

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

3 2044 059 396 523

Themis

Athenai, 1907-08

v.18

HARVARD LAW LIBRARY

Received

ΘΕΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ

Θ. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΑΝΑΤΟΙ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ ΤΟΥ ΙΗ' ΕΤΟΥΣ

Π. Γιωτόπουλος *δφηγγητής Πον. Διναίου, 'Αθηνόδωρος Σωτηριάδης συμβολαιογράφος, 'Αλκιβιάδης Κρασίδης καθηγητής εν τη Νομική Σχολή, Γ. Α. Μπαλής δικηγόρος, 'Εμμ. Λυκούδης πρώην νομικός σύμβουλος δικηγόρος, Στάμος Παπαφράγκος δικηγόρος εν 'Αθήναις, Κ. Α. Ρακτιδάν δικηγόρος εν 'Αθήναις, Ν. Δημητρακόπουλος δικηγόρος εν 'Αθήναις, 'Ιω. Εύκλειδης δικηγόρος εν 'Αθήναις, Β. Κουτσομπτόπουλος δικηγόρος εν Καλάμαις, Κ. Κωνσταντόπουλος, Μιχ. Ι. Μαλεβίτης δικηγόρος εν Πάτραις, Ν. Μπουφίδης, Ε. Λυκούδης, Α. Μουφερράτος, Γ. 'Αναστασόπουλος, 'Ηλ. Διακόπουλος, Ι. Σημαντήρας δικηγόρος.*

ΕΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΜΟΣ ΙΗ'.

(Ι ΜΑΡΤΙΟΥ 1907—28 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1908)

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ «ΝΕΩΝ ΙΛΕΩΝ»

19 — Όδός Λυκούργου — 19

1908

PI
BO

WALLO
WALLO

WALLO
WALLO

WALLO

NI

WALLO
WALLO
WALLO
WALLO
WALLO

WALLO
WALLO
WALLO

WALLO
WALLO
WALLO

WALLO
WALLO
WALLO

WALLO
WALLO
WALLO

WALLO
WALLO
WALLO

WALLO
WALLO
WALLO

WALLO
WALLO
WALLO

JUL 18 1925

ΘΕΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 19

Ενδύομη ἑτα α δρ. 15. § Μετὰ δελτίου δρ. 21. § Καταχωρ. ὁ σελ. 1. 50

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: Θ. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΗΝΑΙ

ΑΘΗΝΑΙ

4 ΜΑΡΤΙΟΥ 1907

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νομολογία	Ἀρείου Πάγου Πολιτική	(1906)
	Ποινική	(1906)
Νομολογία	Ἐφετείου Ἀθηνῶν	(1906)
	Πατρῶν	(1905)
	Νομικοῦ Συμβουλίου	(1906)
Γνωμοδοτήσεις Νομομαθῶν		
Διάφορα.	— Ἀλληλογραφία.	

Συνεδεῖται ὑπὸ τοῦ 10ου φύλλου τοῦ Κώδικος 1905

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ἀριθ. 153 (1906) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Β. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐνστάσις πενταετοῦς παραγραφῆς.—προβλη-
τέα ἐνώπιον ἐφετῶν κατ' ἐφέσεως.— παρα-
γραφή πενταετίας.— δυμπλήρωσις ἐν ἐπιδι-
κίᾳ.— ἐπικύρωσις πρωτοδίκου δι' ἄλλον
λόγον.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν κατὰ τὴν πρώτην ἐνώπιον τοῦ
ἐνταῦθα Ἐφετείου συζήτησιν ὑποβληθεισῶν προ-
τάσεων του, ἀποδεικνύεται ὅτι ἐπρότεινεν ὁ ἐφε-
σίβλητος κατὰ τῆς ἀγωγῆς τῆς ἐκκαλοῦσης ἐνστα-
σιν πενταετοῦς παραγραφῆς, δι' ἧς ἀπεσείσθη τὸ
πρὸς ἔγερσιν αὐτῆς δικαίωμα καὶ ἐζήτησεν ἵνα ἀ-
πορριφθῇ αὐτὴ ὡς παραγεγραμμένη.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐσκέφθη ἤδη τὸ δικαστήριον διὰ τῆς
προεκδοθείσης αὐτοῦ ἀποφάσεως, καὶ ἐὰν ἡ τοι-
αύτη περὶ παραγραφῆς ἐνστάσις δὲν ἐπροτάθη ἐγ-
καίρως κατὰ τὴν πρώτην ἐνώπιον τοῦ πρωτοδι-
κείου συζήτησιν, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ
ἄρθρου 158 τῆς Πολ. Δικονομίας ἢ προταθεῖσα
τότε ἀπερρίφθη ὡς ἀπαράδεκτος ἢ ὡς ἀνυπόστα-
τος, δὲν ἐκωλύετο οὐχ ἧττον ὁ ἐφεσίβλητος, ἐνα-
γόμενος ὢν, νὰ ὑποβάλῃ ταύτην ἰσχυρῶς κατὰ
τὴν πρώτην συζήτησιν τοῦ ἐνταῦθα Ἐφετείου, εἰς
ὃ διὰ τῆς ἐφέσεως τῆς ἐκκαλοῦσης κατὰ τῆς ὀρι-
στικῆς ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου μετεβιβάσθη
ὁλόκληρος ἡ ὑπόθεσις καὶ οὐχὶ μόνον τὸ παρεμπί-
πτον περὶ ἐπαναλήψεως τῆς δίκης ζήτημα, κατὰ
τὸ ἄρθρον 762 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὑπὸ μόνην
τὴν προϋπόθεσιν τοῦ νὰ συντελῇ εἰς ἀπολογία
κατὰ τῆς ἐφέσεως, ἧτοι πρὸς ἀντίκρουσιν αὐτῆς,
ὅτι δὲ ἡ τῆς παραγραφῆς ἐνστάσις κατὰ τῆς ὑπὸ
συζήτησιν ἀγωγῆς τοιοῦτον ἔχει χαρακτῆρα, ἀπε-
φάνητο ἤδη τὸ δικαστήριον διὰ τῆς προεκδοθείσης
αὐτοῦ ἀποφάσεως καὶ εἰς τὰς σκέψεις αὐτῆς ἀνα-
φέρεται καὶ ἤδη, οὐδένα εὕρισκον λόγον νὰ ἀπο-
μακρυνθῇ αὐτῶν.

(*) Ἐπέρχεται μετὰ τὴν ἐν σελ. 462 XVII 477 Α.
Π. Ὅρα τὴν αὐτοῦ σημείωσιν.

Ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ὑπὸ συζήτησιν
ἀπὸ 13 Δεκεμβρίου 1866 ἀγωγῆς αὐτῆς μέχρι τῆς
γενομένης διὰ τοῦ ἀπὸ 9 Ὀκτωβρίου 1893 δικο-
γράφου δηλώσεως αὐτῆς περὶ ἐπαναλήψεως τῆς
διακοπείσης διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἐνάγοντος Γ.Α.^{***}
δίκης, οὐδεμία ἐμεσολάβησε πρᾶξις ἐπιφέρουσα
κατὰ τὸν νόμον τὴν διακοπὴν τῆς πενταετοῦς πα-
ραγραφῆς, εἰς τὴν πᾶσα ἐν γένει ἀγωγή, ἀφορῶσα
συναλλαγματικὴν, ὑπέκειται, κατὰ τὸ ἄρθρον 169
τοῦ Ἐμπορ. Νόμου, καὶ ἤτις ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἡ-
μέρας τοῦ διαμαρτυρικοῦ ἢ ἀπὸ τῆς τελευταίας δι-
καστικῆς καταδιώξεως. Ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἄρα ἀ-
γωγή, δι' ἧς ἐπιζητεῖται ἡ πληρωμὴ τῆς ἀναφερο-
μένης ἐν αὐτῇ ἐκ δραχμῶν 981 καὶ τῶν τότε
αὐτῶν συναλλαγματικῆς, ἦν ἐξέδωκεν ὁ ἐφεσίβλη-
τος, εἶναι ὡς παραγέγραμμένη ἀπορριπτέα. Ἀ-
πορριπτομένης δὲ τῆς ἀγωγῆς ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ,
ἀπορριπτέα τυγχάνει καὶ ἡ τῆς ἐκκαλοῦσης ἐφεσις
καὶ ἐπικυρωτέα, ἂν καὶ δι' ἄλλον λόγον, ἡ ἐκκα-
λουμένη ἀπόφασις, δι' ἧς ἀπεφασίσθη ὅτι ἡ ἐκκα-
λοῦσα δὲν ἐδικαιούτο, ὅφ' ἦν παρίστατο ἰδιότητα, νὰ
ἐνασκήσῃ τὴν ἐπιδιωκομένην διὰ τῆς ἀγωγῆς ἀ-
παίτησιν.

Ἀριθ. 156 (1906) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ

Διάταγμα διορισμοῦ ἢ προδιδακτοῦ ἀξιωμα-
τικοῦ.—ποῖον καταχωρητέον ἐν Ἐφημερίδι
Κυβερνήσεως.— βοηθὸς ἐν λιμεναρχείῳ.— οὐ
βαθμός.— διορισμὸς ὡς λογιζομένου.— οὐ προ-
διδακτοῦ.— ἐκδοκὴς Β. Διατάγματος.— ἀνε-
νέργητον ὑπὸ Ὑπουργοῦ.— περιέλευσις δι-
καιούχῳ αὐτόματος.

Ἐπειδὴ καὶ τὸ τμήμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει γνώ-
μην πρὸς τὴν, διὰ τῆς προμνησθείσης ἀναρριτικῆς
ἀποφάσεως τοῦ ἀκυρωτικοῦ τμήματος, ἐξενεχθεῖσαν
ἔσον ἀφορᾷ τὴν λύσιν τοῦ νομικοῦ ζητήματος, ὅτι
κατὰ τὴν ρητὴν καὶ σαφὴ διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1
τοῦ Νόμου ANΔ' τῆς 21 Μαΐου 1782 ὡς πρὸς ἀ-
παντας ἀνεξαίρετως τοὺς ἀξιωματικούς τοῦ κατὰ

(*) Ἐπέρχεται μετὰ τὴν ἐν σελ. 457 XVII 407
Α. Π. Ἡ ὑπόθεσις περὶ τὴν στρέφεται εἶναι λείψανον
παλαιᾶς διοικητικῆς ἀμαρτίας, ἡ ὁποία πολλὰς ἰ-
φθίμους διαγμὰς καὶ ἀδὲ προέβλεπεν. Ἀποφάσεις τοιαυ-
ται, ὅλα ἡ ἀνωτέρω, κατεχωρήθησαν καὶ ἄλλοτε ἐν
τῇ Θέμειδι, εἶον ἐν σελ. 130 VII, ἀλλ' ἐκρίθη ἀναγ-
καῖον νὰ δημοσιευθῇ καὶ αὕτη καὶ διότι μεταξὺ τῶν
παλαιῶν ἐκείνων δημοσιεύσεων καὶ τῆς ἀνω ἀποφά-
σεως ἔγει παρέλθει πολὺς χρόνος καὶ διότι δὲν ἐκρί-
ναμεν ἀσχοπον διὰ τῆς ἐπαναλήψεως νὰ ἀμώμεν
μνημόσυνον τῶν δυστυχημένων καὶ αἵματοσυλλέκτων
χ.ημάτων τοῦ Δημοσίου.

γῆν καὶ θάλασσαν στρατοῦ μόνον τὸ περὶ προβιδα-
σμοῦ Διάταγμα πρέπει νὰ καταχωρίζεται ἐν τῇ
Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως πρὸ τῆς ἐκτελέσεώς
του, ἐπιτρεπομένης τῆς καταχωρίσεως τῶν ἄλλων
καὶ μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν καὶ ἐπομένως ὅτι τὸ περὶ
διορισμοῦ πολίτου, εἰς βαθμὸν ἀξιωματικοῦ, Διά-
ταγμα δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ καταχωρισθῇ πρὸ τῆς
ἐκτελέσεώς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (*).

Ἐπειδὴ ὁ τοῦ ἐκκαλοῦντος Δημοσίου ἰσχυρισμὸς
ὅτι «τὸ Διάταγμα τοῦ ἤδη ἐφεισβλήτου, ὡς λογι-
στοῦ εἶναι Διάταγμα προβιδασμοῦ, διότι διετέλει
οὗτος βοηθὸς Α' τάξεως εἰς τὸ Λιμεναρχεῖον Σπε-
τσῶν», ἐξελέγχεται ἀνυπόστατος, διότι ὡς σαφῶς
προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 10, καὶ
29 τοῦ 4 Ἰανουαρίου 1834 τοῦ περὶ Ὀργαλισμοῦ
τῶν Λιμενίων Ἀρχῶν Β. Διατάγματος, ὁ βοηθὸς ἡ
γραμματεὺς λιμεναρχείων δὲν θεωρεῖται ἔχων βαθ-
μὸν ἀξιωματικοῦ, ἡ δ' εἰς τοιοῦτον βοηθὸν ἀπο-
νομή τοῦ βαθμοῦ τοῦ λογιστοῦ τοῦ Β. Ναυτικοῦ
δὲν φέρει χαρακτηρισμὸν προβιδασμοῦ, ὅστις ὑπάρχει,
ὅταν ἐκ βαθμοῦ κατωτέρου προβιβάζεται ὁ στρατιω-
τικὸς εἰς βαθμὸν ἀνώτερον.

Ἐπειδὴ ὁ τοῦ ἐφεισβλήτου ἰσχυρισμὸς ὅτι «μα-
ταίᾳ ἐστὶν ἡ διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως δια-
ταχθεῖσα ἀποδείξις, ἀφ' οὗ δὲν δύναται νὰ ἀμρι-
σθητῇ ὅτι ἐξεδόθη Β. Διάταγμα περὶ διορισμοῦ
αὐτοῦ ὡς λογιστοῦ, καὶ ἐφ' ὅσον ὁ ἀνὰ χεῖρας αὐ-
τοῦ διορισμὸς δὲν καταγγέλλεται ὡς πλαστὸς»,
δὲν κρίνεται βάσιμος, διότι τὸ ἐκκαλοῦν Δημοσίον
δὲν ἀμφισβητεῖ οὔτε τὴν ὑπὸ τοῦ τότε ὑπουργοῦ τῶν
Ναυτικῶν Γ. Ρ^{***} ἐκδοσιν τοῦ Διατάγματος τοῦ
διορισμοῦ τοῦ ἤδη ἐφεισβλήτου, ὡς λογιστοῦ τοῦ Β.
Ναυτικοῦ, οὔτε τὴν ἐκδοσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐφεισβλή-
του κατεχομένου ὑπ' ἀριθ. 5907 ἀπὸ 26 Μαΐου
ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου, ὑπογραφέντος παρὰ τοῦ
ὑπουργοῦ Γ. Ρ^{***} πρὸ τῆς παραιτήσεώς του, ἀλλ'
ἰσχυρίζεται ὅτι τὸ ἔγγραφο τοῦτο δὲν ἐκοινοποιήθη
τῷ ἤδη ἐφεισβλήτῳ ὑπὸ τοῦ Ρ^{***}, ἐν ὧν διετέλει
οὗτος ὑπουργὸς, ἤτοι πρὸ τῆς 9ης Ἰουλίου 1883,
καὶ ὡς μὴ κοινοποιηθὲν, οὐδεμίαν δύναται νὰ πα-
ραγάγῃ ὑποχρέωσιν τοῦ Δημοσίου, τὸ ὁποῖον δὲν
ἔχει ἀνάγκη νὰ προσβάλλῃ αὐτὸ ὡς πλαστὸν.

Ἐπειδὴ ἡ περὶ διορισμοῦ εἰς τινα δημοσίαν θέ-
σιν ἐκδοσις Β. Διατάγματος, δὲν ἀποτελεῖ καθ' ἐ-
αυτὴν ἔγκυρον καὶ νόμιμον διορισμὸν, πρὶν ἢ προ-
συχρόντως ἐκτελεσθῇ τὸ ἐκδοθὲν Διάταγμα τῇ ἐν-
τολῇ τοῦ προκαλέσαντος τὴν ἐκδοσιν αὐτοῦ ἢ τοῦ
διαδεχθέντος αὐτὸν ὑπουργοῦ, ἤτοι πρὶν ἢ καθ' οἴ-
ονδήποτε νόμιμον τρόπον κοινοποιηθῇ τὸ Διάταγμα
εἰς τὸν διορισθέντα, ἀρνηθέντος δ' ἐν προκειμένῳ
τοῦ ἐκκαλοῦντος Δημοσίου τὴν κοινοποίησιν ταύτην,
ἣτις ἀποτελεῖ στοιχεῖον οὐσιῶδες τῆς ἰσχύος τοῦ
διορισμοῦ, ὀφείλει ὁ ἐφεισβλήτος νὰ προσαγάγῃ τὴν
δέουσαν ἀπόδειξιν τῆς πρὸς αὐτὸν κοινοποιήσεως τοῦ
Διατάγματος, ἥς δὲν ἀπαλλάσσεται οὗτος, ὡς δια-
τείνεται μὴ βασιμῶς, ὡς προσαγαγὼν τὸ περὶ διο-
ρισμοῦ αὐτοῦ ἔγγραφο τοῦ ὑπουργοῦ Γ. Ρ^{***}, διότι
μόνη ἡ ὑπὸ τοῦ διορισθέντος κατοχὴ τοῦ περὶ διο-

ρισμοῦ αὐτοῦ ὑπουργικοῦ ἐγγράφου, δὲν ἀποτελεῖ
καθ' ἐαυτὴν ἀπόδειξιν, οὔτε νόμιμον τεκμήριον
κοινοποιήσεως αὐτοῦ, ὡς γενομένης τῇ ἐντολῇ τοῦ
προκαλέσαντος τὴν ἐκδοσιν τοῦ Διατάγματος ὑ-
πουργοῦ, ἢ τοῦ διαδεχθέντος αὐτὸν, ἄνευ τῆς ὁ-
ποίας τὸ ἐκδοθὲν Β. Διάταγμα, ὡς μὴ ἐκτελεσθὲν,
οὐδὲν δύναται νὰ παραγάγῃ ὑπὲρ τοῦ διορισθέντος
δικαίωμα, ἐπομένως ἔσφαλε τὸ πρωτοδικεῖον ἐπι-
βαλὼν διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του εἰς
τὸ νῦν ἐκκαλοῦν Δημοσίον τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως
τῆς πρὸς τὸν ἐφεισβλήτον κοινοποιήσεως τοῦ περὶ
οὗ ὁ λόγος ἐγγράφου, καὶ μεταρρυθμιστέα κατὰ τὸ
μέρος τοῦτο ἐστὶν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπὶ
τῷ τέλει τοῦ νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἐφεισβλήτος ν' ἀπο-
δείξῃ τὴν πρὸς αὐτὸν κοινοποίησιν τοῦ Β. Διατά-
γματος τοῦ διορισμοῦ αὐτοῦ ὡς λογιστοῦ τοῦ Β.
Ναυτικοῦ, γενομένην καθ' οἴονδήποτε νόμιμον τρό-
πον τῇ ἐντολῇ τοῦ ὑπουργοῦ Γ. Ρ^{***} καὶ πρὸ τῆς
9 Ἰουλίου 1883, ἥτοι πρὸ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἐ-
παυσε νὰ ἦναι οὗτος ὑπουργός, πρὸς τοῦτο δὲ δέον
νὰ ἐπιτραπῇ τῷ ἐφεισβλήτῳ καὶ τὸ ἐμμέταρον μέ-
σον διὰ τὸ ἀνέφικτον ἐγγράφου ἀποδείξεως, ἐπι-
φυλασσομένου τοῦ δικαστηρίου τούτου μετὰ τὴν
διεξαγωγὴν τῶν μαρτυρικῶν ἀποδείξεων, νὰ λάβῃ
ὑπ' ὄψιν καὶ ἐκτιμήσῃ τὰ παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος
Δημοσίου, κατ' ἀνταπόδειξιν, προσκομισθησόμενα
ἔγγραφα καὶ διάφορα τεκμήρια, τὰ ὁποῖα τοῦτο
ἐπικαλεῖται (*).

Ἀριθ. 158 (1906) Τμ. Α'

Εἰτήγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΛΙΑΔΗΣ

**Ἀγαθοεργὰ καταστήματα. - ἐκπροσώπωνδὸς
ὑπὸ ἀδελφάτου. - ἐνέργεια δημάρχου κατ'
ἐντολήν.**

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 1, 6,
11, 17 τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 1ης Δεκεμβρίου
1836 περὶ διοικήσεως τῶν ἀγαθοεργῶν καταστη-
μάτων πρὸς τὰ ἄρθρα 114 καὶ 116 τοῦ Δημοτικοῦ
Νόμου, σαφῶς συνάγεται ὅτι πᾶσα πρᾶξις διαχει-
ρίσεως τῶν τοπικῶν ἐκκλησιαστικῶν καταστημά-
των, ἐνεργείται ὑφ' ὧν τῶν μελῶν τοῦ διοικοῦν-
τος ἐκκλησιαστικοῦ συμβουλίου ἢ ὑπὸ τοῦ δημάρ-
χου, δυνάμει ἀποφάσεως τοῦ ρηθέντος συμβουλίου
καὶ αἰετώνιον ἄρα τοῦ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλ-
λήλου ἀντιρρήσεις, ὡς πρὸς τὴν κατάταξιν δανει-
στῶν ἐπὶ τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ ἀναγκαστικῶς
ἐκποιθέντος κτήματος, ὡς πράξεις διαχείρισεως,
δέον νὰ γίνωνται ὑπὸ τοῦ δημάρχου μετ' ἀπόφασιν
τοῦ διοικοῦντος συμβουλίου ἢ ὑφ' ἀπάντων τῶν ἀ-
παρτιζόντων τὸ διοικητικὸν συμβούλιον μελῶν. Κατ'
ἀκολουθίαν τὸ δικάσαν ἐφετεῖον, δεχθὲν ὅτι ἐγκύ-
ρως ἐγένοντο αἱ κατὰ τοῦ Δημοσίου ἀντιρρήσεις
ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλου
ὑπὸ τῆς πλειονοψηφίας τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ συμ-
βουλίου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ναοῦ, ἥς δὲν μετεῖχεν
ὁ δήμαρχος, ψευδῶς ἡρμήνευσε τὰ μνημονευθέντα
ἄρθρα τοῦ ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1836 Β. Διατάγ-
ματος περὶ τῆς διοικήσεως τῶν ἀγαθοεργῶν κατα-
στημάτων καὶ τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου, καὶ κατὰ τὸ

(*) Τὶ χαριτωμένη ἀληθῶς νομοθετικὴ πρόνοια. Ἀ-
παιτοῦνται πλεονέστερα διὰ τὸν προβιδασμὸν. ὅστις εἶ-
ναι συνέπεια, παρὰ διὰ τὸν διορισμὸν ὅστις εἶναι ἀτίμια.

(*) Πρὸς τὴν ἐν τῇ ἄνω παραπομπῇ εἰς τὴν σελ.
130 VII ὑπὸ τὴν 465 Α. Π. σημείωσιν ἡμῶν.

άρθρον 807 § 7 Πολ. Δικονομίας άναίρετέα έστίν (*).

Άριθ. 161 (1906) Τμ. Α'

Είσηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ
Μη λήψις ύπ' όψιν Ισχυριδμοϋ.- μετατροπή
προσθεμειώσεως πρόδ τελεσιδικίας.

Έπειδή, έν ώ οι άναίρεσειόντες, ως προκύπτει έκ τών ένώπιον του έφετείου προτάσεων αϋτών, ισχυρίζαντο ότι ο άναίρεσιβλήτος διά του δοθέντος όρκου, δυνάμει της ύπ' αριθ. 9086 του 1898 άποφάσεως του πρωτοδικείου, ωμολόγησεν ότι ή δύναμει της πρωτοδικού άποφάσεως μετατροπή ύπό του άναίρεσιβλήτου της προσθεμειώσεως είς ύποθήκην εγένετο από της δημοσιεύσεως αϋτής, ύποκειμένης είς έφесιν και μη ούσης τελεσιδικίου, ως απαιτεί το άρθρον 83 Νόμου Έποθηκών, το έφετεϊον παρεδέξατο το έναντίον και απέρριψε τόν σχετικόν λόγον της άνακοπής τών άναίρεσειόντων, άναγγελαμένων δανειστών, κατά του πίνακος κατατάξεως, χωρίς να λάβη ύπ' όψει τόν ουσίωδη ισχυρισμόν τουτον, ούτω δ' άνατιολόγητον κατέλιπε την άπόφασίν του, όπερ διδει χώραν είς άναίρεσιν αϋτής, κατά τά άρθρα 201 και 807 § 5 της Πολ. Δικονομίας.

Άριθ. 162 (1906) Τμ. Α'

Είσηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ
Προθεμία ένδίκων μέδων. - παρέκτασις έκ
κατοικίας πληρεξουσίον.- έπαγωγή και μη
έπιβολή όρκου έν προσωρινούς μέτροις.

Έπειδή της προσβαλλομένης άποφάσεως κοινοποιηθείσης τώ άντικλήτω τών άναίρεσειόντων είς την κατ' έφесιν δίκην Έω. Θ*** δικηγόρον έν Άθήναις, συνωδά τώ άρθρω 816 Πολ. Δικονομίας, τη 3 Δεκεμβρίου 1904, ή αίτησις άναίρεσεως γενομένη ύπ' αϋτού δυνάμει του άρθρου 819 αϋτής τη 27 Έανουαρίου 1905 ούκ έστιν έκπρόθεσμος, διότι είς την νόμιμον προθεσίαν τών τριάκοντα ήμερών, προστίθεται και ή λόγω άποστάσεως άπ' Άθηνών, ένθα κατοικεί ο πληρεξούσιος ούτος μέχρι του χωρίου Κουρφαλίου, κειμένου έν τη περιφέρειά του Έφετείου Λαρίσσης, ένθα κατοικοϋσιν οι άναίρεσιβλήτοι, τριακονθήμερος κατά τόν ΒΕΚΕ' της 11 Φεβρουαρίου 1894 Νόμον (**).

Έπειδή το πρωτοδικεϊον ως έφετεϊον διά της προσβαλλομένης άποφάσεως αϋτου, έκτιμήσαν τας προσκομισθείσας άποδείξεις, παρεδέχθη ότι άπεδείχθη το θέμα της ύπ' αριθ. 31 του 1897 άποφά-

σεως του ειρηνοδικείου, ως προς τας επιδικους γαιάς τας κειμένας κάτωθι του χωρίου Κουρφαλίου και προς άνατολās αϋτου έκ 5000 στρεμμάτων και έπεδικασεν ως προς ταύτας την άγωγήν τών άναίρεσιβλήτων περί προσωρινών μέτρων, παρέλειπεν όμως να επιβάλη τόν όρκον έν οι άναίρεσειόντες επήγαγον προς άπόδειξιν του θέματος τούτου, ως προκύπτει έκ τών ένώπιον αϋτου ύποβληθεισών προτάσεων αϋτών, κατά παράδασιν της ουσίωδους διατάξεως του άρθρου 351 της Πολ. Δικονομίας, καθ' ό ο όρκος επάγεται περί παντός γεγονότος, είτε ύπάρχουσιν άλλαι άποδείξεις είτε μη, εάν ιδιαίτεροι νόμιμοι όρισμοι δέν διαγράφωσι ρητώς το έναντίον, ως έκ τούτου ή άπόφασίς του ύποκειται είς άναίρεσιν κατά τά άρθρα 201 και 807 § 5 της Πολ. Δικονομίας.

ΠΟΙΝΙΚΗ

Άριθ. 112 (1906) Τμ. Β'

Είσηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Π. ΝΙΔΕΡ

Παραγραφή.- έξεταστέα και παρ' Άρείφ Πάγφ.- ιδιοποιήσις είς βαθμόν κακουργήματος.- δεκαετία.- άπόλυσις.

Έπειδή ή παραγραφή, έξεταζομένη κατά πāsαν της δίκης στάσιν (άρθρ. 5 § 2 Ποιν. Δικονομίας) και είς την όρθήν έφαρμογήν του Ποιν. Νόμου, λόγω της έπερχομένης ένεκεν αϋτής εξαλείψεως του άξιοποιήσις της πράξεως (άρθρ. 119 Ποιν. Νόμου) άναφερομένη, δύναται να προταθί και ένώπιον του Άρείφ Πάγου το πρώτον (άρθρ. 458 έδ. 19 Ποιν. Δικον.). Έν προκειμένω δέ το άξιοποιήσις της άποδιδομένης τώ άναίρεσειόντι διά του προσβαλλομένου βουλεύματος πράξεως της ιδιοποιήσεως, είς βαθμόν κακουργήματος εξ έπαγγέλματος διωκομένης και μετά δεκαετίαν παραγραφομένης (άρθρον 120 § 1 Ποιν. Νόμου), εξηλείφθη διά της παραγραφής, ως παρελθόντος, καθ' ό έκ της δικογραφίας και τών έν αϋτή έγγραφων προκύπτει, χρονικού διαστήματος πλέον τών δέκα έτών από της 16 Δεκεμβρίου 1895, ότε εξεδικάσθη ως προς τόν έτερον συγκατηγορούμενον τώ άναίρεσειόντι Ε.Χ*** ή κατηγορία επί τή αϋτή πράξει, μέχρι της 21ης Απριλίου 1906, ότε διά του ύπ' αριθ. 3084 της ήμερομηνίας ταύτης έγγράφου του έν Άθήναις εισαγγελέως τών έφετών εξητήθη παρά του γραμματέως τών έφετών ή δικογραφία, χωρίς, ως έκ της δικογραφίας προκύπτει, να ένεργηθί ούδεμία νόμιμος άνακριτική πράξις διακρίτουσα την παραγραφήν κατά το διάστημα τούτο, κατά το όποϊον ο άναίρεσειών, ως έκ τών προσυγομένων έγγραφων τών αρμοδίων εισαγγελέων βεβαιούται, δέν εγένετο ένοχος νέου τινός κακουργήματος ή πλημμελήματος. Έξαλείφθέντος δ' ούτω του άξιοποιήσις της τοιαύτης πράξεως, άναίρετέον έστί το προσβαλλόμενον βούλευμα, κατά τόν βάσιμον περί τούτου λόγον άναίρεσεως δι' έσφαλμένην του Ποιν. Νόμου έφαρμογήν, και τούτω τώ λόγω έπερχομένης της άναίρεσεως, δέον ο Άρείφ Πάγος, κατά το άρθρον 500 Ποιν. Δικονομίας, άνευρίσκων ότι δέν ύπάρχει κολάσιμος πράξις, λόγω της διά της παραγραφής εξαλείψεως του άξιοποιή-

(*) Βεβαίως τά τοπικά καταστήματα άντιπροσωπεύονται ύπό του άδελφάτου αϋτών ή του εκκλησιαστικού συμβουλίου. Άλλά τι τάχα έννοεί περαιτέρω ή άπόφασίς; Άρά γε, ότι απαιτείται πάντοτε ή έολότης αϋτου ή ότι έν τή πλειψηφία πρέπει πάντως να είναι ο δήμαρχος; Καθόσον γνωρίζομεν, ούδέτερον τών δύο εύρίσκειται έν τών νόμω. Άπόλυτος μέν αρχή είναι ότι τά πολυελή σώματα ή άντιπροσωπεύει ένεργούσι τή πλειψηφία, ούδαμού δέ ο δήμαρχος άναφέρεται ως έχων οιαδήποτε μείζονα θέσιν της του άπλου μέλους.

(**) Και εάν οι διάδικοι κατοικώσιν έν τώ αϋτώ τόπω; Η σιωπή της άποφάσεως καταφάσει δοικεν.

νου αυτής, ν' ἀπαλλάξη πάσης ἐπὶ ταύτῃ ποινῆς τὸν ἀναιρεσεῖοντα.

Ἀριθ. 114 (1906), Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρειοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΙΑΣ

Ψευδορκία. = πρόθεσις. = ἀδιόφορος ὁκοπὸς καὶ ἀποτέλεσμα. = ἀνάκλησις ἐπιβαλοῦσης ἀποφάσεως. = ἀναγωγὴ εἰς οὐδαιὴν γεγονότα. = κακὴ ἐπίτρεψις ἀποδεικν. μέσων.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν ἐν ἄρθρῳ 266 τοῦ Ποιν. Νόμου ἀναγραφόμενον ὁρισμὸν τοῦ ἀδικήματος τῆς

(*) Μπαζὺ τῆς ἀνάγκης ὅτι τὰ βεβαιωθέντα ψευδῆ γεγονότα πρέπει νὰ ἔχουσιν οὐσιώδη ἐπιρροὴν ἐν τῇ διαφορᾷ καὶ τοῦ ἀδιαφόρου τῆς ἀνακλήσεως τῆς ἐπιβαλοῦσης τὸν ὁκον ἀποφάσεως, ὑπάρχει χάσμα μεγαλειότερον τοῦ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ μεταξὺ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων, τὸ ὅποιον δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπερβῇ ὁ Ἀλάζαρος, ἀντηχοῦν ἐν τούτοις γοερῶς ἐκ τῆς συγκρούσεως τῶν δύο τιθεμένων ἀργῶν, αἱ ὅποιαι δὲν δύναται νὰ συνυπάρξωσιν. Ἐὰν τὰ βεβαιωθέντα γεγονότα ἦσαν οὐσιώδη, δὲν δύναται ν' ἀνακληθῇ ἡ ἐπιβαλοῦσα τὸν ὁκον ἀπόφασις, τῆς ἥποιας ἀντιθέτως ἡ ἀνάκλησις διαλαλεῖ περὶ τοῦ ἐναντίου. Ἡ πρὸς συμβιβασμὸν τῶν ἀσυμβιβάστων τούτων ἀρχὴν ὑποδεικνυμένη ἀρχὴ ὅτι ὁ ποινικὸς δικαστὴς κρίνει περὶ τοῦ οὐσιώδους ἢ μὴ, ἐπαυξάνει τὴν σύγκρουσιν. Διότι εἶναι ἀρχοῦντως γελοῖον, ἐκεῖ ὅπου ὁ ἀρμόδιος πολιτικὸς δικαστὴς βεβαίῳ ὅτι τὰ διὰ τοῦ ὁκον βεβαιωθέντα γεγονότα εἶναι ἐπουσιώδη καὶ ἄγρηστα αὐτῷ πρὸς τὴν ἐπίλυσιν τῆς διαφορᾶς, νὰ ἔργηται ὁ ἀναρμόδιος ποινικὸς δικαστὴς νὰ βεβαίῳ τὸ οὐσιώδες αὐτῶν, λαμβάνων τὴν θέσιν τῶν ἰατρῶν τοῦ Μολιέρου, οἱ ὅποιοι προσηγορεύονται νὰ πείσωσιν τὸν ἀρχοντοχωριότην ὅτι πάσχει ἀπὸ ὅλας τὰς νόσους τῆς οἰκουμένης. Ὁ εἰσαγγελεὺς, ὑποστηρίξας ὅτι τὸ οὐσιώδες εἶναι ἀδιόφορον, ὑπέβη συνεισφοράς, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἀφίνει ὀπισθεν πολλὰ ἐρωτηματικά. Ἐὰν ἐπιβλήθῃ ἐπὶ παραδείγματι ὁκός περὶ τοῦ ἐὰν οἱ διάδικοι ἐπῆραν τὸν καφὸν μᾶζι, δύναται, ἀρὰ γε, ἡ ψευδὴς τούτου βεβαίωσις νὰ χρησιμεύσῃ ὡς κρηπίς ψευδορκίας; Ἡμεῖς δὲ ἐπιστεύομεν ὅτι ἡ ἀρμονία ἠδύνατο νὰ ἐπιτευχθῇ διὰ τῆς μέσης ἐκδοχῆς ὅτι τὰ περὶ τούτου ἀνάγονται μᾶλλον εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς δολίας προαιρέσεως, ἢ ὅποια δύναται νὰ καλύψῃ τὰς ἐξεχούσας τραχύτητας θέματος, μὴ δυνάμενον νὰ περιληφθῇ ἐν τῇ ἀπειρῷ αὐτοῦ ποικιλίᾳ εἰς ἀφοριστικούς κανόνας. — Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου συζήτησιν, ὁ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελεὺς κ. Δ. Τσιβαρόπουλος εἶπε ταῦτα :

«Μεγάλως συνεζητήθη τὸ ζήτημα ἂν πρέπει νὰ τιμωρῆται ἡ ψευδορκία ἐπὶ πολιτικῆς δίκης, καὶ ἂν πρέπει νὰ τεθῶσιν εἰδικοί περιορισμοὶ εἰς τὴν ἐξάσκησιν τῆς ποινικῆς ἀγωγῆς. Προϋτάθη ὅτι εἶναι ἐλεύθερος ὁ διάδικος νὰ ἐπαγάγῃ ἡ μὴ ὁκον καὶ ὅτι αὐτὸν πρέπει νὰ αἰτείται μὴ προμηθευθεὶς ἔγγραφον ἀπόδειξιν, ἀλλὰ τὰ ἐπιχειρήματα ταῦτα ἰσχυρῶς ἀπεκρούσθησαν, διότι δὲν εἶναι ἐλεύθερος ὁ διάδικος, ὅταν δι' ἑλλείψιν ἄλλου μέσου μεταχειρίζεται τὸν ὁκον ὡς ἐσχάτον καταφύγιον, καὶ διότι ἡ ἑλλείψις ἔγγραφου δύναται νὰ μὴ καταλογισθῇ εἰς τὸν διάδικον, ὅστις ἡ ἀπώλεσις τοῦ ἔγγραφου ἢ ἐστηρίχθη εἰς τὴν καλὴν πίστιν τοῦ συναλλατσομένου μετ' αὐτοῦ. Κατ' ἐμὴν γνώμην, λέγει ὁ Zanardelli ἐν τῇ αἰτιολογικῇ ἐκθέσει τοῦ ἰταλικοῦ νομοσχεδίου, ἡ ψευδορκία εἶτε ἐπὶ ἐπακτοῦ εἶτε ἐπὶ ἀναπληρωτικοῦ ὁκον εἶναι βαρύτερον ἐγκλήμα, ὅπερ οὐδεμία νομο-

ψευδορκίας, στοιχεῖα αὐτοῦ εἰσὶν ἡ ὑπὸ διαδίκου ἐν πολιτικῇ δίκῃ ἐνορκος διαβεβαίωσις πραγμάτων μὴ ἀληθῶν ἐν γνώσει τοῦ ψευδοῦς αὐτῶν, καὶ ἡ μὲν δολία προαίρεσις τοῦ αὐτοῦργου ἐκδηλοῦται διὰ τῆς τοιαύτης ἐν γνώσει βεβαιώσεως γεγονότων ἀνυπο-

θεσία δύναται ν' ἀφήτῃ ἀτιμώρητον. Εἶναι προφανές. λέγει, ὁ κίνδυνος εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν καὶ κοινωνίαν. Προσβάλλεται διὰ τοῦ ψευδοῦς ὁκον οὐ μόνον ἡ ἠθικὴ τάξις, ἀλλὰ καὶ ἡ δικαστικὴ, δὲν δύναται δὲ ἡ δικαιοσύνη, χωρὶς ν' ἀπαρνηθῇ τὴν αὐτῆς ἀξιοπρέπειαν, νὰ μὲν ἀπαθῇ θεατὴς τῆς κακοπιστίας καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ μάλιστα τὸν θρίαμβον ταύτης. Ὅθεν οὐκ αἱ νομοθεσίαι τιμωροῦσι τὴν ψευδορκίαν ἐπὶ πολιτικῶν δικῶν. Εἶναι δὲ καὶ βαρύτερα ἡ ψευδορκία τοῦ διαδίκου ἐπὶ πολιτικῆς δίκης, τῆς τοῦ μάρτυρος ἐπὶ ποινικῆς, διότι ἐπὶ τῆς πρώτης ὑπάρχει τὸ ἐλαττήριον τῆς ἰδιοτελείας. Καίτοι δὲ σήμερον πρόκειται νὰ ἐφαρμόσωμεν τὸν νόμον, οὐχ' ἥττον ἐκείνα γρησίμον νὰ στηριχθῶ εἰς τὴν ἐρμηνείαν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὅτι τὸ ἀδικήμα τοῦτο τιμωρεῖται ὡς στοσεφόμενον κατὰ τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας, ἣν σκοπεῖ νὰ παραστήνῃ εἰς πλάγην διὰ τοῦ πανηγυρικοῦ ὁρμηγευτικοῦ τύπου, ὅστις ἐτέθη ὑπὸ τοῦ νόμου, ἵνα ἐντυπωθῇ εἰς τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν τοῦ ἐρκιζομένου.

Τὸ Εἰρηνοδίκειον Νῶν ἀκριδὸς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 209 τοῦ 1905 ἀποφάσεως αὐτοῦ ἐθεώρησε μὴ δοθέντα τὸν ἐπιβληθέντα διὰ προηγουμένης ἀποφάσεως ὁκον τοῦτον, διότι δὲν ἐδόθη συμφῶνως πρὸς τὴν ἐπιβλαπτοῦσαν αὐτὸν ἀπόφασιν, ἀλλὰ τροποποιημένως, διὰ τὴν δόσιν δὲ τοῦ ἀνωτέρω ὁκον κατηγγέλθη ὁ ἀναιρεσεῖων καὶ παρεπέμφθη διὰ τοῦ προσηγορευμένου βουλευματος, ἵνα διακαθῇ ἐπὶ ψευδορκίᾳ.

Τὸ βούλευμα τοῦτο προσβάλλει νῦν ὁ ἀναιρεσεῖων, λέγων ὅτι ψευδῶς ἡρμηνεύθη καὶ ἐφαρμόσθη ὁ Ποινικὸς Νόμος, διότι ὁκός, μὴ δυνάμενος ν' ἀσκήσῃ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ τῆς δίκης ὑπὲρ τινος ἢ κατὰ τινος τῶν δικαζομένων, δὲν ἐπάγει ποινικὴν καταδίκην.

Ὁ Ἀρειος Πάγος διὰ μὲν τῆς ὑπ' ἀριθ. 89 τοῦ 1888 ἀποφάσεως ἀπεφάνητο ὅτι σκοπὸς τοῦ νόμου τιμωροῦντος τὸν ψευδορκοῦντα διάδικον ἐστὶ τὸ παρεμποδίσαι τὸ συμφέρον, τὸ δυνάμενον νὰ ἐκθίσῃ αὐτὸν εἰς ἐξουδετέρωσιν καὶ τοῦ τελευταίου τούτου μέσου τῆς ἀναφορᾶς εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ συνειδήσιν, εἰς ἣν ἠδύνατο νὰ καταφύγῃ ὁ ἀντίδικος ἢ ὁ δικαστὴς ἐν ἀπορίᾳ ἄλλης διεξόδου ἢ πρὸς ἀποφυγὴν μακροῦ δικαστικοῦ ἀγῶνος. Ὅθεν ὁ ὁκός, ἐπομένως καὶ ἡ ψευδορκία, προϋποθέτουσιν πάντοτε δικαστικὴν ἀπόφασιν ἐπιβαλοῦσαν ὁκον οὐ σιῶ δ ἡ, ἀνήρτες δὲ βούλευμα τοῦ συμβουλίου τῶν ἐν Πάτραις Ἐφετῶν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ ἐπιβληθεὶς καὶ δοθεὶς ὁκός ἦν ἄλυσιτελής καὶ δὲν ἐδικαιολογεῖτο ἡ ἐπιβολὴ αὐτοῦ. Διὰ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 72 τοῦ 1896 ἀπεφάνητο ὅτι τὸ ἀδικήμα τῆς ψευδορκίας συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν ἀδικημάτων, δι' ἃ ὁ νόμος δὲν ἀπαιτεῖ ὠρισμένον ἀποτέλεσμα. καὶ ὅτι ὑπάρχει ψευδορκία καὶ ἐπὶ ὁ ὁκός κατέστη ἀζήμιος.

Τὴν μὲν πρώτην ἀπόφασιν θεωρῶ ἐσφαλμένην, ὁρθὴν δὲ τὴν δευτέραν. Τὸ τιμωροῦν τὸ ἀδικήμα τῆς ψευδορκίας ἄρθρον 266 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου ἔχει ὡς ἐξῆς : «εἰς εἰρκτὴν καταδικάζεται ὅστις εἰς πολιτικὴν τινὰ διαφορὰν ψευδορκεῖ ἐν γνώσει τοῦ δικαστηρίου ὡς διάδικος κλπ.» Τὸ ἄρθρον τοῦτο εὐδόλως ἀπαιτεῖ ὡς στοιχεῖον τοῦ ἀδικήματος τῆς ψευδορκίας καὶ ζημίαν ἢ ὠφέλειαν προκύψαντες ἐκ τῆς πράξεως, ἀλλ' ἀπαιτεῖ νὰ εἶναι ψευδὲς τὸ γεγονός, ὅπερ ὡμοσέ τις

στάτων, μὴ ἐξεταζομένου τοῦ σκοποῦ ἐν ἐπιδιώκει· ὁ ψευδορκῶν, πρὸς τελείωσιν δὲ τοῦ ἀδικήματος, ὁ νόμος δὲν ἀπαιτεῖ ὠρισμένον ἀποτέλεσμα· ἐπομένως ἡ ἀνάκλησις τῆς ἐπιβαλλούσης τὸν ὅρκον προδικαστικῆς ἀποφάσεως, οὐδαμῶς εἰς τὴν ἐννοίαν

καὶ γινώσκιν ὅτι ὁ διδόμενος ὅρκος εἶναι ψευδής, οὐδὲν δὲ πλέον ἀπαιτεῖ. Ὁ σκοπὸς δὲ ἐπιδιώκει ὁ ὑπαίτιος λέγει· ὁ Κωστής (Τόμος Β' σελίς 326), ἡ πρὸς ἰδίαν ὠφέλειαν ἢ πρὸς ὠφέλειαν ἢ βλάβην ἄλλου τινὸς τέλεσις τῆς ψευδορκίας ὁ ἐπαπειλούμενος ἐκ ταύτης κίνδυνος καὶ τὰ τοιαῦτά εἰσιν ὅλως ἑλλότρια τῶν στοιχειωδῶν ὅρων τῆς ἐννοίας τοῦ ἐγκλήματος. Τούτο προσεπιβεβαιούται καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 113 Ποινικοῦ Νόμου, ἐξαιρουντος ρητῶς ἐκ τῶν πράξεων, πρὸς τέλεσιν τῶν ὁποίων ὁ νόμος δὲν ἀπαιτεῖ ὠρισμένον ἀποτέλεσμα, μόνον τὴν ψευδορκίαν, τοῦ ἀτιμωρήτου καὶ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν κατέστη ἀζήμιος ὁ δοθείς ψευδὴς ὅρκος δι' ἐκουσίαν πράξεως τοῦ ὀρκισθέντος.

«Τὰ περὶ ψευδορκίας ἄρθρα ἐν Γαλλίᾳ ὡς πρὸς μὲν τοὺς μάρτυρας εἶναι τὰ ἄρθρα 361 καὶ 363, ὡς πρὸς δὲ τὸν διαδίκον τὸ ἄρθρον 366 χωριστὸν, ἐνῷ ὁ ἡμέτερος νόμος ἐν τῇ ψευδορκίᾳ τῶν μαρτύρων ἐπὶ πολιτικῆς δίκης περιλαμβάνει καὶ τὴν τῶν διαδίκων. Καὶ ὁ γαλλικὸς δὲ νόμος, ὡς καὶ ὁ ἡμέτερος, τὴν μὲν ψευδορκίαν τῶν μαρτύρων ἐπὶ ποινικῆς δίκης τιμωρεῖ, ἂν γίνεται ὑπὲρ τοῦ κατηγορουμένου ἢ κατ' αὐτοῦ, τὴν δὲ ἐπὶ πολιτικῆς δίκης τιμωρεῖ ἀδιακρίτως. Οἱ Γάλλοι, ἐρμηνεύοντες αὐτὰ, δέχονται ὅτι ὁ νομοθέτης ἀνακολούθως, τιμωρεῖ ἐν τῇ πολιτικῇ δίκῃ τὸ ἀπλόον ἀζήμιον ψεῦδος, ἐν ᾧ ἐν τῇ ποινικῇ ἐν ἡ σπουδαιότερα συμφέροντα τοῦ κατηγορουμένου καὶ τῆς κοινωνίας κινδυνεύουσι, καταλείπει τοῦτο ἀτιμωρήτον. Τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο προυπάθη ἐν Γαλλίᾳ πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἐρμηνείας, καθ' ἣν τὸ αὐτὸ ἀπαιτεῖται καὶ ἐπὶ τῶν δύο δικῶν, πολιτικῆς καὶ ποινικῆς, ὡς συνάγεται ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 361 καὶ 363, ἀλλὰ τὸ Ἀκυρωτικὸν τῆς Γαλλίας κατὰ πρῶτον μὲν ἀπεφάνητο ὅτι τὸ ἄρθρον 363 δὲν ἐπιβάλλει τὸν ὅρον νὰ ἐπὶ ἡλθε ζημία εἰς τρίτον πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς ποινῆς, εἴτα δ' ὁμοῦς δι' ἀποφάσεων τοῦ 1857 τῆς 19 Ἰουνίου καὶ 1 Δεβρίου 1864 ἔκρινεν ὅτι ἡ ψευδὴς μαρτυρία εἴτε ἐπὶ πολιτικῆς εἴτε ἐπὶ ποινικῆς δίκης δὲν ἀποτελεῖ τὸ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 363 προβλεπόμενον ἀδικήμα, καθ' ὅσον προυξήνησεν ἡ ἡδύνατο νὰ προξενήτῃ ζημίαν. Δὲν ἐξετάζουσιν ὁμοῦς τοῦτο ποτὶς ἐν Γαλλίᾳ, καθ' ὅσον γνωρίζω, κατὰ τὴν ἐρμηνείαν τοῦ ἄρθρου 266 περὶ ψευδορκίας τοῦ διαδίκου, διὰ τοῦτο φρονῶ, ὅτι δὲν δύναμεθα νὰ ὀδηγηθῶμεν εἰς τὴν ἐρμηνείαν τοῦ ἄρθρου 266 ἐξ ὧν δέχονται ἐν Γαλλίᾳ περὶ μαρτύρων, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ ἡμετέρῳ ἄρθρῳ περιλαμβάνεται καὶ ἡ ψευδορκία τοῦ διαδίκου.

Ὁ ἡμέτερος Ἀρειὸς Πάγος δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ ὑπ' ἀριθ. 193 τοῦ 1870 ἀπεφάνητο ὅτι δὲν χωρεῖ καταδίωξις, ἐὰν δὲν ἐδόθῃ ὅρκος κατὰ τοὺς οὐσιώδεις τύπους τοῦ θρησκαύματος τοῦ ὀρκισθέντος, διότι ὁ κατὰ παρὰ τῶν δόξων ὅρκος δὲν παρέχει τὴν δέουσαν περὶ τῆς ἀξιοπιστίας ἐγγύησιν, ὡς μὴ ἐξαναγκάζων αὐτὸν νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἀλήθειαν. Δέχομαι ὡς ὀρθὴν τὴν ἀπόφασιν ταύτην, διότι, δεκτῆς γενομένης τῆς ἀρχῆς ὅτι ὁ ὅρκος πρέπει νὰ δίδεται κατὰ τοὺς ἁγίους τοῦ νόμοθετοῦ, ὑπαρξούσης τοιαύτης ἐλλείψεως, ὠφελεῖται ὁ δόξας τὸν ψευδὴ ὅρκον, διότι εἶναι οὕτως εἰπεῖν ἀ ν ὕ π α ρ κ τ ο ς ὁ ὅ ρ κ ο ς. Ἀλλὰ τί συμβαίνει ἐπὶ ἄλλων θεμάτων καὶ ἰδίως ἐὰν τὸ ἀνώτερον δικαστήριον ἐκήρυξεν ἀπαρά-

τοῦ ἀδικήματος ἐπιδρᾶ, ἄφου καὶ αὐτὴ ἡ ἐμπρακτος μετάνοια τοῦ αὐτουργοῦ, ἥτις αἶρει τὸ ἀξιόποινον τῆς πράξεως ἐπὶ τῶν ἀδικημάτων ἐκείνων, πρὸς τελείωσιν τῶν ὁποίων δὲν ἀπαιτεῖται ὠρισμένον ἀποτέλεσμα, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 113

δεκτον τὸν ὅρκον τὸν ὑπὸ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἐπιβληθέντα καὶ δοθέντα ἕνεκα τῆς προσωρινῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως; Ὑφίσταται ψευδορκία; Τί συμβαίνει, ἐὰν τὸ ἀνώτερον δικαστήριον ἐκήρυξεν ἀναρμοδιότητα τοῦ πρωτοδικείου, δι' ἀποφάσεως τοῦ ὁποίου, οὕτης προσωρινῶς ἐκτελεστῆς, ἐδόθη ὁ ὅρκος; Τὸ ἄρθρον 521 τοῦ Ἰταλικοῦ Ποινικοῦ Νόμου εἶναι ὡς τὸ ἡμέτερον, ἔχει δ' ὡς ἐξῆς: «Ὅστις διάδικος ὢν ἐνώπιον πολιτικοῦ δικαστηρίου ὀρκίζεται ψευδῶς, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν ἕξ μέχρι 30 μηνῶν», προτίθηται δὲ τὰ ἐπόμενα: «καὶ ἐὰν ἀνακαλέσῃ μέχρι τῆς ὁριστικῆς λύσεως τῆς διαφορᾶς, τιμωρεῖται διὰ φυλάκισιν ἀπὸ ἑνα μηνὸς μέχρι ἕξ». Τὸ Ἀκυρωτικὸν δὲ τῆς Ἰταλίας δι' ἀποφάσεως τῆς 14 Ἰανουαρίου 1879 ἀπεφάνητο ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἀναρμοδιότητος ὡς ἐξῆς: «ἡ ψευδορκία τιμωρεῖται ὡς ἀδικήμα ἀνεξαρτήτως τῶν ἀποτελεσμάτων, ἄτινα ἐπὶ ἡλθον ἐν τῇ πολιτικῇ δίκῃ. Ὁ νόμος δὲν ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐπίτευξιν τῆς οἰκονομικῆς ζημίας, ἣν παράγει, ἀφ' ὧν ἐν τῷ β' ἐδαφίῳ τοῦ 221 ἄρθρου ὁρίζει ἐλάττωσιν τῆς ποινῆς, ἐὰν ὁ ἐνοχὸς ἀποσυρθῇ τὸν ὅρκον πρὸ τῆς λύσεως τῆς διαφορᾶς. Ὅθεν ἡ ἀνακλήσις τῆς περὶ ὅρκου ἀποφάσεως δὲν ἐπιδρᾶ εἰς τὸ ἐγκλήμα, οὐδ' ἐξαλείφει αὐτὸ, ὅν ἡ δ ἡ τ ε λ ε σ μ ἔ ν ο ν κ α τὰ τ ῆ ς δ ι α χ ε ι ρ ί σ ε ω ς τ ῆ ς δ ι κ α ι ο σ Ὑ ν η ς. Οὕτε εἶναι δυνατόν νὰ λεχθῇ ὅτι ἡ ἀπόφασις ἥτο ἀπολύτως ἄκυρος δι' ἐλλείψιν δικαιοδοσίας τοῦ ἀπαγγέλλοντος αὐτὴν δικαστοῦ, διότι δὲν προέκειτο περὶ ἐλλείψεως δικαιοδοσίας, ἀλλὰ περὶ ἀναρμοδιότητος λόγῳ τοῦ ποσοῦς. Τὴν γνώμην ταύτην τοῦ Ἀκυρωτικοῦ δυνάμεθα νὰ δεχθῶμεν καὶ ἡμεῖς ὡς ὀρθὴν, ἀφ' ὧν μάλιστα ἔχομεν καὶ τὴν διάταξιν τῶν ἄρθρ. 112 Ποιν. Νόμου, ἀποκλείουσαν καθ' ὅλοκληρίαν τὴν μετάνοιαν ἐπὶ ψευδορκίας. Ἐπὶ ἀπολύτου δὲ ἀναρμοδιότητος πρόκειται περὶ ἀνυπαρξίας τῆς δικαιοδοσίας καὶ τῆς ἀποφάσεως, καὶ ἐν τοιαύτῃ μόνον ἀναρμοδιότητι δὲν χωρεῖ ψευδορκία.

Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς κηρύξεως τοῦ ἀπαρχδεκτοῦ τοῦ ὅρκου ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρου δικαστηρίου, ὁ Faranda δίδει ἐπίσης ἀνηντικήν λύσιν, λέγων ὅτι «ἡ ψευδορκία ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν τῶν τυπικῶν ἐγκλημάτων, καὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς ἀρκεῖ τὸ ἐνδεχόμενον τῆς βλάβης»· δοθέντος δὲ τοῦ ψευδοῦς ὅρκου, οὐδὲν δύναται ν' ἀναιρέσῃ τὸ ἐνδεχόμενον τῆς βλάβης, ἥδη τεθείσης εἰς ὑπαρξιν, ἡ δὲ μεταγενεστέρα ἀπόφασις δὲν ἐξαλείφει τὸν ἀπειληθέντα κίνδυνον, ὑπάρχει δὲ ζημία εἰς τὴν δ ι κ α ι ο σ Ὑ ν η ν διὰ τὴν πεπλανημένην πρωτόδικον ἀπόφασιν, προσέτι δὲ καὶ εἰς τὸν ἰδιώτην διὰ τὴν ἐνδεχομένην ἐκτέλεσιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως. Εὐ. ἡ. ται. δ' ὁμοῦς καὶ ἀντίθετος γνώμη τοῦ Lange d' Antonio. λέγοντος ὅτι δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς προεβληθεῖσα ἡ δικαστικὴ ἐξουσία ἐκ τοῦ δοθέντος ψευδοῦς ὅρκου, ἐὰν αὐτὴ αὕτη ἐχαρακτήρισεν ὡς ὑπὸ ὀρθῶς ἐπιβληθέντα τὸν ὅρκον. Διὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς 12 Ἰουλίου 1883 τὸ Ἀκυρωτικὸν τῆς Ἰταλίας ἀπεφάνητο ὡς ἐξῆς: «Ὅστις δέγεται τὸν ὅρκον καὶ ὀρκίζεται ψευδῶς, μάτην ἐπικαλεῖται πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ ἀπὸ τῆς ἐνοχῆς ὅτι ἡ ὕλη, ἐφ' ἣς ὀρκίσθη, ἀπέβλεπεν εἰς περίστασιν ἐγκληματικὴν».

του Ποιν. Νόμου, επί ψευδορκίας εξαιρετικῶς οὐδεμίαν ἀσχεῖ ἐπιρροήν, ὡς ἀποδεικτικὸν δὲ μέσον ἐν πολιτικῇ διαφορᾷ ὁ ὅρκος δεόν νά ἀνάγῃται εἰς οὐσιώδη γεγονότα ἐπιρροήν εἰς τὴν ὑπόθεσιν ἔχοντα καὶ ἀντικείμενον ἀποδείξεως, κατὰ τὸ ἀρ-

Τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἐγκρίνει ὁ Grivellari (Τόμος 855), λέγων ὅτι καὶ ἂν τις δὲν ὑποχρεοῦται νά ἐνοχοποιήσῃ ἑαυτὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 1364, ἐὰν ἐδέχθῃ τὸν ὅρκον, ἐκουσίως ὑπεβλήθῃ εἰς τὸν ὅρον νά βλάψῃ ἑαυτὸν, καὶ ἐὰν ὠρκισθῇ ψευδῶς, ὡς αἰτιᾶται ἑαυτὸν καὶ ὡς ὑποστῇ τὰ ἐπακόλουθα τῆς πράξεώς του. Παρ' ἡμῖν διαιροῦνται αἱ γνώμαι ὡς πρὸς τὸ ζήτημα ἂν ὑπάρχῃ τι τὸ κωλύον, ὅπως ἐπαχθῇ ὁρκος εἰς τὸν διὰδικον, ὅστις κατηγορεῖται ἐπὶ ἀδικήματι. Ἐπεκαλεσάμεν τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἀκυρωτικοῦ τῆς Ἰταλίας, διότι εἶναι σχετικὴ πρὸς τὸ συζητούμενον θέμα, ὡς λύουσα τὸ ζήτημα ὅτι ὑπάρχει ψευδορκία καὶ ὅταν δὲν ἐτέθη νομίμως ὁ ὅρκος. Ὁ ἡμέτερος Ἀρειος Πάγος ἐσφαλμένως, φρονῶ, ἐδέχθη εἰς τοιαύτην περιπτώσιν ἐπιβολὴν ὅρκου, — ὅταν δὲν ἐπιτρέπηται ὑπὸ τοῦ νόμου ἡ ἐπιβολὴ αὐτοῦ, — ὅτι δὲν ὑφίσταται τὸ ἀξιοποῖνον ἐπὶ ψευδορκίας. Ἀπόφ. 87 τοῦ 1869.

«Νῦν ὁμως πρόκειται περὶ ὅρκου τροποποιημένου καὶ οὐχὶ μὴ νομίμως ἐπιβληθέντος. Ὅθεν φρονῶ ὅτι κατ' ἰσχυρότερον λόγον συντρέχουσι τὰ στοιχεῖα τοῦ νόμου, διότι δὲν ἔχομεν σφάλμα τοῦ δικαστοῦ, ἀλλ' ὅρκον τοῦ διὰδίκου, τροποποιηθέντα κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ θέλησιν καὶ ἐπὶ τῇ πεποιθήσει αὐτοῦ ὅτι εἶναι σύμφωνος πρὸς τὸ ταχθὲν θέμα, εἶναι δ' ἀδιάφορον ἂν οὗτος ἐκρίθῃ κατόπιν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ὡς μὴ ἐξασκῶν ἐπίδρασιν ἐπὶ τὴν λύσιν τῆς διαφορᾶς, διότι ὁ ὅρκος ἐδόθη καθ' ὅλους τοὺς τύπους ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, μὴ ἀπολύτως ἀναρμοδίου, καὶ ἡδύνατο νά παρασύρῃ τὸ δικαστήριον καὶ τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ. Κατὰ τὸ κείμενον δὲ τοῦ νόμου ἡμῶν καὶ τοῦ Ἰταλικοῦ τὸ ἐγκλημα ὑφίσταται, εὐθὺς ὡς δοθῇ ὁ ψευδὴς ὅρκος, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐξ αὐτοῦ ζημίας. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἐπίσης ἄρθρον τοῦ νόμου ἡμῶν ὡς καὶ τοῦ ἰταλικοῦ, ἡ ψευδορκία συνίσταται ἐκ δολίως δοθέντος ψευδοῦς ὅρκου, ἐξ οὗ ἐπέρχεται προσβολὴ εἰς τὴν δικαιοσύνην, ἥτις πάντοτε ὑπάρχει. Οὕτω δι' ἀποφάσεως μὲν τῆς 13 Φεβρουαρίου 1884 τὸ Ἀκυρωτικὸν τῆς Ἰταλίας ἀπεφάνητο ὅτι ἐν τῇ ψευδορκίᾳ ὑπάρχει πάντοτε τὸ στοιχεῖον τῆς βλάβης, ἥτοι *κοινὸν καὶ βλάβη*, δι' ἑτέρας δὲ ἀποφάσεως τῆς 18 Ἰανουαρίου 1901 ἀπεφάνητο ὅτι, ἵνα ὑπάρχῃ τὸ ἐγκλημα, ἀρκεῖ νά προσεβλήθῃ ἡ ἀλήθεια καὶ χωρὶς νά ὑπάρχῃ ἰδιωτικὴ ζημία.

«Προκειμένου, Κύριοι, περὶ τυπικοῦ ἐγκλήματος, οἷον εἶναι τὸ τῆς ψευδορκίας, τὸ τυχὸν ἄκυρον τῆς δικαιοπραξίας, ἥτοι τοῦ ὅρκου, εἶναι ὅλους ἀνεξάρτητον καὶ ἀποτελεῖ γεγονὸς, ὅπερ ἐπὶ τῶν τυπικῶν ἀδικημάτων εἶναι παρέλκον, διότι ὁ Ποινικὸς Νόμος κολάζει τὴν κακόβουλον προαίρεσιν τοῦ ἐγκληματίου, καὶ ἄνευ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἀποτελέσματος, παραδεχόμενος τεχνικὴν νομικὴν τελείωσιν τῶν στοιχείων τοῦ ἐγκλήματος, ἐὰν συντρέχωσιν οἱ λοιποὶ αὐτοῦ ὅροι. Ὁ Αὐστριακὸς Ποινικὸς Νόμος (§ 131 σελίς 267) ἔχει ὡς ἐξῆς: «Ἐὰν τις ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ υποθέσει προσηγήθῃ νά δώσῃ ἐπὶ δικαστηρίου ψευδὴ ὅρκον, ἢ πράγματι ὡμῶς τοιούτον, τιμωρεῖται κλπ.» Ὁ Janke καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου ἐν Πράγῃ (σελίς 267) ἀποφαινεται ὡς ἐξῆς: «Τὸ ἀντικείμενον, καθ' οὗ ἀπευθύνεται ἡ ψευδὴς ἐνώπιον δι-

θρον 244 Πολ. Δικονομίας, ἀποτελοῦντα, τὴν ὑπαρξίν δὲ τούτων ἐν ἐκάστη συγκεκριμένῃ περιπτώσει ὁ ποινικὸς δικαστὴς ἐξετάζει καὶ βεβαίω. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐν τῷ διατακτικῷ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 924 ἐ. ἐ. βουλευμάτος τοῦ συμβουλίου

καστηρίου κατάθεσις, εἶναι τὸ γενικὸν συμφέρον τοῦ Κράτους, ὅπως γίνεται ἀληθὴς κατάθεσις πρὸ τῶν ὀργάνων αὐτοῦ, ἐξ ἧς ἐξαρτᾶται κατὰ μέγα μέρος ἡ ἀσφαλὴς ἐκπλήρωσις τῶν σκοπῶν αὐτοῦ, ἐξαιρέσεις δὲ τοῦ ἀξιοποῖνου δοθέντος ὅρκου δέχεται ἐὰν ἐδοθῇ ἐξωδίκως ἢ καὶ ἐξ ἀμελείας, οὐδεμίαν δὲ ἐπίδρασιν, λέγει, ἐξασκεῖ ἐπὶ τοῦ ἀξιοποῖνου τὸ ἀσήμενον (ἐπουσιώδες) τοῦ ὅρκου ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει. Τὸ ὑπὸ ποινικὴν κύρωσιν τεθὲν διὰ τῆς ψευδοῦς καταθέσεως προσβαλλόμενον συμφέρον τῆς πολιτείας ἀπαιτεῖ ἀπερίεριστον καὶ ἄνευ ὧν ἀλήθειαν. Ὅθεν ἀξιοποῖνος ψευδορκία πρόκειται καὶ ἐὰν ἡ ψευδὴς ὁμοθεία κατάθεσις ἀφορᾷ εἰς ἐπουσιώδες θέμα καθὼς καὶ ἐὰν ὁρκος ὡς τοιοῦτος στερεῖται νομικοῦ κύρους. Ἡ ἀκυρότης τοῦ ὅρκου δὲν ἄπτεται τοῦ ἀξιοποῖνου. Καὶ ἕτερος δὲ διδάσκειος συγγραφεὺς ὁ Lammasch (σελίς 26) ἐρμηνεύων τὸ αὐτὸ ἄρθρον λέγει: «Ἡ ψευδορκία τελεῖται εὐθὺς ὡς τελεώσιν αἱ πράξεις τῆς ὁρκωμοσίας, καὶ δὲν ἀπαιτεῖται ἡ ἐπακολούθησις ἐπιζημιῶν ἀποτελέσματος, παραπλήνσις δηλονότι τοῦ δικαστηρίου, ἢ ἐκδοσις κατ' οὐσίαν ἀποφάσεως καὶ ἐκ ταύτης ἀπορρέουσα βλάβη διὰ τὸν διὰδικον». Ταῦτα διδάσκει ὁ διδάστημος οὗτος συγγραφεὺς, καὶ τὴν γνώμην αὐτοῦ ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τοῦ συζητούμενου θέματος, ἥτοι τοῦ ἐπουσιώδους καὶ ἀκύρους δοθέντος ὅρκου, διότι τὸ κείμενον τοῦ Αὐστριακοῦ Νόμου εἶναι ὡς τὸ ἡμέτερον σὺν μόνῃ τῇ διαφορᾷ ὅτι τιμωρεῖ καὶ τὴν ἀπλὴν προσφορὰν πρὸς ὅρκον.

«Συγχεφαλαίων ὡς πρὸς τὸν πρῶτον λόγον τῆς ἀναιρέσεως, λέγω ὅτι στοιχεῖον τοῦ ἐγκλήματος εἶναι ὁ ψευδὴς ὁρκος καὶ ἡ γνώσις τοῦ ψεύδους, ἡ γνώσις δ' αὕτη συνίσταται εἰς τὸ ὅτι τὸ βεβαιούμενον διὰ τοῦ ὅρκου γεγονὸς εἶναι ψευδές. Ταῦτα δὲ ἐδέχθη τὸ συμβούλιον ὡς ὑπάρχοντα, ἐκτιμήσαν τὰς περιστάσεις, καὶ ἀνυπόστατος εἶναι ὁ λόγος ἀναιρέσεως περὶ ἐλλείψεως δολίας προαίρεσεως, διότι αὕτη συνίσταται ἐκ τῆς γνώσεως τοῦ ψεύδους. Ἐὰν κατ' ἄγνοιαν ἢ λήθην ἢ δι' ἄλλην αἰτίαν, ἀποκλείουσιν τὸν δόλον, ἐδόθη ὁρκος ψευδής, δὲν γίνεται ποινικὴ καταδίωξις. Ὁ εἰσαγγελεὺς οὐδὲν ἄλλο καθήκον ἔχει ἢ ν' ἀποδείξῃ ὅτι ὁ ὁρκισθεὶς ὡμῶς ψευδῶς, ἐὰν δὲ ὁρκισθεὶς φρονῇ ὅτι ἔχει λόγους ἱκανοὺς ν' ἀποδείξῃ λόγον ἀποκλείοντα τὴν δολίαν προαίρεσιν, αὐτὸς ὀφείλει νά παραστήσῃ τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἐλλείψεως ταύτης κατὰ τὴν περὶ τούτου ὁρθὴν γνώμην τοῦ Grivellari.

«Ἐτερος λόγος προτείνεται, ὅτι, ἀφοῦ ἡ ὑποχρέωσις, δι' ἣν ὠρκισθῇ ὁ ἀναιρεσιών, εἶχεν ἀντικείμενον ὑπερβαῖνον τὰς 50 δραχμάς, δὲν ἡδύνατο νά ἐξετασθῶσιν οὔτε νά ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν μάρτυρες. Τὸ ζήτημα εἶναι ἐκ τῶν σπουδαιωτάτων. Ἐπὶ τῶν ἀδικημάτων μόνον ἡ ἀδικος πράξις ἀποδεικνύεται διὰ μαρτύρων, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ προϋπάρχουσα τυχὸν σχέση. Ἡ ὑπαρξὶς αὐτῆς ἀποδεικνύεται δι' ἄλλων μέσων καὶ οὐχὶ διὰ μαρτύρων. Γενικῶς δ' ἀναγνωρίζεται ὅτι τὸ ἐπιτρεπτόν τῆς μαρτυρικῆς ἀποδείξεως ἐξορτάται ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ἀποδεικνυμένου γεγονότος, καὶ οὐχὶ ἐκ τοῦ δικαστηρίου, ἐνώπιον τοῦ ὁποῦ προκύπτει, οἷον ἐπὶ παραβάσεως τῆς ἐντολῆς ἢ τῆς παρακαταθήκης. Ἀλλ' αἱ ἀρχαί, ὡς εἴπομεν, ὡς πρὸς τὴν πα-

των ἐν Πάτραις Πλημμελειοδικῶν, ἐπικυρωθέντος διὰ τοῦ ἀναιρεσιβαλλομένου ὁμοίου τῶν Ἑρετῶν, ἐμπεριέχονται ἅπαντα τὰ ὡς ἀνωτέρω ἀναγκαῖα στοιχεῖα τοῦ ἀδικήματος τῆς ψευδορκίας, ἐφ' ᾧ παρεπέμφθη ὁ ἀναιρεσίῳν εἰς τὸ κακουργιοδικεῖον, ἐκτιθεμένων τῶν οὐσιωδῶν γεγονόντων τῶν ἀποτελεσάντων τὸ θέμα τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 567 τοῦ 1904 ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδικείου Νωνάκριδος ἐπιβληθέντος ἔρκου, ἡ δὲ μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσίῳντος δόσιν αὐτοῦ ἀνάκλησις τῆς ρηθείσης ἀποφάσεως διὰ τῆς μεταγενεστέρως ὑπ' ἀριθ. 209 π. ἔ. οὐδαμῶς, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, τὸ ἀξιόποιον τῆς πράξεως αἶρει καὶ μὴ βασίμως ὁ κατηγορούμενος αἰτεῖται τὴν ἀναίρεσιν τοῦ παραπεμπτικού

ροβίας τῆς παρακαταθήκης καὶ τῆς ἐντολῆς ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ ὅρκου, τοῦ ὁποῖου τὸ ψευδὲς ζητεῖται ν' ἀποδείχθῃ ἐνώπιον τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου; Γινέας ἰσχυρίζονται ὅτι δὲν ἐφαρμόζονται διὰ δύο λόγους: 1) ἐν τῇ πολιτικῇ δίκῃ πρόκειται περὶ διαδίκων ἰδιωτῶν, προκειμένου δὲ περὶ συμφέροντος μεγάλου, εἶναι ὑποπτον τὸ μαρτυρικὸν μέσον. 2) διότι ὁ συμβαλλόμενος, ὅστις ἐγνώριζε τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ νόμου, ὤφειλε νὰ συμμορφωθῇ πρὸς αὐτάς καὶ ἐαυτὸν μόνον π. ἐπεί νὰ αἰτιάται ἐπὶ τῇ μὴ συμμορφώσει. Ἀλλ' ἐπὶ ποινικῆς καταδίωξεως, τὰ ἐπιχειρήματα ταῦτα οὐδεμίαν ἔχουσιν ἀξίαν. Ὁ ἰδιώτης δὲν εἶναι διαδίκος, ὁ δὲ εἰσαγγελεὺς ἐτέρωθεν δὲν ἠδύνατο νὰ προΐδῃ τὸ ἔγκλημα, οὐδὲ ἄλλως νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἀπόδειξιν αὐτοῦ. Ἀλλως τε τὸ περὶ ψευδορκίας ἄσθρον τοῦ Ποινικοῦ Νόμου δὲν διακρίνει μεταξὺ ψευδορκίας ἀντικειμένου ὑπερβαίνοντος τὰς 50 δραχμὰς ἢ μὴ. Ἡ δὲ διάταξις αὐτοῦ θὰ ᾔτο προβληματικὴ, διότι ὁ ὅρκος ἐπάγεται μόνον δι' ἀδυναμίαν προσαγωγῆς ἄλλου ἀποδείξεως μέσου. Ὅτε δ' ἐγένοντο συζητήσεις ἐνώπιον τοῦ συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας περὶ τοῦ ἄρθρου τῆς ψευδορκίας, προϋστάθῃ ἡ γνώμη ν' ἀπαλειφθῇ τοῦτο, ἰδίως ἕνεκα τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1363 τοῦ Γαλλικοῦ κώδικος, ἀλλ' ἡ γνώμη αὕτη ἀπερρίθθη. Ἐγένετο δὲ δεκτὴ ἐν Γαλλίᾳ ἡ ἀντιθετος γνώμη. καθ' ἣν ὑποχρεώσις τις εἶναι ἀνύπαρκτος ἐνώπιον τοῦ πολιτικοῦ νόμου, ὅταν δὲν ἀποδεικνύται διὰ τῶν ἐπιτρεπομένων ὑπ' αὐτοῦ μέσων, τοιαύτη δὲ ὑποχρεώσις ἀδύνατον νὰ χρησιμεύσῃ ὡς βῆσις ποινικῆς καταδίωξεως. Πῶς θὰ δεχθῇ τις ὅτι αὐτοὶ μάρτυρες, τοὺς ὁποίους ἀποκρούει ὁ νομοθέτης ὡς ὑπόπτους ἐνώπιον τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου, δύνανται νὰ γίνωσι δεκτοὶ νὰ καταθέσωσι περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ἐνώπιον ἄλλης δικαιοδοσίας; Αἱ μαρτυρίαι αὐτῶν δὲν εἶναι πάντοτε ὑποπτοί; Ὁ νόμος, ὅστις ὁρίζει τὰ μέσα τῆς ἀποδείξεως, ἐκτείνει τὸ κράτος τοῦ καὶ ἐπὶ τῆς ποινικῆς διαδικασίας. (Ἀπόφασις Ἀκυρωτικοῦ τῆς Γαλλίας 17 Ἰουνίου 1852 καὶ 11 Δεκεμβρίου 1857). Ἐν Βελγίῳ δ' ὅμως, ἐνθα ἰσχύει ἡ αὕτη διάταξις τοῦ Ποινικοῦ Νόμου περὶ ψευδορκίας καὶ ἡ τοῦ γαλλικοῦ Ποινικοῦ Νόμου, ὑπερισχέει σήμερον ἡ γνώμη, ὅτι ὁ εἰσαγγελεὺς δύναται καὶ διὰ μαρτύρων ν' ἀποδείξῃ τὸ ψευδὲς τοῦ ὅρκου, κἂν εἴ ὁ πολιτικὸς νόμος δὲν δέχεται μαρτυρικὴν ἀπόδειξιν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου. Ἐξήγησα κύριοι τὸν λόγον ἕνεκα τῆς σπουδαιότητος τοῦ ζητήματος, εἰ καὶ ἡ παραδοχὴ τῆς μαρτυρικῆς ἀποδείξεως συναπάγεται παραβίασιν τοῦ ἄρθρου 94 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας καὶ οὐχὶ τοῦ Ποιν. Νόμου, καὶ ἐπομένως δὲν ἀποτελεῖ λόγον ἀναιρέσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 263 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας».

βουλευματος ἐπὶ ψευδεῖ ἐφαρμογῇ καὶ ἐσφαλμένῃ ἐρμηνείᾳ τοῦ νόμου.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ἀναιρέσεως ὅτι παρὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 94 Ποιν. Δικονομίας ἐπετράπη τὸ ἐμάρτυρον μέσον πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀποτελέσεως τῆς βάσιν τοῦ ἀδικήματος ἰδιωτικῆς υποχρεώσεως, ἀναγόμενος εἰς παραβίασιν δικονομικῆς διατάξεως καὶ οὐχὶ τοῦ Ποιν. Νόμου, ἀπαράδεκτος ἐστὶ, μὴ περιλαμβανόμενος μετὰ τῶν ἐν ἄρθρῳ 263 Ποιν. Δικονομίας ἀναγαφομένων λόγων ἀναιρέσεως κατὰ βουλευμάτων.

Ἀριθ. 115 (1906) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Β. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Ποινὴ ἐπιβλητέα συνερгоῖς. - Λόγοι ἀναιρέσεως ὑπὸ ὄρον. - σύστασις ἐν συνερгоίᾳ. - μὴ ἀνάγνωδις ἐνόρκου καταθέσεως. - μεταγενεστέρᾳ παράστασις καταθέντος. - ὅρκις μαρτύρων ἐν προανακρίσει. - ἀνεξέλεγκτον. - καθορισμὸς ἀξίας κλοπιμαίου. - ἀλλοίως ἐν ἀποδόσει.

Ἐπειδὴ, ὡς ὁρίζει ρητῶς τὸ ἄρθρ. 71 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, ἡ εἰς τοὺς συνερгоὺς ἐπιβλητέα ποινὴ

(*) Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου συζήτησιν, ὁ παρ' αὐτῇ εἰσαγγελεὺς κ. Δ. Τσιβανόπουλος ἔλεξε τὰδε:

«Ὡς λόγος ἀναιρέσεως προτείνεται ὅτι τὸ ἄρθρ. 57 τοῦ Ποιν. Νόμου πραγματεύεται ρητῶς περὶ αὐτοῦργων τοῦ ἀδικήματος, ἐπομένως οὐδεμίαν δύναται νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἐπὶ συνερгоῦν, σύστασις δὲ μετὰ αὐτῶν ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ νομικῶς, οὐδὲ νὰ ἔχῃ ἀξίονοιν χαρακτῆρα. Πρὸς ὑποστήριξιν δὲ τοῦ λόγου τῆς ἀναιρέσεως ἐπικαλεῖται ὁ ἀναιρεσίῳν τὴν ὑπ' ἀριθ. 149 τοῦ 1900 ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἀληθῶς, κατὰ τὴν ὁρθὴν ἐννοιαν τοῦ ἄρθρ. 57 τοῦ Ποιν. Νόμου σύστασις υἱίσταται μόνον ὅταν πρόκηται νὰ ἐκτελεσθῇ ὑπὸ δύο ἢ πλείονων ἀξίονοιν πράξις μετὰ προηγουμένην εἰς ἐκτέλεσιν αὐτῆς κοινὴν ἀπόφασιν, ὡς ἰδίᾳ τῶν συστασιωτῶν πράξεις καὶ οὐχὶ νὰ ὑποστηριγθῇ ἀπλῶς ἡ παρ' ἄλλου ἐκτελούμενη. Κατὰ τὸν Ποινικὸν Νόμον, σύστασις πρὸς ὑποστήριξιν καὶ βοήθειαν τοῦ ὑπὸ ἄλλου προσώπου διαπραττομένου ἀδικήματος δὲν ἀγνωρίζεται ὑπὸ τοῦ νόμου, καὶ κατ' ἀκολουθίαν τότε μόνον τιμωροῦνται οἱ ἀναιρεσίῳντες ὡς συνερгоὶ τῆς πράξεως κλοπῆς, ὅταν αὐτοὶ προσωπικῶς ὑπεστήριξαν τὸν αὐτοῦργον ἢ ἐβοήθησαν αὐτὸν πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῆς. Ἡ ἐπιτήμη δὲ τοῦ ποινικοῦ δικαίου δὲν παραδέχεται πλέον ὅτι ἡ σύστασις ἀποτελεῖ ἀληθῶς ἰδιαιτέρον τρόπον τρόπον συμμετοχῆς εἰς τὴν διάπραξιν ἀδικημάτων, διδάσκει δὲ ὅτι μόνον αὐτοῦργοι καὶ συνερгоὶ ἀδικημάτων ὑπάρχουσιν ἀναλόγως τῆς οὐσιώδους ἢ ἐπουσιώδους συμμετοχῆς ἐκάστου εἰς τὴν ἀπόφασιν ἢ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἀδικήματος. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ αἱ νομοθεσίαι πάντων τῶν πεπολιτισμένων ἐθνῶν κατήργησαν τὸν θεσμόν τῆς συστάσεως.

Ἀληθῶς ὁ θεσμός τῆς συστάσεως ἐγκατελείφθη ὑπὸ τῶν νεωτέρων νομοθεσιῶν, διότι ἀγνωρίσθη ὅτι ὁ θεσμὸς οὗτος οὐδόλως συντελεῖ εἰς ἀσφαλῆ προσδιορισμὸν τῆς ἐνοχῆς ἐκάστου τῶν εἰς τὸ ἀδικημα συμπραττόντων καὶ ἀρκεῖται εἰς τεχνητὰ συμπεράσματα ἀντὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐξετάσεως τῆς συμμετοχῆς ἐκάστου αὐτῶν. Ἡ νεωτέρα ἐπιστήμη ἐγνωμάτευσε ὅτι ἡ ἐνέργεια ἐκάστου τῶν εἰς τὸ ἀδικημα μετασχόντων πρέπει νὰ χαρακτηρισθῇ ἢ ὡς αὐτοῦργία ἢ ὡς συ-

ελαττωταί εν σχέσει πρὸς τὴν εἰς τοὺς αὐτουργοὺς ἐπιβαλλομένην, καθ' ὃ μέτρον ὀρίζουσι: τὰ ἀρθρ 49 καὶ 50 ὡς πρὸς τὴν ποινὴν τῆς ἀπολείρας, καθ' ἃ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἐπιβάλλεται ἀπλῶς ποινὴ ἐλάσσων τῆς εἰς τὴν τετελεσμένην πράξιν ἐπιβλητέας, μὴ δυναμένη νὰ κατέλθῃ πέραν τοῦ ἡμίσεως· ὁρθῶς ἄρα αἱ παρατεθείσαι διατάξεις ἐφηρμύσθησαν ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐπιβαλλούσης τῷ ἀναιρεσίοντι ποινὴν φυλακίσεως 4 ἐτῶν, 11 μηνῶν καὶ 29 ἡμερῶν, ἥτοι κατὰ μίαν ἡμέραν ἐλάσσονα τῆς εἰς τὸν αὐτουργὸν τῆς κυρίας πράξεως ἐπιβλητέας ποινῆς εἰρκτῆς.

Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρεσίων ρητῶς δηλοῖ διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεων ὅτι τοὺς ἐν τῇ αἰτήσῃ, ἣν ἀπύθουε κατὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, λοιποὺς λόγους, ἐπικαλεῖται μόνον ἐφ' ὅσον ὡς συνέπειαν δύνανται νὰ ἔχωσι τὴν πλήρη αὐτοῦ ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῆς ἀποδοθείσης αὐτῷ κατηγορίας, ἣ τὴν ἐπὶ μόνῃ τῇ εἰς τὴν κυρίαν πράξιν τῆς κλοπῆς συνεργείᾳ παραπομπὴν αὐτοῦ εἰς ἄλλο δικαστήριον πρὸς νῆαν συζήτησιν καὶ ὅτι ἄλλως παραιτεῖται αὐτῶν.

Ἐπειδὴ ὅμως οὕτω πως ὑπὸ ὄρον ὑποβαλλόμε-

νεργία, καὶ ὅτι ἐπομένως εἰς πᾶσαν ἀνεξαρτήτως περίπτωσιν συμμετοχῆς, πρέπει νὰ ἐξετάζηται ἰδιαίτερος ἂν αὐτουργία ἢ συνεργία ἀποτελεῖ ἢ ἐνέργεια αὕτη. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι ἐν τῷ ἡμετέρῳ Ποινικῷ Νόμῳ ἐξακολουθεῖ ὑφιστάμενος ὁ ἀπρηχαιωμένος θεσμός τῆς συστάσεως, ἔλλ' αἱ περὶ αὐτοῦ διατάξεις τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, ἔνεκα τῶν ἐκτεθέντων, πρέπει νὰ ἐρμηνεύονται ὅσον ἐνεστὶ στενῶς, νὰ μὴ ἐκτείνωνται δὲ εἰς ἄλλα θέματα πλὴν τῶν ἐν τῷ νόμῳ ρητῶς ἀναφερομένων. Καὶ ὅπου δ' ἴσχυουν οὗτος, ἐφηρμύσθη πάντοτε εἰς τὴν συμφωνίαν περὶ συμφράξεως εἰς τὸ κύριον ἀδίκημα, οὐδέποτε δὲ καὶ εἰς τὴν συμφωνίαν πρὸς παροχὴν βοήθειας εἰς τὸ πρὶ ἄλλου διωπραττόμενον ἀδίκημα. Τοιαύτη ἐπέκτασις τῆς ἐννοίας τῆς συστάσεως ἀντίκειται εἰς αὐτὸ τὸ γράμμα τοῦ ἀρθροῦ 57 Ποινικοῦ Νόμου, ὅπερ πραγματεύεται περὶ συμφωνίας πρὸς ἐκτέλεσιν ὁρισμένου ἀδικήματος καὶ οὐχὶ πρὸς ἐκτέλεσιν συνεργίας εἰς τοιοῦτον ἀδίκημα. Κατὰ ταῦτα ἐπομένως ἀναιρετέα ὅ' ἀπέβαιναν ἢ προεβαλλομένη ἀπόφασις. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου δ' ὅμως κατὰ τὰ γεγονότα, ἅτινα οἱ ἐνορκιοὶ ἐδέχθησαν διὰ τῆς ἐτυμηνγορίας τῶν ἀνεξαρτήτως τῆς γενομένης συστάσεως, οὗτοι ἐκηρύχθησαν ἐνοχοὶ ὡς αὐτοπροσώπως ἐκτελέσαντες πράξεις νομίμου συνεργίας, ἥτοι ὅτι ἐν γνώσει καὶ ἐπίτηδες συνήργησαν εἰς τὴν παρὰ τοῦ αὐτουργοῦ ἐκτελεσθεῖσαν πράξιν τῆς κλοπῆς, ἐν γνώσει δὲ καὶ ἐξ ἰδιοτελείας ἐδέχθησαν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῶν καὶ ἀπέκρυβαν τ' ἀντικείμενα τῆς ἀξιοποιήσεως τῆς κλοπῆς, καὶ ἀνεδέχθησαν τὰ ἐμπορευθῶσιν αὐτά. Οἱ τοιαύτην δὲ συνδρομὴν παρὰσχόντες εἰς τὸν ἐκτελέσαντα ἀξιοποιόν τινά πράξιν λογιζονται ὡς συνεργοί, ἀνεξαρτήτως πάσης ἀμοιβῆς συστάσεως καὶ τιμωροῦνται διὰ τῆς ἐπιβαλλομένης αὐτοῖς ποινῆς. Προκειμένου δὲ περὶ συνεργίας, κατὰ τὸ ἐδάφιον 5 τοῦ ἀρθρ. 72 Ποιν. Νόμου ἐπιβάλλεται ἢ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 71 ποινὴ ἀνεξαρτήτως τῆς ἀξίας τῶν ἀποκρυφθέντων ἀντικειμένων.

α' Ὁ λόγος δ' ὅτι, ἐνῷ ἐκ τῆς ἐτυμηνγορίας προκύπτει ὅτι τὸ οἰνόπνευμα, ὅπερ ἐκλάπη ἐκ τοῦ πολιτικῶς ἐνάγοντος, ἦτο ἀξίας μικροτέρας τῶν τε-

νοι: οἱ ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ λόγοι ἀναιρέσεως δὲν εἶναι δεκτοὶ καὶ δὲν δύνανται ὡς τοιοῦτοι νὰ ἐξετασθῶσιν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ἐτυμηνγορίας τῶν ἐνόρκων ἐκηρύχθησαν ἐνοχοὶ οἱ ἀναιρεσίοντες ὅτι ἐκ συστάσεως συνήργησαν εἰς τὴν παρὰ τοῦ αὐτουργοῦ ἐκτελεσθεῖσαν πράξιν τῆς κλοπῆς οἰνοπνεύματος, δεχθέντες ἐν γνώσει καὶ ἐξ ἰδιοτελείας καὶ ἀποκρύψαντες τὰ ἀντικείμενα τῆς κλοπῆς καὶ ἀποδεχθέντες νὰ τὰ ἐμπορευθῶσιν. Καὶ ἀνεξαρτήτως ἄρα τῆς μεταξὺ τῶν ἀναιρεσίοντων γενομένης συστάσεως πρὸς συνεργίαν εἰς τὴν κυρίαν πράξιν τῆς κλοπῆς, ἐδέχθησαν οἱ ἐνορκιοὶ διὰ τῆς ἐτυμηνγορίας αὐτῶν ὅτι οἱ ἀναιρεσίοντες, ἥτοι ἐκάτερος τούτων, ἐνήργησε τὰς ἀποτελούσας τὸ ἰδιάζον εἶδος τῆς μετὰ τὴν τέλεσιν τοῦ ἀδικήματος συνεργείας πράξεις ἀποδοχῆς καὶ ἀποκρύψεως τῶν κλαπέντων, καὶ ὁ λόγος ἀναιρέσεως ὅτι, μὴ ὄντων ἐφαρμοστέων ἐπὶ τῆς συνεργίας τῶν περὶ συστάσεως ὁρισμῶν τοῦ Ποιν. Νόμου, δὲν ἡδύνατο νὰ ἐπιβληθῇ ποινὴ εἰς τοὺς ἀναιρεσίοντας διὰ τὰς πράξεις συνεργίας, ὧν ἐκηρύχθησαν ἐνοχοὶ διὰ τῆς ἐτυμηνγορίας τῶν ἐνόρκων, ἐξελέγχεται ἀνυπόστατος.

τρακοσίων δραχμῶν, ἢ ἀπόφασις διέταξε ν' ἀποδοθῶσιν εἰς τὸν πολιτικῶς ἐνάγοντα οἰνοπνεύματα ἀξίας 15 χιλιάδων δραχμῶν, καὶ οὕτω ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀπόφασιν ὑπάρχουσιν ἀντιφάσκουσαι διατάξεις, εἶναι ἀνυπόστατος, διότι διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως διατάχθη ἢ ἀπόδοσις τῶν κατασχεθέντων καὶ οὐδεὶς λόγος ἐν ταύτῃ περὶ τῆς ἀξίας αὐτῶν, ὥστε νὰ προκύπτῃ ἀντίφασις τῆς ἀποφάσεως πρὸς τὴν ἐτυμηνγορίαν, τὴν δεχθεῖσαν ἀξίαν μικροτέραν τῶν 400 δραχμῶν. Τὸ δικαστήριον δ' ὤφειλε νὰ διατάξῃ τὴν ἀπόδοσιν τῶν κατασχεθέντων οἰνοπνευματῶν, ὡς πειστηρίων, εἰς τὸν ἰδιοκτῆμονα πολιτικῶς ἐνάγοντα, ἀφοῦ ἐπαίσθη ὅτι ἰδιοκτῆμων ἦτο αὐτός, κατὰ τὸ ἀρθρ. 83 Ποιν. Δικονομίας. Διατάξαν δὲ ταύτην ἐξέπληρωσε καθήκον, καὶ δὲν ὑπερέβη οὐδὲ, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ ἀναιρεσίων, τὴν δὲ περὶ τούτου ἀπόφασιν ἐδικαιοῦτο νὰ μορφώσῃ ἐλευθέρως καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς καταδικαστικῆς ἢ ἀθωωτικῆς ἐκδόσεως τῆς δίκης. Ἐκ τοῦ ὅτι δ' ὁ κατηγορούμενος ἡθωώθη, δὲν ἔπεται ὅτι αὐτὸς εἶναι καὶ τῶν πειστηρίων ὁ ἰδιοκτήτης (Ἀποφ. 2 τοῦ 1844 Α. Π.). Ἡ ἀπόδοσις τῶν πειστηρίων δὲν πρέπει νὰ συγχέται πρὸς τὴν ἀποζημίωσιν, δι' ἣς σκοπεῖται ἢ πλήρης ἀνὸρθωσις τῆς ἐκ τοῦ ἀδικήματος ἐπενεχθείσης τῷ παθόντι ζημίας καὶ ἥτις ἐπιδιώκεται διὰ τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς. Καὶ δυνατόν μὲν νὰ συμπίπτῃ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἢ ἀποζημιώσις τοῦ παθόντος πρὸς τὴν τῶν πειστηρίων ἀπόδοσιν, δυνατόν ὅμως καὶ νὰ εἶναι ὅπως ἀνεξάρτητος αὐτῆς (Helie No 5243).

• «Τὸ ποινικὸν δὲ δικαστήριον ἔχει μὲν τὸ δικαίωμα νὰ λύσῃ καὶ ζητήματα κυριότητος ἐπὶ τοῦ κινήτου, προτεινόμενα ὡς ἐνστάσεις κατὰ τῆς αἰτουμένης ἀποδόσεως, ἀλλ' ὀφείλει νὰ περαιοσθῇ εἰς τὴν διάταξιν περὶ ἀποδόσεως τῶν κατασχεθέντων ὡς προσοχομένων ἐκ τῆς κλοπῆς, διότι ἄλλως ὑπερβαίνει τὸ οἰκείον καθήκον. Καὶ ἡ μὲν ἀπόδοσις ἀφορᾷ εἰς τὰ πράγματα, ὧν ἐστερήθη ὁ παθὼν, ἡ δὲ ἀποζημίωσις εἰς τὴν ἐπανόρθωσιν τῆς ζημίας, ἣν ὑπέστη. Ὅθεν καὶ διαφορά ἂν ὑπῆρχε μεταξὺ τῆς ζημίας τοῦ παθόντος καὶ τῆς ἀξίας τῶν πειστηρίων, καὶ καθωρρίζετο ἐπὶ αὕτῃ ἐν τῇ ἐτυμηνγορίᾳ, πάλιν δὲν ἡδύνατο

Ἐπειδὴ ἀληθῶς μὲν, ὡς δηλοῦται ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς δίκης, ἐζητήθη διὰ τοῦ εἰσαγγελέως ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐνόρκου καταθέσεως τοῦ μὴ ἐμφανισθέντος ἐν ἀρχῇ τῆς συνεδριάσεως μάρτυρος τῆς κατηγορίας Β. Γ^α, ἀλλὰ ἐκ τῆς μὴ ἀναγνώσεως αὐτῆς δὲν δύναται νὰ παραχθῇ ἐπὶ τοῦ προκειμένου λόγος ἀναιρέσεως, ἐπὶ παραβάσει τοῦ ἄρθρου 124 Ποιν. Δικονομίας, διότι, ὡς ἐκ τῶν πρακτικῶν ἐπίσης δηλοῦται, ἐμφανισθέντος βραδύτερον τοῦ μάρτυρος τούτου καὶ ἐξετασθέντος προφορικῶς οὐ μόνον ἄνευ τινὸς ἀντιρρήσεως, ἀλλὰ καὶ τῇ ρητῇ συναινέσει τῆς ὑπερασπίσεως καὶ τοῦ εἰσαγγελέως, ματαία κατέστη, κατὰ τὸ ἄρθρον 384, ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐνόρκου αὐτοῦ καταθέσεως, καὶ ὁ λόγος ἀναιρέσεως, ὁ εἰς τὴν παραβίασιν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 124 ἀναγόμενος, ὡς καὶ πρὸς αὐτὸν σχετιζόμενος, ὅτι δὲν ἔδωκε τὸ δικαστήριον ἀκρόασιν ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ εἰσαγγελέως περὶ ἀναγνώσεως τῆς εἰρημένης μαρτυρικῆς καταθέσεως, ἐξελέγχεται ἀνυπόστατος.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἐδάφιον 14 τοῦ ἄρθρου 458 τῆς Ποιν. Δικονομίας, λόγον ἀναιρέσεως ἀποτελεῖ ἡ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἀνάγνωσις, κατὰ τὸ ἄρθρον 384, καταθέσεως μάρτυρος μὴ ὀρκισθέντος, οὐχὶ δὲ καταθέσεως ὀρκισθέντος ἐν τῇ προανακρίσει, χωρὶς νὰ συντρέχῃ περίπτωσις τις ἐκ τῶν ἐν τοῖς ἀρθροῖς 116, 119 καὶ 120 ὀριζομένων, περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ὁποίας δικαιοῦται ἄλλως νὰ κρίνῃ κυριαρχικῶς ὁ τὴν ἀνάκρισιν διατάξας ἀνακριτικὸς ὑπάλληλος.

Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν συνεδρῶν, πεισθὲν ἐκ τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας ὅτι ἰδιοκτητῶν τῶν κλαπέντων καὶ ὑπὸ τῶν ἀνακριτικῶν ἀρχῶν κατασχεθέντων οἰνοπνευμάτων ἦτο ἡ παθοῦσα ἐταιρία, διέταξε διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς αὐτὴν αὐτοῦσια τὰ ἀντικείμενα ταῦτα, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀξίας ἣν εἶχον, κατὰ τὸ ἄρθρον 83 τῆς Ποιν. Δικονομίας, ὁ δὲ λόγος ἀναιρέσεως, ὁ εἰς ἀντίφασιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης πρὸς τὴν ἐτυμολογίαν τῶν ἐνόρκων, οἵτινες ἐδέχθησαν ὅτι τὰ κλαπέντα πράγματα ἦσαν ἀξίας ἐλάσσονος τῶν δραχ. 400, ἀναγόμενος, καὶ ἀληθῆς ὑποτιθέμενος, δὲν δίδει χώραν εἰς ἀναιρέσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, καθ' ὃ μέρος ἐγένετο ὑπ' αὐτῆς δεκτὴ ἡ τῆς πολιτικῶς ἐναγούσης ἐταιρίας αἰτήσεις περὶ ἀποδόσεως τῶν κλαπέντων, εἰς

νὰ στηριχθῇ παράπονον νόμιμον τοῦ ὑποχρεωθέντος εἰς ἀπόδοσιν. Ἀλλ' ἐν γένει, κύριοι, καὶ πλὴν τῶν ἀνωτέρω εἶναι ἀπαράδεκτος ὁ λόγος τῆς ἀναιρέσεως, διότι ναὶ μὲν αἱ ἀποφάσεις τῶν ποινικῶν δικαστηρίων, αἱ ἀποβαινόμεναι περὶ θεμάτων τοῦ ἱστιχοῦ δικαίου, ὑπάγονται εἰς ἀναιρέσιν οὐ μόνον διὰ τοὺς ἐν τῇ Ποινικῇ Δικονομίᾳ λόγους ἀναιρέσεως, ἀλλὰ καὶ δι' οὓς λόγους ἠθέλον ὑπάγεσθαι εἰς ἀναιρέσιν ἐν ἐξεδίδοντο ὑπὸ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, ὡς διατείνεται ὁ ἀναιρέσιον, ἐπὶ τοῦ προκειμένου δ' ὁμῶς ἡ πολιτικὴ ἀγωγή παρεπέμφθη εἰς τὰ ἀμύδια πολιτικά δικαστήρια, ἐφηρμόσθη δὲ μόνον ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 83 Ποινικῆς Δικονομίας περὶ ἀποδόσεως πειστηρίων, ἥς ἡ τυχὸν παραβίασις οὐκ ἀποτελεῖ λόγον ἀναιρέσεως, ὡς μὴ τεθειμένης ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος.

οὐδεμίαν ὑπαγόμενος τῶν περιπτώσεων τῶν ἀναγραφομένων ἐν τῷ ἄρθρῳ 807 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὅπερ εἶναι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐφαρμοστέον, ὅσον ἀφορᾷ τὸ ρηθὲν μέρος τῆς ἀποφάσεως τῶν συνεδρῶν.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 930 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Ι. ΚΑΓΚΑΔΗΣ

Προδωρινὸς διαχειριστὴς ἀπαγορευτέου. — ἐκ ποινῆς ἀκινήτων.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν κρατήσασαν τοῦ δικαστηρίου γνώμην, τὸ ἄρθρον 120 τοῦ ΧΠΘ' περὶ Ἀνηλίκων κλπ Νόμου τῆς 17 Αὐγούστου 1861 συγχωρεῖ τῷ προσωρινῷ διαχειριστῇ τοῦ ἀπαγορευτέου καὶ τὴν ἐκποίησιν τῆς ἀκινήτου αὐτοῦ πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ ἐγκρίσει τοῦ δικαστηρίου, καίτοι, κατὰ τὴν ἀσθενεστέραν τοῦ δικαστηρίου γνώμην, ἡ ἐκποίησις ἀκινήτων δὲν ἀνάγεται εἰς τὰς συντηρητικὰς τοῦ διαχειριστοῦ ἐπὶ τῆς πέριουσίας τοῦ ἀπαγορευτέου πράξεις, εἰς ἃς καὶ τὴν περὶ τοῦ προσωποῦ ἐπιμέλειαν ἐκτείνεται ἡ διαχείρισις αὐτοῦ, κατὰ τὴν ὁρθὴν τοῦ ἄρθρου 120 τοῦ προειρημένου Νόμου ἐννοίαν.

Ἀριθ. 932 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Ι. ΚΑΓΚΑΔΗΣ

Ἐπαγωγή ὅρκου ἀντὶ δικαστικοῦ δι' ἀντιρρήσεων.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 351 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐν πάσῃ τῆς δίκης στάσει συγχωρεῖται τῷ διαδίκῳ ἡ ἐπαγωγή ὅρκου τῷ ἀντιδίκῳ αὐτοῦ, δηλαδή ὅταν τὸ δικαστήριον ἐπιλαμβάνηται τῆς ἐκδικάσεως τῆς ὑποθέσεως μέχρι τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐκδόσεως τῆς ὁριστικῆς, τεμνοῦσης τὴν διαφορὰν καὶ ἀπεκδυούσης τοῦτο πάσης περαιτέρω ἐπ' αὐτοῦ ἀναμίξεως, ἀποφάσεως, ἐπομένως, κατὰ τὴν κρατήσασαν γνώμην τοῦ ἐφετείου τούτου, ἡδύνατο νὰ γένηται ἐπαγωγή τοῦ ὅρκου διὰ τοῦ ὑπὸ δίκην δικογράφου ἀντιρρήσεων μετ' ἐπαγωγῆς ἐπακτοῦ ὅρκου, ἀντὶ τοῦ ἀπαλλακτικοῦ ὅν ἐκρίνεν ἐπιβλητέον ἡ ὑπ' ἀριθ. 151 τοῦ 1906 ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου τούτου, ἂν ἡ τοιαύτη ἐπαγωγή ἐγίγνετο ἀμέσως καὶ ἀπ' εὐθείας χωρὶς τῶν προηγουμένων ταύτης ἀντιρρήσεων, τῶν τεινουσῶν εἰς τὴν ἀνάκλησιν τῆς προειρημένης ἀποφάσεως, ἀλλὰ μὴ γενομένης τοιαύτης ἀμέσου ἐπαγωγῆς, ἣν ἐν περιπτώσει τῆς ἀπορρίψεως τῶν ἀντιρρήσεων ποιοῦνται οἱ ἀντιλέγοντες, ἀπαράδεκτος τυγχάνει ἡ τοιαύτη ἐπαγωγή, καίτοι, κατὰ τὴν ἀσθενεστέραν τοῦ δικαστηρίου γνώμην, οὐδαμῶς καὶ ὑπ' οὐδεμιᾶς τῶν δικονομικῶν διατάξεων ἀναγνωρίζεται δικόγραφον ἀντιρρήσεων καὶ δι' αὐτοῦ εἰσαγωγῇ τῆς ὑποθέσεως πρὸς συζήτησιν, ἵνα ὑποτεθῇ ὑπάρχουσα νομίμως στάσις δίκης πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ κανόνος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 351 τῆς Πολ. Δικονομίας, περὶ ἐπαγωγῆς ὅρκου καὶ ἀπαράδεκτος ἐπὶ τῷ γόμφῳ τούτῳ ἀπέβαιεν ἡ ἐπαγωγή τοῦ ὅρκου, τῶν ἀντιρρήσεων μὴ ὁρωσῶν τὸ τυπικῶς ἐγκυρον τῆς μελλούσης δόσεως τοῦ

ἐλαττωταί ἐν σχέσει πρὸς τὴν εἰς τοὺς αὐτουργοὺς ἐπιβαλλομένην, καθ' ὃ μέτρον ὀρίζουσι: τὰ ἄρθρ 49 καὶ 50 ὡς πρὸς τὴν ποινὴν τῆς ἀπολείρας, καθ' ἃ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἐπιβάλλεται ἀπλῶς ποινὴ ἐλάσσων τῆς εἰς τὴν τετελεσμένην πρᾶξιν ἐπιβλητέας, μὴ δυναμένη νὰ κατέλθῃ πέραν τοῦ ἡμίσεως ὀρθῶς ἄρα αἱ παρατεθεῖσαι διατάξεις ἐφηρμόσθησαν ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐπιβαλοῦσης τῷ ἀναιρεσίοντι ποινὴν φυλακίσεως 4 ἐτῶν, 11 μηνῶν καὶ 29 ἡμερῶν, ἥτοι κατὰ μίαν ἡμέραν ἐλάσσονα τῆς εἰς τὸν αὐτουργὸν τῆς κυρίας πράξεως ἐπιβλητέας ποινῆς εἰρκτῆς.

Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρεσίων ρητῶς δηλοῖ διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεων ὅτι τοὺς ἐν τῇ αἰτήσει, ἣν ἀπηύθυνε κατὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, λοιποὺς λόγους, ἐπικαλεῖται μόνον ἐφ' ὅσον ὡς συνέπειαν δύνανται νὰ ἔχωσι τὴν πλήρη αὐτοῦ ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῆς ἀποδοθείσης αὐτῷ κατηγορίας, ἣ τὴν ἐπὶ μόνῃ τῇ εἰς τὴν κυρίαν πρᾶξιν τῆς κλοπῆς συνεργεῖα παραπομπὴν αὐτοῦ εἰς ἄλλο δικαστήριον πρὸς νέαν συζήτησιν καὶ ὅτι ἄλλως παραιτεῖται αὐτῶν.

Ἐπειδὴ ὅμως οὕτω πως ὑπὸ δρον ὑποβαλλόμε-

νεργία, καὶ ὅτι ἐπομένως εἰς πᾶσαν ἀνεξαρτήτως περίπτωσιν συμμετοχῆς, πρέπει νὰ ἐξετάζεται ἰδιαιτέρως ἂν αὐτουργίαν ἢ συνεργίαν ἀποτελεῖ ἡ ἐνέργεια αὕτη. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι ἐν τῷ ἡμετέρῳ Ποινικῷ Νόμῳ ἐξακολουθεῖ ὑφιστάμενος ὁ ἀπληραιομένος θεσμός τῆς συστάσεως, ἔλλ' αἱ περὶ αὐτοῦ διατάξεις τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, ἐνεκα τῶν ἐκτεθέντων, πρέπει νὰ ἐρμηνεύωνται ὅσον ἐνεστι στενῶς, νὰ μὴ ἐκτείνωνται δὲ εἰς ἄλλα θέματα πλὴν τῶν ἐν τῷ νόμῳ ρητῶς ἀναφερομένων. Καὶ ὅπου δ' ἴσχυσεν οὗτος, ἐφηρμόσθη πάντοτε εἰς τὴν συμφωνίαν περὶ συμπτύξεως εἰς τὸ κύριον ἀδίκημα, οὐδέποτε δὲ καὶ εἰς τὴν συμφωνίαν πρὸς παροχὴν βοηθείας εἰς τὸ πρὶν ἄλλου διωπραττόμενον ἀδίκημα. Τοιαύτη ἐπέκτασις τῆς ἐννοίας τῆς συστάσεως ἀντίκειται εἰς αὐτὸ τὸ γράμμα τοῦ ἄρθρου 57 Ποινικοῦ Νόμου, ὅπερ πραγματεύεται περὶ συμφωνίας πρὸς ἐκτέλεσιν ὀρισμένου ἀδικήματος καὶ οὐχὶ πρὸς ἐκτέλεσιν συνεργίας εἰς τοιοῦτον ἀδίκημα. Κατὰ ταῦτα ἐπομένως ἀναιρετέα ὅ' ἀπέβαινε ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου δ' ὅμως κατὰ τὰ γεγονότα, ἅτινα οἱ ἐνορκοὶ ἐδέχθησαν διὰ τῆς ἐτυμηγορίας τῶν ἀνεξαρτήτως τῆς γενομένης συστάσεως, οὗτοι ἐκηρύχθησαν ἐνοχοὶ ὡς αὐτοπροσώπως ἐκτελέσαντες πράξεις νομίμου συνεργίας, ἥτοι ὅτι ἐν γνώσει καὶ ἐπίτηδες συνήργησαν εἰς τὴν παρὰ τοῦ αὐτουργοῦ ἐκτελεσθεῖσαν πρᾶξιν τῆς κλοπῆς, ἐν γνώσει δὲ καὶ ἐξ ἰδιοτελείας ἐδέχθησαν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῶν καὶ ἀντικείμενα τῆς ἀξιοποίνου πράξεως τῆς κλοπῆς, καὶ ἀνεδέχθησαν τὰ ἐμπορευθῶσιν αὐτά. Οἱ τοιαύτην δὲ συνδρομὴν παρασχόντες εἰς τὸν ἐκτελέσαντα ἀξιοποινόν τινα πρᾶξιν λογίζονται ὡς συνεργοὶ ἀνεξαρτήτως πάσης ἀμοιβῆς συστάσεως καὶ τιμωροῦνται διὰ τῆς ἐπιβλητομένης αὐτοῖς ποινῆς. Προκειμένου δὲ περὶ συνεργίας, κατὰ τὸ ἐδάφιον 5 τοῦ ἄρθρου 72 Ποιν. Νόμου ἐπιβάλλεται ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 71 ποινὴ ἀνεξαρτήτως τῆς ἀξίας τῶν ἀποκυθέντων ἀντικειμένων.

α' Ο' λόγος δ' ὅτι, ἐνῶν ἐκ τῆς ἐτυμηγορίας προκύπτει ὅτι τὸ οἰνόπνευμα, ὅπερ ἐκλάπη ἐκ τοῦ πολιτικῶς ἐνάγοντος, ἦτο ἀξίας μικροτέρας τῶν τε-

νοι οἱ ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ λόγοι ἀναιρέσεως δὲν εἶναι δεκτοὶ καὶ δὲν δύνανται ὡς τοιοῦτοι νὰ ἐξετασθῶσιν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ἐτυμηγορίας τῶν ἐνόρκων ἐκηρύχθησαν ἐνοχοὶ οἱ ἀναιρεσίοντες ὅτι ἐκ συστάσεως συνήργησαν εἰς τὴν παρὰ τοῦ αὐτουργοῦ ἐκτελεσθεῖσαν πρᾶξιν τῆς κλοπῆς οἰνοπνεύματος, δεχθέντες ἐν γνώσει καὶ ἐξ ἰδιοτελείας καὶ ἀποκρύψαντες τὰ ἀντικείμενα τῆς κλοπῆς καὶ ἀποδεχθέντες νὰ τὰ ἐμπορευθῶσιν. Καὶ ἀνεξαρτήτως ἄρα τῆς μεταξὺ τῶν ἀναιρεσίοντων γενομένης συστάσεως πρὸς συνεργίαν εἰς τὴν κυρίαν πρᾶξιν τῆς κλοπῆς, ἐδέχθησαν οἱ ἐνορκοὶ διὰ τῆς ἐτυμηγορίας αὐτῶν ὅτι οἱ ἀναιρεσίοντες, ἥτοι ἐκάτερος τούτων, ἐνήργησε τὰς ἀποτελούσας τὸ ἰδιάζον εἶδος τῆς μετὰ τὴν τέλεσιν τοῦ ἀδικήματος συνεργίας πράξεις ἀποδοχῆς καὶ ἀποκρύψεως τῶν κλαπέντων, καὶ ὁ λόγος ἀναιρέσεως ὅτι, μὴ ὄντων ἐφαρμοστέων ἐπὶ τῆς συνεργίας τῶν περὶ συστάσεως ὀρισμῶν τοῦ Ποιν. Νόμου, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπιβληθῇ ποινὴ εἰς τοὺς ἀναιρεσίοντας διὰ τὰς πράξεις συνεργίας, ὧν ἐκηρύχθησαν ἐνοχοὶ διὰ τῆς ἐτυμηγορίας τῶν ἐνόρκων, ἐξελέγχεται ἀνυπόστατος.

τρακοσίων δραχμῶν, ἡ ἀπόφασις διέταξε ν' ἀποδοθῶσιν εἰς τὸν πολιτικῶς ἐνάγοντα οἰνοπνεύματα ἀξίας 15 χιλιάδων δραχμῶν, καὶ οὕτω ἐν τῇ προσβαλλομένη ἀπόφασιν ὑπάρχουσιν ἀντιφάσκουσαι διατάξεις, εἶναι ἀνυπόστατος, διότι διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως διατάχθη ἡ ἀπόδοσις τῶν κατασχθέντων καὶ οὐδεὶς λόγος ἐν ταύτῃ περὶ τῆς ἀξίας αὐτῶν, ὥστε νὰ προκύπτῃ ἀντίφασις τῆς ἀποφάσεως πρὸς τὴν ἐτυμηγορίαν, τὴν δεχθεῖσαν ἀξίαν μικροτέραν τῶν 400 δραχμῶν. Τὸ δικαστήριον δ' ὤφειλε νὰ διατάξῃ τὴν ἀπόδοσιν τῶν κατασχθέντων οἰνοπνευμάτων, ὡς πειστηρίων, εἰς τὸν ἰδιοκτῆμονα πολιτικῶς ἐνάγοντα, ἀφοῦ ἐπίσθη ὅτι ἰδιοκτῆμων ἦτο αὐτὸς, κατὰ τὸ ἄρθρ. 83 Ποιν. Δικονομίας. Διατάξαν δὲ ταύτην ἐξέπληρωσε καθήκον, καὶ δὲν ὑπερέβη οὐτὸ, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ ἀναιρεσίων, τὴν δὲ περὶ τούτου ἀπόφασιν ἐδικαιοῦτο νὰ μορφώσῃ ἐλευθέρως καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς καταδικαστικῆς ἢ αθωωτικῆς ἐκδάσεως τῆς δίχης. Ἐκ τοῦ ὅτι δ' ὁ κατηγορούμενος ἠθωώθη, δὲν ἔπεται ὅτι αὐτὸς εἶναι καὶ τῶν πειστηρίων ὁ ἰδιοκτῆτης ('Αποφ. 2 τοῦ 1844 Α. Ι.). Ἡ ἀπόδοσις τῶν πειστηρίων δὲν πρέπει νὰ συγχέται πρὸς τὴν ἀποζημίωσιν, δι' ἣς σκοπεῖται ἡ πλήρης ἀνόρθωσις τῆς ἐκ τοῦ ἀδικήματος ἐπενεχθείσης τῷ παθόντι ζημίας καὶ ἣτις ἐπιδιώκεται διὰ τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς. Καὶ δυνατόν μὲν νὰ συμπίπτῃ ἐν ὅλῳ ἡ ἐν μέρει ἡ ἀποζημίωσις τοῦ παθόντος πρὸς τὴν τῶν πειστηρίων ἀπόδοσιν, δυνατόν ὅμως καὶ νὰ εἶναι ὅλως ἀνεξάρτητος αὐτῆς (Hélie No 5243).

α' Τὸ ποινικὸν δὲ δικαστήριον ἔχει μὲν τὸ δικαίωμα νὰ λύσῃ καὶ ζητήματα κυριότητος ἐπὶ τοῦ κινήτου, προτεινόμενα ὡς ἐνστάσεις κατὰ τῆς αἰτουμένης ἀποδόσεως, ἀλλ' ὀφείλει νὰ περιορισθῇ εἰς τὴν διάταξιν περὶ ἀποδόσεως τῶν κατασχθέντων ὡς προσχομένων ἐκ τῆς κλοπῆς, διότι ἄλλως ὑπερβαίνει τὸ οἰκεῖον καθήκον. Καὶ ἡ μὲν ἀπόδοσις ἀφορᾷ εἰς τὰ πράγματα, ὧν ἐστερήθη ὁ παθὼν, ἡ δὲ ἀποζημίωσις εἰς τὴν ἐπανόρθωσιν τῆς ζημίας, ἣν ὑπέστη. Ὅθεν καὶ διαφορὰ ἂν ὑπῆρχε μεταξὺ τῆς ζημίας τοῦ παθόντος καὶ τῆς ἀξίας τῶν πειστηρίων, καὶ καθωρρίζετο ἐπὶ αὐτῇ ἐν τῇ ἐτυμηγορίᾳ, πάλιν δὲν ἠδύνατο

Ἐπειδὴ ἀληθῶς μὲν, ὡς δηλοῦται ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς δίκης, ἐξητήθη διὰ τοῦ εἰσαγγελέως ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐνόρκου καταθέσεως τοῦ μὴ ἐμφανισθέντος ἐν ἀρχῇ τῆς συνεδριάσεως μάρτυρος τῆς κατηγορίας Β. Γ^α, ἀλλὰ ἐκ τῆς μὴ ἀναγνώσεως αὐτῆς δὲν δύναται νὰ παραχθῇ ἐπὶ τοῦ προκειμένου λόγος ἀναιρέσεως, ἐπὶ παραβάσει τοῦ ἄρθρου 124 Ποιν. Δικονομίας, διότι, ὡς ἐκ τῶν πρακτικῶν ἐπίσης δηλοῦται, ἐμφανισθέντος βραδύτερον τοῦ μάρτυρος τούτου καὶ ἐξετασθέντος προφορικῶς οὐ μόνον ἀνευ τινὸς ἀντιρρήσεως, ἀλλὰ καὶ τῇ ρητῇ συναινέσει τῆς ὑπερασπίσεως καὶ τοῦ εἰσαγγελέως, ματαία κατέστη, κατὰ τὸ ἄρθρον 384, ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐνόρκου αὐτοῦ καταθέσεως, καὶ ὁ λόγος ἀναιρέσεως, ὁ εἰς τὴν παραβίαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 124 ἀναγόμενος, ὡς καὶ πρὸς αὐτὸν σχετιζόμενος, ὅτι δὲν ἔδωκε τὸ δικαστήριον ἀκρόασιν ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ εἰσαγγελέως περὶ ἀναγνώσεως τῆς εἰρημένης μαρτυρικῆς καταθέσεως, ἐξελέγχεται ἀνυπόστατος.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἐδάφιον 14 τοῦ ἄρθρου 458 τῆς Ποιν. Δικονομίας, λόγον ἀναιρέσεως ἀποτελεῖ ἡ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἀνάγνωσις, κατὰ τὸ ἄρθρον 384, καταθέσεως μάρτυρος μὴ ὀρκισθέντος, οὐχὶ δὲ καταθέσεως ὀρκισθέντος ἐν τῇ προανακρίσει, χωρὶς νὰ συντρέχῃ περίπτωσις τις ἐκ τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 116, 119 καὶ 120 ὀριζομένων, περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ὁποίας δικαιοῦται ἄλλως νὰ κρίνῃ κυριαρχικῶς ὁ τὴν ἀνάκρισιν διατάξας ἀνακριτικὸς ὑπάλληλος.

Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν συνόδων, πεισθὲν ἐκ τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας, ὅτι ἰδιοκτητῶν τῶν κλαπέντων καὶ ὑπὸ τῶν ἀνακριτικῶν ἀρχῶν κατασχθέντων οἰνοπνευμάτων ἦτο ἡ παθοῦσα ἐταιρία, διέταξε διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς αὐτὴν αὐτοῦσια τὰ ἀντικείμενα ταῦτα, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀξίας ἣν εἶχον, κατὰ τὸ ἄρθρον 83 τῆς Ποιν. Δικονομίας, ὁ δὲ λόγος ἀναιρέσεως, ὁ εἰς ἀντίφασιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης πρὸς τὴν ἐτυμηγορίαν τῶν ἐνόρκων, οἵτινες ἐδέχθησαν ὅτι τὰ κλαπέντα πράγματα ἦσαν ἀξίας ἐλάσσονος τῶν δραχμ. 400, ἀναγόμενος, καὶ ἀληθὺς ὑποτιθέμενος, δὲν δίδει χώραν εἰς ἀναιρέσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, καθ' ὃ μέρος ἐγένετο ὑπ' αὐτῆς δεκτὴ ἡ τῆς πολιτικῶς ἐναγούσης ἐταιρίας αἰτήσεις περὶ ἀποδόσεως τῶν κλαπέντων, εἰς

νὰ στηριχθῇ παράπονον νόμιμον τοῦ ὑποχρεωθέντος εἰς ἀπόδοσιν. Ἀλλ' ἐν γένει, κύριοι, καὶ πλὴν τῶν ἀνωτέρω εἶναι ἀπαράδεκτος ὁ λόγος τῆς ἀναιρέσεως, διότι ναὶ μὲν αἱ ἀποφάσεις τῶν ποινικῶν δικαστηρίων, αἱ ἀποζαινόμεναι περὶ θεμάτων τοῦ ἱσχυικοῦ δικαίου, ὑπάγονται εἰς ἀναιρέσιν οὐ μόνον διὰ τοὺς ἐν τῇ Ποινικῇ Δικονομίᾳ λόγους ἀναιρέσεως, ἀλλὰ καὶ δι' οὓς λόγους ἤθελον ὑπάγεσθαι εἰς ἀναιρέσιν ἂν ἐξεδίδοντο ὑπὸ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, ὡς διατείνεται ὁ ἀναιρέσις, ἐπὶ τοῦ προκειμένου δ' ὁ μὲν ἡ πολιτικὴ ἀγωγή παρεπέμφθη εἰς τὰ ἀμύδρια πολιτικά δικαστήρια, ἐφηρμόσθη δὲ μόνον ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 83 Ποινικῆς Δικονομίας περὶ ἀποδόσεως πιστοτηρίων, ἥς ἡ τυχὼν παραβίασις οὐκ ἀποτελεῖ λόγον ἀναιρέσεως, ὡς μὴ τεθειμένης ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος.

οὐδεμίαν ὑπαγόμενος τῶν περιπτώσεων τῶν ἀναγραφόμενων ἐν τῷ ἄρθρῳ 807 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὅπερ εἶναι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐφαρμοστέον, ὅσον ἀφορᾷ τὸ ρηθὲν μέρος τῆς ἀποφάσεως τῶν συνόδων.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 930 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Ι. ΚΑΓΚΑΛΗΣ

Προδωρινὸς διαχειριστὴς ἀπαγορευτέου. — ἐκ ποινῆς ἀκινήτων.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν κρατήσασαν τοῦ δικαστηρίου γνώμην, τὸ ἄρθρον 120 τοῦ ΧΠΘ' περὶ Ἀνηλίκων κλπ Νόμου τῆς 17 Αὐγούστου 1861 συγχωρεῖ τῷ προσωρινῷ διαχειριστῇ τοῦ ἀπαγορευτέου καὶ τὴν ἐκποίησιν τῆς ἀκινήτου αὐτοῦ πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ ἐγκρίσει τοῦ δικαστηρίου, καίτοι, κατὰ τὴν ἀσθενεστέραν τοῦ δικαστηρίου γνώμην, ἡ ἐκποίησις ἀκινήτων δὲν ἀνάγεται εἰς τὰς συντηρητικὰς τοῦ διαχειριστοῦ ἐπὶ τῆς πέριυσίας τοῦ ἀπαγορευτέου πράξεις, εἰς ἃς καὶ τὴν περὶ τοῦ προσωποῦ ἐπιμέλειαν ἐκτείνεται ἡ διαχείρισις αὐτοῦ, κατὰ τὴν ὁρθὴν τοῦ ἄρθρου 120 τοῦ προειρημένου Νόμου ἐννοίαν.

Ἀριθ. 932 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Ι. ΚΑΓΚΑΛΗΣ

Ἐπαγωγή ὄρκου ἀντὶ δικαστικοῦ δι' ἀντιρρήσεων.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 351 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐν πάσῃ τῆς δίκης στάσει συγχωρεῖται τῷ διαδίκῳ ἡ ἐπαγωγή ὄρκου τῷ ἀντιδίκῳ αὐτοῦ, δηλαδή ὅταν τὸ δικαστήριον ἐπιλαμβάνηται τῆς ἐκδικάσεως τῆς ὑποθέσεως μέχρι τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐκδόσεως τῆς ὀριστικῆς, τεμνουσῆς τὴν διαφορὰν καὶ ἀπεκδυοῦσης τοῦτο πάσης περαιτέρω ἐπ' αὐτοῦ ἀναμείξεως, ἀποφάσεως, ἐπομένως, κατὰ τὴν κρατήσασαν γνώμην τοῦ ἐφετείου τούτου, ἡ δύνατο νὰ γένηται ἐπαγωγή τοῦ ὄρκου διὰ τοῦ ὑπὸ δίκην δικογράφου ἀντιρρήσεων μετ' ἐπαγωγῆς ἐπακτοῦ ὄρκου, ἀντὶ τοῦ ἀπαλλακτικοῦ ὃν ἐκρίνεν ἐπιβλητέον ἡ ὑπ' ἀριθ. 151 τοῦ 1906 ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου τούτου, ἂν ἡ τοιαύτη ἐπαγωγή ἐγίγνετο ἀμέσως καὶ ἀπ' εὐθείας χωρὶς τῶν προηγουμένων ταύτης ἀντιρρήσεων, τῶν τεινουσῶν εἰς τὴν ἀνάκλησιν τῆς προειρημένης ἀποφάσεως, ἀλλὰ μὴ γινομένης τοιαύτης ἀμέσου ἐπαγωγῆς, ἣν ἐν περιπτώσει τῆς ἀπορρίψεως τῶν ἀντιρρήσεων ποιοῦνται οἱ ἀντιλέγοντες, ἀπαράδεκτος τυγχάνει ἡ τοιαύτη ἐπαγωγή, καίτοι, κατὰ τὴν ἀσθενεστέραν τοῦ δικαστηρίου γνώμην, οὐδαμῶς καὶ ὑπ' οὐδεμιᾶς τῶν δικονομικῶν διατάξεων ἀναγνωρίζεται δικόγραφον ἀντιρρήσεων καὶ δι' αὐτοῦ εἰσαγωγή τῆς ὑποθέσεως πρὸς συζήτησιν, ἵνα ὑποτεθῇ ὑπάρχουσα νομίμως στάσις δίκης πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ κανόνος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 351 τῆς Πολ. Δικονομίας, περὶ ἐπαγωγῆς ὄρκου καὶ ἀπαράδεκτος ἐπὶ τῷ γόγῳ τούτῳ ἀπέβαινεν ἡ ἐπαγωγή τοῦ ὄρκου, τῶν ἀντιρρήσεων μὴ ὁρωσῶν τὸ τυπικῶς ἐγκυρον τῆς μελλούσης δόσεως τοῦ

ὄρκου, ἀλλὰ τεινουσῶν κυρίως εἰς τὴν ἀνάκλησιν τῆς προηγουμένης ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου τούτου ἀνευ προσαγωγῆς νέων ἀποδείξεων πλὴν τῶν ἄχρι τοῦδε προσκομισθεισῶν (*).

Ἄριθ. 946 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Ἀγοραπωλησία. - σύστασις ἀπὸ συντάξεως ἐγγράφου. - ἀδυναμία πραγματοποιήσεως. - ἀρραβῶν. - ἀπόδοσις διπλοῦ.

Ἐπειδὴ ἐπὶ συμβάσεως ἀγοραπωλησίας πράγματος, καθ' ἣν οἱ συμβαλλόμενοι ὀρίζουσιν ὅτι ἡ πώλησις θέλει πραγματοποιηθῇ ἀπὸ τῆς συντάξεως ἐγγράφου, κατὰ τὴν ὁρθὴν ἐννοίαν τοῦ νόμου Εἰσηγήσεων (3.23) Κωδ. (5.21) 17 Β. (ΚΒ' 1) 76, ὁ πωλητὴς ὑποχρεοῦται νὰ δώσῃ διπλοῦν τὸν ληφθέντα ἀρραβῶνα, οὐ μόνον ὅταν μεταμελοῦμενος ἀρνήται νὰ συντάξῃ τὸ ἐγγραφοῦν, ἀλλὰ καὶ καθ' ἣν περίπτωσιν ὑπαιτιῶς ἀδυνατεῖ νὰ συστήσῃ τὴν σύμβασιν τῆς ἀγοραπωλησίας ὑπὸ τοὺς συμπεφωνημένους ὅρους. Κατ' ἀκολουθίαν ἐν προκειμένῳ νομίμως διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὁ ἀγοραστὴς ἐνάγων ἀξιοῖ νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἀντιδίκος πωλητὴς εἰς ἀπόδοσιν διπλοῦ τοῦ ληφθέντος ἀρραβῶνος, ἀφ' οὗ οὗτος ἦν ἐν ἀδυναμίᾳ νὰ συστήσῃ τὴν σύμβασιν τῆς πωλήσεως τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀκινήτου ὑπὸ τοὺς συμπεφωνημένους ὅρους, διότι ἐνῶ ὑπεσχέθη ὅτι τὸ πρᾶγμα πρὸς ἀνατολὰς ὅριον εἶχε τὴν πλατεῖαν «Στροφίλι», ὅτι ἦτο ἐκτάσεως 14,000 πῆχεων, ὅτι ἡ μέχρι τῆς πλατείας «Στροφίλι» ἔκτασις δα-σους ἐκ πεύκων καὶ ἄλλων δένδρων ἀποτελεῖ μέρος αὐτοῦ καὶ ὅτι τὸ ἀκίνητον ὑπὸ μιᾶς μόνον ρυμοτομίας ἐδαρεῖτο ἀπ' ἀνατολῶν εἰς δυσμᾶς ἐκ μέτρων 437 καὶ 70)00, κατεδείχθη ὅτι ἡ μὲν ἔκτασις αὐτοῦ ἦν ἐκ πῆχεων 10,000, ὅτι δὲν εἶχεν ὅριον πρὸς ἀνατολὰς τὴν πλατεῖαν «Στροφίλι», ὅτι τὸ δάσος δὲν ἀποτελεῖ μέρος αὐτοῦ, καὶ ὅτι ἐρυμοτομεῖτο καὶ ἀπ' ἄρκτου εἰς μεσημβρίαν, εἰς τρεῖς ὥστε ἀποτελεῖτο τοῦτο ἐκ τεσσάρων κεχωρισμένων τεμαχίων, ἀπασῶν δὲ τῶν ἐλλείψεων τούτων διετέλει ἐν γνώσει ὁ ἐναγόμενος, ἐν ἀγνοίᾳ δὲ τούναντίον ὁ ἐνάγων, καὶ ὥφειλε τὸ δικάσαν πρωτοδικεῖον νὰ μὴ ἀπορρίψῃ διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του τὴν ἀγωγὴν, κατὰ τὴν αἰτησίν της ταύτης, ὡς νόμῳ ἀστήρικτον, μὴ πρᾶξαν ὁμῶς οὕτω, μεταρρυθμιστέαν κατέστησε ταύτην ἐπὶ τῷ ἐκτεθέντι τέλει, κατὰ τὸν περὶ τούτου νόμῳ λόγον ἐφέσεως. Εἰ καὶ ἡδυνάτο τις ἀμφιβάλλων νὰ εἴπῃ ὅτι νομίμως διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐπὶ τοῖς ἐν οὐτῇ ἀναφερομένοις λόγοις, εἰς οὓς καὶ τοῦ δικαστηρίου τούτου ἡ ἥσσαν γνώμη ἀναφέρεται, ἀπερρίσθη ἡ ἀγωγὴ κατὰ τὴν ἐκτεθεισάν αἴτησιν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἐφέσεως ἀπορριπτεὸς ἦν ὡς νόμῳ ἀστήρικτος.

Ἄριθ. 947 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Ἐπιβολὴ δικαστικοῦ ὄρκου πρωτοδικῶς καὶ

(*) Ὁ ἀγὼν γίνεται οὐχὶ περὶ πραγμάτων, ἀλλὰ περὶ γνωμῶν, κατὰ ποῖαν ἤτοι πρέπει ν' ἀπορριφθῇ ἡ ἐπαγωγὴ τοῦ ὄρκου.

ἐφεσίμωτος. - δόσις. - ἐπέλευσις ἀμαχίτου τεκμηρίου. - οὐκ ἀνάκλησις. - δημοτικὰ ἔργα. - ὅροι ἀναθέσεως προσθέτου ἐργασίας.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἄρθρων 357 καὶ 382 § 2 τῆς Πολ. Δικονομίας, καθ' ἣ ὁ γενόμενος ἐπακτός καὶ δικαστικὸς ὄρκος ἀποτελεῖ δικανικὴν ἀλήθειαν καὶ παράγει τὸ ἐκ τοῦ ἄρθρου 273 § 2 τῆς Πολ. Δικονομίας ἀνεπίδεκτον ἀνταποδείξεως νόμιμον τεκμήριον, ἔπεται ἀναγκαιῶς ὅτι τὸ δικαστήριον τὴν ἀπόφασίν του, δι' ἧς ἐξετίμησε τὰς προσκομισθείσας ἀποδείξεις, ὅπως δὲ ἐπιρρώσῃ αὐτὰς ἡ τούναντίον τὰς καταστήσῃ ἀνισχύρους, ἐπέβαλε τὸν δικαστικὸν ὄρκον, δὲν ἐπιτρέπεται μετὰ τὴν δόσιν τοῦ ὄρκου νὰ ἐκτιμῇσθῇ ἐκ νέου τὰς ἀποδείξεις ἡ λάβῃ ὑπ' ὄψει νέας τοιαύτας καὶ ἀποφανθῇ ἐναντίου ἐκείνου, ὅπερ διὰ τοῦ ὄρκου ἀπεδείχθη ἀληθές, ἀνακαλοῦν οὕτω τὴν προεκδοθεῖσαν ἀπόφασίν του, διότι τὸ τοιοῦτον παρὰ τὴν γενικὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 180 § 2 τῆς Πολ. Δικονομίας ἀναγραφομένην ἀρχὴν, καθ' ἣν τὸ δικαστήριον μέχρι τῆς ἐκδόσεως ἐπὶ τῆς οὐσίας ὁριστικῆς ἀποφάσεως δικαιούται εἰς τὴν ἀνάκλησιν τῶν προδικαστικῶν ἀποφάσεών του, ἀντίκειται εἰς τὰς παρατεθείσας οὐσιώδεις δικανικὰς διατάξεις, αἵτινες ὡς εἰδικαὶ κρατοῦσι τῶν γενικῶν. Εἰς τὴν ὑποχρέωσιν δὲ ταύτην ὑπόκειται οὐ μόνον αὐτὸ τὸ πρωτόδικον δικαστήριον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐφετεῖον, ἂν τὴν γενομένην ἔφειν κατὰ τῆς τοιαύτης ἀποφάσεως ἀπορρίψῃ, θεωρήσαν ὁρθὴν τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων καὶ νόμιμον συνεπῶς τὴν ἐπιβολὴν τοῦ ὄρκου, διότι κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην θεωρεῖται ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις ὡς τοῦ ἐφετείου.

Ἐπειδὴ σαφῶς προκύπτει ἐκ τῶν ἄρθρων 50 ἐδ. 7 καὶ 9, 112 ἐδ. α' καὶ 119 ἐδ. ιγ' τοῦ Νόμου τῆς 27 Δεκεμβρίου 1833 περὶ «αυστάσεως Δήμων», ὅτι διὰ τὴν ἐπιχειρήσιν δημοτικῶν ἔργων, ἀπαιτεῖται προηγουμένως ἡ σύνταξις προϋπολογισμοῦ τῆς δαπάνης κατεστρωμένου παρ' εἰδήμονος, ἡ σύσκεψις καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου καὶ ἡ ἔγκρισις τῆς οἰκείας διοικητικῆς ἀρχῆς, ἡ δὲ παράλειψις τῶν ἀπαιτήσεων τούτων ἀπαλλάσσει τὸν Δήμον ἀπὸ πάσης εὐθύνης. Ὡς ἐκ τῆς γενικότητος δὲ τῶν παρατεθεισῶν νομικῶν διατάξεων, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰ ἐδάφια 1—4 τοῦ ἄρθρου 112 τοῦ αὐτοῦ Νόμου, ἐν οἷς ἀναγράφονται αἱ περιπτώσεις, καθ' ἃς ἐπιτρέπονται αἱ ἰδιαιτεραὶ συμφωνίαι διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων, ἡ τήρησις τῶν προεκτεθεισῶν διατυπώσεων ἀπαιτεῖται καὶ διὰ τὰς προσθέτους ἐργασίας τοῦ ἐπιχειρουμένου ἔργου. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ δίκην ἀγωγὴν, ὡς πρὸς τὴν ἐπίδικον ἀπαίτησιν διὰ τὰς προσθέτους ἐργασίας τὰς γενομένας ἐν τῇ κατασκευασθείσῃ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐφεισιλγήτου ὁδῷ, ἔδει ν' ἀπορριφθῇ ὡς μὴ νόμιμος, ἀφ' οὗ ἐν αὐτῇ δὲν ἰσχυρίζεται ὁ ἐνάγων ὅτι ἡ ἐκτέλεσις τῶν προσθετῶν ἐργασιῶν ἐγένετο μετὰ προηγουμένην τήρησιν τῶν μνησθεισῶν ἀπαιτήσεων τοῦ νόμου, τούναντίον δὲ διηκριβωμένον ἐστὶν ἐκ τῆς ὁμολογίας αὐτοῦ ὅτι ἐξετελέσθησαν αὐταὶ κατὰ παράλειψιν αὐτῶν, ἐνέκρινεν ὁμῶς ταύτας ὁ τότε δήμαρχος Λεβαδέων, ὁ ὁποῖος μετὰ τοῦ διευθύνοντος τὰς ἐργασίας πρωτοτέκτονος παρέλαβε διὰ πρωτοκόλλου τὸ ὅλον ἔργον ἐ-

κτιμηθείσης και της αξίας των προσθέτων έργων εις αρ. 614 53 00).

Αριθ. 959 (1906)

Εισηγητής ο έφ'της κ. Α. ΣΟΥΛΤΑΝΗΣ

Υιοθεσία.- δημοσίευσις έξομεριδίου.- ληξιαρχική πράξις.- συνένπεια παραλείψεως.- υιοθεσία συγγενούς.- ηλικία 60 έτών.- γυναίκες.- απόφασις υιοθεσίας.- δεδικασμένον κατά παραστάτων.- συναινέσις επί τρόπον.- υιοθεσία γυναικός.- κληρονομικά δικαιώματα.

Έπειδή ο λόγος της έφ'σεως ότι «εσφαλμένως ή εκκαλουμένη απόφασις παρεδέξατο ότι δεν απαιτείται εκ του νόμου δημοσίευσις διά της έφημερίδος της δεχομένης την υιοθεσίαν απόφασεως, ουδ' έγγραφη κατ' αυτήν εις τὰ ληξιαρχικά βιβλία του Δήμου των υιοθετούντων», μη βάσιμος είναι, διότι ουδεις νόμος απαιτεί δημοσίευσιν διά της έφημερίδος της απόφασεως περί υιοθεσίας, αλλά μόνον ο Αστικός Νόμος όρίζει ότι δέον να καταχωρίζεται ή απόφασις αυτή εν τοις ληξιαρχικοις βιβλίοις (άρθρα 90 και 88), ουχι όμως επί ποινή ακυρότητος, αλλά μόνον επί απειλή προστίμου, κατά τους όρους του άρθρου 644 Ποιν. Νόμου.

Έπειδή ο έτερος λόγος της έφ'σεως ότι «εσφαλμένως ή εκκαλουμένη απόφασις παρεδέξατο εξ έπαγγέλματος ότι, καίτοι ένήλικος και αυτεξουσία ήν ή εισποιήθεια υπό της αδελφής αυτής μόλις τριακονταετούς, εν ώ έδει ίνα αυτή ή υπερεξηκοντούτης, κατά τον νόμον, ουχ ήττον εξ έπαγγέλματος και κατ' εξαίρεσιν έθεώρησε νόμιμον την εισποίησιν ένεκα της συγγενείας της εισποιηθείσης, ούσης αδελφής, καίτοι ή εκκαλουμένη απόφασις είχαν ένώπιον αυτής απόφασιν και ισχυρισμούς περί υιοθεσίας ύπεξουσίας», άβάσιμος τυγχάνει, διότι εάν θελήσῃ τις και να εισποιήσῃ τινά των αυτού συγγενών, δεν είναι ανάγκη να έχῃ την ήλικίαν των 60 έτών (Νόμ. 15 § 2 Πανδ. 1.7). Και ο εκκαλών μετά της έαυτού γυναικός υιοθέτησεν όμου την αυτεξουσίαν αδελφήν ταύτης έφ'σεβλητον, αϊ δε γυναίκες, ως μη δύναμιναι να έχωσι πατρικήν εξουσίαν, έπετράπη να υιοθετώσι και απαιτείται μόνον να ώσι πρεσβύτεραι των υιοθετούμένων κατά 18 έτη § 14 Εισ. 1.11 Άρμ. § 5 Β'.ή'.

Έπειδή ο λόγος της έφ'σεως ότι «εσφαλμένως ή εκκαλουμένη απόφασις απέρριψε την ένστασιν ότι ή ένάγουσα ήν αδελφή άμφισβόλης της αποβιωσάσης Α*** και την ήλικίαν μικρότερα μόνον κατά τέσσαρα έτη και ουχι, ως ο νόμος απαιτεί, πλήρη έφ'βότητα, και ή υιοθεσία έστιν άκυρος, στηριχθείσα επί των πρακτικών της δεξαμένης την υιοθεσίαν απόφασεως, διαψευδομένων και εκ του προικοσυμφώνου του εκκαλούντος εν μέρει και εκ της εκθέσεως του ειρηνοδίκου Στύρων περί όρκουσις δύο μαρτύρων, δι' ών αποδεικνύεται ότι ή Α. Θ*** έγεννήθη τῷ 1868 άντι του τάξει κατά νόμον αποδείξεις, στηριζόμενη και επί του κατά γενικόν κανόνα αδυνάτου της τοιαύτης μεταξὺ των αδελφών διαφορᾶς της ήλικίας», άβάσιμος εύρίσκεται, διότι αληθώς κατά τὰ εν τῇ προλαβούσῃ σκέψει και επί υιοθεσίας γυναικός πρέπει ή λαμβάνουσα εις υιο-

θεσίαν να ή μείζων του λαμβανομένου εκτωκαίθεκα ένιαυτούς, καθ' όσον ή υιοθεσία πρέπει να ήναι άπεικόνισμα της φύσεως, άλλ' ο εκκαλών, ών, ως ειρηται, διάδικος εν τῇ δίκῃ περί υιοθεσίας, μόνον δι' ένδίκου μέσου κατά της αποφάσεως της δεχομένης την υιοθεσίαν ήδύνατο να προτείνη ότι ή θετή μήτηρ Α*** δεν ήγεν ήλικίαν έτών 37 και ή θετή κόρη Γ*** ή έφ'σεβλητος, ήλικίαν έτών 17, ως έδήλωσαν κατά τὰ πρακτικά συνεδριάσεως του δικαστηρίου του εκδόντος την περί υιοθεσίας ταύτάρθμον απόφασιν ύπ' αριθ. 1041, διότι ή απόφασις γενομένη τελεσίδικος άποτελεί δεδικασμένον κατά τὸ άρθρον 645 Πολ. Δικονομίας περί της κατά πλήρη έφ'βότητα διαφορᾶς της ήλικίας μεταξὺ τούτων, όπερ ώφειλε να εξετασῇ και αυτεπαγγέλτως και εξήτασε και παρεδέχθη τὸ δικαστήριον. Τὸ δεδικασμένον δε ύποχρεοῖ και τὸν εκκαλόντα, ει και παρίσταται ως εξ' αδιαθέτου κληρονόμος της θυγατρὸς του Α***, ένεκεν της ταυτότητος του προσώπου, ως εκ της αναμίζεως των περιουσιών υπερχομένης συγγύσεως.

Έπειδή ο διά των προτάσεων ύποβαλλόμενος λόγος έφ'σεως περί της συναινέσεως του έπιτρόπου πρέπει να άπορριφῇ, διότι δικαιούται να προτείνη και ο έισποίων την έλλειψιν του ούσιώδους στοιχείου της συναινέσεως του νομίμου αντιπροσώπου της υιοθετούμένης εις την υιοθεσίαν Νόμ. 8.11 Πανδ. (1.7) 5 (5.59) (μη απαιτούμένης της συναινέσεως επί υιοθεσίας υπό γυναικός, ατε έστερημένης πάσης πολιτικῆς ή φυσικῆς πρὸς τὸν θετὸν συγγενείας και μη αναλαμβανούσης πατρικήν εξουσίαν επ' αυτού) Κωδ. ουχ ήττον μη εκκαλέσας την περί υιοθεσίας απόφασιν έντός της νομίμου προθεσμίας από της κοινοποιήσεως, πρὸς ήν έξομοιοῦται ή δημοσίευσις, άφ' οὗ ήτο παρών κατ' αυτήν, Πολ. Δικονομία 138, δεν δύναται να έπικαλεσθῇ ήδη την έλλειψιν συναινέσεως του έπιτρόπου, κατά τὰ εν τῇ προηγούμενῃ σκέψει, καθ' όσον τὰ πρακτικά πιστοποιούσι την σ'ναινέσιν της μητρὸς της ανηλίκου ως και την της ανηλίκου, άμφοτέρων παρισταμένων εν τῇ δίκῃ, έπίσης και ή απόφασις περί υιοθεσίας, δεν άμφισβητείται δε ή ιδιότης της νομίμου έπιτρόπου τῇ μητρὶ της ανηλίκου.

Έπειδή ή υπό γυναικός υιοθεσία παράγει σχέσιν φυσικοῦ τέκνου «ώσανει εξ αυτής τεχθέντος» μετ' αμοιβαίου κληρονομικοῦ δικαιώματος Κωδ. 2 (8.48) Εισηγ. § 10 (1.2) Άρμεν. (ε' 6) § 4. Μη δύναμένων δε των γυναικῶν να έχωσι πατρικήν εξουσίαν και δικαιουμένων να υιοθετώσιν ύπεξουσίους και αυτεξουσίους (27 Νεαρά Λέοντος), έπεται ότι κατ' εξαίρεσιν των περί ύπαίξουσίστητος κρατούντων, ής παυούσης διά της χειραφεσίας ή της ένηλικότητος παύει ο δεσμός μεταξὺ πατρὸς και τέκνου εξ υιοθεσίας και δεν υφίσταται εξ' αδιαθέτου κληρονομικόν δικαίωμα, ή διά του γάμου χειραφεσία της έφ'σεβλητου δεν έπηρέασε τὰ κληρονομικά δικαια αυτής και ισχύει ο κανών ότι είναι ο άναγκαίος κληρονόμος της θετῆς μητρὸς και εις πάντα τὰ δικαια ταύτης εξ' αδιαθέτου ύπεισέρχεται εξ ίσου μετά της φυσικῆς κόρης Α*** Άρμεν. Ε. Η. 72.

Ἀριθ. 966 (1906)

Εισηγητής ο ἐφέτης κ. Χ. ΡΟΥΦΗΣ

**Πτωχεύσας. - ἔργασίαι μετά. - δικαστικὴ πα-
ράστασις.**

Ἐπειδὴ, ναὶ μὲν κατὰ τὸ ἄρθρον 445 τοῦ Ἐμπ. Νόμου, ὁ πτωχεύσας ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς κη-
ρυττούσης τὴν πτώχευσιν ἀποφάσεως, ἀπαλλοτρι-
οῦται αὐτοδικαίως τῆς διαχειρίσεως ἀπάσης αὐτοῦ
τῆς περιουσίας, περιλαμβανομένης καὶ τῆς κατὰ
τὴν διάρκειαν τῆς πτωχεύσεως ἀποκτωμένης, μὴ
διατελῶν ὅμως ἐν καταστάσει ἀπαγορεύσεως, δὲν
στερεῖται τῆς ικανότητος τοῦ συμβάλλεσθαι μετὰ
τρίτου, ἐξ οὗ δύνανται νὰ γεννηθῶσι δικαιώματα
καὶ ὑποχρεώσεις, ἀρκεῖ μόνον νὰ μὴ θίγεται ἐν-
τεῦθεν ἡ περιουσία τῆς πτωχεύσεως, ὅποτε ἡ τοι-
αύτη σύμβασις εἶναι ἀνίσχυρὸς ἀπέναντι τῆς ὁμά-
δος μόνον τῶν δανειστῶν, διατηροῦσα τὸ κύρος αὐ-
τῆς ἀδιάσειστον μεταξὺ τῶν συμβληθέντων, καθό-
σον ὁ πτωχεύσας, μὴ ἐξομοιούμενος πρὸς ἀπηγο-
ρευμένον, δύναται ν' ἀσκήσῃ τὴν ἀτομικὴν αὐτοῦ
δραστηριότητα, παραδιδόμενος εἰς τὸ ἐμπόριον ἢ
τὴν βιομηχανίαν πρὸς τε τὴν ἑαυτοῦ καὶ τῆς οἰκο-
γενείας αὐτοῦ ζῶσκειαν καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τῶν
δανειστῶν αὐτοῦ, δυνάμενος οὕτω νὰ προπαρα-
σκευάσῃ τὴν ἀποκατάστασιν αὐτοῦ (Πρβλ. Lyon-
Caen et Renault Tom. 7 § 248 «le failli n'étant pas
un inderdit peut exercer son activité personnelle
en se livrant en commerce ou à l'industrie. Il y a
un intérêt pour pourvoir à sa subsistance et à celle
de sa famille ; Il peut aussi vouloir préparer sa
rehabilitation et poursuivre la prospérité de ses af-
faires n'est pas indifférente à ses créanciers» Cass.
8 Mai 1878, 16 Novembre 1887, 22 Nov. 1887).
Τοῦ δικαιώματος δὲ τούτου τοῦ μετὰ τρίτου συμ-
βάλλεσθαι ὄντος ἀναντιρρήτου, συνεπὲς εἶναι, κατὰ
τὴν κρατήσανσαν τοῦ δικαστηρίου γνώμην, ὅτι ὁ
πτωχεύσας δικαιούται καὶ δικαστικῶς νὰ ἐπιδιώξῃ
τὰ ἐκ τοιούτων συμβάσεων δικαιώματα αὐτοῦ, ὡς
καὶ νὰ ἀποκρούσῃ τὰς ἐντεῦθεν κατ' αὐτοῦ ἀγω-
γὰς ἄνευ μεσολαβήσεως τῶν συνδίκων, οἵτινες δύ-
νυνται μόνον νὰ παρέμβωσιν ὅπως διαφυλάξωσι τὰ
συμφέροντα τῆς ὁμάδος (Πρβλ. Demangeat sur
Bravard v. p. 75 envet. Bedarride I no 84 bis
Lyon-Caen et Renault Tom. 7 § 236 «il est logique
de reconnaître au failli le droit d'agir en justice à
l'occasion de ce commerce ainsi que de défendre
aux procès qui s'y rapportent sans que les syn-
dics doivent être mis en cause. Il va de soi que
ceux-ci peuvent toujours intervenir pour sauve-
garder les intérêts de la masse»). Ὅρθως ἄρα ἀ-
περρίφθη ἡ περὶ ἀπαράδεκτου καὶ μὴ βασίμου τῆς
ἀγωγῆς ἔνστασις τοῦ ἐκκαλοῦντος Δημοσίου, λόγῳ
ἀκυρότητος τῆς περὶ τῆς πρόκειται συμβάσεως τῆς
μισθώσεως καὶ ἐλλείψεως ικανότητος τῆς ἐπὶ δι-
καστηρίου αὐτοπροσώπου παραστάσεως τοῦ ἐν κα-
ταστάσει πτωχεύσεως διατελοῦντος διὰ τε τῆς
πρώτης τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων καὶ διὰ τῆς
ὑπ' ἀριθ. 386 π. ἑ. ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου
τούτου, ἣν οὐδὲνα λόγον ἀνευρίσκει τὸ δικαστήριον
ὅπως ἀνακαλέσῃ καὶ εἰς τὰς διατάξεις τῆς ὁποίας
ὡς ὀρθὰς καὶ νομίμους καὶ νῦν ἐμμένει καὶ τὸ σχετι-
κὸν παράπονον τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀπορριπτέον κρί-
νεται ὡς μὴ βάσιμον. Εἰ καὶ κατὰ τὴν ἥτινα τοῦ

δικαστηρίου γνώμην, ἀπαλλοτριούμενος ὁ πτωχεύ-
σας τῆς διαχειρίσεως ἀπάσης αὐτοῦ τῆς περιου-
σίας, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς κατὰ τὴν διάρ-
κειαν τῆς πτωχεύσεως κτωμένης, στερεῖται τῆς
ἐπὶ δικαστηρίου αὐτοπροσώπου παραστάσεως πρὸς
ἐπιδιώξιν αὐτῆς, καθ' ὅσον ἡ ἀσκήσις τῶν ἀγωγῶν
τούτων, αἵτινες ἀποτελοῦσι μέρος τῆς περιουσίας
αὐτοῦ, ἀνήκει δικαιοματικῶς τῇ ὁμαδί τῶν δανει-
στῶν, ἐκπροσωπούμενῃ ὑπὸ τῶν συνδίκων, συνεπὲς
ἐδεῖ, ἀνακαλουμένης τῆς ὑπ' ἀριθ. 386 π. ἑ. ἀπο-
φάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου προδικαστικῆς οὔ-
σης, ν' ἀπορριφθῇ ἡ προκειμένη ἀγωγή ὡς ἀπαράδε-
κτος ἅτε ἐνασκηθεῖσα ἰδίῳ ὀνόματι τοῦ πτωχεύσαν-
τος (Πρβλ. Παλ. Ἐμπ. Δίκ. Τόμ. Γ. § 27 Alauzet
vin° 2473, Renouard I σελ. 293, Parune consé-
quense manifeste du dessaisissement de ses biens
le feullise trouve dessaisi du droit d'intenter des
actions en justice pour cette administration, l'exer-
cice de ces actions, qui font parti de ses biens, est
dévolu à la masse de ses créanciers représenté
par les syndics.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Ἀριθ. 559 (1905)

Εισηγητής ο ἐφέτης κ. Τ. ΑΜΠΕΛΛΑΣ

**Ἐγκριδὶς ρυμοτομίας καὶ κατάληψης. - ἀγω-
γαὶ προδωπικαὶ ἀποζημιώσεως. - καὶ διεκ-
δικηδὶς. - ἀνήλικος. - ἔγερδις ἀγωγῆς δυνε-
διατυπώσεων. - χαρακτὴρ ἀκυρότητος.**

Ἐπειδὴ δι' ἐτέρας ἀγωγῆς περὶ ἀποζημιώσεως
ἰσχυρισθέντες ὅτι τὸ ἐπιδίκον γήπεδον κατέστη αὐ-
τοῖς ἄχρηστον ἐνεκα τῆς ρυμοτομίας καὶ ὅτι περι-
ῆλθεν εἰς τὴν κατοχὴν καὶ κυριότητα τοῦ Δήμου
ἀπὸ α'. Μαΐου 1893 ἐζήτησαν ὅπως τοῖς πληρώσῃ
ὁ Δήμος τὴν ἀξίαν αὐτοῦ πλην δὲ τῆς ἐκκρεμοῦς
ταύτης ἀγωγῆς, οἱ αὐτοὶ ἐνάγοντες διὰ τῆς ἀπὸ . .
ἀνακοπῆς τῶν ἀνέκοφον τὴν ἀπὸ . . . πράξιν ἀ-
ναλογισμοῦ τοῦ νομομηχανικοῦ Ἀχαιῶς καὶ Ἡλι-
δος περὶ ἀποζημιώσεως αὐτῶν παρὰ τῶν παροδίων,
ἐκκρεμῶν δὲ τούτων οὐσῶν, ἤγειραν οἱ αὐτοὶ ἐνά-
γοντες καὶ τὴν ὑπὸ κρίσιν διεκδικητικὴν ἀγωγὴν
περὶ τοῦ αὐτοῦ γηπέδου διεκδικοῦντες αὐτό.

Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἐχόντων, ὁ ἐναγόμενος
Δήμος Πατρῶν ἀπὸ τῆς α'. συζήτησεως εἶχε προ-
τείνει τότε ἀπαράδεκτον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς
(ἰσχυρισθεὶς ὅτι μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν ἐναγόντων γενο-
μένην παραίτησιν ἀπὸ τῆς κυριότητος καὶ κατοχῆς
ἐπὶ τοῦ ἐπιδίκου, δὲν ἠδύναντο νὰ διεκδικήσωσι γή-
πεδον ὅπερ κατὰ τὴν ἐτέραν ἐκκρεμῇ ἀγωγὴν πε-
ριῆλθεν εἰς τὴν κυριότητα καὶ κατοχὴν τοῦ Δή-
μου, προτιμήσαντες ν' ἀποζημιωθῶσιν ὑπὸ τῶν πα-
ροδίων) καὶ τὴν τῆς ἐκκρεμοδικίας ἔνστασιν. Ἀλλ'
ὀρθῶς τὸ Πρωτοδικεῖον ἀπέρριψε ταύτας, σκεφθὲν
ὅτι οὐδεὶς στερεῖται κατὰ τὸ Σύνταγμα τῆς ἰδιο-
κτησίας του, εἰμὴ διὰ δημοσίαν ἀνάγκην, προηγου-
μένης πάντοτε ἀποζημιώσεως, μὴ προκαταβληθεί-
σης δὲ ταύτης παρὰ τῶν ὑποχρέων διατηρεῖται ἀ-
κέραιον τὸ τῆς ἰδιοκτησίας τῶν δικαίωμα, προστα-
τεύμενον διὰ τῶν προσηκουσῶν ἀγωγῶν, ἥτοι καὶ
τῆς διεκδικητικῆς μὴ ἀποκλειούσης καὶ τὴν περὶ
ἀποζημιώσεως ἐκκρεμῇ ἀγωγὴν, ἀφορῶσαν εἰς τὸ

αὐτὸ γήπεδον· εἰ καὶ ἡδύνατό τις εἰπεῖν ὅτι αἱ ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσαι ἐνστάσεις τοῦ ἐναγομένου Δήμου δὲν ἐστηρίζοντο ἐπὶ τοιούτων ἰσχυρισμῶν ἀλλ' ἐπὶ τῆς ἐκουσίας παραιτήσεως τῶν ἐναγόντων ἀπὸ τῆς κυριότητος καὶ ἐγκαταλείψεως τῆς κατοχῆς, πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ὁποίας ἐπεκαλεῖτο τὰ δικόγραφα τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων ἐκκρεμῶν δίκων, ἐπομένως δὲν ἦσαν ἀπορριπτεῖαι αὐταὶ διὰ τὸν ἀνωτέρω λόγον.

Ἐπειδὴ τῆς ἐκκρεμοῦς ἐκείνης περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγῆς οὕσης προσωπικῆς καὶ μὴ ἀσκήσεως ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς προόδου τῆς συζητήσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν πραγματικῆς (δικηδικτικῆς) ἀγωγῆς, ἀλυσιτελῆς καθίσταται ἡ περαιτέρω ἐξέτασις τοῦ νομίου ἢ μὴ τῆς ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς ἐκείνης παραιτήσεως, ἣν προσβάλλει ὁ ἐναγόμενος Δήμος ὡς μὴ ἔχουσαν κύρος λόγῳ τῆς μὴ τηρήσεως τῶν νομίμων διατυπώσεων τοῦ περὶ Ἀνηλίκων καὶ Ἐπιτροπείας Νόμου, ἥτοι τῆς ἐλλείψεως ἀδείας τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ γνωμοδοτήσεως δικηγόρου, προκείμενου περὶ ἀγωγῆς ἀφορώσης εἰς ἀκίνητον. Ἄλλως ὁρθῶς ἔκρινε τὸ πρωτοδικεῖον ὅτι τὴν ἐκ τῆς ποραλείψεως τῶν πρὸς τὸ συμφέρον τῶν ἀνηλίκων διατεταγμένων διατυπώσεων τούτων ἐνστασιν μόνον ὁ ἀνήλικος ἡδύνατο νὰ προτείνῃ, δύναμενος νὰ στραφῇ καὶ κατὰ τοῦ ἐπιτρόπου ἐν περιπτώσει βλάβης ἢ ζημίας του· εἰ καὶ ἡδύνατό τις εἰπεῖν ὅτι τὴν ἐν λόγῳ ἀκυρότητα δύναται νὰ προτείνῃ πλὴν τοῦ ἀνηλίκου καὶ ὁ ἀντίδικος αὐτοῦ, νομιμοποιούμενος ἐκ τοῦ λόγου ὅτι, ἐλλείψει τῶν τοιούτων διατυπώσεων, μάταιον ἐπιδιώκει ἀγῶνα κατὰ τοῦ ἀνηλίκου, ὅστις δύναται νὰ προσβάλῃ διὰ τοῦ ἐπιτρόπου τὸ κατ' αὐτοῦ δεδικασμένον ὡς ἄκυρον, βλάπτων οὕτω τὸν ἀντίδικόν του (ἀποφ. Ἐφετ. Πατρῶν 568 (1904) (*), κατὰ τὸν περὶ τούτου βάσιμον ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐναγομένου δήμου.

Ἄρθ. 561 (1905)

Εἰτηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ

Διεξαγωγή ἐκτὸς ἔδρας.-παρέκτασις ἀποδοτέα.- ὑπολογισμός.- κατάσχεσις χειρῶν τρίτου.- τὶ κοινοποιεῖται ὀφειλέτῃ.

Ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὸ κύρος τῆς εἰς βάρος τοῦ ἐναγόντος διεξαγωγῆς ἐν Βαλιμῇ μαρτυρικῆς ἀποδείξεως τὴν 29 Μαΐου 1890 παρατηρητέον ὅτι ὡς βάσις τῆς χορηγητέας προθεσμίας λόγῳ ἀποστάσεως τοῦ κλητευτοῦ λαμβάνεται οὐχὶ ἡ κατοικία τοῦ καλοῦντος ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς ἐξετάσεως ἢ ἐκείνης τοῦ καλοῦντος ἀπὸ τῆς τοῦ καλουμένου, ὡς ὑποστηρίζει ὁ καθ' οὗ ἡ ἀπόδειξις ἐκκαλῶν, ἀλλ' ἀπὸ τῆς τούτου μέχρι τοῦ τόπου τῆς ἐξετάσεως του ὅπερ δὲν ὑποστηρίζει σαφῶς καὶ ὠρισμένως ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ὑποβληθεισῶν κατὰ ταύτην προτάσεων καὶ τῆς σχετικῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως εἰς ἣν ἀναφέρεται, ἀλλὰ καὶ ἂν ἡδύνατο νὰ ὑποστηριχθῇ τοιοῦτόν τι οὐχ' ἦττον ἐγκύρως διεξήχθη, ὅτε τῆς περὶ τούτου κλητεύσεως κοινοποιήσεως τὴν 25 Μαΐου καὶ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν 1) ὅτι κατὰ

τὸν χρόνον τῆς διεξαγωγῆς δὲν ἴσχυεν ἐτι ὁ Νόμος ΒΣΚΕ' (1894) ὁ μεταρρυθμίσας τ' ἄρθρ. 195 καὶ 196 Πολ. Δικονομίας, ὡς πρὸς τὸν τρόπον τοῦ ὑπολογισμοῦ, ὅτε θ' ἀπῆτειτο δεκαπενθήμερος, ἐκτὸς τῆς 24ώρου κατὰ τὰ ἄρθρ. 310 καὶ 311 Πολ. Δικονομίας, ἀλλ' ὁ κατὰ σχοίνους ὑπολογισμὸς καὶ 2) ὅτι καὶ ἂν ληρθῇ ὡς βάσις τῆς καθ' ἡμέραν προσθήκης τὸ διάστημα οὐχὶ 4 σχοίνων (Οἶκον. § 93) ἀλλ' ἑνός, οὐχ' ἦττον ἐτηρήθη ἡ προθεσμία κτλ.

Ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὸ κύρος τῶν ἐνεργηθεισῶν εἰς χεῖρας τρίτων κατασχέσεων, ὁ νόμος δὲν ἠξίωσε τὴν εἰς τὸν ὀφειλέτην ἰδιαιτέρως κοινοποιήσιν τοῦ κατασχετηρίου οὐδ' ὀλοσχερῇ τούτου καταχώρησιν ἐν τῇ κοινοποιήσει ἀγωγῇ, ἀλλ' ἀπλῶς γνωστοποιήσιν (ἄρθρ. 925).

Ἄρθ. 563 (1904)

Εἰτηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΜΕΡΜΗΡΑΣ

Δελτία παρακρατήσεως.- πλαστότητας.- ἀγοραπωλησία.- ὄχλησις πρὸς τοκοδοσίαν.- ὄροι.- ἀνατροφή.- ἀπόδοσις πράγματος.- ἐξαιρέσεις.

Ἐπειδὴ αἱ ἀποδείξεις ἀποταμιεύσεως σταφιδοκαρποῦ, ἥτοι τὰ λεγόμενα «δελτία παρακρατήσεως» ἀντιπροσωπεύοντα τὸν ἐν ταῖς ἀποθήκαις τῆς Σταφιδικῆς Τραπεζῆς ἀποταμιευόμενον σταφιδοκαρπὸν καὶ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ, ἀποτελοῦσι τίτλον ἔγγραφον δικαιώματος περιουσιακοῦ καὶ ὡς τοιαῦτα εἶναι ἐμπορεύσιμα. Ψευδῶν ὅμως καὶ πλαστῶν τοιούτων τίτλων ἀπαγορεύεται καὶ τιμωρεῖται ἡ κατασκευὴ καὶ κυκλοφορία καὶ ὡς τοιούτων, ὄντων μὴ ἐμπορεύσιμων, ἡ ἀγοραπωλησία αὐτῶν εἶναι ἄκυρος (ἴδε καὶ Ν. 34 § 1 Πανδ. (18.1). Ἡ ἀκυρότης δὲ αὕτη προβάλλεται διὰ τῆς περὶ ἀγοραπωλησίας ἀγωγῆς μετὰ 30ετίαν παραγραφουμένης, δι' ἧς ἐπιζητεῖται τὸ ἄνευ ἀντιστοίχου παροχῆς δοθὲν ἀντίτιμον, τοιαύτη δὲ εἶναι ἡ ἐπιδίκος ἀγωγὴ, ἐπιζητούσα τὸ δοθὲν ἀντίτιμον ἀντὶ πωληθέντων αὐτῶ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος πλαστῶν δελτίων, ἥτοι ἀνυπάρχων καὶ μηδεμίαν ἀξίαν ἀντιπροσωπεύοντων. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι διὰ τῆς μεταβιβάσεως τοιούτων πλαστῶν δελτίων, ἐξεχωρήθη τῷ ἐνάγοντι ἀνυπάρχον δικαίωμα πρὸς ἐξαγωγὴν σταφιδοκαρποῦ ἢ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι διὰ τῶν δελτίων πωλεῖται ὠρισμένον ποσοστὸν ἐκ τοῦ ἐν ταῖς ἀποθήκαις τῆς Σταφιδικῆς Τραπεζῆς ὑπάρχοντος σταφιδοκαρποῦ, ὅτε ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ὑπάρχει κατὰ νόμον πώλησις εἰδικῶς ὠρισμένου πράγματος (ἴδε 79 ἐ. ἔ. ἀπόφ. Ἄρ. Πάγου ἐπὶ τῆς προκειμένης περιστάσεως) (*), τὸ αὐτὸ πα-

(*) Πρὸς αὐτὴν ἐν σελ. 33 παρόντος τόμου, ἐνθα καὶ τὴν αὐτὴν τημεσίωσιν μας, ἡπὲρ τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ μᾶς ἀποσπάσῃ οὕτε ἡ ἀνω δημοσιευομένη οὕτε ἡ κατωτέρω πρωτόδικος 2079 (1903) Πατρῶν ἥτις ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ πρωτοδίκου Α. Λουκάκου ἔχει ὁδὸν.

Ἐπειδὴ ἡ ἀγωγὴ, ἔρεισμα ἔχουσα πώλησιν κιβδηλῶν δελτίων, διέπεται ὑπὸ τῶν τοῦ ἀγορανομικοῦ ἐδίκτου διατάξεων, καθ' ἃς ὁ ἀγοραστὴς δύναται νὰ ζητήσῃ διὰ τῆς περὶ ἀναστροφῆς τοῦ πρᾶθέντος

(*) Πρὸς αὐτὴν ἐν σελ. 588 XVI καὶ τὴν αὐτὴν τημεσίωσιν μας.

ρέπεται αποτέλεσμα του να δικαιούται ο αγοραστής να ζητήσει την επιστροφή του δοθέντος τιμήματος δια την άνυπαρξίαν του πωληθέντος ποσού ή την άνυπαρξίαν του δικαιώματος. Ένεκα τούτων, οι ισχυρισμοί του έκκαλούντος περί άπαράδεκτου της άγωγής, της όποιας, ως άφορώσης πώλησιν κατά γένος ώρισμένου πράγματος, έδει να ζητηθῇ πρότερον άλλη ποσότης του αυτού γένους, οία και προσεφέρθη τῷ ἐνάγοντι, ἤτοι άλλα δελτία γνήσια, ως και ο ισχυρισμός περί παραγραφῆς της άγωγής, ως μη νόμιμος, καθίστανται απορριπτέοι. Οὐδέν δὲ σημαίνει ἂν τὸ πρωτόδικον δικαστήριον ἐστηρίχθη οὐχί ὀρθῶς ἐπὶ τῶν μὴ ἐφαρμοστέων ἐν προκειμένῳ διατάξεων τοῦ ἀγορανομικοῦ δόγματος ως πωληθέντων πραγμάτων ἐνεχόντων ἐλάττωμα, ἀφοῦ ἡ άγωγή εἶναι νόμιμος κατὰ τὰ ἄνω, ἀφ' ὧσα ἀντικείμενον νόμῳ καὶ πράγματι ἀνύπαρκτον.

Ἐπειδὴ ἡ βάσις καὶ αἰτίσεις τῆς άγωγῆς περί πληρωμῆς τόκου, ως καταστάντος ὑπερήμερου τοῦ πωλητοῦ ἐναγομένου διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἄνω τιμήματος διὰ τῆς ἀπὸ 20 Ἰουλίου 1898 προσκλήσεως του δὲν εἶναι νόμιμος καὶ βάσιμος, καθ' ὅσον καθ' ἃ ἐκ ταύτης προκύπτει, ὁ ἐναγόμενος δὲν ὡχλήθη εἰς τὴν ἐπιστροφήν καὶ πληρωμὴν τοῦ τιμήματος, ἀλλ' εἰς πληρωμὴν μεγαλύτερου ποσοῦ λόγῳ διαφέροντος, οἷον ζητεῖται διὰ τῆς άγωγῆς καὶ οἷον δὲν ἦτον ὑπόχρεως νὰ πληρώσῃ ὁ ἐναγόμενος έκκαλῶν, μὴ ἀποδιδόμενου δόλου εἰς αὐτὸν ἤτοι γνώσεως τῆς ἀνυπαρξίας τοῦ πωλουμένου πράγματος. Δὲν καθίσταται δὲ κατὰ νόμον ὑπερήμερος ὁ ὀφειλέτης ὅταν ἡ πρὸς αὐτὸν ὀχλήσις δὲν εἶναι ἡ προσήκουσα, καὶ ἐν προκειμένῳ δὲ δὲν ἦτο ἡ περί τῆς λόγος ἡ προσήκουσα (Ν. 32 Π. (22.1) Ν. 78 Π. (31). Δὲν ὑπάρχει δὲ καὶ διάταξις διὰ τὴν ἐπιδικον περίστασιν ὑποχρεώσεως εἰς πληρωμὴν νομίμων τόκων. Ένεκα τούτων νόμιμος καὶ βάσιμος κρίνεται ὁ λόγος τῆς ἐφέσεως, ὅτι εἰς πληρωμὴν τόκων ἔδει νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ έκκαλῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν άγωγῆς, καὶ κατὰ

τὸ καταβληθὲν τίμημα μετὰ τῶν ἀπὸ τῆς καταβολῆς αὐτοῦ τόκων (27 καὶ 29 § 2 Πανδ. (2.1). Αἱ τοῦ ἐναγομένου ὅθεν ἐνστάσεις ὅτι μόνον δελτία γνήσια ἠδύνατο νὰ ζητηθῇ ὁ ἐνάγων, ὅτι προσέφερε τοιαῦτα, ὅτι ἡ ἀξία τῶν δελτίων κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀνταποδόσεως ἦν ἐλάσσων καὶ ὅτι τόκος ὀφείλεται ἀπὸ τῆς ὀχλήσεως, ἐπὶ ἀστηρίκτων νομικῶν βάσεων ἐρειδόμεναι ἀπορριπτεῖται τυγχάνουσιν. Ἄλλ' ὅσον ὁρᾷ τοὺς τόκους τοῦ ἐνάγοντος αἰτουμένου τοιούτους οὐχί ἀπὸ τῆς πληρωμῆς ἀλλ' ἀπὸ χρόνου μεταγενεστέρου, ἀπὸ τούτου θέλουσιν ἐπιδικασθῇ, διότι τὸ δικαστήριον κωλύεται νὰ ἐπιδικάσῃ ὑπὲρ τὴν αἴτησιν. Κατὰ τῆς άγωγῆς ἠδύνατο ν' ἀντιταχθῇ ὅτι ὁ πωλητής, ἀπαλλοτριώσας τὰ πρᾶθέντα, ἀπώλεσε τὸ δικαίωμα τῆς ἀναστροφῆς. Ἄλλ' ἐκ-ὅς ὅτι διατηρεῖ τούτο, κατὰ ρητὴν τῶν νόμων δίσταξιν. ἐξαγοράσας ἡ ἐν γένει ὡς τῇ ἐπιδίκῳ διαφορᾷ ἀνακτησάμενος ταῦτα (Windschein § 394 σημ. 12), ἐν προκειμένῳ ἡ ἀνάκτησις τυπικὴν ἔχει ἀξίαν. διότι ὁ πωλητής κωλύεται ἐκ τῆς ἀπαγορευομένης φύσεως τῶν πωληθέντων ἤτοι ἐκ τῆς κιβδηλείας αὐτῶν νὰ ἐνασχῆσθαι τὴν προσήκουσαν αὐτῷ ἀνταξίωσιν περί ἀποδόσεως τοῦ πράγματος».

τοῦτο τὸ μέρος τυγχάνει μεταρρυθμιστέα ἡ έκκαλουμένη ἀπόφασις ἐπιδικάσασα τοιούτους ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς ὡς ἐρρέθη ὀχλήσεως.

Ἀριθ. 581 (1905) (*)

Εἰσηγητής ὁ ἐφέτης κ. Π. ΜΕΡΜΗΡΑΣ

Ἑταιρία.- μὴ νόμιμος σύστασις.- ὀχθεῖς ἐκ μεταξὺ συνεταιρίων.- ἀποδεικτικά μέσα.- ὀχθεῖς ἐξ ἀδικήματος.

Ἐπειδὴ πᾶσα μεταξὺ συνεταιρίων καὶ διὰ τὴν ἐταιρικὴν περιουσίαν διαφορὰ καὶ ἀξιώσεις καὶ ἐξ ἀδικήματος παρερχομένη, ἐπιζητεῖται διὰ τῆς περί ἐταιρίας άγωγῆς, τῆς ἐταιρίας δὲ οὔσης ἐμπορικῆς καὶ μεταξὺ ἐμπόρων οὔσης τῆς ἐπιδίκου διαφορᾶς, ἀρμοδίως, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 1 τοῦ περί Ἀρμοδιότητος τῶν Ἐμποροδικίων Νόμου, καθὰ ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ Νόμου ΑΥΝΖ' (1887), ἐδικάσθη ἡ άγωγή κατὰ τὴν ἐμπορικὴν διαδικασίαν, καίπερ συμπεριέχουσα καὶ αἰτίαν ἀδικήματος, ἤτοι ὑφαίρεσιν ἐταιρικῶν χρημάτων καὶ δικαιογράφων ἐκ τοῦ ἐταιρικοῦ ταμείου.

Ἐπειδὴ, καθὰ διέλαθεν ἡ πρωτόδικος, ἡ συστάσα ἄνευ τῶν νομίμων διατυπώσεων ἐταιρία, οία ἡ ἐπιδίκος, δεόν νὰ ἐξετάζηται καὶ ἐκτιμᾶται πρὸς ρύθμισιν τῶν εἰς τὸ παρελθὲν γενομένων μεταξὺ τῶν συνεταιρίων πράξεων, ἡ ὁποία ρύθμισις γενήσεται οὐχί κατὰ τὰς εἰδικὰς διατάξεις τοῦ Ἐμπ.

(*) Ἡ πρωτόδικος 3111 (1902) Πρωτ. Πατρῶν, ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἔμμ. παρόδρου κ. Γ. Πανοπούλου, ἔχει ὥδε :

α' Ἐπειδὴ καὶ ἄνευ καθορισμοῦ ἐταιρικῆς ἐπωνυμίας δύναται νὰ ὑπάρῃ ἐταιρία, (Ἐφ. Ἀθ. 1931) τοῦ (1891) ἐπιβάλλει δὲ ὄντως ὁ νόμος τὴν δι' ἐγγράφου σύστασιν τῆς ὁμορρύθμου τοιαύτης, πρὸς διακανονισμὸν ὅμως καὶ ρύθμισιν τῶν εἰς τὸ παρελθὲν ἀναφερομένων σχέσεων ἐπιταίπεται κατὰ τὴν ὀρθοτέραν γνώμην ἡ καὶ δι' ἄλλων μέσων ἀπόδειξις τῆς ὑπάρξεως τῆς ἐταιρίας (Πάλλη I § 151 Ἐφετ. Lyon 8 Μαρτίου 1889 ἀναφερομένων ἐν Lyon-Caen 2 § 172 σημ. 2) ἐπιτρεπτέον ὅθεν πρὸς ἀπόδειξιν τῆς άγωγῆς καὶ τὸ τῶν μαρτύρων μέσον ἐν μέρει μὲν λόγῳ ἐμπορικότητος κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου ἐν μέρει δὲ λόγῳ ἀνεφίκτου.

Ἐπειδὴ καὶ περί τῆς ἀνταγωγῆς τακτεῖαι εἰσὶν ἀποδείξεις, διὰ τῶν αὐτῶν μέσων διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους, ἀφοῦ δὲ κυρίως διὰ τῆς ἀνταγωγῆς ζητεῖται λογοδοσία, κατὰ τὴν διεξαγωγὴν ταύτης θέλουσιν ἐκκαθαρισθῇ τὰ περί ἐκατέρου εἰσπραχθέντα, παρελκούςης τῆς ἡδὴ ἐξετάσεως τῶν σχετικῶν ἰσχυρισμῶν, διότι δύναται μὲν ὁ δεξιλογος ὅταν προβάλλῃ ὠρισμένην ἀντικειμένην ἀπαίτησιν νὰ ἐνασχῆσθαι ἀμέσως τὴν περί τούτου άγωγήν, ὅταν ὅμως ζητεῖ λογοδοσίαν εἶναι προφανὲς ὅτι θεωρεῖ ὑπάρχοντα ἐκτὸς τῶν ὠρισμένων κεφαλαίων καὶ ἕτερα ἄτινα δὲν γνωρίζει εἰδικῶς ἀπὸ τοῦδε καὶ διὰ τοῦτο ζητεῖ τὴν λογοδοσίαν, κατὰ τὴν διαδικασίαν ὅθεν ταύτης ἐξεταστέα καὶ τὰ εἰδικῶς προτεινόμενα κεφάλαια ὧν ἡ ἀπὸ τοῦ νῦν πρότασις δεόν νὰ θεωρηθῇ ὡς παρέλκουσα.

Ἐπειδὴ ἐν τούτοις αἱ ἀνωτέρω σχέσεις δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὰ ἀντικείμενα ἐκεῖνα ἄτινα οὐχί κατὰ τὴν διαχείρησιν ἀλλὰ δι' ἀδικήματος περιῆλθον εἰς τὸν δοσίλογον διότι ἡ διαδικασία τῆς λογοδοσίας προϋποθέτει τὴν ἐκ τῆς διαχείρισεως παρέλυσιν.

Νόμου και τήν του άρθρου 39 περί ομορρυθμίων εταιριών, τών αποτελουσών νομικόν πρόσωπον, αλλά κατὰ τὰς διατάξεις του κοινού δικαίου και της Πολ. Δικονομίας· ὡς μεταξὺ δὲ ἐμπόρων γενομένης τῆς συμβάσεως και περί ἐμπορικῶν πράξεων, αὗται ἀποδεικνύεται εἰσι, καθὰ και ἡ πρωτόδικος ἀπεφάνθη, διὰ παντὸς μέσου και μαρτύρων ἐπιτροπεύων και κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου και ἀσχέτως πρὸς τὴν ἐπικαλουμένην ὑπὸ τοῦ ἐφεσιδελήτου ἀρχὴν ἐγγράφου ἀποδείξεως.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ἀριθ. 351 (1906)

Μὴ αἰτηδὺς ἀδείας· καταβολὴ φόρου.

Ἐπειδὴ ὁ ἐκκαλὼν ἐπλήρωσε τὸν φόρον, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ διπλοτύπου εἰσπράξεως, πρὸ τῆς κατ' αὐτοῦ ἐκθέσεως, και εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι δὲν ἐξήτησε τὴν ἐκδοσιν τῆς προσηκούσης ἀδείας, ἀλλ' ἡ παράλειψις αὕτη δὲν ἀποτελεῖ κατ' οὐτίαν παράβασιν τοῦ νόμου, ἀφοῦ κατεβλήθη ὁ νόμιμος φόρος, δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἐφεσίς.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΟΜΑΘΩΝ

Ι.—Μυστικὴ διαθήκη, γεγραμμένη και ὑπογεγραμμένη παρὰ τοῦ διαθέτου, φέρουσα δὲ ἐν ἀρχῇ τῆς πρώτης σελίδος μνείαν τοῦ ἔτους, τοῦ μηνός, τῆς ἡμέρας και τοῦ τόπου ἐνθα συνετάχθη, και ὑπογεγραμμένη ἐν τέλει ὑπὸ τοῦ διαθέτου, ἀλλὰ μὴ ἔχουσα τὴν μνείαν ταύτην και ἐν τῇ δευτέρᾳ σελίδι, στερουμένη δὲ ὑπογραφῆς ἐν τῇ σελίδι ταύτῃ και ἐν τῇ πρώτῃ εἶναι ἰσχυρά·

Ι.—Ὁ παρ' ἡμῖν ἰσχύων περὶ τοῦ τύπου τῶν διαθηκῶν νόμος (ἦτοι τὸ Ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου) πλὴν τῆς δημοσίας διαθήκης συντασσομένης ἐνώπιον συμβολαιογράφου (μνήμονος), δέχεται δύο εἴδη ἰδιωτικῶν διαθηκῶν, τὴν μυστικὴν και τὴν ἰδιογράφον.

Καὶ ἡ μὲν μυστικὴ διαθήκη συντασσομένη ὑπὸ τύπον ἰδιωτικῆς διαθήκης, δηλ. ἄνευ συμπράξεως τοῦ συμβολαιογράφου, λαμβάνει τὸ κύρος διὰ τῆς παρὰ συμβολαιογράφῳ καταθέσεως κατὰ τοὺς ὁρισμούς τῶν ἀρθρῶν 23 και ἐπομένων τοῦ Ψηφίσματος, ἡ δὲ ἰδιογράφος, συντασσομένη και αὕτη ὑπὸ μόνου τοῦ διαθέτου, ἔχει πλῆρες τὸ κύρος, ἄνευ ἐτέρας διατυπώσεως, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι εὐρεθῇ κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου τοῦ διαθέτου μεταξὺ τῶν ἐγγράφων (τοῦ διαθέτου) και οὐχὶ εἰς χεῖρας ἄλλου (ἄρθρ. 31 Ψηφ.).

Ἐνῷ λοιπὸν ἐπὶ τῆς ἰδιογράφου διαθήκης ἐλλείπει ἡ διατύπωσις τῆς παρὰ συμβολαιογράφῳ καταθέσεως, ἀποτελοῦσα ἐγγύησιν τῆς γνησιότητος τῆς τοῦ διαθέτου θελήσεως, ὁ νόμος ἐν ἀρθρῳ 31 ἡρκίσθη εἰς τὴν ὑπογραφὴν τοῦ διαθέτου ἐν τέλει τῆς διαθήκης, και ἂν αὕτη ἀποτελῇται ἐκ πλείωνων σελίδων ἢ φύλλων (1).

Ἐπὶ τῆς μυστικῆς ὁμοῦς διαθήκης, καίτοι κατατιθεμένης ὑπ' αὐτοῦ τοῦ διαθέτου ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου (ἄρθρ. 23 και ἐπ.), ὁ νόμος λαμβάνει πλείονας προφυλάξεις, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἡ μυστικὴ διαθήκη δύναται νὰ ᾖ γεγραμμένη και δι' ἄλλης

χειρὸς, ὅτε ἡ νόθευσις τῆς θελήσεως τοῦ διαθέτου ἐν διαθήκῃ συντεταγμένη εἰς πλείονας σελίδας ἐστὶν εὐχερεστερά.

Τὸ ἄρθρον λοιπὸν 21, τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὸ δεύτερον μέρος τοῦ άρθρου 31 περί ἰδιογράφου διαθήκης, ὁρίζει ὅτι ἡ μυστικὴ διαθήκη πρέπει νὰ φέρῃ.... «και τὴν ὑπογραφὴν τοῦ διαθέτου ἢ τοῦ γράψαντος εἰς ἐκάστην σελίδα».

Ἡ σύνταξις τοῦ άρθρου τούτου δὲν εἶναι σαφὴς (2).

Ἀπαιτεῖται, ἀρὰ γε, ἡ ἐν ἐκάστῃ σελίδι μνεία τοῦ χρόνου και τοῦ τόπου τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης·

Ἡ ἐν ἐκάστῃ σελίδι ἐπανάληψις τῆς μνείας τοῦ τόπου και χρόνου τῆς διαθήκης εἶναι ἀσχετος, και διὰ τοῦτο πάντες οἱ παρ' ἡμῖν ἐρμηνεύται δέχονται ὅτι αἱ εἰς ἡμένας λέξεις ἀναφέρονται εἰς μόνον τὴν ὑπογραφὴν τοῦ διαθέτου (3). Εἰς τὴν λύσιν ταύτην δὲν ἀντίκειται τὸ γράμμα τῆς διατάξεως τοῦ εἰρημένου άρθρου, διότι αἱ λέξεις «εἰς ἐκάστην σελίδα», καίτοι ἐν τέλει τοῦ ἐδαφίου τεθειμέναι, δύνανται γραμματικῶς νὰ ἀναφέρονται εἰς μόνον τὴν εἰς τὴν ἐκάστην σελίδα ὑπογραφὴν τοῦ διαθέτου. Πρόκειται δηλαδὴ ἀπλὴ ἐξ ἀνακριθείας μετὰθεσις τῶν λέξεων ἐκείνων ἐν τέλει τοῦ ἐδαφίου, ἐνῷ φυσικώτερον ἦτο νὰ τεθῶσιν ἀμέσως μετὰ τὸ και (4).

Ἀλλὰ τὸ ἄρθρον 21 ἐγείρει και ἐτέραν σπουδαιότεραν ἀπορίαν.

Ἡ διατύπωσις τῆς ἐν ἐκάστῃ σελίδι ὑπογραφῆς εἶναι ἀναγκαία μόνον ἐπὶ ἀλλογράφου διαθήκης, τῆς γεγραμμένης δηλ. δι' ἄλλης χειρὸς και ὑπογεγραμμένης ὑπὸ τοῦ γράψαντος και τοῦ διαθέτου (ἄρθρ. 20 β) ἢ ἀπαιτεῖται και ἐπὶ διαθήκης. ἢν ὁ διαθέτης γράφει και ὑπογράφει ἰδίᾳ χειρὶ και κατατιθῇσιν ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου·

Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει οὐδεὶς ὑπάρχει λόγος ὅπως ἀπαιτηθῇ ἡ ἐν ἐκάστῃ σελίδι ὑπογραφὴ τοῦ διαθέτου, ἀφοῦ ὡς εἴρηται ἡ διαθήκη ἐστὶ γεγραμμένη ἰδίᾳ χειρὶ τοῦ διαθέτου, ὅστις ὑπογράφων ἐν τέλει τὴν διαθήκην, και κατατιθεὶς ταύτην ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου, περιποιεῖ εἰς τὴν διαθήκην πλῆρες τὸ κύρος (5).

Ἀλλὰ τὸ γράμμα τοῦ άρθρου 21 ἐγείρει τῶντι ἀμφιβολίας, ἂν ἡ διατύπωσις τῆς ἐν ἐκάστῃ σελίδι ὑπογραφῆς, περιλαμβάνῃ και τὴν περίπτωσιν διαθήκης ἰδίᾳ χειρὶ ὑπὸ τοῦ διαθέτου γραφείσης.

Τὸ ἄρθρον δηλ. τοῦτο ἀπαιτεῖ ἐν ἐκάστῃ σελίδι τὴν ὑπογραφὴν τοῦ διαθέτου ἢ τοῦ γράψαντος, ἂν ᾖ ἢναι ἄλλος, ἐξ οὗ δύναται νὰ συναχθῇ ὅτι και εἰς τὴν περίπτωσιν διαθήκης γραφείσης ὑπὸ μόνου τοῦ διαθέτου, ἀπαιτεῖται ἡ ὑπογραφὴ τούτου ἐν ἐκάστῃ σελίδι, μὴ ἀρκουσης τῆς ὑπὸ τοῦ άρθρου 20 ἀπαι-

(2) Πρβλ. Καλλιγᾶ V. § 198. Παπαρρηγ. Κληρ. Δίκ. § 102. Τουναντίον ὁ κ. Κρασσᾶς (Κληρ. Δίκ. § 176 σημ. 4) θεωρεῖ ὅτι ἡ διάταξις εἶναι σαφὴς και δὲν ἐπιδέχεται ἄλλην ἐρμηνείαν.

(3) Καλλιγᾶ V § 198, Παπαρρηγ. Κληρ. Δίκ. § 105. Πρβλ. και Κρασσᾶς Κληρ. Δίκ. § 176. Α. Π. 82 (1877).

(4) Οὕτω τὸ ἄρθρον 21 θὰ εἶχε: «ἡ μυστικὴ διαθήκη πρέπει νὰ φέρῃ τὴν ἡμέραν, τὸν μῆνα, τὸ ἔτος, τὸν τόπον, και εἰς ἐκάστην σελίδα τὴν ὑπογραφὴν τοῦ διαθέτου ἢ τοῦ γράψαντος ἂν ᾖ ἢναι ἄλλος».

(5) Ἡ ἰδιογράφος διαθήκη, ἥτις και αὕτη ἰδίᾳ χειρὶ ἐγγράφη ὑπὸ τοῦ διαθέτου ἔχει κύρος, και ἂν ἐγγράφη εἰς πλείονας σελίδας, φέρουσα τὴν ὑπογραφὴν τοῦ διαθέτου ἐν τέλει μόνον τῆς διαθήκης. Πρβλ. και Demolombe XXI ἀρ. 117.

(1) Τοῦτο και ἐν Γαλλίᾳ ἰσχύει. Πρβλ. λ. χ. Demolombe XXI ἀρ. 117.

τουμένης ἐν τέλει τῆς διαθήκης ὑπογραφῆς τοῦ διαθέτου.

Κατὰ τὴν γνώμην μου αἱ ἐρμηνευόμεναι λέξεις ἀφορῶσιν εἰς ἐν καὶ μόνον θέμα τῆς μυστικῆς διαθήκης, τὸ τῆς ἀλλογράφου δηλαδὴ, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ τῆς ἰδίᾳ χειρὶ τοῦ διαθέτου γεγραμμένης, διότι ἂν περὶ ἐλάμβανε καὶ τὰ δύο θέματα, ἔπρεπε νὰ ἀπαιτήσῃ ἐν τῷ δευτέρῳ θέματι (τῆς ἀλλογράφου διαθήκης), πλὴν τῆς ὑπογραφῆς τοῦ γράψαντος, καὶ τὴν τοῦ διαθέτου ἐν ἐκάστῃ σελίδι.

Ἄλλ' ἐὰν τὸ πρῶτον μέρος τῶν ἐρμηνευομένων λέξεων, τὸ ἀπαιτοῦν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ διαθέτου ἐφαρμόσωμεν εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἰδιοχειρῶς γραφείσης διαθήκης, ἐλλείπει διάταξις περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ὑπογραφῆς τοῦ διαθέτου (πλὴν τῆς τοῦ γράψαντος) ἐν τῷ ἐτέρῳ θέματι, τῆς ἀλλογράφου διαθήκης, διότι αἱ ὑπολειπόμεναι ἐκφράσεις «ἡ τοῦ γράψαντος ἂν ᾔται ἄλλος», δι' ὧν δηλοῦται τὸ θέμα τῆς ἀλλογράφου διαθήκης, δὲν περιέχουσι διάταξιν περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ὑπογραφῆς τοῦ διαθέτου ἐν ἐκάστῃ σελίδι. Ἄν λοιπὸν ἐπὶ ἀλλογράφου διαθήκης ἀρκεσθώμεν εἰς μόνην τὴν ἐν ἐκάστῃ σελίδι ὑπογραφὴν τοῦ γράψαντος, ἐκλείπει πᾶσα χρησιμότης τῆς διατυπώσεως, φθάνομεν δὲ εἰς τὸ ἐξῆς, πάντως παράλογον, ἀποτέλεσμα ὅτι ἐπὶ μὲν τῆς ἰδιοχειρῶς γραφείσης μυστικῆς διαθήκης ἀπαιτεῖται ἡ τοῦ διαθέτου ὑπογραφὴ ἐν ἐκάστῃ σελίδι, ἐπὶ δὲ τῆς ἀλλογράφου μυστικῆς διαθήκης ἀρκεῖ ἡ ἐν ἐκάστῃ σελίδι ὑπογραφὴ μόνον τοῦ γράψαντος. τοῦθ' ὅπερ δὲν ἀποτόπει τὸν κίνδυνον τῆς ὑποβολῆς σελίδων παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ διαθέτου.

Ἡ λύσις αὕτη ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ ἀρθροῦ 837 τοῦ Ἰον. Κώδ., ὅστις καὶ οὗτος συντάχθη κατὰ τὴν αὐτὴν βάσιν καὶ ὅπερ σαφέστερον ἐκφράζεται ἀπαιτεῖ, ἐπὶ μὲν τῆς ἰδίᾳ χειρὶ συνταχθείσης διαθήκης μόνον τὴν ἐν τέλει ὑπογραφὴν τοῦ διαθέτου, ἐπὶ δὲ τῆς παρ' ἄλλου γεγραμμένης καὶ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ γράψαντος καὶ τοῦ διαθέτου καθ' ἐκαστὴν σελίδα.

Κατὰ ταῦτα μυστικὴ διαθήκη, γραφεῖσα ἰδίᾳ χειρὶ ὑπὸ τοῦ διαθέτου, ἔχει πλῆρες τὸ κύρος, καίτοι ἐλλείπει ἐξ αὐτῆς ἡ ἐν τῇ πρώτῃ καὶ δευτέρᾳ σελίδι ὑπογραφὴ τοῦ διαθέτου.

Ἐκ τῶν παρ' ἡμῶν ἐρμηνευτῶν, ὁ μὲν Καλλιγᾶς (Κληρ. § 198 σ. 267), ἐπὶ τῇ βίψει τῆς λογικῆς ἐρμηνείας τῆς διατάξεως, δὲν ἀποδέχεται τὴν ἐν ἐκαστῇ σελίδι διαθήκης ὑπογραφὴν τοῦ διαθέτου ὅταν ἡ διαθήκη ἐγγράφη παρ' αὐτοῦ ἰδίᾳ χειρὶ, ἐπικαλούμενος καὶ τὴν ἀνωτέρω πασαριθθεμένην διάταξιν τοῦ ὀνίου Κώδικος (ἀρθρ. 387). Ὁ δὲ Παπαρηγ. (Κληρ. § 105 σημ. 4) καίτοι ἐξετάζων ἀναλυτικώτερον τὸ ζήτημα, δὲν φαίνεται ὀριστικῶς ἀποφαινόμενος ἀποκλίνει ὅμως καὶ οὗτος ὑπὲρ τῆς ἐπιεικεστῆς γνώμης. καθ' ἣν ἐπὶ μυστικῆς διαθήκης, γραφεῖσας ἰδίᾳ χειρὶ ὑπὸ τοῦ διαθέτου, ἀρκεῖ ἡ ὑπογραφὴ τούτου ἐν τέλει τῆς διαθήκης. Φαίνεται ὅμως δεχόμενος ὅτι ὁ νομοθέτης λέγων «ἐκαστὴν σελίδα» ἐννοεῖ «ἐκαστον φύλλον». Ὁ δὲ κ. Κραστᾶς (Κληρ. § 176 σημ. 4) θεωρῶν ὡς εἴρηται τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρ. 21 σαφῆ καὶ μὴ ἐπιδεχομένην ἄλλην ἐρμηνείαν, ἀποδέχεται τὴν ἀνάγκην τῆς διατυπώσεως τῆς τοῦ διαθέτου ὑπογραφῆς ἐν ἐκάστῃ σελίδι καὶ ἐπὶ τῶν δυο εἰδῶν τῆς μυστικῆς διαθήκης.

Καὶ ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων ἐπικρατεῖ ἡ αὕτη διαφωνία, διότι ἐνῷ ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς ἀποφάσεως 82 (1877) ἀποκρούει τὴν ἀνάγκην τῆς ἐκαστῇ σελίδι μνείας τοῦ τόπου καὶ χρόνου, ἀπαιτεῖ τὴν ἐν ἐκάστῃ σελίδι ὑπογραφὴν τοῦ διαθέτου χωρὶς νὰ διακρίνῃ ἂν ἡ διαθήκη ἐγγράφη διὰ χειρὸς τοῦ διαθέτου ἢ δι' ἄλλης χειρός. Τὸ Ἐφετεῖον

Πατρῶν δι' ἀποφάσεως 513 (1897) θεωρεῖ περιττὴν τὴν διατυπώσιν τῆς ἐν ἐκάστῃ σελίδι ὑπογραφῆς, ἂν ἡ διαθήκη ἐγγράφη παρ' αὐτοῦ. διορθοῦν διὰ τῆς λογικῆς ἐρμηνείας τὴν ἐσφαλμένην ἐκφράσιν τοῦ νόμου ἐννοοῦντος «φύλλον» καὶ οὐχὶ «σελίδα».

Καὶ τὸ Ἐφετεῖον δι' Ἀθηνῶν διὰ τῆς ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 100 (1902) περιορίζει τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπογραφῆς τοῦ διαθέτου ἐν ἐκάστῃ σελίδι εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀλλογράφου διαθήκης (*).

(1906)

I. ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ

ΔΙΑΦΟΡΑ

Μετ' ἀνυποκρίτου χαρῆς ἀγγέλει ἡ Θέμις τὸν εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐφέτου προδιδακτὸν καὶ τὴν εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν συμβούλου τῆς Κρήτης ἀνάρρησιν τοῦ κ. I. Σαουνίτσου. Ἡ Θέμις, ἐν τοῖς γραφείοις τῆς ὁποίας κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἰδούσεως τῆς εἰργάσθη ὀλητμονήτως ὁ τότε σπουδαστὴς I. Σαουνίτσος, πονῶν ἅμα καὶ σπουδίζων καὶ ἐν ταῖς ἀρχαῖς αὐτῆς ἀνατρεφόμενος, δὲν ἔχει εἰμὴ ὀλοφύχους συγὰς διὰ τὸ προκομμένο κληρικὸν καὶ διὰ τῆς.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Γ. Θ. Καλάμας:—Τὸν ἐν τῇ κυριότητι τοῦ ἀτομικοῦ περιορισμὸν δύνανται νὰ ἐπικαλεσθῶσι μόνον ἐκαίνοι, ὑπὲρ ὧν εἶναι ἐπιβεβλημένοι καὶ οὐδεὶς ἄλλος, πλὴν ἐὰν τυγχῶν ὁ ἄλλος οὗτος ἦται δικαίωμα χρήσεως τοῦ ὕδατος, μετὰ τὴν ἀρδυσιν τῶν κτημάτων τῶν ὑπὲρ ὧν ὁ περιορισμὸς ἰδιοκτητῶν. Ἄλλ' ἐν προκειμένῳ ὑποθέτομεν ὅτι ὑπάρχει καὶ παραγραφὴ καὶ κατ' αὐτῶν ἐπὶ τῶν δικαιουμένων εἰς τὸν περιορισμὸν, ἀφ' οὗ ἐπὶ πλέον τῆς τριακονταετίας γίνεται ἀπεριόριστος χρόσις ὑπὲρ τοῦ περιορισμὸν ἔχοντος δικαίωμα. Πλὴν μόνον ἐὰν ὁ περιορισμὸς ἐκείνος ἦθελε χαρακτηρισθῇ ὡς δημοσίας τάξεως καὶ καθιερώσας ἰδιότητα κοινῆς χρήσεως, ὅπερ δὲν ὑπόκειται εἰς παραγραφὴν, ἀλλὰ καὶ μετὰ ὁσηνδήποτε ἰδιωτικὴν χρῆσιν minime sit privatum καὶ εἰς τὴν communem usus recurrit, κατὰ τὸν νόμον 9 Κ. 11.42.

Γ. Τ. Κάριστον:—Παραπέμπομεν εἰς τὴν ἐν σελ. 607 VI καταγεχωρημένην γνωμοδότησιν, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ παρ' οἷσιν ὁσδήποτε δικαστηρίῳ διωριζόμενοι δικηγόροι δὲν κωλύονται νὰ παραστήσιν ὡς τοιοῦτοι ἐνώπιον παντὸς εἰρηνοδικοῦ. Ἰερῶ. ἐμμέσως καὶ 907 Ε. Ν. σ. 283 XI. Τούτῳθεν καθίσταται περιττὴ ἡ ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ δευτέρου ἐρωτήματός σας, οὐχ ἥττον δὲν πιστεύομεν ὅτι δύναται καὶ ἰδιατέρως νὰ διορισθῇ τις δικηγόρος καὶ παρ' εἰρηνοδικαίῳ ἐκτὸς τῆς περιφέρειας αὐτοῦ, διότι, κατὰ τὸν νόμον, ὡς δημοσίος ὑπάλληλος ὀφείλει καὶ ὁ δικηγόρος νὰ παραμένῃ ἐν τῇ ἐδρᾷ αὐτοῦ, οὐ δύναται λοιπὸν ἔχειν δύο ἐδρας ἐκ τοῦ διορισμοῦ του. Ἄλλο τὸ θέμα ὅτι, ὡς ἂν εἴρηται, ἐκ τῆς ιδιότητός του δύναται παρίστασθαι καὶ ἄλλοι.

Δ. Φ. Σπάτην:—Ἀναδικαζομένης τῆς κατὰ τοῦ φυγοδίκου δίκης, ἀναγκαίως θὰ ἀνατραπῇ ὁλόκληρος ἡ ἀπόφασις, μέρος δ' αὐτῆς εἶναι τὸ εἰς τὴν πολιτικὴν ἀγωγὴν ἀφορῶν. Ἡ διάσπασις εἶναι ἀδύνατος. Τούτου δοθέντος, θὰ διαγραφῶσιν ὅλα τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς τοιαύτης ἀνατραπείσης ἀποφάσεως γινόμενα πλειστηριασμὲς καὶ κατακυρώσεις, διὰ τὴν πρόδηλον ἑλλείψιν τίτλου πρὸς αὐτάς.

(*) Μετὰ τὴν γνωμοδότησιν ταύτην ἐξεδόθη ἡ ἐν καιρῷ δημοσιευθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 487 (1906) ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἥτις ἐπεκύρωσε τὴν ἐν λόγῳ ὑπ' ἀριθ. 100 (1902) ἀπόφασιν τῶν ἐνταῦθα ἐφετῶν.

11 MARCH 1907

(*) Εἶναι μία ἐκ τῶν πρώτων, ἃν οὐγὶ ἢ πρώτη ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, διὰ τῆς ὁποίας ἐγκρίνεται ἡ νομολογία. ἦν πολλὰχῶς ὑπεστήριξεν ἡ Θέμις, τῆς δι' ἀπόστασιν παρεκτάσεως τῶν δικαστικῶν προθεσμιῶν, ἡ ὁποία ἐβήκεν ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ νόμου ἄπειρα εἰς τὴν πονηρίαν ἐκτεθειμένα συμφέροντα. Τὸ χαρακτηριστικὸν εἶναι ὅτι ὑπερθεματίζει, τὰ μὲν δικαίως, θεωροῦσα τὴν ἀκυρότητα καὶ ἀπέλυτον.

ρεσειούσης, ὅτι τὰ κατὰ τὴν συζήτησιν παρασταθέντα μέλη δὲν ἀπετέλουν τὰ δύο τρίτα αὐτῆς, διότι τῆς ἀναιρεσιβλήτου κοινότητος οὐσῆς ἀνοργάνιστου, ὡς ὁμολογεῖται, ἡ ἀπόφασις αὐτῆς πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς δίκης ἐν τῷ ἐφετείῳ ἐξεδηλώθη νομίμως ὅταν συνήλθον τὰ δύο τρίτα τῶν μελῶν αὐτῆς καὶ κατὰ πλειοψηφίαν ἀπεφάσισαν νὰ ἀποκρουσθῇ ἡ ἔφεσις καὶ ἀσκηθῇ ἀνακοπὴ καὶ διώρισαν τὸν μέλλοντα νὰ ἀντιπροσωπεύσῃ τὴν κοινότητα ἐπὶ δικαστηρίου δικηγόρον Τ^{***}, τοῦτου δὲ ἐφεξῆς νομίμως ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου διὰ τὴν κοινότητα παρισταμένου, ἀδιόφορον ἦτο ἂν δὲν συμπαρίσταντο μετ' αὐτοῦ, ἥτοι ἂν δὲν ἀνεφέροντο ἐν ταῖς προτάσεσι τῆς ἐφεσιβλήτου καὶ πάντα τὰ ἀποτελοῦντα τὰ δύο τρίτα τῶν μελῶν τῆς κοινότητος πρόσωπα (Ν. 3, Ν. 4 Πανδ. (3.4), Ν. 2, Ν. 3 Πανδ. (50.9), Ν. 45 Κώδ. (10.32).

Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον δέχεται ἐν τῇ αὐτῇ παραγράφῳ ὅτι ὁ περὶ οὗ εἴρηται διορισμὸς τοῦ πληρεξουσίου δικηγόρου ἐγένετο διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου, ἥτοι τοῦ ὑπ' ἀριθ. 287 τοῦ 1899 συμβολαίου τοῦ συμβολαιογραφοῦντος εἰρηνοδίκου Νεβροπόλεως. Οὕτω δὲ δίδεται μὲν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἀπάντησις εἰς τοὺς σχετικούς τῆς ἀναιρεσιούσης ἰσχυρισμούς, ἐτηρήθη δὲ ἡ διατάξις τοῦ ἄρθρου 93 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἀπαιτοῦντος συμβολαιογραφικὴν πρᾶξιν διὰ τὴν διδομένην τῷ δικηγόρῳ πρὸς δικαστικὴν παράστασιν πληρεξουσιότητα.

Ἐπειδὴ ὡς πιστοῦται ἐκ τῆς δεκάτης τετάρτης σκέψεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ πρωτοδικεῖον, ἐκτιμῶν τὸ περιεχόμενον τῆς ἀγωγῆς, εὐρίσκει ὅτι τὰ ἐν αὐτῷ ἐκτιθέμενα πραγματικά γεγονότα δὲν ἀποτελοῦσιν ἀποβολὴν τῆς ἐναγοῦσης ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἐκ τῶν ἐπιδίκων γαιῶν ἀλλ' ἀπλὴν διατάραξιν τελεσθεῖσαν δι' ἐπανειλημμένης εἰσβολῆς τοῦ ποιμνίου τοῦ εἰς τὰς ἐν αὐτῷ θέσεις οἱ διάφοροι ἄρα λόγοι ἀναιρέσεως, καθ' οὓς μετέβαλε δῆθεν τὸ πρωτοδικεῖον τὴν βάσιν τῆς περὶ διαταράξεως ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου εἰς ἀγωγὴν περὶ ἀποβολῆς, καὶ παρεβίασε τοὺς περὶ προδικασίας κανόνας, στεροῦνται πάσης ὑποστάσεως.

Ἐπειδὴ οὕτω τὸ δικαστήριον ἐκλαμβάνον τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα περιστατικά, ἀποκρούει συνεπυγμένως μὲν πλὴν σαφῶς ὁμολογίαν δῆθεν τῆς ἐναγοῦσης ἐν αὐτῇ περιεχομένην, καθ' ἣν ἡ ἐναγομένη εὐρίσκετο ἐν τῇ νομῇ τῶν ἐπιδίκων γαιῶν κατὰ τὴν ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς.

Ἐπειδὴ διατάξον τὸ πρωτοδικεῖον ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει αὐτὴν ἀπέλασιν τῶν ποιμνίων τοῦ ἐναγομένου Β^{***} ἐκ τῶν ἐπιδίκων βοσκησίμων θέσεων, ὅπως μὲν ἐλευθέρᾳ ἡ τῶν θέσεων τούτων νομῇ εἰς τὴν ἐνάγουσαν, ἐννοεῖ προδήλως ν' ἀπαγορεύσῃ πᾶσαν νέαν διατάραξιν δι' εἰσβολῆς τῶν ποιμνίων τοῦ ἐναγομένου γενομένην κατὰ τὰ προειρημένα, διότι, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς δεκάτης ἐβδόμης αἰτιολογίας, δι' ἀναφορὰς καὶ εἰς τὰς σκέψεις τοῦ εἰρηνοδικείου, δέχεται τὸ πρωτοδικεῖον, ὅτι τὴν τελευταίαν ἀνεπίληπτον νομὴν ἐπὶ τῶν ἐπιδίκων θέσεων ἔχει ἡ ἐνάγουσα, καὶ διότι ἂν ἐθεώρει τὴν ἐνάγουσαν ἐξ αὐτῶν ἀποβληθεῖσαν θὰ διέτασσε, κατὰ τὸ ἄρθρον 630 Πολ. Δικονομίας, τὴν εἰς τὴν

διακατοχὴν τῶν θέσεων τούτων ἐγκατάστασιν τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐπὶ χρηματικῇ ποινῇ. Ἀστήρικτος ἄρα ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἀναιρέσεως.

Ἐπειδὴ, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς δεκάτης ἑκτῆς σκέψεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ πρωτοδικεῖον δέχεται ὡς περιεχόμενον ἐν τῇ ἀγωγῇ τὸ στοιχεῖον τῶν ἐπικειμένων συγκρούσεων καὶ βίαιπραγμάτων. Ἀστήριχοι ἄρα εἶναι ὡς ὑποβάλλονται, οἱ ἀντίθετοι λόγοι ἀναιρέσεως.

Ἀριθ. 168 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Ἀγοραδότης ἐνυποθήκων κτημάτων. - ἀνάληψις καταβολῆς ἐνυποθήκους. - διαχειρίσις ἄλλοτριων. - μὴ ἐγκριδὶς ἐπὶ δανειστοῦ κυρίου ἐνυποθήκου. - ὀφθαλμὸς ἐξ ἐναδίκου δέως ὑποθηκικῆς ἀγωγῆς.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, ἀπορρίψαν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ τὴν ἀγωγὴν τῶν ἀναιρεσιόντων, δι' ἧς οὗτοι ὡς κύριοι τῶν ὑποθέσεων τῶν, ἀπῆλθον παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου διαχειρίστω τούτων, ἵνα τοὺς πληρώσῃ δραχ. 6,000, τὰς ὁποίας οὗτος ἐκράτησεν ἐκ τοῦ τιμήματος τῶν ἐνυποθήκων κτημάτων τῶν πωληθέντων εἰς αὐτὸν παρὰ τοῦ ἐφειλέτου τῶν ἐναγόντων πρὸς ἐξόφλησιν τῆς ἀπαιτήσεως τῶν κατὰ τοῦ πωλητοῦ, συμφώνως πρὸς τὸν Νόμον 5 § 4 Πανδ. 3.5, ἐστηρίχθη εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ ἐναγόντες δὲν ἐνέκριναν (ἀπεδοκίμασαν) τὴν παρὰ τοῦ ἐναγομένου γενομένην διαχειρίσιν τῶν ὑποθέσεων τῶν καὶ ἐπομένως ἀπώλεσαν τὴν κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴν, συμφώνως τοῖς Νόμοις 62 Πανδ. (46.3), Ν. 8 Κώδ. negot. gest 2.18 (19), Νόμ. 19 αὐτόθι, Νόμ. 3 Κώδ. de rei vindicatio 3.32, Νόμ. 20 Κώδ. fam. ere. 3 36, ἐπιβοηθητικῶς δὲ εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει παρητήθησαν τοῦ τῆς ἀγωγῆς δικαιώματος κατὰ τοῦ ἐναγομένου, ἀλλὰ τὰ γεγονότα ταῦτα, ἥτοι τῆς μὴ ἐγκρίσεως (ἀποδοκιμάσεως) ὡς καὶ τῆς παραιτήσεως, ἀμφισβητηθέντα ἐξήγαγε τὸ ἐφετεῖον ἐκ τοῦ μὴ ἀμφισβητηθέντος γεγονότος ὅτι οἱ ἐναγόντες ἐξήσκησαν τὴν ἀρχικὴν ἐνυπόθηκον ἀγωγὴν, ἥτις ἐμφαίνει, κατὰ τὸ ἐφετεῖον, τὴν παραίτησιν ἀπὸ τῆς περὶ διοικήσεως ἄλλοτριων, ἀλλ' οὕτω ἀφασίσαν τὸ ἐφετεῖον, ἐστηρίχθη εἰς τεκμήρια ἀπλῶς δικαστικά, τὰ ὅποια ὅμως, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἁρθρῶν 251, 276 καὶ 306 τῆς Πολ. Δικονομίας, δὲν ἠδύνατο νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν, χωρὶς προηγουμένως νὰ ἐκδοθῇ ἀπόφασις περὶ ἀποδείξεως. Ἐπομένως παρεβίασε τὰς ἀνωτέρω περὶ ἀποδείξεως οὐσιώδεις διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ κατέστησεν ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασιν τοῦ, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδάφ. 5 τῆς Πολ. Δικονομίας (*).

(*) Ἀναεῖται ἡ ἐν σελ. 248 XVI 1769 Ε. Α., ὅφ' ἣν ἐσημειώσαμεν τὴν τελείαν ἡμῶν ἀμφισβολὴν περὶ τῆς ὀρθότητος τῆς ἐκτιμήσεως τῆς ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ ἐπιβληθείσης κατασχέσεως ὡς ἀποστήσεως ἀπὸ τῆς ἀρμοζούσης αὐτῷ κατὰ τοῦ διοικητοῦ τῶν ὑποθέσεων τοῦ αγοραστοῦ τοῦ ἐνυποθήκου ἀγωγῆς. Ἀλλὰ ἀπὸ τούτου, τῆς κακῆς ἐκτιμήσεως, μέχρι τῆς ἀνω ἀποφάσεως, ὑπάρχει ἐν σημαντικὸν χάσμα. Τὴν

Ἀριθ. 171 (1606) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ
**Στρατιωτικοὶ δυναξιοῦχοι. - ὑπερθεδία ἐν τῇ
 διοικήσει. - πολιτικὴ δύνάμις. - χῆροι καὶ
 ὁρφανὰ. - ἐρμηνευτικὸς νόμος.**

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἀπὸ 3 Μαρτίου 1903 αἰτιολογί-
 κης ἐκθέσεως τῶν εἰσαγαγόντων τὸν Νόμον Β32Ξ'
 τῆς 9 Ἰουνίου 1903 περὶ ὑπαγωγῆς εἰς τὰς δια-
 τάξεις τοῦ Νόμου ΑΩ45' τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν
 τῶν πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ εἰρημένου νόμου
 ἀποδωσάντων ἀξίωματικῶν καὶ ἐν τῇ ἐκθέσει ρητῶς
 οὗτοι ἀναφέρονται «ἐπειδὴ ἐκ τοῦ κειμένου Νόμου
 ΑΩ45' δὲν συνάγεται ἀριθμητικῶς ἐὰν αἱ διατάξεις
 αὐτοῦ ἐπεκτείνωνται καὶ ἐπὶ τῶν χηρῶν καὶ ὀρ-
 φανῶν τῶν ἀποδωσάντων πρὸ τῆς δημοσιεύσεως
 τοῦ ρηθέντος νόμου ἀξίωματικῶν, φρονούμεν ὅμως
 ὅτι δέον νὰ ἐπεκτείνωνται αἱ ρηθεῖσαι διατάξεις
 καὶ ἐπὶ τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν αὐτῶν», προκύπτει
 ὅτι ὁ Νόμος Β32Ξ' τῆς 9ης Ἰουνίου 1903 εἶναι
 ἐρμηνευτικὸς τοῦ Νόμου ΑΩ45' τῆς 18 Φεβρουα-
 ρίου 1891, καθορίσας ὑποχρεωτικῶς τὴν ἐννοίαν
 τοῦ ἐρμηνευομένου νόμου. Οὕτως ἀποφαινόμενον τὸ
 τμήμα τοῦτο ἐκφέρει διάφορον γνώμην τῆς ὑπὸ τοῦ
 Α' τμήματος διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐξε-
 νευθεῖσης ὅτι ὁ Νόμος Β32Ξ' τῆς 9ης Ἰουνίου
 1903 δὲν ἐξεδέθη πρὸς ἐρμηνείαν τοῦ Νόμου
 ΑΩ45' τῆς 18ης Φεβρουαρίου 1891 καὶ δέον νὰ
 παραπεμφθῇ ἡ λύσις τοῦ νομικοῦ ζητήματος εἰς
 τὴν ὁλομέλειαν τοῦ δικαστηρίου τούτου πρὸς ἄρσιν
 τῆς διαφωνίας.

Ἀριθ. 175 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ
**Ἐκθεδὶς κατασχέτηρος. - μὴ ἀναφορὰ βα-
 ρῶν. - ἀκυρότης. - παραιτηθὲς δικαιουμέ-
 νων ἐπὶ ταύτῃ.**

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον ἀπέριψε τὸν ἐν τῇ ἀνακοπῇ
 τοῦ ἀναιρεσίοντος ὀφειλέτου λόγον ἀκυρότητος ὅτι
 ἐκ τῶν κατασχεθέντων οἰκοπέδων τὸ μὲν ρυμοτο-
 μεῖται ἐν μέρει, ὁλόκληρον δὲ τὸ ἕτερόν τελεῖ ὑπὸ
 τὸ βάρος ρυμοτομίας, ἐξ οὗ θέλει ἐκτεθῇ εἰς ἀπο-
 ζημιώσεις ἀπέναντι τῶν ἀγοραστῶν, περὶ τῶν βα-
 ρῶν δὲ τούτων δὲν γίνεται μνεία ἐν τῇ καταχε-
 τηρίῳ ἐκθέσει, δεχθὲν ὅτι οἱ διὰ τοῦ πλειστηρια-
 σμοῦ γενόμενοι ἀγορασταὶ δύο ἐκ τῶν ἀναιρεσιβλή-
 των διὰ τῆς ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν παρεμβάσεως
 αὐτῶν ἐδήλωσαν ὅτι παραιτοῦνται πάσης ἀζηώσεως
 κατὰ τοῦ ὀφειλέτου, παραδεχόμενοι τὰ πλειστηρια-
 σθέντα ὅσα καὶ ἂν εὑρεθῶσι καὶ ἄνευ μειώσεως
 τοῦ ἐκπλειστηριάσματος καὶ ὅτι ἐντεῦθεν ἐξέλιπε
 πᾶς κίνδυνος ἀποζημιώσεως οὕτω δ' ἀποφηνάμενον

παραβλᾶν ἐκείνην ἐκτίμησιν τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας
 συνήγαγεν ἐξ ἐγγράφου, ἡ δὲ τοιαύτη συναγωγή δὲν
 ἀποτελεῖ τεκμήριον, ἵνα, ἐπὶ τῇ μὴ διατάξει προηγου-
 μένης ἀποδείξεως, ἀναιρεθῇ ἡ ἀπόφασις. Ὑπὸ τοιαύ-
 τῃ ἐκδογῇ προέπει ν' ἀναιρῶνται ὅλαι αἱ ἐπὶ ἀπο-
 δείξεως ἐξ ἐγγράφου στηριζόμεναι ἀποφάσεις διὰ τὴν
 μὴ προηγουμένην διάταξιν ὑποδείξεων.

(*) Μετὰ τὴν ἐν σελ. 291 ΧVII 274 Α. Π., πρὸς
 ἡν διαφωνοῦσα παραπέμπει τῇ ὁλομέλειᾳ.

δὲν παρεβίασε τὸ ἄρθρον 957 τῆς Πολ. Δικονομίας,
 καθ' ὃ τὴν ἐκ τῆς παραλείψεως τῶν ἐπικειμένων
 βαρῶν, οἷον ἐστὶ καὶ ἡ ρυμοτομία, ἀκυρότητα δὲ-
 νάται νὰ προτείνῃ ὁ ὀφειλέτης ἐκ ταύτης κινδυ-
 νεύων νὰ ὑποστῇ ζημίαν (*).

Ἀριθ. 176 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ
**Ἀπόδειξις ναυλώσεως. - ἀπόδειξις ἐγγράφου.
 - οὐ δυνατὸν ἐναντίον ἔθιμον. - ἐπικλινδὶς
 ἐπιστολῆς. - ἐπικλινδὶς ἀνυπογράφων ἐγ-
 γραφῶν ὡς τεκμηρίου. - δόδις ὅρκου ὑπὸ
 ἀντιπροσώπου ἐταιρίας. - ἐκτίμησις ἰδιό-
 τητος.**

Ἐπειδὴ ὁρθῶς τὸ ἐφετεῖον ἐδέχθη ὅτι τὸ ἐπι-
 κληθὲν ἔθιμον πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ναυλώσεως δὲν
 ἠδύνατο, κατὰ τὸ τὸ ἀπὸ 23 Φεβρουαρίου 1835 Β.
 Διάταγμα, νὰ ὑπερισχύσῃ τῶν νεωτέρων νόμων,
 οἷος ὁ ἐμπορικὸς, ὅστις πρὸς ἀπόδειξιν ταύτης ἐπι-
 δάλλει ἐν ἄρθρῳ 273 ὁρισμένας διατυπώσεις.

Ἐπειδὴ τὸ περιεχόμενον τῆς ἀπὸ 23 Μαΐου ἐ-
 πιστολῆς, ἣν ὁ ἀναιρεσίον ἐπικαλεῖται πρὸς ἀπό-
 δεῖξιν τῆς συμφωνίας ταύτης, τὸ ἐφετεῖον ἐν τῇ ἀ-
 νεξέλεγκτῳ κρίσει τοῦ ἐξετίμησε καὶ ἔλαβεν ἐγ-
 καίρως ὑπ' ὄψιν του, μὴ ἐν ὑπέρχειν εἰς νέαν δι-
 καιολογίαν περὶ νέας ἐκτιμήσεως ταύτης μετὰ
 τὴν δέσιν τοῦ ὅρκου.

Ἐπειδὴ, ἀπαιτούμενον πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ναυ-
 λώσεως, κατὰ τὴν ἀνωτέρω παρατεθεῖσαν διάταξιν
 τοῦ νόμου, ὁρισμένων διατυπώσεων, ἔπεται ὅτι τὰ
 παρὰ τοῦ ἀναιρεσίοντος πρὸς τοῦτο προσαχθέντα
 δελτία τοῦ πράκτορος τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐταιρίας,
 τὰ ἄλλως ἀνυπογράφα, ὅπως ὡς τεκμήρια ληφθῶ-
 σιν ὑπ' ὄψιν ὁμοῦ μετὰ τῆς ἐπιστολῆς, οὕτε ἀμε-
 συν ἀποδεικτικὴν ἰσχύον ἔχον, οὐδὲ ἀρχὴν ἀποδεί-
 ξεως, κατὰ τὸ ἄρθρον 304 § 3 τῆς Πολ. Δικο-
 νομίας ἀπήρτιζον.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, ἐκτίμησεν κατὰ τὴν ἀνε-
 ξέλεγκτον κρίσιν του, τὰ σχετικὰ ἐγγραφα, ἐδέχθη
 ὅτι ὁ ὅρκος ἐδέθη παρὰ τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου
 τῆς ἐταιρίας, ἐπομένως οἱ λόγοι κατὰ τοὺς ὁποίους
 δὲν ἠδύνατο νὰ δοθῇ παρὰ πληρεξουσίου τῆς, εἶναι
 ἐπίσης ἀπορριπτέοι, ὡς στηριζόμενοι ἐπὶ ψευδοῦς
 προϋποθέσεως (**).

Ἀριθ. 177 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ
**Ἀνατροπή. - διακοπὴ διὰ πράξεως νομίμου.
 πληρεξούσιον. - ψήφισμα δημοτικοῦ δυν-
 βουλίου πρὸς τοῦτο. - ἀνεπάρκεια.**

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 481 τῆς
 Πολιτικῆς Δικονομίας, ἡ ἀγωγή αὕτη εἶναι ἀπα-
 ράδεκτος, ἐὰν πρὸ τῆς ἐπιδόσεώς της, ὁ ἀμελήσας
 διάδικος ἐπιχειρήσῃ πράξιν τινὰ ἐγκυρον καὶ νόμι-
 μον πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς δίχης, ἐπομένως ἐν
 προκειμένῳ τὸ ἀπὸ 17 Ἰουλίου 1896 ψήφισμα τοῦ
 δημοτικοῦ συμβουλίου τοῦ ἀναιρεσίοντος Δήμου
 περὶ διορισμοῦ τοῦ δικηγόρου Ι. Ι*** ὡς πληρεξού-

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ἐν σελ. 77 ΧV 1085 Ε. Α.

(**) Ἐπικυροῦται ἡ ἐν σελ. 188 ΧIII 452 Ε. Π.

σίου του πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς ἐκκρεμοῦς κυρίας ἐφέσεως, μὴ ἐγκριθέν κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ἀπὸ 12 Μαΐου 1835 Βασιλ. Διατάγματος περὶ τῆς ἐν δικαστηρίῳ παραστάσεως τοῦ Δημοσίου κλπ. ὀρίζον ὅτι πρὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ὑπὸ δίκην ἀγωγῆς ἀπῆ- τεῖτο ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας προϊσταμένης του διοικη- τικῆς ἀρχῆς, δὲν ἡδύνατο νὰ ἐπιφέρει τὸ ἀποτελέ- σμα τοῦτο, καθ' ὃ κατὰ τὴν ἐννοίαν τῆς διατάξεως ταύτης μὴ ἔν πρᾶξι πλήρης ὅπως ἐπιφέρει τὴν διακοπὴν.

Ἀριθ. 179 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΛΑΣ

Μετάθεσις πλειστηριασμοῦ εἰς ἄλλον Δῆμον.
- **μετάθεσις καὶ ἐν ἄλλῳ τόπῳ τοῦ αὐτοῦ Δήμου.**-**ὠρισμένον χρόνον ἐν προγράμματι.**
- **ἰσχυρισμὸς ἀντίθετος.** - **ἀναιτιολόγητος.**

Ἐπειδὴ, ἀφ' οὗ ὁ νόμος (ἄρθρ. 966 Πολ. Δι- κονομίας) ἐπιτρέπει μετὰ τὸν ἤδη προσδιορισμὸν τοῦ πλειστηριασμοῦ τὴν μετάθεσιν αὐτοῦ τῇ συμ- φωνίᾳ τοῦ ἐπισκευδόντος θανειστοῦ καὶ ὀφειλέτου εἰς ἄλλον Δῆμον, ἐὰν νομίζωσιν ὅτι θέλει προσε- νεχθῇ ἀνωτέρα προσφορὰ ἢ εἰς τὸν Δῆμον ἐν ᾧ κεῖται τὸ κατεσχημένον κτῆμα, κατὰ μείζονα λό- γον ἐπιτρέπεται ἡ τοιαύτη μετάθεσις εἰς ἕτερον τόπον τοῦ αὐτοῦ Δήμου, καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τῆς ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀρθρῶν 965 καὶ 967, σαφῶς προκύπτει ὅτι ὁ χρόνος τοῦ πλει- στηριασμοῦ πρέπει νὰ ᾔται ὠρισμένος ἐν τῷ προ- γράμματι καθ' ἡμέραν καὶ ὥραν, ἐπομένως τὸν ἰ- σχυρισμὸν τῶν ἀναιρεσιόντων ὅτι διὰ τῆς ἀνακο- πῆς τῶν καὶ τῶν ἐγγράφων προτάσεων τῶν, τῶν ὑποβληθεισῶν κατὰ τὴν συνεδρίασιν, μεθ' ἧν ἐξε- δόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου, ὅτι ὁ χρόνος τοῦ πλειστηριασμοῦ ἐν τῷ προγράμματι ἦτο ἀόριστος, μὴ λαβὼν ὑπ' ὄψει τὸ ἐφετεῖον, ὑπέ- πεσεν εἰς ἀναιτιολόγητον, ὅπερ ἐπάγεται ἀναιρε- σιν τῆς ἀποφάσεως, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 6 Πολ. Δικονομίας (*).

Ἀριθ. 180 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΛΟΝΤΟΣ

Ἐφεδὶς καὶ ἀπόρριψις κατὰ προδικαστικῶν.
μεταγενεστέρᾳ ἐφεδὶς οὖν ὀριστικῆς.-**ἀπό-**
φανδὸς περὶ ἀλυσιτελείας δοθέντος ὅρκου.
οὐκ ἀντίθεσις ἀμαχίτῳ τεκμηρίῳ. - **μετα-**
τροπὴ προσημειώσεως ὑποθήκης.-**τελεσιδι-**
κία δι' ἀποφάσεως ἐφετείου.-**βραδύτης ὑ-**
πογραφῆς ἀποφάσεως.-**ἐνέργεια πιστοποιη-**
τικῶν γραμματέως.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος τῆς ἀναιρέσεως, ὅτι οὐκ ἔρθως τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ἀπέρριψε τὴν περὶ ἀπαρδέκτου τῆς ἐφέσεως τοῦ ἀντιδίκου ἐνστασιν τοῦ ἀναιρεσιόντος κατὰ τῶν πρωτοδικῶν ἀποφάσεων, τὴν στηριζομένην εἰς τὸν λόγον ὅτι κατὰ τῶν αὐτῶν ἀποφάσεων ὁ ἀντί- δικος εἶχεν ἐνασχῆσαι προηγούμενως τὸ ἐνδίκον τῆς ἐφέσεως μέσον καὶ ἀπερρίφθη ἡ ἐφεσις διὰ προηγούμενης ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου εἰσὶν ἀπορ-

ριπτέος ὡς μὴ βάσιμος, διότι, ὡς δέχεται τὸ ἐφε- τεῖον αἱ ρηθεῖσαι ἀποφάσεις εἰσὶ προδικαστικαί περὶ ἀποδείξεων, συνεπῶς δὲ ὁ ἀναιρεσιδύλητος δὲν ἐκωλύετο προσβάλλων τὴν μετ' αὐτὰς ὀριστικὴν νὰ ἐπικαλεσθῇ καὶ παράπονα κατ' ἐκείνων, ὅπως οὕτω προκαλέσῃ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐφετείου ἀνάκλησιν τῆς ἀ- ποφάσεώς του, τῆς ἐπικυρωσάσης τὰς περὶ ἀποδεί- ξεως ἄτε δυναμένων νὰ ἀνακληθῶσι παρ' αὐτοῦ πρὸ τῆς ὀριστικῆς ἀποφάσεως, ἐπὶ τῇ ἐφέσει κατὰ τῆς πρωτοδικῆς ὀριστικῆς, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 180 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον οὐδὲν ἄλλως ἀπέφηνετο δι' αὐτῆς ἐναντίον τοῦ ἐκ τοῦ δοθέντος ὅρκου συναγο- μένου νομίμου τεκμηρίου, συνεπείᾳ νέας ἐκτιμήσεως τῶν ἀποδείξεων, περὶ ὧν ὁ ὅρκος ἐπεβλήθη, ἀλλ' ὡς εἶχε νόμιμον δικαίωμα ἔκρινεν ἀλυσιτελῆ καὶ μὴ ἀσκούντα νόμιμον ἐπιρροὴν εἰς τὴν λύσιν τῆς διαφορᾶς τὸν διὰ τοῦ ὅρκου ἀποδειχθέντα ἰσχυρι- σμὸν ἐπομένως ὁ λόγος τῆς ἀναιρέσεως ὅτι ἐναν- τίον τοῦ ἐκ τοῦ ὅρκου παραχθέντος τεκμηρίου προέβη εἰς ἐξέτασιν ζητημάτων, περὶ ὧν ἐπεβλήθη καὶ ἐδόθη ὅρκος, ἐστὶν ἀπορριπτέος ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος τῆς ἀναιρέσεως ὅτι παρὰ τὸν νόμον τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφά- σεως τοῦ ἀπέφηνετο ὅτι δὲν ἡδύνατο νὰ ἀποτελέσῃ αἰτίαν ἐννόμου κωλύματος τοῦ ἀναιρεσιόντος πρὸς ἐμπρόθεσμον μετατροπὴν εἰς ὑποθήκην τῆς ἐπὶ τῆς οἰκίας τοῦ ἀντιδίκου του προσημειώσεώς του, τὸ ἐπικαλεσθῆν παρ' αὐτοῦ γεγονὸς, ὅτι ἡ ὑπ' ἀριθ. 844 τοῦ 1902 ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου, δι' ἧς ἀπερ- ρίφθη ἡ ἐφεσις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10939 τοῦ 1901 ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου, διαταξάσης τὴν ἐξάλειψιν τῆς ἐξαλείψεως τῆς προσημειώσεως προ- σημειώσεώς του καὶ συνεπῶς τὴν ἀναβίωσιν αὐτῆς, καίτοι δημοσιευθεῖσα τὴν 30ην Μαΐου 1902 ἐδρά- δυνε νὰ ὑπογραφῇ ὑπὸ τοῦ προεδρεύοντος ἐνεκεν ἀ- πουσίας τοῦ ὀφειλόντος νὰ θεωρήσῃ αὐτὴν εἰσηγη- τοῦ καὶ ὅτι μόνον τὴν 7ην Σεπτεμβρίου ἡδυνήθη νὰ λάβῃ ἀπὸ γράφον αὐτῆς πρὸς ἐνέργειαν τῆς ρη- θεύσεως μετατροπῆς τῆς προσημειώσεώς του εἰς ὑ- ποθήκην, ἐστὶν ἀπορριπτέος ὡς μὴ βάσιμος, διότι ὡς ἔρθως καὶ νομίμως ἀποφαίνεται τὸ ἐφετεῖον, ἡ μὴ ἐπακολούθησας τὴν δημοσίευσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 844 ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου νόμιμος κατάρτισις καὶ καθαρογραφὴ αὐτῆς οὐδὲν ἄλλως ἐκώλυε τὸν ἀναι- ρεσιόντα εἰς ἐμπρόθεσμον τροπὴν τῆς προσημειώ- σεώς του εἰς ὑποθήκην, οὐδὲν ἄλλως ἀπαιτουμένου πρὸς τοιαύτην ἐνέργειαν ἀντιγράφου τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου, ἀλλ' ἀρκούσης τῆς πρωτοδικῆς μνησθεί- σης ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 10939 τῆς διαταξάσης τὴν ἐξάλειψιν τῆς ἐξαλείψεως τῆς προσημειώσεως μετὰ πιστοποιητικοῦ τοῦ ἀρμοδίου γραμματέως βεβαιούν- τος τὴν ἀπόρριψιν τῆς κατ' αὐτῆς ἐφέσεως συμ- φώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 863 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ 601 αὐ- τῆς, καθ' ὅς αἱ ἀποφάσεις αἱ διατάσσουσαι τρίτους, ἐν οἷς καὶ ὁ ὑποθηκοφύλαξ, ὅπως πράξωσι τι ὡς τοιοῦτοι, ἐκτελοῦνται, ἀφ' οὗ κοινοποιηθῶσιν αὐτοῖς καὶ βεβαιωθῇ πρὸς τοὺς, ὅτι κατέστησαν τελε- σίδικοι, τῆς τελεσιδικίας αὐτῶν βεβαιουμένης διὰ

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ἐν τελ. 263 ΧVII 1061 Ε. Π.

πιστοποιητικοῦ τοῦ γραμματέως, ὅτι δὲν ἐγένετο ἀνακοπὴ ἢ ἔρεσις, ἢ ὅτι ἡ γενομένη ἀπερρίφθη, τοῦ τοιούτου δὲ πιστοποιητικοῦ ἡ ἀπόκρησις, ὡς ὀρθῶς ἀποφαίνεται τὸ ἐφετεῖον, δὲν ἦτο ἀνέφικτος τῷ ἀναιρεσεῖν ἔνεκα τῆς μὴ ὑπογραφῆς καὶ θεωρήσεως τῆς μνησθείσης ὑπ' ἀριθ. 844 ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου, διότι τῆς ἐν σχεδίῳ δημοσιευομένης ἀποφάσεως ἄρχεται ἡ ἰσχὺς ἅμα τῇ δημοσιεύσει αὐτῆς παραμένονσα ἀναλλοίωτος μέχρι τῆς ὑπογραφῆς καὶ καθαρογραφῆς αὐτῆς ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων καὶ οὐδὲλως ἀποδύλουσα τὸ κύρος αὐτῆς καὶ ἐὰν βραδύτερον κατὰ τύπους συντελεσθῇ (ἄρθρον 174 § 180 τῆς Πολ. Δικονομίας) (*).

ΠΟΙΝΙΚΗ

Ἀριθ. 116 (1906 Τμ. Β' (**))

Ἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ
Πολιτικὴ ἀγωγή - εἰσαγωγὴ μετὰ ἀναβολῆς κτλ. - συναναγωγὴ ἡλικίας ἐξ ἀπολογίας - ἀποζημίωσις ἐπὶ διατροφῇ θυζύγου - οὐδ' ἀποχρεῖται ἀπορία.

Ἐπειδὴ ὀρθῶς τὸ δικαστήριον τῶν Συνέδρων παρεδίδετο ὅτι ἡ πολιτικὴ ἀγωγή, καίτοι μὴ εἰ-

σαχθεῖσα κατὰ τὴν δικάσιμον, καθ' ἣν εἰσῆχθη ἡ ὑπόθεσις καὶ ἀνεβλήθη δι' ἄλλην συνεδρίαν, διαταχθεισῶν κρείσσων ἀποδείξεων, ἦτο κατόπιν δεκτὴ, καθόσον οὐδεμία διάταξις τῆς Ποιν. Δικονομίας ἀποκλείει νὰ εἰσαχθῇ καὶ βραδύτερον ἡ πολιτικὴ ἀγωγή, ἀρκεῖ νὰ ἐτηρήθησαν πρὸς τῆς νέας εἰσαγωγῆς αἱ ὁρισμέναι ὑπὸ τοῦ νόμου προθεσμίαι, αἵτινες οὐδαμῶς παρεβιάσθησαν, οὐδ' ἐπικαλεῖται τοιαύτην παραβίασιν ὁ ἀναιρεσεῖων.

Ἐπειδὴ καλῶς ἀπηυθύνθη ἡ πολιτικὴ ἀγωγή ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐν Τριπόλει Συνέδρων, ἀρμοδίου πρὸς ἐκδίκασιν καὶ τῆς ποινικῆς δίκης.

Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν Συνέδρων, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς 5ης σκέψεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 30 ἀποφάσεώς του, ἐπέστη δικανικῶς, κατὰ τὸ ἄρθρον 244 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐκ τῆς ἐν τῇ ποινικῇ δίκῃ ἀπολογίας τοῦ ἀναιρεσεῖοντος, ὅτι οὗτος εἶχε συμπεπληρωμένον κατὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς τὸ 21ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἐπομένως δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη ἄλλων ἀποδείξεων.

Ἐπειδὴ ἀβάσιμος εἶναι καὶ ὁ πέμπτος λόγος ἀναιρέσεως, διότι, ὡς ἀπεφάνθη καὶ τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων, ἡ ἐνάγουσα, κατὰ νόμον, ἐδικαι-

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ἐν σελίδι 598 XVI 837 Ε, Α. Κεθ' ἃ φαίνεται καθαρώτερον ἐκ τῆς ἐπικυρουμένης, εἶχε παρεμπέσει ἐν τῷ μεταξύ ἐξάλειψις τῆς προσημειώσεως, ἥς ἐξάλειψις διατάχθη ἡ ἐξάλειψις, πρὸς ἐξέλιξιν δὲ ὡς κώλυμα τῆς ἐγκαίρου ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τῆς τελεσιδικίου ἀποδοχῆς τῆς ἀγωγῆς μετατροπῆς ἐπὶ τῇ μὴ ἐγκαίρῳ ὑπογραφῇ τῆς ἐτίρας ἀποφάσεως τῆς διατάξεως τὴν ἐξάλειψιν τῆς ἐξάλειψις. ἄνευ τῆς ὁποίας δὲν ὑπῆρχε προσημειώσις τριπτέα ὑποθήκη.

(**) Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου συζήτησιν, δ παρ' αὐτοῦ εἰσαγγελεὺς κ. Δ. Τσιβανόπουλος ἐλεξε τάδε :

«Ὁ λόγος ὅτι οὐχὶ ὀρθῶς ἀπερρίφθη ἡ ἐνστάσις τοῦ ἀναιρεσεῖοντος περὶ ἀπαράδεκτου τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς, λόγῳ τοῦ ὅτι αὕτη ἐκινήθη καὶ εἰσῆχθη μετὰ τὴν εἰς τὸ ἀκροατήριον κλήσιν τοῦ ἀναιρεσεῖοντος καὶ μετὰ τὴν συζήτησιν τῆς ποινικῆς ἀγωγῆς, καθόσον εἶχε προηγηθῇ ἡ συζήτησις τῆς ποινικῆς ἀγωγῆς τῇ 10 Μαΐου 1906, ὅτε τὸ δικαστήριον κατὰ τὴν ἀποδεικτικὴν διαδικασίαν ἀνέβαλε τὴν συζήτησιν, εἶναι ἀνυπόστατος, διότι ἀληθῶς μὲν ἡ εἰσαγωγή τῆς ποινικῆς ἀγωγῆς προηγήθη κατὰ τὸν μῆνα Μάϊον, καὶ οὐδεμία τότε πολιτικὴ ἀγωγή ἡγήθη κατὰ τὸ ἀναιρεσεῖοντος, ἀλλ' ἡ ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως ἀνεβλήθη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου καὶ ὠρίσθη νέα δικάσιμος τῆς ὑποθέσεως, καθ' ἣν εἰσῆχθη καὶ ἡ πολιτικὴ ἀγωγή μετὰ νόμιμον καὶ ἔγκυρον ἐπίδοσιν αὐτῆς πρὸς τὸν ἀναιρεσεῖοντα. Ἐπομένως νόμιμος εἰσῆχθη, ἀφοῦ ἡ ποινικὴ δίκη ἦτο εἰσέτι ἐκκρεμὴς ἐνώπιον τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου. Καὶ ὁ Ἀρειος Πάγος δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2 τοῦ 1857 ἀποφάσεως τοῦ ἀπεφάνετο ὅτι ἡ πολιτικὴ ἀγωγή εἶναι ἀνάγοντος προέμβασις εἰς δίκην μεταξὺ ἄλλων ἐκκρεμῶν οὕτω, συγχωρεῖται ἐφ' ὅσον ὑφίσταται ἡ κυρία δίκη, ἥγουν ἡ ποινικὴ, εἰς ἣν ὁ πολιτικῶς ἐνάγων παρεμβαίνει καὶ μετὰ τὴν ἀνάρισιν τῆς πρώτης ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐτίας καὶ ἐπιβαρύνει οὕτω τὴν θέσιν τοῦ κατηγορουμένου, ἡ ἐπιβαρύνσις αὕτη δὲν εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἀναιρέσεως, ἀλλὰ τῶν διατάξεων τῶν ἁρθρῶν 302 καὶ Ποινικῆς Δικονομίας, καθ' ἃ μέλοι τῆς εἰς τὸ ἀκροατήριον κλήσεως δύναται νὰ ἐπιδοθῇ ἡ πολιτικὴ ἀγωγή πρὸς

τὸν κατηγορούμενον. Τὰς σκέψεις τῆς ἀποφάσεως ταύτας δέχομαι ὡς ὀρθοτάτας καὶ ἐφαρμοζόμενας πολλῶν μᾶλλον καὶ ἐπὶ ἀναβολῆς τῆς ἐκδικάσεως τῆς ποινικῆς ὑποθέσεως, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

«Ὁ λόγος ὅτι οὐχὶ ὀρθῶς ἀπερρίφθη ἡ ἐνστάσις τοῦ ἀναιρεσεῖοντος ὅτι ἡ πολιτικὴ ἀγωγή εἶδει ν' ἀπορριφθῇ ὡς ἀπαράδεκτος καὶ ἄκυρος, ἀπευθυνομένη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων, ἐνῷ περὶ τῆς ποινικῆς ἀγωγῆς καλεῖται νὰ ἀποφανθῇ τὸ κακούργιο δίκειον, ὅπερ εἶναι ἀρμόδιον νὰ δικάσῃ καὶ τὴν πολιτικὴν ἀγωγήν, εἶναι ἀνυπόστατος καὶ ἀπορριπτέος, καθ' ὅσον καλῶς ἀπηυθύνθη ἡ πολιτικὴ ἀγωγή ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων, ὅπερ εἶναι ἀρμόδιον νὰ ἐπιληφθῇ τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς, τῶν ἐνόρκων ἀποφαινομένων κατὰ τὸ ἄρθρον 420 Ποιν. Δικονομίας μόνον περὶ τῶν ζητημάτων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰ πραγματικά τῆς κατηγορίας ζητήματα, ἥτοι εἰς τὸ ὅτι ἐὰν ὁ κατηγορούμενος εἶναι ἐνοχος καὶ κατὰ πότον τῆς ἀποδιδρυμένης αὐτῷ πράξεως.

«Ὁ λόγος ὅτι οὐχὶ ὀρθῶς τὸ δικαστήριον ἀπέρριψε τὴν αἰτησιν τοῦ ἀναιρεσεῖοντος ὅτι καλῶς ἐπεδόθη ἡ πολιτικὴ ἀγωγή εἰς τὸν κατηγορούμενον ἀνήλικον ὄντα, εἶναι ἀνυπόστατος καὶ ἀπορριπτέος, καθ' ὅσον τὸ δικαστήριον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ δέχεται ὅτι ὁ κατηγορούμενος συνεπλήρωσε τὸ 21ον τῆς ἡλικίας του καὶ ἀρκούντως δικαιολογεῖ τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν του, ὅθεν ὀρθῶς ἀπερρίφθη ἡ ἐνστάσις τοῦ ἀναιρεσεῖοντος.

«Ἐτερος λόγος ἀναιρέσεως προτείνεται ὅτι οὐχὶ ὀρθῶς τὸ δικαστήριον δὲν ἀπέρριψε τὴν πολιτικὴν ἀγωγήν, ὡς τελείως ἀόριστον, ἄλλως ὡς νόμος ἀβάσιμος, τοῦτο μὲν διότι ζητεῖται ἀποζημίωσις διὰ ζημίαν οὐχὶ ἐνεστῶσαν, ἀλλὰ διὰ ζημίαν μέλλουσαν ἢν θὰ ὑποστῇ ἡ πολιτικῶς ἐνάγουσα, τοῦτο δὲ διότι διὰ τὴν ἀνθρωποκτονίαν τοῦ συζύγου τῆς ἡ πολιτικῶς ἐνάγουσα δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ δι' ἀποστέρησιν διατροφῆς, μὴ ὑποστηρίζουσα διὰ τῆς ἀγωγῆς τῆς ὅτι ἐγκατελείφθη ἄπορος καὶ μὴ ὑποχρεομένου τοῦ συζύγου νὰ διαθεῖται τὴν σύζυγον, λυθέντος τοῦ γάμου διὰ τοῦ φόνου αὐτοῦ, ἀφοῦ μάλιστα δὲν εἶναι βεβαιωμένον ἂν αὕτη θὰ ἐξακολουθήσῃ μένουσα ἐν

οὗτο νὰ ζητήσῃ ἢν ἐζήτησε παροχὴν τῆς διατροφῆς, ἥς ἐστερήθη ἕνεκα τῆς ἐπελθούσης ἀνθρωποκτονίας τοῦ συζύγου τῆς, οὐδ' ἀπαιτεῖτο πρὸς τοῦτο νὰ ἦναι ἄπορος, διότι καὶ ἄνευ τοῦ στοιχείου τούτου, κατὰ νόμον, ἐδικαιούτο ἡ ἐνάγουσα ν' ἀπαιτήσῃ διατροφήν, ἅτε τοῦ συζύγου φέροντος τὰ βάρη τοῦ γάμου.

Ἀριθ. 117 (1906) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητὴς δ' ἀρεοπαγίτης κ. Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ

Ἀφαίρεσις κατεσχνημένου ὑπὸ μεσεγγυούχου. — χαρακτηρισμός.

Ἐπειδὴ οὐχὶ ὀρθῶς διὰ τοῦ προσβαλλομένου βουλεύματος παρεπέμφθη ὁ ἤδη ἀναιρεσείων εἰς τὸ

χρεῖα. Καὶ ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἀνυπόστατος, καθ' ὅσον διὰ τὴν ζητούμενην διὰ τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς ἀποζημιώσιν ὑπὸ τῆς πολιτικῆς ἐναγούσης οὐδαμῶς ἀπαιτεῖται τὸ στοιχεῖον τῆς ἀπορίας τῆς συζύγου, διότι, καὶ ἐν ὑπόθεσιν ἐὰν εὐρίσκηται, δικαιούται εἰς ἀποζημιώσιν, ἕνεκα τῆς ἐκ τῆς στέρησεως τοῦ συζύγου τῆς προσγενομένης αὐτῇ ζημίας, τοῦ συζύγου φέροντος κατὰ τὸν νόμον τὰ βάρη τοῦ γάμου καὶ ὁποῦρου εἰς διατροφήν τῆς συζύγου του. Ἀφοῦ δὲ τὸ δικαστήριον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐπείσθη ἐκ τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας ὅτι ἐπὶ πλῆθος εἰς τὴν πολιτικῶς ἐνάγουσαν δι' ἐαυτὴν ζημίαν ὡς ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ παθόντος συζύγου, ὀρθῶς καὶ νομίμως ἐδέχθη τὴν ἀγωγὴν. Οὐδὲ παρεβίασε τὰς περὶ ἀποδείξεως διατάξεις τῆς Ποινικῆς καὶ Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐπὶ τῷ ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ πασιδύλου καὶ γνωστοῦ τῷ δικαστηρίῳ καὶ ἐπὶ τῷ ὅτι ἡ πολιτικῶς ἐνάγουσα οὐδένα μάρτυρα προσήγαγεν, διότι, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ σχεπτικοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀρκούντως δοκιολογεῖται ἡ παραδοχὴ τῆς ἀγωγῆς ἐκ τῆς ἐπελθούσης ζημίας ὡς ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ συζύγου τῆς πολιτικῶς ἐναγούσης, ἢν τὸ δικαστήριον θεωρεῖ ἀποδεδειγμένην ἐκ τῆς διεξαχθείσης ἀποδεικτικῆς διαδικασίας, λαβὼν ὑπ' ὄψιν τὴν χρεῖαν καὶ τὴν διάρκειαν αὐτῆς, οὕτω δὲ ἀποφηνάμενον οὔτε ἀναιτιολόγητον ἐξέδοτο ἀπόφασιν, οὔτε τὰς περὶ ἀποδείξεως διατάξεις τῆς δικονομίας παρεβίασεν.

(*) Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου συζήτησιν, δ' παρ' αὐτῷ εἰσαγγελεὺς κ. Δ. Τσιβανόπουλος ἐλεξε ἰάδε : « Διὰ τοῦ . . . βουλεύματος παρεπέμφθη ὁ ἀναιρεσείων ἵνα δικασθῇ ὡς ὑπαίτιος ὅτι κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1905, διατελῶν Δήμαρχος Ἀσκληπιοῦ καὶ ὡς τοιοῦτος διακατέχων καὶ διαφυλάττων ξένην κτηνὴν περιουσίαν, ἥτοι πεντήκοντα τρία πρόβατα, ἄξιαν πλέον τῶν εἰκοσι καὶ ἑλαττον τῶν τριακοσίων δραχμῶν, τοῦ Π.Κ^{αα}, δυνάμει τῆς ἀπὸ . . . ἐκθέσεως ἀναγκαστικῆς κατασχέσεως, δι' ἧς διωρίσθη μεσεγγυούχος, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ ν' ἀποστερήσῃ τὸν ἰδιοκτήτην μόνον αὐτὸν ἄνευ ἀποζημιώσεως, κατεκράτησε ταῦτα, τινὰ μὲν καταναλώσας, ἄλλα δὲ παραχωρήσας εἰς ἄλλους ἐπὶ δικαιώματι ἰδιοκτησίας.

« Ὁ λόγος ἀναιρέσεως ὅτι πρόκειται περὶ αὐτοδικίας, ἀποκρούεται ἐκ τοῦ ὅτι ὁ αὐτοδικῶν πρέπει νὰ ὁρμᾷται ἐκ τῆς πεποιθήσεως ὅτι τὸ δικαίωμα, ὅπερ διεκδικεῖ, ἀνήκει εἰς αὐτὸν, ἀδιάφορον δὲ εἶναι ἂν ἀνήκει εἰς αὐτὸν ἢ ἀπλῶς ἀντιποιεῖται. Ὅταν δὲ ὑπάρχῃ ἀφορμὰ δικαιολογεῖσθαι τὴν τοιαύτην τοῦ ὑπαίτιου πεποιθήσιν, ἡ πράξις δὲν ἀποτελεῖ αὐτοδικίαν, παρεκτερεπομένη εἰς κλοπὴν, ληστείαν ἢ παράνομον βίαν. Ταῦτα διδάσκει ὁ Κωστὴς ἐν σελίδι

κακουργιοδικεῖον ὡς ὑπαίτιος ὑπεξαίρεσεως ἐπὶ παραβάσει τῶν ἀρθρῶν 385 καὶ 389 § 4 τοῦ Ποιν. Νόμου, διότι τὰ πραγματικὰ περιστατικά, ἅτινα ἐδέχθη τὸ συμβούλιον τῶν ἐρετῶν ἐν τῷ διατακτικῷ τοῦ προσβαλλομένου βουλεύματος, δὲν ἀποτελοῦσι τὸ ἀδίκημα τῆς ὑπεξαίρεσεως, προκειμένου περὶ κατεσχνημένων πραγμάτων ὑπὸ μεσεγγυούχου ἀφαιρεθέντων, ἀλλὰ τὸ τῆς ὑφαίρεσεως κατεσχνημένων, τὸ ὀριζόμενον ἐν τῷ ἀρθρῷ 171 τοῦ Ποιν. Νόμου, τροποποιηθὲν ὑπὸ τοῦ ΑΚΑ Νόμου τῆς 17 Ἰουλίου 1892, καθ' ὃ « διὰ φυλάξεως τοῦλάχιστον ἐνὸς μηνὸς τιμωρεῖται ὅστις ἐξ οἰασδήποτε αἰτίας ὑφαίρει τὰ ἤδη κατασχεθέντα πράγματα », διότι ἡ τῶν κατασχεθέντων ὑφαίρεσις

226 τοῦ συγγραμματος αὐτοῦ. Τὴν ὀρθὴν δὲ ταύτην ἔννοιαν ἀποδίδουσι καὶ οἱ ἱταλοὶ συγγραφεῖς ὡς καὶ τὸ Ἀκυρωτικὸν αὐτῶν εἰς τὰ ἀρθρῶν 235 τοῦ νόμου αὐτῶν. Καὶ τὸ ἀρθρον τοῦτο ἐπίσης ὁμιλεῖ περὶ νομιζομένης ἀξιώσεως, τὸ δὲ Ἀκυρωτικὸν τῆς Ρώμης δι' ἀποφάσεως ἀπὸ 24 Ἰουλίου 1891 ἀπεφάνητο ὅτι ὁρος τοῦ ἐγκλήματος εἶναι ὁ αὐτοδικῶν νὰ ἦναι ἐν καλῇ πίστει. Δι' ἀποφάσεως δὲ τῆς 28 Μαρτ. 1893 ἀπεφάνητο ὅτι ὁ δράστης πρέπει νὰ ἦναι ἐν καλῇ πίστει ὅτι δύναται νὰ ἐξασκήσῃ τὸ δικαίωμα αὐτοῦ. Εἰς ταῦτα προσθέτομεν ὅτι, ἐπειδὴ τὸ ἐγκλημα τοῦτο τιμωρεῖται ὡς ἐκ τῆς περιφρονήσεως πρὸς τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν, εἶναι ἀδιάφορος ἡ εὐσία τοῦ δικαίωματος, ἂν δηλαδὴ ἡ νομιζομένη ἀξίωσις ὑφίσταται ἢ οὐχί. Ὅπως δὲ ὁμοῦς ἡ ἐπιείκεια ἀπαίτει νὰ τιμωρῆται ἐλαφρότερον ὁ αὐτοδικῶν δι' ὑπάρχον δικαίωμα. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου, τὸ δικαστικὸν συμβούλιον ἀποκλείει τὴν καλὴν πίστιν τοῦ αὐτουργοῦ, διότι δέχεται ὅτι οὐδεμίαν πεποιθήσιν εἶχε περὶ τοῦ δικαίωματος αὐτοῦ, ἀλλ' ὅτι ἐπλάττειν ἀξιώσει· πρὸς τὸ καταδουλοῦναι τὰ κατασχεθέντα. Μὴ ὑποστηριζομένης ἐπομένως τῆς πεποιθήσεως τοῦ αὐτοδικοῦντος περὶ τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ, ἔχομεν ἄλλην ἀξίονοινον πρᾶξιν. Ἀλλ' ὅποια τις εἶνε αὕτη; Τὸ συμβούλιον τῶν ἐρετῶν ἐδέχθη ὅτι πρόκειται περὶ ὑπεξαίρεσεως εἰς βαθμὴν κακουργήματος, διότι ὁ αὐτουργὸς τῆς πράξεως ἦτο μεσεγγυούχος πρὸς φύλαξιν τῶν κατασχεθέντων. Φρονῶ ὅτι κατάλληλος χαρακτηρισμὸς τῆς πράξεως εἶναι ὁ τῆς ὑπεξαίρεσεως τῶν κατασχεθέντων κατὰ τὸ ἀρθρον 378 τοῦ Ποιν. Νόμου. Τὸ ἀρθρον τοῦτο εἶναι εἰδικόν, ἐπὶ ὑπεξαίρεσεως ὑπὸ μεσεγγυούχου. Τὸ δὲ ἀρθρον 171 τοῦ Ποιν. Νόμου, οὐ ζητεῖ τὴν ἐφαρμογὴν ὁ ἀναιρεσείων, ἐν μὲν τῷ ἐδαφίῳ 2 ὁμιλεῖ περὶ ἰδιοκτήτου καὶ μεσεγγυούχου ἀκαλλοτριούντος ἢ φθείροντος τὰ κατασχεθέντα, ἐν δὲ τῷ 1 ἐδαφίῳ ὁμιλεῖ περὶ ὑφαίρεσεως ἢ διαπράττει ὁ ἰδιοκτήτης καὶ οὐχὶ ὁ τρίτος, διότι ὁ τρίτος διαπράττει τότε κλοπὴν. Καὶ τρίτος δύναται νὰ διαπράξῃ ὑφαίρεσιν τῶν κατασχεθέντων. ὅταν εἶναι συναυτουργὸς ἢ συνεργὸς τῷ μεσεγγυούχῳ ἢ ἰδιοκτήτῃ, ἀλλ' ὅταν δὲν ὑπάρχῃ τοιοῦτος σύνδεσμος, ὁ τρίτος, ὅστις ὑφαίρει κατασχεθέντα, διαπράττει κλοπὴν. Ἀπόφ. Ἀκυρωτ. Ἰταλίας 13 Ὀκτωβρίου 1891. Τὸ ἱταλικὸν καίμενον ἔχει ὡς τὸ ἡμέτερον. Καὶ ὁ μεσεγγυούχος διαπράττει ὑπεξαίρεσιν ἐὰν συντρέχῃσιν οἱ ὅροι τῆς ὑπεξαίρεσεως, ὑφαίρεσιν δὲ κατασχεθέντων ἐὰν συντρέχῃσι μόνον οἱ ὅροι αὐτῆς. Ἄλλοι εἶναι οἱ ὅροι τοῦ ἐνὸς ἀδικήματος καὶ ἄλλοι τοῦ ἐτέρου. Δὲν δύναται δὲ νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι ἔχομεν εἰδικόν ἀδίκημα ὑφαίρεσεως κατασχεθέντων, ἀποκλείον τὴν ἐφαρμογὴν τῶν περὶ ὑπεξαίρεσεως δια-

είναι πράξεις κατὰ τῆς ὀφειλομένης ταῖς ἀρχαῖς εὐπειθείας, καὶ συνεπῶς εἰς τοὺς τὰ κατασχεθέντα ὑφαίρουντας συμπεριλαμβανόμενοι καὶ οἱ μεσεγγυοῦχοι, οὔτε ἔχει ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν τὸ ἄρθρον 389 § 4 τοῦ Ποιν. Νόμου, τὸ ὁποῖον τιμωρεῖ μὲ εἰρικήν ἐπὶ ὑπεξαίρεσει μόνον τοὺς παρὰ τοῦ δικαστηρίου διωρισμένους ἢ ἐπικεκρωμένους μεσεγγυούχους, οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς ἄλλους μεσεγγυούχους, τοὺς δι' ἐκθέσεως δικαστικοῦ κλητῆρος διοριζομένους, διότι αἱ ἐν τῷ μνησθέντι ἐδαφίῳ 4 τοῦ άρθρου 389 λέξεις «διωρισμένοι ἢ ἐπικεκρωμένοι παρὰ τοῦ δικαστηρίου» δὲν ἀνάγονται μόνον εἰς τοὺς «κηδεμόνας ὁμάδος καὶ διοικητὰς κτημάτων», ἀλλὰ καὶ «θεματοφύλακας καὶ μεσεγγυούχους», τῆς ἐκδοχῆς ταύτης ἐνισχυομένης καὶ ἐκ τῶν ἐν τῷ ἐδαφίῳ 4 φράσεων «εἰς τὴν παρουσίαν τῆς ὁποίας τοὺς διεπιστεύθη ἡ φύλαξις», αἱ ὁποῖαι προφανῶς ἀναφέρονται μόνον εἰς τοὺς θεματοφύλακας καὶ μεσεγγυούχους, εἰς οὓς μόνον

τάξεων, ἀφοῦ τὸ συμβούλιον δέχεται πάντα τὰ στοιχεία τῆς ὑπεξαίρεσεως. Καὶ τὸ μὲν ἀδίκημα τοῦ άρθρου 171 κατατάσσεται εἰς τὰ κατὰ τῆς ἀρχῆς τὸ δὲ τῆς ὑπεξαίρεσεως εἰς τὰ κατὰ τῆς περιουσίας. Ἐπὶ τοῦ πρώτου προσβάλλεται κυρίως ἡ διαχείρισις τῆς δικαιοσύνης, ὡς ματαιοῦντος ἢ περιπλέκοντος τὴν ἐκτέλεσιν πρὸς βλάβην τῆς δικαιοσύνης, καὶ ἐπομένως πρὸς βλάβην τῶν δανειστών. Ὁ νομοθέτης διὰ τῆς διατάξεως ταύτης σκοπεῖ νὰ ἐξαπαλίσῃ τὴν ἐκτέλεσιν, ὅρος δὲ τοῦ ἀδικήματος τούτου εἶναι ὁ διαπράττων τὴν ὑφαίρεσιν ἢ φθορὰν ἢ ἀπαλλοτρίωσιν ἰδιοκτητῆς ἢ μεσεγγυούχου νὰ μὴ εἶναι ἐν καλῇ πίστει. Ἡ δολία ἐπομένως προαίρεσις συνίσταται ἐκ τῆς γνώσεως τῆς κατασχέσεως καὶ ἐκ τῆς θελήσεως νὰ μὴ σεβασθῇ τὴν ἐπέμβασιν τῆς δημοσίας ἐξουσίας, ἀδιάφορον δ' εἶναι τὸ ἔμμεσον ἐλαττήριον τῆς πράξεως ἢ ἡ ἰδιωφείλια δηλονότι ἢ ἡ ἐκδίκησις. Ὁταν δὲ κατασχέθῃ ἀντικειμένον εἶναι εἰς τὴν διάθεσιν καὶ τὴν κατοχὴν τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας, τοῦ μεσεγγυούχου ὥτως ἀπλοῦ θεματοφύλακος, ὁ ὑφαίρων αὐτόν, ἐκποιῶν ἢ φθειρὼν ἰδιοκτητῆς ἢ μεσεγγυούχου περιφρονεῖ τὴν νόμιμον διαταγὴν τῆς ἀρχῆς καὶ ἀπειθεῖ πρὸς τὸν νόμον, διὰ τοῦτο δὲ ὁ νομοθέτης ἐκρίνεν εὐλογον νὰ τιμωρήσῃ τὴν πρᾶξιν ταύτην. Διὰ τοῦτο δ' ἐπίσης δὲν ἀπαιτεῖται νὰ ἐπέλθῃ ἰδιωτική τις βλάβη ἐπὶ τῆς ὑφαίρεσεως τῶν κατασχθέντων, οὐδὲ περὶ τῆς ἀξίας αὐτῶν γίνεται λόγος πρὸς χαρακτηρισμὸν τῆς πράξεως, ἀφοῦ τὸ ἀδίκημα τοῦτο συνίσταται ἐκ τῆς ὕβρεως πρὸς τὸν δημοσίαν ἐξουσίαν καὶ ἐκ τῆς παραβιάσεως τῆς ὑπὸ τὸ κῶ ρς καὶ τὴν αὐθεντίαν τῆς ἀρχῆς ἐπιβληθείσης κατασχέσεως. Ἡ ζημία ἀποβλέπει εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν. Ἐν τῷ 1 ἐδαφίῳ τοῦ άρθρου 117 εἶπον ὅτι ἐννοεῖται κατὰ νομικὴν ἀνάγκην ὁ ἰδιοκτήτης καὶ τιμωρούμενος δι' αὐτῆς τῆς διατάξεως, διότι, ἂν ἔλειπεν ἡ τοιαύτη διάταξις, δὲν θὰ ἐτιμωρεῖτο ποσῶς. Εἴτε δ' ὁ ἰδιοκτήτης ἦτο μεσεγγυούχος εἴτε ἄλλος τις, θὰ ἔμενεν ἀτιμωρητος ὁ ἰδιοκτήτης, διότι οὔτε διὰ κλοπὴν οὔτε διὰ φθορὰν ξένου πράγματος οὔτε δι' ὑπεξαίρεσιν ἢ δύνατο νὰ καταδιωχθῇ, ἄτε τῶν κατασχθέντων ἀποτελούντων δικαστικὸν ἐνέχυρον ὑπὲρ τῶν δανειστών καὶ τῆς κατασχέσεως μὴ ἀφαίρουσας τὴν ἰδιοκτησίαν τοῦ καθ' οὗ ἡ κατάσχεσις. Δυνάμει λοιπόν τοῦ άρθρου τούτου κατέστη δυνατόν νὰ τιμωρηθῇ ὁ ἰδιοκτήτης.

«Ἄλλως ὅμως ἔχει τὸ πρᾶγμα καὶ πρὸς τὴν με-

διαπιστεύεται φύλαξις παρουσίας καὶ οὐχὶ εἰς τοὺς κηδεμόνας ὁμάδος, αἵτινες, κατὰ τὸν Ἀστ. Νόμον, ἔχουν καὶ διαχείρισιν, ὅθεν ἀναιρετέον ἐστὶ τὸ προσβαλλόμενον βούλευμα λόγῳ ψευδοῦς ἐρμηνείας καὶ ἐσφαλμένης ἐφαρμογῆς τοῦ Ποιν. Νόμου, συνωδὰ τῷ ἄρθρῳ 263 § 3 τῆς Ποιν. Δικονομίας.

Ἐπειδὴ, ἀναιρουμένου ἐπὶ τοιοῦτω λόγῳ τοῦ προσβαλλομένου βουλεύματος, ὁ Ἀρειος Πάγος, κατὰ τὸ ἄρθρον 500 τῆς Ποιν. Δικονομίας, ἐφαρμόζει τὸ προσήκον ἄρθρον τοῦ Ποιν. Νόμου, κατ' ἀκολουθίαν δέον νὰ παραπεμφθῇ ὁ ἤδη ἀναιρεσείων εἰς τὸ πλημμελειοδικεῖον ἐπὶ ὑφαίρεσει κατεσχνημένων.

Ἀριθ. 118 (1906) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ

Ἑτυμολογία.-ἀνάγνωδις ὑπὸ προϊδουμένου. ἀνακάλυψις λάθους.- διόρθωσις.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἄρθρα 440—442 Ποιν. Δικ.,

σεγγυούχον, διάφορον ὄντα τοῦ ἰδιοκτήτου. Γνωστὰ εἶναι τὰ στοιχεία τῆς κλοπῆς καὶ τῆς ὑπεξαίρεσεως. Ἐπὶ τῆς ὑπεξαίρεσεως ἀπαιτεῖται ὑπὸ τοῦ νόμου νὰ κατακρατῇται ἢ νὰ ἀναλίσκηται ξένον κινήτων πρᾶγμα ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ ἀποστερηθῇ αὐτοῦ ὁ ἰδιοκτήτης ἀνευ ἀποζημιώσεως. Ἐπὶ τὴν ἰσχὺν δὲ τῆς ἐρμηνείας τοῦ άρθρου 171, ὡς ἀποκλείοντος τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ὑπεξαίρεσεως ἐπὶ μεσεγγυούχου κατασχθέντος ἢ τῆς κλοπῆς ἐπὶ τρίτῳ ὑφαίρουντος κατασχεθέν, θὰ ἐπῆρχετο καὶ τὸ αὐτοπὸν νὰ γίνῃ ὑπεξαίρεσις ἢ κλοπὴ ἀντικειμένου ἀξίας ἐνὸς ἑκατομυρίου δραχμῶν, ὁ δὲ αὐτοῦργος νὰ τιμωρητῇ διὰ μόνῃς τῆς ποινῆς τῆς φυλακίσεως, τῆς ὑπὸ τοῦ άρθρου 171 προβλεπομένης. Ἐνταῦθα δ' ὅμως γεννᾶται τὸ ζήτημα: Ὁρθῶς ἐφηρμόσθη τὸ ἐδάφιον 4ον τοῦ άρθρου 389 Ποινικοῦ Νόμου, οὗ ἐνεκὸν ἐξακριβώσθη ἡ πρᾶξις ὡς κακούργημα; Ὁ ἀναιρεσείων λέγει ὅτι δὲν ἦτο διωρισμένος ἢ ἐπικεκρωμένος ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου μεσεγγυούχος, ἀλλ' ἦτο διωρισμένος διὰ τῆς ἐκθέσεως κατασχέσεως τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος, συμφωνῶς πρὸς τὸ ἄρθρον 888 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας. Φρονῶ ὅτι ὁ λόγος οὗτος τῆς ἀναιρέσεως εἶναι ἀνυπόστατος, διότι ἡ φράσις τοῦ νόμου «διωρισμένοι ἢ ἐπικεκρωμένοι παρὰ τοῦ δικαστηρίου εἰς τὴν παρουσίαν τῆς ὁποίας τοὺς διεπιστεύθη ἡ φύλαξις, ἢ ἡ ὁποία ἀνήκει εἰς τὴν ὁμάδα», ἀνάγεται εἰς τοὺς ἀμέσως προηγούμενους κηδεμόνας ὁμάδος, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τοὺς θεματοφύλακας ἢ μεσεγγυούχους. Διὰ ταῦτα ἄρα φρονῶ, ὅτι ὀρθῶς ἡρμηνεύθη καὶ ἐφηρμόσθη ἡ διάταξις περὶ ὑπεξαίρεσεως, καὶ ὅτι πρέπει ν' ἀπορριφθῇ ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως. Ἄν δὲ ἡδύνατο νὰ παραπεμφθῇ καὶ ἐπὶ ὑφαίρεσει κατασχθέντων ὁ μεσεγγυούχος, ἦτο ἐπὶ συρροῇ ἀξιοποίνων πράξεων, δὲν εἶναι ἀντικείμενον ἐξετάσεως σήμερον, διότι ὁ ἀναιρεσείων δὲν ἔχει συμφέρον νὰ προτείνῃ τοιοῦτον λόγον, οὐδὲ προτείνει τοιαύτην συρροήν, προσβάλλων τὸ βούλευμα ἐπὶ τῷ ὅτι ἡ πρᾶξις προβλέπεται καὶ τιμωρεῖται ὑπὸ μόνῃς τῆς διατάξεως τοῦ άρθρου 171 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

(*) Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου συζήτησιν, ὁ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελεὺς κ. Α. Ταϊσανόπουλος ἔλεξε τάδε:

«Συνεπεία τοῦ ἀμετακλήτου τῆς ἐτυμολογίας εἶναι ὅτι οὐδὲ οἱ ἐνορκιοὶ αὐτοὶ δύνανται μεταβάλλοντες γνώμην νὰ τὴν ἀνακαλέσωσι, ἵνα ἐξαθηνέωσι τὴν ἰσχὺν τῆς, προβαίνοντες εἰς ἐξωδίκους παραστάσεις ἀναιρούσας τὸ περιεχόμενον τῆς. Δι' ἀποφάσεως ὑπ'

ὁ προϊστάμενος τῶν ἐνόρκων ἀναγινώσκει τὴν κα-
ταρτισθεῖσαν ἐτυμηγορίαν καὶ ἐγγεῖριζει ταύτην τῷ
προέδρῳ τῶν συνέδρων παρ' αὐτοῦ καὶ τοῦ γραμ-
ματέως ὑπογεγραμμένην· ἡ τοιαύτη δ' ἐτυμηγορία
ἀναγνώσθησα καὶ παραδοθεῖσα τῷ προέδρῳ καθί-
σταται ἀμετάκλητος καὶ οὐδὲν ἄλλο κατ' αὐτῆς
ἐνδίκον μέσον ὑπάρχει εἰμὴ ἡ ἀναίρεσις (ἄρθρ. 443
Ποιν. Δικονομίας), συνεπεία δὲ τοῦ ἀμετακλήτου
τῆς ἐτυμηγορίας, οἱ ἐνόρκοι οὐδαμῶς δύνανται· νὰ
ἀνακαλέσῃσι ταύτην μεταβάλλοντες γνώμην. Ἐν
ὅμως κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου ἀνάγνωσιν
τῆς ἐτυμηγορίας ἤθελεν ἀναγνωρισθῇ ἡ ὑπαρξίς
λάθους κατὰ τὴν σύνταξιν ταύτης, μεταβάλλοντος
τὸ ἀποτέλεσμα τῆς διασκέψεως τῶν ἐνόρκων, δύ-
ναι οὗτοι νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὸ δωμάτιον πρὸς
διόρθωσιν τοῦ κατὰ τὴν λύσιν τῶν τεθέντων αὐ-
τοῖς ζητημάτων καὶ τὴν διατύπωσιν τῆς ἐτυμηγο-
ρίας παρσιφρούσαντος λάθους καὶ σύνταξιν νέας
περιεχοῦσης τὸ ἀκριβὲς πόρισμα τῆς διασκέψεως

ἀριθ. 57 (1844) ὁ Ἄρ. Πάγος ἐδέχθη, ὅτι ἀπαγ-
γελθεῖσα ἡ ἐτυμηγορία ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τῶν
ἐνόρκων κατέστη ἀμετάκλητος, μὴ ἐχόντων πλέον
ἐξουσίαν τῶν ἐνόρκων πρὸς ἔκδοσιν νέας, ὅτι δὲν ἤδύ-
νατο ὁ πρόεδρος νὰ ἔλθῃ εἰς συνδιαλέξεις περὶ τῆς ἐ-
τυμηγορίας μετὰ τῶν ἐνόρκων, ὅτινες οὐδεμίαν ἔκα-
μον οἰκοθεν παρατήρησιν εἰς τὸν προϊστάμενον
τῶν, καὶ ὅτι εἶχε παύσει πλέον ἡ δικαστικὴ τῶν
ἐνόρκων ἐξουσία μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς πρώτης ἐτυ-
μηγορίας. Οἱ ἐνόρκοι δὲν δύνανται νὰ ἀνακαλέσῃσι
τὴν ἐτυμηγορίαν τῶν ἐκ μεταμελείας καὶ μεταβολῆς
τῆς γνώμης τῶν, δύνανται ὅμως νὰ δηλώσωσιν ὅτι
δὲν εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῶν διασκέψεων τῶν τοιοῦ-
τον οἶον ἐν τῇ ἐτυμηγορίᾳ ἐξετέθη, καὶ νὰ προκαλέ-
σῃσι τὴν εἰς τὸ δωμάτιον τῶν διασκέψεων ἐπάνοδον
τῶν πρὸς ἀκριβεστέραν παράστασιν. Ἐν Γαλλίᾳ πα-
ρουσιάσθη τὸ τοιοῦτον εἰς περιστάσιν, καθ' ἣν οἱ ἐ-
νόρκοι οἰκοθεν διεμαρτυρήθησαν κατὰ τοῦ περιεχο-
μένου τῆς ἐτυμηγορίας, ἅμα ἀναγνωσθείσης ὑπὸ τοῦ
προϊσταμένου. Τὴν διάκρισιν ταύτην τοῦ Ἀκυρωτι-
κοῦ τὴν ἐδέχθη καὶ ὁ ἡμέτερος Ἀρειος Πάγος διὰ
τῆς ἀποφάσεως τοῦ 1844, θεωρῶ δὲ ταύτην ὀρθήν,
διότι ὡς λέγει ὁ Helie No 5213 καὶ τὸ Ἀκυρωτικὸν
τῆς Γαλλίας, δὲν πρέπει νὰ ἀναγνωρίσωμεν εἰς τοὺς
ἐνόρκους τὸ δικαίωμα νὰ ἀνακαλέσῃσι τὴν ὁριστικῶς
καταρτισθεῖσαν καὶ ἀναγνωσθεῖσαν ἐτυμηγορίαν, ἐπη-
ρεαζόμενοι ἀπὸ τὴν ἐντύπωσιν ἣν παρήγαγεν εἰς τὸ
ἀκροατήριον, δὲν πρέπει ὅμως ἀφ' ἑτέρου νὰ θεωρή-
σωμεν ὡς ἀνεπανόρθωτον πᾶσαν ἐκ πλάνης ἢ ἐκ δό-
λου μεταβολὴν τοῦ ἀποτελέσματος τῆς διασκέψεως
τῶν ἐνόρκων, ἣν οὗτοι οἰκοθεν καταγγέλλουσι καὶ
ν' ἀρνηθῶμεν εἰς αὐτοὺς τὰ μέσα πρὸς ὀρθὴν παρά-
στασιν τῆς πεποιθήσεώς των. Εἰς τοιαύτην περίστα-
σιν, λέγει τὸ Ἀκυρωτικὸν τῆς Γαλλίας, «ἡ παρα-
πομπὴ εἰς τὸ δωμάτιον δὲν γίνεται διὰ νὰ μεταβάλ-
λῃσι τὴν γνώμην τῶν οἱ ἐνόρκοι, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀ-
παντήσωσι συμφώνως πρὸς τὴν ἀλήθειαν τῶν δια-
σκέψεων των, οὕτω δὲ διὰ τῆς παραπομπῆς παρέχε-
ται τὸ μέσον εἰς τοὺς ἐνόρκους, ὅτινες ἀμέσως μετὰ
τὴν ἀνάγνωσιν παρέστησαν διὰ τοῦ προϊσταμένου
τῶν ὅτι ἐνεφυλοχώρησεν ὕλική πλάνη, νὰ ἐκφράσωσι
τὸ πραγματικὸν καὶ ἀληθὲς ἀποτέλεσμα τῆς διασκέ-
ψεως». Ὁ ἡμέτερος Ἀρειος Πάγος εἰς περιστάσεις,
καθ' ἃς πρὸ τοῦ πέρατος τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἐτυμη-
γορίας ὑπεβλήθησαν ἀντιρρήσεις κατ' αὐτῆς ἐκ μέ-
ρους ἐνόρκων, οὐ μόνον οἰκοθεν ἀλλὰ καὶ συνεπεία ἐ-

των. Ἐν προκειμένῳ δὲ, ὡς ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς
δίκης βεβαιούται, διαρκούσης τῆς ἀναγνώσεως τῆς
ἐτυμηγορίας, ἅμα αὕτη ἐξῆλθε μέχρι τῆς λύσεως
τοῦ ζητήματος τῆς μετρίας συγχύσεως καὶ ὁ προ-
στάμενος ἀπήγγειλε τὴν φράσιν «ναὶ προκύπτει
σαφῶς», τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων ἀντιληφθὲν
δυσφορίαν τῶν ἐνόρκων, ἠρώτησε διὰ τοῦ προέδρου
τούτους ὁπίστερον τῶν δύο τεθέντων ζητημάτων τῆς
συγχύσεως τῆς πλήρους καὶ μετρίας ἡννόου οὗτοι
νὰ λύσωσι καταφατικῶς, καὶ ἐπὶ τῇ ἀπαντήσῃ ὅτι
κατὰ τὴν διάσκεψιν των εἶχον καταλήξει εἰς κατα-
φατικὴν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς μετρίας συγχύσεως,
ἀπάντησιν, ὅτι δ' ἐκ παραδρομῆς καὶ κατὰ λάθος
ἐν τῇ γραφῇ τῆς ἐτυμηγορίας ἐτέθη τὸ «Ναὶ» ἐν
τῷ ζητήματι τῆς πλήρους συγχύσεως, ἐν ᾧ ταύτην
ἀπέκρουσαν, διετάχθη νομίμως ἡ εἰς τὸ δωμάτιον
ἐπάνοδος τῶν ἐνόρκων, ἣν οὗτοι ἡτήσαντο πρὸς
διόρθωσιν τοῦ γραφικοῦ λάθους καὶ σύνταξιν ἐτυ-
μηγορίας ἀνταποκρινομένης εἰς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς
διασκέψεως των. Οὐχὶ βασίμως ὅθεν ὁ ἀναιρεσεῖων
ισχυρίζεται ὅτι ἐκτῆσατο δικαίωμα ἐκ τῆς πρώτης
ἐκείνης ἐτυμηγορίας, ἥτις μὴ ἀναγνωσθεῖσα ὁλο-
κλήρως παρὰ τοῦ προϊσταμένου, μὴδ' ἐγγεῖρσθεῖσα
τῷ προέδρῳ τῶν συνέδρων, ὡς προεξετάθη, δὲν
εἶχε καταστῇ ἀμετάκλητος. Νομίμως δὲ τὸ δικα-
στήριον ἐπὶ τῇ βάσει τῆς νέας ἐτυμηγορίας ἐξέδωκε
τὴν καταδικαστικὴν ἀπόφασιν, ἥς τὴν ἀναίρεσιν
οὐχὶ βασίμως αἰτεῖται· ὁ καταδικασθεὶς.

Ἀριθ. 1'2 (1906) Τμ. Β'

Εἰτηγητῆς ὁ ἀστυαγῆτης κ. Π. ΝΙΑΕΡ

Ἐκθεδὸς ἐξετάσεως ἀνιπόγραφοις· βεβαίως δι'
ἀναφορὰς ἐτέρᾳ ἐγκύρῳ· ἀκυρότης
προβλητέα κατὰ διζήτησιν· οὐ λόγος ἀ-
ναιρέσεως ἀνάγνωσις ἀκύρου ἐκθέσεως.

Ἐπειδὴ ὁ εἰς παράβασιν τῆς διατάξεως τοῦ
ἄρθρου 407 ἐδάφ. 6 Ποιν. Δικονομίας κακῆς ἀ-
ναγνώσεως τῆς ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου Παλαμᾶ
ἐνόρκου καταθέσεως τοῦ μάρτυρος Ι. Σ', ἐνῶ
αὕτη ἦτο ἄκυρος δι' ἑλλείψιν ὑπογραφῆς τοῦ συμ-
πράξαντος γραμματέως καὶ δὲν παρῆγεν οὕτω ἀ-
πέδειξιν περὶ τῆς γενομένης ὀρκίσεως, στηριζόμε-
νος λόγος ἀναίρεσεως, ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς μὴ
βάσιμος, τοῦτο μὲν καθόσον, ὡς ἐκ τῶν πρακτικῶν
συνεδριάσεως βεβαιούται, συνανγνωσθῇ μετὰ τῆς
ἄνω καταθέσεως καὶ ἡ ἀπὸ 6 Δεκεμβρίου 1905 ἐ-
νώπιον τοῦ ἀνακριτοῦ Καρδίτης ἐνόρκου κατάθε-
σις τοῦ αὐτοῦ μάρτυρος, κατὰ τοῦ κύρους τῆς ὁ-
ποιᾶς οὐδεὶς προβάλλεται οὐδ' ὑφίσταται λόγος, ἐν
τῇ τελευταίᾳ δὲ ταύτῃ ἐβεβαιώθη ὑπὸ τοῦ ἐνόρκως
κατ' αὐτὴν ἐξεταζομένου μάρτυρος τὸ περιεχόμε-
νον τῆς ἀναγνωσθείσης αὐτῇ ὡς ἄνω ἐνώπιον τοῦ
εἰρηνοδίκου ἐξετάσεως, ἥτις οὕτω θεωρεῖται ἐγκύ-
ρως καὶ ὁλοσχερῶς δι' ὅρκου ἐπαναληφθεῖσα, τοῦτο

ρωτήσεων τοῦ προέδρου καὶ εἰσαγγελέως, ἐνέκρινε
τὴν ἐπελθοῦσαν ἀκύρωσιν τῆς ἐτυμηγορίας καὶ ἀπε-
φάνθη ὅτι οὐδὲν δικαίωμα ἀπέκτησεν ἐξ αὐτῆς ὁ
κατηγορούμενος. ὡς μὴ ἀναγνωσθείσης καὶ ὡς μὴ οὐ-
σης σαφούς, ἀπόφ. 143 (1887) καὶ 193 (1880).
Συμφώνως πρὸς τὰς ἀποφάσεις ταύτας· ζητῶ τὴν ἀ-
πόρριψιν τῆς αἰτήσεως ἀναίρεσεως.

δε, καθότι βεβαιουμένου εκ του περιεχομένου της ως άνω προσβαλλομένης εκθέσεως, ως και της κατά την ενώπιον του ανακριτού συνταχθείσης τοιαύτης, του κατά τύπους, συμφώνως τοις άρθροις 121 και 124 Ποιν. Δικονομίας, ἐγκύρου του δοθέντος υπό του ἐξετασθέντος μάρτυρος ἔρκου, καλῶς ἢ κατὰθεσις αὐτοῦ ως ἐνορκος τοιαύτη ἀνεγνώσθη ἐπ' ἀκροατηρίου, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ άρθρου 384 § 2 Ποιν. Δικονομίας, πάσης κατὰ τῆς τῶ νομίμως δοθέντα ἔρκου βεβαιώσεως ἀνακριτικῆς ἐκθέσεως ὑπαρχούσης τυχόν περὶ ἀκυρότητος ἐνστάσεως προβλητέας οὔσης ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὔσιας (ἄρθρ. 407 § 2) καὶ μὴ δυναμένης ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου νὰ προταθῇ, ὡς μὴ οὔσης διατεταγμένης ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, τῆς δὲ ἀναγνώσεως ἀκύρου ἐκθέσεως μὴ ἐπαγομένης καθ' ἑαυτὴν ἀναιρέσιν τῆς ἀποφάσεως, ὡς μὴ περιλαμβανομένης εἰς οὐδεμίαν τῶν περιπτώσεων τοῦ άρθρου 407 Ποιν. Δικονομίας.

Ἀριθ. 124 (1906) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ

Δημοσιότης συνεδριάσεως.-βεβαίωσις ἐν διακοπῇ πρὸς ἀναψυχὴν.-λαθρεμπόριον.-ποινὴ ὑπὸ δρους κλοπῆς.-στοιχεῖα.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς δίκης βεβαιούται, ὅτι ἡ συνεδρίασις ἐν τῷ κακούργουδικεῖῳ ἤρξατο δημοσίᾳ, γενομένης δὲ περὶ τὴν μεσημέριαν διακοπῆς πρὸς ἀναψυχὴν, ἐπανελήθη αὕτη μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ διὰ τὴν διακοπὴν ὁρισθέντος χρόνου, παρουσίᾳ πάντων τῶν μετασχόντων τῆς δίκης προσώπων, ἐτι διετάχθη ὑπὸ τοῦ προέδρου καὶ ὑπὸ τοῦ γραμματέως ἀνεγνώσθησαν δημοσίᾳ αἱ ἐν τῇ ἀνακρίσει ληφθεῖσαι ἐνορκὶ καταθέσεις τῶν μὴ ἐμφανισθέντων μαρτύρων, ἐξηκολούθησε δ' οὕτω ἡ περαιτέρω διαδικασία. Ἐκ τούτων δὲ προκύπτει ὅτι, μετὰ τὴν διακοπὴν, ἐπανελήθη δημοσίᾳ ἡ συνεδρίασις καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ ἐναντίου στηριζόμενος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος κρίνεται.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ Νόμου ΑΖηΘ' τοῦ 1892 πᾶσα εἰσαγωγὴ καὶ ἐξαγωγὴ ἐμπορευμάτων πρέπει νὰ γίνηται ἐν γνώσει καὶ μετὰ γραπτὴν ἀδειαν τῶν προϊσταμένων τῆς τελωνειακῆς ἀρχῆς διὰ τῶν διωρισμένων θέσεων, ἄλλως θεωρεῖται ὡς λαθρεμπόριον. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ άρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 9 Ἀπριλίου 1896 ΒΥΙΖ' Νόμου, τὸ λαθρεμπόριον τιμωρεῖται, ὅταν ἀνακαλυφθῇ ἐπ' αὐτοφώρῳ κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ άρθρου 168 Ποιν. Δικονομίας, ἐπιβαλλομένων τοῖς δράσταις τὸν ἐπὶ τῆς κλοπῆς ἐφαρμοζομένων ποινῶν, λαμβανομένης ὡς βάσεως τῆς πράξεως τοῦ εἰσαγωγικοῦ τέλους, οὗ ἤθελε στερηθῇ τὸ Δημόσιον. Ἐν προκειμένῳ δὲ κατὰ τὴν ἐτυμηγορίαν τῶν ἐνόρκων, οἱ ἀναιρεσίοντες ἐκηρύχθησαν ἐνοχοὶ ὅτι ἐκ συστάσεως τὴν 16 Φεβρουαρίου 1906 ἐν τῇ θέσει Κουβαρᾶ συνελήφθησαν ἐπ' αὐτοφώρῳ εἰσάγοντες λαθραίως ἐμπορεύματα, ἥτοι σιγαρόχαρτον ἀσφράγιστον, ἐξ ὁκάδων τριακοσίων δέκα πέντε ἐν ἀγνοίᾳ τῆς ἀρμοδίας τελωνιακῆς ἀρχῆς καὶ ἄνευ γραπτῆς ἀδείας ταύτης καὶ οὐχὶ διὰ τῶν διωρισμένων θέσεων καὶ κατὰ τὰς

διωρισμένας ὥρας, συντρέχουσιν ἄρα ἐπὶ τῆς πράξεως, δι' ἣν ἐκηρύχθησαν ἐνοχοὶ οἱ κατηγορούμενοι ἅπαντα τὰ ὡς ἄνω ἐκτεθέντα οὐσιώδη στοιχεῖα πρὸς ἀποτελεσιν τοῦ ἀδικήματος, ὡς καὶ ὁ πρὸς καταδίωξιν αὐτοῦ ἀπαιτούμενος ὅρος, ἡ τε δηλαδὴ λαθραία εἰσαγωγὴ σιγαροχάρτου ἐν ἀγνοίᾳ τῆς τελωνιακῆς ἀρχῆς καὶ ἄνευ γραπτῆς αὐτῆς ἀδείας καὶ οὐχὶ διὰ τῶν διωρισμένων θέσεων καὶ ἡ ἐπ' αὐτοφώρῳ σύλληψις, ἐκ τῆς παραλείψεως δὲ τῆς λέξεως «προϊστάμενος» περιλαμβανομένης καὶ ἐξυπακουμένης διὰ τῆς φράσεως «τελωνιακῆ ἀρχῆς» δὲν προκύπτει ἑλλειψις οὐσιώδους ὅρου, ἣν προτείνουν οἱ ἀναιρεσίοντες.

Ἀριθ. 129 (1906) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ι. ΤΣΑΤΣΟΣ

Ἀκυρότης κατηγορητηρίου ἐπὶ μὴ ὑπογραφῇ.- πότε προβλητέα.- ἐνορκὶ μὴ κληρωτέοι.- θυγγένεια πολιτικῶς ἐνάγοντι.- ἀφαίρεσις πρὸ ἐμφανίδεως πολιτικῶς ἐνάγοντος.- κράτησις μάρτυρος ἐπὶ ψευδορκίᾳ.- λόγος κατηγορουμένου.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ὅτι εἶναι ἄκυρον τὸ κοινοποιηθὲν τῷ ἀναιρεσίοντι ἀντίγραφον τοῦ κατηγορητηρίου τῆς 23 Μαΐου 1905, ὡς μὴ φέρον τὴν ὑπογραφὴν τοῦ εἰσαγγελέως καὶ τὴν σφραγίδα, εἶναι ἀπαράδεκτος, ὡς μὴ πρόταθις ἐνώπιον τοῦ δικασαντος κακούργουδικεῖου, κατὰ τὸ ἄρθρ. 458 § 19 Ποιν. Δικονομίας, ἀφ' οὗ τοιοῦτος λόγος εἰδικῶς δὲν περιλαμβάνεται μετὰ τῶν ἐν ἄρθρῳ τούτῳ ἀναγραφομένων λόγων ἀναιρέσεως.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 18 τοῦ ΒΚΗ' Νόμου, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ Ν. ΒΡΒ' τοῦ 1892, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ εἰσαγγελέως καὶ τῶν λοιπῶν διαδίκων καὶ ἀποφάσει τοῦ δικαστηρίου δὲν τίθεται ἐν τῇ κληρωτῇ τὸ ὄνομα τοῦ ἐνόρκου τοῦ ὑπαγομένου εἰς τινὰ τῶν αὐτῶν ἀναφερομένων κατηγοριῶν, ἐν αἷς καὶ ἡ συγγένεια μετὰ τοῦ πολιτικῶς ἐνάγοντος μέχρι τετάρτου βαθμοῦ. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς βεβαιούται ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως, ὁ εἰσαγγελεὺς ἐπρότεινε νὰ μὴ τεθῇ ἐν τῇ κληρωτῇ τὸ ὄνομα τοῦ ἐνόρκου Β. Δ^{***} ὡς συγγενοῦς (πρωτεξάδελφου) τοῦ πολιτικῶς ἐνάγοντος Β. Θ^{***}, τὴν δὲ πρότασιν ταύτην, εἰς ἣν ὁ ἀναιρεσίον οὐδεμίαν ἐπέφερεν ἀντίρρησην, τὸ δικαστήριον ἐδέχθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 40 ἀποφάσεώς του, συνεμορφώθη ἄρα τὸ δικαστήριον πρὸς τὸν νόμον καὶ ἐκ τῆς μὴ θέσεως τοῦ ἐνόρκου τοῦ ρηθέντος ἐνόρκου ἐν τῇ κληρωτῇ δὲν δύναται νὰ παραχθῇ λόγος κακῆς συγκροτήσεως τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐνόρκων· οὐδεμίαν ἔχει σημασίαν ἂν κατὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 40 ἀποφάσεως δὲν εἶχεν ἔτι ἐμφανισθῇ ὁ πολιτικῶς ἐνάγων, ἀρκεῖ ὅτι ἦτο τοιοῦτος καὶ δὲν ἐνεφανίσθη ἀμέσως κατόπιν ἐγένετο δεκτὸς ὡς διάδικος, ὡς βεβαιούται ἐκ τῶν αὐτῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως, ὡς ἐπίσης καὶ ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀναιρεσίοντος ὅτι ὁ πολιτικῶς ἐνάγων δὲν εἶχεν ἐννομον συμφέρον ὅπως ἐγείρῃ ἀγωγὴν ἀποζημιώσεως καὶ διότι ἡ παράστασις αὐτοῦ ὡς πολιτικῶς ἐνάγοντος εἶχε κληρυχθῇ ἀπαράδεκτος διὰ τοῦ βουλευματος τοῦ συμβουλίου τῶν ἐφετῶν, καθ' ὅσον ἡ πλημμελής παράστασις τοῦ πολι-

τικῶς ἐνάγοντος δὲν παράγει λόγον ἀναιρέσεως κατὰ τῆς ποινικῆς ἀποφάσεως.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ὅτι ὁ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου διέταξεν τὴν κράτησιν ἐνὸς μάρτυρος, χωρὶς νὰ ἐκδώσῃ ἐνταλμα συλλήψεως καὶ χωρὶς νὰ δώσῃ τὸν λόγον εἰς τὸν κατηγορούμενον ἵνα ζητήσῃ ἀναβολὴν τῆς δίκης, οὐδαμοῦ τοῦ νόμου ἀναγράφεται ὡς λόγος ἀναιρέσεως, ἀφ' οὗ ὁ ἀναιρεσίων δὲν ἰσχυρίζεται ὅτι ἐζήτησε τὸν λόγον περὶ ἀναβολῆς καὶ τὸ δικαστήριον δὲν τοῦ ἀπήντησεν ἐπομένως καὶ ὁ λόγος οὗτος ἐστὶν ἀπορριπτός.

Ἀριθ. 131 (1906) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ
Προθεσμία ἀναιρέσεως κατὰ βουλευμάτων.—
προθεσμία. = ὀφεινὴ ἀπὸ κοινοποιήσεως
πληρεξουσίου πολιτικῶς ἐνάγοντος.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 263 Ποιν. Δικονομίας, ἡ πρὸς ἀναίρεσιν κατὰ βουλευμάτων προθεσμία διαρκεῖ 24 ὥρας ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ βουλευματος ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ τὸ προσδεδειγμένον βούλευμα ἐκοινοποιήθη πρὸς τὸν πληρεξούσιον καὶ ἀντίκλητον δικηγόρον τῆς ἀναιρεσιούσης Δ. Μ^{***}, ἡ δὲ προκειμένη αἵτησις ἀναιρέσεως συνετάχθη μετὰ 24 ὥρας κλπ.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 969 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Κ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ
Στρατιώτης.— ὄρκος. = προδιδαχμὸς ἀξιωματικῶν.— οὐκ ἐπανάληψις ὄρκου.

Ἐπειδὴ ὁ ἐνάγων ἰσχυρίσθη διὰ τῆς ἀγωγῆς του ὅτι καταταχθεὶς εἰς τὸν στρατὸν καὶ γενόμενος ὑπαξιωματικὸς, ἀπεφοίτησεν ἐκ τῆς σχολῆς τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ ἐγένετο διὰ Β. Διατάγματος ἀξιωματικὸς ἀνθυπολοχαγός, καὶ ἂν δὲν ὠρκίσθη ὡς τοιοῦτος, ἀρκεῖ ὅτι ὠρκίσθη ὡς στρατιώτης καὶ προήχθη ἐκ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ὑπαξιωματικοῦ εἰς ἀξιωματικόν, ὅπως κέκτηται νομίμως τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ, μὴ ἀπαιτουμένης νέας ὀρκωσίας ὡς ἀνθυπολοχαγοῦ, ἀφοῦ ἀπαξ εἶχε δώσει τὸν τοῦ στρατιώτου ὄρκον, ὅστις εἶναι εἰς καὶ ὁ αὐτὸς ὄρκος μὲ τὸν τοῦ ἀξιωματικοῦ, μὴ χρήζων ἐπαναλήψεως εἰς ἕκαστον βαθμὸν, συνεπῶς ἐρῶς μὲν τὸ πρωτοδικεῖον ἀπέρριψε τὸν πρῶτον λόγον τῆς ἀγωγῆς ὅτι ἕνεκα τῆς μὴ ἐπαναλήψεως τῆς ὀρκωσίας κατὰ τὴν ἀπονομὴν τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ δὲν ἐφαρμόζεται εἰς αὐτὸν ὁ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμος ὡς νόμῳ ἀξίσημιον, οὐχὶ ὅμως ἐρῶς ἀπέρριψε καὶ τοὺς λοιποὺς λόγους τῆς ἀγωγῆς ἀνεξετάστως μόνον ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ὁ ἐνάγων οὐδέποτε ἐγένετο ἀξιωματικὸς, ὡς μὴ ὀρκισθεὶς κατὰ τὴν ἀπονομὴν τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ καὶ μεταρρυθμιστέα κατὰ τοῦτο ἀποβαίνει παραπεμπομένης τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ αὐτὸ πρωτοδικεῖον πρὸς ἐξέτασιν καὶ τῶν λοιπῶν τῆς ἀγωγῆς λόγων.

Ἀριθ. 977 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

Διαζύγιον.— ἐπιβολὴ κατὰ ζωῆς.—συγγνώμη.—
προβλητέα ἐγκαίρως. = τέκνα. = παραμονὴ
παρὰ τίνι.

Ἐπειδὴ ἡ κατὰ τῆς ζωῆς τῆς γυναικὸς ἐπιβολὴ τοῦ ἀνδρὸς, ἣν ὁ νόμος (Νεαρά 117 κεφ. ιδ' Ἀρμεν. Δ'. ιε'. ιε' καὶ Βασί. ΚΗ'. ζ'. ζ') ὡς λόγον διαζυγίου δέχεται, δὲν ἐννοεῖ οἰανδήποτε ἀπλῶς πράξιν ἢ κακῶσιν τοῦ ἀνδρὸς κατὰ τῆς γυναικὸς, διότι ὁ νόμος ἀποδλέπων εἰς τὴν διάρκειαν τοῦ γάμου, δὲν ἐθεώρησε τὰς πράξεις τόσοσιν σοβαράς, ὥστε νὰ ἀποτελέσωσι λόγον λύσεως τοῦ γάμου (Νεαρά 117 κεφ. ιδ'), ἀλλὰ τὴν ἐκ δολίας προαιρέσεως καὶ ἐκ προμελέτης πράξιν, τὴν τεινουςαν εἰς τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ζωῆς τῆς γυναικὸς. Κατ'ἀκολουθίαν ἐν προκειμένῳ τὰ ἐν τῇ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα πραγματικὰ περιστάτικα, καὶ δὴ ὅτι κατὰ μῆνα Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1902, ἐν ᾧ ἡ ἐνάγουσα ἡσθένηε σοβαρῶς ἐκ κρυολογήματος, ὁ ἐναγόμενος ἐπέμενε νὰ κρατῇ ἀνοιχτὰ τὰ παράθυρα τοῦ κοινοῦ κοιτῶνος των, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ἐπιβουλῆς τῆς ζωῆς αὐτῆς καὶ ἀρνούμενος νὰ ἐπιτρέψῃ αὐτῇ νὰ κοιμηθῇ εἰς ἕτερον δωματίον, ὅταν δὲ μετὰ τὴν ἐπέμβασιν τῆς παιδαγωγοῦ τῶν τέκνων των ἔστερξεν εἰς τοῦτο, ἀπομείνας μόνος ἐν τῷ κοιτῶνι, ἔκλεισεν ὁ ἴδιος τὰ παράθυρα χάριν ἑαυτοῦ· αἱ πράξεις αὗται, καθ' οἷον οἰοῦντο κατευθυνόμεναι, ἰδίως ὅμως κατὰ γυναικὸς λεπτοφυοῦς καὶ πασχούσης, οἷα ἡ ἐνάγουσα, ἀναμφιρῆστως εἰς κίνδυνον προφανῆ οὐ μόνον τὴν ὑγίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ζωὴν ἐκθέτουσιν, οὐ ἕνεκεν, ἀληθεὶς ἀποδεικνυόμεναι, ὡς ἐπιβουλὴ κατὰ τῆς ζωῆς δύνανται νὰ χαρακτηρισθῶσι, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, καὶ ἐπομένως λόγον διαζυγίου ν' ἀποτελέσωσι. Συνεπῶς ἐρῶς τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ὑπ' ἀριθ. 4485 ἐ. ἔ. ἀποφάσεως αὐτοῦ ἀπέρριψε τὴν περὶ νόμῳ ἀδασίμου τῆς βάσεως ταύτης τῆς ἀγωγῆς καὶ τῆς ἐτέρας αὐτῆς βάσεως τῆς ἐπὶ τῆς παραβιάσεως τῆς περὶ τὸν γάμον πίστεως ἐρείδομένης, ὡς καὶ τὴν περὶ ἀοριστίας ἀμφοτέρων τῶν βάσεων, ἐνστασιν τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐναγομένου, διὰ τὰς ἐρῶς καὶ νομίμους σκέψεις τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἃς καὶ τὸ ἐφετεῖον καθ' ὁλοκληρίαν ὡς τοιαύτας ἀποδέχεται.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν νόμον (Νόμ. 15 § 9 Πανδ. 48.5 Βασίλ. Ε. λζ. 15), ἡ ὑπὸ τῶν συζύγων παρεχόμενη συγγνώμη ἀποτελεῖ κατὰ φυσικὸν λόγον ἀπαράδεκτον τῆς περὶ διαζυγίου ἀγωγῆς, οἷον δὲ καὶ ἐὰν ἦτο τὸ συγχωρηθὲν παράπτωμα, διότι διὰ τῆς συγγνώμης ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ συμβίωσις δὲν εἶναι ἀνέφικτος, καθ' ὅσον ὅμως ἡ ἐκ τοιαύτης συγγνώμης ἀπορρέουσα ἐνστασις ἀπαράδεκτος τῆς περὶ διαζυγίου ἀγωγῆς, ὡς ὀρώσα τὸ ἰδιωτικὸν μόνον συμφέρον τῶν διαδίκων, καὶ οὐδὲως τῆς δημοσίας τάξεως ἀπτομένη, δεόν κατὰ τὸν νόμον νὰ προτεινῇται βραδύτερον κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συνεδρίᾳ, ἀφοῦ προδήλως δὲ ὑπάγεται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐκ τοῦ ἁρθρου 160 Πολ. Δικονομίας ἐξ ἐπαγγέλματος ἐξεταστέων ἢ κατὰ ρητὴν διάταξιν τοῦ νόμου κατὰ πάσαν στάσιν

της δίκης προβλητέων, κατ' ἀκολουθίαν, καθ' ὅσον ἐν προκειμένῳ ὁ ἐκκαλῶν ἐναγόμενος κατὰ τὴν πρώτην ἐκ' ἀκροατηρίου τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν συζήτησιν τῆς προκειμένης ὑποθέσεως οὐδὲν ἄλλως προέβαινε τὴν ἐνστάσιν ταύτην, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν ἐν ἀντιπεφωνημένῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένων σχετικῶν αὐτοῦ προτάσεων, ὁρθῶς ὡς ἀπαράδεκτος ἀπερρίφθη ἡ ἐνστάσις αὕτη διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ὑπ' ἀριθ. 1865 ἐ. ἐ. ἀποφάσεως, καὶ ἡ σχετικὴ τοῦ ἐκκαλοῦντος αἰτίασις, ὡς ἀβάσιμος, ἀπορριπτέα (*). Ἀλλὰ καὶ δεδομένου ὅτι ἡ τοιαύτη ἐνστάσις δύναται νὰ προταθῇ κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, καθ' ὃ τὴν διατήρησιν τοῦ γάμου ὁρῶσα, ὡς διατείνεται ὁ ἐκκαλῶν, ἀπορριπτέα αὐτῇ ἀποβαίνει ὡς ἀόριστος, ἀφ' οὗ δὲν ὁρίζεται τίνα εἰσὶ τὰ πραγματικὰ περιστατικά, ἐξ ὧν νὰ συναχθῇ ὅτι ἡ ἐνάγουσα παρέσχε τῷ ἐναγομένῳ συγγνώμην τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ παραπτωμάτων. Οὐδ' ἄλλως τοιαύτη συγγνώμη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, συνάγεται ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων καὶ ἀναμφισβητήτων ἐπιστολῶν τῆς ἐναγούσης, ἀποσταλῶν τῷ ἐνάγοντι κατὰ τὴν ἀπουσίαν αὐτῆς, διότι ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τούτων, ἐν συνόλῳ ἐκτιμωμένων, προκύπτει κυρίως ἡ πρὸς τὰ δύο κοινὰ τέκνα ἰδιάζουσα στοργὴ τῆς ἐναγούσης καὶ ἡ θλίψις αὐτῆς διὰ τὸν ἀτυχῆ συζυγικὸν βίον καὶ τὴν ἀπουσίαν τῆς ἀρμονίας ἐκείνης, ἣτις θὰ ἦτο τὸ ὄνειρον τοῦ βίου της, οὐδὲν ἄλλως αὐτῶν παρέχει αὐτῷ συγχώρησιν διὰ τὰ ἐν ἀγωγῇ παραπτώματα· οὐδὲ ἐκ πάντων τῶν λοιπῶν παρὰ τοῦ ἐναγομένου ἐπικαλουμένων καὶ ἐκτιμωμένων ἀποδεικτικῶν μέσων, οὐδ' ἐκ τῆς κατ' ἀνοχὴν συμβιώσεως, προκύπτει τοιαύτη συγγνώμη.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν νόμον, ἐὰν λυθῇ ὁ γάμος ἐκ πταίσματος τοῦ πατρὸς, τὰ τέκνα ἀνατρέφονται παρὰ τῇ ἀθώᾳ συζύγῳ, τῇ μητρὶ, ἐν ὅσῳ δὲν ἦλθεν εἰς δεῦτερον γάμον, δύναται ὅμως ἡ ἀρμοδιὰ ἀρχὴ νὰ ἀφήσῃ τὴν ἀνατροφὴν καὶ παρὰ τῷ ὑπαίτιῳ, ἐὰν πεισθῇ ὅτι παρὰ τῷ ἀναίτιῳ τὰ τέκνα διατρέχουσι κίνδυνον διαφθορᾶς (Νεαρά 117 κεφ. Ζ'. διάταξις μόνη Κώδ. 5.24) «εἰ μὲν ὁ πατήρ τὴν πρόφασιν τῆς διαζεύξεως παρέσχε καὶ ἡ μήτηρ εἰς δεῦτερον οὐκ ἦλθεν γάμον παρὰ τῇ μητρὶ τρέφονται...», κατὰ δὲ τὴν διάταξιν αὐτὴν τοῦ Κώδικος, μὴ καταργηθεῖσαν, ἀλλὰ συμπληρωθεῖσαν διὰ τοῦ κεφ. ζ' τῆς 117 Νεαρᾶς τοῦ Ἰουστινιανοῦ, «ὁ δικαστὴς ἐκτιμᾷ παρὰ τίνι τῶν γονέων οἱ παῖδες, λυομένου τοῦ γάμου, ὀφείλουσι διατρίβειν καὶ τρέφεσθαι». Κατ' ἀκολουθίαν ἐν προκειμένῳ, ἀφ' οὗ ἐκ τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας τελείως ἀπεδείχθη καὶ τὸ δικαστήριον τοῦτο ἐπέσθη, ὅτι τὴν πρόφασιν τῆς διαζεύξεως παρέσχε ὁ πατήρ, ὡς ἐκ προθέσεως ἐπιβουλευθεὶς τὴν ζωὴν τῆς ἐναγούσης συζύγου αὐτοῦ, πρὸς δὲ ἀφοῦ ἐκ τῶν ἐκ τῆς αὐτῆς διαδικασίας προκύπτοντων πραγματικῶν περιστατικῶν ἢ μετὰ τῆς μητρὸς συμβιώσεως τῶν δύο νεαρῶτάτης ἡλικίας τέκνων, τοῦ μὲν θήλεως 14 ἐτῶν, τοῦ δὲ ἄρρενος 8 ἐτῶν, ἔσται, κατὰ τὴν

κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, λυσιτελεστέρα εἰς αὐτὰ, ἀφ' οὗ ἄλλως ἐκ τῆς αὐτῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας προκύπτει ὅτι ἡ μήτηρ αὕτη δὲν πάσχει ὀργανικὴν τινὰ νόσον, δυναμένην νὰ ἐμβάλλῃ εἰς κίνδυνον τῶν τέκνων τὴν υἱείαν, καὶ ὑπὸ τὴν ἡθικὴν αὐτῶν διάπλασιν καὶ διαμόρφωσιν, ὁρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ὑπ' ἀριθ. 1865 ἐ. ἐ. ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν ἀπερρήνατο ἵνα τὰ τέκνα αὐτῶν παραμένωσιν ἀνατρεφόμενα παρὰ τῇ ἐναγούσῃ μέχρις ἐνηλικιώσεως αὐτῶν, ἢ πρὸ ταύτης μέχρις οὗ ἔλθῃ εἰς δεῦτερον γάμον ἢ ἐνάγουσα. Καὶ ἡ περὶ τοῦ ἐναντίου αἰτίασις, ὡς μὴ βάσιμος, ἀπορριπτέα.

Ἀριθ. 979 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

Μαρτυρικαὶ καταθέσεις. - ὑπὲρ καταθέσεως. - οὐ λογιζτέον ἀνατροπῇ.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν νόμον (ἀρ. 344 Πολ. Δικονομίας), ἐὰν ἡ ἐξέτασις τῶν μαρτύρων γείνη ἐκτὸς τοῦ ἀκροατηρίου κατατίθεται ἡ ἐκθεσις ἀνυπερθέτως παρὰ τῷ γραμματεῖ, πρὸς γνῶσιν τῶν διαδίκων, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας γίνεται περὶ τούτου συζήτησις ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης προδήλως ἐπεται ὅτι τότε μόνον δύναται νὰ ἐγγραφῇ ὑπόθεσις τις εἰς τὸ πινάκιον μετ' ἀποφασίν διατάξασαν μαρτυρικὴν ἀπόδειξιν διεξαχθεῖσαν, ὡσάκις κατετέθη ἡ ἐκθεσις τοῦ εἰσηγητοῦ παρὰ τῷ γραμματεῖ καὶ παρήλθον τρεῖς ἡμέραι, πρὸ τῆς καταθέσεως δὲ ταύτης καὶ τῆς παρελεύσεως τριῶν ἡμερῶν, δὲν εἰσάγεται εἰς συζήτησιν ἡ ὑπόθεσις, οὐδὲ δύναται νὰ ἐπιχειρήσωσιν πρὸς τοῦτο οἱ διάδικοι ἐγκυρον τινὰ πρᾶξιν. Ἄρα μὴ γενομένης τοιαύτης καταθέσεως ἐξ οὐοῦδέποτε λόγου, ὁ παρεμπίπτων χρόνος ἀπὸ τῆς ἐξετάσεως τῶν μαρτύρων δὲν ὑπολογίζεται πρὸς ἀνατροπὴν τῆς δίκης, διότι κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα οὐδεμίαν ἐγκυρον πρᾶξιν δύναται νὰ ἐπιχειρήσωσιν οἱ διάδικοι, καὶ ἡ τοιαύτη αὐτῶν ἀπραξία δὲν ἀποτελεῖ ἐγκατάλειψιν τῆς δίκης, ἣτις ἐστὶν ἀναγκαία προϋπόθεσις καὶ βάσις τῆς περὶ ἀνατροπῆς ἀγωγῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 479 Πολ. Δικονομίας (*).

Ἀριθ. 998 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΚΟΥΜΑΝΤΑΡΕΑΣ

Συγκληρονόμος λαβῶν κληρονομικὴν περιουσίαν. - ἀρμοδιότης ἐν κληρονομίᾳ ὁσώδου. - νόμος ἐφαρμοστέος. - ὁποθενδήποτε λήψις.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῆς τῆς ἐναγούσης καὶ κατὰ τὰ ἐν αὐτῇ ἱστορούμενα, αὕτη ἰσχυρίζεται ὅτι ὁ ἐναγόμενος ὡς μόνος κληρονόμος τοῦ ἀποβιώσαντος ἐν Ρωσσίᾳ κοι-

(*) Πρὸς τὸ τοῦτο τὰς ἐν σελ. 243 XII ὑπὸ τὴν 356 Α. Π. μακρὰς σημειώσεις μας.

(*) Ἀπολύτως ἀδόκιμα. Κατὰ τὴν ἐκδοχὴν ταύτην, ὁ θεσμὸς τῆς ἀνατροπῆς παραλύει ἐντελῶς ἐὰν οὐδέποτε κατατεθῇ ἡ εἰσηγητικὴ ἐκθεσις. Πρὸς τὸ τοῦτο τὴν ἐν σελ. 437 XI ὑπὸ τὴν 140 Α. Π. σημειώσιν μας, ἐνθα δίδεται ἐπαρκὴς ἐξήγησις ὅτι ἡ ἀνατροπὴ δὲν εἶναι τιμωρία ὑπαιτιότητος, ἀλλὰ ἀπλῶς κἄθαρσις ἀπὸ μιᾶς διαδικασίας.

νοῦ θεοῦ των Μ*** ἀρχιμανδρίτου, συμβιβαστικῶς μετὰ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σινᾶ, ἀξιούσης καὶ ταύτης κληρονομικὰ δικαιώματα ἐκ τῆς κληρονομικῆς περιουσίας τοῦ ἀποβιώσαντος, ἔλαβε τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερόμενον χρηματικὸν ποσὸν ἐκ τῶν παρὰ τῇ ἐν Κιέβω Τραπεζῇ παρὰ τοῦ κληρονομηθέντος κατατεθειμένων 290 χιλ. φράγκων. Ἐκ τῆς οὕτω δὲ κτηθείσης ταύτης κληρονομικῆς περιουσίας τοῦ ἀποβιώσαντος, ἀξιοῖ αὐτὴ, ἀναγνωρίζομένου τοῦ κληρονομικοῦ αὐτῆς δικαιώματος, νὰ υποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος νὰ πληρώσῃ πρὸς αὐτὴν τὸ ἥμισυ ὡς συγκληρονόμον τοῦ ἀποβιώσαντος θεοῦ των. Ἡ οὕτω δὲ διατυπωμένη ἀγωγή περιέχει ἅπαντα τὰ ὑπὸ τῶν Νόμ. 9 Πανδ. (5.3) καὶ Νόμ. 9 Βασιλ. (42.1) ἀπαιτούμενα στοιχεῖα τῆς περὶ κλήρου ἀγωγῆς. Ἐρεῖδεται δὲ αὕτη ἐκτὸς ἄλλων διατάξεων καὶ εἰς τοὺς Νόμους 19 Πανδ. (10.2) καὶ 19 Βασιλ. (42.2) καὶ τὰ ὑπὸ τὸν νόμον τοῦτον σχῆλια, καθ' οὓς «ἐάν εἰς τῶν κληρονόμων εἰ καὶ μόνος κτήσεται πράγμα ἀπὸ κληρονομιάς αἰτίας ἢ ἀποκτήσας οὐ μόνος ὀφείλει κερδαίνειν τὰ κτηθέντα ἀλλὰ κοινὸν πάντων τῶν κληρονόμων ὀφείλει γίνεσθαι τὸ κέρδος». Πᾶς δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμὸς ἐστὶν ἀπορριπτέος, ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ ἡ ἐτέρα περὶ ἀπαράδεκτου τῆς ἀγωγῆς ἐνστάσις δι' ἑλλειψιν ἐνεργητικῆς νομιμοποιήσεως τῆς ἐναγούσης, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι κατὰ τὸν ἰσχύοντα ἐν Ρωσσίᾳ νόμον, ἐνθα ἔκειτο ἡ κληρονομία, καθ' ὃν ὑπαρχόντων ἀρρένων ἀνεψιῶν αἱ ἀνεψιαὶ δὲν καλοῦνται εἰς τὴν κληρονομίαν τοῦ ἀποβιώσαντος κοινοῦ θεοῦ, δὲν εἶναι ἐπίσης βάσιμος, διότι καὶ μὲν κατ' ἐξαιρέσιν τῶν περὶ ἀρμοδιότητος ἰσχυουσῶν παρ' ἡμῖν διατάξεων τῶν νόμων, διὰ τοῦ ἀρθροῦ 13 τῆς μεταξὺ Ρωσσίας καὶ Ἑλλάδος ἰσχυούσης συνθήκης τοῦ ἔτους 1850 καθιεροῦται ἡ ἀρμοδιότης τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν τοῦ τύπου ἐνθα κεῖται ἡ κληρονομικὴ περιουσία, ἀλλ' ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῶν ἀρθρῶν τούτων τῆς συνθήκης, ἡ ἀρμοδιότης αὕτη περιορίζεται εἰς τὴν ἐπίλυσιν τῶν ἐγεγομένων διενέξεων μεταξὺ διαφόρων ἀντιποιομένων κληρονομικὴν περιουσίαν σχολάζουσιν, ἥτοι ἀπροσέλευτον. Ἀλλὰ κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἱστορούμενα δὲν πρόκειται περὶ τοιαύτης σχολάζουσας περιουσίας ὅπως τὸ δικαίωμα τῆς ἐναγούσης ρυθμισθῇ κατὰ τοὺς ἐν Ρωσσίᾳ κρατοῦντας νόμους, ἀλλὰ περὶ κληρονομίας κτηθείσης ἤδη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, ὅτε ἰσχύουσι καὶ ἐφαρμόζονται οἱ ἀνωτέρω ἀναφερόμενοι καὶ ἐν Ἑλλάδι ἰσχύοντες νόμοι. Ἀλλὰ καὶ οἱ ἕτεροι λόγοι οὓς ἐπίσης προτείνει ὁ ἐναγόμενος, ἥτοι ὅτι οὗτος δὲν ἔλαβε τὴν ἐπίδικον κληρονομίαν διὰ συμβιβασμοῦ μετὰ τοῦ ὀφειλέτου τῆς κληρονομίας (τῆς ἐν Κιέβω Τραπεζῆς) ἀλλὰ διὰ συμβιβασμοῦ μετὰ τῆς ἐν Σινᾶ Ἱερᾶς Μονῆς, περὶ τοῦ κληρονομικοῦ αὐτοῦ δικαιώματος, καὶ ὅτι κατὰ τοὺς ἐν Ἑλλάδι ἰσχύοντας νόμους, ἡ ἐνάγουσα δὲν ἔχει κληρονομικὸν δικαίωμα, δὲν ἐννοοῦσι παντάπασιν τὴν περὶ ἑλλείψεως ἐνεργητικῆς νομιμοποιήσεως ἐνστάσιν τοῦ ἐναγομένου. καθόσον δι' οἰουδήποτε θεμιτοῦ τρόπου καὶ ἂν περιήλθον εἰς αὐτὸν ἡ ἐπίδικος κληρονομικὴ πε-

ριουσία, ὀφείλει κατὰ τοὺς ἀνωτέρω νόμους νὰ καταστήσῃ κοινὴν μετὰ τῶν συγκληρονόμων, ἀφ' οὗ οὗτοι ἐγκρίνουν οὕτω τὴν τοιαύτην αὐτοῦ ἐνέργειαν ἐξ ὅσον, ἐννοεῖται, ὡς μόνος κληρονόμος ἔλαβε τὴν κληρονομίαν.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Ἀριθ. 582 (1905)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΜΕΡΜΗΡΑΣ

Ἀναδοχὴ χρέους συζύγου. - βοήθεια ἐγγυωμένη οὐχὶ καταβαλλομένη.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ τῆς ἐκκαλοῦσης προταθεῖσα ἀναδοχὴ διὰ χρέος τοῦ συζύγου τῆς καλῶς διὰ τῆς ἐκκαλουμένης καὶ τῆς προεκδοθείσης 1904 ἀπερρίφθη, μὴ νόμιμος οὖσα, καθόσον, κατὰ τὸ βελ-λειάνειον δόγμα, μόνον ἡ ἐγγυημένη γυνή, ἥτοι ἡ υποσχομένη βοηθεῖται, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ ἀμέσως καταβάλλουσα (Ν. 4 § 1, 8 § 5, 5 Πανδ. (16.1), τὸ ὅποσον δόγμα δὲν ἐτροποποίησε κατὰ τοῦτο ἡ Νεαρά 134, ἡ δὲ φαινομένη ἐναντία ρῆσις τοῦ Νόμου 32 § 2 Πανδ. (16.1) ὅτι διεκδικεῖ ἡ γυνὴ τὸν πωληθέντα ἀγρὸν, τὸν ὅποσον πρὸς ἀθώωσιν εἴτε τοῦ ὀφειλέτου ἰδίου ἀνδρὸς ἢ ἄλλου ὀφειλέτου ἔδωκεν, ἐννοεῖ προηγουμένην ἐνεχυρίασιν πρὸς τὸν πιστωτὴν τοῦ πωληθέντος κλήματος, οἷα ἐνεχυρίασις ἀναφέρεται καὶ ἐν τῇ πρώτῃ παραγράφῳ τοῦ νόμου (ἴδε καὶ Ἀρμενοπ. βιβλ. Α' γ' 15, Windscheid § 485 σημ. 5, Ἐφετ. Ἀθην. 1057 (1901), 1147 (1896). Καὶ ἐν προκειμένῳ δὲ ἡ ἐκκαλοῦσα δοῦσα τῷ συζύγῳ αὐτῆς ὡς προῖκα διατετιμημένην τὸ ἐπίδικον κτῆμα διὰ τοῦ ... συμβολαίου (ὅπερ μάλιστα κατὰ τὰ ἄνω δὲν ἀπέδειξεν ὡς εἰκονικόν), μὴ συνομολογήσασα δὲ ἀναδοχὴν (διὰ τὸν ἀναφερόμενον ὡς πιστωτὴν τότε τοῦ ἀνδρὸς), ἀβασίμως καὶ μὴ νομίμως ἐπικαλεῖται ἀκυρότητα τοῦ συμβολαίου λόγῳ ἀναδοχῆς, καὶ ὁ ἐναντίας λόγος ἐφέσεως ἀπορριπτέος τυγχάνει.

Ἀριθ. 583 (1905)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΜΕΡΜΗΡΑΣ

Πτώχευσις. - μεταγενέστερος καθορισμὸς χρόνου παύσεως πληρωμῶν. - ἀναγκαῖα ἐκθεσις εἰσθητοῦ.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἀρθρ. 454 Ἐμπορ. Νόμου, ὁ εἰσηγητῆς ἐπὶ τῆς πτωχεύσεως ὀφείλει νὰ υποβάλῃ εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον ἐκθεσιν περὶ ὧν τῶν ἐκ τῆς πτωχεύσεως ἀναφουμένων διενέξεων, κατὰ δὲ τὸ ἀρθρ. 441 ἔταν ἐκδίδεται μεταγενεστέρως τῆς κηρυξάσης τὴν πτώχευσιν ἀπόφασις ὀρίζουσα τὴν ἡμέραν τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν, αὕτη ἐκδίδεται ἐπὶ τῇ ἐκθέσει τοῦ εἰσηγητοῦ ἐκ τῶν ὁρισμῶν δὲ τούτων προκύπτει ὅτι ἡ διατύπωσις αὕτη εἶναι οὐσιώδης καὶ ὅτι διὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ ὀφείλει τὸ δικαστήριον νὰ λάβῃ πρότερον πάντως ὑπ' ὄψιν τὴν γνωμοδότησιν τοῦ εἰσηγητοῦ (Lyon-Caen § 447), χρησιμεύουσιν πρὸς διαφώτισιν τοῦ δικαστηρίου καὶ ἀκριβεῖς διάγνωσιν τοῦ ὑπὸ δίκην θέματος. Ἐν προκειμένῳ δὲ τὸ πρωτόδικον δικαστήριον, ἐκτὸς ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν διὰ τὸ περὶ

ού πρόκειται ζήτημα του χρόνου της παύσεως των πληρωμών διαμαρτύρησιν γραμματίου όπερ ή άνακίπτουσα και ήδη έκκαλούσα ίσχυρίσατο ότι άμέσως επληρώθη υπό του πτωχεύσαντος, διαμαρτυρία δέ άπλώς συνταχθείσα έννεκα μη υπαιτιότητος ή άρνήσεως του όφειλέτου πληρώσαντος άμέσως δέν κέκτηται σημασίαν τινά, ιδίως προσέβη εις τον ως ειρηται όρισμόν του χρόνου της παύσεως των πληρωμών διά της έκκαλουμένης αποφάσεώς του άνευ προηγουμένης έκθέσεως του εισηγητού της πτωχεύσεως την όποιαν έξ επαγγέλματος όφειλε νά απαιτήσῃ, και τούτω τῷ λόγω τυγχάνει αύτη έξαφανιστέα.

Άριθ. 584 (1905) (*)

Εισηγητής ό έφέτης κ. Π. ΜΕΡΜΗΡΑΣ

Δαπάνη οίκοδομής επί ιδίου εδάφους.- άναζητηδός παρά τρίτου καταλαβόντος.- νομή οίκιας.- ού.

Έπειδή νομίμως άπερρίφθη ως μη νόμιμος ή υπό κρίσιν άγωγή, καθόσον έντες οι ένάγοντες κύριοι του επίδικου κτήματος-καθά προβάλλουσιν- τάς δαπάνας άς άναφέρουσιν ότι επί αυτού έποίησαν (αυτοί ή ό προκτήτωρ αυτών), επί του ιδίου αυτών κτήματος και δι' έαυτούς έποίησαν, μηδενός έκ τούτου όφελθέντος επί ζημιά αυτών, και δέν δύναται διά τούτο ν' απαιτώσι παρ' άλλου την άξίαν της δαπάνης ταύτης ώστε έντως νά δικαιωύνται συνάμα νά διεκδικώσι μετέπειτα και την απόδοσιν του όλου κτήματος.

Έπειδή κατά τον Νόμον 8. Πανδ. (43.24) Βασιλ. Ν. 2 (50.3) «ό οίκον νεμόμενος τάς καθ' έκαστον ύλας ού νέμεται» ήτοι νομή ιδιαιτέρα των συνηνωμένων μερών του συνθέτου πράγματος δέν είναι δυνατή, άλλα νομή του όλου συνάμα πράγματος τούτω τῷ λόγω οι ένάγοντες και αν έσχον, καθά διατείνονται, την νομήν του κτήματος (του όλου), δέν δύναται νομίμως ν' αποκτώσι την νομήν του συνηνωμένου τῷ εδάφει μέρους ήτοι της οίκοδομής, ως μη έχούσης ταύτης ιδίαν αυθουπαξίαν και μη υποκειμένης εις ιδίαν νομήν. Άπαράδεκτος έπομένως είναι και ή υποστηριζόμενη βάσις αποκτήσεως νομής διά της άξίας αυτής, μηδέποτε τοιαύτης νομής ιδιαιτέρας επί της οίκοδομής ύπαρξάσης, μηδέν ιδιαιτέρας κυριότητος επί μόνον της οίκοδομής, καθά μη νομίμως προβάλλουσιν.

(*) Οι ένάγοντες ών κατελήφθη μία οίκία υπό της έναγομένης, ζητούσι παρ' αυτής της άξίας της οίκοδομής, άλλως την ύποχρέωσιν της νά την διαλύσῃ και την κατεδαφίσῃ. Ούτως έχουσα ή άγωγή βεβαίως ήτο πολύ περίεργος και πρωτότυπος, άλλα δέν εδρίσχομεν έπιτυχῇ τά τελευταία έπίχειρήματα της άνω αποφάσεως. Δέν βλέπομεν πού δύναται νά στηριχθῇ ή έκδοχή ότι μόνον ένστάσει είναι ύποστηρικτή ή άξίωσις της αποζημιώσεως επί οίκοδομῇ, ως και ή έτέρα ότι άπαιτείτο ιδιαιτέρα έκχώρησις της επί τοιαύτη αποζημιώσει απαιτήσεως παρά του πᾶν δικαίωμα διά της άγοραπωλησίας μεταβιβάσαντος. Θά ήτο περιεργότερον ίσως της περιέργου άγωγής, νά μη δύναται ό άγοράζων έδαφος μέ οίκίαν, νά ένασκήσῃ τὰ έκ της ύπάρξεως της οίκίας άρμόζοντα αύτῷ δικαιώματα.

Έπειδή καθά και ή πρωτόδικος διέλαβε, δέν δύναται οι ένάγοντες νά έκδικήσωσιν ιδιαιτέρως την οίκοδομήν ή τὸ ύλικόν αυτής, άπαρτίζοντα έν όλον μετά του εδάφους, πολύ δέ μάλλον δέν δύναται νά ζητήσωσι την κατάλυσιν της οίκοδομής και την άφαίρεσιν του ύλικού (Ν. 23 § 6 Π. (6.1), και δέν στηρίζεται εις τον νόμον ή άγωγή αυτών.

Επίσης δέ άστήρικτος είναι ή άγωγή και ως πρὸς την αίτουμένην άξίαν της οίκοδομής και του ύλικού, τὸ μέν διότι την μεταχειρίσιν του ύλικού και αν άνήκε τούτο αυτοίς και την ένοικοδόμησιν αυτού δέν έποίησαν ή έναγομένη, διά νά έχωσι κατ' αυτής απαιτήσιν αποζημιώσεως, άλλ' ένήργησε κατά την άγωγήν ό δικαιόπαροχος αυτών, τὸ δέ διότι κύριοι έντες κατά την άγωγήν του όλου κτήματος και έπιφυλαττόμενοι δι' αυτής την κυριότητα, έαν έδαπάνησαν αυτοί ή ό δικαιόπαροχος δέν δύναται ν' απαιτώσι την δαπάνην και την άξίαν του έντεθέντος ύλικού, αφού ως έρρέθη άνωτέρω ούχι εις άλλότριον και τῇ έναγομένη άνήκον κτήμα, άλλ' εις ιδίον των κτήμα έδαπάνησαν. Προσέτι δέ άλλως και επί τῇ βάσει μη κυριότητος των έναγόντων, την άναγκαίαν ή όφέλιμον δαπάνην επί του άλλοτρίου κτήματος δύναται ό δαπανήσας κατ' ένστασιν μόνον και ως έναγομένος και κατέχων νά προτείνῃ (Ν. 23 § 4 (6.1), ή όποία ένστασις μεταβιβάζεται, άλλ' εις τον κατέχοντα επίσης και έναγόμενον δικαιούχον, άλλα και επί τῇ έκδοχῇ ότι ό δαπανήσας επί άλλοτρίου δύναται, δυνάμει του άρθρ. 1 της Πολ. Δικονομίας και τακτικῇν άγωγήν νά εγείρῃ, διά τοιαύτην άγωγήν ύπῆρχεν άνάγκη έκχώρησεως πρὸς τοὺς ένάγοντας παρά του δαπανήσαντος δικαιούστου αυτών, οἶαν έκχώρησιν δέν περιέχει τὸ επικαλούμενον ύπ' αυτών άγοραπωλησίας του όλου κτήματος συμβόλαιον. Ιδίαν δέ κυριότητα ή νομήν επί του ύλικού δέν έσχον κατά την ένοικοδόμησιν αυτού οι ένάγοντες, άλλα τὸ όλον του κτήματος μετεβιβάσθη αυτοίς κατά την άγωγήν παρά του δαπανήσαντος και ένθέσαντος τὸ ύλικόν.

Άριθ. 587 (1905)

Εισηγητής ό έφέτης κ. Σ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ

Διατριβή έν άλλοδαπῇ.- έξέδεις κατά έρήμην άποφάσεως.- κοινοποιήσεις άλλοδαπῇ.- άφεταιρία προθεσμίας.- πληρεξούδιος ύπογράψαι άνακοπῇ.- έρημοδικία.- κοινοποιήσεις άποφάσεως.

Έπειδή ως πρὸς τον έκ των έκκαλούντων Δ. Π*** και αν έντως διέτρεβεν κατά την έπίδοσιν της αποφάσεως έν άλλοδαπῇ ή και έτι διατελεῖ, δέν δύναται νά επικαλεσθῇ τάς διατάξεις του Νόμου ΑΥΝΘ' (1897) και άξιώσῃ την εις τον Υπουργόν των Έξωτερικῶν κοινοποίησιν της όριστικής αποφάσεως 2188, ως έρήμην τούτου έκδοθείσης και άπορριψάσης την κατά της 537 άνακοπῇ του, διότι ως γίνεται δήλον έκ του νόμου τούτου σκοπούντος την συμπλήρωσιν του περ' άνακοπῶν διατάγματος του 1836, λαμβάνεται μόνον πρόνοια περ' της προθεσμίας της άνακοπής επί των έρήμην έκδομένων αποφάσεων, ούδὲλως δέ έσκόπει νά μετα-

βάλει τὰς προθεσμίας τῆς ἐφέσεως τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διατριβόντων, δι' οὓς ἐξακολουθεῖ νὰ διέπωνται ὑπὸ τῶν ἀρθρ. 145 ἐπομ. καὶ 756 Πολ. Δικονομίας καθ' ἃ αὕτη ἀρχεται ἀπὸ τῆς εἰς τὸν ἀρμόδιον εἰσαγγελέα κοινοποιήσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως ἀδιαφόρως τοῦ ἂν αὕτη ἐξεδῇ ἀντιμωλίᾳ ἢ ἐγένετο τοιαύτη διὰ τῆς ἀπορριψάσης τὴν ἀνακοπὴν ὡς ἀνυποστήρικτον, ὡς ἐν προκειμένῳ.

Ἐπειδὴ καὶ ἀληθὲς ἂν θεωρηθῇ τὸ περὶ τῆς ἐν ἀλλοδαπῇ διατριβῆς του, ἀφοῦ δὲν πρόκειται περὶ πράξεως ἀπαιτούσης τὴν προσωπικὴν ἐμφάνισιν ἢ ἐνέργειαν τοῦ δι' ἐν ἢ ἐπίδοσις δύναται νὰ γίνῃ κατ' ἐκλογὴν τῶν ἀντιδίκων του ἢ εἰς τὸν ἀντίκλητον αὐτοῦ ἢ τὸν ἀρμόδιον εἰσαγγελέα κατὰ τὴν ἐννοίαν τῶν ἀρθρ. 138, 148, 152, 145, § 2 Πολ. Δικον. ὅθεν ἐξεταστέον ἐὰν ἡ πρὸς τὸν δικηγόρον Θ. Μ^{***} γενομένη κοινοποίησις τῆς 2188 ὁριστικῆς ἀποφάσεως εἶναι ἔγκυρος καὶ συνεπῶς ἤρξατο τρέχουσα ἢ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς πρώτης τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων 537 καὶ τοῦ ἱστορικοῦ αὐτῆς οἱ ἤδη ἐκκαλοῦντες δὲν παρέστησαν αὐτοπρῶτως ἀλλὰ διὰ τοῦ πληρεξουσίου των δικηγόρου Θ. Μ^{***}, ἢ βεβαίως δ' αὕτη δὲν παρέχει καὶ τὴν ἀπδείξιν ὅτι οὗτος ἦν ὄντως πληρεξούσιος των ἀφ' οὗ δὲν ἀποδεικνύει οὔτε τὸ ὅτι εἶχε διορισθῇ διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου, οὔδ' ἐκ προφορικῶς ἐπ' ἀκροατηρίῳ, γενομένης περὶ τούτου ἐκθέσεως κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρ. 93 Πολ. Δικονομίας. Ἐκ δὲ τοῦ σχεπτικοῦ αὐτῆς ὅτι ὡς πληρεξούσιος οὗτος παραστὰς δὲν κατέθεσεν ἐγγράφους προτάσεις, ἐφ' ᾧ τὸ δικαστήριον προέβη εἰς τὴν ἐρήμην των παραδοχῆν τῆς ἀγωγῆς, ὥστε διὰ τὰ νομικὰ ἀποτελέσματα δεόν νὰ ἀναζητηθῇ ἄλλοι: ἐὰν οὗτος ὄντως ἐτύγχανε τοιοῦτος ἀφοῦ ἐν τῇ τοῦ πληρεξουσίου ιδιότητι ἔγκειται καὶ ἡ τοῦ ἀντικλήτου.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς κατὰ τῆς 537 ἀποφάσεως ταύτης ἀνακοπῆς τῶν ἐκκαλούντων, ταύτην ἤσκησαν διὰ τοῦ αὐτοῦ Θ. Μ^{***} ὡς πληρεξουσίου δικηγόρου των, πλὴν οὗτοι οἱ ἐκκαλοῦντες ἐνῶ τὴν ἐνέργειαν του ταύτην ὡς ἄνευ πληρεξουσιότητος γενομένην ἐγκρίνουν (ἅτε τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἐρήμην 537 γενομένης πρὸς αὐτοὺς τούτους προσωπικῶς) διὰ τοῦ ἤδη καρισταμένου πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἐφέσεως δικηγόρου των Ν. Π. Κ^{***}, ἐν τούτοις ἀποκρούουν τὴν εἰς τὸν ἴδιον γενομένην ἐπίδοσιν τῆς ἀπορριψάσης τὴν ἀνακοπὴν ταύτην ὁριστικῆς 2188 ἀποφάσεως ἰσχυρίζομενοι ὅτι οὐδέποτε διώρισαν τοῦτον, καὶ τοῦτο ὅπως ματαιώσωσι τὰ ἐκ τοῦ ἐκπροθέσμου ἀποτελέσματα, ὅπερ ἐξεταστέον.

Ἐπειδὴ κατὰ τοῦ ἰσχυρισμοῦ των τούτου ἐπάγεται παρὰ τῆς ἐφεσιβλήτου Μονῆς ὅτι τυγχάνει τοιοῦτος ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς παρ' αὐτοῦ ὑπογραφίσσης ἀνακοπῆς μὴ ἀποδοκιμασθείσης ὑπὸ τῶν ἐκκαλούντων, τούναντίον δι' ἀποδεχομένων αὐτὴν.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ὅτι οἱ ἐκκαλοῦντες ἐγκρίνουν κατὰ ταύτην τὴν συνεδρίαν τὴν κατὰ τὸ στάδιον τῆς προπαρασκευῆς τῆς δίκης ἄνευ ἐντολῆς των γενομένην πρᾶξιν παρὰ τοῦ δικηγόρου Θ. Μ^{***} ἦτοι τὴν ἀσκηθεῖσαν ἀπὸ 22 Μαΐου 1904 ἀνακοπὴν

κατὰ τῆς 537, ὅπερ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρ. 92 Πολ. Δικονομίας ὡς καὶ Ἀστικού Νόμου, ἔγκυρον ἐστὶ, δὲν ἐπεταί ὅτι καὶ αἱ παρὰ τοῦ ἀντιδίκου τοῦ ἐντολέως ἐπιχειρηθεῖσαι ἀκύρως πράξεις πρὸς τὸν τοιοῦτον ἐντολοδόχον καὶ πρὸ τῆς ἐγκρίσεως ἔγκυροι εἰσὶν ὡς ἐν προκειμένῳ ἡ κοινοποίησις τῆς ἀπορριψάσης τὴν ἀνακοπὴν ἀποφάσεως τῷ ὑπογράφαντι τὴν ἀνακοπὴν δικηγόρῳ, οὔδ' ἐκ τούτου καὶ μόνου ὅτι: ὑπέγραψε τὴν ἀνακοπὴν ὡς πληρεξούσιος ἐπεταί ἀναγκαιῶς καὶ ὁ τούτου διορισμὸς, ἅτε καθοριζομένου εἰδικῶς ἐν τοῖς νόμοις τοῦ τρόπου καθ' ὃν διορίζεται τις τοιοῦτος. Εἰ καὶ ἡδυνάτ' τις νὰ εἴπῃ ὅτι τῆς ἐγκρίσεως ἀνατρεχούσης εἰς τὸν χρόνον τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀνακοπῆς, ἔγκυρος ἐστὶν ἡ μετ' αὐτὴν κοινοποίησις τῆς ἀποφάσεως τῷ ὑπογράφαντι τὴν ἀνακοπὴν. Συνωδὰ τούτοις καὶ ἀπορριπτομένων τῶν ἐναντίων ἰσχυρισμῶν τῆς ἐφεσιβλήτου ὑπολείπεται ἡ ἐρευνα τοῦ ἂν ὄντως ἦν διορισμένος τοιοῦτος ὁ Θ. Μ^{***} ἐκ μέρους τῶν ἐκκαλούντων, ἐφ' ᾧ ἡ ἐφεσίβλητος ὅπως δικαιολογήσῃ τὴν νομιμότητα τῆς πρὸς αὐτὸν γενομένης κοινοποιήσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως καὶ συνεπῶς τὸ ἐπιφερόμενον ἐκπρόθεσμον τῆς ἐφέσεως δεόν νὰ προσκομίσῃ τὸ περὶ τούτου πληρεξούσιον ἐγγράφον (*).

(*) Πρόκειται περὶ σωτηρίας, ἴσως οὐχὶ ἀδικαιολογίτου, ἀπὸ μιᾶς πανωλεθρίας, συντελεσθείσης διὰ δύο πρωτοδικῶν ἐρημοδικιῶν καὶ ἐνδὲς ἐφεσίμου ἐκπροθέσμου. Δὲν ἀποστέργομεν τὴν ἐπὶ τούτῳ προσπάθειαν, ἀλλ' ἐκμεθα ἡναγκασμένοι νὰ ἀμυνθώμεν καὶ ὑπὲρ τοῦ νόμου. Ὅχι βεβαίως διὰ νὰ συνηγορήσωμεν ὑπὲρ ἀγνώστου ἡμῖν ἐν λεπτομερεῖαις ἀποκτῆσεως δικαίων διὰ τῆς μεθόδου τῶν ἐρημοδικιῶν. Ὅ ἐπ' ἀκροατηρίου διορισμὸς πληρεξουσίου παρέχει αὐτῷ καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ἀποδέχεσθαι τὰς αὐτῷ κοινοποιήσεις τῶν ἐντῇ δίκῃ δικηγόρων. Ἡ νομολογία ἐπομένη τῇ ἀρχῇ ὅτι ἡ ἔγκρισις εἰσὶν ἐντολῇ, ἐδέξατο ὅτι διὰ τοῦ τοιοῦτου ἐπ' ἀκροατηρίου, τοιαῦτα παρέχοντες δικαίωματα, διορισμοῦ, ἐγκρίνονται. Δυνάμει τῆς ἑτέρας ἀρχῆς τῆς ἐν τῇ προδικασίᾳ εἰκαζομένης πληρεξουσιότητος (ἀρθρ. 92) καὶ τὰ πρότερον μέχρις αὐτοῦ γενομένα, ὥσπερ νὰ ἐγένοντο διὰ τῆς αὐτῆς ἐντολῆς, ἦτις, ὡς εἴρηται, παρέχει καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ἀποδέχεσθαι τὰ ἐν τῇ δίκῃ ἐγγράφα. Τώρα, τί λέγει ἡ ἄνω ἀπόφασις; Ναί, ὑπῆρξεν ὁ τοιαύτην ἐννοίαν ἔχων ἐνώπιον τοῦ ἐφετερίου διορισμὸς, ἀλλ' ἡ ἔγκρισις αὕτη γίνεται ἐν μὲντῷ μέλλοντι ἀκραιᾶ, ἐν δὲ τῷ παρελθόντι, καίτοι ἐντολῇ εἰσὶν, κατὰ παρτίδας, ὥσαντι ἡ ἐντολῇ αὕτη νὰ ἦτο καράβι διηρημένον εἰς διαμερίσματα πρὸς προφύλαξιν κατὰ πάσης εἰσβολῆς ὑδάτων. Δὲν εἶναι βεβαίως ἀνάγκη νὰ δευχθῇ τὸ τεράστιον κούτσαμα τοῦ συλλογισμοῦ, τὸ ὅποιον ἐξάγει ἐπὶ πλεόν καὶ πλεόν ἢ ἀντὶ δεκανικίου χρησιμεύουσα αὐτῷ ἀνάγκῃ τῆς περισώσεως ἀπὸ τοῦ ἐκπροθέσμου. Πολὺ ὀλιγώτερον εἶναι ἀνάγκη νὰ ρηθῇ ὅτι οὐδὲ ἰῶτα χᾶν προστίθῃσι τὸ γεγονὸς ὅτι τάχα ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν παρῆστη ἄλλος παρὰ τὸν πρωτοδικῶς ἐμφανισθέντα ὡς πληρεξούσιον, διότι τὸ ἐνδιαφέρον εἶναι ἡ ἔγκρισις τῶν ὑπὸ ὡς πληρεξουσίου ἐνεργηθέντων καὶ οὐχὶ τῶν ὑπὸ ὀρισμένου ἀτόμου, ἔχοντος γαλανὰ ἢ μαῦρα μάτια, ὡς πληρεξουσίου ἐνεργηθέντα, διότι τοιοῦτο τι, ἀποτελοῦν ἄλλην διαίρεσιν κατ' ἐγκαρσίους παρτίδας, θὰ ἄφινεν τὰ δικαιώματα ἔρμαια τῆς προχειροτέας μικροπονῆρου ἐναλλαγῆς τῶν πληρεξουσίων. Τὸ ἐφ' ἡμῖν,

ΜΙΚΤΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΙΓΥΠΤΟΥ

ΕΦΕΤΕΙΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ (*)

*Απόφασις τῆς 7ης Νοεμβρίου 1906 (**)

Συντηρητικὴ ἀπόδειξις περὶ παραφροσύνης-αἰτίας μελλόντος κληρονόμου.

Ἐπειδὴ ἡ Ζ*** δι' αἰτήσεώς της ἀπευθυνομένης πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν αἰτήσεων δικαστὴν τοῦ Πρωτοδικείου Μανσούρας, ἐκτίθησιν ὅτι ὁ πατὴρ της Μ*** ὑποστὰς δύο ἀλλεπαλλήλους προσβολὰς ἀποπληξίας, ἐξ ὧν ἐκλονίσθη ἤτε πνευματικὴ καὶ σωματικὴ αὐτοῦ κατάστασις ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε νὰ μὴ ἔχῃ ἀκριβῆ ἀντίληψιν τῶν πραττομένων, καὶ ὑπέικων εἰς παρακελεύσεις ἐνδιαφερομένων, παρέρυθη εἰς πολλὰς πράξεις ἀντικειμένας εἰς τε τὰ ἴδια αὐτοῦ συμφέροντα καὶ εἰς τὰ της ἐναγούσης, ἥτις μετὰ τῶν ἀδελφῶν της εἶναι οἱ μέλλοντες κληρονόμοι τοῦ Μ***. Ὅτι ὡρισμένως, ὁ τελευταῖος οὗτος συνήνεσεν εἰς τὴν πρὸ

ἐνομιζόμεν ὅτι ἡ κατὰ τοῦ ἐμπροσθέντος ἄμυνα ἡδύνατο νομοταγέστερον νὰ ἐπιτευθῇ διὰ της σκέψεως ὅτι ἡ ὀριστικὴ ἀπόφασις δὲν ἡδύνατο νὰ κοινοποιηθῇ μετ' ἀποτελεσμάτων πρὸς τὸν τῆς πρωτοδικίου δικῆς πληρεξούσιον, οὗ ἡ ἐντολὴ ἐπαύσατο διὰ της ἐκδόσεως αὐτῆς.

(*) Ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δικηγόρου κ. Α. Κουμανταράκη.

(**) Θέμα παρόμοιον πρὸς τὸ ἀνακινήθεν ἐν τῇ ἐν σελ. 664 τοῦ τόμ. XVII εἰς Κόρινθον ἀλληλογραφικῇ γνωμοδοτήσῃ. Ἐπὶ τῇ περιστάσει ταύτῃ παρατιθέμεθα καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἐκδοθεῖσαν τῇ εἰσηγήσει τοῦ πρωτοδικίου κ. Ν. Γρηγορογιάννη 49 (1906) τοῦ Πρωτοδικείου Κορίνθου ἀπόφασιν, ἥτις ἐγένετο ἡ αἰτία τῆς ἀλληλογραφικῆς ἐκείνης ἀπαντήσεως οὕσα δὲ πολὺ ἀρτιώτερον ἢ ἡ ἄνω ἡτιολογημένη, ἔχει ὥδε :

«Ἐπειδὴ διὰ της ὑπὸ συζήτησιν αἰτήσεως αἰτεῖται ἡ ἐνέργεια συντηρητικῆς ἀποδείξεως πρὸς βεβαίωσιν τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ πατὴρ τοῦ αἰτούντος εὐρίσκειται ἐν καταστάσει παραφροσύνης, ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ὁποίας προέβη εἰς ἐνέργειαν διαφόρων δικαιοπραξιῶν μειουσῶν τὴν περιουσίαν αὐτοῦ. Ἐπὶ τοιούτων ὅμως γεγονότων στηριζομένη ἡ αἰτήσις ἀπορριπτέα τυγχάνει ὡς μὴ νόμιμος. Διότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 257 τῆς Πολ. Δικονομίας, συντηρητικὴν ἀπόδειξιν δύναται νὰ ζητήσῃ ὁ διάδικος, ἐὰν ὡς ἐκ της βραδύτητος κινδυνεύσῃ ν' ἀπολεσθῇ ἡ κατασταθῇ δύσκολος ἡ ἀποδείξις. Ἀλλ' ὁ αἰτῶν ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει δὲν τυγχάνει διάδικος ἔχων ἄμεσον συμφέρον, διότι ζῶντος ἐτι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ δὲν εἶναι βέβαιον ὅτι θέλει κληρονομήσει τοῦτον, διότι εἶναι ἐνδεγόμενον νὰ προαποβιῶσθαι τούτου καὶ νὰ στερηθῇ καθ' ὅσον δῆποτε πρόπον τοῦ κληρονομικοῦ δικαιώματος. Μὴ ὦν δὲ ἐτι διάδικος δὲν δύναται νὰ αἰτῇται τὴν ἐνέργειαν συντηρητικῆς ἀποδείξεως, ἥς ἄλλος ὁ σκοπὸς δὲν ὑπάρχει ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει. Διότι δύναται ὁ αἰτῶν τηρῶν τὴν διαδικασίαν τοῦ ἁρθροῦ 658 καὶ ἐπόμενα τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας νὰ λάβῃ τὰ κατ'ἀλλήλα μέτρα, ὅπως ὁ πατὴρ αὐτοῦ τεθῇ ὑπὸ ἐπιμέλειαν καὶ αἰτινες διατάξεις δημοσίας οὐσαι τάξεως ὡς ὁρῶσαι τὴν κατάστασιν τοῦ προσώπου, δὲν δύνανται νὰ ἀναρθεῶσι διὰ της ὑπὸ συζήτησιν αἰτήσεως, ἥς ἡ παραδοχὴ ἄγει εἰς τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα (*).

(*) Τὴν ἐκ της μηκέτι κληρονομίας δικαιολογίαν, προκειμένου μάλιστα περὶ ἀναγκαίου κληρονόμου, δὲν εὐρίσκουμεν ἀκλόνητον.

τοῦ τέρατος διάλυσιν ἐμπορικῆς ἐταιρίας ὑφισταμένης μετὰ αὐτοῦ, τοῦ Ε*** καὶ ἄλλων. Ὅτι συνεπῶς, λαμβανομένου ὑπ' ὄψει τοῦ ἐκ τρίτης προσβολῆς ἐνδεγόμενου θανάτου τοῦ Μ***, ἐπιβάλλεται ὅπως ἀνευ ἀναβολῆς πιστωθῇ ἡ διανοητικὴ κατάστασις τούτου, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἡ ρηθεῖσα ἐξακριβωσις χρησιμεύτῃ ὡς ἀπόδειξις ἐν τῇ ἐγερθησομένῃ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μ*** ἀγωγῇ της περὶ ἀκυρώσεως τῶν προσβαλλομένων πράξεων. Διὰ τοῦτα, ἐνάγουσα ἡ ρηθεῖσα Ζ*** ἐνώπιον τοῦ δικαστοῦ τῶν αἰτήσεων, τὸν κατέρω αὐτῆς, τὸν συνέταιρον τούτου Ε*** καὶ ἄλλους, ἐξαιτεῖται τὸν διορισμὸν τριῶν ἱατρῶν ὡς πραγματογνωμόνων, ἐντελλομένων ὅπως προβῶσιν εἰς εξέτασιν τῆς διανοητικῆς καταστάσεως τοῦ πατρὸς τῆς Μ***.

Ἐπειδὴ τὸ αἰτούμενον μέτρον χαρακτηρίζεται ὡς «*probatio in futuram memoriam*», δηλαδή ἐπὶ τῇ προσδοκίᾳ μελλούσης ἀγωγῆς περὶ ἀκυρώσεως τῶν πράξεων τοῦ πατρὸς τῆς ἐναγούσης, ἐνεκα μὴ παρὰ τούτου ἀντιλήψεως τῶν πραττομένων, ἡ κυρία δὲ αὕτη ἀγωγὴ ἐνεκα τῆς διαφόρου ἐναγείας τῶν ἐναγόμενων ἐγερθῇσεται ἐνώπιον τῶν μικτῶν δικαστηρίων ἀρκεδίως ἄρα ἐνώπιον τῶν αὐτῶν δικαστηρίων εἰσάγεται καὶ ἡ συναφὴς περὶ συντηρητικῆς ἀποδείξεως αἰτήσις (1).

Ἐπειδὴ ὅμως ἡ αἰτούσα οὐδὲν δικαιοῦται νὰ προσβάλῃ ἄλλοις πράξεσι καθ' ὅσον ἐφ' ὅσον ζῇ ὁ πατὴρ της, οὗτος καὶ μόνον, ἡ ἐπίτροπος αὐτοῦ διοριζόμενος ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς πολιτείας αὐτοῦ, δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν τῶν προσβαλλομένων πράξεων (2).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΑΡ' ἩΜΙΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΩΣ
ΤΟΥ ΑΣΤ. ΓΕΡΜ. ΚΩΔΙΚΟΣ

Λαβὼν ἀφορμὴν ἐκ τινος ἀνακοινώσεως τοῦ δικηγόρου κ. Σοφριανοῦ, γενομένης τῇ 10 Φεβρουαρίου, ἐν τῷ νομικῷ τμήματι τοῦ «Παρνασσού», ἔλαβον τὸν λόγον ὅπως ἐκφῶσιν σκέψεις τινὰς σχετικὰς πρὸς τὸ περιεχόμενον τῆς εἰρημένης ἀνακοινώσεως. Τὰς σκέψεις ταύτας, καίτοι ἐκ τοῦ προχείρου ἐξενεχθείσας, δὲν κρίνω ἄσκοπον νὰ προβάλω ἐν περιλήψει εἰς τὴν δημοσιότητα, συμπληρῶν ἐνιαχοῦ αὐτάς.

Τὸ περιεχόμενον τῆς τοῦ κ. Σοφριανοῦ ἀνακοινώσεως καὶ αἱ διεξαχθεῖσαι παρ' ἀξιοτίμων συναδέλφων συζητήσεις ἀφορῶσιν εἰς τὸ πρόσφορον ἢ μὴ τῆς εἰσαγωγῆς παρ' ἡμῖν μεταφράσεως τοῦ Ἀστυκοῦ Γερμανικοῦ Κώδικος. Τὸ ζήτημα εἶναι εὐρὺ καὶ πολυσύνθετον, περιορίζομαι ὅθεν εἰς τὴν ὑποβολὴν βραχείων παρατηρήσεων. Καὶ πρῶτον δεδομένου ὅτι ἡ ἀστικὴ γερμανικὴ ἐπιστήμη ἐξίκετο εἰς ἀληθῆ περιωπὴν, ἔπειτα, ἐντεῦθεν, ἀναγκάως, ὅτι καὶ ὁ Γερμανικὸς Ἀ-

(1) Σημ. Α. Κ.—Προεταίνατο ἀναρμοδιότης τοῦ μικτ. δικαστηρίου, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὸ ζήτημα τῆς παραφροσύνης ἢ μὴ ὡς ἀναγόμενον εἰς τὴν προσωπικὴν κατάστασιν εἶδει νὰ λυθῇ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς ἐθνικότητος τοῦ Μ***.

(2) Σημ. Α. Κ.—Ὅρθως τὸ ἐφετεῖον ὑποδεικνύει τῇ ἐκκαλοῦσῃ τὴν ὁδὸν ἣ ὥσπερ νὰ ἀκολουθήσῃ, ἀγωγὴν περὶ ἀπαγορεύσεως, διορισμὸν ἐπιτρόπου τοῦ παραφρονος, καὶ προσβολὴν παρὰ τοῦ ἐπιτρόπου τῶν πράξεων τοῦ ἀπηγορευμένου.

στικός Κώδικς, ὡς νομοθετικὸν ἔργον κρινόμενος, θέλει εὐρίσκεισθαι εἰς τὴν αὐτὴν περιωπὴν; Οὐχί. Καὶ τοῦτο διότι ἡ σύνταξις εὐρέος νομοθετήματος ἐφαρτάται ἐκ τοῦ ἁρμονικοῦ συνδυασμοῦ διαφόρων παραγόντων, ἰδίᾳ δ' ἐκ τῆς μακρᾶς κατεργασίας τῶν νομοσχεδίων αὐτοῦ καὶ τῆς ἐν ταύτῃ συμπράξεως τῶν ἀριστέων τῆς ἐπιστήμης. Ἐὰν ἀποβλέψωμεν εἰς ἕτερον σπουδαῖον νομοθέτημα, τὸν Ποινικὸν Νόμον τῆς Γερμανίας, θέλομεν καταλήξῃ εἰς τὸ παρὰ τῶν κορυφαίων τῆς Γερμανίας ποινικολόγων ἐκφερόμενον κριτικὸν συμπέρασμα, ὅτι ὁ νόμος οὗτος εἶναι προφανῶς κατώτερος τοῦ ὕψους τῆς γερμανικῆς ἐπιστήμης. Διατὶ τοῦτο; Διότι κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ ἐπεκράτησε σπουδὴ καὶ διότι ἐν τῇ κατεργασίᾳ τῶν σχετικῶν νομοσχεδίων ἐφηρμόσθη σύστημα, οὕτως εἰπεῖν ὀλιγαρχικόν, ἀποκλεισθέντων ταύτης τῶν διαπρεπεστέρων Γερμανῶν ποινικολόγων. Τοῦ κώδικος τούτου πολλάκις ἐζητήθησαν μεταρρυθμίσεις. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐν ἔτει 1876 γενομένη ἀναθεώρησις αὐτοῦ καὶ οἱ διάφοροι μετ' ἀγενέστεροι ποινικοὶ νόμοι δὲν ἡδυνήθησαν νὰ ἐξοβελίσωσι διαφόρους ἀτελείας αὐτοῦ.

Ἐξ ἐναντίας δ' ἰταλικὸς Ποιν. Κώδιξ, ἀποβάς τὸ ἀντικείμενον μακρᾶς προεργασίας, ἐξ ἧς οὐδ' εἰς τῶν κορυφαίων Ἰταλῶν ποινικολόγων ἀπεκλείσθη, ἀπετέλεσε νομοθετικὸν ἔργον ἀναντιρρήτως ἀνώτερον καὶ τελειότερον.

Τί νὰ εἴπωμεν περὶ τοῦ Γερμανικοῦ Ἀστ. Κώδικος; Ἡ σχετικὴ βραχύτης τοῦ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ χρόνου δὲν ἐπέτρεψεν ὅπως ἱκανὰ στοιχεῖα κριτικῆς συγκεντρωθῶσιν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ, ὡς πρὸ μικροῦ παρετήρει καὶ ὁ καθηγητὴς κ. Ι. Ἀραβαντινός. Ἀλλ' ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἐν τῷ ἐναρκτηρίῳ λόγῳ τοῦ ὕψιγγ τοῦ κ. Π. Ἀραβαντινοῦ ἐκφερομένας παρατηρήσεις καὶ τὰς ἐν αὐτῷ περιεχομένας κρίσεις διαπρεπῶν Γερμανῶν ἀστικολόγων, δὲν θέλουσιν ἑλλείψῃ στοιχεῖα ὅπως ὑποστηρίχθῃ γνώμη ἀνάλογος πρὸς τὴν περὶ τοῦ Γερμανικοῦ Ποιν. Κώδικος ἀνωτέρας ἐξενεργείσαν.

Ἀλλ' ἐνταῦθα ἐγείρεται δεῦτερον ζήτημα, μεγαλύτερας σπουδαιότητος τοῦ πρώτου. Τὸ ἐξῆς: Καὶ ἐὰν ἤθελε θεωρηθῇ ὅτι ὁ Γερμανικὸς Ἀστ. Κώδιξ ἀποτελεῖ τὸ τελειότερον τῶν συγχρόνων ἀστικῶν νομοθετημάτων, ἔπειτα ἀναγκαίως ἐνταῦθεν, ὅτι ἡ τούτου εἰσαγωγὴ ἐν πάσῃ χώρᾳ καὶ δὴ ὠρισμένως ἐν Ἑλλάδι, εἶναι λυσιτελής καὶ σύμφωρος; Οὐχί βεβαίως. Διότι δυνατόν εἶναι τὸ νομοθέτημα ἐκεῖνο νὰ μὴ ἀντιστοιχῇ εἰς τὰς ἀνάγκας καὶ νὰ μὴ ἀνταποκρίνηται εἰς τὸ καθεστὸς τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς κοινωνίας. Ὡς γνωστὸν ἐν τῷ Ἀστικῷ Δικαίῳ πρωτεύουσιν κατέχουσι θέτιν οἱ οἰκονομικοὶ παράγοντες. Τὸ ἐμπράγματον δίκαιον, τὸ ἐνοχικόν, τὸ κληρονομικὸν ρυθμίζουσι σχέσεις κατὰ μέγιστον μέρος οἰκονομικάς. Τοιαύτας δ' ἐν μέρῳ ρυθμίζει καὶ τὸ οἰκογενειακόν. Πλὴν ἡ Γερμανία εὐρίσκειται σήμερον εἰς μεγίστην οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν, ἀνταγωνιζομένη ρωμαλέως ἐν ταῖς παγκοσμίαις ἀγοραῖς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν καὶ αὐτῆς τῆς Ἀγγλίας. Πλὴν, νομικαὶ διατάξεις ἐπιτυχεῖς εἰς προστασίαν οἰκονομικῶν συμφερόντων πολιτῶν χώρας τὰ μάλιστα οἰκονομικῶς ἀνεπτυγμένης, ἐξ ἰσοῦ ἐπιτυχῶς ἤθελον εἰσαχθῇ καὶ ἐν χώρᾳ εὐρίσκομένη εἰς τὰ πρῶτα στάδια τῆς οἰκονομικῆς αὐτῆς ἀναπτύξεως; Νομίζω οὐχί καὶ τοσοῦτον μᾶλλον ὅσω ἀμφιβολία παρὰ τισιν εἰδικοῖς γεννῶνται καὶ περὶ τοῦ ἐὰν ὠρισμένοι τολμηραὶ καινοτομίαι τοῦ Ἀστ. Γερμ. Κώδικος θέλουσιν εὐδοκιμήσῃ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ οἰκονομικῶς τοσοῦτω ἐξειλιγμένη Γερμανίᾳ. Τοιαύτας ἐπιφυλάξεις ἐκφέρει, ἐὰν δὲν μὲ ἀπατᾷ ἡ μνήμη, μεταξὺ ἄλλων

καὶ ὁ Raoul de la Graperie ἐν τῇ εἰσαγωγῇ αὐτοῦ τῇ προτασσομένη εἰς τὴν παρ' αὐτοῦ ἐκπονηθεῖσαν γαλλικὴν μετάφρασιν τοῦ Ἀστ. Γερμ. Κώδικος.

Παραλείπων νὰ θέω τὸ ζήτημα ὅτι δυνατόν εἶ ἀλλεῖπως καὶ ἑλλείπουσι παρ' ἡμῖν ἕτεραί τινες προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς τινῶν ἐκ τῶν ὀρισμῶν τοῦ Ἀστ. Γερμ. Κώδικος. Α. γ. κτηματολόγιον, ἀρτία κατάρτισις τοῦ εἰρηνοδικειακοῦ σώματος κλ. σπεύδω τοῦ νὰ ἔλθω εἰς τελικὸν συμπέρασμα.

Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι καιρὸς τέλος εἶναι νὰ τεθῇ τέρμα εἰς τὴν παρούσαν κατάστασιν τῆς ἀστικῆς ἡμῶν νομοθεσίας, τῆς μὴ ὁμοιομόρφου ἄλλως ἐν ὅλῃ τῇ ἐπικρατείᾳ, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡθέλομεν περιπέσῃ εἰς τοὺς κινδύνους ἀκρου νεωτερισμοῦ εἰσάγοντες μετάφρασιν τοῦ Ἀστ. Γερμανικοῦ Κώδικος, φρονῶ ὅτι ὡς ἐξῆς θὰ ἡδυνάμεθα νὰ ἐξεύρωμεν τὴν σχετικῶς καταλληλοτέραν τοῦ ζητήματος λύσιν. Ἐὰν ἡθέλομεν ἀπόσχη νὰ λάβωμεν ὡς βάσιν τοῦ νέου ἡμῶν κώδικος καὶ τὸν ἐν πολλοῖς ἀπρηχαιομένον ναπολεόντειον καὶ τὸν ἄγαν νεωτερίζοντα γερμανικὸν, ἐκλέγοντες ὡς βάσιν τῆς διασκευῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀστ. Κώδικος τὸν Ἰταλικὸν καὶ μάλιστα μεταφράζοντες τὰ πλείστα τῶν ἄρθρων αὐτοῦ.

Ὁ Ἰταλικὸς Ἀστ. Κώδιξ, ὁ μετὰ πάσης ἐπιμελείας συνταχθεὶς, παρέχει εἰς ἡμᾶς τὸ μέγα πλεονέκτημα, ὅτι οὔτε ἀπρηχαιομένος ὡς ὁ γαλλικὸς δύναται νὰ θεωρηθῇ, οὔτε ἐπικινδύνως δι' ἡμᾶς νεωτερίζων ὡς ὁ Γερμανικὸς, δύναται νὰ κριθῇ.

Εἶναι ὀρθαὶ αἱ παρατηρήσεις τῶν φρονούντων ὅτι μᾶλλον ἐπιέγουσα εἶναι ἡ διαρρύθμισις τῆς Πολιτικῆς ἡμῶν Δικονομίας. Ὅντως αὕτη ἀποτελεῖ συχνότατα, ἐν ᾧ μάλιστα τὸ ὅπως ἐφαρμόζεται, φενάκην ἀπονομῆς δικαίου, παρωδιᾶν δικαιοσύνης. Ἀλλ' ἐπὶ τῆς συντάξεως Ἀστ. Κώδικος καὶ προπαρασκευαστικὴν ἐργασίαν κεκτήμεθα καὶ εἰς τὴν ἰδέαν τῆς συντάξεως αὐτοῦ ἔχοντες ἐξοικειωθῇ. Τούτου λοιπὸν ἡ κατεργασία ἧς χρησιμεύσῃ ὡς ἀφετηρία τῆς ἀπαιτήτου πλέον ἀναθεωρήσεως ὁλοκλήρου τῆς ἡμετέρας νομοθεσίας. Αἱ συντακτικαὶ ἐπιτροπαὶ ἧς ὑποχρεωθῶσι νὰ φέωσιν εἰς πέρας τὸ ἔργον αὐτῶν ἐντὸς ὀρισμένης προθεσμίας, ἀμειβόμεναι μετὰ τὴν ἐπιτέλεισιν τοῦ ἔργου. Τέλος ἧς παρασχωσι πάντες οἱ δυνάμενοι τὴν ἐαυτῶν συνεργασίαν. Εἶναι λυπηρότατον νὰ βλέπωμεν κράτη ὡς τὴν Βουλγαρίαν ἔχοντα νεωτάτους κώδικας εὐμενῶς κρινόμενος καὶ συχνὰ μνημονευόμενος. ἡμεῖς δὲ νὰ καθυδύμεν πρὸ τῶν καθ' ἑκάστην σήμερον ἀτόπων ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν τόσῳ ἀπρηχαιομένων καὶ ἀτελῶν νομοθετημάτων μας.

Π. Γιωτόπουλος

ὕψιγγ τοῦ Ποιν. Δικαίου.

ΤΟΙΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΙΣ

Κατὰ τὸ ἐδάφ. η' τοῦ ἀρθρου 15 τοῦ ΔΧΚΕ Νόμου, αἱ ὑπὸ τῶν συμβολαιογράφων συντασσόμεναι κληρονομίας ἢ κληροδοτημάτων διανομαὶ, αἱ μὴ ὑπαγόμεναι εἰς τέλος κατὰ τὸ ἀρθρον 27 τοῦ αὐτοῦ Νόμου, ἀφορῶσαι δὲ εἰς περιουσίαν ἄνω τῶν δραχμῶν δέκα χιλιάδων, ὑπόκεινται εἰς τέλος κατὰ τὴν κλίμακα τοῦ ἀρθρου 14 τοῦ εἰρημένου νόμου, πᾶσαι δὲ αἱ λοιπαὶ διανομαὶ κληρονομῶν καὶ κληροδοτημάτων, ἀσχετὰς πρὸς τὴν ἀξίαν αὐτῶν, ὑπόκεινται εἰς πάγιον τέλος δραχμῶν δέκα. Γεννᾶται ὅμως ἡ ἀπορία, ἂν καθ' ἣν περιπίπτωσιν τὸ πληρωτέον κληροδοτήμα συνειφέρει καὶ τόκους, θὰ ὑπαχθῶσιν οὗτοι εἰς ἀναλογικὸν τέλος, ἢ θὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἀποτελοῦντες ἐν σύνολον μετὰ τοῦ καταβαλλομένου κληροδοτήματος.

Ἀθηνόδωρος Σωτηριάδης. Συμβολαιογράφος Πατρῶν

18 MARCH 1907

(*) Τὸ νόημα εἶναι ἀρκούντως γραφῶδες. Ὁ ἀναι-
ρεσειῶν λέγει· ὅτι κατὰ τὸν αὐστριακὸν νόμον ἡ δικα-
στικὴ ἀναγνώρισις καὶ ἐγκατάστασις προϋποτίθησιν
ὑπαρξιν συγγένειας καὶ ἔχει δύναμιν καὶ κατὰ τοῦ
ἀλθιοῦς κληρονόμου, τὸν ἰσχυρισμὸν δὲ τούτων δὲν ἔ-
λαβεν ὑπ' ὄψιν ἡ προβαλλομένη ἀπόφασις. Ἡ ἄνω
ἀπόφασις ἀπαντᾷ ὅτι ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος ἦτο ἐπρυστώ-
θης, διότι ἡ προβαλλομένη ἀπόφασις δὲν δέχεται
ὅτι ὁ ἀναιρεσειῶν θεμελιοῖ τὴν κληρονομικὴν του· ἡ
διόττηα εἰς τὴν δικαστικὴν δι' ἀποφάσεως ἀναγνώρι-
σιν, ἀλλ' εἰς τὴν νομιμοποίησιν (ποίησιν) καὶ υἱο-
θεσίαν, ἀλλὰ τούτων οὐδέτερον ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς
ὡς τὴν δικαστικὴν ἀναγνώρισιν ἀποτελουσῆς ἐπικα-
λουμένης ἀποφάσεως. Ἀλλ' ἐνταῦθα ἐὰν δὲν ἀπατώ-
μεθα, ὑπάρχει μακρὰ φοβούμεθα σειρά κενῶν, τῶν
ὁποίων τὸ κυριώτατον καὶ σχετικὸν τῇ ἄνω ἀποφά-
σει εἶναι ὅτι ἡ ἐκδοχὴ τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας
ὅτι ἡ ἐπικαλουμένη ἀπόφασις τοῦ αὐστριακοῦ δικα-
στηρίου δὲν ἀποδεικνύει συγγένειαν (τὴν βασιζοῦσαν
ἔστω τὴν ἐπίδοκον ἀξίωσιν), δὲν βλέπομεν πῶς ἀντι-
τίθεται τῷ ἰσχυρισμῷ ὅτι κατὰ τὸν αὐστριακὸν νό-
μον ἡ δικαστικὴ ἀναγνώρισις προϋποτίθησιν συγγένειαν
κληρονομικὰ δικαιώματα παρέχουσιν καὶ ἀντιτιθε-
μένην καὶ τῷ παρουσιαζομένῳ τυχὲν ἀληθινῷ κλη-
ρονόμῳ συγγενείᾳ, ὥστε ἐκείνη νὰ ἀποβῇ τούτων.
Ἐκ τοῦ ἐναντίου καθαρῶς ἀντιλαμβάνομεθα ὅτι τὸ
ἐὰν ἡ δικαστικὴ ἀναγνώρισις προϋποτίθησιν (ἔστω ἀ-
ποδεικνύει) ἢ οὐ συγγένειαν, ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἀλη-
θείας τῆς τῷ αὐστριακῷ νόμῳ ἀποδοιδομένης διατά-
ξεως, ἡ ὅποια ἐπρεπε νὰ ἐξετασθῇ. Ἀρίνομεν κατὰ
μέρος ὅτι ἀδυνατούμεν νὰ κατανοήσωμεν αὐτὸ τὸ ὅτι
ἡ ἀξίωσις στηρίζεται εἰς τὴν νομιμοποίησιν (μυστη-
ριώδες) καὶ τῇ υἱοθεσίᾳ, ὧν οὐδέτερον ἀποδεικνύ-
εται ἐκ τῆς αὐστριακῆς ἀποφάσεως, εἶναι ἀκατανόη-
τον ἢ μάλλον πολὺ νοσηρὸν. Διότι δὲν ἐξηγεῖται διατι

Ἀριθ. 183 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ὁ ἀριστοπαγίτης κ. Μ. ΚΑΤΖΑΚΟΣ

Ἀναίρεσις.- προθεσμία.- κατοικία ἢ διαμονὴ ἀναίρεσιβλήτου ἐν ἀλλοδαπῇ.- οὐ παρέκτασις.

Ἐπειδὴ εἰς τὴν ἀναιρεσεύσαν κατοικὸν οὖσαν Ἀθηνῶν, ἐκοινοποιήθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου ἐνταῦθα τῇ 10 Ἀπριλίου 1903, ἡ δὲ ὑπὸ κρίσιν αἰτήσις ἀναίρεσεως ἐκοινοποιήθη τῇ 14 Ἰουλίου 1903 εἰς τὸν παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ εἰσαγγελέα διὰ τὴν ἀναιρεσιβλήτον Α. Θ^{***} ὑπὸ τὴν ιδιότητά της ὡς κατοικὸν μὲν Ἀθηνῶν ἀλλὰ διαμένουσαν προσωρινῶς ἐν Μασσαλίᾳ τῆς Γαλλίας, ἐντεῦθεν ἐπεταί, ὅτι καὶ ἀληθὴς ἂν ὑποτεθῇ ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἀναιρεσειούσης ὅτι ἡ ἀναιρεσιβλήτος κατὰ τὴν χρόνον τῆς πρὸς ἐκείνην (τὴν ἀναιρεσεύσαν) κοινοποιήσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ ἐφεξῆς μέχρι τῆς πρὸς τὸν εἰσαγγελέα τοῦ Ἀρείου Πάγου κοινοποιήσεως τῆς αἰτήσεως ἀναίρεσεως διέμενεν ἐν Μασσαλίᾳ, ἐκπρόθεσμος οὐδὲν ἤττον ἐλέγχεται· ἡ προκειμένη αἴτησις ἀναίρεσεως κατὰ τὴν περὶ τούτου βάσιμον ἐνστάσιν τῆς ἀναιρεσιβλήτου ὡς κοινοποιηθεῖσα ἔχον χρόνον μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς τριακονθήμερου ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως προθεσμίας καὶ μὴ ἀσκούντος ἐπιρροὴν τινα τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ ἀναιρεσιβλήτος διέμενεν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, διότι, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 816 καὶ 754 τῆς Πολ. Δικονομίας, τότε μόνον εἰς τὴν τριακονθήμερον, πρὸς ἀσκήσιν τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἀναίρεσεως προθεσμία προστίθεται· καὶ τὸ ἐν ἄρθρῳ 541 διαλαμβανόμενον τρίμηνον ἢ ἐξαμήνον διάστημα, ὅταν ὁ καταδικασθεὶς καὶ ἀναιρεσειῶν διατρίβῃ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, οὐχὶ δὲ ὅταν ἐν αὐτῇ διατρίβῃ ὁ ἀναιρεσιβλήτος, ὅτε οὐδεὶς ὑφίσταται λόγος ἐπεκτάσεως τῆς προθεσμίας κατὰ τὸ εἰρημένον μέτρον, ἅτε τῆς ἐπιδόσεως τοῦ δικηγόρου τῆς ἀναίρεσεως ἐνεργητέας κατὰ τὸ ἄρθρον 145 ἐδ. βον τῆς Πολ. Δικονομίας πρὸς τὸ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ εἰσαγγελέα καὶ τῆς ἐδρας τούτου ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ κατοικίαν τοῦ ἀναιρεσειόντος σκόπουμένης, ἵνα ἐν διαφορᾷ τυχὼν πρὸς ἀλλήλους κανονισθῇ ἡ ἐπέκτασις κατὰ τὰ ἄρθρ. 195 καὶ 196 τῆς αὐτῆς Δικονομίας (*).

καὶ πῶς τάχα ὁ ἔχων ὑπὲρ αὐτοῦ ἀπόφασιν, ἰσχύουσας κατὰ νόμον τινὰ καὶ ἀντιτακτέαν ὡς τίτλον καὶ ἀπέναντι τοῦ ἀληθοῦς κληρονόμου, ἐπεκαλέσθη ἐξ αὐτῆς μόνον τὴν ἀπόδειξιν τῆς συγγενείας. Μήπως, ἀρὰ γε, ὑπὸ τὸν ἀφορισμὸν τοῦτον κρύπτεται ἄλλη ἐκκεντρικότης ὅτι ἡ κληρονομικὴ ἀξίωσις στηριχθεῖσα ἐπὶ συγγενείας, δὲν ἠδύνατο νὰ στηριχθῇ ἐπὶ ἀποφάσεως ἀναγνωρίζουσας τὸ κληρονομικὸν ἐπὶ συγγενείᾳ (κατὰ τὸν ἐν τῷ ἰσχυρισμῷ αὐστριακὸν νόμον) δικαίωμα; Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὰ κενὰ εὐρύνονται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον καὶ τὰ δικαίωματα στραγγαλίζονται ἐπὶ μάλιστα καὶ μάλιστα.

(*) Ἀπλούστερον: Ὁ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀναιρεσειῶν, ἐνεργῶν πρὸς τὸν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἀναιρεσιβλήτον, ἔχει ἀνάγκην προθεσμίας διὰ τὴν ἀπόστασιν, οὐχὶ δὲ ὁ ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἀναιρεσειῶν πρὸς τὸν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀναιρεσιβλήτον, διότι δὲν ὑφίσταται ἀπόστασις, τῆς ἐνεργείας γινομένης πρὸς τὸν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ὑπάρχοντα εἰσαγγελέα.

Ἀριθ. 184 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ὁ ἀριστοπαγίτης κ. Μ. ΚΑΤΖΑΚΟΣ

Τοκομερίδια.- ἀποκοπὴ ἀπὸ τίτλων.- αὐτοτέλεια.- ἀδύνατος τροποποιήσις ἰδιωτικῶν συμφῶν.- ἀνώνυμος ἐταιρία.- οὐ δύνανται μετόχοις.- συμμετοχὴ ἐπὶ κερδῶν.- κανονισμός.- μερίσματα ὀφειλόμενα.- τόκοι ἐπ' αὐτῶν.- παρέλευσις χρόνου.- καταβολὴ ἐπὶ τῇ ἀναιρουμένῃ.- ἀπόδοσις.- οὐκ ἀναγκαῖα προσφόρᾳ ἀποδόσεως ἀποδείξεων.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἄρθρων 1-3 τοῦ Νόμου ΑΣΜΔ' τοῦ 1885, σαφῶς προκύπτει ὅτι τὰ τοκομερίδια ἢ ἀποδεικτικὰ μερισμάτων ἀνώνυμων ὁμολογιῶν ἢ μετοχῶν εἶναι αὐτοτελεῖς ἀνώνυμοι τίτλοι καὶ διέπονται ὑπὸ τῶν αὐτῶν, ὅφ' ὧν καὶ ἐκείναι ἀρχῶν, ὅτι τούτέστιν ἡ κυριότης αὐτῶν, ἀποχωριζομένων τῶν κυρίων τίτλων, μεταβιβάζεται δι' ἀπλῆς τῶν σχετικῶν ἐγγράφων παραδόσεως καὶ εἰκάζεται κατὰ τεκμήριον ἀνεπίδεκτον ἀνταποδείξεως ἐκ τῆς μετὰ καλῆς πίστεως κατοχῆς αὐτῶν. Ἐκ τοῦ πνεύματος δὲ καὶ τοῦ σκοποῦ τῶν διατάξεων τούτων τοῦ νόμου ἀσφαλῶς συναγεται ὅτι αὗται, ὑπηρετοῦσαι γενικώτερα συμφέροντα καὶ ἀποβλέπουσαι εἰς τὴν παγίωσιν τῆς πίστεως, φέρουσι τὸν χαρακτῆρα ὀρισμῶν δημοσίας τάξεως μὴ ὑποκειμένων εἰς τροποποίησιν δι' ἰδιωτικῆς συμφωνίας, ἔστω καὶ προγενεστέρας τοῦ νόμου, ἀντικειμένης εἰς αὐτὸν καὶ ὑποκαθιστώσης εἰς τὴν θέλησιν αὐτοῦ τὴν θέλησιν τῶν συμβαλλομένων. Ὅθεν ἀδόκιμος ἐλέγχεται ὁ τῆς ἀναίρεσεως λόγος ὅτι τὸ ἐφετεῖον εἰπὼν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ἡ ἐν τῷ καταστατικῷ τῆς ἀναιρεσειούσης ἐταιρίας συμφωνία, καθ' ἣν δὲν ἤρκει ἡ μετὰ καλῆς πίστεως κατοχὴ τῶν περὶ τῶν μερισμάτων ἀποδείξεων καὶ μόνων, ὅπως περιποίησιν τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ τὸ δικαίωμα τῆς κυριότητος αὐτῶν καὶ νομιμοποίησιν αὐτὸν εἰς τὴν περὶ πληρωμῆς ἀξίωσιν, ἀλλ' ὥφειλε συγχρόνως διὰ τῆς προσκόμιθης καὶ τῶν τίτλων τῶν μετοχῶν νὰ ἀποδείξῃ οὗτος ὅτι εἶναι καὶ αὐτῶν κύριος, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἰσχυρὰ μετὰ τὸν ἐπελθόντα Νόμον ΑΣΜΔ' τοῦ 1885, παρηρμήνευσε τὸν νόμον τοῦτον καὶ τὰς περὶ συμβάσεων ἀρχὰς, ἀφ' οὗ, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, ἡ ἰδιωτικὴ συμφωνία δὲν δύναται νὰ κατισχύσῃ τοιοῦτου νόμου δημοσίας τάξεως καὶ ἀναδρομικοῦ (Νόμ. 38 Πανδ. 2.14).

Ἐπειδὴ, ἀφ' ἐνὸς μὲν, ἐκ τῶν ἄρθρων 29-37 τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου, καθίσταται ὅτι ἡ ἀνώνυμος ἐταιρία ἀποτελεῖ νομικὸν πρόσωπον, ἐξ οὗ ἐπεταί ὅτι οἱ κατ' ἰδίαν μέτοχοι δὲν συγχέονται μετ' αὐτῆς, ἀλλὰ διακρίνονται ὑποκείμενοι εἰς ἰδίαν ὑποχρεώσεις ἀπέναντι αὐτῆς καὶ κτώμενοι ἰδίαν κατ' αὐτῆς δικαιώματα, καὶ δὴ ὅπως μετὰσχῶσι τῶν ἐκάστοτε ὑπὸ τῆς ἐταιρίας πραγματοποιούμενων κερδῶν, ἀφ' ἐτέρου δὲ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως οὐδαμῶς δέχεται ὅτι διὰ τοῦ ἰσολογισμοῦ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς ἐξ αὐτῆς τοῦ 1892 καὶ τῆς ἐν αὐτῷ ἀναγραφῆς τοῦ μερίσματος, ἡ ἐταιρία ἐποίησεν ἀπλῶς πρότασιν πρὸς τοὺς μετόχους, ὅπως δεχθῶσι νὰ μετὰσχῶσι τῶν κερδῶν, ἵνα θεωρηθῇ ὅτι ἡ πρότασις αὕτη ἐχρηζεν ἀποδοχῆς ἐκ μέρους τῶν με-

τόγων, πρὸ τῆς ὁποίας ἡ προτείνασα ἡδύνατο νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν πρότασιν, ἀλλ' ὅτι ἡ ὑπαρξὶς τῶν κερδῶν καὶ ἡ ἀναγραφὴ αὐτῶν ἐν τῷ ἰσολογισμῷ ὡς διανεμητέων δικαιοῶν κατὰ τὸ καταστατικὸν τοὺς μετόχους νὰ ζητήσωσι τὴν πληρωμὴν, ἐν ἄλλαις λείψουσιν, ὅτι τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα ἀποτελοῦσι τὴν πραγματικὴν προϋπόθεσιν, ὑφ' ἣν κατὰ τὴν ἡδὴ συνωμολογημένην ἐταιρικὴν σύμβασιν πᾶν δικαίωμα τῶν μετόγων καθίσταται ἐνεργόν, μὴ ὑποκείμενον εἰς μεταβολὴν διὰ μεναγενεστέρως μονομεροῦς δηλώσεως ἐκ μέρους τῆς ἐταιρίας ὅτι ἀνακαλεῖ τὴν ἐν τῷ ἰσολογισμῷ δηλωσιν καὶ δὲν ἐννοεῖ νὰ ἐκπληρωσθῇ τοῦ ὑποχρέωσιν τῆς. "Ὅθεν ἀάσιμος ἐλέγχεται ὁ τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος ὅτι τὸ ἐφετεῖον παρεβίασε τὰς περὶ συμβάσεων ἀρχάς, καθ' ἃς ἀπαιτεῖται ἡ ὑπαρξὶς δύο τοῦλάχιστον προσώπων καὶ ἡ σύμπτωσης τῆς βουλήσεως αὐτῶν, ἡ δὲ παρὰ τοῦ ἐνὸς πρότασις ἀνακαλεῖται ἐφ' ὅσον δὲν ἐγένετο ἀποδεκτὴ παρὰ τοῦ ἐτέρου μέρους.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον δέχεται ἀφ' ἐνὸς μὲν, ὅτι κατὰ τὴν Β' ἐξαμηνίαν τοῦ 1892 ὑπῆρξαν ἀληθῶς κέρδη καὶ ἀνεγράφησαν ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ἐν τῷ σχετικῷ ἰσολογισμῷ ὡς διανεμητέα, ἀφ' ἐτέρου δὲ ὅτι κατὰ τὸ καταστατικόν, ἔπερ ἔλαβε ὑπ' ὄψει καὶ ἐξετίμησεν ἐν τῷ συνόλῳ αὐτοῦ, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀποδεικνύεται, ἡ συνδρομὴ τῶν πραγματικῶν τούτων ἔρων ἰδρῦει ὀριστικῶς τὸ δικαίωμα τῶν μετόγων, μὴ δυνάμενον νὰ ἐπηρεασθῇ ἐκ μεταγενεστέρως ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ἢ καὶ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μετόγων περὶ ἀνακλήσεως ἡ ματαίωσης οἰαδήποτε τῆς ἀντιστοίχου ὑποχρέωσης τῆς ἐταιρίας, εἰμὴ ὡς πρὸς μόνους τοὺς μετόχους, οἵτινες μετασχόντες τῆς γενικῆς συνελεύσεως συνήνεσαν εἰς τὴν νέαν ἀπόφασιν τῆς ἐταιρίας καὶ παρητήθησαν οὕτω τῶν κεκτημένων δικαιωμάτων των. Οὕτω δ' ἀπορηνόμενον τὸ ἐφετεῖον, εἰς οὐδὲν ἀνοιτιολόγητον ὑπέπεσεν, οὔτε διάταξιν τινὰ τοῦ δικονομικοῦ ἢ οἰοῦντοτε δικαίου παρεβίασεν, ἐξ ἐναντίας δὲ συνεμορφώθη πρὸς τὰ ἄρθρα 170 καὶ 391 τῆς Πολ. Δικονομίας, καθ' ἃ τὰ ἔγγραφα δέον νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῶν καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 18 τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου, καθ' ὃ τὸ ἐταιρικὸν συνάλλαγμα κανονίζεται καὶ ἀπὸ τὰς συμφωνίας τῶν συναλλαττομένων, ἐφ' ὅσον διάταξις τοῦ ἀναγκαστικοῦ δικαίου δὲν ἀντίκειται, ὅπερ ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν συμβαίνει καὶ πάντες οἱ ἐπὶ τῆς ἐναντίας ἐκδοχῆς ἐρεϊζόμενοι λόγοι ἀναιρέσεως καταπίπτουσιν (*).

(*) Ἀδηλα καὶ ἀκατανόητα καὶ ἀκαταζήτητα. Οἱ μέτοχοι ἔχουσι δικαίωμα ἀπολήψεως τῶν κερδῶν. ἀλλὰ τὸ διοικητικὸν συμβούλιον καὶ ἡ γενικὴ συνέλευσις δὲν ἔχουσι δικαίωμα ἀνακλήσεως τοῦ προσδιορισμοῦ τῶν κερδῶν, ἡ δὲ ἐναντία ἀπόφασις τῆς γενικῆς συνελεύσεως ὑποχρεοῖ μόνον τοὺς κατ' αὐτὴν παρόντας! Ἡ ἄλλο τι θέλει νὰ εἴπῃ ἡ ἀπόφασις ἡ ἀντρέπεται ὅλη ἡ θεσμοθεσία περὶ τῶν ἀνωνύμων ἐταιριῶν. Δυσὶν θάτερον ἢ ὁ ἐν τῷ ἰσολογισμῷ καθορισμὸς τῶν κερδῶν δὲν ἦτο ἀκριβολογικὸς καὶ ἡ μεταγενεστέρως ἀνάκλησις τοῦ ἐπανεφέρε τὴν ἀπαιτούμενην ἀκρίβειαν καὶ οὐδεὶς λόγος ἡδύνατο γενέσθαι

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν εἰρημένων φανερόν γίνεται ὅτι καὶ ὁ ἕτερος λόγος ἀναιρέσεως ὅτι τὸ ἐφετεῖον μετέβαλε τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς δεχθὲν τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἐταιρίας ὡς ἀπορρέουσαν οὐχὶ ἐκ τοῦ καταστατικοῦ διὰ τῆς συνδρομῆς τῶν διαληθέντων πραγματικῶν ἔρων, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἰσολογισμοῦ καὶ τῆς ἐν αὐτῷ δηλώσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ὡς δημιουργησάσης αὐτοτελῶς τὸν ἐνοχικὸν δεσμὸν, ἐλέγχεται ἀνυπόστατος ὡς ἐπὶ ψευδοῦς προϋποθέσεως ἐρεϊζόμενος.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, χωρὶς νὰ ὑποπῇ εἰς ἀντίφασιν τινὰ, ἐδέχθη ὅτι ἡ ἐν τῷ ἰσολογισμῷ ρήτρα περὶ τοῦ χρόνου τῆς πληρωμῆς τοῦ μερίσματος ὀρισθημένου διὰ μεταγενεστέρως ἀποφάσεως τοῦ συμβουλίου, ἐνέχει μὲν τὸν προσδιορισμὸν προθεσμίας, πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς ὁποίας οἱ πιστωταὶ δὲν δύνανται νὰ ἀπαιτήσωσι παρὰ τῆς ὀφειλέτιδος ἐταιρίας τὴν πληρωμὴν, ἀλλ' ὁ προσδιορισμὸς οὗτος, καθ' ἣν ἐν τῇ ἀνεξελέγκτῳ αὐτοῦ ἐξουσία ἔδωκεν ἐρμηνείαν εἰς τὸν ἰσολογισμὸν ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς σχετικὰς ἐκθέσεις, ἃς ἔλαβεν ὑπ' ὄψει καὶ ἐξετίμησε, ἄρα καὶ τὴν ἀπὸ 10 Ἀυγούστου 1893 ἐκθεσιν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ἣν ἐπεκαλέσθη ἡ ἀναιρεσεῖσα, δὲν ἐνεῖχε τὴν ἐννοίαν τῆς κατὰ τὸ δοκοῦν τῇ ὀφειλετρίᾳ ἐκ τῆς αὐθαίρετου αὐτῆς θελήσεως ἐξαρτήσεως τοῦ κανονισμοῦ τῆς ἡμέρας, ἀλλὰ τὴν ἐννοίαν προθεσμίας, ἥς τὸ ἀπώτατον ὅριον δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ τέρμα τῆς α' ἐξαμηνίας τοῦ 1893. Ἀφ' οὗ δὲ τὸ ἐφετεῖον οὐ μόνον ἀπέκρουσε τὴν ἐκδοχὴν, ὅτι ἡ ἐταιρία εἶχεν ἔλευθεραν τὴν αἴρεσιν ὡς πρὸς τὴν πληρωμὴν ἢ τὸν χρόνον αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ ἐδέχθη ὅτι κατὰ τὸ καταστατικὸν τὸ ἥδη κτηθὲν δικαίωμα τῶν μετόγων, ὥπως ἀξιώσωσι τὴν πληρωμὴν ἅμα τῇ λήξει τῆς α' ἐξαμηνίας τοῦ 1893, δὲν ἡδύνατο νὰ καταστῇ ἄπρακτον δι' ἐναντίας ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μετόγων, ἔπειτα ὅτι ἀπήτησε σαφῶς καὶ ἀπέρριψεν ὡς ἀχρηστον τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς ἀναιρεσεῖουσης ὅτι ἡ γενικὴ συνέλευσις ἐνέκρινε τὴν ἀπροσδιόριστον ἀναβολὴν τῆς πληρωμῆς, οὐδ' εἶχε κατ' ἀκολουθίαν ἀνάγκην νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει τὸ πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἀχρήστου τούτου ἰσχυρισμοῦ ἐπικληθὲν διὰ τῶν προτάσεων τῆς ἀναιρεσεῖουσης πρακτικὸν τῆς συνελεύσεως, ὅθεν πάντες οἱ ἀντικείμενοι λόγοι

περὶ κερδῶν καὶ συμμετοχῆς ἐν αὐτοῖς, ἡ ἦτο ψευδής καὶ τότε ἀνοίγεται ἄλλη βεβαίως προστασία καὶ οὐχὶ ἡ τῆς ἀδοκίμου ἐφαρμογῆς τῶν περὶ συμβάσεων καὶ τοῦ ἀνακλητοῦ αὐτῶν διατάξεων καὶ τοῦ περιορισμοῦ τῶν ἀποφάσεων τῶν γενικῶν συνελεύσεων, ἐπὶ μόνων τῶν μετασχόντων ἐν αὐταῖς. Τὸ ἀντικείμενον ἐν γένει τῆς ὑποθέσεως φέρεται ἀρκούντως ἀπροσδιόριστον ἐν τῇ προκειμένῃ ἀποφάσει καὶ δὲν δύναται τις νὰ διακρίνῃ σαφῶς διὰ μέσου τῆς θολῆς ἀμφιβολίας τῶν αἰτιολογιῶν, ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὅποιον δύναται τις νὰ παρατηρήσῃ εἶναι ὅτι γενικῶς αἱ ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου δὲν ἀνάγονται εἰς περιοπὴν γενικῆς καὶ ἀπὸ ἀρχῶν ἐπισκοπῆσεως τῶν θεμάτων διὰ τὴν ἐν τῷ μέλλοντι ἐφαρμογὴν των καὶ ποδηγέτησιν, ἀλλ' ἐκ μικρολόγου ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν περιπτώσει ἐμβαλωματικῆς ἐρμηνευτικῆς, ἡ ὁποία εἶναι ἀναξία τοῦ προορισμοῦ τοῦ Ἀρείου Πάγου.

ἀναιρέσεως ἀποδεικνύουσιν ἀπορριπτέοι, ὡς καὶ ὁ ἀναγόμενος εἰς τὴν τοιαύτην τῆς διαληφθείσης ρήτρας τοῦ ἰσολογισμοῦ ἐρμηνεύειαν. ἀφ' οὗ δι' αὐτῆς οὐδεὶς κανὼν τοῦ δικαίου παρεβιάσθη.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Νόμου 28Ε' τοῦ 1882, τόκος ἐπὶ τόκων ἢ ἄλλων προσόδων, οἷον μισθωμάτων, εἰσοδημάτων διηνεκῶν ἢ προσκαίρων ὀφείλεται ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς καὶ κατὰ συνέπειαν αὐτῆς μόνον ἐπὶ τῶν καθυστερουμένων τοιούτων δι' ὀλοκλήρον τοῦλάχιστον ἔτος ἢ διὰ μίαν χρῆσιν ὡς πρὸς τὸ Δημόσιον, τὸ δὲ μέρος τῆς ἀνωνύμου μετοχῆς ἐστὶ πρόσδοδος αὐτῆς, διότι ἀποτελεῖ περιοδικὴν παροχὴν ἀναλογουσαν ἐκάστοτε εἰς τὸ προκαταβληθέν κεφάλαιον τῆς μετοχῆς, ὅπερ δὲν μειοῦται διὰ τῶν παροχῶν τούτων κατ' ἀκολουθίαν τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐπιδικάσαν τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ νομίμους ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς τόκους ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν μερισμάτων, καίτοι δέχεται ὅτι ταῦτα δὲν ἀνάγονται εἰς χρονικὴν περίοδον ὀλοκληρῶ ἔτους, ἀλλὰ μᾶς καὶ μόνον ἐξαμηνίας, ψευδῶς ἡρμήνευσε τὴν διαληφθεῖσαν σαφῆ διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Νόμου 28Ε', ὅπερ ἐπάγεται τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως κατὰ τὸ μέρος τοῦτο, συνωδᾷ τῷ ἄρθρῳ 807 ἐδάφ. 7 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ προσαγομένου συμβολαίου ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ ἀναιρεσιβλήτρια εἰταιρία πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως κατέβαλε τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ πλὴν ἄλλων καὶ δραχ. 3915 καὶ 70)00 δι' ἐπιδικασθέντας τόκους τοῦ ποσοῦ τῶν μερισμάτων ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς καταβολῆς κατ' ἀκολουθίαν, ἀναιρουμένης ἤδη τῆς ἀποφάσεως ὡς πρὸς τὴν ἐπιδίκασιν τῶν τόκων, βάσιμος κατὰ τὸ μέρος τοῦτο ἐξελέγχεται ἡ τῆς ἀναιρεσιβλήτριας αἰτήσις περὶ ἐπιστροφῆς τῶν καταβληθέντων, νομίμως ὑποβαλλομένης διὰ τοῦ ἀναιρετηρίου, συνωδᾷ τῷ ἄρθρῳ 834 τῆς Πολ. Δικονομίας, τῶν ἐνστάσεων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὅτι κατὰ τὸ αὐτὸ συμβόλαιον ἡ καταβολὴ τῶν χρημάτων ἐγένετο ἐπὶ τῇ ἐκατέρωθεν παραδόσει τῶν περὶ τῶν μερισμάτων ἀποδείξεων, καὶ ὅτι ἡ αἰτήσις περὶ ἐπιστροφῆς τῶν χρημάτων εἶναι ἀπαράδεκτος ἢ ἀβάσιμος, μὴ διαλαμβάνουσα περὶ τῆς παραδόσεως ταύτης, μηδὲ περιέχουσα δηλωσιν περὶ ἐπιστροφῆς τῶν ἐν λόγῳ ἀποδείξεων, κρινομένων ὡς ἀπορριπτέων, ἀφ' οὗ ἡ παράδοσις τῶν ἀποδείξεων δὲν ἦτο στοιχεῖον τῆς περὶ ἐπιστροφῆς τῶν χρημάτων αἰτήσεως, ἀλλ' ἐνστάσις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, δὲν ἐγένετο δὲ ἡ παράδοσις αὕτη ἐπὶ τῇ καταβολῇ τῶν τόκων, ἀλλ' ἐπὶ τῇ καταβολῇ αὐτῶν τῶν μερισμάτων, ἥτοι τοῦ μὴ ἀναιρουμένου μέρους τῆς καταψήφισεως, ὡς ἐκ τῶν εἰρημένων συμβολαίων ἀποδεικνύεται (*).

(*) Πάλιν ἡ αὕτη περιωρισμένη ἐρμηνευτικὴ. Πρὸς δικαιολογίαν τάχα τῆς μὴ ἀνάγκης προσφορᾶς τῆς ἀποδόσεως τῶν μερισματοποδείξεων φέρεται ὅτι ἡ προσφορὰ δὲν ἦτο στοιχεῖον τῆς αἰτήσεως, ἀλλ' ἐνστάσις καὶ ἡ παράδοσις τῶν ἐγένετο ἐπὶ τῇ καταβολῇ τῶν μερισμάτων καὶ οὐχὶ τῶν τόκων αὐτῶν. Περιττολογία ἀφόρητος, ἡ ὁποία ἡδύνατο μόνον νὰ χρησιμεύσῃ ὡς βάσις σφαλερᾶς ἐκδοχῆς ὅτι τάχα ἐὰν ἀνηρεῖτο ἡ

ΠΟΙΝΙΚΗ'

Ἀριθ. 136 (1906) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Β. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Ἐπαγωγὴ τῆς δημοσίας ἐξουσίας πρὸς χρηματισμόν.-ἐκβιάσις.-στοιχεῖα.

Ἐπειδὴ, καθ' ἃ ἐδέχθη τὸ συμβούλιον τῶν πλημμελειοδικῶν διὰ τοῦ βουλευματος αὐτοῦ, ὅπερ τὸ προσβαλλόμενον βούλευμα τοῦ συμβουλίου τῶν ἐφετῶν ἐπεκύρωσεν, ὁ ἀναιρεσιβλήτης δημοσίως ὡς ὑπάλληλος, ἥτοι οἰκονομικὸς ἐφορὸς Φαρσάλων. προσεπάθησε δι' ἐκβιάσεως, ἐπαγωγῶν ὡς ἀπειλὴν κατὰ τοῦ παθόντος καπνεμπόρου Ν. Π^α τὴν δημοσίαν αὐτοῦ ἐξουσίαν νὰ περιποιήσῃ εἰς αὐτὴν ἰδιωτικὸν ὄφελος, ἥτοι ἠπειλήσεν αὐτὸν ὅτι ἂν δὲν λάβῃ παρ' αὐτοῦ δραχ. τρισχιλίας δὲν θὰ προβῇ, εἰς τὴν σύνταξιν πρωτοκέλλου περὶ καταστροφῆς 750 ἐκάδων βεβλαμμένου καπνοῦ, δι' οὗ ἦτο ὁ παθὼν χρεωμένος εἰς τὸ Δημόσιον, ὁρθῶς ἄρα ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ἐκδοχῇ τὸ συμβούλιον τῶν πλημμελειοδικῶν ἔκρινεν ὅτι ἡ ἀποδοθεῖσα τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ πρᾶξις ἔφερε τὸν χαρακτῆρα τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 369 τοῦ Ποιν. Νόμου προβλεπομένου καὶ κολαζομένου ἀδικήματος τῆς ὑπὸ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων τελουμένης διὰ καταχρήσεως τῆς δημοσίας αὐτῶν ἐξουσίας εἴτε πρὸς ἐκτέλεσιν εἴτε πρὸς παράλειψιν τῶν καθήκοντων αὐτῶν ἐκβιάσεως καὶ καλῶς ἐφήρμοσε τὸ ἄρθρον τοῦτο, καθ' ὃ οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι, οἱ ἐπάγοντες ὡς ἀπειλὴν τὴν δημοσίαν αὐτῶν ἐξουσίαν καὶ προσπαθοῦντες διὰ τοῦ τοιούτου ἐξαναγκασμοῦ τοῦ ἀπειλουμένου νὰ πορισθῶσιν ἰδιωτικὸν ὄφελος διὰ τῆς οὕτω πως γενομένης ἐκβιάσεως καὶ ἐὰν δὲν ἐπέτυχον τοῦ σκοποῦ τοῦτου τιμωροῦνται, διότι πάντα τὰ τοῦ ἀδικήματος τοῦτου συστατικὰ στοιχεῖα καθ' ἃ προεβλήθη συντρέχον ἐντελῶς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καὶ οἱ διὰ τοῦ ἀναιρετηρίου καὶ τῶν ἐγγράφων προτάσεων διατυπούμενοι λόγοι ἀναιρέσεως ὅτι δὲν βεβαιοῦται ἐν τῷ βουλευματι τοῦ συμβουλίου τῶν πλημμελειοδικῶν ὅτι τὸ ὄφελος ὅπερ προσεπάθησε νὰ πορισθῇ ὁ ἀναιρεσιβλήτης ἦτο παράνομον, καὶ ὅτι ὡς ἐκ τούτου δὲν ἦτο ἐφαρμοστέον τὸ ἄρθρον 369, ὅπερ ἀπαιτεῖ νὰ γίνηται ἡ προσπάθεια πρὸς πορισμὸν τοιαύτης ὠφελείας δι' ἐκβιάσεως κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, ἐξελέγχονται ἀνυπόστατοι.

Ἀριθ. 137 (1906) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ
Ἐξύβρισις διὰ τοῦ τύπου.-βεβαίωσις κυκλοφορίας.-ἀναπομπή.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ἐτυμηγορίας, ἐφ' ἧς ἐστηρίχθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, οἱ ἐνορκιοὶ ἐδέχθησαν

ἀπόφασις καὶ οἰὰ τὰ μερίσματα, δὲν θὰ ἦτο δυνατὴ ἡ διάταξις τῆς ἀποδόσεως αὐτῶν διὰ τὴν μὴ προσφορὰν τῆς ἀποδόσεως τῶν μερισματοποδείξεων. Ἀντὶ ὧν τούτων, ἡδύνατο νὰ ρηθῇ ἡ γενικὴ ἀλήθεια ὅτι αἱ μερισματοποδείξεις δὲν εἶναι ἄλλο τι εἰμὴ ὅ,τι λέγει τὸ ὄνομα τῶν, ἥτοι ἀποδείξεις ὀφειλῆς καὶ οὐδὲν πλεον, ὥστε δὲν ἡδύνατο νὰ ἀναβιβασθῇ εἰς τὴν ἐννοίαν ἀναγκαίας ἀντιπαροχῆς τῆς καταβολῆς ἵνα ἀπαιτῆται ἡ εἰς τοιοῦτήν προσφορὰ.

ὅτι οἱ ἀναιρεσεῖοντες ἐκ συστάσεως διὰ διατριβῶν δημοσιευθεῖσων εἰς τὰ ὑπ' ἀριθ. 1362, 1366, 1369 καὶ 1373 τοῦ 1905 φύλλα τῆς ἐν Βέλω ἐκδομένης ἐφημερίδος «ἡ Θέσσαλις» ἐξυβρίσαν τὸν γυμνασιάρχην Κ. Α'***. Ἀλλ' ἵνα ἐπιβληθῇ εἰς τινὰ ποινὴ ἐπὶ τῷ ἀδικήματι τούτῳ, κατὰ τὸ ἄρθρον 38 τοῦ περὶ ἐξυβρίσεως νόμου, ἀπαιτεῖται οὐ μόνον ἡ δημοσίευσίς τῶν ἐξυβριστικῶν διατριβῶν, ἀλλὰ πρέπει νὰ βεβαιωθῇ καὶ ὅτι αὐταὶ ἐκυκλοφόρησαν ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου οἱ ἐνορκιοὶ διὰ τῆς καταγραφῆς αὐτῶν ἀπαντήσεως εἰς τὸ θετὸν αὐτοῖς δευτέρον ζήτημα ἐδέχθησαν μόνον ὅτι ἐδημοσιεύθησαν αἱ ἐξυβριστικαὶ διατριβαί, χωρὶς νὰ βεβαιώσωσι καὶ ἂν ἐκυκλοφόρησεν τὸ δημοσίευμα, ἐν ᾧ αἱ ἐξυβριστικαὶ αὐταὶ διατριβαί, ὡς ἀπαιτεῖ τὸ εἰρημένον ἄρθρον 38 τοῦ περὶ ἐξυβρίσεως Νόμου.

Ἐπειδὴ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις στηριχθεῖσα ἐπὶ τοιαύτης ἐτυμηγορίας εἶναι ἀναιρετέα ἐπὶ ψευδεῖ ἐρμηνείᾳ καὶ ἐσφαλμένῃ ἐφαρμογῇ τῶν περὶ τοῦ ἀδικήματος τῆς ἐξυβρίσεως διατάξεων τοῦ Ποιν. Νόμου.

Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἐξηγτηλῆθῃ ἡ κατηγορία, μὴ ἐξετασθέντος ὑπὸ τῶν ἐνόρκων καὶ τοῦ περιστάτικου τῆς κυκλοφορίας τῶν ἐξυβριστικῶν διατριβῶν καὶ ἄνευ τῆς τοιαύτης ἐξετάσεως δὲν δύναται ὁ Ἀρειὸς Πάγος νὰ ἐφαρμόσῃ τὸν νόμον. Ἀνάγκη ἄρα, ἀναιρουμένης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, νὰ παραπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς ἄλλο ἰσοβάθμιον καὶ ἑμοσιεῖς δικαστήριον ἵνα ἐκ νέου ἐξετασθῇ ἡ εἰς τὸν ἀναιρεσεῖοντα ἀποδοθεῖσα κατηγορία τῆς ἐξυβρίσεως (*).

(*) Τὸ αἰώνιον ζήτημα τὸ ὅποιον λύει κατὰ τὸ δοκοῦν ἡ νομολογία τοῦ Ἀρειοῦ Πάγου καὶ ὑπὸ ποικίλης μορφᾶς, ὡς ἄλλοτε παρατηρήσαμεν Περβλ. τὴν ἐν σ. 360 XVI ὑπὸ τὴν 108 Α.Π. σημειώσιν μας, χωρὶς ἀτυχῶς νὰ δυνηθῇ νὰ πείσῃ οἰονδήποτε περὶ τῆς ὀρθότητος τῆς ἐπαμφοτερίζουσας ἡ μᾶλλον ἐπεκατοντερίζουσας ἐκδοχῆς του. Αὐτὸ τὸ δὲν ἐξηγτηλῆθῃ ἡ κατηγορία εἶναι αὐτόχρημα αὐθαίρετον καὶ ἀδικαιολόγητον. Δυσὶν ἑτέρον: ἡ ἡ βεβαίωσις ὅτι ἡ διατριβὴ κατεγρήθη ἐν ἐφημερίδι: ἐνέχει τὴν βεβαίωσιν τῆς κυκλοφορίας καὶ θὰ ἦτο προτιμότερον τῷ ὄντι νὰ ἐδέχτο τοῦτο ὁ Ἀρειὸς Πάγος, θεωρῶν ἀρκούσαν καὶ ἐνεγομένην τὴν πολυτίμον ταύτην διαβεβαίωσιν ἢ δὲν ἀποτελεῖ τοιαύτην βεβαίωσιν, ἐν ἄλλαις λέξεσι δὲν ὑπάρχει ἡ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἀδικήματος κυκλοφορία, καὶ ὁ ἀναιρεσεῖων ἦτο ἀπολυτέος, καθὼς τιμωροῦνται δι' ἀνυπαρκτον ἀδικήμα. Ἐν τῇ ἄνω σημειωθεῖσῃ παραπομπῇ φαίνεται ὁ Ἀρειὸς Πάγος συντασσόμενος τῇ ἄνω ἐκδοχῇ, μάλιστα ὅταν ἐν τῷ κατηγορητηρίῳ ὑπάρχουσιν ὅλα τὰ στοιχεῖα, παραλείπονται δὲ ταῦτα ἐν τῇ κηρύξει τῆς ἐνοχῆς, ἐπιδεικνύων ὡς πρόδηλον τὴν μὴ ἐξάντλησιν τῆς κατηγορίας, ἀκριβῶς ἐν τῇ περιπτώσει καθ' ἣν αὕτη πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἀπολύτως ἐξηγτηλῆμένη, διότι, ἀφ' οὗ ἡ ἀπλὴ περὶ καταχωρίσεως ἐν φύλλῳ ἀπάντησις δὲν θεωρεῖται ἔχουσα τὴν ἐννοίαν τῆς κυκλοφορίας, τότε ἡ ἐπὶ τῇ διὰ τοῦ κατηγορητηρίου ἐρωτῆσει ἐὰν ὑπῆρχεν ἐξυβρίσις καταχωρηθεῖσα ἐν κυκλοφορήσῃ φύλλῳ ἀπάντησις ὅτι ὑπάρχει ἐξυβρίσις καταχωρηθεῖσα ἐν φύλλῳ, οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ἀπάντησις ἐξυβρίσεως ἄνευ κυκλοφορίας. Καλὰ εἶναι αἱ ἐξοικονομήσεις, ἀλλ' ἀρίστη πασῶν ἡ εὐθεΐα καὶ ἀβίαστος ἡμηνεία καὶ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου.

Ἀριθ. 138 (1906) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΝΙΔΕΡ

Ἐλευθέρως ἐνυλακισμένου δι' ἀπάτης. - στοιχεῖα. - ἀπλὴ συμβουλὴ κρινουμένη ὡς ἀπάτη. - τιμωρία δικαστῶν. - ἀμέλεια περὶ ἐκδοσὶν ἀποφάσεως ἐν πρωτοδικῇ κρατῆσει. - τιμωρία δικαστῶν.

Ἐπειδὴ τὸ τιμωρῶν τὴν δι' ἐξαπατήσεως γενομένην ἐλευθέρωσιν φυλακισμένου ἄρθρον 181 ἐδάφ.

(*) Διὰ τῆς προκειμένης ἀποφάσεως ἀνοίγεται εὐέλπις ὁρίζων ἀληθινῆς προστασίας κατὰ τῆς ἀγαλινώτου αὐθαιρέσιος. Ὁφειλέτης τοῦ Δημοσίου συνελήφθη καὶ ἐπαγαγὼν ἀντιρρήσεις καὶ προσαχθεὶς τῷ προέδρῳ, παρεπέμφθη δικαστηρίῳ, ὃ δὲ γραμματεὺς, ἐξοικονομῶν τὰ πράγματα, ἐστειλεν αὐτὸν διὰ σημειώματός του εἰς τὸ ἀστυνομικὸν κατάστημα μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς μὴ ἐν τῷ ἄμ. ἐκδοθείσης ἀποφάσεως. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης τὸ συλληφθὲν αὐτὸ ἡμῶν ἐλθμονήθη. Τὸ δικαστήριον κατηνάλωσε δέκα ὁλοκληροῦς ἡμέρας διὰ τὴν ἐκδοσὶν θαυμασίας ἀποφάσεως, κατὰ τὴν ὁποίαν, χωρὶς νὰ λαμβάνηται πρόνοιά τις διὰ τὸ ἐν τῇ ἀστυνομίᾳ κρατούμενον ἡμῶν, διέταξεν ἀποδείξει διεξαχτέας ἐντὸς 14 ἡμερῶν, διὰ τῶν ὁποίων ἡνοίγετο ἡ μέθοδος τῶν παρατάσεων, τῶν ἐφέσεων καὶ τῶν περαιτέρω κρατήσεων τοῦ ἡμῶν ἐν τῇ ἀστυνομίᾳ. Ἐν τῷ μεταξύ ὁ ἀστυνόμος, μὴ γνωρίζων τί νὰ κάμῃ τὸ παρ' αὐτῷ κατατεθειμένον φορολογικὸν μπαούλο, ἠρώτησε τὸν ἀποστείλαντα αὐτὸ γραμματέα, ὅστις περιωρίσθη νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἀπορίαν τοῦ πῶς κρατεῖται ἀκόμῃ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἐν τῇ ἀστυνομίᾳ. Ὁ ἀστυνόμος συμμερισθεὶς αὐτὴν νομιμώματα καὶ διὰ νὰ ἀποκρεμάσῃ ἀπ' αὐτοῦ τὸν κίνδυνον μιᾶς παρανόμου κατακρατήσεως, ἀπέλυσε τὸ ἡμῶν. Τοῦτο ἐτάραξε τὸ δικαστικὸν σαῖσιλ καὶ ἐπὶ τῇ ἀπορίᾳ ταύτῃ ὁ γραμματεὺς παρεπέμφθη ὑπὸ τοῦ συμβουλίου τῶν ἐφετῶν ἐπὶ δι' ἀπάτης ἀποφυλακίσει τοῦ φορολογικοῦ καὶ δικαστικοῦ ἡμῶν. Ἀγνοεῖ ἀληθῶς τις τί νὰ πρωτοθαυμάσῃ. Τὴν πολιτικὴν ἐλευθερίαν ἢ τὴν δικαστικὴν δικαιοκρίσιαν τὴν ὁποίαν τάχα ἐξηγάσεν ἡ ἰσοδοῖς. — Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρειοῦ Πάγου συζήτησιν, ὁ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελεὺς κ. Α. Ταϊσανόπουλος ἔλεξε τάδε:

«Ὡς λόγος ἀναιρέσεως προτείνεται ὅτι κατὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἡμηνυθῇ τὸ ἄρθρ. 181 § τοῦ Ποιν. Νόμου, ἅτε μὴ συντρέχοντων στοιχείων τῆς ἐλευθέρωσιν τοῦ πολιτικῶς κρατουμένου.

«Ὁ λόγος τῆς ἀναιρέσεως εἶναι βάσιμος, διότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 1008 Πολ. Δικονομίας, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Νόμου ΒΧΟΤ, ἐὰν ὁ ὀφειλέτης συλλαμβανόμενος φέρῃ ἀντιρρήσεις κατὰ τῆς προσωπικῆς κρατήσεως, προσάγεται ἀμέσως ἐνώπιον τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν, ὅστις παραχρῆμα παραπέμπει τὰς ἀντιρρήσεις εἰς ὑπ' αὐτοῦ συγκαλούμενον δικαστήριον. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 1009, ἐὰν δὲν ἐγενῶν παντάπασιν ἀντιρρήσεις ἢ ἀπερρίφθησαν, ὁ ὀφειλέτης ἄγεται εἰς τὴν διὰ τοὺς πολιτικῶς κρατουμένους προσδωρισμένην φυλακὴν. Ἐκ τῶν ἄρθρων δὲ τούτων σαφῶς καὶ ἀνεκδοκίμως προκύπτει ὅτι καὶ τὸ δικαστήριον, εἰς ὃ παραπέμπονται αἱ ἀντιρρήσεις, ὀφείλει ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ ν' ἀποφανθῇ ἐπὶ τῶν ἀντιρρήσεων καὶ ἢ ν' ἀποδεχθῇ ἢ ν' ἀπορρίψῃ αὐτάς, ὅπως κανονισθῶσι τὰ κατὰ τὴν φυλάκισιν ἢ ἀπόλυσιν τοῦ ὀφειλέτου, ὅστις ἴσταται μετέωρος, μὴ ἐπιτρεπομένου, κατὰ τὸ ἄρθρ. 1009, μῆτε εἰς τὰς πολιτικὰς φυλακὰς νὰ ὀδηγηθῇ. ἐκκρεμῶν οὓτων τῶν ἀντιρρήσεων, μῆτε εἰς ἄλλον τρόπον νὰ κρατηθῇ ὁ

2 Ποιν. Νόμου περιλαμβάνει προφανώς ἐν τοῖς στοιχείοις αὐτοῦ τὸν κατὰ τὴν νομικὴν περὶ τῆς ἀπάτης ἔννοιαν ἀποτελοῦντα ταύτην οὐσιώδη ἔρον τῆς ἐν γνώσει καὶ μετὰ βολίας προαιρέσεως ἀλλοιώσεως τῆς ἀληθείας διὰ παραστάσεως ψευδῶν γεγονότων ὡς ἀληθῶν ἢ ἀποσιωπήσεως τούτων. Τὰ ὑπὸ τοῦ προσβάλλομένου δ' ἤδη βουλεύματος, κατὰ τὴν ἀνεξέλεγκτον ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου κρίσιν

νευ προσδιορισμοῦ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου. Καὶ ἄλλοτε, κύριοι, ἔλαβον ἀφορμὴν νὰ εἰπω πρὸς ὑμᾶς ὅτι ἡ διάταξις περὶ ἀντιρρήσεων τοῦ συλλαμβανομένου καὶ περὶ προσαγωγῆς αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ προέδρου εἶναι οὐσιώδης καὶ ἐπιτακτικὴ, ὡς ἀποτελοῦσα ἐγγύησιν τῆς ἐλευθερίας τῶν πολιτῶν. Ὁ ὀφειλέτης δύναται ν' ἀμφοσθητῇ τὴν ταυτότητά του ἢ νὰ προτείνῃ ἀκυρότητα τῆς διαδικασίας ἢ ἐξόφλησιν. Ἐὰν δὲ γίνωσι δεκτὰ ταῦτα, ματαιοῦται τότε ἡ προσωπικὴ κρίτησις. Τσθέντος δὲ τοῦ ὀφειλέτου εἰς τὴν διὰ τοὺς πολιτικῶς κρατουμένους φυλακὴν, καίπερ αἰτηθείσης τῆς προσαγωγῆς αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ προέδρου, ἡ φυλακίσις ἀκυροῦται διὰ τὴν παράλειψιν ταύτην, ὃ δὲ δικαστικὸς κλητὴρ τιμωρεῖται. Ἐὰν δ' ἐγένοντο ἀντιρρήσεις, πρὸ τῆς ἐκδικάσεως αὐτῶν δὲν ἐπιτρέπεται κατ' οὐδέναν λόγον ν' ἀχθῇ εἰς τὴν διὰ χρέη φυλακῆν, διότι, εὐθὺς ὡς τεθῇ εἰς τοιαύτην φυλακὴν, ἀπόλλυται τὸ δικαίωμα τῆς ταχείας ἐκδικάσεως τῶν ἀντιρρήσεων πρὸ τῆς ἐκτελέσεως τῆς προσωπικῆς κρατήσεως καὶ τῆς ματαιώσεως αὐτῆς, ἐὰν αἱ ἀντιρρήσεις κριθῶσι βάσιμοι. Μέχρι δὲ τῆς ἐκδικάσεως τῶν ἀντιρρήσεων, ἂν ἀπαιτηθῇ χρόνος δι' αὐτήν, ἐφαρμόζεται τὸ 2 ἰδέφιον τοῦ ἄρθρ. 1009, καθ' ὃ ἐπὶ τῆς πορείας ὁ πολιτικῶς κρατηθεὶς ἐπιτρέπεται νὰ φυλαχθῇ εἰς συνθήκη τινὰ φυλακίσεως οἶκον ἢ καὶ εἰς πάντα οἶκον ὑφισταμένης φυλακῆς πρὸς ἀσφάλειαν κλπ. Ἡ διάταξις αὕτη προβλέπει περὶ τῆς περιπτώσεως τῆς πορείας, πρὸς τὴν δυνατόν νὰ ἐξομοιωθῇ καὶ ἡ περιπτώσις τοῦ πολιτικῶς κρατηθέντος. Ὅστις ἐζήτησε μὲν νὰ προσαχθῇ ἐνώπιον τοῦ προέδρου πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ἀντιρρήσεων αὐτοῦ, ἀλλὰ δὲν κατώρθωσε τὴν ἐκδίκασιν αὐτῶν. Ὅπωςδὲποτε ἡ προσωρινὴ αὕτη φύλαξις δὲν παραβιάζει συμφέρον τι τοῦ συλληφθέντος, ἐν ᾧ ἡ μεταγωγὴ αὐτοῦ εἰς τὴν φυλακὴν, τὴν διὰ τοὺς πολιτικῶς κρατουμένους προσδιωρισμένην, εἶναι ὀριστικὸν μέτρον καὶ ματαιώνει τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἀντιρρήσεων πρὸ τῆς ἐκτελέσεως τῆς προσωπικῆς κρατήσεως, ἀνοίγουσα τὸ στάδιον εἰς νέαν τακτικὴν δίκην ἀνακοπῆς κατὰ τῆς ἐκτελέσεως, ὅτε πλέον ἡ δίκη αὕτη εἰσερχομένη εἰς τὸ στάδιον τῆς χρονιότητος δὲν διεξάγεται μετὰ τῆς ἄκρας ταχύτητος, ἣν ἐπιβάλλει ὁ νόμος ἐπὶ τῆς ἐκδικάσεως τῶν ἀντιρρήσεων κατὰ τὴν σύλληψιν. Τότε, κύριοι, ἔφερον πρὸς ὑποστήριξιν τὴν γνώμην τοῦ Γκαρσονέ, ἐμνησθέντος τὸ ἄρθρον 788 τῆς Γαλλικῆς Πολ. Δικονομίας περὶ προσδιωρισμένης φυλακῆς, ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸ ἡμέτερον ἄρθρον 1009, λέγοντος δὲ τὰ ἑξῆς: «Ἡ διάταξις αὕτη ἐπιδέχεται ἀπαραιτήτους μεταστροφάς, καὶ πλὴν τῆς ἀνωτέρας βίας. ἥτις παρκαλῶσει τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῆς, ἐπιτρέπεται εἰς τὸν κλητῆρα νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ δικαστηρίου νὰ προσδιορισθῇ ἄλλος τόπος καὶ ἰδιωτικὴ μάλιστα οἰκία, ἐν ᾗ ὁ ὀφειλέτης νὰ φυλαχθῇ ἐπιτηρούμενος κατὰ τὴν πρῶτὴν νύκτα, ὅπως ἐξαχθῇ ἐξ αὐτῆς καὶ φυλακισθῇ τὴν ἐπαύριον». Κατὰ ταῦτα ἐπομένως παρανόμως δίδωσι ὁ ἀναιρεσίων ἐξέδωκεν ἐγγράφον προσωρινῆς κρατήσεως τοῦ ὀφειλέτου μέχρι τῆς 2 Νοεμβρίου, ἐν ᾧ τοῦτο ἦτο καθήκον τοῦ δικαστηρίου.

τοῦ συμβουλίου δεκτὰ γενόμενα πραγματικὰ περιστατικά, τὰ θεωρούμενα ὑπ' αὐτοῦ ὡς ἀποτελοῦντα τὴν δι' ἐξαπατήσεως γενομένην ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσέοντος ἐλευθέρωσιν τοῦ φυλακισμένου ὀφειλέτου τοῦ Δημοσίου I. K***, συνίστανται, καθὰ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τοῦ διατακτικοῦ πρὸς τὸ σκεπτικόν τοῦ προσβάλλομένου βουλεύματος προκύπτει εἰς μόνον τὸ ὅτι ὁ ἀναιρεσίων, ἐρωτηθεὶς, ἐξέφρασεν ἀπο-

α' Ἐκ πάντων δὲ τούτων συνάγεται ὅτι τὰς ἀντιρρήσεις τὸ δικαστήριον ὀφείλει ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ καὶ ἐκ τῶν ἐνόντων νὰ ἐκδικάσῃ, προκειμένου περὶ λίαν ἐπείγουσας ὑποθέσεις, ὡς εἰς τὴν προσωπικὴν ἐλευθερίαν ἀφορώσης. Ἀλλ' ἀντὶ τούτου τί συνέβη, κύριοι; Τὸ δικαστήριον συνελθὼν ἐξέδοτο τὴν 6 Νοεμβρίου, ἥτοι 10ῃν ἡμέρᾳ μετὰ τὴν σύλληψιν, ἀπόφασιν, δι' ἣς ἀναβάλλει τὴν ὁριστικὴν αὐτοῦ ἀπόφασιν ἐπὶ τῶν ἀντιρρήσεων μέχρι τῆς ἐξετάσεως μαρτύρων, περὶ ἣς τάσσει προθεσμίαν 15 ἡμερῶν, οὐδὲν δ' ἀτοφαίνεται ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ἀπολύσεως. Τοιαύτη ἡ ἐργασία τοῦ πρωτοδικείου προφανῶς ἀντικειμένη εἰς τὴν διάταξιν τοῦ νόμου, καθ' ἣν ἀμέσως προσάγεται συλλαμβανόμενος ἐνώπιον τοῦ προέδρου ὁ ἔχων ἀντιρρήσεις εἰς τὸ ὑπ' αὐτοῦ συγκαλούμενον δικαστήριον. Ὅταν δ' οὕτω πως ἐκφράζεται ὁ νόμος, προδήλως δεικνύει, ὅτι τὸ συγκαλούμενον δικαστήριον πρέπει ἀμέσως νὰ ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ καὶ οὐχὶ νὰ ζητήσῃ ἀποδείξεις, διότι τοῦτο ἀνάγεται εἰς τὴν τακτικὴν διαδικασίαν τῆς ἀνακοπῆς κατὰ τῆς ἐκτελέσεως καὶ οὐχὶ εἰς τὴν ἐπιτακτικῶς διατασσομένην ἄμεσον ἐκδίκασιν τῶν ἀντιρρήσεων. Οὕτω δὲ ἡ προσωπικὴ κρίτησις, ἥτις ἀναγράφεται ὡς μέσον ἐκτελέσεως ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, μετετρέπη εἰς ποινὴν. Ἦτο καθήκον τοῦ ἀστυνομικοῦ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ν' ἀρνηθῇ τὴν παραλαβὴν τοῦ συλληφθέντος πρὶν ἢ ἰδῇ ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου ἐπιτρέπουσαν τοῦτο, ἐτι δὲ μᾶλλον ἐπεδύλατο αὐτῷ ν' ἀπολύτῃ τὸν συλληφθέντα, διότι ἡ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου οὐδὲν διέλαβε περὶ ἀποροφίας τῶν ἀντιρρήσεων αὐτοῦ. Τὸ καθήκον τοῦτο ἐπεβάλλετο ὡσαύτως αὐτῷ καὶ ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου ἄρθρ. 1009, 1010 κλπ. τῶν ἀπειλουσῶν ποινικὴν καταδίωξιν ἐπὶ παρανόμῳ κατακρατῇσι. Τὴ δ' ἄλλο ἐπραξεν ὁ νῦν ἀναιρεσίων γραμματεὺς τοῦ δικαστηρίου, εἰ μὴ νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος; Ἐπιβεβλημένον δὲ ἦτο εἰς αὐτὸν νὰ πράξῃ τοῦτο καὶ νὰ ἄρῃ τὰ ἐπακόλουθα τῆς προτέρας παρανομίας ἐνεργείας αὐτοῦ, νὰ μὴ ἀφῇσῃ δ' αὐτὰ παρατείνόμενα πρὸς ἀποφυγὴν ποινικῆς καταδίωξεως κατ' αὐτοῦ ἐπὶ παρανόμῳ κατακρατῇσι. Ἀφ' οὗ δὲ ἐξεπλήρωσε καθήκον, προδήλως δὲν διέπραξεν ἀξιόποινον πρᾶξιν καὶ ὅλως ἀδικαιολογῆτως παρεπέμφθη ἐπὶ ἐλευθερώσει φυλακισμένου. Δὲν μεταβάλλει δὲ τὰ πράγματα τὸ ὅτι πρόκειται περὶ διοικητικῆς ἐκτελέσεως, καθ' ἣν ἰσχύουσιν εἰδικοί κανόνες διότι καὶ εἰς τὰς διοικητικὰς ἐνεργουμένας κρατήσεις ἰσχύει ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 1008 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἰσχυριζομένου τοῦ ὑποβαλλόντος τὴν ἀντίρρῃσιν ὅτι δὲν ὑπῆρχε τὸ χρέος, δι' ὃ ἐπεσπύδεται ἡ ἐκτέλεσις, τοῦθ' ὅπερ καὶ δι' ἀνακοπῆς κατὰ τῆς ἐκτελέσεως ἠδύνατο νὰ υποβληθῇ κατὰ τὸ ἄρθρον 23 τοῦ Νόμου περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων τοῦ 1871. Δὲν μεταβάλλει δ' ἐπίσης τὰ πράγματα ἡ γενομένη τροποποίησις εἰς τὸν νόμον τῷ 1900, οὐδὲ δύναται ἐξ αὐτῆς νὰ συναχθῇ ὅτι ἡ δικαιοδοσία τοῦ δικαστηρίου δὲν περιορίζεται ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς δικαιοδοσίας τοῦ προσωρεμένου προέδρου. Τὴν ἀνάγκην τῆς κατεπει-

ρίαν εις τὴν διευθυντὴν τῆς ἀστυνομίας πῶς ἐτι κρατεῖται· εἰς τὰς φυλακὰς ὁ συλληφθεὶς, ἀρῶν τὸ ἐγγράφον περὶ κρατήσεως ἀνέφερεν ὅτι ἔδει νὰ κρατηθῇ μέχρι τῆς 2 Νοεμβρίου 1904, ἡμέρας συνεδριάσεως τοῦ δικαστηρίου πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ὑποβληθεῖσιν ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου ἀντιρρήσεων, οὐδὲν δ' ἕτερον σχετικὸν πρὸς τοιαύτην ἐξαπάτησιν περιστατικὸν ἐκτίθενται· ἐν τῷ βουλευματι. Τὰ τοι-

γούσης ἐκδικάσεως τῶν ἀντιρρήσεων, στηρίζω εἰς τὸ ἄρθρον 1008 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ Νόμου 1900, διότι τὸ ἄρθρον ἡμιλεῖ περὶ ἀμέσου προσαγωγῆς εἰς τὸν πρόεδρον καὶ παραγρῆμα παραπομπῆς τῶν ἀντιρρήσεων εἰς τὸ συγκαλούμενον παρὰ τοῦ προέδρου δικαστήριον. Ἐπικρίνω ὅμως τὴν νέαν τροποποίησιν τοῦ ἄρθρου τούτου τῆς Δικονομίας. Ἡ προτέρα διάταξις ἐλήφθη ἐκ τῶν ἄρθρ. 786 καὶ 787 τῆς Πολ. Δικονομίας τῆς Γαλλίας· ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 806—811, ὑπὸ τὴν ἰσχὺν δὲ τῶν ἄρθρων τούτων, οἱ ἐρμηνεύται τῆς Γαλλ. Πολ. Δικον. καὶ δίδωσι ἐν Carré, ἐν τῇ τῆματι 2678 καὶ 2754 ἐδόχθη ὅτι τοιαῦται ἀποφάσεις δὲν ἐπιζῶσιν εἰς τὴν ἀνάγκην, ἥτις προεκάλεσεν αὐτάς, οὐδ' ἐνέχουσι τὸ οἰκτικόν, μηδὲν προδικάζουσαι τὴν κυρίαν δίκην, κατ' οὐδένα δὲ λόγον δύναται ὁ πρόεδρος ἀποδείξει νὰ διατάξῃ, ἀλλὰ κατὰ τὸ σύστημα τοῦτο ὀφείλει ν' ἀποφανθῇ ἐκ τῶν ἐνόμων ἐξετάζων τοὺς τίτλους καὶ τὰ ἐγγράφα τῆς δίκης, χωρὶς νὰ ἐκδώτῃ ἀπόφασιν περὶ ἀποδείξεως, διότι διὰ τῆς ἐκδόσεως τοιαύτης ἀποφάσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἐπακόλουθα ὅλα τὰ στοιχεῖα καὶ τὰ παραμυμπύοντα τῆς διαδικασίας τῆς ἀποδείξεως, ἤθελεν ἐπέλθῃ βραδύτητες ματαιοῦσαι τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου καὶ ἀσυμβίβαστοι πρὸς τὸ κατεπείγον τῆς ἐνεργείας τοῦ προέδρου, καὶ συγχρόνως ἤθελε προδικαθῇ ἡ κυρία δίκη Barot σελ. 320 ἐν συγγράμματι προεδρικοῦ ἀποφάσεως. Καὶ ὁ Dalloz (Cont. par corp. σελ. 880) λέγει ὅτι «ἐν ὅλῃ, ἥτις θίγει τὸ πολυτιμότεον τῶν ἀγαθῶν, ὁ νόμος ὤφειλε νὰ παράσχω ἐγγυήσεις καὶ μέτρα προσφυγῆς εἰς τὸν συλλαμβανόμενον, τοιοῦτον δὲ μέτρον εἶναι τὸ δικαίωμα, ὅπερ ἔχει οὗτος νὰ προσφύγῃ ἐνώπιον τοῦ προέδρου, ὅπως ἐκθέσῃ τὰ παράπονά του». Ἐν § 893 λέγει «ὅτι δὲν δύναται ὁ πρόεδρος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως, διότι αὕτη ἐδικάσθη, καὶ κατὰ τῆς ἀποφάσεως ἐπιτροπίζονται ἔνδικο μέτρα. Ἐξετάζει τὰ ἐλαττώματα τῆς ἐκτελέσεως, δύναται δὲ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ἐξόφλησιν μετὰ τὴν ἀπόφασιν, ἀλλὰ τοῦτο προσωρινῶς καὶ ἀνευ βλάβης τῆς κυρίας δίκης».

«Ταῦτα δὲ ἰσχύον καὶ παρ' ἡμῖν ἐκ τοῦ ἄρθρου 1008 πρὶν τροποποιήσῃ, ἡ δὲ γενομένη τροποποίησις διὰ τοῦ Νόμου τοῦ 1900, δι' ἧς παραπέμπονται αἱ ἀντιρρήσεις εἰς δικαστήριον, εἰς οὐδὲν ἄλλο ἀφορᾷ ἢ εἰς τὴν παροχὴν μειζῶνων ἐγγυήσεων, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὴν τροποποίησιν τῶν πρότερον ἰσχυόντων, καίτοι, ὡς ἐκ τῆς συντάξεως τοῦ ἄρθρου τούτου, δύνατον νὰ γεννηθῶν ἀμφιβολαί περὶ τούτου. Ἡ γενομένη τροποποίησις εἶναι πλημμελής, διότι ἡμιλεῖ μὲν περὶ παραγρῆμα παραπομπῆς εἰς τὸ δικαστήριον οὐχὶ δὲ καὶ περὶ παραγρῆμα ἐκδικάσεως τῶν ἀντιρρήσεων τούτων, δὲν παραπέμψει ποτὶς εἰς τὸ ἄρθρον 638 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς παρέπεμπε τὸ τροποποιηθὲν ἄρθρον, ὅπως ἐντεῦθεν δεῖν ὅτι ἡ ἀπόφασις εἶναι πάντοτε προσωρινή καὶ δὲν βλάπτει τὴν κυρίαν δίκην, καὶ ὅτι ἀποκλείονται τὰ ἔνδικο μέτρα. Ἡ τροποποιηθεῖσα διάταξις ἦτο πληρυστέρα τῆς μετέπειτα τροποποιηθείσης τοιαύτης, διότι διὰ τῆς πρώτης ἐπληροῦτο ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου, τῆς ἄρσεως τῶν περὶ

αὐτὰ ὅμως περιστατικῶν, ἐφ' ὧν καὶ μόνων ἐρείδε-ται ἡ περὶ τῆς ἀπαιτουμένης ἐν τῇ πράξει ἀπαιτήσεως κρίσις τοῦ ἀποφηναμένου συμβουλίου, οὐδαμῶς περιλαμβάνουσι τὴν κατὰ τὰ ἄνω εἰρημμένα ἐν τῷ ἄρθρῳ 181 ἐδ. 2 Ποιν. Νόμου νομικὴν τῆς ἀπάτης καὶ τῶν στοιχείων αὐτῆς ἐννοίαν, καθόσον προδήλως ἡ ἐκφρασις ἀπορίας, γνώμης ἢ καὶ συμβουλῆς διὰ τὴν γενομένην περαιτέρω κράτησιν τοῦ

τὴν ἐκτέλεσιν ἐρίδων κατεπειγόντως, ἐνῷ κατὰ τὴν νέαν διάταξιν δυνατόν νὰ ἐπέλθωσι βραδύτητες, ματαιοῦσαι τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου καὶ ἀσυμβίβαστοι πρὸς τὸ κατεπείγον τῆς ἐκδικάσεως τῶν ἀντιρρήσεων, ἂν βοηθῇ ἡ ἐρμηνεία ὅτι τὸ δικαστήριον δύναται νὰ μὴ ἀποφανθῇ ἐκ τῶν ἐνόμων, ἀλλὰ καὶ ἀποδείξει νὰ διατάξῃ. Δύναται ἐπίσης, ὡς ἔχει ἡ διάταξις αὕτη, νὰ συζητηθῇ σπουδαίως ἂν διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου προδικάζεται καὶ ἡ κυρία δίκη.

«Ἀλλὰ καὶ τοιαύτην ἐρμηνείαν ἂν δώσῃ τις εἰς τὴν νέαν διάταξιν, πάλιν ἐσφαλε τὸ δικαστήριον ὡς ἀναβαλὼν τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἐπὶ δέκα ὀλοκλήρους ἡμέρας, ἐν ᾗ ὤφειλε νὰ ἐκδώσῃ ταύτην αὐθημερόν, ἢ τοῦλάχιστον τὴν ἐπιούσαν ἐπὶ ὑποθέσεως λίαν κατεπείγουσας, ἅτε ἀπορώσης τὴν προσωπικὴν ἐλευθερίαν. Ἐπειδὴ δὲ τὸ παράπτωμα τοῦτο τῶν πρωτοδικῶν ἐπὶ ἀκροατηρίου ἀποκαλύπτεται, προτείνω νὰ τιμωρηθῶσι πειθαρχικῶς οὗτοι.

«Ἀλλὰ καὶ ἂν δεχθῶμεν ὅτι νομίμως ἐκρατεῖτο ὁ συλληφθεὶς μέχρι τῆς ἐκδικάσεως τῶν ἀντιρρήσεων, πάλιν ἐσφαλμένος ἡρμηνεῖται ὁ νόμος· ὡς πρὸς τὴν παραπομπὴν τοῦ ἀναιρεσέοντος ἐπὶ ἐλευθερώσεως φυλακισμένου. Τὸ ἄρθρον 181 Ποιν. Νόμου ἀφορᾷ εἰς ξένους, οἵτινες ἡλευθέρωσαν καὶ οὐχὶ εἰς τὸν φυλακισμένον αὐτὸν ἢ τὸν ἐπιστάτην τῶν φυλακῶν κλπ· ὅθεν μεταβάλλεται τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἐγκλήματος. Τὸ ἐγκλημα τοῦτο εἶναι ἐγκλημα καθ' ἑαυτὸ καὶ ἀνεξάρτητον τῆς ἐλευθερώσεως τοῦ φυλακισμένου. Ὅστις δὲ γίνεται ἐνοχος εἶναι ἐνοχος ὡς αὐτοῦργος καὶ οὐχὶ ὡς συνεργός. Τοῦτο δὲ προκύπτει ἐκ τοῦ ὅτι δὲν γίνεται παραπομπὴ εἰς τὰ ἄρθρα περὶ συνεργείας ἐν τῷ ἄρθρῳ 181 καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἡ συνέργεια εἶναι ἀδύνατος ἀνευ κυρίας πράξεως, ἐνῷ ὁ φυλακισμένος, ὅστις ἀποδιδράσκει ἀνευ βίας ἢ ρήξεως δὲν διαπράττει ἀδίκημα, τιμωρεῖται δ' ὁ τρίτος, ὅστις ἐλευθερώνει αὐτὸν, εἰ καὶ δὲν μετεχειρίζεται τοιοῦτον μέσον. Ἀναγκαῖα δὲ προϋπόθεσις εἶναι ἡ δολία προαίρεσις τοῦ δρῶντος, ἐπιλαμβανομένου τῆς ἐκτελέσεως ἐξ αὐθορμητοῦ καὶ ἰδίας πρωτοβουλίας. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου τὸν δόλον τοῦ παραπεμφθέντος παραδέχεται τὸ συμβούλιον τῶν ἐφετῶν, διότι, ἐνῷ διετάξε τὴν κράτησιν ὡς γραμματεὺς τοῦ πρωτοδικείου μέχρι τῆς 2 Νοεμβρίου 1904, εἶπεν εἰς τὸν ἀστυνομὸν κατόπιν ὅτι ἀπορεῖ πῶς τὸν κρατεῖ ἀκόμη εἰς τὴν ἀστυνομίαν καὶ οὕτω τῇ προφορικῇ διαταγῇ τοῦ κατηγορουμένου, ἀπελύθη ὁ συλληφθεὶς, ἐν δὲ τῷ διατακτικῷ τοῦ βουλευματος περιέγεται ὅτι κατὰ τὰς ἀρχὰς Νοεμβρίου 1904, διατελὼν γραμματεὺς τῶν ἐν Καρδίτῃ Πρωτοδικῶν, ὑπὸ τὴν ιδιότητά του ἀποστείλας δι' ἐνυπογράφου σημειώσεως τὸν δυνάμει ἐντάλματος τοῦ ταμίου συλληφθέντα ὡς ὀφειλῆσθαι τοῦ Δημοσίου Κ^α εἰς τὸ κρατητήριον τῆς ἀστυνομίας, ὅπως κρατῆται ἐν αὐτῷ μέχρις οὗ ἀποφανθῇ τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν ἐπὶ τῶν ὑποβληθεῖσιν ἀντιρρήσεων, παρέπεμπε κατόπιν καὶ ἐξηπάτησε τὸν προϊστάμενον τῆς ἀστυνομίας ὅτι δὲν πρέπει ἐπὶ πλέον νὰ κρατῆται ἐν τῇ ἀστυνομίᾳ ὁ ρηθείς ὀφειλέτης, ἐλευθερώσας οὕτως αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἐξουσίας

συλληφθέντος όφειλέτου, ως και ή δοθείσα περί της κρατήσεως αυτού διαταγή ουδέν απολύτως περιέχουσι. εκ των ούσιωδών προς ύπαρξιν της άπάτης, κατά την έν τω νόμω έννοιαν αυτής, στοιχείων. Μη συντρεχόντων δ' ούτω έν ταίς δεκταίς γενομέναις πραγματικάς περιστάσεσι των ούσιωδών προς συντέλεσιν του άδικήματος της δι' εξαπατήσεως έλευθερώσεως φυλακισμένου όρων του νόμου, ή τοιαύτη πράξις, έφ' ή ή άναίρεσειών πα-

της άρχης, έν φ' ή έκδοθείσα επί των αντίρρήσεων απόφασις του Πρωτοδικείου Καρδίτσας ύπ' αριθ. 529 δέν διάτασσε την άποφυλάκισιν του όφειλέτου.

Α' Αλλά, κύριοι, όπως χαρακτηρίσωμεν νομικώς γεγονός τι πρέπει να συγκρίνωμεν τα αποτελούμενα αυτό στοιχεία προς τα περιεχόμενα έν τω νόμω προς τόν χαρακτηρισμόν, δν πρόκειται να εφαρμόσωμεν. 'Ο δέ νομικός χαρακτηρισμός, ίνα ήναι ακριβής, προϋποτίθεται ότι τα στοιχεία άτινα περιλαμβάνει εύρίσκονται άληθώς ήνωμένα έν τω χαρακτηριζομένω γεγονός. Ούτως, εάν τό δικαστήριον απέδωκε τόν νομικόν χαρακτηρισμόν της πωλήσεως εις γεγονός τι, όπερ δέν ένειχε τα νόμιμα στοιχεία της πωλήσεως, δηλονότι συναίνεσιν πράγμα και τίμημα, ό νόμος όστις απαριθμεί τα στοιχεία ταύτα παραβιάζεται. Ούτω και επί του προκειμένου, ή δοθείσα εις τόν άστυνόμον ύπό του άναίρεσειόντος συμβουλευτική γνώμη «ότι δέν πρέπει πλέον να κρατηται ό όφειλέτης έν τή άστυνομία» και άν είναι έσφαλμένη, δέν περιέχει την προς άπαλευθέρωσιν του φυλακισμένου συντείνουσαν εξαπάτησιν. 'Η εξαπάτησις, περί της έ λόγος έν τω άρθρω 181 του Ποιν. Νόμου, είναι ποικίλη, και ως τρόπος της εκτελέσεως του άδικήματος, δυνατόν να περιλάβη οιαδήποτε υπόθεσιν, π.χ. τόν άπλουδν δόλον, δν μετήλθε τις όπως άποσπάσει την προσοχήν του φύλακος, έν φ' είναι άνεωγμέναι αι θύραι της φυλακής πάντοτε όμως ή εξαπάτησις πρέπει να συνίσταται εις την έν γνώσει παράστασιν ψευδών γεγονότων ως άληθών, ουδέποτε δέ ή άπλή έκφρασις γνώμης ή κρίσεως δύναται να στηρίξη άπάτην. 'Η άπλή έκφρασις γνώμης ή κρίσεως, λέγουσιν οι συγγραφείς, αφήσιν έντελως έλευθέρων τόν προς δν άνακοινοῦντα να άποδεχθῇ αυτήν, πολλῶ δέ μάλλον δέν είναι τοιαύτη, όταν ό προς δν άνακοινοῦται είναι άρχή, ήτις όφείλει να γνωρίζη τά έαυτης καθήκοντα. Τοῦτο δέ λεγομενον ύπό των συγγραφέντων ως προς την άξιόποιον άπάτην καθ' έαυτήν, πρέπει να εφαρμολθῇ και επί άπάτης όταν αυτή χρησιμεύει ως μέσον διαπράξεως άλλου άδικήματος. 'Όταν δι' εξαπατήσεως διαπράττεται άδικήμα τι ιδιαίτερον, τότε ή άπάτη τό μέσον μόνον προς διάπραξιν τούτου αποτελούσα, δέν τυγχάνει εξέταστέα από της άπόψεως του άν συντρέχωσιν ή μη άπαντα τα στοιχεία του άρθρου 996, άλλ' εξέτάζονται τα στοιχεία της δια της άπάτης τελεσιουργηθείσης άδικοπραξίας. Πάντως όμως λέγοντες εξαπάτησιν αρούμεθα την νομικὴν αυτής έννοιαν εκ του όρισμού της άπάτης, δηλονότι της έν γνώσει αλλοιώσεως της άληθείας θετικῶς ή άρνητικῶς, της εξέτάσεως του επιδιωχθέντος πασιλούσης έν τή περιπτώσει ταύτη. Ούτω λοιπόν δέν υρίσεται επί του προκειμένου αλλοίωσις της άληθείας, έν γνώσει γενομένη ύπό του άναίρεσειόντος, όστις άπλῶς εξέነγκε γνώμην. 'Ελλειπούσης δέ της προϋποθέσεως της αλλοιώσεως της άληθείας, δέν ήδύνατο να έγερθῇ κατηγορία επί άπελευθέρωσιν φυλακισμένου δι' άπάτης.

Γ' 'Η προσωπική κράτησις καθιστᾷ τόν όφειλέτην

ρεπέμφθη δια του προσβαλλομένου βουλευματος, δέν είναι ποινικῶς κολάσιμος, συνεπῶς δέ βάσιμος εστιν ό περί κακής εφαρμολγῆς του Ποιν. Νόμου λόγος και άναίρετέον εκ τούτου άποβαίνει τό προσβαλλόμενον βούλευμα, ό δέ 'Αρειος Πάγος, δυνάμενος να εξέτάσει την όρθήν των ύπό του συμβουλίου δεκτών γενομένων πραγματικῶν περιστατικῶν, ως ταῦτα έκρίθησαν προκύπτοντα, υπαγωγῇν εις τας διατάξεις του Ποιν. Νόμου και κρίνη εκ τού-

άνικανον να εργασθῇ και ύπέρ έαυτου και ύπέρ της οικογενείας και ύπέρ των δανειστών αυτού και ύπέρ της κοινωνίας, ή πείρα απέδειξε δτι την προσωπικήν έγγύην άντεκατέστησε τήμερον ή πραγματική, ή της άτομικής τιμιότητος και εύθύτητος. Εύχης δέ έργον θα ήτο άν έλαμβάνετο πρόνοισ και παρ' ήμιν όπως καταργηθῇ ό απεχθής ούτος θεσμός, ως και παρ' άλλοις έθνεισιν έγένητο. Καθόσον όμως άφορᾷ την διατήρησιν της προσωπικής κρατήσεως ύπέρ του Δημοσίου, ταύτην δικαιολογεί δτι τό Δημοσίον δέν είναι συνθήκη δανειστής, και δ,τι απόλλουσι τοῦτο, απόλλεται δια πάντας. 'Η άπόλεια αυτή άντανακλᾷ έφ' όλων των φορολογουμένων και είναι δυσχέρεια έπηρεάζουσα τας δημοσίας υπηρεσίας, έν δέ τῇ πλάστιγγι τίθεται ένθεν μὲν ή προσωπική έλευθερία ένδς ατόμου, ένθεν δέ τό γενικόν συμφέρον. 'Αλλ' όσον και άν δικαιολογῆται ύπέρ του Δημοσίου ή προσωπική κράτησις, τόσον έτέρωθεν οι επί της εισπράξεως των άπαιτήσεων του Δημοσίου δια δικαίων άπαιτήσεων πρέπει να κολάζωσι τό τραχύ του θεσμού τούτου. 'Ενταῦθα δέ κρίνομεν εύλογον να είπωμεν ότι πολλά εισέτι όφείλομεν να πράξωμεν, ως προς τούς διέποντας την προσωπικήν έλευθερίαν παρ' ήμιν νόμους, και να παρασκευάσωμεν κατά μέμνησιν των άλλων νομοθεσιών, οίον της 'Αγγλικῆς, Γερμανικῆς, Αυστριακῆς, 'Ιταλικῆς και άλλων νομοθεσιών προστατεύουσιν άποκρώντως την προσωπικήν έλευθερίαν, προβιβάζουσιν τό 'Ελληνικόν 'Εθνος εις την κλίμακα του πολιτισμοῦ και καθιερῶσαν πραγματικήν εύθύνην των δημοσίων υπαλλήλων δια τας παρεκτροπὰς αυτών κατά της προσωπικής έλευθερίας. Μέχρις οὔδ' όμως άποκτήσωμεν τοιαύτην νομοθεσίαν, έπ'αναγκας είναι να εφαρμολζωμεν τούς άφορώντας την προσωπικήν έλευθερίαν νόμους μετα μεγάλης φειδούς και περισκέψεως, να τιμωρώμεν δέ δια πειθαρχικῶν ποινών τούς παρεκτρεπομένους κατά την εφαρμολγήν των καίμενων διατάξεων τούτων δικαστάς, τοιοῦτοι δέ είναι οι πρωτοδίκαι και έφέται περί ων ό λόγος.

«Πολλά άληθῶς όφείλομεν να πράξωμεν ως προς τας παρεκτροπὰς των δημοσίων υπαλλήλων κατά της προσωπικής έλευθερίας. 'Η 'Αγγλία δικαίως όπερηφανεύεται δια την πραγματικήν εύθύνην των δημοσίων υπαλλήλων. 'Εν Γερμανίᾳ δέ επίσης άσσηκάζεται ό άνακριτής δια προστίμου καθ' ήμέραν να προβαίνει έντός 48 ωρών από της συλλήψεως εις την εξέτασιν του συλληφθέντος πολίτου και των μαρτύρων, οίτινες δύνανται να διαφωτίσωσι την υπόθεσιν. 'Εν Αυστρίᾳ ώσαύτως έλήφθησαν μέτρα προς προστασίαν του κατηγορουμένου κατά την εξέτασιν του, και γίνεται περιοδική εξέτασις, των δικῶν και των φυλακῶν επιθεώρησις ύπό μέλους ανωτέρου δικαστηρίου. Και έν Γαλλίᾳ δέ όλονέν λαμβάνονται μέτρα προς προστασίαν της προσωπικής έλευθερίας, εις δ έπρωταγωνίστησεν ό νυν πρωθυπουργός Κλιμανσώ. Εἴθε λοιπόν και ήμείς να πορισθῶμεν ώφελήματα εκ τούτων»

του περί τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ, ἀναιρῶν ἐκ τοῦ τοιοῦτου λόγου, ἐφαρμόζει αὐτὸς οὗτος τὸν νόμον, κατὰ τὸ ἄρθρον 500 Ποιν. Δικονομίας, καὶ ἔστιν ἀνευρίσκει τὴν πρᾶξιν μὴ κολάσιμον, ἀπολύει τὸν ἐπὶ ταύτῃ κατηγορούμενον. Δέον ἔθεν ἐν προκειμένῳ, μὴ οὕτως κολάσιμου, κατὰ τ' ἀνωτέρω τῆς ἀποδομένης τῷ ἀναιρεσεῖοντι πράξεως, νὰ διαταχθῇ ἡ ἐντελής ἀπὸ τῆς τοιαύτης κατηγορίας ἀπόλυσις αὐτοῦ, τῆς τοιαύτης ὅμως ὑπὸ τοῦ ἐκδόντος τὸ προσβαλλόμενον βούλευμα συμβουλίου τῶν ἐρετῶν ὑπαγωγῆς τῆς ἀπλῆς ἐκφράσεως καὶ ἀπορίας ἢ γνώμης ὑπὸ τοὺς ὅρους τῆς ἀπάτης, προφανῶς περιλαμβανούσης ἀσύγγνωστον τῶν ἀποτελούντων τὸ συμβούλιον τῶν μελῶν παραδρομῇ, ἐξ ἧς ἐπέρχεται ἡ ἀναίρεσις τοῦ βουλευματος, δέον, κατὰ τὴν περί τούτου πρότασιν τοῦ εἰσαγγελέως, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 429 Ποιν. Δικονομίας, νὰ ἐπιβληθῇ εἰς ταῦτα πειθαρχικὴ ποινὴ, τοιαύτην δὲ κρίνει ἀρκούσαν τὸ δικαστήριον τὴν τῆς ἐπιπλήξεως, ἔτι δὲ νὰ ἐπιβληθῶσιν εἰς βάρος αὐτῶν καὶ τὰ ἔξοδα. Καθόσον δὲ καὶ τὸ δικάσαν πρωτοδικεῖον ἐναντίον τοῦ τε γράμματος καὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ νόμου, θέλοντος διὰ πλειόνων ἐγγυήσεων καὶ διὰ μείζονος ταχύτητος νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν προσωπικὴν ἐλευθερίαν τοῦ πολίτου, ἐπιβράδυνεν ἐπὶ δεκαήμερον περίπου τὴν ἐκδοσιν τῆς ἐπὶ τῶν ἀντιρρήσεων ὑπ' ἀριθ. 529 (1904) ἀποφάσεώς του, ἣν καὶ προδικαστικὴν ἐξέδοτο, χωρὶς ν' ἀποφανθῇ περὶ τῆς διαρκείας ἢ μὴ τῆς κρατήσεως αὐτοῦ, ὑπέπεσεν εἰς παράβασιν καθήκοντος ἐκ ραθυμίας, ἀποτελοῦσαν πειθαρχικὸν παράπτωμα (ἄρθρον 292 Ὁργ. Δικαστ.) ἐπ' ἀκροατηρίου ἤδη ἀνακαλυπτόμενον (ἄρθρ. 299) τιμωρητέα καθίστανται τὰ μέλη τοῦ πρωτοδικείου, κατὰ τὴν περί τούτου βάσιμον πρότασιν τοῦ εἰσαγγελέως, διὰ τῆς πειθαρχικῆς ποινῆς τῆς ἐπιπλήξεως, ἣν κρίνει τὸ δικαστήριον ἐν προκειμένῳ ἐπαρκῆ, κατὰ τ' ἄρθρα 292 καὶ 293 § 1.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 1001 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Β. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐνυπόθηκον. — τίς τρίτος διακάτοχος.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 29 τοῦ Νόμου περί Ὑποθηκῶν ἔχοντος οὕτως: ἡ ὑπόθηκὴ ἀκολουθεῖ τὸ ἐνυπόθηκον κτῆμα εἰς ὁποιοδήποτε ἐξουσίαν καὶ ἂν μεταβῇ. ἄρθρ. 35: διὰ τῆς πραγματικῆς ἀγωγῆς ὁ πιστωτὴς δύναται νὰ αἰτήσῃ τὴν ἐξόφλησιν ἀπὸ τὸ ἐνυπόθηκον κτῆμα. ἄρθρ. 38: ὁ τρίτος κύριος εἰς τοῦ ὁποίου τὴν ἐξουσίαν μετέβη τὸ ἐνυπόθηκον κτῆμα ὑποχρεοῦται νὰ τὸ παραχωρήσῃ εἰς τὸν πιστωτὴν πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ χρέους, ἂν δὲν προτιμᾷ κ.λ.π. πρὸς τὸ ἄρθρον 956 τῆς Πολ. Δικονομίας ἐξάγεται κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι τρίτος διακάτοχος εἶναι ὁ τρίτος κύριος, ὁ ἐξ οἰουδήποτε λόγου ἀποκτήσας τὸ κτῆμα, ἀδιαφόρως ἂν οὗτος τυγχάνῃ εἰδικὸς διάδοχος τοῦ παραχωρήσαντος τὴν ὑπόθηκην τρίτου ἢ τοῦ ὀφειλέτου, ἀφοῦ τὰ μὲν ἄρθρα ταῦτα οὐδὲν

ποιοῦνται διάκρισιν τινά, ἡ δὲ κτῆσις τοῦ ἐνυποθήκου διὰ τίτλου μὴ ἀποτελοῦντος εἰδικὴν διαδοχὴν οὐδὲν ἔπηρεάζει τὴν προϋπάρχουσαν ὑπόθηκην νομίμως κτηθεῖσαν παρὰ τοῦ ἀληθοῦς κυρίου ἢ δὲ νομῇ τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος εἴτε προγενεστέρᾳ τῆς παραχωρήσεως τῆς ὑπόθηκας τυγχάνει εἴτε μεταγενεστέρᾳ, οὐδαμῶς δύναται νὰ κατισχύσῃ τοῦ ἐμπραγμάτου δικαιώματος τοῦ ἐνυποθήκου δανειστοῦ, μὴ κωλυομένου εἰς τὴν ἐπιδίωξιν τῆς ἐκ τοῦ τιμήματος τοῦ ἀκινήτου ἐξόφλησεως τῆς ἀπαιτήσεως αὐτοῦ, ὑπὲρ ἧς ἐδόθη ὑπόθηκὴ παρὰ τοῦ ἀληθοῦς κυρίου, οὐτινος ἡ ἰδιοκτησία ἐξετασθήσεται κατὰ τὴν δίκην ἐπ' ἀνακοπῇ κατὰ τῆς ἐπιταγῆς ἐφ' ὅσον ἡ ἀνακοπὴ ἐρεῖδεται καὶ ἐπὶ τοιαύτης βάσεως, Τούτων δ' οὕτως ἐχόντων οὐκ ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐδέξατο τὸ ἐναντίον καὶ ἐκήρυξεν ἄκυρον τὴν ἐπιταγὴν τῆς ἐκκαλούσης Τραπεζῆς ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οἱ τρίτοι διακάτοχοι, μὴ ὄντες εἰδικοί διάδοχοι τοῦ ὀφειλέτου ἢ τοῦ παραχωρήσαντος τὴν ὑπόθηκην τρίτου, δὲν ἠδύναντο νὰ ἐπιταχθῶσι πρὸς παραχώρησιν τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος ἢ πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ χρέους· εἰ καὶ ἠδυνάτο τις εἰπεῖν, ὅτι ὀρθῶς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ ἐκτιθεμένους βασίμους λόγους ἐδέχθη τὴν ἀνακοπὴν καὶ ἠχύρωσε τὴν ἀνακοπτομένην ἐπιταγὴν τῆς ἐκκαλούσης καὶ ἔδει ν' ἀπορριφθῇ ὡς μὴ βάσιμος ἢ προκειμένη ἐφεσις(*).

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τοῦ αἰτιολογικοῦ καὶ ἰδίως τῆς πρώτης αἰτιολογίας πρὸς τὸ διατακτικὸν τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἐξάγεται ὅτι ἡ τε πρόσθετος ἀνακοπὴ τῶν Δ. καὶ Α. Α^{***}, ὡς καὶ ἡ κυρία παρέμβασις τῆς Α. Π^{***} δὲν ἀπερρίφθησαν ὀριστικῶς, ἀλλὰ παρεπέμφθησαν εἰς ἰδιαιτέραν συζήτησιν, ὡς φέρουσαι περιπλοκὴν εἰς τὴν ἐκκρεμῇ δίκην ἢ ἀπόφασις δ' αὕτη ὡς πρὸς τὴν διατάξιν ταύτην εἶναι προπαρασκευαστικὴ, ὡς τοιαύτη δὲ δὲν ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν πρὸ τῆς ὀριστικῆς, καθ' ὅσον ἐκ τῶν ἄρθρ. 181, 515 § 2 καὶ 749 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐξάγεται ὅτι μόνον αἱ προδικαστικαὶ περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεις ἐκκαλοῦνται χωριστὰ καὶ πρὸ τῆς ὀριστικῆς, οὐχὶ δὲ καὶ αἱ προπαρασκευαστικαί.

Ἀριθ. 1004 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

Προβιβαδμοὶ ὑπαξιώματικῶν ἀνθυπαδπιστῶν - ἡμῶν κατ' ἀρχαιότητα, ἡμῶν καθ' ἴκανότητα. - προβιβαδμὸς ἐξ ἀνθυπαδπιστοῦ εἰς ἀνθυπολοχαγόν. - προηγούμενος καταρτισμὸς πινάκων. - οὐ κεκτημένον δικαίωμα ἐγγεγραμμένων πρὸς προβιβαδμὸν.

Ἐπειδὴ τοῦ Νόμου ΓΛΑ' τοῦ 1904 περί Ὁργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ ὀρίζοντος ἐν ἄρθρ. 37 ὅτι οἱ κατὰ τὸν ΑΣΛΣΤ' τοῦ 1885 Νόμον προβιβαδμοὶ τῶν ὑπαξιώματικῶν εἰς ἀνθυπασπιστὰς γίνονται οἱ ἡμίσεις κατ' ἀρχαιότητα καὶ οἱ λοιποὶ ἡμίσεις καθ' ἴκανότητα, λογιζομένην κατὰ τὴν ἐν τῷ πινάκι τῆς ἐπιτυχίας τῶν ἐξετάσεων τάξιν καὶ προσέτι ὅτι διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ ἀπὸ 21 Φεβρουα-

(*) Πρὸλ. 276 Ε. Π. ἐν σελ. 346 ΧVI καὶ τὰς αὐτόθι σημειώσεις καὶ παραπομπάς.

ρίου 1905 έκδοθέντος πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ΓΛΑ' Β. Διατάγματος, καθ' ὃ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 12 καὶ 22 τοῦ παρόντος Διατάγματος ἰσχύουσι καὶ διὰ τοὺς ὑπαξιωματικοὺς καὶ ἀνθυπασπιστάς τοὺς ἐγγεγραμμένους ἐν τοῖς κεκρωμένοις καὶ ἤδη ἐν ἰσχύϊ πίναξί, ἀριθμητικῶς συνάγεται ὅτι διὰ τοῦ νεωτέρου τούτου νόμου οὐδαμῶς κατηργήθη ὁ Νόμος ΑΣΛΑΣ' ἀλλὰ διερρυθμίσθη μόνον ὅσον ἀφορᾷ τὴν τάξιν τῶν προδιδαστέων, ἥτοι ἐνῶ πρότερον διὰ τοῦ Νόμου τοῦ 1885 οἱ προδιδασκοὶ τῶν ὑπαξιωματικῶν εἰς ἀνθυπασπιστάς ἐγίνοντο καθ' ἱκανότητα τῶν δὲ ἀνθυπασπιστῶν εἰς ἀνθυπολογαγοὺς κατ' ἀρχαιότητα, ἥδη διὰ τοῦ νεωτέρου Νόμου ΓΛΑ' ἐθεσπίσθη ὅπως εἰς ἀμφοτέρους τοὺς βαθμοὺς προδιδάσκονται ἐξ ἡμισείας κατ' ἀρχαιότητα καὶ ἱκανότητα, διατηρηθείσης ἐν ἰσχύϊ καὶ τῆς διατάξεως τοῦ Νόμου ΑΣΛΑΣ' περὶ πίνακος ἱκανότητος καὶ περὶ ἐνιαυσίου ἰσχύος αὐτοῦ, ἐρ' ὅσον ἐπομένως ὁ νεώτερος Νόμος ΓΛΑ' δὲν διερρῦθυσεν ἄλλως τὰ τῶν ἐξετάσεων καὶ τὸν καταρτισμὸν τῶν πινάκων τῶν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ἀρχαιοτέρου νόμου συνταχθέντων, ἐπεὶ ὅτι ὁ συνταχθεὶς πίναξ τῶν προδιδαστέων νομίμως μὲν κατηρτίσθη κατὰ τὸν Νόμον ΑΣΛΑΣ' καὶ τὰς διατυπώσεις τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ Β. Διατάγματος οὐδὲν ἤττον ὅμως οἱ προδιδασκοὶ οἱ γενόμενοι κατὰ τὸ ἔτος 1905 ἰσχύοντος ἐστὶ τοῦ πίνακος, δὲν ἠδύνατο νὰ διαρρυθμισθῶσιν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου ἀλλὰ τοῦ νεωτέρου ΓΛΑ', οὗ ἡ ἰσχύς ἤρξατο ἀπὸ ἱκανοῦ χρόνου, διότι οὐδὲν κεκτημένον δικαίωμα περὶ προδιδασμοῦ πρὸς τοῦ Νόμου ΓΛΑ' ὑφίστατο ὑπὲρ τῶν ἐπιτυχόντων ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ παλαιοῦ νόμου ἢ μόνον ὅτι οἱ περιληφθέντες εἰς τοὺς πίνακας ὡς ἐπιτυχόντες ἐκτήσαντο δικαίωμα ἀπλῶς τὸ ἐκ τῆς βεβαιωθείσης τὰς ἑως ἐπιτυχίας, τὸ δικαίωμα ὅμως τῶν προδιδασκῶν ἦτο πάντως ἄσχετον καὶ ἀνεξάρτητον ἀπορρέον ἐκ τῆς κυβερνήσεως, δυναμένης ἐν τῇ κυριαρχικῇ αὐτῆς ἐξουσίᾳ εἴτε ν' ἀναβάλλῃ τοὺς προδιδασμοὺς ἐπ' ἀορίστου, εἴτε ληγούσης τῆς ἰσχύος τοῦ πίνακος, νὰ προκαλέσῃ νέας ἐξετάσεις, συνεπῶς ἐν προκειμένῳ νομίμως παρελείφθη ὁ ἐνάγων πρὸς προδιδασκῶν, ἀφοῦ δὲν ἠδύνατο νὰ χωρήσῃ ὑπὲρ αὐτοῦ κεκτημένον δικαίωμα προδιδασμοῦ, ὅπερ ὡς πρᾶξις αὐτοτελεῖς ἔδει νὰ ρυθμισθῇ κατὰ τὸν ἰσχύοντα κατὰ τὸν χρόνον τῆς τελέσεως αὐτοῦ νόμου. (Ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἐν τῇ ἀγωγῇ καὶ ταῖς πράξεσι τοῦ ἐνάγοντος περιεχόμενον ἰσχυρισμὸν ὅτι, ἐν ᾧ ἄρ' ἐνός ὁ νεώτερος νόμος, τάσων τὸν κατ' ἀρχαιότητα κατὰ τὸ ἡμισυ προδιδασκῶν, προνοεῖ περὶ πίνακος ἀρχαιότητος συντακτέου ὑπὸ τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς καὶ κυρωτέου ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ, ἄρ' ἐτέρου δὲ κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον, καθ' ὃν μόνον καθ' ἱκανότητα ἐγίνοντο οἱ προδιδασκοὶ καὶ δὲν συνετάσσετο πίναξ ἀρχαιότητος, δὲν ἠδύνατο ὁ ὑπουργὸς νὰ ἔχῃ, κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ νόμου νομίμως βεβαιωμένην ἀρχαιότητα τῶν ὑπαξιωματικῶν, ἄνευ ἀξίας καὶ τημασίας ἐστίν, διότι πίναξ ἀρχαιότητος τῶν εὐδοκησάντων συνετάχθη ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἠδύνατο ὁ ὑπουργὸς νὰ βεβαιωθῇ περὶ τῆς ἀκριβείας ταύτης, ἄλλως τε ὁ ἐνάγων οὐδαμῶς διαγρησθήσε

τὴν κατ' ἀρχαιότητα τάξιν του ὅτι παρεβιάσθη αὐτή.

Ἀριθ. 1006 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφίτης κ. Χ. ΡΟΥΦΗΣ

Ἵποθέσεις ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ. - τίνες. - διαφοραὶ ἐπὶ χαρτοσήμου. - ἀρμοδιότης ταμίου καὶ νομικοῦ συμβουλίου. - ὅρια. - χαρτοσήμανδρις ἐπὶ ἀλλοδαπῶν τίτλων. - ἐπιβολὴ προστίμων.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ΣΤ' Ψήφισμα τῆς πρώτης ἐν Ἀθῆναις Ἐθνοσυνελεύσεως, αἱ τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ διαφοραὶ ὑπήχθησαν πᾶσαι εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ἐξαιρέσει μόνον τῶν ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ αὐτοῦ κατονομαζομένων, ἐν αἷς συγκαταλέγονται καὶ αἱ περὶ χαρτοσήμου διαφοραὶ, αἵτινες ἀνετέθησαν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς πρὸς εὐχερестέραν λειτουργίαν τῆς κυβερνητικῆς μηχανῆς, ἡ δὲ διάταξις αὕτη ἐκυρώθη καὶ διὰ τοῦ ἄρθρου 101 τοῦ συνταγματικοῦ ἡμῶν νόμου, θεσπίσαντος ὅτι οὐδὲν δικαστήριον, οὐδεμίαν δικαιοδοσίαν τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ δύνανται νὰ ὑπάρξωσιν ἄνευ εἰδικοῦ νόμου. Κατ' ἐξαιρέσειν ἄρα καὶ ὅπου ὁ νόμος ὀρίξει ρητῶς δικάζουσιν αἱ διοικητικαὶ ἀρχαί, οὕτω δὲ διὰ τοῦ ἄρθρου 63 τοῦ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1887 ΑΧΚΗ' περὶ Χαρτοσήμου Νόμου ἐπὶ τῶν εἰς τέλος χαρτοσήμου ἀναγομένων παραβάσεων ἀποφαίνεται πάντοτε, ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων τῶν προνοουμένων ὑπὸ τῶν ἄρθρων 44 καὶ 45 περὶ ὧν δὲν πρόκειται, κατὰ πρῶτον μὲν βαθμὸν ὁ ἀρμόδιος ταμίας καταλογίζων εἰς βάρος τοῦ παραβάτου τὸ τε νόμιμον τέλος καὶ τὸ πρόστιμον, εἰς δεύτερον δὲ βαθμὸν τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 70ν τοῦ ΑΚΑ' Νόμου τοῦ 1882 νομικὸν συμβούλιον. Ἀλλ' ἵνα αἱ ἀποφάσεις αὗται τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν ἐχωσιν ἀπρόσβλητον τὸ κύρος αὐτῶν καὶ μὴ ὑπόκεινται εἰς τὸν ἐλεγχον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ἀνάγκη νὰ ἐνεργῶνται οὐχὶ εἰκῇ καὶ ὡς ἐτυχόν, ἀλλὰ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις καὶ καθ' ὅν τρόπον ὀρίξει εἰδικῶς ὁ νόμος, ὁ δὲ τοῦ ἐρεσιβλήτου ἰσχυρισμὸς περὶ ἀπολύτου ἀναρμοδιότητος τῶν τακτικῶν δικαστηρίων ἐπὶ τῶν ἀνατεθεισῶν ἰδιωτικῶν διαφορῶν τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς εἴτε τῶν διοικητικῶν δικαστηρίων, ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς μὴ βάσιμος, καὶ συνεπῶς τῆς ὑπὸ κρίσιν διαφορᾶς ἐρευνητέον εἶναι ἐὰν ὅ, τε ταμίας τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου, καὶ τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 70ν τοῦ ΑΚΑ' Νόμου συμβούλιον ἀπεφάναντο ἐντὸς τῆς ἀρμοδιότητος αὐτῶν ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ περὶ Χαρτος. Νόμου (*).

(*) Ἡμεῖς πιστεύομεν ὅτι ὅττη προσπάθεια καὶ ἂν καταβληθῇ, οὐδέποτε θὰ γείνη δυνατὸν νὰ χωρισθῶσιν αἱ δύο αὗται ἐννοιαὶ τοῦ ἀνεξελέγκτου δῆθεν τῆς διοικητικῆς δικαιοδοσίας καὶ τῆς πρὸς ταύτην προϋποθέσεως τῆς τηρήσεως τῶν πρὸς ταύτην ὁρῶν. Ἐὰν τῇ διοικητικῇ ἀρχῇ ἀνήκει νὰ ἀποφασίσῃ ἐπὶ τῶν παραβάσεων τοῦ χαρτοσήμου, εἶναι ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ κριθῇ ὑπὸ τοῦ δῆθεν μὴ δυναμένου νὰ ἐλέγξῃ

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 15 § α' τοῦ περὶ Χαρτοσήμου Νόμου ὑποβάλλονται εἰς ἀναλογικὸν τέλος τὰ ἐν Ἑλλάδι κυκλοφοροῦντα ξένα χρεωγράφα, αἱ ἀποδείξεις συμμετοχῆς, ἤτοι μετοχικοὶ τίτλοι οἰουδήποτε εἶδους ἡμεδαπῶν ἀνωτάτων ἐταιρειῶν μὴ ἐξαιρουμένων μὴδ' αὐτῶν τῶν προνομιούχων Τραπεζῶν, οἱ τίτλοι ἀλλοδαπῶν ὁμοίων ἐταιρειῶν οἱ κυκλοφοροῦντες ἐν Ἑλλάδι, καὶ αἱ παντὸς εἶδους τοκοφόροι ὁμολογίαι αὐτῶν, πᾶσαι δὲ αἱ ἀξίαι αὐταὶ αἰ τε ἡμεδαπαὶ καὶ αἱ ἀλλοδαπαὶ τὸ πρῶτον ὑπὲρ ἤλθον εἰς τέλος, ὡς καὶ ἐκ τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως τοῦ εἰσαγαγόντος τὸν νόμον σαφῶς δηλοῦται, καὶ εἰς ἐπίρρωσιν τῆς διατάξεως ταύτης προστεθῇ τὸ ἄρθρον 57ον τοῦ νόμου, κατὰ τὸ ὅποιον «πρὸ τῆς καταβολῆς τοῦ νομίμου τέλους οὐδεμία ἐπιτρέπεται μεταβίβασις τῶν ἐν τῷ ἐδαφίῳ α' τοῦ ἄρθρου 15 ξένων χρεωγράφων. Ἐν περιπτώσει δὲ παραβάσεως ὁ κύριος τοῦ τίτλου καὶ ὁ συμπράξας μεσίτης ἢ ἄλλος δημόσιος ὑπηρετῆς ὑπὸκειται ἕκαστος εἰς πρόστιμον ἴσον τῷ δεκάτῳ τῆς ὀνομαστικῆς ἀξίας τοῦ τίτλου». «Ὅτι δὲ διὰ τῆς διατάξεως ταύτης συμπεριέλαβεν ὁ νομοθέτης ἀπάσας τὰς ξένας ἀξίας τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 15 § α' ἀριθμουμένας, πρὸδηλον, τὸ μὲν καθ' ὅσον περὶ τῶν ἡμεδαπῶν ἀξιῶν τοῦ αὐτοῦ ἐδαφίου ἐμερίμνησεν ἤδη διὰ τοῦ ἄρθρου 42 § β', διαλαβὼν περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν τὸ τέλος προκαταβάλλεται ὑπὸ τῶν ἐταιρειῶν ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τῶν προσωρινῶν τίτλων, καὶ συνεπῶς ὥφειλε νὰ προνοήσῃ καὶ περὶ τοῦ τέλους τῶν ξένων ἀξιῶν τοῦ ἄρθρου 15 § α' ἤτοι τῶν τε χρεωγράφων, τῶν μετοχικῶν τίτλων καὶ τῶν παντὸς εἶδους τοκοφόρων ὁμολογιῶν τῶν ἀλλοδαπῶν ἐταιρειῶν, τὸ δὲ καὶ διότι οὐδεὶς ὑπῆρχε λόγος ὅπως ἀπαλλάξῃ τοῦ προστίμου τοὺς μετοχικοὺς τίτλους καὶ τὰς τοκοφόρους ὁμολογίας τῶν ἀλλοδαπῶν ἐταιρειῶν, ἐχρήσατο δὲ τῇ φράσει «ξένων χρεωγράφων» ὡς γενικωτέρα, περιλαμβανούσῃ συλλήβδην ἀπάσας τὰς ξένας ἀξίας, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὅτι οἱ ξένοι οὗτοι τίτλοι δὲν συμπεριελήφθησαν ἐν τῷ 57 ἄρθρῳ τοῦ νόμου, καὶ ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ ποινὴ προστίμου ἀνευ προηγουμένου νόμου, ἀπορριπτεῖται ὡς μὴ βάσιμος, καθ' ὅσον δὲν πρόκειται, ὡς ὁ ἐκκαλὼν ἰσχυρίζεται, περὶ τῆς κατ' ἀναλογίαν ἐφαρμογῆς ποινικῶν διατάξεων, ἀλλὰ περὶ ἐρμηνείας τοῦ νόμου καὶ τῆς μᾶλλον συσταλτικῆς εἰς τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα ἀγοῦσης. Ἀρμοδίως ἔρα β, τε ταμίας τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου καὶ τὸ κατὰ τὸ ἄρθρ. 7ον τοῦ ΑΚΑ' Νόμου συμβούλιον διὰ τῆς πρὸς αὐτὸ γενομένης προσφυγῆς ἀπερρίκναιτο ἐπὶ τῆς προκειμένης διαφορᾶς.

Ἐπειδὴ πάντες οἱ λοιποὶ ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὡς ἀφορῶντες καὶ τὸ κατ' οὐσίαν βάσιμον τῆς τε τοῦ ταμίου τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου ἀποφάσεως καὶ τῆς τοῦ νομικοῦ συμβουλίου, νομίμως ἀπερρίκθησαν ὡς ἀπαράδεκτοι διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἄτε διαφεύγοντες τὴν ἀρμοδιότητα τῶν

τακτικῶν δικαστηρίων, μὴ δυναμένων νὰ ἐλέγξωσι τὰς πράξεις τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς καὶ τῶν διοικητικῶν δικαστηρίων ἀρμοδίως ἐπιληθέντων (ἄρθρον 3 Πολ. Δικονομίας), καὶ τὸ σχετικὸν παράπονον τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀπορριπτεῖται ὡς μὴ βάσιμον.

Ἀριθ. 1007 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Χ. ΡΟΥΦΗΣ

Ἐγγράφα ἀγοραπωλησίας ἢ ναυπηγήσεως πλοίων δυνατὰ εἶναι ἐν ἀλλοδαπῇ· ὅροι καὶ διαθεσιμότητες ἐν χρητοδημῶντι.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 46 § 5 τοῦ ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου 1900 ΒΦΑ' Νόμου, ἡ ἰσχὺς τοῦ ὁποίου, συνωδᾷ τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 65 τοῦ αὐτοῦ Νόμου, ἤρξατο ἀπὸ τῆς 20 Ἀπριλίου ἰδίου ἔτους, δυνάμει τοῦ ἀπὸ 5 Ἀπριλίου Β. Διατάγματος, δημοσιευθέντος ἐν τῷ φύλλῳ τῆς Ἑφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 2 Ἀπριλίου ἰδίου ἔτους, δι' ἐγγράφα ἀγοραπωλησίας ἢ καὶ ναυπηγήσεως πλοίων ἰστιοφόρων ἢ ἀτμοπλοίων, ὅποιον καὶ τὸ περὶ οὗ πρόκειται, συντασσόμενα ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐνώπιον τῆς ἐλληνικῆς προξενικῆς ἀρχῆς ἢ ἐνώπιον ἐγγωρίου ἢ ἄλλης ξένης εἴτε καὶ ἰδιωτικῆς προσαγομένης εἰς τὴν ἐλληνικὴν προξενικὴν ἀρχὴν, ἵνα γίνῃ χρῆσις αὐτῶν, πληρώνεται τέλος πάγιον κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ κλίμακα, ἥτοι ἐπὶ ἀτμοπλοίων χρηρητικότητος πλεον τῶν χιλίων τόννων, τέλος δραχμῶν χιλίων καταβαλλομένων εἰς μεταλλικόν, κατὰ τὸ ἄρθρον 45 τοῦ αὐτοῦ Νόμου, ἐπὶ δὲ τῶν τελῶν τούτων δὲν εἰσπράττεται πρόσθετον δέκατον. Ἄν ὅμως διὰ τὴν σύνταξιν τῶν ἐγγράφων τούτων ἐπληρώθῃ τέλος εἰς τὴν ἐγγωρίαν ἢ ἄλλην ξένην ἀρχὴν, εἰσπράττεται τέλος ἴσον πρὸς τὴν τυχόν ἐπὶ ἔλαττον διαφορὰν τοῦ πληρωθέντος πρὸς τὸ κανονιζόμενον διὰ τῆς ἐν τῷ μνησθέντι ἄρθρῳ κλίμακος, ἐάν δὲ ἴσον ἢ ἀνώτερον, τότε εἰσπράττεται πάγιον τέλος ἐκ δραχμῶν ἑνδεκα. Ἀπέναντι δὲ τῆς σαφούς ταύτης διατάξεως τοῦ νόμου, οὐδεμίαν ποιουμένου διαστολὴν, ἐάν τὰ ἐγγράφα ταῦτα ἀφωρῶσιν εἰς συμφωνίας ἐκτελεσθείσας ἐν Ἑλλάδι ἢ μὴ, ἢ εἰς κινήτην ἢ ἀκίνητον περιουσίαν κειμένην ἐν Ἑλλάδι, ὡς ταύτην ἐν τῷ προηγουμένῳ 2ῳ ἐδαφίῳ τοῦ μνησθέντος ἄρθρου ποιεῖται, συμπερίλαβόντος δὲ ἐν τῇ διατάξει αὐτοῦ τὰ τε δημόσια καὶ ἰδιωτικά ἐγγράφα, πᾶσα ἐρμηνεία ἀπομακρυνομένη τῶν ρητῶν καὶ ἀνεπιδέκτων ἀντιθέτου ἐκδοχῆς διατάξεων τούτων τοῦ νόμου, διαρρήδην μάλιστα καταργήσαντος διὰ τοῦ 64 ἄρθρου αὐτοῦ πᾶσαν διάταξιν προγενεστέρων νόμων ἀντιβαίνουσαν εἰς αὐτὸν, εἶναι ἀποκρουστὰ ὡς ἀδόκιμος, καθόσον, ὅπου τὸ γράμμα τοῦ νόμου εἶναι σαφές, ἡ ζήτησις τῆς βουλήσεως τοῦ νομοθέτου, ἡ διὰ λογικῆς ἐρμηνείας ἀγοῦσα εἰς ἀντίθετον ἐννοίαν πρὸς τὸ γράμμα αὐτοῦ ἀπαγορεύεται, κατὰ τοὺς Νόμους 21 de leg. Πανδ. (1.3) καὶ 25 Πανδ. de leg. (32) «quum in verbis nulla ambiguitas sit, non debet admitti voluntatis quaestio» καὶ συνεπῶς ἐπὶ τῆς προκειμένης διαφορᾶς ἐκ τοῦ ἐν μεταρράσει προσαγομένου ἐγγράφου ἀγοραπωλησίας, τὸ περιεχόμενον τοῦ ὁποίου δὲν ἀμφισβητεῖται, ἀποδεικνυμένου ὅτι τὸ ἐν

ἐάν ὡρισμένη τις περίστασις ὑπάγεται εἰς τὴν ἐπὶ παραβάσει ποινὴν. Αὐτὰ δύνανται νὰ ᾖναι εὐμορφα λόγια, ἀλλὰ δὲν δύνανται νὰ ᾖναι καὶ νοητὰ πράγματα.

Σουδερλάνδη ἀγορασθὲν ἀτμόπλοιοι «Κατίνα» περὶ οὗ πρὶνεται, ἔχει χωρητικότητα 1563 τόνων καὶ ὅτι τὸ τῆς ἀγοραπωλησίας συμβέβαιον συνετάχθη τῇ 6 Ἰουνίου 1900, τῇ δὲ 7 ἰδίου μηνὸς καὶ ἔτους ἐγένετο χρήσις αὐτοῦ ἥτοι προσήχθη ἐνώπιον τῆς ἐν Σουδερλάνδῃ ἐλληνικῆς προξενικῆς ἀρχῆς, ὅπως ἀναγνωρισθῇ τὸ ἀγορασθὲν ἀτμόπλοιο ὡς ἐθνικὸν καὶ φέρῃ τὴν ἐλληνικὴν σημαίαν κατὰ τὸ ἄρθρ. 6 § ζ' τοῦ ἀπὸ 15 Νοεμβρίου 1836 Διατάγματος, τῆς δὲ χρονολογίας ταύτης τῆς 7 Ἰουνίου 1900, ὅποτε εἶχεν ἤδη τεθῇ ἐν ἰσχύϊ, ὡς ἐρρέθη ὁ ΒΨΗ' Νόμος, τοῦ δ' ἐκκαλοῦντος μὴ τε διὰ τῆς ἀγωγῆς αὐτοῦ μῆτε διὰ τῶν πρωτοδικῶν προτάσεων ἰσχυρισμένου, μηδὲ καὶ ἤδη ἰσχυρισμένου ὅτι διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ἐν λόγῳ ἐγγράφου ἀγοραπωλησίας κατέβαλε πρὸς τὴν ἐγχώριον ἀρχὴν, εἴτε ἴσον τέλος ἢ ἀνώτερον, εἴτε καὶ ἔλαττον τῆς κατὰ τὴν κλίμακα τοῦ ἁρθροῦ 46 § 6, τοῦ ΒΨΗ' Νόμου ὀφειλομένου, καὶ μὴ ἀμφοισθητοῦντος ὅτι αἱ ὑπ' αὐτοῦ καταβληθεῖσαι πρὸς τὴν ἐν Σουδερλάνδῃ ἐλληνικὴν προξενικὴν ἀρχὴν 40 λίραι ἰσοῦνται πρὸς χιλίας δραχμὰς μεταλλικὰς, ἢ περὶ ἀποδόσεως τοῦ ποσοῦ τούτου, ὡς μὴ νομίμως εἰσπραχθέντος, ἀγωγή αὐτοῦ ἀπορριπτεῖα κρίνεται ὡς νόμῳ ἀστήρικτος, καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμοὶ αὐτοῦ εἰσὶ ἀπορριπτέοι, ὡς μὴ βάσιμοι.

Ἀριθ. 1008 (1906)

Εἰσγηγῆς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀστυνομικὸς κλητῆρ. - πάθος ἐν ὑπηρεσίᾳ. - ἀποδεικτικὰ μέσα.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἁρθρῶν 21 καὶ 9 τοῦ Νόμου ΑΡΙΘ' τῆς 19ης Ἀπριλίου 1884, καθ' ἃς ἡ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων τοῦ ἀστυνομικοῦ κλητῆρος καὶ ἐνεκα τῆς ἐκτελέσεως τούτων ἐπελθοῦσα ἀνικανότης βεβαιούται κατὰ τὰ ἐν ἁρθρῳ 9 ὀριζόμενα ὅτι περὶ τῆς σωματικῆς ἀνικανότητος τῶν ἀστυνομικῶν κλητῆρων ἀποφαίνονται οἱ τρεῖς ἐν Ἀθήναις ἀστυάτροι, κωλυόμενου δὲ τινος τούτων, καλεῖται πρὸς ἀναπλήρωσιν αὐτοῦ ὁ ἐν Πειραιεὶ ἀστυάτρος, ἀριθῶν συνάγεται ὅτι οὐσιῶδες καὶ ἀναγκαῖον στοιχεῖον τοῦ νόμου βασίμου τῆς ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἀσκουμένης ἀγωγῆς πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως ἴσης πρὸς τὰ δύο τρίτα τοῦ τελευταίου μισθοῦ οὗ, ἐστὶν ἡ ὑπαρξὶς ἐκθέσεως χρησιμευούσης ὡς μένου ἀποδεικτικοῦ μέσου, μὴ ἐπιτρεπομένου οὐδενὸς ἑτέρου πρὸς ἀπόδειξιν ταύτης, ἄρῳ δ' ὁ ἐνάγων δὲν προσάγει τοιαύτην ἐκθεσιν τῶν τριῶν ἐν Ἀθήναις ἀστυιάτρων βεβαιούσαν τὴν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ καὶ ἐνεκα ταύτης πάθησίν του, οὐδ' ἰσχυρίζεται ὅτι τοιαύτη ἐκθεσις συνταχθεῖσα ἀπωλέσθη ὅπως ἐπιτραπῇ αὐτῷ ὁ περὶ ἀπωλείας τῆς ἐκθέσεως καὶ τοῦ περιεχομένου ταύτης ἰσχυρισμός του, ὅρθως τὸ πρωτόδικον δικαστήριον ἀπέρριψεν ὡς ἀστήρικτον τὴν ἀγωγήν.

Ἀριθ. 1009 (1906)

Εἰσγηγῆς ὁ πρόεδρος κ. Α. ΠΑΠΑΠΑΝΟΣ

Ἐκχωρητής. - ἐγγυήσις ἐπὶ φερεγγυότητι ὀφειλέτου. - εὐεργέτημα διζήσεως.

Ἐπειδὴ καὶ ἂν ὑποτεθῇ, ὅτι διὰ τῆς ἐν τῷ ἐκ-

χωρητρίῳ συμβολαίῳ ρήτρας, ὡς ἡρμήνευσε αὐτὴν ἡ πρώτη τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων. ὁ ἐκχωρητὴς ἐναγόμενος εὐθύνεται οὐ μόνον διὰ τὴν ὑπαρξὶν τῆς ἀπαιτήσεως τῆς ἐκχωρηθείσης, ἀλλὰ συνάμα ἐγγυήθη καὶ διὰ τὴν φερεγγυότητα τοῦ ὀφειλέτου, καὶ τὴν πληρωμὴν τῆς ἀπαιτήσεως, καὶ ἡ ἐκ τούτων εὐθύνη αὐτοῦ (τοῦ ἐναγομένου) διέπεται ὑπὸ τῶν περὶ ἐγγυήσεως κανόνων τοῦ δικαίου καὶ τῆς Νεαρᾶς 4 τοῦ Ἰουστινιανοῦ, καθ' ἣν ὁ δανειστής ὁ λαβὼν πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ ἐγγυητῆν, ὀφείλει πρῶτον ἐνάξαι τὸν πρωτότυπον ὀφειλέτην «εἰ δὲ οὐκ ἰσχύσει παρὰ τούτου λαβεῖν ἢ κοῖ μέρος, ἢ καὶ ὁλόκληρον χωρητῶ καὶ παρ' ἐκείνου τὸ λειπόμενον κομιζέσθω». Συνεπῶς μὴ παραιτηθέντος ἐν προηγουμένῳ τοῦ ἐναγομένου τοῦ εὐεργετήματος τῆς διζήσεως, ἦν ὡς ἐνστάσιν κατὰ τῆς ἀγωγῆς ἐπεκαλέσθη, ἐφαρμοστέῳ εἰσὶν οἱ ὅροι αὐτῆς καθ' οὓς ὀφείλει ν' ἐπιδύξῃ τὴν ἐξόφλησιν τῆς ἐκχωρηθείσης ἀπαιτήσεως πρωτίστως κατὰ τοῦ ἐκχωρηθέντος ὀφειλέτου, διότι ἐπὶ τούτῳ ἐγένετο ἡ ἐκχώρησις, καὶ μόνον ἐὰν καὶ καθ' ὅσον δὲν δυνηθῇ νὰ πληρωθῇ ὀφείλει νὰ στραφῇ κατὰ τοῦ ἐγγυηθέντος, κατ' ἀκολουθίαν αἱ ἐκκαλούμεναι ἀποφάσεις δεχθεῖσαι τὴν ἀγωγήν κατὰ τοῦ ἐκχωρητοῦ ἀπαράδεκτον οὖσαν προτοῦ βεβαιωθῇ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἡ ἀποτυχία τῆς ἐκτελέσεως κατὰ τοῦ ὀφειλέτου μετάρρημιστέαι εἰς κατὰ τὴν βάσιμον τῆς ἐφέσεως αἰτίαςιν.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Ἀριθ. 588 (1905) (*)

Εἰσγηγῆς ὁ ἐφέτης κ. Χ. ΝΙΚΗΤΟΠΟΥΛΟΣ

Συζητησὶς ἐπὶ παρεμπιπτούσης ἀγωγῆς. - ἀλυσιτελὲς ἀποδείξεως. - δευτέρα ἀνακοπὴ. - ἀκυρότης συζητήσεως ἐπὶ πρώτης. - ἐν πινάκιον ἐν ἐφετείῳ. - ἐκδίκασις ἐκ προσήκοντος τμήματος. - ἐκδίκασις ἐπὶ προτιμῇ. - ὑπόθεσις ἐμπορικῆ. - κοινοποιήσις ἀντικλήτῳ. - ἔταιρία ἀναλαμβάνουσα ἐπιχειρήσεις. - πράξεις μὴ καθ' ἑαυτὰς ἐμπορικῆς. - ἡ ἀναγόμεναι εἰς μοναδικὴν ἐμπορικὴν. - ἀπόδειξις διορισμοῦ ἀντικλήτου. - δολία παράπεισις εἰς ἐρημοδικίαν. - χρόνος ἐγγραφῆς ἐν πινάκι. - παραφυλακὴ ἀποστάσεως. - πινάκιον. - μὴ μνηστὴς ἡμέρας καὶ ὥρας.

Ἐπειδὴ, φερομένης ἐλοκλήρου τῆς ὑποθέσεως πρὸς συζήτησιν ὑπὸ τῶν διαδίκων, τὸ δικαστήριον λαμβάνον ἀφορμὴν ἐκ τῶν αἰτήσεων τῶν διαδίκων περὶ ἀλυσιτελοῦς τῶν διαταχθεῖσιν ἀποδείξεων, δύναται ἐξ ἐπαγγέλματος ν' ἀνακαλέσῃ τὴν προηγουμένην ἀπόφασίν του, ἐὰν εὕρισκῃ ταύτην ἀνακλήτεαν κατὰ τοὺς ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐκατέρωθεν ὑποβαλλομένους ἰσχυρισμούς.

Ἐπειδὴ ἡ προηγουμένη 187 (1904) ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου, λύουσα παρεμπιπτόντως τὸ παρα-

(*) Ἀνηρέθη διὰ τῆς ἐν σελ. 425—428 ΧVII 388 (1905) Α. Π. (δρα τὰς αὐτὰς σημειώσεις μας).

δεκτὸν τῆς ἀνακοπῆς καὶ δικάσασα ἐπὶ δικονομικῶν ἀκυροτήτων, δὲν εἶναι ὀριστική, ἀλλὰ προφανῶς προδικαστική καὶ ἐπομένως ὑπὸκειται εἰς ἀνάκλησιν.

Ἐπειδὴ τὸ παραδεκτὸν τῆς ἀπὸ α' Φεβρουαρίου 1905 ἀνακοπῆς κατὰ τῆς 16 ε. ἔ. ἐρήμην ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, καθὼς δευτέρως, καὶ κατὰ τὴν προηγουμένην συζήτησιν ἐφ' ἧς ἐξεδέθη ἡ 187 ε. ἔ. ἀπόφασις, ἀπέκρουσεν ὁ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ Ι.Γ.Φ*** καὶ ἤδη ἀποκρούει διὰ τῶν προτάσεων τούτων, ἀντιτάσσεται δὲ ἡ ἀνακόπτουσα ἐταιρία ὑποστηρίζουσα τὸ ἄκυρον τῆς συζητήσεως, ἐφ' ἧς ἐξεδέθη ἡ ἀνακοπτομένη 16 ἀπόφασις διὰ τοὺς κάτωθι ἐξεταζομένους λόγους.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ὅτι ἡ ὑπόθεσις ἐνεγράφη καὶ ἐξεφωνήθη ἀκύρως ἐκ τοῦ πινακίου τῶν ἐμπορικῶν δικῶν, ἐνῶ ἦτο συνήθης, δὲν ἔχει καμμίαν ἐπιρροὴν καθ' ἑαυτὸν ἐξεταζόμενος, διότι ἐν τῷ ἐφετείῳ, κατὰ τὸ ἄρθρον 769 Πολ. Δικονομίας, ἐν καὶ μόνον πινακίον ὑπάρχει, ἡ δὲ διὰ τὴν ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δικαστηρίου ὑποδιαίρεσις αὐτοῦ εἰς τρία τοιαῦτα δὲν ἔχει κανὲν ἀποτελεσματὸς ὡς πρὸς τὸ κύρος τῆς ἐγγραφῆς τῶν ὑποθέσεων εἰς οἷον δὴποτε ἐξ αὐτῶν, διότι ἐγκυρὸς ἐστὶν αὕτη καὶ ἔχει πάντα τὰ νόμιμα ἀποτελέσματα, οὐδ' ὤρισε τὸ ἐναντίον ὁ κατὰ τὸ ἔτος 1903 γενόμενος καὶ ἐγκριθεὶς κανονισμὸς τοῦ ἐφετείου τούτου, ἔχει ὅμως ἐννομον ἀποτέλεσμα ἡ παρὰ τὸν ἰσχύοντα κανονισμὸν τοῦ δικαστηρίου τούτου ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως ἐξ οὐδὲ δὴποτε πινακίου, ἀλλ' εἰς ἡμέραν μὴ ὥρισμένην ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ, καὶ ἐπομένως ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐφ' ὅσον ἡ ἀνακοπὴ συνεζητήθη εἰς ἡμέραν Πέμπτην (ὥρισμένην ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ διὰ τὴν συζήτησιν τῶν συνοπτικῶν ὑποθέσεων), ἡ συζήτησις τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀνακοπῆς ἤθελεν εἶσθαι ἄκυρος, εἴτε συνήθης εἴτε ἐμπορικὴ εἶναι ἡ διαφορά, καθόσον κατὰ τὸν κανονισμὸν, ἡ συζήτησις τῶν τοιούτων ὑποθέσεων γίνεται εἰς ἡμέραν Δευτέραν τῆς ἐβδομάδος, ἐν τούτοις ἐκ τῶν παραγομένων ἐγγράφων καὶ τῶν συνομολογουμένων ἰσχυρισμῶν τῶν διαδίκων προκύπτει ὅτι ἡ εἰς ἡμέραν Πέμπτην ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως ἐγένετο συνεκτικὰ διατάξεως τοῦ προέδρου δικαιουμένου καὶ ἐκ τοῦ νόμου καὶ ἐκ τοῦ κανονισμοῦ νὰ διατάσῃ τὴν εἰς οἷον δὴποτε τμήμα (Α' ἢ Β') συζήτησιν τῶν ὑποθέσεων, καὶ ἥτις διάταξις ἐκοινοποιήθη, ὡς ἀποδεικνύεται καὶ συνομολογεῖται εἰς τὸν γραμματέα τῶν ἐφετῶν δι' ἑλλειψιν διορισμοῦ ἀντικλήτου καὶ διότι, κατὰ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ, ἡ ὑπόθεσις εἶναι ἐμπορικὴ, τούτων δ' οὕτως ἐχόντων, ἐξεταστέον ἀποβαίνει ἐὰν ἡ ἐπίδικος διαφορά εἶναι ἐμπορικὴ ἢ μὴ.

Ἐπειδὴ τὰ ἐν τῷ δικηγράφῳ τῆς ἀγωγῆς ἀναφερόμενα περιστατικά, εἴτε ὡς ἐντολὴ χαρακτηρισθῶσιν, εἴτε ὡς μίσθωσις ὑπηρεσίας, δύνανται νὰ χαρακτηρίσων τὴν δικαιοπραξίαν ὡς ἐμπορικὴν οὐχὶ καθ' ἑαυτήν, ἀλλ' ὡς παρακολούθημα τῶν παρ' ἐμπορικῆς ἐταιρίας ἐπιχειρουμένων πρὸς αἰτησιν τῆς ἐμπορίας αὐτῆς πράξεων, ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ ἡ ἀνακόπτουσα ἐταιρία (ἀνώνυμος ἐταιρία ἐργοληψιῶν) εἶναι ἐμπορικὴ ἐταιρία ὡς

τοῦτο ἀριδύλως προκύπτει ἐκ τοῦ μὴ ἀμφισβητούμενου αὐτῆς καταστατικοῦ καταχωρηθέντος ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως μετὰ τοῦ ἀπὸ 5 Ἀπριλίου 1888 Β. Διατάγματος καὶ καθ' ὃ καταστατικὸν ἡ εἰρημένη ἐταιρία ἀναλαμβάνει τὴν κατασκευὴν ἔργων δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν ὁδῶν, γεφυρῶν, σιδηροδρόμων, λιμένων, διωρύγων, φάρων, τὴν ἀποξηρανσιν λιμνῶν κλπ καὶ τὸν δι' ἀερίοφωτος φωτισμὸν πόλεων, καὶ αἰτίνες πράξεις εἶναι ἐμπορικαί, ἀφοῦ, κατὰ τοὺς μὴ ἀμφισβητούμενους ἰσχυρισμοὺς, ἡ ἐταιρία καταβάλλει τὰ ὑλικά ἐφ' ὧν κερδοσκοπεῖ καθὼς καὶ ἐπὶ τῆς ἐργασίας τῶν παρ' αὐτῆς μισθωμένων ἐργατῶν, ἐπομένως καὶ ἡ ἐφ' ἧς ἡ ἀγωγὴ στηρίζεται δικαιοπραξία ὡς παρακολούθημα τῆς ὑπὸ τῆς ἀνακοπτομένης ἐμπορικῆς ἐταιρίας ἀσκήσεως τῆς ἐμπορίας οὗτῃς διὰ τῆς ἐπιχειρηθείσης ἀναλήψεως τοῦ διὰ φωταερίου φωτισμοῦ τῆς πόλεως Σύρου εἶναι ἐπίσης ἐμπορικὴ, ἄλλως τε οὕσα τοιαύτη καὶ ἐὰν ἀκόμη ἡ ἐταιρία δὲν ἤθελεν εἶσθαι ἐμπορικὴ, ἀλλ' ἐφ' ὅσον ἐπιχειρεῖ καὶ μίαν πράξιν ἐμπορικὴν, οἷα ὁ φωτισμὸς δι' ἀερίοφωτος τῆς Σύρου διὰ τῆς ὑπὸ τῆς ἐταιρίας παροχῆς τῶν ὑλικῶν καὶ ἧς εἶναι παρακολούθημα ἡ ἐπίδικος διαφορά, ἄτε ἀφορῶσα μίσθωσιν ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος διὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς ἀνωτέρω ἐπιχειρήσεως, καθόσον, κατὰ τὴν κρατήσαν γνῶμην παρὰ τοῖς συγγραφεῦσιν, ἐμπορικὴ εἶναι ἡ δικαιοπραξία καὶ ὅταν αὕτη εἶναι παρακολούθημα μεμονωμένης ἐμπορικῆς πράξεως (ὅρα Lyon-Caen Traité T. I § 171-174 b¹), ὁ δὲ ἰσχυρισμὸς τῆς ἀνακοπτομένης ἐταιρίας ὅτι ἐν τῇ ἀγωγῇ δὲν ἐκτίθενται τὰ γεγονότα ἐξ ὧν νὰ προκύπτῃ ὅτι προκειται περὶ ἐμπορικῆς πράξεως, δὲν εἶναι βάσιμος, διότι ἐν αὐτῇ ἐκτίθεται α') τὸ ὄνομα τῆς ἐταιρίας ὡς ἐργοληπτικῆς, β') τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐπιχειρήσεως, ἥτοι ἡ ἀνάληψις τοῦ φωτισμοῦ δι' ἀερίοφωτος τῆς πόλεως Σύρου διὰ τῆς ὑπὸ τῆς ἐταιρίας παροχῆς τῶν ὑλικῶν, ἐξ ὧν προκύπτει ἥτις ἐμπορικότης τῆς ἐταιρίας καὶ ἐκείνη τῆς ἐπιχειρηθείσης δικαιοπραξίας, οὔτε ἄλλως ἦτο ὑπόχρεως νὰ ἐκθέσῃ ταῦτα ἐν τῇ ἀγωγῇ τοῦ ἐνάγον, διότι τοιούτων τι δὲν ἀπαιτεῖ τὸ ἄρθρον 533 Πολ. Δικονομίας καὶ καλῶς προέτεινε ταῦτα κατ' ἀντένστασιν καὶ ἀπέδειξεν ὅτε τὸ πρῶτον προϋτάθη τὸ ἄκυρον τῆς συζητήσεως τῆς ὑποθέσεως ὡς μὴ ἐμπορικῆς, οὐδ' ὁ ἕτερος ἰσχυρισμὸς τῆς ἐταιρίας ὅτι μετὰ τῶν διαδίκων δεδικασμένων τυγχάνει ἀμετακλήτως ὅτι ἡ ὑπόθεσις δὲν φέρει ἐμπορικὸν χαρακτήρα, εἶναι βάσιμος, διότι ἡ μὲν ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ναυπλίου ἦν ἐπικαλεῖται καὶ δι' ἧς ἡ ὑπόθεσις διεγράφη ἐκ τοῦ πινακίου τῶν ἐμπορικῶν δικῶν, δὲν εἶναι οὐδ' ὀριστική, ἡ δὲ τοῦ Ἀρείου Πάγου, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ περὶ ἀναίρεσεως αἰτησις τοῦ ἐνάγοντος διὰ τοὺς ἐπίδικασθέντας ὡς μὴ ἐμπορικοὺς τόκους δὲν ἀποτελεῖ δεδικασμένον, διότι διὰ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως ἀπερρίφθη ἡ ἀναίρεσις κατ' ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, ἐφ' ὅσον ἡ ἀναίρεσις ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος, ἀλλ' ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν ἀνῆρθε συνεκτικὰ αἰτήσεως τῆς ἐταιρίας καθ' ὅλας αὐτῆς τὰς διατάξεις καὶ ἐπομένως οὐδεμίαν τελεσιδικίαν ὑφί-

σταται πλήν της νομικής έρμηνείας της δοθείσης υπό της άναίρεθείσης αποφάσεως μη ούσης υποχρεωτικής δια τὸ δικαστήριον τούτο. Εἰ καὶ ἡδύνατό τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ άγωγὴ βάσιν ἔχει σύμβασιν πολιτικῆς φύσεως, ἤτοι μίσθωσιν υπηρεσίας, 1) καθ' ὅσον δὲν φέρεται ἐν τῇ άγωγῇ ὅτι ἡ έναγομένη εἶναι ἐμπορικὴ ἐταιρία ὡς ἐπιχειροῦσα κατὰ συνήθειαν πράξεις ἐμπορικῆς, ἀνώνυμος δ' ἐταιρία δύναται νὰ ἦναι καὶ πολιτικὴ, ἡ δὲ ρήτρα «ἐταιρία ἐργοληψιῶν» ἀποτελεῖ τὸ ὄνομα τῆς ἐταιρίας καὶ δὲν ἐνδείκνυται ἀναγκαίως καὶ τὴν ἐμπορικὴν ιδιότητα αὐτῆς, 2) ἡ θεωρία περὶ παρεπομένου ἐξαγομένη ἐκ τοῦ άρθρου 8 § 2 Ἑμπορ. Νόμου ἐφαρμοστέα ἐστὶ μόνον εἰς τὰς ἐν τῇ ιδιότητι τινος ὡς ἐμπόρου καὶ τὰς σχετικὰς τῇ ἐμπορίᾳ αὐτοῦ πράξεις, ἤτοι ἐξάγεται ἐκ τοῦ άρθρου ὅτι πᾶσα σύμβασις τοῦ ἐμπόρου ἐνεκα τῆς ἐμπορίας αὐτοῦ γενομένη θεωρεῖται καὶ αὕτη ὡς ἐμπορικὴ, δὲν ἐφαρμόζεται ὅμως καὶ εἰς τὰς συμβάσεις τὰς γενομένας χάριν καὶ πρὸς σκοπὸν μοναδικῆς ἐμπορικῆς τινος πράξεως οἷα ἡ ἐν τῇ άγωγῇ ἀναφερομένη περὶ φωτισμοῦ δι' ἀερίζωτος τῆς κύλειος Σύρου ἐπομένως καὶ ἡ ἐν τῇ άγωγῇ ἀναφερομένη ἐργασία τοῦ ἐνάγοντος πρὸς διαπραγματεύσιν καὶ ἐπίτευξιν τῆς ἐν αὐτῇ ἐμπορικῆς συμβάσεως εἶναι μίσθωσις υπηρεσίας μὴδὲν ἔχουσα τὸ ἐμπορικόν.

Ἐπειδὴ κατὰ ταῦτα ἐμπορικῆς οὔσης τῆς διαφορᾶς ὀρθῶς καὶ συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 150 τῆς Πολ. Δικονομίας ἡ περὶ προτιμήσεως πράξις τοῦ προέδρου ἐκοινοποιήθη τῷ γραμματεῖ τῶν ἐφετῶν ἐάν ὕπνω δὲν εἶχε διορισθῇ ἀντίκλητος ὑπὸ τῆς ἀνακοπούσης ἐταιρίας.

Ἐπειδὴ ὡσαύτως καλῶς ἐκοινοποιήθη ὑπὸ τὴν προϋπῆσιν μὴ διορισμοῦ ἀντικλήτου ἡ πράξις τοῦ προέδρου τῷ γραμματεῖ τῶν ἐφετῶν, διότι ἡ ὑπόθεσις εἶναι συνοπτικὴ, καθ' ὅσον πρόκειται περὶ ἀνακοπῆς ἣτις δικάζεται κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν συνοπτικῶν δικῶν καὶ προκειμένου περὶ κλήσεως βραχυπροθέσμου, εἰ καὶ κατ' ἀσθενεστέραν γνώμην ἡ συνοπτικότης τῆς ἀνακοπῆς ἐπὶ συνήθων δικῶν ἐγκτεται μόνον εἰς τὴν διαδικασίαν τῆς συζήτησεως ὅσον ὁρᾷ τὰς προθεσμίας δὲν ἀφαίρει ὅμως ἀπ' αὐτῆς τὸν ἀρχικὸν χαρακτηριστῆρα τῆς συνήθους φύσεως ὥστε νὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα τὴν κοινοποίησιν τῶν δικογράφων εἰς τὸν γραμματέα τοῦ δικαστηρίου διὰ τοὺς μὴ διορίσαντας ἀντίκλητον.

Ἐπειδὴ οὐχ' ἤττον ἀπὸ τῆς προηγουμένης συζήτησεως ἡ ἀνακοπούσα ἰσχυρίσατο ὅτι διώρισεν ἀντίκλητον τὸν ἐνταῦθα δικηγόρον Χ. Γ*** καὶ αἰτεῖται νὰ ἀποδείξῃ τοῦτο ἀμφοσβητούμενον διὰ παντὸς νομίμου μέσου καὶ μαρτύρων, ἀλλ' ἡ μὲν αἴτησις τῆς περὶ διὰ μαρτύρων ἀποδείξεως εἶναι ἀπαράδεκτος νόμῳ διότι κατὰ τὰ ἄρθρα 148 καὶ 149 ὁ διορισμὸς γίνεται εἴτε διὰ τῶν ἐπιδιδομένων ἐγγράφων εἴτε διὰ πληρεξουσίου συμβολαίου γνωστοποιουμένου διὰ τῶν ἐπιδιδομένων ἐγγράφων, εἴτε ἐπ' ἀκροατηρίῳ διὰ ρητῆς ἐν τοῖς πρακτικοῖς μνείας, ἡ δὲ ἐτέρω αἴτησις τῆς περὶ ἀποδείξεως διὰ τῶν νομίμων μέσων ἐπίσης ἀπαράδεκτος κατὰ τὴν κρατήσαντα γνώμην τοῦ δικαστηρίου διότι ὡφείλε νὰ ἔχῃ τὴν τὸ πρὸς τοῦτο ἐγγράφον δι' ἐπι-

δοτηρίου ἀποδείξιν συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρ. 250 Πολ. Δικονομίας καὶ ἀφοῦ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον προέβαλεν ἀπὸ τῆς προηγουμένης συζήτησεως καὶ εἶχε τὸν ἀπαιτούμενον πρὸς προαγωγὴν χρόνον, τὸ δὲ ἀποδεικτέον γεγονός ἀποδεικνύεται μόνον δι' ἐπιδοτηρίου. Εἰ καὶ κατ' ἀσθενεστέραν γνώμην μὴ οὔσης υποχρεωτικῆς τῆς προαποδείξεως ἔδει νὰ ἐπιτραπῇ τῇ ἀνακοπούσῃ ἡ ἀπόδειξις τοῦ ἰσχυρισμοῦ τῆς καταδικαζομένης μόνον εἰς τὰ ἐξῆς τῆς ἀναβολῆς.

Ἐπειδὴ ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἀνανακοπούσεως ὅτι ὁ δικηγόρος τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ μετέλθε δόλον παραπείσεις τὸν δικηγόρον τῆς ὅτι δὲν θέλει συζητήσει τὴν ὑπόθεσιν καὶ οὕτω κατώρθωσε τὴν ἐρημοδικίαν δὲν ἔχει ἐπιρροὴν ὡς πρὸς τὸ κύρος τῆς ἐρήμην συζήτησεως καὶ δύναται μόνον νὰ δώσῃ χώραν εἰς άγωγὴν προσωπικὴν περὶ ἀποζημιώσεως, ἐάν ὑφίστανται τὰ στοιχεῖα τοῦ νόμου.

Ἐπειδὴ ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι ἡ ὑπόθεσις ἐνεγράφη εἰς τὸ πινάκιον πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς προθεσμίας δὲν εἶναι βάσιμος, διότι ἡ μὲν ἀνακοπὴ ἐκοινοποιήθη τὴν 27ην Ν)βρίου 1904, ἡ δὲ ἐγγραφὴ ἐγένετο τὴν 8 Ἰανουαρίου 1905 ἥτοι μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς τε διὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀνακοπῆς προθεσμίας καὶ ἐκείνης τῆς ἀποστάσεως (τῆς μηνιαίας) ἄλλως ἡ συζήτησις τῆς ὑποθέσεως ἐγένετο πολὺ βραδύτερον.

Ἐπειδὴ ἡ ἔλλειψις μνείας ἐν τῷ πινακίῳ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος καὶ τῆς ὥρας δὲν καθίστησιν ἀκυρον τὴν ἐγγραφὴν ὡς μὴ οὐσιώδης ἐφ' ὅσον κατὰ τὰ ἄλλα ἐνεγράφη νομίμως ἡ ὑπόθεσις καὶ δὲν ὑπάρχει οὐδὲ προτείνεται ἀμφοσβητήσις περὶ τῆς ταυτότητος τῆς διαφορᾶς καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμὸς τῆς ἀνακοπούσεως ἐταιρίας ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ κατὰ ταῦτα νομίμως γενομένης τῆς συζήτησεως τῆς ἀπὸ 27 Νοεμβρίου 1904 ἀνακοπῆς κατὰ τῆς 845 (1904) ἐρήμην ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 13 Ἰανουαρίου 1905 καὶ νομίμως ἀπορριφθείσης ἐρήμην τῆς ἀνακοπούσεως ἐταιρίας τῆς εἰρημένης ἀνακοπῆς τῆς διὰ τῆς 16 ἐ. ἐ. ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἡ ἀπὸ α' Φεβρουαρίου ἐ. ἐ. ἀνακοπὴ τῆς ἀνακοπούσεως ἐταιρίας κατὰ τῆς εἰρημένης 16 ἐ. ἐ. ἀποφάσεως ἀπαράδεκτος ἐστὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 507 § 2 Πολ. Δικονομίας ἡ δὲ τὰ ἐναντία ἀποφνημαμένη προηγουμένη 187 ἐ. ἐ. ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τούτου ἀνακλητὰ καθίσταται (*).

* Ἀρθ. 591 (1905 **)

Εἰτηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΒΕΡΡΟΙΟΠΟΥΛΟΣ
Γάμος.- διατροφὴν διζήγουν.- συμψηφιδμός.-
στοιχεῖα διατροφῆς.

Ἐπειδὴ ἡ περὶ διατροφῆς τῆς συζύγου κατὰ τοῦ συζύγου ἀξίωσις κατὰ τὰς παρ' ἡμῖν ἰσχυούσας δια-

(*) Πρὸς τὴν ἐν σελ. 418 XVII.

(**) Ἡ πρωτόδικος 1408 (1903) Πατρῶν, ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ πρωτοδίκου κ. Α. Λουκάκου, ἔχει ὡς δε: α' Ἐπειδὴ, χίεπερ τοῦ ζητήματος στασιαζομένου, τὸ δικαστήριον συνίσταται τῇ κρατούσῃ ἐν τῇ θεω-

τάξεις και τὸν νόμον, ἐκ τοῦ νόμου ἀπορρέει, συνεπὶς ἐρῶν τὸ πρωτοδικεῖον ἐκρίνεν ὡς ἀπαράδεκτους τὰς ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος προταθείσας ἀνταγωγικάς ἀπαιτήσεις του κατὰ τῆς ἐφεσιβλήτου συζύγου του ἐν τῇ προκειμένῃ περὶ διατροφῆς δίκη μὴ χωροῦντος συμφητισμοῦ ὡς ἀντικείμενου ὄντως εἰς τὸν σκοπὸν τῆς διατροφῆς. καθ' ὅσον ματαιοῦ-

τίτε ἡ θεραπεία τῶν ἀναγκῶν τοῦ δικαιουμένου κατὰ νόμον πρὸς διατροφήν προσώπου, ὅπερ ἀντικείται εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ νομοθέτου, ὅστις ὡς ἐκ τοῦ τοιούτου περιορισμοῦ τῆς ἀπαιτήσεως ταύτης (πρὸς διατροφήν τοῦ ἀτόμου) περιφρουρεῖ δι' ἐξαιρετικῶν διατάξεων, οἷα ἐστὶν ἡ περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς κατασχέσεως ταύτης.

— 000 —

NOMOLOGIA ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ἀριθ. 360 (1906)

Δι' ὧν ἐπιτηδεύματος ποτοπώλου. - αἰτηθεὶς ἀδείας. - παρόλειψις καὶ μετ' ἀπόδοσιν ἐφόρου.

Ἐπειδὴ ὁ ἐκκαλῶν ἐν ᾧ ἐδήλωσε διὰ τῆς... δηλώσεως ἐπιτηδεύματος ὅτι εἶναι ποτοπώλης, δὲν συ-

τὴν συμβίωσιν τῶν συζύγων δι' ἣν ὡς ἐρρήθη οὐδεμία ἐν τῷ Ρωμ. Δικαίῳ κύρωσις ἀπαντᾷ ὥστε ἡ ἐνστάσις τοῦ ἐναγομένου ὅτι ἡ ἀγωγή νόμῳ οὐκ ἐρωτᾶται μὴ βάσιμος ἐλέγχεται.

Ἐπειδὴ ἡ ἐναγομένη μόνον τὴν ἐγκατάλειψιν ὑπὸ τοῦ συζύγου ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ, διότι ἡ ἀγωγή ἔρεσμα ἔχει οὐχὶ ἀπομάκρυνσιν τῆς ἐναγομένης ἐκ τῆς συζυγικῆς οἰκίας, ὅτε ἔδει αὐτὴ νὰ ἀποδείξῃ καὶ τὸ εὐλόγον τῆς αἰτίας δι' ἣν ἀπεμακρύνθη, ἀλλ' ἐγκατάλειψιν τοῦ συζύγου. Ἐν τῇ ἐγκατάλειψιν δὲ ἐνυπόκειται ἡ τοῦ ἀνδρὸς ὑπατιότης. Ὁ δὲ τοῦ ἐναγομένου ἰσχυρισμὸς ὅτι ἐξ ὑπατιότητος ταύτης ἐπαύσατο ἡ συνοίκησις, ἀποτελεῖ ἐνστάσις καταλυτικὴν τῆς ἀγωγῆς. Τὸ ζήτημα δὲ ἐάν εὐλόγος ἦν ἡ αἰτία τῆς ἐγκαταλείψεως κρίνεται ἐν ἀπορία θετικῶν περὶ τούτου διατάξεων *arbitrata bonis viri* κατ' ἀναλογίαν τῶν περὶ διατροφῆς ἰσχυρόντων ἐπὶ κατιόντων καὶ ἀνιόντων Νόμ. 5167 Πανδ. Ἐπομένως δὲ εἶναι ἀναγκαῖον ἵνα ἡ αἰτία ἀνάγεται εἰς τὰς διδούσας γνώρας ποτὶς διάκεινται, ἀλλ' ἀρκεῖ κατὰ τὴν κρίσιν ἀγαθοῦ ἀνδρὸς νὰ καθιερωθῇ δεδικαιολογημένη τὴν ἐγκατάλειψιν καὶ ὑπὸ τοῦ συζύγου δι' ἐπικαλούμενα περιστατικά ὅτι ἡ ἐνάγουσα ὕβριζεν αὐτὸν διὰ δεινότητων καὶ σκαιότητων ὕβρεων καὶ δι' δημοσίᾳ ἐξεργασμένη ἐπὶ τοῦ ἐξώστου καὶ ἐροῦσιν αὐτὸν οὐ μόνον δικαιολογοῦσι τὴν ἐγκατάλειψιν τῆς ἀλλὰ καὶ ἀφορμὴν διαλεύξεως παρεχόμεναι.

Ἐπειδὴ τῆς διατροφῆς κανονιζομένης ἀναλόγως τῆς περιουσίας καὶ τῆς κοινωνικῆς τοῦ ἀνδρὸς θέσεως ἡ ἐνάγουσα ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τίς ἡ τοῦ ἐναγομένου περιουσία καὶ τίς ἡ ἀξία τῆς διατροφῆς ἣν ἀπελάμβανε πρὸς τῆς ἐγκαταλείψεως ὑπὸ τοῦ συζύγου καὶ ἥτις προδήλως ἀρμόζει αὐτῇ καὶ μετὰ τὴν ἐγκατάλειψιν καθ' ὅσον ὑφισταμένου ἔτι τοῦ νομικοῦ δεσμοῦ τοῦ γάμου διετήρησεν αὐτὴ τὴν προτέραν τοῦ ἀνδρὸς κοινωνικὴν θέσιν.

Ἡ δὲ πρωτόδικος 2954 (1904) Πρ. Πατρῶν, ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ προέδρου Θ. Κινδόνη ἔχει ὅδε :

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν κρατοῦσαν γνώμην τῶν ἐρηνηνευτῶν (*Van-Wetter obligations* Τομ. 3 § 232 *Dernburg* Ἐνομ. σελ. 214 καὶ Μομφ. Ἐνομ. § 244) ἀπέναντι ἀξιώσεων διατροφῆς ἀπορροῦσας ἐκ τοῦ νόμου δὲν χωρεῖ συμφητισμὸς καὶ ἂν συντρέχωσιν αἱ λοιπαὶ αὐτοῖς προϋποθέσεις ὡς ἀντικείμενος εἰς τὸν σκοπὸν τῆς διατροφῆς, διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ διατρεφόμενου, ἀπαράδεκτοι ὄντες εἰσὶν αἱ πρὸς συμφητισμὸν προβαλλόμεναι ἀνταγωγικαὶ ἀπαιτήσεις τοῦ ἐναγομένου.

εἰς καὶ τῇ πράξει γνώμη, καθ' ἣν ἐν τῷ Ρωμ. Νόμῳ ἀναγνωρίζεται δικαστικῶς ἐπιδιώξιμος ἀξίωσις τῆς γυναικὸς κατὰ τοῦ ἀνδρὸς ἐπὶ παροχῇ διατροφῆς (*Windscheid* § 491 σημ. 2 Νόμ. 21 Πανδ. (24.1), Νόμ. 7 Πανδ. (23.3), Ν. 38 § 1 Πανδ. (24.1)). Ἀληθῶς ἐφ' ὅσον οἱ σύζυγοι συνοικοῦσι καὶ ἡ γάμος ὑφίσταται οὐ μόνον νόμῳ, ἀλλὰ καὶ πράγματι, τὸ δικαίωμα τοῦτο ἄδρανες παρίσταται, διότι διὰ τῆς συνοικήσεως πραγματοποιεῖται καὶ ἡ τῆς γυναικὸς ἐπὶ διατροφῇ ἀξίωσις. Εὐθὺς ὅμως ὡς ἐκλείψῃ ἡ τῶν συζύγων συμβίωσις, δι' ἣν οὐδεμία νομικὴ κύρωσις ἐν τῷ Ρωμ. Νόμῳ ἀπαντᾷ ἀνακύπτει ἡ ἐννοία τῆς διατροφῆς, περὶ ἧς ἐν ταῖς Πηγαίς βραχυὺς γίνεται λόγος ἐνεκεν τῆς ἰσχυρῆς ἐλευθερίας μετ' ἧς, κατὰ τὸ ἀρχαιότερον Ρωμ. Δίκαιον, ὁ ἀνὴρ διαζεύχεται τὴν γυναῖκα. Ἡ λύσις δὲ τοῦ ζήτηματος ἐάν τὸ πρὸς διατροφήν δικαίωμα στηρίζεται ἐπὶ τῆς ἐκ τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων ἀπορροῦσας ἀρχῆς τῶν βερῶν τοῦ γάμου ἢ κατ' ἀναλογίαν ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 683 ἐδ. 5 τῆς Πολ. Δικονομίας οὐσίῳδῃ ἀσχετὴ ἐπιρροὴν ἐπὶ τὴν ἐρευναν τῶν πρὸς ἐμπέδωσιν αὐτοῦ νομίμων προϋποθέσεων. Ἡ ἀποδοχὴ τῆς γνώμης ἥτις τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ἀνδρὸς πρὸς διατροφήν θεμελιολογεῖ ἐπὶ τῶν βερῶν τοῦ γάμου, ἄγει εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ εὐπορία τῆς συζύγου οὐδαμῶς ἀναιρεῖ ταύτην, διότι τὰ βάρη τοῦ γάμου ὁ ἀνὴρ φέρει, εἴτε εὐπόρου, εἴτε ἀπόρου οὗτος τῆς συζύγου. Τούναντίον κατὰ τὴν θεωρίαν τὴν ἀποδεχόμενὴν ὅτι ἐπὶ τῶν Ρωμ. Πηγῶν δὲν ἀναγνωρίζεται τοιαύτη ὑποχρέωσις τοῦ ἀνδρὸς (*Dernburg* Οἰκογ. σελ. 38). ἀλλ' ὅτι αὕτη στηρίζεται διὰ τῆς ἀναλόγου ἐφαρμογῆς ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 683 § Γ' τῆς Πολ. Δικονομίας ἡ ἐνδεῖα τῆς γυναικὸς εἶναι στοιχεῖον ἀναγκαῖον ἐκ τοῦ νόμου ποδὲς ἐμπέδωσιν τῆς περὶ διατροφῆς ἀγωγῆς αὐτοῦ. Τὸ δικαστήριον, ὡς ἐρρήθη, συντάσσεται τῇ πρώτῃ γνώμῃ. Τὸ ἀρθρον 683 εὐλόγως ἀναγράφει ὅτι μόνον ἐν περιπτώσει ἐνδεῖας τῆς γυναικὸς τὸ δικαστήριον ἐπιδικάζει αὐτῇ ἀνάλογον διατροφήν, διότι ἡ ἐπιδικασίς ὡς μέτρον προσωρινὸν χωρεῖ ἄνευ τελείας ἀποδείξεως τῶν ἀφορμῶν, ὧν ἐνεκεν ἐπιδιώκεται ἡ διάψευσις, καὶ ἐπομένως δίδεται αὐτῇ διατροφή, καίπερ βραδυτέρον ἐν τῇ κυρίᾳ δίκῃ δύναται ν' ἀποδείξῃ ὅτι οὐδεμία παρὰ τῷ ἀνδρὶ ὑπατιότης συντρέχει. Ὡς τε πρόκειται μᾶλλον περὶ δικαίωματος ἐκ λόγων φιλάνθρωπίας ἀναγνωρισθέντος. Τούναντίον ἐν τῇ αὐτοτελεῖ καὶ ἀσχετῇ πρὸς τὴν διάταξιν δίκη περὶ διατροφῆς, αὕτη ὀφείλεται μόνον ἐάν ἐξ ὑπατιότητός της ὁ ἀνὴρ ἀπὸ τῆς ἡθικῆς ἐννοίας τοῦ γάμου προκύπτει, τὰ βάρη τοῦ γάμου (ἐν οἷς καὶ ἡ διατροφή περιέχεται) φέρει ὁ ἀνὴρ μόνον ἐφ' ὅσον ὑφίσταται ἡ ἡθικὴ τοῦ γάμου ὑπόστασις καὶ ὁ σκοπὸς αὐτοῦ, ἥτοι ἡ συνοίκησις τῶν συζύγων ἡ ἐματαιώθη αὕτη ἐξ ἀδίκου τούτου πράξεως. Ἡ ἐκδοχὴ δὲ αὕτη καὶ ἀπὸ ἀόψευς σκοπιμότητος κρίνεται ὀρθότερα, διότι συντελεῖ εἰς

νεμορφώθη ἐν τούτοις μὲ τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου ΓΖ' περὶ φορολογίας τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν ζητῶν τὴν πρὸς πώλησιν ἄδειαν συμφώνως τοῖς ἀρθοῖς 5, 6 καὶ 7 τοῦ εἰρημένου νόμου.

Ἐπειδὴ οὐτε μετὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἐφόρου ἔσπευσεν νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὸν νόμον δηλῶν ἐμπράκτως τὴν μεταμείλειάν του διὰ τὴν παράβασιν αὐτοῦ ὅτε ἐπιεικῶς τὸ νομ. συμβούλιον ἠδύνατο νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ τοῦ προστίμου, δέον ν' ἀπορριφθῇ ἡ ἔφεσις του.

Ἀριθ. 379 (1906)

Ἄδεια ἐπιτηδεύματος.— ἀντίθεσις ἀδείᾳ πωλῆσεως ποτῶν.

Ἐπειδὴ ἡ ἐν τῇ ἐφέσει μνημονευομένη ἀδεία ἀφορᾷ τὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἐπιτηδεύματος καὶ οὐχὶ τὴν πώλησιν ποτῶν (ὅρα ἀρθρα 5, 6 καὶ 7 τοῦ Νόμου ΓΖ') οὕτω δὲ ὁ ἐκκαλῶν πωλεῖ ἄνευ δηλώσεως οἰνοπνευματοῦχα ποτά.

Ἐπειδὴ οὐτε μετὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ οἴκον, ἐφόρου συμμορφώθη πρὸς τὸν νόμον δηλῶν οὕτω ἐμπράκτως τὴν μεταμείλειάν του, ὅτε τὸ συμβούλιον ἐπιεικῶς κρίνων ἠδύνατο νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ τοῦ προστίμου, δέον ν' ἀπορριφθῇ ἡ ἔφεσις του.

Ἀριθ. 385 (1906)

Οἰνοπνευματώδη ποτά.— βεβαιῶν παράβασιν καὶ ἐπιβάλλων πρόστιμον. — τρόπος ἐπιβολῆς.

Ἐπειδὴ οὐδεὶς ἀπαγορευτικὴ διάταξις ὑφίσταται ἐν τῷ Νόμῳ ΓΖ' περὶ οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν καθ' ἣν ὁ βεβαιῶν ἦν παράβασιν τοῦ νόμου οἴκ. ἐφορος ἢ γραμματεὺς δὲν δύναται νὰ ἐκδώσῃ καὶ τὴν πρὸς προστίμου ἀπόφασιν.

Ἐπειδὴ προκειμένου περὶ πληρωμῆς φόρου καταναλώσεως ἡ ἀπαιτούμενη πρὸς πώλησιν ἄδεια ζητεῖται δι' ἐξουσίαν τῶν ἀρθρῶν 5, 6 καὶ 7 τοῦ Νόμου ΓΖ' τὴν ἑλλειψιν αὐτῆς βεβαίῳ οἴκον. ὑπάλληλος, τὸ δὲ πρόστιμον ἐπιβάλλει ὁ ἐφορος ἢ ὁ τελώνης κατὰ τὸ ἀρθρον 22 τοῦ εἰρημένου νόμου, ἐπομένως τὰ περὶ τῆς διαδικασίας τοῦ ἀρθρου 19 τοῦ Νόμου ΒΦΗΔ' τοῦ 1899 δὲν ἐχρῶσιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐφαρμογὴν.

ΜΙΚΤΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΙΓΥΠΤΟΥ

ΕΦΕΤΕΙΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ (*)

Ἀπόφασις τῆς 23ης Μαΐου 1906

Παράνομος συναγωνισμὸς πρὸς ἐταιρίαν διὰ συγχύσεως ὀνόματος.— μεταβολὴ ὀνόματος διὰ Διατάγματος ἰδίου Κράτους. — κανονισμὸς ἐταιρικῆς ἐπωνυμίας. — δημοδίου ἀποφάσεως.

Ἐπειδὴ ἐξ ὧν τῶν περιστατικῶν καὶ τῶν ἐγγράφων τῆς δίκης, οὐδεμία ἀμφιβολία ὑπολείπεται ὅτι ὁ λόγος ὅστις παρεκίνησε τοὺς ἐκκαλοῦντας ὅπως οἰσῶσι διὰ τὴν ἐταιρίαν αὐτοῦ τὴν ἐπωνυμίαν «Γ. Κυριαζὴ καὶ Σα» ἦτον ὁ σκοπὸς ἀθεμίτου συναγωνισμοῦ πρὸς τὴν ὑπάρχουσαν ἤδη ἐταιρικὴν ἐπωνυμίαν ἀδελφοὶ Κυριαζῆ.

Ἐπειδὴ ἡ σύγχυσις μεταξὺ τῶν δύο τούτων τίτλων εἶναι δυνατὴ διὰ τὸν αἰγύπτιον καταναλωτὴν καὶ ἔτι μᾶλλον διὰ τὸν ἐν Γερμανίᾳ, χώρα εἰς ἣν οἱ ἐφεσίβλητοι ἐξάγουσι κατὰ μέγα ὑἑρὸς τὰ προϊόντα αὐτῶν καὶ οἱ ἐκκαλοῦντες ἐξέλεξαν ὡς πεδῖον τῶν ἐμπορικῶν τῶν ἐπιγεωργειῶν.

(*) Ὑπὸ τοῦ ἐν Καίρῳ δικηγόρου κ. Α. Κουμανταράκη.

Ἐπειδὴ ὅμως, καίπερ ἀπαγορευομένης τῆς χρήσεως τῆς ἐπιληψίμου ἐπωνυμίας, δὲν εἶναι ἐπ' ἀνάγκης ὅπως ὑποδείχθῃ τοῖς ἐκκαλοῦσι ποῖαν ἐτέραν ἐπωνυμίαν δέον νὰ προσλάβωσιν. Ἀρκεῖ ὄντως νὰ ὑποχρεωθῶσιν οὗτοι νὰ ἐκλέξωσι τοιαύτην ἐπωνυμίαν, ἥτις θὰ καθίστα ἀδύνατον, διὰ τε τὸν ἐν Αἰγύπτῳ καταναλωτὴν καὶ τὸν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ τοιοῦτον, πᾶσαν σύγχυσιν πρὸς τὴν ὑπάρχουσαν ἤδη ἐπωνυμίαν ἀδελφοὶ Κυριαζῆ. Τοῦτο δὲ εἶτε διὰ τῆς προσθήκης εἰς τὴν ἐταιρικὴν ἐπωνυμίαν «Γ. Κυριαζῆς καὶ Σα» καὶ τοῦ ὀνόματος ἄλλου τινὸς μέλους τῆς ἐταιρίας, εἶτε κατ' ἄλλον οἰονδήποτε τρόπον, ὅν ἂν αὐτοὶ ἐγκρίνωσιν.

Ἐπειδὴ κατὰ ταῦτα, καίπερ ἐπικυροῦν τὸ ἐφετεῖον τὴν πρωτοδικὸν ἀπόφασιν, ἀρμόζει ὅπως μεταρρυθμισθῇ, ὡς πρὸς τοῦτο καὶ μόνον, ταῦτην.

Ἐπειδὴ, ὡς πρὸς τὴν ἐντέφειν τῶν ἀδελφ. Κυριαζῆ, ὁρθῶς οἱ πρωτοδίκαι ἀπεφάνθησαν ὅτι δὲν δύναται τὰ μικτὰ δικαστήρια νὰ ἐπιληφθῶσι τοῦ ζητήματος ἂν τὸ ἀπὸ 4 Αὐγούστου 1898 Διάταγμα τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὑπουργείου ἐπιτρέψαν εἰς τὸν πρῶτον τῶν ἐκκαλούντων, γνωστὸν ἕως τότε ὑπὸ τὸ ὄνομα Γ. Χατζη-Ἰωάννου Δημητρίου, νὰ ὀνομαζέται εἰς τὸ εἶδος Γ. Κυριαζῆς ἐπετευχθῇ καλῶς ἢ οὐ καὶ ἂν ἡ περὶ μεταβολῆς τοῦ οἰκογενειακοῦ τοῦ ὀνόματος αἵτησις ἦτο βᾶσιμος ἢ οὐ.

Ἐπειδὴ ἐφ' ὅσον τὸ ρηθὲν Ὑπουργικὸν Διάταγμα δὲν κατοργηθῇ, ὁ ρηθεὶς ἐφεσεὶς δικαιοῦται νὰ φέρῃ τὸ ὄνομα Γ. Κυριαζῆς, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς μὴ καταχρήσεως τούτου ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἀθεμίτου ἐμπορικοῦ συναγωνισμοῦ, κατὰ τὰ προειρημμένα.

Ἐπειδὴ κατὰ ταῦτα, ἡ αἵτησις τῶν ἐφεσίβλητων ὅπως ἀπαγορευθῇ εἰς τοὺς ἐκκαλοῦντας νὰ περιλάβωσιν εἰς τὴν ἐταιρικὴν αὐτῶν ἐπωνυμίαν καὶ τὸ ὄνομα Γ. Κυριαζῆ καθ' οἰονδήποτε τρόπον, τυγχάνει ἀπαράδεκτος.

Ἐπειδὴ τούναντι ὁρθῶς οἱ ἐφεσίβλητοι ἐπιμένουσιν εἰς τὴν διὰ τῶν ἐφημερίδων δημοσίευσιν τῆς ἐκδοθησομένης ἀποφάσεως, καθ' ὅσον ἔχουσιν συμφέρον ὅπως γνωστοποιηθῇ τῷ κοινῷ ἡ διὰ τῆς παρούσης ἀποφάσεως ἀπαγγελλομένη ἀπαγόρευσις.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Περὶ ἐργῶ.— Ἐνομολογεῖτο, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ρήτηρας τοῦ νόμου καὶ τῆς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐπιστημονικῆς ἐπεξεργασίας, ὅτι μόνον ἀποφάσει δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ ἰσχυρὰ κατὰ τρίτων μετατροπῇ προσημιώσεως ὑποθήκη. Ἀλλὰ νομίζομεν ὅτι τέλος ἐπεκράτησεν ἡ ἐναντία ἐκδοχὴ ἡ ὅποια ἀπέδωκε τῷ νόμῳ τὴν λογικὴν ἐννοιαν τῆς τῇ ἀποφάσει ἐξισώσεως καὶ τῆς συμβιβαστικῆς περατώσεως τῆς διαφορᾶς. Πρὸς. περὶ τούτου 1041 Ε.Α., 117, 177 Α.Π. σελ. 284, 316 καὶ 388 VII Θέμιδος.— Τὸ θέμα τοῦ δικαίου τῆς συνεχίσεως ἐκτελέσεως ἐπὶ τῇ βάσει ἀντιγράφου τῆς κατασχετηρίου ἐκθέσεως, εἶναι πάντοτε ἀμφισβήτητον. Ἐν ταῖς τελευταῖαις καταχωρηθείσαις ἀποφάσεσι (Π:6λ 556 Ε.Π. ἐν σελ. 662 ΧVII) καὶ τῇ αὐτῇ σημειώσει ἡμῶν καὶ περαιτέρω παραπομπῇ θὰ εὑρηται καὶ τὴν ταπεινὴν γνώμην ἡμῶν, λυκυμένων σφόδρα. διότι δὲν ἔδοθη ἀκόμη εὐκαιρία εἰς τὴν ὀλομέλειαν τοῦ Ἀρ. Πάγου νὰ διασχεδᾷ τὰς ἀμφισβητίας ἡμῶν.— Αἱ παρεμπότους ἀγωγαὶ περὶ κούρων κατασχέσεων ἐνεργηθεῖσιν εἰς χεῖρας διαφόρων κατὰ τοῦ αὐτοῦ ὀφειλέτου βεβαίως συνεδικασθήσονται τῇ κυρίᾳ, ἥς εἰναῖ ἀπλοὶ δορυφόροι.— Προθεσμία διὰ τοῦ ἀγνώστου διαμονῆς εἶναι ἡ συνήθης καὶ κοινὴ, μὴ παρεχομένου προνομίου τινος ἐκ τῆς ἀγνοίας τῆς διαμονῆς, ἥτις ἄλλως 399 ἐπὶ τοῖς 1000 ὀφείλεται εἰς ἀπλὴν κακοτροπίαν.

ΘΗΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 19

Συνδρομή έτησια δρα. 15. } Μετά δελτίου δρα. 20. } Καταχωρ. ο αριθ. 2. 50

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: Θ. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΗΝΑΙΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ

25 ΜΑΡΤΙΟΥ 1907

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νομολογία	Ἀρείου Πάγου	Πολιτική	(1906)
»	»	Ποινική	(1906)
Νομολογία	Ἐφέτειον Ἀθηνῶν		(1906)
»	»	Πατρῶν	(1905)
»	Νομικοῦ Συμβουλίου		(1906)
»	Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν		(1906)
Μικραὶ τινες παρατηρήσεις	ἐπὶ τῶν ἄρθρων 62 καὶ 63 τοῦ Νόμου περὶ Ἐπιτροπείας ὑπὸ Γεωργ. Α. Μπαλῆ.	—	Ἀλλ. λογογραφία.

Συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ 11ου φύλλον τοῦ Κώδικος 1905.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ἀριθ. 185 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Γ. ΦΑΣΙΛΑΚΗΣ

Γαῖαι ἐθνικαὶ περὶ πηγῶν ἱαματικῶν. — ἐξαίρεσις ἀπὸ διανομῆς. — ὅροι ἀποστάσεως. — ἀπὸ ποίας πηγῆς.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ Βασ. Διάταγμα, ἐκδοθὲν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Νόμου ΥἸΑΑ' τοῦ 1871 ἄρθρ. 3, ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς καὶ παραχωρήσεως καὶ αἱ γαῖαι, αἵτινες κεῖνται περὶ τῶν ἱαματικῶν ὑδάτων εἰς ἀπόστασιν πεντακοσίων μέτρων ἀπὸ τῆς πηγῆς. Πηγὴν δὲ ἐννοεῖ ὁ νόμος πᾶσαν τοιαύτην, ἐξ ἧς ἀναβλύζει τοιοῦτον ὕδωρ, ἀνεξαρτήτως ποσότητος, δυνάμενον ὅμως νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς χρῆσιν λουτρῶν, καὶ ἐπομένως ἡ ἀπόστασις τῶν πεντακοσίων μέτρων πρέπει νὰ ὑπολογισθῇ καὶ ἀπὸ τῆς πηγῆς ταύτης, καίπερ μὴ χρησιμοποιεῖσθαι ἐτι. Τὸ δὲ ἐφετεῖον δεχόμενον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς διεξαγωγῆς πρὸς πειραματογνώμονας, ὅτι ὑπάρχει τοιαύτη πηγὴ ἀναβλύζουσα τῆς αὐτῆς ποιότητος, ἀλλ' οὐχὶ ἐπαρκοῦς ποσότητος, καὶ ὑπολόγισαν τὴν ἀπόστασιν τῶν πεντακοσίων μέτρων οὐχὶ ἀπὸ τῆς πηγῆς ταύτης, ἀφ' ἧς δὲν ἀφίστανται αἱ ἐπίδοκοι γαῖαι κατὰ πεντακόσια μέτρα καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ἀπόστασιν τοῦ ἐφετείου, ἀλλ' ἀπὸ τῆς χρησιμοποιομένης τοιαύτης εἰς λουτρά τοῦ κοινοῦ, παρηρμήνευσεν τὴν μνησθέντα Νόμον καὶ τὸ Β. Διάταγμα, ἀπερ δὲν ποιοῦνται τοιαύτην διάκρισιν καὶ ἀναιρέσαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 807 § 7 Πολ. Δικονομίας.

Ἀριθ. 186 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΚΑΨΑΛΗΣ

Ἐκτίμησις ἐγγράφων ἐν συνόλῳ. — ἐκτίμησις ὡς ἀγοραπωλησίας ὑπὸ κοινότητος καὶ ἀνάθεσις διαχειρίσεως. — ἀνοργάνιστοι κοινότητες. — ἐκπροσώπωνσις. — ἀπόρριψις λόγου κατὰ κυρίου ἐρείδματος. — ἀδιάφορος κατὰ ἐκπροσώπων. — μέλη κοινότητος κεχωρισμένα. — οὐ δίωξις λογοδοσίας παρ' ἐπιτροπῆς. Ἐπειδὴ, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης

ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον ἔλαβεν ἐν συνόλῳ ὑπ' ὄψει τὸ . . . συμβόλαιον καὶ τὸ . . . ὅμοιον ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου ἄρα λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀνυπόστατος.

Ἐπειδὴ, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς δευτέρας σκέψεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον δέχεται ὡς προκύπτοντα ἐκ τῶν συμβολαίων τούτων τὰ ἐξῆς περιστατικά: Ὅτι οἱ ἐν αὐτοῖς συμβληθέντες, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἰσὶν καὶ οἱ ἀναιρεσιόντες, παρέστησαν ὡς ὁμὰς ἀποτελοῦσα τὴν κοινότητα τοῦ χωρίου Σάλεσι, ὅτι τὸ ἐν τῷ πρώτῳ συμβολαίῳ ἀναφερόμενον κτῆμα ἠγόρασαν παρὰ τοῦ Α, Σ*** ὡς κοινότης καὶ ἀνέθεσαν διὰ τοῦ ἐγγράφου τὴν διαχείρισιν τοῦ κτήματος, ὡς κτήματος τῆς κοινότητος, εἰς τὴν διὰ τοῦ τελευταίου συμβολαίου διορισθεῖσαν διαχειριστικὴν ἐπιτροπὴν. Ἡ τοιαύτη δ' ἐκτίμησις τοῦ περιεχομένου ἐγγράφων, μηδὲν κανόνα τοῦ δικαίου παραβιάπτουσα, διαφεύγει τὸν ἐλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἐπειδὴ μετὰ τὴν τοιαύτην ἐκτίμησιν, ἀπορηνάμενον τὸ ἐφετεῖον ὅτι οἱ ἀναιρεσιόντες, μὴ ἀποτελοῦντες τὰ δύο τρίτα τῶν μελῶν τῆς κοινότητος Σάλεσι, δὲν νομιμοποιοῦνται ζητοῦντες διὰ τῆς ἀγωγῆς τῶν λογοδοσιῶν παρὰ τῆς διαχειριστικῆς ἐπιτροπῆς διὰ τὴν διαχείρισιν τοῦ εἰρημένου κοινοτικού κτήματος, ὡς τοῦ τοιοῦτου δικαιώματος ἀνήκοντος εἰς τὴν κοινότητα, ὁρθῶς ἠρμήνευσεν τὰς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου Ν. 3 καὶ 4 Πανδ. (3.4), Ν. 3 Π. (50.9), Ν. 45 Κ. (10.32), Ν. 160 § 1 Π. (50.17), καθ' ἃς ἡ βούλησις καὶ ἡ ἀπόφασις τῆς ἀνοργάνιστου κοινότητος, οἷα ἡ κοινότης τοῦ χωρίου Σάλεσι, ἐκδηλοῦται, ὅταν συνέλθωσι τὰ δύο τρίτα τῶν μελῶν αὐτῆς καὶ ταῦτα κατὰ πλειοψηφίαν ἀποφανθῶσι περὶ τοῦ πρακτεῦ.

Ἐπειδὴ τοῦ ἐρείδματος τούτου ἀρκούντος πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, δι' ἧς ἀπερρίφθη κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἡ ἀγωγή, ματαία ἀποβαίνει ἡ ἐξέτασις τοῦ λόγου ἀναιρέσεως, δι' οὗ προσβάλλεται ἐπικουρικὴ σκέψις τοῦ ἐφετείου, διότι τὸ τυχὸν ἡμαρτημένον ταύτης, οὐδαμῶς ἐπιθρᾷ ἐπὶ τὴν ὁρθότητα τοῦ διατακτικοῦ.

Ἐπειδὴ κατ' οὐδεμίαν διάταξιν τοῦ νόμου δύνανται μεμονωμένα τινὰ μέλη τῆς κοινότητος νὰ ἐγείρουν ἀγωγὴν περὶ λογοδοσίας κατὰ τῆς ὑπὸ τῆς κοινότητος διορισθείσης διὰ τὴν διαχείρισιν τοῦ κτήματος αὐτῆς ἐπιτροπῆς, ὅταν ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη δὲν ᾔθελε τυχὸν ἐκπληρώσει τὴν ἢ ἐκ τοῦ νόμου ἔχει ἢ τὴν ἢ διὰ συμβάσεως ἀνέλαβεν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ λογοδοτήσῃ, ἢ ὅταν ἡ διορισθεῖσα ὑπὸ τῆς κοινότητος πρὸς ἐξέλεξιν ἐπιτροπὴ, ἐνώπιον τῆς ὁποίας ἔπρεπε νὰ γίνηται ἡ λογοδοσία, ᾔθελε τυχὸν ἀμελήσῃ τοῦ νὰ ζητήσῃ τοιαύτην. Ἀδάσιμος ἄρα ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἀναιρέσεως, ἐφ' ὅσον

ανάγεται εις ἀθέτησιν τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου, ἄχρηστος δ' ἂν ἤθελεν ὑποτεθῇ ἀναγόμενος εις ἑλλειψιν αἰτιολογίας, διότι ἡ σιωπὴ τοῦ δικαστηρίου ἐπὶ ἐστερημένου νομικῆς ἀξίας ἰσχυρισμοῦ δὲν δίδει χώραν εις ἀναίρεσιν.

Ἀριθ. 187 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Ἐνδσταδὶς δεδικασμένου. - πληρότης.

Ἐπειδὴ ἡ περὶ ἀπαράδεκτου τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως αἰτήσις τῶν ἀναιρεσιβλήτων, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι πάντες οἱ λόγοι τῆς ἀναιρέσεως ἀπερρίφθησαν ὡς ἀβάσιμοι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 257 τοῦ ἐτους 1903 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἀπορριπτέα ἐστὶ, καθόσον δὲν ἰσχυρίζονται οἱ ἀναιρεσιβλητοὶ ὅτι οἱ λόγοι τῆς ἀναιρέσεως ἀπερρίφθησαν ἐν τῇ παρούσῃ δίκῃ καὶ μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων (ἄρθρ. 813 Πολ. Δικονομίας (*)).

Ἀριθ. 191 (1906) Τμ. Β' (**)

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Β. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ὅρια δικαιοδοσίας ὁ ἐμῆματος μετ' ἀναιρεθίν. - ὅροι ἀπαράδεκτου δευτέρως ἀνακοπῆς. - ἀνακοπή. - συνοπτικότης ἀνεξαρκήτως ἀρχικοῦ χαρακτῆρος διαφορᾶς. - ἐλλειψὶς ἀντικλήτου. - κοινοποιήσις γραμματεῖ. - ἐναρξὶς προθεσμίας προεδρικῆς πράξεως. - παράλειψις διορισμοῦ ἀντικλήτου ὑπὸ ἀνακόπτοντος. - δυνέπεια. - δυνοπτικότης ἐκ συντηρητικῆς κατασχέσεως. - μοναδικὴ ἐμπορικὴ πράξις. - ἐμπορικότης παρακολούθων.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 588 τοῦ ἐν Πάτραις Ἐφετείου ἀπερρίφθη ἡ ἀνακοπὴ τῆς ἐφεσιβλήτου, ἐταιρίας κατὰ τῆς 16 (1905) προηγουμένης αὐτοῦ ἀποφάσεως τῆς ἀπορριψάσης ἐρήμην τῆς ἐταιρίας τὴν ἀνακοπὴν αὐτῆς κατὰ τῆς πρώτης ἐρήμην ὑπ' ἀριθ. 845 (1904) ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου. Ἀναιρεθείσης δὲ διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως τῆς προμνημονευθείσης τελευταίας ἐρήμην ἀποφάσεως τοῦ ἐν Πάτραις Ἐφετείου, εἶναι ἐξεταστέα ἐκ νέου ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων διαφορὰ ἀπὸ τοῦ σημείου εἰς δὲ διετέλει αὐτὴ πρὸς τῆς ἐκδόσεως τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως, ἀλλὰ μόνον καθ' ὃ μέρος εἶχε παραπεμφθῇ εἰς τὸ ἐν Πάτραις Ἐφετεῖον πρὸς νέαν συζήτησιν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 264 (1901) ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως, ἥτοι ὡς πρὸς τὴν ἐπιδοθητικὴν αἴτησιν τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῆς τοῦ ἐκκαλοῦντος περὶ τῆς ἐφειλομένης αὐτῷ εὐλόγου ἀμοιβῆς τῶν ἐργασιῶν ἃς κατέβαλεν ὁ ἐκκαλῶν, ἵνα ἐπιτύχῃ τὴν παρὰ τῆς ἐφεσιβλήτου ἐταιρίας ἀνάληψιν τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἡλεκτρικοῦ φωτισμοῦ τῆς πόλεως Σύρου.

Ἐπειδὴ ἀληθῶς μὲν, κατὰ τὸ ἄρθρον 507 τῆς Πολ. Δικονομίας, δὲν συγχωρεῖται ἐτέρα ἀνακοπὴ

κατὰ τῆς ἀπορριψάσης τὴν ἐρήμην τοῦ ἀνακόπτοντος ἐκδοθείσαν ἀπόφασιν, ἀναγκαῖα ὅμως τῆς διατάξεως ταύτης προϋπόθεσις εἶναι ὅτι ἡ πρώτη ἀνακοπὴ εἶχεν εἰσαχθῇ πρὸς συζήτησιν καὶ συζητηθῇ ἐγκύρως διὰ τακτικῆς ἐν τῷ πινακίῳ ἐγγραφῆς, γενομένης συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἁρθρῶν 571—578 τῆς Πολ. Δικον. ἀπορριπτέα ἄρα ὡς ἀνυπόστατος τυγχάνει ἡ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἔνστασις ὅτι ἡ δευτέρα ἀνακοπὴ τῆς ἐταιρίας κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16 τοῦ 1905 ἀποφάσεως τοῦ ἐν Πάτραις Ἐφετείου, τῆς ἀπορριψάσης τὴν πρώτην αὐτῆς ἀνακοπὴν, εἶναι ἐν πάσῃ περιπτώσει· καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ κύρους ἢ μὴ τῆς ἐρήμην συζητήσεως καθ' ἣν ἐξεδόθη, ἀπαράδεκτος, κατὰ τὸ ἄρθρ. 507 τῆς Πολ. Δικονομίας, καὶ ἐξεταστέαι αἱ ἀντιτασσόμεναι ὑπὸ τῆς ἐταιρίας κατὰ τοῦ κύρους αὐτῆς ἀντιρρήσεις.

Ἐπειδὴ, ὡς συνάγεται σαφῶς ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἁρθρῶν 598 καὶ 774 πρὸς τὰ ἄρθρα 619—622 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἡ ἀνακοπὴ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως, εἴτε ἀπευθύνεται ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου, εἴτε ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου, εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν καὶ συζητεῖται κατὰ τοὺς περὶ συνοπτικῆς διαδικασίας κανόνες, ὡς συνοπτικὴ δίκῃ λογιζομένη καὶ ἐὰν ἐτι καθ' ἐν χρόνον εἰστέθη πρὸς συζήτησιν ἔφερε τὸν χαρακτῆρα συνήθους δίκης, μὴ διακρίνοντος τοῦ νόμου ἀλλὰ γενικῶς ἐκφραζομένου. Τούτων τεθέντων, ἔπεται ὅτι οἰονδήποτε καὶ ἂν εἶχεν ἡ περὶ τῆς πρόκειται διαφορὰ κατὰ τὴν πρώτην αὐτῆς πρὸς συζήτησιν εἰσαγωγὴν χαρακτῆρα, ἐγκύρως, κατὰ τὸ ἄρθρον 150 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἡ διατάξις τοῦ προέδρου τοῦ ἐν Πάτραις Ἐφετείου, δι' ἧς συνετημήθη ἡ πρὸς συζήτησιν τῆς πρώτης ἀνακοπῆς τῆς ἐταιρίας ἥτις παρέλιπε νὰ διορίσῃ ἀντίκλητον ἐν τῇ ἐδρᾷ τοῦ ἐφετείου, ἐν τῇ οὐδὲ κατώκει ὁμολογουμένως οὐδὲ διέμεινε, παρὰ τὴν τοῦ ἁρθροῦ 148 Πολ. Δικονομίας διάταξιν, προθεσμία, ἐκοινοποιήθη εἰς τὸν γραμματεῖα τοῦ ἐφετείου, κατὰ τὸ ἄρθρον 150, καθ' ὃ ἐπὶ πάσης συνοπτικῆς υποθέσεως αἱ ἐπιδόσεις γίνονται εἰς τὸν γραμματεῖα τοῦ δικαστηρίου ἑρῶς ἄρα ἰσχυρίζεται ὁ ἐκκαλῶν ὅτι ἐγκύρως εἰστέθη πρὸς συζήτησιν ἡ πρώτη ἀπὸ 27 Νοεμβρίου 1904 ἀνακοπὴ τῆς ἐταιρίας μετὰ τὴν εἰς τὸν γραμματεῖα τοῦ ἐφετείου κοινοποίησιν τῆς προρηθείσης διατάξεως τοῦ προέδρου καὶ συνεζητήθη κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ δικάσιμον κατὰ τὴν ἐν τῷ δελτίῳ ἐν ᾧ ἐγγράφονται αἱ προτιμηθεῖσαι ὑποθέσεις σειρὰν. αὐτῆς καὶ ἀνυπόστατοι ἐξελέγχονται οἱ περὶ τοῦ ἐναντιῳ ἰσχυρισμοὶ τῆς ἐταιρίας, ὡς καὶ ὁ ἰσχυρισμὸς αὐτῆς ὅτι ἡ εἰρημένη ἀνακοπὴ συνεζητήθη πρὶν ἢ παρέλθῃ ἡ ταχθεῖσα ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ ἐφετείου δεκαπενθήμερος προθεσμία, ἥτις δὲν ἄρχεται, ὡς ἐσφαλμένως ἰσχυρίζεται ἡ ἐταιρία, ἀπὸ τῆς ἐν τῷ πινακίῳ ἐγγραφῆς τῆς ἀνακοπῆς, ἀλλ' ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς διατάξεως τοῦ προέδρου.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἁρθροῦ 149 τῆς Πολ. Δικονομίας, καθ' ἣν, εἰς ὑποθέσεις καθ' ἃς δὲν γίνονται ἐγγραφὸς διαδικασίαι, ὅποιαί καὶ αἱ συνοπτικαί, συγχωρεῖται εἰς τὸν ἐναγόμενον νὰ διορίσῃ καὶ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἀντίκλητον, ἐὰν δὲν

(*) Ὅταν ἐπικαλῆται τις ἀπόφασιν πρὸς ἀπόδειξιν δεδικασμένου, δὲν ἐπικαλεῖται συγχρόνως καὶ τὴν ὑπαρξίν τῶν πρὸς τοῦτο στοιχείων :

(**) Ἐπέρχεται μετὰ τὴν ἐν σελ. 425—428 ΧVII καταγεγραμμένην 268 Α. Π. τὴν ἀναιρέσαν τὴν ἐν σελ. 44 παρόντος τόμου Ε. Π.

ἀπηγγέλθη ἡ ὁριστικὴ ἀπόφασις ἐν τῇ πρώτῃ συζητήσει, οὐδαμῶς ἐπεταί, καθ' ἃ ἰσχυρίζεται ἐσφαλμένως ἡ ἐταιρία, ὅτι ἐὰν ὁ δικασθεὶς ἐρήμην ἐναγόμενος παραλείψη νὰ διορίσῃ ἀντίκλητον ἐν τῷ περὶ τῆς ἀνακοπῆς δικογράφῳ, εἶναι ἀνίσχυρος ἢ εἰς τὸν γραμματέα ἐπίδοσις καὶ μόνῃ ἐπίδρασιν τῆς παραλείψεως ταύτης συνέπεια ἐπέρχεται ἡ τοῦ διαδίκου τοῦ μὴ διορίσαντος ἀντίκλητον ὑποχρέωσις εἰς πληρωμὴν τῶν ἐξόδων, διότι τὸ εἰρημένον ἄρθρον 449 ἔχει προφανῶς ὑπ' ὅψιν ἐναγόμενον καὶ οὐχὶ ἀνακρίπτοντα, ὅπως, κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἁρθροῦ 598, ὀφείλει ἐν τῷ δικογράφῳ τῆς ἀνακοπῆς νὰ διορίσῃ ἀντίκλητον (*).

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 934 Πολ. Δικονομίας, ἡ περὶ κύρους κατασχέσεως ἀγωγὴ συζητεῖται καὶ ἀποφασίζεται κατὰ τὴν συνοπτικὴν διαδικασίαν ὁρθῶς ἄρα ἰσχυρίζεται ὁ ἐκκαλῶν ὅτι καὶ ἂν ἡ περὶ τῆς πρόκειται ὑπόθεσις δὲν ἔφερεν ἐξ ἀρχῆς χαρακτηριστικὰ συνοπτικῆς δίκης ἀλλὰ συνήθους, ἐγένετο συνοπτικὴ διὰ τῆς ἐπιβληθείσης ὑπ' αὐτοῦ παρ' ἑαυτῷ ὡς τρίτῳ κατασχέσεως μέρους τῆς ἐπιδίκου ἀπαιτήσεως καὶ ὅτι ἐπομένως ἐγκύρως ἐγένετο ἡ ἐπίδοσις τῆς διατάξεως τοῦ προέδρου περὶ προτιμήσεως τῆς πρώτης ἀνακοπῆς τῆς ἐταιρίας κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 845 (1904) ἀποφάσεως τοῦ ἐνταῦθα Ἐφετείου, δι' ἧς ἐγένετο δεκτὴ ἡ τε κυρία ἀγωγὴ ὡς πρὸς τὴν δευτέραν αὐτῆς βάσιν καὶ ἡ συνεκδικασθεῖσα μετ' αὐτῆς παρεμπύπτουσα περὶ κύρους κατασχέσεως.

Ἐπειδὴ, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἐν τῷ δικογράφῳ τῆς ἀγωγῆς πρέπει νὰ περιέχωνται τὰ πραγματικὰ γεγονότα, ἐξ ὧν συνάγεται ὅτι ἡ ἐπιδιωκόμενη δι' αὐτῆς ἀπαιτήσις εἶναι, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, ἐμπορικὴ, εἴτε λόγῳ τοῦ ἀντικειμένου αὐτῆς, ὡς ἀποτελοῦντος πρᾶξιν ἐμπορικὴν, εἴτε λόγῳ τῆς ιδιότητος τοῦ ἐναγομένου, ἐξ ἧς παράγεται τὸ ἐν τῷ περὶ Ἀρμοδιότητος τῶν Ἐμποροδικείων Νόμῳ τεκμήριον τῆς ἐμπορικότητος τῶν πράξεων καὶ ὅτι ἐν τῇ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῇ οὐδὲν τοιοῦτον γεγονός ἀναφέρεται, πλὴν μόνον τῆς μνείας ὅτι ἡ ἐναγομένη ἐταιρία εἶναι ἀνώνυμος καὶ ἐργοληπτικὴ, ὅπερ δὲν ἀρκεῖ ἵνα χαρακτηρισθῇ αὕτη ὡς ἐμπορικὴ, ἀποτελεῖ προδήλως ἐμπορικὴν πρᾶξιν ἢ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένη ἐπιχειρήσεις τοῦ ἡλεκτρικοῦ φωτισμοῦ τῆς Ἐρμουπόλεως δι' ὕλικῶν ὑπὸ τῆς ἐταιρίας παρεχομένων, κατὰ τὸ ἐδάφ. 1 τοῦ ἁρθροῦ 2 τοῦ προειρημένου Νόμου. Ἐμπορικῆς δ' οὐσῆς καθ' ἑαυτὴν τῆς μεμονωμένης ταύτης πράξεως, ἀνεξαρτήτως τῆς ιδιότητος τοῦ ἐπιχειρήσαντος αὐτὴν, προσλαμβάνει τὴν ιδιότητα ἐμπορικῆς πράξεως καὶ ἡ ἀποτελοῦσα τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀγωγῆς ἔννομος σχέσις, εἴτε ὡς μίσθωσις ὑπηρεσίας, εἴτε ὡς ἐντολὴ ἐπὶ εὐλόγῳ ἀμοιβῇ χαρακτηρησθῇ, ὡς στενῶς συνδεομένη πρὸς τὴν εἰρημένην ἐπιχείρησιν τῆς ἐταιρίας καὶ ὡς παρεπομένη αὐτῆς. Ἐμπορικῆς δ' οὐσῆς τῆς ὑποθέσεως, καλῶς ἡ προρρηθεῖσα διάταξις τοῦ προέδρου τοῦ ἐν Πάτραις Ἐφετείου ἐκοινοποιήθη εἰς τὸν γραμ-

ματέα καὶ συνεζητήθη, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν ὑπ' αὐτῆς δικάσιμον, ὡς βασιμῶς ἰσχυρίζεται ὁ ἐκκαλῶν καὶ ἀπαράδεκτος καὶ ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ καθίσταται ἡ δευτέρα ἀνακοπὴ τῆς ἐταιρίας.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ προμνημονευθὲν ἄρθρον 150, οὐ μόνον ἐπὶ τῶν ἐμπορικῶν καὶ τῶν ἄλλων συνοπτικῶν ὑποθέσεων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ βραχυπροθέσμων κλήσεων, ὅπερ ἐστίν, ὅταν, λόγῳ τοῦ κατεπείγοντος τῆς ἐκδικάσεως, συντηθῇ ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ οἰκείου δικαστηρίου διὰ διατάξεως αὐτοῦ ἡ πρὸς συζήτησιν ὑποθέσεώς τινος συνήθους ἢ συνοπτικῆς προθεσμία, κατὰ τὰ ἄρθρα 620 καὶ 540 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐὰν παραλειφθῇ ὁ διορισμὸς ἀντικλήτου ἑναντίον τῶν ἐν τοῖς ἁρθροῖς 148 καὶ 149 ὁρισμένων, αἱ ἐπιδόσεις γίνονται εἰς τὸν γραμματέα καὶ λογίζονται ὡς ἂν εἰ ἐγένοντο πρὸς τὸν ἴδιον διάδικον. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τῆς πρὸς συζήτησιν τῆς ἀνακοπῆς, ἣν ἡ ἐφεσίβλητος ἐταιρία ἀπηύθυνε κατὰ τῆς πρώτης τῶν ἐρήμην αὐτῆς ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων τοῦ ἐν Πάτραις Ἐφετείου προθεσμίας συντηθείσης διὰ διατάξεως τοῦ προέδρου, ἐγκύρως ἡ κοινοποιήσις αὐτῆς ἐγένετο εἰς τὸν γραμματέα, ἀντὶ τῆς ἐταιρίας, ἥτις εἶχε παραλίπῃ νὰ διορίσῃ ἐν τῷ δικογράφῳ τῆς ἀνακοπῆς ἀντίκλητον, ἀνεξαρτήτως τοῦ χαρακτηρισθῆναι ὡς εἶχεν ἡ ὑπόθεσις κατὰ τὴν ἀρχικὴν αὐτῆς εἰσαγωγὴν, καὶ ἐπομένως καὶ ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ ἀπορριπτέα καθίσταται ἡ τῆς ἐταιρίας ἀντίρρησης κατὰ τοῦ κύρους τῆς κοινοποιήσεως ταύτης καὶ τῆς μετ' αὐτὴν συζητήσεως.

Ἐπειδὴ ὅμως τοιαύτην ἐκφέρων γνώμην ἐπὶ τῶν προεκτεθέντων ζητημάτων, τὸ τμήμα τοῦτο τοῦ Ἀρείου Πάγου, πρόσχρως προδήλως εἰς τὴν ἀναιρετικὴν ἀπόφασιν τοῦ Α' τμήματος, ἥτις ἀπερήναιτο ὅτι τὸ ἄρθρον 150 τῆς Πολιτ. Δικονομίας, καθ' ὃ ἐπὶ ἐμπορικῶν ἢ ἄλλων συνοπτικῶν ὑποθέσεων ἢ βραχυπροθέσμων κλήσεων, αἱ ἐπιδόσεις γίνονται εἰς τὸν γραμματέα τοῦ δικαστηρίου, ὅταν παραλειφθῇ ὁ διορισμὸς ἀντικλήτου ὑπὸ τοῦ μὴ κατοικοῦντος μηδὲ διαμένοντος ἐν τῇ ἐδρᾷ τοῦ δικαστηρίου διαδίκου ἔχει ὑπ' ὅψει δίκην φέρουσιν ἀπ' ἀρχῆς συνοπτικὸν χαρακτήρα, καθ' ἣν δὲν ἀπαιτεῖται κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν αὐτῆς ἔγγραφος προδικασία, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν μεταγενεστέρως τις διαδικασία παρεμπύπτουσα εἰς δίκην συνήθους φύσεως χαρακτηρίζεται ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς συνοπτικὴ, ὅποια εἶναι καὶ ἡ ἀνακοπὴ ἐρήμην ἀποφάσεως καὶ ἡ βραχυπρόθεσμος κλήσις, καὶ ὅτι ἡ περὶ τῆς πρόκειται ὑπόθεσις, ἧς ἀντικείμενον εἶναι ἡ ζητούμενη διὰ τῆς ἀγωγῆς ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀποζημιώσις διὰ τὰς παρασχεθείσας ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἐταιρίαν ὑπηρεσίας, αἵτινες ὁρίζονται ἐν αὐτῇ, δὲν δύναται νὰ λογισθῇ ὡς ἐμπορικὴ, ἵνα ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἡ προεκτεθεῖσα διάταξις τοῦ ἁρθροῦ 150 τῆς Πολ. Δικονομίας, καίτοι ἐμπορικῆς οὐσῆς κατὰ νόμον τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἡλεκτρικοῦ φωτισμοῦ τῆς Ἐρμουπόλεως, ἣν ἐζήτησεν ἡ ἐταιρία νὰ ἀναλάβῃ, διότι ἡ ἐν τῇ ἀγωγῇ διατυπούμενη καὶ μεταξὺ τῶν διαδίκων καταρτισθεῖσα ἔννομος σχέσις εἰς οὐδεμίαν τῶν περιπτώ-

(*) Ἀκριβῶς δ,τι παρητηρήταμεν ἐν σελίδι 427 XVII (σημ. *).

σεων του περί 'Αρμοδιότητος των 'Εμποροδικείων Νόμου δύναται νά εισαχθῇ καί ἀνάγκη νά παραπεμφθῇ εἰς τήν ἐλομέλειαν τοῦ 'Αρείου Πάγου ἡ λύσις τῶν εἰρημένων νομικῶν ζητημάτων, ἐξ ὧν ἐξαρτᾶται ἡ ἐκδασίς τῆς παρούσης δίκης πρὸς ἄρσιν τῆς μεταξὺ τῶν δύο τμημάτων τοῦ δικαστηρίου ὑφισταμένης διαφωνίας (*).

'Αριθ. 193 (1906) Τμ. Β' (**)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΝΙΔΕΛΡ

**Ζημία ἐκ παρανόμου ἀπαγορευτέως βωδκή-
δεως ἐν ἐμπροσθέντι δάδει. - ἐπιδικάσις
ἀποζημιώσεως διὰ χρονικὸν διάστημα. -
δεδικασμένον καὶ διὰ μεταγενέστερον.**

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰς ἐν τῇ ἀναιρετικῇ τοῦ Α' τμήματος τοῦ 'Αρείου Πάγου ἀποφάσεις παρατιθε-
μένας διατάξεις τῶν νόμων, πᾶσα ἐξ ἀδικήματος ἐνοχὴ παράγει ὑπὲρ τοῦ παθόντος δικαίωμα ἀπο-
ζημιώσεως, συνισταμένης εἰς τὸ διαφέρειν, ἥτοι εἰς τὴν ἀνὴρθωσιν οὐ μόνον τῆς θετικῆς καὶ ἐπελθού-
σης ἤδη ζημίας, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀπώδωτον ἐκείνου, οὐ ἤθελέ τις στερηθῇ ἐφ' ὅσον ὑφίσταται ἡ ἐπε-
νεγκοῦσα τὴν βλάβην ἀδικος πράξις. Σύμφωνανον δ' οὕτω καὶ τοῦ Β' τούτου τμήματος τοῦ 'Αρ. Πάγου ἔχοντος τὴν γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Α' τμήματος αὐτοῦ ἐξενηχθεῖσαν, ἡ περὶ ἀπαρα-
δέκτου τῆς ὑπὸ κρίσιν περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγῆς ἐνστάσις τοῦ Δημοσίου διὰ τοῦ ἀπὸ 1 Σβρίου 1888 ἕως 1 Σβρίου 1891 χρόνου, καθ' ἓν, ὡς δὲν ἀμφι-
σβητεῖται, ἐξηκολούθησεν ὑφισταμένη καὶ διαρκοῦσα ἡ δύναμις τῆς παρανόμου ὑπ' ἀριθ. 1544 τῆς 7ης Σεπτεμβρίου 1881 ἀπαγορευτικῆς πράξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου Λοκρίδος γενομένη ἀπαγρευ-
σις τῆς καλλιέργειας καὶ βοσκῆς τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένου καὶ περιγραφομένου κτήματος τοῦ ἐ-
νάγοντος, ἀπορριπτέα καθίσταται ὡς μὴ βάσιμος, ἀφ' οὗ κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἡ ἀποζημιώσις ἐφείλε-
ται ἐφ' ὅσον χρόνον ὑφίστατο ἡ παραγωγὸς τῆς ζημίας ἀδικος πράξις.

Ἐπειδὴ ὄντος τελεσιδίκως λεκριμένου ἐν τῇ πα-
ρούσῃ μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων διαφορᾷ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2300 (1896) ἀποφάσεως τῶν ἐν 'Αθῆ-
ναις Ἐφετῶν ὡς πρὸς τὸ μὴ ἀναιρεθὲν μέρος τῆς ἐπιδικασθείσης ἐπιδίκου καὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ λόγου πηγάζουσας ἀγωγῆς, τοῦ τε δικαιώματος τοῦ ἐνά-
γοντος ὡς κυρίου καὶ κατόχου τοῦ ἐπιδίκου κτή-
ματος πρὸς ἀποζημιώσιν ἐκ τῆς ἐν αὐτῷ αἰτίας, ἥτοι τῆς ἄνω μνησθείσης παρανόμου ἀπαγορευτι-

(*) Ὡς εἶναι πρόδηλον, ἡ διαφωνία εἶναι διπλῇ καὶ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ εἶναι ἡ ἐπιγενομένη συ-
νοπτικότης χαρακτηρὶζει τὴν ὅλην δίκην συνοπτικὴν καὶ ἐπιφέρει τὰς συνεπείας αὐτῆς καὶ εἰάν ἡ παρα-
κώλυθος μοναδικὴ ἐμπορικὴ πράξις ἐνέργεια χρωμα-
τίζεται ἐξ αὐτῆς. Θὰ παραθέσωμεν κατόπιν καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς ἐλομέλειας. Δυστυχεῖς θεσμοὶ οἵτινες ἀπεπλύθησαν τοσοῦτον ἐπιμελῶς διὰ σοφισμάτων, ὥστε κατέληξαν σὺν τὸν ἀποπλυνόμενον διὰ τοὺς διαδητικούς καὶ ἀποστειρούμενον τοῦ ζαχαύρου αὐτοῦ ἄρτον.

(**) Ἐπέρχεται μετὰ τὴν ἐν σελ. 274 XVI 448 Α. Π. δρὰ τὴν αὐτόθι παραπομπήν.

κῆς πράξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου Λοκρίδος, ὡς καὶ τῆς ἐξ αὐτῆς εὐθύνης καὶ ὑποχρεώσεως τοῦ ἐ-
ναγομένου Δημοσίου πρὸς ἀποζημιώσιν, ἔτι δὲ καὶ ὀρισθέντος μετ' ἐκτίμησιν ἀποδείξεων τοῦ καθ' ἑ-
καστον ἔτος ὀφειλομένου ποσοῦ τῆς ἐνεκα στερή-
σεως εἰσοδημάτων ἐπελθούσης ζημίας, ὡς συνιστα-
μένης εἰς δραχ. 1000 κατ' ἔτος διὰ τὴν ἐπιδικα-
σθεῖσαν τελεσιδίκως διὰ πέντε ἔτη ἐκ δραχ. 5000 ἀποζημιώσιν, δεδικασμένον ὑφίσταται ἐπὶ πάντων τούτων ἐκ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως ἐν τῇ παρούσῃ μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων δίκῃ, καθὰ ὁ ἐνάγων βασίμως ὑποστηρίζει λόγῳ τῆς ὑπαρχούσης κατ' αὐτὴν ταυτότητος αὐτῶν τούτων, τοῦ δικαζομένου δικαίου καὶ τῆς νομικῆς αὐτοῦ αἰτίας, ἔτι δὲ καὶ τοῦ ἐνεκεν αὐτῆς καταβλητέου καθ' ἑκαστον ἔτος ποσοῦ τῆς ἐπισυμβάσης ζημίας δι' ἑκαστον ἔτος αὐτῆς, κατὰ τὴν ἄνω ἀπόφασιν, εἰς δραχ. 1000 ἀνερχομένης, ὁμολογουμένου δὲ δι' ἑλλείψιν ρητῆς ἀντικρούσεως τοῦ ὅτι ἡ παραγωγὸς τῆς τοιαύτης ζημίας ὡς ἄνω παράνομος πράξις τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου ἐξηκολούθησεν ὑφισταμένη καὶ διὰ τὰ ἐπεί-
μενα τῶν ὡς ἀνωτέρω, δι' ἃ ἐπεδικάσθη ἀποζη-
μιώσις, τρία ἔτη, ἥτοι ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου 1888 ἕως τοῦ Σεπτεμβρίου 1891, δι' ἃ ἐπίσης εὐθύνε-
ται, κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα, τὸ ἐναγόμενον Δημόσιον ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας εἰς ἀποζημιώσιν τοῦ ἐνάγοντος, δεκτὴ καθίσταται ὡς ἀποδεδειγμένη καὶ διὰ τὸ ἀναλογεῖν εἰς τὰ τρία ταῦτα ἔτη ποσὸν τῶν δραχ. τριῶν χιλιάδων ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγή τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἐπιδικαστέα (*).

'Αριθ. 194 (1906) Τμ. Β' (**)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ

**Συγγενὴς ἀνηλίκων. - δικαίωμα διορισμοῦ
ἐπιτρόπου. - δικαίωμα παρεμβάσεως ἐν ὁ-
μοίᾳ εἰσαγγελικῇ αἰτήσει. - κυρία παρέμ-
βασις. - δικαίωμα αὐτοτελοῦς ἐφέσεως. - ἀ-
πόροις ἀγωγῆς ἐπὶ μὴ νομιμοποιήσει. - οἱ
δεδικασμένον κατὰ νεωτέρας. - προβολὴ
ἀδινάτου ἐπιτροπείας ἐξ ὑπάρξεως πατρός.
προβολὴ ἀκυρότητος γάμου ἐκ. - γάμος κε-
κωλυμένος συγγενείᾳ. - ἀκυρότης προβλη-
τέα. - ἀπόδειξις κωλύματος. - ἀποδεικτικὰ
μέσα.**

Ἐπειδὴ ὁ ἐκκαλῶν Σ. Β^{***}, ὡς ἀνίων συγγενὴς
δευτέρου βαθμοῦ τοῦ ἀνηλίκου Κ^{***}, ἔχων δ' ἄλ-
λως τε συμφέρον κατὰ τὰ ἐν ταῖς προτάσεσιν τοῦ
ἐκτιθέμενα, δικαιούμενος ὑπὸ τοιαύτην ιδιότητα,
κατὰ τὸ ἄρθρον 646 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸ 22
τοῦ περὶ Ἀνηλίκων Νόμου, νά αἰτήσῃται παρὰ
τοῦ δικαστηρίου τὸν διορισμὸν ἐπιτρόπου, δύναται
καὶ νά παρέμβῃ νομίμως, εἰσαγομένης ἐκ μέρους
τοῦ εἰσαγγελέως σχετικῆς αἰτήσεως, διὰ τῆς τοι-
αύτης δὲ παρεμβάσεως, ἥτις, προκειμένου περὶ τῆς
ἐξαιρετικῆς ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίας, νομίμως καὶ
ἄνευ προδικασίας εἰσάγεται διὰ τῶν προτάσεων,
ἀσκῶν ἴδια δικαιώματα ἐκ τῶν ἄνω μνημονευθε-

(*) Ἀμφιβάλλομεν ἀπολύτως ὅτι ὑπῆρχε δεδικα-
σμένον καὶ ἐπὶ τοῦ ἐτησίως ἀποδοτέου ποσοῦ. Ἄλλο
καθόλου ἀντικείμενον.

(**) Ἐπέρχεται μετὰ τὴν ἐν σ. 477 XVI 442 Α.Π.

σων διατάξεων απορρέοντα, θεωρείται κυρίως παρεμβαίνων, δικαιούμενος ούτως, κατά το άρθρ. 740 Πολ. Δικονομίας, και ιδίαν εφεσιν να εγείρη κατά της πρωτοδικού απόφασως, ανεξαρτήτως της παρά των άλλων διαδίκων ασκήσεως του ενδίκου τούτου μέσου. Απορριπτέα όθεν κρίνεται η ένστασις περί απαραδέκτου της παρεμβάσεως του Σ. Β*** ενώπιον του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου και της κατά της απόφασως αυτού έφέσεως.

Επειδή άθασίμως ο Π. Χ*** προτείνει έντασιν δεδικασμένου εκ των ύπ' αριθ. 45 και 1213 π. έ. αποφάσεων των ένταύθα Έφετών, αίτινες περιορισθείσαι εις άπορριψιν προηγουμένως έγερθείσης άγωγής περί άκυρώσεως του μεταξύ των Ε. Β*** και του Π. Χ*** συναφθέντος γάμου δι' έλλειψιν παθητικής νομιμοποιήσεως, ούδαμώς εξέτασαν μεταξύ των ήδη παρισταμένων διαδίκων το κύρος του γάμου.

Επειδή είσαγγελίης της αίτήσεως περί διορισμού δικαστικού έπιτρόπου του άνηλίκου Κ***, τέκνου της αποδιδωσάσης Ε. Β***, ο παρεμβάς Π. Χ*** τó απαράδεκτον της ταιαύτης αίτήσεως προέτεινεν επικαλούμενος συναφθέντα μεταξύ αυτού και της ρηθείσης Ε. Β*** γάμον, εξ ου έγεννήθη το περί της έπιτροπείας του όποιου πρόκειται τέκνον, υπαγόμενον λόγω του γάμου εις την πατρικήν έξουσίαν του παρεμβαίνοντος τούτου, προς ύποστήριξιν δέ της περί διορισμού έπιτρόπου αίτήσεως ο Σ. Β*** ίσχυρίσατο τó άκυρον του γάμου, ως εκ της ύπάρξεως κωλύματος εκ συγγενείας πέμπτου βαθμού εξ αίματος, και την μη ύπαρξιν εκ τούτου πατρικής έξουσίας επί του φυσικού τέκνου.

Επειδή ύπάρχοντος κωλύματος λόγω συγγενείας μεταξύ των συζύγων εις βαθμόν άπηγορευμένον, ο ούτω συναφθείς γάμος άκυρος θεωρείται, μηδέν παράγων έννομον αποτέλεσμα, ούτε προς τούς συζύγους, ούτε προς τά εκ τούτου γεννηθέντα τέκνα (όρα Lex 68 Pand. 23.2 Νεαρά 12 Κερ. α' 74 Άρμ. Βιβλ. Δ'. τίτλ. Η.). Την άκυρότητα δέ ταύτην ού μόνον οι σύζυγοι δύνανται να προτείνωσιν κατ' άλλήλων αλλά και πās ένδιαφερόμενος εις την άκύρωσιν ταιούτου παρανόμου γάμου, είτε δι' άγωγής, είτε κατ' ένστασιν. Αί διατάξεις δ' αὐται ούδαμώς κατηγγήθησαν διά του άρθρ. 15' του καταστατικού της Ίερās Συνόδου Νόμου της 9 'Ιουλίου 1852, ως και τó Α' τμήμα του δικαστηρίου έκρινε κατά την σχετικήν αίτιολογίαν της ύπ' αριθ. 442 π. έ. απόφασώς του. Έν προκειμένω όθεν ο Σ. Β***, συμφέρον έχων να θεωρηθῇ άκυρος ο γάμος μεταξύ της θυγατρός του και του Π. Χ*** ίνα τó εκ ταιούτου παρανόμως τελεσθέντος γάμου γεννηθέν τέκνον, μη ύποκείμενον εις την έξουσίαν του πατρός του, άλλ' ως φυσικόν ύπαρχῇ εις έπιτροπείαν, δικαιούται έν τῇ παρούσῃ δίκῃ προς ύποστήριξιν της αίτήσεως περί διορισμού αυτού ως έπιτρόπου και κατ' ένστασιν να προτείνη την άκυρότητα του γάμου τούτου, λόγω συγγενείας πέμπτου βαθμού εξ αίματος. Τάναυντία δέ τó Πρωτοδικεϊόν δεξάμενον, μεταρρυθμιστέαν την απόφασίν του κατέστησε επί τῷ βασίμῳ έφέσεως λόγω.

Επειδή από της πρώτης ένώπιον του Πρωτοδικείου συζητήσεως ο παρεμβάς Π. Χ*** ρητώς ήρνήθη την ύπαρξιν κωλύματος προς σύναψιν του μεταξύ αυτού και της Ε. Β*** γάμου, ως εκ των νομίμως προσαγομένων προτάσεων αυτού εξέγεται, όφείλει όθεν έν ταιαύτῃ άμφισβητήσει ο προτείνων την ένστασιν τó έπιφέρον την άκυρότητα γεγονός ν' άποδείξη χρώμενος και τῷ έμμαρτύρῳ μέσω δια τó άνέφικτον της έγγραφου άποδείξεως, έπιφυλάσσεται δέ τó δικαστήριον να κρίνη επί των λοιπών ίσχυρισμῶν των διαδίκων.

Αριθ. 195 (1906) Τμ. Β' (*)

Είστηγγητής ο άρσοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ

Έθνική Τράπεζα. - τόκοι τόκων. - άγωγή η δυνήωνία μετά παρέλευδιν έτους. - κατάργησις ίσχύοντος άνατοκισμοῦ. - έμπορικαί άπαιτήσεις. - έφεσις και άντέφεσις επί διαφόρων τόκων. - απαράδεκτον. - αίτησις άποδόσεως του επί πλέον ληφθέντος εκ του πλειστηριάσματος.

Επειδή σύμφωνον και τó τμήμα τούτο τῷ πρώτῳ, έκφέρει γνώμην ότι τó μὲν άρθρ. 18 του περί της Έθνικής Τραπεζης Νόμου ΦΚΣ' του έτους 1859, καθ' ό αι προς την Τράπεζαν όφειλόμεναι δόσεις κεφαλαίου η τόκου καθίστανται αὐτοδικαίως έντοκοι άμα ληξάσης της προθεσμίας αὐτών, κατηγγήθη υπό του Νόμου Β'ΕΙ' της 22ας Μαΐου 1882, τó τρίτον άρθρον του όποιου έπιτρέπει τόν άνατοκισμόν έν δυοί περιπτώσει και υπό τούς έν αὐτῷ άναφερομένους όρους, καθέσον ο νεώτερος ούτος νόμος, περιέχων διατάξεις άπαγορευτικάς και άναγομένας εις την δημοσίαν τάξιν, ως σκοπούσας να περιορίσωσι την τοκογλυφίαν, καθορίζων δέ και τās εξαίρέσεις, αίτινες μόναι δεκταί είσιν, κατήργησεν άπάσας τās προγενεστέρας διατάξεις και δη και τόν μνημονευθέντα νόμον περί της Έθν. Τραπεζης, η δέ κατά την σύναψιν του δανείου συνομολόγησις της ύποχρεώσεως του όφειλέτου εις πληρωμήν τόκου επί των καθυστερουμένων ταιούτων άπαγορεύεται υπό της σαφούς διατάξεως του Νόμου Β'ΕΙ' του 1882, έπιτροπούσης έν άρθρῳ 3ῳ την ταιαύτην περί άνατοκισμού συμφωνίαν μόνον αν αὐτή μετά την λήξιν του έτους γείνη. Ό έναντίος όθεν της έκκαλούσης Τραπεζης ίσχυρισμός, ό επί του άρθρου 18 του Νόμου ΦΚΣ' και της έν τῷ συμβολαίῳ ύπαρχούσης συμφωνίας έρειδόμενος άπορριπτέος κρίνεται.

Επειδή ο έτερος ίσχυρισμός της έκκαλούσης ότι τó περί ου πρόκειται δάνειον έμπορικόν έστί και ότι έν ταις έμπορικαίς συναλλαγαίς είθισται γενικώς ο άνατοκισμός, ρυθμιζόμενος έν ταιαύτῃ περιπτώσει εξαίρετικῶς, κατά τά είθισμένα, κατά την έν τέλει του άρθρ. 3 του Νόμου Β'ΕΙ' διατάξιν, απαράδεκτος κρίνεται μη προταθείς πρωτοδικώς, ως εκ των έν έπισήμῳ αντιγράφῳ προσαγομένων προτάσεων της έκκαλούσης προκύπτει, καθ' ό οι έρεσιβλητοι ένώπιον του έφετερίου ίσχυρίσθησαν διά των προτάσεων των νομίμως προσαγομένων.

(*) Επέρχεται μετά την έν σ. 491 χυπ 456 Α.Π.

Ἐπειδὴ, κατὰ ταῦτα, ἀβάσιμος κρίνεται ἡ ἀξίωσις τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζίης ὅπως ἐπὶ τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ καταταχθῇ καὶ διὰ τοὺς τόκους τῶν τόκων.

Ἐπειδὴ ἡ διὰ τῶν προτάσεων ὑποβαλλομένη ἀντέφαισις ἀπαράδεκτος, κατὰ τὸ ἄρθρον 758 ἐδ. 2 Πολ. Δικονομίας, κρίνεται κατὰ τὴν βάσιμον περὶ τούτου ἔνστασις τῆς ἐκκαλοῦσης Ἑθν. Τραπεζίης, ὡς μὴ περιοριζομένη εἰς τὰ παρὰ ταύτης προβληθέντα κεφάλαια τῆς ἐφέσεως, καθότι ἐν ᾧ ταῦτα ὁρῶσι τοὺς τόκους ἐπὶ τῶν ὀφειλομένων τόκων καὶ καὶ τοὺς κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον τοῦ δικαιοστασίου ἀπὸ τῆς 3 Μαΐου 1897 μέχρι 2 Ἰουλίου 1898 ὀφειλομένους τόκους ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου, οἱ λόγοι τῆς ἀντεφέσεως ἀνάγονται εἰς ἄλλους τόκους ἤτοι τοὺς ἀπὸ τῆς παρὰ τῇ Ἑθνικῇ Τραπεζῇ παρακαταθέσεως τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ (17 Σεπτεμβρίου 1902) μέχρι τῆς τελεσιδικίας τοῦ πίνακος κατατάξεως δι' οὗς ἡττήσατο μὲν ἡ Τράπεζα νὰ καταταχθῇ τὸ δὲ πρωτοδικεῖον ἐθεώρησε βάσιμον τὴν ἀξίωσιν.

Ἐπειδὴ ἡ αἴτησις τῶν ἐφεσιβλήτων ὅπως τὸ παρὰ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζίης ληφθὲν ποσὸν ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ ἐπὶ πλεόν. τοῦ ὀφειλομένου ποσοῦ ἐπιστραφῇ πρὸς τὴν Ε. Γ.^{***} ὡς ἐκδοχέα τοῦ Γ. Α.^{***} καὶ δι' αὐτὴν, ἢ ἄλλως πρὸς τὸν ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπάλλληλον, κατὰ τὸ ἄρθρον 34 τοῦ ΦΚΣ' Νόμον, αὐτοτελὴς οὖσα, μὴ εἰσαχθεῖσα δὲ δι' ἰδιαιτέρας ἐφέσεως κατὰ τῆς πρωτοδικίου ἀποφάσεως καταλιπούσης ἀνεξέταστον τὸν σχετικὸν ἀνακοπῆς λόγον, ἀπαράδεκτος κρίνεται κατὰ τὴν προκειμένην συζήτησιν ὑποβαλλομένη διὰ τῶν προτάσεων, μὴ δυναμένη δ' οὕτω κατ' ἀντέφαισιν νὰ προβληθῇ ἀφ' οὗ δὲν ἀνάγεται εἰς τὰ κεφάλαια τῆς ἐφέσεως.

Ἀριθ. 196 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΓΚΙΩΝ

Κατάσχεσις χροσθὶ τρίτον καὶ ἐπικύρωσις-καταβολὴ ἰδίου χρέους- οὐ δυνατὸς καταλογισμὸς ἐτέρῳ χρεῖ.

Ἐπειδὴ, κατὰ τ' ἄρθρα 869, 931 καὶ 935 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐὰν χρηρυχθῶσι τελεσιδικίως ἐπὶ συντηρητικῆς κατασχέσεως κύρος ἔχουσαι ἡ κυρία ἀπαίτησις καὶ ἡ κατάσχεσις, ὀφείλει ὁ τρίτος ν' ἀποδώσῃ τὰ κατασχεθέντα χρήματα, καὶ θεωρεῖται αὐτὸς ἐκ τῆς τοιαύτης τελεσιδικίας ὀφειλέτης ἅμεσος πρὸς τὸν κατασχόντα, καταβάλλων δὲ πρὸς αὐτὸν, δικαιούται καὶ ὀφείλει νὰ καταβάλῃ, συμφώνως τῇ ἐπικυρωτικῇ τῆς κατασχέσεως ἀποφάσει τὴν κατασχεθεῖσαν ποσότητα πρὸς ἐξόφλησιν τῆς κατασχέσεως καὶ τῆς ἀπαιτήσεως, δι' ἣν ἐκείνη ἐγένετο. "Ὅθεν δεχθὲν τὸ ἐφετεῖον, καθ' ᾧ προέβη, ὅτι ὡς πρὸς τὴν κατάσχεσιν τῆς μὴ ἐνυποθήκου ἀπαιτήσεως, ἡ τρίτη κατέβαλε τὸ κατασχεθὲν δι' αὐτὴν ποσόν, ὡς ὀρίζει ἡ ἐπικυρώσασα τὴν κατάσχεσιν ταύτην ὑπ' ἀριθ. 9542 ρηθεῖσα τελεσίδικος ἀπόφασις, κατὰ παραβάσιν τῶν προπαρατεθεισῶν οὐσιωδῶν δικονομικῶν διατάξεων καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τῶν παρατιθεμένων ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει Νόμων 1, 3, 5 § 3, 6,

94 § 3, 97 Πανδ. (46.3), καθ' οὗς ἐλλείψει δηλώσεως τοῦ ὀφειλέτου ἐπὶ πλειόνων αὐτῶν ὀφειλῆς, τὸ καταβληθὲν λογίζεται εἰς τὸ βαρύτερον χρέος, ἀπερνήσαντο ὅτι ὡς πρὸς τὴν καταβολὴν ταύτην δὲν λογίζεται ἡ τρίτη ὡς πληρώσασα ἴδιον χρέος, ἀλλ' ὅτι ἐγένετο ἐξ ἐνόματος τοῦ ὀφειλέτου ἡ καταβολὴ καὶ κατελόγισεν αὐτὴν δι' ἑλλειψιν δηλώσεως τοῦ εἰς τὴν συντρέχουσαν ἐτέραν ἀπαίτησιν τὴν ἐνυπόθηκον ὡς ἐπαχθεστέραν καὶ ἐκ τούτου θεωρήσαν ταύτην ἐξωφλημένην, ἀπέβαλε τὸν ἀναιρεσίοντα τῆς κατατάξεως τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος διὰ τὴν ἀπαίτησιν αὐτὴν, ἐντεῦθεν δὲ κατὰ τὰ ἄρθρα 201 καὶ 807 § 57 τῆς Πολ. Δ. ἐπέρχεται ἀναιρέσις(*).

Ἀριθ. 197 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΛΙΑΔΗΣ

Διαδικασία ἐπ' ἀγωγῆς ἐξώσεως. - προσωρινότης ἀποφάσεως. - οὐ δυνατὴ ἐξέτασις ἀπωτέρων δικαιωμάτων ἐκμιθώτοῦ.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ΒΧΗ' Νόμου, ὁρίζοντος ὅτι ἐνώπιον τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν ἢ τοῦ εἰρηνοδίκου, ἂν πρόκηται περὶ μισθώματος μὴ ὑπερβαίνοντος τὰς τριάκοντα δραχμὰς κατὰ μῆνα, δύνανται νὰ εἰσαχθῶσιν ἀγωγαὶ περὶ ἐξώσεως τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὰς ἐξῆς περιπτώσεις: α') ἐνεκα καθυστερήσεως τοῦ μισθώματος, β') ἐνεκα τῆς λήξεως τοῦ χρόνου τῆς μισθώσεως, καὶ γ') κατὰ πάσαν ἄλλην περίπτωσιν, καθ' ἣν διὰ τῆς συμβάσεως τῆς μισθώσεως, ἐγγράφως ἀποδεικνυμένης, συμφωνήθῃ ἡ κατὰ τὴν ὀριζομένην ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου διαδικασίαν ἐξώσις καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 3, καθὼς αἱ κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις ἀποτελοῦν προσωρινὸν μέτρον, οὐδε-

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ἐν σελ. 73 ΧΥ 1019 Ε. Α. Καὶ ὁρδὸν μὲν τὸ συμπέρασμα, ἀλλὰ ἀπὸ καθόλου ἀναστρέφου ἢ κακῶς ἀντιλαμβανομένης καὶ ἁχωνεῖτο ἀφετηρίας, ὅτι δῆθεν ὁ τρίτος ὀφείλει τοῦ λοιποῦ τὰ κατασχεθέντα καὶ θεωρεῖται ὀφειλέτης ἐκ τῆς τελεσιδικίας, ὅπερ δὲν ἀρκεῖ. Διότι οὐχ ἦν τὸν ὁ τρίτος καταβάλλει δι' ἄλλον καὶ μένει ἀνεξήγητον διατὶ ὁ ἄλλος οὗτος, δι' ὃν γίνεται ἡ καταβολή, νὰ μὴ δύνηται νὰ δοῖται τοῦ θέλει νὰ λογισθῇ ἡ καταβολή ἡ ἐν ἐλλείψει δηλώσεώς του νὰ καταλογισθῇ αὕτη τῇ ἐπαχθεστέρῳ. Ὁ ἀληθὴς λόγος εἶναι ἄλλος. Διὰ τῆς κατασχέσεως, ὁ κατασχὼν γίνεται ἀναγκαστικὸς ἐκδοχὴς ὀρισμένης ἀπαιτήσεως τοῦ ὀφειλέτου τοῦ κατὰ τρίτου καταβάλλοντος ὡς τίμημα πρὸς τὴν ἀναγκαστικὴν ταύτην ἐκχώρησιν τὴν ὀρισμένην ἀπαίτησιν. δι' ἣν ἐπεχείρησε τὴν κατάσχεσιν. Δὲν δύναται ἐπομένως οὔτε ἐκουσίως οὔτε ἀκουσίως νὰ ὑπολογίσῃ τὴν ἐκ τῆς ἐπικυρώσεως καταβολὴν εἰς ἄλλην πλεον ἀπαίτησιν του, κατὰ τὸν αὐτὸν ἀκοιδῶς τρόπον, καθ' ὃν καὶ ἐὰν ἐκουσίως ὁ ὀφειλέτης ἐξεχώρει αὐτῷ τὴν κατὰ τοῦ τρίτου ἀπαίτησιν τοῦ ἀπέναντι ὀρισμένης ἐκ πλειόνων ἀπαιτήσεων αὐτοῦ, δὲν θὰ ἡδύνατο ἡ καταβολὴ τοῦ τρίτου νὰ καταλογισθῇ εἰς ἄλλην. Καὶ τοῦτο ἐν τῇ ἀπολύτῳ ἁρμονίᾳ. ἡ ὁποία χαρακτηρίζεται ἐν τῷ συνόλῳ τοῦ τῶ ἀρμονικώτατον νομοθετικὸν ῥωμαϊκὸν μωσαϊκόν. Διότι ἐν μὲν τῇ ἐκουσίᾳ ἐκχώρησει ὑπάρχει ἡ ἐκουσία ὀήλωσις τοῦ ὀφειλέτου, ἐν δὲ τῇ ἀναγκαστικῇ ἀναπληροῦται αὕτη ἐκ τῆς θελήσεως τοῦ νόμου.

μίαν ἔχον ἐπιρροήν εἰς τὴν κυρίαν ὑπόθεσιν, σαφῶς συνάγεται, ὅτι εἰς τὰς περὶ προσωρινῶν μέτρων ταύτας δίκας, καθ' ὅς ἀπαιτεῖται πάντως τὰ ὑποκείμενα περὶ τὴν λύσιν τῆς διαφορᾶς, ὁ πρέσβης ἢ ὁ εἰρηνοδίκης ἔχουσιν ἀρμοδιότητα ν' ἀποφασθῶσι μόνον ἂν ὑφίσταται μίσθωσις καὶ ἂν συντρέχῃ περίπτωσις τῆς ἐξώσεως ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 1ῳ ὁριζομένων. Τὸ ὡς ἐφετεῖον ἄρα δικάσαν πρωτοδικεῖον διατάξαν διὰ τῆς πρώτης τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων ἀπέδειξεν περὶ τῆς ἐνστάσεως τῶν ἀναιρεσιβλήτων ὅτι τὸ συμβέλειον δι' οὗ ὁ ἀναιρεσιβλήτης ἠγγράσεν ἀπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου τὰ πρὸς τοὺς συζύγους αὐτῶν μισθωθέντα, καλύπτει ἀναδοχὴν χρέους τῶν συζύγων αὐτῶν καὶ διὰ τῆς δευτέρας ἀπορρίψαν τὴν ἀγωγὴν ἕνεκα τοῦ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ βασίμου τῆς ἐνστάσεως ταύτης, παρεδίωκε τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ρηθέντος Νόμου ΒΧΗ' καὶ κατὰ τὸ ἄρθρ. 807 § 5 τῆς Πολ. Δικονομίας ἀναιρετικῶς κατέστησε τὰς ἀποφάσεις του.

Ἀριθ. 198 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΛΙΑΔΗΣ

Διατελοῦντες ὑπὸ ἐπιμέλειαν.-δικαστικὴ παρὰστασις πρὸς ἀποτροπὴν κινδύνου.- ἐπέκτασις καὶ ἐπὶ Δήμους.- περιδὸν ἐρεῖδματα.- χρεὴν κοινοτήτων ἐπὶ τουρκοκρατίας.- ἀναγνωρίσις.- οὐ δυνατὴ ἐκδίασις πληρωμῆς.

Ἐπειδὴ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 74 Πολ. Δικονομίας, καθ' ἣν πρὸς ἀποτροπὴν ἐπικειμένου κινδύνου ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς ὑπὸ ἐπιμέλειαν διατελοῦντας ἢ αὐτοπρόσωπος ἐπὶ δικαστηρίου παράστασις, ἐφαρμοστέα ἐστὶ κατ' ἀναλογίαν καὶ εἰς τὰ νομικὰ πρόσωπα, ἅτε τοῦ αὐτοῦ συντρέγοντος νομικοῦ λόγου Ν. 12, 13, 32 πρ. Πανθ. (1.3), διότι καὶ ταῦτα, ἅτινα τὸ ἄρθρον 78ῃ Πολ. Δικονομίας ἐξομοιοῦ πρὸς τοὺς ὑπὸ ἐπιμέλειαν διατελοῦντας, μὴ ἔχοντας αὐτοπρόσωπον ἐπὶ δικαστηρίου παράστασιν, θεὸν νὰ προστατεύονται ἐν περιπτώσει ἐπικειμένου κινδύνου τῶν συμφερόντων αὐτῶν. Τὸ δικάσαν ἄρα ἐφετεῖον δεχθὲν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ὅτι ὁ δήμαρχος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Δήμου πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ κινδύνου ἐν διέτρεχεν ὁ Δήμος νὰ καταστῇ τελεσίδικος ἡ ἐρήμην αὐτοῦ καὶ κατ' αὐτοῦ ἐκδοθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 502 ἀπόφασις, ἐγκύρως διώρισε, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 74 Πολ. Δικονομίας, πληρεξούσιον δικηγόρον κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς κατὰ τῆς ρηθείσης ἀποφάσεως ἀνακοπῆς του πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῆς, καίπερ μὴ ἐκπληρωθέντων τῶν ὑπὸ τῶν ἄρθρων 50 § 19 καὶ 119 § 11 τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου, ὁριζομένων, ὅπως τὸ ρηθὲν ἄρθρον κατ' ἀκολουθίαν ἐφάρμοσεν.

Ἐπειδὴ τὸ δικάσαν ἐφετεῖον ἐδέχθη ὅτι ἐγκύρως ὁ δήμαρχος διώρισε πληρεξούσιον δικηγόρον πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀνακοπῆς του, οὐχὶ στηριχθὲν ἐπὶ τῆς ἀδυναμίας τοῦ Δήμου νὰ διορίσῃ τοιοῦτον, ἀλλ' εἰς τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον τῶν συμφερόντων του, κατ' ἀκολουθίαν ὁ λόγος ἀναιρέσεως ὅτι ἀνευ ἀποδείξεως ἐδέχθη τὴν ἐν λόγῳ ἀδυναμίαν, ἐρείθεται ἐπὶ ψευδοῦς προϋποθέσεως.

Ἐπειδὴ τοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 74 Πολ. Δικονομίας

ἐρείσματος τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀρκούντος πρὸς στήριξιν τῆς διατάξεώς της, δι' ἧς ἀπέρριψε τὴν ἐνστάσιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὅτι ἄκυρος ὁ ὑπὸ τοῦ Δήμου διορισμὸς πληρεξουσίου πρὸς ὑποστήριξιν τῆς κατὰ τῆς ἐρήμην ὑπ' ἀριθ. 502 ἀποφάσεως ἀνακοπῆς του, ἄσχετος ἀποβαίνει ἡ ἐξέτασις τοῦ ἐτέρου τῆς διατάξεως ταύτης ἐρείσματος.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ § Ψ' ἐρείσματος τῆς ἐν Ἀργεῖ Ἑθνικῆς Συνελεύσεως διὰ τὰ χρεὴ τῶν κοινοτήτων, τὰ συνομολογηθέντα ἐπὶ τῆς ὁθωμανικῆς ἐξουσίας, ὁποῖον εἶναι καὶ τὸ διὰ τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου αἰτούμενον, χωρεῖ ἀγωγὴ κατὰ τῆς κοινότητος περὶ ἀναγνωρίσεως καὶ προσδιορισμοῦ, οὐχὶ ὅμως καὶ περὶ πληρωμῆς αὐτῶν, διότι κατὰ τὸ ρηθὲν ἄρθρον τὰ χρεὴ ταῦτα ἀφ' οὗ ἀναγνωρισθῶσι καὶ προσδιορισθῶσι, θὰ πληρώνωνται καθ' ἑν ὁρίζει τρόπον ἀπὸ τὴν ἐπικράτειαν, ὁρθῶς ἄρα εἰ καὶ δι' ἄλλους λόγους ἀπερρίφθη ὑπὸ τοῦ ἐφετείου ἡ κατὰ τοῦ Δήμου ἀγωγὴ τοῦ Α.Ρ.*** περὶ πληρωμῆς χρέους τῆς κοινότητος Πατρῶν (*).

Ἀριθ. 200 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

Δεδικασμένον.- ἀνεξέλεγκτον ἐκτιμῆσεως.- δεδικοσμένον ὑπὲρ προκατόχου μετὰ διαδοχὴν.- περιορισμὸς ἰδιοκτησίας πρὸς προῶν λαβὴν ἀρχαιοτήτων.- οὐ δτερονόμις ἀποζημιώσεως.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν ἰσχυρισμὸν περὶ δεδικασμένου, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1047 τοῦ 1888 ἀποφάσεώς του καὶ ἐκτιμῆσαν τὸ περιεχόμενον αὐτῆς, ἔκρινεν ὅτι αὕτη ἀπορρίψασα τὴν ἀπὸ 25 Ἰουλίου 1885 ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τῆς δικαιοπαρόχου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, δὲν ἔλυσε τὸ ζήτημα ἐὰν ὑπάρχουσιν ἀρχαιοτήτες καταστρεφόμεναι ἐν τῷ χώρῳ ἐνθα ἡ λατομία, καὶ ἀποφαίνεται ὅτι δὲν ἀποτελεῖ δεδικασμένον. Ἐκτὸς ὅμως τούτου, τῆς δίκης ἐκείνης ἀρξάμενης μετὰ τὴν εἰδικὴν διαδοχὴν, λαβοῦσαν χώραν τῷ 1883, ὡς ἐν τῇ ἀγωγῇ του ἐκτίθησιν ὁ ἀναιρεσιβλήτης, δὲν δύναται οὗτος νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸ ἐν τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὑπὲρ τῆς δικαιοπαρόχου του δεδικασμένον.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον ἀποφαίνεται ὅτι τὸ ἀναιρεσιβλήτον δὲν παρηγόμησε παρακωλύσαν τὴν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ τῶν μισθωτῶν αὐτοῦ διὰ τῆς λατομίας γενομένην καταστροφὴν τῶν ἐν τῷ κτήματι ἀρχαιοτήτων, διότι, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 85 τοῦ Νόμου 10 Μαΐου 1834, εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ἐμποδίσῃ τὴν τοιαύτην καταστροφὴν, τοῦ νόμου ἀναγράφοντος περιορισμοὺς τῆς κυριότητος καὶ ἀπαγορεύοντος τὴν τοιαύτην κατάχρησιν τῆς ἰδιοκτησίας, δεχθὲν ὡς ἀποδειχθέντα τὰ γεγονότα ταῦτα διὰ τῶν διεξαχθεισῶν πραγματογνωμοσύνης καὶ μαρτυρικῆς ἀποδείξεως. Οὕτω δὲ ὁρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφάρμοσε τὴν ἀνωτέρω διάταξιν τοῦ νόμου, καθ' ἣν ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ιδιώτας νὰ φθειρῶσιν ἢ παραβιάπτωσιν εὐρισκόμενα ἢ ἀνακα-

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ἐν σελ. 553 X 349 Ε. Α.

λυπτόμενα ἐπὶ ἰδιοκτητῶν αὐτῶν γαιῶν ἀρχαῖα μνημεῖα, λείψανα παλαιῶν ὁδῶν, τάφων, λουτρῶν, τάφων κλπ. δι' ἧς δὲν παραβιάζεται τὸ ἄρθρον 17 τοῦ Συντάγματος προκειμένου οὐχὶ περὶ ἀφαιρέσεως ἰδιοκτησίας, ἀλλὰ μόνον περὶ περιορισμοῦ τῆς ἐννοήσεως τοῦ δικαιώματος αὐτῆς πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ κινδύνου τῆς καταστροφῆς τῶν ἀρχαιοτήτων, ὧν τὴν διατήρησιν ἐπιβάλλει τὸ δημόσιον συμφέρον, ἐκ τοῦ περιορισμοῦ δὲ τούτου δὲν γεννᾶται δικαίωμα ἀποζημιώσεως (*).

Ἀριθ. 201 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΛΣ

Ἀπόδοσις τῶν ἀναιρεθεῖσιν ληφθέντων. - Ἐναρξίς τῶκων ἀπὸ κοινοποιήσεως ἀναιρετικῆς.

Ἐπειδὴ, ἀφ' οὗ δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὅτι ὁ ἀναιρεθεὶς εἰσέπραξε παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου δρ. 13.535 δι' ἐκτελέσεως τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 298 (1893) ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετερίου Λαρίσης, ἀναιρεθείσης μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν, ὁρθῶς μὲν ὑπεχρέωσε τὸν ἀναιρεθεῖοντα νὰ ἐπιστρέψῃ ἴσον ποσὸν τῶν εἰσπραχθειῶν δραχμῶν καὶ οὐχὶ τὰς 300 λίρας, διότι, κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρ. 834 Πολ. Δικονομίας, ὅπερ ἐν προκειμένῳ ἰσχύει, ἀναιρεθείσης τῆς ἐκτελεσθείσης ἀποφάσεως, οἱ διάδικοι ἐπ' ἀνέρχονται εἰς τὴν πρὸ αὐτῆς ἦσαν κατάστασιν, ὥστε ὁ ὑποχρεωθείς εἰς ἐκτέλεσιν αὐτῆς δικαιούται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν πραγμάτων, ἀπαιτῶν ὅτι ἔδωκε πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς μὴ ὑπαρχούσης πλέον ἀποφάσεως καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τῆς ἀναιρέσεως μὴ βάσιμος (**).

(*) Ὅτι ὑπεδείξαμεν ἐν τῇ ἐν σελ. 16 XV ἀλληλογραφικῇ σημειώσει καὶ ὑπεστηρίξαμεν ἐν τῇ ἐν σελ. 295 X (**) σημειώσει ἡμῶν, ἐνθα πρβλ. καὶ τὰ περαιτέρω ἐγείρομενα ζητήματα, συναφῆς πρὸς τὰ ὁποῖα εἶναι καὶ ἡ ἐν σελ. 617 XVI 206 Α. Π.

(**) Τὸ κρυπτόμενον ὑπὸ τὴν αἰτιολογίαν ἀντικείμενον εἶναι τραγικῶς περίεργον. Ἀληθῶς ἐπρόκειτο περὶ 300 λιρῶν. Καὶ τότε μὲν κατὰ τὴν καταβολὴν ἡ χαρτίνη δραχμὴ ἦτο ὑποτετιμημένη λίαν καὶ αἱ 300 λίραι, αἱ ἀποτελοῦσαι τὴν ἀληθινὴν ἀξίαν, ἀντιστοιχοῦν πρὸς δραχ. 13525. Ἡδὴ ὁμως ἡ χαρτίνη δραχμὴ ὑπερετιμήθη σοβαρώτατα καὶ αἱ 300 λίραι, αἱ πάντοτε καὶ μόναι ἀποτελοῦσαι τὴν ἀληθινὴν ἀξίαν, ἀντιστοιχοῦσι πλέον πρὸς πολὺ ὀλιγώτερον ποσὸν δραχμῶν. Ἐν δικαίῳ λοιπὸν ἀπολύτως ἔλθουν ὁ τότε λαβὼν τὰς δραχμὰς 13525 πρὸς τὸν δόντα αὐτάς: Μὰ ἔδωκες δραχ. 13525, δραχμὰς ἐχούσας ὠριμένην ἀληθινὴν ἀξίαν, πρέπει λοιπὸν νὰ σοὶ ἀποδώσω τοιαύτας δραχμὰς ὅσαι ἔχουσι σήμερον τὴν αὐτὴν ἀληθινὴν ἀξίαν. Αὐτὸ εἶναι καὶ τοῦ στοιχειωδούς ἀπλοῦ στοιχειωδέστερον ἀπλούστατον, διότι ἀντικείμενον τῶν οἰκῶν εἶναι ἡ ἀληθινὴ ἀξία καὶ οὐχὶ τὰ σύμβολα αὐτῆς. Ἐν τούτοις ἡ ἀπόφασις, πειθομένη εἰς τὰς δυστυχεῖς συνεπειὰς τῆς ἐν τῇ ἀνογκαστικῇ κυκλοφορίᾳ πληρωμῆς τῆς διαφορᾶς, ἐπεκύρωσε μίαν καθαρὰν καταλήστευσιν τοῦ εἰς ἀπόδοσιν ὑποχρέου, καταναγκασθέντος νὰ πληρώσῃ οὐχὶ τὴν ληφθεῖσαν πραγματικὴν ἀξίαν, ἀλλὰ σχεδὸν διπλασίαν. Μὲ ἄλλα λόγια, ὅτι ἡ θεωρία τῆς πληρωμῆς τῆς διαφορᾶς δὲν δέχεται ὅτι δύνата νὰ πράξῃ ὁ νομοθέτης, ἐπιβάλλων τὴν ἐν ἰσοτιμίᾳ πρὸς τὸν χροστὸν ἀποδοχὴν

οὐχὶ δὲ νομίμως κατεδίδασκε τὸν αὐτὸν ἀναιρεθεῖοντα καὶ εἰς πληρωμὴν τέκου ἀπὸ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως, ἦτοι ἀπὸ τῆς 17 Ἰανουαρίου 1896, διότι, λαβὼν οὗτος τὰ χρήματα δυνάμει τελεσιδικίου ἀποφάσεως, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὑπερήμερος πρὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως εἰς αὐτὸν, κατὰ ταῦτα δὲ ἀναιρετέα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τοῦτο, συνωδὰ τῷ ἄρθρῳ 807 Πολ. Δικονομίας διὰ παραβίαν τῶν περὶ ὑπερημερίας διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Νόμου, καθ' ὅς ὅπως ὑπάρξῃ ὑπαίτιος ὑπέρθεσις ἀπαιτεῖται ὁχλησις (L. 24 de us. Πανδ. 22.1 καὶ L. 9 αὐτόθι: καὶ L. 32 (22.1) B. ΚΓ' 3. 32) ἀπὸ προσώπου καὶ οὐκέτι πραγμάτων γίνεται ἡ ὑπέρθεσις.

ΠΟΙΝΙΚΗ

Ἀριθ. 139 (1906) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ

Διορισμὸς διερμηνέως. - κριδὶς προέδρου καὶ ἐν ἀντιρρόθῃ δικαστηρίου. - παραθετέα ἄρθρα ἐν μετρίᾳ θυγχύδει.

Ἐπειδὴ ἡ ἀνάγκη διορισμοῦ διερμηνέως τοῦ κατηγορουμένου κατὰ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίου διαδικασίαν ἀνατίθεται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ προέδρου (ἄρθρ. 130 Ποιν. Δικονομίας) καὶ ἐν ἀντιρρόθῃ εἰς τὴν τοῦ δικαστηρίου, ἐκ τῶν πραγμάτων προκύπτουσιν, ἐν προκειμένῳ δὲ, αἰτησαμένης τῆς κατηγορουμένης τὸν διορισμὸν διερμηνέως, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐκφραστῇ εἰς τὴν ἐλληνικὴν γλῶσσαν, ὡς ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς δίκης βεβαιούται, τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων,

τῆς χαρτίνης δραχμῆς ἄνευ πληρωμῆς τῆς διαφορᾶς, τὸ κάμει κατ' αὐτὴν καὶ κατ' ἀπολύτως χεῖρονα τρόπον μίαν δικαστικὴν ἀπόφασιν ἐπιβάλλουσα τὴν πληρωμὴν παρὰ τὴν ὑπάρχουσαν ἀντίθετον διαφορὰν. Νὰ γίνωμεν σαφέστεροι. Τότε ὁ ἦδη ἀναιρεθεὶς ἐν ὀνόματι τῆς καταβολῆς τῆς διαφορᾶς, κατέβαλε τῷ ἦδη ἀναιρεσιβλήτῳ οὐχὶ ἰσορίθμους τῇ ἀληθινῇ εἰς χρυσὸν ὀφειλῇ χαρτίνας δραχμὰς, ἀλλ' ἰσοτίμους αὐτῇ (πλειοτέρας). Διατί; Διότι ὁ νομοθέτης δὲν ἐνόησε καὶ μονονοῦχι δὲν ἠδύνατο νὰ διατάξῃ τοῦτοι ἦδη ὁ ἀναιρεσιβλήτος πρέπει νὰ ἀποδώσῃ οὐχὶ τὰς ἰσοτίμους τῇ ἀληθινῇ ἀξίᾳ ὀλιγώτερας δραχμὰς, ἀλλ' ἰσορίθμους ταῖς ληφθεῖσαις χαρτίναις δραγμαῖς ἄνευ ὑπολογισμοῦ τῆς διαφορᾶς. Διατί; Διότι τὸ ἐννοεῖ καὶ δύναται τοῦτο ἡ ἀπόφασις! Μία καὶ αὕτη τῶν ἀτυχῶν συνεπειῶν τῆς ἀρχικῆς ἀτυχοῦς θεωρίας (πρβ. καὶ ἐτέραν ἐν σελ. 217 X ὑπὸ τὴν 834 Ε. Π.). εἰς τὴν ὅποίαν ἔχει ἀρκούντως τὸ μέρος τοῦ ἐν εἰσηγητῆς τῆς ἄνω ἀποφάσεως. Πρβλ. τὴν ἐν σελ. 244—254 VII 826 Ε. Α. καὶ τὰς ὑπ' αὐτὴν σημειώσεις μας.

(*) Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου συζήτησιν, ὁ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελεὺς κ. Α. Τσιβανόπουλος ἐλεξε τάδε:

«Ὁ λόγος ὅτι δὲν διωρίσθη ἐρμηνεὺς τῶν ἀναιρεσεῶν ἀγνοουμένων τῇ ἐλληνικῇ γλῶσσᾳ, εἶνε ἀνυπόστατος, καθόσον ἐκ τῶν πρακτικῶν δὲν ἐξάγεται ποτὶς ὅτι αἱ ἀναιρεσεῖς ἀγνοοῦσι τὴν ἐλληνικὴν. Τούναντίον μάλιστα προκύπτει ὅτι ἐρωτώμεναι ὑπὸ τοῦ προέδρου ἀπήντων ἐλληνιστί.

«Ὁ λόγος ὅτι ἐνῶ ἐκ τῶν πρακτικῶν βεβαιούται ὅτι ἐξάκις διεκόπη ἡ συνεδρίασις χάριν ἀναφυχῆς,

πεισθὲν ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως ὅτι τοιαύτη ἀνάγκη δὲν παρίσταται διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 19 ἐ. ε. ἀποφάσεώς του, ἀπέρριψε τὴν τοιαύτην αἴτησιν· ὁ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 458 ἐδ. 15 Ποιν. Δικονομίας ἐρειδόμενος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος κρίνεται.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 87 τοῦ Ποιν. Νόμου δὲν ἀναφέρει τίνες εἰσὶν αἱ διανοητικαὶ τοῦ ἀνθρώπου καταστάσεις, αἱ μὴ ἀποκλείουσαι μὲν ἐντελῶς τοῦ λογικοῦ τὴν ἐνέργειαν, ἐλαττωῦσαι ὅμως αὐτήν, ἀλλὰ παραπέμπει κατὰ τοῦτο εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον 86. ὅθεν ἡ ἐφαρμογὴ τούτου ἀχωρίστως πρὸς τὸ ἄρθρον 87 συνδεμένη ἐστὶ καὶ δέον νὰ παρατιθῇται ἐν τῇ ἀποφάσει, ἢ δὲ παράλειψις ἐν τῇ ἤδη προσβαλλομένῃ τοιαύτῃ ἀναιρετέαν καθίστησι ταύτην, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ παρατεθῇ τὸ ρηθὲν ἄρθρον.

οὐδεμία προκύπτει ἐξ αὐτῶν ἀπόδειξις περὶ τοῦ ὅτι ἡ ἐπαναληφθεῖσα συνεδρίασις ἐπανελήφθη δημοσίᾳ εἶνε ἀνυπόστατος. Πολλὰκις ὁ Ἄρειος Πάγος, καὶ μάλιστα διὰ νεωτάτων ἀποφάσεων, ἀπεφάνητο ὅτι ὁσάκις τὰ πρακτικὰ διαλαμβάνουντι ἐν ἀρχῇ ὅτι ἡ συνεδρίασις ἤρξατο δημοσίως, δὲν βεβαιοῦσι δὲ αὐτὰ ταῦτα ὅτι κατὰ τὴν γενομένην διακοπὴν τῆς συζητήσεως τῶν ἐνόρκων κλπ. ἐκλείθησαν αἱ θύραι τοῦ ἀκροατηρίου, ἔπεται ὅτι ἡ συζήτησις ἐπαναληφθεῖσα ἐξηκολούθησε δημοσίως. Τοῦτ' αὐτὸ δὲ συμβαίνει καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

«Ὁ λόγος ὅτι, ὡς θεσπιτοῦται ἐκ τῶν ἐν τῇ δικηγραφίᾳ ἐπιδοτηρίων· ὁ ἐπιδοθεὶς εἰς τὰς ἀναιρεσεύσας κατάλογος τῶν μαρτύρων περιεῖχεν ἐννέα μάρτυρας, ἐνῶ ὁ ἐν τῇ δικηγραφίᾳ ὑπάρχων, ἐπὶ τῇ βᾶσει τοῦ ὁποῦ ἐξεφωνήθησαν τὰ ὀνόματα τῶν μαρτύρων, περιεῖχε δέκα, ἐπομένως εἰς ἐκ τῶν μαρτύρων δὲν ἐγνωστοποιήθη, εἶναι ἀνυπόστατος. Ἐκ τῶν ἐπιδοτηρίων ἐξάγεται ὅτι εἰς τὰς ἀναιρεσεύσας ἐκοινοποιήθη ὁ ὑπ' ἀριθ. 2397 τῆς 13 Δεκεμβρίου 1905 κατάλογος τῶν μαρτύρων, ὅστις δέκα μάρτυρας περιλαμβάνει, ὅθεν ὅλοι οἱ μάρτυρες ἐγνωστοποιήθησαν, ἂν δὲ ὁ κλητὴρ ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ ἐξ ἀπροσεξίας σημειοῖ ὅτι ὁ κατάλογος περιεῖχε μόνον ἐννέα μάρτυρας, πρόκειται προφανῶς περὶ γραφικοῦ λάθους, ὅπερ οὐδεμίαν ἔχει σημασίαν, ἀφοῦ μάλιστα δὲν προσάγονται οἱ κοινοποιηθέντες κατάλογοι ἵνα ἐξακριβωθῇ ὅτι δὲν πρόκειται περὶ τοιοῦτου γραφικοῦ λάθους.

«Ὁ λόγος ὅτι δὲν παρετέθη ὁλόκληρον τὸ περιεχόμενον τῶν ἄρθρ. 388, 57, 49 κλπ. τοῦ νόμου ἐν τῇ ἀποφάσει, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ προσαγομένου ἀντιγράφου αὐτῆς, εἶνε ἀνυπόστατος, καθόσον ἐκ τοῦ προσαγομένου ἀντιγράφου τῶν πρακτικῶν συνάγεται προδήλως ὅτι ἐν τῇ πρωτοτύπῳ ἀποφάσει κατεχωρήθησαν ὅλα τὰ ἐφαρμοσθέντα ἄρθρα τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἅτινα λόγῳ συντομίας παρελείφθησαν ἐκ τοῦ ἀντιγράφου ἀναφέροντος μάλιστα τὰς λέξεις «ἔχοντα οὕτω· παράλειψις ἄρθρων».

«Ὁ λόγος ὅτι ἀφοῦ αἱ ἀναιρεσεύσας ἐκηρύχθησαν ἔνοχοι φόνου μετὰ μετρίας συγχύσεως, ἔδει νὰ παρατεθῇ καὶ τὸ ἄρθρ. 86 τοῦ Ποιν. Νόμου, εἶνε βέβαιον, καθόσον τὸ ἄρθρ. 87 δὲν ἀναφέρει τίνες εἰσὶν αἱ διανοητικαὶ τοῦ ἀνθρώπου καταστάσεις, αἱ μὴ ἀποκλείουσαι ἐντελῶς τοῦ λογικοῦ τὴν ἐνέργειαν, ἐλαττωῦσαι ὅμως αὐτήν, ἀλλὰ παραπέμπει κατὰ τοῦτο εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον 86. ὅπερ δέον νὰ παρατιθῇται ἐπομένως προτείνω ν' ἀναιρέσῃ κατὰ τοῦτο ὁ Ἄρειος Πάγος τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, παραθέτων τὸ ἄρθρον 86 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, ὅπερ παρελείφθη»

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 1011 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΚΟΥΜΑΝΤΑΡΕΑΣ

Πάθημα ἐν μετελλευτικαῖς ἐργασίαις. - δύνταξις. - ἀγωγή πρὸς δικαστήρια. - προϋποθέσεις.

Ἐπειδὴ τὸ παράπονον τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι ἔδει ν' ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγή ὡς ἀπαράδεκτος, λόγῳ ἀναρμοδιότητος, δὲν εἶνε βέβαιον, διότι τοιοῦτον δικαίωμα ἀγωγῆς χορηγεῖται, κατὰ τὸ ἄρθρον 33 τοῦ ΒΩΜΑ' Νόμου, ἐὰν κατὰ τὸ ἄρθρον 32 τοῦ ἰδίου νόμου ὑπεβλήθῃ αἴτησις περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἐνώπιον τοῦ οἰκείου συμβουλίου καὶ τοῦτο δὲν ἀπεφάνθη ἐντὸς ἐνὸς μηνός.

Ἐπειδὴ καὶ τὸ ἕτερον παράπονον τοῦ ἰδίου ἐκκαλοῦντος κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, ὅτι οὐχὶ ἔρῳως τὸ πρωτοδικεῖον δὲν ἀπέρριψε τὴν ἀγωγήν τῆς ἐναγούσης, ὡς μὴ νόμῳ βέβαιον, ἦτοι δι' ἐλλείψιν τῶν ἐκ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενων στοιχείων ὅτι ὁ υἱὸς τῆς ἐναγούσης ἐπαθεν ἐν ταῖς ὑπογείαις ἐργασίαις τῶν μεταλλείων καὶ ὅτι εἰργάζετο ἐν αὐτοῖς πρὸ ἐνὸς ἔτους, δὲν εἶναι βέβαιον, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 1ον τοῦ εἰρημένου νόμου, ἄνευ τῶν τοιούτων προϋποθέσεων, δικαίωμα συντάξεως καὶ περιθάλψεως χορηγεῖται εἰς πάντα ἐργάτην ἐκ βιαιού γεγονότος παθόντα ἐν ταῖς ἐργασίαις τῶν μεταλλείων, ἀρκεῖ μόνον νὰ συντρέχωσιν οἱ λοιποὶ ὅροι τοῦ νόμου καὶ νὰ ἐπέλθωσι τὰ ἐν αὐτοῖς ἀναγραφόμενα ἀποτελέσματα ἐκ τῆς τοιαύτης παθήσεως. Οὐδὲ ἔχει ὡς πρὸς τοῦτο ἰσχὺν καὶ ἐφαρμογὴν τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ἀπὸ 31 Μαΐου 1882 Β. Διατάγματος, ἐν τῷ ὁποίῳ ἀναγράφονται τοιαῦται διακρίσεις.

Ἀριθ. 1013 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ δικηγόρος κ. Π. ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ

Παντοτεινὴ μίσθωσις. - ἐπιφάνεια. - διαρκὴς μεταβίβασις ἐτέροφ' ἐπὶ μισθώματι. - πώλησις ἀναγκαστικὴ κατὰ ἐπιφανειούχον. - ἀνάληψις καταβολῆς τετέλεματος ἀρχικῆς ἐπιφανειούχου.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἀνακοπτομένων προσκλήσεων τοῦ Δήμου, οὗτος τὴν κατὰ τῶν ἀνακοπτόντων ἀπαίτησιν τοῦ στηρίζει εἰς τὰ . . . συμβέλλαια, δυνάμει τῶν ὁποίων αἰτεῖται τὴν πληρωμὴν κανόνος ἡ μισθώματος καθυστερουμένου ἀπὸ τοῦ 1899. Κατὰ δὲ τὰ ἐν αὐτοῖς ἐκτιθέμενα, διὰ μὲν τοῦ τελευταίου ὁ Δήμος παραχωρεῖ εἰς παντοτεινὴν μίσθωσιν τὸ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενον γῆπεδον εἰς τὴν ἐλληνικὴν ἀτμοπλοῖαν ἀντὶ δραχμῶν 2500 ἐτησίως. ὡς εἶχεν οὗτος τοῦτο ἐπίσης παρὰ τοῦ ἰδιοκτῆτου Δημοσίου ἐκ παρομοίας μισθώσεως ἀντὶ δραχ. 200 ἐτησίως, ἡ δὲ Ἑθνικὴ Τράπεζα διὰ τοῦ πρώτου ἔχουσα ἀγοράσει ἐπὶ πλειστηριασμοῦ ἐνηργηθέντος κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀτμοπλοίας τὸ σύνολον τῶν ἐπὶ τοῦ γηπέδου οἰκοδομῶν, ἐκποιεῖ τοῦτο πρὸς τοὺς ἀνακύπτοντας καὶ συμφωνεῖ μετ' αὐτῶν πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ ἀναλαμβάνουσιν οὗτοι ἀπέναντι ταύτης νὰ πληρώσωσι οὗτοι πρὸς τὸν Δήμον τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 2500, ὅπερ εἶχε συμφωνήσει νὰ πληρώσῃ, εἰς τοῦτον ἢ ὡς ἂν

Ἀτμοπλοϊκῇ Ἑταιρείᾳ διὰ τὴν παρασχεθεῖσαν παντοτεινὴν μίσθωσιν καὶ ἣν ζητεῖ ὁ Δῆμος διὰ τῶν προσκλήσεών του.

Ἐπειδὴ, αἱ μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων νομικαὶ σχέσεις δὲν χαρακτηρίζονται ἐκ τῆς ἐν τῇ σχετικῇ συμβάσει ὀνομασίας τούτων, ἀλλ' ἐκ τοῦ περιεχομένου αὐτῶν, ἐκ τούτου δὲ ἡ παντοτεινὴ μίσθωσις, ἣν ἀφορῶσι τὰ ἄνω συμβόλαια δὲν εἶνε ἡ τῆς μισθώσεως ἀλλ' ἡ τῆς ἐπιφανείας, ἥτις κατὰ νόμον δύναται καὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα συμβάσεως μισθώσεως νὰ ἐμφανισθῇ, ὅταν αὕτη ἢ διὰ πάντοτε ὡς ἐν προκειμένῳ συνομολογεῖται ἢ *non ad modicum tempus* (N. 1 πρ. § 3 N. 1 Π. 43.18, πρβλ. καὶ Windscheid I § 223 σημ. 12) καὶ οὐκ ἔρῳως ἐχαρακτηρίσεν ταύτην ὡς μίσθωσιν ἐν τῇ κυρίᾳ τῆς σκέψεως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις. Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει, ἐφ' ὅσον τὸ ποσὸν ὅπερ ἡ ὡς ἄνω Ἀτμοπλοϊκῇ Ἑταιρείᾳ συνεφώνησε νὰ πληρώσῃ ἐτήσιως εἰς τὸν Δῆμον καὶ τὸ ὅποιον διὰ τῆς σχετικῆς μετὰ τῆς Τραπεζῆς συμφωνίας ἀνέλαβον ἀπέναντι ταύτης νὰ πληρῶνωσιν εἰς τοῦτον οἱ ἀνακόπτοντες ἀποτελεῖ τὸ τέλοςμα τῆς ἐπιφανείας καὶ ἀνεξαρτήτως κατὰ τὰ ὡς ἄνω σχετικῆς συμφωνίας εἶναι ἐκ τοῦ νόμου ὑπόχρεως εἰς τὴν πληρωμὴν ταύτην ὡς καὶ τῶν κατὰ τὴν μεταδίδαν καθυστερουμένων τοιούτων οἱ ἀνακόπτοντες ὡς δικαιούχοι τοῦ ἀρχικῶς ἐπιφανειοῦχου κατὰ τὸν N. 39 § 5 Π. 30 καὶ τὴν σχετικὴν ὡς πρὸς τοῦτο δοθεῖσαν ἐρμηνείαν (πρβλ. Windscheid I § 220 σημ. 6). Ἀλλὰ τοῦτο κατὰ τὰ ἐκ τῶν ἄνω συμβολαίων δεδομένα δὲν ἀποτελεῖ τέλοςμα, καθ' ὅσον τοιοῦτον (*salarium*) εἶνε τὸ πρὸς τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ κτήματος διὰ τὴν παραχθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ ἐπιφάνειαν πληρωνόμενον ἐτήσιον ποσὸν (N. 74. Π. 6. 1 N. 15. Π. 20) ἐν ᾧ τὸ πρὸς τὸν Δῆμον παρὰ τῆς Ἀτμοπλοϊκῆς Ἑταιρείας ἐφειλόμενον ὅπερ διὰ τῆς πρὸς τὴν Ἑθνικὴν Τράπεζαν συμβάσεως ἀνέλαβον νὰ πληρῶνωσιν οἱ ἀνακόπτοντες ἀποτελεῖ τὸ ἀντάλλαγμα τῆς παρ' αὐτῶν μεταδιδασθείσης ἐπιφανείας, δηλ. τὸ τίμημα τῆς γενομένης μεταδιδάσεως ταύτης, καὶ τὸ ὅποιον ὡς τοιοῦτον ἐφειλεται πρὸς τὸν Δῆμον, ὅστις δὲν συνέστησε τοιαύτην ἐπιφάνειαν ἀλλὰ μετεδίδασκε τὴν ἣν οὗτος εἶχε τοιαύτην παρὰ τοῦ Δημοσίου. — Ἐκ τῆς μετὰ τῆς Τραπεζῆς δ' ὡς ἄνω συμβάσεως τῶν ἀνακοπτόντων οὐδεμία πρὸς πληρωμὴν τοῦ ποσοῦ τούτου παράγεται ὑποχρέωσις τούτων ἀπέναντι τοῦ Δήμου καθ' ὅσον οὗτος οὐδαμῶς συνεβλήθη, κατὰ δὲ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρ' ἡμῖν ἰσχύοντος δικαίου ἐκ τῶν μεταξὺ ἄλλων συμβάσεων δὲν παράγεται δικαίωμα ὑπὲρ τρίτου ὑπὲρ οὗ συνωμολογήθη διὰ ταύτης παροχῆς τῆς ἡ μόνον εἰς ὠρισμένα εἰδικῶς ἐν ταῖς Πηγαῖς ἀναφερόμενα θέματα, εἰς ἃ δὲν ὑπάγεται ἡ δικαζομένη περίπτωσις. Οὐδεμίαν δ' ἔχει σημασίαν οὐδὲ παράγεται ἐκ τούτων δικαίωμα ὑπὲρ τοῦ μὴ συμβληθέντος Δήμου ἐν προκειμένῳ ἐκ τοῦ ὅτι ἡ συμβληθεῖσα Τράπεζα ἔχει ἔννομον συμφέρον εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς πρὸς τὸν τρίτον παροχῆς, διότι συνεπεῖα τούτου κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τῶν N. 38 § 20 καὶ 23 Π. 40. 1 καὶ § 20 εἰς. 3. 19 καὶ N. 23 Π. 2. 14, ἐκ τοῦ τοιούτου συμφέροντος παράγεται μόνον δικαίωμα ὑπὲρ τῆς συμ-

βληθείσης Τραπεζῆς ν' ἀπαιτήσῃ τὴν πρὸς τὸν τρίτον ἐκτέλεσιν τῆς συμφωνηθείσης παροχῆς μόνον οὐχὶ ὅμως καὶ ὑπὲρ τοῦ τρίτου, καὶ ἂν ἡ Τράπεζα δὲν ἔχει τοιοῦτον ἔννομον συμφέρον ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οὐδ' αὕτη, καίτοι συμβληθεῖσα, θὰ εἴχῃ δικαίωμα ἐκ τῆς τοιαύτης συμβάσεως, ἥτις θὰ ἦτο πάντῃ ἀνίσχυρος (πρβλ. Windscheid II. § 36). Κατὰ ταῦτα ἐπομένως οὐχὶ ἔρῳως δὲν ἐδέχθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τὴν σχετικὴν ἀνακοπὴν κατὰ τῆς προσκλήσεως ἐπὶ τῷ σχετικῷ ταύτης λόγῳ ὅτι ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συμβολαίων, ἐφ' ὧν ἐρεῖσθαι ἡ πρόκλησις, οὐδεὶς ὑφίσταται ἐνοχικὸς δεσμὸς ἀπέναντι τοῦ Δήμου καὶ βάσιμος καθίσταται ἡ ἔφεσις κατὰ τοῦτο. Εἰ καὶ ἀμφιβάλλων ἡδύνατό τις νὰ δεχθῇ ὅτι κατὰ τὸ μεταξὺ τοῦ Δήμου καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀτμοπλοϊκῆς συμβόλαιον συνιστάται πρὸς ταύτην δικαίωμα ἴδιον ἐπιφανείας ἀντὶ τοῦ ἐν αὐτῷ ἀναφερομένου τέλοςματος τὸ ὅποιον οἱ ἀνακόπτοντες ὡς δικαιούχοι ἐκείνης εἶνε ὑπόχρεοι νὰ πληρῶσιν εἰς τὸν Δῆμον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω ὡς πρὸς τὸ τέλοςμα εἰρημένων καὶ ἀνεξαρτήτως καὶ τῆς εἰδικῆς ὡς πρὸς τοῦτο καὶ μετὰ τῆς Τραπεζῆς συμφωνίας καὶ ἔδει νὰ ἐξετασθῶσιν οἱ κατὰ τοῦ νομίμου τῆς συστάσεως καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐκνίχσιν καὶ λοιποὶ τῆς ἀνακοπῆς (*).

Ἀριθ. 1014 (1906)

Ἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Β. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Καταληψὶς ὑπὸ ἱπποδιδροδρομικῆς γραμμῆς.- ἀποζημιώσις.- ἐφέσις.- παραδεκτόν. ἔκτασις.

(*) Περίεργος λεπτολογία καὶ ἐξανέμισις ἀπερίγραπτος. Ὁ Δῆμος ἦτο ἐπιφανειοῦχος, τὸ δὲ δικαίωμα τοῦτο μετεδίδασκε τῇ ἀτμοπλοϊκῇ ἑταιρείᾳ ἀντὶ ἐνδὸς ποσοῦ πληρωτέου κατ' ἔτος. Ἡ μεταξὺ τοῦ Δήμου καὶ τῆς ἑταιρείας δικαιοπραξία αὕτη ἃς χαρακτηρίσθῃ εἴτε ἀγοραπωλησία τῆς αὐτῷ ἀνηκούσης ἐπιφανείας, ὅπερ ἴσως τὸ ὀρθότερον, εἴτε ἰδρυτικῆς ἰδίου δικαίωματος ἐπιφανείας. Τοῦτο εἶναι ἀπολύτως ἀδιάφορον. Ἐν εἰ-
ναι βιβάζον ὅτι ὑπὸ τὸ σχῆμα αὐτὸ πρόκειται δύο χωρισταὶ ὑποχρεώσεις, ἡ μὲν τοῦ Δήμου πρὸς τὸν Δημῶν καὶ ἡ δὲ τῆς ἑταιρείας πρὸς τὸν Δῆμον. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ἵνα ἀναγάγωμεν τὰ πράγματα εἰς τὰς ἀπλουτάτας αὐτῶν ἐννοίας: ὁ Δῆμος θὰ λάβῃ τὸ ἀντίτιμον ἀπὸ τὴν ἑταιρίαν καὶ θὰ δώσῃ αὐτὸ ἡ μέρος αὐτοῦ τῷ Δημῶσι. Αὐτὸς εἶναι ὁ γυναικεῖος λογαριασμός, ἀντὶ τοῦ ὅπου ἔρχεται ὁ τεχνικώτερος: Ὁ Δῆμος λέγει τῇ ἑταιρίᾳ: Κάμε μου τὴν χάριν, ἀπὸ τὸ ποσόν, τὸ ὅποιον ἔχεις νὰ μου δώσῃς, δῶσε ἐν μέρος εἰς τὸν δανειστὴν μου Δημῶν, καθὼς θὰ ἔλεγε εἰς τὸν ὑπὲρ-τὴν του: Γιάννη, ἀπὸ τὸ ἑκατοστάρικο ποῦ ἔχεις ἐπάνω σου, πήγαινε πλήρως τὰ παπούτσι μου. Τίποτε πλεῖστον τίποτε ὀλιγώτερον, συμφώνως καὶ πρὸς τὴν ὑπὲρ-τὸν πρακτικὴν τῶν Ῥωμαίων, οἱ ὅποιοι διὰ τοῦ N. 5 § 43.6 παρέσχον τῷ τρίτῳ ἀγωγὴν πρὸς ἐπιδίωξιν τῆς δι' αὐτὸν ἐνταλθείσης κομιδῆς χρημάτων ἢ πραγμάτων. Τώρα τὸ ὅτι ἡ ἔλυσσις τῶν ἐνταλθέντων τὴν κομιδὴν ἀπέναντι τοῦ τρίτου, ἐγένετο μακροτέρα διὰ τῆς ἀναγκαστικῆς μεταδιδάσεως τῇ Τραπεζῇ καὶ τοῖς περαιτέρω δικαιούχοις αὐτῆς, ἀναλαβοῦσι τὴν τοιαύτην κομιδὴν καὶ *alienum negotium gerendibus* δὲν μεταβάλλει τὰ πράγματα καὶ ἀδίκως ἡρνήθη ἡ ἀπόφασις ἀγωγὴν τῷ τρίτῳ.

Ἐπειδὴ, ἀντικείμενον τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῆς τυγχάνει ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἐναγομένης εταιρίας πρὸς ἀποζημιώσιν διὰ κατάληψιν γηπέδου ἀνήκοντος εἰς τοὺς ἐνάγοντας καὶ ἤδη ἐκκαλοῦντας ὑπὸ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 1-ης ἀπὸ 11 Σεπτεμβρίου 1880 συμβάσεως μεταξὺ εταιρίας καὶ Δημοσίου, κυρωθείσης διὰ τοῦ Νόμου ΩΠΣ' τοῦ 1881, ἡ ἀποζημιώσις τῶν παρὰ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς τῆς ρηθείσης εταιρίας καταλαμβάνομένων γαιῶν θέλει γίνεσθαι κατὰ τὸν ἐν ἰσχύϊ νόμον περὶ ὁδοποιίας κατὰ δὲ τὸν Νόμον ΑΧΜΒ' τῆς 4 Ἰανουαρίου 1888 περὶ ἀντικαταστάσεως τῶν ἐδαφίων 2. 3. 4 καὶ 5 τοῦ ἁρθρου 34 τοῦ ΣΞΓ' περὶ ὁδοποιίας Νόμου κατὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ πρωτοδικείου ἐπιτρέπονται τὰ τακτικά ἐνδίκια μέσα, ἀλλὰ τὸ τῆς ἐφέσεως ἐνδίκον μέσον ἐπιτρέπεται μόνον κατὰ τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως.

Ἀριθ. 1020 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ δικηγόρος κ. Κ. ΡΑΚΤΙΒΑΝ

Ἐκκλητὸν ἐκ ποδοῦ. - ἐξευρέθεις ἀξίας ἀποδείξειν. - ἀντικείμενα ἀπροσδιορίστου ἀξίας. - καθορισμὸς ἀξίας ὑπὸ αἰτοῦντος.

Ἐπειδὴ, κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 530 τῆς Πολιτ. Δικονομίας, τὸ πρωτοδικεῖον ἀποφασίζει ἀνεκκλήτως περὶ προσωπικῶν καὶ εἰς κινητὰ πράγματα ἀναγομένων ἀγωγῶν, ὡν τὸ ἀντικείμενον δὲν ὑπερβαίνει κατ' ἀξίαν τὰς 500 δρ. καὶ ἐν τῇ δὲ περιπτώσει τοῦτο τυγχάνει ἀπροσδιορίστου ἀξίας, δεόν νὰ ἐξευρεθῇ διὰ τῶν νομίμων ἀποδεικτικῶν μέσων ἡ πραγματικὴ ἀξία πρὸς κανονισμὸν τοῦ ἐκκλητοῦ καὶ μόνον ἐπὶ τῶν ἀνεπιδέκτων ὅλως χρηματικῆς ἐκτιμήσεως διαφορῶν, δεκτὴ ἐστὶν ἀπολύτως ἡ ἐφεσις, ὡς ἀποτελοῦσα τὸν κανόνα (Οἰκονομίδου Ἐγχειριδ. § 331 δ' καὶ ὑποσημ. 20), Ἄλλ' ἐν προκειμένῳ, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς ἐπιδίκου ἀγωγῆς τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἐξαιτεῖται οὗτος δι' αὐτῆς τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐναγομένου εἰς παράδοσιν τῶν ἀναφερομένων ἐγγράφων ἐκτελέσεως καὶ ἐν ἀπειθεῖ τὴν πληρωμὴν δραχμῶν 401 λόγῳ ἀποζημιώσεως. Τὸ ποσὸν ἀρα τοῦτο ἀποτελεῖ προφανῶς, κατὰ τὴν παρ' αὐτοῦ τοῦ ἐνάγοντος γιγνομένην ἐκτίμησιν, τὴν δι' αὐτὸν ἀξίαν τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης, ἥς μὴ ἐξικνουμένης εἰς τὰς δρ. 500, ἡ διαφορὰ ἐστὶν ἀνέκκλητος κατὰ ποσόν.

Ἀριθ. 1025 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΚΟΥΜΑΝΤΑΡΕΑΣ

Ἀγωγή διανομῆς. - τὶ κατενεκτέον. - διαπά- ναι. - ἀγωγή ἐξ εταιρίας.

Ἐπειδὴ ἐκτὸς ἄλλων διατάξεων, κατὰ τοὺς Νόμους 3 Πανδ. (10-3) καὶ Νομ. 3 Βασ. (12-2), διὰ τῆς περὶ διανομῆς ἀγωγῆς ἕκαστος κοινωνὸς δύναται νὰ ἐπιτύχῃ τὴν διανομὴν τοῦ κοινοῦ πράγματος καὶ νὰ ἀσκήσῃ τὰς προσωπικὰς αὐτοῦ ἀγωγὰς, ὡς ἐκτῆσατο ἐνεκὲν δαπανῶν γενομένων παρ' αὐτοῦ πρὸς τὸ κοινὸν συμφέρον ἢ ἐνεκα ζημιῶν προζητηθειῶν ὑπὸ τῶν ἄλλων κοινωνῶν ἢ ἐνεκα ὠφελειῶν, ὡς ἡρύσθησαν οὗτοι ἐκ τῆς κοινωνίας, δὲν δύναται δὲ διὰ τῆς δικαστικῆς διανομῆς νὰ κάνο-

νισθῇ πᾶσα σχέσις ἐκ τῆς εταιρείας προκύπτουσα, διότι ἡ περὶ διανομῆς ἀγωγή δὲν ἔχει ἀντικείμενον τὸν κανονισμὸν πάσης σχέσεως, ὀρθῶς ἐπομένως τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του ἐθεώρησεν ἀπαράδεκτον ἐν τῇ δίκῃ ταύτῃ τὴν ἀξίωσιν τοῦ ἐναγομένου καὶ ἐκκαλοῦντος, ὅπως καταστῶσιν ἀντικείμενα διανομῆς καὶ τὰ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 16971 συμβολαιογραφικῷ ἐγγράφῳ ἀναφερόμενα κτήματα, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι, αἱ τοὶ παρὰ τοῦ ἐνάγοντος ἰδίῳ ὀνόματι ἀγορασθέντα, ὁφείλει οὗτος νὰ καταστήσῃ κοινὰ ὡς προερχόμενα ἐκ τῆς μεταξὺ τῶν καθολικῆς εταιρείας καὶ τῆς περὶ τούτου συμφωνίας αὐτῶν, διότι καὶ ἀληθῶν ὑποτιθεμένων τῶν ἰσχυρισμῶν τούτων, μόνον προσωπικὴν ἐκ τῆς εταιρείας ἀγωγήν ἔχει, οὐχὶ δὲ καὶ πραγματικὸν δικαίωμα ἐπὶ τῶν κτημάτων τούτων. — Ἄλλ' ἡ τοιαύτη ἐκ τῆς εταιρείας ἀγωγή, ἔχουσα ἕτερον, ὡς εἴρηται, ἀντικείμενον, δὲν δύναται ἐν τῇ περὶ διανομῆς δίκῃ νὰ ἐξετασθῇ (*).

Ἀριθ. 1028 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Β. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Γάμος ὑπεξουδίου. - ἑλλειψίς θνηταίνδεως πατρός. - ἀκυρότης ἀπόλυτος. - προδολὴ ὑπὸ τινος.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἐφέσεως περὶ ἀκυρότητος τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερθέντος γάμου ἐξετασθήσεται καὶ ἐρήμην τῆς ἐφεσιβλήτου αὐτεπαγγέλτως, ἅτε ἀφορῶν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν νόμου δημοσίας τάξεως.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν Νόμων Ἀρμ. (Δ' δ' 3) Εἰσηγ. (1.10) Βασ. ΚΗ' α' 5 τίτλ. δ' 2.14 17 τίτλος ε' 20, Νόμ. 7 § 1 Πανδ. (23.1) Νόμ. 2, 18, 25, 35 Πανδ. (23.2) πρὸς σύναψιν ἐγκύρου γάμου ὑπεξουσίᾳ ἀπαιτεῖται καὶ ἡ συναίνεσις τοῦ ἔχοντος τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν πατρός, ἄλλως ὁ γάμος ἐστὶν ἄκυρος ἡ ἀκυρότης δὲ αὕτη εἶναι ἀπόλυτος ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς φράσεως τῶν νόμων καὶ δύνανται νὰ τὴν ἐπικαλεσθῶσιν οὐ μόνον ὁ πατὴρ εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ὁποίου διατελεῖ ὁ εἰς γάμον ἑλθὼν ἀνήλικος ὑπεξούσιος, ἀλλὰ καὶ οἱ συνάψαντες τὸν γάμον σύζυγοι ἐν προκειμένῳ δὲ ὁ ἐνάγων καὶ ἡδὴ ἐκκαλῶν διατείνεται, ὅτι καθ' ὅν χρόνον συνῆψε ἀνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ πατρός του τὸν μετὰ τῆς ἐναγομένης γάμον ἦγε τὸ 16 τῆς ἡλικίας του, ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ οὐ μόνον ἀντέλεξεν ἀλλὰ καὶ παρενέβη εἰς τὴν ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου δίκην ὑποστηρίξας τὴν παραδοχὴν τῆς ἀγωγῆς περὶ ἀκυρώσεως τοῦ γάμου ἄρα οὐκ ὀρθῶς κατὰ τὴν κρίσιν τῆς πλειοψηφίας τὸ πρωτοδικεῖον ἀπέρριψεν ὡς μὴ στηριζομένην εἰς τὸν νόμον τὴν προκειμένην ἀγωγήν, διὸ μεταρρυθμιστέα τυγχάνει ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον τῆς ἐφέσεως ἐπὶ τῷ τέλει νὰ διαταχθῶσιν αἱ προσήκουσαι ἀποδείξεις καίτοι ἀπολιπομένης τῆς ἐναγομένης, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 685 τῆς Πολ. Δικονομίας ἡ ὁμολογία ἐνὸς τῶν δύο συζύγων

(*) Ἀμφιβολώτατα. Ἡ θεωρία τοῦ κυρίου καὶ παρονομαζομένου πάσχει δεινὸν κλονισμόν.

δὲν ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν ἐπὶ τῶν γαμικῶν διαφορῶν ἐπιτρεπτόν δὲ καὶ τὸ ἀποδεικτικὸν μέσον τῶν μαρτύρων ἀνεφίκτου οὐσης τῆς ἐγγράφου ἀποδείξεως ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν ἀποδεικτέων γεγονότων. Εἰ καὶ ἡδύνατό τις εἰπεῖν, ὅτι ἡ ἐννεκα τῆς ἀθετήσεως τῶν ἀνωτέρω παρατεθεισῶν διατάξεων πηγάζουσα ἀκυρότης εἶνε σχετικὴ ταχθεῖσα πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ πατρὸς οὕτινος προσβάλλεται ἡ πατρικὴ ἐξουσία καὶ δὲν δύνανται νὰ ἐπικαλεσθῶσιν αὐτὴν οἱ εἰς γάμου κοινωνίαν ἐλθόντες σύζυγοι καὶ ὁρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ ἀπέρριψε τὴν περὶ ἀκυρώσεως τοῦ γάμου ἀγωγὴν.

*Αριθ. 1029 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Β. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Ποδοστὸν τόκου ἄνω 12 0)0. - ἀνυποκρίτης -
ἐξετάσις ἐξ ἐπαγγέλματος.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ἐφέσεως περὶ τοῦ ὅτι ἐσφαλμένως τὸ πρωτοδικεῖον ἀπέρριψε τὴν αἴτησιν περὶ πληρωμῆς συμβατικῶν τόκου πρὸς 18 ο]ο περιορίσαν τοῦτον εἰς 12 ο]ο, ἐξετασθήσεται καὶ ἐρήμην τῶν ἐφεσιδλήτων αὐτεπαγγέλτως, ἅτε ἀφορῶν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν νόμων δημοσίας τάξεως.

Ἐπειδὴ, κατὰ τοὺς Νόμ. 4 Κωδ. (8.38) Βασ. (43.6) 4 Ν. 15 Πανδ. (28.7) Βασ. (35.12) 15 Ν. 5. Κώδ. (4.7) Βασ. (24.2) 14 Ν. 6 § 3 Πανδ. (17.1) Ν. 8 Πανδ. (12.5) Ν. 6 Κώδ. (2.3), τὰ σύμφωνα τὰ ἀντικείμενα εἰς τοὺς νόμους, τὰς διατάξεις ἢ τὰ χρηστὰ ἤθη ἀναμφιβόλως ἐστίν, ὅτι οὐδεμίαν ἔχουσιν ἰσχύιν. Πᾶσαι δὲ αἱ εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη καὶ τὸν ἠθικὸν νόμον προσκρούουσας συμβάσεις εἰσὶν ἄκυροι· παρ' ἡμῶν δὲ ὁ συμβασιτικός τόκος ἐκκαλονίσθη δι' ἐθίμου πολυχρονίου καὶ ἀδικήτου κυρωθέντος διὰ πλειστών δικαστικῶν αποφάσεων καὶ θεωρήθη ὡς εὐλογον ἀντάλλαγμα τῆς χρήσεως τοῦ δανεισθέντος κεφαλαίου κατ' ἀνώτατον ὅριον 12 ο]ο ἑτησίως καθιερωθέν ὑπὸ τῆς κοινῆς τοῦ ἔθνους συνειδήσεως, ἣτις χαρακτηρίζεται ὡς ἀθέμιτον τὴν συμφωνίαν περὶ πληρωμῆς τόκου μείζονος τῶν 12 ο]ο, καθέσων εἰς ταύτην ὑπέκει· ὁ ὀφειλέτης οὐχὶ ἐξ ἐλευθέρως βουλήσεως, ἀλλὰ πιεζόμενος ἐξ ἀνυπερβλήτου ἀνάγκης καὶ γιγνόμενος θύμα τῶν πλεονεκτικῶν διαθέσεων αἰσχροκερδοῦς πιστωτοῦ· οὕτως δ' ἀποφηνόμενον καὶ τὸ δικάσαν πρωτοδικεῖον οὐδαμῶς ἤμαρτε.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

*Αριθ. 600 (1905)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ
Ἀνακοπὴ πρὸς ἀναγνώριδιν δικαιώματος
ἐπὶ ἀπαιτήσεως.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀνακοπὴ ὡς βᾶσιν ἔχει τὴν περὶ κυριότητος τῆς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένης ἀπαιτήσεως ἀναγνώρισιν ὡς ἀνηκούσης τῇ ἀνακοπούσῃ ἐν Τεργέστῃ ἐταιρίᾳ «Α.Ε.» καὶ ἀδελφός» καὶ οὐχὶ τῷ πατρὶ τῶν καθ' ὧν ἡ ἀνακοπὴ Σ.Ε., ὅστις ἐκ δόλου καὶ συμπαιγνίας μετὰ τοῦ ὀφειλέτου Γ. Μ. κατέστη δανειστής αὐτοῦ διὰ τὴν ἀπαίτησιν ταύτην καὶ προέβη εἰς ἀναγκαστικὴν ἐκτέλεσιν

ἐπὶ τῆς ἀκινήτου περιουσίας αὐτοῦ (ὀφειλέτου) πρὸς εἰσπραξίν αὐτῆς καὶ ἄλλως παρὰ τοῦ Σ. Ε. ἀνεγνώρισθη ἐν ἐκουσίᾳ αὐτοῦ λογοδοσίᾳ ἢ ἀνακοπούσῃ ὡς δικαιούχος τῆς ἐν λόγῳ ἀπαιτήσεως· ἔθεν, κατὰ ταῦτα, ἡ τοιαύτη ἀνακοπὴ (ἢ ἀγωγὴ) οὕτω διατυπωμένη, φέρει τὰ στοιχεῖα προκριματικῆς ἢ βεβαιωτικῆς ἀγωγῆς, ἣτις ἐνασχεῖται προκειμένου περὶ ἀναγνώσεως τοιοῦτου δικαιώματος καὶ πρὸς τοῦτο ἐνυπάρχει σπουδαῖον ἐννομον συμφέρον (Νόμ. Π. 4.5) Οἰκονομ. Ἀστ. Δ. Bernburg Γεν. Ἀρχ. σελ. 4 ἐπόμε.). τοιοῦτον δὲ συμφέρον προφανῶς ἔχει ἡ ἀνακοπούσα ἐταιρία ν' ἀναγνώρισθῇ τὸ δικαίωμα τῆς, διότι καὶ τὰ συμφέροντα αὐτῆς προσβάλλονται ὡς ἐκ τῆς ἐνεργηθείσης κατασχέσεως πρὸς εἰσπραξίν αὐτῆς παρὰ τῶν καθ' ὧν ἡ ἀνακοπὴ ἢ διὰ καταβολῆς πρὸς αὐτοὺς ἐκ μέρους τοῦ ὀφειλέ- καὶ κίνδυνον διατρέχει, μὴ δυναμένη, ὡς ἰσχυρίζεται παρ' αὐτῶν ν' ἀποζημιωθῇ διὰ τὴν ἀπαίτησιν τῆς ταύτης· ἐπομένως, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἡ μαρτημένως τὸ πρωτοδικεῖον ἀπεφάνθη δεχθῆν ὅτι ἡ ἀνακοπὴ εἶναι διεκδικητικὴ ἣτις δὲν ἀρμύζει περὶ τῶν ἀπαιτήσεων, ἀλλ' ἐπὶ πραγματικῶν δικαιωμάτων, οὐδὲ ἔχει χαρακτηρὰ προκριματικῆς ἀγωγῆς καὶ ἀπέρριψεν ὡς νόμῳ ἀβάσιμον, παρερμηνεύσαν τὰς ἐν τῇ ἐκκαλουμένη ἀποφάσει ἀναφερομένας διατάξεις τοῦ νόμου, αἵτινες ἐν τῇ προκειμένη περιστάσει δὲν ἐφαρμόζονται (*).

*Αριθ. 603 (1905)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ
Ἀρνησις καὶ ἐπαγωγὴ ἀδαιρέτου ὁμολογίας - ὅρκος.

Ἐπειδὴ ὁ ἐκκαλῶν πρωτοδίκως ἡρνήθη ὁλοσχερῶς τὴν ἀγωγὴν καὶ ἐπιδοθητικῶς ἐποιήσατο ὁμολογίαν ἰσχυρισθεῖς ἐξόφλησιν τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀπαιτήσεως, ὡς δὲν ἀμφισβητεῖται, καὶ κατὰ ταῦτα ὁρθῶς τὸ Πρωτοδικεῖον Πατρῶν ἐθέωρησε ταύτην ὡς μὴ ἀδαιρέτου ὁμολογίαν μὴ συμπεριλαβὼν τὸν ἰσχυρισμὸν αὐτοῦ τῷ θέματι τοῦ ὅρκου πρὸς τὸν ἐκκαλῶντα ἐπιβληθέντος, καθ' ὅσον κατὰ τὰς περὶ ἀδαιρέτου ὁμολογίας ἰσχυρούσας διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας ἀπαιτεῖται ὅπως γίνῃ ὁμολογία καὶ οὐχὶ ἄρνησις παρὰ τοῦ ὁμολογούντος τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἰσχυρισμῶν καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει αὕτη θεωρεῖται ἀδαιρέτος καὶ οἱ ἰσχυρισμοὶ τοῦ ὁμολογούντος περιλαμβάνονται εἰς τὸ θέμα τοῦ ὅρκου (**).

(*) Δὲν βλέπομεν καμμίαν προκριματικὴν ἀγωγὴν ἀλλὰ κυρίαν παρέμβασιν νομίμως ἐνασχομένην.

(**) Αὐτὰ, μὲ συμπάθειο, δὲν λέγουσι τίποτε. Μεταξὺ τοῦ ἀρνοῦμαι τὴν ἀγωγὴν, ἐπιδοθητικῶς δὲ ὅτι ἔλαβον τὸ ἐξόφλησα καὶ τοῦ ἔλαβον μὲν ἐξόφλησα δὲ, οὐδεμία ἀπολύτως ὑπάρχει διαφορὰ καὶ εἶναι τῷ ὄντι ἀπορώτατον πῶς δύναται ἐπὶ τοιαύτης ἀνυπάρκτου διαφορᾶς νὰ στηριχθῇ διάφορος ἐν ἐκείνῃ τῶν δέθεν διαφόρων περιπτώσεων δικαστικὴ σκέψις. Ἀς θελήσῃ νὰ κατανοήσῃ τὴν ἀπόφασιν πρῶτον μὲν ὅτι τὰ πράγματα καὶ οὐχὶ τὰ σχήματα βασίζουσι τὰς νομικὰς συνεπείας, δεύτερον δὲ ὅτι καὶ ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ δὲν ἔλαβον καὶ ἐὰν ἔλαβον ἐξόφλησα, ἐν καὶ μόνον ἐγείρεται ζήτημα, ποῖαν ἐπιτροπὴν ἔχει τὸ δὲν ἔλαβον ἐξόφλησα, ἐπὶ τοῦ δὲν ἔλαβον. Ἦγουν

Ἀριθ. 605 (1905)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ
Γραμματίων.- μνεῖα λήψεως πρὸς ἐμπορικὴν
χοῆδιν.- οὐκ ἐμπορικότης.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Νόμου περὶ Ἀρμοδιότητος τῶν Ἐμπορικῶν, ἐμπορικὸι πράξεις εἶναι αἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ αὐτοῦ Νόμου ὁριζόμεναι, ἐν δὲ τῷ ἐπιδίκῳ γραμματίῳ ἡ σημειομένη ρῆτρα ὅτι τὸ δάνειον ἐλήφθη «ὡς ἐμπορικὴν χρῆσιν», δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 χαρακτηριζομένων ὡς ἐμπορικῶν πράξεων καὶ ἐκ τούτου δὲν καθιστᾷ τὸ γραμματίον ἐμπορικὸν καὶ εἶναι ἄνευ νομίμου σημασίας ἡ ἐν τῷ γραμματίῳ τούτῳ ὁμολογία τοῦ ἐκδόντος περὶ τῆς ἐμπορικῆς αὐτοῦ ιδιότητος ἂν μὴ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν βεβαιωθῇ ὅτι οὗτος ἦτο ἐμπορὸς κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ. Ὅθεν κατὰ ταῦτα ἐσφαλὲ τὸ πρωτοδικεῖον δεχθὲν τὸ ἐναντίον καὶ παρέπεμψεν εἰς ἰδιαιτέραν συζήτησιν τὸν περὶ ἐξοφλήσεως τοῦ χρέους ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅπερ ἔδει νὰ πράξῃ μετὰ τὴν διαταχθεῖσαν ἀποδείξιν ὅτι οὗτος ἦτο ἐμπορὸς καὶ ἤθελεν ἀποδεῖχθῇ ἡ τοιαύτη αὐτοῦ ιδιότης.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ἀριθ. 448 (1906)

Ἀποφάδις ἐφόρου ἐπὶ παραβάσεων οἰνοπνευματοῦχων ὑγρῶν καὶ ποτῶν.- ἔφεδις ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν Ν. ΓΖ' ἄρθρον 13 «πάντα τὰ κατὰ νόμον τοῦτον συντασσόμενα ἐγγράφα γράφονται ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου», ἐπομένως ἕνεκα τῆς γενικότητος τῆς φράσεως τοῦ νόμου πρέπει νὰ περιληφθῶσι καὶ αἱ ἐφάσεις κατὰ τῶν αποφάσεων τοῦ οἰκ. ἐφόρου ἐγερόμεναι, ἀφοῦ οὐδεμίαν ἐπιφύλαξιν ἐποίησατο ὁ νόμος, ὡς κατ' ἀντίθεσιν παρατηρεῖται ἐν τῷ Νόμῳ ΓΡΜΒ' περὶ φόρου ἐπιτηδεύματων, κατὰ τὸ ἄρθρ. 45 τοῦ ὁποίου «ἅπαντα τὰ ἐγγράφα συντασσονται ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου πλὴν τῶν ἐνστάσεων, προσφυγῶν καὶ ἐφάσεων ὑποβαλλομένων εἰς τέλος χαρτοσήμου 50 λεπτῶν» ἐπομένως ὁρθῶς ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἐφεσις ἐγγραφῇ ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚ. ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 4988 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ πρωτοδικὴς κ. Μ. ΣΠΑΝΙΔΗΣ
Σωματεῖα.- οὐ χρεία ἀδείας διοικήσεως.- προ-
δικότης.- διάλυσις διὰ θανάτου πάντων.
περιουσία.- ἀκληρονόμητον.- διάθεσις πρὸ
διαλύσεως.- ἀπαγόρευσις ἐκποιήσεως.- δά-
νειον.- ἀναγκαστικὴ ἐκποίησης πρὸς ἀπό-
ληψιν.- ἀπόφαδις γενικῆς δυνελεύσεως.
Ἐπειδὴ ἡ ἐνστάσις τῶν ἐναγομένων περὶ ἀνυπαρ-
χίας τῶν νομικῶν προσώπων τῆς τε ἐναγοῦσας ΠΑ-

τούτῃς δηλαδὴ μὲ ἄλλους λόγους ἦτοι καὶ εἰς τὴν
μίαν καὶ εἰς τὴν ἄλλην περιστασιν ἔν μόνον ζήτημα
εἶναι: ποῖαν ἀποδεικτικὴν δύναμιν ἔχει τὸ ζεύγμα:
ἔλαβον ἄλλ' ἐξώφλησα.

νελληνίου Σκοπευτικῆς Ἑταιρίας, καθὼς καὶ τῆς δι-
καιοπαρόχου αὐτῆς καὶ διαλυθείσης ἤδη ἐπὶ Σκοπὸν
Βολῆς τοιαύτης, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ νομικὴ προσω-
πικότης τῶν ἐν λόγῳ σωματείων δὲν περιεβλήθη δι'
ἐγκριτικῆς τῆς πολιτείας πράξεως ὡς αἱ καθεστῶτες
νόμοι ἀπαίτουσι, δὲν στηρίζεται εἰς τὸν νόμον καὶ
ὡς τοιαύτη ἀπορριπτέα τυγχάνει, καθ' ὅσον ναὶ μὲν
ἐπὶ τῆς Αὐτοκρατορικῆς ἐποχῆς τῆς Ρώμης ἐκ πο-
λιτικῶν λόγων οἱ Νόμοι τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος καὶ
τοῦ Αὐγούστου ἀπηγόρευσαν τὴν σύστασιν συλλόγων
ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως τῆς συγκλήτου ἢ τοῦ Αὐτοκρά-
τορος (ὅρα Νόμ. 1 § 1 Πανδ. 3.4 καὶ Νομ. 1, 2, 3
(47.22), ἡ τοιαύτη δὲ ἀπηγορευμένη ἀντίληψις τοῦ
δικαιώματος τοῦ συνεταίριζεσθαι ἀπετυπώθη καὶ εἰς
τὸν νεώτερον Ποινικὸν ἡμῶν Νόμον ἄρθρ. 212 καὶ
ἐπομ., ἀλλ' οἱ νόμοι οὗτοι, λαβόντες ὑπαρξιν ὑπὸ τὴν
ἐπὶ τῆς πολιτείας μοναρχικῶν καθόλου, ὑπεχώ-
ρησαν πρὸ τῶν ἐλευθέρων θεσμῶν, οὗς οἱ νεώτεροι
καταστατικοὶ χάρται ἀπεκρυτάλλωσαν ἐν εἰδικοῖς
καὶ κατηγορηματικοῖς ἄρθροις, οἷον ἐστὶ καὶ τὸ ἄρ-
θρον 11 τοῦ ἡμετέρου Συντάγματος τοῦ 1864, τὸ ὁ-
ποῖον σαφῶς διευτύπωσεν ὅτι δέον μὲν ἢ ἐλευθερία τοῦ
συνεταιρίζεσθαι νὰ τηρῇ τοὺς νόμους τοῦ κράτους,
ρητῶς ὅμως ἐξήρесе τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ λαμ-
βάνη καὶ ἀδείαν ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως ὅπερ
οἱ ἄνω παραταθέντες νόμοι ἀπῆλθον, καὶ τοῦτο διότι
ἀρκούσαν ἐθεώρησε τὸ ἡμέτερον Σύνταγμα τὴν ἐπο-
πτεῖαν, ἣν δικαιοῦται νὰ ἐνασκή ἐπὶ τῶν ἀθεμίτων
ἐνώσεων ἢ κυβερνήσεων καὶ τὸ δικαίωμα, ὅπερ αὐτῇ
κέκτηται νὰ διαλύῃ τὰς ἀθεμίτους ἐνώσεις, νὰ δη-
μεύῃ τὰ πράγματα αὐτῶν, καὶ νὰ τιμωρῇ τοὺς ἐργά-
τας τῶν ἀθεμίτων ἐνώσεων (ὅρα Ποιν. Νόμ. ἄρθρον
216 ἐπομ.), πάντοτε ὅμως ἡ ἄσκησις αὐτῆς τῶν
τοιούτων δικαιωμάτων τῆς νὰ γίνηται κατόπιν τοῦ
γεγονότος ὅτι ἀθέμιτος ἐνωσις ἔλαβε χώραν, τοῦθ'
ὅπερ ἤθελεν ἐξαγάγῃ ἐκ τῶν ἐνεργειῶν αὐτῆς, οὐδέ-
ποτε ὅμως κατὰ τύπον προληπτικὸν ἐνεργούσα, νὰ
ματαιοῖ τὸν συνεταίρισμόν, ὅστις εἶναι δημιουργημα
ἀπαιτούμενον ὑπὸ τοῦ ὁργανισμοῦ τῆς ἀνθρωπίνης
κοινωνίας καὶ ἐν ταύτῃ ἐριζωμένον (*).

Ἐπειδὴ οἱ ἐναγόμενοι ἰσχυρίζονται ὅτι δὲν συνέ-

(*) Δόξα νὰ ἔχῃ ὁ Κύριος, ὅτι ἡκούσθη μία λογικὴ
φωνή, ἡ ὁποία διεμαρτυρήθη μετὰ τοσαύτης ἐνεργη-
τικότητος καὶ εὐσυνειδήσεως κατὰ τῆς ρουτινικῆς
συνήθειας, τῆς διὰ Βατ. Διατάγματος ἐγκρίσεως τῶν
καταστατικῶν τῶν σωματείων, εἰς τὰ ὁποῖα ὑπο-
βάλλονται μετὰ μακαρίας πειθηνιότητος ὅλοι οἱ πω-
λυώνυμοι, ἐν ἀσυνειδήσει τῶν δικαιωμάτων τῶν ὑ-
πάρχοντες καὶ μέλλοντες σύλλογοι. Τὸ περιεργάστον
δὲ πάντων εἶναι ὅτι τελευταῖον ἡμᾶς ἐξ 20 δικη-
γῶρων, ἐπιχειρήσασα τὴν πολλάκις ἀποπειραθεῖσαν
σύμπληξιν τοῦ δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, δὲν ὤ-
κνησε νὰ ὑποβάλῃ αὐτὴν ὑπὸ τὴν ἐγκρίσιν Β. Δια-
τάγματος, λησμονήσασα, κατὰ τρόπον ἀνεξήγητον, ὅτι
ἐὰν ἀπῆρτετο Β. Διάταγμα διὰ τὴν ἐγκρίσιν οὐδὲ ἴ-
ποτε συλλόγου, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον θὰ ἦτο δυνατὴ
καὶ ἡ ἀρνήσις αὐτοῦ καὶ ἡ ἐκ τῶν ὑστέρων ἀνάκλη-
σις του, πράγματα συγκρουόμενα τῷ βροντωδῷ
πρὸς τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Συντάγματος, ὥστε ἡδύνατο
ν' ἀνεγερθῶσιν ὅλοι οἱ κεκοιμημένοι συντάκται αὐτοῦ.
Τὸ αἰτήθη αὐτὸ Β. Διάταγμα τῆς δικηγορικῆς ταύ-
της ὁμάδος ἦτο ἡ πρωτοπορεία τῆς ἀποπειρωμένης
ὑποβολῆς ὅλων τῶν δικηγορικῶν Συλλόγων καὶ τῆς
ἀνεξαρτησίας αὐτῶν ὑπὸ τοὺς δεσμούς νόμου, μέλ-
λοντος, ἐάν ποτε ἐπρόκειτο νὰ ψηφισθῇ, νὰ ἀποτε-
λέσῃ τὸ αἰώνιον πινάκιον τῆς φακῆς τῆς ἀπεμπολή-
σεως τῶν δικηγορικῶν πρωτοτοκίων.

τρεξεν ούσιώδης όρος πρὸς διαδοχὴν τῆς παλαιᾶς ἐταιρίας, ἔδει τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον τῆς διαλύσεως τῆς πρώτης ἐταιρίας λόγῳ παραιτήσεως τῶν μελῶν αὐτῆς ἢ λόγῳ θανάτου αὐτῶν ὧν (καθ' ὅσον καὶ ἐν μέλῳ ἂν μείνῃ ὑφίσταται αὕτη καὶ ἡ ἐνέγουςα δὲν νομιμοποιεῖται), νὰ ἀποδείξῃ ἡ ἐνάγουσα καὶ διὰ μαρτύρων ἀποδεικνύουσα τὰ ἔπερ ἐπικαλεῖται γεγονότα τὰ τεκμηριούντα τὴν διάλυσιν αὐτῆς ἂν μὴ πρὸς τοῦτο ἠναντιοῦντο αἱ κατωτέρω σκέψεις τῆς παρούσης. Οἱ ἰσχυρισμοὶ δὲ τῶν ἐναγομένων ὅτι ἡ σπυλαία ἐταιρία ὡς νομικὸν πρόσωπον ἦτο ἀνίκανος νὰ διαθέσῃ αἰτίᾳ θανάτου, καὶ ὅτι, ἂν διελύθῃ, ἡ περιουσία αὐτῆς ἀνήκει εἰς τὸ Δημόσιον ὡς ἐκληρονομητὸν ἀγαθόν, δὲν στηρίζονται εἰς τὸν νόμον καὶ ὡς τοιοῦτοι ἀπορριπτεῖς τυγχάνουσι, καθ' ὅσον τότε μόνον λαμβάνει χώραν ἡ διαδοχὴ τοῦ Δημοσίου κατὰ τὸν κανόνα τῶν ἐκληρονομήτων ἀγαθῶν, ὅταν τὸ καταστατικὸν τοῦ σωματείου ἢ ἄλλη ἐγκυρὸς ἀπόφασις αὐτοῦ δὲν προενόησεν περὶ τῆς διαδοχῆς εἰς τὴν περιουσίαν ἐν περιπτώσει διαλύσεως, ἢ τοιαύτῃ δὲ ἀποφασίᾳ τοῦ ἢ τοῦ καταστατικοῦ ἢ πρόνοια, ἐκδόχως οὕσα τοῦ ἀπαλλοτριωτοῦ τῶν ἰδιωτικῶν δικαιῶν ἐν ζῳῇ, οὐδαμῶς ἀποτελεῖ διαθήκην διὰ νὰ ἐξετασθῇ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης (βλ. Dernburg Γεν. μέρος § 64).

Ἐπειδὴ, ὡς διὰ τὴν σύστασιν οὕτω καὶ διὰ τὴν διάλυσιν ἐνὸς σωματείου δὲν ἀπαιτεῖται ἐγκρίσις τῆς πολιτείας καὶ τὰ ἐναντία ἀπορριπτεῖα τυγχάνουσιν ὡς νόμῳ ἀστήρικτα.

Ἐπειδὴ οἱ ἰσχυρισμοὶ τῶν ἐναγομένων ὅτι ἂν ἡ ἐνάγουσα ἔχει ἀγωγὴν. ἔχει κατὰ τοῦ Δήμου ὡς ἐνταλέντος νὰ διαχειρισθῇ τὴν περιουσίαν τοῦ σωματείου μετὰ τὴν διάλυσιν τοῦ καὶ μέχρι τῆς συστάσεως νέου σωματείου μετὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν, ὅτ. θέλει παραδῶται ταύτῃ εἰς τὸ νέον σωματεῖον εἰς δ καὶ περιέρχεται ἡ περιουσία αὐτῇ (ἀρθρ. 9 ἐδ. β' τοῦ καταστατικοῦ) κλπ. δὲν στηρίζονται εἰς τὸν νόμον καὶ ὡς τοιαύτῃ ἀπορριπτεῖα, καθ' ὅσον ἡ ἐγκύρις ἢ παλαιὰ ἐταιρία ὥρισε διάδοχον αὐτῆς τὴν ἡδὴ ἐνάγουσαν, ὅτε αὕτη εὐθὺς ὑπεκατέστη εἰς τὰ δικαιώματα ἐκείνης καὶ καλῶς ἀσκεῖ τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν πρὸς προστασίαν τῆς κυριότητος νομίμως κτηθείσης ὑπ' αὐτῆς κατὰ τὸ ἀρθρ. 9 ἐδ. β' τοῦ καταστατικοῦ καὶ προσβαλλομένης ὑπὸ τῶν ἐναγομένων ἐν τῇ ὁλοσχερεῖα αὐτῆς ἢ τὸ ἐναντίον συμβαίνει ὅπερ νόμῳ δὲν εἶναι ὁρθόν κατὰ τὴν ἀνω βαν σκέψιν, συνεπῶς ἀπορριπτεῖς καὶ οὗτος ὁ ἰσχυρισμός (*).

Ἐπειδὴ ἡ κατὰ τῆς ἐστάσεως τῶν ἐναγομένων τοῦ πωληθέντος καὶ παραδοθέντος, τὴν βάσιν ἐχούσης ὅτι ἡ Ἑθνικὴ Τράπεζα, ἀσκούσα τὴν ἐκ τοῦ ἐνυποθήκου δανείου προσωπικὴν ἀγωγὴν κατέσχευεν, ὡς πᾶς δανειστής τοιοῦτος ἐδικαιοῦτο πρὸς τοῦτο, τὸ ἐν λόγῳ ἀκίνητον καὶ ὑπὸ τὸ κράτος τῶν νομίμων διατυπώσεων ἐξεποίησε τοῦτο, ἀναδειχθεῖσα καὶ τελευταῖος ὑπερθεματιστῆς, προτεινομένη ἀντένστασις ἐκ μέρους τῆς ἐναγούσης, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ δανεισὸς τίτλος τῆς Τραπεζῆς ἦτο ἀκυρὸς, λόγῳ τῆς ἐν τῷ ἀρθρ. 9 τοῦ καταστατικοῦ τῆς παλαιᾶς ἐταιρίας ρήτρας τῆς ἀπαγορεύσεως τὴν ἀπαλλοτριώσιν καὶ συνεπῶς καὶ τὸ δάνειον, δὲν στηρίζεται εἰς τὸ πρᾶγμα καὶ συνεπῶς ἀπορριπτεῖα τυγχάνει, καθ' ὅσον ἐκ τοῦ ἀρθρ. 9 μόνον ἡ ἀπαλλοτριώσις τῆς ἐταιρικῆς περι-

ουσίας ἀπαγορεύεται καὶ μάλιστα ἐφ' ὅσον ἡ ἐταιρία ἠθέλεν ἐξέλθει τῶν σκοπῶν αὐτῆς, ἐν τῇ ἐννοίᾳ δὲ τῆς ἀπαλλοτριώσεως περιλαμβάνεται ἡ δικαιοπραξία ἐκείνη ἣτις περιέχει ἄμεσον μετὰθεσιν προσωπικοῦ ἢ πραγματικοῦ δικαιώματος, τοῦτέστιν ἡ μετὰθεσις τοῦ προσωπικοῦ ἢ πραγματικοῦ δικαιώματος νὰ ἐπέρχεται ἄμεσως ἐκ τῆς ἀπαλλοτριωτικῆς δικαιοπραξίας καὶ οὐχὶ νὰ ἐπέρχεται ἐκ γεγονότων τυχαίως μετὰ τῆς δικαιοπραξίας συναντωμένων ὡς εἶναι ἡ ἀναγκαστικὴ ἐκποίησης, δυνάμει δανειακῆς ἐκτελεστῆς ἀπειτήσεως, συνεπῶς τὸ δάνειον ὡς μὴ τοιοῦτον δὲν περιλαμβάνεται ἐν τῇ ἀπαγορεύσει οὐδ' ἦν τοῦτο ἐν τῇ νῶ τῶν ἰδρυτῶν ἐταίρων τοῦ καταστατικοῦ, ὅπερ ἂν ἡλῆθευε θὰ ἐματαίωσεν πᾶσαν ἐνέργειαν τῆς ἐταιρίας πρὸς τὸν κύριον αὐτῆς σκοπὸν στερουμένης τῶν μέσων πρὸς τοῦτο (**). Καὶ ἂν ὅμως ἠθέλεν ὑποτεθῇ ὅτι ἡ τοιαύτη ἀπαγόρευσις ἀπαλλοτριώσεως περιλαμβάνει καὶ τὸ δάνειον, πάλιν ἡ τοιαύτη ἀπαγόρευσις δὲν δύναται νὰ δεσμεύσῃ τὰς μεταγενεστέρως γενικὰς συνελεύσεις, αἵτινες, ἂν μὴ ἄλλο ὥριται ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ ὡς πρὸς τὴν ἐκπροσώπησιν, εἰσὶν ἡ ὑπερτάτη ἀρχή, τὸ ὑπέρτατον ὄργανον τοῦ Σωματείου ὅπερ κατὰ πλειοψηφίαν ἀποφασίζει περὶ ὧν τῶν ὑποθέσεων τοῦ Σωματείου, ἀπεκλειόμενον μόνον νὰ ἀποφασίσῃ περὶ τῆς καταγῆσεως τοῦ Σωματείου ἢ περὶ τῆς τροποποιήσεως θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ καταστατικοῦ περὶ τοῦ σκοποῦ καὶ τῆς ὁργανώσεως αὐτοῦ, περὶ ὧν ἡδὴ δὲν πρόκειται, καθ' ὅσον τὰ ζη-

(**) Δὲν ἔχει οὐδὲ τὴν παραμικρὰν ἀμφιβολίαν ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις τῆς ἐκποίησης ὠρισμένου ἀντικειμένου περιουσίας, καὶ ἂν τοῦτο ἀποτελῇ τὸ σύνολον αὐτῆς, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀποτελούσα καὶ δικαιολογικὸν ἐνυποχρισμὸν πρὸς οἰανδήποτε δικαιοπραξίαν τοῦ ὑποβελημένου εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν ταύτην. Παραπλεῶρως δὲ τῆς σαφοῦς ταύτης ἐννοίας, παράκειται μία ἄλλη ἀρχή, ὅτι ἐκ τῆς ἐπιβεβλημένης τινὶ ἀπαγορεύσεως ταύτης, οὐδὲν προτρίνεται τοῖς τρίτοις συναλλαγῆσι πρόκριμα ἢ κώλυμα. Ἐκ τούτου ἐπεται ἀριθμητικῶς ὅτι ἡ τρίτη Ἑθνικὴ Τράπεζα, δικαιοπρακτῆσασα τῇ ἐταιρίᾳ, δὲν ὑπερρεῖται ἐκ τῆς αὐτοεπιβεβλημένης τῇ μετ' ἧς συνεβλήθη ἐταιρίας τῆς ἐπὶ Σκοπὸν Βολῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἀπαλλοτριώσεως. Θὰ ἦτο αὐτόχρονα κωμικώτατον νὰ ἠδυνάτο τις νὰ ἀντιτάξῃ τοῖς ἐξ οἰουδήποτε λόγου δανεισταῖς τοῦ, ὅτι λυκεῖται πολὺ μὴ δυνάμενος νὰ ἱκανοποιήσῃ αὐτοὺς, διότι ἔχει ἐπιβάλλει ἐαυτῷ ἀπαγόρευσιν τῆς ἀπαλλοτριώσεως τῆς περιουσίας του. Εἶναι ἀπολύτως περιττὸν νὰ ρηθῇ ὅτι οὐδεμίαν ἀσκεῖ ἐπὶ τὸν γεγονότα ὅτι ἡ ἐν ποικειμένῳ δικαιοπραξίᾳ ἦτο δάνειον, δυνάμενον νὰ ἀγάγῃ εἰς ἐκποίησιν τῆς περιουσίας, διότι εἰς τοιαύτην δύναται νὰ ἀγάγῃσιν ὅλαι αἱ μετὰ τρίτων δικαιοπραξίαι. Ἐὰν π.χ. ἡ Τράπεζα, ἀντὶ τὰ δανεία χρημάτων τῇ ἐταιρίᾳ τῆς ἐπὶ Σκοπὸν Βολῆς, ἐπρομήθευεν αὐτῇ πυριτοβολὰς καὶ δπλα, ὅπερ ἐστὶ ἐδάνειζε αὐτῇ πράγματα, θὰ ἐστερεῖτο τοῦ δικαιώματος ἵνα πρὸς ἀπόληψιν τοῦ τιμήματος ἐκποίησιν ἀναγκαστικῶς τὴν ἐφ' ἧς ἡ ἀπαγόρευσις τῆς ἀπαλλοτριώσεως περιουσίας; Τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀπολύτως γελοῖον. Εἰς ἐπὶ μέρων δύναται νὰ προσταθῇ εἰς ἐπὶ τῶν τῆς ὁρθῆς γνώμης τῆς μεστῶς ἡτιολογημένης ἀποφάσεως, ὅτι τὸ σύμφωνον τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἀπαλλοτριώσεως (ἐνταῦθα δὲν πρόκειται καὶ περὶ τοιοῦτου, ἀλλὰ περὶ αὐτοεπιβεβλημένης ἀπαγορεύσεως), δὲν κατασκευάζει πραγματικὸν δικαίωμα, ἀλλ' ἀπλὴν προσωπικὴν ὑποχρέωσιν, μὴ ὑποχρεοῦσαν τοὺς τρίτους. Περὶ τούτου οὐδέποτε ὑπῆρξεν ἀμφιβολία τις οὐδ' ἡ ἐλαχίστη.

(*) Κατὰ τὸ καταστατικὸν τῆς διαλυθείσης ἐταιρίας, ἡ περιουσία αὐτῆς μετέβαινε εἰς τὸν Δήμον Ἀθηναίων ὡς οἰοῖται προσωινὸν διαχειριστήν, ἵνα διαφυλάξῃ αὐτὴν καὶ παραδῶτῃ ἀδικτὸν τῷ νέῳ ὁμοίον σκοπὸν ἔχοντι συσταθῆσμένῳ σωματείῳ.

τήματα ταῦτα ἄπτονται τῆς οὐσιώδους αὐτοῦ ὑποστάσεως καὶ ἕκαστον μέλος τοῦ Σωματείου ὡς τοιοῦτον ἔχει δικαίωμα πρὸς διατήρησιν αὐτοῦ ἐν τῇ οὐσιώδῃ του ὑποστάσει, ἀποφασίζονται δὲ συνεπῶς ὑπὸ τῆς παμψηφίας, πρὸ τῆς ὑποίας δὲν ἐγκαρτεροῖ οὐδὲν καταστατικὸν (ὅρα Dernburg γεν. μέρος περὶ νομικῶν προσώπων). Κατὰ ταῦτα ὅθεν ἡ ὑπὸ κρίσιν δικαιοδικητικὴ ἀγωγή ὑπὸ βασιμίου ἀνατρεπτικῆς ἐνστάσεως ἀποκρουσμένη, τῆς τοῦ πωληθέντος καὶ παραδοθέντος πράγματος, ἀπορριπτέα τυγχάνει, καταδικαζομένης τῆς ἐναγοῦσης ὡς ὑπαιτίου καὶ εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην τῶν ἐναγομένων (*).

ΜΙΚΡΑΙ ΤΙΝΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 62 ΚΑΙ 63 ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΠΕΡΙ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑΣ

Τὰ ἄρθρα ταῦτα τοῦ Νόμου περὶ Ἐπιτροπείας ἔχουσιν οὕτω :

Ἄρθρον 62. Ἐνὸςψ ἡ μήτηρ ἀπολαμβάνει δυνάμει τοῦ νόμου τὴν ἐπικαρπίαν τῆς περιουσίας τοῦ ἀνηλίκου, εἰς προκρίνη νὰ διατηρήσῃ τὰ κινητὰ διὰ νὰ τὰ παραδώσῃ αὐτοῖς δὲν ὑποχρεοῦται νὰ πωλήσῃ αὐτὰ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ μήτηρ προκαλεῖ ἰσχύαι αὐτῆς δαπάναις ἀκριβῆ αὐτῶν ἐκτίμησιν ὑπὸ πραγματογνομονων διοριζομένων ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδίκου.

(*) Καὶ ἡ τελευταία αὕτη αἰτιολογία εἶναι ὀρθοτάτη. Τὸ σωματεῖον ἀποτελεῖται ἐκ τῆς ὁλότητος αὐτοῦ καὶ λαμβάνει τὰς ἀποφάσεις διὰ τῆς πλειοψηφίας τῆς γενικῆς συνελεύσεως αὐτοῦ, πέραν τῆς ὑποίας δὲν εἶναι ἀπτή ἡ νοητὴ οὐδεμία ἄλλη ἐξουσία. Ἐπὶ τούτοις εἶναι ἀδύνατον νὰ νοηθῇ πῶς τὸ σωματεῖον, ὅπερ ἡδύνατο διὰ τῆς ἐπαρκούς κατὰ νόμον ἐκφάνσεως τῆς θελήσεως διὰ τῆς πλειοψηφίας ἢ ἔστω τῆς παμψηφίας τῶν μελῶν αὐτοῦ νὰ ἐπιβάλῃ ἐαυτῷ μίαν ἀναπηρείαν (τοῦ μὴ ἐκποιεῖν) νὰ μὴ δύνῃται νὰ ἀρῇ αὐτὴν διὰ τῆς αὐτῆς ἐπαρκούς κατὰ νόμον ἐκφάνσεως τῆς θελήσεώς του. Ἐπιθυμοῦμεν νὰ δοθῇ ἡμῖν ὁ μικροσκοπικώτερος ἔστω τῶν λόγων, διατὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ σωματείου περὶ ἀπαγορεύσεως δύναιται νὰ ἔχῃ μείζονα δυνάμει ὁμοίας ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ σωματείου περὶ ἄρσεως τῆς ἀπαγορεύσεως. Ἡ τυχὸν ἀντίρρησης ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη ἐλήφθη ἐν τῷ καταρτισμῷ τοῦ Σωματείου εἶναι καὶ τοῦ μηδενικοῦ μηδαμινότερα. Διότι αἱ ἐν τῇ καταρτίσει τοῦ σωματείου λαμβανόμεναι ἀποφάσεις δὲν δύνανται νὰ ᾔναι ἢ ἀποφάσεις τῶν πρὸς συγκρότησιν συνερχομένων ἀτόμων ἢ ἀποφάσεις αὐτοῦ συγκροτηθέντος. Ἐὰν τὸ δεύτερον, οὐδεὶς ὑπάρχει λόγος ὅπως αἱ ἐν ἀρχῇ τοῦ σωματείου λαμβανόμεναι ἀποφάσεις εἶναι ἰσχυρότεραι τῶν ἐν τῷ μέσῳ ἢ ἐν τῷ τέλει αὐτοῦ συγκροτουμένων ; Ἀντίθετος γνώμη θὰ ἐνεθύμιζε τὴν πρὸς ἀπλοῦκὸν ὑπηρετήν χωρικοῦ καφενείου διδουμένην ὑπὸ σκώπτου φίλου παραγγελίαν νὰ τῷ φέρῃ ὕδωρ ἐκ τοῦ κέντρου τοῦ φρέατος. Ἐὰν τὸ πρῶτον, τὸ καταρτισθὲν σωματεῖον δὲν δύναιται νὰ ᾔναι ἄλλο τι, εἰμὴ ἡ μετουσίωσις τῶν συγκροτηθέντων αὐτοῦ, ἐκπροσωπουμένων ὑπὸ τῆς κατὰ τοὺς ὑπ' αὐτῶν τούτων τεθέντας ὁρους τῆς ἐν τῷ μέλλοντι ἐξωτερικεύσεως τῆς θελήσεώς του, ἥτις εἶναι καὶ ἡ ἰδική του. Τότε κατὰ τὸ αὐτὸ σύστημα ἡδύνατο νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι καὶ σωματεῖον καταρτισθὲν πρὸς ἐξυπηρέτησιν ὀρισμένου καὶ κατὰ τὴν σύστασιν ἐγκριθέντος σκοποῦ, δὲν δύναιται νὰ διαλυθῇ διὰ τῆς νομίμου ἐκφάνσεως τῆς θελήσεως αὐτῶν ἐπὶ ἀρχῇ τοῦ σκοποῦ τούτου.

εἰς δὲ τὰ κινητὰ ταῦτα δὲν ἀποδοθῶσιν αὐτοῖς καταβάλλεται ἡ ἐν τῇ ἀνωτέσῳ ἐκτιμῆσαι ἄξια αὐτῶν.

Ἄρθρον 63. Κατὰ τὴν ἐναρξιν πάσης ἐπιτροπείας ἐξαιρουμένης τῆς ἐπιτροπείας τῆς μητρὸς, τῆς ἐχούσης τὴν ἐπικαρπίαν τῆς περιουσίας τοῦ ἀνηλίκου, τὸ συγγενικὸν συμβούλιον κανονίζει ἀναλόγως τῆς περιουσίας τοῦ ἀνηλίκου τὸ πᾶν τῆς ἀναγκαίας ἐτήσιας δαπάνης, πρὸς τε συντήρησιν καὶ ἀνατροφὴν οὗτοῦ καὶ πρὸς διαχείρισιν τῆς περιουσίας του. Ἡ αὕτη πρᾶξις ὀρίζει ρητῶς εἰς ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἐπίτροπον νὰ παράσῃ ἀμοιβὴν καὶ πόσιν εἰς βοήθην ὅν τυχὸν προσλαμβάνει.

Ἐνὸς δὲ τῶν ἄρθρων 61 καὶ 63 Νόμ. Ἐπιτροπ. ὁ ἐπίτροπος ὑποχρεοῦται νὰ προκαλέσῃ ἀπόφασιν τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου καθορίζουσαν α') τὰ ἐκποιητέα (μὴ διατηρητέα) κινητὰ ἐν τῇ περιουσίᾳ τοῦ ἀνηλίκου, β') τὸ πᾶν τῆς ἐτήσιας δαπάνης πρὸς διατροφὴν καὶ συντήρησιν τούτου καὶ διαχείρισιν τῆς περιουσίας, ἐν τοῖς ἀνω παρατεθείσιν ἄρθροις καθιερούται ἐξαιρέσεις τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης διὰ τὴν μητέρα ἀπολαμβάνουσαν (νομίμου) ἐπικαρπίας ἐπὶ τῆς περιουσίας τοῦ ἀνηλίκου τέκνου τῆς.

Ἐξεταστέον ὅθεν κατὰ πόσον τὸ ἰσχύον ἡμῶν δίκαιον ἔχει τοιαύτην νόμιμον ἐπικαρπίαν τῆς μητρὸς. Τὴν ὑπάρξιν τοιαύτης ἡρνήθησαν οἱ συστηματικῶς ἐρμηνεύσαντες τὸν Νόμον περὶ Ἐπιτροπείας, κρούσαντες τὸ ἄρθρον 62 ἀνεφάρμοστον καὶ νεκρὸν.

1 Εἶναι πρόδηλον ὅτι τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον 62 εἶναι αὐτὸ τὸ ἄρθρον 453 τοῦ Γαλλ. Κώδικος. Κατὰ τὸ ἄρθρον 384 Γαλλ. Κώδικος ὁ ἐπὶ τῶν τῶν συζύγων ἔχει τὴν ἐπικαρπίαν ἐπὶ τῆς περιουσίας τῶν τέκνων τῶν μέχρι τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας τῶν ἢ τῆς χειραφεσίας. ἡ δὲ τοιαύτη ἐπικαρπία ἐπιφέρει μεταξὺ τῶν ἄλλων κατὰ τὸ ἐπόμενον ἄρθρον 385 ἐδ. 2 τὴν ὑποχρεώσιν τοῦ συζύγου πρὸς διατροφὴν, συντήρησιν καὶ ἀνατροφὴν τοῦ ἀνηλίκου. Ἡ ἀρροσίαν διατάξιν, τῇ τοῦ Γαλλ. Κώδικος ταύτης ὁ ἡμέτερος νομοθέτης πιθανότατα ὑπέθετεν εἰσαχθισμένην καὶ παρ' ἡμῖν παρ' οἷς ὄντως τοιαύτη ἀκριβῶς ὡς ἡ τοῦ 384 Γαλλ. Κώδικος δὲν εἰσῆχθη. Οὐδεὶς ὅμως λόγος κωλύει ἡμᾶς ἀποβλέποντας εἰς τὸν σκοπὸν τῆς διατάξεως (ὅρα αἰτιολ. ἐκθ. Ν. Ἐπιτρ.), ἂν εὐρωμεν εἰς τὸ κρατοῦν ἡμῶν δίκαιον νόμιμον τῆς μητρὸς ἐπικαρπίας, νὰ ἐφαρμόσωμεν τὸ ἐν λόγῳ ἄρθρον ἔστω καὶ ἂν τοῦτο δὲν εἴχεν ἐπίγνωσιν τῆς τοῦ κρατοῦντος Δικαίου ἐπικαρπίας ἄλλῳ δυνάτῃ παρ' ἡμῖν νὰ μὴ ἢ γενικὴ ἐπὶ πάσης τῆς τοῦ τέκνου περιουσίας (καίτοι καὶ τοῦτο ἐνδεχόμενον) ἡ νόμιμος ἐπικαρπία τῆς μητρὸς ἄλλα καὶ παρὰ τοῖς Γάλλοις εἶναι δυνάτῃ μέρος τῆς περιουσίας τοῦ ἀνηλίκου νὰ μὴ ὑπόκειται τῇ νομίμῳ ἐπικαρπίᾳ τῆς μητρὸς (πρβλ. ἄρθρον 387 Γαλλ. Κώδ.).

Κατὰ τὴν Νεαρὰν 22 τοῦ Λέοντος, λυθέντος τοῦ γάμου διὰ θανάτου τοῦ ἀνδρός καὶ ὑπαρχόντων τέκνων ἢ γυνὴ λαμβάνει ἐκ τῆς προγάμου δωρεᾶς καὶ τῆς λοιπῆς περιουσίας τοῦ ἀνδρὸς μοῖραν μὲν παῖδες κατὰ κυριότητα, τὴν ἐπικαρπίαν δὲ ἐπὶ τοῦ λοιποῦ μέρους συμφώνως πρὸς τὰς αὐτῆς διακρίσεις.

Παρομοίαν ἐπικαρπίαν (καὶ παῖδες μοῖραν κατὰ δεσποτείαν) ἔχει ἡ μήτηρ ἐπὶ τῆς προγάμου δωρεᾶς ὅποτε ἐξ οὐδὲ ποτε ἄλλου λόγου ἀποκορδαίνῃ ταύτην Νεαρὰ Ἰουστίν 98 καὶ 127 κεφ. γ'. Ἀλλὰ καὶ ἂν τὰ ἐκ τοῦ πρώτου γάμου κέρδη τῆς μητρὸς εἶναι ἄλλα πλὴν τῆς προγάμου δωρεᾶς, διὰ τῆς Νεαρᾶς Ἰουστίν. 22 κεφ. 23, 30 ὁρίσθη ὅτι ἐρχομένη εἰς δεύτερον γάμον αὕτη ἔχει μόνον τὴν ἐπικαρπίαν αὐτῶν τῆς κυριότητος περιερχομένης εἰς τὰ τέκνα (τοῦ πρώτου γάμου).

᾽Οσαύτως τοιοῦτον θέμα ἐπικαρπίας τῆς μητρὸς ἐπὶ περιουσίας τῶν τέκνων εἶναι ἢ περίπτωσις καθ' ἣν συγκληρονομεῖ ἐξ ἀδιαθέτου τέκνον αὐτῆς μετὰ τῶν ἄλλων τῆς τέκνων (ἀδελφῶν τοῦ τελευτήσαντος), ὅτε ἐρχομένη εἰς δευτέρον γάμον (ἢ εὐρισκομένη δευτερόγαμος κατὰ τὴν ἐπαγωγὴν τῆς κληρονομίας) τὴν μερίδα αὐτῆς μόνον κατ' ἐπικαρπίαν ἔχει. τῆς δεσποτείας ἀνηκούσης εἰς τὰ τέκνα (Νεαρ. 22 κεφ. 46) ταῦτα ὅμως ὡς πρὸς τὴν πατρῶϊαν οὐσίαν τοῦ ἀποβιώσαντος τέκνου.

᾽Οσαύτως κατὰ τὴν Νεαρὰν 106 τοῦ Λέοντος, τροποποίησαν τὸ Ἰουστινιάνειον δίκαιον, τὸ ποσοστὸν ὅπερ δικαιοῦται λαβεῖν ἡ χήρα ἐκ τῆς κληρονομίας τοῦ συζύγου τῆς ὑπαρχόντων ἢ μὴ τέκνων τὸ λαμβάνει κατὰ δεσποτείαν, δευτερόγαμος δὲ γενόμενός μόνον κατ' ἐπικαρπίαν, τῆς κυριότητος ἀνηκούσης εἰς τὰ τέκνα.

Κατὰ τὴν ἔννοϊαν τοῦ ἄρθρου 61 Ν. ᾽Επιτροπείας ὁ ἐπίτροπος ὀφείλει νὰ προκαλέσῃ ἀπόφασιν τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου περὶ τῶν ἐκποιητέων κινήτων οὐχὶ μόνον τῶν κατὰ τὴν ἐναρξίν τῆς ἐπιτροπείας ὑπαρχόντων ἀλλὰ καὶ μεταγενεστέρως κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιτροπείας περιερχομένων τῶ ἀνηλίκῳ (Zachariæ Handb. d. Franz. Civilr. έκδ. 7η I § 111 σελ. § 288 Dalloz Minorité N° 427 Suppl. N° 328, Κρασσᾶ Οἰκογ. 273). Τοιοῦτόν τι συμβαίνει ἐν τῇ συνεπείᾳ δευτέρου γάμου ἐπικαρπία τῆς μητρὸς ἐπὶ τῶν ἐκ τοῦ πρώτου περιελθόντων αὐτῇ κερδῶν ἢ τῶν ἐκ τῆς κληρονομίας ἀποβιώσαντος τέκνου κλπ. ἀπάντων τυχόν κινήτων. Ἐνταῖς περιπτώσεσι ταύταις διαρκούσης τῆς ἐπιτροπείας περιέρχονται τῶ ἀνηλίκῳ κινήτᾳ, ἐπ' ὧν συνάμα ἔχει ἐπικαρπίαν ἡ μήτηρ.

Εἰς τὰ μνησθέντα θέματα τοῦ Ρωμαϊκοῦ καὶ Βυζαντινοῦ Δικαίου περὶ ἐπικαρπίας τῆς μητρὸς, κατατοῦντα παρ' ἡμῖν, ὑποθέτουμεν ὅτι συναρμολογεῖται τὸ ἄρθρον 62 Νόμου ᾽Επιτροπείας καὶ ἡ μήτηρ ἐπίτροπος πρέπει νὰ τηρήσῃ τοῦτο.

Κατ' ἀντιδιαστολὴν ἡδυνάτῳ τις νὰ ὑπολάβῃ, ὅτι, ἂν τὴν ἐπικαρπίαν ἐπὶ τῶν κινήτων τοῦ ἀνηλίκου ἔχῃ τρίτος, εἴτε ἐπίτροπος, εἴτε μὴ, καὶ οὐχὶ ἡ μήτηρ, καὶ δὴ ἐπικαρπίαν οὐχὶ ἐκ τοῦ νόμου, ἀλλὰ κατὰ συμφωνίαν ἢ διαθήκην, τὰ κινήτᾳ πρέπει κατὰ γνώμην τοῦ συμβουλίου νὰ ἐκποιηθῶσι· τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθές. Τὸ ἄρθρον 62 κατὰ τὸ πλεῖστον δὲν λέγει τι νέον ἀλλ' ἐφαρμόζει δίκαιον ὑπάρχον ἤδη (πρόβλ. Laurent dr. civ. V N° 22). Τὸ ἄρθρον 61 Ν. ᾽Επιτρ. ἐπιβάλλον τῶ ἐπιτρόπῳ ἐκποιήσιν κινήτων, δὲν ἔννοεῖ βεβαίως νὰ ἀναιρέσῃ καὶ προσβάλλῃ τὰ τυχόν δικαίωματα τρίτων (καὶ τοῦ ἐπιτρόπου ἑαυτοῦ) ἐπὶ τούτων ἐξ ἐπικαρπίας, μισθώσεως, ἐνεγύρου κλπ., ἀλλ' ἔννοεῖ salvo jure tertii (Zachariæ I § 111 σελ. 288 σημ. * Dalloz Minor. Suppl. N° 332). Ἀλλὰ τότε τί καινὸν εἰσάγει τὸ ἄρθρον 62 διὰ τὴν ἐπικαρπώτριαν μητέρα; α') ὅτι δύναται, ἂν προκρίνῃ, νὰ ἐκποιήσῃ τὰ κινήτᾳ, καίτοι ἀπλῇ ἐπικαρπώτρια. ὅπερ βεβαίως ἄλλως δὲν θὰ ἡδύνατο νὰ πράξῃ ὡς καὶ πᾶς τρίτος ἔχων ἀπλοῦν δικαίωμα ἐπικαρπίας ἐπὶ τούτων, β') ὅτι θέλουσα νὰ διατηρήσῃ ταῦτα, προκαλεῖ ἀκριβῆ ἐκτίμησιν. καὶ ἐν μὴ αὐτοῦσι παραδίδει ὀφείλει τὴν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκτιμήσεως καὶ κατὰ τὴν ἐκτίμησιν ταύτην ἀξίαν, ἐν ᾧ ὡς κοινὸς ἐπικαρπωτῆς δὲν θὰ ὑπείχεται αὐτάς· ἀκριβοῖαν ὑποχρεώσεις. Ταῦτα ἐφαρμόζει ἡ μήτηρ, εἴτε τρίτος εἴτε καὶ αὕτη εἶναι ἐπίτροπος (Aubry et Rau I § 112 σημ. 31). Κατὰ τὸν νεώτερον νόμον καὶ ἡ δευτερόγαμος μήτηρ δύναται νὰ ἢ ἐπίτροπος (ἄρθρ. 13 Ν. ᾽Επιτρ.).

Ἐὰν ἡ ἐπικαρπία τῆς μητρὸς παύσῃ ἐξ οἰουδῆ-

ποτε λόγου, ὁ ἐπίτροπος (εἴτε μήτηρ εἴτε τρίτος) πρέπει νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐκποίησιν τῶν κινήτων κατὰ γνώμην τοῦ συμβουλίου. Τοῦτο λέγει τὸ ἄρθρον 62 «*En cas où la mère a pu acquiescer à la vente*» (Baudry-Lacant. Précis I N° 1064, Aubry et Rau αὐτ. Huc Comment. d. code civil III N° 395).

II. Ἀπορίας τινὰς γεννᾷ τὸ ἄρθρον 63. Τότε μόνον, λέγει τὸ ἄρθρον τοῦτο, ἡ μήτηρ ἐπίτροπος ἀπαλλάσσεται τοῦ ὑπὸ τοῦ συμβουλίου προσδιορισμοῦ τῆς ἐτησίας δαπάνης πρὸς συντήρησιν, ἀνατροφὴν τοῦ ἀνηλίκου καὶ διαχείρισιν, ὅταν ἔχῃ τὴν ἐπικαρπίαν (καὶ δὴ οὐχὶ ἀναγκαῖως νόμιμον) τῆς περιουσίας τοῦ ἀνηλίκου. Ὁ λόγος τῆς διατάξεως ταύτης εἶναι ὅτι τότε ἡ μήτηρ ἔχουσα τὴν πρόσδοτον θὰ ἐβαρύνετο πρὸς συντήρησιν τοῦ ἀνηλίκου καὶ ἦν περιττὴ ἡ διατύπωσις τοῦ ἄρθρου 63 (Καλλ. Δ' § 324 in f.). Ἄν παρ' ἡμῖν ὑπῆρχεν ἡ τοῦ ἄρθρου 384 Γαλλ. Κώδ. ἐπικαρπία τῆς μητρὸς μὲ ὅλας τὰς συνεπείας τῆς καὶ δὴ τὴν τοῦ ἄνω μνησθέντος ἄρθρου 385 ἐδ. 2, ἡ ἐξαιρέσις τοῦ ἄρθρου 63 θὰ ἦν καταληπτὴ καὶ ἐφαρμοστὴ. Κατὰ τὸ ἴσχυον ὅμως δίκαιον καὶ ἂν συμβῇ ἡ μήτηρ νὰ ἔχῃ κατὰ τὰ ἄνω ἐπικαρπίαν ἐπὶ τῆς περιουσίας τοῦ ἀνηλίκου, τοῦτο δὲν εἶναι ἰδιαιτέρως τις λόγος νὰ ὑποχρεῖται εἰς συντήρησιν καὶ διατροφὴν. Παρ' ἡμῖν πρὸς διατροφὴν ὑποχρεῖται βεβαίως ἡ μήτηρ μετὰ τὸν πατέρα, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅμως τῆς εὐπορίας αὐτῆς καὶ τῆς ἀπορίας ἢ ἀνικανότητος πρὸς συντήρησιν τοῦ τέκνου. ἀσχετῶς πρὸς τὴν ἐπικαρπίαν τῆς μητρὸς ἐπὶ τῆς περιουσίας τοῦ.

Σημειώτεον ὅτι τὸ ἄρθρον 63 δὲν ἔχει ἀκριβῶς ὡς τὸ Γαλλικὸν 454, ὅπερ οὐδαμῶς ἀπαιτεῖ ἵνα ἡ μήτηρ ἔχῃ ἐπικαρπίαν ὅπως τὴν ἐξαιρέσῃ τῆς ἄνω διατυπώσεως, διότι στηρίζει τὴν ἐξαιρέσιν τῆς ἀπλῶς εἰς τὴν μητρικὴν στοργὴν καὶ τὸ πρόσωπον τῆς μητρὸς (Laurent No 37, Demolombe VII No 628 in f. Ἀκυρωτ. 15 Νεβρίου 1898 ἐν Dalloz Recueil 1900, 2, 380).

Ὡς παρ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἄρθρον 62, τὸ ἄρθρον 63 ὡς ἔχει δὲν εἶναι ἐφαρμοσίμον παρ' ἡμῖν ὡς πρὸς τὴν ἐξαιρέσιν τῆς μητρὸς διότι αὕτη εἶναι ἀνεπίδεκτος ἐρμηνείας καὶ συναρμολογῆς πρὸς τὸ κρατοῦν δίκαιον. Μᾶλλον ἡδυνάμεθα νὰ δεγθῶμεν ὅτι ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ὁ νομοθέτης ἠθέλησε νὰ καθιερώσῃ τὴν παρὰ Γάλλοις ἐξαιρέσιν τῆς μητρὸς ἀπὸ τῆς τηρήσεως τῆς ἐν αὐτῷ διατυπώσεως, ἀπλῶς λόγῳ τῶν ἐξεγγύων τοῦ προσώπου τῆς μητρὸς καὶ τῆς μητρικῆς στοργῆς, ἀπροσέκτως δὲ εἰσεχώρησεν ὡς ὅρος τούτου καὶ ἡ ἐπικαρπία αὐτῆς.

Γ. Α. ΜΠΑΛΗΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Δ. Χ. Βόλον: — Δυνάμει τοῦ μοναδικοῦ ἄρθρου τοῦ Νόμου Β' 111Α' τοῦ 1903, πᾶσα ἀγωγή Δήμου ἢ ἐνοικιαστοῦ ἐκ δημοτικῶν φόρων, παραγράφεται μετὰ παρέλευσιν 4 ἐτῶν ἀπὸ τῆς λήψεως τοῦ ἔτους καθ' ὃ ὀφείλοντο οὗτοι. — Τὸ δευτέρον ἐρώτημά σας ὁπωσούν ἀκατανόητον. Ὅλαι αἱ παραγραφαὶ ἐπεμνηχύνθησαν κατὰ χρονικὸν διάστημα ἴσον τῇ διαρκείᾳ τοῦ δικαιοστασίου, ἐννοεῖται ἐφ' ὅσον αὐταὶ δὲν εἶχον συμπληρωθῇ πρὸς τῆς ἐπελευσεως αὐτοῦ. Τὸ δικαιοστάσιον δὲν ἀναλωγόνησε δικαίωματα ἀπεσβεσμένα. Ἀλλ' εὐδ' ἐτέρωθεν ἀπητεῖτο, ὅπως ἡδυνάτῳ τις ἐλαβεῖν τὸ ἐρώτημα ὑμῶν, ὅπως ἡ συμπλήρωσις τῆς παραγραφῆς συμπύπτῃ ἐντὸς τοῦ χρόνου τοῦ δικαιοστασίου ἵνα μόνον τότε ἐπεμνηχυνθῇ ὁ χρόνος αὐτῆς.

ΘΗΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 19

Συνδρομή Έτησια Δρ. 15. | Μετά Δελτίου Δρ. 20. | Καταχωρ. 5 σελ. λ. 50

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: Θ. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΗΝΑΙΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ

1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1907

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νομολογία	Ἀρείου Πάγου	Πολιτική	(1906)
		Ποινική	(1906)
Νομολογία	Ἐφέτειον	Ἀθηνῶν	(1906)
		Πατρῶν	(1903)
Ἀλληλογραφία.			

Δεν συνοδεύεται ὑπὸ φύλλου Κώδικος

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ἀριθ. 202 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης ν. Χ. ΛΟΝΤΟΣ

Ἐρεῖσμα ἀρκοῦν μὴ προσβαλλόμενον. — μέλη κοινότητος. — νομή. — προσβολή. — ἐνάδικος δικαίωματος ἄνευ συναινέσεως νομίμου πλειοψηφίας. — Δημόσιον καὶ Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον. — παθητικὴ ὁμοδικία ἐν ἀποδόσει ὀνυμπαξέως.

Ἐπειδὴ, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν πρωτοδικεῖον τὴν ἐνστάσιν τοῦ Δημοσίου περὶ ἀπαράδεκτου τῆς κατ' αὐτοῦ ἀγωγῆς τῶν ἀντιδίκων του λόγῳ ἐλλείψεως ἐνεργητικῆς νομοποιήσεως αὐτῶν εἰς τὴν δίκην ἀπέρριψε διὰ τοὺς ὁρθοὺς λόγους τῆς ἐκκαλουμένης ὑπ' ἀριθ. 48 τοῦ 1900 εἰρηνοδικεακῆς ἀποφάσεως εἰς οὓς ἀναφέρεται, ὡς δὲ ἐκ τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως τοῦ εἰρηνοδικείου προκύπτει, ἡ ρηθεῖσα ἐνστάσις τοῦ Δημοσίου ἀπερρίφθη, τὸ μὲν διότι οἱ ἐνάγοντες ἀποτελοῦντες τὰ 2/3 τῆς Κοινότητος τοῦ χωρίου Σοροτιγίου, νομίμως ἐνασκουσι τὴν προκειμένην περὶ διαταράξεως τῆς νομῆς των ἀγωγὴν, τὸ δὲ διότι κατὰ τὰς ἀρχὰς περὶ ἀδιαιρέτου δικαίου, ἕκαστον τῶν μελῶν τῆς κοινότητος, προσβαλλομένου τοῦ τῆς νομῆς δικαίωμάτος του, δύναται (*) νὰ ἐνασκήσῃ τὴν ἀγωγὴν διὰ τὸ ὅλον ἄνευ συναινέσεως ἢ τῆς δικαστικῆς παραστάσεως τῆς ἀπαιτουμένης νομίμου πλειοψηφίας, τὸ τελευταῖον δὲ ἔρεισμα τῆς ἀποφάσεως, ὅπερ καὶ μόνον ἀρκεῖ πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ διατακτικοῦ αὐτῆς, οὐδέλως προσβάλλεται, ὥστε καὶ ἐσφαλμένον ἂν ᾖ τὸ πρῶτον ἔρεισμα αὐτῆς, οὐδεμίαν ἀσχετὴ νόμιμον ἐπιρροὴν καὶ ἐπομένως ματαία ἐστὶν ἡ ἐξέτασις τοῦ λόγου τῆς αἰτήσεως τοῦ Δημοσίου κατὰ τοῦ πρώτου ἐρείσματος ὅτι ἄνευ ἀποδείξεως τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας ἐδέξατο ὅτι οἱ ἐνάγοντες ἀποτελοῦσι τὰ 2/3 τῆς περὶ τῆς ἡ ἀγωγῆς κοινότητος ἐν ᾧ ρητῶς ἡμφισθητήθη τοῦτο.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος τῆς ἀναιρέσεως τοῦ Δημοσίου

(*) Πρὸβλ. ἐν τούτοις ἡμιαντιθέτα δεδομένα τῇ ἐν πλ. 49 παρόντος τόμου 186 Α, II,

ὅτι οὐκ ἔρθῃς διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀπερρίφθη ἡ ἐτέρα ἐνστάσις αὐτοῦ περὶ ἀκύρου τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς τῶν ἀντιδίκων του, λόγῳ ἐλλείψεως δεσμοῦ παθητικῆς ὁμοδικίας μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ συνεναγομένου Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμεῖου, ὄντων αὐτοτελῶν νομικῶν προσώπων, καθ' ὧν οὐδέλως ἀποδίδεται κοινὴ ἐνέργεια πρὸς διατάραξιν τῆς νομῆς τῶν ἀντιδίκων των, ὥστε νὰ ὑποστηριχθῇ δεσμὸς παθητικῆς ὁμοδικίας, ἐστὶν ἀπορριπτέος, διότι ὡς δέχεται τὸ ἐφετεῖον καὶ ἐκ τῆς ὑπὲρ κρίσιν ἀγωγῆς προκύπτει, τὸ τε Δημόσιον καὶ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον συνενάγονται ὡς συμπράξαντα εἰς τὴν διατάραξιν τῆς νομῆς τῶν ἀντιδίκων των διὰ τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου αὐτῶν ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπὸ τὴν διπλὴν ταύτην ιδιότητα ἐνεργούντος, ἐπομένως ὑφίσταται κατὰ τὸ ἄρθρον 70 τῆς Πολ. Δικονομίας δεσμὸς ὁμοδικίας μεταξὺ τῶν ρηθέντων συνεναγομένων νομικῶν προσώπων, ὡς συνδεομένων ὑπὸ κοινῆς ὑποχρεώσεως πηγάζουσας ἐκ τῆς αὐτῆς ἱστορικῆς νομικῆς αἰτίας.

Ἀριθ. 204 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Γ. ΦΑΣΙΛΑΚΗΣ

Ἀκύρωσις δόσεως ἐπακτοῦ ὄρκου. — ἀντεπαγωγὴ καὶ ἐπιβολὴ ἐπὶ μὴ ἀντιρροῦσαι ἐκπροθέδμου. — ὑπαρξίς αἰτήσεως περὶ ἀναποδείκτου δι' ἀκυρότητα δόσεως ὄρκου.

Ἐπειδὴ, τὸ ἐφετεῖον ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἀναιρεσιβαλλομένων ἀποφάσεων, ἐν ᾧ δέχεται ὅτι ὁ ἀποδεχθεὶς καὶ δοθεὶς ἐπακτὸς ὄρκος δὲν ἐδόθη ἐγκύρως παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐνάγοντος διὰ τὴν μὴ ἐγκυρον ἐπίδοσιν τῆς δηλώσεως πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, κατὰ τὸν Νόμον ΩΔΣ' τοῦ 1880, ἐν τούτοις διετύπωσε θέμα ἀντεπαγωγῆς τοῦ αὐτοῦ ὄρκου δι' ἐλλείψιν ἀντιρρήσεως τοῦ Δημοσίου περὶ τὴν παράκαιρον ἀντεπαγωγὴν, ἥτοι τὴν μετὰ τὴν πάροδον τῆς πρὸς δῆλωσιν ἢ ἀντεπαγωγὴν ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας. Ἄλλ' ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν προσαγομένων προτάσεων τοῦ Δημοσίου ἐπὶ τῆς συζητήσεως ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ πρώτη τῶν ἀναιρεσιβαλλομένων ἀποφάσεων, τὸ Δημόσιον ἐζητήσατο, γενομένης δεκτικῆς τῆς παρεμπιπτούσης αὐτοῦ ἀγωγῆς, ν' ἀκυρωθῇ ὁ δοθεὶς ὄρκος ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἀποκροῦσαν συνάμα τὴν περὶ ἐπαναλήψεως τοῦ ὄρκου αἴτησιν αὐτοῦ, καὶ ν' ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγὴ ὡς ἀναπόδεικτος, ἅπερ δηλοῦσι σαφῶς ὅτι τὸ Δημόσιον δὲν παρητήθη τῆς ὑπὸ τοῦ ἁρθρου 352 ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας πρὸς ἀντεπαγωγὴν τοῦ ὄρκου, μεθ' ἣν θεωρεῖται ὡμολογημένον τὸ γεγονὸς, περὶ οὗ ὁ ὄρκος καὶ δὲν ἐπιτρέπεται πλέον οὐδεμίαν ἀνταποδείξις ἄρθρ. 273 Πολ. Δικονομίας). Ὅθεν δεχθὲν τὸ ἐφετεῖον διὰ

των προσβαλλομένων αποφάσεων την αντεπαγωγὴν καὶ τὸ βάσιμον τῆς ἀγωγῆς διὰ τὴν μὴ δόσιν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου τοῦ ἀντεπαχθέντος ἔρκου, οὐ μόνον ἐδίκασε παρὰ τὰς προτάσεις τοῦ Δημοσίου καὶ παρεβίασεν οὕτω τὸ ἄρθρον 170 Πολ. Δικονομίας, ἀλλὰ προσέκρουσε συνάμα καὶ εἰς τ' ἄρθρ. 245 καὶ 248 Πολ. Δικονομίας ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 352 καὶ 273 Πολ. Δικονομίας, καθ' ἃ δὲν δύνανται νὰ γίνωσιν ἀντικείμενα ἀποδείξεως γεγονότα δικαστικῶς ὠμολογημένα καὶ ἀνεπίδεκτα ἀνταποδείξεως διὰ τῆς ἀντεπαγωγῆς. Οὕτω δὲ κατέστησεν ἀναιρετέας τὰς ἀποφάσεις του, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 807 § 5 Πολ. Δικονομίας.

Ἄριθ. 205 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Ἐπέλευθις συντηρητικῆς κατασχέσεως μετὰ τελεσιδίκου ἐπικυρώσιν πρώτης.

Ἐπειδὴ παραδεκτοῦ γενομένου, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8970 (1903) ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἥς τὰς σκέψεις παραδέχεται τὸ ἐφετεῖον ὡς ἑρθὰς καὶ νομίμους, ὅτι καθ' ἕν χρόνον διεξεδίχθησεν ὁ ἀναιρεσίωσις κατὰ τοῦ Δ. Λ^{***} τὰς ἐπιδίκους μετοχὰς καὶ κατέσχε ταύτας συντηρητικῶς εἰς χεῖρας τοῦ Δημοσίου ὡς θεματοφύλακος, εἶχεν ἐπιβάλλει οὐ μόνον προγενεστέραν συντηρητικὴν κατάσχεσιν (τὴν ἀπὸ 28 Ἰανουαρίου 1905) εἰς χεῖρας τοῦ αὐτοῦ Δημοσίου ὁ δανειστής τοῦ θεματοδότου Δ. Κ^{***}, ἀλλὰ καὶ εἶχεν αὕτη ἐπικυρωθῇ τελεσιδικίᾳ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 201 τοῦ 1905 ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδικοῦ Ἀθηνῶν, τὸ ἐφετεῖον ἑρῶς, εἰ καὶ δι' ἑτέρους τῶν ἐν τῇ αἰτιολογίᾳ τῆς ἀποφάσεως ἀναφερομένων λόγων, ἀπέριψε τὴν ὑπὸ δίκην ἀγωγὴν τοῦ ἐνάγοντος, δι' ἧς οὗτος αἰτεῖται τὴν εἰς αὐτὸν παρὰ τοῦ Δημοσίου ὡς θεματοφύλακος παράδοσιν τῶν κατεσχυσμένων μετοχῶν ἢ τὴν ἀξίαν αὐτῶν, διότι ὄντος ἀναμφισβήτητου ὅτι δύο ἐγένοντο παρὰ τῷ Δημοσίῳ καὶ ὑπάρχουσι συντηρητικαὶ κατασχέσεις, ἥτοι ἐκείνῃ τοῦ Δ. Κ^{***}, ἰσχυριζομένου ὅτι αἱ κατασχεθεῖσαι μετοχαὶ ἀνήκουσιν εἰς τὸν ὀφειλέτην τοῦ Δ. Λ^{***} καὶ ἡ τοῦ ἐνάγοντος, ἰσχυριζομένου ὅτι οὐχὶ ἐκείνῳ ἀλλ' αὐτῷ τούτῳ (τῷ ἐνάγοντι) ἀνήκουσιν αὗται, τὸ Δημοσίον, παρ' ᾧ αἱ κατασχέσεις αὗται, ὥφειλε, κατὰ τ' ἄρθρα 889, 829, 1034 καὶ 1037 τῆς Πολ. Δικονομίας, νὰ φυλάττῃ τὰς κατασχεθεῖσας μετοχὰς δι' ἀμφοτέρους τοὺς κατασχόντας, καὶ ἐὰν δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ τὰς παραδώσῃ εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπάλληλον ὅπως ἐκποιηθῶσι χάριν τοῦ πρώτου κατασχόντος, κατὰ μείζονα λόγον δὲν ἦν ὑπόχρεων νὰ παραδώσῃ ταύτας εἰς τὸν ἐνάγοντα, καθόσον δὲν ἤρκει ν' ἀναγνωρισθῇ οὗτος κύριος τῶν μετοχῶν μόνον κατὰ τοῦ θεματοδότου Δ. Λ^{***}, ἀλλ' ἀπαιτεῖτο ν' ἀναγνωρισθῇ τοιοῦτος καὶ κατὰ τοῦ κατασχόντος Δ. Κ^{***}, οὐ ἡ κατάσχεσις εἶχεν ἐπικυρωθῇ, ὡς παραδέχεται τὸ ἐφετεῖον, τελεσιδικίᾳ πρὸ τῆς κατασχέσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ νὰ λυθῇ οὕτω τελεσιδικίᾳ μεταξὺ τῶν κατασχόντων εἰς τίνα ἐκ τούτων ὀφείλει νὰ παραδώσῃ τὰ κατασχεθέντα τὸ Δημοσίον.

Ἄριθ. 209 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΛΟΝΤΟΣ

Δικηγόρος παρὰ προξενικοῖς δικαστηρίοις. ἐφαρμογὴ διατάξεων Ὁργανισμοῦ. - τοπικὴ ἀρμοδιότης. - παραγγελία πρὸς κοινοποιῶν ἀποφάσεως δικαστηρίου παρ' ᾧ διατελεῖ. - ἐνέργεια δικηγόρου κατοικίας ἢ διαμονῆς διαδίκου πρὸς ἕτερον δικαστήριον.

Ἐπειδὴ εἰς τοὺς δικηγόρους τοὺς ἀσχοῦντας τὰ καθήκοντα αὐτῶν παρὰ τοῖς ἐλληνικοῖς προξενικοῖς δικαστηρίοις, ἐφαρμόζονται πᾶσαι αἱ διατάξεις τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς Πολ. Δικονομίας (ἄρθρ. 144 Προξ. Νόμου).

Ἐπειδὴ ἡ παραγγελία πρὸς ἐπίδοσιν τῆς ἀποφάσεως, σκοποῦσα τὴν ἐπίτευξιν τῶν ἐκ ταύτης νομίμων ἀποτελεσμάτων καὶ δὴ τὴν ἐναρξίν τῶν νομίμων ἢ δικαστικῶν προθεσμιῶν, ἀποτελεῖ συνέχειαν τῶν δικαστικῶν ἐκείνων πράξεων, ἅς, ἐκτὸς τοῦ διαδίκου, μόνος ὁ παρὰ τῷ ἐκδόντι τὴν ἀπόφασιν δικαστηρίῳ διωρισμένος δικηγόρος δύναται νὰ ἐνεργήσῃ, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρ. 138 τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, καθ' ἃ ἀπαγορεύεται εἰς τὸν παρὰ τινι δικαστηρίῳ δικηγόρον νὰ ἐνασκή, τὰ καθήκοντα αὐτοῦ παρ' ἄλλῳ δικαστηρίῳ. Ἐπομένως τὴν ρηθεῖσαν πράξιν δὲν δύναται ἐγκύρως νὰ ἐκτελέσῃ παρὰ τὴν ἀπαγορευτικὴν διατάξιν τοῦ ρηθέντος ἄρθρου ὁ παρ' ἄλλῳ δικαστηρίῳ ἐκπληρῶν τὰ καθήκοντά του δικηγόρος, ἡ δὲ ἀπειλουμένη ἐν τῷ ρηθέντι ἄρθρῳ πειθαρχικὴ ποινὴ κατὰ τοῦ παραβάτου δικηγόρου δὲν ἀποκλείει τὴν ἀκυρότητα τῆς παρ' αὐτοῦ ἐπιχειρηθείσης πράξεως κατὰ παράβασιν τῆς ἐπιτακτικῆς διατάξεως καὶ καθ' ὑπέρβασιν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου χορηγηθείσης ἐξουσίας. Τούτων τεθέντων, οὐδὲ ἡ μεταγενεστέραι ὁ τοῦ διαδίκου ἐγκρισίς τῆς ἐπιχειρηθείσης δικαστικῆς πράξεως, ἅτε δεδομένη εἰς πρόσωπον μὴ κεκτημένον τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα προσόντα πρὸς τοιαύτην ἐνέργειαν, οὐδὲν δύναται νὰ προσδώσῃ κύρος εἰς αὐτήν. Ὅθεν τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τούναντίον ἀποφηνάμενον καὶ ἀπορρίψαν τὴν ἐνστάσιν τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ μὴ νομίμου κοινοποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 116 τοῦ 1902 ἀποφάσεως τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου, δι' ἧς ἐπιβάλλεται εἰς αὐτὸν ἡ δόσις ἐνώπιον αὐτοῦ ἀναπληρωτικοῦ ἔρκου, ὡς μὴ ὑπογεγραμμένης τῆς παραγγελίας πρὸς ἐπίδοσιν τῆς ἀποφάσεως παρὰ δικηγόρου ἀσχοῦντος τὰ καθήκοντα αὐτοῦ παρὰ τῷ ἐκδόντι αὐτὴν προξενικῷ δικαστηρίῳ, ἀλλὰ παρὰ τοιοῦτου ἀσχοῦντος τὰ καθήκοντά του παρὰ τῷ δικαστηρίῳ Βόλου, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου διέμενεν ὁ πρὸς ἐν ἡ ἐπίδοσις ἀναιρεσίω, παρεβίασε τὴν οὐσιώδη διάταξιν τοῦ ἄρθρου 91 τῆς Πολ. Δικονομίας ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρ. 138 τοῦ Ὁργαν. τῶν Δικαστηρίων, ὅπερ ἐπάγεται τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως, κατὰ τὸ ἄρθρ. 807 § 5 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἄριθ. 210 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΧΑΤΖΑΚΟΣ

Μέτρα διοικήσεως πρὸς ἀποτροπὴν κινδύνου. Ζημία ἐκ. - ἀναποζημιώτων.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 13 ἐδάφ. 34 τοῦ περὶ

καθηκόντων των Νομαρχών Β. Διατάγματος τῆς 5 Δεκεμβρίου 1845, ἐκδοθέντος πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ Νόμου ΚΕ' τοῦ 1845 περὶ διαιρέσεως τῶν νομαρχιακῶν καὶ ἐπαρχιακῶν ἀρχῶν, ἡ πολιτεία ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ τὸ καθήκον διὰ τῶν ἀρμοδίων διοικητικῶν αὐτῆς ὁργάνων καὶ δὴ τῶν Νομαρχῶν, νὰ λαμβάνη χάριν κοινωνικοῦ συμφέροντος ασφαλιστικὰ μέτρα ἐναντίον παντὸς ἐκ τῶν ὑδάτων κινδύνου καὶ ἐναντίον πλημμυρῶν, εἰς οὐδεμίαν ὑποκειμένη ἀποζημίωσιν, καὶ ἂν ἐκ τῆς λήψεως τῶν μέτρων τούτων ἐπῆλθε βλάβη εἰς παρακειμένης ιδιωτικᾶς κτήσεις, ὡς ἐκ τῶν Νόμων 7 § 4 Πανδ. (43.24) καὶ Βασιλ. ΝΗ'. κγ'. 7 ἐμφαίνεται. Οὐδ' ἀντίκειται τὸ ἄρθρον 17 τοῦ Συντάγματος, ὁρίζον ἐπὶ οὐδεὶς ἐπὶ λόγῳ δημοσίᾳ ἀνάγκῃ στερεῖται τῆς ιδιοκτησίας του ἀνευ προηγουμένης ἀποζημιώσεως, διότι δὲν πρόκειται περὶ στερήσεως τῆς ιδιοκτησίας ἣτις παραμένει εἰς τὸν ιδιοκτήτην, ἀλλὰ περὶ βλάβης τοῦ κτήματος προελθούσης ἐκ πράξεως τῆς διοικήσεως, ἣν αὕτη κατὰ τὴν οἰκίαν κρίσιν ἐπιχειρεῖ ὡς δικαίωμα χορηγούμενον ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ ὡς ὀφείλουσα νὰ μεριμνᾷ ὑπὲρ τῶν δικαιουμένων. "Ὅθεν τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, συμφώνως τοῖς εἰρημένοις ἀποφηνάμενον καὶ ἀπορρίψαν τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιέντος περὶ ἀποζημιώσεως ἔνεκα βλάβης ἐκ τοιαύτης αἰτίας προελθούσης, ὁρθῶς τὰς προμνημονευθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε (*).

Ἀριθ. 211 (1906) Τμ. Α'

Εἰτηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΧΑΤΖΑΚΟΣ

Τράπεζαι ἀνεγνωρισμέναι καὶ μὴ. - χορηγίαι ἐπὶ ὑποθήκῃ, τριτεγγυημένοις γραμματίοις καὶ ἐκχωρήσει προσόδων. - ἐπέκτασις τῶν ἐπ' αὐτῶν διατάξεων τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζικῆς. - ὅποια. - ποδοστὸν τόκου ἐπὶ ἐνυποθήκων. - 8 καὶ 7 1/10. - ἐναρξίς μειώσεως. - ἀνωμολογία ἀνωτέρου ποδοστοῦ ἐν περιπτώσει ὑπερημερίας.

Ἐπειδὴ ὁ Νόμος 2ΠΠ' τοῦ 1882, ὁρίζον ἐν ἄρθρῳ 1 ἐπὶ εἰς τὰς ἐπὶ ὑποθήκῃ, ἐπὶ τριτεγγυημένοις γραμματίοις καὶ ἐπὶ ἐκχωρήσει προσόδων, χορηγήσεις τῶν Τραπεζῶν τῶν ἡδὴ ἐν Ἑλλάδι ἀνεγνωρισμένων, προνομιοῦχων καὶ μὴ, ἐφαρμόζονται καθ' ὅλον τὸ Κράτος καὶ οὐχὶ μόνον καθ' ἃς ἐπαρχίας αἱ προνομιοῦχοι ἐξ αὐτῶν κέκτηνται τὸ προνόμιον, αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὰς ἀνωτέρω ἐργασίας καὶ τὰς κατ' αὐτάς δίκας καὶ ἀναγκαστικὰς ἐκτελέσεις διατάξεις τῶν τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζικῆς Νόμων καὶ συμβάσεων πλὴν τῶν περὶ μεσεγγυήσεως διατάξεων τοῦ ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1859 ΦΚΣ' Νόμου, ἐννοεῖ προδήλως νὰ ἐπεκτείνῃ εἰς τὰς ἀνεγνωρισμένας Τραπεζικὰς, κατ' ἀκολουθίαν δὲ καὶ εἰς τὴν Ἰονικὴν Τράπεζαν, οὐχὶ μόνον τὰς εὐεργετικάς ὑπὲρ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζικῆς διατάξεις τοῦ εἰρημένου ΦΚΣ' Νόμου, τὰς ἀναγομένας εἰς τὰς ἐργασίας ταύτας, ἰδίως δὲ τὰς ὀρίζουσας ἀ-

νώτατον ὅριον τοῦ ἐκ συμβάσεως τόκου διὰ τὰ ἐνυπόθηκα δάνεια, ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ὁποίου ἀποτελεῖ προδήλως τὸ ἀντάλλαγμα τῶν χορηγηθέντων ὡς πρὸς τὴν διαδικασίαν τῆς ἐκτελέσεως προνομίων. Οὐδὲ δύναται νὰ θέσῃ ἐν ἀμφιβολίᾳ τὸ ὅρθον τῆς ἐκδοχῆς ταύτης τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ Νόμ. ΒΧΜΑ' τοῦ 1899, καθ' ὃ ἀπὸ τῆς ὁριστικῆς συγχωνεύσεως τῆς Προνομιοῦχου Τραπεζικῆς τῆς Ἡπειροθεσσαλίας μετὰ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζικῆς, οἱ τόκοι ἀπάντων τῶν δανείων τῆς Τραπεζικῆς ἐκείνης ἐνυποθήκων καὶ ἐπὶ ἐνεχύρῳ, τῶν χορηγήσεων εἰς γεωργοὺς καὶ κτηματίας καὶ τῶν ἐμπορικῶν προεξοφλήσεων ἐλαττοῦνται, ἀφομοιούμενοι κατὰ τὸ ποσοστὸν αὐτῶν πρὸς τοὺς τόκους, οὓς καταλογίζει ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἐργασιῶν ἡ Ἑθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, ὡς ἐνδεικνύοντος δῆθεν τοῦ ἁρθρου τούτου ὅτι ὁ προηγούμενος 2ΠΠ' Νόμος δὲν ἐπήνεγκε τὴν ἀφομοίωσιν τῶν ἄλλων ἀνεγνωρισμένων τότε Τραπεζῶν πρὸς τὴν Ἑθνικὴν Τράπεζαν, ὡς πρὸς τὸ μέτρον τοῦ συμβατικοῦ τόκου διὰ τὰ ἐνυπόθηκα δάνεια, διότι τὸ εἰρημένον ἄρθρ. 4 δὲν ἔχει τὴν ἐννοίαν ταύτην, ἀλλὰ λιτθανομένου ὑπ' ἔψιν ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τῆς διὰ τοῦ Νόμου ΩΕΖ' τοῦ 1880 κυρωθείσης συμβάσεως τῆς 8 Ὀκτωβρίου 1880, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τ' ἄρθρα 5 καὶ 6 τῆς διὰ τοῦ προηγούμενου Νόμου ΕΖ' τοῦ 1864 κυρωθείσης συμβάσεως τῆς 13ης Αὐγούστου 1864, ὁ ἀνώτατος ὅρος τοῦ τόκου τῶν πρὸς ιδιώτας χορηγηθέντων ἐνυποθήκων δανείων ἡδύνατο νὰ ἐξικνεῖται διὰ μὲν τὰ πρὸ τοῦ 1892 συνομολογηθέντα εἰς τὸ ποσοστὸν τῶν 8 0/10 ἐτησίως, διὰ δὲ τὰ ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1892 συνομολογηθέντα εἰς τὸ ποσοστὸν τῶν 7 0/10, ἐσχέπει τὸ ὡς εἴρηται ἄρθρον 4 τοῦ ΒΧΜΑ' Νόμου νὰ περιστείλῃ ἀπὸ τῆς συγχωνεύσεως τῆς Ἡπειροθεσσαλικῆς εἰς τὴν Ἑθνικὴν Τράπεζαν τὸ ληπτέον ὑπὸ ταύτης ποσοστὸν τοῦ συμβατικοῦ τόκου εἰς 7 0/10, καὶ ἂν ἐπρόκειτο περὶ ἐνυποθήκων δανείων χορηγηθέντος ὑπὸ τῆς Ἡπειροθεσσαλικῆς Τραπεζικῆς πρὸ τοῦ 1892 ἐπὶ τόκῳ πρὸς 8 0/10 ἐτησίως. "Ὅθεν τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, συμφώνως τοῖς εἰρημένοις ἀποφηνάμενον ὅτι διὰ τοῦ Νόμου 2ΠΠ' ἐπεξετάθησαν εἰς τὴν Ἰονικὴν Τράπεζαν ὡς ἐφαρμοστέα καθ' ἅπαν τὸ κράτος αἱ διατάξεις τῶν τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζικῆς νόμων καὶ συμβάσεων ὡς τὸ μέτρον τοῦ συμβατικοῦ τόκου διὰ τὰ ἐνυπόθηκα δάνεια, ὁρθῶς τὰς προμνημονευθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν.

Ἐπειδὴ, κατὰ μὲν τ' ἄρθρα 5 καὶ 6 τῆς διὰ τοῦ Νόμου ΕΖ' τοῦ 1864 κυρωθείσης μετὰ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζικῆς συμβάσεως, ὁ τόκος τῶν χρεωλυτικῶν καὶ ἀπλῶν ἐπὶ ὑποθήκῃ δανείων ὡς καὶ τῶν ἐπὶ ἐνεχύρῳ, ἅτινα ἤθελον χορηγηθῇ μετὰ τὴν κύρωσιν καὶ δημοσίευσιν τοῦ νόμου τούτου, ὠρίσθη κατ' ἀνώτατον ὅρον εἰς 8 0/10 ἐτησίως, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 9 τῆς διὰ τοῦ Νόμου ΩΕΖ' τοῦ 1880 κυρωθείσης μετὰ τῆς αὐτῆς Τραπεζικῆς συμβάσεως, ὁ ἀνώτατος ὅρος τοῦ τόκου τῶν πρὸς ιδιώτας ἐνυποθήκων δανείων περιορίσθη εἰς 7 0/10, ἀλλὰ διὰ μόνον τὰ ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1892 χορηγηθησόμενα. Κατ' ἀκολουθίαν, ἀφ' οὗ τὸ ἐφε-

(*) Ἐπικυροῖ τὴν ἐν σελ. 559 ΧΥ 526 Ε. Α. Ὑπομνηστικὸν αὐτῆς ἐν σελ. 290—294 Χ ὑπὸ τὴν 183 Α. Π. σημειώσεις μας.

τεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἀναφερομένης καὶ εἰς τὰς σχετικὰς αἰτιολογίας τῆς πρωτοδικικοῦ ὑπ' ἀριθ. 1909, δέχεται ὅτι τὸ συμβόλαιον ἐφ' οὗ στηρίζεται ἡ προκειμένη ἐνυπόθηκος τῆς ἀναιρεσιούσης Τραπεζῆς ἀπαίτησις, συνωμολογήθη μετὰ τὴν ἐκδοσιν μὲν τοῦ Νόμου ΩΕΖ' τοῦ 1880, ἀλλὰ πρὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1892, ἐπεὶ ὅτι ἐσφαλμένως καὶ κατὰ ψευδῆ ἐρμηνείαν τῶν προμνημονευθεῖσων σαφῶν διατάξεων, ἐθεώρησεν ὅτι τὸ μέτρον τοῦ συμβατικοῦ τόκου διὰ τὴν ἐκ δραχ. 16412 ἐνυπόθηκον ἀπαίτησιν τῆς Τραπεζῆς δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπερβῇ ὡς πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς 9 Ἰουνίου 1891 μέχρι τῆς 23 Σεπτεμβρίου 1895 χρονικὸν διάστημα τὸ ποσοστὲν τῶν 7 οἰο, ἐν ᾧ κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐχούσης τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 5 τῆς διὰ τοῦ νόμου τοῦ 1864 κυρωθείσης συμβάσεως, τὸ μέτρον τοῦ συμβατικοῦ τόκου ἠδύνατο νὰ ὀρίσθῃ εἰς 8 οἰο. Ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τὴν ἐκδοχὴν ὅτι ὁ συμβατικὸς τόκος δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπερβῇ τὸ μέτρον τῶν 7 οἰο, ἀφ' οὗ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἀναφερομένης καὶ εἰς τὰς σχετικὰς αἰτιολογίας τῆς πρωτοδικικοῦ ὑπ' ἀριθ. 1909, δέχεται ὅτι οἱ περὶ ὧν πρόκειται ἀπὸ τῆς 9 Ἰουνίου 1891 τόκοι ἐπὶ τόκων ὑπερημερίας, πάλιν διὰ τοῦ περιορισμοῦ αὐτῶν εἰς 7 οἰο, ἐλέγχεται παρερμηνεύσαν τὰς προμνημονευθείσας διατάξεις ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Νόμου ΩΕΕ' τοῦ 1882, διότι οἱ περὶ τῆς Τραπεζῆς Νόμοι, ἐπιβάλλοντες εἰς αὐτὴν περιορισμὸν τοῦ ἐκ συμβάσεως τόκου, δὲν ἀποκλείουσιν αὐτὴν τοῦ δικαίωματος, ὅπως ἐν περιπτώσει ὑπερημερίας τοῦ ὀφειλέτου περὶ τὴν καταβολὴν τοῦ χρέους, ἐπικαλεσθῇ καὶ ἀξίωση κατ' αὐτοῦ οὐχὶ τὸν συμβατικόν, ἀλλὰ τὸν ἀνώτερον ἐξ ὑπερθέσεως τόκον, οὗ τὸ μέτρον ἐπὶ πολιτικῶν χρεῶν ὀρίζεται διὰ τοῦ Νόμου ΖΕΕ' εἰς 8 οἰο ἐτησίως, κατ' ἀκολουθίαν ὅπως συμφωνῇ τὴν ἐν περιπτώσει ὑπερημερίας λήψιν ἀνωτέρου τόκου, ἐκτὸς πάντοτε τοῦ ὑπὸ τοῦ εἰρημένου Νόμου ὀριζομένου μέτρου αὐτοῦ ἀναιρετέα κατ' ἀκολουθίαν, συνωδὰ τῷ ἄρθρῳ 807 ἐδαφ. 7 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἀποδίνει ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὡς πρὸς τὸ διαληφθὲν μέρος (*).

(*) Ἐπικυροῦται ὁρθῶς καὶ ἀναιρεῖται ἐσφαλμένης ἡ ἐν σελ. 332 XVIII 72 Ε.Π. Κατὰ τὴν ἀναιρετικὴν λογικὴν, ὅλη ἡ νομοθετικὴ πρόνοια περὶ περιορισμοῦ τοῦ τραπεζικοῦ ποσοστοῦ τοῦ τόκου γίνεται ἔρμαιον πτωχοδρομικῆς ἐρμηνείας καὶ μικροπονήρου καταστρατηγήσεως. Αἱ Τράπεζαι τοῦ λοιποῦ, ὑπὲρ τὴν αἰγίδα τῆς ἄνω ἀποφάσεως, δὲν ἔχουσι εἰμὴ νὰ συμφωνῶσι τόκον πρὸς 7 οἰο ἐπὶ συμφωνημένῃ διαρκείᾳ δανείου ἐνδὲς ἔτους, διατὶ οὐ καὶ ἐνδὲς μηνὸς, ν' ἀπολαμβάνωσι δὲ μετὰ τὴν διάρκειαν ταύτην τόκον 8 οἰο λήγῃ ὑπερημερίας (εἴτε κατὰ συμφωνίαν, εἴτε καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ νόμου). Διὰ τὴν ἐρμηνευτικὴν τῆς ἀποφάσεως τὸ πᾶν εἶναι ἡ διάρκεια τοῦ δανείου, διότι ἡ μὲν συμφωνία περὶ τόκου κατὰ τὴν διάκαιαν ὑπόκειται εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ νόμου ἡ δὲ διὰ τὸν μετὰ τὴν διάρκειαν δὲν ὑπόκειται εἰς αὐτήν. Αὐτὸ εἶναι τὸ δλον, τὸ ὁποῖον μετένθυμίζει τὴν δικαιολογίαν μοιχαλίδος, ἡ ὁποία παρέβαινε τὴν συζυγικὴν πίστιν παντοῦ ἄλλου πλὴν ἐπὶ τῆς συζυγικῆς κλίνης, ἵνα μὴ μιάνῃ

Ἀριθ. 212 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΧΑΤΖΑΚΟΣ
Πίναξ κατατάξεως. - μὴ προδαγωγὴ ἀποδείξεως ἐνυποθήκου θέδεως. - μὴ ἀμφιδόνησις. - οὐκ ἀπαράδεκτον μεταγενεστέρως ἀμφιδόνησιν.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ὑπὲρ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δεκτὰ γενόμενα πραγματικὰ στοιχεῖα, ὁ ἀναιρεσιβλήτος προσήγαγε μὲν ἐνώπιον τοῦ συμβολιογράφου κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς κατατάξεως τὰ ἀποδεικνύοντα τὴν ὑπαρξίν τῶν ἀπαιτήσεών του κατὰ τε τὸ κεφάλαιον καὶ τοὺς τόκους ἐγγράφα ἀλλ' οὐδὲν προσεκόμισε κατὰ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν ἐγγράφον ἀποδεικνύον τὸ ἀξιούμενον ἐμπράγματος δικαίωμα αὐτοῦ, ὡς κεκτημένου πρῶτην ὑποθήκην ἐπὶ τῆς πλειστηριασθείσης οἰκίας, ἐκ μόνης δὲ τῆς ἐν τῇ διαδικασίᾳ τῆς κατατάξεως ἐλλείψεως ἀντιρρήσεως ἐκ μέρους τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ τῶν ἄλλων ἀναγγελλθέντων ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐκπλειστηριασματος δανειστῶν, στρεφόμενης κατὰ τῆς ιδιότητος ἐκείνου ὡς πρῶτου ἐνυποθήκου, τὸ ἐφετεῖον συνήγαγε τὸ συμπέρασμα ὅτι ἀνεγνωρίσθη διὰ τῆς ἐλλείψεως ἀντιρρήσεως τὸ ὑποθηκικὸν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου δικαίωμα καὶ ἀποκλείεται πλέον τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ἀμφισβήτησις αὐτοῦ. Ἀλλὰ κατὰ τὰ ἄρθρα 938 α' 1989 τῆς Πολ. Δικονομίας μόνον κατὰ τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων ὑπὲρ τῶν δανειστῶν πρὸς ὑποστήριξιν τῆς περὶ κατατάξεως αἰτήσεώς των ὀφείλουσιν ὁ ὀφειλέτης καὶ οἱ ἄλλοι δανεισταί, ἐντὸς τῆς ἐν τοῖς αὐτοῖς ἄρθροις προθεσμίας ν' ἀπευθύνωσιν ἐπὶ ποινῇ ἀποκλεισμοῦ τὰς παρατηρήσεις των, οὐδεμίαν ἄρα ἔχουσιν ἐκ τοῦ νόμου ὑποχρέωσιν ν' ἀπευθύνωσι παρατηρήσεις κατὰ τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ ἀναγγελλθέντος, ἀλλὰ μὴ προσαγαγόντος ἀποδείξεις δανειστοῦ, ἡ κατὰ τῆς προνομιοῦχου τάξεως τοῦ μὴ προσαγαγόντος ἀποδείξιν τοῦ ἀξιούμενου προνομίου, οὐδὲ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ὁμολογία τῆς ἀπαιτήσεώς του ἡ τῆς προνομιοῦχου τάξεως αὐτῆς, ἡ μὴ ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλου ἀμφισβήτησις αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀφειλέτου ἡ τῶν ἄλλων δανειστῶν, διότι κατὰ τὸ ἄρθρ. 585 τῆς Πολ. Δικονομίας, μόνον ἡ ἐπ' ἀκρατηρίου παράλειψις ἀπαντήσεως λογίζεται ὡς ὁμολογία. Κατ' ἀκολουθίαν τὸ δικάσαν ἐφετεῖον, τὸναντίον δεχθὲν ἐν σχέσει πρὸς τὸ ὑποθηκικὸν δικαίωμα τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, παρεβίασε τὰς προμνησθείσας οὐσιώδεις διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας, ὅπερ ἐπάγεται τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεώς του κατὰ τὸ ἄρθρ. 807 ἐδ. 5 τῆς αὐτῆς Δικονομίας (*).

τὴν συζυγικὴν κλίτην! Ἐὰν περισσότερον σφρίγος ἐπλήρου τὴν ἀρεοπαγιτικὴν ἐρμηνευτικὴν, θὰ εὐρίσκατο ὅτι οὐτε τὸ ἄρθρ. 12 τοῦ Ν. ΦΚΤ', οὐτε τὸ 11 τοῦ Ν. ΩΕΓ' δυνάμει περὶ συμβατικοῦ ποσοστοῦ, ἀλλ' ἀμφοτέρω διαλαμβανόσιν περὶ τοῦ τόκου ὅν δύναται νὰ λαμβάνῃ ἡ Τράπεζα ἐπὶ τῶν πρὸς ἰδιώτας διδομένων δανείων καὶ οὕτω θὰ κατενοεῖτο ὅτι δι' οὐδένα λόγον καὶ δι' οὐδεμίαν διάκρισιν δύναται αἱ Τράπεζαι νὰ ἀξιώσωσι τόκον πλέον τῶν 7 οἰο.

(*) Ἀναιρεῖται, ἡ ἐν σελ. 549 XIII 39 Ε. Α. δι' ὧρ' ἐς ἀπηχέσεως τῆς ἐν σελ. 194 τοῦ αὐτοῦ τόμου

Ἀριθ. 213 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΚΑΨΑΛΗΣ

Ἀπόκρουσις ἐγγράφου ὡς μεταξὺ τρίτων γενομένου. - Ἐλλειψίς αἰτιολογίας. - παραβιαδὶς διατάξεως ἰσχύος ἐγγράφων.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει . . . ὁ ἀναιρεσίων ἀπέκρουσε τὸ . . . συμβόλαιον, ὅπερ ἐπεκαλοῦντο οἱ ἀναιρεσίδητοι πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ περὶ καταργήσεως τῆς συμφωνίας, ἐφ' ἧς ἡ ἀγωγή ἐθεμελιόυτο, ἰσχυρισμοῦ τῶν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι γινόμενον μεταξὺ τῶν ἀντιδίκων τοῦ μόνου, ἄνευ τῆς συμμετοχῆς τοῦ καὶ περιέχων πᾶσι τῶν ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου Μαρῆς Βαλιάνος δώδεκα ἐκατοστῶν τῆς μερίδος τοῦ Μ. Κ*** πρὸς τὸν ἕτερον ἐναγόμενον, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπηρεάσῃ τὰ δικαιώματά του ὡς τρίτου, τὰ ἀπορρέοντα ἐκ τῆς ἀποτελούσης τὴν βᾶσιν τῆς ἀγωγῆς τοῦ συμφωνίας, δυνάμει τῆς ὁποίας ἐζήτει μισθοὺς καὶ ποινικὴν ρήτραν. Τὸ ἐφετεῖον ὅμως, στηρίχθην καὶ εἰς τὸ προσημειωθὲν συμβόλαιον παρεδέχθη ὅτι δι' αὐτοῦ συνδυαζομένου πρὸς τὸ . . . ἀνῆλθον ἡ διαληθεύσα συμφωνία, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, καὶ ἀπέρριψε τὴν ἀγωγήν, χωρὶς συνάμα νὰ βεβαιώσῃ ὅτι εἰς τὸ ρηθὲν συμβόλαιον ἦτο συμβαλλόμενος καὶ ὁ ἀναιρεσιών. Ἀλλ' οὕτω πρᾶξαν κατέλιπε μὲν ἀναίτιολόγητον τὴν ἀπόφασίν του, παρεδίασε δὲ τὴν οὐσιώδη διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ 400 Πολ. Δικονομίας, καθ' ἣν τὰ ἐγγράφα ὑποχρεοῦσι τοὺς διαφερομένους μόνον καὶ τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν, οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς τρίτους. Αἱ δὲ παραβιάσεις συνεπάγονται δυνάμει τοῦ ἀρθρ. 807 § 5 καὶ 6 Πολ. Δικονομίας τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεώς του (*).

Ἀριθ. 214 (1906) Τμ. Α' (**)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΚΑΨΑΛΗΣ

Προηγούμενη ἀπόφασις. - Λῆψις ἐπ' ὅσιν ἐν δυνάμει. - ἀνάκλησις ἐπὶ μὴ ὁρθῇ ἀποφάνσει. - ἔμμεδος παραδοχὴ προδικαστικότητος. - οὐ χαρακτηρισμὸς ἀποφάσεων ἐξ ἀτόμων ἐνδίκων μέσων. - προσέθηκεν ἐν δια-

320 Α. Π. ἔνθα δὲ τὰς σημειώσεις μας καὶ περαιτέρω παραπομπὰς μας. Τὸ κυριώτατον βᾶθρον τῆς αἰτιολογίας εἶναι ὅτι κατὰ τὰ ἀρθρὰ 938 καὶ 989 τῆς Πολ. Δικονομίας μόνον κατὰ τῶν προσαχθεῖσων ἀποδείξεων ὀφείλονται ἀντιρρήσεις. Ὡπλίσθημεν μὲ ματογιάλια δυνάμει τοῦ τηλεσκοπίου τοῦ ἀστεροσκοπείου τῶν Παρισίων, ἀλλὰ δὲν ἀνεκαλύψαμεν ποῦ ἐν τοῖς παρὰ τὴν ἐκδοχὴν ἀρθροῖς αὐτῶν τὸ μόνον. Ἀμα λοιπὸν ἀφαιρέθῃ τὸ περίφημον αὐτὸ μόνον θὰ προβῇ ἡ ἀδίκαιτος ἐρμηνεία ὅτι εἶναι ἀπαράδεκτοι ἀντιρρήσεις μὴ γενομένης κατὰ τὴν ἐν τῇ ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου διαδικασίαν καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν τούτου, ἡ μὴ προβολὴ ἀντιρρήσεως κατὰ τῆς ἐπὶ ὑποθήκῃ προνομίου ἀξιώσεως, ἀποτελεῖ ὁμολογίαν κατὰ τὸν Dalloz ὅτις ἐν λέξει Ordre No 712 ἀναγράφει ὅτι le défaut de contestation en temps utile équivaut à un acquiescement.

(*) Δὲν ἠδύνατο, ἀρὰ γε, ἐπίσης νὰ λεχθῇ ὅτι διὰ τῆς ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως παραδοχῆς τοῦ συμβολαίου πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς ἀγωγῆς, περιελαμβάνετο ἔμμετος αἰτιολογία κατὰ τοῦ ἰσχυρισμοῦ ὅτι ἐν τῷ συμβολαίῳ τούτῳ δὲν ἦτο συμβαλλόμενος ὁ ἀναιρεσιών;

(**) Ἐπικυροῦται ἡ ἐν σελ. 380 XVII 114 Ε.Π.

θήκη μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ παρατήρησιν ἀλλὰ πρὸ ὑπογραφῆς κλεισίματος. - νέα ἀνάγνωσις. - ἀκυρότης ἐπὶ παραλείψει. - ἀδιάφορον οὐδὲν πρὸς προσθήκης. - λῆψις ἐπ' ὅσιν ἐγγράφου ἐν δυνάμει. - ἀναγνώρισις διαθήκης. - τρόπος. - ἐκτίμησις ἐγγράφων ἐπὶ τῇ βᾶσει τοῦ κατὰ τὸν ἐπικαλούμενον περιοχόμενου. - ἀπόρριψις ἰσχυρισμοῦ ὡς ἀορίστου. - οὐ διάταξις ἀποδείξεων. - ἀκυρότης. - τύχη κληροδοτημάτων. - περιπτώσεις ἐκτελέσεως ὑπὸ καὶ ἐξ ἀδιαθέτου καλουμένου. - ἀναγνώρισις διαθήκης ὑπὸ κληροδόχου. - πλείονα ἐρεϊσμάτα. - ἀρκούσα πρὸς ὑποστήριξιν ὁρθότητος ἐνός. - περιττὴ ἐξέτασις προσβολῆς λοιπῶν.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησεν ἐν συνόλῳ τὴν προγενεστέραν ἀπόφασιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1067 τοῦ 1898, ρητῶς δὲ λέγον, ὅτι ἀνακαλεῖ αὐτὴν ὡς μὴ ὁρθῶς λύσαντες τὰ περὶ ἀναγνώρισεως τῆς διαθήκης τοῦ Α. Α***, τὰ περὶ μεταφορᾶς τοῦ διὰ τῆς διαθήκης τοῦ συστάτος καταπιστευματος εἰς ὠρισμένην μερίδα ὑπὸ στοιχείον Β' καὶ τὰ περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐπιδίκων κτημάτων δι' ἀτομικὰ χρέη τοῦ Σ*** καὶ Κ. Α*** ζητήματα, ἅπερ ἐκ νέου ἐξετάζει, ἐδήλωσεν συνεπυγμένως μὲν πλὴν σαφῶς, ὅτι θεωρεῖ τὴν ἀπόφασιν ἐκείνην προδικαστικὴν οὕτω δὲ ἀπαντᾷ καὶ εἰς τὰς ἐφεσίμους τῶν ἀναιρεσιόντων προτάσεις, δι' ὧν οὗτοι ὑπεστήριζον τὸ ἀντίθετον, ἀρ' οὐ δὲν δέχεται ὅπως δὲποτε ὅτι διὰ τῶν ἀνακληθεῖσων διατάξεων ἐπεδικάσθη αἰτήσις τις τῶν ἐναγόντων καὶ οὐδὲν παραβιάζει νόμον ἀνακαλοῦν προδικαστικὴν ἀπόφασιν.

Ἐπειδὴ, καὶ ἀληθὲς ἂν ὑποτεθῇ ὅτι τὴν διαληφθεῖσαν ἀπόφασιν προσέβαλον οἱ ἐναγόμενοι δι' αἰτίσεως ἀναιρέσεως καὶ ὅτι τούτων μὴ ἐμφανισθέντων κατὰ τὴν συνεδρίαν, ἡρνήθη τὴν συζήτησιν δι' ἀπεφάσεώς του ὁ Ἀρειὸς Πάγος, ὡς οἱ ἀναιρεσιόντες διατείνονται, οὐδεμίαν ἐντεῦθεν ἐπὶ ἡλθεν ὀριστικότης, διότι δὲν μεταβάλλεται εἰς ὀριστικὴν ἡ προδικαστικὴ ἀπόφασις ἐκ τῆς ἀκαταλλήλου χρήσεως ἐνδίκου τινὸς μέσου τῶν διαδίκων.

Ἐπειδὴ, ὡς βεβαιώσῃ τὸ ἐφετεῖον ἐν τῇ τρίτῃ αἰτιολογίᾳ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ παρατήρησιν τῆς ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου συνταγῆς διαθήκης τοῦ Α. Α***, ἀλλὰ πρὶν κλεισθῇ καὶ ὑπογραφῇ αὐτὴ, ἔκαμεν ὁ διαθέτης προσθήκην τὴν ἐξῆς: «ἡ παρούσα διαθήκη ἰσχύει εἰς περίστασιν καθ' ἣν ἦτολεν ἀποδιώσει χωρὶς τέκνα», ἀλλὰ μετὰ τὴν προσθήκην ταύτην, ἥτις, γενομένη πρὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς διαθήκης, ἀποτελεῖ ἀναπόσπαστον μετὰ τοῦ λοιποῦ αὐτῆς σώματος, οὔτε τὸ ὅλον τῆς διαθήκης ἀνεγνώσθη καὶ παρατηρήθη, οὔτε καὶ αὕτη μόνη ἡ προσθήκη, καθ' ἣ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ἐγγράφου τῆς διαθήκης προκύπτει, κατὰ τὴν βεβαίωσιν τοῦ ἐφετείου. Ἀποφράμενον ἄρα ὅτι ἡ τοιαύτη διαθήκη εἶναι ἄκυρος, συνεμορφώθη πληρέστατα πρὸς τὰ ἀρθρὰ 6, 7, 8 καὶ 63 τοῦ περὶ Διαθηκῶν Ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου, καθ' ἣ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς διαθήκης ἔλκε ἀπαιτεῖται, ἵνα ἀπαντᾷ τὸ σῶμα καὶ περιεχόμενον τῆς διαθήκης γενικῶς καὶ ἀδιακρίτως ἀναγινώσκῃται εἰς τὸν διαθέτην καὶ τοὺς μάρτυρας, ἵνα εἴτα τοῦτο παρατηρήται καὶ ἀ-

ναγινώσκηται ὑπὸ τῶν μαρτύρων καὶ ἵνα μετὰ τὴν παρατήρησιν καὶ ἀνάγνωσιν ταύτην ὑπογράφηται ἀπὸ τὸν διαθέτην, τοὺς μάρτυρας καὶ τὸν μνῆμονα. Μολοντί δὲ τὸ ἄρθρον 14 τοῦ Ψηφίσματος προνοεῖ περὶ προσθήκης, ἥτις γίνεται ὑπὸ τοῦ διαθέτου μετὰ τὸ κλείσιμον καὶ τὴν ὑπογραφὴν τῆς διαθήκης, καὶ ἐξ αὐτοῦ ὁμῶς, ἀπαιτοῦντος ἵνα ἡ προσθήκη, οἰαδήποτε καὶ ἂν εἴναι, ὑπογράφηται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καθ' ὃν καὶ ἡ διαθήκη, ὡς εἴρηται, καὶ ἵνα ἐπαναλαμβάνωσιν οἱ μάρτυρες καὶ ὁ διαθέτης τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὅλου καὶ ἐκ τοῦ ἁρθρου 63 ἀπαγγέλλοντος ἀκυρότητα διὰ τὴν ἀθέτησιν τῶν τύπων, εἰς οὓς ὑπόκεινται αἱ διάφοροι διαθήκαι, καθίσταται πρόδηλος ἡ βούλησις τοῦ νομοθέτου, ἵνα διὰ πᾶσαν προσθήκην, ἥτις γίνεται πρὶν ἢ περατωθῇ καὶ ὑπογραφῇ ἡ διαθήκη, καὶ ἥτις, τοῦτον ἔνεκα, θεωρεῖται μέρος τοῦ σώματος τῆς διαθήκης, τηρῶνται αἱ προεκτεθεῖσαι διατυπώσεις, ἥτοι ἡ ἀνάγνωσις ὑπὸ τοῦ διαθέτου, ἡ παρατήρησις καὶ ἀνάγνωσις ὑπὸ τῶν μαρτύρων καὶ ἡ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ παρατήρησιν ὑπογραφὴ ὑφ' ὧν τούτων καὶ τοῦ συμβολαιογράφου. Ὁ δὲ ἰσχυρισμὸς τῶν ἀναιρεσειόντων ὅτι ἡ διαληφθεῖσα προσθήκη ἦτο ἐπουσιώδης, διότι κατὰ τὸν Ἀστυκὸν Νόμον ρήγνυται ἡ διαθήκη διὰ τῆς γεννήσεως ὀψιγενοῦς, ὥστε τὸ ἀνίσχυρον τῆς διαθήκης θὰ ἐπῆρχετο καὶ ἂν ἐλείπεν ἡ προσθήκη, ἥτις ὡς ἐντελῶς ἄχρηστος ἡδύνατο νὰ ἀπαλλαγῇ τῆς διατυπώσεως τῆς ἀναγνώσεως καὶ τῆς παρατηρήσεως, εἰς τὴν ὑπεβλήθη τὸ λοιπὸν μέρος τῆς διαθήκης, εἶναι ἀβάσιμος, διότι ὡς δηλοῦται ἐκ τῶν ἁρθρῶν 5, 14, 7, 8 καὶ 63 τοῦ Ψηφίσματος, ὑπεχρέωσεν ὁ νομοθέτης τὸν μνῆμονα νὰ καταχωρίζη εἰς τὴν διαθήκην ὅλα ὅσα εἶπεν ὁ διαθέτης, χωρὶς νὰ κάμῃ καμμίαν παρατήρησιν καὶ ὅλα ὅσα ἤθελε μετὰ τὸ πέρας τῆς διαθήκης προσθέσει (θέλει νὰ κάμῃ καμμίαν προσθήκην), περιβαλὼν δὲ τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην δι' ἅπαντα γενικῶς τὰ ἐν ἀρχῇ λεγόμενα καὶ τὰ ὕστερον προστιθέμενα μὲ διατυπώσεις, ὧν φρουρὸν ἔθεσε τὴν ἀπειλὴν τῆς ἀκυρότητος διὰ τὴν παραμέλησιν, ἀφῆρσε προδήλως ἀπὸ τὸν μνῆμονα τὴν ἐλευθερίαν νὰ ἐρευνᾷ ποῖα ἐξ ὧν λέγει ἢ ἐξ ὧν προσθέτει ὁ διαθέτης εἶναι οὐσιώδης, ποῖα δ' ἐπουσιώδης καὶ νὰ ρυθμίζῃ τὰς τηρητέας διατυπώσεις ἀναλόγως τῆς περὶ οὐσιώδους ἢ μὴ οὐσιώδους τῶν λεγομένων καὶ προστιθεμένων κρίσεώς του, οὕτως ὥστε νὰ ἐκπληροῖ μὲν τὰς ἐπιβεβλημένας διατυπώσεις ἐπὶ τῶν πρώτων, τῶν οὐσιωδῶν, νὰ παραλίπῃ δὲ ταύτας ἐπὶ τῶν δευτέρων, τῶν κατὰ τὴν κρίσιν του ἐπουσιωδῶν (*).

Ἐπειδὴ, ὡς πιστοῦται: . . . , τὸ ἐφετεῖον ἔλαβεν

(*) Ὅσον δήποτε μακρὰ καὶ ἂν ᾖναι αἱ σκέψεις αὗται, δὲν δύνανται νὰ παρασχευθῶσι τὴν ὀρθότητα τῆς ἐν τῇ ἄνω σημειώσεσιν παραπομπῇ ἐν σελ. 380 XVII ὑπὸ τὴν 114 Ε. Π. ὀλιγοστίχου παρατηρήσεώς μας. Ὅταν ὁ νόμος ὁμιλεῖ περὶ προσθήκης καθιστῶσης ἀναγκαίαν τὴν ἐπανάληψιν τῶν διαγεγραμμένων διατυπώσεων, ἐννοεῖ ἀναμφισβητήτως προσθήκην ἀλλοιοῦσαν καθ' οὐδὴν ἔστω νοητὸν τρόπον, ἀκόμη καὶ κατὰ ἐν ἴσῃ, τὰ προηγούμενα ἢ τὰ δυνατὰ ἐξ αὐτῶν συμδῆναι ἐν τῇ πρὸς τὸν νόμον ἁρμονίᾳ αὐ-

ἐν συνόλῳ ὑπ' ὅψει ἅπαντα ἐν γένει τὰ ἐγγράφα, ἅτινα οἱ ἀναιρεσειόντες ἐπεκαλέσαντο καὶ προσήγαγον πρὸς ἀπίδειξιν τῆς περὶ ἀναγνώσεως τῆς διαθήκης τοῦ Α. Α^{***} ὑπὸ τοῦ ἐγκαταστάτου Α^{***} προτάσεις των.

Ἐπειδὴ ἐνομάζον τὸ ἐφετεῖον τὴν ἀνωτέρω ἀνυρότητα τῆς διαθήκης, προφανῶς ἐννοεῖ ὅτι ταύτην ἀπαγγέλλει ρητῶς ὁ νόμος, ὡς δέικνυται ἐκ τῆς τρίτης σκέψεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, διὰ τὴν ἀθέτησιν τῶν τεταγμένων διατυπώσεων.

Ἐπειδὴ δὲν ἀποφαίνεται τὸ ἐφετεῖον ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει ὅτι ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀκυρος διαθήκη ἔπρεπε νὰ ἀναγνωρισθῇ διὰ ρητῆς τοῦ ἀναγνωρίσαντος πράξεως, ὅπως παραγὰγῃ νέμιμα ἀποτελέσματα, ἀλλ' ὅτι ἡ ἀναγνώρισις ἔδει νὰ γίνῃ σαφῶς ἢ νὰ προκύπτῃ, ἀναμφιβόλως ἐκ πράξεως τοῦ ἀναγνωρίζοντος. Ἡ τοιαύτη δὲ τοῦ ἐφετείου ἀπόφασις συνάδει ἐντελῶς πρὸς τοὺς νόμους.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καταφαίνεται, τὸ ἐφετεῖον σταθμίζον ἅπαντα τὰ ἐπικληθέντα καὶ προσαχθέντα ἐγγράφα, ὧν τὸ περιεχόμενον ἀναλύει, δέχεται ὅτι δὲν ἀποδεικνύεται ἐξ αὐτῶν ἀναγνώρισις τῆς εἰρημένης διαθήκης ὑπὸ τοῦ Α. Α^{***} οὔτε σιωπηρῶς, οὔτε διὰ πράξεων, ἀποκροῦσιν δ' οὕτω τὴν ἀναγνώρισιν, δὲν εἶχεν ἀνάγκην νὰ διατάξῃ ἀποδείξει, ἂν αὕτη ἐγένετο ἐν ἀγνοίᾳ τῶν ἐλαττωμάτων τῆς διαθήκης, ὡς ἀξιοῦν οἱ ἀναιρεσειόντες.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δέικνυται, τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς ἀναλύσεως καὶ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἐγγράφων πρὸς ἄλληλα, εἰς ἐν προβαίνει, διὰ τῶν ἐπιχειρημάτων, ἅτινα ἐκτίθησι, καὶ διὰ τοῦ συμπεράσματος, εἰς ὃ κατέληξεν, ἐδήλωσεν ἐπαρκῶς ὅτι οὔτε κἂν τεκμήριον περὶ τῆς ἀναγνώσεως ἐκ τῶν ἐκτιμηθέντων ἐγγράφων δέχεται ὡς προκύπτον.

Ἐπειδὴ, νὰ μὲν ἐκτιμᾷ τὸ ἐφετεῖον ἐν τέλει τῆς τρίτης αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δύο ἐγγράφα, ἥτοι 1ον) δῆλωσιν τοῦ γραμματέως τῶν ἐνταῦθα Πρωτοδικῶν καὶ 2ον) ἰδιωτικὸν ἐγγράφον ἀπὸ 11 Δεκεμβρίου 1854 ἢ 1856, ἅτινα ἐπεκαλέσατο χωρὶς καὶ νὰ προσαγάγῃσι οἱ ἐνάγοντες, βεβαίῳ ὁμῶς συνάμα τὸ ἐφετεῖον ὅτι ἐκλαμβάνει τὸ περιεχόμενον αὐτῶν, οἷον τὸ ἐξέθεσαν οἱ ἀναιρεσειόντες εἰς τὰς προτάσεις των, καὶ ἀποφαίνεται ὅτι καὶ ἐκ τοῦ τοιοῦτου περιεχομένου τῶν ἐγγράφων οὐδεμία ἀποδεικνύεται ἀναγνώρισις τῆς διαθήκης ὑπὸ τοῦ Α. Α^{***}. Ἀφ' οὗ ἄρα τὸ ἐφετεῖον ἐξετίμησεν ἐκεῖνο τὸ περιεχόμενον τῶν ἐγγράφων, ὅπερ παρίστανον καὶ ἐξήτουν οἱ ἀναιρεσειόντες νὰ ἐκτιμηθῇ, δὲν ὤφειλε πλέον νὰ διατάξῃ τὴν προσαγωγὴν τῶν ἐγγράφων καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἀναιρέσεως ἐλέγχεται ἀβάσιμος.

τῶν. Πέραν τούτου non curat lex. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἡ προσθήκη περὶ ρήξεως τῆς διαθήκης ἐξ ἐπιγεννήσεως τέκνον ἀπετελεῖ τὸν ἐπὶ τοῦ ὡς τοῦ βοδὸς κώνωπα, ἡ ὅποια εἶπε ὑπῆρχεν, εἶπε δὲν ὑπῆρχεν, ἥτοι ἐν καὶ τὸ αὐτὸ, δὲν ἡδύνατο νὰ ὀδηγήσῃ ἄχρηστος αὕτη εἰς τὴν καταργησιν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ρητῶς θαλαπμένης χρησιμότητος τῆς διατηρήσεως τῆς διαθήκης.

Ἐπειδὴ, ὡς δηλοῦται ἐκ τῆς ἐβδόμης σκέψεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸν ἰσχυρισμὸν τῶν ἀναιρεσειόντων, ὅτι ἐπιφυλάσσονται νὰ προσαγάγῃσι πᾶσαν ἀπόδειξιν καὶ διὰ μαρτύρων καὶ ἄλλων ἐγγράφων περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Α. Α^{***} ἀναγνώρισεως τῆς διαθήκης, ἀπέρριψε τὸ ἐφετεῖον μετὰ τὴν ἐκτίμησιν τῶν περὶ ὧν εἴρηται ἐγγράφων, ὡς ἀόριστον, διότι οὔτε ὠρισμένα γεγονότα, οὔτε ὠρισμένας πράξεις τοῦ Α. Α^{***} ἀνέφερον, περιεχούσας ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἔννοιαν ἀναγνώρισεως, οὔτε χρόνον ὥρισαν, καθ' ὃν αἱ τοιαῦται πράξεις ἀναγνώρισεως ἐγένοντο. Μετὰ τὴν τοιαύτην δὲ περὶ τοῦ προταθέντος ἰσχυριστοῦ κρίσιν, εἰς τὴν μὴδὲν κανόνα δικαίου προσβάλλουσιν, δὲν δύναται νὰ ἐπεμβῇ ὁ Ἄρειος Πάγος, δὲν ὑπερχεοῦτο τὸ δικαστήριον νὰ διατάξῃ περὶ αὐτοῦ ἀπόδειξιν.

Ἐπειδὴ κατ' οὐδεμίαν διατάξιν νόμου ἀστυνομικοῦ ἢ δικονομικοῦ, πρέπει νὰ ἀποδεικνύεται ἡ μὴ ἀναγνώρισις διαθήκης ἀκύρου, καθ' ὃν ὁρίζει τρόπον τὸ ἀρθρον 1074 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἥτοι δι' ἐκθέσεως τοῦ γραμματέως τῶν πρωτοδικῶν, ἥτις ἀπαιτεῖται ὡς ἀκίς προτείνεται περὶ ἀποδοχῆς κληρονομίας μὲ τὸ εὐεργέτημα τῆς ἀπογραφῆς ἢ περὶ ἀποδοχῆς αὐτῆς μετὰ διασκέψιν.

Ἐπειδὴ, ἐάν μετὰ τὴν ἀνωτέρω ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου βεβαίωσιν, ὅτι οὐδαμῶς ἐκ τῶν ἐγγράφων ἀπεδείχθη ἀναγνώρισις, ἐπιφέρει προσέτι τὸ ἐφετεῖον «ὅτι τοῦναντίον ἀποδεικνύεται ἐξ αὐτῶν ἀπὸ κρουσικῆς τῆς διαθήκης καὶ ἐξ ἀδιαθέτου ἀποδοχῆς τῆς κληρονομίας». τὸ πρόσθετον τοῦτο τοῦ ἐφετείου συμπέρασμα παρέλκει, διότι τὸ ἄκυρον τῆς διαθήκης καὶ ἡ μὴ ἀναγνώρισις αὐτῆς ὑπὸ τοῦ γεγραμμένου, ἄτινα ἐδέχθη τὸ ἐφετεῖον, ἄγουνσι προφανῶς εἰς ἀπέρριψιν τῆς ἀγωγῆς, εἰς τὴν κατέληξε, καθίσαν τὴν ἀγωγὴν τῶν θεμελιουσῶν οἱ ἀναιρεσειόντες, ὡς καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται, ἐπὶ τῆς διαθήκης ὡς ἐγκύρου καὶ ἰσχυρᾶς καὶ διενδικούσῃ τὰ ἐν αὐτῇ περιγραφόμενα ἀκίνητα κτήματα ὡς ἀποτελοῦντα οἰκογενειακὸν καταπίστευμα, διὰ τῆς διαθήκης συστάει καὶ εἰς τὸ ἐν αὐτῇ ἐγκατάστατον ἐπίβληθὲν ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἀποκαταστάσεως εἰς τοὺς μετέπειτα ἀπογόνους ἄρρενας τοῦ διαθέτου, οἷοι εἰσὶ καὶ οἱ ἀναιρεσειόντες. Ἀλλ' ὡς συνάγεται ἐκ τῶν νόμων Ν. 9. Πανδ. (26.2), Ν. 3 § 2 Πανδ. (29.7), Νόμ. 81. Πανδ. (31), Νόμ. 1 § 1 Πανδ. (32), Ν. 181 Πανδ. (50.17), Νόμ. 210 Πανδ. (50.17), Ν. 1 Πανδ. (28.3) § 5 εἰσγ. (2.17), τὸ ἀνίσχυρον τῆς διαθήκης καθίστησιν ἀνίσχυρον καὶ τὸ δι' αὐτῆς καταρτιζόμενον κληροδοτήμα ἢ καταπίστευμα, ἀνίσχυρος δ' ἀπ' ἀρχῆς εἶναι ἡ διαθήκη, ἡ στερουμένη τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπὶ ποιῆ ἀκυρότητος ἐπιβαλλομένων διατυπώσεων, ἐξαιρετικῶς δὲ ἡ τοιαύτη διαθήκη ἀποβαίνει ἰσχυρὰ διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ γεγραμμένου ἐν γνώσει τῶν ἀκυροτήτων ἀναγνώρισεως αὐτῆς, διότι τότε εὐθύνεται ἀπέναντι τῶν κληροδοτῶν ἢ καταπιστευματοδόχων καὶ πιστωτῶν τῆς κληρονομίας πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἐπιβεβλημένων ὑπὸ τοῦ διαθέτου βαρῶν Ν. 1. πρ. Ν. 14 Πανδ. (2.15) Βασίλ. (11.2) 14. Ἀπαντες ἄρα οἱ λόγοι ἀναιρέσεως δι' ὧν καταπολεμεῖται τὸ ἀνωτέρω πρόσθετον τῆς ἀποφάσεως συμπέρασμα, εἰσὶν ἀχρηστοί.

Ἐπειδὴ αἱ διατάξεις τοῦ Βιβλίου 29 τίτλου 4 Πανδ. II (29.4), ἃς ἐπικαλοῦνται οἱ ἀναιρεσειόντες καὶ καθ' ὅς ὁ γεγραμμένος ἐν διαθήκῃ κληρονόμος, ὅστις καὶ ἐξ ἀδιαθέτου κατὰ νόμον καλεῖται, καίπερ τὴν διαθήκην ἀποποιήθῃς, εὐθύνεται οὐδὲν ἥττον εἰς τὴν καταβολὴν τῶν κληροδοτημάτων, ἂν ἐξ ἀδιαθέτου ὑπείσθῃ τὴν κληρονομίαν, προϋπόθεσιν ἔχουσιν ἀπ' ἐνὸς μὲν ἔγκυρον διαθήκην, ἀπ' ἐτέρου δὲ δόλον τοῦ ἐγκαταστάτου, ἵνα μὴ τὰ διατασσόμενα ἐκτελέσῃ, ὡς ἀδιστάκτως ἐμφαίνεται ἐκ τῶν νόμων Ν. 8 § 9 Πανδ. (5.2), Ν. 6 § 3 καὶ § 8 Πανδ. (29.4) in fine. Ἀλλ' οὐδέτερον τούτων ἐδέχθη τὸ ἐφετεῖον.

Ἐπειδὴ δέχεται μὲν τὸ ἐφετεῖον ὅτι ὁ Α. Α^{***} ἐπώλησε κτήματα τῆς κληρονομίας τοῦ Α. Α^{***}, καθ' ὃ ὅμως ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δεικνύται, συνάγει ἐκ τῶν δηλώσεων, μεθ' ὧν τὴν ἐκποίησιν ὁ πωλητὴς συνώδευσεν, οὐχὶ ἀναγνώρισιν ἀλλ' ἀπέκρουσιν τῆς διαθήκης. Ἡ τοιαύτη δὲ τοῦ ἐφετείου κρίσις δὲν προσβάλλει κανόνα δικαίου.

Ἐπειδὴ, βεβαιοῦν τὸ ἐφετεῖον ἐν ταῖς 3ῃ, 4ῃ, 6ῃ καὶ 8ῃ αἰτιολογίᾳ τῆς ἀποφάσεως ὅτι διὰ τῆς διαθήκης τοῦ Α. Α^{***} ἀφίθησαν τὰ ἐν αὐτῇ κτήματα ὡς κληροδοσία ἀποκαταστατέα εἰς τοὺς μετέπειτα ἀπογόνους ἄρρενας Α^{***} καὶ ὅτι οἱ Σ. καὶ Κ. Α^{***} ὡς υἱοὶ καὶ κληρονόμοι τοῦ Α. Α^{***} εἰσὶ καταπιστευματοδόχοι, προδήλως ἔλαβε ταύτην ὑπ' ὄψει σχετικῶς μὲ τὴν ιδιότητα τῶν κληρονόμων τοῦ Α. Α^{***}.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐκ τῶν αὐτῶν σκέψεων δεικνύται, τὸ ἐφετεῖον δέχεται μὲν ἀναφορικῶς πρὸς τοὺς κληρονόμους τούτους τοῦ Α. Α^{***} ὅτι μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἀνεγνώρισαν τὴν διαθήκην τοῦ Α. Α^{***} διὰ τοῦ . . . συμβολαίου, ἀποραίνεται ὅμως ὅτι τοιαύτη ἀναγνώρισις δὲν δύναται νὰ προσδώσῃ ἰσχύον εἰς διαθήκην ἄκυρον ἀπ' ἀρχῆς καὶ ὑπὸ τοῦ ἐγκαταστάτου μὴ ἀναγνωρισθῆσαν, οὕτω δὲ κρίναν καὶ τὸ προσημειωθὲν συμβόλαιον ὁλοσχερῶς ἐξετίμησε καὶ ἐν πληρεστάτῃ διατελεῖ ἁρμονίᾳ πρὸς τοὺς Νόμους 3 § 2 Πανδ. (29.7), κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ὁμοίων ἢ ἄκυρος διαθήκη, ἢ μὴ ἀναγνωρισθῆσα ὑπὸ τοῦ γεγραμμένου, δὲν λαμβάνει κύρος διὰ τῆς ὑπὸ τῶν κληροδόχων ἀναγνώρισεως αὐτῆς ὡς ἰσχυρᾶς.

Ἐπειδὴ, ἐάν μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐφετείου παραδοχὴν τοῦ ὅτι οἱ ρηθέντες κληρονόμοι τοῦ Α^{***} ἐπεδοκίμαζον τὴν ἀπόφασιν τούτου, μὴ ἀναγνώρισαν τὴν διαθήκην, ἐν ὅσῳ ἔζη, ἐάν προσθέτῃ συνάμα, ὅτι καὶ ἐνέκρινον τὴν ὑπὸ τοῦ Α. Α^{***} ἀποδοχὴν καὶ διάθεσιν τῆς κληρονομίας τοῦ Α. Α^{***} ἐξ ἀδιαθέτου, οὐδεμίαν ἢ ἐκδοχὴ αὐτὴ τοῦ ἐφετείου ἀσχετὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τὴν ὀρθότητα τοῦ διατακτικοῦ.

Ἐπειδὴ, ὡς πιστοῦται ἐκ τῆς ὀγδόης αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον δέχεται ὡς ἄληθῆ τὸν ἰσχυρισμὸν τῶν ἀναιρεσειόντων, καθ' ὃν ἡ ἀναιρεσιβλήτος Τράπεζα ἀνεγνώρισε τὴν διαθήκην τοῦ Α^{***} ὡς ἰσχυρὰν διὰ τῶν ἀπὸ 22 Ἀπριλίου 1857 τριῶν ἀναγγελητῶν τῆς, κρίνει ὅμως κενὴν νομικῶν συνεπειῶν τὴν τοιαύτην ἀναγνώρισιν δι' οὗς ἐκτίθησι λόγους. Οὐδὲν ἄρα ὑπάρχει ἀναιτιολόγητον, ὡς παραπονοῦνται οἱ ἀναιρεσιόντες.

Ἐπειδὴ, ὡς μαρτυρεῖται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ ἰδίως ἐκ τῆς ἐννάτης αἰτιολογίας, τὸ ἐφετεῖον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησεν ἐν συνόλῳ τὴν ἀγωγὴν. Ἀπορρίπτει ὅμως αὐτὴν, ὡς προεξετέθη, διότι κρίνει τὴν μὲν διαθήκην, ἐφ' ἧς στηρίζεται, ἄκυρον, τὴν δ' ἀντένστασιν ἢ ἰσχυρισμὸν τῶν ἀναιρεσειόντων περὶ ἀναγνώρισεως αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Α^{***} ἀδόσιμον.

Ἐπειδὴ τῆς σκέψεως ταύτης νομίμου κριθείσης κατὰ τὰ εἰρημένα καὶ τοῦ ἐπ' αὐτῇ στηριζομένου διατακτικοῦ ὄντος ὀρθοῦ, ἄσκοπος ἀποβαίνει ἡ ἐρευνα τῶν λοιπῶν λόγων ἀναιρέσεως, δι' ὧν τρία ἕτερα ἐρείσματα τῆς ἀποφάσεως, προσβάλλονται, διότι τὸ τυχὸν πλημμελὲς αὐτῶν δὲν δύναται νὰ παραμειώσῃ τὸ κύρος τοῦ διατακτικοῦ.

Ἀριθ. 215 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΓΚΙΩΝ

Ἐκμισθωτὴς καὶ μισθωτὴς. - τίνι ἀνήκουσι παραγγέλματα περὶ νομῆς. - ἐκχώρησις ἐν μισθῷ γενομένη ὑπὸ πληρεξουσίου. - αὐτεπάγγελτος ἐρευνα ἐκχωρήσεως. - στήριξις ἀποφάσεως δι' ἀπορρίψεως ἐνδὲς λόγου. - ματαία ἐξέτασις ἐπιδοθητικῶν. - βλάβη καρπῶν.

Ἐπειδὴ, κατὰ τοὺς Νόμους 25 Πανδ. (41.2), 22 Πανδ. (43.16), Βασιλ. 24 (Ν. 2), Βασιλ. 7 (Ξ'.17) ὁ μισθωτὴς νέμεται διὰ τὸν ἐκμισθωτὴν καὶ ὡς ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ, ἐκδληθέντος δὲ τῆς κατοχῆς ἢ διαταραχθέντος ἐν αὐτῇ τοῦ μισθωτοῦ, λογιζέται ἀποβληθεὶς ἢ διαταραχθεὶς ὁ ἐκμισθωτὴς καὶ οὗτος ἔχει τὰ παραγγέλματα περὶ διατάξεως καὶ ἀποβολῆς, ὡς δέχεται δὲ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, διὰ τῆς προκειμένης κυρίας παρεμβάσεως, κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος ἐρετείου μεταξὺ τῶν ἀναιρεσιδλήτων περὶ νομῆς τοῦ ἐπιδίκου δίκην, ὁ ἀναιρεσειὼν ἀσχετὸς ὡς μισθωτὴς τὸ παράγγελμα περὶ ἀνακτῆσεως τῆς νομῆς τοῦ αὐτοῦ ἐπιδίκου, ὡς βιαίως ἀπολεσθεύσης, ὅπως ἀναγνωρισθῇ ὁ ἐκμισθώσας αὐτῷ ὡς νομεύς, καὶ ἐγκατασταθῇ ὡς μισθωτὴς οὗτος ὁ ἀναιρεσειὼν εἰς τὴν χρῆσιν καὶ κάρπῳσιν, λόγῳ ὅτι τὸ παράγγελμα τοῦτο ἐξεχωρήθη αὐτῷ παρὰ τοῦ ἐκμισθωτοῦ κατὰ τὴν μίσθωσιν. Ἀλλ' ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, ἐκτιμήσαν τὸ ἐφετεῖον τὸ περιεχόμενον τοῦ πληρεξουσίου ἐγγράφου, δυνάμει τοῦ ὁποίου συνεφωνήθη ἡ μίσθωσις αὕτη πρὸς τὸν ἀναιρεσειόντα, ἐδέχθη ἐν τῇ ἀνεξελέγκτῳ αὐτοῦ κρίσει, ὅτι διὰ τοῦ ἐγγράφου τούτου δὲν ἐχορηγήθη εἰς τὸν πληρεξούσιον τοῦ ἐκμισθωτοῦ τὸν συνάψαντα τὴν μίσθωσιν τὸ δικαίωμα νὰ ἐγείρῃ τὰς ἀγωγὰς περὶ νομῆς, οὔτε πόρρωθεν ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἐγγράφου προκύπτει, ὅτι ἐδόθη τῷ πληρεξουσίῳ τούτῳ ἐντολὴ νὰ ἐκχωρήσῃ τῷ μισθωτῇ ἀναιρεσειόντι τὸ παράγγελμα περὶ ἀνακτῆσεως τῆς βίᾳ ἀπολεσθεύσης νομῆς τοῦ ἐπιδίκου. Ὁρθῶς ἄρα ἀπεφάνητο ἐπὶ τούτοις τὸ ἐφετεῖον ὅτι, μὴ λαβὼν ὁ πληρεξούσιος τοῦ ἐκμισθωτοῦ τὴν ἐντολὴν αὐτοῦ πρὸς ἐκχώρησιν κατὰ τὴν σύναψιν τῆς μισθώσεως εἰς τὸν ἀναιρεσειόντα τοῦ παραγγέλματος περὶ οὗ ἡ παρέμβασις τούτου, δὲν ἡδύνατο νὰ ἐνεργήσῃ ἐγκύρως τοιαύτην ἐκχώρησιν καὶ ἀπορριπτέα ἐστὶν ὡς ἀπαράδεκτος

ἡ παρέμβασις, ἐλλείψει ἐνεργητικῆς νομιμοποιήσεως τοῦ παρεμβαίνοντος, ἐνεκα μὴ ἐκχωρήσεως τοῦ παραγγέλματος πρὸς αὐτὸν, πάντες δὲ οἱ ἐπὶ τῆς ἐναντίας προϋποθέσεως λόγῳ ἀναιρέσεως στεροῦνται βάσεις.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 68 τῆς Πολ. Δικονομίας, τὸ δικάσαν ἐφετεῖον ἡδύνατο καὶ αὐτεπάγγέλτως νὰ ἐρευνήσῃ καὶ ἀποφανθῇ, ἂν τὸ ἄσκούμενον διὰ τῆς μνησθείσης παρεμβάσεως παράγγελμα περὶ ἀποβολῆς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσειόντος ὡς μισθωτοῦ ἐξεχωρήθη αὐτῷ, ἅτε τοῦ τοιούτου ἀναγομένου κατὰ τὰ ἐκτεθέντα εἰς τὴν νομιμοποίησιν τούτου καὶ ταύτην ἀμέσως ὁρῶντος.

Ἐπειδὴ, στηριζομένης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐκ τοῦ λόγου τῆς ἐλλείψεως νομιμοποιήσεως τοῦ ἀναιρεσειόντος πρὸς ἐνάσκησιν τῆς παρεμβάσεώς του καὶ τοῦ ἐγειρομένου δι' αὐτῆς παραγγέλματος περὶ ἀποβολῆς, ματαία ἀποβαίνει ἡ ἐξέτασις τῶν εἰς τὴν ἐτέραν ἐπιβοηθητικὴν σκέψιν τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἀναγομένων ἀναιρέσεως λόγων.

Ἐπειδὴ, κατὰ τοὺς Νόμους 27 § 14 Πανδ. (9.2) Βασιλ. 27 ἐβ' σχόλ. (Ξ'.3), ἐπὶ βλάβης τῶν καρπῶν ἐπιτρέπεται τῷ μισθωτῇ τὸ τε παράγγελμα βίᾳ ἢ λάθρᾳ καὶ ἡ περὶ τοῦ ἀποτελέσματος ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως, ἀλλ' ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως συνάγεται, ἐν τῇ προκειμένῃ παρεμβάσει τοῦ ἀναιρεσειόντος, ἐχούσῃ κατὰ τὸ περιεχόμενον καὶ ἀντικείμενον τὸ παράγγελμα περὶ ἀποβολῆς, οὐδὲν ὠρισμένως καὶ εἰδικῶς προβάλλεται, περὶ βλάβης καρπῶν.

Ἀριθ. 216 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΛΙΑΔΗΣ

Ἐκτιμήσις περιεχομένου ἀποφάσεων ἀνεξέλεγκτος. - ῥωμαϊκοὶ νόμοι εἰσαχθέντες. - τίνες. - νόμοι ὀρίζοντες ἀπόδοσιν οἰκοδομῶν.

Ἐπειδὴ τὸ δικάσαν πρωτοδικεῖον δέχεται διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 520 τοῦ 1903 ἀποφάσεώς του δὲν ἐδικάσθη ἡ οὐσία τῆς διαφορᾶς ἀλλ' ἐξηφανίσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 763 τοῦ 1903 ἀπόφασις τοῦ Εἰρηνοδικοῦ Λεβαδείας, ὡς παρὰ τὸν νόμον ἀνακαλέσσεσθαι ὀριστικὰς ἀποφάσεις, ἡ ἐκτίμησις δ' αὕτη τοῦ περιεχομένου τῆς ρηθείσης ἀποφάσεως, μὴ προσβάλλουσα κανένα δικαίον, διαφεύγει τὸν ἐλεγχον τοῦ Ἀρ. Πάγου, ἄρθρ. 810 § 2 Πολ. Δικονομίας.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἰσχὺν νόμου ἔχον Β. Διάταγμα τῆς 23 Φεβρουαρίου 1835, οἱ πολιτικοὶ νόμοι τῶν Βυζαντινῶν Αὐτοκρατόρων, οἱ περιεχόμενοι εἰς τὴν Ἐξάβιβλον τοῦ Ἀρμενοπούλου, θέλουσιν ἰσχύει μέχρις οὗ δημοσιευθῇ ὁ Ἀστυκὸς Κώδων εἰς τοὺς πολιτικούς (ἀστικούς) ὅμως νόμους δὲν ὑπάγονται αἱ διατάξεις τῶν Νόμων 10 § 1 Β. 58. 11. Νέμ. 12 § 1, Νέμ. 13. Κωδ. 8,10, Ἀρμεν. Β'.6'.45, αἱ ὀρίζουσαι τὴν ἀπόστασιν τῶν οἰκοδομῶν ἀπ' ἀλλήλων, εἰς ἣν ἐπιτρέπεται ἡ ἀνοικοδομῶν, ὡς ἔχουσαι χαρακτηριστὰ ἀστυνομικὸν, συμφώνως πρὸς τὰς τότε γειτονικὰς σχέσεις καὶ τὰ σχέδια τῶν πόλεων καὶ ἐπομένως δὲν

εισήχθησαν ως νόμος του Κράτους δια του μνημονευθέντος Β. Διατάγματος, ως έρθως εδέχθη και τό δικάσαν πρωτοδικεῖον δια τῆς προσβαλλομένης αποφάσεώς του.

Ἀριθ. 217 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΛΙΑΔΗΣ

Ἐγκατάλειψις γηπέδου ἀδεσπότου εἰς κοινὴν χρῆσιν.

Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρεσίωσις Δῆμος, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ὑποβληθεισῶν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ἐγγράφων προτάσεων του, ἰσχυρίσθη ὅτι οἱ ἀναιρεσίβλητοι, πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ σχεδίου τῆς κωμοπόλεως Ἀγρινίου, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1842, εἶχον ἐγκαταλείψει τὸ γήπεδον, περὶ οὗ ἡ ἀγωγὴ, εἰς τὴν κοινὴν χρῆσιν καὶ ἦτο ἀδέσποτον ὅτε ἐφηρμόσθη τὸ σχέδιον, τὸ δικάσαν δ' ἐφετεῖον, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης αποφάσεως δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν οὐσιώδη αὐτὸν ἰσχυρισμὸν ἀναιτιολόγητον καταλιπὼν τὴν ἀπόφασίν του καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 6 Πολ. Δικονομίας ἀναιρετέα ἐστίν (*).

Ἀριθ. 218 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΛΙΑΔΗΣ

Προδωρικὴ ἐκτέλεσις ἐπὶ μόνων ὀριζτικῶν ἀποφάσεως ἐπιβάλλουσα ὄρκον.

Ἐπειδὴ, σαφῶς συνάγεται ἐκ τῶν ἄρθρ. 185 § 186 Πολ. Δικονομίας ὅτι αἱ ὀριστικαὶ μόνον ἀποφάσεις εἰσὶ, κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένης περιπτώσεις, προσωρινῶς ἐκτελεσται, τούναντίον δὲ δεχθὲν τὸ δικάσαν ἐφετεῖον, ἦτοι ὅτι ἡ ὑπ' ἀριθμ. 1195 πρωτόδικος ἀπόφασις, δι' ἧς ἐπεβλήθη ὄρκος εἰς τοὺς ἀναιρεσιβλήτους, ἦτο καὶ ὡς πρὸς τὴν διατάξιν τῆς ταύτης προσωρινῶς ἐκτελεστή καὶ τούτω τῷ λόγῳ θεωρήσαν ἐγκύρως δοθέντα ὑπ' αὐτῶν τὸν ὄρκον, καίτοι γενομένης κατὰ τῆς ρηθείσεως ἀποφάσεως ἐφέσεως πρὸ τῆς ὀρκίσεώς του, παρεβίασε τὰς οὐσιώδεις διατάξεις τῶν ἄρθρων 185 καὶ 186 Πολ. Δικονομίας καὶ κατὰ τὸ ἄρθρ. 807 § 5 Πολ. Δικονομίας ἀναιρετέα ἐστίν.

Ἀριθ. 219 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΛΙΑΔΗΣ

Περικαυδὸν δάδος. - ἀπαγόρευσις καλλιερ- γείας. - πῶς νουτέα. - ἀποκοπὴ καέντων δένδρων.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Νόμου ΧΗ' τοῦ 1861, ἀπαγορεύον τὴν ἐπὶ δέκα ἔτη καλλιέργειαν εἰς κεκαυμένα δάση, δημόσια ἢ δημοτικά, ἐννοεῖ τὴν τοῦ ἐδάφους καλλιέργειαν σκοπεῖ ἡ ἀπαγόρευσις ἀφ' ἐνὸς μὲν τὴν ματαίωσιν τῆς ἐλπίδος τῶν ἐμπρηστῶν τῶν δασῶν τοῦ νὰ καλλιεργήσῃσι τὸ ἔδαφος τοῦ κεκαυμένου δάσους καὶ ἀφ' ἑτέρου τὴν ταχυτέραν τῶν δένδρων ἀναδελάστησιν, ἣν κωλύει ἡ τοῦ

(*) Κύριε ἐλέησον! Πῶς ἐγκαταλείπεται ἐν γήπεδον καὶ γίνεται ἀδέσποτον κοινῆς χρήσεως; Ἡθέλω μὲν νὰ τὸ μάθωμεν, διότι καὶ ἐν Ἀθήναις ἡδύναντο ν' ἀνοιγθῶσι πολλοὶ ὁδοὶ καὶ πλατεῖαι ἐπὶ τοιοῦτων ἀδεσπότων. Ἀναιρεῖται ἡ ἐν σ. 494 XI 699 Ε.Π.

ἐδάφους καλλιέργεια, ὅτι δὲ ταύτην τὴν ἐννοίαν ἔχει ἡ ρηθεῖσα ἀπαγόρευσις καὶ πρὸς τὸν ρηθέντα σκοπὸν ἐνομοθετήθη καὶ ἐκ τοῦ νόμου σαφῶς συνάγεται καὶ ἐκ τῆς περὶ τοῦ νόμου τούτου αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τοῦ εἰσαγγόντος αὐτὸν εἰς τὴν Βουλὴν Ὑπουργοῦ, δι' ἧς οὕτως ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη αἰτιολογεῖται τὸ δικάσαν ἄρα ἐφετεῖον δεχθὲν διὰ τῆς προσβαλλομένης αποφάσεώς του, ὅτι καλλιέργειαν τοῦ δάσους ἀποτελεῖ καὶ ἡ ἀποκοπὴ τῶν κεκαυμένων δένδρων, ψευδῶς ἡρμήνευσε τὸ εἰρημένον ἄρθρον 3ον τοῦ ΧΗ' Νόμου καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 7 τῆς Πολ. Δικονομίας ἀναιρετέαν κατέστησεν αὐτήν.

Ἀριθ. 220 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

Παραγραφὴ δημοδίου λογιστικοῦ. - ἰσχὺς καὶ κατὰ τελεσιδικίας.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, ἀποφηνάμενον ὅτι ἡ πενταετὴς παραγραφὴ τοῦ Λογιστικοῦ Νόμου δὲν ἰσχύει ἐπὶ ἀπαιτήσεων τελεσιδικίως δι' ἀποφάσεων ἐπιδικασθεισῶν καὶ ἀπορρίψαν τὴν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσίοντος προβληθεῖσαν ἐνστάσιν περὶ παραγραφῆς ταύτης τῶν ἐπιδίκων ἀπαιτήσεων στηριζομένων ἐπὶ τελεσιδικίων ἀποφάσεων, ψευδῶς ἡρμήνευσε τὴν διατάξιν τοῦ ἄρθρου 69 τοῦ Λογιστικοῦ Νόμου, καθ' ἣν πᾶν χρέος δημόσιον ἐν γένει ἄνευ διακρίσεως τινος παραγράφεται πρὸς ὄφελος τοῦ κράτους διὰ τῆς παρελεύσεως πενταετίας ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς χρήσεως, ἐὰν δὲν συντρέχωσιν οἱ ἐν αὐτῷ ἐξαιρετικοὶ λόγοι, οὓς δὲν δέχεται ὑφισταμένους τὸ ἐφετεῖον, ὡς ἐκ τούτου ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὑπόκειται εἰς ἀναίρεσιν, δυνάμει τῶν ἄρθρων 201 καὶ 807 § 7 τῆς Πολ. Δικονομίας.

ΠΟΙΝΙΚΗ

Ἀριθ. 147 (1906) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΑΤΟΣ

Συνθεδὶς ἐνόρκων. - γραφικὸν λάθος ἐν τῷ κυρίῳ ὀνόματι. - ζήτημα μετρίως ἀνγυ- δεως. - οὐκ αἰτιδις περὶ πλήρους.

Ἐπειδὴ, καθὰ βεβαιούται ἐκ τοῦ προσαγομένου πρακτικοῦ τῆς συνεδριάσεως, ἐφ' ἣ ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὁ γραμματεὺς τῆ παραγγε-

(*) Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου συζήτησιν, ὁ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελεὺς κ. Α. Τουβανόπουλος ἔλεξε τάδε :

«Πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως προτείνεται ὅτι οὐχὶ ὀρθῶς συνετέθη τὸ δικαστήριον τῶν ἐνόρκων, διότι ἐν τῇ κληρωτίδι ἐτέθη ὄνομα μὴ ἐνόρκου ἦτοι τοῦ «Ἀναστασίου Τ***» οὗτινος οὔτε ἐξεφωνήθη τὸ ὄνομα ἀφοῦ δὲν ἦτο ἐνόρκος. Ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἀνυπόστατος. Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως, ὁ γραμματεὺς ἀνέγνω τὸν κατάλογον τῶν τακτικῶν ἐνόρκων μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι καὶ ὁ Ἀπόστολος Τ***, ὅστις καὶ ἐκληρώθη πρὸς καταρτισμὸν τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐνόρκων. Καὶ σημειοῦται μὲν ἐν τῷ ἀντιγράφῳ τῶν πρακτικῶν ὅτι ἐκληρώθη ὡς ἐνόρκος ὁ Ἀναστάσιος Τ***, ὅστις δὲν περιλαμβάνεται ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ἐνόρκων, ἀλλὰ προφανῶς πρό-

λία του προέδρου εξεφώνησε τὰ ὀνόματα τῶν τακτικῶν ἐνόρκων, μὴ συμπληρωθέντος δὲ ἐκ τῶν παρόντων τούτων τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ τῶν 30 ἐνόρκων, καὶ πάλιν τῇ παραγγελίᾳ τοῦ προέδρου ὁ γραμματεὺς ἐκάλεσε κατ' ὄνομα καὶ κατὰ τὴν διὰ τῆς κληρώσεως τῶν ὀρισθεῖσαν τάξιν τοὺς κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 23 Μαΐου ἐ.ε. τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐν Ἀθῆναις Ἐφετῶν καὶ τῶν ἐν Λαμιά Συνέδρων κληρωθέντας ἀναπληρωτικούς ἐνόρκους, συμπληρωθέντος δὲ δι' αὐτῶν τοῦ ἀπαιτουμένου κατὰ νόμον ἀριθμοῦ τῶν 30 ἐνόρκων, ὁ πρόεδρος ἀφοῦ ἐθῆκεν ἐν τῇ κληρωτίδι τὰ ὀνόματα τῶν 30 παρόντων ἐνόρκων, ἤρξατο τῆς κληρώσεως ἐξάγων ἀνὰ ἓν ὄνομα κλπ., ἐκ τῶν βεβαιουμένων δὲ τούτων προκύπτει ὅτι ἐν τῇ κληρωτίδι ἐτέθησαν τὰ ὀνόματα 30 ἐνόρκων καὶ οὐχὶ 29, ὡς ἡμαρτημένως ἰσχυρίζεται ὁ ἀναιρεσίωθεν, καὶ ὅτι κατὰ γραφικὸν λάθος ἐσημειώθη τὸ ὄνομα ὡς ἐνόρκου τοῦ Ἀναστασίου Τ*** ἀντὶ τοῦ Ἀποστόλου Τ***, οὗτινος καὶ τὸ ὄνομα ἐξεφώνηθη καὶ ἐνόρκος ἦτον, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἐν λόγῳ πρακτικοῦ. Κατὰ ταῦτα, ὁρθῶς συνετέθη τὸ δικαστήριον τῶν ἐνόρκων.

Ἐπειδὴ, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν αὐτῶν πρακτικῶν, ὁ ἀναιρεσίωθεν δὲν ἐζήτησε νὰ τεθῇ ζήτημα πλήρους συγχύσεως, τὸ δὲ ζήτημα τῆς μετρίας συγχύσεως ἐθεσεν ὁ πρόεδρος, καθ' ὃ εἶχε δικαίωμα, θυνάμει τοῦ ἄρθρου 430 τῆς Ποιν. Δικονομίας, μὴ γενομένης δὲ ἀντιρρήσεως τινος καὶ μὴ ζητήσαντος τοῦ ἀναιρεσιζήσαντος νὰ τεθῇ ζήτημα πλήρους συγχύσεως, ὁρθῶς δὲν ἐτέθη τοῦτο.

καίτοι περὶ γραφικοῦ λάθους ἦτοι ἀντὶ νὰ γραφῇ τὸ κύριον ὄνομα «Ἀπόστολος» ἐσημειώθη ἐκ παραδρομῆς ἐν τῷ ἀντιγράφῳ τὸ ὄνομα «Ἀναστάσιος». Εἰς τὰ πρωτότυπα πρακτικὰ σημειοῦται τὸ πραγματικὸν ὄνομα «Ἀπόστολος», τοῦτο δὲ βεβαιοῦται ἐκ τοῦ προσαγομένου ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν, ὅπερ ἐλήθησάμεν ἀπὸ τὸν γραμματεῖα τῶν ἐφετῶν.

Ἄλλος λόγος ὅτι ἐνῶς ἡ ὑποἀσπίσις ἠτήσατο νὰ τεθῇ ζήτημα πλήρους συγχύσεως ἢ μετρίας τοιαύτης ἔδει νὰ τεθῶν ἁμφοτέρω καὶ οὐχὶ τὸ ἕτερον εἶναι ἀνυπόστατος, καθόσον, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν πρακτικῶν, ἡ ὑπεράσπισις δὲν ἐπρότεινε σαφῶς νὰ τεθῇ καὶ ζήτημα πλήρους συγχύσεως, οὕτε ἀντίρρησις τις ἐγένετο κατὰ τῶν τεθέντων τοῖς ἐνόρκοις ζητημάτων.

Ἄλλος λόγος ὅτι οὐχὶ ὁρθῶς ἐτέθη τὸ ζήτημα τῆς μετρίας συγχύσεως καὶ ἐπομένως ἐσφαλμένως ἐλύθη, διότι δὲν περιελήφθη ἐν αὐτῷ καὶ ἡ αἰτία, ἐνεκα τῆς ὁποίας περιέπεσεν ὁ κατηγορούμενος εἰς οὐσιώδη διατάραξιν τῆς λογικῆς ἐνεργείας εἶναι ἀνυπόστατος, καθόσον τὸ ζήτημα τῆς μετρίας συγχύσεως ἐλύθη καταφατικῶς, ἦτοι ὑπὲρ τοῦ κατηγορουμένου, ὅστις δὲν δύναται νὰ παραπονεθῇ διὰ τὴν τυχὸν παράλειψιν λέξεων ἐν αὐτῷ.

Ἄλλος λόγος ὅτι ἐσφαλμένως ἐλύθη τὸ ζήτημα τῆς ἀμύνης, διότι δὲν βεβαιοῦται ἐκ τῆς ἐτυμολογίας ὅτι ἡ βία καὶ ἡ παράνομος ἐπίθεσις κατὰ τοῦ κατηγορουμένου ἐπράχθη ὑπὸ τοῦ ἀναιρεθέντος, ἢ δὲ ἐν τῇ ἐτυμολογίᾳ λέξις «τοῦ παρόντος» εἶναι ἀκατάληπτος, εἶναι ἀνυπόστατος, καθόσον πρόκειται προφανῶς περὶ γραφικοῦ λάθους, ἀντὶ νὰ γραφῇ «παθόντος» ἢ γράφῃ «παρόντος» ὅπερ δὲν καθιστᾷ ἄκυρον τὴν ἐτυμολογίαν, ἀφοῦ αὕτη οὐδεμίαν ἀσάφειαν παρουσιάζει.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 1032 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

**Δίκη ἀρξαμένη. - ἑξακολοῦθονδς μέχρι πέ-
ρατος. - οὐ δυνατὴ νέα πρὸς. - αἰτησίς περὶ
πτωχεύσεως. - διατάξις ἀποδείξεων. - οὐ
δυνατὴ παραιτησίς καὶ ἐναρξίς νέας.**

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν νόμον (ἄρθρ. 475 Πολ. Δικονομίας), ἀπαξ ἀρξαμένη δίκη διαρκεῖ μέχρι τῆς καύσεως ἢ τῆς τελείας ἀποπερατώσεως αὐτῆς. Καὶ λόγος μὲν τῆς διατάξεως ταύτης, τὸ νὰ μὴ ἐνάγηται τις περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως ἐνώπιον πολλῶν δικαστηρίων, σκοπὸς δὲ ἰδιωτικοῦ συμφέροντος ἢ ἀποφυγὴ διπλῆς δαπάνης καὶ διπλῆς ὑπερασπίσεως· νόμιμος δὲ κατάργησις ἢ ἀποπεράτωσις τῆς δίκης γίνεται κατὰ τὸ ἐκόν. ἄρθρ. 476 Πολ. Δικ. § 7 καὶ δι' ἀποχῆς, ἦτοι διὰ παραιτήσεως, δι' ἧς ὁ διάδικος ἀφίσταται τῆς ἐκκρεμοῦς δίκης καθ' ὅλου ἢ ἐν μέρει, καὶ ἥτις προσηκόντως γενομένη, ἦτοι ἂν περὶ αὐτῆς συνταγῇ ἐγγράφον καὶ ὑπογραφῇ παρὰ τοῦ διαδίκου ἢ τοῦ εἰδικοῦ αὐτοῦ πληρεξουσίου, καὶ κοινοποιηθῇ τῷ ἀντιδίκῳ ἢ τῷ ἀντικλήτῳ αὐτοῦ, ἐκτὸς ἐὰν ἐνηργήθῃ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, ὁπότε καὶ συγχωρεῖται νὰ γίνῃ προφορικῶς, καὶ ἂν ἡ παραίτησις δὲν προσβάλλῃ κατὰ τὴν κυριαρχικὴν τοῦ δικαστηρίου κρίσιν, κεκτημένα τοῦ ἀντιδίκου τοῦ ἀφισταμένου δικαιώματα, ἀποτέλεσμα ἔχει ἡ πρὸς τὸν ἀφιστάμενον καθολικὴν ἢ μερικὴν ἀποπεράτωσιν τῆς δίκης, κατ' ἀκολουθίαν ἐν προκειμένῳ, ἀφοῦ ὁ ἐκκαλὼν Ν. Π*** διὰ τῆς ἀπὸ 15 Μαρτίου ἐ.ε. αἰτήσεως αὐτοῦ πρὸς τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, καὶ διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ λόγους ἠτήσατο, ὅπως ὁ ἐφεσίβλητος Ζ. Α*** κηρυχθῇ εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως, τὸ δὲ πρωτοδικεῖον τοῦτο διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1692 ἐ.ε. ἀποφάσεως αὐτοῦ διέταξε μαρτυρικὰς ἀποδείξεις, ὑποχρεώσαν τὸν αἰτούντα ἐκκαλοῦντα ν' ἀποδείξῃ ὅτι ὁ καθ' οὗ ἡ αἴτησις καὶ ἐφεσίβλητος Ζ. Α*** εἶναι ἔμπορος, καὶ ὅτι ἔπαυσε τὰς πληρωμὰς αὐτοῦ, ἡ ἀπὸ 10 Μαΐου ἐ.ε. αἰτήσις τοῦ αὐτοῦ ἐκκαλοῦντος ἐπὶ τῶν αὐτῶν, οἷα καὶ ἡ ἀπὸ 15 Μαρτίου ἐ.ε. προγενεστέρα αὐτοῦ, πραγματικῶν περιστάσεων ἐρειδομένη, καὶ ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ πρωτοδικείου εἰσαχθεῖσα, ἀπαράδεκτος κατὰ τὸν νόμον (ἄρθρ. 3475 Πολ. Δικονομίας) τῆς ἀπὸ 9 Μαΐου ἐ.ε. ἐγγράφου δηλώσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος Ν. Π***, προσηκόντως τὴν ἐπιούσαν κοινοποιηθείσης τῷ ἐφεσίβλητῳ, καὶ δι' ἧς δηλοῖ ὅτι παραιτεῖται τῆς προγενεστεράς αὐτοῦ αἰτήσεως, ἐφ' ἧς ἐξεδέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1692 ἐ.ε. προδικαστικὴ ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθῆναις Πρωτοδικῶν προσφερόμενος εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων καὶ τελῶν, οὐδὲν ἐννομον ἀποτέλεσμα δυναμένης νὰ ἔχῃ, ἅτε τοῦ καθ' οὗ ἡ αἴτησις ἐφεσίβλητος ἀποκτήσαντος δικαίωμα ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1692 ἐ.ε. ἀποφάσεως ἀπορρέον, ἵνα κατ' ἀνταπόδειξιν παραστήσῃ ὅτι δὲν ἔπαυσε τὰς πληρωμὰς αὐτοῦ, ἢ ὅτι ἔχει εὐλογον οἰτίαν ἀποποιήσεως τῆς πληρωμῆς, καθ' ἃ βασίμως ὁ ἐφεσίβλητος ἰσχυρίζεται, ἡ τοιαύτη παραίτησις τῆς προγενεστεράς ἀπὸ 14 Μαρτίου ἐ.ε. αἰτήσεως τοῦ

έκκαλούντος, καί κατά την κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, προσβάλλει τὰ ὀρισθέντα κεκτημένα δικαιώματα τοῦ ἀντιδίκου τοῦ ἀφισταμένου, καί ἡ τοιαύτη οὐδέν ἐννομον ἀποτελεσμα εἶχει. Κατ' ἀκολουθίαν ὁρθῶς τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως αὐτοῦ, καί διὰ τὰς ἐν αὐτῇ ὁρθὰς καί νομίμους σκέψεις, ἃς καί τὸ ἐφετεῖον καθ' ὁλοκληρίαν ὡς τοιαύτας ἀποδέχεται, ἀπέρριψεν ὡς ἀπαράδεκτον τὴν ἀπὸ 10 Μαΐου ἐ. ἔ. αἴτησιν τοῦ ἐκκαλούντος (*).

Ἀριθ. 1033 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀγωγή ἐξ ἐταιρίας περὶ διανομῆς. - χρόνος ἐναδίκδεως. - χρόνος κρίσεως κτήσεως δικαιώματος.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐκτίθενται τὰ πραγματικά περιστατικά ἐν τῷ δικηγόρῳ τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1904 ἀγωγῆς, αὕτη φέρει τὰ στοιχεῖα τῆς ἐκ τῆς ἐταιρίας ἀγωγῆς (pro socio), πρὸς ἀπαίτησιν τοῦ ἐκάστῳ τῶν συνεταίρων ἐπιβάλλοντος, ἥ ἔνεστι καί ἡ περὶ λογισθίας, καθ' ὅσον ὁμῶς ἡ ἀγωγή αὕτη χωρεῖ μόνον μετὰ τὴν λύσιν τῆς ἐταιρίας, διότι τότε μόνον καθίσταται γνωστὸν τὸ ἐπιβάλλον ἐκάστῳ ἐκ τῆς ἐνηρηγτικῆς περιουσίας τῆς ἐταιρίας, ἐν προκειμένῳ δὲ, καθ' ἃ διὰ τῆς ἀγωγῆς ὁμολογεῖται, τῆς μεταξὺ ἐνάγοντος καὶ ἐναγομένου συστάσεως ἀπὸ 17 Δεκεμβρίου 1903 καὶ ἐν Πειραιεῖ ἐδρευούσης ἐταιρίας πρὸς κοπὴν, συσκευὴν καπνοῦ καὶ τουρπεκίου διαφόρων καπνοπωλῶν Πειραιῶς καὶ ἄλλων διὰ μηχανημάτων τοποθετημένων ἐν τῷ αὐτῷ δημοσίῳ καπνοκοπηρίῳ, ἡ διάρκεια ὠρίσθη μέχρι τῆς 1 Φεβρουαρίου 1906, ἀφ' ἐτέρου δ' ὁ ἐνάγων οὐδέως ἰσχυρίζεται ὅτι ἡ ἐταιρία ἐλύθη πρὸ τῆς συνομολογηθείσης προθεσμίας ἢ ὅτι διὰ τοῦ ἐταιρικοῦ ἐγγράφου συνεισηχθέντος νὰ γίνηται ἡ διανομὴ τῶν ἐταιρικῶν κερδῶν καὶ πρὸ τῆς λήξεως ταύτης καὶ δὴ κατὰ τὴν χρονικὰ σημεῖα ὁρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ὑπ' ἀριθ. 1222 π. ἔ. ἀποφάσεως αὐτοῦ καὶ διὰ τὰς ἐν αὐτῇ ὁρθὰς καὶ νομίμους σκέψεις, ἃς καί τὸ ἐφετεῖον καθ' ὁλοκληρίαν ὡς τοιαύτας ἀποδέχεται, ἀπέρριψε τὴν ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγήν ὡς ἀπαράδεκτον, ὡς μὴ ἐρείδον ἐπὶ κεκτημένου δικαιώματος, ἥτοι μὴ προϋπαρχουσῶν παρὰ τῷ ἐνάγοντι τῶν προϋποθέσεων ἐκείνων, ὧν δυνάμει δικαιοῦται νὰ ὀνομάσῃ ἴδιον τὸ δικαίωμα, καθ' ἃ κελεύει καὶ τὸ ἄρθρ. 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἀπαράδεκτως δὲ ἤδη διατείνεται ὁ ἐκκαλὼν ἐνάγων ὅτι νῦν τὸ δικαίωμά του εἶνε κεκτημένον ὡς συμπληρωθείσης τῆς προθεσμίας ὑπ' ἣν ἡ ἐταιρεία συνέστη, καὶ ἐπελθούσης ἤδη

(*) Ὁρθὴ ἡ ἐρμηνεία τοῦ ἀδυνάτου τῆς ἐπιχειρήσεως νέας δίκης πρὸ τοῦ πέρατος τῆς ἤδη ἐπιχειρηθείσης, ἀλλ' ἀπολύτως ἐσφαλμένη ἡ ἐφαρμογὴ ἐν τῇ δεδομένῃ περιστάσει. Αὐτὸ τὸ ἐκ τῆς προδικαστικῆς ἀποφάσεως κεκτημένον δικαίωμα τοῦ ἀποδείξει τὴν μὴ παῦσιν τῶν πληρωμῶν εἶναι ἀσύλληπτον, διότι δὲν ἐξηγεῖται κατὰ τινὰ τρόπον θὰ ἐστερεῖτο αὐτοῦ κατὰ τὴν νέαν δίκην.

τῆς λύσεως αὐτῆς, διότι κατὰ τὸν νόμον τὸ πρόωρον τῆς ἀγωγῆς ἐπὶ ἀπαιτήσεων ὑπὸ προθεσμίαν ἢ αἵρεσιν, οὐχὶ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀγωγῆς, ἀλλὰ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδικάσεως αὐτῆς ὑπὸ τοῦ πρωτοδίκου δικαστοῦ κρίνεται, καθόσον γενικῶς ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ ἁρθροῦ 1 Πολ. Δικονομίας ὅτι αἱ δίκαι γίνονται περὶ ἀποκτηθέντων ἤδη δικαίων, δὲν προσδιορίζεται συγχρόνως καὶ τὴν χρόνον τῆς ἀπαιτήσεως ἐφείλει νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψει ὁ δικαστής· ἀλλὰ τοιοῦτον ἰσχυρισμὸν ὁ ἐκκαλὼν ἐνάγων, ὅτι πρωτοδίκως ἦν κεκτημένον τὸ δικαίωμα αὐτοῦ, οὔτε προέβαλε οὔτε προβάλλει· κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἐφεσις τοῦ ἐνάγοντος ὡς πάντη ἀβάσιμος ἀπορριπτεῖα (*).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Ἀριθ. 609 (1905) (**)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀγοραπωλησία. - μὴ μεταβιβάσις κυριότητος διὰ μὴ καταβολὴν τιμήματος. - προβολὴ βεβαιώσεως καταβολῆς ὡς εἰκονικῆς.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰς ἐπὶ πωλήσεως διατάξεις τῶν νόμων, πρὸς κοτάρτισιν τοῦ συναλλάγματος τούτου ἀπαιτεῖται ὑπαρξίς τιμήματος, ὁ δὲ ἐκκαλὼν ἰσχυ-

(*) Τὰ περὶ τούτου ἀμφιβάλλονται καὶ δύσκολον εἶναι νὰ δεγθῇ τις ὅτι θὰ ἐπέλθῃ ὁμοφωνία προβλ. 235 Α. 809, 703 Ε. σελ. 19, 637 καὶ 656 XV.

(**) Ἡ πρωτόδικος 937 (1904) Πατρῶν, ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ πρωτοδίκου κ. Κ. Παλαδοπούλου ἔχει ὡδε:

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰς περὶ ἐταιριῶν τῆς διαλυσεως αὐτῶν κρατούσας ἀρχὰς τοῦ δικαίου ἐπελθούσης διαλυσεως τῆς ἐταιρίας, ἅπαντα ἡ ἐταιρικὴ περιουσία καθίσταται κοινὴ μεταξὺ τῶν συνεταίρων. Οὐδενὸς δ' ὑποχρεομένου νὰ μένῃ ἐν τῇ ἀδιαιρετότητι, ἕκαστος αὐτῶν δικαιοῦται νὰ προκαλέσῃ διανομὴν ὅπως λάβῃ τὸ ἐπιβάλλον αὐτῷ, ἀλλ' ἡ περὶ διαιρέσεως κοινού τὰ σωματικά διαιρεῖ, ἐπομένως αἱ ἀπαιτήσεις εἶναι μὲν καὶ αὐταὶ διαιρεταὶ πλὴν διεπόμεναι ὑπὸ ἰδιαζόντων κανόνων, δὲν δύνανται νὰ καταστῶσιν ἀντικείμενον τῆς περὶ διανομῆς ἀγωγῆς.

Ἐπειδὴ ἡ ἐνάγουσα πρὸς ἀπόδειξιν τῆς βάσεως ταύτης τῆς ἀγωγῆς τῆς ἐπικαλεῖται μὲν τὰ ἐταιρικά τῶν ἐναγομένων βιβλία ὡς καὶ τὴν ἀπὸ 20 Μαΐου 1902 ἐκθεσιν τῶν διαιτητῶν, διορισθέντων ὑπὸ τῶν διαδίκων πρὸς ἐξώδικον λύσιν τῶν ἐταιρικῶν διαφορῶν τῶν, προσάγει δὲ ταῦτα σεσημασμένα διὰ 50 λέπτου κινήτου ἐπισήματος, ἀλλὰ τὸ μὲν βιβλίον, καίτοι ἀτάκτως συνεταγμένον, ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἀποδεικτικὸν μέσον κατὰ τὰ ἄρθρ. 13 Ἐμπορ. Νόμ. καὶ 254 καὶ 415 Πολ. Δικονομίας, ἀλλ' ἀφοῦ εἶναι ἀτελῶς σεσημασμένον στερεῖται, κατὰ τὸ ἄρθρον 54 τοῦ περὶ Χαρτοσήμου Νόμου, πάσης ἀποδεικτικῆς ἰσχύος καὶ δὲν δύναται οὔτε ὡς τεκμήριον νὰ χρησιμεύσῃ (Κροκιδᾶ I § 830 σημ. 1), ἡ δὲ τῶν διαιτητῶν ἀπόφασις, ἐν ἣ μνεία γίνεται ὅτι ἡ ἐνάγουσα φαίνεται πιστωμένη εἰς τὰ ἐταιρικά βιβλία, ἕτινα οὗτοι ἔλαβον ὑπ' ὄψει διὰ καταθέσεις τῆς μέχρι τῶν τότε τόκων διὰ δρ. 8138,30 δὲν ἀποδεικνύει ἐντελῶς τὸ ἀποδεικτέον θέμα, ἐν τούτοις καθιστᾷ πιθανὸν τὸ προτεινόμενον καὶ δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἀρχὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως, συνωδᾷ τῷ ἁρθρῳ 305 Πολ. Δικονομίας.

ρίσθη, ότι παρά της έφρεσιβλήτου δέν κατεβλήθη τίμημα διά τὸ μεταβιβάσθην αὐτῇ μερίδιον ἐπὶ τῆς πωληθείσης αὐτῇ οἰκίας παρὰ τῆς μητρὸς τοῦ ἐκκαλούντος καὶ εἰκονικῶς ἐν τῷ πωλητηρίῳ συμβολαίῳ ἀναφέρεται ὅτι κατεβλήθη παρ' αὐτῆς (έφρεσιβλήτου) τίμημα ἐκ δρ. 10,000 διά τὴν ἀγορὰν τοῦ ἀκινήτου, ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει ἔδει νὰ διαταχθῇ ἀποδείξις περὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου (ἀμφισβητουμένου) τοῦ ἐκκαλοῦντος περὶ εἰκονικότητος τοῦ συμβολαίου. Ἀλλὰ τὸ Πρωτοδικεῖον Πατρῶν ἐσφαλμένως ἐδέχθη ὅτι ἡ τοιαύτη πρᾶξις τῆς εἰκονικότητος (ἀνθεωρηθῇ τοιαύτη) περὶ καταβολῆς τιμήματος, ἀποτελεῖ δωρεάν μὴ ἀπαγορευομένην, ἐνῷ τοιαύτη δέν τεκμαίρεται κατὰ τὸν νόμον, ἀλλ' ἔδει ὡς ἐρρέθη ἐν τῷ συμβολαίῳ (πωλητηρίῳ) νὰ δηλοῦται ὡς πρᾶξις τοιαύτη (δωρήσεως) πρὸς μεταβίβασιν τῆς κυριότητος τοῦ πωληθέντος.

νομίας, καθ' ὃ ἀρχὴν ἐγγράφου ἀποδείξεως ἀποτελεῖ πᾶν ἔγγραφον κατ' ἀποδεικτικὸν τύπον συνταγμένον ὅστις ποτ' ἂν ᾖ ὁ ἐκδότης αὐτοῦ, ἀρκεῖ ν' ἀποδεικνύῃ τὸ τὴν βᾶσιν τῆς πιθανότητος ἀπαρτίζον γεγὸς. Ἐντεῦθεν ἄρα ἔπεται ὅτι, συντρεχούσης ἐγγράφου ἀποδείξεως, ἐπιτραπτόν ἐστὶ τῇ ἐναγούσῃ καὶ τὸ μέσον τῶν μαρτύρων πρὸς ἀπόδειξιν τῆς βᾶσεως τῆς ἀγωγῆς τῆς,

Ἄπειδὴ ὁ ἐναγόμενος προβάλλει εἰς συμψηφισμὸν τὰς ἐξῆς ἀνταπαίτησεις, ἃς διατείνεται ὅτι ἔχει κατὰ τῆς ἐναγούσης: ἀπαίτησιν ἐκ δραγ. 50,400 ὀφειλομένων ἐκ διατροφῆς αὐτῆς καὶ τῶν τέκνων τῆς· ἀπαίτησιν πηγάζουσαν ἐκ τοῦ 1212 (1902) πωλητηρίου συμβολαίου, δι' οὗ ἡ μήτηρ των τὸ μερίδιόν τῆς ὡς ἀπόρου καὶ ἀπορίκου χήρας ἐπὶ τοῦ 1/4 τῆς πατρικῆς οἰκίας μεταβίβασαν αὐτῇ εἰκονικῶς, ἄλλως τε ὀφείλεται τὸ τίμημα, διότι εἰκονικῶς μνημονεύεται τοῦτο, ἐνῷ οὐδὲν ἀπολύτως κατεβλήθη· ἀπαίτησιν ἐκ δραγ. 15,300 προερχομένην ἐξ ἐνοικίων, ἅτινα δέν πληροῖται αὕτη, κατοικοῦσα ἐπὶ τόσα ἔτη ἐν τῇ πατρικῇ οἰκίᾳ.

Ἄπειδὴ κατὰ νόμον Βασίλ. (17.1) θέμα 27 § 1 τὰ πρὸς διατροφὴν στενῶν συγγενῶν δαπανηθέντα θεωροῦνται κατὰ τεκμήριον ὡς ἐκ στοργῆς καὶ συγγενικῆς ἐλευθεριότητος γενόμενα ἐπομένως ἐφ' ὅσον ἐν προκειμένῳ δέν ἰσχυρίζεται ὁ ἐναγόμενος ὅτι τὰ πρὸς διατροφὴν τῆς ἐναγούσης ἀδείφῃς του καὶ ἀνεψιῶν του δαπανηθέντα καταβάλλοντο ἐκάστοτε ἐπὶ σκοπῷ ἀναλήψεως, δέν δύναται ἡδὲ ν' ἀπαιτήσῃ ταῦτα (Ἀρ. Πάγου 77 τοῦ 58).

Ἄπειδὴ ἡ εἰκονικότης τοῦ προμνησθέντος πωλητηρίου συμβολαίου 1242, ἐφ' ὅσον μὲν ἀναφέρεται εἰς τὴν σύμβασιν ἐν γένει, αὕτη θεωρεῖται ὡς μὴ γεννημένη, ὅτε ἀντικείμενον παροχῆς ἐστὶ ἀκίνητον, ἀλλ' ἀνόμοιαι ἀπαιτήσεις δέν δύναται νὰ συμψηφισθῶσιν, ἐφ' ὅσον δ' ἀναφέρεται εἰς τὸ τίμημα ἀποτελεῖ δωρεάν, ἥτοι μὴ ἀντικείμενη εἰς ἀπαγορευτικὴν ἵνα διάταξιν τοῦ νόμου ἔγκυρος καὶ ἰσχυρὰ ἐστὶν (Παππαρ. Ἐνοχ. II § 11).

Ἄπειδὴ ἡ τῶν ἐνοικίων ἀνταπαίτησις δέν στηρίζεται εἰς τὸν νόμον, καθ' ὅσον προκειμένου περὶ κτήματος κοινοῦ (ἥτοι πατρικῆς οἰκίας), ἡδύνατο ἡ ἐνάγουσα νὰ ποιῆται καὶ ἀποκλειστικὴν χορῇσιν αὐτοῦ, ἀφοῦ ὁ ἐναγόμενος δέν ἰσχυρίζεται οὔτε ὅτι ἐπὶ τόσα ἔτη (ἀπὸ τοῦ 1887) ἀντέλεξεν (ὅτε τεκμαίρεται συναινεσάς) οὔτε ὅτι ἡτήσατο καὶ οὗτος νὰ ποιήσῃται χορῇσιν αὐτοῦ καὶ παρεκχώρησεν παρ' αὐτῆς (Ἀρ. Πάγου 387 τοῦ 94)».

Ἀριθ. 814 (1905) (')

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφίτης κ. Γ. ΒΕΡΡΟΙΟΠΟΥΛΟΣ
Δανεισμὸς εἰκονικὸς ἢ παράνομος ὑπὸ ἡγουμενοσυμβουλίου. - παράλειψις ἐνεργείας ἐνδίκων μέσων δόλῳ. - δάνειον Μονῆς. - ὄροι ἐγκύρου. - μεταγενεστέρα ἐγκρισις. - πραγματικὴ δαπάνη χρεῖαις Μονῆς ἀδύμνητος. - ἐπὶ κλησὶς ἐθίμων.

Ἐπειδὴ ἡ ἐν λόγῳ ἀγωγή βάσιν ἔχει οὐ μόνον τὴν ἐκ δόλου καὶ συμπαίγνιας τῶν ἐναγομένων συμβούλων μετὰ τοῦ δανειστοῦ τῆς Μονῆς Λαύρας συνομολόγησιν εἰκονικοῦ δανείου πρὸς βλάβην τῶν συμφερόντων τῆς ἐναγούσης Μονῆς, μὴ λαβούσης τοιοῦτον δάνειον, ὡς καὶ τὴν παρὰ νόμον σύναψιν αὐτοῦ, ἄνευ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ἀπαιτουμένων νομίμων διατυπώσεων πρὸς τοῦτο, ἥτοι τῆς ἀδείας τῆς προϊσταμένης διοικητικῆς ἀρχῆς ἐνεργησάντων

(*) Ἡ πρωτόδικος 257 (1905) Πρωτ. Πατρῶν, ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ πρωτοδίκου κ. Κ. Α. Παπαδοπούλου, ἔχει φῶς :

Ἐπειδὴ ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς ταύτης, δι' αὐτῆς ἡ ἐνάγουσα αἰτεῖται ἀποζημιώσεις παρὰ τῶν ἐναγομένων, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἀπὸ τελούντες οὗτοι τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον αὐτῆς κατὰ τὸ ἔτος 1900 καὶ ἐντεῦθεν, παρέλειψαν εἶτε ἐκ δόλου εἶτε ἐξ ἀμελείας νὰ προσβάλωσι διὰ τῶν νομίμων ἐνδίκων μέσων τὴν κατὰ τῆς Μονῆς ἐκδοθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 1509 (1901) ἐρήμην ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, καταστᾶσαν οὕτω ὀριστικὴν καὶ τελεσίδικον, ἐνῷ ἡ δι' αὐτῆς ἐπιδικασθεῖσα ἀγωγή τοῦ Σαραφείμ Α*** περὶ πληρωμῆς δρ. 6650. προερχομένων δῆθεν ἐκ δανείου ἣν προφανῶς ἄδικος καὶ παράνομος, καθόσον τὸ εἰρημένον δάνειον οὐ μόνον εἰκονικῶς καὶ ἐκ συμπαίγνιας ἐγένετο πρὸς βλάβην τῶν συμφερόντων τῆς Μονῆς, μὴδὲν λαβούσης, ἀλλὰ καὶ ἄκυρον ἦτο, μὴ προσηγηθείσης κατὰ τὴν ὑπὸ τῶν ἐναγομένων σύναψιν αὐτοῦ, τῆς πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένης ἀδείας τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργείου. Τοιαύτη δ' οὔσα ἡ εἰρημένη ἀγωγή νόμιμον ἔρεισμα ἔχει ἀφ' ἐνὸς μὲν τὰς περὶ ἀποζημιώσεως γενικὰς διατάξεις, καθ' ἃς οἱ ἐκ δόλου ἢ ἀμελείας ἐπενεγκόντες τινὰ ζημίαν εὐθύνονται εἰς ὀλόκληρον ἑκάστος πρὸς ἀνθρώπιν αὐτῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸ ἀριθ. 755 Πολ. Δικονομίας, καθ' ὃ τὰ νομικὰ πρόσωπα ἔχουσι δικαίωμα ἀνταγωγῆς κατὰ τῶν νομίμων αὐτῶν ἀντιπροσώπων, ἐὰν δειξῶσιν ὅτι προφανῶς ἄδικον ἀπόφασιν δέν ἐξεκάλεσαν οὗτοι.

Ἐπειδὴ ἡ περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς ἐνστάσις τῶν ἐναγομένων, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὑπογράψαντες, ὄντων τῶν Ἡγουμενοσυμβούλων εἰς λογοδοσίαν, δέν δύναται νὰ κινηθῇ κατ' αὐτῶν ἀγωγή πρὶν ἢ ἐξελεχθῇ ὁ ἀπολογισμὸς των καὶ καταλογισθῇ εἰς ταῦτα πόσόν τι, ἀναρμοδίῳ ὄντων τῶν τακτικῶν δικαστηρίων νὰ ἐπιληφθῶσι τοῦ ἐλέγχου τῆς διαχειρίσεως των, ἀπορριπτέα κρίνεται, καθόσον διὰ τῆς προκειμένης ἀγωγῆς δέν σκοπεῖται ὁ ἐλεγχος τῆς διαχείρισεως καὶ ἡ ὑποχρέωσις τούτων εἰς καταβολὴν ὀρισμένου καταλοίπου, ἵνα ἐξετασθῇ τὸ βάσιμον ἢ μὴ τῆς προτεινομένης ἐνστάσεως, ἀλλ' ἡ πρὸς ἀποζημιώσιν ὑποχρεώσεις αὐτῶν ὡς παρὰ τὸν νόμον συνομολογησάντων δάνεια εἰς βάρος τῆς Μονῆς καὶ ἐκ δόλου ἢ ἀμελείας παραλειψάντων τὴν ἐνάσκησιν τῶν νομίμων ἐνδίκων μέσων κατὰ τῆς ταῦτα ἐπιδικασάσης ἀποφάσεως, τοῦδ' ὅπερ ἀνάγεται προδήλως εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ἔ-

τῶν ἐναγομένων ὡς ἀντιπροσώπων τῆς Μονῆς, ἐξῶν κατὰ νόμον κατὰ τὰς γενικὰς περὶ ἀποζημιώσεως διατάξεις τίκεται ὑπὲρ αὐτῆς δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατ' αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐκ δόλου καὶ ἀμελείας παραλείψιν τῶν ἐναγομένων τούτων (ἡγουμενοσυμβούλων) νὰ ἐνασκήσωσι τὸ τῆς ἀνακοπῆς καὶ ἐφέσεως ἐνδίκον μέσον κατὰ τῆς ἐν λόγῳ 1509 ἐρήμην ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ δανείου, ἥτις καὶ διὰ τοῦτο κατέστη καὶ τελεσιδικίας, προφανῶς ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ ἀρθρ. 755 Πολ. Δικ., ὡς ἔρῳθς δέχεται καὶ τὸ Πρωτοδικεῖον Πατρῶν. Διότι καὶ ἡ Μονὴ νομικὸν πρόσωπον εἶνε καὶ οἱ ἐναγόμενοι καλοῦνται ἐπὶ ἀποζημιώσεως ὡς νόμιμοι αὐτῆς ἀντιπρόσωποι, μὴ ἐνεργήσαντες, ἢν ιδιότητά των συνομολογοῦσι, ὡς δ' ἐξάγεται ἐκ τῆς ἐρῳθῆς τοῦ ῥηθέντος ἀρθροῦ ἐρμηνείας, ἀκριβῶς διὰ τούτου

στῶ καὶ ἂν ἡ λογοδοσία αὐτῶν ἤθελεν ἐγκριθῇ ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς κατὰ τὰ κατωτέρω ἐκτεθησόμενα.

«Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ ἀπὸ 28^{ου} οὐλίου 1858 Β. Διατάγματος περὶ κανονισμοῦ τῶν Μοναστηρίων, ἰσχύον νόμου ἐπὶ ἔχοντος ὡς ἐκδοθέντος κατὰ νομοθετικὴν ἐπίτρεψιν δυνάμει τοῦ ἀρθρ. 2 ἐδ. 4 — α' τοῦ ἀπὸ 3[15] Ἀπριλίου 1833 Διατάγματος περὶ σχηματισμοῦ καὶ ἀρμοδιότητος τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματείας καὶ τοῦ ἀρθρ. 14 καὶ 17 τοῦ ἀπὸ 5 Δεκεμβρίου 1845 ἐτέρου Διατάγματος περὶ καθηκόντων τῶν Νομαρχῶν, ἐξάγεται ὅτι εἰς τὰ μοναστηριακὰ συμβούλια ἀπηγορεύθη τελείως τὸ δανεισθῆαι εἰς βάρος τῆς Μονῆς, ἐκτὸς ἐὰν τὰ μαινοῦ τοῦ μοναστηρίου στερεῖται ἀποδεδειγμένως τῶν ἀναγκαίων χρηματικῶν μέσων διὰ καλλιέργειαν ἢ ἀλλήν ῥητὴν βελτίωσιν τῶν κτημάτων ἢ δι' ἑκτακτον τινὰ ἐπείγουσαν καὶ προσωπὴν γρεῖαν μοναστηριακὴν, ὅτε τὸ συμβούλιον θέλει ἀναφθεῖσθαι διὰ τὸ οἰκείου ἐπισκόπου πρὸς τὸν ἀρμόδιον Νομάρχην καὶ ζητεῖ τὴν ἄδειαν, ἐξηγούν ὅλας τοῦ δανείου τὰς αἰτίας καὶ ὁρίζον πρὸ πάντων τὸν τρόπον καὶ τὸν χρόνον τῆς ἀποτίσεως αὐτοῦ, ὃ δὲ Νομάρχης ἂν μετὰ ἐξέτασιν κρίνῃ εὐλογον τὴν αἴτησιν θέλει ἀναφθεῖσθαι πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἐξοιτούμενος τὴν περὶ τῆς ἐπικυρώσεως τοῦ δανείου ἄδειαν, ἄλλως ἢ περὶ δανείου συμφωνία θέλει λογιεσθῆαι εἰς βάρος ἀτομικῶν τῶν δανεισαμένων καὶ τὸ μοναστήριον μένει ἀκαταζήτητον. Ἐν προκειμένῳ ὅθεν, ἀφοῦ καὶ παρὰ τῶν ἐναγομένων ῥητῶς συνομολογεῖται ὅτι τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερόμενα τμηματικὰ δάνεια συνομολογήθησαν παρ' αὐτῶν χάριν τῆς καλλιέργειας τῶν κτημάτων τῆς Μονῆς, ἅτε μὴ ὑπάρχοντος ἐν τῷ ταμείῳ αὐτῆς ἐπαρκούς πρὸς τοῦτο ἀποθεματικοῦ, ἔδει πρὸ τῆς συνάψεως αὐτῶν νὰ αἰτηθῇ, ἡ ἄδεια τῆς ἀνωτέρας δικαστικῆς ἀρχῆς. Καὶ νὰ μὴ ἰσχυρίζονται οὗτοι ὅτι ἡ ἐκδοσις τοιαύτης ἄδειας ὄντως προηγήθη, πλὴν ὃ τοιοῦτος ἰσχυρισμὸς οὕτως αἰτελὸς ὑποβαλλόμενος, ἀπορριπτέος καθίσταται ὡς ἀόριστος καὶ ἀνεπίδεκτος δικαστ. ἐκτιμῆσεως, μὴ καθοριζομένου οὔτε τοῦ χρόνου κατ' ὃν αὐτὴ ἐξεδόθη δι' ἑν ἑκάστου τῶν πολλῶν τούτων δανείων, οὔτε τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ἐγγράφου, οὔτε τοῦ ὀνόματος τῆς ἐκδούσης ταύτης ἀρχῆς, ἔνα κρίνῃ τὸ δικαστήριον περὶ τῆς κατὰ νόμον ἀρμοδιότητος αὐτῆς. Κατὰ συνέπειαν, μὴ ὑφισταμένης ἄδειας, ἄκυρα τὰ τοιαῦτα δάνεια λογίζονται, ἔστω καὶ ἂν ἐπὶ ἡλθεν ἐγκρίσις αὐτῶν ἐκ τῶν ὑστέρων διὰ τῶν ὑπὸ τῶν ἐναγομένων ἐπικαλουμένων, ἀλλὰ μὴ δαμῶς προσαγομέ-

ὁ νομοθέτης προστατεύει τὰ τοιαῦτα πρόσωπα ἀπέναντι τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων των, παραλείψαντων τὸ ὅποῖον ἐπεβάλετο αὐτοῖς ὡς ἀντιπροσώποις καθῆκον καὶ διὰ τοῦτο καθιερωτὶ δικαίωμα ἀναγωγῆς τούτων δηλ. δικαίωμα ἀποζημιώσεως τῶν ἀντιπροσωπευομένων κατὰ τῶν ἀντιπροσώπων των τούτων, ἐφ' ὅσον ἐζημιώθησαν ταῦτα ἐκ τῆς ῥηθείσης ἐκ δόλου ἢ ἀμελείας παραλείψεως των.

Ἐπειδὴ τοιαύτην ἐχούσης βάσιν ὡς ἐρῳθῆ τῆς ἐν λόγῳ ἀγωγῆς καὶ μὴ προκειμένου περὶ ἐλέγχου τῆς διαχειρίσεως τῶν ἐναγομένων ἡγουμενοσυμβούλων ἢ περὶ ὑποχρεώσεως αὐτῶν εἰς καταβολὴν προερχομένου ἐκ τῆς διαχειρίσεως των, ἥς ὁ ἐλεγχος ὑπάγεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, ὡς ὑποχρεῶν κατὰ τὰ κανονισμένα εἰς λογοδοσίαν ἐνώπιον αὐτῆς, οὐδεμίαν ἔχει θέσιν

νῶν ἀπολογισμῶν, καθόσον τῆς πρὸς σύναψιν τῶν εἰρημένων δανείων ἄδειας, ἀποτελούσης στοιχείον συστατικὸν τῆς συμβάσεως, ἢ ἑλλείψει αὐτῆς καθιστᾷ ταύτην ἀνύπαρκτον καὶ συνεπῶς ἀπολύτως ἄκυρον, μὴ δυναμένην διὰ τῆς ἐγκρίσεως νὰ θεραπευθῇ, διότι τὸ ἄκυρον καὶ μὴ ὄν χρήζει οὐχὶ συμπληρώσεως καὶ τελειοποιήσεως, ἀλλὰ πλήρους καταρτίσεως καὶ παραγωγῆς (Ἐφ. Ἀθην. 2118 τοῦ 94 καὶ 55 τοῦ 99 ἐν Θεσιδ. V. 632 καὶ X. 441).

Ἐπειδὴ ὁ τῶν ἐναγομένων ἰσχυρισμὸς ὅτι τὰ ληφθέντα δάνεια ἐγρησιμοποιήθησαν εἰς ἀνάγκας τῆς Μονῆς, κατ' οὐδὲν ἀπαλλάσσει αὐτοὺς τῆς ἀτομικῆς εὐθύνης, καθόσον καὶ μὴ κατὰ τὴν Νεαράν 120 κεφ. 3^{ου} § 3 τοῦ Ἰουστινιανοῦ τὸ παρὰ τοῦ διαχειριστοῦ ληφθέν δάνειον δὲν καθίσταται ὑποχρεωτικὸν διὰ τοὺς εὐαγεῖς οἰκούς, εἰμὴ μόνον ἂν ἀποδειχθῇ ὅτι τὰ δανεισθέντα κατηναλώθησαν εἰς ἀνάγκας αὐτῶν, πλὴν ἡ διάταξις αὕτη ἀντικειμένη εἰς τὸ ἀρθρ. 10 τοῦ προμνηθέντος Β. Διατάγματος, ὅπερ ῥητῶς τὰ παρὰ τὰς νομίμους διατυπώσεις συνομολογούμενα δάνεια καταλογίζει εἰς βίρος ἀτομικῶν τῶν δανεισαμένων, θεωρεῖται καταργηθεῖσα, οὐ ἔνεκεν καὶ ἀλλῆθες ἂν ὑποτεθῇ τὸ λεγόμενον ὅτι αἱ ἀνάγκαι, δι' ἃς ταῦτα ἐλήφθησαν, προεβλέποντο ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῆς Μονῆς, οὐδαμῶς αὕτη εὐθύνεται, ἀφοῦ τὸ ἀνωτέρω ἀρθρ. σαφῶς καθορίζει ὅτι τὸ Μοναστήριον μένει ἀκαταζήτητον (Ἀρ. Πάγου 97 τοῦ 1902). Ἐκ τοῦ αὐτοῦ δὲ λόγου οὔτε αἱ περὶ διοικησεως ἀλλοτριῶν διατάξεις οὔτε αἱ περὶ ὠφελείας τοιαῦται δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἐν προκειμένῳ, διότι ἐκτὸς τοῦ ὅτι τὰ παρὰ τὴν ῥητὴν ἀπαγόρευσιν γινόμενα οὐδαμῶς ὑπὸ τοῦ νόμου ἀναγνωρίζονται (Ν. 24 Βασιλ. (17.2) καὶ 24 Κωδ. (2.19) ἔστω καὶ ἂν δι' αὐτῶν ἐπὶ ἡλθε βελτίωσις, οὐχ' ἦτον προκειμένου περὶ περιουσίας ἥς ἡ διαχείρισις ὑποβάλλεται εἰς ὠρισμένας διατυπώσεις καὶ δι' τοιαύτας, αἵτινες δημόσιον ἐξυπηρετοῦσι σκοπὸν (Ἐφ. Ναυπλ. 973 τοῦ 1900) πᾶσα αὐτόδουλος ἐκάστου ἀνάμειξις εἰς τὰ τῆς περιουσίας ταύτης, μὴ περιβεβλημένη διὰ τῶν νομίμων διατυπώσεων, οὐδὲν ἐννομον συνεπάγεται ἀποτέλεσμα.

Ἐπειδὴ κατὰ ταῦτα ἄκυρων ὄντων τῶν εἰρημένων δανείων, ὡς μὴ συνομολογηθέντων συνωδᾷ τὰς τοῦ νόμου διατάξεις, ὧν ἄγνοια οὐδὲν ἐπιτρέπεται, ἀδίκως ἦν ἡ πρὸς πληρωμὴν ἀγωγή, καὶ ἀσύγγνωστος ἡ ἀμέλεια τῶν ἐναγομένων οἵτινες, παραλείψαντες νὰ ἐνασκήσωσι τὰ νόμιμα ἐνδίκια μέσα κατὰ ταύτην ἐπιδικαστῆς ἀποφάσεως, βαρεῖαν ἐπέδειξαν το ραθυμίαν δόλω ἐξισουμένην (Νομ. 8 § 8 Πανδ. (171), οὐ ἔνεκεν δεκτὴ ἡ προκειμένη ἀγωγή καθίσταται ἐπὶ

έν προκειμένῳ ἡ περί, ἀπαρδεύτου τῆς ἐν λόγῳ ἀγωγῆς ἐνστάσις λόγῳ ἀναρμοδιότητος, ὡς διατυπύται ὑπὸ τῶν ἐκκαλούντων, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν προηγήθη κατὰ νόμον ἡ ἐξέλεξις τῶν ἀπολογισμῶν τῶν προκειμένου δὲ περὶ ἀποζημιώσεως προερχομένης ὠρισμένων ἐξ ἐνεργειῶν καὶ παραλείψεων τῶν ἐναγομένων ὑπὸ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἰδίω-τητά των μὴ ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιτρεπομένων, πάντοτε ἀρμόδια εἰσὶ τὰ τακτικά δικαστήρια κατὰ νόμον καὶ ἂν ᾔθελεν ἐγκριθῇ ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἡ λογοδοσία των, ὡς ὀρθῶς σκέπτεται καὶ τὸ Πρωτοδικεῖον Πατρῶν διὰ τοὺς ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ σχετικοῦς πρὸς τοῦτο ἀναφερομένους ὀρθοὺς καὶ νομίμους λόγους ἀφ' ὧν τὸ δικαστήριον οὐδένα εὐρίσκει τοιοῦτον ν' ἀπομακρυνθῇ.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰς σαφεῖς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1858 Β. Διατάγματος ἰσχύον νόμου ἐπέχοντος διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκκαλουμένη ἀποφάσει ἀναφερομένους λόγους, οὓς ἀποδέχεται καὶ τὸ δικαστήριον, προκύπτει ὅτι εἰς τὸ μοναστηριακὸν συμβούλιον ἀπαγορεύεται ἀπολύτως τὸ δανείζεσθαι εἰς βάρος τῆς Μονῆς, ἐκτὸς ἂν τὸ μοναστηριακὸν ταμεῖον στερεῖται ἀποδεδειγμένως χρηματικῶν μέσων καὶ εἴναι ἀνάγκη νὰ καλλιεργηθῶσι ἡ βελτιωθῶσι ἀναγκαῖως τὰ κτήματα αὐτῆς, ἡ δι' ἐκτακτον τινὰ ἐπείγουσαν καὶ προφανῶς μοναστηριακὴν χρεῖαν, ἀλλὰ καὶ τότε ὑπὸ τὸν ρητὸν ὅρον, δηλ. προηγουμένης ἀκριβοῦς ἐκπληρώσεως τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ τοῦτῳ ἀναφερομένων διατυπώσεων, ἥτοι τῆς διὰ τοῦ οἰκείου ἐπισκόπου ἀναφορᾶς των εἰς τὸν ἀρμόδιον νομάρχην, ἐξηγουῦντες αὐτῷ ἀπάσας τὰς αἰτίας τοῦ δανείου καὶ ὀρίζοντες πρὸ πάντων τὸν τρόπον καὶ τὸν χρόνον τῆς ἀποτίσεως αὐτοῦ, ὅστις νομάρχης εὐρίσκειν δεδικαιολογημένην τὴν αἴτησιν θέλει ἀναφέρεισθαι εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἐξαιτούμενος τὴν ἐκδοσιν τῆς ἀδείας, ἀλλῶς ἡ περί δανείου συμφωνία θέλει λογίζεσθαι εἰς βάρος ἀτομικὸν τοῦ δανεισαμένου καὶ τὸ μοναστήριον μένει ἀκαταζήτητον. Ἀπέναντι τοιούτων ἰσχυουσῶν ῥητῶν διατάξεων, καὶ ἀληθῆς ἂν ὑποτεθῇ ὁ ἰσχυρισμὸς τῶν ἐκκαλούντων ὅτι τὰ ἐν λόγῳ τμηματικά 4 δάνεια συνωμολογήθησαν παρ' αὐτῶν χάριν τῆς καλλιεργείας τῶν κτημάτων τῆς Μονῆς, διότι δὲν ὑπῆρχε ἐν τῷ ταμείῳ αὐτῆς τὸ

τῷ τέλει ὅπως ὑποχρεωθῶσιν αὗτοι ἀλληλεγγύως καὶ εἰς ἐλόκληρον ἕκαστος, ὡς ἐξ ἀδικήματος ἐνεχόμενοι, ἅμα δὲ καὶ διὰ προσωπικῆς κρατήσεως κατὰ τὸ ἄρθρ. 1000 ἐδ. 2 Πολ. Δικονομίας νὰ καταβάλλωσι τῇ ἐναγούσῃ πᾶν ὅ, τι αὕτη κατέβαλε πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ ἀνωτέρω χρέους.

Ἐπειδὴ παραλείψαντες οἱ ἐναγομένοι νὰ προσβάλωσι τὴν εἰρημένην ἀπόφασιν θεωροῦνται ὡς συνωμολογήσαντες τὴν ἐφ' ἧς αὕτη ἐξεδόθη ἀγωγὴν καὶ τὸ ἐν γένει περιεχόμενον αὐτῆς, ἅρα καὶ τὴν ιδιότητα αὐτῶν ὡς ἀποτελούντων τὸ Ἰγουμενοσυμβούλιον τῆς Μονῆς, τοῦθ' ὅπερ ἀποτελεῖ μὲν ἐξώδικον ὁμολογίαν, πλὴν ὑποχρεωτικὴν διὰ τὸ δικαστήριον (ἅτε συντρέχοντων πάντων τῶν πρὸς ταύτην στοιχείων) χωρὶς ν' απαιτεῖται ἡ συμπλήρωσις αὐτῆς δι' ἄλλων ἀποδείξεων, ἀφοῦ καὶ ἡ ἐξώδικος ὁμολογία ἀποτελεῖ καθ' ἑαυτὴν ἴδιον καὶ αὐτοτελεῖς ἀποδεικτικὸν μέσον (Ἀρ. Πάγ. 281 τοῦ 901).»

πρὸς τοῦτο χρῆμα, ἔδει νὰ συμμορφωθῶσι μὲ τὰς ἀνωτέρω διατυπώσεις, προκαλοῦντες τὴν προσήκουσαν κατὰ νόμον τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἀδειαν, μὴ ὑφισταμένης δὲ τῆς ἀδείας ταύτης τὰ δάνεια ταῦτα ἄκυρα λογίζονται, ἔστω καὶ ἂν ἐπῆλθε ἐγκρίσις αὐτῶν ἐκ τῶν ὑστέρων, ὡς ἰσχυρίζονται, ἐπιμαρτύρηται τοὺς ἀπολογισμοὺς των, οὓς ὅμως οὔτε πρωτοδίκως αὐτε ἤδη προσάγουσι, διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκκαλουμένη ἀποφάσει σχετικῶς ὡς πρὸς τὴν ἐπερχομένην ἐγκρίσιν ἀναφερομένους ὀρθοὺς καὶ νομίμους λόγους, ἀφ' ὧν οὐδένα τοιοῦτον εὐρίσκει τὸ δικαστήριον ν' ἀπομακρυνθῇ.

Ἐπειδὴ καὶ ἂν εὐρυτέρᾳ ἐρμηνείᾳ δοθῇ εἰς τὸ ἀνωτέρω νόμου ἐπέχοντος θέσιν Β. Δ. καὶ κριθῇ ὅτι ἡ ἔλλειψις τῆς ἀδείας διὰ τὴν σύναψιν τῶν ἐν λόγῳ δανείων θεραπεύεται διὰ τῆς ἐκ τῶν ὑστέρων ἐπερχομένης ἐγκρίσεως αὐτῶν ὑπὸ τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς, ὁ σχετικὸς ἰσχυρισμὸς τῶν ἐκκαλούντων περὶ ἐπελθούσης ἐγκρίσεως τῶν ἐν λόγῳ δανείων ἀόριστος τυγχάνει διὰ τοὺς αὐτοὺς ὡς ἀνωτέρω λόγους, μὴ ὀριζομένου οὔτε τοῦ χρόνου τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς, οὔτε τῆς ἡμέρας τοῦ ἐγγράφου κλπ, ἀλλῶς τε τὸ μὴ σπουδαῖον τοῦ ἰσχυρισμοῦ τῶν ἐκκαλούντων περὶ ἐκδόσεως τῆς σχετικῆς ἀδείας καὶ τῆς ἐπελθούσης ἐγκρίσεως (ἀντιφάσκοντα) διὰ τὰ ἐν λόγῳ δάνεια, καταρτίζεται τρανῶς καὶ ἐκ τοῦ προσαγομένου 16058)15436 τῆς 22 Σεπτεμβρίου 1904 ἐπισήμου ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν πρὸς τὸ ἐφεσίδητον ἡγουμενοσυμβούλιον, διαβίβασθεν αὐτῷ διὰ τοῦ ἐπισκόπου τῶν Καλαβρύτων, δι' οὗ χορηγεῖται αὐτῷ ἡ προσήκουσα ἀδεία πρὸς ἔγερσιν τῆς ἐν λόγῳ ἀγωγῆς κατὰ τῶν ἐκκαλούντων, συνεπεῖα τῆς 436 τῆς 15 Σεπτεμβρίου 1904 αἰτήσεως τοῦ ἡγουμενοσυμβουλίου, καθ' οὗ οὐδεμίαν ὠρισμένην καὶ ἐξεταστέαν ἐνστάσιν προτείνουν οἱ ἐκκαλοῦντες, εὐλόγως δὲ δὲν δύναται ν' ἀποδοθῇ κακὴ πίστις εἰς δημοσίαν ἀρχὴν καὶ δὴ ὑπουργεῖον, ἀφοῦ δὲν προτείνεται μάλιστα τοιαύτη, οὕτως ὥστε διὰ δάνεια, περὶ τῆς συνάψεως τῶν ὁποίων ἐδόθη παρ' αὐτοῦ ἡ προσήκουσα ἀδεία ἡ ἐνέκρινε ταῦτα ἐκ τῶν ὑστέρων, νὰ δίδῃ ἤδη ἀδειαν πρὸς ἔγερσιν ἀγωγῆς περὶ ἀκυρώσεως αὐτῶν ὡς μὴ νομίμως μάλιστα ἐξοφληθέντων ὑπὸ τῆς Μονῆς.

Ἐπειδὴ τὸ προβαλλόμενον παράπονον τῶν ἐκκαλούντων ὅτι ἔδει ν' ἀπορριφθῇ ἡ ἐν λόγῳ κατ' αὐτῶν ἀγωγὴ, διότι τὰ ρηθέντα δάνεια ἐδαπανήθησαν διὰ τὴν καλλιεργεῖαν τῶν κτημάτων τῆς Μονῆς καὶ δι' ἄλλας ἀνάγκας αὐτῆς, μὴ βάσιμον νόμῳ ἐλέγχεται, διότι ἀφοῦ, κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ μνησθέντος Διατάγματος, τὰ παρὰ τὰς ρηθείσας διατυπώσεις συνωμολογούμενα δάνεια τῶν Μονῶν καταλογίζονται ρητῶς εἰς βάρος ἀτομικὸν τοῦ δανεισαμένου καὶ θεωρεῖ τὴν Μονὴν ἀκαταζήτητον, καὶ ἂν ταῦτα προεβλέποντο ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, οὐδεμίαν ἔχει ἰσχὺν ἡ Νεαρά 20 κεφ. ζ'. 3 τοῦ Ἰουστινιανοῦ, δι' ἧς ὀρίζεται ὅτι τὸ παρὰ τοῦ διαχειριστοῦ ληφθέν δάνειον δὲν καθίσταται ἀπαιτητὸν διὰ τοὺς εὐαγεῖς οἴκους, εἰμὴ μόνον ἀναποδεχθῇ ὅτι κατηνάλωθη εἰς ἀνάγκας αὐτῶν, θεωρεῖται κατηργη-

μένη ὅσον ἀφορᾷ τὰς Μονὰς, ὡς ἀντικειμένη εἰς τὸν ἀνωτέρω νόμον, ἀρθρ. 10 (Α. Π. 97 (1902), ὥστε καὶ ἀληθὲς ἂν ὑποτεθῇ ὅτι κατηναλώθησαν τ' ἀνωτέρω δάνεια εἰς ἀνάγκας τῆς Μονῆς, οὐδεμίαν ἔχει ἐπιρροήν, οὔτε ἡ περὶ διοικήσεως ἀλλοτριῶν ἢ ὠφελείας ἀγωγή δύναται νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, καὶ διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει ἀναφερομένους ὁρθοὺς καὶ νομίμους λόγους στηριζομένους εἰς τοὺς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένους νόμους, ἀρ' ὧν σκέψων καὶ λόγων οὐδένα νόμιμον τοιοῦτον εὐρίσκει τὸ δικαστήριον ν' ἀπομακρυνθῇ.

Ἐπειδὴ τὰ ὑπὸ τῶν ἐκκαλούντων ἐπικαλούμενα ἔθιμα κατὰ τὴν διαχείρισιν τῶν Μονῶν, σύνταξιν προϋπολογισμοῦ αὐτῶν, σύναψιν δανείων καὶ ἔγκρισιν αὐτῶν τὸ παράπαν δύναται νὰ ἰσχύσουν ἀπέναντι ρητῶν κατὰ τὰ ἐκτεθέντα νόμων πρὸς οὓς ἀντίκεινται, συνεπῶς ἀνεξέταστα ἀποβαίνουσιν.

Ἐπειδὴ, ἀκύρων ὄντων τῶν ἐν λόγῳ δανείων κατὰ τὸν ἐκτεθέντα νόμον, μηδενὶ ἐπιτροπομένης τῆς ἀγνοίας αὐτοῦ, καὶ ἀποδείχοντος ἀριδύλου ὅτι οἱ ἐναγόμενοι ὑπὸ τὴν ἐκτεθείσαν ιδιότητα τῶν ἐξ ἀσυγγνώστου ἀμελείας καὶ βαρείας ρυθμίας ἐξισουμένης δόλῳ δὲν ἐνήσκησαν τὰ ἐνδικο μέρη κατὰ τῆς ρηθείσης ἐρήμην ἀποφάσεως 1509 (1891) τῶν ἐνταῦθα πρωτοδικῶν, ὁρθῶς ἐγένετο δεκτὴ ἡ κατ' αὐτῶν ἀγωγή καὶ ὁρθῶς ὑπεχρεώθησαν εἰς τὴν ἀλληλέγγυσον τοῦ ἐπιδικαζομένου ποσοῦ πληρωμὴν αὐτοῦ ὡς συνδιαχειρισταὶ ἐνήργησαν καὶ οὕτω ἐνήχθησαν καὶ δὴ καὶ διὰ προσωπικῆς κρατήσεως ἀπαγγελλομένης τοιαύτης, προκειμένου περὶ ἀποζημιώσεως ἀπολύτως κατὰ νόμον (ἀρθρ. 1000 ἐδ. 2 Πολ. Δικονομίας) καὶ οὐχὶ ὡς ἐξ ἀδικήματος ἐνεχόμενοι ὡς κατὰ προφανῇ παραδρομὴν δέχεται τὸ πρωτοδικεῖον.

Ἀριθ. 615 (1905) (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ι. ΒΕΛΛΙΝΗΣ

Τόκος ἐπὶ καρπῶν.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν νόμον Πανδ. 15 (22.4) Βασ. 15 (23.3) «τῶν μετὰ προκατάρξεϊν ἀποκαθισταμέ-

(*) Ἡ πρωτόδικος 882 (1904) Πρωτ. Πατρῶν, ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ πρωτοδίκου κ. Ι. Οἰκονομοπούλου, ἔχει ὅδε :

«Ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγή κατὰ τὴν ἐν τῷ δικογράφῳ ἔκθεσιν τῶν πραγματικῶν γεγονότων βάσιν ἔχει τὴν τῶν ἐναγομένων. ὡς κληρονόμων τοῦ πατρὸς τῶν ὑποχρέωσιν πρὸς πληρωμὴν τῶν τόκων τῶν εἰς τὸν δικαιοπάροχον τοῦ ἐνάγοντος Ε. Ν*** ἐπιδικασθεισῶν διὰ τῶν 962 (1867) ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου καὶ 4 (1869) τοῦ Ἐφετείου Πατρῶν ἐπικαρπιῶν, τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ τοῦ αὐτοῦ Ε. Ν*** ἀπὸ 2 Ἰουνίου 1357 περιγραφομένων ἀκινήτων. Τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην τῶν ἐναγομένων στηρίζει ὁ ἐνάγων εἰς τὴν παρ' αὐτοῦ γενομένην ὁχλήσιν διὰ τῆς ἐπιδόσεως τῶν ἄνω ἀποφάσεων σὺν ἐπιταγῇ πρὸς πληρωμὴν τῶν ἀτόκως διὰ τῶν ἀποφάσεων τούτων ἐπιδικασθεισῶν ἐπικαρπιῶν, ἀνελησυστῶν κατὰ τὸν τῆς ἐπιτάξεως ὑπολογισμὸν εἰς δραχ. 5.780.—Ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἐξεδόθησαν αἱ ἐν τῷ ἱστορικῷ τῆς παρούσης μνημονεύμεναι ἀποφάσεις τοῦ δικαστηρίου τούτου καὶ τοῦ Ἐφετείου Πατρῶν, προδ-

νων καρπῶν καὶ τῶν πρὸ τῆς προκατάρξεως παρὰ τοῦ καλῆς πίστεως νομέως οὐ δίδεται τόκος» ἔπεται ὅτι τόκος ἐπὶ τῶν καρπῶν ὡς παρακολουθημάτων

σαι εἰς τὴν ἔρευναν καὶ ἐπίλυσιν πολλῶν ζητημάτων νομικῶν τε καὶ πραγματικῶν. Οἱ ἐναγόμενοι ὅμως ἐπιστῶσι τὴν προσοχὴν τοῦ δικαστηρίου ἐπὶ τοῦ νόμου βασίμου, τῆς διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ἐπιδιωκουμένης ἀπαιτήσεως, ὅπο ἑτέρας ἀπόψεως μὴ ἐξετασθείσης ὑπὸ τῶν προεκδοθεισῶν ἀποφάσεων, τοῦ κατὰ νόμον ἀνεπιδέκτου τοκοδοσίας τῆς ἐξ ἐπικαρπιῶν ἀπαιτήσεως, τῆς διὰ τῶν ἄνω ἀποφάσεων τῶν δικαιοπαρόχῳ τοῦ ἐνάγοντος ἐπιδικασθείσης, ἐπικαλούμενοι δὲ τὸν Νόμον 15 Πανδ. (22.7) αἰτοῦνται τὴν τῆς ἀγωγῆς ἀπόρριψιν ὡς νόμῳ μὴ βασίμου.

Ἐπειδὴ κατὰ νόμον μὴ ὑφισταμένης παρ' ἡμῖν τῆς διαιρέσεως τῶν ἀγωγῶν καλῆς πίστεως καὶ αὐστηροῦ δικαίου, τόκοι ὀφείλονται ἀπὸ τῆς ὑπερθέσεως ἐπὶ πάσης ἀπαιτήσεως, τοῦ νόμου 32 § 4 Πανδ. (21.4), ἔχοντος σήμερον γενικὴν ἐφαρμογὴν. Ἐν τούτοις ὅμως τῆς ἀρχῆς ὅτι ἐπὶ πάσης ἀπαιτήσεως μετὰ τὴν ὑπέρθεσιν ὀφείλονται τόκοι, ὑπάρχουσι καὶ εἰδικῶς ἐν τοῖς νόμοις ἀναγραφόμεναι ἐξαιρέσεις, μία δὲ τούτων εἶναι καὶ ἡ τοῦ νόμου 15 Πανδ. (22.7). Καὶ κατὰ μὲν τὴν μειονοφύρουσαν γνώμην τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἡ διὰ τοῦ νόμου τούτου εἰσαχθεῖσα ἐξαιρέσις εἶναι περιοριπτεία εἰς τὴν περιπτώσιν καθ' ἣν ζητοῦνται οἱ καρποὶ ὁμοῦ μετὰ τοῦ πράγματος (Unterholpnet \Lchululaj hifnissan I § 159.0) τοιαύτη δὲ δὲν χωρεῖ ὁ τῆς τοκοδοσίας περαιορισμὸς μετὰ τὴν ἐπιδίκασιν τῆς χρηματικῆς ἀποτιμήσεως τῶν ὀφειλομένων καρπῶν, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Κατὰ τὴν πλειονοφύρουσαν ὅμως γνώμην, ἡ διὰ τοῦ ἀνωτέρω νόμου εἰσαγομένη ἐξαιρέσις, καθιεροῖ τὸ τῆς τοκοδοσίας ἀνεπίδεκτον, ἐπὶ ὅλων τῶν ἐκ καθυστερήσεως καρπῶν ὀφειλῶν, ὡς δεικνύται ἐκ τῆς ρητῆς ἐν τῷ νόμῳ μνείας τοῦ ὅτι καὶ τῶν κατὰ τὴν ἀταρξίαν τῆς δίκης συνειλεγμένων ἤδη καρπῶν δὲν πρέπει νὰ ἐπιδικάζονται τόκοι, ὅπερ ἄλλως τε, ἐξομοιουμένων τῶν τόκων πρὸς τοὺς καρπούς (Νομ. 34 Πανδ. (22.4) ἐν ἀρμονίᾳ εὐρίσκειται πρὸς τὰς ἀπαγορευτικὰς τοῦ ἀνατοκισμοῦ διατάξεις τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου. Κατὰ ταῦτα δὲ ἡ διὰ τῆς ἐπιδόσεως τῶν 962 (1067) καὶ 4 (1860) ἀποφάσεων μετὰ τῶν κάτωθι αὐτῶν ἐπιταγῶν πρὸς πληρωμὴν γενομένη ὁχλήσις τοῦ ἀρχικοῦ ὀφειλέτου Μ. Γ*** ἤτο ἀνεπαρκὴς κατὰ νόμον, ὅπως καταστήσῃ τοκοφόρον τὴν ἐπιδικασθεῖσαν διὰ τῶν ἀποφάσεων τούτων τῷ δικαιοπαρόχῳ τοῦ ἐνάγοντος ἀπαιτήσιν ἐκ δραχ. 4.700, ἀποτίμησιν καρπῶν, παρανόμως κατεχομένου ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου κτήματος (Ἀρ. Πάγου 39 τοῦ 1896 148 τοῦ 77) ἐπομένως ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγή κυρίαν βάσιν ἔχουσα, καθ' ἃ ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει ἀναφέρεται τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ὑπὸ τῶν ἐναγομένων κληρονομηθέντα πρὸς καταβολὴν τόκων ὑπερημερίας ἐπὶ τῶν ἐπιδικασθεισῶν τῶν δικαιοπαρόχῳ τοῦ ἐνάγοντος ἐπικαρπιῶν τῶν ἐκ δραχ. 4.700 ἀποτιμηθεισῶν, μετὰ τὴν διὰ τῆς κοινοποιήσεως τῶν ἄνω ἀποφάσεων καὶ ἐπιταγῶν ὁχλήσιν, ἐλέγχεται νόμῳ ἀτίμητος καὶ ὡς τοιαύτη ἀπορριπτεία ἀποβαίνει.

Ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὴν ἐπικουρικὴν βάσιν τὴν τῆς χρήσεως τῶν ὀφειλομένων λόγῳ ἐπικαρπιῶν ὁρθῶς ἀπεφάνητο ἡ προεκδοθεῖσα 1728 (1895) ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τούτου, ὅτι αὕτη εἶναι ἀόριστος μὴ καθοριζομένης ποσὸς τῆς χρήσεως ἡ καὶ τῆς ἐντεῦθεν ὠφελείας τοῦ ἀρχικοῦ ὀφειλέτου καὶ τῶν ἐναγομένων.

πραγματικῆς ἀγωγῆς δὲν δίδεται, μὴ ἐφείλοντο τοῦ ἐναγομένου νὰ πληρώσῃ καρπὸν καρποῦ, τοῦτ' αὐτὸ ρητέον καὶ διὰ τοὺς ἐπιδικασθέντας καρποὺς, ὅταν δὲν ἐξηγήθῃ τόκος ἐπὶ τῶν καρπῶν τούτων διὰ τῆς κυρίας ἀγωγῆς ἀπὸ 2 Ἰουνίου 1857 καὶ ἐγείρεται βραδύτερον μεμονομένη ἀγωγή ἀξιούσα τόκον ἐπιδικασθέντων καρπῶν, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου λόγῳ ὑπερημερίας ἐπελθούσης ἀπὸ τῆς μετ' ἐπιταγῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως, καθέσον ἢ ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις κατ' οὐδὲν μετέβαλε τὴν φύσιν τοῦ ἀντικειμένου ὅπερ ἐξηκολούθει νὰ ᾔναι· καρπὸς καὶ μετὰ τὴν ἐπιδίκασιν ἢ τὴν εἰς χρήματα ἀποτίμησιν αὐτοῦ, ἀφοῦ τόκος δὲν ἐφείλεται ἢ δὲ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 156 § 2 Πολ. Δικονομίας οὐδέ- λως συγκρούεται πρὸς τ' ἀνωτέρω καθέσον ὑποθέ- τει ἐφείλῃν δεκτικὴν τόκου, ἀλλ' ἢ πρὸς ἀπόδοσιν καρπῶν ἐνοχὴ δὲν εἶναι ἐπιδεκτικὴ τόκου ἐπὶ τῶν διὰ τῆς τελεσιδικίου ἀποφάσεως ἐπιδικασθεῖσων ἐ- πικαρπιῶν, τούτων ἕνεκα ὀρθῶς τὸ Πρωτοδικεῖον Πατρῶν ἀπεφάνητο νόμῳ μὴ βάσιμον τὴν ἀγωγήν, ἀξιούσαν τόκους ἐπιδικασθεῖσων ἐπικαρπιῶν καὶ ἀ- πορριπτέας ὁ σχετικὸς λόγος ἐφέσεως ὡς μὴ βά- σιμος.

Ἐπειδὴ, ὀρθῶς ἐκρίθη ὡς ἀρίστος ἡ ἐπικου- ρικὴ βάσις τῆς ἀγωγῆς τῆς ὠφελείας, διότι εἶναι ἀρίστος μὴ καθορισθείσης τῆς χρήσεως καὶ τῆς ἐντεῦθεν ὠφελείας τοῦ ἀρχικοῦ ἐφειλέτου καὶ τοῦ ἐναγομένου.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Γ. Δ. Κεφαλληνίαν :—Δὲν εἶναι ἀκριβὲς ὅτι ἡ τῷ εἰρηνοδίκῃ παρεχομένη ἐξουσία τοῦ δικάζειν προσωρι- νῶς ἐπὶ πάσης ἐπὶ διακοτῆς διαφορᾶς καὶ προστα- τεύειν τὴν νεωτέραν ἀνεπίληπτον κατοχικὴν πρᾶξιν, προσδίδει οἰονδήποτε δικαίωμα δικαστικῆς ἀντιλήψεως τῷ ἀπλῶ detentori. Ἐννοεῖται ὅμως πλὴν ἐπὶ τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς εἰδικὴ πρόνοια τοῦ νόμου ἐνό- μιαν ἀναγκαῖον παρασχεῖν τοιαῦτα δικαιώματα καὶ τῷ τοιοῦτῳ. Αἱ εἰδικαὶ αὗται περιπτώσεις ἐνδείκνυν- ται ὑπὸ τῶν χαρακτηρισμῶν παράγωγος νομῆ, ἀναν- τиррῆτως δὲ μία ἐξ αὐτῶν εἶναι καὶ ἡ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 961 Πολ. Δικονομίας μεσεγγυήσεως, πρὸς κύ- ρωσιν τῆς ὁποίας βεβαίως ὁ ἐνασκῶν αὐτὴν δ:καίου- ται δι' ἀγωγῶν νὰ προστατεύσῃ αὐτήν. Ἀλλ' ἐκ τῶν ἀναντιρρήτων τούτων, οὐδὲ πό:ρωθεν κἂν δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι ὁ μεσεγγυούχος οὗτος κέχρηται οἰ- ονδήποτε, ἔστω καὶ τὸ παραμικρότατον, δικαίωμα, κατὰ τῶν μὴ ἐν τῷ ἐκτελεστικῷ δεσμῷ ἐνεχομένων, ἤτοι κατὰ παντὸς κατόχου μὴ ἔλκοντος τὰ δικαιώμα- τα παρὰ τοῦ ἐφειλέτου. Ἡ ἢν σημειοῦτε προνομιακὴ ἐκτέλεσις τῆς Τραπεζῆς ἀφορᾷ τὸν ἐφειλέτην καὶ δὲν ἔπλασε δικαιώματα κατὰ μὴ ὑποχρέων, καὶ κατ' ἀ- κολουθίαν εἶναι ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι ἀπόφασις, διορίζουσα μεσεγγυούχον, δύναται νὰ ἐκ- τελεσθῇ κατὰ τρίτων, οἱ ὅποιοι ἀσφαλίζονται ἀπο- λύτως ἀποκρούοντες τὸ δεδρασμένον αὐτῆς ὡς rem inter alios actam. Ἐπαναληπτέον. ὁ δὲ τῆς ἀποφά- σεως διορισμὸς μεσεγγυούχου δὲν ἐκτείνει τὰ δικαιώ- ματα τῆς Τραπεζῆς πέραν τοῦ ἐφειλέτου καὶ τῶν συν- δεδμεμένων αὐτοῦ. Ἐνταῦθα ἀνάγκη νὰ σημειώσωμεν ὅτι ἄλλο εἶναι τὸ θέμα τῶν ὁρίων, μέχρι τῶν ὁποίων ἐκτείνεται τὸ ὑποθηκικὸν δικαίωμα, διότι εἶναι τινὲς οἱ ὅποιοι ὑποστηρίζουσι ὅτι τοῦτο διώκεται εἰς οἶου-

δήποτε χεῖρας καὶ ἐὰν εὕρισκῃται τὸ ἐνυπόθηκον (πρὸς τοῦτο 1001 Ε. Α. σελ. 41 παρόντος τόμου καὶ τὰς αὐτοῖς παραπομπάς). Ἐν τοιαύτῃ ἐκδοχῇ θὰ ἐκ- ταθῇ ἐννοεῖται καὶ ἡ ἰσχύς τοῦ μεσεγγυούχου κατὰ τοῦ οἰονδήποτε τούτου κατόχου, ἀλλ' οὐχὶ δύναμις τῆς περὶ μεσεγγυήσεως διατάξεως, ἀλλὰ τοῦ ὑποθη- κικοῦ νόμου. Ἐχετε ὡς ἀφετηρίαν τὸ ὅτι ἡ μεσεγ- γυήσις καθ' ἑαυτὴν δὲν παρέχει δικαιώματα πέραν τῶν ὁρίων, εἰς ἃ δύναται νὰ φθάσῃ ἡ ἐκτέλεσις. Προ- σθετέον ὅτι εἶναι ἀκατανόητον ἡμῖν πῶς ἐξηγήθῃ ὑπὸ τῆς Τραπεζῆς καὶ ἐπετεύχθη διορισμὸς μεσεγγυούχου ἐπὶ τοῦ αὐτῇ τῇ Τραπεζῇ κατακυρωθέντος ἀκινήτου. Διότι δυσὶν θάτερον ἢ καλῶς ἐγένετο ἡ ἐκτέλεσις καὶ τὸ ἀκίνητον καλῶς περιήλθε τῇ Τραπεζῇ, δυναμένη νὰ παραλάβῃ αὐτὸ παρὰ τοῦ κατόχου, ὅτε οὐδεὶς λό- γος περὶ μεσεγγυήσεως, ἢ ἀντιθέτως κακῶς ἐγένετο ἡ ἐκτέλεσις, ἢ Τράπεζα οὐδὲν εἶχεν ἐπ' αὐτοῦ ἐκτελε- στικὸν δικαίωμα, καὶ ὁ κάτοχος δὲν εἶναι ὑπόχρεως νὰ τὸ παραδῶσῃ, ὅτε καὶ αὐθις οὐδεὶς λόγος περὶ με- σεγγυήσεως. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 20 τοῦ ΦΚΣ' Νό- μου ὅτι ἡ Τράπεζα δύναται νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐκποι- ητικὴν διαδικασίαν καὶ πρὸ τοῦ διορισμοῦ μεσεγγυ- ούχου, δὲν σημαίνει, διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, ὅτι δύναται καὶ μετὰ τὴν ἐκποίησην νὰ διορισθῇ ἄχρη- στος μεσεγγυούχος, διότι ἄλλο προβαίνει εἰς τὴν ἐκ- ποιητικὴν διαδικασίαν, τὸ ὅποιον σημαίνει ἐνα:ξιν ἐ- νεργεῖας ἢ συντακτικῶς κίνησιν πρὸς τόπον καὶ ἄλλο μετὰ τὴν ἐκποίησην, τὸ ὅποιον σημαίνει πέραν τῆς ἀρξαμένης καὶ δεομένης τῆς μεσεγγυήσεως ὡς συμ- πληρώματος ἐνεργείας ἢ συντακτικῶς στάσιν ἐν τῷ τόπῳ πρὸς ὃν ἐγένετο ἡ κίνησις. Ἀλλὰ καὶ ἐὰν παρὰ ταῦτα ἦτο δυνατὸς διορισμὸς μεσεγγυούχου καὶ μετὰ τὴν ἐκποίησην, ὁ διορισθεὶς ἔστω τοιοῦτος δὲν σημαί- νει ὅτι γίνεται παπουχεργαλὸς καθ' ὅλων τῶν μὴ ὑ- ποχρεομένων ἐκ τῆς ἐκτέλεσεως.

Γ. Γ. Λίμνη :—Πᾶς δανειστὴς δύναται νὰ συνε- χίσῃ τὴν παρ' ἄλλου δι' ἀναβολῶν παρελχουμένην ἐκ- τέλεσιν ἢ ζητῶν καὶ λαμβάνων τὰ ἐγγραφα ἢ καὶ (ὀλίγον ἀμφιβαλλόμενον τοῦτο) ἐπὶ τῇ βάσει ἀντι- γράφου τῆς ὑπὸ τοῦ πρώτου ἐνεργηθείσης κατασχέ- σεως. Πρὸλ. τὴν ἐν σελ. 48 παρόντος ἀλληλογραφί- κήν γνωμοδότησιν καὶ τὴν αὐτοῖς παραπομπήν.

Ἀνάγκη νὰ δηλωθῇ ὅτι ἡ ἐν σελ. 81 τοῦ τελευταίου φυλλαδίου σημειώσις, ἡ ἀφο- ρῶσα εἰς τὰς περὶ τοῦ δικηγορικοῦ дуλλό- ρων παρατηρήσεις, ἀντιπροσωπεύει τὰς ἰ- δέας τοῦ ἐτέρου μόνον τῶν διευθυντῶν τῆς «Θέμιδος» τοῦ κ. Θρασυβούλου Ἀγγελιοποῦ- λου Ἀθανάτου.

ΘΕΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΣΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Ἐκδομένη ἐν Ἀθήναις κατὰ Κυριακὴν

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ Θ. Α. Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΗΝΑΙΟΙ

Ἔτος ΙΗ'

(1 Μαρτίου 1907—28 Φεβρουαρίου 1908)

Ἐνδία συνδρομῇ προπληρωτέα

Ἐν 14 Ἰαννουαρίῳ δρ. 15, ἐν 14 Ἰαννουαρίῳ, δρ. 20. Μετὰ ἀδείας ἄλλων δρ. 5. Αἱ συνδρομαὶ ἔρχονται τῇ 1 Μαρτίῳ ἑαυτοῦ ἔτους.

Πᾶσα αἰτήσις ἐγγραφῆς νέου συνδρομητοῦ πρέπει νὰ συ- νοδεύηται μετὰ τοῦ ἀντιτίμου τῆς συνδρομῆς.

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου «Αἱ Νέαι Ἰδέαι»
(ὁδὸς Ἀνυπόργου 19 Β').

ΘΗΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

Συνδρομή ἑτησία δρ. 15. | Μετὰ δελτίου δρ. 20. | Καταχωρ. ὡς εἰς λ. 50

ΑΘΗΝΑΙ

ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 19

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: Θ. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΗΝΑΙΟΙ

8 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1907

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νομολογία	Ἀρείου Πάγου Πολιτική	(1906)
Νομολογία	Ποινική	(1906)
Νομολογία	Ἐφετερίου Ἀθηνῶν	(1906)
	Πατρῶν	(1906)

Συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ 12ου φύλλου τοῦ Κώδικος 1905.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ἀριθ. 221 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

Ἐφεδρίδης. — πρόταξις νέων ἰσχυρισμῶν. — ὁμοδικία. — χωρισμὸς δίκης ὡς πρὸς τινὰς ἐγεγρεῖται ἀγωγὴ ἀνατροπῆς.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, ἀποφηνάμενον ὅτι οἱ ἰσχυρισμοὶ τῶν ἀναιρεσιόντων ἐφεσιβλήτων, ὅτι τὸ πρωτοδικεῖον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου διετέλει ἐκκρεμὴς ἡ κυρία δίκη μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ὁμοδικῶν τῶν Δ. καὶ Ἰω. Π. Φ*** ὡς συγχληρονόμων τοῦ ἀρχικῶς ἐναγομένου κοινοῦ πατρὸς τῶν Π. Φ***, καὶ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 808 τοῦ 1874 ἀποφάσεως τοῦ ἀπέσχε νὰ δικάσῃ ὡς πρὸς τοὺς Δ. καὶ Ἰω. Π. Φ*** καὶ διετάξεν ἀποδείξειν ὡς πρὸς τοὺς λοιποὺς ὁμοδικούς, νῦν ἀναιρεσιόντας, καὶ ὅτι κατόπιν, διακοπείσης τῆς δίκης ἐνεκα τῆς ἐνηλικιώσεως τῆς Αἰκ. Φ***, συνεπεῖρα τῆς ἀπὸ 19 Ἀπρ. 1888 αἰτήσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου περὶ ἐπαναλήψεως τῆς δίκης ἀπέναντι τῶν ἀναιρεσιόντων διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 71 τῆς 18ης Μαΐου 1888 πρακτικοῦ τοῦ πρωτοδικείου, οἱ ἀναιρεσιόντες καὶ τὸ ἀναιρεσιβλήτον ἐκ συμφώνου ἐπανελάβον τὴν δίκην, μεθ' ἧς ἡγέρθη ἡ προκειμένη ἀγωγὴ περὶ ἀνατροπῆς αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἀναιρεσιόντων, τὸ μὲν ἀπαράδεκτοι εἰσι ὡς μὴ προταθέντες πρωτοδικῶς, τὸ δὲ οὐδεμίαν ἔχουσι νόμιμον ἐπιρροήν, ἐπομένως ἀπαράδεκτος ἡ ἀγωγὴ, λόγῳ ὅτι ἡγέρθη ὑπὸ μόνον τῶν ἀναιρεσιόντων, ἐν ᾧ διάδικοι εἰσι καὶ οἱ ὁμόδικοι αὐτῶν Δ. καὶ Ἰω. Π. Φ***, παρεβίβασε τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 747 § 2 τῆς Πολ. Δικονομίας, καθ' ὅς οἱ ἀναιρεσιόντες, ἐφεσιβλήτοι ὄντες, ἡδύναντο καὶ ἐφεσίμως τὸ πρῶτον νὰ προτείνωσι τοὺς ἀνωτέρω ἰσχυρισμοὺς ὡς καὶ τὰς περὶ ὁμοδικίας καὶ περὶ ἀνατροπῆς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 70 καὶ 479 τῆς Πολ. Δικονομίας, διότι μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 808 τοῦ 1874 ἀποφάσεως καὶ μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 71 τῆς 18 Μαΐου 1888 πρακτικοῦ ἐπαναλήψιν τῆς δίκης μεταξὺ τῶν ἀναιρεσιόντων καὶ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἡ δίκη κατέστη ἐκκρεμὴς μόνον μεταξὺ τῶν διαδίκων τούτων, χωρισθεῖσα ὡς πρὸς τοὺς

τέως ὁμοδικούς Δ. καὶ Ἰω. Φ*** ὡς ἐκ τούτου ἡγέρθη ἡ περὶ ἀνατροπῆς αὐτῆς ἀγωγὴ ὑπὸ μόνων τῶν ἀναιρεσιόντων, αἱ παραβάσεις δ' αὐταὶ ἐπάγονται τὴν ἀναίρεσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, δυνάμει τῶν ἀρθρῶν 201 καὶ 807 § 5 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἀριθ. 222 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ

Προδωρινὰ μέτρα κατὰ Δημοδίου. — οὐ χρεῖα αἰτιώσεως θεραπείας. — ἐκδοχὴ ἐριδῶν καὶ συγκρούσεων. — ἀδιάφορος ἀπώλεια νομῆς.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθροῦ 49 § 4 τῆς Πολ. Δικονομίας καθίσταται δῆλον, ἡ περὶ προσωρινῶν μέτρων εἰς τὰς περὶ διακατοχῆς διαφορὰς ἀποφάσεις τοῦ εἰρηνοδικείου μόνον προσωρινὸν ἀποτέλεσμα ἔχει, ἐπομένως ὁ ὁρισμὸς τοῦ ἀρθροῦ 2 τῆς ἰδίας, κατὰ τὸ ὅποιον, ἀγωγὴ κατὰ τοῦ Δημοσίου δὲν εἶναι παραδεκτὴ, ἂν ὁ ἐνάγων πρὸ ταύτης δὲν ἀπευθυνθῇ πρὸς τὴν ἀμέσως προϊσταμένην διοικητικὴν ἀρχήν, ἀφορῶν εἰς δίκας, καθ' ἃς ἡ ἀπόφασις ἰσχύει ὡς ὁριστικὸν δεδικασμένον, ἐπὶ τούτων δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ὁ πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος.

Ἐπειδὴ, ὡς τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ἐδέξατο, καὶ τοῦτο ἐκ τῆς ἀγωγῆς ἐμφαίνεται, ὁ ἀναιρεσιβλήτος τὴν περὶ λήψεως προσωρινῶν μέτρων κλησιν τοῦ ἐστήριξεν ἐπὶ τοῦ γεγονότος ὅτι ἐνεκα τῆς ἐνεργείας τῶν ὀργάνων τοῦ Δημοσίου ἐπέκειντο ἐριδες καὶ βιαιοπραγίαι, ἐπομένως, ἀνεξαρτήτως τοῦ περιστατικοῦ ἂν οὗτος ἀπώλεσεν ἢ μὴ τὴν νομὴν, ἐφαρμογὴν εἶχε τὸ ἀνωτέρω παρατεθὲν κατὰ πρῶτον ἀρθρον τῆς αὐτῆς Δικονομίας καὶ ὁ δεῦτερος εἰσὶ ἐπίσης ἀπορριπτέος.

Ἀριθ. 223 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΛΟΝΤΟΣ

Ἵποχρέωσις προδῆναι εἰς ἐκποίησην ἐνυποθήκου ἐντὸς προθεσμίας. — ἀδύνατον ἐξ ἐπελθούσης κατασχέσεως ὑπὸ ἐτέρου. — λήψις ὑπ' ὅψιν ἐν δυνάλει. — ἐκπλήρωσις ὄρου.

Ἐπειδὴ, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον ἐκτιμῶν τὸ . . . συμβόλαιον, ἐφ' οὗ ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου στηρίζεται, δέχεται ἐν τῇ ἀνεξελέγκτῳ αὐτοῦ κρίσει, ὅτι ἐξ αὐτοῦ ἐξάγεται ὅτι ὁ ἀναιρεσιβλήτος δὲν ὤφειλε νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀναγκαστικὴν ἐκποίησιν τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος τοῦ ὀφειλέτου τοῦ Κ. Κ***, δι' οὗ ἦτο ἐξησφαλισμένον τὸ χρέος τοῦ, ὅταν ἕτερος δανειστής τοῦ ὀφειλέτου, κατασχὼν ἀναγκαστικῶς τὸ ρηθὲν κτῆμα, προέβη εἰς τὴν ἐνέργειαν

τῆς ἀναγκαστικῆς διαδικασίας τῆς ἐκτελέσεως ἐντὸς τῆς ταχθείσης διὰ τοῦ συμβολαίου διατεῦς προθεσμίας, οὐδὲ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ κατασχὼν οὗτος δὲν ᾔθελεν ἐπισπεύσει τὴν ἀναγκαστικὴν ἐκποίησην ἐντὸς τῆς ρηθείσης προθεσμίας, ἐπομένως ὁ λόγος τῆς ἀναιρέσεως ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ὑπεχρεοῦτο καὶ ἐκ τοῦ νόμου καὶ ἐκ τοῦ συμβολαίου νὰ ἐπισπεύσῃ τὸν πλειστηριασμὸν ἐστὶν ἀπορριπτέος.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ αἰτιολογικοῦ τῆς προσδεδειγμένης ἀποφάσεως, τὸ δικάσον ἐφετεῖον ἔλαβεν ὑπ' ὄψει τὸ σύνολον τοῦ ρηθέντος συμβολαίου καὶ ἐξέτιμήσεν αὐτὸ, ὥστε ἀπρριπτέος ἐστὶν ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τῆς ἀναιρέσεως.

Ἐπειδὴ, δεχομένου ὡς εἴρηται τοῦ ἐφετείου ἐν τῇ ἀνεξελέγκτῳ αὐτοῦ κρίσει ὅτι ἐξεπληρώθη ὁ ὅρος τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκποιήσεως τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος, συμφώνως πρὸς τὰ διὰ τοῦ μνησθέντος συμβολαίου συνολογηθέντα, οὐδεμίαν ἔρουν ἐφαρμογὴν αἱ παρὰ τῶν ἀναιρεσιόντων ἐπικαλοῦμενα περὶ ἀδυνάτου αἰρέσεως διατάξεις τῶν νόμων καὶ ἐπομένως ἀπορριπτέος ὁ τελευταῖος σχετικὸς τῆς ἀναιρέσεως.

Ἀριθ. 224 (1906) Τμ. Α' (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΛΟΝΤΟΣ

Φορολογία ἀδυνάτου ἄνευ νόμου. - δημοτικὴ φορολογία ἐπὶ τῶν εἰς δημοσίαν ὑποβαλλομένων πραγμάτων. - καθορισμὸς ποδοδοτοῦ. - ἐπέκτασις καὶ ἐπὶ ἄλλων πραγμάτων. - οὐ προσδεδειγμὸς ποδοδοτοῦ. - παρὰ νόμον.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἀρθρου 59 τοῦ Συντάγματος, ἀναγράφοντος ὅτι οὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται καὶ εἰς-

(*) Ὁ Δῆμος Μεσολογγίου ἐπέβαλε φόρον ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς αὐτοῦ λιμνοθαλάσσης ἐξαγομένων ἰχθύων καὶ τῶν αὐγοταράχων, ἐκ τῆς ἱπιβολῆς δὲ ταύτης ἡγήθη ζήτημα μεγάλης σημαντικότητος, ἐν τῇ γενικότητι αὐτοῦ, ἐὰν ἡ φορολογία αὕτη εἶναι νόμιμος, ὅπου κατέληξεν εἰς ἀρνήσιν τῆς ὑπάρξεως τοιοῦτου δημοτικοῦ δικαιώματος, ἀνεγνωρισμένου οὐχ ἥττον διὰ νόμου, ὅστις διὰ τῆς λύσεως ταύτης ἐκηρυχθὴ ἀνεπαρκὴς, κατὰ τρόπον μὴ μαρτυροῦντα μὲν τελείαν σύγκρουσιν μεταξὺ νομοθετικῆς καὶ δικαστικῆς ἐξουσίας, ἀλλ' οὐχ ἥττον καθιεροῦντα ἔλεγχον ἐπὶ τῆς ἀρτιότητος τῶν ἔργων τῆς πρώτης. Ὁ ἔλεγχος οὗτος γίνεται ὑπὸ ἐν δόγμα, τὸ ὁποῖον αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τωτήριον φάρμακον κατὰ τῆς ἀπροσέκτου εὐχερείας, μεθ' ἧς ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία παρέχει ἐν πλείστοις τὴν ἀνήκουσαν αὐτῇ ἐξουσίαν εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς διοικήσεως, ὡς π. χ. ἐπὶ τῶν πολυωνύμων νομοθετικῶν λεγομένων Διαταγμάτων, διὰ τῶν ὁποίων γίνεται πολυτίμων νομοθετικῶν δικαιωμάτων ἀπεμπόλησις ἐνθυμίζουσα, ὡς ἐπιτραπῇ ἡμῖν νὰ εἰπωμεν, τὴν ποδὲς τὰς γειτόνισσας παράκλησιν τῆς μυθολογουμένης χήρας νὰ κλάψωσι τὸν ἄνδρα τῆς, διότι αὕτη σκοτίζεται, διότι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία ἐκ ραστώνης ἀνατίθῃσι τῇ διοικήσει τὴν νομοθετικὴν λειτουργίαν. Ἐν προκειμένῳ, τὸ ἀντιρραστικὸν δόγμα τοῦτο εἶναι ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐπιτραπῇ ἐτέρῳ (τῷ Δῷμῳ) ἢ ἐπιβολὴ φορολογίας ἄνευ προσδιορισμοῦ τοῦ μέτρου αὐτῆς. Καὶ τὸ δόγμα εἶναι ἀπολύτως ἀληθές, διότι ἄνευ αὐ-

πράττεται, ἐὰν προηγουμένως δὲν ψηφισθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ κυρωθῇ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, προδήλως ἔπεται ὅτι πρὸς ἐπιβολὴν φόρου ἀπαιτεῖται νόμος ὀρίζων τὸ τε ἀντικείμενον, ἐφ' οὗ ἐπιβλητέος ὁ φόρος καὶ συνάμα τὸ ποσοστὸν αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ, συμφώνως πρὸς τὴν ρηθείσαν τοῦ Συν-

τοῦ θὰ ἐπὶ ἤρχετο ἔμμεσος μὲν, ἀλλ' ἀσφαλὲς κατάργησις τῆς καὶ οὐσιωδεδεσάτης συνταγματικῆς διατάξεως ὅτι οὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται ἄνευ νόμου. Ἀλλ' ἐρωτᾶται : Ὑπῆρχεν ἤδη πεδῖον ἐφαρμογῆς τῆς ὁρθῆς ταύτης ἀρχῆς ; Ἀπολύτως οὐχί. Διότι οὔτε ὁ γενικὸς περὶ μὴ ὑπάρξεως προσδιορισμοῦ τοῦ φορολογικοῦ μέτρου ἀφορισμὸς τῆς ἄνω ἀποφάσεως ὃν ἔλαβεν ἐκ μόνης τῆς περὶ τοῦτου σιωπῆς τοῦ Νόμου ΨΙΑ' τοῦ ἐπιτοέφαντος τὴν ἐπιβολὴν δημοτικῆς φορολογίας καὶ ἐπὶ μὴ ὑποκειμένων εἰς δημοσίαν πρᾶγματων, οὔτε ἡ εἰδικωτέρα ἐρευνα τῆς κάτωθι πρωτοδικου ἐπὶ τῆς προϋπάρξεως τοιοῦτου ἐν ἄλλοις νόμοις προσδιορισμοῦ, δύναται νὰ δικαιολογήσῃσι τὸ τελικὸν συμπέρασμα τῶν, τοῦ παρανόμου ἥτοι τῆς ὑπὸ τοῦ Δήμου Μεσολογγίου ἐπιβληθείσης φορολογίας ἐπὶ τῶν ἰχθύων καὶ τῶν αὐγοταράχων. Διότι ὁ προσδιορισμὸς τοῦ φορολογικοῦ μέτρου ἐν τῷ ἀρθρῳ β' τοῦ Νόμου ΞΗ' συνεπλήρου ὅλας τὰς ἐπιθυμίας τῶν δύο ἀποφάσεων. Δύναται ἀληθῶς νὰ παρατηρηθῇ ὅτι ἐν γένει ὁ φορολογικὸς νομοθέτης διέκρινε ὅλα τὰ πράγματα τοῦ κόσμου τοῦτου εἰς δύο μεγάλας κατηγορίας, ἀφ' ἐνὸς τὴν τῶν προϊόντων τῆς γῆς (ἄψυχα) καὶ ἀφ' ἐτέρου τὴν τῶν ζώων (ἐμφυχα). Μετὰ τὴν γενικὴν ταύτην διαίρεσιν ἐπέβαλεν ἐπὶ διαφόρων ἐξ αὐτῶν δημοσίαν φορολογίαν, κανονίσας δὲ τὸ μέτρον τῆς ἐν τῇ φορολογίᾳ ταύτῃ συμμετοχῆς τῶν Δήμων ἐν ἀμφοτέραις ταῖς κατηγορίαις, καθώρισε πρῶτον μὲν ὅτι ἡ δημοτικὴ φορολογία ἡδύνατο νὰ ἐπιβληθῇ μόνον ἐπὶ τῶν εἰς δημοσίαν ὑπαγομένων, κατόπιν δὲ ἐπέτρεψεν αὐτὴν καὶ ἐπὶ μὴ εἰς τοιαύτην ὑπαγομένων. Δὲν δύναται λοιπὸν νὰ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία ὅτι ἐν τῇ ἐπιτραπείᾳ καὶ ἐπιβληθείᾳ ἐπὶ τῶν ἰχθύων καὶ αὐγοταράχων φορολογίᾳ ὑπάσχει ἐκ τοῦ Νόμου ΞΗ' κανονισμένον φορολογικὸν μέτρον. τὸ ὁποῖον προκαλεῖ τὴν δικαίαν ἀλλ' οὐχὶ δεδικαιολογημένην ἀνησυρίαν τῆς ἀποφάσεως. Διότι τὰ προϊόντα ταῦτα μὴ ἔχοντα νὰ ἀναγκῶνται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ζώων (ἐμφυχα) ἀνάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν προϊόντων τῆς γῆς, ἐκ τῶν ὁποίων ὑπάρχει καθωρισμὸς τὸ μέτρον 20%, ἡ δὲ διείρησις τῆς κάτωθι ἀποφάσεως ὅτι τάχα εἶναι προϊόντα τῆς θαλάσσης καὶ οὐχί τῆς γῆς καὶ αἱ μακαί καὶ ἐπιμελημέναι μὲν ἀλλ' ἐν τούτῳ τὴν ἀδυναμίαν αὐτῶν μαρτυροῦσαι αἰτιολογίαι καὶ θεωρίαι τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ὅτι ταῦτα δὲν ἀποδίδουσιν εἰσόδημα καὶ ὅτι ἀποτίθενται προσκαίρως καὶ εἶναι προσωρισμένα πρὸς κατανάλωσιν καὶ ἐμπορίαν καὶ πλείστοι ἄλλαι, εἶναι ἀπολύτως ἀτυχεῖς. Διότι ἡ μὲν τῆς καταγωγῆς ἐκ τῆς γῆς δὲν ἀντιτίθεται πρὸς τὴν ἐκ τῆς θαλάσσης, ἀλλὰ μόνον πρὸς τὴν ζωϊκὴν, ἡ δὲ ἀδύνατος δῆθεν ἀποδοσις εἰσοδήματος ἐξ αὐτῶν, καθ' ὅ κατανάλισκόμενων, καὶ τὸ προσωρινὸν τὸς ἀποθέσεως τῶν καὶ ὁ πρὸς κατανάλωσιν καὶ ἐμπορίαν προσωρισμὸς, δὲν δυνάμεθα νὰ κατανοήσωμεν πῶς παρετάχθησαν ὡς ἐπιχειρήματα ὑπὲρ τῆς ἀτυχοῦς ἐκδοχῆς. Διότι ἡ ἐννοία τοῦ φορολογητέου εἰσοδήματος πρέπει ν' ἀναζητηθῇ εἰς τὴν γῆν, τῆς ὁποίας τούναντιον ἀποτελοῦσι φορολογητέον εἰσόδημα οἱ ἰχθύες καὶ τὰ αὐγοτάραχα καὶ ἡ διάκρισις ἡ προσωρινότης τῆς ἀποθέσεως καὶ ὁ οἰοσδήποτε προσωρισμὸς τῶν ἀντικειμένων δὲν εἶναι στοιχεῖα τοῦ φορολογητέου ἢ μὴ. Ἐν τοιαύτῃ περι-

τάγματος διάταξιν, ὁ Νόμος ΞΗ' τοῦ 1847 περὶ δημοτικῶν φόρων ἐν ἄρθρῳ αὐτοῦ βω ὀρίζει: ὅτι ἡ δημοτικὴ εἰσφορὰ (ἄμεσος φόρος) ἐπιβάλλεται ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν ἐκάστου Δήμου ἐξ ἰσού εἰς ὅλα τὰ πράγματα ὅσα ὑπόκεινται εἰς τοὺς ἀμέσους δημοσίους φόρους, καθορίζων συνάμα τὸ τε εἶδος

πτώσει οὕτε τὸ ἔλαιον καὶ αἱ ἑλαίαι, οὕτε ὁ οἶνος, οὕτε ἡ σταφίς, τὰ σῦκα καὶ τὰ κουκούλια, οὕτε τὰ θασιὰ προϊόντα ἀποδίδουσι καθ' ἑαυτὰ εἰσδήματα, ἀλλ' εἶναι ταῦτα τοιαῦτα τῆς γῆς, εἶναι δὲ καὶ ταῦτα προσωρισμένα εἰς προσωρινὴν ἀπόθεσιν καὶ καταναλώσιν καὶ ἐμπορίαν καὶ ἀκριβῶς διὰ τὴν ιδιότητά των ταύτην ὑπόκεινται εἰς φορολογίαν. Ἐν τούτοις ἡ διὰ τῆς ἄνω ἀποφάσεως ἐπικυρωθεῖσα 967(1905) Πρωτοδικεῖον Μεσολογγίου, ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ πρωτοδίκου κ. Α. Γιδουπόλου, ἔχει ὅδε:

«Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 59 τοῦ Συντάγματος, φόρος δὲν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ ἀνευ νόμου, ἡ ἔννοια δὲ τῆς διατάξεως ταύτης δὲν εἶναι νὰ ὀρίζεται διὰ νόμου μόνον τὰ ἀντικείμενα, ἐφ' ὧν τυγχάνει ἐπιβλητέος ὁ φόρος, ἀλλὰ καὶ τὸ ποσοστὸν αὐτοῦ, διότι ἄλλως θὰ κατεστρέφετο ἡ ἐγγύησις, ἣν τὸ Σύνταγμα ἠθέλησε νὰ τᾶξῃ χάριν τῶν φορολογουμένων πολιτῶν, ὅπως μὴ δι' ὑπερμέτρων φόρων παρακωλύηται: πᾶσα ἐργασία αὐτῶν καὶ πλουτοπαγωγικὴ κίνησις, ἀπαιτήσαν τὸν κανονισμὸν τῶν φόρων παρὰ τῆς ἀπεμπροσώπωντικῆς τοῦ κράτους ἐξουσίας, ἥτις οὕτω ἐκφράζει τὴν κοινὴν πάντων συναίνεσιν εἰς τὴν ἀνάλογον συμμετοχὴν τῶν χάριν τοῦ κοινοῦ συμφέροντος δαπανῶν. Οἱ Δήμοι ὅθεν μόνον ἐφ' ὅσον διὰ νόμου ἀναγνωρίζεται αὐτοῖς δικαίωμα τῆς ἐπιβολῆς φόρου τινος, κανονίζοντος συνάμα καὶ τὸ ποσοστὸν αὐτοῦ, δύνανται νὰ ἐπιβάλλωσι φόρους, παρ' ἡμῖν δὲ τοιοῦτοι νόμοι εἶνε ὁ ΞΗ' τοῦ 1847 καὶ ὁ ΨΙΑ' τοῦ 1878 ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρ. 26—31 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου. Προκειμένου περὶ ἀμέσου φόρου ἡ δημοτικὴ εἰσφορὰ, τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ ΞΗ' Νόμου ἀναγνωρίζει τοῖς Δήμοις τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιβάλλειν τοιοῦτον φόρον εἰς ὅλα τὰ πράγματα, ὅσα ὑπόκεινται εἰς ἀμέσους δημοσίους φόρους, ἥτοι τὸν ἔγγειον, τὸν ἐπὶ τῶν ζώων καὶ τῶν μελισσῶν, κανονισθέντος διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου καὶ τοῦ ποσοστοῦ αὐτῶν, δυναμένου ν' ἀνέλθῃ μέχρι 20% ἐπὶ τοῦ ἀκαθάριστου εἰσδήματος καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἔγγειον φόρον, τοῦ 15 δὲ τοῦ ἀντιστοιχοῦντος δημοσίου φόρου, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἐπὶ τῶν ζώων καὶ τῶν μελισσῶν. Καὶ ὡς ἔγγειος μὲν φόρος νοεῖται ὁ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ τῶν προϊόντων αὐτῆς, ὡς ὅχι μόνον ἡ γραμματικὴ τῆς λέξεως ἔννοια δεικνύει, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ παρ' ἡμῖν περὶ τοιοῦτου φόρου ἐπιψηφισθέντες Νόμοι (ΣΟΖ' τοῦ 1885, ΒΠ' τοῦ 1892 κλπ), οἵτινες τοιοῦτον φόρον καλοῦσι τὸν ἐπὶ τῆς γῆς ἀμέσως ἐπιβαλλόμενον ἢ ἐπὶ τῶν προϊόντων αὐτῆς, ὡς ἐπὶ τῶν ζώων δὲ ὁ ἐπὶ τοιοῦτων εὐρισκομένων ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Δήμου, ἥτοι μονίμων ἐντὸς αὐτοῦ διαιτωμένων, ὡς δεικνύει καὶ τὸ ἄρθρ. 7 τοῦ ἀνωτέρω ΞΗ' Νόμου, κατὰ τὸ ὅποιον ἡ δημοτικὴ εἰσφορὰ ἐπ' αὐτῶν ἀνήκει τοῖς Δήμοις, ὅπου διαιτῶνται ταῦτα, ἐπὶ τῶν μελισσῶν δὲ ὁ ἐπὶ τῶν κυβελῶν τῶν μελλισσοκόμων (Ἰδε Ν. ΥΜ' 58). Ὁ Ν. ΨΙΑ' τοῦ 1878 ἐπεξέτεινε μὲν τὸ δικαίωμα τῶν Δήμων τοῦ ἐπιβάλλειν φόρους ἀμέσους ἢ δημοτικὴν εἰσφορὰν καὶ ἐπὶ πραγμάτων μὴ ὑποκειμένων εἰς ἀμεσον δήμεσιον φόρον, ἀναφέρεται ὅμως εἰς τὴν ἐν ἄρθρ. 6 τοῦ ΞΗ' Νόμου καθοριζομένην τοιαύτην εἰσφορὰν, τὴν διάταξιν τοῦ ὁποίου τροποποιεῖ μόνον κατὰ τὸν ἐν αὐτῇ ὑπάρχοντα περιορισμὸν τῆς ἐπι-

τοῦ φόρου, ἥτοι τὸν ἔγγειον, τὸν ἐπὶ τῶν ζώων καὶ τὸν ἐπὶ τῶν μελισσῶν, ὡς καὶ τὸ ποσοστὸν ἐκάστου αὐτῶν, τοῦ μὲν ἔγγειου μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ τὰ δύο ἐπὶ τοῖς ἐκατὸν τοῦ ὅλου ἀνεκκαθαρίστου εἰσδήματος, τοῦ δ' ἐπὶ τῶν ζώων καὶ μελισσῶν τὸ ἐν πέμπτῳ τοῦ ἀντιστοιχοῦντος δημο-

βολῆς δημοτικοῦ φόρου ἐφ' ὧν πραγμάτων ἐπιβάλλεται καὶ δημόσιος τοιοῦτος. Οὐδολως ὅμως δύναται νὰ νοηθῇ, ὅτι παρέχει τοῖς Δήμοις τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιβολῆς δημ. εἰσφορᾶς ἐπὶ παντὸς ἀδιακρίτως πράγματος, λόγω τῆς ἀορίστου αὐτοῦ ἐκφράσεως, διότι τότε ἐπὶ πλέον θὰ ἦτο ἀνεφάρμοστος, κατὰ τὴν ἄνω μνησθεῖσαν διάταξιν τοῦ Συντάγματος, πέραν τοῦ ἔγγειου φόρου καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων καὶ τῶν μελισσῶν, τῶν ὁποίων μόνον τὸ ποσοστὸν ἔχει νομοθετικῶς κανονισθῇ. Δύναται ὅθεν νὰ ἐπιβληθῇ δημοτικὸς φόρος ἔγγειος, ἔστω καὶ ἂν δὲν συναντᾶται μετὰ ὁμοίῳ τοιοῦτου δημοσίου, οὐχὶ ὅμως καὶ ἐπὶ ἄλλου πράγματος, περὶ τῆς φορολογίας τοῦ ὁποίου δὲν ὑπάρχει νομοθετικὸς ὁρισμὸς, λαμβανομένου ὑπ' ὅψης, ὅτι οὕτε ἡ κατ' ἀναλογίαν ἐφαρμογὴ τῶν περὶ ἔγγειου φόρου διατάξεων εἰς ἄλλα πράγματα ἀπεφύρονται εἰσδήματα, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου νὰ εἶνε δυνατὸς ὁ καθορισμὸς τοῦ φόρου εἶνε ἐπιτετραμμένη, ἀπέναντι τῆς ἄνω διατάξεως τοῦ Συντάγματος, ἀπαιτούσης νόμον, ἥτοι ρητὴν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας ἀποφάνειν περὶ ἐπιβολῆς φόρου τινός. Ἐπὶ τῶν ζώων ὅμως καὶ τῶν μελισσῶν δὲν εἶνε δυνατὴ δημοτικὴ φορολογία, ὅσον δὲν ὑπάρχει καὶ δημοσίᾳ τοιαύτη, διότι μόνον κατ' ἀναλογίαν αὐτῆς κανονίζεται ὁ δημοτικὸς φόρος ἐπ' αὐτῶν, κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν τοῦ ΞΗ' Νόμου, ἐν ἐναντίᾳ δὲ περιπτώσει δὲν θὰ ὑπῆρχεν ἐκ τοῦ νόμου κανονισμὸς τοῦ ποσοστοῦ τοῦ ἐπ' αὐτῶν δημοτικοῦ φόρου. Τούτων οὕτως ἐχόντων, ὁ ἐπὶ τῶν ἰχθύων καὶ τῶν αὐγοπαράχων τῶν παραγομένων ἐκ τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Δήμου ἰχθυοτροφείων ἐπιβληθεὶς δημοτικὸς φόρος ὡς ἄμεσος τοιοῦτος, κατὰ τὰ ἀπὸ 4 Δεκεμβρίου 1903 καὶ 26 Ὀκτωβρίου 1904 ψηφίσματα τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Μεσολογγίου, στερεῖται νομίμου τινὸς ἐρείσματος, κατὰ τὸν σχετικὸν βάσιμον λόγον τῆς ἀνακοπῆς, διότι ὁ τοιοῦτος φόρος δὲν εἶναι φόρος ἐπὶ γῆς καὶ τῶν προϊόντων αὐτῆς, ἀλλ' ἐπὶ προϊόντων τῆς θαλάσσης, ἐφ' ὧν δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ δημοτικὴ φορολογία ἐλλείψει νόμου. Καὶ ἂν δὲ ἠθέλει ὑποτεθῇ ὅτι παραδειγματικὴ εἶναι ἡ μνεία τῶν ἐν ἄρθρ. 6 τοῦ ΞΗ' Νόμου ἀναφερομένων φόρων καὶ εἶναι συνεπῶς δυνατὴ ἡ ἐπιβολὴ τῆς δημοτικῆς εἰσφορᾶς καὶ ἐπὶ ἄλλων πραγμάτων, μεταφερομένου τοῦ ἐπὶ ἔγγειου φόρου κανονισμοῦ εἰς αὐτά, ἐφ' ὅσον ταῦτα ἀποφέρουσιν εἰσδήματα, ὡς οἱ καθ' ὧν ἡ ἀνακοπὴ ὑποστηρίζουσι, πάλιν δὲν εἶναι δυνατὴ κατὰ τοὺς ὑπάρχοντας νόμους ἡ φορολογία τῶν ἰχθύων τούτων καὶ αὐγοπαράχων. Διότι ταῦτα δὲν ἀποδίδουσιν εἰσδήματα, ὅφ' ἦν ἔννοια λαμβάνομεν τὴν λέξιν ταύτην, ἥτοι τακτικὴν καὶ διαρκὴ πρόσοδον, ἀνευ μειώσεως τῆς ἀξίας τοῦ πράγματος (πρβλ. Πελ. Δικον. 530 ἐδ. 2, 954 ἐδ. 3), αὐτὰ ταῦτα ὄντα εἰσδήματα τῆς ἰχθυοτροφῆς θαλάσσης καὶ συνεπῶς δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ εἰσδήματα ἡ ἀξία αὐτῶν, ὡς ἔκρινεν τὸ δημοτικὸν συμβούλιον, ἡ ὁποία λαμβανομένη καταστρέφει τὸ πρᾶγμα. Οὕτε δύναται νὰ θεωρηθῶσιν οἱ ἰχθεῖς καὶ τὰ αὐγοπάραχα ὡς πράγματα, ἐφ' ὧν εἶναι δυνατὴ ἡ ἄμεσος φορολογία. Διότι τοιαῦτα πράγματα θεωρεῖ ὁ περὶ Δήμων Νόμος ἐν ἄρθρ. 28-31 ὑποκείμενα εἰς ἀμέσους ἐράνους, ἥτοι αὐτὴν ταύτην τὴν

σίου φόρου, ὁ δὲ μεταγενέστερος Νόμος ΨΙΑ' τοῦ 1878 περὶ δημοτικῶν φόρων, διὰ τοῦ μοναδικοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἐπεξέτεινε μὲν τὸ δικαίωμα τῶν Δήμων τοῦ ἐπιβάλλειν ἀμέσους δημοτικούς φόρους καὶ ἐπὶ πραγμάτων μὴ ὑποκειμένων εἰς ἄμεσον δημόσιον φόρον, ἀλλὰ δὲν ὥρισε τὸ ποσὸν τοῦ φόρου.

δημοτικὴν εἰσφορὰν, ὡς νομοθετικῶς ἀκριδέστερον ἐρρύθμισε τοὺς τοιοῦτους ἐράνους ὁ Νόμος ΞΗ' τοῦ 1847, καλέσας αὐτοὺς δημοτικὴν εἰσφορὰν (ἄμεσον φόρον) τὰ ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Δήμου εὐρισκόμενα πράγματα, ἥτοι τὰ διαρκῶς καὶ μόνιμως κείμενα ἐν αὐτῷ, συνδεδεμένα ὄντα μετὰ τοῦ προσώπου καὶ ἀποτελοῦντα μόνιμα στοιχεῖα τῆς περιουσίας αὐτοῦ, ὡς ἐμφαίνεται ἐξ αὐτοῦ τοῦ νόμου, προνοοῦντος περὶ τῆς φορολογίας τῶν δημοτικῶν ἐκείνων, οἵτινες ἐδὲν ἔχουσιν ἰδιοκτησίαν ἐντὸς τῆς περιοχῆς τοῦ Δήμου (ἄρθρ. 28 ἐδ. 3). Τοιαῦτα πράγματα ὑποδηλοῖ καὶ ὁ ΞΗ' Νόμος διὰ τῆς μνείας τοῦ ἐγγείου φόρου, ἥτοι φόρου ἐπὶ τῆς γῆς ἢ τῶν προϊόντων αὐτῆς, δι' ὧν ἐμμέσως φορολογεῖται αὕτη, τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων καὶ τῶν μελισσῶν, ἥτοι πραγμάτων μόνιμως εὐρισκόμενων ἐν τῷ Δήμῳ, τοιαῦτα δὲ πράγματα ἡννοεῖ καὶ ὁ Νόμος ΨΙΑ' τοῦ 1878 εἰς τὴν προγενεστέραν νομοθεσίαν ἀναφερόμενος. Δὲν δύνανται ποτὲ νὰ θεωρηθῶσιν ὡς τοιαῦτα πράγματα οἱ ἰχθεῖς καὶ τὰ αὐγοτάραχα, ἅτινα, καίτοι ἰδιοκτησία τοῦ ἀλιευτοῦ, προσκαίρως ἀποτίθινται ἐν τῷ Δήμῳ, προσωρισμένα πρὸς κατανάλωσιν καὶ ἐμπορίαν, ἢ ἐπὶ τῶν ὁποίων φορολογία θὰ ἀντέκειτο εἰς αὐτὴν τὴν οἰκονομικὴν ἔννοιαν τοῦ ἀμέσου φόρου ὡς φόρου ἐπὶ τῶν προσώπων, ἐπὶ τῆς κατοχῆς καὶ τῆς ἀπολαύσεως τοῦ πλούτου, ἐπιτιθεμένου κατ' εὐθείαν ἐπὶ τὴν γῆν ἢ ἐπὶ τὰ ἄτομα καὶ τὴν κινήτην ἢ ἀκίνητον αὐτῶν περιουσίαν (P. Leroy Baulieu Precise page 370, 'Αντὶνιάδου τὰ Δημοτικά σελ. 406, 409 Ducrocq Cours. § 918, 919, 1163 'Αργυροπούλου Δημοτικὴ Διοίκησις σελ. 273), οὕσα φορολογία ἐπὶ τῆς καταναλώσεως, ἥτις ὅμως μόνον ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων πρὸς τοιοῦτον σκοπὸν ἔχει νομοθετικῶς κανονισθῆ διὰ τοῦ ἀνωτέρω Νόμου ΞΗ', οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἐντὸς τοῦ Δήμου παραγομένων, εἴτε τῶν πρὸς τοιοῦτον τέλος ἐξαγομένων ἐξ αὐτοῦ. Ἀφοῦ δὲ ἔμμεσος δημοτικὴ φορολογία παρ' ἡμῖν ἔχει νομοθετικῶς κανονισθῆ μόνον ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων πρὸς κατανάλωσιν ὠνίων καὶ ἐμπορευμάτων, μόνον ὡς ἄμεσος φορολογία ἡδύνατο νὰ ἐπιβληθῇ, ὡς ἐπεβλήθη, ἢ ἐπὶ τῶν ἰχθύων καὶ αὐγοταράχων, ἀλλὰ καὶ ὡς τοιαύτη στερεῖται νομίμου ἐρείσματος καθ' ἃ εἴρηται. Εἰ καὶ ἡδυνάτο τις εἰπεῖν ὅτι, ἀφοῦ ὁ ΨΙΑ' Νόμος τοῦ 1878 καθήργησε τὸν περιορισμὸν τῆς ἐπιβολῆς ἀμέσου δημοτικοῦ φόρου μόνον ἐπὶ πραγμάτων ὅσα ὑπόκεινται εἰς ἄμεσον δημόσιον τοιοῦτον, καὶ ὥρισε ἀδιακρίτως ὅτι τοιοῦτος δημοτικὸς φόρος ἐπιβάλλεται ἐπὶ παντὸς πράγματος, ἔπειτα ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν ἰχθύων καὶ αὐγοταράχων δύναται νὰ ἐπιβληθῇ τοιοῦτος, ἀφοῦ καὶ ταῦτα εἶναι πράγματα τῆς κυριότητος τοῦ ἀλιευτοῦ, μὴ ἐπιτεμπομένης διακρίσεως ἐκεῖ ὅπου ὁ νόμος δὲν διακρίνει, δὲν ὑπάρχει δὲ κώλυμα πρὸς ἐπιβολὴν τοιοῦτου φόρου ἐκ τῆς φύσεως τούτων, ὡς φθαρτῶν καὶ καταναλωσίμων πραγμάτων, διότι ὁ ἀλαμῶ παρ' ἡμῖν νομοθετικῶς ἔχει δοθῆ ὁρισμὸς τις τῶν ἀμέσων φόρων καὶ τῶν δεκτικῶν τοιαύτης φορολογίας πραγμάτων, οὐδὲ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ Συντάγματος, διότι ὅτι τὸ Σύνταγμα ἀπαιτεῖ, ἥτοι ὁ νόμος ὁ ἐπιβάλλων τὸν φόρον ὑπάρχει, ἥτοι ὁ ἀνωτέρω ΨΙΑ' τοῦ 1878 καὶ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 27 καὶ αἱ τοῦ

Ἐπομένως, δυνάμει τοῦ νόμου τούτου, οὐδεὶς φόρος ἡδύνατο νὰ εἰσπραχθῇ, οὐδὲ ἡδύνατο τὸ δημοτικὸν συμβούλιον μετὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς νὰ ἐρίσῃ τὸ ποσὸν τοῦ φόρου, καθέσῃ τὸ ποσὸν ἐδεῖ νὰ ὀρισθῇ κατὰ τὸ μνησθὲν ἄρθρον τοῦ Συντάγματος διὰ νόμου, τοιοῦτος δὲ νόμος κανονίζων τὰ

περὶ Δήμων νόμου, αἵτινες παρέχουσι ἐλευθερίαν εἰς τὸν Δήμον τοῦ κανονισμοῦ τῶν ἀμέσων ἐράνων ἢ φόρων, ἀφοῦ δὲ οὕτως ὁ νόμος ἐκάνονισε τὴν ἐπιβολὴν τῶν δημοτικῶν τούτων φόρων, πληροῦται ἡ ἀπαίτησις τοῦ Συντάγματος περὶ ὑπάρξεως νόμου πρὸς φορολογίαν.

Ἐπειδὴ ἐν τούτοις παρὰ τὴν τελευταίαν ταύτην γνώμην, τὸ δικαστήριον κρίνεται ὅτι ἡ φορολογία τῶν ἰχθύων καὶ αὐγοταράχων δὲν εὐρίσκει νομίμον ἐρείσμα εἰς τοὺς καθεστῶτας περὶ δημοτικῶν φόρων νόμους κατὰ τὰς ἀνωτέρω σκέψεις, ἐπὶ πλέον δὲ δὲν δύναται ν' ἀφομοιώσῃ τοὺς ἰχθεῖς καὶ τὰ αὐγοτάραχα μετὰ τὰ λοιπὰ τῆς γῆς προϊόντα καὶ ὡς ταῦτα φορολογοῦνται ἀμέσως διὰ πολυαριθμῶν παρ' ἡμῖν νόμων, καίτοι φθαρτὰ καὶ καταναλωσίμα πράγματα, οὕτω καὶ ἐκεῖνα δύνανται δι' ἀμέσου φορολογίας νὰ ἐπιδαρυνθῶσιν, ἐπὶ τῇ προϋποθέσει πάντοτε τῆς ὀρθότητος τῆς ἐναντίας τῇ γνώμῃ τοῦ δικαστηρίου ἐκδοχῆς, ὅτι ὁ Νόμος τοῦ 1878 δὲν ἡννοεῖ μόνον τὰ ἐν ἄρθρ. 6 τοῦ ΞΗ' Νόμου ἀναφερόμενα κατ' εἶδος φορολογητέα πράγματα, ὅτε καταπίπτει ὁ ἐπὶ τῶν ἰχθύων φόρος ὡς φόρος οὐχὶ ἐπὶ προϊόντων γῆς. Διότι ἡ γενομένη παρ' ἡμῖν διὰ τῶν τοιούτων φορολογικῶν νόμων φορολογία τῶν προϊόντων τῆς γῆς, δὲν στρέφεται κυρίως εἰπεῖν περὶ τὴν φορολογίαν αὐτῶν τούτων τῶν προϊόντων, ἀλλ' εἰς τὴν φορολογίαν τῆς γῆς, ἐξ ἧς παράγονται ταῦτα, ἀποβλέπει καὶ αὐτὴν ἐμμέσως διὰ τῆς φορολογίας τῶν προϊόντων αὐτῆς φορολογεῖ, κανονίζονται δὲ διὰ τῶν προϊόντων ἡ φορολογία πρὸς εὐμερεστέραν βεβαίωσιν καὶ εἰσπρῶξιν τοῦ ἐγγείου φόρου ὡς καὶ ἡ φορολογία ἐπὶ τῶν ἀροτριωμάτων, ἡ ἀντικαταστήσασα τὸν ἐγγεῖον φόρον τῶν δημοτριακῶν καρπῶν (ἴδε ΝQ' τοῦ 1880 καὶ ΒΠ' τοῦ 1892) ἐγγεῖος εἶνε, διότι ἡ γῆ φορολογεῖται ὁ ὑπολογισμὸς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς παραγωγῆς αὐτῆς γίνεται. Τοῦτο δηλοῖ καὶ ἡ λέξις ἧς ποιοῦνται χρῆσιν οἱ νόμοι οὗτοι πρὸς προσδιορισμὸν τῶν φόρων τούτων. καλοῦντες αὐτοὺς ἐγγεῖους ἥτοι φόρους τῆς γῆς, τοῦτο δὲ συνάμα τυγχάνει σύμφωνον τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἀμέσου φόρου, ἥτις δὲν ἀνευρίσκειται μὲν ἐν νόμῳ τινι, εἶνε ὅμως ἐννοία τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης, ἀπὸ τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων ἀπορρέουσα, ἣν λειθότως κατ' ἀνάγκην ἀκολουθεῖ ὁ νομοθέτης. Ἐν ἐναντίᾳ περὶπτώσει θὰ ἡδύνατο ὁ Δήμος νὰ φορολογῇ πάντα καρπὸν τῆς γῆς καὶ μὴ ἐντὸς αὐτοῦ παραγόμενον. τοῦθ' ὅπερ οὐδεὶς ποτὲ ὑπεστήριξεν. Θὰ ἦτο δὲ ἀκατάληπτον νὰ εἰπωμεν ὅτι φορολογοῦνται οἱ καρποὶ τῆς γῆς καὶ νὰ ἐννοήσωμεν ὡς εἰσόδημα αὐτῶν τὴν ἀξίαν αὐτῶν, καθ' ἃ ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει εἴρηται. Ἀλλ' ἡ ἐπὶ τῶν προϊόντων τῆς θαλάσσης φορολογία, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐξ αὐτῶν ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος αὐτῆς, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἐννομον στηρίγματα, καὶ ἐπὶ τῇ προϋποθέσει τοῦ ἐσφαλμένου τῆς ἐκδοχῆς, ὅτι μόνον τὰ ἐν ἄρθρ. 6 τοῦ ΞΗ' Νόμου μνημονευόμενα πράγματα δύνανται νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν δημοτικὴν εἰσφορὰν, ὡς φορολογία βαρύνουσα τὴν θάλασσαν ἐμμέσως διὰ τῆς φορολογίας τῶν προϊόντων αὐτῆς. Διότι ἡ λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου, εἴτε ὡς θάλασσα θεωρουμένη εἴτε ὡς μεγάλη λίμνη, εἰς οὐδενὸς ὑπόκειται τὴν κυριότητα, κοινῆς χρήσεως

περί δημοτικής εισφοράς επί τῶν προϊόντων τῆς λιμνοθάλασσης Μεσολογίου δὲν υφίσταται, οὕτω δὲ ἀποφηνάμενον τὸ ὡς ἐφετέον δικάσαν πρωτοδικεῖον καὶ δεχθὲν τὴν ἀνακοπὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐνοικιαστοῦ τῶν ἰχθυοτροφείων τοῦ Δημοσίου ἐν Μεσολογίῳ καὶ ἀκυρώσαν τὴν κατ' αὐτοῦ ὡς

οὕσα πρᾶγμα (Ν. 13 πρ. Πανδ. 8. 4, Ν. 13 § 7 Πανδ. 47.10, Ν. 112 Πανδ. 50.16 Οἰκον. Στοιχ. 116 σ. 18. Α. Π. 23 τοῦ 1897). Ἐπομένως δὲν δύναται νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὴν ἐννοίαν τῶν τοῦ Ν. ΨΙΑ' τοῦ 1878, εἴτε τῶν ἀρθρ. 27—30 τοῦ περὶ Δήμου Νόμου φορολογητέων πραγμάτων, ἅτινα νοοῦνται ὡς πράγματα τῆς ἰδιωτικῆς κτήσεως. Τὰ δημόσια δὲ κτήματα, ἥτοι τὰ κτήματα τῆς Πολιτείας, ὡς θεωροῦνται τὰ ἰχθυοτροφεία καὶ ἐν γένει τὰ ἰχθυοτρόφα ὕδατα, κατὰ τὸ ἰσχύον Νόμου ἔχον Β. Διάταγμα τῆς 23ης Μαρτίου 1839 (ἀρθρ. 10), ὡς ἐθνικὰ νομήματα χαρακτηριζόμενα διὰ τὸν ἔνδον 18 Φεβρουαρίου 1834 ὁδηγίων τῆς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν γραμματείας, δὲν δύναται νὰ φορολογηθῇ παρὰ τοῦ Δήμου, ὑπολογιζομένης τῆς φορολογίας αὐτῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀκαθαρίστου αὐτῶν εἰσοδήματος, ὅπερ εἶναι οἱ ἰχθεῖς καὶ τὰ αὐγοτάραχα, κατὰ μίμησιν τοῦ ἐγγείου φόρου. Διότι οἱ Δήμοι τμήματα ὄντες τῆς Πολιτείας καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν οὗτης τελούντες (ἀρθρ. 15 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου) δὲν δύναται νὰ φορολογῶσι τὸ Κράτος καὶ τὰ κτήματα αὐτοῦ, ὡς ὑποστηρίζουσιν οἱ καθ' ὧν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀνακοπὴ, διότι τὸ Κράτος μόνον διὰ νόμου δύναται ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν ὑπογραμμένης τῆς συνδρομῆς του εἰς τοὺς Δήμους (Α. Π. 293 τοῦ 1892, 442 τοῦ 1894. Τσιθανόπουλος ἐν Θέμιδι τομ. 6 τελ. 532). Τοῦτο δὲ δείκνυται καὶ ἐκ τῶν ἀρθρῶν 26—30 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου ὁμιλούντων περὶ ἀμείνων ἐράνων τῶν δημοτῶν, εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ὁποίων δὲν δύναται βεβαίως νὰ ὑπαχθῇ τὸ Κράτος, καὶ τοῦ Ν. ΞΙ' τοῦ 1847 ὅτις ἐπιβάλλει τὴν δημοτικὴν εἰσφορὰν ἐπὶ τῶν πραγμάτων ὅσα ὑπόκεινται καὶ εἰς ἄμεσον δημόσιον φόρον, εἰς δὲ βεβαίως δὲν ὑπάρχοντα τὰ κτήματα τοῦ Δημοσίου. ὡν τὰ εἰσοδήματα χρῆσιμέουσαν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν γενικῶν τοῦ Κράτους ἀναγκῶν, εἰς αὐτὴν συνεισφέρουσι καὶ οἱ Δήμοι πληρώνοντες δημοσίους φόρους (ἀρθρ. 18 ἐδ. 6' τοῦ περὶ Δήμων Νόμου). Δὲν ἦτο δὲ ἀνάγκη ρητῆς ἐξαιρέσεως ὅπως ἐξαιρεθῶσι ταῦτα τῆς δημοτικῆς εἰσφορᾶς, ἀφοῦ οἱ φόροι γενικῶς βαρύνουσι τοὺς ἰδιώτας, ὡς ἀντιστάθμισμα τῆς διαφόρου προστασίας ἧς ἀπολαύουσιν ἐκ μέρους τοῦ Κράτους ἢ τοῦ Δήμου καὶ τοῦτο ἡνθρουν οἱ ἀνωτέρω νόμοι, ὡς ἐξ αὐτῶν δεικνύται (*).

Ἐπειδὴ, οὐδ' ὡς ἐπὶ ζῶων φόρος δύναται νὰ νοηθῇ καὶ νὰ ἔχῃ νόμιμον ὑπαρξίν ὁ ἐπὶ τῶν ἰχθύων καὶ αὐγοτάραχων ἐπιβληθεὶς ὡς μεταξὺ τῶν δικαζομένων συζητεῖται. Διότι τὰ μὲν αὐγοτάραχα δὲν εἶναι βεβαίως ζῶα, οἱ δὲ ἰχθεῖς θεωροῦνται μὲν ἐν τῷ Ρωμαϊκῷ Νόμῳ (§ 12 Εἰσηγ. 2. 1) ὡς ζῶα, ἀπὸ τῆς ἐξεταζομένης ἐν αὐτῷ ἀπόψεως τῆς κτήσεως τῆς κυριότητος καὶ νομῆς αὐτῶν, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν ἐννοίαν τοῦ ἐν ἀρθρ. 6 τοῦ Ν. ΞΙ' φορολογητέων τοιοῦτων. Διότι τοιαῦτα θεωρεῖ ὁ νόμος τὰ

τοιοῦτου εἰδικὴν πρόσκλησιν ὑπ' ἀριθ. 54 π. ε. ὡς καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 14 ἐντάλμα τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος Μεσολογίου, δι' οὗ ζητεῖται ἡ πληρωμὴ ἀμέσου δημοτικοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ἐν τῇ λιμνοθάλασσῃ Μεσολογίου ἀλιευομένων ἰχθύων καὶ παραγομένων αὐγοτάραχων, ὁρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφῆρμεσε τοὺς ἀνωτέρω παρατεθέντας νόμους καὶ ἐπομένως ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τῆς ἀναιρέσεως καὶ τὸ δικόγραφον τῶν προσθέτων.

Ἐπειδὴ οἱ ἐπικαλούμενοι ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιπόντος Νόμοι ΝΞΙ' τοῦ 1880 καὶ ΒΥΞΑ' τοῦ 1897, οἱ κυροῦντες τὰς μεταξὺ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Δημοσίου συμβάσεις, οὐδόλως ὀρίζουσι τὸ ποσὸν τοῦ εἰσπρακτέου ἀμέσου δημοτικοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ἐν τῇ λιμνοθάλασσῃ Μεσολογίου ἰχθύων καὶ αὐγοτάραχων, ὥστε δὲν ἤμαρτε τὸ κατώτερον δικαστήριον, μὴ λαβὼν ὑπ' ὄψιν αὐτοὺς καὶ ἐπομένως ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων.

Ἀριθ. 225 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΚΑΤΖΑΚΟΣ
Ζημία ἐκ στρατιωτικῶν δωματίων. — ἀνοχὴ ἀξιοματικῶν. — δόλος. — ἔκτασις εὐθύνης Δημοσίου.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν βάσιν τῆς προκειμένης ἀγωγῆς, ὡς ἐδέξατο ταύτην καὶ τὸ ἐφετέον διὰ τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων, οἱ στρατιῶται διαφόρων σωμάτων ἐπροξένησαν φθορὰν εἰς τοὺς ἐσπαρμένους ἀγρούς καὶ τὴν ἄμπελον τῆς ἀναιρεσιβλήτου διὰ βοσκῆς κτηνῶν καὶ ἄλλων ἐνεργειῶν, αἱ φθοραὶ δὲ αὐταὶ ἐγένοντο τῇ ἀνοχῇ τῶν διοικούντων τοὺς στρατιώτας ἀξιοματικῶν, οἵτινες ἠδύναντο νὰ προλάβωσι ταύτας τελεσθείσας ὑπὸ τὰς ὀψεις τῶν, καὶ ἐπὶ τῆς τοιαύτης τῶν ἀξιοματικῶν διαγωγῆς ἐρεῖδεται ἡ ἀξιουμένη κατὰ τοῦ

ζῶντα καὶ διατηρούμενα, ἀποτελοῦντα μέρος τῆς κινήτης τοῦ κατόγου αὐτῶν περιουσίας, ὡς καὶ ἐκ τοῦ ἀρθρ. 7 τοῦ ΞΙΙ' Νόμου προνοοῦντος περὶ φορολογίας τῶν ζῶων ὑπὸ τῶν Δήμων, ἐν οἷς διαιτῶνται ταῦτα, δείκνυται καὶ ἐκ τῶν ποικίλων παρ' ἡμῖν φορολογικῶν Νόμων περὶ ζῶων (Ν. ΨΙΚΕ' τοῦ 1878 περὶ φορολογίας τῶν ζῶων τῶν κτηνοτρόφων Ν. ΒΙΙ' τοῦ 1892 καὶ λοιπά). Ἀλλὰ καὶ ἂν ὡς τοιαῦτα ἡνωσούντο οἱ νεκροὶ πλέον ἰχθεῖς, θὰ ἦτο ἀδύνατος ἡ φορολογία αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Δήμου, λόγω ἐλλείψεως νομοθετικοῦ κανονισμοῦ τοῦ ποσοστοῦ τοῦ τοιοῦτου φόρου, ἀφοῦ δὲν ὑπόκεινται εἰς ἄμεσον δημόσιον τοιοῦτον, ὡς ὀρίζει τὸ ἀρθρ. 6 τοῦ ΞΗ' Νόμου. Ἐπὶ πλέον διὰ τοῦ ἀρθρ. 3 τοῦ Ν. ΒΧΟΓ' τοῦ 1900 περὶ φόρου σφαζομένων ζῶων, ἀπαγορεύεται ἡ ἐπιβολὴ κατὰ τὸ ἀρθρ. 6 τοῦ ΞΙΙ' τοῦ 1847 Νόμου ἄλλης δημοτικῆς εἰσφορᾶς, εἴτε ἐπὶ τῶν διαιτωμένων ζῶων εἴτε ἐπὶ τῶν σφαζομένων.

Ἐπειδὴ, κατὰ ταῦτα, παραδεκτὴ καθίσταται ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀνακοπὴ κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 54 ε. ε. εἰδικῆς προσκλήσεως τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος Μεσολογίου καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 14 ε. ε. ἐντάλματος αὐτοῦ κατὰ τοῦ ἀνακόπτοντος, καθόσον δι' αὐτῶν ἐπιζητεῖται παρ' αὐτοῦ ἡ πληρωμὴ φόρου μὴ νομίμως ἐπιβεβλημένου ἐπὶ τῶν ἰχθύων τῶν ἀλιευομένων παρ' αὐτοῦ ἐκ τοῦ ὑπὸ τὴν ἐνοικιασίαν τοῦ ἰχθυοτροφείου.

(*) Ἐκ τοῦ ὅτι ἡ φορολογία ὀνομάζεται ἐγγεῖος καὶ ἐπιβάλλεται ἐπὶ προϊόντων τῆς γῆς, δὲν ἔπεται ὅτι εἶναι συνδεδεμένη καὶ πρὸς αὐτήν, ὥστε νὰ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐπ' αὐτῆς ἰδιοκτησίας. Ὁ φόρος τοῦ ἐλαίου, τῶν ἐλαίων κλπ ἐγγεῖος ἐπίσης, ὀφείλεται ἀνεξαρτήτως τῆς καταγωγῆς τῶν.

Δημοσίου εὐθύνη πρὸς ἀποζημίωσιν. Κατὰ ταῦτα δὲ πρόκειται περὶ ἀδικημάτων τῶν στρατιωτῶν, ἢ ἀνοχή τῶν ὁποίων ὑπὸ τῶν ἀξιωματικῶν, μὴ ἐμποδισάντων ταῦτα, ἐνῷ ἡδύναντο, θεωρουμένη ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 72 ἐδ. β' τοῦ Ποιν. Νόμου ὡς συνέργεια, ἀποτελεῖ δολίαν παράλειψιν αὐτῶν, δι' ἣν τὸ Δημέσιον δὲν εὐθύνεται εἰς ἀποζημίωσιν, εἰ μὴ ἂν καὶ ἐφ' ὅσον ἐντεῦθεν ἀτέστη πλουσιώτερον, συμφώνως πρὸς τοὺς Νόμους 15 § 1 Πανδ. (4.3) καὶ 4 Πανδ. (43.16), καθ' οὓς τὰ νομικὰ πρόσωπα δὲν εὐθύνονται εἰς ἀποζημίωσιν διὰ τὰς δολίας πράξεις ἢ τὰς δολίας παραλείψεις τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν, τὰς ἐντὸς τοῦ κύκλου τῶν ἀνατεθειμένων αὐτοῖς καθηκόντων γενομένων, εἰμὴ μόνον ἐφ' ὅσον κατέστησαν ἐξ αὐτῶν πλουσιώτερα. Ὅθεν τὸ ἐφετεῖον, θεωρήσαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ Δημέσιον ὑπεύθυνον εἰς ἀποζημίωσιν, χωρὶς νὰ δέχεται τὸ στοιχεῖον τοῦ πλουτισμοῦ αὐτοῦ, ψευδῶς ἡρμήνευσε τὰς διαληφθείσας σαφεῖς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Νόμου, ὅπερ ἐπάγεται ἀναίρεσιν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 807 ἐδ. 7 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἀριθ. 226 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΚΑΤΖΑΚΟΣ

Αεδικαθόμενον. = ἔννοια ἰσχύος ἐν τῷ μέλλοντι. = ἐπὶ διατροφῆς. = οὐκ ἄρτις διὰ μεταγενεστέρως προσκλήσεως πρὸς δυνοῖκναι. = περιδῶν ἐσφαλμένα ἐρείσματα.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 273 ἐδάφ. 3 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἡ τελεσιδικία ἀπόφασις ἀποτελεῖ ἀλήθειαν ἀμάχητον μεταξὺ τῶν διαδίκων, ὥστε ὁ καταδικασθεὶς ὀφείλει νὰ ὑποκύψῃ εἰς αὐτήν, μὴ δυνάμενος νὰ ἀξιώσῃ οἰανδῆποτε μεταβολήν, ἐξαρτῶσαν τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως ἐξ ὧν ἀντικειμένων εἰς τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ καὶ ἂν κανόνιζῃ, περὶ τοῦ μέλλοντος, ὥστε νὰ μὴ ἰσχύσῃ τοῦτο, ὡς ἀπηγγέλθη, ἀλλ' ὡς τυχὸν ἔδει νὰ ἀπαγγέλθῃ. Οὕτε καθιεροῦται ἐξ ἀρίστων τις ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν ἐπιδικαζουσῶν διατροφήν ὅτι δῆθεν τὸ διατακτικὸν αὐτῶν ὑπόκειται ἐξ αὐτοῦ τοῦ νόμου εἰς προϋποθέσεις, αἵτινες δὲν ἀποτελοῦσι μέρος αὐτοῦ. Ὅθεν τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, δεχθὲν ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 555 τοῦ 1904 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Πατρῶν ἐκρίθη τελεσιδικίως μεταξὺ τῶν διαδίκων ὅτι ὁ ἀναιρεσείων εἶναι ὑπόχρεως εἰς διατροφήν τῆς συζύγου αὐτοῦ, καίπερ ζώσης κεχωρισμένως, μέχρι λύσεως τοῦ μεταξὺ αὐτῶν γάμου ἄνευ ἄλλου τινὸς περιορισμοῦ, ἐρῶς καὶ συμφώνως πρὸς τὴν εἰρημένην διάταξιν τῆς Πολ. Δικονομίας ἐθεώρησεν ἀπαράδεκτον, καθὼς ἀποκρουόμενον ἐκ τοῦ δεδικασμένου τούτου, τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι συνεκτεταμένη μεταγενεστέρως προσκλήσεως αὐτοῦ πρὸς τὴν σύζυγόν του ὅπως ἐπανεέλθῃ εἰς τὸν συζυγικὸν οἶκον καὶ παύσῃ κεχωρισμένως ζῶσα, ἡρῆθη ἐφεξῆς ἡτοί: ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1905, ἡ πρὸς διατροφήν ὑποχρέωσις αὐτοῦ, ἥτις ἀπηγγέλθη διὰ τὸν μέχρι τῆς λύσεως τοῦ γάμου χρόνον.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀποδεικνύεται, τὸ ἐφετεῖον ἔλαβεν ἐν τῷ συνόλῳ ὑπ' ὅψιν καὶ ἐξετίμησε τὴν ὑπ' ἀριθ. 555 ἀπόφα-

σιν τοῦ Ἐφετείου Πατρῶν, ὡς βασίζουσιν τὸ δεδικασμένον, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ ἀπέριψε τὸν μοναδικὸν τῆς ἀνακοπῆς λόγον περὶ ἄρσεως τῆς πρὸς διατροφήν ὑποχρέωσιν τοῦ συζύγου ἀπὸ τῆς ἐπιγενομένης προσκλήσεως.

Ἐπειδὴ, ἀρκοῦντος τοῦ ἐκτεθέντος ἐρείσματος πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀποφάσεως, μάταιον ἀποβαίνει νὰ ἐξετασθῶσιν οἱ λόγοι ἀναίρεσιν κατὰ τοῦ ἄλλου ἐρείσματος τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, ὅτι εἰκονικὴ ἐστὶν ἡ γενομένη προσκλήσις, διότι τὸ ἐρεῖσμα τοῦτο, καὶ ἐσφαλμένον ἂν ᾖ, δὲν ἐπιδρᾷ ἐπὶ τοῦ διατακτικοῦ.

Ἀριθ. 227 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Γ. ΦΑΣΙΛΑΚΗΣ

Σύζυγος. = παράδοσις ὑπὲρ προικὸς ἐν πίνανκι. = προηγουμένος χωρισμός. = περιδῶν ἐρείσματα. = ἐξάλειψις προικῶς ὑποθήκης συναινέσει. = ἀκυρότης. = ἐναλλαγὴ προικῶν. = ὅροι ἰσχύος. = ἀζήμιον. = ὁρκος πρὸς βεβαίωσιν. = καθορισμὸς ἀνωτάτου ὁρου ἀξίας. = οὐκ ἐκτιμητικός.

Ἐπειδὴ διὰ τὴν νόμιμον παράστασιν τῆς ὑπάνδρου γυναικὸς ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ἐπὶ προστασία τῆς προικῶς περιουσίας καὶ ἰδίᾳ διὰ τὴν ἐν τῷ πίνανκι κατὰτάξινης ἐπὶ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος τῶν ἐνυποθήκων τῇ προικῷ ἀπαιτήσῃ ἀκινήτων, τὸ ἐφετεῖον δέχεται, ὅτι πρὸ τῆς συντάξεως τοῦ πίνακος καὶ τῆς κατ' αὐτοῦ ἀνακοπῆς, διατάχθη ὁ χωρισμός τῶν προικῶν κτημάτων δι' ἐριστικῆς ἀποφάσεως τελεσιδικίου καταστάσεως, μεθ' ἣν ἡ ὑπάνδρος γυνὴ ἀναλαμβάνει τὴν διοίκησιν καὶ διαχειρίσιν αὐτῶν, ἐπομένως καὶ τὸ δικαίωμα τῆς δικαστικῆς παραστάσεως. Τὸ δεύτερον τοῦτο στήριγμα, μὴ προσβαλλόμενον διὰ τινος τῶν τοῦ ἀναιρετηρίου λόγων, ἀρκεῖ διὰ τὴν νομιμοποίησιν τῆς ἀναιρεσιβλήτου καὶ ἄνευ ἐρεύνης τοῦ ἐτέρου νομικοῦ λόγου τῶν ἀποφάσεων, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 11 § 4 τοῦ περὶ Ὑποθηκῶν Νόμου ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 991 καὶ 993 τῆς Πολ. Δικονομίας, καθ' ἃ ἐπιτρέπεται καὶ τῇ γυναικὶ ἡ συνεστῶτος γάμου ἐξασφάλις τῆς προικὸς, ἀποδοτέα αὐτῇ μετὰ τὸν γάμον. Ἐπομένως ὁ ἐπὶ τούτῳ στρεφόμενος πρῶτος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος δὲν ἔχει νομικὴν ἀξίαν.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 61 § 4 τοῦ περὶ Ὑποθηκῶν Νόμου ἀπαγγελλομένη ἀκυρότης τῆς μεταξὺ συζύγων συμφωνίας περὶ μὴ ἐγγραφῆς ὑποθήκης ἀσφαλιζούσης τὴν προῖκα, περιλαμβάνει ἀναγκαιῶς καὶ τὴν περὶ ἐξάλειψιν τῆς ἐγγεγραμμένης ὑποθήκης διὰ τῆς παραιτήσεως τῆς συζύγου. Ἄνευ δὲ καὶ ταύτης ἐκμηδενίζεται ὁ προστατευτικὸς σκοπὸς τοῦ νόμου ὑπὲρ τῆς ἀσφαλείας τῆς προικὸς, σφόδρα εὐνοουμένης ὡς θεσμοῦ δημοσίας τάξεως, χάριν τῆς διὰ τοῦ γάμου προβαίνουσας οἰκογενείας καὶ δὲν ἀποσοβεῖται ἡ συζυγικὴ ἐπήρεια ἐπὶ βλάβῃ τῆς προικὸς. Εἰς ταῦτα δὲ δὲν προσκρούει ἡ γενικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 77, ἐπιτρέπουσα τὴν ἐξάλειψιν τῆς ἐγγεγραμμένης ὑποθήκης τῇ συγκαταθέσει τῶν ἐχόντων συμφέρον καὶ ἱκανότητα μερῶν, εἰς οὓς δὲν περιλαμβάνεται ἡ ὑπάν-

δρος γυνή δυνάμει τοῦ μνησθέντος ἄρθρου 61 § 4, ἐκτὸς μόνον τῆς εἰδικῆς περιπτώσεως τῆς διὰ μεταθέσεως ἢ ἐναλλαγῆς τῆς ἐγγραφῆς πρὸς ἄλλα κτήματα τοῦ συζύγου, ἐξασφαλίζοντα ἐξ ἴσου τὴν προίκα, ὅτε ἐκλείπει ὁ λόγος τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαλείψεως. Ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ἢ ἐξαλείψει καὶ ἢ ἐναλλαγῇ τῆς ἐγγραφῆς σημειοῦται ἐν τῇ τετάρτῃ στήλῃ τοῦ βιβλίου τῶν ὑποθηκῶν, συμφώνως πρὸς τὰς ὑποδείξεις τῶν ἄρθρ. 84 καὶ ἐπομένων τοῦ Νόμου περὶ Ὑποθηκῶν καὶ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ Βασιλικοῦ Διατάγματος τῆς 24 Σ)βρίου 1836. Ἐν τῇ στήλῃ ταύτῃ γίνεται μνεία τοῦ συμβολαίου τῆς ιδιωτικῆς συγκαταθέσεως καὶ πάντων τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν τῆς εἰδικῆς ἐξαλείψεως. Τὰ βιβλία ταῦτα κείμενα εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ κοινοῦ, δύναται νὰ συμβουλευθῇ πᾶς ἐνδιαφερόμενος τρίτος ἔχων ἐπομένην ὑποθήκην ἢ μετὰ τὴν ἐξάλειψιν κτώμενος δι' ἐγγραφῆς νέαν τοιαύτην, ἢ ἄλλα ἐμπράγματα δίκαια καὶ νὰ πληροφρηθῇ περὶ τοῦ κύρους ἢ τῶν ἐλαττωμάτων τῆς ἐξαλείψεως καὶ προφυλαχθῇ τοῦ κινδύνου τοῦ ἀκύρου αὐτῆς. Πρὸς ταῦτα δὲ συμμορφωθὲν καὶ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων του, ὁρθῶς ἡρμήνευσε τὰς ἄνω διατάξεις καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου τρίτος λόγος ἀναιρέσεως δὲν κρίνεται βάσιμος.

Ἐπειδὴ, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ἀναιρεσιδολομένης ὑπ' ἀριθ. 195 ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον περὶ τῆς ἀξίας τοῦ κατ' ἐναλλαγὴν ὑποθηκευθέντος ἀκινήτου πρὸς ἀσφάλειαν τῆς προίκα, ἀντὶ τοῦ διὰ τῆς ἐξαλείψεως ἀντικαταστήσαντος ἐπιβάλλει ἐπακτὸν ὅρκον καὶ οὐχὶ ἐκτιμητικὸν ὡς ἐκλαμβάνει ἡ ἀναιρεσεύουσα διὰ τοῦ δευτέρου τοῦ ἀναιρετηρίου λόγου ἀναιρέσεως, ἂν δὲ ἐν τῷ θέματι τοῦ ὅρκου ἐτέθη περιορισμὸς τοῦ ὁμίσαντος, ὅπως οὗτος μὴ κατέλθῃ τοῦ διὰ τῆς ἀποφάσεως ὁρισθέντος ποσοῦ τῆς ἀξίας, ἐνῷ δύναται νὰ αὐξήσῃ, τοῦτο καίται ὑπὲρ τῆς ἀναιρεσεύουσης Τραπεζίης καὶ κατὰ τοῦ ὁμίσαντος καὶ δὲν μεταβάλλει τὸν ὅρκον ἀπὸ ἐπακτοῦ εἰς ἐκτιμητικόν, ἔχοντα ὅντως ἄλλας συνθήκας ἀπὸ τὰς τοῦ ἐπακτοῦ. Ἐπομένως ὁ λόγος οὗτος καὶ ἐπὶ μὴ ἀληθοῦς προϋποθέσεως στηρίζεται καὶ ἄνευ ἐννόμου συμφέροντος προβάλλεται.

Ἐπειδὴ ἡ τελευταία τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων ὑπ' ἀριθ. 557 ἀπορρίπτουσα τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς ἀναιρεσεύουσης Τραπεζίης, καθ' ἃν ἔδει νὰ καταταχθῇ ἡ ἀναιρεσιδολητος ὑπὸ τὸν ὅρον ἐὰν δὲν εἰσπραχθῇ ἡ ἐκχωρηθεῖσα τῷ προικολήπτῃ ἀπαίτησις ἀσφαλιζομένη δι' ἰδίαν ὑποθήκην τοῦ ἐκχωρηθέντος ὀφειλέτου, δέχεται ὅτι ὁ τοιοῦτος ἰσχυρισμὸς τῆς μὴ εἰσπράξεως τῆς ὑσφαλισμένης ἀπαίτησεως δὲν ἐπροτάθη ἐγκαιρῶς κατὰ τὰς ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου γενομένας παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ἀναγγελλομένων ἀπαίτησεων, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 938 Πολ. Δικονομίας κηρύσσον ἀπαράδεκτον πᾶσαν βραδυτέραν παρατήρησιν. Τὸ στήριγμα τοῦτο τῆς ἀποφάσεως θεμελιούν τὸ διατακτικὸν αὐτῆς οὐδαμῶς προσβάλλεται, ἐπομένως ὁ εἰς τὸ ἕτερον ἔρεισμα τῆς ἀποφάσεως ἀναγόμενος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι μάταιον νὰ ἐξετασθῇ.

ΠΟΙΝΙΚΗ

Ἀριθ. 148 (1906) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεσπαγίτης κ. Π. ΝΙΔΕΡ

Κακὴ σύνθεσις ἐπὶ ἐξαιρέσει λόγῳ συγγενείας ἢ μὴ πενταετοῦς δικηγορικῆς ὑπηρεσίας. - ὀτοχεῖα. - οὐδαμῶς καὶ ἀπόπειρα ἐν ἀπρομελετήτοις ἀδικήματιν. - ἀνάγνωσις ἀκύρου ἱατροδικαστικῆς ἐκθέσεως. - ἀπόφανσις ἐπὶ προπορευομένου ἐρωτήματος δι' ἓνα κατηγορούμενον καὶ ἐπὶ ἐπομένου δι' ἕτερον. - βεβαίωσις ἀνηλικιότητος καὶ μὴ ἀποδοχὴ προσωπικῆς κρατήσεως. - οὐ δυνατὴ ἀποδοχὴ οὐδ' ἀγωγῆς προσωπικῶς. ἐξέτασις ἐξ ἐπαγγέλματος καὶ παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ. - ἐφαρμογὴ Πολιτικῆς Δικονομίας. ἀναιρέσις κατὰ πολιτικὴν ἀπαίτησιν. - παρομπὴ πολιτικῶν δικαστηρίῳ.

Ἐπειδὴ ὁ εἰς κακὴν συγκρότησιν τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων ἐνεκεν ἐξαιρέσεως τοῦ πλημμελειοδίκου Ι. Σ*** λόγῳ φιλίας καὶ συγγενείας

(*) Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου συζήτησιν, δὲ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελεὺς κ. Α. Τσιβανόπουλος ἐλέξε τάδε:

«Πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως προτείνεται ὅτι κακῶς συνετέθη τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων 1) διότι ὁ λαβὼν μέρος συνέδρος πλημμελειοδίκης Σ. Χ*** ἦν αἰεὶς ἰδιαιτέρως καὶ φίλος, προσέτι δὲ καὶ συγγενὴς τοῦ παθόντος, ἐπομένως ἦτο ἐξαιρετὸς καὶ 2) διότι ὁ ἀναπληρωτὴς τοῦ ἐτέρου συνέδρου δικηγόρος Ν. Σ*** δὲν εἶχε συμπληρώσει πενταετὴ δικηγορικὴν ὑπηρεσίαν, ἵνα κατὰ τὸν νόμον δύναται νὰ λάβῃ μέρος πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων. Καὶ ἀληθεῖς, ἐὰν ὑποτεθῶσιν οἱ προτεινόμενοι λόγοι ἐξαιρέσεως τοῦ συνέδρου, δὲν ἀποτελοῦσι λόγον ἀναιρέσεως, διότι κατὰ τὴν ἐπιτακτικὴν διάταξιν τῶν ἄρθρ. 52 Ποιν. Δικονομίας, ποιεῖ νὰ προβάλλωνται ἐγκαίρως ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, ἰσχύοντες, παρανόμως ἀπορριπτόμενοι, ἀποτελοῦσι περιπτώσιν κακῆς συνθέσεως, ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ οὐδὲν τοιοῦτον συνέβη. Ὡς πρὸς δὲ τὸ δεύτερον, οὐδὲν ἀπαιτεῖται ὑπὸ τοῦ νόμου νὰ βεβαιούται ἐκ τῶν πραγματικῶν ὅτι ὁ προσληθὴς πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ δικαστηρίου δικηγόρος συνεπλήρωσε πενταετίαν ὡς τοιοῦτος, ἀλλ' ἀρκεῖ μόνον νὰ μὴ ἀποδεικνύηται τὸ ἐναντίον ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ ὁ ἀναιρεσίων οὐδεμίαν προτάγει ἀποδείξιν ὅτι ὁ προσληθὴς ὡς συνέδρος δικηγόρος Σ*** δὲν συνεπλήρωσε πενταετίαν.

«Ὁ λόγος ὅτι κακῶς ἐφηρόσθη ἡ περὶ συστάσεως διάταξις τοῦ ἄρθρ. 57 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, ἥτις ἔχει ἐφαρμογὴν μόνον ἐπὶ τῶν ἐκ προμελέτης ἀδικημάτων, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀπρομελετήτων, ὡς ἐν προνομιμένῳ εἶνε ἀβάσιμος. Τὸ περὶ συστάσεως ἄρθρ. 57 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου εἶνε γενικὴ διάταξις καὶ χωρεῖ ἐπὶ πάντων τῶν ἐκ δολίας προαιρέσεως ἀδικημάτων, δὲν προσαρμόζεται δὲ μόνον 1) ἐπὶ τῶν ἐξ ἀμελείας, διότι ἐπ' αὐτῶν δὲν δύναται νὰ ᾔηνε ἀπόφασις. 2) Ἐπὶ τῶν ἀδικημάτων τῶν διὰ τῆς κατ' ἀνάγκην συμμετοχῆς δύο τοῦλάχιστον προσώπων διαπραττομένων, διότι ἐπ' αὐτῶν ἡ σύμπραξις προσώπων εἶνε ἀπαραίτητος ἀναγκαία πρὸς ὑπαρξιν τοῦ ἀδικήματος καὶ 3) ἐπὶ τῶν ἀδικημάτων τῶν τελεσιουργουμένων δι' ἀπλῆς παραλείψεως ἐπιτασσομένης ἐνεργείας. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οἱ συναίτιοι τοῦ πᾶσης τὸ ἀδίκημα ἢ ὡς ἡθικοὶ αὐτουργοὶ εἰσὶ χαρακτηριστέοι ἢ ὡς συνεργοί.

«Ὅθεν καὶ ἐπὶ ἀποδείρας ἀναιρέσεως, ὡς ἐν προ-

πρὸς τὸν παθόντα καὶ ἕνεκα μὴ μνείας ἐν τοῖς πρακτικοῖς περὶ τῆς συμπληρώσεως πενταετοῦς ὑπηρεσίας τοῦ προσληφθέντος ὡς ἀναπληρωτοῦ συνέδρου δικηγόρου Ν. Σ***, λόγος ἀναιρέσεως, ἀπορριπτέος ἐστίν, ὡς μὴ βάσιμος, τοῦτο μὲν καθ' ὅσον καὶ οὐδαμῶς προϋτάθη ἐν καιρῷ, ἔστω καὶ βραδύτερον γνωσθεῖς, ὁ προβαλλόμενος λόγος ἐξαιρέσεως, καὶ ἀόριστος ὁμῶς οὗτος ἐστίν, ὡς μὴ καθορίζων οὔτε τὴν ἰδιαιρέραν φιλίαν, οὔτε τὸν βαρὺν τῆς συγγενείας, ἵνα κριθῇ ἂν περιλαμβανηταὶ μεταξὺ τῶν τοῦ νόμου (ἄρθρ. 21 ἐδ. 2 Ποιν. Δικον.) περιπτώσεων, καὶ ὡς μὴ ὧν ἄλλως βεβαι- μένος, καθὰ ὁ νόμος (ἄρθρ. 54 Ποιν. Δικονομίας), ἀπαιτεῖ τοῦτο δὲ καθόσον οὐδαμῶς ἀπαιτεῖται ν'

κειμένῳ τούτῳ πρᾶξεως εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς τελεσθείσης, χωρεῖ σύστασις, διότι δὲν εἶνε ἀδύνατος οὐδὲ ἀσυμβίβαστος ἢ ἐν τοιαύτῃ καταστάσει συνα- πόφασις, καθόσον τὸ ἄρθρον 293 Ποιν. Νόμου περὶ ἀναιρέσεως ἀπαιτεῖ ἀπόφασιν, συναπέφασιν δὲ καὶ τὸ περὶ συστάσεως ἄρθρ. 57, καὶ οἱ λοιποὶ δὲ ὅροι τῆς συστάσεως δὲν εἶνε ἀδύνατον οὐδὲ ἀσυμβίβαστον νὰ συνυπάρξωσι μὲ τὴν κατάστασιν τοῦ βρασμοῦ τῆς ψυχικῆς ὁρμῆς. Ἄλλως τε ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ὑπάρχει σύστασις διὰ τὴν ἀπόπειραν τῆς ἀναιρέσεως ἢ ἐκηρύχθη ἔνοχος ὁ ἀναιρεσείων, διότι ὁ συγκατη- γορούμενος ἐπὶ ταύτῃ ἐκηρύχθη ἀθῶος, ἢ παραδοχῇ δὲ τῆς συστάσεως εἶνε ἐντελῶς ἀδιάφορος, ἀφοῦ ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐτημηγορίας οἱ ἔνοχοι δεχονται ὅτι τὴν περὶ τῆς πρόκειται πρᾶξιν ἐξετέλεσεν ὁ ἀναι- ρεσείων, ὡς ἐκ περισσοῦ δὲ περιέλαβον ἐν τῇ ἀπαν- τήσει των καὶ τοὺς ὅρους τῆς συστάσεως.

«Ὁ λόγος ὅτι κατὰ τὴν ἔνοικον τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 47 τοῦ Ποιν. Νόμου συνδυαζομένην καὶ πρὸς τὴν ἄρθρ. 293, ἐπὶ τοῦ ἀδικήματος τῆς ἀναιρέσεως δὲν εἶνε δυνατὴ ἀπόπειρα, ἥτις προϋπόθεσιν ἔχει ἀ- τάραχον καὶ ἐσκεμμένην ἐνέργειαν τοῦ αὐτοσυζοῦ, ἀποκλειομένην ὅλως ἐπὶ τῆς ἀναιρέσεως, ἐπομένως ἐπικυρώμενος ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐφηρομένη ὁ Ποινι- κὸς Νόμος καὶ ἐπεβλήθη ποινὴ εἶνε ἀνυπόστατος. Ἀπόπειρα δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ μόνον 1) ἐπὶ ἀμε- λείας 2) ἐπὶ τῶν ἐγκλημάτων, ὅσα ἀπαρτίζονται ἐκ προπαρασκευαστικῶν μόνον πράξεων, ἄλλ' ὅμως κατὰ ρητὴν τοῦ νόμου διατάξιν κηρύσσονται τιμωρητέα, καὶ 3) ἐπὶ τῶν ἐγκλημάτων, ἅτινα ἐκτελοῦνται δι' ἀκαριαίας ἐνεργείας, καὶ ὧν τὸ παραγωγικὸν μέσον εἶνε ὁ λόγος, καὶ οὐχὶ δι' ἐνεργείας τινὲς βαθμυδὸν καὶ κατ' ὀλίγον προϊούσης. Ἐπὶ τῆς ἀναιρέσεως ὅθεν οὐδεὶς εὐλόγος διαταγμὸς δύναται νὰ ὑπάρξῃ, ὅτι χωρεῖ ἀπόπειρα, ἀφοῦ οὐσιῶδες προσὸν αὐτῆς εἶνε ὁ δόλος ἢ δὲ ἐκ τοῦ δόλου προϋποστανένη ἐνδε- χόμενον νὰ μὴ καταλήξῃ εἰς τὸ σκοπούμενον ἀποτέ- λεσμα ἐξ αἰτίων ἄλλοτρίων τῆς βουλήσεως τοῦ δρῶν- τος (Κωστῆς Τόμος Β' σελίς 427).

«Ὁ λόγος ἀναιρέσεως ὅτι ἀφοῦ τὸ κύριον ζήτημα ὅπερ οἱ ἔνοχοι ἔλυσαν καταφατικῶς, δεχθέντες ὅτι ὁ παθὼν ἑστέρηθη τῆς ὁράσεως ἀνάγεται εἰς ζήτημα ἀπαιτοῦν γνώσιν καὶ πείραν ἱατρικὴν δὲν διατάχθη παραγματογνωμοσύνη, ἀλλὰ τὸ δικαστήριον ἐστηρίχθη εἰς τὰς καταθέσεις τῶν μαρτύρων, οἵτινες ἄλλως τε δὲν ἐζητήσθησαν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, οἱ ἔνοχοι δὲ ἔλαβον ὑπ' ὄψιν τὰς ὑπὸ τοῦ γραμματέως ἀναγνω- σθείσας δύο ἱατρικὰς ἐκθέσεις ἱατρῶν μὴ ὁρισθέν- των ὡς παραγματογνωμόνων, ὧν ἡ ἀνάγνωσις δὲν ἐπι- τρέπεται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς διαδικασίας, καὶ οἵτινες ἐδόθησαν εἰς τοὺς ἐνόχους κατὰ τὴν διάσκε-

ἀναφέρηται ἐν τοῖς πρακτικοῖς ἐκάστοτε ἡ ὑπαρξίς τῶν νομίμων προσόντων παρὰ τῷ κατ' ἐπικουρίαν προσλαμβανομένῳ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ δικα- στηρίου, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, δικαστικῶ ὑπαλλήλῳ, εἰκαζομένης τῆς νομίμου ὑπάρξεως αὐτῶν μέχρις ἐναντίας ἀποδείξεως, οὐδαμῶς ἐν προκειμένῳ προσαγομένης.

Ἐπειδὴ δὲν εἶνε ἀσυμβίβαστος ἢ τε σύστασις καὶ ἡ ἀπόπειρα πρὸς τὰς ἀπρομελετήτως καὶ ἐν βρασμῷ ψυχικῆς ὁρμῆς διαπραττομένας ἀξιοποίνους πράξεις, ἀφ' οὗ καὶ ἐν ταύταις ἀπαιτεῖται, ὡς ἐν τῇ συστάσει καὶ τῇ ἀποπείρᾳ, ἢ τε δολίᾳ προαίρε- σις καὶ ἡ ἀπόφασις πρὸς ἐκτέλεσιν, ἢ ὑπαρξίς τῶν ὁποίων δὲν ἀποκλείεται ἐκ μόνου τοῦ ὅτι λαμ-

ψιν των εἶναι ἀνυπόστατος. Ἡ κρίσις τοῦ καταλλη- λοτέρου ἀποδεικτικῶ μέσου καὶ ἡ ἐκτίμησις τῶν ἐκ τούτου προκυπτουσῶν ἐνδείξεων ἀφίεται ἐκ τοῦ νό- μου εἰς τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας, ἐπομένως δια- φεύγει τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ἡ ἀνάγνω- σις δὲ τῶν ἱατρικῶν ἐκθέσεων, καὶ ἄκυροι ἐὰν ὦσιν, δὲν ἀποτελεῖ λόγον ἀναιρέσεως. Ἐπίσης δὲν ἀποτε- λεῖ λόγον ἀναιρέσεως καὶ ἡ παράδοσις τῶν ἱατρικῶν τούτων ἐκθέσεων εἰς τοὺς ἐνόχους, διότι τὸ ἄρθρ. 431 δὲν διατάσσει ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς διαδι- κασίας τὴν τήρησιν τῆς διατυπώσεως ταύτης.

«Ὁ λόγος ὅτι ἀφοῦ ἐτέθη εἰς ἐνόχους καὶ ζήτημα ἀπρομελετήτου τραυματισμοῦ, οἱ ἔνοχοι χωρὶς ν' ἀ- ποφανθῶσιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἔλυσαν τὸ ζήτημα τῆς ἀδίκου ἐπιθέσεως εἶναι ἀνυπόστατος, καθόσον οἱ ἔνοχοι ἀποφηνάμενοι ἔνοχον τὸν ἀναιρε- σείοντα ἀποπείρας ἀναιρέσεως, δὲν ἠδύναντο νὰ λύ- σουν καὶ τὸ ζήτημα τῶν τραυμάτων, ἀφοῦ ἐπρόκειτο περὶ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς πράξεως δυναμένης νὰ χα- ρακτηρισθῇ ἢ ὡς ἀπόπειρα ἀναιρέσεως ἢ ὡς τραυ- ματισμός. Ἡ καταφατικὴ λύσις τοῦ ζητήματος τῆς ἀδίκου ἐπιθέσεως δὲν ἀφορᾷ τὸν ἀναιρεσείοντα, ἀλλ' ἔτερον κατηγορούμενον, μὴ κριθέντα ἔνοχον τῆς κυ- ρίας πράξεως τῆς ἀποπείρας ἀναιρέσεως.

«Ὁ λόγος ὅτι κακῶς ἐγένετο δεκτὴ ἡ πολιτικὴ ἀ- γωγὴ ἐλλείψει νομιμοποιήσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐναγομένου, ὅστις, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, εἶναι ἀ- νήλικος καὶ κακῶς ἡγέθη τῇ πολιτικῇ ἀγωγῇ κατ' αὐτοῦ, ἐνῷ εἶδε νὰ ἐναγθῇ ἡ νόμιμος ἐπίτροπος μὴ- τηρ αὐτοῦ εἶναι βάσιμος. Ὡς δέχεται ἡ προβαλλο- μένη ἀπόφασις, ὁ ἀναιρεσείων ἐναγόμενος εἶναι ἀνή- λικος, ἐπομένως οὐχὶ ὀρθῶς τὸ δικαστήριον τῶν συ- νέδρων ἐδέξατο τὴν κατ' αὐτοῦ πολιτικὴν ἀγωγὴν καὶ ὑπεχρέωσεν αὐτὸν προσωπικῶς εἰς τὴν πληρω- μὴν ἀποζημιώσεως, ἐνῷ, καθὰ εἴρηται, δέχεται ὅτι ἦτο ἀνήλικος καὶ συνεπῶς μὴ δυνάμενος νομίμως νὰ παρασταθῇ αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου εἰμὴ διὰ τοῦ ἐπιτρόπου αὐτοῦ, ἢ δὲ κακῇ παράστα- σι, ὡς ἀφορῶντα εἰς τὴν νομιμοποίησιν τοῦ ἐναγο- μένου, ἔπρεπε νὰ ἐξετασθῇ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου καὶ αὐτεπαγγέλτως. Μὴ ἐξετάσαν δὲ ταύτην τὸ δικα- στήριον, παρῆλθε τὸ ἄρθρ. 69 τῆς Πολ. Δικονο- μίας καὶ κατέστη: τὴν ἀπόφασίν του ἀναιρετέαν ὡς πρὸς τὴν παραδοχὴν τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς κατὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος, καθόσον ἡ ποινικὴ διαδικασία δὲν ἀκυροῦται, ἐὰν οὐχὶ ὀρθῶς ἐγένετο δεκτὴ ἡ πολι- τικὴ ἀγωγή.

«Ἀφοῦ ὁ λόγος οὗτος εἶνε βάσιμος περιττὸν κρίνω ν' ἀσχοληθῶ ἐπὶ τῶν ἄλλων λόγων τῆς ἀναιρέσεως τῶν ἐναγομένων εἰς τὸ παραδεκτὸν τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς».

δάνονται αὐταί ἐν βρασμῷ ψυχρῆς, μὴ βάσιμος συνεπὼς ἐστὶ καὶ ἀπορριπτός ἀποβαίνει· ὁ ἐπὶ τοῦ ἐναντίου εἰς κακὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 57 καὶ 47 Ποιν. Νόμου στηριζόμενος λόγος ἀναιρέσεως.

Ἐπειδὴ ἡ ἀνάγνωσις ἀκύρων ἱατροδικαστικῶν ἐκθέσεων δὲν περιλαμβάνεται μετὰ τῶν διδουσῶν χώρων εἰς ἀναιρέσιν περιπτώσεων τοῦ ἄρθρου 448 Ποιν. Δικονομίας.

Ἐπειδὴ καταφατικῶς ἀποφανθέντων τῶν ἐνόρκων ἐπὶ τοῦ πρώτου τεθέντος αὐτοῖς ζητήματος τοῦ ἐγκλητηρίου, ἦτοι τῆς ἀποπείρας ἀναιρέσεως καὶ πρὸς τὸν ἀναιρεσίοντα, καὶ δόντων διὰ τῆς τοιαύτης ἀπαντήσεως αὐτῶν τὸν νομικὸν εἰς τὴν ἀποδιδομένην αὐτῷ πρᾶξιν χαρακτηρισμὸν, περιτεύουσα ὅλως ἦτο ὡς πρὸς τοῦτο ἡ ἐπίλυσις τῶν ἐτέρων ἐπιδοθητικῶς τεθέντων αὐτοῖς ζητημάτων τοῦ ἀπορριπτικῶς τραυματισμοῦ καὶ τῆς ἀδίκου ἐπιθέσεως, ἡ ἐπὶ τοῦ τελευταίου δὲ τούτου γενομένη καταφατικὴ ἀπάντησις αὐτῶν, ἀναφερομένη εἰς τὸν ἕτερον συγκατηγορούμενον, δι' ἐν ἀποφατικῶς ἐλύθη τὸ κύριον τῆς ἀποπείρας ἀναιρέσεως ζήτημα, οὔτε τὴν ἐτυμηγορίαν ἀσαφῆς ἢ ἀντιφατικὴν καὶ μὴ πλήρη καθιστᾷ, οὔτε τὸν ἀναιρεσίοντα ἀποβλέπει, καὶ δὲν παρέχει ὑπὲρ αὐτοῦ λόγον ἀναιρέσεως, ἐπομένως καὶ ὁ εἰς ἀσάφειαν καὶ ἀτέλειαν τῆς ἐτυμηγορίας ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω στηριζόμενος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτικός ἐστίν, ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ, βεβαιουμένης ἐκ τε τῶν πρακτικῶν, καθ' ἃ ὁ ἀναιρεσίων, ἐξεταζόμενος περὶ τῆς ταυτότητός του, ἐβεβαίωσε, μὴ γενομένης ἀντιρρήσεως, ὅτι εἶναι εἰκοσαετής τὴν ἡλικίαν, καὶ ἐκ τοῦ διατακτικοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, καθ' ὃ δὲν κατεγνώσθη τῷ ἀναιρεσίοντι, ὡς ἀνηλικίω προσωπικῇ κράτησις διὰ τὴν δικαστικὴν δαπάνην, τῆς ἀνηλικιότητος τούτου, κατ' αὐτὴν τὴν τοῦ δικαστηρίου ἀντίληψιν καὶ ἐκδοχὴν, ἐσφαλμένως τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων ἐδέχθη τὴν κατ' αὐτοῦ προσωπικῶς ἀπευθυνομένην καὶ εἰς αὐτὸν ἐπιδοθεῖσαν ὑπὸ συζήτησιν πολιτικὴν ἀγωγὴν καὶ ὑπεχρέωσε τοῦτον εἰς πληρωμὴν τοῦ ἐπιδικασθέντος ποσοῦ, ἐνῶ λόγῳ τῆς ἀνηλικιότητος αὐτοῦ, ὁ ἀναιρεσίων οὗτος δὲν ἠδύνατο κατὰ νόμον (ἄρθρ. 74 καὶ 75 Πολ. Δικονομίας καὶ 302 § 1 Πολ. Δικονομίας), ὡς διατελῶν ὑπὸ ἐπιμέλειαν καὶ μὴ ἔχων τὴν ἀπεριόριστον διαχείρισιν τῆς περιουσίας του, νὰ παρασταθῇ αὐτοπροσώπως εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ ἔδει νὰ ἐναχθῇ διὰ τοῦ νομίμως ἐκπροσωποῦντος αὐτὸν ἐπὶ δικαστηρίου ἐπιτρόπου του, συνεπὲς δ' ἡ οὕτω κατ' αὐτοῦ ἀπευθυνθεῖσα ἢ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ἡ ἀπορριπτικὰ λόγῳ προσωπικῆς κακῆς τοῦ ἐναγομένου τούτου παραστάσεως, ἥτις εἰς τὴν νομιμοποίησιν τούτου ἐν τῇ τοιαύτῃ διαφορᾷ ἀναγομένη ἠδύνατο καὶ αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου νὰ ἐξετασθῇ, δύναται δὲ καὶ ἤδη ἐνώπιον τοῦ Ἀρ. Πάγου προσβαλλομένη νὰ κριθῇ ὡς εἰς πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν οὕσα ἐξεταστέα, ἀναιρετέα συνεπὲς ἐστὶν ὡς κατὰ παράβασιν τῶν ἀνω διατάξεων τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τῶν ἄρθρων 58, 75 καὶ ἐπομ. τοῦ περὶ ἀνηλικίων κλπ. ἀποφνημαμένη ἢ προσβαλ-

λομένη ἀπόφασις ὡς πρὸς τὰς ἀφορώσας τὴν πολιτικὴν ἀγωγὴν διατάξεις αὐτῆς, καθ' ἃς διέπεται ἀπὸ τοὺς περὶ ἀναιρέσεως τῶν πολιτ. ἀποφάσεων ὁρισμούς τοῦ ἄρθρου 807 ἐδ. 5 καὶ 7 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ παραπεμπτέα ἢ περαιτέρω περὶ τοῦ παραδεκτοῦ τῆς τοιαύτης πολ. ἀγωγῆς ἀπόφασις ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου πολ. δικαστηρίου.

Ἀριθ. 149 (1906) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ

Διπλωματοῦχος φαρμακευτικῆς σχολῆς. - ἄδεια φαρμακεμπορίου. - ἐκτέλεσις δυνταγῶν καὶ πώλησις φαρμάκων μικρᾶς ποσότητος. - χαρακτηριστὴ παραβάσεως. - διπλῆ ὑποτροπὴ.

Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις Πλημμελειοδικῶν, δεχθὲν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, κατὰ τὴν ἀνεξέλεγκτον ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου κρίσιν αὐτοῦ, ὅτι ὁ καταδικασθεὶς Δ. Μ^{***}, ἔχων διπλῶμα τῆς φαρμακευτικῆς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἄδειαν τοῦ ἱατροσυνεδρίου, καὶ ἔχων ἐν Ἀθήναις φαρμακεμπορεῖον, ἀπὸ 20 Ἀπριλίου 1901 μέχρι 14 Φεβρουαρίου 1905 ὑπε-

(*) Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου συζήτησιν, ὁ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελεὺς κ. Α. Τσιβανόπουλος ἔλεξε τὰδε :

«Ὡς λόγος ἀναιρέσεως προτείνεται ἡ ἐσφαλμένη ἐφαρμογὴ καὶ ἡ ψευδὴς ἐρμηνεία τοῦ Ποιν. Νόμου, καθόσον ἐνῶ ἡ πρᾶξις, δι' ἣν ἐκηρύχθη ἔνοχος ὁ κατηγορούμενος προβλέπεται ἀπὸ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 3 καὶ 8 τοῦ ΩΜΒ' Νόμου καὶ τιμωρεῖται διὰ φυλάκισις τριῶν μηνῶν μέχρις ἐνδὲς ἔτους, τὸ πημμελειοδικεῖον ἐπέβαλεν ποινὴν προστίμου.

«Ἐπὶ τοῦ λόγου τούτου τῆς ἀναιρέσεως παρατηρῶ τὰ ἐξῆς: Διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὁ κατηγορούμενος ἐκηρύχθη ἔνοχος ὅτι «ἔχων ἐν Ἀθήναις φαρμακεμπορεῖον ὑπερέβη τὰ ὅρια τοῦ δικαιώματός του, ὑπὲρ τῶν ὁποίων διὰ διπλώματος ἔλαβεν ἄδειαν ἥτοι ἐκτελῶν συνταγὰς ἱατρῶν καὶ πωλῶν φάρμακα εἰς μικρὰς ποσότητας, ἀντεποιήθη δικαιώματα ἐπιτηδεύματος, ὅπερ δὲν εἶχε τὴν ἄδειαν νὰ μετέρχεται». Ἐκ τούτου συνάγεται ὅτι ὁ κατηγορούμενος φαρμακέμπορος ὢν ἀντεποιήθη ἔργα φαρμακοποιῶ. Ἡ τοιαύτη δὲ πρᾶξις προβλέπεται καὶ τιμωρεῖται ἀπὸ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ΩΜΒ' Νόμου ἔχον ὡς ἐξῆς: «Οἱ κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ ἀπὸ 29 Μαρτίου 1835 Β. Δ. ἀντιποιοῦμενοι ἔργα φαρμακοποιῶ φαρμακέμποροι τιμωροῦνται μὲ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 τοῦ παρόντος Νόμου ὁριζομένην ποινὴν», ἥτοι μὲ φυλάκισιν τριῶν μηνῶν μέχρις ἐνδὲς ἔτους. Ἡ προσβαλλομένη δὲν ἀπόφασις ἐπέβαλε ποινὴν ἑκατονταδράχμου προστίμου, ἐφαρμόσασα τὸ ἄρθρ. 533 § 2 Ποιν., ὅπερ τιμωρεῖ τὴν ἀντεποίησιν δικαιωμάτων ἐπιτηδεύματος, ἐπὶ αἰτιολογίᾳ ὅτι ὁ κατηγορούμενος ἔχει ἄδειαν συστάσεως φαρμακεμπορείου καὶ ὅτι ὑπεῖθε ἅπλως ταύτην. Φρονῶ ὅτι ἡ ἀπόφασις τοῦ πημμελειοδικεῖου εἶναι ἐσφαλμένη. Κατὰ τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ ἀπὸ 29 Μαρτίου 1835 ἰσχύοντος Β. Δ. περὶ πωλήσεως ἱατρικῶν, μόνον οἱ φαρμακοποιοὶ καὶ φαρμακέμποροι ἔχουσι τὴν ἄδειαν νὰ πωλῶσιν ἱατρικά, οἱ δεῦτεροι χρεωστοῦν νὰ πωλῶσιν εἰς μεγάλας ποσότητας καὶ ἀπαρασκεύαστα, οἱ δὲ πρῶτοι μόνον εἰς μικρὰς ποσότητας ἅπλῃ ἢ σύνθετα, παρασκευασμένα καὶ ἀπαρασκεύαστα. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ΩΜΒ' πρὸς σύστασιν φαρμακείων ἀπαιτεῖται ἄδεια τοῦ Ὑπουργοῦ.

ρέθη τὰ ὅρια τῶν δικαιωμάτων του, ὑπὲρ τῶν ὁποίων διὰ διπλώματος ἔλαβεν ἄδειαν, ἥτοι ἐκτελῶν συνταγὰς ἱατρῶν καὶ πωλῶν φάρμακα εἰς μικρὰς ποσότητας, ἀντεποιήθη δικαιώματα ἐπιτηδεύματος ὅπερ δὲν εἶχε τὴν ἄδειαν νὰ μετέρχεται». Ὁρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὸ ἄρθρον 533 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, καὶ οὐχὶ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ΥΜΒ' Νόμου τοῦ 1880, ὅπερ ὁ ἀναιρεσιῶν ιδιώτης κατήγορος ἐπικαλεῖται, τὸ ὅποion ὀρίζον «ὅτι μὲ τὴν, ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 τοῦ ἰδίου Νόμου, ὀριζομένην ποινὴν τιμωροῦνται οἱ κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 29 Μαρτίου 1835 Β. Διατάγματος, ἀντιποιοῦμενοι ἔργα φαρμακοποιῶν, φαρμακεμπόρου κλπ» ἐννοεῖ τοὺς μὴ ἔχοντας, τὰ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα τοῦ φαρμακοποιῶν, ἥτοι διπλώμα Φαρμακευτικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου καὶ ἄδειαν τοῦ ἱατροσυνηδριῶν, φαρμακεμπόρους, καὶ οὐχὶ τοὺς ἐπιστήμονας φαρμακοποιούς, τοὺς μὴ ἔχοντας τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1ου τοῦ ΩΜΒ' Νόμου τοῦ 1880, ἀπαιτούμενην πρὸς σύστασιν φαρμακείου ἄδειαν τοῦ Ἱπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν, οἵτινες πρὸ τοῦ ἀπὸ 5 Σβρίου 1861 Βασ. Διατάγματος τοῦ προμνησθέντος Νόμου ΩΜΒ' εἶχον

γαὺ τῶν Ἑσωτερικῶν. Καὶ κατὰ τὸ ἄρθρ. 8 τοῦ Νόμου τούτου, οἱ κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 29 Μαρτίου 1835 Β. Δ. ἀντιποιοῦμενοι ἔργα φαρμακοποιῶν φαρμακεμπόροι τιμωροῦνται μὲ τὴν ποινὴν τοῦ ἄρθρ. 3 ἥτοι μὲ φυλάκισιν. Κατὰ ταῦτα ἐπομένως ὁ φαρμακεμπόρος πωλῶν φάρμακα εἰς μικρὰς ποσότητας καὶ ἐκτελῶν συνταγὰς ἱατρῶν, ὡς δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δὲν ἀντιποιεῖται δικαιώματα ἐπιτηδεύματος, ἀλλ' ἔργα φαρμακοποιῶν, ἡ τοιαύτη δὲ ἀντιποίησις εἰδικῶς προβλέπεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ ΩΜΒ'. Τὴν τοιαύτην δὲ γνώμην ἐδέχθη ἐσχάτως καὶ ὁ Ἀρειὸς Πάγος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 150 τοῦ 1905 ἀποφάσεως σκεθεῖς ὡς ἐξῆς: «Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν πλημμελειοδικῶν ἐκτιμήσαν τὰ προκύψαντα ἐκ τῆς συζητήσεως περιστατικῶς ἐδέχθη ὅτι ὁ ἀναιρεσιῶν φαρμακεμπόρος ὢν ἐπώλει παρασκευασμένα φάρμακα εἰς μικρὰς ποσότητας καὶ ἐξετέλει συνταγὰς, ἀντιποιοῦμενος οὕτω ἔργα φαρμακοποιῶν, ὁρθῶς ἄρα ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ἐκδοχῇ ἔκρινεν ὅτι ὁ ἀναιρεσιῶν ἐξετέλεσε τὴν ἀποδιδουμένην αὐτῷ καὶ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ΩΜΒ' Νόμου προβλεπομένην πρᾶξιν τῆς ἀντιποιήσεως ἔργων φαρμακοποιῶν συμφῶνως τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ ἀπὸ 29 Μαρτίου 1835 Δ., καθ' ὃ εἰς μόνους τοὺς φαρμακοποιούς ἐπιτρέπεται τὸ πωλεῖν φάρμακα εἰς μικρὰς ποσότητας ἐπὶ τῇ βίσει ἱατρικῆς συνταγῆς ἢ καὶ ἄνευ αὐτῆς». Οὕτε ἐκ τοῦ ἀπὸ 29 Μαρτίου 1835 Διατάγματος οὕτε ἐκ τοῦ Νόμου ΩΜΒ' συνάγεται ὅτι ὅταν ὁ φαρμακεμπόρος κέκτηται διπλώμα φαρμακευτικῆς τιμωρεῖται κατὰ τὸ ἄρθρ. 533 Ποιν. Νόμου, τούναντιον μάλιστα σαφῶς ἐξάγεται ὅτι οὐδεμία τοιαύτη διάκρισις γίνεται. Τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ Διατάγματος ἐτιμῶρει διὰ τῆς αὐτῆς ποινῆς τοῦ ἄρθρου 533 τοὺς φαρμακοποιούς, τοὺς φαρμακεμπόρους καὶ τοὺς εἰδωπύλας παραβαίνοντας τὰς διατάξεις 1 § 2 τοῦ Δ. Ὁ Νόμος ὅμως ΩΜΒ' ἐτροποποίησε διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Δ. ὡς πρὸς τοὺς φαρμακεμπόρους, τιμωρῶν αὐτοὺς αὐστηρότερον ἀντιποιοῦμένους ἔργα φαρμακοποιῶν, ἵνα ἀσφαλίσῃ περισσότερο τὰ συμφέροντα τῶν φαρμακοποιῶν».

κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 29 Μαρτίου 1835 Β. Διατάγματος τὸ δικαίωμα νὰ πωλῶσιν ἱατρικὰ εἰς μικρὰς ποσότητας κλπ. ἐξασκοῦντες ἐλευθέρως τὸ φαρμακευτικὸν ἐπάγγελμα, τὸ ὅποion δὲν εἶχεν ὑποβληθῇ εἰς τοὺς κατέπιν δια τοῦ Διατάγματος τοῦ 1861 καὶ τοῦ Νόμου τοῦ 1880, νομοθετηθέντας περιορισμούς, ἔθεν ὁ σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ἐστίν, ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ ἀφ' οὗ τοῦ τῆς οὐσίας δικαστήριον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ἐδέχθη, «ὅτι ὁ ἤδη ἀναιρεσιβλητος περιέπεσε δις εἰς τὸ αὐτὸ ἀδίκημα «ὡς ἀποδεικνύεται τοῦτο καὶ ἐκ τοῦ, ἐν τῇ δικογραφίᾳ συνημμένου κεκυρωμένου αντιγράφου τῆς ὑπ' ἀριθ. 125 τοῦ 1904 ἀποφάσεως τοῦ Βου τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου (*), δι' ἧς ὁ ἤδη ἀναιρεσιβλητος κατεδικάσθη εἰς πρόστιμον δρ. ἑκατὸν ἐπὶ παραβάσει τοῦ ἄρθρου 533 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, ἐσφαλε μὴ ἐφαρμόσαν καὶ τὸ ἄρθρον 12 τοῦ Βασ. Διατάγματος τῆς 7 Δεβρίου 1834 περὶ ἀδείας τοῦ ἐπαγγέλεσθαι τὴν ἱατρικὴν φαρμακοποιάν κλπ. καθ' ὃ ὁ παραβάτης τῶν περιεχομένων τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος, ἐκτὸς τῶν παρὰ τοῦ νόμου ἐπιβαλλομένων ποινῶν κολάζεται, ἂν περιεπείσῃ καὶ ἐκ δευτέρου εἰς τὸ αὐτὸ πταῖσμα διὰ προσκαίρου, ἢ καὶ παντοτείνης τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτοῦ παύσεως», τὸ ὅποion ἄρθρον, προκειμένου περὶ πράξεως λαθούσης χώραν καθ' ἣν χρόνον ἰσχύει τὸ Βασ. Διάταγμα τῆς 29 Μαρτίου 1835, κατὰ τὸ ἄρθρον 1ον τοῦ ὁποίου «οἱ φαρμακεμπόροι χρεωστοῦσι νὰ πωλῶσιν εἰς μεγάλας ποσότητας καὶ ἀπαρασκευάστα ἱατρικὰ», ἔχει πλήρη ἐφαρμογὴν, διότι ὁ καταδικασθεὶς παρέβη τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 τοῦ Β. Διατάγματος τοῦ 1834, καὶ 1 τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 29 Μαρτίου 1835, κατὰ τὰ ὅποια «ὁ ἔχων διπλώμα φαρμακοποιῶν ὑποχρεοῦται νὰ ἀκολουθῇ ἀκριβῶς ὅλους γενικῶς τοὺς ὑπάρχοντας ἱατρικοὺς νόμους, καὶ τὰ ἐν ἐνεργείᾳ Διατάγματα» «οἱ δὲ φαρμακεμπόροι χρεωστοῦσι νὰ πωλῶσι μεγάλας ποσότητας καὶ ἀπαρασκευάστα ἱατρικὰ», κατ' ἀκολουθίαν ἀναιρετέα ἐστὶν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις μόνον κατὰ τὸ μέρος τοῦτο διὰ ψευδῆ ἐρμηνείαν τοῦ Ποιν. Νόμου συνωδὰ τῷ ἄρθρῳ 407 § 11 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας.

Ἐπειδὴ, ἀναιρουμένης ἐπὶ τοιοῦτω λόγῳ τῆς προσφάσεως, ὁ Ἀρειὸς Πάγος κατὰ τὸ ἄρθρ. 500 τῆς Ποιν. Δικονομίας ἐφαρμύζει ὁρθῶς τὸ ἄρθρ. τοῦ Ποιν. Νόμου, ἐπομένως κατὰ τὰ ἄνω ἐκτεθέντα δέον νὰ ἐπιβληθῇ εἰς τὸν καταδικασθέντα, ὡς περιπεσόντα καὶ ἐκ δευτέρου εἰς τὸ αὐτὸ πταῖσμα τοῦ ἄρθρου 533 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, δι' ὃ κατεδικάσθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐκτὸς τῆς ἐπιβληθείσης αὐτῷ ποινῆς τοῦ ἑκατονταδράχμου προστίμου καὶ ἡ πρόσθετος ποινὴ τῆς προσκαίρου παύσεως τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτοῦ, ὡς φαρμακεμπόρου, ἐπὶ ἑνα μῆνα(**).

(*) Πρβλ. αὐτὴν ἐν τσλ. 469 XVI.

(**) Καταδύξιν ἀπηνῆς τῶν φαρμακεμπόρων, ἐπὶ τῇ βίσει νόμου ὁ ὁποῖος, παρεμποδίζων τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἐργασίας, πρὸ πολλοῦ κατηργήθη ἐν τῇ συνειδήσει τῶν πιστευόντων εἰς τὴν ἀγιότητα αὐτῆς.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Αριθ. 1034 (1906) (*)

Εισηγητής ο έφετης κ. Χ. ΡΟΥΦΗΣ

Πτώχευσις εταιρίας.— άκυρότης ουστάσεως.— προβλητέα υπό τρίτων.— προθεσμιαί.— ευεργέτημα εμπορίας.— προσβολή υπό προικοδότου πατρός.— άπαιτήσεις τύπων ύπερ προικος.— έπικλησις βιβλίων πτωχεύσεως.

Έπειδή και άληθούς ύποτιθεμένου, ει και οι έρεσίβλητοι άρνοῦνται, ότι ή έν καταστάσει πτωχεύσεως εταιρία «Π^{***} και υίος» δέν συνέστη, κατά τόν άρθρον 39 του Έμπ. Νόμου, όμώρρυθμος ούσα, ούδ' έτηρήθησαν κατά την σύστασιν αύτης αι διατυπώσεις των άρθρων 42 και 43 αυτού, ή άθέτησις των όποιων έπάγεται την άκυρότητα της εταιρίας ως πρὸς τούς συνεταίρους, οι δανεισταί της εταιρίας οι μετ' αύτης συναλλάζαμενοι δύνανται έρρωμένως νά έπικαλεσθώσι την πραγματικήν κα-

(*) Πρόκειται περί συγχρούσεως άτομικών και εταιρικών δανειστών και της μεταξύ αύτων έπικρατήσεως, όπερ δυσχερέστατον καθ' έαυτό, καθό άμέσως σηεδόν άπτόμενον της controversissima controversio τίς είναι τρίτος, ήν προσπαθείν άποφύγη ή άνω άπόφασις έν μακαρίά εύκολία διά της μεθόδου μακροσκελούς παρατάξεως άλλωτριων αύτη αίτιολογιών, έν τῷ ζηρωδύ των όποιων προσπάθεια καταβάλλεται νά κατανίγη ή έλλειψις όρθών αίτιολογιών, καθ' όν τρόπον διά τυμπανοκρουσίας άπεπνίγη έπί του ίκριώματος ή τελευταία φωνή του κατατομηθέντος Λουδοβίκου Ιθου. Δέν είναι τῷ όντι ούδ' έπί του κόπου κών άξιον νά λεχθῇ ότι τόν άρθρον 586 του Έμπ. Νόμου και αι προθεσμιαί αύτου άφορῶσι μόνον την κήρυξιν της πτωχεύσεως και τά σχετικά αύτη θέματα, ήτοι την ύπαρξιν αύτης και την έναρξιν κτλ, ούδαμῶς δέ και ούδέποτε άλλα άνεξάρτητα αύτη άντικείμενα. οίον έν προκειμένῳ τῷ έγκυρον ή άκυρον της πτωχεύσεως της εταιρίας ή την ύπαρξιν αύτης, άτινα μή κατενηθέντα τῇ άποφάσει, δέν δύνανται νά καλύπτονται έκ του έξ αύτης δεδικασμένου. Δυνάμεθα νά όρκισθώμεν εις όλους τούς Θεούς, ότι ούδέμια άποφασις περί πτωχεύσεως εταιρίας δύνανται νά πλάτῃ ύπαρκτην άνύπαρκτον τοιαύτην. Άλλού είχε τόν πόνον ή ύπόθεσις και άλλού αναζητεί αύτόν ή άνω άπόφασις. Οί τρίτοι, τῇ εταιρία συμβληθέντες και δανεισταί αύτης, δύνανται νά ένασκήσωσι και άνευ της νομίμου συστάσεως της τά κατ' αύτης δικαιώματά της, άτινα έκτείνονται άτομικῶς και κατά των συνεταίρων, μή δυαμένων νά προσβάλωσιν αύτοίς τόν άκυρον της ένστάσεως. Άλλ' έν προκειμένῳ ήρωτάτο και τοῦτο ήτο τόν καιρίον θέμα : Έάν τόν δικαίωμα τοῦτο των δανειστών της πράγματι συστάσης Έταιρίας ισχύη και έναντίον των άτομικών δανειστών των έν τοιαύτη πράγματι συστάσει εταιρία εταιρων Έν άλλαις λέξεσι: iάν οι άτομικοί δανεισταί οῦτοι: είναι και αύτοι τρίτοι ως και οι δανεισταί της εταιρίας και τίνων των άμφοτέρωθεν τούτων τρίτων τά συμφέροντα πρέπει νά προστατευθώσιν. Η άνω άπόφασις έπροστάτευσεν τά συμφέροντα των εταιρικών δανειστών ούχι ταμῶσα ριζικῶς τόν ζήτημα, άλλα κρυφείσα συμπτωματικῶς όπισθεν άπαραδέκτου, τῷ όποιον κατασκευάσεν μετ' εύχερίας, τοσούτῳ μάλλον καταμαρτυρομένης, όσῳ έρησιμέυσεν αύτη εις άπαλλαγήν από μεγάλης δυσχερείας.

τάστασιν αύτης και έν περιπτώσει πτωχεύσεως της εταιρίας ν' ακολουθήσωσι την διαδικασίαν αύτης εις προστασίαν των έαυτών συμφερόντων, κατά τās διατυπώσεις και προθεσμίας του νόμου. Έάν δέ διά της κηρυττούσης την πτώχευσιν της εταιρίας άποφάσεως, της ούτως άκύρως συστάσης, προσβάλλονται συμφέροντα των άτομικών των εταιρων δανειστών, δικαιούνται οῦτοι νά προσβάλλωσι τόν κύρος της τοιαύτης εταιρείας, όπως διασώσωσι τās έαυτών άξιώσεις άπέναντι των δανειστών της εταιρείας, τόν ένδίκον όμως μέσον δι' οῦ ή προσβολή έπέρχεται περιώρισεν ό νομοθέτης έντός βραχείας προθεσμίας του άρθρου 586 του Έμπορικου Νόμου κατά της κηρυξάσης την πτώχευσιν άποφάσεως, άπομακρυνθείς των διατάξεων του κοινού δικαίου, καθ' ός πās τρίτος, έστις δέν συνήργησεν ούδ' έπυσεκλήθη ή δέν προσελήθη εις δικαστικήν τινά ή έξώδικον πράξιν φέρουσαν βλάβην ή κίνδυνον εις τά νόμιμα αύτου συμφέροντα, δύνανται νά κάμῃ κατ' αύτης άνακοπήν (άρθρ. 235 και 238 της Πολ. Δικονομίας), ό δέ λόγος της τοιαύτης του νομοθέτου βουλήσεως πρόδηλος και καταφανής, τόν μέν καθ' όσον έπί μέν του κοινού δικαίου ό τρίτος δέν λαμβάνει γνώσιν τοιούτων πράξεων ή άποφάσεων μεταξῷ άλλων, είμή καθ' ήν στιγμήν αύται άντιτάσσονται κατ' αύτου, ό τότε εύλόγως παρέγεται αύτῷ ένδικον της τριτανακοπῆς μέσον έπί όλην τριακονταετίαν, διά της κηρυττούσης όμως την πτώχευσιν άποφάσεως δημοσιευομένης και τοιχοκολλουμένης κατά τās διατυπώσεις του άρθρ 444 του Έμπ. Νόμου, καθίστανται τοίς πās γνώσται αι διατάξεις αύτης, ό δέ έκ των διατάξεων τούτων ζημιούμενος όφείλει έπί ποινή άπαραδέκτου νά έπιδιώξη δι' άνακοπῆς αύτου την μεταρρύθμισιν τούτων έντός τριακονθημέρου προθεσμίας, άφ' ής έκπληρωθώσιν αι διατυπώσεις του μνησθέντος άρθρου, εις ήν ύπόκειται πās άλλος ένδιαφερόμενος έκτός του πτωχεύσαντος, περιοριζομένου έντός έκταπημέρου μόνον προθεσμίας, τόν δέ και διότι εάν ή προθεσμία της άνακοπῆς οίσοιδήποτε τρίτου ήτο άπερίόριστος, ήθελεν έπέλθει τόν άτοπον, ώστε μετά πάροδον μακροῦ χρόνου από της κηρυττούσης την πτώχευσιν άποφάσεως ν' ανατρέπηται πās έκκαθάρισις και διανομή, όπερ άπάδει πρὸς τόν πνεῦμα και την όλην οίκονομίαν της περί πτωχεύσεως διαδικασίας (Πρό. Ράλλη Έμπ. Δίκαιον Τόμος 3 § 293, παρ' ό και άπόφασις Έφετείου Παρισίων της 17ης Μαρτίου 1858 (Lyon-Caen et Renault V. 7 § 111, 132 και 134 Alauzet VI n° 2851, Bédarride III n° 1185, Bravard et Demangeat V. p. 648, Boistel n° 903). Έπί δέ της ύπό κρίσιν διαφορᾶς ή άξίωσις της έκκαλούσης παραστάσης ένώπιον του εισηγητοῦ της πτωχεύσεως Έταιρείας, πρὸς εξέλεγχξιν της άπαιτήσεως της όπως αναγνωρισθῇ ή άπαιτήσις αύτης εις τά χρέη μόνον του πτωχεύσαντος όφειλέτου αύτης Σ. Π^{***} και κηρυχθῇ άκυρος ή πτωχεύσασα Έταιρεία α. Σ. Π^{***} και υίος, έπιδιώκουσα οὔτω την ανατροπήν της κηρυξάσης την πτώχευσιν της Έταιρείας άποφάσεως δι' άλλῃς ένστάσεως ένώπιον του εισηγητοῦ μετά παρέλευσιν μάλιστα της ύπό άρθρου 586 του Έμπ. Νόμου προθεσμίας, άπαραδέκτως προ-

βάλλεται και ὁρθῶς εἰ και ἐξ ἄλλων ἐν μέρει σέ-
ψων ἀπερρίφθη ὡς τοιαύτη διὰ τῶν ἐκκαλουμέ-
νων ἀποφάσεων, τὸ δὲ σχετικὸν παράπονον αὐτῆς
ἀπορριπτέον κρίνεται ὡς νόμῳ ἀστήρικτον.

Ἐπειδὴ, ὁ περὶ τοῦ εὐεργετήματος εὐπορίας ἰ-
σχυρισμὸς τῶν ἐφειδλήτων, προκειμένου περὶ ἀπο-
δόσεως προικὸς ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἀπορριπτέος κρί-
νεται, ὡς νόμῳ ἀστήρικτος και κατ' οὐσίαν μὴ
βάσιμος, τὸ μὲν καθόσον τὸ εὐεργέτημα τοῦτο ἐ-
στὶν ὅλως προσωποπαγὲς τῷ προικοδότη πατρὶ,
και δὲν δύνανται νὰ ἐπικαλεσθῶσι τοῦτο οἱ ἐφει-
δλητοί, τὸ δὲ και διότι διὰ τῆς ἐπελθούσης ἀνα-
γνωρίσεως και ἀναδοχῆς τοῦ χρέους ὑπὸ τῆς πτω-
χευσάσης Ἑταιρείας ἐγένετο ἀνανέωσις και οὕτως
ἡ κατὰ τοῦ πατρὸς τῆς ἐκκαλούσης ἀπαίτησις με-
τεβλήθη εἰς δάνειον κατὰ τῆς πτωχευσάσης Ἑ-
ταιρείας.

Ἐπειδὴ ὁ τῆς ἐκκαλούσης ἰσχυρισμὸς ὅτι δέον
νὰ γίνη δεκτὴ ἡ ἀπαίτησις αὐτῆς δι' ὀλέκληρον τὸ
ποσὸν ἐκ δραχμῶν ἐβδομήκοντα μιᾶς χιλιάδων
(71000) λόγῳ ὅτι ἡ ἀπαίτησις αὐτῆς δὲν ἐπαυσεν
οὐσα τοκοφόρος, ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς μὴ βά-
σιμος, καθόσον αὐτὴ ἐπικαλεσθεῖσα τὰ βιβλία τῆς
πτωχευσάσης Ἑταιρείας, ὡς ἐκ τῆς ἐνώπιον τοῦ
εἰσηγητοῦ μνησθείσης ἐκθέσεως προκύπτει, δὲν δύ-
νεται τὰ μὲν ὑπὲρ αὐτῆς κεφάλαια ν' ἀποδέχεται
τὰ δ' ἐναντία ν' ἀπορρίπτῃ (*).

Ἀριθ. 1035 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Χ. ΡΟΥΦΗΣ

**Φόρος ἐπὶ ἐτησίων καθαρῶν κερδῶν ἀνωνύ-
μων ἐταιριῶν.**—τόκοι ἐκ τοῦ ἐταιρικοῦ κε-
φαλαίου και τοῦ ἀποθέματος. = τοκομερί-
δια κατατεθειμένων χορηγῶν.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν Νόμον ΧΚ' τῆς 21 Ἰουνίου
1877 ἄρθρον 2, ἐπιβάλλεται φόρος 2 τοῖς ο]ο' ἐπὶ
τῶν ἐτησίων καθαρῶν κερδῶν τῶν ἀνωνύμων με-
τοχικῶν ἐταιριῶν και ὁ φόρος οὗτος λογίζεται ἐπὶ
τοῦ ὅλικοῦ ποσοῦ, ὅπερ ἡ ἐταιρία διανέμει εἰς τοὺς
μετόχους αὐτῆς κατὰ τοὺς ἰσολογισμοὺς τῆς, διὰ
δὲ τοῦ ἁρθροῦ 1 τοῦ ἀπὸ 18 Ἀπριλίου 1880 ΩΙΘ'
Νόμου ὁ φόρος οὗτος ἠϋξήθη εἰς 3 τοῖς ο]ο' και
διὰ τοῦ ἁρθροῦ 1 τοῦ ἀπὸ 24 Ἰουλίου 1885
ΑΣΚΣ' Νόμου ὁ αὐτὸς φόρος ὠρίσθη εἰς 5 τοῖς
ο]ο'. Κατὰ δὲ τὴν ἐννοίαν τῶν νόμων τούτων, δύο
ὅροι εἰσὶν ἀναγκαῖοι πρὸς φορολογίαν, ἥτοι 1) ὑ-
παρξὺς καθαρῶν κερδῶν τῆς ἐταιρίας και 2) διανο-
μὴ αὐτῶν εἰς τοὺς μετόχους, ἐπὶ δὲ τῆς ὑπὸ κρί-
σιν διαφορᾶς κατὰ τὸ ἄρθρον 36 τοῦ καταστατικοῦ
τῆς ἐκκαλούσης, ἐγκριθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 28 Ἀ-

πριλίου 1898 Β. Διατάγματος δυνάμει τοῦ ἁρθρ.
14 § 2 τοῦ ΒΦΙΘ' περὶ διεθνoῦς ἐλέγχου Νόμου,
τὰ καθαρὰ κέρδη τῆς ἐταιρίας ἐρίζονται διὰ τοῦ
ἰσοζυγίου τοῦ λογαριασμοῦ «Κέρδη και ζημιαί» μετὰ
τὴν ἀφαίρεσιν πάντων τῶν γενικῶν ἐξόδων, ζημιῶν
και λοιπῶν δαπανῶν και βαρῶν τῆς ἐταιρίας, ἐν
ἐτέρῳ δὲ ἐδαφίῳ τοῦ αὐτοῦ ἁρθροῦ ἀναφέρεται ὅτι
ἐκ τοῦ ἐταιρικοῦ κεφαλαίου και τῶν ἀποθεμάτων
τῆς ἐταιρίας τόκοι προαφαιροῦνται ἐκ τῶν καθαρῶν
κερδῶν και διανέμονται εἰς τοὺς μετόχους, ἐξ οὗ
συνάγεται ἀνεκδοιάστως ὅτι οἱ τόκοι τοῦ ἐταιρικοῦ
κεφαλαίου, ἥτοι τὰ τοκομερίδια τῆς ἐκκαλούσης
ἀνάγονται εἰς τὰ καθαρὰ κέρδη τῆς ἐταιρίας και
διανέμονται εἰς τοὺς μετόχους, ἥτοι συνεννοῦσιν ἀμ-
φοτέρους τοὺς ἀνωτέρω ὅρους και συνεπῶς ὑπό-
κεινται εἰς τὴν φορολογίαν κατὰ τοὺς παρατεθέν-
τας νόμους, ἀτε συναποτελοῦντες μετὰ τοῦ βιομη-
χανικοῦ κέρδους τῆς ἐταιρίας τὸ ὅλικόν ποσὸν τῶν
καθαρῶν κερδῶν, ἡ δ' ἐν τῷ μνησθέντι 36 ἁρθρῳ
τοῦ καταστατικοῦ τῆς ἐκκαλούσης ἀναγραφομένη
προαφαίρεσις ἐκ τῶν καθαρῶν κερδῶν και διανομὴ
αὐτῶν εἰς τοὺς μετόχους οὐδεμίαν ἄλλην ἐπιδέχε-
ται λογικὴν ἐρμηνείαν, εἰ μὴ ἐμφαίνει τὴν πρόθε-
σιν τῆς ἐταιρίας ὅπως ἐκ τοῦ ὑπολειπομένου μένον
κέρδους μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν τοκομεριδίων κρα-
τῶνται 5 τοῖς ο]ο' πρὸς σχηματισμὸν ἀποθεματικοῦ
κεφαλαίου και 10 τοῖς ο]ο' διανέμονται εἰς τὰ μέλη
τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, οὐχὶ δὲ και ἐκ τῶν
τοκομεριδίων και τὸ ὑπόλοιπον 85 τοῖς ο]ο' διανε-
μεται ὡς μέρος βιομηχανικοῦ κέρδους εἰς τοὺς
μετόχους. Ταῦτα δὲ εἰπὼν και τὸ πρωτοδικεῖον και
διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του ἀποφηνάμε-
νον ὅτι τὰ τοκομερίδια τοῦ ἐταιρικοῦ κεφαλαίου
εἰσὶν φορολογητέα πρὸς 5 τοῖς ο]ο', ἔρῳς τοὺς τε
μνησθέντας νόμους και τὸ καταστατικὸν τῆς ἐτα-
ρίας ἡρμήνευσε και ἐφήρμοσεν, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐ-
ναντίου ἰσχυρισμοὶ τῆς ἐκκαλούσης ἀπορριπτέοι
κρίνονται ὡς μὴ βάσιμοι. Οὐδ' ἄσκει τινὰ ἐπιρ-
ροὴν και ἀληθῆς ὑποτιθέμενος ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐκ-
καλούσης ὅτι ὁ Νόμος ΧΚ' τοῦ 1877 ἐλήφθη ἐκ
τοῦ γαλλικοῦ τῆς 29 Ἰουνίου 1872, ποιομένου δια-
στολὴν μεταξὺ μερισμάτων και βιομηχανικῶν
κερδῶν τῶν ἀνωνύμων ἐταιριῶν ἐν τρισὶν ἐδαφίοις
τοῦ 1ου ἁρθροῦ αὐτοῦ, ἀφ' οὗ ὁ ἡμέτερος νόμος
οὐδαμῶς διαστέλλει, ὅπου δὲ ὁ νόμος δὲν διαστέλ-
λει οὐδὲ τῷ ἐρμηνευτῇ ἔξεστι τοῦτο ποιεῖν (ubi lex
non distinguit neque interpretis est distinguere).

Ἐπειδὴ ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐκκαλούσης ὅτι τὰ
ἐταιρικά αὐτῆς κεφάλαια δὲν ὁμοιάζουσι πρὸς τὰ
κεφάλαια τῶν λοιπῶν ἀνωνύμων ἐταιριῶν, αἵτινες
κυκλοφοροῦσι ταῦτα ἐλευθέρως και ἀπολαμβάνου-
σιν ἐκ τούτων τόκους, ἐνῷ τὰ κεφάλαια αὐτῆς ἐκ
4 ἐκατομμυρίων φράγκων συνιστάμενα δυνάμει τῆς
μετὰ τοῦ Δημοσίου συμβάσεως και τοῦ καταστατι-
κοῦ αὐτῆς εἰσὶν ἐνδεδυμένα εἰς δημόσια ἐλληνικά
χρεώγραφα και κατατεθειμένα διὰ τὴν ἐγγύησιν
τῆς τε διεθνoῦς ἐπιτροπῆς και τοῦ ἐλληνικοῦ
Δημοσίου, ἀκίνητα δὲ ὄντα δὲν παρέχουσι τό-
κους δυνάμενους νὰ φορολογηθῶσιν ὡς οἱ τόκοι τῶν
ἄλλων ἀνωνύμων ἐταιριῶν, στερεῖται νομικῆς ση-
μασίας και βαρύτητος και ὡς τοιοῦτος ἀπορριπτέος

(*) Και αὐτὸ ἀνεπιτυχές. Ἡ ἐπικαλεσαμένη τὰ
βιβλία τοῦ ἀντιδίκου τῆς δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ
μόνον τὴν ὑπὲρ αὐτῆς προκύπτουσαν ἐξ αὐτῶν ἀπό-
δειξιν, ἀπορρίπτουσα τὴν κατ' αὐτῆς, ἀλλ' οὐδαμῶς
εἶναι ἀναγεγραμμένον ὅτι ἡ ἐπὶ κλήσις αὐτῶν δύνα-
ται νὰ ἐπηρεάσῃ και οὐσιαστικῶς τὰ δικαιώματά
της, ὡς νομίζει ἡ ἀπόφασις. Τὸ ὅτι πολλάκις δύνα-
ται νὰ συμπέτῃ ἡ ἐναντία τοῦ ἐπικαλουμένου ἐγ-
γραφόν τι ἀπόδειξις πρὸς ἐπηρεασμὸν τῶν οὐσιαστι-
κῶν δικαιωμάτων, δὲν δικαιολογεῖ τὴν σκέψιν τῆς
ἀποφάσεως.

κρίνεται, καθόσον τὰ κεφάλαια ταῦτα χρησιμοποι-
θέντα ἀπὸ τῆς ἐταιρίας, συντελοῦσιν εἰς τὴν
ἀναληφθεῖσαν ὑπ' αὐτῆς ἐπιχείρησιν, τὰ δὲ τοκο-
μερίδια τῶν δημοσίων χρεωγράφων οὐδὲν ἄλλο εἴ-
σιν εἰμὴ πρόσδοσις τῶν κεφαλαίων αὐτῆς καὶ ἀπο-
τελοῦσι καθαρὸν κέρδος διανεμόμενον εἰς τοὺς με-
τόχους τῆς ἐταιρίας, ὡς ἐρρήθη.

Ἐπειδὴ, ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐκκαλοῦσης ὅτι δυ-
νάμει τῶν εἰδικῶν περὶ συνάψεως τῶν ἐθνικῶν δα-
νειῶν νόμων, οὓς ἐν ταῖς προτάσεσιν αὐτῆς λεπτο-
μερῶς ἀπαριθμεῖ, δὲν δύνανται νὰ φορολογηθῶσι
τὰ τοκομερίδια τῶν δημοσίων χρεωγράφων, ὅτι δὲ
συνεπῶς ἡ ἀξίωσις τοῦ Δημοσίου ὅπως φορολογήσῃ
ταῦτα ἀντίκειται εἰς τὸν νόμον, ἰσοφαρίζουσα πρὸς
ἄρνησιν τῶν υποχρεώσεων αὐτοῦ διὰ τῆς ἐντεῦθεν
ἐπερχομένης μειώσεως, ὁρθῶς ἀπερρίφθη διὰ τῆς
ἐκκαλουμένης αποφάσεως ὡς μὴ βάσιμος, καθόσον
δὲν φορολογοῦνται τὰ τοκομερίδια ὡς τοιαῦτα, ἀτε
μὴ μεταβάλλοντα φύσιν ὡς ὁρθῶς ἰσχυρίζεται, ἀλλὰ
φορολογεῖται ἡ πρόσδοσις τοῦ ἡθικοῦ προσώπου τῆς
ἐταιρίας ὡς καθαρὸν κέρδος αὐτῆς, διανεμόμενον τοῖς
μετόχοις καὶ εἶναι μὲν εὐφρυνὲς κατ' ἀρχὴν τὸ ἐπι-
χείρημα τῆς ἐκκαλοῦσης ὅτι δὲν δύναται νὰ υπο-
στηρίχθῃ ὅτι, ἐὰν ἕκαστος τῶν μετόχων αὐτῆς ἐ-
λαμβάνει ἀνὰ χεῖρας τὸ τοκομερίδιον αὐτοῦ καὶ
προσῆρχετο πρὸς ἐξόφλησιν εἰς τὸ δημόσιον τα-
μεῖον, δὲν ἤθελε καταβάλλει φόρον, ἐνῶ ἐὰν ὅλα
ὁμοῦ τὰ τοκομερίδια προσήγοντο διὰ τοῦ ἀντιπρο-
σώπου αὐτῆς, ἔδει τότε νὰ φορολογηθῶσιν, ἀνυπό-
στατον ὅμως κατ' οὐσίαν, διότι καὶ ὑποτιθεμένου
ὅτι εἰσεπράχθησαν τὰ τοκομερίδια ὑπὸ τοῦ ἀντιπρο-
σώπου τῆς ἐταιρίας ἄνευ πληρωμῆς φόρου, εἰσα-
χθέντα ὅμως εἰς τὸ ταμεῖον αὐτῆς ἵνα διανεμηθῶ-
σιν εἰς τοὺς μετόχους ὡς καθαρὰ κέρδη αὐτῆς.
καθὰ ἐρρήθη, ὑπόκεινται πάντως εἰς τὴν φορολο-
γίαν τοῦ ΑΣΚΣ μνησθέντος Νόμου(*).

(*) Ἡ ἐταιρία τῶν μονοπωλίων, πραγματοποιῶσα κο-
λοσιαῖα κέρδη εἰς βάρος τῆς μονοπωλουμένης καὶ ἐ-
ρημουμένης ταύτης γῆς, δὲν ἀποδυσπετεῖ νὰ ἀποβλέ-
ψῃ καὶ εἰς τὴν μικροτέραν ἐτι ἐφικτὴν ἀπὸ φορολο-
γίας ἀπαλλαγὴν, καὶ πρὸς τοῦτο εἶχε λάβει μίαν σο-
φὴν προκαταβολικὴν πρόνοιαν κατὰ τοῦ ἐπιβεβλημέ-
νου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος φόρου. Ἐκάνονισεν ὅτι ἀπὸ
τὰ διανεμητέα καθαρὰ κέρδη προαφαιρεῖται τὸ ποσόν,
τὸ λαμβανόμενον ἐκ τῶν τόκων τῶν χρεωγράφων, διὰ
τῶν ὁποίων ἔχει ἐνδύσει, κατὰ τὴν τραπεζικὴν φρα-
σεολογίαν τὰ χρηματικὰ κεφάλαιά της καὶ προδιανέ-
μεται εἰς τοὺς μετόχους πρὸ τῆς διανομῆς τῶν μετὰ
τὴν ἀφαίρεσιν αὐτοῦ ἀπομενόντων καθαρῶν κερδῶν.
Καὶ οὕτω ἐνόμισεν ὅτι ἡ δουλειά της ἔγεινε γαίῳ, διότι
ἐπ' ἡγήσιν μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ εὖρη ἴσως κα-
νένα μωρὸν νὰ τὸν πείσῃ ὅτι οἱ ἐκ τῶν χρεωγράφων
λαμβάνοντες τόκοι δὲν εἶναι εἰσοδήματα, ἀλλὰ σὺν
νὰ εἰποῦμεν καὶ ἐξόδα. Καὶ ἐπὶ τῇ βῆσει ταύτῃ ἐνό-
μισεν νὰ εἴπῃ εἰς τὸν φορολόγον, τὸν ἀποσπῶντα ἀπὸ
τὸ ἔρμηον ῥάφι τοῦ χωρικοῦ καὶ τὸ τελευταῖον χαρὰν·
θὰ φορολογηθῇ ἐκεῖνα μόνον τὰ ὅποια ἐγὼ ὀνομάζω
κέρδη. Εὐτυχῶς ἡ ἄνω ἀπόφασις δὲν ἐνέπεσεν εἰς τὴν
παγίδα, ἀλλὰ, κατὰ περίεργον τρόπον, ἀντὶ νὰ εἴπῃ
τῇ ἐταιρίᾳ ὅτι τὸ ἐνδύμα δὲν κάμνει τὸν καλόγηρον,
ἀσχολεῖται νὰ δώσῃ τὸν λόγον, δι' ὃν ἡ ἐταιρία διέ-
σπειλε τοὺς τόκους τῶν χρεωγράφων τῆς ἀπὸ τὰ ἄλλα
κέρδη αὐτῆς, καὶ τὸν λόγον δι' ὃν ἡ ἐπὶ τοῦ ἐκ τῶν

Ἐπειδὴ, συνωδὰ τῷ ἄρθρῳ 16 τοῦ ΑΣΚΕ' περὶ
χαρτοσήμου Νόμου, αἱ ἀποδείξεις ἐφ' αἷς καταβάλ-
λονται τοῖς μετόχοις τῶν ἐν τῷ ἔδαφίῳ τοῦ προη-
γουμένου ἄρθρου ἀνωνύμων ἐταιριῶν τὰ κέρδη ἢ οἱ
τόκοι καὶ πᾶσα ἄλλη ἐφ' αὐτῶν ὠφέλεια ὑπόκειν-
ται εἰς τέλος 2 τοῖς ο/ο τὸ ὁποῖον κατὰ τὸ ἄρθρον
42 τοῦ αὐτοῦ νόμου προκαταβάλλεται ὑπὸ τῆς ἐ-
ταιρίας εἰς τὸ ἀρμόδιον ταμεῖον πρὸ τῆς ἐνάρξεως
τῆς διανομῆς τῶν μερισμάτων καὶ λοιπῶν ὡφε-
λειῶν ἐπὶ ἐκδόσει ἀποδείξεως πληρωμῆς, συνεπῶς
δὲ καὶ τὰ τοκομερίδια τῶν Δημοσίων χρεωγράφων
τὰ ὅποια διανεμόνται εἰς τοὺς μετόχους ὡς καθα-
ρὸν κέρδος καθὰ ἐρρήθη, ὑποβάλλονται ἐκτὸς τοῦ
φόρου τῶν 5 τοῖς ο/ο, ὅστις εἶναι φόρος ἄμεσος ἐπὶ
τοῦ εἰσοδήματος καὶ εἰς τέλος χαρτοσήμου 2 τοῖς
ο/ο, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμοὶ καὶ τὸ σχε-
τικὸν παράπονον τῆς ἐκκαλοῦσης ἀπορριπτέα κρί-
νονται ὡς μὴ βάσιμα.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐκ τοῦ ἰσολογισμοῦ τῆς ἐκκαλοῦσης
καὶ ἐρεσιβλήτου ἐταιρίας προσαγομένου προκύπτει,
τὰ διανεμητέα καθαρὰ κέρδη εἰς τοὺς μετόχους εἰσι
1) οἱ τόκοι τῶν ἐταιρικῶν κεφαλαίων ἐκ δραχμῶν
163,763.40 καὶ 2) τὸ μέρισμα 85 τοῖς ο/ο ἐκ δρ.
176,076.60, εἰς τὸ διανεμητέον ὅμως τοῦτο μέρι-
σμα δέον νὰ συμπεριληφθῶσι καὶ αἱ καταβληθεῖσαι
τῷ Δημοσίῳ λόγῳ μὲν φόρου δρ. 8,803.83, λόγῳ
δὲ τέλος χαρτοσήμου δρ. 3,345.45, καθόσον τὸ
ἄθροισμα τούτων ἐκ δρ. 188,225.88 ἀποτελεῖ τὸ
βιομηχανικὸν καθαρὸν κέρδος τῆς ἐταιρίας, τὸ δια-
νεμητέον τοῖς μετόχοις, συνυπολογιζομένων δὲ καὶ
τῶν τόκων τοῦ ἐταιρικοῦ κεφαλαίου ἀποτελεῖται πο-
σὸν ἐκ δρ. 351,989.28, τὸ ὁποῖον ὡς καθαρὸν κέρ-
δος διανεμητέον τοῖς μετόχοις εἶναι φορολογητέον
πρὸς 5 τοῖς ο/ο, ἥτοι ἐκ δρ. 17,599.46, ὧν ἀ-
φαιρουμένων ἐκ τοῦ ὀλικοῦ κέρδους ὑπολείπονται
334,389.82 δραχμαί, αἵτινες ὑπόκεινται εἰς τέ-
λος χαρτοσήμου 2 τοῖς ο/ο ἥτοι δρ. 6,687.79,
καταβληθεῖσάν δὲ τῷ Δημοσίῳ κατὰ τὸν ἰσολο-
γισμὸν λόγῳ τέλους χαρτοσήμου δραχμῶν μόνον
3,345.45, ὑπολείπονται ἐτι ὀφειλόμεναι δραχ.
3,342.34, ὅσας τούτεστι καλεῖται ἡ ἐρεσιβλήτος

χρεωγράφων εἰσοδήματος φορολογία δὲν ἀντιβαίνει εἰς
τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἐπὶ τῶν τοκομεριδίων φορολο-
γίας, ὡς προβάλλει κατ' ἐπικουρίαν ἡ ἐταιρία, ἀλλὰ
τὸ τελευταῖον τοῦτο ἀπολύτως ἀνεπαρκῶς καὶ ὑπὸ
εἶδος ἀμνηχανίας ὑπὸ τὴν ἐπὶ ἡρεσίαν, ἴσως καὶ κατὰ-
πληξιν, τοῦ κατ' ἀρχὴν εὐφρυνῶς ἐπιχειρήματος, ὡς
χαρακτηρίζει τὴν δικαιολογίαν τῆς ἐταιρίας. Ἡμεῖς
πιστεύομεν ὅτι προσήκει μᾶλλον τῇ ἀποφάσει ἡ αἰτιο-
λογία ὅτι κατὰ τὸν φορολογικὸν τοῦ Χαρτοσήμου Νό-
μον φορολογοῦνται αἱ δικαιοπραξίαι καὶ ὅτι ἄλλη εἴ-
ναι ἡ δικαιοπραξία τῆς διὰ τῆς μερισματοποδείξεως
(τοκομεριδίου λήψεως τοῦ τόκου τῶν χρεωγράφων, ἡ
ὅποια κατὰ νόμον δὲν φορολογεῖται, καὶ ἄλλη εἶναι
ἡ ἐν τῇ χρησιμοποίησει τοῦ ληφθέντος τόκου συντε-
λουμένη. Ἐὰν ἡλήθευε τὸ εὐφρυνῶς κατὰ τὴν ἀπόφασιν
ἐπιχειρήμα, ἔπρεπε νὰ υποστηρίχθῃ ὅτι καὶ ὁ ἀγο-
ράζων ἰκίνητον ἢ δανείζων ἢ ἐξοφλῶν ἢ ὅτι δῆποτε
ἄλλο πράττων διὰ τῶν χρημάτων, ἅτινα ἔλαβεν ἐκ
τῶν τοκομεριδίων του, δὲν δύναται νὰ φορολογηθῇ
κατὰ τὰς νέας ταύτας δικαιοπραξίας του. Αὕτη ἡ το
ἡ νομικὴ αἰτιολογία.

εταιρία να καταβάλῃ τῷ Δημοσίῳ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1 τῆς 16 Ἰανουαρίου 1906 ἀνακοπτομένης προσκλήσεως τοῦ ταμείου. Ὁρθῶς ἄρα τὸ πρωτοδικεῖον ἐσκέφθη ὅτι καὶ τὰ τοκομερίδια ταῦτα τῆς εταιρίας ὑπόκεινται εἰς τέλος χαρτοσήμου 2 τοῖς 0/0,

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Ἀριθ. 616 (1905)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Ι. ΒΕΛΛΙΝΗΣ

Χορήγους γενικῆς ὑποθήκης ἐπὶ ἀκινήτων ἀκυρότης. - εἰδικευδὶς ἐν ἐγγραφῇ.

Ἐπειδὴ ὁ ἐκκαλῶν ἰσχυρίζεται ὅτι ὁ Δ. Ι. Α^{***} ἔδει ἐξ ἀρχῆς ν' ἀποβληθῇ πάσης κατατάξεως εἰς ἀμφοτέρους τοὺς πίνακας, διότι δι' οὐδενὸς τίτλου τῷ ἐχορηγήθῃ δικαίωμα νὰ ἐγγράψῃ ὑποθήκην, ἡ δὲ χορήγησις γενικῆς ὑποθήκης, χωρὶς νὰ περιγραφῶνται τὰ κτήματα, ἐφ' ὧν αὕτη χορηγεῖται καθίσταται ὁ λόγος οὗτος τῆς ἐφέσεως, ἀφοῦ ἐκ τοῦ ... συμβολαίου φέροντος ἀπαρέχει ὁ ὀφειλέτης ἐφ' ὅλης τῆς ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ χωρίου Λατζῶ τοῦ Δήμου Ὡλένης ἀκινήτου περιουσίας τοῦ ὑποθήκην καὶ εἰς οἰανδήποτε θέσιν καὶ ὅρια καὶ ἂν ἔχωσι τὰ κτήματα, ἐμφαίνεται ἡ παροχὴ γενικῆς ὑποθήκης, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 19 τοῦ περὶ Ὑποθ. Νόμου ἡ τοιαύτη χορήγησις γενικῆς ὑποθήκης εἶναι ὅλως ἀνόριστος καὶ οὐχὶ ἐπιδεκτικὴ ἐγλύρου ἐγγραφῆς, ἀδι-ἀφορῶν ἂν ἐν τῇ ἐγγραφῇ εἰδικεῖται καὶ προσδιορίζεται τὸ κτῆμα, ἐφ' οὗ ἡ ὑποθήκη ἐγγράφεται, καθόσον ἡ τοιαύτη εἰδικεῖται γίνεται παρὰ μόνον τοῦ δανειστοῦ, ἐνῶ δὲν εἶχε παρασχεθῇ τοιοῦτον δικαίωμα ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου τοῦ δόντος τὴν ὑποθήκην.

Ἀριθ. 618 (1905) (*)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Ι. ΒΕΛΛΙΝΗΣ

Δευτέρα κατάσχεσις. - ἀκυρότης ἐν ἐγκυρό-ντι πρώτης. - ἐκδίκασις οὐδίας. - οὐ κώ-λυμα ἐξ αἰτήσεως παρατάσεως. - τελευταία ἡμέρα ἀποδίδεω. - κοινοποιήσις μέχρις ἑκτῆς ὥρας.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἐννοίαν τῶν ἁρθρῶν 908 καὶ 914 Πολ. Δικονομίας, τὸ ἀπαράδεκτον δευτέρας κατασχέσεως προϋποθέτει ἀναγκαίως τὸ ἐγκυρον τῆς πρώτης οὐ μόνον κατὰ τύπους ἀλλὰ καὶ κατ' οὐσίαν ἐν σχέσει πρὸς τὴν κανοποιηθεῖσαν ἐπιταγὴν καὶ τοὺς ἐκτελουμένους τίτλους, καὶ τοῦτο διότι ὁ δυνάμει τοῦ ἁρθροῦ 914, συνεχίζων ἐν ἀμελείᾳ ἢ ἀποχῇ τοῦ πρώτου κατασχόντος τὴν ἐκποι-τικὴν διαδικασίαν δανειστῆς κινδυνεύει νὰ ὑποστῇ τὴν ἀνατροπὴν τῶν πράξεων αὐτοῦ τῶν ἀπορρεου-σῶν ἀπὸ κατασχέσεως πλημμελοῦς ἢ νὰ δύναται ἐν-νόμως νὰ προσβάλλῃ ὁ καθ' οὗ ἡ ἐκτέλεσις ὀφειλέ-της, ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ τίτλου καὶ τῆς ἐπιταγῆς τοῦ ἀρχικοῦ ἐπισπεύδοντος μέχρι τοῦ σημείου ἀφ' οὗ ἀνέλαβε τὴν ἐπίσπευσιν τοῦ πλειστηριασμοῦ ὁ δευτέρος δανειστῆς, τοιοῦτο δὲ ἄτοπον ἀδύνατον εἶναι νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ἠγνόησεν ὁ νομοθέτης ἐπο-

(*) Μετὰ τὴν ἐν σελ. 65 ΧVII 107 Α. Π.

μένως ὀρθῶς τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διέταξεν ἀποδείξει περὶ τοῦ ἐκ συμπαιγνίας ἀποκτηθέντος τίτλου τῆς πρωτοκατασχούσης δανειστρίας Σαπ-φοῦς Π. Κ^{***} (ἀδελφῆς τοῦ ὀφειλέτου Ι. Μ. Κ^{***}) δυνάμει τοῦ ὁποίου τίτλου ἐνηργήθη ἡ πρώτη κα-τάσχεσις.

Ἐπειδὴ ὑφιστάμενης ἐκκρεμοῦς αἰτήσεως περὶ παρατάσεως προθεσμίας δὲν ὑφίσταται κώλυμα νὰ γίνη ἡ περαιτέρω κατ' οὐσίαν συζήτησις τῆς μετ' ἀποδείξεως ὅταν ἡ τοιαύτη αἴτησις πα-ρατάσεως εἶναι ἐκπρόθεσμος καὶ εἰς τὴν περὶ ἀπα-ραδέκτου τῆς συζήτησεως ἐνστασιν ἀντιτάσσεται τὸ ἐκπρόθεσμον (*), ὅπερ τὸ δικαστήριον τὸ τὴν οὐσίαν καλούμενον νὰ δικάσῃ δύναται νομίμως νὰ ἐξετάσῃ, συνεπῶς δὲν ἐσφαλε τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀ-θηνῶν, ἐξετάσαν ἂν ὑφίσταται ἢ οὐ κώλυμα περαι-τέρω κατ' οὐσίαν συζήτησεως τῆς ὑποθέσεως, ἀφοῦ ὑπεβλήθη τοιαύτη ἐνστάσις καὶ ἀντεστάσις, ὡς δὲν ἐσφαλε δεχθὲν τὸ ἐκπρόθεσμον τῆς περὶ παρατά-σεως αἰτήσεως καὶ συνεπῶς τὸ ἄκυρον αὐτῆς, ἀφοῦ ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ σχετικοῦ ἐπιδοτηρίου καὶ ὁμολο-γεῖται μεταξὺ τῶν διαδίκων ὅτι αὕτη ἐπέδωκε τὴν 6 1) 2 ὥραν τῆς τελευταίας ἡμέρας τῆς ταχθείσης ὑπὸ τῶν διαδίκων κατὰ παράτασιν προθεσμίας ἐν τῇ διεξαγωγῇ τῶν ἀποδείξεων, ἡ δὲ τελευταία ἡ-μέρα κατὰ τὸ ἄρθρον 193 Πολ. Δικονομίας, περα-τοῦται τὴν 6ην ὥραν μ. μ. (**).

Ἐπειδὴ μόνον ὁ Ἀρειος Πάγος ἀναιρῶν ἀπό-φασιν δύναται παρεπιμύοντως νὰ διατάξῃ τὴν ἐπά-νοδον τῶν πραγμάτων εἰς ἣν ἦσαν πρὸ τῆς ἐκδό-σεως τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως θέσιν, καὶ τοῦτο διότι καὶ τὴν ἀναιρεσιβληθεῖσαν ἀπόφασιν ἐξετάζει καὶ τὰ μετ' αὐτὴν γεγονότα τῆς ἐκτελέσεως αὐτῆς ἵνα ἐπαναφέρῃ εἰς ἐξέτασιν τὸ πρὸ αὐτῆς καθεστῶς παραπέμπτων τὴν ὑπόθεσιν εἰς ἄλλο δικαστήριον· ἀλλὰ τὸ τῆς παραπομπῆς ἐφετεῖον, καλούμενον νὰ δικάσῃ ἐκ νέου τὴν ἐρεσιν, δὲν ἐξετάζει οὔτε τὴν ἀναιρεθείσαν ἀπόφασιν, οὐδὲ τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς μεταγενέστερα πραγματικὰ γεγο-νότα, διαφεύγοντα τὴν ἀρμοδιότητά του, συνεπῶς ἀπορριπτέα ὡς ἀπαράδεκτος ἡ ὑπὸ συζήτησιν πα-ρεμπίπτουσα ἀγωγὴ τοῦ Κ. Γ. Σ^{***} (***).

Ἀριθ. 619 (1905) (***)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ

Πουδλικιανὴ ἀγωγὴ. - στοιχεῖα. - περίληψις ἐν ἀγωγῇ. - διεκδίκησις. - διεκδικηδὶς ἐπὶ τριακονταετία. - στοιχεῖα. - διεκδικηδὶς ἐπὶ παραγῶγῳ κτήδει.

Ἐπειδὴ, ἡ Πουδλικιανὴ ἀγωγὴ εἰσαχθεῖσα κατὰ μίμησιν τῆς διεκδικητικῆς πρὸς προστασίαν τῆς ἰδιοκτησίας ὑπὲρ τοῦ ἔχοντος μὲν τὰ προσόντα τῆς

(*) Ἡ καὶ ἀβάσιμος ὁπωσδήποτε.

(**) Ἀμφιβάλλομεν. Μόνον ἐν πεοιπώσει τῆς ἐξ ἐορτῆς παρατάσεως ἐπὶ μίαν ἡμέραν.

(***) Καὶ ἐπὶ τούτου ἀμφιβάλλομεν. Πρβλ. σημειώ-σιν ἐν σελ. 273 ὑπὸ τὴν 254. Εἶναι περιττὸν νὰ ρη-θῇ ὅτι τὰ λεγόμενα αὐτόθι διὰ τὸ δ' τμήμα τοῦ Ἀ-ρείου Πάγου ἐφαρμόζουσι τελείως καὶ διὰ τὸ ἐφετεῖον τῆς παραπομπῆς.

(****) Μετὰ τὴν ἐν σελ. 146 Χ II 280 (1901) Α. Π.

χρησικτησίας άλλ' εκπέσοντος τῆς νομῆς τοῦ πράγματος πρὸ τῆς πληρώσεως τοῦ προσήκοντος χρόνου, ἐδράζεται ἀναγκαιῶς ἐπὶ τῶν προσόντων ταύτης, ἅτινα κατὰ νόμον 1 πρ. καὶ 7 § 11 ἐπομ. (6.2) Βασιλ. ΙΕ' 2.1 ἐπομ. εἰσὶν ἐκτὸς τοῦ τίτλου καὶ ἡ παρὰ τῷ ἐνάγοντι νομὴ καὶ καλὴ πίστις, πλὴν τὰ στοιχεῖα ταῦτα ἀπαιτούμενα ρητῶς, κατὰ τὰς ἀξιώσεις τῶν ἄρθρ. 533 ἐδ. 3 καὶ 4 Πολ. Δικονομίας, νὰ ἀναφέρονται τῇ ἀγωγῇ, οὐδαμῶς ἐκτίθενται ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος Ι. Φ*** ἐν τῇ ὑπὸ ἐξέτασιν ἀπὸ 18 Φεβρίου 1870, εἰμὴ ὅτι «μεταγράφας ἐγενόμην οὕτω κύριος καὶ κάτοχος τῶν ἀγρῶν τούτων», ὅπερ καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος δύναται ν' ἀπαιτηθῇ, δυνάμει τῶν ἁρθρῶν 67 καὶ 68 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀποτελοῦσης τῆς ἐλλείψεως ταύτης ἐνὸς τῶν οὐσιωδῶς προαπαιτούμενων τοῦ πρὸς ἀγωγὴν δικαιώματος καὶ ἐπομένως ἔλλειψιν ἐνεργητικῆς νομιμοποιήσεως καὶ ὑποστηρίζεται μὲν ὡς πρὸς τὴν καλὴν πίστιν ὅτι ἐν τῇ ὑπάρξει τοῦ νομίμου τίτλου τεκμαίρεται καὶ ἡ ὑπαρξίς τῆς ὑπὲρ τοῦ ἐπικαλούμενου τὴν χρησικτησίαν (παραβ. Οἶκον. § 124 σημ. 33 ἐνθα βιβλιογραφίαν), πλὴν σκοπὸς τῆς διατάξεως ταύτης εἶναι ν' ἀπαλλάξη τὸν ἐπικαλούμενον ταύτην τῆς ἀποδείξεως τῆς καὶ ὑποχρεώσῃ τὸν ἀντιδικόν του εἰς ἀπίδειξιν τοῦ ἐναντίου, ἀμφισβητοῦντα αὐτήν, οὐχὶ δὲ καὶ νὰ καταστήσῃ περιττὴν τὴν ἐπικλήσιν ἐκ μέρους τοῦ ἐπ' αὐτῆς στηρίζοντος δικαίωμα (Α. Π. 113 (1883) καὶ Σημαντήρα «περὶ βάρους ἀποδείξεως» § 50 ἐν τέλει, Νομολ. καὶ βιβλιογραφίαν). Συνωδὰ τούτοις, τὰ ἐναντία δεξαμένη ἡ 1019 (1877) ὡς καὶ αἱ μετ' αὐτὴν ἐκδοθεῖσαι ἀποφάσεις τοῦ Ἐφετερίου Ἀθηνῶν, καὶ ἐκ τῆς ἀπίψεως δὲ ταύτης καὶ μόνης τῆς πουδλικιανῆς περιορισθεῖσαι εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς ἀνεξήτησαν τὴν παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ὑπαρξὶν τίτλου κυριότητος, ἐσφάλοντο, καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὡς ἐκ τῶν κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν πρωτοδικῶν ὑποβληθεῖσων προτάσεων τῆς ἐναγομένης προκίπτει ὅτι ἀμφισβήτησιν περὶ ὑπάρξεως τοιούτων στοιχείων οὐδαμῶς ἐπήγαγε, δὲν ἐπεταί δ' ἐκ τούτου ὅτι ἔδει ν' ἀχθῇ εἰς τὸ συμπέρασμα εἰς δὲ κατέληξε τὸσον αὐτὴ ὡς καὶ αἱ ἐκκαλούμεναι 2126 (1872) καὶ 4289 (1875), καθόσον οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν εἶχεν ἡ ἐναγομένη ν' ἀποκρούσῃ στοιχεῖα ἅτινα οὔτε διὰ τῆς ἀγωγῆς, οὐδὲ καὶ διὰ τῶν πρωτοδικῶν προτάσεων, ἀλλ' οὐδὲ πῶς τοιοῦτον χαρακτηρισμὸν ὡς πουδλικιανῆς ἀγωγῆς προέβαλεν ὁ ἐνάγων, ἀλλ' ἔδει ἐξ ἰδίας ἐξουσίας κρίνουσαι ν' ἀποκρούσωσι τὴν τοιαύτην ἐκδοχὴν καὶ ἂν πρὸυβάλετο, οὕτω δὲ μὴ ἀξιῶσαι παρὰ τοῦ ἐναγομένου ὑπεράσπισιν θὴν εὐλόγως ἐπίστευσι δὲν ἦτο ὑπόχρεως νὰ φέρῃ (*).

Ἐπειδὴ πρόδηλον εἶναι ὅτι ἡ ἀγωγὴ, ἔχουσα οὕτω «ὅτι οἱ κληρονόμοι τοῦ ὀθωμανοῦ Ι. Μ*** ἐπώλησαν διὰ Χοτζετίου ἀπὸ 17 τῆς Σελήνης Ρα-

μαζὰν τῆς Αἰγείρας 1346 (χριστιανικὸν 1830) τὰ ἐπίδικα τοῖς δικαιοπαρόχοις τοῦ Κ. Π***, οὔτινες διανείμαντες πρὸ τοῦ Μαΐου 1835 ἐπώλησαν τὰ εἰς αὐτοὺς λαχόντα, κατὰ τὸ 1869, πρὸς τὸν Κ. Π***, ὅστις ἐπελθούσης καὶ τῆς μεταγραφῆς τῶν συμβολαίων ἐγένετο κύριος καὶ κάτοχος τῶν ἀγρῶν, ὁ δὲ Κ. Π*** οὗτος ἐπώλησε τὸ ἐπόμενον ἔτος 1870 πρὸς τὸν ἐνάγοντα ὅπως μεταγράφας ἄλλως τὸ μνησθέν συμβόλαιον, ἐγένετο οὕτω κύριος καὶ κάτοχος τῶν ἀγρῶν, καὶ ὅτι τοὺς ἀγροὺς τούτους κατέλαβε καὶ κατέχει ἡ ἐναγομένη εταιρία, συνεπῶς αἰτεῖται ν' ἀναγνωρισθῇ κύριος κλπ», εἶνε ἡ rei vindicatio, καὶ ἐξεταστέαι αἱ προϋποθέσεις ἐφ' ὧν ἐδράζεται.

Ἐπειδὴ, ἐφ' ὅσον μὲν νοεῖ ὁ ἐνάγων νὰ στηρίξῃ αὐτὴν ὡς πρωτότυπον τρόπον κτήσεως τῆς κυριότητος, ἥτοι εἰς τὴν ἔκτακτον χρησικτησίαν, τὴν 30ετὴ καλὴ πίστιν νομῆν του, ἐξ ἴσου ἀνεπιτυχῆς ἐστὶν ὡς ἐλείποντος ἐκ ταύτης αἱ μόνον τοῦ ἀναγκαιῶς στοιχείου τῆς παρ' αὐτῷ τῷ ἐνάγοντι ἡ καὶ δικαιοπαρόχῳ του νομῆς, ἥτοι τῆς ψυχρῇ δεσπότητος κατοχῆς (possessio), ὅτε μὴ ἀρκούσης ἀπλῶς τῆς κατοχῆς του (detentio) ὡς ἀναφέρει: «Δίχα νομῆς οὐ γίνεται διὰ χρήσεως δεσποτεία» Βασιλ. 50-3-23, ἀλλὰ καὶ τῆς καλῆς αὐτοῦ πίστεως Βασιλ. 50-14-9 καὶ 1, καὶ εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι καὶ ὁ κακῆς πίστεως δύναται νὰ ἐγείρῃ τὴν διεκδίκησιν, πάντως ὅμως ἀπαιτεῖται 1) ἡ κατοχὴ νὰ μὴ ᾖ ἀπλῇ ἀλλὰ νὰ συνοδεύηται μὲ τὴν πρόθεσιν του νὰ γίνῃ κύριος, ἥτοι ἀναγκαῖον καὶ ἐν ταύτῃ στοιχεῖον ἡ νομὴ, μὴ ἀρκούντος τοῦ σωματικῷ ἄνευ τῆς συνδρομῆς καὶ τοῦ πνευματικῷ «Νομ. 3 § 1 Π. (41.2), «ἀποκτῶμεν δὲ τὴν νομὴν σώματι καὶ διανοίᾳ, οὔτε διὰ μόνου σώματος οὔτε διὰ μόνης διανοίας», καὶ Νομολ. σταθερὰν Α. Π. 344 (1860), 256 (1888), 316 (1894), 304 (1898) κλπ. ὡς πρὸς τὴν ἀναφορὰν τῆς καλῆς πίστεως τῇ ἀγωγῇ, 2) ὁ ἐναγόμενος ν' ἀφείλετο τὸ πρᾶγμα βίᾳ (αὐτόθι Βασιλικῶν διατάξεις), ἅτινα ἐλλείπουσιν ἐπίσης, ἀνεξαρτήτως τῆς παρατηρουμένης ἀοριστίας τῆς περὶ τὸν καθορισμὸν τοῦ χρόνου ἀφ' ἧς ἐγένετο ἡ κατάληψις παρὰ τοῦ ἐναγομένου τῶν ἐπιδίκων, ἐκτὸς ἐνὸς ἐκ τῶν πλειόνων τεμαχίων τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4 περιγραφομένου κεφαλαίου ἀγωγῆς, ἐφ' οὗ ὑπῆρχε παράπηγμα τῆς δικαιοπαρόχου τῆς Β. Δ*** (παραβ. Οἶκον. Ἀστ. Δίκον. § 125).

Ἐπειδὴ ἐν τούτοις τῇ ἀγωγῇ ἐκτίθεται καὶ παράγωγος τρόπος κτήσεως τῆς κυριότητος, ἥτοι ἡ εἰς τοὺς ἐνάγοντας περιέλευσις τῆς παρὰ τοῖς πωληταῖς κληρονόμοις Ι. Μ*** ὑπαρχούσης κυριότητος, δυνάμει τοῦ μνησθέντος Χοτζετίου καὶ τῆς μετὰ τῶν συναγοραστῶν των, δικαιοπαρόχων τοῦ ἐνάγοντος, συντελεσθείσης διαμονῆς, δύναται αὕτη νὰ παράσχῃ ἔρεισμα πρὸς διεκδίκησιν μὴ ἀποκρουομένη ὑπὸ παρεμπεισοῦσης τυχὸν ἀποσβεστικῆς παραγραφῆς, ἐφ' ᾗ ἐξεταστέα καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ

(*) Ὑπερβαλόντως τυπικολογικὰ τὸ ἄρθρον 533 βεβαίως. ὁμιλοῦν περὶ ἀγωγῆς, ἐννοεῖ ὅχι τὸ ἐπὶ γάρ- τοιο ἐνσήμου ἢ ἀσθήμου, λευκοῦ ἢ ἀσθήμου, λευκοῦ ἢ κυανοῦ γραφὴν δικόγραφο, ἀλλὰ τὴν ἐνδίκον ἀξιῶσιν ὅτι δὲν νὰ εἶναι τοιαύτη, ὥστε αὕτη ἀληθεύουσα νὰ ἀγῇ εἰς τὴν ἐκδοχὴν τῆς. Ὅταν τοῦτο εἶναι ἀληθές, ἀδύ-

νατοῦμεν νὰ κατανοήσωμεν τὴν ἀντίθεσιν μετὰ τοῦ ὅτι ἐκ τῆς ἐπικλήσεως τοῦ τίτλου τεκμαίρεται ἡ καλὴ πίστις ἵνα ἐπιρριβῇ τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως ἐπὶ τὸν ἕτερον, ὅπερ εἶναι πλεὺς βαρύτερον, καὶ τοῦ ὅτι ἡ ἐπικλήσις τοῦ τίτλου δὲν περιλαμβάνει καὶ τὴν τῆς καλῆς πίστεως, ὅπερ ἀπείρως ἐλαφρότερον.

τὴν ἐκθεσιν ἐν αὐτῇ τῶν γεγονότων τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὸ κῦρος τῆς ἀγωγῆς ἐκ τοῦ ἄρθρ. 533 Πολ. Δικονομίας ἐδ. 3, ἐπαρκῆς κρίνεται ἡ ἀναγραφὴ μόνον τῶν δικαιολογούντων τὴν μεταβίβασιν παρὰ τοῦ τέως κυρίου πρὸς τοὺς δικαιοπαρέχους τοῦ ἐνάγοντος, ἐν προκειμένῳ δὲ τῆς πράξεως μεταβίβασεως (Χοτζετίου) καὶ διανομῆς (ἀνευ μὲν ἐπικλήσεως περὶ μεταγραφῆς τῆς πλήν ἀδελαιοῦς ἀφοῦ κατ' αὐτὴν τὴν ἀγωγὴν ἔλαβε χώραν πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἄρθρ. 47 τοῦ Νόμου περὶ Χαιτοσύμου 1836), μὴ προαπαιτουμένης καὶ τῆς ἀναγραφῆς τοῦ τρόπου τῆς κτήσεως τῶν προκτητῶν του, εἰμὴ ἐὰν ἀμφισβητηθῇ, ὅτε ἐπιτρέπεται καὶ ταύτης, (ἄρθρ. 158 Πολ. Δικ.), ὁ προσδιορισμὸς καὶ ἀποδείξεις κατὰ τὰ συνιστῶντα ταύτην στοιχεῖα.

Ἀριθ. 625 (1905)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΒΕΡΡΟΠΟΥΛΟΣ

Προῖξ μὴ παρασχεθεῖσα.-κληρονόμοι γυναικὸς ἐν Ἰονίῳ Κώδικι.- παραγραφῇ.- διακοπὴ ἐγγραφῇ ὑποθήκης.- διακοπὴ καταβολαῖς.- τόκοι ἐπὶ ὀφειλομένης προικὸς.- παραγραφῇ δεκαετίας.-κληρονόμοι ἀρχικοῦ ὀφειλέτου.-ὕποχρέωσις καὶ παραγραφῇ.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν τοῦ ἄρθρ. 1372 Ἰον. Κώδικος ρητὴν διάταξιν οἱ κληρονόμοι τῆς γυναικὸς δύνανται νὰ ἐνασκήσωσι τὴν περὶ ἀποδόσεως ὑποσχεθείσης προικὸς, ὡς ἐν προκειμένῳ, ἀγωγὴν κατ' ἐκλογὴν ἢ κατὰ τῶν ὑποσχεθέντων τὴν προίκα ἢ κατὰ τοῦ ἀνδρὸς, ἀμελήσαντος νὰ εἰσπράξῃ ταύτην ἐπὶ δεκαετίαν διαρκούντος τοῦ γάμου, ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς πρὸς πληρωμὴν αὐτῆς προθεσμίας.

Ἐπειδὴ ὁρθῶς ἀπερρίβθη ἡ κατὰ τῆς ἐν λόγῳ ἀγωγῆς περὶ παραγραφῆς ἐνστάσις τῶν ἐκκαλούντων, διὰ τοὺς ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ ἀναφερομένους ὀρθοὺς καὶ νομίμους λόγους, ἀφοῦ διὰ τῆς ἀπὸ 14 Αὐγούστου 1869 περιλήψεως βεβαιοῦται ὅτι ἐνεγράφῃ νομίμως ὑποθήκη (ἴδε Νόμον PNB') κατὰ τῶν ἐκκαλούντων ὡς κληρονόμων τοῦ διὰ τοῦ γαμικοῦ συμβολαίου ὀφειλόντος τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἐν λόγῳ προικὸς καὶ ὑποσχεθέντος ταύτην πατὴρ τῶν Ν. Μ^{***} κατὰ τὴν ὁρθὴν ἐρμηνείαν τοῦ ἄρθρ. 1310 Ἰον. Κώδικος, ἥτις ἐγκυρὸς ἐγγραφῇ ὑποθήκης κατὰ τὸν περὶ Ὑποθηκῶν Νόμον (ἄρθρ. 21 αὐτοῦ) διακόπτει τὴν παραγραφὴν τῆς ἀπαιτήσεως ὑπὲρ ἐκείνων διὰ τὰ δικαιώματα τῶν ὁποίων ἐγένετο, οἷοι εἰσὶν οἱ ἐφεσίβλητοι.

Ἐπειδὴ ὅσον ἀφορᾷ τὴν παραγραφὴν τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα διεκόπη δι' ἀμφοτέρους τοὺς ἐκκαλοῦντας διὰ τῆς εἰδικεύσεως κατὰ νόμον τῆς παλαιᾶς ὑποθήκης δυνάμει τοῦ Νόμου PNB' 8 Ἰανουαρίου 1866, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀπὸ 14 Αὐγούστου 1869 ρηθείσης περιλήψεως σχετικῆς βεβαιώσεως τοῦ ἀρμοδίου ὑποθηκοφύλακος Λευκάδος ἀπὸ δὲ τοῦ ἔτους 1852 μέχρι τῆς 14 Αὐγούστου 1869 δὲν παρῆλθε 30ετία.

Ἐπειδὴ κατὰ νόμον καὶ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 1332 Ἰον. Κώδικος οἱ τόκοι τῆς ὀφειλομένης προικὸς τρέγουσι αὐτοδικαίως ἀνὰ εἴς (6 ο) τοὺς ἐκατὸν ἀφ' ἧς ἡμέρας τελεσθῇ ὁ γάμος κατὰ τῶν ὑποσχεθέντων αὐτὴν ἂν καὶ ἐχορηγήθη προθεσμία πρὸς πληρωμὴν, ἐκτὸς ἂν ὑπάρχῃ ἐναντία συνομο-

λογία, δηλ. περὶ μὴ πληρωμῆς τόκων, μὴ οὕσα προσωπικὴ τοῦ ὑποσχεθέντος τὴν προίκα, βαρύνει καὶ τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ, ὡς ὑπαισερχομένους εἰς ἀπάσας τὰς κληρονομικὰς ὑποχρεώσεις, (ἄρθρ. 606 Ἰον. Κώδικος Α. Π. 382 (1893), καὶ ναὶ μὲν κατὰ τὸν νόμον (ἄρθρ. 2107 ἐδ. 4) τροποποιηθὲν διὰ τῆς ν.α' πράξεως τοῦ Η' Κοινοβουλίου), οἱ ὀφειλόμενοι τόκοι ὑπέκκινται εἰς δεκαετὴ παραγραφὴν, ἀλλὰ κατὰ τὰ ἄρθρ. 2081 Ἰον. Κώδικος ἡ παραγραφὴ διακόπτεται ὅταν ὁ ὀφειλέτης ἀναγνώριση τὸ δικαίωμα ἐκείνων κατὰ τῶν ὁποίων αὐτὴ ἤρξατο, τοιαύτην δὲ ἀναγνώρισιν ἀποτελεῖ καὶ ἡ πληρωμὴ μέρους τοῦ ὀφειλομένου κεφαλαίου ὡς καὶ τῶν τόκων (Α. Π. 173 (1873)). Ἐν προκειμένῳ δὲ αἱ ἐφεσίβλητοι ἐνάγουσαι διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν κατὰ τῶν ἐκκαλούντων ἐναγομένων ἀγωγῆς των ἐκτίπτουσι 500 φοιρίνια ἄτινα κατέβαλε εἰς τὸν δικαιοπάραγον πατέρα των Κ. Μ^{***} κατὰ τὰ ἔτη 1880—1884 ἥτοι κατὰ 100 φοιρίνια κατ' ἔτος ἀπέναντι ὀφειλομένων τόκων τῆς ἐπιδίκου ἀπαιτήσεως των ὁ Σ. Μ^{***} πατὴρ τοῦ ἐκκαλοῦντος Γ. Σ. Μ^{***}, τὰς δὲ καταβολὰς ταύτας δὲν ἀρνείται ὁ ἐκκαλὼν οὗτος ἀλλὰ συνομολογεῖ μὴ ἀντικρούων ταύτας, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ ὁμολογία τοῦ αὐτοῦ ἀποτελεῖ ἀναγνώρισιν τοῦ δικαιώματος ὀφειλομένων τόκων τῶν ἐφεσίβλητων καὶ συνεπῶς κατὰ τὸ μνησθὲν ἄνω 2081 ἄρθρ. Ἰον. Κώδικος ἐπιφέρει δικαιοκλήνην τῆς δεκαετοῦς παραγραφῆς τῶν ρηθέντων τόκων, ὁ δὲ ἰσχυρισμὸς τοῦ ὅτι κατέβαλε τὰ ἄνω ποσὰ ἀπέναντι κεφαλαίου καὶ οὐχὶ τόκων, οὐδεμίαν ἀρκεῖ νόμιμον ἐπιρροήν, ἀρκεῖ ὅτι ἐγένετο καταβολή, ἄλλως καὶ νόμος μὴ βιάσιμος ἐλέγχεται, ἀφοῦ οὔτε πρωτοδίκως οὔτε ἤδη ἰσχυρίζεται ὅτι τῇ συναινέσει τοῦ πιστωτοῦ κατέβαλε ταῦτα ἀπέναντι τοῦ κεφαλαίου, διότι κατὰ τὴν σαφῆ καὶ ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1169 τοῦ Ἰον. Κώδικος ὁ ὀφειλέτης χρέους φέροντος τόκους, ὡς ἐν προκειμένῳ δὲν δύναται νὰ καταλογίσῃ εἰς τὸ κεφάλαιον κατὰ προτίμησιν τῶν τόκων, ὅ,τι πληρώνει, ἢ δὲ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου καὶ τῶν τόκων γενομένη πληρωμὴ, ἂν δὲν εἶναι δλόκληρος καταλογίζεται πρῶτον εἰς τοὺς τόκους συνεπῶς ὑπόχρεως ἐστὶν οὗτος νὰ πληρώσῃ (ἐπὶ τοῦ μεριδίου του) ἥτοι ἐπὶ τοῦ ἡμίσεως τῆς ἐκδικαζομένης ἀπαιτήσεως καὶ τόκων (6 ο)ο, διαιρετῆς τυγχανούσης ταύτης ἀφοῦ ὡς κληρονόμοι καὶ οὐχὶ ἀλληλεγγύως ἐνάγονται, ἀπὸ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου τῶν γονέων τῶν ἐφεσίβλητων κατὰ τὰ ἐκτεθέντα ἥτοι ἀπὸ τῆς 20 Ἰανουαρίου 1852, μηδεμίαν σημασίαν ἔχοντος ὅτι αἱ ἐφεσίβλητοι ἀντικρούοντες τὴν παραγραφὴν τῶν τόκων, ἰσχυρίζονται ἐπιδοθητικῶς ὅτι οὗτοι ἄρχονται μετὰ ὁκταετίας ἥτοι ἀπὸ τοῦ 1860.

Ἐπειδὴ ὅμως ἀφοῦ ὡς ἐρρήθη οἱ ἐκκαλοῦντες ἐνάγονται ὡς κληρονόμοι, ἡ ὑποχρεώσις των δὲν εἶναι ἀδιαίρετος, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, (ἄρθρ. 2082 Ἰον. Κώδικος) ἡ ὑπὸ τοῦ ἐνὸς ἐξ αὐτῶν, ἥτοι ἐν προκειμένῳ τοῦ Σ. Μ^{***} πατρὸς τοῦ ἐκκαλοῦντος Γ. Μ^{***} γινομένη ἄνω ἀναγνώρισις τοῦ δικαιώματος τῶν ἐφεσίβλητων, δὲν διακόπτει τὴν παραγραφὴν τῶν τόκων ὡς πρὸς τὸν ἕτερον συγκληρονόμον καὶ ὁμῶς ἐκ τῆς τοῦ Κ. Μ^{***}

ΘΗΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 19

Συνδρομή Ιταλία δρ. 15. § Μετά δελτίου δρ. 20. § Καταχωρ. ό σελ. λ. 20

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: Β. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΗΝΑΙΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ

15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1907

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νομολογία 'Αρείου Πάγου	Πολιτική (1906)
	Ποινική (1906)
Νομολογία 'Εφετείου 'Αθηνών	(1906)
	Πατρών (1903)
Μικτή Νομολογία Αιγύπτου	(1906)
Γνωμοδοτήσεις Νομομαθών.	
Βιβλιογραφικόν Δελτίον.	
'Αλληλογραφία.	

Συνοδεύεται υπό του 13ου φύλλου του Κώδικος 1905.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

'Αριθ. 228 (1906) Τμ. Α'

Είσηγητής ό άρεοπαγίτης κ. Γ. ΦΑΣΙΛΑΚΗΣ

Συγκρότησις άνακριτικού συμβουλίου. -βαθμοφόροι έκτός φρουράς 'Αθηνών. - ού νόμιμον κώλυμα. - πραγματικόν. - κρίσις ύπουργού έλεγκτή. - άποζημιώσις διά παραιτιάσιν. - καταστάσεις άξίωματικού. - πρόβωλ ή έπελεύθεως όριου ήλικίας.

'Επειδή, κατά τόν Νόμον ΦΟΗ' τής 7 Μαρτίου 1851 περί καταστάσεως άξιωματικών και τά πρς έκτέλεσιν αυτού έκδοθέντα Βασιλ. Διατάγματα τής 26 Σ)βρίου 1852, τής 9 Νοεμβρίου 1854 και 3 Νοεμβρίου 1881, ή εις άλλην φρουράν έκτός των 'Αθηνών ύπηρεσία του κατά νόμον τεταγμένου εις συγκρότησιν του άνακριτικού συμβουλίου μέλους, δέν θεωρείται ως νομικόν κώλυμα, έπάγον την άναπλήρωσιν αυτού παρά των προσδιοριζομένων υπό του αυτού νόμου άναπληρωτών. Διότι ή εις άλλην φρουράν ύπηρεσία δέν συγκαταλέγεται μεταξύ τήν νομίμων κωλυμάτων, όπερ χρησιμεύουσι και ως ένστάσεις εξαιρέσεως αυτούν υπό του εις άνάκρισιν τιθεμένου, ένψ ό συγκροτών τόν άνακριτικόν συμβούλιον 'Υπουργός των Στρατιωτικών όρείλει νά καλέση οιονδήποτε έκ των υπό του νόμου άπαιτουμένων βαθμοφόρων, αναλόγως του βαθμού του υπό άνάκρισιν, ύπουδήποτε και άν εύρίσκωνται. Πραγματικόν όμως κώλυμα και έξ άλλων παντοίων περιστατικών άνακύπτον, δύναται νά χρησιμεύσ η και ή εις άλλην ύπηρεσίαν άπασχόλησις ή άπουσία του κατά πρώτον λόγον κεκλημένου, έτε παρίσταται ή άνάγκη τής άναπληρώσεως του. 'Η ύπαρξις δέ τοιούτου και έκτίμησις, ως και ή τήρησις άπάντων των υπό των άνωτέρω νόμων διαγεγραμμένων όρων περί τήν συγκρότησιν του άνακριτικού συμβουλίου δέν άφίεται εις τήν άνεξέλεγκτον κρίσιν του 'Υπουργού των Στρατιωτικών, αλλά θεωρείται και είναι: έγγυήσις τής κατά νόμον ένεργείας αυτού ύπερ του υπό άνάκρισιν τιθεμένου άξίωματικού, έχοντος δικαίωμα εις τήν ά-

νάρθρωσιν τής έκ τής παραβάσεως αυτούν έπερχομένης ζημίας, συνισταμένης εις τήν διαφοράν του μισθού τής ένεργείας από του τής άποστρατεύσεως, περί τής κρίνουσι τά τακτικά δικαστήρια. 'Ανευ τοιαύτης δικαστικής έκτιμήσεως περί τήν ύπαρξιν τοιούτου πραγματικού κωλύματος, ή έλευθερία του ύπουργού περί τήν άναπλήρωσιν των κατά νόμον συγκροτούντων τόν άνακριτικόν συμβούλιον μελών αίρει τάς έγγυήσεις ταύτας διά τής εύχερούς άντικαταστάσεως αυτούν, καίπερ μή κωλυομένων' έθεν τόν έφετεϊον δεχθέν, άφ' ένός μόν ότι δέν ύπάρχει νόμιμον κώλυμα ή έν άλλη φρουρά έκτός των 'Αθηνών ύπηρεσία του ύποστρατήγου Τ. Β***, κεκλημένου υπό του νόμου, ως προέδρου, εις τήν συγκρότησιν του άνακριτικού συμβουλίου, διά τήν εις άποστρατείαν μετάστασιν του άναίρεσιβλήτου ταγματάρχου, άφ' έτέρου δέ ότι μόν ή άπουσία του ύποστρατήγου Τ. Β***, καθ' έν χρένον συνήλθε τόν συμβούλιον έπως άποφασίσ η και κρίνη περί του ένάγοντος και άναίρεσιβλήτου, δέν είναι πραγματικών κώλυμα κατά τήν κρίσιν του έφετεϊου, έπάγον την άναπλήρωσιν του, έρθως ήρμήνευσε και έφήρμοσε τόν άνω μνησθέντα Νόμον και τά βασιλικά διατάγματα, και ό λόγος τής άναίρεσεως στρεφόμενος μόνον εις τόν ότι τά πραγματικά κώλυματα ύπόκεινται εις τήν κρίσιν του ύπουργού, μή ύποκειμένην εις τόν έλεγχον του δικαστηρίου, δέν είναι βάσιμος (*).

'Επειδή, ως άποδεικνύεται έκ των ένώπιον των έφετών ύποβληθεισών και προσαγομένων προτάσεων, τόν Δημόσιον προέβαλεν εκγαίρως τόν ίσχυρισμόν ότι ό ένάγων άναίρεσιβλήτος από του 'Ιουνίου του 1901 συνεπλήρωσε τόν όριον τής ήλικίας αυτού, κατά τόν ΒΥΝΒ' Νόμον (τό 63 έτος) και έπομένως έκτοτε δέν ήδύνατο νά αξιολ ως άποζημιώσιν τόν μισθόν τής ένεργείας. Περί του ουσίως τούτου ίσχυρισμού έχοντος έπύρροην εις μερικήν άπόρριψιν τής άγωγής, ούδένα ποιεί-αι λόγον έν τψ σκεπτικψ, ή προσβαλλομένη άπόφασις, έν ψ έν τψ διατακτικψ αυτής δέχεται τήν άγωγήν ως πρς

(*) 'Η έκδοχή είναι άπολύτως έκτροπος. Παραδίδεται δλόκληρος ή στρατιωτική ύπηρεσία εις τόν έλεγχον των δικαστηρίων. ό όποιος θά χορήγη βεβαίως πρς ένεργείαν, άν ούλ άποδείξων, αλλά πάντως δικαιολογίας. Τό ύπουργείον των Στρατιωτικών πριν ή καταρτίσ η τόν άνακριτικόν συμβούλιον, θά ύποβάλ η μετά σέβασμού όλην τήν ύπηρεσίαν του εις τόν πρωτοδικείον, διά νά κρίνη τούτο εάν ύπάρχη πραγματικών κώλυμα εις τήν μετάκλησιν ένός στρατηγού π. χ. έκ των συνόρων, διά νά λάβ η μέρος εις άνακριτικόν συμβούλιον. Νομίζει τις ότι εύρίσκειται εις τόν Gerolstein.

τὴν διαφορὰν τοῦ μισθοῦ τῆς ἐνεργείας ἀπὸ τὸν τῆς ἐπιστρατεύσεως χρόνον, καθ' ὅλοκληρίαν καὶ ἀπεριορίστως. Ἡ παράλειψις αὕτη ἐπάγεται τὴν μερικὴν ἀναίρεσιν ὡς πρὸς τοῦτο, δυνάμει τοῦ ἀρθροῦ 807 § 6 Πολ. Δικονομίας.

Ἀριθ. 229 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΚΑΨΑΛΗΣ

Ὑδωρ κατερχόμενον ἐξ ἀλλοτρίου κτήματος. δικαίωμα κυρίου.—**χρῆδις ὑπὸ κυρίου χθαμαλωτέρου δι' αὐλάκων ἐν ἰδίῳ.**—**ἀμνημόνευτος χρόνος.**—**οὐ κτῆδις δικαίωματος.**—**περιοτάσεις κτῆσεως.**—**ἐλκυδὶς ὕδατος ἐξ ἀλλοτρίου κτήματος.**—**ἀντίθεδις δουλεία.**—**οὐ κτῆδις νομῆς διὰ πράξεων ἐντὸς ἰδίου κτήματος.**—**ἐθίμον κτῆσεως δικαίωματος ἐπὶ κατερχομένου ὕδατος.**—**ἐγκαιρος ἐπικλυσὶς.**—**περίσθῃ ἐρεϊδύματα.**

Ἐπειδὴ ὡς δείκνυται ἐκ τῆς ἀποφάσεως, τὸ πρωτοδικεῖον δέχεται ὡς ἐκτιθέμενα ἐν τῇ ἀγωγῇ τῶν ἀναιρεσιόντων τὰ ἐξῆς περιστατικά: ὅτι αἱ γαῖαι, ἐν αἷς ἔχει τὰς πηγὰς καὶ δι' ὧν διέρχεται τὸ ὕδωρ περὶ οὐ πρόκειται, ἀνῆκουσιν εἰς τὴν κυριότητα τῶν ἀναιρεσιβλήτων κληρονόμων Δ^{***} ἐκμισθωσάντων ταύτας εἰς τὴν ἀναιρεσιβλήτων ἐταιρίαν διατελοῦσαν ἐν τῇ κατοχῇ αὐτῶν. Ὅτι τὸ ἐκ τῶν γαιῶν αὐτῶν πηγάζον καὶ δι' αὐτῶν διήκον ὕδωρ κατέρχεται εἰς τὸ χθαμαλωτέρον κτῆμα τῶν ἀναιρεσιόντων, οἵτινες δι' αὐλάκων, κατασκευασθέντων εἰς τὰς ἰδίας τῶν γαίαις, τὸ μεταχειρίζονται καὶ τὸ χρησιμοποιοῦσι πρὸς ἄρδευσιν τῶν ἀγρῶν τῶν καὶ κίνησιν τοῦ ὑδρομύλου τῶν, ἐκ δὲ τῆς ἀγωγῆς δὲν ἐξάγεται τὸ ἐναντίον τῶν ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου δεκτῶν γενομένων.

Ἐπειδὴ καὶ ἐὰν ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων ποιῶσιν οἱ ἀναιρεσιόντες αὐτοὶ καὶ οἱ προκτήτορες δικαιοπάροχοι τῶν ἀδιακόπως καλῇ τῇ πίστει ἀνεπιλήπτως διανοίᾳ κυρίου ἐν γνώσει καὶ ἀνοχῇ τῶν ἰδιοκτητῶν Δ^{***} τοιαύτην τοῦ ὕδατος χρῆσιν, ἥτοι συνισταμένην εἰς τὴν διοχέτευσιν αὐτοῦ δι' αὐλάκων ἐπὶ τοῦ ἰδίου τῶν κτήματος κατασκευασθέντων καὶ ἐκάστοτε ἀκωλύτως ἐπισκευαζομένων καὶ εἰς τὴν διὰ τοιαύτης διοχετεύσεως ἄρδευσιν τῶν γαιῶν τῶν καὶ κίνησιν τοῦ ὑδρομύλου τῶν, ὡς ἐν τῇ ἀγωγῇ τῶν ἀναφέρουσι, δὲν παρήχθη ἐντεῦθεν ὑπὲρ τῶν ἐναγόντων δικαίωμα ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ ἐν τοῖς ἀγροῖς τῶν ἀναιρεσιβλήτων πηγάζοντος ὕδατος, καὶ τὴν παρακώλυσιν τῶν ἰδιοκτητῶν ἀπὸ πάσης τούτου χρησιμοποίησεως ἢ μεταβολῆς, διότι κατὰ μὲν τὴν ἐννοίαν τοῦ Νόμου Ν' 3 § 4 Πανδ. (43.20) Βασιλ. (58,20) 4, ἐν ἐπικαλοῦνται οἱ ἀναιρεσιόντες ἐκεῖνη τὴν χρῆσιν τοῦ ὕδατος προστατεύεται ὡς δικαίωμα διὰ τῆς ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων παραγραφῆς, ἥτις ἀσκεῖται δι' ἐλκύνσεως ἐκ τοῦ μέρους, ἐνθα τὸ ὕδωρ πηγάζει, ἢ ὅπουθεν διέρχεται, καὶ τότε ὁ κύριος τοῦ κτήματος, ὅπουθεν ἔλκεται τὸ ὕδωρ, εἴτε δι' ἀγωγῶν πρὸς ἔλκυσιν προορισθέντος εἴτε καὶ φυσικοῦ, ὑποχρεοῦται νὰ ἐξακολουθῇ τὴν καθιερωθεῖσαν ταύτην διὰ τῆς ἐλκύνσεως τοῦ ὕδατος, ἥς ἡ μνήμη δὲν σῴζεται, κατάστασιν (*), κατὰ δὲ

τοὺς Νόμους 1 § 4 Πανδ. (43.12), Ν. 11 Πανδ. (43.24), Ν. 30 Πανδ. (8.3) Ν. 6 Κῶδ. (3.34), ὁ κύριος τοῦ ἀγροῦ ἐν τῷ ὁποίῳ πηγάζει ὕδωρ, εἶναι κύριος καὶ τοῦ δι' αὐτοῦ ρέοντος ὕδατος, καὶ δύναται νὰ ἰδιοποιηθῇ ὅσον ἐξ αὐτοῦ δυνηθῇ ὅπως δῆποτε νὰ κατάρχη, ἢ δὲ ἐπὶ τοῦ ὕδατος τοῦ κυριότητος τοῦ δὲν ἀπώλλυται ἀπλῶς διὰ τῆς ἀχρησίας τῆς ἐξουσίας τοῦ κυρίου, ἥτοι τῆς κατὰ τὸ δοκοῦν διαθέσεως τοῦ ὕδατος, ἀποφηνάμενον ἄρα τὸ πρωτοδικεῖον ἐτι, κατασχόντες οἱ ἀναιρεσιβλήτοι τὸ ἐν τῷ κτήματι τῶν πηγάζον ὕδωρ καὶ μὴ ἐπιτρέψαντες τὴν κάθοδον αὐτοῦ εἰς τὰς γαίας τῶν ἀναιρεσιόντων, οὐδὲν δικαίωμα τούτων ἐπὶ τοῦ ὑποκειμένου κτήματός τῶν προσέβαλον καὶ τούτου ἐνεκα τὴν ἀγωγὴν ἀπορρίψαν οὔτε τὴν προσκεθεῖσαν βάσιν τῆς ἀγωγῆς μετέβαλεν ἢ παρεῖδεν, οὔτε διάταξιν τινα τοῦ Ἀστυχοῦ Δικαίου παρεδίβασεν.

Ἐπειδὴ ὡς προκύπτει ἐκ τῆς τρίτης αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον ἐρευνᾷ τὴν ἀγωγὴν καὶ ὡς στηριζομένην ἐπὶ δικαιώματος δουλείας ὕδατος, ἀλλὰ θεωρεῖ ἀπορριπτέαν ταύτην, διότι αἱ μὲν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερόμεναι πράξεις, ἥτοι ἡ διοχέτευσις δι' αὐλάκων κατασκευασθέντων ἐπὶ τοῦ κτήματος τῶν ἐναγόντων καὶ ἡ χρῆσις τοῦ κατερχομένου ὕδατος πρὸς ἄρδευσιν τῶν γαιῶν τῶν καὶ κίνησιν τοῦ ὑδρομύλου τῶν δὲν εἶναι πράξεις περιοριστικαὶ τοῦ δικαιώματος τῆς κυριότητος τῶν ἐναγομένων, ἀλλὰ δὲ πράξεις δὲν ἀναφέρονται ἐν αὐτῇ, ἀπαρτίζουσαι στοιχεῖα τῆς δουλείας, ὡς περιορίζουσαι τὴν ἐξουσίαν τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ κτήματος, ἐν ᾧ πηγάζει τὸ ὕδωρ ἢ ἐνθα τοῦτο διέρχεται. Οὕτω δὲ κρίναν συνεμορφώθη πρὸς τοὺς νόμους Ν. 3 § 6, Ν. 7 Πανδ. (43.19) Ν. 1. Κ. (3.34) Ν. 25 Πανδ. (86) κατὰ τὴν ἐννοίαν τῶν ὁποίων πρὸς ἀπέκτησιν οἰασθῆποτε δουλείας διὰ χρησικτησίας ἀπαραίτητοι εἶναι πράξεις νομῆς ἢ χρήσεως, ἐπιδρῶσαι ὅπως δῆποτε ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀλλοτρίου κτήματος καὶ περιορίζουσαι ὑπὲρ τὴν ἐννοίαν δικαίωματος τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἀπώλυτον ἐξουσίαν τοῦ κυρίου.

Ἐπειδὴ ἀποφηνάμενον τὸ πρωτοδικεῖον ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει, ὅτι ὁ τῶν ἀναιρεσιόντων ἰσχυρισμὸς περὶ ἐθίμου, καθ' ὃς κύριος τοῦ ὑποκειμένου κτήματος ἀποκτᾷ δικαίωμα δουλείας διὰ μόνης τῆς τριακονταετοῦς χρήσεως τοῦ ὕδατος ἀνευ ἄλλης ἐπὶ τοῦ ὑπερκειμένου κτήματος πράξεως εἶναι ἀπαράδεκτος, «διότι ἀποτελῶν ἰδιαιτέραν βάσιν ἀγωγῆς ἔδει νὰ περιέχεται ἐν αὐτῇ καὶ νὰ μὴ υποβάλλεται τὸ πρῶτον διὰ τῶν προτάσεων», ἐν πλήρει διατελεῖ ἁρμονία πρὸς τὰ ἀρθρα 245 καὶ 533, ὧν τὸ μὲν πρῶτον θεωρεῖ τὸ ἐθίμον ὡς πραγματικὸν γεγονὸς χρῆζον ἀποδείξεως, τὸ δὲ

χειρῶς: «τὸ ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων ἐλκόμενον ὕδωρ νομίμως δοκεῖ συστήναι», ἐπὶ τῇ βάσει λοιπὸν αὐτοῦ δύναται νὰ υποστηριχθῇ ὅτι ἡ ἄνω ἀπόφασις ἐξήγησε πλέον τῶν ἀπαιτουμένων στοιχείων, ἀπαιτήσασα τὴν ἔλκυσιν ὕδατος ἀπὸ τοῦ ὑπερκειμένου κτήματος, ἐνᾧ ἀρκεῖ καὶ μόνῃ ἡ ὑποδοχὴ τοῦ ὕδατος ἐν ὁγετῷ κατασκευασμένῳ ἐν τῷ χθαμαλωτέρῳ κτήματι.

(*) Ἀμφίβολα ὅπως οὖν. Ὁ παρατιθέμενος νόμος ἐ-

δεύτερον απαιτεί να περιλαμβάνονται ἐν τῇ ἀγωγῇ τὰ πραγματικά περιστατικά, ἐφ' ὧν στηρίζεται ὁ ἐνάγων τὰς ἀξιώσεις του, ὥστε καὶ τὰ τοῦ ἐθίμου πραγματικά περιστατικά, ὅταν ἐπ' αὐτοῦ θεμελιούται ἡ ἀγωγή (*).

Ἐπειδὴ τοῦ ἐρείσματος τούτου ἐπαρκῶς δικαιολογούντος τὴν τοῦ προεκτεθέντος ἰσχυρισμοῦ ἀπὸρριψιν, ματοσία ἀποβαίνει ἡ ἐξέτασις τοῦ λόγου ἀναίρεσως, δι' οὗ προσβάλλεται ἐπικουρική τῆς ἀποφάσεως σκέψις εἰς τὸ αὐτὸ τεινούσα τέλος, διότι τὸ τυχὸν ἄστοχον τῆς τοιαύτης σκέψεως οὐδένως παραβιάζει τὴν ἐρθότητα τοῦ διατακτικοῦ.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ πρωτοδικεῖον πλημμελεῖς θεωρήσαν τὰς περὶ ἀναρμοδιότητος σκέψεις τοῦ εἰρηνοδικείου, προέβη εἰς τὴν κατ' οὐσίαν ἐξέτασιν τῆς ἀγωγῆς. Κενοὶ ἄρα ἐννοίας εἶναι πάντες οἱ λόγοι ἀναίρεσως οἱ εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ εἰρηνοδικείου ἀναγόμενοι.

Ἀριθ. 230 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Ἐκτίμησις μαρτυρικῶν καταθέσεων ἄνευ προηγουμένης διατάξεως ἀποδείξεων.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ αἰτιολογικοῦ, ἐν συνδυασμῷ μετὰ τοῦ διατακτικοῦ τῶν ἀποφάσεών του, ἐδέξατο τὴν ἀγωγήν τοῦ ἀναίρεσιβλήτου μετὰ τὴν δόσιν τοῦ ἐν αὐταῖς διατετυπωμένου ὅρκου, συνυπολόγισαν καὶ τὴν νομὴν τοῦ Β. Τ*** ὡς δικαιοπαρόχον καὶ τούτου τῶν ἐναγόντων, ἀλλὰ τὸ ἀμφισβητήθην τοῦτο γεγονός ἐξήγαγε τὸ ἐφετεῖον οὐχὶ ἐξ ἑγγράφων, τὴν προσαγωγήν τῶν ὁποίων εἶχον διατάξει προηγούμεναι ἀποφάσεις, ἀλλὰ μόνον ἐκ μαρτύρων, χωρὶς περὶ τοῦ θέματος τούτου νὰ ταχθῇ προηγούμενως μαρτυρικὴ ἀπόδειξις καὶ χωρὶς καὶ νὰ ἐπιτρέπηται τοιαύτη, προκειμένου περὶ μεταβιβάσεως ἀκινήτου, ἣν δὲν παριδέχεται τὸ ἐφετεῖον, ὡς γενομένην πρὸ τοῦ περὶ Χαρτοσήμου Νόμου τοῦ 1834, ἀλλ' οὕτω ἀποφασίσαν, οὐ μόνον παρεβίβασεν τὴν περὶ Χαρτοσήμου Νόμον, ἀλλὰ καὶ τὴν ρητὴν καὶ οὐσιώδη διάταξιν τοῦ ἄρθρου 306 τῆς Πολιτ. Δικονομίας, κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν δύναται νὰ γείνη διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις, χωρὶς νὰ προηγηθῇ ἀπόφασις περὶ τοῦ ἀποδεικτέου διὰ ταύτης θέματος.

Ἐπειδὴ τὸ διατακτικὸν τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων δὲν στηρίζεται διὰ τῆς 5ης αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 2061 (1903), ἥτις θεωρεῖ περιττὸν τὸν συνυπολογισμὸν τῆς νομῆς τοῦ προκλήτορος Β. Τ***, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι σφόδρα πιθανολογεῖται ἐκ τῶν μαρτύρων ὅτι οἱ δικαιοπαρόχοι τῶν ἐναγόντων, ἀνεξαρτήτως τῆς νομῆς τοῦ Β. Τ***, αὐτοὶ μόνον κατεῖχον καλὴ τῇ πίστει ἐπὶ τριακονταετίαν, καθόσον ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἔδει νὰ ἐπιβάλῃ τοιοῦτον ὅρκον, οὐχὶ δὲ ἐν τούτῳ νὰ συμπεριληφθῇ πρὸς ὑπόλογισμὸν τῆς τριακονταετίας καὶ ἡ νομὴ τοῦ Β. Τ***.

(*) Ἀπιστοῦμεν ἀπολύτως. Διότι ναὶ μὲν τὸ ἔθιμον πρέπει νὰ προσβάλληται ἐγκαίρως, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ὡς στοιχεῖον ἀγωγῆς, καθ' ὃν τρόπον οὐδεὶς νόμος ἀποτελεῖ τοιοῦτο στοιχεῖον.

Ἀριθ. 233 (1906) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ι. ΤΣΑΤΣΟΣ

Ζημία ἐκ δολίων πράξεων ἢ παραλείψεων δημοσίων ὑπαλλήλων. - ἔκταξις εὐθύνης Δημοσίου. - παράλειψις καθήκοντος περὶ ὁροφυλάκειας ἐξ ἀμελείας ἢ δειλίας. - ἐπαγωγή ὅρκου. - ἀοριστία περὶ πεδίου ἐπαγωγῆς.

Ἐπειδὴ . . . ἐξεταστέα ἐστὶν ἡ ἔφεσις τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τῆς πρωτοδικίου ἀποφάσεως, ὅσον ἀφορᾷ τὴν δευτέραν βᾶσιν τῆς ἀγωγῆς, τὴν στηρίζομένην εἰς ζημίαν προξενηθεῖσαν τῷ ἐνάγοντι ἐκ τῆς ἀμελείας τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Δημοσίου, ἀφοῦ ἡ πρώτη αὐτῆς βᾶσις εἶναι ἀπορριπτέα μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 271 τοῦ 1905 ἀπόφασιν τῆς ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀφανθέντος ὁριστικῶς διὰ τὸ Β' αὐτοῦ τμήμα ὅτι «τὸ Δημόσιον δὲν ἐνέχεται εἰς ἀποζημίωσιν διὰ τὰς δολίας πράξεις ἢ τὰς δολίας παραλείψεις τῶν ὑπαλλήλων τῆς πολιτείας, τὰς ἐνὸς τοῦ κύκλου τῶν ἀνατεθειμένων αὐτοῖς καθηκόντων γενομένας, ἐξ ὧν προήλθε ζημία εἰς ἰδιώτας, εἰμὴ μόνον ἐφ' ὅσον ἐντεῦθεν κατέστη πλουσιώτερον».

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ περιεχόμενον τῆς ἀγωγῆς καὶ ἰδιῶς ἐκ τῶν φράσεων αὐτῆς ὅτι οἱ ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι τοῦ κράτους «ἐξ ὀλιγωρίας, δειλίας καὶ ἀνικανότητος» παρέλειψαν τὸ καθήκον αὐτῶν τοῦ νὰ ἀποτρέψωσι τὴν καταστροφὴν καὶ διαρπαγὴν τῶν ἐκ τῷ καταστήματι τοῦ ἐνάγοντος πραγμάτων, ἐπὶ ζημίᾳ αὐτοῦ, στηρίζεται αὕτη οὐχὶ εἰς ἐγκληματικὸν δόλον, ἀλλ' εἰς ἀπλὴν ἀμέλειαν τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Δημοσίου καὶ γεννᾶται ἐντεῦθεν ἡ εὐθύνη αὐτοῦ, κατὰ τὰς περὶ προστήσεως διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Νόμου πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ ἐνάγοντος ὁρθῶς ἄρα διετάχθησαν ἀποδείξεις περὶ τῆς τοιαύτης βᾶσεως τῆς ἀγωγῆς (**).

Ἐπειδὴ ὁ εἰς τὸ Δημόσιον ἐπαγόμενος ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ὅρκος εἶναι ἀπαράδεκτος, ὡς ἀοριστῶς ἐπαγόμενος, χωρὶς νὰ ὀρίζῃ ἂν ἀνάγῃται εἰς τὸ γεγονός τῆς διαρπαγῆς τῆς περιουσίας του καὶ τῆς ἀμελείας τῶν ὁργάνων τοῦ Δημοσίου πρὸς πρόληψιν αὐτῆς ἢ μόνον ὅσον ἀφορᾷ τὸ μέγεθος τῆς ζημίας.

Ἀριθ. 235 (1906) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΝΙΔΕΡ

Τόκοι. - παῦσις ἀπὸ πτωχεύσεως. - μόνον καθ' ὁμάδον.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 448 Ἑμπορ. Νόμου, οἱ τόκοι πάσης πιστώσεως, μὴ ἐξασφαλισμένης διὰ προνομίου ἢ ἐνεχύρου ἢ υποθήκης, ἀναστέλλονται καὶ παύουσιν ὡς πρὸς τὴν ὁμάδα μόνον ἀπὸ τῆς κηρυττούσης τὴν πτώχευσιν ἀποφάσεως ἐκ τῆς διατάξεως δὲ ταύτης προκύπτει ὅτι οἱ τόκοι ἐξακολουθοῦν νὰ βαρύνωσι τὸν πτωχεύσαντα, ὑποχρεούμενον εἰς τὴν ὁλοσχερῇ καταβολὴν αὐτῶν κατὰ τὸ ἄρθρον

(*) Μετὰ τὴν ἐν σελ. 290 ΧVII 271 τῆς ὁλομελείας.

(**) Πρὸς τὴν ἐν τούτοις τὴν ἐν σελ. 85 παρόντος 225 Α. Πάγου. κατὰ τὴν ὁποίαν μίαν ἡμέραν θὰ ἀναγραφῇ ὅτι αἱ ἀρχαὶ ἕνα μόνον σκοπὸν ἔχουν νὰ εἰσπράττουν τοὺς φόρους, διὰ τὴν περὶ ζωῆς καὶ κτλ.

608 του Έμπορ. Νόμου εάν ζητήσει ν' αποκατασταθῇ. Έπομένως οὐδὲν ἐκ τῆς ἄνω διατάξεως περὶ παύσεως τῶν τόκων ἀπὸ τῆς πτωχεύσεως, ὡς πρὸς τὴν ὁμάδα μόνον, ἐπέρχεται κώλυμα, ὥπως οὗτοι, καταγνωσθῶσι μέχρις ἐξοφλήσεώς των διὰ τῆς ἐπιδικαζούσης τὴν κυρίαν ἀπαίτησιν ὡς παρακολουθήματα αὐτῆς αποφάσεως εἰς βάρος μόνον τοῦ ἐκ ταύτης κυρίως ὑποχρεωμένου, καὶ ἂν ἔτι οὗτοι δὲν δύνανται, λόγῳ τῆς ἄνω διατάξεως ὑπὸ τῆς ὁμάδος τῆς πτωχεύσεως ν' ἀπαιτηθῶσιν.

Ἀριθ. 236 (1906) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ

Καθηγνύται στρατιωτικῆς σχολῆς ἀξιωματικοὶ καὶ πολιτικοὶ ὑπάλληλοι. - ἐπιμίσθιον. - ἔκτασις καὶ ἐπὶ ναυτικῆς. - ἔξοδα τραπέζης. - τροφοδοτικὴ ναύτου μερίς.

Ἐπειδὴ ὁ Νόμος ΑΩΠΖ' τοῦ ἔτους 1890, κανονίζων τὰ περὶ ἐπιμίσθιου τῶν στρατιωτικῶν καθηγητῶν ἐν ταῖς στρατιωτικαῖς σχολαῖς τοῦ κράτους καὶ ὀρίζων ἐν μὲν τῷ ἄρθρῳ 1ῳ ὅτι ὁ διευθυντὴς τῶν σπουδῶν καὶ οἱ στρατιωτικοὶ καθηγηταὶ τῶν στρατιωτικῶν σχολείων ἀπολαμβάνουσι τὰς νομισμένους ἀποδοχὰς τοῦ βαθμοῦ των, ἐν δὲ τῷ ἄρθρῳ 2ῳ ὅτι εἰς ἀξιωματικούς κατέχοντας ὀργανικὰς θέσεις ἐν τῷ στρατῷ καὶ εἰς πολιτικούς ὑπαλλήλους δύνανται νὰ ἀνατεθῇ ἡ διδασκαλία μαθημάτων ἐν τοῖς σχολαῖς ἐπὶ προσθέτῳ μηνιαίᾳ πεντηκονταδράχμῳ ἀντιμισθία, κατήργησε τὴν προγενεστέραν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ περὶ σχολῆς ναυτικῶν δοκίμων Νόμου ΑΡΝΣΤ' τῆς 27 Μαρτίου 1884, καθ' ἣν εἰς τοὺς ναυτικούς καθηγητὰς ἐδίδοτο πρόσθετος μηνιαῖα ἀποζημίωσις ἐξ ἑκατὸν δραχμῶν, καθόσον, ὡς καὶ τὸ Αὐτ. τμήμα τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐδέχθη, ὁ νεώτερος οὐδὸς νόμος, πραγματευόμενος γενικῶς περὶ τῶν στρατιωτικῶν καθηγητῶν τῶν στρατιωτικῶν σχολείων περιέλαβεν ἐν ταῖς διατάξεσιν αὐτοῦ καὶ τοὺς ἐν τῇ ναυτικῇ τῶν δοκίμων σχολῇ διδάσκοντας ναυτικούς καθηγητὰς, οἵτινες καὶ αὐτοὶ ἀξιωματικοὶ τοῦ κατὰ θάλασσαν στρατοῦ θεωροῦνται, καὶ ἡ ναυτικὴ σχολὴ στρατιωτικὸν σχολεῖον ἐστίν. Οὐχὶ βασίμως ὅθεν ὁ ἐνάγων ἐπὶ τῇ βᾶσει διατάξεως καταργηθείσης διὰ νεωτέρου Νόμου τοῦ ΑΩΠΖ', ὀρίζοντος ἐν τέλει ὅτι πᾶσα προγενεστέρη διάταξις καταργεῖται, σίττειται ἐπιμίσθιον δραχμῶν ἑκατὸν μηνιαίως(*).

Ἐπειδὴ ὁ Νόμος ΑΥΠΑ' τοῦ ἔτους 1887 περὶ τῆς οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας τῶν πολεμικῶν πλοίων, ἐν κεφαλαίῳ Β' περὶ μισθοδοσίας τῶν ἀξιωματικῶν κλπ. τοῦ κατὰ θάλασσαν στρατοῦ, ὀρίζει ἐν ἄρθρῳ 14 ὅτι πρὸς πάντα ἀξιωματικὸν ἀποτελοῦντα μέρος τοῦ ἐπιτελείου πλοίου τινὸς χορηγοῦνται ἔξοδα τραπέζης ἐκ δύο δραχμῶν, καθ' ἑκάστην ἡμέραν κανονίζων καὶ τὸν τρόπον τῆς πληρωμῆς τῶν ἐξόδων τούτων, τοῦτ' αὐτὸ δὲ καὶ τὸ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου ἐκδοθὲν τῇ 16 Ἰουνίου 1888 Β. Δ. ἐν ἄρθρ. 42 ἐπαναλαμβάνει. Ἐκ τούτου ἔπεται ὅτι οἱ καθηγηταὶ τῆς ναυτικῆς τῶν Δοκίμων σχολῆς, ὅταν δὲν ἀποτελῶσι μέρος τοῦ ἐπιτελείου πλοίου πολεμικοῦ, οὐδαμῶς δικαιοῦνται εἰς ἔξοδα τραπέζης καὶ τοι

κατὰ τὸ ἄρθρον 26 τοῦ Νόμου ἀπολαμβάνουσι θαλασσίας ἀποδοχὰς καὶ ὁ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας των λογίζεται θαλάσσιος, καθόσον ἡ μὲν διάταξις τοῦ νόμου τούτου ἔχει τὴν ἐννοίαν ὅτι ἡ ὑπηρεσία των ναυτικ. καθηγητῶν θεωρεῖται θαλάσσιος διὰ τε τὸν προβιδασμὸν καὶ τὴν μισθοδοσίαν, ὁ δὲ Ν. ΑΥΠΑ' εἰδικῶς χορηγεῖ ἔξοδα τραπέζης εἰς μόνους τοὺς ἀποτελοῦντας μέρος τοῦ ἐπιτελείου πολεμικοῦ πλοίου ἀξιωματικούς, ὁ δ' ἐνάγων, μὴ ἰσχυρίζομενος τὸ γεγονός τοῦτο, οὐδαμῶς δικαιολογεῖται ἐκ μόνης τῆς ιδιότητος τοῦ ὡς ναυτικοῦ καθηγητοῦ αἰτούμενος τοιαῦτα ἔξοδα τραπέζης, ἅτινα ὀρθῶς τὸ πτωτοβάθμιον δικαστήριον ἀπέρριψε διὰ τῆς ἐκκαλουμένης αποφάσεως παρὰ τὸν ἐναντίον ἐφέσεως λόγον.

Ἐπειδὴ διὰ τὸν αὐτὸν ὡς ἄνω λόγον, ὁ ἐνάγων οὐδαμῶς δικαιούται εἰς τροφοδοτικὴν τοῦ ναύτου μερίδα, ἥτις, κατὰ τε τὸ ἄρθρον 5 τοῦ Νόμου ΦΛΣΤ' τοῦ 1859 καὶ τὸν ἐν αὐτῷ πίνακα τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 44 τοῦ Β. Δ. τῆς 6 Ἰουνίου 1888, χορηγεῖται εἰς μόνους τοὺς ἐπιβαίνοντας πολεμικοῦ πλοίου ἀξιωματικούς, καθὰ καὶ τὸ πρῶτον τμήμα τοῦ δικαστηρίου τούτου ἐδέξατο.

Ἀριθ. 239 (1906) Τμ. Α' (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

Ἐκτέλεσις ἐν Ἑπτανήσῳ. - κατάσχεσις. - προνόμια ἢ ὑποθήκαι μὴ ἀναγγελλοῦνται. - ἀπόσβεσις. - ἀποτελέσματα.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ ΣΞΘ' τῆς 8 Ὀκτωβρίου 1868 Νόμου, περὶ κατασχέσεως καὶ πλειστηριασμοῦ ἀκινήτων ἐν ταῖς Ἰονίοις νήσοις ὀρί-

(*) Ἡ ἀπόφασις αὕτη εἶναι σύμφωνος πρὸς τὴν ἐν σελ. 133 ΧVII 167 Α. Π., χωρὶς ἡ συμφωνία αὕτη νὰ προστίθῃσι τι ὑπὲρ τῆς ὁσιότητος τῆς παραδόξου ἐκδοχῆς ἣ ἐτάχθησαν ἀμφότεραι. Εἶναι πλέον ἡ κατάφασις ὅτι ὁ Νόμος ΣΞΘ' κανονίζει μόνον τὸν τρόπον τῆς ἐκτέλεσεως καὶ τὴν ἐπὶ ὀρισμένου πλειστηριασμοῦ κατὰ τῆς ὡς κυρίως νόμος διὰδικαστικῆς, οὐδαμῶς δὲ οὐσιαστικὰ δικαιώματα κτήσεως ἢ ἀποσβέσεως ὑποθηκῶν καὶ ἀποτελέσματα αὐτῶν. Καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 9, περὶ τῆς ἐκπτώσεως τοῦ μὴ ἀναγγελλέντος, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ μέλλονα ἑκτασιν τῆς διὰδικαστικῆς ἐκτάσεως τοῦ ὅλου νόμου καὶ διὰ νὰ μὴν ὑπάρχῃ, ἢ μᾶλλον νὰ μὴ συγχωρῇται, οὐδεμίᾳ περὶ τούτου ἀμφιβολία, οἷπως καὶ ξηρῶς ἀφ' ἐνδὲς μὲν ἀναγράφεται ὅτι ἡ ἐκπτώσις αὕτη εἶναι ὑπὲρ τοῦ ἐπιπεσόντος καὶ τῶν ἐπικρατέστερον αὐτοῦ προνόμιον ἢ ὑποθήκην κεκτημένων, ἀφ' ἑτέρου δὲ οὐδαμῶς ἀναγράφονται τὰ : εἴτε ἀκολουθήσῃ ὁ πλειστηριασμός εἴτε μὴ, ἅτινα εἰσάγονται μὲν διὰ τῆς ἐκδοχῆς τῶν δύο συμφώνων ἀποφάσεων, οἷον διὰ τῆς σφηνός. ἀλλ' εὐθέως ἀπορρίπτονται ἐκ τῆς ἀδιαρρήκτου συνοχῆς τῆς ἐννοίας τοῦ νόμου, διότι ἄνευ πλειστηριασμοῦ δὲν ὑπάρχει πλειστηρίασμα καὶ ἄνευ πλειστηριασμοῦ δὲν ὑπάρχει ἐννοία κατατάξεως καὶ ἡ διὰ τὴν ὀριστικὴν αὐτῆς ἐνέργειαν ἀπαγγελλομένη ἐν τῷ ἄρθρῳ 9 ἐκπτώσις. Καὶ τοιαύτη ἐκδοχὴ θὰ ἦτο καὶ ἀντίθετος πρὸς πᾶσαν δυνατὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου νομοθετικὴν νόσιν, διότι θὰ ἦτο ἀπολύτως ἀκατανόητον, διατὶ ἡ διὰ τὴν κατάταξιν ἀναγκαία ὑπὲρ τῶν ἀναγγελλομένων ἐκπτώσις, θὰ ἐξέτεινε τὴν δύναμιν αὐτῆς καὶ ἐπὶ τοῦ τρίτου διακατόχου τοῦ οὐδέποτε πλειστηριασθέντος ἐνυποθήκου.

(*) Πρβλ. 138 Α. Π. σ. 104 ΧVII.

ζον ότι, παρελθούσης της εν αὐτῇ προθεσμίας τὰ κατασχεθέντα κτήματα θεωροῦνται ἐλεύθερα παντὸς μὴ ἀναγγελλθέντος προνομίου ἢ δικαιώματος ὑποθήκης ὡς πρὸς τοὺς ἔχοντας ἐπικρατέστερον αὐτοῦ δικαίωμα ὑποθήκης ἢ προνομίου, ἀπαγγέλλει ἀπόσβεσιν τοῦ μὴ ἀναγγελλθέντος προνομίου ἢ δικαιώματος ὑποθήκης, εἴτε ἐπακολουθήσῃ ὁ πλειστηριασμός τῶν κατασχεθέντων κτημάτων εἴτε μὴ. Τὸ ἐφετεῖον ἄρα, ἀποφηνάμενον ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο καθιεροῦν προνόμιον κατατάξεως ὑπὲρ τοῦ ἐπισκευδόντος καὶ τῶν ἐχόντων ἐπικρατέστερον αὐτοῦ δικαίωμα ὑποθήκης ἢ προνομίου καὶ οὐχὶ ἀπόσβεσιν ἐγγεγραμμένης ὑποθήκης, τοῦθ' ὅπερ οὐδεμίαν ἔχει ἐπικροῦν ἐπὶ ὑποθήκης, μὴ χωρήσαντος τοῦ πλειστηριασμοῦ, ἐνεκα δὲ τούτου οὐκ ἐστὶ βᾶσιμος ὁ λόγος τῆς ἀνακοπῆς τοῦ δικαιοπαρόχου τῶν ἀναιρεσιέντων τρίτου διακατόχου τῶν ἐνυποθήκων κτημάτων, κατὰ τῆς ἐπιταγῆς τῶν ἀναιρεσιβλήτων ἐρειδόμενος ἐπὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ ὅτι, κατασχεθέντων τῶν κτημάτων ὑπὸ τοῦ ἀνακόπτοντος κατὰ τὸν ἀνωτέρω νόμον, ὁ δικαιοπάροχος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου προσκληθεὶς καὶ μὴ ἀναγγελλθεὶς, ἐγένετο ἐκπτώτος τῆς ἐγγεγραμμένης ὑποθήκης αὐτοῦ, ψευδῶς ἡρμήνευσε τὴν εἰρημένην διάταξιν τοῦ νόμου, ὡς ἐκ τούτου ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις αὐτοῦ ὑπόκειται εἰς ἀναίρεσιν κατὰ τὰ ἄρθρα 201 καὶ 807 § 7 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἀριθ. 240 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

Ἐπιτροπος μῆτηρ. - παῦδις δι' ἀνεπιτηδεύτητα. - δυναγωγή ἐκ λογοδοσίας. - μὴ κατὰθεσις τῶν ὑπὲρ τὰς ὀριζόμεναις δαπάναις ἀκυρότης λογοδοσίας ὡς πρὸς χειράφετον ἀναιτιολόγητον ἐπὶ ἰσχυρισμῶν μὴ στηριζόντων ἀπόφασιν.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐννάτης αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον τὴν κρίσιν τοῦ περὶ τῆς ἀνεπιτηδεύτητος τῆς ἀναιρεσιούσης ἐπιτρόπου κατὰ τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας τῶν ἀνηλικίων τέκνων τῆς Γ. καὶ Μ^{***} συνήγαγεν ἐκ μόνης τῆς ὑπ' αὐτῆς δοθείσης λογοδοσίας ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 681 τῆς 6 Ἰουνίου 1904 διασκέματι περὶ τῆς διαχειρίσεως ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1903 μέχρι τέλους Μαρτίου 1904 καὶ ἐκ τῶν ἐν ταῖς προτάσεσιν αὐτῆς ὁμολογιῶν ὅτι δὲν κατέθηκε παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ ὑπόλοιπον μετὰ τὴν ἐκ δραχμῶν ἐννεακοσίων μηνιαίαν δαπάνην πρὸς διατροφὴν, ἐνοίκιον καὶ ἀνατροφὴν τῶν ἀνηλικίων ἐκ τῶν προσδόνων αὐτῶν ὡς ὥρισε τὸ συγγενικὸν συμβούλιον διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1193 τοῦ 1903 βουλευμάτος του, ἐδαπάνησε δὲ καθ' ὑπέρβασιν τῶν εἰσπράξεων ποσὸν δραχ. 7,433 καὶ ἐφείλει ἐπὶ πλεόν δραχ. 2,832 πρὸς τὸν ἐπὶ θυγατρὶ γαμβρόν τῆς Π. Σ^{***} καὶ ὅτι κατὰ τὴν διαχείρισιν τῶν ἐτῶν 1898 μέχρι 1902 περιέπεσεν εἰς ἑλλειμμα δραχ. 5,469 ἐπὶ εἰσπράξεων δραχμῶν 90,638.

Ἐπειδὴ τὸ ἄκυρον τῆς ἐν τῷ ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 681 διασκέματι περιεχομένης λογοδοσίας ὡς πρὸς τὰ χειράφετα τέκνα τῆς ἀναιρεσιούσης, οὐδὲως ἐπιδρᾷ ἐπὶ τοῦ κύρους αὐτῆς, ὡς πρὸς τὰ ὑπὸ τὴν

ἐπιτροπείαν τῆς ἑτέρα ἀνήλικα, οὔτε δύναται αὕτη νὰ προσβάλλῃ τὰς ἰδίας πράξεις τῆς, ὡς δὲ τὸ ἐφετεῖον δέχεται, αἱ δαπάναι δραχ. 3,300 δι' ἀνακαίνισιν ἐπίπλων καὶ δραχ. 735 δι' ἀγορὰν πολυελαίου καὶ σερβιτσιῶν, δὲν ἀνάγονται εἰς τὴν λογοδοσίαν ταύτην, ἀλλ' εἰς τὴν προγενεστέραν τῶν ἐτῶν 1898 μέχρι 1903, ἐφ' ἣν δὲν ἐστηρίχθη ὅθεν τὸ ἐφετεῖον δὲν ἡμάρτε μὴ αἰτιολογήσαν τὸν περὶ ἄκυρότητος τῆς ἀνωτέρω λογοδοσίας μὴ οὐσιώδη ἰσχυρισμόν.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον παραδέχεται τὴν λογοδοσίαν ὅπως ἐδόθη, ἐπομένως ὅτι ἐγένοντο ὅλαι αἱ δαπάναι καὶ ἐκεῖναι, περὶ ὧν τὸ συγγενικὸν συμβούλιον διὰ τοῦ ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 681 διασκέματός του ἐπεφυλάχθη ν' ἀποφανθῇ μέχρι τῆς προσαγωγῆς τῶν δικαιολογητικῶν ἀποδείξεων ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιούσης κατ' ἀκολουθίαν οὐδεμίαν σημασίαν εἶχεν ὁ ἰσχυρισμός αὐτῆς ὅτι ὡς πρὸς τὰς δαπάνας ταύτας ἡ λογοδοσία διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἦν ἐκκρεμὴς καὶ περιττὴ ἢ ἡ γενομένη προσκομιδὴ τῶν ἀποδείξεων περὶ αὐτῶν καὶ πᾶσα ἐκτίμησις αὐτῶν.

Ἐπειδὴ τὴν κρίσιν τοῦ ὅτι ἡ ἀναιρεσιούσα ἀπαδείχθη ἀνεπιτηδεύτρια κατὰ τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας τῶν ὑπὸ τὴν ἐπιτροπείαν διατελούντων τέκνων τῆς, τὸ ἐφετεῖον δὲν συνήγαγεν ἐκ τῆς λογοδοσίας περὶ τῆς διαχειρίσεως ἀπὸ 1898 μέχρι 1903, εἰς ἣν ἀνάγεται τὸ κοινὸν δαπάνης δρ. 10,000, δι' ἀνακαίνισιν τῆς καείσης οἰκίας καὶ δὲν ἐδέχθη τοῦτο καὶ τὰς δαπάνας δι' ἀνακαίνισιν ἐπίπλων καὶ ἀγορὰν πολυελαίου καὶ σερβιτσιῶν ὡς στοιχεῖα τῆς κρίσεώς του, ὡς προκύπτει δὲ ἐκ τῶν προτάσεων τῆς ἀναιρεσιούσης ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου, τὰ ὑπ' αὐτῆς προσαχθέντα ἔγγραφα ἐπεκαλέσατο εἰς ἀπόδειξιν μόνον τῶν ἐν τῇ λογοδοσίᾳ δαπανῶν, οὐχὶ δὲ τῆς ἐλλείψεως ἀνεπιτηδεύτητος κατὰ τὴν διαχείρισιν αὐτῆς.

Ἀριθ. 212 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΛΣ

Ἐκδοχὴ ὀριδικότητος μετὰ δόδιν ὄρκου. - παρεμπύπτοντα ἀγωγή περὶ νέας ἐκτιμήσεως. - ἐκτίμησις δοθέντος ὄρκου ἢ μεταβολῶν.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ταύτης, δεχόμενον τὸ ἐφετεῖον ὅτι μετὰ τὴν δόσιν τοῦ ἀνωτέρω ὄρκου ἡ ὑπ' ἀρ. 1010 (1901) ἀπόφασίς του κατέστη ὀριστικὴ καὶ ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ ἀπορρίψαν τὴν ἀπὸ 14 Ἀπριλίου 1904 παρεμπύπτονσαν ἀγωγήν τοῦ ἀναιρεσιέντος περὶ τῆς ἐκ νέου ἐκτιμήσεως τῶν ἀποδείξεων ἃς ἐπεκαλέσθη οὗτος, συνεμορφώθη πρὸς τὰ ἄρθρα 375 καὶ 180 τῆς Πολ. Δικονομίας, καθ' ἃ ἡ μὲν ὀριστικὴ ἀπόφασις δὲν ἀνακαλεῖται, τὸ δὲ ἐκ τῆς δόσεως τοῦ ὄρκου παραχθὲν τεκμήριον δὲν καταστρέφεται καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τῆς ἀναιρέσεως ἀπορριπτός ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς τρίτης αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ἐκτιμήσαν τὸν δοθέντα ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὄρκον καὶ τὰς ὑπὸ τούτου γενομένας ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ ὄρκου τούτου

προσθήκας και αποφανθέν ότι αὐται οὐδὲως τροποιοῦσι τὸν ὅρκον ὡς ἐπεδλήθη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, ἐξετίμησε πραγματικὰ περιστατικὰ, ἡ δὲ τοῦ ἐφετείου κρίσις αὕτη διαφεύγει τὸν ἔλεγχον τοῦ δικαστηρίου τούτου κατὰ τὸ ἄρθρ. 810 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ ἀπορριπτέος ὁ σχετικὸς τῆς ἀναιρέσεως λόγος.

Ἀριθ. 243 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΑΣ

Χήρα στρατιωτικοῦ. - πάθοντις ἐν διατεταγμένη ὑπηρεσίᾳ, ἀλλ' οὐχὶ ἐν ἐκστρατείᾳ περιττάσεις συντάξεως.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, δεχθὲν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ὅτι τὰ πραγματικὰ περιστατικὰ εἶναι ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα χήρα στρατιωτικοῦ παθόντος ἐξ ὑπερβολικῶν κόπων, οὐχὶ ἐν ἐκστρατείᾳ ἀλλ' ἐν διατεταγμένῃ ὑπηρεσίᾳ, ἐπενεγκούσῃ τὴν φυματίωσιν καὶ τὸν θάνατον αὐτοῦ, δὲν δικαιούται νὰ ἀπολαύσῃ δικαίωμα συντάξεως, κατὰ τὸ ἄρθρ. 17 τοῦ Νόμου ΣΕ' τῆς 15 Αὐγούστου 1852 περὶ τῶν συντάξεων τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, ὅπερ ἀναγνωρίζει τὸ τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν δικαίωμα συντάξεως, νομίμως ἀπέρριψε τὴν ἐπιδίχον ἀγωγὴν καὶ ἀπορριπτέοι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι ἀναιρέσεως, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο, εἰς τρεῖς περιπτώσεις ὁ νόμος ἀναγνωρίζει ἰσὸδιον συντάξεως δικαίωμα εἰς τὰς χήρας: α') εἰς τὰς χήρας τῶν ἐν τῷ πεδίῳ τῆς μάχης ἢ ἐν διατεταγμένῃ ὑπηρεσίᾳ φονευθέντων στρατιωτικῶν, 2) εἰς τὰς χήρας τῶν ἐν ἐκστρατείᾳ ἀποθανόντων στρατιωτικῶν, ἐὰν ὁ θάνατος προήλθεν ἐκ συμβεβηκότος τοῦ πολέμου ἢ ἐκ λοιμωδῶν ἢ ἐνδημικῶν νόσων, εἰς ἃς ἐξετέθησαν ὡς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας των καὶ γ') εἰς τὰς χήρας τῶν ἀποθανόντων στρατιωτικῶν ἕνεκα τραυμάτων, ἐπενεχθέντων ἐν τῷ πεδίῳ τῆς μάχης ἢ ἐν διατεταγμένῃ ὑπηρεσίᾳ, ἀλλ' εἰς οὐδεμίαν τῶν περιπτώσεων τούτων ὑπάρχοντα τὰ πραγματικὰ γεγονότα ἅτινα δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ ἐκτίθησιν ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀναιρέσεως ἡ ἀναιρεσείουσα, παραπονουμένη κατὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, οὐδ' ἔχει ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὅπερ ἐπικαλεῖται ἡ ἀναιρεσείουσα, διότι τὸ ἄρθρον 8 κανονίζει τὰ δικαιώματα τῆς συντάξεως τῶν στρατιωτικῶν, ζώντων καὶ μὴ ἐχόντων συμπληρωμένα τὰ νόμιμα ἔτη τῆς συντάξεως.

Ἀριθ. 244 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΑΣ

Δικαστικὰ ἔξοδα ἐν ποινικαῖς ἀποφάσεσιν. - οὐ παρεπόμενον ποινῆς. - παραγραφὴ.

Ἐπειδὴ ὁ Ποινικὸς Νόμος ἐν ἄρθρ. 4 ὁρίζει ποταὶ εἰσὶ ἐγκληματικαὶ ποιναί, ποταὶ ἀνορθωτικαὶ καὶ ποταὶ ἀστυνομικαί, ὡς τοιαύτας δὲ ἀναγράφει τὴν κράτησιν καὶ τὸ πρόστιμον, οὐδὲως δὲ μνημονεύει καὶ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα εἰς ἃ καταδικάζεται ὁ κηρυχθεὶς ἐνοχὸς ὑπὸ ἀποφάσεως τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, οὐδ' ἐξάγεται ἐξ ἄλλης τινὸς διατάξεως τοῦ Ποινικοῦ Νόμου καὶ τῆς Ποινικῆς Δικονομίας ὅτι τὰ δικαστικὰ ἔξοδα, ἅτινα ἐπιδικά-

ζουσιν ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου αἱ καταδικαστικαὶ ποινὴ καὶ ἀποφάσεις, δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς παρεπόμενα τῆς ποινῆς. Κατὰ ταῦτα ἔθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Τρικώλεως, δεχθεῖσα ὅτι καὶ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα εἰσὶ παρεπόμενα τῆς ποινῆς καὶ παραγράφονται κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Ποιν. Δικονομίας (ἄρθρ. 551), παρέβιασε καὶ τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ Ποιν. Νόμου καὶ τὸ ἄρθρον 551 Ποινικῆς Δικονομίας, καθ' ὃ αἱ ἐν τῇ ποινικῇ ἀποφάσει ἀπαγγελεθεῖσαι πολιτικοὶ ὑποχρεώσεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων καταλέγονται καὶ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα, κρίνονται κατὰ τὴν ἐν ταῖς πολιτικαῖς δίκαις μακροτέραν περὶ παραγραφῆς προθεσμίαν καὶ τὰς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Νόμου Ν. 3 Κῴδ. (7.39) καὶ Βασ. (Ν. 14), καθ' ἃς αἱ τοιαῦται ὑποχρεώσεις ὑπὸκεινται εἰς τριακονταετὴ ἀποσβεστικὴν παραγραφὴν καὶ κατέστησεν οὕτω ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασίν του, συνωδὰ τῷ ἄρθρ. 807 § 7 τῆς Πολ. Δικονομίας.

ΠΟΙΝΙΚΗ

Ἀριθ. 150 (1906) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΤΑΣ

Φθορὰ ξένης ιδιοκτησίας. - στοιχεῖα. - ὑφαιρέσις ὑπὸ δυνιδιοκτητήμονος. - μὴ ἐξάντλησις κατηγορίας. - ἀναπομπή.

Ἐπειδὴ τὸ συμβούλιον τῶν ἐνταῦθα Ἐφετῶν διὰ τοῦ προσβαλλομένου βουλεύματος παρέπεμψε τὸν ἀναιρεσείοντα μετ' ἄλλων εἰς τὸ πλημμελειοδικεῖον ἵνα δικασθῇ ὡς ὑπαίτιος τῶν ἐν ἄρθρ. 371, 372 καὶ 421 Ποιν. Νόμου ἀδικημάτων καὶ τῆς μὲν πρᾶ-

(*) Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου συζήτησιν, ὁ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελεὺς κ. Δ. Τσιβανόπουλος εἶλεν ἰδίως :

«Πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως προτείνεται ὅτι τὸ συμβούλιον τῶν Ἐφετῶν δὲν παρεδέχθη ὡς προκύψαν ἐκ τῆς ἀνακρίσεως καὶ τῶν περιστατικῶν ὅτι τὰ κλαπέντα ἔλαβε «ὁπως τὰ ἔχῃ παρανόμως ὡς ιδιοκτησιάν του», ἥδρος δὲ οὗτος εἶνε ἀναγκαῖον στοιχεῖον πρὸς ὑπάρξιν τοῦ ἀδικήματος τῆς κλοπῆς· ἐπομένως μὴ ὑπάρχοντος τοῦ ὅρου τούτου κακῶς ἐφηρμόσθη ὁ Ποινικὸς Νόμος.

«Ὁ λόγος οὗτος εἶνε βάσιμος. Τὸν ὁρισμὸν τῆς κλοπῆς ἀναγράφει τὸ ἄρθρ. 371 τοῦ Ποιν. Νόμου, κηρύσσον ἐνοχὸν αὐτῆς οἰονδήποτε, ὅστις ἐν γνώσει λαμβάνει εἰς κατοχὴν αὐτογνημόνως καὶ ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ἔχοντος δικαίωμα ξένα κινητὰ κτήματα διὰ νὰ τὰ ἔχῃ παρανόμως ὡς ιδιοκτησίαν». Ἐκ τοῦ ὁρισμοῦ τούτου τῆς κλοπῆς, ἔπεται ὅτι ἀναγκαῖον προσὸν τῆς ἐννοίας τοῦ ἀδικήματος εἶναι καὶ ὁ δόλος, ὅστις ὑφίσταται, ὅταν ἡ ἀφαίρεσις πράγματός τινος ἀπὸ τῆς κατοχῆς ἑτέρου ἐγένετο ἐπὶ σκοπῷ ἰδιοποιήσεως τοῦ ἀφαιρεθέντος πράγματος, ἥτοι ἐπὶ σκοπῷ νὰ ἔχῃ αὐτὸ ὁ ἀφαιρέσας παρανόμως ὡς ιδιοκτησίαν του. Τὸ στοιχεῖον τῆς προθέσεως ἐν τῇ κλοπῇ δὲν συνίσταται εἰς μόνον τὴν πρόθεσιν τοῦ νὰ λάβῃ τις εἰς τὴν κατοχὴν του ξένον κινητὸν πρᾶγμα ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ἔχοντος δικαίωμα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν πρόθεσιν τῆς παρανόμου ἰδιοποιήσεως. Οὗτος εἶναι ὁ εἰδικὸς δόλος ἐπὶ κλοπῆς, ἥτοι ἡ ἀντιποίησης ἐξουσίας τοῦ διαθέτειν τὸ πρᾶγμα κατὰ βούλησιν ὡς κύριος. Ἐπομένως ἐλλείποντος τοῦ ὅρου τούτου δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ τὸ ἀδικημ. τῆς κλοπῆς. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ

ζεως της φθοράς ξένης ιδιοκτησίας αναφέρονται ἐν τῷ βουλευματι ἅπαντα τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα στοιχεῖα, ἥτοι ἡ ἐκ προθέσεως γενομένη βλάβη τῶν ἐλασιδένδρων, ἐξ ἧς ἐπῆλθε τῷ ιδιοκτήτῃ ζημία πλεόν τῶν εἰκοσι καὶ ἑκαττον τῶν τετρακοσίων δραμῶν καὶ ὁ ἐναντίος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος κρίνεται, τῆς δ' ἐτέρας πράξεως τῆς ὑπὸ συνιδιοκτήμονος ὑφαιρέσεως κοινοῦ πράγματος, ἥτις προβλέπεται ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 372 Ποιν. Νόμου, τὸ οὐσιῶδες ὑπὸ τῆς διατάξεως ταύτης ἀπαιτούμενον στοιχεῖον, ἥτοι «πρὸς βλάβην τοῦ συγκυρίου» δὲν περιέχεται· ἐν τῷ διατακτικῷ τοῦ προσδαλλομένου βουλευματος, ὅπερ, ἐνεκα τῆς τοιαύτης ἐλλείψεως στοιχείου ἀπαραιτήτου πρὸς ἀπαρτισμὸν τοῦ ἀδικήματος δι' ἐπαρεπέμφθη ὁ κατηγορούμενος, ἀναιρετέον ἐστὶ, κατὰ τὸν βάσιμον λόγον, στηριζόμενον ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 263 ἐδ. 3 Ποιν. Δικονομίας.

Ἐπειδὴ δὲν ἐξηγλήθη ἡ κατηγορία ὑπὸ τοῦ συμβουλίου, μὴ ἐξετασθέντος τοῦ ρηθέντος στοιχείου, οὐ ἐνεκα δὲν δύναται ὁ Ἀρειος Πάγος νὰ ἐφαρμόσῃ τὸν νόμον. Δέον ὅθεν, ἀναιρουμένου κατὰ τὸ μέρος τοῦτο τοῦ βουλευματος, νὰ παραπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις κατὰ τοῦτο εἰς ἕτερον συμβούλιον ὁμοειδὲς καὶ ισόβαθμον πρὸς νέαν ἐξέτασιν (*).

Ἀριθ. 151 (1906) Τμ. Α' (**)

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ
Παράβασις Νόμου Ἀρχαιοτήτων. - στοιχεῖα.

προσδαλλομένου βουλευματος, ἐν τῷ διατακτικῷ αὐτοῦ δὲν ἀναφέρεται ὅτι τὰ ἀφαιρεθέντα πράγματα ἀφῆρσεν ὁ ἀναιρεσιῶν εἶνα τὰ ἔχῃ παρανόμως ὡς ιδιοκτησίαν του». Ἐλλείποντος ὅθεν τοῦ ἀπαιτουμένου τούτου ὅρου πρὸς ὑπαρξιν τοῦ ἀδικήματος τῆς κλοπῆς, ἀναιρετέον τυγχάνει τὸ προσδαλλόμενον βούλευμα, ὡς πρὸς τὴν πράξιν τῆς κλοπῆς, ἐνεκα κακῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου, καθόσον ἀφοῦ διὰ τοῦ βουλευματος δὲν βεβαιούται καὶ ὁ ἀπαραίτητος ὅρος ὅτι τὰ κλαπέντα ἐλήφθησαν ἐπὶ σκοπῷ παρανόμου ιδιοκτησίας, ὡς ἀπαιτεῖ τὸ ἀρθρ. 371 Ποιν. Νόμου, ἐσφαλμένως ἐφηρμόσθη τοῦτο. Ἀναιρῶν δὲ ὁ Ἀρειος Πάγος τὸ βούλευμα ἐνεκα ἐσφαλμένης ἐφαρμογῆς τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, πρέπει νὰ παραπεμπῇ τὴν ὑπόθεσιν εἰς ἄλλο ἐφετεῖον, καθόσον δὲν ἀπεφασίσθη ὑπὸ τοῦ ἀποφασίσαντος ἐφετείου τὸ πραγματικὸν ζήτημα ὅτι τὰ κλαπέντα ἐλάβε ὁ κατηγορούμενος εἶνα τὰ ἔχῃ παρανόμως ὡς ιδιοκτησίαν του καὶ ἐπόμενως δὲν ἐξηγλήθη ἡ κατηγορία ὡς πρὸς ὅλα τὰ στοιχεῖα τὰ πρὸς ὑπαρξιν τοῦ ἀδικήματος τῆς κλοπῆς ἀπαιτούμενα. Οὐδὲ δύναται νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς ἀναιρέσεως τὸ ὅτι ὁ ἀναιρεσιῶν παρεπέμφθη ὅχι μόνον ἐπὶ παραβάσει τοῦ ἀρθρ. 371, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἀρθρ. 372 Ποιν. Νόμου. Ἀληθῶς τὸ ἐφετεῖον ὑπέπεσεν εἰς πρόδηλον νομικὴν σύγχυσιν, ἐφαρμόσαν καὶ τὰ δύο ἀρθρα ἐν τῇ αὐτῇ περιπτώσει, ἐνῷ τὸ ἐν ἀποκλείει τὸ ἕτερον, τὸ δεύτερον εἶναι ἐπὶ κλοπῆς συνιδιοκτήμονος ἐκ τοῦ κοινοῦ πράγματος, τὸ δὲ ἐπὶ πάσης ἄλλης κλοπῆς. Ἐλλείπει δὲ ἐκ τοῦ βουλευματος καὶ τὸ οὐσιῶδες στοιχεῖον τοῦ ἀρθρ. 372 ἥτοι ἡ ὑφαιρέσις πρὸς βλάβην τῶν λοιπῶν συμμετόχων.

(*) Αὐθις τὰ παρατηρηθέντα ὑπὸ τὴν 137 Α. Π. ἐν σελ. 36 παρόντος τόμου.

(**) Κατὰ τὴν ἐνῶπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου συζήτησιν, ὁ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελεὺς κ. Α. Τσιβανόπουλος ἔλεξε τάδε:

«Τὸ ἀρθρον 1 τοῦ Νόμου ΒΧΜΘ' περὶ ἀρχαιοτή-

Ἐπειδὴ ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς προσδαλλομένης αποφάσεως ἐλλείπει τὸ οὐσιῶδες καὶ ὑπὸ τοῦ ἐφαρμοσθέντος ἀρθρ. 18 τοῦ περὶ Ἀρχαιοτήτων ΒΧΜΣ' Νόμου τοῦ 1899 ἀπαιτούμενον πρὸς ἀπαρτισμὸν

τῶν ὀρίζει ὅτι πάντα ἐν Ἑλλάδι ἐν ιδιωτικοῖς κτήμασιν εὐρισκόμενα ἀρχαῖα κινητὰ τε καὶ ἀκίνητα ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων καὶ ἐφεξῆς εἶναι ιδιοκτησία τοῦ Κράτους. Κατ' ἀκολουθίαν τὸ δικαίωμα καὶ ἡ φροντίς περὶ ἀναζητήσεως καὶ διασώσεως, περὶ συναγωγῆς καὶ καταθέσεως τούτων ἐν δημοσίοις μουσεῖοις ἀνήκει εἰς τὸ Κράτος. Τὸ ἀρθρ. 8 ὀρίζει ὅτι ἀγάλματα καὶ λοιπὰ ἔργα τέχνης, ἔχοντα καλλιτεχνικὴν ἀρχαιολογικὴν ἢ ἱστορικὴν ἀξίαν, κατατίθενται ἐν τοῖς μουσεῖοις τοῦ Κράτους ὡς ἀποκλειστικὴ τούτου ιδιοκτησία. Τὸ ἀρθρ. 9 ὀρίζει ὅτι εἰς τὸν ιδιοκτήτην τοῦ κτήματος, ἐν ᾧ εὐρίσκονται κινητὰ ἀρχαῖα χρήσιμα διὰ τὰ μουσεῖα τοῦ κράτους, εἶτε δι' ἀνασκαφῶν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ιδιοκτήτου ἐνεργηθεισῶν μετ' ἄδειαν κατὰ τὸ ἀρθρ. 47, παρέχεται ὡς ἀποζημιώσεις, μετὰ τὴν κατάθεσιν τοῦ ἀρχαίου ἐν δημοσίῳ μουσεῖῳ τὸ ἥμισυ τῆς ἀξίας αὐτοῦ. Τὸ ἀρθρ. 10 ὀρίζει ὁ ιδιοκτήτης ὁ εὐρὺν κινητὰ ἀρχαῖα κατὰ τύχην καὶ, πᾶς ὅπωςδῆποτε γενόμενος κάτοχος, ὑποχρεοῦται ν' ἀνακρινώσῃ τὴν εὐρεσιν ἐντὸς πέντε τὸ πολὺ ἡμερῶν εἰς τὸν γενικὸν ἑφορον ἢ ἓνα τῶν ἐφόρων ἢ ἐπιμελητῶν ἢ εἰς τὸν ἀρμοδίον εἰρηνοδίκην καὶ τὰ θέσθαι αὐτὰ εἰς τὴν διάθεσιν τῶν. Τὸ ἀρθρ. 13 ὀρίζει ὅτι ἀνασκαφὰς δικαιοῦται τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐκπαιδεύσεως νὰ ἐνεργῇ ἐν ιδιωτικοῖς κτήμασιν. Τὸ ἀρθρ. 15 ὀρίζει ὅτι ἀπαγορεύεται τῷ ιδιοκτήτῃ πᾶσα ἐν τῷ κτήματι αὐτοῦ ἀνασκαφὴ πρὸς ἀνεύρεσιν ἀρχαιοτήτων ἀνευ προηγουμένης εἰδοποιήσεως τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς καὶ ἀνευ ἐγγράφου ἀδείας τοῦ ὑπουργείου. Ἐκ πασῶν τῶν παρατεθεισῶν διατάξεων καὶ ἐκ τῆς ὅλης οἰκονομίας τοῦ νόμου ἐξάγεται ἀριδύλως ὅτι τὸ Κράτος ἔχει ἀπεριόριστον δικαίωμα κυριότητος ἐφ' ὅλων τῶν ἀντικειμένων, κινήτων καὶ ἀκινήτων, τῆς ἀρχαίας τέχνης, ὅτι μόνον δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἀνεγνώρισεν εἰς τοὺς ιδιοκτήτας τοῦ ἐδάφους, ἥτις κατὰ μὲν τὸ ἀρθρ. 9 συνίσταται εἰς τὸ ἥμισυ τῆς ἀξίας, κατὰ δὲ τὸ ἀρθρ. 14 § 3 εἰς τὸ τρίτον αὐτῆς. Τὸ δὲ δικαίωμα τῆς ἀνασκαφῆς ἐπεφυλάξεν ἑαυτῷ καὶ τοῖς ιδιοκτήταις παρεχώρησε μόνον, ἐὰν συμμορφωθῶσι πρὸς τὸν νόμον, λαμβάνοντες ἄδειαν. Τὴν δὲ ἀνασκαφὴν ἐν ἄλλοτρίῳ κτήματι ἀπιθόρευσεν ἀπολύτως (ἀρθρ. 18). διότι δι' αὐτῆς ἐπιβάλλεται περιορισμὸς εἰς τὴν ιδιοκτησίαν ὅχι ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ ιδιοκτήτου οὐδὲν ἔχοντος δικαίωμα. Καὶ διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ιδιοκτήτου δὲ ἐκτελουμένην ἀνασκαφὴν ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία ἀντιπροσώπου τοῦ Δημοσίου, ἵνα ὑπάρχῃ ἐλεγχος ἐξασφαλίζων τὰ δικαιώματα τοῦ Δημοσίου. Τὸ δικαίωμα δὲ τοῦ ιδιοκτήτου εἰς τὸ ἥμισυ δὲν εἶνε ἀναγνώριστις ιδιοκτησίας, ἀλλ' οἶονεῖ ἀμοιβὴ διὰ τὴν εὐρεσιν τοῦ ἀρχαίου καὶ τὴν φροντίδα περὶ αὐτοῦ, διότι ἄλλως ὁ ιδιοκτήτης θ' ἀπέκρυπτε τὸ ἀρχαῖον ἢ θὰ τὸ κατέστρεψε. διότι οὐδὲν θὰ εἴχε συμφέρον εἰς τὴν διατήρησίν του.

«Τὸ ἀρθρ. 18 τοῦ Νόμου τιμωρεῖ πᾶσαν ἐπιχειρησιν ἀνασκαφῆς πρὸς ἀνακάλυψιν ἀρχαίων, ἀσχετῶς ἂν εὐρέθησαν ἢ μὴ τοιαῦτα, ἀσχετῶς τοῦ ἐπιδικουμένου διὰ τῆς ἀνασκαφῆς σκοποῦ. Ἄν συντρέχῃ ὁ σκοπὸς τῆς ἐν γνώσει ἀφαιρέσεως τῶν ἀρχαιοτήτων ἀνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ Κράτους ἐπὶ σκοπῷ παρανόμου ιδιοκτησίας, ἔχει ἀναγκαῖον ἐπακίλουθον τὴν ἐφαρμογὴν καὶ τῶν διατάξεων περὶ

τοῦ ἀδικήματος, δι' ὃ κατεδικάσθη ὁ ἀναιρεσίμων,

κλοπῆς, καὶ ἐπομένως θά ἔχωμεν ἀναγκάφην ἄνευ ἀδείας καὶ κλοπὴν τετελεσμένην ἢ ἀπόπειραν κλοπῆς, ἢτοι συρροήν. Αἱ διατάξεις τοῦ κοινου Ποινικοῦ Νόμου. αἱ ἀφορῶνται εἰς τὴν κλοπὴν, οὐδόλως μετεβλήθησαν ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρου περὶ Ἀρχαιοτήτων Νόμου, οὔτε ἦτο ἀνάγκη νὰ ποιήσῃται εἰδικῶς μνείαν ἑνὸς νεώτερου νόμου, ὅτι δηλ. ἐφαρμόζονται, ἀφοῦ ρητῶς δὲν τὰς κατήργησε, καὶ δὲν ἀντίκεινται αὐταὶ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νέου νόμου. Ὁ νεώτερος Νόμος περὶ Ἀρχαιοτήτων, εἶπον ἄλλοτε, εἶναι αὐστηρὸς, σκοπὸς δ' αὐτοῦ ἦτο νὰ προλάβῃ τὰς καταχρήσεις καὶ τὴν ἀπεμπόλησιν τῶν κειμηλίων τῆς ἀρχαίας δόξης, δὲν εἶναι δὲ λογικὸν νὰ δεχθῶμεν ὅτι τοιοῦτος ὢν καὶ θεσπίσας αὐστηροτάτας ποινὰς δι' ἐλαφρότατα ἀδικήματα, τὸ μὲν ἀναγνωρίζει τὸ Κράτος ἀποκλειστικὸν κύριον, τὸ δὲ δὲν προστατεύει τὴν ιδιοκτησίαν αὐτοῦ, διαρπαζομένην ἐπὶ σκοπῷ ἰδικοποιήσεως διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν περὶ κλοπῆς διατάξεων τοῦ Ποινικοῦ Νόμου. Ἡ τοιαύτη ἐκδοχὴ ἀποκρούεται διὰ τῆς εἰς ἄτοπον ἀπαγωγῆς. Τὴν γνώμην ταύτην ἐδέχθη ὁ Ἀρειος Πάγος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 49 τοῦ 1901 ἀποφάσεως τοῦ (α).

«Μετά τὴν σύννομον ταύτην ἐρμηνείαν τοῦ περὶ Ἀρχαιοτήτων Νόμου ὡς πρὸς τὴν ἄνευ ἀδείας ἀνασκαφὴν πρὸς εὐρεσιν ἀρχαιοτήτων, ἃς ἔλθωμεν νῦν εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ λόγου τῆς ἀναίρεσεως.

«Ὁ λόγος οὗτος εἶναι βέβαιος. Διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὁ ἀναιρεσίμων ἐκηρύχθη ἔνοχος ὅτι «κατὰ τὸν Μάρτιον 1900 ἐπιχείρησε δι' ἄλλων εἰς τὴν περιφέρειαν Θηβῶν ἀνασκαφὰς ἐπὶ ἀλλοτρίων κτημάτων ἄνευ ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν». Τὸ δὲ ἐφαρμοσθὲν ἄρθρον 18 τοῦ ΒΧΜΒ' τοῦ 1899 περὶ ἀρχαιοτήτων ἔχει ὡς ἐξῆς. «Ὁ ἐν ἀλλοτρίῳ κτήματι ἐπιχειρήσας ἀνασκαφὴν πρὸς ἀνασκαφὴν πρὸς ἀνακάλυψιν ἀρχαίων τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως κλπ». Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἁρθροῦ τούτου, ἵνα ἡ ἐπιχειρουμένη ἐν ἀλλοτρίῳ κτήματι ἀνασκαφὴ εἶναι τιμωρητὴ πρέπει νὰ βεβαιουται ὅτι γίνεται πρὸς ἀνακάλυψιν ἀρχαίων. ὅθεν ἐὰν ἀπλῶς ἐγένετο ἀνασκαφὴ δὲν πρόκειται περὶ ἀξιοποίνου πράξεως. Ἀφοῦ λοιπὸν ὁρος πρὸς ὑπαρξιν τοῦ ἀδικήματος τοῦ εἰρημένου ἁρθ. 18 εἶναι τὸ ὅτι ἡ ἀνασκαφὴ πρέπει νὰ γίνῃται «πρὸς ἀνακάλυψιν ἀρχαίων» τοιοῦτος δὲ ὁρος ἐν τῇ ἀποφάσει δὲν ἀναφέρεται, οὔτε ἄλλως πως ἀναπληροῦται δι' ἄλλων ἰσοδυνάμων φράσεων, ἐσφαλμένως τὸ πλημμελειοδικεῖον ἡρμήνευσε τὸν Ποινικὸν Νόμον καὶ κακῶς ἐπέθελε ποινὴν. «Ὅθεν ἀναιρετέα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ ἀπαλλακτέος ὁ ἀναιρεσίμων τῆς εἰς αὐτὸν ἀποδοθείσης κατηγορίας, καθόσον αὐτῇ, ὡς προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ κατηγορητηρίου ἢτοι τοῦ βουλεύματος τῆς παραπομπῆς, δὲν ἀναφέρεται καὶ ἐν αὐτῷ ὁ ὅρος ὅτι ἡ ἀνασκαφὴ ἐγένετο «πρὸς ἀνακάλυψιν ἀρχαίων» δὲν εἶναι κατὰ τὸν νόμον ἀξιοποίνος. Οὐδὲ δύναται νὰ γίνῃ νέα συζήτησις περὶ περιστατικοῦ μὴ περιλαμβανομένου ἐντὶ τῇ κατηγορίᾳ Ἐὰν ἐντὶ κατηγορητηρίῳ ὑπῆρχεν ὁ παραλειφθεὶς ὁρος, παρελείπετο δὲ ἐν τῇ ἀπόφασιν, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἔδει νὰ παραπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς ἕτερον δικαστήριον ἵνα ἐξετάσῃ τὸ παραλειφθὲν νὰ ἐξετασθῇ πραγματικῶν τοῦτο ζήτημα. Ἀλλ' ἐν προκειμένῳ, ὡς εἶπον, οὔτε ἐν τῷ κατηγορητηρίῳ οὔτε ἐντὶ τῇ ἀπόφασιν ἀναφέρεται τὸ περὶ οὗ πρόκειται γεγονός, τοὔτεστιν ὅτι ἡ ἀνασκαφὴ ἐγένετο «πρὸς ἀνακάλυψιν ἀρχαίων».

(α) Πρὸβλ. ταύτην ἐν σελ. 341 XII.

στοιχεῖον «πρὸς ἀνακάλυψιν ἀρχαιοτήτων». Ἐκ τῆς τοιαύτης δ' ἐλλείψεως ἀναιρετέα καθίσταται ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις ἐπὶ τῷ βασίμῳ λόγῳ τοῦ ἀναιρεσίμοντος. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθ. 500 Ποιν. Δικονομίας, ἀναιρουμένης τῆς ἀποφάσεως διὰ τὸν λόγον τοῦτον καὶ μὴ ὑπαρχούσης κολασίμου πράξεως, ὁ Ἀρειος Πάγος ἐφαρμόζων τὸν νόμον, ἀπολύει τὸν κατηγορούμενον, ἅτε τῆς ἐλλείψεως τοῦ οὐσιώδους τοῦτου στοιχείου ὑπαρχούσης καὶ ἐν τῷ τῆς παραπομπῆς βουλεύματι καὶ οὕτω ἐξαντληθείσης τῆς κατηγορίας (*).

Ἀριθ. 152 (1906) Τμ. Β'

Εἰτηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ι. ΤΣΑΤΣΟΣ

Ὑλοτομία ἄνευ δαδονομικῆς ἀδείας ἐπὶ σκοπῷ ὀφειτερισμοῦ δημοδίου φόρου. - ἀδίκημα καὶ ποινὴ ἐπιβλητέα. - ξύλα λεπτὰ. - οἱ χορεία ἀδείας. - ἀποδεκτὰ γενόμενα πραγματικά περιστατικά.

Ἐπειδὴ, καθ' ἃ ἐν τῷ διατακτικῷ αὐτοῦ παρεδέχθη τὸ συμβούλιον τῶν ἐν Πάτραις Ἐφετῶν, ἐπικυρώσαν τὸ τῶν Πλημμελειοδικῶν Μεσολυγγίου, ὁ ἀναιρεσίμων ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀναφερομένου ἐθνικοῦ δάσους, ἄνευ νομίμου δασονομικῆς ἀδείας, ἐκ προθέσεως πρὸς βλάβην τοῦ Δημόσιου ἐπὶ σκοπῷ νὰ σφετερισθῇ τὸν Δημόσιον φόρον ὑλοτόμησε πασάλους, ὧν ἡ ἀξία ὑπερβαίνει τὰς 400 δραχμὰς, οὐχὶ δὲ καὶ τὰς χιλιάς, ζημιώσας οὕτω τὸ Δημόσιον κατὰ τὸν εἰς αὐτὸ ὀφειλόμενον φόρον ὑπερβαίνοντα τὰς 400 οὐχὶ δὲ καὶ τὰς χιλιάς δραχμὰς, ἐξετέλεσε δηλαδὴ οὗτος καθ' ὅλα αὐτοῦ τὰ οὐσιώδη συστατικά στοιχεῖα τὸ ὑπὸ τοῦ ἐφαρμοσθέντος Β. Διατάγματος τῆς 4 Δεκεμβρίου 1836 δημιουργηθέν καὶ ἰδίως διὰ τοῦ 11ου αὐτοῦ ἁρθροῦ ἰδιογενὲς ἀδίκημα, καθ' ἃ ἄρθρον: «ὅστις φωραθῇ ὅτι παρέβη τοὺς ὀρισμούς τοῦ παρόντος Διατάγματος μὲ σκοπὸν νὰ σφετερισθῇ τὸ Δημόσιον δικαίωμα κλπ. θέλει καταδιωχθῇ ὡς παραβιαστὴς ξένης ιδιοκτησίας», τοὔτεστιν ὡς φθείρας ἢ βλάβας ξένην ιδιοκτησίαν, ὡς ἐξάγεται καὶ ἐκ τοῦ προηγούμενου ἁρθροῦ 4, καθ' ὃ ἐπὶ καταχρήσει ὑπαρχούσης τυχὸν δασονομικῆς ἀδείας, ἐπέρχεται ἡ καταδιώξις ρητῶς κατὰ τὰ ἄρθρα 421, ἐπ. τοῦ Ποιν. Νόμου, ἅτινα προνοοῦσι περὶ φθορῶν καὶ βλαβῶν ξένης ιδιοκτησίας ἐπομένως ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἀναίρεσεως ἐστὶν ἀπορριπτέος.

Ἐπειδὴ ὁ ἕτερος λόγος ἀναίρεσεως, ὅτι ἐσφαλμένως ἡρμηνεύθη καὶ ψευδῶς ἐφηρμύσθη ὁ ρηθεὶς Ποινικὸς Νόμος, καθόσον διὰ τοῦ νεωτέρου Νόμου ΒΧΜΒ' τοῦ 1899 ἐξύλα ὑλοτομούμενα μήκους ἐνὸς καὶ ἡμίσεως μέτρου καὶ πάχους διαμέτρου τριῶν ἐκατοστῶν δὲν φορολογοῦνται, οὐδ' ἀπαιτεῖται ἀδεία δασονομικὴ, εἶναι ἀπορριπτέος, διότι κατὰ τὰ πραγματικά περιστατικά, ἅτινα δέχεται τὸ προσάλλόμενον βούλευμα, δὲν πρόκειται περὶ ξυλείας τοιούτων διαστάσεων, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ περίπτωσις ἐρμηνείας καὶ ἐφαρμογῆς τοῦ νεωτέρου

(*) Καὶ αὖθις τὰ παρατηρηθέντα ὑπὸ τὴν προηγούμενην καὶ ἰδίως ἐν σελ. 36 παρόντος τόμου ὑπὸ τὴν 137 Α. II.

τούτου νόμος, επομένως ο σχετικός περί του έναν-
τιου λόγος αναίρεσως ἐστὶν ἀπορριπτέος.

Ἀριθ. 153 (1906) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ

Ἐλλειψίς ἀκροάσεως.- χαρακτήρ.- περιόδια-
δεις.- παραίτησις ἀπὸ μαρτύρων.

Ἐπειδὴ, καὶ μὲν κατὰ τὸ ἄρθρον 458 ἐδ. 7 τῆς
Ποιν. Δικονομίας, λόγος ἀναίρεσως ὑπάρχει ὅσα-
κις οἱ δικασταὶ δὲν ἠθέλησαν νὰ δώσωσιν ἀκρά-
σιν, ὑπάρχει δὲ ἔλλειψις ἀκροάσεως, ἐπαγομένη
τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως, ὅσακις οἱ δικασταὶ,
ὑποβληθείσης προτάσεως τινος εἴτε ὑπὸ τοῦ εἰσαγ-
γελέως εἴτε ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου, δὲν ἀπεφάν-
θησαν ἐπ' αὐτῆς. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὡς ἐ-
ξάγεται ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως, οὐ-
δεμία πρότασις ὑποβλήθη ὑπὸ τοῦ εἰσαγγελέως ὡς
πρὸς τοὺς μὴ ἐμφανισθέντας μάρτυρας τῆς κατη-
γορίας, ἀλλ' ἀπλῶς παρητήθη αὐτῶν, επομένως
δὲν ὑπῆρχε περίπτωσις ν' ἀποφανθῇ τὸ δικαστή-
ριον, ἀφ' οὗ οὐδεμία ὑποβλήθη ἀντίρρησης· ὅθεν καὶ
ὁ περὶ τούτου λόγος ἐστὶν ἀπορριπτέος.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 1040 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Μ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ

Μίσθωσις μεταλλείων.- ἔγκρισις Διατάγματος.
μίσθωσις ἀνεν.- ἐπέλευσις μεθ' ὀριστικῆν
ἀπόφασιν.- χρόνος κρίσεως κτῆσεως δικαι-
ώματος.

Ἐπειδὴ ἡ κατὰ μὲν τὸ ἄρθρ. 8 τοῦ Χ' τῆς 22
Αὐγούστου τοῦ 1861 Νόμου περὶ Μεταλλείων μί-
σθωσις μεταλλείου δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἄνευ ἀ-
δείας τῆς Κυβερνήσεως, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρ. 6
τοῦ αὐτοῦ Νόμου ὁρισμένα, επομένως, συμφώνως
πρὸς τὸν ἀνωτέρω νόμον, σκοπὸς τοῦ ὁποίου εἶναι
ἡ προστασία τοῦ δημόσιου συμφέροντος, ὅπως ἡ κυ-
ρίτης ἢ ἡ καλλιέργεια τῶν μεταλλείων μὴ περιέρ-
χεται εἰς χεῖρας ἀνεπιτηδεύους ἢ ἀνικάνους,
ὡς εἶπεν ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν διὰ τῆς ἐκκα-
λουμένης ἀποφάσεως νὰ προβῇ εἰς ἔρευναν τοῦ
προταθέντος λόγου ὅτι δὲν εἶχεν ἐκδοθῇ Β. Δια-
τάγμα, ἐγκρίνον τὴν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένην
μίσθωσιν, προκύπτοντος δὲ ἐκ τῶν προσαγομένων
προτάσεων καὶ τῆς πρώτης τῶν ἐκδοθεισῶν ἀποφά-
σεων, ὅτι ἡ πρώτη συζήτησις ἐγένετο τὴν 5 Αὐ-
γούστου 1905, ἐνῶ τὸ Β. Διάταγμα ἐξεδόθη μετα-
γενεστέρως ἤτοι τὴν 18 Νοεμβρίου 1905 οὐχὶ
ῥηθῶς ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν διὰ τῆς ἐκκα-
λουμένης ἀποφάσεως τοῦ ἀνεκάλεσε τὴν προηγου-
μένην αὐτοῦ ἀπόφασιν, δι' ἧς ὑπεχρέωσε τὸν ἐφε-
σίλητον νὰ προσαγάγῃ Β. Διάταγμα, ἐγκρίνον τὴν
γενομένην ἐκμίσθωσιν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται μεταλ-
λείου καὶ οὐχὶ ῥηθῶς ἀπέρριψε τὴν κατ' ἀμφοτέρας
τὰς ἐνώπιον αὐτοῦ συζήτησεις προταθεῖσαν σχετι-
κὴν ἔνστασιν τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἣν εἶχε δικαίωμα
νὰ προτείνῃ οὗτος ἐναγόμενος δι' ἄγωγῆς βάσιν ἐ-
χούσης μίσθωσιν, καὶ ἐδέχθη τὴν ἀγωγὴν ἀφοῦ
ἐνῶ ἀφ' ἐνὸς κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν τοῦ περὶ

μεταλλείων νόμου ἡ μίσθωσις δὲν εἶνε ἰσχυρὰ ἄνευ
προηγουμένης ἐγκρίσεως τῆς Κυβερνήσεως καὶ οὐ
ἐνεκεν οὔτε μίσθωμα ἐφειλόμενον ὑπάρχει, οὔτε
καθυστερήσεις αὐτοῦ δύναται νὰ ἐννοηθῇ, ἀφ' ἑτέρου
οὔτε καὶ ἐξ ἄλλου λόγου δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ
τὸ βάσιμον τῆς προκειμένης ἀγωγῆς, δι' ἧς ἐξη-
τήθη ἡ ἔξωσις τοῦ ἐκκαλοῦντος λόγω δυστροπίας
αὐτοῦ περὶ τὴν καταβολὴν τοῦ μισθώματος καὶ πα-
ραβάσεως ἄλλων ὅρων τοῦ συμβολαίου ἤτοι ἐξ ἐκεί-
νων ὅτι μετὰ τὴν πρώτην συζήτησιν ἐξεδόθη τὸ Β.
Διάταγμα, τὸ ἐγκρίνον τὴν ἐκμίσθωσιν, καθόσον
κατὰ τοὺς Νόμους Πανδ. 23, 36 (5.1) 7 § 7
(10.4) 11 § 4. 5 (44.2) καθ' οὓς τὸ βάσι-
μον τῆς ἀγωγῆς κρίνεται κατὰ τὴν κάταρξιν τῆς
δίκης ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς ἰσχυρούς δικονομικὰς
ἀρχὰς ἄρθρ. 158 τῆς Πολ. Δικονομίας, καθ' ἃς
κυρία διαδικασία εἶναι ἡ ἐπὶ ἀκροατηρίου συζήτη-
σις, καθ' ἣν δύναται νὰ γίνῃ βελτίωσις τῆς ἀγω-
γῆς, ἔδει τοῦλάχιστον τὸ Β. Διάταγμα νὰ ἦτο ἐκ-
δομένον κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συ-
ζήτησιν, ἐν τοιαύτῃ ὅθεν περιπτώσει καὶ ἀφοῦ καὶ
ἀληθῆς ὑποτιθέμενος ὁ προτεινόμενος λόγος ὅτι εἰς
τὸν ἐκκαλοῦντα ἐδόθη τὸ δικαίωμα νὰ προκαλέσῃ
τὴν ἔγκρισιν τῆς ἐκμίσθωσεως δὲν καθιστᾷ νόμιμον
τὴν προκειμένην ἀγωγὴν, βάσιν ἔχουσαν τὴν καθυ-
στέρησιν τοῦ μισθώματος, ἀλλὰ παράγει δικαίωμα
ἐγέρσεως ἐτέρας ἀγωγῆς, δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἔφεσις
καὶ μεταρρυθμιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφά-
σεως ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγή, εἰ καὶ ἡ δύνατό τις ἀμφι-
βάλλων νὰ εἴπῃ ὅτι κατὰ τὴν ὁρθὴν τῶν νόμων
ἔννοιαν ὁ χρόνος τῆς ὀριστικῆς ἀποφάσεως καὶ τῆς
καταδίκης λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν καὶ ὅτι τούτου ἐ-
νεκεν, καίτοι ἐκδοθέντος τοῦ Β. Διατάγματος μετὰ
τὴν πρώτην συζήτησιν, ἡ ἀγωγή νόμῳ βάσιμος
ἐστίν.

Ἀριθ. 1043 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΣΑΠΟΥΝΤΖΑΚΗΣ

Προϋποθέσεις οὐδ' ἀδέως διευθέσεως.- δια-
φενδοθεῖσαι.-περιοδὰς ἀκυρότητας.

Ἐπειδὴ προκειμένου περὶ δηλώσεων βουλήσεως
μεταξὺ ζώντων καὶ ἰδίᾳ ἐπὶ συμβάσεως, τὸ κύρος
τῆς δηλώσεως τότε μόνον δύναται νὰ προσδληθῇ
λόγω διαψευθείσης προϋποθέσεως, ἐξ ἧς ἡ βούλη-
σιν ἐγεννήθη παρὰ τῷ ἐτέρῳ τῶν συμβληθέντων,
ὅτε ἡ προϋπόθεσις, ἐξ ἧς οὗτος ὠρμήθη εἰς τὴν σύ-
ναψιν τῆς συμβάσεως ἦτο, ἀσχέτως πρὸς τὸ περι-
εχόμενον ταύτης, σπουδαῖον τι καὶ οὐσιώδες, οὐ
ἄνευ δὲν θὰ συνήναι εἰς τὴν δικαιοπραξίαν, πρὸς
δὲ τούτοις δέον νὰ καταστήσῃ ἀντιληπτὴν τὴν τοι-
αύτην ἐξάρτησιν τῆς βουλήσεως τοῦ καὶ τῶν ὑπο-
χρεώσεών τῷ ἐτέρῳ συμβαλλομένῳ, ὅστις νὰ ἐβε-
βαιώθῃ ὅτι ὑπὸ τὴν ἐξάρτησιν τῆς προϋποθέσεως
συνάπτεται ἡ σύμβασις, ἤτοι νὰ ἐπῆλθεν ἀμφοτέρω-
θεν συμφωνία ἐξαρτήσεως τῆς ἰσχύος τῆς συμβά-
σεως ἐκ τῆς πληρώσεως τῆς προϋποθέσεως τοῦ ἐ-
τέρου τῶν συμβαλλομένων. Τοιοῦτον ὅμως ἰσχυ-
ρισμὸν ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν προέβαλον οἱ ἐναγό-
μενοι, ἐκθέσαντες ὅτι, ὡς ἐκ τῶν διαβεβαιώσεων τῆς
ἐναγούσης περὶ τοῦ ποσοῦ τῆς τιμῆς τῶν ἐν τῷ κα-
ταστήματι αὐτῆς εὐρισκομένων ἐμπορευμάτων, ἄτινα

ἤθελον ἀπογραφῇ πρὸς καθορισμὸν αὐτοῦ, ὅτι τοῦτο θὰ ἀνήρχετο εἰς 5-6 χιλιάδας δραχμῶν ἄνευ τῆς συμφωνηθείσης ἐκπτώσεως, ἐμόρφωσαν τὴν γνώμην ὅτι πράγματι δὲν θὰ ὑπερέβαινε τὸ ποσὸν τοῦτο ἡ ἀξία τῶν ἀγοραζομένων ὑπ' αὐτῶν ἀντικειμένων καὶ ὑπὸ τοιαύτην ἰδίαν των προϋπόθεσιν προέβησαν εἰς τὴν προκειμένην ἀγοράν· ἐπομένως ἡ προηγουμένη ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου ὑπ' ἀριθ. 825 (1903) ὀρθῶς ἔκρινε τὸν τοιοῦτον ἰσχυρισμὸν τῶν ἐναγομένων ἀπορριπτέον ὡς μὴ ἀσχοῦντα ἐπιρροὴν εἰς τὸ κῦρος τῆς συμβάσεως καὶ τὴν ἰσχύϊν τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς, ἀνακλητέα δὲ τυγχάνει ἡ προηγουμένη ὑπ' ἀριθ. 379 (1904) ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου τούτου, διατάξασα ματαίως ἀποδείξεις ἐπὶ τοιοῦτου ἰσχυρισμοῦ· εἰ καὶ ἡδυνάτο τις εἰπεῖν ὅτι ὀρθῶς ἡ προηγουμένη ὑπ' ἀριθ. 379 (904) ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τούτου διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένους λόγους διέταξε τὰς ἐν αὐτῇ σχετικὰς ἀποδείξεις, ἔδει τὸ δικαστήριον νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐκτίμησιν αὐτῶν, διότι τὸ γεγονός ὅτι οἱ ἐναγόμενοι ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν μόνον ὅτι ἡ τιμὴ τῶν ἀγορασθέντων ἐμπορευμάτων δὲν θὰ ὑπερέβαινε, ἄνευ ἐκπτώσεως, τὰς δραχμὰς ἐξ (6) χιλιάδας, προέβησαν εἰς τὴν ἐπίδικον ἀγοράν, ἐπιδρᾶ, ἀληθὲς ἀποδεικνύμενον, ἐπὶ τῆς ἰσχύος καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς σχετικῆς συμβάσεως ἐν περιπτώσει ματαιώσεως τῆς προϋποθέσεως, καίτοι μὴ ἐξαρτηθεῖσιν τῶν ὑποχρεώσεων των διὰ κοινῆς μετὰ τῆς ἐναγούσης συμφωνίας ἐκ τῆς πληρώσεως τῆς προϋποθέσεως ταύτης.

Ἀριθ. 1050 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΔΟΥΖΙΝΑΣ

Ἐργαστήρια ἀναδίδοντα βαρεῖαν ὀσμὴν καὶ θορυβώδη. - ἀπαγόρευσις. - ἀνεξέλεγκτον. οὐκ ἀποζημιώσις.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ περὶ ὑγιεινῆς οἰκοδομῆς πόλεων καὶ κωμῶν Β. Διατάγματος τῆς 3 Ἀπριλίου 1835, ὀρίζοντος ὅτι «τὰ ἐργαστήρια τὰ ἐσμὴν δυσώδη καὶ βαρεῖαν ἀπέχοντα ἢ θόρυβον προξενούντα τοπίζονται εἰς ἀποκέντρους συνοικίας» συνδυαζομένου πρὸς τὸ ἄρθρον 27 τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος, καθ' ὃ οἱ νομάρχαι ὀφείλουσι νὰ φροντίζωσι περὶ τῆς ἀκριβοῦς φυλάκῃς τῶν (ἐν τῷ Διατάγματι τούτῳ) ἐκτεθειμένων ὀρισμῶν καὶ τὴν σύστασιν πόλεων κτλ. προκύπτει σαφῶς ὅτι εἰς τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν καὶ δὴ εἰς τὸν νομάρχην ἀνέτεθη το καθήκον τοῦ τοπίζειν εἰς ἀποκέντρους συνοικίας τὰ ἐργαστήρια τὰ ἀπέχοντα δυσώδη καὶ βαρεῖαν ἐσμὴν ἢ προξενούντα θόρυβον καὶ ὅτι εἰς τὴν ἀνεξέλεγκτον αὐτοῦ κρίσιν ἀφέθη ἡ βεβαίωσις τῶν λόγων τῶν κατὰ νόμον ἀναγκαίων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἀνωτέρω καθήκοντος, ἡγουν ἡ βεβαίωσις ὅτι ἐργαστήριον τι κεῖται ἐν κεντρικῇ συνοικίᾳ καὶ ὅτι ἐκπέμπει ἐσμὴν δυσώδη καὶ βαρεῖαν καὶ προξενεῖ θόρυβον, ἐλαττώματα ἐπηρεάζοντα τὴν κοινὴν ὑγείαν καὶ ἡσυχίαν, ἀφοῦ ὁ νόμος οὐδεμίαν διέγραψε διαδικασίαν πρὸς βεβαίωσιν τῶν λόγων τούτων. Ἐν τῷ δικαιώματι δὲ τοῦ Νομάρχου τοῦ τοπίζειν ἐν ἀποκέντρῳ συνοικίᾳ τὰ τοιαῦτα ἐργαστήρια ἔνεστι καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ἀπαγορεύειν τὴν λειτουργίαν αὐτῶν.

Ἐπειδὴ, τούτων τεθέντων, ὁ τῆς ἐφέσεως τοῦ Δημοσίου λόγος ὅτι ἀναρμοδίως τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων προέβη εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς πράξεως τοῦ Νομάρχου Κερκύρας, βεβαιώσαντος ὅτι ὁ ἐν τῇ ἀγωγῇ τῶν ἐφεσβλήτων ἀδελφῶν Α*** ἀναφερόμενος ἀλευρόμυλος κεῖται ἐν κεντρικῇ τῆς πόλεως Κερκύρας συνοικίᾳ καὶ ὅτι λειτουργῶν ἀπέχει ἐσμὴν δυσώδη καὶ βαρεῖαν καὶ προξενεῖ θόρυβον καὶ ὅτι ὑπερέβη τὰ καθήκοντά του διατάξαν ἀποδείξεις περὶ τῶν λόγων τούτων, βάσιμος ἐστὶ, καὶ δέον, δεκτῆς τῷ λόγῳ τούτῳ γενομένης τῆς ὑπὸ δίκην ἐφέσεως τοῦ Δημοσίου, νὰ μεταρρυθμισθῶσιν αἱ ἐκκαλούμεναι ἀποφάσεις, προβῇ δὲ τὸ δικαστήριον τοῦτο εἰς τὴν περαιτέρω τῆς ὑποθέσεως ἐξέτασιν.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν πράξεων τῆς καθαρᾶς διοικήσεως, ἥτοι ἐκ τῶν πράξεων, τὰς ὁποίας ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ δύναται νὰ ἐπιχειρῇ, κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῇ, τὸ Δημόσιον δὲν εὐθύνεται εἰς ἀποζημιώσιν. Ὅθεν, ὁμολογουμένου ὄντος μεταξὺ τῶν διαδίκων ὅτι κατὰ διαταγὴν τοῦ Νομάρχου Κερκύρας ἡμποδίσθη ἡ λειτουργία τοῦ ἐν τῇ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῇ ἀναφερομένου ἀλευρομύλου τῶν ἐναγόντων ὡς ἐργαστηρίου κειμένου ἐν κεντρικῇ τῆς πόλεως Κερκύρας συνοικίᾳ καὶ ἀποδίδοντος ἐσμὴν δυσώδη καὶ βαρεῖαν καὶ προξενούντος θόρυβον, καὶ τεθέντος, ὅτι ἡ πρᾶξις αὕτη τοῦ Νομάρχου δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν ἐπίκρισιν τοῦ δικαστηρίου, ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγὴ τῶν ἀδελφῶν Α*** ζητούντων παρὰ τοῦ Δημοσίου ἀποζημιώσιν διὰ τὴν παρεμπόδισιν ταύτην ἀποβαίνει ἀπορριπτέα ὡς μὴ βάσιμος (*).

Ἀριθ. 1053 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ι. ΚΑΓΚΑΛΗΣ

Μονή. - ἔγγραφα καὶ δικαιοπραξίαι. - παρὰ-σταδὶς πλήρους ἡγουμενοδουμβουλίου.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν κρατήσασαν τοῦ δικαστηρίου γνώμην, κατὰ τὰς διεπούσας τὴν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν τῶν Μονῶν διατάξεις, πᾶν ἔγγραφον ἐκ ταύτης προερχόμενον, οἷος καὶ ὁ διορισμὸς τοῦ φύλακος τῶν κτημάτων αὐτῆς, πρέπει, διὰ νὰ ἔχη κῦρος, νὰ φέρῃ τὰς ὑπογραφὰς τῶν τριῶν τοῦ ἡγουμενοσυμβουλίου μελῶν, φέροντος δὲ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 483 τῆς 1 Δεβρίου τοῦ 1902 διορισμοῦ τοῦ ἐκκαλούντος δύο ὑπογράφας (τοῦ ἡγουμένου τότε Μ*** καὶ τοῦ ἐτέρου τῶν συμβούλων, ἀντὶ τριῶν, ὑποχρεωτέος ὁ ἐκκαλῶν (ἐνάγων) εἰς τὴν παντὶ νομίμῳ μέσῳ ἀπέδειξιν τοῦ κωλύματος τοῦ μὴ ὑπογράφαντος συμβούλου Μ. Ζ*** πάσχοντος καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1902 καὶ τὸ μετ' αὐτὸν μανίαν καταδιώξεως, μὴ μετέχοντος τῶν πράξεων τοῦ ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ ἀρνούμενου ἀπολύτως νὰ μετᾶσχη

(*) Δὲν τὸ πιστεύομεν. Βεβαίως ἡ ἀπαγόρευσις τῆς διοικήσεως δὲν ὑπόκειται εἰς ἔλεγχον καὶ ἡ διαταγὴ τῆς εἶναι ἐκτελεστέα. Ἀλλ' ἐὰν ὑπῆρξαν ἐκ τῆς τοιαύτης διοικητικῆς ἐνεργείας ζημίαι. αὗται εἶναι ἀνορθωταί. Ἀκριβῶς δὲ αἱ ἐκ πράξεων τῆς καθαρᾶς διοικήσεως προσγενόμεναι ζημίαι καὶ ἡ ἀνόρθωσις αὐτῶν ἀποτελοῦσι τὸ πεδῖον τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ, τοῦ ὁποίου τὴν φύλαξιν ζηλοτύπως ὁ νομοθέτης ἀνέθηκε τοῖς ταχτικοῖς δικαστηρίοις.

τούτων και μὴ ἀντικατασταθέντος δι' ἄλλου κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις, μὴ ἐφαρμοσθείσας ὑπὸ τῆς προϊσταμένης ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, καίτοι κατὰ τὴν ἀσθενεστέραν τοῦ δικαστηρίου γνώμην, ἤρκει διὰ τὸ κύρος τοῦ διορισμοῦ ἢ ὑπὸ τοῦ ἡγουμένου ὑπογραφή τούτου, καθόσον οὗτος προίσταται τῆς Μονῆς καὶ ἐν ταῖς μὴ διαχειριστικαῖς πράξεσιν (μίσθωσις ἀκινήτων, δάνειον, οἰκοδομή, ἀγορά ἀκινήτων κλπ.) ἐκπροσωπεῖ τὴν Μονὴν καὶ ὑπογράφει τὰ διάφορα ἔγγραφα (Α.Π. 218 τοῦ 1896) (*).

Ἀριθ. 1057 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΣΟΥΛΤΑΝΗΣ

Ἀγωγή εἰς ἀποπλήρωσιν μερίδος. - κληρονόμος μὴδὲν λαβών. - δωρεοδόχος αἰτία θανάτου. - ἀποδοχὴ κληρονομίας. - οὐ προθεσμία.

Ἐπειδὴ ὁ μὴδὲν λαβών ἐκ τῆς κληρονομίας κληρονόμος οὐδέλως ἐνέχεται εἰς τὴν ἀποπλήρωσιν τοῦ νομίμου ποστημερίου Νόμ. 19 Πανδ. 5.2 Βασιλ. ΛΘ'. α'. 15, ἄρα δὲν ἔπρεπε ν' ἀπευθυνθῇ ἡ προσωπικὴ αὐτῇ ἀγωγή (ad supplendam legitimam Νόμ. 30 Κώδ. 3.38) καὶ κατὰ τῆς ἐγγόνης Μ. θ. Η. Α***, ἥτις οὐδὲν ἔλαβεν, ἀλλ' ἅπασα ἡ περιουσία τῆς Γ. Α. Α*** μετεδιδάσθη διὰ δωρεᾶς αἰτία θανάτου εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα ἔκτοτε κατέχοντα, κατὰ τὴν ἀγωγήν. Καλῶς δὲ ἀπευθύνεται κατὰ τοῦ ἐναγομένου, ὡς δωρεοδόχου, ἀφ' οὗ οὐδὲν κατέχει ἐν τῇ ιδιότητι κληρονόμου, διότι ἄλλως θὰ ἦτο δυνατόν νὰ παραβιάζεται τὸ δικαίωμα τῶν ἀναγκαίων κληρονόμων διὰ τῆς αἰτίας θανάτου δωρεᾶς, ἥτις ὅμως, ἐφόσον περιορίζει τὴν νόμιμον μοῖραν, καταπίπτει ἀφ' ἐαυτῆς, λογιζομένη ἐπίσης ὡς κληροδοσία (Νόμ. 17 Πανδ. 39.6).

Ἐπειδὴ ὁ λόγος τῆς ἐφέσεως ἐστὶ ἡ ἀγωγή, ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἐπιδιώκει τὴν φαλκιδευσιν τῆς δωρεᾶς τοῦ ἐκκαλοῦντος, εἶναι νόμῳ ἀβάσιμος, ὡς μὴ περιέχουσα βάσιν περὶ φαλκιδεύσεως τῆς δωρεᾶς, οὐδὲ τὰ πρὸς ὑποστήριξιν τῆς φαλκιδεύσεως ἀπαιτούμενα, πρέπει ν' ἀπορριφθῇ, διότι, κατὰ τὴν ἐξεταζομένην ἡδὴ ἐπιδοθητικὴν βάσιν αὐτῆς, σκοπὸν ἔχει τὴν συμπλήρωσιν τῆς νομίμου μοῖρας τῶν ἐναγόντων ἐπὶ τῆς κληρονομικῆς περιουσίας τῆς μάμης αὐτῶν, ἐπομένως δὲν ὑπάρχει περίπτωσις, καθ' ἣν ὁ ἐναγόμενος ὡς κληρονόμος ἔχει δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ ὅπως τὸ τέταρτον τῆς κληρονομικῆς αὐτοῦ μοῖρας μείνῃ ἐλεύθερον ἀπὸ δωρεᾶς αἰτία θανάτου, ἐξομοιουμένης κατὰ τοῦτο πρὸς κληροδοσίαν, ἐφ' ἧς ὅμως, καταλειπομένης πρὸς συμπλήρωσιν τῆς νομίμου μοῖρας, ἀργεῖ ὁ φαλκιδίος

νόμος Νόμ. 87 § 4 Πανδ. 31.19, Νόμ. 42 § 1, 39.6 (*).

Ἐπειδὴ ἡ εἰς τὴν κληρονομίαν ὑπεισέλευσις οὐδεμίαν κατὰ νόμον προθεσμίαν ἔχει οὐδὲ τύπον καὶ ἡ ἐγερσις τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς τοῦ ἐναγόντος, ὡς ἐνασκούντος τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν, δι' ἧς ἀναφέρεται, ὡς ἀνωτέρω, ἐπὶ ἐκκληρονομήθῃ ἡ Γ*** ὑπὸ τῶν ἐγγόνων τῆς, τέκνων τοῦ ἐναγόντος καὶ ἐπιδιώκεται ἡ νόμιμος μοῖρα αὐτῶν ἢ ἡ συμπλήρωσις ταύτης, ἐμφαίνει τὴν βούλησιν κτήσεως τῆς κληρονομίας (ὁ ἐξτράνεος κληρονόμος δύναται γυμνῇ τῇ βουλήσει καταδεῖξασθαι τὴν κληρονομίαν καὶ γενέσθαι κληρονόμος Ν. 6 Κώδ. 6.30). Καὶ μετὰ τὸ ἑβδομον ἔτος τῆς ἡλικίας ὁ ὑπεξούσιος ὑπεισέρχεται, συναينوῦντος τοῦ ἐξουσιαστοῦ ἢ συναينوῦντος τοῦ ὑπεξουσίου, ὁ ποτὴρ ὅστις ἐπὶ δικαστηρίου παριστᾷ τοῦτον Νόμ. 18 § 4 καὶ Νόμ. 4 Κώδ. 6.30. Κατὰ ταῦτα, μὴ βάσιμος ὁ λόγος τῆς ἐφέσεως ὅτι δὲν ἔλαβε χώραν ἀποδοχὴ τῆς κληρονομίας τῆς μάμης ὑπὸ τοῦ ἐναγόντος, ὡς ἀσκούντος τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἀνηλίκων τέκνων του, μὴ ὄντων νηπίων κτλ.

Ἀριθ. 1059 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΚΟΥΜΑΝΤΑΡΕΑΣ

Ἀνήλικος ὑπερβάς τὸ 18ον. - δολία παράστασις ἐνυλικότητος. - ὄροι.

Ἐπειδὴ τὴν καθιερωμένην προστασίαν ὑπὲρ τῶν ἀνηλίκων διὰ τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ ΧΠΘ' Νόμου περὶ Ἀνηλίκων κλπ ἀποκλείει τὸ ἀρθρον 8 τοῦ ἰδίου Νόμου, εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ἀνήλικος ἔχει συμπληρωμένον τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἀποδειχθῇ ὅτι κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν τῆς νομικῆς πράξεως ἔπεισε διὰ δόλου τὸν μετ' αὐτοῦ ἐπιχειρήσαντα τὴν πράξιν ὅτι εἶναι ἀνήλικος. Συνδυαζομένης δὲ τῆς διατάξεως ταύτης πρὸς τὰς περὶ δόλου γενικὰς διατάξεις τοῦ παρ' ἡμῶν ἰσχύοντος Ἀστικοῦ Δικαίου, τὰς ἀναγραφόμενας ἐν τῷ Νόμ. 6 Κώδ. (2.21), Νόμ. 46 Βασιλ. (10.3), καθ' ἃς «τὸν δόλον ἀπὸ προφανεστάτων ἀποδείκνυσθαι χρὴ» καὶ «οὐ δίδεται ἡ περὶ δόλου ἀγωγή εἰμὴ ἀπὸ μεγάλους καὶ προφανοῦς πανουργίας», καὶ «οὐ συγχωροῦμεν ἄλλως διελέγξαι τὸν δόλον εἰμὴ ἀπὸ ἐπιβουλῶν προφανεστάτων κλπ». Ὁρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεόν του ἐθεώρησεν ὅτι ἔδει ν' ἀποδειχθῇ ὁ ὑπὸ τῆς καθ' ἧς ἡ ἀνακοπὴ ἐπικαλούμενος δόλος, χωρὶς νὰ θεωρηθῇ ἀποδεδειγμένος οὗτος ἐκ τῆς ἐν τῷ συμβολαιογραφικῷ ἐγγράφῳ ἀναφερομένης δηλώσεως τοῦ ἀνακόπτοντος ὅτι ἦτο ἐνήλικος, καθ' ὅσον, κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις, τὸν δόλον ἀποτελοῦσι προφανῆς πανουργία καὶ ἐπιβουλὴ, τεχνάσματα, ἅτινα δέον ν' ἀποδειχθῶσιν ὅτι μετῆλθεν ὁ ὑπερδεκαετής ἀνήλικος πρὸς ἐξαπάτησιν τοῦ μετ' οὗτος συμβάλλεται, τοῦθ' ὅπερ ἐνδείκνυται καὶ ἐκ τῆς ἐν τῷ ἀρθρῷ 8 τοῦ νόμου φράσεως «ἔπεισε διὰ δόλου»· διότι ἄλλως ἡδύνατο εὐκόλως ὁ ἀνήλικος νὰ στερηθῇ τῆς διὰ τοῦ ἀρθρ 3 παρεχόμενης εἰς αὐτὸν προστασίας.

(*) Ἀσαφές.

(*) Ἡ ἀπόφασις δὲν εἶναι συνεπὴς ἐαυτῇ. Ἐὰν πρὸς δικαιοπρακτικὴν παράστασιν ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία τοῦ τριμελοῦς ἡγουμένου συμβουλίου, δὲν βλέπομεν πῶς δύναται νὰ δικαιολογηθῇ ἡ ἔλλειψις ἐνός, ἔστω καὶ ἐὰν αὕτη προέρχεται ἐκ λόγου οἰασθῇποτε ἀσθενείας, μὴ κατισχυούσης νὰ μεταβάλλῃ τὴν ἐν τῇ παραστάσει νόμιμον ἀπαίτησιν, καὶ κατ' ἀκολουθίαν μὴ δυναμένης νὰ γείνῃ ἀντικείμενον ἀποδείξεως. Δυσὶν θάτερον· ἡ ἀρκεῖ ἡ πλειοψηφία ἢ ἀπαιτεῖται ἡ ὁλόκληρη, ἣν δὲν ἀντικαθιστᾷ ἡ ἐξ ἀσθενείας ἔλλειψις τῆς.

Ἐπειδὴ κατὰ τοὺς Νόμους 2 Κωδ. (2.46) καὶ Νόμ. 1 καὶ 2 Βασιλ. (10.1), ἐὰν ὁ ἀνῆλικος γε- νόμενος ἐνῆλικος, ἀποδεχθῇ καὶ ἀναγνωρίσῃ τὴν παρ' αὐτοῦ γενομένην κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀνηλικιότητος δικαιοπραξίαν, αὕτη ἰσχυροποιεῖται, τὸ δὲ τῆς ἐγκρίσεως ἀποτέλεσμα ἄρχεται ἀπὸ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἡ νομικὴ πρᾶξις ἐγένετο, διότι οὕτως ὁ ἐγκρίνων θεωρεῖται ἀναδρομικῶς ὡς ἐκφράσας τὴν βούλησίν του κατὰ τὸν χρόνον τῆς συστάσεως τῆς δικαιοπραξίας (Ἀρειος Πάγος 408 τοῦ 1866). Κατὰ ταῦτα δὲ οὐχὶ ὀρθῶς τὸ Πρωτοδικεῖον Ἡλείας διὰ τῆς δευτέρας τῶν ἀποφάσεων του ἐθεώρησεν ἀλυσιτελῆ καὶ μὴ ἐξεταστέον τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς ἐκκαλούσης, ὅτι ὁ ἀνακύπτων μετὰ τὴν ἐνηλικιώσιν του ἀνεγνώρισε τὴν ἀγοραπωλησίαν ὡς ἐγκυρον, καταλαβὼν καὶ κατέχων ἔκτοτε τὴν ἀγορασθεῖσαν σταφιδάμπελον καὶ ὅτι ἀνεγνώρισε τὴν ἐντεῦθεν πηγάζουσαν ὀφειλὴν περὶ ἧς ἡ ἀνακοπομένη ἐπιταγὴ, καὶ ὑπεσχέθη τὴν πληρωμὴν αὐτῆς, διότι κατὰ τὰς εἰρημένας διατάξεις, ἰσχυροποιουμένης τῆς συμβάσεως τῆς ἀγοραπωλησίας, δύναται ἡ καθ' ἧς ἡ ἀνακοπὴ νὰ ζητήσῃ δι' ἐπιταγῆς τὴν ἐπίδικον ἀπαιτήσιν ὡς ὑπόλοιπον τοῦ τιμῆματος τῆς πωληθείσης ἀμπέλου.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Ἀριθ. 629 (1905)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐρέτης κ. Σ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ

Πτώχευσις.-συμβιβασμὸς ἐπὶ καταλείψει περιουσίας.-οὐ δυνατὴ διώξις ὀλυν.-δανεισθῆς μὴ ἐμφανισθεὶς ἐν πτωχεύσει.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῆς αἰτεῖται ἡ ἐνάγουσα Σταφ. Τράπεζα καὶ ἐκκαλοῦσα ὅπως ὁ ἐναγόμενος Κ. Γ. Π*** ὑποχρεωθῇ καὶ τῇ πληρωσῇ τὰ ἐν αὐτῇ ποσὰ καὶ διὰ προσωπικῆς του κρατήσεως, παρεπομένως δὲ ἐπικυρωθῶσιν αἱ πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς πληρωμῆς τῶν ἐπίβληθῆσαι συντηρητικαὶ κατασχέσεις εἰς χεῖρας τρίτων.

Ἐπειδὴ ἀναμφισβήτητον εἶναι ὅτι ὁ ἐναγόμενος Κ. Γ. Π***, κηρυχθεὶς εἰς κατάρτασιν πτωχεύσεως, συμβιβασθῇ δικαστικῶς, καὶ ὅτι ὁ συμβιβασμὸς οὗτος ἐπεκυρώθη τελεσιδικίῳ καὶ ὅτι τὸ ἐπίδικον χρέος εἶναι προγενέστερον τῆς πτωχεύσεώς του.

Ἐπειδὴ ὁ συμβιβασμὸς οὗτος, εἰ καὶ ἐπὶ μερικῇ ἐγκαταλείψει τῆς περιουσίας τοῦ πτωχεύσαντος γεγόμενος, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐν τῇ διχογραφίᾳ ἐγγράφων, ἐπομένως τ' αὐτὰ τῶν λοιπῶν συμβιβασμῶν τ' ἀποτελέσματα ἐπάγων (ἄρθρ. 526), ἔχει ὡς συνέπειαν ὅτι ἀπαλλάσσει ἐντελῶς τὸν πτωχεύσαντα τῶν προηγουμένων ὑποχρεώσεων καὶ μὴ ὑποκείμενον τοῦ λοιποῦ ποσῶς εἰς διώξιν δι' ἀγωγῆς διὰ τὸ ποσὸν τοῦ χρέους του, ἀρχὴ ἐνδεικνυμένη ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 522 Ἐμπ. Ν. καὶ ἀρκούντως ἐνίσχυομένη ὑπὸ τοῦ 555 ἰδίου, καθ' ὃν διὰ τὸ ἔλυν τῆς ἀπαιτήσεως μετὰ τὴν κατάρτισιν τοῦ συμβιβασμοῦ διατηρεῖται ἡ ἀγωγή κατὰ τῶν συνοφειλετῶν ἢ ἐγγυητῶν τοῦ πτωχεύσαντος, καθ' ὅσον ἡ θέσις τοῦ πτωχεύσαντος μετὰ τοῦτον ὀριστικῶς καθορίζεται ὡς συνισταμένη μόνον εἰς τὴν

πληρωμὴν τοῦ ποσοστοῦ αὐτῶν (Γαλλ. Νομ. Ἀκυρωτ. 13 Ἰανουαρίου 1901). Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι διὰ τὸ ἀφεθῆν τοῦτο μέρος ἐξακολουθεῖ νὰ εὐθύνεται ὁ πτωχεύσας naturaliter (Dernburg Ἐνοχ. § 5 ἐν τέλει), πλὴν ἡ ἐνοχὴ αὕτη δὲν εἶναι ποσῶς ἀγώγιμος (παράβ. αὐτόθι ἀποφ. δὲ Γερμ. ἀκυρωτικοῦ ἐν Θέμιδι Χ. σελ. 446), ὡς ἐπίσης εἶναι ἀληθές ὅτι τὸ ἄρθρ. 608 Ἐμπ. Ν. ἐπιτάσσει μὲν ὅτι μόνον ὁ ἐξοφλήσας ὁλοσχερῶς τὰ χρεῖα του δύναται ν' ἀποκατασταθῇ, ἀλλὰ καὶ τοῦτο εὐρίσκεται ἐν πλήρῃ ἀρμονίᾳ μετὰ τῶν λοιπῶν διατάξεων τοῦ περὶ Πτωχεύσεως Νόμου, καθόσον ἐκτὸς τῶν ἀποτελεσμάτων, ἅτινα ἐπάγεται ὁ συμβιβασμὸς ὑπὲρ τοῦ πτωχεύσαντος, ὡς καὶ αὕτῃ ἡ κήρυξις του ὡς συγγνωστοῦ ἐν περιπτώσει ἐνώσεως, παραμένουσιν ἐν τούτοις καὶ μετὰ τοῦτον ἀνικανότητες τινές, αἵτινες δὲν δύναται νὰ ἐκλείψωσι εἰμὴ διὰ τῆς ἀποκαταστάσεως ἐξ αὐτῆς, καὶ τοῦτο ἐπιδιώκει ἡ διαδικασία αὕτη, ὡς λ. χ. τὸ νὰ ἐξακολουθῇ τὸ ὄνομα τοῦ πτωχεύσαντος ἀναγεγραμμένον ἐν τῷ τοῦ χρηματιστηρίου καὶ δικαστηρίου ἐπὶ τούτῳ πίνακι (ἄρθρ. 445 καὶ 615 ἐδ. τελ. Ἐμπ. Ν.), τὸ νὰ μὴ δύναται νὰ γίνῃ μεσίτης ἢ κολλυβιστής (ἄρθρ. 83 Ἐμπ. Ν.) οὐδὲ μέλος ἐμπορικοῦ ἐπιμελητηρίου (Β. Δ. τῆς 23 Μαΐου 1836) ἢ μέλος συγγενικοῦ συμβουλίου, ὡς καὶ ἐπίτροπος καὶ παρἐπίτροπος (ἄρθρ. 29, 30 § 3 καὶ 49 ἐδ. γ' Νόμου περὶ Ἐπιτροπείας ΧΠΘ' 1861) καὶ οὐχὶ ὅτι ἔχει τὴν ἐννοίαν ὅτι πρὸς τοῦτο δύναται νὰ ζητηθῇ ἡ ἐπίδικσις ὀλοκλήρου τῆς ἀπαιτήσεως κατ' αὐτοῦ ἢ ὅτι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν εἶναι περιοριστέα (παράβ. καὶ Lyon-Caen § 975 VIII καθ' ὃν ἀφ' ἐκείνου κατὰ τῆς πτωχεύσεως στιγματίζει πάντοτε ὅλγρον τὴν τιμὴν τοῦ ἐμπόρου καὶ θεωρεῖται καθιστῶσα αὐτὸν ἀνάξιον νὰ ἐνασκήσῃ ὠρισμένα δικαιώματα).

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν σαφῆ ἐννοίαν τοῦ ἄρθρ. 522 Ἐμπ. Ν. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ἐπέρχεται καὶ διὰ τὸν πιστωτὴν τὸν εἴτε καταγεγραμμένον ἢ μὴ ἐν τῷ ἰσολογισμῷ εἴτε ἐξελεγχθέντα ἢ μὴ, οὐδὲ καθιστᾷ τὸν συμβιβασμὸν ἐν προκειμένῳ πλημμελῆ τὸ ὅτι δὲν ἐκλήθη πρὸς ἐπαλήθευσιν τοῦ δανείου του οὐδὲ πρὸς συμβιβασμὸν, διότι διὰ μὲν τὸ πρῶτον εἰδικὴ κλήτευσις δὲν γίνεταί (ἄρθρ. 494), διὰ δὲ τὸ δεύτερον πρὸς συμβιβασμὸν καλοῦνται οἱ πιστωταὶ ὡναὶ πιστώσεις ἐξηλέγχθησαν καὶ ἐβεβαιώθησαν ἐνὸρκως (ἄρθρ. 509), ὅπερ δὲν ἐπραξεν ἡ ἐκκαλοῦσα, ἐαυτὴν δ' αἰτιάσθω ἐὰν ἐφησύχασεν ἐπερεῖσθαι εἰς τὴν ὑπὲρ αὐτῆς ἐγγεγραμμένην ὑπόθηκην, ἀλλ' ἀνεπαρκῶς ἐκ τῶν ὑστέρων δειχθεῖσαν, καὶ τὰ ἐναντία ἀπορριπτέα, ὀρθῶς κατὰ ταῦτα ἀποφνημαμένης τῆς ἐκκαλουμένης 1092 (1905) ἀποφάσεως.

Ἐπειδὴ οὕτε ἐκ τῆς ἀγωγῆς προκύπτει ὅτι ἐπιβοηθητικῶς ἡτήσατο τὴν βεβαίωσιν τῆς ἀπαιτήσεώς της, ἀλλ' οὐδὲ κἂν ἰσχυρίζεται ὅτι τὸν λόγον τοῦτον ὑποβλήθέντα διὰ τῶν προτάσεων της δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις ἵνα ἀποτελέσῃ παράκονον ἐφέσεως κατ' αὐτῆς, ἀλλ' οὐδὲ καὶ δικαιολογεῖται νομικῶς ταιαύτη διαδικασία μετὰ τὴν παῦσιν τῆς τῶν συνδίκων ἐξουσίας (ἄρθρ. 527) καὶ τὴν ἀνάληψιν ὑπὸ τοῦ πτωχοῦ τῆς διαχειρίσεως τῆς

περιουσίας του και ιδία μετά τὸν διορισμὸν διαχειριστοῦ ὑπὸ τῶν κατὰ τὸν συμβιβασμὸν συμπραξάντων δανειστών, καθ' οὗ ἀρμόζει πᾶσα ἀγωγή (ἄρθρ. 526 Ἐμπ. Νόμου (*)).

Ἀριθ. 650 (1905)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Δ. ΣΚΟΥΦΟΣ

Προδικαστικαὶ ἀποφάσεις. - λάθη γραφικὰ καὶ ἀριθμητικὰ ἐν ἀποδείξει διορθωτέα.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν παρεμπιπτούσα τοῦ οἰκονομ. ἐφόρου Πατρῶν ἀντικείμενον ἔχει τὴν διόρθωσιν τοῦ θέματος τῆς 39 (1904) προδικαστικῆς περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Πατρῶν, προφανῶς ἐν τῷ διατακτικῷ καταχωρηθέντων ἐσφαλμένως τῶν ἀραβικῶν ἀριθμῶν τῶν σημειούντων τὴν ἀξίαν τῆς ἐν θέσει «Ἁγίου Ἀθανασίου» σταφιδαμπέλου ἐκ στρεμμάτων 17 πρὸς δρ. 700 κατὰ στρέμμα, ἐκ δραχ. 11700, καὶ ἐκείνων τῶν σημειούντων τὴν ἀξίαν τῆς ἐν τετραγώνῳ 17ῳ τῆς Κάτω πόλεως Πατρῶν οἰκίας ἐκ δραχ. 30.000 διότι ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἡ μὲν ἀξία τῆς σταφιδαμπέλου ἐκατονόσθη πρὸς δραχ. 700 κατὰ στρέμμα ἐπὶ 17 στρεμμάτων καὶ ἀναλογεῖ πρὸς δραχ. 11.900 κατὰ τὴν μέθοδον τοῦ πολλαπλασιασμοῦ, ἡ δὲ ἀξία τῆς οἰκίας ἐν τῷ σχεπτικῷ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἀντὶ δρ. 50.000 συμφώνως πρὸς τὰς γενομένας ἀντιρρήσεις τοῦ ἐκκαλοῦντος Δημοσίου κατὰ τῆς δηλώσεως τοῦ ἐφεσιδλήτου κληρονόμου, προφανῶς δ' ἐκ γραφικοῦ λάθους περὶ τὴν καταχωρήσιν τῶν ἀραβικῶν ἀριθμῶν διότι δὲν ἐλήφθη φροντίς νὰ γραφῶσιν οὗτοι καὶ ὁλογράφως, ἐσημειώθη ἐν τῷ διατακτικῷ ὁ ἀριθμὸς 30.000, καὶ διορθωτέον τὸ θέμα κατὰ τοῦτο ἐστὶ δὲ νόμιμος ἡ αἴτησις σκοποῦσα τὴν διόρθωσιν τοῦ θέματος καὶ πρὸ τῆς ἐκτελέσεως τῶν διατάξεων προδικαστικῶν ἀποφάσεων περὶ ἀποδείξεων ἐν αἷς καὶ ἡ τάσσουσα ὅρκον, καὶ νομίμως εἰσάγεται ἤδη διὰ τῆς παρεμπιπτούσης ἀγωγῆς, διότι τῷ αὐτῷ δικαστηρίῳ ἐπιτρέπεται νὰ κρίνῃ καὶ πρὸ τῆς ἐκτελέσεως διατάξεων προδικαστικῆς ἀποφάσεως περὶ τοῦ λυσιτελοῦς αὐτῶν, πολλῶν δὲ μᾶλλον προκειμένου περὶ διορθώσεως γραφικοῦ λάθους ὡς ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν διαφορᾷ (212 (1898) Ἐφ. Ἀθηνῶν) ὅποτε δὲν πρόκειται περὶ ἀνακλήσεως τῶν διατεταγμένων οὐσιαστικῶς διὰ τῆς προδικαστικῆς ἀποφάσεως ἀπαγορευομένης ὑπὸ τοῦ νόμου μὴ καθιερῶντος τοιοῦτον μέσον ὑπὲρ τῶν διαδίκων ἀλλ' ἐπιφυλάξαντος τῷ δικαστηρίῳ τὸ δικαίωμα ὅπως οἰκοθεν ἐν δέοντι ἀνακαλεῖ τὰς τοιαύτας ἀποφάσεις (Πολ. Δικ. 180) καὶ ἀπορριπτέαι αἱ ἀντιτιθέμεναι ἐνστάσεις τοῦ καθ' οὗ ἡ αἴτησις περὶ ἀπαρδέκτου ταύτης ὡς μὴ κοινοποιηθείσης αὐτῇ τῆς ἀποφάσεως ἥ ἡ ἐπίδοσις παρέλκει διότι νομίμως λαμβάνει

(*) Ὑποθέτομεν ὅτι ταῦτα ἰσχύουσιν ἐν ἡ περιπτώσει, ὡς ἐν προκειμένῳ, πρόκειται περὶ συμβιβασμοῦ ἐπὶ ἐγκαταλείψει περιουσίας, διότι ἄλλως, εἰς εἶναι ἐπὶ ποσοσῶν, δὲν βλέπομεν κατὰ τινὰ λόγον δὲν δύναται οἰοσθῆναι δανειστῇ νὰ ζητήσῃ νὰ ἀναγνωρισθῇ ἡ ἀπαίτησίς του κατὰ τοῦ τῶς πτωχεύσαντος ἐπὶ ἀπολήψει τοῦ συμβιβαστικοῦ ποσοστοῦ.

γνώσιν αὐτῆς κατατιθεμένης μεταξὺ τῶν διαδικαστικῶν ἐγγράφων ἐν τῇ δικογραφίᾳ, δὲν πρόκειται δ' ἤδη περὶ τῶν συνεπειῶν αὐτῆς ὅποτε ἐπιβεβλημένη ἦτο ἡ ἐπίδοσις (Πολ. Δικ. 138 καὶ ἐπ.) καὶ προῶρου διὰ τὴν μὴ ἐκτέλεσιν τῶν διατεταγμένων διὰ τῆς 39 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Πατρῶν.

Ἀριθ. 652 (1905) (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Τ. ΑΜΠΕΛΑΣ

Πτώχευσις. - ἐργάται ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ. - ἔκτασις προνομίου. - ὑπάλληλοι.

Ἐπειδὴ ὁ ἀναγγελλόμενος Λ. Χ*** ἐζήτησε νὰ καταταχθῇ προνομιακῶς διὰ τὸς τοὺς ὑπηρετικούς μισθοὺς του καὶ διὰ τὰ ἐξόδα τῆς νοσηλείας κατὰ τὴν τελευταίαν ἀσθένειαν τοῦ πτωχεύσαντος Κ. Γ. Π***, ἐν ὑπεβάσταξεν ὡς παράλυτον.

Ἐπειδὴ, ὡς πρὸς τοὺς ὑπηρετικούς μισθοὺς, κατὰ τ' ἄρθρ. 557 τοῦ Ἐμπ. Νόμου, οἱ μισθοὶ τῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ πτωχεύσαντος διατελεσάντων ἐργατῶν κατατάσσονται προνομιακῶς δι' ἓνα μῆνα πρὸ τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως μετὰ τὴν ἐν ἄρθρῳ 940 § 4 τῆς Πολ. Δικονομίας ὀριζομένην τάξιν.

Ἐπειδὴ, καὶ ἂν ὑποτεθῇ βάσιμον τὸ ἐν τῇ ἀναγγελίᾳ ἀναφερόμενον ὅτι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὑπηρετικῶν ἐργασιῶν ὑπεβάσταξε καὶ τὸν παρ' ᾧ ὑπηρετεῖ Κ. Γ. Π*** ὡς παράλυτον (ἀταξικόν), τὸ γεγνηὸς τοῦτο, τὸ ἀόριστως ἐκτιθέμενον, δὲν ἀποτελεῖ νοσηλείαν ἢ ἰατρικὴν περιποίησιν, οἷαν ἐννοεῖ ὁ νόμος (ἄρθρ. 940 § 3), καθ' ὃν κατατάσσονται προνομιακῶς τὰ κατὰ τὴν τελευταίαν ἀσθένειαν ἐξόδα εἰς ἰατροὺς, χειρουργοὺς, μαίας, φύλακας καὶ ἰατρικὰ δαπανηθέντα.

Ἐπειδὴ τὸ ἐν τῇ ἐφέσει προτεινόμενον ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ ὑπηρετικῶν, ἀλλ' ὑπαλληλικῶν μισθῶν, δι' οὓς ἔδει νὰ καταταχθῇ ἐπὶ ἑξ μηνῶν, ἐλέγχεται ἀνυπόστατον ἐξ αὐτῆς τῆς ἀναγγελίας καὶ τῆς εἰρηνοδικειακῆς ἀποφάσεως, ἐν ᾗ ὁμολογεῖται ὅτι ὑπηρετικοὶ μισθοὶ τῷ καθυστεροῦνται, δι' αὐτοὺς δὲ ὀρθῶς κατετάχθη, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 557 Ἐμπ. Νόμου.

(*) Ἡ πρωτόδικος 3150 (1904) Πατρῶν, ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ πρωτοδίκου κ. Δ. Λουκάκου ἔχει ὅδε :

Ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὴν ἀνακοπὴν τοῦ Π. Δ. Ε*** ὑπαλλήλου τοῦ ἐμπορίου τοῦ πτωχεύσαντος ὀφειλέτου Κ. Γ. Π***, ὀρθῶς ὁ συμβολαιογράφος κατέταξεν αὐτὸν διὰ μισθοῦς ἑξ μηνῶν, συνωδὰ τῷ ἄρθρῳ 558 Ἐμπ. Νόμου τροποποιήσαντα κατὰ τοῦτο τὸ ἄρθρον 940 § 4 Πολ. Δικονομίας, οὗ μάλιστα καὶ ἡ ἰσχὺς ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων ἐν γένει στασιάζεται. Τοῦ νόμου δὲ μὴ διαστέλλοντος καὶ τοῦ αὐτοῦ νομικοῦ λόγου συντρέχοντος, τὸ διαληφθὲν 558 Ἐμπ. Νόμου ἄρθρον ἐφαρμόζεται οὐ μόνον ἐπὶ πληρωμῆς ἐνεργουμένης ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ καὶ τῶν συνδίκων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πλειστηριασμοῦ.

Ἐπειδὴ, ὡς πρὸς τὴν ἀνακοπὴν τοῦ Λ. Γ. Χ***, ὀρθῶς διὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένη σκέψει ἐκτεθέντα ὁ συμβολαιογράφος κατέταξεν αὐτὸν διὰ ὑπηρετικῶν μισθῶν ἐνδὲς μηνός.

Αριθ. 663 (1905)

Είσηγητής ο ἐφέτης κ. Σ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ

Διαθήκη. - ἐκτείνυδις. - ἐπικαρπία. - ἀποκατάστασις. - ἀπαγόρευσις παρενοχλήσεως. - ἰποταί.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἐν γένει τῆς διαθήκης τοῦ Δ. Γ*** διήκοντος πνεύματος, ἰδίᾳ δὲ ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ φράσεων ὅτι «ἐγκαθιστῶ κυρίαν καὶ καθολικὴν κληρονόμον μου τὴν σύζυγόν μου Σ. Π*** (ἐνάγουσαν) ὑποκαταστάτους δὲ τοιοῦτους ἅ τ' ἐκ τῶν ἀδελφῶν μου» ὅτι «ἐπιθυμῶ καὶ διατάσσω ἵνα περιέλθῃ ταύτη μετὰ τὸν θάνατόν μου πᾶσα ἡ κινήτη καὶ χρηματικὴ περιουσία καὶ πᾶσα κατὰ τρίτων ἀπαίτησις μου ἀνεξέλεγκτως, πρὸς τοῦτοίς δὲ παραχωρῶ καὶ τὴν πρόσδον τῆς ακινήτου μου ἐφ' ὅσον ζῇ». ὁφείλει νὰ πληρῶσθαι καὶ πᾶν χρέος τοῦ καὶ ἐπιμελεῖται περὶ αὐτῆς, ὅτι «ἐξαίρω τὰ ἐξῆς ἀκίνητά μου κτήματα 1, 2, 3 κτλ.», ἅτινα παραχωρεῖ μετὰ τὸν θάνατόν του εἰς τοὺς ἀνεψιούς του (ἐναγομένους), ὅτι «νὰ ἐκμισθῶν ἡ σύζυγός μου καὶ εἰσπράττῃ τὰ εἰσοδήματα τῆς ακινήτου περιουσίας μου, ἐκπροσωπεῖ δὲ νομίμως τὴν κληρονομίαν ἐφ' ὅσον ζῇ» ὅτι «μετὰ τὸν θάνατόν μου τὰ ἀκίνητα ταῦτα θὰ περιέρχωνται κατ' ἐπικαρπίαν μὲν εἰς τοὺς ἀδελφούς μου, κλπ. καὶ κατὰ κυριότητα, ἄλλως κλπ.» πεῖθεται τὸ δικαστήριον ὅτι μοναδικὴν ἔγραψε κληρονόμον τὴν σύζυγόν του ἐνάγουσαν καὶ ταύτην δ' εἰς ὠρισμένον τῆς περιουσίας του μέρος, δεῖξας ἀσφαλῶς εἰς τίνα θέλει νὰ περιέλθῃ τὸ ὑπόλοιπον, ὅπερ δὲν ἀπαγορεύεται ὑπὸ τοῦ Νόμου, ἅτε λογιζομένου τοῦ ἐγκαταστάτου ὡς βεβαρυμένου τῇ κληροδοσίᾳ τοῦ ἀποκαταστήσαι τὸ μέρος τῆς κληρονομικῆς του μερίδος ὅπερ ὁ κληρονομούμενος δὲν ἠθέλησε νὰ τῷ παράσχῃ, εἰς ἐκεῖνο τὸ πρόσωπον, εἰς δὲ ὁ κληρονομούμενος ἠθέλησε νὰ παράσχῃ αὐτὸ καὶ ὅπερ δύναται νὰ ᾖ καὶ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμος του, ὡς ἐν προκειμένῳ (Windscheid § 553, Κρασσά 71, 75 Κληρονομ.) καὶ ὅτι οἱ ἐναγόμενοι, μὴ χωρησάσης τῆς ὑποκαταστάσεώς των, ἅτε τῆς γεγραμμένης κτησαμένης τὴν κληρονομίαν, ἐπέχουσι θέσιν κληροδόχων, τὸ μὲν ἀμέσως μετὰ τὸν θάνατον τοῦ διαθέτου, τὸ δὲ κατ' ἀποκατάστασιν μετὰ τὸν θάνατον τῆς γεγραμμένης, συνωδὰ τοῦτοις, οὐχὶ ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἐδέξατο ὅτι καὶ οἱ ἐναγόμενοι ἐν ταύτῳ ἐγκατεστάθησαν μετὰ τῆς συζύγου του ὡς κληρονόμοι μὲν, πλὴν ἐπὶ ρητοῦ πράγματος καὶ συνεπῶς ἀνίσχυρος ἡ τεθεῖσα διαλυτικὴ αἵρεσις τῇ ἐνστάσει των, ἐν τούτοις τὸ διατακτικὸν τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἀπορρίψαν τὴν ἀγωγὴν, ἰσχυρὸν ἐστὶ, ὀρθῆς κρινομένης τῆς ἐπιδοθητικῆς τῆς σκέψεως ὅτι καὶ ἐξεταζομένη κατ' οὐσίαν ἡ ἐπικαλουμένη διαλυτικὴ αἵρεσις στερεῖται βασιμότητος, καθόσον ὥρισε μὲν ὁ διαθέτης ἐπὶ ποινῇ ἐκπτώσεως ἐκ τῆς μερίκης ἀποκαταστάσεως καὶ κληροδοσίας, τοῦ νὰ μὴ παρενοχληθῇ ἡ ἐνάγουσα δι' ἀπαίτησεων μειζόνων τῶν ἐν τῇ διαθήκῃ διαγραφόμενων, ἢ κατ' ἄλλον τινὰ τρόπον, πλὴν ἀποδίδοντος πάντως εἰς τὴν θέλησιν τοῦ θέντος τὴν αἵρεσιν κατὰ τὸν Νόμον 19 Π. (35.1), δεκτὸν ὅτι τῇ αὐτῇ ἐνέχλησιν δὲν ἀποτελοῦσιν αἱ κατὰ τὴν ἀγωγὴν μεμψιμορίαὶ ἐπὶ

τῷ ὅτι ὁ διαθέτης ἀφῆκε τὴν ἐπικαρπίαν τῇ ἐνάγῳσῃ, ὅπερ ἄλλως ἐνδιαφέρει τὴν μνήμην τοῦ ἐκλιπόντος καὶ οὐχὶ τὸ πρόσωπον τοῦ γεγραμμένου, ἢ ὅτι ἐκφράζονται ἀπρεπῶς κατ' αὐτῆς ὅπου καὶ ἂν εὐρίσκονται, μὴ ἐκτιθεμένου σαφῶς καὶ καθαρώς τοῦ τρόπου, ὅπως πείσῃ τὸ δικαστήριον ὅτι ὑπέκειται παρενόχλησις ὄντως, ὡς ἐπίσης δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ παρενόχλησις τὸ γεγονός ὅτι δι' ἐναγόμενοι προσέφυγον τῇ δικαιοσύνῃ ἵνα ἐξαναγκάσωσι ταύτην καὶ προσαγάγῃ τὰ κατ' αὐτῆς κατεχόμενα ἐγγράφα κοινὰ τῶν δικαιωμάτων, ὡς καὶ τὸ ὅτι τὴν ἀρνησίαν τῆς ταύτης κατὰ πλημμελεῖ νομικὴν ἀντίληψιν ἐκλαδόντες ἀξιοποιοῦν κατήγγειλον τῇ ἀρμοδίᾳ ἀρχῇ ἀποφηνάμενην ἀνέγκλητον ταύτην, ἅτινα πάντα γεγονότα οὐδὲ πόρρωθεν μαρτυρεῖται ὅτι ἐν τῇ διανοίᾳ τοῦ διαθέτου ἐνυπῆρχον, ὅστις βεβαίως εἶχεν ὑπ' ὅψιν τοῦ ἐνοχλήσεως σοβάρως καὶ ἀδίκους ἐπὶ τῆς καταλειφθείσης τῇ συζύγῳ του περιουσίας καὶ οὐχὶ τὰς πρὸς προστασίαν τῶν συμφερόντων των καὶ ὑπὸ τοῦ νόμου δικαιολογημένας

ΜΙΚΤΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΙΓΥΠΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΝ ΚΑΙΡΟΥ (*)

Ἀποφασίς τῆς 26 Δεκεμβρίου 1906.

Ἀγωγὴ διὰ χρέος ἐξωφλημένον. - ἀνταγωγὴ ἐπὶ στρεψοδικίᾳ.

Ἐπειδὴ ἡ ποικιλιμένη ὑπόθεσις ἀντικείμενον ἔχει τὴν πληρωμὴν 600 φράγκων, ἀντίτιμον σωματικῆς.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς προσαγομένης ἐπιστολῆς τοῦ ἐνάγοντος συνάγεται σαφῶς ὅτι ἡ ρηθεῖσα συναλλαγματικὴ ἀντεκατεστήθη δι' ἐτέρας ἀπὸ 30 Ἰανουαρίου 1906, πληρωτέας ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει τὴν τελευταίαν δὲ ταύτην συναλλαγματικὴν νομίμως ἐξωφλημένην προτάγει ὁ ἐναγόμενος.

Ἐπειδὴ ὁ ἐνάγων, κατοικῶν ἐν Ἰσπανίᾳ, εἶναι συγγνωστὸς μὲν ζητήσας ἐκ πλάνης τὴν πληρωμὴν ἐξωφλημένης συναλλαγματικῆς, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἐν τῇ ἐξακολουθήσει τοῦ δικαστικοῦ ἀγῶνος, μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου προσαγωγὴν τῆς συναλλαγματικῆς ἐξωφλημένης μετὰ τῆς ρηθείσης ἐπιστολῆς. Ἐξακολουθήσας ἄρα στρεψοδικῶν δίκην, ἐαυτὸν δέον νὰ αἰτιάται ἢ τὸν δικηγόρον του. Κατὰ ταῦτα δὲ εὐλόγως ὁ ἐναγόμενος ζητεῖ ἀνταγωγῶς ἀνὸρθωσιν τῆς ἐπιγενομένης αὐτῷ ζημίας ὡς ἐκ τῆς ἐγέρσεως κατ' αὐτοῦ ἀγωγῆς διὰ χρέος ἐξωφλημένον τὴν ζημίαν δὲ ταύτην ἀποτιμᾷ τὸ δικαστήριον ex bono et aequo, εἰς λίρας Αἰγύπτου δέκα (**).

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΟΜΑΘΩΝ

Ὁ Α, κατοικῶν ἐν τῇ Εὐρωπαϊκῇ Τουρκίᾳ, ὁρθόδοξος χριστιανὸς καὶ ὁθωμανὸς ὑπῆκοος, θνήσκων παρόδωκεν εἰς τὴν σύζυγον αὐτοῦ διαθήκην ἰδιωτικὴν, παρέρυσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ διαθέτου, γενομένην δ' ἐνώπιον ἐπτά μαρτύρων, παρ' ἐνὸς τῶν ὁποίων καὶ ἡ γράφη καθ' ὑπαγόρευσιν τοῦ διαθέτου, μὲ τὴν ἐντο-

(*) Ὑπὸ τοῦ ἐν Καίρῳ δικηγόρου κ. Α. Κουμαντάκη.

(**) Σημ. Α.Κ. — Ἄν καὶ παρ' ἡμῖν ἐφηρμόζετο ἡ ἀρχὴ αὕτη!

λὴν νὰ προσαγάγῃ ταύτην εἰς τὴν Μητρόπολιν πρὸς ἐπικύρωσιν· μετὰ τὸν θάνατον τοῦ διαθέτου ἡ σύζυγος αὐτοῦ παρέδωκε τὴν διαθήκην τῷ Β ὅπως προσαγάγῃ αὐτὴν εἰς τὴν Μητρόπολιν, ἀλλ' οὗτος οὐ μόνον δὲν συνεμορφώθη πρὸς τὴν ἐντολὴν ταύτην, ἀλλὰ καὶ ἀρνεῖται οἷον νὰ πράξῃ τοῦτο ἄνευ γενναίας ἀμοιβῆς παρὰ τῶν κληρονόμων, κατακίταται ἡ τὴν διαθήκην, καὶ ἀποδίδων ταύτην. Ἐρωτᾶται :

I.—Ἡ ὑπὸ τῆς Μητροπόλεως ἐπικύρωσις τῆς διαθήκης ἀποτελεῖ στοιχεῖον τοῦ κύρους αὐτῆς, ὥστε ἡ σερομένη τοιαύτης ἐπικυρώσεως διαθήκη νὰ ἦ ἀκυρὸς καὶ ἀνίσχυρος ;

II.—Ἐν καταφατικῇ ἀπαντήσῃ, δύναται νὰ ζητηθῇ ἡ ἐπικύρωσις καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ διαθέτου ἡ ἔδει πάντως νὰ ἐπέλθῃ αὕτη ἐν ζωῇ τοῦ διαθέτου ;

III.—Ἐν ἡ περιπτώσει καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ διαθέτου, δύναται νομίμως νὰ ἐπικυρωθῇ ἡ διαθήκη, ἀπαιτεῖται πρὸς τοῦτο νὰ προσέλθωσιν ἐνώπιον τῆς Μητροπόλεως καὶ οἱ μάρτυρες, οἱ ὑπογράφαντες ταύτην, πρὸς βεβαίωσιν τῶν ὑπογραφῶν αὐτῶν καὶ τοῦ περιεχομένου τῆς διαθήκης, ἡ ἀρκεῖ ἡ ὁπωσδήποτε βεβαίωσις τῆς γνησιότητος τῶν ὑπογραφῶν τοῦ διαθέτου καὶ τῶν μαρτύρων ;

IV.—Ἐὰν ἀπαιτῆται πάντως ἡ προσέλευσις τῶν μαρτύρων, ἀποβιώσαντων τινῶν ἐν τῷ μεταξὺ, ἀρκεῖ ἡ προσέλευσις τῶν ἐπιζώντων ;

V.—Ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις διὰ τὸν διαθέτην ἐντεταλτο νὰ ζητηθῇ ἡ ἐπικύρωσις τῆς διαθήκης, ἀλλὰ παρελείφθη τοῦτο ἐνεκα τῆς δολίας κατακρατήσεως αὐτῆς, ἀρκεῖ τὴν ἐκ τῆς παραλείψεως ταύτης ἀκυρότητα ;

VI.—Ἐὰν ἡ ἐπικύρωσις δὲν ἀπαιτεῖται ἐπὶ ποιῇ ἀκυρότητας, ἡ ὑπαρξις τῆς διαθήκης, τὸ περιεχόμενον αὐτῆς καὶ ἡ ἐξήγησις τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου πρὸς τὸ κύρος ἀπαιτούμενων διατυπώσεων, δύνανται ν' ἀποδειχθῶσι διὰ μαρτύρων καὶ, ταῦτα ἀποδεικνύμενα, ἀρκέσιν πρὸς νομιμοποίησιν τοῦ κληρονόμου καὶ ἄνευ τῆς προσαγωγῆς τοῦ πρωτοτύπου ἢ κεκρωμένου ἀντιγράφου τῆς διαθήκης ;

Κατὰ τὰ ἐν τῇ Ὀθωμανικῇ Ἐπικρατείᾳ ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως κρατήσαντα νόμιμα, οἱ ὀρθόδοξοι Ἕλληνες, ὀθωμανοὶ ὑπῆκοι χαρακτηριζόμενοι ὑπὸ τῆς κυριάρχου ἐξουσίας ὡς (Ρωμαῖοι) ἐξηκολούθησαν διεκόμενοι ὡς πρὸς τὰς διαθήκας αὐτῶν ὑπὸ τῆς Βυζαντινῆς νομοθεσίας καὶ διὰ τῆς ἐν τῇ Ἐξαβίβῳ τοῦ Ἀρμενοπούλου ἀπηνθισμένης, ἥτις ἀποτελεῖ ἀναμφηρίστως τὸ παρὰ τοῖς Ἐκκλησιαστικαῖς δικαστηρίοις ἐφαρμοζόμενον Ἀστικὸν Δίκαιον κατὰ πάσας τὰς ἐνώπιον αὐτῶν ὑπογραφωτικὰς ἢ προαιρετικὰς ὑποβαλλομένας ὑποθέσεις. Ρητῶς δὲ ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Διαρκοῦς Μικτοῦ Συμβουλίου (Τμῆμα Β' ἄρθρα Γ', ΙΒ') φέρονται ὡς ὑπαγόμεναι εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ ρηθέντος Συμβουλίου καὶ αἱ περὶ διαθηκῶν συμβαίνουσαι διαφοράι. Ἡ ἐν ἔτει 1894 ἐκδοθεῖσα (ἀπὸ 23 Τσεμαντζή-ούλ-ἄχρη 1308) καὶ συνοψίζουσα τὰ προνόμια τοῦ Πατριαρχείου Βεζυρική ἐγκύκλιος, ἀναφερομένη ἐπίσης ρητῶς εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἁνω Κανονισμοῦ καὶ ἀναγνωρίζουσα τὴν ἀρμοδιότητα ἐν Κωνσταντινουπόλει μὲν τοῦ Ἐθνικοῦ Μικτοῦ Συμβουλίου, ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις δὲ τῶν Μητροπολιτικῶν Συμβουλίων διὰ τὰ ἀναγόμενα εἰς τὰς διαθήκας, προστίθεται ὅτι, ἵνα ἡ διαθήκη ἢ ἐγκυρὸς δικαστικῶς, δεόν νὰ ἦ ἐπικυρωμένη ὑπὸ τοῦ Πατριαρχοῦ, Μητροπολίτου ἢ Ἐπισκόπου· ἀλλὰ τοῦτο θεωρεῖται ὡς διοικητικὸν μέτρον, μὴ ἀπτόμενον τοῦ οὐσιαστικοῦ κύρους τῶν διαθηκῶν, ἀφορῶν δὲ μόνον τὴν ὑπὸ τῶν ὀθωμανικῶν δικαστικῶν ἀρχῶν παραδοχὴν καὶ ἐκτέλεσιν αὐτῶν.

δι' οὗτε ὁ χρόνος τῆς ἐπικυρώσεως ταύτης ὀρίζεται, δυναμένης ἅσα νὰ περιφθῇ ἐν παντὶ καιρῷ.

Τούτων, δεδομένων, αἱ τε διατυπώσεις καὶ τὸ ἐν γένει νομιμον κύρος τῆς περὶ τῆς πρόκειται διαθήκης χρηθίσονται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Ρωμαϊκοῦ καὶ τοῦ Βυζαντιακοῦ Δικαίου ἀποκλειστικῶς καὶ διὰ τῶν παρ' Ἀρμενοπούλου Βιβλ. Ε' τίτλ. Α' διατάξεων. Ὑπὸ τὰς ἐκτεθείσας δὲ πραγματικὰς περιστάσεις, ἡ διαθήκη αὕτη συνταχθεῖσα καθ' ὑπαγόρευσιν τοῦ διαθέτου, ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν μαρτύρων, δηλώσαντος τὴν τελευταίαν αὐτοῦ θέλησιν, καθ' ἅπαν αὐτῆς τὸ περιεχόμενον καὶ διὰ χειρὸς ἐνδὲς τῶν μαρτύρων διατυπωθεῖσαν ἐν τῷ ἐγγράφῳ, φέρεται ἐν πρώτοις τὰ νόμιμα στοιχεῖα προφορικῆς διαθήκης, ἥτις οὐδένα ἄλλον τύπον ἀπαιτεῖ, εἰμὴ τὴν πρὸς τοὺς ἐπὶ τὰς μάρτυρας δὴλωσιν τῆς βουλήσεως τοῦ διαθέτου· τὸ δὲ συνταχθέν ἐγγράφον θεωρεῖται ὡς ἀπλὸν ταύτης ἀποδεικτικόν, δεκτὴς ἅσα οὕτως καὶ πάσης ἄλλης ἀποδείξεως (Windscheid, Pand. III § 541 κεῖμ. καὶ σημ. 3). Ἐὰν ἤθελεν ἐκληφθῇ ὡς ἐγγράφος ἰδιωτικὴ διαθήκη, ὁ τύπος ταύτης συνίσταται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ διαθέτου ἐμφάνισιν τοῦ ἐγγράφου μετὰ τῆς δηλώσεως ὅτι περιέχει τὴν τελευταίαν αὐτοῦ θέλησιν, τὰς ἐπ' αὐτοῦ ὑπογραφὰς τοῦ διαθέτου καὶ τῶν μαρτύρων (ὡν ἡ πρώτη ἀζημιῶς παραλείπεται, ἐὰν ἡ ὅλη διαθήκη ἐγγράφῳ ἰδίᾳ χειρὶ τοῦ διαθέτου) καὶ τὴν σφράγισιν τῆς διαθήκης ὑπὸ τῶν αὐτῶν προσώπων, δυναμένων ὅμως νὰ μεταχειρισθῶσι καὶ τὴν αὐτὴν πάντες σφραγίδα. Δημοσίευσιν, ἐπικύρωσιν, ἀναγνώρισιν ὑπὸ τῶν μαρτύρων ἢ ἄλλο τι δὲν ἀπαιτεῖ ὁ Ρωμαϊκὸς Νόμος ὡς συστατικὸν ὅρον τῆς διαθήκης. Ὁ ἀριθμὸς δὲ τῶν μαρτύρων περιστάλῃ εἰς πέντε ὑπὸ τοῦ μεταγενεστέρου Βυζαντινοῦ δικαίου (Πρόχειρος Νόμος ΚΑ'. 18). Ἀέοντος Νεαρὰ ΜΑ'. Ἀρμενοπούλου Ε'. α'. 35) ὅρα πρὸς τούτων Windscheid ἐνθ' ἀνωτέρω § 541, Κραστὰ Κληρ. Δίκαιον ἐκδ. Γ' 1886 § 160-161 σελ. 326-328, Zachariae, Geschichte des Griechisch-römischen Rechts § 35). Ἐπὶ τούτοις :

I.—Ἡ ὑπὸ τῆς Μητροπόλεως ἐπικύρωσις τῆς διαθήκης δὲν ἀποτελεῖ στοιχεῖον τοῦ κύρους αὐτῆς καὶ δεόν νὰ θεωρηθῇ τελείως παράλογος, ἐφ' ὅσον πρόκειται ν' ἀποφανθῶσι περὶ ταύτης τὰ ἡμέτερα δικαστήρια.

II.—Κατὰ μέζονα λόγον δεκτὴ ἔσται ἡ ἐν μεταγενεστέρῳ χρόνῳ προσθήκη τῆς τοιαύτης ἐπικυρώσεως.

III. καὶ IV.—Ἐξ οὐδεμιᾶς τοῦ νόμου διατάξεως ἀπαιτεῖται ἡ ἐνώπιον τῆς Μητροπόλεως προσέλευσις αὐτῶν τούτων τῶν ὑπογραφάντων μαρτύρων πρὸς βεβαίωσιν τῆς γνησιότητος καὶ τοῦ περιεχομένου τῆς διαθήκης. Ἀναμφιβόλως ἡ ὑπὸ τῶν συμπραξάντων ἐν τῇ διαθήκῃ μαρτύρων ἀναγνώρισις τῶν ὑπογραφῶν καὶ σφραγίδων αὐτῶν ἀποτελεῖ ἰσχυροτάτην ἀπόδειξιν τῆς γνησιότητος καὶ δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι ἐπὶ τούτῳ ἀκριβῶς προσλαμβάνονται οἱ μάρτυρες ἵνα παρὰ τῶν αὐτῶν περὶ τῆς ἀληθοῦς βουλήσεως τοῦ διαθέτου μαρτυρίαν αὐτῶν· διὰ τοῦτο καὶ πολλοὶ ἐν τοῖς νόμοις διατάξεις λαλοῦσι περὶ τῆς ἐπὶ δικαστηρίου προσκλήσεως καὶ ὁμολογίας αὐτῶν τούτων τῶν μαρτύρων τῆς διαθήκης καὶ διὰ ἐκδικαζομένων (N. 3 § 9 Πανδ. 43.5 Βασίλ. ΑΕ'. ε'. 2, N. 4, 5 Πανδ. 29.3 Βασ. ΑΕ' 5, 45). Οὐδαμῶς ὅμως ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς τοιαύτης ἐπιβεβαιώσεως ἡ ἰσχὺς τῆς διαθήκης, οὕτως ὥστε νὰ ματαιοῦται αὕτη, ἐὰν τυχὸν ἤθελον ἐν τῷ μεταξὺ ἀποθάνῃ τινὲς ἢ καὶ πάντες οἱ μάρτυρες, ὡς καὶ ἐὰν δὲν ἤθελεν ἀναγνωρισθῇ παρὰ πάντων. Τοιοῦτον τι βεβαίως ἐπρεπε ρητῶς νὰ θεσπισθῇ. Ἀντὶ τοῦτου ὅμως εὐρίσκομεν διατάξεις οἷαι αἱ ἐπόμεναι :

N. 1 § 2 Πανδ. 29.3 Βασιλ. ΛΕ' 5 1 «Εάν τις αρνηται την εαυτού σφραγίδα, υποπτος μὲν ἐστὶν ἡ διαθήκη, ἀνοίγεται δὲ», N. 6 Πανδ. αὐτ. Βασ. αὐτ. 6 τοῦ πλείονος μέρους τῶν μαρτύρων εὐρισκόμενου, ἡ διαθήκη ἀποσφραγίζεται καὶ ἀναγινώσκειται, N.7 αὐτ. Βασίλ. αὐτ. 7 «καὶ μὴ παρόντων μαρτύρων ἐπιτρέπεται ὁ ἄρχων ἐπὶ ἐντίμων ἀνδρῶν ἐμφανισθῆναι», ἐξ ὧν συνάγεται ἀσφαλῶς ὅτι δὲν εἶναι ἀφευκτος ἡ ἐπιβίωσις καὶ βεβαίωσις τῶν μαρτύρων αὐτῶν τῆς διαθήκης, οὔτε ὑπάρχει καὶ ἀνάγκη τοιαύτης διαδικασίας ἐν ὧν δὲν φιλονεικεῖται τὸ γνήσιον τῆς διαθήκης (πρὸλ. περὶ τούτου καὶ τῆς ἀνοίξεως ἐν γένει τῶν διαθηκῶν Windscheid ἐνθ' ἀνωτέρω § 567 κειμ. καὶ σημ. 1, 2, Dernbūrg Pand. III § 158 σημ. 3 καὶ Zachariae, Geschichte § 38 κειμ. καὶ σημ. 440 καὶ 441).

V.—Εάν ἡ παρὰ τῆς Μητροπόλεως ἐπικύρωσις ἤθελεν ὑποτεθῆ ἀπαρτίζουσα στοιχεῖον τοῦ κύρους τῆς διαθήκης δύσκολον ν' ἀναπληρωθῇ ἡ παράλειψις αὐτῇ διὰ τῆς ἀπλῆς περὶ τούτου ἐντολῆς τοῦ διαθέτου. Ἀλλ' ὡς εἴρηται, ὁ πρῶτος ὁρος οὐδόλως ὑφίσταται ἐν προκειμένῳ.

VI.—Κατὰ τοὺς γενικοὺς κανόνες τοῦ Δικαίου, ἀδυνάτου οὕσης τῆς προσαγωγῆς ἐγγράφου τινος, ἐν οἷς ἡ διαθήκη, ἐκ λόγων ἀνωτέρας βίας, ἐπιτρέπεται ἐστὶν ἡ διὰ παντὸς νομίμου μέσου ἀπόδειξις τῆς νομίμου ὑπάρξεως καὶ τοῦ περιεχομένου αὐτοῦ. Τοῦτο ρητῶς ἀναγράφεται ἐπὶ τυχαίας ἀπωλείας ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 390 Πολ. Δικον. ὡς καὶ τοῦ Νόμου 1 Κῶδ. 4.29 Βασίλ. ΚΒ' α'. 60 Ἀρμενοπ. Α' η'. 7, πρὸς τὴν βεβαίωσιν ὁμοιοῦται καὶ ἡ ὑπεξαίρεσις ἡ παρακοστήσις ὑπὸ προσώπου διαφεύγοντος τὸ κράτος καὶ τὰ ἐξαναγκαστικά μέσα τῶν ἡμεδαπῶν δικαστηρίων. Εὐρίσκομεν δὲ καὶ περὶ διαθήκης εἰδικὰς ἀντιστοιχίας διατάξεις ἐν τῷ Ρωμ. Δικαίῳ, οἷον ἐν N.10 § 2 Πανδ. 29.3 Βασ. ΛΕ' 5. 10, καθ' ὅν «ἐάν ἡ διαθήκη δὲν ἐμφανίζεται ἡ ἐκὰς δέον νὰ βοηθῶνται οἱ κληροδόχοι, ὡσαύτως δὲ ἂν ὑψηλῇ ἡ ἀπεκρύβη», Νόμ. 2, 11 Κῶδ. 6.23 Βασίλ. ΛΕ' 6. 2, 10 ἀτὲ δειγθῆναι κλαπῆναι μετὰ τὴν τοῦ διατιθεμένου τελευταίαν τὴν ὀρθρὰν γενομένην διαθήκην μηδὲν αὐτὴν ἀδικούντων» κλπ. (πρὸλ. καὶ Κρασσά Κληρον. Δίκαιον ἐκδ. Δ' § 30 ἐν τέλει). Ἐννοεῖται ὅτι ἐκ τῶν προσκομισθησομένων ἐμαρτύρων ἀποδείξεων δέον νὰ βεβαιῶται ἡ τε πραγματικὴ κατάρτισις καὶ ἡ κατ' αὐτὴν τήρησις πατρῶν τῶν ἀπαιτούμενων κατὰ νόμον διατυπώσεων διὰ τὴν ἰσχὺν τῆς διαθήκης, ὡς καὶ αἱ ἐν αὐτῇ διαλαμβάνονται δηλώσεις τοῦ διαθέτου.

Σημειωτέα τέλος καὶ ἡ διάταξις τῆς Νεαρᾶς ΜΒ' τοῦ Λέοντος. ἀποκειμένη: καὶ ἐν Ἀρμενοπούλῳ Ε' α', 6', καθ' ἣν καὶ ἐάν ἤθελον παραλειφθῇ οὐ μόνον αἱ σφραγίδες, ἀλλὰ καὶ αἱ ὑπογραφαὶ τῶν μαρτύρων, ἡ διαθήκη ἰσχύει «εἰπερ μόνον οἱ μάστιγες φαῖεν οἰκίαν τοῦ ἀνθρώπου τὴν διαθήκην». Κατὰ τινὰ δὲ ἀπόφασιν τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑθνικοῦ Μικτοῦ Συμβουλίου ὑπ' ἀριθ. 29 τοῦ ἔτους 1867, ἡ ἐπίθεσις τῶν σφραγίδων τῶν μαρτύρων ἐν τῇ διαθήκῃ μετέπεσεν εἰς ἀχρηστίαν. κατηργήθη τούτῃ δι' ἐθίμου (Μ. Θεοτοκά Νομολογία Οἰκουμ. Πατριαρχείου ἐν λέξει Διαθήκη σελ. 395).

(1907)

Ἀλκ. Κρασσάς
Κ. Δ. Ρακτιδάν
Στάμος Παπαφράγκος

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Γ. Μ. Κυριακιστάν : Δὲν πειθόμεθα ὅτι τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ΑΨΘ' τοῦ 1889 Νόμου ἐπιβάλλει τὴν συνεχ-

δικασιν τοῦ βοσκήσαντος καὶ τοῦ κυρίου τῶν ζώων. Ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου ἐπιβολὴ ποινῆς ἀμφοτέροις, δὲν μετέβαλε τοὺς περὶ ἐκδικάσεως τῶν ποινικῶν ὑποθέσεων ὁρισμούς, καθ' οὓς οὐδὲ ἐπὶ ἀναγκαίας καὶ συναυτουργίας ἀπαιτεῖται συνεχδικασία.

Π. Δ. Γ. Λιδωρικιον : Ἀφ' οὗ ἡ μίσθωσις ἦτο ὑπὸ τὴν ἐγκρισιν τοῦ ὑπουργείου, ἡ ἐγκρισὶς δ' αὕτη οὐ μόνον δὲν ἐπῆλθεν ἀλλὰ καὶ τούναντίον ἐγένετο, ἦτοι ἡρνήθη τὴν ἐγκρισιν τοῦ ὑπουργείου, οὐδὲν ἀποτέλεσμα εἶτε εἰς δικαίωμα, εἶτε εἰς ὑποχρέωσιν δύναται νὰ προέλθῃ ἐκ τοῦ διὰ τὴν μίσθωσιν ταύτην συνταγθέντος συμβολαίου. Τὰ γενόμενα ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ συμβολαίου καὶ τῆς ἀρνήσεως τῆς ἐγκρίσεως διαστέμνεται εἶναι ἐστερημένα οἰαδήποτε ἀποτελεσματικότητος. Αὕτη εἶναι ἡ αὐστηρὰ ἀρχή. Ἀπὸ ἄλλης ἀπόψεως εἶναι μελετητέα τὰ ζητήματα τί γυνήσεται διὰ τὴν γρῆσιν τοῦ μισθίου ἐν τῷ διαμέτῳ μεταξὺ τῆς συντάξεως τοῦ συμβολαίου καὶ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀρνήσεως ἐγκρίσεως χρόνῳ, ἵνα εὐρεθῇ ἡ εἰς τὸ ἀζημιώτον ἁρμονία.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Ἡ ἐξέλιξις τοῦ Ποινικοῦ δικαίου ἐν Ἰταλίᾳ
Τόμος Α' περιέχων τὴν ἀπὸ τοῦ βαρβαρικοῦ δικαίου μέχρι τῆς θετικῆς σχολῆς χρονικὴν περίοδον.

Περὶ τῆς ἀξιοποίνου ἀπάτης

Ἡ ἐπιστημονικὴ ἀνακαίνισις τοῦ Ποινικοῦ δικαίου καὶ ἡ ἑλληνικὴ φιλοσοφία. Λόγος ἐναρτήριος ἐκφωνηθεὶς ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Νομικῆς Σχολῆς.

Πάντα ὑπὸ Η. Δ. Γιωτοπούλου ὑφηγητοῦ τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου.

Διὰ τῆς πρώτης τῶν μελετῶν τοῦ νεαροῦ ἀλλὰ βαθύς μελετητοῦ σκοπεῖται ἡ ἔρευνα τῆς γενέσεως καὶ βεβαιότητος ἀναπτύξεως τῶν περὶ ἐγκλήματος καὶ ποινῆς ἐννοιῶν ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῆς σύγχρονης ἐποχῆς. Ἡ ἔρευνα αὕτη κοινὴ παρὰ πῶσι τοῖς λαοῖς ἔσχε μεγάλους καὶ διακκεκριμένους σταθμούς, τὰ μάλιστα δ' ἐν Ἰταλίᾳ ἐνθα ἡ ἐξέλιξις αὐτῇ ὑπῆρξε μεθοδικωτέρα καὶ πληρεστέρα τόσον ἐν τῇ παλαιότερᾳ ὥσον καὶ ἐν τῇ νεωτέρᾳ καὶ διὰ τὴν συγγρόνῃ ἐποχῇ. Ἡ μελέτη τοῦ κ. Γιωτοπούλου πραγματευομένη τὴν ἐξέλιξιν ταύτην τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου ἐν Ἰταλίᾳ ἱστορικῶς τε καὶ συγκριτικῶς πρὸς τὴν σύγχρονον ἐξέλιξιν τοῦ Ποιν. Δικαίου ἀλλαχοῦ, ἀποτελεῖ πρωτότυπον καὶ ἄριστον ἔργον ἄξιον πολλῆς μελέτης καὶ χρησιμώτατον εἰς τὴν σπουδὴν τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου, ὅπερ πάνυ δικαίως ἐξετιμήθη καὶ ἔσχε ὡς γέρας τὴν ὑφηγητικὴν ἔδραν ἐν τῇ Νομικῇ Σχολῇ. Ἡ δευτέρα μελέτη ἀφορᾷ εἰς τὸ ἀμφίρρηστον ζήτημα τῆς ἀξιοποίνου ἀπάτης, καὶ τῶν διαφόρων περιπτώσεων τῶν χρονικῶν ὁρίων τῶν ἀποτελουσῶν αὐτὴν ψευδῶν παραστάσεων ἐξ ἀφορμῆς νεαρᾶς ἀποφάσεως τοῦ Ἀρ. Πάγου. Διὰ τῆς τρίτης μελέτης δὲ νεαρὸς ὑφηγητὴς ἐποιήσατο τὴν ἐμπάνσιν αὐτοῦ ἐν τῇ ὑφηγητικῇ διδασκαλίᾳ τοῦ Ποιν. Δικαίου, ἐξετάζων τὰς σπουδαιότατας ποινικὰς μεταρρυθμίσεις κατὰ τὸ εἶδος καὶ τὴν ἀφετηρίαν αὐτῶν ἐν βραχυτάτῃ δὲ ἐπισκοπῇ ἀπόψεως τινὰς τῶν ἀναλογικῶν μεταξὺ τῶν συγγρόνων ποινικῶν ἀντιλήψεων καὶ τῶν ἀρχαίων Ἑλληνικῶν. Διὰ τῶν μελετῶν τοῦ κ. Γιωτοπούλου ἀποδεικνύεται βαθὺς τοῦ θέματος τοῦ συζητηθέντος καὶ ἐπὶ τινων σημείων τομῆς ἀνακαινιστικῆς προκαλῶν ζωηρὰν τὴν ἐξ ἀντιθέτων ἰδεῶν συζήτησιν, μὲ κίνδυνον ἐνίοτε τῆς παρεξηγήσεως τῶν ὑπ' αὐτοῦ ὑποστηριζομένων θεωριῶν.

ΘΗΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 19

Συνδρομή Ιτησία δρ.15. § Μετά δελτίου δρ. 20. § Καταχωρ. δ αντί. λ 20

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ : Θ. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΗΝΑΙΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ

22 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1907

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νομολογία	Ἀρείου Πάγου Πολιτική	(1906)
Νομολογία	Ἡ Ποινική	(1906)
Νομολογία	Ἡ Εἰρησυχίας Ἀθηνῶν	(1906)
Νομολογία	Ἡ Πατρῶν	(1906)
Νομολογία	Ἡ Πρωτοδικ. Ζακύνθου	(1907)
Ἀλλοιολογία.		

Συνοδεύεται ἐντὸ τοῦ 13ου φύλλου τοῦ Κώδικος 1906.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ἀριθ. 245 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΛΑΣ

Βεβαιώσας μὴ προσαγωγῆς ἀποδείξεως.

Ἐπειδὴ, ἀφοῦ τὸ ἐφετεῖον βεβαίωσεν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1010 προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι ὁ ἀναιρεσίωσις οὐδεμίαν προσήγαγεν ἀπόδειξιν (*) ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ὑπ' ἀρ. 772 ἀποφάσεως, δι' ἧς ὑπεχρέωθη οὗτος ν' ἀποδείξῃ τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς του δι' ὅλων τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων πλὴν μαρτύρων, πάντες οἱ λόγοι ἀναιρεσίωσις, ὅτι δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰ ἐπικληθέντα καὶ προσαχθέντα ἔγγραφα πρὸς ἀπόδειξιν τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ ὅτι παρὰ τὸν νόμον δὲν ἐπέτρεψε μαρτυρικὴν ἀπόδειξιν, ἐνῶ ἐκ τῶν ἐγγράφων τούτων προκύπτει ἀρχὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως, ἀπορριπτόντες ὡς μὴ βάσιμοι, διότι ἡ βεβαιώσις αὕτη τῆς ἀποφάσεως περὶ μὴ προσαγωγῆς τῶν ἐγγράφων (**) παρέχει πλήρη ἀπόδειξιν, μέχρις οὐ ἀποδείχθῃ ὡς πλάστη, ἅτε τῆς ἀποφάσεως οὕσης δημοσίου ἐγγράφου, ἀρθρ. 402 καὶ 401 Πολ. Δικονομίας.

Ἀριθ. 228 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΛΟΝΤΟΣ

Νόμος περὶ δυνάμεων τοῦ 1864. - ἔκτασις τροποποιήσεως προγενεστέρου νόμου. - γάμος πρὸς ἔτος πρὸς ἐξόδον ἀπὸ ὑπηρεσίας.

Ἐπειδὴ τὸ ἀρθρ. 6 τοῦ ἀπὸ 13 Νηρίου 1864 Ἀ' Νόμου περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ συντάξεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης Νόμου οὐδεμίαν ἄλλην ἐπὶνέγκεν εἰς τὰ νομοθετημένα τροποποιήσιν ὡς πρὸς τὸ εἰς τὰς χήρας τῶν στρατιωτικῶν ἀπονεμόμενον δικαίωμα ἰσοδίου συντάξεως, εἰμὴ ὅτι ἀπένειμε τοιοῦτον καὶ εἰς τὰς χή-

ρας τῶν διανυσάντων εἰκοσαετῇ μόνον ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίαν, ἐνῶ κατὰ τὸ ἀρθρ. 17 ἐδ. 2' τοῦ Νόμου ΣΕ' τῆς 19 Αὐγούστου 1852 περὶ συντάξεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, ἐχορηγεῖτο δικαίωμα ἰσοδίου συντάξεως εἰς τὰς χήρας τῶν ἀποδυσάντων ἀποστράτων καὶ ἀποστρατευσίμων, ἐχόντων εἰκοσιπέντε τοῦλάχιστον ἐτῶν ὑπηρεσίαν ἐν τῷ στρατῷ, οὐδὲ ὅμως ἐξῆξε τὸ μνηστὴν ἀρθρ. τὰς λοιπὰς πρὸς ἀπόκτησιν τοιαύτης συντάξεως ἀπαιτούμενας προϋποθέσεις καὶ ἰδίως τὸν ἐν τῷ μνηστῇ 17 ἀρθρ. τοῦ ΣΕ' Νόμου διαλαμβανόμενον ὅρον τῆς τελέσεως τοῦ γάμου τῆς χήρας μετὰ τοῦ ἀποδυσάντος στρατιωτικοῦ ἐν ἔτος πρὸ τῆς ἐξόδου αὐτοῦ ἐκ τῆς ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας, ἅτε μηδεμίαν ποιούμενον ἀπολύτως περὶ αὐτοῦ μείαν, οὐδὲ δύναται ὁ μεταγενέστερος Ἡ' Νόμος, ὁ μὴ ὡς καταργητικὸς ἀλλ' ἀπλῶς τροποποιητικὸς, ὡς ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς αὐτοῦ ἐξάγεται, νὰ ἐρμηνευθῇ ὡς καταργήσας τὰς διατάξεις τῶν προγενεστέρων νόμων ὅσας ρητῶς δὲν ἐπανέλαβε καὶ αἵτινες δὲν εἶναι ἀσυμβίβαστοι πρὸς τὴν ἐπενεχθεῖσαν τροποποίησιν τοῦτο δὲ ἀποφνηνόμενον τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὁρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ἀνωτέρω διατάξεις τῶν ἀνωτέρω νόμων (*).

Ἀριθ. 247 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΛΟΝΤΟΣ

Ἐκδοσις συναλλαγματικῶν ἐξ ἀθεμίτου αἰτίας πρὸς ἀποφυγὴν δυναγωνιδμοῦ. - κατάθεσις παρὰ τρίτω. - οὐκ ἐναγώγιμον ἐπ' ἀκυρότητι. - προσδόκη. γινώσκων θεματοφύλακος.

Ἐπειδὴ, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικάσαν ἐφετεῖον δέχεται ὅτι βάσις τῆς προκειμένης ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσίοντος ἐστὶν ὅτι, κατακυρωθείσης ἐπ' ὀνόματι τοῦ τῆς ἐκμισθώσεως τοῦ ἐν αὐτῇ κτήματος ἐπὶ δεκαετίαν, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὁ Α. Κ*** ἡκέλει ὅτι ἤθελε δώσει μείζονα προσφορὰν πρὸς ματαίωσιν τῆς ἐγκρίσεως, ἐκτὸς ἐὰν ὁ ἐνάγων καταβάλῃ αὐτῷ δεκαπεντακισχιλίας δραχμὰς, ὅτι ὁ ἐνάγων θεωρῶν τὴν ἐγκρίσιν τῆς μισθώσεως ὑφ' οὗς ὅρους κατεκυρώθη ἔπωφελῇ εἰς αὐτὸν, ἡναγκάσθη νὰ ὑποσχεθῇ τῷ ρηθέντι Α. Κ*** τὸ ποσὸν τῶν δραχμ. ἐκτακισχιλίων ἀποδεχθεὶς τὰς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένας συναλλαγματικὰς, τὰς ὁποίας συνεπεῖα συμφωνίας μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Α. Κ***, παρέδωκε πρὸς τὸν ἐναγόμενον Σ*** μετὰ τῆς ἐντολῆς ὅπως παραδώσῃ ταύτας

(*) (*) Ὅπότερον τῶν δύο βεβαίωσις ἢ ἀπόφασις ; Διότι ἡ βεβαίωσις περὶ μὴ προσαγωγῆς ἀποδείξεως ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐκτίμησιν τοῦ περιεχομένου τῶν ἀποδείξεων δὲν ἦτο ἀνταποδεικτικὰ πλαστότητα, ὡς μὴ ἐνέχουσα καὶ τὴν βεβαιώσιν μὴ προσαγωγῆς τῶν ἐγγράφων.

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ἐν σελ. 316 XVI 88 Ε. Α.

εις τὸν K*** μετὰ τὴν ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐγκρίσιν τῆς μισθώσεως* ὅτι αἱ ρηθεῖσαι συναλλαγματικαὶ ἐκδοθεῖσαι διὰ τὴν ὡς ἄνω ἀθέμιτον αἰτίαν, οὐδὲν προσπορίζουν δικαίωμα εἰς τὸν K***, ἐφ' οἷς ἐξαιτεῖται ν' ἀκυρωθῶσιν αὐταὶ καὶ ν' ἀποδοθῶσιν εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου.

Ἐπειδὴ συμφώνως πρὸς τὴν ἐκτεθεῖσαν τῆς ἀγωγῆς βάσιν, ὁρθῶς τὸ δικάσαν ἐφετεῖον ἐχαράκτηρισε τὴν περὶ ἧς αὕτη νομικὴν σχέσιν ὡς παρακαταθήκην ὑπὸ τὸν τύπον μεσεγγιήσεως, τὸν δὲ ἐναγόμενον θεματοφύλακα, εὐθύνόμενον κατὰ νόμον εἰς ἀπόδοσιν τῶν συναλλαγματικῶν μετὰ τὴν πλήρωσιν τῆς αἰρέσεως, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἐδόθη αὐτῷ ἡ ἐντολὴ τῆς φυλάξεως αὐτῶν καὶ νομίμως ἀπεφῆντο ὅτι, μὴ ἐπιδιωκομένης διὰ τῆς προκειμένης ἀγωγῆς τῆς ἀποδόσεως ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου τῶν εἰς φύλαξιν παρακατατεθεισῶν συναλλαγματικῶν, ὡς ἐξελλούσης ὑπὲρ τοῦ ἐνάγοντος τῆς αἰρέσεως ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἐγένετο ὁ ἀναιρεσίβλητος μεσεγγιητής, ἀλλ' ἐπιζητουμένης τῆς ἀκυρώσεως αὐτῶν ἐνεκεν τῆς μετὰ τοῦ ἐνάγοντος καὶ τοῦ Α. K*** ἀθεμίτου συμβάσεως, οὐδόλως νομιμοποιεῖται ἡ ἀγωγὴ αὐτοῦ κατὰ τοῦ ἐναγομένου Σ**, ἀφ' οὗ δὲν ἰσχυρίζεται ἐν αὐτῇ ὅτι ὁ ἐναγόμενος οὗτος διετέλει ἐν γνώσει τῶν λόγων τῆς ρηθείσης ἀκυρότητος τῶν συναλλαγματικῶν, διότι τότε μόνον ἡ σύμβασις τῆς παρακαταθήκης, ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἐναγόμενον θεματοφύλακα, ἤθελεν εἶσθαι ἀθέμιτος καὶ ἐπομένως ἄκυρος ἐνεκα τῆς ἀθεμίτου συμβάσεως τῶν θεματοδοτῶν, ἐὰν καὶ ὁ θεματοφύλαξ διετέλει ἐν γνώσει τῆς ἰδιαιτέρας συμβάσεως τούτων πρὸς πλήρωσιν τῆς ὁποίας ἐγένετο ἡ καταθέσις.

Ἐπειδὴ ὁ δεύτερος λόγος τῆς αἰτήσεως, ὅτι κατὰ παραβίαν τοῦ ἀρθροῦ 158 τῆς Πολ. Δικονομίας ἐθεώρησεν ἀπαράδεκτον τὸ ἐφετεῖον τὴν διὰ τῶν προτάσεων τοῦ ἀναιρεσείοντος προσθήκην τῆς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου γνώσεως τοῦ ἀθεμίτου τῆς αἰτίας τῶν συναλλαγματικῶν, ἐνῷ δὲν δέχεται, ὅτι ἀπεκρούσθη ὑπ' αὐτοῦ ἡ τοιαύτη προσθήκη, ἐστὶν ἀπορριπτέος ὡς στηριζόμενος ἐπὶ μὴ ἀληθοῦς προϋποθέσεως, διότι ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον ἀπεφῆντο ἀπαράδεκτον τὴν προσθήκην τοῦ ρηθέντος στοιχείου τῆς ἀγωγῆς, συνεκεία προταθείσης ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσίβλητου σχετικῆς ἐνστάσεως (*).

*Αριθ. 248 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΧΑΤΖΑΚΟΣ

Ἐπολιτισμὸς ἐπὶ παρεμποδίζει χρήσεως ἀποριότητος ἐν δικαιολογικῷ λόγῳ καὶ ἐν ποσῷ. - ἀναφορὰ ἐν ἀγωγῇ - οὐκ ἀναπλήρωσις δι' ἀπλῆς ἀναφορῆς ἐτέρᾳ ἀγωγῇ.

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ἐν σελ. 250 ΧVI 1789 Ε. Α. Ὁ τρόπος τῆς ἀπορρίψεως τοῦ β' λόγου τῆς ἀναίρεσεως δὲν δικαιολογεῖ τὸ συμπέρασμα, ὅπερ ἡδύνατο ἀπορρίψαι τις νὰ συναγάγῃ, ὅτι δὲν ἡδύνατο καὶ αὐτεπαγγέλτως τὸ δικαστήριον νὰ μὴ δεχθῇ τὴν ὀφινεὺ βᾶσιν τῆς ἀγωγῆς, τῆς γνώσεως ἥτοι τοῦ τρίτου. Ἀλλ' ὅψις ὅτι ἡδύνατο διὰ προσεπικλήσεως τοῦ ἐτέρου παρακαταθέτου νὰ συμπληρώσῃ τὸ κενὸν τῆς κατὰ τοῦ θεματοφύλακος ἀγωγῆς.

ὁρια συμπληρώσεως προτάσεων. - ἐπικληθὲς δεδικοσμένου. - μεταβολὴ βάσεως.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς ἀποδεικνύεται, ἐθεώρησε τὴν ἀγωγὴν τῶν ἀναιρεσείοντων ἀρίστον καὶ ἀνεπίδεκτον δικαστικῆς ἐκτιμήσεως, οὐ μόνον ὡς μὴ καθοριζομένης ἐν αὐτῇ τῆς αἰτίας, ἐξ ἧς τὸ ἀναιρεσίβλητον Δημόσιον εἶναι ὑπόχρεον εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς αἰτουμένης ἀποζημιώσεως ἐκ δρ. 950 κατ' ἔτος ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1869 μέχρι τοῦ Μαΐου 1889, ἀλλὰ καὶ ἀναφορικῶς πρὸς τὸ ποσὸν αὐτὸ, ὡς μὴ καθοριζομένων τῶν στοιχείων ἐκείνων, ἐξ ὧν ἤθελε προκύβει ὅτι οἱ ἀναιρεσείοντες θὰ ἀπέλαμβανον δρ. 950 κατ' ἔτος ὡς καθαρὸν εἰσόδημα τῶν ἐργαστηρίων, ἅτινα ἐσκόπουν νὰ οἰκοδομήσωσιν ἐπὶ τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ γηπέδου αὐτῶν καὶ ὧν τὴν οἰκοδομὴν ἐξηκολούθησε παρακωλῶν τὸ Δημόσιον, ὅπερ προδήλως ἔχει τὴν ἔννοιαν ὅτι ἔδει ἐν τῇ ἀγωγῇ νὰ ἐκτιθῇ ὅτι ὁ δικαιοπάροχος τῶν ἀναιρεσείοντων ἢ αὐτοί, μετὰ τὸν θάνατον ἐκείνου, εἶχον ἢ ἡδύνατο νὰ πορισθῶσι τὰ χρηματικὰ πρὸς οἰκοδομὴν μέσα καὶ τίνα ἐκ τῶν ἐργαστηρίων θὰ εἰσέπραττον μισθώματα, ἵνα ἐξευρεθῇ τὸ μετὰ τὴν ἀφαιρέσιν τῶν τόκων τῆς χρηματικῆς δαπάνης καθαρὸν εἰσόδημα. Ἀνεξαρτήτως δὲ τοῦ ἐρθοῦ ἢ μὴ τῆς κρίσεως τοῦ ἐφετείου περὶ ἀοριστίας τῆς ἀγωγῆς ὡς πρὸς τὴν ἐκθεσιν τῆς αἰτίας τῆς υποχρέωσης, ἀρκεῖ τὸ ἔρεισμα τῆς ἀοριστίας ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως, ὅπως στηρίξῃ τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως, διότι πράγματι ἐκ τοῦ δικηγράφου τῆς ἀγωγῆς ἀποδεικνύεται ὅτι αὕτη, ἀντικείμενον ἔχουσα ἀπλῶς τὴν πληρωμὴν, οὐδεμίαν ποιεῖται μνείαν τῶν εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο ἀναγομένων στοιχείων, περὶ ὧν ἀνωτέρω εἰρήται. Κατ' ἀκολουθίαν τὸ ἐφετεῖον οὕτω ἀποφηνάμενον καὶ ἀπορρίψαν ὡς ἀρίστον τὴν ἀγωγὴν, ἣν ἐν τῷ συνόλῳ ἔλαβεν ὑπ' ἑψιν καὶ ἐξετίμησεν, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀποδεικνύεται, οὔτε εἰς ἀναιτιολόγητον ὑπέπεσεν, οὔτε παρὰ τὰ διὰ τῆς ἀγωγῆς προταθέντα ἢ τὸ σύνολον αὐτῶν ἔκρινε, συνεμορφώθη δὲ πληρέστατα πρὸς τὸ ἀρθρον 533 ἐδ. 3 τῆς Πολ. Δικονομίας, καθ' ὃ ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς ἀγωγῆς πρέπει νὰ περιέχωνται τὰ πραγματικὰ στοιχεῖα, ἐφ' ὧν θεμελιούται ἡ περὶ καταψηφίσεως αἵτησις τοῦ ἐνάγοντος.

Ἐπειδὴ τοιοῦτου ὄντος τοῦ ὁρισμοῦ τοῦ διαληφθέντος ἀρθροῦ τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐπεται ὅτι μόνον ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς ἀγωγῆς δεόν νὰ ἀναζητηθῶσι τὰ πραγματικὰ στοιχεῖα τοῦ δικαιώματος, ἡ δὲ ἐλλείπουσα ἀπὸ τούτου ἐκθεσις οὕτων δὲν δύναται νὰ ἀναπληρωθῇ ἐξ ἄλλων ἐγγράφων, ἀναφερόμενων ἀπλῶς ἐν τῇ ἀγωγῇ, ὥστε ὁρθῶς τὸ ἐφετεῖον ἡρνήθη νὰ λάβῃ ὑπ' ἑψιν πρὸς ἀπαρτισμὸν τῶν στοιχείων τῆς προκειμένης τὴν ἐν αὐτῇ ἀπλῶς μνημονευομένην προγενεστέραν ἀπὸ 20 Δ)βρίου 1868 ἀγωγὴν, δι' ἧς ἄλλη δίκη εἶχεν ἐγερθῇ ὑπὸ τοῦ δικαιοπαρόχου τῶν ἀναιρεσείοντων κατὰ τοῦ Δημοσίου καὶ οἱ ἐπὶ τῆς ἐναντίας ἐκδοχῆς ἐρείδόμενοι λόγοι ἀναίρεσεως καταπίπτουσιν.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον δέχεται ὅτι οὐδόλως ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθενται ἔστω καὶ κατὰ τρόπον μὴ εὐκρινῆ,

τάπραγματικά γεγονότα τὴν βάσιν τοῦ ἀξιουμένου δικαιώματος ἀποτελοῦντα καὶ ἐν σχέσει πρὸς τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως, καὶ ὅτι ἡ ἀναπλήρωσις αὐτῶν διὰ τῶν προτάσεων εἶναι ἀπαράδεκτος, οὐχὶ δ' ὅτι τὰ γεγονότα ταῦτα περιέχονται σιωπηρῶς ἢ ἐκ πλάγιου ἐν τῇ ἀγωγῇ καὶ ὅτι, καίπερ οὕτω περιεχόμενα, δὲν ἠδύνατο νὰ συμπληρωθῶσι διὰ τῶν προτάσεων τῆς πρώτης συζητήσεως κατ' ἀκολουθίαν τὸ ἐφετεῖον, θεωρήσαν ἀπαράδεκτον τὴν διὰ τῶν προτάσεων ἀναπλήρωσιν τῶν ἐλλειπόντων συνεμορφῶθαι πρὸς τὸ ἄρθρ. 158 τῆς Πολ. Δικ.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς προκειμένης ἀγωγῆς ἀποδεικνύεται ὅτι αὕτη, ἐπιδιώκουσα ἀποζημιώσιν ἐκ δρ. 950 κατ' ἔτος ἀπὸ τοῦ 1869 μέχρι τοῦ Μαΐου 1889, δὲν ἔχει βάσιν τὸ δεδικασμένον ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1678 τοῦ 1886 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 226 τοῦ 1889 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετερίου Ἀθηνῶν, οὔτε τὸ ἐφετεῖον δέχεται ὅτι ἔχει τὴν βάσιν ταύτην, κατ' ἀκολουθίαν οἱ ἐπὶ τῶν ἐναντιῶν προϋποθέσεων ἐρειδόμενοι λόγοι ἀναιρέσεως καταπίπτουσιν. Οὔτε δὲ ἐκ τῶν ἐφεσίμων προτάσεων τῶν ἀναιρεσιόντων προκύπτει ὅτι ὑπεβλήθη δι' αὐτῶν ἰσχυρισμὸς περὶ τοιοῦτου δεδικασμένου ὡς θεμελιούντος τὸ δικαίωμα, οὔτε καὶ ἂν εἶχεν ὑποβληθῇ θὰ ἠδύνατο νὰ ληρθῇ ὑπ' ὅψιν ὑπὸ τοῦ ἐφετερίου, ὡς μεταβάλλων τὴν βάσιν ἀγωγῆς, ἐναντίον τοῦ ἁρθροῦ 158 τῆς Πολ. Δικ. (*).

Ἀριθ. 249 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΧΑΤΖΑΚΟΣ

Ἐνεχυροῦχος ἀπαιτήσεως καὶ ἐκδοχαῖς κεφαλαίου καὶ τόκων. - ὑπερμερία ὀφειλῶν πρὸ ἐκχωρήσεως.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, δέχεται ὅτι ἡ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 45822 τοῦ 1900 συμβολαίου συνυπολογηθεῖσα μεταξὺ τῆς ἀναιρεσιβλήτου καὶ τῶν ἀδελφῶν Τ*** ἐκχώρησις μέρους τῆς κατὰ τοῦ Δήμου Ἀθηναίων ἀπαιτήσεως ἐκείνης πρὸς ἐξόφλησιν τῶν πρὸς τοὺς ἀδελφούς Τ*** ὀφειλῶν τῆς, περιελάμβανε κατὰ τὸ εἰρημένον συμβόλαιον καὶ τοὺς τόκους ὑπερμερίας ἐπὶ τοῦ ἐκ δρ. 13955 ἐκχωρηθέντος μέρους τῆς κατὰ τοῦ Δήμου ἀπαιτήσεως καὶ ὅτι ἐν τῷ συμβολαίῳ τούτῳ περιείχετο καὶ ὅρος, καθ' ὃν τότε μόνον ἤθελον θεωρηθῇ ἐξωφλημένα: αἱ κατὰ τῆς ἐκχωρητρίας ἀπαιτήσεις τῶν ἀδελφῶν Τ*** καὶ ἀπεσσεμένον τὸ ὑπὲρ αὐτῶν προϋφιστάμενον ἐνεχύρον ἐφ' ὁλοκλήρου τῆς κατὰ τοῦ Δήμου ἀπαιτήσεως ἐκείνης, ὅταν ἐκδοθῇ παρὰ τοῦ Δήμου Ἀθηναίων ἐντάλμα πληρωμῆς ἐπ' ὀνόματι τῶν ἀδελφῶν Τ*** διὰ τε τὸ ποσὸν τῶν δρ. 13955 καὶ τοὺς τῆς ὑπερμερίας τόκους αὐτῶν. Ἐνῶ δὲ ταῦτα δέχεται τὸ ἐφετεῖον, ἔκρινε συνάμα ὅτι ὁ διαληφθεὶς ὅρος τῆς ἀποσέσεως τοῦ ἐνεχύρου ἐξήλθε τὸ μὲν διὰ τῆς πληρωμῆς πρὸς τοὺς ἀναιρεσιόντας ἀδελφούς Τ*** ὑπὸ τοῦ Δήμου δρ. 10.000, τὸ δὲ διὰ τῆς ἐκδόσεως

ὑπὲρ αὐτῶν ἐντάλματος δρ. 3.455, καθόσον τόκοι ὑπερμερίας δὲν ὀφείλοντο ὑπὸ τοῦ Δήμου, τὸ μὲν ὡς μὴ συνυπολογηθέντες διὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. 1588 τοῦ 1899 μεταξὺ τῆς ἐκχωρητρίας καὶ τοῦ Δήμου συμβολαίου, τὸ δὲ, διότι οἱ ἀδελφοὶ Τ*** δὲν κατέστησαν δι' ἐκλήσεως τὸν Δήμον ὑπερήμερον ὡς πρὸς τὸ ἐκχωρηθὲν αὐτῆς ποσόν, τῆς ὑπὸ τῆς ἐκχωρητρίας Ε. Κ*** ἐγερθείσης κατὰ τοῦ Δήμου ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἐξεδέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 7102 τοῦ 1901 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἀφορώσης εἰς τὸ μὴ ἐκχωρηθὲν μέρος τῆς ἀπαιτήσεως τῆς, ὥστε, τῆς δημιουργίας τόκων ὑπερμερίας εἰς βάρος τοῦ Δήμου διὰ τὸ ποσὸν τῶν δρ. 13955 ἐξαρτωμένης ἐκ τῶν ἀναιρεσιόντων ἀδελφῶν Τ***, δὲν ἠδύνατο ἡ παράλειψις αὐτῶν νὰ ματαιώσῃ τὴν κλήρωσιν τῆς εἰρημένης ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀπόσβεισιν τοῦ ἐνεχύρου αἰρέσεως. Ἀλλ' οἱ ἀναιρεσιόντες ἰσχυρίσθησαν διὰ τε τῆς παρεμβάσεως καὶ τῶν ἐνώπιον τοῦ ἐφετερίου προτάσεων τῶν, ὡς ἐκ τῶν ἐγγράφων τούτων ἀποδεικνύεται, ὅτι πρὸ τῆς ἐκχωρήσεως ἡ ἐκχωρητρία δι' ἐπιταγῆς αὐτῆς, κοινοποιηθείσης τῷ Δήμῳ τὴν 23 Δεκεμβρίου 1899, περὶ πληρωμῆς τῆς κατόπιν ἐκχωρηθείσης εἰς τοὺς ἀδελφούς Τ*** ἀπαιτήσεως, εἶχεν ἤδη καταστήσῃ τὸν Δήμον ὑπερήμερον ὡς πρὸς τὴν πληρωμὴν ταύτην, τὸν ἰσχυρισμὸν δὲ τούτων, οὐσιώδη ἔχοντα ἐπιρροὴν διὰ τὴν ὑπαρξίν τόκων ὑπερμερίας καὶ τὴν διατήρησιν τοῦ ἐνεχύρου, τὸ ἐφετεῖον παρήλθεν ἐν σιγῇ, οὕτω δὲ ὑπέπεσεν εἰς ἀναιτιολόγητον ἐπαγόμενον τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως, κατὰ τὸ ἄρθρ. 807 ἐδ. 6 τῆς Πολ. Δικ. (*).

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον ἐδέχθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι μεταξὺ τῆς ἐνεχυρίασας Ε. Κ*** καὶ τοῦ Δήμου Ἀθηναίων ἐκρίθη τελεσίδικως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7102 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὅτι τὸ ἐκ τῆς ἐνεχυρίασεως κώλυμα τοῦ Δήμου πρὸς πληρωμὴν τῆς ὀφειλῆς του εἰς τὴν ἐνεχυρίασασαν ἤρθη διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 45822 μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν Τ*** καὶ τῆς Ε. Κ*** συμβολαίου καὶ ὅτι κατ' ἀκολουθίαν ὁ Δήμος ὀφείλει νὰ καταβάλλῃ εἰς τὴν Ε. Κ***, ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ δὲ ταύτῃ ἀπέρριψε τοὺς διὰ τῆς ἀνακοπῆς τοῦ Δήμου κατὰ τῆς ἐπιταγῆς τῆς Ε. Κ*** ὑποβληθέντας ἰσχυρισμούς, τοὺς ἐρειδομένους εἰς τὴν ἐνεχυρίασιν καὶ τὸ ἐξ αὐτῆς κώλυμα. Πρὸβλητον δὲ εἶναι ἐτι ὡς πρὸς τὸ μέρος τοῦτο, ἥτοι κατὰ τῆς Ε. Κ***, δὲν ἔχουσι συμφέρον οἱ ἀναιρεσιόντες νὰ προσβάλωσι τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἐφετερίου, διότι ἡ ἐπὶ τοῦ δεδικασμένου ἐρειδομένη κρίσις αὐτοῦ, ὅτι ὁ Δήμος ὀφείλει νὰ καταβάλλῃ εἰς τὴν Ε. Κ***, ἀφορᾷ εἰς τὰς σχέσεις τῶν δύο τούτων καὶ οὐδαμῶς ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς ἀξιώσεως τῶν ἀναιρεσιόντων, δι' ἧς ἐπεδιώ-

(*) Κύριε ἐλέησον! Βάσιν τῆς ἀγωγῆς ἀποτελεῖ ἡ αἰτία ἐξ ἧς πηγάζει ἡ ἀξιουμένη ἀποζημιώσις, ἡ ἐπικλητικὴ δὲ δεδικασμένου ἐπὶ τοιαύτῃ αἰτίᾳ δὲν βλέπομεν πῶς ἀποτελεῖ μεταβολὴν αὐτῆς.

(*) Μετὰ θάνατον ἰδρυκόπημα, πρὸς ἀποσφόγγισιν τοῦ ὕπολοι ἀπαιτεῖται μία ὁλόκληρος δωδεκάς λινῶν μανδηλίων, δύναται νὰ ἐξαχθῇ τὸ ἐξῆς ἰσχυρὸν συμπέρασμα: Ὅτι ὁ ἐκδογεὺς δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ διὰ τὴν ὑπερμερίαν τοῦ ἐκχωρηθέντος αὐτῷ ὀφειλόμενον, τὴν ποσογονοῦσαν πρὸς τῆς ἐκχωρήσεως ἐπιταγὴν τοῦ ἐκχωρητοῦ. Αὐτὸ θέλει νὰ εἴπῃ ἡ ἀπόφασις καὶ τὸ ἐπέραςεν ἀπὸ καθαρτήριον, ἐν τῇ περιγραφῇ τοῦ ὕπολοι θὰ ἐναυάζει καὶ ἡ φαντασία τοῦ Δάντου.

κουσι τὰ ἐκ τοῦ ἐνεχύρου δικαιώματά των κατὰ τοῦ Δήμου Ἀθηναίων, ἀφ' οὗ ἡ ἐνεχυρίασις ἀπαιτήσεως, ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς καὶ ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἀρθρ. 3 καὶ 9 τοῦ περὶ ἐνεχύρων Νόμου τοῦ 1836, συνεπάγεται ἀνάλογα πρὸς τὴν ἐχώρησιν ἀποτελέσματα, ὥστε ἡ κατὰ τὴν προηγηθεῖσαν σκέψιν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν Τ*** ἀναίρεσις, ὅτι: περιορισθῇ μόνον εἰς τὴν ἀπορρίψιν τῆς παρεμβάσεως αὐτῶν ὡς πρὸς τὴν δι' αὐτῆς ὑποβληθεῖσαν κατὰ τοῦ Δήμου ἀξίωσιν, ἥτις ἀπορρίψις δὲν ἔχει σχέσιν μὲ τὴν ἀπαγγελλομένην ὑποχρέωσιν τοῦ Δήμου πρὸς τὴν Δ***, ἀλλ' ἐστηρίχθη εἰς τὴν πλήρῳσιν τοῦ ὅρου, ἐξ οὗ ἡρτήθη ἡ ἀπόσβεσις τῆς ἐνεχυρίασεως (*).

Ἀριθ. 250 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀριστογένης κ. Γ. ΦΑΣΙΛΑΚΗΣ

Ἀγωγή περὶ νομῆς. - ἀντιποίνις ἰδίας νομῆς ὑπὸ ἐναγομένου. - διπλὴ δίκη. - ἀπλὴ ἡρνησις. - οὐκ ἀναγκαῖα ἰδία ἀποδείξεις. - ὁρκος. - κτησίς νομῆς. - ἀμεταβίβαστον. - δεδικοσμένον ὑπὲρ προκατόχον. - ἐπικληθὶς ἀποφάσεων ὡς τεκμηρίων. - ἐκτιμηθὶς ἀποδείξεων. - οὐ χρεῖα ἰδιαιτέρας μνείας.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν Νόμον 37 § 1 Πανδ. (47.4) Εἰσηγ. § 7 (4.15), ἐπὶ τοῦ παραγγέλματος περὶ διαταράξεως νομῆς, ὁσάκις καὶ ὁ ἐναγόμενος προβάλλει ἰδίαν νομὴν ἐπὶ τοῦ ἐπιδίκου καὶ ζητεῖ νὰ ἐπιδικασθῇ αὐτῷ αὕτη, ὑποχρεοῦται καὶ οὗτος ὅπως καὶ ὁ ἐνάγων νὰ ἀποδείξῃ ἰδίαν νομὴν. Ὁ ἀγὼν τότε λαμβάνει χαρακτῆρα διπλῆς δίκης καὶ οἱ διάδικοι διπλὴν ἰδιότητα ἔχαστος, τὴν τοῦ ἐνάγοντος καὶ τὴν τοῦ ἐναγομένου. Ἀλλ' ὅταν ὁ ἐναγόμενος ἰσχυρίζεται ἰδίαν νομὴν, ἵνα ἀρνηθῇ τὴν τοῦ ἐνάγοντος, ἡ ἀποδείξις τῆς κυρίας νομῆς δὲν εἶναι κυρία ἀποδείξις βαρύνουσα τὸ προβάλλοντα, ἀλλ' ἀνταπέδειξις στρεφόμενη περὶ τὸ αὐτὸ θέμα τῆς ἀποδείξεως ἀρνητικῶς θεθειμένου καὶ δὲν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ τεθῇ ἴδιον θέμα ἀποδείξεως, οὔτε χρεῖαν δικαστικῆς ἀδείας πρὸς τοῦτο ἔχει ὁ ἀνταποδεικνύων (ἀρθρ. 251 § 248 Πολ. Δικονομίας). Ἐν προκειμένῳ δὲ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἐκτιμῆσαν τὰς ἀποδείξεις ὡς πρὸς τὴν νομὴν τοῦ ἐνάγοντος, ἀπορρίψαν τὴν ἐφῆσιν καὶ ἐπικυρώσαν τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, ἥτις ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν ὡς ἀναπρόδεικτον, κατὰ τὸ ἀναγκαῖον στοιχεῖον αὐτῆς, τῆς τοῦ ἐπιδίκου νομῆς, δὲν δέχεται ὅτι τὸ Δημόσιον ἰσχυρίσατο ἰδίαν νομὴν, ἵνα ἐπιδικασθῇ αὐτῷ καὶ προστατευθῇ κατὰ πάσης διαταράξεως τοῦ ἐνάγοντος, ἀλλ' ὅτι ἡρνήθη τὴν νομὴν αὐτοῦ καὶ ἐπομένως δὲν ἔσφαλε μὴ περιλαβὼν εἰς τὸ θέμα τοῦ ἐπακτοῦ ὅρκου καὶ τὴν νομὴν τοῦ Δημοσίου, μὴ ἀναγκαῖαν διὰ τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεώς του, συμφώνως πρὸς τοὺς ἄνω παρατεθειμένους νόμους ἐπομένως ὁ εἰς τοῦτο περιστρεφόμενος λόγος ἀναιρέσεως ἀβάσιμος κρίνεται.

(*) Ὅσον ἀφορᾷ τὴν δευτέραν ταύτην αἰτιολογίαν δύναται νὰ λυώσῃ τις σὰν κερὶ ἀπὸ τὸν ἰδρῶτα, καὶ νὰ δαπανήσῃ μίαν ὀλόκληρον γρόσα λινῶν μανδηλίων, χωρὶς νὰ δυνηθῇ νὰ κατανοήσῃ τὸ παραμικρόν.

Ἐπειδὴ ἡ κτῆσις τῆς νομῆς, ἔχουσα ὡς ἀπαραίτητον στοιχεῖον καὶ τὴν διὰ σωματικῆς καταλήψεως ἰδιανπράξιν τοῦ κτῶντος αὐτὴν εἶναι ἀμεταβίβαστος, ἥτοι ἀνεπίδεκτος διαδοχῆς. Ἡ δὲ διὰ παραδόσεως ἀπέκτησις αὐτῆς ἔχει τὴν ἐννοίαν ὅτι ἡ οἰκεία βουλήσει ὑποχώρησις τοῦ τέως νομέως, εὐκολύνει τὸν νέον νομέα εἰς τὴν ἀπρόσκοπτον κατάληψιν διὰ νέας κατοικτικῆς πράξεως, ἀλλὰ δὲν συνεχίζει τὴν νομὴν τοῦ προκτήτορος. Κατ' ἀκολουθίαν ὁ νέος νομέας διὰ νέας πράξεως γενόμενος τοιοῦτος, δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸ ἐκ τῆς ἐπιδικασίας τὴν νομὴν ἀποφάσεως δεδικοσμένον τοῦ προκτήτορος. Ἀρα ὁ λόγος τῆς ἀναιρέσεως ὅτι δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν τὸ δεδικοσμένον τοῦ προκτήτορος ὡς λόγος παραβιάσεως τῶν περὶ δεδικοσμένου ἀρχῶν, ἀντίκειται εἰς τὰ ἀνωτέρω καὶ καταπίπτει, ὡς λόγος δὲ ἀναιτιολογήτου δὲν ἔχει νομὴν ἀξίαν ἐπὶ ἰσχυρισμοῦ περὶ τοιοῦτου δεδικοσμένου, μὴ ἔχοντος ἐπιρροὴν εἰς ἀλλοίαν λύσιν τῆς διαφορᾶς (*).

Ἐπειδὴ τὴν ἀπόφασιν ταύτην περὶ ἐπιδικασθείσης νομῆς ὡς καὶ ἐκείνην περὶ αἰτηθείσης χρηματικῆς ποινῆς, ἐν τῇ ὁ ὑπουργὸς ὠρχίσθη ὅτι δὲν διετάραξε τὴν ἐπὶ τοῦ ἐπιδίκου νομὴν καὶ τὸ ἀναγνωριστικὸν τῆς νομῆς ἔγγραφον τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφέρου Πειραιῶς, δὲν ἐπικαλεσθῇ ὁ ἀναιρεσείων ὡς τεκμήριον τῆς ἰδίας αὐτοῦ νομῆς, ὅς προκύπτει ἐκ τῶν προσαγομένων τοῦ ἐφετείου προτάσεων αὐτοῦ. Ἀλλ' οὔτε ὁ διατυπούμενος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου καὶ τῶν προσθέτων περιέχει τοιαύτην ἐπίκλησιν αὐτῶν διὰ τὴν ἰδίαν νομὴν τοῦ ἀναιρεσειόντος, ἀλλὰ διὰ τὴν νομὴν τοῦ κατὰ τὴν δίκην ἐκείνην διαδίκου Z*** ἢ καὶ τῶν ἀγύραστῶν του, ἐν ᾧ ὁ ἀναιρεσείων, κατὰ τὴν ἀγωγὴν του, δὲν ἡγόρασε παρὰ τοῦ Z***, ἀλλὰ παρὰ τοῦ A*** ἀγοραστοῦ τοῦ Z***, τὴν νομὴν τῶν προκατόχων του διὰ τὴν ἐνάσκησιν τοῦ περὶ διαταράξεως παραγγέλματος, δὲν

(*) Τερατώδη συναγόμενα τῆς τερατώδους, παραλόγου καὶ ἀπολύτως ἀνυπάρχτου ἀρχῆς τοῦ ἀμεταβίβαστου τῆς νομῆς, τὴν ὁποῖαν ἀφῆκεν ὀπίσω τοῦ ἐνας σοφὸς νομοδιδάσκαλος, καὶ ἡ ὁποία δὲν δύναται νὰ ἀναζητηθῇ οὐδὲ ἐν πρωτογενεῖ ζουλουλανδικῷ δικαίῳ. Κατὰ τὴν θαυμασίαν ταύτην ἀρχὴν, δύναται τις ν' ἀγοράσῃ οἰονδήποτε ἀκίνητον, ἐάν δὲ, πρὶν ἢ ἀναχωρῶν ἐκ τοῦ συμβολαιογραφείου μεταβῇ ἵνα διὰ ἱεροπραξίας ὑποθέτομεν, ἢ δι' ἀναγνώσεως βατκανίας ἢ ἄλλου τινος τοιοῦτου μέσου ἀπόκτησῃ ἰδίαν νομὴν, σπεύσῃ καὶ τὸ καταλάβῃ ἄλλος τρίτος, δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ οἰονδήποτε ἀντίληψιν, διότι ἰδίαν μὲν νομὴν δὲν ἀπέκτησε, δὲν δύναται δὲ νὰ ἐπικαλεσθῇ οὐδὲ τὴν νομὴν τοῦ προκατόχου του, οὐδὲ τὸ δεδικοσμένον ἐκ τυγλὸν ἀναγνωριστῶν αὐτὴν κατὰ τοῦ καταλαβόντος ἀποφάσεων, οὐδὲ νὰ ἐπικαλεσθῇ αὐτὰς ὡς τεκμήρια. Ἀλλὰ νὰ κίμῃ τί; Βεβαίως νὰ διεκδικήσῃ τὸ ἀκίνητον κατὰ τοῦ αὐθαίρετως καταλαβόντος. Ἡμεῖς ὑποθέτομεν ὅτι δὲν ἤρκει ἡ πρακτικὴ ἀδρότης τοῦ ρωμαϊκοῦ πνεύματος διὰ νὰ σηκῶνῃ τὸ ἄχθος τοσαύτης γελιοσύνης. Καὶ ταῦτα, ὅταν εἶναι ἀνεγνωρισμένον ὅτι ἡ νομὴ κτᾶται κατὰ κυριώτατον λόγον διὰ παραδόσεως καὶ ὅταν εἶναι ἀναγεγραμμένον ὅτι συνυπολογίζεται τῇ χρησιμότησίᾳ καὶ τῇ παραγραφῇ ἡ νομὴ τῶν προκατόχων.

δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, καὶ κατ' ἀκολουθίαν οὔτε τὰ τεκμήρια τὰ συντελοῦντα πρὸς ἀποδείξιν τῆς νομῆς αὐτῶν ὁ σχετικὸς ἄρα λόγος ἀναιρέσεως καταπίπτει.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, δεχόμενον ὅτι ἡ μὴ ὑπαρξίς τῆς νομῆς τοῦ ἀναιρεσειόντος συνάγεται ἐκ τοῦ συνόλου τῶν μαρτυρικῶν καταθέσεων, δὲν εἶναι ὑποχρεωμένον νὰ αἰτιολογήσῃ ὁποῖον ἐκ τῶν στοιχείων τῆς νομῆς δὲν ἀνεῦρεν ἢ πῶς ἐκτῆσατο τοιαύτην τὸ Δημόσιον, ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχῃ τοιαύτη παρὰ τῶ ἐνάγοντι, οὔτε ν' ἀπαριθμηθῇ τὰς κατ' ἰδίαν καταθέσεις ἢ νὰ ἐκθέσῃ τὸ ἐξαγόμενον ἐκ αὐτῆς. Ἐπομένως δὲν παρίσταται ἐκ τούτου ἀναιτιολόγητον.

Ἀριθ. 251 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΚΑΨΑΛΗΣ

Ἀπόφασις ἐπὶ ἐξώδει. - ἐκτελεσθὲς κατὰ κατέχοντος ἐπ' ὀνόματι καταδικαθέντος.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐμφανίζεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὴν ὑπ' ἀριθ. 236 (1894) ἀπόφασιν τοῦ προέδρου τῶν ἐν Ναυπλίῳ Πρωτοδικῶν, δι' ἧς διετάχθη ἡ ἐκ τῆς μισθίου οἰκίας ἐξώσις τοῦ μισθωτοῦ Β. Χ^{***}, ἐθεώρησε τὸ ἐφετεῖον ἐκτελεστέαν καὶ κατὰ τῆς ἀναιρεσειούσης, διότι μετὰ τὰς διεξαχθείσας ἀποδείξεις καὶ τὸν δοθέντα ὅρκον ἐπίσθη ὅτι κατεῖχε ταύτην οὐχὶ ἰδίῳ δικαιώματι καὶ διανοίᾳ κυρίου, ἀλλ' ἐπ' ὀνόματι καὶ ἐκ δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ συζύγου τῆς ὁ μόνος ἄρα λόγος ἀναιρέσεως ὅτι κακῶς τὸ ἐφετεῖον ἐκρίνεν ἐκτελεστέαν τὴν ἀνωτέρω ἀπόφασιν καὶ κατὰ τῆς ἀναιρεσειούσης ἀπλῶς καὶ μόνον λόγῳ τῆς ιδιότητος τῆς συζύγου, εἶναι ἀνακριδής.

Ἀριθ. 252 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Παρεμπόδις χρηθῶς ἀκινήτου. - διατάραξις. - ἀγωγή προσδίκουδα ἐκμισθωτῆ. - ἀγωγή προσδίκουδα μισθωτῆ. - παρεμπόδις ἀπὸ λήψεως καρπῶν. - οὐ βλάβη. - ἐκχώρησις ἀγωγῶν μισθωτῆ. - στήριξις ἰσχυρισμοῦ ἐπὶ ἐγγράφῳ. - οὐ διάταξις περαιτέρω ἀποδείξεως.

Ἐπειδὴ ἡ παρεμπόδις ἀπὸ τῆς καθελου ἢ ἐν μέρει χρήσεως ἀκινήτου ἀποτελεῖ διατάραξιν νομῆς, τὸ δὲ πρὸς προστασίαν ταύτης παράγγελμα, ὡς καὶ ἡ ἀγωγή περὶ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ἐντεῦθεν προσγενομένην ζημίαν, ἀνήκουσιν εἰς τὸν νομικὸν νομῆα τοῦ πράγματος, ὡς προκύπτει σαφῶς ἐκ τῶν Νόμων 6 § 2 Πανδ. 43. 6, Νομ. 25 § 1 Πανδ. 41.2, Νόμ. 1 § 22. Πανδ. 43.16, Νόμ. 7 § 22 Βασ. 60.17 ὅς κατέχει δοῦλος ἢ μισθωτῆς ὁ δεσπότης κρατεῖ, κἂν ἐκδελθῶσιν αὐτὸς ἐκθάλλεται, εἰ δὲ καὶ ἄλλος τις δι' οὐ ἐνεκρόμην ἐξεβλήθη, ἐγὼ κινῶ, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὸν μὴ ἔχοντα νομικὴν νομὴν μισθωτὴν, ὥστε δικαιούται μόνον διὰ τῆς actio conducti νὰ στραφῇ κατὰ τοῦ ἐκμισθωτοῦ, ὑποχρέου νὰ τῷ παράσχῃ τὴν κάρπωσιν τοῦ πράγματος (frui licere), οὕτω δ' ἀποφανθὲν τὸ ἐφετεῖον, ὁρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὸν νόμον.

Ἐπειδὴ ὁ ἕτερος λόγος, ὅτι τὸ ἐφετεῖον παρέδρασε τὸν Νόμον 27 § 11 Πανδ. 9.2, μὴ δεχθὲν ὅτι ὁ μισθωτῆς ἔχει ἀγωγήν διὰ τὴν βλάβην τῶν καρπῶν καὶ μὴ, ἀπορριπτεῖται εἰσὶν ὡς στηριζόμενοι ἐπὶ ψευδοῦς προϋποθέσεως, καθ' ὅσον τὸ ἐφετεῖον δὲν ἀπεφάνετο τοιοῦτό τι, ἀλλ' ἐδέχθη, συμφῶνως τῷ νόμῳ, ὅτι ἀπλῇ καὶ μόνῃ ἡ παρεμπόδις τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τῆς λήψεως τῶν καρπῶν, δὲν ἀποτελεῖ βλάβην ἐν τούτοις.

Ἐπειδὴ οἱ ἕτεροι λόγοι, ὅτι τὸ ἐφετεῖον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τοῦ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσειόντος, δὲν καὶ διὰ τῆς ἀγωγῆς καὶ τῶν προτάσεων ὑπέβαλεν, ἤτοι ὅτι τῷ ἐξεχωρήθη ἡ περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγή ἐκ μέρους τοῦ ἐκμισθωτοῦ, ἐπίσης ἀπορριπτεῖται εἰσὶν, καθ' ὅσον τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δέχεται ὅτι ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος δὲν ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων συμβολαίων.

Ἐπειδὴ τοῦ ἀναιρεσειόντος στηρίζοντος τὴν ἐκχώρησιν εἰς τὸ προσαχθὲν μισθωτήριον συμβόλαιον, ὁρθῶς τὸ ἐφετεῖον ἔλαβε τοῦτο μόνον ὑπ' ὄψιν ὡς καὶ ἐν γένει τὰ ἐπικληθέντα συμβόλαια, δὲν ἦτο δὲ ὑπόχρεον νὰ διατάξῃ νέας ἀποδείξεις.

Ἀριθ. 253 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Δημόδιον. - εὐθύνη ἐξ ἀδικοπραγίδων δημοδίων ὁργάνων. - ὁδός. - ὁρία εὐθύνης.

Ἐπειδὴ τὰ νομικὰ πρόσωπα, ἐν οἷς καὶ τὸ Δημόσιον, μὴ ὑφίσταμενα πράγματι, ἀλλὰ μόνον ἐκ πλάσματος τοῦ νόμου, στεροῦνται ἀτομικῆς βουλήσεως καὶ ἰκανότητος πρὸς τὸ δικαιοπραγεῖν ἢ ἀδικοπραγεῖν, αἱ δὲ πράξεις τῶν νομίμων αὐτῶν ἀντιπροσώπων εἴτε ἐν τῇ σφαίρᾳ τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, εἴτε ἐν ἐκείνῃ τοῦ δημοσίου, τεκμαίρονται τότε μόνον ὡς πράξεις τῶν ἰδίων νομικῶν προσώπων καὶ συνεπάγονται τὴν εὐθύνην τούτων, καθ' ὅσον ἐκεῖνοι ἐνήργησαν ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν ἀναθεμένων αὐτοῖς καθηκόντων, ἀλλὰ προκειμένου περὶ δολίας πράξεως τῶν ἀντιπροσώπων τῶν νομικῶν προσώπων, ρητῶς ὁ Νόμος 15 § 1 Πανδ. 4.3 Βασ. Γ. 15 θεωρῶν τὴν δολίαν πράξιν ὡς ἀτομικὴν τῶν ἀντιπροσώπων, ἀποκλείει τὴν τε ἀντιπροσωπευτικὴν ἐξουσίαν τούτων καὶ τὴν εὐθύνην ἐκ τούτης τοῦ νομικοῦ προσώπου, πλὴν καθ' ὅσον τοῦτο κατέστη πλουσιώτερον.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ Ἐφ. Ναυπλίου ὑπ' ἀριθ. 1977, υἱοθετοῦσα καὶ τὰς σκέψεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 638 (1903) ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Κορίνθου, καὶ δεχομένη ὅτι ὁ ἐνωμοτάρχης Μ^{***}, ἐπὶ κεφαλῆς εἰκοσάδος χωροφυλάκων, κατέλαβεν αὐθαιρέτως καὶ κατέσχεν ἐπὶ ἔτος καὶ πλέον πρὸς στρατιωτικὸν τῶν ὑπ' αὐτὸν στρατιωτῶν τὴν οἰκίαν τοῦ ἀναιρεσιδελήτου ἐνάγοντος καὶ ὅτι ἡ κατάληψις αὕτη στηρίζεται εἰς ἀδίκημα τῶν δημοσίων ὑπηρετῶν (ἤτοι δόλον) καὶ ὅτι ἐκ τούτου προσεγένετο ζημία εἰς τὸν ἐνάγοντα, ἡ διὰ τῆς ἀποφάσεως ἐπιδικασθεῖσα, ἐσφαλμένως πρὸς στήριξιν τῆς εὐθύνης τοῦ Δημοσίου ἐφήρμοσε τὰς περὶ προστασίας ἀρχάς, ἤτοι Νομ. 1 § 2 Πανδ. 14.1 Νόμ. 5 § 6 Π. 44.7

Είσηγ. § 3 (4.5) παρεβίωσε δὲ τὸν ἐν τῇ προηγούμενῃ σκέψει παρατεθέντα Νόμον 15 § 1 Πανδ. 4.3 ὅν καὶ ἔδει νὰ ἐφαρμόσῃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου (*)

ΠΟΙΝΙΚΗ

Ἀριθ. 155 (1906) Τμ. Β' (**)

Είσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ
Πλείονες ἀξιόποινοι πράξεις.- ἐκτέλεσις πρὸ πάσης καταδίκης.- ἀπονομὴ χάριτος.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς γενικότητος τοῦ ἀρθρ. 109 τοῦ Ποιν. Νόμου, ὀρίζοντος ὅτι ὁ ἐνοχος πολλῶν ἀξι-

(*) Κρίμα ποῦ δὲν κατέφυγεν ὁ ἰδιοκτήτης εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῶν βουλγαρικῶν δυνάμεων διὰ νὰ ἐξώσῃ τὸν ἐνωματάρχην μὲ τὴν εἰκοσάδα τῶν χωροφυλάκων. Ἐπειτα ἀσχολοῦνται νὰ ψηφίσωσι νόμον πρὸς καταστολὴν τῆς μεταναστεύσεως, ἡ ὁποία ἀπομένει ὡς μόνη παρηγορία κατὰ τοιαύτης ἀθλιότητος, ἡ ὁποία ζιδάσκει ὅτι ἡ συνταγματοφύρουτος ἰδιοκτησία εἶναι ἔρμαιον τοῦ πρώτου ὀπλισμένου πολιτειακοῦ κατακτητοῦ, ἡ κατὰ τοῦ ὁποίου ἔμυνα ὁδηγεῖ εἰς τὸ κακουργοδοκεῖον καὶ παρέχει εἰς τὴν αὐτονομίαν καὶ καχεκτικὴν ταύτην πολιτείαν τὴν ἄφατον ἡδονὴν τῆς ἐκνευριστικῆς ἐπιλύσεως ἐνδιαφερόντων ποινικῶν ζητημάτων.

(**) Διὰ τῆς ἀνω ἀποφάσεως ἀναιρεῖται ἡ ἐν σελ. 420 ΧVII 4526 τοῦ Πλημμελειοδικείου Ἀθηνῶν. Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου συζήτησιν, ὁ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελεὺς κ. Δ. Τοιβαδόπουλος εἶπε τάδε :

«Ὁ Σ. Ζ.*** τὴν 10 Ἰουλίου 1903 καταδικάσθη εἰς τετραετὴ φυλάκισιν, τὴν 2 δὲ Ἰουλίου 1905 ἀπελύθη τῶν φυλάκων ἀπονεμηθείσης αὐτῷ βασιλ. χάριτος, ἥτοι παρέμεινεν ἐν τῇ φυλακῇ δύο ἔτη καὶ 22 ἡμέρας, τὴν 13 Ἰουλίου 1906 καταδικάσθη εἰς τετραετὴ φυλάκισιν, συγχωνευθεῖσαν εἰς τὴν προεπιβληθείσαν, καὶ τελευτήσας διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως διετάχθη ὅπως ἐκ τῆς συγχωνευθείσης ποινῆς ἐκτελεσθῇ τὸ ἄρθεον διὰ τῆς χάριτος ἐκ τῆς πρώτης ποινῆς χρονικὸν διάστημα, δηλ. ὁ Σ. Ζ.*** ὀφείλει νὰ ἐκτίσῃ εἰσέτι ποινὴν ἐνδὸς ἑτοῦς, ἑνδεκα μηνῶν καὶ τινῶν ἡμερῶν, ἀνεξάρτητον τῆς πρώτης ἐπιβληθείσης τετραετοῦς τοιαύτης, ἥτις μόνον κατὰ ἐν ἑτος ἡδύνατο νὰ ἐπιταθῇ, ὁ ὅστις οὗτος νὰ παραμείνῃ ἐν τῇ φυλακῇ, καθ' ὑπέδρασιν τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τῶν πέντε ἐτῶν, ἐπὶ ἑνδεκα μήνας καὶ ὀκτὼ ἡμέρας. Πρὸς τὸν δὲ εἶναι ὅτι θὰ ἐπεταίνετο ἡ καταγνωσθεῖσα διὰ τῆς ἀποφάσεως ποινὴ, καὶ οὐχὶ ἀπλῶς ἡ μέχρι τῆς ἀπονομῆς τῆς χάριτος ἐκτιθεῖσα. Δὲν ἀπαιτεῖται πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ ἀρθροῦ 109 τοῦ Ποιν. Νόμου, ὅταν πλείονα ἀδικήματα τοῦ αὐτοῦ προσώπου διεπράχθησαν πρὸς τῆς καταδίκης τοῦ ἐπὶ τινὶ ἐξ αὐτῶν, ἡ συνεκδικασίς αὐτῶν, καθ' ὅσον ἄλλως μὴ ὑπαρχούσης ὑποχρεωτικῆς διατάξεως ἐν τῇ Ποιν. Δικονομίᾳ περὶ συγχρόνου εἰσαγωγῆς εἰς δίκην τῶν συρρεόντων ἀδικημάτων, ἡ ἐφαρμογὴ τῆς διατάξεως ταύτης θὰ ἦτορτο ἐκ τῆς ἀπολύτου θελήσεως τῆς εἰσαγγελικῆς ἀρχῆς.

«Κυρίως δύο εἶναι τὰ ἀντίθετα συστήματα, τὸ τῆς ἀλληλοδιαδόχου ἀποτίσεως τῶν διαφόρων ποινῶν, ἡ τῆς ἀρχῆς τῆς ἀριθμητικῆς συσσωρεύσεως καὶ τὸ τῆς ἀπορροφήσεως ἡ συγχωνεύσεως τῆς ἐλαφρότερης ποινῆς ἐν τῇ βαρυτέρᾳ, ὥστε διὰ τῆς ἀποτίσεως ταύτης ἀναιροῦνται αἱ λοιπαί. Εἰς τὸ πρῶτον σύστημα εἶναι ἄχρηστος ὁ ὅρος τῆς συρροῆς, διότι εἶναι ἀδιάφορος ὁ χρόνος τῆς τελέσεως καὶ τῆς σχετικῆς ἐκδικάσεως τοῦ ἐγκλήματος. Εἰς τὸ δεύτερον ἀπαρσέ-

οποιῶν τοῦ αὐτοῦ ἡ διαφόρου εἶδους πράξεων τιμωρεῖται κατ' ἐκείνην τὴν πρᾶξιν, εἰς ἣν εἶναι ἐπιβεβλημένη ἡ βαρυτέρα ποινὴ, αἱ δὲ λοιπαὶ πρέπει νὰ θεωροῦνται ὡς ἰδιαίτερα ἑπιβαρυντικαὶ περιστάσεις, καὶ μὴ ποιουμένου οὐδεμίαν διάκρισιν περὶ συγχρόνου ἡ μὴ ἐκδικάσεως τῶν διαφόρων ἀξιοποιῶν πράξεων, ἀρκεῖ αὐταὶ νὰ ἐξετελέσθωσαν πρὸ πάσης καταδίκης διὰ τινὰ ἐξ αὐτῶν, οὔτε περὶ ἐκτίσεως τῆς ποινῆς ἡ ἐξαλείψεως αὐτῆς διὰ παραγραφῆς ἡ χάριτος, δι' ὧν ἀναιροῦνται κατὰ νόμον αἱ καταγνωσθεῖσαι ποιναὶ (ἀρ. 548 Ποιν. Δικ.) προδήλως συνάγεται ὅτι ἐπὶ πραγματικῆς

εἰς ἀπολύτως ἡ συσώρευσις τῶν ποινῶν καὶ ὁ καταδικασθεὶς ἀπαξ, ἐν ὅσῳ δ' ἀτελεῖ ἀποτίωσιν τὴν ποινὴν, οὐδὲ καταδικάζεται δι' ἄλλας αὐτοῦ πράξεις, αἰτίνας δὲν ἐπισύρουν ποινὴν βαρυτέραν ἐκείνης, εἰς ἣν ἡδη καταδικάσθη. Γαλλ. Ποιν. Δικονομίας ἀρθρ. 365 «Ἡ βαρυτέρα ποινὴ ἐπιβάλλεται» καὶ 397 «εἰς αἰσθημένης τῆς μόνης περιπτώσεως τοῦ ἀρθροῦ 245 καταδίκης φυλακισμένων, οἵτινες διὰ τῆς βίας κατέρωθσαν τὴν ἐλευθέρωσιν των». Ἐν τῷ μέσῳ κείνται τὰ διάφορα συστήματα νεωτέρων νόμων, καθ' οὓς τροπολογεῖται ἡ ἀρχὴ τῆς συγχωνεύσεως, λαμβανομένης ὡς κυρίας καὶ μόνης ποινῆς τῆς βαρυτέρας, ἀλλ' ἐπιτετινομένης κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐν ἐκάστῳ νόμῳ. Κατὰ τὸ σύστημα τοῦ ἡμετέρου νόμου, ληφθέντος ἐκ τοῦ Βασιλικοῦ Νομοσχεδίου τοῦ 1822, μίᾳ καὶ μόνῃ ποινῇ ἐπιβάλλεται ἡ τῆς βαρυτέρας πράξεως, ἐπιτετινομένη διὰ τὰς λοιπὰς πράξεις, ἐντὸς ἐννοεῖται τοῦ βαρυτάτου ὅρου τῆς ἀνωτέρας ποινῆς. Πανταχοῦ δὲ ἐνθα ἰσχύει ἡ ἀρχὴ τῆς συγχωνεύσεως, ἐγένετο δεκτὸν, ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτῆς ἡ σύγχρονος εἰσαγωγὴ εἰς δίκην τῶν συρρεόντων ἀδικημάτων. Ἀλλ' ἂν ἡ βαρυτέρα ποινὴ δὲν ἐξετελέσθη ἑνεκα χάριτος τί συμβαίνει; Ἰδοὺ τὸ συζητούμενον ζήτημα. Τὸ πλῆμμελειοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δὲν ἐφραμόζει τὰς ἀρχὰς τῆς συρροῆς ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἀλλὰ δέχεται τὴν ὑπὸ τοῦ Κωνσταντοπούλου ὑποστηριζομένην γνώμην, ὅτι ἡ ἐκτέλεσις τῆς βαρυτέρας ποινῆς καθίσταται ἀδύνατος διὰ τῆς ἀπονομῆς χάριτος, διὰ τῆς ἐντεῦθεν ἐπερχομένης μετσβολῆς βαρυτέρα πλέον ποινὴ εἶναι οὐχὶ ἡ χαρισθεῖσα, ἀλλ' ἡ διὰ τῆς μεταγενεστέρως ἀποφάσεως ἐπιβληθεῖσα. Τῷ 1898 δι' ἐγγράφου μου(*) ποδὲς τὴν εἰσαγγελεῖα τῶν ἐνταῦθα Ἐφετῶν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἐπύρροης τῆς χάριτος: ἐπὶ συγχωνεύσεως ποινῶν εἶπον ὅτι ὁ καταδίκος μίαν ὀφείλει νὰ ἐκτίσῃ ποινὴν τὴν βαρυτέραν, μίᾳ δὲ οὔτῃς ἐπομένως τῆς ἐκτινομένης ποινῆς εἰς αὐτὴν πρέπει νὰ δεχθῶμεν ὅτι ἀναφέρεται ἡ βασιλικὴ χάρις, ἀδιάφορον δὲ εἶναι ἂν τὸ Βασιλικὸν Διάταγμα ἐμνημόνευσε ἐλαφρότεραν ποινὴν καὶ οὐχὶ τὴν βαρυτέραν. Ἡ ἐναντία ἐκδοχὴ ἡθέλει ἀποστερήσει τὴν χάριν τοῦ ἀποτελέσματος αὐτῆς, ἥτοι τῆς ἐλαττώσεως τῆς ποινῆς, τοῦθ' ὅπερ ἀντίκειται πρὸς τὴν ἐννοιαν τῆς ἀπονεμηθείσης χάριτος, δὲν χρησιμεύει δὲ εἰς ἀντίκρουσιν τῆς γνώμης ταύτης τὸ ὅτι δὲν ἡθέλει ἀπονεμηθῇ χάρις, ἐὰν ἐλαμβάνετο ὑπ' ὄψιν ὅτι εἶχε καταδικασθῇ καὶ δι' ἑτέρας ἀποφάσεως ὁ εἰς δὲ ἀπενεμθῇ ἡ χάρις, διότι τοῦτο στηρίζεται ἐπὶ ἀπλῆς ὑποθέσεως. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου καὶ ἂν κατὰ πλάνην ἀπενεμήθη βασιλικὴ χάρις, οὐδὲν ἥττον παράγει τὰ

(*) Ζήτησις τοῦτο ἐν σελ. 462 IX δρᾶ ἑμῶς καὶ 207 δλομελείας ἐν σελ. 133 X.

συρροής μία και μόνη είναι ή διά τας διαφόρους αξιολογούμενες πράξεις εκτιθησμένη ποιινή, ή βαρύτερα, εις ήν συγχωνεύονται αι ελαφρότεροι ποιναι, και-τοι δια μεταγενεστέρως αποφάσεως επιβληθείσαι και συνεπώς ότι ή επί συρροής αδικημάτων δίδο-

νόμιμα αποτελέσματα. Είς την γνώμην ταύτην εναντίαν πρὸς τὴν τοῦ κ. Κωνσταντοπούλου ἐπιμένω καὶ νῦν. Δὲν δυνάμεθα νὰ στηριχθώμεν εἰς τὰς ἀντιθέτους γνώμας γερμανῶν συγγραφέων, διότι τὸ ἄρθρον 79 τοῦ Γερμανικοῦ Ποιν. Νόμου λύει ρητῶς τὸ ζήτημα συμφώνως πρὸς τὴν ἀντίθετον γνώμην, δεχόμενον τὴν συρροὴν ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου τῆς ἐκδικάσεως, ὑπὸ τὴν διαστολὴν ὅμως ὅτι ή προγενεστέρως καταγνωσθεῖσα ποινὴ μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ὑστερας καταδικῆς δὲν ἀφῆθη. Καὶ ή τοιαύτη ὁμῶς ἐξαίρεσις ἐπεκρίθη ὑπὸ τοῦ Berner ὡς ἀσυνεπὴς πρὸς τὴν ἐν τῷ νόμῳ θεμελιωδῇ ἀρχήν, καθ' ἣν διὰ νὰ ὑπάρχῃ συρροὴ δὲν ἀπαιτεῖται συνεχδίκαισις. Ὁ Halsehner ὁμῶς τόμ. I § 263 εὐρίσκει συνεπὲς ἵνα αἱ διὰ τὴν ποινὴν ἐν περιπτώσει συρροῆς ἰσχύουσαι ἀρχαὶ μὴ τυγχάνουσιν ἐφαρμογῆς. ἐὰν πρόκηται περὶ τῆς τιμωρίας ἀδικήματος, τελεσθέντος μὲν προγενεστέρως τῆς πρώτης καταδικῆς, ἀλλ' ἐπιβλητέας καθ' ὅν χρόνον τῷ εἶχε χαρισθῇ ή προηγουμένως ἐπιβληθεῖσα ποινὴ. Πρὶν δὲ ἐξενέγκῃ τὸ συμπέρασμα τοῦτο ὁ συγγραφεὺς οὕτως λέγει τὰ ἐξῆς: «ή ἀλλοιοῦσα ἐπίδρασις, ἣν ἐξασκεῖ ή συρροὴ ἐπὶ τῆς ποινῆς ἀποδοτέα οὐχί εἰς ἰδιορρυθμίαν τινὰ τῆς χρονολογικῆς σχέσεως, ἐν ἣ εὐρηγται πρὸς ἀλλήλας αἱ ἐφ' ὧν δέον νὰ ἐπιβληθῇ ποινὴ ἐγκληματικαὶ πράξεις, ἀλλ' ἐν τῷ ὅτι δέον νὰ (ἐφαρμοσθῶσι) ἐκτελεσθῶσι κατὰ τοῦ αὐτοῦ προσώπου συγχρόνως ή ἐν ἀδιαπτῶν ἄλλεπαλλήλῳ συνεχίσει, διάφοροι, πλείονες τῆς μιᾶς ποιναι, δι' ὧν ὁ νόμος ἐπαπειλεῖ ἐκαστὴν τῶν διαπραχθεισῶν πράξεων» ἐπειδὴ ὅθεν πρόκειται ἀπλῶς μόνον περὶ τῆς ἐπιρροῆς, ἣν ἐξασκεῖ τὸ γεγονός τοῦτο ἐπὶ τῆς ποινῆς θὰ ἦτο πάντως κυριολεκτικώτερον, ἂν δὲν ἐγένετο ἐν τῷ νόμῳ λόγος περὶ συρροῆς ἐγκληματικῶν πράξεων, ἀλλὰ περὶ συρροῆς ποινῶν». Ἀλλ' ἐπαυλαμβάνων νὰ εἴπω ὅτι οἰαδὴποτε καὶ ἂν εἶναι ή γνώμη τῶν γερμανῶν συγγραφέων, δὲν πρέπει νὰ ἐπηρεαστῇ ἡμᾶς, διότι ή διάταξις τοῦ νόμου ἐκείνου εἶναι ρητὴ, ἐν ᾧ ή τοῦ-ἡμετέρου νόμου οὐδεμίαν διαστολὴν ποιεῖται ἐν περιπτώσει χάριτος. Δεκτῆς γενομένης τῆς ἀρχῆς ὅτι διὰ νὰ ὑπάρχῃ συρροὴ δὲν ἀπαιτεῖται συνεχδίκαισις, ἔπεται ἐν περιπτώσει ἀφέσεως τῆς ποινῆς διὰ χάριτος. ὅτι αὕτη ἐπιδρᾷ εἰς τὴν μίαν καὶ μόνην ποινὴν, ἣν πρέπει νὰ ἐκτίσῃ ὁ καταδικασθεὶς. ἀδιαφόρως ἂν ή ποινὴ αὕτη εἶχεν ἐπιβληθῇ διὰ διαφόρων αποφάσεων, διότι κατὰ πλᾶσμα τοῦ νόμου θεωροῦνται αἱ πράξεις ὡς καταδικασθεῖσαι καὶ ἔχουσιν ὡς ἀποτελεσμα τῆς κοινῆς δίκης μίαν καὶ μόνην νόμιμον ποινὴν, εἰς ἣν ἀνάγεται ή χάρις. Σύμφωνας πρὸς τὴν γνώμην ταύτην εἶναι καὶ ή ὑπ' ἀριθ. 86 (1888) ἀπόφασις τοῦ Ἀρ. Πάγου, δεχθεῖσα ὅτι ὁ ἀναίρεσις, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρ. 109 τοῦ Ποιν. Νόμου, ἀπέτιε μίαν ποινὴν διὰ διὰ δύο ἀποφάσεων ἀπαγγελθεῖσαν, ἐπομένως τὰ Βασιλ. Διατάγματα, δι' ὧν ή ποινὴ αὕτη ἐμετριάσθη δι' ἀπονομῆς βασιλ. χάριτος, προδήλως ἐμετριάσαν τὴν ὅποιαν ὁ καταδίκος ὑφίστατο ποινὴν, ἀδιάφορον ἂν αὕτη εἶχεν ἐπιβληθῇ διὰ δύο αποφάσεων, ή ἂν τὸ ἕτερον τοῦτο ὀρίξει ὅτι μετριάζει τὴν δευτέραν ποινὴν, καθ' ὅτι μιᾶς οὕτης τῆς ποινῆς, ταύτην ἐμετρίασεν ή βασιλ. χάρις. Δὲν ἐκτείνω, κύριοι, πλείονος τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τοῦτου, διότι

μήν χάρις δέον νὰ θεωρηθῇ ἀναφερομένη εἰς αὐτὴν τὴν μίαν βαρύτεραν ποινὴν ἣν ὀφείλει νὰ ὑποστῇ ὁ ἐνοχος τῶν πολλῶν ἀξιολογούμενων πράξεων, ἀδιάφορον δ' ἂν ή διὰ τὴν δευτέραν πράξιν καταδικῆ ἐπῆλθε μετὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς β. χάριτος καὶ ἂν

ή ὑπὸ τοῦ εἰσαγγελέως παρὰ πλημμελειοδίκαις κ. Λυκουρέζου γενομένη διατύπωσις τοῦ λόγου τῆς ἀναίρεσεως καὶ ἐπιστημονικὴ καὶ ἀξιολογὸς εἶναι, ἀπαλαττουσά με τῆς ἀνάγκης τῆς περαιτέρω ἀναπτύξεως ταύτην δ' ἔχετε ἐνώπιον ὑμῶν.

Ἄλλ' ἐκτὸς τούτου βᾶσιμος εἶναι καὶ ὁ ἕτερος λόφος ἀναίρεσεως, ὅτι ὑπῆρχε δεδικασμένον ὑπὲρ τοῦ κατηγορουμένου ἐκ τῆς αποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 4053 ἐ. ἐ, δι' ἧς διατάχθη ή συγχώνεσις. Τὸ πλημμελειοδικεῖον ἀνέτρεψε τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἐκ πλάνης καὶ ἐν ἀγνοίᾳ τῆς ἀπονεμηθείσης χάριτος ἐξέδοθη ή ἀπόφασις αὕτη, ἀλλὰ καὶ πλάνη ἂν ἐνεφίλογώρησε κατὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς αποφάσεως ταύτης, αὕτη εἶναι ὑπὲρ τοῦ κατηγορουμένου, τὸ δὲ δεδικασμένον κέκτηται ὅχι μόνον δικονομικὸν ἀλλὰ καὶ οὐσιαστικὸν χαρακτήρα, ἄρθρ. 119 Ποιν. Νόμου. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ὁ Ἀρειος Πάγος τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ κατηγορουμένου ὅτι ἠθωώθη ἤδη τελεσιδικῶς, δι' ἀποφάσεων τοῦ τινῶν ἐθεώρησε ὡς δικονομικὴν παράβασιν τοῦ ἄρθρ. 84 Ποιν. Δικονομίας καὶ οὐχί τοῦ ἄρθρ. 117 τοῦ Ποιν. Νόμου καὶ ἐνεκα τούτου ἀνέτρεψε τὸν λόγον τῆς ἀναίρεσεως, ή ὀρθότερος ὁμῶς γνώμη εἶναι ὅτι δὲν πρόκειται περὶ καθαρῶς δικονομικῆς διατυπώσεως καὶ ἐπομένως ή δεχομένη τὴν παράβασιν τοῦ δεδικασμένου ὡς λόγον ἀναίρεσεως, διότι ὡς παράβασιν τοῦ Ποινικοῦ Νόμου πρέπει νὰ χαρακτηρίζεται ή παραβίασις πάσης διατάξεως ἀφορώσης εἰς τὸ καταδικάζειν καὶ τιμωρῆσαι τὴν πράξιν. Σύμφωναι μὲ τὴν γνώμην ταύτην εἶναι καὶ αἱ ὑπ' ἀριθ. 24 τοῦ 1870 καὶ 26 τοῦ 1887 ἀποφάσεις. Τὴν γνώμην δὲ ταύτην ὑπεστήριξε πάντοτε ἐνώπιον ὑμῶν καὶ εἰς αὐτὴν ἐμμένω καὶ ἤδη, δι' ὃ προτείνω τὴν ἀναίρεσιν τῆς αποφάσεως.

Καὶ ὁ ὡς συνήγορος τοῦ Σ. Ζ*** παραστάς δικηγόρος κ. Γ. Πάλλης εἶπε τάδε :

«Κατὰ τὴν κρατήσασαν ἐν τε τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τῇ πράξει ἐρμηνείαν τοῦ ἄρθρου 109 τοῦ Π. Ν. «πραγματικὴ συρροὴ ἀδικημάτων ὑφίσταται, ὅτε πλείονα τοιαῦτα ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ προσώπου διαπράχθησαν πρὸ τῆς καταδικῆς τοῦ ἐπὶ τινὶ ἐξ αὐτῶν» καὶ δὲν ἀπαιτεῖται ὡς στοιχεῖον τῆς ἐννοίας τῆς συρροῆς ή τὸν ἀδικημάτων τούτων συνεχδίκαισις, καθόσον ἄλλως μὴ ὑπαρχούσης υποχρεωτικῆς διατάξεως ἐν τῇ Ποινικῇ Δικονομίᾳ περὶ συγχρόνου εἰσαγωγῆς εἰς δίκην τῶν συρροοντων ἀδικημάτων, ή ἐφαρμογὴ τοῦ ρηθέντος ἄρθρου θὰ ἐξηρτάτο ἐκ τῆς ἀπολύτου βουλήσεως τῆς εἰσαγγελικῆς ἀρχῆς.

«Πλὴν αἱ ἐν τῇ πραγματικότητι λαμβάνουσιν γῶραν ἐν διαφόρῳ χρόνῳ καὶ ἄνευ ἐπιρροῆς ἐπὶ τῆς ἐννοίας τῆς συρροῆς ἐκδικάσεις καὶ καταδικαι τῶν συρρεόντων ἀδικημάτων νοητέαι πλάσματι, ὡς κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον γιγνόμεναι (Olshausen Commentar § 79 σημ. 6, Dem § 79 liegt der Gedanke zu Grunde, dass die Sache für den Angeklagten bei der zweiten Aburtheilung in die Lage gebracht werden soll, als wenn die beide Thaten durch die erste Entscheidung mit Strafe belegt worden wären), διότι κατὰ τὸ αὐτὸ ἄρθρον μόνον ή τῆς βαρύτερον τιμωρουμένης πράξεως ποινὴ ἐπιβάλλεται, αἱ δὲ λοιπαὶ ὡς ἐπιβαρυντικαὶ περιστάσεις χαρακτηρίζονται. Οὕτως ἵνα τύχῃ ἐφαρμογῆς τὸ ἐν λόγῳ ἄρθρον, δέον νὰ ἀνα-

τὸ δι' οὗ αὕτη ἀπενεμήθη Β. Δ. μνημονεύη μόνον τὴν διὰ τῆς πρώτης ἀποφάσεως ἐπιβληθεῖσαν ποινὴν.

Ἐπειδὴ ἐν προκειμένῳ, ἀφοῦ κατὰ τὰ ἐκτεθέντα ἡ πρᾶξις, ἥτις ἐξεδικάσθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4053

τρίτωμεν εἰς τὸ παρελθὸν καὶ ἀπὸ τῆς τελευταίας καταδίκης νὰ φθάσωμεν μέχρι τῆς πρώτης ἥτις καὶ τὸ σημεῖον ἐνάρξεως τῆς ποινῆς ἀποτελεῖ, ἀδιαφόρως ἂν αὕτη ἀπέδιδεκε τὴν βαρύτερον τιμωρουμένην πρᾶξιν ἢ οὐ, ἐν ἄλλαις λέξεσιν αἱ κατὰ διάφορον χρόνον λαμβάνουσαι χώραν ἐκδικάσεις τῶν συρρέοντων ἀδικημάτων θεωρηθήσονται σύγχρονοι καὶ δὴ ὡς γινόμεναι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδικάσεως τοῦ κατὰ πρῶτον εἰσαχθέντος ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ἀδικήματος.

Ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις ἐν ᾧ κατ' ἀρχὴν δὲν διίσταται πρὸς τὴν ἄνω ἐκτεθείσαν ἐννοίαν τῆς συρροῆς, δημιουργεῖ ἐν τούτοις λεληθότως διακρίσεις μεταξὺ τῆς περιστάσεως τῆς ταυτοχρόνου καὶ τῆς κατὰ διάφορους χρόνους ἐκδικάσεως τῶν συρρέοντων ἀδικημάτων καὶ περιπίπτει εἰς τὸ ἄτοπον τῆς διαπλάσεως ἰδιορρύθμου ὅλως καὶ καινοφανοῦς ἐννοίας, καθ' ἣν ἐν δεδομένη περιπτώσει, ὡς ἡ ὑπὸ δίκην, δυνατόν νὰ ὑφίσταται συρροὴ ἀδικημάτων μέχρις ὀρισμένου σημείου, ἥτοι τῆς 28 Ἰουνίου 1905, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀπενεμήθη ἡ Β. χάρις, καὶ πέραν αὐτοῦ νὰ ἀποκλείεται. Πρὸς δὲ ἡ ποινὴ ἥτις ἐπιβλήθη διὰ τὴν ἡπιώτερον τιμωρουμένην πρᾶξιν, τὸ μὲν νὰ συγχωνεύηται ὁλοσχερῶς, τὸ δὲ νὰ ἐκτίνηται ὡς οὐ τοτελῆς, ἐφ' ὅσον δηλαδὴ ἡ πρὸς τὴν συνεχωνεύου ἀπεστέθη διὰ τῆς χάριτος. Ἐν ᾧ δυσὶν ὁμαρτίαι ἐν προκειμένῳ, ἡ ὑφίσταται συρροή, ὡς κατ' ἀρχὴν ἐδέχθη καὶ ἡ ἀπόφασις, ὅποτε ἔδει μετὰ τὴν ἐπελθούσαν συγχώνευσιν νὰ διαταχθῇ ἡ ἐκ τῶν φυλακῶν ἀπόλυσις τοῦ Σ. Ζ*** ὡς πάντως θὰ συνέβαινε ἐπὶ συνεχδικάσεως, ἡ δὲν ὑφίσταται τοιαύτη συρροή, λόγω τῆς χάριτος, ὅπερ ἀποκρουστέον ὡς ἐκ τῆς γενικότητος τοῦ ἀρθροῦ 109 τοῦ Π. Ν., τὸ ὁποῖον οὐδεμίαν διαστολὴν ἐν περιπτώσει ἀποστέσεως τῆς ποινῆς δι' ἀποτίσεως, παραγραφῆς ἢ χάριτος ἀναγράφει, ὡς γίνεται ἐν τῷ Γερμανικῷ Ποινικῷ Νόμῳ, ὅστις ἐν ἀρθρῳ 79 ἐδέχθη μὲν ὑφισταμένην τὴν συρροὴν ἀνεξαρτήτως χρόνου ἐκδικάσεως, ὑπὸ τὴν διαστολὴν ὅμως, ὅτι ἡ προγενεστέρως καταγνωσθεῖσα ποινὴ μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ὑστερας καταδίκης, δὲν ἐξετέθη, παρεγρᾶφη ἢ ἀφέθη. Ἀλλὰ σημειωτέον ὅτι καὶ ἡ τοιαύτη ρητὴ ἐξαίρεσις ἐπεκρίθη ὡς ἀσυνεπὴς πρὸς τὴν ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ θεμελιώδη ἀρχὴν, καθ' ἣν, διὰ νὰ ὑπάρχῃ συρροή, δὲν ἀπαιτεῖται συνεχδικάσις καὶ ἰδοὺ τί ἐπὶ λέξει γράφει ἐν παραγρ. 140 ἐκδ. 10 ὁ πολὺς Berner «Ist also einer der real zusammen» treffenden Falle nicht gleichzeitig mit den anderen abgeurteilt worden; so muss die für denselben nachträglich erkannte Zustrafe halten; welche bei gleichzeitiger Aburteilung aller Falle »algetreten wäre (vgl. Strafprozessordnung art. 492 καὶ 494). Dass das Gesetz von diesen Grundsatz abweicht, wenn die früher erkannte Strafe »shon verhängt verjährt oder erlassen ist erscheint als eine Inkonssequenz».

Ἐπὶ πλέον διὰ τῆς τοιαύτης ἐρμηνείας τῶν περὶ συρροῆς διατάξεων καὶ εἰς ἕτερον ἀτόπημα περιέπεσαν ἡ ἀπόφασις, καθ' ὅσον, ἐὰν ἐφήρμοζες τὸ ἀρθρον 109 τοῦ Π. Ν. θὰ ἐπέτεινε τὴν ἐπιβληθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3295 (1903) ἀποφάσεως βαρύτεραν ποινὴν, κατὰ ἐν ἑτος, ἥτοι μέχρι τοῦ ἀνωτάτου ὅριου

τοῦ 1906 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐνταῦθα Πλημμελειοδικῶν, λαβοῦσα χώραν τὴν 16 Φεβρουαρίου 1903, ἥτοι πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς πρώτης ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ πλημμελειοδικείου ὑπ' ἀριθ. 3295 ἐκδοθείσης τὴν 10 Ἰουνίου 1903, δι' ἣς κατεδικάσθη ὁ αἰτῶν Σ. Ζ*** ἐπὶ προμελετημένῳ τραύματι, τιμωρουμένῳ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 307 § 3 Ποιν. Νόμου διὰ φυλακίσεως τοῦλάχιστον δύο ἐτῶν, πρέμει νὰ θεωρηθῇ κατὰ τὴν ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς ὡς ἐπιβαρυντικὴ περίπτωσις, καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ διετάχθη δι' αὐτῆς (τῆς 4053 ἀποφάσεως) ἡ συγχώνεσις τῆς ἐπιβληθείσης κυρίας ποινῆς τῆς τετραετοῦς φυλακίσεως πρὸς τὴν διὰ τῆς προγενεστέρως ὑπ' ἀριθ. 3295 τοῦ 1903 ἐπιβληθεῖσαν τῷ ἰδίῳ Σ. Ζ*** βαρύτεραν ποινὴν, συμφώνως πρὸς τὸ προμνησθὲν ἀρθρ. 109 Ποιν. Νόμου διὰ δὲ τοῦ ἀπὸ 28 Ἰουνίου 1905 Β. Δ. ἀπενεμήθη τῷ καταδικασθέντι βασιλ. χάρις διὰ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ποινῆς, δέον κατὰ τὰ τὰ ἄνω ἐκτεθέντα νὰ θεωρηθῇ ἡ χάρις αὕτη ὡς ἀναφερομένη εἰς τὴν δι' ἀμφοτέρας

τῶν 5 ἐτῶν, ἐν ᾧ διὰ τῆς ὑπ' αὐτῆς υἱοθετηθείσης ἐκδοχῆς. ὅτι δέον νὰ ἐκτινῇ ὁ χαρισθεὶς χρόνος ἐνδὲς ἑτοῦς, 11 μηνῶν καὶ 8 ἡμερῶν, ὑπερέβη λεληθότως παρὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τῷ ἀρθρῳ 108 τοῦ Π. Ν. τὸ ἀνώτατον ὅριον κατὰ 11 μῆνας καὶ 8 ἡμέρας.

Καὶ αὐτὴ ἐτι ἡ συνέπεια τῆς στερήσεως τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων, ἣν συνεπάγεται ἡ συγχωνευθεῖσα ποινὴ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4053 ἀπ. πρὸς τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3295 ἐπιβληθεῖσαν βαρύτεραν, θὰ παραμείνῃ ἐν ἰσχύϊ κατὰ τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν. Ἀλλ' ἀφοῦ συνεχωνεύθη καὶ δὲν ὑπάρχει κυρία ποινὴ πῶς θὰ ὑφίστανται αἱ συνέπειαι αὐτῆς; Τοῦ νόμου ἄλλως τε μίαν ποινὴν ἀναγνωρίζοντος ὡς ἐπιβλητέαν τῇ τῆς βραδύτερον τιμωρουμένης πράξεως, τὰς δὲ ἄλλας πράξεις ὡς ἐπιβαρυντικὰς περιστάσεις χαρακτηρίζοντος, ἔπεται ὅτι περὶ συνεπειῶν ἐκ τοιούτων πράξεων, αἱ ὁποῖαι λόγω τῆς συρροῆς δὲν συνεπάγονται ποινὴν αὐτοτελῆ. δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος, διότι ἐν ἐναντίῳ περιπτώσει θὰ εἴχομεν ἀθροισμα ποινῶν, ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὸν ἡμέτερον Ποιν. Νόμον.

Ἀλλ' οἱ κύριοι πλημμελειοδίκαι μὴπως ἐφείσθησαν τοῦ δεικασμένου;

Διαταχθείσης ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4053 ἀποφ. τοῦ 1906 τῆς συγχωνεύσεως τῆς διὰ ταύτης ἐπιβληθείσης ποινῆς πρὸς τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3295 (1903) ἐπιβληθεῖσαν βαρύτεραν, ὑπῆρχε τὸ ἐκ τῆς ρηθείσης 4053 δεικασμένον ὑπὲρ τοῦ κατηγορουμένου, ὅπερ παρὰ τὴν σχετικὴν πρότασιν αὐτοῦ καὶ τοῦ εἰσαγγελέως ἀνετράπη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἐκ πλάνης καὶ ἐν ἀγνοίᾳ τῆς ἀπονεμηθείσης χάριτος ἐξεδόθη ἡ ἐφ' ἣς τὸ δεικασμένον 4053, πλὴν ὁ λόγος οὗτος στερεῖται σημασίας διότι, καὶ ἐνεφίλογώρησε τυχὸν πλάνη ἢ ἀγνοία, αὕτη εἶναι πρὸς ὄφελος τοῦ κατηγορουμένου ἢ δ' ἀπᾶξ συγχωνευθεῖσα καὶ μὴ ὁρισταμένη πλέον ποινὴ τῆς 4053 ἀποφάσεως δὲν ἠδύνατο διὰ τῆς προσβαλλομένης καὶ μεταγενεστέρως ἀποφάσεως νὰ ἀναζήσῃ καὶ ἐκτελεσθῇ. Ὅτι δὲ τὸ οὕτω παραβιασθὲν ἀξίωμα non bis in idem δὲν κέχτηται μόνον δικονομικὸν ἀλλὰ καὶ οὐσιαστικὸν χαρακτῆρα προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 117 τοῦ Π. Ν. ἀπεφάνθη καὶ αὐτὸ τὸ Ἀκυρωτικὸν τῆς Γερμανίας (δρα Τόμον 25, Σελ. 29 Τέμ. 28 Σελ. 97) «Der Satz nec bis in idem ist nicht blos prozessrechtl., sondern zu gleich auch materiellrechtl. Natur».

τάς ἀξιοποιήσας πράξεις τοῦ αἰτοῦντος καταδίκου ἐπιβληθεῖσαν ποινὴν, ἣν καὶ μόνον ὠφείλε νὰ ὑποστῇ οὗτος, ἀδιάφορον δ' ἂν εἶχεν ἐπιβληθῇ αὐτῇ διὰ δύο ἀποφάσεων κατὰ διαφόρους χρόνους ἐκδοθεισῶν καὶ αὕτη θεωρεῖται ἐκτιθεῖσα, κατ' ἀκολουθίαν ἢ προσβαλλομένη ὑπ' ἀριθ. 4526 (1906) ἀποφάσεις, ἀπορρίψασα ἐπὶ τῇ ἐναντία ἐκδογῇ τὴν ἀπὸ 15 'Ιουλίου 1906 αἵτησιν τοῦ Σ. Ζ*** ἀναιρετέα ἐστὶ διὰ ψευδῆ ἐρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρ. 109 Ποιν. Νόμου Συνωδὰ τῶ ἄρθρ. 407 § 11 τῆς Ποιν. Δικονομίας, κατὰ τὸν περὶ τοῦτου βási-μον λόγον ἀναιρέσεως.

Ἐπειδὴ ἀναιρουμένης ἐπὶ τοιοῦτω λόγῳ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, δέον ὁ Ἀρειὸς Πάγος, ἐφαρμόζων ὁρθῶς τὸ ἄρθρ. 109 Ποιν. Νόμου, νὰ διατάξῃ τὴν ἐκ τῶν φυλακῶν ἀπόλυσιν τοῦ ἐν αὐταῖς κρατουμένου Σ. Ζ***, δεχόμενος τὴν σχετικὴν αἵτησιν αὐτοῦ ὡς βάσιμον.

Ἀριθ. 156 (1906) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ

Κατοχή ζῶων μὴ δεσνηαμένων ἐν ἐλληνικῇ ἐδάφει. - αὐτοτελὴς ζωοκλοπή. - ἄρμοδιότης ἐλλληνικῶν δικαστηρίων. - μὴ ὑποβολὴ λόγων κατ' ἐρημοδικίας αὐτουργοῦ. - ἀπόδοσις κλοπιμαίων. - οὐ προδλντέα Ἀρείῳ Πάγῳ. - ἐπιβολὴ προσθέτων ποινῶν ὀννεργοῖς κλοπῆς. - ὄρκος. - οὐκ ἀναγκαῖα ἀναφορὰ λέξεων.

Ἐπειδὴ, ἀφ' οὗ ἡ μετὰ τὴν πρᾶξιν τῆς ζωοκλοπῆς συνέργεια τοῦ ἄρθρου 72 § 5 τοῦ Ποιν. Νόμου, δι' ἣν κατεδικάσθησαν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως οἱ ἤδη ἀναιρεσεῖοντες, ἀποτελοῦσα, κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ περὶ ζωοκλοπῆς τῆς 27 Ἀπριλίου τοῦ 1867 ΣΛ' Νόμου, αὐτοτελὴ πρᾶξιν ζωοκλοπῆς, ἐξετελέσθη ἐν Καρδίτῃ, ἤτοι ἐν τῇ ἡμεδαπῇ, εἶχον δικαιοδοσίαν καὶ ἄρμοδιότητα τὰ ἐλληνικά δικαστήρια πρὸς ἀνάκρισιν καὶ ἐκδίκασιν αὐτῆς καὶ ὁρθῶς ἐφηρμόσθη κατὰ τῶν ἤδη ἀναιρεσεῖοντων ὁ ἐλληνικὸς Ποινικὸς Νόμος (ἄρθρ. 1 τῆς Ποιν. Δικονομίας).

Ἐπειδὴ, προκύπτοντος ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς δίκης, ὅτι διὰ τὴν ἐρήμην τοῦ αὐτουργοῦ τῆς κλοπῆς Α. Α*** συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως, οὐδ' ὡς ἀντέλεξαν οἱ ἤδη ἀναιρεσεῖοντες ἢ οἱ συνήγοροι αὐτῶν, οὔτε ὑπέβαλον πρότασιν τινα, μὴ ληφθεῖσαν ὑπ' ὧσιν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, ὁ σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως, ὁ στηριζόμενος εἰς τὸ ὅτι δὲν ἐδόθη αὐτοῖς ἀκρόασις, ἐξελέγχεται ἀνυπόστατος.

Ἐπειδὴ τὸ ζήτημα τῆς ἀποδόσεως τῶν κλαπέντων πρὸ πάσης ἀνακριτικῆς πράξεως, ἀπαιτοῦν ἀναγκαιῶς τὴν ἐξέτασιν καὶ ἐκτίμησιν πραγματικῶν γεγονότων, ὑπάγεται εἰς τὴν ἄρμοδιότητα τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ προταθῇ ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου, ὁ δὲ ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου τὸ πρῶτον προτεινόμενος λόγος, περὶ ἀποδόσεως τῶν κλαπέντων πρὸ πάσης ἀνακριτικῆς πράξεως, εἶναι ἀπαράδεκτος, ἐν προκειμένῳ δὲ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς δίκης, οὐδεμίαν ὑπέβαλον ἐνώπιον τοῦ πλημμελειοδικείου πρότασιν περὶ τοιαύτης ἀποδόσεως τῶν κλαπέντων, κατ' ἀκολουθίαν ὁ σχετικὸς λόγος ἀ-

ναιρέσεως, ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ΣΛ' Νόμου τῆς 27 Ἀπριλίου 1867 περὶ ζωοκλοπῆς καὶ ζωοκτονίας, συνδυαζομένου πρὸς τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ἰδίου Νόμου καὶ πρὸς τὰ ἄρθρα 6 καὶ 7 τοῦ Νόμου τῆς 9 'Ιουνίου 1848, ἀτίνα διετηρήθησαν ἐν ἰσχύϊ, προδλν καθίσταται ὅτι καὶ οἱ συνεργοὶ ζωοκλοπῆς ὑπόκεινται εἰς ἀπάσας τὰς διὰ τοὺς αὐτουργοὺς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ μνησθέντος ΣΛ' Νόμου, προβλεπομένης ποινᾶς τοῦ διπλασίου ὑπὲρ τοῦ ἰδιοκτήτου καὶ τριπλασίου τῆς ἀξίας τοῦ κλαπέντος ζώου.

Ἐπειδὴ δὲν ἀπαιτεῖται κατὰ νόμον, καὶ μάλιστα ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, νὰ ἀναφέρονται ἐν τοῖς πρακτικοῖς αὐταῖ τοῦ ὄρκου αἱ λέξεις, διότι ταύτας ὀρίζει τὸ ἄρθρον 121 τῆς Ποιν. Δικονομίας, ἀρκεῖ νὰ ἐξάγεται ἐκ τῶν πρακτικῶν ὅτι ὁ μάρτις ὠρκίσθη κατὰ τὸ προμνησθὲν ἄρθρον 121, τοῦτο δ' ἐν προκειμένῳ βεβαιοῦται ἐν τοῖς πρακτικοῖς τοῦ δικάσαντος πλημμελειοδικείου.

Ἀριθ. 161 (1906) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΝΙΔΕΡ

Τριπλὴ καταδίκη ἐπὶ ληστεία. - ἐπιβλντέα ποινή.

Ἐπειδὴ τὸ δικάσαν δικαστήριον τῶν συνέδρων ἐν τῇ ἀνεξελέγκτῳ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου κρίσει αὐτοῦ ἐπὶ τῶν πραγμάτων, πεισθὲν ἐκ τῶν προσχθέντων ἐνώπιον αὐτοῦ ἐγγράφων καὶ τῶν σχετικῶν ποινικῶν δικογραφιῶν, ὡς ἐκ τῶν πρακτικῶν καὶ τοῦ σκεπτικοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐξάγεται, ὅτι ὁ ἀναιρεσεῖων κατεδικάσθη καὶ ἄλλοτε δις διὰ δύο διαφόρων ἀποφάσεων ἐπὶ ληστείαις, ἐκάστη τῶν ὁποίων ἐπέσυρε τὴν ποινὴν τῶν προσκαίρων δεσμῶν, ὁρθῶς ἐθεώρησεν ὅτι, ἀφ' οὗ καὶ διὰ τῆς ἐν τῇ περὶ ἧς ἤδη πρόκειται πράξεως τῆς ληστείας ἐκδοθείσης ἐτυμηγορίας τῶν ἐνέρκων, ὁ ἀναιρεσεῖων καὶ ἄλλοτε, κατὰ τ' ἀνωτέρω, δις ἐπὶ ληστεία τιμωρηθεὶς διὰ προσκαίρων δεσμῶν, τρίτον ἤδη ἐκνήρυχθη ἐνοχος ληστείας ἐνόπλιος μετ' ἀπειλῆς σώματος καὶ ζωῆς τελεσθείσης καὶ διὰ προσκαίρων δεσμῶν (ἄρθρ. 366 ἐδ. 2 § 5 Ποιν. Νόμου) τιμωρουμένης, συνέτρεχε περίπτωσις ἐφαρμογῆς τῆς § 3 τοῦ ἄρθρου 365 τοῦ Ποιν. Νόμου καὶ ὁρθῶς ἐφήρμοσε τὴν τοιαύτην τοῦ Ποιν. Νόμου διάταξιν, ἐπιβάλλον τὴν ποινὴν τῶν ἰσοβίων δεσμῶν τῷ ἀναιρεσεῖοντι, ἀφ' οὗ κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ἡ τοιαύτη ποινὴ ἐπιβάλλεται κατὰ ληστῶν, διαπραξάντων τρεῖς ληστρικὰς πράξεις, ἐκάστη τῶν ὁποίων ἤθελεν ἐπισύρει τὴν ποινὴν τῶν προσκαίρων δεσμῶν, τοῦθ' ὅπερ καὶ ὡς πρὸς τὸν ἀναιρεσεῖοντα ἐν προκειμένῳ κατὰ τ' ἀνωτέρω συντρέχει.

Ἀριθ. 163 (1906) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ

Δεντέρα ἀνακοπή. - ἀπόρριψις. - ἀπαράδεκτος λόγων ἀναιρέσεως κατὰ προηγουμένων.

Ἐπειδὴ βεβαιουμένου ἐν τοῖς πρακτικοῖς τοῦ ἐκ-

(*) Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου συζήτησιν, ὁ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελεὺς κ. Δ. Τσιβανόπουλος εἶλετο τάδε:

«Καὶ ἄλλοτε διὰ μακρῶν ὑπεστηρίξα ἐνώπιον ὁ-

δόντος τὴν τελευταίαν τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων τοῦ πλημμελειοδικείου ὑπ' ἀριθ. 4644 ὅτι «κατὰ τὴν συγκρότησιν αὐτοῦ ἐκωλύοντο οἱ λοιποὶ δικασταὶ καὶ οἱ παρόντες καὶ ὁ ἀντεισαγγελεὺς καὶ

μῶν ὅτι δὲν δύνανται νὰ προσβληθῶσι δι' αἰτήσεως ἀναιρέσεως καὶ αἱ προεκδοθεῖσαι ἐρήμην ἀποφασεῖς, διότι γενομένης ἀνακοπῆς, καθίσταται ματαία πᾶσα προσβολὴ κατ' αὐτῶν καὶ ὅτι δύναται νὰ προσβληθῇ μόνῃ ἡ κατ' ἀνακοπὴν ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις. Τὴν γνώμην δὲ ταύτην ἐδέχθη καὶ ὁ Ἀσείος Πάγος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 176 τοῦ 1905 ἀποφάσεώς του (α).

«Ἄλλος λόγος ἀναιρέσεως κατὰ τῆς κατ' ἀνακοπὴν ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 4464 ἐ. ε. ἀποφάσεως προτείνεται ὅτι κακῶς συνετέθη τὸ πλημμελειοδικεῖον, διότι ἔλαβε μέρος ὡς εἰσαγγελεὺς ὁ δικηγόρος Κ. Π***, χωρὶς νὰ βεβαιωθῇ ὅτι ἐκωλύετο ὁ νεώτερος δικαστὴς καὶ οἱ παρόντες τοῦ δικαστηρίου.

«Καὶ ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἀβάσιμος. Ὅντως κατὰ μὲν τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθ. 27 τοῦ Ὁργαν. τῶν Δικαστηρίων, τὸν κωλυόμενον εἰσαγγελέα ἀντὶ πληροῦ ὁ ἀντεισαγγελεὺς, κωλυομένων δ' ἀμφοτέρων, ἀναπληροῖ τὴν θέσιν ὁ νεώτερος δικαστὴς, κατὰ δὲ τὴν διατάξιν τοῦ ἀρθ. 287 τοῦ αὐτοῦ Ὁργανισμοῦ τὰ δικαστήρια ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ προσλαμβάνωσι καὶ τοὺς δικηγόρους εἰς τὴν συνεδίᾳσιν κατ' ἐπικουρίαν πρὸς ἀναπλήρωσιν δικαστοῦ ἢ εἰσαγγελέως, ἐσάκις δὲν ὑπάρχει κανεὶς πάρεδρος ἢ δὲν εἶναι παρὼν εἰς τὴν καθέδραν τοῦ δικαστηρίου. Κατὰ ταῦτα ἐπομένως, τότε μόνον ἀναπληροῖ κατὰ τὴν συνεδίᾳσιν τὸν εἰσαγγελέα ὁ δικηγόρος, δὲν κωλύεται νὰ λάβῃ μέρος καὶ ὁ νεώτερος δικαστὴς καὶ ὁ πάρεδρος. Μὴ ὑπάρχοντος κωλύματος αὐτῶν δὲν δύναται νὰ προκληθῇ δικηγόρος. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ τῶν πρακτικῶν, ἀναφεροῦσι μὲν ταῦτα ὅτι «μὴ ὑπάρχοντος εἰσαγγελέως καὶ κωλυομένου τοῦ ἀντεισαγγελέως, ἀναπλήρωσε τὸν εἰσαγγελέα ὁ δικηγόρος Κ. Π***, χωρὶς νὰ γίνηται μνεία ὅτι ἐκωλύοντο οἱ νεώτερος δικαστὴς καὶ οἱ παρόντες, ἀλλὰ τὰ αὐτὰ πρακτικὰ καὶ ἡ ἀπόφασις βεβαιοῦσιν πρὸς τὸν δικαστὴρ ὅτι τὸ δικαστήριον συνεκροτήθη ἀπὸ τοὺς Κ.Κ*** πρέδρον. Α. Α***, Α. Σ*** δικαστὰς, Ι. Φ*** πάρεδρον καὶ Δ.Λ*** δικηγόρου «κωλυομένων τῶν λοιπῶν δικαστῶν καὶ παρόντων». Ἐκ τούτου προδήλως συνάγεται ὅτι ἡ πρόσληψις δικηγόρου εἰς ἀναπλήρωσιν τοῦ εἰσαγγελέως ἐγένετο, κωλυομένων τῶν λοιπῶν δικαστῶν καὶ παρόντων, διότι ἀφοῦ οἱ λοιποὶ δικασταὶ καὶ οἱ παρόντες ἐκωλύοντο νὰ λάβωσι μέρος ὡς μέλη τοῦ δικαστηρίου, ἔπειτα ἀναγκαίως ὅτι ἐκωλύοντο ν' ἀναπληρώσωσι καὶ τὸν εἰσαγγελέα, ἀφοῦ ταυτοχρόνως μὲ τὸν δικαστὰς καταλαμβάνει τὴν ἐδραν καὶ ὁ εἰσαγγελεὺς. Ὡς τὸν ὅταν τις κωλύεται νὰ λάβῃ μέρος ὡς δικαστὴς, κωλύεται φυσικῶς νὰ λάβῃ μέρος καὶ ὡς εἰσαγγελεὺς. Ἀφοῦ δὲ ἐν τῇ ἀποφάσει καὶ τοῖς πρακτικοῖς βεβαιοῦται ὅτι οἱ λοιποὶ δικασταὶ καὶ οἱ παρόντες ἐκωλύοντο νὰ λάβωσι μέρος ὡς δικασταὶ, δὲν ἦτο πρὸς ἀναγκάσιον νὰ βεβαιωθῇ ὅτι ἐκωλύοντο ν' ἀναπληρώσωσι καὶ τὸν εἰσαγγελέα, διότι θὰ ἦτο περιττὴ ἐπανάληψις φράσεων. Ὅταν ὑπάρχῃ κώλυμα εἰς τὸν δικαστὴν ἢ τὸν πάρεδρον δὲν συνετέθη εἰς τὸν καταρτισμὸν τοῦ δικαστηρίου. τὸ κώλυμα τοῦτο εἶναι γενικὸν καὶ δὲν ἀνάγεται μόνον εἰς τὴν ἀναπλήρωσιν τῶν δικαστῶν. ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἀναπλήρωσιν τοῦ εἰσαγγελέως, ἐπομένως ὅταν

(α) Πρὸς τὴν ἐν σ. 580 ΧVI ἐνθα καὶ μακρὰ ἀντίκειται σημειώσεως.

ὅτι δὲν ὑπάρχει εἰσαγγελεὺς» νομίμως ἔλαβε μέρος ὡς εἰσαγγελεὺς δικηγόρος.

Ἐπειδὴ, οὐδενὸς ἑτέρου λόγου προβαλλομένου κατὰ τῆς τελευταίας τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων περιττὴ καὶ ἄσκοπος ἀποδίδει ἡ ἐξέτασις τῶν λοιπῶν λόγων ἀναιρέσεως τῶν προηγουμένων ἀποφάσεων, ἀφοῦ διὰ τῆς τελευταίας κατ' ἀντιμωλίαν ἐκδοθείσης καὶ μὴ ἀναιρουμένης, ἔχει ἀπορριφθῇ ὀριστικῶς καὶ τελεσιδικῶς ἡ κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 972 τοῦ 1902 καὶ 3065 τοῦ 1905 ἀπὸ 15 Σεβρίου 1906 Β' ἀνακοπὴ τοῦ ἡδὴ ἀναιρεσείοντος.

Ἀριθ. 165 (1906) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Β. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Μὴ θέσις ἐν κληρωτίδι ὀνόματος ἐνόρκου
διορισθέντος αὐτεπαγγέλτως δινηγόρου.-
ζητήματα.- θέσις ὑπὸ προέδρου.

Ἐπειδὴ, ὡς βεβαιοῦται ἐκ τῶν πρακτικῶν, δη-

νύσσεται κώλυμα εἰς μίαν περίπτωσιν ὑφίσταται καὶ εἰς τὴν ἑτέραν. καθόσον οἱ λόγοι τοῦ κωλύματος εἶναι κοινοὶ δι' ἀμφοτέρας τὰς περιστάσεις καὶ δὲν δύναται λογικῶς νὰ υποστηριχθῇ ὅτι ὑπάρχοντος κωλύματος πρὸς ἀναπλήρωσιν δικαστοῦ, εἶναι δυνατόν νὰ μὴ ὑπάρχῃ κώλυμα πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ εἰσαγγελέως.

(*) Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου συζήτησιν ὁ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελεὺς κ. Δ. Τσιβανόπουλος ἔλεξε τάδε :

«Διὰ τῶν προτάσεων πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως προτείνεται ὅτι κακῶς συνετέθη τὸ δικαστήριον τῶν ἐνόρκων, μὴ θεθέντος ἐν τῇ κληρωτίδι τοῦ ὀνόματος τοῦ τακτικοῦ ἐνόρκου Μ. Ο***, ὡς διορισθέντος συνηγόρου ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ συγκατηγορουμένου Ι. Κ***. Δὲν ἦδύνατο λέγει ὁ ἀναιρεσείων, ὁ πρόεδρος νὰ διορίσῃ ἐξ ἐπαγγέλματος συνήγορον τακτικὸν ἐνόρκον, ἀφοῦ ἦδύνατο νὰ διορίσῃ συνήγορον ἄλλον δικηγόρον μὴ ὄντα ἐνόρκον. Ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἀνυπόστατος. Κατὰ τὸ ἀρθ. 423 Ποιν. Δικονομίας ἐὰν ὁ ἐγκαλούμενος δὲν ἔχῃ εἰσέτι συνήγορον, ὁ πρόεδρος, καὶ ἐν τῷ ἀκούσῳ οὗσης τῆς υποθέσεως, διορίζει ἕνα ἐξ ἐπαγγέλματος. Ἐκ τούτων προκύπτει 1) ὅτι εἰς τὰς ἐπὶ κακούρημασι δίκας ἀπαιτεῖται, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς διαδικασίας, δὲ ὑπάρχῃ συνήγορος τοῦ κατηγορουμένου καὶ 2) ὅτι ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τοῦ προέδρου εἶναι ἡ ἐκλογὴ τοῦ τοιούτου συνηγόρου. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου. ὡς προκύπτει ἐκ τῶν πρακτικῶν, ὁ συγκατηγορούμενος Ι. Κ*** ἐδήλωσεν ὅτι δὲν ἔχει συνήγορον καὶ ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ δηλώσει του, ὁ πρόεδρος διώρισεν αὐτῷ συνήγορον τὸν παρόντα δικηγόρον Μ. Ο***, ὅστις διορισθεὶς συνήγορος ἔστω καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ἀποκλείεται τῆς εἰς τὸ δικαστήριον τῶν ἐνόρκων συμμετοχῆς, καθόσον τὰ καθήκοντα τοῦ συνηγόρου εἶναι ἀντίθετα πρὸς τὰ καθήκοντα τοῦ ἐνόρκου.

«Ὁ λόγος ὅτι κατὰ παραβιάσιν τοῦ ἀρθ. 375 Ποιν. Δικονομίας δὲν ἐβεβαιώθη ἡ ταυτότης τοῦ ἀναιρεσείοντος, διότι ἡ ἀπόφασις, ἡ ἐτυμηγορία καὶ τὰ πρακτικὰ, μὴ ἐρίζοντα τὸ ὄνομα του, ἀλλὰ σημειοῦντα Ἀριστείδης ἢ Νικόλαος δὲν βεβαιοῦσι τὴν ταυτότητά του εἶναι ἀνυπόστατος. καθόσον ὡς προκύπτει ἐκ τῶν πρακτικῶν, ὁ πρόεδρος συμφώνως πρὸς τὸ ἀρθ. 375 Ποιν. Δικονομίας ἠρώτησε τὸν ἀναιρεσείοντα περὶ τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ ἐπωνύμου του, οὐδεμίαν δὲ ἀμφισβήτησιν περὶ τῆς ταυτότητος ἤγειρεν οὐτε ἰσχυρίσθη ὅτι δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ δικαζόμενος».

λίσσαντος του ἀναιρεσειόντος Ι. Κ^{***}, ὅτι δὲν ἔχει συνήγορον πρὸς ὑπεράσπισίν του, ὁ πρόεδρος, καθ' ἑ εἶχεν ἐκ τοῦ ἄρθρου 26 τῆς Ποιν. Δικονομίας δικαίωμα καὶ ὑποχρέωσιν, διώρισεν αὐτεπαγγέλτως συνήγορον τὸν δικηγόρον Μ. Ορ^{***} καλῶς ἄρα τὸ ἔνομα αὐτοῦ, καίτοι ἐγγεγραμμένον ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν τακτικῶν ἐνόρκων, δὲν ἐτέθη ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν συνέδρων ἐν τῇ κληρωτίδι, ἀνευ μάλιστα, ὡς βεβαίησιν τὰ πρακτικά ἀντιρρήσεως τινος παρὰ τοῦ εἰρημένου ἀναιρεσειόντος, ὡς μὴ δυνατόν τοῦ δικηγόρου τούτου νὰ ἐκτελέσῃ ἐν τῇ δίκῃ περὶ ἧς πρόκειται καθήκοντα ἐνόρκου, καὶ δὲν δύναται ὡς ἐκ τούτου νὰ παραχθῇ λόγος ἀναίρεσεως ἐπὶ κακῇ συνθέσει τοῦ δικάσαντος δικαστηρίου τῶν ἐνόρκων.

Ἐπειδὴ εἰς τὴν κυριαρχικὴν κρίσιν τοῦ προέδρου τῶν συνέδρων, κατὰ τὸ ἄρθρον 431 Ποιν. Δικονομίας, ἥ ἐν ἀντιρρήσει τινὶ τῶν διαδίκων εἰς τὸ δικαστήριον ἀνατίθεται ἡ θέσις καὶ διατύπωσις τῶν ὑποαδλλομένων εἰς τὴν κρίσιν τῶν ἐνόρκων ζητημάτων περὶ τῆς ἀποδιδουμένης εἰς τοὺς κατηγορουμένους πράξεως καὶ περὶ τῶν ἐπιβαρυντικῶν ἢ ἐλαφρυντικῶν περιστάσεων, ὅφ' ἂς αὕτη ἐξετελέσθῃ ἐὰν ἄρα ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ἐτέθη ἰδιαίτερον καὶ χωριστὸν ζήτημα περὶ τῆς ἐπιβαρυντικῆς περιπτώσεως τῆς ἐν ὥρᾳ νυκτὸς ἐκτελέσεως τῶν διαφόρων πράξεων τῶν κλοπῶν, δι' ἂς οἱ ἀναιρεσειόντες κατηγορήθησαν, περὶ τῆς θέσεως ἄλλως τοῦ ὁποίου καθ' ἑν τρόπον ἐτέθη ὑπὸ τοῦ προέδρου, οὐδεμία ἐγένετο ὑπὸ τῶν ἀναιρεσειόντων παρατήρησις καὶ ἐξ ἧς οὐδὲν ἢ δύνατο νὰ ἐπέλθῃ σύγχυσις εἰς τὴν ἐξ αὐτοῦ ἀπάντησιν τῶν ἐνόρκων. δὲν δύναται ὡς ἐκ τούτου νὰ παραχθῇ λόγος ἀναίρεσεως ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 458 ἀναγραφομένων.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 1061 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ δικηγόρος κ. Π. ΑΛΦΙΕΡΗΣ

Ἀναίρεσις-παραπομπὴ ἐφετείου.- ἀναπομπὴ πρωτοδικείου-τίνι ἐφετείῳ ἀπειθυντέα νέα ἐφεδρις.-αὐτεπαγγέλτος ἐξέτασις.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 69 (1900) ἀποφάσεως

μενος, ἀλλὰ τὸναντὶον εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ προέδρου ἀπήντησεν ὅτι ὀνομάζεται ὡς ἐν τοῖς πρακτικοῖς, τῇ ἐτυμηγορίᾳ καὶ τῇ ἀποφάσει σημειοῦται ἦτοι Ἀριστείδης ἢ Νικόλαος Τ^{***}.

«Ὁ λόγος ὅτι κατὰ παραβίαν τοῦ νόμου ἐτέθησαν ἐν τῷ κυρίῳ ζητήματι συνηνωμένα καὶ τὰ τῶν ἐπιβαρυντικῶν περιστάσεων ζητήματα, ἐνῷ ἔδει νὰ τεθῶσι κεχωρισμένως εἰς ἀνυπόστατος, καθόσον, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν πρακτικῶν, κατὰ τῆς θέσεως τῶν ζητημάτων οὐδεμία ἐγένετο ἀντίρρησης ὑπὸ τῆς ὑπερασπίσεως, ἐπομένως ταῦτα θεωροῦνται ὡς καλῶς τεθέντα στηριζόμενα ἐπὶ τοῦ ἐγκλητηρίου. Ἄλλως κατὰ τὸ ἄρθρ. 127 Ποιν. Δικονομίας, δὲν ἀπαγορεύεται τῷ προέδρῳ τῶν συνέδρων νὰ θέσῃ τὸ κύριον ζήτημα μετὰ τῶν ἐπιβαρυντικῶν ἢ ἐλαφρυντικῶν συνηνωμένως ἢ κεχωρισμένως, δταν κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ συντελῇ τοῦτο ὅπως οἱ ἐνορκικοὶ κατανοήσωσιν ἀκριβέστερον τὰ ζητήματα καὶ λύσωσι ταῦτα εὐχερέστερον.

τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀναιρεθείσης τῆς ὑπ' ἀρ. 2104 (1898) ἐπὶ τῆς προκειμένης διαφορᾶς ἐκδοθείσης ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου τούτου, παρεπέμφθη αὕτη πρὸς νέαν συζήτησιν, συνῶδα τῷ ἄρθρῳ 833 τῆς Πολ. Δικονομίας εἰς τὸ Ἐφετεῖον Ναυπλίου, ὅπερ οὕτω δικάσαν καὶ δεξιόμενον τὴν ὑπὸ τοῦ ἐφετείου τούτου ἀπορριφθεῖσαν ἔφεσιν τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5692 (1898) ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, μετερρύθμισε ταύτην, διέταξεν ἀποδείξεις καὶ κορέπεμψε τὴν περαιτέρω ἐκδίκασιν τῆς διαφορᾶς, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 780 αὐτόθι, εἰς τὸ αὐτὸ πρωτοδικεῖον. Τούτων θεέντων ἡ ἀπὸ 19 Μαρτίου 1903 ἔφεσις τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 471 (1905) ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἣτις ἐξεδόθη κατ' ἀκολουθίαν τῆς ὑπὸ τοῦ Ἐφετείου Ναυπλίου εἰρημένης παραπομπῆς καὶ ἐξετίμησεν ἀπλῶς τὰς προσαχθείσας ἀποδείξεις, ἔδει ν' ἀπειθυνθῇ καὶ εἰσαχθῇ εἰς τὸ Ἐφετεῖον Ναυπλίου, τὸ μὲν διότι ὁ Ἀρείος Πάγος ἀνελών τὴν τοῦ δικαστηρίου τούτου ὑπ' ἀρθ. 2104 ἀπόφασιν, παρεπέμψε τὴν ὑπόθεσιν πρὸς ἀποκλειστικὴν ἐφεξῆς δικαιοδοσίαν εἰς ἄλλο ἐφετεῖον, τὸ τοῦ Ναυπλίου (ἀποφάσεις Α. Π. 74 (1885) 453 (1902) Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν, 1418 τοῦ (1899), τὸ δὲ διότι, συνεκίρα τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 780 τῆς Πολ. Δικον. εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν παραπομπῆς, τοῦτο τὴν ἐξουσίαν τοῦ δικάσαι ἔλαβε καὶ ἐνήσκησεν ἐκ τῆς τοῦ ἐφετείου ἐκείνου ἐντολῆς καὶ ἐντεῦθεν παρήχθη ἐξαιρετικὸς λόγος ἐκτροπῆς ἀπὸ τοῦ κανόνος ὅτι τῶν πρωτοδικείων αἱ ἀποφάσεις προσβάλλονται ἐνώπιον τῶν ἐφετειῶν τῆς οἰκείας περιφερείας. Ὅτι δὲ μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου παραπομπὴν τὸ Ἐφετεῖον τοῦτο δὲν ἦτο πλέον ἀρμόδιον διὰ τὴν ὑπὸ κρίσιν διαφορὰν καὶ ἀντιθέτως ὅτι μόνον ἀρμόδιον ἦν τὸ Ἐφετεῖον Ναυπλίου, ἀδιστακτικῶς συνάγεται καὶ ἐκ τοῦ νόμου ΠΝΔ' τῆς 27 Ἰανουαρίου 1866, καθ' ἑν ὃ ἐὰν ἀναιρεθῇ ἡ ἀπόφασις τοῦ εἰς ὃ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου παρεπέμφθη ἡ δίκη δικαστηρίου, ὁ Ἀρείος Πάγος δὲν παραπέμψει ἐκ δευτέρου τὴν δίκην εἰς ἄλλο δικαστήριον, ἀλλὰ δικάζει αὐτὸς οὗτος τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως», ἀφ' οὗ ἐπὶ ἐναντίας ἐκδοχῆς τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο δὲν ἡδύνατο νὰ ἐπιτευχθῇ, καθόσον θὰ ἔλειπεν ἐπὶ δευτέρας αἰτήσεως περὶ ἀναίρεσεως τὸ προδήλως ἀπαραίτητον στοιχεῖον προσβολῆς ἐκ νέου ἀποφάσεως ἄλλου (καὶ δὴ τοῦ τῆς παραπομπῆς δικαστηρίου παρὰ τοῦ εἰς ὃ ἀνῆκεν ἡ ἀναιρεθεῖσα ἡδη ἀπόφασις (*).

(*) Πρὸς 473 Α. Π. σελ. 306 XVI. Ὁμοίως 481 καὶ 661 Ε. Α. σελ. 538 καὶ 605 XV. Τὸ τελευταῖον ἐπιχειρήμα, ἐκ τοῦ ὁποίου ἡ ἀπόφασις ἐξάγει ἀδιστακτικῶς τὴν ὀρθότητα τῆς ἐκδοχῆς ἢ τάσσεται εἶναι ἀπολύτως ἀμφισβητήσιμου ἀντοχῆς καὶ ἐνέχει κατὰ τὸ πλείστον τὸ σφάλμα τοῦ ἐν ἀρχῇ αἰτεῖσθαι. Ὁ νόμος προδήλως, προσδίδων τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ τὴν ἐκδίκασιν τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως, ἀποβλέπει κυρίως εἰς τὴν δευτέραν τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ περιέλευσιν τῆς ὑποθέσεως, τὸ δὲ τίσι δικαστηρίοις ἀπόκειται νὰ ἐκδώσῃ τὰς δις ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου προσβαλλομένας ἀποφάσεις εἶναι τὸ ἐν προκειμένῳ αἰτούμενον, ὅπερ διὰ τῆς χρήσεως τοῦ ἀνω ἐπιχειρήματος λύεται διὰ τοῦ αἰτουμένου, ἦτοι δι' αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ ἡ τῶν Ἐφετείων ἀρμοδιότης δημοσίας οὐσα τάξεως εἰς οὐδεμίαν ὑπόκειται παρέκτασιν (Ἀρ. II. ἀποφ. 406 τοῦ 1866) ὅθεν καὶ ἂν ᾔθελε θεωρηθῇ ἀληθὴς ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐκκαλοῦντος περὶ ἀπαρδέκτου τῆς τοῦ ἐφεισβλήτου βασίμου καὶ παραδεκτῆς ἐνστάσεως περὶ ἀναρμοδιότητος τοῦ Ἐφετείου τούτου, ὡς μὴ προταθείσης κατὰ τὴν πρώτην ἐπὶ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως συζήτησιν, εἶνε ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος, διότι τὴν ἑαυτοῦ ἀρμοδιότητα ὠφελεῖ τὸ ἐφετεῖον καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος νὰ ἐξετάσῃ.

Ἀριθ. 1062 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ δικηγόρος κ. Π. ΑΛΦΙΕΡΗΣ

Ἀγορανομικὸν δόγμα.- περιστάσεις ἐφαρμογῆς.-ἐλάττωμα.-δυνωμολογηθεῖσα ἰδιότης.-βάρυνδς πωληθέντος ὑποθήκη ἢ κατασχέσει.-ἀκυρότης ἐκ κατασχέσεως.-ὁχρηκότης.-ἀγοραστής.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἀγορανομικοῦ δόγματος παρέπεται ἡ περὶ διαρρήξεως τῆς ἀγοραπωλησίας ἢ μειώσεως τοῦ τιμήματος ἀγωγή ἐπὶ τῶν ἐξῆς θεμάτων: α) ἐπὶ ἐπαγγελίας ἀνυπάρχων ἀποδεικνυομένων ἰδιοτήτων καὶ β) ἐπὶ ὑπάρξεως κεχυμένου ἐλαττώματος. Καὶ ἐλλάττωμα μὲν εἶναι ἡ κατάστασις τοῦ πράγματος, ἐξ ἧς δυσχεραίνεται ἡ χρῆσις αὐτοῦ, ἰδιότης δ' ἐπαγγελθεῖσα ἡ καθ' ἑκάστον συγκεκριμένον θέμα διαβεβαιωθείσα ἐξαιρετικὴ ποιότης τοῦ πράγματος, ὅτε καὶ πάλιν δὲν ἀπαιτεῖται ἔκτακτόν τι, ἀλλ' ὁ μέσος ὅρος, πλὴν ἂν ἐδόθη ρητὴ ὑπόσχεσις περὶ ἀρίστης ποιότητος. Ἀπὸ τῆς τοιαύτης ἐπομένως ἀπόψεως ἡ ὑπαρξὶς ὑποθήκης ἐπὶ τοῦ πωληθέντος πράγματος, οὔτε ὡς ἔλλειψις ἐπαγγελθείσης ἰδιότητος, οὔτε ὡς ἐλάττωμα δυσχεραίνει τὴν χρῆσιν αὐτοῦ δύναται νὰ θεωρηθῇ, ἀλλ' ἀποτελεῖ κατὰ ρητὰς μάλιστα διατάξεις τοῦ νόμου, ἀπειλὴν ἐννικήσεως, ἐξ ἧς μόνον ἀξίωσις περὶ ἀπαλλαγῆς τοῦ κτήματος χωρεῖ, οὐδέποτε δὲ περὶ διαρρήξεως τῆς ἀγοραπωλησίας καὶ ἀποδόσεως τοῦ τιμήματος (Νόμος 571 Πανδ. (19.1) «Κτῆμα διατετιμημένον, εἰς προῖκα ὑπὸ πατρὸς εἰς τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα δοθέν, εὗρίσκειται ἐνεχόμενον ἀπέναντι πιστωτοῦ, ἡρωτήθη ἂν ὁ υἱὸς, ὅστις τὴν κληρονομίαν τοῦ πατρὸς παρακρατεῖ, καθόσον ἡ θυγάτηρ ἐποίησεν ἀπογῆν, ἀρκουμένη εἰς τὴν προῖκα, ἐνέχεται διὰ τῆς ἀγωγῆς τῆς ἀγοράσεως, ὥστε νὰ ἀπαλλάξῃ τὸ κτῆμα ἀπὸ τοῦ πιστωτοῦ καὶ εἰς τὴν σύζυγον ἐλεύθερον νὰ παράσχῃ, ἀπήντησεν ὅτι ἐνέχεται», — Ἐπίσης Νόμος 74. 2. II. (21.1). «Ἐγερθείσης ἀγωγῆς, ἐν τῷ μεταξὺ οὐχὶ πρὸς ἀπόδοσιν τοῦ τιμήματος, ἀλλὰ πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ πράγματος δύναται νὰ κληθῇ ὁ πωλητής». Τέλος lex. 5. tit. 45. (ἡ 44) Lib. VIII codicis «ex praediis, que mercata es, si aliqua a venditore obligata et necdum tibi tradita sunt ex emto actione consequeris, ut ea a creditore liberentur», ὅρα καὶ Καλλιγᾶ Ἐνοχ. Δικ. §24 καὶ ἐδ. 4.) Ταῦτα δὲ κατ' ἀναλογίαν ἐφαρμοστέα εἰσὶ καὶ ἐπὶ κατασχέσεως, διότι καὶ αὕτη αἶγει εἰς ἀφαίρεσιν τοῦ πράγματος καὶ ἐπομένως διέπεται ὑπὸ τῶν αὐτῶν περὶ ἐννικήσεως ἀρχῶν.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ τοῦ ἀρθ. 963 τῆς Πολ. Δικον. ἀ-

παγγελλομένη ἀκυρότης ἀπαλλοτριώσεως κατεσχρμένων εἶνε σχετικὴ, δικαιοῦνται δὲ νὰ τὴν ἐπικαλεσθῶσι μόνον ἐκεῖνοι, οἵτινες δύνανται ἐκ τῆς ἀπαλλοτριώσεως νὰ βλαφθῶσιν, ἦτοι οἱ τοῦ πωλητοῦ δανεισταί, οὐχὶ δὲ καὶ ὁ ἀγοραστής (ἀποφ. Ἀρ. II. 14. (1897) Ἐφετ. Ἀθηνῶν 622 (1901) ἐν Θέμιδι Ἀθανάτων ἔτους II' σελ. 84. Πρωτοδ. Ἀθηνῶν 1293 (1903) ἐν τῇ αὐτῇ Θέμιδι ἔτους II' σελ. 126). Ὅθεν ἐκ τῶν ἀνωτέρω λόγων, ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, βάσιν ἔχουσα τὸ ἀγορανομικὸν δόγμα καὶ τὴν ἀκυρότητα τῆς πρὸς τὸν ἐνάγοντα λόγῳ τῆς κατασχέσεως πωλήσεως, αἰτήσιν δὲ τὴν διάρρηξιν ταύτης καὶ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ τιμήματος, ἀποβαίνει ἀπορριπτέα ὡς νόμῳ ἀστήρικτος καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον δέον νὰ ἐξαφανισθῇ ἡ ἀντιθέτως κρίνασα ἐπικαλούμενη ἀπόφασις γιγνομένης διὰ τῆς σχετικῆς ἐφέσεως τοῦ ἐναγομένου.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Ἀριθ. 664 (1905)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀπόφασις ἐπὶ λογοδοσίᾳ. - ἀπόφανδς ἐπὶ κεφαλαίῳ ἄνευ ἐκκαθαρίσεως ὄλου.

Ἐπειδὴ, ὑποκειμένης δίκης λογιστικῆς ἐπὶ λογοδοσίᾳ, δεκτὴν κατ' ἀρχὴν δικονομικὴν ὅτι ἡ ἀναγνωρίζουσα ἢ ἀπορρίπτουσα κεφάλαιά τινα τοῦ λογαριασμοῦ ἀπόφασις, καίτοι μὴ ἐκκαθαρίζουσα τὸν ὅλον λογαριασμὸν, εἶναι κατὰ τοῦτο ὀριστικὴ.

Ἀριθ. 677 (1905)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΒΕΡΡΟΙΟΠΟΥΛΟΣ

Δίκη περὶ διανομῆς. - παρεμπόπτουδρ ἐξέτασις κυρώσεως.

Ἐπειδὴ τὸ περὶ κυριότητος ζήτημα, ἀναφύμενον ἐν τῇ περὶ διανομῆς δίκῃ, δύναται νὰ ἐξετασθῇ ἐν τῇ αὐτῇ δίκῃ καὶ ὡς παρεμπόπτουσα πρότασις νὰ ἐκδικασθῇ κατὰ τὸ ἀρθ. 227 καὶ 229 συνδ. μὲ τὸ ἀρθ. 234. II. Δ., δι' ὧν ὡς δικονομικὸς κατηργήθη ὁ νόμος 18 Πανδ. (44.1), καθ' ἑν ἡ περὶ διανομῆς κοινοῦ πράγματος ἀγωγή καθίσταται ἀπαρδέκτος, ἀμφισθεητούμενης τῆς συγκεκριμένης τοῦ ἐναγομένου μὴ κατόχου.

Ἀριθ. 679 1905 (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΒΕΡΡΟΙΟΠΟΥΛΟΣ

Κατάσχεσις τραπεζικῆ δι' ἐγγραφῆς ἐπιταγῆς. - παραμέλησις. - ἐξακολούθησις ὑπὸ ιδιώτου. - ἐνέργειαι κατασχέσεως. - οὐ χώρα ἀκυρότητι.

Ἐπειδὴ, ὀρθῶς διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκκαλούμενῃ ἀποφάσει ἀναφερομένους ὀρθοὺς καὶ νομίμους λόγους, ἀφ' ὧν οὐδένα τοιοῦτον εὗρίσκει τὸ ἐφετεῖον ν' ἀπομακρυνθῇ, ἀπερρίφθη ἡ ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλούμενη αὕτη ἀπόφασις ἐξεδόθη ἀνακοπὴ τοῦ ἐκκαλοῦντος, νόμῳ μὴ βάσιμα ἐλέγχοντα: τὰ διὰ τῆς ἐφέσεως προβαλλόμενα κατ' αὐτῆς παράπονα, καὶ προσέτι: νὰ μὲν κατὰ τὸ ἀρθ. 30 τοῦ ΦΚΣ' Νόμου περὶ Τραπεζῆς ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐγγραφῆς τῆς ἐπιταγῆς, κατὰ τὸ ἀρθ. 24 τοῦ αὐτοῦ νόμου, δὲν δύναται

ὁ ὀφειλέτης πλέον νὰ ἐκποιήσῃ τὸ ἐνυπόθηκον κτῆμα, ὅπερ δηλοῖ ὅτι ἡ ἐγγραφή αὐτῆς ἐπιταγῆς ἐπέχει σχετικῶς πρὸς τὴν Τράπεζαν τὸν κατασχέσεως, ἅτε προδήλως διὰ τοῦ νόμου τούτου πρωτίστως τὰ συμφέροντα τῆς Τραπεζῆς προνομιακῶς προβλέπονται καὶ ἐξασφαλίζονται, πλὴν ἀφοῦ διὰ τοῦ αὐτοῦ νόμου ἄρθρ. 32 ἐδ. 2 αὐτοῦ χορηγεῖται τὸ δικαίωμα εἰς ἄλλον ἐπισπεύδοντα νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν πλειστηριασμὸν, ἐν τῇ περιπτώσει παραμελήσῃ τοῦτον ἡ Τράπεζα, ἐπεταί ὅτι οὗτος ἔχει τὸ δικαίωμα, δυνάμει τῶν ἄρθρων 914 καὶ 985 Πολ. Δικονομίας, νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς παραμελήσας Τραπεζῆς τὰ τῆς ἐκτελέσεως ἐγγράφα ὧν ἀνευ ἀνέφικτος ἡ διεξαγωγή τοῦ πλειστηριασμοῦ. Εὐρισκομένου δὲ τοῦ σημείου τῆς ἐκτέλεσεως σχετικῶς ὡς πρὸς τὴν Τράπεζαν εἰς τὸ στάδιον τῆς ἐγγραφῆς μόνον τῆς ἐπιταγῆς, ὡς ἐν προκειμένῳ, τί ἄλλο δύναται νὰ πράξῃ ὁ ἐπισπεύδων εἰμὴ νὰ ἐξακολουθήσῃ τοῦτον, ἀφοῦ οὐδὲν σχετικὸν ἐγγράφον ἔχει νὰ παραλάβῃ δι' ἐπιβολῆς νέας κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας κατασχέσεως, ἥτις ἐστὶν ἐξακολουθήσεως αὐτῆς ἐκείνης τῆς ἐκτελέσεως, διότι ἄλλως ἤθελον καθιεροῦσθαι ἐρμαφρόδιτον οὕτως εἰπεῖν ἐκτελέσεως σύστημα διὰ τὸν ιδιώτην, ὅπερ οὐτε κατὰ τὴν Πολ. Δικονομίαν οὐτε κατὰ τὸν ἀνωτέρω νόμον τὸ παράπαν ὑποδεικνύεται. Ἄλλως σκοπὸς τῆς κατὰ τὰ ἄρθρ. 908 καὶ 984 Πολ. Δικονομίας ἀπαγορεύσεως τῆς κατασχέσεως μεσεγγυημένων πραγμάτων, ἥτοι νέας κατασχέσεως αὐτῶν, ἀφοῦ ὑφίσταται τοιαύτη, ἐστὶν ἡ πρόβλεψις ἐπιζημίου ἐνεργείας διὰ τε τὰ συμφέροντα τοῦ ὀφειλέτου καὶ τῶν τρίτων, διὰ τῆς ἐνεργείας δὺο κατασχέσεως πλειστηριασμῶν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος, ὁ κίνδυνος δ' οὗτος ἐν προκειμένῳ ἐκλείπει, ἀφοῦ ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ προσαγομένου σχετικοῦ ἀναγγελητηρίου τῆς Τραπεζῆς, αὕτη ἀναγγέλλεται ἐν τῇ προκειμένῳ ἐξακολουθητικῇ ἐκτελέσει, ὅπερ δηλοῖ προφανῶς ὅτι παραιτεῖται νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν πρώτην ἰδικὴν τῆς (*).

(*) Ἡ πρωτόδικος 586 (1905) Μεσολογγίου, ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ πρωτοδίκου κ. Ἀλ. Γεωργοπούλου ἔμεινε ὡς :

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ἀνακοπῆς ἐπιζητεῖται ἡ ἀκύρωσις τῆς ἐπισπευδομένης ἐκτελέσεως λόγῳ προϋπάρχουσας ἐτέρας κατασχέσεως.

Ἐπειδὴ ἔγκυρος ἡ ἐκτέλεσις καὶ ἀπορριπτέα ἡ ἀνακοπὴ διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους, 1) διότι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 908 Πολ. Δικονομίας, καθ' ἣν «κατάσχεσις ἐπὶ κατασχέσεως δὲν ἐπιτρέπεται», ἐννοεῖ κατάσχεσιν ἐπιβληθεῖσαν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τῆς Πολ. Δικονομίας διατάξεων οὐχὶ ἄλλων νόμων ἐκδοθέντων ἢ ἐκδοθησομένων, καθ' οὓς κατάσχεσις ἐπιβάλλεται καὶ δι' ἀπλῆς ἐπιταγῆς ἢ ἄλλης πράξεως (ἈΧ' Νόμου Τραπεζῆς Ἑθνικῆς ΦΚΣ' (1859) καὶ Σταφιδικῆς κλπ.). Ἄρα δὲν χωρεῖ ἐπὶ κοινοποιηθείσης ἐπιταγῆς παρὰ ἐπισπευδομένης Τραπεζῆς, ἐπεχούσης τὸν κατασχέσεως καὶ συνεπῶς ἔγκυρος μεταγενεστέρᾳ ἰδιωτικῇ κατάσχεσις (παγία νομολογία) ὅρα ἐφ. Ἀθηνῶν 501[96 Θ.μ. Ἀγγ. Τ.μ. 7 σελ. 370, 1695] 97 Τ.μ. 11 σελ. 343 κλπ. καὶ Ἀγγελόπουλος γνώμη ἐν Τ.μ. 7 σελ. 390 σημειώσεως) 2) διότι ἄλλως ἐκ τῶν ρητῶν διατάξεων (Πολ. 914, 915), προκύπτει

Ἀριθ. 681 (1905)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Τ. ΑΜΠΕΛΛΑΣ

Ἀναγγελία.—μὴ κοινοποιῇς ἐπισπεύδοντι καὶ ὀφειλέτῃ.—ὀφλῶς ἀντεπαγωγῆς ὅρκου.—κοινοποιεῖται.

Ἐπειδὴ ἡ μὴ κοινοποιήσις τῆς ἀναγγελίας πρὸς τε τὸν ἐπισπεύδοντα δανειστὴν καὶ τὸν ὀφειλέτην δὲν ἐπιφέρει ἀκυρότητα αὐτῆς, τοῦ νόμου ἀπαιτοῦντος διὰ τοῦ ἄρθρ. 984 § 2 Πολ. Δικονομίας ὅτι οἱ ἐμφανιζόμενοι δανεισταὶ ἀπλοῖ τε καὶ ἐνυπόθηκοι ἀναγγέλλονται ἀπλῶς διὰ νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν διανομὴν τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ.

Ἐπειδὴ αἱ ἀποφάσεις, αἱ ἐπιβάλλουσαι ὅρκον πρέπει νὰ ἐπιδίδωνται εἰς τοὺς διαδίκους καθόσον εἶναι ἀναγκαῖα ἢ πρὸς δόσιν αὐτοῦ προσωπικῇ ἐμφάνις τοῦ διαδίκου, ἀλλ' ἡ δῆλωσις περὶ ἀντεπαγωγῆς τοῦ ὅρκου δὲν εἶναι ἐκ τῶν δικογράφων, ἀτίνα κατὰ τὸ ἄρθρ. 139 Πολ. Δικονομίας πρέπει νὰ ἐπιδίδωνται εἰς τοὺς διαδίκους ὑποπροσώπως.

Ἀριθ. 715 (1905)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀντέφεσις.—ὅρα ἐκ τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου.—διεκδίκησις.—εἰσδοχήματα.—οὐ ταυτότης.

Ἐπειδὴ . . . . ἐπομένως ἅπανα ἡ ὑπεράσπισις

ὅτι πᾶς μεταγενέστερος δανειστῆς, βλέπων παραελουμένην τὴν ἐκτέλεσιν καὶ τὸν πλειστηριασμὸν τῶν κατασχεθέντων πραγμάτων τοῦ κοινοῦ ὀφειλέτου, δύναται νὰ ὑποκατασταθῇ εἰς τὰς καταδιώξεις τοῦ πρώτου κατασχόντος καὶ ἐπιχειρήσῃ πάσας τὰς τῆς ἐκτελέσεως πράξεις, ἅρα καὶ κατάσχεσιν δευτέραν ἐπὶ τῷ τέλει περατώσεως τῆς ἐκτελεστικῆς διαδικασίας ὑφιστάμενος μόνον τὰ τῆς δευτέρας κατασχέσεως ἔξοδα, ὥστε ἐνταῦθα ἀφοῦ παρημελήθη ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον ἥτοι ἐπὶ 5ε: (ἄν δὴν (ὅρα πιστοποιητικὸν τοῦ ὑποθηκοφύλακος 99[905] ἢ προγενεστέρᾳ δι' ἐπιταγῆς κατάσχεσις τῆς Τραπεζῆς, ὁρῶς ὑπεκατέστη αὐτοδικαίως εἰς τὰς καταδιώξεις ὁ δευτερός ἥδη ἐπισπεύδων ἐπιβαλὼν δευτέραν κατάσχεσιν καὶ ἐπιχειρῶν τὸ πέρας τῆς ἐκτελέσεως, 3) διότι ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ διάταξις τοῦ 908 δὲν εἶναι οὐσιαστικῆς καὶ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς κατασχέσεως διαγεγραμμένη, οἷον τὸ ἄρθρ. 201 ἀπαιτεῖ, ἀλλ' ἐπουσιώδους καὶ σχετικῆς. Καὶ ἐπουσιώδης μὲν διότι ρητῶς ὁ νόμος ὁρίζει ὅτι ἡ παράβασις τῆς δὲ τῆς διατάξεως ἐπάγεται ἐτέρας ποινὰς ἐπομένως οὐχὶ καὶ ἀκυρότητα κατὰ τὸν τοῦ Ἀστικοῦ δικαίου κανόνα «factum contra legem prohibitoriam ipso jure nullum est, si tamen lex aliam poenam addit aut imponit. non inducitur nullitas», προσομοιάζει δὲ τῇ τοῦ ἄρθ. 1035 Πολ. Δικονομίας διατάξει μὴ συναπαγομένη καὶ ἀκυρότητα (ὅρα Οἰκονομ. Γεν. Ἀρχαί § 72 σ. 273. 5. καὶ Πολ. Δικονομίας § 95 σελ. 307. 5.—καὶ Ἐφ. Ἀθην. 285[97 Θ.μ. 8.316]). Σχετικὸν δὲ διότι ἄλλως θὰ ἐφημερίζετο καὶ ἐπὶ συντηρητικῆς κατασχέσεως, ἀλλ' οὐδέποτε καὶ ἐπὶ τοιαύτης ἐχώρησεν (Chauveau sur Carré Demolombe Τ.μ. IV No 2078 σελ. 754. 4. καὶ supplement σελ. 663—663 Νομολ. Ἐφεσίου Ναυπλίου 586[93. Ἀθηνῶν 3005[94]). Θ.μ. 4.154).

Ἐπειδὴ, κατὰ ταῦτα οὐδεμιᾶς ἐτέρας ἐνστάσεως φερομένης διὰ τῆς ἀνακοπῆς, ἀλλ' οὐδὲ διὰ τῶν προτάσεων (μολονότι ἀπαράδεκτος πᾶσα διὰ τῶν προτάσεων ἐλλείψει προδικασίας) ἀπορριπτέα ἡ ἀνακοπὴ.

του Δημοσίου κριθήσεται μόνον ἐκ τοῦ περὶ ἀντεκ-
κλήσεως ἰσχυρισμοῦ του καὶ ἐφ' ὅσον ἄλλοθεν καὶ
οὗτος δὲν ἀποβαίνει ἀπορριπτός.

Ἐπειδὴ κατὰ ταῦτα, ὡς πρὸς τὰς αἰτιάσεις τού-
του τὰς ἀναφερομένας εἰς τὸ ὅτι οὐχὶ ὀρθῶς ἐγέ-
νετο δεκτὸν τὸ κύριον αἴτημα τοῦ ἀντιδίκου του, δι'
οὐ ἀνεγνωρίσθη ἡ ἐπὶ τοῦ διεκδικουμένου κυρι-
ότης του, αὐταὶ πάντως ἀποβλήτῃ ἀποβαίνουσιν
ἀνεξαρτήτως τῆς φύσεως τῆς διαφορᾶς, ὡς ἀναγί-
νεται εἰς ἕτερον καὶ οὐχὶ τὸ αὐτὸ τῆς ἐκκλήσεως
κεφάλαιον, μὴ φερόμεναι δι' ἰδίου ἐφέσεως δικο-
γράφου ἀλλὰ διὰ τῶν προτάσεων, ὅπερ ὡς ἀναγί-
νεται εἰς τὸν τρόπον τῆς εἰσαγωγῆς τῶν δικῶν
καὶ ἐπομένως ἐνδιαφέρον τὴν δημοσίαν τάξιν λαμ-
βάνεται καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος. Εἰ καὶ ἡδυνάτῃ τις
ἐνδοιάζων νὰ εἴπῃ ὅτι μετὰ τοῦ αἰτήματος τῆς
διεκδικήσεως καὶ τῆς ἀποδόσεως τῶν εἰσδημάτων
ὕφίσταται σχέσις κυρίου καὶ παρεπομένου ἀναφερο-
μένη εἰς τὸ αὐτὸ κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς (*).

Ἐπειδὴ, ὡς πρὸς τὰς ἀναφερομένας εἰς τὸ ὅτι
οὐχὶ ὀρθῶς ἐπεδικάσθησαν δραχ. 200 ἐτησίως, πρὶ-
ν ὅπως ἐστὶν ἡ ἐνότης των μετὰ τῆς ἀπὸ 20 Φε-
βρουαρίου 1903 ὑπὸ συζήτησιν ἐφέσεως τοῦ ἀντιδι-
κου του, αἰτιωμένου ὅτι κακῶς ἀπερρίφθησαν αἱ ἐπὶ
πλέον αἰτούμεναι δραχ. 800 καὶ οὐδὲν ἔδεο-
μεύετο ἐκ τούτου νὰ παραπονεθῇ, καὶ ἂν τοῦτο πράτ-
τῃ, ὡς εἶναι ἀναμφισβήτητον, μετὰ τὴν πρὸς αὐτὸ
κοινοποιήσιν τῆς 8239 ἐπιδικασίας ταύτας ἀπο-
φάσεως καὶ παρέλευσιν τῆς πρὸς ἐφῃσιν προθε-
σμίας (ἄρθρ. 758 Πολ. Δικονομίας), πλὴν λαμβά-
νομένου ὑπ' ὅψει ὅτι ὑπάρκει διαφορά συνήθους φύ-
σεως, καθ' ἣν καὶ ἡ ἀντίφασις δι' ἰδίου πάντοτε δι-
κογράφου φέρεται, κἂν εἰς τὸ αὐτὸ τῆς ἐφέσεως ἀ-
ναφέρεται κεφάλαιον, καὶ μὴ ἐπικαλουμένου τοῦ
Δημοσίου ὅτι κατὰ τὴν δίοδον τῆς δίκης μετέβαλε
τὸν χαρακτῆρα ταύτης, ἀπορριπτεῖται ἐξ ἴσου ἀπο-
βαίνουσιν, συνεπῶς ἀνεξέταστοι καθίστανται ἰσχυρι-
σμοὶ τοῦ ἀναγόμενου εἰς τὸ ὅτι κακῶς ἐθεωρήθη
ἐκπρόθεσμον περὶ τὴν ἀνταπόδειξιν ἢ ὅτι πλημμε-
λὴς ἐστὶν ἡ ἐκτίμησις τῆς κυρίας ἀποδείξεως, ἀφοῦ
δὲν πρόκειται περὶ ἐνστάσεών του μόνον ἐπαναφε-
ρομένων ἐνώπιον τοῦ δευτέρου βαθμοῦ, οὐδὲ ν' ἀ-
ξιώσῃ δι' ἀκριβεστέρως ἐκτίμησεως τὴν ἐπὶ τὰ χεῖρω
αἵρεσιν τοῦ ἀντιδίκου του ἐκκαλοῦντος μόνον (**).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

* Ἀριθ. 25 (1907)

Εἰσηγητὴς ὁ πρωτοδίκης Λ. Α. ΜΟΥΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
* Ἰόνιος Κώδιξ.-διατροφὴ συζύγου.-προβολή

(*) Ἡ μισοψηφία βαίνει πέραν τῶν ἐσκαμμένων.
Πάντοτε ὑπεστηρίξαμεν ὅτι ἡ κρατοῦσα ἐπὶ ἀντεφέ-
σεως νομολογία εἶναι ἀφορητῶς στενὴ καὶ ὅτι ἡ
ταυτότης πρέπει νὰ ἀναζητῇται ἐν τῷ αὐτῷ κεφα-
λαίῳ καὶ οὐχὶ ἐν τῷ αὐτῷ παραπόνῳ. Ἀλλὰ καὶ ἡ
ἄνω μισοψηφία εἶναι ὑπερβαλόντως εὐρεία. Τὰ εἰπο-
δήματα εἶναι κεφάλαιον παρεπόμενον τῆς διεκδική-
σεως. Ἄρα δὲν εἶναι τὸ αὐτὸ μὲ αὐτήν. Πρὸβλ. γενικῶς
τὴν ἐν σελ. 68 ΧVII ὑπὸ τὴν 19 Λ. Π. σημειώσιν.

(**) Ἀπολύτως ὀρθῶς καὶ δικονομοταγῶς.

ἀκυρότητας γάμου. - ἀνίδχυρον ἐθίμων. -
ἐθίμων πυροβολισμοῦ.- παρθενία.- ἀνυπαρ-
ξία.- πλάνη περὶ.- ὁδός.- καθορισμὸς δια-
τροφῆς.- προδωπικὴ κράτησις.

Ἐπειδὴ εἰσάγεται πρὸς ἐκδίκασιν ἀγωγή περὶ δια-
τροφῆς τῆς Ν Α*** κατὰ τοῦ συζύγου αὐτῆς Τ.
Α*** ἐπαιδομένη εἰς τὸ ἄρθρον 185 § 2. Ἰονίου Κώ-
δικος, καθ' ὃ ὁ ἀνὴρ χρεωστῇ νὰ παρέχῃ εἰς τὴν σύ-
ζυγον του πάντα τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα.

Ἐπειδὴ προϋπὸθεσις τῆς ἀγωγῆς διατροφῆς γυναι-
κὸς κατὰ τοῦ συζύγου αὐτῆς εἶναι ἡ ὑπαρξίς γάμου
ἐγκύου ἢ καὶ ἀκυρωσίμου, μέχρι τῆς διαρρήσεώς του,
ἀλλ' ὁ ἐναγόμενος σύζυγος δύναται καὶ κατὰ τὴν
περὶ διατροφῆς δίκην, ἀποκροῦν τὴν διατροφήν, νὰ
προτείνῃ κατ' ἐνστάσιν τὸ ἀκυρώσιμον τοῦ γάμου
Ἀρ. Π. 241 τοῦ 1867 ἐν Κώδικι Μαχοπούλου «Γά-
μος» σελ. 173), συνεπῶς ἐν προκειμένῳ ὁ ἐναγόμενος
ἀνεξαρτήτως τῆς βασιμότητος τῶν λόγων, οὐς ὁπο-
βάλλει, νομίμως ζητεῖ τὴν διάρρηξιν τοῦ γάμου.

Ἐπειδὴ ἔντε Ἑπτανήσω ὡς καὶ ἐν τῇ λοιπῇ Ἑλ-
λάδι, ὁ γάμος συνιστᾶται τηρουμένων τῶν ὅρων τοῦ
νόμου, ἥτοι τηρουμένων τῶν προϋποθέσεων, ὑφ' ἃς
ὁ γάμος ἐπιτρέπεται, οἷαι εἶναι ἡ ἱκανότης πρὸς γά-
μον καὶ ἡ συναινεσις τῶν προσώπων, καὶ μὴ ὑπαρ-
χόντων τῶν ἐν τῷ νόμῳ ἀναγραφόμενων καλυμάτων,
δέον δ' ἐπίσης νὰ ἐπακολουθήσῃ καὶ ἡ ἱεροτελεστία
(Κρατῆς Οἶκος. Δίχ. ἐκδ. 6' κεφ Β' τομ. Γ'), ἔ-
θιμα δὲ ἐντεκαίμενα πρὸς ταῦτα δὲν δύναται νὰ κρα-
τήσῃ, πολλῶν δὲ μᾶλλον δὲν ἰσχύουν ἔθιμα δὲ τὴν
συνκορῶσιν τοῦ γάμου ἐν Ἑπτανήσω, διότι ὁ Νόμος
PN. τοῦ 1886 δι' οὗ εἰσῆχθη ἐν Ἑπτανήσω ἡ ἐν
τῷ λοιπῷ Βασιλείῳ ἰσχύουσα νομοθεσία, ρητῶς ἀνα-
γράφει ὅτι δὲν θέλει ἐπεκταθῇ εἰς τὰς Ἰονίους νήσους
ἡ ἰσχὺς τοῦ ἀπὸ 23 Φεβρουαρίου 1835 Βασ. Διατάγ-
ματος, ὅπερ καθιεροῖ ἰσχύϊν ἐθίμων ἐν τῇ λοιπῇ Ἑλ-
λάδι, κατὰ δὲ τὸν Ἰόνιον Κώδικα (ἄρθρ. 13) τὰ ἔ-
θιμα τηροῦνται ἐν Ἑπτανήσω μόνον ὅταν ὁ νόμος
ρητῶς ἀναφέρεται εἰς αὐτὰ. ἀλλὰ κατὰ τὰς περὶ γά-
μου σχετικὰς διατάξεις τοῦ Κώδικος, δὲν ἀναγράφει-
ται ἰσχύς ἐθίμων. Συνεπῶς τὸ ἔθιμον, ὅπερ ἐπικαλεῖ-
ται ὁ ἐναγόμενος ὅτι ἰσχύει ἐνταῦθα ὡς γενικὸς νό-
μος ἀπὸ ἀμνημονεύτων χρόνων, ὅτι τὴν ὑπαρξίν τοῦ
γάμου καὶ τὴν ἡθικὴν τούτου κύρωσιν ἀποτελεῖ εἰς
πυροβολισμὸς. τὸν ὁποῖον ὁ γαμβρὸς κατὰ τὴν πρώτην
νύκτα μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ συζυγικοῦ καθήκον-
τος ρίπτει πρὸς τοὺς ἀναμένοντας συγγενεῖς εἰς ἐν-
δειξιν τῆς παρθενίας τῆς νύμφης, τυγχάνει ἀνεπίδεκ-
κτον δικαστικῆς ἐρεῦνης (*).

Ἐπειδὴ ἐν τούτοις ὁ ἐναγόμενος, προσβάλλων τὸ
κῆρος τοῦ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς ἐναγούσης γάμου
του, ἰσχυρίζεται ὅτι ἡ διὰ τὸν γάμον τούτον συναί-
νεσις του δὲν ἦτο ἐλευθέρα ἥτοι ἀπηλλαγμένη ἐξωτε-
ρικῆς ἐπιδράσεως, διότι διατέλει ἐν πλάνῃ ὡς πρὸς τὴν
ἐνάγουσαν, τὴν ὁποῖαν ἐξελάμβανεν ὡς παρθένον, ἐνῶ
εὗρεν αὐτήν, καθ' ἣ διατείνεται μὴ τοιαύτην, ἡ δὲ
πλάνη του αὕτη ἐπέδρασαν ἐπὶ τῆς συναινεσεως του.
Ἀναντιρρήτως μετὰ τῶν γεγονότων τῶν ἐπιδρών-
των ἐπὶ τῆς συναινεσεως τῶν εἰς γάμον συναπομέ-
νων εἶναι καὶ ἡ οὐσιώδης πλάνη, ἔνεκεν τῆς ὁποίας ἡ
δήλωσις τῆς βουλήσεως εἶναι ἄκυρος, ἀλλ' ὡς ἐγέ-
νετο δεκτὸν ὑπὸ τε τῶν συγγραφῶν καὶ τῆς νομολο-
γίας, ἐπὶ τοῦ γάμου ὡς ἐκ τῆς ἰδιαίτερας αὐτοῦ φύ-
σεως οὐσιώδης πλάνη εἶναι ἡ στοσευμένη περὶ τὴν
ταυτότητα τοῦ φυσικοῦ προσώπου, διότι τοῦτο ἐπὶ
τοῦ γάμου εἶναι τὸ πρῶτον καὶ κύριον (Κρατῆς αὐ-

(*) Νομίζει τις ὅτι, πρόκειται περὶ γάμου καννι-
βάλλον,

τὸθ. § 66 Καλλιγ. Οἰκογ. Δίκαιον § 51 Anbry et Rau V, σελίς 66, Demolombe II 1, 251 'Εφ. Αθ. 5482 τοῦ 1849 ἐν Κώδικι Λιακοπούλου 'Γάμος» σελί; 154), ἐγεννήθη ὁμοῦς ζήτημα ἐὰν καὶ ἡ πλάνη περὶ τὰς ἠθικὰς ἐν γένει ιδιότητας καθιστᾷ ἄκυρον τὴν δῆλωσιν τῆς βουλήσεως. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι τὸ πρόσωπον ἐμφανίζεται ἐν τῇ κοινωνίᾳ οὐ μόνον ὡς φυσικὸν ἀλλὰ καὶ ὡς περιβεβλημένον ἠθικὰς καὶ κοινωνικὰς ιδιότητας, εἰς τὰς ὁποίας μᾶλλον ἀποβλέπει ὁ ἕτερος τῶν συναπτομένων, ἀπάδει ὁμοῦς εἰς τὴν φύσιν τοῦ γάμου ὅπως ἐκάστοτε ζητῆται ἡ ἀκύρωσις αὐτοῦ ἕνεκα πλάνης περὶ τοιαύτας ιδιότη-
τας, ἕνεκα δὲ τούτου ἐπειδὴ αἱ πηγαὶ καὶ αἱ νομοθεσίαι, ὡς ἐκ τῆς δυσχερείας τοῦ ζητήματος, σιω-
ποῦσι, διάστας ὑπάρχει μεταξὺ τῶν συγγραφέων περὶ τοῦ ζητήματος τούτου (Κραστᾶς Οἰκογ. Δίκαιον αὐτ. ἔνθα καὶ παραπομπαὶ εἰς τοὺς ἐκατέωθεν δι-
σταμένους). Τὸ δ' δικαστήριον, μελετήσαν τὰ ἐπιχειρή-
ματα ἀμφοτέρων τῶν στρατοπέδων καὶ ἐξετάσαν ἐπι-
σταμένως τὰς προτάσεις τῶν διαδίκων, εὗρεν ὡς ὀρθο-
τέραν τὴν λύσιν, ὅτι τὸ ἐν λόγῳ περὶ τῶν ἠθικῶν ἰ-
διοτήτων ζήτημα εἶναι πραγματικόν. ἐξαποκρίναν-
το δὲ τῆς κρίσεως τοῦ δικαστοῦ, ὅστις εἰς τὰς ἐκάστοτε
περιστάσεις πρέπει νὰ ὀρίξῃ ποῖα πλάνη περὶ τὸ πρό-
σωπον εἶναι οὐσιώδης συνεπαγομένη ἀκύρωσιν τοῦ
γάμου. Φέρε ὅθεν ἡδὴ ἐξετάσμεν ἐὰν ἡ ἑλλειψὶς
παρθενίας τῆς συζύγου εἶναι τοιαύτη πλάνη.

Ἐπειδὴ εἶναι ἀληθές ὅτι ἐν Ἑπτανήσῳ ὡς καὶ τῷ
λοιπῷ Βασιλείῳ καὶ παρ' ἅπασιν τοῖς πεπολιτισμένοις
λαοῖς, ἡ παρθενία ἀπολαύει δικαίας καὶ προσταχούσης
ἐκτιμήσεως, ἀλλ' ἐφ' ὅσον μεταξὺ τῶν ἐπιστημόνων
πολλὰ ἐμφέρονται συζητήσεις περὶ τοῦ περιουμένου
παρθενικοῦ ὕμενος, τὴν ὑπαρξίν τοῦ ὁποίου ἄλλοι μὲν
θεωροῦν βεβαίαν ἄλλοι δὲ ἐντελῶς ἀνοῦνται (Πρόβλ.
Α. Debay ὕμνησιν καὶ Φυσιολογία τοῦ Γάμου κεφ. ΣΤ').
δὲν δύνανται τις νὰ ὑποστηρίξῃ βαρύνον ὅτι ἡ ἑλλει-
ψὶς τοῦ παρθενικοῦ ὕμενος ἀποτελεῖ πλάνην περὶ τὸ
πρόσωπον, ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ κατὰ τὴν πρώτην συ-
νουσίαν ρυτιστὸ αἵματος εἰς τὴν ἐμφάνισιν τῆς ὁποίας
ὁ ἐναγόμενος ἀνεξήτησε τὴν ἀποδείξιν τῆς παρθενίας
τῆς ἐναγούσης συζύγου του, δὲν εἶναι ἀσφαλὲς ἀπο-
δεικτικὸν μέσον, ἀφ' οὗ ὁ διάδικος Παρὰντ Διστάτὲλ
ἀναμφισβητήτως ἀπέδειξεν ὅτι πολλοὶ ἀνῆλικοι γυ-
ναῖκες ἐγκαταλείπουσαι τὸ αἵματόν αὐτῶν ἐμπορίον
καὶ ὑπανδρευθεῖσαι παρουσίασαν τὸ αἵματινόν σημεῖον,
ἐνῷ ἀφ' ἐτέρου νεάνιδος, παραδοθεῖσαι πρὸ τῆς ἐφῆ-
θου ἡλικίας εἰς κατ' ἰδίαν τέφρας ἀπώλεσαν τὴν παρ-
θενίαν ἄνευ ροῆς αἵματος (Πρόβλ. Α. Debay αὐτ.),
ἀλλ' ἐκτὸς τούτων κατὰ τὰς περὶ διαζυγίου ρωμαϊ-
κὰς διατάξεις, αἱτινες κρατοῦν καὶ ἐν Ἑπτανήσῳ
(δρα Λεξικὸν Νομικῆς I σελίς 966), ἐὰν ἐν τῷ καιρῷ
τοῦ γάμου ὁ ἀνὴρ εὖρη διαπεπαρθευμένην ἦν ἔλαβεν
εἰς γάμον ὡς παρθένον, καὶ δεῖξῃ τοῦτο εὐθὺς δὲ ἔνε-
ργως ἀποδείξεως, δὲν ἔχει ἐν τούτοις λόγον διαζυγίου
διότι ἡ διάταξις αὕτη, ἣν ἀναγράφει ὁ Ἀρμενόπου-
λος (Βιβλ. Δ' σελ. ΙΕ' 10) καὶ καθ' ἣν διαλύεται ὁ
γάμος, δὲν ἰσχύει παρ' ἡμῖν ὡς καὶ οὐσα Αὐτοκρατο-
ρικὴ (Κραστᾶς αὐτοῦ. § 180, Καλ. αὐτ. § 148, Παπαρηγ.
τομ. Γ' § 186), εἰς ἐπὶ ὁρωσιν δὲ ὅλων
τούτων εἰρήσθω συνάμα καὶ τὸ οὐχὶ ἀσχετον πρὸς τὸ
προκείμενον ζήτημα ὅτι πλουσία γαλλικὴ νομολογία
καὶ οὐκ ὀλίγοι νομοδιδάσκαλοι ἀπεφάνθησαν ὅτι δὲν
δύνανται ν' ἀκυρωθῇ γάμος καὶ ἐὰν εἴη ἡ γυνὴ στερεῖ-
ται ἐσωτερικῶν γεννητικῶν ὀργάνων ('Αποφ. Ἀκυρω-
τικοῦ τῆς 3ης Ἀπριλίου 1903, ἦν ὅρα ἐν Θέμειδι
ΙΔ' σελίς 176 ἔνθα καὶ παραπομπαὶ εἰς Γαλλικὴν
νομολογίαν καὶ συγγραφάς), πλὴν δὲ μᾶλλον τοῦτο
δύνανται νὰ ὑποστηρίξωσι ἐπὶ ἑλλείψεως παρθενικοῦ

ὕμενος ἤτοι: ἐπὶ διαπεπαρθευμένης γυναικὸς, τὸ δὲ
ἐπιχείρημα τοῦ ἐναγομένου ὅτι ἡ παρθενία εἰς τὴν
σύμβασιν τοῦ γάμου ἀποτελεῖ τὴν οὐσίαν τοῦ πράγ-
ματος, ὅπερ εἶναι τὸ ἀντικείμενον τῆς συμβάσεως
δὲν κ' ἵσταται ὀρθόν. Συνωδᾷ ὅθεν τούτοις ἡ πλειονο-
ψηφουσα γνώμη τοῦ δικαστηρίου δέχεται ὅτι διαπε-
παρθευμένη γυνή, ἣν ὁ ἀνὴρ λαμβάνει ὡς σύζυγον
ἐξελάμβανεν ὡς παρθένον, δὲν ἀποτελεῖ οὐσιώδη πλάνην
περὶ τὸ πρόσωπον, συνεπαγομένην τὴν ἀκύρωσιν τοῦ
γάμου, ἐπομένως ἐπουσιώδης τυγχάνει ὁ ἰσχυρισμὸς
τοῦ ἐναγομένου ὅτι εἰς τὴν γάμον συνήνεσεν ὑπὸ τὴν
προϋπόθεσιν καὶ τὴν ἐκ μέρους τῆς ἐναγούσης καὶ
τῶν οἰκείων τῆς ἐπιθεβαίνουσιν, μὴ ἀρθεῖσαν ὑπὸ ἐναν-
τίας δηλώσεως ὅτι ἡ ἐνάγουσα εἶναι παρθένος. Ἀσκο-
πος δὲ ὡσαύτως καὶ ματαίᾳ, μετὰ τ' ἀνωτέρω, κρί-
νεται καὶ ἡ ἔρευνα τῶν ἰσχυρισμῶν τῆς ἐναγούσης
ὅτι ὁ σύζυγος αὐτῆς καὶ ἐναγόμενος, μεταμεληθεὶς
τὴν τρίτην ἡμέραν τοῦ γάμου ἀπέβαλεν αὐτὴν καὶ
ὅτι ἀμέσως μετὰ τοῦτο ἐβδαιώθη δι' ἰατρικῆς ἐξε-
τάσεως καὶ αὐτῆς καὶ τοῦ αἱματωροῦ νομφικοῦ
χιτῶνος τῆς, ὅτι τὴν παρθενίαν τῆς ἀπώλεσε κατὰ
τὴν πρώτην νύκτα τοῦ γάμου ἐκ τῆς μετὰ τοῦ ἐνα-
γομένου συνομιλίας τῆς. Εἰ καὶ ἡδυνάτο τις ἀμφι-
βάλλων νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ παρθενία, ἥτις παρ' ἅπασιν
σχεδὸν τοῖς ἔθνεσι θεωρεῖται θησαυρὸς (Debay
αὐτ.) ἐλλείπευσα παρὰ τῇ εἰς γάμον ἐρχομένῃ γυ-
ναικὶ καὶ τοῦτο κατόπιν συνομιλίας πρὸ τοῦ γάμου
μετ' ἄλλου ἀνδρὸς, ὅπερ κατὰ τὸ ἐφικτόν εἶναι ἀντι-
κείμενον δικαστικῆς ἐρεῦνης, δὲν νὰ συνεπάγῃται
τὴν ἀκύρωσιν τοῦ γάμου, ἐφ' ὅσον ὁ ἀνὴρ δὲν ἐγνώ-
ριζεν αὐτὸ ἐκ τῶν προτέρων, διότι, κατὰ τὴν κοινὴν
πίσιν εἰς πᾶσαν συγκρότησιν γάμου ὑπονοεῖται ἡ
γυνὴ παρθένος ἢ δ' ἑλλείψει τῆς παρθενίας ἀποτελεῖ
οὐσιώδη πλάνην τοῦ ἀνδρὸς, κατὰ δὲ τὰς σημερινὰς
περὶ τιμῆς καὶ οἰκογενεας ἰδέας, ὁ γάμος μετὰ δια-
κεχυμένης, ἥτις οὐχὶ σπανίως εἶναι ἀποκλόσιος
ἀλλοτριῶν σπερμάτων (ὁπερ, εἰρησθῶ, κατὰ τὴν
Νεαρὰν 93 τοῦ Λέοντος εἶναι λόγος λύσεως γάμου)
ἀποβαίνει διαρκῆς πηγὴ συμφορῶν, οὐδόλως δὲ ὑπὸ
τὴν ἐκ τούτου διχόνοιαν ἐκπληροῦται ὁ σκοπὸς τοῦ
γάμου, ἄλλως δὲ τὸ ἐν λόγῳ ζήτημα δὲν εἶναι ὑπο-
δεέστερον τῶν γάμων μετὰ ὑποστάτως ἐγκληματικῶν
ποινῶν ἢ μετὰ γυναικὸς μοιχογεννήτου. ἦν ὁ ἀνὴρ
ἐξελάμβανεν ὡς τέκνον γυναικὸς γονῆς, οἷτινες γάμοι
κρίνονται ὡς ἀκυρώσιμοι (Κραστᾶς αὐτ. § 65 Πρόβλ.
καὶ Demolombe III No 253-253 ter.) (*).

Ἐπειδὴ ὁ ἐναγόμενος πρὸς ἀκύρωσιν τοῦ γάμου, ἐ-
τικαλεῖται προσέτι δόλον τῆς ἐναγούσης, ὅν μετεχει-
ρίσθη αὕτη πρὸς σύστασιν τοῦ γάμου, ἀλλ' ἡ ἐνστα-
σις αὕτη τοῦ δόλου τυγχάνει ἀπορριπτέα ὡς ἀόρι-
στος, διότι ὁ ἐπικαλούμενος τὴν ἀπάτην ὀφείλει νὰ
ὀρίσῃ τὰ γεγονότα τὰ τὴν ἀπάτην ἐπενεχόντα ἵνα
συνδυάζων ταῦτα ὁ δικαστὴς πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ
νόμου, κρίνῃ περὶ τῆς σπουδαιότητος αὐτῶν ('Εγγ.
Οἰκ. ἐκδ. ε' § 189 σημ. 13). Διότι «οὐ δίδεται ἡ
περὶ δόλου ἀγωγή εἰμὴ ἀπὸ μεγάλης καὶ προφανοῦς
πανουργίας» (Νομ. 46 Βασ. 10.3), αἱ δὲ «μηχανορ-
ραφαί» ὡς προτείνει ὁ ἐναγόμενος ὅτι ἡ ἐνάγουσα
σύζυγος του, ὅπως φανῇ ὅτι ἐπὶ λήθην αἰμορραγία κατὰ
τὴν μίξιν, ἀπέκρυψε τὰ ἐσωτερικὰ αὐτῆς ἐνδύ-
ματα πρὸ τῆς νομφικῆς κατακλίσεως κύστιν πλήρη
ξένου αἵματος, ὅπερ προσεποίηθη ἡ ἐνάγουσα ὅτι
ἐρρευσε φυσιολογικῶς κατὰ τὴν πρώτην συνομιλίαν,
ἀναφέρονται εἰς χρόνον μετὰ τὸν γάμον καὶ συνεπῶς
οὐδεμίαν ἤσκησαν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς πρὸς σύστασιν τοῦ

(*) Τὶ ὑψηλὴ τῶνδ' ἐν ἀντίληψιν τοῦ προορισμοῦ τοῦ
γάμου ἢ Κακόμοιρος Μοδεστίνη !!

γάμου τούτου συναινέσεως τοῦ ἐναγομένου, ἄλλως δὲ ἐπὶ τοῦ γάμου ὁ δόλος ἔχει σπουδαιότητα μόνον ἐφ' ὅσον δι' αὐτοῦ παρήχθη πλάνη ἐπαγομένη ἀκυρωσίαν τοῦ γάμου (Κρασσᾶς αὐτ. § 67 Demolombe III, No 255 Aubry et Rau V σελ. 69) κατὰ δὲ τὴν ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει κρατήσαντων γνώμην, ἡ πλάνη περὶ τῆς παρθενίας τῆς ἐναγοῦσης δὲν δύναται νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τοῦ κύρους τοῦ τελεσθέντος γάμου, συνεπῶς ἀσχοπον κρίνει τὸ δικαστήριον ν' ἀσχοληθῇ ὅπως ἀνεύρῃ διαδρομικῶς ἐκ τῶν ἀνωτέρω μνηνορραφίων, ὡς τὰς ἀποκαλεῖ ὁ ἐναγόμενος, ὅτι οὐδέποτε οὗτος ἤθελε συναινέσῃ εἰς γάμον μετὰ δικαχορευμένης γυναικὸς (*).

Ἐπειδὴ ἡ ἐνστάσις τοῦ ἐναγομένου ὅτι δὲν ὑποχρεοῦται εἰς διατροφήν τῆς ἐναγοῦσης συζύγου του ἔχων δικαίους λόγους, καθόσον δὲν εὐρέθη ἀγνή καὶ παρθένος, τυγχάνει ἀπορριπτή ως ἀβάσιμος. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι κατὰ τὸ ἀ.θρον 186 Ἰον. Κώδικος, ἐὰν ὁ ἀνὴρ δι' ἀδίκους λόγους ἀποποιεῖται νὰ παραλάβῃ εἰς τὰ ἴδια τὴν γυναῖκα, καταδικάζεται νὰ πληρώσῃ πρὸς αὐτὴν σύνταξιν διατροφῆς κατὰ τὸ ἐξ ἀντιδιαστολῆς ἐπιχειρημά του, δὲν ὑπάρχουν ἀδικοὶ λόγοι, ἤτοι ἐὰν συντρέχουν δίκαιοι λόγοι δύναται ὁ ἀνὴρ ν' ἀποποιηθῇ καὶ νὰ μὴ παραλάβῃ εἰς τὰ ἴδια τὴν γυναῖκα καὶ διατροφὴν εἰς αὐτὴν νὰ μὴ καταβάλλῃ, ἀλλ' ὁ λόγος τὸν ὁποῖον ὁ ἐναγόμενος προβάλλει καὶ τὰ ἐπιχειρήματα τὰ ὁποῖα ἐπικαλεῖται ὅτι αὐτὸς, νέος ἄρτιος καὶ ἀκμαῖος, πρῶτον τέκνον καὶ ἀρίστης κοινωνικῆς ὑπολήψεως καὶ θέσεως. ἔλθων εἰς γάμον κοινῶν μετὰ κόρης, ἣν πάντως ὑπέθετεν ἀγνήν καὶ παρθένον, ἤθελεν ἀπολέσῃ τὴν ἡθικὴν αὐτοῦ ὑπαρξίν ἐὰν παρελάβανε τοιαύτην νύμφην εἰς τὸν οἶκόν του, ὅτι θὰ καταδικάζετο εἰς βίον ἀβίωτον ἐκ τῶν συναισθημάτων τῆς ἰδίας συνειδήσεως καὶ ὅτι θὰ καθίστατο ἔρμαιο τῆς κοινωνικῆς χλεύης—κρίνονται κατὰ τὴν πλειονοψηφούσαν γνώμην τοῦ δικαστηρίου μὴ ὁρθεῖ καὶ δίκαιαι, διότι ἐφ' ὅσον μεταξὺ τῶν ἐπιστημονικῶν κρουσῶν ὑπάρχουν κατὰ τ' ἀνωτέρω εἰρημένα ἀμφισβητήσεις περὶ τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ τοῦ παρθενικοῦ ὑνένος, θεωρεῖται δὲ πλάνη ἡ ἀπόδειξις τῆς παρθενίας ἐκ τῆς οὕτως αἵματος κατὰ τὴν πρώτην συνομιλίαν, ἀφοῦ μεμαρτυρημένως παρθένον δὲν ὑπέστησαν ῥῆξιν τινα οὐδ' αἰμορραγίαν (Πρόβλ. Α. Débay αὐτ.), δὲν δικαιολογεῖται τις ἀποποιούμενος νὰ δεχθῇ τὴν σύζυγον εἰς τὸν οἶκόν του, πολλῶ δὲ μᾶλλον ἐν προκειμένῳ. ὅπου ὁ ἐναγόμενος, καθ' ὃ συνάγεται ἐκ τοῦ ἐν τῇ δικογραφίᾳ ὑπ' ἀριθ. 2387 (1906) προικοσυμφώνου, ἔλαβε κατέχει καὶ κατοποῦται προίκα. τὸ δὲ σχετικὸν ἔθιμον ὅπερ ἐπικαλεῖται ὁ ἐναγόμενος ὡς μὴ ἰσχύον, κατὰ τὰ ἐν τῇ τρίτῃ σκέψει εἰρημένα, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, εἰ καὶ ἡδυνάτο τις ἀμφιδόλων νὰ εἴπῃ ὅτι ὑπὸ τῆς μειοψηφίας τοῦ δικαστηρίου θεωρηθείσης ἀνωτέρω τῆς παρθενίας τόσον οὐσιώδους, ὥστε ἡ ἔλλειψις τῆς νὰ συνεπάγεται ἀκύρωσιν τοῦ γάμου. συνέπεια εἶναι ὅτι ὁ ἐναγόμενος μετὰ προηγουμένην δικαστικὴν βεβαίωσιν ἔχει δικαίους λόγους ν' ἀποποιῇται ὅπως δεχθῇ εἰς τὰ ἴδια τὴν σύζυγόν του ἢ διατροφήν αὐτήν.

Ἐπειδὴ ἐν τούτοις ὁ ἐναγόμενος ἐπικουρικῶς ἐκ τῶν ἐν τῇ ἐπιδίκῳ ἀγωγῇ ἀναφερομένων οὐσιωδῶν πραγματικῶν γεγονότων ἀμφισβητεῖ 1) ὅτι ἀπέμαψε ἐκ τῆς οἰκίας του τὴν ἐνάγουσαν σύζυγόν του, διατείνόμενος ὅτι αὕτη οἰκίᾳ βουλήσει ἐξ αἰσχύνης ἀνεχώρησεν ἐκ τοῦ συζυγικοῦ οἴκου παραληφθεῖσα ὑπὸ τῶν συγγενῶν τῆς καὶ κατοικήσασα ἔκτοτε εἰς τὴν ἐν τῇ πόλει Ζακύνθου γυναικαίαν Μονὴν τοῦ Τιμίου

(*) Τὶ σιχαμός.

Προδρόμου καὶ 2) ἀμφισβητεῖ ὅτι κέχτηται περιουσίαν καὶ ὅτι ἐργάζεται προσωπικῶς συντηρούμενος ὑπὸ τῶν γονέων του, δέον ὅθεν ἡ ἐνάγουσα νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς σχετικὴν ἀπόδειξιν, ἐπιτρεπομένων καὶ τῶν μαρτύρων λόγῳ ἀνεφίκτου κτήσεως ἐγγράφων καὶ ὁ δὲ Α) ὡς πρὸς τὴν ἀποκομπὴν ἐκ τῆς συζυγικῆς οἰκίας πρέπει ν' ἀποδείξῃ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἱστορούμενα ὅτι ἐξηναγκάσθη διὰ σκαίων καὶ βιαιῶν τρόπων τοῦ ἐναγομένου συζύγου τῆς ν' ἀπέλθῃ τοῦ συζυγικοῦ οἴκου, καθόσον ἡ διατροφή ὀφείλεται ἢ ὅταν ἡ σύζυγος μένῃ ἐν τῷ συζυγικῷ οἴκῳ ἢ ὅταν ἀναγκάζεται νὰ ἐγκαταλείψῃ αὐτὸν ἕνεκα ἰσχυρῶν καὶ ἀποχρώντων λόγων προερχομένων ἐξ ὑπατιότητος τοῦ συζύγου (Α.Π. 140 τοῦ 1874, 226 τοῦ 1875 ἀς ὅρα ἐν νομολογίᾳ Μπαλάνου-Γαλίνῃ, Μέρ. Β' σελ. 134-135, περὶ δὲ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἐναγομένου ὅτι ἡ ἐνάγουσα ἐξ αἰσχύνης κατέλιπε τὸν συζυγικὸν οἶκον δὲν τάσσεται εἰδικὸν θέμα ἀποδείξεως ἀτε ἀποτελοῦντος ἀρνήσιν (*), ὡς πρὸς δὲ Β') τὸ ποσόν, ὅπερ δέον νὰ χορηγῆται λόγω διατροφῆς, τοῦτο κατὰ τὸ ἀρθρον 186 § 1 Ἰονίου Κώδικος κανονίζεται ἀναλόγως μετὰ τὴν κατάστασιν καὶ τὴν περιουσίαν τοῦ ἀνδρός, συμφώνως δὲ πρὸς τὴν διάταξιν ταύτην τίθεται τὸ θέμα τῆς ἀποδείξεως, ἐπιφυλάσσεται δὲ τὸ δικαστήριον ὅπως μετὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν ἀποδείξεων, πρὸς κανονισμὸν τῆς ἀναλόγου συντάξεως διατροφῆς λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ μνησθὲν ὑπ' ἀριθ. 2387, (1906) προικοσυμφώνου.

Ἐπειδὴ νομίμως ἐνίσταται ὁ ἐναγόμενος ὡς πρὸς τὴν αἰτουμένην κατ' αὐτοῦ προσωπικὴν κράτησιν διὰ τὴν χρηματικὴν ποινὴν ἐν περιπτώσει μὴ καταβολῆς τῆς τυγνὸν ἐπιδικαστέας συντάξεως διατροφῆς, διότι κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρου 1003 § 4 Πολ. Δικον. (μὴ τροποποιηθέντος κατὰ τὸ περὶ οὗ τρέκεται ζήτημα ὑπὸ τοῦ νεωτέρου περὶ προσωπικῆς κράτησεως νόμου) κατ' οὐδεμίαν περίπτωσιν ἀπαγγέλλεται προσωπικὴ κράτησις κατὰ τοῦ συζύγου τοῦ ἐνάγοντος.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Χ. Χ. Ἄγιον Πέτρον : Κατὰ τὴν σαφῆ ἐννοίαν τοῦ δημοτικοῦ φορολογικοῦ νόμου, ὡς καὶ παντὸς τοιοῦτου, μόνῃ ἡ εὐρύς τις τῶν τεθειμένων ὁρίων ἀπαγορεύεται, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ περιστολὴ ἐντὸς αὐτῶν, ἡ ὁποία δύναται νὰ θεωρηθῇ ὅτι πληροὶ καὶ εὐχύν. Ὁ περιορισμὸς λοιπὸν τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων εἰς Δῆμον τινὰ ὧνίων, ἐπὶ μόνων τῶν ἐν τῇ ἀγορᾷ πωλουμένων τοιοῦτων καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν δι' ἴδιαν ἀτομικὴν χρῆσιν ὑπὸ ἀτόμων εἰσαγομένων, ἐγκριθεὶς διὰ τῆς ἐγκρίσεως τῆς δημοπρασίας ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, δὲν βλέπομεν ὅτι πρέπει νὰ κινήσῃ τὸν γόλον οὐδενός. Ἐν πάτῃ περιπτώσει ἐκ τοῦ ἐν τῇ διακηρύξει τῆς δημοπρασίας περιορισμοῦ τούτου δυνατόν νὰ ὑπάρξῃσι διοικητικὰ ζητήματα. περὶ ὧν δὲν πρόκειται ἤδη λόγος, ἀλλ' οὐδὲν ἀπολύτως δικαίωμα προάγεται διὰ τὸν ἐνοικιαστὴν, ὅστις δὲν δύναται νὰ ἔχῃ πλεονα τῶν ἐνοικιασθέντων αὐτῷ δικαιώματα, ὥστε νὰ ἀξιοῖ εἰσπραξίν φόρου ἐπὶ τῶν ρητῶς μὴ περιλαμβανομένων ἐν τῇ πρὸς αὐτὸν ἐνοικίασει ἀντικειμένων.

(*) Ὡς νὰ μὴ ἀπετέλουν τὴν ὑστάτην βαναυσότητα ἡ διακόμευσις αὕτη τῆς παρθενίας, ἡ διάσυρις παντὸς ἡθικοῦ καὶ ἡ ἐξευτέλισις καὶ τοῦ τελευταίου ἀνθρωπίνου αἰσθήματος. Αὐτὸ μᾶς ἐνθυμίζει τὴν περίφημον ἀποτροπὴν : ἐγὼ εἶμαι ἀβροφῶν βρὲ γαίδαρε !

29 APRIL 1907

(*) Ἐπέρχεται μετὰ τὴν 398 τοῦ α' τμήματος ἐν σελ. 445 XVII. Τὸ ζητούμενον ἦτο ἐὰν ὁ ὑπουργὸς ἐν δικαίῳ ἀνεκάλεσε τὴν ἐγκρισιν, θεωρήσαν τὸ βιβλίον ὡς οὐχὶ διδασκτικόν ἀλλ' ἀπλῶς ἀναγνωστικόν, μὴ δεόμενον ἐγκρίσεως καὶ τούντεστιν μὴ δυνάμενον νὰ ἀπολαύσῃ τῆς ἐκ τῆς ἐγκρίσεως ἀποκλειστικότητος.

δίοις προγράμμασιν. - αποκλειστικότης. - μεταγενεστέρα ανάκλησις ως εκ τούτῳ ἀντικειμένου ως μὴ διδακτικοῦ ἀλλ' ἀναγνωστικοῦ. - εὐθύνῃ Δημοδίου.

Ἐπειδὴ τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἐφεσιδλήτου νόμιμος μὲν βάσις εἶναι ἡ τοῦ Δημοσίου εὐθύνῃ λόγῳ τῆς παρὰ τὸν νόμον ἐνεργείας τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ τῆς Ἐκπαιδεύσεως, ἀνακαλέσαντος τὴν προηγουμένην ἐγκρίσιν τῆς ἀποφάνσεως τῆς ἐκλεγθείσης ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Νόμου ΒΤΓ' τοῦ 1895 ἐπιτροπείας πρὸς κρίσιν τῶν εἰς τὰ ἐλληνικὰ σχολεῖα τοῦ Κράτους εἰσακτέων διδακτικῶν βιβλίων, δι' ἧς ἀπεφάνητο αὕτη ὅτι τὸ εἰς διαγωνισμὸν ὑποβληθὲν βιβλίον «Νεοελληνικὰ Ἀναγνώσματα» ὡς μόνον ἐγκριθὲν ἐκ τῶν ἄλλων ὁμοειδῶν, ἦτο εἰσακτέον εἰς τὰ σχολεῖα ἐπὶ πέντε σχολικὰ ἔτη ἀρχόμενα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1903 καὶ ἀντικείμενον ἡ τοῦ Δημοσίου ὑποχρέωσις εἰς ἀνόρθωσιν ζημίας, ἦν ὡς ἐκ τῆς παρανόμου ταύτης ἀνακλήσεως τῆς δοθείσης ἐγκρίσεως ὑπέστη ὁ ἐφεσιδλήτος.

Ἐπειδὴ, ἐὰν ἀληθῶς, καθὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτίθησιν ὁ ἐκκαλῶν, ὁ ἀρμοδίος ἐπὶ τῆς Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸς δὲν ἐδικαιούτο κατὰ τὸν προμνησθέντα νόμον μετὰ τὴν ἐκθεσιν τῆς ἐπὶ τοῦ διαγωνισμοῦ τῶν διδακτικῶν βιβλίων ἐπιτροπῆς, δι' ἧς τὸ προκείμενον βιβλίον ἐνεκρίθη ὡς μόνον εἰσακτέον εἰς τὰ ἐλληνικὰ σχολεῖα καὶ τὴν ἐγκρίσιν ταύτην νὰ ἀνακαλέσῃ αὐτὴν, ἀλλὰ τούναντιον ὑπερρεούτο κατὰ τὸ ἄρθρ. 16 τοῦ νόμου τούτου νὰ ἀναγράψῃ, τοῦτο ἐν τῷ τηρουμένῳ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Ἐκπαιδεύσεως ἐπιστήμῳ καταλόγῳ τῶν ἐγκειμένων βιβλίων καὶ διευθύνῃ τοῦ καταλόγου τούτου ἀντίτυπα εἰς τοὺς διευθυντάς τῶν ἐλληνικῶν σχολείων τοῦ Κράτους, ἵνα ἀναγραφῇ ἐν τοῖς ἐτησίοις προγράμμασιν αὐτῶν ὡς μόνον εἰσακτέον, ἐξ οὗ ἔπεται ὅτι ἤθελεν εἰσθαι τὸ βιβλίον τοῦτο ἐν ἀποκλειστικῇ κατὰ τὴν περίοδον τῆς πενταετίας χρήσει, τὸ Δημοσίον ὡς φέρον κατὰ τὸν νόμον εὐθύνῃν διὰ τὰς παρανόμους πράξεις καὶ παραλείψεις τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ, τὰς γινομένας ἐν τῷ κύκλῳ τῆς ἀνατεθειμένης αὐτοῖς ὑπὸ τῶν νόμων ἐξουσίας, ὑποχρεοῦται ν' ἀνορθώσῃ πᾶσαν προελθοῦσαν ἐντεῦθεν εἰς τὸν ἐφεσιδλήτον ζημίαν, θετικὴν ἢ ἀποθετικὴν κατὰ τὰς κρατούσας περὶ τούτου ἀρχὰς τοῦ δικαίου, καὶ αἱ τοῦ Δημοσίου ἐνστάσεις, ὅτι ἡ ἀγωγή τοῦ ἐφεσιδλήτου εἶναι ἀπορριπτέα ὡς μὴ ὀρίζουσα τὰ πραγματικὰ περιστατικὰ τὰ ἀποτελοῦντα τὴν ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν τοῦ ἀξιωματικοῦ ὑπ' αὐτοῦ δικαιώματος ἀποζημιώσεως ἢ ὡς νόμῳ ἀνυπόστατος, ὡς μὴ φέροντος τοῦ Δημοσίου εὐθύνῃν ἐκ τῶν παρανόμων πράξεων καὶ παραλείψεων τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ, εἰμὴ μόνον εἰς τὸ περιελθόν αὐτῷ, ἐκτὸς ἂν ἐγένοντο αὐτὰ ἐκ μεγάλης αὐτῶν ραθυμίας, εἶνε ὡς ἀνυπόστατοι ἀπορριπτέαι καὶ ἐξεταστέον καθίσταται, ἐὰν κατὰ τὸν προμνημονευθέντα Νόμον ΒΤΓ' τοῦ 1895, ἐδικαιούτο ὁ ἐπὶ τῆς Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸς ν' ἀνακαλέσῃ ὡς ἐπραξεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἦν ἐχορήγησεν ἀπαξ ἐγκρίσιν τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπείας, δι' ἧς ἐκρίθη τὸ εἰρημένον βιβλίον ὡς μόνον εἰσακτέον ἐν τοῖς ἐλληνικοῖς σχολείοις.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ Νόμου ΒΤΓ' τοῦ 1895, οὐδὲν διδακτικὸν βιβλίον, πλὴν τῶν κειμένων τῶν ἀρχαίων γλωσσῶν, εἰσάγεται εἰς τὰ ἐλληνικὰ σχολεῖα, ἂν μὴ ἐγκριθῇ ὑπὸ τῆς κατὰ τὰς ἐπομένας διατάξεις αὐτοῦ καθεστημένης πρὸς κρίσιν τῶν εἰσακτέων βιβλίων ἐπιτροπείας, ἀναγραφῇ ἐν τῷ ἐπιστήμῳ καταλόγῳ τῶν ἐγκειμένων βιβλίων, ὡς δὲ προκύπτει ἐκ τῶν ἁρθρῶν 16 καὶ 17, ἅμα βιβλίον τι ἐγκριθῇ ὡς εἰσακτέον εἰς τὰ σχολεῖα καὶ μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου ἀποδοχὴν τῆς περὶ τούτου γνώμης τῆς ἐπιτροπείας ἀναγραφῇ ἐν τοῖς προγράμμασιν, μόνον τούτου ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ χρήσις ἐπὶ μίαν πενταετίαν καὶ οὐδενὸς ἄλλου, ἐξαιρουμένης τῆς περιπτώσεως τοῦ ἁρθρ. 22 καθ' ἣν πρόκειται περὶ βιβλίων θρησκευτικῶν μαθημάτων, δι' ἃ προσαπαιτεῖται καὶ ἡ ἐγκρίσις τῆς Συνόδου καὶ τῆς τοῦ 18, ὅταν βιβλίον τι καταγγεληθῇ ὡς ἀντιβαῖνον εἰς τὰ τῆς θρησκείας ἢ ὡς διαστρέφον ἐπιστημονικὰς ἀληθείας.

Ἐπειδὴ, ὡς προερρέθη κατὰ τε τὸν Νόμον ΒΤΓ' καὶ τοὺς πρὸ αὐτοῦ ἐκδοθέντας, ἵνα εἰσαχθῇ βιβλίον τι εἰς τὰ σχολεῖα τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως, δὲν ἄρκει νὰ εἶναι διδακτικόν, ἥτοι χρήσιμον εἰς τὴν διδασκαλίαν τῶν ἐν τοῖς ἐλληνικοῖς σχολείοις καὶ γυμνασίοις κατὰ τὸ ἰσχὺν νόμου ἔχον Διατάγματα τῆς 31 Δεκεμβρίου 1836, εἰς ἑρμητικῶς καὶ ὁ ΒΤΓ' Νόμος ἐν ἁρθρῳ 17 ἀναφέρειται ὀριζόμενον μαθημάτων, ἀλλὰ πρέπει καὶ νὰ ἐγκριθῇ ὑπὸ ἐιδικῆς ἐπιτροπείας ἐπὶ τούτῳ καθεστημένης ὡς εἰσακτέον μόνον ἢ καὶ μετ' ἄλλων πρὸς διδασκαλίαν. Τοιοῦτον δ' ἔχων ὁ νόμος οὗτος ἀντικείμενον, ἥτοι τὸν διαγωνισμὸν τῶν διδακτικῶν βιβλίων τῶν εἰς τὰ σχολεῖα εἰσακτέων, οὔτε διάταξιν τινὰ, καθὰ καὶ ἡ ἀναιρετικὴ τοῦ Α' τμήματος τοῦ δικαστηρίου ἀπόφασις δέχεται, περιέχει περὶ τῶν πρὸς διδασκαλίαν τῶν διδακτέων μαθημάτων χρησιμεύοντων βιβλίων, οὔτε ἡδύνατο τοιοῦτόν τι νὰ περιέχῃ, διότι τὰ περὶ αὐτῶν κανονίζει τὸ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1836 Διατάγμα περὶ ὀργανισμοῦ τῶν σχολείων τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως καὶ τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐκδοθέντα κατὰ καιροὺς Διατάγματα, δι' ὧν ὀρίζονται τὰ διδασκόμενα μαθήματα, οὔτε εἰς τὴν ἐκτέλεστικὴν ἐξουσίαν, ὡς εἶναι ἐπόμενον, ἀναθέτει τὴν ἐντολὴν δι' ἐιδικῆς καὶ ρητῆς διατάξεως νὰ κανονίσῃ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, ἥτοι νὰ ὀρίσῃ ὅποια εἶναι τὰ διδακτικὰ βιβλία, ἅτινα πρὶν ἢ εἰσαχθῶσιν εἰς τὰ ἐλληνικὰ σχολεῖα πρὸς διδασκαλίαν, ἀπαιτεῖται νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὸν ὀριζόμενον ὑπὸ τοῦ Νόμου ΒΤΓ' διαγωνισμὸν καὶ ἐγκριθῶσιν ὑπὸ τῆς συνεστημένης ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ ἐπιτροπείας. Οὐδὲ ἔπεται τὸ ἐναντίον ἐκ τοῦ ὅτι διὰ μὲν τοῦ ἁρθρου 23 τοῦ νόμου τούτου κατηργήθησαν οἱ προηγούμενοι καὶ ἀντικείμενοι ἐπίσης τὸν διαγωνισμὸν τῶν διδακτικῶν βιβλίων ἔχοντες νόμοι, διὰ δὲ τοῦ ἁρθρου 23 ὠρίσθη ἀπλῶς ὅτι τὰ τῆς ἐκτέλεσεως τοῦ ΒΤΓ' Νόμου κανονισθῆσονται διὰ Β. Διατάγματος, ἥτοι κατὰ τινὰ τρόπον διεξαχθήσεται ὁ διαγωνισμός. Τούτων δοθέντων ἔπεται ὅτι οὐδεμίαν εἶχεν ἐξουσίαν τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ὀρίσῃ, ὡς ἐπραξεν διὰ τοῦ ἁρθρου 8 τοῦ ἐκδοθέντος πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ΒΤΓ' Νόμου Διατάγματος τῆς 10 Ὀκ-

τωδρίου 1895 τίνα είναι δεκτά εἰς διαγωνισμὸν βιβλία, ὅπερ ἐστὶ τίνα εἶναι τὰ εἰς διδασκαλίαν χρήσιμα καὶ τίνα τὰ πρὸς ἀπλὴν ἀνάγνωσιν, ἐνῶ ὁ Νόμος ΒΤΓ' πάντα τὰ διδακτικὰ βιβλία ὀρίζει ὡς εἰς διαγωνισμὸν ὑποκείμενα, ἐξαιρῶν τὰ κείμενα μόνον τῶν ἀρχαίων συγγραφέων, ρητῶς δὲ ὡς πρὸς τὰ χρησιμεύοντα εἰς διδασκαλίαν τῶν ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς σχολείοις μαθημάτων βιβλία ἀναφέρει· τὰ εἰς τὸ ἀπὸ 31 Δεβρίου 1835 Διάταγμα. Μὴ δοθείσης δὲ κατὰ ταῦτα διὰ τοῦ Νόμου ΒΤΓ' ρητῆς καὶ εἰδικῆς ἐγκυλίου ἵνα ὁρισθῶσιν ὑπὸ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας διὰ Διατάγματος τὰ εἰς διαγωνισμὸν ἐκ τῶν πρὸς διδασκαλίαν χρησιμεύοντων κατὰ τὸ εἰρημένον Διάταγμα τοῦ 1836 βιβλίων ὑποβλητέα, οὐδὲν σημαίνει ἐάν τὸ περὶ οὗ πρόκειται βιβλίον καταλογίζῃ εἰδικῶς μεταξὺ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 8 τοῦ ἐκτελεστικοῦ Διατάγματος τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1895 καταριθμουμένων καὶ οὐδὲν εἶχεν ἐπομένως δικαίωμα ὁ ἐπὶ τῆς Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸς, ὅς οὐ ἐνέκρινε τὴν γνώμην τῆς εἰρημένης ἐπιτροπείας, δι' ἧς ἐνεκρίθη τὸ εἰρημένον βιβλίον ὡς αποκλειστικῶς εἰσακτέον εἰς τὰ ἑλληνικά σχολεῖα, ν' ἀνακαλέσῃ τὴν ἐγκρίσιν τοῦ ταύτην, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὸ ἐγκριθέν τοῦτο βιβλίον δὲν ἀναφέρεται ἐν τῷ ἐκτελεστικῷ Διατάγματι ἢ ὡς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ πρὸς ἀνάγνωσιν καὶ οὐχὶ πρὸς διδασκαλίαν κυρίως ἐχρησίμευσεν.

Ἐπειδὴ ὅμως τοιαύτην ἐκφάνον γνώμην τὸ δευτερον τοῦτο τμήμα ἀντιτίθεται προφανῶς εἰς τὴν ἀναιρετικὴν τοῦ πρώτου τμήματος ἀπόφασιν, καθ' ἣν οὐδὲν διὰ τὸ περὶ οὗ πρόκειται βιβλίον ἀπέκτησεν ὁ ἐνάγων καὶ ὁ δικαιούχος αὐτοῦ δικαίωμα πρὸς εἰσαγωγὴν αὐτοῦ εἰς τὰ ἑλληνικά σχολεῖα, εἰ καὶ ἐνεκρίθη τοῦτο ἐν διαγωνισμῷ ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ἐπιτροπείας, ὡς μόνον εἰσακτέον, διότι δὲν συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν ἐν τῷ ἐκτελεστικῷ Διατάγματι τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1895 ὁρισθέντων ὡς ὑποβλητέων εἰς τὸν διαγωνισμὸν καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ παραπεμφθῇ τὸ νομικὸν τοῦτο ζήτημα, ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται τὸ παραδεκτὸν καὶ βάσιμον τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῆς, εἰς τὴν ὁλομειλιαν τοῦ δικαστηρίου πρὸς ἄρσιν τῆς μεταξὺ τῶν δύο τμημάτων αὐτοῦ διαφωνίας.

Ἀριθ. 256 (1906) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ
Κατάληψις διὰ διδηροδρομικὴν ἀνάγκην.-
προδδιορισμὸς τιμῆς ὑπὸ ἐπιτροπῆς.- εὐ-
θύνη ἐπὶ καταβολῇ.- ἀξιώσεις τρίτων.- τρό-
πος.- ἀπλὴ διαμαρτυρία.- τόκοι ἀπ' ἀγωγῆς.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς τοῦ ὁ ἐνάγων ἰσχυρίζεται ὅτι δυνάμει τοῦ . . . συμβολαίου ἠγγράσε καὶ παρέλαβε μετὰ τοῦ Ν. Κ*** ἐξ ἀδαιρέτου παρὰ τῶν Θ. Μ*** καὶ Κ. Σ*** τὰ δύο τρίτα μερίδια αὐτῶν τοῦ ἐν αὐτῇ ἀναφερομένου καὶ περιγραφομένου ἀγροῦ τοῦ ἀγροῦ δὲ τούτου ἀπαλλοτριωθέντος λόγῳ δημοσίας ἀνάγκης ὡς καταληφθέντος ὑπὸ τοῦ σιδηροδρόμου Πειραιῶς-Λαρίσης-Συνόρων, διετάχθη διὰ τῆς ἀπὸ 20 Μαρτίου 1891

καὶ ὑπ' ἀριθ. 3-4 ἀποφάσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀποζημιώσεων ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸ ἥμισυ ἀνήκοντος εἰς αὐτὸν ἀγροῦ ἀποζημιώσεως ἐκ δραχ. 1172 καὶ 42/100. ἦν καὶ ἀπεδέχθη διὰ τῆς ἀπὸ 14 Ἀπριλίου 1891 δηλώσεώς του πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον καὶ αἰτεῖται νὰ ὑποχρεωθῇ τὸ Δημόσιον καὶ τῷ πληρώσῃ τὴν ἀποζημιώσιν ταύτην.

Ἐπειδὴ τοιαύτης οὕσης τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ ἀληθοῦς ὑποτιθεμένης κατὰ τὸν Νόμ. ΑΧΜΒ', ἐάν δὲν ὑπάρχῃ ἀμφισβήτησις τρίτων, περὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἐνάγοντος ἐπὶ τοῦ καταληφθέντος κτήματος, τὸ Δημόσιον δὲν δικαιούται νὰ ἀρνηθῇ πρὸς αὐτὸν τὴν πληρωμὴν τῆς ὡς ἄνω ἀποζημιώσεως. Λέγοντος δὲ τοῦ νόμου ἀμφισβήτησιν, δὲν ἐννοεῖ πᾶσαν ἀμφισβήτησιν ὅπωςδήποτε γενομένην, ἀλλ' ἀμφισβήτησιν δικαστικὴν, ἥτοι δι' ἀγωγῆς ἢ κατασχέσεως. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ, ἐν ᾧ δὲν ἀμφισβητεῖται πῶς ἢ βάσει τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἐνάγοντος, ἀφ' ἑτέρου ἀμφισβήτησις τρίτων, οἶαν, ὡς εἴρηται, ἀπαιτεῖ ὁ μνησθεὶς Νόμος ΑΧΜΒ' δι' ἀγωγῆς ἢ κατασχέσεως περὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἐνάγοντος ἐπὶ τοῦ καταληφθέντος κτήματος δὲν ὑπάρχει οὔτε καὶ τὸ Δημόσιον ἐπικαλεῖται ὡς γενομένην τοιαύτην ἀμφισβήτησιν, ἢ δὲ δι' ἀπλῆς διαμαρτυρίας τῆς Μ. γ. Ν*** ἀμφισβήτησις δὲν ἐκπληροῖ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου, κατὰ τὰ ἄνω εἰρημένα ἄρα ὁρθῶς ὑπεχρεώθη εἰς τὴν πληρωμὴν τὸ Δημόσιον.

Ἐπειδὴ συνεπῶς πρὸς ταῦτα, ὁρθῶς ὑπεχρεώθη τὸ Δημόσιον καὶ εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν τόκων ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς.

Ἀριθ. 257 (1906) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ
Ὑπερόγκος βλάβη ἐπὶ κινήτων.- καθορισμὸς βλάβης.- παραγραφή.- ἀνάλικοι.- πώλησις μετὰ διατυπώσεις.- ἀπόδειξις καὶ ἀποδεικτικά μέσα.

Ἐπειδὴ καὶ τὸ τμήμα τοῦτο, ἀναφερόμενον εἰς τὰς σχετικὰς σχέσεις τῆς προμνησθείσης ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως, σύμφωνα ἔχει γνώμην πρὸς τὴν δι' αὐτῆς ὑπὸ τοῦ ἀκυρωτικοῦ ἐξενεχθεῖσαν, ὅσον ἀφορᾷ τὴν λύσιν τοῦ νομικοῦ ζητήματος ὅτι ἢ τῆς ὑπερόγκου βλάβης ἀγωγή χωρεῖ ἐπὶ ἀγοραπωλησίας οὐ μόνον ἀκινήτων ἀλλὰ καὶ κινήτων, ὥστε ἐσφαλὲς τὸ πρωτόβαθμον δικαστήριον ἀποφηνάμενον διὰ τῆς δευτέρας τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων τοῦ ὅτι ἢ περὶ διαρρηξέως ἀγοραπωλησίας λόγῳ ὑπερόγκου βλάβης ἀγωγή χωρεῖ ἐπὶ πώλησεως μόνον ἀκινήτων καὶ ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ἐσφαλμένη ἐκδοχῇ ἀπορρίψαν ἄνευ ἐτέρας ἐρεύνης τὴν περὶ ὑπερόγκου βλάβης βάσιν τῆς ἀγωγῆς τῶν νῦν ἐκκαλούντων.

Ἐπειδὴ ἡ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐνστάσις περὶ παραγραφῆς τῆς ὑπὸ συζήτησιν περὶ ὑπερόγκου βλάβης ἀγωγῆς, ἃτε παρελθούσης τετραετίας ἀπὸ τῆς πωλήσεως (4ης Σεπτεμβρίου 1893), ἢ κατὰ τὴν πρώτην ἐνώπιον τοῦ ἑλληνικοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου συζήτησιν προταθεῖσα, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν ἀπὸ

(*) Ἐπέρχεται μετὰ τὴν ἐν σελ. 130 IX 20 Α.Π.

(*) Ἐπέρχεται μετὰ τὴν ἐν σ. 274 XVII 256 Α.Π.

24 Μαρτίου 1900 έγγραφων προτάσεων του ἡδη ἐφειδλήτου ἐναγομένου, τῶν ἐνώπιον τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου ὑποβληθεισῶν, ἐφ' ὧν ἐξεδόθη ἡ πρώτη τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων ὑπ' ἀριθ. 25 (1900), ἀπορριπτέα ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμος, διότι παραγράφεται μὲν κατὰ νόμον ἡ περὶ ὑπερέγκου βλάβης ἀγωγή διὰ παρελεύσεως τετραετίας, ἀλλ' ἐν προκειμένῳ ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγή ἡγέρθη ὑπὸ τῆς ἐπιτρόπου ἀνηλίκων, κατὰ τῶν ἐποίων δὲν τρέχει κατὰ νόμον ἡ τετραετής παραγραφή (Ν. 5 Κώδ. (7.41)), ὡς διατείνονται βασίμως οἱ ἐκκαλοῦντες.

Ἐπειδὴ ἀναφερομένου ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς ἀγωγῆς «ὅτι τὸ καταβληθὲν τίμημα τῶν λιρῶν ἑθωμανικῶν 839 καὶ 38)00 δὲν ἀντιπροσωπεύει οὔτε τὸ ἐν ἐκατοστημόριον τῆς ἀληθοῦς καὶ δικαίας ἀξίας τοῦ ἐκποιηθέντος καταστήματος», ἐπαρκῶς ὀρίζεται ἡ ἀξία τῶν πωληθέντων καὶ ἰδίως τὸ ὅτι τὸ καταβληθὲν τίμημα τῆς πωλήσεως ἐκ λιρῶν ἑθωμανικῶν 839 καὶ 38)00 εἶναι ἑλαττον τοῦ ἡμίσεως τῆς ἀξίας τῶν πωληθέντων· ὅθεν ἡ περὶ ἀοριστίας τῆς ἀγωγῆς ἐνστάσις τοῦ ἐφειδλήτου ἐξελέγχεται ἀνυπόστατος καὶ ὡς τοιαύτη ἀπορριπτέα.

Ἐπειδὴ καὶ ἡ ἐτέρα ἐνστάσις τοῦ ἐφειδλήτου περὶ ἀπαρδεύτου τῆς ἀγωγῆς, ἡ στηριζομένη εἰς τὸν λόγον «ὅτι δὲν δύναται οἱ ἀνήλικοι νὰ προσβάλωσι τὴν δύναμιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1182 τοῦ 1893 ἀποφάσεως τῶν ἐν Μεσολογγίῳ Πρωτοδικῶν, ἐπικυρωσάσης γυναικοδότησιν τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου γενομένην πώλησιν», ἀπορριπτέα ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμος, διότι εἰς οὐδεμίαν τῶν διὰ τοῦ νόμου καθιερουμένων ἐξαίρεσεων ὑπάγεται ἡ περίπτωσις αὕτη.

Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἐχόντων, δεόν νὰ γίνῃ δεκτὴ ἐν μέρει, ὡς βάσιμος, ἡ ὑπὸ κρίσιν ἐφείσει, νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ δευτέρα τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων μόνον ἐφ' ὅσον δι' αὐτῆς ἀπερρίφθη ἡ περὶ ὑπερέγκου βλάβης βάσις τῆς ἀγωγῆς τῶν νῦν ἐκκαλοῦντων, νὰ ὑποχρεωθῶσιν δ' οὗτοι νὰ ἀποδείξωσι διὰ παντὸς νομίμου μέσου καὶ διὰ μαρτύρων, ἀνεφίκτου οὔσης τῆς ἐγγράφου ἀποδείξεως, τοὺς ἀποτελοῦντας τὴν βάσιν τῆς περὶ ὑπερέγκου βλάβης ἀγωγῆς πραγματικοὺς ἰσχυρισμοὺς των, τοὺς ρητῶς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἀμφισβητούμενους, ἥτοι ὅτι ἡ ἀληθὴς ἀξία ἦν εἶχον τὰ διὰ τοῦ ἀπὸ 4 Σεπτεμβρίου 1893 συμβολαίου πρὸς τὸν ἡδη ἐναγομένον, πωληθέντα κατὰ τὸν χρόνον τῆς πωλήσεως, ἥτο ὑπερδιπλασία τοῦ καταβληθέντος τιμήματος τῶν λιρῶν ἑθωμανικῶν 839 καὶ 38)00· ὅθεν ἀνάγκη νὰ ἀναβληθῇ ἡ ὀριστικὴ τοῦ δικαστηρίου ἀπόφασις.

Ἀριθ. 258 (1906) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεσπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ

*Εκμίσθωσις.-ἀγωγήι μισθωτοῦ κατὰ τρίτων. οὔχ ὁμολογία λήψεως νομῆς πρὸς ἐκμισθωτὴν. - πρόθεσις ὁμολογίας. - ὑποχρεώσεις ἐκμισθωτοῦ.- παροχὴ χρήσεως.- ἀδιάφορος καλὴ ἢ κακὴ πίστις περὶ ἀξιώσεων

τρίτων.- ἐπιτροπὴ μισθωμάτων καὶ καταβολὴ διαφέροντος. - ἐπιτροπὴ μόνον μισθώματος ἐν δυναστείᾳ τρίτου. - ἀνάθεσις λύσεως ἐρίδων μισθωτῆ. - μισθωδὴς ἐπὶ χρονικὴν περιόδον.- παροχὴ κατ' ἐναρξιν. παρεμπύπτοις ἀγωγαὶ περὶ ἐπιτροπῆς μισθωμάτων.

Ἐπειδὴ ἐν ταῖς ἀπὸ 29 Μαρτίου 1896 ἐγερθείσαις ἀγωγαῖς τοῦ ἐφειδλήτου Μ. Σ*** κατὰ τοῦ Δ. Λ*** καὶ Γ. Χ***, ἐφ' ὧν ἐξεδόθησαν αἱ ὑπ' ἀριθ. 283 καὶ 285 ἰδίου ἔτους ἀποφάσεις τοῦ Εἰρηνοδικείου Μαραθῶνος, ἐκτίθησι μὲν οὗτος ὅτι: τὸ Δημόσιον, ὃν κύριον καὶ ἀτόχον τοῦ ἐνοικιασθέντος δάσου, παρέδωκε τῷ μισθωτῇ τὴν χρῆσιν αὐτοῦ καὶ ἔκτοτε ἐγκατεστάθῃ οὗτος ἐν τῷ μισθῷ, πλὴν αἱ φράσεις αὗται δὲν ἀποτελοῦσιν ἐξώδικον ὁμολογίαν τοῦ ἐνάγκοντος ἀπέναντι τοῦ Δημοσίου, ὅτι παρέλαβε παρ' αὐτοῦ τὴν χρῆσιν τοῦ μισθωσθέντος καὶ ἔκτοτε κατέχει αὐτὸ, ὡς τὸ ἐκκαλοῦν Δημόσιον ἰσχυρίζεται, ἐλλειπούσης τῆς προθέσεως τοῦ ὁμολογήσαι (animus confitendi), ἀλλὰ χρησιμεύουσι πρὸς ὑποστήριξιν τῶν διὰ τῶν ρηθεισῶν ἀγωγῶν ἐπιδιωχομένων ἀξιώσεων τοῦ ἐνάγκοντος κατὰ τῶν τρίτων ἀντιποιομένων ἴδια δικαιώματα ἐπὶ τοῦ μισθωθέντος, ὅρῳ δ' ἄρα τὸ πρωτοβάθμιον δικαστήριον ἀπέρριψε τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτο τοῦ Δημοσίου, οὗ ὁ λόγος ἐφέσεως ἀβάσιμος κρίνεται.

Ἐπειδὴ ἐπὶ μισθώσεως πράγματος ὁ ἐκμισθωτὴς πρῶτος ἐφείλει νὰ παραδῶσθαι πρὸς τὸν μισθωτὴν τὴν χρῆσιν τοῦ μισθοῦ (Lex 15 § 1 Pand. 19.2), εὐθυνόμενος ἐν περιπτώσει μὴ ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως εἰς τε τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ὧν ἔλαβε μισθωμάτων καὶ τὸ διαφέρον, ἀνεξαρτήτως τῆς καλῆς ἢ κακῆς αὐτοῦ πίστεως περὶ τῶν ἐπὶ τοῦ μισθωθέντος ἀξιώσεων τῶν τρίτων, ἔνεκα τῶν ὁποίων δὲν παρέδωκε τῷ μισθωτῇ ἀνενόχλητον τὴν χρῆσιν τοῦ μισθοῦ (δρα Lex 33 Pand. 19.2 καὶ Lex 9 § 4 Pand. αὐτῇ καὶ Βασ. διαταξ. 9 (Κ' 1) Οὕτω δὲ καὶ τὸ πρωτοδικεῖον ἐρμηνεύον τὰς διατάξεις ταύτας, βάσιμον τὴν τῆς ἐναγοῦσης ἀξίωσιν περὶ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν πρὸς τὸ ἐκμισθῶσαν Δημόσιον καταβληθέντων μισθωμάτων καὶ τῆς πληρωμῆς τοῦ διαφέροντος ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἀθετήσεως τῆς ὑποχρεώσεως αὐτοῦ εἰς παράδοσιν τῆς χρήσεως τοῦ μισθωθέντος ἐθεώρησεν, ἀπορρίψαν τὸν ἐναντίον ἰσχυρισμὸν τοῦ Δημοσίου καὶ ὁ σχετικὸς ἐφέσεως λόγος ἀβάσιμος κρίνεται.

Ἐπειδὴ τότε μόνον, κατὰ τοὺς Νόμους 32 καὶ 33 Πανδ. 19.2 καὶ τὰς ἀντιστοίχους διατάξεις 32 καὶ 33 Βασ. (Κ' 1), ἡ ὑποχρεώσις τοῦ ἐκμισθωτοῦ περιορίζεται εἰς τὴν ἐπιστροφὴν τῶν μισθωμάτων, μὴ ἐνεχομένου εἰς τὸ διαφέρον, ὅταν ἐξ ἀνωτέρας βίας, εἰς ἣν ὁ ἐκμισθωτὴς δὲν ἠδύνατο νὰ ἀντιστῇ, περιῆλθεν οὗτος εἰς ἀδυναμίαν ἐκτελέσεως τῆς ὑποχρεώσεως εἰς παράδοσιν τοῦ μισθωθέντος, τοῦθ' ὅπερ τὸ Δημόσιον οὐδαμῶς ἰσχυρίζεται· ἡ δὲ πρότασις ὅτι τρίτοι δι' ὅπλων καὶ βίας παρεκώλυσαν τὸν ἐνάγοντα τῆς χρήσεως δὲν ἀρκεῖ, ἀφ' οὗ δὲν ἐκτίθεται ὅτι εἰς τὴν βίαν ταύτην δὲν ἠδύνατο νὰ ἀντιστῇ τὸ Δημόσιον.

Ἐπειδὴ οἱ ἐν τῷ μισθωτηρίῳ τοῦ περὶ οὗ ἡ ἀγωγή δάσου ἀναγραφόμενοι δύο ὅροι, οὓς τὸ Δη-

(*) Μετὰ τὴν ἐν σελ. 604 ΧVII 66 Α. II.

μίσθιον επικαλείται πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς ἀξιώσεως τοῦ ἐνάγοντος εἰς τὸ διαφέρον, ἤτοι 1) πᾶτα μετὰ τὸ ἐνοικιαστοῦ καὶ τρίτου διένεξις περὶ νομῆς χέρτου, περὶ ὀρίων, περὶ ζῆμίας ἀποδέλπει τὸν ἐνοικιαστὴν καὶ οὐχὶ τὸ Δημόσιον καὶ 2) τὸ Δημόσιον δύναται δι' οἰονδήποτε λόγον νὰ διαλύσῃ τὴν ἐνοικίαν καὶ πρὸ τῆς λήξεως αὐτῆς, χωρὶς νὰ ἔχῃ οὐδὲν δικαίωμα ἀποζημιώσεως ὁ ἐνοικιαστής, εἰ μὴ μόνον τὸ τῆς ἐκπτώσεως τοῦ μισθώματος, οὐδὲως αἰροῦσι τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ μισθώσαντος Δημοσίου εἰς καταβολὴν τοῦ διαφέροντος ἐκ τῆς ἀθετήσεως τῆς ὑποχρέωσιν αὐτοῦ εἰς παράδοσιν τοῦ μισθωθέντος, καθόσον οἱ ρηθέντες ὅροι προϋποθέτουσι ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως τῆς μισθώσεως διὰ τῆς παραδόσεως τῆς χρήσεως τοῦ πράγματος ἐκ μέρους τοῦ ἐκμισθωτοῦ καὶ ὀρίζει μὲν ὁ πρῶτος ὅρος, ὅτι πᾶσα διένεξις ἐνοικιαστοῦ καὶ τρίτων ὡς πρὸς τὴν χορτονομίην κλπ. ἀφορᾷ ἐκεῖνον καὶ τὸ Δημόσιον ἀπαλλάσσεται πάσης εὐθύνης, μὴ ὑποχρεούμενον οὐδὲ νὰ παρέμβῃ δικαστικῶς, παρέχει δὲ ὁ δεύτερος ὅρος τὸ δικαίωμα τῷ ἐκμισθωτῇ, μετὰ τὴν ἐκ μέρους αὐτοῦ ἐκπλήρωσιν, τῆς ὑποχρέωσιν τοῦ εἰς παράδοσιν τοῦ μισθίου πράγματος, ὅπως ἐκφράζων σαφῶς τὴν βούλησιν τοῦ περὶ διαλύσεως τῆς μισθώσεως καὶ πρὸ τῆς λήξεως τοῦ συμφωνηθέντος χρόνου, προβῇ εἰς ταύτην, ματαιῶν τὰ ἀποτελέσματα τῆς μισθώσεως διὰ τὸν μετέπειτα χρόνον, ἀλλ' ἐν προκειμένῳ οὔτε τὸ μισθωθὲν παρεδόθη ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ, οὔτε ἐδηλώθη παρὰ τούτου ἡ περὶ διαλύσεως τῆς μισθώσεως βούλησις, τούναντίον δὲ ἐκαστοτὲ ζήτηε τὴν καταβολὴν τῶν μισθωμάτων πράγματοποιουμένην κατὰ τὰ προσαγόμενα ἔγγραφα (*).

Ἐπειδὴ ὅσα περὶ εὐθύνης τοῦ Δημοσίου λόγῳ δόλου τοῦ δικηκτοῦ ἐκτίθενται καθ' ἑρμηνείαν τῶν ἐν ταῖς προτάσεσι τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀναφερομένων νομῶν, οὐδεμίαν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως, καθ' ἣν τὸ ἐκμισθωτὴν τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ περιγραφόμενον θάσος Δημοσίον, ἀθετήσαν τὴν ἐκ τῆς συμβάσεως τῆς μισθώσεως ὑποχρέωσιν παραδόσεως τοῦ κτήματος, ἐνάγεται εἰς ἀποζημιώσιν διὰ τὸν λόγον τοῦτον, ἀνεξαρτήτως τῆς υπάρξεως δόλου.

Ἐπειδὴ, κατὰ τοὺς Νόμους 24 § 4, 25 καὶ 60 Πανδ. (19.2) καὶ τὰς ἀντιστοίχους διατάξεις 7, 9, 24 καὶ 60 Βασιλ. (Κ'. α'), ἐὰν ὁ κύριος τοῦ ἐπὶ χρονικὴν περίοδον εἰς μίσθωσιν δοθέντος κτήματος δὲν δύναται νὰ παράσχῃ κατὰ τὴν ἐναρξίν τῆς μισθώσεως τὴν χρῆσιν καὶ κάρπωσιν τοῦ μισθωθέντος, δικαιοῦται ὁ μισθωτὴς οὐ μόνον ν' ἀ-

ποχωρήσῃ μονομερῶς τῆς συμβάσεως εἰς οὐδεμίαν ὑποδαλλόμενος ὑποχρέωσιν πληρωμῆς μισθώματος, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐναγάγῃ παραχρῆμα τὸν ἐκμισθωτὴν ἐπὶ τῷ διαφέροντι δι' ὅλην τὴν ὀρισθεῖσαν χρονικὴν περίοδον τῆς μισθώσεως, ἀνεξαρτήτως τοῦ γεγονότος ὅτι βραδύτερον ὁ μισθωτὴς ἠδύνατο νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ μισθωθέντος, προσφερομένου παρὰ τοῦ ἐκμισθωτοῦ διὰ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον. Βασίμως ὁθεν ὁ ἐφesiδλητος αἰτεῖται διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς τὴν τε διάλυσιν τῆς συνομολογηθείσης μισθώσεως καὶ τὸ διαφέρον δι' ἅπαντα τὸν ὀρισθέντα χρόνον διαρκείας αὐτῆς, ἀπορριπτομένου τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμοῦ τοῦ Δημοσίου, ὅπερ ἰσχυρίζεται μὲν ὅτι διετάχθη στρατιωτικὴ δύναμις νὰ ἀποβάλῃ ἐκ τοῦ θάσους πάντα τρίτον παρακαλῶντα τὸν ἐνάγοντα εἰς τὴν ἀσκήσιν τῶν δικαιωμάτων του καὶ ὅτι συνέστη σταθμὸς στρατιωτικὸς ἐπὶ τοῦ θάσους αὐτοῦ, δὲν προτείνει ὅμως ὅτι καὶ πράγματι παρέλαβεν ὁ μισθωτὴς τὴν χρῆσιν αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ αἱ παρεμπίπτουσαι ἀγωγαί, ἀντικείμενον ἔχουσιν τὴν ἐπιστροφὴν τῶν μισθωμάτων, ὡς ἀνευ αἰτίας καταβληθέντων τῷ Δημοσίῳ, νόμῳ βάσιμοι εἰσὶν, ἀποδειχθείσης κατὰ τὰ ἐκτεθέντα τῆς ἐκ μέρους τούτου ἀθετήσεως τῆς ἐκ τῆς συμβάσεως τῆς μισθώσεως ὑποχρέωσιν τοῦ καὶ τῆς διαλύσεως ταύτης ἐπερχομένης.

Ἐπειδὴ τὴν ἐπὶ τῶν ἀχρεωσθητικῶς καταβληθέντων δὲν δικαιοῦται ὁ ἐνάγων κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Νομ. 1 Cod. (4.5) νὰ ζητήσῃ εἰμὴ μόνον ἀπὸ τῆς δι' ἀγωγῆς ἐχλήσεως.

ΠΟΙΝΙΚΗ

Ἀριθ. 168 (1906) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ
Ἀνακριτὴς-δουκροτῆσις πλημμελειοδικεῖον διὰ- οὐκ ἐπιτακτικῶς-δυνθεῖσις- οὐ κορία μνημονεύσεως λόγου κολύματος προπορεῖ- ομῶν καὶ παρόντων- εἰρηνοδίκαι καὶ δικηγόροι- ἰσὺν προδλῆψις.

Ἐπειδὴ ἡ διάταξις τοῦ άρθρου 363 τῆς Ποιν. Δικονομίας, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐν αὐτῇ ἀναγραφὴν περὶ τῆς προσλήψεως τοῦ ἀνακριτοῦ πρὸς συγκρό-

(*) Κατὰ τὴν ἐνῶπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου συζήτησιν ὁ παρ' αὐτῷ διαγγελὺς κ. Δ. Τσιβανόπουλος ἔλεξε ταδε:

«Ὁ πρῶτος λόγος ἀναίρεσεως εἶναι ἀνυπόστατος. Κατὰ τὴν παγ. ἀν. νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, δὲν ἐπιβάλλεται ἀναγκαιῶς ν' ἀποτελῇ μέρος τοῦ δικαστηρίου καὶ ὁ ἀνακριτὴς, ἀλλ' ἐπιτρέπεται τοῦτο κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ὁ ἀνακριτὴς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ μετὰσχῃ τῆς συνθέσεως τοῦ δικαστηρίου. ὡς ἐπὶ τῆς συνθέσεως τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων. Τὴν γνώμην ταύτην τῆς νομολογίας πάντες δέχονται ὡς ὀρθοτέραν καὶ ἡμεῖς δὲ δεχόμεθα ὅτι ἡ ρητὴ μνεῖα τῆς παρουσίας τοῦ ἀνακριτοῦ, ἡ γενομένη ἐν τῷ ἄρθρ. 363 Ποιν. Δικονομίας, ἐγένετο ἵνα μὴ ὑπὸτεθῇ ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ πρόσληψις αὐτοῦ ὡς συμβαίνει εἰς τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων. Ἐπίσης δὲν ὑπάρχει κακὴ σύνθεσις οὔτε διότι προσελήφθη δικηγόρος ἐντὶ τοῦ εἰρηνοδίκου, οὔτε διότι δὲν προσελήφθη ὁ πρέεδρος, διότι ὡς πρὸς μὲν τὸ πρῶτον, τοῦ ἄρθρ. 278 τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων μὴ ὀρίζοντος ὅτι κατὰ προτίμη-

(*) Ὅσα δὴποτε αἰτιολογήματα καὶ ἄν γραφῶσιν, οὐδεὶς ποτὲ θὰ πεισθῇ ὅτι ὁ δικαιούμενος ὀποτεδή- πιτε καὶ δι' οἰονδήποτε λόγον νὰ μὴ παράσχῃ τὸ μίσθιον, διαλύων τὴν μίσθωσιν, οὐχ ἦττον ὑποχ. εὑταί εἰς ἀποζημιώσεως. διότι ἔνεκεν ἀξιώσεως τινος τρίτων, δὲν παρέχει αὐτὸς πάλιν τὴν χρῆσιν. Αὐτὰ εἶναι μόνον νὰ λέγονται, ἀλλ' ὅχι καὶ νὰ πιστεύωνται. Ἀφίνωμεν τὴν χαριτωμένην δικαιολογίαν: Ὁ δικαιοῦς μὲνος νὰ διαλύσῃ αὐθεκαστως τὴν μίσθωσιν, δύναται τοῦτο μετὰ τὴν παράδοσιν, οὐχὶ δὲ καὶ πρὸ τῆς παραδόσεως. Τὶ ἀδρότης λογικῆς!!

τησιν του δικαστηρίου των πλημμελειοδικών, δεν είναι επιτακτική, ἀλλ' ἐγένετο ἵνα μὴ ὑποτεθῇ ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ πρόσληψις του ὡς παρὰ τῷ δικαστηρίῳ των συνέδρων, ἐπομένως ἡ μὴ πρόσληψις τοῦ ἀνακριτοῦ πρὸς συγκρότησιν τοῦ δικαστηρίου των πλημμελειοδικών δεν ἀποτελεῖ κακὴν σύνθεσιν αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἀποφάσεως καὶ των πρακτικῶν βεβαιοῦται ὅτι τὸ δικαστήριον ἀπετελέσθη ὑπὸ τοῦ προέδρου, δύο δικαστῶν, ἐνὸς παρέδρου καὶ ἐνὸς δικηγόρου, κωλυμένων των λοιπῶν δικαστῶν καὶ παρέδρων, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 363 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας καὶ 27, 37 καὶ 278 τοῦ Ὁργανισμοῦ των Δικαστηρίων, δεν ἦτο δὲ ἀνάγκη νὰ σημειωθῇ καὶ ὁ λόγος τοῦ κωλύματος, ἐπομένως καὶ ἂν τυχὸν παρίστατο ἐν τῇ συνεδριάσει, ὅπερ ἄλλως δεν ἀποδεικνύεται, ὁ ἄμισθος πάρεδρος Κ. Π*** καὶ δεν ἔλαβε μέρος διὰ κώλυμα μὴ στηριζόμενον εἰς ἀπουσίαν αὐτοῦ, δεν ὑφίσταται κακὴ σύνθεσις τοῦ δικαστηρίου.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 278 τοῦ Ὁργάν. των Δικαστηρίων, οἱ εἰρηνοδίκαι καὶ δικηγόροι ἀνευ τινὸς διακρίσεως προσλαμβάνονται πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅταν κωλύονται οἱ δικασταὶ καὶ πάρεδροι.

σιν των δικηγόρων καλεῖται ὁ εἰρηνοδίκης εἰς συμπλήρωσιν τοῦ δικαστηρίου, ἔπεται ὅτι οἱ δικηγόροι καὶ οἱ εἰρηνοδίκαι δύνανται νὰ προσκληθῶσιν ἀδιακρίτως, ὡς πρὸς δὲ τὸ δεύτερον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως καὶ των πρακτικῶν ἡ πρόσληψις τοῦ δικηγόρου εἰς τὴν συγκρότησιν τοῦ δικαστηρίου ἐγένετο κωλυομένου τοῦ παρέδρου, οὐδαμῖαν δὲ τοῦ νόμου διάταξιν ἀπαιτεῖ τὴν ἐν τῇ ἀποφάσει μνησθέντων κωλύματος. Ἐνδέχεται ὅθεν καὶ παρὼν κατὰ τὴν συνεδριάσιν εἶναι ὁ πάρεδρος, νὰ κωλυηται.

Ἄλλος λόγος ἀναίρεσεως προτείνεται ὅτι ἀνεγνώσθησαν ἐπ' ἀκροατηρίου αἱ ἀνωμαλίαι ληφθεῖσαι ἐν τῇ προανακρίσει καταθέσεις των μαρτύρων τῆς κατηγορίας Β. Δ. Ν***, Α. Α*** καὶ Β. Κ*** εἶναι ἀνυπόστατος. Κατὰ τὰ πρακτικά τῆς ἐρήμην συζητήσεως, ἄπειρὸν ὁ γραμματεὺς ἀέγνω ἐν τῇ κατ' ἀντιμωλίαν δίκῃ, οἱ μάρτυρες ἐθεσβάσαν ἐνόρκως ὅσα καὶ ἐν τῇ προδικασίᾳ, ἡ δὲ τοιαύτη ἐνόρκως βεβαιώσις κατέστησε καὶ τὰς ἐν τῇ προανακρίσει ληφθεῖσας καταθέσεις αὐτῶν ἐνόρκως μαρτυρίας, ἡ παράλειψις τῆς ἀναγνώσεως των ὁποίων ἐπιφέρει κατὰ τὸ ἄρθρ. 340 Ποιν. Δικονομίας ἀναίρεσιν. Ὡστε ἡ μὴ ἀναγνῶσις αὐτῶν ἤθελεν ἐπιφέρει ἀνάφασιν.

Ἄλλος λόγος ὅτι τὸ δικαστήριον ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει δέχεται ὅτι οἱ ἀναιρεσιέντες ἀπήγαγον τὴν καθοῦσαν ἐπὶ σκοπῷ ἀκολασίας ἢ ἐξαναγκάσεως εἰς γάμον οὕτω δὲ οὐδὲν των σκοπῶν τούτων ἐδέχθη, ἀλλὰ διαζευτικῶς ἀπεφάντο περὶ ἀμφοτέρων, ὥστε, ἐλλείποντος οὐτιῶδους στοιχείου τοῦ νόμου, ἐσφαλμένως ἐπεβλήθη ποινὴ εἶναι ἀνυπόστατος. Καὶ ἄλλοτε διὰ μακρῶν ἐνέπτυξα τὰ τοῦ ζητήματος τούτου καὶ εἶπον τότε, εἰ ἡ ἀπόφασις ἀνέφερε διαζευκτικῶς δύο στοιχεῖα ἀνγκαῖα ἀμφοτέρα πρὸς ὑπαρξιν τοῦ ἀδικήματος, ἤθελον δεχθῇ ὡς ὀρθὴν τὴν πρότασιν τοῦ ἀναιρεσιέντος. Ἀλλ' ἐνταῦθα δεν ἀπαιτοῦνται καὶ δύο τρόποι τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἀδικήματος τῆς ἀπαγωγῆς, ὥστε ἀρκεῖ εἰς καὶ μόνος, ἀναντιστοιχῶς δὲ εἶνα ἐξ αὐτῶν ἐδέχθη τὸ δικαστήριον. Τὴν γνώμην ταύτην ἐδέχθη καὶ ὁ Ἀρ. Πάγος.

Ἀριθ. 169 (1906) Τμ. Β' (*)

Ἐισηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ
Φόνος ἐκ προμελέτης ἀποφασισθείς καὶ ἐσκεμμένως ἐκτελεσθείς. — μετρία σύγχυσις ἐξ ἐπιθέσεως παθόντος. — οὐκ ἀδυνάμιδιστος.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ἐτυμηγορίας, ἐφ' ἧς ἐστηρίχθη τὸ δικαστήριον των συνέδρων, οἱ ἐνόρκως ἐδέχθησαν φόνον ἐκ προμελέτης, ἀποφασισθέντα καὶ ἐσκεμμένως

(*) Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου συζήτησιν, ὁ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελεὺς κ. Δ. Τσιβαρίπουλος εἰλεῖται τάδε:

«Ὁ ἀναιρεσιένων διὰ τῆς ἐτυμηγορίας των ἐνόρκως ἐκρήνθη ἐνόρκως ἐκ προμελέτης φόνου ἐν μετρίᾳ συγχύσει παρθέντος, ἡ πρῶξις δ' αὐτῇ, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 288, 86 § 4, 87 καὶ 49 § 1, ἐπιφέρει τὴν ποινὴν των ἰσοβίων δεσμῶν, ἧτις καὶ ἐπεβλήθη αὐτῷ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως. Οἱ ἐνόρκως δέχονται διὰ τῆς ἐτυμηγορίας των ὅτι ἡ μετρία ἀνάστασις σύγχυσις, εἰς ἣν διετέλει ὁ ἀναιρεσιένων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐκ προμελέτης ἀνθρωποκτονίας, ἀφορμὴν εἶχε τὴν «κατ' αὐτοῦ ἐπίθεσιν τοῦ παθόντος καὶ τὴν μέθην», ἀλλ' ἐκ τῆς ἀποδοχῆς ἐν τῷ ζητήματι τῆς μετρίας συγχύσεως ὅτι «ὁ παθὼν ἐπέτεθη κατὰ τοῦ δράστου, οὗτε ὁ χαρακτηρισμὸς τοῦ ἐκ προμελέτης φόνου μεταβάλλεται, οὕτε «αἱ ἰδίαις ἐλαφρυντικαῖς περιστάσεις» τοῦ ἄρθρ. 49 § 1 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου συντρέχουσιν, οὕτε ἄλλως ἡ ἐτυμηγορία καθίσταται ἀντιφατικὴ. Οἱ ἐνόρκως διὰ τῆς λύσεως τοῦ πρώτου ζητήματος ἀπεφάντο ὅτι «ὁ κατηγορούμενος εἶναι ἐνόρκως ἐκ προμελέτης ἀπεφασιστὴς καὶ ἐσκεμμένως ἐκτέλεσεν ἀνθρωποκτονίαν». Κατὰ τὸ ἄρθρ. 288 Ποιν. Νόμου, ὅπερ ἔχει ὡς ἐξῆς: «ὁ φόνος τιμωρεῖται μὲ θάνατον ὅστις ἐκ προμελέτης ἀπεφασιστὴς ἢ ἐσκεμμένως ἐκτέλεσε τὴν παρ' αὐτοῦ πρᾶξιν ἀνθρωποκτονίαν», τὰ συστατικὰ στοιχεῖα τῆς πράξεως τοῦ φόνου εἶναι ἡ ἐκ προμελέτης ἀπόφασις τῆς πράξεως ἢ ἡ μετὰ σκέψεως ἐκτέλεσις αὐτῆς. Ὡστε ἡ πρῶξις τοῦ φόνου ὑπαρχει καὶ ὅταν ἡ ἀπόφασις τῆς ἀνθρωποκτονίας ἐλήφθη ἐκ προμελέτης οὐχ ἥττον ἐκτελέσθη ἐν βρασμῷ ψυχικῆς ὁρμῆς, καὶ ὅταν ἡ μετὰ ἀπόφασις ἐλήφθη ἐν βρασμῷ ψυχικῆς ὁρμῆς ἐκτελέσθη ὁμως ἐσκεμμένως. Ὅθεν εἰναι συμπέση ἄλλοιαι διαθεσίαι τοῦ δράστου κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποφάσεως ἢ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκτελέσεως, δεν ἀφαιρεῖ ἀπὸ τῆς πράξεως τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ φόνου.

Ἄλλοιαι τοῦ προκειμένου ὄντως οἱ ἐνόρκως διὰ τῆς ἐτυμηγορίας των δέχονται ὅτι «ὁ κατηγορούμενος ἐνεκα ἐπιθέσεως τοῦ παθόντος διετέλει ἐν μετρίᾳ συγχύσει κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς πράξεως τοῦ φόνου». Ἀλλὰ καὶ εἰ ὑποτεθῇ ὅτι ἡ ἐπίθεσις ἦτο τοιοῦτη, ὥστε ν' ἀποκλείη τὴν ἐσκεμμένην ἐκτέλεσιν, ἢ ἐκ προμελέτης ἀπόφασις τῆς ἀνθρωποκτονίας ὑφίσταται καὶ ἐπομένως ὑπαρχει τὸ ἕτερον στοιχεῖον τοῦ ἄρθρ. 288 ἥτοι ὅτι ὁ κατηγορούμενος ἐκ προμελέτης ἀπεφασιστὴς τὴν παρ' αὐτοῦ πρᾶξιν ἀνθρωποκτονίαν, καὶ ἐφ' ὅσον ὑπαρχει ἀλληλουχία καὶ συνάφεια μετὰ τῶν ἀποφασισθέντων καὶ παρθέντων, οὐδὲ προκύπτει ἐκ τῆς ἐτυμηγορίας ὅτι ὁ ὑπαίτιος παρητήθη τῆς προετοίμας ἀποφάσεως καὶ ὅτι ἡ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀνθρωποκτονίας ἀπόφασις ἐγένετο ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ διεγερθέντος ψυχικοῦ παροξυσμοῦ, ἡ πρῶξις ἐστὶ χαρακτηριστὴς ὡς φόνος, οὐδαμῶς δὲ ἐπὶ τοῦ χαρακτηρισμοῦ αὐτῆς ἐνιδρῶ ἢ κατὰ τὴν τέλεσιν ἐπελθούσα ψυχικὴ τὰ ἀρχή. Ἡ ἐτυμηγορία των ἐνόρκως δέχεται ὅτι ὁ ἀναιρεσιένων ἐκ προμελέτης ἀπεφασιστὴς τὴν παρ' αὐτοῦ πρᾶξιν ἀνθρωποκτονίαν

νωσ εκτελεσθέντα καὶ συγχρόνως μετρίαν σύγχυσιν τῶν αἰσθήσεων καὶ τοῦ νοῦς τοῦ ἀναιρεσιέντος κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς πράξεως, ἐκ τῆς παραδωχῆς δὲ τῆς ἐπιθέσεως τοῦ παθόντος ὡς παραγωγῆς τῆς ἀναίτιου συγχύσεως, οὐδεμία ὑπάρχει ἀντίθεσις ἐν τῇ ἐτυμολογίᾳ, διότι ἡ ἐπιθέσις δὲν ἀντιτίθεται εἰς τὸν προμελετημένον φόνον εἰς ὃν δὲν εἶναι λογικῶς ἀσυμβίβαστος ἡ μετρία σύγχυσις, οὔτε μεταβάλλεται ἐκ τῆς οὕτω γενομένης δεκτικῆς ἐπιθέσεως ὁ χαρακτηρισμὸς τῆς πράξεως εἰς ἀναίρεσιν, ἥς τὰ στοιχεῖα δὲν ὑπάρχουν πῶς καὶ περιπλέον ἡ τοιαύτη ἐπιθέσις δὲν ἀποτελεῖ τὰς ἰδίως ἐλαφρυντικὰς περιστάσεις, ἃς ἐννοεῖ τὸ ἄρθρον 49 § 1 τοῦ Ποιν. Νόμου. Ὁ λόγος ἄρα ὅτι ἐκ τῆς γενομένης δεκτικῆς ἐπιθέσεως τοῦ παθόντος ὡς παραγωγῆς τῆς ἀναίτιου συγχύσεως, ὧφειλε τὸ δικαστήσιον τῶν συνόδων νὰ ἐφαρμόσῃ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 293 § 1 τοῦ Ποιν. Νόμου ἢ ἄλλως νὰ ἐφαρμόσῃ τὴν ποινὴν τῶν προσαίρων δεσμῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 49 § 1 ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 288, 47, 86 καὶ 87 τοῦ Ποιν. Νόμου, ἄλλως νὰ ἀκυρώσῃ τὴν ἐτυμολογίαν τῶν ἐνόρκων ὡς ἀντιφατικὴν, εἶναι ἀπαράδεκτος.

Ἀριθ. 170 (1906) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΝΙΔΕΡ

Ἐμπροσθεν ἐν μεμονωμένῳ ἀκατοικήτῳ κτιρίῳ.- μὴ προσέγγιζις κατοικία.-χαρᾶκτῳ.

ἐπομένως νομίμως ἐξακριβώθη ἡ πρᾶξις ὡς φόνος καὶ ἐφηρμόσθη τὸ ἄρθρ. 288 Ποιν. Νόμου, καθόσον δὲν ἐγένετο διακοπὴ τῆς συναφείας καὶ ἀλληλουχίας μεταξὺ τῆς ἀποφάσεως καὶ τῆς ἐκτελέσεως, οὔτε ἡ ἐκτέλεσις ἦν ἄσχετος πρὸς τὴν ληφθεῖσαν ἀπόφασιν, ἀλλὰ τούναντι ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐτυμολογίας ἡ ἐκτέλεσις ἦτο συνέπεια τῆς ληφθείσης ἐκ προμελέτης ἀποφάσεως τῆς ἀνθρωποκτονίας.

α') Ἀρεῖος Πάγος διὰ πολλῶν ἀποφάσεών του καὶ ἰδίως διὰ τῆς ὑπ' αριθ. 109 τοῦ 1899 ἀποφάσεώς του ἀπεφάνετο ὅτι ἡ ἐκ προμελέτης ἀποφασισθεῖσα καὶ ἐσχεμμένως ἐκτελεσθεῖσα ἀνθρωποκτονία, ἣν ὁ νόμος χαρακτηρίζει ὡς φόνον καὶ ἥς στοιχεῖα τοῦ ἀξιοποίνου κατὰ τὸ ἄρθρ. 288 Ποιν. Νόμου εἶναι ἡ ἡ προμελετημένη ὁπόσιν ἡ καὶ μόνῃ ἡ ἐσχεμμένη ἐκτέλεσις τῆς πρᾶξεως ἀνθρωποκτονίας, δὲν εἶναι λογικῶς ἀσυμβίβαστος πρὸς τὴν μετρίαν σύγχυσιν τῶν αἰσθήσεων ἢ τοῦ νοῦς τοῦ πράττοντος, δι' ἥς ἐλλαττοῦται ἀπλῶς ἡ ἐνέργεια τοῦ λογικοῦ, ἀλλὰ δὲν ἀκοκλείεται καὶ δὲν ἀφαιρεῖται ἐπομένως ἡ προσήκουσα ἡρεμία τῆς σκέψεως ἢ τῆς ἐκτελέσεως, ἥτις ἀποτελεῖ τὴν προμελέτην. Ὅθεν ὁ λόγος τῆς ἀναίρεσεως ὅτι ἡ ἐτυμολογία, δεχθεῖσα φόνον ἐκ προμελέτης ἀποφασισθέντα καὶ ἐσχεμμένως ἐκτελεσθέντα καὶ συγχρόνως μετρίαν σύγχυσιν τῶν αἰσθήσεων καὶ τοῦ νοῦς τοῦ ἀναιρεσιέντος κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς πράξεως εἶναι ἀντιφατικὴ, ἐξελέγχεται ἀνυπόστατος.

α') ἄλλως οἱ ἐνόρκοι διὰ τῆς ἐτυμολογίας καίτοι ἐτέθη αὐτὶς ζήτημα ἀναίρεσεως, δὲν ἐβέβησαν ὅτι ἡ πρᾶξις ἔλαβε χώραν ἐν βρασμῷ ψυχικῆς ὁρμῆς καὶ ἀπρομελετητικῶς, ἀλλ' ἀπεφάνθησαν ὅτι ἐξετελέσθη ἐσχεμμένως ἐκ προμελέτης ἀποφασισθεῖσα. Ἐντεῦθεν δὲ ἐπεταί ὅτι ἡ ἐν τῷ ζητήματι τῆς συγχύσεως ἀναφερομένη ἐπιθέσις τοῦ παθόντος κατὰ τοῦ κατηγορουμένου ἵεν ἦτο τοιαύτη, ὥστε νὰ προκαλέσῃ βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οἱ ἐνόρκοι ἤθελον δεχθῇ τὸ ζήτημα τῆς ἀναίρεσεως.

Ἐπειδὴ τὸ δικαστὴν πλημμελειοδικεῖον, δεχθὲν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, κατὰ τὴν ἐπὶ τῶν πραγματικῶν περιστάσεων κυριαρχικὴν ἐκτίμησιν αὐτοῦ, ὅτι ἡ πρᾶξις τοῦ ἐμπρησμοῦ, ἥς ἐκήρυξεν ἐνόρκος τὸν ἀναιρεσιέντα, ἐγένετο εἰς τὴν μεμονωμένην ἀκατοικήτον καλύδην τοῦ Ι. Κ^{***}, μὴ προσεγγίζουσιν τοσοῦτον εἰς κατοικίας, ὥστε νὰ δύναται νὰ μεταδοθῇ τὸ πῦρ καὶ ἐκ τῆς ἐμπρήσεως τῆς οὐσίας δὲν ἦτο πιθανόν οὔτε τὸ πῦρ νὰ μεταδοθῇ, οὔτε νὰ κινδυνεύσῃ κατοικία ἀνθρώπων καὶ ὅτι τὸ πῦρ ἐξερράγη ἀποτεφρώσαν τὴν καλύδην ταύτην, ὁρθῶς ἐφήρμισε τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 410 Ποιν. Νόμου, οὔτινος πάντες οἱ ὅροι συντρέχουσι, τῆς τοιαύτης δ' ἐπὶ τῶν πραγμάτων κρίσεως τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας μὴ ὑποκειμένης εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὁ ἐπὶ τοῦ ἐναντίου εἰς ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τῆς ἀνω διατάξεως τοῦ Ποιν. Νόμου στριζόμενος λόγος ἀναίρεσεως, ἐκ τοῦ ὅτι τὸ κτίριον ἦτο κατωκημένον καὶ ἐπομένως ἡ πρᾶξις ἐφερε χαρακτηριστὴ κακούργηματος, ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμος (*).

Ἀριθ. 171 (1906) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ

Πρωτοδικὴς εἰσαγγελεῖδας.- ὑπογραφὴ κλητηρίου θεοπίδματος.-οὐ λόγος ἐξαιρέσεως.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 51 § 5 Ποιν. Δικονο-

(*) Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου συζήτησιν, δ' παρ' αὐτῷ εἰσαγγελεὺς κ. Δ. Τσιβανόπουλος ἔλεξε τὰδε :

α') Ὁ λόγος ἀναίρεσεως εἶναι ἀνυπόστατος, καθόσον ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐκκηρύχθη ἐνόρκος ἐμπρησμοῦ μεμονωμένης καὶ ἀκατοικήτου καλύδης μὴ προσεγγίζουσας τοσοῦτον εἰς κατοικίας καὶ κατακτηνῶνται, ὥστε νὰ δύναται νὰ μεταδοθῇ τὸ πῦρ εἰς ταύτας, ἐκ τῆς ἐμπρήσεως δὲ τῆς οὐσίας δὲν ἦτο παντάπασι πιθανόν οὔτε τὸ πῦρ νὰ μεταδοθῇ, οὔτε νὰ κινδυνεύσῃ κατοικία ἀνθρώπων, ὁρθῶς ἐπομένως τὸ δικαστὴν πλημμελειοδικεῖον ἐφήρμισε τὸ ἄρθρ. 410 τοῦ Ποιν. Νόμου, τὸ προβλεπόμενόν τοῦ τοιοῦτου ἐμπρησμοῦ. Ἡ ἐκτίμησις τῶν πραγματικῶν γεγονότων τῶν ἐκ τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας προκύπτόντων ἀνήκει εἰς τὴν κυριαρχικὴν κρίσιν τοῦ δικάζοντος δικαστηρίου τῆς οὐσίας καὶ διαφεύγει τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, τὰ δεκτὰ δὲ γεγνημένα περιστατικὰ ἀποτελοῦσι τὸ ἀδίκημα τοῦ, κατὰ τὸ ἄρθρον 40 Ποιν. Νόμου, ἐμπρησμοῦ.

α') Ἐὰν τὸ πλημμελειοδικεῖον ἐδέχετο γεγονότα ἀποτελοῦντα πρᾶξιν ἐμπρησμοῦ εἰς κατωκημένα κτίρια, κατὰ τὸ ἄρθρ. 408 τοῦ Ποιν. Νόμου καὶ ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ πρᾶξιν ἤθελεν ἐπιβάλλει ποινὴν, ὑπῆρχεν λόγος ἀναίρεσεως καὶ δὲν ἠδυνάτο τις ν' ἀντιτάξῃ τὴν ἔλλειψιν τοῦ συμφέροντος, διότι, ὡς εἶπεν καὶ ἄλλοτε, καὶ ὁ Ἀρεῖος Πάγος ἐδέχθη, ἀληθῶς μὲν ἡ πρᾶξις εἶναι βαρυτέρα, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου μείζονες αἱ ἐν τῷ κακούργειοι ἐγγυήσεις πρὸς ὁρμὴν ἐκδίκασιν αὐτῆς. Ἄλλως τε τὸ ἄρθρ. 407 § 1 ἀναγράφει ὡς λόγον ἀναίρεσεως τὴν ἀναρμοδιότητα τοῦ πλημμελειοδικείου, ὅτε τις ἡ πρᾶξις εἶναι κακούργημα ἀνευ διακρίσεως τινος περὶ τοῦ ἀναιρεσιέντος διαδίκου, ἐνῶ ἡ διάκρισις αὕτη ἦτο ἀναγκαία, ἐὰν οὐδέποτε ἦν δυνατό νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ λόγου τούτου ὁ κατηγορούμενος.

μίας, λόγος εξαιρέσεως δικαστοῦ δυνάμενος νὰ προταθῇ καὶ ὑπὸ τῶν διαδίκων εἶναι «ἐὰν ὁ δικαστὴς ἔλαβε μετοχὴν ἢ συνέπραξεν ὡς μέλος ἄλλου δικαστηρίου εἰς τὴν ἀνάκρισιν ἢ ἀπόφασιν τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως», οὐχὶ δὲ καὶ ἂν ἐξεπλήρωσεν οὗτος ἔργα εἰσαγγελέως, τοῦθ' ὅπερ, κατὰ τὸ ἄρθρον 53 Ποιν. Δικονομίας χορηγεῖ μόνον εἰς τὸν δικαστὴν δικαίωμα νὰ ζητήσῃ ὁ ἴδιος τὴν ἐξαιρέσιν του, ἐὰν συνοίδεν ἐν ἑαυτῷ αἰτίαν τινὰ ἐξαιρέσεως, ἀλλ' ἐν προκειμένῳ ὁ πρωτοδίκης Ν. Π^{***}, τοῦ ὁποῖου ζητεῖται ἡ ἐξαιρέσις, διὰ τοῦ ἐν τῇ δικογραφίᾳ ὑπ' ἀριθ. 11822 τηλεγραφημάτων του πρὸς τὸν εἰσαγγελέα τοῦ Ἀρείου Πάγου, ρητῶς δηλοῖ ὅτι οὐδένα λόγον ἐξαιρέσεως συνοίδεν ἕνεκα προκαταλήψεως, ὡς συντάξας καὶ ὑπογράψας ὡς εἰσαγγελεύων τὸ κατὰ τῶν ἡδὴ αἰτούντων Α. καὶ Γ. Κ^{***} κλητήριον θέσπισμα.

Ἀριθ. 172 (1906) Τμ. Β' (*)

Εἰσαγγετὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ

Κήρυξις ἐνοχῆς. - ἀπόκρουσις παραγραφῆς ἐπὶ διαταράξῃ κοινῆς ἡσυχίας καὶ τάξεως. Ἐλλειψὶς ἀκρόασεως. - στοιχεῖα. - ἐπικληθὶς ἀμύντης. - καταδίκη ἄνευ τοιαύτης. - ἐμμέδος ἀπόρριψις.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 400 Ποιν. Δικονομίας,

(*) Κατὰ τὴν ἐνώμιον τοῦ Ἀρ. Πάγου συζήτησιν, ὁ παρ' αὐτῇ εἰσαγγελεὺς κ. Α. Τοῦβανόπουλος εἰλεξε ἰσχυρῶς:

«Τὸ γεγονός τῆς διαταράξεως τῆς κοινῆς ἡσυχίας ἐπὶ τῶν ἀπρομελετήτων τραυμάτων δὲν ἀποτελεῖ στοιχεῖον τοῦ ἀξιολογῆσαι τῆς πράξεως, οὐτε ἐπιβαρυντικὴν ἢ ἐλαφρυντικὴν ταύτης περίστασις, ἐπομένως δὲν ἔχει ἐπιρροὴν εἰς τὴν καταλογισμὸν καὶ τὴν ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς, ἀλλ' ἀνάγεται ἀπλῶς εἰς τὸ καταδιώξιμον τῆς πράξεως. Εἶναι δηλονότι παρεμπόπτον ζήτημα ἀφορῶν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, περὶ οὗ, κατὰ τὸ ἄρθρον 400 Ποιν. Δικονομίας ἀποφαίνεται τὸ δικαστήριον κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης κατὰ πρότασιν τῶν διαδίκων. Ὅρθως ὁθεν ἐκρίνεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, καὶ μετὰ τὴν περὶ ἐνοχῆς ἀπόφασιν, ὅτι ἡδύνατο νὰ ἐξετάσῃ καὶ ἐξήτασε τὸ ὅτι διαταράχῃ ἡ κοινὴ ἡσυχία καὶ εὐταξία ἐκ τῆς πράξεως τῶν ἀπρομελετήτων τραυμάτων, τῆς ἐκρηγνύου ἑνοχῆς ὁ ἀναιρεσίωσις.

«Ὁ λόγος ὅτι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δι' ἧς τὸ πλημμελειοδικεῖον ἐδόθη ὅτι διαταράχῃ ἡ κοινὴ τάξις καὶ ἡσυχία, εἶναι ἀναιτιολόγητος, παραβιάσασα τὰ ἄρθρα 92 καὶ 397 Ποιν. Δικονομίας, δεχομένη τὸ περιστατικὸν τοῦτο, διότι οὕτω φρονεῖ κατὰ τὴν κρίσιν του, εἶναι ἀνυπόστατος. Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ σκεπτικοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικαστήριον δέχεται ὅτι κατὰ τὴν κρίσιν του διαταράχῃ ἡ κοινὴ ἡσυχία καὶ εὐταξία ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου τελεσθείσης πράξεως τῶν ἀπρομελετήτων τραυμάτων, ἀφοῦ δὲ κατὰ τὴν κρίσιν του συντρέχει ἡ περίστασις αὕτη, ἡ κρίσις του εἶναι ἀρκούσα δικαιολογία πρὸς παραδοχὴν αὐτῆς, διότι, κατὰ τὸ ἄρθρ. 92 Ποιν. Δικονομίας, οἱ δικασταὶ δὲν εἶναι ἡναγκασμένοι νὰ παρακολουθῶσι νομικοὺς κανόνας ἀποδείξεων. ἀλλὰ μᾶλλον πρέπει ν' ἀποφασίζωσι κατ' ἴδιαν πεποιθήσιν, ἀκούοντες πρὸς τοῦτο τὴν φωνὴν τῆς συνειδήσεώς των καὶ ὁδηγούμενοι ἀπὸ τὴν ἐκ τῶν συζητήσεων ἀπροσωπώληπτον κρίσιν περὶ τῆς ἀληθείας τῶν γεγονότων κλπ.

τὸ δικαστήριον ἀποφαίνεται καὶ περὶ πάντων τῶν παρεμπιπτόντων ζητημάτων, ἐν οἷς καὶ τὰ σχετιζόμενα πρὸς τὴν ἀπόφασιν τῆς κοινῆς ἡσυχίας διὰ παραγραφῆς. Τοῦτο δὲ δικαιούται νὰ πράξῃ ἐν ὧσιν δὲν ἀπε. ἐδόθη τῆς ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως δικαιοδοσίας διὰ τῆς ἐκδόσεως ὁριστικῆς ἐπ' αὐτῆς ἀποφάσεως. Νομῶν ὅθεν τὸ Πλημμελειοδικεῖον Κορίνθου μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς πρώτης περὶ τῆς ἐνοχῆς τοῦ κατηγορουμένου ἀποφάσεως, μὴ ἀπεκδυθέν τῆς δικαιοδοσίας του, προέβη εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ γεγονότος τῆς διαταράξεως τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ τάξεως ἐπὶ τραυμάτων ἀπρομελετήτων, δι' ἃ ἐκρηγνύθη ἐνοχὸς ὁ ἀναιρεσίωσις, ὅπερ δὲν ἀποτελεῖ στοιχεῖον τοῦ ἀδικήματος τούτου, ἀλλ' ἀνάγεται εἰς τὸ καταδιώξιμον τῆς πράξεως. Δεξιόμενον δὲ, κατὰ τὴν περὶ τῶν πραγματικῶν γεγονότων ἀνεξέλεγκτον ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου κρίσιν του, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2238 β' ἐ. ἑ. ἀποφάσεως ὅτι ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου ἐπενεχθέντων τραυμάτων ἐπὶ πᾶσι τοιαύταις διαταράξαις τῆς κοινῆς ἡσυχίας, νομῶν ἀπέρριψε τὴν περὶ ἐνιαυσίου παραγραφῆς ἐνστάσιν, ἀφ' οὗ ἡ δι' ἧν ὁ ἀναιρεσίωσις κατεδικάσθη πράξις αὐτεπαγγέλτως διωκομένη ὑπέκειται εἰς τὴν πενταετὴ παραγραφὴν, κατὰ τὸ ἄρθρον 120 ἐδ. 2 Ποιν. Νόμου.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς δίκης προκύπτει, οὐδεμία πρότασις ρητῇ ὑπεβλήθη παρὰ τοῦ κατηγορουμένου πρὸς τὸ δικαστήριον, ὅτε ἡ παράλειψις τούτου γὰρ δώσῃ ἀκρόασιν ἤθελε παραγγῆναι λόγον ἀναιρέσεως, κατὰ τὸ ἄρθρ. 407 ἐδ. 8 Ποιν. Δικονομίας, ἀλλὰ τόνον ὁ κατηγορούμενος κατὰ τὴν ἀπολογία του, ὅσον καὶ ὁ συνήγορος κατὰ τὴν ἀγόρευσιν, ὡς ἐπιχείρημα διὰ τὴν ἀθώωσιν ἐκέλευον, ἰσχυρίσαντο ὅτι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς πράξεως τοῦ τραυματισμοῦ ὁ κατηγορούμενος διετέλει ἐν καταστάσει ἀμύντης, τὸ δὲ δικαστήριον κηρύξαν ἐνοχον τοῦτον καὶ ἐπιβάλλον τὴν νόμιμον ποινὴν, ἀπέρριψεν ἐμμέσως τὸν τοιοῦτον περὶ ἀμύντης ἰσχυρισμὸν.

«Ὁ λόγος ὅτι οὐδόλως τὸ δικαστήριον ἀπεφάνθη ἐπὶ τῆς ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου ἐπιβληθείσης ἐνστάσεως περὶ ἀμύντης ὑπὲρ τῆς παρουσίας αὐτοῦ καὶ οὕτω δὲν ἐδόθη ἀκρόασις, εἶναι ἀνυπόστατος, καθόσον ἐκ τῶν πρακτικῶν οὐδόλως ἐξάγεται ὅτι τὸ δικαστήριον δὲν ἔλαβεν ὅτι ὅψις τὸν περὶ ἀμύντης ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσίωσιτος, ἀλλὰ ἐκ τῆς περὶ ἐνοχῆς ἀποφάσεως καὶ τῆς καταδίκης τοῦ ἀναιρεσίωσιτος σαφῶς ἐξάγεται ὅτι τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον τὸ δικαστήριον, κατὰ τὴν ἀνεξέλεγκτον αὐτοῦ κρίσιν, ἐθεώρησεν μὴ βάσιμον καὶ ἐκήρυξε τὸν ἀναιρεσίωσιτον ἐνοχον τῆς πράξεως καὶ τῷ ἐπέβαλε τὴν ποινὴν. Ἐὰν ἐκρίνεν ὅτι ὑπῆρχεν ἄμυνα, ἤθελε δεχθῇ ταύτην καὶ ἀπαλλάξαι τὸν ἀναιρεσίωσιτον τῆς ποινῆς.

«Μετὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, ἀποριπτός ἀποβαίνει καὶ ὁ περὶ παραγραφῆς τοῦ ἀξιολογῆσαι τῆς πράξεως λόγος ἀναιρέσεως, διότι, ἀφοῦ τὸ δικαστήριον δέχεται ὅτι ἡ πράξις τῶν τραυμάτων ἔσχεν ὡς ἀπακούουθον τὴν διαταράξιν τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ εὐταξίας, τὸ ἀξιολογῶν αὐτῆς ὑπέκειται οὐχὶ εἰς τὴν ἐνιαυσίον. ἀλλὰ τὴν πενταετὴ παραγραφὴν, ἥτις ὡς προκύπτει ἐκ τῆς δικογραφίας δὲν συνεπληρώθη».

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Αριθ. 1065 (1906)

Εισηγητής ὁ πρόεδρος κ. Α. ΠΑΠΑΠΑΝΟΣ

Ἐκκλητὸν λόγῳ ποδοῦ. - ὑποδιδαχόμενος ἀποκλειστικὸν ποδοῦ ἐκ παραδοχῆς μερικῆς ἐξοφλήσεως.

Ἐπειδὴ ἡ περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἐφέσεως ἐνστάσις τοῦ ἐφεσιβλήτου λόγῳ ἀνεκκλητοῦ τῆς διαφορᾶς, ὡς μὴ ὑπερβαίνοντος τοῦ ἀντικειμένου αὐτῆς τὸ ποσὸν τῶν 800 δραχμῶν, ἀπορριπτέα ἐστὶν ὡς ἀβάσιμος, καθόσον τὸ διὰ τῆς ἀγωγῆς αἰτούμενον ποσόν, ὅπερ κατὰ νόμον λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν πρὸς εὔρεσιν τοῦ ἐκκλητοῦ ἢ μὴ, ὑπερβαίνει τὸ ποσὸν τῶν 800 δραχμῶν, ἂν δὲ ὁ ἐνάγων κατὰ τὴν πρώτην ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως ἀνεγνώρισεν ὅτι ὁ ἐναγόμενος μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς τῷ κατέβαλε ποσόν τι, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ὁποίου τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς περιορίσθη εἰς ποσὸν ἑλαττον τῶν 800 δραχμ., τὸ γεγονός τοῦτο, ἀποτελοῦν ὁμολογίαν ἐνστάσεως περὶ μερικῆς ἐξοφλήσεως καὶ οὐχὶ περιορισμὸν τῆς αἰτήσεως τῆς ἀγωγῆς κατὰ βελτίωσιν ταύτης, δυνάμενον νὰ ἐκληφθῇ ὡς πρώτη αἴτησις αὐτῆς, δὲν ἔχει νομικὴν σημασίαν ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἐκκλητὸν ἢ μὴ τῆς διαφορᾶς. Εἰ καὶ ἡδυνάτῃ τις εἰπεῖν ὅτι ὡς πρώτη αἴτησις λογίζεται καὶ ἡ ἐπ' ἀκροατηρίου, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ 158 τῆς Πολ. Δικονομίας, περιορισθεῖσα, ὁμολογήσαντος ἐπομένως τοῦ ἐναγόντος ὅτι ὁ ἐναγόμενος μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς καὶ πρὸ τῆς πρώτης συζήτησεως ταύτης κατέβαλεν αὐτῷ δραχ. 379.30/00 καὶ περιορισθείσης τῆς διαφορᾶς εἰς δραχ. 484.80/00 ἀνεκκλητος κατέστη λόγῳ ποσοῦ αὐτῆ καὶ ἔδει νὰ γείνη δεκτὴ ἡ περὶ τούτου ἐνστάσις τοῦ ἐφεσιβλήτου.

Αριθ. 1068 (1906)

Εισηγητής ὁ ἐφέτης κ. Α. ΒΑΛΤΙΝΟΣ

Κόρη προικισθεῖσα. - κληρονομία ἐπὶ διανεμόμενῳ προικῷ. - Νεαρά Κομνηνοῦ ἀποκλεισθεῖσα. - ἔθιμον ἀποκλεισμοῦ.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἀπὸ 23 Δεκεμβρίου 1835 Β. Διάταγμα, ἰσχὺν νόμου ἔχουσι μόνον αἱ διατάξεις τῶν βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων αἱ ἐν τῇ Ἐξαδίβλῳ τοῦ Ἀρμενοπούλου περιληφθεῖσαι, προκειμένου δὲ περὶ συμμετοχῆς τῶν προικισθεισῶν θυγατέρων εἰς τὴν κληρονομίαν τῶν γονέων τῶν, ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τῶν νόμων (41 § 1 καὶ 2, L. 5 καὶ 9 Πανδ. 37.7, L. 1 § 17 Πανδ. 37.8, L. 4 Κώδ. 6.21), αἱ περιληφθεῖσαι ἐν Ἀρμενοπούλῳ (βιβλ. Ε' τίτλ. Η' § 23, 24 καὶ 31), καθ' ὅς αἱ προικισθεῖσαι θυγατέρες συμμετέχουσι τῆς κληρονομικῆς περιουσίας τοῦ πατρὸς τῶν, ἐταν συνεισφέρωσι τὴν προῖκα τῶν, ἡ δὲ Νεαρά 50 τοῦ αὐτοκράτορος Ι. Κομνηνοῦ, καθ' ἣν ἀποκλείονται τῆς πατρικῆς κληρονομίας αἱ ὑπὸ τοῦ πατρὸς προικισθεῖσαι θυγατέρες, δὲν ἰσχύει, ὡς μὴ περιεχρμένη ἐν τῇ Ἐξαδίβλῳ, οὐσα ἄλλως ἀγνωστος ἐν ἔτει 1835 καὶ ἀνακαλυφθεῖσα καὶ δημοσιευθεῖσα βραδύτερον. Κατ' ἀκολουθίαν ὁρθῶς ἡ πρώτη τῶν ἐκκαλυφθέντων ἀπο-

φάσεων, ἐφαρμόσασα τὰς προρηθείσας διατάξεις, διέταξεν ἀποδεῖναι περὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος προταθέντος ἐπικουρικῶς, τοῦτέστι ἐν ἀνυπαρξίᾳ νομικῶν διατάξεων, καὶ ἀμφισβητηθέντος ἰσχυρισμοῦ περὶ ὑπάρξεως ἐν Ἀθήναις ἐθίμου, καθ' ὃ αἱ προικισθεῖσαι θυγατέρες δὲν συμμετέχουσι τῆς κληρονομίας τοῦ πατρὸς τῶν, καὶ ἂν συνεισφέρωσι τὴν προῖκα τῶν.

Αριθ. 1070 (1906)

Εισηγητής ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΒΑΦΑΣ

Κατάσχεσις κερδῶ τρίτου. - γνωστοποίησις μηκέτι ἐγνηγεμένης ἀγωγῆς. - ἀκυρότης. - προβλητέα κατὰ ἀνακοπῆς δηλώσεως.

Ἐπειδὴ, ὡς συνάγεται ἐκ τοῦ ἀρθροῦ 927 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὁ τρίτος εἰς οὐδεμίαν ὑποβάλλεται ἐκ τῆς παρ' αὐτῷ κατασχέσεως ὑποχρέωσιν, ἂν ὁ κατασχὼν δὲν τῷ γνωστοποιήσῃ ἐντός τῶν ὑπὸ τῶν ἀρθρῶν 927 καὶ 926 ὁριζομένων προθεσμιῶν ὅτι ἤγειρε κατὰ τοῦ ὀφειλέτου τὴν περὶ κύρους κατασχέσεως ἀγωγήν, τῶν προθεσμιῶν δὲ τούτων ἀφετηρία εἶναι ἡ ἐπίδοσις τοῦ κατασχετηρίου, δὲν χρησιμεύει δὲ οὔτε γνωστοποίησις ἐγέρσεως ἀγωγῆς, πραγματικῇ μὴπω ἐνεργείᾳ, οὔτε ἔγερσις αὐτῆς, ἂν τοῦτο ἐμπροθέσμως δὲν γνωστοποιηθῇ εἰς τὸν τρίτον, ὅπως ὑπάρχει διὰ τὸν τρίτον κατάσχεσις ἔγκυρος, ἀφ' οὗ κατάσχεσις μὲν πρὶν ἐπιδόθῃ αὐτῷ τὸ δικόγραφον, τὸ κατασχετήριο οὐδέλως ὑφίσταται, ἀγωγή δὲ περὶ κύρους κατασχέσεως, μὴπω γενομένης καὶ μὴ ὑφισταμένης, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ συνέπειαν τινα. Ἐκ τούτων δὲ συνάγεται ὅτι κατάσχεσις ἐπιβάλλουσα εἰς τὸν τρίτον ὑποχρεώσεις καὶ ἔγκυρος δι' αὐτὸν καθίσταται, ἂν τῷ ἐπιδόθῃ κατασχετήριο κατόπιν δὲ τούτου ἐπιδόθῃ εἰς τὸν ὀφειλέτην ἡ περὶ κύρους κατασχέσεως ἀγωγή καὶ ἡ ἐπίδοσις αὐτῆς γνωστοποιηθῇ τῷ τρίτῳ (*).

Ἐπειδὴ, κατὰ ταῦτα, ἡ κατάσχεσις κατέστη διὰ τὸν τρίτον ἄκυρος καὶ συνεπῶς ἡ πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῆς γενομένη ἀνακοπὴ ἀπορριπτέα, οὐχὶ δὲ ὁρθῶς ἡ ρηθεῖσα ἐκκαλυφθεῖσα ἀπόφασις ἔκρινεν ὅτι ἀφ' οὗ δὲν ἐθεωρήθη ἐκπρόθεσμος ἡ ἀρνητικὴ τοῦ τρίτου δηλώσις (ὡς μὴ ὑποκειμένου τοῦ τρίτου εἰς προθεσμίαν δηλώσεως, ἀφ' οὗ δὲν τῷ εἶχε γνωστοποιηθῇ μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τοῦ κατασχετηρίου ἡ ἔγερσις τῆς περὶ κύρους κατασχέσεως ἀγωγῆς), δὲν ἔχει συμφέρον οὗτος νὰ ἐπικαλεσθῇ ἀκυρωτικὰς τῆς κατασχέσεως ἐνστάσεις καὶ δὲν ἐξήτασε τὴν περὶ ἀκυρότητος τῆς κατασχέσεως διὰ τὸν τρίτον ἐνστάσιν αὐτοῦ, τὴν στηριζομένην εἰς τὸ ὅτι οὐδέλως ὑφίσταται δι' αὐτὸν ἡ κατάσχεσις, ἀφ' οὗ δὲν τῷ ἐγνωστοποίησεν ὁ κατασχὼν μετὰ τὴν εἰς αὐτὸν ἐπίδοσιν τοῦ κατασχετηρίου ὅτι ἡ-

(*) Ὑπῆρξεν ἐν ἐκπρόθεσμον δηλώσεως, τὸ ὁποῖον ἐμπαλολογήθη. Τὸ κατασχετήριο μετὰ τῆς ἐν αὐτῷ γνωστοποιήσεως ὅτι ἐκινήθη ἡ περὶ κύρους ἀγωγῆς ἐκοινοποιήθησαν τῷ τρίτῳ ἡμίσειαν ὥραν πρὸ τῆς πρὸς τὸν ὀφειλέτην κοινοποιήσεως τῆς ἀγωγῆς! Ἀρα κατὰ τὸν χρόνον τῆς κοινοποιήσεως τοῦ κατασχετηρίου δὲν ὑπῆρχεν ἀγωγή!

γαιρε κατά τοῦ ὀφειλείτου τὴν περὶ κύρους κατασχέσεως ἀγωγὴν, διότι συμφέρον νόμιμον ἔχει ὁ τρίτος καὶ δικαίωμα νὰ ἀπαλλάγῃ τοῦ δικαστικοῦ ἀγῶνος, ἐν ἐγείρει κατ' αὐτοῦ ὁ τρίτος διὰ τῆς ἀνακοπῆς τῆς δηλώσεώς του, προτείνων τὴν ἀκύρωσιν τῆς κατασχέσεως, ἥτις ἀπαλλάσσει αὐτὸν πάσης ὑποχρεώσεως ὡς καὶ τῆς ὑποστηρίξεως τῆς ἀρνητικῆς δηλώσεώς του, ὡν προϋποθέσεις εἶναι ὅτι ὑφίσταται κατὰσχέσις ἐγκυρος, ἀπορριπτέας καθισταμένης τῆς ἀνακοπῆς, ὡς γενομένης πρὸς ὑποστήριξιν πράξεως ἀκύρου.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Ἀριθ. 717 (1905)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Σ ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ
Σιδηροδρομικὴ ἐταιρεία.- κλειδοῦχος.- παρὰ-
λείψις παραφυλακῆς.-βλάβη ἀνθρώπου.

Ἐπειδὴ, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κακὴν ἐποιήσατο ἐκτίμησιν τῆς ἀγωγῆς, δεξαμένη ὅτι ἐκ ταύτης ὑπόκειται πρᾶξις ἐξερχομένη τοῦ κύκλου τῆς ἀναθεθείσης ὑπὸ τῆς ἐναγομένης Σ. Β. Δ. Ε. ἐταιρείας τῷ κλειδοῦχῳ αὐτῆς Κ. Ρ^{***}, ἐξ ἧς πράξεως ἐπῆλθε βλάβη τῷ ἐνάγοντι, διότι ἐκ ταύτης δὲν προκύπτει ὅτι ὁ κλειδοῦχος, παίζων μετὰ τῶν ἐκεῖ παιδῶν, ἔδωκε κίνησιν εἰς τὸ βαγόνιον, ἐξ οὗ τὸ ἀτύχημα τοῦ ἐνάγοντος, ἀλλ' ὅτι ἐνῷ διεσκέδαζον ἐκεῖ παῖδες τινές, ἐκάλεισεν ὁ κλειδοῦχος ἄλλους τινάς, ἐν οἷς καὶ τὸν παθόντα, ὅπως μετ' αὐτοῦ ὠθήσῃ τὸ βαγόνιον πρὸς κίνησιν. ἐξ ἧς κινήσεως ἔπεσε θύμα ὁ υἱὸς τοῦ ἐνάγοντος ἐξ ἀμελείας τῶν ὠθητῶν, οὐδὲ μεταβάλλει τὴν ἐννοίαν τῆς ἀγωγῆς εἰς παιδιὰν τοῦ κλειδοῦχου ἐκ τοῦ ὅτι ἐν τῷ βαγονίῳ εἶχεν οὗτος τοποθετήσει πρότερον τοὺς υἱοὺς τοῦ Α. Π^{***}, οὐδ' ἄλλοθεν προκύπτει ὡς ὁμολογημένον ὅτι ὁ κλειδοῦχος ἐπαίξεν διὰ τῆς κινήσεως τοῦ βαγονίου ἢ ἐτέλει ἐκτὸς τῆς ἀναθεθείσης αὐτῷ ὑπηρεσίας, ὅπως κατελήχη εἰς ὁ προεῖρη συμφέρασμα ἀπορρίψεως τῆς ἀγωγῆς ἐκ τοῦ λόγου οὗτου, καὶ σαφὴς ἐστὶν ἡ ἐκφρασίς τῆς ὅτι τὴν ἐπέλθοσαν βλάβην ἀποδίδει εἰς ἀμελείαν τοῦ κλειδοῦχου τῆς τοῦ ἐν Ἀγρινίῳ σταθμοῦ καὶ τὴν ἐντεῦθεν εὐθύνην τῆς ἐπιζητεῖ πρὸς ἀνθρώπῳ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ προστήσαντος, ἐφ' ᾧ ἐξαρανιστέα ἀποβαίνει καὶ ἀναπεμπτέα ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ πρωτοδικείου ὅπως ἐπιβάλλῃ τὰς δεούσας ἀποδείξεις καὶ διέλθῃ οὕτω ἡ διαφορά τὴν βᾶσανον ἀμφοτέρων τῶν βαθμῶν, δι' ἣν ἀπὸ τοῦ νῦν δεκτὸν ὅτι οὐδ' ἡ ἀξίωσις ὅτι τὸ παραδεκτὸν τῆς ἀγωγῆς ἡρτηται ἐκ τῆς ἐκθέσεως καὶ βεβαιώσεως τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ ἐναγομένη ἀμελής ἐδείχθη περὶ τὴν ἐκλογὴν τοῦ προσώπου ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ κλειδοῦχου (παραβλ. σχετ. Ἀρ. Πάγου 198 (1903) καὶ 31 (1904) οὐδ' ὅτι ἡ ἐπικαλούμενη καταδικαστικὴ τοῦ πλημμελειοδικείου ἀπόφασις κατὰ τοῦ Κ. Ρ^{***} ὅστις ἦν ὁ κλειδοῦχος τῆς, ἐπὶ σωματικῇ βλάβῃ τοῦ ἐνάγοντος δύναται ν' ἀποτελέσῃ δεδικασμένον, ὡς λύσασα προδικαστικὸν ζήτημα, ἵνα φέρῃ ἀναγκάως ἀμέσως εἰς τὴν ἀστυκὴν εὐθύνην τῆς ἐναγομένης ἐταιρείας, καθόσον μετὰ τοῦ πραγματικοῦ γεγονό-

τος τῆς βλάβης ἐκ μέρους του, ὅπερ βεβαίωσ' ἡ ἀπόφασις, καὶ τῶν δεομένων ἵνα δικαιολογήσῃ τὴν πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρεώσιν τῆς, ζητητέον κατὰ τὴν ἐννοίαν τῶν Ν.μ. 5 § 9, 11 Π. (14: 3) καὶ ὅτι ὄντως κατὰ ταύτην διεχειρίζετο τὴν ἐμπιστευθεῖσαν αὐτῷ ὑπηρεσίαν, μὴ ἀρκούντος μόνον τοῦ χαρακτηρισμοῦ ὅτι ἦν κλειδοῦχος (ἄτε μὴ ἀποκλεισμένου ἀναγκάως ὅτι καὶ πρόσωπον ξένον τῇ ὑπηρεσίᾳ δὲν ἠδύνατο νὰ βλάβῃ διὰ τῆς ὠθήσεως τοῦ βαγονίου) ὅπερ ἀντικείμενον ἐρεῦνης οὐσιαστικῆς ἐστίν. Εἰ καὶ κατ' ἀσθενεστέραν γνώμην ὀρθῶς τὸ Πρωτοδικεῖον Μεσολογγίου ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν, ὡς μὴ στηριζομένην εἰς τὸν νόμον, ἀρῶ ἐν αὐτῇ οὐδαμῶς ἐκτίθεται ὅτι τὸ ἐπέλθον ἀτύχημα ὀφείλεται εἰς πρᾶξιν ἢ παράλειψιν τοῦ κλειδοῦχου τῆς ἐταιρείας καθ' ἑν χρόνον τυχόν οὗτος ἐξετέλει ὑπηρεσίαν οἰανδήποτε ἐναγομένην εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀναθεθειμένων αὐτῷ καθηκόντων ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἐταιρείας, ἀλλὰ καὶ ῥητῶς ὁμολογεῖται ὅτι οὗτος ἐκτὸς ὑπηρεσίας ὡν ἐπαίξε μετὰ τοῦ παθόντος καὶ ἄλλων παιδῶν καὶ ἐν τῇ παιδιᾷ ἐκείνῃ ἐπῆλθεν τὸ ἀτύχημα ἐξ ἀμελείας οὐχὶ τοῦ κλειδοῦχου ἀλλὰ τῶν παιδῶν διὰ τῆς κινήσεως βαγονίου πρὸς παιδιὰν καὶ τῇ παραγγελίᾳ τοῦ κλειδοῦχου γενομένης, οὔτε καὶ διὰ τῶν πρωτοδικῶν προτάσεων ἐβεβλιώθη συμφώνως ταῖς σχέσεσι τῆς πλειοψηφίας ἡ ἀγωγή (ἥτις βελτίωσις καὶ τότε θὰ ἦτο ἀπαράδεκτος, ἀρῶ δὲν ἀνάγεται εἰς γεγονότα περιεχόμενα ἐμμέσως ἢ πλαγίως ἐν τῇ ἀγωγῇ), ἀλλὰ τὸ πρῶτον ἡδὴ κατ' ἐφεσιν προτείνονται πάντα τὰ γεγονότα, ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ τῆς πλειοψηφίας σκέψις καὶ ἄτινα ἀπαράδεκτα τυγχάνουσι, καὶ διότι ἀποκροῦνται ὑπὸ τῆς ἐφεσιδλήτου ἐταιρείας ὡς τοιαῦτα, καὶ διότι καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος εἶναι ἀπορριπτέα (*).

(*) Ἡ διαφωνία φαίνεται περὶ τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἀγωγῆς, ἐνῷ νομίζομεν ὅτι καὶ ἡ περὶ οὗτου διάστασις παρεῖλκε, διότι ὑπῆρχε καὶ ὑπὸ παιδιὰν ἢ μὴ τοιαύτην παρέλειψις τοῦ παντὶ σιδηροδρομικῷ ὑπαλλήλῳ ἐπιβεβλημένου καθήκοντος τῆς ἀποτροπῆς τοῦ καθ' οἷον οἰανδήποτε τὸ πῶν δυνατὸν συμβῆναι δυστυχημάτων. Ἡ ὑποδεικνυμένη διάκρισις ὅτι οὗτος ἦν κλειδοῦχος καὶ δὲν εἶχε τὴν ἐπιτήρησιν τῶν σιδηροδρ. ἀμαξίων εἶναι ἀπολύτως ἀτυχὴς ἐν τῇ δι' αὐτῆς ἐπιζητούμενῃ κατατιμῇ τῶν καθηκόντων καὶ τῶν εὐθυνῶν, ἀναλόγως τοῦ παρὰ τῇ ἐταιρείᾳ ὀφείου καὶ ἐν τῇ ἀναζητῇ τοῦ ἀρμοδίου. Ἐὰν ἡ χάριν ἐστω παιδιᾶς ἐνώπιον τοῦ κλειδοῦχου κινουμένη ἀμαξία ἐξέφευγε ἐνεκὸν τοῦ ἐπικλινούσας τοῦ ἐδάφους καὶ ἐπέπιπτε ἐναντίον ἐρχομένης ἀμαξοστοιχίας, δὲν πιστεύομεν ὅτι ὁ κλειδοῦχος ἐπρεπε νὰ βλέπῃ μὲ τὰ χεῖρα στῆς τρέπαις τὴν ἐκφεύγουσαν ἀμαξίαν δι' ἑλλειψὶν ἀρμοδιότητος. Ἡ πρωτοδικὸς 225 (1904) Πρωτ. Μεσολογγίου, ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ πρωτοδικίου κ. Γ. Χατζησαράντου, ἔχει ὧδε :

Ἐπειδὴ ἡ ἐναγομένη ἐταιρεία Σ. Β. Δ. Ε. ἐνάγεται διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς δυνάμει τῶν περὶ προστήσεως ἀρχῶν τοῦ δικαίου ἐπὶ τῇ ἐν τῷ ἱστορικῷ τῆς ἀγωγῆς ἐκτιθεμένῃ πράξει τοῦ ἐν τῷ σταθμῷ Ἀγρινίου κλειδοῦχου αὐτῆς ὑπαλλήλου, ἥτοι ἐπὶ τῇ πρὸ αὐτοῦ γενομένη κατὰ τὸν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερόμενον τόπον καὶ χρόνον παιδιᾷ (καθ' ὅσον αὐτὴν προφανῶς ἔχουσι τὴν ἐννοίαν τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐπὶ

Λογ. 749 (1905)

Επίτηγης: ο έφετης κ. Π. ΜΕΡΜΗΡΑΣ

Ένοχη περί παραδόσεως κτήματος, -άτιμωτον- προσυμβαδίας μεταβιβάσεως ακινήτου.

Έπειδή, κατά τον Νόμον 72 Πανδ. (45.1), η περί παραδόσεως κτήματος ένοχη, ως ένοχη περί του ποιήσαι, είναι αδιαίρετος, μη δυναμένη δια τουτο να εκτελεσθῇ τμηματικῶς ἀλλ' ὁλοκληρῶς παρὰ τοῦ ἐφελετέου ἢ παρ' ἐκάστου τῶν πολλῶν ἐφελετέων (Καλλ. Ένοχ. Δικ. § 48). Ἡ τοιαύτη δὲ τοῦ νόμου τοῦτου λύσις δέον να κρατήσῃ, ἀπέναντι ἐναντίων ἐρμηνειῶν καὶ ἐναντίων ἄλλων ρήσεων, ὡς συμφωνιότερα μετὴν ἐννοίαν τῆς συμβάσεως καὶ τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων (ἴδε Herburg § 24). Ἐν προκειμένῳ δὲ τὸ ὑπὸ τοῦ ἀνακόπτοντος ἐφεσιβλήτου ἐπικαλούμενον πρὸς στήριξιν τῆς ἀγωγῆς του συμβολαίου ἀφορᾷ, καθὰ διατυποῖ καὶ ὁ ἐνάγων ἐν τῇ ἀγωγῇ, πώλησιν καὶ μεταβίβασιν τῆς κυριότητος καὶ κατοχῆς τοῦ ἐναυτῶ ἀναφερομένου οἰκοπέδου, ἣν κυριότητα καὶ κατοχὴν εἶχεν ἀπὸ κοινοῦ ὁ ἐνάγων μετὰ τοῦ Θ. Χ^{αα} καὶ ἣν ἀπὸ κοινοῦ οὗτοι ὑπεσχέθησαν νὰ μεταβιβάσωσι τῷ ἐναγομένῳ. Ἡ ἐνοχή δὲ περί μεταβιβάσεως καὶ παραδόσεως τοῦ εἰρημένου οἰκοπέδου εἶναι κατὰ τὸν ἄνω νόμον ἀδιαίρετος. Παρεκτὸς ὅμως τούτων, ἰδίως ἡ γενόμενη μετὰ τῶν συμβεληθέντων προσυμβαδίας διὰ τοῦ εἰρημένου συμβολαίου, πρὸς σύνταξιν καὶ κατάρτισιν ἀγοραπωλητηρίου συμβολαίου, εἶναι αὐτῇ αὐτῇ, ἐνοχὴ περί τοῦ ποιήσαι, ὡς τοιαύτη δὲ ἀναμνηστέα κατὰ τὸν ἄνω νόμον (καὶ Νομ. 85 § 2 (45.1) 80 § 1 (35.2) εἶναι αδιαίρετος. Ὅταν δὲ καταλήγῃ, εἰς ἀποτίμησιν, τότε μόνον ἀποδοίνει

λέξειν ἱστορούμενα: «κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην ὁ εἰρημένος κλειδοῦχος εἶχεν ἐναποθέσει ἐντὸς ἐνὸς βαγονίου τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς τοὺς δύο υἱοὺς τοῦ Α. Π^{αα} μετ' ἄλλων καὶ υἱένες διατκέδων τοκοδημένοι οὕτω ἐπὶ τοῦ βαγονίου») θέταντες ἐντὸς βαγονίου τινὲς τῆς ἐναγομένης ἐταιρίας παιδὰς τινὰς καὶ εἴτα ὠθήσαντες τοῦτο μετ' ἄλλων παιδῶν καὶ μετὰ τοῦ ὀκταετοῦς υἱοῦ τοῦ ἐνάγοντος πρὸς κίνησιν πρὸς τὰ πρότω ἐπὶ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς χάριν ὡς εἴρηται παιδιᾶς καὶ ἐκ τῆς ὁποίας ἐνεργείας παρεσύρθη ὁ υἱὸς τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἐτραυματίσθη ὑπὸ τῶν τροχῶν τοῦ βαγονίου.

Ἐπειδὴ κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, τὰς διεκούςας τὴν εὐθύνην τῶν προσετώτων καὶ τῶν προστησάντων (Ν. 3.5. 17 § 1 de infortioria actione Πανδ. (14.3) πᾶσα προσετώτα ἐταιρία εὐθύνεται διὰ τὰς πράξεις ἢ τὰς παραλείψεις τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς ἐκείνας τὰς ὁποίας οὗτοι ἐνήργησαν ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν καθηκόντων αὐτῶν, ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ εὐθύνεται ἡ ἐναγομένη ἐταιρία διὰ πᾶσαν πρᾶξιν ἢ παράλειψιν τοῦ κλειδοῦχου αὐτῆς ὑπαλλήλου, τὴν ὁπίαν οὗτος ὤφειλεν ὡς ἐκ τῶν καθηκόντων καὶ τῆς ὑπηρεσίας του νὰ παραλείψῃ ἢ νὰ ἐκτελέσῃ οὐχὶ δὲ καὶ διὰ τὰς πράξεις ἢ τὰς παραλείψεις ἐκείνας τοῦ κλειδοῦχου αὐτῆς ὑπαλλήλου τὰς ἐκτελεσθείσας ἢ τὰς παραλειφθείσας ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῶν καθηκόντων αὐτοῦ καὶ συνεπῶς τὰς ἐνεργηθείσας ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς δοθείσης εἰς αὐτὸν ἢ τῆς εἰκαζομένης ἐντολῆς ὡς ἐκ τοῦ εἴδους καὶ τῆς φύσεως τῆς ὑπηρεσίας του, διὰ τὰς ὁποίας δὲν θεωρεῖται ἀντιπροσωπευομένη ἡ ἐταιρία παρὰ τοῦ ὑπαλλήλου αὐτῆς καὶ τούνευθεν

διαίρετῇ. Κατὰ ταῦτα ὁ ἐφεσιβλήτης ὁ ἐνάγων καὶ ὁ συνυποσχεθεὶς μετ' αὐτοῦ Θ. Χ^{αα} ἀνέλαβον ὑποχρέωσιν αδιαίρετον, τοῦ νὰ καταρτίσωσιν τὴν ὑποσχεθείσαν ἀγοραπωλησίαν καὶ νὰ μεταβιβάσωσι καὶ παραδώσωσι τὸ ὑποσχεθέν πρᾶγμα αδιαίρετως ὁλοκληρῶν εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα ἐναγόμενον.

Ἐπειδὴ προσέτι ἐν προκειμένῳ καθηρέστη συνενοχῇ μετὰ τῶν ὑποσχεθέντων τὴν πώλησιν τοῦ ακινήτου, προκύπτουσα ἀναγκαιῶς, κατὰ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ δικαστηρίου, ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἐπικαλούμενου συμβολαίου 5269, καὶ συμφώνως τῷ Νόμῳ 31 § 10 Πανδ. (21.1), ἀφοῦ οἱ εἰρημένοι ὁμοῦ ὑπεσχέθησαν εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα τὴν πώλησιν τοῦ ὅλου οἰκοπέδου, οὐχὶ δὲ κατὰ μέρη ἰδανικά.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοιαύτης ἐκδοχῆς αδιαίρετου, καὶ ἐπὶ συνενοχῆς, ὑποχρεοὶ εἰσὶν οἱ ὑποσχεθέντες, εἴτε ὁμοῦ, εἴτε ἕκαστος αὐτῶν, νὰ παράσχωσι ὁλοκληρῶν τὸ ὑποσχεθέν, μὴ δικαιούμενοι εἰς τμηματικὴν ἢ μέρους ἐξ αδιαίρετου παροχῆς καὶ νομίμως ἐνίσταται κατὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὁ ἐκκαλῶν ἐναγόμενος διὰ τῆς ἐνστάσεως περί μὴ προσηκούσης ἐκπληρώσεως τοῦ συναλλάγματος, ὅτι δὲν ἐκτελεῖ ὁ ἐνάγων, καθὰ ἔδει τὸ συναλλάγμα, μὴ ἐκπληρῶν πρότερον εἰς ὁλοκληρῶν. καθὰ εἶναι ὑποχρεῶς καὶ καθ' ἃ ὑπεσχέθη, ὡς ἄνω εἴρηται, τῆς συνυποσχεθείσαν παροχῆν, διὰ τοῦτο ἡ ἀγωγή αὐτοῦ ἀποδοίνει νόμον ἀπαράδεκτος καὶ ἀπορριπτέα (Ν. 25, 13 § 8 Π. (19.1), καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἡ τοῦ συμβολαίου φράσις «ὅτι μετὰ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ οἰκοπέδου ὑπὸ τῶν πραγματογνωμόνων, οὐδεὶς τῶν συμβαλλομένων θὰ φέρῃ ἀντίρρησην διὰ πάντα οἰονδήποτε λόγον» ἀναφέρεται καὶ εἰς αὐτὸν τὸν ἐνα-

μὴ δυναμένη νὰ ὑποχρεωθῇ ἐκ τῶν τοιούτων πράξεων τοῦ ὑπαλλήλου τῆς. ἐὰν ἐκ τούτων προέκυψε βλάβη τις εἰς τρίτους. Τούτου δ' οὕτως κατὰ νόμον ἔχοντος καὶ τοῦ ἐνάγοντος ὁμολογοῦντος ἐν τῇ ἱστορικῇ τῆς ἀγωγῆς αὐτοῦ ὅτι ἐκ παιδιᾶς τοῦ κλειδοῦχου ὑπαλλήλου τῆς ἐναγομένης παίζοντος μετ' ἄλλων παιδῶν προήλθεν ὁ τραυματισμὸς τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἥτοι ὁμολογῶντος ὅτι οὐχὶ ἐκ πράξεως τοῦ ρηθέντος ὑπαλλήλου τῆς ἐναγομένης ἐντὸς τῶν καθηκόντων αὐτοῦ ἀλλ' ἐκ πράξεως ξένης ἐντελῶς καὶ ἀσχετοῦ πρὸς τὰ καθήκοντά του καὶ τὴν ὑπηρεσίαν του προήλθεν ὁ τραυματισμὸς τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, διότι τὰ καθήκοντα τοῦ κλειδοῦχου τῆς σιδηροδρόμου, γραμμῆς στρέφονται περί τὸ φυλάττειν καὶ ἐπιβλέπειν τὰ κλειθρα τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς καὶ κανονίζειν ταῦτα ἀναλόγως τῆς διευσθύνσεως τῶν ἀμφοστοιχιῶν καὶ οὐχὶ περί τὸ μεταχειρίζεσθαι τὰ διάφορα τῆς ἐταιρίας σκευὴ ἢ τὰς ἀμαξίας αὐτῆς πρὸς παιδιᾶν εἴτε ἐαυτοῦ εἴτε ἄλλων, ἔπεται ὅτι ἡ ἐναγομένη ἐταιρία οὐδεμίαν ὑπέχει εὐθύνην δυνάμει τῶν περί προστήσεως ἀρχῶν καὶ οὐχὶ νομίμως ἐνάγεται αὕτη κατὰ τὴν νόμιμον περί τούτου πρότασιν αὐτῆς καὶ ἀπορριπτέα τοῦτω τῷ λόγῳ ἢ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς.

Ἐπειδὴ τὰ ἐν ταῖς προτάσεσι τοῦ ἐνάγοντος προ-σπιθέμενα ἤδη ὅτι ἐξ ἀμελοῦς ἐπιτηρήσεως καὶ ἐπιβλέψεως ἐκ μέρους τοῦ κλειδοῦχου τῆς ἐναγομένης ὑπαλλήλου τῶν σκευῶν τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς καὶ τῶν ἀμαξῶν ταύτης ἐπῆλθεν ὁ τραυματισμὸς τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἀπαράδεκτα εἰσὶν ὡς μεταβάλλοντα τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς (*).

(*) Διατί ;

γοντα, ὁ ὁποῖος πρωτίστως δὲν προβαίνει εἰς τὴν δέουσαν ἐκπλήρωσιν τοῦ συναλλάγματος καὶ ἡ σχετική περὶ τούτου πρότασις αὐτοῦ, ὡς ἀβάσιμος καὶ μὴ νόμιμος εἶναι ἀπορριπτέα.

Ἐπειδὴ μεταρρυθμιζομένης τῆς ἐκκληθεΐσης ἀποφάσεως, ἐξεταστέα ὅλη ἡ ὑπόθεσις καὶ τὸ ὅλον τῆς ἀγωγῆς, καθὰ δὲ προτείνει ὁ ἐκκαλῶν ἐναγόμενος α') καὶ αἱ προεκδοθεῖσαι ἀποφάσεις εἰσὶν ἐπίσης μεταρρυθμιζαί, τάξασαι εἰς βάρος αὐτοῦ μὴ νομίμους καὶ ἀλυσιτελεῖς ἀποδείξεις, «περὶ τοῦ ὅτι ὁ συγκύριος τοῦ ἐπιδίκου Θ. Χ^{***} εἶναι ὁ ὑπαίτιος ματαιώσεως τῆς συμφωνηθείσης ἀγοραπωλησίας, β') μὴ νόμιμος καὶ ἀπαράδεκτος τυγχάνει καὶ διὰ τούτου ἀπορριπτέα καὶ ἡ ἐπιδοθητική περὶ προσκυρώσεως τοῦ ἐπιδίκου (Ἀρ. Παγ. 345 τοῦ 1883) βάσις τῆς ἐπιδίκου ἀγωγῆς, ὅτι «μὴ ἄρτιον ὄν τὸ εἰς τὸν ἐνάγοντα ἄνω (κατὰ τὸ ἱστορικὸν τῆς ἀγωγῆς) ἀνῆκον οἰκόπεδον, δέον νὰ προσκυρωθῇ εἰς τὸ οἰκόπεδον τοῦ ἐναγομένου», τὸ μὲν διότι τὸ ἰδανικὸν ἐξ ἀδιαιρέτου ἡμῶς, τὸ ἀνῆκον κατὰ τὴν ἀγωγὴν εἰς τὸν ἐνάγοντα, δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ καὶ θεωρηθῇ μὴ ἄρτιον καὶ προσκυρώσιμον νόμῳ εἰς τὸν γείτονα, τὸ δὲ διότι καὶ ἂν ἐννοηταί διὰ τῆς ὡς ἄνω διατυπώσεως ὅτι εἶναι προσκυρωτέον καὶ δέον νὰ προσκυρωθῇ ὁλόκληρον τὸ οἰκόπεδον εἰς τὸν ἐναγόμενον, δὲν ὑπάρχει ἐν τῇ ἀγωγῇ παντάπασι ἀντίστοιχον τῆς τοιαύτης βάσεως αἰτητικόν, καὶ οὕτως ἔχουσα ἡ ἀγωγή ὡς πρὸς ταύτην τὴν βάσιν, καθίσταται ἐπίσης ἀπόρριπτέα.

Ἀριθ. 720 (1905)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΜΕΡΜΗΡΑΣ

Ἰδιότης κληρονόμου.-οὐ' κατάστασις.-οὐ' ὄν-δικασμένον.

Ἐπειδὴ ἡ ιδιότης τοῦ ἂν ᾔναι τις κληρονόμος δὲν ἀφορᾷ τὴν προσωπικὴν αὐτοῦ κατάστασιν, δι' ὅπερ ἡ περὶ τούτου μεταξὺ ἄλλων ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις δὲν ἀποτελεῖ δεδικασμένον ὑπὲρ τρίτων, οὐδὲ τίτλον νομιμοποιήσεως ἢ ἀπέδειξιν τινα κατ' αὐτοῦ παρέχει ἡ τοιαύτη ἀπόφασις, διότι οὐδεὶς τοιοῦτος ὁρισμὸς ὑφίσταται ἐν τοῖς νόμοις, ἀφοῦ κατὰ τὴν Πολ. Δικονομίαν (ἄρθρ. 274) δεδικασμένον ὑπάρχει, ὅταν μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων πρόκηται νὰ ζητηθῇ τὸ αὐτὸ δίκαιον εἰς νέαν δίκην, τὸ δὲ ἐν τῷ Νόμῳ 50 § 1 II. (30) φερόμενον «ὅτι ἡ ἀπόφασις ὑπὲρ τινος ὡς κληρονόμου ἀποτελεῖ δίκαιον ὡς πρὸς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται ἐπεὶ ν' ἀποκρούσῃ ἀπέναντι τῶν κληροδόχων», πρῶτον μὲν δὲν ἐννοεῖ ἐνστάσιν δεδικασμένου, δεύτερον δὲ ἐννοεῖ ἀπέδειξιν ιδιότητος ὑπὲρ τοῦ ἐπικαλεσθέντος πρότερον αὐτὴν, ὑστερον δὲ θέλοντος νὰ τὴν ἀποκρούσῃ, καὶ δὲν τυγχάνει ἐφαρμοστέος ὁ νόμος εἰς τὴν ἐναντίαν περίπτωσιν, καταδίκης τοῦτέστι τοῦ προσώπου, ἢν ὡς τίτλον ἢ ἀπέδειξιν νὰ δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ ἕτερος ἐν ἐτέρᾳ δίκῃ. Κατὰ ταῦτα μὴ νόμιμος καὶ ἀπορριπτέα τυγχάνει ἡ ἐνστάσις τοῦ ἐκκαλοῦντος περὶ δεδικασμένου καὶ τίτλου νομιμοποιήσεως κατὰ τῶν ἐφεσιβλήτων, ὡς καταδικασθέντων ὑπὸ τὴν ιδιότητα κληρονόμων ἀπέναντι ἄλλου προσώπου ἐν ἄλλῃ δίκῃ.

Ἀριθ. 724 (1905) (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Χ. ΝΙΚΗΤΟΠΟΥΛΟΣ

Δημοτικαὶ ἀγωγαί.-σήμερινὴ ἰσχὺς.

Ἐπειδὴ ὁ ἰσχυρισμὸς τῶν ἐκκαλοῦντων ὅτι, προκειμένου περὶ καταλήψεως δημοτικῆς πλατείας, μόνον ὁ δήμαρχος ἠδύνετο νὰ ἐνασκήσῃ τὰς δεούσας ἀγωγὰς, οὐχὶ δὲ καὶ πᾶς δημότης καὶ δὴ ὁ ἐφεσιβλήτης ἐνάγων καὶ ὅτι ἐπομένως οὐκ ἔρθῶς δὲν ἀπερρίφθῃ ἡ ἀγωγή δι' ἑλλειψίν ἐνεργητικῆς νομιμοποιήσεως, ἄτε καταργηθεῖσιν τῶν τοῦ Ρω-

(*) Ἡ πρωτόδικος 134 (1903) Πρωτ. Μεσολογγίου, ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ πρωτοδίκου κ. Κ. Πολίτου, εἶχε ἡδε :

«Ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή βάσιν ἔχουσα τὴν ὑπὸ τῶν ἐναγομένων παρεμποδίσιν τῇ χρησέως μέρους τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ πλατείας Ἀγρινίου τῆς εἰς κοινὴν τῶν πολιτῶν χρῆσιν προωρισμένης, καὶ σκοπῶσα τὴν ἄρσιν τοῦ κωλύματος, φέρει τὰ στοιχεῖα δημοτικῆς ἀγωγῆς, νομίμως δ' ἐγείρεται ὑπὸ τοῦ ἐναγοντος ἐπικαλουμένου ἰδίου συμφέροντος πρὸς τούτο, ἥτοι τὴν ζημίαν ἥτις ἐπέρχεται αὐτῷ διότι ἀναγκάζεται ν' ἀκολουθῇ μακροτέρᾳ ὁδῶν, ὅσας ἐκάστοτε ἐκ τῶν ἐργασιῶν του λαμβάνει ἀνάγκην νὰ διέλθῃ ἐκ τοῦ μέρους ἐκείνου τῆς πόλεως τοῦ Ἀγρινίου Ἀπορριπτέα ἐπομένως ὡς ἀβάσιμος ἡ σχετικὴ περὶ ἀπαράδεκτου τῆς ἀγωγῆς ἐνστάσις τῶν ἐναγομένων, καθόσον ἄλλως τε καὶ ἐν προκειμένῳ καὶ ἐπ' ἄλλων θεμάτων ὑπὸ τῆς νεωτέρας ἡμῶν νομοθεσίας ἀναγνωρίζονται οἱ τοιαῦτα δημοτικῶν ἀγωγῶν (ἄρθρα 490 ἐδ. 1 § 6' καὶ 16' 646, 656, 658, 672 Πολ. Δικον. καὶ 61 § 3. 4 Νομ. Ὑποθηκῶν).

Ἐπειδὴ καὶ ἡ ἐτέρα ἐνστάσις τῶν ἐναγομένων περὶ ἀκυρότητος τοῦ δικογράφου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ἐλλείπει παθητικῆς ὁμοδικίας, ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέα ἐστίν, καθόσον ρητῶς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτίθεται ὅτι ὁ παρὰ τῶν δύο πρώτων ἐναγομένων κληρονομηθεὶς πατὴρ τῶν καὶ οἱ ἕτεροι δύο ἐναγόμενοι κατέλαβον καὶ κατέχουσιν οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἐναγόμενοι μετὰ τῶν δύο πρώτων τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ὀριζόμενα τμήματα τῆς πλατείας καὶ ὅτι ἐπομένως ἀπὸ κοινοῦ παρεμποδίζουσι τὴν κοινὴν χρῆσιν τῆς ἐπιδίκου ἐκτάσεως, τούτου δὲ δοθέντος ὑφίσταται οἱ ὅροι τῆς παθητικῆς ὁμοδικίας, κατὰ τὸ ἄρθρ. 70 Πολ. Δικονομίας.

Ἐπειδὴ καὶ ἡ ἐτέρα ἐνστάσις τῶν ἐναγομένων περὶ ἀκυρότητος τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς ἐλλείπει προτήκοντος αἰτητικοῦ, ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέα ἐστίν καθόσον κατὰ τ' ἀνωτέρω ἡ προκειμένη ἀγωγή δὲν εἶναι διεκδικητικὴ καὶ οὐδ' αὖτως ἀπηγεῖτο νὰ σιτηθῇ δι' αὐτῆς ἡ ἀναγνώρισις τῆς κυριότητος τοῦ Δήμου ἐπὶ τοῦ ἐν αὐτῇ ἀκινήτου, νομίμως δὲ καὶ συμφώνως πρὸς τὸ ἱστορικὸν τῆς αἰτεῖται δι' αὐτῆς τὸ νὰ ὑποχρεωθῶσιν οἱ ἐναγόμενοι εἰς τὴν ἐπαναφορὰν τῆς πλατείας καὶ τῆς οδοῦ εἰς τὴν ἦσαν πρότερον κατάστασιν, ἐπίσης δὲ νόμιμος ἐστὶ, κατὰ τὸ ἄρθρον 882 Πολ. Δικονομίας, ἡ αἰτήσις τοῦ ἐναγοντος ἵνα ἐπιτραπῇ αὐτῷ ἢ δι' ἐξόδων τῶν ἐναγομένων ἐπιχειρήσεις τούτου, προκειμένου περὶ πράξεως δυναμένης νὰ γίνῃ δι' ἄλλων. Ἀν δὲ τις τῶν ἐν τινὶ ἀγωγῇ κατὰ διάζευξιν αἰτήσεων, μὴ ἀπαγορευομένων ὑπὸ νομικῆς τινος διατάξεως, ἀντίκειται εἰς τὸν νόμον, τούτο δὲν εἶναι λόγος ἀκυρότητος τοῦ τοιούτου δικογράφου.

Ἐπειδὴ διὰ τοῦ ἄρθρ. 4 ἐδ. 3 τοῦ Νόμου ΣΞΓ' περὶ ὁδοποιίας, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ

μαϊκού Δικαίου δημοτικών αγωγών δια τοῦ ἄρθρου 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, δὲν εἶναι βάσιμος, διότι τὸ ἐν τῷ εἰρημένῳ ἄρθρῳ κεκτημένον ἴδιον δικαίωμα ἀποτελεῖ καὶ τὴν βᾶσιν ἐφ' ἧς ἐρεῖδονται καὶ αἱ ῥωμαϊκαὶ διατάξεις, ὅσον ἀφορᾷ τὰς εἰς τὰς δημοτικὰς πλατείας καὶ ὁδοὺς γιγνομένης βλάβας, διότι καὶ ἐν ταύταις βᾶσιν εἶναι τὸ δικαίωμα ὅπερ ἔχει ἕκαστος πολίτης, καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου δημότης, νὰ ποιῇται ἀκωλύτως χρῆσιν τῶν δημοσίων ὁδῶν καὶ πλατειῶν καὶ ἐπομένως καὶ τὸ δικαίωμα νὰ ζητῇ δικαστικῶς τὴν ἀνέρωσιν τοῦ προσβληθέντος δικαιώματός του, δὲν ἀπαιτεῖται δὲ ἡ βλάβη ἢ ἡ παρεμπόδις τῆς πλατείας ἢ τῆς ὁδοῦ νὰ γίνηται καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν ἑκτασιν, διότι καὶ ὅταν μέρος μόνον αὐτῆς καταληφθῇ ἢ βλαβῇ χωρεῖ ἡ προκειμένη ἀγωγή (ἡ βλάβη δ' ἐστὶ εἰ τυχὼν ἡ ὁδὸς στενὴ γίνεται) Βασιλ. 58.8), ἄλλως αἱ ἀνωτέρω δημοτικαὶ ἀγωγαὶ καὶ ὑπὸ τῆς Πολ. Δικονομίας καθιερώθησαν, ἀφοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 490 ἐθεσπίσθη συντομωτάτη διαδικασία ὡς πρὸς τὰς ἐν ταῖς δημοσίαις χρήσεως ὁδοὺς γιγνομένης βλάβας ἢ παρεμπόσεις, ἡ σύντομος δὲ αὕτη διαδικασία, καθὼς ἐξαιρετικὴ καὶ σκοποῦσα τὴν ταχείαν τῶν ὁδῶν ἀποκατάστασιν, δὲν ἀποκλείει τὴν ἐνάσκησιν τῆς

Νόμου ΨΙΣΤ' τοῦ 1878, καθιερώθησαν οἱ ὁδοὶ, καθ' ὅς ἀποφασίζεται ἡ κατασκευή τῶν δημοτικῶν ὁδῶν εἰς ἅς ἀνήκουσι, κατὰ -δὲ Θ' ἑδᾶφ. τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου τοῦ Νόμου ΣΞΓ', καὶ αἱ ἐντὸς τῶν πόλεων, κωμῶν καὶ χωρίων ἀγύαι καὶ πλατεῖαι, ἐφ' ὅσον δὲν ἀποτελοῦσι συνέλειαν τῶν ἐθνικῶν ἢ ἐπαρχιακῶν ὁδῶν τῶν διὰ πόλεων καὶ κωμῶν διερχομένων. Κατ' ἀκολουθίαν οἱ ὁδοὶ οὗτοι εἰσὶν ἀπααιήτως τίτλος ὅπως χαρακτηρισθῇ ὁδὸς τις ὡς δημοτικὴ καὶ ὡς τοιαύτη κοινῆς χρήσεως καὶ ἐκτὸς συναλλαγῆς. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου κατὰ Νόμον 3 πρ. Πανδ. (43.7), ἐὰν ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων γένηται δημοσία χρῆσις ὁδοῦ τινος ἀγροτικῆς καὶ δὲν πιστοῦται ἕνεκα τούτου ὅτι ἐκ συνεισφορᾶς τῶν ἀγορευτῶν κατεσκευάσθη αὕτη, τότε λογίζεται καὶ εἶναι αὕτη δημοσία καὶ ὡς τοιαύτη ἐκτὸς συναλλαγῆς. Ἀναγνωρίζεται ἐπομένως ρητῶς ὅτι καὶ ἡ ἀμνημονεύτος ἀρχαιότης εἶναι τίτλος προσδίδων εἰς τινὰ ὁδὸν τὴν ἰδιότητα δημοσίας ἢ τοῖς κοινῆς χρήσεως. Συμφώνως πρὸς ταῦτα ὁ ἐνάγων, ἰσχυριζόμενος διὰ τῆς ἀγωγῆς τοῦ τοῦτο μὲν δὲ ἡ πλατεία ἢς μέρος ἀποτελοῦσι τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ τεμάγια γῆς, μετωνομάσθη(;) πρὸς ἐτῶν διὰ πράξεις τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, τοῦτο δὲ ὅτι ἡ ἀνωτέρω πλατεία ἦτο ἀνέκαθεν καὶ ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Δήμου Ἀγρινίου προωρισμένη εἰς ἐλευθέραν τῶν δημοτῶν χρῆσιν, φαίνεται ἐπικαλούμενος ἀμφοτέρους τοὺς ρηθέντας τίτλους, ὑπόχρεως δ' ἐστὶν εἰς ἀπόδειξιν αὐτῶν, ἀμφοτεροποιεῖται ὑπὸ τῶν ἐναγομένων, καὶ τοῦ μὲν πρώτου διὰ τῆς προσαγωγῆς ἀντιγράφου τῶν σχετικῶν πράξεων τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν, τοῦ δὲ δευτέρου διὰ παντὸς νομίμου μέσου καὶ μαρτύρων διὰ τὸ ἀδύνατον ἐγγράφου ἀποδείξεως.

Ἐπειδὴ ἡ ἀπόδειξις τῆς βλάσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ἐπιφέρει τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἐνστάσεως τῶν ἐναγομένων ὅτι κατέστησαν κύριοι τῶν ἐπιδίλων διὰ χρησικτησίας ὡς νόμῳ ἀδασμίου, κατὰ -δὲ ἐπὶ τῆς κοινῆς χρήσεως πραγμάτων κρατοῦντα κανόνα ὅτι ἐνόσω διαρκεῖ ἡ ἰδιότης τῶν αὐτῶν, ἦτοι ἐνόσω χρησιμεύουσι πρὸς τὸν σκοπὸν δι' ὃν ὠρίσθησαν, εἰσὶν ἀναπαλλοτρίωτα καὶ ἀπαράγραπτα.

προκειμένης ἀγωγῆς κατὰ τὴν τακτικὴν τοιαύτην, οὐδ' ἡ ἀγωγή εἶναι περὶ νομῆς, ὡς ἰσχυρίζονται οἱ ἐκκαλοῦντες, ὥστε νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὴν ἐνιαύσιον παραγραφὴν.

Ἀριθ. 729 (1905)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης γ. Α. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

Πῶλινδς κινετῶν. - ὀνυφώνια περὶ παραδόσεως ἐν πλοίῳ. - κινδύνος. - ἐπιπύονος. - οὐ μεταβολὴ φορτωτικῆς.

Ἐπειδὴ γενομένης ἰδίας συμφωνίας μεταξὺ τῶν ἐκκαλοῦντων περὶ παραδόσεως τῶν κουκουλιῶν «ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ», ὁρθῶς ἐδέχθη τὸ Πρωτοδικεῖον Μεσολογγίου ὅτι οἱ κινδύνοι ἐκ τῆς βλάβης τοῦ πράγματος πρὸ τῆς παραδόσεως ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ βαρύνουσι τοὺς πωλητὰς ἐνάγοντας (καὶ ἐκκαλοῦντας), τὸ δὲ ἄρθρ. 100 τοῦ Ἐμπορ. Νόμου, ὅπερ οὗτοι ἐπικαλοῦνται πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ ἐναντίου, τοῦτέστιν ὅτι ἅμα τῇ ἐξόδῳ τοῦ πράγματος τῶν αποθηκῶν τῶν, ὁ κίνδυνος ἀνήκει τῷ ἀγοραστῇ, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ, ἐνθα ἐγένετο ἰδιαίτερα συμφωνία, ὡς ἐλέγχθη, καὶ ἥτις ἐπιτρέπεται κατὰ τὴν διατάξιν ταύτην τοῦ νόμου.

Ἐπειδὴ μὴ βάσιμος ἐπίσης ἐστὶ καὶ ὁ ἕτερος αὐτῶν λόγος ὅτι μετὰ τὴν παράδοσιν τῶν πωληθέντων κουκουλιῶν πρὸς τὸ Πρακτορεῖον τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Ἑταιρίας ἐν Μεσολογγίῳ ἐν τῇ ξηρᾷ καὶ τῆς ἐκδόσεως φορτωτικῆς ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐφεσιβλήτου ἀγοραστοῦ (ὡς ἐγένετο), πᾶσα ἐπεληθούσα ἐκτοτε βλάβη ἀφορᾷ αὐτὸν, διότι, ὡς ἀνωτέρω, ὁ λόγος οὗτος, δυνάμει τῆς συμφωνίας ἀνέλαβον τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παραδώσωσιν τὸ ἐμπορεύμα «ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ» καὶ ἀνευ σημασίας εἶναι, οὐδὲ μεταβάλλει τὴν θέσιν τῶν πραγμάτων (δηλονότι τοῦ κινδύνου) πρὸ τῆς παραδόσεως ἐν τῷ πλοίῳ, ἢ ἐκδόσεως τοιαύτης φορτωτικῆς, ἥτις ἄλλως, κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Ἐμπορ. Νόμου περὶ ναυλώσεως, ἢ φορτωτικῆς πρέπει νὰ ἐκδοθῇ κατὰ τὴν παράδοσιν τοῦ ἐμπορεύματος καὶ ὑπογραφῇ καὶ παρὰ τοῦ πλοιάρχου, ὀφείλοντος νὰ βεβαιώσῃ τὴν γενομένην αὐτῷ παράδοσιν, ἐνῷ αὕτη ἐξεδόθη πολὺ πρὸ τῆς παραδόσεως τοῦ ἐμπορεύματος.

Ἀριθ. 737 (1905) (*)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ

Διαπλάτυνδς ὁδοῦ. - κατάληψις. - ἀποδοχὴ δι' ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως.

Ἐπειδὴ τῆς ἀγωγῆς, βᾶσιν ἐχούσης ὅτι διὰ τῶν ἐν αὐτῇ πράξεων τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας ἐφαρμοζούσης τὸ σχέδιον νέας ρυμοτομίας πρὸς διαπλάτυνσιν τῆς ὁδοῦ Ἑρμοῦ (Ἀθηνῶν), ἐστερήθησαν τῆς ἰδιοκτησίας τῶν οἱ ἐνάγοντες ἐπὶ ἐκτάσεως 66 καὶ 90)00)μέτρων γαλλικῶν καὶ συνεπῶς ἐξαιτοῦνται ν' ἀποζημιωθῶσι διὰ δραχ. 11180, ἥτοι διὰ τὴν ἀξίαν τοῦ στερηθέντος γηπέδου τῶν, ἐπαρκῶς ἐρεῖδεται εἰς τὸν νόμον, καὶ δὲν ἦν ὑπόχρεοι νὰ ἐγείρουν τὴν διεκδικητικὴν ἢ νὰ αἰτήσωνται τὴν ἀξίαν τῆς στερήσεως τῆς χρήσεώς των, οὐ μόνον διότι ἐκ τοῦ συνέλου αὐτῆς προκύπτει ὅτι τὴν διο-

(*) Μετὰ τὴν ἐν σελ. 539 XVI 516 Ε. Π.

κητικήν ἀπόφασιν περὶ ἀφαιρέσεως τῆς ἰδιοκτησίας τῶν λόγῳ δημοσίας ἀνάγκης ἀποδέχονται, ἀλλὰ καὶ διότι τοῦτο καταληφθέν καὶ τεθὲν ἐκτὸς συναλλαγῆς ἀνεπίδεκτον ἐγένετο διεκδικήσεως, ὥστε νὰ μὴ ὑπολείπεται αὐτοῖς ἡ ἡ ἀποζημιώσεις ἐκ τοῦ ἀδικήματος τοῦ Δημοσίου καὶ συνισταμένη εἰς τὴν ἀξίαν τοῦ αὐθαίρετως καταληφθέντος γηπέδου μετὰ τῶν τόκων ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς (Α. Π. 319 (1904)). Εἰ καὶ ἡδύνατό τις ἀμφιβάλλον νὰ εἴπῃ, ὅτι ἡ ἀγωγή εἶδε νὰ ἔχῃ ὡς αἴτησιν τὴν ἐκ τῆς στέρησεως τῆς χρήσεως ἐπελθούσαν ζημίαν, καθόσον μὴπω ἐπελθούσης τῆς ἀποζημιώσεως, κατὰ τὸ ἄρθρον 17 Συντάγματος, δὲν ἐξέπεσε τῆς κυριότητός του, τοιαύτης δ' αἰτήσεως ἐλλειπούσης, εἶδε νὰ θεωρηθῇ ἀπαράδεκτος ἡ ἀγωγή.

*Αριθ. 739 (1905)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΜΕΡΜΗΡΑΣ.

Ἀπόφασις ἐπὶ προσωπικῆς κρατήσεως. - ἐκκλησιάζον. - δανειστής. - ἀποδοχὴ ἀποφάσεως διὰ κοινοποιήσεως ἐπιταγῆς. - ἐταιρεία. - διάλυσις ἐνεκεν ἀνεπίδεκτον διενεχόμενης. - συναγωγὴ ἐξ ἀμοιβαίων ἀντεγκλίσεων.

Ἐπειδὴ ἡ ἐν τῷ ἄρθρ. 738 Πολ. Δικονομίας προσθήκη διὰ τοῦ νέου Νόμου ΒΧΟΣ 'κατὰ πάσης δὲ ἀποφάσεως ὁρώσης προσωπικὴν κράτησιν ἐπιτρέπεται ἐφεσίς πάντοτε δι' αὐτὴν εἰς μόνον τὸν ὀφειλέτην», δὲν ἐννοεῖ ν' ἀποκλείσῃ τὸν ἐνάγοντα δανειστήν τοῦ κατὰ κανόνα δεκτοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἐφέσεως, ὅταν ἐκ τοῦ ἀντικειμένου αὐτῆς ἡ δίκη εἶναι ἐκκλησιάζουσα, ἀλλὰ τὸ δεκτὸν τῆς ἐφέσεως, ἐν περιπτώσει ἀνεκκλητήτου τῆς ὑποθέσεως, ἐπιτρέψῃ εἰς μόνον τὸν ὀφειλέτην τοῦτο δὲ προδήλως προκύπτει ἐκ τῆς λέξεως «πάντοτε» καὶ τοῦ συνδυασμοῦ τῆς προσθήκης πρὸς τὸ πρῶτον μέρος (ἦτοι τὸ ἀρχικὸν ἄρθρον 738), τὸ ἐπιτρέπον ἐν περιπτώσει ἀναρμοδιότητος ἀμφοτέρους τοῖς διαδίκους πάντοτε τὴν ἔφεσιν καὶ ἐν περιπτώσει ἀνεκκλητήτου τῆς ὑποθέσεως ἡ προσθήκη δὲ διὰ τοῦ νέου Νόμου καθορίζει ἐπὶ τῆς προσωπικῆς κρατήσεως τὸ πάντοτε δεκτὸν τῆς ἐφέσεως, ἦτοι καὶ ἐν περιπτώσει ἀνεκκλητήτου εἰς μόνον τὸν ὀφειλέτην, δὲν ἀποκλείεται δὲ ὡς ἐρρήθη ἐν γένει ἡ ἐφεσίς ἀπὸ τὸν ἐνάγοντα, ἡ ἐπιτρεπομένη κατὰ κανόνα, συμφώνως τῷ 737 ἄρθρῳ, ὅταν μὴ ἀνεκκλητῶς ἐξεδόθῃ ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις. Ἐκκλησιάζουσα δὲ οὗσης τῆς ὑπὸ δίκην ὑποθέσεως, καθὰ προκύπτει ἐκ τῆς ἐκκαλουμένης 449 (1904) τοῦ Πρωτοδικείου Πατρῶν ἀποφάσεως καὶ ὁμολογεῖται, νομίμως ἐξεκάλεσε ταύτην ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς προσωπικῆς κρατήσεως. ὁ ἐνάγων δανειστής καὶ ἡ περὶ ἀπαράδεκτον τῆς ἐφέσεως ὡς μὴ ἐπιτρεπομένης δηθέν ὑπὸ τοῦ εἰρημένου ΒΧΟΣ 'Νόμου ἐνστάσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου τυγχάνει ὡς μὴ νόμιμος ἀποριπτεία (*).

Ἐπειδὴ ἡ ἀποδοχὴ τῆς ἀποφάσεως, ἐνεκα τῆς ὁποίας θεωρεῖται παραιτούμενος ὁ διάδικος τῶν ἐνδίκων μέσων, δύναται νὰ συναχθῇ καὶ σιωπηρῶς

ἐκ πράξεως τοῦ διαδίκου, ἐμφαινούσης ἀναγκαίως τὸν τῆς ἀποδοχῆς σκοπὸν. Τοιαύτη δὲ κατὰ κανόνα κρίνεται ἡ παρὰ τοῦ νικησαντος διαδίκου ἐπίδοσις τῆς ἀποφάσεως μετ' ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν. Ἦν προκειμένῳ ὅμως ἡ παρὰ τοῦ πληρεξουσίου τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐπίδοσις εἰς τὸν ἐφεσιβλήτον τῆς ἐκκαλουμένης ὀριστικῆς ἀποφάσεως μετ' ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν (ἡ ὁποία ἐπίδοσις κατ' οὐδὲνα λόγον προσβάλλεται) κρίνεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, ὡς ἐμφαινούσα ἀποδοχὴν τοῦ οὐσιαστικοῦ μόνον μέρους τῆς ἀποφάσεως, ἦτοι ἀποδοχὴν ὡς πρὸς τὴν ἐπιδικασθεῖσαν τῷ ἐκκαλοῦντι ἀπαίτησιν, οὐχὶ δὲ καὶ τοῦ μέρους τοῦ ἀσφωδῶντος τὸν τρόπον τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως, ἦτοι τὸ ἐπιτρεπτὸν ἢ μὴ τοῦ μέτρου τῆς προσωπικῆς κρατήσεως, καὶ ἐνεκα τοῦτο ἀποβαίνει ἀπορριπτεία ἡ περὶ ἀπαράδεκτον τῆς ἐφέσεως λόγῳ ἀποδοχῆς ἐνστάσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὡς ἀβάσιμος. Εἰ καὶ ἡδύνατό τις εἰπεῖν ὅτι ἡ εἰρημένη κοινοποιήσις ἐμφαίνει ἀποδοχὴν τοῦ ὅλου τῆς ἀποφάσεως, δικασάσης τὰ τε κύρια καὶ παρεπόμενα αἰτήματα τῆς ἀγωγῆς (*).

(*) Ἡ πρωτόδικος 2220 (1903) Πρωτ. Πατρῶν, ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ πρωτοδίκου κ. Γ. Πανοποῖλου, ἔχει ὥδε :

Ἐπειδὴ κατὰ τὸν νομὸν δύναται νὰ ζητηθῇ ἡ διάλυσις τῆς ἐταιρείας ὅταν αἱ μεταξὺ τῶν συνεταίρων σχέσεις κατέστησαν τοιαῦται ὥστε νὰ μὴ δύναται πλέον νὰ συμπράττωσι καὶ νὰ συνενοῶνται καὶ καθίσταται ἐκ τούτου ἰδύνατος ἡ δέουσα διεξαγωγὴ τῶν ἐταιρικῶν ὑποθέσεων (Lyon-laen 'Εμπορ. Τόμ. 2 'Αριθ. 3 12-334 Παλλή 1 § 277, 278).

Ἐπειδὴ ὄντως ὑφίστανται τοιοῦτοι λόγοι ἐν προκειμένῳ καὶ δὴ τὸ ὅτι, εἴτε ἐνεκα τῆς ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐκτιθεμένης αἰτίας ἢ καὶ ἐξ ἄλλων οἰωνόποτε, ἐνέφικτος πορίζεται ἡ μεταξὺ τῶν συνεταίρων συμπράξις καὶ συνεννόησις ἡποδεικνύεται ἀμείσως ἐκ τοῦ ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς δίκης προκύπτοντος γεγονότος ὅτι ἀμφοτέρωι οἱ συνεταῖροι ἀποδίδουσιν ἀλλήλοις ἀτιμωτικά καὶ ἀξιοποίνους π. ἀξ. ε., ἀφοῦ ὁ μὲν ἐνάγων ἐπιχλούμενος καὶ τὸ συμβόλαιον ὅτι ὁ ἐναγόμενος συνεταῖρος ὁμολογεῖ ὑπαρξίν ἑλλείμματος ἐκ δραχμῶν 15,000 περίπου προελθόντος ἐξ ἐπιχειρήσεων ἐταιρειῶν ἐν Μεσσηνίᾳ ὧν αὐτὸς εἶχε τὴν ἀμείστον ἐπίβλεψιν καθὼς μεταβαίνων ἐκεῖ πρὸς διεύθυνσιν αὐτῶν καὶ ἐπιτυχεστέραν διεξαγωγὴν) ἀποδίδει εἰς τὸν ἐναγόμενον τὴν κατάχρησιν ποσοῦ 12 χιλιάδων δραχμῶν περίπου ἰσχυριζόμενος ὅτι τούτῳ τῷ λόγῳ κατέστη ἀνεπίφικτος ἡ περαιτέρω συνεργασία ὁ δ' ἐναγόμενος τοῦτο τὸ ἀνέφικτον κατ' οὐσίαν βεβαίωσι, ἀποδίδων μόνον τὴν ὑπαίτιότητα εἰς τὸν ἀντίδικόν του. Καὶ τὸ βεβαίωσι ἀφοῦ ἰσχυρίζεται μονομερεῖς καταχωρήσεις ἐν τοῖς βιβλίοις εἰς βάρος του καὶ ὑπεξαίρεσεις βιβλίων καὶ γρημμάτων καὶ ἐνέργειαν δολίων εἰσπράξεων ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος καὶ κατακράτησιν τῶν ἐταιρικῶν βιβλίων ὑπ' αὐτοῦ (ἐξ ἧς ἀνέφικτος καθίσταται ἡ ἀποσχεπτος λειτουργία τῶν δοσοληθῶν τῆς ἐταιρείας). Αἱ τοιαῦται ἀμοιβαῖαι μομφαὶ ἔχουν πασιδῆλως ὡς προϋποθέσιν μὲν τὴν ἑλλειψὶν ἐμπιστοσύνης μεταξὺ τῶν συνεταίρων ὡς ἀποτέλεσμα δὲ τὴν πρὸς ἀλλήλους πλήρη ἀποξένωσιν, ἀμφοτέρων δὲ ἀναγκαία συνέπεια εἶναι τὸ ἀδύνατον τῆς δεούσης ἀπὸ κοινοῦ διεξαγωγῆς τῶν ἐταιρικῶν ὑποθέσεων. Τοῦτο δὲ εἶναι τὸ μόνον ζητούμενον καὶ ἡ μόνη ἀναγκαία βᾶσις τῆς

(*) Contra 551 (1903) Ε. Ν. ἐν σελ. 606-607 XIV καὶ 1148 (1903) Ε. Α. σελ. 107 XV. Σύμφωνος ὁμως ἡ 1863 (1904) Ε. Α. σελ. 278 XVI.

Ἀριθ. 746 (1905)*

Εἰσθηγῆς ὁ ἐφέτης κ. Δ. ΣΚΟΥΦΟΣ

**Πλειστηριασμός.- ἀνάληψις ὑπὸ ἐτέρου.- οὐ
προδόσις τίτλων.- οὐδ' ὑπαρξίς ἐτέρως πε-
ριουσίας.**

Ἐπειδὴ ὁρθῶς διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκκαλουμένῃ 98 (1904) ἀποφάσει λόγους ἀπερρίσθησαν αἱ περὶ ἀ-
παρδέκτου τῆς ἀγωγῆς ἐνστάσεις τοῦ ἐναγομένου,
ὥστε δύναται ἕκαστος τῶν ἐχόντων δικαιόγραφον
ἐκτελεστὸν δανειστῶν νὰ ἐπισπεύσῃ τὸν πλειστη-
ριασμὸν, ἐὰν κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν δὲν κα-
τορθώθῃ οὗτος δι' οἰονδήποτε λόγον, εἴτε δὲν θέλῃ
ὁ ἐπισπεύδων, εἴτε δὲν δύναται, ζητῶν πρὸς τοῦτο
τὴν παράδοσιν τῶν ἐγγράφων, (914 Πολ. Δικο-
νομίας) ἀπαράδεκται δὲ εἶσιν αἱ ἐνστάσεις κατὰ
τῶν τίτλων οὓς προσάγει ὁ ἐνάγων, ὡς εἰκονικῶν
ἢ ἐξωφλημένων ἢ ὅτι ὁ ὀφειλέτης κέχρηται καὶ
ἄλλην περιουσίαν ἐλευθέραν μὴ κατασχεθεῖσαν,
ὥστε ἡ ὑπαρξίς τοῦ ἐκτελεστοῦ δικαιογράφου παρὰ
τῷ δανειστῇ νομιμοποιεῖ τοῦτον ἐν τῇ πρὸς παρὰ-
δοσιν τῶν ἐγγράφων δίκῃ, αἱ δὲ κατὰ τοῦ τίτλου
ἐνστάσεις ἀρμύζουσιν εἰς τὴν διαδικασίαν τῆς κα-
τάξεως τῶν δανειστῶν ἐν τῷ πίνακι. (950 καὶ
ἐπ. Πολ. Δικ.) οὐδ' ὁ δανειστής περιορίζεται κατὰ
τὴν ἐκτέλεσιν δικαιούμενος καὶ τὰ δι' ὑποθήκης
ἄλλων δανειστῶν βεβαρωμένα εἶτι νὰ ἐκποιήσῃ,
πλὴν ἂν ἀνηλίκων ἢ ἀπαγορευμένων ἀκίνητα ὑ-
πεβλήθησαν εἰς κατάσχεσιν, ὅποτε χώρα τῇ διζή-
σει, ἢ τὸ ὑποτεθὲν ἀκίνητον ἀρχὴ πρὸς ἐξώφλησιν
τοῦ ἐνυποθήκου χρέους, ἢ ἐν τῇ περιπτώσει καθ' ἣν
παραχωρήσῃ τῷ δανειστῇ ὁ ὀφειλέτης τὸ ἐτήσιον
εἰσόδημα τοῦ ἐνυποθήκου ἱκανὸν πρὸς ἐξώφλησιν
τοῦ χρέους μετὰ τῶν τόκων καὶ ἐξόδων, ὅποτε ἡ
ἐκτέλεσις ἀναστέλλεται, περιπτώσεις μὴ συντρέ-
χουσαι ἐν τῇ δίκῃ ταύτῃ καὶ οἱ σχετικοὶ λόγοι ἐ-
φέσεως ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚ. ΛΑΡΙΣΗΣ

Ἀριθ. 799 (1906)

Εἰσθηγῆς ὁ πρωτοδίκης κ. Γ. Π. ΧΟΪΔΑΣ

**Ἀνήλικος.- ἐκτέλεσις.- διζήσεις κινητῶν ἀ-
διαφόρως ὑποθήκης ἢ μὴ.- ἔκθεσις διζή-
σεως.- ἀποδεικτικὴ δύναμις.**

Ἐπειδὴ ἡ διζήσις τοῦ ἀρθροῦ 954 § 1 Πολ. Δικο-
νομίας, ὡς προσωπικὸν ὑπὲρ τῶν ἀνηλίκων εὐεργέ-
τημα, ἀπαιτεῖται, εἴτε ὑποθηκευμένα, εἴτε μὴ, εἰσὶ
τὰ ἀκίνητα τῶν προσώπων τούτων. Ἐν ἑκατέρῃ τῶν
περιπτώσεων, ὁ νομοθέτης ἠθέλησε νὰ περισωρῇ
τὰ ἀκίνητα τοῦ ἀνηλίκου, τοῦθ' ὅπερ γίνε-ται καὶ
ἂν ὦσιν ὑποθηκευμένα, διότι καθ' ὅσον ἐξοφλεῖται
τὸ χρέος διὰ τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκποιήσεως τῶν κι-
νητῶν αὐτοῦ (πραγματουμένης τῆς διζήσεως) κατὰ

ἀγωγῆς, δὲν ἐνδιαφέρει δ' ἐν προκειμένῳ τις ἐ ἀρχι-
κὸς τῆς διενέξεως ὑπαίτιος διότι ἤδη πρόκειται οὐχὶ
περὶ τῆς εὐθυνης διὰ τὴν ἐκ τῆς διαλύσεως ζημίαν
ἀλλὰ μόνον περὶ ἀπαγγελίας τῆς διαλύσεως.

Ἐπειδὴ κατὰ ταῦτα δέον ν' ἀπαγγελθῇ ἡ διάλυ-
σις τῆς εταιρείας (πρὸλ. διαφόρους ἐκδόχας Κροκιδᾶ
Ἐμπ. Δ. § 580, 599 609, Α. Π. 140/96, Ἐφ. Ἀθ.
519/99, 372/97) καὶ νὰ διορισθῶσιν ἐκκαθαρισταί.

τοιοῦτον ἐλευθεροῦται καὶ τὸ ὑποθηκευμένον ἀκίνη-
τον (ἀρ. 50 § 4, 55, 79 § 1 Νόμου τῶν Ὑποθηκῶν).
Τὴν ἐκδοχὴν προδίδει καὶ τὸ γράμμα τῶν νόμων,
διότι ἐν μὲν τῷ ἀρ. 954 § 1 οὐδεμία γίνεται διακρι-
σις μεταξὺ ἐνυποθήκων καὶ μὴ ἀκινήτων τοῦ ἀνηλί-
κου, ἐνῶ ἡ πολιτικὴ δικονομία εἶγεν ὑπ' ὅψει τὰ ἐκ
τῆς ὑποθήκης δίκαια τοῦ ἐπισπεύδοντος, ἐν δὲ τῷ
ἀρθρῷ 47 τοῦ Νόμου τῶν Ὑποθηκῶν ρητῶς γίνεται
μνεῖα τῶν διατάξεων τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς
ἀκολουθητέων διὰ τὴν κατάτρεσιν καὶ ἀναγκαστικὴν
πώλησιν τῶν ἐνυποθήκων κτημάτων, μία δὲ τῶν δι-
ατάξεων τούτων εἶναι καὶ ἡ ἐπιβάλλουσα τὴν προη-
γουμένην διζήσιν τῶν κινήτων τοῦ ἀνηλίκου (ἀρ.
954 § 1). Ὡσαύτως τὸ ἀρθρον 955 κρούσσει περὶ τ-
τὴν τὴν διζήσιν, ἐὰν τὰ ἀκίνητα τοῦ ἀνηλίκου δια-
κατέχονται ἀδιαίρετως μετ' ἄλλου συνοφειλέτου ἐνη-
λίκου, ἐν τῇ ἐννοίᾳ ὅτι ἡ ἐκτέλεσις ἐνεργεῖται κατ'
ἀμφοτέρων ἐπὶ τοῦ ὅλου, καθόσον ὁ σκοπὸς τῆς δια-
τάξεως ταύτης, εἶναι νὰ προληφθῇ ἡ διχοτόμησις
τῆς ἐκτελέσεως, ἐπὶ πράγματος ὑποκειμένου τῷ δα-
νειστῇ (954 ἐδ. α) ἐν ὅλῳ, δι' ἐν κοινὸν χρέος, ἐπὶ
βλάβῃ αὐτῆς, ἥτις ὅμως (διχοτόμησις) δὲν εἶναι λό-
γος παραλείψεως τῆς διζήσεως, ὅταν ὁ δανειστής,
οἰκοθεν, μόνον τὸν ἀνήλικον ὀφειλέτην καταδιώκῃ
ἐπιλαμβανόμενος μόνον τοῦ αὐτῷ ἀνήκοντος ἰδανι-
κοῦ μέσου ἐπὶ τοῦ ἀκινήτου, ὡς ἐν προκειμένῳ ἔχει
χώραν. Τὸ ἀρ. 955 ἔχει ὑπ' ὅψει διαδικασίαν (ἐκτε-
λεστικὴν) ἀρξαμένην, ὡς δηλοῖ ἡ ἑτέρα διαζευκτικὴ
περίπτωσις τοῦ περιττοῦ τῆς διζήσεως, ἥτις ἐπεται
ἀμέσως «ἢ ἡ διαδικασία ἤρξατο κατὰ ἐνήλικον».
Τοῦτο νοητέον καὶ ἐν τῇ πρώτῃ «ἐὰν ἡ δικαιοσύνη
ἤρξατο» ἐπὶ κτημάτων κοινῶν ἀνηλίκῳ τινι καὶ ἀ-
νηλίκῳ. Ὅσον ἀπορριπτέα τὰ ἐναντία ὑπὸ τοῦ ἀνα-
κοπομένου λεγόμενα, περὶ τοῦ ὅτι ἀλυσιτελεῖς ἡ
διζήσις ἐν προκειμένῳ διὰ τὸ εἶναι ἐνυποθήκον τὸ κα-
τασχεθὲν καὶ διὰ τὸ εἶναι τοῦτο κοινὸν τῷ τε ἀνη-
λίκῳ καὶ ἐτέρῳ συνοφειλέτῃ τοῦ ἐκτελουμένου
χρέους

Ἐπειδὴ ἡ διζήσις τοῦ ἀρθροῦ 954 § 1 ἀπαιτεῖται
πραγματικῶς νὰ ὑπάρξῃ, ἥτοι τότε μόνον κατὰ-
σχονται τὰ ἀκίνητα τοῦ ἀνηλίκου, ἐὰν δὲν ὑπῆρχον
κινήτὰ αὐτοῦ, ὧν δέον νὰ προηγηθῇ ἡ κατάσχεσις
καὶ ἐκποίησης. Τὸ δὲ γεγονός τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ κι-
νητῶν εἶναι πραγματικὸν καὶ διαφεύγον τὴν γνώσιν
καὶ τὴν ἀντίληψιν τοῦ κλητῆρος, ὡς ἐκ τῆς φύσεως
τοῦ πράγματος, καθόσον ἡ κινήτῃ κτήσις εἶναι ἄφα-
νής ὡς τὰ πολλὰ. Ἐπομένως εἶναι δεκτικὸν τακτι-
κῆς ἀποδείξεως δι' ὅλων τῶν προσφῶρων μέσων, κατ'
ἀρχὴν καὶ ἂν ἐγένετο ὑπὸ τοῦ κλητῆρος ἔκθεσις δι-
ζήσεως. ἥτις, ὡς ἐκ τούτου, εἶναι ἀναποδεικτέα,
συμπληρωματικῶς τρόπον τινά, διότι, τὸ προσὲν τοῦ
ἀνασταποδείκτου, ἀνήκει εἰς τὰ ὑπὲρ τοῦ κλητῆρος
βεβαιούμενα πράγματα, ἅτινα ἀντελήσθη καὶ ἡδύ-
νατο νὰ ἀντιληφθῇ ὁ ἴδιος (ἀρ. 134, 400 Πολ.
Δικονομίας). Ἐὰν ὁ κλητὴρ ἐξαντλήσῃ, ἐπὶ ματαίῳ,
πᾶν μέσον καὶ πάντα τρόπον ἀναζητήσεως τῶν κινή-
των τοῦ ἀνηλίκου, τοῦθ' ὅπερ πρὸ παντὸς δεῖ γε-
νέσθαι διὰ τῆς προσκλήσεως τοῦ ἐπιτρόπου ἢ τοῦ
πατρὸς πρὸς ἐμφάνισιν τῆς κινητικῆς οὐσίας τοῦ ὑπὸ
τὴν ἐπιμέλειαν αὐτῶν τελούντος, τότε πληροῦται ὁ
σκοπὸς τοῦ νόμου. καὶ ὁ ἀρνηθεὶς τὴν ὑπαρξίν κινή-
των ἢ μὴ παρουσιάσας τοιαῦτα (ὑπάρχοντα) ἐπιτρο-
πος ἢ πατὴρ, κατέχεται τῇ τοῦ δόλου γενικῇ ἐνστά-
σει, ἐὰν ἐπιδιώκῃ κατέπειν τὴν ἀκύρωσιν τῆς κατα-
σχέσεως τῶν ἀκινήτων, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὑπῆρχον κι-
νητὰ, ἅτινα ὅμως ἀπέκρυψεν ἢ ὧν ἠρνήθη τὴν ὑ-
παρξίν. Ἐὰν ὅμως, ὡς ἐν προκειμένῳ, (βλ. τὴν
ἔκθεσιν τοῦ κλητῆρος ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὸ ὑπ'

ἀριθ. 71 τοῦ 1905 διάσκεμμα συγγενικοῦ συμβουλίου τῆς ἀντλήκου κεφ. 3), ἡ κλητὴρ χίμη μόνον ἐρευνᾷ κινήτων εἰς τὴν οἰκίαν, ἐν ᾗ ἀνατρέφεται ὁ ἀνήλικος, καὶ ὅπου, ὁμολογουμένως, δὲν ὑπάρχει ἡ προστασία τῆς ἐνδύσεως τῶν τυχόν κινήτων αὐτοῦ ὑπαρχόντων, διότι ὁ ἐπίτροπος, ὡς διαχειριστὴς τῆς περιουσίας τοῦ ἀντλήκου, εἶναι καὶ ὁ φύλαξ τῶν κινήτων τούτου, (ἰδίᾳ ἐὰν πρόκειται περὶ μετρητῶν, περὶ τιμαφλῶν ἀντικειμένων, περὶ δικαιιογράφων καὶ τῶν τοιούτων ἐνῶ εἰς τὸν ἀνατροφέα δίδονται μόνον τὰ τροφεία, τότε ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου δὲν πληροῦται, ἀλλ' ἀπεναντίας μηδενίζεται, ἐὰν εἰς τὴν περὶ τούτου ἐκθεσιν τοῦ κλητῆρος, περὶ ἀνυπαρξίας κινήτων, ἀποδοθῇ δύναμις βεβαιώσεως τῆς ἀνυπαρξίας ἀνανταποδείκτου, διότι, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἡ πραγματικὴ δίξις, ἣν θέλει ὁ νόμος μεταπίπτει εἰς τύπον ψευδῆ καὶ ἐσπερημένον ἐννοίας προστατευτικῆς τοῦ ἀντλήκου. Ὅθεν καὶ ἡ περὶ τῆς πρόκειται ἐκθεσις διζήσῃ, οὕτω πως γενομένη, πολὺ ἀπέχει τοῦ νὰ κωλύῃ τὴν ἐναντίαν ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεως ὠρισμένων κινήτων, κατὰ τὴν ἀμειψιζομένην βᾶσιν τῆς ἀνακοπῆς. Τούτου δὲ θεθέντος δέον νὰ διαταχθῇ ἡ προσήκουσα ἀπόδειξις τῶ ἀνακόποντι (ἀρθρ. 244, 248 Πολ. Δικονομίας) καὶ διὰ μαρτύρων, ἅτε οὐδὲς ἀδυνάτου τῆς ἐγγράφου τοιαύτης, προκειμένου περὶ ὕλικου γεγονότος, ἐξ οὗ τυχαίως ἐλκεται ἡ ἐνστάσις (ἀρθρ. 304 § 2 αὐτ.). Οὐδὲ τὸ ποινικὸν βούλευμα οἱ οὐ ἀπληλλάγη ὁ κλητὴρ τῆς ἐπὶ πλοστογραφίᾳ κατηγορίας, προκηρύττει τὴν ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεως κινήτων, διότι ἐν τῇ ποινικῇ δίξῃ τὸ ζητούμενον ἦν. ἂν ὁ κλητὴρ ἐν γνώσει ἐδεβαίωσεν ψευδῶς τὴν ἀνυπαρξίαν τῶν κινήτων (ἀρθρ. 255 Ποιν. Νόμου), τοῦθ' ὁποῦ πάντῃ διάφορον τοῦ ἥδη ζητουμένου, δὲ ἐστὶν ἡ ὑπαρξις τοιούτων ἀσχετῶς τῆς γνώσεως τοῦ κλητῆρος. Ἐπειτα ὁ κλητὴρ ἐδεβαίωσεν ὅτι δὲν ὑπῆρχον κινήτᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἐνῶ ἀνατρέφεται τὸ ἀνήλικον, καὶ ἐν τῷ κύκλῳ τούτῳ τῶν πραγμάτων περιεστράφη ἡ ποινικὴ διαδικασία. ἐνῶ κατὰ τὰ προλεχθέντα, τὸ θέμα ἡμῶν νῦν ἐξετάζεται τοῦ κύκλου τούτου, περιλαμβάνον πᾶσαν περιστάσιν ἄλλην, σχετικὴν μὲ τὴν ὑπάρξιν τῶν κινήτων.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΟΜΑΘΩΝ

I.—Ποῖαι αἱ περιπτώσεις ἀπαγγελίας προσωπικῆς κρατήσεως κατὰ τριτεγγυητοῦ ;

I.—Τὸ ἀρθρον 999 Πολ. Δικονομίας περιέχει δώδεκα περιπτώσεις νομίμου ἀπαγγελίας προσωπικῆς κρατήσεως, ἐξ ὧν ἡ δωδεκάτη εἶναι οὕτω : «καθ' ὅλας τὰς ἐν τῷ παρόντι ἢ ἐν ἄλλῳ νόμῳ ρητῶς ὠρισμέναις περιπτώσεσι» (ἀπαγγέλλεται δυνάμει τοῦ νόμου προσωπικῆς κράτησις)

Κατὰ τὸ ἀρθρον δὲ 142 § 2 Ἐμπορικῶν Νόμου ἐνέχεται καὶ διὰ προσωπικῆς κρατήσεως ὁ τριτεγγυητὴς, ὅταν καὶ οἱ ὑπὲρ ὧν ἐτοιτεγγυήθη ἐκδόται καὶ ὁπισθογράφος ἐνέχονται καὶ διὰ προσωπικῆς κρατήσεως. Διὰ τῶν λέξεων ὁ προσφῶρον τριτεγγυήτην ὑπόκειται εἰς τὰς αὐτὰς μὲ τοὺς ἐκδότας καὶ ὁπισθογράφους ὑποχώσεις (γαλλικοῦ καίμινου «par les mêmes voies») τοῦ 142 § 2 Ἐμπ. Νόμου, ἐννοεῖται κατὰ τὴν διόφωνον γνώμην τῶν συγγραφέων x ἡ προσωπικὴ κράτησις : Boistel § 797. Bravard-Du-mangeat τόμος 3 εἰς σελ. 315 Lyon-Caen et Renault § 262. Πάλλη τόμος 1ος § 561 σελίς 499.

Ἀφοῦ δὲ κατὰ τὸ ἀρθρον 1ον τοῦ Νόμου ΒΧΟΤ' τοῦ 1900 μόνον κατὰ τοῦ ἐμπόρου ἐκδότου καὶ κατὰ

ὁπισθογράφου ἀπαγγέλλεται προσωπικὴ κράτησις. ἔπεται ὅτι καὶ κατὰ τοῦ τριτεγγυητοῦ τούτων δέον ν' ἀπαγγέλλεται τοιαύτη, εἴτε εἶναι εἴτε δὲν εἶναι ἔμπορος ὁ τριτεγγυητὴς τούτων.

Ἐκ τούτων ἀποδεικνύεται ἐσφαλμένη ἡ ἐκδογὴ (ἀπόφ. Ἐφετῶν Ναυπλίου 130 τοῦ 1901 : Θέμ. ΙΓ' σελίς 493, πολλὰ ἀποφάσεις τοῦ Πρωτ. Καλαμῶν). καθ' ἣν ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ἀπαγγελίαν προσωπικῆς κρατήσεως κατὰ τοῦ τριτεγγυητοῦ ἵνα οὗτος ἢ ἔμπορος, ἐσφαλμένη ἐκδογὴ προελθούσα ἐξ ἐσφαλμένης ἀντιλήψεως τοῦ νεωτέρου ΒΧΟΤ' Νόμου, ὅστις διὰ τοῦ πρώτου ἀρθρου μόνον τὸ ἀρθρ. 732 (999 § 1) Πολ. Δικονομίας ἐτροποποίησε, ἀφῆσας ἐν πληρεστάτῃ ἰσχύϊ τοὺς λοιποὺς νόμους καὶ τὰ ἑτέρα ἐδάφια τοῦ 999 ἀρθρου Πολ. Δικονομίας.

(Καλέμαϊ 1907) Β.Κ.Κουτσομπτόπουλος

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Μ.—Ἄρτιαν : Οὐδεμίαν οὐδὲ ποινικὴν οὐδὲ πειθαρχικὴν παράβασιν ποιεῖται ὁ δῆμαρχος, μὴ συντάσων συμβολαίον διὰ τὰς διὰ τῆς δημοκρατίας καὶ τῆς ἐγκρίσεως αὐτῆς συναπτομένας καὶ ἀπολύτως ἀποδεικνυμένας ἐνοικιάσεις. Ὁ δῆμαρχος δὲν εἶναι ἐκ τοῦ νόμου διωσιζόμενος διὰ νὰ ἀνοίγῃ μεθόδους πρὸς κατανάλωσιν γαρτοσήτου δίχην ἐμπορικῶν commiss-voyageur. Μόνον ἐὰν διὰ τῆς διακηρύξεως ἐξαοτῇται ἡ ἰσχύς τῆς ἐνοικιάσεως ἀπὸ τῆς συντάξεως τοῦ συμβολαίου, εἶναι ἀνομιμία ἡ συντάξις αὕτη. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ θὰ ὑπέχῃ εὐθύνην πειθαρχικὴν, ποινικὴν δὲ μόνον ἐὰν δύναται νὰ τῷ ἀποδοθῇ δόλος τις.

Γ. Δ.—Κεφαλλήν : Ἐν τῇ ἐν σελ. 80 τοῦ παρόντος τόμου ἀλληλογραφικῇ ἀπαντήσῃ, ὁ λόγος κυρίως ἦτο μόνον περὶ τῶν αποτελεσμάτων τῆς μεσεγγυήσεως καθ' ἑαυτὴν καὶ τοῦ ἀδυνάτου τῆς ἐπεκτάσεως αὐτῶν ἐπὶ τρίτων, μὴ ἐλκόντων δικαιώματα παρὰ τοῦ ὀφειλῆτου, ἐπὶ τῇ βίσει τῶν κρατούσων καὶ εἰς αὐτὴν ἀφωρωτῶν διατάξεων τῆς Πολ. Δικονομίας. Πρὸς κύρωσιν δὲ τῆς ὁρθότητος τῆς ἐκδογῆς ταύτης, ἀνέφερεν ἐν παρόδῳ ὅτι, ἐὰν ἤθελεν ὑποστηριχθῇ ἐναντία γνώμῃ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν φρονούντων ἐπεκτατὴν τὴν ὑποθήκην καὶ κατὰ μὴ ἐκ τοῦ ὀφειλῆτου ἐλκόντων τὰ δικαιώματά των τρίτων, τότε ἡ ἐναντία αὕτη γνώμη θὰ ἐρείδετο οὐχὶ πλέον ἐπὶ τῶν δικονομικῶν διατάξεων, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ ὑποθηκικοῦ νόμου. Ἐκ τῆς τοιαύτης ἐν παρόδῳ καὶ τοιοῦτον σκοπὸν ἐγούσης ἐπικλήσεως τῆς γνώμης τῶν τοιαύτα φρονούντων περὶ ἐκτάσεως τῆς ὑποθήκης, πρὸς ἔξαρσιν τοῦ ἀδυνάτου τῆς ἐκ τῶν δικονομικῶν διατάξεων ἐπεκτάσεως τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς μεσεγγυήσεως, οὐδα ὡς ἔπεται ὅτι συντασσόμεθα τῇ προδήλως ἐσφαλμένῃ οὐσιαστικῇ ταύτῃ ἐκδογῇ, ἡ ὅποια οὐδαμῶθεν μαρτυρεῖται, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἀντιστρατεύεται πρὸς αὐτὸν τὸν ὀρθολογισμὸν τοῦ δικαίου, ὅτι τὰ μεταξὺ τρίτων συνομολογημένα ἢ πρακτόμενα δὲν δύναται νὰ ἐπηρεάσωσιν οὐδένα ἄλλον. Θὰ εἶναι τὸ ἄκρον ἄωτον τοῦ παραδόξου νὰ παρᾶσχη ὁ Α ὑποθήκην ἐπὶ κτήματος τοῦ Β καὶ νὰ υποστηρίξῃται ὅτι ὁ Β οὗτος εἶναι ὑπόχρεως νὰ ἴδῃ πλειστηριαζόμενον καὶ μεσεγγυούμενον τὸ κτῆμα καὶ τοῦτο. Αὕτῃ ἡ βίσις ἀκρεῖ καὶ δὲν πιστεύομεν ὅτι εἶναι ἀναγκαῖα ἡ προσφυγὴ πρὸς τὰς ἡς ποιεῖσθε ἀμφιδόλους διακρίσεις.

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου «Νέαι Ἰδέαι»
Ὁδὸς Λυκαύργου ἀριθ. 19 ε'

ATHENAI
6 MAYOR 1907

Νομολογία	Ἀρείου Πάγου	Πολιτική	(1906)
Νομολογία	Ἐφέτειον	Ἀθηνῶν	(1906)
„	„	Πατρῶν	(1903)
„	Πρωτοδ.	Λαρίδης	(1907)
„	„	Σύρου	(1906)

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς

προσβαλλομένης απόφασως, δέχεται ότι η παρέμβασις της Σ. Χ^{***} περιέχει τὸν λόγον, δι' ὃν ζητεῖται καὶ ὑπ' αὐτῆς ἡ ἀκύρωσις τῆς διαθήκης τοῦ Δ. Β^{***}, ὁρθῶς ἄρα ἀπέρριψε τὴν ἐπὶ τῆς ἐναντίας προϋποθέσεως ἐρείδομένην ἐνστάσιν τῆς ἀναιρεσιούσης.

Ἐπειδὴ ἡ ἀνυπόγραφος ὑπὸ τοῦ διαθέτου δημοσία διαθήκη, ἐν ἣ δὲν δηλοῦται ὁ λόγος, δι' ὃν δὲν ὑπεγράφη, εἶναι κατὰ τὸν νόμον ἄκυρος, ἄρθρ. 185 Ὁργανισμοῦ Δικαστηρίων, ἄρθρ. 883 § 4 Ἰονίου Ἀστικοῦ Κώδικος ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ΜΙ' πράξεως τοῦ Ζ' Κοινοβουλίου. Τοῦτο δὲ δεχθὲν καὶ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης απόφασως, ὁρθῶς τὰς μνημονευθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμωσεν.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης απόφασώς του, ἐκτιμῶν κατὰ τὴν ἀνεξέλεγκτον κρίσιν του τὸ ἀπὸ 3 Ἰουνίου 1903 πρακτικὸν τοῦ Πρωτοδικείου Κερκύρας, ἐδέχθη ὅτι ἡ ἀναιρεσίονσα ὠμολόγησε δι' αὐτοῦ, ὅτι μόνοι κληρονόμοι τῆς ἀρχικῶς παρεμβάσης εἶναι οἱ ἀναιρεσιβλήτοι καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ τὴν ἐνστάσιν τῆς ἀναιρεσιούσης περὶ ὑπάρξεως καὶ ἄλλων τῆς παρεμβάσης κληρονόμων, ὡς ἀντιβαίνουσιν εἰς τὴν ρηθεῖσαν ὁμολογίαν, ἀπορρίψαν ὡς μὴ βάσιμον, συνεμορφώθη πρὸς τὸ ἄρθρον 264 καὶ ἐπόμεν. Πολ. Δικονομίας, ἀπορριπτέοι ἄρα ὡς μὴ βάσιμοι οἱ ἐπὶ ἐναντίων προϋποθέσεων ἐρείδόμενοι, ἀναιρέσεως λόγοι. Τοῦ ἐρείσματος δὲ τούτου τῆς απόφασως ἀρχοῦντος πρὸς στήριξιν τῆς διατάξεως αὐτῆς περὶ ἀπορρίψεως τῆς σχετικῆς ἐνστάσεως τῆς ἀναιρεσιούσης περὶ ὑπάρξεως καὶ ἄλλων κληρονόμων τῆς Σ. Χ^{***}, ἄσκοπος ἀποβαίνει ἡ ἐξέτασις τῶν κατὰ τοῦ ἐτέρου τῆς διατάξεως ταύτης ἐρείσματος λόγων ἀναιρέσεως.

Ἀριθ. 266 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

Ἡμεδαπὸς ἀποδημίας. - ὑπαγωγή εἰς δικαστήριον τελευταίας κατοικίας. - ἐπαγωγή ὁρκῶν ἐν περιπτώσει μὴ ἐπιτρέψεως μαρτύρων.

Ἐπειδὴ ὁ ἡμεδαπὸς ἀποδημίας, ἐὰν δὲν ἔχη κατοικίαν ἐν Ἑλλάδι, ὑπάγεται εἰς τὸ δικαστήριον τοῦ τόπου ἐνθα κατῴκει πρὸ τῆς ἀποδημίας του, ἐφαρμοζομένου ἐξ ἀναλογίας τοῦ ἄρθρ. 17 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας. Τὸ Πρωτοδικεῖον Χαλκίδος ἄρα ὁρθῶς ἀπέρριψε τὴν περὶ ἀναρμοδιότητος ἐνστάσιν τοῦ ἀναιρεσιόντος λόγῳ ὅτι, ὡς διατείνεται ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ, ἦν μὲν κάτοικος Σκοπέλου ἀλλὰ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς, Ἰούνιον 1880, εἶχεν ἀποδημήσει καὶ εἶχεν ἀποκτήσει νέαν κατοικίαν ἐν Βόλῳ (Τουρκία).

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου προτάσεών του, ὁ ἀναιρεσιόν πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ του ὅτι ἡ ἐν τῇ χρεωστικῇ ὁμολογίᾳ ἀναφερομένη αἰτία τοῦ δανείου ἐστὶ ψευδής, ὑπάρχει δ' ἐτέρα ἀληθὴς αἰτία, ἐπήγαγεν ὅρκον, ἐν ἣ περιπτώσει δὲν ἐπιτραπῇ αὐτῷ τὸ ἐμμάρτυρον μέσον κατ' ἀκολουθίαν τὸ πρωτοδικεῖον, μὴ κρίναν νόμιμον τὸ μέσον τοῦτο, ὁρθῶς δὲν διέ-

ταξεν ἐγγραφὸν ἀποδείξιν, ἀλλ' ἐπέβαλε τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ τὸν ὅρκον, συνωφδὰ τῷ ἄρθρῳ 351 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἀφ' οὗ δὲν δέχεται οὔτε διατείνεται ὁ ἀναιρεσιόν ὅτι ἐπεκαλέσθη ἐξαιρετικὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 304 Πολ. Δικονομίας.

Ἀριθ. 267 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΛΑΣ

Ἐκτιμῆσις ἀγωγῆς. - ἐκδοχὴ ἀναποδείκτου ἀγωγῆς. - ὁρκὸς ἀμφιβολίας ἐξ ἐγγράφων.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 165 απόφασως τοῦ Ἐφετερίου Ἀθηνῶν ἀποδεικνύεται ὅτι τὸ ἐφετεῖον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἐν συνόλῳ τὴν ἐπίδικον ἀγωγὴν καὶ τὰς κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίασιν ὑποβληθείσας προτάσεις τοῦ ἀναιρεσιόντος Δημοσίου καὶ ἐξετίμησε ταύτην, δὲν ἐξάγεται δ' ἐκ τῆς ἐπίδικου ἀγωγῆς τὸ ἐναντίον ἕπερ παρεδέχθη τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς ἄνω απόφασώς του, καὶ οὐδὲν ὡς παρεβίασε τὰ ἄρθρα 158 καὶ 170 Πολ. Δικονομίας καὶ ὁ περὶ τούτου λόγος τῆς ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ, ὑποχρεωθέντος τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἀναιρεσιόντος Δήμου ν' ἀποδείξῃ τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς του «ὅτι ὁ ἐπίδικος γῶρος, πρὸ τῆς ἀνεργείας τοῦ παλαιοῦ θεάτρου, ἀπετέλει δημοτικὴν πλατεῖαν συσταθεῖσαν κατὰ τὸν νόμον διὰ ψηφίσματος δημοτικοῦ συμβουλίου, ἐγκεκριμένου ὑπὸ τοῦ νομάρχου καὶ σχεδίου ρυμοτομίας ἐγκεκριμένου διὰ Β. Διατάγματος» καίτοι τὸ ἐφετεῖον ἀποφηνάμενον ὅτι ἐκ τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων οὐδεμία πιθανὴ τῆς τῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ Δήμου προέκυψεν, ὁρθῶς ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγή ὡς ἀναπόδεικτος κατὰ τὸ ἄρθρ. 977 § 1 Πολ. Δικονομίας, ἡ σκέψις δὲ τοῦ ἐφετερίου ὅτι καὶ ἡ τυχὸν τελευταία ἀμφιβολία αἶρεται ἐκ τῶν κατ' ἀνταπόδειξιν προσκομισθέντων ἐγγράφων ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, οὐδὲν ὡς ἐκπροεάζει τὴν κρίσιν τοῦ ἐφετερίου περὶ τοῦ ἀναποδείκτου τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς.

Ἀριθ. 268 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΛΑΣ

Δήλωσις τρίτου ἐπὶ κατασχέσει. - ἀρμοδιότης ἐκ τόπου κατοικίας διὰ τε γραμματέα καὶ εἰρηνοδίκην.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἐκφράσεως τοῦ ἄρθρου 928 Πολ. Δικονομίας ὅτι ὁ τρίτος ὀφείλει νὰ δώσῃ τὴν δήλωσιν του περὶ τῶν πραγμάτων τὰ ὅποια ἔχει εἰς χεῖρας ἢ προφορικῶς συντάσσοντος ἔκθεσιν τοῦ γραμματέως τῶν πρωτοδικῶν ἢ τοῦ εἰρηνοδίκου τοῦ τόπου τῆς κατοικίας του, σαφῶς προκύπτει ὅτι ἀρμόδιος γραμματεὺς νὰ δεχθῇ τὴν δήλωσιν εἶναι ὁ τοῦ τόπου τῆς κατοικίας τοῦ τρίτου, διότι ἡ φράσις «τοῦ τόπου τῆς κατοικίας» ἀναφέρεται εἰς ἀμφοτέρω τὰ πρόσωπα τὰ ὑποχρεούμενα νὰ δεχθῶσι τὴν δήλωσιν, καὶ οὐχὶ μόνον εἰς τὸν εἰρηνοδίκην· οὕτω δὲ ἀποφανθεῖσα καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὁρθῶς ἡρμήνευσε τὸ ἄρθρον 928 Πολ. Δικονομίας καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τῆς ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ὡς μὴ βάσιμος.

Αριθ. 269 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Κατάσχεσις υπό Δημοσίου εις χείρας ταμίον. - άνακοπή προς άκύρωσιν. - προθεσμία έφ' έως δεκαήμερος.

Έπειδή, ως δέχεται ή προσβαλλομένη άποφασίς, ή επίδικος άνακοπή άπευθύνεται κατά της έπιβληθείσης κατασχύσεως υπό του ταμία επί του μισθοῦ του άνακόπτοντος, ής έπιδιώκει τήν άκύρωσιν, επί τῷ λόγῳ ὅτι δέν ὀφείλει εἰς τὸ Δημόσιον τὸ ποσόν, δι' ὃ έπιβλήθη ή κατάσχεσις, ως τοιαύτη δέ διαέπεται υπό των διατάξεων του άρθρου 49 του Νόμου ΥΛΣ' του 1871 περί διοικητικῆς έκτελέσεως, ὅπερ ὀρίζει ὅτι ή έφεσις επί τοιούτων δικῶν εἶναι 10ήμερος, κατά ταῦτα ὁρθῶς ή προσβαλλομένη άπόφασις του Έφετείου Αθηνῶν, εἰ καί δι' άλλον λόγον, άπέρριψε τὰς ἀπὸ 25 καί 26 'Ιουλίου 1901 έφεσεις του Δημοσίου κατά των άποφάσεων του ἐν Αθῆναις Πρωτοδικείου, ως μή κοινοποιηθείσας ἐντὸς 10 ἡμερῶν ἀπὸ της κοινοποιήσεως των σχετικῶν άποφάσεων (*).

Αριθ. 270 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Μ. ΧΑΤΖΑΚΟΣ

Πτώχευσις. - ένυπόθηκοι δανεισταί. - άναγκαστική έκποιήσις. - προνομιούχοι.

Έπειδή ἐκ των άρθρ. 513, 560 καί έπομένων του περί Πτωχεύσεως Νόμου, σαφῶς προκύπτει ὅτι οἱ ένυπόθηκοι πιστωταί, ἐφ' ὅσον ἐκ της τιμῆς των ύπεγγύων αὐτοῖς άκινήτων ίκανοποιουῦνται αἱ απαιτήσεις αὐτῶν, τελούσι κατ' οὐσίαν ἐκτὸς της πτωχεύσεως, δυνάμενοι κατά τὸ άρθρ. 577 πρὸς εἰσπραξίν των ληξιπροθέσμων καί διά της ύποθήκης ήσφαλισμένων απαιτήσεών των, νά προβῶσιν εἰς τήν άναγκαστικήν έκποίησιν των εἰρημένων άκινήτων παρὰ τήν ύφισταμένην πτώχευσιν, έντεῦθεν δ' έπεται ὅτι, ένεργηθείσης παρ' ένυποθήκου πιστωτοῦ άναγκαστικῆς έκποιήσεως του εἰς τὸν πτωχεύσαντα άνήκοντος ύπεγγύου, ως προνομιούχα έξῶδα, προηγούμενα καί της ένυποθήκου απαιτήσεως, δέν δύνανται νά λογισθῶσιν άλλα ή τὰ κατά τὸ άρθρ. 940 ἐδάφιον 1 της Πολ. Δικονομίας έξῶδα της έκτελέσεως, ήτις παρήγαγε τήν διαδικασίαν της κατατάξεως, οὐχί δέ τὰ ένεκα της διαδικασίας της πτωχεύσεως ή πρὸς διοίκησιν της περιουσίας αὐτῆς γενόμενα έξῶδα καί καταβολαί, διότι ταῦτα δέν ύπηρετοῦσι τὸ συμφέρον των ένυποθήκων πιστωτῶν, διατηρούντων καί μετὰ τήν κήρυξιν της πτωχεύσεως τὸ δικαίωμα της άτομικῆς έπιδιώξεως, άλλα τὸ συμφέρον της άνεγγύου ὁμάδος, της ὁποίας ή σύμμετρος ἐν τῷ προσήκοντι ποσοστῷ ίκανοποίησις έπιδιώκεται διά της διαδικασίας καί της λύσεως της πτωχεύσεως ή έκδοχή δέ αὕτη δέν αποκρούεται, άλλα καί ἐξ ἐναντίας ένισχύεται ἐκ των άρθρ. 460 καί 572 του περί Πτωχεύσεως Νόμου, διότι ταῦτα ποιοῦνται λόγον περί των δικαστικῶν, ήτοι των ἐν τῇ διαδικασίᾳ της πτωχεύσεως ή πρὸς διοίκησιν αὐτῆς έξῶδων καί

καταβολῶν ως προνομιακῶν, άλλ' οὐχί ἐπὶ της τιμῆς των ένυποθήκων κτημάτων καί άπέναντι των ύποθηκικῶν πιστωτῶν, τελούντων κατά τὰ εἰρημένα ἐκτὸς της πτωχεύσεως. Όθεν συμφώνως τοῖς εἰρημένοις άποφηνάμενον τὸ πρωτοδικεῖον διά της προσβαλλομένης άποφάσεως, ὁρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις του περί Πτωχεύσεως Νόμου καί της Πολ. Δικονομίας ήρμήνευσεν.

Αριθ. 271 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Μ. ΧΑΤΖΑΚΟΣ

Δυτικὸς Ναός. - αντιπροσωπεία. - συνέδριον δυτικῶν ιερέων. - δεκάνος ή πρόεδρος τοῦ Ναοῦ.

Έπειδή τὸ έφετεῖον διά της προσβαλλομένης άποφάσεως δέχεται ὅτι ἐκ του προσαχθέντος ἀπὸ 13 Μαρτίου 1886 Διατάγματος του Πάπα Ρώμης Λέοντος ΙΓ', άποδεικνύεται ὅτι ὁ άνααιρεσίμων, ιερεὺς, ήν διωρισμένος άπλῶς πρῶτος δεκάνος (decanus) ή πρόεδρος του ἐν Θήρᾳ Ναοῦ των Δυτικῶν, οὐχί δέ ὅτι ήν διωρισμένος πρόεδρος ή προϊστάμενος συνεδρίου κανονικῶν ιερέων του αὐτοῦ ναοῦ, συστάντος υπό του Πάπα πρὸς διοίκησιν της περιουσίας αὐτοῦ. Έντεῦθεν δ' έπεται, ὅτι τὸ έφετεῖον δέν ἐξήτασε τὸ παράπαν, οὐδ' εἶχεν άνάγκην νά ἐξετάσῃ, αν υφίσταται ή οὐ ἐν Θήρᾳ τοιοῦτο συνέδριον, ἀφ' οὗ, κατά τὰ εἰρημένα, απέκρυσεν ως άναπόδεικτον τὸν ισχυρισμὸν του άνααιρεσίμοντος ὅτι ήν διωρισμένος προϊστάμενος τοιοῦτου συνεδρίου, ὥστε κατά τήν σαφῇ έννοιαν της άποφάσεως καί ύπάρχοντος τυχόν τούτου, ὁ άνααιρεσίμων, ως μή διωρισμένος πρόεδρος αὐτοῦ, δέν ήδύνατο νά νομιμοποιηθῇ ἐπὶ δικαστηρίου ως αντιπρόσωπος του ναοῦ. Πάντες ἄρα οἱ ἐπὶ της έναντίας έκδοχῆς έρεϊδόμενοι λόγοι του άνααιρετηρίου περί άναιτιολογήτου, ή παραβιάσεως του Διατάγματος της 12 Μαΐου 1835 καί του Αστυκοῦ Νόμου καταπίπτουσιν (*).

Αριθ. 272 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Χ. ΚΑΨΑΛΗΣ

Δίκη κατά Δημοσίου. - παρέμβασις. - έναρξις τόκων διὰ παρεμβάντα.

Έπειδή, ως προκύπτει ἐκ της προσβαλλομένης άποφάσεως καί ἐκ του ἀπὸ 27 Φεβρουρ. 1896 δικογράφου της άνααιρεσιούσης, ὅπερ έπικαλεῖται, αὕτη ήσκησε κυρίαν παρέμβασιν ἐν τῇ έκκρεμῇ ένώπιον του έφετείου μεταξὺ των δύο άνααιρεσίβλητων δίχῃ, ζητήσασα δι' εαυτήν τὰς 10σχιλίᾳς δραχμᾶς, ἃς δι' άγωγῆς ή άναηρεσίβλητος Γ^α ως ένάγουσα ἐξήτει παρὰ του Δημοσίου. Δι' ὅσον ἄρα ποσὸν ἐγένετο δεκτὴ υπό του έφετείου ή παρέμβασις αὕτη, ὁρθῶς έπεδικάσθησαν τόκοι ἀπὸ της έπιδόσεως της καί οὐχί ἀπὸ της κοινοποιήσεως της αἰτήσεως θεραπείας, διότι κατά τὸν Νόμον ΧΛ' της 27)29 'Ιουνίου 1877, ὁ νέμιμος της ύπερμερίας τόκος πάσης του Δημοσίου ὀφειλῆς ἄρχεται ἀπὸ της έπιδόσεως της άγωγῆς, πρὸς ήν έξομοιοῦται

(*) Έπικυροῦται ή ἐν σελ. 118 XVI 1294 Ε. Α.

(*) Απορρίπτεται αἴτησις άναίρεσεως κατά της 44 Ε. Α. σελ. 298 XVI.

κατά τὰ ἄρθρ. 89 καὶ 90 Πολ. Δικονομίας ἡ κυρία παρέμβασις, καὶ οὐχὶ πρότερον.

Ἐπειδὴ καὶ ἂν ἐζήτησεν ἡ ἀναιρεσεύουσα τόκους ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς τῆς ἀναιρεσιδλήτου Γ^{***}, τάξαν τὸ ἐφετεῖον ὡς ἀρετηρίαν τῶν ὀφειλομένων τόκων τὴν ἐπίδοσιν τῆς παρεμβάσεως, ἀπέκρουσεν ἐμμέσως τὴν αἴτησιν ταύτην καὶ ὀρθῶς διότι τὰ ἀποτελέσματα τῆς κατὰ τοῦ Δημοσίου ἀγωγῆς τῆς ἀναιρεσιδλήτου Γ^{***} εἶναι προσωπικά μόνον ὑπὲρ αὐτῆς, καὶ δὲν δύνανται νὰ ἐπεκταθῶσι καὶ ὑπὲρ τῆς ἀναιρεσεύουσης, ἥτις παρίστατο κατὰ τὰ εἰρημένα ὡς ἀντίπαλος καὶ οὐχὶ διάδοχος τῆς ἐναγούσης (*).

Ἐπειδὴ περιπλέον, ὡς βεβαίῳ τὸ ἐφετεῖον ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει, ἡ ἀναιρεσιδλήτος Α. Γ^{***} ἐξέχωρῃσεν εἰς τὴν ἀναιρεσεύουσαν τὴν ἀγωγὴν τῆς διὰ δρ. 7047 καὶ διὰ τὸ ποσὸν τοῦτο συνήνεσαν τὰ διάδικα μέρη διὰ τῶν προτάσεων των νὰ γείνη δεκτὴ ἡ παρέμβασις. Μὴ δεχομένου ἄρα τοῦ ἐφετείου ὅτι ἐγένετο ἐκχώρησις τόκων προγενεστέρων ἢ συναίνεσις ἀμοιβαία τῶν διαδίκων περὶ πληρωμῆς τοιούτων, τὸ διατακτικὸν τῆς προσβαλλομένης, ἐπιδικασίας τόκους ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς παρεμβάσεως, εἶναι ὀρθόν. Κατὰ τῆς τοιαύτης δὲ ἐκδοχῆς τῆς ἀποφάσεως οὐδεὶς διατυπύεται λόγος ἀναιρέσεως (**).

Ἀριθ. 273 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

*Αναίτητος κατάβληθέντων φόρων μὴ ὀφειλουμένων. - ἐκδοχὴ ἀναγκαστικῆς κατμβολῆς. - ἀνεξέλεγκτον.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, λαθὼν ὑπ' ὅψει τὰς νομίμως προσκομισθείσας ἀποδείξεις καὶ παραδεξάμενον ὅτι ὁ ἐνάγων ἀναιρεσιδλήτος τοὺς εἰσπραχθέντας παρὰ τοῦ Δημοσίου φόρους «ἐπλήρωσεν οὐχὶ ἐκουσίως ἀλλ' ἀναγκαστικῶς καὶ διὰ τῆς διαδικασίας τῆς ἐκτελέσεως», ἐξέτιμησε πραγματικὰ γεγονότα, ὧν ὁ ἔλεγχος διαφεύγει τὴν ἐξουσίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, τοῦ νόμου μὴ καθορίζοντος ποῖα γεγονότα ἢ πράξεις ἀποτελοῦσιν ἐξαναγκασμὸν ἢ ἀπειλὴν ἐπομέ-

(*) Τὶ περίεργος ἀντίληψις! Ἡ παρέμβασις, διὰ τῆς ὁποίας ἐπιζητεῖται ἡ ὑπὲρ τοῦ παρεμβάντος ἐπιδίκασις τοῦ ἐπιδίκου ἀντικειμένου διὰ τῆς ὑπὲρ αὐτοῦ παραδοχῆς τοῦ παρ' ἄλλου ἐπιχειρηθέντος ἐνδίκου πρὸς προστασίαν μέσου (ἀγωγῆς), κινήσαντος τὴν πρὸς τοκοδοσίαν ὑποχρέωσιν, διατηρεῖ μὲν τὴν δικαιολογικὴν του δύναμιν ὡς πρὸς τὸ κύριον, στειρεύει δὲ αὐτὸ κατὰ τὴν παρεπομένην τῆς τοκοδοσίας. Ἡμεῖς ἀντὶ περαιτέρω ἐπικρίσεως, θὰ παρεκαλοῦμεν τὴν ἀπόφασιν νὰ δώσῃ ἡμῖν ὑπόδειγμα κυρίας παρεμβάσεως, κατὰ τὴν ὁποίαν δύναται νὰ ζητηθῇ ἄλλο τι εἰμὴ ἡ ὑπὲρ τοῦ παρεμβαίνοντος ἀποδοχὴ τῆς διωκτικῆς τοῦ ἐπιδίκου ἀντικειμένου ἀγωγῆς. Εἰμεθα, μὰ τὴν ἀλήθειαν, πολὺ περίεργοι νὰ ἐβλέπομεν αὐτὸ τὸ μᾶλλον τοιαύτης παρεμβάσεως.

(**) Καὶ αὐτὸ τὸ ἀκατανόητον. Ἐχωρῶ τὴν ἀγωγὴν μου, δὲν θὰ εἴπῃ ἐχωρῶ καὶ τὸ πρὸς τοκοδοσίαν ἀποτελέσματά της. Ἰσως αὖριον θὰ ἀκούσωμεν οὐδὲ τὸ διακοπτικὸν τῆς παραγραφῆς καὶ οὕτω καθεξῆς.

νως ὁ σχετικὸς καὶ μόνος λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως ὅτι τὰ ληφθέντα ὑπ' ὅψει ὑπὸ τοῦ ἐφετείου περιστατικὰ δὲν ἀποτελοῦσι κατὰ νόμον ἐξαναγκασμὸν ἢ ἀπειλὴν ἀπορριπτέος ἐστίν.

Ἐπειδὴ καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς ἀναγκαστικῆς ἢ μὴ πληρωμῆς, δεχθὲν τὸ ἐφετεῖον τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιδλήτου περὶ ἐπιστροφῆς εἰσπραχθέντων καὶ μὴ ὀφειλομένων φόρων, συνεμορφώθη πρὸς τοὺς Νόμους 1 § 2 Ν. 2 πρ. Νομ. 4 § 2 Νομ. 9 Πανδ. 12.5 καὶ τ' ἄρθρ. 7 καὶ 83 τοῦ Λογιστικοῦ Νόμου (*).

Ἀριθ. 274 (1906) Ὀλομέλεια

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Β. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Προκήρυξις διαγωνισμοῦ ὑποτροφίας ἐν Ἀρσάκειφ. - ὑποβολὴ πρακτικῶν ὑπὸ ἐγκριδίν ὑπουργοῦ. - ἔκτασις ἐγκριτικῆς ἐξουσίας. - ἔλεγχος δικαιοτηρίων.

Ἐπειδὴ, ἐκτιμήσαν τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, καθ' ἣν εἶχεν ἐξουσίαν, τὸ περιεχόμενον τῆς περὶ ἧς πρόκειται προκηρύξεως τοῦ ἐπὶ τῶν Ἑκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ περὶ διαγωνισμοῦ πρὸς ἀπονομὴν πέντε ὑποτροφιῶν διὰ τὸ Ἀρσάκειον Παρθεναγωγεῖον καὶ ἰδίως τὴν ρήτραν αὐτῆς ὅτι τὰ πρακτικὰ τοῦ διαγωνισμοῦ ὑποβληθήσονται τῷ ὑπουργῷ πρὸς ἐγκρίσιν, ἔκρινεν ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ ὑπουργοῦ νὰ ἐγκρίνῃ ἢ μὴ τὸν διαγωνισμὸν, δὲν ἀρτέθῃ εἰς αὐτὸν ἀπολύτως καὶ κατ' ἰδίαν κρίσιν, ἀλλ' ὑπὸ τὴν σιωπηρὰν αἴρεσιν, ἣν ἐκ τῆς προκηρύξεως συνήγαγεν, ὅτι οἱ τεθέντες ἐν αὐτῇ ὅροι ἢ τίνες ἐξ αὐτῶν παρεβιάσθησαν. Οὕτως ὅμως ἀποφηνάμενον καὶ προβὰν εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ κύρους τῆς πράξεως τοῦ ὑπουργοῦ, δι' ἧς ἠκυρώθη ὁ γενόμενος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς πρώτης προκηρύξεως διαγωνισμὸς, καθ' ὃν κατὰ τὴν κρίσιν τῆς συσταθείσης πρὸς ἐξέτασιν τῶν προσελθουσῶν εἰς αὐτὴν μαθητριῶν ἐπιτροπῆς, ἡ τοῦ ἀναιρεσεύοντος θυγάτηρ ἠδικοκίμησε καὶ ἐδικαιοῦτο ἐπομένως νὸ τύχῃ τῆς ὑποτροφίας, ἐξ ἧς πράξεως προσεδιήθη ἰδιωτικὸν αὐτοῦ δικαίωμα κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρ. 1ου τῆς Πολ. Δικονομίας, οὐδόλως ὑπερέβη τὴν ἐαυτοῦ δικαιοδοσίαν καὶ ὁ εἰς τοιαύτην ὑπέρβασις ἀναγόμενος πρῶτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου τοῦ Δημοσίου ἐξελέγχεται ἀνυπόστατος (**).

Ἀριθ. 275 (1906) Ὀλομέλεια (**)

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

Σύνταξις. - χήρα καὶ ὀρφανὰ. - ἐναρξίς ἀπὸ συνταξέως.

Ἐπειδὴ τὸ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 § 4. καὶ 6' τοῦ Νόμου ΧΝΒ' τοῦ 1861 εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ἀνήλικα νόμιμα τέκνα τοῦ συνταξιούχου ἢ τοῦ ἀπο-

(*) Ὅλαι αὐταὶ αἱ ἀπασχολήσεις διὰ τὴν ἐσφαλμένην ἐκδοχὴν ὅτι πρὸς ἱδρυσιν τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀχρεωτήτου ἀπαιτεῖται πλάνη. - Πρβλ. 369 Α. Π. ἐν σελ. 147 XVI καὶ τὰς αὐτόθι σημειώσεις καὶ παραπομπάς.

(**) Ἀπολύτως ἀμφίβολα. Ἐπέρχεται μετὰ τὴν ἐν σελ. 277 XVI 454 τοῦ β' τμήματος.

κτῆσαντος τὸ πρὸς σύνταξιν δικαίωμα ὑπαλλήλου ἀπονεμόμενον δικαίωμα πρὸς σύνταξιν ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐπιδόσεως τῆς αἰτήσεως αὐτῶν περὶ ἀπονομῆς τῆς συντάξεως τῷ οἰκείῳ ὑπουργῷ (ἄρθρ. 22), ὡς συνάγεται ἐκ τοῦ ἄρθρ. 26 αὐτοῦ, ὅπερ ἐν τῷ ὁρισμῷ αὐτοῦ ἐστὶν ἡ σύνταξις ἄρχεται ὡς πρὸς τὰ ἐκτὸς τῆς ὑπηρεσίας πρόσωπα ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς αἰτήσεως, περιλαμβάνει ἀναγκαιῶς οὐ μόνον τὰ πρόσωπα τῶν ὑπαλλήλων ἀλλὰ καὶ τὰς χήρας καὶ τὰ ὄρφανὰ αὐτῶν.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 1072 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΒΑΦΑΣ

Ἀγοραπωλησία ἐμπορευμάτων.-προδολὴ μὴ προδικούσης ἐκτελέσεως.- ἐνστάσις.- βάρος ἀποδείξεως.

Ἐπειδὴ ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου, καθ' ὃν τὰ σταλέντα ἐμπορεύματα δὲν ἦσαν οἷα συνεφωνήθησαν, εἶναι ἐνστάσις τῆς μὴ προσηκούσης ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως, ἐπιβάλλουσα κατὰ νόμον Ν. 25 Π. (19.1), Ν. 25 Βασ. (10'. η'), Ν. 5 § 4 Π. (44.4), Ν. 5 Βασ. (ΝΑ'. δ'), Ν. 5 Κ. (8.45), Ν. 5 Β. (10'. θ') εἰς τὸν ἐνάγοντα, τὸν ζητοῦντα νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐπικειμένην αὐτῷ ὑποχρέωσιν, ν' ἀποδείξῃ ὅτι τὸ καθ' ἑαυτὸν ἐξετέλεσε προσηκόντως τὴν σύμβασιν, ἀποκρουσμένης πρὸς τῆς ἀποδείξεως ταύτης τῆς ἀγωγῆς τοῦ ὁρθῶς ἐπομένως τὸ πρωτόδικον δικαστήριον ὑπεχρέωσε τὸν ἐνάγοντα ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἐξετέλεσε τὸ καθ' ἑαυτὸν προσηκόντως τὴν σύμβασιν, τὸ ὅτι δὲ ἡ μὴ προσηκούσα ἐκτέλεσις τῆς συμβάσεως ἀποτελεῖ βάσιν ἀναγωγῆς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἀποδεικτέας, δὲν μεταβάλλει τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀγωγὴν (*).

Ἀριθ. 1077 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Ἀγωγὴ ἀνατροπῆς.- ἐγερτέα κατ' ἐνηλικιωθέντος ἀνηλικίου.

Ἐπειδὴ ἡ περὶ ἀνατροπῆς ἀγωγὴ, καίτοι τῆς κυρίας διαφορᾶς παρεμπόπτουσα δίκη, ὡς διώκουσα ὅμως ἴδιον τέλος, ἤτοι τὴν κατάργησιν τῆς κυρίας δίκης καὶ μὴ οὕσα συνεπῶς πρᾶξις ἐξακολουθητικῆ αὐτῆς, πρέπει νὰ ἐνασκήται μεταξὺ τῶν ἀληθῶν διαδίκων καὶ ὑπὸ τὴν πραγματικὴν αὐτῶν ιδιότητα, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 67 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὅπερ, ἀπαιτοῦν τὴν νομιμοποίησιν τῶν διαδίκων κατὰ τὴν πολιτικὴν δίκην, δὲν ποιεῖται διὰ κρίσιν ἀν αὐτῇ ἐστὶν κυρία ἢ παρεμπόπτουσα. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ἐνστάσις τῶν ἐναγομένων ὅτι ἡ ἐξ αὐτῶν Α. Σ. Φ*** κατὰ τὴν ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς εἶχεν ἐνηλικιωθῇ καὶ συνεπῶς μὴ νομίμως ἐνάγεται διὰ τῆς ἐπιτρόπου μητρὸς αὐτῆς, ὁρῶσα τὴν νομιμοποίησιν, νόμιμος ἐστὶ καὶ ἐξεταστέα κατὰ τὴν πραγματικὴν αὐτῆς βάσιν ἀμφισβητούμενην.

(*) Μυστηριώδη καὶ δυσεξερευνήτα.

Δεόν δὲ νὰ βαρυνθῇ ὁ ἐνάγων τῇ ἀποδείξει περὶ τῆς ἐνηλικιότητος τῆς διαδίκου ταύτης πρὸς στήριξιν τῆς ἀγωγῆς, ἡ δὲ ἀπόδειξις γενήσεται διὰ τῆς προσαγωγῆς τῆς οἰκείας ληξιαρχικῆς πράξεως τοῦ τόπου τῆς γεννήσεως τῆς διαδίκου ἢ ἐν ἑλλείψει ταιαύτης, πιστοποιουμένη νομίμως ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ληξιαρχοῦ διὰ παντὸς νομίμου μέσου καὶ διὰ μαρτύρων. Εἰ καὶ ἡδυνάτῃ τις ἀμφιβάλλων νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ ἐνστάσις αὕτη ἐστὶν ἀπορριπτέα ὡς νόμῳ ἀστήρικτος, ἀφ' οὗ δὲν ὑποβάλλεται ἰσχυρισμὸς, ἀλλὰ τοῦναντίον καὶ συνομολογεῖται, ὅτι πρὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς εἶχεν ἐπέλθει βία τῆς κυρίας δίκης διακοπὴ διὰ τῆς γνωστοποιήσεως τῆς ἐνηλικιώσεως τῆς διαδίκου ταύτης παρ' αὐτῆς εἰς τὸν ἀντίδικον, ἵνα οὕτως ἐναγθῇ αὕτη κατὰ τὴν προκειμένην δίκην ἀτομικῶς, διότι ἡ περὶ ἀνατροπῆς ἀγωγὴ, καίτοι τὴν κατάργησιν τῆς κυρίας δίκης διώκουσα, ἀποτελεῖ μέρος καὶ ἐξακολουθήσιν αὐτῆς, κατὰ νόμον δὲ ταιαῦται δίκαι, ὡς παρεμπόπτουσαι, συνεχίζονται μεταξὺ τῶν κατὰ τὴν κυρίαν δίκην διαδίκων καὶ ὑπὸ τὴν κατ' αὐτὴν ιδιότητα αὐτῶν, ὅτε τοῦ ἄρθρου 67 τῆς Πολ. Δικονομίας ὁρῶντος τὴν κυρίαν καὶ εἰσαγωγικὴν δίκην ἀγωγὴν μόνον (*).

Ἀριθ. 1079 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Ἐρετρία.-παραχώρησις οἰκοπέδων μόνον κατοικοῖς Ψαρρῶν.- οὐ κτῆσις κυριότητος ὑπὲρ μὴ τοιούτων.- ἐκπτώσις ἐκ μὴ ἐγκαταστάσεως.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ Νόμου ΝΗ' τοῦ ἔτους 1847 «περὶ συνοικισμοῦ τῶν Ψαρριανῶν», δι' οὗ ἐπετράπη εἰς τὸ Δημόσιον ἡ δωρεὰν παραχώρησις ἐν Ἐρετρία γαιῶν καὶ οἰκοπέδων εἰς τοὺς κατοικοῦς τῶν Ψαρρῶν ἐπὶ τῷ σκοπῷ συνοικισμοῦ αὐτῶν, ἐπεται ὅτι ἡ τοιαύτη παραχώρησις εἰς μὴ Ψαρριανούς δὲν μετατίθῃσιν αὐτοῖς τὴν κυριότητα τῶν παραχωρουμένων γαιῶν καὶ οἰκοπέδων, ἀλλὰ ἡ ἐνστάσις τοῦ ἐναγομένου περὶ ἀκυρότητος τοῦ τίτλου δι' οὗ τὸ Δημόσιον παρεχώρησεν εἰς τὸν διακυοπάρχον τοῦ ἐνάγοντος Δ. Μ*** τὸν ἐπίδικον ἄγρον, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οὗτος δὲν ἦ κατόικος Ψαρρῶν, καίτοι νόμιμος ἀληθῶς, διότι ἐν τῇ βασιμότητι αὐτοῦ ὁ Δ. Μ*** δὲν ἐκτέλεσεν τὴν δεσποτεῖαν τοῦ ἐπιδίκου ἄγρου, μήτε ἀμέσως, μήτε διὰ τῆς τακτικῆς χρησικτησίας, ἐφ' ἧς, ὡς τίτλου κυριότητος, στηρίζει ὁ ἐνάγων τὸ πρὸς διεκδίκησιν αὐτοῦ δικαίωμά του, ἐστὶν ἀπορριπτέα δι' ἀοριστίαν

(*) Ἡ δοιστικὴ ἐκδογὴ εἶναι πεπλανημένη καὶ ὀφείλεται, εἰμεθα βέβαιοι, εἰς ἐπιθυμίαν ἀποκρούσεως τῆς ἀνατροπῆς, ἐξ ἧς καὶ μόνῃς ἐμφυλοῦται. Ἡ ἀνατροπὴ δὲν εἶναι ἄλλο τι εἰμὴ διὰ συνεχίσεως τῆς δίκης περὶ τῆς αὐτῆς, καθ' ὃν τρόπον διώκεται πᾶσα καθ' ὅσονδήποτε ἄλλο ὄνομα τερματίζεται. Οὐδαμῶς λοιπὸν ἐπὶ τῇ δικαιολογίᾳ ὅτι δι' αὐτῆς ἐπιζητεῖται ἴδιον τέλος, δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι ἡ δι' αὐτῆς συνέχισις ἐπὶ τῷ πέρατι τῆς δύναται νὰ ὑποστῇ διακοπὴν (τοῦτο σημαίνει ἡ πρὸς τὸν ἐνηλικιωθέντα ἀπεύθυνσις τῆς) πρὸ τῆς πρὸς τὸν ἐνεργοῦντα γνωστοποιήσεως τοῦ λόγου τῆς διακοπῆς.

διότι δὲν ὀρίζεται ποῦ ἦν κάτοικος οὗτος· καίτοι ἡδύνατό τις ἀμφιδάλλων νὰ εἶπῃ ὅτι ἡ ἐνστασις αὕτη ἐστὶ καθωρισμένη, διότι ἵνα θεωρηθῇ τοιαύτη, προδήλως δὲν ἀπαιτεῖται νὰ ὀρισθῇ ὁ πραγματικὸς τόπος τῆς κατοικίας, ἀφ' οὗ ἐκ τῆς παραλείψεως τοῦ ὀρισμοῦ τούτου δὲν ἐπεται ἀναγκαιῶς ἡ ἐν Ψαρροῖς κατοικία (*).

Ἐπειδὴ ἡ πρὸς τὸ αὐτὸ τέλος ὑποβαλλομένη ἐτέρα ἐνστασις τοῦ ἐναγομένου, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ Δ. Μ^{***} δὲν ἐγκατεστάθῃ ἐν Ἐρετρίᾳ ἀπορριπτέα ἐστίν, ὡς μὴ ἀσκούσα νομικὴν ἐπιρροήν, διότι ἀφ' οὗ, καθὰ προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρατεθέντος νόμου, δὲν ἐπέρχεται αὐτοδικαίως ἡ ἀπώλεια τῆς κυριότητος τῶν παραχωρηθεισῶν γαιῶν καὶ οἰκοπέδων εἰς τοὺς Ψαρριανούς ἐν περιπτώσει καθ' ἣν οὗτοι δὲν ἤθελον ἐγκατασταθῇ ἐν Ἐρετρίᾳ ἐντὸς τῆς διὰ τοῦ ἐπελθόντος πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ Νόμου Β. Διατάγματος, ἀλλὰ ἀπλῶς ὅτι εἰς τὸ Δημόσιον ἀπόκειται νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν τελεσθεῖσαν παραχώρησιν, προδήλως ὅτι ἡ γενομένη παραχώρησις διατελεῖ ἰσχυρά ἐν ὅσῳ τὸ Δημόσιον δὲν προέβη εἰς τὴν ἀνάκλησιν αὐτῆς.

Ἄρθ. 1080 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Β. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Βασιλικὸν Διάταγμα περὶ ἀναγνωρίσεως δικαιωμάτων κατὰ μετοχικοῦ ταμείου. - ἔλεγχος δικαστηρίων. - παράνομον.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγή ἔχει βάσιν τὸ ἀπὸ 31 Ὀβρίου 1902 Β. Δ., δι' οὗ ἀναγνωρίζονται δικαιώματα τῶν κληρονόμων τοῦ πατρὸς τοῦ ἐκκαλούντος κατὰ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ. Ἀλλὰ τὸ Β. Διάταγμα τοῦτο δὲν δύναται νὰ εἶναι παρεκτινὸν δικαιωμάτων εἰς τὸν ἐνάζοντα, καθόσον ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν κατὰ τοὺς Νόμους ΧΕΑ' ΧΟΔ' καὶ ΧΠΓ' τοῦ 1861, ὡς ἐτροποποιήθησαν διὰ τοῦ Νόμου ΣΕ' τοῦ 1867 περὶ συστάσεως μετοχικοῦ ταμείου τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ, ἔχει ἀπλῶς τὴν ἐπιτήρησιν τῆς διοικήσεως τοῦ ταμείου, ἐνασκουμένην διὰ Βασ. ἐπιτρόπου, οὐχὶ καὶ ἐξουσίαν ν' ἀναγνωρίσῃ δικαιώματα τρίτων ἐπὶ τῆς περιουσίας τοῦ μετοχικοῦ ταμείου. Οὕτε ἡδύνατο ὁ πατὴρ τοῦ ἐκκαλούντος νὰ γείνῃ μέτοχος τοῦ ρηθέντος ταμείου μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ, ἐνῶς ζῶν δὲν εἶχε τὰ προσόντα τοῦ μετόχου, οὔτε διὰ τοῦ βραδύτερον καὶ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἀναγνωρισθέντος βαθμοῦ τοῦ ἐν ἀποστρατεία ἀνθυπομοιράρχου ἐκτήσατο τοιαῦτα, διότι κατὰ τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ Νόμου ΧΟΔ' τοῦ 1851 περὶ συστάσεως ταμείου τῶν ἀποστράτων ἀξιωματικῶν, μέτοχοι αὐτοῦ ὑποχρεοῦνται νὰ γίνωσιν ἅπαντες οἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ρηθέντος νόμου ἐν ἐνεργείᾳ, διαθεσιμότητι καὶ ἀργίᾳ ἀξιωματικοὶ τοῦ μονίμου στρατοῦ καὶ τῆς ἐφεδρείας· ὁ πατὴρ ὅμως τοῦ ἐνάγοντος εἰς οὐδεμίαν τῶν καταστάσεων τούτων ἀνήκε μέχρι τῆς ἀποστρατείας του, οὔτε

(*) Τὶ περίεργος ἡ ἀπαίτησις τῆς πλειοψηφίας! Ἐκ τοῦ ὅτι δὲν ὀρίζει ὁ ἀρνούμενος τὴν ἐν Ἐρετρίᾳ κατοικίαν του, ποῦ ἔχει τοιαύτην, ἐπεται ὅτι ἔχει τοιαύτην ἐν... Ἐρετρίᾳ. Τὶ χαριτωμένη σκέψις!

ὡς ἀξιωματικὸς τῆς ἐφεδρείας ἡδύνατο νὰ θεωρηθῇ, διότι τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον ἐννοεῖ τοὺς κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς δημοσίευσως τοῦ νόμου ὑπάρχοντας ἀξιωματικούς τῆς ἐφεδρείας. οἷος δὲν ἐτύγχανεν ὁ πατὴρ τοῦ ἐνάγοντος. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι αἱ πράξεις τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας δὲν ὑποκείνται εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν δικαστηρίων, τοῦτο ὅμως συμβαίνει ὡςάκις οἱ κείμενοι νόμοι χορηγοῦσι τὸ δικαίωμα νὰ ἐνεργήσῃ κατὰ τὸ δοκοῦν αὕτη, οὐχὶ ὅμως καὶ ὅταν διαγράψωσι εἰδικῶς τὰς προϋποθέσεις καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐνεργείας, ὡς ἐν προκειμένῳ συμβαίνει, ὅτε τὸ δικαστήριον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐξετάσῃ ἐὰν ἐτηρήθησαν αἱ προϋποθέσεις αὗται τοῦ νόμου.

Ἄρθ. 1081 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Β. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Πτώχευσις. - ἀκυρωτικαὶ ἀγωγαί. - ἐκχώρητόν. - ἀποδοχὴ ἀκυρότητος. - ὀριστικόν. - ἐξόφλησις ἐκδοχέως διὰ λήψεως καταβληθέντος ἐκχωρήσει. - οὐ κατάργησις δίκης. - προδολὴ εἰκονικότητος ἐκχωρήσεως. - συμβιβασμός. - οὐκ ἐνάδικησις δικαιωμάτων ὁφειλέτου ὑπὸ δανειστικῶν ἀτομικῶν. - δεδικασμένον ἐξ αἰτιολογιῶν. - ἐξέυρεσις καρπῶν. - οὐκ ἀπαραιτήτως λογοδοσία.

Ἐπειδὴ ἡ προκειμένη συζήτησις δὲν εἶναι νέα δίκη, καθόσον δὲν εἰσάγεται ἰδιαιτέρα ἀγωγή περὶ ἀποδόσεως τῶν ὀφειλομένων καρπῶν, ἀλλ' ἀποτελεῖ συνέχειαν τοῦ δικαστικοῦ ἀγῶνος πρὸς τελικὴν ἐκδίκασιν τῆς ἀπὸ 20 Δ' Ὀβρίου 1890 ἀγωγῆς τῶν ἐκκαλούντων, ἀφοῦ δὲ διὰ τῶν προηγουμένων ἀποφάσεων τοῦ ἐφετείου ἐξητάσθησαν καὶ ἀπερρίφθησαν ὀριστικῶς πᾶσαι αἱ παρὰ τοῦ ἐναγομένου καὶ νῦν ἐφειδλήτου ἐνστάσεις περὶ ἀπαράδεκτου τῆς ἀγωγῆς ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι αἱ ἀγωγαὶ τῶν ἄρθρ. 449-450 τοῦ Ἐμπ. Ν. δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐκχωρηθῶσιν εἰς τρίτον, ὅτι σθένυνται ἅμα τῇ ἐπικυρώσει τοῦ συμβιβασμοῦ περὶ εἰκονικότητος τῆς ἐκχωρήσεως, καὶ περὶ ἐλλείψεως νομίμου συμφέροντος πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς δίκης· ἰδίως δὲ ἀπερρίφθησαν διὰ τῆς ρηθείσης ὑπ' ἀριθ. 4 ἀποφάσεως (*) ἥτις τυγχάνει ὀριστικῆς, ἅτε δεχθεῖσα τὴν τε κυρίαν αἴτησιν τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς περὶ ἀκυρώσεως τῆς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένης ἀγοραπωλησίας, καὶ τὰς παρεπομένας περὶ ἐγκαταστάσεως τῶν ἐναγόντων εἰς τὸ πωληθὲν κτῆμα καὶ περὶ ὑποχρεώσεως τοῦ ἐναγομένου εἰς τοὺς συλλεκτέους καρπούς· δὲν δύναται ἤδη τὸ δικαστήριον ἐναντίον τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 180 τῆς Πολ. Δικονομίας ν' ἀνακαλέσῃ τὴν ὀριστικὴν ἀπόφασιν του καὶ νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐκ νέου ἐξέτασιν τῶν ρηθεισῶν ἐνστάσεων, καθόσον ἀπεξεδύθη ὡς εἰρητὰ πάσης περαιτέρω ἐξουσίας, γενομένης δεκτικῆς τῆς κυρίας ἀγωγῆς ὡς πρὸς τὴν κυρίαν αἴτησιν καὶ τὰς παρεπομένας· ἐναπομείναντος ἀδικάστου μόνον τοῦ ζητήματος περὶ τοῦ ποσοῦ τῶν ἀποδοτέων καρπῶν.

Ἐπειδὴ ἡ ἐνστασις τοῦ ἐφειδλήτου περὶ ἐλλείψεως νομίμου συμφέροντος τῶν ἐκκαλούντων πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς προκειμένης δίκης ὡς ικανοποι-

(*) Πρὸς ταύτην ἐν σελ. 472 ΣΥΝ.

ρήντων μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 4 τοῦ 1903 ἀποφάσεως, διατυπωμένη ὡς ἑνστάσις νομιμοποιήσεως δυναμένης νὰ προταθῇ κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, δὲν κρίνεταί· βάσιμος, διότι ἐν τῷ ἐκχωρητηρίῳ ἡ ὁμάς τῶν δανειστῶν, ἡ ἐκχωρήσασα τὴν προκειμένην ἀγωγὴν, δὲν παρενέβαλε περιορισμὸν τοιοῦτον, ὥστε ἐὰν τυχὸν ὁ ἐγγυητὴς ᾔθελεν εἰσπράξῃ ἐκ τῆς περιουσίας τῆς πτωχεύσεως ὅσα κατέβαλεν εἰς τοὺς συμβληθέντας δανειστάς νὰ μὴ δύναται νὰ ἐξακολουθήσῃ τὰς δίκας πρὸς ἀκύρωσιν τῶν πράξεων τοῦ πτωχεύσαντος· ἄλλως τὸ συμφέρον τῶν ἐναγόντων εἶναι πρόδηλον νὰ μείνῃ παρ' αὐτοῖς τὸ κτήμα καὶ νὰ λάβωσι καὶ τοὺς καρπούς, ἐνὸς μὲν πτωχεύσας δὲν θέλει νὰ ἐνασκήσῃ τὸ ἐπ' αὐτοῦ δικαίωμά του· ἀφοῦ μάλιστα περὶ τοῦτου ὑποχρεοῦνται δυνάμει τοῦ συμβιβαστικοῦ συμβολαίου εἰς λογοδοσίαν ἀπέναντι τοῦ πτωχεύσαντος, ἐν τῇ ἐκπληρώσει δὲ τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης, ὡς καὶ τῆς ὑποχρεώσεως, ἣν ἀνέλαβον πρὸς ἀκύρωσιν τῆς ἀγοραπωλησίας, ἐγκτεῖται τὸ συμφέρον αὐτῶν· ὅθεν ὀρθῶς ἡ ἑνστάσις αὕτη καὶ διὰ τοὺς ἐν ταῖς προηγουμέναις ἀποφάσεσιν ἀναφερομένους λόγους ἀπερρίφθη.

Ἐπειδὴ ἡ περὶ εἰκονικότητος τῆς ἐκχωρήσεως ἑνστάσις τοῦ ἐναγομένου, ὡς διατυπώται διὰ τῶν σημερινῶν προτάσεων, καὶ ἂν θεωρηθῇ ὡς ἑνστάσις νομιμοποιήσεως, δυναμένη νὰ προταθῇ κατὰ τὴν προκειμένην τρίτην συζήτησιν, εἶναι νομικῶς ἀστήρικτος, διότι δὲν δύναται νὰ ἐννοηθῇ συμπαιγνία καὶ δόλος τῆς ὁμάδος τῶν δανειστῶν μετὰ τοῦ ἐγγυητοῦ πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ πτωχεύσαντος, ἀφοῦ ἡ ὁμάς τῶν δανειστῶν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ πτωχεύσεως, εἶναι κυρίαρχος καὶ ἡδύνατο διὰ τῆς νομικῆς συγκριτηθείσης ἀποφάσεως αὐτῆς καὶ νὰ διωρῇσιν τὴν περιουσίαν εἰς τὸν πτωχεύσαντα, χωρὶς νὰ κατασύρῃ εἰς εἰκονικὰς δικαιοπραξίας.

Ἐπειδὴ μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ συμβιβασμοῦ, δὲν δικαιούται ἑκαστος πιστωτὴς ἀτομικῶς νὰ ἐνασκήσῃ τὰς ἀγωγὰς τοῦ πτωχεύσαντος, ὑποχρεούμενος νὰ περιορισθῇ εἰς τὸ ποσοστὸν τοῦ συμβιβασμοῦ· ἐπομένως ἡ ἀξίωσις τοῦ ἐναγομένου, ὅπως, δυνάμει τοῦ ἀρθροῦ 1025 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐνασκήσῃ τὰ ἐπὶ τῶν ἐπιδίκων καρπῶν δικαιώματα τοῦ πτωχεύσαντος, ἀπορριπτέα τυγχάνει· ὡς νόμῳ ἀστήρικτος· ἄλλως καὶ κατὰ τύπους ἀπαράδεκτος δι' ἐλλείψιν προδικασίας, καθόσον πρὸς νομιμοποίησιν αὐτοῦ ἔδει κατὰ τὸ ἀρθρον 69 τῆς Πολ. Δικονομίας νὰ προσεπικαλέσῃ τὸν πτωχεύσαντα, ὅπερ δὲν ἐτηρήθη κατὰ τὴν νόμιμον ἀντίρρῃσιν τῶν ἐρεσιδλήτων.

Ἐπειδὴ ἡ προσκοδοθεῖσα ἀπόφασις ὑπ' ἀριθ. 4 τοῦ 1904 ἐδέξατο ὀριστικῶς (ὅρα αἰτιολογ. 15) ὅτι ὁ ἐναγόμενος εἶναι κακῆς πίστεως κάτοχος καὶ ὡς τοιοῦτος ὑποχρεοῦται κατὰ τοὺς ἐν αὐτῇ παρατιθεμένους νόμους εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν καρπῶν, οὗς ἡδύνατο νὰ συλλέξῃ, ἤτοι ἀπερρίφθη ὀριστικῶς περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐναγομένου καὶ διέταξεν ἀποδείξεσιν μόνον περὶ τοῦ ποσοῦ καὶ περὶ τοῦτου θ' ἀποφανθῇ ἡδη τὸ δικαστήριον, μὴ δυνάμενον ν' ἀνακαλέσῃ τὴν ρηθείσαν

ὀριστικὴν ἀπόφασιν. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη περιέχεται μόνον ἐν τῷ αἰτιολογικῷ, ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀπαραίτητον, ὅπως τὸ ζήτημα λύηται ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς ἀποφάσεως, καθόσον δύναται ἀπόφασίς τις νὰ εἶναι ὀριστικὴ καὶ ὡς πρὸς τὰ διὰ τῶν αἰτιολογιῶν λυόμενα ζητήματα, ὅταν ταῦτα, σύνθετα ἐκ νομικοῦ καὶ πραγματικοῦ μέρους, ἀποτελοῦσι στοιχεῖον τοῦ κρινομένου δικαίου, ὡς ἐν προκειμένῳ συμβαίνει, ὅτε ἐν τῇ αἰτιολογίᾳ ἀποφαίνεται τὸ δικαστήριον ὅτι ὁ ἐναγόμενος ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν συλλεγμένων καρπῶν· ἡ αἰτιολογία δὲ αὕτη περιέχουσα τὰ προσόντα διατακτικοῦ, εὐλόγως περιβάλλεται καὶ τὴν ἰσχύιν αὐτοῦ. (Οἰκονομ. Στοιχεῖα § 97 σημ. 10)· εἰ καὶ μειοψηφῶν τις γνωματεύει ὅτι ἐφ' ὅσον ἐν τῷ διατακτικῷ δὲν ὑπάρχει ρητὴ διάταξις περὶ τῆς ὡς πρὸς τοὺς καρπούς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐναγομένου, ἡδύνατο τὸ δικαστήριον καὶ αὐθις νὰ ἐξετάσῃ τὸ ζήτημα καὶ ἀποφανθῇ ἂν εἰς τοὺς συλλεγέντας ἢ εἰς τοὺς συλλεκτέους καρπούς ὑποχρεοῦται ὁ ἐναγόμενος καὶ ἡδη ἐφεσιδλήτος.

Ἐπειδὴ ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 853 τῆς Πολ. Δικονομίας, καθ' ἣν τὸ δικαστήριον δύναται νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν ὀφείλοντα καρπούς εἰς λογοδοσίαν, εἶναι προαιρετικὴ, καὶ ἂν τὸ δικαστήριον νομίζῃ, ὅτι τὸ ποσὸν τῶν ἀποδοτέων καρπῶν δύναται νὰ ἐξευρεθῇ διὰ τῶν συνήθων ἀποδεικτικῶν μέσων δὲν ὑποχρεοῦται νὰ παραπέμψῃ εἰς λογοδοσίαν· ἐπομένως ἡ αἴτησις τοῦ ἐναγομένου περὶ παραπομπῆς εἰς λογιστικὴν δίκην δὲν κρίνεται βάσιμος, καθ' ὅσον τὸ δικαστήριον φρονεῖ ὅτι διὰ τῶν διεξαχθεισῶν μαρτυρικῶν ἀποδείξεων θὰ δυνηθῇ νὰ ἐξεύρῃ τὸ ποσὸν τῶν ὀφειλομένων καρπῶν.

Ἐπειδὴ ἡ διεξαγωγὴ τῶν μαρτυρικῶν ἀποδείξεων διήρκεσεν ἐπὶ δέκα περίπου μῆνας, ἤτοι ἀπὸ τοῦ Μαΐου 1903 μέχρι τέλους Φεβρουαρίου τοῦ 1904, κατὰ τὸ μακρὸν δὲ τοῦτο χρονικὸν διάστημα ἡδύνατο νὰ ἐξετάσῃ ἂν ᾔθελεν ὁ ἐναγόμενος καὶ πλείονας μάρτυρας ἀνταποδείξεως ἐκείνων, οὗς ἐξήτασεν· ἐπομένως τὸ δικαστήριον δὲν εὐρίσκει βάσιμον τὴν αἴτησιν περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας πρὸς ἐξέτασιν καὶ ἄλλων μαρτύρων ἀνταποδείξεως.

Ἐπειδὴ οἱ λόγοι ἐξαίρεσεως τῶν μαρτύρων τῆς ἀποδείξεως Ν^{***} λόγῳ ἐχθρας, Δ. Π^{***} ἐνεκεν ἐξαρτήσεως καὶ τῶν τῆς ἀνταποδείξεως, Γ. Γ^{***} λόγῳ φιλίας καὶ Ε. Μ^{***} λόγῳ ἐξαρτήσεως δὲν κρίνονται βάσιμοι, καθόσον οὔτε ἡ φιλία ἢ ἡ ἐχθρα ἀναγράφεται ὡς λόγος ἐξαίρεσεως, οὔτε ἡ ιδιότης κηπουροῦ ἢ ἡμερομισθίου ἐργάτου ἀποτελεῖ σχέσιν ἐξαρτήσεως, οἷαν προϋποτίθῃ τὸ ἀρθρον 324 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἐπειδὴ κατὰ τοὺς Νόμους 51 § 1 Πανδ. (5.3) καὶ Ν. 15 Πανδ. (22.1.) τόκοι καρπῶν δὲν ὀφείλονται οὔτε διὰ τὸν πρὸ τῆς ἀγωγῆς οὔτε διὰ τὸν μετέπειτα χρόνον, διὰ ἀπορριπτέα ἡ σχετικὴ αἴτησις τῆς ἀγωγῆς περὶ πληρωμῆς τόκων.

Ἀριθ. 1091 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ι. ΚΑΓΚΑΛΗΣ

Προδωρινὸς κηδεμὼν·— ὑπαρξίς ὀχολαζούσης

περιουσίας. - προβολή υπέρξεως κληρονομων. - πάντοτε προβλητέα και υπό κηδεμόνος.

Επειδή διορισμός προσωρινού κηδεμόνος λαμβάνει χώραν εις τον από του θανάτου του κληρονομούμενου μέχρι της υπεισελεύσεως εις την κληρονομίαν παρεμπόκτοντα χρόνον, καθ' όν η κληρονομία σχολάζουσα καλείται, υπό του νόμου 13 § 5 Πανδ. (43.24), 4 § 17 (40.5 Πανδ.) και 1 (Πανδ. 37,3), επομένως προϋπθέσεις του τοιούτου διορισμού απαραίτητος είναι η σχολή της κληρονομίας, δι' ήν, εξ αναλογίας των διατάξεων περί διορισμού προσωρινού επιτρόπου κλπ. (649 άρθρ. Πολ. Δικονομίας και 102 του 'Οργανισμού των Δικαστηρίων), προβαίνει εκ των ενόντων κρίνων ο εισαγγελεύς εις διορισμὸν του προσωρινού κηδεμόνος, επομένως ελλείποντος του λόγου τούτου, ήτοι υπάρχοντων κληρονόμων του θανόντος, ών την ύπαρξιν απέκρυψαν οι έφεσίβλητοι, οι προκαλέσαντες τον διορισμόν, κατά τον ισχυρισμόν του εκκαλούντος, ο διορισμός προσωρινού κηδεμόνος δεν έχει νόμιμον στηρίγμα, την έλλειψιν δε του στηρίγματος δύναται και υποχρεούται να προβάλλη εν πάση της δίχης στάσει και ο διορισθείς κηδεμών, μη ών υπόχρεως να δικάζηται, ως τοιούτος, ενώ υπάρχουσι κληρονόμοι του θανόντος, μεθ' ών δύναται και όφείλει να δικασθῇ ο έχων προς την κληρονομίαν διαφοράν, έσφαλμένως άρα η εκκαλουμένη απόφασις εδέξατο τάναντία και άπέρριψε την περί τούτου ένστασιν του εκκαλούντος, αντί να διατάξη περί της υπέρξεως των κληρονόμων της Δ. Κ^{***} απόδειξιν εις βάρος των προβαλόντων την ένστασιν.

Άριθ. 1094 (1906)

Εισηγητής ο έφέτης κ. Ι. ΚΑΓΚΑΔΗΣ

Μονή. - άνάθεσις εργασίας υπό νομάρχου. - άναδοχή υπό Μονής.

Επειδή η υπόθεσις επανάγεται εις συζήτησιν μετά την 1071 (1905) απόφασιν του δικαστηρίου τούτου (*) δι' ής άπερρίφθη η της άγωγής βάσις της ώφελείας της έναγομένης Μονής και ύπεχρεώθησαν οι έναγοντες (έφεσίβλητοι) να προσαγάγωσι πλην μαρτύρων απόδειξιν άποδοχής υπό της Μονής της έντολής του Νομάρχου προς τους έναγοντας διά την εκτέλεσιν της εργασίας του κτηματολογίου της Μονής, του διορισμού υπ' αυτής όριοδείκτου και άποδοχής του κτηματολογίου του συνταχθέντος υπ' αυτών, άπορριφθεισών διαφόρων ένστάσεων της Μονής υπό της αυτής αποφάσεως.

Επειδή οι έφεσίβλητοι εις εκτέλεσιν της τοιαύτης υποχρεώσεως αυτών προσάγουσιν εν αντιγράφω ήδη έγγραφον του ήγουμενοσυμβουλίου της Μονής προς την τότε έπισκοπικήν επιτροπήν 'Αθηνών, δι' ου το ήγουμενοσυμβούλιον τούτου αίτείται εις βάρος του προϋπολογισμού του 1901 έκτατον πίστωσιν χιλίων είκοσιν επτά δραχμών και πενήκοντα λεπτών διά το καταβληθέν τοίς έναγουσι ποσόν τούτο υπό του ήγουμενοσυμβουλίου άπέναντι

της όλης άμοιβής διά την άρξαμένην από τον 'Ιούλιον 1901 εργασίαν αυτών προς σύνταξιν του κτηματολογίου της Μονής και την άμοιβήν του διορισθέντος υπ' αυτής όριοδείκτου, και έπως μη παρακωλυθῇ το έργον τούτο των έναγόντων, εκ του έγγραφου δε τούτου εμφανίζεται η γενομένη άποδοχή υπό της Μονής της άνατεθείσης υπό του Νομάρχου 'Αττικής κατ' έπιταγήν του 'Υπουργείου των 'Εκκλησιαστικῶν υπ' αριθ. 16683 του 1900 έντολής προς τους έναγοντας διά την κατάρτισιν του κτηματολογίου της Μονής και ο διορισμός όριοδείκτου, και επομένως της ούτω γενομένης έγκρίσεως και άποδοχής έοικυίας έντολή και του κτηματολογίου αναγομένου εις τας έπιβαλλομένας τας Μοναίς διά του Ζ' άρθρου του περί κανονισμού των μοναστηρίων Β. Διατάγματος του 1858 και διά της έγκρίσεως ως χρησίμου τη Μονῇ θεωρηθέντος, η άγωγή των έναγόντων κατ' άρχήν βάσιμος θεωρεΐται επί τῷ στηρίγματι τούτῳ, καιτοι κατά την ασθενεστέραν του δικαστηρίου γνώμην, μη τηρηθεισών των διατάξεων των κειμένων νόμων πρό της έπιχειρήσεως της εργασίας ταύτης και δη των άρθρων 2, 9, και 10 του περί σχηματισμού των των γραμματειών Β. Δ. της 1)15 'Απριλίου 1833 και του περί σχηματισμού και άρμοδιότητος της επί των εκκλησιαστικῶν κλπ. Γραμματείας Β. Διατάγματος της 3)15 'Απριλίου 1833 άρθρ. 1ον έδαφ. α. β' ια. και του από 12 Φεβρουαρίου 1857 περί κανονισμού της των μοναστηριακῶν συμβουλίων ύπηρεσίας ως και του από 28 'Ιουλίου 1858 περί κανονισμού των μοναστηρίων Β. Διατάγματος (άρθρ. Α' Η' ΙΑ' και ΙΒ') δι' ών διαγράφονται τα καθήκοντα των Νομάρχων και των 'Ηγουμενοσυμβουλίων των Μονῶν και δεν χορηγούνται τοιαυτα δικαιώματα εις τους Νομάρχας να διορίζωσιν αυθεκάστως καταμετρητάς κτημάτων των Μονῶν και να υποχρεώσι ταύτας, διαχειριζομένας μόνον υπό των 'Ηγουμενοσυμβουλίων αυτών, εις άποζημιώσεις αυτών, η δ' εκτέλεσις δαπανηρῶν έργων επί μισθῷ διά την Μονήν ενεργητέων, ενεργεΐται κατά τας γενικὰς διατάξεις περί δημοσίων έργων (άρθρ. ΙΑ'), η άγωγή των έναγόντων έδει ν' άπορριφθῇ άνευ περαιτέρω εξέτάσεως, ως αβάσιμος νόμῳ και επί τῷ τέλει τούτῳ έπρεπε να γένηται δεκτή η της Μονής έφεσις (πρόλ. 1416 του 1904 απόφασις 'Εφ. 'Αθηνῶν) ανακαλουμένης της προεκδοθείσης υπ' αριθ. 1071 (1905) αποφάσεως του έφετίου τούτου.

Επειδή και διά την άποδοχήν του κτηματολογίου υπό της Μονής, οι έναγοντες προσάγουσιν εν αντιγράφω διαταγήν του επί των 'Εκκλησιαστικῶν 'Υπουργείου, δι' ής έχορηγήθη πίστωσις προς την Μονήν δραχ. 7825 και 20)00 προς άποκλήρωμήν της απαιτήσεως των έναγόντων διά το καταρτισθὲν κτηματολόγιον, έξ ου συνάγεται προδήλως η άποδοχή του κτηματολογίου υπό της Μονής, εις ήν έχορηγήθη και η πίστωσις αυτή προς έξόφλησιν των έναγόντων και επομένως οι αντίθετοι της Μονής ισχυρισμοί άπορριπτέοι αποβαίνουν, ως και ο περί του ότι δι' άλλης παλαιότερας διαταγής το αυτό ύπουργεΐον άπεφάνητο

(*) Πρόλ. ταύτην εν σελ. 42 ΧVII.

ἀντιθέτως, τῇ ὑπ' ἀριθμ. 15430 διαταγῇ αὐτοῦ, ἥτις ὡς νεωτέρα κατισχύει τῆς μὴ ἀποτελούσης δεδικοσμένον παλαιότερας ἀντιθέτου διαταγῆς, καίτοι: κατὰ τὴν ἀσθενεστέραν τοῦ δικαστηρίου γνώμην καὶ ἡ χορήγησις τῆς πιστώσεως δὲν γεννᾷ ὑποχρέωσιν τῆς Μονῆς πρὸς πληρωμὴν ἔργου, δι' οὗ τὴν ἐκτέλεσιν δὲν ἐτηρήθησαν ἐξ ἀρχῆς αἱ δημοσίας τάξεις προπαρατεθεῖσαι διατάξεις τῶν σχετικῶν νόμων, κατὰ τὴν ἀμέσως προηγούμενην αἰτιολογίαν, οὐδ' ἐμφαίνει ἀποδοχὴν τοῦ κτηματολογίου ὑπὸ τῆς Μονῆς, οὐδὲ τὴν ἀναγκαιότητα αὐτοῦ δι' αὐτὴν μαρτυρεῖ, ἀφ' οὗ ἦτο ἀπαραίτητον, ἵνα ἔχῃ κῦρος καὶ γεννῶσιν ὑποχρεώσεις κατὰ τῆς Μονῆς τα τελεσθέντα, νὰ υποβληθῶσιν εἰς τὰς διατυπώσεις τῶν νόμων, αἵτινες ἐξ ἀρχῆς καὶ πρὸ τῆς ἐνεργείας τῶν πράξεων τῶν νομικῶν προσώπων οἷα ἡ Μονή, ἔπρεπε νὰ τηρηθῶσι, μὴ κυρούμενα δι' ἐπερχομένης κατόπιν ἐγκρίσεως ὡς ἐπὶ τῶν φυσικῶν προσώπων συμβαίνει.

Ἀριθ. 1101 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΒΑΛΤΙΝΟΣ

Προίξις - διατετιμημένα ἀκίνητα. - ἀγωγὴ ἀποδόσεως ἀληθινῆς ἀξίας ἢ αὐτοῦσίων κατ' ἀρεσκειαν ὑποχρέου. - προϊκιδίς ἀπαιτήσεως. - ἀπόδοσις.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγὴ, ὡς ἐκ τοῦ ὅλου περιεχομένου αὐτῆς ἐξάγεται, δὲν εἶναι διεκδικητικὴ τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένων καὶ περιγραφόμενων διατετιμημένων ἀκινήτων κτημάτων, ἀλλ' εἶναι ἡ ἐκ τῆς προϊκὸς προσωπικῆς ἀγωγῆς, ἐπιδικουσα τὴν ἀληθὴ κατὰ τὸν χρόνον τῆς συστάσεως τῆς προϊκὸς ἀξίαν αὐτῶν ἢ τὴν ἀπόδοσιν αὐτοῦσίων τούτων, ὡς σωζομένων ἐτι παρὰ τῇ κατοχῇ τοῦ ἐναγομένου, κατ' ἐκλογὴν αὐτοῦ τούτου ὑποχρέου εἰς ἀπόδοσιν ταύτης ὡς κληρονόμου τοῦ ἀποδιδόντος συζύγου τῆς τοιαύτης δὲ οὕσα, στηρίζεται εἰς τὸν νόμον (12 § 1 Πανδ. 23.3), παρέχοντα τῇ γυναικὶ δικαίωμα ἀπαιτήσεως τῆς ἀληθοῦς κατὰ τὸν χρόνον τῆς συστάσεως τῆς προϊκὸς ἀξίας μετὰ τὴν λύσιν τοῦ γάμου, ἂν ἐξ αὐτῆς ἐζημιώθῃ, ἢ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν διατετιμηθέντων, κατ' ἐπιλογὴν τοῦ ἀνδρὸς ἢ τῶν κληρονόμων του. Τὸ τοιοῦτον δὲ δικαίωμα τῆς γυναικὸς δὲν κατηργήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 § 4 τοῦ ἀπὸ 29 Δεκεμβρίου 1856 περὶ Μεταγραφῆς Νόμου, ἀπαγορεύοντος μόνον τὴν διεκδικήσιν τῶν διατετιμημένων ἀκινήτων ἐκ τοῦ ὅτι δὲ διὰ τῆς ἀγωγῆς ἐπιδιώκεται διαζευκτικῶς καὶ ἡ ἀπόδοσις αὐτοῦσίων τῶν διατετιμημένων ἀκινήτων καὶ σωζομένων ἐτι, δὲν ἐπεται ὅτι ἡ ἀγωγὴ κατὰ τοῦτο δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς διεκδικητικὴ, ἀφ' οὗ ἡ καθ' ἑκατέραν τῶν διαζευκτικῶς ὑπαβαλλομένων αἰτήσεων ἐκτέλεσις ἀφίεται εἰς τὴν ἐπιλογὴν τοῦ ἐναγομένου, δυναμένου νὰ προτιμήσῃ τὴν συμφερωτέραν αὐτῷ.

Ἐπειδὴ, ἀρνηθέντος τοῦ ἐκκαλοῦντος τὸν τὴν βάσιν τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῆς ἀποτελοῦντα ἰσχυρισμὸν τῆς ἐφesiδλήτου περὶ τοῦ ἀδίκου τῆς διὰ τοῦ προικοσυμφώνου γενομένης διατιμῆσεως τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένων διατετιμημένων ἀκινήτων πρὸς ζημίαν ταύτης, καθόσον ἡ κατὰ τὸν χρό-

νον τῆς συστάσεως τῆς προϊκὸς ἀξίας αὐτῶν ἦτο ἀνωτέρα τῆς ἐν αὐτῷ ὀρισθείσης, ἔδει νὰ διαταχθῶσι περὶ τούτου ἀποδείξεις, ὑποχρεουμένης πρὸς τοῦτο τῆς ἐφesiδλήτου ἐσφαλμένως ἄρα τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του ἐδέχθη τὴν ἀγωγὴν κατὰ τὴν περὶ ἀποδόσεως τῶν ἀκινήτων αἰτήσιν καὶ διέταξε τὴν ἀπόδοσιν τούτων εἰς τὸν ἐφesiδλήτον καὶ τὴν βιαίαν ἀποβολὴν τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ τὴν ἐγκατάστασιν εἰς αὐτὰ τῆς ἐφesiδλήτου, χαρακτηρίσαν ταύτην ὡς διεκδικητικὴν, ἐν ᾧ ἂν ἦτο τοιαύτη, δὲν θὰ ἐστηρίζετο εἰς τὸν νόμον, κατὰ τὰ προρηθέντα, καὶ συνεπῶς δέον, δεκτῆς γενομένης τῆς περὶ τούτου ἐφέσεως καὶ μεταρρυθμιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐφesiδλήτος ν' ἀποδείξῃ τὴν περὶ τούτου βάσιν τῆς ἀγωγῆς τῆς, ἀναγομένην εἰς τὴν κυρίαν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐκκαλοῦντος, συνισταμένην εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῆς κατὰ τὴν σύστασιν τῆς προϊκὸς πραγματικῆς τῶν διατετιμημένων ἀξίας.

Ἐπειδὴ σύστασις προϊκὸς γίνεται κατὰ νόμον καὶ δι' ἐκχωρήσεως ἀπαιτήσεως, εἰς τὴν ἀπόδοσιν δὲ τοῦ τιμήματος ταύτης ὑποχρεοῦται ὁ προικολήπτης ἢ οἱ κληρονόμοι αὐτοῦ, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν εἰσπράξαν τὴν τοιαύτην ἀπαιτήσιν ἢ δὲν εἰσπράξαν μὲν, ἀλλ' ἐκ δόλου ἢ ἀμελείας αὐτοῦ ἀφ' οὗ δὲ ἐν προκειμένῳ ἡ ἐφesiδλήτος τὴν πρὸς τοῦτο ὑποχρέωσιν τοῦ ἐκκαλοῦντος στηρίζει διὰ τῆς ἀγωγῆς τῆς εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ προικολήπτου συζύγου τῆς εἰσπραξίης τῆς διὰ τοῦ προικοσυμβολαίου ἐκχωρηθείσης καὶ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένης ἀπαιτήσεως, οὗτος δὲ ἡρνήθη κατὰ τοῦτο τὴν ἀγωγὴν, ἔδει νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐνάγουσα νὰ ἀποδείξῃ καὶ τὸν περὶ τούτου ἰσχυρισμὸν τῆς διὰ παντὸς νομίμου μέσου καὶ διὰ μαρτύρων διὰ τὸ ἀνέφικτον ἐγγράφου ἀποδείξεως.

Ἀριθ. 1105 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Ἐνεχυριακὴ ἀγωγὴ - αἰτηδὶς ἀναγνωρίσεως ἐνεχύρου. - δτήριξις ἐπὶ τελεσιδίκου ἀποφάσεως. - αἰτηδὶς παραδόσεως συμβολαίου γράφου.

Ἐπειδὴ τῆς περὶ ἐνεχύρου ἐμπραγμάτου ἀγωγῆς, οἷα ἡ ὑπὸ κρίσιν, ἀληθῶς κυρία αἴτησις κατὰ νόμον ἐστὶν ἡ ἀξίωσις περὶ ἀναγνωρίσεως τοῦ ἐνεχυριακοῦ δικαιώματος τοῦ ἐνάγοντος πιστωτοῦ, ἡ παράλειψις δὲ ταύτης ἐπιφέρει τὴν ἀπορρίψιν τῆς ἀγωγῆς ὡς νόμῳ ἀστηρίχτου. Ἐν προκειμένῳ ὁμῶς δὲν κρίνεται ἀναγκασία ἡ τοιαύτη αἴτησις, διότι ἡ ὑπαρξίς τοῦ ἐνεχυριακοῦ δικαιώματος τοῦ ἐνάγοντος ἐπὶ τῶν ἐπιδίκων καθρεπτῶν ἀναγνωρίσθη τελεσιδικίως μεταξὺ τῶν διαδίκων μερῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1420 (1896) ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου καὶ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ποιεῖται μνησίαν ἡ ἀγωγὴ καὶ ἐπ' αὐτῆς ἐρείδεται αὕτη. Κατ' ἀκολουθίαν νομίμως δὲν ἐκρίθη ἀπορριπτέα ἡ ἀγωγὴ ὑπὸ τοῦ δικάσαντος πρωτοδικείου. Εἰκαὶ ἡδυνάτο τις ἀμφιβάλλων νὰ εἴπῃ ὅτι καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἔδει νὰ ζητηθῇ διὰ τῆς ἀγωγῆς ἡ ἀναγνώρισις τοῦ ἐνεχυριακοῦ δικαιώματος καὶ ἔνεκα τῆς ἐλλείψεως ταύτης ἔδει ν' ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγὴ (*).

(*) Εἶναι παράδοξος ἡ ἀντιληψίς τὴν ἡοίαν ἔχει

Ἐπειδὴ εἰ καὶ ἡδυνάτ' τις ἀμφιβάλλων νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ ἀγωγή ἦν ἀπορριπτέα ὡς μὴ νόμιμος διὰ τοὺς ὀρθοὺς καὶ νομίμους λόγους τοὺς ἐκτεθεμένους ἐν τῇ μειοψηφίᾳ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4137 (1903) ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, εἰς οὓς καὶ ἡ ἡττων τοῦ δικαστηρίου τούτου γνώμη ἀναφέρεται, διότι ἔδει οἱ ἐνάγοντες νὰ ἐπιδιώξωσι τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἐπιδί- κων καθρεπτῶν εἰς τὸν ὀφειλέτην Κ. Χ^{***} ἢ ὑφισταμένης τῆς πτωχεύσεως αὐτοῦ, εἰς τοὺς συνδίκους αὐτῆς ὡς ἀντιπροσώπους τοῦ πτωχεύσαντος. Μ' ὅλα ταῦτα.

Ἐπειδὴ διὰ τοὺς ὀρθοὺς καὶ νομίμους λόγους τῆς ὑπ' ἀριθ. 272 τοῦ 1904 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἐκδοθείσης ἐπὶ τῇ ἐφέσει τοῦ καὶ νῦν ἐκκαλούντος κατὰ τῆς ἐκτεθείσης ὑπ' ἀριθ. 4137 ἀποφάσεως, εἰς οὓς ἀναφέρεται καὶ αὐθις τὸ δικαστήριον, νομίμως ἀξιούται διὰ τῆς ἀγωγῆς ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐναγομένου περὶ ἀποδόσεως τῶν ἐπιδίκων καθρεπτῶν εἰς τὸν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6056 (1898) ταλασιδίου ἀποφάσεως τοῦ ἐνταῦθα πρωτοδικείου ὡς ἐφετείου διορισθέντα ἐπὶ τοῦ πλειστηρια- σμοῦ ὑπάλληλον συμβολαιογράφον.

Ἀριθ. 1106 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Ὅριστικὴ ὑπὸ ὄρον ὄρκου. - ἔφεσις πρὸ καὶ μετὰ δόδιν.- οὐ δυνατὴ ἀνάκλησις.- ἐπα- γωγὴ πρὸ δόσεως. - ἀποδοχὴ καὶ ὡς ἐπα- κτοῦ.

Ἐπειδὴ ἡ ἐτέρα ἐνστάσις τοῦ ἐφεσιβλήτου περὶ ἀπαρδέκτου τῆς ἐφέσεως κατὰ τῆς ἐκκαλουμένης ὀριστικῆς ἀποφάσεως ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἀρῶν ἡ κατ' αὐτῆς προηγουμένης γενομένη ἐφεσις ἀπερρίφθη διὰ τῆς... ἀποφάσεως, ἐπηκολούθησε δὲ ἡ δέσις τοῦ ὄρκου, ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ ἐφετείου ἐστὶν ὀριστικὴ μὴ ὑποκειμένη πλέον εἰς ἀνάκλησιν, ἀπορριπτέα ἐστὶν ὡς νόμῳ ἀστήρικτος, διότι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δὲν εἶναι ἀνεπίδεκτος ἐφέσεως κατὰ νό- μον, ἀλλὰ μόνον ἀπαρδέκτοι εἰσὶ οἱ λόγοι ἐφέσεως δι' ὧν προσβάλλεται ἡ ὀρθότης τῆς γενομένης ἐκ- τιμήσεως ἀποδείξωσι καὶ τὸ νόμιμον τῶν ἐπιβλη- θέντων δικαστικῶν ὀρκων, διότι ἡ ἀπόφασις αὕτη, κυρωθεῖσα ἐν ταῖς διατάξεσι τῆς ταύταις διὰ τῆς ρηθείσης ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, θεω- ρεῖται ὡς ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου, ἥτις μετὰ τὴν δέ- σιν τῶν ὀρκων, παρὰ τὴν γενικὴν ἐν τῷ ἀρθρ. 180 τῆς Πολ. Δικονομίας ἀρχήν, δὲν ὑπόκειται εἰς ἀ- νάκλησιν διὰ τῆς ἐκ νέου ἐκτιμήσεως νέων τοιού- των, γαθόντων κατὰ συνδυασμένα ἀρθρα 357 καὶ 382 τῆς Πολ. Δικονομίας ὁ γενόμενος δικαστικὸς ὄρκος ἀποτελεῖ ἐντελὴ ἀπόδειξιν καὶ παράγει τὸ

ἡ μειοψηφία. Ἡ αἰ. ἡτις περὶ ἀναγνωρίσεως τοῦ ἐνε- χυριακοῦ δικαιοῦματος δὲν εἶναι ἀπλὴ τυπολογία, χεζήζουσα ὠρισμένης θέσεως ἐν τῷ δικηγράφῳ τῆς ἀ- γωγῆς. ἀλλ' εἶναι στοιχεῖον, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ὑ- πάρχῃ ἐν αὐτῇ διὰ νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἀγωγή ἐνε- χύρου μετὰ τῶν ἀποτελεσμάτων τοιαύτης καὶ οὐχὶ ἄλλῃ τοιαύτῃ ἄνευ τῶν ἀποτελεσμάτων ἐκείνης. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ἀπαιτεῖται διὰ πᾶσαν ἀγωγήν νὰ δι- δωνται τῷ δικαστῇ τὰ στοιχεῖα τῆς ἐπὶ τοιοῦτω καὶ τοιοῦτω αποτελέματι ἀποδοχῆς τῆς.

ἐν τῷ ἀρθρῳ 373 § 2 τῆς Πολ. Δικονομίας ἀνεπί- δεκτον πάσης ἀνταποδείξεως νόμιμον τεκμήριον.

Ἐπειδὴ ὁ ἐνάγων ἐφεσίβλητος τὸν ἐπιβληθέντα αὐτῷ διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἀπαλλα- κτικὸν ὄρκον ἔδωκεν ἐμπροθέσμως καὶ ἰσχυρῶς, ἡ δὲ διὰ τῆς ... αἰτήσεως τῷ ἐνάγοντι πρὸ τῆς δό- σεως τοῦ ὄρκου, γενομένη ἐπαγωγή, ἀντὶ τοῦ ἐπι- βληθέντος ἀπαλλακτικοῦ, τοῦ ἐπακτοῦ ὄρκου, ἐπα- ναληφθεῖσα προφορικῶς παρὰ τοῦ ἰδίου ἐναγομέ- νου καὶ κατὰ τὴν ὀρκοδοσίαν μετ' ἀντιρρήσεων πρὸς δέσιν τοῦ ἀπαλλακτικοῦ ὄρκου, οὐδαμῶς ἐπη- ρεάζει τὸ κύρος καὶ τὴν ἰσχύν τοῦ δοθέντος ὄρκου μὴδ' ἐπήνεγκε τὴν ἀνάκλησιν τῆς ἐπιβαλλούσης αὐτὸν ἀποφάσεως κατὰ τὴν διάταξιν τῆς ταύτης, οὐδὲ ἐκώλυσεν τὴν ἐπέλευσιν τῶν ὀρισθεσίων συνε- πειῶν διὰ τῆς δόσεως τοῦ ἀπαλλακτικοῦ ὄρκου, διότι ὁ ἐμδύων εἰς τὸν παρόντα κατὰ τὴν ὀρκοδο-σίαν ἀντίδικον ἐδήλωσεν ὅτι ἀποδέχεται τὴν ἐπα- γωγὴν τοῦ ὄρκου καὶ δίδωσι τὸν ἀπαλλακτικὸν ὄρ- κον ὡς ἐπακτὸν, τοιοῦτοτρόπως δὲ διὰ τῆς οὕτως δόσεως τοῦ ὄρκου καὶ μὴ ὑπαρχούσης κατὰ τὸ ἀ- ποτέλεσμα διαφορᾶς τινὸς μεταξὺ τοῦ δικαστικοῦ καὶ ἐπακτοῦ ὄρκου, ἐξέλιπε καὶ ὁ μόνος δικαιολο- γητικὸς λόγος, δι' ὃν προτιμᾶται τοῦ δικαστικοῦ ὁ ἐπακτὸς ὄρκος, ὁ τοῦ δυνατοῦ τοῦτέστι τῆς ἀντε- παγωγῆς τούτου μὴδὲ διὰ τὴν ἀποδοχὴν καὶ δέσιν καὶ ὡς ἐπακτοῦ τοῦ ἀπαλλακτικοῦ ὄρκου ἀ- πηγεῖτο δικαστικὴ ἀπόφασις, διότι κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρ. 376 τῆς Πολ. Δικονομίας ἐάν οἱ διάδικοι εἰσὶ παρόντες ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ὑπο- χρεοῦνται εἰς ταχίστην δήλωσιν ἀντεπαγωγῆν καὶ δέσιν τοῦ ὄρκου. Ἀλλὰ καὶ ἐνεκα τῆς γενομένης ἐν τῷ ἐπαχθέντι ὄρκῳ προσθήκης δὲν ὑπῆρχεν ἀνά- γκη δικαστικῆς ἀποφάσεως διότι ἡ προσθήκη αὕτη δὲν ἐπιφέρει μεταβολὴν τοῦ περιεχομένου τοῦ ὄρκου διὸ καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου δὲν εἶναι ἄκυρος ὁ δο- θείς ὄρκος, ἀλλ' ἀπλῶς περιέχει τὸν προσδιορι- σμὸν πραγματικοῦ γεγονότος, οὕτινος ἡ ἀλήθεια ἡ- θελε προσδώσει εἰς τὸν ἀρχικὸν ἐναγόμενον Γ.Π^{***} τὴν ιδιότητα τοῦ ἐμπόρου, ἥτις ἀποτελεῖ τὸ ἀποδει- κτέον ὅεμα καὶ τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἀπαλλακτικοῦ ὄρκου κατ' ἀκολουθίαν νομίμως τὸ δικάσαν πρωτο- δικεῖον ἀπέρριψε τὴν ἐκτεθεῖσαν περὶ ἐπαγωγῆς ἀντὶ τοῦ ἀπαλλακτικοῦ τοῦ ἐπακτοῦ ὄρκου.

Ἀριθ. 1107 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Ἀναδοχὴ πλειστηριασμοῦ.-τρόπος γνωστο- ποιήσεως συμβολαιογράφῳ.

Ἐπειδὴ ὅπως ὑποχρεῖται ὁ ἐπὶ τοῦ πλειστηρια- σμοῦ ὑπάλληλος ν' ἀπόσχῃ τῆς τελέσεως τοῦ πλει- στηριασμοῦ, διδομένης ἀναβολῆς αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν, δὲν ἀπαιτεῖται, ὡς μὴ νομίμως ὑποστηρίζει ὁ ἐκκαλὼν ἐνανόμενος, νὰ κοινοποιῇται τῷ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλῳ ἡ περὶ ἀναβολῆς πρᾶξις τοῦ προέδρου διὰ δικαστι- κοῦ κλητῆρος ἢ ἐπιδεικνύηται τοῦλάχιστον αὐτῷ ἀ- κριβὲς ἀντίγραφον αὐτῆς, ἵνα ἐξακριβῶται παρ' αὐ- τοῦ ἂν περιέχῃ αὕτη τὰς νομίμους διατυπώσεις, ἀλλ' ἀρκεῖ ἡ ἀπλὴ γνωστοποίησις αὐτῷ τοῦ γε- γονότος τῆς ἀναβολῆς τοῦ πλειστηριασμοῦ καὶ δι'

οιουδήποτε μέσου γνωστοποιήσεως· ἐπὶ τῇ βάσει ὅθεν τῆς ἐκδόχης ταύτης τάξασα καὶ ἡ ἐκτεθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 1071 ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τούτου τὸ ἐν αὐτῇ ἀποδεικτέον θέμα κατὰ νόμον ἐπραξεν· οὐδὲ ἀπηγγέλτο διὰ τὴν τοιαύτην τοῦ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλου ὑποχρέωσιν νὰ ὁρισθῇ ἐν τῷ ἐκτεθέντι ἀποδεικτέῳ θέματι τὸ πρόσωπον παρ' οὗ ἐγένετο τῷ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλῳ ἡ γνωστοποιήσις τῆς παραχωρηθείσης ἀναβολῆς τοῦ πλειστηριασμοῦ, διότι ἐπὶ πᾶσιν ἀρκεῖ κατὰ νόμον πρὸς τοῦτο ἡ ὅπωςδὴποτε περιέλευσις εἰς γνῶσιν τοῦ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλου τοῦ γεγονότος τῆς γενομένης ἀναβολῆς. Εἰ καὶ ἡδυνάτο τις ἀμφιδόλων νὰ εἴπῃ ὅτι ἵνα ἀπόσχη ὁ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλος τῆς τελέσεως τοῦ πλειστηριασμοῦ ἀπαιτεῖται νὰ γνωστοποιηθῇ αὐτῷ ἡ δοθεῖσα παρὰ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν ἀναβολὴ εἴτε ἐπιμελείᾳ τῶν διαδικῶν, εἴτε ἐξ ἐπαγγέλματος, τοῦτέστι παρὰ τοῦ ἰδίου προέδρου τῶν πρωτοδικῶν ἢ παρὰ τοῦ γραφείου τοῦ δικαστηρίου. Συνεπῶς ἔδει ἐν προκειμένῳ νὰ περιληφθῇ ἐν τῷ ἀποδεικτέῳ θέματι ὁ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἰσχυρισμὸς τῶν ἐναγόντων περὶ τῆς παρὰ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν γενομένης γνωστοποιήσεως εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλον τῆς παραχωρηθείσης ἀναβολῆς τοῦ πλειστηριασμοῦ (*),

Ἀριθ. 1109 (1905)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΣΑΠΟΥΝΤΖΑΚΗΣ

Ἐπισθογράφους.-ἐγγύους πρὸς μεταγενέστερους.-ἀποδεικτικά μέσα.-ἐπικλησὶς ἐγγράφου.-βεβαίωσις χρονολογίας.

Ἐπειδὴ ἡ δι' ἐπισθογραφῆσεως συναλλαγματικῆς ἢ γραμματίου εἰς διαταγὴν παρεχομένη, σὺν τῇ μεταδιόσει τῆς κυριότητος αὐτῆς, ἐγγύησις ὑπὸ τοῦ ἐπισθογράφου πρὸς τοὺς ἐπομένους τοιοῦτους καὶ τὸν κομιστὴν, περὶ τῆς κατὰ τὴν λήξιν ἐξοφλήσεως ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου, συντελουμένη μόνον ἐγγράφως, κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου, δὲν δύναται νὰ ἀποδειχθῇ διὰ μαρτύρων, παρὰ τὸν ἐμπορικὸν χαρακτῆρα τῶν ἐκ συναλλαγματικῆς ἢ γραμματίου ἐμπορικοῦ ἐνεχομένων, διότι ὁ γενικὸς κανὼν τοῦ ἐπιτρεπτοῦ τῆς διὰ μαρτύρων ἀποδείξεως ἐν ἐμπορικαῖς διαφοραῖς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ, δὲν ἐφαρμόζεται ἐφ' ὧν πράξεων ὁ Ἐμπορικὸς Νόμος ἀπαιτεῖ ἐγγράφον. Ἐπομένως καὶ περὶ ὅρου περιοριστικοῦ, ὅφ' ὃν ἡ ἐγγύησις αὕτη ἐδόθη, δὲν δύναται νὰ χωρήσῃ μαρτυρικὴ ἀπόδειξις. Προκειμένου δὲ περὶ ἀποδείξεως συμβάσεως ἐντολῆς καὶ μετὰξὺ τῶν διὰ τῆς συναλλαγματικῆς ἢ τοῦ γραμματίου ἐνεχομένων, συναφoῦς πρὸς τὴν γενομένην ἐπισθογραφῆσιν, δὲν δύναται νὰ χωρήσῃ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις αὐτῆς διὰ τε τὸν ἄνω λόγον καὶ ἄλλως τε, διότι ἡ σύμβα-

σις ἐντολῆς εἶναι φύσεως ἀστυκῆς, τὸν δὲ τακτικὸν αὐτῆς χαρακτῆρα δὲν μεταβάλλει τὸ περιστατικὸν μόνον ὅτι εἶναι παρακολούθημα κυρίας ἐνοχικῆς ἐμπορικῆς, ἀφ' οὗ ρητὴ διατάξις τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου δὲν προσδίδει αὐτῇ ἐμπορικὴν ιδιότητα, ὡς ἐπὶ τῶν ἐγγυήσεων τῶν ἐπὶ συναλλαγματικῆς ἢ ἐπὶ γραμματίου εἰς διαταγὴν παρεχομένων.

Ἐπειδὴ, μὴ προκειμένου περὶ ἐμπορικῆς ἀλληλογραφίας ἢ ἰδιωτικῶν ἐγγράφων, ὧν ὁ Ἐμπορικὸς Νόμος ἀναγνωρίζει πρὸς πάντας ὡς βεβαίαν τὴν χρονολογίαν τῶν, ἡμαρτημένως ἢ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐδέχθη ὅτι ἔχουσιν ἀποδεικτικὴν ἰσχύιν αἱ προσαχθεῖσαι ὑπὸ τοῦ καλοῦντος ἱπποτολαί ἀπέναντι τοῦ ἐκκαλοῦντος ὄντος πρὸς αὐτὰς τρίτου, παρὰ τὴν διατάξιν 413 τῆς Πολ. Δικονομίας ἐφαρμαζομένην καὶ ἐπὶ ἐγγράφων ἐν ἐμπορικαῖς διακρίσεως, προσαγομένων πρὸς ἀπόδειξιν συμβάσεων, καθ' ἃς ἡ ἐμάρτυρος ἀπόδειξις ἀπαγορεύεται κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀνωτέρῳ σκέψει εἰρημένα.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Ἀριθ. 751 (1905)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΜΕΡΜΗΡΑΣ

Ἐπαλήθευσις.-ἀντικατάστασις κωλυομένου δυνδίκου ὑπὸ δανειδοῦ.- παριστάμενος.-ἐκχώρησις ἐταιρικῆς μερίδος.-ἐκδοχὺς.-οὐ δανειστής.

Ἐπειδὴ νομίμως ἀπευθύνεται ἡ προκειμένη ἐφesis κατὰ μόνης τῆς ἐφesisλῆτου ἐταιρίας «Γιοί Γ. Τ***», μόνης διαδικῆς οὐσίας ἐν τῇ πρωτοδικῇ δίκῃ, καλῶς δὲ ὑποστηρίζεται μόνον διὰ τοῦ ἀντειπόντος πιστωτοῦ, τοῦ καὶ προσληφθέντος μετὰ δύο ἄλλων πρὸς ἐξέλεξιν τῆς ἐπιδίκου πιστώσεως, ἀντὶ τοῦ κωλυομένου συνδίκου Χ. Τ***, καὶ ἀπορριπτεῖα ἀποβαίνει ὡς μὴ νόμιμος ἡ ἐνστάσις περὶ τοῦ ὅτι λόγῳ τοῦ ἀδιαιρέτου τῆς διαδικασίας καὶ λόγῳ ὅτι οἱ σύνδικοι ἐκπροσωποῦσι τὴν ὁμάδα, κοινὸν ἔχουσιν συμφέρον ἀπὸ τὴν ἐκθασιν τῆς δίκης, ἔδει ν' ἀπευθυνθῇ ἡ ἐφesis κατὰ τῶν δύο συνδίκων καὶ κατὰ τῶν λαθόντων μέρος εἰς τὴν ἐξέλεξιν τῆς ἐπιδίκου ἀξιώσεως ἐτέρων πιστωτῶν, Ι. Β*** καὶ Σ. Ξ***. Εἰ καὶ ἡδυνάτο τις εἰπεῖν, 1) ὅτι ἐνεκα τῶν εἰρημένων λόγων εἶναι οὐχὶ ἀπαράδεκτος ἡ ἐφesis, ἀλλ' ἐξαφανιστέα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα ὡς διαδικῶν μόνον τὸν ἐκκαλοῦντα πιστωτὴν, ἐνῷ διάδικοι ἐν προκειμένῳ εἰσιν καὶ οἱ ἀντιπροσωπεύοντες τὴν ὁμάδα σύνδικοι ἀπέναντι καὶ τῆς ὁποίας ὁμάδος δεόν νὰ ἰσχύσῃ ἡ ἐκδοτέα ἀπόφασις, οἱ δὲ σύνδικοι δὲν ἐκλητεύθησαν ὑπὸ τῆς ἐφesisλῆτου πρὸς στήριξιν τῆς ἀμφιστηθείσης ἀξιώσεως τῆς 2) εἶναι ἐξαφανιστέα ἡ ἀπόφασις, διότι δὲν ἐγνωμάτευσεν ὁ εἰσηγητὴς τῆς πτωχεύσεως, καθὰ ἀπαιτεῖ ὁ Ἐμπορικὸς Νόμος ἐν ἀρθρ. 454, θεωρῶν τὴν ἐκθασιν καὶ γνώμην τοῦ εἰσηγητοῦ, ὡς μέρος τῆς διαδικασίας καὶ ἀπαραίτητον στοιχεῖον πρὸς ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου (Lyon-Caen § 447).

Ἐπειδὴ καθὰ προκύπτει ἐκ τοῦ προσαγομένου συμβολαίου, τὸ ὅποιν ἡ ἐφesisλῆτος ἐπικαλεῖται καὶ

(*) Ἀποτελέσματα ἀνάστροφα τῆς παραδόξου ἐκδόχης εἶναι διὰ τὴν δραστηκότητα τῆς περὶ ἀναστολῆς προσδρικῆς διατάξεως, πρέπει νὰ γνωστοποιηθῇ αὕτη τῷ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλῳ προβλ. τὰ ἐν τελ. 149 ΧΠΙ ὑπὸ τὴν 850 Π. Α.

ἐπεκαλέσθη διὰ τὴν ἐξέλεγχιν τῆς ἐπιδίκου ἀξιώσεως τῆς, τὸ μέλος τῆς πτωχευσάσης ἐταιρίας Γ' Κ. ἐξχώρησεν εἰς τὴν ἐφεσίβλητον τὴν ἐν τῇ ἐταιρίᾳ μερίδα αὐτοῦ, ἥτοι τὴν εἰσφορὰν τοῦ ἐκ δρ. 14.500 (γενομένην οὕτω παρακοινωνὸν αὐτοῦ Ν. 19.20. Πανθ. (17.27), τὰς ὁποίας δραχμὰς θὰ ἐλάμβανεν ἡ ἐφεσίβλητος μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς ἐταιρίας καὶ κατὰ τὴν ἐκκαθάρισιν αὐτῆς. Ἡ εἰσφορὰ δὲ αὕτη, τῆς ὁποίας δικαιοῦχος κατέστη διὰ τῆς ἐκχωρήσεως ἡ ἐφεσίβλητος, δὲν ἀποτελεῖ δάνειον ἥτοι πίστωσιν πρὸς τὴν ἐταιρίαν, ἀλλ' ὑποχρέωσιν ἐταιρικὴν καὶ κεφάλαιον ἐταιρικόν, ὅπερ δικαιοῦνται νὰ ἀπαιτήσωσι πρὸ παντὸς οἱ δανεισταὶ τῆς ἐταιρίας, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ ἐφεσίβλητος, ἥτις διὰ τοῦτο δὲν θεωρεῖται καὶ δὲν εἶναι πιστώτρια τῆς ἐταιρίας ἀλλὰ δικαιοδόχος τοῦ μέλους τῆς ἐταιρίας Γ. Κ*** καὶ ὑποκατάστατος τῶν περιουσιακῶν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων αὐτοῦ, τοῦ ὁποίου ὄντος ὑποχρέου πρὸς πληρωμὴν τῶν χρεῶν τῆς ἐταιρίας διὰ τῆς ἐν λόγῳ εἰσφορᾶς, ὑπόχρεως εἶναι εἰς πληρωμὴν τῆς εἰσφορᾶς ταύτης τοῖς δανεισταῖς καὶ ἡ ἐκδοχὺς ἐφεσίβλητος, δικαιουμένη μόνον εἰς ὅ,τι ἐκ τῆς εἰσφορᾶς ἀπομένει μετὰ τὴν ἐξόφλησιν ὅλων τῶν πιστωτῶν. Ἀδασίμως δὲ πρστέίνεται, ὅτι λόγῳ τῆς διαλύσεως τῆς ἐταιρίας (ἥτις ὁμολογεῖται ἐπελθούσα) ἀνεδέχθη καὶ ἡσφάλισεν ἡ ἐταιρία πρὸς τὴν ἐφεσίβλητον διὰ τοῦ εἰρημένου 29563 συμβολαίου τὴν πληρωμὴν τοῦ εἰρημένου ποσοῦ, καὶ οὐχὶ ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη 2975 (1904) ἐδέχθη τὸ τοιοῦτο, διότι τὸ ἐναντίον ἐκ τῆς ἐννοίας τῆς ἐν τῷ συμβολαίῳ συμβάσεως προφανῶς προκύπτει καὶ ρητῶς τὸ ἐναντίον ὡς ἐρρέθη, ἐν αὐτῷ φέρεται, δὲν δύναται δὲ νὰ δοθῇ ἐναντία ἐρμηνεία καὶ τοιαύτη σημασία εἰς τὰς τοῦ συμβολαίου φράσεις ὅτι «δικαιοῦται ἡ ἐταιρία «Γ'ιοι Γ' Τ***» νὰ εἰσπράξῃ τὸ ποσὸν τοῦτο διὰ παντὸς μέσου ἀπὸ τὴν ἐταιρίαν «Ι. Μ*** μετὰ τὴν διάλυσιν αὐτῆς» καὶ ὅτι «εἶναι ἐλευθέρᾳ ἡ ἐταιρία «Γ'ιοι Γ' Τ***» νὰ ἐπιδιώκῃ τὴν εἰσπράξιν τῶν δρ. 1450, δυνάμει τοῦ παρόντος κηρύσσομένου ἐκτελεστοῦ ἢ διὰ παντὸς νομίμου μέσου κατὰ τῆς ἐταιρίας «Ι. Μ***», ἀλλὰ μόνον κατὰ τὴν διάλυσιν τῆς ἐταιρίας», ἀφοῦ 1) δικαίωμα ὁμοίας μετὰ τὴν διάλυσιν ἀπαιτήσεως τοῦ εἰρημένου ποσοῦ θὰ εἶχεν καὶ ὁ δικαιοπάροχος τῆς ἐφεσίβλητου Γ. Κ*** καὶ 2) ἀφοῦ οὐδαμοῦ φέρεται ἐν τῷ συμβολαίῳ ὅτι ἡ ἐταιρία ἀναλαμβάνει ἢ ὑπόσχεται τὴν πληρωμὴν τοῦ ποσοῦ, ἀλλὰ τοῦναντίον ρητῶς φέρεται 1) ὅτι ὁ Γ. Κ*** ὀφείλει ἀτομικῶς καὶ ἀσχετῶς πρὸς τὴν ἐταιρίαν του. 2) ὅτι τὸ μέλος τῆς ἐταιρίας Ι. Μ*** (ὁ καὶ ἐξαπομείνας κατὰ τὸ συμβόλαιον μόνος κάτοχος καὶ διαχειριστὴς τῆς ἐταιρικῆς περιουσίας) εἰς οὐδεμίαν ἐνέχεται εὐθύνην, εἰμὴ μόνον εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ ἐκχωρουμένου ποσοῦ τῶν 14500 δραχμῶν κατὰ τὴν διάλυσιν τῆς ἐταιρίας καὶ ἐφ' ὅσον ἤθελεν ἐκκαθαρισθῇ τοῦτο» προφανῶς δ' ὀρίζεται διὰ τῆς συνομολογίας ταύτης ὅτι τὸ εἰρημένον ποσὸν εἶναι ἐταιρικόν (καὶ οὐχὶ δάνειον πρὸς τὴν ἐταιρίαν), τὸ ὁποῖον θα λάβῃ ἡ ἐταιρία «Γ'ιοι Γ' Τ***» ὅταν ἐκκαθαρισθῇ (μετὰ τὴν ἐξόφλησιν τῶν δανειστῶν) ἡ ἐταιρικὴ περιουσία (ὡς ἐκδοχὺς τοῦ ἐταίρου Γ.

Κ***) καὶ ἂν ὑπάρχῃ καὶ ἐφ' ὅσον ὑπάρχῃ τὸ ποσὸν τοῦτο (*).

(*) Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι αὕτη εἶναι ἡ ὀρθὴ ἐκδοχὴ καὶ εἶναι τῷ ὄντι ἄπορον πῶς κατὰ θωγὴν ἡ πλειοψηφία τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως νὰ περιέλθῃ εἰς ἀντίθετον συμπέρασμα. Τότε ὅλοι οἱ συνεταῖροι δι' ἐκχωρήσεων θὰ ἐφιγουράριζαν ὡς δανεισταί. — Ἡ πρωτόδικος 2975 (1904) Πρωτ. Πατρῶν, ἐκδοθεῖσα τῇ εισηγήσει τοῦ πρωτοδίκου κ. Δ. Μανρῆ, ἔχει ὅδε :

«Ἐπειδὴ ὁ πτωχεύσας δὲν δύναται νὰ ὑποστηρίξῃ τὰς ἀντιρρήσεις αὐτοῦ κατὰ τὴν δίκην ταύτην, ἀφοῦ οἱ σύνδικοι, οἱ ἀπὸ τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως νόμιμοι ἀντιπρόσωποι αὐτοῦ, δὲν παρίστανται ἄρθρ. 446 Ἐμ. Νόμου (πρὸς Lyon Caen Des Faillites § 543).

«Ἐπειδὴ νομίμως ὑποστηρίζεται τὰς κατὰ τὸν πιστώματος τῆς ἐταιρίας «Γ'ιοι Γ. Τ***» ἀντιρρήσεις αὐτοῦ ὁ ἐκ τῶν δανειστῶν Ι. Ρ*** (πρὸς Boistel No 979 Källler No 1875. contra Lyon-Caen αὐτόθι).

«Ἐπειδὴ ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐταιρίας Γ'ιοι Γ. Τ*** ὅτι διὰ τῆς πτωχεύσεως ἐπῆλθε διάλυσις τῆς ἐταιρίας δὲν στηρίζεται εἰς τὸν νόμον, ἀφοῦ ἡ ἐταιρία, καίτοι πτωχεύσασα, δύναται νὰ συμβιβασθῇ καὶ μετὰ τὸν συμβιβασμὸν νὰ συνεχίσῃ τὰς ἐργασίας αὐτῆς ἄρθρ. 519 Ἐμ. Νόμου (Α. Π. 302-160 Lyon Caen 311 § 375).

«Ἐπειδὴ διὰ τοῦ . . . συμβολαίου μεταξὺ τῶν Ι. Μ***, Γ. Κ***, καὶ τῆς ἐταιρίας Γ'ιοι Γ. Τ*** συνωμολογήθησαν τὰ ἐξῆς, ὁ Γ. Κ*** μέλος τῆς ἐταιρίας Ι. Μ*, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἐκ δραχμῶν 28.000 ἀπαιτήσεως τῆς ἐταιρίας Γ'ιοι Γ. Τ***, ἀς ὀφείλιν ἀτομικῶς, ἐξεχώρησεν πρὸς αὐτὴν τὸ ποσὸν δραχ. 14500 ὅπερ ἀναλογεῖ εἰς αὐτὸν ὡς ἐκδοχέα τῶν δικαιωμάτων τοῦ Α. Π*** καὶ δι' ὅσα οὗτος ἐξ ἰδίων κατέβαλεν εἰς τὴν ἐταιρίαν Μ***. Ἡ ἐκδοχὺς ἐταιρία Γ'ιοι Γ. Τ*** δικαιοῦται νὰ εἰσπράξῃ τὸ ποσὸν τοῦτο διὰ παντὸς νομίμου μέσου ἀπὸ τὴν ἐταιρίαν Ι. Μ*** κατὰ τὴν διάλυσιν αὐτῆς. Ὁ αὐτὸς Γ. Κ*** διὰ τοὺς τόκους τῆς ὀφειλῆς τοῦ ἐξεχώρησεν εἰς τὴν αὐτὴν ἐταιρίαν τὸ μέρισμά του ἐκ τῶν κερδῶν τῆς ἐταιρίας Ι. Μ*** ἥτοι τῆς κατὰ τὸ ἥμισυ μετοχῆς του εἰς τὴν ἐν λόγῳ ἐταιρίαν, τὸ δικαίωμα δηλονότι νὰ εἰσπράξῃ καὶ λάβῃ ἡ ἐταιρία κατὰ τὴν διάλυσιν τῆς ἐταιρίας ἐκ τῆς ἐκκαθαρισθησομένης ἐνεργητικῆς περιουσίας μετοχῇ ἀνάλογον ἐφ' ὅσον προκύψουσιν κέρδη κατὰ τοὺς γεννησομένους ἀπολογισμοὺς τῆς ἐταιρίας. Ὅτι κατὰ πάντα ἀπολογισμὸν ἐδικαιοῦτο ἐκάστοτε ἡ ἐταιρία Γ'ιοι Γ. Τ*** νὰ εἰσπράττῃ παρὰ τῆς ἐταιρίας Ι. Μ*** τὴν ἀναλογίαν τοῦ Γ. Κ*** εἰς τὰ κέρδη ὁ δὲ Ι. Μ*** ἀνεγνώρισε καὶ ἀπεδέχθη τὴν συμφωνίαν ταύτην, ἀνέλαβε δὲ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ καταβάλῃ εἰς τὴν ἐταιρίαν Γ'ιοι Γ. Τ*** κατὰ τὴν διάλυσιν τῆς ἐταιρίας τὸ ποσὸν τῶν 14000 δραχμῶν καὶ τὰ προκύψοντα κέρδη.

«Ἐπειδὴ μετὰ τὴν πτώχευσιν τῆς ἐταιρίας Ι. Μ*** κατὰ τὴν ἐξέλεγχιν τῶν πιστωμάτων τῶν ἐταιρικῶν πιστωτῶν ἐνώπιον τοῦ εισηγητοῦ καὶ τῶν συνδίκων, ἡ ἐταιρία Γ'ιοι Γ. Τ*** ἠτήσατο δυνάμει τοῦ ἀνωτέρω συμβολαίου ν' ἀναγνωρισθῇ τὸ ἐπὶ τοῦ συμβολαίου τούτου ἐπιδέμενον πιστωμά της, τὰς ἀξιώσεις δ' αὐτῆς ἀπέχουσεν ὁ πτωχεύσας πρὸς τὸν ἡνώθη δ' ἐκ τῶν δανειστῶν Ι. Ρ***, διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους 1) διότι δὲν διελύθη ἡ ἐταιρία 2) οὐδὲ δικαιοῦται ἡ ἐταιρία Γ'ιοι Γ. Τ*** νὰ παραστῇ ὡς ἐταιρικὸς πιστωτὴς κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς ἐπαληθεύσεως τῶν πιστωμάτων.

«Ἐπειδὴ, εἰ καὶ ἡδυνάτο τις εἰπεῖν ὅτι διὰ τοῦ

Ἀριθ. 752 (1905) (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Δ. ΣΚΟΥΦΟΣ

Ἐγγειος δημοτικὸς φόρος σταφίδος. - ἔνοικιαστῆς. - ἐπιζήτησις παρ' ἀγοραστῶν λόγῳ θυμωφονίας ἀναλύψεως καταβολῆς. - ἀποδεικτικά μέσα.

Ἐπειδὴ ὁρθῶς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου προκειμένου περὶ ποσοῦ ἀνωτέρου τῶν 50 δραχμῶν

μνησθέντος συμβολαίου ὁ Γ.Κ*** ἐξχώρησε πρὸς τὴν ἑταιρίαν Υἱοὶ Γ. Τ*** μέρος τῆς ἑταιρικῆς αὐτοῦ μοίρας καὶ τῆς ἐπὶ τῶν κερδῶν μετοχῆς του, ὁ δὲ ἐκχωρηθεὶς ὀφειλέτης ἑταιρία Ι Μ** ἀνέλαβε τὴν υποχρέωσιν νὰ καταβάλῃ εἰς τὴν ἑταιρίαν Υἱοὶ Γ. Τ*** κατὰ τὴν διάλυσιν τῆς ἑταιρίας τὴν κατ' αὐτῆς διὰ τὰ ἀνωτέρω ποσὰ ἀπαίτησιν τοῦ Γ.Κ***, ὅτι συνεπῶς ἡ ἀπαίτησις τῆς ἑταιρίας Υἱοὶ Γ. Τ*** δὲν εἶναι ἀπαίτησις κατὰ τῆς ἑταιρίας. Ὅτι μετὰ τὴν πτώχευσιν τῆς ὑπορρυθμῶς ἑταιρίας κατὰ τὴν ἐπαλήθευσιν τῶν πιστώσεων δὲν δύνανται νὰ παρίστανται οἱ ἀτομικοὶ πιστωταὶ τῶν ἑταίρων καὶ εἰ ἑταῖροι διὰ τὰ παρὰ τῆς ἑταιρίας πρὸς αὐτοὺς ὀφειλόμενα. Ὅτι ἡ ἑταιρία Υἱοὶ Γ. Τ*** ὡς ἐκδοχὸς τῶν δικαιωμάτων τοῦ Γ.Κ*** ἐπὶ τῆς ἑταιρικῆς περιουσίας καὶ τῶν κερδῶν μόνον κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς πτωχεύσεως τοῦ ἑταίρου Γ.Κ*** δύνανται νὰ παραστῇ πρὸς ἐπαλήθευσιν τοῦ πιστώματος αὐτῆς. Ὅτι οἱ ἑταῖροι καὶ οἱ ἀτομικοὶ τῶν ἐσθίων πιστωταὶ λαμβάνουν ἐκ τῆς ἑταιρικῆς περιουσίας, ὅτι μετὰ τὴν ἀποπληρωμὴν τῶν ἑταιρικῶν πιστωτῶν ἀπομείνῃ Μ' ὅλα ταῦτα ἡ πλειονοψηφία τοῦ δικαστηρίου τούτου ἀποκρούει ὡς μὴ ὁρθὴν τὴν ἐκδοχὴν ταύτην. καθόσον διὰ τοῦ συμβολαίου τούτου ὡς ἰδὲν ἡ ἑταιρία ἀνέλαβε τὴν πρὸς τὴν ἑταιρίαν Υἱοὶ Γ. Τ*** ὀφειλὴν τοῦ συναιτήρου αὐτῆς. Νομίμως συνεπῶς ἡτήσατο ν' ἀναγνωρισθῇ τὸ πῖστωμα αὐτῆς.

(*) Ἐνοικιαστῆς τοῦ δημοτικοῦ ἐγγείου ἐπὶ τῆς σταφίδος φόρου ἐπιζητεῖ παρὰ τῶν ἀγοραστῶν τοιαύτης τὸν φόρον τοῦτον, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οὗτος δι' εἰδικῆς μετὰ τῶν βαρυνομένων τῷ φόρῳ τούτῳ παραγωγῶν ἀνέλαβε καὶ τὴν πληρωμὴν τοῦ φόρου. — Ἡ πρωτόδικος 892 (1905) Παιρῶν, ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ πρωτοδίκου κ. Κ. Παπαδοπούλου, ἔχει φθε :

«Ἐπειδὴ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἐπὶ τῆς σταφίδος ἔγγειος δημοτικὸς φόρος δὲν ὀφείλεται εἰμὴ μόνον ὑπὸ τῶν παραγωγῶν καὶ οὐχὶ ὑπὸ τῶν ἀγοραστῶν (ἄρθρ. 6. ΞΗ' Νόμου 1847 καὶ 28 καὶ 29 Δημ. Νόμου) πλὴν ἐν προκειμένῳ ὁ ἐνάγων στήριζει τὴν ἀγωγὴν του εἰς σύμβασιν δυνωμολογηθεῖσαν μεταξὺ παραγωγῶν καὶ τῶν ἐναγομένων ὡς ἀγοραστῶν δυνάμει τῆς ὁποίας ἀνέλαβον οὗτοι τὴν πληρωμὴν τοῦ δημοτ. φόρου. τοῦθ' ὅπερ δηλοῖ ὅτι ἐπὶ τῆς ἀναδοχῆς ἀλλοτρίου γέους δι' ἀντιδόσεως, ἥτις κατὰ μὲν τὸ Ρ. Δίκαιον ἐπὶ ῥαχτο δι' ἐπερωτήσεως ἢ προκατάρξεως τῆς δίκης), σήμερον ὅμως ὡς ἐκ τῆς γενικῆς ἰσχύος τῶν ἀδιστιμῆτων συμβάσεων, τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ἐπέρχεται καὶ διὰ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς, δι' ἧς ὁ πιστωτὴς σιωπηρῶς μὲν πλὴν ἐμφανῶς προχωρεῖ εἰς τὴν ἀργικὴν σύμβασιν, τιττομένου ἐντεῦθεν νέου ἐνοχικοῦ δεσμοῦ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ νέου ὀφειλέτου (Ἐφ. Πατρ. 1228 τοῦ 96), ἐπὶ τῇ βάσει ὅθεν ταύτη ἐξετασθήσεται ἡ ἀγωγὴ, διότι τὸ ἔθιμον ὅπερ ὁ ἐνάγων ἐπικαλεῖται ἀνίσχυρον ἐστὶν ὡς ἀντικείμενον εἰς τὸν νόμον τὸ δὲ ἄρθρ. 1025 Πολ. Δικονομίας προϋποθέτει πρόσκλησιν τοῦ ὀφειλέτου πρὸς νομιμοποίησιν ἥτις ἐν προκειμένῳ δὲν ἐγένετο.

δὲν ἐπετράπη τῷ ἐκκαλοῦντι ἐνοικιαστῇ ἡ ἐμάρτυρος ἀπόδειξις, μὴ συντρέχοντος λόγου τινὸς ὑπὲρ αὐτῆς, διότι οὐδὲ τρίτος τυγχάνει, ἀσκήων τὰ δίκαια τῶν σταφίδοπαραγωγῶν καὶ ταυτίζόμενος τούτοις ἐκ τῆς γενομένης συμβάσεως μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ἀγοραστῶν τῆς σταφίδος περὶ τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου, οὐδ' ἡ φύσις τοῦ μεταξὺ τῶν παραγωγῶν καὶ τῶν ἀγοραστῶν ἐμπόρων καταρτισθέντος συναλλαγματος τῆς ἀγοραπωλησίας τυχόν ἐμπορικοῦ δύναται ν' ἀσκήσῃ ἐπιρροὴν τινὰ ὡς πρὸς τὸ πρόσθετον σύμφωνον καὶ ἐντελῶς ξένον τῇ κυρίᾳ συμβάσει τῆς ἀναδοχῆς ὑπὸ τῶν ἀγοραστῶν τῆς πληρωμῆς τοῦ βαρύνοντος τοὺς παραγωγούς πωλητὰς φόρου τῆς σταφίδος πρὸς τὸν Δῆμον Αἰγείρας, καὶ ὁ σχετικὸς λόγος ἐφέσεως ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος (Πολ. Δικονομίας 300).

Ἀριθ. 754 (1905) (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Δ. ΣΚΟΥΦΟΣ

Πενθερὰ προικοδότις. - εὐεργέτημα εὐπορίας. - λύσις γάμου θανάτῳ ἀνδρὸς. - ἀπαίτησις μὴ παραχθείσης προικὸς. - ἐναντιώδης ἐλ. - λείψεως ἀσφαλείας.

Ἐπειδὴ πᾶσα προίξ, μὴ ἐκ πατρικῆς περιουσίας ἐκπορευομένη, θεωρεῖται ἀπὸ ἐξωτικοῦ Ν. 5 § 5,

(*) Ἡ πρωτόδικος 456 (1905) Πρωτ. Πατρῶν, ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ πρωτοδίκου κ. Κ. Α. Παπαδοπούλου, ἔχει φθε :

«Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ Νέμου 42 § 2 Βασιλ. (28.8) καὶ Σχολ. ἐν Νομ. 79 Βασιλ. (29.1) καθ' ὃν «καὶ μετὰ τὴν τοῦ γάμου διάλυσιν δύναται κινεῖν κατὰ τοῦ ἐπερωτηθέντος καὶ ἀπαιτεῖν τὴν προίκα ὃν ἀνὴρ», συνεπῶς ὅτι ἐὰν ὁ σύζυγος παρέλειπε, συνεπῶς τοῦ γάμου, νὰ ἐγείρῃ τὴν περὶ ἀπαίτησεως τῆς προικὸς ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ὑποσχεθέντος αὐτὴν, δικαιοῦται μετὰ τὴν λύσιν αὐτοῦ, θανάτῳ τῆς γυναίκος, ἢ ν' ἀπαιτήσῃ καὶ ἀποδώσῃ ταύτην εἰς τοὺς πρὸς ἡν ἀνάληψιν δικαιουμένους ἢ νὰ ἐκχωρήσῃ αὐτοῖς τὴν πρὸς τοῦτο ἀρμόζουσαν ἀγωγὴν, τοῦθ' ὅπερ δηλοῖ ὅτι διὰ τῆς οὕτως ἐπερχομένης λύσεως τοῦ γάμου ἡ προίξ δὲν ἐπαναστρέφει αὐτοδικαίως εἰς τοὺς κληρονόμους τῆς γυναίκος. Ἐν προκειμένῳ ὅθεν τοιαύτης περιπτώσεως ὑφίσταμένης, ὁρθῶς ἐπιτάσσονται οἱ ἀνακόπτοντες εἰς καταβολὴν τῆς παρ' αὐτῶν ὑποσχεθείσης προικὸς πρὸς τὸν καθ' οὗ ἡ ἀνακοπή, ἔστω καὶ ἂν ἐπὶ τῆς ἡδὴ τῆς τοῦ γάμου διάλυσιν διὰ τοῦ θανάτου τῆς θυγατρὸς τὰ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου ὑποτιμωζόμενα διὰ τοῦ πρώτου τῆς ἀνακοπῆς λόγου ἀπορριπτὰ εἰσι ὡς νέμω μὴ βάσιμα (Ἐφ. Ἀθ. 1065 (1890) Ἐφ. Ναυπλ. 631 (1894)).

Ἐπειδὴ κατὰ τὸν Νόμον 79 Βασιλ. (29.1) «ὁ μὲν ἐξωτικὸς ἐπαγγελιάμενος προίκα εἰς τέλος καταδικάζεται, ὁ δὲ πενθερὸς συνεπῶς μὲν τοῦ γάμου μέχρις εὐπορίας, μετὰ δὲ λύσιν ἐκ τῆς αἰτίας καὶ τοῦ προσώπου τοῦτο τὸ δίκαιον ἔχει». Ὑφίσταμένης δὲ ἐν τῷ Νόμῳ 5 § 5, 6.9 Πανλ. (23.3) διακρίσεως καθ' ἣν πᾶσα μὴ ἐκ πατρικῆς περιουσίας ἐκπορευομένη προίξ θεωρεῖται ἀπὸ ἐξωτικοῦ, ἔπεται ὅτι ἡ προίκα τῷ γαμβρῷ ὑποσχεθεῖσα μὴ τῇ τῆς γυναίκος εἰς τέλος καὶ αὕτη καταδικάζεται, ἄτε τῆς τοιαύτης προικὸς προσχομένης οὐχὶ ἀπὸ πατρὸς (πενθεροῦ) ἀλλ' ἀπὸ ἐξωτικοῦ. Τούτων τεθέντων δὲν δύναται ἡ ἐκ τῶν ἀνακοπτόντων Α. Ο*** ἐν τῇ ιδιότητι αὐτῆς ὡς πενθερᾶς νὰ ἐπικαλεσθῇ καὶ ὑπὲρ αὐτῆς τὸ τῆς

6, 9 Πανδ. (23. 3) Μομφερρ. 'Ενοχ. 1 § 330 6' εδ. 3, Καλλ. Γ' § 929, Πολ. γ. 1 σελ. 318 σημ. 1, ρητώς δὲ ἀρνοῦνται οἱ νόμοι τὸ εὐεργέτημα τῆς εὐπορίας τῷ ἐξωτικῷ Ν. 84 d. h. t. (23.3) «ὁ μὲν ἐξωτικός ἐπαγγελλόμενος προῖκα εἰς τέλειον καταδικάζεται» Βασίλ. 29.1 l. 41 pr. d. de re indie 42.1, ἐν τοῖς ἐξωτικοῖς δὲ καταλεχτέαν καὶ τὴν ἐπαγγελιαμμένην προῖκα πενθεράν, ὑπὲρ ἧς κατ' ἀναλογίαν δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ πρὸς κλον ἐντελῶς προσωπικόν, μηδεμίαν ἐν τῷ νόμῳ ὑπαρχούσης ρητῆς μαρτυρίας περὶ τούτου, παρέλκει δὲ ἡ κρίσις ἀν νομίμως παρητήθησαν τοῦ εὐεργετήματος τῆς εὐπορίας οἱ ἐκκαλοῦντες, ἀφ' οὗ τοιοῦτο εὐεργέτημα ὑπὲρ αὐτῶν δὲν ὑφίσταται.

Ἐπειδὴ καὶ μετὰ τὴν λύσιν τοῦ γάμου διὰ τοῦ θανάτου τῆς γυναικὸς, ὁ σύζυγος δικαιούται νὰ ζητήσῃ τὴν προῖκα παρὰ τοῦ εἰς τοῦτο ὑποχρέου, ἐάν, διαρκούντος τοῦ γάμου δὲν ἐδόθη αὐτῷ, οὐδ' ἐκβάλλεται ζητῶν, ὡς ἐφείλων νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν προῖκα τοῖς κληρονόμοις τῆς συζύγου, ὡς ἐν προκειμένῳ τῷ ἰδίῳ τέκνῳ, διότι ἀληθὲς ἐστὶ μετὰ τὴν λύσιν τοῦ γάμου ἡ προῖξ ἀπόλλυσι τὴν ιδιότητα ταύτην, ἀλλὰ τὰ πρὸς ἀπαίτησιν ταύτης δικαιώματα τοῦ συζύγου παραμένουσιν ἀμείωτα, κατὰ ρητὴν τοῦ νόμου διάταξιν «κὰν κληρονόμοι ὦσιν οἱ προικοδοῦνται», περὶπτώσις μὴ ὑφισταμένη ἐν τῇ δίκῃ ὑπόντος τέκνου, «καὶ οὐδὲ δύνανται οἱ κληρονόμοι τοῦ πενθεροῦ περιγραφὴν τινὰ κεχρησθαι κατὰ τοῦ γαμβροῦ ὡς δόλον ποιοῦντος, οὐδένα γὰρ δόλον ποιεῖ ἀπαιτῶν ἐπειδὴ οὐ τῷ πενθερῷ, πρὸς δὲν

εὐπορίας εὐεργέτημα, ὡς μὴ προβλεπομένης τοιαύτης περιπτώσεως ἐν τῷ νόμῳ, οὐδὲ ἐπιτρέπεται κατ' ἀναλογίαν ἐφαρμογὴ ἐπὶ ἐξαιρετικοῦ δικαίου. οὕτως ἄλλως ὁ νομικὸς λόγος συνιστάμενος κυρίως εἰς τὴν ἰδιόζουσαν φύσιν τοῦ ἐνοχικοῦ δικαιώματος καὶ οὐκ ἀπλῶς εἰς τὴν ἐκ τῆς συγγενείας προσωπικὴν σχέσιν (ἀφοῦ ἡ ἐκ τοῦ εὐεργετήματος ποσὴν ποσὴν χορηγεῖται εἰς τὸν πενθερόν καὶ μετὰ τὴν τοῦ γάμου λύσιν, ἐνῶς ὁ ἐξ ἀγγιστείας συγγενικὸς δεσμός δὲν ὑφίσταται πλέον), ἀνεπίδεκτος ἐστὶν ἐπεκτάσεως καὶ ἐν τῷ προκειμένῳ θέματι, ἔνεκεν τῆς προεξηρημένης διαστολῆς (Μομφερράτ. 'Ενοχ. 1 § 330 6' εδ. 3 Καλλ. γ. Γ' § 929 Θ' Πολ. γ. 1 σελ. 318 σημ. 1). Ἄλλως τε δὲ ἀφοῦ διὰ τῆς ἐπικαλουμένης συμβολαιογραφικῆς πράξεως, γενομένης μετὰ τὴν ἐπιβληθεῖσαν κατάσχεσιν μεταξὺ τῶν ἀνακοπτόντων ἀφ' ἐνὸς καὶ τοῦ ἐπισπεύδοντος ἀφ' ἑτέρου, συνειληφθῇ ρητῶς ὅπως ἡ τοῦ χρέους καταβολὴ γίνῃ εἰς δλόκληρον παρ' ἐκάστου τῶν συμβληθέντων ἔπεται ὅτι αὕτη, μετὰ μάλιστα τὴν ἐκ τοῦ Βελλιανέου δόγματος παραίτησιν, θεωρεῖται ἐμφανῶς παραιτηθεῖσα καὶ τῆς ἐκ τοῦ εὐεργετήματος τῆς εὐπορίας ποσότητος, τοῦδ' ὅπερ οὐδαμῶς ἀπαγορεύεται, καθόσον ἡ σχετικὴ περὶ τοῦ ἐναντίου διάταξις τοῦ Νόμου 11 § 1 Πανδ. (24.3) ἀναφερομένη προδήλως εἰς περίπτωσιν συγγενικοῦ δεσμοῦ, δὲν συντρέχει καὶ ἐν προκειμένῳ, ὅτε καταργηθεῖσιν τῆς ἐξ ἀγγιστείας συγγενείας μεταξὺ γαμβροῦ καὶ πενθερᾶς διὰ τῆς λύσεως τοῦ γάμου (§ 6.7 Εἰσηγ. 1.10). Ἐπομένως μὴ ὑφιστάμενον μεταξὺ τούτων ἡθικοῦ δεσμοῦ, καθ' οὗ νὰ προσκορῶνται ἡ γενομένη παραίτησις, αὕτη ἐξ οὐδεμιᾶς ἄλλης τοῦ νόμου διατάξεως ἀποκλείεται (Windscheid 'Ενοχ. 1 § 268 Arndts 'Ενοχ. § 226 Παπαρ. 'Ενοχ. II § 226).

συνειληφθῇ, ἀλλὰ τῇ θυγατρὶ τὴν προῖκα χρεωστεῖ ἀποδοῦναι» Βασίλ. 28.2.8 Θεμ. 42, ὁρθῶς συνεπῶς ἀπεφάνετο ἀπορριπτέαν τὴν ἐνστασιν ὅτι, ὑπόντος τέκνου ἔδει ἡ ἐπιταγὴ νὰ κινηθῇ παρὰ τοῦ ἐπιτάσσοντος ὡς πατὴρ τοῦ ἀνηλίκου καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τούναντιος λόγος ἐφέσεως ὡς ἀβάσιμος νόμος.

Ἐπειδὴ ἡ ἐνστασις ὅτι δὲν δύναται νὰ χωρήσῃ ἡ ἐκ τῆς προικὸς ἀπαίτησις, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὰ δοθέντα εἰς ἀσφάλειαν ἀκίνητα παρὰ τοῦ προικολήπτου ἦσαν βεβαρημένα δι' ὑποθηκῶν, ἐστὶ νόμος ἀσθηρικός, διότι κὰν ἀληθὲς ὑποτεθῇ τοῦτο, οὐδὲ λως παραβλάπτει τὴν καταβολὴν τῆς προικὸς, ἀφοῦ τοιοῦτο δὲν συνεφωνήθη οὐδ' ἰσχυρίζονται τοιαύτην τινὲ συμφωνίαν οἱ ἐκκαλοῦντες, ὡς ὁρθῶς ἀπεφάνετο ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις.

Ἀριθ. 755 (1905) (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Δ. ΣΚΟΤΘΟΣ

Ἀντιρροῦντες ἐφόρου. - ἀμφιδόθητις ἀξίας ἀπαιτήσεων καὶ ἐπιδοφαιλίας αὐτῶν.

Ἐπειδὴ τῷ ἀντιλέγοντι ἐφόρῳ νομίμως ἐπεβλήθη τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως, προκειμένου περὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ αὐτοῦ ὅτι μείζων ἡ ἀξία τῶν ἀπαιτήσεων τῶν ἐν τῇ δηλώσει σημειωθεισῶν ὡς ἐφειλομένων ἐστὶ καὶ τῶν τέκνων, διότι ὁ ἰσχυρίζόμενος ἀποδεικνύει ἐκεῖνα τὰ πράγματα, τὰ ὅποια ἀπαιτοῦνται ἀναγκαιῶς πρὸς ὑποστήριξιν τῆς αὐτοτελοῦς αἰτήσεως ἢ ἀνταίτησεως ἐφ' ὅσον ταῦτα ἀμφισβητοῦνται (Πολ. Δ. 248).

Ἐπειδὴ οὐκ ὁρθῶς ὅμως τὸ αὐτὸ Πρωτοδικεῖον Πατρῶν ἐδάρυεν τὸν Οἰκονομικὸν Ἐφορον καὶ τῇ ἀποδείξει ὅτι αἱ ἐν τῇ δηλώσει σημειούμεναι ἀπαιτήσεις οὐκ εἰσὶν ἐπιφορεαίαις διὰ τὸ ἀφερέγγυον τῶν ἐφειλετῶν, διότι τοὺς ἐν τῇ δηλώσει σχετικούς ἰσχυρισμούς τῶν δηλούντων ἀπλῶς ἡρνήθη ὁ ἐφορος, τούτους δὲ ἀμφισβητούμενους, κατὰ τὴν ἀνω τεθεῖσαν δικονομικὴν ἀρχήν, ἔδει οἱ δηλοῦντες ν' ἀποδείξωσιν.

Ἀριθ. 791 (1905)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΜΕΡΜΗΡΑΣ

Ἰδία προδδολὴ ἐνεργηθεῖδος οὐνετηρητικῆς κατασχέσεως. - ἡρώς ἐνεργηθεῖδος ἐπὶ ἐγγυήσει. - οὐ δυνατὴ ἐπανάληψις ἐπὶ ἐλαττώσει ἐγγυήσεως.

(*) Ἡ πρωτόδικος 2734 (1904) Πατρῶν, ἐνδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ πρωτοδικίου κ. Δ. Μανρῆ, ἔχει ὁδε :

Ἐπειδὴ τῷ ἀντιλέγοντι ἐπικαίται ἡ ἀπόδειξις τῆς ἀληθείας τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἅτινα τὴν βάνιν τῶν ὑπὸ κρίσιν ἀντιρρήσεων τοῦ ἀποτελοῦσι, ὅτι ἀπεκρύβησαν οἱ τόκοι τῶν ἐν αὐτῇ κατονομαζόμενων ἀπαιτήσεων καὶ ἡ ἀληθὲς ἀξία τῶν καταληφθέντων τιμαλφῶν καὶ ὅτι αἱ ἐν αὐτῇ κατονομαζόμεναι ἀπαιτήσεις δὲν εἶναι ἐπιφορεαίαις, εἰ καὶ ἡδύνατο τις εἰπεῖν ὅτι τὸ ἐπιφορεαίαις τῶν ἀπαιτήσεων ἔδει νὰ ἀποδείξωσιν οἱ δηλοῦντες (Ἐφ. Πατρῶν 21/902 ἐν Θεμ. Χ Ι. σελ. 571). Τὴν ἀπόδειξιν ταύτην δύναται νὰ προσκορῶνται ὁ Οἶκον. Ἐφορος δι' ὅλων τῶν νομίμων μέσων καὶ μαζούρων, λόγῳ τοῦ ἀνεφίχτου τῆς ἐγγράφου ἀποδείξεως.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν παρεμπιπτούσα ἀγωγή τῶν ἀδελφῶν Μ. Φ^{***}, προσβάλλουσα τὸ κύρος τῶν κατ' αὐτῶν ἐνεργηθεισῶν εἰς χεῖρας τρίτων κατασχέσεων, καὶ μὴ ἀναφερομένη εἰς τὸ κατ' οὐσίαν βάσιμον τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως τοῦ ἀντιδίκου τῶν, ἔχει· κατὰ τὸ ἄρθρ. 236 Πολ. Δικονομίας χαρακτηριστὴρα ἰδίας παρεμπιπτούσης ἀγωγῆς ἢ ἀνακοπῆς καὶ ὥς τοιαύτη νόμιμος εἶναι καὶ παραδεκτὴ καὶ ἀρμοδίως, κατὰ τ' ἄρθρ. 21, 228, 229, 234 καὶ 236 Πολ. Δικονομίας, εἰσήχθη καὶ νομίμως συζητεῖται ἰδιαιτέρως, ἀπὸ τῆς περὶ κύρους ἀπαιτήσεως καὶ κατασχέσεως ἀγωγῆς, ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπεβλήθη καὶ διατελεῖ ἐκκρεμῆς ἡ περὶ ἐπικυρώσεως τῶν εἰρημένων κατασχέσεων ἀγωγή (Οἰκονομ. § 269 σημ. 4 Ἀρ. II. 217 τοῦ 53) καὶ οἱ περὶ τούναντιου καὶ ἀπαρδέκτου τῆς ρηθείσης ἀγωγῆς ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἡδὴ ἀνακόπτοντος Μ. Δ. Φ^{***} μὴ νόμιμοι καὶ ἀπορριπτέοι εἰσίν.

Ἐπειδὴ ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν προσαγομένων ἀποφάσεων καὶ ὁμολογεῖται ὑπὸ τῶν διαδίκων ὅτι διὰ τὴν ἰδίαν ἀπαιτήσιν τοῦ ἀνακόπτοντος ἐπετράπη ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν συντηρητικὴ κατασχέσις καὶ διετάχθη τελεσιδικίως ἡ ἄρσις αὐτῆς δι' ἐγγυήσεως, ὁρισθείσης ὑπὸ τῶν ἀποφάσεων καὶ δοθείσης ὑπὸ τῶν καθ' ὧν ἡ ἀνακοπή. Δὲν ἰδύνατο δὲ μετὰ τοῦτο ὁ ἀνακόπτων, στερούμενος πλέον δικαιώματος πρὸς ἐξασφάλισιν, νὰ ἐπιβάλλῃ ἄλλας νέας κατασχέσεις κατὰ τῶν ἀντιδίκων του, δυνάμει τῆς αὐτῆς (καὶ εἰς τοὺς ἰδίους τίτλους στηριζομένης) ἐκκρεμοῦς ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ἀπαιτήσεως, ἡ ὁποία κατὰ τὰς εἰρημένους ἀποφάσεις ἐξησφαλίσθη διὰ τῆς δοθείσης ἐγγυήσεως. Οὐδὲν δὲ σημαίνουναι τὰ προβαλλόμενα ὅτι τῶν δοθέντων εἰς ἐγγίησιν κτημάτων ἡλαττώθη ἡ ἀξία, ἡ δὲ ἀπαιτήσις του διὰ τῶν ἐπιγεννηθέντων τόκων ἠῤῥησεν, τὸ μὲν διότι ἐκρίθη ὅλη ἡ ἐκκρεμῆς ἀπαιτήσις ἐξησφαλισμένη, τὸ δὲ διότι καὶ ἀληθῶν ὑποτιθεμένων τῶν ἄνω περιστατικῶν, ἔδει διὰ τὴν ἐπιγεννηθεῖσαν ἐκ τούτων αἰτίαν νὰ αἰτηθῇ παρὰ τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου νέα πρόσθετος ἐξασφάλισις ἢ ἀντικατάστασις τῆς δοθείσης, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρ. 1022, 1033, 1041 καὶ 638 Πολ. Δικονομίας καὶ Ν. 10 Π. (2.8) καὶ Ν. 4 (36.4).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΛΑΡΙΣΗΣ ΠΟΙΝΙΚΗ

Ἀριθ. 27 (1907)

Δικασταί : Β. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ, Γ. ΚΟΪΔΑΣ, Μ. ΑΓΑΘΟΝΙΚΟΣ

Ἀνάκρισις. — περαιώσις μόνον βουλευμάτων. — ἄκυρος ἢ ματαία. — περιωτάσεις ἐπαναλήψεως ἀνακρίσεως. — ἡ τιτὴ ἀνάκρισις. — σύμπτυξις ἢ ματαιώσις.

Ἐπειδὴ ἡ κυρία ἀνάκρισις κηρύσσεται τελειωμένη μόνον παρὰ τοῦ συμβουλίου τῶν πλημμελειοδικῶν (ἄρθρ. 206 καὶ 250 § 4 Ποιν. Δικονομίας). Ἐπομένως καὶ όταν, παρὰ τὰς νομίμους προϋποθέσεις, ἦτοι ἄκυρος ἢ ἀσκόπως, διὰ τινος λόγον, ἐνηργήθῃ τοιαύτη

ἀνάκρισις, θέλει τερματισθῇ αὕτη μόνον διὰ βουλευμάτων. ἀποφανομένου τοῦ μὴ ὅτι τῆς γενομένης ποινικῆς καταδιώξεως, δι' ἧς καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, καλῶς εἰσάγεται ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ συμβούλιον, ὡς καιούμενον ν' ἀποφασίσῃ ἐπὶ ταύτης, ὅτι ἐκ τοῦ νόμου ὑπαγορεύεται, ἀφοῦ αὐτῷ προσήκει ἡ κρίσις περὶ τῆς τύχης τῆς ἐνεργηθείσης ἡδὴ ἀνακρίσεως, ἥς τινος τὴν ἀποπεράτωσιν σημαίνει καὶ ἡ διὰ τοῦ βουλευματος ἀναγνώρισις τῆς ἀκυρότητος τῆς ποινικῆς διαδικασίας.

Ἐπειδὴ ἐπαναλαμβάνεται ἡ ποινικὴ ἀγωγή μόνον, κατ' ἐξαιρέσιν, εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρ. 84, 593 ἐκ. Ποιν. Δικονομ. καὶ 117 Ποιν. Νόμου, ὡς καὶ τοῦ ἄρθρ. 253 τῆς αὐτῆς Δικονομίας. Ἐπαναλήψις δὲ τῶν αὐτῶν ἀνακριτικῶν πράξεων γίνεται μόνον, ἂν αἱ γενόμεναι ἡδὴ, ἑλλειπῶς ἢ παρατύπως ἐγένοντο (ἀρ. 158 αὐτ.), ὅτε κυρίως πρόκειται περὶ ἐπιχειρήσεως ἢ συμπληρώσεως ἀνακριτικῶν πράξεων. Ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων τούτων, (εἰς ἃς προσθετέον καὶ τὴν ἐξυπακουομένην περίπτωσιν τῆς ἀνασυντάξεως ποινικῶν δικηγορῶν, ἐκθέσεων κλ. ἕνεκα τυχαίας καταστροφῆς τῶν ἀρχείων), ἐπὶ τινι παραβάσει τοῦ Ποιν. Νόμου, σχετικῶς πρὸς ὁρισμένον παραβάτην, μία ἐνιαία καὶ ἀδιαίρετος διαδικασία χωρεῖ, ἅπασι ἐνεργομένης καὶ προαγωγούσης τῆς ποινικῆς ἀγωγῆς εἰς τὰ διάφορα στάδια, ἅτινα τίθουσιν ἡ Δικονομία ἐν τῇ ἐξελίξει αὐτῆς. Τοῦτο, ὡς δεδομένον ἐκ τῆς φύσεως καὶ τῆς οὐσίας τῆς δημοσίας ἀγωγῆς δὲν ἔτυχε μὲν ρητῆς τινος κυρώσεως ἐν τῷ Κώδικι, ἐμφαίνεται ὅμως εἰς τοὺς διαφόρους ἑρμηνεὺς τῶν δύο πρώτων βιβλίων ὡς καὶ τῶν 4 πρώτων τμημάτων τοῦ τρίτου Βιβλίου τῆς Ποιν. Δικονομίας, καὶ, ὡς ἀξίωμα θεμελιώδες, ἐνταλεῖ τὸ αὐτοῦ κύρος, ἐν τε τῷ σκοπῷ τῆς ποινικῆς διώξεως συνοψιζομένου εἰς τὴν εὐθὺ καὶ ὡς τάχιστα ἀνακάλυψιν τῆς ἀληθείας, ἐλάχιστα ἐξυπηρετουμένης, νὰ μὴ καὶ παγυρῶσιν τὴν ἐκτέλεσιν, ἐπὶ πολλαπλῶν διαδικασιῶν, καὶ ἐν ἀρχῇ, ὅτι ἕκαστος ἀπαξ δίδει τῶν πράξεων τοῦ τὸν λόγον, μὴ ἐπιτροπεύοντος νὰ ὑποβάλλεται ἐπαναληπτικῶς εἰς διώξιν διὰ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν πράξιν. Ἀκολουθεῖ ἐντεῦθεν ὅτι, ἐγερθείσης ποινικῆς ἀγωγῆς κατὰ τινος ὡς ὑπαίτιου ἀδικήματος, δὲν δύναται ἐκ παραλλήλου νὰ βαίῃ καὶ ἑτέρα, ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως ἐρειδομένη ποινικὴ διώξις ἐναντίου του, ἥτις, διὰ τοῦτο, ὡς στερουμένη τῶν προϋποθέσεων τοῦ νόμου πρὸς ἐγκυρον συγχρότην, εἶναι ἀπαράδεκτος καὶ μὴ οὐσα. Καί, εἰ μὲν ἡ ἑτέρα τῶν οὐτῶν, παρὰ τὸν νόμον, ἐγερθεῖσάν ἀγωγῶν, ἐκπρώδευσε μέχρις ἀποφάσεως ὁριστικῆς (οἷον βουλευματος τελεσιδικίου ἀπαλλακτικοῦ ἢ ἀποφάσεως ποινικοῦ δικαστηρίου ὁριστικῆς καὶ τελεσιδικίου), τότε ἡ ἄλλη εὐκόλως, ἐκ τοῦ δεδικασμένου, καταργεῖται ὑπὸ τοῦ ἀνήκοντος δικαστοῦ, ἐνῷ σταδίῳ εὕρηται (ἄρθρ. 84 Ποιν. Δ.). Εἰ δ' ὅμως ἀμφότεραι ἐκκρεμοῦσιν, τότε ἡ ἑτέρα τούτων (κατ' ἀνάγκην ἢ ὑποληφθεῖσα ἐν τῇ σταδιοδρομίᾳ), ἀπαράδεκτος καὶ μὴ οὐσα, θὰ κηρυχθῇ ὡς τοιαύτη ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ποινικοῦ δικαστοῦ (συμβουλίου ἢ δικαστηρίου, ἀναλόγως τοῦ σημείου, κατ' ὃ ἐπιλαμβάνεται ταύτης ὁ ποινικὸς δικαστής), κατ' ὅσον ἡ ἄλλη κατηγορία διετυκώθη ἡδὴ εἰς βαθμὸν, μὴ ἐπιτρέποντος τὴν ἐκάνοδον εἰς μίαν διαδικασίαν, οἷον ἐπὶ ἐκδόσεως βουλευματος παραπεμπτικοῦ, τὸ ὁποῖον, κυρῶσαν τὰς καταδικαστικὰς πράξεις τῆς ἄλλης διαδικασίας, προσέδωκεν εἰς ἐκείνην τὴν ἐπιχοάτησιν (ἄρθρ. 250, 256 ἐκ. 259 αὐτ.), ἀπέναντι τῆς ὑπολειφθείσης καὶ μὴ περιβεβλημένης τὸ κύρος τοῦ δικαστικοῦ συμβουλίου. Ἡ δὲ ἀκυρότης ὁρᾷ ἰδίως εἰς τὰς πράξεις ἐκείνας, αἵτινες, ἔχουσαι καταδικαστικὴν δύναμιν, συνιστῶσι κυρίως τὴν ἔγερσιν τῆς

ποινικής αγωγής και αποτελούσι τὰ στελέχη, τρόπον τινά, τῆς κατηγορίας. ἐν τῇ προδικασίᾳ τῇ πρὸ τῆς παραπομπῆς. Τοιαῦται δὲ εἶναι ἡ παραγγελία πρὸς ἀνάκρισιν, τὸ ἐντάλμα συλλήψεως, τὸ κατασχέτησιον, τὸ ἐπικρίμα. (ἀρθρ. 17, 184, 28 ἐκ, 209, 221, 173 αὐτ.). Διότι ἐκ τῶν λοιπῶν ἀνακριτικῶν πράξεων, τῶν μὴ ἔχουσῶν τοιαύτην δύναμιν, οἱ αἰ εἰσὶν αἱ ἀναγόμεναι εἰς τὴν συλλογὴν τῶν ἐνδείξεων. ἐνδέχεται τινὲς, οὔτε ἄκυροι ν' ἀποβαίνωσιν, οὔτε καὶ ἀχρηστοί, ὅτε θέλει διαταχθῇ ἡ ἐπισύναψις καὶ προσάρτησις τῶν περὶ τούτων ἐκθέσεων, εἰς τὴν ἐτίραν δικογραφίαν, εἰς τὴν πράγματι ἀνήκουσιν. Τοῦτο δὲ συμβῆσεται, ἐὰν αἱ πράξεις αὗται ἐνεργήθωσιν ἐν χρόνῳ. πρὸ τοῦ, ὡς εἴρηται. παραπεμπτικοῦ βουλευμάτος. δι' οὗ ἀποπερατωθῇ ἡ ἀνάκρισις, διότι. ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ἀνακριτοῦ ἐγίνοντο, ἔχοντος παραγγελίαν περὶ τῆς κολάσεως πράξεως, δι' ἣν ἐγίνοντο καὶ μὴ ἐξαντλήσαντος τὴν δικαιοδοσίαν του.

Ἐπειδὴ ἐν προκειμένῳ, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς δικογραφίας, περὶ τῆς αὐτῆς πράξεως κατὰ τοῦ κατηγορουμένου Γ. Γ. Μ^α, ἐγένοντο δύο διαδικασίαι, ἐξ ὧν ἡ ἐτίρα ἐπερατωθῇ ἤδη τῇ 24 Ἰουνίου 1906 διὰ βουλευμάτος παραπεμπτικοῦ τοῦ συμβουλίου τούτου (ὕπ' ἀριθ. 341). τῆς δὲ ἄλλης τὸ πόρισμα ὑποβάλλεται ἤδη εἰς τὴν κρίσιν αὐτοῦ. Συνωδὰ ὅθεν τοῖς ἐκτεθεῖσιν ἀνωτέρω ἐν ταῖς σκέψεσι τοῦ παρόντος, δέον ν' ἀκυρωθῇ ἡ δευτέρα αὕτη διαδικασία, ἀπὸ τῆς παραγγελίας πρὸς ἀνάκρισιν καὶ τῶν λοιπῶν καταδικωτικῶν ἐγγράφων, μέχρι καὶ τῆς ἐλευταίας ἀνακριτικῆς πράξεως, ἥτις (μοναδικῇ ἄλλως τε οὕσα) ἐγένετο πολὺ μετὰ τὸ μνησθὲν βουλευμα. ἤτοι τῇ 18 Αὐγούστου 1906, ὅτε, περατωμένης οὗσης τῆς ἀνακρίσεως, δὲν ἠδύνατο ἐγκύρως νὰ συνταχθῇ αὕτη (75, 206, Ποιν. Δικονομία).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΣΥΡΟΥ

Ἀριθ. 991 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ πρωτοδίκης κ. Σ. ΣΩΤΗΡΙΑΔΗΣ

Ἀκουστικός Νόμος. - ἐλαφρὰ ἀμέλεια ἐν παραλείψει. - βλάβη. - κεκτημένον ἐμπράγματος δικαίωμα. - ἐπιφάνεια κατ' ὄροφας. - ἐπισκευαὶ ἐν κατωτέρῳ. - ζημίαι. - εὐθύναι.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν Νόμον 5 § 1 τῶν Πανδ. (9.2) καὶ τοῦ Ἀκουστικοῦ Νόμου καὶ ἡ κατὰ ραθυμίαν συμβῶσα ζημία ἀποτιμᾶται καὶ οὐκ ἡδουλήθη ζημιώται, κατὰ δὲ τὸν Νόμον 31 αὐτ. «ἀμέλεια ἐστὶ καὶ τὸ μὴ ποσυνῶται». Ἐντεῦθεν ἔπεται ὅτι ἐκ τοῦ ἐπιβλαβοῦς ἀποτελέσματος γεννᾶται πρὸς ἀποζημίωσιν δικαίωμα κατὰ τοῦ ὑπαίτιου, ὡς τοιοῦτος δὲ θεωρεῖται καὶ ὁ ἐξ ἐλαφρᾶς ἀμελείας βλάβας, διότι κατὰ τὸν Νόμον 44 τῶν Πανδ. (9.2) ἀπὸ τοῦ Ἀκουστικοῦ Νόμου λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ ἐλαφρότατον πταίσμα. Ἡ ἀγωγή ἄρα, ἀναφέρουσα ὅτι ὁ ἀναγόμενος ἠδύνατο νὰ ποσὶδῃ ὅτι ἐκ τῶν ἐπισκευῶν δὲ ἀπεχίρει εἰς τὸ καφενεῖον του ἠθέλων προκύψει βλάβη εἰς τὸ ἀνωθὶ τοῦ καφενεῖου πάτωμα, καὶ ἐπιδιώκοντα ἀποζημίωσιν, στηρίζεται εἰς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις τοῦ Ἀκουστικοῦ Νόμου.

Ἐπειδὴ ἡ ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἀγωγή δίδεται εἰς τὸν κύριον, εἴτε εἰς τὸν ἔχοντα ἐμπράγματος δικαίωμα ἐπὶ τοῦ βλαβέντος πράγματος ἔρευνητέον ἄρα πρὸ παντὸς ἐὰν ἡ ἐνάγουσα νομιμοποιῇται

ἐνεργητικῶς, ἐγείρουσα τὴν δικαζομένην ἀγωγήν. Καὶ ἐπικαλεῖται μὲν αὕτη κυριότητα ἐπὶ τῆς ὀροφῆς ἡ τοῦ πατώματος, ὅπερ ὑπέρκειται τοῦ καφενεῖου, ἀλλὰ κυριότης δὲν δύναται νὰ ἐννοηθῇ, διότι κατὰ τὸν κανόνα τοῦ δικαίου τὰ ἐπικείμενα εἰσι τοῖς ὑποκειμένοις καὶ συνεπῶς ὁ κύριος τοῦ ἐδάφους εἶναι κύριος καὶ τῆς ὅλης οἰκοδομῆς, τῆς κειμένης ἐπ' αὐτοῦ καθ' ὅλην τὴν κάθετον αὐτῆς γραμμὴν, ἰδιοκτησία δὲ κατ' ὁρίζοντιον γραμμὴν δὲν ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τοῦ κρατούντος παρ' ἡμῖν Ρωμ. Νόμου. Ἄλλ' ὡς ἐκτιθησιν ἡ ἐνάγουσα, τὰ περιστατικὰ, ὧν ὁ νομικὸς χαρακτηρισμὸς ἀνήκει τῷ δικαστηρίῳ, τὸ δικαίωμα τῆς ἐναγούσης πρέπει νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἐπικείμενα, ἀφ' οὗ πρὸς ὑπαρξιν τοῦ δικαιώματος τούτου δὲν εἶναι ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖα ἡ καταβολὴ ἐδαφονομίου καὶ ἀφ' οὗ ἐπιφάνεια δύναται νὰ ὑπάρξῃ καὶ ἐπὶ ἐνδε μόνου πατώματος ἡ ὀροφῆς, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ Νόμου 3 § 7 τῶν Πανδ. (43.17) Arndts § 200, Dernburg Ἐμπρ. Δίκ. § 259. Ἐπομένως ἡ ἐνάγουσα ὡς ἐπιφανεῖος ἀσκεῖ τὴν δικαζομένην ἀγωγήν, δυνάμει τοῦ Νόμου 3 § 3 τῶν Πανδ. (39.1), ἀσκεῖ δὲ ταύτην καὶ κατὰ τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ πράγματος, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ Νόμου 11 § 10, 12, 17, 30 § 1 τῶν Πανδ. (9.2) Καλλιγὰ Ἐνοχ. § 403). Ἡ ἀγωγή ἄρα νομιμοποιεῖται καὶ παθητικῶς κατὰ τοῦ ἐναγομένου.

Ἐπειδὴ ὁ ἐνογόμενος ἀποκρούει τὴν ἀγωγήν, προτείνων ὅτι δὲν εὐθύνεται νομικῶς διὰ τὸ ἐπιβλαβὲς ἀποτέλεσμα, διότι τοῦτο ἦτο συνέπεια τοῦ δικαιώματος τῆς κυριότητος, ὅπερ εἶχεν ἐπὶ τοῦ καφενεῖου, εἰς ὃ ἐνεργήθησαν αἱ ἐπισκευαὶ, ἐπικαλεῖται δὲ τὸν καθ' ἐσομένον εἰς πλείστας διατάξεις τοῦ Ρωμ. Δικαίου κανόνα, καθ' ὃν ὁ δικαιοῦχος ἔχει πλήρη ἐλευθερίαν περὶ τὴν ἀσκήσιν τῶν ἑαυτοῦ δικαίων, εἰ καὶ τυχὼν αὕτη εἶναι ὀλλήρᾳ ἡ ἐπιζήμιος εἰς ἄλλους. Ἄλλ' ὁ κανὼν οὗτος ὑφίσταται περιορισμούς εἰς ὠρισμένα θέματα, περὶ ὧν πραγματεύονται ὠρισμένοι ἰατάξεις τοῦ Ρωμ. Δικαίου, κατὰ τὸν Νόμον δὲ 24 § 12 τῶν Πανδ. (39.2) οὐκ ἔστι μοι σκάπτειν ἐν τῷ ἐμῷ ἐδάφει τόσον βαθέως, ὥστε τὸν γειτονικὸν τοίχον ἐπισφαλῇ γενέσθαι, ἡ διάταξις δὲ αὕτη ἐφαρμοστέα ἐστὶ κατ' ἀναλογίαν καὶ εἰς τὸ δικαζόμενον θέμα, ὑπάρχοντος τοῦ αὐτοῦ νομικοῦ λόγου καὶ τῆς αὐτῆς νομικῆς βάσεως. Ἡ λύσις δὲ αὕτη ἐπιβάλλεται καὶ ἐξ ἄλλου λόγου, ἥτοι διότι ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ἐμπράγματος δικαίωματος τῆς ἐπιφανείας ἔπεται ὅτι ὁ κύριος πρέπει ν' ἀπέχῃ πάσης πράξεως ἐπηρεαζούσης τὸ δικαίωμα τοῦτο καὶ συνεπῶς καὶ αἱ ἐπιχειρούμεναι ὑπὸ τοῦ-ου ἐπισκευαὶ πρέπει νὰ ὦσι τοιαῦται, ὥστε νὰ μὴ θίγῳσι τὴν ἀσκήσιν τοῦ δικαιώματος τούτου.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Η. Γ. Μετταλά : Ἡ γνώμη ἡμῶν εἶναι ὅτι ὁ συμβολαιογράφος δύναται νὰ γείνῃ δῆμαρχος καὶ οὐχ ἥττον νὰ παραμῆνῃ καὶ συμβολαιογράφος. Ποβλ. περὶ τούτου μακρὰν γνωμοδότησιν ἡμῶν ἐν σελ. 379 ΣΥΝ. Ἄλλ' ἐὰν κατισχύσῃ ἡ ἐναντίον γνώμη καὶ θεωρηθῇ τὸ συμβολαιογραφικὸν ἔργον ὡς ἀσυμβίβαστον τῷ δημοτικῷ ἀξιώματι, ὡς ἀποτελοῦν δημοσίαν ἀπασχόλησιν, τότε βεβαίως ἀπαιτεῖται ἡ πρὸ 40 ἡμερῶν παραιτήσις.

Ἐκ τοῦ Τυπογράφου «Νέαι Ἰδέαι»

Ὁδὸς Λυκαύργου ἀριθ. 19 Ε'

ASHN:J
13 MAJOR 1907

(*) Μετά την εν σελ. 555-χνμ 24 Α. Π.

Ἀριθ. 278 (1906) Ὁλομέλεια(*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΚΑΥΑΛΗΣ
Φάλαγγ. - χήρα καὶ ὀρφανὰ. - σύνταξις. - ἐ-
ξομοιωτικὴ διατάξις τοῦ στρατοῦ ξηρᾶς. - με-
ταγενέστεραι τροποποιήσεις τελευταίων. -
οὐκ ἐπέκτασις φαλαγγητικῆς συντάξεως.

Ἐπειδὴ ὁ Νόμος ΣΚΑ' τῆς 24 Ἰανουαρίου 1853, ὀρίζων ὅτι αἱ χήραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἀ-
ξιωματικῶν τῆς φάλαγγος ἔχουσι δικαίωμα συν-
τάξεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ συντάξεως τοῦ
στρατοῦ τῆς ξηρᾶς Νόμου ΣΕ' τῆς 19 Αὐγούστου
1852, ἐὰν οἱ σύζυγοι ἢ οἱ γονεῖς αὐτῶν κέκηνται
τὰ περὶ συντάξεως προσόντα, εἶναι αὐτοτελὴς καὶ
ἀνεξάρτητος τοῦ τελευταίου νόμου, εἰς ἐν παρα-
πέμπει, διότι καὶ διάφορον ἀντικείμενον ἔχει καὶ
ἴδιον λόγον ὑπάρξεως. Ἐντεῦθεν ἔπεται ὅτι ἡ με-
ταρρυθμισίς ἢ ἡ κατάργησις τοῦ τελευταίου τού-
του νόμου δὲν συνεπάγεται αὐτοδικαίως τὴν μεταρ-
ρυθμίσιν ἢ κατάργησιν τοῦ πρώτου. Αἱ τροποποιή-
σεις ἅρα αἱ διὰ τοῦ Νόμου Η'Α' τῆς 13 Νοεμβρίου
1864, ἐπενεχθεῖσαι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 19
Αὐγούστου 1852 Νόμου ΣΕ' τοῦ διέποντος τὰς τοῦ
στρατοῦ τῆς ξηρᾶς συντάξεις δὲν δύνανται νὰ θεω-
ρηθῶσιν ὡς τροποποιήσεις καὶ τοῦ Νόμου ΣΚΑ'
τοῦ περὶ τῶν συντάξεων τῶν φαλαγγιτῶν προνο-
οῦντος. Μάλιστα ὁ νόμος τοῦ 1864 ρητῶς φέρων,
ἐν μὲν τῷ ἀρθρῷ δεκάτῳ, ὅτι αἱ εἰσαγόμεναι τρο-
πολογίαι ἰσχύουσι καὶ διὰ τὸν κατὰ θάλασσαν στρα-
τὸν, ἐν δὲ τῷ ἐνδεκάτῳ ὅτι ἰσχύει μόνον ὡς πρὸς ἐ-
κείνους, οἵτινες εἰς τὸ μέλλον ἤθελον μεταβῆναι εἰς
ἀποστρατεῖαν καὶ οὐδὲν διαλαβὼν περὶ τῶν συντά-
ξεων τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν φαλαγγιτῶν, ἐδή-
λωσεν ἐπαρκῶς διὰ τῆς σιωπῆς του ὅτι δὲν ἐσχέπει
νὰ μεταβάλῃ τὰ περὶ τούτων προνομοθετημένα.

Ἀριθ. 279 (1906) Ὁλομέλεια

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ
Αἰτήσεις ἀναίρεσεως κατ' ἀποφάσεως δευτε-
ρον ἐφετεῖον. - περιστώσεις ὀλομελείας. -
ἀνακριτικὸν συμβούλιον ἐπὶ ἀποστρατεύ-
σει. - σύνθεσις ὑπὸ ὑπουργοῦ. - οὐ πρότα-
σις γενικῆς διοικήσεως διὰ τοῖς διορισθε-
σόμενους.

Ἐπειδὴ ὑπὸ τῆς ὀλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου
ἐξεταστέοι εἰσὶ μόνον οἱ τρεῖς πρῶτοι λόγοι τῆς
ἀπὸ 22 Ἀπριλίου 1906 αἰτήσεως ἀναίρεσεως, συμ-
φώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 4 ἐδ. γ' τοῦ Νόμου ΧΜΖ'
τοῦ 1877, κατὰ τὸ ὅποιον μετ' ἀναίρεσιν ἀποφά-
σεως πολιτικοῦ δικαστηρίου καὶ τὴν παραπομπὴν
τῆς ὑποθέσεως εἰς ἄλλο δικαστήριον, ἡ αἴτησις ἀ-
ναίρεσεως κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου
τούτου ὑπάγεται εἰς τὴν ὀλομέλειαν τοῦ Ἀρείου
Πάγου τότε μόνον, ὅταν αὕτη αἰτῆται διὰ τὸν αὐ-
τὸν λόγον, δι' ἐν ἀνρρήθῃ ἢ τοῦ πρώτου δικαστη-
ρίου ἀπόφασις, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ ὙΑ' Νόμου τῆς
13ης Νοεμβρίου 1864 περὶ τροποποιήσεως τῶν
περὶ συντάξεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θα-
λάσσης νόμου, ὁ διορισμὸς τῶν μελῶν τοῦ ἀνακρι-
τικοῦ συμβουλίου, τοῦ μέλλοντος νὰ γνωματεύσῃ

περὶ τῆς ἀποστρατεύσεως ἀξιωματικῶν ἐνεκα ἀνι-
κανότητος περὶ τὴν ἐκτελεσιν τῶν στρατιωτικῶν
αὐτῶν καθηκόντων, ὑπάγεται εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν
αὐτοβουλίαν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, ὑ-
ποχρέου νὰ τηρήσῃ μόνον τοὺς ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ
νενομοθετημένους τύπους καὶ λοιπὰς αὐτοῦ διατά-
ξεις, ὁ νόμος δὲ οὗτος δὲν ἐτροποποιήθη ὡς πρὸς
τοῦτο ὑπὸ τοῦ ΒΨ' μεταγενεστέρου Νόμου περὶ
Γενικῆς Διοικήσεως τοῦ Στρατοῦ καὶ τοῦ ἀρθρ. 10
τοῦ κανονισμοῦ τοῦ ἐκδοθέντος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ
ἀρθροῦ 11 τοῦ εἰρηνηνομοῦ νόμου ΒΨ', καθ' ὅσον
διὰ τῆς ἐκφράσεως, ὅτι: «δὲν ἐπιτρέπεται διορι-
σμὸς ἀξιωματικοῦ ἢ ἀνάθεσις τούτῳ οἰασδήποτε
ὑπηρεσίας ἢ ἐργασίας ἄνευ τῆς προτάσεως τοῦ
γενικοῦ διοικητοῦ τοῦ στρατοῦ, ἐννοεῖται, ὡς προ-
κύπτει ἐκ τοῦ ἀρθροῦ 6 τοῦ νόμου καὶ τῶν ἀρθρῶν
8—10 τοῦ κανονισμοῦ, τοιαύτη ὑπηρεσία ἢ ἐργα-
σία, ἥτις δὲν ὀρίζεται ἢ ἐπιβάλλεται ὑπὸ τοῦ νό-
μου, ἀλλ' ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν ἐκαστοτε περιστάσεων
καὶ τῆς κρίσεως τοῦ Ὑπουργοῦ, τοιαύτην δὲ δὲν
ἀποτελεῖ ὁ διορισμὸς ἀξιωματικῶν ὡς μέλους ἀνα-
κριτικοῦ συμβουλίου, ἥτοι ἡ ἐκτέλεσις καθήκοντος
ἢ ἐργασίας, ἐπιβαλλομένης ὑπὸ τοῦ νόμου εἰς τοῦ-
τον. Τὰ ἐναντία δὲ ἀποφηνάμενον τὸ Ἐφετεῖον
Πατρῶν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του
καὶ θεωρήσαν ἄκυρον τὴν ἐκθεσιν τοῦ ἀνακριτικοῦ
συμβουλίου καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ, ψευδῶς ἡρμήνευσε
καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰ ἄρθρα 6 καὶ 11 τοῦ
ΒΨ' Νόμου, ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ κανονισμοῦ
τῆς Γεν. Διοικήσεως τοῦ Στρατοῦ, κατέστησε δὲ
ἀναίρετόν τὸ ἔρεισμα τοῦτο τῆς ἀποφάσεώς του.

Ἀριθ. 282 (1906) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Β. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Διαδικασία διανομῆς. - ἐπικύρωσις ἐκθέσεως
πραγματογνωμοδύνης. - ὀριστικότης.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς τελευταίας ταύτης ἀποφάσεως
παρεπέμφθη εἰς ἰδιαιτέραν συζήτησιν ἢ ὑπὸ τῶν
ἀνακοπτόντων ὑποβληθεῖσα ἐνστάσις συμφητισμοῦ
ἐπεκυρώθη ἢ συνταχθεῖσα ἐκθεσις πραγματογνωμο-
σύνης, δι' ἧς ἐκηρύχθη ἐφικτὴ ἢ σωματικὴ διανομή
τῆς ἐπιδίδου περιουσίας καὶ ὠρίσθησαν αἱ μερίδες
ἃς δικαιούται νὰ λάβῃ ἕκαστος τῶν διαδίκων, καὶ
διετάρχη ἢ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ κλήρωσις, ὀριστικὴ
ἅρα οὕσα ἢ ἀπόφασις αὕτη δὲν δύναται ν' ἀνα-
κληθῇ κατὰ τὸ ἄρθρ. 180 τῆς Πολ. Δικονομίας
καὶ ἡ τῶν ἀνακοπτόντων αἰτήσεις ἵνα τὸ δικαστήριον
δικάσῃ ἐκ νέου τὰ ὀριστικῶς λυθέντα κατὰ τὴν
προκειμένην διαφορὰν ζητήματα εἶνε ἀπαράδεκτος.

Ἀριθ. 283 (1906) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Β. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Μὴ ἐπιδικασίς ὠριζόμενων τόκων. - κοινοποιή-
σις ἐπιταγῆς ἀνεπιθύλακτος. - ἀπαράδεκτον
ἐφέσεως ἢ ἀντεφέσεως. - ἀπόδειξις ἐπιταγῆς
ἐξ εἰσβολῆς πολέμιων. - ἀπόδειξις. - αἰτη-
σίς περὶ τόκου ἐπὶ τόκων πρὸς τὸ β' τμη-
μα. - ἀπαράδεκτον.

Ἐπειδὴ, ὡς σαφῶς συνάγεται ἐκ τοῦ διατακτι-
κοῦ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, δι' ἧς ὑπεχρέω-
θησαν οἱ ἐκκαλοῦντες νὰ πληρώσωσι τῷ δικαιωπα-

(*) Μετὰ τὴν ἐν σελ. 371 ΧVII 346 Α. II.

ρίγῳ τοῦ ἐφεσιβλήτου λίρας ἑθωμανικὰς 133 καὶ 87)00 ἐντέκως πρὸς 12 0)0 ἐτησίως μέχρις ἐξοφλήσεως, δὲν ἐγένετο δεκτὴ ἡ τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῆς αἰτήσεις περὶ πληρωμῆς πλὴν τοῦ κεφαλαίου τῆς ἐπιδίκου ἀπαιτήσεως ἀνερχομένου εἰς λίρας 133 καὶ 87)00 καὶ τῶν ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1876 μέχρις ἐξοφλήσεως τέκων ὑπερμερίας, κατὰ τὸ ἄρθρον 156.

Ἐπειδὴ, ἐὰν ἀληθῶς, καθ' ἃ ἰσχυρίσθησαν ἐν τῇ προηγουμένῃ συζήτησει οἱ ἐκκαλοῦντες, ἐκοινοποιήθη εἰς αὐτοὺς ὑπὸ τοῦ δικαιοπαρόχου τοῦ ἐφεσιβλήτου ἡ ἐκκληθεῖσα ἀπόφασις μετ' ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν, δι' ἧς ἐζητήθη ὑπ' αὐτοῦ ἡ πληρωμὴ μόνον τοῦ ἐπιδικασθέντος ποσοῦ, ἤτοι τοῦ κεφαλαίου τῆς ἀγωγῆς καὶ τῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς τέκων ὑπερμερίας ἄνευ τινὸς περὶ τῶν μὴ ἐπιδικασθέντων ἀπὸ τῆς 1 Μαρτίου 1876 τέκων ἐπιφιλιάξεως, ἡ δὲ τῶν προτάσεων ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου ὡς πρὸς τοὺς τέκους τούτους ἀντέφαισι, καὶ ἐὰν ἐτι ἀνάγῃται εἰς τὰ διὰ τῆς ἐφέσεως τῶν ἐκκαλούντων ἐν δευτέρῳ βαθμῷ φερόμενα κεφάλαια αὐτῆς, εἶναι οὐχ ἥττον ἀπαράδεκτος λόγῳ ἀποδοχῆς τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως, σαφῶς συναγομένης ἐκ τῆς εἰρημένης κοινοποιήσεως αὐτῆς, κατὰ τὸ ἄρθρον 758.

Ἐπειδὴ οἱ ἐκκαλοῦντες ἰσχυρίζονται ὅτι δὲν δύνανται νὰ προσαγάγῃσι τὸ κοινοποιηθέν αὐτοῖς μετ' ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν ἀντίγραφον ἐξ ἀπογράφου τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως ὡς ἀπολεσθέν μεθ' ὅλων τῶν ἐν τῷ δικηγορικῷ γραφεῖῳ τοῦ ἐν Λαρίσῃ δικηγόρου Α. Γ^{***} ἐγγράφων, ἅτινα κατὰ τὴν φυγὴν ἐκείθεν τῶν κατοίκων τῇ 13 Ἀπριλίου 1897 διηρπάγησαν ἀμφισβητοῦντος δὲ τοῦ ἐφεσιβλήτου τὴν τοιαύτην τυχαίαν ἀπώλειαν, ἐφείλουσι ν' ἀποδείξωσιν αὐτὴν οἱ ἐκκαλοῦντες, ποιοῦμενοι χρήσιν παντὸς ἀποδεικτικοῦ μέσου διὰ τὸ ἀνέρεγκτον ἐγγράφου ἀποδείξεως.

Ἐπειδὴ καθ' ἃ ἔκρινεν ἡδὴ τὸ δικαστήριον διὰ τῆς προεκδοθείσης ἀποφάσεώς του, ἡ τοῦ ἐφεσιβλήτου παρεμπόδιτοσα ἀγωγή ἐφ' ὅσον ἔχει ὡς ἀντικείμενον τοὺς τέκους τῶν πέραν τοῦ ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1876 χρόνου καθυστερηθέντων τέκων, ὅπερ εἶναι αὐτοτελές καὶ διάφορον τοῦ ἀντικειμένου περὶ οὗ τὸ τμήμα τοῦτο ἔλαβεν ἐξουσίαν διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ν' ἀποφασίσῃ, εἶναι ἀπαράδεκτος καὶ ὡς τοιαύτη ἀπορριπτέα, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐρεῦνης ἐὰν ἡ διὰ τοῦ μισθωτηρίου συμβολαίου συμφωνία περὶ ἀνατοκισμοῦ, καίτοι ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καὶ πρὸ τοῦ ἀπὸ 22 Μαΐου 1882 συνομολογηθεῖσα εἶναι ἰσχυρὰ ὑπὸ τὸ κράτος αὐτοῦ.

Ἀριθ. 285 (1906) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΠΑΤΟΣ
Κανονισμὸς ἀποζημιώσεως ἐν ρυμοτομίᾳ. - πραγματογνώμων ὀρκισθεὶς καὶ μὴ ἐμφανιζόμενος. - ἀντικατάστασις ὑπὸ διοικητικῆς ἀρχῆς. - προθεσμία πενθήμερος πρὸς διορισμόν. - οὐκ ἀνατρεπτική. - ἀμφιδόκητις κυριότητος καὶ ὑποχρεώσεως.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν ὀρθὴν καὶ σαφεῖ ἐννοιαν τοῦ

ἄρθρου 26 τοῦ ἀπὸ 12 Δεκεμβρίου 1836 Β. Διατάγματος, ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ δικαίωμα ἔχει νὰ προβῇ εἰς τὸν διορισμὸν πραγματογνώμονος οὐ μόνον ὅταν ὁ προσκαλούμενος ὅπως διορίσῃ τοιοῦτον δὲν διρίσῃ, ἀλλὰ καὶ ὅταν ὁ παρ' αὐτοῦ διορισθεὶς καὶ τὸν διορισμὸν διὰ τῆς ὀρκισέως του ἀποδεχθεὶς δὲν ἐμφανισθῇ πρὸς ἐνέργειαν τῆς πραγματογνωμοσύνης.

Ἐπειδὴ ἐν προκειμένῳ ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν προσαγομένων ἐν ἀντιγράφοις προσηκόντως κεκυρωμένοις ἐπιστήμων ἐγγράφων, ὅτι ὁ ἀνακόπτων προσεκλήθη παρὰ τοῦ Δημάρχου Πατρῶν τὴν 15 Ἰουνίου 1899 καὶ διώρισε τὸν πραγματογνώμονά του τὸν Π. Β^{***}, ὅστις εἰδοποιήθη περὶ τοῦ διορισμοῦ του διὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. 1272 τοῦ 1895 ἐγγράφου τοῦ αὐτοῦ δημάρχου, ἀλλὰ καίτοι ὀρκισθεὶς δὲν ἐνεφανίσθη πρὸς ἐνέργειαν τῆς πραγματογνωμοσύνης ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω νόμου τασσομένης προθεσμίας, ἐνεκα δὲ τούτου νομίμως ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ προέβη εἰς τὸν διορισμὸν ἐτέρου πραγματογνώμονος καὶ ἐπομένως νομίμως ὁ διορισθεὶς τοιοῦτος ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς μετέσχε τοῦ καταρτισμοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως. Ὁ δὲ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀνακόπτοντος ὅτι ὁ πραγματογνώμων του Π. Β^{***} προσῆλθε πολλὰκις πρὸς ἐνέργειαν τῆς πραγματογνωμοσύνης ἀλλὰ δὲν εὑρε τὸν πραγματογνώμονα τῆς δικαιοπαρόχου τῆς καθ' ἧς ἡ ἀνακοπὴ, εἶναι ἐντελῶς ἀέριστος, ἐφ' ὅσον δὲν ἰσχυρίζεται ὅτι προσῆλθε κατὰ τὴν ὀρισθεῖσαν διὰ τὴν πραγματογνωμοσύνην ἡμέραν.

Ἐπειδὴ ἡ παρὰ τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ ἀνωτέρω μνησθέντος Διατάγματος τασσομένη πενθήμερος προθεσμία διὰ τὸν διορισμὸν τοῦ πραγματογνώμονος δὲν εἶναι ἀνατρεπτικὴ καὶ ὁ παρὰ τῆς δικαιοπαρόχου τῆς καθ' ἧς ἡ ἀνακοπὴ διορισθεὶς τοιοῦτος τὴν ἑκτὴν ἀπὸ τῆς προσκλήσεως ἡμέραν, ἐρῶς καὶ νομίμως μετέσχε τῆς πραγματογνωμοσύνης, ἀφ' οὗ μάλιστα ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ πρὸ τοῦ διορισμοῦ τούτου καὶ τῆς ἐκ μέρους αὐτοῦ ἐνεργείας τῆς πραγματογνωμοσύνης, δὲν προέβη εἰς τὸν διορισμὸν ἐτέρου πραγματογνώμονος.

Ἐπειδὴ κατὰ ταῦτα τὸ πρωτοδικεῖον, δεχθὲν ὅτι ὁ διορισμὸς τοῦ πραγματογνώμονος τῆς δικαιοπαρόχου τῆς καθ' ἧς ἡ ἀνακοπὴ ἐγένετο ἐκπροθέσμως καὶ ὅτι ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ δὲν ἠδύνατο νὰ διορίσῃ πραγματογνώμονα ἕτερον ἀντὶ τοῦ διορισθέντος παρὰ τοῦ ἀνακόπτοντος πραγματογνώμονος Β^{***} καὶ ἐπὶ τούτοις κηρῦξαν ἀκυρον τὴν ἐκθεσιν τῶν πραγματογνώμωνων, ὡς συμπραξάντων εἰς ταύτην μὴ νομίμως καὶ ἐκπροθέσμως διορισθέντων πραγματογνώμωνων, καὶ ἐνεκα τούτων δεξάμενον τὴν ἀνακοπὴν διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ περιεχομένους πρῶτον καὶ δεύτερον ὡς ἀνωτέρω λόγους, ἔσφαλε καὶ δέον γενομένης δεκτῆς τῆς ἐφέσεως τῆς καθ' ἧς ἡ ἀνακοπὴ νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐπὶ τῷ τέλει ν' ἀπορριφῶσιν οἱ λόγοι οὗτοι τῆς ἀνακοπῆς ὡς ἀβάσιμοι.

Ἐπειδὴ διὰ τῶν ἄλλων λόγων τῆς ἀνακοπῆς ὁ ἀνακόπτων ἀμφισβητεῖ ἀφ' ἐνὸς τὸ δικαίωμα τῆς δικαιοπαρόχου τῆς καθ' ἧς ἡ ἀνακοπὴ πρὸς ἀποζημιώσιν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι αὕτη δὲν ἦτο κυρία οὐδὲ

(*) Μετὰ τὴν ἐν σελ. 353 ΧVII 327 Α. Π.

κάτοχος του παρά της πλατείας καταληφθέντος γηπέδου και ἄφ' ἑτέρου τὴν ὑποχρέωσιν αὐτοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν ἦτο κύριος τοῦ προκειμένου τοιοῦτου.

Ἀριθ. 286 (1906) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ

Τόκος ἐπὶ τόκων.- συμφωνία ἢ ἀγωγή μετὰ ἔτος.- ποδοδέν μετὰ τὸ 1882.

Ἐπειδὴ καὶ τὸ τμήμα τοῦτο τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀναφερόμενον εἰς τὰς σχετικὰς σχέσεις τῆς προμνησθείσης ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως, συμφωνον ἔχει γνώμην, ὅσον ἀφορᾷ τὴν λύσιν τῶν νομικῶν ζητημάτων α') ὅτι κατὰ τὴν ρητὴν διατάξιν τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ Νόμου ΝΕΕ' τῆς 22 Μαΐου 1882, τόκος ἐπὶ τόκου καθυστερουμένου, ἐπὶ ὁλόκληρον τοῦλάχιστον ἔτος, ἐφείλεται ἐὰν μετὰ τὴν λήξιν τοῦ ἔτους συμφωνηθῇ ρητῶς τοιοῦτος ἢ ζητηθῇ δι' ἀγωγῆς καὶ β') ὅτι κατὰ τὴν ρητὴν διατάξιν τοῦ ἀρθροῦ 1ου τοῦ ἰδίου Νόμου τοῦ 1882 ὁ νόμιμος καὶ ὁ τῆς ὑπερμερίας τόκος ἐπὶ παντὸς πολιτικοῦ χρέους ἐστὶν 80)0 εἰτησίως.

Ἀριθ. 287 (1906) Τμ. Β' (**)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ

Παρακράτησις τιμῆματος ἐνεκεν ὑποθήκης.- τόκοι.- ἐξάλειψις ὑποθήκης.

Ἐπειδὴ ἡ προκειμένη ὑπόθεσις νομίμως φέρεται εἰς συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Βου τοῦτου τιμήματος μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 120 (1906) ἀπόφασιν τῆς ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀποφνημαμένης ὅτι ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως, καθ' ἣν ἀνεστάλη ἡ καταβολὴ τοῦ τιμήματος μέχρι οὗ ἐξαλειφθῇ ἡ τὸ πωληθέν ἀκίνητον βαρύνουσα προσημείωσις, οἱ τόκοι ἀρχονται ἀφ' ἧς ὁ ἀγοραστὴς ἔλαβε γνῶσιν τῆς ἐξέδου τοῦ ὅρου τοῦτου, ἥτοι τῆς ἐξαλείψεως τῆς προσημείωσης καὶ ἀναπεμφάσης τὴν ὑπόθεσιν πρὸς περαιτέρω συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Βου τοῦτου τιμήματος· ὁθεν ἐξεταστέος ἐστὶν μόνον ὁ τρίτος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφίσεως λόγος.

Ἐπειδὴ ὡς προκύπτει, ἐκ τοῦ ἀπὸ 20 Ἀπριλίου 1906 ἐκδοτηρίου τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν Ε. Ε^{***}, ἡ προμνησθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 120 (1906) ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ κλητεῦσεως πρὸς περαιτέρω συζήτησιν τῆς προκειμένης ὑποθέσεως ἐκοινοποιήθη νομίμως καὶ προσηκόντως πρὸς τὸν δικηγόρον Α. Μ^{***} ὡς πληρεξούσιον καὶ ἀντίκλητον τῶν ἐκκαλούντων, οὔτινες μὴ ἐμφανισθέντες κατὰ τὴν ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης ἀναφερομένην συνεδρίασιν νόμιμον δικάσιμον τῆς προκειμένης ὑποθέσεως ἐκφωνηθείσης ἐκ τῆς σειρᾶς τοῦ πινακίου καὶ τοῦ σχετικοῦ ἐκθέματος, δικάζονται ἐρήμην, ἀπορριπτομένης τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφίσεως αὐτῶν ὡς ἀνυποστάτου.

Ἀριθ. 288 (1906) Τμ. Β' (***)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ

Καταβληθέντα ὑπὲρ νόμιμον μέτρον τόκου.-

(*) Μετὰ τὴν ἐν σελ. 146 ΧVII 172 Α. Π.

(**) Μετὰ τὴν ἐν σελ. 371 ΧVII 120 Α. Π.

(***) Μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 49 Α. Π. σ, 577 ΧVII.

ἀνάληψις.- νόμοι Ἐθν. Τραπεζῆς.- ἐπέκτασις λοιπαῖς.- ποδοδέν τόκου.- ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ προηγούμενων δανείων.- ὑπερμερία.- τόκος ἐπὶ ἀχρεωστικῶς καταβληθέντων.

Ἐπειδὴ ἀντικείμενον ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή ἔχει τὴν ἀπαίτησιν περὶ ἐπιστροφῆς τῶν ὑπὲρ τὸ ὀρισθὲν μέτρον καταβληθέντων τόκων, ἣν δικαιουται νὰ ἀσκήσῃ ὁ ἐν γνῶσει ἢ ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ἀχρεωστικῆς καταβαλὼν, κατὰ τὸν Νόμον 18 Κωδ. (4.32) καὶ τὰς διατάξεις 9, 11 καὶ 12 Ἀρμ. (3.7).

Ἐπειδὴ διὰ τοῦ Νόμου ΝΠΠ' τῆς 2 Ἰουλίου 1882, ἔχοντος ὡς : «εἰς τὰς ἐπὶ ὑποθήκῃ, ἐπὶ γραμματίοις καὶ ἐπὶ ἐκχωρήσει νομίμων προσόντων χορηγήσεις τῶν Τραπεζῶν τῶν ἤδη ἐν Ἑλλάδι ἀνεγνωρισμένων προνομιούχων καὶ μὴ, ἐφαρμόζονται καθ' ὅλον τὸ κράτος αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὰς ἀνωτέρω ἐργασίας καὶ τὰς κατ' αὐτὰς δίκας καὶ ἀναγκαστικὰς ἐκτελέσεις αἱ διατάξεις τῶν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς νόμων καὶ συμβάσεων», ἐπεξετάθησαν καὶ εἰς τὴν Ἰονικὴν Τράπεζαν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τοῦτου αἱ διὰ τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν ἰσχύουσαι διατάξεις ὅσον ἀφορᾷ τὰς χορηγήσεις ἐνυποθήκων δανείων καὶ τῶν τόκων αὐτῶν ὡς καὶ τὸ Α' τμήμα τοῦ δικαστηρίου τοῦτου δέχεται.

Ἐπειδὴ διὰ τοῦ Νόμου ΕΙ' τοῦ 1864, τοῦ κυροῦντος τὴν μεταξὺ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν σύμβασιν, ὠρίσθη ἐν ἀρθρ. 6 ὁ τόκος τῶν ἐπὶ ὑποθήκῃ δανείων κατ' ἀνώτατον ὅρον εἰς 8 0)0 εἰτησίως, διὰ δὲ τοῦ Νόμου ΩΕΖ' τοῦ ἔτους 1880, κυροῦντος δύο ἐτέρας συμβάσεις ὠρίσθη ἐν ἀρθρ. 9 ὅτι ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1892, ὁ ἀνώτατος ὅρος τῶν πρὸς ἰδιώτας χορηγούμενων δανείων ὀρίζεται εἰς 7 0)0 εἰτησίως, ἀφ' οὗ δὲ διὰ τοῦ ἐν τῇ προηγούμενῃ αἰτιολογίᾳ μνησθέντος νόμου, αἱ περὶ Ἐθνικῆς Τραπεζῆς διατάξεις, αἱ κανονίζουσαι τὸν τόκον τῶν ἐπὶ ὑποθήκῃ χορηγούμενων δανείων ἐπεξετάθησαν καὶ εἰς τὰς ἄλλας Τραπεζὰς καὶ δὴ εἰς τὴν Ἰονικὴν, ἔπεται ἐπὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τοῦτου, ἥτοι ἀπὸ τῆς 1 Ἰουνίου 1882, αὕτη δὲν δικαιουται νὰ λάβῃ τόκον πλέον τῶν 8 0)0 εἰτησίως, ἀπὸ δὲ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1892 πλέον τῶν 7 0)0. Τὸ μέτρον δὲ τοῦτο τοῦ τόκου ἰσχύει οὐ μόνον διὰ τὰ μετὰ τὸν Νόμ. ΝΠΠ' τοῦ 1882, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ πρὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ συνυπολογούμενα παρὰ τῆς Ἰονικῆς Τραπεζῆς ἐνυπόθηκα δάνεια, διὰ τὰ ὅποια αὕτη θέλει λαμβάνει τοὺς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τοῦτου ὀφειλομένου τόκους, κατὰ τὸ διὰ τῶν Νόμων ΕΓ' (1864) καὶ ΩΕΖ' (1880) ὀρισθὲν μέτρον, ὡς καὶ ἡ ἀναιρετικὴ τοῦ Α' τμήματος τοῦ Ἀρ. Πάγου ἀπόφασιν ἀπεφάνθη, δεχομένη τὴν ἀναδρομικὴν τῶν ρηθιστῶν διατάξεων ἰσχὺν, προκίπτουσαν καὶ ἐκ τῆς ἐννοίας αὐτῶν καὶ ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἡ μείωσις τοῦ τόκου τῶν ἐνυποθήκων δανείων ἐνομοθετήθη ὡς ἀντάλλαγμα τῶν χορηγηθέντων εἰς τὰς Τραπεζὰς προνομίων κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν δικῶν αὐτῶν κατὰ τὰς ἀναγκαστικὰς ἐκτελέσεις, ἐπεκτείνουμένων ἐφ' ἀπάντων τῶν ἐνυποθήκων δανείων ἀνευ διαίρεσεως τοῦ χρόνου τῶν συνυπολογήσεων αὐτῶν.

Ἐπειδὴ, κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, βάσιμος

νόμω κρίνεται ἡ ἀγωγή, τὸ δὲ πρωτοδόκιμον δικαστήριον ἀπορρίψαν τούτην ἐπὶ τῇ ἐναντίᾳ ἐκδοχῇ, μεταρρυθμιστέαν τὴν ἀπόφασίν του κατέστησε ἐπὶ τῷ βασίμῳ ἐφέσεως λόγῳ.

Ἐπειδὴ ὁ τοῦ ἐφεσιδλήτου ἰσχυρισμός ἐστὶ δικαιούται νὰ λαμβάνῃ τὸν τῆς ὑπερμερίας τόκον, ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς ἀρίστος, οὐδενὸς καθοριζομένου γεγονότος τὴν ὑπερμερίαν τοῦ ὀφειλέτου παραγόντος (*).

Ἐπειδὴ τὸν τοῦ ἀντιδότη ἀντιδότην καταδελθόντων δὲν δικαιούται ὁ ἐνάγων, κατὰ τὴν διατάξιν τοῦ Νόμου 1 Cod (4.5) νὰ ζητήσῃ, εἰμὴ μόνον ἀπὸ τῆς διὰ τῆς ἀγωγῆς ὀχλήσεως.

Ἀριθ. 289 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΛΙΑΔΗΣ

Πλειστηριασμός. - περίληψις ἐπὶ ἐνυπόθηκον ἔνυποθήκους. - μεταγενέστερα ἀποδείξις ἀνυπόθηκον ὀφειλῆς.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, δεχθὲν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς ἀποδεικνύεται, ὅτι ἔγκυρος ἐστὶν ἡ περίληψις τῆς κατακυρωτικῆς ἐκθέσεως, ἡ ἐπ' ἐνόματι τοῦ ὑπερθεματιστοῦ Φ. Α'*** ἐκδοθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλου καὶ δὲν ὑρίστανται περίπτωσις ἀναπλειστηριασμοῦ, καίπερ μὴ καταθέσαντος τοῦ ὑπερθεματιστοῦ μέρας τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ παρὰ τῷ ρηθέντι ὑπαλλήλῳ, τὸ ὀφειλόμενον ὑπὸ τοῦ κυρίου τοῦ ἐκποινηθέντος ἀναγκαστικῶς ἀκινήτου εἰς τὸν ἐνυπόθηκον θανειστήν Κ. Β'***, συναινέσαντα εἰς τὴν μὴ καταβολήν, ὅστις ὅμως κατὰ τὴν δίκην τῇ ἐγερθεῖσαν συνεπείᾳ ἀνακοπῆς τοῦ πίνακος κατατάξεως ἀπεδείχθη ὅτι δὲν ἦτο πράγματι θανειστής, παρεβίασε τὰς οὐσιώδεις διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 980, 981, 982 Πολ. Δικονομίας, καθ' ἃς περίληψιν τῆς κατακυρωτικῆς ἐκθέσεως λαμβάνει τότε μόνον ὁ ὑπερθεματιστής, ὅταν ἐξεπλήρωσεν ἀποδειγμένως ἃς ἀνέλαβεν ὡς τοιοῦτος ὑποχρεώσεις, ὡν πρωτίστη ἡ καταβολὴ ὁλοκλήρου τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ, ὅπερ λαμβάνουσιν οἱ θανεισταὶ κατὰ τὰς σχετικὰς περὶ τούτου διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας, καὶ τὸ περίσσευμα ἀποδίδεται εἰς τὸν ὀφειλέτην, μὴ ἐκπληρωθεῖσιν δὲ ὑπὸ τοῦ ὑπερθεματιστοῦ τῶν ὑποχρεώσεων του, γίνεται ἀναπλειστηριασμός* ὁθεν ἀναιρετέα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, κατὰ τὰ ἀρθρα 201 καὶ 807 § 5 Πολ. Δικονομίας(**).

Ἀριθ. 290 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

Παράθυρα ἐπὶ γειτονικοῦ τοίχου. - ἄσκησις δικαιώματος. - οὐ κτηδὶς δουλείας.

Ἐπειδὴ, κατὰ Ν. 14 (8.2), Ν. 12 § 2 Κώδ.

(*) Τάχα ἐὰν ἦτο ὁρισμένη ἡ ὑπερμερία θὰ ἐδίδοτο πλειότερος τόκος; Πρὸς 214 Α. Π. σελ. 17 παρόντος καὶ τὴν αὐτόθι σημειώσιν ἡμῶν.

(**) Ἀναιρεῖται ἡ ἐν σελ. 315 XVI 112 Ε. Α. ἐπὶ τῷ ὀρθῷ λόγῳ ὅτι τῆς ὑποθηκικῆς ἀπαιτήσεως, ἡ ἐγένετο ὁ συμψηφισμός, ἀποδειχθείσης ἀνυπόθηκον, δὲν ἠδύνατο νὰ γείνη λόγος περὶ πληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ὑπερθεματιστοῦ. Περὶ τούτου ἀτυχῶς ἡ ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου ἦγε μακαρίαν σιγὴν.

(8.10), Ν. 10 § 1 Βασιλ. (58.11) Ἀρμεν. 23, 28, 29, 45, 55 (Β'.γ'), ὁ ἐπὶ ἰδίου ἐδάφους τοῖχος ἐπιτρέπεται νὰ ἔχῃ παράθυρα, ὅταν ἐγείρηται εἰς ὁρισμένην ἀπέσταςιν ἀπὸ τοῦ γειτονικοῦ συνόρου, ὡς δικαίωμα δὲ παρακολουθηματικὸν τῆς ἰδιοκτησίας ἀναγνωρίζεται τὸ ἐμποδίζειν τῷ γείτονι τὴν ἀνοιξὶν παραθύρων ἐν ἰδιοκτήτῳ τοίχῳ, ἐὰν αὕτη γίγνηται κατὰ παράβασιν τῶν περὶ ἀποστάσεως διατάξεων Ν. 37 Βασ. (58.2) Ἀρμεν. 66 (Β'.δ') «ὁ μὴ ἔχων δίκαιον φωταγωγῶν θυρίδων, οὐ δύναται τυφλὸν τοῖχον ἀνοίγειν καὶ ποιεῖν θυρίδας». Πλὴν αἱ διατάξεις τῶν Βυζαντινῶν Αὐτοκρατόρων περὶ ἀποστάσεως τῶν οἰκοδομῶν ἀπ' ἀλλήλων, ἀπορῶσι μέτρα ἀστυνομικὰ περὶ τῶν οἰκοδομῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὡς τοιαῦται δὲ δὲν ἔλαβον ἰσχὺν νόμου ἐν Ἑλλάδι διὰ τοῦ ἀπὸ 23 Φεβρ. 1835 Β. Διατάγματος, καθ' ὃ μόνον οἱ πολιτικοὶ νόμοι, δηλαδή τὸ ἰδιωτικὸν δίκαιον ὁρῶντες νόμοι τῶν Βυζαντινῶν Αὐτοκρατόρων, οἱ ἐν τῇ Ἑξαδίδῳ τοῦ Ἀρμενοπούλου περιεχόμενοι, θέλουσιν ἰσχύει μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Ἀστυνομικοῦ Κώδικος. Μὴ ἰσχυουσὶν δὲ τῶν περιοριστικῶν τοῦ δικαιώματος τῆς ἰδιοκτησίας διατάξεων τούτων, ἡ ἀνοιξὶς παραθύρων ἐν ἰδιοκτήτῳ τοίχῳ, ὅσονδήποτε προσεγγίζοντι εἰς τὸ γειτονικὸν κτῆμα, δικαίωμα ἐστὶν ἀπορρεῖν ἐκ τοῦ τῆς ἰδιοκτησίας καὶ δὲν τίττει δικαίωμα δουλείας, οὐδ' ἐπηρεάζει τὸ τοῦ γείτονος δικαίωμα, ἀπορρεῖν ἐπίσης ἐκ τῆς ἰδιοκτησίας του, ν' ἀνυψώσῃ τὸν ἴδιον τοῖχον καὶ ἂν ἐντεῦθεν παρακωλύηται τὸ φῶς καὶ ἡ ἀποψὶς τοῦ πρώτου, ἐκτὸς ἂν οὗτος ἐκτῆσατο τὴν ἀρνητικὴν δουλείαν *altius non tollendi* ἢ *ne luminibus officiat* Ν. 1.4. Εἰσηγ. (2.3), Ν. 1. Εἰσηγ. (2.3), Ν. 2.6 21 (82), Ν. 4. 15 16.17 πρ. § 1.2 (8.2). Τοῦτο δὲ εἶπεν τὸ ἐφετεῖον καὶ ἀπορρίψαν τὴν ἀγωγήν τῶν ἀναιρεσιόντων, δι' ἧς αἰτοῦνται ὅπως ὑποχρεωθῇ τὸ ἀναιρεσιδλήτον νὰ κλείσῃ τὰ πρὸς τὴν μεσημερινὴν πλευρὰν τοῦ οἰκοπέδου αὐτῶν τέσσαρα παράθυρα τῶν οἰκίων αὐτοῦ, ὡς ἀνεῖ δικαίωμα ἀνοιχθέντα, ὁρθῶς ἡρμήνευσε τοὺς ἀνωτέρω νόμους. Μὴ βάσιμος ἄρα ἡ αἰτήσις (*).

Ἀριθ. 291 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

Συναλλαγματική. - ἀγωγή κατ' ἐκδότου καὶ ὀπισθογράφου. - προθεσμία ἀναγωγῆς.

Ἐπειδὴ, κατὰ μὲν τὸ ἀρθρον 167 τοῦ Ἐμπορ. Νόμου, ἐὰν ὁ κομιστὴς συναλλαγματικῆς ἐνάγγῃ συνάμα τοὺς ὀπισθογράφους καὶ τὸν ἐκδότην, ἔχει ὡς πρὸς ἕνα ἕκαστον αὐτῶν τὰς ἐν τοῖς ἀρθρ. 165 καὶ 166 διαλαμβανόμενας προθεσμίας, ἕκαστος δὲ τῶν ὀπισθογράφων ἔχει δικαίωμα νὰ κινήσῃ τὴν αὐτὴν ἀγωγήν κατὰ μέρος ἢ καθ' ὅλων ἐντὸς τῶν προθεσμιῶν τούτων, κατὰ δὲ τὸ ἀρθρ. 169, οἱ ὀπισθογράφοι δὲν δύνανται μετὰ τὴν παρέλευσιν αὐτῶν νὰ κινήσωσιν οὐδεμίαν περὶ ἐγγυήσεως ἀγωγήν κατὰ τῶν παραχωρητῶν αὐτῶν. Ἐκ τῶν διατάξεων δὲ τούτων, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὸ ἀρθρ.

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ἐν σελ. 361 XVI 139 Ε. Α. ἡ αὐτόθι σημείωσιν ἡμῶν.

187 ἐπὶ παντὸς γραμματίου εἰς διαταγὴν ἀδιακρίτως, εἴτε ἐμπορικῷ, εἴτε πολιτικῷ, συνάγεται ὅτι καὶ ὅταν ὁ κομιστὴς ἐνήγαγε συνάμα τοὺς διαφόρους ὑποχρεοῦς ἐκ συναλλαγματικῆς ἢ γραμματίου εἰς διαταγὴν, ἕκαστος τούτων ἵνα διατηρήσῃ τὰ ἑαυτοῦ δικαιώματα κατὰ τῶν πρὸς αὐτὸν ὑπευθύνων, ὑποχρεοῦται νὰ ἐνεργήσῃ ἐντὸς τῶν ὀριζόμενων προθεσμιῶν, κατ' ἀκολουθίαν ὁ πληρώσας τὸν κομιστὴν τοῦτον ὀπισθογράφος δυνάμει τῆς ἐκδοθείσης καθ' ὅλων τῶν συνεναχθέντων συνυποχρέων τελεσιδικίᾳ ἀποφάσεως, μὴ συμμορφωθείς ὁμῶς πρὸς τὸ ἀνωτέρω ἄρθρ. 167, δὲν ὑποκαθίσταται εἰς τὸ ὑπὲρ τούτου δεδικασμένον καὶ δὲν δικαιούται νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐπιδικασθέντος αὐτῷ ποσοῦ κατὰ τοῦ πρὸ αὐτοῦ ὀπισθογράφου. Ἐν προκειμένῳ δὲ ἡ ἀγωγή τοῦ ἀναιρεσιόντος, ὡς προκύπτει ἐξ αὐτῆς, ἐρείδεται μὲν ἐπὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ, ὅτι οὗτος ὡς τελευταῖος ὀπισθογράφος τοῦ ἀπὸ 23 Σ(δ)ρίου 1868 γραμματίου εἰς διαταγὴν, συνεναχθεὶς μετὰ τῶν ἄλλων συνυποχρέων ὑπὸ τοῦ κομιστοῦ ἐν Πύργῳ ὑποκαταστήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς κατέβαλεν εἰς τοῦτον τὸ ἐν τῷ γραμματίῳ ἀναφερόμενον ποσὸν δυνάμει τῆς ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 869 τοῦ 1869 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἡλείας καὶ ἐπιδιώκεται ἡ πληρωμὴ τοῦ ποσοῦ τούτου κατὰ τοῦ πρὸ αὐτοῦ ὀπισθογράφου ἀναιρεσιβλήτου, ἀλλὰ τὸ διατακτικὸν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγή διὰ τὸν λόγον ὅτι ὁ ἀναιρεσιῶν συνεναχθεὶς ὑπὸ τοῦ τελευταίου κομιστοῦ τοῦ εἰς διαταγὴν πολιτικῷ γραμματίῳ δὲν ἤγειρε τὴν ἀγωγήν του κατὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν, ὅρθον ἐστὶ, τοῦ ἐφετείου ὁρθῶς ἐρμηνεύσαντος καὶ ἐφαρμόσαντος τὰς προκατατεθείσας διατάξεις τοῦ Ἐμπορ. Νόμου.

Ἄρθ. 292 (1906) Τμ. Α'

Εἰτηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

Ἀνακοπὴ κατὰ κατασχέσεως ἐπὶ νομῆς καὶ κυριότητι.-προβολὴ εἰκονικότητος.-ἀπόδειξις καὶ ἀνταπόδειξις.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, δεχθὲν ὅτι ἡ ἀνακοπὴ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Μ. Α^α κατὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιόντος ἐπιβληθείσης συντηρητικῆς κατασχέσεως ἐπὶ τῆς ἐπιδίκου οἰκίας, ὡς ἀνηκούσης τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ Ν. Κ^{αα}, περιέχει δύο βάσεις, λόγῳ τῆς νομῆς καὶ λόγῳ τῆς κυριότητος, καὶ ἀποφηνάμενον ὅτι ὡς πρὸς τὴν πρώτην βάσιν τὸ πρωτοδικεῖον οὐχὶ ὁρθῶς διέταξεν ἀπόδειξιν τῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ ἀναιρεσιόντος ὅτι εἰκονικὸν ἐστὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 17261 συμβόλαιον, δι' οὗ ὁ ἀνακόπτων ἠγόρασε τὴν οἰκίαν παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ν. Κ^{αα} καὶ ὅτι ἐκ δόλου καὶ συμπαιγνίας ἐγένετο ἡ πώλησις πρὸς βλάβην τοῦ ἀναιρεσιόντος δανειστοῦ, ὡς μὴ ἔχουσιν σχέσιν πρὸς τὴν νομὴν ἀλλὰ πρὸς τὴν κυριότητα καὶ ὡς δικαιουμένου τοῦ ἀναιρεσιόντος κατ' ἀνταπόδειξιν ν' ἀποδείξῃ τὸ ἐναντίον τοῦ θέματος περὶ τῆς διανοίας κυρίου κατοχῆς, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἐν συνόλῳ τὸ ἐγγράφον τῆς ἀνακοπῆς ἐν ᾧ ὁ ἀναιρεσιβλήτος ἀνακόπτων ἰσχυρίζεται ὅτι ἡ οἰκία ἀνήκει εἰς τὴν ἀποκλησιτικὴν κυριότητα καὶ κατοχὴν του ἐξ ἀγορᾶς παρὰ τοῦ Ν. Κ^{αα}, δυνάμει τοῦ προμνημονευθέντος συμβολαίου, δὲν παρεβίβασε δὲ τοὺς Νόμους 18.22.(41.2) Ν. 3 § 19 (4.2) οὔτε τὰς περὶ ἐνστάσεων καὶ ἀποδείξεως διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας, διότι ἡ νομὴ ἐστὶν ἀνεπίδεκτος διαδοχῆς Ν. 23 ΡΤ' Ν. 30 § 5 (41,2) ὁ δὲ δυνάμει εἰκονικῷ ἢ ἀκύρου τίτλου ἀγοραστῆς δύναται νὰ νέμηται τὸ πρᾶγμα διανοίᾳ κυρίου, ἡ δὲ εἰκονικότης τοῦ τίτλου δύναται νὰ ἀποτελέσῃ ἀπλοῦν τεκμήριον, ὅτι ὁ ἀγοραστὴς κατέχει ἄλλοτρίῳ ὀνόματι, τοῦ πωλητοῦ, οὐχὶ διανοίᾳ κυρίου, ὡς ἐκ τούτου δὲν ἀποτελεῖ ἐνστάσιν, ἀλλ' ἄρνησιν τοῦ περὶ νομῆς ἰσχυρισμοῦ, ἐπομένως δύνανται ν' ἀποδειχθῇ κατ' ἀνταπόδειξιν τοῦ περὶ τούτου ταχθέντος θέματος ἀποδείξεως συνωδὰ τῷ ἄρθρ. 251 Πολ. Δικονομίας (*).

(*) Ὡς ἐμεγαλύνθησαν τὰ ἔργα σου, ὦ νομολογία! Πάντα ἐν ὑπερασπίσει τῆς ἰσχάτης στρεψοδικίας ἐποίησας! Δανειστῆς ἐπέβαλε κατάτρεχιν ἐπὶ ἀκινήτου, ὡς ἀνήκοντος τῷ ὀφειλῇ του Ν. Κ^{αα}. Ὁ Μ. Α^{αα} ἀνέκοψε τὴν κατάτρεχιν αὐτὴν ἐπὶ τῷ ἔχειν τὴν νομὴν καὶ τὴν κυριότητα τοῦ κατασχεθέντος, δυνάμει ἀγοραπωλησίας παρὰ τοῦ ὀφειλῆτος Ν. Κ^{αα}, ὁ δὲ κατασχὼν δανειστὴς προσέβαλε τὸ συμβόλαιον τῆς ἀγοραπωλησίας ὡς εἰκονικὸν καὶ ἐπὶ τῇ παυλιανῇ ἀγωγῇ. Ἐπὶ τῆς ἀνακοπῆς ταύτης, χαρακτηρισθείσης ὡς στηριζομένης ἐπὶ διττῇ βάσει, τῆς νομῆς ἡτοι καὶ τῆς κυριότητος, διατάχθησαν ἀποδείξεις τῷ μὲν ἀνακόπτοντι περὶ τῆς νομῆς αὐτοῦ, τῷ δὲ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ κατασχόντι περὶ τῆς εἰκονικότητος τοῦ ἀγοραπωλητηρίου συμβολαίου. Τίποτε ἀπλούστερον. Ἀλλ' ἐκ φύχης ἐπεσυνέβη ὥστε ὁ κατασχὼν ἀνακοπτόμενος νὰ γνωστοποιήσῃ τοὺς ἐπὶ τῆς εἰκονικότητος ἐξεταστέους μάρτυρας του μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἐξετάσεως τῶν μαρτύρων τοῦ ἀνακόπτοντος ἐπὶ τῆς νομῆς. Τοῦτο ἐχρησίμεισε τῷ ἐφετεῖῳ νὰ θέσῃ εἰς ἐνέργειαν κατὰ τοῦ ἀνακοπτομένου μίαν περίφημον νομικὴν τρικλοποδιάν. Ἀφοῦ ἡ ἀνακοπὴ στηρίζεται ἐρκούντως ἐπὶ νομῆς, ἡ δὲ νομὴ εἶναι ἀνεπίδεκτος μεταβιβάσεως (ὡς τὸ ἐνόητον δόγμα! προβλ. τὴν ἐν σελ. 116 παρόντος τόμου ὑπὸ τὴν 200 Α. Π. σημειώσιν μας), καὶ κατ' ἀκολουθίαν ὁ ἀγοραστὴς νέμεται ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀγοραπωλητηρίου συμβολαίου (ἀκούστε χριστιανὶ θεωρίας), ἔπειτα ὅτι ἡ ἐπὶ εἰκονικότητι προσβολὴ αὐτοῦ δὲν ἀποτελεῖ ἐνστάσιν ἀποδεικτέαν ὑπὸ τοῦ προβαλόντος αὐτήν. Διατί; Διότι τοῦτο θὰ συνέβαινε μόνον ἐπὶ τῆς ἥδη μὴ ἐξεταζομένης βίσεως τῆς κυριότητος, τῆς μεταβιβάσεως διὰ τῆς ἀγοραπωλησίας καὶ τούνευθεν ἐπηρεαζομένης ἐκ τοῦ ἐλαττώματος αὐτῆς (ἀκούστε χριστιανοὶ ζευκταῖς), ἀλλὰ μόνον ἄρνησιν τῆς ἀνακοπῆς. Ἐνεκα τούτων, ἐπὶ τῇ ἐφέσει τοῦ ἀνακόπτοντος ὅτι κακῶς (ἀκούστε καὶ τοῦτο) ἐβαρύνθη ὁ ἀντιδικός του! τῇ ἀποδείξει τῆς μὴ ἐπηρεαζούσης τὴν νομὴν εἰκονικότητος, ἐνῷ ἡδύνατο νὰ προσαγάγῃ τὴν περὶ τούτου, ὡς τεκμηρίου περὶ τῆς ἀνυπαρξίας τῆς νομῆς, ἀπόδειξιν ἀνταποδεικτικῶς εἰς τὸ βαρύνον ἑαυτὸν (τὸν ἀνακόπτοντα) θέμα τῆς νομῆς, ἀπηλείφθη τὸ θέμα τοῦτο, δὲν ἐλήφθησαν δὲ ὑπ' ὄψιν οἱ ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἐξετασθέντες μάρτυρες οὐδὲ πρὸς ἀνταπόδειξιν τοῦ θέματος τῆς νομῆς, διότι, ὡς ἂν εἰρηται, ἐγνωστοποιήθησαν μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἐξετάσεως, καὶ φράξ, πᾶρ' τον κάτω τὸν ἀνακόπτοντα. Τρικλοποδιὰ πρώτης τάξεως. Ὅταν εἰμεθα μαθηταὶ εἰς τὴν ἑλληνικὴν σχολαίαν, ἐγένετο μεταξύ τῶν μαθητῶν ἡ ἐξῆς βέλαντος ἀπειρία. Ὅπισθεν ἀνυπόπτον ἰσταμένον, ἐ-

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἀρθρ. 629 § 4 Πολ. Δικονομίας εἰς δίκας περὶ νομῆς δὲν εἶναι δεκτὴ ἡ ἐνστάσις τῆς κυριότητος, ἐκ δὲ τῶν συνδυαζομένων ἀρθρ. 1034, 1043 § 3 καὶ 956 τῆς Πολ. Δικονομίας, συνάγεται ὅτι ἡ κατάσχεσις ἀκινήτων γίνεται μόνον παρὰ τῷ ὀφειλέτῃ, ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ ἀρθρῷ 956 δύο περιπτώσεων, ἥτοι ἐπὶ ὑποθηκῶν, καθ' ἃς δύναται νὰ γείνη καὶ παρὰ τῷ τρίτῳ διακατόχῳ τοῦ ἐνυποθήκου καὶ ἐπὶ ἀνηλίκων, ἀπηγορευμένων κλπ. παρὰ τοῖς ἀντιπροσώποις αὐτῶν, ὁ δανειστής

τίθετο εἰς γονατισμένους καὶ ἀκουμδῶν μὲ τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἔτερος δὲ μετ' αὐτοῦ συνεννοημένους ὥθει ἀφινδύς τὸν ἱστάμενον. ὅστις, προσκόντων ἐπὶ τοῦ ὀπισθεν ἐσκυμμένου, ἀντράπητο. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐτέθη ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τὸ θέμα τῆς εἰκονικότητος ὀπισθεν τοῦ ἀνυπόπτου ἀνακοπιμένου καὶ διὰ μιᾶς ὁμήσεως ἀντράπη καὶ αὐτὸς καὶ τὰ συμπερόντά του. Τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι ἐπὶ τῇ ἐφάσει τοῦ ἀνακοπιμένου ἡ λαβρὴ τοῦ βάρους τῆς ἀποδείξεως τῆς εἰκονικότητος ὁ ἀνακοπιόμενος, μόνον καὶ μόνον ἵνα τὸ ἐδάφωμα τοῦτο χρησιμεύσῃ τῷ ὑπὲρ οὗ ἐγένετο, ὡς ταρπητὰ πέτρα τῶν δικαιωμάτων του. Ἄλλ' ἢ ἀρεθῇ κατὰ μέρος ἡ δικονομικὴ αὐτῇ ὑπερβάσις τῆς ἐπὶ τῇ ἐφάσει τοῦ ἐνὸς διαδίκου δικονομικῆς καλλιτερεύσεως (ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ὁριστικῆς καταδαραθρώσεως) τοῦ ἐτέρου διαδίκου διὰ τῆς ἄρσεως τοῦ βαρύναντος αὐτὸν βάρους τῆς ἀποδείξεως (περὶ οὗ δὲν ὑπῆρχεν ἴσως λόγος ἀναιρέσεως). Εἶναι ἀπολύτως ἄγνωστος ἡ ἀρχὴ ὅτι, διότι μία ἀπόδειξις χρησιμεύει μόνον ὡς τεκμήριον κατ' ἀξιώσεώς τινος (ἐν προκειμένῳ, ἡ εἰκονικότης τοῦ ἀγοραπωλητηρίου κατὰ τῆς ἀξιουμένης νομῆς, κατὰ τὴν πρωτότυπον ἐκδοχὴν τῆς ἀποφάσεως μεταβάλλεται τὸ βῆρος τῆς ἀποδείξεως. Ἔτι δ' ἄγνωστοτέρα εἶναι ἡ περαιτέρω ἀρχὴ ὅτι μία ἀπόδειξις δύναται νὰ χωρήσῃ μέχρι τεκμηρίου ἐναντίον ἀξιώσεώς τινος, καὶ ἀγνωστοτάτη καὶ ἀσυλληπτοτάτη ἡ σημασία, ἣν θὰ ἔχῃ ἡ μέχρι τεκμηρίου πρόοδος αὐτῆς. Διότι θὰ εἶναι ἀκατανόητον τί συμβῇται ἐὰν ἡ ἀποδεικτικὴ δύναμις τοῦ τεκμηρίου προβῇ μέχρι τελείας ἀποδείξεως, ἐκτὸς ἐὰν ἐν τοιαύτῃ ἀδοκίμῳ περιπτώσει, πρέπει νὰ ἐπιβληθῇ ἡ ἐκ νέου ἐπιφόρτισις τοῦ ἀποδεικνύοντος τῷ βάρει τῆς ἀποδείξεως. Ἐὰν δὲ ταῦτα εἶναι ἀληθῆ ἡ βαθεῖα ἀνεξήγητα καὶ πλήρη ἀποριῶν, τότε καὶ ἡ κατὰ κυριότητος προβαλλομένη εἰκονικότης δὲν ἀποτελεῖ ἡ ἰσχυρισμὸν ἐλλείψεως κυριότητος καὶ δύναται ἡ περὶ αὐτῆς ταυθρομένη ἀπόδειξις νὰ προβῇ ἡ μέχρι τεκμηρίου ἡ μέχρι ἐναργείας καὶ ἔκρεπε. κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ἡ τοιαύτῃ δραστηκότητι τῆς, νὰ κανονίζηται τὸ βῆρος τῆς ἀποδείξεως. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἡ δύναμις νὰ ἐγείρωμεν ὁλόκληρον πύργον Ἀἴφελ ἐξ ἀποριῶν, δὲν δὲ ταῦτα διότι ἐλθισμονήθη ὅτι, καθὰ ἐδέξατο ἄλλοτε κατὰ πολὺ ὀρθότερον ἡ 284 (1871) Α. Π., ὁ ἐξ εἰκονικοῦ τίτλου κἀτοχος διακατέγει ἄλλοτριον ὄνοματι καὶ οὐχὶ διανοίᾳ κυρίου, ὥστε οὐδαμῶς νέμεται (N. 18 πρ. 41.2), καὶ κατ' ἀκολουθίαν ὁ προσβάλλων ὡς εἰκονικὸν τὸ συμβόλαιον. ὅπερ ἐστὶ μεθερμηνεύμενον ἀξίων ἀνυπαρκτον τὴν νομὴν τοῦ ἐξ αὐτοῦ κατέγοντος ὑποβάλλει πλήρη καὶ τελείαν ἐνστάσιν, ἐπὶ τῇ ὁποίᾳ, πληρουμένων ὧν τῶν εὐγῶν τῆς ἄνω ἀποφάσεως, ἔκρεπε αὐτὸς νὰ βαρυνθῇ τῇ ἀποδείξει. ὅπερ ἐστὶ νὰ διαταχθῇ ἰδίᾳ ἀπόδειξις, ἡ ὁποία διαταχθεῖσα, κακῶς ἀπηλειψθῇ διὰ τῆς ἐπεσεύσεως ἀποφάσεως. Εἶναι ἀδύνατον νὰ δεχθῶμεν διὲν δὲν θὰ ὑπάρχῃ φωνὴ μειοψηφίας ἐν τῇ ἄνω ἀποφάσει.

ἄρα δὲν δύναται νὰ κατάσχῃ τὰ ἀκίνητα τοῦ ὀφειλέτου εὐρισκόμενα ἐν τῇ κατοχῇ τρίτου, ἀλλ' ὀφείλει νὰ διεκδικήσῃ αὐτὰ, ἐνασκῶν τὰ δίκαια τοῦ ὀφειλέτου του, δυνάμει τοῦ ἀρθρ. 1025 Πολ. Δικονομίας καὶ μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν αὐτῶν ἐν τῇ κατοχῇ αὐτοῦ νὰ κατάσχῃ αὐτά. Κατ' ἀκολουθίαν ἀπαράδεκτοι καὶ οὐδεμίαν σημασίαν ἔχουσιν αἱ ἐνστάσεις τοῦ ἀναιρεσιέντος περὶ εἰκονικότητος τοῦ ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 17361 πωλητηρίου συμβολαίου καὶ περὶ ἀκυρότητος αὐτοῦ ἐκ τῆς παυλιανῆς ἀγωγῆς, ὧν ἀποτέλεσμα ἐστὶ ὅτι ἡ κυριότης, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ νομὴ παραμένει παρὰ τῷ ὀφειλέτῃ. Ὅθεν μὴ βάσιμοι οἱ λόγοι ἀναιτιολογήτου αὐτῶν, ψευδοῦς ἐρμηνείας τῶν περὶ παυλιανῆς ἀγωγῆς καὶ διεκδικητικῆς ὁρισμῶν τοῦ νόμου καὶ τῶν ἀρθρ. 551, 542 καὶ 954 τῆς Πολ. Δικονομίας (*).

Ἀριθ. 293 (1906) Τμ. Α'

Εἰτηγητῆς ὁ ἀρεσπαγίτης κ. Π. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ

Προδαγωγὴν εἰσαγωγικῶν ἐγγράφων. - ἀπόδειξις ἡλικίας. - πιστοποιητικὸν δημάρχου. - ἀλληλέγγυος ὀφειλῆ. - ἀκύρωσις πρὸς ἕνα. - παραδοχὴ ἀοριδίας. - ἀνεξέλεγκτον. - ἐπιταγὴ πτωχεύσαντι. - βραδεῖα προδολὴ ἰσχυρισμοῦ περὶ. - ἀναιτιολογητὸν ἐπὶ ἀοριδίου ἰσχυρισμοῦ. - μὴ προδολὴ ἰσχυρισμοῦ κατὰ συζητήσιν προδολλομένης ἀποφάσεως.

Ἐπειδὴ δὲν προσάγεται τὸ εἰσαγωγικὸν τῆς δίκης ἐγγράφον, ἥτοι ἡ ἀνακοπὴ τῆς ἐπιταγῆς ὅπως κριθῇ πῶς ὑπεβλήθησαν τὰ τὴν ἀξιουμένην ἀναρμοδιότητα τοῦ πρωτοδικείου στηρίζοντα πραγματικὰ περιστατικά, ἐπομένως ὁ πρῶτος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος εἶναι ἀπορριπτὸς ὡς ἀναπόδεικτος.

Ἐπειδὴ τὴν σκέψιν τοῦ περὶ μὴ ἐνηλικιώσεως τοῦ Δ. Κ*** τὸ αὐτὸ δικαστήριον ἐστήριξεν οὐχὶ ἐπὶ τοῦ προσαχθέντος πιστοποιητικοῦ τοῦ Δημάρχου Μυρτούντιων ἀλλὰ κυρίως ἐπὶ τοῦ δοθέντος ὅρκου

(* Ὅλαι αἱ ἀνωτέρω σημειωθείσαι παρεκτροπαὶ διὰ τὴν ἀπολύτως ἐσφαλμένην παρέκκλισιν τοῦ ὅτι ἡ νομὴ δύναται νὰ ἀντιπαραταχθῇ εἰς τὴν ἐν τῇ ἐκτελέσει κυρίως περὶ κυριότητος ἀσκουμένην ἀγωγὴν τοῦ καταδιδόντος δανειστοῦ, περὶ ἧς ἐπανειλημμένως ἐγράψαμεν (πρὸλ. τὰς ἐν σελ. 261 καὶ 347 XVI ὑπὸ τὰς 432 Α. Π. καὶ 276 Ε. Α. καὶ ἐν σελ. 216 XIV ὑπὸ τὴν 1349 Ε. Α. σημειώσεις μας). Εἰς ὑπεράσπισιν τῆς ματαίως ἡ ἄνω ἀπόφασις ἐπικαλεῖται τὸ ἀρθρ. 679 § 4 Πολ. Δικονομίας, τὸ ὁποῖον νομίζομεν ἀπολύτως ἄγστον καὶ ἀλλότριον, διότι ἐπαναλαμβάνομεν ἐν τῇ ἐκτελέσει ὁ δικάων δανειστής ἐνατκεῖ τὴν ἀγωγὴν κυριότητος. Τὸ ἐκ τῆς παρενοήσεως ταύτης γάμα κατέστησε πολὺ μεγαλειότερον ἢ ἐν τῇ πρώτῃ αἰτιολογίᾳ ἐκδοχῇ, ἡ παραγνωρίσασα τὴν ἀρχὴν τοῦ παρατεθέντος Νόμου 18 πρ. 41.2, καθ' ὃν ὁ εἰκονικὸς τίτλος κατέων οὐ νέμεται. ἡ ὁποία δι' ἄλλης κατευθύνσεως θὰ ὡδήγει εἰς τὸ ὀρθὸν συμπέρασμα τῆς ἡμετέρας ἐκδοχῆς ὅτι ἡ νομὴ δὲν δύναται νὰ κατισχύσῃ τῆς κυριότητος. Ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι ἐν τῇ τελευταίᾳ παραπομπῇ ἐν σελ. 217 XIV ἐσημειώσαμεν, ὅτι ἡ ἐνέργεια τοῦ δικάοντος ἐπὶ ἐκτελέσει δανειστοῦ οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ἡ ὑπὸ τῆς ἄνω ἀποφάσεως ἐπιζητούμενη ἀποκατάστασις τοῦ πράγματος τῷ ὀφειλέτῃ.

συνεπεία έκτιμήσεως μαρτυριῶν διεξαχθεισῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 1224 (1889) ἀποφάσεώς του, ἐπομένως καὶ ὁ δεύτερος εἶναι ἀπορριπτέος.

Ἐπειδὴ καὶ ἂν ὡς πρὸς τὴν Α. Κ^{***}, περὶ ἧς ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου δὲν ἐπρόκειτο, ἡκυρώθη τὸ ὑπ' ἀριθ. 1815 συμβόλαιον, ὡς ἄλλως ἀορίστως οἱ ἀναιρεσεῖοντες τοῦτο ὑποβάλλουσιν, ἡ εὐθύνη τῶν λοιπῶν παραμένει ἀμείωτος, ἀφ' οὗ δι' αὐτοῦ ἀπεδέχθησαν ἀλληλεγγύως, ὡς τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας ἐδέξατο, τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους.

Ἐπειδὴ ἡ κρίσις τοῦ ἐφετείου περὶ ἀοριστίας τοῦ ἐνώπιον οὗτοῦ ὑποβληθέντος ἰσχυρισμοῦ ὡς πρὸς τὴν ἀνάκλησιν τῆς διαθήκης τοῦ Δ. Σ^{***}, δυνάμει τῆς ὁποίας αἱ καθ' ὧν ἡ ἀνακοπὴ ἐδικαιοῦντο νὰ παραστῶσιν ὡς διάδοχοι, διαφεύγει τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἐπειδὴ τὸν πραγματικὸν ἰσχυρισμὸν τῶν ἀναιρεσεῖοντων περὶ πτωχεύσεως τοῦ Δ. Κ^{***} καὶ συνεπὶ τῆς ἀκυρότητος τῆς ἐπιταγῆς, καθ' ὅσον ἦτο ἀναγκαῖον νὰ ἐπιταχθῶσιν οἱ σύνδικοι πρὸς πληρωμὴν τοῦ χρέους, ὁρθῶς τὸ ἐφετεῖον ἀπέρριψεν ὡς βραδέως τὸ πρῶτον ἐνώπιον αὐτοῦ προταθέντα, ἀφ' οὗτος ἀφορᾷ εἰς τὴν προδικασίαν.

Ἐπειδὴ τὸν περὶ παραιτήσεως τοῦ Δ. Κ^{***} ἀπὸ τῆς κληρονομίας τοῦ πατρὸς του ἰσχυρισμὸν τῶν, οἱ ἀναιρεσεῖοντες ὑπέβαλον ὅλως ἀορίστως κατὰ τὴν συζήτησιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ τελευταία τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων ἐξεδόθη, ὡς τοῦτο ἐκ τῶν σχετικῶν προτάσεων τῶν ἐμφαίνεται, δι' ὃ καὶ ἂν ἐν σιγῇ παρῆλθε τοῦτον τὸ ἐφετεῖον, δὲν ἀκολουθεῖ ὅτι ἡ ἀπόφασίς του εἶναι ἀναιρετέα.

Ἐπειδὴ οἱ ἀναιρεσεῖοντες δὲν ἰσχυρίζονται ὅτι ὑπέβαλον διὰ τῆς ἀνακοπῆς τῶν τὸν περὶ ἀκυρότητος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1815 συμβολαίου ὡς πρὸς τὸν Δ. Κ^{***} λόγῳ τῆς ἀνηλικιότητός του ἰσχυρισμὸν, ὁ δὲ κατὰ τὴν πρώτην ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου συζήτησιν ὑποβληθεὶς εἶναι ἀνεπίδεκτος έκτιμήσεως ὡς ὅλως ἀόριστος καὶ καθ' ὅτι δὲν ἐκτίθεται ἐν αὐτῷ ὅτι παρελείφθη ἡ τήρησις τῶν πρὸς συνυμολόγησιν δανείου διατυπώσεων τοῦ περὶ ἀνηλικίων νόμου.

Ἐπειδὴ ἰσχυρίζονται διὰ τοῦ τελευταίου τῶν προσθέτων λόγου, ὅτι ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν καὶ κατὰ πάσας τὰς μεταγενεστέρας ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου συζητήσεις ὑπέβαλον τὸν ἰσχυρισμὸν τῶν, ὅτι συνεπεία συμφωνίας γενομένης κατὰ τὸ ἔτος 1865 μεταξὺ τοῦ Α. Κ^{***} καὶ τοῦ ἀντιδίκου τῶν ἐφ' ὅσον τὸ χρέος τοῦτο ἐδάρυνεν αὐτὸν ἀνεδέχθη τὴν πληρωμὴν τοῦ ὁ Π. Κ^{***} καὶ ὅτι μετὰ τὴν ἀναδοχὴν ταύτην ἐκεῖνος ἐπέταξε δι' αὐτὸ τὸν τελευταῖον, δὲν ἀξιούσιν ὅμως ὅτι τοῦτο ἐπρόβαλον καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν συζήτησιν, καθ' ἣν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐξεδόθη.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 1110 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΣΑΠΟΥΝΤΖΑΚΗΣ

Ἐντολὴ διωπηρῶς δυναφθεῖσα.-ἀποδεικτικὰ μέσα ἐξ ἐμπορικότητος.-πληρότης θέματος.

Ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὴν ἔφεισιν τῆς ἐναγούσης ἐ-

ταιρίας, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ τῆς ἐκτιθέμενης πραγματικῆς γεγονότα, ἡ δευτέρα ταύτης βάσις, ἐφ' ἧς κυρίως διετάξεν ἀποδεῖξιν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπύξασις, στηρίζεται ἐπὶ συμβάσεως ἐντολῆς σιωπῆλως συναρθεῖσης καὶ δι' ἣν ἡ ἀπύκνησις ἐγγράφου δὲν ἦτο ἀνέφικτος. Ἀλλ' ὡς ἐκ τοῦ ἐμπορικοῦ τῆς ἐντολῆς ἀντικειμένου καὶ τῆς ἐμπορικῆς ιδιότητος τῶν συναλλαχθέντων, ἐπιτρέπεται εἰς ἀπόδειξιν αὐτῆς καὶ τὸ τῶν μαρτύρων μέσον (ἄρθροι 304 § 1 Πολ. Δικονομίας), ἐπομένως εὐλογον ἦτο ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις νὰ διατάξῃ ἐμμάρτυρον ἀποδείξιν περὶ αὐτῆς, προκειμένου μάλιστα περὶ δαπανῶν εἰς τρίτους, τοὺς ἐργάτας, προτιμωτέρα προδήλως, ἡ ἐνορκος μαρτυρία τῶν τῆς ἐγγράφου ἀποδείξεως τῶν (*).

Ἐπειδὴ καὶ τὸ θέμα τῆς διαταχθείσης ἀποδείξεως κακῶς διευτυκώθη, ἀποβλέπον κυρίως εἰς τὴν ἐπιβοηθητικὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, ἀορίστως δὲ ὅλως ἐκ τῆς κυρίως πρώτης βάσεως περιλαμβάνον τὸ συμπέρασμα, ἦτοι τὴν ἀπόδειξιν ὅτι μένει εἰσέτι ὁφειλῆς τῇ ἐναγούσῃ ὁ ἐναγόμενος διὰ τὴν κατασκευὴν ἐργαλείων καὶ πληρωμὴν ἡμερομισθίων ἐν συνόλῳ δρ. 3.104.95, ἐν ᾧ ἔδει ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις νὰ διατυπώσῃ ἐν τῇ ἀποδεικτικῇ θεματικῇ πρωτίστως τοὺς οὐσιώδεις τῆς κυρίας βάσεως τῆς ἀγωγῆς ἰσχυρισμοὺς τοῦ ἐνάγοντος, ἐπιτρέπουσα τὴν ἐμμάρτυρον κατ' αὐτῶν ἀπόδειξιν λόγῳ τῆς ἐμπορικότητος τῆς διαφορᾶς καὶ τοῦ μικροῦ αὐτῆς ποσοῦ.

Ἀριθ. 1114 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ι. ΚΑΓΚΑΔΗΣ

Μετοχικὸν ταμεῖον στρατοῦ.-χαρακτὴρ.-αἰτιόσις θεραπείας.

Ἐπειδὴ πρὸ παντὸς τὸ Μετοχικὸν Ταμεῖον ἐφεισβλητὸν καὶ ἐναγόμενον, προβάλλει ἤδη τὸ πρῶτον ἀλλὰ παραδεκτικῶς ἐνστασιν, ὁρῶσαν τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ἐξεταστέαν, ὅτι τῆς ἐγέρσεως τῆς ἐπιδίκου τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀγωγῆς, δὲν προηγῆθη αἰτήσις θεραπείας τοῦ Μετοχικοῦ Ταμεῖου, ὑπαγομένου εἰς τὰ ἀγαθοεργὰ καταστήματα, τὰ ὑπὸ τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 12ης Μαΐου 1835 ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 2 καὶ 75 τῆς Πολ. Δικονομίας ἀναφερόμενα καὶ ὅτι ἡ ἀγωγὴ τῷ λόγῳ τούτῳ ἀπορριπτέα ἀποβαίνει, ἀλλ' ὁ τοιοῦτος ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐφεισβλήτου ἀπορριπτέος κρίνεται, καθόσον αἱ προταθεῖσαι διατάξεις δὲν ἐ-

(*) Ἀμφίβολα ἀπολύτως. Ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόδειξις τῆς ἐντολῆς ἐμμάρτυρος. Ἐχει καλῶς. Ἀλλ' ἡ δικαιολογία ὅτι εἶναι προτιμωτέρα ἡ ἐνορκος μαρτυρία τῶν τρίτων ἀπὸ τὴν ἐγγράφον αὐτῶν ἀπόδειξιν, εἶναι διττῶς ἀτυχής. Τὸ μὲν ἡ ἀπόδειξις τῆς ἐνεργείας καταβολῶν πρὸς τρίτους, δὲν ἀποδεικνύει τὴν πρὸς τὴν καταβολὴν ἐντολὴν, ἥτις εἶναι τὸ ζητούμενον. Τὸ δὲ οὐδεὶς ἠξίωσε ποτὲ ὅτι αἱ ἐγγράφοι τῶν τρίτων ἀποδείξεις περὶ ἐνεργείας καταβολῶν πρὸς αὐτοὺς ἀποτελοῦσιν ἐγγράφον δικονομικῶς ἀπόδειξιν. Διότι τὴν ἐγγράφον ἀπόδειξιν δὲν ἀποτελεῖ τὸ γεγονός ὅτι εἶναι γεγραμμένη ἐπὶ χάρτου, ἀλλὰ τὸ ὅτι τὸ ἐγγράφον βεβαιούμενον πηγάει παρὰ τοῦ καθ' οὗ ἐπικαλεῖται τοῦτο. Ἀνευ τούτου τὰ ἐγγράφα εἶναι ἀπλῶς ἀνώμοτα ἐμμάρτυρια.

χουσι εφαρμογήν, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἐννοιαν αὐτῶν, ἐπὶ τοῦ ἐφεσιδλήτου, ὅπερ δι' ὠρισμένην τάξιν προσώπων ἰδρυθέν, δὲν ἀποτελεῖ σωματεῖον καὶ κατὰστημα δημόσιον κοινὸν τοῖς πᾶσι ἐξυπηρετοῦν σκοπὸν καὶ ὠφέλειαν ἀλλὰ κατ' ἴδιον ὄργανισμὸν διοικούμενον ταμεῖον, ὡς φέρουσι ρητῶς τὰ ἄρθρ. 1 καὶ 3 τοῦ προμνησθέντος Διατάγματος, οὐδ' ἔκ τινος διατάξεως τῶν διεπόντων τὸ Μετοχικὸν Ταμεῖον πολλῶν νόμων ἐξάγεται καὶ πόρρωθεν τοιαύτη τις ὑπαγωγή, οὐδ' ἐφαρμογὴ τοῦ 4 ἄρθρ. τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος περὶ προηγήσεως ἀδείας πρὸς ἀναδοχὴν δίκης, διὰ τὴν παράστασιν τοῦ ταμεῖου καὶ τὸν ὁρισμὸν τοῦ πληρεξουσίου αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου συγγίγνεται οὐδὲ ἐκ τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ ἐκτελεστικοῦ διατάγματος τοῦ Νόμου ΩΚΓ' τοῦ 1880 ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρ. 2 τοῦ ΣΕ' τοῦ 1867 Νόμου, 20 τοῦ ΩΚΓ' τοῦ 1880 καὶ 23 τοῦ ΧΟΔ' τοῦ 1861. τὰ κανονίζοντα τὸν ἔλεγχον τῶν πράξεων τῆς διοικήσεως τὸ ταμεῖον ἐξ ἀξιοματικῶν ἐνεργῶν διαθεσίμων, καὶ ἀποστράτων ἐπιτροπῆς, συνάγεται ὅτι ἐπιβάλλεται ἡ τήρησις τῆς περὶ αἰτήσεως θεραπείας διατάξεως οὐδ' ἡ ὑπαρξὶς ἐλεγκτοῦ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν διοριζομένου καθίστησι τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο ἀνωτέραν διοικητικὴν ἀρχὴν κατ' ἐννοιαν τῶν ἀνωτέρω παρατεθεισῶν διατάξεων τῆς Δικονομίας ἢ τοῦ Διατάγματος τοῦ 1835, τούναντιον μάλιστα προδήλως προκύπτει ἐκ τοῦ γράμματος καὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρ. 5 τοῦ ΣΕ' Νόμου καθ' ὅπερ, οἱ συγκροτοῦντες τὴν διοικοῦσαν ἐπιτροπὴν καὶ ὁ γραμματεὺς αὐτῆς εἶναι προσωπικῶς καὶ ἀλληλεγγύως ὑπεύθυνοι διὰ πᾶσαν εἰς τὸ ταμεῖον γενομένην βλάβην εἴτε ἐκ δόλου εἴτε ἐξ ἀμελείας, συνευθυνόμενοι καὶ τοῦ ἐλεγκτοῦ ἂν ἀποδειχθῇ ὅτι δὲν ἔλαβε τὰ ἀναγκαῖα πρὸς πρόληψιν τῆς βλάβης ταύτης ἐν καιρῷ μέτρα, καίτοι, κατὰ τὴν ἀσθενεστέραν τοῦ δικαστηρίου γνώμην, ἡτο ἀνάγκη αἰτήσεως θεραπείας διὰ τὴν ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς καὶ δεκτὴ ἀπέβαινε ἡ ἔνστασις τοῦ ἐφεσιδλήτου περὶ ἀπορρίψεως αὐτῆς, καθόσον τὸ ταμεῖον τοῦτο εἶναι ἀγαθοεργὸν ὄργανον, εὐεργετοῦν ὠρισμένην τάξιν ἀτόμων (Ἐφετ. Ἀθηνῶν 662 τοῦ 1901 καὶ Α. Π. 462 τοῦ 1904) ἡ δὲ ἐπικαλούμενη αἰτήσις 3 Σβρίου 1904 δὲν ἐπεδόθη τῷ Ὑπουργῷ τῶν Στρατιωτικῶν ἀλλὰ τῷ προέδρῳ τοῦ ταμεῖου, περὶ πληρωμῆς δευτέρου μερίσματος ὑπ' αὐτοῦ πραγματοποιούμενου (*).

* Ἀριθ. 1120 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΒΑΦΑΣ

Ἀπόφασις. - στοιχεῖα ὑπάρξεως. - οὐκ ἀναπληρωθὲς πιστοποιητικῶ.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἄρθρων 162, 173 καὶ 182 τῆς Π. Δικονομίας συνάγεται ὅτι, ὅπως καταρτισθῇ καὶ ὑπάρχη ἀπόφασις δικαστηρίου ἀπαιτεῖται: 1) νὰ

(*) Ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου θὰ ἐκταθῶμεν στὰν ἐν καιρῷ δημοσιευθῇ ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑποβαλῶσα εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Διατάγματος τοῦ 1835 καὶ αὐτὰ τὰ ἰδιωτικά καὶ ἰδιοσυντήρητα ἀγαθαιρὰ καταστήματα. Πρὸς. καὶ 652 Ε. Α. σ. 87 XII καὶ 387 Ε. Α. σ. 569 XI.

δημοσιευθῇ ἐν δημοσίᾳ τοῦ δικαστηρίου συνεδριάσει, δηλαδή ν' ἀπαγγελθῇ ὑπὸ τοῦ προέδρου τὸ αἰτιολογικὸν καὶ διατακτικὸν αὐτῆς, καὶ 2) νὰ συνταχθῇ ἐγγράφως, περιέχουσα ἐν τῇ ἐγγράφῳ αὐτῆς συντάξει τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 182 ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ἀπαιτούμενα καὶ νὰ ὑπογραφῇ ὑπὸ τοῦ προέδρου καὶ γραμματέως τοῦ δικαστηρίου, ὧν αἱ ὑπογραφαὶ βεβαιούσι καὶ τ' ἄλλα ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς ἀποφάσεως ἐνδιαλαμβανόμενα καὶ ὅτι αἱ αἰτιολογίαι καὶ διατάξεις, αἱ ἐν αὐτῇ ὑπάρχουσαι, εἶναι αἱ ὑπὸ τοῦ προέδρου ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει ἀπαγγελθεῖσαι, αἱ ἀπαγγελθεῖσαι δὲ αὐταὶ αἰτιολογίαι καὶ διατάξεις εἶναι αἱ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἀποφασισθεῖσαι, ἐπομένως δὲν ὑφίσταται πρᾶγματι ἀπόφασις ἂν μὴ γείνωσιν ἀμφοτέρω, δημόσιους δηλαδή καὶ ἐγγράφως, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, σύνταξις τῆς ἀποφάσεως, τῆς ἐγγράφου συντάξεως μὴ ἀπαιτουμένης μόνον πρὸς ἀπόδειξιν, ἀλλ' οὐσῶς στοιχείου συστατικῆς τῆς ἀποφάσεως (ἄρθρ. 173 Πολ. Δικονομίας «περὶ τῆς ἀποφάσεως συντάσσεται ἐγγράφω»), ἡ ἀπλὴ δὲ δημοσίευσις τῆς ἀποφάσεως ἔχει ὡς ἀποτελεσμα μόνον ὅτι ἡ οἰαδήποτε ἐπελθοῦσα μεταβολὴ εἰς τινὰ τῶν ἀποφασισάντων δικαστῶν δὲν καθιστᾷ ἀνυπαρκτον τὴν ἀπόφασιν καὶ ὅτι τὸ ἀποφασίσαν τὴν δημοσιευθεῖσαν ἀπόφασιν δικαστήριον, δὲν δύναται πλέον, ἂν δὲν γείνη νέα συζήτησις, ν' ἀποφασίσῃ ἄλλως ὀριζομένου δὲ, κατὰ τ' ἀνωτέρω, τοῦ τρόπου καθ' ὃν καταρτίζεται καὶ ὑπάρχει ἡ ἀπόφασις δικαστηρίου, ἔπεται ὅτι τὸ περιεχόμενον καὶ δὴ ἡ αἰτιολογία καὶ ἡ διάταξις αὐτῆς μόνον ἐκ τοῦ κατὰ τὰς ρηθείσας νομίμους διατυπώσεως συνταχθέντος ἐγγράφου δύναται νὰ προκύψῃ.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν προσήχθη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου μέχρι πέρας τῆς ὡς ἄνω συζήτησεως ἀντίγραφον τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως κατὰ τ' ἀνωτέρω συντεταγμένης, οὕτε ἀμφισβητεῖται ὅτι δὲν εἶχε συνταχθῇ αὕτη κατὰ τ' ἀνωτέρω, προσάγεται δὲ πιστοποιητικὸν τοῦ γραμματέως τοῦ ἐκδόντος αὐτὴν δικαστηρίου, πιστοποιούντος ὅτι εἰς τὴν μεταξὺ τῶν ὡς ἄνω διαδίκων δίκην ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 4862 (1906) ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, συνταχθεῖσα μὲν μετὰ τῶν πρακτικῶν τῆς κατὰ τὸ σχέδιον ἐπὶ τοῦ νενομισμένου χαρτοσήμου μὴ ὑπογραφείσα ὅμως εἰσέτι ὑπὸ τοῦ προέδρου, καὶ ἀντιγράφοντος τὸ σχέδιον τοῦτο. Τὸ πιστοποιητικὸν ὅμως τοῦτο δὲν ἀναπληροῖ τὴν ἀπόφασιν, μὴ ὑπάρχουσαν εἰσέτι ἐγγράφως συντεταγμένην, ἀφ' οὗ δὲν ὑπάρχει ἐν αὐτῇ ἡ ὑπογραφή τοῦ προέδρου, ἡ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρόσεως ἀπαιτουμένη (*).

(*) Δὲν πιστεύομεν ὅτι ταῦτα δύνανται νὰ ᾔναι ἀκριβῆ καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν. Ἐὰν ἡ ὑπογραφή τοῦ προέδρου ἀπαιτεῖται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, τότε πῶς ἡ προφορικῶς ἀπαγγελλομένη ἀπόφασις, μὴκέτι φέρουσα τὴν ὑπογραφὴν τοῦ προέδρου ἐπάγεται τὰς συνεπείας αὐτῆς ἐν πλείστασι περιστάσεσι, πάντοτε δὲ ἐπὶ τῶν ποινικῶν, ἐφ' ὧν δὲν ὑπάρχει λόγος ἐξαιρέσεως ἀπὸ τῶν ὡς τίθησιν ἀρχῶν ἡ ἄνω ἀπόφασις; Ὑποθέτομεν ὅτι ἄλλο τι ἤθελεν ἡ ἐπρεπε νὰ εἴπῃ ἡ ἀπόφασις. Ὅτι προκειμένου νὰ ὑποβληθῇ

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Ἀριθ. 792 (1905) (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΜΕΡΜΗΡΑΣ

Συμφωνία πρὸς ἀπόκρουσιν δυναγωνιδμοῦ. — αἰσχρότης. — οὐκ ἀνάληψις δοθέντων ἢ παρακατατεθέντων. — ψυχολογικὴ βία ἐν ἐναγκάσει δικαιωμάτων. — ἀντιφαστικὴ ἐπιδοθητικὴ βλάβις ἀγωγῆς.

Ἐπειδὴ ὁρθῶς ἔκρινεν ἡ ἐκκαλούμενη ἀπόφασις, ἀπορρίψασα τὴν ἐπίδικον ἀγωγὴν διὰ τοὺς ἐν

πρωτόδικος ἀπόφασις ὑπὸ ἐλέγχον τοῦ ἐφετείου, ἀναγκαῖον εἶναι τὸ ἐφετεῖον νὰ ἔλῃ ὑπ' ὅψιν τὸ ἀντικείμενον τοῦτο τοῦ ἐλέγχου. Καὶ τοῦτο μὲν ἀμφίβολον, ἀλλὰ τέλος πάντων δὲν ἀναδιδάξει εἰς στοιχεῖον κύρους τῆς ἀποφάσεως τὴν ἔγγραφον διατύπωσιν αὐτῆς· πρὸς τὸ θέματος Γν. Ν. σ. 128 XVII.

(*) Ἡ πρωτόδικος 1316 (1903) Πατρῶν, ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ πρωτοδίκου κ. Α. Λουκάκου, ἔχει ὅδε :

«Ἐπειδὴ ἡ περὶ ἐκχωρήσεως δικαιοπραξία, ἥτις διατυπώται ὡς ἐπικουρικὴ τῆς ἀγωγῆς βάσις, γινόμενη κατὰ ρητὴν τοῦ ἐνάγοντος ὁμολογίαν ἀπρὸς κάλυψιν τῆς ἀληθείας, δὲν δύναται προδήλως ν' ἀποτελέσῃ σύννομον τῆς ἀγωγῆς εἰσῆμα, διότι αἱ εἰσινικαὶ δικαιοπραξίαι εἰσὶν ἄκυροι καὶ δὲν δύναται οἱ συμβαλλόμενοι νὰ στηρίξωσιν ἐπὶ τούτων δικαιώματα. Ὡστε ἐρευνηθῆσεται μόνον ἡ προέχουσα τῆς ἀγωγῆς βάσις, ἥτοι ἡ σύμβασις περὶ ἀποχῆς τοῦ ἐναγομένου ἐκ τῆς γενομένης δημοπρασίας ἐπ' ἀμοιβῇ δραγμῶν πεντακισχιλίων, ἥτις ἱκαλύφθη διὰ τῆς διαληφθείσης περὶ ἐκχωρήσεως συμφωνίας, διότι ἐν τοῖς συναλλαγμασιν ἡ ἀλήθεια κρατεῖ καὶ οὐχὶ τὰ κατ' ἐπίφασιν γινόμενα. Ἀλλ' ἡ σύμβασις αὕτη, περιορίζουσα τὸν ἐλεύθερον συναγωνισμὸν καὶ ὁμῇ ἐπὶ βλάβῃ τοῦ Δημοσίου, ἀδόκιμος ἐστίν. Ρητῶς ὁ Ρωμ. Νόμος οὐχὶ ἀπλῶς ἄκυρον (ὅτε ἡδύνατο νὰ χωρήσῃ ἡ πρὸς ἀνάληψιν τῶν καταβληθέντων ἀγωγὴ διὰ τῆς actio ob injustam, ἥτις ἀκριβῶς πρέπει νὰ διαστέλληται τῆς ob turpem), ἀλλ' αἰσχροῦν χαρακτηρίζει τὴν συμφωνίαν, ἥτις σκοπεῖται τὴν βλάβην τρίτου προσώπου, Νόμ. 27 § 4 Πανθ. (2.14) ἐν τέλει, ante omnia e-nim animadverterdum est, ne conventio in alia re facta aut cum alia persona in alia re aliave persona noceat. Προσθέτως δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ποιν. Νόμος ἐν ἄρθρ. 436 κολάσιμον χαρακτηρίζει τὴν πράξιν, ἐν τῷ ποινικῷ δ' ἀπροσιμῷ, κατὰ τὴν κρατούσαν περὶ ἀδικήματος ἀντίληψιν, κείται καὶ ἡ ἀνηθικότης αὐτῆς. Ὡστε καὶ φύσει καὶ θέσει αἰσχροῦ τῆς ἀγωγῆς ἡ αἰτία παρίσταται. Ἀναντιρρήτως δ' ἐπὶ βλάβῃ τοῦ Δημοσίου ἡ σύμβασις ἐγένετο καὶ πρὸς ταύτην κτηνυθύνετο, διότι τὸ ἀντίτιμον τῆς ἐκληκτορίας θὰ ὑπερέβαινε τὸ ποσὸν εἰς ὃ ἔφθασε κατ' ἐλάχιστον δρον δραχ. πεντακισχιλίας, ἥτοι κατὰ τὸ ποσὸν τῆς ἀμοιβῆς ἣν ὁ ἐνάγων ἔδωκεν ἵνα ἀπομακρύνῃ τὸν ἐναγόμενον τῆς πλειοδοσίας. Αἰσχροῦς δὲ τῆς αἰτίας δι' ἀποστέουτος τοὺς συναλλαξαμένους ἐλεγχόμενης, οὐδεμία δίδεται ἰσχυρὴ οὔτε πρὸς ἐπιτέλεσιν τῶν συντεθειμένων, οὔτε πρὸς ἀνάληψιν τῶν καταβληθέντων. Οὐδὲ σώζει τὴν ἀγωγὴν τὸ παρὰ τοῦ ἐνάγοντος ἐπικαλούμενον ὅτι ἐξεβιάσθη νὰ δώτῃ τὴν ὑπόσχεσιν, διότι οὐδαμῶς καθορίζει τίνα τὰ τὴν βίαν ἀπαρτίζοντα πραγματικὰ περιστατικά, ἵνα κριθῇ ἂν ἦσαν ταῦτα ἐπαρκῆ ἵνα κλονίσωσι ἄνδρα εὐσταθῆ, ὡς ὁ νόμος κελεύει. Καὶ ἀναφέρει μὲν ἐν ταῖς ἐγγράφοις αὐτοῦ προτάσεις, κατὰ βελλέωσιν, ὅτι ἡ βία συνίστα-

αὐτῇ λόγους, καθόσον ἡ πρώτη βάσις τῆς ἀγωγῆς ὅτι κατέβαλεν ὁ ἐνάγων (τῷ τρίτῳ Σ. Κ^α) δραχ. 5000 διὰ νὰ τὰς λάβῃ ὁ ἐναγόμενος ὅπως μὴ ὑπερθεματίσῃ (καὶ δὲν ὑπερθεματίσεν) εἰς τὸν γεννησόμενον δημόσιον πλειστηριασμὸν δημοσίων καὶ δημοτικῶν φόρων, περιέχει πράγματι ἀθέτιτον αἰτίαν, ὡς ἀπαγορευομένην ὑπὸ τοῦ Ποιν. Νόμου (καὶ τιμωρουμένην ὑπ' αὐτοῦ, ἄρθρ. 436) ὡς καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀστικοῦ Νόμου (Lex 27 § 4 (2.14)). Ἡ συμφωνία δὲ, ἡ σκοπὸν ἔχουσα τὴν καταστρατήγησιν ἀπαγορευτικῶν τοῦ νόμου διατάξεων λογίζεται καὶ

ταὶ εἰς ἀπειλὴν παραστάσεως ἐν τῷ πλειστηριασμῷ ἄνευ προθέσεως πραγματικῆς προσφορᾶς, ἀλλ' ἀπλῶς ἐπὶ τῷ τέλει νὰ ἐπιβραδύνῃ τὴν εἰς τὸν ἐνάγοντα κατακύρωσιν ἐπὶ ζημίᾳ αὐτοῦ, ἀλλ' ἡ ἡθικὴ αὐτῇ βία δὲν δύναται νὰ συντελέσῃ εἰς ἐμπίδωσιν τῆς ἀγωγῆς, διότι τὸ ἀπειλούμενον κακὸν οὐκ ἦν μέγα καὶ ἐνεστὸς. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἐκδοχὴν ἐπὶ τὴν ἀποδεχομένην ὅτι καὶ ἐπὶ ἡπιωτέρων ἀπειλῶν, ἐξ ὧν δὲν τίκτεται ἡ actio quod metus causa δίδεται νομικὴ προστασία διὰ τῆς actio ob turpem causam, ἐὰν αὕτη ἐνεποιήταν ἐντύπωσιν εἰς τὸν ἀπειλούμενον ἡ αὐτῇ παρῆται λύσις, διότι ἡ γενομένη ἀπειλὴ οὐδεμίαν ἡδύνατο νὰ προξενήσῃ ἐντύπωσιν, διότι ὁ ἐνάγων ἐγίνωσκεν ὅτι ἡ προσφορὰ τοῦ ἐναγομένου, ἥτις, καίπερ ἀποτελούσα ἐνάσκησιν νομίμου δικαιώματος δὲν ἀποκλείει τὴν ἐννοίαν τῆς ἐκβιάσεως θῆαν γίγνεται πρὸς κάρπωσιν ἀθεμίτου ὠφέλους. οὐδεμίαν ἡδύνατο νὰ ἐπιφέρῃ βλάβην αὐτοῦ, ἐὰν, ὡς ἐκτιθήσιν, ἄνευ σπουδαιότητος ἐγένετο καὶ χωρὶς νὰ ἔλῃ ὁ ἐναγόμενος τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπειτουμένης ἔγγραφῆς, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ κατακύρωσις, ἐὰν μὴ ἄλλος πλειοδότης ἐνεφανίζετο ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ, καίπερ βραδέως, θὰ ἐγίνετο. Οὐδὲ ὁρίζει τίνα ζημίαν θὰ ὑφίστατο ἐκ τῆς βραδυτέρας κατακυρώσεως. Ἀλλὰ πλὴν τῆς βίας, ὁ ἐνάγων ἐπικαλεῖται ὅτι δόλος ὁ ἐναγόμενος· ἔλαβε παρὰ τοῦ θεματοφύλακος τὴν ὑποσχεθῆσαν ἀμοιβήν. Τὸ περιστατικὸν τοῦτο ἀληθεῖς στήριζει πρᾶγματι τὴν ἀγωγὴν ὡς πρὸς τὰς ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος κατατεθείσας πεντακισχιλίας δραγμάς, διότι ἐγγυτέρα τῆς κατεβόλης αἰτία παρίσταται πλὴν οὐχὶ ἡ ἀθέμιτος ὑπόσχεσις, ἀλλ' ὁ δόλος. Ἀλλ' οὗτο· ἐξ αὐτῆς τῆς ἰσχυρῆς ἀνυπόστατος καταδείκνυται. Ἡ ἀληθὴς τῶν συμβαλλομένων δικαιοπραξία συνίσταται ὡς ἐρρήθη ν' ἀπομακρυνθῇ ὁ ἐναγόμενος τῆς δημοπρασίας, λαμβάνων παρὰ τοῦ ἐνάγοντος ἀμοιβὴν δραχ. πεντακισχιλίας. Τοῦτο συνομολογεῖ ἀδικοῦτως καὶ ὁ ἐναγόμενος. Ἀλλ' οἱ συμβαλλόμενοι πρὸς συγκάλυψιν, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα, τῆς ἀδοκίμου ταύτης συμβάσεως, συνένετο ἵνα ἐκάτερος τούτων καταθέσῃ παρὰ τρίτῳ δραχ. πεντακισχιλίας, αἰτίνας θὰ περιήρχοντο εἰς τὸν ἐναγόμενον, ἐὰν ὁ ἐνάγων ἤρνετο μετὰ τὴν ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ κατακύρωσιν τῆς ἐνοικιάσεως καὶ τὴν κοινοποίησιν τῆς ἐγκρίσεως τὴν ἐκχώρησιν τῶν ἐκ τῆς ἐκληκτορίας δικαιωμάτων αὐτοῦ πρὸς τὸν ἐναγόμενον. Ἡ ἄρνησις κατὰ ταῦτα τοῦ ἐνάγοντος πρὸς ἐκχώρησιν ἦν προσηγορευμένη, διότι ἀκριβῶς ἡ εἰσινικὴ δικαιοπραξία, ἣν ἡ ἀμοιβαία δυσπιστία προὔκάλυψε, τοῦτο ἀκριβῶς προὔτιθετο νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς μὲν τὸν ἐνάγοντα τὴν ἀπομακρυνθῆναι τοῦ ἐναγομένου, εἰς δὲ τὸν ἐναγόμενον τὴν ἀμοιβήν. Ἡ παρὰ τοῦ θεματοφύλακος καταβολὴ εἰς τὸν ἐναγόμενον τῶν παρακατατεθέντων ἥτις ἐπομένως ἀποτέλεσμα οὐχὶ τῶν ψευδῶν εἰσηγήσεων, ἀεὶ ὁ λήπτης ἐποιήσατο εἰς τὸν θεματοφύλακα· ἀλλὰ τῆς

αίσχρά, ή εірηνέμη δέ τής άγωγής πρὸς βλάβην τρίτου, ήτοι τοῦ Δημοσίου, γενομένη δεικνύεται ὡς τοιαύτη ὑπὸ τοῦ εірηνέμου 27 § 4 Νόμου. καί τοιαύτη λογίζεται καί κατὰ τήν κοινήν αντίληψιν καί τήν τοῦ δικαστηρίου. Ὅταν δέ ή αίσχρότης ἀμφοτέρους τοὺς συμβληθέντας ἀποδλέπει, οὐδεμία προστασία παρέχεται καί κατ' οὐδένα λόγον ἀκούεται ὁ ζημιωθεὶς, ἀφοῦ βάσις καί ή αἰτία τής ἀζηλώσεως του εἶναι ὁ ἴδιος αὐτοῦ δόλος (N. 4 § 13 (44.4) N, 36 (4.3). Παρεκτὸς δέ τούτου, καθά ἐν τῇ ἐκκαλουμένη φέρεται, ή λήψις τῶν χρημάτων παρὰ τοῦ ἐναγομένου δὲν εἶναι ἀμεσον ἀποτέλεσμα τοῦ ἐκκαλουμένου δόλου πρὸς τὸν τρίτον Σ. Κ^{***} ἀλλὰ τής εірηνέμης ἀθεμίτου συμφωνίας, τὸ δέ ἀθέμιτον καί ἐν αὐτῇ τῇ ἐπικαλουμένη δευτέρα βάσει τής άγωγής (περὶ ἐκχωρήσεως) ἐνυπῆρχεν, καθά κατωτέρω.

Ἐπειδὴ ἐν τῇ άγωγῇ φέρεται ὅτι πρὸς τὸν τρίτον Σ. Κ^{***} κατέβαλε καί ὁ ἐναγόμενος δρ. 5000 ἵνα τὰς λάβῃ ὁ ἐνάγων, ἂν οὗτος ἐκχωρήσῃ πρὸς τὸν ἐναγόμενον τὰ ἐκ τής ἐνοικιάσεως δικαίωμάτα του, ὁμολογεῖ δέ ὁ ἐνάγων διὰ τής προσαγομένης ἀπὸ 2 Δ)δρίου 1902 προσκλήσεως ὅτι ἐγένετο ὑπὲρ αὐτοῦ ή ἐνοικίασις τῶν φώρων καί προσκαλεῖ τὸν ἐναγόμενον πρὸς σύνταξιν τοῦ ἐκχωρητηρίου.

Ἐπειδὴ ή ψυχολογική βία, ήν πρὸς στήριξιν τής άγωγής ἐπικαλεῖται ὁ ἐνάγων, ὅτι ἐξειδάσθη νὰ συμφωνήσῃ τήν ὡς ἄνω εἰκονικήν, κατ' αὐτόν,

ἀρνήσεως τοῦ ἐναγοντος πρὸς ἐκχώρησιν. ήτις περιείχετο ἐν τοῖς ὅροις τής ἀληθοῦς συμβάσεως καί προσεδοκᾶτο. Ἀληθῶς ὁ ἐνάγων ἠδύνατο μετὰ τήν κατακύρωσιν νὰ ἀποφύγῃ τήν ἀπώλειαν τής ἀμοιβῆς, γνωρίζων εἰς τὸν θεματοφύλακα τήν ἀληθῆ αἰτίαν τής παρακαταθήκης καί ἐνεργῶν ἐν δυστροπείᾳ αὐτοῦ κατάσχεσιν ἀδείᾳ τοῦ προέδρου. Ἀλλὰ δὲν ἐπραξε τοῦτο ἐξ εὐνοήτου λόγου. Ἐσχόπει ἀφοῦ ἀπέτυχε διὰ πράξεως ἀξιοποιήσου τήν ἀπομάκρυνσιν τοῦ ἐναγομένου, οὐ μόνον ν' ἀπαλλαγῇ τής ὑποσχεθείσης ἀμοιβῆς, ἀλλὰ καί τὸ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου κοτατεδὸν ποτὸν νὰ ἐκασφαλίσῃ. Ἐκ τῶν εἰρημένων ἔπεται ὅτι ή τοῦ δόλου άγωγή ἀργεῖ, οὐχί δι' ὃν λόγον ὁ ἐνάγων ἐκτίθησιν, ήτοι ἐνεκεν τής προσωπικῆς φύσεως τής άγωγῆς, καθόσον ὁ προσωπικὸς χαρακτήρ τής άγωγῆς ἐγκτεται ἐν τούτῳ ὅτι χωρεῖ κατὰ μόνου τοῦ δολιευθέντος κατ' ἀντίθεσιν τής βίας, ήτις ὡς δεινότερος καί πλειστάκις ἐμφανέστερος τοῦ δικαίου πολέμιος ἐνεργεῖ καί κατὰ τῶν τρίτων, οὐχί δέ καί ὅτι δὲν χωρεῖ αὕτη κατὰ τοῦ δολιευθέντος, ὅταν αἱ ψευδεῖς παραστάσεις δὲν ἐγένοντο προσωπικῶς πρὸς τὸν ζημιωθέντα, ἀλλὰ διότι ή ζημία δὲν εἶναι ἀμεσον ή ἐμμεσον ἀποτέλεσμα τοῦ δόλου, ἀλλὰ τής ἀρχικῶς ἀθεμίτου συμφωνίας, ήτις περιελάμβανεν ἐν αὐτῇ τήν πρὸς ἐκχώρησιν ἀρνήσιν. Προσθέτως δέ, κατὰ τήν γνώμην τής μειοψηφίας, οὐδὲ ἐγένοντο ψευδεῖς παραστάσεις, διότι ή μὲν κατακύρωσις καί ή κοινοποίησις τής ἐγκρίσεως βεβαιοῦται ἐξ ἰδίας τοῦ ἐναγοντος πράξεως, ήτοι τής ὑπὸ χρονολογίαν 2 Δεκεμβρίου 1903 προσκλήσεως αὐτοῦ. ή δέ προσφορὰ τοῦ ἐναγομένου ἐκ τῶν προσαγομένων συμβολαίων. Ὁ δέ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου ὅτι οὐκ ἦν πραγματικὴ ή προσφορὰ, οὐκ ἔρρωται νόμῳ, διότι καί ή ρηματικὴ προσφορὰ ἀρκεῖ ὅταν ὁ πιστωτής, ὡς ἐν προκειμένῳ, προεξέδῃλωσε τήν ἀρνήσιν αὐτοῦ.

ἐκχώρησιν καί νὰ καταβάλῃ τὰς 5000 δραχ. ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ ἐναγόμενος δὲν ἐσχόπει σπουδαίως νὰ πλειοδοτήσῃ, αὐτὸς δέ ἤθελε νὰ ἀποφύγῃ μεγαλειτέρας ζημίας ή ὅτι ἄλλως (κατὰ τῆς προτάσεις) ἵνα μὴ παραστῇ ὁ ἐναγόμενος εἰκονικῶς μετὰ τὸν πλειστηριασμὸν, ποιῶν εἰκονικῶς μείζονα προσφορὰν, ἐξ ἧς θὰ ἐπῆρχετο βραδύτης εἰς τήν ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ (τοῦ ἐνάγοντος) κατακύρωσιν καί σπουδαία βλάβη εἰς τὰ συμφέροντά του, ὀρθῶς ἔκρινεν ή ἐκκαλουμένη ὅτι δὲν στηρίζει τήν άγωγήν καί ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ, καθ' ἣν βία δύναται νὰ ὑπάρξῃ καί ἐπὶ ἀπειλῆς μελλούσης ζημίας εἰς τήν περιουσίαν (Contra Καλλ. § 36) διὰ τε τοὺς ἐν τῇ ἀποφάσει λόγους, ὅτι λίαν ἀόριστος εἶναι ὁ ρηθεὶς περὶ βίας ἰσχυρισμὸς, καθόσον διὰ τὸ ὑποστατὸν τής βίας ἀπαιτεῖται νὰ ἐπέλθῃ ζημία, τοιαύτην δέ οὐδέλως ὁ ἐνάγων καθορίζει, ὅποια θὰ ἐπῆρχετο, ἀλλὰ καί διότι ή ἐκτιθεμένη ἐνέργεια τοῦ ἐναγομένου ἀπετέλει δικαίωμα αὐτοῦ, τοῦ νὰ πλειοδοτήσῃ κατὰ τήν ἡμέραν τοῦ πλειστηριασμοῦ ή νὰ κάμῃ μείζονα προσφορὰν, ή ἐνάσκησις δέ τοῦ δικαίωματος τούτου σχεῖσιν καί ἀναφορὰν εἶχεν ἀπέναντι τῶν τρίτων (τοῦ Δημοσίου καί τοῦ Δήμου), οὐχί δέ ἀμέσως ἀπέναντι τοῦ ἐναγοντος, ὅποτε δυνατόν ή ἐνάσκησις τοῦ δικαίωματος νὰ περιέχῃ στοιχεῖα ἐκδίασεως ἀπέναντι τοῦ πρὸς ὃν ἐνασκεῖται τὸ δικαίωμα. Τὸ ὅτι δέ καί οὐσιαστικῶς οὐδεμία ἐκδίασις κατὰ τοῦ ἐναγοντος ὑπῆρξεν, ἀλλ' ὅτι συνετελέσθη συμφωνία αὐτοῦ ἀθέμιτος μετὰ τοῦ ἐναγομένου, προκύπτει καί πείθεται τὸ δικαστήριον ἐκ τής περὶ ἐκχωρήσεως καί ἐν τῇ άγωγῇ ἀναφερομένης συμφωνίας, τής ἄνω εірηνέμης προσκλήσεως, τῶν ἐπικαλουμένων καί προσαγομένων συμβολαίων καί ἰδίως καί ἐκ τής παρὰ τοῦ ἐναγομένου ἐπίσης καταθέσεως εἰς τὸν τρίτον δρ. 5000 ἵνα τὰς λάβῃ ὁ ἐνάγων σὺν τῇ ἀπολήψει καί τῶν ἰδικῶν του, καί τοῦτο ἵνα ἐπέλθῃ εἰς τὸν ἕτερον αὐτῶν ή ὠφέλεια τοῦ ποσοῦ τούτου ἐκ τοῦ μὴ συναγωνισμοῦ πρὸς ζημίαν τοῦ Δημοσίου τὸ προβαλλόμενον δέ εἰκονικὸν τής παραστάσεως καί προσφορᾶς τοῦ ἐναγομένου, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἐξ αὐτοῦ οὐδὲν εἶχε νὰ φοβῇ ὁ ἐνάγων καί νὰ ζημιωθῇ, διότι τὸ εἰκονικόν, ὡς ἀνυπαρκτον, οὐδὲν ἀποτελεσμα δύναται νὰ παραγάγῃ, εἶναι καί ἀνυπόστατον, διότι τοιαύτη εἰκονικότης δὲν ήτο δυνατόν ἀπέναντι τῶν ἐνεργουσῶν τὸν πλειστηριασμὸν ἀρχῶν καί ἀπέναντι τῶν ἐγγυήσεων καί ἀπαιτουμένων ὑπὸ τοῦ νόμου διὰ τήν πλειοδότησιν καί τήν περαιτέρω προσφορὰν.

Ἐπειδὴ ἐπικουρικὴ δικαιολογία καί ἐπικουρικὴ αἰτήσις ἐπιτρέπεται ἐν τῇ άγωγῇ, οὐχί ὅμως καί παράστασις ἀντιφατικῶν περιστατικῶν. Ἐν τῇ ἐπιδίκῳ δέ άγωγῇ ὁμολογεῖται καί ἐκτίθεται ή ὡς ἄνω συμφωνία (ὑπὸ τὸν τύπον προὑπαρξάσης βίας), ή ἑτέρα συνεπῶς βάσις περὶ ἐκχωρήσεως δὲν εἶναι δεκτὴ, ὡς ἀντιφάσκουσα πρὸς τήν πρώτην, καί ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἐναγοντος ὁμολογουμένη ὡς μὴ ἀληθῆς, ἀλλὰ πρὸς ἀλύψιν τής πραγματικῆς ἀληθείας γενομένη. Ὅρθῶς ἐπομένως ἀπερρίφθη ὑπὸ τής ἐκκαλουμένης καί ή βάσις αὕτη, ή ὅποια ἄλλως, ὡς ἄνω ἐρρέθη, ἐνέχει κατὰ τήν αὐτὴν ὁ-

μολογίαν τὸ ἀθέμιτον καὶ αἰσχρὸν, διότι συνεφω-
νήθη ἡ ἐκχώρησις πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ μὴ συναγω-
νισμοῦ καὶ πρὸς ζημίαν τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ Δήμου
Πατρίων, τὴν ὁποίαν (ζημίαν) πάντως ὁ εἰς τῶν
συμβληθέντων διαδίκων θὰ ὠφελεῖτο (διὰ τῆς λή-
ψεως τῶν 5000 παρὰ τοῦ ἐτέρου) ὁ δὲ ἕτερος τὸ
ἐλπίζομενον ἐκ τῆς ἐνοικιάσεως ἕτερον κέρδος.

Ἀριθ. 793 (1905)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ

**Ἐνυπόθηκος δανειστής. - μὴ κοινοποιήσις
προγράμματος πλειστηριασμοῦ. - ἀκυρότης
προβλητέα κατὰ τίνος. - ἀγωγαί. - ἐξαλει-
ψις προκῆας ὑποθήκης συναινέσει συζύ-
γου. - εὐθύναι δι' ἀκυρότητας ἐκτελέσεως.**

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ πραγματικὸν τῆς διαφορᾶς, ζη-
τεῖται παρὰ τῆς Μ. σ. Δ. Σ^{***} ὡς ἐνυποθήκου δα-
νειστρίας πρὸς ἀσφάλειαν τῆς ὑπὲρ τῆς προικὸς
τῆς ἐγγεγραμμένης ὑποθήκης ἐπὶ ἐκπλειστηρια-
σθέντος ἀκινήτου τοῦ ἀνδρὸς τῆς, ἡ ἀκύρωσις ἀπά-
σης τῆς μετὰ τὴν κατάσχισιν διαδικασίας τοῦ
πλειστηριασμοῦ καὶ ἐκθέσεως κατακυρώσεως, λόγῳ
παραλείψεως κοινοποιήσεως πρὸς αὐτὴν τῆς δηλο-
ποιήσεως τοῦ πλειστηριασμοῦ.

Ἐπειδὴ ἡ ἀγωγή αὕτη, οὕσα καθαρῶς προσω-
πική, ὡς προσβάλλουσα τὸ παρατύπως καταρτισθὲν
ἀγοραπωλησίας συνάλλαγμα, ἀνήκει ἐνεργητικῶς
μὲν τῷ δανειστῇ, δι' ὃν παρεβιάσθη ἡ διάταξις τοῦ
ἄρθρου 971 Πολ. Δικονομίας, παθητικῶς δὲ κατ'
ἐκείνων, ὧν ἡ παράνομος ἐνέργεια ἐπέφερε τὸ ἐπι-
δλαδὲς ἀποτέλεσμα, τοιοῦτος δὲ πρωτίστως εἶναι ὁ
προκαλέσας τὴν ἐκτέλεσιν δανειστής, ὅστις κατὰ τὸ
ἄρθρον 870 Πολ. Δικονομίας «ἐπιμελεῖται διδῶν
τὴν ἀναγκαίαν πληρεξουσιότητα διὰ τὸν κλητῆρα
ἐπὶ τοῦ ἐκτελεστοῦ ἐγγράφου, χρονολογῶν προση-
κόντως αὐτὴν, ὑπογράφων καὶ παραδίδων πρὸς
παιρτέρω ἐνέργειαν», οὐχὶ δὲ ὁ εἰς ὃν κατεκυ-
ρώθη, οὗτινος ἡ ἐνέργεια δὲν εἶναι ἡ ἐπενεγκοῦσα
τὸ ἐπιζήμιον ἀποτέλεσμα. Ἡ περίπτωση δὲ ἡτο δι-
άφορος, ἐὰν ὑπέκειτο ἀγωγή ἐκ μέρους τοῦ ὀφειλέ-
του περὶ ἀκυρώσεως, ἢ τρίτου καθ' ἣν ἐπεδιώκετο
ἢ εἰς τοῦτον ἀπώδους τοῦ ἐκπλειστηριασθέντος, ὡς
τοιαύτη βεβαίως ἔδει νὰ ἀπευθύνεται κατὰ τοῦ
κατέχοντος τοῦτο, ὅτε παρεμπιπτόντως καὶ τὸ ζή-
τημα τοῦ κύρους τοῦ πλειστηριασμοῦ ν' ἀνακύψῃ
ἡδύνατο καὶ ἐξετασθῇ, ἐπόμενον δὲ τούτοις εἶναι
ὅτι ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή ἀσκουμένη κατὰ μόνου τοῦ
ὑπερθεματιστοῦ, ἀπαρδεύτως φέρεται καὶ δέον ν'
ἀπορριφθῇ καὶ προστίθεται μὲν ταύτῃ ὅπως ὑπο-
χρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος καὶ παραδώσῃ τὴν κατοχὴν
τοῦ ἐκπλειστηριασθέντος ἐργαστηρίου τῷ ὀφειλέτῃ
σύζυγῳ τῆς ὡς καὶ ὅτι τὴν ἀξίωσιν τῆς ταύτης
ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1025 Πολ. Δικονομίας ἐδράζει ἐπι-
προσθέτως, πλὴν οὔτε τοῦτον προσεπεκάλεσε
ποσῶς ὅπως τὴν νομιμοποίησιν, ἐξ ἰδίου δὲ δικαίου
δὲν παρίσταται προστατευομένη ἡ ἀξίωσις τῆς αὐτῆς,
ἀφοῦ τὸ πραγματικὸν αὐτῆς ὡς ἐνυποθήκου δικαί-
ωμα ἐξακολουθεῖ νὰ ὑφίσταται καὶ ἐὰν εἰς τὴν κα-
τοχὴν τρίτου περιήλθε τὸ ἀκίνητον (Νομ. Ὑποθ.
ἄρθρα 31 καὶ 38). Συνεπῶς τούτοις πλημμελῶς
τὰ ἐναντία ἐδέξατο ἡ ἐκκαλουμένη 420 (1903) ἀ-

πόφαισι τῶν ἐν Μεσολογίῳ Πρωτοδικῶν καὶ δέον,
δεκτικῆς γενομένης τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐναγομένου ὑ-
περθεματιστοῦ Σ. Μ^{***}, νὰ ἐξαφανισθῇ ὡς δικονο-
μικῶς ἡμαρτημένη καὶ ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγή ἐπὶ
τούτῳ. Εἰ καὶ ἡδύνατό τις ἀμφιδάλλων νὰ εἴπῃ ὅτι
ἡ ὑπὲρ συζήτησιν ἀγωγή προσωπικῆ οὕσα καὶ κύ-
ριον ἀντικείμενον ἔχουσα τὴν ἀκύρωσιν τῆς διὰ τοῦ
πλειστηριασμοῦ γενομένης κατακυρώσεως εἰς τὸν
ἐναγόμενον τοῦ ἐκπλειστηριασθέντος κτήματος, νο-
μικῶς ἀπευθύνεται κατ' αὐτοῦ ἵνα ὡς πρὸς αὐτὸν
μὴ ἔχῃ κύρος ὁ πλειστηριασμός καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ
πηγάζοντα δικαιώματά του, ἐκ τοῦ ὅτι δὲ ἡ ἀγωγή
ἡδύνατο νὰ ἀπευθυνθῇ καὶ κατὰ τοῦ ἐπισπεύσαντος
τὸν πλειστηριασμόν καὶ τοῦ ὀφειλέτου, δὲν ἔπεται
ἐντεῦθεν ὅτι ἡ ἀγωγή, ζητοῦσα τὴν ἀκύρωση τῶν
πλειστηριασμοῦ ὡς πρὸς τὸν ὑπερθεματιστὴν, εἶναι
ἀπορριπτέα διότι δὲν ἀπευθύνεται καὶ κατὰ τού-
των, ἀφοῦ ἡ διεξαγωγή τῆς δίκης ταύτης περὶ ἀ-
κυρότητος καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως ἐκ μέ-
ρους τοῦ ἐναγομένου δὲν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς συμμε-
τοχῆς εἰς τὴν δίκην τῶν προσώπων τούτων, καὶ
ἀφοῦ μάλιστα ὁ ἐναγόμενος προσεπεκάλεσεν εἰς τὴν
δίκην τὸν ἐπισπεύσαντα δανειστὴν Χ. Ν^{***} καὶ πα-
ρεστάθη καὶ οὗτος ἐν τῇ δίκῃ (*).

(*) Πανταχόθεν μυρρίζει ἡ ἐπιθυμία τῆς διὰ παντὸς
τρόπου διαφυλάξεως καὶ διατηρήσεως τοῦ πλειστη-
ριασμοῦ, ἀπέναντι τῆς ὁποίας ἐτέθησαν δια κατὰ
μέρος κατὰ τρόπον ἀπολύτως θλιβερόν. Τὸ ἐπαναλά-
βομεν πλειστατικὸν. Ἡ ἐπ' ὀνόματι ἀπονομῆς οὐσια-
στικῶν δῆθεν δικαίου δικαστικῆς αὐθαρεσίας εἰσὶν
summa injuria. Κατὰ πολὺ ὁρθότερον ἡ 420 (1903)
Πρωτ. Μεσολογίον, ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ προέ-
δρου κ. Ἐρ. Ποιτῆν, ἔχει φθε :

«Ἐπειδὴ τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγήν νομικῶς δύναται
νὰ ἐγείρῃ ἡ γυνὴ αὐτοπροσώπως, καθόσον αὕτη δὲν
ὀρεῖ τὴν διαχείρισιν τῆς προικῶς περιουσίας τῆς,
ἄλλως προκειμένου περὶ ταχίστης ἀποτροπῆς κινδύ-
νου ἡπωλείας τῆς προικὸς, δύναται καὶ ἡ γυνὴ αὐτο-
προσώπως, συνεστώτος τοῦ γάμου, συμφώνως τῷ ἄρ-
θρῳ 74 τῆς Πολ. Δικονομίας, νὰ ἐγείρῃ τὴν δέουσαν
ἀγωγήν, τοιοῦτος δὲ κίνδυνος ὑφίσταται κατὰ τὴν
κρίσιν τοῦ δικαστηρίου ἐνταῦθα, ἐκποιήσεως ἀναγ-
καστικῶς τῆς ἀκινήτου περιουσίας τοῦ ἀνδρὸς, ἐφ' ἣς
αὕτη εἶχεν ἐγγράψῃ ὑποθήκην πρὸς ἐξαφάρισιν
τῆς προικὸς αὐτῆς.

«Ἐπειδὴ διὰ τῆς ἐν λόγῳ ἀγωγῆς ἐπιδιώκεται ἡ
διάρρηξις τῆς συμβάσεως τῆς ἀναγκαστικῆς πωλή-
σεως τοῦ ἐπιδίκου ἀκινήτου, ἐγκατασταθέντος δὲ ἐν
αὐτῷ τοῦ ἐναγομένου ὑπερθεματιστοῦ, ὁρῶς ἡ ἀ-
γωγή ἀπηυθύνθη κατ' αὐτοῦ ὡς κατέχοντος παρανό-
μως δυνάμει ἀκύρου τίτλου τὸ ἀκίνητον, συνέπεια
δὲ τῆς τοιαύτης διαρρήξεως τῆς συμβάσεως ἔσται ἡ
ἀποδοσις τοῦ κτήματος τῷ ὀφειλέτῃ, ὅποτε αὕτη,
τοῦ πλειστηριασμοῦ ἐπαναλαμβανομένου, θὰ δύναται
νομικῶς νὰ ἐνασκήσῃ τὴν ἐκ τῆς προικὸς ἐνυπόθη-
κον ἀπαίτησιν τῆς.

«Ἐπειδὴ ρητῶς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφέρεται ὅτι τὸ
ἐκποιήθῃ ἀναγκαστικῶς κ-ῆμα εἶναι ἡ μόνη ἀκίνη-
τος περιουσία τοῦ ὀφειλέτου σύζυγῳ τῆς ἐναγούσης,
ἀδυσπῆχως ἐπομένως ὅτι τὸ στοιχείον τοῦτο αναγρά-
φεται ἀμφισβητεῖται, ὁ ἰσχυρισμός δὲ ὅτι ἑτέρου τοῦ
ἐναγομένου ὅτι ὁ σύζυγος καὶ ἕτερον ἐπὶ ἄλλου ἀκι-
νήτου εἶχεν παραχωρήσει ὑποθήκην, ὡς καὶ ὅτι πλὴν
τοῦ ἐκποιήθέντος ἀκινήτου καὶ ἕτερα ἐκείνητο, ἐστὶν

Ἀριθ. 795 (1905)

Εἰτηγητὴς ὁ ἰδίτης κ. Σ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ
Πλειστηριασμός-δυνήφιδμός- μὴ ἐκδοδὶς
περιλήψεως. - οὐ κτήσας κυριότητος καὶ
καρπῶν.

Ἐπειδὴ ἡ προκειμένη ἀπὸ 20 Σ)βρίου 1900 ἀγωγὴ ἐκτίθησιν ὅτι ὁ ἐναγόμενος προκαλέσας πρὸς γράμμα ἀναπλειστηριασμοῦ μετὰ τὴν εἰς τὴν ἐναγούσαν κατακύρωσιν καὶ ἐγκατάστασιν τῆς εἰς τὴν ἐκπλειστηριασθεῖσαν ἀμπελον τοῦ Δ. Μ^{***} καὶ δὴ μετὰ τὴν μεταγραφὴν τῆς κατακυρωτικῆς ἐκθέσεως, εἰ καὶ ἡκυρώθη ἡ ἐπισπευδομένη διαδικασία

ἀνεπίδεκτος ἐκτιμήσεως δικαστικῆς, διότι δὲν ἀναφέρονται ὠρισμένως τὰ ἄλλα ἀκίνητα. ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐπίσης παρεγυρήθη τῇ γυναικὶ δικαίωμα ὑποθήκης καὶ ἐκεῖνα ὧν ὁ ἀνὴρ ἦτο κύριος.

Ἐπειδὴ, κατὰ μὲν τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 11 § 4 καὶ 61 § 4 τοῦ περὶ Ὑποθηκῶν Νόμου τῆς 11 Αὐγούστου 1836, ὄντος ἐπικρ. τεστέρου πασῶν τῶν εἰς αὐτὸν ἀντικειμένων διατάξεων τῶν ρωμαϊκῶν καὶ βυζαντινῶν νόμων, πᾶσα μεταξὺ τῶν συζύγων συμφωνία περὶ μὴ ἐγγραφῆς ὑποθήκης ἐπὶ κτημάτων τοῦ ἀνδρὸς πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς προικὸς εἶναι ἀκυρος, ἡ ἀπαγορευτικὴ δὲ αὕτη διάταξις ὁρᾷ κατὰ λογικὴν ἀνάγκην καὶ τὴν συμφωνίαν περὶ ἐξαλείψεως τῆς ἐγγραμμμένης ἡδὴ ὑποθήκης, διότι ἄλλως ἡ προσηνθεῖσα ἀπαγορευσις συμφωνίας περὶ μὴ ἐγγραφῆς ὑποθήκης ἡδύνατο νὰ ματαιωθῇ ἅμα τῇ ἐγγραφῇ αὐτῆς, ἐὰν ἐπετρέπετο ὑπὸ τοῦ νόμου συμφωνία περὶ ἐξαλείψεως αὐτῆς, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 77 τοῦ αὐτοῦ Νόμου, ἐξάλειψις τῆς ὑποθήκης ἐκ τοῦ βιβλίου τῶν ὑποθηκῶν δὲν ἐπιτρέπεται ἀνεῦ ἀποφάσεως τελεσιδικίου ἢ ἀνεῦ τῆς συγκαταθέσεως τῶν ἐόντων συμφέρον καὶ ἱκανότητα πρὸς παραίτησιν τοῦ δικαίωματος τῆς ὑποθήκης. Ἐντεῦθεν δ' ἐπεται ὅτι, ἂν δυνάμει τῆς συγκαταθέσεως τῆς συζύγου γίνῃ ἐξάλειψις τῆς πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς προικὸς αὐτῆς ἐγγεγραμμένης ὑποθήκης, ἐνῶ ὡς προεῖρηται ἡ σύζυγος στερεῖται κατὰ τὸ προμνησθέν ἄρθρον 61 § 4 τῆς τοιαύτης ἱκανότητος, ἡ τοιαύτη ἀπολύτως ἀκυρος ἐξάλειψις λογίζεται ὡς μὴ ὑπάρχουσα καὶ ἡ ἐξαλειφθεῖσα ὑποθήκη ἐξακολουθεῖ ὑφισταμένη ἀπέναντι πάντων, δὲν δύναται δὲ νὰ ἰσχυρισθῇ τις ὅτι διὰ τῆς τοιαύτης ἐκδοχῆς παραβιάζεται ἡ ἀρχὴ τῆς δημοσιότητος τῶν ὑποθηκῶν, δυνάμενων τῶν τρίτων νὰ παροβλαφθῶσι, διότι οὗτοι σὺν τῇ ἐξαλείψει συγγρόνως πληροφροῦνται καὶ περὶ τοῦ μὴ νομίμου ταύτης [Α Π. 66 (1897). 237 (1899) καὶ 2 (1904) τῆς ὁλομείας, Κρασσᾶ Οἰκογ. § 146]. Συνεπῶς πρὸς ταῦτα, ἡ πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς προικὸς ἐγγραφεῖσα ἐπὶ τοῦ ἐπιδικίου ἀκινήτου ὑποθήκη θεωρεῖται ὑφισταμένη, τῆς συναιεῖσαι αὐτῆς γενομένης ἐξαλείψεως οὐσης ἀπολύτως ἀκύρου. Αἱ ἐπικαλούμεναι δὲ γινώμαι τῶν ὑπὸ τῶν ἀντιδικίων τῆς ἐναγούσης μνημονευομένων γάλλων συγγραφέων δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ἐρεισμά ἀντιθέτου ἔρμηνείας, διότι ἐν Γαλλίᾳ κατὰ τοὺς ἰσχύοντας νόμους ὁ ἰδιώτης δὲν λαμβάνει γνῶσιν τῶν βιβλίων τῶν ὑποθηκῶν, μὴ ἐπιτροπομένης αὐτῶ τῆς αὐτοψίας των, ὅπως σὺν τῇ ἐξαλείψει πληροφροῦνται περὶ τοῦ μὴ νομίμου αὐτῆς, ἡ δὲ ἐξαλειφθεῖσα ὑποθήκη δὲν σημεῖται παρὰ τοῦ ὑποθηκοφύλακος ἐν τῇ δεδομένη περιλήψει.

Ἐπειδὴ καὶ ἂν ἐκ δόλου καὶ ἐκ συμπαιγνίας τῶν συζύγων ἐγένετο ἡ παραίτησις ἀπὸ τοῦ ὑποθηκικοῦ δικαίωματος καὶ ἡ ἐξάλειψις ἐκ τοῦ οἰκείου βιβλίου,

τοῦ ἀναπλειστηριασμοῦ, ἐν τούτοις ἀφίρρεσε ἐκ συστάσεως ὑπὲρ κοινοῦ συμφέροντος καὶ κατὰ δολίαν συνενόησιν τῇ 8 Σ)βρίου 1896 μετὰ τοῦ ὀφειλέτου Δ. Μ^{***} τὸν σταφιδέκαρπον, ἰδίᾳ δὲ ὅτι ὁ ἐναγόμενος εἰσβαλὼν ἐνὸς πλὴν εἰς τὴν ἀμπελον ὅπως ἐμποδίσῃ πᾶσαν ἀντίστασιν, ἐπεμψε τὸν ὀφειλέτην Δ. Μ^{***} ν' ἀποκόψῃ τὸν καρπὸν ὅπερ καὶ ἐπραῖεν οὗτος, ἐν εἵτα μετέβαλεν εἰς γλεῦκος καὶ πωλήσας διένειμε τὰ χρήματα μετὰ τοῦ ἀντιδικίου τοῦ ἐναγομένου.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ μὴ ἀμφισβητούμενον ὑπὸ τῶν μερῶν, ὑπὲρ τῆς ἐναγούσης ἐπισπευδομένης δάνει-

νομίμως δύναται ν' ἀντιταχθῇ κατὰ τῆς ἐστάσεως ταύτης τοῦ δόλου ἡ ἔνστασις τῆς ἀπολύτου ἀκυρότητος τῆς ἐξαλείψεως, τῆς πηγαζούσης ἐκ τοῦ νόμου τοῦ ἀποβλέποντος εἰς τὸ συμφέρον τῆς προικὸς, ὅπερ ἐστὶν δημοσίας τάξεως.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 971 τῆς Πολ. Δικονομίας κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ προθεσμίᾳ ἐπιδοῦναι εἰς τοὺς ἐγγεγραμμένους ἐνυποθήκους δανειστάς ἀντίτυπον τοῦ τοιχοκόλλητου γραμματίου κατὰ τὴν ἐν τοῖς ἄρθροις 140 καὶ ἐπ. διαλαμβανόμενον τύπον, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς διαδικασίας, ἔκ τῆς γενικότητος δὲ τῆς διατάξεως ταύτης συνάγεται ὅτι ἡ ἀπαγγελομένη ἀκυρότης εἶναι ἀπόλυτος, ἐὰν δὲν ἐπιδόθῃ εἰς τοὺς ἐγγεγραμμένους ἐνυποθήκους δανειστάς τὸ τοιχοκόλλητον γραμμάτιον, καθόσον ἡ διάταξις αὕτη ὁρᾷ εἰς τὰ συμφέροντα τῶν ἐγγεγραμμένων ἐνυποθηκῶν δανειστῶν καὶ δύναται πᾶς τοιοῦτος νὰ πρεβάλλῃ ταύτην (Ἐφ. Πατρῶν 499 (1899)), ὅθεν ἐν προκειμένῳ, ἀφού ὡς προεῖρηται ἡ ὑπὲρ τῆς γυναικὸς ἐγγραφεῖσα ὑποθήκη ἐθεωρήθη ὡς μὴ ποτε ἐξαλειφθεῖσα, ἔδει καὶ ταύτη νὰ κοινοποιηθῇ τὸ τοιχοκόλλητον γραμμάτιον, μήπω δὲ γενομένης τῆς κοινοποιήσεως τοῦ γραμματίου αὐτῇ, ἡ διακασία τοῦ ἐπιγενομένου πλειστηριασμοῦ προδήλως ἐστὶν ἀκυρος, τὴν τοιαύτην δὲ κοινοποίησιν δὲν ἀναπληροῖ ἡ γενομένη ἐπίδοσις τοῦ γραμματίου πρὸς τὸν σύζυγον αὐτῆς ὡς διαχειριστὴν τῆς προικὸς, διότι τὸ δικαίωμα τῆς γυναικὸς ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ εἶναι ἀσχετον πρὸς τὴν διαχείρισιν τῆς προικὸς περιουσίας τῆς. ἄλλως δὲ ἡ ἐπίδοσις πρὸς τὸν σύζυγον ἐγένετο ὡς πρὸς ὀφειλέτην μόνον καὶ οὐχὶ ὡς πρὸς ἐνυπόθηκον δανειστήν. μὴ πληρουμένης οὕτω τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 971 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἐπειδὴ ἡ ἐξαταστὴ ἡδὴ τοιχοκλήσις ἀνακοίνωσις καὶ ἀναγωγὴ τοῦ ἐναγομένου Σ. Μ^{***} κατὰ τοῦ ἐπισπεύσαντος τὴν ἐκτέλεσιν δανειστοῦ Χ. Ν^{***} καὶ τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος τοῦ ἐνεργῆσαντος αὐτὴν Ν. Β^{***}.

Ἐπειδὴ ἐναγομένων τούτων δι' ἀπαίτησιν, δι' ἣν ἀμφότεροι εἰσὶν κοινῶς ὑπόχρεοι, ὑφίσταται μεταξὺ αὐτῶν δεσμὸς παθητικῆς ὁμοδικίας κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 70 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνόλου τῆς ἀναγωγῆς ταύτης συνάγεται ὅτι ἀποδίδεται πρὸς τὸν ἐπισπεύσαντα δανειστήν ἡ λῆψις τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ ὅπερ κατέθετο ὁ ὑποθεματιστὴς, λαθῶν τὴν προσήκουσαν περίληψιν τῆς κατακυρωτικῆς ἐκθέσεως, τοῦτο δὲ ἐστὶ σαφέστερον ἐξηγεῖται διὰ τῶν προτάσεων τοῦ ἐναγομένου.

Ἐπειδὴ ὁ ἰδιώτης ὁ ἀναθέτων εἰς κλητῆρα τὴν ἐκτέλεσιν πράξεως δὲν εὐθύνεται διὰ τὰ παραπτώματα τοῦ κλητῆρος κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν καθήκοντων αὐτοῦ ἐπὶ κακῇ δέθῃ ἐκλογῇ, διότι ὁ δόλος εἰς τὴν

απρίας και υπερθεματιστρίδας, δὲν ἐγένετο κατάθεσις τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ ἀλλὰ συμφηρισμός, εἰ καὶ ὑπῆρχεν ἀναγγελία ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου οὐδ' ἐξεδόθη περίληψις κατακυρωτικῆς ἐκθέσεως ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλου, ἀλλὰ μόνον ἡ ἐκθεσις τῆς κατακυρώσεως ἐκοινοποιήθη καὶ μετεγράφη, πλὴν ἡ τοιαύτη ἐνέργεια τῆς ἐναγούσης δὲν συνεπάγεται τ' ἀποτελέσματα τοῦ ἀρθρ.

τὴν δικαστικὴν κλητῆρα ἐντολὴν ἀπέδλεψεν εἰς τὴν ἰσχύτητα αὐτοῦ ὡς δημοσίου ὑπέρτερος, ἐνεκεν δὲ αὐτῆς ἦτον ἀπληλαγμένος πάσης ἄλλης ἐξετάσεως (Dalloz: 675). "Ὅθεν ἐπισπεύδων δανειστής, παραγγελλας τῷ συναναγομένῳ δικαστικῷ κλητῇ τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐπιγενομένης ἐκτελέσεως, δὲν φέρει εὐθύνην οἰανδήποτε ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ δημοσίος οὗτος ὑπέρτερος δὲν ἦτον ὁ κατάλληλος πρὸς ἐνέργειαν τῆς ρηθείσης πράξεως.

ε' Ἐπειδὴ ὁ ἐπισπεύσας τὸν ἐνεργηθέντα πλειστηριασμὸν δανειστής προδήλως μὲν εὐθύνεται εἰς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ληφθέντος ὑπ' αὐτοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ, ἂν δι' οἰονδήποτε λόγον ἤθελε θεωρηθῇ οὗτος ὡς ἀκύρως ἐνεργηθεὶς, ὡς ἄνευ αἰτίας ἤδη κατεχομένου, ἀλλὰ πλὴν τούτου ἤθελεν εὐθύνεσθαι εἰς πληρωμὴν ἀποζημιώσεως. τῆς παρὰ τοῦ ὑπερθεματιστοῦ αἰτουμένης, ἂν μὴ ἤθελεν ἀποδείξῃ ὅτι ἔπραξε τὸ καθ' ἑαυτὸν ὅπως νομίμως καὶ ἐγκύρως ἐνεργηθῇ ἡ διαδικασία τοῦ πλειστηριασμοῦ.

ε' Ἐπειδὴ κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρου 870 Πολ. Δικονομίας, πᾶσα ἐκτελεσις γίνεται ἐπιμελείᾳ τῶν διαφορομένων καὶ κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς καθ' ἑνα τῶν ἐξῆς τρόπων, ἤτοι 1) ὁ διάδικος ἢ ὁ πληρεξούσιος τοῦ γράφει ἐπὶ τοῦ ἐκτελεστέου ἐγγράφου τὴν ἀναγκαίαν πληρεξουσιότητα διὰ τὸν κλητῆρα, τὴν χρονολογεῖ προσηκόντως καὶ τὴν ὑπογράφει, καὶ παραδίδει τὸ ἐγγράφον εἰς τὸν τελευταῖον τοῦτον πρὸς περαιτέρω ἐνέργειαν, κατ' ἀκολουθίαν ἡ περαιτέρω διαδικασία τῆς ἐκτελέσεως ἐνεργεῖται ὑπ' αὐτοῦ τοῦ κλητῆρος. Κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρου 957 ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἀρθρα 862-866 ἡ κατάσχεσις γίνεται παρὰ τοῦ κλητῆρος, ὅστις κατὰ τὰ ἀρθρα 958-960 συντάττει τὴν περὶ ταύτης, ἐκθεσιν καὶ εἰδοποιεῖ τὸν δῆμαρχον καὶ τὸν ὀφειλέτην, δηλοποιεῖ καὶ πρὸς τὸν ἀρμόδιον ὑποθηκοφύλακα αὐτήν, καὶ ὅστις, ὡς συνάγεται ἐκ τῶν ἀρθρων 967, 968 καὶ 971, ἐνεργεῖ τὰς κοινοποιήσεις καὶ τοιχοκολλήσεις τοῦ τοιχοκολλήτου γραμματίου ὑποκειμένου διὰ τὴν μὴ τήρησιν αὐτῶν καὶ τὴν ἔλλειψιν ἀποδείξεων, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν συνδυασμένων ἀρθρων 970, 896 καὶ 897 εἰς ἀποζημιώσεις καὶ πληρωμὴν τῶν ἐξόδων, ἐπιφυλαττομένης κατ' αὐτοῦ καὶ πειθαρχικῆς ἐτι ποινῆς. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὁδὸν ἀοιδήλως συνάγεται ὅτι ἀναταθείσης νομίμως καὶ ἐγκύρως τῷ δικαστικῷ κλητῇ Ν. Β** ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος δανειστοῦ Χ. Ν*** τῆς προκειμένης ἐκτελέσεως, τὴν πρὸς ἀποζημιώσεις εὐθύνην οὗτος ὑπέχει, μὴ προσδᾶς εἰς τὴν κοινοποίησιν τοῦ τοιχοκολλήτου γραμματίου πρὸς τὴν ἐνυπόθηκον δανειστρίαν Μ. Δ. Σ***, οὐδὲ ὅπως δὲ εὐθύνεται ὁ ἐπισπεύδων διὰ ταύτην ὅτε ἐνεργήσας ὅτι ἐκ τοῦ νόμου ὑποχρεοῦται (α).

(α) Ἀπολύτως ἀμφίβολα. Αἱ διατάξεις αὗται ἀφορῶσιν εὐθύναν τοῦ κλητῆρος ἀπέναντι τοῦ ἐπισπεύδοντος, ἢ δι' αὐτῶν δὲ πρόνοια αὕτη καθίστησι καταδηλωτέραν τὴν εὐθύνην τοῦ δανειστοῦ πρὸς τοὺς τρίτους. Οἱ περὶ ἐντολῆς κανόνες εἶναι ἀσαφεῖς.

980 Πολ. Δικονομίας, καθ' ἡ καὶ διὰ τῆς 254 (1901) ἀναιρετικῆς ἐγένετο δεκτὸν ἐπὶ συναφούς τῇ διαφορᾷ ταύτῃ ὑποθέσεως μεταξὺ τῶν αὐτῶν δι-αδίκων, τούτου δ' ἐπόμενον εἶναι ὅτι ἡ ἀξίωσις τῆς ἐπὶ τῶν καρπῶν τοῦ κατακυρωθέντος αὐτῇ ἀπαράδεκτος ἀποβαίνει, ἅτε ἐφαρμοζομένων καὶ ἐπὶ τοῦ διὰ πλειστηριασμοῦ καταρτιζομένου συναλλάγματος ἀγοραπωλησίας τῶν ἀρχῶν τοῦ Ἀστυχοῦ Δικαίου ἰδίᾳ δὲ ἐκ τοῦ Ν. 13.8 Παν. (19.1) καθ' ἡν πρὸ τῆς καταβολῆς τοῦ τιμήματος δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐναχθῇ ὁ πωλητής, τούτου δ' οὕτως ἔχοντος, ὡς μὴ ἀποξενωθέντος ἐτι τοῦ ὀφειλέτου κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐνεργείας ἤτοι τῇ 8 Σ)βρίου 1896 τῶν ἐπὶ τῆς ἀμπέλου καὶ τῶν καρπῶν δικαιωμάτων κυριότητός του, ἡ ἀξίωσις τῆς ἐναγούσης ὅπως λάβῃ τοὺς καρποὺς τούτους ἢ τὴν ἀξίαν των, οὗς αὐτός ὁ ὀφειλέτης εἴτε μόνος εἴτε μετὰ τοῦ ἐναγομένου συνέλεξε, ἐστερημένην νομικῆς βάσεως ἐστίν. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι τὸ ἐκπλειστηριασμοῦ τοῦτο κατέβαλεν ἡ ἐνάγουσα μεταγενεστέρως καὶ ἐπομένως ἠδύνατο ὑποστηριχθῆναι ὅτι συνετελέσθησαν οἱ πρὸς ἀπαίτησιν ὅροι, πλὴν ὡς γενομένη μετὰ τὴν πρώτην ἐπὶ τῆς διαφορᾶς ταύτης συζήτησιν, ὅτε ἐπετρέπετο πᾶσα βελτίωσις, δὲν δύναται νὰ προσδώσῃ τὴν ἐννοιαν ὅτι τὸ δίκαιον ὁ ἡσκαίτο τὸν κλητῆμενον (Οἶκον. Πολ. Δ. § 105 σημ. 30), οὐδὲ προκύπτει ἐκ τῆς ἀγωγῆς ὅτι ὑπὸ ἄλλην τινὰ ἰδιότητα τοῦτέστι τῆς μεσεγγυούχου ἀσχεῖ ταύτην. Ἐφ' ὃ ἀπορριπτεῖται. Εἰ καὶ ἠδύνατό τις ἀμφιβάλλων νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ αἰτήσις ὅπως ὑποχρεωθῇ καὶ τῇ καταβάλλῃ τὴν ἀξίαν τῶν ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ ὀφειλέτου ἀφαιρεθέντων καρπῶν, νόμιμος ἐστὶ, Ἀον) διότι εἰ καὶ μὴ καταβαλοῦσα κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀγωγῆς.

ε' Ἐπειδὴ ἀπόδοσιν ὀφελίμων δαπανῶν δύναται κατὰ κανόνα ν' ἀπαιτήσῃ ὁ καλῆς πίστεως νομικός, ἐφ' ὅσον αὐξάνουσι τὴν ἀξίαν τοῦ πράγματος ἐτι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποδόσεως αὐτοῦ, ἀλλ' οὐχὶ πέραν τοῦ δαπανηθέντος ποσοῦ. Νομ. 38 Πανδεκτ. (6.1). Dernbourg II § 227 τοιαύτην δὲ δύναται νὰ αἰτησῇται δι' ἀγωγῆς ἡ καὶ κατ' ἐνστάσιν. Ἡ διάταξις δὲ τῶν νόμων, καθ' ἡν δὲν ἔχει τις δικαίωμα ἀγωγῆς πρὸς ἀπαίτησιν τῶν ἐπὶ ἀλλοτρίῳ κτήματι δαπανῶν, ἀλλὰ μόνον ἐνστάσεως, συνέχεται πρὸς τὴν περὶ τούτων διαδικαστικῶν τύπων ἀκριβολογίαν τῆς ρωμαϊκῆς νομοθεσίας. ἀνεφάρμοστον οὖσαν παρ' ἡμῶν, δυνάμει τῶν περὶ διαδικασίας διατάξεων τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ ἰδίως τοῦ ἀρθρου 87 ταύτης, καθ' ὃ ὁ προτείνων οἰονδήποτε κλητῆμενον δικαίωμα δύναται νὰ παραστή ὡς ἐνάγων. Ὅθεν ἐν προκειμένῳ νομίμως ὁ ὑπερθεματιστής, ἐν καλῇ πίστει διατελὼν ἐν τῇ νομῇ τοῦ ἐπιδίκου ἀκινήτου, δύναται διὰ τῆς ἀναγωγῆς αὐτοῦ νὰ ἐπιζητήσῃ τὴν πληρωμὴν τῶν δαπανῶν εἰς ἀνταπόδοσιν πρὸς κατασκευὴν ὁροφῆς, πατώματος καὶ ὑπογείου τοῦ ἐπιδίκου ἀκινήτου, ἀφοῦ διὰ τῆς κατασκευῆς πάντων τούτων πρόδηλον εἶναι ὅτι αὐξάνει ἡ ἀξία αὐτοῦ, οὐχὶ ὁμως καὶ διὰ κατασκευὴν καὶ προστεγασμάτων, καθόσον αἱ διὰ τὴν κατασκευὴν πάγκων αὐτῶν δαπάναι εἰσὶ πολυτελεῖς (voluptariae) μὴ ἔχουσαι οἰκονομικῶς παραγωγικὴν ἰσχύαν. δικαίωμα δὲ μόνον ἀφαιρέσεως τῶν ἀντικειμένων, τούτων (justolendi) ἔχει ὁ ἀγοραστής, ἐφ' ὅσον ἐπαναφέρει τὸ πρᾶγμα μετὰ τὴν ἀφαιρῆσιν εἰς τὴν προτέραν κατάστασιν.

γής τὸ ἐκπλειστηρίασμα, πλὴν ἀναμφισβητήτως τελοῦσα ἐν τῇ κατοχῇ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος ἢ ἐνάγουσα ὑπερθεματίστρια λογίζεται νομικῶς κατὰ τὸ στάδιον τῆς διαδικασίας τοῦ ἀναπλειστηριασμοῦ ὡς μεσεγγυούχος κτλ (*).

Ἀριθ. 796 (1905) (*)

Εἰτηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Χ. ΝΙΚΗΤΟΠΟΥΛΟΣ

Παραγγελία. - ἐφαρμογὴ κανόνων ἐντολῆς - ναύλωσις - ἀποδεικτικὰ μέσα. - εὐθὺν παραγγελιοδόχου ἀποστολῆς καὶ ἐν ὑποδείξει τρόπου ἐνεργείας. - βραδεία ἀποστολή. - παραλαβή. - οὐκ ἐκπεώσις. - ἀπαλλαγὴ εὐθὺν ἐκ πράξεων διαμέσου κοιμιστοῦ. - ὁμοδικίας ὁροι. - ἀνεφάρμοστον ἐν προδικτικῇ. - ἀποζημιώσις. - μὴ ὑπερβαδία διπλασίου ἐν ναυλώσει

Ἐπειδὴ ἡ διὰ τῆς ἀγωγῆς ἰστορουμένη δικαιοπραξία εἶναι ἡ τῆς παραγγελίας καὶ ὁρθῶς ἐχαρα-

(*) Ἡ πρωτόδικος 2768 (1902) Πατρῶν, ἐκδοθεῖσα ἀποφασίζουσα τὸν πρωτόδικον κ. Δ. Μακρῆ, ἔχει ὁδε :

Ἐπειδὴ νομίμως ἐπὶ τῆς ὁρκῆς τῇ ἐναγομένῃ Δ Γ^α κληρονόμῳ τοῦ Δ. Γ^α κυρίως καὶ ἐφοπλιστοῦ τῆς ἑλληνικῆς ἀτμοπλοίας Π. Γ^α περὶ τῆς ὑποδίκου συμβάσεως, καθόσον αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 273 καὶ 281 τοῦ Ἐμπορ. Νόμου ἀφορῶσι τὴν δι' ἑγγράφου ἀπόδειξιν τῆς συμβάσεως καὶ οὐχὶ τὸ κύρος αὐτῆς δι' ὁποῦνται μὲν οἱ μάρτυρες οὐχὶ δὲ οἱ ἐκπαιτὲς ὁρκος καὶ ἡ ὁμολογία (Boistel § 1233 Lyon Caen et Renault v § 642 τομ. 6' σελ 33).

Ἐπειδὴ ἀποδειχθεὶς διὰ τῆς ὁμολογίας τῆς ἐναγομένης τῆς ὑποδίκου συμβάσεως ὡς αὕτη παρὰ τῆς ἐναγούσης ἐταιρίας καὶ τοῦ πράκτορος τῆς ἐταιρίας Π. Γ^α συνωμολογήθη, νόμιμος παρίσταται ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ, καθόσον διὰ τὴν περαιτέρω ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Μασσαλίαν ἀποστολὴν τοῦ σταφιδοκαρποῦ ἦν ἐνεδεδεχθὲν νὰ πραγματοποιηθῇ ὑπὸ ρητοῦς ὁρους ἀντὶ ὀρισμένου χρηματικοῦ ἀνταλλάγματος ἢ ἐναγομένη ἐταιρία Π. Γ^α εὐθύνεται αὕτη δυνάμει τῶν ἄρθρ. 97 καὶ 99 τοῦ Ἐμπορ. Νόμου, ἀφοῦ διενήργησε αὐτὴν ὡς παραγγελιοδόχος (ὅρα Lyon Caen et Renault Manuel No 506 σ. 307 6' ἐκδ.) Τὴν εὐθύνην δ' αὐτῆς δὲν ἀφροῦσι οἱ ἰσχυρισμοὶ ὅτι ἡ ἐκ Πειραιῶς ἀποστολὴ τῆς πραγματείας ἀφορᾷ τὴν ἐταιρίαν Φ^α μὴ παραλοδοῦσαν δλόκληρον τὸ φορτίον, καθόσον τοῦ ἄρθρ. 98 Ἐμπορ. Νόμου μὴ διακρίνοντος, ἡ εὐθὺν τοῦ παραγγελιοδόχου εἶναι ἡ αὕτη καὶ ἂν εἴη τῷ ὑπεδεδεχθῇ ὁ τρόπος τῆς ἀποστολῆς (Lyon Caen et Renault Traité III § 594.3 καὶ 551 καὶ τοὺς ἐν σημ. 1 συγγραφείς).

Ἐπειδὴ τὰ ἄρθρ. 96-99 τοῦ Ἐμπορ. Νόμου ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰς διὰ τῆς θαλάσσης ἀποστολὰς ἐφ' ὅσον εἰδικῶς διὰ τοῦ 6' βιβλίου τοῦ ἰσχύοντος Ἐμπ. Ν. οὐδὲν ὁρίζεται ἄλλως, εἰ καὶ ἡδυνάτο τις νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι διὰ τῆς ὑποδίκου συμβάσεως, ἡ ἐταιρία Π. Γ^α δὲν ἀνέλαβε ὡς παραγγελιοδόχος μετακομιδῆς τὴν εἰς Μασσαλίαν μεταφορὰν τῆς πραγματείας καὶ τοῦτ' ἐν τῷ λόγῳ ἀπορριπτέα ἢ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ τυγχάνει ἀφοῦ παρὰ τῶν διαδικαίων συνωμολογεῖται ἡ ἑγκαίριος ἐν Πειραιῇ παράδοσις τοῦ φορτίου πρὸς τὴν ἐταιρίαν Φ^α.

Ἐπειδὴ ἡ ἐνστάσις ὅτι διὰ τὴν βραδείαν ἀποστολὴν τῆς ἀποσταλείσης πραγματείας δὲν διαμαρτυρήθη, ἀλλὰ παρέλαβε τὸ πρᾶγμα ἐν Μασσαλίᾳ διὰ

(*) Ἐνεκεν ἀπωλείας τοῦ τελευταίου χειρογράφου ἡλίσκει μισρὸν μέρος τοῦ τέλους τῆς μειοψηφίας.

κτηρίσθη τοιαύτη ὑπὸ τῆς 2768 (1902) τελευταίας τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων, μὴ ὑπαρχούσων δὲ περὶ τῆς τοιαύτης παραγγελίας οὐσιαστικῶν διατάξεων ἐν τῷ Ἐμπορ. Νόμῳ, ἐφαρμοστέοι εἶναι οἱ περὶ ἐντολῆς κανόνες τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου, κατὰ ταύτας δὲ ὅταν εἰς τὸν ἐντολοδόχον ὁρισθῶσι τὰ ὅρια τῆς ἐντολῆς, ἐφείλει ν' ἀκολουθήσῃ οὗτος ταῦτα ἀπαρεγκλίτως, καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀφοῦ διὰ τῆς ἀγωγῆς συνωμολογεῖται ὅτι ἡ ἐναγομένη ἐταιρία Γ^α ἀνέλαβε νὰ μεταφορτώσῃ τὸν σταφιδοκαρπὸν ἐν Πειραιῇ τὸ Σάββατον ἤτοι τὴν 28 Μαΐου 1888 εἰς ἐν τῶν ἀτμοπλοίων Φ^α. ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν κατέρησε νὰ μεταφορτώσῃ τὸν σταφιδοκαρπὸν ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου ἐκείνου διότι δὲν ὑπῆρχε χώρος ἐν αὐτῷ πρὸς παραλαβὴν τοῦ σταφιδοκαρποῦ δὲν ὑπέχει εὐθύνην, καθόσον τὸ γεγονός τοῦτο ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐντολὴν ἦν ἑλαβε, ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τῆς ἐπιμελείας καὶ τοῦ ἐπιμελεστέρου καὶ θεωρεῖται τυχαῖον, ἀλλ' ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος τῆς ἐται-

τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ ὁ ἐνάγων καὶ ἐπλήρωσε τὸν ναυλὸν ἀπορριπτέα τυγχάνει α') διότι τὸ ἄρθρ. 105 Ἐμπ. Ν. δὲν ἐφαρμόζεται ἐν προκειμένῳ, καθὼ ἀναγόμενον εἰς τὸν ἀγωγιάτην (voiturier), β') διότι τὰ ἐκ τοῦ ἄρθρ. 435-6 Ἐμπ. Ν. ἀπαράδεκτα ἀφορῶσι μόνον τὰ ἐν αὐτοῖς ὁριζώμενα θέματα, περὶ ὧν ἐν ταῦτα δὲν πρόκειται, ἀφοῦ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς σκοπεῖται ἡ διὰ τὴν βραδείαν τῆς πραγματείας εἰς Μασσαλίαν ἀποστολὴν ἀποζημιώσις (comme cette fin de non recevoir est exceptionnelle elle ne peut être appliquée en cas de retard provenant de la faute du fretteur cas non visé par l'art 435 Lyon Caen Manuel § 939 β' ἐκδ. Boistel No 1448 A. Π. 70 (1891) ἐν Θέμειδ. σ. 181, γ') διότι ἀφοῦ ἡ ἐταιρία Π. Γ^α ὡς ἡ ἰδία ὁμολογεῖ, παρέδωκε τὴν φορτωτικὴν τῇ 30 Μαΐου, ἦτο εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ ὅτι ἡ ἀποσταλείσα πραγματεία δὲν ἐφορτώθη δλόκληρος ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου τοῦ ἐκ Πειραιῶς ἀπάραντος τῇ 28 Μαΐου 1888 καὶ ἡδύνατο ἐπομένως νὰ διαμαρτυρηθῇ διὰ τὴν τοιαύτην βραδείαν ἀποστολὴν κατὰ τῆς ἐταιρίας Φ^α ἂν ὄντως συνεφώνησε μετ' αὐτῆς νὰ μεταφέρει δλόκληρον τὴν πραγματείαν τῇ 28 Μαΐου, διὸ οὐδεμίαν παράλειψιν ἐναντὶ τῆς ἐταιρίας Π. Γ^α ἐποιήσατο ὁ ἐν Μασσαλίᾳ παραλήπτης τῆς πραγματείας, καὶ ἂν τοιαύτη ρήτρα ἐν τῷ μεταξὺ τῆς ἐταιρίας Φ^α καὶ τῆς ἐταιρίας Γ^α ναυλοσυμφωνητικῷ ὑπάρχει, δ') διότι ἀφοῦ ρητῶς οἱ συμβαλλόμενοι ὥρισαν ὅτι ἡ εἰς Μασσαλίαν μεταφορτώσις θὰ λάβῃ χώραν τῇ 20 Μαΐου 1888, εἰς οὐδεμίαν ἐπιφύλαξιν ἢ διαμαρτυρίαν ὑπερεῖχετο ἡ ἐταιρία Κ^α πρὸς τὴν ἐταιρίαν Π. Γ^α κατὰ τὴν εἰς αὐτὴν μεταβίβασιν τῆς φορτωτικῆς διὰ τὴν εἰς Μασσαλίαν ἀποστολὴν περαιτέρω.

Ἐπειδὴ ἡ ἐνστάσις ὅτι ἡ προκειμένη ἀγωγὴ εἶναι ἀπαράδεκτος, διότι κατὰ τοὺς ὁρους 6, 7 καὶ 12 τῆς φορτωτικῆς διὰ τὴν ἀπὸ Νησίου εἰς Πειραιᾶ μεταφορὰν καὶ τοὺς ὁρους τοὺς ἐν τῷ ναυλοσυμφωνητικῷ τῷ μεταξὺ τῆς ἐταιρίας Φ^α καὶ τῆς ἐταιρίας Π. Γ^α περιεχομένους ἡ ἐταιρία Π. Γ^α ἀπηλλάγη πάσης εὐθύνης διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὑποδίκου συναλλάγματος ἀπορριπτέα τυγχάνει ὡς νόμῳ ἀστήρικτος, καθόσον κατὰ τὸ ἄρθρ. 215 τοῦ Ἐμπορ. Νόμου, ὁ τοῦ πλοίου ἰδιοκτῆτης εἶναι ὑπεύθυνος περὶ τῶν πράξεων τοῦ πλοιοῦ καθόσον ἀφορῶσι τὸ πλοῖον καὶ τὴν ἀποστολὴν τὴν τοιαύτην ἐξαιρετικὴν διάταξιν τοῦ Ἐμπ. Ν. ἀφορῶσαν τὸ δημόσιον συμφέρον δὲν δύναν-

ρίας ὁ καὶ κατὰ τὴν πρώτην καὶ τὰς ἐπομένους συζητήσεις προταθεὶς εἶναι ἀπαράδεκτος διότι δὲν ἐξητάσθη ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου ἔπερ δύναται διὰ μεταγενεστέρως ἀποφάσεως νὰ διατάξῃ τὴν δέουσιν ἀπόδειξιν· εἰ καὶ κατ' ἀσθενεστέρων γνώμην δύναται νὰ ἐξετασθῇ καὶ ἀνταποδεικτικῶς ἄνευ εἰδικοῦ θέματος, ὁ δὲ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐφεσιβλήτου ἐναγούσης ὅτι ἡ ἐταιρία Γ^{***} ὤφειλε νὰ φορτώσῃ ἐν Πειραιεὶ τὴν 28 Μαΐου 1888 ἄτε ἀναλαβοῦσα τὴν φέρ-

ται οἱ συμβαλλόμενοι νὰ καταστήσωσι ἀνεργὴ διὰ τῆς συνομολογήσεως τοῦ ἀνευθύνου τοῦ ἐφοπλιστοῦ διὰ τὰ πταίσματα τοῦ πλοιάρχου ἢ τοῦ πληρώματος (Arthur Desjardins II No 276) καὶ καθ' ἣν ἐστὶ περὶ τῶν ἡ ἐκδοχῇ αὕτη ἤθελε θεωρηθῇ μὴ ὁρθή, ἢ ἐνστάσις τῆς ἐναγομένης ἐταιρίας δὲν στηρίζεται εἰς τὰ πράγματα, καθόσον ἡ ρήτηρ αὕτη ἢ ἐν τῇ φορτωτικῇ τῇ διὰ τὴν ἀπὸ Νησίου εἰς Πειραιᾶ μεταφορὰν δι' ἀτυμολοίου τῆς ἐταιρίας Π.Γ^{***} ἐκδοθείσῃ, ἀφορᾷ μόνον τὴν εἰς Πειραιᾶ μετακομιδὴν τῆς πρᾶξις, ἥτις, καθὰ συνομολογοῦσιν οἱ διάδικοι, ἐγ καίρων ἐγένετο καὶ περὶ τῆς ἐν προκειμένῳ δὲν προκείται, διὰ δὲ τὴν ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Μασσαλίαν μεταφορὰν ὑπευθύνος διὰ τὰς πράξεις τῆς μεσολαβούσης ἐταιρίας Φ^{***} εἶναι ἔναντι -τῆς ἐναγούσης- ἐταιρίας ἡ ἐταιρία Π.Γ^{***} ἥτις δὲν ἰσχυρίζεται ὅτι κατὰ τὴν συνομολογήσιν τῆς ὑποδίκου συμβάσεως ἀπὸ ἀλλήλων, συμφώνως τῷ ἄρθρ. 98 Ἑ.μ. Ν. τῆς διὰ τὰ πταίσματα τῶν μεσολαβούντων προσώπων εὐθύνης Δεκτοῦ γενόμενου ὅθεν ὅτι ἡ ἐταιρία Π.Γ^{***} ἀνέλαβε τὴν καθ' ὅρι- μένην ἡμέραν μεταφορῶν τὸν σταφιδοκαρπὸν ἐν Πειραιεὶ, δὲν δύναται αὕτη ἐκ μεταγενεστέρων γεγονότων τῆς εἰς τὸν παραλήπτην ἀντιπρόσωπον τῆς ἐταιρίας Κ^{***} παραδόσεως τῆς φορτωτικῆς τῆς ἐταιρίας Φ^{***}, ν' ἀπαλλαγῇ τῆς εὐθύνης διὰ τὴν μὴ ἐγ καίρων τῆς συμβάσεως ἐκτέλεσιν ἀφοῦ τὴν μετὰ τῆς ἐταιρίας Φ^{***} ναύλωσιν συνωμολόγησεν αὕτη ἄνευ τῆς συμπαράσεως τῆς ἐναγούσης ἐταιρίας Κ^{***}

Ἐπειδὴ ἡ ἐνστάσις περὶ ἀκυρότητος τοῦ δικογράφου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, καθὼ ἀπευθυνόμενης κατὰ διαδίκων μὴ συνδεομένων διὰ τοῦ δεσμοῦ τῇ παθητικῆς ὁμοδικίας ἀπορριπτέα τυγχάνει ὡς νόμῳ ἀδόσιμος, καθόσον κατὰ τὸ ἄρθρ. 73 τῆς Πολ. Δικονομίας δύναται νὰ προστελικηθῶν εἰς τὴν δίκην οἱ δι' ἀποζημίωσιν ὑπόχρεοι τοιοῦτος δ' εἶναι ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ καὶ ὁ ποσπεκτολούμενος πρᾶκτω τῆς ἐταιρίας Θ. Α^{***}, καθὼ ὑποχρεωσὶς εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ ἐνάγοντος καθ' ἣν περὶ τῶν ἡθελὲν ἀποδειχθῇ ὅτι ἄνευ ἐντολῆς ἢ πέραν τῶν ὁρίων αὐτῆς συνομολόγησε τὴν ὑπόδικον σύμβασιν (δὲ καὶ ἀποφάσεις Ἀρ. Πάγου 47, 1897 ἐν Θέ. δὲ VIII σελ. 372 καὶ Ἐφετ. Ναυπλ. 551 1900 ἐν Θέμει XII σελ. 588).

Ἐπειδὴ κατὰ τὸν Νόμον 77 (91) τῶν Βασιλικῶν ἐν πᾶσι τοῖς θέματιν ἄτινα ρητὴν ἔχουσι ποσότητα μὴ δαμῶς ὑπερβαίνειν... κατὰ πᾶσαν περίστασιν εἰς ὅσον δὴποτε ποσὸν καὶ ἂν ἀνῆλθεν ἢ τῆς ἐναγούσης ἐταιρίας ζημία, αὕτη δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ διπλάσιον τοῦ διὰ τὸ ἀπὸ Νησίου εἰς Μασσαλίαν ναύλου, καὶ εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο ὑπὸ τοῦ νόμου τὸ δικαστήριον ὑποχρεοῦται νὰ περιορίσῃ τὴν ἀγωγὴν καὶ σιωπώντων ὡς ἐν προκειμένῳ, τῶν διαδίκων, ἀφοῦ πρόκειται περὶ ἐφαρμογῆς εἰς ὠρισμένην περίπτωσιν ἰσχύοντος νόμου ἀφορῶντος ταύτην. Διὸ συνομολογούντων τῶν διαδίκων ὅτι ὁ ναύλος ὁ διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν 130 τόννων ἦν 18 φρ. κατὰ τόννον, τὸ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς αἰτούμενον ποσὸν περιορίζεται εἰς φρ. 5616,.

τῶσιν δι' οἰουδὴποτε μέσου καὶ τὴν ἐν ὠρισμένῳ χρόνῳ παραδόσιν τοῦ καρποῦ ἐν Μασσαλίᾳ, ὡς μεταβάλλων τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὡς ὅψι.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Τὸ δίκαιον τῶν μελισσῶν (jus de aribus) ὑπὸ Δημητρίου Γ. Ἀντωνιάδου δικηγόρου ἐν Ἀθήναις.

Λεπτομερὴς ὑπὸ πᾶσαν ἐποψὴν μελέτη ἐπὶ τοῦ λίαν ἐνδιαφέροντος τὴν Ἑλλάδα θέματος τούτου, ἐν τῷ ὑπ' ὄψι κομψοτάτῳ τομιδίῳ, τὸ ὁποῖον ἐξ ἐμβλημα φέρει φοινίκα, προστατεύοντα ἀφ' ἐνὸς τὴν πρωτογενῆ ἐν κορυφῇ ἢ πηλίνῳ σωλῆνι κυψέλην καὶ ἀφ' ἑτέρου τὴν ἐν κορυφῇ φυλίνῳ οἰκίσκῳ μέχρι τοῦδε προοδευτικῇ διαμόρφωσιν τῆς. Ἐν τῷ τομιδίῳ τούτῳ περιελήφθη μετ' ἐπιμελείας ἐργατικῆς καὶ προσεκτικῆς μελίσεως πᾶν ὅ,τι σχετικὸν ταῖς μελίσεσιν καὶ τῷ ὑμνηθέντι προϊόντι αὐτῶν, οὐ μόνον ἀπὸ περιορισμένης καὶ ξηρᾶς νομολογικῆς ἀπόψεως, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἱστορικῆς καὶ ἀπὸ ἐντομολογικῆς οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἀπὸ πολιτολογικῆς. Τὸ ἰδιαιτέρως παρατηρητέον εἶναι ὅτι ἐν τῇ ἀναγνώσει τῆς μελέτης διατηρεῖται ἀδιάπτωτον τὸ ἐνδιαφέρον οὐχὶ μόνον τοῦ νομικοῦ, ἀλλὰ καὶ οἰουδὴποτε ἄλλου ἀναγνώστου ἐπὶ θέματος, τὸ ὁποῖον, παραλλήλως πρὸς τὴν ἡδύτητα τοῦ διὰ τῶν κέντρων προφυλλασσομένου φυσικοῦ προϊόντος αὐτοῦ, διαπραγματεύεται ὁ συμπαθὴς συνάδελφος ἀπαλῶς καὶ εὐμεθῶς διὰ τῶν ἀνωμαλιῶν τῶν ἀπ' αἰώνων καὶ τῶν διαφορῶν λαῶν διδαγμάτων καὶ νομοθεσιῶν, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς προοδευτικωτέρας ἐν τῷ μέλλοντι διαμορφώσεως του.

Σύστημα Πολιτικῆς Οἰκονομίας ὑπὸ Κ.Χ. Βοργνάου διδάκτορος τοῦ δικαίου, δικηγόρου, ὑψηλοῦ τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας καὶ καθηγητοῦ τῆς Δημοσίας ἐμπορικῆς Σχολῆς. Δύο ὀγκώδεις τόμοι τιμώμενοι ἀντὶ δραχ. 20.

Ἀντιθέτως πρὸς τὴν θεωρητικὴν καὶ πρακτικὴν ἀνάπτυξιν ἐπὶ ὅλων σχεδὸν τῶν κλάδων τῆς νομικῆς ἐπιστήμης, αἰσθητὴ εἶναι ἡ καθυστέρησις ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ κλάδου, ὅστις, ὑπὸ τὰς σήμερον ἐπικρατούσας κοινωνικὰς συνθήκας, δύναται νὰ θεωρηθῇ, τίποτε ὀλιγώτερον, ὁ κυριώτατος ἄξων περὶ τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ περιστρέφεται ἡ κοινωνικὴ ζωὴ καὶ ὁ ἀπ' αὐτῆς ἀναμενόμενος προβλεπόμενος τῶν γενικῶν καὶ ἰδιωτικῶν συμφερόντων καὶ βλέψων. Εἰς τὴν ἐρημίαν ταύτην πρέπει νὰ ἀποδοθῇ ἡ πρὸ πολλοῦ αἰσθητὴ κοινωνικὴ ἐν τῷ τόπῳ δυσπραγία ἢ διὰ τοῦ δεσμεύει ὀγκουμένου ρεύματος τῆς μεταναστεύσεως μαρτυρουμένη, τῆς ὁποίας ματαίως ἀναμείνεται ἡ ἀνακούφισις διὰ νομοθετικῶν ἀπαγορεύσεων, κατὰ τὸ σύστημα τοῦ ἱατρικοῦ ἐμπειρισμοῦ, τοῦ προσπαθοῦντος τὴν ἱατρίαν τῶν ἐξωτερικῶν συμπτωματικῶν φαινομένων, ἀντὶ θεραπείας τῆς ἐνδομύου αὐτορρώτου νοσηρότητος. Ἔργεται λοιπὸν ἐν καιρῷ ἡ μελέτη τοῦ ἀξιοτίμου συναδέλφου, τοῦ γινώσκοντος ἀπὸ πολλοῦ, πρὸς τὴν ἐμπρακτον ἐν τῷ δικολογικῷ σταδίῳ θεραπείας τῆς νομικῆς ἐπιστήμης, νὰ ἀσχολῆται μετ' ἐπιμελείας καὶ ἐπιμονῆς εἰς ἐρεῦνας ἐνὰ τὰ ἐδύτερα κοινωνικὰ πεδία, τὰ ὁποῖα διανοίγει ὁ κοινωνιολογικὸς κλάδος αὐτῆς, ὁ ἀφιερωμένος εἰς τὴν ἐρευναν καὶ διδασκαλίαν καὶ ποδηγέτησιν τῶν οἰκονομικῶν φαινομένων, ἀπὸ τῶν ὁποίων καὶ μόνων δύναται νὰ ἀπορεύσῃ ἀληθινὴ καὶ ἀποτελεσματικὴ ἐπούλωσις τῶν κοινωνικῶν νόσων καὶ μαλακιῶν. Δὲν ἔχομεν ἡ θερμὰ συγχαρητήρια διὰ τὸν καιρὸν καὶ ἀκάματον συγγραφέα.

ΘΗΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΣΤΟΣ ΑΘΑΝΑΤΩΝ

Συνδρομή Έτησια Δρ. 15. § Μετά δελτίου Δρ. 20. § Καταχωρ. 6 σελ. 1 50

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: Θ. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΑΝΑΤΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ
20 ΜΑΪΟΥ 1907

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νομολογία 'Αρείου Πάγου Πολιτική (1906)
 Νομολογία 'Εφετείου 'Αθηνών (1906)
 Πατρών (1906)
 Γνωμοδοτήσεις Νομομαθών

Συνοδεύεται υπό του 16ου φύλλου του Κώδικος 1906.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

'Αριθ. 294 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Π. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ

'Αγωγή περί χρήσεως ρέοντος ύδατος.- άρμοδιότης εκ κατοικίας ή τόπου ακινήτου.

'Επειδή δεχθέν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν πρωτοδικεῖον τὴν ὑπὸ τῶν ἀναιρεσιβλήτων προταθεῖσαν ἐνστάσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀρμοδιότητα εἶχεν ὅπως ἐπιληφθῇ τῆς προκειμένης διαφορᾶς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ὀρχομενοῦ λόγῳ τῆς κατοικίας αὐτῶν καὶ οὐχὶ τὸ τοῦ Κλείτορος Μυλάοντος, εἰς δὲ εἰσῆχθη ἡ ὑπὸ δίκην ἀγωγή καὶ εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου κεῖται τὸ κτῆμα, ἀφ' οὗ ἐγένετο ἡ παρακώλυσις τῆς χρήσεως τοῦ ὕδατος», ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι αὕτη δὲν ἀπαρτίζει ἀδίκημα τιμωρούμενον ποινικῶς, ὅτε, κατὰ τὸ ἄρθρον 22 § 6 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἡδύνατο νὰ εἰσαχθῇ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τοῦ τόπου ἐνθα ἐτελέσθη ἡ πράξις, παρεβίβασε τὴν οὐσιώδη διάταξιν τοῦ ἁρθροῦ 20 ταύτης, κατὰ τὴν ὁποίαν καὶ αἱ περὶ διακατοχῆς ἀκινήτων ἀγωγαί, οἷαι εἰσὶν αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ ρέοντος ὕδατος, ἥτις εἶναι νομῇ αὐτοῦ, εἰσάγονται ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τοῦ τόπου ἐνθα κεῖται τὸ ἀκίνητον, ἐπομένως τοῦτο, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 5 τῆς ἰδίας, ἐπάγεται τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεώς του.

'Αριθ. 295 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Π. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ

Εἰσπραξίς δημοσίων ἐσόδων.- βεβαίωσις ὑπὸ ταμίου.- οὐ προηγουμένη δικαστικὴ βεβαίωσις.

'Επειδὴ, κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἁρθρῶν 2, 3 καὶ ἐπόμε. τοῦ ΥΛΣ' τῆς 29 Μαΐου 1871 Νόμου περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων, οἱ ταμίαι δικαιοῦνται νὰ ἐκδίδωσι τὴν πληρωμὴν πάσης ἐκ δημοσίων προσόδων ὀφειλῆς, βεβαιουμένης ὑπ' αὐτῶν ἐντὸς τοῦ κύκλου τῶν καθηκόντων των, μὴ ἀπαιτουμένης τῆς κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῆς Πολιτ. Δικονομίας προηγουμένης διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως βεβαιώσεως τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ Δημοσίου ἢ τῆς ὑπάρξεως ἄλλου τίτλου ἐκτελεστοῦ, καθόσον ἐν τῇ ἐναντίᾳ ἐκδοχῇ, ἄπασαι αἱ καταδιώξεις ἡθε-

λον ματαιωθῇ διὰ τῶν ἀντιρρήσεων τῶν ὀφειλετῶν καὶ μετατραπῇ εἰς συνήθεος περὶ ἀποδόσεως ὀφειλῶν δίκας μετὰ τὴν ἔγερσιν περὶ τούτων ἀγωγῶν, ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνωτέρω νόμου, κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ ὁποίου ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς καταδιωκομένους ἢ δι' ἀνακοπῆς ἐναντίως κατὰ τῆς προσκλήσεως τοῦ ταμίου καὶ ἡ ἀμφισβήτησις τῆς ἀπαιτήσεως ἢ ἡ ἀξίωσις ὅτι τοῦτο κατὰ τινὰ νόμιμον τρόπον κατηγορήθη, ἐπομένως τὸ ἐφετεῖον τὸ ἐναντίον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ἀποφανθὲν, παρεβίβασε τὰς ἀνωτέρω παρατεθείσας οὐσιώδεις δικονομικῆς φύσεως διατάξεις τοῦ νόμου, ὅπερ, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 5 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐπάγεται τὴν ἀναίρεσιν τῆς (*).

'Αριθ. 296 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Π. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ

'Εταιρία.-δυνήψηφιδυδς πταισμάτων ἑταίρων.

'Επειδὴ ὁ Νόμος 10 προέμ. (16. 2) Πανδ. ὁρίζει ὅτι ὁσάκις ἀμφότεροι οἱ συνεταῖροι διατελοῦσιν ἐν πταίσματι, τὰ πταίσματα αὐτῶν συμψηφίζονται καὶ οὐδέτερος δικαιούται νὰ ζητήσῃ ἀποζημίωσιν διὰ τὸ τοῦ ἐτέρου, ἐπομένως ἐν προκειμένῳ, ἰσχυρισμένου τοῦ ἀναιρεσιέντος διὰ τῶν προτάσεών του τῶν ὑποβληθεισῶν κατὰ τὴν συζήτησιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ τελευταία τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων ἐξεδόθη, ὅτι ἦτο ἀναγκαῖον νὰ διαταχθῇ ἀπόδειξις περὶ τῆς καὶ πρωτοδικῶς προβληθείσης ἐνστάσεώς του, κατὰ τὴν ὁποίαν οὐ μόνον δὲν κατέβαλεν ὀλιγωτέραν τῆς ἐν ταῖς ἰδίαις ὑποθέσεσιν ἐπιμέλειαν, ἀλλὰ καὶ ὅτι κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1897 ἐπρότεινε τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ τὴν πώλησιν τοῦ εταιρικοῦ ἐλαίου πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς Φ*** πρὸς δραχ. 1 καὶ 45)00 κατ' ὅκων, ἥτοι ἐπὶ τιμῇματι οὐ μόνον ἴσῳ, ἀλλὰ καὶ ἀνωτέρῳ ἐκείνου, ἀντὶ τοῦ ὁποίου ὁ ἀναιρεσιβλήτης ἠξίωσεν ὅτι ἡδύνατο νὰ πωληθῇ τοῦτο κατὰ τὸ ἔτος 1898 καὶ ὅτι οὗτος δὲν συνήνεσεν καὶ ἔμεινεν ἐκ πταίσματός του ἀκώλητον τὸ ἐλαίον, οὐ ἔνεκα εἶναι ἀπηλλαγμένος πάσης ὑποχρεώσεως ἐκ τοῦ μεταγενεστέρου πρὸς αὐτὸν πταίσματος, τὸ ἐφετεῖον ἤμαρτε παρελθὼν ἐν σιγῇ τὸν οὐσιώδη τοῦτον ἰσχυρισμὸν καὶ καταλιπὼν αὐτὸν ἀναιτιολόγητον, ὅπερ, κατὰ τὸ

(*) Δὲν φαίνεται τί εἶδους ἑσόδον ἦτο τὸ εἰσπρακτέον, τὸ ὁποῖον θέτει ἡμᾶς ἐν ἀμφισβολῇ, διότι δὲν πιστεύομεν ὅτι ὑπῆρξεν ἐφετεῖον ἀρνηθὲν τὸ εἰσπράξιμον τῶν νομίμως βεβαιουμένων ὁρῶν. Μήπως ἐπρόκειτο περὶ εἰσπράξεως ἀστικῆς τινος ἀπαιτήσεως, ὀφειλομένης τῷ Δημοσίῳ ὅποτε ἡ ἔνω λύσις εἶναι ἀπολύτως ἀμφίβολος ;

άρθρον 807 § 6 της Πολ. Δικονομίας, επάγεται την αναιρέσιν της τελευταίας αποφάσεώς του.

Άρθ. 297 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Π. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ
Ζάππειος επιτροπή.- παράδοσις.- σύστασις
ιδίου προσώπου.- δημοσία περιουσία.- αι-
τιδης θεραπείας.- κοινοποιήσεις.-

Επειδή εκ του ότι ο Νόμος ΒΡΕΑ' της 13ης Φεβρουαρίου 1893 όρίζει ότι η πρό των δικαστηρίων παράστασις της Ζάππειου Επιτροπής επί πάσης διενέξεως περί της υπ' αυτής διοικουμένης περιουσίας και παντός εκ ταύτης δικαίου ανήκει εις τον πρόεδρον της Επιτροπής ταύτης ή τον νόμιμον αναπληρωτήν του, ότι αυτή εις ουδέν τέλος υποβάλλεται κατά τε την διεξαγωγήν των δικών και κατά πᾶσαν ἄλλην συναλλαγήν, ότι πάσης κατά ταύτης αγωγής προηγείται αίτησις θεραπείας και ότι η υπό ταύτης διοικουμένη περιουσία δεν κατάσχεται, συνάγεται ότι ούτος ανεγνώρισε την ύπαρξιν ιδίου νομικοῦ προσώπου συσταθέντος διὰ της ἀπὸ 18 'Ιανουαρίου και 19 'Ιουλίου 1891 διαθήκης τοῦ Κ. Ζάπκα και ἐπεξέτεινεν ἐπὶ της περιουσίας της διοικουμένης ὑπὸ της διὰ ταύτης κατασταθείσης επιτροπής τὰ ἀνωτέρω πλεονεκτήματα, ἅτινα ἀφορῶσιν εἰς τὴν ἄλλην περιουσίαν τοῦ Δημοσίου. "Οθεν ὁ πρῶτος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος εἶναι ἀπορριπτός.

Επειδή ἡ ἀναφορά τοῦ ἁρθρου 146 § 2 εἰς τὸ 145 § 2 της Πολ. Δικονομίας εἶναι γενική, ἐπομένως και ἂν ἐν ἐκείνῳ δὲν ὀρίζεται εἰδικῶς ὅτι μὴ θελόντων ἢ μὴ δυναμένων τῶν προϊστανμένων τοιούτων καθιδρυμάτων νὰ παραλάβωσι ἐπιδοτέον ἐγγραφον ἀντὶ τοιχοκολλήσεως γίνεται κοινοποιήσις εἰς τὸν εἰσαγγελέα, δὲν ἔπεται ὅτι ἐπ' αὐτῶν δὲν ἐφαρμόζεται ἡ περί της τοιαύτης ἐπιδόσεως διατάξις και ὁ δεύτερος εἶναι ἐπίσης ἀπορριπτός.

Άρθ. 298 (1906) Τμ. Α' (*)

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΛΑΣ
Αὐθαίρετος κατάληψις κινητῶν ὑπὸ ἀστυνομίας.- εὐθύνη Δημοσίου.- δρια.

Επειδή τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεών του, ἐνῶ δέχεται ὅτι τῇ ἐπεμβάσει της ἀστυνομίας (ἤτοι αὐθαιρέτως) παρελήφθη ὑπὸ τοῦ σωματείου τῶν ἀγγλίδων νοσοκόμων τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ τὸ ἀμάξιον και ὁ ἵπκος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου και μετεφέρθη εἰς τὸ πεδῖον τοῦ πολιέμου, ὅπου κατεστράφη, ἐφαλμένως ἐν τούτοις ἐφήρμοσεν ἐν προκειμένῳ τὰς περί εὐθύνης ἀρχὰς της προστήσεως και κατεδίκασε τὸ Δημόσιον εἰς ἀποζημίωσιν, τὸ μὲν, διότι κατὰ τοὺς νόμους οἵτινες διέκουσι τὴν ἐκ της προστήσεως εὐθύνην (Ν. 11 § 2, Ν. 5 § 10, Ν. 8. 9 Πανδ. 14.3), οὐς και αὐταὶ αἱ προσβαλλόμεναι ἀποφάσεις ἐπικαλοῦνται, ὁ προστήσας εὐθύνεται διὰ πᾶσαν πράξιν και παράλειψιν τοῦ προεστώτος, ὅταν ὁ τρίτος στηρίξη

(*) Ἐστὼ και αὕτη εἰς χρῆσιν τοῦ φίλου βουλευτοῦ κ. Σ. Κροκιδᾶ, ἀπορήσαντος διὰ τὴν ἐν σελ. 117 παρόντος τόμου 253 Α. Π.

τὴν ἀγωγήν του εἴτε εἰς σύναψιν δικαιοπραξίας μετὰ τοῦ προεστώτος, εἴτε εἰς ὑπαίτιον πλημμελεῖ ἐκτέλεσιν προσυμφθείσης δικαιοπραξίας, οὐχὶ δὲ και ὅταν ὁ προεστὼς ἐνεργῶν ἐντὸς και ἀσχέτως πάσης δικαιοπραξίας ἀναγομένης εἰς τὸν κύκλον τῶν υποθέσεων τοῦ προστήσαντος, ἐπέφερε ζημίαν, τὸ δὲ διότι τὸ κράτος ὡς πρόσωπον τοῦ δημοσίου δικαίου ἐνέχεται διὰ τὰς παρανόμους πράξεις τῶν ὑπαλλήλων του, τὰς ἐνεργηθείσας ἐντὸς της σφαίρας τῶν καθηκόντων των, κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου περί εὐθύνης τῶν ἡθικῶν προσώπων (Ν. 15 § 1 Π. de dolo 4.3, Ν. 4 Π. 43. 16, Ν. 1 § 2 Π. 37.7), ἐφ' ὅσον καθίστανται πλουσιώτερα ἐκ τῶν παρανόμων πράξεων) ἀναιρετεῖται ὅθεν αἱ προσβαλλόμεναι ἀποφάσεις, διότι ἐσφαλμένως ἐφήρμοσαν τὰς ἄνω μνημονευθείσας διατάξεις τοῦ Ρωμαϊκοῦ δικαίου περί εὐθύνης τοῦ προστήσαντος, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 7 Πολ. Δικονομίας.

Άρθ. 299 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΛΑΣ
Τελώνης.- δόλος ἐν εἰσπραξίαι λιμενικῶν φόρων.- εὐθύνη Δημοσίου.

Επειδή, ἐν ᾧ κατὰ τὴν ἀγωγήν, ὡς δέχεται και τὸ ἐφετεῖον διὰ τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεών του, ὁ τελώνης "Αστρους δολίως ἐνήργησε κατὰ τὴν εἰσπραξίν των φόρων τοῦ λιμενικοῦ ταμείου "Αστρους, ἐν τούτοις κατεδίκασε τὸ Δημόσιον διὰ της τελευταίας τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεών του, χωρὶς νὰ δέχεται ὅτι ἐκ-ταίτης κατέστη πλουσιώτερον, εἰς ἀποζημίωσιν διὰ παράνομον πράξιν τοῦ τελώνου κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν καθηκόντων του οὕτως ὅμως ἀποφανθέν, παρεβίασε τοὺς Νόμους 15 § 1 Πανδ. (4.3) και 4 Πανδ. (43.16), καθ' οὓς τὰ νομικὰ πρόσωπα δὲν εὐθύνονται εἰς ἀποζημίωσιν διὰ τὰς δολίως πράξεις ἢ τὰς δολίως παραλείψεις τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν, τὰς ἐντὸς τοῦ κύκλου τῶν ἀνατιθεμένων αὐτοῖς καθηκόντων γενομένας, εἰμὴ μόνον ἐφ' ὅσον κατέστησαν ἐξ αὐτῶν πλουσιώτερα. Κατὰ ταῦτα ὅθεν τὸ ἐφετεῖον ψευδῶς ἡρμήνευσε τὰς διαληφθείσας σαφεῖς διατάξεις τοῦ Ἀστυκοῦ Νόμου, ὅπερ ἐπάγεται τὴν ἀναιρέσιν της προσβαλλομένης ἀποφάσεως, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδάφ. 7 της Πολιτ. Δικονομίας (*).

Άρθ. 300 (1906) Τμ. Α' (**)

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΛΑΣ
Ἐπαγωγή δρκου.- μὴ ἐπιβολή.

Άρθ. 301 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Χ. ΛΟΝΤΟΣ
Κεῖθις κυριότητος χρηδοικτινδία.- γνῶσις μὴ κυριότητος μεταδιδάζοντος.

(*) Ἀναιροῖται ἡ ἐν σελ. 1476 Ε. Α. Ἀφιεροῦται και αὕτη εἰς τὸν πατριωτισμόν τοῦ φίλου βουλευτοῦ κ. Σ. Κροκιδᾶ.

(**) Παραλείπεται ὡς ἀναιροῦσα διὰ μὴ ἐπιβολὴν ἐπαχθέντος δρκου, ἀνευ ἄλλης τινὸς λεπτομερείας.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, δεχθὲν ἐκ τῶν προσκομισθεισῶν μαρτυρικῶν ἀποδείξεων ὅτι ὁ δικαιοπάροχος τοῦ ἀναιρεσειόντος Γ. Φ^{***} διετέλει ἐν γνῶσει ὅτι οἱ πρὸς αὐτὸν πωληταὶ τῶν διεκδικουμένων ἀμπελίων οὐδὲν ἀπολύτως δικαίωμα ἐκέκτηντο ἐπ' αὐτῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς εἰς αὐτὸν μεταβιβάσεως αὐτῶν διὰ τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ μνημονευομένων συμβολαίων, ὁρθῶς καὶ συμφώνως πρὸς τὸν νόμον ἀπέρριψε τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσειόντος, μόνον βάσιν ἔχουσαν, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, τὴν διὰ χρησικτησίας ἀπόκτησιν τῆς ἐπ' αὐτῶν κυριότητος τοῦ δικαιοπαρόχου του, ὡς ἐλλειπούσης παρὰ τῷ δικαιοπαρόχῳ τούτῳ τῆς καλῆς πίστεως κατὰ τὸν χρόνον τῆς αγοραπωλησίας, ἥτις ἀπαραίτητον ἐστὶ στοιχεῖον πρὸς ἀπόκτησιν τῆς κυριότητος διὰ χρησικτησίας, ἐπομένως ἀπορριπτέος ὡς μὴ βάσιμος ὁ τελευταῖος λόγος τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων.

Ἀριθ. 342 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΛΟΝΤΟΣ

Ἀποφάδις ὁριστικὴ ὑπὸ ὄρον ὅρκου. - μέρος ὁριστικὸν καὶ πρὸ αὐτοῦ. - αἰτηθεὶς ἀναιρέσεως γενική. - μὴ ἀποδείξει δόσεως ὁρον πρακτικῶ.

Ἐπειδὴ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου, ἐφ' ὅσον μὲν ἀμέσως καὶ πρὸ τῆς δόσεως τοῦ ἐπιβαλλομένου δι' αὐτῆς ὅρκου καθώρισε τὴν ἔκτασιν τῶν καταληφθέντων ὑπὸ τῆς περιοχῆς τοῦ Ζαπείου γηπέδων τῶν ἀναιρεσιδλήτων καὶ ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν αὐτῶν, καθέσπον δι' αὐτῆς οὗτοι ἐπιβιώνουσι καὶ διὰ τὰ τρία γήπεδα αὐτῶν πᾶσιν ἀνώτερον τῶν ἐξ δραχμῶν κατὰ τετραγωνικὸν πηχυν, ἐστὶν ὁριστικὴ, ἐφ' ὅσον ὁμῶς ἐπέβαλε τοῖς ἀναιρεσιδλήτοις τὸν ἐν αὐτῇ διατυπούμενον ἐπακτὸν ὅρκον καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς δόσεως ἐδέξατο τὴν ἀγωγὴν ἐν μέρει, ἥτοι διὰ τὸ πᾶν ἐξ δραχμῶν κατὰ πηχυν καὶ διὰ τὰ τρία γήπεδα, μηδαμῶς ἀποδεικνυμένης τῆς ὑπὸ τῶν ἀναιρεσιδλήτων δόσεως τοῦ ὅρκου τούτου, διὰ τῆς προσαγωγῆς τοῦ σχετικοῦ πρακτικοῦ, δὲν εἶναι ὁριστικῇ, ἀλλὰ προδικαστικῇ περὶ ἀποδείξεως, ὡς ἐπίσης τοιαῦται εἰσὶν καὶ αἱ προηγούμεναι αὐτῆς καὶ μετ' αὐτῆς ἀναιρεσιβαλλόμεναι ὡς διατάσσουσαι ἀποδείξεις, καὶ οὐδεμίαν ὁριστικὴν διάταξιν περιέχουσιν, ὅθεν ἐξεταστέοι οἱ λόγοι τῆς ἀναιρέσεως οἱ ἀναγόμενοι εἰς τὸ ὁριστικὸν μέρος τῶν μνησθεισῶν ἀποφάσεων, ὡς πρὸς δὲ τὸ προδικαστικὸν αὐτῶν μέρος, προκειμένου περὶ ἀποφάσεων, ὡς ἐξ αὐτῶν ἐξάγεται, μὴ ἐπικυρωσασῶν διαταχθείσας ἀποδείξεις ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου, ἀλλὰ κατὰ πρῶτον διατασσουσῶν τοιαύτας, συνεπεῖα μεταρρυθμίσεως τῆς πρωτοδικίου ἀποφάσεως, μόνον καθ' ὅσον οἱ κατ' αὐτῶν λόγοι ἀνάγονται εἰς ὑπέρθεσιν καθηκόντων (ἄρθρ. 812 § 3 τῆς Πολ. Δικονομίας).

Ἀριθ. 303 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΛΟΝΤΟΣ

Ἐγγραφοὶ προσημειώσεως. - μὴ ἀναγραφὴ ἐγγραφῶν ἀπαιτήσεως. - ἐκδοικαὶς παρὰ προτάσεις. - ἐκδοχὴ ἀλλοίας χρονολογίας προσημειώσεως.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ κεφαλαίου ἐδόμου τοῦ περὶ Ὑποθηκῶν Νόμου, τοῦ πραγματευομένου περὶ ἐξαλειψέως ὑποθηκῶν καὶ προσημειώσεων καὶ ἐν ἄρθροις αὐτοῦ 79 καὶ 80 ἀναγράφοντος εἰδικῶς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ ἐγγραφή τῶν ὑποθηκῶν καὶ προσημειώσεων εἶναι ἄκυρος δι' ἑλλειψίν τῶν οὐσιωδῶς ἀπαιτούμενων διὰ τὴν τοιαύτην αὐτῶν ἐγγραφὴν, οὐδὲλως περιλαμβάνεται ὡς ἐπάγουσα ἀκυρότητα τῆς προσημειώσεως ἡ παράλειψις ἐν τῇ ἐγγραφῇ αὐτῆς τῆς μνείας τῶν ἐγγραφῶν τῆς ἀπαιτήσεως, ἐφ' ᾧν στηρίζεται ἡ ἀγωγὴ, συνεπεῖα τῆς ὁποίας ἡ προσημείωσις ἐνεγράφη. Ὅθεν τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως του, ἀποφηνάμενον ὅτι ἡ ὑπὸ τῶν ἀναιρεσειόντων ἐγγραφεῖσα προσημείωσις ἐν τοῖς βιβλίοις τῶν ὑποθηκῶν ἐστὶν ἄκυρος, λόγῳ ὅτι ἐν τῇ ἐγγραφῇ δὲν μνημονεύεται τὸ γραμματίον, ἐφ' οὗ στηρίζεται ἡ ἀγωγὴ καὶ ἡ ἐπὶ ταύτης προσημείωσις, ἐπλάσε περίπτωσιν ἀκυρότητος μὴ προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ νόμου, παραβιάσαν οὕτω τὰς ἄνω παρατεθείσας διατάξεις τοῦ περὶ Ὑποθηκῶν Νόμου, ὅπερ ἐπάγεται τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 7 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἐπειδὴ, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἐγγραφῶν προτάσεων τῶν ἀναιρεσειόντων τῶν ὑποβληθεισῶν κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ τῆς προσαγομένης ἀνακοπῆς αὐτῶν κατὰ τοῦ πίνακος τῆς κατατάξεως, ἦν διὰ τῶν προτάσεων τῶν ἐπεκαλύφθησαν, οὗτοι ρητῶς ἰσχυρίσαντο ὅτι ἡ προσημείωσις αὐτῶν ἐνεγράφη εἰς τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν τοῦ Δήμου Στύρων τὴν 3 Σ)δρίου 1893, ὅθεν τὸ δικάσαν πρωτοδικεῖον δεχθὲν, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι ἐνεγράφη ἡ προσημείωσις αὐτῶν τὴν 29 Σ)δρίου 1893, ἥτοι πολὺ μεταγενεστέρως, ἐδίκασε παρὰ τὰς προτάσεις τῶν ἀναιρεσειόντων, παραβιάσαν τὰς οὐσιώδεις διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 170 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὅπερ ἐπάγεται ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως καὶ ὡς πρὸς τοῦτο, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 5 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἀριθ. 304 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΧΑΤΖΑΚΟΣ

Ἐταιρία. - ἑτερόρρυθμη μέλη ἀναμιχθέντα διαχειρίζεται. - εἰθύνει. - διαφορά πρὸς ὁμόρρυθμον. - περιδὸν ἐμβολὴ ἀνυπάρκον βάδεως ἀγωγῇ. - ἐπικλινθεὶς ὅρκου πρὸς στοιχεῖα ξένα θέματος.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. 28 τοῦ Ἐμπ. Νόμου, ὁρίζον ὅτι ὁ ἑτερόρρυθμος συνεταῖρος, ὁ ἀναμιγνύμενος εἰς τὴν διαχείρισιν τῶν ἐταιρικῶν ὑποθέσεων, κατὰ παράθεσιν τοῦ ὁρισμοῦ τοῦ προηγούμενου ἄρθρου, ὑπόκειται ἀλληλεγγύως με τοὺς ὁμορρυθμοὺς συνεταῖρους εἰς ὅλα τὰ χρέη καὶ εἰς ὅλας τὰς ὑποχρεώσεις τῆς ἐταιρίας, ἐπάγεται μὲν κατὰ τοῦτο ἀφομοίωσιν τοῦ ἑτερόρρυθμου πρὸς τὸν ὁμόρρυθμον, ἀλλ' ἐντεῦθεν δὲν ἐπεταὶ ὅτι ἡ αὐτὴ εἶναι ἡ πραγματικὴ καὶ νομικὴ βάσις, ἡ ἐπαγομένη τὴν ἀλληλεγγύον εἰθύνει ἐν ἑκατέρῳ τῶν θεμάτων τούτων, διότι ἡ μὲν εἰς ἐκτέλῃσιν εἰθύνει τοῦ ὁμορρυθμοῦ συνεταῖρου ἀπορρέει ἐκ τοῦ καταστατικοῦ, δι' οὗ ὠρίσθη ἡ ιδιότης αὐτοῦ ὡς τοιούτου, καὶ τῶν διατάξεων τῶν

άρθρων 22, 23 και 24 του Έμπορ. Νόμου, καθ' ὅ οἱ ὁμόρρυθμοι, καὶ ἂν μετέχωσιν ἑτερορρυθμοὶ ἑταιρίας, ἐνέχονται κατὰ τὴν ρηθεῖσαν ἑκτασιν, ἡ δὲ εἰς ὁλόκληρον εὐθύνη τοῦ ἑτερορρυθμοῦ, ὅστις ἀνέμιχθη εἰς τὴν διαχείρισιν, ἀπορρέει ἐκ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου καὶ τῆς κυρώσεως ταύτην διατάξεως τοῦ άρθρου 28. Κατ' ἀκολουθίαν, τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, δεχθὲν τὴν διάκρισιν ταύτην, οὐδαμῶς παρεβίβασε τὸν Έμπορικὸν Νόμον, οὔτε τὰς περὶ τελεσιδικίας ἀρχάς, ὡς ἀποτελούσης θήθεν τῆς ὑπὸ τοῦ ἐφετείου ἀπορρίψεως τῆς ιδιότητος τοῦ Ι. Σ^{***} ὡς ὁμορρυθμοῦ συνεταίρου δεδικασμένον καὶ διὰ τὴν ὑπὸ ἐξέτασιν ἔτι ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ ἐφετείου βάσιν τῆς ἀναμίξεως τοῦ ρηθέντος Σ^{***}, καίπερ ἑτερορρυθμοὶ εἰς τὴν διαχείρισιν. Καὶ ἀληθὲς δὲ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἡ ἀγωγή ἔχει μόνον τὴν βάσιν τῆς ἀναμίξεως τοῦ ἑτερορρυθμοῦ εἰς τὴν διαχείρισιν, ἡ ἀναιρεσειούσα οὐδεμίαν βλάβην ὑπέστη ἐκ τοῦ ὅτι τὸ ἐφετεῖον ἐθεώρησεν ὅτι ὑπάρχει ἐν τῇ ἀγωγῇ αὐτῆς καὶ ἄλλη βάσις, ἐρειδομένη τοῦτέστιν εἰς τὴν ιδιότητα τοῦ ὁμορρυθμοῦ καὶ ἀπέρριψε τὴν βάσιν ταύτην ὡς ἀναπόδεικτον, ὥστε δὲν ἔχει ἐννομον συμφέρον νὰ προσβάλῃ διὰ τὸν λόγον τοῦτον τὴν ἀπόφασιν.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως σκέπτεται ὅτι διὰ τῆς προηγηθείσης ὑπ' ἀριθ. 1437 τοῦ 1875 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, ἡ Μονὴ ὑπεχρεώθη νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ὁ Ι. Σ^{***} ἦν μέλος ὁμόρρυθμον τῆς ἑταιρίας Ἰλαρίωνος Ροῦ καὶ Σας, ἀλλ' οὐδόλως ἀπέδειξε τὸν περὶ οὗ τὸ θέμα τοῦτο ἰσχυρισμὸν τῆς τούναντιον μάλιστα ἀπεδείχθη ἡ ιδιότης τοῦ Ι. Σ^{***} ὡς ἑτερορρυθμοῦ συνεταίρου διὰ τὰς ἐρθὰς σκέψεις τῆς πρωτοδικίου ὑπ' ἀριθ. 6948 τοῦ 1886 ἀποφάσεως, εἰς ἃς ἐξ ὁλοκληρίου κατὰ τοῦτο ἀναφέρεται τὸ ἐφετεῖον. Κατὰ δὲ τὴν δεκάτην τετάρτην αἰτιολογίαν τῆς ὑπ' ἀριθ. 6948 ἀποφάσεως ἐκ τῶν μαρτυριῶν, συνδυαζομένων πρὸς τὸ καταστατικὸν τῆς ἑταιρίας, ἀποδεικνύεται ὅτι συνέστη βιομηχανικὴ ἑταιρία ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν ταύτην καὶ ὅτι μέλος αὐτῆς ἑτερορρυθμον ἦν ὁ ἐναγόμενος Ι. Σ^{***}, ἂν δὲ ἐν τέλει τῆς αἰτιολογίας ταύτης ἐπάγεται ἐν συμπεράσματι τὸ πρωτοδικεῖον ὅτι τὸ τελευταῖον θέμα τῆς ἀποδείξεως, ὅπερ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1437 ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου ἐπεβλήθη τῇ Μονῇ, εἶναι ἐντελὲς ἀποδεδειγμένον, ἐνῶ κατὰ τὰ ἀνωτέρω, τὸ θέμα ἦν ὅτι ὁ Ι. Σ^{***} ἦν ὁμόρρυθμον μέλος, τοῦτο δὲν ἐλέγχει ἀντιφατικὴν καὶ ἐνδεῇ αἰτιολογίας τὴν ὑποτεθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἐφετείου σκέψιν τοῦ πρωτοδικείου, διότι ἡ σαφὴς αὐτῆς ἐννοία εἶναι ὅτι ἀπεδείχθη μὲν τελείως ἡ ιδιότης τοῦ Ι. Σ^{***} ὡς ἑταίρου τῆς ἑταιρίας Ι. Ρ^{***}, ἀλλ' ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι ἦν ἑτερορρυθμος, κατὰ τὸ ἐν τέταρτον ἐνεχόμενος, καὶ οὐχὶ ὁμόρρυθμος ἑταῖρος. Ἀδασισμοὶ κατὰ ταῦτα ἐλέγχονται οἱ λόγοι ἀναιρέσεως περὶ ἐλλείψεως αἰτιολογίας ἢ ὅτι τὸ ἐφετεῖον δὲν ἐξετίμησε τὰς προσκομισθείσας μαρτυρικὰς ἀποδείξεις καὶ ἔγγραφα, ἀφ' οὗ κατὰ τὰ ἀνωτέρω υἱοθέτησε τὰς σκέψεις τοῦ πρωτοδικείου.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν υἱοθετηθεισῶν ἀπὸ τοῦ ἐφετείου

σκέψεων τῆς πρωτοδικίου ὑπ' ἀριθ. 6948 ἀποφάσεως, καταφαίνεται ὅτι ἡ ιδιότης τοῦ ὁμορρυθμοῦ ἑταίρου ἀπεκρούσθη ὡς τελείως ἀναπόδεικτος, ὁ δὲ διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἐπιβληθεὶς τῇ Μονῇ ἀνακληρωτικὸς ὅρκος ἦν περὶ ἄλλων στοιχείων τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς τῆς, ὥστε καὶ ἂν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ἐπεκαλέσθη ἡ ἀναιρεσειούσα τὸ πρακτικὸν τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐπιβληθέντος καὶ δοθέντος ὑπ' αὐτῆς ἀνακληρωτικοῦ ὅρκου πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ιδιότητος τοῦ Ι. Σ^{***}, ὡς ὁμορρυθμοῦ ἑταίρου, τὸ ἐφετεῖον οὐδέλως ἤμαρτε μὴ λαβὼν ὑπ' ὄψιν αὐτὸ, διότι ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀρθρῶν 357, 374, 379 καὶ 382 τῆς Πολ. Δικονομίας σαφῶς προκύπτει ὅτι ὁ ἀνακληρωτικὸς ὅρκος δοθεὶς παράγει ἀπόδειξιν περὶ τῶν ἀποτελούντων τὸ θέμα αὐτοῦ στοιχείων, οὐχὶ δὲ καὶ περὶ ἄλλων στοιχείων ἐξων πρὸς τὸ θέμα αὐτῶν.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον οὐδαμῶς ἐδέχθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ἡ ὑπ' ἀριθ. 1853 τοῦ 1890 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν παρεδέχθη τὴν εὐθύνην τοῦ Ι. Σ^{***} ὡς ὁμορρυθμοῦ μέλους τῆς ἑταιρίας, καὶ ὅτι κατὰ τοῦτο ἡ ἐν λόγω ἀπόφασις κατέστη ἀμετάκλητος, μὴ ἀναιρεθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 242 τοῦ 1896 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, καθέσσαν ἐξ ἐναντίας ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐδέχθη ὅτι τὸ Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1853 ἀποφάσεως ἀπέρριψε τὴν ἀγωγήν κατὰ τὴν βάσιν τῆς πλήρους, ἥτοι τῆς ὑπὲρ τὸ ἐν τέταρτον, εὐθύνης τοῦ Ι. Σ^{***} ὡς ἀλληλεγγύως ἐνεχομένου ἑταίρου, εἴτε τοῦτέστιν ὡς ὁμόρρυθμον, εἴτε ὡς ἑτερορρυθμοῦ ἀναμιχθέντος εἰς τὴν διαχείρισιν, καὶ ὅτι ὡς πρὸς τὴν τοιαύτην τῆς πλήρους εὐθύνης ἀπέρριψιν ἀνῆρθε ἡ ἀπόφασις αὕτη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 242 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρ. Πάγου, κατ' ἀκολουθίαν ὁ τελευταῖος λόγος τοῦ προσθέντος δικογράφου περὶ παραβιάσεως τῶν περὶ δεδικασμένου διατάξεων ἐπὶ τῆς ἐναντίας ψευδοῦς προϋποθέσεως ἐρειδόμενος καταπίπτει.

Ἀριθ. 305 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀριστογίτης κ. Γ. ΘΑΣΙΛΑΚΗΣ

Καταπίστευμα-βεβαρυμένος-καταπιπίστευματοδόχος-δεδικασμένον.

Ἐπειδὴ, κατὰ τοὺς Νόμους 1 § 2, Ν. 10, Ν. 28 § 7, Ν. 36, Ν. 39, Ν. 51 § 1, Ν. 65 Πανδ. (36.1) Βασιλ. (35.11) Α' καὶ Ν. 22. 6 Πανδ. (13.5), ὁ ὑπὸ τοῦ διαθέντος βεβαρυμένος κληρονόμος (ὁ καταπιστευματοδόχος) πρὶν ἀποδώσῃ τὴν κληρονομίαν εἰς τὸν καταπιστευματοδέχον, ἐκπροσωπεῖ αὐτὴν ὡς ἄμεσος κληρονόμος (προκληρονόμος), εἰσπράττων τὰς κληρονομικὰς ἀκαιτήσεις, ἀποτίων τὰ κληρονομικὰ χρεῖα, καὶ παριστάμενος πρὸς τοῦτο ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ὡς ἐνάγων καὶ ἐναγόμενος. Μεταβιβάζων δὲ τὴν κληρονομίαν ταύτην κατὰ τὴν ἐκφρασθεῖσαν διὰ τῆς διαθήκης θέλησιν τοῦ διαθέντος πρὸς τὸν καταπιστευματοδέχον, ἀποκαθιστᾷ ταύτην εἰς τὴν κατάστασιν εὗρισκεται κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποκαταστάσεως. Διὰ τῆς ἀποκαταστάσεως δὲ ταύτης ὑπεισερχόμενος τὸ πρῶτον τότε εἰς τὴν κληρονομικὴν ὁμάδα τῶν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων, ὁ καταπιστευματο-

δόχος γίνεται κληρονόμος, εισπράττων τὰς κληρονομικὰς ἀπαιτήσεις, ἀλλὰ καὶ ἀποτίων τὰ χρέη. Ἀναγκαῖα δὲ συνέπεια τούτων εἶναι ὅτι τὸ κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν ὁ καταπιστευματοδόχος νομίμως ἀντεπροσώπευε τὸν κληρονομούμενον ἐν ταῖς κληρονομικαῖς σχέσεσι κτηθεὶς δεδικασμένον ἀντιτάσσεται καὶ κατὰ τοῦ μετέπειτα κληρονόμου, τοῦ καταπιστευματοδόχου, ὅστις διαδέχεται τὸν κληρονομούμενον ἐν τῇ ρηθείσῃ καταστάσει τῶν κληρονομικῶν σχέσεων. Τούτων δ' οὕτως ἐχόντων, ἀφ' οὗ τὸ ἐφετεῖον δέχεται, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι ἡ καταπιστευματοδόχος, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1935 τοῦ 1871 δημοσίας διαθήκης Ε. σ. Α. Κ^{***}. ἐξεπροσώπει τὴν κληρονομίαν τοῦ διαθέτου καὶ συζύγου αὐτῆς Α^{***} ὡς ἄμεσος κληρονόμος αὐτοῦ κατὰ τὴν δίκην, ἐξ ἧς προέκυψε τὸ διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 696 τοῦ 1874 καὶ 246 τοῦ 1875 ἀποφάσεων δεδικασμένον κατ' αὐτῆς καὶ ὑπὲρ τῆς ἀντιδίκου τῆς Ε. Ζ^{***} δικαιοπαρόχου τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ὥφειλε νὰ δεχθῇ, κατὰ τὰ προειρημένα, ὅτι τὸ δεδικασμένον τοῦτο περὶ χρέους κληρονομικοῦ κτηθεὶς πρὸ τῆς ἀποκατάστασεως τῆς κληρονομίας, βαρύνει τὸν τε καταπιστευματοδόχον Ν. Κ^{***} κληρονόμον γενόμενον μετὰ τὴν ρηθείσαν ἀποκατάστασιν καὶ τὴν θυγατέρα καὶ κληρονόμον αὐτοῦ Φ^{***}. Τὸ ἐφετεῖον ἄρα, δεχθὲν τὴν κατὰ τῆς ἐπιταγῆς ἀνακοπὴν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ καθ' ἧς ἐκτελεῖται ἡ ἀπόφασις, καὶ ἀνακόπτουσα τὴν ἐν αὐτῇ ἐπιταγὴν Φ. Κ^{***} ὡς κληρονόμος τοῦ πατρὸς τῆς, δὲν κατέχεται ἐκ τοῦ δεδικασμένου κατὰ τῆς Ε. Κ^{***} (καταπιστευματοδόχου), καθ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις, προσέκρουσεν εἰς τὰς ἄνω διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του, δυνάμει τοῦ ἀρθρ. 807 § 7 Πολ. Δικονομίας (*).

Ἀριθ. 306 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Γ. ΦΑΣΙΛΑΚΗΣ

Ὁμόρρυθμος ἑταιρεία. - ἐνεργητικὴ καὶ παθητικὴ ἀλληλεγγύη. - ἔννοια. - μὴ διορισμὸς ἰδικοῦ διαχειριστοῦ. - ἐνάδικοις ἀγωγῶν ὑπὸ πάντων ἐνεργητικῶς καὶ παθητικῶς αὐτόδουλος διάλυσις ναυλώσεως ἐπὶ πληρωμῇ ἡμίσεως ναύλου. - διάλυσις ἐξ ἀθετήσεως ὁδου. - μὴ ἐγκαιρὸς παροχὴ πλοίου. - καθυστέρησις ἐξ ὑπατιότητος. - προκαταρκτικὸς καὶ κύριος πλοῦς. - ἀπόδοσις ναύλου.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἀρθρου 22 Ἐμπορ. Νόμου, συνάγεται σαφῶς ὅτι ἐπὶ ὁμορρυθμοῦ ἑταιρίας παράγεται μεταξὺ τῶν συνεταίρων ἐνεργητικὴ καὶ παθητικὴ ἀλληλεγγύη, ἔχουσα τὴν ἔννοιαν, ἡ μὲν ἐνεργητικὴ ὅτι ἕκαστος τῶν συνεταίρων, ἐὰν δὲν διορισθῇ εἰδικὸς διαχειριστὴς τῆς ἑταιρίας, παρίστα τὴν ἑταιρίαν ἐντὸς τοῦ ἐγκλίου βεβαίως τῶν σκοπομένων ἐπιχειρήσεων, ἐνασχῶν ὡς ἐντολοδόχος ἐκ τοῦ νόμου πάντα τὰ δικαιώματα αὐτῆς, ἡ δὲ παθητικὴ ὅτι ἡ εὐθύνη ἀπάντων τῶν συνεταίρων ἀπέναντι τῶν συναλλασσομένων τρίτων ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ τῆς ἀτομικῆς περιουσίας αὐτῶν. Ἐκ τῆς

ἐνεργητικῆς δὲ ἀλληλεγγύης πηγάζει τὸ δικαίωμα ἑκάστου συνεταίρου ἢ πάντων ὁμοῦ, ὅπως ἐπιδιώξωσιν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων τὰς ἐκ τῶν ἑταιρικῶν ἐνοχικῶν σχέσεων ἀγωγὰς. Ὅταν δὲ μάλιστα ἐνασκήται παρὰ πάντων τῶν μελῶν ἡ ἀγωγή, οἱ ἐναγόμενοι οὐδὲν κινδυνεύουσι καὶ συνεπῶς οὐδὲν ἔννομον συμφέρον ἔχουσι νὰ προτείνωσιν ὅτι θέλουσι νὰ δικασθῶσι μὲ τὸ ἡθικὸν πρόσωπον τῆς ἑταιρίας. Ὅθεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, δεχόμενον τὸ ἐφετεῖον ὅτι οἱ ἐνάγοντες εἰσὶ τὰ μόνα μέλη τῆς μετὰ τοῦ ἐναγομένου συναλλαγείσης ἑταιρίας, ἐκ τοῦ ὅτι δὲν ἰσχυρίσθη ὁ ἐναγόμενος ὅτι ὑπάρχει καὶ ἕτερον μέλος, καὶ μὴ δεχόμενον ἀφ' ἑτέρου ὅτι ὑπῆρχεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου διωρισμένος ἴδιος διαχειριστὴς τῆς ἑταιρίας, εἶχε πλήρη τὴν ἐνεργητικὴν νομιμοποίησιν τῶν ἐναγόντων, καὶ δὲν εἶχεν ὑποχρέωσιν νὰ ἀναζητήσῃ αὐτεπαγγέλτως πραγματικά περιστατικά, παραλειφθέντα ὑπὸ τῶν διαδίκων, ἄνευ τῶν ὁποίων οὐδεμίαν ἔλλειψιν πάσχει ἡ νομιμοποίησις, συνάμα δὲ δεχόμενον ὅτι οὐδὲν ἔννομον συμφέρον τοῦ ἐναγομένου προσβάλλεται ἐκ τοῦ ὅτι δὲν ἐνήχθη τὸ ἡθικὸν πρόσωπον τῆς ἑταιρίας, ἀφ' οὗ ἐνήχθησαν πάντα τὰ μέλη αὐτῆς εὐθυνόμενα καὶ ἀτομικῶς, συνεμorfώθη καὶ πρὸς τὸ ἀρθρ. 68 Πολ. Δικονομίας καὶ πρὸς τὸ ἀρθρ. 20 τοῦ Ἐμπορ. Νόμου, καθ' ὃ ὡς πρὸς τὰς ἀνταγωνικὰς ἀπαιτήσεις τοῦ ἐναγομένου, παραπεμφθείσας εἰς ἰδιαιτέραν συζήτησιν ὑπὸ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ὁ ἐναγόμενος οὗτος ἔχει ὑπεύθυνον πάντα τὰ μέλη τῆς ἑταιρίας ἀτομικῶς καὶ τὴν ἑταιρικὴν περιουσίαν, ἐν ᾗ περιπτώσει εὐδοκίμοισιν.

Ἐπειδὴ ἡ ἐν τῷ ἀρθρῳ 288 § 3 Ἐμπορ. Νόμου ἀναγραφομένη αὐτόδουλος καὶ μονομερὴς ἐκ μέρους τοῦ ναυλωτοῦ διάλυσις τῆς ναυλώσεως ἐπὶ πληρωμῇ τοῦ ἡμίσεως τοῦ ναύλου λόγῳ ἀποζημιώσεως τοῦ πλοιοκτῆτου, δὲν δύναται νὰ ἐξομοιωθῇ πρὸς τὴν διάλυσιν ἐξ ἀθετήσεως τῶν ὁρῶν τῆς ναυλώσεως ἐκ μέρους τοῦ πλοιοκτῆτου ἢ τοῦ πλοιοῦ, μὴ προσενεγκόντος τὸ πλοῖον κατὰ τὴν ὁρισθείσαν δι' ἰδιαιτέρας συμφωνίας ἡμέραν πρὸς ἀπόπλουν. Ὅθεν δεχθὲν τὸ ἐφετεῖον συναγομένην ἐκ τοῦ ναυλωτικοῦ συμβολαίου τοιαύτην συμφωνίαν διαλύσεως τῆς ναυλώσεως καὶ ἀθέτησιν ταύτης ἐκ τῆς μὴ προσφορᾶς τοῦ ἀτμοπλοίου κατὰ τὸν ὁρισθέντα χρόνον πρὸς ἐπιβίβασιν τῶν ἐπιβατῶν καὶ ἀπόπλουν, νομίμως ἀπεφάνετο ὅτι αἱ διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 276 καὶ 277, καθὼς ἡ ἄνω μνησθεῖσα τοῦ ἀρθρου 288 § 3 Ἐμπορ. Νόμου, δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῆς προκειμένης περιπτώσεως, δι' εἰδικῆς συμφωνίας τῶν συναλλαγόντων διαδίκων κανονισμένης καὶ μὴ ἀπαγορευομένης ὑπὸ τοῦ νόμου (*).

Ἐπειδὴ εἰς τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσειόντος, ὑποβλήθη ἑνὶ ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν, καθ' ὃν τὸ κάθισμα καὶ ἡ ἐντεῦθεν βραδύτης τοῦ ἀτμοπλοίου προήλθον ἐξ ὑπατιότητος τῶν ἀναιρεσιβλήτων, προκαλεσάντων τὴν χρονοτριβὴν ἐνεκα τῆς εἰς Πειραιᾶ καταπλεύσεως πρὸς νέαν καταμέτρησιν τοῦ

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ἐν σελ. 253 XV 1058 Ε. II.

(*) Μὰ ὑποθέτομεν ὅτι περιπλέον τὸ ἀρθρὸν 288 § 3 ἀφορᾷ μόνον τὸν ναυλωτὴν οὐχὶ δὲ καὶ τὸν πλοιοκτήτην.

ἀτμοπλοίου, ἀπαραίτητον διὰ τὸν ὠρισμένον πλοῦν, καὶ πρὸς τὸ συμφέρον αὐτῶν ἐπιδιωχθεῖσαν, ἵνα γίνῃ εἰς Πειραιᾶ, ἧς ἔνεκα καθυστέρησε τὸ ἀτμῶ- πλοιοῦν, ἐνέπεσεν εἰς τὴν καταιγίδα καὶ ἐξώκειλεν, ἀπαντὰ τὰ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀπο- φάσεως, δεχόμενον ἐπερχομένην τὴν διάλυσιν τῆς ναυλώσεως ἐκ τῆς βραδύτητος περὶ τὴν παράδοσιν τοῦ πλοίου κατὰ τὸν ὀρισθέντα χρόνον ἐξ οἰοῦδῃ- ποτε λόγου καὶ ἂν ἐπέλθῃ ἡ βραδύτης αὕτη, ἐν τούτῳ δὲ περιλαμβάνεται καὶ ἡ καθ' ὑπόδειξιν τῶν ναυλωτῶν ἐν Πειραιᾷ καταμέτρησις τοῦ πλοίου κατὰ τὸν ἄνω ἰσχυρισμὸν ἐπομένως δὲν ὑφίσταται ἀναιτιολόγητον.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, δεχόμενον διαλυθεῖσαν τὴν ναύλωσιν καὶ ὡς συνέπειαν τούτου τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ προκαταβληθέντος ναύλου ἐκ φράγκων ἐξ χιλιά- δων, περὶ οὗ ἡ βάσις τῆς ἀγωγῆς, ἀπαντᾷ, εἰ καὶ συ- νεπτυγμένως ἀλλὰ σαφῶς, ὅτι ἡ προκαταβολὴ τού- των ἀφορᾷ τὸν ναῦλον διὰ τὸν κύριον πλοῦν τοῦ ἀτμοπλοίου, τὸν ματαιωθέντα ἐκ τῆς μὴ ἐγκαίρου πρόσφορᾳς αὐτοῦ, καὶ οὐχὶ διὰ τὸν προπαρασκευα- στικὸν πλοῦν μέχρις ἀφίξεως αὐτοῦ εἰς Κων(σταντι)ν, ἔνθα ἔδει ν' ἀρχίσῃ ἡ ἐπιβίβασις καὶ ὁ ἀπόκλους κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα. Περὶ τῶν δαπα- νῶν καὶ ἄλλων ἀποζημιώσεων τοῦ προκαταρκτηκοῦ πλοῦ ὑπεδλήθησαν ἀνταγωνικαὶ ἀπαιτήσεις, ἃς τὸ μὲν πρωτοδικεῖον παρέπεμψεν εἰς ἰδιαιτέραν συζή- τησιν, τὸ δὲ ἐφετεῖον ἀπέρριψε τὴν περὶ τούτου ἔ- φεσιν ὡς ἀπαράδεκτον, ὡς τοῦτο προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐπομένως καὶ ὁ τελευταῖος λόγος ἀναιτιολογήτου εἶναι ἀβάσιμος.

Ἀριθ. 308 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΚΑΨΑΛΗΣ

Ἑλλειψίς ὁμοδικίας. - ἔγκαιρος προβολή. - παρεμπόδις ὑπερθεματιστῶν. - ἀπόρριψις ἐπ' ἀοριδίᾳ. - ἐκτέλεσις κατὰ προικῶν. - κατὰ τίνος.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 160 Πολ. Δικονομίας, πᾶσαι αἱ ἀναβλητικαὶ καὶ ἀνατρεπτικαὶ ἐνστάσεις πρέπει νὰ γίνωνται ἐπὶ ποινῇ ἀποκλεισμοῦ κατὰ τὴν πρώτῃν ἐπ' ἀκροατηρίου συνεδρίᾳ ἐκτὸς τῶν δυναμένων νὰ προταθῶσιν ἐξ ἐπαγγέλματος ἢ κατὰ ρητὴν διάταξιν τοῦ νόμου κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν. Μὴ ἀναγομένης δὲ εἰς τὴν τελευ- ταίαν ταύτην κατηγορίαν τῆς περὶ ἐλλείψεως δε- σμοῦ ὁμοδικίας ἐνστάσεως ὀρθῶς καὶ συμφῶνως πρὸς τὴν διάταξιν ταύτην καὶ τὸ ἄρθρ. 747 Πολ. Δικον. ἀπέρριψε τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀπο- φάσεως τὸν ἰσχυρισμὸν τῶν ἐκκαλούντων καὶ νῦν ἀ- ναιρεσιόντων περὶ ἀκυρώσεως τῆς ἀγωγῆς δι' ἑλ- λειψιν ὁμοδικίας ὡς μὴ ὑποβληθέντα πρωτοδικῶς.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, τὸ ἐφετεῖον ἀπέρριψε τὴν τῶν ἀναιρε- σιόντων ἐνστάσιν παρὰ ἀκυρώσεως τοῦ πλειστη- ρισμοῦ ὡς ἐμποδισθείσης τῆς συρροῆς τῶν ὑπερ- θεματιστῶν προσέτι καὶ ὡς ἀόριστον, διότι δὲν ὤρ- ρισαν, οὕτε τὰ ἐμποδισθέντα ἀπὸ τοῦ ὑπερθεμα- τισμοῦ πρόσωπα οὕτε τὸν τρόπον, δι' οὗ τοῦτο ἐ- γένετο. Ἡ τοιαύτη δὲ τοῦ δικαστηρίου ἐκτίμησι- ποῦ περιεχομένου ἐγγράφου, ἥτοι τοῦ δικογράφου

τῶν ἐφεσίμων προτάσεων καὶ πραγματικῶν περι- στατικῶν διαφεύγει τοῦ Ἀρ. Πάγου τὸν ἐλεγχον.

Ἐπειδὴ διαρκοῦντος τοῦ γάμου κύριος καὶ κάτο- χος τῆς προικὸς εἶναι ὁ ἀνὴρ. Ἄν ἄρα πρόκηται νὰ ἐπιχειρηθῇ κατ' αὐτοῦ ὡς χρεώστου ἀναγκα- στικὴ ἐκτέλεσις, παρ' αὐτῷ ὡς ὀφειλέτῃ, δεόν νὰ γείνῃ ἡ κατ' ἀσχεσίαν τῶν ἐκποιησίμων προικῶν πραγμάτων καὶ πρὸς αὐτὸν ὡς ὀφειλέτῃν δέον ν' ἀπευθύνῃται ἡ ἐπιταγὴ κατὰ τὰ ἄρθρα 862, 863 καὶ 956 Πολ. Δικονομίας. Τοῦτο δ' εἰπὼν καὶ τὸ ἐφετεῖον ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει, πλήρε- στατα πρὸς τὸν νόμον συνεμορφώθη.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν προτάσεων, ἃς οἱ ἀναιρεσιόντες ἐπικαλοῦνται, οὗτοι προσέβαλον τὴν ὑπὸ τοῦ ἐγγειρογράφου δανειστοῦ Β. Μ^{***} γε- νομένην κατὰ τὸ 1899 ἀναγκαστικὴν κατάσχεσιν, ἣν ἐξηκολούθησεν ἡ ὑποθήκη ἐπὶ τοῦ κατασχεθέν- τος ἔχουσα ἀναιρεσιβλήτος, διότι, ἀφ' οὗ τὸ κατα- σκεθὲν κατέστη διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2134 τῆς 11ης Νοεμβρ. 1896 συμβολαίου ἀντικαταστάσεως προι- κὸς μεταξὺ τῶν ἀναιρεσιόντων συνταγέντος, ἥτοι πρὸ τῆς κατασχέσεως, προικῶν ἀδιατίμητον, ἡ ἐ- πιταγὴ καὶ ἡ κατάσχεσις ἔδει νὰ γείνῃ οὐχὶ κατὰ τοῦ ὀφειλέτου Η. Φ^{***} προσωπικῶς, ἀλλὰ κατὰ τῆς ἀναιρεσιούσης συζύγου του ὡς κυρίας τοῦ προικῶν κτήματος καὶ τρίτης διακατόχου. Ἐπὶ τῆς ἐνστάσεως δὲ ταύτης ἀπήντησε τὸ ἐφετεῖον. Δὲν προκύπτει δὲ ἐκ τῶν αὐτῶν προτάσεων ὅτι ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω περιστατικῶν, ἥτοι τῆς προτεραιό- τητος τοῦ συμβολαίου ἀντικαταστάσεως προικὸς καὶ τοῦ ὑστεροχρόνου τῆς κατασχέσεως ἐσθίριζαν ἐνστάσιν ἀκυρότητος τῆς διαδικασίας τῆς ἐκτελέ- σεως, συνισταμένην εἰς τὸ ὅτι ἡ ἐκτέλεσις ἐδασί- σθη ἐπὶ κατασχέσεως ἐνεργηθείσης ὑπὸ τοῦ πιστω- τοῦ Μ. Β^{***} διὰ χρέος ἀλλότριον, ἥτοι τοῦ ἀναιρε- σιόντος Η. Φ^{***} καὶ ἐπὶ περιουσίας προικῶς ἀ- διατιμήτου τῆς συζύγου του κατὰ τὸν χρόνον τῆς κατασχέσεως, ὁ τοῦ τοιοῦτου ἄρα ὑποστηρίζων μό- νος λόγος εἶναι μὴ βάσιμος (*).

Ἀριθ. 309 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΚΑΨΑΛΗΣ

Πληθῶρα καταρτίδων ἐν μισθῷ. - ἔγκατά- λειψις. - ἐκδοχὴ ἀμελείας ἐκμισθωτοῦ. - με- ταβολὴ ἀγωγῆς.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐκ τῆς ἀγωγῆς προκύπτει, αὕτη θε- μελιούται εἰς τὰ περιστατικά, ὅτι ἀπὸ τῆς πρώτης τῆς μισθώσεως ἡμέρας ἐφάνησαν εἰς τὴν μίσθιον οἰκίαν σμήνη καὶ μυριάδες καταρτίδων, αἵτινες τὰ φαγητὰ καὶ τὰ ἐδωδία εἰδεχθῶς λυμαινόμεναι καὶ

(*) Ἀρκούντως δυσδιάκριτα. Φαίνεται ὅτι ὑπῆρχε ὑποθήκη ἐπὶ τοῦ ἀκινήτου πρὶν ἢ τοῦτο διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως γείνῃ προικῶν ἀκίνητον. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐνυποθήκου ταύτης ἀπαιτήσεως ἐγένετο ἐκτέλεσις κατὰ τοῦ προικῶν τούτου (ἡ ὁποία ἡδύ- νατο γενέσθαι οὐχὶ κατὰ τῆς συζύγου ὡς τρίτης διακατόχου), ἀλλὰ διὰ συνεχείας κατασχέσεως ἐπι- χειρηθείσης μετὰ τὴν διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως περιέ- λουσιν τοῦ ἀκινήτου εἰς ἀδιατίμητον ὑπὸ ἐγγειρο- γράφου τοῦ συζύγου δανειστοῦ, μὴ δυναμένου ἐνε- ργῆσαι τοιαύτην ἐπὶ αὐτοῦ.

τὴν νύκτα τὴν κλίνην τοῦ ἐνάγοντος ἐπιτρέχουσαι ἔθετον εἰς κίνδυνον καὶ αὐτὴν τὴν ὑγίαν του ἔνεκα τῆς προξενουμένης αὐπνίας, ὅτι μετεχειρίσθη κατ' αὐτῶν πάντα τὰ γνωστὰ ἀπολυμαντικὰ μέσα ματαίως, καὶ ὅτι προσεκάλεσε τὸν μισθωτὴν νὰ τῷ παραδώσῃ ἐλευθέραν τὴν χρῆσιν τῆς οἰκίας, ἀλλὰ τοῦ πράγματος μὴ ὄντος φυσικὰ κατορθωτοῦ, ἡναγκάσθη νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν οἰκίαν καὶ ἐνοικίασῃ ἄλλην, ὡς δ' ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δεικνύται, τὸ ἐφετεῖον, ἐπεδύμασεν ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν, διότι ἐκ τῶν προσαχθέντων ἀποδεικτικῶν μέσων ἐπέστη ὅτι τὸ ἀνωτέρω ἐλάττωμα τῶν κατοικίδων ἡδύνατο νὰ θεραπευθῇ ἐντὸς ὀλιγίστων ἡμερῶν (ὁκτὼ τὸ πολὺ), ἀλλ' ὁ ἐναγόμενος δὲν ἐπαμείλθη νὰ ἄρῃ αὐτὸ, καί περ εἰδοποιηθεὶς ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ μισθωτοῦ καὶ τῇ 12 Σβρίου 1898 οὕτως ὅπως ἀποφράμενον μετέβαλε τὴν βάρσιν τῆς ἀγωγῆς ἐρεδομένης, ὡς εἴρηται, εἰς ἀθεράπευτον ἐλάττωμα τοῦ μισθίου κτήματος, καθιστῶν ἀδύνατον τὴν χρῆσιν αὐτῆς καὶ οὐχὶ εἰς ἀμείλιαν τοῦ ἐναγομένου περὶ τὴν διόρθωσιν αὐτοῦ, εὐχερῇ οὖσαν. Ὅθεν παρεβίασε τὴν οὐσιώδη διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 158 καὶ 155 Πολ. Δικονομίας.

Ἀριθ. 310 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Ὁρκος ἐπιτρόπου.-δῶδὶς μετ' ἐνηλικιώσιν μὴ ἐπελθούσης διακοπῆς.-ληξιαρχικὰ βιβλία.-ἐκδοχὴ μὴ ἀποδείξεως ἡλικίας.-ἐκτίμησις περὶ ἀδυναμίας ἐγγράφου ἀποδείξεως.-κοινοποιήσεις λιμενικῆς ἐπιτροπῆς.-τίνι-προβολὴ ἐξοφλήσεως ἀορίστως.-ἀναιτιολόγητον ἐπὶ.-λιμενικὸν ταμεῖον.-ἴδιον πρόσωπον.-κατασχέσεις κατὰ.-κατάσχεσις χειρὸς Δημοδίου.-ἐπικύρωσις μετὰ πενταετίας ἀνευ ἀνανεώσεως.-κοινοποιήσις κατασχετηρίου ταμείου.-ἀναιτιολόγητον ἐπὶ ἀπαρδεύσεως κατ' ἀντεφθέσεως.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ὅτι: «ἐν ᾧ ἡ ἀναιρεσεύουσα προέβαλε διὰ τῶν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου προτάσεων τῆς ὅτι ἡ ὑπ' ἀριθ. 575 τοῦ 1885 ἀπόφασίς τῶν ἐν Ναυκλίῳ Πρωτοδικῶν, ἐφ' ἧς ἐστηρίζετο ἡ γενομένη κατάσχεσις, ἥτο τελεσιδικία, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς δόσεως τοῦ ὅρκου καὶ ὅτι ὁ ὅρκος οὗτος δὲν ἐδόθη νομίμως ὑπὸ τῆς ἐπιτρόπου μητρὸς τῶν ἀνηλίκων Γ. καὶ Δ. Ο'*, τοῦ μὲν πρώτου ἀποδιώσαντος, τοῦ δὲ δευτέρου ἐνηλικιωθέντος πρὸ τῆς δόσεως τοῦ ὅρκου καὶ ὅτι οὕτω εἶχε παύσει ἡ ἐπιτροπία τῆς μητρὸς καὶ διακοπὴ ἡ δίκη καὶ ὅτι τὸ ἐφετεῖον οὐδὲν ὡς ἀπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου ἢ ἐσφαλμένως ἐκρίνεν, οὕτω δὲ κατέστησεν ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασίν του διὰ παράβασιν δικονομικῶν διατάξεων καὶ τοῦ Ἀστυκοῦ Νόμου, ἀπορριπτεὸς ἐστὶ, ὡς πρὸς τὸ ἀναιτιολόγητον μὲν τούναντι προκύπτοντος ἐκ τῆς ἐκτῆς σκέψεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς πρὸς τὰς λοιπὰς δὲ παραβάσεις, καθόσον κατὰ τὰ ἄρθρα 463 καὶ 475 τῆς Πολ. Δικονομίας δίκη ἄκαξ ἀρξάμενη μεταξὺ τῶν διαδίκων ἢ συνεχισθεῖσα ὑπὸ ιδιότητά τινα ἐξακολουθεῖ ἐπ' ὀνόματι αὐτῶν, εἰς τούτους δὲ καταλείπεται ἐστὶ καὶ ὁ ἐπίτροπος, ὅστις νομίμως δίδει τοὺς ἐναγομένους ὅρκους, κατὰ τὸ ἄρθρ. 301

ἐν ᾧ δὲν ἐπῆλθε διακοπὴ τῆς δίκης διὰ τῆς νομίμου γνωστοποιήσεως ταύτης, ἀλλὰ τοιαύτην γνωστοποίησιν ἀπέκλεισε τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὡς πρὸς τοῦτο δὲ δὲν προβάλλεται λόγος ἀναιρέσεως»).

Ἐπειδὴ ὁ τρίτος λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως ὅτι τὸ ἐφετεῖον δὲν ἐπέβαλε τὴν διὰ τῶν ληξιαρχικῶν βιβλίων ἀπόδειξιν τῆς ἡλικίας ἐπὶ τῇ ἐσφαλμένῃ σκέψει, ὅτι τὸ ἄρθρ. 61 τοῦ Ἀστυκοῦ Νόμου ἐφαρμόζεται μόνον ἐὰν πρόκειται ν' ἀποδειχθῇ γέννησις, γάμος ἢ ἀποδίσωσις, οὐχὶ δὲ καὶ ἡλικία καὶ ὅτι οὕτω ψευδῶς ἡρμήνευσε τὸν νόμον μάταιον νὰ ἐξετασθῇ καθόσον τὸ ἐφετεῖον στηρίζει τὴν ἀπόφασίν του εἰς ἀδυναμίον ἐγγράφου ἀποδείξεως, εἰς ἣν ἀνήκει καὶ ἡ μὴ ὑπαρξίς ἢ τήρησις τῶν ληξιαρχικῶν βιβλίων καὶ ἣτις ἀδυναμία ὑπάρχει ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει κατὰ τὴν κρίσιν του, καὶ ἣτις ἀποτελοῦσα ἐκτίμησιν πραγματικῶν γεγονότων διαφεύγει τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρ. Πάγου.

Ἐπειδὴ ὁ τέταρτος λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως, ὅτι τὸ ἐφετεῖον ψευδῶς ἡρμήνευσε τὸ ἄρθρον 4 τοῦ Νόμου ΡΚΔ' (1865) περὶ λιμένων καὶ τὸ κατ' ἐντολὴν τούτου ἐκδοθέν Β. Δ. τῆς 10 Σβρίου 1868 παραδεχθὲν ὅτι ἡ ἀγωγή καὶ τὰ λοιπὰ δικόγραφα νομίμως ἐπιδίδονται εἰς μόνον τὸν πρὸς τῆς ἐπιτροπῆς, ἐν ᾧ αὕτη ἀποτελεῖται ἐκ πλείονων προσώπων, συμμετεχόντων τῆς διοικήσεως καὶ ὅτι πρέπει εἰς πάντα ταῦτα νὰ ἐπιδίδωνται τὰ δικόγραφα, ἀπορριπτεὸς ἐστὶ, καθόσον κατὰ τὸ ἄρθρ. 145 τῆς Πολ. Δικονομίας ἐδ. 2 δικόγραφα ἐπὶ σωματείων ἐπιδίδονται εἰς τὸν ἀντιπρόσωπον αὐτῶν ἀντιπρόσωπος δὲ ἐπὶ δικαστηρίου τῶν νομικῶν προσώπων καὶ σωματείων, κατὰ τὸ Διάταγμα τῆς 12 Μαΐου 1835 εἶναι ὁ προϊστάμενος τῆς κατὰ νόμον συγκεκροτημένης διοικήσεως, ἥτοι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ εἰρηνοδίκης.

Ἐπειδὴ ὁ πέμπτος λόγος τῆς κυρίας αἰτήσεως ὅτι «ἐν ᾧ διὰ τῶν κατὰ τὴν τελευταίαν συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ὑποβληθειῶν προτάσεων τῆς, ἡ ἀναιρεσεύουσα προέτεινεν ἔνστασιν ἐξοφλήσεως, τὸ ἐφετεῖον οὐδὲν ὡς ἀπεφάνθη ἐπὶ τοῦ οὐσιώδους τούτου ἰσχυρισμοῦ τῆς, ἀπορριπτεὸς ἐστὶ, καθόσον, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων τούτων προτάσεων (§ 12), τὴν ἔνστασιν τῆς ἐξοφλήσεως διετύπωσεν οὕτω: «τὴν ἔνστασιν τῆς ἐξοφλήσεως ἐπρότεινα καὶ κατὰ τὰς προηγουμένας συζητήσεις, ἐπαναλαμβάνω καὶ ἡδὴ», ἥτοι ἐντελῶς ἀορίστως, εἰς οὕτω δὲ ὑποβληθεῖσαν πρότασιν τὸ δικαστήριον οὐδὲν ὡς ἡν ὑπὸ τῆς ἐπικαλούμενης ν' ἀπαντήσῃ, ἀρ' οὐ δὲν διευκρινίζεται ἂν πρὸ τῆς τελεσιδικίας ἢ μετ' αὐτὴν ἐγένετο ἡ ἀξιουμένη ἐξοφλήσις.

Ἐπειδὴ ὁ δεύτερος λόγος τῆς προσθέτου αἰτήσεως ὅτι, ἐνᾧ διὰ τῶν κατ' ἔρσιν προτάσεων τῆς

(*) Ἀμφίβολα. Ἐξακολουθεῖ ὑπὸ τοῦ ὑπὲρ οὗ εἶναι νομοθετημένη ἡ ἀνάγκη τῆς διὰ γνωστοποιήσεως ἐπελεύσεως τῆς διακοπῆς, ἀλλὰ τοῦτο δὲν δίδει δικαίωμα ἐνεργείας τῷ μὴ δικαιομένῳ πλέον ἐνεργῆσαι. Ἄλλως καὶ ἡ ἐπιβαλοῦσα τὸν ὅρκον ἀπόφασίς δὲν ἐξεδόθη ὑπὸ τὴν ἐπιτροπὴν μητέρα διὰ νὰ ὑπάρχῃ ἡ ἐκ τῆς συνεχίσεως δικαιολογία, ἀλλὰ ὑπὸ τὸν ζῶντα τότε πατέρα. Διαφορὰ ἀνυπολόγιστος.

ἡ ἀναιρεσίαισα ὑπέβαλεν ἔνστασιν ἀκύρου τῆς κατασχέσεως, ὡς μὴ ἐπιβληθείσης ἐπὶ τοῦ πεμπτημορίου τοῦ λιμενικοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀποτελοῦντος καὶ τούτου μέρος τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ τοῦ οἰκείου Δήμου, τὸ ἐφετεῖον ὁμῶς οὐδὲν ἄνευ ἀπεφάνθη ἐπὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου, ἡ ἄλλως ἐσφαλμένως ἡρμήνευσε τοὺς σχετικούς νόμους, ἀπορριπτέος ἐστὶ, καθόσον τὸ ἐφετεῖον ἀπαντᾷ διὰ τῆς ἐδόσης σκέψεως τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀρ. 1682 ἀποφάσεως, ἀπορρίπτει δὲ ὁρθῶς ὡς ἀβάσιμον τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον, καθόσον, κατὰ τὸν Νόμον ΡΚΘ' τοῦ 1865 καὶ τὸ Β. Δ. τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1868, τὸ ἐκδοθὲν συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 4 πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τούτου, ἡ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ ἀποτελεῖ ἴδιον νομικὸν πρόσωπον ἔχον ἴδιαν περιουσίαν, ὃ δὲ Νόμος τῆς 24 Ἰανουαρίου 1852 καὶ ὁ ΒΤ Α' τοῦ 1896, ὃ ἐρμήνευσας τὸν πρῶτον, ἀφορᾷ τὰς τακτικὰς ἢ ἐκτάκτους προσόδους τοῦ δημοτικοῦ καθαρῶς προϋπολογισμοῦ (ἄρθρ. 1 καὶ 3).

Ἐπειδὴ ὁ τρίτος λόγος τῆς προσθέτου αἰτήσεως ἀναιρέσεως ὅτι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου ὑπ' ἀριθ. 1682 ἐπεκύρωσε κατάσχεσιν συντηρητικὴν ἐπιβληθεῖσαν πρὸ πολλῶν ἐτῶν εἰς χεῖρας τοῦ Δημοσίου καὶ μὴ ἀνανεωθείσαν μετὰ πενταετίαν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 87 τοῦ Λογιστ. Νόμου, ὅστις ἐσφαλμένως ἐφηρμόσθη, ἀπορριπτέος ἐστὶ, διότι τοιοῦτον λόγον ἀκυρότητος τῆς κατασχέσεως, δὲν ἰσχυρίζεται ὅτι προσέβαλεν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου (ἄρθρ. 811 ἐδ. 2 Πολ. Δ.) (*).

Ἐπειδὴ ὁ τέταρτος λόγος τῆς προσθέτου αἰτήσεως, ὅτι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὑπ' ἀρ. 1682 ἐσφαλμένως ἐφήρμωσε καὶ ψευδῶς ἡρμήνευσε τὸν Νόμον ΥΛΖ' τοῦ 1880 (ἄρθρ. 2), μὴ ἀκυρώσασα τὴν κατάσχεσιν, ἐνῶ ἐπεδόθη τὸ κατάσχετήριον οὐχὶ εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν ἀλλὰ τὸν Ταμίαν Ἀστροῦς, ἀπορριπτέος ἐστὶ, καθ' ὅσον ρητῶς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ εἰρημένου νόμου ἐπιβάλλει τὰς κοινοποιήσεις ταύτας ἐπὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου, ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως δὲν ἐπρόκειτο περὶ τοιαύτης δίκης.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ὅτι κακῶς τὸ ἐφετεῖον ἐδέχθη τὴν ἀντίφασιν τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐναγοῦσης καὶ ἐπεδίκασε τόκους τόκων, ἐν ᾗ κατὰ τοῦ παραδεκτοῦ τῆς ἀντεφέσεως εἶχεν προτείνει ἡ ἀναιρεσίαισα ἔνστασιν ἀπαρδέκτου, ἣν δὲν ἔλαβε ποσῶς ὑπ' ὅψει τὸ ἐφετεῖον, βάσιμὸς ἐστὶ, καθ' ὅσον ἀληθῶς ἐκ τῶν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου προτάσεων (§ 15), ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὑπ' ἀριθ. 1682, προκύπτει ὅτι ἡ ἀναιρεσίαισα εἶχε προτείνει ἔνστασιν ἀπαρδέκτου τῆς ἀντεφέσεως, ὡς ἀκύριφθείσης ταύτης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1156 (1903) ἀποφάσεως, ἀλλὰ τὴν οὐσιώδη ταύτην πρότασιν οὐδὲν ἔλαβεν ὑπ' ὅψιν τὸ ἐφετεῖον, οὕτω δὲ κατέστησεν ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασιν τοῦ κατὰ τὸ μέρος τούτου.

Ἀριθ. 311 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἐρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ
Δεδικασμένον μεταξὺ ἐνυποθήκου καὶ ὀφει-

(*) Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀπέτλει ἀκυρότητα, ἀλλ' ἀ-
κινέργητον δυνάμει τοῦ νόμου. περὶ οὗ curat judex.

λέτου. - ἰσχύς καὶ κατ' ἐνυποθήκου. - ἐ-
σφαλμένη ἐκτίμησις ἐγγράφων. - δεδικα-
σμένον ἐπὶ γραμματίων. - προσαγωγή ἐν
πίνακι ἀποφάσεων. - τροπὴ προσημειώσεως
εἰς ὑποθήκην. - τελεσίδικία διὰ παρελεύ-
σεως προθεσμιῶν. - ἀπόστασις. - ἐκδοχὴ ἀ-
πορριψέως λόγων ὡς μὴ προβληθέντων ἀ-
νακοπῇ.

Ἐπειδὴ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου διὰ τῆς τρίτης αὐτῆς σκέψεως (ἐν τέλει), ἐκτι-
μοῦσα τὰς ὑπ' ἀριθ. 646 (1893) καὶ 574 (1893)
ἀποφάσεις τοῦ Πρωτοδικείου Λαμίας, δέχεται ὅτι
δι' αὐτῶν ἐλύθη τελεσίδικως μεταξὺ τοῦ δικαιοπα-
ρόχου τοῦ Ἑλαιοσυνερίου Νοσοκομείου καὶ τοῦ κοι-
νοῦ ὀφειλέτου Α. Σ***, οὐ μόνον ὅταν τὰ γραμμα-
τια, δυνάμει τῶν ὁποίων ἐνεγράφη ἡ προσημείω-
σις, ἦσαν ἐγκυρα καὶ περιεῖχον ἀπαίτησιν ληξιπρό-
θεσμον, ἀλλ' ὅτι περιεῖχον καὶ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρ.
23 ἐδ. 2 τοῦ Νόμου περὶ Ὑποθηκῶν πρὸς ἐγκυρον
ἐγγράφην ὑποθήκης, τούτου δὲ ὄντος δεδομένου τὸ
δεδικασμένον περὶ τοῦ ἐγκύρου τῆς προσημειώσεως
μεταξὺ τοῦ ἐγγράψαντος ταύτην δανειστοῦ καὶ τοῦ
καθ' οὗ ἐνεγράφη αὕτη ὀφειλέτου, ἀντιτάσσεται
καὶ κατὰ τοῦ ἀναιρεσίαισιντος ἐνυποθήκου δανειστοῦ
τοῦ ἔλκοντος τὰ δικαιώματά του παρὰ τοῦ κοινοῦ
ὀφειλέτου καὶ ἀποκτήσαντος τὴν προσημείωσιν μετὰ
τὴν ἐναρξιν τοῦ δικαστικοῦ ἀγῶνος μεταξὺ τούτου
καὶ τοῦ ἐγγράψαντος τὴν προσημείωσιν. δανειστοῦ
καὶ ἀντικείμενον ἔχοντος τὸ ἐγκυρον τῆς προση-
μειώσεως συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 274 καὶ 867
τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν Νόμον 11 § 10
Πανδ. (44.2), κατὰ τὸν ὁποῖον τὸ δεδικασμένον
ἰσχύει καὶ κατὰ τῶν εἰδικῶν διαδέχων τῶν ἀπο-
κτεσάντων ἐμπράγματον δικαίωμα μετὰ τὴν ὑπαρ-
ξιν τοῦ δικαστικοῦ ἀγῶνος.

Ἐπειδὴ, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ
σκέψει ἐκτιθέμενα, ὄντος δεδικασμένου καὶ κατὰ τοῦ
ἀναιρεσίαισιντος ὡς εἰδικῶν διαδόχου κατὰ τὸν χρό-
νον τῆς συντάξεως τοῦ πίνακος τῆς κατατάξεως,
ὅτι καὶ τὰ γραμματια δι' ὧν ἐνεγράφη ἡ προσημεί-
ωσις ἦσαν ἐγκυρα καὶ περιεῖχον ληξιπρόθεσμον ἀ-
παίτησιν καὶ ὅτι ἡ ἐγγράφη τῆς προσημειώσεως
ἦν ἐγκυρος, ὁρθῶς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις υἱο-
θετοῦσα κατὰ τοῦτο καὶ τὰς σκέψεις τῶν ἐκκαλου-
μένων ἀποφάσεων, ἐδέξατο ὅτι περιττὴ ἦν ἡ προ-
σαγωγή ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῆς κατατάξεως ὑπαλ-
λήλου καὶ τῶν γραμματίων δι' ὧν ἐνεγράφη ἡ προ-
σημείωσις, ἀφ' οὗ προσηχθήσαν αἱ ἐπὶ τῇ βάσει
τούτων ἐκδοθεῖσαι τελεσίτικοι ἀποφάσεις ὑπ' ἀριθ.
646 καὶ 574 τοῦ ἔτους 1893 τοῦ Πρωτοδικείου
Λαμίας, ὃ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τῆς αἰτή-
σεως ἀναιρέσεως ὅτι διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀ-
ποφάσεως παρεδιάσθησαν τὰ ἄρθρα 937 καὶ 938
τῆς Πολ. Δικονομίας ὡς καὶ αἱ περὶ δεδικασμένου
διατάξεις ταύτης καὶ Ἀστυνομικοῦ Νόμου, ἀπορρι-
πτέοι εἰσίν.

Ἐπειδὴ ὁ ἕτερος λόγος ὅτι αἱ ὑπ' ἀριθ. 646
καὶ 574 τοῦ 1893 ἀποφάσεις τοῦ Πρωτοδικείου
Λαμίας δὲν περιέχουσι διατάξιν περὶ τοῦ ἐγκύρου
τῆς προσημειώσεως ἢ τῶν γραμματίων δι' ὧν αὕτη
ἐνεγράφη καὶ ὅτι παρεμόρφωσεν ἡ προσβαλλομένη
ἀπόφασις τὸ περιεχόμενον τῶν ἀποφάσεων τούτων,

ἀπορριπτέος ἐστὶ, καθ' ὅσον ἡ ἐσφαλμένη ἐκτίμησις τῶν ἐγγράφων ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας διαφεύγει τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἐπειδὴ ὁ ἕτερος λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως ὅτι, ἐν ᾧ ἰσχυρίσθη ὁ ἀναιρεσείων διὰ τῶν προτάσεων του ὅτι ἀκύρως αἱ προσημειώσεις μετετράπησαν εἰς ὑποθήκας, ἤτοι πρὶν ἢ καταστῶσι τελεσιδίκαιαι αἱ ὑπ' ἀριθ. 646 καὶ 574 ἀποφάσεις, τὸ ἐφετεῖον οὐτε ἔλαβεν ὑπ' ὄψει του τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον καὶ ἄλλως ἐσφαλμένως ἔκρινε περὶ τούτου, ἀπορριπτέος ἐστὶ, καθόσον ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος ἐλήφθη ὑπ' ὄψει διὰ τῆς τετάρτης σκέψεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 397, ἀπερρίφθη δὲ ὡς ἀβάσιμος διὰ τὰς σκέψεις αὐτῆς καὶ ἐκείνας τῆς ἐκκαλουμένης ὑπ' ἀριθ. 750 τοῦ 1903 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Λαμίας, ἐπικουρικῶς δὲ καὶ ὡς ἀόριστος, ἤτοι ὡς μὴ ἀναφερομένης τῆς ἀποστάσεως ἀπὸ Ἀθηνῶν εἰς Λαμίαν, ὅπως κριθῇ ἂν πράγματι εἶχε παρέλθει ἢ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία συνυπολογιζομένης καὶ τῆς προθεσμίας τῆς ἀποστάσεως, καθόσον συνομολογούντος καὶ τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι ἡ μετατροπὴ τῆς προσημειώσεως ἐγένετο μετὰ πεντήκοντα ἡμέρας ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῶν ἀποφάσεων, ἤτοι μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς πρὸς ἀνακοπὴν καὶ ἔφεσις νομίμου προθεσμίας, ἡ τελεσιδικία ὑφίστατο, πλὴν ἂν δὲν εἶχε παρέλθει καὶ ἡ τῆς ἀποστάσεως προθεσμία, ἀλλὰ περὶ ταύτης ἔκριναν ἀμφοτέραι αἱ εἰρημέναι ἀποφάσεις· ἀμφοτέρα δὲ τὰ ἐρείσματα ταῦτα στηρίζουσι τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, τὸ δεύτερον μὲν ὡς μὴ ὑποκείμενον εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, τὸ πρῶτον δὲ ὡς μὴ προσβαλλομένων τῶν αἰτιολογιῶν τῶν ἀποφάσεων, δι' ὧν ἐγένετο δεκτὸν ὅτι αἱ προσημειώσεις μετετράπησαν εἰς ὑποθήκην μετὰ τὴν τελεσιδικίαν τῶν ἀποφάσεων, δι' ὧν ἐπεδικάσθησαν αἱ ἐπὶ τῶν γραμματίων στηριζόμεναι ἀποφάσεις.

Ἐπειδὴ ὁ τρίτος καὶ τέταρτος λόγος τῆς κυρίας αἰτήσεως καὶ ὁ τέταρτος τῆς προσθέτου, ὅτι ἐν ᾧ προέβαλεν ὁ αἰτῶν ὅτι τὸ καθ' οὗ ἡ αἰτήσις ἔλασσώκειον Νοσοκομεῖον δὲν ἐδικαιούτο προνομιακῶς εἰς τὴν λήψιν τόκων, μὴ οὐσης ἐγγεγραμμένης τῆς διὰ τῆς προσημειώσεως ἐξασφαλιζομένης ὑποθήκης ὡς τοκοφόρος, τὸ ἐφετεῖον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν παντάπασιν τὸν οὐσιώδη τοῦτον ἰσχυρισμὸν καὶ ἄλλως ἐσφαλμένως ἡρμήνευσε κατὰ τοῦτο τὰ ἄρθρα 31, 20 καὶ 44 τοῦ νόμου περὶ ὑποθηκῶν ἀπορριπτέοι εἰσὶ καὶ ὡς πρὸς μὲν τὸ ἀναιτιολόγητον, καθ' ὅσον ἡ μὲν ὑπ' ἀριθ. 545 προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου ἀποφαίνεται διὰ τῆς ἑκτῆς αὐτῆς σκέψεως, ἡ δὲ ὑπ' ἀριθ. 397 ἀποφαίνεται καὶ δι' ἰδιαιτέρων σκέψεων (ὅρα τρίτην τοιαύτην ἐν τέλει) καὶ δι' ἀναφορᾶς εἰς τὰς σκέψεις τῆς τε προηγούμενης ὡς καὶ εἰς τὰς σκέψεις τρίτην καὶ ἑκτην τῆς ὑπ' ἀριθ. 778 ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου, ὡς πρὸς τὴν ἐσφαλμένην δὲ ἐρμηνείαν τῶν μνησθέντων ἄρθρων τοῦ νόμου περὶ ὑποθηκῶν, καθόσον ἀπασαί αἱ ἀποφάσεις αὗται λαβοῦσαι ὑπ' ὄψιν τὰ διάφορα ἐγγράφα ἀποφαίνονται ὅτι ἡ ἀπαίτησις, ἥτις ἐξησφαλίσθη διὰ τῆς προσημειώσεως, ἦν ἐγγεγραμμένη ὡς τοκοφόρος, τούτου δ' ὄντος δεδομένου ὀρθῶς ἡρμηνεύθησαν καὶ ἐφηρμόσθησαν τὰ εἰρημένα ἄρθρα τοῦ Νόμου περὶ Ὑποθηκῶν.

Ἐπειδὴ οἱ ἐν . . . ἀναφερόμενοι λόγοι ἀναιρέσεως καὶ ἀναγόμενοι ἅπαντες εἰς τὴν αἰτίαν ὅτι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψει ὠρισμένους οὐσιώδεις ἰσχυρισμοὺς προβληθέντας διὰ τῶν προτάσεων, ἀπορριπτέοι εἰσὶ, καθόσον ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις διὰ τῆς τελευταίας αὐτῆς σκέψεως ἀποφαίνεται ὅτι οὐδεὶς λόγος πλὴν τῶν ἐξετασθέντων προτάθη διὰ τῆς ἀνακοπῆς κατὰ τοῦ πίνακος τῆς κατατάξεως, ὡς ἔδει, δὲν ὑποβάλλει δὲ λόγον ἀναιρέσεως ὅτι οἱ ἀνωτέρω λόγοι ἐπροτάθησαν διὰ τῆς ἀνακοπῆς.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 1124 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Κ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ
Συμβιβασμὸς πτωχευτικὸς - μὴνυδὶς μετὰ πρὸ ἐπικυρώσεως.

Ἐπειδὴ ἡ γενομένη σήμερον μετὰ τὴν ἄνω ἐρήμην ἀπόφασιν μὴνυσις ἐπὶ δολίᾳ χρεωκοπίᾳ, γενομένη μετὰ τὴν ἀπόφασιν τῶν δανειστῶν περὶ συμβιβασμοῦ καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου ἐπικύρωσιν τούτου, οὐδόλως κωλύει τὸν συμβιβασμὸν τοῦτον, καθότι μόνον ἂν οἱ δανεισταὶ δὲν ἐσκέφθησαν καὶ δὲν ἀπεφάσισαν εἰσέτι περὶ συμβιβασμοῦ, καλοῦνται ἀρξαμένης ἀνακρίσεως ἐπὶ χρεωκοπίᾳ, ἵνα ἀποφασίσιν τὴν μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀνακρίσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 515 τοῦ Ἐμπ. Νόμου, ἂν ὅμως ὁ συμβιβασμὸς ἐτελέσθη ἡ μὴνυσις μόνη δὲν εἶναι λόγος ρήξεως αὐτοῦ, ἀλλὰ μόνον ἡ καταδίκη τοῦ πτωχεύσαντος ἀκυροῖ τὸν συμβιβασμὸν καίτοι ἐπικυρωθέντα ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου.

Ἀριθ. 1125 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ δικηγόρος κ. Π. ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ
Ἐνοχὴ περὶ ὠρισμένου ἀντικειμένου - μὴ συμφώνως πλήρωσις - ἐνοχὴ κατὰ γένος ὠρισμένων - κατασκευὴ ἔργου.

Ἐπειδὴ ὅταν τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐνοχῆς εἶναι κατ' εἶδος ὠρισμένον, ἡ παροχὴ τούτου, καὶ ἂν δὲν εἶναι κατὰ τὰ συμπεφωνημένα καὶ ἔχει ἐλαττώματα, ἀποτελεῖ ἐκπλήρωσιν τῆς σχετικῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ὀφειλέτου καὶ δὲν δύναται οὗτος ν' ἀρνηθῇ, συνεπεία τούτων, τὴν ἀντιπαροχὴν καὶ ὁ σχετικὸς ἰσχυρισμὸς του εἶναι ἐξεταστέος μόνον ἐφ' ὅσον αὐτοτελεῖς ἐπὶ τούτου στηρίζει ἀξιώσεις, δι' ὅ καὶ βαρύνεται οὗτος τῇ σχετικῇ ἀποδείξει, ἀλλ' ὅταν τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐνοχῆς δὲν εἶναι κατ' εἶδος ἀλλὰ κατὰ γένος ὠρισμένον, ἡ παροχὴ ἀντικειμένου μὴ φέροντος τὰ συμπεφωνημένα στοιχεῖα δὲν ἀποτελεῖ ἐκπλήρωσιν τῆς σχετικῆς ὑποχρεώσεως καθ' ὅσον ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τοῦτο δὲν εἶναι τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐνοχῆς καὶ ὁ δανειστής, ὀφείλων τὴν ἀντιπαροχὴν τοῦ τιμήματος, δικαιούται, συνεπεία τούτων, νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς πρὸς τοῦτο ὑποχρεώσεώς του, προβάλλων τὴν ἔνστασιν τοῦ μὴ ἐκπληρωθέντος ἢ τοῦ μὴ προσηκόντως ἐκπληρωθέντος συναλλάγματος, ὡς ἐκ τοῦ ὁποίου καὶ ὁ παρέχων ὑποχρεοῦται, ἀπαιτῶν τὴν ἀντιπαροχὴν τοῦ τιμήματος πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς ἐνστάσεως

ταύτης κατὰ τὰ περὶ ταύτης κρατοῦντα, νὰ ἀποδείξῃ ὅτι τὸ παρασχεθὲν εἶναι κατὰ συμφωνημένα καὶ συνεκῶς ἡ παροχὴ τῶν ἀποτελεῖ ἐκπλήρωσιν τῆς ὑποχρεώσεώς του, ἐκτὸς βεβαίως ἂν ὁ πρὸς ὃν ἡ παροχὴ διὰ τῆς ἀποδοχῆς τοῦ προσνεχθέντος, καίπερ μὴ ἔντος κατὰ τὰ συμφωνημένα, ἀνεγνώρισεν ὡς δι' αὐτοῦ ἐκπληρωθεῖσαν τὴν σχετικὴν τοῦ ὀφειλέτου ὑποχρέωσιν, ὅτε ἡ ἀπόδοσις τῆς σχετικῆς ὑποχρεώσεως ἐπέρχεται ὡς ἐκ τῆς τοιαύτης ἀποδοχῆς τοῦ δανειστοῦ. Τοιαύτην δὲ κατὰ γένος ἐνοχὴν ἀποτελεῖ καὶ ἡ περὶ κατασκευῆς ἔργου τινὸς σύμβασις, ἥτις εἶναι καὶ τὸ ἀντικείμενον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς. Κατ' ἀκόλουθίαν δὲ τούτων, ὁ ἐκκαλὼν ἐργοδότης ὢν ἐναγόμενος διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ συμφωνηθέντος ἀντιτίμου, νομίμως πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς ὡς πρὸς τοῦτο ὑποχρεώσεώς του ἀντιτάσσει ὅτι τὸ ἔργον δὲν κατεσκευάσθη κατὰ τὰ συμφωνημένα καὶ κατὰ τὰς ἐκ τῆς συμβάσεως ὑποχρεώσεις τοῦ ἐνάγοντος καὶ οὐδαμῶς ἦτο ἀναγκαῖον πρὸς ἐξέτασιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ του τούτου, οὗτος καὶ ἰδίως ἐπὶ τούτου αὐτοτελεῖς νὰ στηρίξῃ ἀξιώσεις, ὡς σκέπτεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀφ' οὗ δὲν δέχεται ὅτι ἀπεδέχθη ὁ ἐναγόμενος διὰ τῆς εἰς αὐτὸν παραδόσεως τοῦ ἔργου τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐνάγοντος ὡς ἐκπληρωθεῖσαν καὶ ἔδει εἰς τὰς διαταχθείσας ἀποδείξεις τῆς σχετικῆς πραγματογνωμοσύνης νὰ περιλάβῃ καὶ τὰ περιστατικά τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν κατὰ ποσὸν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου κατὰ τὰ συμφωνημένα, ὅπερ ἀμφισβητεῖ ὁ ἐναγόμενος καὶ κατὰ τοῦτο μεταρρυθμιστέα ἡ ἀπόφασις αὕτη, κατὰ τὸν σχετικὸν περὶ τούτου βάσιμον λόγον ἐφέσεως, ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ νὰ διαταχθῇ πραγματογνωμοσύνη καὶ ἐπὶ τῶν ἄνω περιστατικῶν, καθόσον καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀπέδειξιν τούτων ἀπαιτοῦνται ἰδιάζουσαι γνώσεις ἐμπειρίας καὶ τέχνης (*).

Ἀριθ. 1128 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Ι. ΚΑΓΚΑΛΗΣ

Δίκαι ἐκ πτωχεύσεως. - νόμιμος προτίμησις. - ὀφειλὴς μείζονος προθεσμίας. - συντόμευσις κλήσει.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ συνδυαστέα ἄρθρα 517 καὶ 586 ἐδάφ. γ' τοῦ ΨΛΣΤ' Νόμου τοῦ 1878 περὶ πτωχεύσεως καὶ χρεωκοπίας (τοῦ ἀντικαταστήσαντος τ' ἄρθρα 437 ἔως 614 τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου, τοῦ τεθέντος εἰς ἐφαρμογὴν διὰ τοῦ ΒΔ' τῆς 1911 Ἀπριλίου 1835), πᾶσαι αἱ ἐκ τῆς πτωχεύσεως γεννώμεναι διαφοραὶ συζητοῦνται πρὸ πάσης ἄλλης τρεῖς ἀπὸ τῆς κλήσεως ἡμέρας ἐνώπιον παντὸς δικαστηρίου παρ' ᾧ εἶναι ἐκκρεμείς, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 620 ἐδάφ. β' τῆς Πολ. Δικονομίας, δύναται μὲν ὁ ἐνάγων (ἄρα καὶ ὁ ἐκκαλὼν) νὰ ἐ-

(*) Πολὺ μεταφυσικὰ φαίνονται ἡμῖν τὰ δεδομένα. Διὰ τὴν παρὸν ὁρίσμενον ἀντικείμενον, καίτοι μὴ συμφώνου πληροὶ τὴν ἐνοχὴν, οὐχὶ δὲ ἀντιθέτως καὶ ἡ ὁμοίου γενικῶς ὁρισμένη; Καὶ ποῖα εἶναι τὰ πρακτικὰ ἀποτελέσματα τῆς τοιαύτης περιέργου διαφοράς; Ἐπειτα διὰ τὴν κατασκευὴν ἔργου ἀποτελεῖ παροχὴν γενικῶς ὁρισμένου ἀντικείμενου; Καὶ ὁποῖαι αἱ αὐτοτελεῖς ἀξιώσεις;

πεκτείνῃ τὴν προθεσμίαν τὴν νόμιμον, ἀλλ' ὁ ὑπὲρ οὗ ἡ ἐπέκτασις αὕτη ἐναγόμενος (ἄρα καὶ ὁ ἐφεσίδητος) δικαιούται νὰ ἀποποιηθῇ τὴν τοιαύτην ἐπέκτασιν, προσφεύγων τῇ νομίμῃ προθεσμίᾳ τῇ ὑπὲρ ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων τεταγμένῃ, νὰ δηλώσῃ τῷ ἐπεκτείναντι τὴν τοιαύτην ἀπέκρουσιν τῆς ἐπεκτάσεως καὶ νὰ καλέσῃ τὸν ἐπεκτείναντα νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁρισθεῖσαν ἡμέραν αὐτῆς (*).

Ἀριθ. 1135 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Κ. ΚΟΝΤΟΛΕΩΝ

Διαθήκη. - ἀποδοχὴ ρητῆ ἢ διωκτικῆς. - παράστασις ἐν ἀπογραφῇ. - ἐκτέλεσις κληροδοτημάτων. - μυστικὴ διαθήκη ἐκ πλειόνων σελίδων. - μὴ ἀναφορὰ τόπου ὑπὸ ἐκθέτη. - ἐκθεσις ἐμφανίσεως καὶ ἐπὶ φανέλλῳ.

Ἐπειδὴ ἡ ἀποδοχὴ διαθήκης οὐ μόνον ρητῶς ἀλλὰ καὶ σιωπηρῶς γινομένη διὰ πράξεων ἐμφανισθῶν ἀναγκαίως τὴν τῆς ἀποδοχῆς πρόθεσιν ἐγκυρος ἐστίν (ἄρθρ. 486 § 8 Ν. 57 Π. (2.14) καὶ 5 (46.8)).

Ἐπειδὴ ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐκθέσεως ἀπογραφῆς τῆς κληρονομικῆς περιουσίας τοῦ ἀποβιώσαντος Α. Α^α, ἡ ἐνάγουσα ὡς καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς παρῆλθον κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς ἀπογραφῆς ὡς ἐκ διαθήκης κληρονόμοι, τοῦ ἀποβιώσαντος ἀδελφοῦ των καὶ ὁρισμένως δυνάμει τῆς ἡδὴ προσβαλλομένης διαθήκης καὶ συνήνεσαν νὰ λάβῃ ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀποβιώσαντος τὴν εἰκόνα τοῦ θανόντος, εἰς τὴν παρεμβαίνουσαν Β. Τ^{αα} νὰ δοθῶσι τὰ κληροδοτηθέντα αὐτῇ κινητὰ πράγματα εἰς τὸ Γυμνάσιον Πειραιῶς τὰ κληροδοτηθέντα βιβλία καὶ εἰς τὸν ἀδελφὸν τὰ κληροδοτηθέντα χειρόγραφα, ἐκ τούτων δὲ πάντων ἡδυνάτο τις νὰ εἴπῃ ὅτι συνάγεται ἀναμφισβητήτως σκοπὸς ἀποδοχῆς τῆς διαθήκης ὑπὸ τῆς ἐναγούσης, καὶ εἶναι ἀληθές ὅτι ἡ ἐνάγουσα οὐχὶ ἀμέσως μετὰ τὴν ἐκτεθεῖσαν ὁμολογίαν τῆς ἀλλὰ παρακατιῶν ἐδήλωσεν ὅτι παρίσταται μὲ πᾶσαν ἐπιφύλαξιν τῶν δικαιωμάτων τῆς, ἡ οὕτω ὅμως ἀορίστως γινομένη ἐπιφύλαξις ἀντικειμένη εἰς τὴν ρητὴν ὁμολογίαν τῆς ὅτι παρίσταται ὡς ἐκ διαθήκης κληρονόμος τοῦ ἀδελφοῦ τῆς καὶ εἰς τὴν ἐκ τῶν ρηθεισῶν πράξεων συναγομένην ἐναντίον αὐτῆς πρόθεσιν, δὲν καθίστησιν ἀνίσχυρον τὴν γενομένην ἀποδοχὴν, καὶ μόνον καθόσον πρὸς ἄλλον ἐγένετο σκοπὸν ἀποβαίνει ἀποτελεσματικὴ. Ἀλλὰ κατὰ τὴν κρατήσαντα γνώμην τοῦ δικαστηρίου ἡ μὲν ἐπιφύλαξις τῆς ἐναγούσης ἐγένετο πρὸς διατήρησιν τῶν ἐξ ἀδιαθέτου δικαιωμάτων τῆς, ἡ δὲ συναίνεσις τῆς πρὸς ἐκτέλεσιν τινῶν ἐκ τῶν ἐν τῇ διαθήκῃ διατάξεων δὲν ἐμφαίνει πρόθεσιν ἀποδοχῆς τῆς διαθήκης, δι' οὗς τὸ πρωτοδικεῖον ἐκτίθησι λόγους ἐν τῇ ἐκκαλουμένη ἀποφάσει, κατ' ἀκολουθίαν τὸ παράπικρον τῶν ἐκκαλούντων ὅτι τὸ πρῶ-

(*) Ἡδυνάτο τις εἰπεῖν ὅτι οὐδὲ κλήσις τίς ἀήχηταιτο ἰδιαίτερα, ἀφ' οὗ διὰ τῶν παρὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀρθρῶν δὲν ὁρίζεται μόνον νόμιμος προθεσμία, ἀλλὰ διατάσσεται καὶ νόμιμος προτίμησις. τὴν ὁποῖαν δὲν δύναται νὰ καταργήσῃ ἡ αὐτόδουλος θέλησις τοῦ ἐνός.

τοδικεῖον ἔσφαλεν ἀπορρίψαν τὴν ἐπὶ τῆς ἀποδοχῆς τῆς διαθήκης στηριζομένην ἔνστασιν αὐτῶν περὶ ἀπαράδεκτου τῆς ἀγωγῆς ἀπορριπτέον ἀποβαίνει.

Ἐπειδὴ ἡ προσβαλλομένη διαθήκη μυστικὴ οὖσα καὶ γραφεῖσα διὰ τῆς χειρὸς αὐτοῦ τοῦ διαθέτου προσβάλλεται διὰ τῆς ἀγωγῆς ὡς ἄκυρος α') διότι ἀποτελουμένη ἐκ πλειόνων τῆς μιᾶς σελίδων ἐν τέλει τῆς δευτέρας σελίδος φέρει τὴν χρονολογίαν τῆς συντάξεως καὶ τὴν ὑπογραφήν τοῦ διαθέτου οὐχὶ ὁμῶς καὶ τὸν τόπον καὶ β') ἐν ᾧ ὤφειλεν ὁ συμβολαιογράφος πρὸς ὃν ἐνεφανίσθη ὁ διαθέτης ἵνα τάξῃ πρῶτον τὴν τῆς ἐμφανίσεως καὶ παρακαταθέσεως πρᾶξιν εἰτα τὴν ἐπὶ τοῦ φακέλλου ἐκθεσιν, ἐν ᾗ νὰ μνημονεύῃ τὸν ἀριθμὸν τῆς πράξεως τῆς ἐμφανίσεως, ἔπραξε τούναντίον.

Ἐπειδὴ, καθ' ἃ ἐξάγεται ἐκ τοῦ προσαγομένου ἀντιπεφωνημένου ἀντιγράφου τῆς διαθήκης, ἀλλὰ καὶ συνομολογεῖται ὑπὸ τῶν διαδίκων, ἡ προσβαλλομένη διαθήκη ἀποτελουμένη ἐκ πλειόνων τῆς μιᾶς σελίδος ἐν τέλει τῆς δευτέρας σελίδος φέρει τὴν χρονολογίαν τῆς συντάξεως καὶ τὴν ὑπογραφήν τοῦ διαθέτου, οὐχὶ ὁμῶς καὶ τὸν τόπον, ἀλλ' ἡ παράλειψις αὕτη δὲν καθιστᾷ ἄκυρον τὴν διαθήκην, γεγραμμένην οὖσαν διὰ τῆς χειρὸς τοῦ διαθέτου, καθόσον κατὰ τὴν ὀρθὴν ἐρμηνείαν τοῦ ἀρθροῦ 21 τοῦ περὶ Διαθηκῶν Ψηφίσματος, μόνον ἡ ὑπογραφή τοῦ διαθέτου ἀπαιτεῖται νὰ τίθεται ἐν ἐκάστη σελίδι τῆς διαθήκης, ὅταν αὕτη ἐγράφη ὑπὸ τοῦ διαθέτου, ἡ δὲ μνεία τοῦ χρόνου καὶ τοῦ τόπου ἐν ἐκάστη σελίδι ἀπαιτεῖται ὁπόταν ἡ διαθήκη ἐγράφη παρ' ἄλλου. Καλλιγ. τομ. Ε' § 198, Πατάρ. Κληρ. § 105 Κρασσᾶ § 47. Α. II. 82 (1877), τὸ σχετικὸν ἄρα παράπονον τοῦ ἐκκαλοῦντος Πανεπιστημίου καὶ τῆς Β. Τ^α κατὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, βάσιμον ἐν δεκτὸν ἐστίν. Εἰ καὶ ἡδυνάτο τις εἰπεῖν ὅτι τὸ πρωτοδικεῖον, θεωρήσαν βάσιμον τὸν ἐκτεθέντα ἀκυρωτικὸν τῆς διαθήκης λόγον καὶ ἀκυρώσαν ταύτην, ὀρθῶς ἀπεφάνητο διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκκαλουμένη ἀποφάσει λόγους.

Ἐπειδὴ καὶ ἡ ἐφεσίβλητος ἐνάγουσα αἰτιάται τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ὡς παρανόμως ἀπορριψάσης τὸν ἕτερον ἐκ τῶν ἀκυρωτικῶν λόγων, ὅτι ἐνᾧ ἔδει νὰ συντάξῃ ὁ συμβολαιογράφος τὴν τῆς ἐμφανίσεως καὶ παρακαταθέσεως πρᾶξιν καὶ εἰτα νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ φακέλλου τῆς διαθήκης, ἐκ τῶν ρηθεισῶν πράξεων συνάγεται τὸ ἔπραξε τούναντίον.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ περὶ Διαθηκῶν Ψηφίσματος (ἀρθρ. 23—27 καὶ 29) συνάγεται ὅτι προκειμένου περὶ μυστικῆς διαθήκης, ὁ συμβολαιογράφος πρὸς ὃν ὁ διαθέτης ἐμφανίζεται νὰ παρακαθέσῃ τὴν διαθήκην του, ὀφείλει νὰ συντάξῃ δύο ἐκθέσεις, τὴν τῆς ἐμφανίσεως καὶ παρακαταθέσεως τῆς διαθήκης καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ φακέλλου, ἐν ᾗ νὰ σημειοῦται σὺν ἄλλοις ὁ ἀριθμὸς τῆς πράξεως τῆς παρακαταθέσεως τῆς διαθήκης καὶ τὸ φύλλον τοῦ εὐρετηρίου ἐν ᾧ κατεχωρήθη (καταργηθέντος τοῦ νόμου τοῦ ἐπιβάλλοντος τοῖς συμβολαιογράφοις τὴν διατήρησιν βιβλίου ἐμφανίσεως διαθηκῶν), ὡς δὲ προκύπτει ἐκ τῶν προσαγομένων ἐν ἀντιπεφωνιμῶν ἀντιγράφοις πράξεων, ὁ συμβολαιογράφος συ-

νέταξεν ἀμφοτέρας τὰς πράξεις, περιλαβὼν ἐν αὐταῖς πᾶν ὅ,τι ὁ νόμος ὀρίζει καὶ ἰδίως μνημονεύουσας ἐν τῇ ἐπὶ τοῦ φακέλλου πράξει τὴν τῆς ἐμφανίσεως ὡς γεγεννημένην, τὸν ἀριθμὸν τῆς πράξεως καὶ τὸ φύλλον τοῦ εὐρετηρίου ἐνᾧ αὕτη κατεχωρήθη, ἐξ ὧν ἐπεται ὅτι πρῶτον συντάξῃ τὴν τῆς ἐμφανίσεως πρᾶξιν καὶ εἰτα τὴν ἐπὶ τοῦ φακέλλου. Καὶ εἶναι ἀληθὲς ὅτι καὶ ἐν τῇ τῆς ἐμφανίσεως πράξει ἐμνημόνευσε τὴν ἐν τῷ φακέλλῳ, ἐξ οὗ καὶ πειράται ἡ ἐνάγουσα νὰ ὑποστηρίξῃ ὅτι πρότερον συντάξῃ ἡ ἐν τῷ φακέλλῳ πρᾶξιν, ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἐκ τῆς μνείας τῆς ἐτέρας πράξεως ἐν ἐκατέρᾳ τῶν συγχρόνως γενομένων δὲν δύναται νὰ ἐξαχθῇ ὅποια σμνενάχθῃ πρότερον, δὲν ἐπέρχεται ἀκυρότης αὐτῶν, καθόσον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ Διαθηκῶν Ψηφίσματος ἀπαγγέλλεται ἀκυρότης ἐὰν δὲν συνταχθῶσι δύο ἐκθέσεις ἢ ἐὰν παραλείψῃ ὁ συμβολαιογράφος νὰ περιλάβῃ ἐν αὐταῖς τὰς ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ὀριζομένας διατυπώσεις οὐχὶ δὲ καὶ διὰ τὸ πρῶτον πρῶτον περὶ τὴν σύνταξιν αὐτῶν (ταυτοχρόνως συντασσόμενην) ἀλλ' ὡς ἐρρήθῃ ἐν ἐκάστῃ περιέχεται ὅ,τι ὁ νόμος ὀρίζει, τὸ σχετικὸν ἐπομένως παράπονον τῆς ἐκκαλοῦσης ἐναγούσης ἀβάσιμον ἐν ἀπορριπτέον ἀποβαίνει.

Ἀριθ. 1136 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Κ. ΚΟΝΤΟΛΕΩΝ

Κρατὴσεις ἐξαναγκασμένοι. — ἀγωγή ἀχρεωστέτου.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνόλου τῆς ἀγωγῆς, συνάγεται ὅτι ὁ ἐνάγων ἀξιοῖ νὰ ὑποχρεωθῇ τὸ ἐναγόμενον Μετοχικὸν Ταμεῖον νὰ καταβάλῃ αὐτῷ τὸ αἰτούμενον διὰ τῆς ἀγωγῆς ποσόν, ὅπερ τὸ ταμεῖον εἰσέπραξε διὰ κρατήσεως ἐκ τοῦ μισθοῦ τοῦ παρανόμως, ἀρνούμενον νὰ ἐγγράψῃ αὐτὸν εἰς τὸ μητρῶν τῶν ἐγγάμων τοῦ ταμείου, ἐὰν δὲν κατέβαλεν αὐτό.

Ἐπειδὴ τούτων οὕτως ἔχοντων καὶ τοῦ ἐναγομένου μὴ ἀμειψιδοῦντος ὅτι ὅπως ἐγγράψῃ τὸν ἐνάγοντα εἰς τὸ μητρῶν τῶν ἐγγάμων, ἡξίωσε νὰ καταβάλῃ τὸ ρηθὲν ποσόν, ὅπερ καὶ εἰσέπραξε διὰ κρατήσεων ἐκ τοῦ μισθοῦ του, οὐκ ὀρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον ἀπέρριψε τὴν ἀγωγήν, καθόσον ζητεῖται νὰ ἐπιστραφῶσι τὰ παρανόμως εἰσπραχθέντα ὡς ἀχρεωστήτως καταβληθέντα, διότι ἐκ τῆς καταβολῆς καὶ ἐν γνώσει τῆς ἀνυπαρξίας τῆς ὀφειλῆς, δὲν τεκμαίρεται πάντοτε πρόθεσις δωρεᾶς, ἀλλ' αὕτη χωρεῖ ὅταν ἡ καταβολὴ ἐγένετο ἐκουσίως, δὲν λογίζεται δὲ ἐκουσίως γενομένη ἡ καταβολὴ ὅταν τοῦτο πράττῃ τις ὅπως μὴ διακινδυνεύσῃ σπουδαῖα συμφέροντα, ἀφ' οὗ δὲ κατὰ τὸν νόμον εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ὑπουργοῦ ἀπόκειται ν' ἀποδεχθῇ ἢ μὴ τοιαύτας αἰτήσεις ὑπαξιωματικῶν, ἡ δὲ τοῦ ἐναγόντος αἰτήσεις, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα, ἐνεκρίθη ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς καταβολῆς ποσοῦ μείζονος τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένου καὶ ἡ εἰσπραξις αὐτοῦ ἐγένετο ἐκ κρατήσεων τοῦ μισθοῦ του, ὑπέκυψεν ἐξαναγκασθεὶς ὅπως μὴ ἀντὶ εὐτελοῦς ποσοῦ στερηθῇ αὐτὸς, αἱ τρεῖς θυγατέρες του καὶ ἡ οἰογένειά του τῆς παροχῆς καὶ περιθάλψεως τῆς παρεχόμενης ὑπὸ τοῦ ταμείου, ἐν δὲ τοιαύτῃ περιπτώσει ἀρμόζει ἡ περὶ ἀχρεωστέτου ἀγωγή πρὸς

ἐπιδιώξιν τῶν παρὰ νόμῳ εἰσπραχθέντων, Dernburg 'Ενοχ. § 141. "Ὅθεν δεκτὴ ἀποβαίνει ἡ τοῦ ἐκκαλούμενου ἐφesis καὶ μεταρρυθμιστέα ἡ ἐκκαλούμενη ἀπόφασις (*).

Ἀριθ. 1190 (1906)

Εἰτηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΚΟΥΜΑΝΤΑΡΕΑΣ

Κατάσχεσις χειρὸς τρίτου. - διάθεσις κατασχεθέντος παρ' ὀφειλέτου πρὸ γνωστοποιήσεως κατασχεώσεως.

Ἐπειδὴ οὐδένα λόγον εὐρίσκει τὸ δικαστήριον ὅπως ἀνακαλέσῃ τὰς προηγουμένας αὐτοῦ ἀποφάσεις καὶ ἰδίως ἐφ' ὅσον ἀπεφάνητο διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 749 ὅτι ἡ γινομένη ἐκχώρησις τῆς κατασχεθείσης ἀπαιτήσεως πρὸς τὸν παρεμβαίνοντα εἶναι νόμιμος καὶ ἐγκυρὸς. Τὴν ἐναντίαν δὲ ἐκδοχὴν τῆς ἐφesis διλήτου καὶ ἐναγούσης ἐμμένει τὸ δικαστήριον κατὰ τὴν κρατήσασαν αὐτοῦ γνώμην, νὰ θεωρῇ ὡς νόμῳ ἀστήρικτον. Διότι, κατὰ τὸ ἀρθρ. 925 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὁ ὀφειλέτης στερεῖται τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπαλλοτριώσεως καὶ διαθέσεως τῆς περιουσίας του μόνον μετὰ τὴν κοινοποίησιν πρὸς αὐτὸν τῆς εἰς χεῖρας τοῦ τρίτου κατασχεώσεως τῆς περιουσίας του. Ὡς δὲ εἶναι ἀναμφισβήτητον ἐκ τῶν προσαγομένων σχετικῶν ἐπιδοτηρίων, πρὸς τὸν ὀφειλέτην ἐκοινοποιήθη ἡ εἰς χεῖρας τοῦ τρίτου ἐνεργηθεῖσα κατάσχεσις, μετὰ τέσσαρας ἡμέρας ἀπὸ τῆς εἰς τὸν παρεμβαίνοντα κοινοποιήσεως τῆς περὶ κύρους κατασχεώσεως ἀγωγῆς. Ἡ διάταξις δὲ αὕτη εἶναι σαφὴς οὐδὲ ἀντίκειται πρὸς τοῦτο ἡ διάταξις τοῦ ἀρθρ. 927 τῆς Πολ. Δικονομίας, διότι διὰ ταύτης κανονίζονται αἱ υποχρεώσεις τοῦ τρίτου ὅπως φυλάττῃ εἰς χεῖρας του τὰ κατασχεθέντα ὡς ἀνήκοντα εἰς τὸν ὀφειλέτην, ἵνα παραδῶσιν ἐν καιρῷ εἰς τὸν ἀληθῆ δικαιούχον. Ἐκ τοῦ ὅτι δὲ εἶναι δυνατόν μετὰ τὴν κατάσχεσιν εἰς χεῖρας τοῦ τρίτου καὶ πρὸ τῆς κοινοποιήσεως ταύτης πρὸς τὸν ὀφειλέτην τοῦ κατασχόντος νὰ ἐπακολουθήσῃ δολία συνεννόησις μετὰ τοῦ ὀφειλέτου πληροφορουμένου τὴν κατάσχεσιν καὶ ἐτέρου τινὸς πρὸς ματαίωσιν τῶν συνεπειῶν τῆς κατασχεώσεως διὰ μεταδιόσεως τῆς κατασχεθείσης ἀπαιτήσεως, δὲν ἔπεται ἐκ τούτου ὅτι πρέπει νὰ ἐρμηνευθῇ ἄλλως ἢ τὸσον σαφὴς διάταξις τοῦ ἀρθρ. 926 τῆς Πολ. Δικονομίας. Ἀφ' οὗ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πρὸς ἀποτροπὴν τῆς ἐπιβλαβούς τυχόν δολίας ἐνεργείας χορηγεῖται κατὰ τὰ ἀνω εἰρημέναι ἀγωγὴ καὶ ἐνστάσις. Εἰ καὶ ἡ δυνατό τις νὰ εἴπῃ ὅτι ὁ σκοπὸς καὶ ἡ ἐννοία τῆς διατάξεως, τοῦ ἀρθρ. 927 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὅπως φυλάττῃ ὁ τρίτος εἰς χεῖρας του τὰ κατασχεθέντα πράγματα τοῦ ὀφειλέτου, εἶναι ὅτι ἀπὸ τῆς κατασχεώσεως στερεῖται καὶ ὁ ὀφειλέτης τοῦ δικαιώματος τῆς διαθέσεως τῶν κατασχεθέντων, διότι ἄλλως εὐκόλως ματαιοῦται ὁ σκοπὸς τῆς κατασχεώσεως κατὰ τοῦ ὀφειλέτου, τοῦθ' ὅπερ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐκσκήπῃ ὁ νομοθέτης διὰ τῆς εἰρημένης διατάξεως καθόσον οὕτω ἤθελε δεχθῇ τις τὴν ὑπαρξὶν ἀνωφελῶν δικονομικῶν διατάξεων, τοῦθ' ὅπερ οὐδὲλως ἐπιτρέπεται. Ἐδεῖ ἐπομένως κατὰ

(*) Καὶ αὖθις παραπέμπομεν εἰς τὰς ἐν σελ. 291 V καὶ 386—330 VIII σημειώσεις.

ταῦτα ἄκυρος νὰ θεωρηθῇ ἡ μετὰ τὴν κατάσχεσιν γενομένη ἐκχώρησις ἄλλ' ὡς εἴρηται τὸ ἐναντίον ἐθεωρήθη διὰ τῆς κρατησάσης γνώμης ὀρθόν.

Ἐπειδὴ ἐκτὸς ἄλλων διατάξεων καὶ κατὰ τοὺς Νόμους 10 § 1 Πανδ. (42.8) καὶ Βασιλ. Νομ. 10 (9.8) πᾶς δανειστής δύναται νὰ προσβάλῃ ὡς ἄκυρον πᾶσαν δικαιοπραξίαν γενομένην μετὰ τοῦ ὀφειλέτου αὐτοῦ καὶ τρίτου πρὸς βλάβην τῶν συμφερόντων του καὶ νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἀνατροπὴν αὐτῆς εἴτε δι' ἀγωγῆς, εἴτε καὶ δι' ἐνστάσεως ἐπιτρεπομένης κατὰ τὸν Νόμον 156 Βασιλ. (2.3) καθ' ὃν ὁ ἔχων ἀγωγὴν ἔχει καὶ ἐνστάσιν. Συνωδὰ τοῦτοις δέον τὸ δικαστήριον νὰ διατάξῃ ἀποδείξεις περὶ τῆς ὡς εἴρηται ἀμφισβητουμένης ταύτης ἐνστάσεως τῆς ἐναγούσης εἰς βάρος αὐτῆς, οὔσης πρὸς τοῦτο ὑποχρεοῦ κατὰ τὸ ἀρθρ. 248 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐπιτρεπομένων πρὸς ἀπόδειξιν ὅλων τῶν νομίμων μέσων καὶ τῶν μαρτύρων, διότι ἡ ἐνστάμενη εἶναι τρίτη καὶ ἀσκεῖ ἴδια δίκαια, ἀπορρέοντα ἐκ τῶν ἀνωτέρω νόμων.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Ἀριθ. 797 (1905)

Εἰτηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Χ. ΝΙΚΗΤΟΠΟΥΛΟΣ

Σιδηροδρομικὴ εἰταιρία. - εὐθύνη ἐκ πράξεων μηχανοδηγοῦ. - ἀνήλικοι οἰκεῖοι κληρονόμοι. - ἐπανάληψις δίκης καὶ ἀποδοχὴ δροκου. - οὐκ ἀναγκαῖα νέα ἀπόφασις.

Ἐπειδὴ ὀρθῶς ἐφῆρμοσεν ἐπίσης τὸ πρωτοδικεῖον Πατρῶν ἐπὶ τῆς προκειμένης ἀγωγῆς τὰς περὶ εὐθύνης τοῦ προστήσαντος ἀρχᾶς τοῦ δικαίου διὰ τὴν ἐνεκεν ἀμελείας τοῦ μηχανοδηγοῦ τῆς ἐναγομένης εἰταιρίας Σ. Π. Α. Π. καὶ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του προξενηθεῖσαν σωματικὴν βλάβην τῷ παθόντι, διὰ τοὺς ἐν ταῖς ἐκκαλούμεναις ἀποφάσεσιν ὀρθοὺς καὶ νομίμους λόγους, εἰς οὓς καὶ τὸ δικαστήριον τοῦτο ἀναφέρεται καὶ τοὺς ἐν ταῖς εἰρημέναις ἀποφάσεσι παρατιθεμένους νόμους, οἱ δὲ παρὰ τῆς εἰταιρίας παρατιθέμενοι τοιοῦτοι 15 § 1 (4.3) καὶ 4 (43.16) Π. ἀφορῶσιν ἡ μὲν πρώτη τὰ παρὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν κοινοτήτων δόλῳ πραχθέντα, ἡ δὲ δευτέρα τὴν ἀφαίρεσιν βίᾳ τῆς νομῆς ὑπ' αὐτῶν καὶ δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῆς ἐπιδίκου διαφορᾶς, καὶ ἐπομένως τὸ δεύτερον παράπικτον τῆς ἐκκαλούσης εἰταιρίας μὴ βάσιμον.

Ἐπειδὴ ὀρθῶς ἐθεωρήθη ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου ἐπανελημμένη ἡ δίκη διὰ τῆς περὶ τούτου δηλώσεως τῶν διαδίκων, εἰς τὸ πρόσωπον τῶν ὁποίων ἐπῆλθε τὸ γεγονός τῆς διακοπῆς, ὁ δὲ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐκκαλούσης ὅτι, δηλώσαντες τὴν ἐκούσιαν ἐπανάληψιν ἀνήλικοι, ἔδει πρῶτον νὰ ἀποδεχθῶσι τὴν κληρονομίαν τοῦ ἀρχικοῦ διαδίκου πατρὸς των, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ ἐπιτροπείας, δὲν εἶναι βάσιμος, διότι κατὰ τοὺς ἐν ἰσχύϊ Ρωμαϊκοὺς Νόμους, οἱ ἀνήλικοι κατιόντες καταλαμβάνονται ὑπὸ τῆς κληρονομίας καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὀρθῶς καὶ ἀνευ ἄλλων διατικώσεων ἐπιχειροῦσι πᾶσαν πράξιν ἀνήκουσαν τῷ κληρονόμῳ καὶ ἐπομένως καλῶς ἐπὶ τοῦ προκειμένου προέβη-

δhsαν εἰς τε τὴν ἐπανάληψιν τῆς δίκης καὶ τὴν δῆλωσησιν καὶ δόσιν τοῦ ἐπιβληθέντος ἀναπληρωτικοῦ ὅρκου.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρ. 12 Πολ. Δικονομίας, ἡ ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ποινικοῦ δικαστηρίου ἀμετάκλητος ἀπόφασις περὶ τῆς ὑφ' ὠρισμένου προσώπου ἐκτελέσεως ἀδικήματός τινος ἀποτελεῖ δεδικασμένον καὶ ἐν τῇ πολιτικῇ δίκῃ, ἐφ' ὅσον τὸ τιμωρηθὲν ἀδικήμα ἀποτελεῖ προδικαστικὸν ζήτημα ἐν τῇ πολιτικῇ δίκῃ, ἐπομένως καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἀφοῦ δι' ἀμετακλήτου ἀποφάσεως τοῦ πλημμελειοδικείου ὁ τὰς σωματικές βλάβας περὶ ὧν ἡ παρούσα ἀγωγὴ ἐπενεγκῶν ἐκηρύχθη ἐνοχος τῆς πράξεως ταύτης ἐξ ἀμελείας αὐτοῦ γενομένης, ὁρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον δὲν διέταξεν νέαν περὶ τοῦ γεγονότος τούτου ἀπόδειξιν, καὶ κατὰ τοὺς ἐν ταῖς ἐκκαλουμέναις ἀποφάσεσι λόγους.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρ. 372 Πολ. Δικονομίας ἐὰν ὁ διάδικος, εἰς ἐν ἐπὶ τῇ δόξῃ ἀποθάνῃ, εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ τάσσεται νέα πρὸς δόσιν προθεσμία, ἡ ἔννοια ὅμως τῆς ἀνωτέρω διατάξεως δὲν εἶναι ὅτι περὶ τούτου δέον νὰ ἐκδοθῇ νέα ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου, ἀλλὰ μόνον ὅτι δὲν τρέχει κατ' αὐτῶν ἡ ἀρξάμενη τυχὼν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἀποθανόντος τοιαύτη (προθεσμία), ἐπομένως ὁρθῶς ὑπὸ τῶν ἐφεσιβλήτων ἐδόθη ὁ ὑπὸ τῆς ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ δικαιοπαρόχου τῶν ἐκδοθείσας ἀποφάσεως ἐπιβληθεὶς ὅρκος καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης καὶ ἐντός τῆς ταχθείσης προθεσμίας, καὶ τὸ ἀντίθετον παράπονον ὡς ἀλοῦντες ὅτι ἔδει νὰ ἐκδοθῇ νέα περὶ ἐπιβολῆς ὅρκου εἰς τοὺς κληρονόμους ἀπόφασις δὲν εἶναι βάσιμον.

Ἀριθ 805 (1905)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

Κυριότης. — κτήσις ἀμνημονεύτῳ χρόνῳ. — παραγραφὴ ἑκτακτος. — στοιχεῖα καὶ καθορισμός.

Ἐπειδὴ ἡ πρὸς ἀπόκτησιν τῆς κυριότητος τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ τῆς ἐκκαλοῦσης Μονῆς Ταξιαρχῶν πρώτη βάσις στηριζομένη εἰς τὴν ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων παραγραφὴν δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ τίτλον νόμιμον (δικαίωμα) περὶ κυριότητος, καθόσον αὕτη ἐφαρμογὴν ἔχει κατὰ τὰς σχετικές διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ νόμου (Ν. 2 § 22 Πανδ. (43.8) Ν. 3. § 4. Πανδ. (43.20) Νόμ. 26 Π. (393) Νόμ. 1 § 10.13 Πανδ.) ἐπὶ τῶν δημοτικῶν ὁδῶν καὶ ὑδραγωγείων, περὶ ὧν θεμάτων ἡ προκειμένη ἀγωγὴ δὲν ἀφορᾷ, καὶ κατὰ ταῦτα ἡ ἐκκαλουμένη 646 (1904) ἀπόφασις ὁρθῶς ἀπεφάνθη καὶ ἐθεώρησεν ἀπαράδεκτον τὴν βάσιν ταύτην τῆς ἀγωγῆς καὶ μὴ βάσιμον ἀποδεικνύεται τὸ ἐν τῇ ἐφέσει παράπονον τῆς ἐκκαλοῦσης, ὁ δὲ ἰσχυρισμὸς αὐτῆς ὅτι ἐν τῇ παραγραφῇ ταύτῃ (ἐξ ἀμνημονεύτου δηλονότι) περιέχεται καὶ ἡ τριακονταετής ἀποσβεστικὴ (ἡ ἑκτακτος) παραγραφὴ, μὴ βάσιμος ἐστὶ, διότι ἑκάτερα τούτων ἀποτελεῖ ἰδίαν καὶ αὐτοτελῆ παραγραφὴν (*).

Ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὴν δευτέραν τῆς ἀγωγῆς βάσιν περὶ κυριότητος, ἥτις ὡς ἔρεσμα ἔχει τὴν τρι-

(*) Τὶ θὰ εἴπῃ αὐτὸ καὶ ποῖαν σχέσιν ἔχει πρὸς τὰ κατωτέρω.

ακονταετὴ ἑκτακτον παραγραφὴν, ὁρθῶς ἐπίσης ἔκρινε τὸ πρωτοδικεῖον ἀπορρίψαν καὶ αὐτὴν ὡς ἀπαράδεκτον λόγῳ ἀοριστίας, διότι ἐν τῷ ἱστορικῷ τῆς ἀγωγῆς δὲν ὀρίζεται ὁ χρόνος τῆς καταλήψεως τῶν ἀκινήτων ἐκ μέρους τῶν ἐφεσιβλήτων, ὅπερ εἶναι οὐσιῶδες στοιχεῖον αὐτῆς, καὶ ἔπρεπε ν' ἀναφερῆται ἡ ἐποχὴ αὕτη (καταλήψεως) πρὸς ὀρισμὲν τῆς τριακονταετίας, ἥτις εἶχε παρέλθῃ πρὸ τῆς καταλήψεως ταύτης, ἀλλ' οὐδὲ ἰσχυρίζεται ὅτι ἐπρωτὸ τοιοῦτος ἰσχυρισμὸς πρωτοδικῶς πρὸς βελτίωσιν τῆς ἀγωγῆς, ὁ δὲ ἤδη προτεινόμενος κατ' αὐτῆς τοιοῦτος, ὅτι δηλ. πρὸ εἰκοσιν ἐτῶν πρὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἐπιδίκου ἀγωγῆς κατέλαβον οἱ ἐφεσιβλητοὶ τὰ κτήματα, ἀπορριπτέος ἐστὶν κατὰ τὴν σχετικὴν ἔνστασιν τῶν ἐναγομένων ὡς ἀπαράδεκτος, κατὰ τὰς σχετικές διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας δι' ὧν ἐπιτρέπονται οἱ τοιαῦται διορθώσεις κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν τῆς ἀγωγῆς ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου (*).

(*) Δὲν πιστεύομεν ὅτι ἡ βάσις ὅτι ἡ κυριότης ἐκτήθη πρὸ τριακονταετίας πρὸ τῆς καταλήψεως ὑπὸ τῶν ἐναγομένων ἐνέχει ἀοριστίαν. Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἐνείχε τοιαύτην, κατὰ τίνα λόγον δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι ὁ μεταγενέστερος καθορισμὸς τῆς ἐποχῆς τῆς καταλήψεως ὅστις εἶναι ἀντικείμενον ἀποδείξεως, ἀποτελεῖ στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς; — *Ἡ πρωτόδικος 646 (1904) Πατρῶν, ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ προέδρου κ. Θ. Κινδύν, ἔχει ὅδε :*

«Ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ κ.ί.σιν ἀγωγὴ ἐρεῖδεται τὸ μὲν εἰς τὴν ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων κατοχὴν, τὸ δὲ εἰς τὴν ἑκτακτον κτητικὴν παραγραφὴν, ἀλλὰ ἡ μὲν ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων κατοχὴ δὲν ἀποτελεῖ νόμιμον τίτλον κτήσεως κυριότητος, διότι ἡ τοιαύτη κατοχὴ μόνον εἰς εἰδικὰ θέματα (ὁδοῦ, ὑδραγωγείων κλπ) ἀναγνωρίζεται, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ρωμ. Δικαίου, ὡς τίτλος κυριότητος, οὐδὲν δὲ τῶν θεμάτων τούτων συντρέχει ἐν προκειμένῳ. Ἐπομένως ἡ ἀγωγὴ, ἐφ' ὅσον ἐπὶ τοιοῦτου τίτλου ἐρεῖδεται ἀπαράδεκτος ἐστίν. Ἐφ' ὅσον δὲ ὡς τίτλος κυριότητος περιέχει τὴν ἑκτακτον χρησικτησίαν, ἀόριστος καὶ ἀνεπίδεκτος δικαστικῆς ἐκτιμήσεως ἐστίν, καθόσον ἀναφέρεται ἐν αὐτῇ ἀπλῶς «ὅτι τὰ ἐπίδικα κατέχει ἡ ἐνάγουσα Μονὴ Ταξιαρχῶν πλέον τῆς τριακονταετίας ἀναδρομικῶς. ὑπολογιζομένης ἀφ' ἧς ἐποχῆς κατέλαβον ταῦτα οἱ ἐναγόμενοι, χωρὶς νὰ ὀρίζεται ἀπὸ ποίας ἐποχῆς ἤρξατο ἡ κατοχὴ ἢ ἡ ἐποχὴ ἀφ' ἧς κατέλαβον ταῦτα οἱ ἐναγόμενοι, ἵνα ἡ δυνατός ὁ ὑπολογισμὸς πρὸς ἐξακριβωσιν, ἐὰν ἀπὸ τῆς ὑπὸ τῆς ἐναγούσης Μονῆς καταλήψεως τῶν ἐπιδίκων παρῇλθεν ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος τῆς τριακονταετίας, ὅπερ εἶναι οὐσιῶδες στοιχεῖον τῆς ἑκτάκτου χρησικτησίας καὶ ὡς τοιοῦτος δέον νὰ περιέχεται ἐν τῇ διεκδικητικῇ ἀγωγῇ τῇ ἐπὶ τοιοῦτου λόγου τῆς κτήσεως τῆς κυριότητος στηριζομένη. Ἡ τοιαύτη δὲ ἀοριστία τῆς ἀγωγῆς μὴ ἀναπληρουμένη καὶ διὰ τῶν προτάσεων, ἐν αἷς ἡ ἐνάγουσα ἐπαναλαμβάνει ἀπλῶς «ὅτι τὴν κυριότητα τῶν ἐπιδίκων ἐκτήσατο διὰ τῆς τριακονταετοῦς καλῇ τῇ πίστει κατοχῆς πρὸ τῆς παρὰ τὸν ἀντίδικον καταλήψεως αὐτῶν» καθίστησιν ταύτην ἄκυρον καὶ ἐπομένως ἀπαράδεκτον, ὡς μὴ περιέχουσαν, καθ' ὃ τὸ ἄρθρ. 533 § 3 Πολ. Δικονομίας ἀπαιτεῖ, ἅπαντα τὰ περὶστατικά ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ ἐνάγουσα Μονὴ στηρίζει τὴν περὶ τῆς κυριότητος ἐπὶ τῶν ἐπιδίκων ἀξιῶσιν τῆς καὶ ἄτινα κατὰ τὸ ἄρθρον 249 § 2 Πολ. Δικονομίας πρέπει νὰ ἐκφο-

Ἀριθ. 817 (1905)

Εισηγητής ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀγοραπωλησία. - παρέλευσις προθεσμίας. - διαμαρτυρία. - πώλησις καὶ διαφέρον.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ Νομ. 1 § 3 Πανδ. (18.6) τιθέμενον γενικὴν λανόνα, ἐφαρμοζόμενον δ' ἐπὶ πωλήσεως παντὸς πράγματος, ὡς τοῦτο δεικνύται ἐκ τοῦ βιβλίου καὶ τίτλου ἐνῶ κεῖται ἤτοι ἀπερὶ κινδύνου καὶ ὠφελείας τοῦ πωληθέντος» ἡ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας τῆς ταχθείσης πρὸς παραλαβὴν καὶ τὴν διαμαρτυρίαν τῷ ἀγοραστῇ ἀπραξία τοῦτου, ἐπιτρέπεται τῷ πωλητῇ νὰ προβῇ εἰς τὴν πώλησίν του καὶ αἰτήσεται τὸ διαφέρον ὅπερ συνίσταται εἰς τὸ ὅτι, ἡθέλεν ἔχει ὁ πωλητής ἐὰν ἐγκαίρως ἐγένετο δεκτὴ ἡ προσφορά Demburg § 43), τοῦτο δὲ κατὰ τὴν ἀγωγὴν εἶναι τὸ ἐλλείπον τίμημα μετὰ τοῦ συνολοποιηθέντος καὶ ἐκείνου ἐκ τῆς πρὸς τρίτους μεταπωλήσεως τῶν δελτίων, καὶ οὐχὶ τὴν ἐκ τῆς ἀγοραπωλησίας ἀγωγὴν περιοριστικὴς πρὸς καταβολὴν τοῦ τιμήματος, οὐδ' ἦν χρεία ὡς ἀξιοῖ ὁ ἐναγόμενος ἐν ταύτῃ ἡ ἐκθεσις τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ διατήρησις τοῦ πραθέντος ἦν ἐπιζημία τῷ πωλητῇ ὅπως προβῇ εἰς ἐκποίησιν του, ἥτις ὄντως ἦν ἐνδεδειγμένη λόγῳ τοῦ εἰδους τοῦ πραθέντος, ἅτε τῆς χρήσεως των περιλαμβομένων, ἐν ὠρισμένῳ χρόνῳ ὑπὸ των σχετικῶν περὶ φορολογίας τοῦ σταφιδοκάρπου νόμων, καὶ τὰ ἐναντία ἀπορριπτέα (Α. Π. 401.1904 (*). Εἰ καὶ ἡδυνάτο τις ἐνδοιάζων νὰ εἴπῃ ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν ἠδύνατο νὰ πωλήσῃ πρὸς ἄλλον ταῦτα ἀλλὰ νὰ αἰτησῇ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ συναλλάγματος πρὸς καταβολὴν τοῦ τιμήματός του, ἀφοῦ μάλιστα δὲν ἰσχυρίζεται ὅτι ἡ διατήρησις παρ' αὐτῷ τοῦ πράγματος ἐπροξένει αὐτῷ ζημίαν.

Ἀριθ. 841 (1905 (**))

Εισηγητής ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Προσδωτὴς ἐν ὠρισμένη ἐργασία. - ἀλληλεγγύς. - ὁρκος ἐνός. - περιπτώσεις ὠφελείας ἑτέρου.

Ἐπειδὴ, ὡς διατυπύεται ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ, βάσιν ἔχει τὴν πρόσθησιν, διότι ἐν αὐτῇ ἀναφέρεται ὅτι ἡ ἐναγομένη ἐταιρία «Γ. Τ^{***} καὶ Σα» ἐ-

ζωνται καθαρῶς καὶ σαφῶς ἐν τῇ περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσει, ἵνα ἡ ἐφικτὴ ἡ ἀνταπόδειξις εἰς τοὺς ἐναγομένους ὅτινες βασίμως προβάλλουσι τὴν τοιαύτην ἀκυρότητα τῆς ἀγωγῆς. Ἐξεταστέα ἄλλα τε καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, ἅτε προκειμένου περὶ ἐφαρμογῆς διατάξεως τοῦ νόμου.

(*) Πρβλ. καὶ ὁλομειλίας 115 (1906) ἐν σελ. 148 ΧVII, ἐνθα καὶ μακρὰ ἀγόρευσις τοῦ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ εἰσαγγελέως κ. Δ. Τσιβανοπούλου. Τὸ παρατηρητέον εἶναι ὅτι ἐν τῇ ἀνωτέρῳ ἀποφάσει δὲν πρόκειται ποὶ νομικῆς ἐναντιοφωνίας μετὰ τοῦ πλειοψηφίας καὶ μειοψηφίας, ὡς δύναται τις τοῦλάχιστον εἰκάσαι. Διότι καὶ ἡ πλειοψηφία δέχεται οὐχὶ ὡς ἀδιέφορον τὸ εἶναι ἡ οὐ ἀζήμιον τὴν διατήρησιν τοῦ πραθέντος, ἀλλ' ὡς ἐνδεκνόμενον τοῦτο ἐκ τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἀγοραπωλησίας.

(**) Πιστεύομεν ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἡ περίστασις τοῦ ἀρθρου 369 ἀλλ' ἡ τοῦ ἀρθρου 370 ὡς ὁρθώτερον δέχεται ἡ πρωτόδικος 637 (1904) Παρῶν, ἥτις ἐνδο-

νασκοῦσα ἐπιχειρήσιν, ἤτοι ἀνέγερσιν ἐργοστασίου πρὸς χρῆσιν τοῦ ἐμπορίου τῆς, ἔδωκε τῷ ἐτέρῳ τῶν ἐναγομένων Ι. Α. Θ^{***} τὴν γενικὴν ἐντολὴν ὅπως ἀντ' αὐτῆς ἐπιχειρῇ μετὰ τρίτου ἀπάσας τὰς δικαιοπραξίας τὰς ἀναγομένας εἰς τὴν ἀνω ἐπιχειρήσιν, ἤτοι ὅτι ὁ δεύτερος τῶν ἐναγομένων μηχανικός καὶ ἐργολάβος ἔλαβε τὴν γενικὴν ἐντολὴν νὰ ἐπιχειρήσῃ ἀπάσας τὰς δικαιοπραξίας, ἃς ἡ δοῦσα τὴν ἐντολὴν θὰ ἐπεχειρεῖ ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς ἐπιχειρήσεως. Δὲν προκύπτει δὲ ἐκ τοῦ ἐμπεριεχομένου τῆς ἀγωγῆς ὅτι ἐδόθη ἀπλῆ ἐντολὴ πρὸς ἐπιχειρήσιν μιᾶς μόνον ἢ κλειόνων ὠρισμένων πράξεων. Κατὰ δὲ τὰς ἀρχὰς τῆς προστήσεως, ὁ δοὺς τὴν ἐντολὴν προστήσας ὑπόκειται εἰς ἀκέραιον ὁμοῦ μετὰ τοῦ ἐντολοδόχου αὐτοῦ (πράκτορος) εἰς πᾶσαν ἐπιχειρήσιν, ἣν ὁ πράκτωρ ἀνέλαβεν ἀπέναντι τρίτων ἐκ δικαιοπραξιῶν ἃς μετ' αὐτῶν κατήρτισεν, ἐνεργήσας ἐντὸς των ὁρίων τῆς δοθείσης αὐτῷ ἐντολῆς ὑπὸ τοῦ προστῆσαντος ἐντολέως, ὅθεν τὸ ἀλλελέγγυον τῆς ἐπιδίκου ἀπαίτησεως πηγάζει ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐκ διατάξεων τοῦ νόμου.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 369 τῆς Πολ. Δικονομίας καθορίζει μὲν ὅτι, ἐὰν ἐκ πολλῶν ἀλληλεγγύως ὑποχρεομένων ἐπήχθῃ ὁ ὅρκος εἰς ἓνα καὶ ἐδόθη παρ' αὐτοῦ ἀπαλλάσσονται καὶ οἱ λοιποὶ, ἀλλ' ὁ καθορισμὸς οὗτος ἀποδέλπει εἰς τὴν ὑπάρξιν ἢ μὴ τοῦ χρέους, καὶ τοῦτο διότι τὸ χρέος εἶναι ἐν καὶ τὸ αὐτό, τοῦτο δὲ σαφῶς ἐξάγεται καὶ ἐκ τῆς διατάξεως Βασίλ. (22.5) τεμ. κ': «ὁ ὅρκος ἀντὶ καταβολῆς ἐστίν» ὅθεν ἐὰν ἤθελε πληρώσῃ ὁ εἰς των ἀλληλεγγύων ὀφειλετῶν ἤθελον ὡς ἐκ τούτου ἀπαλλαγθῇ καὶ οἱ λοιποὶ, οὕτω καὶ ἐπὶ ὁρκοδοσίας γενομένης περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ συναλλάγματος ὅταν ὁμοῦ ὁ ὅρκος ἐδόθη ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, οὐχὶ περὶ τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ τῆς ὀφει-

θεῖσα εἰσηγήσει τοῦ πρωτοδίκου κ. Α. Λουδάκου, ἔχει ὁδε :

«Ἐπειδὴ ὁ ἐναγόμενος Ι. Α. Θ^{***} κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα ἐνήργησε μὲν τὴν ἀγορὰν ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ ἐτέρου τῶν ἐναγομένων Γ. Τ^{***} καὶ Σα καὶ ὀνόματι αὐτοῦ. ἀλλ' ἐδήλωσεν ὅτι δέχεται καὶ διατελεῖ ἀλληλεγγύως ὑπεύθυνος μετὰ τοῦ ἐντελλομένου διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ τιμήματος. Ὡστε κατ' οὐσίαν ὑπόκειται ἐγγύησις, καθ' ἣν ὁ ἐγγυητὴς παρητήρη τὸ τῆς διζήσεως εὐεργέτημα. Τούτου δεδομένου ἡ ἀγωγὴ μετὰ τὴν δόσιν τοῦ εἰς τὸν ἕτερον τῶν ἐναγομένων ἐπιβληθέντος ὁρκου ὅτι δὲν ἔδωκε τοιαύτην ἐντολὴν, ἀπορριπτέα ἀποδίδει καὶ διὰ τὸν ἡδὴ ἐναγόμενον, διότι ὁ ὅρκος τοῦ πρωτοφαιλέτου ὠφελεῖ καὶ τὸν ἐγγυητὴν, κατὰ τὸ ἄρθρον 370 τῆς Πολ. Δικονομίας. Μὴ ὑπαρχούσης ἐν-αλῆς δὲν ὑφίσταται ἐν προκειμένῳ καὶ ἐγγύησις, καθόσον αὕτη ἐδόθη ἐν σχέσει πρὸς τὴν παρὰ τοῦ ἐντολοδόχου ἐνέργειαν τῆς ἐνταλθείσης πράξεως. Ὁ ἐνάγων δύναται τὴν πληρωμὴν τοῦ τιμήματος νὰ ἐκιδώξῃ δι' ἄλλης ἀγωγῆς κατὰ τοῦ ἡδὴ ἐναγομένου στήριζομένης εἰς ἐπὶ τοῦ δόλου (τούτέστι ὅτι ἐξηπάτησε τὸν ἐνάγοντα παραπτήσας αὐτὸν ἐντολοδόχον) εἴτε ὅτι ἰδίῳ ὀνόματι ἐνήργησε τὴν δικαιοπραξίαν. Ἀλλὰ κατὰ τῆς τελευταίας βάσεως ἐνδέχεται ν' ἀντιταχθῇ ὡς ἐξωδίκος ἡ ἐν τῇ προκειμένη δίκῃ ἀντίθετος ὁμολογία.

λῆς, ἀλλὰ περὶ τοῦ προσώπου, ἦτοι ἂν ἡ προστή-
σασα ἑταιρία ἦτο τοιαύτη, οὐδεμίαν ἔχει ἐπιρροὴν
ὁ θεθεὶς ὅρκος ὡς πρὸς τὸν ἕτερον τῶν ἀλλήλεγ-
γῶν ὀφειλετῶν, διότι ὁ ὅρκος κατὰ τ' ἀνωτέρω
ἐδόθη παρὰ τῆς προστησάσης οὐχὶ περὶ τῶν γεγο-
νῶτων τῶν ἀναιρούντων τὴν ὑποχρέωσιν, ἀλλ' ἀ-
ναγομένων εἰς προσωπικούς λόγους τοῦ ἀλλήλεγ-
γῶς ὀφειλέτου ἀποχωρίζοντων αὐτὸν τῆς ἐνοχῆς
(Βασίλ. 22.5. τεμ. κη').

Ἐπειδὴ κατὰ τ' ἀνωτέρω μεταρρυθμίζεται εἰσὶν
αἱ ἐκκαλούμεναι ἀποφάσεις, δεχθεῖσαι τὰ ἐναντία,
ἦτοι ὅτι ἡ ἀγωγή κατ' οὐσίαν στηρίζεται εἰς ἐγγύ-
ησιν, καὶ τούτου θεδομένου ἡ ἀγωγή μετὰ τὴν δό-
σιν τοῦ εἰς τὸν ἕτερον τῶν ἀναγομένων ἐπιβληθέν-
τος ὅρκου «ὅτι δὲν ἔδωκε τοιαύτην ἐντολήν» ἀπορ-
ριπτέα ἀποβαίνει· καὶ διὰ τὸν δεύτερον τῶν ἀναγο-
μένων, διότι ὁ ὅρκος τοῦ πρωτοφειλέτου ὠφελεῖ καὶ
τὸν ἐγγυητὴν κατὰ τὸ ἀρθρ. 370 τῆς Πολ. Δικο-
μίας.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΟΜΑΘΩΝ

«Ο Ι. Δ. Κ^{***} διὰ διαθήκης τοῦ 1867. δι' ἧς ἐγκα-
τέστησε κληρονόμους τῆς περιουσίας του τοὺς ἐν
αὐτῇ ἀναφερομένους ἀνεψιούς του, ὥρισε πλὴν ἄλλων
κληροδοσιῶν καὶ τὰ ἐξῆς ἀποριζέτω τὸ ἐν Ζαγοράῃ
Κασσαβέτειον Παρθεναγωγεῖον μὲ τὰς τεσσαράκοντα
ὀκτὼ μεθέξεις μου, τὰς ὁποίας ἔχω εἰς τὴν Ἑλληνι-
κὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν μὲ ὅλας τὰς ὠφελείας αὐτῶν
ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ στέλληται ἕνας ὑπότροφος πτωχός,
εὐφυής καὶ καλῆς διαγωγῆς ἐκ τῆς Ζαγοράς, ἐκλε-
γόμενος παρὰ τῆς Ἐφορείας τοῦ Παρθεναγωγείου καὶ
νὰ σπουδάζῃ εἰς τὸ ἐν Ἀθῆναις Γυμνάσιον μὲ μισθὸν
δοακμῶν ἑκατὸν κατὰ μῆνα, ὅταν δὲ τελειώσῃ τὸ
Γυμνάσιον, καὶ θελήσῃ νὰ ἐξακολουθήσῃ καὶ εἰς τὸ
Πανεπιστήμιον, νὰ τῷ χορηγοῦν τὸν ἴδιον μισθὸν μέ-
χρις ὅτου τελειώσῃ καὶ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον. Κα-
τόπιν δὲ νὰ στέλλουν ἄλλον μαθητὴν, καὶ οὕτω κα-
θεξῆς. Τὸ δὲ περίσσευμα ἐκ τῶν ὠφελειῶν ἐκ τῶν
τεσσαράκοντα ὀκτὼ μεθέξεων νὰ διατίθεται αἰωνίως
πρὸς συντήρησιν τοῦ ἐν Ζαγοράῃ Παρθεναγωγείου μου,
ἦτοι πρὸς πληρωμὴν διδασκάλων, ἐπισκευῆν κατα-
στήματος καὶ λοιπὰ ἐξοδα.

Διὰ τῆς αὐτῆς διαθήκης ὥρισεν ὁ διαθέτης ἐκτε-
λεστάς καὶ ἐπιτρόπους τοὺς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἀνεψιούς
του Σ. Κ^{***} καὶ Δ. Α. Τ^{***}, εἰς οὓς καὶ ἀνέθηκε τὴν
φροντίδα νὰ διορίζωσι τὴν ἐφορείαν τοῦ ἐν Ζαγοράῃ
παρθεναγωγείου του, εἴτε ἐκ πέντε μελῶν, εἴτε ἐκ
τοιῶν, ὅπως ἐγκρίνουν, πρόεδρος δὲ τῆς ἐφορείας ἔ-
σεται ἰσοδίως ὁ κ. Δ. Γ^{***} ὡς συντελέσας ἐξ ἀρχῆς
εἰς τὴν πρόδον αὐτοῦ τοῦ καταστήματος.»

Συμφώνως πρὸς τὴν διαθήκην διωκεῖτο τὸ Κασ-
σαβέτειον Παρθεναγωγεῖον μέχρι τοῦ ἔτους 1888,
ὅτε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Ζαγοράς κατήρτισε
κανονισμὸν, δι' οὗ ἀνέθηκε τὴν διοίκησιν καὶ δισχι-
οῦσιν τοῦ Κασσαβετίου Παρθεναγωγείου εἰς πεντα-
μελὴ εἰδικὴν ἐπιτροπὴν, ἐκλεγομένην ἀνὰ τετραετίαν
ὑπὸ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου ἐκ τῶν κατοίκων
τῆς κοινότητος Ζαγοράς.

Ὁ κανονισμὸς οὗτος ἐπεκυρώθη διὰ Βασιλικὴν
διατάγματος τῆς 11 Ἰουνίου 1888, κατὰ δὲ τὸ ἔ-
τος 1902 ἕτερον Βασίλ. διάταγμα τῆς 19 Ἰανουα-
ρίου 1902 ἠκύρωσε τὸν εἰρημένον κανονισμὸν, καὶ ἐ-
πεκύρωσε ἕτερον κανονισμὸν περὶ διοικήσεως καὶ δια-
χειρίσεως τοῦ Κασσαβετίου Παρθεναγωγείου, ὁρίσαν

ἰσόδιον πρόεδρον καὶ ἰσόδιον ταμίαν τῆς ὁρισθείσης
εἰδικῆς ἐπιτροπῆς.

Σημειωτέον ὅτι ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἡ κοινότης Ζα-
γοράς ἀποτελεῖτο οὐχὶ μόνον ἐκ τῆς κωμοπόλεως Ζα-
γοράς, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν χωρίων Μακρυρράχη καὶ
Ποῦλοι ἐνῶ μετὰ τὴν προσάρτησιν τῆς Θεσσαλίας καὶ
τὴν ἐκδοσιν τοῦ ἀπὸ 8 Ἀπριλίου 1884 ΑΡΠ' Νόμου,
ἡ κωμόπολις Ζαγοράς ἀποτελεῖ ἴδιαν κοινότητα. Ἐ-
ρωτᾶται.

Ι.— Ἡ ὑπὸ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ζαγοράς συ-
στάσα ἐπιτροπὴ, συμφώνως πρὸς τὸν ὑπὸ τοῦ συμ-
βουλίου τούτου ψηφισθέντα κανονισμὸν, ἐγκριθέντα
διὰ τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 11 Ἰουνίου 1888 καὶ
ἀντικατασταθέντα δι' ἑτέρου κανονισμοῦ τοῦ αὐτοῦ
κοινοτικοῦ συμβουλίου ἐγκριθέντος διὰ τοῦ Βασίλ.
Διατάγματος τῆς 19 Ἰανουαρίου 1902 ἔχει κατὰ νό-
μον τὴν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν τοῦ Κασσαβετίου
Παρθεναγωγείου, ἐὰν δὲ ἡ τοιαύτη διοίκησις καὶ δια-
χείρισις τοῦ Κασσαβετίου Παρθεναγωγείου δὲν εἴναι
νόμιμος, κατὰ τίνα ἄλλον τρόπον, συμφώνως πρὸς τὸν
νόμον διοικηθήσεται τὸ εἰρημένον Κασσαβέτειον Παρ-
θεναγωγεῖον;

Ι.— Ὡς συνάγεται ἐκ τῆς διαθήκης τοῦ Ι. Δ. Κ^{***}
ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος κληροδοσία καταλείπεται εἰς τὸ ἐν
Ζαγοράῃ Κασσαβέτειον Παρθεναγωγεῖον ὡς ἔχον ἴδιαν
ἐνομον προσωπικότητα καὶ ἀποτελοῦν τὸ διὰ τοῦ κλη-
ροδοτήματος τετιμημένον πρόσωπον. Τοῦτο συνάγεται
προφανῶς ἐκ τῆς διαθήκης, ἥτις ἀποριζέται (ἀ-
πονέμει) τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος περιουσίαν (τὰς 48 με-
τοχὰς τῆς Ἐθνικῆς Τράπεζας) εἰς τὸ Κασσαβέτειον
Παρθεναγωγεῖον ὡς ἱδρυμα λειτουργοῦν ἤδη, καὶ ἐκ
τῶν διατάξεων τῆς διαθήκης ἥτις ὀρίζει τὸν ἰσόδιον
πρόεδρον τῆς ἐφορείας τοῦ Παρθεναγωγείου καὶ ἀ-
πονέμει εἰς τοὺς ἐπιτρόπους καὶ ἐκτελεστάς τῆς δια-
θήκης τὸ δικαίωμα νὰ διορίσουν τὴν ἐφορείαν τοῦ
Παρθεναγωγείου, ἐξ ὧν ἔπεται ἀσφαλῶς ὅτι ἡ οὕτω
καταρτιζομένη ἐφορεία θέλει διοικεῖ τὴν περιουσίαν
τοῦ Παρθεναγωγείου, φροντίζε δὲ καὶ περὶ τῆς ἐκ-
τελέσεως τοῦ ἐν τῇ διαθήκῃ ὅρου (τρόπου) δηλ. τῆς
ἀποστολῆς νέου εὐφυοῦς καὶ ἀπόρου ἐκ Ζαγοράς πρὸς
ἐκπαίδευσιν ἐν τῷ γυμνασίῳ καὶ τῷ Πανεπιστημίῳ.

Ὅτι κατὰ τὸν παρ' ἡμῶν ἰσχύοντα Ρωμαϊκὸν καὶ
Βυζαντινὸν Νόμον ἰσχυρῶς καταλείπεται κληροδοσία
εἰς ἱδρυμα ὑπάρχον ἤδη ἢ καὶ διὰ τῆς διαθήκης τὸ
πρῶτον συνιστώμενον, ἐστὶν ἀναμφισβήτητον Πανδ.
(34.5) 19 (20) Πανδ. 32) 38 § 6.

Κατὰ ταῦτα τὸ Κασσαβέτειον Παρθεναγωγεῖον, ἀ-
ποτελοῦν προφανῶς ἴδιον νομικὸν πρόσωπον, ἐξεπρο-
σωπεῖτο μέχρι τοῦ 1888, καὶ ἰδίως μέχρι τοῦ χρό-
νου καθ' ὃν ὑπῆρχον τὰ μέλη τῆς ἐφορείας καὶ ὁ ἰ-
σόδιος πρόεδρος αὐτῆς, συμφώνως τῇ διαθήκῃ, χωρὶς
νὰ μετέγῃ νομίμως τῆς διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως
αὐτοῦ ἡ Κοινότης Ζαγοράς.

Ὅτι τὸ Κασσαβέτειον Παρθεναγωγεῖον ἱδρύται
ἐν Ζαγοράῃ (ἐν τῇ κωμοπόλει Ζαγοράς) κατ' οὐδένα
λόγον δικαιολογεῖ τὴν ἐποψὴν ὅτι τὸ ἐν τῇ διαθήκῃ
Ι. Δ. Κ^{***} ὁρισθὲν ποσὸν τῶν 48 μετοχῶν τῆς Ἐ-
θνικῆς Τράπεζας κατελείφθη τῇ Κοινότητι Ζαγοράς ὡς
νομικῷ προσώπῳ ἐπὶ τῷ ὅρῳ τῆς κατὰ τὴν διαθήκην
χρήσεως τῆς καταλειπομένης περιουσίας. Διότι ἐξ οὐ-
δεμιᾶς ἀπολύτως ρήσεως τῆς διαθήκης ἐμφαίνεται
ἡ κἂν ἐνδεικνύεται ἡ θέλησις τοῦ διαθέτου ὅπως κα-
ταστήσῃ κληροδόχον αὐτοῦ τὴν Κοινότητα Ζαγοράς,
ἥτις οὔτε μνημονεύεται ἐν τῇ διαθήκῃ ὡς κοινότης,
ὀριζομένου ἀπλῶς τοῦ τόπου τῆς ἱδρύσεως τοῦ Κασ-
σαβετίου Παρθεναγωγείου («Ζαγοράς») καὶ τοῦ τό-
που τῆς καταγωγῆς τῶν ἐκάστοτε ὑποτρόφων. Ὁ
λόγος δὲ δι' ὃν ἐθεωρήθη ὑπὸ τοῦ κοινοτικοῦ συμβου-

λίου και της επικυρωσάσης τὸν παρ' αὐτοῦ ψηφισθέντα κανονισμόν Κυβερνήσεως (βρα αἰτιολογικὸν τῆς ἀπὸ 2 Νεβρίου 1887 πρόξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ζαγοράς) ἐφαρμοστέος ὁ περὶ κοινοτήτων νόμος τῆς 8 'Απριλίου 1884, δι. δηλ. τὸ Κατσαθέσιον Παρθεναγωγεῖον ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν κοινότητα Ζαγοράς καὶ οὐχὶ εἰς τὸν δῆμον Ζαγοράς, ἐστὶν ἀνυπόστατος, ἐφ' ὅσον κατὰ τὰ ἀνωτέρω, τὸ ἐκ 48 μετοχῶν τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς κληροδοτήμα δὲν κατελείφθη τῇ κοινότητι. Ὅτι δὲ τὸ νομικὸν πρόσωπον τοῦ Κατσαθέσιου Παρθεναγωγείου εἰς ὃ κατὰ τὰ ἀνωτέρω κατελείφθη τὸ ἐν λόγῳ κληροδοτήμα, ἴδρυσται ἐν τῇ κωμοπόλει Ζαγοράς, κατ' οὐδὲν συντελεῖ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου τῆς 18 'Απριλίου 1884, διότι κατὰ τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ Νόμου τοῦτου ἐκλεγόμενον κοινοτικὸν συμβούλιον διοικεῖ καὶ διαχειρίζεται τὴν κοινοτικὴν περιουσίαν, ὡς καὶ τῶν ἐν τῇ κοινότητι (τῇ περιφερείᾳ αὐτῆς) ναῶν. οὐχὶ δὲ καὶ τῶν ἐν αὐτῇ ἀγαθοεργῶν καταστημάτων διότι περὶ αὐτῶν ὑπάρχει ἡ ἐν ἄρθρῳ 13 τοῦ Νόμου (β' ἐδάφ.) διάταξις καθ' ἣν τὸ δημοτικὸν συμβούλιον δύναται νὰ ἀναθέσῃ τὴν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν τῶν εἰρημνικῶν ἀγαθοεργῶν καταστημάτων ἢ εἰς τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον ἢ εἰς τριμελῆ ἢ πενταμελῆ ἐπιτροπὴν ἐκ μελῶν τῆς αὐτῆς κοινότητος.

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης ἐμφαίνεται σαφῶς ὅτι τὴν περιουσίαν τῶν ἐν τῇ κοινότητι ἀγαθοεργῶν καταστημάτων διοικεῖ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, οὐχὶ δυνάμει τοῦ περὶ κοινοτικῶν συμβουλίων νόμου, καὶ δυνάμει ἰδίας ἐξουσίας, ἀλλὰ δυνάμει τῆς ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου μεταβιβάσεως τῆς πρὸς τὸ διοικεῖν ἐξουσίας αὐτοῦ. Ὅτι δὲ ἡ διοίκησις τῶν ἐν λόγῳ ἀγαθοεργῶν καταστημάτων προσηκεί τῷ δημοτικῷ συμβουλίῳ, συνάγεται καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρ. 15 ἐδαφ. γ' τοῦ περὶ Δήμων Νόμου, καθ' ὃ οἱ Δήμοι ἐξουσίαν τὸ δικαίωμα νὰ διαχειρίζονται (κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὡς ἐν ἐδαφ. β') καὶ τὴν περιουσίαν τῶν ἀγαθοεργῶν καταστημάτων, καὶ τοῦ ἄρθρ. 114 τοῦ αὐτοῦ Νόμου, καθ' ὃ ἡ διοίκησις τῶν τοπικῶν ἀγαθοεργῶν καταστημάτων τίθεται ὑπὸ τὴν ἀμεσον διευθύνσιν τῶν δι' ἰδιαιτέρων Διαταγμάτων σχηματισθησόμενων ἐπιτροπῶν, πρὸς ἐκτέλεσιν δὲ τῆς διατάξεως τοῦ Νόμου τούτου ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 1 Δεβρίου 1836 Β. Διάταγμα περὶ τῆς διοικήσεως τῶν ἀγαθοεργῶν καταστημάτων ἔχον ἰσχὺν νόμου. καθ' ὃ ἐκδοθέν πρὸ τοῦ Συντάγματος καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν καὶ συμπλήρωσιν τοῦ ἄρθρ. 114 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου.

Σημειωτέον δ' ἂν ἐνδὲς μὲν ὅτι ἀληθῶς ὑπὸ ἐν ὄρον ἀγαθοεργὰ ἱδρύματα (fondations pieuses) νοοῦνται βεβαίως τὰ νοτοχομεῖα, ὁφανεοτροφεῖα καὶ καὶ ἐν γένει τὰ εὐσεβῆ ἱδρύματα piae causae) χαρακτηριζόμενα ὑπὸ τοῦ Ρωμαϊκοῦ καὶ Βυζαντινοῦ Νόμου εἰς ὃ κατ' ἀρχαίαν δὲν ὑπάγονται τὰ ἐκπαιδευτικὰ ἱδρύματα, οἷον ἐστὶ τὸ Κατσαθέσιον Παρθεναγωγεῖον. Ἀλλ' αἱ διὰ τὴν διοίκησιν τῆς ὑπὲρ εὐσεβῶν αἰτιῶν (piae causae) καταλειπομένης περιουσίας κείμεναι διατάξεις ἐφαρμοστέαι εἰσὶν ἤδη διὰ τὴν πρόδηλον αὐτῶν ἀναλογίαν καὶ ἐπὶ ἄλλων ἱδρυμάτων προωρισμένων οὐχὶ πρὸς εὐσεβῆ ἀλλὰ καὶ εἰς κοινωφελῆ ἀπλῶς σκοπὸν. (Αὕτη ἐστὶν ἡ ἀρχαῖα γνῶμη Πρὸλ. Rekker Pand II 282 καὶ ἐπ. Windscheid III § 549 σημ. 7 in fine καὶ τοὺς παρ' αὐτῶν), εἰς τὰ τελευταῖα δὲ ταῦτα βεβαίως ὑπάγονται καὶ τὰ πρὸς ἐκπαιδεύσιν ἱδρύματα. Ἐξ ἄλλου δὲ ἡ τοῦ ἄρθρου 114 διάταξις τοῦ περὶ Δήμων Νόμου τῆς 27 Δεβρίου 1833, καθ' ἣν εἰ διευθύνσις τῶν τοπικῶν διδασκαλικῶν καταστημάτων ἀνατίθεται εἰς τὰς συστηθησόμενας τοπικὰς ἐφορεῖας τῶν σχολείων» ἐφαρμογὴν τῆς ὁποίας

περιέχουσιν αἱ τοῦ ἄρθρ. 34 καὶ ἐπ. διατάξεις τοῦ ἐπακολουθήσαντος Β. Διατάγματος τῆς 6 Φεβρουαρίου 1834 περὶ δημοτικῶν σχολείων, ἐστὶν ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς, ἀνεφάρμοστος ἐπὶ αὐτοτελῶν ἐκπαιδευτικῶν ἱδρυμάτων, μὴ ἀνηκόντων εἰς τὸν δῆμον, ἀλλ' ἀποταλόντων ἴδιον νομικὸν πρόσωπον, καὶ ἐξ ἰδίας περιουσίας συντηρουμένων.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συμπεραίνομεν ὅτι ἡ διαχείρισις τῆς περιουσίας τοῦ «Κατσαθέσιου Παρθεναγωγείου» ὡς κοινωφελὸς ἱδρύματος, ἀνήκει εἰς τὸν δῆμον (ἄρθρ. 15 § γ' καὶ ἄρθρ. 58 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου) ἢ δὲ διοίκησις αὐτοῦ εἰς ἀδελφάτων συγκείμενον ἀπὸ τῶν δήμαρχων καὶ ἀπὸ δύο ἢ τέσσαρας δημῶτας ἐκλεγμένων ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου (Διάταγμα τῆς 1 Δεβρίου 1836 ἄρθρ. 1, 2 β καὶ Δημοτικοῦ Νόμου ἄρθρ. 116).

Δύναται ὅμως τὸ δημοτικὸν συμβούλιον νὰ ἀναθέσῃ τὴν διοίκησιν καὶ τὴν διαχείρισιν αὐτοῦ ἢ εἰς τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, ἢ εἰς τριμελῆ ἢ πενταμελῆ ἐπιτροπὴν, ἐκ μελῶν τῆς αὐτῆς κοινότητος (ἄρθρ. 13 νόμου ΑΡΠ' τοῦ 1884).

Κατ' ἀκολουθίαν στεροῦνται κύρους καὶ ἰσχύος τὰ Β. Διατάγματα τῆς 11 'Ιουνίου 1888 καὶ 19 'Ιανουαρίου 1902 καὶ οἱ δι' αὐτῶν ψηφισθέντες κανονισμοὶ τῆς διοικήσεως τοῦ Κατσαθέσιου Παρθεναγωγείου ὡς ἀντικείμενοι εἰς τὸν περὶ Δήμων Νόμον (ἄρ. 15 γ' 50, 114 καὶ Β. Δ. τῆς 1 Δεβρίου 1836) καὶ τὸ ἄρθρ. 13 τοῦ περὶ Κοινοτήτων Νόμου τῆς 8 'Απριλίου 1884, οὗτινος δὲν ἐτηρηθήσαν αἱ διατάξεις.

Ἡ ἡμετέρα νομολογία δὲν ἐκατέστη τὸ ζήτημα τῆς διοικήσεως ἀγαθοεργῶν καταστημάτων ἱδρυθέντων διὰ διαθήκης, περὶ τῆς διοικήσεως τῶν ὁποίων εἶναι ἀνάγκη προνοίας ἐφ' ὅσον οἱ ὑπὸ τοῦ διαθέτου ὀριζθέντες διαχειρίζονται καὶ ἀντιπροσώποι ἐξελκτον ὡς ἐν προκειμένῳ, χωρὶς νὰ προνοήται ἐν τῇ διαθήκῃ ὁ τρόπος τῆς ἀντικαταστάσεως αὐτῶν.

Ἡ διάταξις τῆς Νεαρῆς 131 καφ. 10 καθ' ἣν ἐπὶ κληροδοσιῶν καταλειφθεῖσιν ὑπὲρ πενήτων ἢ πρὸς ἀνάρρωσιν αἰχμαλώτων τὴν συντήρησιν αὐτῶν, ἂν μὴ εἰς ἄλλον ἀνέθετο ταύτην ὁ διαθέτης ἐν τῷ τόπῳ τῆς κοτοικίας τοῦ διαθέτου Ἐπίσκοπος ἢ Μητροπολίτης καὶ ἐν ἀμελείᾳ τούτου ἐπαντὶ ἐτέρῳ ἐστὶν ἄδεια τὴν τοιαύτην ζήτησιν κινεῖν, καὶ σπουδάζειν ἵνα τοσούτοις ἀπαιτῶν αἱ τοιαῦται εὐσεβεῖς αἰτίαι πληρωθῶσι δὲν δύναται εὐλόγως νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐν προκειμένῳ, διότι οὐ μόνον προνοεῖ ἐξαιρετικὴν περικτώσιν καταλείψεως κληροδοτήματος ἀορίστως ὑπὲρ πενήτων καὶ πρὸς ἀνάρρωσιν αἰχμαλώτων, ἐνῶ ἐν τῇ ἐξεταζομένῃ περιπτώσει ἡ κληροδοσία καταλείπεται εἰς ὀριζμένον νομικὸν πρόσωπον οὐ ὀρίζεται ἐν τῇ διαθήκῃ καὶ ἡ ἐκπροσώπησις καὶ διοικήσις, ἀλλὰ καὶ διότι ἀντίκειται εἰς τὰς διατάξεις τῶν παρ' ἡμῖν ἰσχυόντων νεωτέρων νόμων, περὶ τῶν ἀνωτέρω ὁ λόγος καὶ ἰδίᾳ εἰς τὴν τοῦ ἄρθρ. 13 τοῦ ΕΝ. ΑΡΠ τοῦ 1884.

(1904)

Ν. Δημητράκου

Ι. Εὐκλείδης

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Β. II. Μαλεγάδ: — Ἀνεξαρτήτως τῆς περιεργατῆτος ἐπινόας νὰ ἐνοικισθῇ φόρος μετὰ δεκαετίας, ἂν ἡ οὗτος ἦτο εἰσπρακτέος, ὁ νεώτερος Νόμος Β' ΠΑ' τοῦ 1903, καθιερώσας (βεβαίως ἐκ προαισθήσεως, ἣν δικαιολογεῖ ἡ ἀγγελλομένη ἡμῖν περίστασις) τετραετὴ πα. ἀγραφὴν, εἶναι ἀναντιρρήτως ἐφαρμοστέος ἐπὶ πάσης ἐκ φόρου ἀπαιτήσεως, ἀλλ' ἀτυγῶς κατὰ τὴν κοινοτέραν δέξαν πρέπει νὰ παρέλθῃ ἡ τετραετία ἀπὸ τοῦ συνταμύοντος τὴν παραγραφὴν νόμου.

ΘΗΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΣΤΟΣ ΑΘΑΝΑΤΩΝ

Συνδρομή Ετήσια δρ. 15. § Μετά δελτίου δρ. 20. § Καταχωρ. 5 σελ. λ. 50

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: Θ. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΑΝΑΤΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ
27 ΜΑΪΟΥ 1907

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νομολογία 'Αρείου Πάγου Πολιτική	(1906)
Νομολογία 'Εφετείων 'Αθηνών	(1906)
Πατρών	(1906)
Κριτική Νομολογία	(1907)
Γνωμοδοτήσεις Νομομαθών	
Βιβλιογραφικὸν Δελτίον.	
'Αλληλογραφία.	

Συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ 17ου φύλλον τοῦ Κώδικος 1906.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

'Αριθ. 312 (1906) Τμ. Β'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Β. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

'Ανακοπὴ κατ'ἐκτελέσεως. — πότε κοινοποιεῖται ὀφειλέτῃ. — ἀπορριψίς ἐπὶ ἀπαρἀδέκτῳ ἐκ προηγουμένης ἀγωγῆς. — οὐ δεδικασμένον. — ἀνακοπὴ πρὸ ἐγκαταστάσεως. — ἐπαναληπτικὸν πρόγραμμα Τραπεζῆς. — προθεσμιαί. — λόγοι μὴ περιεχόμενοι ἐν ἀνακοπῇ. — ἐνυπόθηκον Τραπεζῆν. — μεταβιβάσις πρὸ ἐγγραφῆς ἐπιταγῆς. — τὶ κοινοποιεῖται τρίτῳ. — τραπεζικὴ περιγραφή ἐν προγράμματι. — δαπάναι καταβληθεῖσαι ὑπὸ τρίτου διακατόχου. — οὐ παρακατάσχεσις.

'Επειδὴ ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀνακοπὴ, δι' ἧς ζητεῖται ἡ ἀκύρωσις τοῦ ὑπὸ τῆς ἐκκαλοῦσης τραπεζῆς ἐκδοθέντος ἐπαναληπτικοῦ προγράμματος καὶ ἡ τοῦ ἐπισπευδόμενου πλειστηριασμοῦ ἀναστολὴ δὲν ἔχει τὸν χαρακτήρα διεκδικητικῆς ἀνακοπῆς κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἀρθρῶν 236 καὶ 911 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὅθεν ὡς ἀνυπόστατος ἀπορριπτεῖται τυγχάνει ἡ τῆς τραπεζῆς ἔνστασις περὶ ἀπαρἀδέκτου αὐτῆς ὡς μὴ ἀπευθυνθείσης καὶ κατὰ τῶν καταδιωκομένων ὀφειλετῶν.

'Επειδὴ ἡ ἀπὸ 2 'Απριλίου 1898 ἀγωγή τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἧς ἀντικείμενον ἦτο ἡ τοῦ ἐνεργηθέντος ὑπὸ τῆς τραπεζῆς πλειστηριασμοῦ τοῦ ἐπιδίκου κτήματος ἀκύρωσις, ἀπερρίφθη ὑπὸ τοῦ ἐνταῦθα πρωτοδικείου διὰ τῆς ὁριστικῆς αὐτοῦ ὑπ' ἀριθ. (10161) ἀποφάσεως τελεσιδίκου καταστάσεως, ὡς ἀπαρἀδεκτος, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι διετέλει τότε ἐκκρημνὴς ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ πρωτοδικείου ἡ ὑπὸ συζήτησιν προγενεστέρα ἀνακοπὴ τοῦ ἐφεσιβλήτου, δὲν δύναται ἄρα νὰ παραχθῇ ἐκ τῆς τοιαύτης ἀποφάσεως δεδικασμένον ἐν τῇ παρούσῃ δίκῃ.

'Επειδὴ ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀνακοπὴ ἡγέρθη, ὡς προερρήθη, πρὸ τῆς ἐνεργείας τοῦ πλειστηριασμοῦ καὶ τῆς ἐν τῷ πλειστηριασθέντῃ κτήματι ἐγκαταστάσεως τῆς Τραπεζῆς, ἡ ἔνστασις ἐπομένως αὐτῆς περὶ ἀπαρἀδέκτου τῆς ἀνακοπῆς ὡς ἐπελθούσης τῆς τοιαύτης ἐγκαταστάσεως, καὶ ὡς μὴ ἐχού-

σης πλέον ἀντικείμενον εἶναι ἀπορριπτεῖα ὡς ἀνυπόστατος.

'Επειδὴ διὰ τοῦ πρώτου λόγου τῆς ἀνακοπῆς ἰσχυρίζεται, ὁ ἀνακρίπων, ὅτι τὸ ἐπαναληπτικὸν ἀπὸ 26 Φεβρουαρίου 1898 πρόγραμμα πλειστηριασμοῦ εἶναι ἄκυρον, ὡς μὴ τηρηθεῖσιν τῶν νομίμων προθεσμιῶν τῆς δημοσιεύσεως καὶ τοιχοκόλλήσεως αὐτοῦ τῶν ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 27 τοῦ περὶ Τραπεζῆς Νόμου τοῦ 1859 ὀριζομένων, ἡ τοῦλάχιστον τῆς τελευταίας τούτων τῶν ἐκτὸς μέχρι 15 ἡμερῶν πρὸ τοῦ πλειστηριασμοῦ.

'Επειδὴ ἡ τῆς ὁλομελείας τοῦ 'Αρείου Πάγου ὑπ' ἀρ. 512 (1904) ἀπόφασις, (*) δι' ἧς ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 575 τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀπόφασις τοῦ ἐν Πάτραις 'Εφετείου ἔκρινεν ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀρθροῦ 28 τοῦ εἰρημένου περὶ Τραπεζῆς Νόμου, ἐάν δὲν ἐγένετο δι' οἰονδήποτε λόγον ὁ πλειστηριασμὸς κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν διὰ τοῦ προγράμματος ἡμέραν, ἡ ἀκαιτουμένη ὑπὸ τοῦ εἰρημένου ἀρθροῦ διὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ πλειστηριασμοῦ τελευτάτα τοιχοκόλλησις ἐπίδοσις καὶ διὰ τῆς ἐφετιδὸς δημοσιεύσεως, δὲν περιλαμβάνεται εἰς προθεσμίαν τινὰ καὶ δύναται νὰ γίνη καθ' οἰονδήποτε πρὸ τοῦ πλειστηριασμοῦ χρόνον, τῆς τοιαύτης δὲ γνώμης τῆς ὁλομελείας τοῦ 'Αρείου Πάγου περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἀρθροῦ 28 τοῦ περὶ Τραπεζῆς Νόμου, οὔσης ὑπογρεωτικῆς διὰ τὸ δικάζον κατ' οὐσίαν δεύτερον τμήμα αὐτοῦ, κατὰ τὸ ἀρθρον 8 τοῦ ΧΜΖ' Νόμου τοῦ 1877, ἔπεται ὅτι ὁ ἐν τῇ ἀνακοπῇ τοῦ ἐφεσιβλήτου περιεχόμενος λόγος ἀκυρότητος τοῦ ἐπαναληπτικοῦ προγράμματος, ἐφ' ὅσον μὲν προϋπόθεσιν ἔχει τὴν παράλειψιν τῆς τηρήσεως τῶν προθεσμιῶν, ὡς ὀρίζει τὸ ἀρθρον 27 τοῦ μνημονευθέντος Νόμου διὰ τὴν τοιχοκόλλησιν, ἐπίδοσιν καὶ δημοσίευσιν τοῦ ἐπαναληπτικοῦ προγράμματος τοῦ πλειστηριασμοῦ, καθίσταται ἀπορριπτεῖος, ὡς ἀνυπόστατος, ἅτε προσκρούων εἰς τὴν γνώμην τῆς ὁλομελείας τοῦ δικαστηρίου, ἐφ' ὅσον δὲ ἔχει ὡς προϋπόθεσιν ὅτι, μὴ τηρηθεῖσιν τῶν τοῦ ἀρθροῦ 27 προθεσμιῶν μῆτε κατὰ τὴν ἐπίδοσιν, δημοσίευσιν καὶ τοιχοκόλλησιν τοῦ πρὸ τῆς ἀναβολῆς τοῦ πλειστηριασμοῦ ἐκδοθέντος προγράμματος, ἦτο ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ, ἐν καὶ ἡ τῆς ὁλομελείας ἀπόφασις ἐξήτασεν, ἀπαραίτητος διὰ τὸ κύρος τοῦ ἐπαναληπτικοῦ προγράμματος ἡ τήρησις τῶν προθεσμιῶν τούτων κατὰ τε τὴν τοιχοκόλλησιν καὶ δημοσίευσιν αὐτοῦ, δὲν περιέχεται, καθ' ἃ ἤδη διατυπῶται διὰ τῶν προτάσεων τοῦ ἐφεσιβλή-

(*) Προβλ. ταύτην ἐν τελ. 401 XVI ὑπὸ μόνῃ τὴν παρατήρησιν ὅτι αὐτὴ κατὰ λάθος εἶναι σημειομένη ὡς τοῦ Α' τμήματος.

του, ἐν τῇ ἀνακοπῇ αὐτοῦ, καὶ εἶναι ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ ἀπαράδεκτος δι' ἑλλείψιν προδικασίας.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 36 τοῦ περὶ Τραπεζῆς Νόμου, εἰάν τὸ εἰς τὴν Τράπεζαν ἐνυπόθηκον κτῆμα μετεβιβάσθῃ εἰς ἄλλον πρὸ τῆς ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν κατασχέσεων ἐγγραφῆς τῆς κοινοποιήσεως τῷ ὀφειλέτῃ ἐπιταγῆς, οὐδὲν ἄλλο ἀπαιτεῖται νὰ προηγηθῇ τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκποιήσεως εἰμὴ μόνον ἡ εἰς τὸν τρίτον νομέα κοινοποιήσις τῆς εἰς πληρωμὴν ἐπιταγῆς, ὅπερ ἐστὶ τῆς εἰς τὸν ὀφειλέτην κοινοποιήσεως τοιαύτη δὲ ἐπὶ τοῦ προκειμένου κοινοποιήσις εἰς τὸν ἐφεσίβλητον τῆς εἰς τὸν ὀφειλέτην κοινοποιήσεως ἐπιταγῆς ἐγένετο, ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τοῦ ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἐπιδοτηρίου, καὶ καθ' ἃ καὶ ὑπὸ τοῦ ἐφεσίβλητου ὁμολογεῖται τῆς τοιαύτης δὲ κατὰ τὴν προμνημονευθεῖσαν εἰδικὴν διάταξιν τοῦ περὶ Τραπεζῆς Νόμου κοινοποιήσεως, ἐξ ἧς οὐδόλως κωλύεται ὁ τρίτος κύριος νὰ ἐξασκήσῃ τὸ ὑπὸ τοῦ ἁρθροῦ 35 τοῦ περὶ Ὑποθηκῶν Νόμου χορηγούμενον αὐτῷ ἐκλεκτικὸν δικαίωμα τοῦ νὰ καταβάλῃ τὸ βαρύνον τὸ κατεχόμενον ὑπ' αὐτοῦ κτῆμα χρέος ἢ νὰ παραχωρήσῃ αὐτὸ, ἀρκούσης διὰ τὸ κῦρος τῆς ἐπερχομένης μετ' αὐτὴν ἐκτελέσεως, ὁ περὶ ἀκυρότητος τοῦ προσβαλλομένου προγράμματος λόγος τῆς ἀνακοπῆς, ὡς μὴ προηγηθείσης τῆς κατασχέσεως ἰδίας πρὸς τὸν ἐφεσίβλητον ἐπιταγῆς ἀντικείμενον ἐγούσης τὴν παραχώρησιν τοῦ ἐπιδίκου κτήματος εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀνυπόστατος.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ἀνακοπῆς ἰσχυρίζεται ἀπλῶς ὁ ἐφεσίβλητος ὅτι ἡ Τράπεζα ἀκύρως προέβη εἰς ἐκτέλεσιν λόγῳ καθυστέρησεως τόκων μὴ ὀφειλόμενων ὑπ' αὐτοῦ ὡς τρίτου διακατόχου ἐνυποθήκου κτήματος δυνάμει τῶν ἁρθρῶν 31 καὶ 38 τοῦ περὶ Ὑποθηκῶν Νόμου ὅθεν οἱ διὰ τῶν προτάσεων ὑποβαλλόμενοι ἰσχυρισμοί, ὅτι οὐ μόνον καταβλήθησαν πάντες οἱ ὀφειλόμενοι μέχρι τῆς 30 Σηβρίου 1893 τόκοι, ἀλλὰ καὶ μέρος τοῦ κεφαλαίου οὕτινος ἐπομένως τὸ ὑπόλοιπον δὲν κατέστη ἀπαιτητὸν κατὰ τε τὸ μετὰ τοῦ ὀφειλέτου Α*** καὶ τῆς Τραπεζῆς συναφθέν δανειστικὸν συμβόλαιον καὶ κατὰ πῇ ἐπιταγὴν αὐτῆς λόγῳ καθυστέρησεως ποσοῦ τινος τόκων, καὶ ἀληθεὶς ὑποτιθέμενοι, δὲν δύνανται νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὅψιν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ὡς ἀπαράδεκτοι καθὼς μὴ περιεχόμενοι ἐν τῇ ἀνακοπῇ «ὅθεν ματαίᾳ μὲν καθίσταται ἡ ἐξέτασις τοῦ ζητήματος. ἂν ἐδικαιούτο ἐγκύρως ἡ Τράπεζα νὰ προβῇ εἰς ἐκτέλεσιν ἀνεξαρτήτως τῆς καθυστέρησεως τῶν τόκων λόγῳ τῆς παρελεύσεως τῆς πενταετίας ἀπὸ τῆς ἀνανεώσεως τοῦ δανείου ἀναφερομένου ἐν τῷ δανειστικῷ συμβολαίῳ ὡς πενταετοῦς, ἀλυσιτελῆς δὲ ἡ ζητούμενη ὑπὸ τοῦ ἀνακόπτοντος ἀποδείξις τῆς πληρωμῆς τῶν τόκων διὰ προσαγωγῆς τῶν βιβλίων τῆς Τραπεζῆς ἢ δι' ὅρκου ἐπαγομένου εἰς αὐτήν.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ 2 ἐδαφ. τοῦ ἁρθροῦ 26 τοῦ περὶ Τραπεζῆς Νόμου ἐν τῷ προγράμματι τοῦ πλειστηριασμοῦ ἀπαιτεῖται μόνον νὰ περιέχῃται τὸ εἶδος, ἡ θέσις τὰ ὅρια καὶ ἡ ὡς ἐγγίστα ἑκτασις τοῦ κτήματος καὶ εἰάν ἄρα ἀληθῶς, καθ' ἃ ἰσχυρίζεται ὁ ἐφεσίβλητος, ἐν τῷ πλειστηριασθέντι κτῆ-

ματι ὑπῆρχε, καθ' ἐν χρόνον κατεσχέθῃ καὶ ἐπλειστηριάσθῃ, καὶ τρίτος κλιβανὸς πλὴν τῶν δύο τῶν ἀναφερομένων ἐν τῷ προγράμματι, δὲν παράγεται ἐκ τῆς ἐλλείψεως ταύτης λόγος ἀκυρότητος τοῦ προγράμματος διὰ κακὴν ἢ ἐλλιπὴ περιγραφὴν τοῦ ἐπιδίκου κτήματος, οὕτινος καὶ τὸ εἶδος καὶ ἡ θέσις καὶ τὰ ὅρια καὶ ἡ ἑκτασις, καθ' ἃ δὲν ἀμφισβητεῖ, ἀκριβῶς ὠρίσθησαν ἀπορριπτέος ἄρα ὁ περὶ τούτου λόγος τῆς ἀνακοπῆς ὡς ἀνυπόστατος.

Ἐπειδὴ ἀληθῶς μὲν, κατὰ διαφόρους διατάξεις τοῦ παρ' ἡμῖν ἰσχύοντος δικαίου, ὁ καλῇ τῇ κρίσει κάτοχος κτήματος ἐφ' οὗ κατέβαλε δαπάνας, δι' ὧν κατέστη τοῦτο τιμιώτερον, ἔχει δικαίωμα παρακατασχέσεως αὐτοῦ μέχρι τῆς καταβολῆς τῶν δαπανῶν, αἱ διατάξεις ὅμως αὗται περὶ παρακατασχέσεως ἀντιτίθενται προφανῶς εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἁρθ. 38 τοῦ περὶ Ὑποθηκῶν Νόμου, καθ' ἣν ὁ τρίτος κύριος ὑποχρεοῦται νὰ παραχωρήσῃ τὸ κατεχόμενον ὑπ' αὐτοῦ ἐνυπόθηκον κτῆμα, ἂν δὲν προτιμᾷ νὰ πληρώσῃ τὸ βαρύνον αὐτὸ χρέος, καὶ μόνον προσωπικὴν ἀπαιτήσιν ἔχει περὶ ἀποζημιώσεως διὰ τὰς βελτιώσεις ἃς διὰ τῶν καταβληθεισῶν ὑπ' αὐτοῦ δαπανῶν ἐπὶνεγκεν εἰς τὸ κατασχέθαι κτῆμα ἐφ' ὅσον συντρέχουσιν οἱ νόμιμοι ὅροι αὐτῆς ὅθεν ἡ διὰ τῆς ἀνακοπῆς ὑποβαλλομένη ὑπὸ τοῦ ἐφεσίβλητου ἐνστάσις, ἵνα τῇ ἀγνωρισθῇ δικαίωμα παρακατασχέσεως τοῦ ἐπιδίκου μέχρι καταβολῆς τῆς ἐκ βρ. 5.000 δαπάνης, ἦν, ὡς ἰσχυρίζεται κατέβαλε πρὸς ἀνέγερσιν τρίτου κλιβάνου δι' οὗ ἠρτίσθη ἡ ἀξία αὐτοῦ, εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀνυπόστατος.

Ἀριθ. 313 (1906) Τμ. Α'

Εἰτηγητῆς ὁ ἀρειοπαιγίτης κ. Π. ΝΙΔΕΡ

Δόσις ὅρκου.- ἀντιρροήσεις τίποις ἐγκύρου.- διπλῇ χοῆδισ χαρτοσήμου.

Ἐπειδὴ, κατὰ νόμον, μόνον αἱ κατὰ τοῦ τύποις ἐγκύρου τῆς ὁρκοδοσίας ἀντιρρήσεις ὡς ἐνστάσεις, κατὰ τῆς διεξακτίας δι' ὅρκου ἀποδείξεως στρεφόμεναι, εἰσὶν ἐξεταστέαι κατὰ τὴν δόσιν τοῦ ὅρκου καὶ ἥδη δ' ἡ μὲν προβαλλομένη τοιαύτη ἀντιρρήσις κατὰ τοῦ κύρους τοῦ δοτέου ὅρκου, λόγῳ μὴ νομίμου τῶν ἀντιλεγόντων κλητεύσεως, ἀποδεικνύεται ἀναληθῆς, καὶ ὡς τοιαύτη ἀπορριπτέα ἐκ τῶν . . . , ἡ δὲ προβαλλομένη ἐτέρα τοιαύτη τῆς διπλῆς χρήσεως τοῦ χαρτοσήμου καὶ ἀληθῆς θεωρουμένη, δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς κλητεύσεως ἢ τῆς ὁρκοδοσίας, ἀλλ' ἀποτελεῖ παράβασιν τοῦ περὶ Χαρτοσήμου Νόμου, ἐπάγουσαν πειθαρχικὴν τιμωρίαν τοῦ δικαστικοῦ ὑπαλλήλου.

Ἀριθ. 317 (1906) Τμ. Β'

Εἰτηγητῆς ὁ ἀρειοπαιγίτης κ. Μ. ΚΑΤΣΑΚΟΣ

Ἀποφάσεις προσδβλπτεται ἀναϊρεδδει.- πρωτοδικεῖον καὶ ἐφετεῖον.- τίς προσδβλπτεται.- ἐγγραφὰ ἐν ἀλλοδαπῇ ἐνώπιον ἐπιχωρίου ἢ ξένης ἀρχῆς.- προδωγωνῇ ἐνώπιον ἐλ- ληνικῆς προξενικῆς ἀρχῆς.- χαρτοδῶμαν- δος.- ἀναλογικὴ.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 812 ἐδαφ. 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, εἰς τὸ ἐνδίκον τῆς ἀναίρεσεως μέσον

υπόκεινται αἱ τελεσιδικοί ἀποφάσεις, κατ' ἀκολουθίαν ἢ προκειμένη αἴτησις ἀναίρεσως, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῆς προσβάλλεται ἡ ὑπ' ἀριθ. 1459 τοῦ 1904 ἀπόφασις τοῦ πρωτοδικείου, εἶναι ἀπαράδεκτος. μὴ οὕτως ταύτης τελεσιδικίου, ἀλλὰ τῆς ταύτην ἐπικυρώσεως ὑπ' ἀριθ. 1830 ἰδίου ἔτους ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου (*).

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 223 ἐδ. 2 καὶ 3 τοῦ Νόμου ΧΝΣ' τοῦ 1877 περὶ Προξενικοῦ Ὁργανισμοῦ, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ΑΞΟΕ' τοῦ 1891 Νόμου, ἔχοντος ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐφαρμογὴν, ἐγγράφα συνταχθέντα ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ εἴτε ἐνώπιον τῆς ἐγχωρίου, εἴτε ἐνώπιον ἄλλης ξένης ἀρχῆς, τότε μόνον εἰσὶ δεκτὰ προσαγόμενα, ὅπως γίνῃ χρήσις αὐτῶν ἐνώπιον τῆς ἐλληνικῆς προξενικῆς ἀρχῆς, ὅταν ὑποβληθῶσιν εἰς πάγιον τέλος χαρτοσήμου ἑνδεκα μὲν δραχμῶν, ἂν κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτῶν ἐνώπιον τῆς ἐπιχωρίου ἢ ἄλλης ξένης ἀρχῆς κατεβλήθῃ τέλος ἴσον ἢ μείζον τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 222 τοῦ ΧΝΣ' Νόμου ἐφευρισμένου, εἰς τὴν ἐπὶ πλέον δὲ διαφορὰν, ἥτις ὅμως οὐδέποτε δύναται νὰ ᾔῃ ἐλάσσων τῶν ἑνδεκα δραχμῶν, ἂν κατὰ τὴν ὡς εἴρηται σύνταξιν κατεβλήθῃ μικρότερον τέλος, ἐν μίᾳ δὲ μόνον περιπτώσει ὑποβάλλονται εἰς ἀναλογικὸν τέλος, ἥτοι ἂν ἀφορῶσιν εἰς συμφωνίας ἐκτελεσθησόμενας ἐν Ἑλλάδι ἢ εἰς κινήτην ἢ ἀκίνητον περιουσίαν κειμένην ἐν αὐτῇ τὸ δ' ἐπίμενον τέταρτον ἐδάφιον τοῦ 223 ἁρθροῦ, ὁρίζον ὅτι ἰδιωτικά ἐγγράφα ὑποβάλλονται προσαγόμενα ἐνώπιον τῶν προξενικῶν ἀρχῶν, ὅπως γίνῃ χρήσις αὐτῶν εἰς τέλος πάγιον ἢ ἀναλογικὸν κατὰ τὸ περιεχόμενον αὐτῶν, συνωδὰ πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἁρθροῦ 222, ἐννοεῖ προδήλως νὰ ὑποβάλλῃ τὰ ἐγγράφα ταῦτα εἰς ἀναλογικὸν τέλος ἐν τῇ αὐτῇ περιπτώσει, καθ' ἣν εἰς τοιοῦτον τέλος ὑπόκεινται καὶ τὰ ἐνώπιον ἀλλοδαπῆς ἀρχῆς συν-

ταχθέντα, ἥτοι ἂν περιέχωσι συμφωνίας ἐκτελεσθησόμενας ἐν Ἑλλάδι ἢ ἀφορῶσιν εἰς κινήτην ἢ ἀκίνητον περιουσίαν ἐν αὐτῇ κειμένην ἢ ἀντίθετος ἐκδοχὴ ὅτι τὰ ἰδιωτικά ἐγγράφα ὑπόκεινται εἰς τέλος ἀναλογικόν, ἀρνεῖ τὸ περιεχόμενον αὐτῶν νὰ εἶναι τοιοῦτον, ὥστε νὰ ἐπιβάλληται ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἀναλογικοῦ τέλους κατὰ τοὺς περὶ Χαρτοσήμου Νόμους, ἂν ὑπέκειτο ἐγγράφον συνταχθὲν ἐν Ἑλλάδι, ἄνευ ἐρεύνης τινὸς περὶ τῆς συμφωνίας ὡς ἐκτελεστέας ἐν Ἑλλάδι, ἢ τῆς περιουσίας ὡς ἐν αὐτῇ κειμένης, ἀφ' ἐνὸς μὲν θὰ ἐδημιουργεῖ ἀδικαιολόγητον διάκρισιν μεταξὺ δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν ἐγγράφων ὡς πρὸς τὸ καταβλητέον τέλος, ἀφ' ἑτέρου δὲ θὰ προσέκρουεν εἰς τὸ ἄτοπον ὅτι τὸ αὐτὸ ἰδιωτικὸν ἐγγράφον θὰ ὑπεβάλλετο εἰς διάφορον φορολογίαν κατὰ λόγον τῆς ἀρχῆς, ἐνώπιον τῆς ὁποίας προσάγεται, διότι, κατὰ τὸ ἄρθρ. 9 ἐδάφ. 3 τοῦ ΑΧΚΕ' τοῦ 1887 περὶ Χαρτοσήμου Νόμου, ἐγγράφα εἴτε δημόσια, εἴτε ἰδιωτικά, συνταχθέντα ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ οὐχὶ ἐνώπιον ἐλληνικῆς ἀρχῆς καὶ προσαγόμενα ἐν Ἑλλάδι ἐνώπιον τῆς δικαστικῆς ἢ ἄλλης τοῦ κράτους ἀρχῆς τότε μόνον ὑποβάλλονται εἰς τέλος ἀναλογικόν, ὅταν ἀφορῶσιν εἰς ὑποχρεώσεις ἐκτελεστέας ἐν Ἑλλάδι, ἢ περιουσίαν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ κειμένην, ἐν ᾧ βεβαίως δὲν κεῖται ἐν τῷ σκοπῷ τοῦ νομοθέτου νὰ ποιῇται τοιαύτας ἀδικαιολογήτους διακρίσεις. Ὅθεν τὸ ἐφετέριον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀντιθίτως ἀποφηνάμενον ὅτι ἰδιωτικὸν ἐγγράφον περὶ ἀγοραπωλησίας ἀτμοπλοίου συνταχθὲν ἐν Ἀγγλίᾳ καλῶς ὑπεβλήθη εἰς ἀναλογικὸν τέλος ὑπὸ τοῦ ἐν Κάρδιο Ἑλλήνος προξένου, καὶ ἂν μὴ ἀφώρα εἰς συμφωνίας ἐκτελεσθησόμενας ἐν Ἑλλάδι, ἢ εἰς περιουσίαν ἐν αὐτῇ κειμένην, ψευδῶς ἡρμήνευσε τὴν σφραγὴν τοῦ διαληθεύοντος ἁρθροῦ 223, ὅπερ δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 7 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἐπειδὴ, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἐγγράφων προτάσεων τοῦ Δημοσίου τῆς ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου συζητήσεως, τοῦτο οὐχὶ μόνον δὲν ἡμφισβήτησε τὸν ἐν τῇ ἀγωγῇ τῶν ἀναιρεσιόντων περιεχόμενον καὶ μέρος τῆς βάσεως αὐτῆς ἀποτελοῦντα ἰσχυρισμὸν, ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐγγράφον δὲν ἀφώρα εἰς συμφωνίαν ἐκτελεστέαν ἐν Ἑλλάδι, οὐδ' εἰς περιουσίαν ἐν αὐτῇ κειμένην ἀλλὰ καὶ ρητῶς μάλιστα ὡμολόγησε τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον, ἐν τούτοις τὸ ἐφετέριον διὰ τῆς ἐπικουρικῆς αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προέβη εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ ὡς εἴρηται ἰσχυρισμοῦ καὶ ἐδέξατο τὸ ἐναντίον αὐτοῦ, ἥτοι ὅτι τὸ ἐγγράφον περιεῖχε συμφωνίαν ἀφορῶσαν εἰς ὑποχρεώσεις τῶν ἀναιρεσιόντων ἐκτελεστέαν ἐν Ἑλλάδι, ἀλλ' οὕτω πρᾶξας ἀνεπλήρωσεν ἐξ ἐπαγγέλματος ἀμφισβήτησιν μὴ ὑποβληθεῖσαν παντάπασιν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, ἐπὶ παραβάσει τῆς οὐσιώδους διατάξεως τοῦ ἁρθροῦ 170 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὅπερ ἐπίσης ἐπάγεται τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 5 τῆς αὐτῆς Δικονομίας (*).

(*) Τὸ συμπέρασμα ἴσως εἶναι ὀρθόν, ἀλλ' οὐχὶ ἐκ τῆς αἰτιολογίας τῆς τελεσιδικίας, τοῦλάχιστον ἐκ γινεῖκῆς ἀρχῆς. Διότι μετὰ τὴν ἐκδικασιν τῆς ἐφέσεως, ἐπίσης καλῶς δύναται τις εἰπεῖν ὅτι γίνεται τελεσιδικία καὶ ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις, χωρὶς νὰ δύνηται νὰ ὑποστηριχθῇ σοβαρῶς ὅτι ἐπέρχεται μὲν τελεσιδικία τῆς πρωτοδικῆς ἀποφάσεως διὰ τῆς μὴ ἐνεργείας τῆς ἐφέσεως ἢ διὰ τῆς ἀνατροπῆς αὐτῆς ἢ διὰ τῆς ἀπορρίψεως αὐτῆς ὡς ἐκπροθέσμου ἢ ὡς ἀκύρου, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ τῆς κατ' οὐσίαν ἐκδικάσεως αὐτῆς καὶ εἰς τὸ αὐτὸ τέλος περιελεύσεως τῆς ἐπικυρώσεως τῆς πρωτοδικῆς. Οὐδὲ ἐπὶ πλέον δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ σοβαρῶς ὅτι ἀπορριπτομένης τῆς ἐφέσεως ἐπὶ οἰοσδήποτε οὐσιαστικοῖς λόγοις, δὲν δύναται νὰ προσβληθῇ δι' ἀναίρεσως ἡ πρωτόδικος, καταλείπομένης τῆς κατ' ἐφεσιν καὶ σφαλερᾶς ἐπὶ οὔσης. Καὶ θὰ ἥρωτατο ἐπὶ πλείστον διατεῖ δὲν δύναται τις νὰ προσβάλλῃ δι' ἐφέσεως μίαν πρωτόδικον ἀπόφασιν ἐπὶ ὡσιμμένοις μόνον λόγοις, ἐπιφυλάττων τὴν προβολὴν ἐπὶ ἑτέροις δι' ἀναίρεσως ἢ δι' ἀναψηλαφήσεως, ἀφ' οὗ εἶναι ἀπολύτως βέβαιον ὅτι δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἢ διὰ τῶν δύο βαθμῶν διέλευσις. Καθ' ὅσον ἡμεῖς δυνάμεθα νὰ γνωρίζωμεν τὸ ὀρθόν τοῦ συμπεράσματος δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ μόνον ἐκ τοῦ περιττοῦ τῆς ἐνεργείας ἐνδίκων μέσων κατὰ τὰ τῶν πρωτοδικῶν καὶ ἐφεσίμων ἀποφάσεων, ἀφ' οὗ προδήλως ἀρκεῖ ἡ κατὰ τῶν μὲν ἢ κατὰ τῶν δέ.

(*) Ἀναίρεται ἡ ἐν σ. 266 ΧΥΙ 1830 (1904) Ε.Α.

Ἀριθ. 319 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΚΑΥΑΛΗΣ

Ἐγγυήσις. - ἀγωγή κατά. - οὐ στοιχεῖον ἀπορία ὀφειλέτου. - ἐνστάσις ἐγγυητοῦ. - χρόνος κριτέας ἀπορίας. - προβολή ὑπαιτιότητος δανειστοῦ. - ἐκτιμῆσις πάντων ἐγγράφων. - ἀντίφασις μεταξὺ αἰτιολογικοῦ καὶ διατακτικοῦ. - οὐ λόγος ἀναιρέσεως. - δὴλη ἡμέρα ἀντὶ ὀχλήσεως. - ἀδόξεια. - ἐκτιμῆσις δυνωμολογίας ρητῆς ἡμέρας. - λήψις ὑπ' ὅψιν ἐν συνόλῳ.

Ἐπειδὴ θεοσίας ὁ Ἰουστινιανὸς διὰ τῆς Νεαρᾶς 4, νὰ μὴ χωρῇ εὐθὺς ὁ δανειστής κατὰ τοῦ ἐγγυητοῦ, ἀλλὰ νὰ καταδιώκῃ πρότερον τὸν ὀφειλέτην καὶ καθ' ὅσον δὲν ἤθελε λάβει παρ' αὐτοῦ, κατὰ τοσοῦτον νὰ στρέφῃται ὕστερον κατὰ τοῦ ἐγγυητοῦ, περιώριεν ἀπλῶς τὸ ἀρχικὸν δικαίωμα τοῦ δανειστοῦ, δυναμένου ἄλλοτε ἐλευθέρως νὰ καταδιώκῃ κατὰ προτίμησιν, εἴτε τὸν πρωτοφειλέτην, εἴτε τὸν ἐγγυητήν. Εἰσῆγαγεν ἄρα ἐνστάσιν ὑπὲρ τοῦ ἐγγυητοῦ καὶ δὲν κατέστησε τὴν κατὰ τοῦ ὀφειλέτου ἀκαρπὸν δικαστικὴν καταδίωξιν βάσιν τῆς κατὰ τοῦ ἐγγυητοῦ ἀγωγῆς, οὕτως ὥστε νὰ ὀφείλῃ νὰ περιλαμβάνῃ ἐν αὐτῇ ὁ δανειστής ὡς στοιχεῖον ἀπαραίτητον τὴν τε προτέραν κατὰ τοῦ πρωτοφειλέτου καταδίωξιν καὶ τὴν ἀδυναμίαν τοῦ νὰ εἰσπράξῃ παρ' αὐτοῦ τὴν ἀκαίτησιν. Τοῦτο δὲ ἐδέχθη καὶ ὁ νεώτερος νομοθέτης, χαρακτηρίσας ρητῶς διὰ τοῦ ἀρθροῦ 553 § 7 τῆς Πολ. Δικονομίας τὸ ὑπὸ τῆς Νεαρᾶς 4 χορηγηθὲν εὐεργέτημα διζήσεως ὡς ἐνστάσιν ἀνακλητικὴν.

Ἐπειδὴ, ὡς βεβαίον τὸ ἐφετεῖον ἐν τῇ δευτέρᾳ σκέψει τῆς τελευταίας τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων, ἡ ὑπ' ἀριθ. 1246 ἐκκληθεῖσα ἀπόφασις τῶν ἐν Βόλῳ Πρωτοδικῶν ἔταξε θέμα ἀποδείξεως περὶ τῆς κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπιδόσεως τῆς προκειμένης ἀγωγῆς ἀπορίας τοῦ πρωτοφειλέτου. Ἀβασμὸς ἄρα ἡ ἐπὶ τοιαύτῃ ἀτελείᾳ ταῦ ἀποδεικτέου θέματος αἰτίσας τοῦ ἀναιρεσέοντος.

Ἐπειδὴ, ὡς δέχεται τὸ ἐφετεῖον ἐν τῇ τρίτῃ προσβαλλομένῃ ἀπόφασιν, ἀντέταξεν ὁ ἀναιρεσίων, ὅτι ἡ τυχὸν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς ἀποδειχθισμένη ἀπορία τοῦ ὀφειλέτου εἰς τῆς τὴν ἀπέδειξιν ἐβαρύνθη ὁ ἀναιρεσίβλητος, προήλθεν ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ δανειστοῦ, παραλίπντος ἐξ ἀμελείας ἢ δόλου νὰ καταδιώξῃ ἐγκαίρως τὸν ὀφειλέτην, περικεσόντα ὕστερον εἰς ἀπορίαν. Ὁρθῶς ἄρα καὶ συμφώνως πρὸς τὰ ἀρθρα 248 καὶ 552 Πολ. Δικονομίας ἀπεφάνητο τὸ ἐφετεῖον, ὅτι ὑπεχρεοῦτο ὁ ἀναιρεσίων νὰ ἀποδείξῃ τὸν ἰσχυρισμὸν αὐτόν, ὥστε ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἀναιρέσεως στερεῖται ὑποστάσεως.

Ἐπειδὴ ὡς πιστοῦται ἐκ τῶν τετάρτης καὶ πέμπτης σκέψεων τῆς τελευταίας τῶν ἀναιρεσιβαλλομένων ἀποφάσεων ἀναθεωρησάσης ὁλοσχερῶς τὰ πρότερον κριθέντα, τὸ ἐφετεῖον ἔλαβεν ὑπ' ὅψιν καὶ ἐξετίμησε τὰ ἔγγραφα, ἅτινα ἐπεκαλέσατο ὁ ἀναιρεσίων πρὸς ἀνταπόδειξιν τοῦ ἐπιβληθέντος τῷ ἀναιρεσίβλητῳ θέματος (τῆς τοῦ πρωτοφειλέτου ἀπορίας) καὶ τὰ ἔγγραφα, ἅτινα ἐπεκαλέσατο πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ βαρύναντος αὐτὸν θέ-

ματος (τῆς τοῦ δανειστοῦ ὑπαιτιότητος) οἱ ἀντίθετοι ἄρα λόγοι ἀναιρέσεως εἰσὶν ἀστήρικτοι.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσέοντος προσαπτομένη εἰς τὴν τρίτην προσβαλλομένην ἀπόφασιν ἀντίφασις μεταξὺ διδακτικοῦ καὶ αἰτιολογικοῦ εἶναι, ὡς διατυπῶνται, ἀφ' ἐνὸς μὲν ἄσκαπος, διότι δὲν δημιουργεῖ λόγον ἀναιρέσεως (ἀρθρ. 807 Δικονομίας) ἀφ' ἐτέρου δὲ ἀνακριβῆς διότι τὸ ἐφετεῖον ἐδέχθη, ὅτι ἡ περὶ τὴν καταδίωξιν τοῦ πρωτοφειλέτου ὑπαιτιότητος τοῦ δανειστοῦ ἐξημίωσε τὸν ἐγγυητὴν οὐχὶ διὰ τὸ ὅλον πρὸς τῆς ἀκαίτησεως, ὥστε βεβαίως θὰ ἦτο ἀπορριπτέα ἡ ἀγωγή, ἀλλὰ μόνον κατὰ τὸ ἐκ βραχυῶν 720 πρὸς τῶν τῶν, καὶ κατὰ τοῦτο κρίνει δεκτὴν τὴν ἐφῆσιν καὶ μετορρυθμίζει.

Ἐπειδὴ, ὡς δηλοῦται ἐκ τῆς ἐγδῆς αἰτιολογίας τῆς τελευταίας τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων, τὸ ἐφετεῖον ἀποκρούει τὴν ὑπαρξίν τῆς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσέοντος ἐκκρεμοδικίας, διότι παρητήθη νομίμως ὁ ἐφεσίβλητος τῆς προτέρας ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου περὶ διορθώσεως λογιστικοῦ λάθους ἀγωγῆς.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς ἐδῆς σκέψεως τῆς τρίτης προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀναφερομένης καὶ εἰς τὴν σχετικὴν αἰτιολογίαν τῆς τοῦ πρωτοδικείου ὁμοίας ὑπ' ἀριθ. 1261 (1903), τὸ ἐφετεῖον ἐκτίθησι τὸν λόγον, δι' οὗ ἀπορρίπτει ὡς ἀπαράδεκτον τὸν περὶ ἐσφλήσεως τῆς ἐπιδίκου ἀπειτήσεως ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσέοντος τὸ παράπονον ἄρα, ὅτι οὐδεμία ὑπὸ τοῦ ἐφετείου ἐδόθη εἰς τὴν ἐνστάσιν ταύτην ἀπάντησις εἶναι προφανῶς ἀστήρικτος.

Ἐπειδὴ καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι κατὰ παρερμηνείαν τῶν διατάξεων Ν. 32 Π. (22.1) Ν. 32 Β. (23.3) τὸ ἐφετεῖον ἀπεφάνητο ὅτι ἡ δὴλη ἡμέρα ἐπέχει τόπον ἐγλήσεως, ἐξ ἧς ὥρισε τὴν πρὸς καταβολὴν τέκου ὑποχρέωσιν τοῦ ὀφειλέτου, ἡ τοιαύτη τυχὸν παρερμηνεία δὲν δίδει χώραν εἰς ἀναιρέσιν, διότι αἱ ἀνωτέρω διατάξεις ἀπέναντι μάλιστα τῶν Ν. 10 Κ. (4.49), Ν. 9 Π. (22.1) Ν. 11 Π. (42.1) ἐμολύντων περὶ ρητῆς προθεσμίας καὶ τῶν ἐντεῦθεν συνεπειῶν, δὲν εἶναι πρᾶξεις, ὥστε νὰ ἀποκλείηται ἀνενδοιάστως ἡ ἐκδοχή, εἰς ἣν τὸ ἐφετεῖον προσεχώρησεν (ἀρθρ. 809 Πολ. Δικονομίας).

Ἐπειδὴ, ὡς δεικνύται ἐκ τῆς τελευταίας τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων, τὸ ἐφετεῖον ἐκτιμῶν τὸ ὑπ' ἀριθ. 3752 συμβόλαιον ἐγγυήσεως, τὸ μεταξὺ τῶν διαδίκων συνταχθὲν, δέχεται ὡς ἐξ αὐτοῦ προκύπτον, ὅτι τὰ συμβαλλόμενα μέρη συνωμολόγησαν ρητὴν ἡμέραν πρὸς πληρωμὴν τοῦ ἐπιδίκου χρέους. Ἡ τοιαύτη δ' ἐκτίμησις τοῦ περιεχομένου ἐγγράφου οὐδένα κανένα δικαίου προσβάλλουσα δὲν τίκει λόγον ἀναιρέσεως (ἀρθρ. 810 Πολ. Δικονομίας).

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτιολογίας μαρτυρεῖται, ὅτι ἐν συνόλῳ τὸ ἐφετεῖον ἔλαβεν ὑπ' ὅψιν τὸ ρηθὲν συμβόλαιον.

Ἀριθ. 320 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΚΑΥΑΛΗΣ

Ἀπόφασις πρωτοδικείου ὑπὸ ὄρον ὅρον ὁριστική. - ἀπόρριψις ἐφέσεως ἐπὶ μὴ δόσει

δρουν διὰ τὸ μὴ ἀνάγκησθαι εἰς θέμα, βάρος ἢ μέδα. - χαρακτὴρ ἀποφάσεως. - ὅρια λόγων ἀναιρέσεως.

Ἐπειδὴ, ὡς βεβαίον τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἡ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιέντος ἐκκληθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 1613 τοῦ 1901 ἀπόφασις τῶν ἐν Τριπλίτῃ Πρωτοδικῶν, ἥς ἡ ἐρθέτης ἀπετέλει τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐφεσίμου δίκης, ἦτο προδικαστική, ὡς ἐπιβαλοῦσα ὅρκον, μὴ δοθέντα πρὸς τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἐφέσεως, μεθ' ἐν θὰ καθίστατο ὁριστική. Ἀπορρίπτει δὲ τὴν ἐκκλησίαν ταύτην ἐπὶ τῇ σκέψει: «ὅτι ἀπειθυνομένη κατὰ προδικαστικῆς ἀποφάσεως καὶ μὴ περιέχουσα λόγους ὀρῶντας τὸ θέμα τοῦ ταχθέντος ὅρκου, εἶναι ἀπαράδεκτος». Κατὰ τὰ πραγματικά ἄρα ταῦτα περιστατικά, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις εἶναι προδικαστική. Ἐπικυρώσασα δ' ἐμμέσως διὰ τῆς ἀπορρίψεως τῆς τοῦ ἀναιρεσιέντος ἐφέσεως τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, ὑπόκειται μὲν κατὰ τὸ ἄρθρον 812 § 3 Πολ. Δικονομίας εἰς τὸ ἐνδίκον τῆς ἀναιρέσεως μέσον, ἀλλὰ μόνον διὰ λόγους στρεφόμενους εἰς τὸ θέμα, τὸ βάρος καὶ τὰ μέσα τῆς ταχθείσης ἀποδείξεως. Οἱ ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ ὅμως καὶ τῷ προσθέτῳ δικογράφῳ ἐκτιθέμενοι λόγοι ἀναιρέσεως εἰς οὐδεμίαν τῶν κατηγοριῶν τούτων ἀνάγονται. Ὅθεν εἶναι ἀπαράδεκτος.

Ἀριθ. 321 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀνοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Ἐκθεδὶς πτωχευτικοῦ διευθισμοῦ. - μὴ ὑπογραφὴ ἐξ ἀποχωροῦσεως. - κτήδεις δικαίωματι πολέμου. - στοιχεῖα. - κλήτευσις καθ' ὁμοδοσίαν.

Ἐπειδὴ ὁ πρῶτος λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως περὶ ἀπαράδεκτου τῆς ἀγωγῆς, ὡς ἀκύρου οὗσης τῆς ἐκθέσεως περὶ συμβιβασμοῦ, ἄτε μὴ ὑπογράψαντος τοῦ ἐνάγοντος εἰς τὴν περὶ ἀποτυχίας τούτου ἐκθεσιν, καίτοι παρασταθέντος κατὰ τὴν συντάξιν αὐτῆς, ἀπορριπτός ἐστὶ, διότι τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης αὐτοῦ ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 177 τοῦ 1903, παραδέχεται ὅτι ὁ ἐνάγων παρέστη μὲν αὐτοπροσώπως καὶ διώρισεν, ὡς ἐδικαιούτο, πληρεξούσιον πρὸς διεξαγωγὴν τῆς διαδικασίας, ἀλλ' ὅτι εἴτα ἀπῆλθεν, ἦτοι πρὸ τοῦ πέραςτος τῆς συντάξεως τῆς ἐκθέσεως.

Ἐπειδὴ ὁ ἕτερος λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως ὅτι ἐσφαλμένως τὸ ἐφετεῖον ἐδέξατο ὅτι ἡ ἀγωγή τῷ ἐνάγοντος περιεῖχε τὰ πρὸς κτήσιν τῆς κυριότητος ἀπαιτούμενα στοιχεῖα, ἐν ᾧ δὲν ἀναφέρεται ἐν ταύτῃ ἂν τὰ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου καταληφθέντα κτήματα, ὡς ἀνήκοντα εἰς τὸν ἐθωμανὸν Μ^α, κατεῖχοντο ὑπὸ τούτων καὶ διαρκούσης τῆς ἐπαναστάσεως, ἀπορριπτός ἐστὶ, διότι τὸ ἐφετεῖον, παραδεχόμενον διὰ τῆς τετάρτης σκέψεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ «ὅτι τὰ ἐπίδικα ἀνήκον πρὸς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως εἰς ἐθωμανὸν καὶ ὅτι, ἐγκαταλειφθέντα ὑπὸ τούτου, περιῆλθον εἰς τὸν Δημοσίον δικαίωματι πολέμου δυνάμει τῶν σχετικῶν συνθηκῶν», προδήλως ἐννοεῖ ὅτι τὰ κτήματα ταῦτα κατεχόμενα κατὰ τὴν ἐπανάστασιν καὶ ἐγκαταλειφθέντα ὑπὸ τοῦ ἐθωμανοῦ,

κατελήφθησαν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, διαρκούντος τοῦ πολέμου.

Ἐπειδὴ ὁ ἕτερος λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως, ὅτι οἱ δοθέντες ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου Ναυπάκτου ὅρκοι ἀκύρως ἐδόθησαν, ὡς μὴ κλητευθείσης τῆς ἀναιρεσιούσης νὰ παραστῇ κατὰ τὴν ὁκοδοσίαν, ἀπορριπτός ἐστὶ, διότι τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς ἐγδότης σκέψεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως λαβὼν ὑπ' ὄψει τὰ ἐπιδοτήρια τῶν κοινοποιηθέντων ἐγγράφων ἐδέξατο ὡς ἐξαγομένην ἐξ αὐτοῦ τὴν κλήτευσιν τῆς ἀναιρεσιούσης πρὸς παράστασιν κατὰ τὴν δόσιν τοῦ ὅρκου, ἐν ἐδήλωσεν ὁ ἀντιδίκος τῆς ὅτι ἐμελλε νὰ δώσῃ κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τεταγμένην ἡμέραν καὶ ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἀνάγκη ἐτέρας κλητεύσεως δεξαμένου δὲ τοῦ ἐφετείου τὴν κλήτευσιν ἐξ ἐκτιμήσεως τῶν ἐγγράφων, ὁ ἑλεγχος τούτων διαφεύγει τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Ἀρ. Πάγου (*).

Ἀριθ. 322 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀνοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Λόγος ἀνεπίδεκτος ἐκτιμήσεως. - ἀκυρότης ἐξ ἐνώσεως ἀγωγῶν νομῆς καὶ κυριότητος. - προβλητέα ἐγκαίρως. - περιδὸν ἐξεταδὶς ἐξ ἄλλου λόγου. - ἀπόρριψις ἐπ' ἀοριστία. - λήψις ὑπ' ὄψει προτάσεων.

Ἐπειδὴ ὁ πρῶτος λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως ὁ ἀναγόμενος εἰς τὴν παραδίαισιν τοῦ ἄρθρου 533 § 3 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς μὴ ἀπορρίψαντος τοῦ ἐφετείου τὴν ἀγωγὴν τῶν ἐναγόντων, μὴ περιέχουσιν τὰ πραγματικὰ γεγονότα, τὰ νομιμοποιούντα αὐτοὺς πρὸς διεκδίκησιν, ἐντελῶς ἀρρίστωσας διατυπώμενος καὶ ἀνεπίδεκτος δικαστικῆς ἐκτιμήσεως, ἀπορριπτός ἐστίν.

Ἐπειδὴ ὁ ἕτερος λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως, ὅτι τὸ ἐφετεῖον παρεδίαισε τὸ ἄρθρον 629 τῆς Πολ. Δικονομίας, μὴ ἀπορρίψαν τὴν ἀγωγὴν τῶν ἐναγόντων ὡς ἀκύρον, ὡς ἐνούμενων ἐν ταύτῃ συνάμα αἰτήσεων περὶ κατοχῆς καὶ κυριότητος, ἐπίσης ἀπορριπτός ἐστὶ, καθόσον ὁ αἰτῶν δὲν ἰσχυρίζεται, ὅτι ὑπέβαλεν ἔνστασιν περὶ ἀκυρότητος τοῦ δικογράφου ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου (ἄρθρ. 811 τῆς Πολ. Δικονομίας).

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ἀναιρέσεως καὶ οἱ ἀναγόμενοι τὸ μὲν εἰς τὸ ὅτι τὸ ἐφετεῖον δὲν ἐπέτρεψε τὴν διὰ μαρτύρων ἀπόδειξιν περὶ τῆς ἀπωλείας τῶν πρωτοδικῶν προτάσεων, ἐν αἷς ἐμπεριείχετο ἡ περὶ τῆς παραγραφῆς ἔνστασις, τὸ δὲ ὅτι ἐσφαλμένως ὑπεχρέωσε τὸ ἐφετεῖον τὸν ἀναιρεσιέντα καὶ ἐκκαλοῦντα νὰ προσαγάγῃ τὰς πρωτοδικούς προτάσεις τοῦ πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ὑποβολῆς τῆς ἐνστάσεως τῆς παραγραφῆς, ἐν ᾧ ἡ ἀπόδειξις τῆς μὴ ὑποβολῆς πρωτοδικῶς τῆς ἐνστάσεως ταύτης ἀπετέλει τὴν βάσιν τῆς παρὰ τοῦ ἐφεσιδλήτου προταθείσης ἐνστάσεως περὶ ἀπαράδεκτου τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου εἶναι μάταιον νὰ ἐξετασθῶν καθόσον ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὑπ' ἀρ. 514 ἀπορρίπτει τὴν

(*) Δὲν ἀπαιτεῖται εἰδικὴ κλήτευσις πρὸς παράστασιν, ἀλλ' ἀρκεῖ ἡ γνωστοποίησις τῆς ἐν τῇ τεταγμένη ἡμέρᾳ δόσεως του.

ἐνστάτιν τῆς παραγραφῆς καὶ ὡς ἀόριστον καὶ ἀνεπίδεκτον δικαστικῆς ἐκτιμήσεως ἄτε μὴ ὀριζομένου τοῦ χρόνου τῆς ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῆς παραγραφῆς.

Ἐπειδὴ οἱ ἕτεροι λόγοι τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως, ὅτι ἐσφαλμένως τὸ ἐφετεῖον ἀπέρριψεν ὡς ἀόριστον τὴν ἐνστάτιν ταύτην, ἐν ἣ σαφῶς καὶ ρητῶς ὠρίζετο ὁ χρόνος τῆς τε ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῆς παραγραφῆς καὶ ὅτι δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς προτάσεις τοῦ ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ἐν αἷς ἐμπεριείχετο ὁ τοιοῦτος καθορισμὸς, ἀπορριπτικοὶ εἰσὶν, ὁ πρῶτος μὲν ὡς ἀναγόμενος εἰς ἐκτίμησιν πραγματικῶν γεγονότων καὶ διαφεύγων τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὁ δεῦτερος δὲ ὡς ἀβάσιμος, διότι ἀφ' οὗ τὸ ἐφετεῖον ἀποφαίνεται ἐπὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου, προδήλως ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς προτάσεις ἐν αἷς ὁ ἰσχυρισμὸς ἐκείνος ἐμπεριείχετο.

Ἀριθ. 324 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΧΑΤΖΑΚΟΣ
Διακοπὴ δίκης ἐκ θανάτου πληρεξουσίου. = ἐπανάληψις δηλώσει νέου. = ἐλλειπὲς θέμα ἀποδείξεως. = συμπλήρωσις ἐν ἐπιδελντέῳ ὄγκῳ.

Ἐπειδὴ ἡ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ πληρεξουσίου καὶ ἀντικλήτου τοῦ ἀναιρεσιόντος δικηγόρου Κ. Σ*** βιαίως διακοπεῖσα δίκη ἐπανελήφθη ἐκουσίως διὰ τῆς ἀπὸ 15 Σεπτεμβρίου 1905 δηλώσεως τοῦ νέου πληρεξουσίου τοῦ ἀναιρεσιόντος δικηγόρου, κοινοποιηθείσης τῇ ἀναιρεσιδλήτῳ ἐταιρίᾳ, κατὰ τὸ προσαγόμενον ἐπιδοτήριον.

Ἐπειδὴ τὸ πρωτοδικεῖον διὰ μὲν τῆς πρώτης τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων, ἐν ᾧ δέχεται ὅτι ἡμφισβητήθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἡ βάσις τῆς ἀγωγῆς ἐν γένει καὶ δέον νὰ ἀποδειχθῇ αὕτη ὑπὸ τῆς ἐναγούσης ἐταιρίας, ἐν τούτοις ἐν τῷ διατυπωθέντι ἐν τῷ διατακτικῷ αὐτῆς θέματι τῆς ἀποδείξεως δὲν περιέλαβε τὸ οὐσιώδες καὶ μέρος τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς ἀποτελοῦν γεγονὸς ὅτι ὁ ἀγοράσας τὰ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενα ἐμπορεύματα Α. Α*** ἐνήργει κατ' ἐντολὴν ἢ πρῶστησιν τοῦ ἐναγομένου, οὕτω δὲ παρέβιασε τὴν οὐσιώδη διάταξιν τοῦ ἄρθρου 249 ἐδ. 2 τῆς Πολ. Δικονομίας, καθ' ὃ ἐν τῷ θέματι τῆς ἀποδείξεως δέον νὰ περιέχωνται οἱ προέχοντες καὶ εἰς τὴν διάγνωσιν τῆς ὑποθέσεως ἐπιρροὴν κεκτημένοι ἰσχυρισμοί, διὰ δὲ τῆς δευτέρας τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων ἐκτιμήσαν τὰς διεξαχθείσας ἀποδείξεις καὶ ἐπιβαλὼν τῇ ἐναγούσῃ ἀνακληρωτικὸν ὅρκον, περιέλαβεν ἐν τῷ θέματι αὐτοῦ τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ Α. Α*** ἐνήργει κατ' ἐντολὴν καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐναγομένου, περὶ οὗ, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, δὲν εἶχε ταχθῇ θέμα ἀποδείξεως, οὕτω δὲ παρέβιασε τὴν οὐσιώδη διάταξιν τοῦ ἄρθρου 379 τῆς Πολ. Δικονομίας, κατὰ τὴν σαφῇ ἐννοίᾳ τοῦ ὁποίου ἀναγκαῖος ὅρκος ἐπιβάλλεται περὶ τῶν γεγονότων, περὶ ὧν εἶχε προηγουμένως διαταχθῇ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἀπόδειξις.

Ἀριθ. 325 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΛΙΑΔΗΣ
Ἐκχώρησις ὀφειλομένων ὑπὸ Δημοδίου. =

εἰδοποιήσις ἀρμοδίῳ ὑπουργεῖῳ. = πληρωμαὶ ἐντάλματι ὀφίῳ. = ἀνεξάρμοστον. = μισθώσεις διὰ σχολεῖα. = γνωμοδότησις ἐπιθωρητοῦ. = δικανικὴ ἀπόδειξις. = οὐ περαιτέρω.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 86 τοῦ Λογιστικοῦ Νόμου, ὀρίζον ὅτι ἐπὶ κατασχέσεως ἢ ἐκχωρήσεως χρημάτων ὀφειλομένων ἀπὸ τὸ Δημόσιον πρέπει νὰ εἰδοποιηθῇ καὶ τὸ ὑπουργεῖον εἰς ὃ ὑπάγεται ἡ δαπάνη, οὐδεμίαν δύναται νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἐπὶ ἐκχωρήσεως ἀπαιτήσεως κατὰ Δήμου, πηγαζούσης ἐκ μισθωμάτων οἰκίας μισθωθείσης ὑπ' αὐτοῦ διὰ δημοτικὸν σχολεῖον, διότι ἡ διάταξις τοῦ Λογιστικοῦ Νόμου σφοδρῶς εἰς χρέος τοῦ Δημοσίου καὶ προϋποθέτει ὑπουργεῖον ἐκδίδον τὸ ἐντάλμα τῆς πληρωμῆς, ἐν ᾧ διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐκ τῆς ρηθείσης αἰτίας χρέους τοῦ Δήμου, τὸ ἐντάλμα ἐκδίδεται ὑπὸ τοῦ δημάρχου καὶ πληρώνεται ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου δημοσίου ταμείου ἐκ τῶν εἰς χεῖρας τοῦ δημοτικῶν προσόδων, χωρὶς τὸ παράπαν νὰ ἀναμειχθῇ ὑπουργεῖον τι εἰς τὴν ἐκδοσιν ἢ τὴν πληρωμὴν τοῦ ὑπὸ τοῦ δημάρχου ἐκδιδομένου ἐντάλματος, ἄρθρα 54, 63 Νόμ. ΒΤΜΘ' τοῦ 1895.

Ἐπειδὴ, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ πρωτοδικεῖον ἐδέχθη ἀποδεικνυμένην ἐξ ἐπισήμων ἐγγράφων τὴν μετὰ προηγουμένην τοῦ ἀρμοδίου ἐπιθεωρητοῦ γνωμοδότησιν, μίσθωσιν τῆς ἐν λόγῳ οἰκίας διὰ δημοτικὸν σχολεῖον, δικανικῶς ἐν πεπεισμένον περὶ τοῦ γεγονότος τούτου ὁρθῶς δὲν διέταξεν περὶ αὐτοῦ ἀπόδειξιν, καίπερ ἀμφισβητηθέντος ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιόντος, ἄρθρ. 244 Πολ. Δικονομίας.

Ἀριθ. 326 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΛΙΑΔΗΣ
Συντηρητικὴ κατάσχεσις πλοίου. = οὐ παρακώλυσις κινήσεως.

Ἐπειδὴ τοῦ ἄρθρου 215 Ἐμπορ. Νόμου ἀφορῶντος μόνον εἰς τὰς ἀναγκαστικὰς κατασχέσεις πλοίων, οὐδεμιᾶς δὲ διατάξεως ὑπαρχούσης ἐν τῷ Ἐμπορικῷ Νόμῳ περὶ συντηρητικῆς κατασχέσεως αὐτῶν, ἐφαρμοστῆσαι εἰσὶ καὶ ὡς πρὸς ταύτας αἱ περὶ κατασχέσεως κινήτων, οἷα εἰσὶ καὶ τὰ πλοῖα (ἄρθρον 190 Ἐμπορ. Νόμου) διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας. Κατ' αὐτὰς ὁ κάτοχος τοῦ εἰς χεῖρας αὐτοῦ κατασχεθέντος κινήτου, ἐὰν δὲν διετάρχη ἄλλο τι ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, παραμένει τοιοῦτος καὶ μετὰ τὴν κατάσχεσιν, μὴ κωλυόμενος ὑπὸ τινος διατάξεως τοῦ νόμου νὰ κάμῃ ὅποιαν ἔκαμνε καὶ πρὸ τῆς κατασχέσεως χρῆσιν αὐτοῦ καὶ ὑπόχρεως ὦν μόνον, ὡς πᾶς μεσεγγυοῦχος, νὰ παραδώσῃ ἐν καιρῷ τὸ κατασχεθὲν εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπάλληλον, ἄρθρ. 1039 Πολ. Δικονομίας. Ἐν προκειμένῳ ἄρα οἱ ἀναιρεσιόντες, εἰς ὧν τὰς χεῖρας κατεσχέθη τὸ πλοῖον, ὡς δέχεται καὶ τὸ ἐφετεῖον, ἠδύναντο νὰ ἐξακολουθήσωσιν ἐκτελοῦντες δι' αὐτοῦ πλῆρας καὶ ὁ Διμενάρχης Πειραιῶς, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὸ πλοῖον κατεσχέθη συντηρητικῶς παρὰ τὸν νόμον ἡρνήθη αὐτοῖς τὴν ἐκδοσιν ἀποδημητηρίων ἐγγράφων τὸ δικάσαν κατ' ἀκολουθίαν ἐφετεῖον, τούναντιον δεχθὲν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, παρέβιασε τὰς ρηθείσας οὐ-

σιώδεις διατάξεις της Πολ. Δικονομίας και τὸν Ἐμπορικὸν Νόμον καὶ ἀναιρετέα ἐστὶ τούτῳ τῷ λόγῳ ἡ ἀπόφασίς του, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 5 Πολ. Δικονομίας (*).

Ἀριθ. 329 (1906) Τμ. Β'

Ἐισηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΝΙΔΕΡ

Ἀποφάσις ἐπὶ λογοδοσίας. - προσδιορισμὸς εἰκαζομένου ἑλλείμματος. - οὐκ ἐπιδικασίς ἀπαιτήσεως. - τρόπος ἐξαναγκασμοῦ. - οὐκ ἐγγραπτεὰ προσημείωσις.

Ἐπειδὴ καὶ τὸ τμήμα τοῦτο τοῦ Ἀρείου Πάγου σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ἄνω ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Α' τμήματος αὐτοῦ ἐξενηχθεῖσαν ὅτι ὁ διὰ τῆς διατασσούσης λογοδοσίας ὁριστικῆς ἀποφάσεως προσδιορισμὸς τοῦ ποσοῦ τοῦ εἰκαζομένου ἑλλείμματος, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρ. 702, 703 καὶ 695 Πολ. Δικονομίας δὲν περιλαμβάνει ἐπιδίκασιν ἀπαιτήσεως, διότι τὸ εἰκαζόμενον τοῦτο ἑλλεῖμα δὲν εἶναι τὸ ἀντικείμενον τῆς ὀφειλῆς ἀλλὰ τρόπος ἐξαναγκάσεως εἰς λογοδοσίαν τοῦ δοσιλόγου διὰ τῆς τοιαύτης διατάξεως καθισταμένου ὑποχρέου εἰς λογοδοσίαν καὶ οὐχὶ ὀφείλετο τῆς ὀριζομένης ταύτης ποσότητος, ἣν πιθανῶς ὁ δοσιλόγος ἐκ τῆς λογοδοσίας νὰ καταδειχθῇ ὅτι οὐδὲως ὀφείλει, ἀλλ' ὅτι καὶ ὡς δανειστῆς δικαιούται ν' ἀπαιτῇ ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος αὐτῆς. Τοῦ ἄρθρου δὲ 23 § 3 τοῦ περὶ Ὑποθηκῶν Νόμου ἀπαιτοῦντος ὅπως ἐγγραφῇ προσημείωσις νὰ ἐπιδικασθῇ πρωτοκλήτως ἡ ἀπαιτήσις, τοῦθ' ἔπερ κατὰ τὰ ἀνωτέρω δὲν περιλαμβάνει ἡ περὶ τοῦ εἰκαζομένου ἑλλείμματος διάταξις τῆς διατασσούσης λογοδοσίαν ἀποφάσεως, ἐφαρμυμένως τὸ δικάσαν πρωτοδικεῖον ἐναντίᾳ ἀποφηνάμενον ἐθεώρησεν ἀπορριπτίαν τὴν ὑπὸ κρίσιν περὶ ἐκτίμειψεως προσημείωσεως ἀγωγῇ τοῦ ἐναγόντος λόγῳ ὅτι διὰ τῆς περὶ λογοδοσίας ἀποφάσεως ἐπιδικάζεται πρωτοδικῶς ἡ περὶ εἰκαζομένου ἑλλείμματος ἀπαιτήσις καὶ ὅτι καλῶς δύναται ταύτης ἐνεγράφῃ ἡ περὶ ἧς πρόκειται προσημείωσις.

Ἀριθ. 331 (1906) Τμ. Α'

Ἐισηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΑΣ
Μεταβολὴ βάσεως ἀγωγῆς.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἱστορικῆς αἰτίας καὶ τοῦ νομικοῦ λόγου τῆς ἐπιδίκου ἀγωγῆς σαφῶς προκύπτει, ὅτι αὕτη μίαν καὶ μόνην βάσιν ἔχει, τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἐγγραφείσης προσημείωσεως ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου Ν. Ρ*** ἐπὶ μεριδίου τοῦ ὅλου κτήματος κτήματος Ἀρδανείου τοῦ ὀφειλέτου αὐτοῦ Ο. Α*** ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὸ μερίδιον, ἐφ' οὗ ἐνεγράφῃ ἡ ρηθεῖσα προσημείωσις δὲν ἀνῆκε τῷ ὀφειλέτῃ αὐτοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐγγραφῆς τῆς προσημείωσεως, ἀλλ' εἰς τὸν δικαιοπάροχον αὐτῶν ἰδίως δὲ ἐκ τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ περικοπῆς : «ὅτι ἡ ἐγγραφείσα αὕτη προσημείωσις ἐνεγράφῃ ἀκύρως καὶ παρανόμως ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου πρὸς ἀσφάλειαν ἀπαιτήσεώς του, καθόσον τὸ μερίδιον, ἐφ' οὗ ἐνεγράφῃ ἡ προσημείωσις κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς

ἐγγραφῆς τῆς καὶ πολὺ ταύτης πρότερον δὲν ἀνῆκε πλέον εἰς τὸν ὀφειλέτην τοῦ ἀντιδίκου Ο*** ἀλλ' εἰς τοὺς δικαιοπαρέχους καὶ συνεπῶς ὁ ἀντίδικος δὲν ἠδύνατο νὰ ἐγγραφῇ προσημείωσιν ἐπὶ κτήματος μὴ ἀνήκοντος εἰς τὸν ὀφειλέτην του», ἀποκρούει τὴν κρίσιν, ὅτι ζητεῖται διὰ τῆς ἐπιδίκου ἀγωγῆς ἡ ἀκύρωσις τῆς προσημείωσεως διὰ τὸν λόγον ὅτι αὕτη ἐνεγράφῃ ἀορίστως, ἣν βάσιν ἐδημιούργησεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, στηριχθεῖσα ἐπὶ τῆς μόνης λέξεως «ἀορίστως», ἥτις ἀναγινώσκεται ἐν τῷ ἱστορικῷ τῆς ἀγωγῆς καὶ ἥτις διηγηματικῶς ἐρρίφθη κατ' ἀκολουθίαν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀναιρετέα ἐστὶ καθὼ μεταβάλλουσα τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς καὶ διὰ παραβάσιν τῶν ἄρθρων 170 καὶ 158 Πολ. Δικονομίας, συνωδὰ τῷ ἄρθρῳ 807 § 5 αὐτῆς.

Ἀριθ. 332 (1906) Τμ. Α'

Ἐισηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΛΟΝΤΟΣ

Παραχώρησις σιδηροδρομικαῖς ἐταιρίαις. - μετακλητὴ κυριότης. - ἀποζημιώσις ἐκ παραδοθέντος. - εὐθύνη.

Ἐπειδὴ διὰ τοῦ Νόμου ΣΜΑ' τοῦ 1867 τοῦ κυροῦντος τὴν ἀπὸ 14 Ὀκτωβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους σύμβασιν περὶ συστάσεως σιδηροδρόμου ἀπὸ Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ, παρεχωρήθη τῇ ἀναδόχῳ αὐτοῦ ἀποκλειστικὸν μὲν προνόμιον πρὸς κατασκευὴν τοῦ σιδηροδρόμου τούτου, ἀλλ' ἐπὶ τῇ βάσει τῶν περὶ τῶν ἀντικειμένων τούτων ἰσχυουσῶν διατάξεων τῶν Νόμων ΤΖ' τοῦ 1855, ΡΙΕ' τοῦ 1857 καὶ ΡΝΖ' τοῦ 1866, ἐκ τῶν ρηθέντων δὲ νόμων, σαφῶς ὀρίζοντων ὅτι ἡ τοιαύτη παραχώρησις δικαιώματος ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου εἰς ἐταιρίαν ἢ ἰδιώτην πρὸς σύστασιν σιδηροδρομικῆς γραμμῆς συνομολογεῖται ἐφ' ὠρισμένον χρονικὸν διάστημα, μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ὅποιου ὁ σιδηροδρόμος μεθ' ὅλων τῶν παραρτημάτων αὐτοῦ μεταβαίνει εἰς τὴν πλήρη κυριότητα τοῦ Δημοσίου, προδήλως συναγεται ὅτι τὸ Δημόσιον διὰ τῆς συνομολογήσεως τοιαύτης συμβάσεως, οὐδὲως ἀποζενουταί τῆς κυριότητος, ἀλλὰ παρέχει μόνον πρὸς δημόσιον σκοπὸν εἰς τὴν ἀνάδοχον τὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς καὶ τὴν κατάληψιν καὶ χρῆσιν τῶν πρὸς σύστασιν τοιαύτης ἀναγκαίων γηπέδων ἐφ' ὠρισμένον χρόνον ὅθεν τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἀποφηνάμενον ὅτι ὑπόχρεων πρὸς ἀποζημιώσιν διὰ τὴν καταληφθεῖσαν ἔκτασιν ἐκ τοῦ γηπέδου τῆς ἀναιρεσιδλήτου, λόγῳ ἀνοίξεως ὁδοῦ παραπλεύρως τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, εἶναι οὐχὶ ἡ ἐταιρία τῶν σιδηροδρόμων ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ, ἀλλὰ τὸ Δημόσιον ὡς παρόδιος ἰδιοκτητῆς, ὁρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ἀνωτέρω παρατεθείσας διατάξεις τῶν νόμων καὶ συνεπῶς ἀπορριπτέον τὸ περὶ τοῦ ἐναντίου παράπονον τοῦ Δημοσίου (*).

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ἐν σελ. 249 ΧVII 1447 Ε. Α. καὶ τὰς αὐτῆς περαιτέρω παραπομπάς. Ἡ «Θέμις» δύναται νὰ καυχῇ ὅτι ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ ἡ-
ρατο νίκην καταφανῇ διὰ τῆς ἀποδοχῆς τῆς ὀρθῆς ἐκδοχῆς.

(*) Πρὸλ. καὶ τὴν ἐν σελ. 227 ΧVII 232 Α. II.

Ἀριθ. 333 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΧΑΤΖΑΚΟΣ

Ἀποδράτευσις ἐκ τραυμάτων. - παντελής ἀχρηστία μέλους. - δύναξις. - αὐξήσις δι' ἑκάστον ἔτος ὑπηρεσίας. - περιπτώσεις.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 13 τοῦ Νόμου ΣΕ' τῆς 19 Αὐγούστου 1853 περὶ τῶν συντάξεων τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, οἱ ἐνεκα τραυμάτων προερχομένων ἐκ συμβεβηκότων τοῦ πολέμου ἢ δυστυχημάτων ἐν ὑπηρεσίᾳ, ἀποστρατευόμενοι στρατιωτικοί, ἐὰν ἐκ τοῦ τραύματος ἐπῆλθε παντελής ἀχρηστία μέλους τινὸς τοῦ σώματος, ἔχουσι δικαίωμα πρὸς τὸν ἐλάχιστον ὅρον τῆς δι' ἀρχαιότητα συντάξεως, αὐξανόμενον κατὰ τὸ ἐν εἰκοστὸν τῆς διαφορᾶς τοῦ ἐλάχιστου πρὸς τὸν μέγιστον ὅρον τῆς συντάξεως ταύτης δι' ἑκάστον ἔτος τῆς ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίας τοῦ στρατιωτικοῦ, ὁ δὲ μέγιστος ὅρος τῆς ἐν λόγῳ συντάξεως ἀποκτᾶται μετὰ εἰκοσαετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ στρατῷ δεχθὲν κατ' ἀκολουθίαν τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι ὁ ἀναιρεσιδλήτος ἀνθυπολοχαγὸς ὢν τοῦ Πεζικοῦ καὶ ἔχων συμπληρωμένην εἰκοσαετῆ καὶ πλέον ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίαν, ἐτραυματίσθη ἐν συμπλοκῇ μετὰ ληστών, ἐξ οὗ τραύματος ἐπαθε παντελὴ ἀχρηστίαν τοῦ ἀριστεροῦ σκέλους ὀρθῶς καὶ συμφώνως πρὸς τὸ προμνησθὲν ἄρθρον τοῦ ΣΕ' Νόμου ἀπεφῆνατο, ὅτι δικαιούται εἰς τὸν μέγιστον ὅρον τῆς δι' ἀρχαιότητα συντάξεως τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ, καθόσον ὁ ἐπελθὼν Νόμος ἸΑ' τοῦ 1864 οὐδαμῶς ἐτροποποίησε διὰ τῶν ἄρθρων 4 καὶ 5 αὐτοῦ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ προηγουμένου νόμου, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἄρθρου 14 τὴν προνοοῦσαν περὶ τῶν ἐλαφροτέρων τραυμάτων ἢ νοσημάτων, καὶ ταύτην ὑπὲρ τῶν στρατιωτικῶν ὡς ἐλαττώσας τὰ 25 ἔτη τῆς ὑπηρεσίας εἰς 20, μεθ' ἧς ἀρχεῖται ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἢ κατὰ ἐν εἰκοστὸν ἐτησίως αὐξήσις τοῦ ἐλάχιστου ὁρου, τὰ δὲ 45 ἔτη εἰς 40, μεθ' ἧς ἐν τῇ αὐτῇ περιπτώσει ἀποκτᾶται ὁ μέγιστος ὅρος τῆς συντάξεως ὁ ἀνάμικτος κατὰ ταῦτα ἐλέγχεται ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος (*),

Ἀριθ. 334 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Γ. ΦΑΣΙΛΑΚΗΣ

Λόγος ἀναιρέσεως ὑποβαλλόμενος ὀλομελείᾳ. παραιτήσις ἀπὸ καὶ σχετικῶν. - ἐπικαρπία. - βάρυνός ἀποζημιώσει ρυμοτομίας. - προδολὴ πλήρους κυριότητος ὡς καταπιστευματοδότης. - λήψις ὑπ' ὄψιν διαθήκης.

Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρεσιδλὸς παραιτούμενος τοῦ πρώτου λόγου ἀναιρέσεως καθ' ὃν τὰ τακτικά δικαστήρια δὲν ἔχουσιν νὰ ἀποφαινῶνται περὶ τῶν δικαιουμένων καὶ ὑποχρέων εἰς ἀποζημιώσιν λόγῳ ρυμοτομίας κατὰ τὸ διάταγμα τῆς 9 Ἀπριλίου 1836, περὶ οὗ κρίνει ἡ ὀλομελεία τοῦ Ἀρείου Πάγου κατὰ τὸν Νόμον ΧΜΖ' τῆς 28 Ἰουλίου 1877, παραιτεῖται καὶ τοῦ δευτέρου συναφοῦς λόγου ἀναιρέσεως, ἄγοντος εἰς τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα, καθόσον

ἡ διὰ τοῦ λόγου τούτου προβαλλομένη τελεσιδικία τῆς διοικητικῆς ἀποφάσεως φέρει ἀναγκαιῶς εἰς ἐξέτασιν τὸ ζήτημα, ἐὰν ἡ ἀναιρεσιδλὸς τοῦ ἐφετείου ἀπόφασις ὡς θίγουσα τὸ δεδικασμένον τοῦτο, ἐπεμβαίνει εἰς διοικητικὰ καθήκοντα, ὅπερ ἐπίσης κρίνει ἡ ὀλομελεία καὶ οὐχὶ τὸ τμήμα τοῦτο τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ἀπὸ ταιαύτης ὁμῶς παραπομπῆς εἰς τὴν ὀλομελείαν παραιτεῖται ὁ ἀναιρεσιδλὸς, ἐπομένως καὶ τοῦ λόγου τούτου, μεθ' ὃ τὸ τμήμα τοῦτο προβαίνει εἰς ἐξέτασιν τῶν λοιπῶν λόγων ἀναιρέσεως.

Ἐπειδὴ, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν προσαγομένων προτάσεων τοῦ ἐφετείου, ὁ ἀναιρεσιδλὸς πρὸς ἀπέκρουσιν τῆς κατ' ἐπιταγῆς ἀνακοπῆς τῆς ἀναιρεσιδλήτου, ἐρείδομένης εἰς τὸ ὅτι αὕτη ὡς ἐπικαρπώτρια, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 31045 τῆς 27 Δεκεμβρίου 1892 δημοσίας διαθήκης δὲν ὑποχρεοῦται εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς λόγῳ ρυμοτομίας ἐξευρεθείσης διὰ πραγματογνωμοσύνης ἀποζημιώσεως προέβαλεν, ὅτι ἡ ἐπιταγθεῖσα ἀναιρεσιδλήτος εἶναι τελείως κυρία τοῦ ἐκ τῆς ρυμοτομίας αὐξανόμενου καὶ ὠφελουμένου ἀκινήτου κτήματος ὡς καταπιστευματοδότης καὶ πρὸς ἀπόδειξιν τούτου ἐπικατέστη τὴν ἄνω μνησθεῖσαν διαθήκην. Ταύτην ὁμῶς τὸ ἐφετεῖον δὲν ἔλαβε πῶς ὑπ' ὄψιν πρὸς ἐκτίμησιν τῆς ἀληθείας τοῦ οὐσιώδους τούτου ἰσχυρισμοῦ ἔχοντος ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἐκδασιν τῆς δίκης. Οὕτω δὲ παρέβη τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 252 τῆς Πολ. Δικονομίας καθ' ἣν οἱ διάδικοι δικαιούνται νὰ ἐπικαλεσθῶσι δημόσια ἔγγραφα δι' ὧν δύναται νὰ πεισθῇ ὁ δικαστὴς περὶ τῆς ἀληθείας τοιούτων οὐσιωδῶν ἰσχυρισμῶν των, καὶ κατέστησε ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασιν τοῦ δυνάμει τοῦ ἄρθρ. 807 § 5 Πολ. Δικονομίας (*).

Ἀριθ. 336 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΚΑΨΑΛΗΣ

Ἀποδράτευσις. - προηγουμένη ἐξέλεγχις περιστάσεων. - αὐτεπὶ ἀποδράτευσις. - οὐ δυνατὴ ἀποδράτευσις ἐπὶ ἄλλῳ ἀνεξετάστῳ λόγῳ. - ἐπιρροὴ ἐπὶ ποδοῦ δύναξιν. - ἀποδολὴ ἐγγράφων ὑγειονομικῇ ἐπιτροπῇ.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 14 τοῦ Νόμου ΡΟΗ' τῆς 7 Μαρτίου 1851, 8, 9 καὶ 11 τοῦ Νόμου ΣΕ' τῆς 19 Αὐγούστου 1852, 13, 14, 16 καὶ ἐπομένων τοῦ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου ἐκδοθέντος Β. Διατάγματος τῆς 5 Σεπτεμβρίου 1852 καὶ 9 τοῦ Νόμου ἸΑ' τῆς 13 Νοεμβρίου 1864, ἐπαρκῶς συναγεται ὅτι οὐδεὶς ἀξιωματικὸς μετατίθεται αὐτεπαγγέλτως ἢ ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ του εἰς ἀποστρατεῖαν, ἂν μὴ οἱ δικαιολογούντες τὴν ἀποστρατεῖαν λόγοι ἦθελον ἐξελεγχθῇ ὑπὸ τῶν τεταγμένων στρατιωτικῶν κατὰ διατυπώσεις, ἅς οἱ ἀνωτέρω νόμοι καὶ τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν Διατάγματα ὀρίζουσιν, διότι ἡ διὰ τῶν νομῶν τούτων μέσων ἐξακρίβωσις τῶν λόγων τῆς ἀποστρατείας ἀφορᾷ οὐ μόνον εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ ἀξιωματικοῦ, ἣν ὁ νομοθέτης δι' ἀνωτέρους σκοποὺς περιφρουρεῖ, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν κανονισμὸν

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ἐν σελ. 377 ΧVII 170 Ε. Α. Πρὸβλ. τὰς αὐτῆς σημειώσεις μας.

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ἐν σελ. 452 ΧVII 439 Ε. Α.

της απονεμητέας εις τὸν ἀποστρατευόμενον συντάξεως, ἥς τὸ ποσὸν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς αἰτίας δι' ἣν ἡ ἀποστρατεία γίνεται. Τούτου δ' ἐνεκεν, απαιτεῖται ἵνα ἡ ἐξέλεξις τελεῖται πρὶν ἢ ἐξέλθῃ ὁ ἀξιωματικὸς τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ἥτοι πρὶν ἀποστρατευθῇ (ἄρθρ. 14 τοῦ Διατάγματος). Ἐντεῦθεν ἐπεται, ὅτι ἂν ὁ ἀξιωματικὸς ᾔτησεν τὴν ἀποστρατείαν τοῦ δι' αἰτίαν, ἥς ἡ παραδοχὴ θὰ συνεπήγγοτο κατὰ νόμον τὴν ἀπονομήν τοῦ ἀνωτάτου ὅρου τῆς συντάξεως τοῦ βαθμοῦ του, ὁ ὑπουργὸς, εἰς ὃν ἡ αἴτησις ἀπηυθύνθη, δὲν δύναται ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐνεργείας τῶν κεκανονισμένων διατυπώσεων νὰ μεταθέσῃ τὸν αἰτοῦντα εἰς ἀποστρατείαν ἐπὶ ἄλλῃ αἰτίᾳ διαφόρῃ τῆς ἐν τῇ αἰτήσῃ του ἐκτιθεμένης καὶ ὑποβιβαζούσης κατὰ νόμον τὸ ποσὸν τῆς ἀπονεμητέας συντάξεως εἰς τὸν ἐλάχιστον ὅρον.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου καθ' ὃ ἐδέχθη τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὁ μὲν αἰτῶν ὑπεπιμελητὴς ὢν τοῦ στρατοῦ, ᾔτησεν τὴν ἀποστρατείαν του ὡς παθὼν ὀργανικὴν τοῦ στομάχου νόσον ἐνεκα τῶν κακουχιῶν τοῦ πολέμου τοῦ 1897 καὶ καταστάς ἐντεῦθεν ἀνίκανος νὰ ὑπηρετῇ. Ὁ δὲ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν μετέθεσε τὸν αἰτοῦντα εἰς ἀποστρατείαν ἄνευ τηρήσεως οὐδεμιᾶς διατυπώσεως διὰ Β. Διατάγματος ἀναγράφοντος αἰτίαν ἄλλοιαν τῆς ἐν τῇ αἰτήσῃ ἐκτιθεμένης καὶ ἀπένειμεν αὐτῷ τὴν κατὰ τὴν διάφορον ταύτην αἰτίαν ἀναλογοῦσαν σύνταξιν, ἥτοι τὸν ἐλάχιστον ὅρον, ἐν ᾧ ἡ αἰτία, δι' ἣν ὁ ἀναιρεσιβλήτος ἐζήτηε τὴν ἀποστράτευσίν του, ἀληθὴς ἐλεγχόμενη θὰ παρέιχε δικαίωμα εἰς τὸν ἀνωτάτον ὅρον τῆς συντάξεως κατὰ τὸ ἐδάφ. 3 τοῦ ἄρθρ. 13 τοῦ ΣΕ' Νόμου. Κατ' ὁρθὴν ἄρα ἐρμηνείαν τῶν ἀνωτέρω νόμων ἠκύρωσε τὸ ἐφετεῖον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν περιστατικῶν τούτων τὴν εἰς ἀποστρατείαν μετάνευσιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ ἐπιδίκασεν αὐτῷ τὴν διαφορὰν τοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ὑπεπιμελητοῦ (ἀντισυνταγματάρχου) ὃν κατεῖχε πρὸς τὸ ποσὸν τῆς ἀπονεμηθείσης συντάξεως.

Ἐπειδὴ, ὡς βεβαίον τὸ ἐφετεῖον ἐν τῇ τρίτῃ αἰτιολογίᾳ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως συνωμολόγησε τὸ Δημόσιον, ὅτι οὐδεμία τῶν διατυπώσεων ἐτηρήθη ἐκ τῶν ἐπιβαλλομένων ὑπὸ τῶν ἄρθρων 17-22 τοῦ προμνημονευθέντος Β. Διατάγ. πρὸς ἀπονομήν τῆς αἰτηθείσης συντάξεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐκ τῶν ἄρθρ. δὲ τούτων τὸ 21 ὑποχρεοῖ τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν νὰ ἀποστέλλῃ τὰ ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἄρθροις διαλαμβανόμενα ἔγγραφα εἰς μίαν τῶν ὑγειονομικῶν ἐπιτροπῶν, ἥτις θέλει ἐλέγχει τὸ ἐπιστημονικὸν μέρος καὶ ἀποφαίνεσθαι ἂν τὸ πάθημα τοῦ αἰτοῦντος παρέχῃ δικαίωμα εἰς σύνταξιν. Κατ' ἀκολουθίαν ἀποκρούει τὸν τυχόν ἐφεσίμωσ προταθέντα ἰσχυρισμὸν τοῦ Δημοσίου, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν παρέπεμψε τὴν αἴτησιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου εἰς τὴν ἀνωτάτην ὑγειονομικὴν ἐπιτροπὴν, ἀποφανεῖσαν ὑπὲρ αὐτοῦ οὐδὲν ἄρα ὑπάρχει ἀναιτιολόγητον.

Ἐπειδὴ καὶ ἂν διετάθῃ ἐφεσίμωσ τὸ Δημόσιον, ὡς ἰσχυρίζεται, ὅτι ἀπεφάνθη ὑπὲρ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ ἡ προελέγξασα τὴν αἴτησιν ἐπιτροπὴ περὶ ἀπονομῆς συντάξεως, εἰς ἣν διεβιβάσθησαν τὰ

ἔγγραφα, ὁ ἰσχυρισμὸς αὐτὸς εἶναι ἄχρηστος, διότι ἡ ἀπόφασίς τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις κατὰ τὸ ἄρθρ. 35 τοῦ Β. Διατάγματος ἰδρύεται ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν, θὰ εἴχε σημασίαν τινα, ἂν ἐπὶ ἤρχετο μετὰ τὴν ἐκτελεσθεῖσαν ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων στρατιωτικῶν ἀρχῶν κατὰ τὰς νομίμους διατυπώσεις ἐξακριβῶσιν τοῦ νοσήματος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἥτις κατὰ τὰ προειρημένα δὲν ἐγένετο. Ἡ παράλειψις δὲ ἀπαντήσεως τοῦ δικαστοῦ εἰς ἰσχυρισμὸν ἐπουσιώδη δὲν παράγει λόγον ἀναιρέσεως.

Ἀριθ. 337 (1906) Τμ. Α'

Εἰτηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Πώλῃσις ἐν τελωνείῳ ἐπὶ πλειστηριασμοῦ. — ἐκδοχὴ πωλήσεως ἐν εὐριδικομένῃ καταστάσει. — Λόγοι ἐκτὸς αὐτῆς ἀχρηστοί.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἐκτιμῶν τὰ διάφορα ἔγγραφα, ἰδίᾳ δὲ τὴν ἀπὸ 19 Ὀκτωβρίου 1889 ἐκθεσιν πλειστηριασμοῦ, δι' ὧν ἐπωλήθησαν τὰ ἐν τῷ τελωνείῳ ἐμπορεύματα εἰς τὸν δικαιопάροχον τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἀναιρεσιβλήτου Θ. Κ^{***}, δέχεται ὅτι ταῦτα ἐπωλήθησαν εἰς οἷαν εὕρισκοντο ἐν τῷ τελωνείῳ καταστάσει μετὰ τὴν βλάβην αὐτῶν, καὶ ἄνευ μεταβιβάσεως δικαιοῦματός τινος ἐπὶ ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ Δημοσίου, ἐπομένως ὁ πρῶτος λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως τῆς τε κυρίας καὶ προσθέτου ὅτι τὸ ἐφετεῖον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψει τοῦ οὔτε ἀπὴντησεν εἰς τὸν ἐν ταῖς προτάσεσιν ἰσχυρισμὸν τοῦ «ὅτι αὐτὴ ἡ ἐκποιήσασα ἐταιρία ἦν ὁ ἐν τῇ φορτωτικῇ παραλήπτης τοῦ φορτίου», οὐδεμίαν νομικὴν σημασίαν ἔχει, διότι καὶ τούτου ἀληθοῦς ὑποτιθεμένου, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασίς ἔχει ὁρθῶς ἐν ὅσῳ αὐτὴ παραδέχεται ὅτι ἡ ἐκποιήσασα ἐταιρία εἴτε ἦν εἴτε οὐ παραλήπτρια τοῦ φορτίου, δὲν μετεβίβασεν εἰς τὸν δικαιопάροχον τοῦ ἐνάγοντος διὰ τοῦ πλειστηριασμοῦ καὶ τὴν περὶ ἀποζημιώσεως ἀξίωσιν, ἀλλὰ μόνον τὴν κυριότητα τῶν βεβλαμμένων ἐμπορευμάτων.

Ἐπειδὴ οἱ πρόσθετοι λόγοι ἀναιρέσεως 2-10 στηρίζονται ἐπὶ δύο βάσεων, ἀφ' ἑνὸς μὲν ὅτι τὰ δικαιώματα τοῦ ἀρχικοῦ φορτωτοῦ ἐπὶ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν βλάβην τῶν κατατεθειμένων ἐν τῷ τελωνείῳ ἐμπορευμάτων μετεβιβάσθησαν εἰς τὸν δικαιопάροχον τοῦ ἐνάγοντος διὰ τοῦ πλειστηριασμοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τῆς μεταβιβάσεως αὐτῆς ταύτης τῆς φορτωτικῆς (ἥτοι δι' ὀπισθογραφῆσεως), ἀλλ' ἡ πρώτη βᾶσις αἰρεται διὰ τοὺς λόγους τῆς προηγουμένης σκέψεως, ἡ δευτέρα δὲ διότι οὐδαμῶς ἐμπεριέχεται αὐτὴ οὔτε ἐν τῇ κυρίᾳ ἀγωγῇ ἀπὸ 8 Σέρτου 1900 οὔτε ἐν τῷ συμπληρωτικῷ δικηγράφῳ τῆς 6 Σέρτου, πᾶσα δὲ τὸ πρῶτον διὰ τῶν προτάσεων ὑποβολῇ ἀποτελεῖ νέαν βᾶσιν ἀγωγῆς ἥς τὸ ἀπαράδεκτον ἐξετάζεται αὐτεπαγγέλτως καὶ κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίχης (ἄρθρ. 158, 160, 170, 533 καὶ 580 τῆς Πολ. Δικονομίας).

Ἐπειδὴ ὁ δεύτερος λόγος τῆς κυρίας αἰτήσεως ἀναιρέσεως καὶ ὁ 12ος ἐκ τῶν προσθέτων, ὅτι τὸ ἐφετεῖον δὲν ἀπὴντησεν εἰς τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ, ὅτι τὸ Δημόσιον ἀνεγνώρισεν τὸν ἐνάγοντα ὡς δικαιοῦ-

χον, και ἐδέχθη τὴν ἐπ' ὀνόματί του μεταβίβασιν, ἀπορριπτέος· εἰσὶ, διότι ὡς διευκυνώθη ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος διὰ τῶν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου προτάσεων, ἦτοι ὅτι τὸ Δημόσιον ἐδέχθη νὰ γίνῃ «ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐνάγοντος ἢ μεταβίβασιν» καὶ τὸν ἀνεγνώρισεν ὡς κύριον τοῦ ἐμπορεύματος οὐδεμίαν νομικὴν σημασίαν εἶχεν οὔτε ἡ δύνατο νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τοῦ παραδεκτοῦ τῆς ἀγωγῆς, καθ' ὅσον οὔτε ἡ μεταβίβασιν τῶν ἐμπορευμάτων ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐνάγοντος, οὔτε ἡ ἀναγνώρισις τούτου ὡς κυρίου συνεπάγεται αὐτοδικαίως τὴν ἐκχώρησιν τῶν ἀγωγῶν διὰ τὴν ἐπὶ τούτων προσγενομένην πρὸ τῆς πωλήσεως βλάβην, ὡς παραδέχεται τὸ ἐφετεῖον.

Ἐπειδὴ ὁ σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως, ὅτι τὸ ἐφετεῖον παρεβίβασε τὸ ἄρθρον 70 τοῦ Τελων. Ὁργανισμοῦ. καθ' ὅσον δὲν ἐδέξατο ἐκ τῆς μεταβιβάσεως πρᾶξεως τῶν ἐν τῇ τελωνείᾳ ἐμπορευμάτων ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐνάγοντος, καὶ τὴν ἐκχώρησιν ἐν γένει τῶν ἀγωγῶν τοῦ φορτωτοῦ κατὰ τοῦ Δημοσίου, ἀπορριπτέος ἐστὶ διότι τῇ αὐτῇ ἐκχώρησιν ἀγωγῶν καὶ δὴ περὶ ἀποζημιώσεως διὰ βλάβην ἐπελθούσαν εἰς τὰ παρακατατεθέντα ἀντικείμενα πρὸ τῆς μεταβιβάσεως τῶν ἀντικειμένων τούτων οὐδὲως καθιεροῖ ὁ Τελων. Ὁργανισμός.

Ἐπειδὴ ὁ ἕτερος λόγος ἀναιρέσεως τῆς κυρίας καὶ τῆς προσθέτου αἰτήσεως, ὅτι τὸ ἐφετεῖον παρεβίβασε τὰς περὶ ἀγοραπωλησίας διατάξεις μὴ δεχθὲν ὅτι διὰ τῆς ἐκποιήσεως ὁ ἀγοραστής ὑπεισέρχεται εἰς πάντα τὰ ἐπὶ τοῦ πράγματος δικαιώματα τοῦ πρώην κυρίου, ἀπορριπτέος ἐστὶ καθ' ὅσον τὸ ἐφετεῖον δὲν ἐδέξατο τοιοῦτόν τι, ἀλλὰ μόνον ὅτι μὴ γενομένης διὰ τοῦ πλειστηριασμοῦ ἐκχωρήσεως τῆς περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγῆς, αὕτη δὲν εἴπετο ἐκ τοῦ νόμου καὶ δὴ προκειμένου περὶ ἀγωγῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὸν κύριον πρὸ τῆς καταρτίσεως τῆς ἀγοραπωλησίας, Εἰσηγ. 3 23 § 3 Νομ. 35 Πανδ. 18.1 Νομ. 3 Π. 19.1, Νομ. 14 Π. 47.2.

Ἐπειδὴ ὁ ἕτερος λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως ὅτι τὸ ἐφετεῖον παρηρμήνευσε τὰς διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας, δεχθὲν τὴν ἐνστασιν τοῦ Δημοσίου «ὅτι τὰ ἐμπορεύματα ἡγοράσθησαν εἰς τὴν κατάστασιν εὐρίσκοντο, ἐν ᾧ ὁ ἕρος οὗτος ἀφώρα μόνον τὰς μεταξὺ τῆς πωλητρίας εταιρίας καὶ τοῦ ἀγοραστοῦ σχέσεις, ἀπορριπτέος ἐστὶ, καθ' ὅσον ἡ ἀποδοχὴ πραγματικῶν γεγονότων ἐκ μέρους τοῦ ἐφετείου, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅτι ἡ ρήτρα «εἰς οἷαν κατάστασιν εὐρίσκονται» εἶναι γενικὴ καὶ ἀποκλείει πᾶσαν ἐκχώρησιν ἀγωγῶν καὶ δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρ. Πάγου καὶ ἐπομένως τὸ Δημόσιον ἡ δύνατο νὰ ἀμφισβητήσῃ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐνάγοντος πρὸς ἀγωγήν ἐκ τοῦ δόλου τούτου (*).

(*) Ἐπικυροῦται ἀπολύτως ἐκζητημένως ἡ ἐν σ. 583 XVI 648 Ε. Α. Δὲν σκοποῦμεν νὰ ἐπαναλάβωμεν τὰς ἐκείσε σημειώσεις ἡμῶν, ἀλλὰ πρέπει νὰ πιστεύσῃ ἡ ἀπόφασις ὅτι, ὅσον καὶ ἂν προτεπάρθηται ἐν τῇ προτελευταίᾳ αἰτιολογίᾳ, νὰ πείσῃ οἰονδήποτε ὅτι τὸ ἐφετεῖον δὲν εἶπεν ὅτι ὁ ἀγοραστής δὲν ὑπεισέρχεται εἰς πάντα τὰ ἐπὶ τοῦ πράγματος δικαιώματα τοῦ πρώην κυρίου, βεβαίως ἐματαιοπόνησεν, ἀφοῦ αὕτη αὕτη ἡ ἀπόφασις βεβαίως τὸ ἐναντίον καὶ δὴ

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 1284 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΝΑΥΤΗΣ

**Διαιτητικὸν δικαστήριον. - περιπτώσεις προδ-
φυγῆς. - ὑπέρβασις ὁρίων ἐντολῆς.**

Ἐπειδὴ, κατὰ ρητὴν διάταξιν τοῦ ἁρθροῦ 11 τοῦ ΑΧΛΘ' τοῦ 1887 Νόμου, κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου ὀριζομένου διαιτητικοῦ δικαστηρίου, δὲν ἐφαρμόζεται οὐδεμία ἐκ τῶν τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας περὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἀκυρότης, πλὴν μόνον ἐὰν τὸ δικαστήριον τοῦτο ὑπερέβῃ τὰ ὅρια τῆς ἐντολῆς του, προκυπτούσης ἐκ τοῦ κατὰ τὸν αὐτὸν νόμον συντασσόμενου πρωτοκόλλου ἀποφανθὲν ἐκ τῶν αἰτηθέντων, δὲν εἶναι δὲ βάσιμος ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς αἰτούσης ὅτι ἡ ἀπαγύρευσις τῆς προσφυγῆς εἰς τὸ ἐφετεῖον δι' ἄλλας ἀκυρότητας ἀφορᾷ μόνον τὴν διάταξιν, καθ' ἣν ὁ πρόεδρος τῶν ἐφετῶν κηρύσσει ἐκτελεστὴν τὴν ἀπόφασιν, διότι τὸ ἐναντίον προκύπτει σαφῶς ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἁρθρῶν 11 καὶ 12 τοῦ Νόμου, τούτέστιν ὅτι ὑπὸ τοῦ ἐφετείου οὐδεμία ἄλλη ἀκυρότης ἐξετάζεται παρὰ μόνῃ ἡ ὑπέρβασις τῶν ὁρίων τῆς ἐντολῆς. Ἐπομένως οἱ λόγοι οὐς ὑποβάλλει ἡ αἰτοῦσα διὰ τῶν προτάσεων καὶ αἰτήσεώς της, οἱ ἀναγόμενοι εἰς τὴν ἀκυρότητα τοῦ πρωτοκόλλου, διότι δὲν ἦτο εἰρηνοδίκης Ἐλευσίνος ὁ Β. Π^{***}, ὅστις παρίστη τότε ὡς πρόεδρος τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς καὶ οἱ λοιποὶ ἀκυρωτικοὶ ὡς οἱ ἀναγόμενοι εἰς τὴν οὐσίαν τῆς υποθέσεως, ἀπαράδεκτοι· εἰσὶν, διαφεύγοντες τὸν ἔλεγχον τοῦ δικαστηρίου τούτου.

Ἀριθ. 1284 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Κ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐπιτροπὸς ἀνελίκου. - εἰσπραξίς γραμματίου δι' ὀπισθογραφώσεως.

Ἐπειδὴ οὐδεμία διάταξις τοῦ περὶ Ἐπιτροπείας Νόμου ἀπαγορεύει τῷ ἐπιτρόπῳ τὴν δι' ὀπισθογραφώσεως εἰσπραξίν τοῦ ἀντιτίμου συναλλαγματικῆς, ἡ περὶ τοῦ ἐναντίου ἐνστάσις τοῦ ἐναγομένου ἀπορριπτέα ἐστίν.

Ἀριθ. 1296 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΣΟΥΛΤΑΝΗΣ

**Παροχὴ διατροφῆς ὑπὸνδρῳ ἀδελφῇ. - στοί-
χεῖα ἀγωγῆς κατὰ συζύγου. - ἀποδεικτικὰ
μέσα.**

Ἐπειδὴ ὁ λόγος τῆς ἐφέσεως ὅτι νόμῳ ἀτάσιμος

περιτράνω. Διότι, ἐὰν τὸ ἐφετεῖον, κατὰ τὴν ἀπόφασιν, δέχεται ὅτι· καὶ γενομένης διὰ τοῦ πλειστηριασμοῦ ἐκχωρήσεως τῆς περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγῆς, δὲν εἴπετο αὕτη ἐκ τοῦ νόμου, οὐδὲν ἄλλο δέχεται. εἰμὴ ὅτι ὁ ἀγοραστής δὲν ὑπεισέρχεται εἰς πάντα - ἀ ἐπὶ τοῦ πράγματος δικαιώματα τοῦ πρώην κυρίου, καὶ πρέπει ἐν τέλει ἡ ἀπόφασις νὰ δεχθῇ ὅτι δὲν ἀρκεῖ οὐδὲ τοῦ Πάπα αὐτοῦ ἡ βεβαίωσις διὰ νὰ καταστήτῃ ὑπαρκτὸν τὸ ἀνυπαρκτόν. Ὑπὸ τοιαῦτα αὐτῇ δικαιολογήματα δὲν ἀποδίδεται ζεῖδωρος ἀλλὰ σφραγισμένη δικαιοσύνη.

ή υπό κρίσιν άγωγή, της διοικήσεως υποθέσεων, μη φέρουσα τὰ προσήκοντα στοιχεία, δήλον ότι ο ένάγων παρέσχε την διατροφήν έν τῷ σκοπῷ αναλήψεως της δαπάνης παρά του ώφελουμένου έκ της τοιαύτης καταβολής και ότι συνέτρεχε πραγματική ανάγκη δικαιολογούσα την ύπ' αυτού διατροφήν, οίον άπουσία του κυρίου των υποθέσεων, πρέπει ν' απορριφθῇ. Διότι επί αδελφών δέν εικάζεται ή της δωρεάς πρόθεσις, άφ' ου δέν ύπάρχει υποχρέωσις του ένάγοντος πρὸς διατροφήν της αδελφής αυτού συζύγου του έναγομένου (Νόμ. 16 Κώδ. 2.18, Ν. 4 Πανδ. 3.5), έπομένως δέν άνήκει τῇ βάσει της άγωγής τὸ γεγονός ότι ο ένάγων είχε την πρόθεσιν της αποζημιώσεως, άλλ' είναι του έναγομένου ο ισχυρισμός δν ὀρθῶς υπεχρεώθη ούτος ν' αποδείξῃ, ή δὲ κατά τουτο αίτίαςις του έκκαλοῦντος μή βάσιμος, ότι ή δαπάνη προθέσει δωρεάς έγένετο. Διότι ο ένάγων άπαιτεῖ ὅσα πρὸς συντήρησιν της γυναικὸς του έναγομένου έδαπάνησε, και ή παροχή νομίμου διατροφής ὀφειλομένης υπό του ως φέροντος τὰ βάρη του γάμου συζύγου πρὸς την ιδίαν γυναίκα, αναλόγως της κοινωνικής αὐτῆς θέσεως, λογίζεται ὠφέλιμος δι' αὐτόν και υποχρεωτική, μή λαμβανομένης ύπ' ὅσιν έτι και της τυχόν εναντίας βουλήσεως του υποχρέου έναγομένου, κατά την άρχήν του Νόμου 14 § 13 Πανδ. 11.7 και τὸν Νόμ. 8 και 42 αὐτ. 3.5 ἄρα του πραγματικού περιστατικού της άπουσίας του έναγομένου, ή άλλης δικαιολογίας ή μνεία έν τῇ άγώγῃ δέν ήτο άπαραίτητος.

Επειδὴ ὀρθῶς και σκοπίμως έπετράπησαν τῷ έφεισβλήτῃ και μάρτυρες περὶ τῶν καταβολῶν τῶν δαπανῶν, διότι αἱ έννοχοι μαρτυρίαι, ὧν ή έκτίμησις κείται έντελῶς εἰς την κρίσιν του δικαστηρίου έχουσι μέζονα βαρύτητα τῶν έγγραφων αποδείξεων, ἄς δύναται νὰ προμηθευθῇ ο ένάγων παρά τῶν τρίτων (*).

Ἀριθ. 1297 (1906)

Εἰσηγητής ο έφίτης κ. Ι. ΚΑΓΚΑΔΗΣ

Κοινόντες Λαρίδης. - πρόεδρος. - αναπλήρωσις.

Επειδὴ κατ' άκρίβη έρμηνείαν τῶν ἄρθρων 10 και 12 του ΑΡΙ' του 1884 Νόμου περὶ Κοινοτήτων τῶν τότε νομῶν Λαρίσης κλπ. έδέξατο τὸ πρωτοδικεῖον διὰ της έκκαλουμένης αποφάσεως αυτού ύπ' αριθ. 7896 του 1905, ότι τὸν πρόεδρον αναπληροῦ ο πλειοψηφῶν κατά την έκλογήν του κοινοτικού συμβουλίου κοινοτικός σύμβουλος, ανάγκη δ' αναπληρώσεως ὕφίσταται όταν ο πρόεδρος της Κοινότητος απομακρύνεται της Κοινότητος και δὴ άπέρχεται εἰς την άλλοδαπήν, ὅπόθεν δέν δύναται νὰ μεριμνᾷ περὶ της διοικήσεως και διαχειρίσεως τῶν κοινοτικῶν συμφερόντων μετὰ τῶν λοιπῶν μελῶν του συμβουλίου, ὅπερ συνάγεται προδήλως έκ τῶν ἄρθρ. 1 και 2 του ΑΡΙ' Νόμου και ότι ή γενομένη τῷ είσαγγελεῖ τῶν έν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν έπίδοσις της άγωγής άκύρωσ έγένετο.

(*) Ὑπενθυμίζομεν την έν σελ. 168 παρόντος τόμου υπό την 1110 Ε. Α. παρατήρησιν ήμῶν.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Ἀριθ. 803 (1905)

Εἰσηγητής ο έφίτης κ. Α. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁμολογία ένώπιον άνακριτοῦ. - άρχή έγγράφου αποδείξεως.

Επειδὴ ὀρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον έδέχθη ότι παρά του έφεισβλήτου γενομένη ένώπιον της άνακριτικής άρχῆς ὁμολογία περὶ του ληφθέντος έν τῇ άγώγῃ ποσού ὡς δανείου παρά του έκκαλοῦντος άποτελεῖ άρχήν έγγράφου αποδείξεως διὰ τούς έν αὐτῇ λόγους και συνεπῶς έπετράπη τῷ έφεισβλήτῃ ή περὶ τουτου απόδειξις και διὰ του μαρτυρικοῦ μέσου δθεν κατά ταῦτα άνακλητέα έστίν ή άνωτέρω 1035 (1904) άπόφασις του δικαστηρίου τουτου (*) ήτις παρεδέχθη τὸ εναντίον και υπεχρέωσε τὸν έκκαλοῦντα νὰ αποδείξῃ τούς ισχυρισμούς του έκτός μαρτύρων. Εἰ και ήδύνατό τις εἰπεῖν ότι ὀρθῶς έκρίθη υπό του δικαστηρίου τουτου διὰ της είρημένης αποφάσεως και διὰ τούς έν ταῖς σχέσεσιν αὐτῆς λόγους, οἵτινες ένισχύονται επί πλέον και έκ τῶν επικαλουμένων παρά του έκκαλοῦντος και προσαγομένων έγγραφων (άνακριτικῶν μαρτυρικῶν καταθέσεων).

Ἀριθ. 843 (1905) (**)

Εἰσηγητής ο έφίτης κ. Σ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Προνόμιον διὰ καθυστεροῦντας φόρους. - τριετία. - άφειτηρία άνδρομῆς.

Επειδὴ κατά τὸ έδαφ. 7 του 940 ἄρθρ. της Πολ. Δικονομίας κατατάσσεται ὡς προνομιοῦχος δανειστής και τὸ Κράτος δι' άπαιτήσεις ένεκα καθυστερησάντων άμέσων ή έμμέσων φόρων του ένεστῶτος έτους και τῶν δύο άμέσως προηγούμενων τὸ δὲ ένεστῶς έτος είναι τὸ της έκτελέσεως ήτοι της κατασχέσεως, διότι μετ' αὐτήν άρχεται ή έκτέλεισις κατά τὸ ἄρθρ. 864 της αὐτῆς Δικονομίας και οἱ δανεισταὶ του ὀφειλέτου έκτοτε λαμβάνουσι τὸ δικαίωμα νὰ πληρωθῶσιν έκ του έκπλειστηριασματος κατασχεθέντος κτήματος και ν' άναγγείλωσιν έαυτοὺς ὅπως προσκληθῶσιν εἰς την μετὰ την κατάσχεσιν έπαγομένην κατάταξιν δυνάμει

(*) Πρβλ. ταύτην έν σελ. 238 XVII.

(**) Ἡ πρωτόδικος 2455 (1903) Πρωτ. Πατρῶν, έκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει του έμμ. παέδρου κ. Χ. Δουδάκη, έχει ὅδε :

«Επειδὴ, ὡς συνάγεται έκ του ἄρθρου 940 έδ. 7 Πολ. Δικονομίας, κατατάσσονται προνομιακῶς αἱ άπαιτήσεις του κράτους ένεκεν καθυστερησάντων άμέσων και έμμέσων φόρων του ένεστῶτος έτους και τῶν δύο άμέσως προηγούμενων, ένεστὸς δὲ έτος έννοεῖ ο νόμος τὸ έτος της κατατάξεως, άφου ὑπολογίζονται τὰ δύο άμέσως προηγούμενα έτη (πρβλ. Α. Π. 257 του 1883, 109 του 1870, Οίκονομ. Έγχειρ. έν τοῖς περὶ κατατάξεως). Ὅθεν, άφου ή κατάταξις έγένετο κατά τὸ έτος 1902, ὀρθῶς δέν κατετάχθη τὸ Δημόσιον διὰ φόρους άπέλων και οἰκοδομῶν τῶν έτῶν 1898 και 1899 καθόσον δέν υπάγονται εἰς τὰ προνομιακά έτη οἱ φόροι τῶν έτῶν τουτων, και απορριπτεῖο κρίνονται οἱ αντίθετοι της άνακοπῆς λόγοι.

τῶν συνδυασμένων 984, 908—937, 968, 336 καὶ 980 ἄρθρ. αὐτῆς, ἀντὶ δὲ τῆς κατασχέσεως ὑπὲρ τῆς Ἑθν. Τραπεζῆς καὶ Ἰονικῆς ἰσχύουσιν αἱ εἰδικαί διατάξεις τοῦ ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1857 ΦΚΣ' Νόμου (ἄρθρ. 24) αἰτίνες δὲν καταργοῦσι τὰς περὶ ἀναγγελίας καὶ κατατάξεως τῶν δανειστῶν διατάξεις τῆς αὐτῆς Δικονομίας ἀλλὰ μόνον συντέμνουσι τὴν προθεσίαν πρὸς χρῆσιν τοῦ ἐν τῷ ἄρθρ. 986 ἀναφερομένου δικαιώματος (ἄρθ. 27) (*)

Ἀριθ. 846 (1905) (*)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Σ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐγγραφα ἰδιωτικὰ περιέχοντα ἀμοιβαίαν ὑπόχρεωσιν. — ποῖα. — πολλαπλῇ σύνταξις. — ἔγγραφοι μισθώσεως μισθώματος. — βεβαία χρονολογία δι' εἰδικούς διαδόχους. — μισθώσις. — ἐκχώρησις δικαιώματος ἐξώσεως. ἔγγραφα ἐν ἀλλοδαπῇ. — χαρτοσήμανσις. — κατάθεσις. — μικρὰ διαφορά. — ἔννοια οὐδότητος.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. 410 Πολ. Δικονομίας ἀπῆλθε τὰ ἔγγραφα τὰ περιέχοντα ἀμοιβαίαν ὑπόχρεωσιν νὰ συντάσσονται εἰς τὸσα πρωτότυπα ὅσα

εἶναι τὰ μέρη τὰ ἔχοντα ἰδιαιτερον συμφέρον ὅθεν ὥπως κριθῇ πότε εἶναι ἀναγκαῖα ἡ ὑπαρξὶς τῶν προσόντων τούτων πρέπει νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν οὐχὶ ὁ νομικὸς χαρακτὴρ τῆς πρὸς τὴν τυχὸν ἔχει σχέσιν συμβάσεως ἀλλὰ μόνον τὸ ἐμπεριεχόμενον τοῦ ἔγγραφου.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁμολογεῖται ἐν τῷ προσαγομένῳ ἰδιωτικῷ ἔγγραφῳ ὅτι ἡ δικαιοπαρόχος τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐδέχθη νὰ λαμβάνῃ ἀντὶ τῶν 40 λιρῶν κατ' ἔτος μίσθωμα μόνον λίρας 30, δὲν ὑπάρχει ἀμοιβαία ὑπόσχεσις καὶ τὸ ἔγγραφο δὲν ἀπαιτεῖται νὰ γίνῃ διπλοῦν διότι τοῦτο περιέχει ὑπόσχεσιν πληρωμῆς μικροτέρου μισθώματος, ὅπερ ἀποτελεῖ ὑποχρέωσιν τῆς δικαιοπαρόχου τοῦ ἐκκαλοῦντος μόνον, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν ἐφεσιδλήτων, τὸ δὲ προσαγόμενον ἔγγραφο προσάγεται χαρτοσημασμένον παρὰ τοῦ ταμίου Λευκάδος ἀρμοδίου εἰς τὴν χαρτοσήμανσιν τούτου ἄλλως τε καὶ νομίμως ἔχαρτοσημάνθη διὰ τοὺς ἐν ταῖς ἐκκαλοῦμαις 20 καὶ 41 (1905) ἀποφάσεσι τοῦ προέδρου λόγους.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν ὀρθοτέραν ἐρμηνείαν τοῦ ἄρθρου 413 Πολ. Δικονομίας τὰ ἰδιωτικὰ ἔγγραφα

(*) Πρβλ. συμφώνους 345, 175 Α. σ. 83 καὶ 570 XV.

(*) Ἡ πρωτόδικος 41 (1905) Πρωτ. Λευκάδος, ἐκδοθεῖσα ὑπὸ τοῦ προέδρου κ.Κ. Πολίτη, παρατίθεται χωρὶς διόκληρος διὰ τὸ ἀκριβολόγον καὶ μεμπερῆμενον αὐτῆς :

«Ἐπειδὴ νὰ μὲν κατὰ τὰ ἐκτιθέμενα ἐν τῷ 868 (1901) συμβολαίῳ τοῦ ἐν Λονδίῳ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος ἡ δικαιοπαρόχος τοῦ ἐνάγοντος παρεχώρησεν εἰς τούτον τὸ δικαίωμα νὰ εἰσπράξῃ πάντα τὰ καθυστερούμενα ποσὰ μισθώσεως κατὰ τὸ 9269 (1878) συμβολαίῳ τοῦ Σιγγραφου Λευκάδος παρὰ τῶν ἐναγομένων ἅτινα δὲν ἐπληρώθησαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη οὐχ' ἦττον ὅμως ἡ ἐκτασις τοῦ δικαιώματος τούτου σαφηνίζεται καὶ καθορίζεται διὰ τῆς ἐν τέλει τῆς ὁδοῦς τελίδος τοῦ αὐτοῦ συμβολαίου περικοπῆς ὅτι ὁ ἐνάγων ἐδικαιοῦται νὰ εἰσπράττῃ ἀπὸ τῆς 1ης Σιβρίου 1901 μέχρι τέλους τῆς μισθώσεως τὸ ἐκ 40 λιρῶν στερλινῶν μίσθωμα παρὰ τῶν κληρονόμων Κ** ἡ ἄλλως ἐξώτῃ τούτους τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω κτημάτων μὴ συμμορφούμενους πρὸς τοὺς ὅρους τοῦ συμβολαίου μισθώσεως καὶ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου. Καθ' ὅσον ἐκ τῆς ρήτρας ταύτης (ἥτις ἂν μὴ θεωρηθῇ ὡς τεθειμένη πρὸς διασφίσειν τῆς ἐν τῇ ἑκτῇ τελίδι περὶ τῆς ἀνωτέρω, διατελεῖ εἰς προδήλον ἀντίφασιν πρὸς ταύτην) συνάγεται προδήλως κατὰ τὴν ἡμετέραν κρίσιν ὅτι μόνον ὡς πρὸς τὰ καθυστερούμενα ἀπὸ 1ης Σιβρίου 1901 πρὸ τῆς ἐκχώρησεως μισθώματα ἡνῶσι νὰ μεταβιβάσῃ τὰ δικαιώματά της ἡ τὸ τῆς ἐξώσεως τουλάχιστον ἡ δικαιοπαρόχος εἰς τὸν ἐνάγοντα ὅστις φυσικῶς τῷ λόγῳ ὅσον ἀφορᾷ τὸν προγενέστερον τῆς πωλήσεως χρόνον τῆς μισθώσεως δὲν ἠδύνατο ν' ἀποκτήσῃ τὰ δικαιώματα τοῦ ἐκμισθωτοῦ ὡς πρὸς τὰ καθυστερούμενα μισθώματα εἰμὴ ἐπ' ὅσον καὶ καθ' ὅσον ἤθελον ἐκχωρηθῇ αὐτῷ ταῦτα ὑπὸ τῆς δικαιοπαρόχου τοῦ.

Ἐπειδὴ καταβλήθέντος τοῦ προσηκόντος τέλους χαρτοσήμου συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 12 τοῦ περὶ χαρτοσήμου ΑΧΚΕ' Νόμου κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ἀρχικοῦ συμβολαίου τῆς προκειμένης μισθώσεως, ἡ ἀπὸ 6 Ἰανουαρίου 1900 ἀποδείξις τῆς δικαιοπαρόχου τοῦ ἐνάγοντος μὴ περιέχουσα ἀνανέωσιν τῆς ἐν λόγῳ συμβάσεως οὐτε ἄλλως τροποποίησιν αὐτῆς πρέ-

πουσαν χαρακτῆρα νέας ὁλως συμφωνίας, δὲν ὑπάγεται οὔτε εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 13 ἐδ' α'. οὔτε εἰς ἄλλην τινὰ τῶν περὶ τέλους ἀναλογικοῦ τοῦ αὐτοῦ Νόμου. Ὅρθως ἐπομένως ἀπεφάνητο καὶ περὶ ταύτης ἡ προηγουμένη ἀπόφασις, συμφώνως καὶ τοῖς ἄρθρ. 9 καὶ 47 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ὑποίων συνάγεται κατ' ἀντιδιαστολὴν ὅτι τὰ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ συνταχθέντα καὶ εἰς πάντα τέλη ὑπαγόμενα ἰδιωτικὰ ἔγγραφα δὲν ὑποβάλλονται εἰς ἀναπρεπτικὴν τινὰ προθεσίαν ὡς πρὸς τὴν χαρτοσημάνσιν αὐτῶν ἐν περιπτώσει παραγωγῆς αὐτῶν ἐνώπιον τῶν ἐν ἄρθρῳ 9 ἀρχῶν.

Ἐπειδὴ ἡ αὐτὴ ἀπόδειξις καίτοι ἀναγομένη εἰς συμφωνίαν περιέχουσαν ἀμοιβαίαν ὑπόσχεσιν δὲν ἀποτελεῖ καθ' ἑαυτὴν ἡ ἀφῆσιν οὕτως εἰπεῖν μέρους τῶν μισθωμάτων τοῦ μέλλοντος καὶ παρατίθησιν πάσης αξιώσεως ἐπ' αὐτῶν, ὡς τοιαύτη δὲ οὐδὲ ὁλως ὑπήγετο εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 410 Πολ. Δικονομίας ἀνεξαρτήτως τῆς ἐξετάσεως τοῦ ἐν προκειμένῳ φαρμοσίου αὐτοῦ καὶ τῶν ἄλλων συναφῶν ζητημάτων κατὰ τὸ ἄρθρον 586 Πολ. Δικονομίας.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τῶν συναλλαγματικῶν δικαιοπραξιῶν, οἷα καὶ ἡ μίσθωσις, τίκτονται ἐκατέρωθεν δικαιώματα συνάμα καὶ ὑποχρεώσεις ἀπαρτίζονται δι' ἕκαστον τῶν μερῶν ἐν διακεκριμένον σύνολον ὅπερ ὡς τοιοῦτον δὲν εἶναι δεκτικὸν ἐκχώρησεως. Ἀλλὰ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ σύνολον τοῦτο δὲν εἶναι ἀδιαίρετον, οὐδὲν τὸ κωλύον ἵνα τὰ ἐνεργητικὰ αὐτοῦ στοιχεῖα ἀποτελοῦντα κεφάλαιον διακεκριμένης αἰτήσεως, ὥσιν ἀντικείμενα ἐκχώρησεως ἢ εἰσὶν ἀνεπίδεκτα τὰ παθητικὰ αὐτοῦ στοιχεῖα εἰς ἃ ἐπομένως δὲν ἐπεκτείνεται ἡ ἐκχώρησις. Κατὰ ταῦτα ὅθεν καὶ δεδομένου ὄντος ὅτι κατὰ τὰς ἐυπακουόμενας ρήτρας τοῦ συναλλάγματος τῆς πωλήσεως ἀκινήτου ἐκμισθωμένου εἰς τριτοῦς ὁ πωλητὴς ἐκμισθωτῆς δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐκχώρησας τῷ ἀγοραστῇ τὰς ἐκ τοῦ συναλλάγματος τῆς μισθώσεως πηγαζούσας ἀπαιτήσεις αὐτοῦ κατὰ τοῦ μισθωτοῦ τὰς ἀναγομένας εἰς τὸν μέλλοντα χρόνον τῆς μισθώσεως καὶ ὅτι ἐπομένως ὁ ἀγοραστὴς ἀσχεῖ τὰς ἀπαιτήσεις τζύτας ὡς ἐκδοχέας ὑποχρεούμενος ἄλλως τε εἰς τὴν

έχουσι βεβαίαν χρονολογίαν ως πρὸς τοὺς εἰδικούς διαδόχους τοῦ ἐκδότου οὔτινες εἶναι ἀντιπρόσωποι τούτου, τοῦτο δὲ καὶ ἡ ἡμετέρα νεωτέρα νομολογία παραδέχεται, πρὸς δὲ προκειμένου περὶ ἐκχωρήσεως, τὸ προσαγόμενον ἔγγραφον συνετάχθη ἀμέσως καὶ μάλιστα ἔλαβε καὶ βεβαίαν χρονολογίαν διὰ τῆς θεωρήσεως τοῦ δικηγράφου πρὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς προκειμένης ἀγωγῆς, ὥστε δὲν ὑπάρχουσιν ἰδιαιτέρας περιστάσεις ἐμφαινέσαι δόλον, ἐκτὸς ἂν ρητῶς προτείνεται συμπαιγνία, ἣν ἐφείλει ν' ἀποδείξῃ ὁ προτείνων καὶ ἥτις ἐπρωτόθην πρωτοδικῶς, ὡς καὶ ἡ εἰκονικότης καὶ διετάχθη περὶ τούτων ἡ νόμιμος ἀπόδειξις εἰς βάρος τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ ἐκηρύχθη ἐκπωτος τῆς ἀποδείξεως ὡς οὐδεμίαν προσαγαγὼν τοιαύτην.

Ἐπειδὴ λίαν ὀρθῶς διὰ τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων τοῦ Προέδρου Λευκάδος καὶ ἰδίως τῆς δευτέρας τούτων 41 (1905), ἐκρίθη ὅτι ὡφείλοντο τὰ μισθώματα ἀπὸ 1 Σ[ε]βρίου 1901, διὰ τοὺς ἑρθῶν τῶν ἀποφάσεων τούτων λόγους εἰς οὓς καὶ τὸ δικαστήριον τοῦτο ἀναφέρειται διότι ἡ ἀσάφεια ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ὑπάρχει τοιαύτη ἐν τῷ 868 συμβολαίῳ, πρέπει νὰ ἐρμηνευθῇ κατὰ τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τοὺς

ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ δικαιοπαρόχου τοῦ ἀπέναντι τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τῆς ρητῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 1550 'ον. Κωδ.) συνέπεται ὅτι δύνανται ν' ἀντιταχθῶσι κατ' αὐτοῦ ὡς τοιούτου συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 1499 'ον. Κωδ. πάντα τὰ γεγονότα τὰ λαθόντα χώραν πρὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἐκχωρήσεως καὶ συνεπιφέροντα τὴν καθ' ὅλου ἢ ἐν μέρει ὑπόσβεσιν τῆς ἐκχωρηθείσης ἀπαιτήσεως ὅς ἐν ἐν προκειμένῳ καὶ ὁ περιορισμὸς τοῦ ποσοῦ τοῦ μισθώματος ὑπὸ τῆς δικαιοπαρόχου τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἐπομένως καὶ τὰ περὶ τοιούτων γεγονότων ἐκδιδόμενα ἰδιωτικὰ ἔγγραφα νομίμως ἀντιτάσσονται ποδὲς ἀποδείξιν κατὰ τοῦ ἐκδοχέως ἐφ' ὅσον φέρουσι βεβαίαν χρονολογίαν προγενεστέρως τῆς κοινοποιήσεως τοῦ ἐκχωρητηρίου.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένη σκέψει ἐκτεθέντα, τὸ ἀνωτέρω συμβολαίον ἐκοινοποιήθη τοῖς ἐναγομένοις ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος τὴν 9 Μαρτίου 1905 κατὰ τὴν αὐτὴν δὲ ἡμέραν ἔλαβε βεβαίαν χρονολογίαν ἀπέναντι τοῦ ἐνάγοντος διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Σ[ε]βρίου Λευκάδος θεωρήσεως ἡ περὶ τῆς ὁ λόγος ἀποδείξεως. Λαμβανομένου δ' ὑπ' ὅψιν ὅτι ἡ δικαιοπαρόχος τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ἐκχωρητηρίου ὡς ἐξ αὐτοῦ προκύπτει εἶχε τὴν κατοικίαν τῆς ἐν Ἰρλανδίᾳ, δὲν ἰσχυρίζεται δὲ ὁ ἐνάγων ἐξ ἄλλου ὅτι ἐκτοτε μετέβαλε κατοικίαν ἢ ὅτι εἶχεν ἀπομακρυνθῇ ταύτης καθ' ἣν ἡμέραν ἔλθοι χώραν ἢ τε κοινοποιήσεις τοῦ ἐκχωρητηρίου καὶ ἡ θεωρήσεις τῆς ἀποδείξεως καὶ ὅτι ἐπομένως ἡ ἀπόδειξις αὕτη πάντως συνετάχθη πρὸ τῆς ἡμέρας ταύτης, δέον κατὰ τὴν ἡμετέραν κρίσιν (δυναμένην ἐν προκειμένῳ νὰ στηριχθῇ καὶ ἐπὶ τοιούτων ἀποδείξεων ἢ ἐνδείγματων δι' ὧν δύναται νὰ σχηματισθῇ κατὰ τὸ δοκοῦν ἡμῖν πιθανότης ὡς πρὸς τ' ἀμφισβητούμενα πράγματα) ἵνα γένηται δεκτὸν ἀπὸ τούδε (ἀνευ περαιτέρω ἀποδείξεως περὶ τοῦ ἂν ἡ θεωρήσεις ἐγένετο εἰς χρονικὸν σημεῖον τῆς ἡμέρας ἐκείνης προγενέστερον τοῦ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ ἐκχωρητηρίου ἢ περὶ τοῦ ἂν ἄλλως ὁ ἐνάγων διετέλει κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ἀνωτέρω συμβολαίου ἐν γνώσει τῆς διὰ τῆς ἐν λόγω ἀποδείξεως βεβαιωμένης ἐλαττώσεως τοῦ μισθώματος) ὅτι ὀρθῶς ἀντιτάσσεται

Νόμους 1 § 2 2§ 1 καὶ 9 § 12 Πανδ. (18.1) καὶ ἐπομένως ὀρθῶς διὰ τῆς δευτέρας τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ λόγους ἐκανονίσθησαν τὰ ἐφειλόμενα μισθώματα καὶ ἡ πληρωμὴ τούτων ὡς καὶ ἡ ἀξία τῆς λίρας κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταβολῆς τοῦ μισθώματος.

Ἀριθ 849 (1905)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐρέτης κ. Σ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Τόκος ἐν ὑπερμερίᾳ. - ἔναρξις. - ἀνυδατικὸν ποδοδὲν ἄνω 12 000. - ἀνυδατικότης.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ δανειστικοῦ συμβολαίου ἀποδεικνύεται ὅτι τὸ ἐπίδικον δάνειον ἐδόθη ἀτόκως δι' ἐν ἔτος καὶ ἐν ὑπερμερίᾳ μόνον συνεφωνήθη νὰ πληρώνεται τόκος συμπεφωνημένος πρὸς 16 ο/ο.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπερμερία ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἐγλήσεως καὶ οὐχὶ πρὸ αὐτῆς (Νομ. 32 § 2 καὶ Νομ. 3 Πανδ. (22.1) Βασ. (23.2) § 32, ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου δὲν ἰσχυρίζεται ὁ ἐνάγων ὅτι ὠχλησεν τὸν ἐφειλέτην τοῦ πρὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς προκειμένης ἀγωγῆς πρὸς πληρωμὴν τῶν τῆς ὑπερμερίας τόκων, ἐπομένως ἀπὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς προκειμένης

κατ' οὐσίαν κατὰ τοῦ ἐνάγοντος ὁ διὰ τῆς ἐν λόγω ἀποδείξεως περιορισμὸς ὑπὸ τῆς δικαιοπαρόχου τοῦ τοῦ ἀρχικοῦ ποσοῦ τοῦ ἐνιαυσίου μισθώματος καὶ ὡς πρὸς τὰ προγενέστερα καὶ ὡς πρὸς τὰ μεταγενέστερα τοῦ χρόνου τῆς συντάξεως τοῦ συμβολαίου ἐφ' οὗ βασιζει τὰ δικαιώματά του ὁ ἐνάγων μισθώματα. Ὄρθως ἐπομένως καὶ περὶ τούτου ἀπεφάνητο ἡ προηγουμένη ἀπόφασις.

Ἐπειδὴ τοῦ ἐνάγοντος ὁμολογοῦντος ὅτι αἱ ὑπὸ τῶν ἐναγομένων καταβληθεῖσαι 800 δραγμαὶ πρὸ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ ἐκχωρητηρίου κατεβλήθησαν ἐπὶ λογαριασμῷ εἰς τὴν ἀδελφὴν τοῦ ἐνάγοντος Φ*** δὲν δύναται βεβαίως ἡ ἀγωγή τῆς ἐν λόγω ποσότητος εἰς λίρας νὰ γένηται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταβολῆς ἐκείνης τορχούσης τιμῆς τῆς Ἀγγλικῆς λίρας ἀλλὰ φυσικὸν καὶ σύμφωνον πρὸς τὴν εἰκαζομένην πρόθεσιν τῶν καταβαλόντων ἐπὶ λογαριασμῷ ἐναγομένων εἶναι ἵνα ληφθῇ ὡς βάσις τοῦ τοιούτου διακανονισμοῦ ἡ τρέχουσα τιμὴ τῆς λίρας κατὰ τὸν χρόνον τῆς διὰ τῆς πραγματικῆς προσφορᾶς καὶ τοῦ ὑπολοίπου ποσοῦ τῶν μισθωμάτων ὀριστικῆς διαρρυθμίσεως τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων ἐκκρεμοῦς δοσοληψίας. Ἀπορριπτέος ἐπομένως ἐστὶν ὁ σχετικὸς περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐνάγοντος.

Ἐπειδὴ τούτων οὕτως ἐγόντων, καὶ ἂν εἴη γέννηται δεκτὸν ὡς ἰσχυρίζεται ὁ ἐνάγων ὅτι ἡ ἀξία τῆς λίρας κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς προσφορᾶς ἀνῆρχετο εἰς δραχ. 32 καὶ 27 1/2 ἥτοι ἐξισούτο πρὸς τὴν κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην τιμὴν τοῦ συναλλάγματος ἀξίας ἐπὶ Ἀγγλίας, λαμβανομένου ὑπ' ὅψιν κατὰ τὰ συνολογούμενα ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ὅτι προσεφέρθησαν ἐν ὅλῳ ὑπὸ τῶν ἐναγομένων δραχ. 3864 ἀπέναντι 3873 πράγματι ὀφειλομένων ἥτοι ἐννέα μόνον δραγμαὶ ἐπὶ ἑλαττον, δὲν δύναται κατὰ τὴν ἡμετέραν κρίσιν νὰ συναχθῇ δυστροπία τῶν ἐναγομένων ἐκ τῆς καθυστερήσεως τοσούτου ἀσημάντου ποσοῦ ἀπέναντι μισθωμάτων ἀνεργουμένων εἰς χιλιάδας δραγμῶν διὰ τῆς προσθηκῆς προσφορᾶς τῶν ὑπολοίπων ὅπως τοῦναντίον συνάγεται. Τούτου δ' ἐνεκεν ἡ προκειμένη ἀγωγή βάσιν θεμελιώδη ἔχουσα τὴν δυστροπίαν τῶν ἐναγομένων συμφώνως τῷ νόμῳ, ἀπορριπτέα ἐστὶν ὡς ἀβάσιμος κατ' οὐσίαν».

αγωγής ἄρχονται οἱ τῆς ὑπερμερίας τόκοι οἵτινες εἰσὶ συμπεφωνημένοι πρὸς 16 ο)ο, ἀλλ' ἡ τοσαύτη συμφωνία εἶναι παράνομος διότι ἐν Ἑλλάδι ἡ κοινὴ πολυχρόνιος, καὶ ἀδιάκοπος συνήθεια καθιέρωσε, τόσον διὰ δικαστικῶν ἀποφάσεων ὅλων τῶν δικαστηρίων ὡς καὶ διὰ τῆς ἐν γένει παραδοχῆς τῶν πολιτῶν, ἐν γένει ὅτι ὁ ἀνώτατος ὅρος τοῦ ὡς νομίμου θεωρουμένου πολιτικοῦ καὶ ἐμπορικοῦ τόκου εἶναι 12 ο)ο κατ' ἔτος, ὥστε πᾶσα ὑπέρβασις τοῦ ὅρου τούτου εἶναι παράνομος· ἄλλως τε ἀφοῦ ἀπὸ τὸ ἔτος 1876 μέχρις τῆς ἐγέρσεως τῆς προκειμένης ἀγωγῆς ἦτοι μέχρι τῆς 17 Φεβρουαρίου 1898 ἦτοι ἐπὶ 22 συναπτά ἔτη ἀναμφισβητήτως οὐδεὶς τόκος ἐζητήθη, τεκμαίρεται σιωπηρὰ ἄφεσις τούτου (Βασ. 17 § (23. 3)).

Ἀριθ. 851 (1905)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Πίναξ κατατάξεως. - ἐπιθεώρων. - οὐ χρεὶα ἀναγγελίας.

Ἐπειδὴ ὀρθῶς τὸ Πρωτοδικεῖον Ἑλίας διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του ἀπέρριψε τὴν τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀνακοπὴν κατὰ τοῦ ἀνακοπομένου πίνακος κατατάξεως διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ ὀρθοὺς καὶ νομίμους λόγους εἰς οὓς καὶ τὸ δικαστήριον τοῦτο ἀναφέρεται, καθόσον σαφῶς ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρ. 908, 909 καὶ 984 τῆς Πολ. Δικον. συνάγεται ὅτι ὁ ἐπισπεύδων δανειστὴς θεωρεῖται ὡς ἀναγγελλόμενος διὰ τῶν πράξεων τῆς ἐκτελέσεως.

Ἀριθ. 855 (1905)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ι. ΒΕΛΛΙΝΗΣ

Πίναξ κατατάξεως. - οὐ χρεὶα προσκλήσεως ὀφειλέτου πρὸς ἐπαγωγὴν ἀντιρρήσεων.

Ἐπειδὴ κατὰ τ' ἄρθρα 989, 987, 937, καὶ 938 Πολ. Δικον. μόνον οἱ ἀναγγελοθέντες δανεισταὶ προσκαλοῦνται οὐχὶ δὲ καὶ ὁ ὀφειλέτης ὅστις λαμβάνει γινώσκιν ἐκ τῶν προηγουμένων περὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ εἰδοποιήσεων καὶ ἐκ τῆς διὰ φύλλον γενομένης δημοσιεύσεως τῆς πρὸς τοὺς δανειστάς προσκλήσεως καὶ ὀφείλει νὰ παρευρίσκηται ἵνα ἐπιφέρῃ τὰς ἀντιρρήσεις του κατὰ τὸ ἄρθρ. 938 Πολ. Δικ. συνεπῶς ὀρθῶς ἔλυσεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις τὸ ζήτημα ὅτι δὲν ἐπιβάλλεται ὑπὸ τοῦ Νόμου πρόσκλησις τοῦ ὀφειλέτου ὅπως ἐπιφέρῃ ἀντιρρήσεις ἐπὶ τῶν ὑπὸ τῶν ἀναγγελοθέντων δανειστῶν κατατιθεμένων ἐγγράφων, δι' ὃν λόγον ἀπορριπτεῖται ὡς μὴ βάσιμος ἡ ἔφεσις καὶ ἐπικυρωτέα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Πατρῶν ἡ θεωρήσασα ἀπαράδεκτον τὴν ἀνακοπὴν λόγῳ τῆς μὴ ὑποβολῆς τῶν ἀντιρρήσεων ἐνώπιον τοῦ Σ)γράφου κατὰ τὸ ἄρθρ. 938 Πολ. Δικον.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΟΜΑΘΩΝ

Ι.—Τίς ἡ τηρητέα διαδικασία περὶ τὴν ἐκποίηση ἐμπορευμάτων, δοθέντων εἰς ἐνεχύρον παρὰ τῇ Ἰον. Τραπεζῇ.

Ι.—Τὰ τοῦ τραπεζιτικοῦ ἐνεχύρου διέπονται ὑπὸ τῶν ἐξῆς νομοθετικῶν κειμένων:

Α) Τοῦ Νόμου ΔΚΘ' Ἀπριλίου 1880 κανονίζοντος ἐν ἄρθρ. 2 εἰδικὴν διαδικασίαν διὰ τὰ παρὰ τῇ

Πιστωτικῇ τραπεζῇ ἐν Ἑπτανήσῳ ἐνέχυρα, ἐπαγομένου δὲ ἐν ἄρθρῳ 3ῳ, ὅτι ἐν αὐτῇ περὶ τὰ ἐνέχυρα διαδικασία δύναται νὰ χορηγηθῇ καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην τῶν ἐν Ἑλλάδι Τραπεζῶν διὰ Βασ. Διατάγματος ἐκδομένου ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἀπαράλλακτος τῆς τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ ΔΚΘ' Νόμου διάταξις κεῖται ἐν τῷ Νόμῳ ΔΚΣ' τῆς 21 Ἀπριλίου 1880 διὰ τὰ παρὰ τῇ Ἰονικῇ Τραπεζῇ ἐν Ἑπτανήσῳ ἐνέχυρα, ἐν ᾧ ὡς πρὸς τὰ ἐν Ἀθήναις καὶ Πάτραις ὑποκαταστήματα τῆς Ἰονικῆς Τραπεζῆς ἐφηροδόθη ὁ ΔΚΘ' Νόμος δυνάμει Βασ. Διατάγματος ἀπὸ 7 Μαΐου 1880. Οἱ νόμοι οὗτοι προνοοῦσι περὶ τῶν εἰς ἐνεχύρον διδομένων ταῖς τραπεζαῖς χρυσοῦ, ἀργύρου, μετοχῶν, ὀμολογιῶν καὶ ἀσωμάτων πραγμάτων (créance nominale), ὀρίζουσι δὲ ὅτι 1) ἡ μὲν σύστασις τοῦ ἐνεχύρου ἐπιτελεῖται δι' ἐγγραφῆς ἐν τοῖς βιβλίοις τῆς τραπεζῆς καὶ ἐκδόσεως ἰδιωτικῆς ἀποδείξεως φερούσης κινήτων χαρτόσημον 1/2 τοῖς χιλίοις, 2) ἡ δ' ἐκποίηση εἰς ἐνεργείαν ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ ἢ διὰ συμβολαιογράφου κατὰ τὰ αὐτόθι λεπτομερέστερον ὁριζόμενα (κατόπιν δημοσιεύσεως ἐν ἐφημερίδι ἢ ἐν ἐλλείψει ἐκδόσεως τοιαύτης, κοινοποιήσεως πρὸς τὴν δημοτικὴν ἀρχὴν πρὸ 10 ἡμερῶν, ἐπὶ δὲ τῆς διὰ συμβολαιογράφου πωλήσεως προαπαιτούμενης καὶ εἰδικῆς προειδοποιήσεως τοῦ ὀφειλέτου πρὸ ὁκτώ ἡμερῶν).

Β) Τοῦ Νόμου ΔΟΓ' τῆς 12 Μαρτίου 1883 ἐν ἄρθρῳ 3ῳ ἀφορῶντος τὰ ἐπὶ ἐνεχύρῳ διδόμενα πρὸς τραπεζαῖς ἐμπορεύματα, ὡς πρὸς τὰ ὁποῖα ὀρίζεται ὅτι, προκειμένου περὶ τραπεζῶν ἐν γένει, ὧν τὰ καταστατικά ἐνεκρίθησαν διὰ Βασ. Διατάγματος α) λαμβάνονται εἰς ἐνεχύρον διὰ μόνης τῆς ἐγγραφῆς ἐν ταῖς βιβλίοις τῶν τραπεζῶν καὶ τῆς ἐκδόσεως ἀπλῆς ἀποδείξεως φερούσης κινήτων χαρτόσημον 50 λεπτῶν τοῖς χιλίοις, τῆς κατοχῆς αὐτῶν περιεργωμένης παρὰ τῇ τραπεζῇ ἢ τῷ τῶν τινι καὶ β) ἐκποιεῖται διὰ δημοπρασίας ἐπὶ συμβολαιογράφου αἰτήσεως τῆς τραπεζῆς μετὰ προειδοποιήσεως τοῦ ὀφειλέτου πρὸ ὁκτώ ἡμερῶν καὶ ἀνευ ἐφέρας διατυπώσεως.

Γ) Τοῦ Νόμου ΒΡΝ' τῆς 13 Φεβρουαρίου 1893 ἐπεκτείναντος τὰ χορηγούμενα κατὰ τ' ἄρθρα 2 καὶ 2 τοῦ ἀπὸ 18 Ἀπριλίου 1880 ΔΚΘ' Νόμου ταῖς τραπεζαῖς πλεονεκτήματα, σχετικῶς πρὸς τὴν σύστασιν καὶ διαδικασίαν ἐκποιήσεως τοῦ ἐνεχύρου ἀνωνύμων μετοχῶν καὶ ὀμολογιῶν, καὶ εἰς ἰδιώτας τραπεζίτας, μετὰ τῶν αὐτόθι μερικωτέρων ὁρων καὶ ὑπὸ τὴν πρὸς θετον διατύπωσιν τῆς συστάσεως τοῦ ἐνεχύρου δι' ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου εἰς διπλοῦν, θεωρουμένου τοῦ ἑτέρου τῶν πρωτοτύπων διὰ συμβολαιογραφικῆς πράξεως κατὰ τὸ ἄρθρ. 414 Π. Δικονομίας.

Δ) Τοῦ Νόμου ΒΤΖΗ' τῆς 31 Μαρτίου 1896 φέροντος ὅτι καὶ περὶ ἐνεχύρου διατάξεις καὶ τὰ πλεονεκτήματα τὰ κατὰ τ' ἄρθρα 2 καὶ 3 τοῦ ΔΚΘ' Νόμου ἀπὸ 18 Ἀπριλίου 1880 καὶ τ' ἄρθρ. 1 καὶ 2 τοῦ ΒΡΝ' ἀπὸ 13 Φεβρουαρίου 1893 χορηγούμενα σχετικῶς πρὸς τὴν σύστασιν καὶ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἐνεχύρου, ἐπεκτείνονται καὶ ἐπὶ τῶν προθέντων τῆς γῆς, τῆς τέχνης ἢ τῆς βιομηχανίας. ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἀσωμάτων πραγμάτων (créance nominale) καὶ ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ ἐν γένει ἐπὶ παντὸς πράγματος, ὅπερ τυγχάνει ἀντικείμενον ἐμπορικῆς συναλλαγῆς).

Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου τὰ αὐτὰ πλεονεκτήματα δύνανται νὰ χορηγηθῶσι καὶ εἰς ἐμπόρους τηροῦντας τὰ κεκανονισμένα βιβλία καὶ πληρώνοντας τὸν ἀνώτατον τῆς κλάσεως αὐτῶν φέρον ἐπτηθεύματος.

Ἐκ τούτων ὁ δεύτερος Νόμος ΑΟΓ' τοῦ 1883, καίπερ ἐπιγραφόμενος «περὶ μεταρρυθμίσεως διατάξεων τοῦ Νόμου περὶ Χαρτοσήμου» εὐδαιμόνως δύναται νὰ θεωρηθῇ μένον φορολογικῆς καὶ τὰ τὸ περὶ οὐ πρόκειται ἄρθρ. 3 αὐτοῦ, διαλαμβάνον πλῆθυνας τῆς μιᾶς οὐσιαστικῆς καὶ διαδικαστικῆς διατάξεως ἀναγομένης εἰς τὴν σύστασιν τοῦ ἐνεχύρου καὶ τὴν ἐκποίησιν αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο δ' ἀκριβῶς καὶ ἐν τῇ γενεῇ μὲν κωδικοποιήσῃ τῶν τοῦ χαρτοσήμου ὑπὸ τοῦ ΑΧΚΕ' Νόμου τῆς 30 Δεβρίου 1887 ρητῶς κατὰ τὴν ἀπροτελευταίον αὐτοῦ διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 66, διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ ΑΟΓ' Νόμου τοῦ 1883. Ὁ ἐπιβαλλόμενος δὲ φόρος 50 λεπτῶν τοῖς χιλίοις εἶναι ὁ αὐτὸς ἐπίσης πρὸς τὸν ἀναγεγραμμένον ἐν τῷ ΟΚΘ' Νόμῳ διὰ τὰς ἐνεχυροισζομένας μετοχὰς, ὁμολογίας, χρυσοῦ, ἀργυροῦ καὶ ἀπαιτήσεως. Ἀφ' οὗ δὲ καὶ ὡς πρὸς τὴν διαδικασίαν τῆς ἐκποιήσεως δὲν γίνεταί ὀλική ἢ μερικὴ παραπομπὴ εἰς τὰς διατυπώσεις τοῦ Νόμου ΟΚΘ', ἀλλὰ τὸναντίον ἐκτίθενται ἐνταῦθα ἴδιαι αὐτοτελεῖς διατάξεις, ἀναντιρρήτως θεωρῶ, ὅτι αὐταὶ καὶ μόναι εἰσι τηρητέαι καὶ οὐδόλως δικαιολογεῖται ἡ δι' ἀναλογίας ἐπέκτασις τῶν τυπικῶν ὁρισμῶν τοῦ ΟΚΘ' Νόμου καὶ διὰ τῶν περὶ δημοσιεύσεως ἐν ἐφημερίδι ἢ κοινοποιήσεως τῇ δημοτικῇ ἀρχῇ, ἅτινα οὐδόλως ἐνταῦθα ἐπαναλαμβάνονται ἐπὶ τοῦ ἐνεχύρου τῶν ἐμπορευμάτων. Τοῦτο κατ' ἐμὲ λίαν ἐμφανῶς προκύπτει καὶ ἐκ τῆς διαφόρου γραμματικῆς ἐκφράσεως τῶν εἰρημένων Νόμων· διότι ὁ μὲν ΟΚΘ', ἀφ' οὗ προτάσσει τὰ τῶν ἄνω δημοσιεύσεων, ἐπάγεται ὅτι «ἡ διὰ συμβολαιογράφου ἐκποιήσις ἐνεργεῖται διὰ δημοκρατίας διεξαγομένης ἐνώπιον αὐτοῦ . . . . ἐπὶ προεידωμένης τοῦ ὀφειλέτου . . . . καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐτέρας διατυπώσεως» ὁ δὲ Νόμος ΑΟΓ' φέρει ἀπολύτως ὅτι «ἡ ἐκποίησις τῶν ἐνεχυρασθέντων τούτων ἐμπορευμάτων ἐνεργεῖται ὑπὸ συμβολαιογράφου διὰ δημοκρατίας . . . . καὶ ἄνευ ἐτέρας διατυπώσεως». Ἡ διαφορὰ εἶναι κοδὸς· ἐὰν δὲ ὁ Νόμος ΑΟΓ' ἦν ὅτι νὰ τηρήσῃ ἐν ἰσχύϊ ὡς πρὸς τὰ ἐμπορεύματα τὰς ἐτέρας διατυπώσεις τοῦ ΟΚΘ' Νόμου, θὰ μετεχειρίζετο τοῦλάχιστον ὁμοίαν αὐτῷ φράσιν, ὅτι ἡ διὰ συμβολαιογράφου ἐκποιήσις ἐνεργεῖται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, οὕτως ὥστε νὰ μὴ ἐπὶ ὑπονοουμένη ἡ ἐκπλήρωσις τῶν ἐν τῷ Νόμῳ ΟΚΘ' προτασσομένων δημοσιεύσεων. Ἀντὶ τούτου ὅμως οὐ μόνον ρητὴν αὐτῶν μνείαν δὲν ἐποίησατο, ἀλλὰ μετέβαλε καὶ αὐτὴν τὴν διατύπωσιν τῆς διατάξεως αὐτοῦ, εἰς τὸν οὐδεμίαν καταλείποντα ἀμφιβολίαν περὶ τοῦ ὁρθοῦ τῆς ἄνω λύσεως.

Δυσχερεῖα τίς ἐγείρεται ἄλλῳως μεταγενεστέρῃ ἐκ τοῦ ἐπακολουθήσαντος Νόμου ΒΤ'Η' τοῦ 1896 (ζ'οιχ.Δ'), ὅς τις συγκαταλαίῳν, οὕτως εἰπεῖν, καὶ ἐπεκτείνων ἐν ἄρθρ. 1 τὰς περὶ τῶν τραπεζικῶν ἐνεχύρων εὐαγγελτικὰς διατάξεις, παρέρχεται ἐντελεῖα σιγῇ τὸν ΑΟΓ' Νόμον, ἐντεῦθεν δ' ἀνακύπτει ἡ ἀπορία μὴ τυχόν θεωρεῖται καταργούμενος ὁ Νόμος οὗτος διὰ τοῦ ΒΤ'Η'.

Κατὰ τὴν ἐμὴν κρίσιν ὁ Νόμος ΒΤ'Η' διὰ τοῦ ἄρθρ. 1 προέθετο κυρίως, ἂν μὴ καὶ ἀποκλειστικῶς, τὴν ἐπέκτασιν τοῦ ἐκ τοῦ Ν. ΒΡΝ' τοῦ 1896 δοθέντος τοῖς ἰδιώταις τραπεζίταις προνομίου ἐφ' ἔτιον ἀντικείμενα πλὴν τῶν αὐτόθι ἀρχικῶς φερομένων χρεωγράφων, διὰ τοῦτο οὐδεὶς μὲν λόγος γίνεταί περὶ μετοχῶν καὶ ὁμολογιῶν, περὶ ὧν προεῖδιν ὁ Νόμος ΒΡΝ', μνημονεύεται δὲ χρυσοῦ, ἀργυροῦ καὶ ἀσώματος ἀπαιτήσεως (créance nominale), ἐφ' ὧν ταῖς τραπεζαῖς ἦν ἤδη δεδομένος προνόμιον ἀπὸ τοῦ ἀρχικοῦ ΟΚΘ' Νόμου, τὰ δὲ προσαναφερόμενα «πρό-

όντα τέχνης ἢ βιομηχανίας καὶ ἐν γένει πράγματα, ἅτινα τυγχάνουσιν ἀντικείμενα ἐμπορικῆς συναλλαγῆς» περιλαμβάνονται ἀριδῆλως ἐν τῷ γενικῷ ὄρω τῶν «ἐμπορευμάτων», ἅπερ ὡς πρὸς τὰς τραπεζαῖς ἐρρυθμίσθησαν ὑπὸ τοῦ Νόμου ΑΟΓ' ὡς εἰρήται. Ὡστε οὐδεμίαν προσθήκην γίνεταί ἐν τῷ Νόμῳ ΒΤ'Η' διὰ τὰς τραπεζαῖς, οὕτως δύναται νὰ παρίσταται ὡς ἐπέκτασις ἡ ἀπλὴ ἐπανάληψις, καὶ μάλιστα ἡ δημιουργία περιορισμῶν τῶν ἤδη ὁρισταμένων δικαιωμάτων, ὅπερ ἤθελε συμβαίνει, ἐὰν θεωρηθῇ τροποποιούμενος ὁ ΑΟΓ' Νόμος.

Τὸ συμπέρασμα τοῦτο ἐπιρρώννυται καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρ. 3 τοῦ Νόμου τούτου ΒΤ'Η', ὅπερ κατόπιν καὶ τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ ἐπεκτείνοντος τ' αὐτὰ πλεονεκτικῶς ὁμῶς ἐμπόρων τῆς ἀνωτάτης φορολογικῆς τάξεως ἐπάγεται, ὅτι εἰ ἡ σύστασις τοῦ ἐνεχύρου ἀποδεικνύεται ὡς πρὸς τοὺς τρίτους κατὰ τὰ ἐν ἄρθρ. 2 τοῦ ΒΡΝ' Νόμου τοῦ 1896 ὁριζόμενα δι' ἐγγράφου συντεταγμένου εἰς διπλοῦν, ὧν τὸ ἕτερον θεωρεῖται ὡς συμβολαιογράφου, ἐν ᾧ ἐπὶ τραπεζῶν τοιαῦτα δὲν ἀπαιτοῦνται κατὰ τὸν Νόμον ΟΚΘ' (οὐδὲ τὸν ΑΟΓ'), οὕτε φαίνονται ἐπιβαλλόμενα νῦν καὶ εἰς αὐτὰς διὰ τοῦ ἐν λόγῳ ἄρθρ. τοῦ ΒΤ'Η' Νόμου, ἀναφερομένου, ὡς εἰρηται μόνον εἰς τὸν ΒΡΝ' Νόμον, τὸν περὶ ἐνεχύρου ἰδιωτῶν τραπεζικῶν πραγματευόμενον.

Καὶ ἐκ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τοῦ ΒΤ'Η' Νόμου οἷως μνημονευούσης τὸν Νόμον ΑΟΓ' (ἐξ οὗ δὴλον ὅτι δὲν ἤγνοετο ὑπὸ τοῦ Νομοθέτου τοῦ ΒΤ'Η') οὐδαμῶς διαφαίνεται πρόθεσις καταργήσεως αὐτοῦ, ἐξ ἀντιθέτου δὲ οὗτος παρίσταται, ὡς ἤδη ἐπεκτείνας τὰ προνόμια τοῦ ΟΚΘ' Νόμου εἰς πάσας τὰς τραπεζὰς τὰς ἔχουσας ἐγκριμένον διὰ Βασ. Διατάγματος καταστατικόν· τοῦτέστιν ἐν τῷ ὄρω «ἐμπόρευματα» (γενικῶς ἄλλῳως ὄντι, παραβ. Lyon Caen et Renault T. 1ον ἀριθ. 71 καὶ 72), θεωροῦνται συμπεριληφθέντα τὰ τε χρεώγραφα καὶ ἅπαντα ἐν γένει τ' ἀντικείμενα τοῦ ΟΚΘ' Νόμου. Ἐὰν τοῦτο γίνηται δεκτόν, ἐννοεῖται ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται πλέον Βασ. Διατάγματι διὰ τὴν χορήγησιν τῶν προνομίων τοῦ ΟΚΘ' Νόμου εἰς ἀνεγνωρισμένας τραπεζαῖς, ἡ ἀπλουστερά δὲ διαδικασία τοῦ ΑΟΓ' Νόμου ἐφαρμοστέα ἐστὶ καὶ ἐπὶ μετοχῶν καὶ ὁμολογιῶν, χρυσοῦ, ἀργυροῦ καὶ ἀπαιτήσεων, ἤτοι πάντων τῶν εἰς ἐνέχυρον δεδομένων ταῖς τραπεzaῖς πραγμάτων, ἐν ᾧ ἡ διαδικασία τοῦ ΟΚΘ' Νόμου ὁρίσεται ἰσχύουσα διὰ τὰς ἰδιώτας τραπεζῖτας. συμφώνως τῷ περὶ τούτου ὁρισμῷ τοῦ Νόμου ΒΡΝ' καὶ διὰ τοὺς ἐμπόρους κατὰ τὸν ΒΤ'Η' Νόμον.

Ἀνεξαρτήτως ὅμως τῆς ἐπόψεως ταύτης, γενικῶς ἐρμηνευτικῶς κανὼν τοῦ δικαίου ἀναγεγραμμένος ἐν νομ. 80 Πανδ. (50.17) Βασ. Β' γ' 50, Ἀομεν. π. καν. § 18. ἐστὶν ὅτι «τὰ εἰδικὰ τῶν γενικῶν ἐπικατέστερα» (Καλλιγὰ Α' § 50). Καὶ ἂν ἄρα ἤθελεν ὑποτεθῇ τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ ΒΤ'Η' Νόμου, ὡς ἐν γενικῷ ἀφορισμῷ περιλαμβάνον τὰ ἐπὶ παντὸς πράγματος ἐνέχυρα τραπεζῶν τε καὶ ἰδιωτῶν, ἐφ' ὅσον δὲν ποιεῖται ἴδιαν μνείαν καὶ κατάργησιν τῆς εἰδικῆς διατάξεως τοῦ Νόμου ΑΟΓ' περὶ ἐμπορευμάτων ἐνεχυραζομένων πρὸς τραπεζαῖς, ὧν τὰ καταστατικὰ ἐνεκρίθησαν διὰ Β. Διατάγματος, καὶ ἡ τελευταία αὕτη παραμένει ἐν ἰσχύϊ, ὡς ἐξαιρέσις παρὰ τὸν κανόνα τοῦ ΒΤ'Η' Νόμου.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰρημένων συμπεραίνομεν, ὅτι τὰ εἰς ἐνέχυρον δοθέντα τῇ Ἰονικῇ καὶ πάσῃ ἄλλῃ τραπεζῇ, ἥς τὸ καταστατικὸν τυγχάνει ἐγκριμένου διὰ Β. Διατάγματος, ἐμπορεύματα, ἐκποιῶνται ἐγκύτως, τηρουμένων τῶν ἐν τῷ ΑΟΓ' Νόμῳ ἀνα-

Υπογεγραμμένων διατυπώσεων *μόνον*, ἤτοι διὰ δημοπρασίας διεξαγομένης ἐνώπιον συμβολαιογράφου κατ' αἰτησιν τῆς διαφερομένης Τραπεζῆς καὶ ἐπὶ προειδοποιήσει τοῦ οφειλέτου π. δ' ὁκτώ ἡμερῶν.

Ὑπερβαλλούσης δ' ὅπως προνοίας μέτρον (πειοῖται κατ' ἐμὲ) ἤθελεν εἶσθαι ἡ προσήκουσα καὶ μιᾶς δι' ἐφημερίδος δημοσιεύσεως πρὸς 10 ἡμερῶν κατὰ τὸν σχετικὸν ὅρον τοῦ **ΟΚΘ'** Ν. (οὐχὶ δὲ κοινοποιήσεις ἄλλαι πρὸς δημοσίους ταμίας κλ. αἵτινες ὑπ' οὐδενὸς τῶν διαπόντων τὸ προκείμενον ἐνεχυρῶν νέμων διαγράφονται), ἐν ᾧ, κατὰ τὴν ἀνωτέρω ὑποδείχθεισαν ευρύτεραν ἐκδοχὴν τοῦ **ΑΟΙ'** Νόμου, ἡ εἰρημένη δημοσίευσίς δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς πρὸς τὰς τραπεζὰς ἐκ τοῦ νόμου τούτου κατηργημένη καὶ ἐπὶ τῶν μετοχῶν, ὁμολογιῶν καὶ λοιπῶν ἀντικειμένων τοῦ **ΟΚΘ'** Νόμου.

(1906)

Κ. Δ. Ρακτιδῶν

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Α. Κ. Κάϊρον : Δὲν πιστεύομεν ὅτι χρονολογία π. γ. 4 Φεβρουαρίου 1900 πάσχει οἰανδήποτε ἑλλειψιν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦ Ψηφίσματος, πρέπει ν' ἀναφέρεται ἡ ἡμέρα, ὁ μὴν καὶ τὸ ἔτος, τὰ ὅποια οὐδὲν ἄλλο σημαίνουν· καθ' ἡμᾶς ἡ τὴν ἀνάγκην ἡμερομηνίας καὶ χρονολογίας. Ἐὰν ἐννοεῖτο ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀναφέρεται ἀκόπως τὸ ὄνομα τῆς ἡμέρας, τότε ἔπρεπε, ἐν τῇ αὐτῇ σχολαστικῇ ἀκριβολογίᾳ (μὴ ἀναγραφόμενης ὡς ἀναγκαίας καὶ τῆς ἀναφορᾶς τῆς ἀριθμητικῆς τάξεως τῆς ἡμέρας), νὰ ἴναι ἀκούστα ἡ χρονολογία ὡς ἐξῆς : Πρασσευὴ (ἡ Σάββατον) Φεβρουαρίου 1900, τὸ ὅποιον θὰ ἦτο γελοῖον. Ἐπίσης δὲν εὐρίσκουμεν ὅτι ὁ μὴ προσηγορισμὸς τοῦ χρονολογικοῦ συστήματος εἶναι σημαντικὸς, ἀφ' οὗ πασιδῆλως ἐν τῷ τόπῳ εἶναι ἐν χρήσει τὸ γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον, ὃ δὲ Ἕλληνας δύναται συντάξαι διαθήκην καὶ κατὰ τὸ ἐγγώριον τυπολογικόν, ὡς πενόμενον κατὰ μέρος ὅτι, ἐὰν ἀποτελῇ τύπον ἀναγκαῖον ἡ χρονολογία τῆς διαθήκης, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ τοιοῦτος ἡ καθ' οἰονδήποτε σύστημα ἐνέργειά της. Δὲν βλέπομεν, διατὶ δὲν δύναται τις νὰ χρονολογήσῃ καὶ μετ' οὐρανοῦ σύστημα τῆς αἰτίας. Καὶ ἐὰν τυγὼν ἦθελεν ἐγερθῇ ἀμφιβολία περὶ τῆς ὑπὸ θάτερον τῶν συστημάτων χρονολογήσεως, αὕτη, καθ' ἡμᾶς, θὰ εἶχε σημασίαν μόνον ἐὰν ἐν τῇ δεκατριμῶν μεταξὺ τῶν δύο συστημάτων διαφορᾷ ἐνέπιπτε σημαντικὴ ἐπὶ τῶν ἐν τῇ διαθήκῃ ὁρισμῶν περιστάσεις, οἷον ἐξεφροσύνης, κανονισμοῦ ἀξίας καὶ τὰ τοιαῦτα. Αὐτὰ λέγει ἡ ἀνάγκη τῆς οὐσιαστικῆς ἀντιλήψεως, ἡ ὅποια ἀτυχῶς ἐπὶ διαθηκῶν, ῥητῶς εὐνοουμένων ὑπὸ τοῦ νόμου, ἐπιτάσσοντος τὴν ὑπὲρ τῆς διασώσεως αὐτῶν ἀπόφασιν, ἐξέπεσεν εἰς μικροδυσχερινὰς ἀκωρώσεις. Ἀλλὰ ταῦτα πάντα εἶναι ὁ διὰ τὰ ποντήρια ψαλεῖς ἀγασμὸς καὶ διὰ τοῦτο συμβουλευόμεν νὰ πάρετε, καλὸ καὶ κακὸ, καὶ μία γάτα, τὴν ὅποιαν θὰ ἀποτελέσῃ ἡ ἐν ὑπεργραφῇ ἡ ἐν περιθωρίῳ βεβαίωσις καὶ τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ χρονολογικοῦ συστήματος.

Ι. Κ. : Τὰ ζητήματα περὶ ὧν ἐρωτᾷτε ἐλύθησαν κατὰ τὴν ἀνακρίβειν δημογραφικὴν ὑποψήφιστον τοῦ μακαρίτου Συγγροῦ. Τότε δὲν ἐξητάσθη οὐδ' αὕτη ἡ μὴ ἐγγραφὴ τοῦ ἐν τῷ ἐκλογικῷ καταλόγῳ. Κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον οὐκ ἐξετάσθηται οὐδ' ἡ μὴ πρὸς 40 ἡμερῶν παραίτησις ἀπὸ τῆς κατεχομένης δημοσίας θέσεως. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ ἀνακρίβεις αὕτη δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς προδήλου ἀκωρότητος τῆς ἐκλογῆς, ὡς πάλιν ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ

Συγγροῦ. — Ἡ ἑλλειψὶς μισθοδοσίας δὲν ἀφαίρει τὴν ιδιότητα τοῦ δημοσίου υπαλλήλου, σημειοῦμεν μόνον ὑμῖν πρὸς γνώσιν σας, ὅτι ἄλλοτε ἐκρίθη ὅτι ὁ εἰς δημοσίαν θέσιν πρεσβευτοῦ διορισμὸς βουλευτοῦ, δὲν ἐπιφέρει ἀσυμβιβαστον, ἐὰν ὑπάρχῃ παραίτησις ἀπὸ τῆς μισθοδοσίας. Ὁ τσουκαλᾶς κολλάει τὸ γεροῦλι δπου τοῦ ἔλθῃ βολικά.

Ι. Π. Λεβαδειαν : Παράδοξα ἐξαγγέλεσθε. Ἀφ' οὗ ἀντὶ ἀνακοπῆς κατὰ τῆς μετὰ τὴν διατάξασαν ἀποδείξεως 56 ἐκδοθείσης 287 ἐγένετο ἔφεσις καὶ ἐπὶ ταύτῃ ἐπὶ ἤλθε μεταρρύθμισις καὶ νέα διαδικασία καὶ νέα ἀποφασὶς ἐρήμην δεχθεῖσα τὴν ἀγωγὴν, δὲν εἶναι ἐξεταστέα εἰμὴ μόνον ἡ κατ' αὐτῆς ἀνακοπὴ, καὶ ἐὰν αὕτη ἦτο ἐκπρόθεσμος, ὁρῶς ἀπερρίφθη, χωρὶς νὰ ἐξετασθῇ ἡ κατὰ τῆς παλαιᾶς ἐρήμην ἀνακοπὴ τῆς ἡποίας ἡ ἐξέτασις εἶναι ἀδύνατος, ἀφ' οὗ ὑπῆρξε μεταγενεστέρᾳ τελεσιδικία.

Γ. Μ. Κυπαρισσίαν : Ἡ περὶ παραγραφῆς διάταξις τοῦ **ΑΤΝ'** Νόμου εἶναι σαφής, περιλαμβάνει δὲ πᾶσαν καθ' οἰονδήποτε τρόπον φορολογικὴν εἴσπραξιν. Πρὸς τούτου τὴν ἐν σελ. 288 **ΧVI** εἰς Κόρινθον ἀλληλογραφικὴν γνωμοδότησιν. Ἐπὶ πλέον ὑπομνησκόμεν καὶ τὴν ἐν σ. 128 **XIII** εἰς Βερέθνα, ἐν ἣ ὑποδεικνύεται ὅτι δὲν εἶναι δυνατὴ μάλιστα καὶ ἡ δι' ἀγωγῆς ἐπιδιώξις.

Γ. Π. Δομβραϊν : Δὲν ὑπάρχει εἰδικὴ παραγραφὴ ὑπὲρ τῶν Δήμων. — (1) ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐνάγων δὲν δέεται παρεκτατικῆς τινος προθεσμίας πρὸς ἐμφανίσιν. διότι οὐδεὶς πρὸς τοιαύτην παρεκτασιν ὑφίσταται λόγος, τοσούτω μᾶλλον ὥσπερ ἡ πρὸς ἐμφανίσιν προθεσμία, καὶ αὕτη ἡ συνθήκη, δίδεται τῷ ἐναγομένῳ.

Ἐνὶ δυνδουρμετῇ : Αἱ μὲν κοινοποιήσεις γενήσονται ὡς ἀγνώστου διαμονῆς, προθεσμίαι δὲ τηρηθήσονται αἱ συνθήκες.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Πραγματεία περὶ ἀποθετηρίων καὶ ἐνεχυρογράφων, ἤτοι **Ἐρμηνεία τοῦ Νόμου περὶ Γενικῶν Ἀποθηκῶν** ὑπὸ **Ἡλία Κ. Ἀναστασιάδου** δικηγόρου ἐν Ἀθήναις. Τιμᾶται δρ. 7.

Πρόκειται περὶ ἐρμηνείας τοῦ Νεαροῦ Νόμου (1896) περὶ γενικῶν ἀποθηκῶν, ἤτοι περὶ θεσμοῦ λίαν ἐνδιαφέροντος καὶ σπουδαίου καὶ ἐπὶ οἰκονομικῆς ἡ ἐμπορικῆς ἀπόψεως, ἔνεκα τῆς πληθύσεως τῶν παρουσταζομένων κατὰ τὴν λειτουργίαν τῶν γενικῶν ἀποθηκῶν ἐνοικίων σχέσεων καὶ ζητημάτων. Ἡ μελέτη τοῦ κ. Ἀναστασιάδου, μεθ' ὅλην τὴν μετρίοφροναν αὐτοῦ ἐπιφύλαξιν ἀποτελεῖ τὴν μόνην πλήρη ἐρμηνείαν τοῦ νεαροῦ νόμου δι' ἐπικλήσεως τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ τε Ρωμαϊκοῦ δικαίου καὶ συγκρίσεως πρὸς τὰς νομοθεσίας ἐπὶ τοῦ θέματος ἄλλων κρατῶν καὶ ἰδίως τῆς Ἀγγλικῆς, ἥτις ἠνύνησε καὶ ἀνέπτυξε τὸν χρησιμώτατον θεσμὸν τῶν γενικῶν ἀποθηκῶν. Τὴν πραγματείαν τοῦ κ. Ἀναστασιάδου διακρίνει εὐσύννοπος καὶ εὐμέθοδος κατάταξις τῆς πολλαπλῆς ὕλης τοῦ θέματος, σαφὴς δὲ ἐρμηνεία καὶ λύσις τῶν ἀναφαινομένων ζητημάτων. ἀποδεικνύουσα τὸν συγγραφέα τέλειον κάτοχον τοῦ θέματος τοῦ. Ἡ πραγματεία αὕτη ἀποτελεῖ χρησιμώτατον βοήθημα τοῖς τε συναλλασσομένοις μετὰ τὰς Γενικὰς Ἀποθήκας καὶ παντὶ νομικῷ.

3 JOURNAL 1907

(*) Μετὰ τὴν ἐν σελ. 324 XVI 479 Δ, II,

έλαβε τὸ εἰρημένον παραχωρητήριον, μετέγραφεν αὐτὸ καὶ ἐξηκολούθησε κατέχων τὰς ὁποίας καὶ πρότερον κατέχευε παραχωρηθείσας γαίας, μέχρι τῆς 9 Ἀπριλίου 1892, ὅτε δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 317 τῆς αὐτῆς χρονολογίας συμβολαίου τοῦ εἰρηνοδίκου Ἐλευσίνος, ἐπώλησε πρὸς αὐτὸν τὰς γαίας ταύτας, ὅτι ἡ δῆλσις τοῦ δικαιοπαρόχου τοῦ καὶ τὸ προμηθεύον παραχωρητήριον, ἀφορῶσιν εἰς αὐτὰς τὰς ὑπ' αὐτοῦ κατεχομένας γαίας, ἅς διεκδικεῖ ὁ ἐνάγων καὶ ὅτι ἡ δῆλσις τοῦ δικαιοπαρόχου ἐνεχειρίσθη καὶ κατεχωρήθη πρὸ τῆς δηλώσεως τοῦ ἐνάγοντος.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἐννοίαν τῶν ἄρθρ. 15 καὶ 21 τοῦ Νόμου ΥἸΑ' τοῦ 1871, 3 καὶ 4 τοῦ ΨΜΔ' τοῦ 1878 καὶ 10 τοῦ Ω Η' τοῦ 1883 ἡ δῆλσις τῆς ἐθνικῆς γῆς ἐπιτρεπομένη μόνον εἰς τὸν ἔχοντα τὰ ἐκ τῶν ἀνωτέρω νόμων προσόντα παρέχει εἰς τὸν δηλοῦντα δικαιώματα προτεραιότητος ἐναντίον παντὸς ἄλλου μεταγενεστέρου δηλωτοῦ, μὴ δυνάμενου πλέον νὰ κτήσῃται νομίμως κυριότητα ἐπὶ ἐκτάσεως προδεδηλωμένης ὑπὲρ τοῦ πρώτου, ὑπὲρ οὗ μάλιστα εἶχεν ἐκδοθῇ καὶ παραχωρητήριον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Τούτων τεθέντων, ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἡ δῆλσις τοῦ δικαιοπαρόχου τοῦ ἐναγομένου εἶναι προγενεστέρα τῆς τοῦ ἐνάγοντος ἢ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ τοῦ ἐνάγοντος πίπτει διότι ὁ ἐναγόμενος, ὡς προγενεστέρας δηλώσας εἶναι ἐπικρατέστερος, ἀνεξαρτήτως τῆς προτεραιότητος τῆς μεταγραφῆς, τῶν περὶ αὐτῆς διατάξεων μεταδληθεῖσων διὰ τῶν ἀνω νόμων καὶ ἐπομένως ὀρθῶς ἀμφισβητηθέντος ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ὅτι τὸ ἐπίδικον δὲν περιλαμβάνεται ἐν τῇ δηλώσει καὶ τῷ παραχωρητηρίῳ τοῦ δικαιοπαρόχου τοῦ ἐναγομένου διατάχῃ ἢ περὶ τούτου ἀποδείξεις.

Ἐπειδὴ ἐσφαλμένως, πράγματι ὁ ἐνάγων ὑποστηρίζει, ὅτι ὁ ἐναγόμενος ἠδύνατο, κατ' ἀνταπόδειξιν τῆς διαταχθείσης διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου ἀποδείξεως, περὶ τοῦ ἂν τὰ διεκδικούμενα περιείχοντο ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 87941 παραχωρητηρίῳ τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἂν ὁ ἐναγόμενος κατέλαβε ταῦτα παρανόμως κατὰ τὸ 1889 ἢ 1890, νὰ ἐξετάσῃ μάρτυρας περὶ τὸ ὅτι τὸ ἐπίδικον περιέχεται ἐν τῷ παραχωρητηρίῳ του, καθόσον τούτο δὲν ἀποτελεῖ ἄρνησιν τῆς ἀγωγῆς, ἀλλ' ἀνταρτητικὴν ἐνστασιν, ἣν ὤφειλεν αὐτός ν' ἀποδείξῃ (ἄρθρ. 248 καὶ 252 Πολ. Δικονομίας) καὶ δὲν ἠδύνατο ἀνευ θέματος καὶ κατ' ἀνταπόδειξιν νὰ προσαγάγῃ ἀποδείξεις.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπ' ἀριθ. 73 τῆς 18 Μαρτίου 1893 μεταβιβαστικῇ πρᾶξι μεταξὺ τοῦ ἐνάγοντος καὶ τοῦ δικαιοπαρόχου τοῦ ἐναγομένου περιέχουσα ὁμολογίαν τοῦ δικαιοπαρόχου αὐτοῦ ὅτι κύριος τοῦ ἐπιδίκου εἶναι ὁ ἐνάγων, γένομένη μετὰ τὴν πώλησιν τῶν ἐπιδίκων γαιῶν, δὲν παρέχει οὐδεμίαν ἀπόδειξιν κατὰ τοῦ ἐνάγοντος (ἄρθρ. 268 Πολ. Δικονομίας) οὕτε δεδικασμένον ἀποτελεῖ.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὴν ἐκθεσιν τῶν πραγματογνωμόνων ἀπεδείχθη τελείως, ὅτι τὸ ἐπίδικον ἐμπεριλαμβάνεται ἐν τῇ δηλώσει καὶ τῷ ὑπ' ἀριθ. 87865 τῆς 2 Μαρτ. 1886 παραχωρητηρίῳ τοῦ δικαιοπαρόχου τοῦ ἐνάγοντος Π. Δ*** Κ. Π***.

Ἐπειδὴ ἐπίσης ἐκ τῶν... ἀποδεικνύεται, ὅτι ἡ δῆλσις τοῦ δικαιοπαρόχου τοῦ ἐναγομένου εἶναι μεταγενεστέρα τῆς τοῦ ἐνάγοντος.

Ἐπειδὴ τὸ γεγονός, ὅτι οἱ πραγματογνώμονες διαφωνήσαντες συνέταξαν δύο ἐκθέσεις δὲν καθίστησιν ἄκυρον τὴν πραγματογνωμοσύνην, ἀφ' οὗ, ὡς προκύπτει ἐξ ἀμφοτέρων τούτων καὶ οἱ τρεῖς διορισθέντες πραγματογνώμονες συνέπραξαν κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτῆς ὁμοῦ μεταβάλλοντας ἐπὶ τόπου τὴν 4ην Μαρτίου 1905.

Ἀριθ. 343 (1906) Τμ. Β' ( )

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης: κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ
Πλοίαρχος. - ἐνάδικος ἀγωγῶν διὰ βλάβας πλοίου.

Ἐπειδὴ καὶ τὸ τμήμα τοῦτο σύμφωνον τῷ πρώτῳ, ἐκφέρει γνώμην ὡς πρὸς τὸ παραδεκτὸν τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς παρὰ τοῦ πλοιάρχου, καθὼς νομίμου ἀντιπροσώπου τοῦ ἰδιοκτῆτου τοῦ πλοίου, ἐνασκουμένης καὶ ἀποζημιώσιν διὰ τὴν ἐπελθούσαν εἰς τὸ πλοῖον τοῦτο βλάβην ἐπιδιωκούσης κατὰ τοῦ ὑπαιτίου ταύτης.

Ἀριθ. 344 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΓΚΙΩΝ
Φορολογία ζύθου καὶ οἶνοπνευματωδῶν ποτῶν. - τριμηνιαία δηλώσεις περὶ καταναλωθεισῶν ἑλῶν πρὸς προσδιορισμὸν παραχθέντος καὶ πληρωτέου φόρου. ἀγωγή ἐπὶ ἐπιδροφῇ πλεόν νομίμου καταβληθέντος.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ ΑΡΙΗ' Νόμου τοῦ 1883 περὶ φόρου ἐπὶ τοῦ ζύθου καὶ τῶν οἶνοπνευματῶν καὶ πνευματωδῶν ποτῶν, οἱ ὑπαγόμενοι κατὰ τὰς προηγουμένας διατάξεις αὐτοῦ τοῦ νόμου εἰς δικαίωμα παραγωγῆς καὶ καταναλώσεως τῶν ὑγρῶν τούτων, ὀφείλουσι, πλὴν τῆς τηρήσεως τῶν ἀναγγραφομένων ἐν τῷ νόμῳ αὐτῷ καὶ ἰδίως τοῖς ἄρθροις 4 καὶ 10 διατυπώσεων, νὰ δηλώσι πρὸς τὴν τελευταίαν ἡμέραν ἐκάστης τριμηνίας εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἑφορον τὸ ποσὸν καὶ τὸ εἶδος τῶν πρώτων ὑλῶν, ὅσας κατηνάλωσαν πρὸς παραγωγὴν πνευματωδῶν ὑγροῦ καὶ τὸ παραχθὲν ποσὸν τούτου, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν δηλώσεων αὐτῶν καὶ τοῦ ἀναλογικοῦ πίνακος τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ αὐτοῦ νόμου προσδιορίζεται ὑπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ ἑφόρου τὸ δῖλον ποσὸν τῶν παραχθεισῶν ἐκάδων καὶ ὁ πληρωτέος κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ αὐτοῦ Νόμου φόρος. Ὅθεν, προκειμένου νὰ προσδιορισθῇ κατὰ τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιδλήτου, ἀρνηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιέοντος Δημοσίου, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὁ πλεόν τοῦ νομίμου καταβληθείς ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος φόρος ἐπὶ τοῦ ἐξαχθέντος ὑπὸ τούτου οἶνοπνεύματος, κατὰ τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ ὀριζόμενον χρονικὸν διάστημα, μετὰ τὴν γενομένην δῆλωσιν τοῦ πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἑφορον κατὰ τὸ μνησθὲν ἄρθρον 10, ὅτι τὸν ἀρχικῶς λειτουργοῦντα ἐν τῷ ἐργοστασίῳ του λέβητα ἐκάδων 180 ἀντικατέστησε δι' ἐτέρου χωρητικότητος ἐκάδων 140, ἀνάγκη κατὰ τὴν προσκεθεθεῖσαν διάταξιν νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν μετὰ τῶν λοιπῶν ἀ-

(*) Μετὰ τὴν ἐν σελ. 509 ΚΝΗ 496. Α. Π.

ποδείξεων και αι υποβληθείσαι παρ' αὐτοῦ πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον τριμηνιαῖαι δηλώσεις περὶ τῶν καταναλωθεισῶν πρώτων ὑλῶν πρὸς παραγωγὴν τοῦ φορολογηθέντος οἰνοπνεύματος, ὡς καὶ αἱ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν πράξεις τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, αἱ προσδιορίσασαι τὸ ἐξαχθέν ἀνυδρὸν οἶνον-πνευμα, καθόσον καὶ ταῦτα εἰσὶ στοιχείον ἀπαραίτητον πρὸς εὐρεσιν τοῦ ἐξαχθέντος διὰ τὸν μνησθέντα χρόνον ἐκ τοῦ λειτουργήσαντος λείψαντος τοῦ ἐνάγοντος ἀνδρὸς οἰνοπνεύματος καὶ τοῦ ἐφειλομένου νομίμου φόρου ἐπ' αὐτοῦ. ὅπως ἐξακιδωθῇ ἂν ἐπληρώθῃ πλέον τοῦ νομίμου φόρος, ὡς ὁ ἐνάγων ἐπικαλεῖται καὶ κατὰ ποσὸν, τάναντία δὲ τούτων δεχθὲν τὸ ἐφετεῖον καὶ ἐπιδικάσαν τὴν τοιαύτην ἀγωγὴν ἀνευ τῆς ἐρεύνης καὶ τοῦ στοιχείου αὐτοῦ, ψευδῶς τὴν παρατεθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ρηθέντος νόμου ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσεν, ἐντεῦθεν δὲ ἀναιρετὰ ἐστίν, κατὰ τὸ ἄρθρο 807 § 7 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις.

Ἀριθ. 345 (1906) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΝΙΔΕΡ

Ἐρῶμην δικασθεῖς. - μὴ κατοικία ἐν ἔδρῳ. - διορισμὸς ἀντικλήτου ἐν. - προθεσμία ἀνακοπῆς. - διακρίσεις.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν δύο ἄρθρων τοῦ Βασιλ. Διατάγματος τῆς 18ης Σεπτεμβρίου 1836, σαφῶς ἐξάγεται, ὅτι, κοινοποιηθείσης τῆς ἐρῆμην ἀποφάσεως εἰς τὸν ἐρῆμην καταδικασθέντα διάδικον, τὸν μὴ κατοικοῦντα ἐν τῇ ἔδρῳ τοῦ δικαστηρίου, προστίθεται πάντοτε ἡ προθεσμία τῆς ἀποστάσεως, κατὰ τὰ ἄρθρα 195 καὶ 196 Πολ. Δικονομίας, ὡς μετερρυθμίσθησαν διὰ τοῦ ΒΣΚΕ' Νόμου τοῦ 1894 καὶ ἂν δηλονότι εἶχεν οὗτος διορίσει ἀντίκλητον ἐν τῇ ἔδρῳ τοῦ δικαστηρίου, διότι τὸ μὲν ἄρθρον 1 τοῦ Διατάγματος, ὁρίζον ὅτι ἐντὸς 8 ἡμερῶν γίνεται ἡ ἀνακοπὴ ὅταν ὁ καταδικασθεὶς κοιτῇ εἰς τὴν καθέδραν τοῦ δικαστηρίου ἢ διώρισεν αὐτόθι ἀντίκλητον, προδήλως προϋποθέτει γενομένην τὴν ἐπίδοσιν πρὸς τὸν ἀντίκλητον τοῦ μὴ κατοικοῦντος εἰς τὴν ἔδραν τοῦ δικαστηρίου διαδίκου τὸ ἄρθρον δὲ 20 ὁρίζον ὅτι ἂν ὁ διάδικος κοιτῇ ἐκτὸς τῆς ἔδρας τοῦ δικαστηρίου καὶ δὲν διώρισεν αὐτόθι ἀντίκλητον, παρατείνεται ἡ τῆς ἀνακοπῆς προθεσμία κατὰ τὰ μνημονευθέντα ἄρθρα τῆς Πολ. Δικονομίας, προδήλως ἐπίσης ἔχει τὴν ἐννοίαν ὅτι παρατείνεται καὶ ἂν διώρισεν μὲν ἀντίκλητον ἀλλ' ἢ ἐπίδοσις τῆς ἀποφάσεως ἐγένετο πρὸς τὸν διάδικον ἢ ἐρμηνεία αὕτη τῶν ἄρθρων τοῦ Διατάγματος καὶ τῆς Πολ. Δικονομίας, μὴ ἀπάδουσα πρὸς τὸ γράμμα αὐτῶν, εἶναι σύμφωνος καὶ πρὸς τὸν προφανῆ τοῦ νόμου σκοπὸν, καθ' ὃν ὁ πρὸς ὃν ἡ ἐπίδοσις δέον νὰ ἔχῃ πάντοτε παράτασιν προθεσμίας ὅταν ἀπαιτῆται καὶ ὁδοιπορία πρὸς ἐνέργειαν δικαστικῆς πράξεως, διὰ τῆς ἀντιθέτου ἄλλως ἐκδοχῆς θὰ ἐπῆρχετο τὸ ἄτοπον νὰ μειονεκτῇ ὁ πρὸς τὸν νόμον συμμορφωθείς καὶ διορίσας ἀντίκλητον διάδικος, τοῦ μὴ τοιοῦτον διορίσαντος, ἄρθρ. 148 Πολ. Δικονομίας κατ' ἀκολουθίαν τούναντιον δεχθὲν τὸ δικάσαν ἐφετεῖον, παρεδίασε τὰς μνημονευ-

θείσας οὐσιώδεις δικονομικὰς διατάξεις τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 18 Σεπτεμβρίου 1836 καὶ τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ κατὰ τὸ ἄρθρ. 807 § 5 αὐτῆς εἶναι ἀναιρετὰ

Ἀριθ. 346 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

Ἐσφαλμένη ἐρμηνεία περιεχομένου ἀποφάσεως. - ἐκδοχὴ ἀπορρίψεως ἐφέσεως.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον ἐρμηνεύσαν τὸ τε αἰτιολογικὸν καὶ τὸ διατακτικὸν τῆς πρώτης ἀποφάσεως, ἔκρινεν ὅτι αὕτη ἐξήτασε καὶ τὴν ἔφεσιν τοῦ ἀναιρεσειόντος κατὰ τοῦ ἀναιρεσιδλήτου ναοῦ καὶ ἀπέριψεν αὐτὴν ὡς μὴ βάσιμον, ὡς ἐκ τούτου δ' ἀπεφάνετο ὅτι ὑπάρχει δεδικασμένον καὶ ὡς πρὸς ταύτην, ἡ τυχὸν δ' ἐσφαλμένη ἐρμηνεία τοῦ περιεχομένου τῆς ἀποφάσεως δὲν ἀποτελεῖ λόγον ἀναιρέσεως, μὴ προσβαλλομένου κανόνος τοῦ δικαίου (ἄρθρ. 810 § 2 Πολ. Δικονομίας).

Ἀριθ. 347 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΧΑΤΖΑΚΟΣ

Ἐπιδικαστὴς δραχμῶν μετὰ νέον νομισματικὸν σύστημα. - πάντως νέαι. - ἐρμηνεία ἐπιδικαστῆς ἀποφάσεως.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἤχθη εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 13 τοῦ 1903 ἀποφάσεως τοῦ Β' τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς καταδικασάσης τὸν Δημόσιον ἀπέναντι τοῦ δικαιοπαρέχου τῶν ἀναιρισιδλήτων εἰς πληρωμὴν νέων δραχμῶν, ἐκ τῆς ἐρμηνείας τοῦ ΤΕΒ' Νόμου τοῦ 1869, εἰς τὴν ἐρμηνείαν δὲ ταύτην ἀναγόνται οἱ λόγοι τῆς ἀναιρέσεως.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ εἰρημένου νόμου περὶ κανονισμοῦ τῶν εἰς δραχμὰς συναλλαγῶν καὶ τοῦ περιεχομένου αὐτοῦ σαφῶς δηλοῦται, ὅτι δι' αὐτοῦ γενικῶς καὶ ἀνευ διαστολῆς τινος ὠρίσθη ὅτι τὰ δικαστήρια ἀποφαινόμενα ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ νόμου τούτου ἐφείλουσι νὰ ἐκδίδωσι τὰς ἀποφάσεις αὐτῶν εἰς δραχμὰς λογιζομένας κατὰ τὴν ἐπίσημον διατίμησιν, ὡς τοιαύτη δὲ προδήλως νοεῖται ἡ διὰ τοῦ Νόμου ΣΔ' τοῦ 1867 εἰσαχθεῖσα νέα νομισματικὴ μονάδα, ἡ ἀντικαταστήσασα κατὰ τὸ ἄρθρ. 1 αὐτοῦ τὴν τέως κατὰ τὸ ἀπὸ 8 Φεβρουαρίου 1833 Β. Διάταγμα ἰσχύουσαν ἀφ' οὗ μάλιστα ἐν ἄρθρ. 28 τοῦ εἰρημένου ΣΔ' Νόμου λαμβάνεται πρόνοια περὶ ἀναγωγῆς τῶν ὑφισταμένων εἰς παλαιὰς δραχμὰς χρεῶν τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν ἰδιωτῶν εἰς νέα ποσὰ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὀριζομένης ἀναλογίας τῆς νέας πρὸς τὴν παλαιάν δραχμὴν.

Ἐπειδὴ δὲν πρόκειται κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ ἐφετείου δεκτὰ γενόμενα περὶ δικαιώματος ἢ μὴ τοῦ ἀναιρεσειόντος Δημοσίου, ὅπως πραγματοποιήσῃ τὴν πληρωμὴν τοῦ ποσοῦ τῆς καταψηφίσεως εἰς νομίσματα τῆς παλαιᾶς νομισματικῆς μονάδος ἀλλὰ περὶ καταψηφίσεως τοῦ Δημοσίου εἰς νέας δραχμὰς κατὰ τὴν ἐρμηνευθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ Ἀρ. Πάγου, ὥστε οὐδεμίαν ἀσκέει ἐπιρροὴν ἡ σκέψις ὅτι καὶ τὰ ὑπάρχοντα εἰς παλαιὰς δραχμὰς νομίσματα εἰσὶν ἐγγώρια καὶ δεκτὰ εἰς τὰς πληρωμὰς ἐπὶ τῇ νομίμῳ ἀναγωγῇ καὶ τῇ κανονιζομένῃ ἐκπτώσει κατὰ

τὸ ἄρθρ. 17 τοῦ Νόμου ΣΔ' οὕτω δὲ καὶ ὁ τελευταῖος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου καταπίπτει (*).

Ἀριθ. 348 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΚΑΤΖΑΚΟΣ
Κατάσχεσις χερσὶ τρίτου. - δόλωδης. - ἀρ-
μοδιότης.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 928 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὁρίζον ὅτι ὁ τρίτος, εἰς χεῖρας τοῦ ὁποίου ἐπέδλῃθη κατάσχεσις, ὀφείλει προβαίνων εἰς δήλωσιν νὰ δώσῃ ταύτην εἴτε ἐγγράφως κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 136 καὶ ἐπ. διατεταγμένα, εἴτε προφορικῶς συντάσσοντος ἐκθεσιν τοῦ γραμματέως τῶν πρωτοδικῶν ἢ τοῦ εἰρηνοδίκου τοῦ τόπου τῆς κατοικίας του, ἐννοεῖ προδήλως νὰ συνάψῃ τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις πρὸς ἀμφοτέρω τὰ διαληφθέντα πρῶτωπα, ὥστε ἐκ τοῦ τόπου τῆς κατοικίας τοῦ τρίτου κανονίζεται ἡ ἀρμοδιότης τόσο τοῦ εἰρηνοδίκου ὡς καὶ τοῦ γραμματέως τῶν πρωτοδικῶν πρὸς παραδοχὴν τῆς προφορικῆς δηλώσεως. Εἰς τὸ συμπέρασμα δὲ τοῦτο ἄγει ἐκτὸς τῆς γραμματικῆς ἐρμηνείας καὶ ἡ σκέψις ὅτι ὁ νόμος ἠθέλησε νὰ εὐκολύνῃ τὸν τρίτον, μὴ ὄντα ὑπόχρεων νὰ ἀποδλέψῃ ἐνώπιον τίνος δικαστηρίου εἰσῆλθῇ ἢ περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως ἀγωγῇ, ἥτις δὲν ἀφορᾷ εἰς αὐτὸν, οὐδὲ νὰ μεταβῇ παρὰ τῷ γραμματεῖ αὐτοῦ, ἐδρεύοντος τυχὸν μακρὰν τῆς κατοικίας του, πρὸς ἐνάσκησιν τῆς προφορικῆς αὐτοῦ δηλώσεως καὶ ἐν ἣ ἔτι περιπτώσει δὲν προτιμᾷ νὰ κάμῃ αὐτὴν παρὰ τῷ εἰρηνοδίκῃ τῆς κατοικίας του. Ὅθεν τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀντιθέτως ἀποφηνάμενον ὅτι αἱ δηλώσεις τοῦ ταμίου Πατρῶν ὡς τρίτου ἀκύρως ἐγένοντο παρὰ τῷ γραμματεῖ τοῦ Πρωτοδικείου Πατρῶν, ὅπου εἶχε τὴν ἔδραν αὐτοῦ ὁ δηλώσας καὶ οὐχὶ παρὰ τῷ γραμματεῖ τοῦ Νοτίου Εἰρηνοδικείου Πατρῶν, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἦν εἰσηγμένη ἡ περὶ κύρους ἀγωγῇ, παρεβίασε τὴν προμνημονευθεῖσαν οὐσιώδη διατάξιν τοῦ ἄρθρ. 928 τῆς Πολ. Δ., ὅπερ ἐπάγεται τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως, κατὰ τὸ ἄρθρ. 807 ἐδ. 5.

Ἀριθ. 349 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Γ. ΦΑΣΙΛΑΚΗΣ
Ἀγοραπωλησία. - δολία παραστάσεις περὶ ἀνωτέρας τιμῆς. - ὅμοιοι περὶ διαπραγματεύσεως εἰς χρυσὸν ἢ χαρτονόμισμα. - χώρα ἀποζημιώσεως.

Ἐπειδὴ τὸ Ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐκτιμῆσαν τὴν βάσιν τῆς προκειμένης ἀγωγῆς, δέχεται ὅτι κατ' αὐτὴν πρόκειται περὶ δόλου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου πωλητοῦ, ἀναγομένου εἰς παραστάσεις περὶ τὸ τίμημα τῶν πωληθεισῶν ὁμολογιῶν, ὡς ἐν ἀνώτερον τοῦ ἀληθοῦς, ὅτε ἀληθῶς ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ ἐν αὐτῇ παρατιθέμεναι διατάξεις L. 22 § 3 Πανδ. 19.2 καὶ L. 16 § 4 Πανδ. (4.4). Ἀλλ' ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ συνόλου τῶν πραγματικῶν στοιχείων τῆς ἀγωγῆς, αὕτη βάσιν ἔχει τὸν δόλον τοῦ πωλητοῦ ἐναγομένου ἀναιρεσιβλήτου καὶ τὴν ἐκ τούτου παραπλάνησιν

τοῦ ἀγοραστοῦ ἐνάγοντος ἐπιτευχθεῖσαν διὰ ψευδῶν παραστάσεων ἀναγομένων περὶ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ἥτοι τὰς πωληθείσας ὁμολογίας τοῦ δανείου τῶν 120 ἑκατομμυρίων ἃς ἐκεῖνος παρέστησεν ὡς διαπραγματευομένας ἐν τῇ ἀγορᾷ εἰς χρυσὰς δραχμὰς καὶ οὐχὶ εἰς χαρτίννας. Ἀλλ' ὁ δόλος οὗτος στηρίζεται εὐθύνῃ τοῦ δολιευομένου πωλητοῦ πρὸς ἀκυζημίωσιν κατὰ τοὺς Νόμους 13 § 4 Πανδ. 19.1 καὶ Ν. 37 Πανδ. 4.3. Ὅθεν τὸ ἐφετεῖον παριδὼν τὴν βάσιν ταύτην τῆς ἀγωγῆς παρεβίασε τὰς οὐσιώδεις διατάξεις τῶν ἄρθρ. 158 καὶ 170 Πολ. Δικονομίας ὅπερ ἐπάγεται τὴν ἀναίρεσιν κατὰ τὸ ἄρθρ. 807 § 5 τῆς Πολ. Δικονομίας (*).

Ἀριθ. 350 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Γ. ΦΑΣΙΛΑΚΗΣ
Κατάσχεσις χερσὶ τρίτου. - ἀπόφασις ἐπὶ. - οὐ δεδικοσμένον κατὰ τρίτου. - προβολὴ ἀκυροτήτων ὑπὸ τρίτου.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 925, 927 928, Πολ. Δικονομίας, ἐν τῇ δίκῃ περὶ κύρους κατασχέσεως καὶ κυρίας ἀπαιτήσεως, ὁ τρίτος εἰς χεῖρας τοῦ ὁποίου γίνεται ἡ συντηρητικὴ κατάσχεσις δὲν εἶναι διάδικος, οὔτε καλεῖται ὡς τοιοῦτος, ἀλλὰ γνωστοποιεῖται αὐτῷ ἀπλῶς μόνον ἡ ἀγωγὴ καὶ ἐπομένως ἡ ἐξ αὐτῆς προαχθεῖσα τελεσιδικία ἀπόφασις μεταξὺ τοῦ κατασχόντος καὶ τοῦ ὀφειλέτου δὲν ἀποτελεῖ δεδικοσμένον καὶ κατ' αὐτοῦ κατὰ τὸ ἄρθρ. 274 Πολ. Δικονομίας. Ὅθεν τὸ ἔρρισμα τῆς ἀναιρεσιβιλλομένης ἀποφάσεως, καθ' ὃ ἡ παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβιλλομένου Δημοσίου προβληθεῖσα ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ἐνστάσις ἀκυρότητος τῆς κατασχέσεως, ὡς ἐπιβληθεῖσης εἰς χεῖρας τοῦ ταμίου τοῦ Δημοσίου καὶ οὐχὶ τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος τοῦ οἰκείου δήμου, ὡς ὀφειλέτου τοῦ νατασχόντος κατὰ τὸν Νόμον τοῦ 1852 καὶ τὸν ἐρμηνευτικὸν ΒΤ' Α' τοῦ 1896 ἀντίκειται εἰς τὸ δεδικοσμένον τῆς ἐπικυρωσάσης τὴν κατάσχεσιν τελεσιδικία ἀποφάσεως, προσκρούει εἰς τὰς ἄνω μνησθείσας διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας κατὰ τὸν σχετικὸν λόγον ἀναιρέσεως, βάσιμον ὄντα.

Ἐπειδὴ ἡ πρὸς δήλωσιν ὑποχρέωσις τοῦ τρίτου καὶ αἱ ἐκ τῆς παραμελήσεως αὐτῆς ἐπιβλαβεῖς αὐτῷ συνέπειαι τοῦ νὰ θεωρῇται ὀφειλέτης τῆς κατασχεθείσης ποσότητος, προϋποθέτουσιν ἔγκυρον κατάσχεσιν διότι ἡ ἀκύρος πρᾶξις δὲν τίττει ὑποχρέωσιν οὔτε ἐπάγεται ἐπιβλαβεῖς συνέπειαι. Τὴν ἀκυρότητα δὲ ταύτην δύναται νὰ τὴν προτείνῃ ὁ ἐκ τῆς κατασχέσεως ταύτης ὑπόχρεως πρὸς δήλωσιν τρίτος ἐξ ἰδίου δικαίου συμφώνως πρὸς τ' ἄρθρ. 552, 553 Πλ. Δικον. διὰ νὰ ἀποτρέψῃ τὰς ἐκ τῆς μὴ δηλώσεως τῆς ἐπιβλαβεῖς συνέπειας τοῦ ἄρθρου 93 τῆς Πολ. Δικονομίας ὅθεν τὸ ἐφετεῖον δεχθὲν ὡς δεύτερον ἔρρισμα τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι τὸ

(*) Ἀπολύτως βεβαιωμένα. Ἐὰν εἴπω ὅτι τὸ πρᾶγμα Α ἔχει 10 ἐνῷ ἔχει 9, ἡ παράστασις εἶναι περὶ τὸ τίμημα. Ἐὰν εἴπω ὅτι τὸ αὐτὸ Α πρᾶγμα διαπραγματεύεται εἰς χρυσὸν, ἐνῷ διαπραγματεύεται εἰς χαρτί, ὅπερ ἐστὶ ἐὰν εἴπω ὅτι ἔχει 10 χρυσὰς ἐνῷ ἔχει 10 χαρτίνους, τότε ἡ παράστασις ἀφορᾷ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Αὐτὸ δὲν τὸ πιστεύομεν.

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ἐν σελ. 537 XVI 584 Ε. Α.

Δημόσιον, ὡς τρίτον, μόνον δήλωσιν περὶ τῶν εἰς χεῖρας του κατεσχρημένων δικαιούται νὰ κάμῃ οὐχὶ δὲ καὶ νὰ προβάλλῃ τὴν ἄνω μνησθεῖσαν ἔνστασιν ακυρότητος τῆς κατασχέσεως προσκρούει ὡσαύτως εἰς τὰς μνησθεῖσας διατάξεις τῶν ἄρθρων 552, 553 καὶ 931 Πολ. Δικ. καὶ βάσιμος ἀποβαίνει ὁ εἰς τὸ ἔρεισμα τοῦτο ἀναγόμενος λόγος ἀναιρέσεως (*).

Ἀριθ. 352 (1906) Τμ. Α'

Εἰτηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΚΑΨΑΛΗΣ

Δίκη ὀφειλέτου πρὸς ἕνα συνδανειστῶν.- ἀπαλλαγή ἐπὶ ἀνυποστάτου.- ἀπαλλαγή καὶ ἀπέναντι λοιπῶν.- οὐκ ἀναγκαῖον ἐν ὁμοδικίᾳ.- ἐκτίμησις ἐγγράφου ὡς ὁμολογίας ἐξωδίκου.- κοινή ὡς ἀποδεικτικὸν μέσον.- ἐκτίμησις καὶ ὁμολογητικῆς προθέσεως.- δικανικὴ πεποιθούσις.- οὐ περαιτέρω ἀπόδειξις.- ἀνταπόδειξις ἐξωδίκου ὁμολογίας.- ἀνάκλησις μόνον πλάνη.- ὑποχρέωσις λογοδοσίας.- περιττὴ ἐκ μεταγενετέρας ὁμολογίας.- παρεμπνεῖα ὁμολογίας.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς ἐνδεκάτης αἰτιολογίας τῆς προβαλλομένης αποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 96 (1906), τὸ ἐφετεῖον δέχεται μὲν ὅτι ὁ ἀναιρέσιον Ε. Μ^{***} ἐν δίκῃ διεξαχθεῖσα μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ συνδανειστοῦ τοῦ ἐνάγοντος, τοῦ Π. Μ^{***}, ἀπηλλάχθη τελεσιδικίως τοῦ χρέους ὡς ἀποδειχθείσης ἀνυπάρχου τῆς ἀπαιτήσεως δι' ἣν ὑπ' ἐκείνου ἐνήχθη, ἀπορρίπτει ὁμῶς τὴν ἔνστασιν τοῦ Ε^{***} καὶ τῶν λοιπῶν ἀναιρεσιόντων, ἣν ἐκ τοῦ δεδικασμένου ἀντέταξαν κατὰ τοῦ ἀναιρεσιδλήτου ἐπιδικώντος ἐν τῇ νῦν δίκῃ ὡς ἐκδοχέως τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἐτέρου ἀλληλεγγύου συμπιστωτοῦ Ἰ. Φ^{***} τὴν πληρωμὴν τῆς αὐτῆς ἀπαιτήσεως διὰ τῆς ἀγωγῆς του, ἐπὶ τῇ σκέψει ὅτι τὸ ὑπὲρ τοῦ ὀφειλέτου Ε. Μ^{***} κατὰ τοῦ ἐνὸς τῶν ἀλληλεγγύων πιστωτῶν ἐπιτευχθέν δεδικασμένον, τότε μόνον θὰ ἠδύνατο ν' ἀντιταχθῇ κατὰ τοῦ ἐτέρου ἀλληλεγγύου πιστωτοῦ, ἂν διατέλει ἐν ὁμοδικίᾳ μετὰ τοῦ πρώτου ἐνάγοντος Μ^{***}, ἥτοι ἂν ἐδικάζοντο πάντες ἐν τῇ αὐτῇ δίκῃ. Ἀλλ' οὕτως ἀποφηνάμενον, παρεβίασε τὴν οὐσιώδη διατάξιν τῶν ἄρθρων 369 καὶ 274 Πολ. Δικονομίας, ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ὁποίων ἐπαρκῶς συνάγεται ὅτι ἡ τὸν κοινὸν ὀφειλέτην ἀπέναντι ἐνὸς τῶν ἀλληλεγγύων συνδανειστῶν τελεσιδικίως ἀπολύουσα ἀπόφασις ὡς ἀνυποστάτου ἐξελεγχθείσης τῆς ἀπαιτήσεως, δι' ἣν ἐνήχθη, ἀντιτάσσεται τελεσφόρως καὶ κατὰ τοῦ ἐτέρου ἀλληλεγγύου συμπιστωτοῦ, εἴτε οὗτος ἦτο διάδικος ἐν τῇ προτέρᾳ δίκῃ, εἴτε μὴ. Ἡ τοιαύτη δὲ παράβασις συνεπάγεται, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 807 § 5 Πολ. Δικονομίας, τὴν ἀναιρέσιν τῆς αποφάσεώς του, ἀλλὰ μόνον ὡς πρὸς τὸν Ε. Μ^{***}, διότι, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ ἐφετείου δεκτὰ γενόμενα περιστατικά, οἱ λοιποὶ ἀναιρεσιόντες δὲν ἐνέχονται ἀλληλεγγύως μετὰ τοῦ δικασθέντος Ε^{***}, ἀλλὰ συμμέτρως ὡς συγκληρονόμοι τοῦ ἀρχικοῦ ὀφειλέτου, ὡς τοιοῦτοι δὲ δὲν δύνανται νὰ προστατευθῶσιν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 369 Πολ. Δικονομίας, διότι τοῦτο προνοεῖ περὶ ἐνὸς ὀφειλέτου πλειόνων ἀλληλεγγύων συμ-

πιστωτῶν, ὁπότε νικήσας διὰ τοῦ ὅρκου ἀπέναντι ἐνὸς τῶν συμπιστωτῶν ἀπαλλάσσεται ἀπέναντι καὶ τῶν ἄλλων καὶ περὶ πλειόνων ἀλληλεγγύων συνοφειλετῶν, ὁπότε τοῦ ἐνὸς τούτων ὁμόσαντος ἀπαλλάσσονται καὶ οἱ λοιποί.

Ἐπειδὴ, ἐκτιμῶν τὸ ἐφετεῖον τὸ... συμβόλαιον κρίνει ὅτι ἡ ἐν αὐτῷ δήλωσις τοῦ ὀφειλέτου Ε. Μ^{***} δικαιοπαρόχου τῶν ἀναιρεσιόντων ἀποτελεῖ ἐξωδικὸν ὁμολογίαν καὶ οὐχὶ ἀναγνώρισιν τῆς διὰ τοῦ... συμβολαίου τοῦ... συστάσεως μεταξὺ τοῦ ρηθέντος ὀφειλέτου καὶ τῶν πιστωτῶν τοῦ Α^{***} καὶ Φ^{***} συστάσεως. Ἐξετάζον δὲ τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιδλήτου εὐρίσκει, ὅτι τὴν ἀνωτέρω δήλωσιν ἐπικαλεῖται ὁ ἐνάγων, ὡς ἀποδεικτικὸν τῶν ἀξιώσεων του μέσον καὶ οὐχὶ ὡς βάσιν αὐτῆς. Πάντες ἄρα οἱ ἀντίθετον προϋπόθεσιν ἔχοντες καὶ εἰς παράβασιν τῶν περὶ ἀντιφωνήσεως καὶ ἀναγνώρισεως κανόνων τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου περιστρεφόμενοι λόγοι ἀναιρέσεως εἰσὶν ἀνυπόστατοι.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς δεκάτης αἰτιολογίας τῆς αὐτῆς αποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον σταθμίζον τὸ μνημονευθὲν συμβόλαιον εὐρίσκει, ὅτι ἡ δι' αὐτοῦ ἐξελεχθεῖσα ἐξωδικὸς ὁμολογία ἐγένετο κατὰ θέλησιν ἐντελῶς ἐλευθέραν καὶ μὲ ἀταράκτους φρένας, τοῦθ' ὅπερ δέχεται καὶ ὡς μὴ ἀμφισβητούμενον ὑπὸ τῶν ἀναιρεσιόντων. Ἀποβλέπον δὲ εἰς τὸ δημόσιον πρόσωπον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἐξηνήχθη, εἰς τὰ περιστατικά, καθ' ἃ, καὶ εἰς τὰς ἐκφράσεις δι' ὧν ἐγένετο, πειθεται ἀδιστακτικῶς ὅτι ὁ ὀφειλέτης προϋτίθετο σοβαρῶς καὶ σπουδαίως νὰ ὁμολογήσῃ. Ἀπονεῖμαι ἄρα εἰς τὴν τοιαύτην ἐξωδικὸν ὁμολογίαν ἀποδεικτικὴν δύναμιν, ἐν τελείᾳ διάκειται ἀρμονίᾳ πρὸς τὰ ἄρθρ. 252, 265, 266, 267 καὶ 270 Πολ. Δικονομίας, ἐξ ὧν τρανῶς δηλοῦται, ὅτι ἡ ἐξωδικὸς ὁμολογία εἶναι ἀποδεικτικὸν μέσον ἀνεξαρτήτως τῆς ἀποδοχῆς ἐκείνου ὑπὲρ οὗ ἐγένετο, καὶ ὅτι ἡ ἀποδοχὴ ἐπιδρᾷ μόνον ἐπὶ τῆς ἐκτάσεως τῆς ἀποδεικτικῆς ἰσχύος αὐτῆς καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῆς νομίμου ὑπάρξεως τῆς ὁμολογίας ὡς ἀποδεικτικοῦ μέσου.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρ. 256 καὶ 252 Πολ. Δικονομίας ἀνεκδοιάτως συνάγεται, ὅτι τὸ ἀξίωχρον τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων ἀπέκειται εἰς τὴν κυριαρχικὴν τοῦ δικαστοῦ τῆς οὐσίας ἐξουσίαν, ἐντεῦθεν ἔπεται ὅτι οὐδαμῶς κωλύεται ὁ δικαστὴς νὰ σχηματίσῃ δικανικῶς τὴν πεποιθήσιν του καὶ ἐξ ἐνὸς μόνον ἀποδεικτικοῦ μέσου, ὅταν ἐν μόνον προσάγῃ καὶ ἐπικαλῶνται οἱ διάδικοι. Πεισθέν ἄρα τὸ ἐφετεῖον τελείως ἐκ τῆς διαληφθείσης δηλώσεως τοῦ ὀφειλέτου περὶ τοῦ βασίμου μίᾳς τῶν ἀξιώσεων τοῦ ἐνάγοντος ἦτο: τῆς ὁμολογηθείσης καὶ μὴ διατάξαν ἄλλας περὶ αὐτῆς ἀποδείξεις οὐδένα παρεβίασε νόμον.

Ἐπειδὴ δὲν προκύπτει ἐκ τῶν ἐφεσίμων προτάσεων τῶν ἀναιρεσιόντων, ἐφ' ὧν ἐξεδέθη ἡ προσβαλλομένη 96 ἀπόφασις, ὅτι ἐξήτησαν ν' ἀποδείξωσι τὸ ἐναντίον τῆς ρηθείσης ἐξωδίκου ὁμολογίας καὶ ὅτι προέβαλον ἀνάκλησιν ταύτης πρὸ τῆς ἐπίδόσεως τῆς ἀγωγῆς. Τοῦθ' ὅπερ ἄλλως καὶ ἀληθὲς ἂν ὑποτεθῇ στερεῖται νομικῆς ἀξίας, διότι τὸ ἐφετεῖον ἐδέχθη, ὡς εἴρηται, ὅτι ἡ ὁμολογία ἦτο δι' ἐπισήμου ἐγγράφου ἀποδεδειγμένη καὶ ἡ πρὸ-

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ἐν σελ. 250 XII 1154 Ε. Α. συμφωνία τῇ αὐτῇ σημειώσῃ ἡμῶν.

θεσις τοῦ ὁμολογήσαι ἀναμφισβήτητος. Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει δὲν ἦδύνατο ν' ἀποδειχθῇ τὸ μὴ ἀληθές τοῦ ὁμολογηθέντος, οὐδὲ νὰ χωρήσῃ τῆς ὁμολογίας ἀνάκλησις, εἰμὴ διὰ πραγματικὴν πλάνην, κατὰ τὸ ἄρθρον 270 Πολ. Δικονομίας. Δὲν διατείνεται δὲ ὅτι προέτειναν τοιαύτην πλάνην. Καὶ ἂν ἄρα θεωρηθῇ ὑπάρχουσα ἑλλειψίς αἰτιολογίας ἐπὶ τοῦ προεκτεθέντος ἰσχυρισμοῦ, τοῦτου ἐμπουσιώδους κρινομένου, δὲν δίδεται χώρα εἰς ἀναίρεσιν.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐκ τῶν αὐτῶν προτάσεων συνάγεται, οἱ ἀναιρεσιόντες ἐπεκαλέσαντο τὴν ὑπ' ἀριθ. 84 (1896) ἀπόφασιν τοῦ Ἐφετείου Πατρῶν, οὐχὶ διὰ νὰ στηρίξωσιν ἔνστασιν δεδικασμένου, ἤτοι ὅτι δι' αὐτῆς ἀπερρίφθη τελεσιδικίως ὡς ἀνυπόστατος ἡ ἐπίδικος ἀπαίτησις, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀποκρούσωσι τὴν αἴτησιν τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὅστις ἐζήτησε νὰ τῷ ἐπιτραπῇ τὸ μέσον τῶν μαρτύρων ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διαληφθείσης ἐξωδίκου ὁμολογίας καὶ ἰσχυρίζοντο ὅτι ἡ ἐξωδικὸς αὕτη δήλωσις ἐθεωρήθη ὑπὸ τῆς ρηθείσης ἀποφάσεως οὐχὶ ὡς ὁμολογία, ἀλλ' ὡς τροποποιήσις ἐτέρας συμβάσεως καὶ ἐκηρύχθη ὡς τοιαύτη ἄκυρος. Ἀνυπόστατος ἄρα ὁ λόγος ἀναίρεσως ὁ ἐρειδόμενος εἰς ἀναιτιολόγητον ἐπὶ τοῦ περὶ τοῦ ἀνωτέρω δεδικασμένου ἰσχυρισμοῦ τῶν.

Ἐπειδὴ, ὡς πιστοῦται ἐκ τῶν συνδυασμένων σκέψεων 10, 7 καὶ 9 τῆς προσβαλλομένης 96 ἀποφάσεως, ἐρευνῶν τὸ ἐφετεῖον τὸ περιεχόμενον τοῦ συμβολαίου δέχεται ὅτι ἡ λογοδοσία εἰς ἣν δι' αὐτοῦ ὑπεγρεώθησαν νὰ προβῶσιν οἱ πιστωταὶ Α' καὶ Φ' πρὸς τὸν ὀφειλέτην τῶν Ε. Μ' συνωμολογήθη οὐχὶ ὡς ὅρος ἀπαραίτητος διὰ τὴν γέννησιν τῶν δικαιωμάτων τῶν, ἀλλ' ὡς ἀπλοῦν μέσον ἐξελέξεως τῆς διαχειρίσεως τῶν καὶ κρίνει ὅτι ἡ ἐκτίλεσις τοῦ μέσου τούτου κατέστη περιττὴ διὰ τῆς γενομένης ὑστερον ἐξωδίκου ὁμολογίας· οὕτω δὲ σκεφθὲν καὶ ἀπορρίψαν κατ' ἀκολουθίαν τὴν περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς ὡς μὴ προκληθείσης λογοδοσίας ἔνστασιν τῶν ἀναιρεσιόντων, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡρμήνευσε τὸ περιεχόμενον ἐγγράφων χωρὶς νὰ προσβάλλῃ κανόνα δικαίου, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀπέκρουσε διαρρήδην τὸν ἰσχυρισμὸν τῶν ἀναιρεσιόντων ὅτι δῆθεν ἡ ἐξωδικὸς δήλωσις ἐτροποποίησεν οὐσιώδεις τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως αἰρέσεις καὶ εἰς οὐδεμίαν περιπίπτει ἐν ταῖς σκέψεσι ταύταις ἀντίφασιν. Ἀθάσιμος ἄρα ὁ ἐπὶ ἀντιφατικῶν δῆθεν αἰτιολογιῶν ἐρειδόμενος λόγος ἀναίρεσως.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐκ τῆς ἀγωγῆς ἐμφαίνεται, ὁμολογεῖ σαφῶς ἐν αὐτῇ ὁ ἀναιρεσιδότης ὅτι ὁ δανειστής Γ' ἐξεχώρησεν αὐτῷ τὸ ἀναλογοῦν τούτῳ ἡμισυ τῆς ὅλης ἀπαιτήσεως, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἐν τῷ ἱστορικῷ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀναφέρεται. Ἀλλ' ὡς ἐξ αὐτῆς πιστοῦται, τὸ ἐφετεῖον καίτοι θεωρεῖ βάσιμον μόνον τὴν ἐκ δραχ. πεντήκοντα χιλιάδων ὁμολογηθεῖσαν καὶ εἰς ἀμφοτέρους τοὺς συνδανειστάς ἀνήκουσαν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπαίτησιν ἐπιδιμάζει οὐδὲν ἥττον ὁλοσχερῶς αὐτὴν τῷ ἐνάγοντι, ἐπὶ τῇ σκέψει ὅτι ἡ σχέσις τοῦ ὀφειλέτου συνεφωνήθη εἰς ὁλόκληρον δι' ἕκαστον τῶν πιστωτῶν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 10303 προσημειωθέντος συμβολαίου· οὕτως ὁμως πρᾶξαν δὲν ἔλαβεν ὑπ'

ὄψιν τὴν ὁμολογίαν τοῦ ἐνάγοντος, καθ' ἣν τῷ ἐξεχωρήθη μόνον τὸ ἡμισυ ἐκ τῆς ἀπαιτήσεως καὶ κατ' ἀκολουθίαν παρεβίασε τὴν οὐσιώδη διάταξιν τῶν ἁρθρ. 264 καὶ 273 Πολ. Δικονομίας καθ' ἣν αἱ πρὸς τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον διὰ τῶν διαμειβόμενων ἐγγράφων γεγόμεναι ὁμολογίαι ἀποτελοῦσιν ἀκαταμάχητον ἀπόδειξιν. Ἡ παραβίασις δὲ αὕτη συνεπάγεται δυνάμει τοῦ ἁρθρ. 807 § 5 Πολ. Δικονομίας τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεώς του κατὰ τὸν βάσιμον σχετικὸν λόγον τοῦ προσθέτου δικογράφου κατὰ τὸ μέρος τοῦτο.

Ἀριθ. 354 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Ἐκδίκαιος παρὰ προτάσεις.- Λήψις ὑπ' ὄψιν ἐγγράφου ἐν συνόλῳ.- παραίτησις ἀπὸ κληρονομίας.- ἰσχυρὰ καὶ κατ' Ἰόν. Κώδικα.

Ἐπειδὴ ὁ ἕτερος λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναίρεσως ὅτι ἂν τὸ ἐφετεῖον ἐδέξατο ὡς προκύπτουσαν τὴν παραίτησιν ἀπὸ τῆς ἐπιδίκου κληρονομίας τῆς Μ' ἐκ τοῦ συμβολαίου ὑπ' ἀριθ. 67 ἐδίκασε παρὰ τὰς προτάσεις τῶν αἰτούντων καὶ χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ὠρισμένας περικοπὰς τοῦ συμβολαίου, ἃς ἐν ταῖς προτάσεσιν αὐτῶν ἐπεκαλοῦντο, ἀπορριπτέος ἐστὶ, διότι αὐτὰς ταύτας τὰς ἐπικαλουμένας περικοπὰς ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ ἐφετεῖον καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ ὡς προκύπτει ἐκ τῆς τρίτης σκέψεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.

Ἐπειδὴ ὁ ἕτερος λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναίρεσως ὅτι προκειμένου περὶ παραίτησεως ἀπὸ δικαιώματος ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε καὶ κακῶς ἡρμήνευσε τὸ ἐφετεῖον τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Ρωμαϊκοῦ Ἀστυνομικοῦ Νόμου καὶ οὐχὶ τοῦ Ἰονίου Ἀστυνομικοῦ Κώδικος καὶ ὅτι ἄλλως κακῶς ἡρμήνευσε τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ἁρθρ. 1895 τοῦ Ἰονίου Κώδικος ἀπορριπτέος ἐστὶ, διότι ἡ παραίτησις τῆς μητρὸς τῶν αἰτούντων ὑπὲρ τοῦ Ε. Μ' ἀπὸ πάσης ἀξιώσεως ἐκ τῆς κληρονομίας τῆς Μ', ἣν ἐδέξατο τὸ ἐφετεῖον, ἀποτελεῖ σύμβασιν ἐγκυρον καὶ ἰσχυρὰν καὶ κατὰ τὸν Ἰόνιον Κώδικα ὡς προκύπτει σαφῶς ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἁρθρ. 1011 1018 καὶ 669 τοῦ Ἰονίου Ἀστ. Κώδικος (*).

Ἀριθ. 356 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΛΙΑΔΗΣ

Ἐκτίμησις προτάσεων ὑποβληθεῖσιν ἐτέρα οὐκ ἐκτίμηται.

Ἐπειδὴ, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἐγγράφους προτάσεις τοῦ ἀναιρεσιόντος ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1904, τὰς ὑποβληθεῖσας κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1185 τοῦ 1904 ἀπόφασίς του, ἐδέχθη δ' ὅτι ἐκ τοῦ συνόλου αὐτῶν δὲν συνάγεται, ὅτι προσέβαλε δι' ἀντεφέσεως τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν τὴν ὑπὸ τῶν ἀναιρεσιδότηων ἐκκληθεῖσαν, ἀλλ' ὅτι τούναντιον ἐζήτησε τὴν ἐπικύρωσιν τῆς καθ' ὅλας αὐτῆς τὰς διατάξεις, ἡ κρίσις δ' αὕτη τοῦ ἐφετείου, ἀφορῶσα εἰς τὴν ἐκτί-

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ἐν σελ. 73 ΔΧΙ 1124 Ε. Α.

μῆσιν τοῦ περιεχομένου ἐγγράφου μὴ προσβάλλουσα κανόνα τοῦ δικαίου, διαφεύγει τὸν ἑλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, κατὰ τὸ ἄρθρον 810 ἐδάφ. 2 Πολ. Δικονομίας.

Ἀριθ. 357 (1906) Τ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΛΙΑΔΗΣ

Μητρώον ἀρχικῆς κατατάξεως. - ἐπικληθὶς πρὸς διόρθωσιν ἡλικίας ἐν μητρώῳ ὑπουργείου Στρατιωτικῶν. - μὴ λήψις ὑπ' ὄψιν προτάσεων.

Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρεσίωτος ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἐγγράφων προτάσεων του, τῶν ὑποβληθεισῶν κατὰ τὴν συζήτησιν ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσδεδιομένη ἀπόφασις ἰσχυρίσθη ὅτι ἐν τῷ μητρώῳ τῆς ἀρχικῆς κατατάξεως τοῦ ἐσμειοῦτο ὡς ἀληθῆς αὐτοῦ ἡλικία, μικροτέρα τῆς ἐν τῷ μητρώῳ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν σημειουμένης καὶ ὅτι τοῦτο ἀπωλέσθη, κατ' ἀκολουθίαν τὸ ἐφετεῖον δεχθὲν ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσδεδιομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι ὁ ἀναιρεσίωτος δὲν ἐπεκαλέσθη πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ρηθέντος περὶ τῆς ἡλικίας ἰσχυρισμοῦ του τὸ μητρώον τῆς ἀρχικῆς ἐν τῷ στρατῷ κατατάξεώς του, δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς προτάσεις τοῦ ἀναιρεσίωτος, παρὰ τὴν οὐσιώδη διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 170 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ ἀναιρετέα ἐστὶν ἡ ἀπόφασίς του κατὰ τὸ ἄρθρ. 807 § 5 τῆς αὐτῆς Δικονομίας (*).

Ἀριθ. 358 (1906) Τ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

Φρενοκομεία.-Δρομοκαίτειον.-εἰσαγωγὴ παρὰ φρόνων.- ὅροι εὐθύνης Δημοδίου.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 35 τοῦ Ψ' ΜΒ' τῆς 22 Μαρτίου 186 Νόμου περὶ συστάσεως φρενοκομείων, ἰσχύοντος καὶ ἐπὶ τοῦ Δρομοκαίτειου φρενοκομείου, κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ περὶ συστάσεως αὐτοῦ ΑΦΣΔ' τῆς 27 Μαΐου 1887 Νόμου, τὰ ἐξόδα τῆς διατηρήσεως, διαμονῆς καὶ θεραπειᾶς τῶν ἐν τῷ φρενοκομείῳ φρενοβλαβῶν, εἰσαχθέντων εἴτε τῇ αἰτῇ τῶν ιδιωτῶν, εἴτε τῶν ἐπικινδύνων εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν ἢ προσωπικὴν ἀσφάλειαν τῶν πολιτῶν τῇ διαταγῇ τοῦ διευθυντοῦ τῆς Διοικητικῆς ἀστυνομίας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς ἢ τοῦ Νομάρχου, κατὰ τὸ ἄρθρον 13 αὐτοῦ, εἰσὶν εἰς βάρος τῶν φρενοβλαβῶν ἢ ὅταν οὗτοι ὦσιν ἄποροι, εἰς βάρος τῶν κατὰ τὸν Ἀστικὸν Νόμον ὑποχρεῶν εἰς διατροφήν αὐτῶν, ἐν ἐλλείψει δὲ ἢ ἀπορίᾳ τούτων, τὰ ἐξόδα ταῦτα καταβάλλονται ὑπὸ τῶν Δήμων εἰς οὓς ἀνήκουσιν, καὶ ἐὰν τὰ εἰσοδήματα τῶν Δήμων δὲν ἐπαρκῶσιν εἰς τὴν ἀπότισιν τούτων, τὸ Δημόσιον θέλει χορηγεῖ τὴν δαπάνην τὰ δὲ ἄρθρα 73 καὶ ἐπόμενα τοῦ προσωρινοῦ κανονισμοῦ τοῦ Δρομοκαίτειου φρενοκομείου ἐγκριθέντος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ διὰ τῆς ἀπὸ 2 Σεπτεμβρίου 1887 πράξεως αὐτοῦ τροποποιηθέντος, καθ' ἣν ὁ αἰτῶν τὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὸ φρενοκομεῖον φρενοβλαβεὺς ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν τῶν πρὸς συντή-

ρσιν αὐτοῦ δαπανῶν, ἀντίκεινται εἰς τὴν ἀνωτέρω διάταξιν τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ νόμου, ὡς ἐκ τούτου οὐδεμίαν ἐχουσιν ἰσχύον, τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ εἰρημένου ΑΦΣΔ' τοῦ 1887 Νόμου ὑποβληθησέμενου εἰς τὴν ἐγκρίσιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν κανονισμοῦ τοῦ Δρομοκαίτειου φρενοκομείου δυναμένου νὰ ρυθμίσῃ ἄλλα ἀντικείμενα, οὐχὶ δὲ νὰ τροποποιήσῃ τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου. Τοῦτο δὲ εἶπον τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσδεδιομένης ἀποφάσεώς του, συνεμορφώθη πρὸς τὸν νόμον ἀπορρίψαν τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσίωτος Δρομοκαίτειου φρενοκομείου, δι' ἧς ζητεῖται παρὰ τοῦ ἀναιρεσιδλήτου Δημοσίου ἡ πληρωμὴ τῶν νοσηλείων τοῦ κατὰ διαταγὴν τοῦ διευθυντοῦ τῆς Διοικητικῆς ἀστυνομίας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς εἰσαχθέντος εἰς αὐτὸ ὡς ἐπικινδύνου εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν ἀπόρου φρενοβλαβεῶς Κ. Ι'*, ὡς μὴ ἀναφέρουσιν ὅτι δὲν ἐπαρκοῦσι τὰ εἰσοδήματα τοῦ οἰκείου Δήμου καὶ ὡς μὴ περιέχουσιν βάσιν περὶ προσωρινῆς νοσηλείας αὐτοῦ μὴ ὑπερβαίνουσας τὰς δέκα πέντε ἡμέρας, ὡς ἐξ αὐτῆς τῆς ὄντι προκύπτει, τῆς δὲ βάσεως περὶ ὠφελείας ἀποκρουσμένης διὰ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, καθ' ἣς τὸ ἀναιρεσιδλήτον οὐδεμίαν ἔχει ὑποχρεώσιν νὰ δαπανήσῃ πρὸς νοσηλείαν εἰμὴ ὑπὸ τοῦς προεκτεθέντας ὅρους (**).

Ἀριθ. 359 (1906) Τ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

Ζημία ἐκ καταλήψεως ὑπὸ στρατοῦ. - ὅροι εὐθύνης Δημοδίου.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσδεδιομένης ἀποφάσεώς του παραδεξάμενον, ὅτι μέρος τοῦ ἐλληνικοῦ στρατοῦ τοῦ ὑποχωροῦντος κατὰ τὸ 1897 εἰς Φιλιππίδα καὶ Λοκρίδα παρέμεινεν ἐν τῷ χωρίῳ (Μρονίῳ) ἐνθα κατέλαβε βίβλιν ἐν τῇ ἀγωγῇ κατὰ τὰς κατεγχομένα διανοίκα κυρίου ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιδλήτου ἐνάγοντος καὶ προὔξενησε τὰς ἐν αὐτῇ ζημίας, ἐπεδίκασε τὴν ἀγωγὴν περὶ ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ ἀναιρεσίωτος Δημοσίου, πλην οὕτως ἀποφηνάμενον ψευδῶς ἡρμήνευσε τὴν διάταξιν Ν. 15 § 1 (4.3) Βασιλ. (ψ.γ.) καθ' ἣν τὰ νομικὰ πρόσωπα, οἷον ἐστὶ καὶ τὸ Κράτος ὡς Δημόσιον δὲν εὐθύνονται διὰ τὰς δολίας πράξεις τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν ἐντὸς τοῦ κύκλου τῶν καθηκόντων αὐτῶν γενομένης εἰμὴ μόνον ἐφ' ὅσον ἐντεῦθεν κατέστησαν πλουσιώτερα τοῦθ' ὅπερ οὐδὲλως δέχεται τὸ ἐφετεῖον, ἐνεκα δὲ τούτου ἡ ἀπόφασίς του ὑπόκειται εἰς ἀναίρεσιν κατὰ τὰ ἄρθρ. 201 καὶ 807 § 7 Πολ. Δικονομίας (**).

Ἀριθ. 360 (1906) Τ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΛΑΣ

Συναλλάγματική. - προθεσμία δι' ἀγωγὰς ἐπεκτάσεις μεταξὺ διαφόρων δικαιοῦχων.- ἀφετηρία ὑπολογισμοῦ παρεκτάσεως.

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ἐν σελ. 89 XIV 896 Ε. Α.

(**) Ἐξακολουθεῖ ἡ κεχαριτωμένη ἀρχὴ μοιράζουσα εὐνομίαν καὶ κατακεφαλαίως. Τί κρίμα πού δὲν ἐπρόφθασεν ὁ Ἐτὲμ ν' ἀπαλλάξῃ τὸν ἐνάγοντα ἀπὸ τὰς ζημίας τοῦ ἐλληνικοῦ στρατοῦ.

(*) Ἀναίρεται ἡ ἐν σελ. 446 XVII 393 Ε. Α.

Ἐπειδὴ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 165 Ἑμπορ. Νόμου, ὅτι ἂν ἡ κατοικία τοῦ παραχωρητοῦ ἀπέχη ἀπὸ τοῦ τόπου ὅπου ἡ συναλλαγματική ἐπρεπε νὰ πληρωθῇ πλεόν τῶν πέντε μυριομέτρων, διὰ τὸ περισσεύον προστίθεται εἰς τὴν ἀνωτέρω προθεσμίαν μία ἡμέρα καθ' ἑκάστην ἀπύστασιν δύο μυριομέτρων, ἀφορᾷ τὸν τελευταῖον κομιστὴν ὑπὸ χρεων ὄντα νὰ ζητήσῃ τὴν πληρωμὴν τῆς συναλλαγματικῆς, οὐχὶ δὲ καὶ τὸν πληρώσαντα ὀπισθογράφον (endosseur) ὅστις ἐγείρει τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἐναντίον τῶν προηγουμένων αὐτοῦ, ὡς πρὸς τοῦτον διὰ τὴν προθεσμίαν τῆς ἀποστάσεως θέλει ληφθῇ ὑπ' ὄψιν οὐχὶ ὁ τόπος τῆς πληρωμῆς τῆς συναλλαγματικῆς ἀλλ' ὁ τόπος τῆς κατοικίας, καθ' ὃν διευθύνεται ἡ ἀγωγὴ καὶ τῆς κατοικίας αὐτοῦ, ἡ ἐναντία ἐρμηνεία καθίστησιν ἀδύνατον τὴν ἔγερσιν τοιαύτης ἀγωγῆς ἐν ἡ περιπτώσει ἡ συναλλαγματική εἶναι ἐμπορευσίμος εἰς διαφόρους τόπους πολὺ μεμακρυσμένους τοῦ τόπου τῆς πληρωμῆς· κατὰ ταῦτα ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασίς δεχθεῖσα, ὅτι καὶ ὅταν ἡ κατοικία τοῦ ἐναγομένου ὀπισθογράφου εἶναι διάφορος τῆς κατοικίας τοῦ ἐνάγοντος αὐτὸν ὀπισθογράφου ὡς ἐν προκειμένῳ ἡ προθεσμία τῆς ἀποστάσεως λογίζεται ἀπὸ τὸν τόπον τῆς πληρωμῆς τῆς συναλλαγματικῆς, παρεβίβασε τὴν οὐσιώδη δικονομικὴν διάταξιν τῶν ἄρθρ. 105 καὶ 107 Ἑμπ. Νόμου καὶ κατέστησεν ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασιν τοῦ συνωδᾶ τῷ ἄρθρ. 807 § 5 Πολ. Δικον.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 1337 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΒΑΦΑΣ

Πιστοποιητικὸν γραμματέως χρηματιστηρίου.- ἀνώμοτον ἐκμαρτύριον.- ἀδύνατον χρηματιστήριον.-

Ἐπειδὴ οὐχὶ ἔρῳδως ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, μὴ ὑπαρχούσης ἄλλης ἀποδείξεως περὶ τῆς κατὰ τὴν 5 Δεκεμβρίου 1903 τιμῆς τοῦ χρυσοῦ φράγκου πλὴν τοῦ καὶ ἤδη προσαγομένου πιστοποιητικοῦ τοῦ γραμματέως τοῦ Χρηματιστηρίου Ἀθηνῶν, ἐθεώρησε σφόδρα πιθανὸν τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς ἐναγούσης περὶ τῆς κατὰ τὴν ρηθεῖσαν ἡμέραν ἀξίας τοῦ χρυσοῦ φράγκου, τοῦ γραμματέως τοῦ Χρηματιστηρίου Ἀθηνῶν μὴ ἔχοντος τὴν ιδιότητα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, ὥστε νὰ δύνηται νὰ πιστοποιῇ τι ἐν τῇ ἐπιστημότητι τῆς ἀρχῆς του, διότι ὀρίζει μὲν τὸ ἄρθρον 71 τοῦ Ἑμπορ. Νόμου ὅτι χρηματιστήριον εἶναι ἡ κατ' ἄδειαν τοῦ Βασιλέως γενομένη συνάθροισις τῶν ἐμπόρων κολλυβιστῶν καὶ μεσιτῶν, μέχρι τοῦδε ὅμως δὲν ἐδημοσιεύθη Βασιλ. Διάταγμα, ὅπερ ἐννοεῖ διὰ τῶν λέξεων «ἄδεια τοῦ Βασιλέως» τὸ ρηθὲν ἄρθρον τοῦ Ἑμπορικοῦ Νόμου περὶ Χρηματιστηρίου ἐν Ἀθήναις, ἡ δὲ ἀπὸ 30 Σεπτεμβρίου 1876 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δι' ἧς ἐγκρίνεται ἡ σύστασις Χρηματιστηρίου ἐν Ἀθήναις, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ἐξεδόθη ὁ ἀπὸ 13 Δεκεμβρίου 1879 κανονισμὸς τοῦ Χρηματιστηρίου, δὲν δύναται νὰ προσδώσῃ ιδιότητα ὑπαλλήλου δημοσίου εἰς τὸν γραμ-

ματέα τοῦ Χρηματιστηρίου, διότι δι' ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου δὲν δύναται νὰ τεθῇ ἐν ἐνεργείᾳ νόμος ὅστις ὀρίζει ὅτι διὰ τὸ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενον ἀπαιτεῖται Βασ. Διάταγμα· μὴ δὲ δημοσίον ἐγγράφον τὸ ρηθὲν πιστοποιητικόν, στερεῖται καθολοκληρίαν ἀποδεικτικῆς δυνάμεως ἀπλοῦν ἐκμαρτύριον, ἤτοι μαρτυρία ἀνώμοτος τρίτου προσώπου ὄν, καὶ μὴ ἔχον οὔτε τεκμηρίου ἰσχύν.

Ἀριθ. 1338 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΒΑΦΑΣ

Ἑρμηνοδικία.- διαμονὴ ἐν ἔδρᾳ ἢ διορισμὸς ἀντικλήτου.- κοινοποιήσις πρὸς.- προθεσμία ἀνακοπῆς.-

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἀπὸ 18 Σεπτεμβρίου 1836 ἰσχύν νόμου ἔχον Β. Δ. τὸ ἀντικαταστήσαν τὸ ἄρθρ. 596 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐὰν ὁ ἐρήμην δικασθεὶς κατοικῇ αὐτὸς εἰς τὴν καθέδραν τοῦ (ἐκδόντος τὴν εἰρημένην ἀπόφασιν) δικαστηρίου ἢ διώρισεν αὐτόθι ἀντίκλητον ἢ τῆς ἀνακόπῃς προθεσμία εἶναι ἡμερῶν ὅκτώ (8), ἀφ' ἧς ἡ ἀπόφασις παρεδόθη εἴτε εἰς τὸν διάδικον αὐτόν, εἴτε εἰς τὸν ἀντίκλητον του, παρεκτείνεται δὲ κατὰ τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ διατάγματος ἡ προθεσμία τῶν ὅκτώ (8) τούτων ἡμερῶν συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀντικαταστήσαντος τὸ ἄρθρ. 192 τῆς Πολ. Δικονομίας Νόμου ΒΣΚΕ' (1894), ἐὰν ὁ διάδικος κατοικῇ εἰς ἄλλον τόπον καὶ δὲν διώρισεν ἀντίκλητον, ἡ διάταξις δὲ τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ διατάγματος ἀναφέρει τὴν μόνην περίπτωσιν καθ' ἣν ρητῶς διὰ διατάξεως τοῦ νόμου ἐπέρχεται παρέκτασις τῆς ὀκταήμερου προθεσμίας τῆς ἀνακοπῆς, ἐπεκτάσεως μὴ ἐπερχομένης εἰμὴ μόνον εἰς τὰς ρητῶς παρὰ τοῦ νόμου ὀριζομένας περιπτώσεις· ἐκ τούτων δὲ ἐπεται ὅτι ὅταν ὁ ἐρήμην δικασθεὶς διάδικος ἔχει διωρισμένον ἀντίκλητον ἐν τῇ ἔδρᾳ τοῦ ἐκδόντος τὴν ἐρήμην ἀπόφασιν δικαστηρίου, εἰς τοῦτον δὲ ἐπεδόθη ἡ ἐρήμην ἀπόφασις ἀπαράδεκτος ὡς ἐκπρόθεσμος εἶναι ἡ μετὰ τὴν παρέλευσιν 8 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπίδοσεως τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως γενομένη ἀνακοπῇ.

Ἀριθ. 1347 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΔΟΥΖΙΝΑΣ

Πώλῃσις ἐμφυτευτικοῦ δικαιώματος.- δυνάμειδος ψιλοῦ κυρίου.- μεταγενεστέρᾳ ἐγκριθείς δι' ἀποδοχῆς κανόνος.- ἀποδεικτικὰ μέδα.-

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἐννοίαν τῶν διατάξεων τοῦ Νόμου 3 Β. (20.2) ἡ ὑπὸ τοῦ ἐμφυτευτοῦ γενομένη ἐκποίησης τοῦ ἐμφυτευτικοῦ δικαιώματος του ἐστὶν ἄκυρος ἂν ἐγένετο ἄνευ τῆς συναινέσεως τοῦ ψιλοῦ κυρίου, ἡ διάταξις δὲ αὕτη δὲν κατηργήθη ἀπὸ τὸ ἄρθρ. 10 τοῦ περὶ Μεταγραφῆς Νόμου, ὡς διατείνεται ὁ ἐκκαλῶν, διότι ὁ νόμος οὗτος κατήργησε μὲν τὰς περὶ προτιμήσεως διατάξεις τοῦ Ρωμ. Δικαίου τὰς περιεχομένας εἰς τὸ βιβλ. Γ. τίτλος 3 τῆς ἐξαβίδου τοῦ Ἀρμενοπούλου εἴτε τὰς προτιμήσεις τὰς εἰς τὴν ἐκποίησιν τῆς κυριότητος κοινῶν καὶ γειτνιαζόντων κτημάτων νενομεθετημένας οὐχὶ δὲ καὶ τὰς κατὰ τὴν ἐκποίησιν τῆς ἐμφυτεύσεως.

Ἐπειδὴ ὁ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος πρωτοδικῶς ὑποβληθεὶς καὶ ἤδη ἐπαναλαμβανόμενος ἰσχυρισμὸς ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἀνεγνώρισεν ὡς ἔγκυρον τὴν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου Ν. Κ^{***} γενομένην εἰς αὐτὸν πώλησιν τῆς ἐπιδικίου ἐμφυτεύσεως διὰ τῆς ἀποδοχῆς τοῦ σχετικοῦ κανόνος ὑπ' αὐτοῦ (τοῦ ἐκκαλοῦντος) πληρωθέντος, οὐσιώδης ἐστὶν ὡς ἐνέχων τὴν ἐννοίαν ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος διὰ τῆς ἀποδοχῆς τοῦ κανόνος ἐνέκρινε τὴν μεταξὺ τοῦ ἐμφυτευτοῦ Κ^{***} καὶ τοῦ νῦν ἐκκαλοῦντος γενομένην ἀγοραπωλησίαν τῆς ἐμφυτεύσεως. Καὶ ὁρθῶς μὲν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις θεώρησε τὸν ἐκκαλοῦντα ὑπόχρεον εἰς ἀπόδειξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου ἀμφισβητηθέντος, ἡμαρτημένως ὁμῶς ἀπεφάνηκε ὅτι μόνον διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου ἔδει ν' ἀποδειχθῇ, διότι ἡ, ὡς εἴρηται ἀποδεικτέα ἔγκρισις δὲν ἀποτελεῖ νέαν περὶ ἐμφυτεύσεως σύμβασιν, ὡς εἶπε τὸ πρωτοδικεῖον, ἀλλὰ παραίτησιν ἀπὸ τοῦ δικαιώματος τὸ ὅποῖον ὁ ἐφεσίβλητος εἶχε νὰ προσβάλῃ τὴν γενομένην ἐκποίησην τῆς ἐμφυτεύσεως ὡς ἄκυρον.

Ἀριθ. 1366 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΚΟΥΜΑΝΤΑΡΕΑΣ

Πλειστηριασμὸς. - Δανειστικὴ ἀναγγελθέντες μέχρη κατακυρώσεως καὶ μετὰ. - Πίναξ κατατάξεως. - τινες προδκλῆται ὑπὸ δυμβολαιογράφου.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ καὶ τῆς ἀλληλουχίας τῶν ἀρθρῶν 905, 906, 908, 936, 937, 938 καὶ 939 τῆς Πολ. Δικονομίας συνάγεται ὅτι, προκειμένου περὶ διανομῆς ἐκπλειστηριασματος ἀκινήτων κτημάτων, ὁ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπάλληλος, τοὺς μὲν ἀναγγεληθέντας δανειστάς τοῦ ὀφειλέτου μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς κατακυρώσεως ὀφείλει νὰ προσκαλέσῃ ὅπως ἐμπροθέσμως (ἐντὸς δύο ἐβδομάδων προκειμένου περὶ ἐκπλειστηριασματος κινήτων καὶ τεσσάρων ἐπὶ ἀκινήτων) προσαγάγῃ τοὺς τίτλους τῶν, περὶ τῶν ἀξιουμένων διὰ τῶν ἀναγγελιῶν ἀπαιτήσεων τῶν, τοὺς δὲ βραδύτερον ἀναγγεληθέντας, ἤτοι μετὰ τὴν κατακύρωσιν δὲν ὀφείλει νὰ προσκαλέσῃ πρὸς τοῦτο. Δύνανται ὁμῶς οἱ τοιοῦτοι δανεισταὶ τοῦ ὀφειλέτου, ἤτοι οἱ βραδύτερον ἀναγγεληθέντες, εἴτε σὺν τῇ ἀναγγελίᾳ ἢ καὶ βραδύτερον μέχρι τῆς συντάξεως τοῦ πίνακος κατατάξεως, νὰ προσαγάγῃ τοὺς τίτλους τῶν ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῆς κατατάξεως ὑπάλληλου ὁμολογοῦντος ὁμῶς τοῦ ἀνακόπτοντος ὅτι ἡ προσαγωγή τίτλων δὲν ἐγένετο μέχρι τῆς συντάξεως τοῦ πίνακος, ὁρθῶς ὁ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπάλληλος ἀπέρριψε τὴν ἀναγγελίαν αὐτοῦ ὡς ἀνυποστήρικτον, ὁρθῶς δὲ ἐπίσης καὶ τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του ἀπέρριψε τὸν σχετικὸν λόγον τῆς ἀνακοπῆς του κατὰ τοῦ πίνακος ὡς μὴ βάσιμον.

Ἀριθ. 1378 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

Προίκις θυγατέρων ἀγωνιστῶν διὰ γαιῶν. - δικαίωμα ἐπιλογῆς Δημοσίου. - προσδιορισμὸς γαιῶν ἐν ἀγωγῇ. - οὐκ ἐλάττωμα ἀγωγῆς.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ Νόμου ΓΕΣ'

τοῦ 1858, ἔχοντος ἐπὶ λέξει ὡς ἐξῆς «χορηγείται προίκις εἰς γαίας διαθεσίμους καὶ καλλιεργήσιμους εἰς τὰς ἀκολουθοῦς... εἰς ἐκάστην τῶν ἀγάμων θυγατέρων τοῦ Α. Λεμπέση στρέμματος 250. τὰ ἀνωτέρω εἰς προίκισιν προσδιοριζόμενα στρέμματα γαιῶν θέλουσι περιορισθῇ εἰς τὸ τρίτον ἐὰν αὗται ὡς γαῖαι ποτιστικαί», οὐδόλως συνάγεται ὅτι διὰ τῆς μνησθείσης ταύτης διατάξεως τοῦ νόμου ἐχορηγήθη εἰς τὰς προικιζόμενας, ὁρφανὰς ἰὼν ἐν αὐτῇ μνημονευομένων ἀγωνιστῶν καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς τῶν εἰς προίκισιν αὐτῶν χορηγηθησομένων γαιῶν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, τούναντιον δὲ ἐκ τε τῆς ῥηθείσης ταύτης διατάξεως τοῦ ΓΕΣ' νόμου καὶ ἐξ ἐτέρας τοῦ ἀρθρ. 1 τοῦ νόμου ΠΑΣΤ τοῦ 1881 καθ' ὃ εἰς «τὰς ὁρφανὰς τῶν ἀγωνιστῶν αἱ ὁποῖαι διὰ προγενεστέρων νόμων ἀπεφασίσθη νὰ προικισθῶσι δι' ἐθνικῶν γαιῶν καὶ αἱ ὁποῖαι δὲν ἀποκατεστάθησαν μέχρι τοῦδε ἐπιτρέπεται ἐὰν τὸ ζητήσωσι, νὰ λάβωσι μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν αὐτῶν ἀντὶ γαιῶν χρήματα, ὑπολογιζομένης τῆς ἀξίας ἐκάστου στρέμματος εἰς δραχμὰς πενήτηκοντα» σαφῶς καὶ ἀριθμήτως συνάγεται ὅτι διὰ τοῦ νόμου τούτου εἰς καὶ τοῦ προμνησθέντος ΓΕΣ' τοῦ 1858, μηδὲλως μεταρρυθμισθέντος παρὰ τοῦτο, τὸ Δημοσίον διετήρησε τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιλογῆς τῶν παραχωρηθησομένων γαιῶν, ὅπερ ἄλλως τε καὶ κατὰ γενικὸν τοῦ δικαίου κανόνα, ὅσάκις τὸ τῆς ἐνοχῆς ἀντικείμενον δὲν εἶναι κατ' εἶδος ὠρισμένον, ἀλλὰ κατὰ γένος, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου καὶ δὲν ἐξάγεται ἐξ ἰδιαιτέρου τινὸς ὅρου εἰς ποῖον ἀνήκει ἡ ἐπιλογή, ἔπεται κατὰ φύσιν καὶ συνέπειαν ὅτι τὸ κατὰ γένος ὠρισμένον ἐν σωτῇ ἀρίεται εἰς τὴν ἐπιλογὴν τοῦ ὀφειλέτου. Νομ. Πανθ. 52 (17.1) § 22 Εἰσηγ. (2. 207), Νομ. 14. Βασίλ. (1. 15). Ὅθεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὡς ἐκτίθενται ἐν τῇ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῇ τῆς ἐναγούσης τὰ πραγματικὰ περιστατικά, βάσις ταύτης ἐστὶν τὸ δικαίωμα τῆς ἐναγούσης, ὅπερ πηγάζει ἐκ νοῦ Εἰς τοῦ ΓΕΣ' τοῦ 1858 τοῦ νὰ λάβῃ διὰ παραχωρήσεως παρ' αὐτοῦ γαίας διαθεσίμους καὶ καλλιεργήσιμους πρὸς προικοδοσίαν, ἂν δὲ ἡ ἐνάγουσα προσδιορίζῃ ἄνευ τινὸς δικαιώματος καὶ τὰς πρὸς προίκισιν αὐτῆς δοθησομένας γαίας, ὡς κειμένας, αἱ μὲν ποτιστικαὶ ἐκ στρεμμάτων 83 1)3 εἰς τὴν θέσιν Ρ ο ὕ ρ τῆς περιφερείας Ἀθηνῶν, αἱ δὲ ξηρिकाὶ ἐκ στρεμμάτων 250 ἐν τῇ θέσει Τ ο υ ρ α λ ῆ, ὁ τοιοῦτος προσδιορισμὸς παρέλκει καὶ δὲν καθιστᾷ ἀπαράδεκτον τὴν ἀγωγὴν, ὡς στερουμένην νομίμου βάσεως, καθόσον καὶ δὲν ἀποτελεῖ οὗτος στιγχεῖον τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς τῆς, κατ' ἀκολουθίαν ἡ τοῦ Δημοσίου ἐνστάσις περὶ ἀπορρίψεως ταύτης, ὡς στερουμένης νομίμου βάσεως, ἀπορριπτέα ὡς μὴ βάσιμος, κρίνεται.

Ἀριθ. 1379 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΒΕΡΡΟΙΟΥΠΟΥΛΟΣ

Ἀξιώματικοί. - πάθημα ἐν ἐκδορατεία. - θάνατος μετὰ. - περιπτώσεις συντάξεως χηρῶν καὶ ὁρφανῶν.

Ἐπειδὴ ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀγωγῆς τῆς ἐκκαλοῦσης ἤδη ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη

απόφασις αὕτη βάσιν ἔχει τὸν Νόμον 'BXNP' τοῦ 1899 ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἐδάφια α' β' γ' τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Νόμου ΣΕ' τοῦ 1852 θυνάμει τῶν ὁποίων ἐξαίτεται ἵνα τῇ χορηγηθῇ ὁ ἀνώτερος ὅρος τῆς συντάξεως τοῦ συζύγου τῆς ἀξιωματικοῦ παθόντος κατὰ τὴν τελευταίαν ἐκστρατείαν κοπώσεως τοιαύτας, ἔνεκεν τῶν ὁποίων ἐπῆλθεν αὐτῷ ὁ θάνατος.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ὁρθῆς ἐρμηνείας τῶν ἀνωτέρω δύο νόμων, προκύπτει μὲν ὅτι καὶ ἡ χήρα τοῦ ἀποθιώσαντος ἀξιωματικοῦ, καὶ μετὰ τὴν λήξιν τῆς ἐκστρατείας ἔχει δικαίωμα πρὸς ἐνάσκησιν τοιαύτης ἀγωγῆς πλὴν μόνον ὅταν ἡ νόσος ἐξ ἧς ἀπέθανεν ὁ σύζυγός τῆς ἐγεννήθη ἐν τῷ χρόνῳ τῆς ἐκστρατείας καὶ συντρέχει μία ἐκ τῶν §§ α' β' καὶ γ' τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Νόμου ΣΕ' τοῦ 1852 ἡ δὲ § β' τοῦ ἄρθρου τούτου, εἰς ἣν ἐδράζεται ἰδίᾳ ἡ ἀγωγή τῆς ἐναγούσης καὶ ἐκκαλούσης πρὸς ὑποστήριξιν δὲ τοιαύτης ἀγωγῆς, ἀξιοῖ ἵνα ἡ νόσος ἐξ ἧς ἐπῆλθεν ὁ θάνατος ἐγεννήθη ἐν τῇ ἐκστρατείᾳ καὶ ἦτο λοιμώδης ἢ ἐπιδημική. Τοιαῦτα ὅμως περιστατικά λοιμώδους ἢ ἐπιδημικῆς νόσου, ἀποτελοῦντα τὴν νόμιμον προϋπόθεσιν τοῦ πρὸς ἐνάσκησιν τῆς ἀγωγῆς δικαιώματός τῆς, οὐδόλως ἀναφέρει ἐν τῇ ἀγωγῇ τῆς, αἱ δὲ κοπώσεις ἐξ ὧν προήλθεν ἡ νόσος καὶ ἐξ ἧς ὁ θάνατος τοῦ συζύγου τῆς, εἰς οὐδεμίαν τῶν ἄνω περιπτώσεων τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ΣΕ' τοῦ 1852 Νόμου ὑπάγονται, ἵνα χορηγηθῇ αὐτῇ ἡ ἐκ τοῦ Νόμου 'BXNP' τοῦ 1889 βοήθεια, ἅρα ὁρθῶς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀπερρίνυτο εἰς καὶ δι' ἄλλον λόγον, νόμῳ ἀβάσιμον τὴν ἀγωγήν τῆς ἐκκαλούσης, καὶ τὸ περὶ ἐναντίου παράπονον αὐτῆς ὡς ἀβάσιμον ἀπορριπτέον, εἰ καὶ ἡδυνάτο τις νὰ εἴπῃ καὶ ὑποστηρίξῃ ὅτι βάσις τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ἐστὶν ὁ «λογαγὸς Γ'. Χ''' εἶχεν ἐκστρατεύσει κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1897, παθὼν δὲ κατὰ τὸν πόλεμον καὶ ἔνεκα τοῦ πολέμου καὶ ἔνεκα τῶν μακρῶν κατὰ τὸν πόλεμον πορείων καὶ τῶν κοπώσεων τοῦ σώματος καὶ τῶν ἐν γένει κακουχιῶν ἔντονον φλεγμονὴν τῶν κάτω ἁκρων, ἰδίως τῶν κνημῶν, εἰσῆλθῃ κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1897 εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Στρ. Νοσοκομεῖον, διότι ἡ ἔντονος φλεγμονὴ τῶν κνημῶν ἐπεξετάθη εἰς τοὺς μηρούς καὶ κατέλαβε τὰς σαφνεῖς φλέβας μετὰ θρομβώσεως καὶ ἀπεβίωσε τῇ 10 Δεβρίου 1897 ἐξ ἐμβολῆς πνευμονικῆς προσλθοῦσης ἐκ τῆς φλεβικῆς θρομβώσεως καὶ τῆς ἄνω παθήσεως ἣν ἔλαβεν ἔνεκεν τοῦ πολέμου, οὗ ἔνεκα ἡ ἀγωγή ἦν ἐξεταστέα κατὰ τὸ ἄρθρ. 17 ἐδ. β' τοῦ Νόμου ΣΕ' τοῦ 1872, ἣτο δὲ ἐξεταστέα καθ' ὅσον ἐκ τοῦ Νόμου 'BXNP' δηλονότι γίνεται, ὅτι ὁ νομοθέτης θέλων νὰ εὐεργετήσῃ καὶ τὰς χήρας τῶν ἐχόντων συμπληρωμένα τὰ ἔτη τῆς συντάξεως στρατιωτικῶν παρέχων αὐταῖς ὑψημένην σύνταξιν, ἔαν οὗτοι ἐφρονέοντο ἐν πολέμῳ ἢ ἀπέθνησκον ἔνεκα τοῦ πολέμου, ὑπήγαγεν καὶ τὰ περὶ ὑψημῆς συντάξεως δικαιώματα αὐτῶν εἰς τὰς διατάξεις α' β' καὶ γ' τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ἀνωτέρω νόμου (δ' διατάξεις μὴ ὑφισταμένης ἄτε τροποποιήσεως διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Νόμου 'ΧΑ' τῆς 13 Νεβρίου 1864) αἵτινες εἰδικῶς εἶχον ὀρισθῇ εὐεργετικῶς ἐπίσης μόνον εἰς τὰς χήρας

ὧν οἱ σύζυγοι δὲν εἶχον μὲν συμπληρώσει τὰ ἔτη τῆς συντάξεως, ἀπέθνησκον ὅμως ἔνεκα τοῦ πολέμου ἢ ἐφρονέοντο ἐν πολέμῳ κλπ. ἀφοῦ δὲ ἡ ἀγωγή ἀναφέρει τὰ ἀνωτέρω γεγονότα, ἔδει νὰ ἐξετασθῇ αὕτη, διότι κατὰ τὴν κρίσιν τῆς μειοψηφίας τὰ γεγονότα τῆς ἀγωγῆς εἰσὶν ἀπότοκα συμβεβηκότων τοῦ πολέμου καὶ διότι ἄλλως ἔδει νὰ διαταχθῶσιν ἀποδείξεις ἔαν ἡ ἀσθένεια «ἐντονος φλεγμονὴ τῶν κνημῶν» εἶναι λοιμώδης ἢ ἐπιδημική.

Ἀριθ. 1383 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ' ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ
Τελωνοφυλάκῃ.- ἀνακατατάξεως δικαίωμα.-
πότε ἐναδελφεόν.

Ἐπειδὴ σκοπὸς τοῦ Νόμου 'ΧΗΔ' τῆς 15 Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 1861 περὶ διοργανισμοῦ τοῦ σώματος τῆς τελωνοφυλακῆς, ὡς οὗτος μετερρυθμίσθη διὰ τοῦ Νόμου 'ΑΦΑ' τῆς 28 Μαΐου τοῦ ἔτους 1887 ἐστὶν ἡ ἐξασφάλις τῶν τελωνιακῶν δικαιωμάτων καὶ ἡ πρόληψις τῶν λαθρεμποριῶν, τούτου δ' ἔνεκεν, ὁ νομοθέτης καὶ τὴν σπουδαιότητα τῆς ἀκριβοῦς καὶ ἀνελλιπούς τῶν ἀμείσεως τούτων τελωνιακῶν φόρων ὁρῶν, διὰ προνομίων τοὺς συντελεστάς αὐτῆς, τελωνοφύλακας, περιέβαλε, τὸ μὲν διὰ πενταετοῦς μονιμότητος, καθ' ὃ χρονικὸν διάστημα δὲν δύναται νὰ ἀπολυθῶσι τῆς ἀνατεθείσης αὐτοῖς ὑπηρεσίας, ἐκτὸς ἂν συντρέξωσιν αἱ ἐξαιρετικαὶ περιπτώσεις αἱ ἐν ἄρθρ. 13 τοῦ Νόμου 'ΧΗΔ' τῆς 15 Σεπτεμβρ. 1861 καὶ ἐν ἄρθρ. 7 Νόμου 'ΑΦΑ' 28 Μαΐου 1887 ἀναγραφόμεναι: τὸ δὲ διὰ τοῦ ἄρθρου 7 Νόμου 'ΧΗΔ' ἀνεκέρηεν ὡς δικαίωμα τῶν τελωνοφυλάκων ἵνα καὶ μετὰ τὴν λήξιν τῆς πενταετίας κατατάσσωνται ἐκ νέου μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 55 ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτῶν. Ἀναγράφων δ' ὁ νόμος τὸ ὑπὲρ τῶν τελωνοφυλάκων δικαίωμα τῆς ἀνακατατάξεως, προδήλως ἐννοεῖ ὅτι τὴν περὶ τούτου βούλησιν αὐτῶν ἐδήλωσαν δι' αἰτήσεως πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργεῖον ἐφ' ὅσον διατελοῦσιν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ καὶ οὐκ ἐτι ἔληξεν ἡ πενταετία αὐτῶν, τούτου δὲ ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ, ἀφ' οὗ διὰ τοῦ Νόμου 'ΤΓ' τῆς 15 Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 1868 (ἄρθρ. 1) ὁ ἀριθμὸς τῶν τελωνοφυλάκων περιορίζεται εἰς 400, κατὰ δὲ τὸ 2 ἄρθρον τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὁ Ἰπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὀφείλει νὰ ἀπολύσῃ τοὺς πλεονάζοντας τῶν τελωνοφυλάκων. Οὐδὲ δύναται ν' ἀγάγῃ εἰς ἀντίθετον συμπέρασμα τὸ γράμμα τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 Νόμου 'Χ Δ' «μετὰ τὴν λήξιν τῆς πενταετίας ἔχουσι τὸ δικαίωμα ὅσοι δὲν ἐστερήθησαν τῶν νομίμων προσόντων νὰ κατατάσσωνται ἐκ νέου μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 55 ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτῶν» καὶ νὰ ὑποτεθῇ ὅτι καὶ μετὰ πάροδον χρόνου μακροῦ ἐξακολουθεῖ ὑφιστάμενον τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακατατάξεως τῶν τελωνοφυλάκων, καθόσον τοιαύτη ἐρμηνεία, τὸ μὲν ἀντίκειται εἰς τὸ γράμμα τοῦ νόμου διαλαμβάνον τὰς περὶ ἀνακατατάξεως μετὰ τὴν λήξιν τοῦ χρόνου τῆς κατατάξεως τῆς πενταετίας καὶ ἐντεῦθεν ἀρχομένης τῆς νέας, συνεχιζομένης τῆς τῇ προηγούμενῃ, καὶ οὐχὶ περὶ δηλώσεως τῆς πρὸς ἀνα-

κατάταξιν βουλήσεως, ὅτι αὕτη γίνεται μετὰ τὴν λήξιν τῆς πενταετίας, τὸ δὲ καὶ πρὸς τὸ πνεῦμα αὐτοῦ σκοποῦντος νὰ ἔχῃ ὁ ἀρμόδιος Ὑπουργὸς πρὸ τῆς λήξεως τῆς πενταετίας τὴν περὶ ἀνακατατάξεως δῆλωσιν τῆς βουλῆσεως τοῦ ὑπηρετοῦντος τελωνοφύλακος, ἀφοῦ κατὰ τὸν νόμον ὁ ἀριθμὸς τῶν τελωνοφυλάκων εἶναι ὠρισμένος, καὶ τοὺς πλεονάζοντας ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὀφείλει νὰ ἀπολύῃ καὶ συνεπῶς τοὺς τοιοῦτους νὰ μὴ διορίζῃ. Ἀλλ' οὐδὲ καὶ ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθροῦ 13 Νόμου Χ' Δ' καὶ ἀρθρ. 7 Νόμου ΑΦΔ' ὀρίζουσιν τὰς περιπτώσεις τῆς ἀπολύσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῶν ὑπηρετοῦντων ἥτοι ἐν ὑπηρεσίᾳ διατελούντων εἰς τὸ σῶμα τῆς τελωνοφυλακῆς, δύναται νὰ συναχθῇ ἐξ ἀντιδιαστολῆς ἐπιχείρημα, ὅτι οἱ μὴ ἀποβληθέντες δικαιούνται εἰς ἀνακατάταξιν καθόσον ὁ νόμος ἐξασφαλίσας ἐπὶ πενταετίαν τὴν θέσιν τοῦ τελωνοφύλακος ὥρισε διὰ τῶν διατάξεων τούτων τὰς περιπτώσεις τῆς ἀπολύσεως αὐτοῦ. μηδὲν ἔννοων ἐνταῦθα περὶ ἀνακατατάξεως τῶν μὴ δηλωσάντων τὴν περὶ τούτου βούλησιν αὐτῶν, ἢ τῶν ρητῶς ἢ σιωπηρῶς παραιτηθέντων τοῦ δικαιώματος τῆς ἀνακατατάξεως. Κατ' ἀκολουθίαν ἐν προκειμένῳ, καίτοι ὁ ἐκκαλὼν ἐνάγων διὰ τῆς ἀπὸ 22 Ν[όμου] 1904 πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν αἰτήσεως αὐτοῦ καὶ πρὸ τῆς λήξεως τῆς δευτέρας πενταετίας, διατελὼν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ τελωνοφύλακος, ἐδήλωσε τὴν περὶ ἀνακατατάξεως βούλησιν αὐτοῦ, διὰ μίαν πενταετίαν νέαν, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς 25 Μαρτίου 1905, ὅτε ἐληγεν ἡ προγενεστέρα, μέχρι τῆς 25 Μαρτίου 1910 ἀφοῦ καθὰ ἰσχυρίζεται τὸ ἐφεσβίλητον Δημόσιον, καὶ ἐκ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ προσαγομένων ὑγγράφων ἀποδεικνύεται ὁ αὐτὸς ἐκκαλὼν ἐνάγων διὰ τῆς ἀπὸ 12 Μαρτίου 1905 αἰτήσεως αὐτοῦ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον ὑποβληθείσης τούτῳ ὑπὸ τοῦ τελωνίου Σπεσιῶν διὰ τοῦ ὑπὸ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν καὶ ὑπ' ἀριθ. 155 ἐγγράφου αὐτοῦ παρητήθη τοῦ σώματος τῆς τελωνοφυλακῆς παραιτηθεὶς οὕτω ἐμμέσως καὶ σιωπηρῶς καὶ τοῦ προενασκηθέντος δικαιώματος τῆς ἀνακατατάξεως ὡς ἀποδεξιόμενος τὴν θέσιν τοῦ Γ' γραμματέως τοῦ τελωνείου Βόλου, τὴν δὲ τοιαύτην παραίτησιν ἐδέξατο ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς διὰ τοῦ προσαγομένου ἀπὸ 18 Μαρτίου 1905 καὶ ὑπ' ἀριθ. 503 ἐγγράφου αὐτοῦ, δημοσιευθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 61 τοῦ μηνὸς Μαρτίου 1905 φύλλῳ τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως, τοιαύτην δὲ παραίτησιν τελωνοφύλακος καὶ πρὸ τῆς συμπληρώσεως πενταετίας κατὰ τὸν νόμον (ἀρ. 12 Νόμου Χ Δ' 15 7θρίου 1881) ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν δύναται νὰ δεχθῇ, ἐὰν στηρίζεται εἰς ἰσχυρὰ δικαιολογήματα, ὧν ἡ ἔρευνα ἀναγομένη εἰς τὴν σφαῖραν τῆς καθαρᾶς διοικήσεως, καὶ τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ, διαφεύγει τὴν ἀρμοδιότητα τῶν τακτικῶν δικαστηρίων. οὕτε ὁ ἐκκαλὼν ἐνάγων ἔχει δικαίωμα νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν δι' ἀγωγῆς ἀνακατάταξιν αὐτοῦ, ἀφ' οὗ δὲν διετέλει ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ τελωνοφύλακος ἄνευ οἰκείας βουλῆσεως, ὡς παραιτηθεὶς καὶ ἄλλην ὑπηρεσίαν ἀποδεξιόμενος, καὶ οὐχὶ ἐξ ὑπατιότητος τοῦ Δημοσίου, οὕτε ὁ ἐπὶ

τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς καθήκον ἔχει πρὸς ἀνακατάταξιν αὐτοῦ.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Ἀριθ. 853 (1905) (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Προϊξ.- παραχώρησις ἀκινήτου πρὸς ἀντικατάστασιν.- ἀπαγορευθεὶς διαθέσεως ὑπὸ τοῦ διζύγου.- παρέλκουσα οὕτως περὶ διατετιμημένου.- διεκδικηθεὶς διζύγου.- οὐ κοινοποιεῖται ἀνακοπὴ ὀφειλέτης.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἐμπεριεχομένου ἐν συνόλῳ τοῦ 1442 συμβολαίου σαφῶς ἐξάγεται ὅτι ἀντὶ τῆς κινήτης καὶ χρηματικῆς προικὸς παρεχώρησεν εἰς τὴν σύζυγον τοῦ ὁ προικολήπτης ἐκκαλὼν τὴν κυριότητα τῶν ἐπιδίκων ἀκινήτων διὰ νὰ εἶναι ταῦτα προικῶς ἀλλ' ὑπὸ τὸν διαλυντικὸν ὅρον τοῦ νὰ ἐπανέρ-

(*) Ἡ πρωτόδικος 105 (1905) Πατρῶν, ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ προέδρου κ. Ἐρ. Ποιῆν, ἔχει φθε :

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀνακοπῆς ἐκινήτεται ἡ ἀκύρωσις τῆς κατασχέσεως ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὰ κατασχθέντα ἀκίνητα εἰσὶν ἐκ τῶν μὴ ὑποκειμένων εἰς ἀπαιτοῦσιν, ταύτην δὲ ἐγείρει ὁ ἀνακόπων ὡς διαχειριστὴς τῆς προικῶς περιουσίας τῆς συζύγου τοῦ ἐρείδόμενος ἐπὶ τοῦ ἀρθρ. 235 Πολ. Δικονομίας ἐπομένως κοινοποίησις τῆς ἀνακοπῆς πρὸς τὸν ὀφειλέτην δὲν ἀπηρτίετο ὑπὸ τοῦ νόμου, ἀλλὰ καὶ ὡς διεκδικητικὴ ἀνακοπὴ ἂν ἤθελεν θεωρηθῇ ἡ προκειμένη ἄσκαπος ἦτο ἡ τήρησις τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθρ. 911 τῆς Δικονομίας, ἀφοῦ αὐτὸς ὁ ἀνακόπων εἶναι ὁ ὀφειλέτης καὶ ἔχει συνεπῶς γνῶσιν τῆς ἐγρέσεως τῆς ρηθείσης ἀνακοπῆς.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀνακοπὴ ἐρείδεται ἐπὶ τοῦ 1442 (1898) συμβολαίου ὅπερ ἐστὶν σύμφωνον ἐναλλαγῆς προικὸς *permutatio dotis* διότι τὴν θέσιν τῶν μέχρι τῆς συντάξεως αὐτοῦ ἐν προικὶ ἀντικειμένων, ἢτοι χρημάτων καὶ ἐτέρων κινήτων ἔλαβον τὰ ἐν τῷ εἰρημένῳ συμβολαίῳ ἀναφερομένα ἀκίνητα ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐξ ἀπειρίας προφανοῦς τῶν συμβαλλομένων παρεχωρήθη καὶ δικαίωμα ὑποθήκης ὑπὲρ τῆς γυναικὸς, ἐν ᾧ τοιοῦτον δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἔννοια ἐπὶ ἰδίου κτήματος, ἀντίκειται δὲ εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρ. 1 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν Νόμου.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν γενικῶς κρατήσανσαν γνώμην ἡ διατίμησις τῶν προικῶν ἂν μὴ ἐν τοῖς καθ' ἑκάστον ἑτέροις αὐτῆς δηλοῦται σκοπὸς, τεκμαίρεται ὡς ἐπὶ σκοπῷ πωλήσεως γενομένη (Κρασσά Οἰκογ. Δικ. ἐκδ. Γ' § 109—Καλλιγὰ § 83 Παπαρηγογ. § 146) ἡ τοιαύτη δὲ ἐκδοχὴ ρητῶς ὑποστηρίζεται ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ Ν. 3 Dig. (19.2) ἐχούσης οὕτω «ἐὰν ἀγρὸς μισθωθῇ καὶ ἐξοπλισμὸς αὐτοῦ διατετιμημένος δοθῇ τῷ μισθωτῇ, δοκεῖ τὸν ἐξοπλισμὸν ἡγορακέναι ὥσπερ ὅτε διατετιμημένον ἐν τῇ προικὶ δοθῇ» Βασ. 20 (1.γ.) Ἡ διατίμησις δὲν ἐπέχει τόπον πωλήσεως οὕτε ἔπονται τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς ἅμα συνομολογεῖται ὑποχρέωσις τοῦ ἀνδρὸς νὰ ἐπιστρέψῃ αὐτὰ ταῦτα τὰ πράγματα (*Summa declaratur non venditio contrahitur*) ἡ διατίμησις δὲ τότε χρησιμεύει πρὸς κανονισμὸν τοῦ ἀποδοτέου ἀντὶ τῶν ἀπολεσθέντων, δι' ἃ τυχὸν ὁ ἀνὴρ εὐθύνεται (Καλ. § 83 ἐν τέλει) ἀλλ' ἐν προκειμένῳ ρητῶς ἐν τῇ 1442 συμβολαίῳ ἀναγράφεται, ὅτι τὰ ἐναλλαγέστα κτήματα δέον νὰ θεω-

χωνται ταῦτα εἰς τὴν κυριότητα τοῦ προικολήπτου ἢ τῶν κληρονόμων τούτου μετὰ τὴν διάλυσιν τοῦ γάμου, ἂν ἤθελον οὗτοι πληρώσει τὴν διατίμησιν αὐτῶν ἢ τις καθωρίσθῃ εἰς ἴσον κόσον πρὸς νὴν ἐξα σφαλιζομένην προίκα, διότι οὐδεμίαν ἄλλην ἔννοϊαν δύναται νὰ ἔχῃ ἢ ἐν τῷ συμβολαίῳ φράσις «ὅτι ὁ σύζυγος προικολήπτης στερεῖται τῆς διαθέσεως τῶν προικῶν ἐνὸς ὧ ὑφίσταται ὁ γάμος, οὕτε δύναται νὰ τὰ ἐπιβαρύνῃ δι' οἰουδήποτε βάρους», ὁ δὲ ἐν τῷ αὐτῷ συμβολαίῳ καθορισμὸς τοῦ νὰ θεωρῶνται «προικῶα διατετιμημένα» ἢ ἀσκόπως ἐτέθη λόγῳ ἀπειρίας τῶν συμβαλλομένων, ὡς ἐτέθη καὶ ἡ παραχώρησις ὑποθήκης τῇ συζύγῳ ἐπὶ τῶν ἰδίων αὐτῆς ἀκινήτων, ἵνα κατασταθῇ γνωστὸν ἐκ τῶν προτέρων τί θὰ πληρωθῇ μετὰ τὴν τυχὸν διάλυσιν τοῦ γάμου εἰς τὴν σύζυγον ἢ τοὺς κληρονόμους αὐτῆς πρὸς ἀνάληψιν τῶν ἐπιδικίων προικῶν κτημάτων ἄλλως τε δὲν ὑπῆρχεν οὐδεὶς λόγος πρὸς σύστασιν τῶν ἐν τῷ συμβολαίῳ τούτῳ συμβάσεων, συμφωνιῶν, καὶ αἰρέσεων, ἀφοῦ καὶ μετὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ἀνω συμβολαίου τὰ προικῶα ἐπιδίκα ἐμειναν πάλιν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ συζύγου, καθὼς, διατετιμημένα καὶ οὐδεμία ἀσφάλεια παρείχετο τῇ συζύγῳ, ἐνῶ σκοπὸς τῆς συντάξεως τοῦ συμβολαίου εἶναι ὡς ἐκ τοῦ ἐμπεριεχομένου τοῦ ἀποδεικνύεται ἡ ἐξασφάλισις τῆς προικῶας περιουσίας τῆς συζύγου δι' ἀντικαταστάσεως ἀκινήτων κτημάτων τοῦ συζύγου ἄλλως «ἐν ἀμφιδόλοισι ὑπὲρ τῆς προικὸς ἀποφαίνεσθαι» (Βασιλ. (29. α') 66 § γ'. 85).

Ἀριθ. 861 (1905) (*)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ
Δωρεὰ πρὸς προικίδιν.- χαρακτηρισ.- ἐφαρμο-
στέον κανόνες.- ἐκνίκησις ὑποθηκικῆ βύρσι.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνόλου τοῦ ὑπὸ τῆς ἀγωγῆς ἐπιχαλουμένου συμβολαίου ἰδίᾳ δὲ ἐκ τοῦ ἐν αὐτῷ ὅρου ὅπως «τὰ δωρούμενα ἢ ἐνάγουσα μὴ δύναται νὰ διαθέσῃ ἄλλως εἰμὴ πρὸς προίκισιν τῆς ἀδιατί-

ρῶνται προικῶα διατετιμημένα καὶ ὅτι μετὰ τὴν λύσιν τοῦ γάμου θὰ δικαιούται ὁ σύζυγος νὰ καταβάλλῃ πρὸς τὴν σύζυγον αὐτοῦ τὴν ἀποτίμησιν αὐτῶν κατὰ τὸν ἐπομένως ἐκ τούτων τυχάνει ὅτι τὰ ἐναλλαγνέντα ἀκίνητα ἐδόθησαν εἰς προίκα διατετιμημένην, venditionis gratia καὶ συνεπῶς κύριος αὐτῶν κατέστη ἀπολύτως ὁ ἀνὴρ, κατ' ἀκολουθίαν νομίμως διὰ χρέος αὐτοῦ ἴδιον προέβη εἰς τὴν κατάσχεσιν τῶν ἐν λόγῳ κτημάτων ὁ τούτου δανειστῆς καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ μὴ δυναμένη νὰ ἰσχύσῃ ἀπέναντι τρίτων τῶν ἐν τῷ συμβολαίῳ ὄρων ὅτι τὰ κτήματα ταῦτα δὲν δύναται νὰ ἐκποιήσῃ ἢ ἐπιβαρύνῃ ὁ ἀνὴρ διαρκούντος τοῦ γάμου, οὕτε προσδίδουσιν τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀδιατιμήτου προικῶου ἢ τοῦ διατετιμημένου οὐχὶ λόγῳ πωλήσεως οἱ ρηθέντες ὅροι,

(*) Ἡ πρωτόδικος 1236 (1905) Πρωτοδ. Πατρῶν, ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ δικηγόρου κ. Ι. Χρυσοπούλου, ἔχει φθε :

Ἐπειδὴ κατὰ τὸν Νόμον 62 Πανθ. 21 1 (ἴδρα γ' Dernburg Ἐνοχ. § 107 καὶ Windscheid Τομ. 4 § 366). ὁ δωρητῆς δωρούμενος ὅ,τι ἔχει δὲν εὐθύνεται δι' ἐκνίκησιν ἢ δι' ἐλαττώματα τοῦ δωρηθέντος ἀπέναντι τοῦ δωρεοδόχου, ἐκτὸς ἂν διατελῇ ἐν δόλῳ ἢ τὰ δωρηθέντα εἶνε κατὰ γένος ὠρισμένα, τούτων οὕτως

μητον» κείμεται τὸ δικαστήριον ὅτι ὁ δωρητῆς κατὰ τὴν τῶν διαδίκων μερῶν δὲν ἐσκόπει νὰ δωρήσῃ ἀπλῶς ταύτη τὰ ἐν αὐτῷ περιγραφόμενα κτήματα ἀλλὰ νὰ τῇ συστήσῃ ἐπὶ ὑποσχέσει προίκα ἀδιατίμητον ὅτε ἐφαρμογὴν ἔχουσιν οὐχὶ οἱ ὑπὸ τῆς ἐπιχαλουμένης τιθέμενοι γενικοὶ περὶ δωρεῶν κανόνες καθ' οὓς ὁ δωρητῆς δὲν εὐθύνεται δι' ἐκνίκησιν ἢ διὰ τὰ ἐλαττώματα τῶν δωρηθέντων ἀλλ' οἱ διέποντες τὴν πρὸς προίκισιν ὑποχρέωσιν ἐκ συμβάσεων (Arndts § 396) καὶ ἰδίᾳ τὴν ἐκ νομίμου λόγου, οἷα ἡ τῶν γονέων, ἐπεριδομένη ἐπὶ τοῦ Lex 19. II. (23. 2) ἐν τῇ ὑποχρέωσις ἐξυπακούεται τὸ pactum ed praestanda evictione ἀνευ τοῦ ὁποίου ἢ ἐκ τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως ἐπιβολὴ ἤθελεν εἶσθα ἄσκοπος (Dernburg § 16 σημ. 15 f.) ὅθεν ἀνεξαρτήτως τοῦ γενικώτερον ὑποστηριζομένου (Windscheid § 395 σημ. 5) ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει δωρεᾶς περὶ προικὸς παρέπεται ἡ εὐθύνη δι' ἐκνίκησιν, ἐν προκειμένῳ ἡ ἀξίωσις τῆς ἐναγούσης ὅπως τὰ πρὸς προίκισιν ταύτη δοθέντα παρὰ τοῦ πατρὸς τῆς ἀκαλλαγῶσι τῶν βαρυνόντων ταῦτα ἀναμισθητῶς ἐνυποθήκων χρεῶν, δι' ὧν ἐξαντλεῖται ὁ λοσχερὸς ἡ ἀξία τούτων, καὶ ἀπευθυνόμενη κατὰ τοῦ ἐναγομένου ὡς κληρονόμου ἐκείνου, Νόμῳ δάσιμος καθίσταται καὶ οὐχὶ ὀρθῶς ἡ 1236 (1905) ἐπιχαλουμένη ἀπέρριψε ταύτην ὅτι δὲ ἐκτὸς τούτων καὶ τοιαύτη ἦν ἡ θέλησις τοῦ πατρὸς τῶν ἐξάγεται 1ον) ἐκ τοῦ ὅτι μόνον περὶ τριῶν χιλιάδων δραχμῶν ἐνυποθήκων χρεῶν ἀνέλαβε τὸ βάρος ρητῶς ἡ ἐνάγουσα, 2ον) ἐκ τοῦ ὅτι τὸσον ἐν τῷ συμβολαίῳ τούτῳ ὡς καὶ ἐν τῷ μεταγενεστέρῳ πρὸς τὸν ἐνάγοντα 3734 ἀναφέρεται ρητῶς ὅτι ταῦτα εἶναι καὶ τὸ πατρομητρικὸν τῆς μερίδιον. 3ον) ἐκ τοῦ ὅτι ρητῶς ὑπεσχέθη ὅπως ἐν πάσῃ περιπτώσει τοῦτο εἶναι ἔγκυρον ὡς νέμησις τῆς περιουσίας (divisio bonorum inter liberos) ἣτις ἐπιθυμία τοῦ πατρὸς ἐκλείπει τελείως ἐὰν δεχθῇ τις ὅτι ἡ μερίς τοῦ ἐνὸς τῶν τέκνων ἐξαντλεῖται τελείως ὑπὸ τῶν βαρυνουσῶν ὑποθηκῶν πρὸς δὲ 4ον) ἐκ τοῦ μὴ ἀμφισβητουμένου ρητῶς γεγονότος ὅτι ἡ ἀξία τῆς πρὸς τὸν ἐναγόμενον δωρηθείσης περιουσίας ὑπὸ τοῦ κοινου πατρὸς ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς ὀγδοήκοντα χιλιάδας, ἀνεξαρτήτως τῶν ὅσων κατέβαλε πρὸς ἐκπαίδευσίν του (παραβαλ. καὶ διάταξιν Οὐλπιανού 20 § 3 II. (10, 2.) ἐρμηνεύοντος ὅτι δὲν ὑπόκειται δωρεὰ ἀπλῆ ἐν τῇ ὁ πατὴρ διανέμει μεταξὺ τῶν υἱῶν του τὴν περιουσίαν καὶ τὰ χρέη του). Συνωδᾷ τούτοις μεταρ-

έχοντων ἢ ὑπὸ χρῆσιν ἀγωγῇ σκοποῦσα τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐναγομένου ὡς κληρονόμου τοῦ δωρητοῦ πατρὸς του εἰς ἐξάλειψιν τῶν προϋφισταμένων τοῦ δωρητηρίου συμβολαίου ὑποθηκῶν ὡς ἐν αὐτῇ περιγράφονται ἐπὶ τῶν δωρηθέντων τῇ ἐναγούσῃ ἀκινήτων κτημάτων εἶναι ἀπορριπτὰ ὡς ἀστήρικτος νόμῳ, καθόσον ἐκ τοῦ δωρητηρίου συμβολαίου σαφῶς προκύπτει ὅτι ὁ δωρητῆς οὐδεμίαν τοιαύτην ὑπόχρεσιν ἔδωκεν, οὐδ' ἐδήλωσεν ὅτι δωρεῖται ταῦτα ἐλευθερά ὑποθηκῶν ἀλλὰ μόνον ἐτέθη ὁρος ἐν αὐτῷ περὶ πληρωμῆς τοῦ ἐν αὐτῷ ὀριζομένου ἐνυποθήκου χρέους τοῦ 11*** ἐκ μέρους τοῦ δωρεοδόχου περὶ οὗ δὲν πρόκειται ἤδη, οὕτε δόλον τοῦ δωρητοῦ ἐπικαλεῖται ἡ ἐνάγουσα. σα, τὰ δὲ δωρηθέντα εἶναι κατ' εἶδος ὠρισμένα ἐν τῷ δωρητηρίῳ.

ρυθμιστέα ἀποβαίνει ὡς κατ' οὐσίαν ἄδικος καὶ ἀναπεμπτέα ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ Πρωτοδικείου Πατρῶν πρὸς περαιτέρω ἐξέτασιν ἢ διαφορά. Εἰ καὶ ἡδύνατο τις ἀμφιβάλλων νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ ἀγωγή ἐδεῖ ν' ἀπορριφθῇ διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκκαλουμένη ἀποφάσει λόγους καὶ διότι ὡς ἐκτίθενται τὰ πραγματικά περιστατικά ἐν τῇ ἀγωγῇ (ὅρα ταύτην ἐν τῷ ιστορικῷ) καὶ ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ συμβολαίου ἐφ' οὗ ἡ ἀγωγή στηρίζεται, δὲν πρόκειται οὔτε περὶ ὑποσχέσεως προίκος, οὔτε περὶ νεμῆσεως ἀλλ' ἀπλῶς περὶ δωρεᾶς ὑπὸ τρόπον προβλεπομένης εἰδικῶς ἀπὸ τὸν Νόμον 9. Πανδ. (23. 3.) ὅρα καὶ Κρασσῶν Οἶκογ. Δικ. ἐκδόσις 2 § 112 Καλλιγᾶ Οἶκογεν. Δίκαιον § 75 ἐν τέλει, προκειμένου δὲ περὶ δωρεᾶς ὁ δωρητὴς καὶ οἱ τοῦτου κληρονόμοι δὲν εὐθύνονται διὰ τὴν ἐπιβαρύνουσαν τὸ δωρηθέν ὑποθήκην ἐὰν δὲν ἀποδίδῃται αὐτῷ δόλος, οὔτε ἐγένετο ὑπόσχεσις, περιστατικά ἄτινα δὲν περιέχεῖ ἡ ἀγωγή.

Ἀριθ. 862 (1905 (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀγοραπωλησία.-ὑπερθεδὶς ἀγοραστοῦ.-προηγούμενη διαμαρτυρία.

Ἐπειδὴ ὁ Νόμος 1 § 3 Π. (18.6) ὅστις ἐκ τοῦ ἐν ᾧ κεῖται βιβλίου καὶ τίτλου ἦτοι «περὶ πωλήσεως καὶ ὠφελείας τοῦ πωληθέντος» ἐφαρμογὴν ἔχει οὐ μόνον περὶ τοῦ ἐν αὐτῇ θέματος ἦτοι πωλήσεως οἴνου, δι' ὃν μόνον λόγῳ τῆς ιδιότητος τοῦ παρουσιάζονται τὰ σχετιζόμενα ζητήματα ἐκχύσεως καὶ διαφέροντος ἐκ τῶν πύθων, ἀλλὰ καὶ περὶ παντὸς ἐτέρου ὀφειλομένου μεθ' ὑπερθεσιν τοῦ πιστωτοῦ ἀγοραστοῦ πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ ὀφειλέτου πωλητοῦ, ἀναγράφων... «νὰ ἐκχύσῃ ὅμως δὲν δύναται πρὶν ἢ ἐπικαλούμενος μάρτυρας ἀναγγεῖλῃ εἰς τὸν ἀγοραστήν ὥστε ἢ νὰ ἀναλάβῃ τὸν οἶνον ἢ νὰ γινώσκῃ ὅτι μέλλει νὰ ἐκχυθῇ» κατὰ δὲ τὰ βασιλικά (53.7) «ἔξεστι τῷ πράττῃ ἐκχεῖν τὸν οἶνον

(*) Ἀπὸ ἄλλης ἀπόψεως καὶ περὶ ἐτέρων στοιχείων προβλ. 115 ὁλομελείας Ἀρείου Πάγου ἐν σελ. 148 ΑΧΙ προβλ. ὁμοία καὶ 817 Ε. Π. πελ. 190 παρόντος τόμου. Ἡ πρωτόδικος 854 (1905) ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγησίᾳ τοῦ πρωτοδικίου κ. Χ. Λουκᾶνῃ ἔχει ὡδε:

Ἐπειδὴ νὰ μὲν συνάγεται ἐκ τοῦ Νομ. 1 § 3 Πανδ. (18.6), προνοοῦντος περὶ τοῦ πωλητοῦ οἴνου ὅν οὗτος δύναται καὶ νὰ ἐκχύσῃ ἂν μὴ ἐμπροθέσμως παραληφθῇ ὑπὸ τοῦ ἀγοραστοῦ, ὅτι διὰ τὴν ἐκχύσιν τοῦ οἴνου ἀπαιτεῖται εἰδοποίησις τοῦ ἀγοραστοῦ, καὶ πρόσκλησις πρὸς παραλαβὴν τοῦ πράγματος. πλὴν οὐδεὶς τῆς προσκλήσεως ταύτης ἐπιβάλλεται πανηγυρικὸς τύπος, ἀφοῦ ῥητῶς ἡ ἀνω διάταξις ὁρίζει ὅτι καὶ διὰ μαρτύρων δύναται νὰ ἀναγγεῖλῃ εἰς τὸν ἀγοραστήν ὁ πωλητὴς τὴν πρόθεσιν τοῦ effundere autem non statim poterit, priusquam testamento denuntiet emptori: ὅθεν ἀφοῦ καὶ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή ἀναφέρει ὅτι πρὸ τῆς πωλήσεως τῶν ἐν αὐτῇ δελτίων ὁ ἐνάγων πρόεβη εἰς ἐπανελημμένους προσκλήσεις καὶ εἰδοποιήσεις τοῦ ἀγοραστοῦ ἐναγομένου, περὶ οὗ γεγονότος ἀποτελοῦντος στοιχείον ταύτης ταχθήσεται ἡ δέουσα ἀπόδειξις, δὲν πάτχει ἔλλειψιν τινα περὶ τ' ἀπαιτούμενα νόμιμα στοιχεῖα ἄτινα δέον ν' ἀναφέρονται ἐν οὐτῇ.

διαμαρτυρομένῳ μέντοι τοῦτο πρότερον τὸν ἀγοραστήν» νοεῖ ἀναγκαίαν τὴν διαμαρτυρίαν πρότερον οὐ μόνον διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἐκχύσεως, ἢ προκειμένου στερεοῦ πράγματος ἐγκαταλείψεως τὴν ὁδόν, ἀποχωρήσεως ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου κλπ., ἀλλὰ καὶ διὰ πᾶν ἡπιώτερον μέτρον πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ ἀπὸ τοῦ πράγματος εἰς ὃ ἤθελε καταφύγει, ἄτε μὴ ἀρκούσης μόνον τῆς ὑπερημερίας τοῦ πιστωτοῦ τῆς προερχομένης ἐκ τῆς ἀρνήσεως τοῦ νὰ λάβῃ τὴν προσφερομένην παροχὴν, δι' ὃ ἐπάγεται ἡ ἰδία διάταξις «λυσιστελέστερον δὲ εἶναι ἢ νὰ πωλῇ τὸν οἶνον ὁ πωλητὴς καλῇ τῇ πίστει, τοῦτέστι ὅσον ἄνευ βλάβης τοῦτου δύναται νὰ γίνῃ, νὰ προσπαθῇ ὥστε νὰ ζημιωθῇ ἐκ τοῦτου ὁ ἀγοραστής». Τοῦτοις δ' ἐπόμενον εἶναι ὅτι ἀναγκαῖον στοιχεῖον ἀγωγῆς ἐπιδιωκούσης τὴν διαφοράν μεταξὺ τοῦ συμφωνηθέντος τιμήματος καὶ ἐκείνου ὅπερ ἀπῆλυσεν ἐπὶ ἑλαττον ἐκ τῆς πωλήσεως πρὸς τρίτους εἶναι καὶ τὸ ὅτι διὰ τὴν γενομένην ἐκχύσιν, πώλησιν κλπ. διαμαρτυρήθη, ἦτοι ἡκέλιψε πρότερον ὅτι θέλει πραγματοποιήσῃ («Ἐπιθ. Denburg Ἐνοχ. § 43. Καλλιγᾶ § 514) ἐφ' ᾧ τὸ ἐναντίον νόμῳ ἀβάσιμον.

Ἀριθ. 863 (1905)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Παραγγελία κοινοποιήσεως προδῶπῳ ὑπὸ δημόδιον χαρακτήρα.-δημάρχῳ παραλαβὴ ὑπὸ προέδρου.

Ἐπειδὴ, εἰ καὶ ἡδύνατο τις ἀμφιβάλλων νὰ εἴπῃ ὅτι, ὅταν τὸ πρὸς ἐν ἡ ἐπίδοσις πρὶν πωλῆται ὑπὸ δημοσίου χαρακτήρος, ὁ Δήμαρχος Πατρῶν ἐν προκειμένῳ, ἐπαρκὴς ἐστὶν διὰ τὸ κύρος τῆς ἐντολῆς πρὸς τοῦτο καὶ μόνῃ ἡ ἀναγραφὴ τῆς ιδιότητος ταύτης, ἄνευ προσδιορισμοῦ καὶ τοῦ φυσικοῦ προσώπου, ὅπερ ὡς ὅλως παρέλκον θεωρητέον (Οἰκονομ. § 98 σημ. 12) κατὰ δὲ τὸ ἀρθρ. 145 ἐδ. 2 Πολ. Δικονομίας «ἐπὶ καθιδρυμάτων καὶ ἄλλων δημοσίων καταστημάτων καὶ σωμάτων ἡ ἐπίδοσις γίνεται εἰς τὸν ἀντιπρόσωπον αὐτῶν», καὶ ἀφοῦ κατὰ τὸ διοικητικὸν δίκαιον τὸν ὁπωσδήποτε κωλυόμενον δήμαρχον αὐτοδικαίως διαδέχεται ὁ α'. δήμαρχικὸς πάρεδρος (Φιλήμονος «Δήμαρχος» σελίς 181) εἰς τὴν ἐξάσκησιν τῆς δημαρχικῆς ἐξουσίας, τὸ ζητητέον ἦν ἡδὴ ἐὰν ὁ πρὸς ἐν ἐνηργήθη ἡ ἐπίδοσις α'. πάρεδρος ἐξεπλήρου ὄντως τὰ τοῦ δημάρχου καθήκοντα, ὡς κωλυόμενον τοῦ δημάρχου Πατρῶν. Μῶλα ταῦτα. Ἀφοῦ ὡς δὲν ἀμφισβητεῖται, ἄλλως δὲ καὶ ἐντελῶς ἀποδεδειγμένον ἐστὶν ἐκ τοῦ σχετικοῦ ἐπιδότηριου τῆς ἀνακοπομένης ἀποφάσεως ὅτι ἡ παραγγελία πρὸς ἐπίδοσιν ταύτης ἐδόθη ῥητῶς ὅπως ἐπιδόθῃ εἰς τὸν τότε δήμαρχον Πατρῶν ὡς ἐκ τοῦ ἰδίου ἐπιδότηριου προκύπτει ὅτι ἡ ἐπίδοσις ἐγένετο εἰς τὸν δήμαρχον, τὸ ἐπιδότηριον ὑπεγράφη οὐχὶ παρὰ τοῦ δημάρχου, ἀλλ' ἂντ' αὐτοῦ παρὰ τοῦ παρέδρου, χωρὶς ἐν τούτῳ νὰ ἐκτίθεται ὅτι τοῦτο ἐγένετο διότι κωλυόμενον τὸν δήμαρχον ἀνεπλήρου κατὰ ταύτην καὶ διὰ τῖνα λόγον, ἀκύρως ἐνηργήθη ἡ ἐπίδοσις τῆς ἀνακοπομένης ἐρήμην ἀποφάσεως τῶν Πρω-

τοδικῶν καὶ οὐχὶ ὀρθῶς ἐκρίθη ἐκπρόθεσμος ἡ ἀνακοπὴ τοῦ Δήμου Πατρέων (*)

(*) Πάλιν ἐξοικονόμησις μιᾶς ἐκπρόθεσμου ἀνακοπῆς καὶ οὐδὲν ἄλλο. Πρῶτον μὲν δὲν βλέπομεν ποίαν σχέσιν ἔχει πρὸς τὸ ἀπασχολοῦν τὴν ἀπόφασιν θέμα τὸ ἐὰν πρέπη ν' ἀναρροῦται τὸ φυσικὸν πρόσωπον τοῦ ἐνασχομένου μίαν ἀρχὴν, ὅπως δὲν ἀπαιτεῖται καὶ καθ' ἡμᾶς, ὡς πολλάκις ὑπεστηρίζαμεν. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι τὸ κύριον θέμα. Ἡ ἐπιβληθεῖσα τῷ κοινοποιήσαντι τὴν ἀπόφασιν ἀπόδειξις εἶναι ἀπολύτως ἑκτροπος. Μεταβᾶναι ὁ κλητὴρ εἰς τὸ Δημαρχεῖον καὶ εὐρίσκει αὐτόθι οἰονδήποτε ἐνασχοῦντα τὴν ἀρχὴν τοῦ Δημάρχου. Ἐπιθυμοῦμεν νὰ μάθωμεν κατὰ τίνα νόμονδικαὶ οὐταὶ νὰ ζητήσῃ τὰ πληρεξούσια του, διὰ νὰ βεβαιωθῇ ὅτι ἐν δικαίῳ ἐξασκᾷ τὴν δημοτικὴν ἀρχήν. Ἐὰν τυγχόν ὁ πάρεδρος ἄνευ λόγου παρεμβάλλει ἐαυτὸν, ἀπουσιάζοντας τοῦ Δημάρχου, εἰς τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ, πρέπει νὰ δώσῃ λόγον τῇ ἀνωτέρᾳ διοικητικῇ ἀρχῇ ἢ καὶ τῇ ποινικῇ, ἀλλὰ δὲν δύναται ν' ἀναγνωρισθῇ ἡ ἀρχὴ τὴν ὁποίαν τίθησιν ἡ ἀνω ἀπόφασις. Διὰ τοῦτο ὀρθότερον εὐρίσκομεν τὴν πρωτόδικον 891 (1903) Πρωτ. Πατρέων ἥτις ἐκδοθεῖσα τῇ εισηγήσει τοῦ πρωτοδίκου κ. Γ. Πανοπούλου ἔχει ὧδε :

«Ἐπειδὴ τὸ κύρος τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως προσβάλλεται διότι ἐν τῷ σώματι τοῦ ἐπιδοτηρίου βεβαιοῦται ὅτι ἡ ἐπίδοσις ἐγένετο ἐν τῷ Δημοτικῷ καταστήματι πρὸς τὸν «Δήμαρχον Πατρέων» ἐνῶ κατωθὶ τοῦ ἐπιδοτηρίου ὑπάρχει ἡ ὑπογραφή τοῦ πράγματι παραλαβόντος τὸ δικόγραφον Αὐτοῦ Δημαρχικοῦ Παρέδρου. Ἐκ τούτου ὅμως δὲν παύεται ἀκυρότης τις τῆς ἐπιδόσεως διότι ἡ ἐννοια τῆς ἐν τῷ σώματι τοῦ ἐπιδοτηρίου βεβαιώσεως εἶναι πρὸς τὸν Δήμαρχον ἐγένετο ἡ ἐπίδοσις δὲν εἶναι ὅτι ἐγένετο προσωπικῶς πρὸς τὸν δήμαρχον ἀλλὰ πρὸς τὸν κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐπιδόσεως δημαρχεῦντα ὅστις ἐφ' ὅσον δημαρχεῖται ἔχει τὴν ἰδιότητα τοῦ δημάρχου, ὥστε ἡ διάταξις τοῦ 146 § 2 Πολ. Δικ. καθ' ἣν οἱ πρὸς οὗς γίνεται ἡ ἐπίδοσις ὑπογράφουν τὸ ἐπιδοτήριον, δὲν παρεβιάσθη. 2) διότι δὲν βεβαιοῦται ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ ὅτι ὁ δήμαρχος πρὸς ὃν ἐγένετο ἡ ἐπίδοσις δὲν ἠδύνατο ἢ δὲν ἤθελε νὰ ὑπογράψῃ καὶ τοῦτο ὅμως εἶναι ἀπορριπτέον μετὰ τὰ ἀνωτέρω λεγθέντα διότι ὁ δήμαρχος πρὸς ὃν ἐγένετο ἡ ἐπίδοσις, ἦτοι ὁ δημαρχεῦν ὑπέγραψε. Ὁ δήμαρχος δὲν εἶναι τοιοῦτος ἰδιότητι ἀλλὰ λειτουργίᾳ, ἐφ' ὅσον ὅθεν οὗτος κωλυόμενος εἰς ἐνάσκησιν τῶν καθήκοντων του ἀνακληροῦται πρὸς ἄλλον, δήμαρχος δὲν εἶναι ὁ κωλυόμενος ἀλλ' ὁ ἀνακληρωτὴς αὐτοῦ. 3) διότι ἡ πρὸς τὸν κλητὴρα δοθεῖσα παραγγελία περιεῖχε μόνον τὴν ἐντολὴν νὰ ἐπιδώσῃ πρὸς τὸν δήμαρχον Πατρέων καὶ αὕτη ἡ ἐνστασις εἶναι ἀπορριπτέα διότι ἐκ τῶν ἀνω λεγθέντων παρέπεται ὅτι ἡ ἐννοια τῆς παραγγελίας ἦτο νὰ γίνῃ ἡ ἐπίδοσις πρὸς τὸν «δήμαρχον» ὡς ἀντιπρόσωπον τοῦ δήμου, ἡ προσθήκη συνεπῶς καὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ δημάρχου κατ' οὐδὲν βλάπτει τὸ κύρος τῆς ἐπιδόσεως ἀφοῦ κατὰ τὴν τέλει αὐτῆς οὗτος δὲν ἦτο δήμαρχος (λειτουργία) ἀλλὰ δήμαρχος ἦτο ὁ ἀνακληρωτὴς του. 4) διότι τὸ ἐπιδοτήριον δὲν βαιβαιοῖ ὅτι ἐντολῇ ἢ κωλυομένου τοῦ δημάρχου ὑπέγραψεν ὁ Πάρεδρος καὶ τοῦτο ὅμως εἶναι ἀβάσιμον διότι τὸ ἐπιδοτήριον διὰ τῆς φράσεως «ὁ λαβὼν δήμαρχος καὶ ἄ. ἄ. ὁ Α' Πάρεδρος» ἐπαρκῶς ἀναφέρει τὴν ἐν τῇ διαχειρίσει τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς νομιμοποίησιν τοῦ παραλαβόντος καὶ ὑπογράφαντος. 5) διότι δὲν ὑπῆρχε περιπτώσις νομίμου ἀνακληρώσεως τοῦ δημάρχου. Κατὰ τὸ ἄρθρ. 45 τοῦ περὶ Δήμων νόμου δύναται ὁ Δήμαρχος ν' ἀναθῇ εἰς ἕνα

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΝΑΥΠΑΙΟΥ

Ἀριθ. 544 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Β. ΜΩΡΑΪΤΗΣ

Ἑφημεροδικία. = διακοπή. = διαμονὴ ἐκτὸς ἑδρας. = οὐκ ἀντίκλητος. = ἀπόδοσις ἐκ κοινοποιήσεως Δημοδίου. = κατάσχεσις ἐπὶ ἀπαιτήσεων μηκέτι ἀπαιτητῶν. = αἰρετικῶν. = ἐξεδιβλῆτος. = προβολὴ νέων ἐνστάσεων. = πλειστηρίασμα. = κατάθεσις παρὰ ταμῖα. = κατάσχεσις παρὰ τινι.

Ἐπειδὴ ἡ περὶ ἀπαράδεκτου τῆς προκειμένης ἀνακοπῆς ἐνστασις ὡς ἐκπρόθεσμος ἐστὶν ἀβάσιμος διότι τῶν διαδίκων μὴ κατοικοῦντων ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ οὔτε ἐν τῇ καθέδρᾳ τοῦ δικαστηρίου οὔτε διορισάντων ἀντίκλητον, ἡ ὁκταήμερος πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμία ἐπεκτείνεται κατὰ τὴν § 2 τοῦ τροποποιούντος τὸ ἄρθρ. 596 Πολ. Δικονομίας Διατάγματος τῆς 18 Σεπτεμβρίου 1836 καὶ ἰσχὺν νόμου ἐπέχοντος, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρ. 195 καὶ 196 ὡς ἐτροποποιήθησαν διὰ τοῦ Νόμου ΒΣΚΕ' τοῦ 1894, ἐν προκειμένῳ ἔθεν τῆς κοινοποιήσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀνακοπῆς πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος διὰ τοῦ Νόμου ΩΛΖ' τοῦ 1880 ἐπιβαλλομένης, δέον ἢ ἐπέκτασις τῆς προθεσμίας νὰ ὑπολογισθῇ ἀπὸ Ἀθηνῶν ἐτέρας περιφερείας ἐφετείου, ἐνθα ἡ κατοικία τοῦ ἐκπροσωποῦντος τὸν Δήμῳ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἦτοι προστιθεμένων εἰς τὴν ὁκταήμερον

τῶν Παρέδρων τὴν εἰς ὠρισμένην λειτουργίαν ἀναπλήρωσιν του. Κατὰ δὲ τὸ 47 ἂν τύχῃ τις τὸν δημαρχὸν ἐμπόδιον τι τὸν διαδέχεται ὁ Πάρεδρος, ἂν δὲ τοιοῦτοι ὑπάρχουν πλείονες, ἡ προτίμησις δίδεται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Βασιλέως προσδιορισθεῖσαν σειράν. Ἰσχυρίζεται ἡδη ὁ δήμος ὅτι ὁ δήμαρχος δὲν ἐκωλύετο καὶ ὅτι ἄλλως «δὲν συντρέχει προτίμησις διὰ Β. Διατάγματος» τὸ πρῶτον εἶναι ζήτημα ἀποδείξεως, τὸ δεύτερον ὅμως εἰναι ἀπορριπτέον, διότι κατὰ τὸ ἄρθρ. 12 τοῦ Γ' νόμου τοῦ 1864 τὴν τάξιν τῶν Παρέδρων προσδιορίζει ἡ πρὸς ἀλλήλους σχετικὴ πλειοψηφία δὲν ἀρνεῖται δὲ ὁ Δήμος εἰδικῶς καὶ ὠρισμένος τὸν σαφῆ τοῦ ἀντιδίκου τοῦ ἰσχυρισμὸν ὅτι ὁ Α. ἦτο Αὐτὸς Πάρεδρος. Συνεπῶς ἀποδεικνύον ὑπὸ τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ πρὸς νομιμοποίησιν τῆς ἐπιδόσεως α'.) ὅτι ὑπῆρχε παραγγελία, ἡ ἀπόδειξις αὕτη γενήσεται διὰ παντὸς νομίμου μέσου καὶ διὰ μαρτύρων διότι ὁ νόμος δὲν διαγράφει περιοριστικὸν τινὰ τρόπον δόσεως τῆς ἐντολῆς παρὰ τοῦ δημάρχου πρὸς τοὺς παρέδρους εἰ καὶ ἠδύνατο τις εἰπεῖν ὅτι δύναται τῶν γενικῶν διατάξεων εἶδε τοῦτο ν' ἀποδειχθῇ, πλὴν μαρτύρων. καὶ β'.) καὶ διὰ μαρτύρων λόγῳ ἀνέφικτου ὅτι ὑπῆρχε κώλυμα τοῦ δημάρχου (ἐννοεῖται ὅτι εἶτε τὸ α' εἶτε τὸ β' ἀποδειχθῇ νόμιμος ἡ ἀναπλήρωσις.) ὅτι ὁ ἐνάγων ἐκ δόλου καὶ συμπαιγνίας μετὰ τοῦ Α.*** συνεννοήθη καὶ πρὸς βλάβην τοῦ Δήμου ὑπέγραψε τὸ ἐπιδοτήριον ὁ Πάρεδρος ἵνα μὴ λάθῃ γνώσιν ὁ Δήμαρχος καὶ ἀνακόψῃ τὴν ἐρήμην ἀπόφασιν τοῦτο ὅμως δὲν στηρίζει ἀκυρότητα τῆς ἐπιδόσεως ἀλλὰ μόνον αἰτησὶν ἀποζημιώσεως κατὰ τῶν δολίως συμπραξάντων. (*)

(*) Τὸ τελευταῖον τοῦτο εἶναι καὶ τὸ μόνον ὀρθόν.

ήμερων 30, και ουχι από της κατοικίας του ταμίου Καλαμών, καθ' ου ή ανακοπή.

Επειδη κατά το άρθρ. 919 Πολ. Δικονομίας κατάσχες επιτρέπεται επί πάσης κινητής περιουσίας του οφειλέτου εύρισκομένης εις χείρας τρίτου, εξ ου έπεται και επί απαιτήσεων αυτού μελλουσών, προϋποτιθεμένου βεβαίως ότι ή έννομος σχέσις, άφ' ης άπορρέει το έφ' ου ή κατάσχες διακείμενη, ύφίσταται καθ' όν χρόνον έπεβλήθη ή κατάσχες, δεν αντίκειται δε ποσώς εις την άνωτέρω ρησιν: «εύρισκομένων εις χείρας τρίτων», το αίρεσιμον του δικαιώματος, άφου δεν δύναται να έννοη ή νομοθέτης διά της προκειμένης φράσεως δικαιώματα κεκτημένα, άλλ' άπλως ύπαρκτά κατά τον χρόνον της κατασχέσεως, τα δε υπό αίρεσιν ή προθεσίαν δεν είναι άνύπαρκτα άλλ' ύφίστανται άναπληρώτως ως προσδοκώμενα

Επειδη ό έκκαλών (ανάκοπτων) κατέσχε νομίμως την δύναμι του υπ' αριθ... πίνακος κατατάξεως άναγνωρισθείσαν απαιτήσιν του οφειλέτου του Δ^{***} ήτοι ύφισταμένην και έκκαθαρισμένην απαιτήσιν άλλά πληρωτέαν, ως απαιτητήν καθισταμένην μετά την τελεσιδικίαν του πίνακος, ουκ όρθως έπομένως διά μεν της πρώτης των έκκαλουμένων αποφάσεων διέταξε το πρωτόδικον δικαστήριον άποδείξεις, διά δε της έτέρας όριστικής αυτού άποφάσεως άπέριψε ως άβάσιμον την άνακοπήν του έκκαλούντος κατά της δήλωσεως του ταμίου Καλαμών, επί τη έσφαλμένη σκέψει, ότι έδει ν' άποδείξη ό έκκαλών ότι κατέστη τελεσιδικος ό πίναξ μη άποδείξαντος δε την τοιαύτην τελεσιδικίαν εκήρυξεν άκυρον την κατάσχες επί τη έσφαλμένη σκέψει, ότι δεν ήτο απαιτητή ή κατασχεθείσα συντηρητική απαιτήσις, ένω κατά τον νόμον, (άρθρ. 919 Πολ. Δικονομίας, ως ειρηται έν τη προηγούμενη σκέψει, δεν απαιτείται διά το έγκυρον της εις χείρας τρίτου κατασχέσεως να είναι απαιτητή άλλά και αι υπό αίρεσιν απαιτήσεις εγκύρως κατασχόνται και μεταδιδάχονται, αρκει, ως έν προκειμένω, να ύφίσταται ή παραγωγός αιτία εξ ης άπορρέουν.

Επειδη ό ένιστάμενος έφεσίδελτος επέχει θέσιν έναγομένου, ως τοιούτος δε δύναται κατά το άρθρ. 747 § 2 Πολ. Δικονομίας να προτείνη έφεσίμως νέους ισχυρισμούς προς άπόκρουσιν της έφέσεως και ύποστήριξιν της άποφάσεως και άνευ έφέσεως ή αντιρρήσεως, ή ένστασις όθεν άκυρότητος της εις χείρας του ταμίου Καλαμών κατασχέσεως επί τω λόγω ότι αύτη έδει να γίνη παρά τω επί του πλειστηριασμού ύπαλλήλω έξεταστέα τυγχάνει ως τείνουσα εις επικύρωσιν του διατακτικού της έκκαλουμένης άποφάσεως και άπόρριψιν της έφέσεως και άνακοπής του έκκαλούντος, και άν δεν προϋτάθη πρωτοδικως.

Επειδη δύναμι του Νόμου 2ΠΖ' της 30 Νομβρίου 1882 περί καταθέσεως των διαπιστευμένων εις τους δικαστικούς ύπαλλήλους χρημάτων εις τα δημόσια ταμεία, μη άπαλλασσομένων κατά το άρ. 1 της τοιαύτης ύποχρεώσεως και έν περιπτώσει συντηρητικής κατασχέσεως, και της διατάξεως του άρθρ. 5 καθ' ην τα περί όν έν τοις άρθρ. 1, 2 και 4 χρήματα άποδίδονται διά γραμματίου πλη-

ρωμής εκδιδόμενου παρά του παρακαταθέντος ύπαλλήλου εις βάρος του παραλαβόντος ταμίου ύπερ έκάστου δικαιούχου, προφανώς ή κατάσχες δεν να γίνη παρά τω ύπαλλήλω τω συντάξαντι τον πίνακα της κατατάξεως, και άν κατεβλήθη το έκπλειστηρίασμα, και ουχι παρά τω ταμία διότι ουτος, κατά τας του ειρημένον νόμου διατάξεις ενεργεί κατ' έντολήν του ως ειρηται ύπαλλήλου (συμβολαιογράφου) και εξ όνόματος αυτού κατέχει τα υπ' αυτού παρακατατεθέντα χρήματα κατ' άκολουθίαν ό ταμίας του Δημοσίου δεν δύναται να λογισθ ή ως τρίτος εις χείρας του όποιου κατά το άρ. 919 Πολ. Δικονομίας πās δανειστής δικαιούται να κατάρχη τα εύρισκόμενα χρήματα του οφειλέτου του άλλά τοιούτος είναι ό καταθέσας συμβολαιογράφος ως επί του πλειστηριασμού ύπαλλήλος τη έντολή του όποιου και άποδίδονται ως ειρηται, βασίμου όθεν εξελεγχόμενης της προκειμένης ένστάσεως του έφεσίδελτου ταμίου περί άκυρότητος της εις χείρας αυτού κατασχέσεως του εκ του έκπλειστηρίασματος οφειλομένου, δύναμι του ειρημένου πίνακος κατατάξεως, εις τον οφειλέτην του κατασχόντος (έκκαλούντος), όρθως έχει το διατακτικόν της έκκαλουμένης άποφάσεως και επικυρωτέα αύτη άντικαθισταμένου του σκεπτικού αύτης διά των έν τω σκεπτικώ της παρούσης λόγων, άπορριπτέα ούσης της άνακοπής αυτού, ήτις και διά της έκκαλουμένης άποφάσεως εκρίθη άπορριπτέα, ει και δι' άλλους λόγους άπορριπτέα δε τούτου ένεκα και ή υπό κρίσιν έφεσις ως άβάσιμος (*).

ΚΡΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΕΦΕΤΕΙΟΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Δικαιοδοσία Προέδρου

Αριθ 1 (1907)

Πρόεδρος ό κ. Σ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΗΣ

Δικηγόρος. - πρόδδοτος άμοιβή επί εκδάσει δίκης.- **έδ' άπαξ.** - διεξαγών μέρος δίκης.- **επιδικαδης ανάλογος.**

Επειδη, κατά μεν το άρθρον 1ον του υπ' αριθ. 50 Νόμου περί άμοιβής δικηγόρων, ό δικηγόρος δικαιούται να λάβη πρόσθετον άμοιβήν έξαρτωμένην από της εκδάσεως της δίκης, κατά δε το άρθρον 10 (ίδιου Νόμου, δικαιούται εις τοιαύτην πρόσθετον άμοιβήν 3 0)0 επί του ποσού η της αξίας του επίδίκου άντικειμένου, όπερ κατά πρώτον ή δεύτερον βαθμόν έκερδήθη ύπερ του έντολέως του κατ' επίθεσιν ή άμυναν. Έκ των νομίμων τούτων διατάξεων σαφώς συνάγονται τα εξής. Πρώτον μεν ότι κατ' ουδεμίαν περίπτωσιν ό άπωλέσας την δίκην διάδικος ύποχρεούται εις πληρωμήν προσθέτου άμοιβής τω πληρεξουσώ του δικηγόρω, διότι άφ' ένός μεν ό νόμος ήθέλησε να επιβαρύνη μόνον τον διάδικον τον έν τη εύνοϊκή περιστάσει εύρισκόμενον του κέρδους της δίκης εις πληρωμήν προσθέτου άμοιβής, ήτις έν τη περιστάσει ταύτη δεν θέλει εισθαι έπαχθής δι' αυτόν, άφ' έτέρου δε ήθέλησε να βραβεύση και ένθαρρύνη τον ζήλον και έ-

(*) Πρβλ. 61 Ε, Ν. σελ. 288 XVI και αύτόθι περαιτέρω παραπομπάς.

πιδεξιότητα του πληρεξουσίου κατά την αντιπροσωπεύειν του πελάτου του, όπως ούτος δικαιούται εις πρόσθετον αμοιβήν ἐν περιπτώσει αίσιας ἐκδίκσεως της δίκης· ἐπομένως κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ εἰρημένου νόμου, ὁ ἀπώλεσας τὴν δίκην διάδικος, εἴτε ὀριστικῶς ἀπώλεσε ταύτην, εἴτε μὴ, δὲν ὑποχρεοῦται εἰς πρόσθετον αμοιβήν κατ' οὐδεμίαν περίπτωσιν. Ἀφ' ἐτέρου δὲ ἐκ τοῦ ἰδίου ἄρθρου ὡς καὶ τοῦ ἄρθρου 1, ἐξάγεται ὅτι ἡ ὀριστικὴ τῆς δίκης ἐκδίκσις, ἥτοι ἡ τελεσιδικία ἀποφασίς, θέλει ληφθεῖ ὑπ' ὅψει, ὅπως κριθῇ ἂν ὁ διάδικος ἐκέρδισεν ἢ ἀπώλεσε τὴν δίκην, καὶ ἂν ἐπομένως ὀφείλῃ τὴν πρόσθετον αμοιβήν, διότι ἄλλως ἤθελεν ἐπέλθει τὸ ἄτοπον ὁ διάδικος, ὁ κερδίσας πρωτοδίκως, ἀπολέσας ὅμως τὴν δίκην κατ' ἔφεσιν νὰ θεωρητῇ κερδίσας καὶ ὑπόχρεως εἰς πληρωμὴν προσθέτου αμοιβῆς, παρὰ τὴν διάταξιν τοῦ εἰρημένου ἄρθρου 10 καὶ 1ου τοῦ νόμου, καθ' ἃ μόνον ἐν περιπτώσει κέρδους, ὑποχρεοῦνται οἱ διάδικοι, ἐξετάζεται δὲ ἂν ὑπάρχῃ κέρδος κατὰ τὴν ἐκδίκσιν της δίκης, ἥτοι κατὰ τὴν ὀριστικὴν καὶ τελεσιδικὴν ἐκδίκσιν της διαφορᾶς (*). Ἐπίσης ἐκ τοῦ ἄρθρου 10 ἐξάγεται ὅτι ὁ ὀριστικῶς καὶ τελεσιδικῶς κερδίσας ὀφείλει μίαν καὶ μόνην πρόσθετον αμοιβήν εἰς 50 ο/ο καὶ οὐχὶ μείζονα ἀνερχομένην, εἴτε μόνον κατ' ἔφεσιν ἐκερδήθη ἢ ὑπόθεσις εἴτε πρωτοδίκως καὶ κατ' ἔφεσιν, διότι ἐὰν ὁ νομοθέτης ἤθελε νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν διάδικον εἰς διπλὴν πρόσθετον αμοιβήν ἰδιαιτέρως δι' ἐκάτερον βαθμὸν ἤθελε ρητῶς ἀναγράψαι τοῦτο, ὡς ἔπραξεν εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 15 ἐδαφ. 2ου καὶ 3ου Καὶ ἀναγράφεται μὲν ἐν τῷ ἄρθρῳ 10 αὐτὸ τοῦ ποσοῦ ὅπερ ἐκερδήθη κατὰ πρῶτον ἢ δεῦτερον βαθμὸν ἢ ῥῆσις ὅμως αὕτη τοῦ νόμου ἦτο ἀναγκαία καὶ σκοπεῖ νὰ προβλέψῃ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ ὑπόθεσις δὲν διεξήλθε τοὺς δύο τῆς δικαιοδοσίας βαθμοὺς ἢ ἐκερδήθη εἰς δεῦτερον βαθμὸν, ἀπολεσθεῖσα πρωτοδίκως.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰς ἀνωτέρω σκέψεις, τὸ παράπονον τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι ἔδει νὰ ἐπιδικασθῇ αὐτῷ πρόσθετος αμοιβὴ ὀλοκληρὸς καὶ ἰδιαιτέρως, πλὴν δηλονότι τῆς προσθέτου αμοιβῆς τῆς κατ' ἔφεσιν δίκης διὰ τὴν πρωτοδίκον δίκην, καθ' ἣν ἡττήθησαν οἱ πελάται· τοῦ ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἐκερδήθη κατ' ἔφεσιν ἢ ὑπόθεσις, ἀπορριπτόν κρίνεται.

Ἐπειδὴ, καὶ ἐὰν παρὰ τὰς ἀνωτέρω σκέψεις, ἐν τῇ κυρίᾳ δίκῃ ἐπιδικάσθῃ τυχὸν πρόσθετος αμοιβὴ ὑπὲρ τῶν ἐφεσιδλήτων τῆς προκειμένης δίκης καὶ εἰς βάρος τῆς ἀντιδίκου των ὅθωμανικῆς ὁφφανί-

κῆς Τραπεζῆς δι' ἀμφοτέρους τοὺς βαθμοὺς τῆς διαδικασίας παρὰ τὸν νόμον ἐκ τῆς τοιαύτης μὴ νομίμου ἐπιδίκσεως δὲν ἀποκτᾷ δικαίωμα ὁ ἐκκαλὼν εἰς ἀπαίτησιν προσθέτου αμοιβῆς διὰ τὴν ἀπολεσθεῖσαν πρωτοδίκον δίκην, διότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 54 τοῦ ἰδίου Νόμου, αἱ μεταξὺ δικαζομένων σχέσεις εἰσὶν ἀνεξάρτητοι καὶ ἰδιαίτης μεταξὺ πελάτου καὶ πληρεξουσίου, καὶ ἡ ἡμαρτημένη ἀπόφασις περὶ τὸν ὑπαλογοισμὸν τῆς ἐπιδικαζομένης αμοιβῆς, δὲν ἐπηρεάζει τὴν σχέσιν πελάτου καὶ δικηγόρου.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 16 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 50 Νόμου, ἐὰν ὁ πληρεξούσιος δὲν διεξήγαγεν ὅλην τὴν δίκην, ὁ δικαστής, ὑπαρχούσης περιπτώσεως προσθέτου αμοιβῆς, ἐπιδικάζει ποσοστὸν ἐκ τῆς προσθέτου αμοιβῆς ἀνάλογον πρὸς τὴν σπουδαιότητα τῆς αμοιδομένης ἐργασίας, ἐπομένως ὁρθῶς ὁ πρόεδρος διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως τοῦ ἐπιδέκατος μέρους μόνον τῆς προσθέτου αμοιβῆς ὅπερ καὶ κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν ἐπαρκὲς ἐστὶ καὶ ἀπορριπτόν τὸ σχετικὸν παράπονον τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὡς μὴ βάσιμον, ἀφοῦ, καθ' ἃ ὁμολογεῖ ὁ ἐκκαλὼν καὶ ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσαγομένης ὑπ' ἀριθ. 344 τοῦ 1906 ἀποφάσεως τοῦ Εφετείου Χανίων, κατὰ τὴν συζήτησιν κατ' ἔφεσιν δὲν ἀντιπροσώπευσε τοὺς ἐφεσιδλήτους τῆς προκειμένης δίκης ὁ ἐκκαλὼν, ἀλλ' ἔτερος δικηγόρος, συντάξε δὲ μόνον τὸ ἐφετῆριον δικόγραφον καὶ παρῆσθη κατὰ τὴν συνεσίαν τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου δόσιν τοῦ ὅρκου ὑπὸ τῶν ἐφεσιδλήτων.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Παρηκολούθησαμεν μετ' ἐνδιαφέροντος τὸν περὶ τὴν τελευταίαν δολοφονικὴν δίκην δικαιοδοτικὸν θόρον. Κατεκρίθη ἐν δημοσίᾳ δικαστικῇ συνεδριάσει ὑπὸ δημοσίου προσώπου, ὥτινι τῷ ὄντι ἀνήκει ὁ ἔλεγχος, ἡ ἐνέργεια τῆς κατωτέρας συλλεκτικῆς διωκτικῆς ἀρχῆς καὶ ἀπὸ τῆς κατακρίσεως ταύτης ἡγήθη πλῆρης δουμαγδός. Τὸ καθ' ἡμᾶς πιστεύομεν ὅτι οὐδαμῶς ὀβηθεῖται ἡ ἐν γένει δικαστικὴ λειτουργία διὰ τῆς, ἐκ τῶν φανταζομένων ὑστέρων, ἐπικρίσεως ὁρισμένων αὐτῆς πράξεων, διότι αὕτη φέρουσα τὴν βαρυντικὴν ἐνδυνάμωσιν τῆς, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀφωτισμένων προτέρων, διαγραφῆς εὐθείας ἐν τῇ καταδικῇ γραμμῇ, τὸ ἀσκήτων βάρος τῆς ὁποίας ἀπλῶς μόνον ἀνακουφίζει ἡ μεγαλοπρεπὴς ἀρχὴ τῆς προκριτοτέρας ἀπολύσεως χιλίων ἐνόχων ἀντὶ τῆς διαπλάσεως ἐνὸς ψευδοῦς ἐνόχου βεβαίως θὰ συνειθίσῃ νὰ παρεκκλίνῃ ἀπ' αὐτῆς, ὅταν δῇποτε καὶ ἂν προίσταται αὐτῆς ἡ ἡμολογούμενος πρώτη τάξις εἰσαγγελικῆ φυσιογνωμίας τοῦ κ. Λυκουρέζου. Διὰ τούτων δὲν ἐννοοῦμεν νὰ ἀποκλεισῶμεν τὸν σώζοντα ἔλεγχον, ἀλλὰ δὲν πιστεύομεν ὅτι οὗτος δύναται νὰ ἐνεργῇται, ὡς ἐν προκειμένῳ ἐνηργήθη, διὰ τυμπανοκρουσίας, καθ' ἣν προσεκλήθησαν νὰ παραστῶσι πάντες, πλὴν τοῦ μὴ δυνάμενου παραστῆναι ἐλεγχομένου. Ἴδου τί κρίνομεν ἀπολύτως σφαλερὸν. μεθ' ὅλην τὴν βαθεῖαν ὑπόληψιν ἣν τρέφομεν πρὸς τὴν ἐνεργήσαν αὐτὸν πρῶτη ἐπίσης τάξις εἰσαγγελικῆν φυσιογνωμίαν, τὸν κ. Τσέλον. Διὰ τοῦτο δὲν δυνάμεθα, εἰμὴ νὰ ἐγκρίνωμεν τὴν ἐτοιμον παρέμβασιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ἢ ὁποία ἐχρησίμευσε νὰ δηγηθῇ ὁ ἔλεγχος ἐπὶ τῆς ἀρμοζούσης αὐτῷ τροχιάς τῆς ψυχρᾶς ἐπισκοπῆσεως τῆς ἐν ὁρισμένῃ πράξει ἐνεργείας τῆς κατωτέρας διωκτικῆς ἀρχῆς.

(*) Πιλοτύπος ποτε ἐν Ἀθήναις δικηγόρος εἶχεν ἀπλοῖκον πελάτην, τὸν ὁποῖον ἡμελγας φαίνεται κα-
νονικῶς. Εἰς ἐκάστην ἐκδιδομένην ποδικοδικτικὴν ἀ-
πόφασιν τῷ ἀνῆγγειλεν ὅτι ἐξεδόθη ἢ ἀπόφασις καὶ
ἐκέρδισε τὴν ὑπόθεσιν του. Τοῦτο ἐπαναλήφθη πολ-
λάκις μέχρι τῆς ὀριστικῆς, διὰ τῆς ὁποίας ἀπώλεσε
τὴν δίκην ὀριστικῶς. Ὅταν ἀνῆγγειλε τῷ πελάτῃ του
τὴν ὀριστικὴν ταύτην ἀπώλειαν καὶ οὗτος ἐδυσγέ-
σανεν ἐπὶ ταύτῃ, ὁ πολύτροπος δικηγόρος ἐν ἀγανα-
κτῆσει παρετήρησεν αὐτῷ: Ἄν τι θέλεις ὅλο ἡμεῖς
νὰ κερδίζουμε; Τὴν δικηγόρικὴν ταύτην ἀποτροπὴν
ἐνθυμίζει ἡμῖν ἡ παράδοξις ἀπαίτησις αμοιβῆς διὰ
τὸ πρωτοδίκον προσωρινὸν κέρδος.

ΘΗΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΣΤΟΣ ΑΘΑΝΑΤΩΝ

Συνδρομή ετησίαν α δρ. 15. | Μετά δελτίου δρ. 20. | Καταχωρ. 6 στιχ. 4 50

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ 7 Θ. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΗΝΑΙΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ

10 ΙΟΥΝΙΟΥ 1907

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νομολογία	Ἀρείου Πάγου	Πολιτική	(1906)
"	"	Ποινική	(1907)
"	"	Πατρών	(1903)
"	"	Ναυπλίου	(1906)
"	Πρωτόδικ. Λαοίδης		(1903)
"	"	Χαλκίδος	(1907)

Συνοδεύεται ἐπὶ τοῦ 19ου φύλλον τοῦ Κώδικος 1906.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ἀριθ. 365 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΛΑΣ

Δασονομικοὶ ὑπάλληλοι. — διορισμὸς ἐπὶ ἰ-
πουργοῦ. — ὑπαγωγή εἰσαγγελεῖ ὡς ἀνακρι-
τικῶν ὑπαλλήλων. — κατάσχεσις ξυλείας
ἐπὶ παραγγελίᾳ ἱπουργοῦ. — οὐκ εὐθύνῃ
Δημοδίου.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἄρθρα 3 καὶ 4 τοῦ Νόμου Δ' τοῦ 1836 καὶ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ Β' ΕΒ' Νόμου τῆς 17 Σεπτεμβρίου 1893, οἱ δασονομικοὶ ὑπάλλη-
λοι θεωροῦνται ὡς ἀνακριτικοί, καθόσον ἀφορᾷ τὰ
πρὸς τὰ δάση ἀδικήματα καὶ ὡς τοιοῦτοι διατε-
λοῦσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ παρὰ πρωτοδικαί-
ας εἰσαγγελέως, κατὰ τ' ἄρθρ. 96 καὶ ἐπὶ τοῦ Δι-
καστικοῦ Ὁργανισμοῦ, ὀφείλοντες διὰ πᾶσαν ἀνα-
κριτικὴν πράξιν αὐτῶν πρὸς βεβαίωσιν ἀδικημά-
των, ἐν σχέσει πρὸς τὰ δάση, νὰ πέμπωσι τὰς
περὶ τῶν τοιούτων ἀνακριτικῶν πράξεων ἐκθέσεις
τῶν διὰ μὲν τὰ πταίσματα εἰς τὸν ἀστυνόμενον τοῦ
Δήμου, ἐν ᾧ ἐδρεύει τὸ εἰρηνοδικεῖον, διὰ δὲ τὰ
πλημμελήματα εἰς τὸν ἀρμόδιον παρὰ πρωτοδικαί-
ας εἰσαγγελέα. Τοιοῦτοι δὲ ὄντες, καθόσον ἀφορᾷ τὰς
ἀνακριτικὰς αὐτῶν πράξεις πρὸς ἀνίχνευσιν καὶ
βεβαίωσιν τῶν ἀνωτέρω ἀδικημάτων, ὑπάγονται
ιεραρχικῶς εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ παρὰ πρωτο-
δικαί-ας εἰσαγγελέως καὶ μόνον παρ' αὐτοῦ ὑποχρε-
οῦνται νὰ λαμβάνωσι παραγγελίας πρὸς ἐκτέλεσιν
ἀνακριτικῶν πράξεων, οὐχὶ δὲ καὶ παρὰ τοῦ Ἱ-
πουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, παρ' οὗ διορίζονται,
πρὸς ἐν ὅμως ἱεραρχικῶς ὡς ἀνακριτικοὶ ὑπάλλη-
λοι δὲν ὑπάγονται καὶ συνεπῶς δὲν ὀφείλουσι πα-
ραγγεῖαν ἀνακριτικῆς πράξεως αὐτοῦ νὰ ἐκτελέ-
σωσιν ὡς ὑφιστάμενοι, ἀλλ' ὡς ἀνακριτικοὶ ὑπάλ-
ληλοι δικαιοῦνται τὸ νόμιμον αὐτῆς νὰ ἐκτιμήσωσι
καὶ νὰ ἐνεργήσωσιν ὡς τοιοῦτοι, οὐδέλως δὲ τ' ἄρ-
θρα 17 τοῦ ἀπὸ 13 Φεβρουαρίου 1893 Β' ΕΒ' Νόμου
καὶ 6 τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ Β. Διατάγματος
τῆς 9ης Αὐγούστου 1893, ἅτινα λόγον
ποιοῦνται μόνον ὅτι οἱ δασάρχαι διορίζονται ὑπὸ τοῦ
Ἱπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ὅτι οὐδέλως ἀλ-

λοιοῦνται ἐκ τοῦ τοιούτου διορισμοῦ τὰ στρατιω-
τικὰ αὐτῶν δικαιώματα, προκύπτει ὅτι ἡ ἀνακρι-
τικὴ ἱεραρχία τῶν δασονομικῶν ὑπαλλήλων, ἣν
καθιεροῦσι τὰ ἄρθρα 3 καὶ 4 τοῦ ἀνωτέρω Νόμου,
ἐτροποποιήθη. Κατὰ ταῦτα ἐν προκειμένῳ, ὁ ἐ-
νεργήσας τὴν κατάσχεσιν τῆς ξυλείας τοῦ ἀναιρε-
σιδλήτου δασικὸς ὑπάλληλος ὡς ἀνακριτικὸς, τῇ
παραγγελίᾳ τοῦ Ἱπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, δὲν
ἦτο ὑπόχρεως ἐκ τοῦ νόμου νὰ ὑπακούσῃ εἰς ταύ-
την, ἐὰν ἀντέκειτο εἰς τὸν νόμον ἢ τὰ πράγματα,
καὶ συνεπῶς ἡ ἐκ τῆς παρανόμου ταύτης κατα-
σχέσεως προελθούσα ζημία εἰς τὸν ἀναιρεσιδλήτον
δὲν βαρύνει τὸ Δημόσιον, ὡς πράξις ἐνεργηθεῖσα
κατὰ διαταγὴν τοῦ Ἱπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν,
ἀλλὰ τὸν δασονομικὸν ὑπάλληλον τὸν ἐνεργήσαντα
τὴν παράνομον κατάσχεσιν, κατὰ τὸ ἄρθρον 65
Ποιν. Δικονομίας, καθ' ὃ, διὰ πᾶσαν βλάβην προέρ-
γομένην ἐκ τῆς δολίας ἢ ἀμελοῦς ἐνεργείας πρά-
ξεώς τινος ἀνακριτοῦ ἢ κοινοῦ δικαστοῦ, ὑπόχρεως
εἰς ἀποζημίωσιν εἶναι αὐτὸς οὗτος ὁ διαπράξας τὴν
ἐπιζημιῶν πράξιν καὶ οὐχὶ τὸ Δημόσιον τάναντί-
α δὲ δεχθεῖσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ ἀπο-
φανθεῖσα ὑπόχρεων εἰς ἀποζημίωσιν τὸ Δημόσιον
διὰ τὴν παράνομον κατάσχεσιν τοῦ δασικῶν ὑπάλ-
ληλου, ἐφ' ἧς στηρίζει ὁ ἀναιρεσιδλήτος τὴν ἀγω-
γὴν του, παρεβίασε τ' ἄρθρα 3 καὶ 4 τοῦ Νομοθε-
τικοῦ Διατάγματος τῆς 10 Ἰουλίου 1836 καὶ τὸ
ἄρθρον 15 τοῦ Νόμου Β' ΕΒ' καὶ τὰς περὶ εὐθύ-
νης διατάξεις περὶ νομικῶν προσώπων τοῦ Ἀστι-
κοῦ Δικαίου καὶ κατέστησεν ἀναιρετέαν τὴν ἀπὸ
φασίν του, συνωδὰ τῷ ἄρθρ. 807 § 7 Πολ. Δικ. (*).

Ἀριθ. 366 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΛΟΝΤΟΣ

Ἑμμεδοὶ δημοτικοὶ φόροι. — ἐπιβολὴ Δια-
τάγματι. — φόρος σφαγείων ἑμμεδος.

Ἐπειδὴ ἐν μὲν τῷ ἄρθρῳ 97 τοῦ περὶ Δήμων
Νόμου τοῦ 1833, ὁρίζονται περιοριστικῶς οἱ ἑμμε-
δοὶ δημοτικοὶ φόροι, ὁ τρόπος τῆς ἐπιβολῆς καὶ ἡ
διάρκεια ἐκάστου αὐτῶν, ἐν δὲ τοῖς ἄρθροις 50 §
23, 118 καὶ 120 αὐτοῦ κανονίζονται αἱ πρὸς ἐγκυ-
ρον ἐπιβολὴν καὶ ἀνανέωσιν τῶν ρηθέντων φόρων
ἀπαιτούμεναι διατυπώσεις, συνιστάμεναι οὐ μόνον
εἰς ψήφισμα τοῦ ἀρμόδιου δημοτικοῦ συμβουλίου
καὶ ἐγκρισιν τῆς προϊσταμένης διοικητικῆς ἀρχῆς,
ἀλλὰ καὶ εἰς ἐκδοσὴν Βασιλικοῦ Διατάγματος, κυ-
ροῦντος τὴν ἐπιβολὴν ἢ τὴν ἀνανέωσιν ἑμμέ-
σου τινὸς ὅρου ἐκ τῶν ἐν τῷ ρηθέντι ἄρθρῳ 27
κατονομαζομένων, προδήλως δὲ ὁ ἐν ἄρθρῳ 120
ὅρος «νέων ἐμμέσων φόρων» σημαίνει τὴν τὸ πρῶ-

(*) Τὶ θαυμασία εἰκὼν πολιτείας!

τον γενομένην πρὸς τοῖς ὑπάρχουσιν ἐπιβολὴν φόρου, ἐπιτρεπομένου μὲν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 27, οὕτω ὥς ἐπιβληθέντος καὶ οὐχὶ φόρου μὴ περιεχομένου ἐν ταῖς κατηγορίαις τοῦ ἄρθρου τούτου. Ἡ ἐκδοχὴ αὕτη ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ β' ἐδαφίου τοῦ ρηθέντος ἄρθρου 120, ὅπερ, ἀπαιτοῦν πρὸς ἀνανέωσιν λήξαντος ἐμμέσου δημοτικοῦ φόρου τὴν κύρωσιν διὰ Β. Διατάγματος, δὲν δύναται νὰ νοηθῇ ὅτι παρέλιπε τοιαύτην ἐγγύησιν προκειμένου περὶ τῆς κατὰ πρῶτον ἐπιβολῆς τοιοῦτου, οὐδὲ ἀντίκειται εἰς τοῦτον ὁ μεταγενέστερος ΕΗ' τοῦ 1847 Νόμος περὶ δημοτικῶν φόρων, ὅστις ἐκτὸς περὶ τῶν εἰς τοπικὴν κατανάλωσιν εἰσαγομένων ὠνίων, οὐδεμίαν ἐτέραν διάταξιν τοῦ προγενεστέρου περὶ Δήμων Νόμου ἠγγνόησε νὰ καταργήσῃ, κατὰ τὴν ρητὴν τοῦ ἄρθρου 5 αὐτοῦ διάταξιν· ὅθεν τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, προκειμένου περὶ ἐπιβολῆς δημοτικοῦ φόρου σφαγείων, ἐν ὧς ἐμμεσον χαρακτηρίζει ὁ Νόμος τοῦ 1833 ἐν ἄρθρῳ αὐτοῦ 27, ὁρθῶς ἀπεφάνητο ὅτι πρὸς ἐγκυρον αὐτοῦ ἐπιβολὴν ἀπαιτεῖτο ἐγκρίσις αὐτοῦ διὰ Β. Διατάγματος καὶ ἀπορριπτὸς ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τῆς ἀναίρεσεως.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, δεχόμενον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ὅτι ἀντινείμενον τῆς διαφορᾶς ἐστὶν ἐμμεσος δημοτικὸς φόρος σφαγείων, προδήλως ἀπαντᾷ καὶ ἀπορρίπτει ὡς μὴ βάσιμον τὸν ἰσχυρισμὸν τῶν ἀναιρεσιόντων ὅτι πρόκειται περὶ φόρου ὠνίων πρὸς τοπικὴν κατανάλωσιν εἰσαχθέντων, ἐπομένως ἀπορριπτὸς ὁ περὶ ἀναιτιολογήτου τοῦ τοιοῦτου ἰσχυρισμοῦ λόγος τῆς ἀναίρεσεως (*).

Ἀριθ. 367 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΛΟΝΤΟΣ

Ἐκουσίῳι κληρονόμοι. - ὑπεισέλευθις καὶ ἀναμίξις. - ἔγερσις ἀγωγῆς περὶ κληρονομικῶν πραγμάτων.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν νόμον (Ν. 20 πρ. 1 καὶ Ν. 88 Πανδ. (29.2), Ν. 6 Κωδ. (6.30) καὶ Βασιλ. ΔΕ'. ιδ' 17 καὶ 79 § 7) δὲν ἀπαιτεῖται ρητὴ δήλωσις τῶν ἐκουσίων κληρονόμων περὶ ὑπείσελεύσεως αὐτῶν εἰς τὴν κληρονομίαν, ἀλλ' ἀρκουσι καὶ περιστατικὰ τεκμηριῶντα τὴν περὶ ἀποδοχῆς τῆς κληρονομίας βούλησιν αὐτῶν, οὐδέλως δὲ ἀποκλείεται ὑπὸ τοῦ νόμου ὅπως ἀποτελέσῃ τρόπον ἀναμίξεως εἰς τὴν κληρονομίαν ἢ ὑπὸ τοῦ κεκλημένου εἰς αὐτὴν ἐνάσκησις ἀγωγῆς κατὰ τῶν συγγ. κληρονόμων περὶ τῆς κληρονομικῆς περιουσίας· ὅθεν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν πρωτοδικεῖον, ἀποφηνάμενον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ὅτι πρὸς ἔγερσιν τῆς προκειμένης ἀγωγῆς τῶν ἀναιρεσιόντων, ἀφορώσης τὴν εἰς αὐτοὺς ἀπόδοσιν εἰσοδημάτων τοῦ ὑπὸ τῶν ἀντιδίκων τῶν συγγ. κληρονόμων κατεχομένου κληρονομικοῦ κτήματος ἀπαιτεῖτο προηγουμένη ρητὴ δήλωσις αὐτῶν πρὸς ὑπείσελευσιν εἰς τὴν κληρονομίαν ἢ σιωπηρὰ τοιαύτη δι' ἀναμίξεως, προηγουμένη ἐπίσης τῆς ἀγωγῆς μὴ ὁρκούσης πρὸς τοῦτο, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ

(*) Ἐπικυροῦται ἢ ἐν σελ. 537 VIII 551 Ε.Α.

ἐσφαλμένως ἐφῆρμωσε τοὺς ἀνωτέρω παρατεθέντας νόμους, ὅπερ ἐπάγεται τὴν ἀναίρεσιν τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 7 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἀριθ. 368 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΛΟΝΤΟΣ

Ἐφῆσις ἐπὶ ἀπορρίψει ἀγωγῆς καὶ ἀνταγωγῆς. - αἰτιολογία ἐπὶ τῇ πρώτῃ μόνον.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς προσηγομένης ἐφέσεως τοῦ ἀναιρεσιόντος κατὰ τῆς . . . ἀποφάσεως τῶν ἐνταῦθα Πρωτοδικῶν καὶ ἐκ τῶν ἐγγράφων προτάσεων αὐτοῦ τῶν ὑποβληθεισῶν κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ρηθείσης ἐφέσεως, ἐφ' ἧς ἐξεδέθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, οὗτος ἐζητήσατο τὴν ἐξαφάνισιν τῆς πρωτοδικῆς ἀποφάσεως οὐ μόνον καθ' ὅσον δι' αὐτῆς ἐγένετο δεκτὴ ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγή τοῦ Δημοσίου, ἀλλὰ καὶ καθ' ὅσον ἀπερρίφθη ἡ κατὰ τοῦ Δημοσίου καὶ ἀπὸ 13 Ἰουνίου 1891 ἀνταγωγή του· ἐν τούτοις τὸ δικάσαν ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του μεταρρυθμίσαν τὴν πρωτοδικὴν ἀπόφασιν καὶ ἀπορρίψαν τὴν ἀγωγήν τοῦ Δημοσίου, ἀπέρριψε συνάμα καὶ τὰς ἀνταγωγικὰς ἀπαιτήσεις τοῦ ἀναιρεσιόντος ἄνευ οὐδεμιᾶς περὶ τῆς ἀπορρίψεως αὐτῶν αἰτιολογίας, ὅπερ, ὡς πρὸς τοῦτο, ἐπάγεται ἀναίρεσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 807 § 6 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἀριθ. 369 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΚΑΤΖΑΚΟΣ

Κανονισμὸς ἀποζημιώσεως ἐπὶ οὐμοτυμίᾳ. - πραγματογνωμοδύνη. - λήψις ἐπ' ὀφεί προηγουμένης οἰκοδομῆς.

Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρεσιὸν διὰ τοῦ ἐννάτου λόγου τῆς ἀνακοπῆς αὐτοῦ ἰσχυρίσθη ὅτι, ἐνῶ οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1836 Διατάγματος περὶ σχεδίου τῆς πόλεως Ἀθηνῶν διορισθέντες πραγματογνώμονες εἶχον τὴν ἐντολὴν καὶ τὴν ἐξουσίαν νὰ ἐκτιμήσωσι τὴν ἀξίαν μόνου τοῦ γηπέδου, ρυμοτομηθέντος πολὺ μετὰ τὴν ἀποτέφρωσιν τοῦ ἐπ' αὐτοῦ ἐργαστηρίου, ἐν τούτοις κατὰ τὰ ἐξ αὐτῆς τῆς ἐκθέσεως τῶν πραγματογνώμωνων προκύπτοντα, οὗτοι καθ' ὑπέρβασιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν καὶ τῶν ὁρίων τῆς ἐξουσίας τῶν ἐξετίμησαν τὴν ἀξίαν τοῦ ἀκινήτου ὡς ἐργαστηρίου, οἷα ἦτο πρὸ τῆς πυρκαϊᾶς, λαβόντες αὐτὴν ὡς βάσιν τῆς ἀξίας τοῦ γυμνοῦ γηπέδου, τὸ δὲ ἐφετεῖον διὰ τῆς δεκάτης τρίτης αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἀπαντῶν εἰς τὸν λόγον τοῦτον τῆς ἀνακοπῆς, ἀποφαίνεται ὅτι, συμφωνούντων τῶν πραγματογνώμωνων εἰς τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως, δὲν δύναται νὰ ἐπεμβῇ εἰς τὴν κρίσιν αὐτῶν τὸ δικαστήριον καὶ νὰ κανονίσῃ αὐτὴν ἄλλως· οὕτως ὅμως ἀποφηνάμενον, ψευδῶς ἡρμήνευσε τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 22, 24, 25 καὶ 27 τοῦ εἰρημένου Διατάγματος, ἐπεκταθείσας καὶ εἰς τὰς λοιπὰς πόλεις τοῦ κράτους ὡς πρὸς μὲν τὸ ἄρθρον 25 διὰ τοῦ ἀπὸ 10ης Φεβρουαρίου 1838 Διατάγματος, ὡς πρὸς δὲ τὰ λοιπὰ διὰ τοῦ Νόμου ΣΚΒ' τοῦ 1867, προσέτι δὲ τὴν διάταξιν

τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ τελευταίου Νόμου, διότι κατὰ τὴν σαφὴ αὐτῶν ἐννοίαν, οἱ πραγματογνώμονες λαμβάνοντες ἐντολὴν πρὸς ἐκτίμησιν μόνον τοῦ γηπέδου, ὡς διὰ τῆς ἀνακοπῆς φέρεται, ὡς καὶ ἄλλως εἶναι ἡ ἐξουσία αὐτῶν, κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις, ὀφείλουσι νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν στοιχεῖα ἀναγόμενα εἰς αὐτὸ τὸ γηπέδον, οὐχὶ δ' ἕτερα ἅ σχετὰ πρὸς αὐτὸ καὶ δὴ ἀναγόμενα εἰς ὑπάρχουσιν ἢ ὑπάρχασαν τυχόν ἐπ' αὐτοῦ οἰκοδομήν, ἵνα καὶ ἐκ τῶν στοιχείων τούτων κανονίσωσι τὴν ἀξίαν τοῦ γηπέδου, τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἀνεξέλεγκτον τῆς κρίσεως τῶν πραγματογνώμωνων, ὅταν ἐκ συμφώνου ἀποφαίνωνται, βάσιν ἔχει τὸ νόμιμον τῆς ἐνεργείας αὐτῶν, μὴ υπερδάντων τὰ ὅρια τῆς ἐξουσίας τῶν διὰ τῆς ἐν τῇ κτιμῆσει παραδοχῆς καὶ σταθμίσεως στοιχείων, ἅτινα ὁ νόμος δὲν τοῖς ἐπιτρέπει νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν, ὥστε τὸ δικαστήριον οὐδαμῶς κωλύεται νὰ ἐξετάσῃ τὴν κατὰ νόμον ἐνεργείαν καὶ τὸ ἅπ' αὐτῆς ἡρηγμένον κύρος τῆς ἐκθέσεως τῶν πραγματογνώμωνων. Ἀναιρετέα κατὰ ταῦτα ἀποβαίνει ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, συνωδὰ τῷ ἄρθρῳ 807 ἐδ. 7 τῆς Πολ. Δικ. (*).

Ἀριθ. 370 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΧΑΤΖΑΚΟΣ

Θέσις ἐκτὸς δίκης. - μὴ προσβολὴ κατὰ τοῦτο. - προηγουμένη αἰτηθὶς ἀναιρέσεως. - παραίτησις ἀπὸ. - οὐ κώλυμα νέα. - ἀγωγή ἀποζημιώσεως ἐπὶ καταλήψει. - δέησις ἐπὶ κυριότητος προκατόχων. - οὐ δυνατόν μεταγενέστερα ἐπὶ ἰδίας νομῆς. - ὄρκος. - ἔφεσις. - δὴλώσις μὴ δόσεως ἐπὶ ἐξέσει.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 252 τοῦ 1902 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετερίου Ἀθηνῶν ἐπεκυρώθη, ὡς ἐξ αὐτῆς ἀποδεικνύεται, καὶ ἡ διάταξις τῆς πρωτοδίκου ὑπ' ἀριθ. 10198 ἀποφάσεως, δι' ἧς ἡ ἀρχικῶς ἐναγούσα Ἑθνικὴ Τράπεζα ἐτέθη ἐκτὸς δίκης, ὡς πρὸς τὴν διάταξιν δὲ ταύτην οὐδένα λόγον ἀναιρέσεως ὑποβάλλουσιν οἱ ἀ-

ναιρесеῖοντες κατὰ τῆς ὡς εἴρηται ἀποφάσεως τοῦ ἐφετερίου, αἱ δὲ λοιπαὶ προσβαλλόμεναι ἀποφάσεις οὐδεμίαν διάταξιν περιέχουσιν ὑπὲρ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς ἀπέναντι τῶν ἀναιρесеῖοντων, κατ' ἀκολουθίαν καὶ ὡς πρὸς αὐτάς ἀπορριπτέα καθίσταται ἡ αἴτησις τῶν ἀναιρесеῖοντων, ἐφ' ὅσον κατὰ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς στρέφεται, ἅφ' οὐ οὐδὲν ἔχουσιν ἐννομον συμφέρον ὅπως ἐπιδιώξωσι κατ' αὐτῆς τὴν ἀναίρεσιν τῶν ἀποφάσεων τούτων (ἄρθρ. 813 Πολ. Δικονομίας).

Ἐπειδὴ οἱ ἀναιρесеῖοντες, ἀσκήσαντες καὶ προηγουμένως αἴτησιν ἀναιρέσεως κατὰ τῆς καὶ ἤδη προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 252 (1902) ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετερίου Ἀθηνῶν, παρητήθησαν, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 31 τῆς 16 Μαΐου 1905 πρακτικοῦ συνεδριάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, οὐχὶ τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἀναιρέσεως κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἀλλὰ τοῦ δικηγράφου ἀπλῶς τῆς προηγουμένης ἀπὸ 6ης Μαρτίου 1902 αἰτήσεως, κατ' ἀκολουθίαν οὐδαμῶς ἐκωλύοντο ἤδη ἵνα ἐν τῇ νέᾳ αἰτήσῃ ἀναιρέσεως περιλάβωσι μεταξὺ τῶν προσβαλλομένων καὶ τὴν ἀπόφασιν ἐκείνην, μὴ ἀντικειμένου τοῦ ἄρθρ. 837 τῆς Πολ. Δικονομίας, καθ' ὃ δευτέρα ἀναίρεσις δὲν συγχωρεῖται, ἐάν ἡ πρώτη ἀπερρίφθῃ ὡς ἀπαράδεκτος ἢ ὡς ἀνυποστήρικτος, καὶ ἡ ἐναντία ἐνστάσις τῆς ἀναιρέσεως διλήτου λιμενικῆς ἐπιτροπῆς περὶ ἀπαράδεκτου τῆς προκειμένης αἰτήσεως, ἐφ' ὅσον κατὰ τῆς εἰρημίας ὑπ' ἀριθ. 252 ἀποφάσεως στρέφεται, δὲν εἶναι βάσιμος.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 252 ἀποφάσεως, ἔκρινεν ὅτι ἡ ἀγωγή τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς, ὡς δικαιούχος τῆς ὁποίας παρέστησαν εἴτα οἱ ἀναιρесеῖοντες, βάσιν ἔχει τὴν κυριότητα αὐτῆς καὶ τῶν προκτητόρων της, οἵτινες ἀπέκτησαν ταύτην διὰ χρησικτησίας συμπληρωθείσης ἐν τοῖς προσώποις αὐτῶν, οὐχὶ δὲ τὴν διανοίαν κυρίου κατοχὴν τῆς Τραπεζῆς ἐπὶ τοῦ γηπέδου, διὰ τὴν ἀναγκαστικὴν λόγῳ δημοσίας ἀνάγκης κατάληψιν τοῦ ὁποίου ὑπὸ τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς ἐνησχέθη ἡ ἐπιδιωχθεῖσα διὰ τῆς ἀγωγῆς ἀξίωσις καὶ ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ταύτῃ ἐνέκρινε τὰ ταχθέντα διὰ τῆς πρωτοδίκου ὑπ' ἀριθ. 4184 ἀποφάσεως, ἐν σχέσει πρὸς τὴν κυριότητα θέματα ἀποδείξεως· οὕτω δὲ ἀποφηνάμενον τὸ ἐφετεῖον, ὅρθως ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῆς ἐξετίμησε τὴν τε βάσιν τῆς ἀγωγῆς τῆς Τραπεζῆς, ὡς καὶ τῆς ἀπὸ 15 Νοεμβρίου 1899 παρεμβάσεως τῶν ἀναιρесеῖοντων, ἅφ' οὐ πράγματι ἐκ μὲν τοῦ δικηγράφου τῆς ἀγωγῆς ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ Τράπεζα τὴν ἀξίωσιν αὐτῆς περὶ ἀποζημιώσεως ἢ παραδόσεως τοῦ γηπέδου στηρίζει ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν κυριότητα, ρητῶς ἐπιφέρονσα ὅτι μετὰ τὴν ἐπ' ὀνόματι αὐτῆς γενομένην κατακύρωσιν καὶ τὴν μεταγραφὴν τῆς περιλήψεως θελήσασα νὰ λάβῃ τὴν κατοχὴν τοῦ γηπέδου, εὔρεν αὐτὸ κατεχόμενον ὑπὸ τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς, ἐκ δὲ τοῦ δικηγράφου τῆς ρηθείσης παρεμβάσεως, δι' ἧς οἱ ἀναιρесеῖοντες παρέστησαν ὡς δικαιούχοι τῆς Τραπεζῆς ἐξ ἐκχωρήσεως γενομένης πρὸς αὐτοὺς ἐν τῇ διαρκείᾳ τῆς δίκης, προκύπτει ὅτι ἐζήτησαν οὗτοι τὴν ὑπὲρ ἐαυτῶν ἐ-

1*. Ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἐφετερίου εἶχεν ἀπολύτως ὀρθῶς. Οἱ πραγματογνώμονες, ὀφείλοντες ἔστω νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν στοιχεῖα ἀναγόμενα μόνον εἰς τὸ γηπέδον, ἀλλὰ καὶ συγχρόνως πάντα τὰ πρὸς καθορισμὸν τῆς ἀξίας αὐτοῦ συμβάλλοντα περιστατικά, ἐν προκειμένῳ πρὸς κανονισμὸν τῆς ἀξίας τοῦ γηπέδου, ὁρθότατα μεταξὺ ἄλλων ἔλαβον ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ εἰσόδημα ὅπερ ἀπέδιδε τὸ ρυμοτομούμενον μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ πρὸς τῆς ρυμοτομίας ἀποτεφρωθείσης οἰκοδομῆς, ἅφ' οὐ δὲ ἐξέπεσαν ἐξ αὐτοῦ τὸ μέρος τὸ ἀνήκον εἰς τὴν οἰκοδομήν, πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ ὁποίου καθώρισαν τὴν ἀξίαν τῆς οἰκοδομῆς, τὰ μάλιστα δικαίως τὸ ὑπόλοιπον ὑπελόγησαν τῷ γηπέδῳ, οὐ γυναικῶς οὕτω ἐξεύρον τὸ ἀνήκον εἰσόδημα καὶ τὴν ἀξίαν. Ἐπραξαν λοιπὸν τὸ προσηκόν καὶ κατὰ τὴν δοθεῖσαν ἐντολὴν καὶ ὁρθῶς ἡ ἀπόφασις τοῦ ἐφετερίου ἐδέξατο ὅτι, συμφωνούντων τῶν πραγματογνώμωνων, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐλεγχθῇ ἡ ὑπ' αὐτῶν ὑποψήφως δοθεῖσα ἀξία τοῦ γηπέδου. Μόνον ἡ ἄνω ἀπόφασις ἐπίπεσε ψευδῇ λόγον ἀναιρέσεως ὅτι δῆθεν οἱ πραγματογνώμονες πρὸς κανονισμὸν τῆς ἀξίας τοῦ γηπέδου ἔλαβον ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ἀξίαν τῆς προϋπάρχούσης οἰκοδομῆς, ἐνῶ ταύτην ἀκριβῶς ἐξέπεσαν.

πιδίκασιν τῆς ἀγωγῆς Τραπεζῆς διὰ τοὺς λόγους αὐτῆς, ἤτοι ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κυριότητος τῆς δικαιοπαρόχου καὶ οὐχὶ κατοχῆς κτηθείσης ὑπ' ἐκείνης μετὰ τὴν κατακύρωσιν τῆς ἀπολεσθείσης εἶτα. Πάντες ἄρα οἱ ἐπὶ ἐναντίας προϋποθέσεως ἐρειδόμενοι λόγοι ἀναιρέσεως καταπίπτουσιν, οὐδ' ἦν ὑπόχρεωσιν τὸ ἐφετεῖον ἐν τῇ μνημονευθείσῃ ὑπ' ἀριθ. 252 ἀποφάσει νὰ αἰτιολογήσῃ τὸν διὰ τῶν προτάσεων τῶν ἀναιρεσειόντων τῆς ἐφεσίμου συζητήσεως ὑποβληθέντα ἰσχυρισμὸν, ὅτι ἡ Τράπεζα ἢ αὐτοὶ ἦσαν κάτοχοι τοῦ γηπέδου κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπὸ τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς καταλήψεως, ἀφ' οὗ ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος στερούμενος προδικασίας ὡς ἀντικείμενος εἰς τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς καὶ τῆς παρεμβάσεως, δὲν ἠδύνατο νὰ ληφθῇ ὑπ' ὅσιν (ἄρθρ. 158 Πολ. Δικονομίας) καὶ τὸ ἀναιτιολόγητον ἐπ' αὐτοῦ δὲν ἄγει εἰς ἀναίρεσιν.

Ἐπειδὴ, ἀφ' οὗ τὸ ταχθὲν πρωτοδίκως καὶ ἐπικυρωθὲν ὑπὸ τοῦ ἐφετείου θέμα τῆς ἀποδείξεως ἦν ὅτι οἱ προκτῆτορες τῆς Τραπεζῆς ἐπὶ τριακονταετίαν πλήρη πρὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς διανοία κυρίου καὶ καλῇ τῇ πίστει ἐνεμήθησαν τὸ περὶ οὗ πρόκειται γηπέδον, ἐπεταὶ ὅτι τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 252 ἀποφάσεως, ἐπικυρώσαν μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων τὸν ἐπιβληθέντα τῇ λιμενικῇ ἐπιτροπῇ διὰ τῆς πρωτοδικῆς ὑπ' ἀριθ. 10198 ἀποφάσεως ἀπαλλακτικὸν ὅρκον, ὅτι οὐδέποτε πρὸ τῆς ἀγωγῆς ἐχώρησε τοιαύτη διανοία κυρίου καὶ καλῇ τῇ πίστει νομῇ, οὐδέλλως ἀπεμακρύνθη τοῦ ταχθέντος θέματος τῆς ἀποδείξεως, οὔτε περιέλαθεν ἐν τῷ ὅρκῳ στοιχεῖα μὴ περιεχόμενα ἐν ἐκείνῳ καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἀναιρέσεως ἐξελέγχεται ἀνυπόστατος.

Ἐπειδὴ οἱ ἀναιρεσειόντες διὰ τῶν προτάσεων αὐτῶν τῆς ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου συζητήσεως ἐφ' ὧν ἡ προσβαλλομένη ὑπ' ἀριθ. 273 ἀπόφασις ἐξεδόθη, ἰσχυρίσθησαν, ὡς ἐκ τῶν προτάσεων τούτων ἀποδεικνύεται, ὅτι ἀκύρωσιν ἐδόθη ὁ ἀνωτέρω ὅρκος ὑπὸ τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς τῇ 29ῃ Μαρτίου 1900, διότι ἐδήλωσε μὲν αὐτὴ διὰ τῆς ἀπὸ 18 Μαρτίου 1900 δηλώσεως τῆς κοινοποιήσεως τοῖς ἀναιρεσεῖσι τῇ 20 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἑτοίμως, ὅτι ἀποδέχεται τὸν ἐπιβληθέντα ὅρκον καὶ ὅτι θέλει δώσει αὐτὸν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν τὴν πρώτην δικάσιμον τοῦ Α' τμήματος αὐτοῦ μετὰ παρέλευσιν πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς δηλώσεως, ἤτοι τῇ 29 Μαρτίου 1900 ἀλλ' ἐν τῷ μεταξῷ, κοινοποιήσεως τῷ λιμενικῇ ἐπιτροπῇ τῇ 27 Μαρτίου 1900 τῆς ἀπὸ 26 Μαρτίου ἰδίου ἔτους ἐφέσεως τῶν ἀναιρεσειόντων κατὰ τῆς ἐπιβαλούσης τὸν ὅρκον ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου ἔσπευσεν ἐκείνη διὰ τῆς ἀπὸ 27 Μαρτίου 1900 παρεμπιπτούσης ἀγωγῆς τῆς περὶ παρατάσεως προθεσμίας, κοινοποιήσεως τοῖς ἀναιρεσεῖσι τῇ ἀμέσῳ ἐπομένῃ ἡμέρᾳ, ν' ἀπαντήσῃ πρὸς αὐτοὺς ὅτι δὲν θὰ δώσει τὸν ὅρκον ἐνῆκα τοῦ ἀνασταλτικοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἀσκηθείσης ἐφέσεως, ὁ ἰσχυρισμὸς δὲ οὗτος εἶχε προδήλως τὴν ἔννοιαν ὅτι ἡ γενομένη κλήτευσίς ἀνεκλήθη καὶ κατ' ἀκολουθίαν δὲν ὑπῆρχε κλήτευσίς τῶν ἀναιρεσειόντων κατὰ τὴν ὁρκοδοσίαν ὡς ἀπαιτεῖ τὸ ἀρ-

θρον 377 ἐδ. 3 Πολ. Δικονομίας, ἐν τούτοις τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προειρημένης ὑπ' ἀριθ. 273 ἀποφάσεως ἀποφαινόμενον ἐγκυρον τὴν δέσιν τοῦ ὅρκου παρήλθεν ἐν σιγῇ τὸν οὐσιώδη τοῦτον ἰσχυρισμὸν τῶν ἀναιρεσειόντων, οὕτω δ' ὑπέπεσεν εἰς ἀναιτιολόγητον ἐπαγόμενον τὴν ἀναίρεσιν τῆς διαληφθείσης ἀποφάσεως, ὡς καὶ τῆς ἐπὶ ταύτης ἐρειζομένης τελευταίας ὑπ' ἀρ. 732 τοῦ 1905, συνωδὰ τῷ ἄρθρ. 807 ἐδ. 6 Πολ. Δικ. (*).

Ἀριθ. 371 (1906) Τμ. Α'

Εἰτηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Γ. ΦΑΣΙΛΑΚΗΣ

Ἀποφάσις ἐφετείου.- μεταρρυθμιτικῆς πρωτοδικῆς περὶ ἀποδείξεων.- οὐχ ὀριστική.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 180 τῆς Πολ. Δικονομίας αἱ παρεμπιπτούσαι περὶ ἀποδείξεων ἀποφάσεις, ὡς μὴ ἀποτερματίζουσιν τὴν ὑπόθεσιν καὶ μὴ ἀφαιροῦσιν τὴν ἐξουσίαν ἀπὸ τοῦ ἐκδόντος ταύτην δικαστοῦ, ἵνα οὗτος ἐκδώσῃ καὶ ἐτέραν, ὑποκείνται ἐπὶ τούτῳ εἰς ἀνάκλησιν. Ὅθεν ἐν προκειμένῳ, δεχθὲν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν πρωτοδικεῖον ὅτι ἡ προηγουμένη αὐτοῦ ἀπόφασις ὑπ' ἀριθ. 385 τοῦ 1901, δεχθεῖσα τὴν ἐφῆσιν καὶ μεταρρυθμίσασα τὴν πρωτοδικὴν ἀπόφασιν, διατάξασαν ἀποδείξεις, εἶναι ὀριστικὴ μὴ ὑποκειμένη εἰς ἀνάκλησιν, παρέβιασε τὴν μνησθεῖσαν οὐσιώδη διάταξιν τοῦ ἁρθροῦ 180 Πολ. Δικονομίας καὶ ἀναιρέτεαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του, θυνάμει τοῦ ἁρθροῦ 807 § 5 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἀριθ. 372 (1906) Τμ. Α'

Εἰτηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Παραγραφὴ πενταετῆς Ἑμπορικοῦ Νόμου.- προβολὴ ἀναγνωρίσεως.- ἀπόδειξις ἐγγράφῳ καὶ ὁρκῷ.- μὴ ἐπιβολὴ τελευταίου.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου Τριπόλεως, ὡς ἐφετείου δικάσαντος, ὑποβληθεισῶν προτάσεων τοῦ ἡδῆ ἀναιρεσειόντος, οὗτος ἀποκρούων τὴν παρὰ τοῦ ἀνακόπτοντος προβληθεῖσαν πενταετῆ παραγραφὴν τοῦ ἐπιδίκου χρέους, τὴν στηριζομένην εἰς τὸ ἄρθρον 189 τοῦ Ἑμπορ. Νόμου, ἀντίταξεν ὅτι τὸ ἐπίδικον χρέος ἀνεγνωρίσθη δι' ἰδιαιτέρου ἐγγράφου, ἤτοι τοῦ . . . συμβολαίου συνταχθέντος μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου Ν. Κ*** καὶ τοῦ δανειστοῦ Η. Μ***, μετὰ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ ὁποίου χωρεῖ ἡ τριακονταετὴς παραγραφὴ, ἐπήγαγε δὲ περὶ τῆς τοιαύτης ἀναγνώρισεως ὅρκον εἰς τὸν ὀφειλέτην, ἀλλὰ τὸ δικαστήριον διὰ μὲν τῆς πρώτης τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων ἐκτιμήσαν τὸ ἐγγράφον τοῦτο, ἀπεφῆνατο ὅτι δὲν περιέχεται ἀναγνώρισις, χωρὶς ὅμως νὰ ἐπιβάλῃ καὶ τὸν ἐπαχθέντα ὅρκον περὶ τούτου, ἀλλὰ ἐπέβαλε τὸν ὅρκον τοῦ ἁρθροῦ 189 τοῦ Ἑμπορικοῦ Νόμου «περὶ μὴ ὑπάρξεως πλέον ὀφειλῆς» ἐνέειπε δὲ καὶ διὰ τῆς τελευταίας τῶν ἀποφά-

(*) Ἀνεξιχνίαστα. Ἐδῶκε τὸν ὅρκον ἐκκρεμούσης τῆς ἐφέσεως; Τότε ὁρθῶς. Ἐδῶκε τὸν ὅρκον μετὰ τὴν ἐκδίκασιν τῆς ἐφέσεως; Τότε ἐσφαλμένως, διότι ἔλειπεν ἡ δόξα τῆς μὴ δόσεως τοῦ ὅρκου ἐπὶ τῇ ἐφέσει.

σεών του 302 (1903) και ταύτης προσβαλλομένης εἰς τὰ διὰ τῆς προηγουμένης ἀποφασισθέντα, χωρὶς νὰ ἐπιβάλῃ τὸν ὅρκον· περὶ οὐσιώδους ἰσχυρισμοῦ, ἥτοι τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ χρέους ὡς ἡτήσατο ὁ ἀναιρεσιών· ἀλλ' οὕτω κρίναν, παρεβίασε τὴν οὐσιώδη διάταξιν τοῦ ἀρθρ. 351 τῆς Πολ. Δικονομίας, κατὰ τὸ ὅποιον ὁρκος ἐπάγεται κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν περὶ παντὸς πράγματος καὶ κατ' αὐτῶν ἀκόμη τῶν δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν ἐγγράφων καὶ κατέστησεν ἀναιρετέας τὰς προσβαλλομένας ἀποφάσεις τοῦ (ἀρθρ. 807 ἐδαφ. 5 τῆς Πολ. Δικ.).

Ἀριθ. 373 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Πλειστηριασμὸς καὶ κατακύρωσις. - μὴ καταβολὴ πλειστηριασμοῦ. - οὐκ ἀκύρωσις. - ἐξανάγκασις καταβολῇ καὶ γραμματίῳ. - διατυπώσεις ἐκτελεστικαί. - οὐκ ὑπὲρ ὑπερθεματιστοῦ. - παρακράτησις τιμῆματος. - δεδικαμένον κατ' αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ τοῦ ὑπερθεματιστοῦ μὴ καταβαλόντος τὸ ἐκπλειστηρίασμα, δὲν ἐπέρχεται διάλυσις τῆς ἀγοραπωλησίας, ἀλλ' ὁ ἐπισπεύδων δανειστής ἔχει τὸ ἐκλεκτικὸν δικαίωμα ἢ νὰ ἐνεργήσῃ τὸν ἀναπλειστηριασμόν τοῦ πωληθέντος πράγματος, κατὰ τὸ ἀρθρ. 982 καὶ ἐπόμε. Πολ. Δικονομίας, ἢ νὰ ἀναγκάσῃ τὸν ὑπερθεματιστὴν νὰ πληρώσῃ τὸ τίμημα κατὰ τὸν Νόμον 13 § 20 Πανδ. (19.1), ὁ ἐξανάγκασμος δὲ οὗτος, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν συνδυασμένων ἀρθρῶν 981, 995, 903 καὶ 878 ἐδ. 1 καὶ 3 τῆς Πολ. Δικονομίας, γίνεται ὅχι μόνον δι' ἀγωγῆς, ἀλλὰ καὶ διὰ γραμματίου ἐκδιδόμενου ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλου. Ὅθεν ὁ σχετικὸς λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως, ὁ ἀναγόμενος εἰς τὸ ὅτι ὁ ἐπὶ τοῦ πλειστηριαστοῦ ὑπάλληλον δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκδώτῃ καὶ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις ταύτας γραμματίον εἰς βάρος τοῦ ὑπερθεματιστοῦ, ἀπορριπτέος ἐστίν.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀρθρ. 862, 896, 897, 908, 910, 970 καὶ 971 τῆς Πολ. Δικονομίας, αἱ διαφοροὶ διατυπώσεις αἱ διαγραφόμεναι ἐν τῷ περὶ ἐκτελέσεως τμήματι ὡς πρὸς τὴν κατάσχεσιν, εἰσῆχθησαν κυρίως μὲν πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ὀφειλέτου, ἐν μέρει δὲ καὶ τῶν δανειστῶν αὐτοῦ τῶν ἔχοντων δικαιώματα ἐπὶ τῆς ἀναγκαστικῶς ἐκποιουμένης περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου, οὐχὶ δὲ καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ὑπερθεματιστοῦ, ὅστις εἶναι τρίτος εἰς τὴν διαδικασίαν τῆς κατασχέσεως, μὴ δυνάμενος νὰ ἐπικαλεσθῇ ἀκυρότητας ταύτης δυναμένης νὰ καλυφθῇ διὰ τῆς ὁπωσδήποτε παραιτήσεως ἐκείνων ὑπὲρ ὧν ἐτάχθησαν καὶ ὅστις μόνον δικαίωμα παρακράτησεως τοῦ τυχόν μὴ καταγληθέντος ἐκπλειστηριασμοῦ ἔχει λόγῳ τῆς ἀπειλουμένης ἐνικησεως ἐκ τῆς ἀκυρώσεως τοῦ πλειστηριασμοῦ. Ἐπὶ προκειμένου ὅθεν, οἱ διὰ τῆς ἀνακοπῆς κατὰ τοῦ γραμματίου τοῦ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλου ὑποβληθέντες ἐν γένει λόγοι περὶ ἀκυρότητος τῆς κατασχέσεως καὶ συνεπῶς καὶ τοῦ ἐνεργηθέντος πλειστηριασμοῦ, ἀπαράδεκτοι ἐπὶ γὰρ ὡς

ἐκ δικαιώματος τρίτου προσβαλλόμενοι καὶ ὀρθῶς ἢ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου ἀπέρριψεν τοὺς εἰ καὶ δι' ἄλλους λόγους.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς τρίτης σκέψεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν δευτέραν τοιαύτην, τὸ ἐφετεῖον τὸν λόγον τῆς ἀνακοπῆς περὶ παρακράτησεως τοῦ τιμήματος μέχρι παροχῆς ἐπαρκoῦς ἐγγυήσεως ἀπέρριψε καὶ δι' ἄλλους μὲν λόγους, ἀλλὰ καὶ διότι ὁ ἡδὴ αἰτῶν ἐν δίκῃ περὶ κατατάξεως κατ' ἀντιδικίαν μετὰ τοῦ καθ' οὗ ἡ αἰτήσις καὶ ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα, ἥτοι ὡς ὑπερθεματιστής, ὑπεκρεώθη νὰ πληρώσῃ πρὸς τὸν καθ' οὗ ἡ αἰτήσις διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 344 τοῦ 1899 τελεσιδικίου ἀποφάσεως τῶν ἐν Τριπόλει Πρωτοδικῶν, τὸ ποσὸν οὗ ἡτήσατο τὴν παρακράτησιν, ἥτοι λόγῳ δεδικασμένου οὐ τὰ νόμιμα στοιχεῖα, ἥτοι ταυτότητα προσώπων καὶ ταυτότητα διαφορᾶς μετὰ τῶν ἀπαρτιζόντων αὐτὴν στοιχείων, δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὡς συντρέχοντα ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἂν δὲ καὶ πραγματικῶς ὑπάρχουσι τὰ στοιχεῖα ταῦτα ἐν τῇ ληφθείσῃ ὑπ' ὀφει. ὑπ' ἀριθ. 344 (1899) ἀπόφασι τοῦ Πρωτοδικείου Τριπόλεως, τοῦτο ἀναγόμενον εἰς ἐκτίμησιν ἐγγράφων διαφεύγει τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου (*).

Ἀριθ. 376 (1905) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Β. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐκχώρησις πρὸς οὐντέλιδιν ἀποδόσεως προικὸς μετὰ χωριζομένων. - οὐντέλιδις δίκης δι' ἀνατροπῆς.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ἀγωγῆς ζητεῖ ἡ ἐνάγουσα τὴν ἀνατροπὴν τῆς ἐνώπιον τοῦ ἐνταῦθα ἡφαιτείου ἐκκρεμῆς ἀπὸ 26 Ἀπριλίου 1890 ἐφ' ἧς, ἢ ἀπερῶνε τὸ Δημόσιον κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2586 (1890) ἀποφάσεως τοῦ ἐνταῦθα Πρωτοδικείου τῆς ἐκδοθείσης ἐπὶ τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ δικαιοπαρόχου τῆς ἐκχωρητοῦ Π. Π^{***} ὑφισταμένης δίκης, ὡς παρελθούσης ἀπράκτου τριετίας ἀπὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς εἰρημένης ἐφέσεως.

Ἐπειδὴ ἡ ἐνάγουσα παρίσταται ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ἐκδοχέως τοῦ συζύγου αὐτῆς Χ. Σ^{***}, ὅστις, καθ' ὅ ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ . . . συμβολαίου, ἐξέχωρησε

(*) Ὑπάρχει ἐν εἶδος συγχύσεως, προτομοιάζον πρὸς τὸ οὐντεροπολικὸν μπερδεύμα πυρέσσοντος (τελευταῖαι ἐντυπώσεις τοῦ γράφοντος) Ὁ ὑπερθεματιστής δὲν δύναται προβαλεῖν τὰς ἀκυρότητας τοῦ πλειστηριασμοῦ, καθὼς δυαχένων παραιτηθῆναι ἀπ' αὐτῶν τῶν ὑπὲρ ὧν αὐταὶ ἐτάχθησαν. Ἐὰν ἡ παραιτήσις ἐπάγεται τὴν στέρησιν ταύτην τοῦ ὑπερθεματιστοῦ, τότε πῶς δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ αὕτη πρὸς ἐκείνην, ἐπὶ τῷ λόγῳ τῆς ἐκ δικαιώματος τρίτου ἐνεργείας; Ὁ συλλογισμὸς εἶναι χωλός. Ἐπειτα τί θὰ εἰπῇ δὲν δικαιοῦται προβαλεῖν τὰς ἀκυρότητας, ἀλλὰ δικαιούται παρακραμῆται τὸ τίμημα μέχρι παροχῆς ἐγγυήσεως διὰ τὰς ἀκυρότητας; Διατὶ ἐδῶ παύει τὸ ἐκ δικαιώματος τρίτου ἀνεξέγητον; Ὁ συλλογισμὸς γίνεται χωλότερος. Καὶ τοῦτο δεικνύει τὸ ὅπερ ἡ ἀπόφασις ἀναγκάζεται νὰ τῷ παράσῃ δεκατέριον ἐκ τοῦ δεδικασμένου, τὸ ὅποιον θεορατεῖται ὅλας ταῖς προηγούμεναις ἀποσπασματικαῖς τοῦ.

τῇ ἐναγούσῃ τὴν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένην ἀπαίτησιν ἐκ δραχ. 21155 εἰς συμψηφισμὸν ἴσου ποσοῦ προικῶς ἀπαιτήσεως τῆς ἐναγούσης κατὰ τοῦ ἐκχωρητοῦ συζύγου αὐτῆς.

Ἐπειδὴ, ἐπελθόντος πρὸ τῆς καταρτίσεως τῆς περὶ ἐκχωρήσεως συμβάσεως τοῦ χωρισμοῦ τῆς προικῶς περιουσίας τῆς ἐναγούσης, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 89 (1887) ὀριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐνταῦθα Πρωτοδικείου καὶ ἀναλαβούσης οὕτω τῆς ἐναγούσης τὴν διαχείρισιν τῆς προικῶς αὐτῆς, ἣν ὁ ἐκχωρητὴς ὑπεχρεοῦτο ν' ἀποδώσῃ αὐτῇ, ἡ περὶ ἐκχωρήσεως σύμβασις εἶναι ἰσχυρὰ καὶ ἔγκυρος καὶ ἡ περὶ ἀκυρότητος αὐτῆς ἔνστασις τοῦ Δημοσίου, ἡ στηριζομένη εἰς τὸν λόγον ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται ἐκ τοῦ νόμου ἡ εἰς τὴν σύζυγον διαρκοῦντος τοῦ γάμου ἀπόδοσις τῆς προικῶς, ὅτι ἐπομένως ἡ τῆς ἐναγούσης ἀπαίτησις πρὸς ἐξόφλησιν τῆς ὁποίας διὰ συμψηφισμοῦ ἐξεχωρήθη ὑπὸ τοῦ ἐκχωρητοῦ ἢ προρρηθεῖσα κατὰ τοῦ Δημοσίου ἀπαίτησις εἶναι νόμῳ ἀνύπαρκτος, καὶ ὅτι μὴ καταβληθέντος τοῦ τιμήματος τῆς ἐκχωρήσεως λογίζεται ἕνεκα τούτου εἰκονικὴ καὶ ἄκυρος ἡ ἐκχώρησις καὶ ὑποκρύπτει ἄλλην τινὰ σύμβασιν, ὡς ἀορίστως ἰσχυρίζεται, ἐξελέγχονται ἀνυπόστατοι.

Ἐπειδὴ, μὴ καταλιπόντος διαθέκην τοῦ ἀρχικοῦ κυρίου τῆς ἐκχωρηθείσης ἀπαιτήσεως Χ. Σ^{***}, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἐν τῇ δικογραφίᾳ πιστοποιητικοῦ τοῦ γραμματέως τῶν ἐν Μεσολογίᾳ Πρωτοδικῶν καὶ ὡς δὲν ἀρνεῖται τὸ Δημόσιον, καλῶς ἡγέρθη ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγὴ ὑπὸ τῆς ἐναγούσης ὡς ἐκδοχῶς τοῦ συζύγου τῆς, ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Χ. Σ^{***}, καὶ ὁ τοῦ Δημοσίου ἰσχυρισμὸς ὅτι δὲν νομιμοποιεῖται ἡ ἐνάγουσα ὑφ' ἣν παρίσταται ἰδιότητα, ὡς μὴ ἐντός τοῦ συζύγου αὐτῆς κληρονόμου τοῦ Χ. Σ^{***} εἶναι ὡς ἀνυπόστατος ἀπορριπτέος, ὡς ἀόριστος δὲ καθ' ἃ διατυπύεται ὁ ἰσχυρισμὸς αὐτοῦ ὅτι δὲν ἦτο ὁ ἐκχωρητὴς σύζυγος τῆς ἐναγούσης μόνος κληρονόμος τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ, χωρὶς νὰ ὀρίζονται οἱ ἄλλοι συγκληρονόμοι.

Ἀριθ. 377 (1906) Τμ. Β' *

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΝΙΔΕΡ

Στρατιωτικοὶ καὶ ναυτικοί. - ἀποστρατεία μετὰ ὀκταετῇ ὑπηρεσίᾳ. - ἀπονομὴ ἀμέσως ἀνωτέρου βαθμοῦ καὶ οὐντάξεως. - κελευσθεὶς καὶ ὑποκελευσθεὶς.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἄρθρα 2, 3 ἐδάφ. β' καὶ 10 τοῦ ἡΑ' Νόμου τοῦ 1864 καὶ τοῦ ΑΩΠΗ' Νόμου τοῦ 1890, οἱ εἰς ἀποστρατείαν τιθέμενοι στρατιωτικοὶ καὶ ναυτικοὶ παντὸς βαθμοῦ μετὰ ὀκταετῇ ὑπηρεσίᾳ ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ δικαιούνται εἰς τὴν ἀπονομὴν τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου βαθμοῦ καὶ τῆς τούτου συντάξεως, προσδιοριζομένης εἰς τὸν βαθμὸν τῶν κατὰ τὸν προσηρτημένον εἰς τὸν ἄνω Νόμον ἡΑ' πίνακα, ἐν τῷ ὁποίῳ ἀναγράφονται οἱ ἐν τῷ στρατῷ καὶ τῷ ναυτικῷ ὑπάρχοντες κατὰ τὴν ἐν τῷ χρόνῳ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νόμου τούτου κεκατανομισμένην ἐξ ἄλλων διατάξεων βαθμολογικὴν κλίμακα διάφοροι ἐν τῇ καταστάσει τῆς ἐνεργείας βαθμοί, καθ' οὓς προσδιορίζεται τὸ ποσὸν τῆς ἀναλογούσης κατὰ τὸν πίνακα συντάξεως. Τὴν τοιαύτην ὁμοίως τῶν διαφόρων βαθμῶν τῆς ἐνεργείας κατὰ τῆς, τὴν ὁποίαν οὐδαμῶς ἐκωλύετο ἐκ τῶν προτέρων κρατουσῶν περὶ αὐτῆς διατάξεων ὁ νομοθέτης, διὰ μεταγενεστέρων τοιοῦτων νὰ καθορίσῃ ἄλλως, κανονίζων διαφοροτρόπως τὰ τῶν διαφόρων βαθμῶν καὶ τῆς τάξεως αὐτῶν, μετέβαλον ὡς πρὸς τοὺς ὑποκελευσθᾶς οἱ νεώτεροι Νόμοι ΑΦΕ' τοῦ 1887 περὶ ὀργανισμοῦ τῶν πληρωμάτων τοῦ στόλου ἄρθρ. 16, 17 καὶ 22 ΑΡΚΘ' τοῦ 1893 καὶ ΑΡΘΘ' τοῦ 1884 ἄρθρ. 2, 8 καὶ 10 καὶ ΑΓ' Σ' τοῦ 1887 καὶ ὁ ἐν τούτῳ προσηρημένους πίναξ, διαιρέσαντες εἰς δύο τάξεις α' καὶ β' τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποκελευστοῦ καὶ κανονίσαντες διὰ τὸν ὑποκελευστὴν β' τάξεως ἴδιον βαθμὸν καὶ μισθὸν, διακρινομένους τοῦ βαθμοῦ καὶ μισθοῦ τοῦ ὑποκελευστοῦ α' τάξεως, ὅστις καθορίζεται ὡς ἀμέσως ἀνωτέρος ἐκείνου βαθμοῦ, καθὰ προκύπτει ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἄνω παρατιθεμένων διατάξεων τοῦ νόμου, δι' ὧν καὶ ὁ τρόπος τῆς προαγωγῆς εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ κελευστοῦ α' τάξεως ἀπὸ τοῦ τῆς β' τοιαύτης καὶ τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς τοῦτο προσόντα καὶ ὑπηρεσία κανονίζονται καὶ διάφορος μισθὸς μείζων εἰς τὸν ἀνωτέρον τοιοῦτον βαθμὸν τοῦ ὑποκελευστοῦ α' τάξεως προσδιορίζεται. Διαφόρων δ' οὕτω καὶ διακεκριμένων ἀπ' ἀλλήλων ὄντων κατὰ τ' ἀνωτέρω τῶν βαθμῶν ὑποκελευστοῦ πρώτης καὶ β' τάξεως, ἐπεται ὅτι ὁ ἐνάγων, μὴ διατελέσας κατὰ τὴν ἰδίαν ἐν τῇ ἀγωγῇ του ὁμολογίαν ἐπὶ ὀκταετίαν ἐν τῷ βαθμῷ τοῦ ὑποκελευστοῦ α' τάξεως, ὡς ἀπαιτεῖ τὸ ἄρθρ. 3 ἐδ. β' τοῦ Νόμου Α' τοῦ 1864, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ Νόμου ΑΩΠΗ' (1890), ἀλλ' ὡς ὑποκελευστής β' τάξεως διατελέσας κατὰ τὸν χρόνον τούτον, ὀρθῶς ἀπεστρατεύθη μὲ τὸν βαθμὸν καὶ τὴν σύνταξιν τοῦ ὑποκελευστοῦ α' τάξεως, ὅστις ἀποτελεῖ τὸν ἀμέσως ἀνωτέρον τοῦ ἐν τῇ διατέλει ἐν τῇ ἐνεργείᾳ ὑπηρεσίᾳ βαθμοῦ, μὴ δυναμένων νὰ καταλογισθῶσιν εἰς ἀποτελέσιν τῆς ὀκταετίας ἐν τῇ θέσει ὑποκελευστοῦ α' τάξεως καὶ τῶν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ τῆς β' τοιαύτης πρὸς ἀπόληψιν βαθμοῦ καὶ συντάξεως κελευστοῦ, ὡς διὰ τῆς ἀγωγῆς ἐπιζητεῖται, ἀφ' οὗ ἴδιος καὶ διακεκριμένος ἐστὶ κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐκάτερος τῶν βαθμῶν τούτων καὶ ὁ εἰς ἀνωτέρος τοῦ ἐτέρου. Κατὰ ταῦτα ἐπομένως σύμφωνον καὶ τὸ τμήμα τοῦτο τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔχει τὴν γνώμην ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρου νομικοῦ ζητήματος πρὸς τὴν διὰ τῆς ἄνω ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ὑπὸ τοῦ Α' τμήματος αὐτοῦ ἐξενεχθεῖσαν καὶ ἀπορριπτέος καθίσταται ὡς μὴ βάσιμος ὁ ἐπὶ ἐναντίου στηριζόμενος λόγος ἐφέσεως, ὀρθῶς ἀποφνημαμένης καὶ ἐπικυρωτέας οὖσης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.

Ἀριθ. 380 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

Κώλυμα εἰσαγγελέως. - ἀναπλήρωσις δικηγόρου. - οὐ μνεία λόγου κωλύματος. - πίναξ δικηγορικός. - τόκοι ἀνεξαιρέτοι ἀπὸ ἐπιταγῆς.

(*) Μετὰ τὴν ἐν τελ. 492 ΣΥΠ 457 Α. Π.

Ἐπειδὴ κακὴ σύνθεσις τοῦ δικαστηρίου δὲν ὑπάρχει, διότι κωλυομένων τοῦ εἰσαγγελέως καὶ τῶν λοιπῶν κατὰ νόμον ἀναπληρωτῶν αὐτοῦ, ὡς βεβαίωται ἢ προσβαλλομένη ἀποφασίς, νομίμως εἰς ἀναπλήρωσιν αὐτοῦ προσελήφθη ὁ δικηγόρος Κ. Π., συνωδὰ τοῖς ἄρθροις 27 καὶ 278 § 2 Ὁργ. Δικαστηρίων, ἀπερ δὲν ἀπαιτοῦσι ν' ἀναφέρηται ὁ λόγος τοῦ κωλύματος.

Ἐπειδὴ τοῦ κηρυχθέντος ὑπὸ τοῦ προέδρου ἐκτελεστοῦ καὶ προσβαλλομένου πίνακος περιλαμβανόντος τὴν τε δικηγορικὴν ἀμοιβὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ τὰ ὑπ' αὐτοῦ καταβληθέντα δικαστικά ἐξόδα διὰ τὸ ἀναιρεσείλῃτον διάδικον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας, ἀποφηνάμενον ὅτι τῶν δικαστικῶν ἐξόδων δὲν ὀφείλεται τόκος ἀπὸ τῆς γενομένης δυνάμει τοῦ ἐκτελεστοῦ πίνακος ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν αὐτῶν, ψευδῶς ἠρμήνευσε τοὺς Νόμ. 32 πρ. § 2 (22.1), Ν. 23, 24 (45.1), Ν. 21 § 3 (19.1) Ἀρμεν. 15 (Γ'. ζ'), καθ' οὓς διὰ τῆς ὁχλήσεως, οἷαν ἀποτελεῖ καὶ ἡ ἐπιταγὴ πρὸς πληρωμὴν, ὁ ὀφειλέτης καθίσταται ὑπερήμερος καὶ ἔκτετε ἐπὶ χρηματικῷ ποσοῦ χρεωστοῦνται τόκοι. ὡς ἐκ τούτου δὲ ἡ ἀπόφασίς του ἀναιρετέα ἐστὶν ὡς πρὸς τὴν διάταξιν αὐτῆς, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ αἵτησις τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ τόκων τῶν προκαταβληθέντων ὑπ' αὐτοῦ δικαστικῶν ἐξόδων ἀπὸ τῆς γενομένης ἐπιταγῆς, δυνάμει τῶν ἄρθρων 201 καὶ 807 § 7 Πολ. Δικονομίας.

Ἀριθ. 383 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΑΣ

Διπλὴ ἐφέσις. - ἀπαράδεκτος.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὁρθῶς ἀπερρίψε τοὺς λόγους τῆς ἐφέσεως κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8222 (1891) ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἀφ' οὗ δέχεται ὅτι ἡ αὐτὴ ἀπόφασις διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους εἶχε προσβληθῇ δι' ἐφέσεως ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐκκαλοῦντος Ἐκκλησιαστικῷ Ταμείῳ καὶ αὐτὴ ἀπερρίφθη ὡς ἀβάσιμος, διότι τὸ ἐνδίκον τῆς ἐφέσεως μέσον ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ διαδίκου ἀπαξ ἐνασκεῖται κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως.

Ἀριθ. 385 (1906) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ι. ΤΣΑΤΣΟΣ

Μεσότοιχος. - ἀγωγὰι περὶ νομῆς. - προδωρινὰ μέτρα ἐπὶ κατεδαφίδει.

Ἐπειδὴ, καθ' ἃ παρεδέχθη καὶ τὸ Α' τμήμα τοῦ Ἀρείου Πάγου, καὶ κατὰ τὸν αὐτόθι παρατεθέντα νόμον, ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ ἄρθρον 490 § 2 Πολ. Δικονομίας καὶ κατὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν διαταράσσεται ὅπωςδήποτε ἡ νομὴ συγκυρίου τινὸς καὶ συγκυρίου μεσοτοίχου διαχωρίζοντος παρακειμένας οἰκίας, ἐάν συντρέχῃ ἡ προϋπόθεσις τῆς ἀνάγκης ἐπισκευῆς ἢ ἀνακαινίσεως αὐτοῦ, ὡς μὴ ἱκανοῦ νὰ βαστάσῃ τὸ βάρος ἀμφοτέρων τῶν δι' αὐτοῦ διαχωριζομένων οἰκίδων καὶ κίνδυνος ἐπίκειται ἐκ τῆς πτώσεως αὐτοῦ· καλῶς ἐπομένως ἡ γέρθη

ἢ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ περὶ προσωρινῶν μέτρων κατὰ τῶν ἐναγομένων συγκυρίων τοῦ μεσοτοίχου, ἐμποδίζοντων αὐτὸν ν' ἀνακαινίσῃ τὸν ρηθέντα μεσοτοίχον.

Ἀριθ. 387 (1906) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ

Ἐπιζήμια πράξεις ὁργάνων πολιτείας. - δόλος. - ἀμέλεια. - εὐθύνη Δημοσίου.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 119 ε. ἐ. ἀποφάσεως τῆς ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐλύθη τὸ ζήτημα ὅτι τὸ Δημοσίον δὲν ἐνέχεται εἰς ἀποζημιώσεις διὰ τὰς δολίους πράξεις ἢ τὰς δολίως παραλείψεις τῶν ὑπαλλήλων του, τὰς ἐντὸς τοῦ κύκλου τῶν ἀνατρεψιμένων αὐτοῖς καθηκόντων γενομένας, ἐξ ὧν ἐπῆλθε ζημία εἰς τοὺς ιδιώτας, εἰμὴ μόνον ἐφ' ὅσον ἐντεῦθεν κατέστη πλουσιώτερον.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς ἀγωγῆς καὶ ἰδίᾳ ἐκ τῶν φράσεων αὐτῆς ὅτι ἡ διαρπαγὴ ἐμπορευμάτων τοῦ ἐνάγοντος ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Ἑλλ. στρατοῦ ἔλαβεν χώραν ὑπὸ τὰς ὕψεις τῶν προϊσταμένων τῶν ἀνδρῶν τούτων ἀξιωματικῶν, μὴ θελησάντων ἢ μὴ δυναμένων νὰ ἀποτρέψωσι τὴν διαρπαγὴν, ὡς ἐκ τῆς χαλαρώσεως τῶν δεσμῶν τῆς πειθαρχίας καὶ κατωτέρως ὅτι τὸ Δημοσίον ὑπέχει τὴν εὐθύνην πρὸς ἀνθρώπων τῶν ζημιῶν τούτων, ἄτε προστησάμενον τοὺς ὡς εἴρηται ἀξιωματικούς ὑπὸ τὰς διατάγας τῶν ὁποίων ἐτέλουν οἱ διαρπάσαντες καὶ οἵτινες ἠδύναντο νὰ προλάβωσι τὴν διαρπαγὴν, ἐξάγεται ὅτι αὕτη στηρίζεται οὐχὶ μόνον εἰς ἐγκληματικὸν δόλον ἀλλὰ καὶ εἰς ἀπλήν ἀμέλειαν τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Δημοσίου καὶ γεννᾶται ἐντεῦθεν ἡ εὐθύνη αὐτοῦ κατὰ τὰς περὶ προστασίας διατάξεις τοῦ Ἀστυκτοῦ Νόμου πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ ἐνάγοντος· ὁρθῶς ἄρα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7566 τοῦ 1899 ἀποφάσεως τῶν ἐνταῦθα πρωτοδικῶν διετάχθησαν ἀποδείξει περὶ τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ ἐξεταστέα εἰσὶ τὰ παρακονα τῶν δικῶν ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκτίμησιν τῶν διεξαχθεισῶν ἀποδείξεων.

Ἐπειδὴ ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ Δημοσίου περὶ τοῦ παυτικοῦ ἀποτελεῖ ἀνηντιν τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ τοῦτο κατ' ἀνταπόδειξιν τῆς διαταγῆσεως διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου ἀποδείξεως αὐτῆς ν' ἀποδείξῃ τὸν ἰσχυρισμὸν του (ἄρθρ. 248 Πολ. Δικ.)

ΠΟΙΝΙΚΗ

Ἀριθ. 1 (1907) Ὁλομέλεια

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ

Προδωρινὴ ἀπόλυσις δι' ἐγγυήσεως. - οὐκ ἐπὶ κακουργημάτων. - προδωρινὴ ἀπόλυσις ἐν ἀνακρίσει. - μόνον προτάσει εἰσαγγελέως.

Ἐπειδὴ αἵτησις περὶ προσωρινῆς ἀπολύσεως δι' ἐγγυήσεως, κατὰ τὸ ἄρθρον 236 § 1 Ποιν. Δικονομίας, δὲν ἐπιτρέπεται ἐπὶ κακουργημάτων, δέχεται δὲ τὸ συμβούλιον ὅτι ὁ κατηγορούμενος ἐπρωρυλακίσθη διὰ κακούργημα.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 228 Ποιν. Δικονομίας, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ Νόμου ΒΙΕ' τοῦ 1892, ἐάν, διαρκούσης τῆς ἀνακρίσεως, ὁ εἰσαγγελεὺς καὶ ἀνακριτὴς πεισθῶσιν ὅτι ἐξέλιπεν ὁ λόγος, δι' ὃν διετάχθη ἡ προφυλάκισις, ὑποβάλλουσιν εἰς τὸ συμ-

(*) Μετὰ τὴν ἐν τελ. 22 ΧΥ 246 Α. Π.

βούλιον αἰτῇσιν περὶ προσωρινῆς ἀποφυλάκισως τοῦ κατηγορουμένου. Ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ταύτης ἀποφαίνεται τὸ συμβούλιον ἀμετακλήτως. Κατὰ τοῦ προσωρινῶς ἀποφυλάκισθέντος δύναται νὰ ἐκδοθῇ ἐπὶ τῇ αὐτῇ πράξει ἡ ἐνταλμα συλλήψεως ἢ προφυλάκισως, κατὰ τὸ γράμμα δὲ καὶ τὴν ἐννοίαν αὐτοῦ, δὲν ἀναγνωρίζεται δικαίωμα εἰς τὸν κατηγορούμενον νὰ ζητήσῃ τὴν προσωρινὴν ἀποφυλάκισιν ἐὰν ἐξέλιπεν ὁ λόγος δι' ὃν διατάχθη ἡ προφυλάκισις, ἀλλὰ μόνον εἰς τὸν εἰσαγγελέα καὶ ἀνακριτὴν. Ἐπομένως ἡ ὑποβληθεῖσα αἴτησις τρῶς κατηγορουμένου περὶ προσωρινῆς ἀποφυλάκισως δι' ἐγγυήσεως, ἢ στηριχθεῖσα εἰς τὸν λόγον ὅτι ἐκ τῆς καταστάσεως τῆς ἀνακρίσεως, ὅτε ὑπεβλήθη ἡ αἴτησις, προκύπτει ὅτι ἡ πρᾶξις ἔφερε χαρακτηριστὰ πλημμελήματος καὶ οὐχὶ κακουργήματος, δι' ὃ προεφυλάκισθη, ἀπέβαινεν ἀπορριπτέα, ὡς ὑποβληθεῖσα εἰς τὸ συμβούλιον ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου καὶ οὐχὶ ὑπὸ τοῦ εἰσαγγελέως καὶ ἀνακριτοῦ, κατὰ τὸ μνησθέν ἄρθρον.

Ἐπειδὴ, κατὰ ταῦτα, τὸ συμβούλιον τῶν ἐν Λαρίσῃ Πλημμελειοδικῶν διὰ τοῦ προσβαλλομένου βουλευματός του δεχθὲν τὴν περὶ ἀπολύσεως δι' ἐγγυήσεως αἴτησιν τοῦ ἐπὶ ἀποκείρῃ φόνου κατηγορουμένου Δ. Ζ*** καὶ διατάξαν τὴν προσωρινὴν ἀπόλυσιν αὐτοῦ ἐπὶ ἐγγυήσει δραχ. 500, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἐκ τῆς ἀνακρίσεως προέκυψεν ὅτι ἡ πρᾶξις ἔφερε χαρακτηριστὰ πλημμελήματος καὶ οὐχὶ κακουργήματος, ὡς ἐχαρακτήρισθη, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὸν Νόμον ΒΙΕ' τοῦ 1892 ὅθεν τὸ βούλευμά του εἶναι ἀναιρετέον ὑπὲρ τοῦ νόμου, συμφώνως πρὸς τὴν περὶ τούτου πρότασιν τοῦ παρὰ τῷ δικαστηρίῳ τούτῳ εἰσαγγελέως.

Ἀριθ. 2 (1907) Ὁλομέλεια

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ

Ἀστυνομικὴ ἐπιτήρησις ἐπὶ καταδικῇ ἐπὶ λαθρεμπορίᾳ.- περιστάσεις.

Ἐπειδὴ, κατὰ μὲν τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ Νόμου ΒΨΠΕ' τῆς 13 Ἰανουαρίου 1901 «περὶ ἀστυνομικῆς ἐπιτηρήσεως τῶν ἐπὶ λαθρεμπορίᾳ καταδικαζομένων», ἡ ποινὴ τῆς ἀστυνομικῆς ἐπιτηρήσεως ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς ἐπὶ παραβάσει τῶν τελωνειακῶν νόμων κλπ καταδικαζομένους εἰς ἐγκληματικὴν ἢ ἐπανορθωτικὴν ποινὴν, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἰδίου Νόμου, ἐν ὑποτροπῇ, ὁ ἐπὶ πταίσματι καταδικασθεὶς καὶ ὑποπεσὼν αὖτις εἰς παράβασιν τιμωρουμένην δι' ἀστυνομικῆς ποινῆς, ὑποβάλλεται πάντως εἰς τὴν ἐν τῇ § 1 ὀριζομένην ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν, ἐν προκειμένῳ δὲ, ἐν ᾧ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ Πλημμελειοδικείου Σύρου ἡ Σ. Α*** κατεδικάσθη ἐπὶ λαθρεμπορίᾳ εἰς βαθμὸν πταίσματος εἰς δεκάδραχμον πᾶστιμον, δὲν ἐξάγεται δὲ ἐκ τῆς ἀποφάσεως ὅτι αὕτη κατεδικάσθη καὶ ἄλλοτε ἐπὶ λαθρεμπορίᾳ, ἐπεβλήθη οὐχ ἥττον αὐτῇ καὶ ἡ ποινὴ τῆς ἀστυνομικῆς ἐπιτηρήσεως, ἐφαρμοσθέντων ἐσφαλμένως τῶν ἄρθρων 1 καὶ 3 τοῦ προμνησθέντος Νόμου ΒΨΠΕ'. Ὅθεν ἀναιρετέα ἐστὶν ὑπὲρ τοῦ νόμου ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις μόνον ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπιβληθεῖσαν ποι-

νὴν τῆς ἀστυνομικῆς ἐπιτηρήσεως διὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ Ποιν. Νόμου, συνωδὰ τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 407 § 11 τῆς Ποιν. Δικονομίας (*).

Ἀριθ. 3 (1907) Ὁλομέλεια

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ

Ἰδιάζουσα δικαιοδοσία ἐξ ιδιότητος.- κήρυξις ἀναρμοδιότητος.- οὐ δυνατὴ παραπομπὴ εἰς ἀρμόδιον.

Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν ἐνταῦθα Πλημμελειοδικῶν, δεχθὲν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1881 (1905) ἀποφάσεως τοῦ ὅτι ὁ κατηγορούμενος Ι. Ζ*** διατελὼν κατὰ τὴν ἐνώπιόν του ἐκδίκασιν τῆς ἐπὶ πλημμελήματι κατηγορίας Βασιλικῆς Ἐπίτροπος παρὰ τῷ ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ, ὑπήγετο, κατὰ τὸ ἄρθρον 36 ἐδ. 6 Ποιν. Δικονομίας, εἰς τὴν ἰδιάζουσαν δικαιοδοσίαν ἐν ἄρθρ. 41 αὐτόθι καθοριζομένην, ἐκήρυξε μὲν ἑαυτὸ ἀναρμόδιον, κατὰ τὸ ἄρθρον 35 Ποιν. Δικονομίας, ἀλλὰ συνάμα παρέπεμψε τὴν ὑπόθεσιν εἰς κατ' αὐτὸ ἀρμόδιον δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, ἀλλ' οὕτω πράξαν καὶ μὴ περιορισθὲν νὰ κηρύξῃ τὴν ἰδίαν ἀναρμοδιότητα, ἀλλὰ κανονίσαν τὴν ἀρμοδιότητα ἄλλου δικαστηρίου καὶ τὴν περαιτέρω πορείαν τῆς ποινικῆς ἀγωγῆς διαγράψαν, ὑπερέβη τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου διαγεγραμμένα ὅρια τῆς ἐξουσίας του καὶ ἀναιρετέαν κατὰ τὸ μέρος τοῦτο κατέστησε τὴν ρηθεῖσαν ἀπόφασιν δι' ὑπέρβασιν καθιχόντων, συνωδὰ τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 477 Ποιν. Δικονομίας, κατὰ τὴν βάσιμον αἴτησιν τοῦ εἰσαγγελέως τοῦ δικαστηρίου τούτου.

Ἀριθ. 4 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ι. ΤΕΑΤΕΟΣ

Πολιτικὴ ἀγωγή.- δυνατοτικὴ αἰτιολογία.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ὅτι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὅσον ἀφορᾷ τὴν πολιτικὴν ἀγωγήν, εἶναι ἄκυρος, ὡς ἀναιτιολόγητος ἐξελέγχεται ἀβάσιμος καὶ ἀνυπόστατος ἐκ τοῦ αἰτιολογικοῦ αὐτῆς, περιέχοντος ὅτι «ἡ πολιτικὴ ἀγωγή ἀπεδείχθη ἐκ τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων καὶ μόνον διὰ τὸ ἐπιδικασθὲν ποσόν», τοιαύτη δ' αἰτιολογία, εἰ καὶ λίαν συνοπτικὴ, ἀρκεῖ πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀποφάσεως διὰ τὸ ἀποδειχθὲν ποσόν.

Ἀριθ. 6 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ

Διάταξις διεξαγωγῆς κεκλεισμένων θυρῶν.- ἐκτέλεσις.- δύναμις ἐκ πρακτικῶν.- δύναμις προξενικοῦ δικαστηρίου.- εἰς ἢ δύο ἐξ ἐγκριτοτέρων ἐλλήνων.

Ἐπειδὴ ὁ πρῶτος τῶν προτάσεων λόγος δὲν ἰσχύει πρὸς ἀναίρεσιν ὡς μὴ ὑπαίνομενος εἰς οὐδεμίαν τῶν περιπτώσεων τοῦ ἄρθρ. 407 τῆς Ποιν. Δικονομίας, ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ μνεία ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 9 ἀποφάσει περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 8 π. ἐ. ἀποφάσεως, ἥτις διέταξε τὴν ἐκκένωσιν τοῦ ἀκροατηρίου καὶ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑ-

(*) Πρὸβλ. 235, 244 Α. Π. τ. 68, 83 ΧΠ.

ποθέσεως κεκλεισμένων τῶν θυρῶν καὶ ὅτι διεξήχθη ἡ διαδικασία κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, ἀποβαίνει περιττή, ἀφ' οὗ ὑπάρχουσι τὰ πρακτικά, ἐξ ὧν ἀποδεικνύεται ὅτι ἐξετελέσθη ἡ ἐν λόγῳ ἀποφασίς καὶ ὅτι ἡ συζήτησις διεξήχθη κεκλεισμένων τῶν θυρῶν.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ἀναιρέσεως ὅτι δὲν ἠκούσθη ἡ ἀναιρεσίαισα, ἀφ' οὗ ἡ συζήτησις διεξήχθη κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, ἐξελέγχεται ἀνυπόστατος ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8 ἀποφάσεως, ἐξ ἧς προκύπτει ὅτι ἠκούσθησαν οἱ κατηγορούμενοι, ἡ τοιαύτη δὲ μνεία ἐν τῇ ἀποφάσει συμπληροῦ τὴν περὶ τοῦτου ἑλλειψιν τῶν πρακτικῶν.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸν Προξενικὸν Νόμον, τὸ ἐν Σμύρνῃ Ἑλληνικὸν Προξενικὸν δικαστήριον συγκροτεῖται ἐκ τῶν δύο ἐμίσθων παρέδρων δικαστῶν καὶ ἐνὸς ἐκ τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ ἐκλεγμένων ὑπὸ τοῦ προεδρεύοντος, κωλυομένου δὲ καὶ τοῦ ἐμίσθου παρέδρου δικαστοῦ προσλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ προεδρεύοντος ἀναπληρωτὴς ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν ἐγκριτοτέρων Ἑλλήνων ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν πρακτικῶν, τὸ προξενικὸν δικαστήριον συνεκροτήθη ἐκ τοῦ προεδρεύοντος παρέδρου Α. Φ***, κωλυομένου τοῦ ἀρχαιότερου ἐμίσθου παρέδρου Σ. Σ*** καὶ δύο ἐκ τῶν ἐγκριτοτέρων πολιτῶν, ἐπομένως συνεκροτήθη νομίμως, δὲν ἔχει δὲ σημασίαν ἂν οἱ προσληφθέντες ἐκ τῶν ἐγκριτοτέρων πολιτῶν ὀνομάζονται ἀναπληρωτικοὶ παρέδροι, ἀφ' ὅσον δὲν ἀμφισβητεῖται ὅτι ἦσαν ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν ἐγκριτοτέρων Ἑλλήνων, καὶ ἐπομένως καὶ ὁ περὶ κακῆς συνθέσεως τοῦ δικαστηρίου λόγος ἀναιρέσεως ἐστὶν ἀπορριπτός.

Ἀριθ. 8 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΝΙΔΕΡ

Δικαστήριον συνέδρων. - ἀναπλήρωσις εἰσαγγελέως δικηγόρου. - αἰτιδὶς ἀναβολῆς ἐπὶ ἀπουσίᾳ μαρτύρων. - ἀπόρριψις. - οὐκ ἔλθεισις ἀκροάσεως. - μάρτυρες μὴ ἐξεταζόμενοι ἐπ' ἀκροατηρίου. - σύζυγος. - καθεστὸς ἀκουσθέντων παρὰ διζύγου. - θάσις ζήτημάτων ὑπὸ προέδρου. - προδουγὴ δικαστηρίου. - ἀπόκρισις ἐν γνώσει καὶ ἐξ ἰδιοτελείας αὐτοσυγῶν καὶ ἀντικειμένου κλοπῆς. - οὐκ ἀναγκαῖα προηγουμένη δυνάμις. - διαβάθμις ποινῆς. - ἐμπροσθός. - παραδοχὴ κατωκνημένου. - πολιτικὴ ἀγωγή. - παραδουλακὴ διατάξεων Πολιτικῆς καὶ Ποινικῆς Δικονομίας. - ἀποδείξεις καὶ μέθοδος. - οὐκ ἐπιβλητέα προδωπικὴ κρούσις δι' ἑξοδα πολιτικῆς ἀγωγῆς.

Ἐπειδὴ, βεβαιουμένου ἐκ τῶν πρακτικῶν συνεδριάσεως τοῦ ὅτι κωλυομένου τοῦ εἰσαγγελέως τῶν πλημμελειοδικῶν καὶ τῶν ἐγγυτέρων αὐτοῦ ἀναπληρωτῶν, προσελήφθη εἰς ἀναπλήρωσιν αὐτοῦ καὶ ἔλαβε μέρος εἰς τὴν συγκρότησιν τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων ὁ δικηγόρος Δ. Λ*** καὶ προκύπτουτος ἐπαρκῶς ἐκ τῆς τοιαύτης περὶ κωλύματος τῶν ἐγγυτέρων τοῦ εἰσαγγελέως ἀναπληρωτῶν ἐκφράσεως τοῦ ὅτι ἐκωλύοντο πάντες οἱ πρὸ τοῦ λαβόντος εἰς ἀναπλήρωσιν μέρος δικηγόρου δυνάμενοι, κατὰ τὴν ἐν τῷ νόμῳ τάξιν, ν' ἀναπληρώσωσι τὸν κωλυόμενον εἰσαγγελέα, ὁρθῶς διὰ τοῦ ὧς ἄνω δι-

κηγόρου ἐγένετο ἡ τοῦ εἰσαγγελέως ἀναπλήρωσις, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 27 καὶ 278 Ὁργ. Δικαστηρίων, καθ' ἃ οἱ δικηγόροι κατ' ἐπικουρίαν εἰς τὴν συνεδρίαν προσλαμβάνονται πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ εἰσαγγελέως καὶ νομίμως κατὰ ταῦτα συνεκροτήθη τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων, ὁ δ' ἐπὶ τοῦ ἐναντίου στηριζόμενος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτός ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμος, τοῦ φερομένου πρὸς ὑποστήριξιν αὐτοῦ λόγου, ὅτι ὁ Νόμος ΒΚΗ' ἐν ἄρθρῳ 12 οὐδὲν διαλαμβάνει περὶ ἀναπληρώσεως τοῦ παρὰ κακουργιδίαις εἰσαγγελέως, ὅπως μὴ βασίμου, καθ' ὅσον, ὡς ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 59 αὐτοῦ προκύπτει, διὰ τοῦ νόμου τούτου κατηργήθησαν μόνον αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 34-80 Ὁργαν. τῶν Δικαστηρίων, ἐν αἷς δὲν περιλαμβάνονται αἱ ἄνω μνημονεύμεναι περὶ ἀναπληρώσεως διατάξεις διατηρούμεναι ἐν ἰσχύϊ μετὰ τὸν νόμον τοῦτον.

Ἐπειδὴ, προκύπτουτος ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω πρακτικῶν ὅτι ἐπὶ τῆς μιᾶς καὶ μόνης ὑποβληθείσῃ ὑπὸ τῶν ἡδὴ ἀναιρεσιόντων αἰτήσεως περὶ ἀναβολῆς τῆς δίκης λόγῳ προσαγωγῆς ἀπουσιάζοντων ἐκ τοῦ ἀκροατηρίου κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς μαρτύρων πρὸς ὑποβολὴν διαφορῶν διατυπωθεισῶν ἐρωτήσεων πρὸς αὐτοὺς, τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8 ἀποφάσεώς του ἀπεφάνθη ἀπορρίψαν ταύτην διὰ τοὺς ἐν τῷ σκεπτικῷ αὐτῆς λόγους, ὁ εἰς ἑλλειψιν ἀκροάσεως καὶ τὸν ἐκ τούτου περιορισμὸν τῶν δικαιωμάτων τῆς ὑπερασπίσεως στηριζόμενος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτός καθίσταται ὡς μὴ βάσιμος, ἀφ' οὗ μάλιστα καὶ αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 392, 385 καὶ 386 Ποιν. Δικονομίας, εἰς ὧν τὴν διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων παράβασιν στηρίζουσι τὸν ὧς ἄνω λόγον ἀναιρέσεως οἱ ἀναιρεσιόντες, δὲν ἀναγράφονται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς διαδικασίας, ὅτε καὶ μόνον ἡδύνατο, κατὰ τὸ ἄρ. 458 ἐδ. 17 Ποιν. Δικονομίας, ἡ παράβασις αὐτῶν νὰ δώσῃ χώραν εἰς ἀναιρέσιν.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 114 Ποιν. Δικονομίας, δὲν ἐξετάζονται εἰς τὴν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ διαδικασίαν μεταξὺ ἄλλων κατονομαζομένων ἐν τούτῳ προσώπων καὶ οἱ σύζυγοι τῶν κατηγορουμένων εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην μὴ ὑπαγομένης ἀναμφισβήτητος ἐν σχέσει πρὸς τοὺς ἀναιρεσιόντας τῆς ἐξετασθείσης πολιτικῆς ἐναγοῦσης, ὁρθῶς ἐπετράπη ἡ ἐπ' ἀκροατηρίου ἐξέτασις αὐτῆς καὶ νομίμως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων ἀπερρίφθη ἡ ὑποβληθεῖσα κατὰ τῆς ἐξετάσεως αὐτῆς ὑπὸ τῶν ἡδὴ ἀναιρεσιόντων ἀντίρρησης, ἀφ' οὗ διὰ μὲν τῆς ἄνω διατάξεως ἐξαιρουνται τῆς ἐπ' ἀκροατηρίου ἐξετάσεως μόνον αὐτοὶ οὗτοι οἱ ἀμέσως μετὰ τοῦ κατηγορουμένου διὰ τῶν ἀναφερομένων δεσμῶν τῆς ἐξ αἵματος ἢ ἐξ ἀγγιστείας συγγενείας συνδεόμενοι, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 112 Ποιν. Δικονομίας, ἕκαστος μάρτυς, μὴ ἐκ λόγου τινὸς ἐξαιρούμενος τῆς πρὸς τὸ μαρτυρεῖν ὑποχρεώσεως, ὀφείλει νὰ μαρτυρῇ ἐπὶ δικαστηρίῳ περὶ παντὸς πράγματος, οὕτως διὰ τῶν ἰδίων αἰσθήσεων, συνεπῶς δὲ καὶ τῆς ἀκοῆς παρ' ἄλλου, ἀντελήφθη.

Επειδή, κατά τὰ ἄρθρα 427, 429 καὶ 431 Ποιν. Δικονομίας, εἰς τὴν κρίσιν τοῦ προέδρου τῶν συνόδων, εἰς ὃν εἶναι ἀνατεθειμένη ἐκ τοῦ νόμου ἡ σύνταξις καὶ διατύπωσις τῶν εἰς τοὺς ἐνόρκους ὑποβαλλομένων ζητημάτων, ἀπόκειται ἢ εἴτε συνεπτυγμένως καὶ ἡνωμένως ἐπὶ τῆς κυρίας πράξεως καὶ τῶν διαφορῶν αὐτῆς ἐπιβαρυντικῶν ἢ ἐλαφρυντικῶν περιστάσεων θέσις ἐκάστου ζητήματος, εἴτε ἡ διαίρεσις τῶν τελευταίων τούτων ἀπὸ τῆς κυρίας πράξεως εἰς ἀδιαίρετα καὶ αὐτοτελῆ ἀπὸ ταύτης ζητήματα, ἐπιτρεπομένης, κατὰ τὸ ἄρθρον 428 Ποιν. Δικονομίας, προσφυγῆς εἰς τὸ δικαστήριον εἰς τοὺς κατηγορουμένους τὸν εἰσαγγελέα καὶ πολιτικῶς ἐνάγοντα διὰ πᾶσαν, ἣν τυχὸν ἔχουσι κατὰ τῆς θέσεως τῶν ζητημάτων παρατηρήσεως. Τοιαύτης δὲ ἐν προκειμένῳ μὴ γενομένης ὑπὸ τῶν ἀναιρεσιόντων κατὰ τῶν ζητημάτων ὡς ταῦτα ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν συνόδων κατ' ἰδίαν αὐτοῦ κρίσιν ἡνωμένως ἐτέθησαν, ὁ ἐπὶ τοῦ ἐναντίου στηριζόμενος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ἐστίν, ὡς μὴ βάσιμος.

Επειδὴ τῶν ἐνόρκων παραδεξαμένων διὰ τῆς ἐτυμηγορίας αὐτῶν ὡς πρὸς τὸν ἀναιρεσιόντα συνεργὸν κλοπῆς κηρυχθέντα ἔνοχον Α. Κ***, καθὼς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ὅτι οὗτος ἐν γνώσει καὶ ἐξ ἰδιοτελείας ἐδέχθη εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ καὶ ἀπέκρυψε τοὺς αὐτουργοὺς τῆς ἀξιοποίνου πράξεως τῆς κλοπῆς καὶ τὰ κλοπιμαία ἀντικείμενα, συντρέχουσι πάντες οἱ πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν ἁρθρῶν 71 καὶ 72 ἐδ. 5 Ποιν. Νόμου ἀπαιτούμενοι ὅροι τοῦ ἀξιοποίνου τῆς πράξεως τῆς τοιαύτης συνεργείας, καθ' ἣν οὐδαμῶς ἐκ τῶν ἁρθρῶν τούτων ἀπαιτεῖται καὶ ὁ ὅρος τῆς προηγουμένης συνεννοήσεως, οὗ τὴν μὴ ἐν τῇ ἐτυμηγορίᾳ παραδοχὴν ὁ ἀναιρεσιῶν συνεργὸς ὡς λόγον ἐσφαλμένης ἐφαρμογῆς τοῦ Ποινικοῦ Νόμου κατὰ τοῦτο ἐπικαλεῖται ὁρθῶς ἐπομένως ἐφηρμόσθη ἡ ἄνω τοῦ ἁρθρ. 72 ἐδ. 5 τοῦ Ποιν. Νόμου διάταξις καὶ ἐπεδλήθη τῷ ἀναιρεσιόντῳ τούτῳ κατὰ συνδυασμὸν πρὸς τὸ ἄρθρ. 49 ἐδ. 3 Ποιν. Νόμου, ἀντὶ τῆς εἰς τὴν τετελεσμένην πράξιν τῆς κλοπῆς ἐπιβαλλομένης, κατὰ τὰς ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει παρατεθειμένας περὶ αὐτῆς διατάξεις τοῦ Ποιν. Νόμου ποινῆς τῶν προσκαίρων δεσμῶν, ἡ ποινὴ τῆς εἰρκτῆς, καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου εἰς κακὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Ποιν. Νόμου στηριζόμενος λόγος ἀναιρέσεως αὐτοῦ ἀπορριπτέος ἐστίν ὡς μὴ βάσιμος.

Επειδὴ τῆς ποινῆς τῶν συνεργῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 71 ἐδ. 2 Ποιν. Νόμου, ὑπολογιζομένης πρὸς τὴν τοῦ αὐτουργοῦ, κατὰ τὸ μέτρον τῆς ποινῆς τῆς ἀποπειράς ὡς πρὸς τὴν ποινὴν τῆς τετελεσμένης πράξεως, καὶ προσδιοριζομένης οὕτω ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εἰς τὸν αὐτουργὸν ἐπιβαλλομένης διὰ τὸ ἀδίκημα, οὗ κηρύσσεται ἔνοχος ποινῆς, ὁρθῶς ἐν προκειμένῳ, τῆς εἰς τοὺς αὐτουργοὺς ἐπιβλητέας κατὰ τὰς ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει παρατεθειμένας διὰ τὴν πράξιν τῆς κλοπῆς, ἥς οὗτοι ἐκηρύχθησαν ἔνοχοι, διατάξεις τοῦ Ποιν. Νόμου, ποινῆς, οὗσης τῆς τῶν προσκαίρων δεσμῶν, ἐπεδλήθη εἰς τὸν ὡς συνεργὸν τῆς τοιαύτης πράξεως τῆς κλοπῆς κηρυχθέντα ἔνοχον ἀναιρεσιόντα Α.

Κ*** ἡλαττωμένη, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἁρθρ. 71 ἐδ. 2 καὶ 49 ἐδ. 3, τῆς ποινῆς τῆς τετελεσμένης πράξεως, ἡ ποινὴ τῆς εἰρκτῆς τῶν δέκα ἐτῶν οὐδαμῶς δ' ἀπαιτούμενος πρὸς νομικὸν χαρακτηρισμὸν τῆς πράξεως τῆς συνεργείας, ὡς στοιχείου αὐτῆς, τοῦ εἰδικοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀποκρυφέντος ποσοῦ τῶν κλαπέντων ἀντικειμένων, καθὼς τοῦ ἀξιοποίνου αὐτῆς διαβαθμιζομένου κατὰ τ' ἄνωτέρω ἐκ τῆς κυρίας πράξεως τοῦ αὐτουργοῦ, ὁρθῶς ἐφηρμόσθησαν αἱ ἄνω μνησθεῖσαι διατάξεις τοῦ Ποιν. Νόμου, ἀφ' οὗ ἐν τῇ ἐτυμηγορίᾳ τῶν ἐνόρκων ὡς πρὸς τὴν κυρίαν πράξιν τῆς κλοπῆς προσδιορίζεται ἡ ἀξία τῶν κλαπέντων ἀντικειμένων, ἐξ ἧς καὶ μόνης καὶ οὐχὶ ἐκ τοῦ ἀποκρυφέντος ποσοῦ αὐτῶν καθορίζεται κατὰ τ' ἄνωτέρω ὁ βαθμὸς τοῦ ἀξιοποίνου τῆς συνεργείας κατὰ ταῦτα, ὁ ἐπὶ τοῦ ἐναντίου εἰς ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ Ποιν. Νόμου στηριζόμενος λόγος ἀναιρέσεως τοῦ ἀναιρεσιόντος συνεργοῦ Α. Κ*** ἀπορριπτέος ἐστίν, ὡς μὴ βάσιμος.

Επειδὴ παραδεξαμένων τῶν ἐνόρκων διὰ τῆς ἐτυμηγορίας αὐτῶν, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ὡς πρὸς τοὺς ὡς αὐτουργοὺς κλοπῆς καὶ ἐμπρησμοῦ κηρυχθέντας ἐνόχους ἀναιρεσιόντας, ὅτι οὗτοι ἔβαλον πῦρ ἐν τῇ αὐτῇ ὡς ἄνω οἰκίᾳ τῆς Ε. Π***, ἐν ᾗ διέμενον ἄνθρωποι καὶ προκύπτοντος σαφῶς ἐκ τε τῆς τελευταίας ταύτης ἐκφράσεως καὶ τῆς ἀναφορᾶς εἰς τὴν ἐν τῷ προηγουμένῳ λυθέντι ζητήματι τῆς κλοπῆς ἀναφερομένην καὶ ἐκεῖσε ὡς κατωκημένην ὀριζομένην οἰκίαν τῆς παθοῦσης, τοῦ ὅτι οἱ ἔνοχοι διὰ τῆς περὶ διαμονῆς ἀνθρώπων ἐν τῇ οἰκίᾳ ταύτῃ ἐκφράσεως, ἐδέχθησαν ὅτι αὕτη ἦτο οἰκημα κατωκημένον καὶ χρησιμεῖον πρὸς κατοίκησιν, καθ' ἃ ἐν τοῖς ὅροις τοῦ ἁρθροῦ 408 Ποιν. Νόμου ἀναγράφεται, ὁρθῶς τὸ δικαστήριον τῶν Συνόδων, δεξαμένων τῶν ἐνόρκων ὅτι ἐξερράγη τὸ τεθὲν πῦρ, ἐφῆρμωσε τὴν ἄνω τοῦ νόμου διάταξιν, ἥς πάντες οἱ ὅροι συντρέχουσιν, ἐπιβαλὼν τοῖς ἀναιρεσιόνταις τὴν ποινὴν τῶν ἰσοβίων δεσμῶν κατὰ τὴν § 2 τοῦ ἁρθροῦ τούτου, καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ ἐναντίου εἰς κακὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Ποιν. Νόμου στηριζόμενος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ἐστίν, ὡς μὴ βάσιμος.

Επειδὴ τῆς ἐνώπιον τῶν ποινικ. δικαστηρίων ἐγειρομένης πολιτικῆς ἀγωγῆς ἀποτελούσης παρακολούθημα τῆς ποινικ. δίκῃς, καὶ ταύτης τὴν διαδικασίαν παρακολουθοῦσης πλὴν μόνον τῶν περὶ τὴν σύνταξιν καὶ ἐπίδοσιν τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς διατάξεων τῆς Πολ. Δικονομίας, αἵτινες καὶ ἐπὶ ταύτης εἰσὶν ἐφαρμοστέαι, κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἁρθρ. 302 ἐδ. 3 Ποιν. Δικονομίας, τῶν δὲ κατὰ τὴν ποινικὴν δίκην καλουμένων μαρτύρων ἐξεταζομένων ἐπὶ πάντων τῶν σχετιζομένων πρὸς τὴν δικαζομένην ὑπόθεσιν καὶ ἐχόντων ἐπιρροὴν εἰς τὴν περὶ αὐτῆς ἀπόφασιν γεγονότων τὸ δικάζον ποινικὸν δικαστήριον, ὁρεῖλον κατὰ τὰ ἁρθρ. 6 καὶ 85 Ποιν. Δικονομίας ἐν τῇ ποινικῇ αὐτοῦ ἀποφάσει ν' ἀποφανθῇ καὶ περὶ τῶν ὑποβαλλομένων αὐτῷ δι' ἀγωγῆς, βάσει ἔχουσας τὴν ὑπὸ τὴν κρίσιν αὐτοῦ ἀξιοποίνον πράξιν, ἰδιωτικῶν ἀπαιτήσεων, οὐδαμῶς περιορίζεται εἰς τὴν ἐπ' αὐτῶν ἁ-

πράσιν αὐτοῦ ἐκ τῶν περὶ ἀποδείξεως διατάξεων τῆς Πολ. Δικονομίας, ἀλλὰ κατὰ τὰς περὶ βεβαιώσεως τῆς ἀξιοποιήσεως πράξεως, ἥτις καὶ τὴν βάσιν τῆς μετ' αὐτῆς συνδικαζομένης πολιτικῆς ἀγωγῆς ἀποτελεῖ κανόνας καὶ διατυπώσεις τῆς Ποιν. Δικονομίας ὀφείλει ν' ἀποφανθῇ. Κατὰ ταῦτα καὶ ἐν προκειμένῳ ὁρθῶς τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐνώπιον αὐτοῦ διεξαχθείσης ἐπὶ ταῖς εἰς τοὺς ἀναιρεσεύοντας ἀποδιδόμεναις ἀξιοποιήσεως πράξεσιν ἀποδεικτικῆς διαδικασίας καὶ τῶν κατ' αὐτὴν ἐξετασθέντων μαρτύρων, ἀπεφάνθη καὶ ἐπὶ τῆς ἐγερθείσης καὶ ἐπὶ τοῦ ἀδικήματος τῆς κλοπῆς στηριζομένης περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγῆς τῆς πολιτικῆς ἐναγούσης καὶ ἐδέχθη ταύτην κατὰ τὸ ὁρισθὲν κατὰ τὴν ἀνεξιλέγκτον ἐπὶ τῶν πραγμάτων κρίσιν αὐτοῦ ποσὸν αὐτῆς. ἀδιαφόρως ἂν ἡ πολιτ. ἐνάγουσα δὲν ἐποιήσατο χρῆσιν τοῦ ἐκ τοῦ νόμου (ἄρθρ. 413 Ποιν. Δικονομίας) παρεχομένου αὐτῇ δικαιώματος τῆς κλητεύσεως ἰδίων μαρτύρων πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀγωγῆς τῆς ταύτης, καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ ἐναντίου εἰς παραδίωξιν τῶν περὶ ἀποδείξεως διατάξεων τῆς Πολ. Δικονομίας στηριζόμενος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτεὸς ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ τῆς ὑπὸ κρίσιν πολιτικῆς ἀγωγῆς στηριζομένης κατὰ τὸ ἐν ὅλῳ περιεχόμενον αὐτῆς, καθὰ ἐξ αὐτοῦ προκύπτει, εἰς τὴν ἀξιοποιήσιν τῆς κλοπῆς, ἥς οἱ ἀναιρεσεύοντες ἐκηρύχθησαν ἔνοχοι ὡς αὐτουργοὶ καὶ συνεργοί, οὐδεμίαν μεταβολὴν τῆς ἐν αὐτῇ βάσεως ἐπὶ τῆς παραδοχῆς αὐτῆς ὡς πρὸς τὸν ἀναιρεσεύοντα συνεργὸν ἐκ τοῦ λόγου ὅτι συγκατεδικάσθη εἰς τὴν ἐνδεχόμενὴν ἀποζημιώσιν μετὰ τῶν αὐτουργῶν, οἵτινες ἐκηρύχθησαν καὶ ἔνοχοι ἐμπρησμοῦ, ἀφοῦ ἡ τελευταία αὕτη πρᾶξις οὐδαμῶς περιλαμβάνεται ὡς βάσις τῆς τοιαύτης πολιτικῆς ἀγωγῆς· συνεπῶς καὶ ὁ σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτεὸς ἐστὶν, ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 3 ἐδ. 8 τοῦ ὑπὸ στοιχ. ΒΧΟΣ' Νόμου τοῦ 1900, κατ' οὐδεμίαν περίπτωσιν ἀπαγγέλλεται προσωπικὴ κράτησις κατὰ τὴν καταδικαζομένην εἰς τὰ δικαστικὰ ἐξόδα ὑπὸ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων διὰ τὰ ἐξόδα ταῦτα. Τοῦ ἐπὶ τῆς πολιτικῆς δ' ἀγωγῆς ἀποφαινομένου ποινικοῦ δικαστηρίου, ὡς πολιτικοῦ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀνωτέρω νόμου θεωρουμένου, καθ' ὃ ἐπὶ πολιτικῆς διαφορᾶς καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀστικοῦ δικαίου ἐπὶ ταύτης ἀποφαινομένου, καὶ συνεπῶς μὴ δυναμένου κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν ν' ἀπαγγεῖλῃ προσωπικὴν κράτησιν διὰ τὴν δικαστικὴν δαπάνην τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς, ἐσφαλμένως ἐν προκειμένῳ τὸ δικάσαν δικαστήριον τῶν Συνέδρων διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ δεχθέν τὴν πολιτικὴν ἀγωγὴν, ἀπήγγειλε καὶ διὰ τὴν ἐπὶ ταύτης δικαστικὴν δαπάνην τὴν προσωπικὴν κράτησιν τῶν ἀναιρεσεύοντων, καὶ ἀναιρετέαν οὕτω κατέστησεν, ὡς κατὰ παράβασιν τῆς ἡν τοῦ ΑΧΟΣ' Νόμου διατάξεως καὶ τοῦ ἄρθρ. 807 ἐδάφ. 7 Πολ. Δικονομίας ἐκδοθεῖσαν τὴν ἀπόφασιν τοῦ ταύτην ὡς πρὸς τὴν τοιαύτην διάταξιν αὐτῆς, κατὰ τὸν περὶ τούτου βάσιμον λόγον ἀναιρέσεως.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Ἀριθ. 864 (1905)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀνεπιθύλακτος κοινοποιήσεως ἀποφάσεως διαταξούσης διανομὴν. περιπτώσεις ἀποδοχῆς. - πάντως ἀντέφεσις. - ἀμφισβήτησις γάμου. - δυνατολογία δι' ἐγέρσεως ἀγωγῆς. - ἀμφισβήτησις πληρεξουσιότητος πρὸς. - ἀποδοκιμασία. - μὴ κοινοποιήσεως δυνατολογούσης ἀγωγῆς. - ἀπόδειξις τελέσεως γάμου. - ἀδύνατος παραγραφῆς. - ἐλαττωσις δυναινέσεως δικαιουμένων. - ἀγωγὴ διανομῆς κληρονομιῶν. - τίνι ἀπειθύνεται. - ἀξιοῦντες κληρονομικὸν δικαίωμα. - ἐπιτροπὴ ἐπὶ κανονισμῷ μερίδων. - ἄπορον καὶ ἄπροικον. - βάρος ἀποδείξεως. - κόρη προικισθεῖσα. - ἀγωγὴ διεκδικητικὴ ἢ κληρονομιῶν. - προβολὴ εἰδικῶν τίτλων.

Ἐπειδὴ ὅντως, ὡς παρατηρεῖ τὸ δικαστήριον, ἡ Ε. Κ^{***} τὴν ἐκδοθεῖσαν ὑπὲρ αὐτῆς 1409 (1904) ὁριστικὴν ἀπόφασιν τοῦ Πρωτ. Ἡλείας καὶ δεξαμένην οὐχὶ κατὰ τὸ τρίτον ὡς ἡζίου διὰ τῆς ἀγωγῆς, ἀλλὰ κατὰ τὸ τέταρτον μόνον ἐπὶ τῆς κληρονομίας τοῦ πατρὸς τῆς Γ. Μ^{***}, ἐκοινοποίησεν ἀνευ ἐπιφυλάξεως τοῖς ἀντιδίκους τῆς, μεθ' ὃ ἤσκησε κατ' αὐτῆς τὴν παρούσαν ἔφεσιν, πλὴν τοῦτο καὶ μόνον δὲν θεωρεῖ ἱκανὸν ὅπως ἐξαγάγῃ πρόθεσιν ἀποδοχῆς τῆς ἀποφάσεως, ἀλλὰ μᾶλλον ὅπως ἀποκλείσῃ τοὺς ἀντιδίκους τῆς διὰ παρελεύσεως τῶν προθεσμιῶν τοῦ νὰ μετέλθωσι κατ' αὐτῆς ἐνδίκῃ μέσῃ, ὅπερ ἐνισχύεται καὶ ἐκ τῆς ἐν τῇ παραγγελίᾳ τῆς ἐπίδοσεως περιληφθείσης φράσεως «ὅπως λάβωσι γινώσκιν τῶν διατάξεων διὰ τὰς νομίμους συνεπείας». (Ὡς ἦτο διάφορος ἡ ἐκτίμησις τοῦ δικαστηρίου, ἐὰν προῦκάλει καὶ τὴν ἐνέργειαν τοῦ διορισθέντος εἰσηγητοῦ πρὸς διανομὴν διαταγθεῖσαν ἐν ταυτῇ, ὅπερ θὰ ἐνεῖχε προδήλως πρόθεσιν πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς, καὶ ὅπερ ἰσχυρίζονται μὲν ἐπὶ πλέον οἱ ἀντίδικοί τῆς, ἀλλὰ καὶ δὲν ἀποδείκνυσιν, (ἀποκρούμενον) διὰ τῆς προσαγωγῆς τῶν σχετικῶν δικηγόρων, καθ' ἣν ὑπεῖχον ὑποχρεώσεις προκαταδικτικῶς, δυνάμει τοῦ ἄρθρ. 250 Πολ. Δικονομίας. Ἀλλ' ἀνεξαρτήτως τούτων ἡ ἐκκλήσις τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐκ μέρους τῆς παραδεκτῆς ἦν, θεωρουμένη ὡς ἀντέφεσις κατόπιν τῆς ὑστέρως ἀσκηθείσης ἐφέσεως κατὰ τῆς ἰδίας ἀποφάσεως ὑπὸ τῶν ἀντιδίκων τῆς, καθόσον ἡ διὰ τῆς ἀνεπιφυλάκτου κοινοποιήσεως εἰκαζομένη ἀποδοχὴ ἔχει ἀποτέλεσμα δι' ἣν περίπτωσιν ὁ ἀντίδικός τῆς δὲν ἤθελεν ἐκκαλέσει τὴν ἀπόφασιν ἀλλ' ἀπρδεχθῇ, ἐὰν δ' οὗτος ἀποκρούῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς καὶ ἐκκαλέσῃ ταύτην, ὁ ἀντίδικός του ἐφεσίβλητος δικαιούται ν' ἀνακαλέσῃ τὰς προτάσεις του καὶ ἀντεκκαλέσῃ (Carré ζητ. 1576). Ἐφ' ὃ τὸ ἐναντίον ἀπαράδεκτον ἀπορριπτεόν.

Ἐπειδὴ τὴν ἀμφισβήτησιν τῶν ἐναγομένων ἐφεσίβλητων ἐπαναλαμβάνομένην καὶ ἡδὴ κατὰ τῆς ἐνεργητικῆς τῆς νομιμοποιήσεως, ἐπὶ τῷ ὅτι οὔτε γάμος ἠυλογήθη μετὰ τῆς μητρὸς ἐκείνης καὶ τοῦ κοινοῦ πατρὸς τῶν Γ. Μ^{***}, περὶ τῆς κληρονομίας τοῦ ὁποῖου ὑπέκειτο, οὔτε ἄδεια ἐπισκο-

πική εξέδθη κτλ, ὁρθῶς μὲν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀπέρριψε, σκεψαμένη ὅτι τὸ ἐναντίον τοῦ εἶναι ὁμολογημένον παρ' αὐτῶν διὰ τῆς ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου 1871 κινηθείσης καὶ προσαγομένης ἀγωγῆς τῶν ἤδη ἀμφισθητούτων κατὰ τῆς ἀντιδικίου τῶν Ε. Κ^{***}, ἐν τῇ ἐνομάζουσι ταύτην καὶ ἀναγνωρίζουσι «συγκληρονόμον τοῦ Γ. Μ^{***} ἐκ τοῦ πρώτου μετὰ τῆς Θ. Γ^{***} γάμου τῆς», ἡ ὁμολογία τῶν δ' αὐτῇ δύναιμι δικαστικὴν ἐνέχει, ἂν ἐλεγχθῇ γενομένη ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου διὰ τὴν διαφορὰν δικαστοῦ καὶ διὰ διαμεριζθέντος δικογράφου τῆς ἀγωγῆς, τὸ δ' ἐπαγόμενον κατὰ τῆς ὁμολογίας τῶν ταύτης, ὅπερ παραδεκτὸν τύποις ἀποβαίνει καὶ ἂν τὸ πρῶτον ἤδη φέρεται, ἀφοῦ οἱ προτείνοντες τυγχάνουσιν ἐναγόμενοι καὶ ἐφεσίδλητοι (1) ὅτι τοιαύτην ὁμολογίαν δὲν ἐποιήσαντο ποτὲ ὡς μὴ δώσαντες ἐντολὴν εἰς τὸν ὑπογράφαντα τὴν ἀγωγὴν ταύτην ὡς πληρεξουσίου τῶν δικηγόρων, καὶ 2ον) ὡς κατὰ πλάνην γενομένην, ἀνακληθεῖσαν εἴτα, ἀπορριπτέον ὡς νόμῳ καὶ οὐσίᾳ ἀνυπόστατον, τὸ μὲν διότι πρὸς ἀνατροπὴν τῆς τοιαύτης ὁμολογίας γενομένης παρὰ δικηγόρου οὐ μόνον ἐν ὑπερβάσει, ἀλλὰ καὶ ἐν ἐλλείψει οἰασθῆποτε πληρεξουσιότητα, χρεία πάντως τῆς περὶ ἀποδοκιμάσεως διαδικασίας, οὐχὶ δὲ ἐνστάσεως, ὡς τεκμαριζόμενον ὅτι ὁ δικηγόρος ὡς ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός του ἐνήργησεν, ἔχων πρὸς τοῦτο πληρεξουσιότητα (Α. Π. 38 (1850), 365 (1896) (*), τὸ δὲ διότι οὕτε τὰ τὴν πλάνην προκαλέσαντα γεγονότα ἐκτίθενται ἵνα κρίνῃ τὸ δικαστήριον ἐὰν ἐδικαιολόγησαν αὐτὴν καὶ ἐὰν δὲν ἐγένετο μὲ τοιαύτην πρόθεσιν. μὴ κρινόμενου ἐπαρκoῦς τοῦ ἰσχυρισμοῦ τῶν ὅτι ἐφρόνουν καὶ ταύτην συγκληρονόμον τῶν ἐν ᾧ δὲν ἦτο, οὕτε τὰ δι' ὧν συνετελέσθη ἡ ἀνάκλησις τῆς.

Ἐπειδὴ ὁμῶς ἰσχυρίζονται ὅτι τοῦ ἐπικαλουμένου δικογράφου τῆς ἀγωγῆς οὐδὲ κοινοποιήσις ἔλαβε χώραν ὅπερ ἀμφισθητοῦσιν οἱ ἐναγόμενοι τὸ δὲ δικαστήριον ἀδυνατεῖ εὐθὺς νὰ ἐξακριβώσῃ ἐξ αὐτοῦ τοῦ δικογράφου ἐξ ἐπισημειώσεως τοῦ ἐνεργήσαντος αὐτὴν κλητῆρος, καθόσον ἐφαρμόζον ἐν μέρει

(*) Δὲν πειθόμεθα, διότι ὡς καὶ ἄλλοτε παρετηρήσαμεν, κατ' οὐδὲνα τρόπον καὶ λόγον ὑποχρεοῦται τις, διότι εἰς δικηγόρος ἐπεχειρήσεν, ἄνευ τῆς παραμικρᾶς ἐντολῆς του, πράξεις δικαστικὰς ἐπ' ὀνόματί του, νὰ καταφύγῃ μόνον τῇ διαδικασίᾳ τῆς ἀποδοκιμάσεως ἢ ἀπαλλαγῇ τοῦ ἐξ αὐτῶν κλοιοῦ. οὐδὲ προστίθῃσι τὸ παραμικρὸν ὑπὲρ τῆς ἐκδοχῆς τῆς ἀποφάσεως τὸ ὑπὲρ τῆς δικηγορικῆς ἐν τῇ προδικασίᾳ ἐντολῆς τεκμήριον, τὸ ὁποῖον ἐλλείπει καθ' ὁλοκληρίαν ἐκ τῆς μετέπειτα ἀποδεικνυμένης ἀνυπαρξίας πληρεξουσιότητος. Περὶ τούτων πρὸς βλ. ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τῆς ἀποδοκιμάσεως τὴν ἐν σελ. 520 XIV ὑπὸ τὴν 243 Ε.Α. σημειώσιν καὶ δι' αὐτῆς ἀναδρομικῶς τὰς ἐν σελ. 572 XIII ὑπὸ τὴν 150 Ε. Ν. καὶ ἐν σελ. IX ὑπὸ τὴν 378 Ε. Π. καὶ περαιτέρω παρατηρήσεις μας, ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ τεκμήριον τὴν ἐν σελ. 610 IX ὑπὸ τὴν 185 Α. Π. σημειώσιν ἡμῶν. Ἐὰν ἡ ἀπόφασις ἐτάσσεται τῇ καθ' ἡμᾶς ὁρθῇ ἐκδοχῇ, θὰ ἀπηλλάσσεται τῆς ἀνάγκης τῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως ἢ μὴ τῆς ἀγωγῆς φιλοτεχνουμένων, ἀλλ' οὐδαμῶθεν μαρτυρουμένων διακρίσεων.

προσάγεται, ἡ ἀμφισθητήσις αὐτὴ ἂν ἢ ἀληθὴς ἀποκλείονται τὰ ἐκτεθέντα ἀνωτέρω ἀποτελέσματα, διότι τότε οὐ χωρεῖ ἡ περὶ ἀποδοκιμασίας διαδικασία ἀφοῦ ὑπὸκειται οὐχὶ δικαστικὴ πρᾶξις, ἀλλ' ὁμολογία ἐξώδικος, δι' ἣν ἀναγκάζον νὰ βεβαιωθῇ πρὸς τὸ κύρος τῆς ὅτι ὄντως ἐκείνητος τοιαύτην ἐντολὴν καὶ δεῖ πρὸς τὸ ὁμολογήσαι ὁ οὕτως ἐνεργήσας δικηγόρος, ὅπερ ἐξεταστέον καὶ ἂν τὸ πρῶτον ἤδη φέρεται διὰ τὸν ἐν τῇ προπαρατεθείσῃ σκέψει λόγον (749 ἐδ. 2 Πολ. Δικονομίας) ἐπιδοθητικῶς (τούτῃ ἐν ἀποτυχίᾳ τῆς ἀποδείξεως τοῦ ἑτέρου ἰσχυρισμοῦ τῆς ἰδίας ὅτι καὶ ἡ κοινοποιήσις ἔλαβε χώραν) πλὴν μαρτύρων ἰδία δὲ προσαγωγῆς βεβαιώσεως τοῦ ἐνεργήσαντος τὴν ἐπίδοσιν κλητῆρος καὶ τοῦ πληρεξουσίου ἐγγράφου τῷ δικηγόρῳ τῶν Θ. Π^{***} Ἐφ' ᾧ μεταρρυθμιστέα κατὰ τοῦτο ἡ ἐκκαλούμενη.

Ἐπειδὴ καὶ δι' ἣν περίπτωσιν ἤθελεν ἀποτύχει ἡ ἀπόδειξις αὐτῇ, ἀναγκάζον νὰ βεβαιωθῇ πρὸς δικαιοδοσίαν τῆς ἐνεργητικῆς τῆς νομιμοποιήσεως καὶ εἰς βάρος αὐτῆς τῆς ἐναγούσης τὰ ἀμφισθητούμενα 1) ὅτι ἡ ὑλογῆθη ἦτο: ἐτελέσθη δι' ἱερουργίας ὁ μεταξὺ τῆς μητρὸς τῆς ἐναγούσης Θ. Γ^{***} καὶ τοῦ Γ. Μ^{***} γαμικός σύνδεσμος καὶ 2) ὅτι ἐξεδόθη πρὸς τοῦτο ἐπισκοπικὴ ἀδεία, τὸ μὲν διὰ μαρτύρων διὰ τὸ ἀνέφικτον τῆς ὑπάρξεως ἐγγράφου ἐὰν δὲν τηροῦνται ληξιαρχικὰ βιβλία, τὸ δὲ δι' ἐπὶ τούτῳ ἀρμοδίας ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, ἀπορριπτομένης νόμῳ ἀστηρίκτου πάσης ἐναντίας παρατηρήσεως ἐπὶ τῷ ὅτι ἡ τοιαύτη ἀμφισθητήσις τοῦ κύρους τοῦ γάμου ὑπέπεσεν εἰς παραγραφὴν ὅτε λαβόντος χώραν πρὸς τριακονταετίας, ἀφοῦ ὑποκειται ἐνστάσις κατὰ τοῦ διὰ τῆς ἀγωγῆς ἐπιδιωκόμενου δικαίου καὶ συνεπῶς μὴ δεκτικῆς ἰδίας παραγραφῆς (*).

Ἐπειδὴ ὁ ἕτερος πρὸς τὸ αὐτὸ τέλος φερόμενος ἀκυρωτικὸς λόγος ὅτι δὲν ἔτυχε συναινέσεως τῶν πρὸς τοῦτο δικαιουμένων ἀπαράδεκτος ὡς ἐκ δικαιώματος τρίτου φερόμενος.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ ἐξέτασιν ἀγωγὴ δύο περιέχει αἰτήσεις 1) τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ κληρονομικοῦ τῆς ἐναγούσης δικαιώματος κατὰ τὸ τρίτον ἐπὶ τῆς καταλείφθεις ὑπὸ τοῦ πατρὸς τῆς περιουσίας ὡς περιγράφεται ἐν αὐτῇ καὶ κατεχομένης ὑπὸ τῶν ἐναγόμενων, καὶ 2) τὴν ἐνέργειαν δικαστικῆς διανομῆς, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως λάβῃ τὸ τρίτον τοῦτο, ἐγκατάστασιν κλπ, ἦτοι τὴν τοῦ κλήρου διαίρεσιν. Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν πρώτην, δὲν εἶναι ἀναγκαῖον ν' ἀπευθύνῃται ἡ κατὰ τοῦ κατέχοντος κληρονομικὰ πράγματα ἢ ἀμφισθητοῦντος τὸ κληρονομικὸν τοῦ ἐνάγοντος δικαίωμα, ὡς τοιαύτῃ ἐπομένως δὲν ἦν ἀπολύτως ἀναγκαῖον νὰ περιλάβῃ καὶ τρίτον πρόσωπον, οἷον τῆς χήρας Γ. Μ^{***}, καὶ ἂν τυχόν τοῦτο ἀξιώσει ἐπὶ τῆς ἰδίας κληρονομίας ἀντιποιεῖται, ἐφ' ᾧ ὡς ἀπαράδεκτος δι' ἔλλειψιν συμφέροντος ἀπορριπτέα ἡ σχετικὴ τῶν ἐναγόμενων πρότασις ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν δευτέραν, καὶ ἂν ὄντως τυγχάνουσι καὶ ἕτεροι κληρονόμοι, δὲν εἶναι

(*) Οὐ μόνον διὰ τοῦτο, ἀλλὰ κυρίως διότι τὸ ἀνυπαρχτικὸν οὐ δύναται παραγραφῇ ὑπαρκτὸν γενέσθαι.

επάναγκες νὰ γίνῃ μεταξὺ ἀπάντων αὐτῇ (Windscheid § 608 ἐδάφ. 5 σημ. 29) (*), ὥστε ἀπαράδεκτος ἀποβαίνει ὁ πρὸς τοῦτο ἰσχυρισμὸς ὅτι ἡ ἀγωγὴ δὲν ἀπευθύνεται καὶ κατὰ τῆς μητρὸς των Α. γ. Γ. Μ^{***}, ἅτε συγχληρονόμου, ὡς ἀπόρου καὶ ἀπρόικου οὔσης, ἐπιρροὴν ὅμως ἔχει τοῦτο ὡς ἀμφισβήτησις τῆς ἐκτάσεως τοῦ κληρονομικοῦ δικαιώματος τῆς ἐναγούσης, ὅπερ κατὰ τοὺς ἐναγόμενους περιορίζεται εἰς τὸ ἐν ἐπι ποσούτων λόγῳ τῆς συνδρομῆς καὶ τῆς μητρὸς των, ἐκ τῆς ἀπόψεως δὲ ταύτης ἐξεταστέον καὶ μόνον τοῦτο, ὡς ἐνέχον συμφέρον εἰς προσβολήν.

Ἐπειδὴ πρὸς τοῦτο δὲν ἀρκεῖ ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι ὡς κληρονόμος λογιστέα καὶ ἡ χήρα Γ. Μ^{***} ὡς ἄπορος καὶ ἀπρόικος, διότι τοῦτο καὶ μόνον ἐμφαίνει τὴν εἰς τὴν κληρονομίαν τοῦ συζύγου τῆς κλησιν οὐχὶ δὲ καὶ τὴν παρὰ ταύτης ὑπεισέλευσιν, ὥστε πρὸς τὸ παραδεκτὸν τοῦ ἰσχυρισμοῦ των τοῦτου δέον νὰ βεβαιωθῇ καὶ ἡ παρὰ ταύτης ἀπόκτησις καὶ διὰ τὸ εἰς βάρος των ἐπικαλούμενων, ἐν ἀμφισβήτησει τῆς ἐναγούσης διὰ παντὸς μέσου καὶ μαρτύρων, πρὸς ταῦτα δὲ οὐδεμίαν ἐπιρροὴν κέκτηται ἡ ἀμφισβήτησις τοῦ νομικοῦ μέρους ἐὰν τὸ τέταρτον τοῦτο ἢ μείζον μέρος τῇ ἀπόρῳ χήρᾳ ἀνῆκει ὡς κληρονόμῳ ἢ νομίμῳ κληροδότῳ.

Ἐπειδὴ ἀφοῦ κατὰ τὸ κρατοῦν Ἀστ. Δίκαιον (Νεαράι 53 καὶ 117) ἡ εἰς τὴν κληρονομίαν κλησὶς τῆς συζύγου τοῦ ἐκλιπόντος διέπεται ὑπὸ ἐξαιρετικῶν περιπτώσεων, ἤτοι: ἐκ τῆς προϋποθέσεως ὅτι αὕτη εἶναι ἄπορος καὶ ἀπρόικος καὶ δίχα προγαμίου δωρεᾶς, ἐπεὶ οὖν ὅτι ἐπικαλούμενος τὰς ὑποκείμενας ταύτας ιδιότητας καὶ ἐκ τῆς ἀνυπαρξίας τούτων δίκαια προσδοκῶν, δέον νὰ προσκομίσῃ τὴν ἀπόδειξιν των καὶ οὐχὶ ὁ ἀντιδικὸς του ἀρνητικῶς χωρὶς πρὸς τοῦτο νὰ ἀσκήσῃ ἐπιρροὴν ἐὰν ἐπιβάλλωνται κατὰ θετικὸν ἢ ἀποφατικὸν τρόπον, τούτοις δὲ συνεπὲς εἶναι ὅτι ἀτόπως ὑπεγράθῃ ἡ ἐναγούσα, ἡ ἀμφισβήτησας τὴν ὑπαρξίν των ιδιοτήτων τούτων, ἤτοι τοῦ ἀπόρου καὶ ἀπρόικου, νὰ προσκομίσῃ καὶ ἀπόδειξιν τοῦ ἐναντίου, τούτῳ δὲν εἶναι ἀπρόικος κλπ. διὰ προσαγωγῆς τοῦ σχετικοῦ προικοσυμφώνου καὶ κατὰ τοῦτο ἐξαφανιστέα ἀποβαίνει ὡς δικαντικῶς ἡμαρτημένη (ἄρθρ. 248, 552 ἐδ. 2 Πολ. Δικονομίας, ἐπιθ. καὶ τὰ παρὰ Σημαντήρα: «περὶ βάρους ἀποδείξεως» § 44), ἐπὶ δὲ μείζον ἐσφαλές, καθόσον εἰ καὶ ἀπέτυχεν ἡ περὶ τούτου τοῦ ἀπρόικου ἀπόδειξις, ἅτε μὴ προσκομιστῆς τῆς ἐναγούσης ἐγγράφον ἐπίσημον, παρῆλθεν ἀνεξετάστως καὶ τὸν ἕτερον ἀμφισβητηθέντα ἰσχυρισμὸν περὶ ἀπόρου τῆς, καθ' ἣς ἀντετάχθη τὸ ὅτι κέκτηται ἐπαρκῇ περιουσίᾳ, ἰδίαν ὥστε νὰ διατρέφεται ἀνταξίως τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς θέσεως τοῦ συζύγου τῆς, ἐφ' ᾧ πρὸς τῇ μεταλλαγῇ τοῦ βάρους τῆς ἀποδείξεως, δέον οἱ ἐναγόμενοι νὰ ὑποχρεωθῶσιν εἰς τὴν ἀπόδειξιν των καὶ διὰ μαρτύρων διὰ τὸ ἀνέφικτον τῆς ὑπάρξεως ἐγγράφου.

Ἐπειδὴ ὅλως κενὴ νομικῆς ἐννοίας ἦν ἡ δια-

ταχθεῖσα διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως 498 (1898) προσαγωγὴ εἰς βάρος των ἐναγόμενων τοῦ προικοσυμφώνου τῆς ἐναγούσης εἰς ἀπόδειξιν τῆς παρὰ τοῦ πατρὸς τῆς δοθείσης προικὸς, διότι ἂν μὲν νοῇ τὸν ἀποκλεισμὸν τῆς ἐναγούσης ἐκ τῆς κληρονομίας του, ἐκ τούτου καὶ μόνου χωρὶς τῆς ἐπικλήσεως καὶ τοπικοῦ θεσμοῦ ἀλυσιτελῆς ἦν, ἂν δὲ ὡς στοιχεῖον ἀπαραίτητον πρὸς συνεισφοράν τῆς ἀντιστοίχου ὑποχρεώσεως τῆς ἐναγούσης, δὲν ἦν ἀναγκαῖον τῇ ἀγωγῇ, ἅτε των περὶ τούτου διατάξεων τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου μὴ ὑφισταμένων μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς Πολ. Δικονομίας, ἰδίᾳ δὲ των ἄρθρων 1091, 1092 καὶ 1097, δι' ὧν σαφῶς ὁρίζεται ὅτι ἐνώπιον τοῦ πρὸς διάλυσιν τῆς κληρονομικῆς ὁμάδος διοριζομένου συμβολαιογράφου προσδιορίζεται πᾶν ὅ,τι δέον νὰ συνεισενεχθῇ.

Ἐπειδὴ ἡ τε των πρωτοδικῶν ὡς καὶ ἡ μετ' αὐτῶν των ἐφετῶν 369 (1904) ἐκδοθεῖσα, ὁρθὴν ἐποίησας ἐκτίμησιν ὅτι οὐχ ὑπόκειται διεκδίκησις, ἀλλ' ἡ περὶ κλήρου, τοιαύτη δ' οὐσα τὰ τῶ ἐνάγοντι προσήκοντα εἰς ἀπόδειξιν εἰσὶν (1ον) τὸ κληρονομικὸν τοῦτο δικαίωμα καὶ 2ον) ὅτι ὁ ἐναγόμενος νέμεται κληρονομία, ὡς κληρονόμος ἢ ἀνευ τίτλου, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ ἐπὶ ἐκάστου των κληρονομαιῶν δικαίωμα τοῦ τελευτήσαντος, ὡς ἀξιοῦσιν αἱ ἐναγόμεναι (Καλλ. Ε' § 384), καὶ περὶ μὲν τοῦ δευτέρου τούτων δὲν δύναται πλέον νὰ γίνῃ ἀμφισβήτησις μετὰ τὸν ὡς ἀνωτέρω δοθέντα ὅρον (σχεψ. XI), περὶ δὲ τοῦ πρώτου ἡ λύσις ἤρτηται: ἐκ τῆς ἐπιτυχίας ἢ μὴ των διαταχθεισῶν ἀποδείξεων, πλὴν αὗται αἱ ἐναγόμεναι ἀπαντῶσαι τῇ ἀγωγῇ ἐκτὸς τῆς γενικῆς ἀρνήσεως ἦν ἐποίησαντο, ἀντέταξαν καὶ κατοχὴν ἐξ ἐιδικοῦ τίτλου, ἡ ἀμφισβήτησις δὲ αὐτῶν δικονομικῶς ἐνέχει δύναμιν ἐνστάσεως καὶ δέον νὰ ἐξετασθῇ εἰς βάρος τοῦ ἐπικαλούμενου (Dernburg § 172 σημ. 15 κλπ. βλ. βλιογραφία Κρασσᾶ σελ. 426 σημ. 6 contra Windscheid § 615 Νο 14).

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ

Ἀριθ. 545 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΜΑΝΕΣΣΗΣ

Ἑταιρία.- διάλυσις.- τήρησις διατυπώσεων. ἁλλότριοπος γνωστοποίησις.

Ἐπειδὴ, εἰ καὶ ἡδυνάτο τις εἰπεῖν ὅτι κατὰ τὴν ἀληθῆ ἐννοίαν τοῦ ἄρθρ. 46 τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου αἱ διὰ τὴν διάλυσιν τῆς ἐταιρίας διατυπώσεις εἰσὶ τήρητέαι ἀπέναντι των ἀγνοούντων τὸ γεγονὸς τῆς διαλύσεως τῆς ἐταιρίας προσώπων, καθ' ὅσον ἡ τήρησις αὐτῶν σκοπεῖ ὅπως καταστήσῃ γνωστὸν εἰς τοὺς μετὰ τῆς ἐταιρίας συναλλασσομένους ὅτι ἡ ἐταιρία δὲν ὑφίσταται πλέον, ἀλλ' ὅταν οἱ ἐταῖροι καθίστασι γνωστὸν εἰς τὰ μεθ' ὧν ἡ ἐταιρία συναλλάσσεται πρόσωπα, ὅτι ἡ ἐταιρία των διελύθη, ἄσκοπος καθίσταται ἡ τήρησις των δια-

(*) Contra ἡ 663 (1904) Ε. Α. ἐν σελ. 605 XV, πρὸς Δ. καὶ Dernburg Γεν. Ἀρχαί § 5 σημ. 5 καὶ Α. Π. 457 (1902) ἐν σελ. 354 XIV.

(*) Ὑπὸ τοῦ ἐν Ναυπλίῳ δικηγόρου κ. Σ. Γιαννατοῦλου.

τυπώσεων τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου, τὸ δὲ γεγονός τῆς γνωστοποιήσεως τῆς διαλύσεως τῆς εταιρίας, οὐδεμία τοῦ νόμου διάταξις ἀπαγορεύει, ὅπως ἀποδεικνύεται, κατὰ τὰς γενικὰς περὶ ἀποδείξεως διατάξεις τῆς Πολιτ. Δικονομίας, ἐπομένως ὁρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον ἐπέβαλεν εἰς τὸν ἐνάγοντα τὸν ἐπιβληθέντα αὐτῷ ὅρκον περὶ τῆς διαλύσεως τῆς εταιρίας, ὡς καὶ περὶ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ διάλυσις αὕτη ἐγνωστοποιήθη πρὸς τὸν διευθύνοντα τὸ ἐνάγον ὑποκατάστημα τῆς Τραπεζῆς, ἐν τούτοις κατὰ τὴν κρατήσαν γνῶμην τῆς πλειοψηφίας, ῥητὴ εἶναι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 46 τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου, καθ' ἣν ἡ διάλυσις τῆς εταιρίας πρέπει νὰ γένηται διὰ δηλώσεως ἥτις ὑπόκειται εἰς τὰς διατυπώσεις τοῦ ἄρθρου 42, ἥτοι νὰ γένηται ἡ δημοσίευσις τῆς δηλώσεως τῆς διαλύσεως κατὰ τὸν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἀναφερόμενον τρόπον, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρώσεως, ἐπομένως πᾶς ἕτερος τρόπος διαλύσεως εταιρίας οὐδὲν δύναται νὰ ἔχη κύρος, ποσῶς δὲ δὲν δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τὰς ἀνωτέρω συνεπειὰς τοῦ νόμου ἡ γνωστοποιήσις εἰς τὸ ἐνάγον ὑποκατάστημα τῆς Τραπεζῆς τῆς διαλύσεως τῆς εταιρίας ἀνευ τῶν νομίμων διατυπώσεων, ὡς ἀφορῶσα μὴ ἔγκυρον πρᾶξιν, συνεπῶς οὐκ ὁρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον ἐπέβαλεν εἰς τὸν ἐνάγοντα τὸν εἰς αὐτὸν ἐπιβληθέντα ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὅρκον περὶ τῆς διαλύσεως τῆς εταιρίας καὶ τῆς γνωστοποιήσεως αὐτῆς εἰς τὸν διευθύνοντα τὸ ὑποκατάστημα τῆς Τραπεζῆς καὶ μεταρρυθμιστέα τυγχάνει ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις.

Ἀριθ. 549 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΣΑΒΒΑΣ

Γραμμάτια εἰς διαταγὴν. - ἀνυπαρξία ὑπογραφῶν ἐμπόρων. - πινάκιον. - ἐξόφλησις τόκων γραμματίου. - τινὶ κλίμακι δήμευσις. - ὑπόσχεσις καταβολῆς ἐν εὐκολίᾳ. - ἔννοια. - τρόπος ἐκδιόσεως.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ περὶ Ἀρμοδιότητος τῶν Ἐμποροδικίων Νόμου, ἀναγράφοντος «ὅταν τὰ εἰς διαταγὴν γραμμάτια δὲν φέρουν οὐδενὸς ἐμπόρου ὑπογραφὴν οὐδ' ἀφορῶσιν ἐργασίας ἐμπορικᾶς, τὸ ἐμποροδικεῖον χρεωστεῖ νὰ παραπέμψῃ τὴν δίκην εἰς τὸ πολιτικὸν δικαστήριον, ἐὰν ὁ ἐναγόμενος τὸ ζητήσῃ» καὶ τοῦ Νόμου ΑΥΝΖ' (1887) καταργήσαντος τὰ ἐμποροδικεῖα καὶ ὀρίσαντος ὅτι τὰς εἰς τὴν ἀρμοδιότητα αὐτῶν ὑπαγομένους διαφορὰς θέλουν δικάζει τὰ πρωτοδικεῖα κατὰ τὴν ἐπὶ ἐμπορικῶν δικῶν διαδικασίαν, τηρουμένου ἰδίου δι' αὐτὰς πινακίου», προκύπτει ὅτι δίκη ἀντικείμενον ἔχουσα γραμμάτιον εἰς διαταγὴν μὴ ἐμπορικὸν, καλῶς εἰσάγεται πρὸς ἐκδίκασιν διὰ τοῦ πινακίου τῶν ἐμπορικῶν ὑποθέσεων καὶ τότε μόνον τὸ δικαστήριον ὑποχρεοῦται νὰ διατάξῃ τὴν εἰς τὸ προσήκον πινάκιον ἐγγραφὴν, ἐὰν ὁ ἐναγόμενος τὸ ζητήσῃ. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὄθεν, ἀφοῦ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ στηρίζεται ἐπὶ γραμματίῳ εἰς διαταγὴν, καὶ ἂν ταῦτα δὲν ὦσιν ἐμπορικὰ, καλῶς εἰσῆχθη διὰ τοῦ πινακίου τῶν ἐμπορικῶν ὑποθέσεων ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου, ἀφοῦ οἱ ἐναγόμενοι δὲν ἐζήτησαν τὴν διαγραφὴν τῆς ἐξ αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ διὰ τὴν ἐξόφλησιν τόκων ὑπερμερίας χρέους στηριζομένου ὡς ἐν προκειμένῳ ἐπὶ γραμματίῳ εἰς διαταγὴν τὸ ἀναλογικὸν τέλος ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου, τοῦ ὀρίζοντος τὰ τέλη εἰς 2 ὑπὸκινεῖται τὰ εἰς διαταγὴν γραμμάτια.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸν ἐρμηνευτικὸν κανόνα τὸν περιεχόμενον ἐν τῷ νόμῳ 125 Π. (50.16), ὅταν ὁ ἐφειλέτης ὑπόσχηται νὰ καταβάλῃ τὸ χρέος του ὅταν τῷ καταστῇ εὐχερὲς, ὅταν εὐκολυνθῇ ἔννοια νὰ πράξῃ τοῦτο ὅτε ἀβλαβῶς δυνηθῇ, τοῦτέστιν ἅμα τὰ οἰκονομικά του ἀφήσῃσι περίσσευμα μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ἀρμοζούσης εἰς τὴν τάξιν του δαπάνης (Οἶκον. Γενικ. Ἀρχ. σελ. 172 σημ. 116) Ἀφοῦ λοιπὸν, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ μνησθέντος ἐγγράφου συμφωνήθη μετὰ τῶν διαδίκων ὅπως τὰς ὑπολειπομένας ἐκ τοῦ ἐπιδίκου χρέους δύο χιλιάδας δραχμὰς πληρώσωσιν οἱ ἐναγόμενοι ὀφειλέται κατὰ τὴν εὐκολίαν των, ἡ συμφωνία αὕτη κατὰ τὸν ἄνω παρατεθέντα νόμον ἔχει πλήρη ἰσχὺν (ἴδε Μομφερ. Ἐνοχ. σελ. 483 σημ. 2 καὶ τὴν ἄνω ἐκτιθεμένην ἔννοιαν, ἰσχυριζομένη δὲ ἡ ἐνάγουσα ὅτι οἱ ἐναγόμενοι εὐποροῦντες δύναται ἀβλαβῶς νὰ καταβάλωσι τὸ χρέος των τοῦτο, ὑπὸ χρεωσ ν' ἀποδείξῃ τοῦτο ἀμφισβητούμενον παρὰ τῶν ἐναγομένων ποιουμένη χρῆσιν παντὸς ἀποδεικτικοῦ μέσου καὶ τοῦ τῶν μαρτύρων, διὰ τὸ ἀνέφικτον τῆς ἐγγράφου ἀποδείξεως. Εἶναι δὲ αὕτη ὑπόχρεωσις ν' ἀποδείξῃ τοῦτο, διότι ἀποδεικνυομένου ἐκ τοῦ ἐγγράφου ὅτι συμφωνήθη μὲν ὁ χρόνος τῆς παροχῆς ἐξηρτήθη δὲ ὁ ἀκριθὲς αὐτοῦ προσδιορισμὸς ἐκ τῆς ὑπάρξεως ὀρισμένων περιστατικῶν. Δεόν ὁ ἐνάγων ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἔλαβον χώραν τὰ περιστατικὰ ταῦτα τὰ καταστήσαντα ἀπαιτητὸν τὸ δικαίωμά του.

Ἀριθ. 579 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΣΑΒΒΑΣ

Ὁρκοδοσία. - γνωστοποιήσις χρόνον κοινοποιήσῃ ἀποφάσεως. - οὐ κλήτευσις.

Ἐπειδὴ διὰ μὲν τῆς ὑπὸ τοῦ ἐναγόντος πρὸς τὸν ἐναγόμενον κοινοποιηθείσης ἐκκαλουμένης ὑπ' ἀριθ. ... ἀποφάσεως, ὁ ἐναγόμενος ὑπεχρεώθη νὰ δηλώσῃ ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῆς ἂν δέχεται καὶ ἐν ἀποδοχῇ νὰ δώσῃ τοὺς δι' αὐτῆς ἐπιβληθέντας ὅρκους τὴν πρώτην δικάσιμον μετὰ παρέλευσιν ὀκτῶ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς περὶ ἀποδοχῆς δηλώσεως, διὰ δὲ τῆς δηλώσεως τοῦ ἐμ-προθέσμως κοινοποιηθείσης ὁ ἐναγόμενος ἐδήλωσε πρὸς τὸν ἐνάγοντα ὅτι δέχεται τοὺς ὅρκους καὶ θέλει δώσει αὐτοὺς κατὰ τὰς ἐν τῇ ἀποφάσει τασσομένας προθεσμίας. Ἀλλὰ τούτου δοθέντος, ὁ ἐνάγων ἐγίνωσκεν ἐκ μὲν τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως τὸν χρόνον καὶ τὸν τόπον τῆς ὁρκοδοσίας, ἐκ δὲ τῆς δηλώσεως τοῦ ἐναγομένου, ὅτι οὗτος θέλει δώσει αὐτοὺς κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον καὶ οὐδεμία ὑπῆρχεν ἀνάγκη ἐτέρας ρητῆς κλητεύσεως τοῦ ἐναγόντος ὅπως προσέλθῃ κατὰ τὴν ὁρκοδοσίαν. ἀφοῦ γνωρίζων, ὡς εἴρηται τὸν χρόνον καὶ τὸν τόπον αὐτῆς, ἡδύνατο νὰ προσέλθῃ ὁρθῶς ἐπομένως ἡ ἡτέρα τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων

ἐκρινεν ὅτι νομίμως ἐδέχθησαν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου οἱ ὅρκοι καίτοι δὲν ὑπῆρχεν ἐκ μέρους αὐτοῦ ρητὴ κλήτευσις τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἀπορριπτέος ὁ σχετικὸς περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἐφέσεως (Οἰκ. Πολ. Δικ. § 172 σημ. 18) (*).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΛΑΡΙΣΗΣ

Ἀριθ. 116 (1906)

Δικασταί: Κ. ΜΩΡΑΪΤΗΣ, Γ. ΧΟΪΔΑΣ, Μ. ΑΓΑΘΟΝΙΚΟΣ

Πράξις ἐν ἀλλοδαπῇ μεταξὺ ἀλλοδαπῶν. - συνέργεια ἡμεδαποῦ. - ἰσοκλοπή. - ἀγορὰ κλοπιμαίων.

Ἐπειδὴ ὡς ἐκ τῆς γενομένης ἀνακρίσεως προκύπτει, καταμηνύεται κλοπὴ, εἴτε ὑπεξαίρεσις, τελεσθεῖσα ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἥτοι ἐν Τουρκίᾳ, παρ' ἀλλοδαπῶν καὶ ζητεῖται ἡ παρ' ἡμῖν ποινικὴ καταδίωξις ἡμεδαποῦ, ὡς συνεργήσαντος ἐπίσης ἐν Τουρκίᾳ εἰς τὸ τελεσθῆναι ὡς εἴρηται ἀδίκημα, διὰ τῆς ἀγορᾶς τῶν κλοπιμαίων ἢ ὑπεξαίρεθέντων, ἐν γνῶσει τῆς τοιαύτης προελεύσεώς των, ἅτινα ποδὲς τοῦτοις μετέφερον οὗτος καὶ κατέχει ἐν τῇ ἡμεδαπῇ.

Ἐπειδὴ, ὡς τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας (καθὼς συνεπληρώθη τὸ τελευταῖον καὶ διὰ τοῦ Νόμου ΑΧΙΓ' τῆς 22 Δεκεμβρίου 1887) διακελευνοσιν, ἀνακρίσεις καὶ τιμωρήσεις χωρεῖ ἐν Ἑλλάδι μόνον ἐπὶ τοῖς ἐν τῇ ἡμεδαπῇ, παρ' οἰουδήποτε, Ἕλληνας ἢ ξένου, τελεσθεῖσιν ἀδικήμασιν, ἐξαιρετικῶς δὲ, καὶ ἐπὶ τοῖς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ τοιούτοις παρ' ἀλλοδαπῶν πράγμασιν, τοῦτέστιν, εἴτε ὅσας ἐκ τῶν εἰναι ἡμεδαπὸς εἴτε ὅταν πρόκειται περὶ ἐσχάτης προδοσίας, νοθεύσεως ἢ παραποιήσεως ἐθνικῶν νομισμάτων ἢ τῆς σφραγίδος τοῦ Κράτους, καὶ ληστείας (ὑπὸ τινος ἐτέρας συνθήκας). Κατ' ἀκολουθίαν, μὴ προκειμένης ἤδη, ὡς ἐκ τῶν εἰρημένων προφανέται, οὐδεμίαν τῶν ἐξαιρετικῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς τιμωροῦνται ἐν Ἑλλάδι τὰ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὑπὸ ξένων πράξαντα ἀδικήματα, οὐδὲ συμβάντος τοῦ μνηνομένου ἀδικήματος ἐν Ἑλλάδι. δὲν ὑπάρχει χώρα εἰς τὴν ποινικὴν ἀρμοδιότητα τῶν ἑλληνικῶν ἀρχῶν.

Ἐπειδὴ ἀληθῶς, καθ' ἃ ὀρίζει τὸ ἄρθρ. 3 τῆς αὐτῆς Δικονομίας, οἱ ἡμεδαποὶ τιμωροῦνται ἐν Ἑλλάδι καὶ κατὰ τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους, διὰ τὰ ἐν τῇ ξένῃ ὑπ' αὐτῶν διπραγθέντα ἐγκλήματα. Δυνάμει ὅμως τοῦ ὁρισμοῦ τοῦ δὲν ἐγγράφει καὶ ἀρμοδιότητος τῶν ἡμεδαπῶν ἀρχῶν ἐν τῷ προκειμένῳ, ὡς ἐκ τῆς ἰδιότητος τῆς ἑλληνικῆς ἰθαγενείας, τῆς συμπεπιούσης ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ παρισταμένου ὡς ἀγοραστοῦ τῶν κλοπιμαίων ἢ ὑπεξαίρεθέντων, καθὼς δὲν ἐγγράφει τοιαύτη ὡς ἐκ τῆς περιστάσεως, ὅτι τὰ ἀντικείμενα ταῦτα ἐκομίσθησαν καὶ φυλάσσονται ἐν Ἑλλάδι, διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους: Κατὰ τὰ ἄρθρα 71 Ποινικοῦ Νόμου, ἡ συνέργεια (τοῦ ἄρθρ. 72 § 5 ἐν τῇ συγκεκριμένην περιπτώσει), ἀποτελοῦσα συμμετοχὴν εἰς τὸ ἐγκλημα ἄλλου τινός, προϋποθέτει τὴν ὑπαρξίν καὶ τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν τοῦ κυρίου γεγονότος, ἐφ' οὗ τηρεῖται καὶ ἐξ οὗ ἀπορρέει καὶ ἡ ποινικὴ τοῦ συνεργοῦ εὐθύνῃ, ἥτις παρακολούθημά ἐστι τῆς κυρίας κολασίμου πράξεως, καὶ ὡφίσταται, ἐφ' ὅσον, πάντως, εἶναι δυνατὴ καὶ ἡ περὶ τῆς ὑπάρξεως ἐκείνης δικαστικὴ ἐρευνα καὶ διάγνωσις, δι' ἧς βεβαιού-

ται τὰ τελούμενα ἀδικήματα. Τῆς ἐρευνῆς ὅμως καὶ διαγνώσεως ταύτης ἀδυνάτου οὐσης ἐν τῷ προκειμένῳ, ἰφού ἡ τελεσθεῖσα πράξις διαφεύγει τὰ ὅσα τῆς ἑλληνικῆς ποινικῆς δικαιοδοσίας, ἔπεται ὅτι οὐδὲ ἀξιόποινος, κατὰ τὸν ἐγγώριον νόμον, συνέργεια ὡφίσταται. οὐδὲ ἀρμοδιότης ἡμῶν πρὸς χωριστὴν καταδίωξιν τοῦ ὡς ἀνωτέρω συνεργοῦ συντρέγει. Καθόσον διὰ τὴν προσδιορισμὸν τῆς ποινικῆς τούτου εὐθύνῃς, ἔδει, ὡς ἐκ τοῦ τῇ φύσει τῶν πραγμάτων ἐγκειμένου παρεπομένου χαρακτῆρος τῆς συνεργείας νὰ πιστοποιηθῇ προηγουμένως παρ' ἡμῶν δικαστικῶς ἡ κατὰ τὸν ἀλλοδαπὸν (τουρκικόν) νόμον ὑπαρξίς τῆς κλοπῆς ἢ ὑπεξαίρεσεως, ἀνευ τῆς ὁποίας δὲν ὑπάρχει καὶ συνέργεια. ἄρα ἡ-οὶ κλοπιμαίων ἢ ὑπεξαίρεθέντων, ἂν τὸ μὲν ἡ κυρία πράξις ἀποτελεσθεῖσα μεταξὺ ὀθωμανῶν ἐν Τουρκίᾳ, καὶ διαφεύγουσα τὴν ἑλληνικὴν ἀρμοδιότητα αὐτὴ καθ' αὐτὴν χαρακτηρηθῇ ὡς ἀδίκημα συναπαγόμενον ὡς ἀσμενῶς ποινικᾶς συνεπείας ἐν σχέσει πρὸς τοὺς αὐτοὺς ἐκ τοῦ νόμου τῆς ἐκτελέσεως αὐτῆς, ἥτοι τοῦ ὀθωμανικοῦ ὅφ' οὗ καὶ διέπεται, δεδομένου ὅντος ὅτι ἕκαστον ἀδίκημα συνδέεται ὀργανικῶς πρὸς τὸν τόπον ἐνθα ἐξετελέσθη τὸ δὲ ἡ συνεργὸς παρακολουθῶν τὴν τύχην τοῦ αὐτοῦργου, τιμωρητέος καθ' οὗ καὶ ὁ αὐτοῦργος νόμος ἐστίν. Πλὴν τοιαύτη δικαστικὴ ἐρευνα, ἐνέχουσα ἐκδίκησιν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν ποστηθέντων ἀλλοδαπῶν νόμων καθ' ἡμεδαποῦ ἐν Ἑλλάδι οὐς νόμους τὰ ἡμέτερα δικαστήρια οὐτε τὴν ἀρμοδιότητα οὐτε τὴν ἐξουσίαν ἐκείνην νὰ ἐφαρμόζωσιν, προσκοῦσι καὶ εἰς τὸ ρητὸν τοῦ ἄρ. 8 τῆς Ποιν. Δικ. γράμμα, καθ' ὃ ἡμεδαπὸς τιμωρεῖται ἐν Ἑλλάδι διὰ τὰ ἐν τῇ ξένῃ διαπραχθέντα παρ' αὐτοῦ ἀδικήματα, κατὰ τοὺς ἐγγώριους νόμους. Ἐκ τῶν προειρημένων προκύπτει σαφῶς ὅτι τὸ ἄρθρον 3 δὲν ἀρμόζει προκειμένου περὶ συνεργείας ἀπλῶς ἡμεδαποῦ εἰς κολασίμους πράξεις ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ τελεσθεῖσας μεταξὺ ἀλλοδαπῶν ἀλλ' ἰσχύει ἐπὶ πράξεων, αἵτινες αὐτοτελῶς αὐταὶ καθ' αὐτὰς θεωροῦνται ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ νόμου ὡς ἀδικήματα ἰδιωτικού, ἢ ἡ ἑλληνικὴ δικαστικὴ ἀρχή, δυναμένη νὰ ἐξετάζη ὅλα τὰ ἀπαρτίζοντα τὴν πρᾶξιν στοιχεῖα, ἐκτιμᾷ καὶ ὑπάγει ταύτην εἰς τοὺς ποστηθέντας ποινικοὺς νόμους τοῦ ἐγγωρίου δικαίου, ὡς γεγονὸς αὐθύπαρκτον, μὴ ἡρημένον ἐξ ἐτέρων περιστάσεων, διαφευγούσων μὲν τὴν ἐξουσίαν αὐτῆς, ὡς ὅμως ἡ βεβαίως καὶ διάγνωσις ἀπαραίτητος θὰ ᾔτο διὰ τὴν ὀρθὴν ἐκδίκασιν τῆς υποθέσεως καὶ τὴν ἀκριβολόγον ἀπόνοιαν τῆς ποινικῆς δικαιοσύνης. Ἡ ἔκτασις αὐτῆς τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου 3 συνάγεται καὶ ἐκ τοῦ γράμματος αὐτοῦ, λαλοῦντος περὶ κακούργημάτων καὶ πλημμελημάτων ἀπλῶς καὶ καθαρώς, ἐν παραβολῇ πρὸς τὴν δευτέραν, ὡς ἀνωτέρω, ἐξαιρετικὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 2 καθ' ἣν τιμωροῦνται ἐν Ἑλλάδι οὐ μόνον οἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καταστάντες ἐνοχοὶ τῶν αὐτόθι ἀναφερομένων κολασίμων πράξεων ἀλλοδαποὶ, ἀλλὰ καὶ οἱ ξένοι, οἵτινες ἐπίσης ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ συμμετέσχον τῶν πράξεων τούτων ἥτοι συνήγγισαν εἰς αὐτάς. ἐξ οὗ ἔπεται ὅτι ὁ νομῆτης ἐν τῇ διατυπώσει τοῦ ἄρθρ. 3 περιλαμβάνει μόνον τὰ αὐτοτελῶς ὑπὸ ἡμεδαπῶν διαπραττόμενα ἐν τῇ ξένῃ ἐγκλήματα, διότι ἄλλως, ἂν ἤθελε περιλάβῃ καὶ τὴν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ συμμετοχὴν ἢ συνεργείαν τῶν ἑλλήνων εἰς ἀδικήματα μεταξὺ ἀλλοδαπῶν πραττόμενα ὡς ἐκ τῆς ἑλληνικῆς ὑπεκρίσεως τοῦ συνεργοῦ, ἤθελεν ὁρίσῃ τοῦτο ρητῶς (διακελεύων καὶ κατὰ τινος νόμον ἤθελε κοιθῇ ἡ κυρία πρᾶξις. ἢ εἰς ταύτην προσαρμολοθῇ καὶ τοῦ συνεργοῦ ἢ εὐθύνῃ), καθ' ἣ ἐπράξεν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 § 2 προκειμένου περὶ ὠρισμένου εἶδους ἀδι-

(*) Ἀπολύτως ὁρθῶς. Πρὸς τὴν ἐν σελ. 197 παραρτήσιν ὑπὸ τὴν 321 Α. Π. σημειώσιν μας.

κημάτων. οὐ ἔνεκα καθιεροῖ τὴν ἑλληνικὴν ἀρμοδιότητα.

Ἐπειδὴ τὸ εὐλογοφανὲς ἐπιχείρημα τῶν ὡς παθόντων περισταμένων ὅτι, προκειμένου ἤδη περὶ ζωοκλοπῆς, ἡ ποινικὴ εὐθύνῃ τοῦ συνεργοῦ εἶναι ἰσοδύναμος τῇ τοῦ αὐτοεργοῦ, καὶ ἐπομένως ὁ ἡμεδαπὸς συνεργὸς ζωοκλοπῆς δύναται νὰ καταδιωχθῇ ἐν Ἑλλάδι ὡς αὐτοτελὴς ἀδικήσας, εἶναι π. ἄγματι ἀσταθὲς νόμῳ καὶ ἀνυπόστατον, διότι τὰ μὲν ἀρθρα 5, 6, 7 τοῦ Νόμου τῆς 9 Ἰουνίου 1848 περὶ ζωοκλοπῆς καὶ ζωοκτονίας, ἀπαγγέλλοντα μόνον, πρὸς περιστολὴν τῶν ζωοκλοπῶν, ὀρισμένας συνεπείας ἐξ Ἰσου κατὰ τε τῶν αὐτοεργῶν καὶ συναργῶν ζωοκλοπῆς, οὐδόλως καθιεροῦσι κανόνα ἀναιροῦν-τα τὸν παρακολούθηματικὸν χαρακτήρα τῆς συνεργείας ἐν ζωοκλοπαίς, τὸ δὲ ἀρθρον 6 τοῦ περὶ ζωοκλοπῆς καὶ ζωοκτονίας ΣΔ' τῆς 27 Ἀπριλίου 1867 Νόμου ἐν ἐδαφ. 6' ρητῶς ἐπιφυλάσσει τὴν ἰσχύϊν τῶν περὶ συναργῶν ὀρισμῶν τοῦ Ποιν. Νομοῦ, ἐξ ὧν ἀπορρέει ἡ ἐν τῇ ἡγουμένῃ σκέψει ἐκδοχὴ, καὶ τέλος, διότι αἱ περιπτώσεις, καθ' ἃς μετὰ λόγου θὰ ἐχώρει ἐξέτασις τῆς ὑποθέσεως ὑπὲρ τὴν ἐποψίν ταύτην τοῦ εἰρημένου ἐπιχειρήματος ὡς ἐκ τῆς φράσεως τοῦ νόμου αἰσχρολόπος θεωρεῖται...» (ἀρθρ. 7 ΣΔ' Νόμου), ἥτοι ἡ ἐν γνώσει λήψις ἡ ἀπόπειρα λήψεως, παρὰ τοῦ ἰδιοκτητήμονος λύτρων πρὸς ἐξαγορὰν ζώου τινὸς κλαπέντος, δὲν συντρέχουσιν ἐν τῷ προκειμένῳ καθ' ὃ ἐκ τῶν ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει ἐκτιθεμένων γεγονότων προκύπτει.

Ἐπειδὴ, ἐπὶ ταῦτοις συμφῶνως τῇ προτάσει τοῦ εἰσαγγελέως, ἀποδεχομένου τὴν γνώμην τοῦ ἀνακριτοῦ καὶ τῷ ἀρθρ. 35 τῆς Ποιν. Δικονομίας, δέον νὰ κηρυχθῇ ἡ ἀναρμοδιότης τῶν ἑλληνικῶν ἀρχῶν ἐπὶ τῆς προκειμένης ποινικῆς ὑποθέσεως ( ).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚ. ΧΑΛΚΙΔΟΣ

Ἀριθ. 309 (1907)

Εἰσηγητῆς ὁ πρωτοδίκης κ. Α. ΣΚΟΥΜΠΗΣ

Δανειστής. - προσδοκῇ πωλητηρίου ὀφειλέτου εἰκονικότητι καὶ παυλιανῇ. - ὅροι. - εἰσιδάπενυθιντέα. - νομὴ τρίτου. - παραγραφή.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ὑπὲρ κρίσιν ἀγωγῆς, ὁ ἐνάγων, δανειστής ὢν δυνάμει τῆς προσαγομένης ὑπ' ἀριθ. 574 τοῦ 1894 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετίου Ναυπλίου δραχμῶν πενταχιλίων περίπου, ἐπιδιώκει τὴν ἀκύρωσιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 305 τοῦ 1898 συμβολαίου τοῦ συμβολαιογραφοῦντος εἰρηνοδίκου Αὐλῶνος Α. Φ***, διὰ τοῦ ὁποῦ ὁ ὀφειλέτης αὐτοῦ Ι. Ρ*** ἐπώλησεν ἅπαντα τὰ κτήματα αὐτοῦ πρὸς τὴν δευτέραν ἐναγομένην θυγατέρα του, τὸ μὲν ὡς εἰκονικὸν δι' ἑλλειψίν θελήσεως πραγματικῆς ἀπαλλοτριώσεως, τὸ δὲ διὰ τῆς παυλιανῆς ἀγωγῆς, ἅτε γενόμενον ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου, μὴ ἔχοντος ἐτέραν περιουσίαν, ἐπὶ σκοπῷ καταβολῆς τῶν δικαιωμάτων τῶν δανειστῶν του, ἐν γνώσει διατελούσης τοῦ τοιοῦτου σκοποῦ του καὶ τῆς ἀγοραστρίας θυγατρὸς του.

Ἐπειδὴ τοιαύτας βάσεις ἔχοντα ἡ ἀγωγή αὕτη, ὁρθῶς ἀπενθύνεται κατὰ τε τῆς τρίτης ἀγοραστρίας τῶν κτημάτων καὶ τοῦ ἐτέρου ἐναγομένου, ὡς μόνου κληρονόμου τοῦ πωλητοῦ ὀφειλέτου, συνωδᾷ τοῖς Νομοῖς 1 πρ. Νόμ. 25 πρ. καὶ § 7 καὶ Ν. 10 § 25 Πανδ. (42.8), ὅπως καὶ κατὰ τούτου ὑπάρχει τὸ

κατὰ τῆς τρίτης δεδικασμένον περὶ τῆς ἀκυρότητος τῆς γενομένης παρ' αὐτοῦ πρὸς βλάβην τοῦ ἐνάγοντος πράξεως, συντρεχουσὶν τῶν ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 70 τῆς Πολ. Δικονομίας ἀπαιτουμένων ὄρων τῆς παθητικῆς ἡμοδιχίας, ἥτοι τοῦ κοινοῦ σκοποῦ καὶ τῆς κοινῆς ὑποχρεώσεως, πηγαζούσης ἐκ τῆς αὐτῆς νομίμου αἰτίας ἡ ἐναντία ἐπομένως ἐνστάσις τῶν ἐναγομένων ἐστὶν ἀπορριπτέα ὡς μὴ βάσιμος (Ἐφετ. Ἀθην. 1142 τοῦ 1900).

Ἐπειδὴ, ὡς δηλοῦται ἐκ τῶν Νόμ. 1 § 2, Ν. 10 πρ. Πανδ. (42.8), Ν. 38 § 4 Πανδ. (4.6), Εἰσ. § 6 (4.6) καὶ Θεοφίλ. § 6 Δ' 5' διὰ τῆς παυλιανῆς ἀγωγῆς ἐπιδιώκεται ἡ ἀνατροπὴ τῶν ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου πρὸς καταβολήν τῶν ἐαυτοῦ δανειστῶν πεπραγμένων, οὕτως ὥστε, ἐπανερχομένων τῶν ποαγμάτων εἰς τὴν προτέραν αὐτῶν κατὰστασιν, νὰ δύνανται οἱ δανεισταὶ νὰ ἱκανοποιῶνται ἐπιλαμβανόμενοι τῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου των. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι οσάκις ὁ ὀφειλέτης μετεβίβασε πρᾶγμα αὐτοῦ πρὸς τρίτον, ἡ προκειμένη ἀγωγή κατὰ τοῦ τρίτου ἀσχομένη πρὸς διάρρηξιν τῆς μεταβιβάσεως καὶ ἐπαναφορὰν τοῦ πράγματος ἐν τῇ δεσποτείᾳ τοῦ ὀφειλέτου, φέροι τὸν χαρακτήρα τῆς ἐμπραγμάτου ἀγωγῆς, τοῦτο ἔχοντα τὸ ἰδιόζον ὅτι ἔχει ἐκ τῶν προτέρων γνωστὸν τὸν ἐναγόμενον, ἀλλ' ὅμως τὴν διάρρηξιν πρωτίστως σκοπούσα (ἡ ἀμεσος συνέπειά ἐστὶν ἡ ἐπαναφορὰ τοῦ πράγματος ἐν τῇ δεσποτείᾳ τοῦ ὀφειλέτου) καὶ μὴ ἀσχομένη ὡς διεκδικητικῇ, δὲν ἐξομοιοῦται κατὰ πάντα πρὸς ταύτην, οὐδ' ἔχει ὡς αὕτη ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν τὴν παρὰ τῷ ἐναγομένῳ κατοχὴν τοῦ πράγματος κατὰ τὴν ἔγερσιν αὐτῆς, προκειμένου μάλιστα, ὡς ἐνταῦθα, περὶ ἀκινήτων, ὧν ἡ κυριότης μεταβιβάζεται κατὰ νόμον διὰ μόνης τῆς μεταγραφῆς, καὶ συνεπῶς δὲν ἀπαιτεῖται ν' ἀναφέρηται ἐν τῷ δικηγόρῳ αὐτῆς ἐπὶ ποινη ἀκυρότητος καὶ τὸ στοιχεῖον τοῦτο τῆς ὑπὸ τοῦ τρίτου κατοχῆς τοῦ πράγματος ἡ ἐναντία ἄρα ἐνστάσις τοῦ ἐναγομένου ἐστὶν ἀπορριπτέα, ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ ἀληθῶς μὲν ἡ ὑπὸ κρίσιν παυλιανὴ ἀγωγή, ἀσχομένη μετὰ ὅκτῳ περίπου ἔτη ἀπὸ τῆς συντάξεως τοῦ προσβαλλομένου συμβολαίου, εἶναι παραγεγραμμένη, κατὰ τὴν βάσιμον τῶν ἐναγομένων ἐνστάσεων, διότι κατὰ τοὺς Νόμ. 1 πρ. Ν. 10 πρ. καὶ § 18, Ν. 6 § 14 Πανδ. (42.8), αὕτη παραγράφεται μετὰ ἐνιαυτὸν ὡς πρὸς ὅσον ὑπολογιζόμενον ἀπὸ τῆς ἐπιβλαβοῦς πράξεως, ἀλλ' ὅμως τοῦ ἐνάγοντος ἰσχυριζομένου δι' αὐτῆς ὅτι τὰ ἀντὶ πέντε χιλιάδων πωληθέντα κτήματα εἶχον ἄξιαν τριάκοντα χιλιάδων δραχμῶν, καὶ οὕτως ἡ ἀγοραστὴς ἐγένετο καὶ εἶναι πλουσιωτέρα κατὰ τὸ ἐπὶ πλέον τοῦ τιμήματος ποσόν, ἡ ἀγωγή αὕτη εἶναι πάντως ἐξεταστέα, διότι κατὰ τὸν Ν. 10 § 4 Πανδ. (42.8) κατὰ τὸ περιελθόν (ἐφ' ὅσον δηλονότι ὁ τρίτος κατέστη πλουσιώτερος) ἡ παυλιανὴ δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν ἐνιαυσίαν, ἀλλ' εἰς τὴν τακτικὴν τῶν τριάκοντα ἐτῶν παραγραφῇ.

Ἐπειδὴ οἱ ἐναγόμενοι ἀρνοῦνται τὰς βάσεις τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, δέον κατὰ νόμον ν' ἀποδείξῃ αὐτὰς ὁ ἐνάγων καὶ διὰ μαρτύρων, τὸ μὲν διότι διὰ τοῦ προσβαλλομένου συμβολαίου προσβαλλομένων ἰδίων αὐτοῦ δικαιωμάτων, θεωρεῖται οὗτος τρίτος ἀπέναντι τῶν συμβαλλομένων, μὴ δυνάμενος νὰ ἔχῃ ἔγγραφον ἀπόδειξιν, τὸ δὲ καὶ λόγῳ τῆς ἀπάτης, ἐφ' ἣ προσβάλλεται τὸ συμβόλαιον (Πολ. Δικονομ. ἀρθρ. 304 § 2 καὶ Aubry et Rau Γόμ. Β' § 465).

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου «Νέαι Ἰδέαι»

Ὁδὸς Λυκαύργου ἀριθ. 19 6'

(*) Contra ἡ ἐν σελ. 121 παρόντ. τόμου 156 Α.Π.

ΘΗΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΣΤΟΛΑ ΑΘΑΝΑΤΩΝ

Συνδρομή Ιτ.σ.α δρ. 15. § Μετά δελτίου δρ. 20. § Καταχωρ. δ. σελ. λ. 50

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: Θ. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΑΝΑΤΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ
17 ΙΟΥΝΙΟΥ 1907

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νομολογία	Ἀρείου Πάγου Πολιτική	(1906)
„	„ Ποινική	(1907)
„	„ Πατρών	(1908)
„	„ Ναυπλίου	(1906)

Μικτή Νομολογία Αιγύπτου (1906)

Γνωμοδοτήσεις Νομομαθών

Ἀλληλογραφία, Διάφορα, Νεκρολογία.

Συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ 20ου φύλλου τοῦ Κώδικος 1906

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ἀριθ. 389 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΓΚΙΩΝ

Ἐπιταγή εἰδικῶς διαδόχῳ μισθώσει.-ἀνακοπὴ ἐπὶ νομῆ.-συμφέρον.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐδέχθη τὸ δικάσαν ἐφετεῖον, τὴν ὑπ' ἀριθ. 359 τοῦ 1856 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Πατρῶν, ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ δίκῃς μεταξὺ τῆς ἀναιρεσιβλήτου Μονῆς καὶ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Δημοσίου, καὶ διατάσσουσιν τὴν ἀποβολὴν τούτου ἐκ τοῦ ἐν αὐτῇ περιγραφομένου κτήματος, καὶ τὴν εἰς αὐτὸ ἐγκατάστασιν τῆς Μονῆς, ἐκιοποποίησεν αὕτη πρὸς τὸν Β. Δ*** ὡς ἐκ μισθώσεως παρὰ τοῦ Δημοσίου κατέχοντα καὶ καρπούμενον τὰ ἐν τῷ κτήματι τούτῳ ἱαματικά λουτρά Κουνουπελίου καὶ τὴν θέσιν Σάλτζενα, μετ' ἐπιταγῆς ν' ἀπόσχῃ οὗτος πάσης πράξεως, διαταραχτοῦσης ὁπωσδήποτε τὴν νομὴν αὐτῆς, ἐγκατασταθείσης ἐπὶ τοῦ κτήματος τούτου, τὴν ἐπιταγὴν δὲ ταύτην προσέβαλε δι' ἀνακοπῆς ὁ Γ. Δ*** κατὰ τῆς Μονῆς, ἐπὶ λόγῳ ὅτι τὰ τε ἱαματικά λουτρά Κουνουπελίου καὶ ἡ θέσις Σάλτζενα κεῖνται ἐκτὸς καὶ οὐχὶ ἐντὸς τοῦ ἐν τῇ ρηθείσῃ ἀποφάσει ἀναφερομένου κτήματος καὶ προσεπικάλεσεν ἐν τῇ δίκῃ, ὡς ἐκμισθώσαν ταῦτα, τὸ Δημόσιον, ὅπερ ἀνέλαβε καὶ δι' ἰδίας παρεμβάσεως τὸν δικαστικὸν ἀγῶνα.

Ἐπειδὴ, προκειμένου κατὰ ταῦτα περὶ τῆς τῶν ἀρθρ. 235 καὶ 236 τῆς Πολ. Δικονομίας ἀνακοπῆς, ἦν ἐνασκαῖ, πρὸς διατήρησιν τῶν δικαίων του, πᾶς ὅστις δὲν συνήρῃσεν ἢ δὲν προσεκλήθη ἢ δὲν προσελήθη εἰς δικαστικὴν ἢ ἐξώδικον πρᾶξιν, φέρουσιν βλάβην εἰς αὐτὸν ἢ κίνδυνον εἰς τὰ νόμιμα συμφέροντά του, τὸ δικάσαν ἐφετεῖον ἐπὶ τῇ σκέψει, ὅτι ἡ ρηθεῖσα πρᾶξις τῆς Μονῆς, δηλαδὴ ἡ κοινοποιήσις τῆς ἀποφάσεως καὶ τῆς ἐπιταγῆς πρὸς τὸν Β. Δ*** δὲν εἶναι δικαστικὴ πρᾶξις, δυναμένη νὰ προσβληθῇ δι' ἀνακοπῆς, ὡς ἀπλῆ τῶν δικαιωμάτων τῆς Μονῆς ἐξώδικος γνωστοποιήσις, δι' ἧς οὐδεμία δύναται νὰ ἐπέλθῃ βλάβη εἰς τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνακόπτοντος, ἀπέρριψεν ὡς ἀπαράδεκτον

τὴν ἀνακοπὴν αὐτοῦ, ἀλλ' οὕτω σκεφθὲν καὶ ἀποφηνάμενον, παρεβίβασε τὴν ἐκτεθεῖσαν τῶν ἀρθρῶν 235 καὶ 236 τῆς Πολ. Δικονομίας οὐσιώδη διάταξιν, καθόσον τὴν κοινοποιηθεῖσαν τῷ ἀνακόπτοντι ἐπιταγὴν μετὰ τῆς ρηθείσης ἀποφάσεως δύναται νὰ ἐπακολουθήσῃ ἐκτέλεσις αὐτῆς κατ' αὐτοῦ, κατέχοντος ἐκ τῆς μισθώσεως τὰ ἱαματικά λουτρά Κουνουπελίου καὶ τὴν θέσιν Σάλτζενα ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ Δημοσίου. καὶ ἐντεῦθεν βλάπτεται ὁ ἀνακόπτων καὶ εἰς κίνδυνον ἐμβάλλονται ἐκ τῆς ἐπιταγῆς τὰ νόμιμα συμφέροντα καὶ δικαιώματα αὐτοῦ τε καὶ τοῦ Δημοσίου, ἀποκορυντῶν διὰ τῆς ἀνακοπῆς ὅτι τὰ λουτρά ταῦτα καὶ ἡ θέσις Σάλτζενα κεῖνται ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ἐπιδικασθέντος τῇ Μονῇ διὰ τῆς ρηθείσης ἀποφάσεως κτήματος, ἐπομένως ὀναιρετὴ κατὰ τὰ ἀρθρα 201 καὶ 807 § 5 τῆς Πολ. Δικονομίας ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις (*).

Ἀριθ. 390 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΑΙΑΔΗΣ

Παραχώρησις ὑποθήκης ἐπ' ἀλλοτρίου.- ἐπικτητικὸς κυριότητος.- ἐνδύχνης ὑποθήκης.- προτιμητικὸς ὑποθήκης πρὸς ἀσφάλειαν τιμῆματος.

Ἐπειδὴ αἱ διατάξεις τοῦ Ρ.Δ. Νόμ. § Κώδ. 8. 16, Νομ. 41. Πανδ. 13.7, Νομ. 9 § 3. Πανδ. 20. 4, καθ' ἃς ἡ ὑποθήκη, ἡ παραχωρηθεῖσα εἰς ἀλλότριον κτῆμα, ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ κυρίου αὐτοῦ, ἰσχυροποιεῖται, ἐὰν ὁ ὑποθηκεύσας ἀποκτήσῃ βραδύτερον τὸ δοθὲν ὑπ' αὐτοῦ εἰς ὑποθήκην, οὐδεμίαν δύναται νὰ ἔχῃσιν ἐφαρμογὴν, ὅταν ὁ κύριος τοῦ κτήματος, ἀγνοῶν τὴν ἐγγραφεῖσαν ἐπ' αὐτοῦ ὑποθήκην, πωλῇ αὐτὸ πρὸς αὐτὸν τοῦτον τὸν παραχωρήσαντα τὴν ὑποθήκην, ὑπὸ τὸν ὅρον ἐγγραφῆς πρώτης ὑποθήκης πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ πιστωθέντος τιμήματος, εὐρίσκει δὲ εἰς τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν ἄλλην προγενεστέραν τῆς ρηθείσης πωλήσεως ὑποθήκην, ἐγγραφεῖσαν κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ πρὸς ἀσφάλειαν ἀπαιτήσεως τρίτου, διότι αἱ διατάξεις τοῦ Ρ.Δ. δικαιολογικὸν λόγον ἔχουσι τὸν δόλον τοῦ ὑποθηκεύσαντος, οὗ ἕνεκα ἀπωθεῖται προτείνων τὸ ἄκυρον τῆς ὑποθήκης. ἀλλ' ἐν τῇ προεκτεθείσῃ περιπτώσει περὶ δόλου τοῦ πωλητοῦ πρόδηλον ὅτι δὲν δύναται νὰ γείνη λόγος, ἀλλ' οὕτε περὶ ἀμελείας αὐτοῦ μὴ συμβουλευθέντος τὰ βιβλία καὶ ὑποθηκῶν τὰ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς εἰδικότητος καὶ δημοσιότητος τηρούμενα, ἀφ' οὗ ἐγίνωσκεν ὅτι

(*) Ναι, μὰ τὸν Ἅγιον Ἰωάννην τῆς Κομποστέλης, ἀλλὰ τὴν ἀναίρεσιν ἐξήτει τὸ Δημόσιον, διὰ λόγον προσήκοιτα τῷ ἀνακόπῳ μισθωτῇ αὐτοῦ.

κατὰ τὸν νόμον, ἄρθρ. 4 Ν. Ὑποθ., δὲν ἠδύνατο νὰ ἐγγραφῇ ἐπὶ τοῦ κτήματος τοῦ ὑποθήκη ἄνευ τῆς συναίνεσώς του· τὸ δικάσαν ἄρα ἐφετεῖον τὸν ἀντίον δεχθέν, ὡς συνάγεται ἐκ τοῦ συνέλου τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς ῥηθείσας διατάξεις τοῦ Ρ.Δ. καὶ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ περὶ Ὑποθηκῶν Νόμου καὶ κατὰ τ' ἄρθρ. 807 καὶ 7 Πολ. Δικονομίας ἀναιρετέα ἐστὶν (*).

Ἀριθ. 391 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

Συμβάσεις ἀντιβαίνουσαι χρηστέῃς ἡθεῖν. - ὅποιαι. - χαρακτηρισμὸς ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου. - συμβατικὸς τόκος ἄνω 12 ο/ο.

Ἐπειδὴ, ἄφ' οὗ κατὰ Ν. 5. Κ. (4.7) Βασιλ. 14 (ΚΔ' 6') Ν. 4. Κ. (8. 39) Βασ. 4 (ΜΒ. 5.), Ν. 8. (12. 5), Ν. 6 § 3 (17. 1), Ν. 15 (28.7), αἱ εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη ἀντιβαίνουσαι δικαιοπραξίαι εἰσὶν ἄκυροι, ὡς τοιαῦται δὲ κατὰ Ν. 2 § 2 (28.6) Ν. 19, 61, 71 § 1, 97 § 2, 134 πρ. (45. 1), Ν. 30 Κ. (2. 3), Ν. 2, 4 Κ. (8. 39), χαρακτηρίζονται αἱ δικαιοπραξίαι, δι' ὧν περιορίζεται ἡ ἐλευθερία τῶν προσώπων, ἢ ἐκδιάζονται ἀποφάσεις εἰς ἀντικείμενα, εἰς ἃ δεόν αὐταὶ νὰ ὦσι προῖόν τῆς ἀδίας τῶν πεποιθήσεως, ἢ ἐκδηλοῦται ἀξιώμας πτος ἱπραίσεις, τὸ δὲ ζήτημα ἀνωρισμένη δικαιοπραξία, οἷαν δέχεται τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας, ἀντίκειται εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη, οὐκ ἐστὶ πραγματικὸν ἀλλὰ νομικὸν καὶ ὑπόκειται εἰς τὴν ἐλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου Ν. 112 § 3 (30. 1), καθ' ἣν ἐξ ἴσου δὲν ἰσχύει τὸ νὰ γίνῃ τι ἐναντίον τοῦ δικάου ἢ τῶν χρηστῶν ἡθῶν ἢ ἐναντίον τῶν νόμων ἢ καὶ αἰσχροῦ, τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἐπιδικάσαν τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιδλήτου Π. Σ*** περὶ πληρωμῆς δυνάμει τοῦ ἀπὸ 1 Σ)βρίου 1883 γραμματίου κεφαλαίου δραχ. 895 καὶ 55)οο μετὰ τόκου 15)οο ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς του καὶ ἐν ὑπερημερίᾳ 24)οο ἐντόκως μέχρις ἐξοφλήσεως, ψευδῶς ἡρμήνευσε τὰς ἀνωτέρω παρατεθείσας διατάξεις, διότι ἡ ἐν τῷ γραμματίῳ συμφωνία περὶ τόκου ἀνωτέρου τῶν 12)ο ἐτήσιως ἦν δέχεται τὸ ἐφετεῖον, ἀντιβαίνει εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη καὶ ὡς τοιαύτη ἄκυρος ἐστίν, ὡς μὴ δυναμένη νὰ θεωρηθῇ προῖόν ἐλευθερίας θελήσεως τοῦ ὀφειλέτου, ἀλλ' ἀποτελεσμὸ ἀναποδράστου ἀνάγκης, εἰς ἣν οὗτος ὑποκύπτει στιγμιαίως πρὸς εὐρεσιν χρημάτων καὶ ἦν ὁ δανειστής ἐκμεταλλεύεται ἐκ προαιρέσεως αἰσχροκερδοῦς, ὡς τοῦτο συνάγεται ἐκ τοῦ ὅτι τὸ ἀνώτατον ὅριον τοῦ συμβατικοῦ τόκου,

(*) Ἡ αἰτιολογία εἶναι ἀπολύτως ἀτυχὴς, ὁμιάζουσα πρὸς τὴν ἀπλοϊκὴν αἰτιολογίαν: Δὲν εἶναι ἔτσι, διότι δὲν πρέπει νὰ ἦναι ἔτσι. Ἡμεῖς νομίζομεν ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου δὲν δύνανται νὰ ἔχωσιν ἐφαρμογὴν, διότι, ἄφ' οὗ ἡ ἀγοραπωλησία ἐγένετο ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἐγγραφῆς πρώτης διὰ τὸ μὴ καταβληθὲν τίμημα ὑποθήκης, ἔπεται ὅτι ἄνευ τούτου δὲν ἐκτίθη ἔτι ἡ κυριότης ὑπὸ τοῦ ἀγοραστοῦ ἵνα ἰσχυροποιθῇ ἢ προὑπάρχουσα κατ' αὐτοῦ ὑποθήκη καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἀναγκάως δὲν δύναται προηγηθῇ τῆς πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ τιμήματος.

εἰσαχθέντος παρ' ἡμῶν δι' ἐθίμου, κυρωθέντος διὰ δικαστικῶν ἀποφάσεων, ὠρίσθη εἰς 12)ο ἐτήσιως, καὶ τὸ μέτρον τοῦτο καθιερώθη οὕτως ὑπὲρ τῆς κοινῆς συνειδήσεως ὡς ἀνεκτὸν, καὶ ἐκ τοῦ ὅτι διὰ τῶν νεωτέρων νόμων περὶ συμβατικῶν τόκων, ἦτοι ἐν Ἑκτανήσῳ διὰ τῶν ἄρθρ. 1759 καὶ 1760 Ἰον. Ἀστυκοῦ Κώδ. καὶ τοῦ Νόμ. τῆς 13 Δεβρίου 1878, ὡς καὶ διὰ τοῦ περὶ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς Νόμου 11 Ἀπριλίου 1859, καὶ περὶ νομίμου καὶ ἐξ ὑπερημερίας τόκου, ὠρίσθη τὸ μέτρον τοῦ τόκου, οὐχὶ ἀνώτερον τῶν 12 ο/ο ἐτήσιως, ἄρα ἀναιρετέα ἡ ἀπόφασις κατὰ τὰ ἄρθρα 201 καὶ § 807 Πολ. Δικονομίας.

Ἀριθ. 392 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ

Ἐκτίμησις ἀποφάσεως ὡς προδικαστικῆς. - ἀνεξέλεγκτον. - ζώνη πόλεως. - ἀπαγορευτικὸς οἰκοδομῶν. - ἐξαιρέσις ὑπὲρ Ὀλυμπίων. - μετὰθετικὴ ζώνη. - ἄρσις ἢ ἐξακολούθησις ἀπαγορευσεως. - ἀποζημιώσις. - ἀπαγορευτικὸς δι' ἐξωραϊστικὰ ἔργα.

Ἐπειδὴ διὰ τῶν ..... ἀποφάσεων τοῦ ἐφετείου ἐγένετο δεκτὸν ὅτι οὔτε ἐκ τῶν σκέψεων οὔτε ἐκ τοῦ διατακτικοῦ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2064 τοῦ 1903 συνάγεται ὅτι δι' αὐτῆς ἐπεκυρώθη ἡ ἀπορρίψασα τὴν περὶ εἰσοδημάτων αἰτησὶν τῆς ἀγωγῆς πρωτόδικος ὑπ' ἀριθ. 5233 τοῦ 1903 ἐπομένως ἀνεξέλεγκτου οὔσης τῆς ἐν ταῖς τελευταίαις κρίσεως τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας περὶ τοῦ περιεχομένου τῆς ὑπ' ἀριθ. 2064, καθ' ἣν εἶναι προδικαστικῆς, ὡς ἀναγομένης εἰς τὴν ἐκτίμησιν ἐγγράφου, ὁ πρῶτος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος, κατὰ τὸν ὅποιον αὕτη ἡμαρτημένως ἀνεκλήθη διότι εἶναι ὀριστικῇ ἀποβαίνει ἀπορριπτέως.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. 1 § 2 τοῦ Νόμου ΤΟ' τοῦ 1869, διατάσσον ἐπὶ τῆς ἐν τῷ πρώτῳ ἐδαφίῳ τοῦ αὐτοῦ ἁρθροῦ καθοριζομένης ἐκτάσεως, τῆς ἀκαρτιζούσης μέρος τῆς ζώνης τῆς πόλεως, ἐφ' ἧς κατὰ νόμον ἀπαγορεύεται ἡ ἀνέγερσις οἰουδήποτε οἰκοδομήματος, ἐπιτρέπεται δὲ ἐξαιρετικῶς νὰ ἀνεγερθῶσι μόνον τὸ κατὰστημα τῶν Ὀλυμπίων, τὰ παραρτήματα καὶ τὰ περιφράγματα αὐτοῦ, δὲν προέθετο νὰ ὀρίσῃ τὴν ἐκτασιν ταύτην ὡς σταθερὰν καὶ ἀμετάβλητον κατὰ τὸ μέρος τοῦτο ζώνην τῆς πόλεως, ὥστε νὰ μὴ ἐπιτρέπηται ἐφεξῆς ἡ διὰ Β. Διατάγματος ἐπέκτασις τοῦ σχεδίου ταύτης, μετατιθεμένης οὕτως ἐκείνης εἰς ἀπώτερον σημείον. Καὶ ἂν δὲ ὑποτεθῇ ὅτι ὁ νόμος οὗτος ἔχῃ τὴν ἔννοιαν ν' ἀπαγορεύσῃ τὴν ἐπὶ τῆς εἰρημένης ἐκτάσεως ἀνέγερσιν ἄλλων οἰκοδομῶν καὶ ἐν τῇ περιπτώσει, κατὰ τὴν ὁποίαν διὰ μεταγενεστέρως ἐπέκτασεως τοῦ σχεδίου ἤθελε καύσει αὕτη νὰ ἀποτελῇ μέρος τῆς ζώνης καὶ ἤθελε περιληφθῇ ἐντὸς τοῦ ἐγκεκριμένου σχεδίου τῆς πόλεως, φανερόν εἶναι ὅτι ἡ ἔννοια αὕτη τοῦ νόμου δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἰσχὺν εἰμὴ ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς προηγουμένης ἀποζημιώσεως τῶν ιδιοκτητῶν, συμφώνως τῷ ἁρθρῳ 17 τοῦ Συντάγματος, κατὰ τὸ ὅποιον οὐδεὶς λόγῳ δημοσίας ἀνάγκης στερεῖται τῆς ιδιοκτησίας του κατ' ἀκολουθίαν δὲ καὶ τῶν ἐκ ταύτης ὠφελιμάτων ἄνευ

προηγούμενης αποζημιώσεως στερησιν δὲ τῆς χρήσεως τῆς ιδιοκτησίας ἀποτελεῖ ἢ εἰς τοὺς κυρίους τοῦ γηπέδου ἀπαγόρευσις τῆς ἀνεγέρσεως οἰκοδομῶν, καίπερ περιλαμβανομένου ἐντὸς τοῦ ἐγκειμένου σχεδίου, ἐπομένως ὁ τρίτος εἶναι ἐπίσης ἀπορριπτέος.

Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας διὰ τῆς πρώτης ὑπ' ἀριθ. 2064 ἀποφάσεώς του ἐδέχθη ὅτι τὸ νόμῳ ἐπιτρεπτόν ἢ μὴ τῆς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ γηπέδου ἀνεγέρσεως οἰκοδομῶν λόγῳ τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἐκτελέσεως ἐξωραϊστικῶν ἔργων δὲν ἀπέκλειε τὴν ἀνθρωπίνῃ τῆς διὰ τὴν παρεμπόδισιν τῆς χρήσεως του προσγενομένης αὐτοῖς ζημίας συμφώνως τῇ ἡδὴ μνηθείσῃ διατάξει τοῦ Συντάγματος, ἐπομένως ὁ δεύτερος, κατὰ τὸν ὁποῖον διὰ τῶν τελευταίων του τὸ δικαστήριον κρίναν ὅτι τὸ γηπέδον ἦτο οἰκοδομήσιμον, διότι περιελήφθη ἐντὸς τοῦ σχεδίου, ἐν ᾧ πράγματι προωρίσθη οὐχὶ ὡς τοιοῦτον ἀλλ' ἐξωραϊστικά ἔργα τοῦ Ζαπκείου, παρεβίασε τὰ τελεσθῆναι κριθέντα, εἶναι ἀπορριπτέος καὶ μάλιστα ἀφ' οὗ ἡ πρώτη δὲν περιέχει διατακτικὸν περὶ τῶν εἰσοδημάτων, τὸ δικαστήριον δὲ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 391, κατὰ τὴν ἐπίσης ἀνεξέλεγκτον περὶ τούτου κρίσιν του τὴν ἐθεώρησεν ὡς προδικαστικὴν καὶ ἐπομένως ἀνακλητέαν. (*)

Ἀριθ. 393 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ

Κατάσχεσις ἢ ἐκχώρησις χρημάτων ὀφειλομένων ὑπὸ Δημοσίου. - παρὰ τίδι. - γνωστοποίησις ἀρμόδιῳ ὑπουργείῳ. - παρακαταθήκη παρὰ τελωνεῖῳ. - καταδροφὴ. - εὐθύνη.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 86 τοῦ περὶ Λογιστικῆς τοῦ Κράτους Νόμου, πᾶσα κατάσχεσις χρημάτων ὀφειλομένων ἀπὸ τὸ Δημόσιον, πᾶσα δῆλωσις τῆς παραχωρήσεως ἢ μεταβιβάσεως αὐτῶν εἰς τρίτα πρόσωπα καὶ ἐν γένει πᾶσα πράξις τείνουσα νὰ ἐμποδίσῃ τὴν πληρωμὴν αὐτῶν, πρέπει νὰ γίνεται παρὰ τοῖς ταμίαις ἐκείνοις, πρὸς τοῦ ὁποῖου ἐκδίδονται τὰ περὶ πληρωμῆς αὐτῶν ἐντάλματα, ἀλλ' εἰδοποιεῖται συγχρόνως καὶ τὸ Ὑπουργεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπάγεται ἡ δαπάνη, ἐπὶ τῆς πληρωμῆς τῆς ὁποίας γίνεται ἡ κατάσχεσις. Πᾶσα κατάσχεσις ἢ δῆλωσις, γενομένη κατ' ἄλλον τρόπον εἶναι ἄκυρος καὶ θεωρεῖται ὡς μηδέποτε λαβοῦσα χώραν. Ὅθεν κατὰ ταῦτα, ἰσχυρισμένου μὲν τοῦ Δημοσίου, καθ' ᾧ ἐμφαίνεται ἐκ τῶν προτάσεων του τῶν ὑποβληθεισῶν ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν, κατὰ τὴν συζήτησιν καθ' ἣν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐξεδόθη, ὅτι τὴν ἐπίδικον ἀπαίτησιν των πρὸ ταύτης ἐξεχώρησαν εἰς τὴν ἐν Τεργέστη ἐδρεύουσαν ἐταιρίαν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἀδριατικὴ Ἀσφαλιστικὴ Ἐταιρία», μὴ ὀρίσαντος ὅμως ὅτι κατὰ τὴν γνωστοποίησιν τῆς μεταβιβάσεως ταύτης ἐτηρήθησαν αἱ διατυπώσεις αὐταί, ὁρθῶς τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας παρήλθεν ἐν σιγῇ τὸν ἰσχυρισμὸν του τοῦτον, καθ' ὃ ἀρίστον, καὶ ὁ πρῶτος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος εἶναι ἀπορριπτέος.

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ἐν σελ. 284 ΧVII 1523 Ε. Α.

Ἐπειδὴ βάσις τῆς ἀγωγῆς εἶναι ἡ πρὸς ἀποζημιώσιν τοῦ δικαιοπαρόχου τῶν ἀναιρεσιβλήτων εὐθύνη τοῦ Δημοσίου ἐκ σχέσεως συμβατικῆς, ἤτοι τῆς ἐν ταῖς ἀποθήκαις τοῦ τελωνεῖου Πατρῶν παρακαταθέσεως ἐμπορευμάτων του, ἔστω καὶ ἐξηναγκασμένως, ἐπομένως ἀφ' οὗ τὸ Δημόσιον δὲν ἰσχυρίσθη ὅτι ἡ καταστροφὴ αὐτῶν ἦτο τυχαία, αἱ διατάξεις τῶν Νόμων Πανδ. 15 § 1 (4.3) 4 (43.16) καθ' οὓς τὰ νομικὰ πρόσωπα ἐκ τοῦ δόλου τῶν ἀντιπροσώπων δὲν εὐθύνονται ἢ ἐφ' ὅσον κατέστησαν πλουσιώτερα, ἐν προκειμένῳ δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ὁ δεύτερος εἶναι ἐπίσης ἀπορριπτέος.

Ἀριθ. 394 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΛΟΝΤΟΣ

Κατάσχεσις χειρὶ τρίτου. - δῶλῳδις ἐνώπιον γραμματέως. - ἀρμόδιότης.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 928 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἀναγράφον, ὅτι ὁ τρίτος, εἰς χεῖρας τοῦ ὁποῖου ἐπεβλήθη συντηρητικὴ κατάσχεσις, ὀφείλει νὰ κάμῃ τὴν δῆλωσιν του περὶ τῶν πραγμάτων τὰ ὁποῖα ἔχει εἰς χεῖρας ἐνώπιον τοῦ γραμματέως τῶν πρωτοδικῶν ἢ τοῦ εἰρηνοδίκου τῆς κατοικίας του, προδήλως ἐννοεῖ τὸν γραμματέα τῶν πρωτοδικῶν τῆς κατοικίας τοῦ δηλοῦντος, πρὸς εὐχερεστέραν ἐνάσκησιν τῆς δηλώσεως, ὅταν ὁ τρίτος οὗτος δὲν κατοικῇ ὅπου ἐδρεύει τὸ δικαστήριον, εἰς ὃ εἰσῆχθη ἡ ἀγωγή περὶ κύρους κατασχεσεως. Ὅθεν τὸ δικάσαν πρωτοδικεῖον, ἀποφηνάμενον ἄκυρον τὴν δῆλωσιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτος Δημοσίου, ὡς μὴ γενομένην ἐνώπιον τοῦ γραμματέως τῶν Πρωτοδικῶν Ἡλείας, εἰς ὃ εἰσῆχθη ἡ περὶ κύρους τῆς κατασχεσεως ἀγωγή, ἀλλ' ἐνώπιον τοῦ γραμματέως τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν, ἐνθα ἐδρεύει τὸ Δημόσιον, παρεβίασε τὴν ἄνω παρατεθεῖσαν διατάξιν τῆς Πολ. Δικονομίας, ὅπερ ἐπάγεται τὴν ἀνάρισιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως κατὰ τὸ ἄρθρ. 807 § 5 τῆς Πολ. Δικονομίας (*).

Ἀριθ. 395 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΛΟΝΤΟΣ

Τελωνοφυλακία. - ὑπηρεσία. - προδμέτρησις δυνταξίῳ χρόνῳ. - ὄροι.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν Νόμον ΑΘΚΑ' τοῦ 1891 περὶ συστάσεως τελωνειακῶν θέσεων (ἐδάφιον α' τοῦ ἁρθρου 6), ὁ ἐν τῇ τελωνοφυλακῇ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας προσμετρεῖται εἰς τὸν πρὸς σύνταξιν ἀπαιτούμενον χρόνον, ἐὰν οἱ τελωνοφύλακες διατεσωσιν ἐπὶ τριετίαν τοῦλάχιστον εἰς τὰς ἐν ἐδαφίοις α' καὶ ια' κατονομαζόμενας θέσεις, οὐδεμίαν δὲ διάκρισιν γίνεται ἐν τῷ νόμῳ ὅσον ἀφορᾷ εἰς τοιαύτην προσμέτρησιν μεταξὺ τελωνοφυλάκων πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου προαχθέντων εἰς συνταξιόμους τελωνειακὰς θέσεις, περὶ ὧν τὰ ῥηθέντα ἐδάφια καὶ τελωνοφυλάκων διατελούντων τοιοῦτων ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ κατὰ τὴν δημοσιεύσιν αὐτοῦ, ἀποκτησάντων δὲ τὰ πρὸς προαγωγὴν πρόσοντα δυνάμει τοῦ νόμου τούτου. Ὅθεν τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλο-

(*) Πρὸβλ. καὶ 268 Α. Π. σελ. 146 παρόντος τόμου.

μένης αποφάσεως του αποφηνάμενου ότι προς απονομήν συντάξεως εις τὸν ἀναιρεσιβλήτον διατελέσαντα ἐπὶ τριετίαν τελωνειακὸν ὑπάλληλον ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Αἰ.ΚΑ' Νόμου, δεόν νὰ προσμετρηθῇ ὁ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας του ὡς τελωνοφύλακος, ὅπως ἡρμήνευσε καὶ ἐφῆρμισε τὰς ἀνωτέρω παρατεθείσας διατάξεις τοῦ νόμου καὶ ἀπορριπτὸς ὡς μὴ βάσιμος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τῆς ἀναιρέσεως τοῦ Δημοσίου.

Ἀριθ. 396 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΧΑΤΖΑΚΟΣ

Ἐπικληθὲς συμβολαίων πρὸς νομιμοποιήσιν. - ἀνεξέλεγκτος ἐκτίμησις. - οὐ διάταξις περὶ αὐτῶν ἀποδείξεων. - μεταβιβάσις ἀκινήτων. - οὐ δυνατόν ἀποδείξει τεκμηρίους. - προδικηθῆναι. - μὴ ἐμφάνισις. - μὴ ἀπαγγελία δυνεπειῶν. - οὐκ ἐπικληθὲς ὑπὸ ἀντικειμένου προδικηθέντος.

Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐστήριξε τὴν ιδιότητα αὐτοῦ, ὡς εἰδικοῦ διαδόχου τῆς ἀρχικῆς ἐναγούσης Ε. Κ^{***} ἐπὶ τοῦ διεκδικηθέντος ὑπὸ ταύτης μέρους τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ περιγραφομένων ἀκινήτων κτημάτων καὶ τὴν ὑπὸ τὴν ιδιότητα ταύτην νομιμοποιήσιν αὐτοῦ πρὸς ἐπανάληψιν τῆς δίκης ἐπὶ τοῦ.... συμβολαίου καὶ τοῦ.... συμβολαίου, οἱ δὲ ἀναιρεσιβλήτοι ἀπέκρουσαν τὴν ιδιότητα ταύτην τοῦ ἀναιρεσίβλητου ὡς εἰδικοῦ διαδόχου, ἀμφισβητήσαντες ὅτι ἐν τοῖς εἰρημένους συμβολαίοις πρόκειται περὶ τῶν ἐπιδίκων κτημάτων, τὸ δὲ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐν τῷ συνόλῳ ἐκτιμήσαν τὰ συμβολαία ταῦτα, ἔκρινεν, ἐν τῇ ἀνεξέλεγκτῃ ἐξουσίᾳ του, ὅτι διὰ μὲν τοῦ δευτέρου ἢ Ε. Κ^{***} παρεχώρησε τῷ ἀναιρεσίβλητῳ Δ. Θ^{***} τὰ ἐν αὐτῷ περιγραφόμενα οἰκόπεδα ὡς ἡδη ἀνήκοντα αὐτῇ καθὼς πωληθέντα εἰς αὐτὸν διὰ τοῦ πρώτου συμβολαίου, ἐκ δὲ τοῦ συμβολαίου τούτου, ἦτοι ἐκ τῆς ἐν αὐτῷ ἐλλείψεως πάσης μνείας περὶ τῆς ἡδὴ ὑφισταμένης περὶ διεκδικήσεως δίκης καὶ ἐκ τῆς διαφορᾶς τῶν ἐν τῷ συμβολαίῳ τούτῳ ὁρίων τοῦ πωληθέντος ἀγροῦ πρὸς τὰ κατὰ τὴν ἀγωγὴν ὅρια τῶν δι' αὐτῆς διεκδικουμένων κτημάτων, οὐδαμῶς ἀποδεικνύεται ὅτι εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον μεταβιβάσθησαν ὑπὸ τῆς Ε. Κ^{***} τὰ ὑπὸ ταύτης διεκδικούμενα κτήματα, οὕτω δ' ἀποφηνάμενον τὸ ἐφετεῖον, οὔτε ἐξ ἐπαγγέλματος ἀνεπλήρωσεν ἰσχυρισμοὺς, μὴ προταθέντας ὑπὸ τῶν ἀναιρεσιβλήτων, ἀφ' οὗ δὲν ἐπρόκειτο περὶ ἰσχυρισμῶν αὐτῶν, ἀλλὰ περὶ ἀρνήσεως τῶν στοιχείων τῆς τοῦ ἀναιρεσίβλητου νομιμοποιήσεως, οὔτε ἐκ δικαστικῶν τεκμηρίων συνήγαγε τὴν ἔλλειψιν τῆς νομιμοποιήσεως, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν τῶν ἐπικληθέντων ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσίβλητου συμβολαίων καὶ τῆς ἐκτιμήσεως αὐτῶν, ἐν ᾧ ἀφ' ἑτέρου τοῦ ἀναιρεσίβλητου στηρίξαντος τὴν νομιμοποίησιν αὐτοῦ ἐπὶ μόνων τῶν διαληφθέντων συμβολαίων καὶ ἐκ τούτων ἀρτήσαντος τὴν ἀπόδειξιν αὐτῆς, οὐχὶ δὲ καὶ ἐξ ἄλλων συμβολαίων, ἔπεται ὅτι τὸ ἐφετεῖον, μὴ πεισθὲν ἐκ τῶν ἐπικληθέντων περὶ τῆς ἀξιουμένης νομιμοποιήσεως, οὐδεμίαν ἄλλην ἀπόδειξιν νὰ διατάξῃ ὤφειλε.

Ἐπειδὴ, ὑποκειμένης συμβάσεως περὶ μεταβιβάσεως ἀκινήτων, ἥτις κατὰ τὸ ἄρθρον 42 τοῦ ἀπὸ

14 Αὐγούστου 1836 περὶ Χαρτοσήμου Νόμου. δὲν ἠδύνατο νὰ τελεσθῇ εἰμὴ διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου, ἔπεται ὅτι τὸ ἐφετεῖον, μὴ λαβὼν ὑπ' ὄψιν το ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσίβλητου ἐπικληθὲν δικαστικὸν τεκμήριον περὶ τῆς εἰς τοῦτον διὰ τοῦ ἀνωτέρω συμβολαίου μεταβιβάσεως τῶν ἐπιδίκων κτημάτων, τὸ ἀρνούμενον ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι οἱ κληρονόμοι τῆς πωλητρίας Ε. Κ^{***}, προσεπικληθέντες ὑπὸ τῶν ἀναιρεσιβλήτων ἐν τῇ δίκῃ, ὅπως παραστήσωσι τὰ ἐπὶ τῶν ἐπιδίκων δικαιώματά των, δὲν ἐνεφανίσθησαν, οὐδαμῶς ἔσφαλεν, ἀφ' οὗ κατὰ τὸ ἄρθρον 266 τῆς Πολ. Δικονομίας τὰ δικαστικά τεκμηρία δὲν εἶναι δεκτὰ εἰμὴ καθόσον εἶναι δεκτοὶ καὶ οἱ μάρτυρες, τὸ δὲ μέσον τῶν μαρτύρων ἀπεκλείετο ἐπὶ τοῦ προκειμένου κατὰ τὸν νόμον.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἀπεφάνητο ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος δὲν εἶναι εἰδικὸς διάδοχος τῆς Ε. Κ^{***}, ἐκ δὲ τοῦ γεγονότος ὅτι οἱ ἀναιρεσιβλήτοι προσεπικάλεσαν εἰς τὴν δίκην τοὺς κληρονόμους τούτους ὡς κερταμένους τὸ δικαίωμα τῆς τριτανάκοπης, καὶ οὗτοι δὲν ἐνεφανίσθησαν, δὲν παράγεται ὑπὲρ τοῦ ἀντικειμένου τοῦ προσεπικαλέσαντος λόγος ἀναιρέσεως, ὡς παραλιπόντος τοῦ ἐφετείου νὰ ἀπαγγείλῃ ὡς πρὸς τοὺς μὴ ἐμφανισθέντας τὴν συνέπειαν τοῦ ἄρθρου 232 ἐδ. 2 τῆς Πολ. Δικον., ὅτι τοῦτέστιν στεροῦνται οὗτοι τοῦ δικαιώματος τῆς τριτανάκοπης, διότι καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι τὸ ἐφετεῖον ὤφειλε νὰ ἀπαγγείλῃ τὴν συνέπειαν ταύτην, ἡ παράλειψις δὲν ἀφορᾷ εἰς τὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν κυρίων διαδίκων, ἀλλ' εἰς τὰς μεταξὺ τοῦ προσεπικαλέσαντος καὶ τοῦ προσεπικληθέντος.

Ἐπειδὴ τῶν ἀναιρεσιβλήτων ἀμφισβητησάντων, κατὰ τὰ εἰρημένα, τὴν ιδιότητα τοῦ ἀναιρεσίβλητου ὡς εἰδικοῦ διαδόχου τῆς Ε. Κ^{***}, τὸ ἐφετεῖον, προβάν εἰς τὴν ἐρευναν τῆς ιδιότητος ταύτης καὶ ἀποκρούσαν αὐτὴν ὡς μὴ ἀποδεικνυομένην, δὲν ἐδέχθη ἐνστάσιν τῶν ἀναιρεσιβλήτων καὶ δὴ ἐκ δικαιώματος τρίτου, ἦτοι τῶν κληρονόμων τῆς Ε. Κ^{***} Εὐγ. Κ^{***}, ἀλλὰ καθ' ἣν εἶχε ὑποχρέωσιν ἐκ τοῦ ἄρθρου 68 τῆς Πολ. Δικον., ἀπεφάνθη περὶ τῆς νομιμοποιήσεως τοῦ ἀναιρεσίβλητου, ἥς τὰ πραγματικά στοιχεία δὲν συνωμολογήθησαν ὑπὸ τῶν ἀναιρεσιβλήτων.

Ἀριθ. 398 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Γ. ΦΑΣΙΛΑΚΗΣ

Ἐπαγωγὴ καὶ ἐπιβολὴ ὅρκου περὶ παντὸς γεγονότος. - ἐπιβολὴ ὅρκου. - ἀνάκλησις. - ἐπικληθὲς μὴ ὁδὸς ὡς τεκμηρίον.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 351 Πολ. Δικονομίας, ὅρκος δύναται νὰ ἐπαχθῇ πάντοτε καὶ κατὰ πάσαν στάσιν τῆς δίκης, εἴτε ὑπάρχουσιν εἴτε μὴ ἕτεροι ἀποδείξεις, περὶ παντὸς ἀποδεικτέου πράγματος, ἐφ' ὅσον εἰδικοί νόμοι δὲν ἐπιβάλλουσιν ὠρισμένον τρόπον ἀποδείξεως, ἐν προκειμένῳ δὲ, ἐν ᾧ ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ τῆς πρὸ ταύτης ἐκδοθείσης, ὁ ἐνάγων ἐκκαλῶν καὶ ἀναιρεσίβλητον ἀντὶ τῆς μαρτυρικῆς ἀποδείξεως ἐπὶ γαγεν ὅρκον εἰς τὸν ἐναγόμενον περὶ τῆς βάσεως ἡ: ἀγωγῆς του, δὲν ἐπέβαλεν ἡ πρὸ ταύτης ὑπ'

ἀριθ. 3291 ἀπόφασιν, τὸ πρωτοδικεῖον, ὡς ἐφετεῖον δικάσαν, ἀνεκάλυψε τὸν προηγουμένως διατυπωθέντα ὅρκον, ἐξετίμησε τὰς μαρτυρικές ἀποδείξεις καὶ ἀπέρριψε τὴν ἔφεσιν καὶ τὴν ἀγωγὴν, χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸ διὰ τῶν προτάσεων τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐπικληθέν τεκμήριον ἐκ τῆς μὴ δόσεως τοῦ ὅρκου περὶ τῆς ἀληθείας τῆς δάσεως τῆς ἀγωγῆς. Ἀλλ' οὕτως ἀποφηνάμενον προσέκρουσεν εἰς τὰς οὐσιώδεις διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 351 καὶ 352 Πολ. Δικονομίας καὶ κατέστησεν ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασίν του, δυνάμει τοῦ ἀρθροῦ 807 ἐδ. 7 τῆς Πολιτικής Δικονομίας.

Ἀριθ. 399 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Γ. ΦΑΣΙΛΑΚΗΣ

Ἐκτίμησις ὁρκοδοσίας.-ἀνεξέλεγκτος. - ἐκδοχὴ οὐκ ὀρθῆς συμφωνίας. - περιττὴ ἔρευνα ἐπιδοθητικῆς βάσεως ἐπὶ ἀποζημιώδεις. - ἐκκλησιῶν οἶκον.-νέα ἐκτίμησις ἀποδείξεων καὶ ἐπιβλυνθέντος ὅρκου. - ἀναγνωρίσις. - ἰδία βάσις ἐννόμου σχέσεως.

Ἐπειδὴ, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἐναιρεσιβαλλομένων ὑπ' ἀριθ. 319 τοῦ 1901 καὶ 1530 τοῦ 1903 ἀποφάσεων, διὰ τὸ κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς περὶ πληρωμῆς προμηθείας εἰς τὸν ἐνάγοντα, ἀγοράσαντα σταφιδοκαρπὸν, κατ' ἐντολὴν τοῦ ἐναγομένου, τὸ ἐφετεῖον διὰ μὲν τῆς πρώτης ὑπ' 419 ἐδέχθη ὡς ὀρθῶς γενομένην ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου τὴν ἐκτίμησιν τῶν πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ θέματος τούτου προσαχθεῖσων ἐπιστολῶν τοῦ ἐναγομένου καὶ ὀρθῶς ἐπιβληθέντα τῷ ἐναγομένῳ ἀπαλλακτικὸν ὅριον, διὰ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1530 ἐξετίμησε τὸ περιεχόμενον τοῦ πρακτικοῦ τῆς ὁρκοδοσίας, καθ' ὃ ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὅρκου ὅτι ἡ συμφωνία περὶ προμηθείας ἐγένετο πρὸς δύο δραχμὰς κατὰ χιλιάλιτρον σταφίδος. Οὕτω δὲ ἀποφηνάμενον, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀπήντησεν εἰς τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐνάγοντος καὶ νῦν ἀναιρεσεῖντος ὅτι διὰ τοῦ ὅρκου δὲν ὠμολογήθη ἡ ἐν τῇ ἀγωγῇ συμφωνία πρὸς τέσσαρας δραχμὰς κατὰ χιλιάλιτρον καὶ ὅτι ἡ ἐν τῷ ὅρκῳ προσθήκη τοῦ ὁμῶσαντος δὲν μετέβαλεν οὐσιωδῶς τὸ θέμα τοῦ ὅρκου καὶ ἐπομένως δὲν ὑπάρχει ἀναιτιολόγητον, ἀφ' ἑτέρου δὲ δεχθὲν προκύπτουσαν ἐκ τοῦ ὅρκου τὴν συμφωνίαν πρὸς δύο δραχμὰς τὸ χιλιάλιτρον, ἐξετίμησε τὸ περιεχόμενον τοῦ ἐγγράφου τῆς ὁρκοδοσίας, ἡ δὲ ἐκτίμησις αὕτη, ἀναγομένη περὶ πραγματικὰ γεγονότα, διαφεύγει τὸν ἔλεγγον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς μὴ προσβάλλουσα κανόνα τοῦ δικαίου κατ' ἀκολουθίαν οἱ σχετικοὶ λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου καὶ τῶν προσθέτων, οἱ εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς προμηθείας ἀναγόμενοι, δὲν κρίνονται βάσιμοι.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, κατὰ τὸ τελευταῖον μέρος τῆς ἀνω σκέψεως, δεχθὲν ὅτι ἡ περὶ προμηθείας συμφωνία συνετελέσθη πρὸς δύο δραχμὰς κατὰ χιλιάλιτρον, δὲν ὥρειλε δὲ ἐξετάσῃ τὴν ἐπιδοθητικὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς ὅτι ἡ προμήθεια κατ' ἔθιμον ἢ κατ' εὐλογον καὶ δικαίαν συνήθειαν προσδιορίζεται πρὸς τέσσαρας δραχμὰς, διότι τοῦτο ἐρευνᾶται ὡς ἀκριβῶς τὰ συμβαλλόμενα μέρη καὶ παρίσταται ἀνάγκη τῆς ἀνευρέσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς μὴ ῥητῶς ἐκφρασθείσης περὶ τούτου βουλῆσεως.

Οὕτω δὲ ἀποφηνάμενον καὶ τὸ ἐφετεῖον οὐδόλως ἤμαρτε καὶ ὁ σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως καταπίπτει.

Ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῶν 400 δραχ. ὃς ὁ ἐναγόμενος ἀναιρεσιβλητὸς ἰσχυρίσατο ὅτι ἀπέστειλε τῷ ἐνάγοντι καὶ ἐν ᾧ οὗτος τὰς παρέλαβε δὲν τὰς ἐξέπεσεν ἐκ τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐναγομένου καὶ αἰτουμένου ποσοῦ, τὸ ἐφετεῖον δὲν ἐποίησατο καὶ ἰδίαν ἐκτίμησιν τῶν ἀπὸ 21 Μαΐου 1895 ἐπιστολῶν τοῦ ἰδίου ἐνάγοντος ἀλλ' ἀννήχθη ἀπλῶς εἰς τὸν ἐπὶ τούτῳ ἐπιβληθέντα καὶ δοθέντα ἀναπληρωτικὸν ὅρκον ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, εἰς δὲν κατέληξε τὸ τὸ πρωτοδικεῖον μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἐπιστολῶν τούτων. Ἀλλ' οὕτω κρίναν προσέκρουσεν εἰς τὴν οὐσιώδη διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ 776 Πολ. Δικο., καθ' ἣν οἱ ἐφέται ποιοῦνται ἰδίαν ἐκτίμησιν τῶν παρὰ τοῦ πρωτοδικείου ἐκτιμηθεῖσων ἀποδείξεων, καθὼς καὶ εἰς τοὺς περὶ ἀποδείξεως ὁρισμούς τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἐπειδὴ κατὰ Ν. 1 Πανδ. 42. 2 ἡ ἀναγνώρισις ἀποτελεῖ ἰδίαν βάσιν ἐννόμου ἐνοχικῆς σχέσεως, καθ' ἣν δὲν ἐρευνᾶται πλέον ἐὰν ἡ ἀναγνωρίζουμένη ἀπαιτησις συμφωνῇ πρὸς τὴν πραγματικότητα καὶ τὴν τυπικὴν κατάρτισιν τῆς προϋπάρχουσας ἐνοχίας, ἀλλ' ἐκζητοῦνται τὰ διὰ πᾶσαν δικαστικὴν πρᾶξιν ἀπαιτούμενα στοιχεῖα, ἥτοι ἡ ἱκανότης πρὸς τὸ διαθέτειν τοῦ ἀναγνωρίζοντος, ἡ σπουδαιότης καὶ ἡ ἐλευθερία περὶ τὸ ὁμολογούμενον ἀντικείμενον καὶ ἡ προσήκουσα δήλωσις πρὸς τὸ ἀναγνωρίζοντα νόμιμον. Ὅθεν τὸ ἐφετεῖον, δεχθὲν διὰ τῶν ἀναιρεσιβαλλομένων ἀποφάσεων ὅτι ἡ τοῦ ἐναγομένου ἀναγνώρισις τῆς πληρωμῆς τῶν δημοτικῶν φόρων διὰ τὸ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἀγορασθὲν κατ' ἐντολὴν τοῦ ἐναγομένου ποσὸν σταφίδος δὲν ἀπαρτίζει ἰδίαν ἐννομον σχέσιν, ἀποδεικνυομένην διὰ τῶν νομίμων μεσῶν καὶ διὰ τοῦ ὅρκου, ὡς ἐδέχθη ἡ πρώτη ὑπ' ἀριθ. 419 ἀπόφασιν τοῦ ἐφετείου, ἀνακλήθεισα ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων τοῦ αὐτοῦ ἐφετείου καὶ ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀποδεχθῇ ἡ πληρωμὴ τῶν φόρων διὰ τοῦ εἰδικοῦ τρόπου ἀποδείξεως τῆς διὰ διπλοτύπων, παρεβίβασε τὴν τε ἀνωτέρω μνησθεῖσαν διάταξιν Ν. 1 Πανδ. 42. 2 καὶ τὰς περὶ ἀποδείξεων διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ ἀναιρετέας κατέστησε τὰς ἀνω μνησθείσας ἀποφάσεις, δυνάμει τοῦ ἀρθροῦ 807 § 5 § 7 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἀριθ. 400 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΚΑΨΑΛΗΣ

Νόμος περὶ καταστάσεως καὶ προδιδακμοῦ ἀξιοματικῶν. - ἀγωγή ἐκ παραδιδάσεως. - παραγραφὴ ἐνιαυσία. - ὑπολογισμὸς καὶ ἐναρξίς. - ἀλληλοδιδάσχοι προδιδακμοί. - προσδοκῆ δικαιώματος διὰ πρῶτον. - ἐναρξίς παραγραφῆς. - ἀναιτιολόγητον ἐπὶ ἀκροῦτον ἰσχυρισμῶν.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ Νόμου ΧΑ' τῆς 29 Ἰουνίου 1877, ὁρίζοντος ὅτι αἱ τῶν στρατιωτικῶν ἐν γένει ἀγωγαὶ κατὰ τοῦ Δημοσίου ἐνεκα παραδιδάσεως τῶν περὶ προδιδακμοῦ ἢ καταστάσεως τῶν ἀξιοματικῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης Νόμου παραγράφονται μετὰ ἐν ἔτος ἀφ'

ἥς κατὰ πρῶτον ἐγεννήθη τὸ πρὸς ἀγωγὴν δικαίωμα, συναγεται σαφῶς ὅτι εἰς τὴν ἐνιαυσίαν παραγραφὴν ὑπεβλήθη τὸ δικαίωμα αὐτὸ καὶ οὐχὶ μόνη ἐκάστη περιοδικὴ χορηγία ἐξ αὐτοῦ τικτομένη ἦτοι μηνιαία μισθοδοσία. Οὕτω δὲ κρίναν καὶ τὸ ἐφετεῖον προσηκόντως ἐφήρμοσε τὸν νόμον αὐτὸν καὶ ἀβάσιμος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἀναιρέσεως (*).

Ἐπειδὴ, ὡς ἐν τῇ ἀγωγῇ ὁμολογεῖται, ὁ μὲν ἐνάγων προήχθη εἰς λοχαγὸν κατὰ τὴν 19 Σβρίου 1888, οἱ δὲ Σ^α καὶ Γ^α ἐγένοντο λοχαγοὶ κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1886 ὁ πρῶτος καὶ κατὰ Μάρτιον ἰδίου ἔτους ὁ δεύτερος, ἦτοι δύο ἔτη καὶ πλέον πρὸ τοῦ ἐνάγοντος καὶ προεδιάσθησαν εἰς ταγματάρχας κατὰ Μάϊον 1896, παραμεληθέντος τοῦ ἐνάγοντος, ἐντεῦθεν ἔπεται ὅτι ὁ προδιδασμὸς αὐτῶν εἰς ταγματάρχας οὐδὲν προσέβαλε δικαίωμα τοῦ ἐνάγοντος, ὡς ὄντος νεωτέρου ἐν τῷ βαθμῷ τοῦ λοχαγοῦ κατὰ δύο ἔτη. Τοιουτοτρόπως δὲ καὶ τὸ ἐφετεῖον ἀποφηνάμενον οὔτε τῆς ἀγωγῆς τὸ περιεχόμενον ἠλλοίωσεν, οὔτε τὸν περὶ στρατιωτικῶν προδιδασμῶν Νόμον ἠθέτησε, διαγορεύντα ὅτι αἱ χηρεύουσαι θέσεις ταγματάρχων ἀπονέμονται .... ἐξ ἡμισείας μὲν κατ' ἀρχαιότητα ἐξ ἡμισείας δὲ κατ' ἐκλογὴν, οὔτε εἰς ἀναιτιολόγητον ὑπέπεσεν. Ἀποδεικνυομένων δὲ τῶν γεγονότων τούτων ἐκ τῆς ἀγωγῆς, δὲν ὑποχρεοῦτο τὸ δικαστήριον νὰ διατάξῃ ἄλλην ἀπόδειξιν.

Ἐπειδὴ, ὡς πιστοῦται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον ἐδέχθη, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθεμένων, ὅτι ἡ προσβαλοῦσα τὸ δικαίωμα τοῦ ἐνάγοντος πρᾶξις τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας εἶναι τὸ Βασίλ. Διάταγμα τοῦ 1886, δι' οὗ προεδιάσθη μὲν εἰς λοχαγὸν ὁ τότε ὑπολοχαγὸς Τ^α, κατετάχθη δὲ εἰς τὸν στρατὸν μὲ τὸν βαθμὸν λοχαγοῦ ὁ Γ^α, καὶ ὅτι ἔκτοτε ἐγεννήθη τὸ πρὸς ἀγωγὴν δικαίωμα αὐτοῦ, ὡς παροραθέντος ἐν τῷ βαθμῷ τοῦ ὑπολοχαγοῦ, καίπερ ὄντος ἀρχαιότερου ἀμφοτέρων τῶν προδιδασθέντων. Ἀπορρίψαν ἄρα τὴν προκειμένην ἀγωγὴν τοῦ ἐνάγοντος ὡς παραγεγραμμένην, διότι ἡγέρθη μετὰ πολλὰ ἔτη ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω προσβολῆς τοῦ δικαιώματος του, ἦτοι ἀπὸ τοῦ προδιδασμοῦ τοῦ Τ^α εἰς λοχαγὸν καὶ τῆς κατατάξεως τοῦ Γ^α εἰς τὸν στρατὸν μὲ τὸν βαθμὸν λοχαγοῦ, πληρέστατα συνεμορφώθη πρὸς τὸν ἀνωτέρω νόμον ΧΛ τοῦ 1877.

Ἐπειδὴ καὶ ἂν ὑποτεθῇ ἀληθές ὅτι δὲν ἐδόθη ὑπὸ τοῦ ἐφετείου ἀπάντησις εἰς τὸν περὶ δεδικασμένου ἰσχυρισμὸν αὐτοῦ, ὃν ὀρίζει, οὐδεμία ἐντεῦθεν ἐπεγένετο ζημία, διότι, ὡς ἐκτίθεται τὸ δεδικασμένον τοῦτο ἐν τῷ τρίτῳ λόγῳ τοῦ προσθέτου δικογράφου, συνίσταται εἰς τὴν ἀπορρίψιν τῆς προτέρας ἀπὸ 8 Ἀπριλίου 1892 τοῦ ἐνάγοντος ἀγωγῆς κατὰ τοῦ Δημοσίου, ὡς προδιδάσαντος παρανόμως εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ λοχαγοῦ τοὺς προεξημένους δύο, ἐν ᾧ ἦσαν νεώτεροι τούτου ὑπολοχαγοί, ἐκ τῆς ἀπορρίψεως ὅμως τῆς ἀγωγῆς ἐκείνης, ὑπὸ οἰασθήποτε καὶ ἂν συνοδεύεται αἰτιολογίας τῆς ἀπο-

φάσεως, δὲν δύναται νὰ ἀντλήσῃ δικαίωμα πρὸς ἀποτροπὴν τῆς παραγραφῆς, εἰς ἣν ὑπέκυψεν ἡ προκειμένη ἀγωγὴ κατὰ τοῦ Δημοσίου περὶ ἀποζημιώσεως διὰ παράβασιν τοῦ πρὸς προδιδασμὸν δικαιώματός του, ὡς ρητῶς διακελεύει τὸ ἄρθ. 157 Πολ. Δικονομίας καὶ ὁ Ν. 16 Π.(44: 2) Β.(51:2) 14. Ἡ ἔλλειψις δὲ αἰτιολογίας ἐπὶ τοιούτου ἀχρήστου ἰσχυρισμοῦ δὲν δίδει χώραν εἰς ἀναιρέσιν.

Ἀριθ. 400 (1907) Τ.μ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΚΑΥΑΛΗΣ

Νόθον τέκνον ὀθωμανὸν τὸ θρήσκειμα καὶ τὴν ἰθαγένειαν. - ἀναγνωρίζεσθαι ὑπὸ χριστιανοῦ ὀθωμανοῦ ὑπηκόου. - ἀποκτηθῆς ἐλληνικῆς ἰθαγενείας πρὸ θανάτου. - κληρονομία ἐπὶ ἀκινήτων ἐν Αἰγύπτῳ. - ἀνύπαρκτη ἀναιτιολόγητα. - ἀστυκὸς αἰγυπτιακὸς κώ. διέξ. - μικτὸς κώδιξ. - περιπτώσεις ἰσχύος ὡς ἡμεδαποῦ. - διάταξις ἀποδείξεων περὶ αὐτῶν. - οὐκ ἀναγκαῖα εἰδικὴ μνηεῖα ληφθέντων ὑπ' ὄψει ἐγγράφων. - ἐκτιμῆσις ἀλλογλωσσῶν ἐγγράφων ὡς ἐπικαλεῖται αὐτὸ ὁ ἐπικαλούμενος. - ἐρμηνεία ἀλλοδαποῦ νόμου. - ἀνεξέλεγκτον. - ἡμαρτημέναι περιόσαι δκέψεις.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ τῆς προηγηθείσης ὑπ' ἀριθ. 415 τοῦ 1902 ὁμοίας τοῦ Ἐφετείου Πατρῶν, ὑπεχρεώθη ν' ἀποδείξῃ ὁ ἀναιρέσειων ὅτι ἡ ἐνώπιον δύο μαρτύρων ἡ οἰασθήποτε δημοσίως ἀρχῆς γενομένη ἐν τῇ αἰγυπτιακῇ χώρᾳ δήλωσις περὶ ἀναγνωρίσεως νόθου τέκνου ὀθωμανοῦ τὸ τε δόγμα καὶ τὴν ἰθαγένειαν ὑπὸ ὀθωμανοῦ μὲν ὑπηκόου, χριστιανοῦ δὲ τὸ θρήσκειμα, προσδίδει εἰς τὸ ἀναγνωρισθὲν τέκνον κληρονομικὰ δικαιώματα κατὰ τὸν αἰγυπτιακὸν νόμον ἐπὶ κληρονομίας ἐξ ἀκινήτων τῆς κατηγορίας χαράτσι, ἐν Αἰγύπτῳ κειμένων, ἀνήκοντων εἰς τὸν ἀναγνωρίσαντα, ὅστις κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου του εἶχεν ἀποκτήσει τὴν ἐλληνικὴν ἰθαγένειαν. Ὅθεν οἱ λόγοι ἀναιρέσεως, ὅτι δὲν διετάχθη ἀπόδειξις 1) περὶ τοῦ ἂν ἡ ἐνώπιον τῆς προξενικῆς ἀρχῆς ἐν Αἰγύπτῳ ἀναγνώρισις φυσικοῦ τέκνου δημιουργῇ ὑπὲρ αὐτοῦ κληρονομικὰ δικαιώματα ὡς πρὸς τὰ ἐν Αἰγύπτῳ ἀκίνητα χαράτσι καὶ 2) περὶ τῆς ἰσχύος καὶ τοῦ περιεχομένου τοῦ ἁρθρου 361 τοῦ Αἰγυπτιακοῦ Νόμου εἰδικῶς προνοοῦντος περὶ τῆς προκειμένης σχέσεως εἰσὶν ἀνυπόστατοι, διότι ρητῶς ταῦτα ἐν τῷ θέματι περιέχονται.

Ἐπειδὴ, ὡς πιστοῦται ἐκ τῆς δευτέρας σκέψεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον θεωροῦν ὡς ἀμετακλήτως ἐκδικασθέντα ὑπὸ τῆς προτέρας ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, ἐφ' ὅσον δὲν ἀνηρέθη, τὰ ζητήματα τῆς ἰθαγενείας τῶν μερῶν, τοῦ θρησκευτικοῦ αὐτῶν δόγματος, ὡς διαλαμβάνεται ἐν τῷ ἀνωτέρῳ θέματι, καὶ τῆς ἀναγνωρίσεως νόθου τέκνου ἐν ταῖς μὴ χριστιανικαῖς χώραις τῆς Ἀνατολῆς, ὡς διεπομένης ὑπὸ τοῦ Πατριαρχικοῦ Βυζαντινοῦ Νόμου, μὴ προσδίδοντος εἰς τὴν ἀναγνώρισιν κληρονομικὰ δικαιώματα, ἀπορίπτει ὡς ἀπαραδέκτους πάντας τοὺς ἀντιθέτους ἰσχυρισμούς. Ἐντεῦθεν ἔπεται, ὅτι ἐλήφθησαν ὑπ'

(*) Πρὸβλ. τὰς ἐν σελ. 364 ΧΥ ὑπὸ τὴν 1848 Ε. Α. συμφώνους σημειώσεις μας.

ᾧφει καὶ ἀπαρρίφθησαν οἱ ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἀναιρεσεῖοντος περὶ τοῦ ὅτι ὁ Βυζαντινὸς Νόμος ἀπονέμει εἰς τὴν ἀναγνώρισιν κληρονομικὰ δικαιώματα καὶ περὶ τοῦ ὅτι ἡ ἀναγνώρισις ἐγένετο παρὰ πολίτου Ἑλλήνου καὶ ἔδει νὰ κριθῇ κατὰ τὸν ἐλληνικὸν νόμον. Οὐδὲν ἄρα ὑπάρχει ἀναιτιολόγητον. Ὁ τελευταῖος μάλιστα ἰσχυρισμὸς, μεταβάλλων προδήλως τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, ἐν ἣ ῥητὴς ὁμολογεῖ ὅτι ἡ μὲν ἀναγνώρισις ἐγένετο δις μέχρι τῆς 4ης Ἰουνίου 1889, ὁ δὲ κατῆρ του ἀπέκλεισε τὴν ἐλληνικὴν ὑπηρεσίαν τῇ 7)19 Ἀπριλίου 1890, ἤτοι μετὰ ἐν καὶ πλέον ἔτος ἀπὸ τῆς τελευταίας ἀναγνώσεως, ἥτο ἀπορριπτέος καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος. Ἡ δὲ ἑλλειψὶς αἰτιολογίας ἐπ' αὐτῷ ὡς ἀχρήστου δὲν τίκειται λόγον ἀναιρέσεως καὶ ἂν τυχὸν ὑπῆρχεν αὕτη.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ἀναιρέσεως ὁτι κακῶς διετάχθη ἡ ἀνωτέρω ἀπόδειξις, διότι εἰς τὸν διέποντα τὴν προκειμένην σχέσιν αἰγυπτιακὸν νόμον παραπέμπει τὸ ἄρθρον 77 τοῦ Μικτοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐν ἀποδείξει ἡ Ἑλλάς διὰ συμβάσεως μετὰ τῆς αἰγυπτιακῆς κυβερνήσεως, κυρωθείας διὰ νόμου, οὗ ἐνεκα θεωροῦνται καὶ ὁ Μικτὸς καὶ ὁ Αἰγυπτιακὸς Κώδιξ ὡς ἐλληνικοὶ νόμοι» ἐστὶν ἀβάσιμος, διότι ὁ Νόμος ΦΟΗ' τοῦ 1877, δι' οὗ περιωρίσθη ἡ δικαστικὴ δικαιοδοσία τῶν ἐν Αἰγύπτῳ προξενικῶν ἀρχῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ προσεχώρησεν ἡ Ἑλλάς εἰς τὴν σύστασιν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ μικτῶν δικαστηρίων, ὑπήγαγεν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν τὰς μεταξὺ ἐγγχωρίων πρὸς Ἑλλήνας καὶ τὰνάπαλιν, ξένων πρὸς Ἑλλήνας καὶ τὰνάπαλιν διαφορὰς καὶ μόνον κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν σχέσεων αὐτῶν οἱ νόμοι τῶν μικτῶν δικαστηρίων θεωροῦνται ὑποχρεωτικοὶ ὡς ἐλληνικοὶ πρὸς τοὺς εἰς αὐτὰ δωσιδικουῦντας Ἑλλήνας. Μὴ προκειμένης ὅμως νομικῆς σχέσεως ὑπαγομένης εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν μικτῶν δικαστηρίων, οἷα ἐστὶν ἡ ἐπίδικος, καθ' ἣν οἱ διάδικοι ὡς Ἑλληνες δωσιδικοῦσιν ἐνώπιον τῶν ἐν Αἰγύπτῳ προξενικῶν ἀρχῶν τῆς Ἑλλάδος, οὔτε ὁ Μικτὸς Ἀστικὸς Κώδιξ οὔτε ὁ Αἰγυπτιακὸς Ἀστικὸς Κώδιξ, ὥσπερ εἰς αὐτὸν παραπέμπει, δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ἐλληνικοὶ, ὥστε νὰ τοὺς ἐφαρμόζωσιν οἰκοθεν αἱ προξενικαὶ ἀρχαὶ ἢ τὰ ἐν Ἑλλάδι δικαστήρια ἐπὶ τῶν δικαζομένων ἐλλήνων ὑπηκόων. Ὅρθως ἄρα καὶ συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 245 καὶ 248 τῆς Πολιτ. Δικονομίας διέταξε τὸ ἐφετεῖον ἀποδείξει περὶ ὑπάρξεως καὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Αἰγυπτιακοῦ Νόμου.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν προτάσεων τῶν ἀναιρεσιδλήτων, ἐφ' ὧν ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, οὐδὲλως συνάγεται ὅτι ὁμολόγησαν οὗτοι ὅτι ἡ ἀναγνώρισις νόθου τέκνου δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν θεσμοθεσίαν τῶν πατριαρχικῶν προνομίων. Τοῦθ' ὅπερ, ἄλλως καὶ ἀληθὲς πρὸς στιγμὴν ὑποτιθέμενον, δὲν θὰ καθίστα ματαίαν τὴν διαταχθεῖσαν ἀπόδειξιν, διότι αὕτη θὰ ἐπερίττευσεν, ἂν συνωμολόγουν οἱ ἐναγόμενοι ὅτι διέκεται ἡ ἀναγνώρισις ὑπὸ τοῦ αἰγυπτιακοῦ νόμου, ὡς ἡξίου ὁ ἐνάγων. Ἀστήρικτος ἄρα ὁ σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως.

Ἐπειδὴ, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον ἐκτιμῶν τὰ προσαχθέντα

ἀποδεικτικὰ μέσα, ἀποφαίνεται ὅτι δὲν ἀπέδειξε δι' αὐτῶν ὁ ἐνάγων, ὡς ὑπεχρεώθη, τὸ θέμα περὶ οὗ εἴρηται καὶ οὐ τὰ στοιχεῖα ἀπετέλουν τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς του, οἷα παρεπέμφθη αὐτῷ διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, τοῦτου δ' ἐνεκα κρίνει ταύτην ἀπορριπτέαν. Ἀρα οἱ λόγοι ἀναιρέσεως ὅτι κακῶς ἀπεφάνθη τὸ ἐφετεῖον ὅτι ἐπὶ τῶν ὁρθοδόξων ὑπηκόων Ἑλλήνων εἶναι ἐφαρμοστέα ἡ θεσμοθεσία τῶν πατριαρχικῶν προνομίων, ὅτι δὲν δύναται νὰ χωρήσῃ ἀναγνώρισις πολίτου Ἑλλήνου ἐν ταῖς ὁθωμανικαῖς χώραις, παρέχουσα κληρονομικὰ δικαιώματα καὶ ἐπὶ τῶν ἐν αὐταῖς ἀκινήτων χαράττι, ὅτι δὲν εἶναι ἐφαρμοστέος ὁ αἰγυπτιακὸς νόμος, ὡς ἀντικείμενος, σχετικῶς μὲ τὴν ἀναγνώρισιν, εἰς νόμους δημοσίας τάξεως καὶ ὅτι ἡ ἐνώπιον τοῦ Προξένου Ζαγαζίκιου ἀναγνώρισις τοῦ ἀναιρεσεῖοντος εἶναι ἄκυρος ὡς γενομένη ὑπὸ πολίτου Ἑλλήνου παρὰ τὸν Βυζαντινὸν Νόμον, εἰσὶν ἀνυπόστατοι, διότι ἐπὶ τοιούτων σκέψεων δὲν ἐστηρίχθη τὸ ἐφετεῖον κατὰ τὰ ἀνωτέρω πρὸς ἀπόρριψιν τῆς ἀγωγῆς καὶ διότι τὸ ζητούμενον ἥτο ἂν ὁ αἰγυπτιακὸς νόμος διέκει τὴν προκειμένην σχέσιν κατὰ τοὺς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἰσχυρισμοὺς τοῦ ἐναγόντος, τοῦτου δὲ μὴ ἀποδείχθέντος ἡ ἀγωγή ἀπέβαινεν ἀπορριπτέα.

Ἐπειδὴ, ὡς βεβαίῳ τὸ ἐφετεῖον ἐν τῇ ἐβδόμῃ αἰτιολογίᾳ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, «ἐλαβεν ὑπ' ὄψιν ἅπαντα τὰ ὑπὸ τοῦ ἀποδεικνύοντος προσαχθέντα ἐγγράφα ἅτινα μνημονεύει, καὶ πάντα τὰ λοιπὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν ταῖς προτάσεσιν αὐτοῦ ἐπικαλούμενα». Ἀρα ἐξετίμησε καὶ τὰ ἐγγράφα, ἅτινα ἀναφέρει ὁ ἀναιρεσεῖων ἐν τῷ ἀναρτηρίῳ καὶ τοῖς προσθέτοις δικογράφοις, κατ' εἶδος, ἀριθμὸν καὶ χρονολογίαν, καὶ ἐν οἷς συγκαταλέγονται καὶ τὰ ἄρθρα 77 τοῦ Μικτοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, 36 τοῦ ὁρ. ραψμοῦ τῶν μικτῶν δικαστηρίων καὶ 361 τοῦ Αἰγυπτιακοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀφ' οὗ, ὡς διατείνεται, πάντα ταῦτα ἐπεκαλέσατο ἐν ταῖς προτάσεσιν, ἐφ' ὧν ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις. Δὲν ὑπεχρεοῦτο δὲ τὸ δικαστήριον νὰ ὀνομάσῃ εἰδικῶς ἐν ἑκάστῳ τῶν ἐγγράφων τούτων. Οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου ἄρα λόγοι ἀναιρέσεως εἰσὶν ἀνυπόστατοι.

Ἐπειδὴ δὲν προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι τὸ ἐφετεῖον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰ ἐγγράφα, περὶ ὧν ποιεῖται μνείαν ἐν τῇ ἐβδόμῃ αἰτιολογίᾳ, γεγραμμένα ἐν ξένη γλώσσῃ. Διὰ δὲ τῆς ἐκφράσεως «τὰ εἰδικώτερον ἐν ταῖς προτάσεσιν τοῦ ἐναγόντος ἐπικαλούμενα», ἐννοεῖ ὅτι ἔλαβε ταῦτα ὑπ' ὄψιν ὡς τὰ ἐπεκαλέσατο ὁ ἀναιρεσεῖων ὡς δὲ ἐκ τῶν προτάσεων αὐτῶν ἀποδεικνύεται (σελ. 5, 6, 8, 9, καὶ ἐπὶ 13, 14—15, 16, 17, 23, 25, 27, 28, 29, 30, 38 καὶ ἐπ. τῶν ἐντύπων προτάσεων), ὁ ἀναιρεσεῖων ἐλλήνιστ' ἐξέθεσεν, εἴτε ὡς ἀνάπτυξιν τῶν μαρτυρικῶν καταθέσεων εἴτε ὡς ἀνάπτυξιν τῶν προσαχθέντων ἐγγράφων, τὸ περιεχόμενον τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων καὶ τὸ σχετικὸν μὲ τὸ ταχθὲν θέμα πόρισμα τῶν ἐπικληθέντων ἐγγράφων. Ἀφ' οὗ δὲ ἐξετίμησε ταῦτα τὸ ἐφετεῖον, ὡς παρίσταντο ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσεῖοντος, δὲν δύναται νὰ πλάσῃ ἐντεῦθεν λόγον ἀναιρέσεως

κατὰ τὸ ἄρθρον 811 § 1 Πολ. Δικονομίας. Ἀπαράδεκτος ἄρα ὁ σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως.

Ἐπειδὴ καὶ ἂν ἡμφισβήτησαν οἱ ἀναιρεσιβλητοὶ τὸ ἀκριβὲς τῶν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος προσαχθεῖσιν μεταφράσεων τῶν ἐγγράφων, περὶ ὧν διαλαμβάνει ἐν τῷ ἐννάτῳ λόγῳ τοῦ πρώτου προσθέτου δικογράφου ὁ ἀναιρεσιβλητὴς, καὶ τὸ ἐφετεῖον προέβη οὐδὲν ἤττον εἰς τὴν ἐκτίμησιν αὐτῶν, δὲν δύναται νὰ παραγάγῃ ἐντεῦθεν ὁ ἀναιρεσιβλητὴς λόγον ἀναιρέσεως, διότι τοιοῦτος θὰ καρεῖχετο μόνον ὑπὲρ ἐκείνων ἐναντίον τῆς αἰτήσεως τῶν ὁποίων ἐλήφθησαν ὑπ' ὅψει ἀνακριβεῖς μεταφράσεις, ἂν ἐντεῦθεν ἐξημουντο.

Ἐπειδὴ ὁ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ ἰσχυρισμὸς ὅτι ἕτερα ἐγγράφα καὶ ἀποφάσεις τῶν ἐγχωρίων δικαστηρίων καὶ τῶν μικτῶν, ἃς προσήγαγε, περιλαμβανομένας ἐν τῷ εἰς γαλλικὴν καὶ ἰταλικὴν δελτίῳ τῆς Αἰγυπτιακῆς νομοθεσίας, δὲν μεταφράσθησαν, εἶναι ἀόριστος, διότι δὲν προσδιορίζει ποῖα εἶναι τὰ ἐγγράφα καὶ αἱ ἀποφάσεις, ἃς ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἐν ἀλλογλώσσῳ κειμένῳ τὸ ἐφετεῖον, ἐν τῇ περιπτώσει ἤθελεν ὑποθετῆ, ὅτι δὲν ἐξέθεσεν μὴ ἐλλήνιστι τὸ σχετικὸν περιεχόμενον αὐτῶν εἰς τὰς προτάσεις τοῦ ἀναιρεσιβλητοῦ κατὰ τὰ προειρημένα.

Ἐπειδὴ ἡ παρερμηνεία τοῦ ἄρθρου 361 τοῦ Αἰγυπτιακοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, οὐδὲν ἕτερον ἐστὶν εἰμὴ ἐρμηνεία τοῦ περιεχομένου ἐγγράφου, οἷος ἐστὶ διὰ τὸν Ἕλληνα δικαστὴν ὁ ἀλλοδαπὸς νόμος, ἀλλ' ἡ ἐκτίμησις αὐτῆς, ἐφ' ὅσον δὲν προσβάλλει κατὰ νόμον δικαίου, δὲν δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν ἄρθρ. 810 Πολ. Δικονομίας.

Ἐπειδὴ τοῦ διαληφθέντος ἐρείσματος τῆς ἀποφάσεως ἐπαρκoὺς ὄντος νὰ στηρίξῃ τὸ διατακτικὸν αὐτῆς, ἀπορριψάσης τὴν τοῦ ἀναιρεσιβλητοῦ ἀγωγὴν ὡς ἀνυπόστατον, καθ' ἣν προεβλήθη, ματαία ἀποβάνει ἡ ἐρευνα πάντων τῶν λόγων δι' ὧν προβάλλει ὁ ἀναιρεσιβλητὴς τὰς ἐπικυρηκτὰς τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως σκέψεις, δι' ἃς κρίνει τὸ ἐφετεῖον ἀπορριπτέαν τὴν ἀγωγὴν καὶ δυνάμει τῶν ἀλλοδαπῶν νόμων, οὓς παραθέτει, εἴτε ὡς οἰκοθεν γνωστοὺς αὐτῷ, καίπερ γεγραμμένους ἐν ξένῃ γλώσσῃ ἢ ὡς μὴ ἡμφισβητηθέντας δῆθεν ὑπὸ τῶν μερῶν, διότι τὸ ἡμάρτημα τῶν τοιούτων σκέψεων, δὲν δύναται οὐδ' ἐλάχιστον νὰ μειώσῃ τὴν ὀρθότητα τοῦ ἀνωτέρω διατακτικοῦ.

ΠΟΙΝΙΚΗ

Ἀριθ. 11 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ
Ἐνορκος καταδικαστέμενος κατὰ τὸ ἄρθρον 24 Ποιν. Νόμου. κακὴ σύνθεσις.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 17 τοῦ ΒΚΗ' Νόμου τῆς 20 Ἰουλίου 1892 «περὶ δικαστηρίου κακούργιοδικῶν», προσκαίρως ἀνίκαναι πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων ἐνόρκων εἰσὶν § α'. «οἱ καθ' ὧν ἐφηρμόσθη τὸ ἄρθρον 24 τοῦ Ποιν. Νόμου,» ἐν προκειμένῳ δὲ, καθὰ ὁ ἀναιρεσιβλητὴς ἰσχυρίζεται, καὶ προκύπτει ἐκ τοῦ ἐν τῇ δικογραφίᾳ συνημμένου κεκυρωμένου ἀντιγράφου τῆς ὑπ' αριθ. 1157 ἀπὸ 3 Ὀκτωβρίου 1906 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου

τῶν ἐν Λευκάδι Πλημμελειοδικῶν, ὁ Α. Σ^{***}, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα ἐτέθη ἐν τῇ κληρωτῇ μετὰ τῶν τριάκοντα ἐνόρκων, εἶχε καταδικασθῇ εἰς ἐκπτώσιν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του, ὡς ἐπιστάτου τῶν ἐν Λευκάδι ποιν. φυλακῶν, καὶ εἰς πρόσκαιρον ἀνικανότητα πρὸς ἀνάκτησιν αὐτῆς ἐπὶ ἑξὶ μηνῶν, ἐφαρμοσθέντος κατ' αὐτοῦ τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ Ποιν. Νόμου καὶ συνεπῶς δὲν ἠδύνατο οὔτε νὰ ἐκπληρώσῃ καθήκοντα τοῦ ἐνόρκου, ἢ καταδικῆ δ' αὕτη ἐπῆλθε μετὰ τὴν ὀριστικότητα τοῦ καταλόγου τῶν, διὰ τὴν σύνοδον τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου 1906, κληρωθέντων ἐνόρκων, καὶ τὴν ἐναρξιν τῆς συνόδου τοῦ Κακούργιοδικείου Λευκάδος, ἐπομένως ὁ εἰς κακὴν σύνθεσιν τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐνόρκων ἀναγόμενος λόγος ἀναιρέσεως βάσιμος ἐστὶ καὶ ἀναιρετέα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, συνωδὰ τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 458 § 3 Ποιν. Δικονομίας.

Ἀριθ. 13 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ

Ἀνάγνωσις ἀνυπογράφου πρακτικοῦ ἐρημοδικίας.

Ἐπειδὴ ἡ ἐκ τοῦ πρακτικοῦ τῆς συνεδριάσεως ἔλλειψις τῶν ὑπογραφῶν τινῶν τῶν λαβόντων μέρος εἰς αὐτὴν δικαστῶν, δὲν καθίστησι ταῦτα ἄκυρα, κατὰ τὸ ἄρθρον 88 Ποιν. Δικονομίας, ἐφ' ὅσον δὲν τίθεται ἐν ἀμφιβολίᾳ ἡ ὑπαρξὶς τῶν βεβαιουμένων γεγονότων, καὶ ἡ κατὰ τὴν ἐπ' ἀνακοπῇ δίκην ἀνάγνωσις τῶν τοιούτων πρακτικῶν δὲν παράγει λόγον ἀναιρέσεως οἷον ὁ κατηγορούμενος προβάλλει (*).

Ἀριθ. 14 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ

Κλοπὴ ἄνω τῶν χιλίων. = πλαστὴ κλεῖς. - οὐ χρεῖα προηγουμένης προμηθείας αὐτῆς.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ἐτυμηγορίας τῶν ἐνόρκων ὁ ἀναιρεσιβλητὴς ἐκηρύχθη ἐνοχὸς κλοπῆς πραγμάτων ἀξίας πλέον τῶν χιλίων δραχμῶν, διαπραχθείσης εἰς κατωκνημένον κτίριον διὰ πλαστῆς κλεῖδος τὸ δὲ δικαστήριον τῶν συνεδρῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐτυμηγορίας ταύτης κατ' ὀρθὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 375 ἐδ. 5 Ποιν. Νόμου, ἐπέβαλε τῷ κληθέντι ἐνόρχῳ τὴν τῶν προσκαίρων δεσμῶν ποινὴν, συντρεχούσης πρὸς τῇ ἀξίᾳ τῶν κλαπέντων, ὑπερβαινούσῃ ὡς εἴρηται τὰς χιλίας δραχμάς, τῆς περικτώσεως τοῦ ἄρθρ. 374 ἐδ. 3 τοῦ Ποιν. Νόμου, ἥτοι τῆς διαπράξεως τῆς κλοπῆς εἰς κατωκνημένον κτίριον διὰ πλαστῆς κλεῖδος, οὐδαμῶς δὲ τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀπαιτεῖ ὡς οὐσιώδη ὄρον ὅπως τὴν πλαστὴν ταύτην κλεῖδα προμηθευθῇ ὁ κλέπτης πρὸ τῆς πράξεως κρυφίως ἢ δολίως, ὃν μόνον εἰς τὴν κατὰ τὴν κλοπὴν χρῆσιν τῆς ἀληθοῦς κλεῖδος θεωρεῖ ἀναγκαῖον. Ὁ ἐπὶ ψευδοῦς ἄρα ἐφαρμογῆς τοῦ Ποιν. Νόμου ἐρείδόμενος λόγος ἀναιρέσεως ἀβάσιμος κρίνεται.

(*) Τί περίεργα πράγματα. Ἀρκεῖ ν' ἀναγνωσθῇ ἐν καλῷ χαρτὸν ὡς πρακτικὸν δικαστηρίου, διότι τοιοῦτο εἶναι οἷον δῆποτε ἀνυπόγραφον ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐγγράφον, διὰ νὰ θεωρῆται τοῦτο, μέχρις ἀναποδείξεως κρηπὶς κατηγορίας!

Ἀριθ. 16 (1907) Τμ. Β'

Εἰτηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ
Παραπομπή ἐπὶ ἐξυδρίσει διὰ τύπου. - ἐκτί-
μησὶς φράσεων ὡς ἐξυδριδικῶν.

Ἐπειδὴ τὸ συμβούλιον τῶν πλημμελειοδικῶν διὰ τοῦ προσβαλλομένου βουλευματος αὐτοῦ, δεχθὲν ὅτι οἱ ἀναιρεσεῖοντες διὰ σειρᾶς ἄρθρων, δημοσιευθέντων ἐν τῇ ἐνταῦθα ἐκδιδομένῃ ἐφημερίδι ἢ ἂν Ἀλή-
θειας, διὰ τοῦ συνόλου αὐτῶν καὶ ἰδίᾳ τῶν ἐν αὐτοῖς φράσεων, ἃς παραθέτει, προσέβαλον τὴν τιμὴν τῆς Χ. Ρ^{***} διευθυντρίας τοῦ νοσοκομείου ὁ Εὐάγγελισμός, δυσφημίσαντες, χλευάσαντες αὐτὴν περιφρονητικῶς καὶ προσάψαντες εἰς αὐτὴν ιδιώματα καὶ φρονήματα περιφρονητικὰ, ὁρθῶς ἔκρινεν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πραγματικῶν τούτων περιστατικῶν, ὅτι ἦσαν παραπεμπτοί: ἵνα δικασθῶσιν ἐπὶ ἐξεδρίσει καὶ ὁ λόγος ἀναιρέσεως ὅτι ἐσφαλμένως ἐφημερίσθη ὁ Ποιν. Νόμος, ὡς κακῶς θεωρηθεῖσιν ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὡς ἐξυδριδικῶν τῶν φράσεων τῶν εἰρημένων ἄρθρων, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀνυπόστατος.

Ἐπειδὴ ὁρθῶς δὲν ἐχαρκτηρίσθη ἡ πρᾶξις συκοφαντία, διότι διὰ τὴν συκοφαντίαν ἀπαιτεῖται ὠρισμένη ἀξιοποίησης πρᾶξις, ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὠρισμένη ἀξιοποίησης πρᾶξις διὰ τῶν φράσεων τῶν ὑπὸ κατηγορίαν ἄρθρων δὲν ἀποδίδεται τῇ παθούσῃ.

Ἀριθ. 18 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΝΙΔΕΡ

Κολάσιμος πρᾶξις. - κρίσις κατὰ νόμον ἰσχύοντα κατ' ἐκδίκασιν. - νόμος ἀφαιρῶν ὅτι α-
χέια κολασίμου. - ἀπόλυσις ἀγροφυλάκων. -
προηγούμενη πρότασις ἀστυνόμου. - μετα-
γενεστέρα κατάρτησις.

Ἐπειδὴ τὸ ποινικὸς κολάσιμον ἀξιοποιῶν τινὸς πρᾶξεως καὶ ἡ συνδρομὴ τῶν ἀποτελούντων ταύτην στοιχείων τοῦ νόμου κρίνεται κατὰ κανόνα ἀπὸ τὸν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδικάσεως αὐτῆς καὶ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως ἰσχύοντα νόμον, κατ' ἀρχὴν δὲ τοῦ δικαίου, ἐκ τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἐννοίας τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρ. 1 Ποιν. Νόμου καὶ 7 τοῦ Συντάγματος, καθ' ἃ οὐδεμία ποι-
νὴ ἐπιβάλλεται ἀνευ νόμου, ἀπορρέουσιν, πρὸς ἣν οὐδαμῶς ἀντιτίθεται τὸ ἄρθρον 706 Ποινικοῦ Νό-
μου, ὡς μὴ καθιεροῦν γενικὸν ἐναντίον περὶ μὴ ἀναδρομικῆς δυνάμεως τῶν νεωτέρων ἐπεικαστέρων ποινικῶν νόμων κανόνα, ἀλλὰ μόνον εἰδικῶς περὶ τῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ποιν. Νόμου ἐκκρεμῶν ἀξιοποιῶν πρᾶξεων πραγματευό-
μενον, ὁ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδικάσεως ἀξιοποι-
νοῦ τινὸς πρᾶξεως ἰσχύων ἐπεικαστέρος ποινικὸς νόμος ἐφαρμόζεται πάντοτε ἀναδρομικῶς ἐπὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ τελεσθεῖσιν ἀξιοποιῶν πρᾶξεων, ὡς τοιοῦτος δὲ ἐπεικαστέρος θεωρεῖται καὶ ὁ καθ' ἐν μόνον τῶν ἀπάρτιζόντων τὴν πρᾶξιν ταύτην στοι-
χείων ἢ ἀναγκαιῶν τούτων προϋποθέσεων ἢ καὶ γεγονότων ἐγκληματικῶν ἐπεικαστέρον χαρακτη-
ρίζων ἢ καὶ ὁλοσχερῶς μὴ τιμωρῶν ἐνεκεν ἐλλεί-
ψεως αὐτῶν ταύτην νεώτερος νόμος. Κατὰ ταῦτα ἐν προκειμένῳ, κατηγορημένου ὄντος ἀναμφισβη-
τῆτως διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 96 τοῦ ὑπὸ

στοιχ. ΓΡΕΕ' Νόμου τῆς 11 Ἰουλίου 1906, ἐν τῷ κατὰ 86ριον 1906 χρόνῳ τῆς ἐκδόσεως τοῦ προσβαλλομένου βουλευματος, τοῦ ὑπὸ στοιχείον ΒΡΠΗ' Νόμου τοῦ 1893, κατὰ τὸ ἄρθρον 23 τοῦ ὁποῦ πρὸς ἀπόλυσιν ἀγροφυλάκων ὑπὸ τοῦ Νο-
μάρχου ἀπαιτεῖται προηγούμενη τοῦ ἀστυνόμου πρότασις, ἐλλειπούσης δὲ κατὰ τὸν χρόνον τῆς διὰ τοῦ βουλευματος τούτου ἐκδικάσεως τῆς εἰς τὸν ἀναιρεσεῖοντα ἀποδιδομένης πρᾶξεως τῆς πα-
ραβάσεως καθήκοντος, ὡς ἐκ τῆς καταργήσεως τοῦ ἄνω νόμου, τῆς ἐξ αὐτοῦ ἀπαιτουμένης ἀναγκαιᾶς προϋποθέσεως καὶ τοῦ γεγονότος τῆς προτέρας προτάσεως τοῦ ἀστυνόμου διὰ τὴν νόμιμον ἀπόλυ-
σιν τῶν ἀγροφυλάκων, ἥς προϋποθέσεως ἡ παρα-
βίασις καὶ οὐ γεγονότος ἡ ἔλλειψις ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν πρᾶξιν τῆς παρ-
βάσεως καθήκοντος τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου κατὰ τὸ ἄρθρον 487 Ποιν. Νόμου στοιχείου ταύτης, τοῦτέστι τῆς παραβάσεως τῶν διὰ τοῦ ὡς ἄνω Νό-
μον διαγεγραμμένων καθηκόντων τῆς ἐπιτετραμέ-
νης εἰς τοὺς Νομάρχας τοιαύτης ὑπηρεσίας τῶν ἐνυπαρχόντων εἰς τὴν φύσιν αὐτῆς, ἢ εἰς τὸν ἀ-
ναιρεσεῖοντα ἀποδιδομένη τοιούτῃ πρᾶξιν, καίτοι ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος τοῦ ὡς ἄνω καταργηθέντος ΒΡΠΗ'. Νόμον διαπραχθεῖσα, δὲν εἶναι ποινικῶς κολάσιμος ἐν τῷ χρόνῳ τῆς ἐκδικάσεως αὐτῆς κατὰ τὴν ἄνω ἐκτεθεῖσαν ἀρχὴν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νεωτέρου ποινικοῦ νόμου ὡς ἐπεικαστέρου, καθ' ὃ μὴ συντρεχούσης κατὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ βουλευμα-
τος τούτου τῆς προϋποθέσεως τῆς παραβάσεως τῶν διατάξεων τοῦ καταργηθέντος νόμου καὶ τῆς ἐκ τούτου συνδρομῆς τῶν ὅρων τῆς παραβάσεως τοῦ καθήκοντος τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 487, τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, οὐχὶ ὁρθῶς ἐπομένως τὸ συμβούλιον τῶν ἐφετῶν διὰ τοῦ προσβαλλομένου βουλευματος αὐτοῦ, θεωρήσαν ἀξιοποιῶν τὴν τοι-
αύτην τοῦ ἀναιρεσεῖοντος πρᾶξιν, παρέπεμψεν αὐ-
τὸν ἵνα δικασθῇ ἐπὶ ταύτῃ καὶ ἐσφαλμένως οὕτω ἐφαρμόσαν τὴν ὡς ἄνω μνησθεῖσαν διατάξιν τοῦ ἄρθ. 487 Ποιν. Νόμου, ἀναιρετέον κατέστησε τὸ τοι-
οῦτον βούλευμα αὐτοῦ, κατὰ τὴν διατάξιν τοῦ ἄρθρ. 263 § 3. Ποιν. Δικον. καὶ τὸν σχετικὸν θάσιμον λόγον ἀναιρέσεως, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ὁρθῆς ἐφαρμο-
γῆς τοῦ νόμου ὑπὸ τοῦ Ἀρ. Πάγου (ἄρθρ. 500 Ποιν. Δικονομίας), ὅστις ἤδη ἐφαρμόζων τὸν νό-
μον, δέον, μὴ ἀπομένοντος ἀνεξετάστου ὑπὸ τοῦ δι-
καστηρίου τῆς οὐσίας οὐδενὸς ἐκ τῶν στοιχείων τῆς περὶ ἧς πρόκειται πρᾶξεως, ὅπως τοῦτο πρὸς νέαν οὐσιαστικὴν ἐκτίμησιν ἀναπεμφθῇ, νὰ διατάξῃ καὶ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἀναιρεσεῖοντος ἀπὸ τῆς κατη-
γορίας ἐπὶ τῇ δι' ἣν παρεπέμφθη πρᾶξιν, θεωρου-
μένη κατὰ τὰ ἀνωτέρω μὴ κολασίμῳ.

Ἀριθ. 19 (1907) Τμ. Β'

Εἰτηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΝΙΔΕΡ

Ἠθικὴ αὐτουργία. - ἐκ προθέσεως παρακίνη-
σις. - παράνομος κατακράτησις. - παραγγε-
λία πρὸς. - μὴ ἐξάντλησις κατηγορίας. -
ἀναπομπή.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 56 ἐδ. 3 Ποιν. Νό-
μου, ἐναγκαλὸν στοιχείον τῆς κατὰ τὸν ἐν τῷ ἐδα-

φίω τούτω ἀναγραφόμενον τρόπον συμμετοχῆς προσώπου τινὸς ὡς ἡθικοῦ αὐτουργοῦ εἰς τὴν κατ' ἄλλου διαπραττομένην ἀξιόποιον πράξιν εἶναι ἢ ἐκ προθέσεως παρακινήσει αὐτοῦ εἰς ἐκτέλεσιν αὐτῆς δι' ἀπειλῶν κλπ. Ἐν προκειμένῳ ὅμως τὸ προσβαλλόμενον βούλευμα, καίτοι ἐν τῷ διατακτικῷ αὐτοῦ, ὡς ἐκ τούτου προκύπτει, περιλαμβάνον τὸ ἕτερον ἐκ τοῦ ἄρθρου τούτου στοιχεῖον τὸ ἀφορῶν τὸν τρόπον, καθ' ὃν ὁ ἀναιρεσίωον παρεκίνησε τὸν ἔργῳ αὐτουργὸν εἰς ἐκτέλεσιν τῆς πράξεως τῆς παρανόμου κατακρατήσεως, ἥτοι τὴν παραγγελίαν διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 642 διαταγῆς του, παρέλιπε νὰ περιλάβῃ ἐν αὐτῷ καὶ τὸ ὡς ἄνω ἀπαραίτητον πρὸς ὑπαρξιν τῆς τοιαύτης αὐτουργίας, ἐφ' ἣ ἔκρινεν αὐτὸν παραπεμπτόν, στοιχεῖον τῆς ἐκ προθέσεως παρακινήσεως τοῦ ἔργῳ αὐτουργοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς πράξεως ταύτης. Συνεπῶς ἐσφαλμένως τὸ ἐκδόν τὸ προσβαλλόμενον βούλευμα συμβούλιον τῶν ἐφετῶν ἐφήρμοσε τὴν ἄνω τοῦ Ποιν. Νόμου διάταξιν καὶ παρέπεμψε τὸν ἀναιρεσίωον ἵνα δικασθῇ ἐπὶ τῇ πράξει τῆς ἡθικῆς αὐτουργίας εἰς παράνομον κατακράτησιν, χωρὶς νὰ περιλάβῃ καὶ τὸ ἄνω μνησθὲν οὐσιώδες στοιχεῖον αὐτῆς καὶ ἀναιρετέον οὕτω, κατὰ τὸν περὶ τούτου δάσιμον λόγον, κατέστησε τὸ τοιοῦτον βούλευμα διὰ κακὴν τοῦ ἄνω ἄρθρου 56 ἐδ. 3 τοῦ Ποιν. Νόμου ἐφαρμογὴν κατὰ τὴν περὶ τούτου διάταξιν τοῦ ἐδ. 3 τοῦ ἄρθρ. 263 Ποιν. Δικονομίας Καθόσον δ' ὁ Ἀρειος Πάγος, ὅστις, κατὰ τὸ ἄρθρον 500 Ποιν. Δικονομίας, ἀναιρῶν ἐκ τοιοῦτου λόγου ἐφαρμόζει αὐτὸς ὁρθῶς τὸν νόμον καὶ μὴ οὐσίας κολασίμου τῆς πράξεως ἀπολύει ἐντελῶς τὸν καταδικασθέντα, δὲν δύναται ἤδη νὰ πράξῃ, τοῦτο, ἀφ' οὗ τῆς κατηγορίας, ἣν καὶ ὁ εἰσαγγελεὺς τῶν ἐφετῶν διὰ τῆς προτάσεώς του πρὸς τὸ συμβούλιον, περιλαβὼν καὶ τὸν ἄνω τοῦ νόμου ὅρον, ὑπέβαλε, μὴ ἐξαντληθείσης ὁλοσχερῶς διὰ τῆς καὶ περὶ τῆς συνδρομῆς ἢ μὴ τοῦ τοιοῦτου παραλειφθέντος στοιχείου τοῦ νόμου ἀποφάνσεως τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, δὲν συντρέχει ἡ περίπτωσις τῆς μετὰ πλήρη οὐσιαστικὴν τοῦ δικάζοντος δικαστηρίου ἐκτίμησιν ἐπὶ πάντων τῶν τὴν ἀξιόποιον πράξιν ἀπαρτιζόντων στοιχείων κρίσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου περὶ τοῦ κολασίμου ἢ μὴ τῆς πράξεως, δέον νὰ παραπέμψῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς ἕτερον ὁμοείδος καὶ ἰσοδύναμον δικαστήριον, ἄλλο παρὰ τὸ ἐκδόν τὸ προσβαλλόμενον βούλευμα, ἵνα ἐξαντλήσῃ πλήρῃ τὴν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως κατὰ τ' ἄνω δικαιοδοσίαν αὐτοῦ (*).

(*) Ἡ αἰωνία ἀρεοπαγιτικὴ παλίσροια. Δὲν ἐξηγῆται ἡ κατηγορία! Ἰδοὺ τὸ εὐαίσθητον σημεῖον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ταλαντεύεται ἡ δικαιοδοτικὴ πλάστιγξ. Προβλ. 109 καὶ 112 Α. Π. σελ. 55 καὶ 69 ΚΧΠ). Ἀλλὰ ἀφ' οὗ τὸ δικαστήριον διὰ τῆς ἀποφάσεώς του δέχεται ὅτι ἐκ τῆς ὑπὸ τὴν κρίσιν του ὑποβαλλομένης κατηγορίας, ὑποστατὴ εἶναι μόνῃ ἡ ὑπ' αὐτοῦ ὁριζομένη, διότι αὐτὸ εἶναι τὸ ἀποτρεγάσιμα τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἀνεξελέγκτως ἐκτιμωμένων πραγματικῶν περιστάσεων, πῶς δύναται νὰ ρηθῇ, ὅτι ἡ κατηγορία δὲν ἐξηγῆται; Ἀς πιστεύσῃ ὁ Ἀρειος Πάγος ὅτι μόνον παρὰδειγμα αὐθαιρεσίας παρέχει διὰ τῶν τοιούτων ἀποφάσεων του.

Ἀριθ. 20 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ
Ὑπαχρῶδεις πρὸς μαρτυρίαν.-ἀνακριτῆς ὡς μάρτυς.-κατάθεσις ἀκουσθέντων παρὰ διζύγου κατηγορουμένου.

Ἐπειδὴ τοῦ ἄρθρου 112 Ποιν. Δίκον. ὀρίζοντος ὅτι ἕκαστος ἄνευ διαστολῆς τάξεως καὶ γένους ὑποχρεοῦται ζητούμενος νὰ μαρτυρῇ ἐπὶ δικαστηρίου περὶ πάντος πράγματος, τοῦ ὁποίου ἀντελάβετο διὰ τῶν ιδίων αὐτοῦ αἰσθήσεων, ἔκεται ὅτι καὶ ὁ ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ἀνακριτῆς νομίμως κατὰ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίου διαδικασίαν ἐξετάζεται περὶ ὧν ἤκουσε παρὰ προσώπων, ἔστω καὶ συγγενῶν τοῦ κατηγορουμένου, ὧν μόνον τὴν ἐπ' ἀκροατηρίου ἐξέτασιν ἀπαγορεύει τὸ ἄρθρ. 114 Ποιν. Δικονομίας ὁρθῶς δ' ἀπερρίφθη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων ἡ σχετικὴ ἐνστάσις περὶ μὴ ἐξετάσεως τοῦ ἀνακριτοῦ Γ.Σ^{***} ὡς μάρτυρος ἐπὶ τῶν γεγονότων, ἅτινα παρὰ τῆς συζύγου τοῦ κατηγορουμένου ἤκουσε, καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ ἐναντίου στηριζόμενος λόγος ἀναιρέσεως ἀβάσιμος ἐστίν.

Ἀριθ. 22 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΓΡΗΣ
Σύνθεσις συμβουλίου ἐφετῶν.-ἀναπλήρωσις παρῆδρου.-δεῖρα ἐν Διατάγματι.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρ. 247 καὶ 262 τῆς Ποιν. Δικονομίας πρὸς τ' ἄρθρα 27, 32 καὶ 33 τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, τὸ συμβούλιον τῶν ἐφετῶν δέον ν' ἀπαρτίζεται ἐκ 5 δικαστῶν, κωλυομένου δ' ἐνὸς ἢ δύο ἐξ αὐτῶν, ἡ συμπληρωσις γίνεται διὰ τῶν παρὰ τῷ δικαστηρίῳ τούτῳ διωρισμένων παρῆδρων κατὰ τὴν εἰς τὸ Διάταγμα τοῦ διορισμοῦ τῶν ὁρισθεῖσαν τάξιν.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐκ μὲν τοῦ προσβαλλομένου βουλεύματος ὑπ' ἀριθ. 367 (1906) τοῦ συμβουλίου τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν προκύπτει ὅτι τὸ συμβούλιον συνετέθη ἐκ τριῶν ἐφετῶν καὶ τῶν παρῆδρων Σ. Γ^{***} καὶ Σ. Ο^{***}, ἐκ δὲ τοῦ προσαγομένου ἀπὸ 25 Ἰανουαρίου 1907 πιστοποιητικοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης προκύπτει ὅτι ὁ Σ. Ο^{***} διωρίσθη πάρεδρος παρὰ τῷ ἐφετεῖῳ Ναυπλίου τὴν 27 Μαρτίου 1890 διὰ τοῦ αὐτοῦ Β. Διατάγματος, δι' οὗ διωρίσθη τοιοῦτος καὶ διατελεῖ εἰσέτι πάρεδρος καὶ ὁ Γ.Ν^{***}, ἀλλ' οὗτος ἐν τῷ Β. Διατάγματι προηγείται τοῦ Σ. Ο^{***}, ἐπομένως ἡ διὰ τοῦ τελευταίου σύνθεσις τοῦ δικαστικοῦ συμβουλίου τῶν ἐφετῶν, χωρὶς νὰ μνημονεύται ἐν τῷ βουλεύματι ὅτι ἐκώλυετο ὁ προηγούμενος κατὰ τὴν ἐν τῷ Διατάγματι τάξιν Γ. Ν^{***} ἀντίκειται εἰς τὸν νόμον καὶ καθίστησιν ἀναιρετέον τὸ προσβαλλόμενον βούλευμα.

Ἀριθ. 26 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ
Ἀπόλυσις κατηγορουμένου ἐπὶ ἀμύνη.-οὐ κατάδικη ἐξόδοις.

Ἐπειδὴ, κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 30 Ποιν. Νόμου, ὅσοι κατεδικάσθησαν διὰ κακούργηματ' πλημμέ-

λημα ή πταίσμα ἐνέχονται καὶ εἰς τὰ δικαστικά ἔξοδα, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 82 Ποιν. Δικονομίας, τὰ ἔξοδα ταῦτα καταψηφίζονται εἰς τὸν νικῶμενον, ἀδιαφόρως ἂν οὗτος εἶναι κατηγορούμενος, ὁ πωλιτικῶς ὑπεύθυνος, ὁ ἐνάγων ἢ ὁ ἰδιώτης κατήγορος, προϋπόθεσις ἄρα ἀναγκαῖα τῆς τῶν δικαστικῶν ἐξόδων ἐπιδιόκσεως εἰς ὄφρος τοῦ κατηγορουμένου τίθεται ἐν τῷ νόμῳ ἢ τούτου καταδίκη. Ἀλλ' ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τῶν ἐν Λεβαδείᾳ Συνεδρῶν, καταψηφίσασα τοῦ κατηγορουμένου τὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς ποινικῆς ἀγωγῆς, ἐν ᾗ δὲν καταδικάζει τοῦτον, ἀλλ' ἀπολύει λόγῳ ἀμύνης, ἣν οἱ ἐνορκιοὶ, ἐν τῇ κυριαρχικῇ αὐτῶν ἐξουσίᾳ, διὰ τῆς ἐτυμηγορίας ἐδέξαντο, τὴν ῥηθείσαν διάταξιν τοῦ Ποιν. Νόμου ψευδῶς ἐφήρμοσε καὶ ἀναιρετέαν οὕτω κατέστησεν ἐαυτὴν, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 458 ἐδ. 19 Ποιν. Δικονομίας.

Ἐπειδὴ ἀναιρουμένης διὰ τὸν λόγον τοῦτον τῆς ἀποφάσεως, δεόν κατὰ τὸ ἄρθρ. 500 Ποιν. Δικονομίας νὰ διαταχθῇ ἡ ἀπαλλαγὴ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀπὸ τῆς πληρωμῆς τῆς δικαστικῆς δαπάνης καὶ ἡ ἀπόλυσις ἐκ τῶν διὰ χρέη φυλακῶν, ἐν αἷς κρατεῖται κατὰ τὸ προσαγόμενον ποιστοποιητικὸν τοῦ ἐπιστάτου αὐτῶν.

Ἀριθ. 28 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Προθεσμίαι ἐμφανίσεως ἐν πλημμελειοδικείῳ - μὴ τήρησις - καταδίκη ἐπὶ ζωοκλοπῇ - ἐφαρμογὴ περιστάσεως ἀνυπάρχοντος ἐπιβαρυντικῆς αἰτίας. - ἐφαρμογὴ νόμου ὑπὸ Ἀρ. Πάγου.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ συνδασμοῦ τοῦ ἄρθρων 163, 164, καὶ 407 τῆς Ποιν. Δικονομίας, ἡ μὴ τήρησις τῶν περὶ τὰς κλήσεις προθεσμιῶν ἐπὶ πλημμελημάτων, τότε παράγει λόγον ἀναιρέσεως, ἐὰν ὁ κατηγορούμενος ἐδικάσθῃ ἐρήμην ἢ ἐμφανισθεὶς ἡναντιώθῃ εἰς τὴν πρόδοον τῆς διαδικασίας, χωρὶς νὰ εἰσακουσθῇ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῶν πλημμελειοδικῶν. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 4176 (1906) ἀποφάσεως τοῦ Πλημμελειοδικείου Πατρῶν, ὁ κατηγορούμενος, δικασθεὶς κατ' ἀντιμωλίαν, οὐδεμίαν ἐκπλήνευκεν ἀντίρρησην εἰς τὴν πρόδοον τῆς διαδικασίας, ἐπομένως ὁ σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως ὅτι δὲν ἐτηρήθησαν αἱ περὶ τὰς κλήσεις προθεσμίαι, μὴ νόμιμος ἐστὶ καὶ ἀπορριπτέος.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως 4176, ὁ ἀναιρεσείων κατηγορούμενος ἐκηρύχθη ἐνοχὸς ἐπὶ ζωοκλοπῇ ἄνευ τῆς ἐπιβαρυντικῆς περιπτώσεως τοῦ ἄρθρ. 376 ἐδ. 2ον τοῦ Ποιν. Νόμου, ἐν τούτοις ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς ἀποφάσεως προκύπτει ὅτι τὸ δικαστήριον κατὰ τὴν ἐπιβολὴν τῆς ποινῆς, ἐφήρμοσε καὶ τὸ ἄρθρον 376 ἐδ. 2ον, ἀλλ' οὕτω πράξαν ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὸν Ποιν. Νόμον καὶ κατέστησεν ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 407 ἐδ. 11 τῆς Ποιν. Δικονομίας.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρου 500 τῆς Ποιν. Δικονομίας ἀναιρουμένης τῆς ἀποφάσεως λόγῳ ἐσφαλμέ-

νης ἐφαρμογῆς τοῦ Ποιν. Νόμου, ὡς ἐν προκειμένῳ, ὁ Ἀρειὸς Πάγος δὲν ἀποφαίνεται τὴν παραπομπήν, ἀλλ' ἐφαρμόζει οὗτος τὸ ἄρθρον τοῦ Ποιν. Νόμου καὶ ἐπιβάλλει τὴν ἀνάλογον ποινὴν, ἡ δὲ πρᾶξις, δι' ἣν κατηγορούμενος ἐκηρύχθη ἐνοχὸς, τιμωρεῖται ὑπὸ τῶν ἐν τῇ ἀναιρουμένῃ ἀποφάσει παρατιθεμένων ἄρθρων 371 κλπ., πλὴν τοῦ ἄρθρ. 376 ἐδ. 2ον, ἀνάλογος δὲ ποινὴ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου διὰ τὴν πρᾶξιν, ἥς ἐκηρύχθη ἐνοχὸς ὁ κατηγορούμενος, εἶναι ἡ τῆς φυλακίσεως τεσσάρων ἐτῶν (*).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Ἀριθ. 865 (1905)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀγοραπωλησία - ἀπόδειξις ὀχλήσεως ἐπιδοτηρίῳ κλητῆρος.

Ἐπειδὴ οὐδαμῶς ἐτέλει ἐν ἀδυναμίᾳ ὁ ἐναγόμενος πωλητὴς κτήσεως ἐγγράφου πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ὀχλήσεως τῷ ἐνάγοντι ἀγοραστῇ, ἐξ ἧς ἡ ὑπηρημέρεια τούτου καὶ τὰ ἐντεῦθεν ἀποτελέσματα ὑπὲρ τοῦ ἐπικαλουμένου ταύτην, ἦτοι περὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ ὅτι τὸν ἐνάγοντα προσεκάλεσε εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ τῆς ἀγοραπωλησίας ἐγγράφου μετὰ τὴν 10 Ἀπριλίου, καθόσον ἡ δύνατο εὐχερῶς νὰ κτήσεται τοιαύτην διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος, οὗτινος τὸ ἀποδεικτικὸν περὶ τοῦ ἐπιδοθέντος ἐγγράφου θὰ παρεῖχε δημοσίαν πίστιν, οὐδ' ἐκφεύγει, ὡς ὑποστηρίζεται, ἡ ἐνέργεια αὕτη τοῦ κλητῆρος τῶν ἀνηκόντων αὐτῷ καθηκόντων, ἅτινα ἀνέγονται οὐ μόνον περιοριστικῶς εἰς ἐπιδόσεις κλήσεων καὶ διχογραφῶν ἐκκρεμούσης δίκης, ἀλλὰ καὶ μὴ ἀναφορμένους εἰς τοιαύτην, ὅπως δ' ἐξωδίκους, δι' ὧν νομικαὶ σχέσεις θέλουσι κανονισθῇ, ὡς λ. γ. εἰδοποίησιν μισθωτῶν, ὀχλήσιν (interpellatio) πιστωτοῦ ἢ ὀφειλέτου ὡς ἐν προκειμένῳ (τὰ περὶ τούτων ἐπιθ. παρὰ Οἰκονομ. § 20 σημ. 7 Παπαρρ. § 105 ἐνοχ. I'. καὶ Φιλαρέτου Ὁργανισμὸν Δικαστηρίων σελ. 391, 407). Τούτοις δὲ ἐπόμενον ἐξαφανιστέα καθίσταται ὡς δικονομικῶς ἡμαρτημένη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δεκτοῦ γενομένου τοῦ σχετικοῦ τῆς ἐφέσεως λόγου καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς ἐρῶντος (περὶ οὗ ὅμως δὲν γίνεται ἐκκλήσις παρὰ τοῦ ἐναγομένου) τοῦ ἂν ἡ ἀπόδειξις τούτου, καθ' ὃ ἐνστάσεως, δύναται νὰ θεωρηθῇ ἄσκοπος καὶ δι' ἑλλειψιν ὀχλήσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος ἀμφισβητήσεως ῥητῶς, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν κατὰ τὴν πρωτόδικον συζήτησιν ὑποβληθεῖσων προτάσεων τοῦ ἐ-

(*) Ἐβαρύνθημεν τὸ ἀντικείμενον τοῦτο περισσῶς. Ὁ Ἀρειὸς Πάγος καθορίζει ὅτι ὁ κατηγορούμενος ἐκηρύχθη ἐνοχὸς ζωοκλοπῆς ἄνευ τῆς ἐπιβαρυντικῆς περιστάσεως καὶ διὰ τοῦτο ἐφαρμόζει οὗτος τὸν νόμον. Ἀλλ' ὁ Ἀρ. Πάγος καλῶς θὰ ἔκαμνε νὰ εἶναι συνεπὴς, τοῦλάχιστον πρὸς τὴν ἀπὸ δημοσιευθεῖσαν 19 ἀπόφασιν τοῦ. Ἐπρεπε νὰ βεβαιώτῃ ἐὰν ἡ τοιαύτη στῆριξις ἐνοχῆς ἦτο σύμφωνος ἢ μὴ τῇ κατηγορίᾳ καὶ ἐὰν δι' αὐτῆς ἐξηγτηλῆθῃ αὕτη ἡ οὐ, διὰ νὰ βεβαιωθῇ ὅτι ὑπῆρχε περίστασις ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου.

ναγομένου και της αὐτῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς διατάχθη ἀποδείξει δι' ὅρκου μόνον περὶ τοῦ προσυμφώνου οὐχὶ καὶ τῆς ὀχλήσεως ἐνυπαρχούσης τῇ ἀγωγῇ, ἅτε μὴ ἀρκούσης τῆς ἐν τῇ συμβάσει δήλης ἡμέρας ὅπως ἐπέλθῃ αὐτοδικαίως ἢ ὑπερῆμερία διὰ τῆς παρέλευσώς της. Εἰ καὶ ἡδύνατό τις ἐνδοιάζων νὰ εἴπῃ ὅτι ὁρθῶς ἐκρίθη ἀνέφικτος, ὡς μὴ δυναμένου τοῦ ἐνάγοντος νὰ ἔχῃ ἐγγράφον ἀποδείξιν παρὰ τοῦ ἀντιδίκου του, εἰς δ' ὁ νόμος παρέχει ἀποδεικτικὴν δύναμιν, τῆς δὲ δι' ἀποδεικτικῶν προσκλήσεως μὴ κρίνομένης ἐπιτηδείας, ἀφοῦ δὲν ἀναφέρεται εἰς κλήσιν ἢ δικόγραφον ἐκκρεμούσης δίκης.

Ἀριθ. 867 (1905)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΜΕΡΜΗΡΑΣ

Γραμματίου. - ὅρκος κατὰ παραγραφῆς.-περιττά στοιχεῖα.

Ἐπειδὴ πράγματι ἡ πρώτη τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων ἀπήτησεν, ὅπως ἐν τῷ δοτέῳ (κατὰ τὸ ἄρθρον 189 Ἐμπορ. Νόμου) ὅρκω ὁρισθῶσι καὶ τεθῶσι περιστατικὰ μὴ ἀπαιτούμενα ὑπὸ τοῦ νόμου. Ἐν τούτοις ὁ συμφώνως τῇ ἀποφάσει ταύτῃ δοθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκκαλούντων ὅρκος καλῶς καὶ ἐγκύρως ἐδόθη, ἐσφαλμένως δὲ ἀπεφάνητο τὸ ἐναντίον ἢ δευτέρα τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων καὶ ὑπεχρέωσε τοὺς ἐκκαλοῦντας εἰς τὴν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένην ἀποδείξιν, καθόσον ἐκτός ὅτι ὁ δοθεὶς ὅρκος περιέχει τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενην γενικὴν ἄρνησιν «ὅτι δὲν ὀφείλεται τίποτε ἐκ τοῦ ἐπιδίκου γραμματίου» καὶ ἡ γενομένη (κατὰ τὴν διάταξιν τῆς πρώτης ἀποφάσεως) ἐν αὐτῷ προσθήκη, ἡ ἀδιαίρετος ληπτέα ὑπ' ὅψιν, δὲν περιέχει ὁμολογίαν τινὰ ἢ περιστατικὸν ἀναιροῦν τὴν εἰρημένην ἔννοιαν «ὅτι δὲν ὀφείλεται τίποτε», διότι ἡ φράσις ὅτι ἐπλήρωσαν οἱ ἐκκαλοῦντες πρὸς τὸν Γ. Ρ*** ταμίαν καὶ διαχειριστὴν τῆς ἐταιρίας «Λ. καὶ Ρ***» ἐνέχει τὸν ἰσχυρισμὸν καὶ ἔννοιαν, ὅτι ἐπλήρῳ αὐτῇ ἢ ἐταιρίᾳ, εἰσαχθέντων διὰ τοῦ ταμίου Γ. Ρ*** τῶν πληρωθέντων χρημάτων εἰς τὸ ταμεῖον αὐτῆς (*).

(*) Ἡ ἀπόφασις τάσσεται τῇ ὀρθῇ ἐκδοχῇ. Διότι ὁ ὅρκος ἐνέχει τὴν βεβαίωσιν ὅτι δὲν ὀφείλεται τι. ὅπου εἶναι τὸ μόνον ἀπαιτούμενον ὑπὸ τοῦ νόμου, τὰ δὲ πλεονάζοντα ἐν αὐτῷ γεγονότα, οἷον ὁ λόγος ἐξ οὗ ὁ ὁμόςας προήλθεν εἰς τὴν βεβαίωσιν ταύτην, ἢ αἱ παρὰ τούτου ληφθεῖσαι τυχὸν πληροφορίες περὶ τούτου, οὐδὲ τὸ βεβαιωθὲν γεγονὸς ἀλλοιοῦσιν, οὐδὲ τὴν εὐθύνην τοῦ ὁμόςαντος μεταβάλλουσιν. Καθ' ὃν τρόπον, ἐὰν ὁ ὁμόςας ὥμυεν ὅτι δὲν ὀφείλεται τι, καθ' ὅς τῷ ἔδωκε πληροφορίας π.χ. ὅ κ. Βρακιβελάδας, δὲν θὰ ἡδύνατο νὰ ἐξαρτηθῇ ἡ εὐθύνη τοῦ ὁμόςαντος ἐκ τῆς τυχὸν ἀκριβείας τῶν πληροφοριῶν καὶ τῆς ἐπὶ ταύταις εὐπιστίας αὐτοῦ, κατὰ τὸν αὐτὸν δὲν δύναται νὰ ἐξαρτηθῇ ἡ δραστηριότης τοῦ ὅρκου ἐκ τῆς ἀληθείας ἢ μὴ τῆς πληροφορίας. Κατὰ τὸν αὐτὸν ἐπίσης τρόπον δὲν δύναται νὰ μειωθῇ ἡ εὐθύνη τοῦ ὁμόςαντος ἐκ τῆς σοβαρότητος ἢ ἐλαφρότητος τῆς πεποιθένσεώς του ὅτι ὁ πρὸς ὃν κατέβαλεν ἥτο ταμίαις ἢ οὐ τοῦ πρὸς ὃν ἡ καταβολή, οὐδὲ ἐκ τούτου ἡ δραστηριότης τοῦ ὅρκου. Πρὸς καὶ τὴν ἐν σελ. 137 ὑπὸ τὴν 67 Ε. Α. σημειώσιν μας.—Ἡ πρωτόδικος 3070 (1903) Πρωτοδ. Πατρῶν ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐμμεσθου παρόδου κ. Α. Νικητοπούλου, εἶχε ὥδε :

Ἀριθ. 876 (1905)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΒΕΡΡΟΙΟΠΟΥΛΟΣ

Κατοικία ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ.-περιστάσεις παρεκτάσεως προθεσμίας ἐνδίκων μέδων.

Ἐπειδὴ, εἰ καὶ ἡδύνατο τις ἀμφιβάλλων εἰπεῖν ὅτι ἀφοῦ ἀμφότεροι οἱ διάδικοι, κατὰ τὴν ὁμολογίαν αὐτῶν καὶ τὰ προσαγόμενα σχετικὰ δικόγραφα, κατοικοῦσι ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, ἦτοι ἐν Αἰγίῳ, ἡ περὶ ἐκπροθέσμου ἔνστασις τῆς ἐν λόγῳ ἀνακοπῆς (ἐπιδοθείσης μετὰ τὴν ὀκταήμερον νόμιμον προθεσμίαν, τυγχάνει βάσιμος νόμος, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν συντρέχει προθεσμία ἀποστάσεως (κατὰ τὸ ἀπὸ 18 Σεβρίου 1836 Βασιλ. Διαταγὰ τὸ ἀντικαταστήσαν τὸ ἄρθρον 596 Πολ. Δικ.) τῶν ἁρθρῶν 175—196 αὐτῆς, συντρέχουσα τοιαύτη μόνον ὅταν οἱ διάδικοι κατοικῶσι εἰς διαφόρους τόπους καὶ οὐδεμίαν σημασίαν νόμιμον δύναται νὰ ἔχῃ, δικαιολογοῦσα τὴν ἀντίθετον γνώμην, ἡ περιπτώσις, ὡς ἐν προκειμένῳ, καθ' ἣν ἡ μὲν ἐρήμην ἀπόφασις ἐπεδόθη τῷ διαδίκῳ, ἡ δὲ κατ' αὐτῆς ἀνακοπὴ εἰς τὸν πληρεξούσιον τοῦ ἀντιδίκου τῆς δικηγόρον κατοικοῦντα ἐν τῇ ἔδρᾳ τοῦ δικαστηρίου, διότι κατὰ νόμον ὡς μέτρον πρὸς αὐξήσιν τῆς προθεσμίας λογίζεται ἡ κατοικία τῶν διαδίκων καὶ οὐχὶ τῶν πληρεξουσίων αὐτῶν, οὔτε πρὸς ἐνάσκησιν τῆς ἀνακοπῆς ἀπαιτεῖται προσωπικὴ ἐμφάνισις ἢ ἐνέργειά τις ἐν τῷ δικαστηρίῳ τοῦ διαδίκου. Πλὴν, κατὰ τὴν κρατοῦσαν γνώμην, λογίζεται ἐν προκειμένῳ προθεσμία ἀποστάσεως τῶν ρηθέντων ἁρθρῶν, κατὰ τὴν ὀρθότερον διδομένην ἐρμηνείαν τὸν δικονομικὸν διατάξεων, ἀφοῦ ὁ μὲν διάδικος, πρὸς ὃν ἐπεδόθη ἡ ἐρήμην ἀπόφασις, δὲν κατοικεῖ ἐν τῇ ἔδρᾳ τοῦ δικαστηρίου, ἡ δὲ ἀνακοπὴ ἐπεδόθη εἰς τὸν πληρεξούσιον καὶ ἀντίκλητον τοῦ καθ' οὗ αὕτη ἐν τῇ ἔδρᾳ δικαστηρίου κατοικοῦντα, συνεπῶς ἀπορριπτέα ἀποδίδει ἡ ἐν λόγῳ περὶ ἐκπροθέσμου αὐτῆς ἔνστασις ὡς μὴ βάσιμος (*).

Ἀριθ. 1347 (1905)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Τ. ΑΜΠΕΛΑΣ

Ἀνακοπὴ διεκδικητικῆ.-προθεσμία ἐφέσεως.-ἐνωσις κυριότητος καὶ νομῆς.

Ἐπειδὴ ὁ ὅρκος ὁ ἐπιβληθεὶς τοῖς ἀναγομένοις ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, ὡς ἐδόθη παρὰ τούτων τροποποιημένος. οὐδόλως ἀποδεικνύει τὴν ἐξόφλησιν τοῦ ἐπιδίκου γραμματίου, τοῦ ἐγκύρου καὶ ἀποτελεσματικῶς τῆς καταβολῆς τῷ Γ. Ρ*** ἐξαπαιτούμενου ἐκ τοῦ ἀληθοῦς τῆς ιδιότητος αὐτοῦ ὡς ταμίου καὶ διαχειριστοῦ τῆς ἐναγούσης ἐταιρίας, τῆς ἀμυσηθητουμένης διαταχτέα ἀποδείξις εἰς βάρος τῶν ἀναγομένων, διότι ἡ βεβαίωσις τῆς ἐξοφλήσεως, ἡ διὰ τοῦ δοθέντος ὅρκου βεβαιουμένη, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἔννομον συνέπειαν. ὑποτιθεμένου ὅτι ὁ καθ' οὗ ἐγένετο ἡ καταβολὴ Γ. Ρ*** δὲν ἦτο ταμίαις καὶ διαχειριστὴς καὶ οὐδὲν ἐπέκτητο δικαίωμα ὅπως εἰσπράττῃ χρήματα δια λησμεν τῆς ἐναγούσης ἐταιρίας.

(*) Ἐξοικονόμησις ἐνδὲς ἐκπροθέσμου. Ἐρωτῶμεν ; Ἐὰν οἱ διάδικοι δὲν κατώκουν ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ κατοικῶν δὲ ἐν τῷ αὐτῷ οἱ πρὸς οὓς αἱ κοινοποιήσεις πληρεξούσιοι, θὰ ἐδίχετο ἡ ἀπόφασις ἐπὶ τῇ αὐτῇ ἐκδοχῇ ὅτι δὲν ὑπῆρχε περίστασις παρικτάσεως προθεσμίας ; Δὲν τὸ πιστεύομεν.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις ἀπειθύνεται κατ' ἀποφάσεων ἐκδοθεισῶν ἐπὶ διεκδικητικῆς ἀνακοπῆς τρίτου, ἀσκηθείσης μετὰ κατάσχισιν τοῦ ἐν αὐτῇ ἀναφερομένου ἀκινήτου. Ἐπὶ διεκδικητικῶν δὲ ἀνακοπῶν δὲν ἐφαρμόζονται αἱ περὶ προθεσμίων διατάξεις τῶν ἀρθρ. 910 καὶ 985 Πολ. Δικ. καθ' ἃς αἱ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διαδικασίας τῆς ἐκτελέσεως γινόμεναι ἀντιρρήσεις ἐκκαλοῦνται ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως αὐτῶν, καθόσον ἡ διεκδικητικὴ ἀνακοπὴ δὲν εἶναι ἀντίρρησης περὶ τὴν ἐκτέλεσιν δι' ἀτάξιαν τῆς διαδικασίας, ἀλλ' ἀσκήσις ἰδίου δικαιώματος ἐπὶ τοῦ κατασχομένου ὡς τοιαύτη δὲ ὑπόκειται εἰς τὴν κοινὴν προθεσμίαν τῶν ἐφέσεων, ὅθεν ἡ περὶ ἐκπροθέσμου τῆς ἐφέσεως κοινοποιηθείσης μετὰ 15 ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως σχετικῇ ἔνστασις τοῦ ἐφεσί-δότη τοῦ δὲν εἶναι βάσιμος (*).

Ἐπειδὴ τῆς ὑπὸ κρίσιν διεκδικητικῆς ἀνακοπῆς, ἐπιδιωκούσης τὴν ἀκύρωσιν τῆς κατασχέσεως, καθ' ἣς ἀπειθύνεται, λόγῳ τῆς ἐπὶ τῶν ἐπιδίκων κυριότητος καὶ νομῆς τοῦ ἀνακόπτοντος, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ τὸ δικόγραφον ὡς περιέχον ἔνωσιν ἀγωγῶν περὶ κυριότητος καὶ νομῆς, ἀλλ' ἀνακοπὴ κατασχέσεως συνδεδεμένη μετὰ διεκδικητικῆς ἀγωγῆς, ἥτις κατὰ τ' ἀρθρα 236 καὶ 235 Πολ. Δικ. δύναται ν' ἀσκηθῇ συγχρόνως.

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ

Ἀριθ. 584 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΣΑΡΗΓΙΑΝΝΗΣ

Ἀγωγὰ ἀναδροφῆς ἢ μειώσεως τιμῆματος ἐπιδοθητικῇ χρῆσι.

Ἐπειδὴ ἡ *actio redhibitoria* καὶ ἡ *quantum minoris* ἀντιφάσκουσιν πρὸς ἀλλήλας (Οἶκον. Ἑγγ. Γ' ἐκδ. σελ. 212 § 17 ὑποσημ.) καὶ ἡ μία ἀποκλείει τὴν ἑτέραν (Καλλ. Τόμ. Α' περὶ συρροῆς ἀγωγῶν § 275), καὶ συνεπῶς δὲν δύναται νὰ ἐνωθῶσιν ἐν τῷ αὐτῷ δικογράφῳ τῆς ἀγωγῆς, κατὰ τὰ ἀρθρα 535 § 1 καὶ 537 § 2 τῆς Πολ. Δικονομίας. Ἀλλὰ τοῦτο συμβαίνει ὅταν ἀμφότεραι ὡς κύριαι ἀγωγὰ ἐνῶνται ἐν τῷ αὐτῷ δικογράφῳ τῆς ἀγωγῆς συγχρόνως ἐνσκαλόμεναι, οὐχὶ δ' ὡς ἐν προκειμένῳ ἡ δευτέρα ἐγείρεται ἐπιδοθητικῶς ἐν ἀποτυχίᾳ τῆς πρώτης, ὅτε, ἀποτυχανούσης τῆς πρώτης, ἀπορριφθῆσεται καὶ ἡ δευτέρα ὡς ἀποκλειομένη, χωρὶς νὰ ἐπέρχεται σύγχυσις τις, ὡς μὴ ἐξεταζομένων συγχρόνως ἀμφοτέρων, ἀλλὰ μόνον τῆς πρώτης, καὶ συνεπῶς ἐσφαλμένως ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἠχύρωσε τὸ δικόγραφον τῆς ἐπιδίκου ἀγωγῆς, κατ' ἀκολουθίαν βάσιμον καθίσταται τὸ παράπονον τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ μεναρρυθμιστέα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις. Εἰ καὶ ἡδυνάτο τις διστάζων νὰ εἴπῃ ὅτι, ἀφοῦ ἡ μία τῶν ἀγωγῶν

τούτων ἀποκλείει τὴν ἑτέραν, ὡς ἀντιφάσκουσαι ἀλλήλας, οὔτε ἐν ἀποτυχίᾳ τῆς μιᾶς δύναται ὡς ἐπιδοθητικὴ νὰ συμπεριληφθῇ ἐν τῷ αὐτῷ δικογράφῳ τῆς ἀγωγῆς ἡ ἑτέρα, μὴ δυναμένη νὰ ἐξετασθῇ ὡς ἀποκλειομένη, συνεπῶς τὸ δικόγραφον τῆς ἀγωγῆς, περιέχον δύο ἀγωγὰς ἀντιφάσκουσας πρὸς ἀλλήλας, εἶναι ἄκυρον καὶ ἂν ἡ ἑτέρα τούτων ὡς ἐπιδοθητικὴ τῆς ἄλλης ἐνοῦται ἐν τῷ αὐτῷ δικογράφῳ, ἀφοῦ δὲν δύναται νὰ ἐξετασθῇ ἐν ἀποτυχίᾳ τῆς πρώτης ὡς ἀποκλειομένη, καὶ συνεπῶς ἐπικυρωτέα ἦτον ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις.

Ἀριθ. 545 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Κ. ΚΟΚΚΩΝΗΣ

Ἐπανηλειμέναι ἐφέσεις κατὰ προδικαστικῆς. — παραίτησις. — ἀπαράδεκτον.

Ἐπειδὴ ἐπιτρέπει μὲν ὁ δικονομικὸς νόμος ἔφασιν κατὰ τῶν παρεμπιπτούσων περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεων πρὸ τῆς ὁριστικῆς τοιαύτης, χωρὶς μέχρις αὐτῆς νὰ περιορίζεται ὑπὸ προθεσμίας τινὸς, ἀλλὰ προϋποτίθεται, ὁρθῶς ἐρμηνευομένου τοῦ νόμου, ὅτι ἡ ἐνάσκησις τοιαύτης ἐφέσεως δὲν ἐπετρέπη ὡς μέσον παρελκύσεως τῆς δίκης καὶ ὡς σταθμὸς παρέχων δικαίωμα εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα ν' ἀναστείλῃ ἐπ' ἀπειρον τὴν πρόδον τῆς δικαζομένης ὑποθέσεως ἐπὶ βλάβῃ τῶν συμφερόντων τοῦ ἀντιδίκου τοῦ, ἀλλ' ὡς μέσον διορθώσεως τῶν περὶ τὰς ἀποδείξεις ταύτας ἐλλείψεων πρὸς λύσιν τῆς διαφορᾶς. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ ἀνακόπων καὶ ἐκκαλῶν, ἀφοῦ τρεῖς ἐνήσκησε τὸ κατὰ τῆς παρεμπιπτούσης περὶ ἀποδείξεων πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἔνδικον τῆς ἐφέσεως μέσον, καὶ τρεῖς παρητήθη αὐτῆς ἵνα καὶ τετάρτην καὶ πέμπτην ἴσως ἐγείρῃ τοιαύτην, χωρὶς κἂν καὶ αἰτίαν δικαιολογοῦσαν ὁπωσδήποτε τὴν παραίτησιν νὰ ἐνδείκνυται, καθόσον καὶ ἡ παραίτησις εἴτε ἐκ τῆς ὅλης δίκης εἴτε διαδικαστικῶν πράξεων προϋποθέτει αἰτίαν τινὰ, ἵνα μὴ φαίνεται ὅτι γίνεταί ἐκ κακοβουλίας τινὸς, ἐπηρεαζούσης τὰ δίκαια τοῦ ἀντιδίκου τοῦ, ἐνεργῶν κατὰ τοιοῦτον τρόπον, προφανῶς βλάπτει τὰ ἐκ τῆς δίκης κεκτημένα δικαιώματα πρὸς λύσιν τῆς διαφορᾶς, τῆς καθ' ἣς ἡ ἀνακοπὴ Τραπεζῆς ἀδυνατούσης ἐκ τῆς τοιαύτης ἐνεργείας νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ἐκδίκασιν αὐτῆς, κατ' ἀκολουθίαν ὁρθῶς ἡ καθ' ἣς ἡ ἀνακοπὴ ἀποκρούουσα τὴν παραίτησιν τοῦ ἀνακόπτοντος ἐκκαλοῦντος, προβάλλει τὸ ἀπαράδεκτον τῆς ἐφέσεως, κατὰ τοιοῦτον τρόπον ἐνασκουμένης, καὶ θέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἔνστασις αὕτη νόμιμος οὕσα, ὡς τῆς τοιαύτης ἐφέσεως γινόμενης οὐχὶ πρὸς διόρθωσιν τῶν τυχόν ἐλλείψεων τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἀλλ' ἐπὶ βλάβῃ τῶν συμφερόντων τῆς ἐφεσιδλήτου διὰ τῆς παρελκύσεως τῆς δίκης (*).

(*) Βεβαιωμένη λύσις ἄνευ πρακτικοῦ αποτελέσματος. Τί θὰ ἐμπόδιζε τὸν ἐπιχειρηματιᾶν ἐκκαλοῦντα ἐνασκαῖν ἐπανειλημένως ἐφέσεις καὶ μετὰ δι' ἀποφάσεων ἀπορρίψεις αὐτῶν. Ἡ μὴ τις ὑπάρχει διαφορὰ τις εἰς τὴν δι' ἀποφάσεως ἢ παραίτησεως κατάργησιν τῆς ἐπὶ τῇ ἐφέσει δίκης; Πρὸλ. 3 Ε.Α. σελ. 295 XVI καὶ τὴν αὐτόθι παραπομπήν.

(*) Πρὸλ. ἐν ρούτοις 338 Α. Π. σελ. 209 παρόντος τόμου.

(**) Ὑπὸ τῷ ἐν Ναυπλίῳ δικηγόρῳ κ. Σ. Γιαννοπούλῳ.

ΜΙΚΤΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΙΓΥΠΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΝ ΚΑΙΡΟΥ (2)

Ἀπόφασις τῆς 30 Μαγίου 1906.

Παραγγελιοδόχος μεταφορᾶς. — ἄρχικὸς καὶ διάμεσος. — εὐθύνη ἐν ἀπωλείᾳ. — ἀναγωγὴ κατὰ διαμέδον ὑπαιτίου. — τίμη προδότης ἀγωγῆς (*).

Ἐπειδὴ, ὅσον ἀφορᾷ τὸ πραγματικὸν στοιχεῖον τῆς ὑποθέσεως, εἶνε ὡμολογημένον ὅτι ἐκομισθῇ ἐκ Γαλλίας εἰς Ἀλεξάνδρειαν διὰ τῶν Messageries Maritimes, ἐν δέμα ἀποστελλόμενον πρὸς τὸν καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ εἰς Κάϊρον, εὗτος δὲ ἀνέθεσεν εἰς τὴν ἀνακόπτουσαν ἑταιρίαν ὅπως ἐκτελωνίσῃ τὸ δέμα τοῦτο καὶ ἀποστελῇ εἰς Κάϊρον, ὅτι ἡ ἀνακόπτουσα μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐν τῷ τελωνεῖῳ διατυπώσεων, ἀπέστειλεν εἰς Κάϊρον τὸ ρηθὲν δέμα εἰς παραλαβὴν αὐτῆς τῆς ἰδίας καὶ ὅτι καθ' ὅδον θραυσθεῖσων τῶν μολυβδίνων σφραγίδων τοῦ βαγονίου, τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος δέμα ἐξηφανίσθη.

Ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὸ νομικὸν στοιχεῖον, ἡ ἀνακόπτουσα ἑταιρία, προσεπικαλέσασα ἐν τῇ προδικασίᾳ εἰς τὴν δίκην τὴν διευθύνειν τῶν Σιδηροδρόμων ἐπὶ τῇ τέλει ὅπως ἐν περιπτώσει ἤττης ἀποζημιωθῇ παρὰ τῆς τελευταίας ταύτης, κατὰ τὴν ἐπ' ἀκροτηρίου συζήτησιν ἐζήτησε μόνον καὶ μόνον ὅπως τεθῇ ἐκτὸς δίκης, χωρὶς νὰ ὑποβάλῃ ἄλλην τινὰ αἰτησιν, εἴτε κατὰ τῶν Σιδηροδρόμων εἴτε κατὰ τοῦ ἐνάγοντος, ὁ τελευταῖος δ' οὗτος ζητεῖ ἀφ' ἑτέρου τὴν ἀλληλέγγυον καταδίκην καὶ τῶν δύο ἀντιδίκων του.

Ἐπειδὴ ἡ ἀνακόπτουσα ἑταιρία διατείνεται ὅτι εἶνε διάμεσος παραγγελιοδόχος καὶ συνεπῶς οὐδεμίαν φέρει εὐθύνην, ἅτε μὴ διατελοῦσα ἐν πταίσματι, καθ' ὅσον τὸ δέμα ἠπωλέσθη καθ' ἣν ἐποχὴν τὸ κατεῖχεν ἡ Διευθύνσις τῶν Σιδηροδρόμων, ἥτοι ἕτερος διάμεσος ἀγωγιάτης.

Ἐπειδὴ ὅμως προκύπτει σαφῶς ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς δικογραφίας ὅτι ἡ ἀνακόπτουσα ἑταιρία δὲν εἶνε διάμεσος ἀγωγιάτης, καθ' ὅσον τὴν ἐντολὴν τῆς μεταφορᾶς ἔλαβεν οὐχὶ παρὰ τῆς Messageries Maritimes ἀλλ' ἀπ' εὐθείας παρὰ τοῦ ἐνάγοντος (**). Κατὰ ταῦτα ἡ ρηθεῖσα ἑταιρία εὐθύνεται ὡς ἀρχικὸς ἀγωγιάτης καὶ παραγγελιοδόχος, ἐπιφυλασσομένης μόνον αὐτῇ τῆς κατὰ τῆς Διευθύνσεως τῶν Σιδηροδρόμων προσφυγῆς καὶ δὴ μέχρις ὁλοκλήρου τῆς ἀξίας τοῦ ἐμπορεύματος, διότι ἐν προκειμένῳ συντρέχει πταῖσμα συνιστάμενον εἰς τὸ γεγονός καὶ μόνον τῆς ρήξεως τῶν σφραγίδων τοῦ βαγονίου (**). Ἡ τοιαύτη

(α) Ὑπὸ τοῦ ἐν Καίρῳ δικηγόρου κ. Α. Κουμανταράνη.

(*) Σημ. Α. Κ. Τὰ ἄρθρα τοῦ Μικτοῦ Αἰγυπτιακοῦ Κώδικος ἀντιστοιχοῦσι πρὸς τὰ ἄρθρα 96 καὶ ἐπόμενα τοῦ Ἑλλην. Ἐμπορ. Νόμου, ὥστε τὸ ἄνω θέμα ἔχει πρακτικὴν ἀξίαν καὶ ἐν Ἑλλάδι.

(**) Σημ. Α. Κ. Ἀρχικὸς παραγγελιοδόχος εἶνε καὶ ἐκείνος πρὸς ὃν κατ' ἐντολὴν τοῦ ἀποστολέως παραδίδονται τὰ ἐμπορεύματα ὑπὸ παραγγελιοδόχου ἢ ἀγωγιάτου προηγουμένου, κατατιζομένων ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τῶσαν συναλλαγμάτων μεταφορᾶς, ἀνεξαρτήτων τοῦ ἐνδὲ ἀπὸ τοῦ ἄλλου, ὅτοι εἶναι καὶ οἱ ἀγωγιάται. Iste Lyon-Caen τόμ. 3 § 630 καὶ Arrêt de Cassation 2 juil. 1860 Dalloz Jurisprudence Générale 1861 σελ. 109-110.

(***) Σημ. Α. Κ. Προτείνεται ὑπὸ τοῦ Σιδηροδρόμου ὅτι δυνάμει τοῦ κανονισμοῦ τοῦ δὲν εὐθύνεται εἰμὴ μέρη τῆς κατὰ τὸ τιμολόγιόν του συμφώνως πρὸς τὸ βάρος τοῦ ἐμπορεύματος ἀξίας τοῦ ἀπολα-

δῶς προσφυγῇ εἶναι ἀνεφάρμοστος ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διότι ἡ ἀνακόπτουσα δὲν ὑποβάλλει κατὰ τὴν συζήτησιν προτάσεις περὶ καταδίκης τῶν σιδηροδρόμων, ζητοῦσα ὅπως ἀπλῶς τεθῇ ἐκτὸς δίκης.

Ἐπειδὴ παγία νομολογία (Pandectes Françaises τόμ. 57 λ. transport § 274) καθιστοῦν ὅτι ἐὶς τρίτος οὗ τὸ ὄνομα δὲν ἀναφέρεται ἐν τῷ ἀγωγιαστηρίῳ καὶ ἂν εἴη εἶναι ὁ ἀληθὴς ἰδιοκτήτης, δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸ συνάλλαγμα τῆς μεταφορᾶς, εἰμὴ μόνον κατὰ τοῦ μεθ' οὗ συνεβλήθη ἀποστολῆς οὐδὲ ἄλλως δικαιούμενος νὰ ἐναγάγῃ τὴν σιδηροδρομικὴν ἑταιρίαν διὰ τὰ παρὰ ταύτης κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς μετακομιδῆς διαπραχθέντα σφάλματα. Κατὰ ταῦτα ὁ ἐνάγων κακῶς ἀπευθύνει τὴν ἀγωγὴν του καὶ κατὰ τῆς Διευθύνσεως τῶν Σιδηροδρόμων (*).

σθέντος δέματος. Ἀντιτάσσεται εὐλόγως ὅτι ἡ τοιαύτη ρῆτρα τῆς περιορισμένης εὐθύνης, δὲν ἰσχύει ἐν προκειμένῳ, ὅτε ὑπάρχοντος πταίσματος συνιστάμενον ἐν μόνῳ τῷ περιστατικῷ τῆς ρήξεως τῶν σφραγίδων τοῦ βαγονίου. — Iste τὸ θέμα ἐν Pandectes Françaises τόμ. 57 ἐν λέξει transport § 1394. Le bris des scellés apposés sur le wagon constitue, par lui même, une faute à la charge de la Compagnie transporteur.

(*) Σημ. Α. Κ. Ἡ ἀπόφασις πλανᾶται. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τρίτος, οὗ τὸ ὄνομα δὲν ἀναφέρεται ἐν τῷ ἀγωγιαστηρίῳ, καὶ ἂν εἴη εἶναι ὁ ἰδιοκτήτης, δὲν ἔχει ἀγωγὴν. Ἀλλ' ἐν προκειμένῳ ὁ ἐνάγων δὲν ἦτο τρίτος ἀλλ' αὐτὸς ὁ ἀποστολεὺς καὶ παραλήπτης ἅμα τοῦ ἐμπορεύματος, ὡς τοιοῦτος δ' ἀναφέρεται ἐν τῇ ἱστορικῇ συμβάσει μεταφορᾶς, τῇ διὰ τῆς ἀλληλογραφίας μεταξὺ ἐνάγοντος καὶ τῆς ἀνακοπούσης καταρτισθείσῃ. Τοῦτο δὲ παραδεξαμένη καὶ ἡ ἄνω ἀπόφασις ὡς συναγόμενον ἐκ τῆς δικογραφίας, ὥρεϊλε νὰ μὴ ἀπορρίψῃ τὴν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ δευτέρου ἀγωγιάτου (τοῦ σιδηροδρόμου). Σημειωτέον ὅτι κακῶς ἡ ἀπόφασις ἐπικαλεῖται τὴν γαλλικὴν νομολογίαν, ἥτις ἀποφαίνεται ἀπλῶς εἶς τρίτος, μὴ λαβὼν μέρος εἰς τὸ συμβόλαιον μεταφορᾶς, καὶ ἂν εἴναι ὁ ἰδιοκτήτης, δὲν ἔχει τὴν τοῦ ἀγωγιαστηρίου ἀγωγὴν. Τὸ θέμα τῆς ἐπικαλουμένης ἀποφάσεως τοῦ γαλλικοῦ ἀκυρωτικοῦ (Pand. Françaises Recueil 1901 μέρ. 2 σ. 5), ἦτο τοῦτο ὅτι ὁ Η' παρέδωκεν εἰς τὸν Γ' ἀντικειμένον τι ὅπως ἀποστελῇ τοῦτο πρὸς τὸν Β' σιδηροδρομικῶς καταστραφέντος κατὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ὁ Δ' διῆσχυριζόμενος ὅτι εἶναι ἰδιοκτήτης ἐγείρει τὴν τοῦ ἀγωγιαστηρίου ἀγωγὴν. Ἡ ἀγωγὴ αὕτη ἀπερρίφθη δι' ἑλλειψίν οὐδετέποτε νομικοῦ δεσμοῦ μεταξὺ τοῦ Δ' τοῦτου καὶ τῶν συμβληθέντων. ὅπου εἶναι καθ' ὅλα ἄλλοτριον. Σημειωτέον ἐν τέλει ὅτι ἡ δύνατο ἐν προκειμένῳ νὰ ἐφαρμοσθῇ κατὰ τῆς Διευθύνσεως τῶν Σιδηροδρόμων ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 1166 Ἰ' αἰ. Ἀστ. Κώδικος πλῆγία ἀγωγὴ, ἡ καὶ διὰ τοῦ ἄρθρ 1025 § 2 τῆς Πολιτικῆς μας Δικονομίας ἀναγνωριζομένη (α).

(α) Τοιαύτη ἐν προκειμένῳ ἐνησκέιτο, μάλιστα διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ἀρχικοῦ παραγγελιοδόχου ἀναγωγῆς καὶ εἶναι ἀπολύτως θαυμαστὸν πῶς γίνεται λόγος περὶ μὴ αἰτήσεως οἰσδότητος κατὰ τοῦ σιδηροδρόμου διὰ τῆς ἀναγωγῆς. ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐζητεῖτο ἡ ἐν περιπτώσει ἤττης τοῦ ἀναγαγόντος καταδίκη τοῦ διὰ μέσου (σιδηροδρόμου), ἡ ὁποία ἦρκει, ἐφ' οὗ ἡ ἀγωγὴ, καὶ ἂν ἀπερρίπτετο κατὰ τοῦ σιδηροδρόμου διὰ τὴν ἐπικαλουμένην νομολογίαν τοῦ μὴ ἐνεκτοῦ παρὰ τοῦ μὴ συμβληθέντος κυρίου, ἔδει γενέσθαι δεκτὴ κατὰ τοῦ ἀρχικῶς ἐναχθέντος ἀρχικοῦ ἐντολοδόχου καὶ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΟΜΑΘΩΝ

Τῇ ἐπισκεύσει τῆς Τραπεζῆς ἐκλειστηριάσθη οἰκοπέδον τοῦ Α* ὡς συγκαίμενον ἐκ μέτρων τετραγ. 1000 ὡς ἐγγύστα, ὑπὸ τὰ ἐν τῷ προγράμματι δρια, καὶ κατεκυρώθη ἐπ' ὀνόματι τοῦ Π* ἀντὶ ὀλίκου τιμήματος δραχ. 4,500. Ἀλλὰ τὸ οἰκόπεδον εὐρέθη ἐκτάσεως μόνον 475 τετρ. μέτρων. Ἐρωτᾶται :

1.—Ὁ ἀγοραστὴς δικαιούται εἰς παρακράτησιν τοῦ τιμήματος ἀνάλογον πρὸς τὴν ἐλλείπουσαν ἔκτασιν ;

1. — Ἡ πώλησις πραγμάτων ἀκινήτων γίνεται κατὰ δύο τρόπους, ἢ κατὰ μέτρον ἢ ὀλικῶς. Ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει, τὸ προεξάρχον εἶναι τὸ μέτρον, ἐπομένως ἂν τοῦτο εὐρεθῇ ἑλλειπὸν τοῦ ὑποσχεθέντος, γίνεται καὶ ἀνάλογος μείωσις τοῦ τιμήματος Ν. 4 πρ. Π. (19. 4) Ν. 2 Ν. 4 § 1. Ν. 6 πρ. Ν. 34 Π. (19. 1.) Ν. 53 πρ. Ν. 69 § 6 Π. (21. 2). Ἐν τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει τὸ προεξάρχον εἶναι τὰ δρια, τὸ δὲ μέτρον εἶναι ἐπουσιῶδες καὶ τυχαῖον. ἐπομένως καὶ ἂν τὸ μέτρον εὐρεθῇ μείζον ἢ ἑλλειπὸν, τὸ τίμημα δὲν θίγεται ἐκ τούτου καὶ μόνου, ἐνῷ ἀντιθέτως τούτο θίγεται ἐκ τῆς ἐνδεχομένης μειώσεως τῶν δριών Ν. 45 Π. (21. 2), ἔνθα μάλιστα ρητῶς λέγεται τότε : Ἐπώλησέ τις ὑπὸ ὁρισμένα δρια ἄγρον ἐντάσεως 100 πλέθρων. Μέρος τοῦ ἀγροῦ τούτου ἐξενικήθη, δι' ὃ καὶ τὰ δρια τοῦ περιωρίσθησαν. Ἐκ τούτου ὁ πωλητὴς ἐνέχεται εἰς ἀποζημίωσιν καὶ ἂν ἔτι ὁ περικκοπεὶς ἄγρος εὐρέθη τυχὸν ἔχων 100 πλέθρα, ὡς ἀρχικῶς ὑπετίθετο.

Ἐν προκειμένῳ ἀναντιρρήτως ἔχομεν τὴν δευτέραν περίπτωσιν τῆς πωλήσεως, διότι τὸ οἰκόπεδον δὲν ἐπώληθη κατὰ μέτρον, ἀλλ' ὀλικῶς ὑπὸ ὡρισμένα δρια, τὸ πωταεῦον. Ἀρα κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἔται ἀδιάφορον, ἂν τὰ μέτρα εὐρέθησαν ὀλιγώτερα, ἐνῷ τὸ οὐσιῶδες εἶνε νὰ εὐρέθησαν τὰ δρια ὡς κατὰ τὴν πώλησιν ὑπεδείχθησαν. Ἐὰν τοῦτο συνέβαιnen, ὁ ἀγοραστὴς θὰ ἤτιέτο μόνον ἑαυτὸν διὰ τὴν ἀπρονουσίαν του. Ἀλλ' ἐν προκειμένῳ ἀκριβῶς οὐδὲ τὰ δρια εὐρέθησαν ὡς ὑπεδείχθησαν, ἀλλ' οὐσιῶδες ἐπὶ ἑλλειπτον διάφορα συνεπέα ἐκνικήσεως (γενομένης ἤδη ἢ ἐπικειμένης—ἀδιάφορον νομικῶς). Ἀ αὐφίσταται ἡ περίπτωσις ἀκριβῶς, περὶ τῆς εἰρημὸν ἀνωτέρω καὶ περὶ τῆς προβλέπει ὁ παρατεθεὶς Ν. 45 Π. (21. 2). καὶ τῆς ἐντεῦθεν ἐναγῆς τοῦ πωλητοῦ ἀπέναντι τοῦ ἀγοραστοῦ. Ἀλλ' ἤδη ἐπέρχεται ἡ ρήτρα τῆς μὴ εὐθύνης τῆς Τραπεζῆς δι' ἐνδεχομένην ἀνακρίβειαν ἑρῶν, ἐρωτᾶται δὲ ἂν καὶ ὅποιον αὕτη ἔχει ἀντίθετον ἐπιρροήν. Δίγω οὐδεμίαν ἢ ὀρθότερον μικρόν. Πρῶτον ἡ ρήτρα αὕτη δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ρήτρα ἐξασφαλιζούσα τὴν Τράπεζαν ἀπὸ ἐνδεχομένης ποινικῆς εὐθύνης ἐπὶ δόλῳ—καὶ εὐλόγως—ἀφοῦ ἡ Τράπεζα δὲν πωλεῖ ἰδίαν κυριότητα ἀλλ' ἄλλοτριαν, συνεπῶς δυνατόν ν' ἀγνοῇ τὴν ἔκτασιν καὶ ἀλγῆσαι τῶν ἄλλοτριων δικαίων. Ἀλλὰ καὶ ἀστικὸς ἂν θεωρηθῇ τῆς ρήτρας ὁ σκοπὸς, πάλιν αὕτη εἶνε ἀπλῆ ἀπόρροια τῆς γενικῆς ἀρχῆς, καθ' ἣν ὁ τὸ ἐνέχυρον ἐκποιῶν πιστωτὴς εἶνε πάντοτε ἀνεύθυνος δι' ἐκνικήσιν Ν. 10 Π. (20. 5) Ν. 38 Π. (21. 2). Θὰ ἐξυπακούετο λοιπὸν καὶ ἂν ἔτι δὲν εἶχε τεθῇ. Ὅθεν πάντως ἐδρισκάμεθα πρὸ συμφόνης de non prae-

κατὰ συνέπειαν ὑπῆρχεν ἐπικρῆς χώρα διὰ τὸ μὴ ἀρχίσαν εἰς τὴν ἄνω ἀπόφασιν αἰτητικὸν τῆς προσεπιλήψεως. Δύνεται νὰ παρατηρηθῇ ὅτι καὶ τὰ ἐπὶ τῇ οὐσιαστικῇ ἀντιλήψει ἀναφερόμενα μικτὰ δικαστήρια δὲν ἀποστέρουσιν ἐνίοτε καὶ τὸ ἀεροκοπένημα.

standa evictione. Ἀλλ' ὡς γνωστὸν, πᾶν τοιοῦτον σύμφωνον ἐπιφέρει μὲν τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ πωλητοῦ ἀπὸ τῆς ἐνογῆς διὰ τὸ διαφέρειν ἀλλὰ δὲν παρέχει αὐτῷ καὶ τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ καὶ τὸ τίμημα τοῦ ἐκνικήθέντος πράγματος, διότι τοῦτο θὰ ἀντέκειτο εἰς τὴν καλὴν πίστιν, ἥτις εἶνε πάντοτε ἡ βάσις τῆς ἀγοραπωλησίας παρὰ Ῥωμαίους, πάσης συμβάσεως παρ' ἡμῖν πρὸς Δ. Λιακοπούλου Ἀγοράσις σελὶς 165 καὶ Ν. 11 § 18 Π. (19. 1) Wind. § 391 σημ. 38 Ν. 39 Π. (19. 1) Ν. 38 Π. (21. 2).

Κατὰ ταῦτα ἐν προκειμένῳ ἡ ρήτρα ἀπαλλάσσει μὲν τὴν Τράπεζαν ἀπὸ πάτης εὐθύνης εἰς τὸ διαφέρειν, ἀλλὰ ἐτέρωθεν καὶ ὁ ἀγοραστὴς ὁ διὰ τῆς μερικῆς ἐκνικήσεως τοῦ οἰκοπέδου μὴ λαμβάνων τὰ ὑπεσχημένα δρια, ἀλλ' ἑτέρα ἐπὶ ἑλλειπτον, δὲν δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς ἀκεραλίαν ἀπότισιν τοῦ τιμήματος, διότι τοῦτο ἀντίκειται εἰς τὴν καλὴν πίστιν, τὴν πρωτανεύουσιν ἐν πάσῃ συμβάσει, καὶ ἀξιουμένην ἀεὶ τοῦ δικαστικῆς προστασίας.

Ἰούνιος 1907

Ἡλ. Λιακόπουλος

ΔΙΑΦΟΡΑ

Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν διεσχίθη ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις Πλημμελειοδικεῖῳ ἡ κατὰ Βουλγάρου ἐπὶ τραύματι δική, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελεὺς κ. Κ. Λουκουέζος, λαβὼν ἀφορμὴν ἐκ συκοφαντικῶν ἐν βουλγαρικαῖς ἐφημερίσι ἀναγραφῶν περὶ μεροληπιτικῆς καὶ ἀντεκδικητικῆς καὶ βασανιστικῆς κατὰ τοῦ βουλγάρου τούτου διεξαγωγῆς τῆς ἀνακρίσεως, ἤρθη εἰς ὕψος ἑλληνος λειτουργοῦ τῆς Θέμιδος, δοὺς τὴν ἡμερωτάτην εἰκόνα τῆς ἑλληνικῆς δικαιοσύνης διὰ τῶν ἐξῆς ὥραιων λόγων, τοὺς ὁποίους ἡ «Θέμις» ἀναγράφει ἐν ταῖς στήλαις αὐτῆς, ὡς ὑπόδειγμα τοῖς ἀπανταχοῦ τῆς ἑλληνικῆς γῆς ἐντεταλμένοις τὴν ἀπονομὴν δικαιοσύνης.

«Ἐπειδὴ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἀξιοποιήσεως πράξεως τοῦ κατηγορουμένου καὶ τῆς συλλήψεως αὐτοῦ ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς δικαιοσύνης, ἡ ὕβρις καὶ ἡ συκοφαντία κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας ἠσκήθησαν εἰς πρόπον, ὥστε νὰ ἀποτολμήσωσι πλείσται βουλγαρικαὶ ἐφημερίδες νὰ ἀναγράψωσιν ὅτι ὁ κατηγορούμενος συνελήφθη ἐναντίον παντὸς νόμου, ὅτι ἐμαστύρησε καὶ ἐβασάνισθη ἐγκλεισθεὶς εἰς ὑπόγειον βάρθους τεσσαράκοντα μέτρων, καθέκον ἔχω νὰ διαμαρτυρηθῶ καὶ νὰ ἐκδηλώσω τὴν ἄκραν περιφρονησίν μου πρὸς τὰς ὕβρεις καὶ τὰς συκοφαντίας, ὅπως διερχομένης τῶν συναισθημάτων ἐνὸς ἑλλήνος δημοσίου κατηγοροῦ γίνονται αὐτὸς ὁ κατηγορούμενος καὶ οἱ παριστάμενοι ἐν τῇ δίκῃ ταύτῃ ὁμοσυνεῖς του, ἀλλὰ σὺν τούτοις ἵνα διακηρύξω καὶ τὴν ἀδιάσειστον πεποίθησιν μου ὅτι ἡ δικαιοσύνη τῆς πατρίδος μου, μακρὰν πάσης προκαταλήψεως, θὰ ἐκφέρῃ ὡς πάντοτε καὶ νῦν τὴν ἀπόφασίν της κατὰ τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς συνεδήσεως καὶ τοῦ δικαίου.

«Αἱ ἀρχαὶ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἰσότητος ἐξ Ἑλλάδος ἔλαβον τὴν ἀφετηρίαν των. Ἐνταῦθα ἐτιμήθη ἡ δικαιοσύνη ἐν τῇ θεότητι τῆς Θέμιδος. Ἐν τῇ μεγάλῃ ἡμῶν πατρίδι ἐδίδαξαν ἀπὸ σκηνῆς οἱ Αἰγυλίοι, οἱ Σοφοκλεῖς, οἱ Εὐριπίδαι τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, τυνίσαντες νικηφόρους εἰς τὴν δικαιοσύνην παῖδας, καὶ ἐξ Ἑλλάδος οἱ Σωκράτοι, οἱ Πλάτωνες οἱ Ἀριστοτέλαι ἐφώτισαν τοὺς ὁρίζοντας τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας, διδάξαντες τὴν ἀνθρωπότητα τὰς ἀρχὰς τῆς δικαιοσύνης καὶ καθόλου τῆς ἠθικῆς φιλοσοφίας.

«Ὁ ἀμερόληπτος τῆς ἱστορίας κριτὴς δὲν δύναται

ἢ νὰ ἀναγνωρίσῃ, ὅτι ἡ ἀδικία καὶ ἡ βία οὐδέποτε ἐταυτίσθησαν μὲ τὸν ἐλληνικὸν χαρακτῆρα καὶ ὅτι πάντοτε διὰ τῶν ἀρχῶν τῆς δικαιοσύνης ἐπεδιώχθη ἡ ἐπικράτης τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

«Καὶ ὅτε ὁ μέγας Ἀλέξανδρος προήλαυσε νικηφόρος εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ Ἀφρικὴν δὲν ὠδήγει ἐκεῖ τὰς ἐλληνικὰς φάλαγγας διὰ τὴν κατάκτησιν, δὲν ἐσημείωσεν εἰς τὴν τροπαιοῦχον πορείαν του τὴν καταστροφὴν καὶ τὴν ἐρήμωσιν, ἀλλὰ ἐμπνευσμένος ὑπὸ τῶν ἀρχῶν, ἃς ἐπέβαλεν εἰς τὴν ψυχὴν του ἡ διδασκαλία τοῦ μεγάλου Σταγισιότου, μεταχειρίσθη τὸ ξίφος κατὰ τῆς βαρβαρότητος, ἵνα διαλύσῃ τὴν πυκνὴν σκοτίαν, ἣτις ἐκάλυπτε τὴν ἀνθρωπότητα καὶ χαράξῃ τὰς ὁδοὺς τοῦ πολιτισμοῦ, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἰσότητος.

«Καὶ ὅτε βραδύτερον ἐν τῇ μοιραίᾳ τροπῇ τῶν ἀνθρώπων πραγμάτων, ἡ Ἑλλὰς ὑπέκυπτεν ὑπὸ τὸν βαρὺν πόδα τῶν ρωμαϊκῶν λεγεῶνων καὶ τότε ὑπὲρ τὴν κατάκτησιν τοιαύτην ἤσκησεν ἐπὶ τοῦ δεσπότη ἐπιρροὴν διὰ τῶν φώτων καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τῆς, ὥστε νὰ εἴπῃ ὁ ρωμαῖος ποιητής, ὅτι ἡ ἡττηθεῖσα Ἑλλὰς ἐνίκησε τὸν ἄγριον νικητὴν.

«Ἀλλὰ μήπως μαρτύρια τῆς εὐγενείας καὶ τῆς μεγαθυρίας καὶ μεγαλοφροσύνης τῆς ἐλληνικῆς φυλῆς δὲν ἔχουσιν αὐτοὶ οὗτοι οἱ ὄβριστοι τῆς σήμερον;

«Ὅτε ὑπερήφανος ἐκυμάτιζεν ἡ σημαία τῆς Ἑλληνικῆς Αὐτοκρατορίας τοῦ Βυζαντίου ἀπὸ τῆς Καππίας θαλάσσης καὶ τοῦ Εὐφράτου μέχρι τῆς Λιβύης καὶ τῆς Ἰβηρικῆς Χερσονήσου, ὁ Ἑλλήν Αὐτοκράτωρ Κωνσταντῖνος ὁ Πρωγενῆς παρέσχεν αὐτοῖς τόπον διαμονῆς καὶ περίθαλψιν καὶ Ἕλληνας ἀπόστολοι ἐδίδαξαν εἰς τοὺς ὄβριστάς τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν. Ἐθνὸς τοιαύτης ἱστορίας δὲν ἦτο δυνατόν ἢ νὰ διατηρήσῃ ὡς ἱερὰν παρακαταθήκην τὰς παραδόσεις τῶν προγόνων καὶ δι' αὐτὴν νωτέον Ἑλλὰς, πιστῶς τῶν ἀρχῶν αὐτῶν ἐχομένη, τὴν ἐλευθερίαν τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν ἰσότητά διακήρυξε πάντοτε ὡς τὰ κύρια στοιχεῖα τῆς προόδου τῆς.

«Ἐν τῇ ἐλευθερίᾳ ἐλληνικῇ γῇ καὶ ὑπὲρ τὸν ἐλληνικὸν οὐρανὸν πάντες ἀναπέουσι τὸν ἄερα τῆς ἐλευθερίας καὶ πάντες ἀδιακρίτως ἀπολαύουσι τῶν αὐτῶν δικαιωμάτων ἐξ Ἰσοῦ ὑπέχοντες καὶ τὰς εὐθύνas ἀπέναντι τῶν νόμων καὶ τῆς ἐλληνικῆς πολιτείας.

«Ἐπὶ τῶν μεγάλων δὲ τούτων ἀρχῶν ἐμπνεόμενοι καὶ νῦν βδελυσσόμεθα τὴν βίαν καὶ ἀδικίαν, καὶ ὑπὲρ τοῦ δικαίου ἀμυνόμενοι διὰ τῆς δικαιοσύνης προσδοκῶμεν τὸ ἐθνικὸν μεγαλεῖον».

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Γ. Β. Ἀγ. Νικόλαον : Ἐάν μέχρι τῆς κατὰ τοῦ Δ' ἐκ διαθήκης κληρονόμου τοῦ πωλητοῦ Α' ἀγωγῆς τοῦ ἀγοραστοῦ Β', παρήλθεν ὁ πρὸς παραγραφὴν χρόνος, ἡ ἀγωγή παρεγράφη. Τὸ ὅτι περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου εἶχεν ἐγείρει κατὰ τοῦ αὐτοῦ Δ' ἀγωγὴν ἕτερος δ' Γ' (ἀξίῳ ἐαυτὸν δικαιοδότην τοῦ ἐγοραστοῦ Β', ἀλλὰ μὴ ἀποδείξας τὴν ιδιότητά του ταύτην καὶ διὰ τοῦτο ἀποτυχὼν) δὲν ἀποτελεῖ διὰ τὸν Β' δεδικαιολογημένην αἰτίαν παρελεύσεως τοῦ πρὸς παραγραφὴν χρόνου, ἵνα μὴ ὑπολογισθῇ ἐν αὐτῇ τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς διαρκείας τῆς ἐπ' αὐτῇ δίκης. κατὰ τὴν περὶ τούτου διάταξιν τῆς χρητικῆς νομοθεσίας. Ἀπ' ἐναντίας τοῦτο ἀποτελεῖ ἀδικαιολόγητον ἀπρεξίαν, διότι ἀκριβῶς ἔνεκεν τῆς ὑπὸ τοῦ ψευδοῦς (τοῦτο σημαίνει εἰκονικοῦ) δικαιοδότη Γ' ἐπιζητήσεως, ἔπρεπε νὰ κινηθῇ ἡ ἐνέργεια τοῦ ἀληθοῦς

κυρίου Β', ἐξ οὐδενὸς λόγου ἱπαρεμποδιζομένη. Ἐάν ἡλθέεν ἡ ἐναντία ἐκδογὴ, εἰς τὴν μᾶλλον τείνεται, τότε δι' ὃν λόγον ἡ ὑπαρξὶς τῆς δίκης τοῦ εἰκονικοῦ δικαιοδότη Γ' μέχρι τῆς ὀριστικῆς ἀποτυχίας τῆς θὰ ἐκώλυε τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀληθοῦς δικαιοδότη Β', διὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ ἡ καθόλου μὴ ἔγερσις ἐκείνης καὶ ἡ ἀδύνατος αὐτῇ ἐπέλευσις τῆς ὀριστικῆς ἀποτυχίας, θὰ παρεκώλυε διαρκῶς τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἐγοραστοῦ καὶ δικαιοδότη Β' καὶ θὰ ἐγένετο αὕτη ἀπαράγραπτος εἰς τὸν αἰῶνα. Τοῦτο θὰ ἦτο προδήλως ἄτοπον.

Ἀνωνύμω : Ἐννοοῦμεν τὸν νόνον σας. Ἡ δικαιοσύνη ἔχει πολλὰ ἄτπρα καὶ πολλὰ μαῦρα. Ἐάν λάβητε ὑπ' ὄψιν τὴν περίστασιν τῆς περιρήμονι ὑποχωρήσεως τοῦ 1897, ἴσως θὰ εὗρητε ὅτι ἐκ τῶν χειρίστων ἀποτελεσμάτων αὐτῆς δὲν εἰσὶ αἱ ὕλικαι καταστροφαι, ὅσῳ ἡ κατάρριψις τοῦ γοῦπτου τῆς δικαιοσύνης διὰ τῶν ἀντιφατικῶν καὶ ἀλλήλοσυγκρουμένων ἀποφάσεων. αἱ ὁποῖαι ἐμοίρασαν ἀνίσως ὠφελείας καὶ ζημίας ἐπὶ τοὺς ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας ζημιωθέντας. Ἐάν μεταξὺ τῶν πρώτων εὐρέθῃ καὶ ἓνας παλατιανὸς, ἐπιτελέσάτῃ μας νὰ σὰς πασατηρήσωμεν ὅτι φύλλους εἰς τὰ ἄχυρα γυρεύετε. Κατὰ τῆς πρωτοδικικοῦ ἀποφάσεως τῆς ἀφορώσης τὸν ἰσχυρὸν παλατιανὸν δὲν ἐγένετο λέγετε ἔφεσις. Περὶ τὸν ἀληθῶς ὅτι δὲν εἶσθε φίλος τῆς ἱερᾶς Γραφῆς. Ἐάν ἐγένετο ἔφεσις, καθὼς ἐπὶ τῶν ὑποθέσεων τῶν, λοιπῶν θνητῶν, ποῖα χάρις θὰ ὠφείλετο, ἀφ' οὗ καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων τὸ αὐτὸ ποιοῦσι, κάμνοντες ἔφεσιν καθ' ὅλων τῶν ἀποφάσεων; Καὶ ἄλλη γραφὴ λέγει: Τῷ ἔγογι δοθήσεται. τῷ δὲ μὴ ἔγοντι καὶ ὁ ἄν μὴ ἔχῃ, ἀφαισθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. Ἀναγινώσκετε, Κύριε, τὰς γραφὰς, διότι θὰ εὗρητε ἐν αὐταῖς τὴν αἰώνιαν διαμαρτυρίαν ἐκείνου, ὁ ὅποιος δὲν ἦτο ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, καὶ ἐλπίζομεν ὅτι θὰ παρηγορηθῇτε.

Ἐνὶ συνδεδρυμνῇ : Ἐάν ἡ ἀπόφασις, δι' ἧς ἐκηρύχθη ὁπωσδήποτε, ἔγω καὶ δι' ἐρημοδικίας, ἀποδεδειγμένη ἡ γνησιότης τῆς ὑπογραφῆς, ἐγένετο τελεσίδικος, βεβαίως ὀφείλεται τὸ πρόστιμον. Μόνον ἐάν ἤθελεν ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ παραστήσας αὐτὸν πληρεξούσιος οὐδεμίαν εἶχε ποτὶ λάθει παρ' αὐτοῦ πρὸς τὴν ὑπόθεσιν ἐντολὴν (ὅπερ ἡ παγία νομολογία ἀπαίτει δι' ἀποδοκιμάσεως, περὶ οὗ ὅρα τὴν ἐν σελ. 236 παρόντος τόμου σημείωσιν ἡμῶν, διότι εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπαναφέσωμεν τὰ περὶ τούτου ἐκάστοτε γραφέντα), θὰ γείνη ἀβλαβὴς ἡ ἐκπλοῦστα ἔκτωσις, διότι ἄλλως, ἐν τῇ γενικῇ πληρεξουσιότητι, περιλαμβανεται ἀναντιρρήτως καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ προβάλλειν ἔνστασιν μὴ γνησιότητος τῆς ὑπογραφῆς. Ἡ ἔννοια τῆς πλάνης εἶναι ἀδύνατος, διότι οὐδεὶς δύναται προβάλλειν πλάνην ἐπὶ τῶν ἰσχυρισμῶν του, ἰσχυρισμὸς δ' ἐαυτοῦ εἶναι ὁ ὑπὸ τοῦ πληρεξουσίου του ὑποβληθεὶς.

Φ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀπεβίωσε καὶ ἐκηδεύθη ὁ νομικὸς σύμβουλος τοῦ Δημοσίου Φ Σακελλαρόπουλος, ὁπληρῆσας ἐπὶ μακρὸν χρόνον καὶ ὡς δικαστὴς μέχρι τοῦ βαθμοῦ ἐφέτου καὶ κατόπιν ἐν τῇ προξενικῇ κλίστῃ ὡς ἐπιθεωρητῆς, καὶ τελευταῖον ἐν τῇ θέσει τοῦ νομικοῦ συμβούλου. Ἐν πᾶσι τοῖς σταθμοῖς τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ διεκρίθη διὰ τὴν μετ' ἀφοσιώσεως καὶ εὐθύτητος ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ, διὸ ἀφῆκε παρὰ τοῖς ἐν τῇ νομικῇ ἐργασίᾳ συναδέλφοις αὐτοῦ ὑπὸ πᾶσαν ἐποψὴν ζηλωτὴν καὶ τιμὴν ὑψύτου.

ΘΗΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΣΤΟΣ ΑΘΑΝΑΤΩΝ

Συνδρομή Ιταλία δρ. 15. § Μετά δελτίου δρ. 20. § Καταχωρ. 6 σιγ. λ. 50

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: Θ. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΑΝΑΤΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ

24 ΙΟΥΝΙΟΥ 1907

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νομολογία 'Αρείου Πάγου Πολιτική (1906)
 Νομολογία 'Εφετείου 'Αθηνών (1906)
 ' Πατρών (1906)
 Περί αναλήψεως τῆς πατρικῆς προικὸς ὑπὸ
 Κ. Δ. Ρακίβ ν.

Συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ 21ου φύλλου τοῦ Κώδικος 1906.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

'Αριθ. 411 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΛΙΑΔΗΣ

'Επιτροπὴ ἐπὶ διανομῆς ἐθνικῆς γῆς. - ἀπό-
 φασις. - μεταγενεστέρᾳ ἀνάκλησιν. - ἔλεγ-
 χος δικαστικός. - προσβολὴ ἐπὶ ὑπερβάσει
 καθυκόντων. - ὁλομέλεια.

'Επειδὴ τὸ Δημόσιον ζητεῖ τὴν ἀναίρεσιν τῆς
 προσβαλλομένης ἀποφάσεως, καὶ διότι τὸ δικάσαν
 ἐφετεῖον ἐπενέθη εἰς διοικητικὰ καθήκοντα, δεχθὲν
 ὅτι δὲν ἦδυνάτο ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 3ον τοῦ Νόμου
 ΨΜΔ' τοῦ 1878 ἐπιτροπὴ νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν
 προηγουμένην ἀπόφασιν τῆς, ἐν ᾧ κατὰ τὸν νόμον,
 κυριαρχικῶς καὶ ἀνεξελέγκτως ἡ ρηθεῖσα ἐπι-
 τροπὴ ἀνεκάλεσε τὴν προηγουμένην ἀπόφασιν τῆς,
 ὡς κατὰ πλάνην ἐκδοθεῖσαν καὶ κατὰ παράβασιν
 τῶν νόμων.

'Επειδὴ ὁ λόγος οὗτος ἀναίρεσεως ὑπάγεται εἰς
 τὴν ὁλομέλειαν τοῦ 'Αρείου Πάγου, ἄρθρ. 4 ἐδάφ.
 β', καὶ προηγεῖται, ἡ ἐξέτασις δὲ τοῦ εἰς τὴν ὁλο-
 μέλειαν ὑπαγομένου λόγου προηγεῖται τῆς τῶν
 λοιπῶν ἀναίρεσεως λόγων· δέον κατ' ἀκολουθίαν
 νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ὁλομέλειαν ἡ προκειμένη
 αἴτησις ἀναίρεσεως.

'Αριθ. 413 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

'Επίδειξις ἐγγράφων. - ἀπόφασις διατάξασα. -
 μὴ προσδιορισμὸς χρόνου. - ἀνάθεσις εἰ-
 σπραγῆς.

'Επειδὴ ἐκ τῶν συνδεδασμένων ἄρθρων 432 §
 2 καὶ 249 τῆς Πολ. Δικονομίας, προκύπτει ὅτι ὁ-
 σάκις τὸ δικαστήριον ἐκδίδῃ ἀπόφασιν, δι' ἧς δέχε-
 αῖ τὴν περὶ ἐπίδειξεως ἐγγράφων παρεμπόκτουςαν
 τῶν καὶ ὑποχρεοῖ τὸν ἐναγόμενον νὰ ἐπιδείξῃ
 τοῦτο ἐκτὸς τοῦ ἀκροατηρίου ἐνώπιον τοῦ διοριζο-
 μένου εἰσηγητοῦ, ὀφείλει ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ ταύτη
 νὰ ὀρίσῃ καὶ τὸν χρόνον τῆς ἐπίδειξεως, τάσσον ὡ-
 ρισμένων ἡμέραν καὶ ὥραν ἢ προθεσμίαν μηνῶν ἢ
 ἡμερῶν καὶ ἀφίνον τῷ εἰσηγητῇ ὅπως ἐντὸς αὐτῆς
 ὀρίσῃ τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν. Ὡστε τὸ ἐφετεῖον, ἀ-
 ποφηνάμενον ὅτι ὁ προσδιορισμὸς τοῦ χρόνου τῆς

ἐπίδειξεως τοῦ ἐγγράφου δύναται νὰ ἀνατεθῇ εἰς
 τὸν διορισθέντα εἰσηγητὴν, καὶ ἐνεκα τούτου ἀπορ-
 ρίψαν τὴν ἐφῆσιν τοῦ ἀνααιρεσείοντος κατὰ τῆς ἀ-
 ποφάσεως τῶν πρωτοδικῶν, ἡτις ὑπεγράψαν τὸν ἀ-
 ναηρεσίβλητον εἰς ἐπίδειξιν τοῦ ἀπὸ 12 'Ιανουαρίου
 1885 ιδιωτικοῦ ἐγγράφου ἐνώπιον τοῦ εἰσηγητοῦ ἀ-
 μίσθου παρέδρου, χωρὶς νὰ τάξῃ ἡμέραν ἢ προθε-
 σμίαν μηνῶν ἢ ἡμερῶν, παρεβίασε τὰς ἀνωτέρω
 οὐσιώδεις διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἐκ
 τούτου δὲ ἡ ἀπόφασίς του ὑπόκειται εἰς ἀναίρεσιν,
 κατὰ τὰ ἄρθρα 201 καὶ 807 § 5 αὐτῆς.

'Αριθ. 414 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

Δάνειον 60 ἑκατομμυρίων. - παραγραφή. - ἔ-
 ναρχις ἀπὸ τελευταίας κληρώσεως. - μετα-
 τροπὴ δανείου. - οὐ μεταβολὴ ἀφειρηγίας
 παραγραφῆς.

'Επειδὴ, ἀφοῦ κατὰ τὸν Νόμον ΨΟΒ' τῆς 3
 'Ιανουαρίου 1879 περὶ συνομολογήσεως δανείου 60
 ἑκατομμυρίων, τοῦτο θέλει ἀποσβεσθῇ ἐντὸς 40
 ἐτῶν διὰ τριμηνιαίας κληρώσεως τῶν ὁμολογιῶν
 αὐτοῦ (ἄρθρ. 2), πᾶσα δὲ ἐξ αὐτοῦ πληρωμὴ πα-
 ραγράφεται πέντε ἔτη μετὰ τὴν τελευταίαν κλη-
 ρωσιν καὶ πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης οὐδεμία ἰσχύει
 παραγραφή (ἄρθρ. 11), καὶ ἀφοῦ ὁ Νόμος ΔΨ" τῆς
 2 Φεβρουαρίου 1889 περὶ συνομολογήσεως καὶ με-
 τατροπῆς δανείων καὶ τὰ ἄρθρ. 4 καὶ 5 τοῦ ἐπὶ τῇ
 βάσει τοῦ ἄρθ. 4 τοῦ Νόμου τούτου ἐκδοθέντος Β.Δ.
 τῆς 6ης Μαΐου 1889, δι' ὧν ὀρίζεται ὅτι οἱ κάτοχοι
 τῶν μὴ πω κληρωθεῖσων ὁμολογιῶν τοῦ εἰρημένου
 δανείου δύνανται ἢ νὰ ἀνταλλάξωσιν αὐτὰς ἐπὶ τῷ
 ἀρτίῳ ἀντὶ μετρητῶν δι' ὁμολογιῶν τοῦ νέου δα-
 νείου τῶν 125 ἑκατομμυρίων ἢ νὰ ἐξοφλήσωσιν
 αὐτὰς μέχρι τῆς 20 'Ιουλίου 1889, μεθ' ἣν παύει
 ὁ τόκος τῶν μὴ ἐξοφληθεῖσων ὁμολογιῶν, δὲν κα-
 τήργησαν τὴν ἀνωτέρω πενταετὴ παραγραφὴν, ἀρ-
 ξομένην ἀπὸ τῆς 1 'Ιουλίου 1919, ὅτε, κατὰ τὸν
 ἐν ταῖς ὁμολογίαις προσηρητημένον χρεωλυτικὸν πί-
 νακα γενήσεται ἡ τελευταία κληρώσις αὐτῶν, οὔτε
 μετέβαλον τὸν χρόνον τοῦτον τῆς ἐνάρξεως τῆς
 παραγραφῆς ταύτης, τὸ ἐφετεῖον συμφώνως πρὸς
 τοὺς εἰρημένους νόμους ἀπέρριψε τὴν περὶ πενταε-
 τοῦς παραγραφῆς τῆς ἀπὸ 25ης Δεκεμβρίου 1897
 ἀγωγῆς τῆς ἀναηρεσίβλητου, δι' ἧς αὕτη αἰτεῖται
 τὴν πληρωμὴν τοῦ ἀντιτίμου τῶν δέκα ὁμολογιῶν
 τοῦ εἰρημένου δανείου τῶν 60 ἑκατομμυρίων, μὴ
 παραδοθεῖσων ἐπὶ ἀνταλλαγῇ, κατὰ τὸν εἰρημένον
 ΔΨ" τοῦ 1889 Νόμον, προβληθεῖσαν δυνάμει τοῦ
 Λογιστικοῦ Νόμου ἐνστάσιν τοῦ ἀνααιρεσείοντος, μὴ
 ἰσχύουσιν κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 11
 τοῦ εἰρημένου ΨΟΒ' τοῦ 1879 Νόμου.

Ἀριθ. 445 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΑΣ

Παρουσία διαδίκων ἐν ἀρεοπαγίῳ. - ἐπαγωγὴ ὅρκου. - ἄμεσος ἀποδοχὴ καὶ δόσις. - οὐκ ἀναγκαῖα ἴδια ἀπόφασις. - ἐπιβολὴ ὅρκου δικαστικοῦ. - δόσις καὶ ὡς ἐπακτοῦ. - οὐκ ἀναγκαῖα κοινοποίησις ἀποφάσεως δι' ἐπαγωγὴν.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 376 Πολιτ. Δικονομίας, ὀρίζοντες ὅτι, ἐὰν οἱ διάδικοι ὧσι παρόντες ἐν τῷ ἀρεοπαγίῳ, ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν ταχίστην δῆλωσιν, ἀντεπαγωγὴν καὶ δόσιν τοῦ ὅρκου καὶ ὅτι μετὰ ταῦτα μεταβαίνει ἀμέσως τὸ δικαστήριον εἰς τὴν ὀριστικὴν συζήτησιν καὶ ἀπόφασιν, σαφῶς προκύπτει ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, δηλ. ὅταν οἱ διάδικοι ὧσι παρόντες, δὲν ἀπαιτεῖται νὰ προηγηθῇ ἀπόφασις καρεμπίπτουσα περὶ ἀποδείξεως, ὀρίζουσα τὸ πρᾶγμα περὶ οὗ ὁ ὅρκος, τὴν προθεσμίαν τῆς δηλώσεως καὶ τῆς δόσεως, ἀλλ' ὁ ὅρκος δίδεται ἀμέσως, οὕτω δὲ κρίνασα καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ ἀπορρίψασα τὴν τοῦ ἀναιρεσείουντος δῆλωσιν καὶ κλήσιν περὶ ἐπαγωγῆς τοῦ ἐπιβληθέντος δικαστικοῦ ὅρκου τῇ ἀντιδίκῳ του, ὁρῶς ἡρμήνευσε τὸ ρηθὲν ἄρθρον 376 Πολ. Δικονομίας, ἀφοῦ δέχεται ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος ἐδήλωσεν κατὰ τὴν δόσιν τοῦ ὅρκου ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ὅτι τὸν ἐπαγόμενον αὐτῇ ὑπὸ τοῦ παρόντος ἀντιδίκου τῆς ὅρκου περὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος, περὶ οὗ ὁ δικαστικὸς ὅρκος ἐν πρόκειται νὰ δώσῃ, συνωδᾷ τῇ ὑπ' ἀριθ. 142 (1905) ἀποφάσει τοῦ Ἐφετερίου Ἀθηνῶν, δέχεται νὰ δώσῃ καὶ ὡς ἐπακτὸν καὶ ὅτι ἔδωκε τοῦτον ὡς ἐπεβλήθη ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως καὶ ὡς ἐπακτόν· τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων, ἀπορριπτεῖται εἰς πάντες οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου σχετικοὶ λόγοι ἀναιρέσεως, οἱ ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ καὶ τῷ προσθέτῳ (*).

Ἐπειδὴ τὰ δικαστήρια ὀφείλουσι νὰ αἰτιολογῶσι μόνον τοὺς οὐσιώδῃ ἐπιρροὴν ἔχοντας ἰσχυρισμοὺς καὶ προτάσεις ἐπὶ τῆς ἐκδόσεως τῆς δίκης. οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς ἐπουσιώδεις ἢ ἀσχετοὺς πρὸς τὴν διακαζομένην ὑπόθεσιν, ἐπομένως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, μὴ λαβοῦσα ὑπ' ὅψιν τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείουντος, ὅτι ἡ ἐπιβάλλουσα τὸν ὅρκον ἀπόφασις δὲν ἐκοινοποιήθη αὐτῷ, οὐδὲως παρεβίασε τὸ ἄρθρον 807 § 5, διότι ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος οὐδεμίαν ἡσκει ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ἐπαγωγῆς τοῦ ὅρκου, ὅστις ἡδύνατο νὰ ἐπαχθῇ καὶ ἂν ἐκοινοποιήθη ἢ οὐ ἢ ἐπιβάλλουσα τὸν δικαστικὸν ὅρκον ἀπόφασις καὶ νὰ ἐπιβληθῇ.

Ἀριθ. 446 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΑΣ

Πίναξ κατατάξεως. - μὴ προδαγωγὴ πιστοποιητικοῦ ὑποθηκεύσεως διὰ τόκους. - ἀπαράδεκτον ἐτέρας προδαγωγῆς.

Ἐπειδὴ, ἀφ' οὗ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα Ἐθνικὴ Τράπεζα δὲν

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ἐν σελ. 441. XVI 392 Ε. Α. Πρβλ. καὶ 207 Α. Π. σελ. 602 XV ἐπίσης δὲ 7 Ε ἐν σελ. 297 XVI.

προσῆγαγεν ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῆς κατατάξεως ὑπαλλήλου ἀποδείξιν περὶ ἐγγραφῆς ὑποθήκης πρὸς ἐξασφάλισιν καὶ τῶν τόκων τοῦ κεφαλαίου, ὁρῶς ἀπεφάνετο ἀπαράδεκτον τὸ βραδύτερον προσαχθὲν ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου ὑπ' αὐτῆς ἐγγραφον, διότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 938 Πολιτ. Δικονομίας, οἱ προσκληθέντες δανεισταὶ ὀφείλουσι νὰ προσαγάγωσιν ἐντὸς 14 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προσκλήσεως τοὺς τίτλους τῶν καὶ τὰ ἐγγραφα, ἐφ' ὧν στηρίζουσι τὰ δικαιώματά των καὶ νὰ κάμωσι τὰς παρατηρήσεις των κατὰ τῶν τίτλων τοῦ ἄλλου, πᾶσα δὲ βραδύτερα προσαγωγὴ ἀποδείξεως ἢ βραδύτερον γενομένη παρατήρησις εἴτε ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῆς κατατάξεως ὑπαλλήλου ἢ ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου, εἶναι ἀπαράδεκτος καὶ ἀπορριπτεῖται οἱ τῆς ἀναιρέσεως λόγοι, ὡς μὴ βάσιμοι.

Ἀριθ. 447 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΑΣ

Παραγραφή. - σύμπτωσις πρὸς χρόνον ἀγωγῆς. - οὐ διατακτέα ἴδια ἀποδείξεις.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 244 Πολ. Δικονομίας, τὰ δικαστήρια ὑποχρεοῦνται νὰ διατάσσωσιν ἀποδείξεις περὶ ἐκείνων μόνον τῶν πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν τῶν ἐχόντων οὐσιώδῃ ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἐκδασιν τῆς δίκης, περὶ ὧν ὁ δικαστὴς δὲν εἶναι δικανικῶς πεπεισμένος, ἐν προκειμένῳ δὲ, ἀφ' οὗ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται, συνεπεῖα ἐκτιμήσεως τῶν περὶ τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς διεξαχθεισῶν ἀποδείξεων, ὅτι τὸ ἐπίδικον κτῆμα κατεῖχε διανοία κυρίου τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον καὶ καλῇ τῇ πίστει ἐπὶ τριάκοντα ἔτη συνεχῶς καὶ ἀδιαλείπτως, οὐδέως παρεβίασε τὰς περὶ ἀποδείξεως διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας, μὴ διατάξασα ἀποδείξεις καὶ περὶ τῆς περὶ παραγραφῆς τῆς ἀγωγῆς ἐνστάσεως τοῦ ἐναγομένου καὶ ἤδη ἀναιρεσίουντος ὅτι κατεῖχε καὶ αὐτὸς ἐπὶ τριάκοντα ἔτη τὸν αὐτὸν χρόνον τὸν διεκδικούμενον ἄγρην, ἀφ' οὗ δέχεται προσέτι ὅτι ὁ χρόνος τῆς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου παραγραφῆς συμπίπτει πρὸς τὸν χρόνον τῆς κατοχῆς τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμεῖου καὶ ἦτο ἀδύνατον τὸ αὐτὸ πρᾶγμα νὰ νέμωται κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον διανοία κυρίου δύο διάφορα πρόσωπα ἀποκλειστικῶς ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἑκαστον(*).

Ἀριθ. 448 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΚΑΤΖΑΚΟΣ

Σύμβασις. - μείζων δέσμευσις ἐτέρου διυμβαλλομένων. - νόμος περὶ παιγνιοχάρτων. - τρόπος κατασκευῆς. - ἀπαιτησις διὰ διαφυγὸν κέρδος. - ἀπορριπτεῖς ἐπ' ἀοριστία. - ἀνεξέλεγκτον.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἀναφερόμενον καὶ εἰς τὰς σχετικὰς αἰτιολογίας τῆς πρωτοδικίου ὑπ' ἀριθ. 10169, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησεν, ὡς ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ἀποφάσεων τούτων ἀποδεικνύεται, ὁλόκληρον τὸ περιεχόμενον τοῦ περὶ προμηθείας καὶ ἐργολαβίας ὑπ' ἀριθ. 24108 τοῦ 1893 συμβολαίου, ἥτοι πάν-

(*) Πρβλ. 472 Ε ἐν σελ. 597 XVII.

τας τούς ἐν αὐτῷ ὄρους, ὅπως φθάσῃ εἰς τὸ συμπέ-
ρασμα ὅτι διὰ μόνον τὸ ποσὸν τῶν 400,000 δε-
σιμίδων παιγνιοχάρτων ἐτήσιως ἡ συμφωνία ἦν ὑπο-
χρεωτική δι' ἀμφοτέρα τὰ μέρη, ἤτοι καὶ διὰ τὸ
Δημόσιον, ὡς ὑποχρεωὶν νὰ προμηθεύηται τὸ ποσὸν
τοῦτο ἀπὸ τὸ ἐργοστάσιον τοῦ δικαιοπαρόχου τῶν
ἀναιρεσειόντων, καὶ διὰ τοῦτον, ὡς ὑποχρεωὶν
νὰ κατασκευάζῃ καὶ παρέχῃ ἐπὶ τῷ ὀρισθέντι ἀντι-
τίμῳ τὸ ἀνωτέρω ποσὸν τῶν δεσιμίδων, διὰ δὲ τὸ
ἐπὶ πλέον ποσόν, τὴν προμήθειαν τοῦ ὁποῖου ἤθε-
λον καλέσει αἱ ἀνάγκαι τῆς ἐν τῷ Κράτει κατα-
ναλώσεως, μόνος ὁ δικαιοπάροχος τῶν ἀναιρεσει-
όντων ἐδεσμεύθη διὰ τῆς συμβάσεως νὰ παρέχῃ
καὶ τοῦτο εἰς τὸ Δημόσιον, ἐγκαίρως εἰδοποιούμε-
νος παρ' αὐτοῦ, ἐν ᾧ ἐξ ἀντιθέτου τὸ Δημόσιον δὲν
ἀνέλαθεν ὑποχρέωσιν, ἀλλ' ἐκτέτατο ἀπλῶς δι-
καίωμα ν' ἀποταθῇ πρὸς ἐκεῖνον, ἐλεύθερον ὅν κατ'
ἀκολουθίαν νὰ μὴ ποιήσῃται χρῆσιν αὐτοῦ καὶ
νὰ προμηθευθῇ ἐτέρωθεν καὶ δι' ἐκ τῆς ἄλλο-
δαπῆς τὸ ἐπὶ πλέον ποσὸν τῶν παιγνιοχάρτων·
οὕτω δὲ ἀποφνηνόμενον τὸ ἐφετεῖον ἐν τῇ ἀνεξε-
λέγκτῳ περὶ τοῦ περιεχομένου τῆς συμφωνίας κρί-
σει αὐτοῦ, αἰτιολογεῖ πληρέστερα τὴν ἀπόφασίν
του καὶ οὐδαμῶς παραβιάζει τὰς περὶ συμβάσεων
ἀρχάς, ἀφ' οὗ πᾶσα σύμβασις θεμιτὸν ἔχουσα ἀντι-
κείμενον, ἤτοι μὴ ἀντιβαίνοντα εἰς τὴν δημοσίαν
τάξιν ἢ εἰς τὰ χρηστά ἦθη, εἶναι ἰσχυρὰ καὶ πα-
ράγει τὰ ἀποτελέσματά της (Ν. 1 πρ., Ν. 7 § 7.
Ν. 38 Πανθ. 2.14 καὶ Ν. 6 Κωδ. 23) (*).

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ Νόμου ΑΡΕΖ' τοῦ 1884,
ὀρίζον ὅτι πρὶν ἐκτέλεσιν τοῦ εἰς τὸ Κράτος ἀνή-
κοντος μονοπωλείου ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουρ-
γὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ συστήσῃ ἐργοστάσια ἢ
νὰ συμφωνήσῃ διὰ δημοσίου συναγωνισμοῦ ἢ καὶ δι'
ἰδιαιτέρας συμβάσεως τὴν ὑπὸ ἐγγυητῶν ἐργοστα-
σίων κατασκευὴν ἢ τὴν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ προμή-
θειαν τοῦ ὅλου ἢ μέρους τῶν ἀναγκαίων παιγνιο-
χάρτων, δὲν ἐπέβαλεν εἰς τὸν Ὑπουργόν, ὡς ἐκ
τοῦ γράμματος καὶ τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως ταύ-
της ἀνεκδοιάτως προκύπτει, περιορισμὸν τινὰ ὑπὸ
τὴν ἐννοίαν ὅτι ὀφείλει οὗτος νὰ συμφωνήσῃ εἴτε
τὴν ὑπὸ ἐγγυητῶν ἐργοστασίου ἐν τῷ συνόλῳ κατα-
σκευὴν, εἴτε τὴν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐν τῷ συνόλῳ
προμήθειαν τῶν παιγνιοχάρτων, μὴ δυνάμενος δη-
θεν νὰ ἐνεργήσῃ ἐν μέρει ἀμφοτέρα, ἐν ᾧ ἄλλως
οἱ ἀναιρεσειόντες, ἀρνούμενοι τὰ δικαιώματα αὐτῶν
ἐκ μόνης τῆς συμβάσεως καὶ οὐχὶ ἐκ τοῦ νόμου,
ὅστις δὲν ἐπέβαλε τῷ ὑπουργῷ νὰ συμβληθῇ ὠρι-
σμένως μετὰ τοῦ δικαιοπαρόχου αὐτῶν οὐδὲν ἔ-
χουσι δικαίωμα νὰ ἐπικαλεσθῶσι τὴν ἀθέτησιν τοῦ
νόμου, δι' ἣν ἡ ἐκτελεστική ἐξουσία δὲν ὀφείλει
λόγον πρὸς αὐτοὺς, ἀλλὰ πρὸς μόνην τὴν κατὰ τὸ
πολίτευμα δικαιομένην νὰ ἐλέγξῃ τὰς πράξεις ἐ-
κείνης ἐξουσίας.

Ἐπειδὴ τὴν ἐτέραν ἀπαίτησιν τῶν ἀναιρεσειόν-

(*) Εὐλογοφανὲς ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν ἡ ἐξ ἀναλογίας
ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 13 διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τῶν
οἰκοδομῶν καὶ εἰς τὴν περίστασιν τῆς διὰ ρυμοτομίαν
καταλήψεως, ἀλλ' ἀμφίβολον ἐὰν καὶ νομικῶς δύναται
νὰ θωρηθῇ ἀρκεδαντος. Ἐν πᾶσι περιπτώσει ἐξ *lege
ferenda* εἶναι ἐπιβεβλημένη.

των, τὴν ἐρειδομένην ἐπὶ τῆς παραλείψεως τοῦ
Δημοσίου, ὅπως ἀποστείλῃ τῷ δικαιοπαρόχῳ τῶν
ἀναιρεσειόντων τὸ συμφωνηθὲν ποσὸν σιγαροχάρ-
του εἰς κυλίνδρους πρὸς σφράγισιν καὶ διασκευὴν
εἰς ταινίας καὶ σωλήνας, τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσ-
βαλλομένης ἀποφάσεως ἀπέρριψεν ὡς ἀόριστον,
ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τῆς διὰ τὴν παράλειψιν ταύτην ἀ-
ποζημιώσεως, μὴ συνισταμένης εἰς τὸ συνολολογη-
θὲν ἀντίτιμον τῆς ἐργολαβίας, ὅπερ ἐκτίθεται ἐν
τῇ ἀγωγῇ, ἀλλ' εἰς τὸ ἀποδρᾶν κέρδος, ἀποτελου-
μενον ἐκ τῆς ἐπὶ πλέον διαφορᾶς τοῦ ἀντιτίμου
πρὸς τὰς δαπανάς, αἵτινες ἤθελον ἀπαιτηθῇ διὰ
τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐν λόγῳ ἐργασίας, οἱ ἀναιρε-
σειόντες δὲν ὥρισαν διὰ τῆς ἀγωγῆς, ἀλλ' οὕτε
καὶ διὰ τῶν προτάσεων αὐτῶν, τὸ ποσὸν τῶν εἰρη-
μένων δαπανῶν, ἵνα δ' οὕτως ἀποφανθῇ τὸ ἐφε-
τεῖον, ἔλαβεν ἐν τῷ συνόλῳ ὑπ' ὅψιν τὸ δικόγρα-
φον τῆς ἀγωγῆς, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀπο-
φάσεως ἀποδεικνύεται καὶ εἰς οὐδὲν ἀναιτιολόγη-
τον ὑπέπεσεν, οὕτε διατάξιν τινὰ τοῦ Ἀστικοῦ Δι-
καίου παρεβίασεν, ἐν ᾧ ἀφ' ἐτέρου εἶναι πρόδηλον
ὅτι οὐδεμίαν μὲν ἀπόδειξιν ὤφειλε νὰ διατάξῃ περὶ
ζημίας, τὸν περὶ τῆς ὁποίας ἰσχυρισμὸν ἀπέκρου-
σεν ὡς ἀόριστον, εἰς οὐδένα δ' ὑπόκειται ἐλεγχον
ἐν τῇ περὶ τῆς ἀοριστίας κρίσει αὐτοῦ, ὡς ἀναγο-
μένη εἰς πράγματα.

Ἀριθ. 420 (1906) Τμ. Α'

Εἰτηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΧΑΤΖΑΚΟΣ

Δημοτικαὶ ὁδοί. - βάρυνσις δαπάνη Δήμων. -
ἐξαίρεσις διὰ τὰς ἐν τῷ σχεδίῳ. - ἀποζη-
μιώσις δι' οἰκοδομὰς ὑπὸ Δήμων. - διαδι-
καδία καθορισμοῦ. - κατεδάφισις μετὰ κα-
τάθεδιν ἀποζημιώσεως. - ἀδικοῦς δικαιώ-
ματος. - ἀκυρότης πραγματογνωμοδότης. -
γνωδὶς ὑπὸ κατεδάφιόντων. - καταστροφὴ
καὶ διασπαγὴ κινήτων.

Ἐπειδὴ τοῦ Δήμου φέροντος κατ' ἀρχὴν τὴν ἀ-
παιτούμενην πρὸς κατασκευὴν τῶν δημοτικῶν ὁδῶν
δαπάνην (ἄρθρ. 18 ἐδ. 5' τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου,
ἄρθρ. 4 ἐδαφ. 3 καὶ ἄρθρ. 34 ἐδ. 1 τοῦ περὶ ὁδο-
ποιίας Νόμου ΣΕΓ' τοῦ 1867, πλὴν τῶν ἐν ἄρθρ.
22 καὶ 24 τοῦ ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1836 περὶ σχε-
διοῦ τῆς πόλεως Ἀθηνῶν Β. Διατάγματος ὀριζο-
μένων περὶ τῶν παροδίων, ὡς ὑποχρεῶν ἐν μέρει εἰς
ἀποζημιώσιν τῶν ρυμοτομουμένων ὑπὸ τοῦ σχεδίου
τῆς πόλεως γηπέδων, ἔπεται ὅτι τὰς ὑπαρχούσας
οἰκοδομὰς ἐπὶ γηπέδων ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς πό-
λεως, αἵτινα ρυμοτομοῦνται διὰ τῆς ἀνοίξεως ἢ
πλατύνσεως δημοτικῆς ὁδοῦ, ἀποζημιῶσι ὁ Δήμος ὡς
ὑποχρεῶς κατὰ κανόνα εἰς τὴν δαπάνην τῆς κα-
τασκευῆς, ἐφαρμοζομένης διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς
ἀποζημιώσεως τῆς αὐτῆς διαδικασίας, ἥτις καὶ διὰ
τὴν ἀποζημίωσιν τῶν καταλαμβανομένων γηπέδων
ἐφαρμόζεται, ἤτοι τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 25 τοῦ προ-
μνησθέντος Διατάγματος ὀριζομένης· πράγματι κατὰ
μὲν τὸ προηγούμενον ἄρθρον 13 ἐπὶ προσκυρώσεως
τεμαχίων ἐν τῇ πόλει Ἀθηνῶν ὡς μὴ ἀρτίων ἀ-
ποζημιοῦνται καὶ τὰ ὠκυδομημένα ἐργαστήρια ὑπὸ
τοῦ προσλαμβάνοντος τὸ τεμάχιον, καθ' ἣν δ' ἐρ-
μηνείαν τὸ ἀπὸ 28 Σεπτεμβρίου 1837 Β. Διατάγμα
ἔδωκεν εἰς τὸ ἄρθρ. 25, ὅταν τὸ ιδιόκτητον τεμά-

χιον αφαιρείται από οδούς ή πλατείας, ο Δήμος λαμβάνει μέρος εις την κατά το άρθρον τουτο εκτίμησιν ως υπόχρεως εις αποζημιώσιν, ήτις κατά τα ειρημένα περιλαμβάνει και την οικοδομήν ή επελθούσα δια του Διατάγματος της 10ης Φεβρουαρίου 1838 επέκτασις της ισχύος του άρθρου 25 ως προς τον τρόπον της εκτιμήσεως και αποζημιώσεως των λαμβανομένων από το σχέδιον της Σύρου ιδιοκτησιών, καθώς και προς πᾶσαν ἄλλην ομοίας φύσεως περίπτωσιν αναγομένην εις την εφαρμογήν των σχεδίων των λοιπών πόλεων του Βασιλείου, περιλαμβάνει οὐ μόνον τὰ αποζημιωτέα γήπεδα, ἀλλὰ και τὰς οικοδομὰς, ὡσάκις, ἕνεκα προσκυρώσεως ή ἄλλης αἰτίας, ο Ἄνθρωπος, ή ἄλλος τις, εἶναι υπόχρεως εις αποζημιώσιν των· και ἐπὶ μὲν προσκυρώσεως τεμαχίου εις Δήμον, οὗτος ἐν πάσῃ πόλει του Κράτους εἶναι υπόχρεως ν' αποζημιώσῃ και τὴν ἐπ' αὐτοῦ οικοδομήν (ἄρθρ. 2 ἐδ. 6' του Διατάγματος της 20 Νομβρίου 1842 και 2 του Νόμου ΣΚΒ' του 1867), ἀλλὰ και ἐπὶ ρυμοτομίας και ἕνεκα ταύτης καταλήψεως ἐκτισμένου ἐδάφους ὑπὸ δημοτικῆς οδοῦ ή πλατείας, ο αὐτὸς συντρέχει λόγος ὅπως ο Δήμος θεωρηθῇ υπόχρεως εις αποζημιώσιν της οικοδομῆς των παροδίων, μὴ ὄντων υπόχρεων εἰμὴ διὰ τὸ γήπεδον και ὅπως ο αὐτὸς τρόπος της εκτιμήσεως ἐφαρμόζεται. Ὁ ἐρμηνευτικὸς Νόμος ΒΥΓ' του 1896 ὁμιλῶν περὶ της αποζημιώσεως του καταλαμβανομένου ἐδάφους ὑπὸ των ἐν ταῖς πόλεσι και κώμαις τμημάτων οδοῦ πάσης κατηγορίας ὅτι ἰσχύουσιν ὡς πρὸς τὴν αποζημιώσιν ταύτην αἱ γενικαὶ περὶ ρυμοτομίας διατάξεις, δὲν ἠγγόησε νὰ ποιήσῃ διακρίσιν ὡς πρὸς τὰς οικοδομὰς τὰς ὑπαρχούσας ἐπὶ ρυμοτομουμένου γηπέδου, ὅπως δηλονότι αποκλείει ἐπ' αὐτῶν τὴν ἐφαρμογήν των περὶ ρυμοτομίας διατάξεων ὡς πρὸς τε τὸν υπόχρεων εις αποζημιώσιν Δήμον και τὸν τρόπον της εκτιμήσεως, ἀλλ' ἀπλῶς ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὴν συνθεστέραν περίπτωσιν της καταλήψεως γυμνοῦ ἐδάφους, οὔτε δύνатаι εὐλόγως νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ο νόμος θέλει ἄλλην διαδικασίαν διὰ τὴν εκτίμησιν του ἐπὶ ἐδάφους και ἄλλην διὰ τὴν εκτίμησιν της ἐπ' αὐτοῦ οικοδομῆς, οὐδεμίαν δ' ἔχει ἐπὶ του προκειμένου ἐφαρμογὴν ο Νόμος ΑΧΜΒ' του 1888, ὅστις ἀντικατέστησε τὰ ἐδάφια 2-5 του άρθρου 34 του Νόμου ΣΕΓ' του 1867, ὡς κανονίζων τὴν διαδικασίαν της ἀπαλλοτριώσεως των ὑπὸ των ὁδῶν καταλαμβανομένων γαιῶν και κτημάτων, των ἐκτὸς του σχεδίου των πόλεων κειμένων. "Ὅθεν συμφώνως τοῖς ειρημένοις ἀποφηνάμενον τὸ ἐφετεῖον διὰ της προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐν σχέσει πρὸς τὴν διαδικασίαν της ὑπὸ του Δήμου Παγασῶν αποζημιώσεως της οικοδομῆς του ἀναιρεσείοντος της εκτισμένης ἐπὶ γηπέδου, ὅπερ ἐρυμοτομεῖτο διὰ της πλατύνσεως δημοτικῆς οδοῦ της πόλεως Βόλου, ὁρθῶς τὰς μνησθείσας διατάξεις ἡρμήνευσεν.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, δεχθὲν διὰ της προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὡς ἀποδεδειγμένην ἐκ των προσαχθέντων ἐγγράφων και βάσιμον τὴν ἔνστασιν των ἐναγομένων ὅτι ο Δήμος Παγασῶν ἤσκησεν δικαίωμα, ἥτοι ὅτι μετὰ τὴν προσήκουσαν περὶ της

αποζημιώσεως διαδικασίαν και τὴν κατάθεσιν του ὁρισθέντος ποσοῦ αὐτῆς, νομίμως προέβη διὰ του ἀντιπροσώπου και των ὀργάνων αὐτοῦ εις τὴν κατεδάφισιν της ρυμοτομουμένης οικοδομῆς του ἀναιρεσείοντος, οὐδὲν ἦν υπόχρεων νὰ διατάξῃ ἀποδείξεις περὶ της βάσεως της ἀγωγῆς ὅτι οἱ ἐναγόμενοι δολίως και κατὰ παράβασιν του Ποιν. Νόμου ἐνήργησαν τὴν κατεδάφισιν, ἀφοῦ ἡ βᾶσις αὐτῆς ἀπεκλείετο ἐκ της ἀποδειχθείσης ἐνστάσεως του ἐναγομένου.

Ἐπειδὴ ἀνεξαρτήτως της ἐν τῇ τετάρτῃ αἰτιολογίᾳ της προσβαλλομένης ἀποφάσεως σκέψεως ὅτι ἐν τῇ προκειμένη ἀγωγῇ δὲν περιέχεται ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι οἱ ἐναγόμενοι προβαίνοντες εις τὴν κατεδάφισιν, διετέλουν ἐν γνῶσει τὴν ἀκυροτήτων της προηγηθείσης πραγματογνωμοσύνης, ἡ δὲ διὰ των προτάσεων ἀναπλήρωσις αὐτοῦ δὲν ἐπιτρέπεται, ὡς ἀποτελοῦντος στοιχεῖον του δικαιώματος, τὸ ἐφετεῖον διὰ της ὀγδόης αἰτιολογίας της αὐτῆς ἀποφάσεως ἐξετάζει τὰς προβληθείσας ἀκυρότητας και ἀποκρούει ταύτας ὡς μὴ στηριζόμενας εις τὸν νόμον, ἀφοῦ δὲ τὸ τελευταῖον τουτο ἔρεισμα, ἀρκοῦν πρὸς θεμελίωσιν του διατακτικοῦ της ἀποφάσεως, δὲν προσβάλλεται, ματαίᾳ ἀποδίδεται ἡ ἐξέτασις του λόγου ἀναιρέσεως κατὰ του ἄλλου ἐκείνου ἐρείσματος, ὅπερ και ἐσφαλμένον ἂν ἦ, δὲν ἐπιδρᾷ ἐπὶ του διατακτικοῦ.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, θεωρήσαν κατὰ τὰ ἐκτεθέντα ὡς νόμιμον τὴν ἐνέργειαν του Δήμου, ἀσκήσαντος ἐπὶ του προκειμένου δικαιώμα, προδήλως αἰτιολογεί και ἀπορρίπτει τὴν ἀγωγὴν ὡς πρὸς ὅλας αὐτῆς τὰς αἰτήσεις τὰς ἐρειδομένας ἐπὶ της ἀδίκου κατεδάφσεως, ἐπομένως και ὡς πρὸς τὴν αἴτησιν της αποζημιώσεως διὰ τὴν ἐκ της ἀδίκου ταύτης κατεδάφσεως προελθοῦσαν καταστροφὴν και παρ' ἀγνώστων διαρπαγὴν των ἐν τῷ καταλυθέντι κτιρίῳ κινήτων πραγμάτων του ἀναιρεσείοντος και οὐδὲν ἀναιτιολόγητον ὑπάρχει, δὲν περιέχεται δὲ ἐν τῇ ἀγωγῇ, ὡς ἐκ του δικογράφου αὐτῆς ἀποδεικνύεται, ἄλλη βᾶσις περὶ δόλου ή πταισματος των ἐναγορέων μὴ ἀναγομένου ἀπλῶς εις τὴν κατεδάφισιν, ἀλλ' εἰς τὸν τρόπον της ἐνεργείας αὐτῆς, και νομίμου θεωρουμένης, και ἐπαγαγόντος τὴν ὡς εἴρηται καταστροφὴν και διαρπαγὴν των κινήτων.

Ἀριθ. 421 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ο ἱρεοπαγίτης κ. Γ. ΦΑΣΙΛΑΚΗΣ

Ἐνυπόθηκος δανειστής. - ἀνίδχυρον δεδικασμένου κατ' ὀφειλῆτον.

Ἐπειδὴ, κατὰ Νόμον 11 § 10 Πανδ. (44.2), ο ἐνυπόθηκος δανειστής ὅστις ἀπέκτισε δικαίωμα ὑποθήκης πρὸ της ἐνάρξεως του δικαστικοῦ ἀγῶνος μεταξὺ του χορηγήσαντος τὴν ὑποθήκην ὀφειλέτου αὐτοῦ και του διεκδικήσαντος τὸ αὐτὸ ἐνυπόθηκον κτῆμα και ἐπιτυχόντος τελεσιδικίας, εἶναι τρίτος, δυνάμενος οὐ μόνον ν' ἀνακόψῃ τὴν ἐκδοθεῖσαν περὶ του ἐνυποθήκου κτήματος ἀναγνωριστικὴν της κυριότητος ἀπόφασιν, ἀλλὰ και νὰ προτείνῃ ὅτι τὰ μεταξὺ ἐτέρων κρινόμενα αὐτῷ οὐ προκρίνει, ἥτοι ὅτι ἡ τελεσιδικία δὲν ἐκτείνεται

καὶ εἰς αὐτὸν, συμφώνως τοῖς ἄρθροις 89, 235 καὶ 238 Πολ. Δικονομίας. Ὁ ἐνυπόθηκος δ' οὗτος δανειστής, ἐνασχέσας τὸ ἔμπρακτον τῆς ὑποθήκης δικαίωμα διὰ κατασχέσεως ἢ πλειστηριασμοῦ τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος, ἐν ᾧ ἀνεδείχθη ὑπερθεματιστής, ἐκτέτατο τοῦτο ὡς ὑπέγγυον τῆς ἀσφαλιζομένης ἀπαιτήσεώς του, ἥτις χρησιμεύει καὶ ὡς ἀντίτιμον τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ. Οὕτω δὲ μεταβιβασθείσης αὐτῇ τῆς κυριότητος, ἔχει ἐννομον συμπερὸν νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸ ὑποθηκικὸν δικαίωμα, μὴ ἐπηρεαζόμενον ὡς εἴρηται ἐκ τοῦ δεδικασμένου, ὅπερ ἄλλως θὰ παρέλυσεν τὸ τε ἔμπρακτον δικαίωμα τὸ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς δίκης κτηθὲν καὶ τὴν συνεπεία τοῦτου γενομένην ἐκτέλεσιν. Τούτων δ' οὕτως ἐχόντων, τὸ ἐφετεῖον δεχθὲν ἐν προκειμένῳ διὰ τῶν ἀναιρεσιδραλομένων ἀποφάσεών του, ὅτι ἡ ἀναιρέσεισα Ἑθνικὴ Τράπεζα εἶχεν ἀποκτήσει προγενέστερον τῆς ἐνάρξεως τῆς δίκης, ἐξ ἧς ἡ τελεσιδικία, ὑποθήκην, καὶ ὅτι ἐκ τούτου μόνον τὴν μεταξὺ τῶν δικασθέντων συμπαιγνίαν δύναται νὰ προβάλλῃ, ὡς οἱ εἰδικοί διάδοχοι ἐκ τοῦ δεδικασμένου καταλαμβανόμενοι, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν ἔνστασιν, ὅτι τὸ δεδικασμένον δὲν παραδίδεται τὸν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς δίκης ἀποκτήσαντα ἔμπρακτον δικαίωμα ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης, προσέκρουσεν εἰς τὰς ἄνω μνησθείσας διατάξεις τοῦ Ἀστικού Νόμου καὶ τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ ἀναιρετέας κατέστησε τὰς ἀποφάσεις του, δυνάμει τοῦ ἀρθρ. 807 § 5 καὶ 7 Πολ. Δικονομίας.

Ἀριθ. 422 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΚΑΨΑΛΗΣ

Διαθήκη.- ἐκτίμησις χαρακτῆρος ἐγκαταστάσεως.- ἀνεξέλεγκτον.- ἰδρυθὲς εὐεργετικοῦ ἰδρυμάτος καὶ καθορισθὲς διαχειρίσεως.- προαυξηθὲς καὶ φαλκιδευθὲς.- ὑπὲρ γενικοῦ κληρονόμου.- κληρονόμος ἀπὸ ρητοῦ. διατάξεις ἐπαρκείας ρητῆς.- νιοθεσία ἐνηλίκου.- κληρονομικὸν δικαίωμα.- δικαίωμα νομίμου μοίρας.

Ἐπειδὴ, ὡς πιστοῦται ἐκ τῆς δευτέρας σκέψεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον ἐκτίμησεν ἐν συνόλῳ καὶ κατὰ μέρη τὸ περιεχόμενον τῆς ἀπὸ 21 Φεβρουαρίου 1895 δημοσίας διαθήκης τοῦ Κ. Π^{***}, ἐπέστη ὅτι ἐγκατέστησε δι' αὐτῆς καθολικὸν μὲν κληρονόμον καὶ οὐχὶ καταπιστευματοδόχον τὸ ἀναιρεσίβλητον Ἑλασσώνειον Νοσοκομεῖον, κληρονόμον δὲ ἀπὸ ρητοῦ πράγματος τὸν ἀναιρέσειοντα. Ἡ τοιαύτη δὲ τοῦ ἐγγράφου τῆς διαθήκης ἐκτίμησις διαφεύγει τοῦ Ἀρ. Πάγου τὸν ἐλεγχον, ὡς μὴ πρὸςβάλλουσα κανόνα δικαίου (ἀρθρ. 810 Πολ. Δικονομίας), διότι οὐδεμία νόμου διάταξις διαγορεύει ὅτι ὠρισμένοι ἐκφράσεις, ἅς παρατίθησιν ἐν τῷ ἀνωτέρῳ παραγράφῳ ἢ ἀποφάσεις, δεόν πάντως νὰ ἐρμηνεύωνται ὡς συνιστῶσαι καθολικὸν καταπίστευμα τῆς κληρονομικῆς περιουσίας. Ἀνυπόστατοι ἄρα οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι ἀναιρέσεως.

Ἐπειδὴ δεχθὲν τὸ ἐφετεῖον διὰ τῶν 5, 4, καὶ 7 τῶν αἰτιολογιῶν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ἐγγράφῳ καθολικῆς κληρονόμου τὸ διὰ τῆς διαθήκης τοῦ διαθέτου ἰδρυόμενον ὁμώνυμον Νοσοκο-

μεῖον, οἷον ἐνήχθη καὶ παρίσταται ἐν τῇ νῦν δίκῃ, ἀπακροῦει συνεπτυγμένως μὲν πλὴν σαφῶς τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσειόντος, καθ' ὃν διὰ τῆς διαθήκης ὠνομάσθη κληρονόμος τὸ ἐν Λαμῖα Νοσοκομεῖον, διὰ τὸ ὁποῖον ὡς διατείνεται συνίστη διὰ διοικητικῆς πράξεως καὶ ἀδελφάτον, οὔτε ἄρα ἡ ἀγωγή παρωράθη, οὔτε ἀναιτιολόγητον ὑπάρχει, ὡς ἀδασίμως ὑποστηρίζει ὁ ἀναιρέσειων.

Ἐπειδὴ ἀποφηνάμενον τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι εἰς τὸ διὰ τῆς διαθήκης ἰδρυόμενον τοῦτο νοσοκομεῖον ἡδύνατο ὁ διαθέτης νὰ ὀρίσῃ ἐπιτροπὴν πρὸς διοίκησιν καὶ ἀντιπροσώπευσιν αὐτοῦ, συνεμορφώθη μὲν πρὸς τὴν Νεαρ. 131 Κεφ. 10 καὶ 15 Β. 5.3 11 καὶ 17, ρητῶς ἀναγνωρίζοντα τὴν τοιαύτην ἐξουσίαν τοῦ ἰδρυτοῦ, δὲν παρεβίασε δὲ τὸ ἄρθρον 114 κλπ. τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου τοῦ 1833, διότι τοῦτο προνοεῖ περὶ τῆς διοικήσεως τῶν εἰς τοὺς Δήμους ἀνηκόντων ἢ ὑπ' αὐτῶν συνιστωμένων καὶ ἐξ ὠρισμένων δημοτικῶν πύρων συντηρουμένων νοσοκομείων καὶ περὶ τῶν τοιούτων νοσοκομείων θεσπίζει ὅτι διοικούνται ὑπὸ ἀδελφάτων, σχηματιζομένων ἐκάστοτε κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου. Ἀσθηρικοί ἄρα οἱ σχετικοὶ λόγοι ἀναιρέσεως.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον ἀπέρριψε τὰς ἐν τῇ ἀγωγῇ αἰτήσεις τοῦ ἐνάγοντος περὶ προσαυξήσεως τῆς μοίρας τῆς προαποδιωσάσης συζύγου τοῦ διαθέτου εἰς τὴν αὐτοῦ μερίδα καὶ περὶ φαλκιδεύσεως τῶν κληροδοτημάτων διὰ δύο λόγους: 1) διότι ἡ προσαύξησις καὶ ἡ φαλκιδεύσις χωρεῖ ὑπὲρ τοῦ καθολικοῦ κληρονόμου καὶ οὐχὶ ὑπὲρ τοῦ κληρονόμου ἀπὸ ρητοῦ πράγματος, καὶ 2ον) διότι ὁ ἀναιρέσειων προσετάρχη διαρρήδην διὰ τῆς διαθήκης, ἥς τὰς ρήσεις παρατίθησιν, ὑπὸ τοῦ διαθέτου ν' ἀρκεσθῇ μόνον εἰς τὸ ρητὸν τοῦτο πρᾶγμα τὰς δέκα πέντε χιλιάδας δραχμῶν καὶ οὐδὲν ἕτερον νὰ λάβῃ ἐκ τῆς κληρονομίας, ἀλλὰ πᾶσα νὰ περιέρχεται εἰς τὸ ἰδρυόμενον νοσοκομεῖον. Κατὰ τοῦ δευτέρου δὲ τούτου ἐρρίσματος, ὅπερ κατὰ τὸν Νόμον 2 § 8 Πανδ. (37.11) πρὸς Νεαρὰν 1 Κεφ. 1 § 3, Νεαρὰ 1 κεφ. 2 § 2, ἀρκεῖ νὰ στηρίξη τὴν ἀπόρριψιν τῶν διαληφθεισῶν αἰτήσεων τοῦ ἐνάγοντος, οὐδεὶς προβάλλεται λόγος ἀναιρέσεως. Ματαίᾳ ἄρα ἀποβαίνει ἡ ἔρευνα τῶν λόγων, δι' ὧν προσβάλλεται τὸ πρῶτον ἔρεισμα, διότι καὶ ἐὰν ἤθελε τυχὸν ἐκκληρῶν ἡ σκέψις πεπλανημένη, οὐδαμῶς μειοῦται ἡ ὀρθότης τοῦ διατακτικοῦ, ἐνῶ ἀφ' ἐτέρου ἀνακριδῆς ἐλέγχεται ἡ αἰτίασις ὅτι τὸ ἐφετεῖον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ὅλοσχερῶς τὴν διαθήκην.

Ἐπειδὴ, ὡς βεβαίον τὸ ἐφετεῖον ἐν τῇ τρίτῃ αἰτιολογίᾳ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐκ σταθμισέως ἐγγράφων, ὁ ἀναιρέσειων ἦγε τὸ 28ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, καθ' ὃν χρόνον νιοθετήθη, ἐν ἔτει (1889), ὥστε ἦτο ἐνήλικος, ὡς τοιοῦτος δὲ δὲν ἡδύνατο, κατὰ τὸ ἄρθρ. 114 τοῦ περὶ Ἐπιτροπείας Νόμου τοῦ 1861, οὔτε νὰ διατελῇ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατρὸς του, οὔτε νὰ ὑπαχθῇ ἐκ νέου ὑπὸ πατρικὴν ἐξουσίαν τοῦ νιοθετοῦντος, ἐντεῦθεν ἐπεταὶ ὅτι ἡ τοιαύτη νιοθεσία ἐνηλίκου δύναται μὲν νὰ παράσχω κληρονομικὸν ἐξ ἀδιαθέτου δικαίωμα ἐπὶ τῆς περιουσίας τοῦ θετοῦ πατρὸς, οὐχὶ ὅμως

και δικαίωμα νομίμου μοίρας, διότι ή κατά τόν νόμον Ν. 10 Κ. (8.48) έν συνδυασμῳ πρὸς τοὺς νόμους Ν.1, Ν.23 Π. (1.17), Ν. 1 § 6 Π.(38.6), μηδὲλως θιγέντα ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων, περί υιοθεσίας διατάξεων τῶν Βυζαντικῶν Αυτοκρατόρων, τὸ τοιοῦτον δικαίωμα προσεπόριζεν ή εἰσποίησις, ήτοι ή ὑπὸ τήν πατρικήν ἐξουσίαν τοῦ υιοθετοῦντος ὑπαγωγή τοῦ εἰσποιουμένου αὐτεξουσίου, ὁσάκις αὕτη ήτο ἐφικτή. Ἀπορρίψαν ἄρα τὸ Ἐφετεῖον τήν τοῦ ἐνάγοντος αἴτησιν περί συμπληρώσεως τῆς νομίμου μοίρας του, έν τελείᾳ πρὸς τοὺς νόμους διάκειται ἁρμονία καί ἀσημαντον ἀποδίδει, ἂν περί τήν αἰτιολογίαν ήστόχησέ πως. Ὅθεν ἀδόσιμος ὁ περί τοῦ ἐναντίου λόγος ἀναιρέσεως (*).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 1414 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

Διάταξις ἀποδείξεων. - ἐκτιμήσις ὡς τεκμηρίων ἐτέρων διεξαχθεῖσθων ἐπὶ ἐτέρου θέματος. - δυνάμειος διαδίκων.

Ἐπειδὴ, ἀφοῦ τὸ δικαστήριον δύναται νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει καί ἐκτίμησιν μαρτυρίας ἐτέρας δίκης, ὡς δικαστικά τεκμήρια, εἰς κατά ταύτην τὰ δικαστικά τεκμήρια εἰσι δεκτά, ήτοι ὅταν συγχωρηθῇ ή διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις, κατὰ μείζονα λόγον δύναται νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψει μαρτυρίαί ληφθεῖσαι έν τῇ αὐτῇ δίκῃ ἐπὶ ἄλλου θέματος, κοινῇ τῶν διαδίκων συναινέσει, καθόσον ή τοιαύτη ἰδιωτικὴ θέλησις δέν ἀντίκειται εἰς δικονομικήν διάταξιν, βάσιν ἔχουσαν τὸ γενικὸν καί δημόσιον συμφέρον. Κατ' ἀκολουθίαν έν προκειμένῳ, τοῦ ἐναγομένου ὑποχρεωθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 89 ε. ἔ. ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου νὰ ἀποδείξῃ καί διὰ μαρτύρων τήν εἰκονικότητα τῆς έν τῇ ἐπιδίκῳ συναλλαγματικῇ περί προβλέψεως ρήτρας, ή θέλησις τούτου, μηδὲνα ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ὑπ' ἀριθ. 89 ε. ἔ. ἀποφάσεως μάρτυρα ἐξετάσαντος καί ή τοῦ ἀντιδίκου αὐτοῦ ἐνάγοντος, ή καταχωρισθεῖσα έν τῷ ὑπ' ἀριθ. 49 πρακτικῷ συνεδριάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου τῆς 7 Μαρτίου ε. ἔ., ὡς ἐκ τοῦ προσαγομένου ἀντιγράφου αὐτοῦ ἐμφαίνεται, καί καθ' ἣν ἀμφότεροι οἱ διάδικοι δέχονται ὅπως ἐκτιμηθῶσιν ὡς ἄμειστοι ή ἔμμεστοι ἀποδείξεις ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ὑπ' ἀριθ. 89 ε. ἔ. ἀποφάσεως αἱ ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ὑπ' ἀριθ. 1765 τοῦ 1899 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου, μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων διεξαχθεῖσαι ἀποδείξεις, εἰς οὐδεμίαν ἀπαγορευτικὴν τοῦ νόμου διάταξιν ἀντιτίθεται, συνεπῶς τὸ δικαστήριον τοῦτο, ὅπως κρίνῃ περί τοῦ βασίμου ή μὴ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἐναγομένου περί εἰκονικότητας τῆς περί προβλέψεως έν τῇ ἐπιδίκῳ συναλλαγματικῇ ρήτρας, καί περί οὗ θέμα ἀποδείξεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 89 ε. ἔ. ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου ἐτάχθη, θὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει καί ἐκτίμησιν κοινῇ τῶν διαδίκων συναινέσει, τὰς ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ὑπ' ἀριθ. 1765 τοῦ 1899 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων διεξαχθεῖσας μαρτυρικάς ἀποδείξεις.

(*) Ἐπικυροῖ τήν έν σελ. 147 XIII 848 Ε.Α.

Ἀριθ. 1421 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΔΟΥΖΙΝΑΣ

Διαθήκη. - ἀνάκλησις ὑπὸ δευτέρας δι' ἐγκαταστάσεως. - ἰσχύς πρώτης ὡς κωδικέλλου. - διορισμὸς ἐκτελεστών. - κληρονόμος. - δικαίωμα διαχειρίσεως. - ἐξουσία καὶ δικαιώματα ἐκτελεστών. - εἰσαγωγή δι' ἐθίμου. - ἐφεδρίδης πρῶτοδίκως ἡτεροθεῖς. - οὐκ ἀντέφεδρις. - κληροδόχος ὑπὸ προθεσμίαν. - δικαίωμα ἀσφαλείας. - οὐκ έν ἐρικὶ κατὰ τὴν ἀπογραφὴν.

Ἐπειδὴ ὀρθῶς ή αὐτὴ ἀπόφασις ἡρμήνευσε τὸ περιεχόμενον τῶν δύο διαθηκῶν τοῦ Π. Κ^{***} δεχθεῖσα ὅτι διὰ μὲν τῆς πρώτης ἐγκατέστησε μόνον κληρονόμον τὸν ἀδελφόν του Κ. Κ^{***}, ὠνόμασε δὲ κληροδόχους μεταξὺ ἄλλων τήν νῦν ἐκκαλοῦσαν σύζυγον του καί τήν Κοινότητα Ζατούνης, καταλιπὼν εἰς μὲν τήν σύζυγον τὰ ἐπιπλα καί σκεῦη τῶν δύο οἰκιῶν του, τήν ἐκ δραχμῶν εἰκοσι χιλιάδων προῖκά της, καί τήν ἰσόβιον ἐπικαρπίαν, ήτοι τοὺς τόκους ἐκατὸν χιλιάδων δραχμῶν, κατατεθειμένων ἐπὶ τόκῳ εἰς τήν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, εἰς δὲ τήν κοινότητα Ζατούνης τὸ ἐξ ἐκατὸν χιλιάδων δραχμῶν κεφάλαιον, οὗ τήν ἰσόβιον ἐπικαρπίαν ἀφῆκεν εἰς τήν σύζυγον, καί τὰ μετὰ τήν καταβολὴν ὧν τῶν κληροδοτημάτων προκύψοντα τυχόν περισσεύματα. Διὰ δὲ τῆς δευτέρας ἀνεκάλεσε μὲν τήν πρώτην, ὅσον ἀφορᾷ τήν έν αὐτῇ ἐγκατάστασιν τοῦ ἀδελφοῦ του ὡς κληρονόμου, ἐγκαταστήσας ἀντ' αὐτοῦ ὡς μόνην κληρονόμον τήν σύζυγον του τῶν εἰς αὐτὴν κληροδοτηθέντων διὰ τῆς πρώτης. ἐμείωσε τὰς εἰς τοὺς ἀνεψιούς του Κ^{***} ἀφθεῖντα διὰ τῆς πρώτης κληροδοτούμενα καί ἠῤῥησε τὰ δι' αὐτῆς εἰς τοὺς βαπτιστικούς του κληροδοτηθέντα. Ἐν τέλει ἐπεκύρωσε τήν πρώτην διαθήκην ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἄλλας έν αὐτῇ περιεχομένας διατάξεις εἰπὼν νὰ ἰσχύῃ δι' αὐτὰς ὡς κωδικέλλος.

Ἐπειδὴ τῶν ἀνωτέρω διαθηκῶν ἔχουσῶν, ὡς προεῖρηται, ὀρθῶς καί συμφώνως τῷ νόμῳ (Νομ. 12 § 1 Π. (28.3) ἀπεφάνετο ὅτι ή μὲν πρώτη ὡς κωδικέλλος θεωρουμένη εἶναι ἰσχυρὰ ὡς πρὸς τὰ δι' αὐτῆς συσταθέντα καί μὴ ἀνακληθέντα διὰ τῆς δευτέρας κληροδοτήματα, ἰσχυρὰ δὲ καί ὡς πρὸς τήν περί ἐκτελεστών διάταξιν αὐτῆς ἰσχύουσῶν καί ἐπὶ τῆς δευτέρας καί ὀρθῶς ἐθεώρησε ταύτην ἐγκυρον, καίτοι έν κωδικέλλῳ περιεχόμενα ἀπορριπτόν δὲ τὸ σχετικὸν παράπονον τῆς ἐκκαλοῦσης ὡς μὴ βάσιμον.

Ἐπειδὴ ή ἐκκαλοῦσα, ἐγκαταστάσα διὰ τῆς δευτέρας διαθήκης μόνη κληρονόμος θεωρεῖται κατὰ νόμον (Νομ. 1 § 4 Π. 28.5) κληρονόμος ὅλης τῆς περιουσίας, τῆς μνείας τῶν πραγμάτων, ἐφ' ὧν ἐγράφη περιαιρουμένης, ὡς τοιαύτη δὲ ἐγένετο ἅμα τῇ ὑπείσχελεύσει αὐτῆς εἰς τήν κληρονομίαν κυρία ὧν τῶν κληρονομικῶν πραγμάτων, ὡς κληρονόμος δὲ καί κυρία αὐτῶν δικαιοῦται νὰ διακατέχῃ καί διαχειρίζεται αὐτά.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς έν τῇ πρώτῃ διαθήκῃ τελευταίας διατάξεως, ἐχούσης ἐπὶ λέξεσιν οὕτω: «ἐκτελεστάς καί συμπράκτορας μετὰ τῶν ἀνωτέρω κληρονόμων μου τῆς παρούσης διαθήκης διορίζω τοὺς... ἵνα ἅπαντες ἐργασθῶσιν έν δημοφινί καί ἐκτελέσωσιν

ἀπάσας τὰς διατάξεις μου, τὰς ἀναφερομένας ἐν τῇ παρούσῃ μου», προκύπτει ὅτι ὁ διαθέτης Π. Κ^{***} διώρισεν ἐκτελεστάς τῆς διαθήκης του τοὺς νῦν ὡς τοιοῦτους παρισταμένους ἐφesiδλήτους ὅπως μετὰ τῶν κληρονόμων ἐπιμεληθῶσι τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διατάξεων τῆς διαθήκης. Καὶ εἶναι μὲν ἰσχυρὰ ἡ διάταξις αὕτη, κατὰ τὴν Νεαράν 68 τοῦ Λέοντος, ἥτις, ὡς ἐκ τοῦ περιεχομένου αὐτῆς ἐξάγεται, ἀναγνωρίζει τὸ κύρος τῶν ἐκ διατάξεως τελευταίας βουλήσεως ἐπιτρόπων πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν διατάξεων τῆς διαθήκης διοριζομένων, μὴ ὀριζομένης ὅμως οὔτε ἐν τῇ Νεαρᾷ ταύτῃ οὔτε ἐν ἄλλῃ τινι νόμῳ ἐκ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἰσχυόντων τῆς ἐξουσίας τῶν ἐκτελεστών, ἥτοι τῶν δικαιωμάτων καὶ καθηκόντων αὐτῶν, τῶν ἐκ τῆς ιδιότητος αὐτῶν ὡς ἐκτελεστών ἀπορρεόντων, μηδὲ ὑπάρχοντος νόμου τινὸς ρυθμίζοντος τὴν σχέσιν τοῦ ἐκτελεστοῦ πρὸς τὰ πρόσωπα τῶν κληρονόμων, ἢ ἐκ τοῦ νόμου ἐξουσία τῶν ἐκτελεστών περιοριστέα ἐστὶν εἰς τὴν ἐπιτήρησιν τῆς ὑπὸ τῶν κληρονόμων ἐκτελέσεως τῶν διατάξεων τῆς διαθήκης· τοιαύτη δὲ οὕσα δὲν περιλαμβάνει καὶ τὸ δικαίωμα τῆς δικατοχῆς καὶ διαχειρίσεως τῆς κληρονομίας.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ὡς ἄνω εἴρηται διατάξεως τῆς διαθήκης, καθ' ἣν οἱ ἐφesiδλήτοι διορίσθησαν ἐκτελεσταί, εἶναι μετὰ τῶν κληρονόμων φροντίσωσι περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν διατάξεων τῆς διαθήκης, δὲν ἐξάγεται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, ὅτι ἐδόθη εἰς αὐτοὺς ἡ ἐξουσία τῆς δικατοχῆς καὶ διαχειρίσεως τῆς κληρονομίας. Ἀλλὰ καὶ ἂν θεωρηθῇ ὅτι ἐδόθη αὐτοῖς τοιαύτη ἐξουσία ὑπὸ τοῦ διαθέτου, ἡ διάταξις αὕτη εἶναι ἀνίσχυρος, ὡς δημιουργήσασα ὑπὲρ τῶν ἐκτελεστών δικαιώματα μὴ ἀναγνωρίζόμενα μηδὲ ρυθμιζόμενα ἐκ τινος νόμου. Οἱ νόμοι δὲ οὗς πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ ἐναντίου ἐπικαλοῦνται οἱ ἐφesiδλήτοι (Νεαρά 131 κεφ. ια'. Κωδ. 28. 1. 3 κ. λ. π.), ρυθμίζοντες τὴν ἐκτέλεσιν κληροδοτημάτων ἀφελόντων εἰς πτωχοὺς καὶ εὐσεβεῖς οἰκοὺς, οὐδεμίαν ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως ἔχουσιν ἐφαρμογήν.

Ἐπειδὴ ὁ ἰσχυρισμὸς τῶν ἐφesiδλήτων ὅτι ὁ θεσμὸς τῶν ἐκτελεστών εἰσῆχθη δι' ἐθίμου ἐν Ἑλλάδι, οὕτως ἀορίστως προτεινόμενος, ἥτοι χωρὶς νὰ ὀρισθῇ τὰ δικαιώματα τὰ κατ' ἐθίμον περιλαμβανόμενα εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν ἐκτελεστών, εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἀνεπίδεκτος ἐκτιμήσεως.

Ἐπειδὴ τῶν ἀνωτέρω ἐχόντων ὡς εἴρηται, δικαίωμα εἰς τὴν δικατοχὴν καὶ διοίκησιν τῆς κληρονομίας Π. Κ^{***} ἔχει μόνον ἡ ἐκκαλούσα σύζυγος του, ὡς κληρονόμος αὐτοῦ μοναδικῇ καὶ κυρίᾳ τῶν κληρονομικῶν πραγμάτων, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ ἐκτελεσταί τῆς διαθήκης, ἡμαρτημένως δὲ ἡ ἐκκαλούμενη ἀπόφασις ἀπεφάνητο ὅτι πλὴν τῆς κληρονόμου διακαιοῦνται καὶ οἱ ἐφesiδλήτοι ἐκτελεσταί, καὶ δέον δεκτῆς γενομένης τῆς προκειμένης ἐφέσεως, νὰ μεταρρυθμισθῇ, ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ νὰ ἀναγνωρισθῇ τὸ ἐπὶ τῆς δικατοχῆς τῆς κληρονομίας ἀποκλειστικὸν δικαίωμα ἐκκαλούσης.

Ἐπειδὴ ἡ Κοινότης Ζατούνης ἡττηθεῖσα καθ' ὁλοκληρίαν ἐν τῇ πρωτοδικῇ δίκῃ, ὡς ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως δείκνυται,

δὲν ἔχει δικαίωμα ἀντεφέσεως· ἐπομένως τὸ κατ' ἀντέφεισιν διὰ τῶν προτάσεων ὑποβαλλόμενον παράπονον αὐτῆς, ὅτι μὴ ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀπέρριψε τὴν αἴτησιν τῆς ὅπως παραπεμφθῇ εἰς τὴν κατοχὴν τῆς κληρονομίας, εἶναι ἀπορριπτόν ὡς ἀπαράδεκτον, ἄλλως καὶ ὡς μὴ βάσιμον, καθ' ὅσον ἡ Κοινότης Ζατούνης οὕσα κληροδόχος ὑπὸ προθεσμίαν ὡς πρὸς τὰς ἀφειλέσας αὐτῇ ἑκατὸν χιλιάδας δραχμὰς, περιελευσόμενας αὐτῇ μετὰ τὸν θάνατον τῆς κληρονόμου, εἰς τὴν ἀφείθη ἡ ἐπικαρπία αὐτῶν, δικαιούται μὲν κατὰ τὸν νόμον νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτῆς ἀσφάλειαν διὰ τὴν ἐν καιρῷ ἀπόδοσιν τοῦ κληροδοτήματος τούτου, ἡ ἀσφάλεια ὅμως αὕτη, δυναμένη νὰ ζητηθῇ δι' ἰδίας ἀγωγῆς, ἀπαρδέκτως ζητεῖται ἐν τῇ προκειμένη δίκῃ, καθ' ἣν μόνον δικάζονται αἱ κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τῆς κληρονομίας ἀναφυσταί ξριδες περὶ τὴν δικατοχὴν αὐτῆς.

Ἐπειδὴ αἱ προτάσεις τοῦ Ἀμαλιεῖου Ὁρφανοτροφείου τὸ πρῶτον ἤδη, ἄνευ προδικασίας, ἥτοι ἄνευ δικογράφου παρεμβάσεως, ὑποβαλλόμεναι εἰσὶν ἀπορριπτέαι ὡς ἀπαράδεκτοι, ἄλλως εἶναι ἀπορριπτέαι καὶ ὡς μὴ βάσιμοι, ὡς ὑποστηρίζουσαι τὰς ἀξιώσεις τῶν ἐφesiδλήτων τὰς ἀδασίμους κριθείσας.

Ἀριθ. 1422 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΚΟΥΜΑΝΤΑΡΕΑΣ

Δημοτικὴ Φορολογία.— εἰσπράξεις ὡς ἐπὶ δημοτίων.— προδκλῆσις καταβολῆς ἐπὶ εἰσπρατμένων.— οὐκ ἰδιαιτέρα βεβαίωσις.— ἀνακοπὴ κατὰ προδκλῆσεως.— ἀπευθυντέα κατὰ δημοτικοῦ εἰσπραττορος.— εἰσαγόμενα ὑπὸ ἐργαλάδων δημοτίων.

Ἐπειδὴ διὰ τοῦ ἄρθρ. 16 τοῦ ΑΗ' Νόμου τοῦ 1882 ὠρίσθη ὅτι ἡ ἐκβίασις τῆς ἀπαιτήσεως τῶν καθυστερούντων δημοτικῶν φόρων ὀφειλετῶν θέλει γίνεσθαι ἀπαραλάττω ὡς καὶ ἡ τῆς τοῦ Δημοτίου, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ καθυστερούντων δημοτίων φόρων. Καθὰ δὲ ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, ὡς καὶ τῆς τοῦ ἄρθρ. 16 τοῦ ΕΗ' Νόμου περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοτικῶν φόρων, τῆς 22 Δεκεμβρίου 1847, προκύπτει, οὐδεμία διαγράφεται περὶ τῆς προηγουμένης βεβαίωσεως τοῦ ὀφειλομένου καὶ εἰσπραττοῦ φόρου, εἴτε κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ φόρου, εἴτε καὶ ὡς πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ ὀφειλέτου. Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει ἐκ τοῦ γεγονότος τῆς εἰσαγωγῆς ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Δήμου ἀναλωσίων εἰδῶν ἐξαρτωμένης τῆς ὑπάρξεως τῆς ὀφειλῆς καὶ τοῦ προσώπου τοῦ ὀφειλέτου, ἐγκύρως ἐγένετο ἡ ἀνακοπτομένη πρόσκλησις περιέχουσα τὸ στοιχεῖον τοῦτο. Κατ' ἀκολουθίαν βάσιμόν ἐστι τὸ σχετικὸν παράπονον τοῦ ἐκκαλοῦντος κατὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, δεξαμένης ὅτι ἡ πρόσκλησις εἶναι ἄκυρος, ὡς μὴ περιέχουσα καὶ τὸ στοιχεῖον τῆς βεβαίωσεως τοῦ φόρου, οὕτω δὲ μεταρρυθμιστέα ἀποβαίνει ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, κατὰ τὴν κρατήσαναν γνώμην τοῦ δικαστηρίου, διότι κατὰ τὴν ἡσσανα αὐτοῦ γνώμην ὀρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως τοῦ ἡκύρωσε τὴν ἀνακοπτομένην πρόσκλησιν, ὡς μὴ περιέχουσαν ἀπαιτήσιν βεβαίαν, ὡς ἐκ τῆς ἐν τῇ

προσκληθείς ἐλλείψεως τῆς βεβαίωσης τοῦ ζητουμένου φόρου, ἥτις ἐνεργεῖται διὰ τῶν πρὸς τοῦτο τεταγμένων ὑπαλλήλων, ὡς ἐνδείκνυται ἐκ τοῦ ἀρθρ. 13 ἐδ. τελευταίου τοῦ ΕΗ' Νόμου, ἐνῶ ἀναφέρεται ὅτι οἱ ἐπιτετραμμένοι τὴν εἴσπραξιν τῶν τε δημοσίων καὶ δημοτικῶν φόρων τηροῦσι φορολογικὰ βιβλία, ἐξ οὗ ἐπεταί ὅτι ἐνεργεῖται προηγουμένη βεβαίωσις καὶ εἴτα ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης ἐπιδιώκεται ἡ εἴσπραξις, ὡς γίνεται καὶ ἐπὶ δημοσίων φόρων, διότι ἄλλως δὲν ὑπάρχει ἀπαίτησις, οὐδὲ δύναται νὰ δικαιολογηθῇ ἀποχρώντως ἡ ἐναντία ἐκδοχὴ, ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἐν τῷ νόμῳ σχετικῆς διαδικασίας περὶ τοῦ τρόπου τῆς διοικητικῆς ἐκτελέσεως, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἔδει νὰ θεωρηθῇ ἀνεκτέλεστος ἡ σχετικὴ διάταξις, περὶ διοικητικῆς ἐκδίσεως κατὰ τῶν καθυστερούντων δημοτικῶν φόρων (*).

Ἐπειδὴ ἡ περὶ ἀπαράδεκτου τῆς ἀνακοπῆς κατὰ τῆς προσκλήσεως ἐνστάσις τοῦ καθ' οὗ αὕτη ἀπευθύνεται, ἐπὶ τοῖς λόγοις ὅτι κακῶς ἀπευθύνεται κατὰ τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος, ἐν ᾧ ἔδει ν' ἀπευθυνθῇ κατὰ τοῦ δημάρχου ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ Δήμου, καὶ ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται τοιαύτη ἀνακοπὴ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκτελέσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ΥΛΣΤ' Νόμου, δὲν εἶναι βάσιμος, τὸ μὲν διότι καλῶς ἀπευθύνεται αὕτη κατὰ τὸν δημοτικὸν εἰσπράκτορα, καθόσον οὗτος ἐνεργεῖ τὴν ἀνακοπτομένην πρόσκλησιν, καὶ οὗτος ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀντιπροσωπεύει τὸν Δήμον, ὡς ἀντιπροσωπεύουσι τὸν Δήμον ἐν παρομοίᾳ περιπτώσει οἱ Δημόσιοι Ταμίαι (**), τὸ δὲ διότι αἱ διατάξεις τοῦ ΥΛΣΤ' Νόμου, περὶ εἰσπράξεως τῶν καθυστερούντων, δὲν κατήργησαν τὸ ἀρθρ. 235 τῆς Πολ. Δικονομίας, κατὰ τὸ ὅποιον, ὅστις δὲν τυνήργησεν, ἢ δὲν προσελήφθη, ἢ δὲν προσελήφθη σὶς δικαστικὴν ἢ ἐξώδικόν τινα πρᾶξιν φέρουσιν ελάθον εἰς αὐτὸν ἢ κίνδυνον εἰς τὰ νόμιμα συμφέροντά του, δύναται νὰ κάμῃ κατ' αὐτῆς ἀνακοπὴν. Ἐν προκειμένῳ δὲ ἐξομοιουμένης τῆς ἀνακοπτομένης προσκλήσεως πρὸς ἐπιταγὴν, νομίμως ἐνασκεῖται κατ' αὐτῆς ἡ ἐκ τοῦ εἰρημένου ἀρθροῦ ἀνακοπὴ, διότι ἀληθῶς ἡ τοιαύτη πρόσκλησις, ὡς ἐξώδικος πρᾶξις, φέρει κίνδυνον εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ ἀνακόπτοντος.

Ἐπειδὴ ἡ ἐν τοῖς ἀρθρ. 13 καὶ 14 τοῦ εἰρημένου τελων. δασμολογίου ὀριζομένη ἀτέλεια, ὡς

πρὸς τὰ πρὸς χρῆσιν τοῦ Δημοσίου εἰσαγόμενα εἶδη, καθιερώθη μόνον ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ὅταν αὐτὸ εἰσάγῃ ταῦτα, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν παρ' ἄλλων γίνεταί ἡ εἰσαγωγὴ τῶν τοιούτων εἰδῶν, ἀπορριπτέος, ὅθεν ὡς μὴ νόμῳ βάσιμος, ἀποβάλλει ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀνακόπτοντος.

Ἀριθ. 1437 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Δ. ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ
Ληξιαρχικά γεγονότα πρὸς Ληξιαρχικοῦ Νόμου. - πιστοποιήσας δικαστικὴ ἀποφάσει.

Ἐπειδὴ τὸ ἀρθρὸν 57 τοῦ Ἀστικοῦ Νόμου, ὁρίζον ὅτι ἡ ἐν τοῖς ἀρθροῖς 54-56 διαγεγραμμένη διαδικασία ἐφαρμόζεται καὶ ὅταν ζητῆται ἡ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως πιστοποίησις γεννήσεως, γάμου ἢ ἀποδιώσεως μὴ ἐγγεγραμμένων εἰς τὰ ληξιαρχικά βιβλία, ὁμιλεῖ γενικῶς περὶ ληξιαρχικῶν πράξεων μὴ συνταχθεισῶν καὶ οὐδαμῶς περιορίζει τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀρθρῶν 54-56 ἐπὶ μόνων τῶν μὴ ἐγγεγραμμένων εἰς τὰ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νέου νόμου καὶ κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς αὐτοῦ μέλλοντα νὰ συντάσσωνται ληξιαρχικά βιβλία γεννήσεων ἢ ἀποδιώσεων ἢ γάμων, οὐδὲως δὲ συνάγεται ἐκ τοῦ νόμου ὅτι τὴν εὐεργετικὴν αὐτοῦ διάταξιν, περὶ τῆς διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἀναπληρώσεως ληξιαρχικῆς πράξεως, ἡννόει νὰ μὴ ἐπεκτείνῃ καὶ εἰς ἐκείνας αἵτινες ὤφειλον νὰ ἐγγράφωνται εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ προγενεστέρου Νόμου τοῦ 1856 καθιερούμενα ληξιαρχικά βιβλία, τοῦτέστι καὶ εἰς τὰς γεννήσεις, τοὺς γάμους ἢ τὰς ἀποδιώσεις, αἵτινες ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Νόμου τοῦ 1856 ἔλαβον χώραν, ἂν ἡ περὶ αὐτῶν ληξιαρχικὴ πρᾶξις παρελείφθη. Ὅθεν ἀπορριπτέος εἶναι ὁ λόγος τῆς ἐφέσεως ὅτι ἐσφαλμένως ἐδέχθη τὸ πρωτοδικεῖον τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν, ἐνῶ αἱ εἰρημέναι διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Νόμου ἐφαρμόζονται μόνον ἐπὶ τῶν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Νόμου τοῦ 1856 συντασσομένων ληξιαρχικῶν πράξεων, διότι καὶ ἐπὶ τῆς προκειμένης αἰτήσεως, δι' ἧς ὁ νῦν ἐφεσιβλητὸς ἐξαιτεῖται νὰ πιστοποιηθῇ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ὅτι ἐγεννήθη τὴν 14ην Ἰουνίου 1848, μὴ συνταχθείσης ποσῶς περὶ τούτων ληξιαρχικῆς πράξεως, ἔχουσι, κατὰ τὰ προειρημένα, ἐφαρμογὴν αἱ ἀνωτέρω διατάξεις.

Ἀριθ. 1438 (1905)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΒΛΦΑΣ

Ἐκκρεμὴς δίκη. - ἐκχώρησις. - θάνατος ἐκχωρητοῦ. - εἰσέλευσις ἐκδοχῆς. - παρέμβασις. - ἐπανάληψις δίκης.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ἐτιδέσεως τῆς ἀγωγῆς καταρτίζεται μετὰ τῶν διαδίκων τὸ δικαστικὸν καλούμενον συνάλλαγμα, τὸ ἀντικείμενον τῆς δίκης ἀφορῶν, τρίτος δ' ἔχων ἀξιώσεις ἐπ' αὐτοῦ, ὡς ἐκχωρηθέντων αὐτῷ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἐνάγοντος, μόνον διὰ παρεμβάσεως εἰς τὴν δίκην δύναται νὰ ἐπιδιώξῃ, ἥτις εἶναι ἀνάγκη ν' ἀπευθύνεται κατ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων καὶ νὰ εἰσαχθῇ καὶ συζητηθῇ καὶ κατ' ἀμφοτέρων παρόντων, ἢ τοῦλάχιστον νομίμως κλητευθέντων, ὥστε νὰ ἐπέλθῃ δεδικασμένον περὶ τῆς παρεμβάσεως ὡς πρὸς ὅλους καὶ τοὺς ἀρχικῶς διαδίκους καὶ τὸν παρεμβαίνοντα, ἄλλως

(*) Ἡ βεβαίωσις γίνεται εὐθὺς ἐν τῇ εἰς τὸν Δήμον εἰσαγωγῇ ὑπὸ τοῦ ἐπιτετραμμένου τὴν εἴσπραξιν ὑπαλλήλου. Ἐὰν τοῦτο εἶναι ἀληθὲς διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου βεβαίωσιν τοῦ φόρου ὅμα τῇ κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν εἰσπράξει, χάνει τὰς ιδιοτητας αὐτῆς, διότι τυχαίως δὲν ἐγένετο ἡ εἴσπραξις ἐν τῷ εἰσάγεσθαι ἀλλ' ἀνεβλήθη διὰ κατόπιν; Ἡ μὴπως ἡ ἀπόφασις ἐννοεῖ νὰ καταργηθῇ καθόλου τὴν ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων φορολογίαν, μὴ θεωροῦντα ἐπαρκῆ τὴν ἐν τῷ εἰσαγεσθαι τῇ εἰσπράξει συμπίπτουσαν βεβαίωσιν;

(**) Ἡ ἐκδοχὴ εἶναι ἀπολύτως ἀτυχής. Διότι τὸ Δημόσιον ἐκπροσωποῦσιν ἐνίοτε οἱ ταμίαι, ἀλλὰ τοῦτο γίνεται δυνάμει ρητῆς διατάξεως κειμένου νόμου, ἐνῶ οὐδαμῶς εἶναι ἀναγεγραμμένον ὅτι ὁ δημοτικὸς εἰσπράκτωρ ἐκπροσωπεῖ τὸν Δήμον. Πρὸς. περὶ τούτου καὶ 1880 Ε. ἐν σελ. 521 XII.

ἀν δὲν καταρτισθῇ συμφωνία, καθ' ἣν μόνον τὸ ποσὸν τῆς ἀμοιβῆς ἢ ἀποζημιώσεως δὲν ὀρίζεται, ὁρισθῆσμενον κατόπιν κατὰ τὴν συμφωνίαν παρ' αὐτῶν τῶν ἐνδιαφερομένων ἢ κατὰ τὴν κρίσιν ἀγαθοῦ ἀνδρός, διότι ἄλλως, ἀν δηλαδή κατὰ τὸν καταρτισμὸν τῆς συμφωνίας καὶ τοῦτο συμφωνηθῇ, ὑφίσταται μίσθωσις ὑπηρεσίας, ἐνῶ ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει ὑφίσταται συνάλλαγμα ἀνώνυμον, διὰ τὴν ὑπαρξίν τοῦ ὁποίου, ὡς παντὸς ἄλλου συναλλάγματος, ἀπαιτεῖται ἐκδήλωσις θελήσεως καὶ ἀποδοχῇ, τοῦτο δὲ σαφῶς καταφαίνεται καὶ ἐκ τῶν Ν. 22 II. (19.5) § 1 Εἰς. (3.44), οἵτινες, ὀρίζοντες ὅτι ἐνεκα ποιήσεως ἐπὶ δόσει δίδεται ἡ περὶ προγεγραμμένων συμφώνων ἀγωγή, ἀποδίδουσι τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο, οὐχὶ εἰς τὸ γεγονὸς ἀπλῶς τῆς παροχῆς τῆς ὑπηρεσίας, ἐφ' οἷα δὴ ποτε προθέσει παρεσχέθῃ καὶ ἐγένετο ἀποδεχτὴ, ἀλλ' εἰς τὴν συμφωνίαν τοῦ ποιήσαντος (παρασχόντος ὑπηρεσίαν) καὶ τοῦ πρὸς ἐν ἡ προσφορά, περὶ καταβλητέας διὰ τὴν ποίησιν ἀμοιβῆς ἢ ἀποζημιώσεως κατόπιν ὁρισθισομένης. Ἐπίσης δὲ οὐδεὶς νόμος καθιεροῖ τεκμήριον, καθ' ὃ, ὅταν παρασχεθῶσιν ὑπηρεσίαι, ἐξ ἐκείνων αἵτινες εἰσθε μισθοῦσθαι, οἷαι εἶναι κατὰ τὴν ἀγωγήν αἱ παρασχεθεῖσαι παρὰ τοῦ ἐνάγοντος εἰς τὸν ἐναγομένον, τεκμαίρεται ὅτι οὐχὶ ὡς δωρεάν, ἀλλ' ὅτι ἐπ' ἀμοιβῇ ἢ ἀποζημιώσει ἀπεδέχθη αὐτὰς ὁ πρὸς ἐν παρεσχέθησαν, ἐνεκα τοῦ ὁποίου δῆθεν δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ ἰσχυρισθῇ καὶ ἀποδείξῃ ὁ παρασχὼν τὰς ὑπηρεσίας ἐνάγων ὅτι ὑπῆρχε πρόθεσις, καὶ τοῦ παρέχοντος καὶ τοῦ ἀποδεχομένου τὰς ὑπηρεσίας περὶ ἀμοιβῆς, μάλιστὰ δὲ ὅταν δὲν προτείνει δωρεάν ὁ πρὸς ἐν αἱ ὑπηρεσίαι, ὁ μόνος δὲ περὶ τοιούτων ὑπηρεσιῶν ποιούμενος λόγον Ν. 5 § 2 II. (19.5), τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς πράξεως ἀν εἶναι ἐκ τῶν σινῆθως μισθουμένων ἢ ὄχι, λαμβάνει ὑπ' ὄψιν μόνον ὅπως διακρίνῃ ἀν γενομένης δόσεως ἐπὶ ποιῆται ὑπάρχει μίσθωσις ὑπηρεσίας ἢ συνάλλαγμα ἀνώνυμον, οὐδὲν δὲ καθιεροῖ τεκμήριον περὶ ὑποχρέωσης διὰ τὴν δόσιν ἀνταλλάγματος ἐπὶ τῇ παρασχεθείσῃ ὑπηρεσίᾳ, ἐκ τοῦ εἶδους τῆς ὑπηρεσίας ἐξαρτῶμενον ἐπομένως ἡ ἔφεσις τοῦ ἐνάγοντος, καθόσον παραπονεῖται ὅτι οὐχὶ ὀρθῶς περιελήφθη εἰς τὸ θέμα τῆς ἐπιδελθείσης ὑπηρεσίας, ἐν ᾧ ἤρκει ν' ἀποδεχθῇ ὅτι παρέσχεν αὐτὰς ἢ καὶ ὅτι ἡ πρόθεσις τῆς ἀμοιβῆς κλπ ὑπάρχει παρ' ἀμφοτέρους τοῖς διαδίκους, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος (*).

Ἐπειδὴ ἐπίσης βᾶσιμος εἶναι ὁ λόγος ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος, καθ' ὃν οὐχὶ ὀρθῶς ἡ αὐτὴ ἀπόφασις ἐπέτρεψε τῷ ἐναγομένῳ τὸ τῶν μαρτύρων μέσον πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ περὶ ἐξοφλήσεως ἰσχυρισμοῦ

( ) Πρέπει νὰ ὁμολογηθῇ ὅτι αἱ μεταφυσικαὶ θεωρίαι γίνονται τὰ ὑλικώτερά τῶν πραγμάτων ἐνώπιον τῶν ἀτυλλήπτων ἐννοιῶν τῆς ἄνω ἀποφάσεως. Δὲν ἀρκεῖ ἡ πρόθεσις τοῦ παρέχοντος τὴν ὑπηρεσίαν, οὐδὲ ἡ τοῦ ἀποδεχομένου αὐτὴν, ἀν δὲν ἐκδηλωθῇ πρὸς ἀλλήλους καὶ γαίην ἀποδεχτὴ, οὐδὲ ἐὰν πορεύεται περὶ ὑπηρεσιῶν μισθουμένων κατὰ τὸ εἰωθός! Ὑποστηρίζει ἀράγε ἡ ἀπόφασις ὅτι τὰ ἀνώνυμα συναλλάγματα καταρτίζονται ῥητῶς μόνον καὶ οὐχὶ σιωπηρῶς, ὡς ἰδίως ἐγκρατεῖται ἐν τῇ φύσει αὐτῶν; Καὶ ἔ-

του, διότι οὐδεὶς μὲν λόγος καθιστῶν ἀναγκαίως ἐπιτρεπτὴν τὴν μαρτυρικὴν ἀπόδειξιν ὑπάρχει, δὲν εἶναι δὲ ἐπιτρεπτέα αὕτη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου· τοῦτο, λόγῳ τοῦ ἐμπορικοῦ καὶ διὰ τὸν ἐνάγοντα χαρακτηρὸς τῆς διαφορᾶς ἐνεκα τοῦ ποσοῦ, ὃ ἀφορᾷ ἡ ἐνστάσις.

Ἀριθ. 1443 (1906)

Ἐισηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΒΑΦΑΣ

Ἀναμίσθωσις ὑπηρεσιῶν.

Ἐπειδὴ ὀρθῶς τὸ πρωτόδικον δικαστήριον, ἀπέρριψε τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγήν, καθόσον στηρίζεται εἰς σιωπηρὰν ἀναμίσθωσιν, ἀπορριπτέος δὲ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τῆς ἐφέσεως ὡς ἀβάσιμος, διότι οὐδεὶς μὲν νόμος ὀρίζει περίπτωσιν οἰανδῆποτε, καθ' ἣν ἐπέρχεται σιωπηρὰ ἀναμίσθωσις ὑπηρεσίας, ἡ ἐξ ἀναλογίας δὲ ἐφαρμογῇ τῶν περὶ ἀναμισθώσεως πράγματος ὁρισμῶν τοῦ νόμου δὲν δύναται νὰ χωρήσῃ, ἀφοῦ ἄλλως κανονίζονται τὰ τῆς σιωπηρᾶς ἀναμισθώσεως ἀγροτικού κτήματος, ἐπερχομένης κατ' αὐτὴν τῆς ἀναμισθώσεως πάντοτε δι' ἐν ἔτος, καὶ ἄλλως τὰ τοῦ ἀστυχοῦ κτήματος, ἡτις ἐπαναλαμβάνεται διὰ τόσον χρονικὸν διάστημα ὅσον εἶχεν ὁρισθῇ διὰ τὴν μίσθωσιν (τοιούτου δὲ μὴ ὁρισθέντος δι' ὅσον χρόνον μένει ὁ μισθωτὴς εἰς τὸ μίσθιον), ὥστε ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει τι ἐνεκα τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὑπάρχουσα μείζων ἀναλογία τῆς μισθώσεως ὑπηρεσίας πρὸς τὴν μίσθωσιν κτήματος ἀστυχοῦ μᾶλλον, ἢ πρὸς τὴν μίσθωσιν κτήματος ἀγροτικοῦ, δὲν εἶναι δὲ δυνατόν νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἐξ ἀναλογίας ἀμφοτέρων τῶν ἀναμισθώσεων αἱ ἀρχαί, ἔπεται ὅτι δὲν χωρεῖ ἡ ἐξ ἀναλογίας ἐφαρμογὴ οὐδεμιᾶς τῶν περιπτώσεων προφανῆς δὲ εἶναι, ὅτι ἀν ὁ νομοθέτης ἤθελε νὰ ἐπέρχεται καὶ σιωπηρὰ ἀναμισθωσις ὑπηρεσίας θὰ ἐκάνοντο τὰ περὶ ταύτης ὡς ἐκάνοντο τὰ τῆς ἀναμισθώσεως κτήματος.

Ἀριθ. 1444 (1906)

Ἐισηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΒΑΦΑΣ

Φόρτωσις ἐπὶ πλοίου. - ἀγωγή ἐπὶ παραδῶ-
δει ἐμπορευμάτων. - προδολὴ μὴ διαμαρ-
τυρίας καὶ μὴ ἐγέρσεως ἀγωγῆς. - μὴ προδο-
λὴ παραγραφῆς κατὰ πρώτης. - ἰσχυρισμὸς
προδολῆς μεταγενεστέρως. - βάρος ἀποδεί-
ξεων. - προαπόδειξις.

Ἐπειδὴ ἡ ἐκκαλουμένη 2238 ἀφάσις ἀπέρριψε τὴν ἀγωγήν, καθόσον δι' αὐτῆς ἐζητεῖτο ἡ παράδοσις τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων δοκῶν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἀπὸ τῆς ἀφίξεως τοῦ πλοίου, εἰς ὃ κατὰ τὴν ἀγωγήν ταύτην ἐφορτώθησαν μέχρι τῆς ἐπιδόσεως αὐτῆς παρήλθεν ἔτος καὶ πλέον, ἰσχυρίζεται ὁμῶς ὁ ἐκκαλῶν ὅτι τὰ πραγματικὰ ταῦτα περιστατικά, τ' ἀποτελοῦντα τὴν πραγματικὴν βᾶσιν

πειτα. Ἐὰν ἡ ἀπόφασις ἀσθενοῦσα φωνάξῃ τὸν ἱατρὸν διὰ νὰ τὴν ἐπισκεφθῇ, ἢ τὸν μαρτυρὸν νὰ πλανήσῃ τὰς ἐξουχίας τῆς, νομίζει δὲ δὲν ὀφείλει ἀποζημιῶσιν τῷ ἱατρῷ ἢ τῷ μαρτυρῷ, διότι δὲν ἐξεδήλωσαν διὰ συντάξεως πρωτοκόλλου ἴσως, τὴν ἀναμφισβήτητον πρόθεσιν τοῦ καταβαλεῖν τοιαυτὴν;

της περί παραγραφής ένστάσεως, δέν έπρότεινεν ό έναγόμενος κατά την πρώτην συζήτησιν της ύποθέσεως, πράγματι δέ έκ των άντιπεφωνημένων άντιγράφων προσαγομένων προτάσεων αυτού της συζητήσεως ταύτης άποδεικνύεται ότι ούτος κατ' αὐτήν έπρότεινεν ότι ό ένάγων δέν τῷ έκoinοποιήσε διαμαρτυρίαν καί δέν ήγειρε κατ' αυτού άγωγήν περί παραδόσεως των δοκῶν έντός μηνός απ' αὐτής, επί τούτω δέ τῷ λόγω έζήτησε ν' άπορριφθῇ ή άγωγή ως άπαράδεκτος, οὐδένως δ' έπρότεινε τα ρηθέντα πραγματικά περιστατικά, επί τη βάσει των όποιων έκρίθη παραγεγραμμένη ή περί παραδόσεως των δοκῶν άγωγή, δέν είναι δέ νόμος βάσιμος, καί συνεπώς άπορριπτέος άποδίνει ό ισχυρισμός του έναγομένου, καθ' όν, όπως άπορριφθῇ ή άγωγή δι' όν λόγου άπερρίφθη, άρκεί ότι έπρότεινεν ότι είναι αὐτή άπαράδεκτος, τούτου δέ προταθέντος ήδύνατο τό δικαστήριον νά εξετάσῃ καί παραδεχθῇ, χωρίς νά προτείνωνται παρ' αυτού, τά γεγονότα, επί τη βάσει των όποιων έδέχθη ύπάρχουσάν παραγραφήν, διότι κατά μέν τό άρθρ. 552 § 1 της Πολ. Δικονομίας, πᾶσα ένσταση άπαιτεῖ, καθώς καί ή άγωγή, ιστορικῇ αιτίαν, κατά δέ τό άρθρον αὐτής 170, μή προταθέντα πράγματα δέν δύνανται ν' άναπληρωθῶσιν έξ έπαγγέλματος, έκτός ώρισμένων εξαιρέσεων, περί ών ήδη δέν πρόκειται, άποκρούων όμως την έφεσιν ό έφεσιδήςτος διά του ισχυρισμού ότι την περί της παραγραφής ένστασιν, ως έγέμετο αὐτή δεκτή, έπρότεινε καθ' ήν συζήτησιν εξέδωθε ή έκκαλουμένη άπόφασις καί κατά τας μεταγενεστέρας, πρέπει ν' άποδείξῃ τόν ισχυρισμόν του τούτον, εἰς αὐτόν έπικειμένον του βάρους της άποδείξεως, άφοῦ ό έκκαλόν άποδεικνύει ότι κατά την πρώτην συζήτησιν της ύποθέσεως δέν έπρότεινεν ό έφεσιδήςτος την παραγραφήν, ένεκα του όποιου άπαράδεκτος είναι αὐτή αν δέν έπροτάθη εἰς μεταγενεστέραν συζήτησιν, προσάγων τας σχετικές προτάσεις του, άπορριπτομένης της άντενστάσεως του έκκαλούντος, καθ' ήν άπορριπτέα είναι ή ένσταση του έφεσιδήςτου, διότι ό ισχυρισμός του μόνον δι' έγγράφου, δηλ. των προτάσεων, δύνανται ν' άποδείχθῃ, ταύτας δέ δέν προσάγει, έν ώ είναι ύπόχρεως ένεκα τούτου εἰς προαπόδειξιν, διότι όρίζει μέν τό άρθρ. 250 της Πολ. Δικονομίας ότι εξαιρουμένης της δι' έγγράφου άποδείξεως οὐδείς διάδικος είναι ύπόχρεως εἰς προαπόδειξιν, αλλά τό αὐτό άρθρον όρίζει ποίας περιστάσεις έγγράφου άποδείξεως έννοεῖ, καθ' ός ύπάρχει ή ύποχρέωσις προαποδείξεως έντός αυτού καί άμέσως μετά τας λέξεις «έγγράφου άποδείξεως» άναγράφον τό άρθρ. 405 καί 538 της Πολ. Δικονομίας εἰς τας περιστάσεις καί μόνον των όποιων άναφέρεται ή δι' έγγράφων άπόδειξις, ήν έννοεῖ, δηλαδή προκειμένου περί ένστάσεων κατά δημοσίου έγγράφου καί περί έγγράφων άφορώντων την μη ισχύουσάν ήδη άπόπειραν συμβιβασμού, ή άποδεικτικῶν έγγράφων του ένάγοντος, άποδεικνύοντων δηλαδή τά δικαιώματά του περί ών ή άγωγή, ών μάλιστá ή μη κατά προαπόδειξιν προσαγωγή, μόνον άποτελεσμα έχει την εἰς την, έκ της μη προσαγωγής αὐτών, δαπάνην του έναγομέ-

νου καταδίκην του ένάγοντος. Έπίσης δέ ύποχρεωτός ό έκκαλόν νά προσάξῃ τας των αὐτών συνεδριάσεων προτάσεις του πρὸς άπόδειξιν του ισχυρισμού του, του έπιδοθητικού, καθ' όν άπέκρουσεν, ως άπαράδεκτον τόν περί της ρηθείσης παραγραφής ισχυρισμόν του έναγομένου ότι έπροτάθη, ως μή προταθέντα κατά την πρώτην καί τας προηγθείσας περί άπαροδέκτου της ένστάσεως του άντενστάσεως του συζητήσεως της ύποθέσεως. Συνεπώς δέ δεκτός ό σχετικός λόγος της έφέσεως καί μεταρρυθμιστέα ή έκκαλουμένη άπόφασις 2298, καθόσον άπέρριψε την άγωγήν ως παραγεγραμμένην.

Άριθ. 1445 (1906

Εισηγητής ό έφέτης κ. Β. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Αδφάλεια. - άγωγή πρὸς καταβολήν αδφά-
λιθθέντος.- γνωστοποιήσις έγγράφων φορ-
τώσεως καί άπωλείας.- άποδεικτικά μέσα-

Έπειδή, ναι μέν κατά τό άρθρ. 383 του Έμπ. Νόμου, ό ασφαλιστής δέν δύναται νά έναχθῇ πρὸς πληρωμήν της ασφαλισθείσης ποσότητος πρὶν ή κοινοποιηθῶσιν αὐτῷ τά πρὸς άπόδειξιν του φορτίου καί της άπωλείας αὐτοῦ έγγραφα· άλλ' έκ της διατάξεως ταύτης οὐδαμῶς έξάγεται ότι ό νομοθέτης έσκόπει νά καθιερώσῃ πανηγυρικόν τύπον άποδείξεως της ρηθείσης κοινοποιήσεως καί ν' άπατήσῃ άποκλειστικῶς πρᾶξιν δικαστικοῦ κλητήρος πρὸς άπόδειξιν της κοινοποιήσεως, άποκλειομένου παντός άλλου άποδεικτικοῦ μέσου, καθόσον ή αὐστηρά αὐτή έκδοχή ήθελεν ύπερβάλλει τόν σκοπόν του νόμου, όστις προϋτίθετο άπλῶς την γνωστοποίησιν των ρηθέντων έγγράφων πρὸς τόν ασφαλιστήν πρὸ της άγωγής πρὸς πληρωμήν της ασφαλισθείσης ποσότητος, όπως δυνηθῇ νά εξελέγῃ τό βάσιμον των κατ' αὐτοῦ αξιώσεων του ασφαλιζομένου Cresp Droit maritime tom. 4 σελ. 159, Valroger tom. 4 § 1863). Τούτων τεθέντων, οὐκ όρθῶς τό πρωτοδικεῖον άπήτησεν άποδεικτικόν κλητήρος δικαστικοῦ καί δέν έλαβεν ὑπ' όψει τά πρὸς άπόδειξιν της γνωστοποιήσεως προσαχθέντα παρὰ του ένάγοντος έγγραφα, ών ή γνησιότης καί ή μεταφράσις εἰς την έλληνικὴν γλῶσσαν δέν ήμφισβήτηθη παρὰ της έναγομένης, ήτοι 1) τό από 8)21 Δεκεμβρίου 1904 άποδεικτικόν του γραμματέως της έν Λονδίῳ Πρεσβείας, 2) την από 22 Δεκεμβρίου 1904 έπιστολήν του έν Λονδίῳ άντιπροσώπου της έναγομένης Μ. Σ***, καί 3) την από 10 Ιανουαρίου 1905 έγγραφον άπάντησιν του έν Λονδίῳ έλληνος προξένου, έξ ών δηλοῦται ότι εἰς τόν άντιπρόσωπον της έναγομένης εταιρίας Μ. Σ***, οὕτινος δέν ήμφισβητήθη ή ιδιότης, έγνωστοποιήθησαν πρὸ της έγέρσεως της υπό κρίσιν άγωγής, τά παρὰ του άρθρου 383 του Έμπ. Νόμου άπαιτούμενα έγγραφα, ήτοι τό ασφαλιστικόν έγγραφον, ή φορτωτικῇ, κεκυρωμένον άντίγραφον του ήμερολογίου του πλοίου, βεβαιούντος την έκ σφοδρᾶς κατά τόν πλοῦν τρικυμίας έπελθούσαν βλάβην των ασφαλισθέντων καί σημειώσιν των ποσοτήτων καί έλλείψεων κλπ, μή επιτρέψαν μάλιστá, τό ρηθέν πρωτοδικεῖον, οὐδέ την δι' όρκου άπόδειξιν της γνωστοποιήσεως.

Ἀριθ. 1446 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Β. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Μετοχικὴ ἐταιρεία. - συνεργασία πρὸς ὠριμνά-
 νας ἐπιχειρήσεις. - ἀνυπαρξία διαχειρι-
 στοῦ. - ἀγwgαὶ κατὰ λαβόντος χρήματα
 συνεταιρίου.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐκτίθενται ἐν τῇ προκειμένη ἀγωγῇ
 τὰ πραγματικὰ γεγονότα, ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων
 ἀναφύσσει ἀνοχικὴ σχέσηις ἀποτελεῖ μετοχικὴν ἐται-
 ρίαν, καθ' ὅσον οἱ ἐνάγοντες καὶ νῦν ἐκκαλοῦντες
 ἀναφέρουσιν ὅτι μετὰ τοῦ ἐναγομένου συνειργάζοντο
 ἐταιρικῶς ἀγοράζοντες παρὰ διαφόρων ποιμένων ἄ-
 μους καὶ μεταπωλοῦντες τούτους ἐπὶ κέρδει εἰς
 τοὺς ἐν Ἀθῆναις κρεοπώλας· μετὰ δὲ τὸ πέρας ἐ-
 κάστης ἀγοραπωλησίας ἐμοιράζοντο τὸ προκύπτον
 κέρδος, χωρὶς νὰ καταβάλλωσι κεφάλαια, οὔτε νὰ
 ἐργάζωνται ὑπὸ ἐταιρικὴν ἐπωνυμίαν, ἀλλὰ κατὰ
 τὰς ἐκάστοτε παρουσιαζομένας περιστάσεις ἡγόρα-
 ζον παρὰ τῶν ποιμένων ἐπὶ πιστώσει καὶ δι' ὀλί-
 γας ἡμέρας τὰ μεταπωλούμενα ζῶα καὶ οὕτως ἡ
 ἐταιρία τῶν ἦν ἀφανὴς καὶ ἀγνωστος εἰς τὸ κοινόν,
 μὴ ἔχουσα ὑπαρξίν ἐξωτερικὴν, ἀλλ' ὑφισταμένη
 δι' ὠρισμένας ἐπιχειρήσεις καὶ μόνον εἰς τὰς με-
 ταξὺ τῶν συνεταιρίων σχέσεις· ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν
 σχέσεων τούτων, κατὰ τὴν 19 Μαρτίου 1906 ἀγο-
 ράσαντες ἐπὶ πιστώσει παρὰ ποιμένων ἐν Θῆβαις
 καὶ Λεβαδείᾳ 250 ἀρνία, ἀπέστειλαν ταῦτα πρὸς
 τὸν ἐν Ἀθῆναις κρεοπώλην Δ. Μ*** παραγγεῖλαν-
 τες αὐτὸν νὰ πληρώσῃ τὸ τίμημα ἐκ δρχ. 4.800
 εἰς τὸν ἐναγόμενον συνεταιρὸν τῶν, ὅστις ἐπεφορ-
 τίσθῃ νὰ μεταφέρῃ τὰ χρήματα ταῦτα εἰς Θῆβας
 πρὸς πληρωμὴν τῶν ἰδιοκτητῶν ποιμένων, ἀλλ'
 ὁ ἐναγόμενος λαβὼν τὸ ρηθὲν ποσὸν ἀρνεῖται τὴν
 πληρωμὴν αὐτοῦ, οὕτως δὲ διατυπωμένη ἡ ρη-
 θείσα ἀγωγὴ θεμελιούται ἐπὶ νομίμου βάσεως καὶ
 ἐξεταστέα τυγχάνει· ὅθεν οὐκ ὀρθῶς τὸ πρωτοδι-
 κεῖον ἀπέριψε ταύτην, ὡς νόμῳ ἀβάσιμον, ἐπὶ τῷ
 λόγῳ ὅτι ἔδει νὰ ἐγερθῇ ἡ περὶ διανομῆς τῶν κερ-
 δῶν ἢ περὶ λογοδοσίας, ἐν ᾧ οἱ ἐνάγοντες ἀναφέ-
 ρουσιν, ὅτι δὲν διωρίσθῃ διαχειριστὴς οὔτε κατε-
 δλήθῃσαν κεφάλαια, ἀλλ' ὅτι τῇ ἐντολῇ τῶν περι-
 ῆλθεν εἰς χεῖρας τοῦ συνεταιροῦ τῶν τὸ ρηθὲν τί-
 μημα τῶν ἀμνῶν, ὅπερ ἐνοσφίσθη ὁ ἐναγόμενος.

Ἀριθ. 1463 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Χ. ΡΟΥΦΗΣ

Ἀλληλοχρεὸς λογαριασμός. - ἀρμοδιότης ἐκ
 κατοικίας. - προβλεπτέα πρωτοδίκως. - μὴ
 προβολὴ δι' ἀνακοπῆς.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐκ τοῦ συνόλου τῆς προκειμένης ἀ-
 γωγῆς ἀριθμητικῶς προκύπτει, ἡ ἐπιδίκος ἀπαιτήσις
 προέρχεται ἐξ ἀλληλοχρεοῦ λογαριασμοῦ μεταξὺ
 τῶν διαδίκων, ἡ δὲ σχέσηις αὕτη δὲν καθιεροῦται
 μὲν δι' εἰδικῆς τοῦ νόμου διατάξεως, ἀκροθυῶς
 μόνον τοῦ νομοθέτου ποιοῦντος ταύτης μνείαν, ἐν
 ἄρθρῳ 581 Ἐμπορ. Νόμου, καθιερώθη ὅμως διὰ
 τῆς συνθηλαίας μεταξὺ ἐμπόρων καὶ τὸ ἐκ τῆς σχέ-
 σεως ταύτης κατάλοιπον, τὸ ὅποιον ἀποτελεῖ ἀνα-
 νέωσιν τῶν διαφόρων συγχωνευομένων ὑποχρεώ-
 σεων μεταξὺ τῶν συμβληθέντων, ἐπιδιώκουσα ἡ ὑπὸ
 κρίσιν ἀγωγὴ, τυγχάνει ὅλως προσωπικὴ καὶ ἔδει

νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὸ δικαστήριον τῆς κατοικίας τοῦ
 ἐναγομένου, ἥτις δὲν ἀμφισβητεῖται ὅτι εἶναι ἡ Σύ-
 ρος καὶ ἀδιάφορον εἶναι ἐὰν ἡ σύμβασις ἐτελέσθῃ
 ἐν Πειραιεῖ, καθ' ἃ οἱ ἐφεσίδικοι ἰσχυρίζονται,
 κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν δόξαν ἐκτὸς ἐναντίας συμ-
 φωνίας, περὶ ἧς νῦν δὲν πρόκειται (πρβλ. περὶ τοῦ-
 του ἀξιώλογον πραγματείαν Ἐμμ. Μακρυγιάννη
 περὶ ἀλληλοχρεοῦ λογαριασμοῦ ἀριθ. 209 καὶ 240
 καὶ Γ. Φιλαρίτου ἐν Νομ. Ἐπιθεωρήσει Δ. Ζέππου
 ἔτος Δ' ἀριθ. 6 διατριβὴν καὶ Lyon-Caen et Re-
 nault IV § 851), ἐν δὲ τοιαύτῃ περιπτώσει, ἡ περὶ
 ἀρμοδιότητος ἐνστάσις τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἅτε ἔχον-
 τος τὴν κατοικίαν αὐτοῦ ἐν Σύρῳ, ἤθελεν εἰσθαι
 βάσιμος καὶ ἀπορριπτέα ἡ ἀγωγὴ, ὡς ἀναρμοδίως
 εἰσαχθεῖσα, ἐὰν ὑπέκειτο ἀναρμοδιότης ὡς ἐκ τοῦ
 εἶδους τῆς διαφορᾶς (ratione materiae), ἥτις προ-
 βάλλεται κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης καὶ δὴ τὸ
 πρῶτον κατ' ἐφῆσιν, προκειμένου ὅμως περὶ προ-
 σωπικῆς ἀρμοδιότητος, δέον νὰ προβάλλῃται αὕτη
 πρὸ πάσης εἰς τὴν ἀγωγὴν ἀπαντήσεως, εἴτε διὰ
 τοῦ ἀπολογητηρίου, εἴτε καὶ δι' ἄλλου ἐγγράφου,
 ἄλλως καλύπτεται, ὡς μὴ προταθεῖσα ἐγκαίρως,
 ἐπερχομένης οὕτω παρεκτάσεως τῆς δικαιοδοσίας,
 ἐπὶ δὲ τῆς ὑπὸ κρίσιν διαφορᾶς, ἀπαντήσας ὁ ἐκκα-
 λὼν εἰς τὴν ἀγωγὴν διὰ τοῦ ἀπὸ 27 Νοεμβρίου
 δικηγράφου τῆς ἀνακοπῆς του καὶ μὴ προβαλὼν
 τὴν τῆς ἀναρμοδιότητος ἐνστάσιν, ὡς ἐξ αὐτῆς ἐ-
 ξάγεται, ἀπαρδεύτως νῦν τὸ πρῶτον κατ' ἐφῆσιν
 προτείνει ταύτην κατὰ τὴν βάσιμον ἀντένστασιν τῶν
 ἐφεσίδικων, διότι ταύτην οὐδὲ πρωτοδίκως ἐπ' ἀ-
 κροατηρίου, ἐὰν ἐνεφανίζετο, ἠδύνατο νὰ προβάλλῃ
 κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 24, 553 καὶ 582 Πο-
 λιτικῆς Δικονομίας, ἥτις τούτῳ τῷ λόγῳ τυγχάνει
 ἀπορριπτέα (Πρβ. Οἶκον. Ἐγγ. § 106 σημ. 1 καὶ
 § 104 σημ. 2 Ε'. ἐκδ).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Ἀριθ. 879 (1905)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Τ. ΑΜΠΕΛΛΑΣ

Ἐκχώρησις ἐπιδίκου. - οὐχ ὑπειδελευθίς δι-
 κη. - ἀνατροπὴ. - ἐγγραφὴ ὑπὸ ἐκδοχέως.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ τοῦ ἐκδοχέως ἐπιδίκου ἀπαιτή-
 σεως ἐγγραφὴ τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ πινάκιον πρὶν
 εἶτι οὗτος νομιμοποιηθῇ διὰ παρεμβάσεως ὡς διά-
 δικος ἐν τῇ ὑφισταμένῃ δίκῃ, δὲν εἶναι διαδικα-
 στικὴ πρᾶξις, ἐπιχειρουμένη ὑπὸ διαδίκου, ἐκ τῶν
 ἐπιφερούσων τὴν διακοπὴν τῆς πρὸς ἀνατροπὴν
 προθεσμίας, καθ' ὅσον, κατὰ τὸ σαφὲς γράμμα τοῦ
 ἁρθρου 481 Πολ. Δικονομίας, ἡ περὶ ἀνατροπῆς
 ἀγωγὴ εἶναι ἀπαράδεκτος, ἐὰν πρὸ τῆς ἐπιδόσεως
 τῆς ὁ ἀμελήσας διὰδίκος ἐπιχειρήσῃ πρᾶξιν τινὰ
 ἐγκυρον καὶ νόμιμον πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς δί-
 κης, τοιαύτη δὲ πρᾶξις εἶναι καὶ ἡ εἰς τὸ πινάκιον
 ἐγγραφὴ τῆς ὑποθέσεως, ὡς γνωστοποιούσα τῷ ἀν-
 τιδίκῳ τὴν πρόθεσιν τοῦ ἐγγράψαντος διαδίκου πρὸς
 ἐξακολούθησιν τῆς δίκης, ἀλλ' ὁ ἐγγράφων πρέπει
 νὰ ᾗ πάντως διὰδίκος, ἡ δὲ εἰς τρίτον ἐκχώρησις
 τῆς ἀπαιτήσεως δὲν προσδίδει εἰς τὸν ἐκδοχέα τὴν
 ιδιότητα διαδίκου, πρὶν διὰ παρεμβάσεως νομιμο-

ποιηθῇ ὡς τοιοῦτος καὶ ὑποκαταστήσῃ ἐν τῇ δίκῃ τὸν ἐκχώρητῃν, καθ' ὅσον ἡ ἐκχώρησις δὲν εἶναι πρᾶξις διαδικαστικῇ, ἀλλὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ δικαίου μὴ μεταβάλλουσα αὐτοδικαίως εἰς διάδικον αὐτὸν ἐν τῇ ὑφισταμένῃ μεταξὺ τῶν ἀρχικῶν διαδικικῶν δίκῃ. Οὕτε ἡ κοινοποίησις δὲ παρεμβάσεως προσδίδει ἐτι τὴν ιδιότητα διαδικίου ἐν τῇ ὑφισταμένῃ δίκῃ, πρὶν νομιμοποιηθῇ ὁ ἐκδοχὺς διὰ τῆς εἰσαγωγῆς πρὸς συζήτησιν καὶ ἐκδικάσεως τῆς παρεμβάσεώς του· ἐπομένως ὀρθῶς τὸ Πρωτοδικεῖον Ἡλείας ἔκρινεν δεχθὲν τὴν περὶ ἀνατροπῆς ἀγωγὴν καὶ ἀπορρίψαν τοὺς περὶ διακοπῆς τῆς πρὸς ἀνατροπὴν προθεσμίας σχετικούς ἰσχυρισμούς τοῦ ἐναγομένου, τοὺς στηριζομένους εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἐκδοχέως ἐγγραφὴν τῆς υποθέσεως εἰς τὸ πινάκιον διὰ τε τοὺς ἀνωτέρω λόγους καὶ τοὺς ἐν τῇ ἐκκαλουμένῃ 632 (1904) ἀποφάσει, ἀπορριπτέα δὲ ὡς ἀβάσιμος ἡ κατὰ ταύτης ἀπευθυνομένη ἐφεσις (*).

Ἀριθ. 890 (1905)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Χ. ΝΙΚΗΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀγροληψία κατ' Ἰόνιον Κώδικα. - διαφορά μισθώσεως καὶ ἐταιρία. - λόγος λύσεως διάφορος. - διηνεκὴς ἀγροληψία. - οὐ μεταγραφή.

Ἐπειδὴ ὁ περὶ ἀγροληψίας θεσμός τοῦ Ἰονίου Κώδικος διέπεται ἀπὸ ἄλλας διατάξεις ἢ ἐκείνας αἵτινες ἀφορῶσι τὰς ἐταιρίας ἢ τὴν μίσθωσιν, ἀλλ' ἐὰν ἐν ταῖς εἰρημέναις δικαιοπραξίαις ὑπάρχουσι καὶ κοινὰ στοιχεῖα, δὲν ἔπεται ὅτι οἱ λόγοι τῆς λύσεως τινὸς ἐκ τούτων θύναται νὰ ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ εἰς τὴν λύσιν τῶν λοιπῶν, ἀφοῦ ὁ ἰόνιος νομοθέτης εἰδικούς λόγους διαλύσεως ἐκάστης τῶν εἰρημένων δικαιοπραξιῶν ὥρισεν καὶ ἐπομένως ἀφ' οὗ ἐν τοῖς λόγοις τῆς διαλύσεως τῆς διηνεκῆς ἀγροληψίας (ἄρθρ. 1641 Ἰον. Κώδ.) δὲν περιέλαβε καὶ τὰς περιπτώσεις τοῦ θανάτου τοῦ ἐτέρου συμβληθέντων (ἀγροδότου, ἀγρολήπτου) ἢ τὴν δικαστικὴν ἀπαλλοτριώσιν τοῦ ἀγροληπτικοῦ κτήματος.

Ἐπειδὴ ὁ ἰόνιος νομοθέτης δὲν ὑπέβαλε τὰς διηνεκῆς ἀγροληψίας εἰς μεταγραφὴν, οὐδ' ἐκείνας ἀκόμη δι' ὧν παραχωρεῖται μέρος τῆς κυριότητος τοῦ ἀγροῦ εἰς τὸν ἀγρολήπτην, ὁ δὲ νεώτερος Νόμος περὶ Μεταγραφῆς, ὁ ἐν τῇ Ἑπτανήσῳ εἰσαχθεὶς διὰ τοῦ ΠΝ' Νόμου, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν διηνεκῶν ἀγροληψιῶν, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῶν δὲν δίδεται μέρος τοῦ κτήματος τῷ ἀγροδότῃ, τοῦτέστι δὲν μεταβιβάζεται κυριότης, καθόσον ἡ ἄνευ συγκυριότητος ἀγροληψία (ἄρθρ. 1631 Ἰον. Κώδ.), οὕτε ἀκίνητον ὡς πρὸς τὸν τε ἀγρολήπτην καὶ ἀγροδότην εἶναι ὡς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου εἰς τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται κατὰ τὸν Ἰόνιον Κώδικα (ὅρα ἄρθρ. 412), ἀλλ' οὕτε κατὰ τὸν ἐν ἰσχύϊ περὶ διακρίσεως κτημάτων τοῦ 1837, οὕτε καὶ ὡς δουλεία οἰαδήποτε δύναται νὰ θεωρηθῇ ἢ ἐμφύτευσις ἢ ἐπιφάνεια ἵνα ἔχῃ ἐφαρμογὴν ὁ περὶ Μεταγραφῆς Νόμος (ἄρθρ. 1 τοῦ περὶ Μεταγραφ. Νόμου), διότι περὶ τῆς ἀγροληψίας ὁ Ἰόνιος Νόμος πραγματεύεται χωριστὰ καὶ ἀσχέτως πρὸς τὰς δουλείας, τὴν ἐμ-

φύτευσιν καὶ ἐπιφάνειαν, ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει μὴ ἀπαιτουμένης μεταγραφῆς τοῦ τίτλου τῆς ἄνευ μερίδος κυριότητος τοῦ ἀγρολήπτου ἐπὶ τοῦ ἀγροληπτικοῦ κτήματος ἀγροληψίας, οὐκ ὀρθῶς τ) πρωτοδικεῖον τὰ ἐναντία δεχθὲν διὰ τῆς 266 (1904) τελευταίας τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων ἐκήρυξεν ἀνίσχυρον ἀπέναντι τοῦ ἀγοραστοῦ τοῦ ἀγροληπτικοῦ κτήματος τὴν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ δικαιοπαρέχου τυχόν τελεσθεῖσαν ἀγροληψίαν καὶ ἀπέρριψεν τὸν ἐπὶ τῆς ἀγροληψίας στηριζόμενον ἰσχυρισμὸν τῶν ἐναγομένων περὶ ἀπαράδεκτου τῆς διεκδικητικῆς ἀγωγῆς, καὶ ἡ ἀπόφασίς του τυγχάνει μεταρρυθμιστέα κατὰ τὸ περὶ τούτου βάσιμον τῶν ἐκκαλούντων παράπονον. Εἰ καὶ κατ' ἀσθενεστέραν γνῶμην, ὀρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον ἐθεώρησεν ἀπαράιτον τὴν μεταγραφὴν πρὸς διατήρησιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀγρολήπτου ἀπέναντι τοῦ ἀγοραστοῦ τοῦ ἀγροληπτικοῦ κτήματος διὰ τοὺς ἐν ταῖς ἐκκαλουμέναις ἀποφάσεσιν ἀναφερομένους λόγους, καὶ δίδει, τῆς τοιαύτης ἀγροληψίας προσδιδούσης τῷ ἀγρολήπτῃ πραγματικὰ δικαιώματα ἐπὶ τοῦ κτήματος, ἔδει τὸ τῆς ἀγροληψίας συμβέλειον νὰ μεταγραφῇ ἵνα ὁ ἀγρολήπτης διατηρήσῃ τὰ δικαιώματά του ἀπέναντι τοῦ τῷ ἀγροληπτικῶν κτήμα ἀπὸ τὸν ἀγροδότην ἀγοράσαντος καὶ μεταγράψαντος τὸν τίτλον.

Ἀριθ. 891 1905 (*)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐταιρία. - ἀμφοδότησις. - ἀναγνώρισις δυναλλαγῆς. - δυναλλαγματική. - ἐξασφάλισις καὶ διὰ φορολογικῆς.

Ἐπειδὴ ὁ πρῶτος λόγος τῆς ἐφέσεως οὕτω γενικῶς φερόμενος «ὅτι δὲν ὑπάρχει νομίμως κατηρ-

(*) Ἡ πρωτόδικος 89 (1905) Πρωτ. Πατρῶν, ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ πρωτοδίκου κ. Χ. Λουκάκη, ἔχει φθε :

«Ἐπειδὴ τοῦτο μὲν, οἱ ὀφειλέται τῆς ἐταιρίας δὲν ἔχουσι πάντοτε συμφέρον νὰ προτείνωσι τὴν ἀκυρότητα αὐτῆς δι' ἑλλειψιν τῆς τηρήσεως τῶν νομίμων διατυπώσεων κατὰ τὴν σύστασιν τῆς ἐταιρίας, καθ' ὅσον, καὶ ἂν δὲν εἶναι ὑπόχρεοι πρὸς τὴν ἐταιρίαν ἐνέχοντα ἀπέναντι τῶν ἐταίρων (πρὸβλ. Pont. 1248 Μπαλάνου Ἑλλ. καὶ Γαλλ. Νομολ. 4 σελ. 537 Α. Π. 31 (1885), Κροκιδᾶ Ἑμπ. Δίκ. § 308 σελ. 105 καὶ ἐπ. Τόμ. Α'), νῦν δὲ δὲν προτείνει ὁ ἐναγόμενος λόγον τινὰ οὗ ἕνεκα νὰ ἔχῃ συμφέρον νὰ προτείνῃ τὴν ἀκυρότητα τῆς ἐταιρίας· τοῦτο δὲ, ἂν ὑποθεθῇ ἄληθές ἐστι, ὡς ἡ ἐνάγουσα ἰσχυρίζεται, ὁ ἐναγόμενος διὰ τῆς ἐπιδίκου συναλλαγματικῆς ἀναγνώρισε τὴν ὑπαρξίν τῆς ἐναγούσης ἐταιρίας. ἀφοῦ ἐντέλλεται τῷ ἀποδέκτῃ τῆς συναλλαγματικῆς νὰ πληρώσῃ εἰς διαταγὴν αὐτῆς τὸ ἐν αὐτῇ ποσὸν ὅπερ ἀποδεχθῆται διὰ τῆς προσηκούσης τῆς συναλλαγματικῆς μεταφράσεως, δὲν δύναται πλέον ὁ ἐναγόμενος μετὰ τὴν τοιαύτην ἀναγνώρισιν τῆς ὑπαρξεως τῆς ἐταιρίας μεθ' ἧς συνεβλήθη, ν' ἀμφισβητήσῃ τὴν νόμιμον συγγνώστησιν καὶ ὑπαρξίν ταύτης».

Ἡ δὲ πρωτόδικος 1055 (1905) Πρωτ. Πατρῶν, ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ πρωτοδίκου κ. Κ. Α. Παπαδοπούλου ἔχει φθε :

«Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ὑπὸ τῶν πραγματογνωμόνων γενομένης μεταφράσεως τῆς ἐπιδίκου

(*) Παραμεφερῶς ἢ ἐν σελ. 587 X 118 Ε, Π.

τισμένη εταιρία με επωνυμία «Κ^{***} Σα» και άπαράδεκτος ή άγωγή της δι' έλλειψιν νομιμοποίησης» όπως άρρίστως υποβάλλεται μὴ καθοριζόμενου ποῦ ἔγκειται ἡ ἀκυρότης ἡ νομική, ἂν εἰς παντελῇ ἔλλειψιν τοιοῦτου νομικοῦ προσώπου ἢ τίνι σημείῳ περὶ τὴν καταστατικὴν αὐτῆς πρᾶξιν, ὥστε νὰ δύναται νὰ υποβληθῇ εἰς ἐκτίμησιν παρὰ τοῦ δικαστοῦ καὶ διατάξῃ ἐν ἀνάγκῃ τὰ δέοντα, ἀλλ' ἂν διὰ τοῦ τοιοῦτου γενικοῦ αὐτῆς παρακόνου νοῦ νὰ ἐπαναφέρῃ τὸ κατὰ τὴν πρωτόδικον συζήτησιν υποβληθέν ὅτι ἡ εταιρία «Κ^{***} καὶ Σα» δὲν ὑπάρχει, τοῦτέστι ν' ἀμειψήσῃ τὴν ὑπαρξίν τοιαύτης ἐν ιδιότητι νομικοῦ προσώπου, ἐν τούτοις κατὰ τοῦτου προσάγεται τὸ ἀντίγραφον τοῦ...συμβολαίου τοῦ συμβολαιογράφου Πατρῶν Α', ἐξοῦ προκύπτει ὅτι παρ' αὐτῷ ὑπάρχει κατατεθειμένον ἔγγραφον καταστατικὸν εταιρίας ὑπὸ τὴν επωνυμίαν «Κ^{***} καὶ Σα», καθ' οὗ ἔγγραφου οὐδεμίαν ἐπάγει ἀντίρρησην ὁ ἐκκαλῶν, ὅθεν ἀνεξαρτήτως τῆς ἐρεύνης περὶ οὗ ἡσχολήθη ἡ ἐκκαλουμένη, ἦτοι τοῦ ἂν κέκτηται συμφέρον ὁ εταιρικὸς ὀφειλέτης εἰς τοιαύτην ἀμειψήσῃσιν, ἰσχυρὸν ἐστὶν ἐπὶ τούτῳ τὸ διατακτικὸν αὐτῆς, δι' ἧς ἡ ἐν λόγῳ ἔνστασις ἀπερρίφθη.

Ἐπειδὴ ἡ προσβαλλομένη 1055^α (1905) ὀρθῶν ἐπολήσαστο ἐκτίμησιν, δεξαμένη ὅτι τὸ ἐφ' οὗ ἡ ἀγωγή ἐρείδεται ἔγγραφον πληροῦ πάντας τοὺς ὅρους τῆς συναλλαγματικῆς ἐν ὧσιν, καὶ δὲν ὑπόκειται ὡς ὑποστηρίζει ὁ ἐκκαλῶν διὰ τοῦ δευτέρου τῆς ἐφέσεως τοῦ λόγου, διομολογητικὸν ἀγοραπωλησίας 71 τόνων σχοινοφύλλου ἀντὶ τοῦ αἰτούμενου ποσοῦ λιρῶν Ἰταλικῶν 2800, τὸ δὲ ἂν ἐν τῷ σώματι ταύτης ἀναφέρεται πρὸς τὴν ἀξίαν τῇ ληφθείσῃ τῶν 2800 λιρῶν παρὰ τῆς ὑπὲρ ἧς ἡ ἐκδοσις ἐναγούσης ὡς ἀντιτίμου αὐτῆς καὶ τὸ «ἐναντὶ παραδόσεως φορτωτικῆς 71 τόνων σχοινοφύλλου ἐπὶ ἰστιοφόρου «Φορτουνατίνα» ἐπισυναπτομένης ὡδε» δὲν ἐμφαίνει: ἕτερον τι εἰμὴ ὅτι ἡ πληρωμὴ αὐτῆς ἦν ἐξησφαλισμένη καὶ διὰ τῆς ἀξίας τῶν πραγματειῶν τῶν ἀναφερομένων τῷ φορτωτικῷ, ἐκδεδομένης εἰς διαταγὴν ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου καὶ παραδοθέντος μετ' αὐτῆς εἰς τὴν κομιστρίαν ἐνάγουσαν, ὅπερ καὶ προσάγεται ἡδὴ ὑπὸ τῆς ἰδίας, ἦτοι πρόκειται περὶ συναλλαγματικῆς documentaire (Lyon Δ' §106), ἐκ τοῦ ὅτι δὲ τὸ μέτρον τοῦτο ἐπέτρεπε τῇ ἐναγούσῃ νὰ πληρωθῇ ἐκ τῆς ἀξίας τῆς, δὲν ἔπεται καὶ ὅτι

συναλλαγματικῆς νομίμως σσημασμένης, αὕτη ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου εἰς διαταγὴν «Κ^{***} καὶ Σα» διὰ λίρας Ἰταλικὰς 2800, ἀντὶ ἀξίας ληφθείσης τοῖς μετρητοῖς καὶ ἐναντὶ παραδόσεως φορτωτικῆς 71 τόνων σχοινοφύλλου ἐπὶ τοῦ ἰστιοφόρου «Φορτουνατίνα». Ἐντεῦθεν ὅθεν ἔπεται ἀφ' ἐνδὸς μὲν ὅτι τὸ ἀντίτιμον τῆς συναλλαγματικῆς ἐλήφθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου τοῖς μετρητοῖς, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι σὺν ταύτῃ παρόδωκεν οὗτος τῷ κομιστῇ καὶ φορτωτικὴν σχοινοφύλλου, τοῦθ' ὅπερ δηλοῖ, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι αὕτη ἐδόθη πρὸς ἀσφάλειαν τῆς συναλλαγματικῆς καὶ ἐπὶ ἐπιστροφῇ ἅμα τῇ πληρωμῇ ταύτης ὑπὸ τοῦ ἀποδέκτου καὶ οὐχὶ λόγῳ πωλήσεως τοῦ σχοινοφύλλου ὡς ἡ ἐναγόμενος διατείνεται, διότι τότε δὲν θὰ ἐξεδίδοτο αὕτη εἰς τὴν διαταγὴν τῆς ἐναγούσης εταιρίας, ἀλλ' αὐτοῦ τοῦ ἐναγομένου ὡς πωλητοῦ καὶ δικαιούχου τοῦ τιμήματος».

ὑποχρεωτικῇ ἦν ἡ διὰ ταύτης ἐξόφλησις, ἀλλ' οὐδὲ καὶ τοιαύτη ἔνστασις κατὰ τῆς ἐπιδίκου συναλλαγματοικῆς προβάλλεται ρητῶς. ἦτοι ὅτι ἔλαβε κράγματι εἰς τὴν κατοχὴν τῆς τῷ φορτίον ἢ τὴν ἀξίαν τοῦ εἰσέπραξε, ἀλλὰ μόνον ἐπάγεται ὅτι ἀδὲν δύναται νὰ λάβῃ καὶ τὴν ἀξίαν τῆς συναλλαγματικῆς καὶ τὸ φορτίον» καὶ ἀφοῦ μάλιστα ἀνεξόφλητον μὲ λευκὴν ἐπιστογράφῃσιν προσάγεται ἡδὴ καὶ τὸ ἐν λόγῳ φορτωτικὸν ὑπὸ τῆς ἐναγούσης, χωρὶς κατὰ τοῦτου ν' ἀντιτίθεται τι ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, οὐδὲ κατὰ τοῦ σχετικοῦ μὲ τὴν προσαγωγὴν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τῆς ἐναγούσης, ὅτι τὸ φορτίον τοῦτο, πωληθέν ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου, μόλις ἐπήρκεσε διὰ τῆς ἀξίας τοῦ νὰ καλύψῃ τὸν ναῦλον αὐτοῦ καὶ τὰς σταλίας ἐν Παλέρμῳ, τόπῳ προσορισμοῦ τοῦ.

Ἀριθ. 907 (1905) (*)

Εἰσνηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Δ. ΣΚΟΥΦΟΣ

Ἀγοραπωλησία. - συμφωνία καταβολῆς τιμήματος ἅμα παραδόσει. - οὐκ ἀρκοῦσα ζήτησις πραθέντος ἀνευ καταβολῆς. - ἐπίδοτο - λαὶ δυσστατικάι συμβάσεως. - χαρτοδύμηναις. - ἐπικλησὶς ὡς τεκμηρίου.

Ἐπειδὴ ταχθέντος ἡδὴ ὡς ἀνωτέρω θέματος τῷ ἐνάγοντι ὅτι ἡ παράδοσις τῶν κινωτίων ἔδει νὰ γένηται κατὰ συμφωνίαν ἅμα τῇ ἐκάστοτε παραλαβῇ

(*) Ἡ πρωτόδικος 2227 (1905) Πατρῶν, ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ πρωτοδίκου κ. Χ. Δουκάνη, ἔχει φθε :

«Ἐπειδὴ τῶν καταρτισθεισῶν συμβάσεων συνέπαια εἶναι τὸ ὑποχρεωτικὸν αὐτῶν διὰ τοὺς συμβαλλομένους ὀφείλοντας τὴν ἀκριβῆ τῶν συμφωνημένων ἐκτέλεσιν. Ἐκ τῆς συμβάσεως δὲ τῆς ἀγοραπωλησίας τίκεται ἀγωγή πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῆς ἡ actio empti καὶ venditi, συνωδὰ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν Νόμων L. 1 pr. L. 11 § 2 de actio empti (19.1) καὶ τὰς ἐν Πανθ. (18.1) σχετικὰς διατάξεις τοῦ Ρωμαϊκοῦ Νόμου, καθ' ἃς ὁ πωλητὴς ἔχει ἀγωγὴν πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως καὶ ὅπως ὑποχρεωθῇ ὁ ἀνοραστής νὰ πληρώσῃ τὸ τίμημα, παραλαβάνον τὸ πωληθέν αὐτῷ ἂν τούτου ἀρνεῖται τὴν παραλαβὴν (πρὸς σγ. διατάξεις Dig. de actionibus empti et venditi 19.1 Cod. 4.49). Κατὰ ταῦτα, ἔνομον ἔχει ἔρισμα καὶ ἐξεταστὴα τυγχάνει καὶ ἡ δευτέρα βᾶσις τῆς κρινόμενης ἀγωγῆς, ἐπιδικωσύνη τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐναγομένου νὰ παραλάβῃ τὰ πωληθέντα αὐτῷ καὶ πληρώσῃ τὸ τίμημα τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων γενομένης καὶ ἐν τῇ ἀγωγῇ περιγραφομένης ἀγοραπωλησίας.

Ἐπειδὴ, ὅποταν εἴτε ἡ τεθεῖσα ἐν τῇ συμβάσει προθεσμία συνάγεται ρητῶς ἢ ἐκ τῶν ὄρων ταύτης καὶ τῶν περιστάσεων ὅφ' ἃς καθηρίσθη, ὅτι διετυπώθη ὡς αἵρεσις τῆς συμβάσεως, εἴτε ὅποταν ἡ μετὰ τὴν προθεσίαν παροχὴ ἐστὶν ἀρρητος τῷ συμβαλλομένῳ, τότε δύναται οὗτος, παρελθούσης τῆς ταχθείσης προθεσμίας, ν' ἀποκρούσῃ τὴν γενομένην αὐτῷ προσφορὰν πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως (πρὸς L. 2 D. 33 1 L. 6 de usu 33.2 Καλλιγῆ Γ' σελ. 775 καὶ ἐπ. Θεοφανοπούλου παροδόσεις Ἐνοχ. Δίκ. σελ. 83). Ἀφοῦ δὲν ἰσχυρίζεται ὁ ἐναγόμενος ἐνιστάμενος κατὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὅτι, καίτοι πολλάκις ἐντὸς τῶν μηνῶν Αὐγούστου καὶ Σεπτεμβρίου τοῦ 190' ἐζήτησε τὴν παραδοσὶν τῶν πωληθέντων αὐτῷ ὅπὸ τοῦ ἐνάγοντος σταφιδοκινωτίων, ἀλλ' οὗτος ἤρ-

των κιβωτίων, καταβαλλομένου του ανάλογου τιμήματος τοῖς μετρητοῖς, τὸ ταχθέν τῇ ἐναγομένῃ θέμῃ, διὰ τῆς 2227 (1903) ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Πατρῶν, μὴ περιλαμβάνον ὅτι ἡ ἐναγομένη ἐταιρία κατέβαλε τὸ τίμημα (ἡ σπουδαίως προσέφερε τοῦτο) τῶν κιβωτίων ἃ ἐζήτει ὅπως παραλάβῃ, ἐστὶ πλημμελὲς κατὰ νομικὴν βᾶσιν, διότι κατὰ τὴν ἀγοραπωλησίαν ὁ ἀγοραστής ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ τὸ τίμημα καὶ νὰ παραλάβῃ τὸ ἀγορασθέν, πλὴν ἂν ἄλλως συμφωνήθῃ, ἡ ἀπλὴ δὲ ζήτησις τοῦ ἀγοραστήντος δὲν γεννᾷ παρὰ τῷ πωλητῇ τὴν ὑποχρέωσιν τῆς παραδόσεως, καὶ ἡ ἄρνησις ἐστὶν ἀζήμιος, οὐδ' ἐρευνᾶται ἂν καὶ ἄλλη τις αἰτία συνέτρεχε πρὸς τοῦτο, οἷον ἂν ὁ πωλητής, ὑφωθείσης τῆς τιμῆς τῶν κιβωτίων, ἠρνήθῃ, μεταρρυθμιστέα δὲ κατὰ τοῦτο ἀποβαίνει ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὡς καὶ ἡ τάξις τὸν ἀπαλλακτικὸν ὅρκον, προστιθεμένου ἐν τῷ θέματι καὶ ὅτι ἡ ἐναγομένη ἐταιρία, καίτοι κατέβαλε τὸ τίμημα (ἡ σπουδαίως προσέφερε τοῦτο) ὁ ἐνάγων ἠρνήθη τὴν παράδοσιν τοῦ ὅλου συμφωνηθέντος ποσού τῶν σταριδοκιβωτίων ἐντὸς τῆς προθεσμίας τῆς ταχθείσης διὰ τῆς ἀρχικῆς συμφωνίας τῶν δύο μηνῶν Αὐγούστου καὶ Σεπτεμβρίου τοῦ 1903) καὶ παραλείπομένης τῆς διατάξεως, «ὅτι ὁ ἐνάγων ἠρνήθη τὴν παράδοσιν αὐξηθείσης τῆς τιμῆς» ὡς ἀλυσιτελεῖς.

ΠΕΡΙ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΚΗΣ ΠΡΟΙΚΟΣ

Γνωστὸν τυγχάνει τὸ ζήτημα, ὅπερ ἤδη τοὺς γλωσσογράφους εἶχε διαιρέσει, περὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ προικοδότου ἀνιόντος πρὸς ἀνάληψιν τῆς παρ' αὐτοῦ συστάσης προικὸς ἐν περιπτώσει λύσεως τοῦ γάμου διὰ θανάτου τῆς προικισθείσης. ὑπόντων ἢ μὴ τέκνων, ὡς καὶ αἱ περ' ἡμῖν ἐγερόμεναι ἐπιστολαὶ

νῆθη καὶ μετὰ τὴν πάροδον τῆς προθεσμίας ἡ παρόδοσις εἰς αὐτὸν ἦτο ἀχρηστος, καθὼς παρελθούσης τῆς σταφιδικῆς κινήσεως, δέον νὰ ὑποχρεωθῇ ν' ἀποδείξῃ τοὺς τοιοῦτους ἰσχυρισμούς του καὶ διὰ τοῦ μέσου τῶν μαρτύρων, τὸ μὲν διότι περὶ ἐμπορικῆς πρόκειται: διαφοράς, τὸ δὲ καὶ διὰ τὸ ἀνέκτικτον ἐγγράφου ἀποδείξεως ὡς πρὸς τὸ ζήτημα ὅτι ἡ μετὰ τὴν προθεσίαν παροχὴ ἦτο ἀχρηστος τῷ ἐναγομένῳ.

Ἐπειδὴ αἱ προσαγόμεναι ἐπιστολαὶ, συστατικαὶ οὐσαι συμφωνίαι, εἶδει νὰ ὡς γεγραμμέναι ἐπὶ τοῦ ἀναλόγου ἐνσήμου χάρτου, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 14 καὶ 15 τοῦ ΔΧΚΕ' Νόμου τῆς 30 Δεβρίου 1887 περὶ Χαρτοσήμου, ὅθεν δὲν δύνανται νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψει ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, συνωδᾷ πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ 47 τοῦ αὐτοῦ Νόμου, ὡς ἐπίσης αἱ ἀποδείξεις παραλαβῆς, ἐφ' ἀπλοῦ οὐσαι χάρτου, δὲν δύνανται νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψει ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, ἐπιφυλασσομένου ἐν τούτοις ν' ἀρυσθῇ ἐξ αὐτῶν δικαστικὰ τεκμήρια μετὰ τὴν προσκόμισιν τῶν τασσομένων μαρτυρικῶν ἀποδείξεων, καθ' ὅσον τὰ δικαστικὰ τεκμήρια, ἀπορρέοντα οὐχὶ ἐκ νομικῶν κανόνων, ἀλλ' ἐκ τοιούτων τῆς λογικῆς καὶ τῆς κοινῆς κείρας, δύνανται ὑποβενδύποτε ν' ἀρυσθῇ ὁ δικαστής (πρβλ. Οἶκον. Ἐργχειρ. § 128 σελ. 444 σημ. 11) καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας ἀκύρου ἐγγράφου.

τοὶ ἀμφισβητήσεις, λόγῳ τῆς διὰ τοῦ γάμου ἐπεργαμένης χειραφεσίας.

Ἐν τῇ «περὶ τῆς μετὰ τὴν λύσιν τοῦ γάμου τύχῃ τῆς προικὸς» πραγματείᾳ μου (*) ὑπεστήριξα, ὅτι κατὰ τὸ νεώτερον βυζαντινὸν δίκαιον θετική παρέχεται λύσις ἐκ σειρᾶς κειμένων, ἐν οἷς ἐνθεν μὲν ὁ γάμος παρίσταται: αἰῶνα τὸν τῆς πατρικῆς ἐξουσίας δεσμὸν, ἐν ταύτῳ δὲ θεσιπίζεται ῥητῶς ὑπὸ τῆς ΚΕ' Νεαρᾶς τοῦ Λέοντος, ἡ τῷ πατρὶ ὑποστροφή τῆς ἐξ αὐτοῦ προικὸς, ὅτε ἡ θυγάτηρ ἀπεβίωσεν ἄπαις, ἐν ᾧ κατὰ πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν ἡ προίξ ἐν γένει περιέρχεται εἰς τοὺς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμους τῆς γυναίκας.

Ἐν τούτοις ἐπὶ τῆς προμνησθείσης ἀκριβῶς ΚΕ' Νεαρᾶς, ὡς καὶ τῆς Κ' τοῦ αὐτοῦ αυτοκράτορος, ὁ Ἀρ. Πάγος ἐστήριξεν ἐπ' ἐσχάτων τὴν ἀντίθετον ἐκδογὴν διὰ δύο ἀποράσεων αὐτοῦ, τῶν ὑπ' ἀριθ. 149 (1902) τοῦ Α' τμήματος καὶ 17 (1903) τοῦ Β', ὧν ἡ πρώτη κυρίως περιέχει τὴν αἰτιολογίαν, ἡ δὲ δευτέρα ἁπλῶς συμφωνεῖ πρὸς ἐκείνην (**).

Τούτου ἕνεκεν, ἄξιον τοῦ κόπου ἔκριναι νὰ ἐπανέλθω εἰς τὴν λεπτομερῆ αὔθις καὶ ἐπισταμένην μελέτην τοῦ ἐν λόγῳ θέματος.

Ἡ ῥηθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 149 (1902) ἀπόφασις τοῦ Ἀρ. Πάγου σκέπτεται ὡς ἀκολούθως: «Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ περιεχομένου τῶν Νεαρῶν τοῦ αυτοκράτορος Λέοντος 20 «εἰ δὲ τὴν γυναῖκα ὁ θάνατος διαπάσσει, τῆς μὲν οἱ κληρονόμοι τὴν προίκα λαμβανέτωσαν» καὶ 25 «ἀπαίδας περιστοιχιζούσης τὸν παῖδα, τὴν μὲν ἐκ τοῦ πατρὸς ἡκουσαν αὐτῷ δωρεὰν ἀνατρέψασθαι πρὸς τὸν δεδωκότα μηκέτι δὲ ἐκείνην ἢ τῷ παιδί πρόσεστιν ἢ παρὰ τῆς μητρὸς δεδομένη ἢ παρὰ τινος τῶν ἐξω, εἰμὴ ἄρ' οὕτω πρὸς τῶν διδόντων συμπεφωνηται ὥστε αὐτὴν ἀνατρέψασθαι» πλὴλὰ καὶ ἂ τοῖς παισὶν οἱ πατέρες διδῶσιν ἅμα τῷ ἀφείσθαι τῆς ἐξουσίας, καὶ ταῦτα τοῖς λαμβάνουσιν ἀναφαίρεται μὲν παρακαλεῦνται, ὡς εἰ πρὸς διαγωγὴν ἰδιογνημονοῦσαν ὀφείθῃ μόνον ὁ παῖς καταστάς, κἂν ἡ γαμικῆς ὁμιλίας ἐξω εἶναι αὐτῷ κεκυρωμένον ἐπ' αὐτεξουσίᾳ, συνάγεται ὅτι καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ πατρὸς τῇ θυγατρὶ δοθεῖσα προίξ, ὑφισταμένη ἅμα τῇ συνάψει τοῦ γάμου καὶ τῇ ἐντεῦθεν αὐτεξουσιότητι, ἐπὶ τῆς τῷ θανάτῳ αὐτῆς λύσεως τοῦ γάμου, ζῶντος τοῦ πατρὸς περιέρχεται εἰς τὰ τέκνα καὶ τοὺς λοιποὺς κληρονόμους αὐτῆς, ἐν ἐλλείψει ἰδίας συννομολογίας. Τούναντίον ἄρ' εἶπὸν τὸ ἐφετεῖον καὶ ἀπορρίψαν τὴν διεκδικητικὴν ἀνακοπὴν τοῦ ἀναιρεσιόντος, ὡς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμου τῆς ἀδελφῆς τοῦ Ε. Κ', ἀποβιώσας ἐν γάμῳ ἀτέκνου ζῶντος τοῦ πατρὸς αὐτῆς, ὅστις ἐδωκεν αὐτῇ ὡς προίκα τὸ ἐπίδικον ἀκίνητον, ψευδῶς ἡρωμένους τὰς προμνησθείσας Νεαρὰς, τοῦθ' ὅπερ ἐπάγεται τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεώς του, δυνάμει τῶν ἀρθρῶν 201 καὶ 807 Πολ. Δικονομίας.

Σημειωτέον ὅτι ἀμφότεραι αἱ ἀνωτέρω Νεαρὰ Κ' καὶ ΚΕ' τοῦ αυτοκράτορος Λέοντος καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀρμενοπούλου ἀπνυθίσθησαν (Δ' γ' 5, Α' ιζ' 8) καὶ γνωστὰ παλαιόθεν εἰσιν, ὥστε ἡ παρ' ἡμῖν ἰσχὺς αὐτῶν, κατὰ τὸ Βασ. Δ. τῆς 23 Φεβρουαρίου 1839 καὶ τὴν παραδεδεγμένην τούτου ἐμφανείαν, δὲν ἀμφισβallestαι.

Καὶ ἡ μὲν Κ' Νεαρὰ ἀναγράφει γενικῶς τὸν

(*) § 62 σελ. 257-264 (καταχωρηθεῖσα καὶ ἐν «Θέμιδι» Γ' σελ. 277-278) καὶ § 78 σελ. 336.

(**) Ὅρα τούτας ἐν «Θέμιδι» ΙΓ' σελ. 643, ΙΔ' σελ. 644, μόνον δὲ τὴν δευτέραν ἐν Ἐφημερ. Ἑλλ. καὶ Γαλλ. νομολογίας ΚΓ' σελ. 383.

κανόνα, ότι ἐν θανάτῳ τῆς γυναικὸς ἡ τῆς προικὸς ἀπαίτησις ἀρρῶζει εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτῆς. ὅστις ἄλλως τε καίται καὶ ἐν τῇ Ἰουστινιανείῳ διατάξει 1 Κωδ. 5. 13 «Si decesserit mulier constante matrimonio ... ad heredes mulieris ex stipulatu actio secundum sui naturam transmittatur» (Βασιλ. ΚΔ'. α' 119).

Ἐρευνητέον ὅμως πάντοτε ἀπομένει, ἂν παρὰ τὸν ἐκτεθέντα κανόνα διατηρῆται ὑφιπτάμενον καὶ τὸ ἐξαιρετικὸν δικαίωμα τοῦ προικοδότου ἀνιόντος. Ἐν τῇ Νεαρχ. Κ' τοῦτο δὲν θίγεται, πραγματευομένη κυρίως περὶ τῆς τύχης τοῦ υποδόλου. ἐν παρόδῳ δὲ μνημονεύσθη τὴν προίκα. Ἀποτελεῖ ὅμως νομοθετικὸν ἀντικείμενον τῆς ἐπομένης εἰδικῶς Νεαρχ. ΚΕ' τοῦ ἰδίου αὐτοκράτορος.

Ἡ Νεαρχ. αὕτη ἐπιγραφομένη περὶ λύσεως ὑπεξουσιότητος καὶ ἀναδόσεως προικὸς διαλαμβάνει ἴλη θῶς διατάξεις σχετικὰς ποδὲς τὰ δύο αὐτὰ θέματα. Περὶ τοῦ πρώτου ὁρίζει ἐπὶ λέξει: α' Ἀνανεύμενοι πρὸς τὴν πάλαι περὶ τοῦτο κυριότητα τῶν νόμων, οὐδένα θεσπίζομεν τῶν περὶ προικὸς ἀναδόσεως διαλαμβανόντων ἰσχυροῦμενον ἀπρακτον εἶναι. Τί οὖν ἐκείνοι φασίν; ἀπαιδίας περιστοιχιζούσης τὸν πατέρα, τὴν μὲν ἐκ τοῦ πατρὸς ἤκουσαν αὐτῷ δωρεὰν ἀναστρέφεσθαι ποδὲς τὸν δεδωκότα, μηκέτι δὲ καλεῖσθαι, ἢ τῷ παιδί προσέσσειν ἢ παρὰ τῆς μητρὸς δεδωμένη ἢ παρὰ τινος; τῶν ἑξῶ. εἰ μὴ ἄρα οὕτω παρὰ τῶν δωδόντων συμπεφώνηται εἰς αὐτὴν ἀναστρέφεσθαι.

Τὸ ἀναγραφόμενον ἐνταῦθα δικαίωμα τοῦ γονέως προδήλως δὲν εἶναι κληρονομικόν, διότι περιορίζεται εἰς τὴν ἐξ αὐτοῦ προίκα. ἐν ᾧ καλούμενος ὡς κληρονόμος θὰ εἰδικαιοῦτο ἔξισον νὰ λάβῃ καὶ τὴν ἐκ μητρὸς ἢ ἐξωτικῶν προίκων, ἐτέρωθεν δὲ μετ' αὐτὸν ὡς συγγληρονόμοι θὰ συνέτρεγον καὶ οἱ λοιποὶ ἀνιόντες, ἀδελφοὶ καὶ ἀνψιοὶ, συμμετέχοντες ὑπὸ τὴν ἰδιοτήτα ταύτην καὶ τῆς πατρὸθεν προικὸς.

Τούναντίον εἰς τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα τοῦ γονέως ἀναφέρονται αἱ μετέπειτα διατάξεις τῆς αὐτῆς Νεαρχ. «Ἀλλὰ καὶ ἃ τοῖς πατρίσιν οἱ πατέρες διδῶσιν ἅμα τῷ ἀφείσθαι τῆς ἐξουσίας, καὶ ταῦτα τοῖς λαβούσιν ἀναφαίρετα μένειν παρακελεύονται, καὶ συνίστασθαι ἐπ' αὐτοῖς οὐδαιήκας, εἰ μὴ συμφώνῳ κώλυμα παρῇ, ἐν τῷ δωρεῖσθαι τὸν πατέρα γεγεννημένον. Τούτοις οὖν καὶ ἡμεῖς ὁμογνωμονοῦντες, εἰδέναι πάντας παρεγγυώμεθα. ὥς, εἰ παῖς πρὸς αὐτεξουσιότητα ἀφαιμένος ἄτεχνος πῶν, διάθεται, ἔχεινα μόνον λήψονται οἱ γονεῖς, ἃ παρὰ τὸν Νόμον, δηλαδὴ τὸν Φαλκίδιον, εἰς αὐτοὺς ἔρχεται, ἄνπερ μὴ συμφώνον φθάσῃ προγεγονός, ὅπερ ἐμπροσθεν εἴρηται».

Διὰ τούτων ἀναγνωρίζεται εἰς τοὺς αὐτεξουσίους παῖδας δικαίωμα ἐλευθέρως διαθέσεως πάσης τῆς περιουσίας αὐτῶν. ἐν ᾗ περιλαμβανεται καὶ πᾶσα πρὸς αὐτοὺς δωρεὰ τῶν γονέων μετὰ τὴν αὐτεξουσιότητα (ἅμα τῷ ἀφείσθαι τῆς ἐξουσίας), διαφυλαττομένης μόνον τῆς νομίμου μοίρας τοῖς γονεῦσι.

Προδήλως δὲ διὰ τῆς διατάξεως ταύτης, δὲν ἀναιρεῖται ἡ προτασσομένη ἐν τῇ αὐτῇ Νεαρχ. περὶ ἀποκλειστικοῦ πρωτοπικῶν δικαιώματος τοῦ πατρὸς πρὸς ἀνάληψιν τῆς παρ' αὐτοῦ δοθείσης προικὸς, ἐπὶ τελευτῆς τῆς παιδὸς ἀτέχνου.

Ἀπ' ἐναντίας ἐκ τῆς ἀντιπαράβολῆς τῶν δύο τούτων κεφαλαίων τῆς Νεαρχ., ἔπεται ὅτι τοῦ δικαιώματος τοῦ αὐτεξουσίου παιδὸς ποδὲς διαθέσιν αἰτίᾳ θανάτου τῆς περιουσίας του ἐξαιρεῖται εἰδικῶς ἢ παρὰ τοῦ γονέως αὐτοῦ συσταθεῖσα καὶ εἰς τοῦτον ὑποστρέφουσα προίξ.

κολουθεῖ εἴτα ὡς πρὸς τὴν λύσιν τῆς ὑπεξουσιότητος ἡ ἐφεξῆς διάταξις: «Ἐπειδὴ δὲ πρὸς τοῖς ἄλλοις πτόμοις καὶ οὗτος εἰδείκνυ τὸν παῖδα αὐτεξουσίον. καὶ ὁ τῆς ἐπιτροπείας ἐγκειρισμένος (εἴτε πατὴρ εἴη εἴτε προπάτωρ) τὸ ἀπόλυτον αὐτῷ οἰκείῳ στόματι ἐδωρεῖτο ἡμεῖς καὶ τοῦτο προσεπιπυνάπτομεν, ὥς εἰ πρὸς διαγωγὴν ἰδιογνωμονοῦσαν ὀφείλῃ μόνον ὁ παῖς καταστῆναι (ἂν τε γλώσση τοῦτο ὁμολόγηται, οὐ ὑπ' ἐξουσίαν τοῦτο ἐτέλει. ἂν τε γλώσσα μὲν οὐ παρέργε τοῦτο, ἄλλως δὲ γνώμη πτωπῶσα καὶ ἰδίως οὐθ' ἰζομένῳ τῷ παιδί οὐκ ἐναντιούμενη ἀλλὰ παραγωγῆσάτα καθ' ἐαυτὸν διάγειν), καὶ ἢ γαμικῆς ἐμιλλας ἔξω. εἶναι αὐτῷ κεκυρωμένον τὸ αὐτεξουσίον».

Τὸ ὅγμα τῆς διὰ τοῦ γάμου χειροαφείας φαίνεται ὡς ὄντι κρατῆσαν ἐπὶ τοῦ νεωτέρου βυζαντινοῦ δικαίου, ὡς δηλοῦται καὶ ἐκ πλείονων ἐπιμαρτυριῶν (*).

Ἐπὶ τοῦ τελευταίου τούτου μονομερῶς ἐστῆριξεν ὁ Ἀρειος Πάγος τὸ ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 149 (1902) ἀποφάσει συμπεράσματι, ὅτι «ἡ ὑπὸ τοῦ πατρὸς τῇ θυγατρὶ δοθεῖσα προίξ, ὑφισταμένη ἅμα τῇ συνάψει τοῦ γάμου καὶ τῇ ἐντεῦθεν αὐτεξουσιότητι ἐπὶ τῆς τῷ θανάτῳ αὐτῆς λύσεως τοῦ γάμου ζῶντος τοῦ πατρὸς, περιέρχεται εἰς τὰ τέκνα καὶ τοὺς λοιποὺς κληρονόμους αὐτῆς. ἐν ἑλλείψει ἰδίας συνομολογίας».

Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὰ τέκνα ἔχει ὀρθῶς ἡ λύσις, διότι μόνον ἀπαιδίας περιστοιχιζούσης τὸν πατέρα ἀναγράφει ἡ Νεαρχ. ΚΕ' τὸ ὑπὲρ τοῦ πατρὸς δικαίωμα. Τῶν λοιπῶν ὅμως κληρονόμων ποσηγεῖται ἀποκλείων αὐτοὺς ὁ πατήρ. ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δοθείσαν προίκα, κατὰ τὸν ἄνω λῖαν σαφῆ ὁρισμὸν τῆς Νεαρχ. ΚΕ'. ὅν οὐδαμῶς δικαιούμεθα νὰ παρῶμεν, καὶ κατ' ἰσχυρότερον λόγον. ἐφ' ὅσον θεωρεῖται ἐνεργθεῖς ὑπὸ τὸ κράτος ὁμοίας τῇ ἐνεστῶτῃ ἡμῶν νομοθεσίᾳ, παραδεχόμενης τὴν διὰ τοῦ γάμου αὐτεξουσιότητα.

Ἡ μόνη ἄρα δυνατὴ λύσις ἡ συμβιβάζουσα τὰς δύο διατάξεις τῆς Νεαρχ. καὶ ἐκ τῆς συσχέσεως αὐτῶν ἀκριδῶς προκύπτουσα, ἐστίν, ὅτι ὑπὸ τὸν ὅσον τῆς ἐλλείψεως τέκνων, ὁ προικίσας γονεὺς δικαιούται καὶ εἰς τὴν ὑπὲρ τῆς αὐτεξουσίας τῆς τῆς διὰ τοῦ γάμου χειροαφαιτηθείσης θυγατρὸς δοθείσαν προίκα.

Καὶ ἂν ὑποταθῇ δηλαδὴ ὡς στοιχείον τῆς πατρικῆς προικὸς, καὶ τοῦ παρεπομένου ἐπὶ ἀναλήψει δικαιώματος ἡ ἰδιότης τοῦ προικίζοντος γονέως ὡς ἐξουσιαστού (*), ἰδοὺ ὅτι κατ' αὐτὴν ταύτην τὴν Νεαρχ. ΚΕ', ἡ ἐπιγενομένη διὰ τοῦ γάμου ἀρεῖς τῆς αὐτεξουσιότητος δὲν ἐπιφέρει ἀναίρεσιν τοῦ αὐτοῦ δικαιώματος, καὶ ὅπως δῆποτε ἐπαρκῆς δέον νὰ κριθῇ ἡ ἐν μόνῳ τῷ χρόνῳ τῆς συνομολογήσεως τῆς προικὸς ὑπαρξίς τῆς πατρικῆς ἐξουσίας.

Ἀφ' ἐτέρου ὅμως τὸ, περὶ οὗ πρόκειται, δικαίωμα ἀναλήψεως τῆς πατρικῆς προικὸς ὑπὲρ τοῦ συστήσαντος, κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν, περιορίζεται εἰς τὴν περίπτωσιν δὲν ὑπάρχουσι τέκνα, συμφώνως δηλ. καὶ ποδὲς τὴν κατισχύσαν ἐν τῇ νομολογίᾳ, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλων ἀνεκτετέρας νομικῆς ἀξίας ἐπιχειρημάτων βασιθεύσαν, λύσιν (*).

Κ. Α. Ρακτιδάν

(*) Πανοσιθεμένων ἐν § 62 τῆς ἀνωτέρω πραγματείας μου.

(*) Ὅσα περὶ τοῦ ζητήματος τούτου τὴν αὐτὴν πραγματείαν μου § 58 σελ. 224-34.

(*) Αὐτόθι § 57 σελ. 219-224.

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου «Νέαι Ἰδέαι»
Ῥόδ. Λαογράφου Ἀριθ. 196

ΘΗΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΣΤΟΛ ΑΘΗΝΑΤΩΝ

Συνδρομή ετησ. α. δρα. 15. § Μετά δελτίου δρα. 21. § Καταχωρ. 5 σελ. λ. 50

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: Θ. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΗΝΑΙΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ

2 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1907

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νομολογία 'Αρείου Πάγου Πολιτική (1906)
 Νομολογία 'Εφετείου 'Αθηνών (1906)
 Πατρών (1908)

Γνωμοδοτήσεις Νομομαθών
 Νεκρολογία.- Βιβλιογραφικών δελτίων.

Συνοδεύεται υπό του 21ου φύλλου του Κώδικος 1906.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

'Αριθ. 423 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Χ. ΚΑΥΑΛΗΣ

Συναλλαγματική.- Έκδοσις εις διαταγήν γυναικός.- όπισθογραφήσις.- Έκτασις εϋθυνών.- άναίρεσις κατά πρωτοδικού έπικυρωθείσης.

'Επειδή, ως δείκνυται εκ της προσβαλλομένης αποφάσεως υπ' αριθ. 1527 (1903), τὸ ἐφετεῖον ἀναφερόμενον καὶ εἰς τὰς σκέψεις τοῦ πρωτοδικείου, κρίνει ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιδλήτου εἰς ἰδίαν τῆς διαταγῆν ἐκδοθεῖσα καὶ δι' όπισθογραφῆσεως εἰς τὸν ἀναιρεσειόντα μεταβιβασθεῖσα συναλλαγματικὴ ἰσχύει κατὰ τὸ ἄρθρον 113 τοῦ 'Εμπορικοῦ Νόμου διὰ τὴν ἐκδότριαν γυναῖκα ὡς ἀπλοῦν ὑποσχετικὸν εἰς διαταγὴν καὶ ἐφαρμόζει ἐπ' αὐτοῦ τοὺς περὶ ἐκχωρήσεως κανόνας τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, καθ' οὓς ὁ ἐκχωρητής, ἤτοι ἐν προκειμένῳ ἡ ἀναιρεσιδλήτος, εὐθύνεται μόνον διὰ τὴν ὑπαρξίν τῆς ἐκχωρηθείσης ἀπαιτήσεως καὶ οὐχὶ διὰ τὴν φερεγγυότητα τῶν ὀφειλετῶν, οἳ εἰσὶν οἱ τὴν συναλλαγματικὴν ταύτην ἀποδεχθέντες, ἐπὶ τῇ σκέψει ὅτι τὸ ἄρθρον 187 τοῦ 'Εμπορικοῦ Νόμου, ὅπερ καὶ ἐπὶ τοῦ εἰς διαταγὴν γραμματίου, οὐ δέχεται συντρέχοντα ἐν προκειμένῳ τὰ στοιχεῖα ἐπεκτείνει τὴν κατὰ τὸ ἄρθρ. 140 τοῦ 'Εμπορικοῦ Νόμου ἀλληλεγγυότητα πάντων τῶν ὑπογραψάντων καὶ όπισθογραφησάντων τοιοῦτο, ἔγγραφον, χωρεῖ μόνον καθ' ὅσον τὰ εἰς διαταγὴν γραμμάτια εἶναι ἐμπορικὰ καὶ ἀφορῶσιν εἰς τὸ ἐμπόριον. 'Αλλ' οὕτως ἀποφηνάμενον καὶ τὴν ἀγωγὴν ἀπορρίψαν, ψευδὸς ἠρμήνευσε τὸ ἄρθρ. 187 τοῦ 'Εμπορικοῦ Νόμου, ὅπερ ἀδιαστίκτως ὁμιλεῖ περὶ γραμματίων εἰς διαταγὴν καὶ ἐπ' αὐτῶν θεσπίζει τὴν ἀλληλεγγυότητα ἐκδοτῶν καὶ όπισθογράφων, ἀδιαφόρως παρὰ τίνων ἐξεδόθησαν καὶ εἰς ποίας πράξεις ἀνάγονται. 'Η τοιαύτη δὲ σαφὴς τοῦ νόμου ἔννοια καταδηλοτέρα ἀποβαίνει ἐκ τῆς συμπαράβολῃς τοῦ ἄρθρ. 189 'Εμπ. Νόμου, ὅπερ προνοεῖ εἰδικῶς περὶ τῶν γραμματίων εἰς διαταγὴν, αὐτὰ εἶναι ὑπογεγραμμένα ὑπὸ ἐμπόρων ἢ τραπεζιτῶν ἢ ἀνάγονται εἰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις καὶ ἐφ' ὧν εἰσάγει ἐξαιρετικῶς τὴν πενταετῇ παρα-

γραφὴν χάριν τοῦ ἐμπορίου. 'Η ψευδὴς δὲ αὕτη ἑρμηνεία συνεπάγεται δυνάμει τοῦ ἄρθρ. 807 § 7 Πολ. Δικον. τὴν ἀναίρεσιν τῆς αποφάσεώς του, κατὰ τὸν σχετικὸν βάσιμον λόγον ἀναιρέσεως.

'Επειδὴ ἡ τοῦ ἀναιρεσειόντος αἰτησις περὶ ἀναιρέσεως καὶ τῆς ὑπ' αριθ. 4099 τοῦ 1903 ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου εἶναι ἀπαράδεκτος, διότι ἡ ἀπόφασις αὕτη μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῆς τοῦ ἐφετείου ὑφ' ἧς ἐπεκυρώθη, δὲν εἶναι τελεσιδίκως (κατὰ τὸ ἄρθρ. 812 Πολ. Δικον.) καὶ διότι ἡ ὑπαρξὶς αὐτῆς ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐκδόσεως τῆς κατ' αὐτῆς ἀσκηθείσης ἐφέσεως, ἥτις θ' ἀποτελέσῃ τὸ ἀντικείμενον τῆς νέας συζητήσεως (*).

'Αριθ. 424 (1906) Τμ. Β'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ

'Εφεσις κατὰ προδικαστικῶν ἀποφάσεων.- Έκτασις παραδεκτοῦ παραπόνων.

'Επειδὴ πρὸ παντὸς ἡ ἐνστάσις τῶν ἐναγόντων περὶ ἀπαράδεκτου τῆς ἐφέσεως, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι αὕτη ἀπευθύνεται κατὰ προδικαστικῶν ἀποφάσεων, τὰ δὲ δι' αὐτῆς παράπονα δὲν ὀρῶσιν εἰς τὸ βάρος, τὰ μέσα καὶ τὸ θέμα τῆς ἀποδείξεως, εἶναι ἀπορριπτέα, διότι τὸ ἄρθρ. 181 Πολιτ. Δικονομίας ἐπιτρέπει τὴν ἐφῆσιν κατὰ τῶν προδικαστικῶν ἀποφάσεων ἄνευ περιορισμοῦ τινος ὡς πρὸς τοὺς λόγους αὐτῆς.

'Αριθ. 425 (1906) Τμ. Β'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Π. ΝΙΔΕΣ

Χωρισμὸς κτημάτων.- δυνέπειαι ἐπὶ προικός.- ἀγωγαί.- ἐνάδικσις ὑπὸ τοῦ διζύγου.- ἀπαγόρευσις ἀπαλλοτριώσεως ἀδιατιμῆτων ἀκινήτων.- ἀναγκαστικὴ ἐκποίησης ἐπὶ φόροις.

'Επειδὴ ὁρθῶς τὸ δικάσαν πρωτοδικεῖον διὰ τοὺς ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ὑπὸ τῆς πλειοψηφίας αὐτοῦ ἐκτιθεμένους ὀρθοὺς καὶ νομίμους λόγους, εἰς οὓς καὶ τὸ δικαστήριον τοῦτο ἀναφέρεται, ἀπέρριψε τὴν τοῦ ἐναγομένου περὶ ἀπαράδεκτου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀφορώσης εἰς προικτῶν ἀδιατίμητον ἀκίνητον ἀγωγῆς ἐνστάσιν, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι μετὰ τὸν ἐπελθόντα τελεσιδίκως δι' ἀποφάσεως χωρισμὸν τῆς προικτῆρας τοῦ ἐνάγοντος περιουσίας, δὲν νομιμοποιεῖται οὗτος εἰς ἐγερσιν αὐτῆς, ἣν μόνῃ ἡ ἔχουσα τὴν διαχείρισιν σύζυγος δύναται νὰ ἐγείρῃ, τὸ δ' ἐναντίον τοῦ ἐκκαλοῦντος παράπονον ἀπορριπτέον ἐστὶν ὡς μὴ βά-

(*) Διαφεύγεται οὕτω ἡ ἡμινομολογεῖται ἡ ὁρθότης τῶν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου παρατηρήσεών μας. Προβλ. τὴν ἐν σελ. 463 ΧVII ὑπὸ τὴν 419 Α.Π. σημείωσίν μας.

σιμον, καθόσον διὰ τοῦ χωρισμοῦ τῆς προικῶς περιουσίας δὲν χωρεῖ οὐδ' ἐπέρχεται ἀπόδοσις τῆς προικὸς, ἀλλὰ χορηγεῖται μόνον τῇ γυναικὶ ἡ διαχειρίσις τῆς προικῶς περιουσίας, ἥς ὅμως πάντοτε ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένῃ καὶ μετὰ τὴν περὶ χωρισμοῦ ἀπόφασιν κύριος ὁ ἀνὴρ, ὅστις, ὡς τοιοῦτος, δικαιούται νὰ ἐνασκήσῃ πάσας τὰς ἐπὶ προστασίᾳ τῆς κυριότητος αὐτοῦ ἀγωγὰς τοῦ χωρισμοῦ μὴ ἐπ' ἀγόντος ὑπὲρ τῆς ἀναλαμβανούσης τὴν διαχείρισιν γυναικὸς δικαίωματα κυριότητος ἐπ' αὐτῶν διαρκούντος τοῦ γάμου.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν νόμον (L. 1 § 15 Κώδ.(5.13) Εἰσηγ. βιβλ. 2 τίτλ. 8), ἀπαγορεύεται ἡ ἀπαλλοτριώσις τῶν προικῶν ἀδιατιμῆτων ἀκινήτων συνεστῶτος τοῦ γάμου, ἡ δ' ἀπαγορεύσις αὕτη, τὰς ἐκουσίας ἀπαλλοτριώσεις ἀφορῶσα, δὲν ἐκτείνεται ἐπὶ τῶν περιπτώσεων καθ' ἃς, εἴτε ἐκ ρητῶν τοῦ νόμου διατάξεων κατὰ τὰς ἐν αὐτῇ ὁριζούμενας περιστάσεις προϋποτιθέσας τὴν ἐπιβαλλομένην πρὸς τὴν ἐκποίησην ἀνάγκην (N. 1 § 2, Νόμ. 7 Πανδ. (27.9), Νόμ. 1 Πανδ. (23.5), εἴτε ἐκ τοῦ πράγματος αὐτοῦ καὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἐπίσης λόγου τῆς ἀνυπερβλήτου ἀνάγκης, ἀσχετῶς ὅπως πρὸς τὴν βούλησιν, ἡ ἀπαλλοτριώσις γίνεται ἀναγκαστικῶς (Βασ. ΚΘ' § 1), τοιαύτη δ' ἐστὶν ἡ μετ' ἀναγκαστικὴν ἐκτέλεσιν ἐκποίησης τοῦ τοιοῦτου ἀδιατιμῆτου προικῶν ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου, ἐνεργουμένη διὰ τὴν τῶν φόρων οἰκοδομῶν ἐξ αὐτοῦ τούτου τοῦ ἀκινήτου ὀφειλομένην ἀπαίτησιν αὐτοῦ, ἥτις, πρενομιακῇ οὕσα, κατὰ τὰ ἀρθρ. 940 ἐδ. 7 καὶ 991 ἐδ. α'. Πολ. Δικονομίας, βαρύνει κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ('Αρμεν. ΒΕ' 11 καὶ 12 Βασ. LVI. 3 καὶ αὐτ. 1. 7.), αὐτὰ ταῦτα τ' ἀκίνητα καὶ παρακολουθεῖ αὐτὰ εἰς οἰασθῆποτε χεῖρας καὶ ἂν εὐρίσκωνται «τὰ δημόσια τέλη οὐκ εἰσὶ κατὰ προσώπων ἀλλὰ κατὰ πραγμάτων», «τοῖς τέλεσιν οἱ ἀγροὶ οὐ μὴν τὰ πρόσωπα ἐνέχονται». Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ δὲ τῶν τοιούτων διατάξεων προκύπτει ὅτι τὸ ἐκ τῶν τοιούτων φόρων βαρύνον τὰ ἀκίνητα καὶ παρακολουθεῖν αὐτὰ βάρος εἶναι πραγματικόν, αἱ δὲ καθιεροῦσαι αὐτὰ ὡς ἄνω τοῦ νόμου διατάξεις, οὐ μόνον δὲν κατηργήθησαν οὔτε ρητῶς, οὔτε σιωπηρῶς διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθρ. 1 τοῦ ὑπὸ στοιχ. ΑΥΙΓ' Νόμου τοῦ 1887 καὶ ἀρθ. 9 τοῦ ΚΒ' Νόμου περὶ φόρου οἰκοδομῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκυρώθησαν δι' αὐτῶν, καθόσον αἱ τοιαῦται νεώτεραι διατάξεις, καθορίζουσαι ὅτι οἱ ἐπιβαλλόμενοι φόροι ἐπὶ τῶν ἀκινήτων βαρύνουσι τοὺς τελευταίους ιδιοκτήτας, καθιεροῦσι καὶ πάλιν τὴν ἀρχὴν ὅτι ὁ φόρος παρακολουθεῖ τὸ ἀκίνητον παρ' οἰωδῆποτε κυρίῳ καὶ παρέχουσι τῷ Δημοσίῳ τὸ δικαίωμα νὰ πληρωθῇ τοὺς τοιοῦτους φόρους αὐτοῦ ἐξ αὐτοῦ τούτου τοῦ ἀκινήτου, καθορίζουσαι οὕτω ὡς ἐμπράγματα τὰ πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀπολήψεως τοῦ τοιοῦτου φόρου δικαίωμα ἐκ λόγου ἀνωτέρου πολιτειακοῦ συμφέροντος, ἔνεκα τοῦ ὁποίου, ὑφισταμένης ἐτέρας περιπτώσεως ἀνυπερβλήτου ἀνάγκης, ἐξ ἧς ἐπιτρέπεται ἡ ἀπαλλοτριώσις τοῦ ἀδιατιμῆτου, δὲν συντρέχει, καθὼ μὴ καθιερουμένης ἐξαιρέσεώς τινος ἡ γενικὴ ὡς ἀνωτέρω περιπτώσεις τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἀπαλλοτριώσεως

αὐτοῦ. Κατὰ ταῦτα, ἐσφαλμένως τὰ ἐναντία ἀπεφάνετο ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ μεταρρυθμιστέα ἦν αὕτη κατὰ τὸ βάσιμον τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐν τῇ ἐφέσει παράπονον, ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ ν' ἀπορριφθῇ ὡς στερουμένη νομίμου ὑποστάσεως ἡ ἐπὶ τοῦ λόγου τοῦ μὴ νομίμου τῆς ὑπὸ τοῦ Δημοσίου γενομένης ἐν προκειμένῳ δι' ἀπαίτησιν αὐτοῦ ἐκ φόρων ἀπαλλοτριώσεως τοῦ περὶ οὗ πρόκειται προικῶν ἀδιατιμῆτου στηριζομένη βάσις τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ἀλλὰ τοιαύτην ὡς ἀνωτέρω ἔχον γνώμην τὸ τμήμα τοῦτο τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀντιτίθεται προδήλως πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Α' τμήματος διὰ τῆς ἄνω ἀναιρετικῆς ὑπ' ἀριθ. 485 (1905) (*) ἀποφάσεως ἐκφρασθεῖσαν καὶ διαφέρουσιν οὕτω ἔχοντος τοῦ τμήματος τούτου γνώμην. ὕφίσταται περίπτωσις διαφωνίας μεταξὺ τῶν δύο τμημάτων ἐπὶ τοῦ ἐγειρομένου ὡς ἄνω νομικοῦ ζητήματος, συντρέχει δ' ἐπομένως ἡ ἐκ τοῦ ἀρθρ. 4 ἐδ. γ' ΧΜΖ' Νόμου περίπτωσις παραπομπῆς αὐτοῦ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, εἰς τὴν δέον νὰ παραπεμφθῇ ἡ λύσις τοῦ ζητήματος τούτου.

Ἀριθ. 426 (1906) Τμ. Β' (**)

Εἰτηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ
Συγκληρονόμοι κατ' Ἰόνιον Κώδικα. - δικαίωματα ἐπὶ τῶν μερίδων.

Ἐπειδὴ σύμφωνον καὶ τὸ τμήμα τοῦτο ἐκφέρει γνώμην πρὸς τὸ πρῶτον, ὅτι τὸ ἀρθρ. 777 τοῦ Ἰονίου Ἀστικ. Κώδικος, καθ' ὃ ἕκαστος συγκληρονόμος θεωρεῖται ὡς μόνος καὶ ἄμερος διάδοχος εἰς ὅλα τὰ τμήματα τὰ ἐποῖα συναπαρτίζουν τὴν μερίδα τοῦ ἡ εἰς αὐτὸν ἔλαβον ἐκ πλειστηριασμοῦ καὶ ὡς μήποτε λαβὼν τὴν ιδιοκτησίαν τῶν λοιπῶν κληρονομικῶν πραγμάτων, οὐδαμῶς ἀντίκειται οὔτε εἰς τοὺς περὶ μεταγραφῆς καὶ ὑποθήκης νόμους, νόμους ἐφαρμοζομένους καὶ ἐν Ἑπτανήσῳ, κατὰ τὸν Ν. ΡΝ' τοῦ 1866, οὔτε εἰς τὰς διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας περὶ διανομῶν καὶ ἐπομένως διατηρεῖ τὴν ἰσχύν του καὶ ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν ὑπὸ τούτου προνοουμένων περιπτώσεων ἀνεξαρτήτως τῶν ρηθέντων νόμων, κατὰ τὰς σχετικὰς αἰτιολογίας τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως, εἰς ἃς καὶ τὸ τμήμα τοῦτο ἀναφέρεται.

Ἐπειδὴ ὅμως διὰ τοῦ . . . ἐπισήμου ἐγγράφου διανομῆς, οἱ ὡς ἄνω συμβαλλόμενοι ἀδελφοὶ Δ^{***}, διανεμόντες μεταξὺ τῶν τὴν ἀκίνητον ἐπίκεινον περιουσίαν τὴν ὁποίαν ὡς κληρονόμοι τοῦ πατρὸς των ἔχουσι, συνεφώνησαν ὅτι τὰ ἐν λόγῳ ἀκίνητα κτήματα θέλουσιν ἀπὸ τοῦδε ἀνήκει ἀποκλειστικῶς, κατὰ τὴν ἐν τῷ διανεμητηρίῳ ὁρισθεῖσαν τάξιν, εἰς ἕκαστον τῶν ἀδελφῶν Δ^{***} ἵνα νέμονται καὶ διαθέτῳσιν αὐτὰ ἐλευθέρως, παραιτούμενοι ἀμοιβαίως πάσης ἀξιώσεως, διὰ τοῦ ὅρου δὲ τούτου ἀναγνωρίζοντες οἱ κληρονόμοι τοῦ πατρὸς των ἐξ ἀδιαίρετου συγκαυριότητα τῶν ἀκινήτων κτημάτων τῶν περιελθόντων αὐτοῖς ἐκ κληρονομίας ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ πατρὸς των ὑπάρχουσιν, συναينوῦσιν ὅπως ἀπὸ τῆς

(*) Πρὸς αὐτὴν ἐν σελ. 506 ΧVII τόμου.

(**) Μετὰ τὴν ἐν σελ. 37 ΧVI 271 τοῦ πρώτου τμήματος.

διανομής άρξεται ή κυρίως του έκαστου των συγ-
κληρονόμων καθοριζομένου διά του διανεμητηρίου
έγγράφου μέρους των άκινήτων της κληρονομίας,
δύναμι δέ της συμφωνίας ταύτης, μεταβαλλούσης
τάς διατάξεις του άρθρου 777 του 'Ιονίου Κώδη-
κος, δέν ύφίσταται ως προς την παραχωρηθείσαν
υπό του Π. Δ*** υποθήκην διά του ύπ' αριθ. 13391
του 1884 συμβολαίου επί του είς τόν έφειλέτην
τουτον άνήκοντος ήμίσεως έξ άδιαίρετου άπάντων
των κοινών κτημάτων ή έν τη άγωγή έκτιθεμένη
περίπτωσης της επί κτήματος τρίτου άνευ της συγ-
καταθέσεως αυτού έγγραφής υποθήκης, άφού ό ως
τοιούτος τρίτος προβαλλόμενος Ι. Δ*** έγένετο
άποκλειστικός κύριος των ένυποθήκων από του χρό-
νου της συντάξεως του διανεμητηρίου συμβολαίου
νομίμως μεταγραφέντος, ή δέ προϋπάρχουσα υπο-
θήκη παρακολουθεί τό είς αυτόν περιελθόν μέρος
των κληρονομικών άκινήτων κατά τό είς τόν άρχι-
κόν συγκληρονόμον άνήκον μέρος, τό ύπ' αυτού είς
υποθήκην δοθέν. Δι' έναντίας δέ των μερών θελή-
σεως δύναται νά τροποποιηθή ή ρηθείσα διάταξις
του άρθρου 777 του 'Ιονίου 'Αστικού Κώδικος ως
κανονίζουσα άντικείμενα ιδιωτικού συμφέροντος και
μή σχετιζόμενα προς την δημοσίαν τάξιν' ούδ' είς
τόν περί Μεταγραφής δέ Νόμον άντίκειται: ή τοι-
αύτη σύμβασις, άφού δι' αυτής όρίζεται ότι ή κυρί-
της του είς έκαστον των συγκληρονόμων διά της
διανομής όρισθέντος μέρους άρχεται από της συντά-
ξεως του διανεμητηρίου έγγράφου νομίμως μετα-
γραφομένου άναγνωριζομένης συγκυριότητας είς
τόν προγενέστερον χρόνον. Έχοντας όμως του
τιμήματος τούτου διάφορον γνώμην προς τό πρῶ-
τον, άπερ δέχεται διά της άναιρετικής άποφάσεως
ότι ή διάταξις του άρθρου 777 'Ιονίου Κώδικος δέν
κανονίζει άντικείμενον ιδιωτικού συμφέροντος, άλλ'
άφορά είς την δημοσίαν τάξιν και ότι έπομένως δέν
δύναται δι' ιδιωτικής βουλήσεως νά τροποποιηθή
και ότι έ διά του ύπ' αριθ. 6613 του 1885 συμβο-
λαίου συνολογηθείς όρος ότι ή κυρίως των είς
έκάτερον των συμβαλλομένων όρισθέντων κτημά-
των άρχεται από της διανομής, άντίκειται είς τόν
περί Μεταγραφής Νόμον, άνάγκη παρίσταται όπως
παραπεμφθή ή λύσις του ζητήματος είς την όλο-
μέλειαν του 'Αρείου Πάγου, συνωδά τη διατάξει
του έδ.δ' του άρθρ. 4 του ΧΜΖ' Νόμου του 1887.

'Αριθ. 429 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ό άρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΑΙΑΔΗΣ

Σιδηροδρομική γραμμή.- κυρίως επί-χρη-
σας έταιρία. - άποζημιώσις ως παροδίου.-
εξήνουναι τίμη.

Έπειδή, ως σαφώς συνάγεται έκ του Νόμου
ΑΜΖ' του 1882 του κυώσαντος την από 4 Μαΐου
1882 σύμβασιν μεταξύ των αντιπροσώπων της έπι-
κρατείας και του προέδρου του διοικητικού συμβου-
λίου της Έταιρίας των Μεταλλουργιών του Λαυ-
ρίου-Αθηνών κλπ. είς την Έταιρίαν δέν παρε-
χωρήθη ή κυρίως της σιδηροδρομικής γραμμής,
άλλά μόνον ή κατασκευή και ή χρήσις αυτής επί
ώρισμένων χρόνων άρθρον 2 § 3 συμβάσεως, ού
έκπεύσαντος περιέρχεται είς τό κράτος αυτόδι-

καιώς και ή χρήσις της σιδηροδρομικής γραμμής,
άρθρ. 31 συγγραφής υποχρεώσεων' κατ' ακολου-
θίαν, μή ούσα κυρία ή έταιρία του σιδηροδρόμου,
δέν είναι υποχρεωσ ν' άποζημιώσιν τούς έκ της ά-
νοίξεως ή πλατύσεως άγυιάς παρά την σιδηροδρο-
μικήν γραμμήν άπολέσαντας τό γήπεδόν των, διότι
κατά τόν Νόμον άρθρ. 22 Δ' 12 Ν)δρίου 1836,
υπόχρεοι προς τούτο είναι οι ιδιοκτήται των μενόν-
των γειτον. γηπέδων, ιδιοκτήτης δέ της σιδηροδομι-
κής γραμμής δέν είναι ως έρρήθη ή άναιρεσείουσα
έταιρία' τούναντίον άρα δεχθέν τό δικάσαν πρωτο-
δικείον διά των προσβαλλομένων άποφάσεως, ψευ-
δώς ήρμήνευσε και έσφαλμένως έφήρμοσε τόν
ΑΜΖ' Νόμον του 1882 και τό άρθρον 22 του Β.Δ.
της 12 Ν)δρίου 1836 και άναιρετείται είσιν αύται
κατά τό άρθρ. 807 § 7 Πολ. Δικονομίας.

'Αριθ. 430 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ό άρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

Όριστική υπό όρον όρκου.- δόδοις. - όριστι-
κότης. - άναιρεσις. - μεταγενέστεροι άντιρ-
ρήσεις καθ' όρκου. - άπόφασις και έφεσις. -
παραίτησις από δικογράφου. - μή ισχυρι-
σμός τελεσιδικίας. - άρνησις ταυτότητος
διεκδικουμένου. - άπόρριψις επί τῷ είναι
ένδοξιν άόριστον.

Έπειδή διά της προσβαλλομένης άποφάσεως
του τό έφετεϊον άπέρριψε την κατά των ύπ' αριθ.
1076 και 950 άποφάσεων των πρωτοδικών, της
μέν πρώτης διατάξεως άποδείξεις περί της είκο-
νικότος του τίτλου του άναιρεσιδλήτου ύπ' αριθ.
1736, της δε δευτέρας έπιβαλούσης αύτῷ τόν έ-
παχθέντα προς άπόδειξιν όρκον και μετά την όσιν
αυτού έπιδικασάσης την διεκδικητικήν άνακοπήν
αυτού, έφесιν του άναιρεσειόντος ένασκηθείσαν
μετά την όσιν του όρκου' κατ' ακολουθίαν άφού
ή προσβαλλομένη άπόφασις όριστική έστι και άφού
την μετ' αύτῶν έκδοθείσαν συνεπεία κλήσεως του
άναιρεσειόντος ύπ' αριθ. 498 άπόφασιν των πρωτο-
δικών, δι' ής άπερρίφθησαν αι κατά του κύρους του
όρκου άντιρρήσεις αυτου και έπεδικάσθη αύτις ή
διεκδικητική άνακοπή του άναιρεσιδλήτου, έκκα-
λέσας ό άναιρεσειών διά της από 12 'Ιουνίου 1904
έφέσεώς του, παρητήθη άπλῶς του δικογράφου αυ-
της, ούχι δέ και του δικαιώματος της έφέσεως,
ως προκύπτει έκ του πρακτικού συνεδρίας της 29
Σεπτεμβρίου 1905 του έφετεϊου, δέν ισχυρίζεται
δὲ ό άναιρεσιδλήτος ότι ή άπόφασις αύτη κοινο-
ποιηθείσα κατέστη τελεσιδικος, τό προβαλλόμενον
άπαράδεκτον της προκειμένης αίτήσεως λόγω ότι
ό άναιρεσειών διά της άνωτέρω παραιτήσεως του
δικογράφου της έφέσεως κατά της τελευταίας ύπ'
αριθ. 498 άποφάσεως άπεδείξατο ταύτην, ούκ έστι
βάσιμον (*).

Έπειδή τό έφετεϊον έδέξατο την διεκδικητικήν
άνακοπήν του άναιρεσιδλήτου κατά της κατασχέ-

(*) Καί εάν τάχα έγένετο και τελεσιδικος ή άπό-
φασις ή άπορρίψατα τάς κατά του όρκου άντιρρήσεις,
θα έγένετο διά τούτο άπαράδεκτος ή περί άναίσεως
της έπιβαλούσης τόν όρκον άποφάσεως αίτησις; Δέν
τό πιστεύομεν και νομίζομεν άπολύτως όρθῶς. Έάν

σεως της επίδικου οίκιας βάσιν ἔχουσιν τὴν κυριότητα ἐπ' αὐτῆς, περιελοῦσαν τῷ δικαιοπαρόχῳ αὐτοῦ Γ. Α^{***} δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 769 τοῦ ἔτους 1872 περιλήψεως κατακυρωτικῆς ἐκθέσεως πλὴν ἐνῶ ὁ ἀναιρεσίωσις διὰ τῆς ἀπάντησέως του ἠρνήσατο ὅτι ἡ ἐν τῇ περιλήψει ταύτῃ ἀναφερομένη οἰκία εἶναι ἡ ὑπ' αὐτοῦ κατασχεθεῖσα, ἡγουν τὴν ἀποτελοῦσαν τὴν βάσιν τῆς διεκδικητικῆς ἀνακοπῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κυριότητα ἐπὶ τῆς κατασχεθείσης οἰκίας, ἡ ἀπάντησις δὲ αὕτη ἦν πλήρης, τὸ ἐφετεῖον τὴν ἄρνησιν ταύτην ἐσφαλμένως ἔχαρσκησεν ὡς ἐνστάσιν καὶ ἀπέρριψεν ὡς ἀόριστον, κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρ. 445 καὶ ἐπομ. Πολ. Δικονομίας, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἡ ἀπόφασίς του ὑπόκειται εἰς ἀναίρεσιν, δυνάμει τῶν ἄρθρ. 201 καὶ 807 § 5 αὐτῆς.

Ἀριθ. 431 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

Ἐπιβολὴ ὅρκου ἐπακτοῦ. - κοινοποιήσις ἀγωγῆς ἐπιδείξεως βεβαίων πρὸς ἀποδοχῆς. - ἀντιρρήσεις κατὰ δόσιν περὶ ἀναβολῆς. - μέχρι ἐκδικάσεως ἀντιρρήσεων. - ὑποχρεωτικότης πρὸς ἐπίδειξιν.

Ἐπειδὴ μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 789 (1905) ἀπόφασιν τοῦ ἐφετείου, ἐπιβαλοῦσαν τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ τὸν ἐπαχθέντα ὅρκον πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ διαλυτικοῦ ὅρου τῆς ἐν τῷ ἐπιδίκῳ ἀστικῷ γραμματίῳ δικαιοπραξίας, ὁ ἀναιρεσίωσις ἤγειρε τὴν ἀπὸ 8 Ἰανουαρίου 1906 παρεμπιπτούσαν ἀγωγὴν κατὰ τῆς ἐταιρίας «Ἀδελφοὶ Π^{***}» περὶ ἐπιδείξεως τῶν ἐμπορικῶν βιβλίων αὐτῆς, ἥτοι τοῦ ἡμερολογίου καὶ καθολικοῦ τοῦ ἔτους 1895, ἐν οἷς ἔχει ἀνοιχθῇ μερίς αὐτοῦ καὶ καταχωρισθῇ ἡ ἐκδόσις τοῦ γραμματίου καὶ ἡ αἰτία δι' ἣν ἐξεδόθη καὶ δι' ὧν ἀποδεικνύεται τὸ θέμα τῆς ὑπ' ἀριθ. 420 (1905) ἀποφάσεως του περὶ τοῦ διαλυτικοῦ ὅρου, τοῦ γραμματίου ἐκδοθέντος εἰς διαταγὴν τῆς ἐταιρίας ταύτης καὶ μεταβιβασθέντος δι' ἐπιστογραφῆσεως ὑπ' αὐτῆς τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ, ὅστις ἐστὶ μέλος αὐτῆς καὶ ἔχει γνῶσιν τῆς καταχωρίσεως ταύτης, προσέτι δ' ἐκοινοποίησε τὸ ἀπὸ 9 Ἰανουαρίου 1906 δικόγραφον ἀντιρρήσεων κατὰ τῆς ὁρκοδοσίας, δι' οὗ ἡτήσατο νὰ συνεδικασθῇ ἡ παρεμπιπτούσα ἀγωγή του, ὅπως ὑποχρεωθῇ ἡ ἐταιρία εἰς ἐπίδειξιν τῶν βιβλίων καὶ ν' ἀναβληθῇ ἡ ὁρκοδοσία μέχρι ἐκδικάσεως τῆς παρεμπιπτούσης ἀγωγῆς του περὶ ἐπιδείξεως, τὴν ἀναβολὴν δὲ ταύτην ἐζήτησε καὶ διὰ τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ὁρκοδοσίας ὑποβληθεῖσιν προτάσεων του ἀπὸ 21 Ἰανουαρίου 1906. Πλὴν τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 37 τοῦ 1906 ἀποφάσεως του ἀπέρριψε τὴν ἀνωτέρω περὶ ἀναβολῆς τῆς ὁρκοδοσίας αἴτησιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, κατὰ παράβασιν τῶν ἄρθρων 227 καὶ 234 § 3 τῆς Πολ. Δικονομίας, καθ' ἃ αἱ παρεμπιπτούσαι ἀγωγαί, αἵτινες περιέχουσι προδικαστικά ζητήματα τῆς

δὲν ἔκαμιν ἀντιρρήσεις κατὰ τῆς δόσεως τοῦ ὅρκου, οὐδὲν θὰ παρεῖχετο αὐτῷ κώλυμα τῇ ἀναίρεσει κατὰ τῆς ἐπιβαλοῦσης τὸν ὅρκον ἀποφάσεως. Κατὰ τὴν ἐμείωσε τὴν θέσιν αὐτοῦ, προσβάλων τὴν δόσιν τοῦ ὅρκου καὶ ἀποτυχῶν;

κυρίας δίκης προεκδικάζονται ἀναστέλλουσαι τὴν ἐκδίκασιν αὐτῆς ἐν οἰαδήποτε στάσει διατελούσης, ἐπομένως καὶ πρὸ τῆς δόσεως τοῦ ὅρκου, ἀφ' οὗ ὁ ἀναιρεσίωσις ἐδικαιοῦτο ν' ἀνακαλέσῃ τὴν γενομένην πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ θέματος περὶ τοῦ διαλυτικοῦ ὅρου, ὅπερ ὑπεχρεώθη ν' ἀποδείξῃ πλὴν μαρτύρων, ἐπαγωγὴν τοῦ ὅρκου πρὸ τῆς ἀποδοχῆς αὐτοῦ, τοιαύτην δ' ἐννοίαν ἀνακλήσεως ἐνέχει ἡ ὑπ' αὐτοῦ ἔγερσις τῆς ἀνωτέρω παρεμπιπτούσης ἀγωγῆς περὶ ἐπιδείξεως τῶν βιβλίων τῆς ἐταιρίας, δὲν δέχεται δὲ τὸ ἐφετεῖον ὅτι πρὸ ταύτης ἐγένετο ἡ ἀποδοχὴ τοῦ ὅρκου καὶ ἀφοῦ ἡ ἐταιρία αὕτη δικαιοπαρόχος ἐστὶ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ κυρίως συμβαλλομένη, ὥστε τὰ βιβλία αὐτῆς δύνανται νὰ ὦσι παρεκτικά ἀποδείξεως, κατὰ τὸ ἄρθρ. 8 Ἐμπορ. Νόμου, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἀναιρετέα ἐστὶν ἡ ἀπόφασίς αὐτῆς, δυνάμει τῶν ἄρθρων 201 καὶ 807 § 5 τῆς Πολ. Δικονομίας, τῶν λοιπῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων οὓων προδικαστικῶν καὶ δυναμένων ν' ἀνακληθῶσιν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς παραπομπῆς.

Ἀριθ. 432 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΑΣ

Ἐκτίμησις ἀγωγῆς. - ἐκτίμησις οὐδενὸς ἀποφαινομένου. - ἀναγραφὴ ἐν πεμπτημορίῳ Δήμου. - δυνάμει. - θεματοφύλαξ. - ἐνοχὴ διὰ δόλον ἢ ἀμέλειαν. - λόγοι μὴ περιοχόμενοι ἐν ἀγωγῇ. - παραδοχὴ ἀντεφέσεως ἐπὶ λόγοις ἀπορρίψεως ἐφέσεως. - οὐκ ἀναιτιολόγητον. - ἀντεφέσεως. - οὐ δυνάμει.

Ἐπειδὴ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασίς ἀποφαίνεται ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς ἀγωγῆς ὅτι αὕτη ἔχει βάσιν τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐναγομένου καὶ ἤδη ἀναιρεσιβλήτου νὰ καταβάλλῃ καὶ διὰ προσωπικῆς κρατήσεως εἰς τὸν ἐνάγοντα ὀλόκληρον τὴν εἰς χεῖρας αὐτοῦ, ὡς τρίτου, κατασχεθεῖσαν ποσότητα λόγῳ ἀποζημιώσεως, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οὗτος ἀρνεῖται νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰς διατάξεις ἀποφάσεων ὁριστικῶν καὶ τελεσιδικίων, δι' ὧν ἐπεκυρώθη ἡ εἰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπιβληθεῖσα κατάσχεσις κατὰ τοῦ δήμου Ἀθηναίων, ὁρθῶς ἐξετίμησε τὸ περιεχόμενον τῆς ἀγωγῆς, ὡς καὶ ἐκ τοῦ δικογράφου αὐτῆς ἐξάγεται καὶ οὐδὲως μετέβαλε τὴν βάσιν αὐτῆς καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τῆς ἀναίρεσεως μὴ βάσιμος ἐστὶ.

Ἐπειδὴ ἡ αὕτη προσβαλλομένη ἀπόφασίς, ἐκτίμησεν τὸ περιεχόμενον τῶν ρηθεῖσιν ἀποφάσεων, δι' ὧν ἐπεκυρώθη ἡ εἰς χεῖρας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐπιβληθεῖσα κατάσχεσις, δέχεται ὅτι αὗται δὲν ἐπεκύρωσαν τὴν κατάσχεσιν δι' ὀλόκληρον τὸ ποσὸν τῆς ἀπαιτήσεως, ἀλλὰ μόνον διὰ τὸ ποσοστὸν ἐκ τοῦ πεμπτημορίου, ὅπερ ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ καὶ νὰ κατάσχῃ συνεπείᾳ τοῦ Νόμου ΡΠΘ' τοῦ 1852 ἄρθρ. 3 καὶ ΒΤΗΑ' τοῦ 1896 εἰς χεῖρας τοῦ εἰσπράκτορος καὶ τῆς κρίσεως του ταύτης ὡς ἀναγομένης εἰς ἐκτίμησιν ἐγγράφων, διαφευγούσης τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὁ τῆς ἀναίρεσεως λόγος, ὅτι παρεβιάσθη τὸ δεδικασμένον, ἀπορριπτέος ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ δεχομένης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐκ τῆς ὁμολογίας ἰδίως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου,

ὅτι ὁ Δῆμος ἀνέγραφε διαρκῶς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ὡς πιστωτὴν τὸν ἀναιρεσεῖοντα καὶ ὅτι οὐδέποτε ἤρνηθη ὁ ἀναιρεσίβλητος νὰ πληρώσῃ αὐτῷ τὸ ἀναλογεῖν αὐτῷ πεμπτημόριον, ἀλλὰ τὸναντίον ἐκεῖνος ἤρνετο νὰ παραλάβῃ τὸ ἀναγραφέν ποσὸν ἄξιων νὰ πληρωθῇ ὁλόκληρον τὴν ἀπαίτησίν του, ὁρθῶς ἀπεφάνετο ὅτι δὲν δικαιούται ὁ ἀναιρεσεῖων νὰ πληρωθῇ ὁλόκληρον τὴν ἀπαίτησίν του καὶ ὅτι δὲν εὐθύνεται ὁ ἀναιρεσίβλητος λόγῳ δόλου ἢ ἀμελείας ν' ἀποδώσῃ καὶ διὰ προσωπικῆς κρατήσεως τὴν κατασχεθεῖσαν εἰς χεῖρας του ποσότητα ὡς ἀποζημιώσιν διότι ἐπὶ παρακαταθήκης ὁ θεματοφύλαξ ἐνέχεται μόνον διὰ δόλον καὶ μεγάλην ἀμέλειαν κατὰ τοὺς Νόμους 1 Κωδ. (4.34) Ἀρμεν. § 14), ὅπερ ἐν προκειμένῳ δὲν δέχεται τὸ ἐφετεῖον καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τῆς ἀναιρέσεως ὅτι παρεδιάσθη ὁ Ἀστικός Νόμος καὶ αἱ περὶ ἀποδείξεως διατάξεις ἀπορριπτέες ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ ἀφοῦ δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὅτι αἱ κυρώσασαι τὴν ἀπαίτησιν καὶ τὴν κατάσχεσιν ἀποφάσεις, μόνον διὰ τὸ ἐκ τοῦ νόμου ὀφειλόμενον πεμπτημόριον ἐπεκύρωσαν τὴν κατάσχεσιν, περιέχει ἐμμέσως καὶ αἰτιολογίαν κατὰ τοῦ προταθέντος ἰσχυρισμοῦ, ὅτι ἀπαράδεκτος ἐπρότεινε ὁ ἀναιρεσίβλητος ὅτι ὁ ἀναιρεσεῖων δὲν ἐδικαιούτο νὰ ἐπιβάλῃ κατάσχεσιν διὰ τὴν ὅλην ἀπαίτησίν του.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ὅτι ὁ Δῆμος δὲν ὥρισε τὸ πεμπτημόριον ἀκριβῶς πρὸς τὸ ποσὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀλλ' ἐλλειπῶς καὶ ὅτι δὲν κατέταξε τὴν ἀπαίτησιν τοῦ ἀναιρεσεῖοντος σύμφωνα πρὸς τὸ πραγματικὸν πεμπτημόριον ἀλλ' ἐλλειπῶς, μὴ ἐμπεριεχόμενος ἐν τῇ ἀγωγῇ, ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος, ὡς καὶ ὁ λόγος ὅτι παρεδιάσθη τὸ ἄρθρ. 17 τοῦ Συντάγματος, ὅτι δὲν κατετάχθη δι' ὁλόκληρον τὸ ὀφειλόμενον ποσόν.

Ἐπειδὴ δεχθεῖσα τὴν ἀντέφεισιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους, δι' οὓς ἀπέρριψε τὴν ἔφεισιν τοῦ ἀναιρεσεῖοντος ἀπορρίψασα τὴν ἀγωγὴν καθ' ὁλοκληρίαν, οὐχὶ ἀναιτιολογητῶς ἐδέχθη τὴν ἀντέφεισιν καὶ ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν καὶ ὡς πρὸς τὸ μέρος ὅπερ ἐδέχθη ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις, ἀλλὰ διὰ τὰς αὐτὰς αἰτιολογίας δι' αἷς ἐκρινεν ἀπορριπτέαν τὴν ἔφεισιν καὶ ἐπεκύρωσε τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, ἥτις εἶχεν ἀπορρίψει ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν.

Ἐπειδὴ μόνον ἡ ἔφεισις οὐχὶ δὲ καὶ ἡ ἀντέφεισις ἀπαιτεῖται νὰ δηλωθῇ ἐν τοῖς βιβλίοις τῶν δηλώσεων (*).

Ἀριθ. 433 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεσπαγίτης κ. Χ. ΛΟΝΤΟΣ

Καταβολὴ μέρους χρέους ἀποκρουσθεῖσα. - οὐκ ἀπαλλαγὴ τόκων ἀπὸ δόλου. - ὀννομο-λογία καὶ προσφορά μέρους ἐπιδόκου. - κατάπαυσις τόκων. - προσφορά καὶ κατάθεσις ὑπὸ ὄρον ἐξοφλήσεως διὰ τὸ κατατεθέν. - ἐκτίμησις ἐγγράφων.

(*) Πρὸβλ. 519 Ε. Α. σελ. 525 XVII καὶ σημειώ-σιν ὑπὸ 632 Ε. Π. σελ. 573 XIV.

Ἐπειδὴ, ναὶ μὲν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 41 § 1 Πανδ. 22.1 καὶ Ν. 41 Βασιλ. (22.3), ἡ μερική καταβολὴ τοῦ χρέους οὐδόλως ἀπαλλάσσει τὸν ὀφειλῆτην τῶν τόκων τῆς ὅλης ὀφειλῆς, ἐὰν ὁ δανειστής ἀπαιτῶν τὸ ὅλον ἀποκρούει αὐτήν, ἀλλὰ τοῦ ἐν τοῖς ἀνωτέρω νόμοις ἀναγραφομένου κανόνος ὑφίσταται ἡ ἐξαίρεσις τῶν Νόμ. 21 Πανδ. (12.1) καὶ Νόμ. 21 Βασιλ. (23.1), καθ' οὓς ὁ δανειστής ἐπὶ εἰσαγωγῆς δίκης ὑποχρεοῦται νὰ δεχθῇ τὸ προσφερόμενον αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου μέρος τοῦ χρέους, περιοριζομένου τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης μετὰ τὴν τοιαύτην νόμιμον προσφορὰν εἰς τὸ ὑπόλοιπον, δι' ὃ μόνον ὀφείλονται τόκοι, ἡ δ' ἐν τοῖς ρηθεῖσι νόμοις ἀναγραφομένη ἐξαίρεσις οὐδόλως ἀντίκειται εἰς τὰς διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας, καθόσον ἐκ τῶν ἁρθρῶν 549, 700 ἐδ. 2 καὶ 709 τῆς αὐτῆς, προκύπτει ὅτι ἡ δικαστικὴ τοῦ ὀφειλέτου ὁμολογία καὶ ἂν εἰς μέρος τῆς διὰ τῆς ἀγωγῆς ἐπιδιωκομένης ἀπαιτήσεως ἀναφέρεται, ἐκτελεῖται ἀμέσως καὶ περιορίζει τὴν δίκην εἰς μόνον τὸ φιλονεικούμενον μέρος, ὅθεν τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἀποφηνάμενον ὅτι οἱ ἀναιρεσίβλητοι δὲν ὀφείλουσι τόκους εἰμὴ διὰ τὸ ὑπολειφθὲν ποσὸν τῆς κατ' αὐτῶν ἀπαιτήσεως τοῦ ἀναιρεσεῖοντος μετὰ τὸ ὁμολογηθὲν παρ' αὐτῶν ὡς ὀφειλόμενον καὶ νομίμως προσφερθὲν μέρος τῆς ὅλης ἀπαιτήσεως αὐτοῦ, ὁρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τοὺς ἀνωτέρω νόμους καὶ ἀπορριπτέοι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου σχετικοὶ λόγοι τῆς αἰτήσεως καὶ τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως νοθευοῦσης καὶ τὰς σχέσεις τῆς πρωτοδίκου, τὸ ἐφετεῖον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ σύνολον τῆς ἐγγράφου προσκλήσεως τῶν ἀναιρεσιβλήτων, ὡς καὶ τῶν ἐκθέσεων τῶν καταθέσεων τοῦ γραμματέως τῶν ἐν Σπάρτῃ Πρωτοδικῶν, ἐκτιμῶν δ' αὐτάς, δέχεται ὅτι οἱ ἀναιρεσίβλητοι κατέθεσαν παρ' αὐτῷ τὸ ἐπιδικασθὲν τῇ δικαιοπαρόχῳ τοῦ ἀναιρεσεῖοντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 127 (1901) καὶ προσεκάλεσαν τὸν ἀναιρεσεῖοντα νὰ παραλάβῃ τοῦτο ὑπὸ μόνον τὸν ὄρον, ὡς εἶχον δικαίωμα, ὅπως δώσῃ αὐτοῖς ἐξοφλητικὴν ἀπόδειξιν διὰ τὸ προσφερόμενον ποσὸν καὶ ἄνευ οὐδενὸς ἐτέρου ὄρου, ἡ ἐκτίμησις δὲ αὐτῆ τοῦ ἐφετείου, ἀναγομένη εἰς τὴν ἐκτίμησιν ἐγγράφου, διαφεύγει τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου (ἄρθρ. 810 § 2 Πολ. Δικονομίας). Ὅθεν ἀπορριπτέοι οἱ λόγοι τῶν προσθέτων ὅτι τὸ ἐφετεῖον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ὁλόκληρα τὰ ρηθέντα ἐγγράφα καὶ ὅτι ἐσφαλμένως ἐξετίμησεν αὐτά.

Ἀριθ. 434 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεσπαγίτης κ. Χ. ΛΟΝΤΟΣ

Προδωλὴ αἰτησεως ἀναιρέσεως ἐπὶ ἐκπρο-θέμῳ. - ἐπικλησις ἐπιδιοτηρίου. - ἀπόλεια. - ἀποδείξεις.

Ἐπειδὴ ἡ προκειμένη αἴτησις περὶ ἀναιρέσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 148 τοῦ 1905 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν ἐκοινοποιήθη εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον τὸν Ὀκτώβριον 1905 ἐν Ναυπλίῳ, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ πρσαγομένου ὑπὸ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν ἐπιδιοτηρίου τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος

των αὐτόθι Πρωτοδικῶν Κ. Σ***, ἡ δὲ ἀναιρεσί-
δλητος διατείνεται ὅτι ἡ εἰς αὐτὴν κοινοποιήσις
αὐτῆς ἐγένετο μετὰ τὴν πάροδον τῆς πρὸς ἀναίρε-
σιν προθεσμίας, καθόσον ἡ προσβαλλομένη ἀπόφα-
σις ἐκοινοποιήθη νομίμως εἰς τὸν ἀναιρεσεύοντα
τὴν 1 Αὐγούστου 1905 συνταχθέντος ἐπὶ τούτῳ
ὑπὸ τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος τῶν ἐν Ναυπλίῳ
Πρωτοδικῶν Κ. Σ*** τοῦ ὑπὸ τὴν αὐτὴν χρονολο-
γίαν ἐπίδοτηρίου κατὰ τὰς σχετικὰς περὶ τούτου
διατυπώσεις τῆς Πολ. Δικονομίας ὅπερ ὁμως δὲν
προσάγει ἰσχυρίζομένη ὅτι τὸ ρηθὲν ἐπίδοτηριον ἀ-
πωλέσθη τυχαίως κατὰ τὴν ἐν Ναυπλίῳ εἰς Ἀθή-
νας ἀποστολὴν τῆς δικογραφίας τὸν Νοέμβριον τοῦ
1905 εἰς τὸν ἐνταῦθα δικηγόρον Κ.Π* καὶ προσφε-
ρομένη εἰς ἀπόδειξιν τῶν ἀνωτέρω ἰσχυρισμῶν της,
τοὺς ὁποίους ἀρνούμενους ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσεύοντος
δέον αὕτη ν' ἀποδείξῃ κατὰ τὸ ἄρθρον 390 τῆς
Πολ. Δικονομίας διὰ παντὸς πρὸς ἀπόδειξιν μέσου.

*Αριθ. 435 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεσπαγίτης κ. Μ. ΚΑΤΖΑΚΟΣ

Ἐπιχειρήσεις ἔργων ἐν ἰδίῳ ἢ δημοσίῳ ἐδά-
φει. - βλάβη τοῖς γείτοσι. - ὅροι εὐθύνης. -
παράλειψις ἀπαιτουμένης προνοίας. - δη-
μόσιον ὕδωρ. - μεταβολὴ χειροποιήτων ἔργων.
ἀγωγή περὶ πληθμονῆς ὕδατος. - προὔπο-
θέσεις. - οὐκ ἐφαρμοστέα ἐπὶ ἔργων ἐπὶ κοι-
νοχρήστων ἐδαφῶν.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ἀναιρέσεως, ὁ ἐρεϊδόμενος ἐπὶ
τῆς ὀρθῆς καθ' ἐαυτὴν ἀρχῆς ὅτι ὁ ἐπιχειρῶν ἐπὶ
ἰδίου ἢ καὶ ἐπὶ δημοσίου ἐδάφους ἔργα ἐπικίνδυνα
διὰ τὸν γείτονα, εἰάν ἐντεῦθεν ἐπῆλθε βλάβη εἰς
αὐτὸν καὶ δύναται νὰ ἀποδοθῇ εἰς ἐκεῖνον ἡ παρά-
λειψις τῆς ἀπαιτουμένης προνοίας, ἐνέχεται εἰς ἀ-
ποζημιώσιν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἀκουίλιου Νόμου
(Νόμ. 18 Πανδ. 8.2, Ν. 27 § 10 Πανδ. 9.2 καὶ
Νόμ. μοναδικὸς § 5 Πανδ. 43.15), δὲν εἶναι ἐπὶ
τοῦ προκειμένου βάσιμος, διότι, ὡς ἀποδεικνύεται
ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, δὲν πε-
ριέχει αὕτη σαφὴ βάσιν περὶ ἀμελείας τοῦ Δημο-
σίου, ὡς πρὸς τὴν ἐπιχειρήσιν τῶν ἐν αὐτῷ ἐκτι-
θεμένων ἔργων, εἰς ἣν ἀμέλειαν ν' ἀποδίδηται ἡ
ἐπελθούσα εἰς τὸ κτήμα τοῦ ἀναιρεσεύοντος βλάβη,
κατ' ἀκολουθίαν τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομέ-
νης ἀποφάσεως ἐκτιμήσαν τὴν ἀγωγήν, ὡς ἐρεϊδο-
μένην ἀπλῶς εἰς τὸ γεγονός τῆς διὰ τῶν ἐπιχειρη-
θέντων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου χειροποιήτων ἔργων με-
ταβολῆς τῆς ροῆς τῶν ὁμβρίων ὑδάτων, οὐδαμῶς
ἐσφαλεν.

Ἐπειδὴ, κατὰ τοὺς Νόμ. 1 πρ. καὶ § 2, 15
καὶ 16 Πανδ. (39.3), ὡς ὁμβριον ὕδωρ θεωρεῖται
οὐ μόνον τὸ ἐξ οὐρανοῦ καταπίπτον, ἀλλὰ καὶ τὸ
διὰ τοῦ ὁμβρίου μεταβάλλον χρώμα ἢ αὐξάνον, ἥτοι
καὶ τὸ μετὰ τοῦ ὁμβρίου μιγνύμενον, ἀφοῦ δὲ, κατὰ
τὸ περιεχόμενον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, πρόκειται
περὶ ρυάκων καὶ μικροῦ ποταμοῦ, ὧν τὰ ὕδατα εἰς
ἐποχὰς ὑπερεκχειρίσεως ἔρρεον καὶ ἐπὶ τῶν πα-
ρακειμένων κτημάτων, καὶ κατ' αὐτὴν τὴν διὰ τῶν
ἐφεσίμων προτάσεων τοῦ ἀναιρεσεύοντος δοθεῖσαν
εἰς τὴν ἀγωγήν ἐρμηνείαν, αὕτη ἐρείδεται ἐπὶ τῆς
ἀπαγορεύσεως τῆς μεταβολῆς τοῦ φυσικοῦ ροῦ τοῦ
ὁμβρίου ὕδατος, ἔπεται ὅτι τὸ ἐφετεῖον οὐδαμῶς τὴν

βάσιν τῆς ἀγωγῆς μετέβαλεν, οὔτε εἰς ἄλλην τινὰ
δικονομικὴν παράβασιν ὑπέπεσεν οὔτε εἰς τὸν Ἀ-
στικὸν Νόμον προσέκρουσε, δεχθὲν διὰ τῆς προσ-
βαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ἡ διὰ τῆς ἀγωγῆς αἰ-
τουμένη ἀποζημιώσις ἐρείδεται ἐπὶ τῆς διὰ τῶν χει-
ροποιήτων ἔργων ἐπελθούσης πληθμονῆς τοῦ ὁμ-
βρίου ὕδατος.

Ἐπειδὴ, κατὰ μὲν τὴν ὀρθὴν ὑπὸ τοῦ ἐφετείου
ἐκτίμησιν τῆς ἀγωγῆς, δὲν ἐπιδιώκει αὕτη ἀποζη-
μιώσιν εἰμὴ διὰ ζημίας προγενεστέρας τῆς ἀγωγῆς,
κατὰ δὲ τοὺς Νόμους 1 § 1, 6 § 6 καὶ 7 § 7 πρ.
14 § 2 καὶ 22 § 1 Πανδ. (39.3), διὰ τῆς περὶ
πληθμονῆς ὕδατος ἀγωγῆς δὲν ἐπιδιώκεται εἰμὴ ἡ
ἐπαναγωγή τῆς προτέρας καταστάσεως καὶ ἡ ἀνῶρ-
θωσις πάσης μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς γενο-
μένης ζημίας, ὡς πρὸς δὲ τὴν προτέραν ζημίαν ὁ-
ρίζεται μὲν ἐν τοῖς Νόμοις 5 in fine καὶ 14 § 3
Πανδ. (αὐτόθι), ὅτι δέον ν' ἀσκήται τὸ παράγγελ-
μα βία ἢ λάθρα (interdictum quod vi aut clam),
ἀλλ' ἐννοεῖται οἰκοθεν ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ
παραγγέλματος τούτου, αἵτινες ὁμως οὔτε περιέ-
χονται ἐν τῇ προκειμένῃ ἀγωγῇ, ὡς ἐκ τοῦ δικο-
γράφου αὐτῆς ἀποδεικνύεται, οὔτε διατείνεται ὁ ἀ-
ναιρεσεύων ὅτι περιέχονται, ὑποβάλλων ἀπλῶς λό-
γους ἀναιρέσεως περὶ παραβιάσεως τῶν ἀνωτέρω
νόμων, ὅστις κατ' ἀκολουθίαν ἀποβαίνει ἀπορριπτέος.

Ἐπειδὴ, κατὰ τοὺς Νόμους 3 § 3 καὶ 18 πρ.
Πανδ. (39.3) ἡ περὶ πληθμονῆς ὕδατος ἀγωγή δὲν
χρεῖται ἂν τὸ χειροποιήτων ἔργων ἐγένετο ἐπὶ σημο-
σίον τόπου, καὶ τοῦτο διότι ὡς ὁ δεῦτερος τῶν νό-
μων τούτων ἐκφράζεται, ἡ ἀγωγή αὕτη δὲν ἐγείρε-
ται εἰμὴ κατὰ τοῦ κυρίου τοῦ ἐφ' οὗ ἡ μεταβολὴ
κτημάτων, οὐδεμιᾶς γινομένης διακρίσεως ἂν τὸ
ἔργον ἐν τῷ δημοσίῳ τόπῳ ἐποίησεν ἄλλος τις, ἢ
αὐτὸ τὸ Δημόσιον, ἡ διάταξις δὲ αὕτη, ὑποκειμέ-
νων κοινοχρήστων κτημάτων, ἥτοι ἐπαρχιακῆς
ὁδοῦ, ἐφ' ἧς κατὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἐφετείου καὶ
τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, ὀρθῶς ὡς πρὸς τοῦτο ἐκτι-
μηθεῖσαν, ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ Δημοσίου τὰ ἐπαγα-
γόντα τὴν πληθμονὴν τοῦ ὕδατος ἔργα, ἔχει καὶ
νῦν πλήρη ἐφαρμογὴν διότι τὰ κοινόχρηστα, ἐν
οἷς καὶ αἱ ἐπαρχιακαὶ ὁδοὶ (ἄρθρ. 15 τοῦ περὶ δια-
κρίσεως κτημάτων Νόμου), δὲν ἀνήκουσιν εἰς τὴν
ιδιωτικὴν κτῆσιν τοῦ κράτους, ἥτοι εἰς τὴν κυριό-
τητα αὐτοῦ, ὡς προσώπου τοῦ ιδιωτικοῦ δικαίου,
ἀλλ' εἰς τὴν δημοσίαν κτῆσιν αὐτοῦ κοινῆς ὄντα
χρήσεως, οὔτε δύναται ἡ διάταξις αὕτη νὰ θεωρηθῇ
καταργηθεῖσα διὰ τοῦ ἁρθροῦ 17 τοῦ Συντάγματος,
διότι δὲν ἐπάγεται αὕτη ἀφαίρεσις τῆς ιδιοκτησίας
εἴτε ἐν δλω, εἴτε ἐν μέρει, διὰ τῆς ἰδρύσεως δου-
λείας κατὰ τοῦ ἀκινήτου, ἀνευ προηγουμένης ἀπο-
ζημιώσεως, ἀλλ' ἀπλῶς ἀρνεῖται τὴν περὶ πλη-
θμονῆς ὕδατος ἀγωγήν ἐν τῇ περιπτώσει τῆς ἐπὶ
δημοσίου τόπου ἐπιχειρήσεως τῶν ἔργων, μὴ ἀπο-
κλειομένης τῆς δι' ἄλλων ἀγωγῶν ἐπιδιώξεως τῆς
προσηκούσης ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ἐντεῦθεν ἐ-
πελθούσαν εἰς τὸ κτήμα τοῦ γείτονος βλάβην, ὧν
ὁμως ἀγωγῶν τὰ στοιχεῖα δὲν ἐκτίθενται ἐν τῇ
προκειμένῃ (*).

(*) Ποῖα παρακαλοῦμεν, διότι δλα ἀπεκλείσθησαν.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὀρθῶς ἐκτιμήσαν τὸ δικόγραφον τῆς ἀγωγῆς ἀπεφάνητο, ὅτι αὕτη δὲν ἔχει βάσιν ἀραίρεσιν τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ ἐνάγοντος, εἴτε ὀλικήν, εἴτε μερικὴν, ἄνευ προηγουμένης ἀποζημιώσεως, ἀλλὰ βλάβην προσγενομένην εἰς τὴν ἀμπελον τοῦ ἐνάγοντος ἐνεκα τῆς πλησμονῆς τοῦ ὕδατος τῆς προελθούσης οὐχὶ ἐκ τῆς φυσικῆς ροῆς, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐπιχειρηθέντων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἐπὶ τῆς ἰπαρχιακῆς ὁδοῦ ἔργων, ἀπέρριψε δὲ τὴν ἀγωγὴν ταύτην ἐπὶ τοῖς δυσὶ λόγοις, ὅτι ἡ περὶ πλησμονῆς ὕδατος ἀγωγὴ δὲν δίδεται ἐπὶ κατασκευάσματος ἐν δημοσίῳ τόπῳ καὶ ὅτι δὲν ἐπιδιώκεται δι' αὐτῆς ἀποζημιώσεις διὰ βλάβην προγενεστέραν τῆς ἀγωγῆς· πάντες ἄρα οἱ λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου καὶ τοῦ προσθέτου δικογράφου, ὅτι ἡ ἀγωγὴ βάσιν ἔχει τὴν στέρεσιν τῆς ἰδιοκτησίας παρὰ τὸ ἄρθρ. 17 τοῦ Συντάγματος, ὅτι παρεβιάσθη τὸ ἄρθρον τοῦτο, ἐν ᾧ κατὰ τὰ εἰρημένα δὲν πρόκειται περὶ στερήσεως τῆς ἰδιοκτησίας, καὶ ὅτι τὸ ἐφετεῖον παρῆλθε τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ λεγόμενον, ὅτι τὸ ὁμβριον ὕδωρ ἐβλάψεν ἐκ τῆς κατασκευῆς τῶν ἔργων καὶ οὐχὶ φυσικῶς, ἐλέγχονται ἀνυπόστατα.

Ἀριθ. 439 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΚΑΥΑΛΗΣ

**Ἐπιδικασίᾳ ὠριζόμενον ποδοδοτὸν ὑπερημερι-
κὸν τόκον.- τελεσιδικία.- μειώσις μεταγε-
νεστέροφ νόμου.**

Ἐπειδὴ ὑπαρχούσης τελεσιδικίας περὶ τοῦ ποσο-
στοῦ τοῦ ὀφειλομένου τόκου, οὐδεὶς ἐχώρει περιορι-
σμὸς αὐτοῦ εἰς 8 0/0 ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Νόμου
ΠΕΒ' τῆς 22 Μαΐου 1882, διότι ὁ νόμος οὗτος οὐ-
δὲν ὀρίζων περὶ τῶν διὰ τελεσιδικίων ἀποφάσεων
κανονισθέντων ἀποτελεσμάτων τῆς ὑπερημερίας,
δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐπ' αὐτῶν, καθόσον ἡ
τελεσιδικία διαφεύγει τὸ κράτος παντὸς μεταγενε-
στέρου τούτου νόμου, ἐκτὸς ἐὰν καὶ περὶ ταύτης
διέλαθεν. Ὅθεν ἐπιδικάσαν τὸ ἐφετεῖον τόκους 12
0/0 ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου, ἐνεκα τῆς τελεσιδικίας τῆς
ὑπ' ἀριθ. 52 τοῦ 1861 ἀποφάσεως, τοιοῦτον ἐπι-
καζούσης τόκον, δὲν παρεβιάσε τὸν Νόμον τοῦ 1882.

Ἀριθ. 441 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

**Πίναξ.- ἀνακοπή.- λόγος μὴ περιεχόμενος.-
τόκοι μέχρι τελεσιδικίας πίνακος.- ἐνστά-
σις ἐξοφλήσεως ἀορίστου.- ἀνεξέλεγκτον.-
ἀναιτιολόγητον ἐπὶ ἀδυνατούντων ἰσχυρι-
σμοῦ.- σκέψεις ἐπὶ ὑπολογισμοῦ.- ἐκτίμη-
σις ἀνεξέλεγκτος.**

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 969 τῆς Πολ. Δικονο-
μίας, πᾶσα κατὰ τοῦ πίνακος τῆς κατατάξεως ἀ-
νακοπὴ γίνεται ἐγγράφως ἢ προφορικῶς παρὰ τῷ
ἐπιτετραμμένῳ τὴν κατατάξιν ὑπαλλήλῳ, βραδύτε-
ρον δὲ καὶ κατ' ἄλλον τύπον γινομένη εἶναι ἀπα-
ράδεκτος, ἐπομένως καὶ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσ-
βαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἀπορρίψαν τὸν λόγον
τῆς ἐφέσεως τῆς ἡδὴ αἰτούσης ὅτι τὸ πρωτοδικεῖον
παρὰ νόμῳ ἀπέρριψε τὴν αἴτησιν περὶ πληρωμῆς
τόκων ἀπὸ τῆς ἐπιταγῆς μέχρι τῆς τελεσιδικίας

τοῦ πίνακος, ὀρθῶς ἡρμήνευσε τὸ ἄρθρον 969 τῆς
Πολ. Δικονομίας, ἀφοῦ ἀληθῶς προκύπτει ἐκ τῆς
ἀνακοπῆς τῆς ἀναιρεσεύσεως ὅτι τοιοῦτος λόγος δὲν
ὑπῆρχεν ἐν αὐτῇ διατετυπωμένος, ἀλλ' ἄνευ τῆς
νομίμου προδικασίας προσβάλλετο τὸ πρῶτον διὰ
τῶν προτάσεων, τὸ ἀπαράδεκτον δὲ τοῦτο ἐτύγγα-
νεν ἐξεταστέον καὶ αὐτεπαγγέλτως κατὰ πᾶσαν
στάσιν τῆς δίκης, ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δὲ σχετικὸς
λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ἐστὶ.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως, ὅτι
ἐν ᾧ διὰ τῶν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου προτάσεων
προέβαλεν ἡ ἀναιρεσεύουσα ἐξοφλήσιν τῆς ἀπαιτή-
σεως τοῦ καθ' οὗ ἡ αἴτησις, γενομένην, τὸ μὲν ὑπὸ
τοῦ δημοσίου ταμείου Παρνασσίδος τὸ δὲ ἐξ εἰσπρά-
ξεως ἐτέρας ἀπαιτήσεως ἐκ δραχ. 600 κατὰ τοῦ
I^{***}, ἐν τούτοις τὸ ἐφετεῖον ἀπέρριψε τὸν ἰσχυρι-
σμὸν τοῦτον ὡς ἀόριστον, ὡς διατυπῶνται ἐν τῷ
ἀναιρετηρίῳ, ἀπορριπτέος ἐστὶ, καθόσον ἀνάγκη
εἰς τὴν ἐκτίμησιν πραγματικῶν γεγονότων διαφευ-
γόντων τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου· ἀπορρι-
πτέος δὲ ἐστὶ καὶ ὁ συναφὴς λόγος, ὅτι παρὰ νόμῳ
δὲν ἐπήγαγε τὸ ἐφετεῖον τὸν ἐπιβληθέντα περὶ τοῦ
ἰσχυρισμοῦ τούτου ὅρκον, καθόσον ἐπαγωγὴ ὅρκου
πρὸς ἀπόδειξιν ἰσχυρισμοῦ ἀπαράδεκτου κριθέντος,
νομίμως ἀποκρούεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου.

Ἐπειδὴ ὁ ἕτερος λόγος τῆς αἰτήσεως, ὅτι ἐν ᾧ
ἡ ἀναιρεσεύουσα προσέβαλε τὸ ἔγκυρον τῆς ἐγγρα-
φῆς τῆς ὑποθήκης εἰς τὴν προνομιακὴν κατατά-
ξιν τοῦ καθ' οὗ ἡ αἴτησις, τὸ μὲν ὡς ἐγγραφείσης
τῆς ὑποθήκης ἐν ἄλλῳ δῆμῳ, τὸ δὲ ἄνευ τελεσι-
δίκου ἀποφάσεως, ἐν τούτοις τὸ ἐφετεῖον δὲν ἔλα-
βεν ὑπ' ὄψιν τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον, ἀπορριπτέος
ἐστὶ καὶ καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὴν ἐν ἄλλῳ δῆμῳ
ἐγγραφήν ὡς ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως στη-
ριζόμενος, διότι τὸ ἐφετεῖον ἐσκέφθη ἐπὶ τοῦ ἰσχυ-
ρισμοῦ τούτου διὰ τῆς 7ης σκέψεως τῆς προσβαλ-
λομένης ἀποφάσεως, ἀναφερομένης καὶ εἰς τὰς σκέ-
ψεις τῆς ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου ὑπ' ἀριθ.
410 (1903), ἥτις τὸ νόμιμον τῆς ἐγγραφῆς δικαι-
ολογεῖ διὰ τῆς 5ης σκέψεως ἐν συνδυασμῷ μετὰ
τῆς πρώτης τοιαύτης, ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἔλλειψιν
τῆς τελεσιδικίας τῆς ἀποφάσεως, ἥς δύναται ἐνε-
γράφῃ ἢ ὑποθήκῃ, διότι τοιοῦτος λόγος δὲν προ-
εδλήθη διὰ τῆς ἀνακοπῆς κατὰ τοῦ πίνακος, βρα-
δύτερον δὲ καὶ κατ' ἄλλον τρόπον προτεινόμενος
ἐτύγγανεν ἀπαράδεκτος καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος
παρὰ τοῦ δικαστηρίου ἀπορριπτέος, ἔλλειψις δὲ αἰ-
τιολογίας ἢ ἀπαντήσεως ἐπὶ ἰσχυρισμοῦ μὴ δυνα-
μένου νὰ ἔχῃ νομικὴν ἐπιρροὴν δὲν καθίστησι τὴν
ἀπόφασιν ἀναιρετέαν.

Ἐπειδὴ ὁ ἕτερος λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέ-
σεως, ὅτι τὸ ἐφετεῖον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὴν διὰ
τῶν προτάσεων ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου προβληθεῖσαν
ἐξοφλήσιν ὡς γενομένην παρὰ τοῦ ἀρχικοῦ δικαιοῦ-
χου τῆς ἀπαιτήσεως καὶ ὅτι δὲν ἐπήγαγε τὸν ἐ-
παχθέντα περὶ τούτου ὅρκον, ἀπορριπτέος ἐστὶ διὰ
τοὺς ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει λόγους, καθόσον
ταύτη ἐξοφλήσις γενομένη οὐχὶ παρὰ τοῦ ἀναιρε-
σιβλήτου ἐκδοχέως τῆς ἀπαιτήσεως, ἀλλὰ παρὰ
τοῦ ἀρχικοῦ δικαιοῦχου δὲν προεδλήθη διὰ τῆς κατὰ
τοῦ πίνακος ἀνακοπῆς.

Ἐπειδὴ ὁ ἕτερος λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως, ὅτι τὸ ἐφετεῖον ἐν σιγῇ παρήλθε τὴν ἐνστάσιν τῆς εἰκονικότητος τῆς ἐγκωρύσεως τῆς πρὸς τὸν ἀναιρεσιδλήτον γενομένης, ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως στηριζόμενος καθέσων περὶ τοῦ ἐγκύρου καὶ ὑπαρκτοῦ τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ ἀναιρεσιδλήτου ἐσκέφθη τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς 7ης σκέψεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀναφερόμενον καὶ εἰς τὰς σκέψεις τῆς πρωτοδίκου.

Ἐπειδὴ ὁ βος καὶ τελευταῖος λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως, ὅτι ἐν ᾧ διὰ τῆς προσαγωγῆς τοῦ ἀπὸ 16 Ἰουνίου 1901 ἐπιδοτηρίου, δι' οὗ ἐπεδόθη τῷ ὀφειλῇ τὸ ὑπ' ἀριθ. 586 (1873) συμβόλαιον μετ' ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν, ἀπέδειξεν ὅτι τὸ κεφάλαιον μετὰ τῶν τόκων ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 8496 καὶ 90)οο, ἐν τούτοις τὸ ἐφετεῖον ἐδέξατο ὀλιγώτερον ποσόν, καὶ ὅτι δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψει τοὺς ἰσχυρισμούς τῆς τούτου οὔτε τὸ εἰρημένον ἐπιδοτήριον, ἀπορριπτέος ἐστὶ, καθόσον, ὅτι μὲν ἐσκέφθη τὸ ἐφετεῖον ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπολογισμοῦ δὲν ποιεῖται τῆς ἀπαιτήσεως τῆς αἰτούσης, ἀν δὲ ἐν τῷ ὑπολογισμῷ περιῆλθεν εἰς διάφορα ἀποτελέσματα τῶν ὑπὸ τῆς αἰτούσης ἀξιουμένων, τοῦτο ἀναγόμενον εἰς τὴν ἐκτίμησιν πραγματικῶν γεγονότων δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρ. Πάγου, ὅσον δὲ ἀνάγεται εἰς τὴν μὴ λήψιν ὑπ' ὄψιν τοῦ ἐπιδοτηρίου τῆς ἐπιταγῆς καθόσον τούτου ἡ ἐπικλήσις προδήλως ἐγένετο διὰ τὴν ἀπόδειξιν τοῦ μεγέθους τῶν ὀφειλομένων τόκων, ἀλλ' ὡς πρὸς τοὺς καταταχθεῖσα ἡ αἰτούσα ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλου διὰ τόκους μόνον δύο ἐτῶν δὲν ἤγειρε παράπονα διὰ τῆς κατὰ τοῦ πίνακος ἀνακοπῆς, ἐπομένως ὅσον δήποτε καὶ ἂν ἀπεδινύετο τὸ ποσὸν τῶν τόκων διὰ τῆς λήψεως ὑπ' ὄψει τοῦ ἐπιδοτηρίου τῆς ἐπιταγῆς οὐδεμίαν θὰ εἶχεν ἐπιρροήν, ἀφοῦ οἱ πέραν τῶν δύο ἐτῶν τόκοι δὲν ἀπετέλεσαν νομίμως ἀντικείμενον δίκης.

Ἀριθ. 442 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Ἰόνιος Κώδιξ. - ἀδελὰ πρόδωπα. - ἀναγαθὴ ἐν διαθήκαις. - κληροδοτήματα ἄκυρα. - προσδόκη ὑπὸ κληρονόμου. - ἀδιάρθορος ἀπαγόρευσις κληρονόμου. - ὑποκατάστασις ἀγνώστου.

Ἐπειδὴ αἱ διατάξεις τοῦ Ἰονίου Κώδικος ὡς πρὸς τοὺς τύπους τῶν διαθηκῶν διετηρήθησαν ρητῶς ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 3 τοῦ Νόμου ΠΝ' τῆς 30 Ἰανουαρίου 1866 περὶ εἰσαγωγῆς τῆς ἐλληνικῆς νομοθεσίας ἐν Ἑπτανήσῳ, κατὰ δὲ τὸ ἀρθρον 2 τοῦ αὐτοῦ Νόμου, ἡ ἰσχὺς τοῦ ἀπὸ 23 Φεβρουαρίου 1835 Β. Διατάγματος περὶ πολιτικοῦ νόμου δὲν θέλει ἐπεκταθῇ εἰς τὰς Ἰονίους νήσους, ἐν αἷς διατηροῦσι προσωρινῶς τὸ κῆρος αἱ διατάξεις τοῦ Ἰονίου Ἀστικοῦ Κώδικος αἱ κανονίζουσαι ἀντικείμενα περὶ ὧν δὲν προνοοῦσιν οἱ λοιποὶ νόμοι τοῦ Βασιλείου, ἀλλὰ νόμοι τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου προνοοῦντες περὶ τῆς ἱκανότητος τῶν ἀδελῶν προσώπων, ὅπως ἐγγράφονται κληρονόμοι ἐν διαθήκαις ἢ δέχονται διὰ τούτων κληροδοτήματα δὲν ὑπάρχουσιν, ἐπομένως ὁ σχετικὸς λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως

κυρίας τε καὶ προσθέτου, ὅτι αἱ τυχόν περὶ ἀνικανότητος ἀδελῶν προσώπων διατάξεις τοῦ Ἰονίου Κώδικος δὲν ἰσχύουσιν πλέον σήμερον, ἀβάσιμός ἐστι καὶ ἀπορριπτέος.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀρθρων 876. 924, 927, 795 τοῦ Ἰονίου Κώδικος ἐξάγεται σαφῶς, ὅτι ἡ βούλησις τοῦ διαθετότος τὴν περιουσίαν του, εἴτε διὰ κληρονομικῆς ἐγκαταστάσεως εἴτε οἰα κληροδοτημάτων, πρέπει νὰ περιβάλλεται τοὺς τυποὺς τῶν διαθηκῶν καὶ νὰ δηλῶται σαφῶς ἐν ταύταις, ἐπομένως ἐνδιάθηκος διάταξις, δι' ἧς κληροδοτεῖται τι εἰς πρόσωπον ὀριζόμενον μὲν ἐν τῇ διαθήκῃ, ἀλλ' ὅπως δώσῃ τὸ κληροδοτούμενον εἰς ἕτερον πρόσωπον, ὅπερ ὁ διαθέτης ὥρισεν ἢ ἤθελεν ὀρίσει ἄλλως, ἦτοι μυστικῶς καὶ ἐμπιστευτικῶς, ἄκυρός ἐστι, καὶ τὸ κατονομαζόμενον ἐν τῇ διαθήκῃ πρόσωπον, οὐδὲν κέκτηται δικαίωμα ὅπως αἰτήσῃ τὸ κληροδοτηθῆναι, ταῦτα δὲ εἰπὼν καὶ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀκυφάσεώς του, ὀρθῶς ἐφήρμοσε καὶ καλῶς ἡρμήνευσε τὰς ἄνω μνημονευθείσας διατάξεις τοῦ Ἰονίου Κώδικος καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου σχετικὸς λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ἐστὶν.

Ἐπειδὴ ἡ ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου διὰ τῆς 6ης σκέψεως λαβοῦσα ὑπ' ὄψει τὸ σύνολον τῆς διαθήκης καὶ ἐξαγαγοῦσα ἐκ ταύτης, ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν ὠνόμασθη οὔτε κατ' οὐσίαν οὔτε προσωπικῶς κληροδόχος, διότι τὸ ἀφεθὲν αὐτῷ ἐνετάλη ὑπὸ τοῦ διαθετοῦ νὰ δώσῃ πρὸς ἕτερον πρόσωπον ἄγνωστον, ὡς πρὸς τὴν ἐκτίμησιν ταύτην δὲν ἀπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν δὲ τοῦ νόμου ἐπὶ τῶν δεδομένων πραγματικῶν γεγονότων, ὀρθῇ ἐπίσης τυγχάνει διὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένη σκέψει ἐκτεθέντα καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως γ' καὶ δ' ὡς καὶ οἱ ἐν τῷ προσθέτῳ ἀπορριπτέοι εἰσὶν.

Ἐπειδὴ ἡ ἀναιρεσιδλήτος, οὕσα κληρονόμος διὰ τῆς διαθήκης καὶ ἐναγομένη πρὸς πληρωμὴν ἀκέρων κληροδοτημάτων, προδήλως εἶχε τὸ συμφέρον νὰ προσβάλῃ τὸ κῆρος αὐτῶν, οὐδὲ ἡμποδίζε ταύτην ἡ περὶ τοῦ ἐναντίου τυχὼν ἐν τῇ διαθήκῃ ρήτρα ὅτι ἀποκλείεται πᾶσα ἔρευνα περὶ τῆς τύχης τοῦ ἀκύρου ἐγκαταλειπομένου κληροδοτήματος, καθόσον, ἀφοῦ ἡ διάταξις τῆς διαθήκης ὑπὲρ ἀδελφου προσώπου εἶναι ἄκυρος, ἄκυρος καὶ ἄνευ ἀποτελέσματος ἐστὶ καὶ πᾶσα ἐτέρα διάταξις σκοποῦσα ἐμμέσως τὴν διατήρησιν τῆς ἀκύρου διατάξεως, ἐπομένως οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι α' καὶ δ' τῆς κυρίας αἰτήσεως καὶ οἱ σχετικοὶ τῆς προσθέτου ἀπορριπτέοι εἰσὶν, ὡς ὀρθῶς ἔκρινε καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου.

Ἐπειδὴ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου ἐκτιμήσασα διὰ τῆς ὀγδόης σκέψεώς της, τὴν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιδλήτος ἐκκληθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 1840 καὶ ἀπὸ 2 Αὐγούστου 1901 ἔχουσιν ἀπογραφῆς καὶ ἐξαγαγοῦσα ἐκ ταύτης, ὅτι οὐδεμία ἀναγνώρισις ὑπὲρ τοῦ ἐνάγοντος ἐγένετο ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, ἔκρινε περὶ πραγματικῶν γεγονότων, καὶ ἐπομένως διαφεύγει τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρ. Πάγου, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ἐστὶ.

Ἐπειδὴ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὁρθῶς δὲν ἐφήρμοσε τὰς περὶ ὑποκαταστάσεως διατάξεις τοῦ ἀρθρ. 791, τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ὁποῦ ἐπικουρικῶς ἐπεκαλέσθη ὁ ἐνάγων, καθ' ὅσον ὑποκατάστασις κατὰ τὸν Ἰόνιον Νόμον ὑπάρχει, ὅταν ὁ κληρονόμος ἢ κληροδόχος ἐπιφορτίζεται δι' οἰασδήποτε ἐκφράσεως νὰ διατηρήσῃ καὶ εἰτα ἀποδόσῃ εἰς τρίτον πρόσωπον, ὠρισμένον καὶ ἱκανὸν νὰ λάβῃ διὰ τῆς διαθήκης, οὐχὶ δὲ ὅταν ὁ εὐεργετούμενος εἴναι ἄγνωστον πρόσωπον ἐν τῇ διαθήκῃ, τὸ δὲ κατονομαζόμενον πρόσωπον χρησιμεύει ἀπλῶς χάριν τῆς ὑπὲρ ἀγνώστου διατάξεως τῆς διαθήκης, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐδέξατο ἐν τῇ κυριαρχικῇ αὐτοῦ ἐκτιμήσει τὸ ἐφετεῖον.

Ἐπειδὴ, ἀκύρου οὐσης τῆς ὑπὲρ ἀγνώστου προσώπου διατάξεως τῆς διαθήκης, ὁρθῶς τὸ ἐφετεῖον οὔτε ἐξήτασεν οὐδὲ διετάξεν ἀποδείξεις περὶ τοῦ ἐπικουρικοῦ ἰσχυρισμοῦ, τῆς ἀναιρεσιβλήτου καὶ ἐναγομένης, ὅτι διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ἐσκοπεῖτο χορηγία ὑπὲρ ἀνικάνου προσώπου καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου σχετικὸς λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ἐστίν.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 1498 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΣΟΥΛΤΑΝΗΣ
Μικτὸς γάμος ὁρθοδόξου καὶ ἐτέρου χριστιανικοῦ δόγματος. - ὅροι ἰσχύος. - ἀπόδειξις δόγματος.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν Νόμον ΧΨΤ' τῆς 15ης Ὀκτωβρίου 1861 περὶ μικτῶν γάμων, ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς χριστιανούς τοῦ ἀνατολικοῦ δόγματος νὰ συνάπτωσι γάμους μετὰ χριστιανῶν ἄλλου δόγματος, τηροῦντες τὰ ὑπὸ τῆς ἐλληνικῆς ὁρθοδόξου ἐκκλησίας περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ὀριζόμενα, ὅθεν ὅτι τὴν μετ' ἐπισκοπικὴν ἄδειαν τέλεσιν τοῦ γάμου παρ' ἱερέως ὁρθοδόξου ἐκκλησίας, διότι κατὰ τὴν Νεαράν 86 τοῦ Λέοντος καὶ τὴν ἀπὸ 2 Ἀπριλίου 1835 ἐγκύκλιον τῆς Ἱεροῦ Συνόδου ἀναγομένην εἰς τὰ καθήκοντα αὐτῆς, κυρωθεῖσαν παρα τῆς Κυβερνήσεως καὶ δημοσιευθεῖσαν διὰ τῆς Ἐφημερίδος αὐτῆς, ἐπομένως ἰσχύον νόμου ἔχουσιν, ἀπαιτεῖται διὰ τὸ κύρος τοῦ γάμου ἱερά εὐλογία παρ' ὁρθοδόξου ἱερέως, μετὰ προηγουμένην ἔγγραφον ἄδειαν τοῦ κατὰ τόπον Ἐπισκόπου. Ὁ γάμος ὅμως τῶν διαδίκων, τοῦ μὲν ὁρθοδόξου, τοῦ δὲ καθολικοῦ, κατὰ τὴν ἀγωγὴν, ὁμολογεῖται παρ' αὐτῶν ὅτι ἐτελέσθη παρ' ἱερέως τοῦ Δυτικοῦ δόγματος, ἄρα δὲν λογίζεται ἔγκυρος, καὶ κατ' ἀκολουθίαν πρέπει νὰ γένηται δεκτὴ, ὡς βάσιμος, ἡ ἔφεσις τοῦ ἐνάγοντος, μεταρρυθμισθῇ δὲ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ περὶ ἀκυρώσεως τοῦ γάμου τούτου ἀγωγὴ τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἐπὶ τῇ ἐσφαλμένῃ αἰτιολογίᾳ ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη τῆς τελέσεως τοῦ μικτοῦ γάμου παρ' ἱερέως τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας καὶ ὅτι ἡ ἐγκύκλιος δὲν ἔχει ἰσχύον νόμου (*).

Ἐπειδὴ ἐν τούτοις ἡ ἐναγομένη ἀρνεῖται τὸν ἐν τῇ ἀγωγῇ οὐσιώδη πραγματικὸν ἰσχυρισμὸν, ὅτι ὁ

ἐνάγων ἀνήκει εἰς τὸ ἀνατολικὸν δόγμα, δὲν ἀποδεικνύει δὲ τούναντίον τὸ ἐν τῇ δικογραφίᾳ πιστοποιητικόν, ὅπερ ἐπικαλεῖται ὁ ἐνάγων, τοῦ ἐν Ἀθήναις ἐφημερίου τῶν καθολικῶν, ὅτι ἐτελέσθη ὁ γάμος κατὰ τοὺς τύπους τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας τοὺς ἀφορῶντας τοὺς μικτοὺς γάμους κλπ ὁ ἐνάγων βαρεῖται τῇ ἀποδείξει ὅτι ἐβαπτίσθη κατὰ τὸ ὁρθόδοξον δόγμα, διὰ παντὸς νομίμου μέσου καὶ μαρτύρων, διότι περὶ τοῦ γεγονότος τούτου δὲν ἠδύνατο καὶ δὲν ὤφειλε νὰ ἔχῃ ἔγγραφον ἀπόδειξιν κατὰ τὴν ὁρθὴν ἐννοίαν τοῦ ἀρθροῦ 300 τῆς Πολ. Δικονομίας ἐν προκειμένῳ.

Ἀριθ. 1503 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Μ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ
Ἵδωρ. - κυριότης. - ποία δυνατὰ ἐξουσία. - δουλεία. - ἐννοία.

Ἐπειδὴ τὸ ρέον ὕδωρ δὲν εἶναι ἐπιδεκτικὸν κυριότητος, ὡς πρᾶγμα πάγκοινον καὶ λόγῳ τῆς ρευστικῆς ιδιότητος αὐτοῦ (Πανδ. 2 § 1 (1.8), συνεπῶς ὁρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του, καὶ διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ λόγους, ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἐφόσον ἐπιδιώκει οὗτος ν' ἀναγνωρισθῇ κύριος τοῦ ἐν αὐτῇ ὕδατος, κατὰ τὴν ἐπίσης ἐν αὐτῇ ἀναφερομένην σειρὰν.

Ἐπειδὴ τὸ δικαίωμα τῆς κυριότητος τοῦ κυρίου τοῦ κτήματος, καὶ ἐκεῖνο τῆς αποκλειστικῆς παρ' αὐτοῦ χρήσεως τοῦ δι' αὐτοῦ διερχομένου ἢ ἐν αὐτῷ πηγάζοντος ὕδατος, δύναται μὲν νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς δουλείας ὑδραγωγείου, ἥτοι τοῦ κτηθέντος δικαιώματος παρ' ἄλλου, συμφώνως καὶ πρὸς τοὺς Νόμους Πανδ. 11 (16.2) 1 (83) νὰ λαμβάνῃ τὸ ὕδωρ ἐκ τῆς πηγῆς δι' ὑδραγωγείου διερχομένου ἐξ ἄλλοτρίου κτήματος, ἡ ἀγωγὴ ὅμως τοῦ ἐκκαλοῦντος, δι' ἧς οὗτος ἐπιδιώκει ν' ἀναγνωρισθῇ ὑπὲρ αὐτοῦ δουλεία ὑδραγωγείου, ὁρθῶς εἰ καὶ δι' ἄλλον λόγον ἀπερρίφθη ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου, καθόσον, ὡς ἐξάγεται ἐξ αὐτῆς, δὲν ἔχει βάσιν ὅτι ἐκτήσατο δουλείαν, ἥτοι δικαίωμα νὰ λαμβάνῃ τὸ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενον ὕδωρ δι' ὑδραγωγείου διερχομένου ἐκ κτήματος τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἥτοι δὲν πρόκειται δι' αὐτῆς περὶ κτηθέντος δικαιώματος μεταγωγῆς ὕδατος δι' ἄλλοτρίου ἀγροῦ ἀλλὰ περὶ παρακλώσεως ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου νὰ λαμβάνῃ ὁ ἐκκαλὼν τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερόμενον ὕδωρ, κατὰ τὴν ἐπίσης ἐν αὐτῇ ἀναφερομένην σειρὰν, καὶ πράξεως αὐτοῦ συνισταμένης εἰς στροφὴν καὶ μεταφορὰν τοῦ ὕδατος εἰς τὸν ἐν τῇ θέσει Παναγίᾳ τῆς Καρυστίας ἀγρόν του, περὶ οὗ ἀρμόδιον εἶναι συμφώνως τῷ ἀρθρῳ 490 § 80 τοῦ εἰρηνοδικείου.

Ἀριθ. 1509 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ
Ἀπαίτησις κατὰ Δημοσίου. - παραγραφὴ πεναίτης ἀνεξαίρετος. - ἀναγνώρισις ἀνιδόχου κατὰ παραγραφῆς. - δίκη ἀρξαμένη.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν σαφὴ ἐννοίαν τοῦ ἀρθρ. 69 τοῦ Λογιστικοῦ Νόμου, οἰαδήποτε ἀπαίτησις κατὰ τοῦ Δημοσίου, ἐξ οἰουδήποτε λόγου ὀφειλομένη καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐξαίρεσεως, παραγράφεται μετὰ πάροδον πέντε ἐτῶν. Ὅθεν καὶ ἡ ἐπίδικος τοῦ ἐνάγον-

(*) Πρβλ. 558 (1903) Δ. Π. ἐν τ. XV σ. 261.

τος ἀπαίτησις, καίπερ ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ὡς συνομολογεῖται παρ' αὐτοῦ, οὐδὲν ὅμως διαφύγει τὴν μνησθεῖσαν ὡς ἄνω διάταξιν τοῦ νόμου, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ ἀπλὴ ἀναγνώρισις τοῦ χρέους, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπακολούθησεν καὶ ἡ πληρωμὴ αὐτοῦ ἐντὸς πέντε ἐτῶν, δὲν διακρίπτει τὴν παραγραφὴν, ἀλλ' ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἀναγνωρίσεως νέα πάλιν πενταετής προθεσμία παραγραφῆς, ἥτις ἀναστέλλεται μόνον ἐὰν ἡ πληρωμὴ δὲν ἐγένετο ἕνεκα ἐμποδίων ἐκ μέρους τῶν ἀρχῶν, ἢ δι' ἀρξαιμένην δίκην, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 70 τοῦ Λογιστικοῦ Νόμου. Ὅθεν κατὰ ταῦτα, ἰσχυρισθέντος τοῦ ἐφεσιδλήτου ὅτι ἡ ἐπίδικος ἀπαίτησις δὲν ἐπληρώθη ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἕνεκα κατασχέσεως αὐτοῦ ἢ ἐτέρου πρὸς τὸν ταμίαν Ἀττικῆς, ὁρθῶς καὶ νομίμως διὰ τῆς προεκδοθείσης ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, διατάχθη παραγωγὴ τῶν οἰκείων ἀποδεικτικῶν ἐπιδύσεων πρὸς τε τὸν ταμίαν Ἀττικῆς καὶ τῶν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργῶν, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 86 τοῦ ρηθέντος νόμου.

Ἀριθ. 1513 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΒΑΦΑΣ

Ἀγωγή ἐκ μὴ προδικουμένης πληρωτέως δικαιοπραξίας.- ἀντιθέτις ἀγορανομικῇ ἀγωγῇ.- παραλαβὴ ἄνευ διαμαρτυρίας.

Ἐπειδὴ, καθόσον διὰ τῆς ἀγωγῆς ζητεῖται διαφυγὸν κέρδος ἢ ἀγωγή δὲν στηρίζεται ἐπὶ κεκρυμμένων ἐλαττωμάτων, οὔτε εἶναι ἀγωγή τοῦ ἀγορανομικοῦ δόγματος, ἀλλ' εἶναι ἡ ἐκ τῆς ἀγοραπωλησίας ἀγωγή, δι' ἧς ζητεῖται τὸ διαφέρον, διότι ὁ ἐναγόμενος δὲν ἐξετέλεσε καθ' ἑαυτὸν τῆς σύμβασιν, μὴ παραδόσας ρητίνην οἷα συνεφωνήθη, τοιαύτης δὲ ἀγωγῆς στοίχειον δὲν εἶναι οὔτε δόλος οὔτε ἀπάτη ἀλλὰ μόνον τὸ γεγονὸς ὅτι μὴ ἐκπληρώσας τὰ καθ' ἑαυτὸν ἀποχρώντως τὴν σύμβασιν ὁ ἐναγόμενος ἐπροξένησε ζημίαν ἡδ' ἐνάγοντι, ἐπομένως καὶ ἂν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφέρεται δόλος καὶ ἀπάτη τοῦ ἐναγομένου ὁρθῶς δὲν διατάχθη ἀπόδειξις περὶ αὐτῶν.

Ἐπειδὴ ὠρισμένως δὲν ἰσχυρίζεται ὁ ἐναγόμενος ὅτι αὐτὸς ὁ ἐνάγων παρέλαβε τὴν ρητίνην ἄνευ διαμαρτυρίας ἢ ἀντιρρήσεως οἰαζόμενος, οὔτε ἄλλως ἢ τοιαύτη παραλαβὴ καθιστᾷ ἀπαράδεκτον ἀγωγήν οἷα ἡ ὑπὸ κρίσιν, δηλαδὴ περὶ διαφυγόντος κέρδους δι' ὅλον τὸ ποσὸν τῆς ρητίνης, οὐδενὸς νόμου ὁρίζοντος τοιοῦτό τι, τῶν δὲ διατάξεων τῶν ἄρθρ. 103, 105 καὶ 108 τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου ἀφορῶσιν τὰς σχέσεις τοῦ παραλήπτου καὶ ἀγωγιάτου, οὐχὶ δὲ τοῦ ἀγοραστοῦ καὶ πωλητοῦ, οἷοι οἱ ἤδη ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ διάδικοι.

Ἀριθ. 1517 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Κ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐπιδόσεις ἐνὶ συνδίκων.- ὁρκος ἐπὶ ἰδίου ἰσχυρισμοῦ.

Ἐπειδὴ κοινοποιηθείσης τῆς ὑπὸ κρίσιν κατὰ τῆς ἐρήμην ὑπ' ἀριθμ. 847 ἐ. ἐ. ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου τούτου ἀνακοπῆς εἰς τὸν ἕνα τῶν συνδίκων καὶ τὸν παρεμβαίνοντα, νομίμως ἐγένετο ἡ ἐπίδοσις ταύτης κατὰ τὸ ἄρθρ. 145 § 5 τῆς Πολ.

Δικονομίας, οὐδὲν ὅμως τροποποιουμένου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 466 τοῦ Ἐμπορ. Νόμου, ὅπερ κανονίζει τὴν ἀπὸ κοινοῦ ὅλων τῶν συνδίκων ἐνέργειαν καὶ διαχείρισιν, ἥτοι τὰς ἐνεργητικὰς χάριν τῆς διαχείρισεως πράξεις τῶν συνδίκων καὶ οὐχὶ τὰς κατὰ τῆς πτωχεύσεως ἐπιδόσεις.

Ἐπειδὴ ὁ ἰσχυρισμὸς τῶν συνδίκων, περὶ εἰκονικότητος τῆς πρὸς τὸν Κ^{***} πωλήσεως, ἀποτελεῖ ἴδιον αὐτῶν ἰσχυρισμὸν, δυνάμενον καὶ ἰδίαν βάσιν ἀγωγῆς νὰ ἀποτελέσῃ, κατὰ Νόμ. 42 (50.17), Πανδ. πρέπει διὰ τοῦ ὅρκου τοῦ διαδίκου νὰ ἀποδειχθῇ, καὶ συνεπῶς ὁρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις τὸν τοιοῦτον ὅρκον ἐπέβαλε.

Ἀριθ. 1518 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Κ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀποφάσις περὶ παρατάσεως προθεσμίας ἐν δίκῃ περὶ παύσεως πληρωμῶν.- προτίμησις νόμιμος.- ἀνεπέκτατον.

Ἐπειδὴ ἡ προκειμένη ἐφεσις, ἀσκουμένη κατ' ἀποφάσεως ἀπορριψάσης αἰτησιν περὶ παρατάσεως προθεσμίας, πρὸς ἀπόδειξιν θέματος περὶ παύσεως πληρωμῶν ἐπὶ πτωχεύσεως, ἀποτελεῖ δίκην ἀναφουμένην ἐκ πτωχεύσεως κατὰ τὸν ἄρθρον δὲ 586 τοῦ Ἐμπ. Νόμου αἱ τοιαῦται δίκαι συζητοῦνται τὴν τρίτην ἡμέραν ἀπὸ τῆς κλήσεως, χωρὶς νὰ χωρῇ οὐδεμία ἐπέκτασις προθεσμίας, ἅτε μὴ παραπέμπτοντος τοῦ ἄρθρου τοῦ Ἐμπ. Νόμου εἰς τὸ ἄρθρον τῆς Πολιτ. Δικονομίας, ἀλλ' ὁρίζοντος τὴν προθεσμίαν ταύτην ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐξαιρέσεως, νομίμως καὶ ἐμπροθέσμως φέρεται πρὸς συζήτησιν.

Ἀριθ. 1520 (1905)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΒΑΦΑΣ

Μετοχικὴ ἐταιρεία.- ἐμπορικότης ἐκ χαρακτηριστικῶς ἐπιχειρήσεως.

Ἐπειδὴ προκύπτει ἐκ τοῦ συνόλου τῆς ἀγωγῆς ὅτι ἡ ἐπιχείρησις, δι' ἣν συνέστη μετοχικὴ ἐταιρεία μετὰ τῆς ἐναγούσης καὶ τοῦ ἐναγομένου, ἀφ' ὧρα ἐμπορικὴν πρᾶξιν, διότι λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ μεγάλου ποσοῦ τῆς Θηραϊκῆς γῆς ἥτις ἐπρόκειτο νὰ παρασκευασθῇ πρὸς φόρτωσιν καὶ φορτωθῇ εἰς τὰ πλοῖα, ὅπως μεταφερθῇ εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον, προφανὲς εἶναι ὅτι ταῦτα δὲν θὰ ἐγίνοντο παρὰ μόνου τοῦ ἐναγομένου, ἀλλὰ καὶ παρ' ἐργατῶν μισθίων, ἐπὶ τῆς ἐργασίας τῶν οἰκίων ἐκερδοσκοπεί ἡ μετοχικὴ ἐταιρεία, οὐδὲν ὅμως δὲ προκύπτει ἐκ τῆς ἀγωγῆς ὅτι ἡ ἐκ τῆς πωλήσεως τῆς Θηραϊκῆς γῆς κερδοσκοπία εἶχε μείζονα σπουδαιότητα τῆς ἐπὶ τῆς ἐργασίας τοιαύτης, συνεπῶς ἀφοῦ πρόκειται περὶ πράξεως ἐμπορικῆς, ἐξ ἧς χαρακτηρίζεται ἡ ιδιότης τῆς ἐταιρείας, καλῶς ἀπερρίφθη ἡ ἐνστάσις τοῦ ἐναγομένου περὶ κακῆς ἐγγραφῆς τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς εἰς τὸ δι' ἐμπορικὰς ὑποθέσεις πινάκιον τοῦ πρωτοδίκου δικαστηρίου.

Ἀριθ. 1521 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Χ. ΡΟΥΦΗΣ

Προδωπικὴ ἀναρμοδιότης.- πότε προβλητέα.- παραγραφὴ δυναλλαγματικῆς ἢ γραμματίου.- διακοπὴ δικαστικῆ ἀποφάσεως.- ὁποῖα.

Ἐπειδὴ τοῦ ἐκκαλοῦντος, διὰ τε τῆς ἀπὸ 7 Ἰουνίου 1904 ἀνακοπῆς αὐτοῦ κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 99 ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως καὶ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, ἀπαντήσαντος εἰς τὴν ἀγωγὴν, χωρὶς νὰ προβάλλῃ περὶ ἀναρμοδιότητος ἐνστάσιν, ἡ ἡδὴ τὸ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου προβαλλομένη ἐνστάσις αὕτη, λόγῳ ὅτι οὗτος μετὰ τὴν πρὸς αὐτὸν κοινοποιήσιν τῆς ἀγωγῆς, ἦτοι ἀπὸ τῆς 21 Μαρτίου 1898, δὲν διέμενε πλέον ἐν Καίρῳ, ἄτε ἀναχωρήσας ἐκεῖθεν καὶ μετακινήσας οἶκο· γενεακῶς ἐν Ἀθήναις, ἀπορριπτέα κρίνεται, ὡς ἀπαράδεκτος, καθὰ βάσιμῳς ὁ ἐφεσίβλητος ἀνενίσταται, καθόσον μὴ προκειμένου περὶ ἀναρμοδιότητος ὡς ἐκ τοῦ εἴδους τῆς διαφορᾶς (*ratione materiae*), ἣτις προτείνεται κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης ἐξεταζομένη καὶ αὐτεπαγγέλτως (ἄρθρ. 25 Πολιτ. Δικονομίας), ἀλλ' ἐξ ἄλλου λόγου, ἦτοι λόγῳ τῆς νέας αὐτοῦ κατοικίας, ἡ ἐνστάσις ἐκαλύφθη παρεκταθείσης οὕτω τῆς δικαιοδοσίας τοῦ πρωτοβάθμιου δικαστηρίου, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 553 § 1, 582 § 2 καὶ 24 Πολιτ. Δικονομίας (Πρβ. Οἰκονομ. Ἐγχειρίδιον § 104 σημ. 2 καὶ § 106 σημ. 1).

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 189 τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου, πᾶσα ἀγωγὴ ἀφορῶσα συναλλαγματικὰς ἢ εἰς διαταγὴν γραμματίαι ὑπογεγραμμένα παρ' ἐμπόρων ἢ τραπεζιτῶν ἢ ἀναγόμενα εἰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις παραγράφεται μετὰ ἑταίαν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ διαμαρτυρικοῦ ἢ ἀπὸ τῆς τελευταίας δικαστικῆς καταδιώξεως, ἡ παραγραφή ὅμως αὕτη ἐπέρχεται ἐὰν μέχρι τῆς παρελεύσεως πενταετίας μὴ ἐπέλθῃ καταδικαστικὴ ἀπόφασις, ἡ ἐὰν μὴ τὸ χρέος ἀναγνωρισθῇ δι' ἰδιαιτέρου ἐγγράφου, διότι ἐν θατέρᾳ τῶν περιπτώσεων τούτων ἐπέρχεται ἀνακοπὴ αὐτῆς, ἀφ' ἧς ἄρχεται πλέον ἡ τοῦ Ἀστικοῦ Νόμου τριακονταετῆς παραγραφή, μηδεμίαν δὲ ποιούμενου τοῦ νόμου διαστολὴν ἀλλ' ἀρκουμένου εἰς ἀπόφασιν καταδικαστικὴν, τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ἐπέρχεται, εἴτε καταδικάζουσα ἀπόφασις ἐξεδόθη ἐρήμην, εἴτε κατ' ἀντιμωλίαν, εἴτε καὶ ἂν ὑπόκνηται εἰς τὸ ἐνδίκον τῆς ἀνακοπῆς καὶ ἐφέσεως μέσον, καθόσον καὶ ἡ ἐρήμην ἀποφάσις κατὰ τὸ παρ' ἡμῖν ἰσχύον δίκαιον, εἶναι ἐξ ἴσου ὁριστικὴ ὅσον καὶ ἡ κατ' ἀντιμωλίαν καταδικάζουσα καὶ ἀποπερατοῖ καὶ καταργεῖ τὴν δίκην (ἄρθρ. 476 § 1 Πολ. Δικονομίας), διατηροῦσα τὸ κράτος καὶ τὴν ἰσχύον αὐτῆς, ἐφ' ὅσον δὲν ἀνακληθῇ διὰ μεταγενεστέρως ἀποφάσεως, ὑπὸ τῆς ὁποίας τότε μηδενίζομένη οὐδὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἐννομον ἀποτέλεσμα, ἡ δὲ κατ' αὐτῆς ἐγειρομένη ἀνακοπὴ οὐδὲν ἄλλο ἀποτέλεσμα ἐπάγεται εἰμὴ μόνον τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως καὶ νέαν τῆς ὑποθέσεως συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου, ἐὰν δὲ ὁ ἀνακόπτων καὶ αὐθὺς δὲν ἐμφανισθῇ ἀπορριπτέα ἡ ἀνακοπὴ καὶ ἀναλαμβάνει πλῆρες τὸ κράτος αὐτῆς ἡ ἐρήμην ἀποφάσις, (Πρβ. Οἶκ. Ἐγγ. § 223 σημ. 19 ε' ἐκδοσις). Τοῦτου δὲ θεθέντος ἡ περὶ παραγραφῆς τῆς ἐπιδίκου ἀπαιτήσεως ἐνστάσις τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἐρειδουμένη ἐπὶ ἐμπορικοῦ γραμματίου εἰς διαταγὴν, καθὰ ἀμφοτέρω οἱ διάδικοι διὰ τῶν προτάσεων αὐτῶν συνομολογοῦσι, προκύπτει δ' ἄλλως ἐξ αὐτοῦ

τοῦ γραμματίου, ὡς περιέχοντος ἀποστολὴν χρημάτων ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, (ἄρθρ. 2 περὶ ἀρμοδ. Ἐμπορ. Ν.) ἐπὶ λόγῳ ὅτι ἀπὸ τῆς 17 Ἀπριλίου 1898, ἀφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθμ. 99 ἐκκαλουμένη ἐρήμην ἀπόφασις μέχρι τῆς 10 Ἰουνίου 1904, καθ' ἣν ἐκοινοποιήθη ἡ ἀπὸ 7 Ἰουνίου ἰδίου ἔτους ἀνακοπὴ αὐτοῦ, εἶχεν ἡδὴ διαρρεῦσθαι ὅλη πενταετία, ἀπορριπτέα κρίνεται ὡς μὴ βάσιμος, ἀφ' οὗ μάλιστα διὰ τῆς δευτέρας τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων ἀπερρίφθη ἡ ἀνακοπὴ αὐτοῦ ὡς ἀνυποστήρικτος καὶ τὸ πρωτοβάθμιον δικαστήριον ἀπεξεδόθη τελείως πάσης περαιτέρω αὐτοῦ ἐξουσίας, εἰ καὶ ἡδυνάτῳ τις εἰπεῖν ὅτι διὰ τῆς φράσεως ἀκαταδικαστικὴ ἀπόφασις τοῦ μνησθέντος ἁρθρου, ἐννοεῖται ἡ ἀπόφασις ἡ μὴ ὑποκειμένη πλέον εἰς τὸ ἐνδίκον τῆς τε ἀνακοπῆς καὶ ἐφέσεως μέσον, ἦτοι ἡ δεδικασμένον ἀποτελοῦσα, λόγῳ τῆς ἐξ αὐτοῦ ἀνανεώσεως τῆς ἐνοχῆς, περὶ οὗ ἡδὴ δὲν πρόκειται, ἄτε ἐμπροθέσμως ἐγερθείσης τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, συνεπῶς δὲ ἡ περὶ παραγραφῆς ἐνστάσις ἐστὶ βάσιμος.

Ἀριθ. 1536 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΝΑΥΤΗΣ

Τρίτος παρ' ᾧ κατάσχεσις.- δὴλωδὶς.- προ-
ὑπόθεσις ἐγκύρου κοινοποιήσεως ἀγωγῆς
ὀφειλέτη.

Ἐπειδὴ ἵνα ἄρξηται ἡ ὀκταήμερος πρὸς δὴλω-
σιν πρῆθεσμία τοῦ τρίτου, παρ' ᾧ ἡ κατάσχεσις,
δὲν ἀρκεῖ ἡ πρὸς αὐτὸν μόνον κοινοποίησις τῆς
περὶ κύρους κατασχέσεως ἀγωγῆς, ἀλλ' ἀπαιτεῖ-
ται νὰ ἐγένετο ἡ κοινοποίησις ταύτης καὶ πρὸς τὸν
ὀφειλέτην, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 927,
928, 925, 926 Πολ. Δικονομίας, ἡ τοιαύτη δὲ
πρὸς τὸν ὀφειλέτην κοινοποίησις πρέπει νὰ εἴναι
ἐγκυρος, ἄλλως δὲν ἐπάγεται τὰς νομίμους συνε-
πειάς· ὁ τρίτος δὲ, παρ' ᾧ ἡ κατάσχεσις, ἔχει συμ-
φέρον καὶ δικαιούται νὰ προτείνῃ πᾶσαν ἐνστάσιν ἀ-
φορῶσαν τὸ κύρος τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀγωγῆς
πρὸς τὸν ὀφειλέτην, ἀφοῦ ἐκ ταύτης ἐξαρτᾶται καὶ
τὸ ἐγκυρον ἢ ἀκυρον τυχόν τῆς δηλώσεώς του καὶ
ἡ πρὸς καταβολὴν ὑποχρέωσίς του. Ἐπὶ τοῦ προ-
κειμένου ὅθεν, ἀφοῦ ὁ ἐκκαλὼν ἐπρότεινε τὸ ἀκυρον
τῆς γενομένης κοινοποιήσεως τῆς ἀγωγῆς πρὸς τὸν
ὀφειλέτην, λόγῳ κακῆς ἐπιδόσεως, ἔδει νὰ ἐξε-
τασθῇ ἡ ἐνστάσις του αὕτη, ἐξ ἧς ἐξηρτάτο τὸ
ἐμπρόθεσμον ἢ μὴ τῆς δηλώσεώς του. Εἰ καὶ ἡδύ-
νατό τις εἰπεῖν ὅτι ἡ ἐνστάσις αὕτη, τῆς κακῆς ἐ-
πιδόσεως τῆς ἀγωγῆς πρὸς τὸν ὀφειλέτην, προτεί-
νεται ἐκ δικαιώματος τρίτου, οἷος ὁ ἐκκαλὼν, καὶ
συνεπῶς δὲν εἶναι ἐξεταστήα.

Ἐπιδιὼν ὁ ἐκκαλὼν ἐνίσταται ἀκυρότητα τοῦ ἐ-
πιδότηριου δι' οὗ ἐγένετο ἡ πρὸς τὸν ὀφειλέτην Ο.
Ν^{***} κοινοποίησις τῆς ἀγωγῆς, ἐπὶ τοῖς λόγοις ὅτι
ἐν τῷ ἐπιδότηρίῳ δὲν ἀναφέρεται ὅτι ὁ Γ^{***} πρὸς
δὲν ἐπεδόθη τὸ δικόγραφον, ἦτο συγγενὴς ἢ ὑπὲρ
τῆς τοῦ Ο. Ν^{***}, ἀλλ' ἀπλῶς σύνοικος, ὅτι δὲν
βεβαιούται ὅτι δὲν ὑπῆρχον ἄλλοι συγγενεῖς ἢ ὑπη-
ρέται αὐτοῦ καὶ ὅτι ἐκ τῆς φράσεως τοῦ ἐπιδότη-
ριου αὐτὴ εὐρύν τὸν ἴδιον ἀλλὰ τὸν σύνοικον αὐτοῦ
ὑπάλληλον τοῦ ξενοδοχείου δὲν πληροῦται ἡ ἐν-

νοια τοῦ νόμου ὅτι δὲν ὑπῆρχον ἄλλοι συγγενεῖς ἢ ὑπῆρται· σύνοικοι, ἀφοῦ δὲν λέγει ὅτι μόνον αὐτὸν εὗρεν· οἱ λόγοι ὁμῶς οὗτοι δὲν κρίνονται νόμφ βάσιμοι ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, διότι ἀρκούντως ἐκ τοῦ ἐπιδοτηρίου προκύπτει ὅτι ὁ κλητὴρ δὲν εὗρεν ἄλλον σύνοικον τοῦ πρὸς ὃν ἡ ἐπίδοσις, ἐκ τῆς φράσεως τοῦ κλητῆρος ἀλλὰ τὸν σύνοικον Γ^{***}» ἐξ ἧς προκύπτει ὅτι δὲν εὗρεν ἄλλους συγγενεῖς συνοίκους, δὲν ἦτο δὲ ἀνάγκη νὰ προσθέσῃ καὶ τὴν λέξιν «μόνον» οὔτε ἔπρεπε νὰ γείνη ἡ κοινοποίησις διὰ τοιχοκολλήσεως εἰς τὴν θύραν τοῦ δωματίου τοῦ ξενοδοχείου, διότι τὸ δωματίον δὲν ἀποτελεῖ ἰδιαίτερον οἶκον ἢ κατοικίαν, νομίμως δ' ἐπιδίδεται τὸ δικόγραφον εἰς τὸν ὑπάλληλον τοῦ ξενοδοχείου, περιλαμβανόμενον εἰς τὴν γενικὴν κατηγορίαν τῶν συνοίκων ὑπηρετῶν, οὓς ἀναφέρει ὁ νόμος, ἀπορριπτέοι συνεπῶς οἱ ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἐκκαλοῦντος. Εἰ καὶ ἡδυνάτο τις εἰπεῖν, ὅτι οὔτε ἡ ἀπλὴ μνεία ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ «ὅτι μὴ εὗρων τὸν ἴδιον ἀλλὰ τὸν ὑπάλληλον σύνοικον» εἶναι ἀρκούσα μὴ ὑπαρχούσης τῆς βεβαιώσεως ὅτι δὲν ὑπῆρχον ἄλλοι σύνοικοι συγγενεῖς ἢ ὑπῆρται κατὰ τὸ ἀρθρ. 143 τῆς Πολ. Δικονομίας, οὔτε ὁ ὑπάλληλος τοῦ ξενοδοχείου θεωρεῖται ὑπῆρτης καὶ δύναται ἐγκύρως πρὸς αὐτὸν νὰ γείνη ἐπίδοσις κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ ἀρθρ. 143, οὔτε προκειμένου περὶ κατοικίας ἐν ξενοδοχείῳ θεωροῦνται σύνοικοι ὁ διευθυντὴς καὶ οἱ ὑπῆρται ἀρθρ. Π. 211-160, 175)62.

Ἐπειδὴ ὁ ἐκκαλὼν προσβάλλων τὸ ἔγκυρον τῆς ἐπίδοσεως, διατείνεται ὅτι ὁ πρὸς ὃν αὕτη ἐγένετο Δ. Γ^{***} δὲν ἦτο σύνοικος, διότι δὲν διέμενε καὶ ἐκοιμᾶτο ἐν τῷ ξενοδοχείῳ, ἀλλ' οἰκογενειάρχης ὢν εἶχεν ἐτέραν κατοικίαν, εἰς ἣν διανυκτέρευεν παρὰ τῇ οἰκογενεῖᾳ του, ὁ ἰσχυρισμὸς δὲ οὗτος, ἐὰν τυχόν ἐστὶν ἀληθὴς, σπουδαίαν ἀσκαῖ ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ κύρους τῆς ἐπίδοσεως, συνεπῶς δεόν νὰ διαταχθῇ ἀπόδειξις βαρύνουσα τὸν ἐπικαλούμενον τὸ ἐπιδοτήριον καὶ τὴν ἔγκυρον κοινοποίησιν, ἐξ ἧς ἐξαρτᾶται τὸ ἄκυρον τῆς δηλώσεως. ἐπιτρεπτέον δὲ καὶ τὸ μέσον τῶν μαρτύρων διὰ τὸ ἀνέφικτον τῆς ἐγγράφου ἀποδείξεως (*).

Ἀριθ. 1537 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΒΑΛΤΙΝΟΣ

Κυρία καὶ ἐπικουρικὴ βᾶσις ἀγωγῆς. - ἀποδοχὴ κατὰ δευτέραν. - ἔφεσις ἐπὶ ἀποροίῃσι πρώτης. - ἀντέφεσις ἐπὶ ἀποδοχῇ δευτέρας.

Ἐπειδὴ ἡ ἐκκαλοῦσα κοινότης δὲν ὑποβάλλει οὔτε διὰ τῆς ἐφέσεώς της, οὔτε διὰ τῶν προτάσεων της παράπονον κατὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ὅσον ἀφορᾷ τὸ κεφάλαιον ταύτης τὸ ἀφορῶν τὴν ἐπικουρικὴν τῆς ἀγωγῆς βάσιν περὶ κανονισμοῦ τοῦ ὕδατος· συνεπῶς μὴ ἐκκαλουμένου τούτου ἡ διὰ τῶν προτάσεων ὑποβαλλομένη ἀντέφεσις τοῦ Δήμου, κατὰ τὸ μέρος τοῦτο εἶναι ἀπαράδεκτος, καθ' ὅσον ἡ ἀντέφεσις εἶναι δεκτὴ, ὅταν περιορίζεται,

(*) Περιέρχον ἀληθῶς. Τάχα μόνον ὁ ὕπνος ἀποτελεῖ τὴν ἐννοίαν τῆς κατοικίας καὶ τῆς ἐξ αὐτῆς ἐξαρτωμένης συνουσίσεως;

εἰς τὰ παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος προσβληθέντα δι' ἐφέσεως κεφάλαια (ἀρθρ. 758 Πολ. Δικονομίας).

Ἀριθ. 1541 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΚΟΥΜΑΝΤΑΡΕΑΣ

Ἐκχώρησις δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων ἐπιδικῶν. - τρόπος ὑπεισελεύσεως. - ἀποδοχὴ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομίας ἀδιατύπως. - ἀποδοχὴ διὰ παρεμβάσεως.

Ἐπειδὴ ἡ παρεμβαίνουσα ἤδη Ἰονικὴ Τράπεζα ἰσχυρίζεται, ὅτι διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 131,284 τῆς 11 Ἰουλίου 1906 συμβολαίου τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Η. Γ^{***}, οἱ ἐν τῇ δίκῃ ταύτῃ ἐναγόμενοι καὶ ἐκκαλοῦντες μετεβίβασαν καὶ παρεχώρησαν εἰς αὐτὴν τὰ τε ἀνήκοντα εἰς αὐτοὺς 2)3 τῶν περὶ ὧν πρόκειται καὶ δικαστικῶς ἐκποιηθέντων κτημάτων καὶ συνάμα ἅπαντα τὰ ἐν τῇ σχετικῇ κατακυρωτικῇ ἐκθέσει δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις αὐτῶν ἀπέναντι τοῦ ἐναγόντος, ὑπὸ τὴν ιδιότητά του καὶ παντὸς ἄλλου, ὡς καὶ τὰ ἐκ τῶν σχετικῶν ἐκχυρῶν δικῶν δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις καὶ δηλοῖ ὅτι οὕτω δικαιούται ν' ἀναλάβῃ αὕτη ἐν ἰδίῳ ὀνόματι καὶ ὠφελείᾳ τὸν περαιτέρω δικαστικὸν ἀγῶνα

Ἐπειδὴ, ὡς ἐκ τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῆς προκύπτει, ἀντικείμενον τῆς δίκης ταύτης, ἐν τῇ ὁποίᾳ παρεμβαίνει ἡ Ἰονικὴ Τράπεζα εἶναι ἡ ἐπιδικωμένη διὰ τῆς ἀγωγῆς ὑποχρέωσις τῶν ἐναγόμενων καὶ δικαιοπαρόχων τῆς παρεμβαίνουσας πρὸς καταβολὴν τοῦ μήκω καταβληθέντος ὑπ' αὐτῶν, ὡς τελευταίων ὑπερθεματιστῶν, ἐκπλειστηριασματος τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένων ἀκινήτων, ὡς ἀνηκόντων ἐξ ἀδιαίρετου κατὰ τὸ 1)3 εἰς τὴν σχολάζουσαν κληρονομίαν τῆς Μ. Μ^{***}. ἐπομένως ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀξιώσις τῆς παρεμβαίνουσας, ὅπως τεθῶσιν οἱ δικαιοπάροχοι αὐτῆς ἐκτὸς τῆς ζίκης καὶ θεωρηθῇ αὕτη κυρία διάδικος, βασίμως ἀποκρούεται ὑπὸ τοῦ καθ' οὗ ἡ παρέμβασις ἐναγόντος, δικαιουμένου νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν δικαστικὸν ἀγῶνα μετὰ τῶν ἐναγόμενων μετ' ὧν συνῆψε τὸ δικαστικὸν συναλλάγμα διὰ τῆς καταρξέως τῆς δίκης καὶ μετὰ ἐκχώρησιν, Ν.4§ 11Κώδ. (15.1) καὶ μὴ ὑποχρεουμένου ἄλλως πρὸς τοῦτο ἐκ τῆς μεταξὺ τῆς παρεμβαίνουσας καὶ τῶν δικαιοπαρόχων της, ἐναγόμενων καὶ ἐκκαλούντων, ἀνωτέρω δικαιοπραξίας, καθόσον οὗτος δὲν συνέπραξεν ἐν αὐτῇ καὶ ἐπομένως οὐδεμίᾳ δι' αὐτὸν πηγάζει ἐξ αὐτῆς ἐνοχικὴ σχέσις καὶ ὑποχρεώσεις ὅπως δεχθῇ ὡς ὀφειλέτην τοῦ ζητουμένου ἐκπλειστηριασματος τὴν παρεμβαίνουσαν, ἀντὶ τῶν πρὸς τοῦτο ὑποχρέων ἀπέναντι αὐτοῦ ἐκ τοῦ συναλλάγματος τῆς ἀγοραπωλησίας καὶ ἐναγομένου. Κατὰ τὰ ἄνω δὲ ἐκτιθέμενα, ἡ παρεμβαίνουσα δικαιούται μόνον προσθέτως νὰ παρέμβῃ πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἐναγόμενων καὶ ἐκκαλούντων συμφῶνως πρὸς τὰ ἀρθρ. 234, 238, καὶ 89 καὶ 741 τῆς Πολ. Δικονομίας ὡς ἔχουσα ἐννομον συμφέρον ἐν τῇ ἐκχωρήσει.

Ἐπειδὴ καταργηθεισῶν τῶν διατυπώσεων τοῦ ἀρχαιότερου δικαίου περὶ τῶν τρόπων τῆς ὑπείσε-

ταύτην, ἐξ ἀδιαθέτου, ἀλλὰ μὴ ἀναγκαίῳ κληρονομίῳ, αὕτη δύναται νὰ γείνη κατὰ τὸ νεώτερον δίκαιον, εἴτε ρητῶς δι' ἀπλῆς περὶ τοῦτου δηλώσεως τῇ βουλῇ τοῦ κληρονόμου, εἴτε καὶ σιωπηρῶς διὰ πράξεων αὐτῶν ἐμφανουσῶν τὴν ἀποδοχὴν τῆς κληρονομίας, Νομ. § 7 Εἰσηγ. (2.19), πλὴν τῆς περιπτώσεως τῆς ἐπ' ὠφελείᾳ ἀπογραφῆς, ὅτε ἡ δῆλωσις ὑποβάλλεται εἰς τὴν διατύπωσιν τοῦ ἀρθρ. 1074 τῆς Πολ. Δικονομίας. Ἀφοῦ δὲ ἐν προκειμένῳ οἱ παρεμβαίνοντες καὶ ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου δι' ἀγωγῆς καὶ παρεμβάσεως ἐν ἐτέρᾳ δίκῃ καὶ ἤδη διὰ τῶν ὑπὸ συζήτησιν παρεμβάσεων τῶν δηλοῦσιν ὅτι εἶναι ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμοι τῆς Μ. Μ^{***}, ἀποβιβάσαντες ἀδιαθέτου καὶ ἄνευ κληρονόμου κατιόντων ἢ ἀνιόντων, ὡς πλησιέστεροι ἐκ πλαγίου συγγενεῖς αὐτῆς καὶ ἀξιούσι νὰ λάβωσι τὸ ἐπίδικον ἐκπλειστηρίασμα, ὡς ἀνήκον εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτῆς, ἔδει ἡ παρεμβάσις αὐτῶν νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐρειδομένη εἰς τὸν νόμον, καθόσον τὰ ἐν ταῖς παρεμβάσεσιν αὐτῶν ἱστορούμενα περιστατικά, ἀληθῆ ἀποδεικνύμενα, χορηγοῦσιν εἰς αὐτοὺς κληρονομικὸν δικαίωμα καὶ ἐπομένως ἀγωγὴν περὶ ἀκαιτήσεως τοῦ ἐπίδικου κληρονομικοῦ ἐκπλειστηριάσματος, καὶ κατὰ συνέπειαν νὰ θεωρηθῇ βάσιμος καὶ ἡ περὶ ἀναβολῆς τῆς συζήτησεως, λόγῳ ἐκκρεμοδικίας, ἐνστάσις, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι περὶ τοῦ κληρονομικοῦ τῶν παρεμβαίνόντων δικαιώματος ὑφίσταται ἐτέρα δίκη ἐκκρεμῆς ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἐκδοθείσης ἐπ' αὐτῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 3004 τοῦ 1904 προδικαστικῆς ἀποφάσεως, καθόσον ἀπὸ τῆς ὑπειστελέσεως τῶν κληρονόμων εἰς τὴν κληρονομίαν, κατὰ τὰ ἄνω εἰρημένα, ἡ κληρονομία περιουσία παύει νὰ θεωρῆται σχολάζουσα καὶ ἀντιπροσωπευμένη ὑπὸ τοῦ κηδεμόνος, δυναμένου ἀπλῶς νὰ κατέχῃ ταύτην ὑπὸ τύπον μεσεγγυούχου μέχρι τῆς δικαστικῆς ἀναγνώσεως τοῦ κληρονόμου, ἐφ' ὅσον ἀμφισβητεῖται τοῦτο. Κατὰ τὴν κρητῆσαν ὅμως γνώμην τοῦ δικαστηρίου ἡ ἐπίδικος κληρονομία θεωρεῖται σχολάζουσα μέχρι τῆς ὑπειστελέσεως εἰς αὐτὴν κληρονόμου ἀνεγνωρισμένου καὶ ἀντιπροσωπευομένη μόνον ὑπὸ τοῦ κηδεμόνος. Κατ' ἀκολουθίαν οἱ παρεμβαίνοντες ἐν τῇ δίκῃ ταύτῃ καὶ ἀξιούντες τὸ ἐπίδικον κληρονομικὸν ἐκπλειστηρίασμα δὲν νομιμοποιοῦνται, ὡς μὴ ἀνεγνωρισμένοι κληρονόμοι τῆς Μ. Μ^{***}. Δέον ἐπομένως ν' ἀπορριφθῶσιν ἀμφότεραι αἱ παρεμβάσεις δι' ἑλλειψιν νομιμοποιήσεως (*).

*Αριθ. 1549 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Δ. ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ
Μισθώδης διὰ σχολεῖον. - ἀζήμιαι. - ἀγωγὴ κατὰ Δῆμον. - προσεπικλήσις κατὰ Δημοδίου.

Ἐπειδὴ ὁ Α. Ρ^{***} διὰ τῆς ἀπὸ 20 Μαρτίου 1898 ἀγωγῆς τοῦ ἐζήτησε παρὰ τοῦ Δήμου Πειραιῶς τὴν πληρωμὴν διαφέροντος διὰ τὰς ζημίας

(*) Ἀπολύτως περιέργον, διατὶ ἡ ἀναγνώρισις αὕτη δὲν δύναται νὰ γείνη ἐν τῇ παρούσῃ δίκῃ, ἀλλ' ἀπαίτεται ἰδιαιτέρα ἐν ἀγνώστῳ δι' ἡμᾶς δικαιολογία καὶ διαδικασίᾳ.

ἃς ὑπέστη ἕνεκα τῆς μὴ μετὰ τὴν λήξιν τῆς μισθώσεως ἐγκαίρου καὶ ἐν καλῇ καταστάσει παραδόσεως τῆς οἰκίας τοῦ καὶ ἡ ἀγωγὴ αὕτη ἀπερρίφθη τελεσιδικίως καὶ ἀμετακλήτως, κριθέντος οὐχὶ πρὸς τὸν Δῆμον Πειραιῶς, ἀλλὰ πρὸς τὸν Δημόσιον εἶχεν ἐκμισθώσῃ ὁ ἐνάγων τὴν οἰκίαν του διὰ δὲ τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀπὸ 28 Ὀκτωβρίου 1898 ἀνακοινώσεως καὶ προσεπικλήσεως τοῦ κατὰ τοῦ Δημοσίου, ὁ αὐτὸς Α. Ρ^{***} ἀνακοινῶν πρὸς τὸν Δημόσιον τὴν συνεπείᾳ τῆς ῥηθείσης κατὰ τοῦ Δήμου Πειραιῶς ἀγωγῆς του, ἐκκρεμῆ δίκην καὶ καλῶν αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτῆς, ἐξητήσατο ὅπως ὑποχρεωθῇ νὰ τῷ πληρώσῃ τὸν Δημόσιον τὸ αὐτὸ διαφέρον, ἐν ᾗ περιπτώσει ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγὴ του κατὰ τοῦ Δήμου Πειραιῶς, ὡς μὴ εὐθυνομένου δῆθεν αὐτοῦ, ἀλλὰ τοῦ ταμείου τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, διότι τότε εὐθύνεται, λέγει, τὸν Δημόσιον εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ζητουμένων ἀποζημιώσεων ὡς διάδοχον τοῦ ταμείου τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, μεθ' οὗ, ὡς φρονεῖ, συνεβλήθη. Οὕτως ὅμως ἔχουσα ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀνακοίνωσις καὶ προσεπικλήσις, εἶναι ἀπορριπτέα, οὐ μόνον διότι κατὰ τὴν ἐπὶ τῆς ἀπορριφθείσης ἀγωγῆς δίκην δὲν ἐκρίθη ὅτι εὐθύνεται τὸ Ταμεῖον τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ ὅτι μετ' αὐτοῦ συνεβλήθη ὁ ἤδη προσεπικαλῶν, ἀλλ' ἐκρίθη τὸναντίον ὅτι μετὰ τοῦ Δημοσίου συνεβλήθη οὗτος, οὕτω δὲ ἡ περίπτωσις, δι' ἣν ἡ ἀνακοίνωσις καὶ προσεπικλήσις ἤσκηθη, δὲν συνέτρεξεν, ἀλλ' εἶναι ἀπορριπτέα αὕτη κυρίως διότι κατ' ὄνομα μόνον καλεῖται δι' αὐτῆς τὸν Δημόσιον νὰ μετὰσχῃ εἰς δίκην μετὰξὺ ἄλλων ἐκκρεμῆ, τοῦτέστι τοῦ Α. Ρ^{***}, ὡς ἐνάγοντος καὶ τοῦ Δήμου Πειραιῶς, ὡς ἐναγομένου, καθὼς μὴ ἐκπληρώσωντος τὰς ἐκ τῆς μισθώσεως ὑποχρεώσεις του, πράγματι ὅμως ἀνοίγεται δι' αὐτῆς νέα μετὰξὺ Α. Ρ^{***} ὡς ἐνάγοντος, καὶ Δημοσίου, διαδεχθέντος δῆθεν τὸ Ταμεῖον τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως, ὡς ἐναγομένου, δίκης, καθ' ἣν αἱ αὐταὶ τῆς κατὰ τοῦ Δήμου Πειραιῶς ἀγωγῆς αἰτήσεις ἀπευθύνονται καὶ κατὰ τοῦ Δημοσίου, διότι αὐτὸ ἐπιβοηθητικῶς εὐθύνεται εἰς πληρωμὴν τῶν αὐτῶν, περὶ ὧν ἡ ἀγωγὴ ἀποζημιώσεων. Τοιαύτη ὅμως προσεπικλήσις ἢ ἀνακοίνωσις, ἐπέχουσα τὸν ἀγωγῆς καίτοι στερουμένη τῶν προσόντων αὐτῆς καὶ δὴ ἱστορικῆς καὶ νομικῆς αἰτίας, δὲν διαγράφεται ὑπὸ τοῦ νόμου, ὁρῶς δ' ἀπερρίφθη, εἰ καὶ δι' ἄλλους λόγους, ὑπὸ τῆς ἐπικαλουμένης ἀποφάσεως ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀνακοίνωσις καὶ προσεπικλήσις καὶ ἀπορριπτέα τυγχάνει ἢ ὑπὸ κρίσιν ἐφεσις(*)).

(*) Ἀπιστοῦμεν ἀπολύτως εἰς τὴν ὁρθότητα τῆς ἐκδοχῆς, ἡ ὁποία στερεῖ ἐνδὸς δικαιώματος ἀπὸ ἀπλῆν ἐπιθυμίαν νὰ τὸ στερήσῃ. Ἄν ᾖναι ἀληθὲς καὶ εἶναι τῷ ὄντι ἀληθὲς, ὅτι σήμερον οὐχὶ τὰ ὀνόματα ἀλλὰ τὰ πράγματα ἐνταρκτοῦσι τὰ δικαιώματα καὶ τὴν ἐπ' αὐτῶν ἔννομον προστασίαν, ἡ ἄνω ἀπόφασις ἐτάχθη ἀπολύτως εἰς τὴν ἐσφαλμένην ἀντίθετον ἐκδοχὴν, ἐκπεσοῦσα εἰς τὸ σφάλμα, τὸ ὁποῖον ἀποδίδει τῇ προσεπικλήσει, τῆς θυμιάσεως ἀπλῶν ὀνομάτων. Ἀφ' οὗ ὁ ἐνάγων ἐξετίθετο ἐν τῇ κατὰ τοῦ Δήμου ἀγωγῇ, τὰ κατ' αὐτὸν ὑπάρξαντα γεγονότα τῆς ὑπὸ μισθὸν παροχῆς τῆς οἰκίας τοῦ καὶ ἐπὶ πλέον προσεπικάλει τὸ

Ἀριθ. 1550 (1906)

Εισηγητής ὁ ἐφέτης κ. Μ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ

Δωρεὰ προικῶν αἰτία θανάτου. - οὐ χρεία παραδόσεως.

Ἐπειδὴ ὁρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του, καὶ διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ λόγους ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν, ἐφ' ὅσον αὕτη στηρίζεται εἰς τὸν λόγον ὅτι καθ' ὃν χρόνον συνετάγη τὸ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενον συμβόλαιον, δι' οὗ ἡ ἐκκαλοῦσα ἐδώρησεν αἰτία θανάτου τὸ ἥμισυ ἐξ ἀδιαίρετου τῆς ἐν αὐτῷ περιγραφομένης οἰκίας αὕτη ἦτο προικῶς ὡς ζῶντος τότε τοῦ συζύγου της, καθόσον κατ' οὐδεμίαν τοῦ νόμου διάταξιν κωλύεται ἡ σύζυγος νὰ δωρήσῃ αἰτία θανάτου τὴν ἑαυτῆς προικὰ, μὴ ἀναιρουμένου ἐκ τῆς οὕτω γενομένης διαθέσεως τῆς προικὸς τοῦ σκοποῦ αὐτῆς, ἀφοῦ τὸ δωρηθὲν παραμένει καὶ μετὰ τὴν δωρεάν τῷ ἀνδρὶ συνεστῶτος τοῦ γάμου ὡς κυρίῳ καὶ μόνον μετὰ τὴν λύσιν αὐτοῦ ἔχει ἀποτελέσματα ἢ ἐν λόγῳ δωρεᾶς, συνεπῶς ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τῆς ἐφέσεως ἀπορριπτέος ἐστίν.

Ἐπειδὴ δὲν εἶναι ἄκυρος ἡ ἐν τῷ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένη συμβολαίῳ αἰτία θανάτου δωρεᾶ, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι δὲν ἐγένετο παράδοσις ἢ συμφωνία περὶ παραδόσεως τῆς οὕτω δωρουμένης οἰκίας, ἀφοῦ διὰ τοῦ ἂν συμβολαίου ὁ ἐφεσίβλητος ἀπεδέχθη τὴν δωρεάν καὶ συμφωνήθη ὅτι ἡ δωρουμένη οἰκία θέλει περιέλθῃ αὐτῷ μετὰ τὸν θάνατον τῆς ἐκκαλούσης, συνεπῶς ὁρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του καὶ διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ λόγους ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν, δι' ἧς ἐπιδιώκει αὕτη τὴν ἀκύρωσιν τοῦ δωρητηρίου συμβολαίου, δι' οὗ ἐδώρησεν αἰτία θανάτου τὸ ἥμισυ ἐξ ἀδιαίρετου τῆς περὶ ἧς πρόκειται οἰκίας εἰς τὸν ἐφεσίβλητον υἱὸν της, ἐφ' ὅσον στηρίζεται εἰς τὸν λόγον ὅτι εἶναι ἄκυρος ἡ δωρεᾶ ὡς μὴ γενομένης παραδόσεως ἢ συμφωνίας περὶ παραδόσεως τῆς δωρουμένης οἰκίας

Ἀριθ. 1555 (1906)

Εισηγητής ὁ ἐφέτης κ. Π. ΒΕΡΡΟΙΟΠΟΥΛΟΣ

Παρακαταθήκη χρεωγράφων παρ' ἐπαρχιακῶν ταμείων. - κατάσχεσις παρὰ. - ἀντίθεσις κατασχέσεως χρημάτων.

Ἐπειδὴ ὁρθῶς τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν ἀπέρριψε τὴν ἀπὸ 23ης Μαρτίου 1903 ἀνακοπὴν τῶν Σ. Σ*** καὶ Μ. Σ*** νῦν ἐκκαλοῦντων, κατὰ τῆς δηλώσεως τοῦ ἐνταῦθα κεντρικοῦ ταμείου τοῦ Δημοσίου, διότι ἀφοῦ οἱ νῦν ἐκκαλοῦντες διὰ τε τοῦ κατασχετηρίου αὐτῶν, καὶ τῆς ἀναγραφείσης ἀνακοπῆς αὐτῶν κατὰ τῆς δηλώσεως τοῦ κεντρικοῦ

Δημοσίου ἐν ἀποτυχίᾳ τῆς κατὰ τοῦ Δήμου προσφυγῆς, οὐδεμία ἀπολείπεται ἀμφιβολία ὅτι ἐπρεπεν. ἀφ' οὗ ἐκρίθη ὅτι ἡ ἐνδικὸς ἀξίωσις δὲν ἤρμοζε κατὰ τοῦ Δήμου, νὰ ἐξετασθῇ ἂν ἤρμοζε κατὰ τοῦ προσεπικαλουμένου Δημοσίου κατ' οὐσίαν, ἥτοι ἐφ' ὅσον καὶ καθόσον ἡδύναντο τὰ ἐπικαλούμενα γεγονότα νὰ ἐφαρμόσῃ κατὰ τοῦ Δημοσίου καὶ οὐχὶ νὰ ἀρκεσθῇ τὸ δικαστήριον εἰς ἐρευναν ἀπαράδεκτων εἰλημένων ἐξ ἀπολύτως ἀχρήστων ἀρχαιολογικῶν ἀνασκαφῶν.

ταμίου, ρητῶς καὶ ἐπὶ λέξει ὁμολογοῦσιν ὅτι, δικαιούμενοι λαμβάνειν δυνάμει ἐγγράφου συμβολαιογραφικοῦ παρὰ τοῦ ὀφειλέτου αὐτῶν Β.Μ*** δραχμὰς 13.400 καὶ τοὺς τόκους αὐτῶν, κατὰσχουσιν εἰς χεῖρας τοῦ Δημοσίου 55 ὁμολογίας τοῦ ἐθνικοῦ δανείου τῆς 12ης Ὀκτωβρίου 1881 τῶν 50^ο ἐτησίως, ὧν οἱ ἀριθμοὶ ἀναγράφονται ἐν τῷ κατασχετηρίῳ ἀνηκούσας εἰς τὸν ὀφειλέτην αὐτῶν Β.Μ*** καὶ κατατεθείσας διὰ τοῦ Δ. Γ*** δηλώσαντος δι' ἐπισήμου συμβολαίου τὴν ἐπ' αὐτῶν κυριότητα τοῦ Β. Μ***, εἰς τὸν ταμίαν Λαρίσης, δυνάμει γραμματίου παραλαβῆς τοῦ ταμείου τούτου διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ἐγγυήσεις διὰ τὴν κατὰ τὸ 1892 γενομένην πενταετὴ ἐνοικίασιν τῶν Ζαπκείων κτημάτων, κατὰ δὲ τὸν Νόμον ΣΙΒ' τῆς 1 Ὀκτωβρίου 1852 περὶ δημοσίου λογιστικοῦ τοῦ Κράτους, ἄρθρον 98, αἱ κατασχέσεις χρημάτων, λόγῳ ἐγγυήσεως κατατεθειμένων γίνονται παρὰ τῷ κεντρικῷ Ταμείῳ, τοῦτο δὲ, διότι κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 142 τοῦ αὐτοῦ Νόμου, τὰ περισσεύοντα εἰς τὰ ταμεῖα τῶν χρημάτων οἱ ἐπαρχιακοὶ ταμίαι ἀποστέλλουσι κατὰ περιόδους εἰς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον, κατὰ δὲ τοῦ αὐτοῦ νόμου ἄρθρον 192, τὸ κεντρικὸν ταμεῖον, κατὰ τὰς διαταγὰς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, παραλαμβάνει τὰ τῶν ἄλλων ταμείων διαθέσιμα χρήματα· προδήλος δὲ ἡ μεταξὺ χρημάτων μετρητῶν, νομισμάτων μεταλλικῶν ἢ χαρτίνων, καὶ χρεωγράφων ἢ ὁμολογιῶν, ἥτοι δικαιολογῶν παραστατικῶν ἀξίας διαφορά, ἀλλὰ τῶν τοιούτων χρεωγράφων, κατατεθειμένων λόγῳ ἐγγυήσεως παρ' ἐπαρχιακῷ ταμείῳ, ὁ νομοθέτης δὲν ἀπέτησε τὴν ἀποστολὴν εἰς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον, τῷ λόγῳ δὲ τούτῳ δὲν ἀναγράφει, ὡς ἐπὶ χρημάτων μετρητῶν, καὶ τὴν παρ' αὐτῷ κατάσχεσιν ἐκείνων, διασταλτικῇ δὲ ἐρμηνείᾳ ἐπὶ τῆς λέξεως χρημάτων, ἥτοι ὅτι αὕτη περιλαμβάνει καὶ τὰ χρεώγραφα, δὲν δύναται νὰ δοθῇ, διότι κατὰ τὸν νόμον, καὶ δὴ 31 Π. 19.2 ἐπὶ παρακαταθήκης ἢ μεσεγγυήσεως χρημάτων, ἐὰν ταῦτα δὲν κατατίθονται ἐγκλεισμένα καὶ ἐσφραγισμένα, ἀλλ' ἠριθμημένα ἀπλῶς ὅπως γίνῃ ἀπόδοσις, οὐχὶ τῶν αὐτῶν ἀλλ' ἴσου ποσοῦ ὁ θεματοφύλαξ γίνεται κύριος τούτων καὶ οὐδὲν ἄλλο ὀφείλει ἢ νὰ ἀποδώσῃ ἄλλα νομίσματα τῆς αὐτῆς ἀξίας, μόνον δὲ ἐὰν τὰ χρήματα σώζωνται αὐτούσια δύναται νὰ διεκδικηθῶσιν· ἥτοι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὑφίσταται ἡ σχέσις τοῦ δανείου, ἐξυπακουομένης τῆς πρὸς χρῆσιν τῶν χρημάτων ἀδείας, ἐνῶ ἐπὶ παρακαταθήκης ἢ μεσεγγυήσεως χρεωγράφων, πραγμάτων ἀναντικαταστάτων καὶ κατ' εἶδος ὠρισμένων, ἡ κυριότης δὲν μεταδίδεται τῷ θεματοφύλακι, ἀλλ' ὁ κύριος ἔχει τὴν διεκδικητικὴν ἀγωγὴν κατ' αὐτοῦ καὶ κατὰ παντὸς τρίτου κακῆς πίστεως ἢν δύναται νὰ προπαρασκευάσῃ διὰ τῆς παραστατικῆς ἀγωγῆς. Συνεπῶς ἀφοῦ οἱ ἐκκαλοῦντες ἀνακόπτοντες οὐδ' ἰσχυρίσθησαν οὐδ' ἰσχυρίζονται ὅτι αἱ παρὰ τῷ ταμείῳ Λαρίσης λόγῳ ἐγγυήσεως κατατεθείσαι 55 ὁμολογίαι, ἀπεστάλησάν ποτε καὶ τίνοι λόγῳ εἰς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον καὶ ὅτι τοῦτο κατέχει ταύτας, ἡ μὲν ἀνακοπὴ αὐτῶν στερεῖται ἐρείσματος, ἡ δὲ ὑπὸ συζήτησιν ἐφείσι αὐτῶν ὡς ἀβάσιμος ἀπορριπτέα.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΟΜΑΘΩΝ

I.—'Η ἐν τῷ ἄρθρῳ 62 τοῦ περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν ΧΜΗ' Νόμον διάταξις, ἔχουσα ὡς ἑξῆς: «ἀπαγορεύεται ἡ εἰς τὸν τόπον τῆς ψηφοφορίας εἰσόδος οἰονδη- ποτε δημοσίου ὑπάλληλου, εἴτε πολιτικοῦ, εἴτε στρατιω- τικοῦ, μὴ ἐκκληρουέντος κατὰ τὸν παρόντα Νόμον κα- θήκοντα ἢ μὴ καλουμένου πρὸς ψηφοφορίαν, εἰς τὴν αὐτὴν ἀπαγορεύονται ὑπάγονται καὶ οἱ δημοτικοὶ ὑπάλ- ληλοι ὡς καὶ πᾶς πολίτης», ἀφορᾷ καὶ εἰς τὸν ἐν ἐ- νεργείᾳ Δήμαρχον, ὅταν οὗτος τυγχάνῃ ἄμα καὶ ὑ- ποψήφιος;

II.—'Επὶ ἀποφατικῆς ἐπὶ τοῦ πρώτου ἐρωτήματος ἀπα- ντήσεως ἐρωτᾶται: τὸ δικαίωμα τοῦ διατελοῦντος Δη- μάρχου καὶ ὄντος ἄμα ὑποψηφίου, ὅπως εἰσέρχεται εἰς τὸν τόπον τῆς ψηφοφορίας, τὸ ἀπορρέον ἐκ τοῦ οὗ δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ ἄρθρου 62, κατηργήθη διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Νόμου ΑΨΘ' τῆς 30ῆς Μαρτίου 1883, καθ' ἣν «ὁ Δήμαρχος, ὡς ὑποψήφιος, δὲν δύναται νὰ ἐνασκήσῃ ἀντιπροσώπως τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 31 τοῦ ΧΜΗ' Νό- μων δικαίωμα»;

III.—'Εν περιπτώσει καταφατικῆς ἀπαντήσεως ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ἐρωτήματος, ἦτοι ἐὰν διὰ τῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ μνησθέντος Νόμου τῆς ἐπὶ τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ Δημάρχου ὄντος καὶ ὑποψηφίου ἐνασκήσεως τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 31 τοῦ ΧΜΗ' Νόμου δικαιωμάτων ἐντακούεται καὶ ἀπαγορεύσεις τοῦ δικαιώματος ἑτέρας εἰσόδου εἰς τὸν τόπον τῆς ψηφοφορίας τοῦ ἀπορρέοντος ἐκ τοῦ ἄρθρου 62, ἢ παρὰ τὴν ἀπαγόρευσιν ταύτην εἰσόδος τοῦ Δημάρχου ὄντος ὑποψηφίου εἰς τὸν τόπον τῆς ψηφοφορίας ἀποτελεῖ πρᾶξιν ποινικῶς κολάσιμον;

IV.—'Ο Δήμαρχος, ὑποψήφιος ὢν, ὑπάγεται εἰς τὴν διά- ταξιν τοῦ ἄρθρου 87 τοῦ Ἐκλογικοῦ Νόμου ΑΧΜΗ' διὰ τὰς ἐπὶ ἐκεῖν ἐνεργείας;

I.—'Η ἀπαγόρευσις τοῦ ἄρθρου 62 ἡ περιλαμβά- νουσα καὶ τὸν Δήμαρχον διὰ τῆς περιληπτικῆς φρά- σεως «καὶ οἱ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι» ἀνευδοιάτως ἀ- φορᾷ Δήμαρχον μὴ ὄντα ὑποψήφιον. Διότι, προκει- μένου περὶ ὑποψηφίου Δημάρχου, τὸ δικαίωμα τῆς εἰσόδου εἰς τὸν τόπον τῆς ψηφοφορίας ἀπορρέει ἐξ αὐ- τῆς ταύτης τῆς ιδιότητος τοῦ ὡς ὑποψηφίου, ἀφοῦ ἡ ἀπαγόρευσις δὲν ἀφορᾷ τοὺς ἐνασκήοντας καθήκοντα, ἀλλὰ καὶ δικαιώματα ἐκ τῆς ιδιότητος αὐτῶν ὡς ὑ- ποψηφίων ἀπορρέοντα ἐν τῷ τόπῳ τῆς ψηφοφορίας. Τὸ ἀνευδοιάτως ὁρθεῖν τῆς ἐρμηνείας ταύτης ἀπο- δεικνύει τὸ ὅτι διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἀπαγορεύεται ἡ εἰσόδος καὶ εἰς τοὺς στρατιωτικούς καὶ εἰς πάντα πολίτην. Ὅθεν, ἐὰν ἡ ἀπαγόρευσις ἀφώρα καὶ τοὺς ὑποψηφίους, ἔδει κατ' ἀνάγκην ν' ἀποφανθῇ τις ὅτι δύναται τῆς αὐτῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 62 ἀξιωμα- τικοὶ καὶ κλιτταί, καίτοι ὄντες ὑποψήφιοι βουλευταί, ἀπεργόνται τῆς εἰσόδου εἰς τὸν τόπον τῆς ψηφοφορίας

II.—Τὸ ἄρθρον 31 καθιεροῖ ὑπὲρ τοῦ ὑποψηφίου δικαίωμα ἐνασκήσεως πασῶν τῶν λειτουργῶν καὶ πάν- των τῶν δικαιωμάτων ἅτινα ἀναγράφει ὁ Ἐκλογικὸς Νόμος ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ψηφοφορίας μέχρι πέρα- τος αὐτῆς καὶ ὢν πλεῖστα ἀπαριθμεῖ τὸ ἄρθρον 31, τὰ λοιπὰ δὲ ἀναγράφει συλλήθδην διὰ τῆς περιλη- πτικῆς ἐκφράσεως «καὶ νὰ ἐνασκήσῃ πᾶν ἄλλο δι- καίωμα ἐπιτροπόμενον ὑπὸ τοῦ νόμου». Κατὰ τὸ ἄρ- θρον 31 τῶν καὶ καθιεροῦται ὑπὲρ τοῦ ὑποψηφίου τὸ δικαίωμα τοῦ παρευρίσκεισθαι εἰς τὸν τόπον τῆς ψη- φοφορίας νὰ συμπράττῃ εἰς ὅλας τὰς λειτουργίας καὶ τῆς διαλογῆς, προτείνων ἅμα καὶ πᾶσαν παρατήρη- σιν ἢ ἐνστάσιν, ἐνῶ διὰ τοῦ ἄρθρου 62 ἀναγράφεται ἁπλῶς ὡς πρὸς τοὺς ἐξαιρουμένους τῆς ἀπαγορεύσεως

αὐτοῦ ἁπλοῦν δικαίωμα εἰσόδου εἰς τὸν τόπον τῆς ψηφοφορίας. Τούτων οὕτως ἐχόντων, ὁ Νόμος ΑΨΘ' τοῦ 1883 διὰ τοῦ ἄρθρου 5 αὐτοῦ ἀποστερήσας τὸν διατελοῦντα Δήμαρχον, ὄντα ὑποψήφιον τῆς αὐτο- προσώπου ἐνασκήσεως τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 31 δικαιω- μάτων, ἅτινα συνίστανται εἰς τὴν ἐνάσκησιν τοῦ συ- νόλου τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἀναγραφόμενων πρά- ξων, οὐδαμῶς ἐστέρησεν αὐτόν καὶ τοῦ ἀπὸ τοῦ ἄρ- θρου 62 ἀπορρέοντος δικαιώματος ἐλευθέρως εἰσόδου εἰς τὸν τόπον τῆς ψηφοφορίας, ἀφοῦ περὶ τοῦ ἄρθρου τούτου οὐδεμίαν ποιεῖται μείαν τὸ ἄρθρον 5ον τοῦ ΑΨΘ' Νόμου, μόνον δὲ ἀναγράφει ὡς πρὸς τὸν ὄντα Δήμαρχον καὶ ἄμα ὑποψήφιον ἀποστερήσιν τῶν δι- καιωμάτων τοῦ ἄρθρου 31. Ὅθεν ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 31 καὶ 62 τοῦ ΧΜΗ' Νόμου καὶ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ΑΨΘ' Νόμου προάγε- ται τὸ ἀκλόνητον συμπέρασμα ὅτι ὁ ὑποψήφιος ὢν Δήμαρχος μειοῦται τῶν λοιπῶν ὑποψηφίων μόνον κατὰ τὴν αὐτοπρόσωπον ἐνάσκησιν τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρ- θρου 31 παρεχομένων δικαιωμάτων, οὐχὶ δὲ κατὰ τὸ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 62 παρεχόμενον παντὶ ὑποψηφίῳ δι- καίωμα τοῦ ἀκωλύτου τῆς εἰσόδου ἐν τῷ τόπῳ τῆς ψηφοφορίας ἐφ' ὅσον δὲν ποιεῖται χρῆσιν τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 31 παρεχομένων τοῖς ὑποψηφίοις δικαιωμάτων.

III.—Καὶ ὑποτιθεμένου, ἀντιθέτως πρὸς τὴν ἐπὶ τοῦ δευτέρου ἐρωτήματος ἀνωτέρω ἀπάντησιν, ὅτι τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ΑΨΘ' Νόμου κατήργησεν ὡς πρὸς τὸν Δήμαρχον ὄντα ὑποψήφιον οὐ μόνον τὰ δικαιώ- ματα τὰ ἀπορρέοντα ἐκ τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ Ἐκλογι- κοῦ Νόμου, ἀλλὰ καὶ τὸ ἁπλοῦν δικαίωμα εἰσόδου εἰς τὸν τόπον τῆς ψηφοφορίας, τὸ ἐκ τοῦ ἄρθρου 62 ἀπορρέον, ἡ ἐνάσκησις τῶν δικαιωμάτων τούτων ἐ- ναντίον τῆς ἀπαγορευτικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 παρέχει εἰς τὴν ἐπορευτικὴν ἐπιτροπὴν τὸ δικαίωμα τῆς ἀποβολῆς τοῦ οὕτως ἄνευ δικαιώματος εἰσερχο- μένου εἰς τὸν τόπον τῆς ψηφοφορίας, οὐδαμῶς ὅμως ἀποτελεῖ ἡ παρὰ τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ΑΨΘ' Νόμου ἐνάσκησις τῶν πρᾶξιν κολάσιμον ποινι- κῶς. Ὁ περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν Νόμος ΧΜΗ' διέ- γραψε πότε ἡ παραβίασις τῶν διατάξεων τούτων ἀποτε- λεῖ ἄξιόποινον πρᾶξιν καὶ ὥρισε ρητῶς ἰδιαιτέραν ποι- νὴν δι' ἐκάστην παραβίαν. Ἀλλ' ὁ νόμος οὗτος οὐ μόνον οὐδὲν τιμωρεῖ τὴν ὑπὸ τοῦ ὑποψηφίου Δη- μάρχου εἰσόδον εἰς τὸν τόπον τῆς ψηφοφορίας, ἀλλὰ καὶ θεωρεῖ αὐτὴν ὡς δικαίωμα παντὸς ὑποψηφίου. Κατὰ πρῶτον, ἐ μετὰ δὲ ἐτὶ ἐκδοθείς ΑΨΘ' Νόμος τοῦ 1883 ἐστέρησε τὸν ὑποψήφιον Δήμαρχον τῆς αὐ- τοπροσώπου ἐνεργείας τῶν εἰς αὐτόν ὡς ὑποψήφιον ἀνηκόντων δικαιωμάτων, ἀλλ' ὁ νόμος οὗτος οὐδὲν προέβλεψε περὶ τιμωρίας τῶν μὴ τηρούντων τὰς δια- τάξεις αὐτοῦ ὑποψηφίων Δημάρχων, οὐδὲν δὲ εἶναι ὁρθεῖν νὰ ὑπαχθῇ ἡ παράβιασις εἰς τὰς ποινικὰς δια- τάξεις τοῦ προηγουμένου ΧΜΗ' Νόμου, ὅστις ἐθεώ- ρει αὐτὴν θεμιτὴν καὶ ἐπιτροπόμενῃ. Ἐπομένως δὲν ὑπάρχει νόμος τιμωρῶν ποινικῶς τὴν περὶ τῆς πρόκει- ται παραβίαν. Ὅθεν καὶ ὑποτιθεμένου ὅτι τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ΑΨΘ' Νόμου κατήργησε τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 62 τοῦ ὁργανικοῦ περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν Νόμου δι- καίωμα εἰς τὸν τόπον τῆς ψηφοφορίας τοῦ Δημάρχου ὄντος ὑποψηφίου, ἡ παρὰ τὴν ἀπαγόρευσιν αὐτοῦ εἰ- σόδος οὐδεμίαν ἐπάγεται ποινικὴν εὐθύνην, ἀφοῦ, κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ Συντάγματος καὶ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Ποιν. Νόμου, ποινὴ δὲν ἐπιβάλλεται ἄνευ Νό-μου ὀρίζοντος προηγουμένως αὐτήν.

IV.—Ἐκ τῆς ὅλης οἰκονομίας τοῦ ἄρθρου 87 τοῦ Ἐκλογικοῦ Νόμου καὶ τῶν ἐπομένων αὐτῷ, ἐξάγεται ἀνευδοιάτως ὅτι αἱ διατάξεις αὐτῶν δὲν δύνανται ν' ἀφορῶσιν εἰμὴ τὰς ὑπὲρ τρίτων ὑποψηφίων ἐνεργείας

των ἐν τῇ ἀπαγορεύσει τεθειμένων προσώπων. Τοῦτο ἐξάγεται σαφῶς ἐκ τῆς ἀπλοιστάτης παρατηρήσεως ὅτι οὐδὲ ἡδύνατο νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψει τὸ ἄθρον τοῦτο περίπτωσιν τιμωρίας Δημάρχου διὰ τὴν ὑπὲρ ἑαυτοῦ ὡς ὑποψήφιου ἐνεργεῖαν. Διότι τὸ ἄθρον 87 περιλαμβάνεται ἐν τῷ ὀργανικῷ περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν Νόμῳ ΑΧΜΗ', καθ' ἕτερον ἄθρον τοῦ ὅποιου, ἦτοι τὸ ἄθρον 6 δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ Δήμαρχος ἐν ἐνεργείᾳ ὡς ὑποψήφιος βουλευτῆς, τεθειμένος ἐν τῇ αὐτῇ κατηγορίᾳ μετὰ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ δικαστικῶν λειτουργῶν. Ἀφ' οὗ ἄρα, κατὰ τὸ ἄθρον 6, οὔτε δημόσιοι ὑπάλληλοι, οὔτε δικαστικοὶ λειτουργοὶ, οὔτε δήμαρχοι δύνανται νὰ ἦναι ὑποψήφιοι βουλευταί, προδήλως ἡ ποινικὴ διάταξις τοῦ ἄθρου 87 δὲν ἡδύνατο νὰ διαλάβῃ περὶ τιμωρίας αὐτῶν, ὑποψηφίων ὄντων. Κατ' ἀκολουθίαν ὁ Δήμαρχος δὲν δύναται νὰ τιμωρηθῇ διὰ τὰς ὑπὲρ ἑαυτοῦ ὡς ὑποψήφιου ἐκλογικὰς ἐνεργείας. Καὶ ἦτο τοῦτο καὶ ἄμεσος καὶ ἀναπόδραστος συνέπεια τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιτραπείσης τῷ Δημάρχῳ ἀδείας τῆς ὡς ὑποψήφιου παραστάσεως. Διότι, ἀφοῦ ὁ νόμος ἐπέτρεψεν αὐτῷ τὴν δημαρχικὴν ὑποψηφιότητα, δὲν ἦτο δυνατόν, τοῦλάχιστον ἐφ' ὅσον ρητῶς δὲν ἀπηγόρευεν αὐτῷ, ὡς ἐγένετο διὰ τοῦ Νόμου ΑΨΘ' τοῦ 1883, ὅσον ἀφορᾷ τὸ δικαίωμα τῆς αὐτοπροσώπου παραστάσεως κλπ ἢ νὰ ἐπιτρέψῃ αὐτῷ καὶ πᾶσαν ἐκλογικὴν παντὶ ὑποψηφίῳ ἐπιτραπομένην ὑπὸ τῶν κατεμένων νόμων ἐνεργεῖαν.

(1907) Κ. Κωνσταντόπουλος
Ν. Μπουφίδης
Ε. Λυκούδης
Α. Μουφειδάτος
Γ. Ἀναστασόπουλος
Θ. Ἀγγελόπουλος Ἀθάνατος

† ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΦΡΑΓΚΟΣ

Ἀπεβίωσε κατὰ τὰς διακοπὰς συμπαθέστατον καὶ διακεκριμένον μέλος τοῦ δικηγορικοῦ σώματος ὁ Ἀθανάσιος Παπαφράγκος. Μετὰ δόκιμον ὑπηρεσίαν ἐν ταῖς δικαστικαῖς τάξεσι, παρ' αἷς ἐξετιμῆθη καὶ ἡ εὐμάθειά του καὶ ἡ νοημοσύνη του καὶ ἡ χρηστότης του, προσεκλήθη καὶ ἐπὶ μακρὸν χρόνον διετέλεσεν ἡ ἀληθινὴ ψυχὴ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης διὰ συνετῆς, λογοισμένης, ἐν φωτεινῇ καίρᾳ κτηθείσης, καὶ ἀπὸ χρηστοῦ συνειδότος συντελεσθείσης διαχειρίσεως τῆς ἀνατιθεμένης αὐτῷ γραμματείας τοῦ ὑπουργείου τούτου, ὑπὸ τὴν ὅποιαν ἐγένετο ἐπὶ μακρὸν ὁ πραγματικὸς ἰθύνων τῶν δικαστικῶν τῆς χώρας πραγμάτων. Δύναται τις εἰπεῖν ἀσφαλῶς ὅτι ὁ Ἀθανάσιος Παπαφράγκος ἐπλήρωσε τότε διὰ τῆς προσωπικότητός του τὴν θέσιν τοῦ γενικοῦ γραμματέως καὶ διεμόρφωσεν αὐτὴν εἰς ἰδιαιστὸν τύπον διευθύνσεως ἀμα καὶ βοηθείας τῆς ὑπουργικῆς ἐργασίας, ὅστις οὐδὲ νὰ λησμονηθῇ, οὐδὲ νὰ ἀναπληρωθῇ εὐχερῶς δύναται. Ὑπερητήσας ὡς γενικὸς γραμματεὺς ὑπὸ μέγα καὶ ἰσχυρὸν τότε πολιτικὸν κόμμα, δὲν ἔλειψε νὰ κριθῇ ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων ὡς ἐπαρκῶς εἰς πολιτικὰς ἀνάγκας, ἀλλ' εἶναι ἐπίσης βέβαιον ὅτι, ὅταν ὁ Α. Παπαφράγκος ἀπεσύρθη πλεόν τῆς ἐνεργείας ἐν τῷ ὑπουργείῳ ἐργασίας καὶ κατέπαυσεν ἢ εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀντίδρασις, γενικῶς ἀνεγνωρίσθη ὅτι ὡς ἐπιδειξίωτατος οἰκοστροφὸς διήλθε διὰ τῶν συμπληγμάτων τῆς ἀπαιτητικωτέρας τότε πολιτικῆς τὴν δικαστικὴν ναῦν ἀπὸ εὐσυνειδήτου προθέσεως ὑπηρεσίας τῆς Δικαιοσύνης, καὶ βεβαιότατον ὅτι πολλὰκις ἡ συνετὴ αὐτοῦ διεύθυνσις, ἂν δὲν τὴν ἀπῆλλαξεν ὀλοτελῶς, τοῦλάχιστον τὴν ἐπροφύλαξεν ἀπὸ υπερβολικῶν πρὸς ἐκείνας

συγκρούσεων. Τοῦτο εἶναι τῷ ὄντι ἀρκετὸν διὰ τὸν νεκρὸν συνάδελφον. Ἐν ταῦτοις τὰ ἐτη παρήλθον καὶ ὁ Ἀθ. Παπαφράγκος κατετάχθη ὀριστικῶς ἐν τῷ δικηγορικῷ σταδίῳ καὶ ἰδίῳ ἐν τῷ ποινικῷ κλάδῳ, ἐν τῷ ὅποιῳ διεκρίνετο διὰ τὴν λεπτὴν καὶ ὀσφαλὴ ἀντίληψιν τῶν κατ' αὐτὸ θεμάτων καὶ ζητημάτων, τὰ ὅποια διεπραγματεύετο ἐν τοῖς ἀκροατηρίοις μὲ τὴν προσιδιάζουσαν αὐτῷ προφορὰν, τὰς συνήθεις αὐτῷ κινήσεις τοῦ σώματος καὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τὰς διαρκεῖς σχεδὸν καὶ διὰ τοῦ συνήθους αὐτῷ μειδιήματος ἐμβυχομενὰς ἀποστροφὰς πρὸς τὸ ἀκροατήριον, τοῦ ὅποιου ἐκράτει ἀτενῆ τὴν προσοχὴν οὐ μόνον διὰ τῶν λόγων του, ἀλλὰ καὶ τῆς πρὸς αὐτὸ ἐστραμμένης στάσεως τοῦ σώματος. Τὸν ἐπιστήμονα ἐνῆλλασεν ὁ Ἀθ. Παπαφράγκος πρὸς τὸν κοινωνικὸν ἄνθρωπον διὰ τῆς ἐν κοθήμεριναῖς ὁμιλίαις εὐγενείας τοῦ ἥθους καὶ τῆς εἰλικρινοῦς προσηνείας πρὸς διηλικίους καὶ νεωτέρους, ἡ ὅποια ἐξησφάλισεν αὐτῷ καὶ ἐν ζωῇ τὴν γενικὴν συμπάθειαν καὶ ἐν τῷ θανάτῳ ἀληθὲς ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ του κένθος, διατρανωδὲν ἐν τῇ κοσμοδορίᾳ κηδεῖα του

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Περὶ τοῦ προδωπικοῦ θεσμοῦ τῶν ἀλλοδαπῶν ἀνωνύμων ἐταιριῶν ἐν Ἑλλάδι. Μελέτη ἰδιωτικοῦ διεθνοῦς δικαίου ὑπὸ Μιχαὴλ Μ. Ἐπιφανοῦς διδάκτορος τοῦ δικαίου.

Ἐπιμελημένη καὶ ἀπολύτως ἔμπειρος μελέτη ἐπὶ τοῦ πρακτικωτάτου ζητήματος τῆς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ποστωπικότητος τῶν ἀνωνύμων ἐταιριῶν, αἱ ὅποιαι πᾶν δικαίως θεωροῦνται ὡς ὁ κυριώτατος μοχλὸς κοινωνικῆς ὑπὲρ τὰς ἀτομικὰς βλῆψεις προόδου καὶ διὰ τῶν ὁποίων συνετελέσθησαν τὰ ἐν τῇ βιομηχανίᾳ, συγκοινωνίᾳ καὶ ἐν παντὶ κλάδῳ τῆς ἀνθρωπίνης ἐργασίας μεγάλα σύγχρονα ἔργα. Ἐκείνο τὸ ὅποιον δύναται τις νὰ παρατηρήσῃ ἰδιαιτέρως ἐν τῇ μελέτῃ ταύτῃ εἶναι ὅτι αὕτη ἀποτελεῖ παράδοξον ἐξαιρέσιν ἀποπείρας ἀναστηλώσεως θεσμοῦ, τοῦ ὅποιου καὶ ἡ μνήμη αὕτη σχεδὸν ἀπωλείσθη ὑπὸ τὸ βαθεῖον πνεῦμα τῆς εἰκονικότητος, τὸ ὅποιον διαπνέει τὴν ἐθνικὴν ζωὴν. Ἡ μελέτη αὕτη ὑπεβλήθη ὡς ἐναίσιμος ἐπὶ διδασκαρίᾳ διατριβῇ ὑπὸ τοῦ ἐθνουσιώδους διδάκτορος. Δὲν πιστεύομεν ὅτι ὁ ζῆλος αὐτοῦ θὰ κατορθώσῃ νὰ ἀνεγείρῃ ἀπὸ τῆς λήθης τὴν ἀτυχῶς ἐγκαταλειφθεῖσαν ἀκαδημαϊκὴν ἐορτὴν. ἡ ὅποια ἡδύνατο νὰ χορηγηθῇ ὡς σωστής φραγμὸς κατὰ τῆς δσμηματικῆς ὑπερχειλίζουσας ἡμιμαθείας, ἀλλ' οὐχ ἦττον δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ σημειώσωμεν τὴν εὐγενὴ ἀπόπειραν ὡς ἀπαρχὴν εὐοίωνου μέλλοντος διὰ τὸν νεκρὸν καὶ εὖ λειπὸν ἐπιστήμονα.

ΠΑΡΟΡΑΜΑ

Ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 1437 (1906) ἀποφάσει τοῦ Ἐφετερίου Ἀθηνῶν τῇ δημοσιευθείσῃ ἐν τῷ προηγούμενῳ ὑπ' ἀριθ. 17 φύλλῳ, κατὰ τυπογραφικὸν λάθος ἐσημειώθη ἡ χρονολογία τοῦ προγενεστέρου Νόμου περὶ ληξιαρχικῶν πράξεων 1856 ἀντὶ 1836. Εἰναι ἀναγκαῖα διόρθωσις πρὸς ἄρσιν τῆς συγχύσεως, ἥτις δύναται νὰ ἐπέλθῃ τοῦ Νόμου τοῦ 1836 πρὸς τὸν νεώτερον Νόμον τοῦ 1856, πρὸς ὃν γίνεται διάκρισις ἐν τῇ ἀποφάσει.

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου «Νέαι Ἰδέαι»
Ὅδε Λεωφόρου ἀριθ. 19 ὁ

ΘΗΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΣΤΟΣ ΑΘΑΝΑΤΩΝ

Συνδρομή ετησίαν α δρ. 15. | Μετά διελτίου δρ. 20. | Καταχωρ. ο στίχ. λ. 5.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: Θ. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘ/ΝΑΙΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ

9 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1907

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νομολογία 'Αρείου Πάγου Πολιτική (1906)
 Νομολογία 'Εφετερίου 'Αθηνών (1906)
 Διάφορα.—Νεκρολογία.

Συνοδεύεται υπό τοῦ 22ου φύλλου τοῦ Κώδικος 1906.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

'Αριθ. 445 (1906) Τμ. Β' (*)

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ι. ΤΣΑΤΣΟΣ

Δημοδιδάσκαλος.—δεκάδραχμον ἐπιμίσθιον.—
 οὐ κατάργησις νεωτέρου νόμου.

'Επειδὴ, καθὰ παρεδέχθη καὶ τὸ Α' τμήμα τοῦ 'Αρ. Πάγου, διὰ τῆς προσημειωθείσης ἀποφάσεώς του, ὁ Νόμος τῆς 17 'Απριλίου 1884 δὲν κατήργησε καὶ τὸ ἄρθρ. 7 τοῦ Νόμου ΦΛΣΤ' τοῦ 1859, καθ' ὃ χορηγεῖται εἰς τοὺς δημοδιδασκάλους σὺν τῷ μισθῷ καὶ δεκάδραχμον ἐπιμίσθιον· ἐπομένως τὸ παράκρονεν τοῦ ἐνάγοντος βάσιμον, καὶ ἐπιδικαστέα ἡ ἀπαιτήσις του διὰ τὸ ἐπιμίσθιον τοῦτο ἀπὸ 1 'Ιανουαρίου 1885 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1887, ἀνερχόμενον εἰς δραχμὰς ἐν ὧν 360, καθ' ἃ διὰ τῶν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου ὑποβληθεῖσων προτάσεων του περιορίζει οὗτος τὸν τε χρόνον καὶ τὸ ποσὸν τῆς ἀπαιτήσεώς του.

'Αριθ. 447 (1906) Τμ. Β'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΝΙΔΕΡ

'Ανατροπή.—διακοπὴ εἰδικῷ πληρεξουσίου.—
πληρεξουσίου Δήμου.—ἐγγράφον διοικητι-
κῆς ἀρχῆς.

'Επειδὴ ἡ ἐκδοσις εἰδικοῦ πληρεξουσίου ἐγγράφου, καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἄλλης κοινοποιήσεως αὐτοῦ, οὐδαμῶς ἐκ τοῦ νόμου ἐπιβαλλομένης, ὡς ἐγκυρος καὶ νόμιμος πρᾶξις, δεικνύουσα τὴν πρὸς περαιτέρω ἐξακολούθησιν τῆς δίκης εἰς τὴν τοῦτο ἀνάγεται, ἐπιμέλειαν τοῦ διαδίκου, διακόπτει τὴν πρὸς ἀνατροπὴν προθεσμίαν (ἄρθρ. 481 ἐδ. 2 Πολ. Δικονομίας). Τοιαύτη δὲ νόμιμος πρᾶξις ἐστὶ καὶ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρ. 94 Πολ. Δικονομίας κατὰ τὸν προσήκοντα τύπον συνταχθεῖσα καὶ τόπον πληρεξουσίου ἐγγράφου ἐπέχουσα παραγγελία ἀρχῆς τινος πρὸς δικηγόρον πρὸς διεξαγωγὴν ὠρισμένης διαφορᾶς. 'Εν προκειμένῳ δὲ τοιαύτη, διακόπτουσα τὴν πρὸς ἀνατροπὴν προθεσμίαν, νόμιμος καὶ ἐγκυρος πρᾶξις ἐστὶν ὁ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου Δήμου

προσαγόμενος καὶ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 5694 τῆς 11 'Ιουνίου 1903 ἐγγράφου τοῦ Νομάρχου 'Αττικῆς γενόμενος, κατ' ἐγκρίσιν προηγηθείσης ἐπὶ τούτου ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, διορισμὸς πληρεξουσίων δικηγόρων πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς ἀναιρέσεως τοῦ Δήμου, τῆς ζητεῖται ἤδη διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ἡ ἀνατροπὴ, ὁ δὲ διορισμὸς οὗτος, κατὰ τὸν προσήκοντα τύπον καὶ συμφώνως τοῖς ἄρθρ. 50 ἐδαφ. 18 καὶ 119 ἐδαφ. ια' τοῦ περὶ Δήμων Νόμου συνταχθεῖς, ἐπέχει τόπον εἰδικοῦ πληρεξουσίου ἐγγράφου διὰ τὴν ἐπίδικον διαφορὰν, τῆς ζητεῖται ἡ ἀνατροπὴ, ἐκδοθέντος, καὶ διακόπτει τὴν πρὸς ταύτην τριετὴ προθεσμίαν, μήπω συμπληρωθεῖσαν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ὡς ἄνω πληρεξουσίου τὴν 11 'Ιουνίου 1903 μέχρι τῆς κατὰ τὴν 29 'Απριλίου 1906 ἐγέρσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ἥτις μὴ βάσιμος κατὰ τὸ ἄνωτέρω ἐλεγχομένη ἀπορριπτέα καθίσταται, ἀπορριπτέου ὄντος, ὡς μὴ βασίμου, τοῦ κατὰ τοῦ ἐγκύρου τοῦ ἄνω ἐγγράφου, ὡς πληρεξουσίου, φερομένου ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἰσχυρισμοῦ, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι δὲν περιέχεται ἐν αὐτῷ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρ. 94 Πολ. Δικονομίας ἀπαιτούμενη παραγγελία τῆς ἀρχῆς πρὸς τοὺς διορισθέντας δικηγόρους, καθόσον ἡ ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἐγκρίσις τῆς περὶ διορισμοῦ αὐτῶν ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, οὐδὲν ἄλλο περιλαμβάνει ἢ παραγγελίαν πρὸς τούτους πρὸς διεξαγωγὴν τῆς δίκης.

'Αριθ. 450 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΓΚΙΟΝ

'Υπόθεσις ἀνεκκλήτος ἐκ ποδοῦ.—ἀναιρέσις—
οὐκ ἀπαράδεκτον ἐξ ἐνεργείας ἐφέσεως.

'Επειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 530 τῆς Πολ. Δικονομίας, τὸ πρωτοδικεῖον ἀποφασίζει ἀνεκκλήτως περὶ ἀγωγῶν προσωπικῶν καὶ εἰς κινητὰ ἀναγομένων, ὅταν τὸ ἀντικείμενον αὐτῶν δὲν ὑπερβαίνει τὰς πεντακοσίας δραχμὰς, ἐχούσης δὲ τῆς προκειμένης ἀγωγῆς ἀντικείμενον, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων, τὴν πληρωμὴν χρηματικῆς ποινῆς δραχμῶν πεντακοσίων, ἀπειληθείσης δι' ἀποφάσεως εἰς δίκην περὶ νομῆς, καὶ ἐπιδι-
 κασθείσης τῆς τοῦ ποσοῦ τούτου ἀπαιτήσεως ὀριστικῶς διὰ τῆς τελευταίας τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων, ἡ ἀπόφασις αὕτη καὶ αἱ πρὸ αὐτῆς ἐκδοθεῖσαι καὶ ἀναιρεσιβαλλόμεναι ἕτεραι δύο προδικαστικαὶ ἀπηγγέλθησαν ἀνεκκλήτως ὑπὸ τοῦ δικάσαντος πρωτοδικείου (Ν. ΒΙΗ' τοῦ 1892) καὶ προθεσμία ἐφέσεως διὰ τὴν ἐνάσκησιν κατ' αὐτῶν τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἀναιρέσεως δὲν ἀπαιτεῖται (ἄρθρ. 812 § 1 Πολ. Δικονομίας), οὐδεμίαν δ' ἔχει ἐπὶρροὴν διὰ τὸ παραδεκτὸν τῆς προκειμένης αἰτή-

(*) Μετὰ τὴν ἐν σελ. 594 XIII 402 πρώτου τμήματος.

σεως, ούτε ἀποτελεῖ ἀποδοχὴν τῶν ἀποφάσεως τούτων ἢ ἐνάσκησις ἐφέσεως κατ' αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἀναιρεσιόντων καὶ ἡ παραίτησις ταύτης ὑπὸ τούτων, διότι ματαία ἐστίν, ὡς εἴρηται, ἡ ἐφεσις, ἡ δὲ παραίτησις αὐτῆς δὲν ἐγένετο ἐπὶ σκοπῷ ἀποδοχῆς τῶν ἀποφάσεων, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ κοινοποιηθέντος περὶ τούτου δικογράφου, οὔτε δύναται νὰ στηριχθῇ ἀπαράδεκτον κατὰ τῆς αὐτῆς αἰτήσεως ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἐνήσκηθη πρότερον καὶ ἑτέρα ἐφεσις κατὰ τῆς δευτέρας τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων, τῆς ἐπιβαλλούσης ὅρκον, καὶ ἀπερρίφθη ἡ ἐφεσις αὕτη, διότι τοῦτο ἀναπόδεικτον ἐστὶ, μὴ προσαγομένης ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἀποφάσεως ἀπορριπτύσης τοιαύτην ἐφῆσιν (*).

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 351 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὅρκος ἐπακτὸς ἐπιτρέπεται ἐν πάσῃ τῆς δίκης στάσει καὶ ἂν ἔλλαι ἀποδείξεις ὑπάρχουσιν, ὁ ὅρκος δὲ οὗτος κατισχύει προτιμώμενος τοῦ δικαστικοῦ, διότι κατὰ τὰ ἄρθρα 352 καὶ 381 τῆς αὐτῆς Δικονομίας μόνον ὁ ἐπακτὸς ὅρκος ἀντεπάγεται, καὶ ἐντεῦθεν ἔχει ὁ ἐνάγων ἐννομον συμφέρον καὶ δικαίωμα ἐν περιπτώσει ἀντεπαγωγῆς νὰ δεχθῇ καὶ δώσῃ αὐτὸν, ὡς δ' ἐξάγεται ἐκ τῶν ἐφεσίμων τῶν ἀναιρεσιόντων προτάσεων, ἐφ' ὧν ἐξεδήθη ἡ δευτέρα τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων ὑπ' ἀριθ. 903, οὗτοι ρητῶς ἐπήγαγον ὅρκον τοῖς ἀναιρεσιβλήτοις ἐπὶ τοῦ ταχθέντος εἰς βάρος αὐτῶν θέματος ἀποδείξεως, πλὴν τὸ δικάσαν πρωτοδικεῖον ἐκτιμῆσαν τὰς προσκομισθείσας ἀποδείξεις, ἐπέβαλε διὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς ἀναπληρωτικὸν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου εἰς τοὺς ἀναιρεσιβλήτους ὅρκον, ἀλλ' οὕτως ἀποφηνάμενον καὶ μὴ ἐπιβαλὼν τὸν ἐπαχθέντα, ὡς εἴρηται, ὅρκον παρεδίασε τὰς προπαρατεθείσας οὐσιώδεις τῆς Πολ. Δικονομίας διατάξεις, τοῦτο δὲ κατὰ τὸ ἄρθρ. 201 καὶ 807 § 5 τῆς αὐτῆς Δικονομίας ἐπιφέρει ἀναίρεσιν.

Ἀριθ. 451 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΑΙΔΑΗΣ

Ἐλλειμμα σταφιδιοθηκαρίου. - οὐ πόρος σταφιδικῆς Τραπεζῆς. - ἀναιτιολόγητον ἐπὶ ἰσχυριδοῦ ἔκδοσ προδικασίας. - διαχειρίσις σταφιδιοθηκαρίου. - ἐξέλεγκξις ὑπουργοῦ. - διοικητικὴ ἀπόφασις. - οὐ τύπος ἐκτελέσεως. - προδβολὴ κατ' ἐκτελέσεως κατὰ Νόμον ΥΛΣΤ'. - προθεσμία καὶ τρόπος.

Ἐπειδὴ ὁ Νόμος ΒΦΠΓ' τοῦ 1899 ἄρθρ. 12 καὶ τὸ περὶ συστάσεως σταφιδικῆς Τραπεζῆς καταστατικὸν ἄρθρον 4 δὲν καταλέγει μεταξὺ τῶν πόρων αὐτῆς καὶ τὰ ὀφειλόμενα πρὸς τὸ Δημόσιον ὑπὸ τῶν ἀποθηκαρίων τῆς σταφίδος κατὰ τὸν Νόμον ΒΥΚΕ' τοῦ 1896, ἄρθρ. 14 καὶ 15, ἐνεκα προκύψαντος κατὰ τὴν ἐξέλεγκξιν τῆς διαχειρίσεως τῶν ἐλλείμματος, ἐξευρεθέντος μετὰ τὸν Νόμον ΒΦΠΓ' καὶ τὴν σύστασιν τῆς Σταφιδικῆς Τραπεζῆς, τούναντίον σαφῶς μάλιστα ὀρίζεται διὰ τοῦ

(*) Καὶ ἐὰν τάχα ἀποδεικνύετο τοιαύτη ἀπορριψις, θὰ μετεβάλλοντο τὰ πράγματα ; Ἀπολύτως ὄχι. Ὡστε καλὸν θὰ εἶναι νὰ γίνεται προσοχὴ εἰς τὰς αἰτιολογίας.

ἄρθρου 40 τοῦ νόμου τούτου διὰ τὰς διατάξεις τοῦ καταργουμένου δι' αὐτοῦ Νόμου ΒΥΚΕ' διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ, ὡς πρὸς τὰς ἐν γένει σχέσεις τὰς ἐξ αὐτοῦ παραχθείσας, τοῦτο δὲ δεχθὲν καὶ τὸ δικάσαν ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὁρθῶς τὰς μνημονευθείσας διατάξεις τῶν Νόμων ΒΦΠΓ' καὶ ΒΥΚΕ' ἡρμήνευσε καὶ ἐφῆρμεν.

Ἐπειδὴ τὸ ἀναιτιολόγητον τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἀναιρεσιόντος, ὅτι τὸ καταλογισθὲν αὐτῷ ἑλλεμμα προέκυψεν ἐκ διαχειρίσεως μεταγενεστέρως τοῦ Νόμου ΒΦΠΓ', ἀντικείμενον προφανῶς εἰς αὐτὴν τὴν βάσιν τῆς ἀνακοπῆς του, τυγχάνει ἀπορριπτέον καὶ τὸ ἀναιτιολόγητον ἄρα αὐτοῦ δὲν καθιστᾷ ἀναιρετέον τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν.

Ἐπειδὴ ὀρίζοντος τοῦ ἄρθρ. 14 τοῦ ΒΥΚΕ' Νόμου, ὅτι ἡ διαχείρισις τῶν ἀποθηκαρίων ἐξέλεγχεται ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ἀποφαίνεται περὶ ταύτης ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἔπεται ὅτι ἐξ οὐοῦδέποτε λόγου καὶ ἂν προέκυψε τὸ ἑλλεμμα, ἀρμόδιος πρὸς ἐξέλεγκξιν καὶ καταλογισμὸν αὐτοῦ εἶναι ὁ ὑπουργὸς οὐδεμίαν δ' ἐφαρμογὴν ἔχουσιν οἱ νόμοι περὶ συστάσεως Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ ὁ λογιστικὸς, μὴ ἀναφερομένου ὡς πρὸς τοῦτο εἰς τὰς διατάξεις αὐτῶν τοῦ ρηθέντος Νόμου ΒΥΚΕ', ἀπορριπτέοι ἄρα εἰσὶν οἱ ἐπὶ ἐναντίων προϋποθέσεων ἐρειδόμενοι ἀναιρέσεως λόγοι.

Ἐπειδὴ τὸ δικάσαν ἐφετεῖον διὰ τῆς 7ης αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἡτιολογημένως ἀπέρριψε τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσιόντος ὅτι ἄκυρος ἡ ὑπουργικὴ ἀπόφασις μὴ ἐκδοθεῖσα ἐν ἐνόματι τοῦ Βασιλέως, οὐδὲ κηρυχθεῖσα ἐκτελεσθῇ διὰ τῆς περιαφῆς τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως.

Ἐπειδὴ τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ ΥΛΣΤ' Νόμου ὀρίζοντος ὅτι πᾶσα ἀνακοπὴ κατὰ τοῦ προγράμματος τοῦ πλειστηριασμοῦ πρέπει νὰ γείνη ἐντὸς ὁρισμένης προθεσμίας, πᾶσα δὲ μεταγενεστέρως ἄκυρότης προτείνεται ἐπίσης δι' ἀνακοπῆς ἐντὸς ὁρισμένης προθεσμίας, ἔπεται ὅτι μόνον διὰ τῆς ἀνακοπῆς δύνανται νὰ προσβληθῶσιν αἱ πράξεις τῆς κατὰ τὸν Νόμον ΥΛΣΤ' ἐκτελέσεως, τοῦτο δὲ δεχθὲν καὶ τὸ ἐφετεῖον, ὁρθῶς τὸ ἄρθρ. 31 τοῦ ρηθέντος νόμου ἡρμήνευσεν.

Ἐπειδὴ, κατὰ ταῦτα, δὲν ἦτο ὑπόχρεων τὸ ἐφετεῖον νὰ ὀρίσῃ ἐν τῇ ἀπόφασί του τοὺς ἀπορριφθέντας κατὰ τῆς ρηθείσης ἐκτελέσεως λόγους, ὡς μὴ περιεχομένους ἐν τῇ ἀνακοπῇ, διότι οἰοῖσθε καὶ ἂν ἦσαν ἐτύγχανον πάντως ἀπορριπτέοι μὴ περιεχόμενοι ἐν τῇ ἀνακοπῇ.

Ἀριθ. 452 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΑΙΔΑΗΣ

Δῆμος. - χωροστάθμισις πόλεως. - ζημία οἰκίων ἐν ἐγκεκριμένῳ σχεδίῳ.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν Δημοτικὸν Νόμον ἄρθρ. 18 ἐδάφ. 5', ἄρθρ. 119 ἐδάφ. 10, Β. Διάταγμα 3ης Ἀπριλίου 1833 ἄρθρ. 2 ἐδάφ. 10, περὶ σχηματισμοῦ καὶ τῆς ἀρμοδιότητος τῆς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Γραμματείας, δικαιοῦνται μὲν οἱ Δῆμοι νὰ

χωροσταθμίσωσι τὰς ὁδοὺς τῶν πόλεων, ἀλλ' ἂν ἐκ τούτου ἐπῆλθε ζημία εἰς τοὺς παροδίους ἰδιοκτητὰς οἰκιῶν, τοὺς δυνάμει τοῦ ἐγκριμένου σχεδίου τῆς πόλεως οἰκοδομήσαντας, ὀφείλουσι πάντως ν' ἀποζημιώσωσιν αὐτοὺς διὰ τὴν ἐκ τῆς χωροσταθμίσσεως ἐπελθοῦσαν αὐτοῖς ζημίαν, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν Ν. 25 § 10 Πανδ. 39.2, Ν. 61 Πανδ. 50.17, κατ' ἀκολουθίαν τούναντίον δεχθὲν τὸ δικάσαν ἐφετεῖον, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τοὺς μνημονευθέντας νόμους καὶ ἀναιρετέα ἐστὶν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 7 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἀριθ. 453 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

Μεταλλεῖον. - παραχώρησις. - μέρισμα Δημοσίου 5 0/0. - ἐπιβολὴ εἰσπράξεως εἰς χροὸν. - ἰσχύς ἀπὸ ἐπιβαλόντος νόμου.

Ἐπειδὴ, ὡς δέχεται τὸ ἐφετεῖον, τὸ ἀναιρεσίβλητον Δημόσιον τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ ὡς ἰδιοκτήτῃ τῆς γῆς καὶ διὰ τῆς πράξεως τῆς παραχώρησεως τῇ ἀναιρεσειούσῃ τοῦ μεταλλείου ὠρισμένον μέρισμα 5 0/0 ἐπὶ τοῦ μεταλλεύματος τοῦ ἔτους 1892, κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ Νόμου ΧΨ' τῆς 22 Αὐγούστου 1861 περὶ μεταλλείων, εἰσέπραξεν εἰς χρυσόν, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Νόμου ΒΡΠΕ' τῆς 22 Δεκεμβρίου 1892, καθ' ὃ ὁ φόρος καὶ τὰ δικαιώματα ἐπὶ τῶν μεταλλείων βεβαιοῦνται μὲν εἰς τραπεζικὰ γραμματῖα, ἀλλ' εἰσπράττονται εἰς χρυσόν, ἐφ' ὅσον δὲν ἐβεβαιώθησαν πρὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ καὶ ἀνάγονται εἰς χρῆσιν τοῦ 1892 καὶ ἐφεξῆς. Πλὴν ἡ διὰ τοῦ νόμου τούτου ἕνεκα τῆς ἐπὶ πλέον διαφορᾶς τοῦ χρυσοῦ γενομένη αὐξήσις τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ 5 0/0 τοῦ μέρισματος, μόνον ὑπὲρ τοῦ ἰδιοκτήτου Δημοσίου, ἀποτελεῖ φόρον, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 59 τοῦ Συντάγματος οὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται οὔτε εἰσπράττεται, ἐὰν προηγουμένως δὲν ψηφισθῇ παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ κυρωθῇ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, ὥστε ὁ εἰρημένος Νόμος ΒΡΠΕ', ὅστις κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 αὐτοῦ, ἐφαρμόζεται ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως καταχωρίσεώς του, γενομένης τῇ 30 Μαΐου 1893, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπιβάλῃ τὸν ἀνωτέρω φόρον διὰ χρόνον προγενέστερον αὐτοῦ, ἥτοι ἐν προκειμένῳ διὰ τὸ ἔτος 1892, καὶ ἡ εἰρημένη διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 αὐτοῦ περὶ εἰσπράξεως εἰς χρυσόν, δηλ. ἐπὶ πλέον τοῦ ὠρισμένου ποσοῦ 5 0/0 τοῦ μέρισματος τοῦ ἔτους 1892, ἀντικειμένη εἰς τὴν ἀνωτέρω διάταξιν τοῦ Συντάγματος, οὐδεμίαν ἔχει ἰσχύον. Τὸ ἐφετεῖον ἄρα, ἐφαρμόσαν τὴν διάταξιν ταύτην καὶ θεωρήσαν νόμιμον τὴν γενομένην εἰς χρυσόν εἰσπράξιν τοῦ μέρισματος 5 0/0, ψευδῶς ἡρμήνευσε τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ Συντάγματος, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασίς του ὑπόκειται εἰς ἀναίρεσιν, δυνάμει τῶν ἄρθρ. 201 καὶ 807 § 7 τῆς Πολ. Δικονομίας* ὅθεν βάσιμος ἡ αἰτήσις (*).

(*) Ἀρκούντως παράδοξα. Αὐτὸς ὁ Νόμος ΒΡΠΕ' ὁ διατάξας τὴν εἰς χρυσόν πληρωμὴν συμπληροῖ ὅλας τὰς ὑπὲρ τοῦ νομίμου τῆς φορολογίας εὐχὰς καὶ ἐπιθυμίας τῆς ἀποφάσεως.

Ἀριθ. 454 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

Ἀξιοματικοὶ μονίμου στρατοῦ καὶ ἐφεδρείας ἐν ἀποστρατεῖα. - βοήθημα ἐκ τοῦ μετοχικοῦ ταμείου. - κληθὲς εἰς ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν. - παῦσις βοηθήματος.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 9 τοῦ Νόμου ΧΟΔ' τῆς 8 Ἀπριλίου 1861 περὶ συστάσεως ταμείου τῶν ἀποστράτων ἀξιοματικῶν, χορηγεῖται βοήθημα ἐν εἴδει μερίσματος εἰς τοὺς τεθέντας εἰς ἀποστρατεῖαν ἀξιοματικούς τοῦ μονίμου στρατοῦ καὶ τῆς ἐφεδρείας. Ἐκ τῆς διατάξεως δὲ ταύτης καὶ τῶν τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Νόμου τούτου, καθ' ὃ, λόγῳ συνεσφορᾶς ὑπὲρ τοῦ ταμείου τῶν ἀποστράτων, κρατοῦνται κατὰ μῆνα ἐκ τοῦ μισθοῦ ὅλων τῶν ἐν ἐνεργείᾳ, διαθεσιμότητι καὶ ἀργίᾳ ἀξιοματικῶν τοῦ μονίμου στρατοῦ καὶ τῆς ἐφεδρείας τρεῖς δραχμαὶ δι' ἐκάστην μετοχὴν, καὶ τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ Νόμου ΑΦΛΗ' τῆς 28ης Μαΐου 1887 περὶ καταρτισμοῦ στελέχους ἀξιοματικῶν τῆς ἐφεδρείας τοῦ κατὰ ξηρὰν στρατοῦ, καθ' ὃ ὁσάκις οἱ ἐφεδροὶ ἀξιοματικοὶ καλοῦνται, ὅπως μετὰσχῶσι τῶν ἀσκήσεων ἢ ἄλλης ὑπηρεσίας, δικαιοῦνται εἰς τὸν αὐτὸν μισθὸν καὶ λοιπὰς ἀποδοχὰς, τὸν κεκανονισμένον διὰ τοὺς ὁμοιοβάθμους ἀξιοματικούς τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ, ἀπολαύουσι δὲ τῶν αὐτῶν δικαιωμάτων ὧν καὶ οἱ τελευταῖοι οὗτοι, καθόσον ἀφορᾷ τὴν εἰς ἀποστρατεῖαν μετάθεσιν των, σαφῶς προκύπτει ὅτι εἰς μέρισμα δικαιοῦνται οἱ ἐν ἀποστρατεῖᾳ διατελοῦντες ἀξιοματικοί, ὥστε προϋπὸθεσις τῆς υποχρεώσεως τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ, ἀποτελεσθέντος διὰ τῆς συνεχώσεως ὅλων τῶν προϋπαρξάντων ταμείων διὰ τοῦ Νόμου ΣΕ' τῆς 17 Ἀπριλ. 1867, πρὸς παροχὴν μερίσματος, ἐστὶν ἡ κατάστασις τῆς ἀποστρατείας, ἥτις παύει ὅταν διὰ Βασ. Διατάγματος, κατὰ τὸν εἰρημένον ΑΦΛΗ' τοῦ 1887 Νόμον, καλοῦνται οἱ ἀποστράτοι εἰς τὴν ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν, ὡς ἐφεδροὶ ἀξιοματικοὶ λαμβάνοντες τότε τὸν μισθὸν τῆς ἐνεργείας ὑποκείμενον εἰς κράτησιν ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου. Ἐν προκειμένῳ ἄρα τὸ ἐφετεῖον, συμφώνως πρὸς τοὺς εἰρημένους νόμους, ἀπερήνατο ὅτι οὐκ ἐστὶ βάσιμος ἡ ἀγωγή τοῦ ἀναιρεσειόντος, δι' ἧς αἰτεῖται παρὰ τοῦ ἀναιρεσίβλητου Μετοχικοῦ Ταμείου μέρισμα ἀπὸ τῆς 11 Μαρτίου 1897 μέχρι 5 Φεβρουαρίου 1900, λόγῳ ὅτι λοχαγὸς ὢν ἐν ἀποστρατεῖᾳ ἐκλήθη κατὰ τὴν ἐπιστράτευσιν διὰ Β. Διατάγματος, δυνάμει τοῦ Νόμου ΑΦΛΗ' τοῦ 1887, ὡς ἀξιοματικὸς τῆς ἐφεδρείας καὶ κατετάχθη εἰς τὸ αὐθόπαρκτον 1ον πεζικὸν τάγμα, εἰτα δὲ ἀπεσπάρθη εἰς τὸ 3ον Ἀρχηγεῖον τοῦ στρατοῦ καὶ μετέπειτα ὡς ἀντεισηγητὴς εἰς τὸ Εὐν Στρατοδικεῖον. Ὅθεν μὴ βάσιμος ἡ αἰτήσις.

Ἀριθ. 455 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΑΣ

Συναλλαγματική. - προσδοκᾶ πληρωμὴς εἰς τραπεζικὰς ἐπιταγὰς. - μὴ ἀποδοχὴ καὶ διαμαρτυρία. - ἰσχυρισμὸς ἀνευ προδικασίας.

Ἐπειδὴ, ἀφοῦ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ὁ ἐνάγων καὶ ἡδὴ ἀναιρεσιῶν ἡξίωσε νὰ

πληρώση τὰς ὑπ' αὐτοῦ ἀποδεχθεῖσας συναλλαγματικές εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον τράπεζαν κομιστρίαν τούτων, οὐχὶ διὰ τοῦ ἐν αὐταῖς ἀναφερομένου νομίσματος ἀλλὰ διὰ χρηματικῶν ἐπιταγῶν (chèques), νομίμως ἀπερρίψεν τὴν ἀγωγὴν καὶ δὲν ἐθεώρησεν ὑπόχρεωσιν εἰς ἀποζημιώσιν τὴν τράπεζαν μὴ δεχθεῖσαν τὴν προσφορὰν καὶ διαμαρτυρήσασαν τὰς συναλλαγματικές κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς πληρωμῆς. Κατὰ τὸ ἄρθρ. 143 τοῦ Ἐμπορ. Νόμου, ὅπερ καθιεροῖ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ ἀστικού δικαίου, ὅτι «ἡ νομίμως συναφθεῖσα σύμβασις ἀποτελεῖ νόμον μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων» καὶ ὅτι «ὁ δανειστής δὲν ὑποχρεοῦται νὰ δεχθῇ εἰς ἐξόφλησιν ἕτερον ἀντικείμενον τοῦ συμφωνηθέντος» ἡ συναλλαγματική πρέπει νὰ πληρωθῇ διὰ τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων νομισμάτων, ἢ νομισμάτων τῆς τρεχοῦσης ἀξίας, κατὰ δὲ τὰ ἄρθρα 161 καὶ 162 τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου, ὁ κομιστής τῆς συναλλαγματικῆς ὀφείλει νὰ ζητήσῃ τὴν πληρωμὴν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς πληρωμῆς καὶ μὴ πληρωθεὶς νὰ συντάξῃ διαμαρτυρικὸν ἐπὶ πληρωμῇ, ὅπως διατηρήσῃ τὰ δικαιώματά του, ὁ δ' ἐνεργήσας οὕτω κομιστής τῆς συναλλαγματικῆς οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν εἰς ἀποζημιώσιν ἔχει ἂν ἐκ τῆς διαμαρτυρίας ἐμειώθῃ ἡ ἐμπορικὴ πίστις τοῦ ὑποχρέου εἰς πληρωμὴν καὶ ἀπορρίπτει οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι τῆς ἀναιρέσεως.

Ἐπειδὴ νομίμως ἀπερρίφθη, ὡς ἀπαράδεκτος, ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὁ λόγος ὅτι καὶ ἂν προσεφέρετο νὰ πληρώσῃ τὰ ὀφειλόμενα εἰς τὸ κυκλοφοροῦν νόμισμα σὺν τῇ νομισματικῇ διαφορᾷ, ἡ ἐναγομένη θὰ ἤρνετο, ὡς μὴ ἐμπεριεχόμενος εἰς τὴν ἀγωγὴν, συνωδὰ τῷ ἄρθρῳ 533 § 3 καὶ 4 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ 158 § 1 τῆς αὐτῆς.

Ἐπειδὴ ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι ἡ πληρωμὴ τῶν συναλλαγματικῶν συμφωνηθῇ νὰ γείνη καὶ δι' ἐπιταγῶν ὅπως ἐπὶ Παρισίων, ὡς μὴ ἐμπεριεχόμενος ἐν τῇ ἐπιδίκῳ ἀγωγῇ, δὲν δύναται νὰ στηρίξῃ λόγον ἀναιρέσεως, διότι στερεῖται προδικασίας καὶ ἐπομένως τὸ ἀναιτιολόγητον περὶ τούτου εἶναι ἐποσιῶδες (*).

* Ἀριθ. 456 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΚΑΤΖΑΚΟΣ
Σύμβασις μεταξὺ ἀπόντων. - τόπος δυσχεροῦς τήσεως.

Ἐπειδὴ αἱ συμβάσεις καταρτίζονται διὰ τῆς ἐπὶ τὸ αὐτὸ συμπώσεως τῶν βουλήσεων τῶν μερῶν, αἵτινες δηλοῦνται ἐκατέρωθεν τοῦ μὲν προτείνοντος, τοῦ δὲ ἀποδεχομένου τὴν πρότασιν, καὶ ἐπὶ μὲν παρόντων ἀπ' εὐθείας, ἐπὶ δὲ ἀπόντων δι' οἰουδὴποτε μέσου προσφόρου πρὸς διαβίbasιν τῆς βου-

(*) Ἀπλὴ ὑπεφυγὴ. Ἡ προβολὴ τοῦ κατὰ συμφωνίαν δυνατοῦ πληρωμῆς εἰς ἐπιταγὰς ἐπὶ Παρισίων ἀπετέλει αὐτὸ τοῦτο τὸ ἐν ταῖς συναλλαγματικαῖς ἀναφερόμενον (διὰ τῆς συμφωνίας καθοριζόμενον) νόμισμα, ὥστε δὲν βλέπομεν κατὰ τι δὲν περιείχετο ἐν τῇ ἀγωγῇ καὶ κατὰ τι ἀπεκλείετο ἐξ αὐτῆς τῆς κατὰ τὴν ἐφείσιμον ἀποφασιν ἐκτιμήσεως αὐτῆς, ὥστε νὰ τύχῃ τῆς ἐπὶ ἀπαράδεκτον ἀπορρίψεως.

λήσεως (ἀγγέλου, μεσίτου, ἐπιστολῆς Νομ. 1 § 2, Νομ. 2 Πανδ. 2.14, Ν. 2 § 2 Πανδ. 44.7), ἐντεῦθεν ἔπεται ὅτι ἐπὶ τῆς μεταξὺ ἀπόντων συναποτομένης συμβάσεως, αὕτη τελειοῦται ἐν ᾧ χρόνῳ καὶ τόπῳ ὁ λαβὼν τὴν πρότασιν ἐδήλωσεν ἐξωτερικῶς κατὰ τρόπον ὁριστικὸν τὴν περὶ ἀποδοχῆς βούλησίν του, ἥτοι διὰ τῆς ἐνεργείας τοῦ καταλλήλου πρὸς διαβίbasιν ταύτης μέσου, μὴ προσπατιουμένου κατὰ τὸν νόμον, ὅπως περιέλαθι τῷ προτείναντι ἢ εἰς γνῶσιν αὐτοῦ, ἡ ἀποδοχὴ τῆς προτάσεώς του ὅθεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου δεχθὲν τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι ἡ μεταξὺ τῶν ἀναιρεσιόντων ἀγοραστῶν καὶ τοῦ ἀναιρεσίβλητου πωλητοῦ περὶ ἀγοραπωλησίας καυσοξύλων συμφωνία ἐτελείσθη ἐν Κερκύρα, ὅπου λαβὼν οὗτος τὴν περὶ ἀγορᾶς δι' ἐπιστολῆς ἐξ Ἀθηνῶν διατυπωθεῖσαν πρότασιν ἐκείνων ἀπήντησε δι' ἐπιστολῆς σταλείσης πρὸς τοὺς ποιήσαντας τὴν εἰρημένην πρότασιν, ὅτι ἀποδέχεται αὐτήν, ὁρθῶς τὰς μνημονευθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος ἐλέγχεται ἀβάσιμος.

* Ἀριθ. 457 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΚΑΤΖΑΚΟΣ

* Ἐπιτρέψεις μαρτυρικῶν ἀποδείξεων. - μὴ προσδοκῶν ἀποφάσεως. - κρίσις περὶ ὑπάρξεως ὁμορρυθμοῦ ἐταιρίας. - ἔμμεδος διενεκοχὴ ὑπάρξεως ὁμορρυθμοῦ. - ἐκτίμησις ἐγγράφων. - λήψις ὑπ' ὀψιν ἐν δυνάμει. - ἰσχυρισμὸς προτείνοντος ἐκ παραδοχῆς προηγουμένου.

Ἐπειδὴ οἱ λόγοι ἀναιρέσεως, οἱ ἀναγόμενοι εἰς τὸ μέσον τῶν μαρτύρων, ὡς κακῶς ἐπιτραπὲν εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον κατὰ τῶν ἀναιρεσιόντων πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ θέματος περὶ ὑπάρξεως ὁμορρυθμοῦ ἐταιρίας μεταξὺ τοῦ Ν. Τ*** καὶ τοῦ Α. Π***, ἐλέγχονται ἀπορρίπτει, διότι αἱ μὲν προσβαλλόμεναι 2685 καὶ 3087 ἀποφάσεις τοῦ πρωτοδικείου οὐδαμῶς σκέπτονται περὶ τοῦ μαρτυρικοῦ μέσου, ἀλλὰ διαταχθείσης ἤδη διὰ τῆς προσεκοθείσης 9139 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ πρωτοδικείου μαρτυρικῆς ἀποδείξεως περὶ τοῦ ἐν λόγῳ θέματος, προβαίνουν εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν διεξαχθεῖσων μαρτυριῶν, ἡ δὲ 9139 ἀπόφασις, ἡ τοὺς μάρτυρας ἐπιτρέψασα, δὲν προσβάλλεται διὰ τῆς προκειμένης αἰτήσεως ἀναιρέσεως, κατ' ἀκολουθίαν ὁ Ἀρειος Πάγος δὲν δύναται ν' ἀσχοληθῇ εἰς τὴν ἔρευναν τῆς ὀρθότητος αὐτῆς, ὡς πρὸς τὴν διαληφθεῖσαν κρίσιν τῆς, ἀφοῦ ὁ ἀναιρεσιῶν παρέλιπε νὰ προσβάλῃ αὐτὴν μετὰ τῆς ὁριστικῆς, ὡς ἡδύνατο καὶ ὀφείλει, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 812 ἐδ. 2 καὶ 3, 181, 515 καὶ 749 τῆς Πολ. Δικονομίας (*).

Ἐπειδὴ τὸ πρωτοδικεῖον κρίναν ὅτι ἐκ τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων σφόδρα πιθανὸν κατέστη ὅτι κατὰ τὸ 1880 ὑφίστατο μεταξὺ τῶν Ν. Τ*** καὶ Α. Π*** ὁμορρυθμὸς ἐμπορικὴ ἐταιρία, προδήλως ἐδέχθη ὅτι συνέτρεχον κατὰ τὴν ρηθεῖσαν πιθανότητα πάντα τὰ ὑπὸ τοῦ Ἐμπορ. Νόμου (ἄρθρ. 20

(*) Ὡς γινώσκω ὁ Θεός! Ἡ ὁριστικὴ ἀπόφασις ἡ ἐκτιμήσασα τὰς μαρτυρικές καταθέσεις, δὲν δέχεται ἐπιτετραμμένην τὴν μαρτυρικὴν ἀπόδειξιν;

καὶ 22) ἀπαιτούμενα διὰ τὴν ὑπαρξίν τῆς ἐταιρίας ταύτης στοιχεῖα, κατόπιν τὰ ἐν τῇ συνεχείᾳ τῆς σχετικῆς σκέψεως τῆς ἀποφάσεως ἐκτιθέμενα, ὅτι τὰ εἰρημένα πρόσωπα εἶχον κοινὸν ἐμπορικὸν κατὰστημα πρὸς ἐνᾶσκητιν ἐμπορίου, καὶ γραμμάτια διὰ τὰς ἐργασίας αὐτοῦ παρ' ἀμφοτέρων ὑπογραφόμενα ἐξεδίδον, καὶ πρὸς ἀμφοτέρω ταῦτα ἀναγράφοντες καὶ τῶν δύο τὰ ὀνόματα εἰς τὰς ἐπιστολάς των ἐπέστελλον οἱ μετ' αὐτῶν συναλλασσόμενοι, δὲν ἀναφέρονται ὡς ἀποτελοῦντα τὰ στοιχεῖα τῆς ὁμορρυθμοῦ ἐταιρίας, ἵνα ἐρευνηθῇ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἂν κατὰ τὸν νόμον ἐλλείπη τι ἐξ αὐτῶν, ἀλλ' ἀπλῶς ὡς οἱ πειθόντες λόγοι, ἐξ ὧν τούτεστι τὸ δικαστήριον ἤχθη εἰς τὴν κρίσιν περὶ τῆς ὑπάρξεως ὁμορρυθμοῦ ἐταιρίας καθ' ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα ὑπὸ τοῦ νόμου στοιχεῖα αὐτῆς· κατ' ἀκολουθίαν ὁ ἐπὶ τῆς ἐναντίας ἐκδοχῆς ἐρειδόμενος λόγος ἀναιρέσεως ἐλέγχεται ἀβάσιμος.

Ἐπειδὴ τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 2685 ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς ἀποδεικνύεται, ἔλαβεν ἐν τῷ συνόλῳ ὑπ' ὄψει τὰ ἀπὸ 18 Σεπτεμβρίου 1880 δύο γραμμάτια, ἵνα θεωρήσῃ ὡς ἐξ αὐτῶν προκύπτουσιν τὴν εἰς διαταγὴν τῆς μνημονευθείσης ὁμορρυθμοῦ ἐταιρίας ἐκδοσὶν των, ἡ δὲ τοιαύτη τοῦ δικαστηρίου κρίσις, ἀναγομένη εἰς τὴν ἐρμηνείαν ἐγγράφων καὶ μὴ παραβιάζουσα κανόνα τοῦ δικαίου, διαφεύγει τὸν ἐλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἐπειδὴ τὸ πρωτοδικεῖον δεχθὲν διὰ τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων ὅτι οἱ ἀρχικῶς ἐναγόντες καὶ καθ' ὧν ἡ κλήσις Γ.Κ*** καὶ Ι.Δ*** δὲν ἐνομιμοποιούντο εἰς τὴν ἔγερσιν τῆς κατὰ τοῦ ἀναιρεσιδλήτου καὶ ἐκδότου τῶν γραμματίων διὰ τὸ ἥμισυ τοῦ ἐν αὐταῖς ποσοῦ ἀγωγῆς, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὰ μὲν γραμμάτια ἦσαν ἐκδοθέντα εἰς διαταγὴν τῆς ὁμορρυθμοῦ ἐταιρίας, ὑφισταμένης δὲ πράγματι τοιαύτης μετὰ τῶν Ν. Τ*** καὶ Α. Π***, ἡ ὑπὸ τοῦ τελευταίου ἐν τῇ ἀτομικῇ αὐτοῦ ιδιότητι ἐπισθογράφησις τῶν γραμματίων διὰ τὸ ἥμισυ ποσὸν δὲν ἠδύνατο νὰ μεταβιβάσῃ εἰς τοὺς ὡς ἐπισθογράφησεως κομιστάς τὸ προσήκον εἰς τὴν ἐταιρίαν δικαίωμα, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ δεχθὲν τὴν κλήσιν τοῦ ἀναιρεσιδλήτου καὶ κηρῶσαν ἀνίσχυρον καὶ ἀνεπίδεκτον ἐκτελέσεως τὴν ἐπιδιόκασσαν τὴν ἐκ τῶν γραμματίων ἀγωγὴν ἀπόρριψαν, οὐδεμίαν εἶχεν ὑποχρέωσιν ὅπως ἐξετάσῃ τοὺς λοιποὺς λόγους τῆς κλήσεως τοῦ ἀναιρεσιδλήτου, ἥτοι τοὺς ἰσχυρισμοὺς αὐτοῦ, περὶ ὧν ὡσαύτως εἶχον διαταχθῇ ἀποδείξεις διὰ τῆς πρώτης 9139 ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου, ὅτι εἶχεν ἐξοφλήσει ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τοῦ γραμματίου πρὸς τοὺς συνεταίρους Ν. Τ*** καὶ Α. Π*** καὶ ὅτι οἱ ἀναιρεσιδόντες κατὰ τὴν πρὸς αὐτοὺς ἐπισθογράφησιν διετέλουν ἐν γνῶσει τῆς ἐξοφλήσεως ταύτης, ἐν ᾧ ἂν ἑτέρου πρόβλητον εἶναι ὅτι ὁρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον δὲν ἤσυχον ἐκτὸς τὴν ἐρευναν τοῦ ἑτέρου ἰσχυρισμοῦ, ὅστις εἶγεν ὡσαύτως περιληφθῇ ἐν τοῖς θέμασι τῆς ἀποδείξεως τῆς 9139 ἀποφάσεως, ὅτι οἱ ἀναιρεσιδόντες κατὰ τὴν πρὸς αὐτοὺς μεταβιβάσιν διετέλουν ἐν γνῶσει τῆς ὑπάρξεως τῆς ὁμορρυθμοῦ ἐταιρίας, διότι τοῦ πρωτοδικείου δεχθέντος ὡς προκύπτοντος

ἐξ αὐτῶν τῶν γραμματίων ὅτι ταῦτα ἐξεδόθησαν εἰς διαταγὴν τῆς ἐταιρίας, φανερόν εἶναι, ὅτι οἱ ἀναιρεσιδόντες στηρίζοντες τὰ δικαιώματα αὐτῶν ἐπὶ τῶν γραμματίων δὲν δύνανται κατὰ τὸν νόμον νὰ ἐπικαλεσθῶσιν αὐτὰ κατὰ τοῦ ἐκδότου, ἢ ὡς διὰ τοῦ τίτλου αὐτῶν ἐκτῆθη ἡ ἀπαίτησις ἀπέναντι τοῦ ἐκδότου, χωρὶς ν' ἀσκήσῃ ἐπιρροὴν τινα, ἂν κτώμενοι ἐξ ἐπισθογραφῆσεως ἐφρόνουν ὅτι ἡ ἀπαίτησις δὲν ἀνῆκεν εἰς τὴν ἐταιρίαν, ἀλλ' εἰς ἄλλον.

Ἐπειδὴ, τοῦ ἀνωτέρω ἐρείσματος τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων περὶ ἐκδόσεως τῶν γραμματίων εἰς διαταγὴν ὑφισταμένης πράγματι ἐταιρίας ἀρκούντος πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ διατακτικοῦ αὐτῆς, μάταιον ἀποβαίνει νὰ ἐξετασθῶσιν οἱ λόγοι ἀναιρέσεως, οἱ ἀναγόμενοι εἰς τὸ ἕτερον ἔρεισμα τῶν αὐτῶν ἀποφάσεων, περὶ εἰκονικότητος τῆς τῶν γραμματίων ἐπισθογραφῆσεως, διότι καὶ ἐσφαλμένον ἂν ὑποτεθῇ τὸ ἔρεισμα τοῦτο, δὲν ἐπιδρᾷ ἐπὶ τοῦ διατακτικοῦ.

Ἀριθ. 458 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Γ. ΦΑΣΙΔΑΚΗΣ

Περιουσία ἀφιερωμένη διὰ θρησκευτικὰς ἀνάγκας. - μοναστηριακά πράγματα. - ἐπιτήρησις ὧν ὁ ὕπουργος Ἐκκλησιαστικῶν. - κατὰ τὴν ἐκδοχὴν βυζαντινῶν νόμων. - διαχειρίσις Μονῶν. - ἡγουμενοδουβούλια καὶ ἀποφάσεις. - ἀνίσχυρος διοικητὴς ἐγκριδὴς. - ἀνίσχυρον ὁμοκλήσεως ἄλλοτριον.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἰσχὺν νόμου ἐπέχον Β. Διάταγμα τῆς 3/15 Ἀπριλίου 1833 καὶ τὸ ἀπὸ 5 Σεπτεμβρίου 1844 περὶ διαιρέσεως τῶν Νομαρχιῶν, εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν γραμματείαν ἀνετέθη ἡ ἐπιτήρησις εἰς τὴν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν τῆς διὰ θρησκευτικὰς ἀνάγκας ἀφιερουμένης περιουσίας. Ἐκ τοῦ πνεύματος δὲ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει ὅτι ἐδόθη ἡ ἐντολὴ εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἐξουσίαν ὅπως αὕτη κανονίσῃ διὰ Διαταγμάτων τὸν τρόπον τῆς ἐπιτηρήσεως, διότι ἄλλως αἱ διατάξεις αὐταὶ τοῦ νόμου περὶ ἐπιτηρήσεως θὰ ἐστεροῦντο νομικῆς ἐννοίας. Καθ' ὅσον δ' αἱ νεώτεροι αὐταὶ διατάξεις ἀντίκεινται εἰς τὰς Ρωμαϊκὰς, Βυζαντινὰς καὶ τὰς τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου τοιαύτας περὶ διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως τῶν μοναστηριακῶν πραγμάτων, αἱ τελευταῖαι αὐταὶ θεωροῦνται κατηργημέναι. Τοῦτο δὲ δεχθὲν καὶ τὸ ἐφετεῖον καὶ ἐφαρμόσαν τὸν μνησθέντα νόμον τῆς 3/15 Ἀπριλίου 1833 καὶ τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τούτου διατάγματα νομίμως ἔκρινε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἀναιρέσεως καταπίπτει.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ Διατάγματα ταῦτα, τῆς 12 Φεβρουαρίου 1857 καὶ 28 Ἰουλίου 1858, ἡ διοίκησις τῆς ἐν γένει περιουσίας τοῦ Μοναστηρίου, ἥτις ὑπάρχει διαπεπιστευμένη εἰς τριμελὲς συμβούλιον—τὸν κατὰ καιροὺς ἡγούμενον ὡς προϊσταμένον καὶ δύο συμβούλους—ἐνεργεῖται μετὰ διάσκεψιν τοῦ συμβουλίου τούτου, κατὰ πλειονοψηφίαν ἀποφασίζοντος κατὰ τοὺς περὶ τούτου κειμένους νόμους. Περὶ ἐκάστης δὲ διασκεπτομένης ὑποθέσεως ἐκδίδεται ἰδιαίτερα ἀπόφασις καταχωριζομένη εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ κρατούμενον πρωτόκολλον, ὑπογρα-

φόμενον παρ' ὅλων τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου, τὸ δὲ τυχὸν μειονοψηφούν καταχωρίζει, ἐὰν θέλῃ τὴν γνώμην του ἐν τῷ πρακτικῷ, ὅπερ ὀφείλει νὰ ὑπογράψῃ μετὰ τῶν πλειονοψηφούντων. Πᾶσα δὲ ἀπόφασις ἀφορῶσα εἰς ἔργον θάπανηρόν, μὴ ὑπαγόμενον εἰς τὰς περὶ ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων ἀναγομένης διὰ συναγωνισμοῦ πράξεις, ὑποβάλλεται εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς κατὰ τὸ ἀπὸ 25 Νοεμβρίου 1882 Β. Διάταγμα, τροποποιουμένη κατὰ τοῦτο τὸ τῆς 28 Ἰουλίου 1858 ὁμοίον. Ἐκ τούτου ἐπεται ἀριθμητικῶς ὅτι δὲν ἀρκεῖ ἡ σιωπηρὰ ἔγκρισις ἐπὶ τῶν ὑπὸ τρίτων ἐπιχειρουμένων πράξεων, ἀποβλεπουσῶν τὰς ὑποθέσεις τῆς Μονῆς ἀνευ τῶν ἄνω διαγεγραμμένων διατυπώσεων, εἰς ἃς ὀφείλουσι νὰ συμμορφωθῶσιν οἱ ἐπιτετραμμένοι ἐν γένει τὴν διοίκησιν καὶ διαχειρίσιν τῆς περιουσίας τῶν νομικῶν προσώπων νόμιμοι ἀντιπρόσωποι. Τούτων δ' οὕτως ἐχόντων τὸ ἐφετεῖον, δεχθὲν διὰ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι δὲν προηγήθη ἔγκρισις τοῦ ἡγουμενοσυμβουλίου, περιβληθεῖσα τὰς ἄνω διατυπώσεις, ὅπερ τὸ αὐτὸ, δὲν ἀρκεῖ ἡ σιωπηρὰ ἔγκρισις τῆς πράξεως τοῦ Νομάρχου διορίσαντος τοὺς ἀναιρεσιόντας μηχανικοὺς διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ κτηματικοῦ χάρτου ἐφ' ὅλων τῶν κτημάτων τῆς Μονῆς, οὐδαμῶς ἤμαρτε, καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἀναιρέσεως δὲν εἶναι βάσιμος.

Ἐπειδὴ τὸ ὑπ' ἀριθ. 233 τῆς 5 Μαΐου 1902 ἔγγραφον τοῦ ἡγουμενοσυμβουλίου, δι' οὗ διώρισε τοῦτο ὀριοδείκτην, ἵνα οὗτος παρακολουθῇ τοὺς ὑπὸ τοῦ Νομάρχου διορισθέντας μηχανικοὺς ἀναιρεσιόντας καὶ ὑποδείξῃ τὰ κτήματα τῆς μονῆς διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ἐνταλθέντος κτηματικοῦ χάρτου, δὲν ἀναπληροῖ τὴν ἰδιαιτέραν καὶ χωριστὴν πρᾶξιν τοῦ ἡγουμενοσυμβουλίου περιέχουσαν τὴν ἀπόφασιν διὰ τὴν ἔγκρισιν, ἣτις οὕτω μόνον ὑποχρεοῖ τὴν μονὴν κατὰ τὰ ἄνω εἰρημένα. Τοιαύτην δὲ οἱ ἀναιρεσιόντες, δὲν ἐπεκαλέσθησαν οὔτε διὰ τῆς ἀγωγῆς των οὔτε διὰ τῶν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου προσαγομένων προτάσεων των, καὶ ὁ περὶ τούτου λόγος ἀναιρέσεως καταπίπτει.

Ἐπειδὴ, προκειμένου περὶ νομικῶν προσώπων, ἡ περὶ ὠφελείας καὶ πλουτισμοῦ ἐκ συμβάσεως τρίτου πρὸς ὄφελος καὶ ἀνευ ἐντολῆς αὐτῶν ἐπιχειρηθείσης διάταξις τοῦ Νόμου 7 § 3 Κωδ. (4.26) δὲν ἰσχύει, καθόσον οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν νομικῶν προσώπων, ἐνεργοῦντες καθ' ὠρισμένης διατυπώσεως, μὴ τηρηθείσας ἐν προκειμένῳ ὡς ἄνω εἰρηται, δὲν εἶναι ὑποχρεωμένοι ὡς τοιοῦτοι ν' ἀποτίσωσι τὸ ἀντίτιμον τῆς ἐντεῦθεν ὑλικῆς ὠφελείας, καθ' ὃ μέτρον τὰ νομικὰ πρόσωπα ἀπέβησαν πλουσιώτερα. Ἐπομένως τὸ ἐφετεῖον ἀναφερόμενον εἰς τὰς σκέψεις τοῦ πρωτοδικείου, ὅπερ ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν ὡς ἀβάσιμον, ἄτε μὴ ὑποχρεουμένης τῆς Μονῆς ἐκ τῆς συμβάσεως τοῦ Νομάρχου μετὰ τῶν ἀναιρεσιόντων, δέχεται καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ ἐφετεῖον τὸ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀβάσιμον. Τὸ ἔρησιν δὲ τοῦτο ὀρθὸν καὶ νόμιμον διὰ τὸν ἀνωτέρω λόγον, ἀρκεῖ πρὸς θεμελίωσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀποφάσεως καὶ ἀνευ τοῦ τέρου λόγου τῆς ἀριστίας τῆς ἀγωγῆς, δι' ἣν ὁ περὶ ταύτην στρεφόμενος λόγος ἀναιρέσεως μάταιον νὰ ἐξετασθῇ.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 1543 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΚΟΥΜΑΝΤΑΡΕΑΣ
Βελεϊάνειον δόγμα. - προδολὴ ὑπὸ κληρονόμων γυναικός.

Ἐπειδὴ, κατὰ μὲν τοὺς Νόμ. 29 Βασ. (35.14) καὶ τὸν ἀντίστοιχον Νόμ. 37 Πανδ. (29.2), ὁ κληρονόμος ὁλοκληρῶς δικαίου διάδοχος ἐστίν. Κατὰ δὲ τὸν Νόμον 84 Βασιλ. (26.7) καὶ Νόμ. 20 Κώδ. (4.29), ἡ τοῦ βελεϊάνειου δόγματος παραγραφὴ ἀρμόσασα τῇ γυναικὶ παραπέμπεται καὶ εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτῆς. Κατ' ἀκολουθίαν ὀρθῶς τοῦ πρωτοδικείου διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως τοῦ διετάξεν ἀποδείξεις ἐπὶ τῆς ὑπὸ τῶν ἐφεσιβλήτων ἐναγομένων περὶ πληρωμῆς χρέους, ὡς κληρονόμων τῆς μητρὸς των, προταθείσης ἐνστάσεως τοῦ βελεϊάνειου δόγματος καὶ τῆς 134 Νεαρᾶς τοῦ Ἰουστινιανοῦ, τὸ ἐναντίον δὲ παράπονον τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀπορριπτέον ἐστίν ὡς μὴ βάσιμον· ἄλλως δὲ καὶ ἀπαράδεκτον, ὡς μὴ ἀναγόμενον εἰς τὸ ἀποδεικτέον θέμα, τὸ βάρος καὶ τὰ μέσα τῆς ἀποδείξεως, οὕσης προδικαστικῆς τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως.

Ἀριθ. 1546 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Μ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ
Διεξαγωγὴ ἀποδείξεων. - ἐπέκτασις ἐξ ἀποστάσεως. - ἐπανάληψις μαρτυριῶν. - ἐκτίμησις ἀκύρων.

Ἐπειδὴ, κατὰ τ' ἄρθρα 310 καὶ 311 Πολ. Δικονομίας, ὁ προτιθέμενος ν' ἀποδείξῃ διὰ μαρτύρων κλητεῖται τὸν ἀντίδικον τοῦλάχιστον 24 πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐξετάσεως ὥρας, παρεκτεινομένης λόγῳ ἀποστάσεως, ὅταν ὁ κλητέος δὲν κατοικῇ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐξετάσεως· ἐπομένως καὶ ἐνεκα τῆς διαφορᾶς τοῦ τόπου ἐνθα ἐκοινοποιήθη ἡ κλήσις, ἀπὸ τοῦ τόπου, ὅπου καλεῖται ὁ διάδικος πρὸς ἐμφάνισιν, πρέπει νὰ ἐκταθῇ ἡ προθεσμία, ἀδιακρίτως τοῦ ἀν' ἡ πρὸς ἐμφάνισιν κλήσις ἐπεδόθη τῷ πληρεξούσιῳ ἢ τῷ διαδίκῳ, διότι ὑπάρχει ἡ αὐτὴ ἀνάγκη συνεννόησεως καὶ πορείας, μὴ δυναμένης νὰ συντελεσθῇ ἐντὸς τῶν 24 ὥρων μόνον.

Ἐπειδὴ κηρυσσομένης ἀκύρου τῆς διεξαχθείσης ἀποδείξεως, δύναται νὰ αἰτηθῇ ἡ ἐκ νέου ἐξέτασις τῶν μαρτύρων, οὐ μόνον κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς προτεινομένης ἐνστάσεως ἀκυρότητος, ἀλλὰ καὶ ἐν μεταγενεστέρᾳ συνεδριάσει, ἀδιαφόρως ἐὰν προηλήθεν ἡ ἀκυρότης ἐκ τοῦ διαδίκου ἢ ἐκ τοῦ δικαστοῦ (ἄρθρ. 346 § 2 Πολ. Δικονομίας). Ἐξαιτεῖται δὲ ὁ ἐφεσιβλήτος τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐξετάσεως τῶν μαρτύρων αὐτοῦ λέγων, ἀορίστως ὅμως, ὅτι δὲν ζῶσιν ὅλοι καὶ ἀπέθανον οἱ πλείστοι, καὶ δέον αὐτῇ νὰ διαταχθῇ, μὴ γινομένης δεκτῆς τῆς προτάσεως αὐτοῦ, ἵνα προβῇ τὸ δικαστήριον ἀνευ δευτέρας ἐξετάσεως τῶν μαρτύρων, λαμβάννν ὑπ' ὄψει τὴν ἄκυρον ἐξέτασιν αὐτῶν καὶ τὰ περιστατικὰ τῆς ποινικῆς δίκης, διότι κατὰ τὰς εἰδικὰς διατάξεις τῶν ἀρθρ. 346 καὶ 347 Πολ. Δικονομίας δὲν δύναται νὰ στηριχθῇ ἀπόφασις ἐπὶ ἀκύρων μαρτυριῶν, πλην ἐὰν εἶναι ἀνέφικτος ἡ ἐκ νέου ἐξέτα-

σις, ἐκ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ δὲ πρακτικῶν τοῦ Πλημμελειοδικείου Τριπόλεως οὐδόλως ἀποδεικνύεται ἡ ἀξιουμένη ζημία.

Ἀριθ. 1547 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Μ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ

Πλειστηριασμὸς. - τήρησις διατυπώσεων. - βεβαίωσις πώθεν.

Ἐπειδὴ αἱ κατὰ τοῦ πλειστηριασμοῦ καὶ ἀναπλειστηριασμοῦ ἐνστάσεις τοῦ ἐκκαλοῦντος οὐχὶ ὀρθῶς ἀπερρίφθησαν ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι διὰ τῶν ἐκθέσεων τοῦ πλειστηριασμοῦ καὶ ἀναπλειστηριασμοῦ βεβαιοῦται ἡ τήρησις πασῶν τῶν διατυπώσεων τῶν ἐν ἀρθροῖς 965—980 τῆς Πολ. Δικονομίας ἀναφερομένων, καθ' ὅσον ἡ τήρησις αὐτῶν ἔδει ν' ἀποδεχθῇ ἐξ αὐτῶν τῶν ἐγγράφων τῆς ἐκτελέσεως, οὐχὶ δὲ ἐκ τῆς μνείας ἐν ταῖς ἐκθέσει τοῦ πλειστηριασμοῦ καὶ ἀναπλειστηριασμοῦ τοῦ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ἀρμοδίου ὑπαλλήλου, τὴν βεβαίωσιν τῶν ὁποίων δὲν ἀναφέρει οὐδεμίαν τῶν διατάξεων τῆς Πολ. Δικονομίας ὡς ἀποτελοῦσαν πλήρη ἀπόδειξιν περὶ τῆς τηρήσεως τῶν διατυπώσεων, συνεπὶς δέον νὰ γείνη δεκτὴ κατὰ τοῦτο ἡ ἔφεσις καὶ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις.

Ἀριθ. 1557 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΒΑΦΑΣ

Ἀγοραπωλησία. - δώρις δικαστικὴ τιμήματος. - ὄρια καὶ ἑκταδὶς ἐπιβλητέας ὑποχρεώσεις.

Ἐπειδὴ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως δεχομένης ἀγωγῆν, δι' ἧς ζητεῖται νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος νὰ ἐκτελέσῃ ὑποχρεώσιν του, ἣν ἐκ συμβάσεως ὑπέχει πρὸς τὸν ἐνάγοντα, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, δὲν δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς ἄλλο τι ἢ εἰς ὅ,τι διὰ τῆς συμβάσεως ὑποχρεοῦται, ἀκόσῳ δὲ ἐξ ἀγοραπωλησίας δὲν ὑποχρεοῦται ὁ ἀγοραστής νὰ καταβάλῃ τὸ τίμημα, ἂν δὲν τῷ παραδοθῇ τὸ πωληθέν, οὔτε διὰ τῆς ἀποφάσεως δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς καταβολὴν τοῦ τιμήματος ἂν δὲν λάβῃ χώραν παράδοσις πρὸς αὐτὸν τοῦ πωληθέντος, ἢ ἄλλῃ ἰσοδυναμοῦσα κατὰ νόμον πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ πωλητοῦ πρᾶξις οὐδεμίαν δὲ ἔχει σημασίαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου διὰ τὴν καταβολὴν καὶ τοῦ τιμήματος τὸ ὅτι προσεφέρθησαν οἱ 20 μὴ παραληφθέντες μηχανισμοὶ καὶ ἡρνήθη νὰ παραλάβῃ τούτους ὁ ἐναγόμενος, διότι τοῦτο δύναται νὰ ἔχῃ ἐπιρροὴν μόνον ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τῆς ὑπερμερίας τοῦ ἐναγομένου καὶ τὰς ἐκ ταύτης συνεπείας, οὐχὶ ὅμως καὶ εἰς τὴν ὑποχρέωσιν αὐτοῦ πρὸς καταβολὴν τοῦ τιμήματος οὐχὶ πρὶν ἐκτελέσῃ καὶ ὁ ἐνάγων τὴν ὑποχρέωσιν του πρὸς παράδοσιν τῶν 20 μηχανισμῶν, ἐπομένως οὐχὶ ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὑπ' ἀριθ. 4,832 ὑπεχρέωσε τὸν ἐναγόμενον νὰ πληρώσῃ τὸ δι' αὐτῆς τίμημα, χωρὶς νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν ἐνάγοντα νὰ παραδώσῃ τοὺς μηχανισμοὺς, τοῦθ' ὅπερ δύναται νὰ πράξῃ οὗτος ἐνεργῶν τὴν κατάθεσιν αὐτῶν κατὰ νόμον.

Ἀριθ. 1558 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΒΑΦΑΣ

Διεξαγωγὴ μαρτυρικῶν ἀποδείξεων. - παρέκτασις προθεσμίας ἀποδείξεων. - περιστάσεις κατοικίας ἐν τόπῳ ἐξετάσεως.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρ. 311 Πολ. Δικονομίας, παρέκτασις τῆς ἐν τῷ ἀρθρῳ 310 εἰκοσιτετραώρου προθεσμίας χωρεῖ ὅταν ὁ καλούμενος ὅπως παραστῇ κατὰ τὴν ἐξέτασιν μάρτυρος δὲν κατοικῇ εἰς τὸν τόπον γενήσεται ἡ ἐξέτασις αὐτοῦ, ἀφοῦ ὅμως ἐπὶ τοῦ προκειμένου πρὸς ἐξέτασιν μαρτύρων ἐν Ἀθήναις ἐξεταστέων καὶ ἐξετασθέντων ἐκλήθη ἡ ἐφεσίδητος ἐταιρία, κατοικεῖ δὲ αὕτη ἐν Ἀθήναις, οὐχὶ ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἔκρινεν ἄκυρον τὴν ἐξέτασιν τῶν μαρτύρων τῶν ἐξετασθέντων ἐπὶ τοῦ ταχθέντος θέματος ἀποδείξεως, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἐξητάσθησαν πρὶν παρέλθῃ ἡ τριακονθήμερος προθεσμία, ἣν, κατὰ παρέκτασιν τῆς ἐν ἀρθρῳ 310 τῆς Πολ. Δικονομίας τοιαύτης, τάσσει ὁ ἀντικαταστήσας τὰ ἀρθρα 195 καὶ 196 τῆς αὐτῆς Πολ. Δικ. Νόμος ΒΣΚΕ' (1894), μὴ ὑπαρχούσης περιπτώσεως ἐπεκτάσεως, ἀφοῦ οἱ ἐξετασθέντες μάρτυρες, ὧν ἡκυρώθησαν αἱ καταθέσεις, ἐξητάσθησαν ἐν ᾧ τόπῳ κατοικεῖ ἡ κληθεῖσα ὅπως παραστῇ κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐφεσίδητος ἐταιρία, οὔτε ὑπάρχει περίπτωσις τοιαύτη, διότι ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος ἀποδείξεως ὑπῆρχον καὶ μάρτυρες ἐξεταστέοι ἐν Πάτραις, διότι μόνον πρὸς ἐξέτασιν αὐτῶν ἔπρεπε νὰ παραταθῇ ἡ ἐν ἀρθρῳ 310 προθεσμία ἐπὶ 30 ἡμέρας, οὐχὶ δὲ ἕνεκα τῆς ἐν Πάτραις ἐξετάσεως μαρτύρων νὰ παραταθῇ καὶ ἡ προθεσμία τῆς ἐξετάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις ἐξετασθέντων οὔτε ἰσχυρίζεται ἡ ἐφεσίδητος ὅτι ἕνεκα τῆς ταχείας ἐνάρξεως τῆς ἐξετάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις ἐξετασθέντων μαρτύρων ἀπεκλείσθη νὰ προτείνῃ μάρτυρας ἐν Πάτραις ἐξεταστέους, ἡ ἐναρξὶς τῆς ἐξετάσεως τῶν ὁποίων δὲν ἠδύνατο νὰ γείνη πρὶν παρέλθῃ ἡ κατὰ παρέκτασιν προθεσμία (*).

Ἀριθ. 1559 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΒΑΦΑΣ

Πλοίαρχος. - παράλειψις αἰτήσεως κανονισμοῦ ἀβαρίας ἐπὶ χύσει ἐμπορευμάτων. - ἀσφάλισις καταβαλῶν ἀσφάλειαν ἐκφυθέντων. - ἀγωγή ἀποζημιώσεως. - στοιχεῖα.

Ἐπειδὴ βάσις τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς εἶναι ὅτι ὁ πλοίαρχος τοῦ ἐναγομένου παρέλειψε νὰ ζητήσῃ κανονισμὸν ἀβαρίας, καθ' ἣν, ἐμπορεύματα ἀσφαλισθέντα ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐξεχύθησαν εἰς τὴν θάλασσαν, οὕτω δὲ ἠναγκάσθη νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν ἀσφαλισθέντα ὁλόκληρον τὴν ἀσφαλισθεῖσαν ἀξίαν αὐτῶν, ἣν δὲν θὰ ἐπλήρωνεν ἐὰν ἐξητεῖτο ὁ κανονισμὸς τῆς ἀβαρίας τοιαύτην δὲ ἐχούσης τῆς ἀγωγῆς βάσιν, δὲν εἶναι στοιχεῖα αὐτῆς, ὧν ἡ παρά-

(*) Ὑποθέτομεν ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἠδύνατο νὰ εἰσακουσθῇ αἰτήσις παρεκτάσεως προθεσμίας, διότι ὅπως ὀρθῶς δέχεται ἡ ἀπόφασις, ἡ πρὸς τὴν ἐν Πάτραις ἐξέτασιν ἀναγκαῖα παρέκτασις δίδεται διὰ τὴν ἐξέτασιν, οὐχὶ δὲ διὰ τὴν γνωστοποίησιν, δι' ἣν. ὡς ἐκ τῆς ἐν Ἀθήναις κατοικίας τοῦ διαδίκου, δὲν ὑπῆρχε περίστασις τοιαύτης.

λειψίς τὴν καθιστᾶ ἀόριστον, ὡς οὐχὶ ὀρθῶς ἐδέχθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἡ ἀξία τοῦ πλοίου, ἐφ' οὗ ἦσαν φορτωμένα τὰ ἐμπορεύματα, ἡ ἀξία τῶν ἄλλων ἐπ' αὐτοῦ φορτωμένων ἐμπορευμάτων, τίνες οἱ κύριοι αὐτῶν καὶ ὁ ναῦλος, διότι πάντα ταῦτα εἶναι στοιχεῖα ἐνστάσεως εἰς τὸν ἐναγόμενον ἐπικειμένης, καθ' ἣν, ἀνερχομένης τῆς ἀξίας τῶν εἰρημένων εἰς ὠρισμένον ποσόν, τῆς δὲ ἀξίας τῶν ἐκχυθέντων οὐσης τοιαύτης ἢ τοιαύτης, δὲν θὰ ἠδύνατο ὁ ἰδιοκτῆτης ἢ ὁ ἀσφαλιστὴς νὰ λάβῃ συνεπείᾳ κανονισμοῦ ἀβαρίας ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τῆς ἀξίας τῶν ἐκχυθέντων, διότι καὶ ταῦτα θὰ συνεισέφερον ἀναλόγως τῆς ἀξίας τῶν, ἀλλὰ μόνον ποσὸν ἀνάλογον τῆς ἀξίας αὐτῶν πρὸς τὴν ἀξίαν τοῦ πλοίου, ἄλλων ἐπ' αὐτοῦ φορτωμένων ἐμπορευμάτων καὶ τοῦ ναύλου, δὲν ἰσχυρίζεται δὲ ὁ ἐναγόμενος ὅτι οὐδεμίαν ἀξίαν εἶχε τὸ πλοῖον ἢ ὅτι δὲν ὑπῆρχον ἄλλα ἐπ' αὐτοῦ φορτωμένα ἐμπορεύματα, ἢ ναῦλος διὰ τὰ φορτωμένα ἐμπορεύματα, τὸ ὅτι δὲ ἀνυποστάτως ἰσχυρίζεται ὁ ἐνάγων ὅτι ὁλόκληρον τὴν ἀξίαν τῶν ἐκχυθέντων θὰ ἐλάμβανεν ὁ φορτωτὴς ἢ ὁ ἀσφαλιστὴς ἂν ἐγένετο κανονισμὸς ἀβαρίας, ἀφοῦ πάντα ὡς καὶ τὰ ἐκχυθέντα ἐμπορεύματα θὰ συνεισέφερον ἀναλόγως τῆς ἀξίας τῶν, δὲν εἶναι λόγος καθιστῶν ἀόριστον τὴν ἀγωγὴν, ἀλλ' ἐκ τούτου δύναται ὁ ἐναγόμενος νὰ ἀποκρούσῃ αὐτὴν ὡς πλεοναστικήν, προτείνων αὐτὸς τὰ στοιχεῖα ἐκ τῶν ὁποίων προκύπτει ὅτι καὶ ἂν ἐγένετο κανονισμὸς ἀβαρίας, δὲν θὰ ἐδικαιοῦτο ὁ φορτωτὴς ἢ ὁ ἀσφαλιστὴς νὰ λάβῃ ὁλόκληρον τὴν ἀξίαν τῶν ἐκχυθέντων, ἀλλὰ μόνον μέρος αὐτῆς, ὁρίζων δηλαδὴ τὴν ἀξίαν τοῦ πλοίου τῶν ἄλλων φορτωθέντων ἐμπορευμάτων, ἐκχυθέντων ἢ μὴ, καὶ τὸν ναῦλον, βάσιμος ἐπομένως εἶναι ἡ ἔφεσις καὶ ἐξαφανιστέα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις. Καίτοι ἠδυνάτο τις ἀμφιβάλλων νὰ σκεφθῇ ὅτι ὀρθῶς ἀπερρίφθη διὰ τῆς ἐκκαλουμένης αποφάσεως ὡς ἀόριστος ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ, διότι ἐξ αὐτοῦ τοῦ νόμου προκύπτει ὅτι τὰ ἐκχυθέντα ἐν ἀβαρίᾳ ἐμπορεύματα συνεισφέρουσι καὶ αὐτὰ κατὰ τὸν κανονισμὸν αὐτῆς ἀναλόγως τῆς ἀξίας τῶν, καὶ ὅτι συνεπῶς καὶ γενομένου κανονισμοῦ δὲν εἶναι δυνατόν ὁ δικαιούμενος δι' αὐτὰ εἰς ἀποζημίωσιν νὰ λάβῃ ὁλόκληρον τὴν ἀξίαν τῶν, ἀφοῦ αὕτη ἀναγκαίως θὰ μειωθῇ καὶ τὸ ποσόν, δι' ὃ καὶ τὰ πράγματα ταῦτα θὰ συνεισφέρουν, ἐξ οὗ ἔπεται ὅτι μόνον διὰ τὸ μὴ συνεισακτέον ποσὸν εἶναι νόμος βάσιμος ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ, ἀφοῦ κατὰ τὸν νόμον μόνον τὸ ποσὸν τοῦτο δύναται νὰ ζητηθῇ, ὥστε ἀφοῦ κατὰ νόμον δὲν δύναται νὰ ᾔται βάσιμος ἡ ἀγωγὴ δι' ὁλόκληρον τὸ ζητούμενον ποσόν, ἔπρεπε νὰ καθορίσῃ τὰ περιστατικά ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζει τὴν ἀξίωσίν του, ἣν κατὰ νόμον δικαιούται νὰ ἐπιδιώξῃ δηλαδὴ τὴν ἀξίαν τοῦ πλοίου κλπ.

Ἀριθ. 1560 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΒΑΦΑΣ

Ἐπιχειρήσις κτηνοτροφίας. - πώλησις ζώων ἐκ. - χαρακτὴρ ἐμπορικός.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνόλου τῆς ἀγωγῆς προκύπτει ὅτι καὶ διὰ τὸν ἐνάγοντα φέρει χαρακτὴρα ἐμπορικὸν ἢ ὑπὸ κρίσιν διαφορὰ, καθὼς πωλοῦντα ζῶα προ-

ερχόμενα ἐξ ἐπιχειρήσεως χειροτεχνίας παρ' αὐτοῦ ἀσκουμένης, ἥτοι κτηνοτροφίας, καθ' ἣν κερδοσκοπεῖ ἐπὶ τῆς ἐργασίας τῶν προσώπων, αὐτὰ ἐνεκα ταύτης τῷ παρέχοντι τὴν ἐργασίαν τῶν, οὐχὶ ὀρθῶς ἐπομένως ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις δὲν ἐπέτρεψε τῷ ἐκκαλοῦντι τὸ τῶν μαρτύρων μέσον πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ περὶ ἐξοφλήσεως ἰσχυρισμοῦ του, ἐπὶ τρεπτόν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, λόγῳ τοῦ ἐμπορικοῦ χαρακτῆρος τῆς διαφορᾶς.

Ἀριθ. 1562 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΒΑΦΑΣ

Ἀποδείξις περὶ ἐμπορικῆς ιδιότητος. - ἀποδεικτικά μέσα. - σύγχρονος καὶ περὶ ἀμφιδιουμένου πρᾶξεως.

Ἐπειδὴ ἰσχυρισθέντος τοῦ ἐνάγοντος διὰ τῆς ἀγωγῆς του ὅτι ὁ ἐναγόμενος εἶναι ἐμπορος καὶ ὅτι ἠγόρασε παρ' αὐτοῦ πρὸς μεταπώλησιν ἐπὶ κέρδει τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερόμενα, παρισταμένης δὲ οὕτω τῆς ὑποθέσεως ὡς φερούσης διὰ τὸν ἐναγόμενον χαρακτὴρα ἐμπορικόν, ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐπέτρεψε τῷ ἐνάγοντι ν' ἀποδείξῃ καὶ διὰ μαρτύρων καὶ τὰλλα ἀποτελοῦντα τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς περιστατικά κατὰ τὰν εἰρημένα, ὧν ἀποδεικνυμένων ἀποδεικνύεται ἡ ἐμπορικότης τῆς διαφορᾶς, ἐν ἣ περιπτώσει καλῶς ἐπετράπη ἡ μαρτυρικὴ ἀπόδειξις, ἐν ᾧ ἂν δὲν ἀποδειχθῇ ὅτι ἐμπορος εἶναι ὁ ἐναγόμενος ἢ ὅτι ἠγόρασε πρὸς μεταπώλησιν ἐπὶ κερδοσκοπία τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ δύναται ν' ἀνακληθῇ ἡ ἀπόφασις, καθόσον ἐπέτρεψε τῶν μαρτύρων τὸ μέσον καὶ ὑποχρεωθῇ ὁ ἐνάγων εἰς ἀπόδειξιν αὐτῆς, πλὴν μαρτύρων, οὐδεὶς δὲ λόγος ὑπάρχει νὰ ἐκδοθῇ ἰδίᾳ ἀπόφασις διατάττουσα μόνον ἀπόδειξιν ὅτι ὁ ἐναγόμενος εἶναι ἐμπορος, ὅπως μετὰ τοῦτο ἐπιτραπῇ ἡ μαρτυρικὴ ἀπόδειξις, οὔτε εἶναι δυνατόν νὰ διαταχθῇ ἀπόδειξις διὰ μαρτύρων περὶ τοῦ ἂν πρὸς κερδοσκοπίαν ἠγόρασεν ὁ ἐνάγων, ἥτις καλῶς ἐπιτρέπεται νὰ γείνη καὶ διὰ μαρτύρων, χωρὶς νὰ διατάσσεται ταυτοχρόνως καὶ ἀπόδειξις ὅτι ἔλαβε χώραν ἀγοραπωλησία.

Ἀριθ. 1565 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Κ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐπαρκὴς ἀναγκαστικῆς κατασχέσεως. - οὐ κώλυμα ἐπιβολῆς διενεργητικῆς.

Ἐπειδὴ καὶ ἂν τὰ συντηρητικῶς κατασχεθέντα ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος εἶχον κατασχεθῇ ἀναγκαστικῶς πρότερον ὑπὸ ἐτέρου, ἢ συντηρητικῆς κατασχέσεως δὲν εἶναι ἄκυρος, διότι ὁ συντηρητικῶς κατασχὼν δὲν δύναται νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἐκτέλεσιν ἐν περιπτώσει ἐγκαταλείψεως ταύτης ὑπὸ τοῦ πρώτου κατασχόντος πρὸ τῆς παραδοχῆς τῆς περὶ κύρους ἀπαιτήσεως ἀγωγῆς του, ἐν ἣ δὲ περιπτώσει ἐγκαταλείφθῃ ἡ ἐνεργηθεῖσα ἀναγκαστικὴ κατάσχεσις ἢ ἄλλως ματαιωθῇ, τὰ συμφέροντα τοῦ συντηρητικῶς κατασχόντος ἄνευ τῆς συντηρητικῆς κατασχέσεως μένουσιν ἀπροστάτευτα. Ἐκ δὲ τῆς συντηρητικῆς κατασχέσεως οὔτε ὁ ἀναγκαστικῶς κατασχὼν βλάπτεται, οὔτε ὁ καθ' οὗ αὕτη ὀφειλέτης (Carré 2078 καὶ Bis σελ. 753 καὶ 754 τομ. 4ος).

συνεπώς ή περί άπορρίψεως της περί κύρους κατασχέσεως άγωγής ένστασις άπορριπτέα έστί, του άρθρου της Πολ. Δικονομίας άπαγορεύοντος την κατάσχισιν κατεσχήμενων ήδη μόνον όταν ό δεύτερος κατασχών δύναται άναγγελλόμενος νά επιδιώξη την εκτέλεσιν άμελοῦντος του πρώτου. 'Επιφυλάσσεται δέ τό δικαστήριον νά κρίνη περί της έπικυρώσεως της μετά την επί της κυρίας άπαιτήσεως άπόφασίν του' εί και ήδύνατό τις νά ισχυρισθί ότι ύπαρχούσης άναγκαστικής κατασχέσεως δέν χωρεί συντηρητική μεταγενεστέρα κατάσχισις, και δέν δύναται νά ύποχρεωθί ό καθ' ου ή πρώτη νά κρατή, όπως παραδώσι τά αυτά κατασχεθέντα πρότερον πράγματα έν περιπτώσει έπικυρώσεως της δευτέρας έπιβληθείσης συντηρητικής κατασχέσεως.

'Αριθ. 1569 (1906)

Είστηγητής ό έφέτης κ. Χ. ΡΟΥΦΗΣ

Παροχή ύπηρεσιών.-δοτιχεία άγωγίμου.

'Επειδή ό εκκαλών ύποχρεούται ν' άποδείξει ου μόνον ότι παρέσχε τας έν τη άγωγή ύπηρεσίας και την δικαίαν και εύλογον αύτων άξίαν, αλλά και ότι ταύτας προσήνεγκεν επί σκοπώ άποζημιώσεως, και υπό τοιαύτην έννοιαν άπεδέχθη ταύτας ό πατήρ των έφesiδλήτων, τό δέ γεγονός ότι εκ των ύπηρεσιών τούτων ώφελήθη ούτος καθ' έαυτό και μόνον κατ' ουδεμίαν του νόμου διάταξιν προσδίδωσι τώ εκκαλούντι δικαίωμα άποζημιώσεως, και ό περί του έναντίου ισχυρισμός αύτου, λόγω ότι ή πρόθεσις άποζημιώσεως τεκμαίρεται, άπορριπτέος κρίνεται ως νόμω άστήρικτος.

'Αριθ. 1571 (1906)

Είστηγητής ό έφέτης κ. Γ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

Σιδηροδρομική έταιρία. - φορτωτική. - όροι μισθώσεως εύθυνών εκ. - σύμβασις άπαλλαγής εξ έλαφροῦ πταισματος.

'Επειδή μόνη αίτίαςις της έναγομένης σιδηροδρομικής έταιρίας κατά της πρωτοδικού άποφάσεως είναι ότι, έν ψ ή άπόφασις αύτη έν τη τελευταία αύτης σκέψει δέχεται άφ' ένός ότι αί έν τη φορτωτική άναγραφόμεναι συνήθως ρήτραι περί περιορισμού του ποσού της όφειλομένης εκ μέρους της σιδηροδρομικής έταιρίας άποζημιώσεως έν περιπτώσει άπωλείας ή φθοράς των πραγματειών εισίν ισχυραί, άφ' έτέρου καθισροί την άρχήν ότι αί τοιαύται συμφωνίαι προϋποθέτουσι καταβαλλομένην εκ μέρους των έταιριών την άρμόζουσαν έπιμέλειαν περί την άποστολήν και διαφύλαξιν των έν λόγω άντικειμένων, έν ψ ή υπό κρίσιν άγωγή βάσιν έχει την εκ μέρους των ύπαλλήλων της έταιρίας άμέλειαν περί την ασφαλή διεκπεραίωσιν των έν λόγω έμπορευμάτων, και άπορρίπτει την ένστασιν της εκκλούσης και έναγομένης έταιρίας, ότι διά της όπισθεν της φορτωτικής ρήτρας ή εύθύνη αύτης προς άποζημιώσιν δέν δύναται νά ύπερβή τας δραχμάς 75 ανά πενήκοντα χιλίόγραμμα βάρους.

'Επειδή, άφου κατά τας διατάξεις του κρατουίντος Ρωμ. Δικαίου Νόμ. 23 Πανδ. (50.17), Ν. 226 (50.16), Ν. 27 § 4 και 4 (2.14), Ν. 1 § 2

(47.4) και 8 § 3 περί τό τέλος (43.26) της εκ του ιδίου έλαφροῦ πταισματος εύθύνης δύναται τις διά συμφώνου ν' άπαλλαγί, ουχι δέ και της εκ του δόλου αύτου ή του βαρέως πταισματος, άτε της τοιαύτης συμφωνίας άντιτιθεμένης προς την της καλής πίστεως κρίσιν, προς τά χρηστά ήθη και την δημοσίαν τάξιν, έν συνδυασμῳ προς τό άρθρον 102 'Εμπορ. Νόμου, καθ' ό τό άγωγιστήριον πρέπει νά περιέχη την ένεκεν άργοπορίας όφειλομένην άποζημιώσιν, ή δέ τοιαύτη διάταξις του άρθρ. 102 'Εμπορ. Νόμου άποτελεί συμφωνίαν περί ποινικής ρήτρας εις ουδεμίαν νομικήν διάταξιν άντικειμένην και ως προς τό συνάλλαγμα της διά γής μετακομίσεως, άφου υπό του 'Αστικού Δικαίου ή ποινική ρήτρα άναγνωρίζεται' άναγνωρίζομένης δέ υπό του νόμου της συμφωνίας περί ποινικής ρήτρας διά την περίπτωσιν της βραδύτητος της διά γής μετακομίσεως, δέν δύναται νά νοηθί ή άπαγόρευσις της συνολογήσεως ποινικής ρήτρας διά την περίπτωσιν της άπωλείας άποσκευών ή έμπορευμάτων, ή βλάβης αύτων, αί δέ τοιαύται του δικαίου άρχαί, τους άγωγιάτας όρῶσαι, πάντως εξ άναλογίας, λόγω της ταυτότητος του νομικού λόγου, δέον και επί των διά σιδηροδρόμων μετακομίσεων νά εφαρμοσθώσιν, άφου κασιδήλως κατά την κατάρτισιν και δημοσίευσιν του 'Εμπορ. Νόμου σιδηροδρομική συγκοινωνία έν 'Ελλάδι δέν ύπήρχεν. Τούτων θεέντων, ή συμφωνία ή γενομένη διά της παραδόσεως της φορτωτικής, έν ή έντύπως άναγράφονται οι όροι της εύθύνης, ήν ή σιδηροδρομική έταιρία άναλαμβάνει διά την μετακόμισιν των άποσκευών ή έμπορευμάτων, έρωται, ως προερχομένη εκ της έλευθέρας βουλήσεως του έπιβάτου ή του άποστολέως και ύποχρεωτική δι' αύτούς, τῷ έπιβάτῳ ή τῷ άποστολεῖ, άπόκειται νά λάβη γνώσιν των όρων, ύφ' οῖς ή σιδηροδρομική έταιρία δέχεται νά μετακομίσι τας άπουκευάς ή τά έμπορεύματα' εάν ήμέλεισε νά λάβη αύτων γνώσιν, έν ψ κατά κοινήν πείραν ήδύνατο και όφειλε νά λάβη και παρέλαβε την φορτωτικήν, ής δύναμει αίτεῖται την παράδοσιν του πράγματος, έαυτόν αίτιάσθω, διότι ου δύναται νά επικαλεσθί την ιδίαν αύτου άμέλειαν προς άπόκρουσιν της συμβάσεως, ότι αύτη δέν συνέστη τῇ έλευθέρα αύτου βουλήσει, κατά τόν κανόνα του δικαίου «ό εξ οικείου άμαρτήματος ζημιούμενος ου δοκεῖ ζημιούσθαι». Κατ' άκολουθίαν έν προκειμένῳ, άφ' ου ως έμφαίνεται εκ των σχετικών έγγραφων προτάσεων, ή εκκαλούσα και έναγομένη σιδηροδρομική έταιρία ισχυρίσατο και ισχυρίζεται ότι όπισθεν της φορτωτικής, δι' ής τά έν τη υπό κρίσιν άγωγή έμπορεύματα του ένάγοντος έστάλησαν άπ' Αθηνών εις Κιάτον, ήν γεγραμμένος όρος της εύθύνης αύτης, ότι έν περιπτώσει όλικής ή μερικῆς άπωλείας των έμπορευμάτων τούτων, ή έταιρία κατ' ανώτατον όρον εύθύνεται νά άποζημιώσι τόν άποστολέα προς δραχμάς 75 ανά 50 χιλίόγραμμα έμπορευμάτων, ότι τά έν λόγω έμπορεύματα εξύγιζον 120 χιλίόγραμμα και ότι επί τοῖς όροις τούτοις ό ένάγων παρέλαβε την φορτωτικήν, όφειλε τό πρωτοδικεῖον, μή προσαγομένης τοιαύτης και υπό τοιούτους όρους, φορτωτικής νά

διατάξη τὰς ποσηκρούσας ἀποδείξεις περὶ τοῦ ἀμφισθητηθέντος καὶ ἀμφισθητουμένου τούτου οὐσιώδους καὶ πραγματικοῦ ἰσχυρισμοῦ, συνεκτὼς δεκτὴ κατὰ τοῦτο ὡς βάσιμος ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἔφεσις τῆς ἐναγομένης ἐταιρίας, καὶ μεταρρυθμιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ὑπ' ἀριθ. 8152 π. ἔ. ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθῆναις Πρωτοδικῶν, δέον ἢ ἐκκαλοῦσα καὶ ἐναγομένη ἐταιρία νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς ἀπόδειξιν τοῦ αὐτοτελοῦς καὶ οὐσιώδους τούτου πραγματικοῦ αὐτῆς ἰσχυρισμοῦ, διὰ παντὸς νομίμου ἀποδεικτικοῦ μέσου, πλὴν μαρτύρων, προκειμένης ἀπαιτήσεως ἀνωτέρας τῶν 50 δραχμῶν (*).

Ἀριθ. 1572 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

Διπλῇ πρωτοδικὸς ἐρημοδικία. - ἔφεσις κατὰ τινος. - ἐμπορικαὶ ὑποθέσεις. - ἐφαρμογὴ Ἀστικοῦ Νόμου. - ἐλαττώματα ἢ ἐλλείψεις δυνομολογηθεῖσιν ἰδιοτήτων. - πώλησις προθέμενος. - ἀργία ἀγωγῆς.

Ἐπειδὴ τοῦ νῦν ἐκκαλοῦντος ἐναγομένου δις δικασθέντος πρωτοδικῶς ἐρήμην, ἤρκει κατὰ νόμον ἡ ἔφεσις τῆς δευτέρας ἀποφάσεως, τῆς ἐπ' ἀνακοπῇ ἐκδοθείσης, συνεκτὼς ἐν προκειμένῳ, ἀφοῦ ὁ ἐκκαλὼν ἐναγόμενος ἀμφοτέρας ἐξεκάλεσεν, ἡ ἐνστάσις τοῦ ἐφειδλήτου ἐνάγοντος περὶ ἀπαράδεκτου τῆς προκειμένης ἐφέσεως, ὡς πρὸς μὲν τὴν πρώτην ἀπόφασιν ὡς ἐκπροθέσμου, ὡς πρὸς δὲ τὴν δευτέραν ὡς ἀσκόπου, οὐκ ἔστι βάσιμος.

Ἐπειδὴ, ναὶ μὲν κατὰ τὸ ἰσχύον Ρωμ. Δίκαιον ἐφαρμοζόμενον ἐν σιωπῇ τοῦ Ἐμπορ. Νόμου καὶ ἐπὶ ἐμπορικῶν ὑποθέσεων, ὁ πωλητὴς εὐθύνεται ἐνεκα ἐλαττωμάτων ἢ ἐλλείψεως συνομολογηθεῖσιν ἰδιοτήτων τοῦ πωληθέντος πράγματος, διὰ τῆς περὶ ἀναστροφῆς ἡ περὶ μειώσεως τοῦ τιμήματος ἀγωγῆς, καθ' ὅσον ὁμῶς κατ' εἰδικὴν καὶ ἐξαιρετικὴν διάταξιν τοῦ Νόμου 47 Πανδ. (21.1) ἡ περὶ μειώσεως καὶ ἀναστροφῆς ἀγωγή ἀποστέλλεται ἀμσ τὸ πωληθέν ἐκποιηθῇ παρὰ τοῦ ἀγοραστοῦ, ἐν προκειμένῳ δὲ ὁ ἐκκαλὼν ἐναγόμενος ὁμολογεῖ διὰ τῶν ἐγγράφων αὐτοῦ προτάσεων ὅτι ἐπώλησε τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐμπορεύματα εἰς ἡλαττωμένους τιμὰς ἐνεκα τῆς χειρίστης αὐτῶν ποιότητος, ἐν ᾧ συνωμολογήθη νὰ εἶναι ἀρίστης, ἡ αἵτησις τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐναγομένου περὶ μειώσεως τοῦ τιμήματος, ἀφ' οὗ δὲν ὑφίσταται τὸ πᾶγμα, ὡς πωληθέν, ἀπαράδεκτος καὶ ὡς τοιαύτη ἀπορριπτέα.

Ἀριθ. 1575 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΔΟΥΖΙΝΑΣ

Ἀγωγή ἀνατροπῆς. - προδοτικὴ ὑπάρξεως ἐνόμιον ἀποφάσεως.

Ἐπειδὴ ὁρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀπέ-

(*) Ἐχομεν πολλὰς καὶ σκληρὰς ἀμφιβολίας. Ἡ ἀρχὴ τῆς ἐλευθέρας βουλήσεως συνάψως τῆς ὑπὸ περιωρισμένην εὐθύνην συμβάσεως, ἡ στηρίζουσα τὸ οἰκονομικὸν τῆς ἀποφάσεως, εἶναι ἀπολύτως ψευδὴς ἐπὶ σιδηροδρομικῶν ἐταιριῶν, αἱ ὁποῖαι διὰ μονοπωλίων καὶ προνομιακῶν ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου παρὰ γωρήσεων ἐπιβάλλουσι στατικῶς ἐαυτὰς ὡς μοναδικὸν μετακομιδῆς μέσον.

ριψε τὴν περὶ ἀνατροπῆς ἀγωγήν τῆς ἐκκαλούσης, ὁρθῶς σκεφθεῖσα, ἐτι ἡ δίκη, ἥς ζητεῖται ἡ ἀνατροπὴ, ἔπαυσεν οὕσα ἐκκρεμῆς ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ὑπ' ἀριθμ. 909 ἔτους 1900 ἐρήμην ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Σύρου, ὁρθῶς δὲ ἀπέρριψε τὴν περὶ ἀκυρότητος τῆς ἐρήμην ταύτης ἐνστάσιν τῆς ἐκκαλούσης, ἐπὶ τῷ βασίμῳ λόγῳ ὅτι ἡ ἀνατροπὴ τῶν ἐρήμην ἀποφάσεων καὶ αὐτῶν τῶν ἀκύρως ἐκδοθεισῶν, μόνον διὰ τῆς χρήσεως τῶν ἐνδίκων μέσων δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ, μέχρι δὲ τῆς ἀνατροπῆς τῶν μένουσιν ἰσχυρὰι Ἀργ. ἐκ τοῦ ἀρθρ. 748 τῆς Πολ. Δικονομίας).

Ἀριθ. 1581 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΤΡΑΜΟΥΝΤΑΝΑΣ

Ἐνστάσις θυμψηφισμοῦ. - χρόνος προδοτικῆς ἐκκλήσεως.

Ἐπειδὴ, ὁρθῶς διὰ τῶν προεκδοθεισῶν ἀποφάσεων κατὰ τὰς ἐν αὐταῖς σχετικὰς αἰτιολογίας, δὲν ἀπερρίφθη ὡς ἀπαράδεκτος ἡ ἐνστάσις συμφητισμοῦ, καὶ προσδιωρίσθη τὸ ἀποδεικτικὸν μέσον αὐτῆς, εἰ καὶ ἐνδοιάζοντες ἡδύναντο τινες εἰπεῖν ὅτι ὁ συμφητισμὸς, ὡς περιέχων βάσιν ἰδίας ἀκαιτήσεως καὶ μὴ συντελῶν μόνον πρὸς ἀπολογία κατὰ τῆς ἐφέσεως καὶ ὑποστήριξιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς πρωτοδικίου ἀποφάσεως, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀποκρουσιν τῆς ἀγωγῆς, δὲν δύναται τὸ πρῶτον νὰ προταθῇ ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν κατὰ τὸ ἀρθρον 747 Πολ. Δικονομίας καὶ δέον νὰ υποβάλληται κατὰ τὴν πρώτην τὸ βραδύτερον ἐπ' ἀκροατηρίου συνεδρίασιν (ἀρθρ. 160 Πολ. Δικονομίας), ἄλλως εἶναι ἀπαράδεκτος, μὴ καθιερωμένης ἐξαιρέσεως τοῦ κανόνος περὶ πασῶν τῶν δικῶν, πλὴν τῶν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν, ὡς πρὸς τὴν τούτου ἐνστάσιν, καθ' ὅσον ἡ διάταξις τοῦ Νόμου 2 Κωδ. 4.31 Βασιλ. 26 (24.10) ἀναγεται εἰς τὴν διαδικασίαν, καὶ δὲν ἰσχύει πλέον μετὰ τὸ ἀρθρ. 1100 Πολ. Δικονομίας, ἥτις ἐνστάσις συμφητισμοῦ, δυναμένη καὶ δι' ἀγωγῆς νὰ ἐπιδιωχθῇ καὶ μὴ ἀπολεσθεῖσα δύναται τοῦ ἀρθρου 160 Πολ. Δικονομίας ὑφίσταται καὶ μετὰ τὴν τελεσιδικίαν, ἐπομένως ἐὰν ἡ ἐκκαθαρισμένη ἀπευθύνεται κατὰ τῆς ἐκτελέσεως ἀρθρ. 872 Πολ. Δικονομίας, ἡ περὶ ἥς δίκη ὁμῶς, νέα εἶναι, παρὰ τὴν ἐκκρεμῆ ἤδη ἄλλην ἀρθρ. 864 Πολ. Δικονομίας δὲν περιέχει δὲ ἡ ἐνστάσις αὕτη καὶ τὰ στοιχεῖα παρεμπικτούσης ὑποθέσεως, συναφοῦς δὴθεν πρὸς τὴν κυρίαν δίκην, ὥστε νὰ δύναται νὰ προτείνηται κατὰ πᾶσαν στάσιν αὐτῆς, διότι ἐν ἐναντίᾳ ἐκδοχῇ πᾶσαι αἱ τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου ἐνστάσεις. ἐν αἷς καὶ ὁ συμφητισμὸς, ὡν (Νομ. 4 Πανδ. 20.4) εἶδος πληρωμῆς, ἔπρεπε κατὰ τὸ ἀρθρ. 225.234 § 2 Πολ. Δικονομίας νὰ ὡς παραδεκτὰ κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, παρὰ τὸν ἐν τῷ ἀρθρ. 160 Πολ. Δικονομίας κανόνα.

Ἀριθ. 1586 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΒΕΡΡΟΙΟΠΟΥΛΟΣ

Πολιτικὸς ὑπάλληλος. - σύνταξις. - μὴ ὑπερβάσις 3/4 μισθοῦ τελευταίου ἔτους. - ὑπολογιστέα ἐπιμίσθια ἐν.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ ΧΜΒ' τοῦ 1861 Νόμου περὶ συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων, ὁρίζον ὅτι ἡ σύνταξις τῶν ὑπαλλήλων οὐδέποτε ὑπερβαίνει τὰ 3/4 τοῦ μισθοῦ τοῦ τελευταίου ἔτους, δὲν φαίνεται ὅτι ἀναιρεῖ ὅ,τι ὁ ἴδιος νόμος διὰ τῶν ἄρθρ. 4 καὶ 6 αὐτοῦ καθιέρωσε, καὶ κατὰ τὰ ὅποια ἄρθρ. 4 καὶ 6 ὁρίσθη ὁ τρόπος τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς συντάξεως, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μισθοῦ καὶ τῶν ἐπιμισθίων τῶν 4 τελευταίων ἐτῶν. Ἀφοῦ δὲ κατὰ ταῦτα καὶ τὰ ἐπιμισθία, ἄτευ διακρίσεως ἐθεώρησε συντάξιμα καὶ ὡς μισθὸν λαμβανόμενα, ἡ σιγὴ ἐν τῷ ἀρθ. 9 τοῦ αὐτοῦ Νόμου περὶ ἐπιμισθίων, ἀφομοιωθέντων πρὸς τοὺς μισθοὺς, προκειμένου περὶ τῆς συντάξεως, εὐλογος ἀποβαίνει. Δὲν ἦτο δὲ ἀνάγκη ἐπαναλήψεως τοῦ ὅρου τούτων τῶν ἐπιμισθίων, ἀφοῦ εἰδικῶς ἐν τοῖς ἀρθροῖς 4 καὶ 6, ταῦτα, ὡς εἴρηται, ἐθεωρήθησαν συντάξιμα καὶ συνυπολογιστέα. Προφανῶς δὲ ἡ ἐναντία ἐκδοχὴ ἄγει καὶ εἰς ἄτοπα καὶ ἐντελῶς παράλογα ἀποτελέσματα, διότι θὰ εἶχον νομοθέτην δίδοντα ἴσην σύνταξιν τῷ ἔχοντι ὑπηρεσίαν τριακονταετῇ πρὸς τὸν ἔχοντα τοιαύτην 37 καὶ 1/2 ἔτους, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὁ ἐνάγων θὰ ἐλάμβανε κατὰ τὴν ἐσφαλμένην ταύτην ἐκδοχὴν καὶ ἐρμηνείαν τοῦ νόμου δραχ. 300, κἂν εἶχεν ὑπηρεσίαν 30 ἐτῶν, μὲ τὸ ἐπιμισθιον τῶν δραχ. 100 καλαίων, καθόσον τότε θὰ ὑπελογίζοντο μὲν τὰ 3/4 ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μισθοῦ τῶν δραχ. 400 ὡς τμηματάρχου καὶ τοῦ ἐπιμισθίου τῶν δραχ. 100, ἐνῶ διὰ τὰ μετὰ ταῦτα ἔτη, μέχρι τῆς συμπληρώσεως τῶν 37 1/2 ἐτῶν, θὰ ἤρχει ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ ἐπιμισθίου, ὅτε οὗτος φυσικὰ θὰ ἐσκέπτετο ν' ἀποστρατευθῇ τῆς ὑπηρεσίας, ἐὰν δὲν ἀπελάμβανε καὶ τῆς ὠφελείας τῶν ἐπιμισθίων μέχρι τοῦ ἀνωτέρου ὅρου τῆς συντάξεως, ὡς συμβαίνει πάντοτε εἰς ὅλους τοὺς ὑπαλλήλους, οἵτινες τοῦτο ἐπιδιώκουσιν. Ἄρα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ πρωτοδικείου, δεχθεῖσα ὅτι δὲν συνυπολογίζεται καὶ τὸ ἐπιμισθιον τῶν ὑπαλλήλων κατὰ τὴν σύνταξιν των, ὅταν αὕτη ὑπερβαίνει τὰ 3/4 τοῦ μισθοῦ τοῦ τελευταίου ἔτους, ψευδῶς ἡρμήνευσε τὰ ἀνωτέρω ἄρθρα καὶ μεταρρυθμιστέαν ἐαυτὴν κατέστησε, γιγνομένου δεκτοῦ ὡς βασίμου τοῦ σχετικοῦ λόγου τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος. Εἰ καὶ ἡδυνάτο τις νὰ εἴπῃ καὶ ὑποστηρίξῃ ὅτι ὀρθῶς ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἐνάγοντος, τοῦτο μὲν διὰ τοὺς λόγους τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, τοῦτο δὲ, διότι ἡ πρόσθετος ὑπηρεσία, ἐξ ἧς τὸ ἐπιμισθιον, δὲν εἶναι συναφὴς μὲ τὴν κυρίαν ὑπηρεσίαν, ὅτε ἐδικαιολογεῖτο ὁ συνυπολογισμὸς, ἀλλ' ἄσχετος, τὸ δὲ ἄρθρον 4 τοῦ Νόμου περὶ συντάξεων ἐννοεῖται συναφές.

*Αριθ. 1593 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΒΑΛΤΙΝΟΣ

Ἀγοραπωλησία.- **δυνάμω** **μεταγενεστέρας** **παραδόσεως.-** **δυνάμω** **ποιινικῆς** **ρῆτρας** **ἐπὶ.-** **χαρακτῆρ.**

Ἐπειδὴ διὰ τοῦ . . . συμβολαίου συνυμολογήθησαν μεταξὺ τῶν διαδίκων κατὰ προσθήκην τῆς διὰ τοῦ . . . συμβολαίου συστάσεως ἀγοραπωλησίας καὶ τὰ ἐξῆς ἐπὶ λέξει ἀντίσχεται ὁ Α. Σ^{***} ὅτι ἐντὸς ἐτὸς ἔτους ἀπὸ σήμερον θέλει παραδῶσει πρὸς τὸν

Α. Σ^{***} τὴν νομὴν τοῦ μαγαζείου ἐλευθέραν καὶ ἀνενόχλητον, μέχρις οὐ δὲ παραδῶσιν ταύτην θὰ πληρόνῃ τὸν Σ^{***} δι' ἐνοίκιον τοῦ μαγαζείου ἀπὸ σήμερον καὶ μέχρι παραδόσεως δρχ. 500 κατ' ἔτος. . . . ἐὰν δὲ ἐντὸς ἔτους ἀπὸ σήμερον δὲν θυνηθῇ νὰ παραδῶσιν τὴν νομὴν τοῦ μαγαζείου ἐλευθέραν καὶ ἀνενόχλητον πρὸς τὸν Α. Σ^{***} θέλει πληρώσῃ ὁ Σ^{***} πρὸς τὸν Α. Σ^{***} τὸ τίμημα τῶν δρχ. 6000 καὶ ποινικὴν ρήτραν δρχ. 1800 δι' ἀποζημίωσιν του, δυναμένου τοῦ Σ^{***} ἐὰν θελήσῃ νὰ παραιτηθῇ τῆς ἀγοραπωλησίας ταύτης, καὶ τότε ὁ Σ^{***} ὑποχρεοῦται νὰ ἐπιστρέψῃ τὸ τίμημα καὶ τὴν ποινικὴν ρήτραν, θεωρουμένης τῆς ἀγοραπωλησίας ὡς μὴ γενομένης καὶ ἀκύρου τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 5756 συμβολαίου ἅμα τῇ καταβολῇ τοῦ τιμήματος, τῆς ποινικῆς ρήτρας καὶ τοῦ ἐνοικίου, ὡς θεωρουμένου τοῦ παρόντος ἐκτελεστοῦ.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς οὕτω ἐκπερασμένης βουλήσεως τῶν συναλλαξαμένων συναγεται, ὅτι οὗτοι τὴν μεταξὺ αὐτῶν συστάσαν διὰ τοῦ μνησθέντος ὑπ' ἀρ. 5756 συμβολαίου σύμβασιν ἀγοραπωλησίας, ἡννόησαν νὰ ὑποβάλωσιν ὑπὸ τὴν διαλυτικὴν αἵρεσιν τοῦ νὰ θεωρητῇ ἀναγώραστος τὸ πωληθέν, ἂν ἐντὸς τῆς προθεσμίας δὲν παραδοθῇ ἡ νομὴ τοῦ πωληθέντος (lex commissoria) καὶ συνεπῶς ὑπῆχθησαν εἰς τὰς ἐκ τοῦ καταπιστευτέου τούτου νόμου ἐπερχομένας συνεπείας, τοῦ νὰ θεωρητῇ διὰ τῆς ἐγέρσεως τῆς μιᾶς τῶν ἀγωγῶν περὶ παραδόσεως τοῦ πραγματος ἢ περὶ ἐπιστροφῆς τοῦ τιμήματος, ἀποκλειομένη ἡ ἑτέρα. Εἰς τὴν τοιαύτην δὲ τοῦ συμβολαίου ἐκτίμησιν περὶ τῆς βουλήσεως τῶν συναλλαξαμένων δὲν ἀντίκεινται τὰ διὰ τῆς ἀπὸ 20 Ν^δρίου 1890 ἐπιστολῆς τοῦ Σ^{***} ὁμολογούμενα, καθόσον ἐκ τοῦ ὅτι οὗτος παρακαλεῖ τὸν ἐφεσίβλητον νὰ τὸν ἀναμείνῃ ἐπὶ ἐν ἀκρόμῃ ἔτος, ὑποσχόμενος νὰ τοῦ δώσῃ δι' ἐνοίκιον 800 δραχμάς, δὲν ἔπεται ἐκ τούτου ὅτι ἡ σύμβασις δὲν ὑπεβλήθη εἰς τὴν διαλυτικὴν αἵρεσιν, οὔτε ὅτι δι' αὐτῆς ἐπέρχεται ἀναγνώρισις ἀλλοίου δικαιώματος τοῦ ἐκκαλοῦντος κατ' ἀκολουθίαν τούτου ἐσφαλμένως ἢ προεκδοθεῖσα ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τούτου, καὶ ἡ πρὸ ταύτης ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Πατρῶν ἐξετίμησε τὸ περιεχόμενον τοῦ συμβολαίου τούτου, ὡς μὴ περιέχον τὴν μνησθεῖσαν διαλυτικὴν αἵρεσιν, καὶ ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ἐκδοχῇ ἔταξεν ἀλυσίτελεῖς ἀποδείξεις καὶ δέον ὡς τοιαῦται ν' ἀνακληθῶσιν, ἐκτιμηθῶσι δὲ αἱ ὑπὸ τῆς προεκδοθείσης ὑπ' ἀριθμ. 390 (1899) ἀποφάσεως διαταχθεῖσαι ἀποδείξεις, καθόσον αὕτη μόνη ποιησαμένη ὀρθὴν ἐκτίμησιν, διέταξεν ἀποδείξεις ἐπὶ ἰχθυοσμοῦ τῶν διαδίκων, συμφώνως πρὸς τὴν δι' αὐτῶν οὕτω γενομένην τοῦ συμβολαίου ἐρμηνείαν. Εἰ καὶ ἡδυνάτο τις εἰπεῖν, ὅτι ἐκ τοῦ γράμματος καὶ τῆς ἐννοίας τοῦ διαληφθέντος συμβολαίου δὲν ἐξάγεται ὅτι οἱ συμβαλλόμενοι τὴν μεταξὺ τῶν συστάσαν ἀγοραπωλησίαν ἡννόησαν νὰ ὑποβάλωσιν εἰς τὴν μνησθεῖσαν διαλυτικὴν αἵρεσιν, ἀλλὰ δι' αὐτοῦ εἰς μὲν τὸν πωλητὴν παρεχωρήθη προθεσμία πρὸς παράδοσιν τοῦ πωληθέντος, εἰς δὲ τὸν ἀγοραστὴν ἀναγνώρισθη τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ δι' ἀποζημίωσιν του, διὰ τὴν μὴ ἐμπρόθεστον παράδοσιν τοῦ

πωληθέντος, τὸ τίμημα καὶ τὴν ποινικὴν ρήτηραν· τοῦτέστι συνωμολογήθη ὅτι καὶ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀναγνωρίζεται, ὅτι δικαιούται δηλονότι νὰ ζητήσῃ ἀποζημίωσιν, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι τὸ τοιοῦτο δικαίωμα ἀνεγνωρίσθη ὡς ἀπόλυτον, χωρὶς νὰ ὑποκίηται εἰς τὰς διατυπώσεις τῆς ὀχλήσεως καὶ τῆς προτέρας δικαστικῆς ἀναγνωρίσεως περὶ τῆς ἀδυναμίας τοῦ πωλητοῦ πρὸς παράδοσιν τοῦ πωληθέντος· ἡ τοιαύτη δὲ ἐρμηνεία τοῦ συμβολαίου ἐνισχύεται καὶ ἐκ τῆς μετὰ θιάν ἀποτῆς συντάξεως τοῦ συμβολαίου ἀπευθυνθείσης ἀπὸ 28 Νοεμβρίου 1890 ἐπιστολῆς τοῦ ἐκκαλοῦντος πωλητοῦ πρὸς τὸν ἐφεσίβλητον ἀγοραστὴν, δι' ἧς οὗτος τὸν παρακαλεῖ νὰ τὸν ἀναμείνῃ δι' ἓν ἔτος καὶ θὰ τοῦ πληρώσῃ ἐνοίκιον ἐπὶ πλεόν τοῦ συνολογηθέντος κατὰ τριακοσίας δραχμὰς· τοῦτέστι ἀναγνωρίζει τὸ δικαίωμα τοῦ ἀγοραστοῦ νὰ στραφῇ κατ' αὐτοῦ καὶ τοῦ ζητήσῃ ἀποζημίωσιν ἕνεκα τῆς μὴ ἐμπροθέσμου ἐκπληρώσεως τῆς ὑποχρεώσεώς του πρὸς παράδοσιν τοῦ πωληθέντος, καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ τὸν ἀναμείνῃ καὶ νὰ τοῦ παράσχῃ ἐνὸς εἰσέτι ἔτους προθεσμίαν· ὅθεν ὁρθῶς αἱ ἄνω μνησθεῖσαι ἀποφάσεις ἐξετίμησαν τὸ συμβόλαιον ὡς μὴ περιέχον διαλυτικὸν ὅρον καὶ ἔδει νὰ ἐκτιμηθῶσιν αἱ δι' αὐτῶν ταχθεῖσαι ἀποδείξεις.

Ἐπειδὴ ἡ ἐνστάσις τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἡ στηριζομένη εἰς τὸν λόγον ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος, διὰ τῆς παρ' αὐτοῦ λήψεως τῶν ἐνοικίων μετὰ τὴν ταχθεῖσαν πρὸς παράδοσιν τοῦ πωληθέντος προθεσμίαν, παρητήθη τοῦ δικαιώματος νὰ ἐγείρῃ τὴν περὶ ἀποδόσεως τοῦ τιμήματος καὶ τῆς ποινικῆς ρήτηρας ἀγωγὴν, δὲν κρίνεται βᾶσιμος, καθόσον κατὰ τὴν περὶ τούτου γενομένην ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐκτίμησιν τοῦ τὰς συμφωνίας περιέχοντος συμβολαίου, τὸ δικαίωμα τοῦ ἐφεσίβλητου πρὸς λήψιν τῶν ἐνοικίων μέχρι τῆς παραδόσεως τοῦ κτήματος εἶναι ἀπόλυτον καὶ δὲν ὑπόκειται εἰς περιορισμὸν τινα, οὔτε συνεπῶς ἡ λήψις τούτων καὶ μετὰ τὴν πρὸς παράδοσιν προθεσμίαν συνεπάγεται παραίτησιν τοῦ δικαιώματος τοῦ νὰ ἐνασκήσῃ ὁ ἐφεσίβλητος τὴν περὶ πληρωμῆς τοῦ τιμήματος καὶ τῆς ποινικῆς ρήτηρας ἀγωγὴν.

Ἀριθ. 1594 (1906)

Εἰτηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΒΑΦΑΣ

Πολυμελὴς δικαστήρια. = διαίρεσις πλειοψηφίας. = ἐκδικαδὶς συμφώνως. = ἐφεδὶς κατὰ προξενικῶν ἀποφάσεων. = αἰτηδὶς περὶ πιστοποιήσεως γάμου. = οὐ δυνακδικαδὶς αἰτήσεως περὶ ἀναγνωρίσεως κληρονομικῆς ιδιότητος. = ληξιαρχοί. = διοριζόμενοι διὰ Β. Διατάγματος. = ληξιαρχοί. = ἐλλυνες πρόξενοι. = οὐκ ἀναγκαῖα εἰδικὴ ἀνάθεσις. = ἀνυπαρξία βιβλίων. = πιστοποιήσις ἀποφάσεως. = ἀδιάφορος κράτησις βιβλίων ἢ οὐ. = οὐ μόνον παρὰ δικαιουμένων δύνταξιν ληξιαρχικῆς πράξεως. = οὐ βεβαίωσις καὶ ἐγκυρότης γάμου ἢ ἄλλων συνεπειῶν.

Ἐπειδὴ, κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 262 τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, πᾶν πολυμελὲς δικαστήριον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διαιρῇται δι' ἰδιαιτέρου κανονισμοῦ εἰς δύο ἢ πλεονα τμήματα καὶ νὰ προνοῇ

κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον περὶ τῆς ἐσωτερικῆς αὐτοῦ ὑπηρεσίας, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῆς διατάξεως ταύτης ὥρισε τὸ Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14 (1898) ἀποφάσεώς του ἐν ὀλομελείᾳ, κυρωθείσης διὰ τῆς ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου 1898 πράξεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, δημοσιευθείσης μετὰ τῆς ἀποφάσεως εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 157 (1898) φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοιχοκολληθείσης εἰς τὸ ἀκροατήριον αὐτοῦ περὶ κανονισμοῦ αὐτοῦ, ὅστις ἴσχυε μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου ἐ. ἐ., ὅτι τὸ Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν διαιρεῖται εἰς 4 τμήματα, αἱ ἐφέσεις κατ' ἀποφάσεων τῶν ἐν Τουρκίᾳ καὶ Αἰγύπτῳ Προξενικῶν δικαστηρίων καὶ προξενικῶν ἀρχῶν θὰ ἐγγράφονται εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πινάκιον μὲ τὰς ἐφέσεις τὰς ἀφορώσας ἐμπορικὰς ὑποθέσεις καὶ θὰ δικάζονται ἐνώπιον τοῦ Α' τμήματος τοῦ δικαστηρίου τούτου, συνεδριάζοντος κατὰ πᾶσαν Τρίτην, συμφώνως δὲ πρὸς ταῦτα, καλῶς ἐγράφη ἡ ὑπὸ κρίσεως ἐφεσις εἰς 8 καὶ αἱ ἐμπορικαὶ ὑποθέσεις πινάκιον τοῦ δικαστηρίου τούτου, καὶ κατ' ἐκφώνησιν ἐξ αὐτοῦ ἐξεδικάσθη ἐρήμην τῶν ἀνακοπόντων ὑπὸ τοῦ Α' τμήματος τοῦ ἐφετείου, ἀπορριπτεῖα δὲ ἡ περὶ τοῦ ἐναντιῶ ἔνστασις αὐτῶν ὡς ἀβάσιμος, διότι ὀρίζει μὲν τὸ ἄρθρον 184 τοῦ Νόμου ΧΝΣ' (1877) ὅτι αἱ κατ' ἀποφάσεων προξενικῶν δικαστηρίων ἐφέσεις δικάζονται κατὰ τὴν συνοπτικὴν διαδικασίαν, ἡ αὐτὴ δὲ διαδικασία χωρεῖ καὶ ὅταν, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, κατέστη δικὴ κατ' ἀντιδικίαν, κατὰ τ' ἀνωτέρω, ἡ ἐξ αἰτήσεως τῆς ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίας, ἐκ τούτου ὅμως δὲν ἔπεται ὅτι ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς ἐγγραφῆς ἡ τῆς συζητήσεως πρέπει καὶ νὰ ἐγγραφῇ ἡ ἐφεσις εἰς τὸ διὰ συνοπτικὰς ὑποθέσεις πινάκιον, διότι, κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 263 τοῦ Ὁργαν. τῶν Δικαστηρίων, εἰς τὸ γραφεῖον ἐκάστου πολυμελοῦς δικαστηρίου ἐν καὶ μόνον πινάκιον συντάσσεται, ἡ δὲ περὶ δευτέρου πινακίου δι' ἐμπορικὰς ὑποθέσεις διάταξις τοῦ Ν. Α'ΥΝΖ' (1887) ἐφαρμόζεται μόνον εἰς τὰ πρωτοδικεῖα, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἁρθροῦ 1 καὶ ἰδίως τοῦ ἁρθρ. 3 αὐτοῦ (αγενομένης κακῆς ἐγγραφῆς, τὸ πρωτοδικεῖον διατάσσει τὴν εἰς τὸ προσήκον πινάκιον ἐγγραφὴν τῆς ὑποθέσεως), συμφώνως δὲ πρὸς τ' ἀνωτέρω δύναται, χάριν τῆς εὐκολίας τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐφετείου καὶ τῆς εἰς τμήματα διαιρέσεως αὐτοῦ, τὸ πινάκιον αὐτοῦ νὰ εἶναι διηρημένον εἰς πλεονα τμήματα, εἰς ἕκαστον τῶν ὁποίων νὰ ἐγγράφηται ὠρισμένον εἶδος ὑποθέσεων, ἔγκυρος δὲ εἶναι ἡ τοιαύτη ἐγγραφὴ καὶ ἡ συνεκία αὐτῆς συζήτησις, ἐὰν διὰ τὴν συζητηθεῖσαν ὑπόθεσιν ἐτηρήθη ἡ δι' αὐτὴν ἀρμόζουσα διαδικασία, ὅτι δὲ ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ἐτηρήθη διὰ τὴν ἐρήμην συζήτησιν, μεθ' ἣν ἡ καθ' ἧς ἡ ἀνακοπὴ ἀπόφασις, ἡ διαδικασία ἡ συνοπτικὴ, δὲν προτείνουσιν οἱ ἀνακόπτοντες.

Ἐπειδὴ ἡ ἐνστάσις περὶ ἀκυρότητος τοῦ δικογράφου τῆς αἰτήσεως, ἦν καλῶς προτείνουσιν οἱ ἐκκαλοῦντες ὡς τοιοῦτοι πρὸς ἀπολογία κατὰ τῆς ἐφέσεως, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ζητεῖται δι' αὐτοῦ ν' ἀναγνωρίσθῃ ὁ αἰτῶν ὡς μόνος κληρονόμος τοῦ Α. Σ***, χωρὶς νὰ ὑποβάλληται κατ' αὐτῶν καὶ αἰτησίς τις ὅπως ὑποχρεωθῶσι νὰ ζώσωσιν ἢ πράξωσι τι,

είναι άπορριπτέα ως άβάσιμος, καθ' όσον και ή αίτησις άναγνώρισεως του αίτουντος όπως άναγνωρισθής κληρονόμος ή και μόνος τοιοϋτος του Α. Σ*** παρέλκει εις δίχην, ής άντικείμενον μόνον είναι ή δια άδικαστικής αποφάσεως πιστοποίησης γάμου του Α. Σ*** μετά της μητρός του αίτουντος και γέννησις αυτού εν τώ γάμω τούτῳ.

Επειδή όρίσας ο Νόμ. ΤΗΑ' (1856) εν άρθρῳ 30, ότι ληξιαρχοί είναι οι Δήμαρχοι και ειδικοί πάρεδροι και οι ειδικῶς δια Β. Διατάγματος διοριζόμενοι δια τὰς ληξιαρχικὰς πράξεις τὰς ἐντὸς τῆς ἑλληνικῆς ἐπικρατείας συντασσόμενας, και ἐν άρθρῳ 50, ότι αἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ παρὰ τῶν ἀρμοδίων (προφανῶς ἐγγυρίων) ἀρχῶν συντασσόμεναι ληξιαρχικαὶ πράξεις, αἱ ἀφορῶσαι τοὺς Ἑλληνας, ἔχουσιν ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν και ἐν Ἑλλάδι, ὥρισεν ἐν άρθρ. 58 και ότι ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ δύναται νὰ ἐνεργῶσι τὰς ληξιαρχικὰς πράξεις τὰς ἀφορώσας Ἑλληνας, οἱ ἑλληνικοὶ διπλωματικοὶ πράκτορες ή πρόξενοι, ἐπίσης δὲ ὥρισθη δια τοῦ άρθρου 119 § α' τοῦ Νόμου ΧΝΣ' (1877) περὶ Ὁργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν κλπ. και τῶν κατόπιν αὐτοῦ ἐκδοθέντων νόμων, ότι αἱ προξενικαὶ ἀρχαὶ ἐκπληροῦσι καθήκοντα ληξιαρχοῦ, ἐκ τῆς ἐκφράσεως δὲ τοῦ άρθρου 58, καθ' ἣν δύναται οἱ πρόξενοι κλπ. νὰ ἐνεργῶσι ληξιαρχικὰς πράξεις, οὐδὲν ἔπεται, ὡς οἱ ἐφεσίδηντοι ἀξιοῦσι και ὡς οὐχὶ ὀρθῶς ἐδέχθη ή ἐκκαλουμένη ἀπόφασις 185 (1906), ότι δὲν ἐπέρχεται ἐξ αὐτοῦ τοῦ νόμου ή ἰδιότης τῶν προξένων ὡς διπλωματικῶν πρακτόρων ὡς ληξιαρχῶν δια τοὺς ἐν ταῖς περιφερείαις αὐτῶν Ἑλληνας και ή ὑποχρέωσις τῶν νὰ συντάττωσι τὰς ἀφορώσας αὐτοὺς ληξιαρχικὰς πράξεις, ὅταν τοῦτο τοῖς ζητηθῇ παρ' αὐτῶν, ἀλλ' ότι ὀρθῶς δύναται νὰ ἔχῃσι τοιαύτην ἰδιότητα και ὑποχρέωσιν, ὅταν ἐδικῶς τοῖς ἀνατεθῇ ή ἰδιότης ληξιαρχοῦ και ή ὑποχρέωσις συντάξεως πράξεων ληξιαρχικῶν, διότι ή λέξις «δύναται» τοῦ άρθρ. 58, οὐδὲν ἄλλο σημαίνει ή ότι ἔχουσι και οἱ πρόξενοι κλπ. ἀρμοδιότητα νὰ συντάσσωσι πράξεις ληξιαρχικὰς, ὅταν ζητησῶσι παρ' αὐτῶν τοῦτο οἱ ἐν τῇ περιφερείᾳ τῶν Ἑλλήνων, δι' ἧς ἄλλως και ή παρὰ τῆς ἀρμοδίας ἐγγυρίῳ ἀρχῆς συνταχθεῖσα ληξιαρχικὴ πράξις ἔχει ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν και ἐν Ἑλλάδι, τοῦτο δὲ τεθέντος οὐχὶ ὀρθῶς ή ἐκκαλουμένη ἀπόφασις 112 διέταξε τὰς ἐν αὐτῇ ἀποδείξεις, ἀλυσιτελεῖς οὐσας, δι' ὅ ἐξάφανιστέα τυγχάνει, ή δὲ 185 ἔκρινεν ότι ἀναρμόδιον εἶναι τὸ Προξενικὸν δικαστήριον Κωνσταντινουπόλεως νὰ δικάσῃ τὴν ὑπὸ κρίσιν αἵτησιν, διότι ταύτην δικαιούται νὰ δικάσῃ τὸ δικαστήριον εἰς ὃ ὑπάγεται ὁ Πρόξενος Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ληξιαρχος, δὲν εἶναι δὲ οὗτος τοιοῦτος, διότι δὲν τῷ ἀνετέθησαν, ἐδικῶς τὰ καθήκοντα τοῦ ληξιαρχοῦ, οὔτε τῷ ἀπεστάλησαν ληξιαρχικὰ βιβλία· οὔτε στερεῖται τοιαύτης ἰδιότητος διότι οὐδέποτε ἐνήργησεν ὡς τοιοῦτος, ή δὲν τῷ ἐστάλησαν βιβλία ληξιαρχικῶν πράξεων· καθόσον τὸ δικαίωμα τοῦ αίτουντος, νὰ ζητήσῃ τὴν δια δικαστικῆς αποφάσεως πιστοποίησιν γάμου και γέννησεως, οὐδὲν ἔξαρτᾶται ἐκ τῆς παρὰ τῷ προξένῳ ὑπάρξεως τοιούτων βιβλίων, ή τοῦ ότι μέχρι

τοῦδε ὁ ἐν Κων]πόλει Ἑλλήν Πρόξενος δὲν ἐνήργησεν ὡς τοιοῦτος, οὔτε ὑπάρχει κώλυμα ν' ἀποφανθῇ τὸ δικαστήριον περὶ τῆς αἰτήσεώς του και διατάξῃ τὴν σύνταξιν ληξιαρχικῆς πράξεως ἐκ τούτων ή τοῦ ότι δὲν ὑπάρχουσιν ἤδη βιβλία ληξιαρχικῶν πράξεων παρὰ τῷ ρηθέντι προξένῳ, τῆς αποφάσεως του ἐκτελεσθισμένης ὅταν σταλῶσι τὰ βιβλία ταῦτα εἰς τὸν πρόξενον (*).

Επειδὴ σαφῶς προκύπτει ἐκ τοῦ άρθρ. 57 τοῦ ΤΗΑ' (1856) Νόμου ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ άρθρα 54-56 αὐτοῦ, ότι δύναται νὰ συνταχθῇ πράξις ληξιαρχικὴ συνεπείᾳ δικαστικῆς αποφάσεως διαταγούσης τοῦτο, ἀφοῦ ἐξ ἀποδείξεων ὑπὸ τοῦ δικα-

(*) Ὑποθέτομεν μᾶλλον ότι ή ἀπόφασις δέχεται μόνον ὅτι δύναται δι' ἀποφάσεως νὰ πιστοποιηθῇ τὸ γεγονός γάμου και ἐν ή περιπτώσει ἐτηροῦντο ή μὴ βιβλία ληξιαρχικὰ και μάλιστα και ἐὰν τὸ πιστοποιητέον γεγονός ἐγένετο και πρὸ τοῦ περὶ ληξιαρχικῶν πράξεων Νόμου, ὡς ἐδέξατο ή ἐν σελ. 264 τοῦ παρόντος τόμου καταχωρηθεῖσα 1437 Ε. Α., οὐδέποτε δὲ ότι τάσσεται, μολοντί ήδυνάτο τις νὰ συμπεράνῃ τοιοῦτο ἐμμέσως ἐκ τῆς τελευταίας φράσεως «ἐκτελεσθισμένης ὅταν σταλῶσιν τὰ βιβλία ταῦτα», τῇ προδήλως ἐσφαλμένῃ ἐκδοχῇ, ότι εἶναι δυνατόν νὰ συνταχθῇ πλήρης και αὐτοτελὴς ληξιαρχικὴ πράξις ἤδη περὶ γεγονότος συμβάντος πρὸ δέκα, εἴκοσι, διατὶ ὄχι και πρὸ ἑκατὸν ή διακοσίων ἐτῶν. Περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀρκούμεθα νὰ παραθεσώμεν τὴν γνωμοδότησιν τοῦ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγι εἰσαγγελέως κ. Δ. Τσιβανοπούλου, ἔχουσιν οὕτω:

«Ἐπὶ τῆς ἐγκλείστου ἀπὸ 23 Ἰουνίου ἐ. ἔ. αἰτήσεως δι' ἧς ἐρωτῶμαι ἂν ὀφείλῃ ὁ ληξιαρχος νὰ καταχωρίσῃ εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία ἀποφασιν τῶν πρωτοδικῶν, πιστοποιούσαν τὸν χρόνον τῆς γεννήσεως ή τελέσεως γάμου, περὶ ὧν ἐντελῶς εἶχε παραλειφθῇ ή σύνταξις ληξιαρχικῆς πράξεως ἐντὸς τοῦ νομικοῦ χρόνου, ἀπαντῶ ἀποφατικῶς, διότι ὁ ἡμέτερος ἀστυνομικὸς νόμος οὔτε ἐν τῷ άρθρῳ 57, δι' οὗ ἐπέτρεψε τὴν δια δικαστικῆς αποφάσεως πιστοποίησιν τῆς γεννήσεως, γάμου ή ἀποθιώσεως, μὴ ἐγγεγραμμένων εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία, οὔτε ἀλλαχοῦ αὐτοῦ ὥρισεν, ότι ή περὶ τούτου δικαστικὴ ἀπόφασις ἐγγράφεται εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία. Ἐν τῷ νόμῳ ὁρίζονται ἐπακριβῶς αἱ εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία ἐγγραφεταὶ πράξεις και σημειώσεις, πᾶν δὲ ὃ μὴ ρητῶς δὲν ἐπέτρεψε νὰ γίνηται, ἀπαγορεύεται. Τὸ ἐπιτακτικὸν τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἐγγραφῆς πράξεως, μὴ ἐπιτραπέισης ρητῶς, εὐρίσκουμεν και ἐν τῷ άρθρῳ 43, καθ' ὃ ὁ ληξιαρχος δὲν δύναται νὰ καταχωρίσῃ εἰς τὰς παρ' αὐτοῦ συντασσόμενας ληξιαρχικὰς πράξεις οὔτε λόγω σημειώσεως οὔτε καθ' ὅσονδήποτε ἄλλον τρόπον ἄλλο τι, ἐκτὸς τῶν δηλώσεων, ὅσαι συγχωρεῖται κατὰ νόμον νὰ γίνωνται ὑπὸ τῶν ἐμοφανιζομένων. Κατὰ δὲ τὸ άρθρ. 55 § τελευτ. και αὕτη ή περὶ διορθώσεως ἀποφάσις δὲν δύναται ποτε ν' ἀντιταχθῇ πρὸς τοὺς μὴ ζητήσαντας τὴν διόρθωσιν ή μὴ προσκληθέντας εἰς τὴν περὶ αὐτῆς δίχην.

Περὶ καταχωρίσεως ἀποφάσεως ἐδικῶς και ἀποκλειστικῶς διέλαθεν ὁ νόμος ἐν τῷ κεφαλ. ε'. αὗται δὲ εἰσι μόνον αἱ περὶ υἱοθεσίας και διαζεύξεως, οὐχὶ δὲ και αἱ τοῦ άρθρ. 57.

Ἐν τέλει δὲ προστίθημι ότι ἀφοῦ αὐτὸς ὁ νόμος ἐπέτρεψε τὴν ἀναπλήρωσιν τῆς ἐλλείψεως τῆς ληξιαρχικῆς πράξεως δι' ἀποφάσεως, ἔπεται ότι αὕτη ἔχει ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν».

στηρίου διατασσομένων πιστοποιηθῇ, κατὰ τὴν κρίσιν του, ὅτι ἔλαβε χώραν τὸ γεγονός δι' ὃ ἡ ληξιαρχος πρᾶξις, οὐδεμίαν δὲ διακρίσιν ποιεῖται τὸ ἄρθρ. 58, καθ' ἣν δὴθεν δύναται νὰ γείνη τοῦτο ὅταν ἐτηρήθησαν βιβλία ληξιαρχικῶν πράξεων ὑπὸ τοῦ ληξιαρχοῦ, ὅστις, συνεπεία τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως, θὰ συντάξῃ τὴν πρᾶξιν, ἐπομένως, εἴτε ἐτηροῦντο βιβλία ληξιαρχικῶν πράξεων ὅτε ἐγένετο τὸ γεγονός δι' ὃ ζητεῖται σύνταξις ληξιαρχικῆς πράξεως συνεπεία ἀποφάσεως δικαστικῆς εἴτε ὄχι, δύναται νὰ ζητηθῇ τοιαύτη κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἁρθρῶν 54-56 καὶ 58 τοῦ ρηθέντος νόμου, ἀπορριπτέοι δὲ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμοὶ τῶν ἐφεσιβλήτων ὡς ἀβάσιμοι.

Ἐπειδὴ τοιαύτην αἴτησιν ὑποβάλλει ὁ ἐκκαλῶν, οὐχὶ δὲ αἴτησιν στηριζομένην εἰς τὸ ἄρθρ. 61 τοῦ ρηθέντος νόμου, ἀπορριπτέος δὲ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμὸς τῶν ἐκκαλούντων ὡς ἀβάσιμος, ζητῶν δι' αὐτῆς νὰ συνταχθῇ πρᾶξις ληξιαρχικῆ περὶ τοῦ γάμου τῆς μητρὸς του μετὰ τοῦ Α. Σ^{***} κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1870 καὶ γεννήσεως αὐτοῦ τὴν 7 Νοεμβρίου 1872, πιστοποιουμένων τούτων (αὕτη δὲ εἶναι ἡ κυρία αἴτησις τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως) καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἐκθέτει ἐν τῇ αἰτήσῃ του ὁ ἐκκαλῶν, ὅτι συμφέρον ἔχει νὰ νομιμοποιηθῇ ἐν τῇ ἰδιότητι του ὡς τέκνου γνησίου, καθόσον ἐπ' αὐτῆς στηρίζει κληρονομικὰ δικαιώματα, τοῦτο ὅμως ἐκθέτει ὅπως διατυπώσῃ τὸ συμφέρον ὅπερ ἔχει διὰ τὴν σύνταξιν τῶν πράξεων, πρὸς μεταγενεστέραν αὐτοῦ ἐνέργειαν, ζητεῖ δ' ἐπίσης διὰ τῆς αἰτήσεως ν' ἀναγνωρισθῇ γνήσιον τέκνον τοῦ Α. Σ^{***} καὶ μόνον αὐτοῦ κληρονόμος· αἱ αἰτήσεις ὅμως αὗται παρέλκουσιν εἰς τὴν προκειμένην δίκην περὶ συντάξεως ληξιαρχικῶν πράξεων γάμου καὶ γεννήσεως, κατὰ τὸ ἄρθρ. 58 τοῦ ρηθέντος νόμου, καθ' ἣν μόνος ἐξεταστέον ζήτημα δύναται νὰ εἶνε, ἂν συνήθῃ γάμος νόμιμος μετὰ τοῦ Α. Σ^{***} καὶ τῆς τεκούσης τὸν αἰτούντα, ἂν δηλαδὴ κατηρτίσθῃ τὸ συνάλλαγμα γάμου αὐτῶν, ἐκδηλωθείσης καὶ ἀποδεκτῆς γενομένης ἀμοιβαίως τῆς περὶ τούτου θελήσεως τῶν ρηθέντων καὶ ἂν ἔλαβε χώραν τοῦ γάμου ἡ ἱεροτελεστία, ὧν ὑπαρχόντων ὑφίσταται γάμος νόμιμος, φέρων δηλ. τὰ ἐξωτερικὰ γνωρίσματα τοιούτου, καὶ ἂν διαρκούντος τοῦ γάμου τούτου ἐγεννήθῃ ὁ αἰτῶν ὑπὸ τῆς συζύγου τοῦ Α. Σ^{***}, ἅτινα καὶ μόνον ἠδύναντο, νὰ περιέχωνται εἰς ληξιαρχικὴν πρᾶξιν καὶ βεβαιοῦνται παρ' αὐτῆς, ἂν συνετάσσετο τοιαύτη ὅτε ἔλαβον χώραν ὁ γάμος καὶ ἡ γέννησις, ἐπὶ τῇ βάσει δηλώσεων τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένων προσώπων.

Ἐπειδὴ ἐπίσης ἀπορριπτέοι εἶναι οἱ ἰσχυρισμοὶ τῶν ἐφεσιβλήτων, καθ' οὓς ὁ νόμος μόνον εἰς ὠρισμένα πρόσωπα ἐπιτρέπει νὰ ζητήσῃ τὴν σύνταξιν ληξιαρχικῶν πράξεων, καὶ μόνον ἐπὶ τῇ δηλώσει αὐτῶν νὰ συνταχθῶσι τοιαῦτα, ὁ δὲ Α. Σ^{***} καὶ ἡ μήτηρ τοῦ αἰτούντος δὲν ἐζήτησαν τὴν σύνταξιν τοιούτων περὶ γάμου αὐτῶν καὶ γεννήσεως τοῦ αἰτούντος, ἐκδηλώσαντες μάλιστα οὕτω ὅτι δὲν ἤθελον νὰ συνταχθῶσι τοιαῦτα, διότι ὀρίζει μὲν ὁ ρηθεὶς νόμος ὠρισμένα πρόσωπα, δυνάμενα νὰ ζη-

τήσῃσι σύνταξιν πράξεων ληξιαρχικῶν, ἐπὶ τῇ δηλώσει αὐτῶν συντασσομένων, ἀλλ' αἱ σχετικαὶ διατάξεις ἔχουσιν ἐφαρμογὴν εἰς τὴν περίστασιν καθ' ἣν συνεπεία τοιαύτης αἰτήσεως καὶ δηλώσεως πρόκειται ἀπ' εὐθείας νὰ συντάξῃ πρᾶξιν ληξιαρχικὴν ὁ ληξιαρχος, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, πρόκειται νὰ συνταχθῶσι πράξεις ληξιαρχικαὶ συνεπεία ἀποφάσεως δικαστικῆς τοιαύτης δὲ πράξεως τὴν σύνταξιν δικαιούται νὰ ἐπιζητήσῃ καὶ ὁ ἀξιῶν ὅτι συνήθῃ γάμος μετὰ τῆς τεξάσης αὐτὸν μεθ' ὠρισμένου προσώπου, καὶ ὅτι ἐν τῷ γάμῳ τούτῳ ἐγεννήθῃ, ὡς ἐν προκειμένῳ, διότι ἐκ τούτων ἐξαρτᾶται ἡ προσωπικὴ αὐτοῦ κατὰστασις, ἣτις εἶναι δικαίωμα ἴδιον αὐτοῦ ἐκ τῶν ρηθέντων γεγονότων προερχόμενον καὶ μὴ δυνάμενον νὰ ἐξάρτηθῇ ἐκ τῆς θελήσεως τῶν γονέων του ἢ ἄλλων, παραλειψάντων ἢ καὶ μὴ θελόντων νὰ συνταχθῶσι ληξιαρχικαὶ πράξεις περὶ αὐτῶν.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ρηθέντα, ἐκ τῶν αἰτήσεων ἂς ὑποβάλλει ὁ ἐκκαλῶν δύναται νὰ ἐξετασθῶσι μόνον αἱ περὶ βεβαιώσεως συνάψεως γάμου καὶ γεννήσεως, οὐχὶ δὲ καὶ αἱ δι' ὧν ζητεῖ ν' ἀναγνωρισθῇ γνήσιον τέκνον τοῦ Α. Σ^{***} καὶ κληρονόμος αὐτοῦ ἢ μόνος τοιοῦτος, διότι διὰ τῆς προκειμένης διαδικασίας δύναται νὰ ζητηθῇ ὅπως βεβαιωθῇ ὅτι, θὰ ἐβεβαιούτο διὰ ληξιαρχικῶν πράξεων ἐγκαίρως συντασσομένων, σύναψις δηλ. γάμου ἔχοντος τὰ ἐξωτερικὰ τούτου γνωρίσματα καὶ γέννησις τοῦ αἰτούντος ἐν αὐτῷ, οὐχὶ δὲ καὶ ὅτι δὲν συντρέχει λόγος οἷός τις καθιστῶν τὸν γάμον ἄκυρον ἢ ἀκυρώσιμον τῇ αἰτήσῃ προσώπου δικαιουμένου νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν, ἢ ὅτι δὲν συντρέχει λόγος ἕνεκα τοῦ ὁποίου τὸ τεκμήριον καθ' ὃ ὁ πατὴρ ἀπὸ τῶν γάμων δείκνυται δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν, συνεπὶς δέον νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ αἰτῶν ν' ἀποδείξῃ καὶ διὰ μαρτύρων, ἐπιτρεπτέων διὰ τὸ προφανῶς ἀνέφικτον ἐγγράφου ἀποδείξεως, μόνον ὅτι ἐγένετο γάμος τῇ ἀμοιβαίως ἐκδηλωθείσῃ καὶ ἀποδεκτῇ γενομένη θελήσει τοῦ Α. Σ^{***} καὶ τῆς μητρὸς τοῦ αἰτούντος, μετὰ αὐτῶν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1870, καὶ ὅτι οὗτος ἐγεννήθῃ κατὰ τὴν 7 Νοεμβρίου 1872 ἀπὸ τῆς αὐτῆς γυναῖκα μεθ' ἧς εἶχε συνάψῃ γάμον ὁ Α. Σ^{***}, οὗ γάμου λύσις πρὸ τῆς 7 Νοεμβρίου 1872 δὲν προτείνεται.

Ἀριθ. 1596 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΒΑΦΑΣ

Κατάσχεσις παρὰ τρίτῳ. — ὄρια ὑπερδεδιεύσεως δικαιωμάτων ὀφειλέτου.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκχωρήσεως ἣτις ἐπέρχεται διὰ τῆς παρὰ τρίτῳ κατασχέσεως, δὲν ὑποκαθίσταται οὔτε δικαίωμα ἔχει νὰ ζητήσῃ νὰ ὑποκατασταθῇ ὁ κατασχὼν εἰς τὴν νομικὴν σχέσιν τὴν μετὰ τοῦ τρίτου καὶ τοῦ καθ' οὗ ἡ κατάσχεσις ὀφειλέτου ὑφίσταμένην, λαμβάνων τὴν θέσιν τοῦ τελευταίου, ἀλλὰ κατὰ τοσοῦτον μόνον ὑπεισέρχεται εἰς τοῦ ὀφειλέτου τὰ δικαιώματα, καθόσον δικαιούται νὰ ζητήσῃ νὰ καταβάλλῃ εἰς αὐτὸν ὁ τρίτος τὸ πρὸς τὸν ὀφειλέτην ὀφειλόμενον, διότι διὰ τῆς ἐκχωρήσεως δὲν μεταδίδεται εἰς τὸν κατασχόντα ἡ νομικὴ σχέση τοῦ ὀφειλέτου πρὸς τὸν

τρίτον, ἀλλὰ μόνον ἡ ἐξ αὐτῆς ἀπαίτησις, συμφώνως δὲ πρὸς ταῦτα καὶ ἡ ἀπόφασις 813 (1905) τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, κυρώσασα τὴν παρὰ τῇ Ἑθνικῇ Τραπεζῇ κατάσχεσιν τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τοῦ ὀφειλέτου Π^{***}, ὑπεχρέωσεν αὐτὴν νὰ πληρώσῃ τῷ κατασχόντι ἐκ τοῦ ποσοῦ ὃ ὤφειλε τῷ Π^{***} ἐκ παρακαταθηκῶν δραχ. 27000 καὶ τοὺς πρὸς 8 0/0 ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς τόκους μέχρις ἐξοφλήσεως, ὥστε καὶ δυνάμει τῆς ἀποφάσεως ταύτης καὶ δυνάμει τῶν περὶ ἐκχωρήσεως διατάξεων τοῦ νόμου, τοῦτο μόνον δύναται νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς ᾗδῃ ἐναγομένης Ἑθνικῆς Τραπεζῆς ὁ ἐνάγων, οὐδὲν δὲ δικαίωμα ἔχει νὰ ζητήσῃ τὸ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς του ζητούμενον, δηλαδὴ νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη νὰ μετατρέψῃ τὰς ἐπ' ὀνόματι τοῦ ὀφειλέτου Π^{***} ὁμολογίας παρακαταθήκης εἰς ἀνώνυμους, ἃς νὰ παραδῶσιν αὐτῷ ἢ νὰ μετατρέψῃ αὐτὰς εἰς ὁμολογίας παρακαταθήκης ἐπ' ὀνόματί του, καθόσον δι' αὐτοῦ οὐδὲν ἄλλο ζητεῖ ἢ νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ Ἑθνικὴ Τράπεζα νὰ τεθῇ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν νομικὴν σχέσιν εἰς ἣν εὐρίσκειτο μετὰ τοῦ Π^{***}, ὡς ὑπείσθητόντος τοῦ κατασχόντος εἰς τὰ δικαιώματα τούτου τὰ ἐκ τῆς παρακαταθήκης ὁρθῶς ἐπομένως διὰ τ' ἄνωγέρω καὶ τοὺς ἐν τῇ ἐκκαλουμένη ἀποφάσει λόγους ἀπέρριψεν αὐτὴ τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν καὶ ἀπορριπτέα ἢ κατ' αὐτῆς ἐφεσις ὡς ἀβάσιμος (*).

Ἀριθ. 1597 1906.

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΒΑΦΑΣ

Ἐφεδὸς κατὰ προξενικῆς ἀποφάσεως. - **υποναίαι προθεσμία πρὸς συζήτησιν.** - **ἀδιάρητος ἐγγραφὴ πινακίω.** - **ἐφεδὸς.** - **ἐνέργεια ὑπὸ πληρεξουσίου πρωτοδίκου δίκης.** - **ἐφεδὸς κατὰ προξενικῆς ἀποφάσεως.** - **ἀπευθυντέα ἀνακοπὴ κατ' ἐπιταγῆς.** - **οὐ περὶ ἐκτέλεσιν δίκης.** - **ἐνστάσις εἰκονικότητος καὶ Ἀναστασιανοῦ Νόμου.** - **ὀριστικαὶ ἀποφάσεις ἐπὶ γραμματίων.** - **προσωρινὴ ἐκτέλεσις.** - **ἀποφάσις ἐρήμην ἐφετείου μεταρρυθμιτικῆς.** - **ἀνακοπὴ.** - **ματαιώσις ἀποτελεσμάτων.** - **μεταρρυθμιδὸς.** - **αἰτηδὸς ἀποδόσεως ἐκτελέσει ληφθέντων.**

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 184 τοῦ Νόμ. ΧΝΣ' (1877), ἡ κατὰ προξενικῆς ἀποφάσεως ἐφεσις δύναται νὰ συζητηθῇ μετὰ ἕνα ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς μῆνα, οὐδεμία δὲ διάταξις τοῦ νόμου αὐτοῦ ἢ ἄλλου οἰοῦντο ἐξήρτησε τὸ ἐγκυρον συζητήσεως τοιαύτης ἐφέσεως ἐκ προθεσμίας ἀρχομένης ἀπὸ τῆς εἰς τὸ πινακίον ἐγγραφῆς αὐτῆς, ὥστε ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἀφοῦ ἀναμνηστικῶς ἡ μὲν ὑπὸ κρίσιν ἐφεσις ἐπεδόθη τὴν 16 Ἰανουαρίου 1906, ἡ δὲ συζήτησις αὐτῆς ἡ ἐρήμην ἐγένετο τὴν 21 Φεβρουαρίου 1906, δὲν συνεζητήθη προῶως, οὔτε ἔχει ση-

μασίαν τινὰ ἂν ἐνεγράφη ἡ ἐφεσις εἰς τὸ πινακίον πρὶν παρέλθῃ μὴν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως αὐτῆς.

Ἐπειδὴ, κατ' ἐξαίρεσιν τῆς διατάξεως τοῦ ἁρθρου 183 τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, καθ' ἣν ἀπαγορεύεται εἰς δικηγόρον μὴ διωρισμένον παρὰ τινι δικαστηρίῳ νὰ συνηγορῇ παρ' ἄλλῳ ὀρίζει τὸ ἄρθρον 95 τῆς Πολ. Δικονομίας ὅτι ὁ πληρεξούσιος τῆς πρωτοδίκου δίκης ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιχειρῇ τὴν περὶ ἐφέσεως αἴτησιν, χωρὶς νὰ κάμῃ διάκρισιν ἂν εἶναι διωρισμένος καὶ παρὰ τῷ ἐφετεῖ, εἰς ὃ ἀπευθύνεται.

Ἐπειδὴ πᾶν δικόγραφον ἐφέσεως ἀπευθύνεται πρὸς τὸ δικαστήριον ὅπερ πρόκειται νὰ δικάσῃ περὶ αὐτῆς, ἡ δὲ διάταξις τοῦ ἁρθρου 123 τοῦ Νόμου ΧΝΣ' (1877), ὡς ἐτροποποιήθη Αἰ. Ο.Ε' (1891), ἀφορᾷ τὰ δικόγραφα τὰ ἀναγόμενα εἰς δίκην ἐκκρεμῇ ἐνώπιον προξενικοῦ δικαστηρίου, προκειμένου δὲ περὶ ἐφέσεως κατὰ ἀποφάσεως τοιοῦτου δικαστηρίου, ὀρίζει ἀπλῶς τὸ ἄρθρον 180 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὅτι παραδίδεται αὕτη εἰς διπλοῦν εἰς τὴν ἀρμοδίαν προξενικὴν ἀρχὴν, ἥτις μεριμνᾷ περὶ τῆς ἐπιδόσεως ἐνὸς τῶν δικογράφων εἰς τὸν ἐφεσιβλήτον, ὥστε προκειμένου περὶ ἐφέσεως κατ' ἀποφάσεως προξενικοῦ δικαστηρίου, ἐκπληροῦται πᾶν ὅ, τι περὶ αὐτῆς ὀρίζει ὁ νόμος, ἂν ἀπλῶς, τοῦθ' ὅπερ ἐπὶ τοῦ προκειμένου συμβαίνει ὑπάρχει εἰς τὸ δικόγραφον αὐτῆς αἵτησις ὅπως μεριμνήσῃ ἡ ἀρμοδία προξενικὴ ἀρχὴ περὶ ἐπιδόσεως αὐτῆς, συνεπῶς δὲ ἡ ἐνστάσις τοῦ ἐφεσιβλήτου, καθ' ἣν ἄκυρον εἶναι τὸ δικόγραφον τῆς ἐφέσεως, διότι δὲν ἀπευθύνεται οὔτε φέρει ἐπικεφαλίδαν πρὸς τὸν Γ. Πρέξινον Ἀλεξανδρείας, ἐν ᾧ ἔδει ν' ἀπευθυνθῇ καὶ εἰσαχθῇ δι' αὐτοῦ καὶ πρὸς αὐτὸν, εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος.

Ἐπειδὴ δὲν ἰσχυρίζεται ὁ ἐφεσιβλήτης ὅτι ἐγένετο ἀναγκαστικὴ κατάσχεσις ἢ προσωποκράτησις κατὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος πρὸ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀνακοπῆς, ὥστε ἡ ἐκ τῆς ἀνακοπῆς κατὰ τῶν ἐπιταγῶν δίκη δὲν εἶναι περὶ τὴν ἐκτέλεσιν, κατὰ τὸ ἄρθρ. 864 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὅπερ δὲν ἐτροποποίησεν οὐδεμία ἄλλη διάταξις τῶν προξενικῶν νόμων, καθ' ἣν δὴθεν θεωρεῖται ἀρξαμένη ἡ ἐκτέλεσις ἅμα ὁ ἐπιτάσσων ζητήσῃ παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Προξένου νὰ διατάξῃ τὴν ἐκτέλεσιν ἐκτελεστοῦ δικαιογράφου, ἐπομένως ἡ ἐπὶ τῶν ἐναντίων ἰσχυρισμῶν στηριζομένη ἀντέφεσις τοῦ ἐφεσιβλήτου, καθ' ἣν ἔδει ν' ἀπορριφθῶσιν οἱ ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἐκκαλοῦντος ὡς ἀνεκκαθάριστοι, ὡς προκειμένης δίκης περὶ τὴν ἐκτέλεσιν, καὶ ἡ ἐνστάσις του ὅπως ἀπορριφθῶσιν ᾗδῃ, ὡς τοιοῦτοι, εἶναι ἀπορριπτέα, ὡς ἀβάσιμος.

Ἐπειδὴ σαφῶς διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀνακοπῆς προέτεινεν ὁ ἀνακόπτων ἐνστασιν τοῦ Ἀναστασιανοῦ Νόμου, ἰσχυρισθεὶς καὶ ἰσχυριζόμενος ὅτι τὸ συμφωνηθὲν διὰ τὴν ἐκχώρησιν τίμημα δὲν ὑπερβαίνει τὰς πέντε Ἀγγλικὰς λίρας, ἐπίσης δὲ προτείνει καὶ ἐτέραν ἐνστασιν εἰκονικότητος τῆς ἐκχωρήσεως, ἥτοι ὅτι δὲν ἔλαβεν χώραν πράγματι σύμβασιν περὶ τούτου, ἐπομένως οὐχὶ ὁρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀπέρριψε μὲν, ὡς ἄνευ νομίμου συμφέροντος προτεινομένην, τὴν περὶ εἰκονικότητος ἐνστασιν, τοῦ ὀφειλέτου ἔχοντος δικαί-

(*) Ζητούμεν εὐσεβᾶτως συγγνώμην καὶ ἀπὸ τὴν πρωτοδίκου καὶ ἀπὸ τὴν ἄνω, ἡ ὅποια καταγιγνέται περιέργως εἰς ἐξανέστιν τῶν δικαιωμάτων. Ὁ αὐτῆς αὐτὸς κατασχών, ζητῶν νὰ μετατραπῇ ἐπ' ὄνοματί του διὰ τὸ τῇ κατασχέσει προσπορισθῇ αὐτῷ χρηματικὸν ποσόν, ἡ ὑπὲρ τοῦ ὀφειλέτου του ὁμολογία, οὐδὲν ἄλλο ἐξήτει ἢ αὐτὸ τὸ ὁποῖον τῷ ἐπιτρέπεται ἡ ἄνω ἀπόφασις, ἥτοι τὴν πληρωμὴν τοῦ ποσοῦ δι' ὁμολογίας τῆς Τραπεζῆς.

ωμα μόνον μετὰ τοῦ ἀληθοῦς δικαιοῦχου τῆς ἀπαιτήσεως νὰ δικάζηται, δὲν ἐζητάσε δὲ τὴν ἐκ τοῦ Ἀναστασιανοῦ Νόμου ἔνστασιν, τὴν οὐδόλως ταυτιζομένην πρὸς τὴν τῆς εἰκονικότητος.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἀρθρ. 168 τοῦ Νόμου ΧΝΣΤ', αἱ ὀριστικαὶ ἀποφάσεις τῶν προξενικῶν δικαστηρίων, αἱ ἀφορῶσαι γραμμάρια, εἰσὶ προσωρινῶς ἐκτελεσταὶ, μὴ λαμβανομένης ὑπ' ὄψει τῆς γενομένης ἐφέσεως, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐπεται ὅτι ἐξ αὐτοῦ τοῦ νόμου καὶ ἂν διὰ τῆς ἀποφάσεως δὲν διατάχῃ ἢ προσωρινῇ ἐκτέλεσις, εἶναι αὐταὶ προσωρινῶς ἐκτελεσταὶ καὶ ἂν κατ' αὐτῶν ἐγένετο ἐφesis, συνεπῶς δὲ κατὰ μείζονα λόγον ἐφ' ὅσον διαρκεῖ τῆς ἐφέσεως ἢ προθεσμίας.

Ἐπειδὴ μεταρρυθμίσθη μὲν ἡ πρωτόδικος ἀποφασίς διὰ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἥτις ἐδέχθη τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀνακοπὴν, προσεβλήθη ὅμως ἡ ἀπόφασις αὕτη δι' ἀνακοπῆς, ἐπιδοθείσης τῷ ἐφεσίδελτῳ πρὸ τῆς παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος γενομένης συντηρητικῆς κατασχέσεως, ἐνεκα τοῦ ὁποίου ἀνεστάλη ἡ διάταξις τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως, καθ' ἣν μετερρυθμίσθη ἡ ἐκκαλουμένη, ὑφισταμένης δὲ ταύτης, ἐγκύριως ἐγένετο θυνάμει αὐτῆς, προσωρινῶς ἐκτελεστικῆς οὔσης κατὰ τ' ἀνωτέρω καὶ κατ' οὐδένα νόμον θεωρουμένης ὅτι δὲν ὑφίσταται, ἀφ' οὗ ἐξεκλήθη, πρὶν ἐπικυρωθῇ ὑπὸ τοῦ ἐφετείου.

Ἐπειδὴ ἡ αἴτησις τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅπως, μετερρυθμιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ὀριστικῆς ἀποφάσεως, ὑποχρεωθῇ ὁ ἐφεσίδελτος νὰ τῷ ἐπιστρέψῃ ὅτι πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῆς τῷ κατέβαλεν εἶναι ἀπαράδεκτος πρὸς ἐξέτασιν καὶ ἀπορριπτέα, καθ' ὃ ὑποβαλλομένη μόνον διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεων τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἄνευ νομίμου προδικασίας (*).

ΔΙΑΦΟΡΑ

Παρακολουθοῦμεν μὲ πολὺν θαυμασμὸν τὴν κατὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς Ἀθηνῶν διεξαγομένην ἀνάκρισιν. Εἰς δημοτικὸς ἀρχὼν προϋφολακίσθη ἐπὶ πλαστογραφίᾳ ἔνεκεν ἀνακριτικῆς καὶ καταδικαστικῆς διαφωνίας, ἀναγομένης βεβαίως οὐχὶ μόνον εἰς τὸν νομικὸν χαρακτηρισμὸν τῆς ἀποδιδιομένης πράξεως, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ πραγματικὸν στοιχεῖον τοῦ δόλου, ἄνευ τοῦ ὁποίου δὲν ἦδύνατο νὰ ὑπάρξῃ προφυλάξις ἐπὶ οἰωδῆποτε χαρακτηρισμῷ. Ὁ αὐτὸς δημοτικὸς ἀρχὼν ἀπεφυλακίσθη, κατὰ διακοπὴν τῆς προφυλάξεως, ἐπὶ τῇ αὐτῇ πράξει, ἔνεκεν ἐπιτευχθείσης ἀνακριτικῆς καὶ καταδικαστικῆς ἁμοφωνίας ἐν τῇ ἀνυπαρξίᾳ τοῦ δόλου. Ἀποδίδομεν πολλὴν σημασίαν εἰς τὸ σημεῖον ἐφ' οὗ ἐπετεύχθη ἡ ἁμοφωνία, τὴν ἀπουσίαν δηλονότι τοῦ δόλου. Διότι δυνάμεθα ἤδη νὰ ἐρωτήσωμεν ἐν δικαίῳ ποῖα στοιχεῖα ὑπῆρξαν ὥστε νὰ πείσωσι τὴν ἀνακριτικὴν ἀρχὴν περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ sine qua non δόλου κατὰ τὴν προφυλάξιν; Καὶ ἀφ' οὗ ταῦτα ὑπῆρξαν ἐπὶ τοσούτον ἀσταθῇ καὶ ἀβέβαια, ὥς ὑποδεικνύει ἡ ἐκ τῶν ὑπέρων ἀνατροπῇ των, διατὶ τὸσον εὐχεστὸς προέβη ἡ ἀνακριτικὴ ἀρχὴ εἰς τὴν κατὰ τριπλὴν τοῦ γοήτρου ἐνδὸς δημοτικοῦ ἀρχόντος, χωρὶς νὰ ἐξαντληθῶσιν ὅλα τὰ μέσα τὰ ὁποῖα ἦδύνατο

νὰ καταρτίσωσι ἀκλόνητον τὴν προφυλακιστικὴν πεποίθησιν; Τὸ ἐρώτημά μας ἔχει βαθυτέραν τὴν ἐννοίαν, διότι ἐννοεῖ νὰ ὑπεγείρῃ μίαν πτυχὴν τοῦ βαρέος παραπετάσματος τὸ ὁποῖον ἀποκρύπτει τὰς ἐπὶ προφυλάξις ἀνοίγομένας θύρας τῶν φυλακῶν. Ἐὰν ἡ προχειρότης διέκρινε τὴν θορυβώδη προφυλάξιν ἐνδὸς δημοτικοῦ ἀρχόντος, ἀγνοοῦμεν τί θὰ διακρίνη τὰς σιγαλὰς προφυλάξεις τῶν ἀνωτέρων ἀστωῶν καὶ τῶν ἀνωθυμωτέρων χωρικῶν

† ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΡΑΒΑΝΤΙΝΟΣ

Καὶ ἔτερος συνάδελφος πολῦτιμος καὶ κλύκλαυστος ἐξέλιπε κατὰ τὴν θερινὴν διακοπὴν τῆς «Θέμιδος», ὁ Ἰωάννης Ἀραβαντινός. Νεώτατος ἐπανελθὼν ἐκ τῶν ἐν Γερμανίᾳ σπουδῶν του, προσηλώθη μετ' ἀφοσιώσεως, εὐθύτητος καὶ ἐξειδικασμένης μεμετρημένης ἀφιλοκερδίας εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δικαίου, καὶ καταχλαίει ἐν ταῖς τάξεσι τῶν ὑπερασπιστῶν αὐτοῦ, ἐνωρίτατα κατέστησε κατὰ δῆλον τὸ φυσικὸν καὶ ἐπικτητὸν αὐτοῦ τάλαντον ἐν τῇ ἐπιστημονικῇ ἐργασίᾳ καὶ ἐν τῇ πρακτικῇ ἐξασκήσει τοῦ ἐπαγγέλματος, ἐν τῷ ὁποίῳ φερόμενος καὶ ὑπὸ τῆς ἐνθουσιώδους αὐτοῦ φύσεως, οὐδέποτε παρέλειπε τὴν βοήθειαν αὐτοῦ πρὸς τοὺς μᾶλλον δεομένους προστασίας. Διὰ τοῦτο ὁ ἀγνώστος τότε ἐν Ἀθήναις νεαρὸς ἐπιστήμων, διήνοιξεν εὐρὺ τὸ στάδιόν του, ἐν τῷ ὑπὸ ὀλίγῳ διέλαμψεν καὶ ἡ ἐπιστημονικὴ αὐτοῦ μόρφωσις καὶ ἡ ταχύτης τῆς ἀντιλήψεως καὶ τὸ ἀσφαλὲς καὶ ἔμπροσθεν τῆς κρίσεως καὶ τοῦ προφορικοῦ λόγου τὸ ἀπρόσκοπτον, τὸ ὁποῖον ἐγνώριζε πάντοτε νὰ στολίζῃ διὰ τῆς ἀκριβοῦς καὶ στερεᾶς ἐκλογῆς τῆς καιριότητος τῶν θεμάτων καὶ τῆς ἀδρότης τῶν ἐν τῷ ἐργαστασίῳ πεφωτισμένων ἐπιστημονικῶν ἐπεξεργασίας φιλοτεχνουμένων καὶ ἀνομιμένων ἐπιχειρημάτων. Ἡ δικανικὴ εὐγλωττία τοῦ Ἰωάννου Ἀραβαντινοῦ τοῦτο εἶχε τὸ ἰδιόζων, ὅτι καίτοι δὲν ἤρετο εἰς ρητορικὴν ἐντύπωσιν, οὐχ ἤττον ἐδέσμευε διὰ τῆς πραγματικῆς δεινότητος τῶν σαφῶν καὶ καθαρῶν ἐννοιῶν αὐτῆς, τὰς ὁποίας ἐγνώριζε νὰ περικλείῃ μετ' ἐν ἐπιγνώσει αὐστηρότητος ἐντὶς τοῦ χαρακώματος τοῦ θέματός του, ἵνα καθιστᾷ αὐτὸ ἀληθῶς ἀπόρητον. Ἀναντιρρήτως ὁ Ἰωάννης Ἀραβαντινὸς ὑπῆρξεν ἐξέχουσα δικηγορικὴ φυσιογνωμία, χωρὶς τοῦτο νὰ κατάρθωσιν ποτε ν' ἀφαιρήσῃ οὐδὲ ἰώτα κἄν ἐκ τῆς φυσικῆς φιλαγαθίας του ὡς ἀνθρώπου, ἡ ὁποία τὸν εἶχε καταστήσει ἐκ τῶν συμπαθεστάτων συναδέλφων καὶ ἐκ τῶν ἀρίστων πολιτῶν καὶ οἰκονομειάρχων. Παρὰ τὴν δικηγορικὴν βιοπάλην, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀνεδείχθη ἀκαταπόνητος ἀγωνιστής, ὑπερήρτησεν ὁ Ἰωάννης Ἀραβαντινὸς μετ' ἀφοσιώσεως ἐν τῷ ἐπιστημονικῷ ναῷ, ἐν τῷ ὁποίῳ προσεκολλήθη ἰδιαίτερος εἰς τὴν θεραπείαν τοῦ βωμοῦ τῶν πολιτικῶν ἐπιστημῶν κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε τελευταῖον κατέλαβεν αὐτοδυνάμως τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν αὐτῷ, γενόμενος τῇ κοινῇ ψήφῳ καθηγητῆς τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαίου ἐν τῷ Ἑθνικῷ Πανεπιστημίῳ. Δυστυχῶς τὸ ἔργον του ἀνέκοψε πρόωρος καὶ ἄδικος θάνατος καὶ ὁ ἀληθινὸς τῶν πατρίων λάτρης ἐκλινε τὴν βεβαρημένην κεφαλὴν ἐν τῇ ἐνὶ τῇ ἀκμῇ τῆς ἐπιστημονικῆς του δράσεως. Ἡ «Θέμις» βαρυσταλὴς ἐπὶ τῇ στερήσει τοῦ ἐγκρίτου συναδέλφου καὶ πολυτίμου φίλου αὐτῆς, ἀναγείρει τιμητικὸν κενόταφον ἐν ταῖς στήλαις αὐτῆς διὰ τὴν μνήμην τοῦ ξενιτευμένου, νεκροῦ τοῦ Ἰωάννου Ἀραβαντινοῦ.

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου «Νέαι Ἰδέαι»
Ὁδὸς Ἀποστόλου ἀριθ. 186

ΘΗΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΣΤΟΑ ΑΘΑΝΑΤΩΝ

Συνδρομή Ετήσια 40. 15. | Μετά Δελτίου 20. | Καταχωρ. 6 στίχ. λ. 50

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: Θ. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΑΝΑΤΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ

16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1907

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νομολογία	Ἀρείου Πάγου Πολιτική	(1906)
	Ποινική	(1907)
Νομολογία	Ἐφετερίου Ἀθηνῶν	(1906)
	Πατρῶν	(1905)

Διῶφορα.

Συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ 23ου φύλλου τοῦ Κώδικος 1906.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ἀριθ. 402 (1906) Τμ. Α' (*)

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Ἵπουργὸς Παιδείας.- ἐμφύχῳδις διὰ μισθοδοτημάτων.- ἐξεύρεσις διὰ διαγωνισμοῦ.- σύμβασις μετὰ προσώπου μὴ γνωστοῦ ἐκ προτέρων.- ἀκύρωσις μόνον ἐν μὴ νομίμῳ διεξαγωγῇ.- ἐκτιμῆσις συμβάσεως.- ἐξυπακούμενα.- σύμβασις ὑπὸ αἰρεδιν.- ματαίωσις.- ἀποζημιώσις ἀπὸ ἀδικαιολογίτου ἀκυρώσεως.

Ἐπειδὴ ὁ Ἵπουργὸς τῆς Παιδείας, ἔχων κατὰ τὸ Β. Διάταγμα τῆς 3 Ἀπριλίου 1833 § 2 ἐδ. δ' ἀρμοδιότητα ἀνὰ ἐμφύχῳδις διὰ σχολικῶν μισθοδοτημάτων καὶ ἄλλων ἐξοικονομήσεων τοὺς μαθητάς, οἵτινες ἤθελον ἐπιδείξει ἐξέχουσιν εὐφυΐαν, εἶχε καὶ τὴν ἐξουσίαν τοὺς ἐξέχοντας κατὰ τὴν εὐφυΐαν μαθητάς ν' ἀνεύρη διὰ δημοσίας προκηρύξεως διαγωνισμοῦ, κανονισθησομένου διὰ Β. Διατάγματος, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου διὰ τοῦ ἀπὸ 8-9 Ἰουνίου 1893 τοιοῦτου, ἐν τῇ φύσει δὲ τοῦ νομίμως προκηρυσσομένου διαγωνισμοῦ ἔγκειται, ἵνα ἡ οὕτω συναπτομένη σύμβασις καταρτίζεται μετὰ προσώπων μὴ ἐκ τῶν προτέρων γνωστῶν, ἀλλὰ διὰ τῆς συμμετοχῆς ἐπιτυχίας ἐν τῷ διαγωνισμῷ ὁρισθησομένων, οὕτω δὲ ἀποφράζοντες τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης αὐτοῦ ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 1839 (1905), εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλων σκέψεων στηριζόμενον, καλῶς ἐφήρμοσεν καὶ ὀρθῶς ἠρμήνευσεν τὸ νομοθετικὸν Β. Διάταγμα τοῦ 1893, τὰ ὅποια ἀμφότερα εὐρίσκονται ἐν πλήρει ἀρμονίᾳ καὶ πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς νεωτέρας νομοθεσίας, ἐν πλείσταις περιστάσεσιν ἀποδεχομένης τὴν κατάληψιν δημοσίων θέσεων διὰ διαγωνισμοῦ καὶ τὴν συνολογῆσιν ποικίλων συμβάσεων διὰ πλειοδοτικῶν ἢ μειοδοτικῶν δημοπρασιῶν, ἐν αἷς τὰ συμβαλλόμενα πρόσωπα ὀρίζονται οὐχὶ ἐκ τῶν προτέρων, ἀλλ' ἀναφαίνονται ἐκ τῆς ἐνεργείας τῶν διαγωνισμῶν ἢ δημοπρασιῶν, ὁ σχετικὸς δὲν λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναίρεσεως ὁ βάσιν ἔχων διὰ τὸν ἀρμόδιον ὑπουργὸς δὲν ἔδυνάτο νὰ

συμβληθῇ κατὰ τὴν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν μετ' ἀδήλου προσώπου ἐν μέλλοντι καθορισθησομένου διὰ τοῦ διαγωνισμοῦ, ἀπορριπτέος ἐστίν.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς τρίτης σκέψεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἐκτιμῶν τὸ σύνολον τῆς πρὸς διαγωνισμὸν προκηρύξεως, παρεδέξατο, ὅτι διὰ ταύτης ἀνέλαθεν ὁ ὑπουργὸς τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐγκρίνῃ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ διαγωνισμοῦ καὶ ἐπεφύλαξεν εἰς ἑαυτὸν τὸ δικαίωμα τῆς ἀκυρώσεως τούτου μόνον διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν οὗτος δὲν ἤθελεν διεξαχθῇ νομίμως, ἐπομένως ὅτι κατηρτίσθη σύμβασις ἀνευ ἐξουσιαστικῆς αἰρέσεως, ὁ δὲ σχετικὸς λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναίρεσεως, ὅτι τὸ ἐφετεῖον, ἀφ' οὗ δὲν ἐδέχθη περιορισμὸν ἐνυπάρχοντα εἰς τὰ ἐν τῇ προηγουμένη σκέψει μνημονευόμενα Β. Διατάγματα, ἐδέξατο ὅτι κατηρτίσθη σύμβασις ἐξηρτημένη ἀπὸ τῆς ἐξουσιαστικῆς αἰρέσεως, ἥτοι τῆς διακριτικῆς τοῦ ὑπουργοῦ ἐξουσίας ὡς πρὸς τὴν ἐγκρίσιν τοῦ διαγωνισμοῦ, στηρίζεται ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως καὶ ἀπορριπτέος ἐστίν.

Ἐπειδὴ ὁ ἕτερος λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναίρεσεως, ὅτι τὸ ἐφετεῖον δὲν ἔδυνάτο κατὰ νόμον νὰ δεχθῇ ὡς ἐδέχθη ἐξυπακουσμένην τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ὑπουργοῦ ὡς πρὸς τὴν ἐγκρίσιν τοῦ διαγωνισμοῦ, ἀλλ' ὅτι τοιαύτη ὑποχρέωσις καὶ περιορισμὸς τοῦ ὑπουργοῦ ἔδει νὰ συνολοκληθῇ ρητῶς, ἀπορριπτέος ἐστίν, καθόσον τοῦτο ἀνάγεται εἰς τὴν ἐρμηνείαν τῆς συμβάσεως, ἐν ἣ ἰσχύουσιν ὅχι μόνον ὅσα ρητῶς καθορίζονται ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων, ἀλλὰ καὶ ὅσα ὑπονοοῦνται ὑπὸ τούτων.

Ἐπειδὴ ὁ ἕτερος λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναίρεσεως ὅτι τὸ ἐφετεῖον ἐδέξατο καταρτισθεῖσαν σύμβασιν ὑπὸ τὴν αἵρεσιν τῆς ἐγκρίσεως ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργοῦ καὶ ὅτι ταύτης ματαιωθείσης, χωρὶς νὰ δέχεται τὸ ἐφετεῖον τὴν διόλιν ἢ ἀπὸ σκοποῦ ματαίωσιν ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργοῦ, ματαιοῦται καὶ ἡ ὑπὸ αἵρεσιν σύμβασις, ἐπίσης ἀπορριπτέος ἐστίν, ὡς στηριζόμενος ἐπὶ ἐσφαλμένης βάσεως, καθόσον τὸ ἐφετεῖον ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῆς τρίτης πρὸς τὴν τετάρτην καὶ πρώτην σκέψιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δέχεται ὅτι διὰ τῆς ἀποδοχῆς τῆς μέρους τοῦ ἀναρριπτόμενου τοῦ περιεχομένου τῆς προκηρύξεως πρὸς διαγωνισμὸν κατηρτίσθη σύμβασις ὑποχρεοῦσα τὸν ὑπουργὸν πρὸς ἐγκρίσιν καὶ ἔχοντα τὸ δικαίωμα τῆς μὴ ἐγκρίσεως ἢ ἀκυρώσεως μόνον διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς μὴ νομίμου διεξαγωγῆς τούτου, ἀλλὰ τὸ παράτυπον καὶ μὴ νόμιμον τῆς διεξαγωγῆς ἀποκρούει τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς τρίτης σκέψεως ἢ δὲ τετάρτης αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ὁ ὑπουργὸς ἀδικαιολογῶντως ἠκύρωσε τὸν διαγωνισμὸν, χρησιμεύει

(*) Παραλειφθεῖσα ἀδοκῆτως ἐκ τῆς εἰσελθούσης δημοσιεύσεως ἡδη.

πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς προηγουμένης σχέσεως, διὰ νομίμως διεξαχθέντα διαγωνισμὸν δὲν ἠδύνατο οὗτος ν' ἀκυρώσῃ.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, ὑποχρεώσαν διὰ τῆς προβαλλομένης ἀποφάσεώς του τὸ Δημόσιον ἕνεκα τῆς ἀδικαιολογήτου καὶ παρανόμου ἀκυρώσεως τοῦ διαγωνισμοῦ ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργοῦ νὰ πληρῶνῃ κατὰ μῆνα πρὸς τὸν ἐνάγοντα ἀναιρεσιδύλητον ὑπὸ τὴν ιδιότητά του δρ. 65 κατὰ μῆνα μέχρις ἀποπερατώσεως τῶν σπουδῶν τῆς θυγατρὸς του ἐν τῷ Ἀρσακείῳ Παρθεναγωγείῳ καὶ Ἀρσακείῳ Διδασκαλείῳ καὶ ἐφ' ὅσον τηροῦνται οἱ ὅροι τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 8 Ἰουνίου 1893 ὡς πρὸς τὸν προβιδασμὸν καὶ βαθμολογίαν τῆς, ὀρθῶς ἐφῆρμε καὶ καλῶς ἡρμήνευσε τὰς περὶ διαφέροντος διατάξεις τοῦ Ἀστυκοῦ Νόμου ἰδίως τοῦ Νόμου 3 (ἐν τέλει) Πανθ. 9.1 καὶ τὸ ἄρθρον 1ον τῆς Πολ. Δικονομίας, καθ' ἃ κεκτημένον ἦν τὸ δικαίωμα ἀπὸ τῆς παρανόμου ἀκυρώσεως τοῦ διαγωνισμοῦ, ἐν τῇ ἀποζημιώσει δὲ περιλαμβάνεται καὶ τὸ κέρδος τὸ προσδοκώμενον κατὰ τὴν λογικὴν τῶν πραγμάτων τάξιν, ἐπομένως ὁ σχετικὸς λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως περὶ παραβιάσεως τοῦ ἄρθρου 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἀπορριπτέος ἐστίν (*).

Ἀριθ. 459 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΚΑΨΑΛΗΣ

Προνόμιον ἐκμισθωτοῦ ἐπὶ εἰσκομιδθέντων. - ἔκτασις καὶ ἐπὶ ἀλλοτρίων. - ἀδιάφορος καλὴ πίστις τοῦ κυρίου τῶν εἰσκομιδθέντων. - ἐργαλεία ἀκατάσχετα. - ὅποια.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἄρθρ. 941 § 4 Πολ. Δικονομίας,

(*) «Ὅλα τὰ ἀντικείμενα παρ' ἡμῖν γίνονται ἀφ' ἑτῆραι ἀποζημιώσεων καὶ μονονουχὶ δόλοκληρος ἡ πολιτειακὴ διαχείρισις τείνει νὰ κυρωθῇ ἡ μετουσιωθῇ εἰς ἐπιβολὴν τοιούτων. Βεβαίως ὁ ὑπουργὸς δύναται νὰ ἐνασχέσῃ τὴν ἀνατεθειμένην αὐτῷ ἐκπαιδευτικὴν ἐνθάρρυνσιν δι' ἐκλογῆς ἀμέσου ἢ ἐμμέσου, συντελουμένης διὰ διαγωνισμοῦ, ἀλλ' ἐκ τούτου δὲν ἔπεται ὅτι ἡ ἐξ οὐδὲν ποτε τῶν δύο τούτων τρόπων γενομένη τοιαύτη ἐκλογὴ ὑποχρεοῖ αὐτὸν καὶ δὴ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐκπροσωπούμενην πολιτείαν εἰς περαιτέρω συναπείας καὶ δὴ εἰς στατικὴν πλήρωσιν τῆς ἀπὸ πολιτειακοῦ καθήκοντος νοσημένης καὶ ἀπορροεῦσης λειτουργίας, ἐν προκειμένῳ τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἐνθαρρύνσεως, καὶ ἐκπτῶσιν αὐτῆς εἰς ἀντικείμενον στενοῦ ἰδιωτικοῦ συμφέροντος τοῦ ὁπωσδήποτε ἐκλεγμένου. Δημονοεῖται προδήλως ὅτι σκοπὸς τῆς ὁπωσδήποτε ἐνασχομένης ὑπουργικῆς ταύτης λειτουργίας εἶναι ἡ ἐξυπηρέτησις γενικῆς καὶ κοινωρικῆς ἐκπαιδευτικῆς ἀνάγκης καὶ οὐχὶ ἡ θεραπεία ἀτομικῆς ὀρισμένου προσώπου τοιαύτης, ὥστε ὅταν ἡ ὑπουργικὴ ἐκλογὴ ἐμπέσῃ αὐτῷ, νὰ γεννᾶται αὐτῷ δικαίωμα ἀναλυτὸν εἰς ἀποζημίωσιν. Ἐκ τούτων ἔπεται ὅτι ἡ προπαρασκευαστικὴ ἐργασία πρὸς ἐνέργειαν τῆς ἐκλογῆς καὶ αὕτη ἔτι ἡ ἐκλογὴ δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ δεσμὸν ἐνοχικὸν ἐξαναγκαστὸν, διότι τοῦτο θὰ ἀφήρῃ τὴν τῷ ὑπουργῷ ἀνατεθειμένην αὐτοβουλίαν τοῦ ἐν παντὶ χρόνῳ κρίνειν τὴν πρὸς τὴν ἐκπαιδευτικὴν ἀνάγκην λυσιτέλειαν τοῦ σκοποῦ, δι' ἣν ἡ προπαρασκευαστικὴ ἐργασία, ἐν προκειμένῳ τῆς πραγματοποιήσεως τῆς ὑποτροφίας, δι' ἣν ἡ προκήρυξις τοῦ διαγωνισμοῦ καὶ ἡ δι' αὐτοῦ ἐπιτευχθεῖσα ἐκλογὴ.

ὀρίζοντος διὰ αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ ἐκμισθωτοῦ κατοικίων καὶ οἰκοδομημάτων διὰ τὰ ἐνοίκια τοῦ ἐνεστώτος καὶ τοῦ τελευταίου ἔτους ἔχουσι δικαίωμα προτιμῆσεως ἐπὶ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος τῶν ἀναγκαστικῶς ἐκποιθηθέντων πραγμάτων, ἅτινα εἰσῆχθησαν ὑπὸ τοῦ ἐνοικιαστοῦ (ὀφειλέτου) καὶ εὐρίσκονται εἰσέτι ἐν τῷ ἐνοικιασμένῳ τόπῳ, σαφῶς συνάγεται ὅτι δύο τινὰ ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν ὑπαρξίν τοῦ προνομίου τούτου, 1) νὰ εἰσῆχθησαν τὰ ἐκπλειστηριασθέντα πράγματα εἰς τὸ μίσθιον κτῆμα ὑπὸ τοῦ ἐνοικιαστοῦ, ἥτοι διὰ νὰ μένωσιν ἐκεῖ διαρκῶς, καὶ 2) νὰ ἦσαν καθ' ἐν χρόνον κατεσχέθησαν ἐν τῷ μισθίῳ κτῆματι ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις δὲ ταύτας ὑποβάλλων ὁ νομοθέτης εἰς τὸ προνόμιον ἅπαντα τὰ εἰσαχθέντα δὲν ἠθέλησε νὰ διακρίνῃ ἂν τὰ πράγματα εἶναι ἴδια τοῦ εἰσαγαγόντος ἐνοικιαστοῦ ἢ ἀλλότρια. Οὕτω δὲ καὶ τὸ ἐφετεῖον κρίναν, ὀρθῶς ἡρμήνευσε τὴν ἀνωτέρω διάταξιν καταργήσαν τὰ κατὰ τὸ Ρωμαϊκὸν Δίκαιον ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου προϊσχύοντα. Ἀνυπόστατος ἄρα ὁ σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως (*).

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ἐν σελ. 104 ΧVII 1117 Ε. Α. Αὐτοῖσι θὰ εὕρῃ ὁ ἀναγνώστης καὶ τὴν ἡμετέραν σημείωσιν καὶ τὴν περαιτέρω εἰς τὴν ἐν σελ. 282 ΧVI 1926 Ε. Α. παραπομπήν. Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἔχομεν ἤδη νὰ προσθέσωμεν εἶναι ὅτι λησμονεῖται καὶ ἐν τῇ ἄνω ἀποφάσει ὅτι τὸ ἄρθρον 941 § 4 εὐρίσκεται ἐν τῷ κεφαλαίῳ Β' «περὶ διανομῆς πλειστηριάσματος κινήτων», οὕτω δὲ οὐδεμίαν ἄλλην ἐννοίαν δύναται νὰ ἔχῃ, εἰμὴ ὅτι καθιεροῖ δικαίωμα πρωτοπραξίας μεταξὺ διαφόρων δανειστῶν τοῦ αὐτοῦ ὀφειλέτου, οὐδέποτε δὲ καὶ οὐδαμῶς νὰ πλάσῃ δικαιώματα ἐπὶ πραγμάτων τρίτων, ἀντιθέτως πρὸς τὴν αὐστηρότητα τοῦ περὶ ἐνεχύρου Νόμου, κατὰ τὸν ὅποιον οὐδὲν δικαίωμα ἐνεχύρου κτᾶται ἐπὶ πράγματι ἀνήκοντος τρίτῳ. Ἐπειτα, ἐὰν ἡ διάταξις αὕτη τοῦ ἄρθρου 941 § 4 ἐξηφανίζε, μετὰ τοσαύτης προχειρότητος, ὡς παραδόξως ἐδέξατο ἡ ἄνω ἀπόφασις, τὴν ἀλλοτρίαν κυριότητα, ἐπὶ μόνῃ τῇ εἰς τὸ μίσθιον εἰσχομίσῃ, διὰ τὸν αὐτὸν ἀπολύτως λόγον ἔπρεπε, δυνάμει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 941 § 1, νὰ ἐπεκτείνηται. Ἐξαφανίζον τὴν ἀλλοτρίαν κυριότητα, τὸ προνόμιον τοῦ ἐνεχυροῦ δανειστοῦ καὶ ἐπὶ ἐνεχυρασθέντων αὐτῶ καὶ εἰς χεῖρας τοῦ εὐρισκουένων ἀλλοτρίων κινήτων. Ἡ ἔκφρασις τῆς § 4 ὡς πρὸς τὰ ἐν τῷ μισθίῳ προσαχθέντα καὶ ἔτι εὐρισκόμενα δὲν βλέπομεν νὰ διαφέρῃ κατὰ ἰῶτα κἂν μίαν τῆς διατάξεως τῆς § 1 «ἔχει εἰς χεῖρας τοῦ ἐνεχυροῦ». Ἐπ' ἀμφοτέρων μία εἶναι ἡ κυριεύουσα ἰδέα τῆς ἐνασχέσεως τοῦ προνομίου ἐπὶ τῶν εἰς συμβατικὸν ἢ νόμιμον ἐνέχυρον παρασχεθέντων καὶ εἰς χεῖρας τοῦ μὲν ἢ εἰς τὸ μίσθιον τοῦ δὲ εὐρισκουένων. Δὲν πιστεύομεν ὅτι δύναται νὰ φιλονεικηθῇ ἡ τελεία ὁμοιότης τῶν διατάξεων καὶ τῶν θεμάτων, ἀλλὰ συγχρόνως οὐδεὶς θὰ ἔχῃ τὸ θάρρος νὰ ἀρνηθῇ ὅτι εἶναι ἀδύνατον ἐνέχυρον ἐπὶ ἀλλοτρίῳ, ὅσονδήποτε καὶ ἐὰν τοῦτο εὐρίσκηται εἰς χεῖρας τοῦ ἐνεχυροῦ δανειστοῦ. Ἀλλ' ἐὰν τοῦτο εἶναι ἀληθές, καὶ εἶναι τῷ ὄντι ἀληθές, οὐδὲ ἐπὶ μίαν στιγμὴν δύναται νὰ νοηθῇ τὸ καχεκτικὸν δικαίωμα, τὸ ὅποιον ἐπλασεν ἡ ἄνω ἀπόφασις ἐπὶ τοῦ ἀλλοτρίῳ πράγματος, διότι ἀπλῶς τοῦτο εἰσεκομίσθη. Καὶ διὰ νὰ δειξώμεν τὸ ἀρρητὸν ἔκτροπον τῆς ἐκδοχῆς, ἐρωτῶμεν: Ἐάν, δυνάμει ἐνεχυριακῆς συμβάσεως, παραδοθῇ ὑπὸ τῶν ἐν αὐτῇ συμβαλλομένων τὸ ἐνεχυρασθὲν πᾶν πρῶτον, κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ περὶ ἐνεχύρου Νόμου, δύναται νὰ ὁ-

Ἐπειδὴ, ὡς μὲν πιστοῦται ἐκ τῆς πρώτης αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον ἐκτιμῶν τὰ ἐν αὐτῇ μνημονευόμενα ἔγγραφα, βεβαίωτο ὅτι τὰ περὶ ὧν πρόκειται πράγματα εἰσῆχθησαν εἰς τὸ μίσθιον κτῆμα ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου ἐνοικιαστοῦ Α. Δ^{***} ἵνα μένωσιν ἐκεῖ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς μισθώσεως, ὡς δὲ δείκνυται ἐκ τῆς δευτέρας αἰτιολογίας, τὸ ἐφετεῖον δέχεται ὅτι ὁ ἀναιρεσίδης εἶχεν ἐκμισθώσει εἰς τὸν Α. Δ^{***} τὰ ὑπ' ἀριθ. 3, 4 καὶ 5 μαγαζεῖα τοῦ καὶ τὴν εἰς τὴν εἰσόδον αὐτῶν κειμένην καὶ ἐν κτῆμα μετὰ τούτων ἀποτελοῦσαν αὐλήν. Ἀποφνόμενον ἄρα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν περιστάτικῶν τούτων ὅτι τὸ προεκτεθέν προνόμιον ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ τῶν εἰς τὴν αὐλήν εἰσαχθέντων καὶ εὐρισκομένων πραγμάτων, οὐδένα παρεβίβασε νόμον, διότι τὸ προϋπάρχον, περὶ οὗ εἴρηται, περιλαμβάνει οὐ μόνον τὰς παντὸς εἶδους οἰκο-

δομας τὰς ἀναγκαίας εἰς ἀνθρωπίνους χρεῖας, ἀλλὰ καὶ τὰ ἀπαραίτητον αὐτῶν παράρτημα, οἷον ἐστὶν ἡ αὐλὴ αὐτῶν, καὶ ἂν αὕτη περιεφράχθῃ ὑπὸ τοῦ ἐνοικιαστοῦ ἰδίᾳ δαπάνῃ. Ὅθεν ἀβάσιμος ὁ σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως.

Ἐπειδὴ, καὶ ἂν ὥμοσεν ὁ ἀναιρεσιῶν τὸν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1926 (1904) ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου ἐπιβληθέντα αὐτῷ ὅρκον, δὲν ἐκωλύετο τὸ δικαστήριον νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, προδικαστικὴν οὖσαν, ὡς μὴδὲν περὶ τῆς ἀγωγῆς διαλαβοῦσαν, διότι ἡ σπουδαιότης τῶν ὥρων τῆς πωλήσεως τῆς μετὰ τὸ ὕπαιρξεντος καὶ τοῦ ἐναγομένου Α. Δ^{*} συστάσης, ὡς διὰ τοῦ ὅρκου ἀποδείχθησα, δὲν καθίστα ἀνεφάρμοστον τὸ προνόμιον τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἐπὶ τῶν προεκτεθέντων πραγμάτων.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον δὲν δέχεται ὅτι ὁ ἀναιρεσιῶν διετέλει ἐν δόλῳ καθ' ὃν χρόνον εἰσῆχθησαν εἰς τὸ μίσθιον κτῆμα ὑπὸ τοῦ ἐνοικιαστοῦ τὰ εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος πωληθέντα, τοῦθ' ὅπερ ἄλλως καὶ ἀληθὲς ὑποτιθέμενον δὲν συνεπάγεται τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως, διότι τὸ προνόμιον τοῦ ἐκμισθωτοῦ ὑφίσταται καὶ ἂν ἐν καλῇ πίστει διετέλει ὁ κύριος τῶν πραγμάτων, καθ' ὃν χρόνον ταῦτα εἰσῆχοντο ὑπὸ τοῦ ἐνοικιαστοῦ εἰς τὸ μίσθιον κτῆμα.

Ἐπειδὴ κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ ἐφετείου δεκτὰ γενόμενα πραγματικά περιστάτικα, τὰ μὲν κατασχθέντα ἦσαν μηχανήματα βιομηχανικοῦ καταστήματος καὶ οὐχὶ ἐργαλεῖα, ὁ δὲ ὀφειλέτης ἐργοστασίου βιομηχανοῦ καὶ οὐχὶ χειροτέχνης. Ὅρθως ἄρα ἀπεφάνητο, ὅτι δὲν χωρεῖ ἐν προκειμένῳ τὸ ἀρθρ. 885 § 6 Πολ. Δικονομίας, ὅπερ ἐξαιρεῖ τῆς κατασχέσεως τὰ ἐργαλεῖα τοῦ χειροτέχνου τὰ ἀφέντως ἀναγκαῖα πρὸς ἐνάσκησιν τοῦ ἐπιτηδεύματος τοῦ, ἐν πάσῃ ὁμῶς περιστάσει ἡ τοιαύτη ἐνστάσις τοῦ ἀκατασχέτου τῶν ἐργαλείων ἀρμύζει εἰς τὸν χειροτέχνην ὀφειλέτην καὶ οὐχὶ εἰς τὸν πωλητὴν τῶν ἐργαλείων, οἷος ἦτο ὁ ἀναιρεσιῶν.

Ἀριθ. 460 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΚΑΨΑΛΗΣ

Ἐπιχειρήσεις δίκης ὑπὸ φιλανθρωπικοῦ ἰδρύματος- διατυπώσεις- ἀνεξαίρετος ἐφαρμογὴ ἐπὶ πάντων.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀρθρῶν 1 ἐδ. 4 καὶ 5 τοῦ ἰσχύοντος νόμου ἔχοντος Βασ. Διατάγματος τῆς 12 Μαΐου 1835, ὁρίζοντων ὅτι ὁσάκις τὰ ἀγαθοεργὰ ἢ φιλανθρωπικὰ ἰδρύματα καὶ ἄλλα δημόσια καταστήματα καὶ σωματεῖα θέλουν ν' ἀναλάβωσιν τὴν διεξαγωγὴν τῆς δίκης ὡς ἐνάγοντες ἢ ἐναγόμενοι ἢ νὰ διορίσωσι πρὸς τοῦτο δικηγόρον, ὀφείλουν νὰ γνωστοποιῶσι τοῦτο πρὸς τὴν ἀνωτέραν ἀρχὴν καὶ νὰ ζητῶσι τὴν πρὸς ἐπιχειρήσιν τῆς δίκης καὶ τοῦ γενομένου διορισμοῦ ἀναγκαίαν ἐγκρίσιν, σαφῶς συνάγεται ὅτι τὰ φιλανθρωπικὰ καταστήματα ὑφ' οἷουδήποτε καὶ ἂν συνέστησαν, εἴτε τοῦτέστιν ὑπὸ τοῦ κράτους, εἴτε ὑπὸ τοῦ Δήμου, εἴτε ὑπὸ ιδιώτου, ὑπόκεινται εἰς τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην, τὸ μὲν διότι ἀδιαστίτως περὶ παντὸς ἀγαθοεργοῦ ἰδρύματος διαλαμβάνουσιν αἱ παρατεταῖται

διατάξεις, τὸ δὲ διότι πάντα τὰ φιланθρωπικά καταστήματα ἀνεξαίρετως ὑπαγόμενα, κατὰ τ' ἄρθρα 2 ἐδ. η', θ', ιθ' τοῦ περὶ σχηματισμοῦ καὶ ἀρμοδιότητος τῆς ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Γραμματείας Βασιλικῆς Διατάγματος τῆς 3 Ἀπριλίου 1833 καὶ ἄρθρ. 13 § 27 τοῦ Βασιλικῆς Διατάγματος τῆς 5 Δεκεμβρίου 1845 ἐκδοθέντος νομοθετικῆς ἀδείας κατὰ τὸ ἄρθρ. 22 τοῦ περὶ διαιρέσεως τῶν Νομαρχιακῶν ἀρχῶν Νόμου τῆς 5 Δεκεμβρίου 1845 ὑπὸ τὴν ἐφορείαν καὶ ἐπιτήρησιν τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς εἰσὶ τούτου ἕνεκα δημόσια καταστήματα (*).

(*) Ἄλλο παταγῶδες ἔρμηνευτικὸν φιάσκο, τὸ ὁποῖον ἀπλούστατα ἐκόστισε τῷ τάχῃ ὑπὸ τὴν νομαρχιακὴν σκέπην ὑποβληθέντι θεραπευτηρίῳ τὴν ἀμετάκλητον ἀπώλειαν ἐνδὲς σοβαρωτάτου συμφέροντος, τῆς ἀποσείσεως καταδίκης ἐκ δραγμῶν δέκα χιλιάδων παρίπου. Τὶ θαυμάσιος προστατευτικὸς ἐναγκαλισμὸς. προσόμοιος τῷ ἐναγκαλισμῷ, δὲν ἐνθυμούμεθα τίνος ζῶου, τὸ ὁποῖον ἐν τῇ τοιαύτῃ ἐπιδείξει τῆς στοργῆς του, ἀποπνίγει τὰ νεογνά του. Διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ φιάσκου τούτου ἡ ἄνω ἀπόφασις ἐδάπτει καὶ ἐμύρωσεν ὅλα ἀνεξαίρετως τὰ φιλανθρωπικά ἱδρύματα δημόσια καταστήματα καὶ τὰ ὑπέβαλε εἰς τὴν κηδεμονίαν τοῦ Νομάρχου καὶ τὸν παρ' αὐτοῦ διορισμὸν πληρεξουσίου. Ὁ Ἀρειος Πάγος ἐλησμόνησε πενήθιμος ὅτι τὸ Διάταγμα τῆς 12 Μαΐου 1835, ὁμιλοῦν ἄλλως, καὶ αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ, περὶ δημοσίων καταστημάτων, δὲν ἐγνώριζεν ἄλλα τοιαῦτα, εἰμὴ τὰ ὑπὸ τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου τοῦ 1833 ἐν ἄρθρῳ 114 αὐτοῦ καθιερύμενα, τῶν ὁποίων τὴν παράστασιν τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀντιτίθου εἰς τὰς διὰ Διαταγμάτων κανονισθησόμενας ἐπιτροπὰς, ἃς καὶ ἐκανόνισε τὸ Διάταγμα τοῦ 1836, κατὰ τὸ ὁποῖον αἱ ἐπιτροπαὶ αὗται, ὀνομασθεῖσαι ἀδελφάτα, ἀποτελεῖσθαι ἀπὸ τῶν Δημάρχων καὶ τοὺς ὑπὸ τοῦ συμβουλίου ἐκλεγόμενους δημογόνους. Προδήλως λοιπὸν καὶ καταφανῶς τὸ δύστηνον οὗτο Διάταγμα τοῦ 1835, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 114 τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου καὶ τὸ Διάταγμα τοῦ 1836, δὲν δύναται ν' ἀφορᾷ εἰμὴ μόνον τὰ ἀγαθοεργὰ καταστήματα, τῶν ὁποίων εἶχεν ἀντίληψιν τότε ὁ νομοθέτης καὶ τὰ ὁποῖα εἰσερχόμενα εἰς τὴν σφαῖραν τῆς δημοσιότητος, ἐκπροσωποῦνται ὑπὸ τῶν τοιούτων ἀδελφάτων, ἅτινα, ἔχοντα, κατὰ τὸ ἄρθρον 116 τοῦ αὐτοῦ Δημοτικοῦ Νόμου, τὸν αὐτὸν λόγον οἷον ἔχει ὁ Δημάρχος διὰ τὴν δημοτικὴν περιουσίαν, λογικὸν καὶ συνεπές ἦτο νὰ ὑποβληθῶσι καὶ ἐν τῇ δικαστικῇ παραστάσει εἰς τὴν διοικητικὴν κηδεμονίαν ὑποβάλλεται καὶ οὗτος διὰ τοῦ Διατάγματος τοῦ 1835 ἐν τῇ δικαστικῇ παραστάσει. Ὅτι μεταξὺ τῶν δημοσίων τούτων ἀγαθοεργῶν καταστημάτων καὶ τῶν ὑπὸ ἰδιωτῶν διὰ πράξεων ἐν ζῶτῃ ἢ ἐν θανάτῳ ἱδρυομένων ἐγγίγεται μέγα χάσμα, καταδεικνύουσιν οὐ μόνον τὸ σύνολον τῆς νομοθετικῆς ἀντιλήψεως, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ σαφὴς ρήτρα τοῦ ἄρθρου 1 § δ' τοῦ Διατάγματος τοῦ 1835, τὸ ὁποῖον ἀνατίθησι τὴν δικαστικὴν παράστασιν τῶν περὶ ὧν ἀσχολεῖται δημοσίων ἀγαθοεργῶν καταστημάτων εἰς τὸν προϊστάμενον τῆς κατὰ νόμον συγκεκροτημένης διοικήσεως τῶν ἡν, ὡς εἴρηται, ἐκανόνισεν ἐν συνδυασμῷ ὁ Δημοτικὸς Νόμος τοῦ 1833 (ἄρθρ. 114) καὶ τὸ Διάταγμα τοῦ 1836 καὶ περὶ τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ γείνη λόγος εἰμὴ μόνον ἐπὶ τῶν τοιούτων δημοσίων καταστημάτων. Οὐδὲ λόγος κἂν γίνεται περὶ τῶν περιπτώσεων τῆς ἐξ ἰδιωτικῆς θελήσεως συγκεκροτημένης διοικήσεως τῶν ὑπ' αὐτῆς καὶ διὰ τῶν ἐξ αὐτῆς πόρων ἱδρυομένων τοιούτων, πλὴν ἐὰν ἡ παραδοξολογία

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου διὰ τὴν κατ' ἀναιρεσιν δίκην δὲν προσάγει τὸ ἀναιρεσεῖον φιλανθρωπικὸν ἱδρυμα θεραπευτηρίον ὁ Εὐαγγελισμὸς, οὔτε πρᾶξιν τῆς ἀνωτέρας διοικητικῆς ἀρχῆς, ἤτοι τοῦ Νομάρχου Ἀττικῆς ἐπιτρέπουσαν τὴν ἐπιγείρησιν αὐτῆς κατὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, οὔτε πρᾶξιν ἐγκρίνουσαν τὸν διορισμὸν τοῦ δικηγόρου Θ. Α. Α^{αα}, τοῦ ὑπογράφαντος τὸ ἀναιρετήριον καὶ τὸ πρόσθετον δικόγραφον ὡς πληρεξουσίου τοῦ ἀναιρεσεῖοντος. Αἱ ἐλλείψεις δὲ αὗται τῶν προεκτεθέντων ὄρων τοῦ νόμου, ἀναγόμεναι εἰς τὴν ἱκανότητα τῆς ἐπὶ δικαστηρίου παραστάσεως τοῦ διαδίκου καὶ τοῦ δικηγόρου καὶ ἐπιδρῶσαι ἐπὶ τοῦ κύρους τῶν ὑπ' αὐτῶν ἐπιγειοθησίων πράξεων ἐξετάζονται καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος κατὰ τὰ συνδυα-

φθᾶσι εἰς τὸ ἀνυπερέβλητον ρεκόρ νὰ ὑποστηρίξῃ ὅτι ἀπαξάπαντα τὰ ὁπωσδήποτε συνιστάμενα φιλανθρωπικά καταστήματα δὲν δύναται νὰ διοικῶνται ἐπὶ τῇ ἰδιωτικῇ θελήσει, ἀλλὰ μόνον καθ' ὅν τρόπον ἡρῶει τὸ Διάταγμα τοῦ 1836, ἤτοι δι' ἀδελφάτου ἀποτελουμένου ὑπὸ τοῦ Δημάρχου καὶ τῶν ἐκλεγόμενων ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ὅτε ὅλα τὰ φιλανθρωπικά αἰσθήματα, εἰς τὰ ὁποῖα ὀφείλονται τὰ ἑστημέραι μεγεθυνόμενα ἀγαθοεργὰ καταστήματα, θὰ τραπῶσιν εἰς ἄτακτον φυγὴν. Θὰ ἦτο ὑπὸ πᾶσαν ἐσπὴν γελοιωδέστατον νὰ μὴ δύναται εἰς τὰ διαθέσιμα τὴν περιουσίαν του εἰς ἱδρυσιν οἰουδήποτε φιλανθρωπικοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ καὶ τῶν κληρονόμων του καταστήματος, μεταβάλλων π. χ. εἰς τοιοῦτο αὐτὴν τὴν κατοικίαν αὐτοῦ, διότι ἅμα τῇ τοιαύτῃ διαθέσει, δὲν θὰ δύναται νὰ παρίσταιται εἰς τὴν μέγχι τοῦδε παρίστα περιουσίαν του, ἀλλὰ θὰ ἔχῃ ἀνάγκην τῆς κηδεμονίας τοῦ νομάρχου, ἐργῶν τὸν κίνδυνον, ἐν τῇ προόδῳ τῆς θαυμασίας ταύτης ἐρμηνείας, τὴν ἐπιούσαν τῆς τοιαύτης διαθέσεως ν' ἀντικαταστήθῃ ἐν τῇ διαχειρίσει τῆς ἰδίας, ἢν πρὸς ἀγαθοεργίαν. καθώρισε περιουσίας ὑπὸ ἀδελφάτου. Εἶναι ἀπολύτως περιττὸν νὰ προστεθῇ ὅτι αἱ πρὸς κατάπληξιν παροατιθέμεναι ἐν τῇ ἀποφάσει διατάξεις, οὐδὲ πόρρωθεν ἔχουσι σχέσιν τινὰ πρὸς τὴν παράβολον ἐρμηνείαν τῆς, διότι πλέον ἢ προδήλως τὰ ἐδάφ. η', θ' καὶ ιθ' τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Διατάγματος τοῦ 1833, λαλοῦντα περὶ τῆς ἐπὶ τῶν πτωχῶν ἀσθενῶν καὶ ἄλλως ἀναπήρων καὶ τῶν δι' αὐτὰ καταστημάτων ἀρμοδιότητος καὶ καθήκοντων τοῦ Ἱπποκράτους τῶν Ἑσωτερικῶν καὶ τῆς εἰς αὐτὸ ἐπιβαλλομένης περὶ τούτων προνοίας, βεβαίως ἀνοφείονται εἰς τὴν περὶ συστάσεως τοιούτων φροντίδα τῆς πολιτείας, διότι ἡ εἰς τὸν ὑπουργὸν δι' αὐτῶν ἐπιβαλλομένη ἐπὶ τῶν τοιούτων φροντίς δὲν δύναται ν' ἀναλυθῇ εἰς τὴν πληρῶσιν τοῦ πολιτευτικοῦ καθήκοντος διὰ ξένων κωλύδων, τιθεμένων ἀναγκαστικῶς εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς διοικήσεως. Τὴν αὐτὴν ἀπολύτως ἔννοίαν ἔχει καὶ τὸ ἄρθρον 22 τοῦ περὶ διαιρέσεως τῶν Νομαρχιῶν Νόμου τοῦ 1845, ἀνατιθέμενον τῷ Νομάρχῳ τὴν ἐπιβλέψιν τῶν τοιούτων καταστημάτων, χωρὶς ἐπὶ πᾶσι νὰ λησμονηται ὅτι τὸ πολιτειακὸν δικαίωμα τῆς ἐπιβλέψεως δὲν πλάττη, καὶ ὑφιστάμενον ἔτι, κηδεμονίαν τινὰ. ἐπιλαμβανομένην τῆς περιουσιακῆς διαχείρισεως, ὅλα καὶ ἡ ἐπὶ δικαστηρίου παράστασις. Ἐκ τούτου π. χ. ἡ πολιτεία ἔχει τὴν ἀνωτέραν ἐπιβλέψιν ἐπὶ τῶν ἀνωνύμων ἐταιριῶν, δὲν ἔπεται ἐκ τούτου ὅτι δύναται νὰ ἀντικαταστήσῃ ἐπιλαμβανομένη αὐτῆς τὴν διαχείρισιν τῶν. Λυπούμεθα ἐπαναλαμβανόντες ὅτι τὸ ἐρμηνευτικὸν φιάσκο ὑπῆρξε παταγωδέστατον.

σμένα άρθρ. 75, 74 και 92 Πολ. Δικονομίας. 'Α-
παράδεκτος ἄρα ἡ προκειμένη αἴτησις.

Αριθ. 461 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Προτάσεις ἐφετείου. - καταχωρίσας ἀκριβοῦς
ἀντιγράφου προηγουμένων. - διατάξεις μαρ-
τυρικῶν ἀποδείξεων. - ἐπικληθὶς ἐγγράφων
τρίτων ὡς τεκμηρίων.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἀπὸ . . . προτά-
σεων τοῦ Δημοσίου ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου Λαρί-
σης, ἐν αἷς (ἀπὸ σελ. 35-100) (*) ὑπάρχει κατα-
κεχωρημένον, ὡς δὲν ἀμφισβητεῖται, ἀκριβὲς ἀντί-
γραφον τῶν προτάσεων τοῦ Δημοσίου, τῶν ὑποβλη-
θεισῶν κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ τὰς
ἀποδείξεις ἐκτιμήσασα 167 ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου,
τὸ Δημοσίον πρὸς ἀντίκρουσιν καὶ ἀνταπόδειξιν τοῦ
θέματος ἀποδείξεως τοῦ διαταχθέντος διὰ τῆς 463
ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου ἐπὶ τῆς βάσεως τῆς
ἀγωγῆς, ἥτοι ἂν ὁ ἐνάγων κατεῖχε τὰ ἐν τῇ ἀγω-
γῇ κτήματα διανοίᾳ κυρίου καὶ ἐνέμετο διὰ τῶν
κολλήγων του καὶ μισθωτῶν καλλιεργητῶν, σπεί-
ρων, θερίζων κλπ ἀπὸ τοῦ μηνὸς Αὐγούστου 1895,
ὅτε ἐξεβλήθη βία ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ἰσχυρίσθη ἐ-
πανειλημμένως ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν εἶχε τὸ πνευμα-
τικὸν στοιχεῖον τῆς νομῆς, ἥτοι αὐτὴν διάνοιαν κυ-
ρίου, καθόσον ἐξ ἀρχῆς ἦν ἀπλῶς ἐπιστάτης τῶν
κτημάτων τούτων καὶ πληρεξούσιος τῶν ἐκάστοτε
κυρίων καὶ ὅτι τοιοῦτος παρέμεινε μέχρι τέλους
ὅτε κατελήφθησαν τὰ ἐπίδικα ὑπὸ τοῦ Δημοσίου
καὶ ἐπεκαλέσθη τὸ . . . παρὰ τοῦ ἐνάγοντος προερ-
χόμενον καὶ τὴν ἀπὸ . . . αἴτησιν τῶν δικαιοπαρό-
χων τοῦ ἐνάγοντος περὶ παρατάσεως προθεσμίας
κλπ, τὰ ὅποια ἔμως τὸ ἐφετεῖον κατὰ τὴν ἐκτίμη-
σιν τῶν ἀποδείξεων οὐδὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν, καί-
τοι ταῦτα ἡδύνατο, προκειμένου περὶ ἀποδείξεως
θέματος, δι' ὃ ἐπετράπησαν μάρτυρες, νὰ χρησι-
μεύσωσιν ὡς δικαστικά τεκμήρια (άρθρ. 276 Πολ.
Δικονομίας), καὶ ἔδει ὑποχρεωτικῶς νὰ ληφθῶσιν
ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων καὶ
ταῦτα καὶ οὐχὶ μόνον αἱ μαρτυρικαὶ ἀποδείξεις,
συμφώνως τῷ άρθρῳ 252 Πολ. Δικονομίας, μὴ λα-
βὼν δὲ τὸ ἐφετεῖον τὰ ἐγγράφα ταῦτα ὑπ' ὄψιν πα-
ρεδίασε τὰς οὐσιώδεις διατάξεις τῶν άρθρων 252,
272 καὶ 276 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ κατέστη-
σαν ἀναιρετέαν τὴν 167 ἀπόφασίν του καὶ τὴν ἐπὶ
αὐτῆς στηριζομένην 114 (1904) ὁμοίαν τοῦ αὐτοῦ
ἐφετείου κατὰ τὰ άρθρ. 807 ἐδ. 5 τῆς Πολ. Δικ.

Αριθ. 463 (1906) Τμ. Β' (**)

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Β. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Ἀνώνυμοι τίτλοι. - καταστροφὴ ἐκ πυρκαϊᾶς.
ἀναζητήσις ἄλλων ἢ ἀντιτίμου.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῆς ἰσχυρί-
ζομένη ἡ ἐνάγουσα ὅτι ἐκ τυχαίου συμβάντος, ἥτοι
ἐκ πυρκαϊᾶς ἐκραγείσης ἐν τῷ καταστήματι αὐτῆς,
κατεστράφησαν σὺν τοῖς ἄλλοις ἐντελῶς τρεῖς λα-
χειοφόροι ὁμολογίαι τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ὧν

(*) Φρέζον ἤλπε 1

(**) Μετὰ τὴν ἐν σελ. 100 ΧVII 136 πρώτου τμή-
ματος. Πρβλ. ἐν τούτοις καὶ 293 ὁλομ. σελ. 67 ΧVI.

ἦτο κυρία καὶ κάτοχος, ζητεῖ νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ
Τράπεζα, ὡς ὀφειλέτης τῶν καταστραφεισῶν ὁμολο-
γιῶν, νὰ ἐκδώσῃ καὶ παραδώσῃ τῇ ἐναγούσῃ αὐτῇ
αὐτῶν νέους τίτλους μετὰ τῶν τοκομεριδίων αὐτῶν
ἢ ἐν ἀρνήσει νὰ καταβάλλῃ τὸ ἐκ φράγκων 1500
ἀντίτιμον τούτων μετὰ τῶν νομίμων τόκων ἀπὸ τῆς
ἡμέρας τῆς καταστροφῆς.

Ἐπειδὴ οἱ ἀνώνυμοι ἢ εἰς τὸν κομιστὴν πληρω-
τέοι τίτλοι, καίτοι ὑπὸ τινα ἔποψιν ὡς ἐκ τῆς ἰδια-
ζούσης αὐτῶν φύσεως καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ἐκδόσεως
αὐτῶν λογίζονται ὡς ἐνσωματοῦντες ἐν ἑαυτοῖς
τὴν δι' αὐτῶν ἐμφαινόμενην ἐνοχικὴν ἀπαίτησιν,
ἥτις ὡς ἐκ τούτου εἶναι δεκτικὴ μεταβιβάσεως εἰς
ἄλλο πρόσωπον, καθ' ὃν τρόπον μεταβιβάζεται ἡ
νομὴ καὶ κυριότης τῶν ἐνσωμάτων καὶ οὐχὶ κατὰ
τοὺς περὶ ἐκχωρήσεως τῶν ἐνοχῶν κανόνας τῶν
ἰσχυόντων νόμων καὶ ἀποτελοῦσαν ἀνώμαλον ἐνο-
χὴν, ἔχουσιν ὠρισμένον μόνον τὸν ὀφειλέτην καὶ τὸ
ἀντικείμενον τῆς ὀφειλῆς, οὐχὶ δὲ καὶ τὸν πιστω-
τὴν ὅστις εἶναι ἄδηλον πρόσωπον, ἥτοι ὁ ἐκάστοτε
κάτοχος αὐτῶν, διέπονται οὐχ ἥττον ὑπὸ τῶν ἐπὶ
πασῶν τῶν δι' ἐγγράφων βεβαιουμένων ἐνοχῶν ἐ-
φαρμοζομένων κανόνων τοῦ δικαίου, ὅτι διὰ τῆς κα-
ταστροφῆς ἡ ἀπώλειά τῶν τίτλων δὲν ἐπέρχεται
ἢ ἀπόσβεσις καὶ τῆς δι' αὐτῶν πιστοποιουμένης ἐ-
νοχικῆς σχέσεως. Τούτων δοθέντων, ἔπεται ὅτι οὐ-
δαμῶς ἐσφαλε τὸ πρωτοδικεῖον, δεχθὲν διὰ τῶν
προσβαλλομένων αὐτοῦ ἀποφάσεων ὅτι, ἐὰν ἀλη-
θὲς τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένων ὁμολογιῶν
ἦτο καλῇ τῇ πίστει κάτοχος ἡ ἐφesiβλήτος ἐταιρία
καὶ ὅτι αὐταὶ ἐκ πυρκαϊᾶς ἐντελῶς κατεστράφησαν,
ὑποχρεοῦται ἡ ἐκκαλοῦσα Τράπεζα ν' ἀντικατα-
στήσῃ αὐτὰς δι' ἄλλων ἢ νὰ καταβάλλῃ τὴν ἀξίαν,
καὶ διὰ μὲν τῆς προδικαστικῆς αὐτοῦ ἀποφάσεως
ἐπιβαλὼν τῇ ἐφesiβλήτῳ τὰς περὶ τῶν γεγονότων
τούτων ἀποδείξεις, διὰ δὲ τῆς ὀριστικῆς δεχθὲν
καθ' ὁλοκληρίαν τὴν ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγὴν. Οὕτω
πως ἔμως ἀποφαινόμενον τὸ τμήμα τοῦτο προσ-
κρούει προδήλως πρὸς τὴν τοῦ Α' τμήματος τοῦ
Ἀρείου Πάγου διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐκ-
φερομένην γνώμην ὅτι τῆς κομιδῆς μόνως τοῦ ἀνω-
νόμου τίτλου ἀποτελούσης τὴν ἀίρεσιν, ὅφ' ἣν ὁ ἐκ-
δότης ὑποχρεοῦται εἰς πληρωμὴν τοῦ ἐμφαινόμενου
ἐν αὐτῇ ποσοῦ καὶ τῶν παρεπομένων ἐξ αὐτοῦ ἀ-
παιτήσεων, ἢ δι' οἰονδήποτε λόγον ἀπώλεια τοῦ ἀ-
νώνου τίτλου, καθιστῶσα τὴν ἐμφάνισιν αὐτοῦ ἀ-
νέφικτον, ἐπιφέρει τὸ ἀποτέλεσμα ὅτι ὁ πρὸ τῆς ἀ-
πώλειας κάτοχος αὐτοῦ δὲν δικαιούται νὰ ζητήσῃ
παρὰ τοῦ ἐκδότου τὴν καταβολὴν τοῦ ἀντιτίμου καὶ
εἶναι ἀνάγκη νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ὁλομέλειαν
τοῦ δικαστηρίου ἡ λύσις τοῦ ἀμφισβητουμένου τού-
του νομικοῦ ζητήματος, ἐξ ἧς ἐξαρτᾶται ἡ ἐκδασίς
τῆς ὑπὸ συζήτησιν διαφορᾶς.

Αριθ. 464 (1906) Τμ. Β'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ι. ΤΣΑΤΣΟΣ

Δόλαιοι πράξεις προεδρῶν Δημοσίου. - ὄροι
εὐθύνης Δημοσίου. - ἀφαίρεσις ὑπὸ στρατοῦ
πρὸς χρῆσιν. - πλουσιώτερον δημοσίον.

Ἐπειδὴ, καθ' ὃ ἐν ὁλομέλειᾳ δικάσας, ἐδέχθη
ὁ Ἄρ. Πάγος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 117 ἑ. ἐ. ἀποφά-
σεώς του, ἥτις διὰ τὴν συγκεκριμένην τράτην ὑπό-

θεσιν είναι υποχρεωτική κατά τον Νόμον ΧΜΖ' του 1877 τὸ Δημόσιον δὲν εὐθύνεται διὰ τὰς ἐντὸς τοῦ κύκλου τῶν καθηκόντων αὐτῶν πράξεις ἢ παραλείψεις τῶν ὀργάνων αὐτοῦ, εἰμὴ ἐφ' ὅσον κατέστη πλουσιώτερον ἐπομένως ἡ ἀγωγή, ἐφ' ὅσον στηρίζεται εἰς τὸν λόγον ὅτι ὁ ἐναγόμενος ὑπέστη τὰς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερόμενας ζημίας ἐκ δολίων πράξεων ἢ παραλείψεων τοῦ ἐλληνικοῦ στρατοῦ, ἄνευ τοῦ ἰσχυρισμοῦ ὅτι τὸ Δημόσιον κατέστη ἐκ τούτου πλουσιώτερον, ἐστὶν ἀπορριπτέα.

Ἐπειδὴ ἡ ἀγωγή περιέχει καὶ βάσιν στηριζομένην εἰς τὸν ἱστορικὸν καὶ νόμιμον λόγον, ὅτι ἡ ξυλικὴ τοῦ ἐνάγοντος ἀφῆρέθη ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν καὶ ὅτι ἐχρησίμευσεν εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ στρατοῦ, ὅπερ ἐστὶ ταυτόσημον τοῦ ὅτι τὸ Δημόσιον κατέστη πλουσιώτερον, χρησιμοποίησαν ἰδιωτικὴν περυσίαν πρὸς πλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ στρατοῦ, ἡ τοιαύτη δὲ βάσις τῆς ἀγωγῆς στηρίζεται εἰς τὸν νόμον, διότι τὸ Δημόσιον εὐθύνεται διὰ τὰς ἐντὸς τοῦ κύκλου τῶν καθηκόντων τῶν ὀργάνων αὐτοῦ ἐπιζημίους πράξεις ἢ παραλείψεις, ὅταν ἐκ τούτων προέκυψεν εἰς αὐτὸ ὠφέλεια^(*), ἐπομένως ὁρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον διέταξεν ἀποδείξεις καὶ περὶ τῆς τοιαύτης βάσεως τῆς ἀγωγῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1831 τοῦ 1899 ἀποφάσεώς του.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν . . . ἀπεδείχθη ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐνάγοντος, ὅτι οἱ στρατιῶται ἀφῆρσαν μέρος ἐκ τῆς ξυλείας αὐτοῦ καὶ φύλλα τσίγκου καὶ μετεχειρίσθησαν αὐτὰ πρὸς στέγασιν αὐτῶν καὶ θερμάνωσιν, ἀμελησάντων τῶν προϊσταμένων νὰ προλάβωσι τὰς αὐθαιρεσίας ταύτας.

Ἀριθ. 465 (1906) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ

Ἀνατροπὴ- διακοπὴ νομίμῳ πράξει.- εἰδικῶ πληρεξουσὶφ εἴτε ἐγγράφως εἴτε ἐπ' ἀκροατηρίου.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 481 τῆς Πολ. Δικονομίας, διακόπτεται ἡ περὶ ἀνατροπῆς ἀγωγή, ἐὰν ὁ ἀμελήσας διὰδικος ἐπιχειρήσῃ νόμιμον καὶ ἐγκυρον πρᾶξιν πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς δίκης· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου πρὶν ἢ ἐπιδοθῇ αὕτη ἐξεδόθη τὸ ὑπ' ἀριθ. 14336 τῆς 9 Φεβρουαρίου 1906 πληρεξουσίου ἐγγράφον, δι' οὗ ὁ δικαστικὸς σύμβουλος διώρισε τὸν νομικὸν σύμβουλον Ν. Φ^{***} ἵνα ὑπερασπίσῃ τὰ δίκαια τοῦ Δημοσίου κατὰ τὴν ἐκκρεμῇ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου δίκην, ἡ δὲ πρᾶξις αὕτη διακόπτει τὴν ἀνατροπὴν οὐσα πρᾶξις ἐγκυρος καὶ νόμιμος πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς δίκης.

Ἐπειδὴ ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐνάγοντος ὅτι ἡ εἰρημένη πληρεξουσιότης ἐδόθη οὐχὶ πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς δίκης, ἀλλ' ὅπως ἐγείρῃ ἀγωγὴν περὶ ἀνατροπῆς τῆς δίκης, δὲν εἶναι βάσιμος, οὐδ' ἔχει σημασίαν τινα ὅτι ἐν τῷ πληρεξουσίῳ διαλαμβάνεται καὶ ἡ ἐντολὴ πρὸς ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς περὶ ἀνατροπῆς^(**).

(*) Πιστεύομεν ὅτι τὴν περιωρισμένην ταύτην εὐθύνην παρεδέχθη ἡ δολοφονία μόνον ἐν τῇ ἐκ δόλου ἐνεργείᾳ. Πρὸβλ. τὴν ἐν σελ. 359 ΧVII 117 δλομελείας.

(**) Καὶ ἐν πρὸς ἔγερσιν ἀγωγῆς περὶ ἀνατροπῆς ἐδίδετο ἡ πληρεξουσιότης, πάλιν αὕτη ἀφεώρα συνέ-

Ἐπειδὴ ἐπίσης μὴ βάσιμος εἶναι καὶ ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι μόνον ἡ ἐπ' ἀκροατηρίου διδομένη πληρεξουσιότης διακόπτει τὴν ἀρξαιμένην ἀνατροπὴν, διότι ἂν ἡ πληρεξουσιότης προφορικῶς διδομένη διακόπτει τὴν ἀνατροπὴν, ἀναμφιβόλως διακόπτει αὐτὴν καὶ ἡ ἐγγράφως κατὰ τὸ ἄρθρον 94 συνταχθεῖσα δὲν ἰσχυρίζεται δὲ ὁ ἐνάγων ὅτι προσαγομένη πληρεξουσιότης δὲν ἔχει συνταχθῆ κατὰ τὸν προσήκοντα τύπον.

Ἀριθ. 466 (1906) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΝΙΑΕΡ

Τελεσιδίκος ἐπιδίκασις τόκων καὶ ποδοστού ἐν ὑπερμερίᾳ.- ἀδιάφορος ὑποβιβασμὸς νεωτέρῳ νόμῳ.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπερμερία, ὑποτιθεῖσα τὴν συνδρομὴν ὠρισμένων ὥρων, παίσματος καὶ ὀχλήσεως, λαμβάνει ὑπόστασιν, ἀφ' ἧς συνυπάρξωσιν οἱ ὅροι οὗτοι, καὶ ἐξακολουθεῖ, ὡς πᾶσα ἐνοχὴ, ὑφισταμένη μέχρι τῆς ἐκπληρώσεως, ἡ τῆς καθ' οἰονδήποτε τρόπου ἀποσβέσεως αὐτῆς, ὡς περιλαμβάνουσα δὲ γεγονὸς καθ' ὠρισμένον χρονικὸν σημεῖον ἐπισυμβαῖνον, διέπεται κατὰ κανόνα ἀπὸ τὸν κρατοῦντα καθ' ὃν χρόνον συντελέσθησαν οἱ πρὸς ὑπαρξίν αὐτῆς ἀπαιτούμενοι ὅροι τοῦ νόμου καὶ καθ' αὐτὴν καὶ ὡς πρὸς τὰ ἄμεσα αὐτῆς ἀποτελέσματα, οἷα εἰσὶν ἢτε πρὸς ἀπόδοσιν τόκων ὑποχρέωσις καὶ τὸ ποσοστὸν τοῦ ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου ἐξ αὐτῆς τόκου. Ὑπαρχούσης δὲ καὶ τελεσιδίκου ἀποφάσεως ἐπιδικαζούσης τὸν τοιοῦτον τόκον, οὐδεμίαν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ ἀλλοίωσιν εἰς τὴν οὕτω δεδικασμένην τοιαύτην ὑποχρέωσιν ὁ ἐπερχόμενος

χρὸς τῆς δίκης, διότι καὶ ἡ περὶ ἀνατροπῆς ἀγωγή οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ παρεμπόδιον πρὸς συνέλκιν τῆς δίκης πρὸς περαίωσιν τῆς τῇ ἀνατροπῇ.

(*) Ἐπέρχεται μετὰ τὴν ἐν σελ. 555 ΧVII 21 Α. 11. ἐνθα πρὸβλ. τὰς περαιτέρω παραπομπάς. Δὲν εἶναι ἑλπίς βεβαίως νὰ μεταπερίσωμεν τὸν Ἀρειὸν Πάγον, ἀλλὰ προσεκτικὸς ἀναγνώτης θὰ εὕρῃ ἐν αὐτῇ τῇ αἰτιολογίᾳ τῆς ἀνω ἀποφάσεως τὰ στοιχεῖα τῆς ὁρθότητος τῆς ἐναντίας ἐκδοχῆς. Διότι λησμονεῖ ἡ ἀπόφασις ἡ βεβαιούσα τὸν κανονισμὸν τῆς ὑπερμερίας κατὰ τὸν νόμον τὸν ἰσχύοντα κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπιδικαζούσης αὐτὴν ἀποφάσεως, ὅτι ἡ ἐπιδίκασις αὕτη ἀφορᾷ μέλλον διὰ τῆς παρελεύσεως τοῦ χρόνου συντελούμενον γεγονὸς, τὴν ἐπὶ τοῦ ὁποίου νομοθετικὴν ἐξουσίαν οὐδεὶς δύναται νὰ μειώσῃ. Ἐρωτῶμεν: ἐὰν αὖτε ὁ νομοθέτης ἐν τῇ παντιδυναμίᾳ αὐτοῦ διατάξῃ τὴν καταργήσιν τῆς ὑπερμερίας καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς καθ' ὅλοκληρίαν, δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι θὰ ἐξακολουθήσωσιν ἐπάγουται ἀνυπαρκτον πλέον νόμῳ ὑπερμερίαν αἱ ἐπιδικάσασαι τοιαύτην ἀποφάσεις; Τοιοῦτο τι θὰ ἦτο ἀπολύτως ἀδύνατον. Ἐὰν λοιπὸν ὁ νομοθέτης ἡδύνατο τοῦτο ἀναντιρρήτως, ἵνα τι δὲν δύναται τὸ ἐλάττον, ὑποβιβάζων μίαν τῶν συνεπειῶν, τὸ ποσοστὸν τοῦ τόκου. Δὲν πιστεύομεν νὰ γίνεσθαι τίποτε καθαρώτερον τούτου. Ἐπειτα, ἐὰν ἡ ἐπιδίκασις τοῦ τόκου ἐγίνετο ἀπλῶς μετὰ τοῦ νομίμου τόκου τῆς ὑπερμερίας, θὰ ἡγήροτο καὶ ἀμφιβόλια περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ ὑπὸ ἐκάστοτε τοιοῦτου νόμου κανονιζομένου ποσοστοῦ; Τί τάχα προσέθηκεν ὁ περὶ σὸς καθορισμὸς τοῦ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀποφάσεως ἰσχύοντος ποσοστοῦ;

και ἐλαττωδὴν τὸν τόκον τῆς ὑπερμερίας νεώτερος νόμος, καθόσον κατὰ τὰς διατάξεις Νεαρ. 19 προοίμιον κεφ. Α' Νεαρ. 115 κεφ. Α καὶ Γ, καὶ αὐτὸς ἐστὶ ὁ ἀναδρομὴν δύναμιν ἔχων νόμος δὲν δύναται ν' ἀνατρέψῃ τὸ τελεσιδικῶς κριθέν, ὅπερ κατισχύει πάσης διατάξεως νόμου, ἄλλως ὀρίζοντος τὰ τῆς σχέσεως ἐφ' ἧς τὸ δεδικασμένον. Τοῦ νεωτέρου δὲ Νόμου ΙΙΞΕ' τοῦ 1882 περὶ τόκου ὑπερμερίας οὐδὲν ἕτερον ἐν ταῖς διατάξεσιν αὐτοῦ κανονίζοντος περὶ τῶν διὰ τελεσιδικίου ἀποφάσεως κανονισθέντων ἀποτελεσμάτων τῆς ὑπερμερίας, καὶ τῆς ἐπιδίκου ἐκ δραχ. 136.616 ἀπαιτήσεως τῆς ἐναγοῦσης ἐν προκειμένῳ οὔσης τελεσιδικῶς ἐπιδεδικασμένης, ἐπὶ τόκῳ 12 τοῖς 0)ο ἑτησίως, ἐπιδικαστέον ἐστὶ κατὰ τ' ἀνωτέρω τῇ ἐναγοῦσῃ ἤδη τὸ διὰ τῆς τοιαύτης τελεσιδικίου ἀποφάσεως καθορισθέν ποσὸν τοῦ τόκου τῆς ὑπερμερίας τῶν 12 0)ο κατὰ τὴν ἐν τῇ ἀγωγῇ βάσιμον αἰτησιν αὐτῆς.

ΠΟΙΝΙΚΗ

Ἀριθ. 29 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ι. ΤΣΑΤΣΟΣ

Ζητήματα.- πλήρης ἡ μετρία σύγχυσις.- οὐ μνεῖα παραγωγικοῦ λόγου.

Ἐπειδὴ οὐδόλως ἀπομαίνεται ἐκ τοῦ νόμου ἐν τῇ θέσει τοῦ ἐλαφρυντικοῦ ζητήματος τῆς πλήρους ἡ μετρίας σύγχυσεως τοῦ νοδὸς νὰ σημειοῦται ὠρισμένως τὸ αἷτιον τὸ ἐπενεγκὸν τὴν τοιαύτην διανοητικὴν ἀλλοίωσιν, ἀφοῦ δὲ τὸ τοιοῦτον ζήτημα ἐξηκεν ὁ πρόεδρος γενικῶς, ἥτοι ἐξ οἰασθῆποτε αἰτίας, χωρὶς οὕτω νὰ ἀποκλείεται οὐδ' ἡ μέθη, οὐδ' ὁ φόβος, οὐδεὶς νόμος παρεβιάσθη διὰ τῆς ἀπορρίψεως τῆς προτάσεως τοῦ ἀναιρεσειόντος ὅπως ἐν τῷ ζητήματι σημειωθῇ ὠρισμένως ὅτι ἡ τοῦ νοδὸς ἀλλοίωσις προῆλθεν ἐκ μέθης ἢ φόβου. Ἐπομένως ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἀναιρέσεως ἐστὶν ἀπορριπτέος.

Ἀριθ. 30 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ι. ΤΣΑΤΣΟΣ

Παραπομπὴ ἐπὶ ἐξαιρέσει.- βεβαιώσις.

Ἐπειδὴ δύναται μὲν ὁ Ἀρ. Πάγος νὰ παραπέμψῃ ὑπόθεσιν τινὰ ἀπὸ τινος δικαστηρίου εἰς ἕτερον κατὰ τὸ ἄρθρ. 60 τῆς Ποιν. Δικονομίας, ὁσάκις ἐξαίρουται τὸσοι δικασταὶ ὥστε διὰ τοῦ ἀπομένοντος ἀριθμοῦ δὲν δύναται νὰ συγκροτηθῇ τὸ δικαστήριον ἐκ πλειονοψηφίας τακτικῶν δικαστῶν, ἀλλ' ἡ αἰτησις περὶ παραπομπῆς δέον νὰ ᾖ βεβαιωμένη κατὰ τὰ συνδυαζόμενα ἄρθρα 64 καὶ 47 Ποιν. Δικονομίας. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως οὐ μόνον δὲν εἶναι βεβαιωμένη αἰτησις, ἀλλὰ καὶ ἀδύσимиος ἐξελέγχεται ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ εἰσαγγελέως τοῦ δικαστηρίου τούτου ἐνεργηθείσης συνοπτικῆς ἀνακρίσεως, καθ' ἣν προέκυψεν ὅτι οἱ καθ' ὧν ἡ αἰτησις δικασταὶ οὐδένα λόγον ἐξαίρεσεως αἰσθάνονται, ὥς βεβαιοῦται ἐκ τοῦ ἀπὸ 7 Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. πρὸς τὸν ρηθέντα εἰσαγγελέα ἐγγράφου τοῦ προέδρου τῶν ἐν Ἀρτῇ Πρωτοδικῶν ἐπομένως ἀπορριπτέα ἐστὶν ἡ αἰτησις κατὰ τὴν πρότασιν τοῦ παρὰ τῷ δικαστηρίῳ τούτῳ εἰσαγγελέως καὶ ἐπιβλητέα τῷ αἰτοῦντι ἡ νόμιμος ποινὴ (ἄρθρ. 64 καὶ 50 Ποιν. Δικονομίας).

Ἀριθ. 31 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ
Ζήτημα ἀμύνης.- ἀποφατικὴ ἀπάντησις.- καταφατικὴ ἐπὶ ὑπερβάσεως.- ἀντίφασις.

Ἐπειδὴ ἐν τῇ ἐτυμηγορίᾳ τῶν ἐνόρκων, ἐφ' ἧς ἐστηρίχθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὑπάρχει ἀντίφασις, διότι ἐν ᾧ ἐλύθη δι' αὐτῆς ἀποφατικῶς τὸ ζήτημα περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ἀμύνης, ἐλύθη ἅμα καταφατικῶς τὸ ἐπιδοθητικῶς τεθέν ὡς παρακόλουθον τῆς ἀμύνης ζήτημα τῆς ὑπερβάσεως τῶν ὥρων τῆς ἀμύνης, ὅπερ, λυθέντος ἀποφατικῶς τοῦ ζητήματος τῆς ἀμύνης δὲν ὑφίσταται πλέον, ὡς ἐξ ἐκείνου ἀναγκαίως ἐξαρτώμενον, οὕτω δὲ ἐπὶ πᾶσι καὶ σύγχυσις καὶ ἀντίφασις καὶ ἀμφιβολία περὶ τῆς ἀληθείας τῶν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν λαβόντων χώραν πραγματικῶν περιστατικῶν καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τοιαύτης ἐτυμηγορίας καταδικαστικὴ ἀπόφασις ὁρθὴν τοῦ Ποιν. Νόμου ἐφαρμογὴν ποιήσασα βάσιμος ἄρα ὁ σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως (ἄρθρ. 458 § 19 Ποιν. Δικονομίας), ὡς ἐσφαλμένως ἐφαρμοσθέντος τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, δυνάμει τῆς ὡς εἴρηται ἀντιφατικῆς ἐτυμηγορίας.

Ἀριθ. 33 (1907) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΝΙΔΕΡ

Στενὴ ἐρμηνεία ποινικῶν διατάξεων.- φωτογραφία.- πολλαπλασιασμὸς ὑπὸ ἑτέρου.

Ἐπειδὴ λόγῳ ὅτι αἱ μὴ ρητῶς ἀναγραφόμεναι ἐν τῷ νόμῳ ὡς ἀξιοποιοὶ πράξεις, δὲν κρίνονται ποινικῶς ἐπικίνδυνοι καὶ ποινικῶς χολάσιμοι, κατὰ κανόνα, αἱ διατάξεις τῶν ποινικῶν νόμων ἐρμηνεύονται

(*) Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου συζήτησιν, ὁ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελεὺς κ. Α. Τσιβανόπουλος, ἔλεξε τάδε :

«Τὸ συζητηθέν ζήτημα ἦτο ἂν προστατεύεται ἡ φωτογραφία ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 432 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, τὸ δὲ Πλημμελειοδικεῖον Ἀθηνῶν ἔλυσε αὐτὸ ἀποφατικῶς.

«Καθυστεροῦμεν ὡς πρὸς τὴν προστασίαν τῶν ἔργων τοῦ νοδὸς καὶ τῆς τέχνης, διότι ἡ ἰσχύουσα νομοθεσία ἔχει πολλὰς ἐλλείψεις καὶ ἰδίως τὰς ἑξῆς :

α') Τὸ ἄρθρον 432 τιμωρεῖ τὴν μετατύπωσιν, οὐδεμίαν δὲ διάταξιν ἔχει ὡς πρὸς τὴν δημοσίευσιν ἔργου ἀνεκδότου ἀνευ ἀδείας τοῦ συγγραφέως, β') δὲν ὑπάρχει διάταξις ἀναγνωρίζουσα εἰς τὸν συγγραφέα δραματικοῦ ἔργου τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τῆς παραστάσεως αὐτοῦ δι' ἄλλων, γ') ὁ ἐκδότης, ὅστις ἐδημοσίευσε πλείονα ἀντίτυπα παρ' ὅσα ἐπέτρεψεν ὁ συγγραφεὺς, δὲν τιμωρεῖται ἂν καὶ πρόσβαλλῃ τὸ δικαίωμα τοῦ συγγραφέως, δ') ἡ διάρκεια τῆς προστασίας εἶναι (λαβὼν βραβεῖα καὶ ε') ὡς πρὸς τὸ πρόσωπον, καθ' οὗ τὸ ἀδίκημα ἐτελέσθη, γίνεται διαστολὴ μεταξὺ ὑπηκόων ἐλλήνων καὶ ἀλλοδαπῶν. Τὸ καίμενον τοῦ Ποινικοῦ ἡμῶν Νόμου προϋποτίθητι πολιτικὸν νόμον καθιεροῦντα τὸ δικαίωμα τοῦ συγγραφέως καὶ παραβάσιν τοῦ δικαιώματος τούτου. Τοιοῦτον ὅμως πολιτικὸν νόμον δὲν ἔχομεν.

«Εἰδικῶς ὡς πρὸς τὰς φωτογραφίας ἐπὶ πολὺ συζητήθη ἐν ἄλλοις ἔθνεσιν ἂν αὐταὶ πρὶν ν' ἀπολαύσῃ τῆς νομίμου προστασίας κατὰ τῆς παραποιήσεως. Ἡ ἐπικρατοῦσα δὲ γνώμη ἐν Γερμανίᾳ εἶναι ὅτι ἡ φωτογραφία δὲν εἶναι τέχνη, οὐχ' ἥττον ὅμως τὰ

νεύονται πάντοτε στενῶς καὶ κατὰ τὴν ἐκ τοῦ ρη-
τοῦ γράμματος τοῦ κειμένου αὐτῶν ἐμφαινόμενην
ἐννοίαν τοῦ νομοθέτου· ἢ κατ' ἀναλογίαν δ' ἐφαρ-
μογὴν δὲν χωρεῖ ἐπὶ τῶν τοιούτων ποινικῶν διατά-
ξεων, ὡς ἀντιτιθεμένη εἰς τε τὸ γράμμα καὶ τὸ
πνεῦμα τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ποινικοῦ

προϊόντα τῆς βιομηχανίας ταύτης πρέπει νὰ προστα-
τεύονται, διότι ὁ πρῶτος ἐκδότης φωτογραφίας θὰ ἐ-
ξημιούτο ἀδίκως, ἂν ἦτο ἐπιτετραμμένον εἰς ἄλλους
ν' ἀναπαράγῃ τὴν φωτογραφίαν, ἣν ἔκαμεν ὁ πρῶ-
τος. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου τὸ ἔργον τοῦ φωτογράφου
προσεγγίζει πολὺ πρὸς τὸ τοῦ τεχνίτου, καὶ εἰς τὰ
προϊόντα τῆς τεχνικῆς ταύτης βιομηχανίας πρέπει
νὰ παρέχεται προστασία ὀλιγώτερον μακρὰ καὶ ὀλι-
γώτερον αὐστηρά. Οὕτω δὲ ἐξεδόθη ὁ νόμος τῆς 10
Ἰανουαρίου 1876. Καὶ ἐν Αὐστρίᾳ δὲ καὶ ἐν Νορβηγίᾳ
προστατεύονται αἱ φωτογραφίαι δι' εἰδικῶν διατάξεων.
Ἐν Γαλλίᾳ δὲν ὑπάρχει νόμος περὶ φιλολογικῆς καὶ
τεχνικῆς ιδιοκτησίας, ὑπάρχουσιν ὅμως περὶ αὐτῆς
δισπαρμέναι διατάξεις. Ὁ νόμος τῆς 19 Ἰουλίου
1793 περὶ τῶν δικαιωμάτων ιδιοκτησίας τῶν συγγρα-
φῶν, μουσικῶν συνθετῶν, ζωγράφων καὶ σχεδωγρά-
φων καθιέρωσεν ὡς ιδιοκτησίαν τὸ ἀποκλειστικὸν
δικαίωμα τῆς ἀναπαραγωγῆς ἐφ' ὅλων τῶν φιλολο-
γικῶν καὶ τεχνικῶν ἔργων, ὥστε καὶ τὴν διάρκειαν
τοῦ δικαιώματος ἐφ' ὅρου ζωῆς καὶ ἐπὶ δέκα ἔτη
μετὰ θάνατον, μεταγενέστεροι δὲ νόμοι παρέτειναν
τὴν διάρκειαν ταύτην. Τὸ δὲ ἄρθρον 425 τοῦ Ποι-
νικοῦ Νόμου τῆς Γαλλίας περιέχει εὐρυτέρας διατάξεις
τῶν τοῦ ἡμετέρου 432 ἄρθρου. Ὡς πρὸς τὴν φωτο-
γραφίαν ὑπεστηρίχθησαν τρία συστήματα ἐν Γαλ-
λίᾳ. Τὸ πρῶτον ὑπὴγάγε καὶ ταύτην ἀπολύτως εἰς
τὴν προστασίαν τοῦ νόμου, τὸ δεῦτερον ἠρόνηθη τὴν
προστασίαν ταύτην, καὶ κατὰ τὸ τρίτον τὰ φωτο-
γραφικὰ ἔργα προστατεύονται ὑπὸ τοῦ νόμου, ὅταν
κυριαρχῇ ἐν αὐτοῖς ὁ καλλιτεχνικὸς χαρακτήρ. Τὸ
τρίτον τοῦτο σύστημα δικαίως κατεκρίθη, διότι δὲν
δύναται ν' ἀποδοθῇ εἰς τὸν νομοθέτην ἡ διάνοια νὰ
μετασχηματίσῃ τὰ δικαστήρια εἰς Ἀκαδημίας καὶ
νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς τοὺς δικαστὰς, μὴ κατέχοντας
τοὺς νόμους τῆς αἰσθητικῆς, τὴν κρίσιν ἂν ἔργον τι
εἶναι ἔργον τέχνης ἢ οὐχί. Ὁ Dalloz, σχολιάζων τὴν
ἀπόφασιν τοῦ Ἀκυρωτικοῦ τῆς 29 Νοεμβρίου 1862,
δι' ἧς ἐγένετο δεκτὸν τὸ μικτὸν τοῦτο σύστημα, λέ-
γει τὰ ἑξῆς: «Ἡ διάμεσος αὕτη γνώμη εἶναι πλή-
ρης ἀτόπων, καὶ εὐχρῆς ἔργον θὰ ἦτο τὸ Ἀκυρωτικὸν
ν' ἀπέκρουε τὰς παρομοιώσεις καὶ ν' ἀπεφαινότο ὅτι
ἐπὶ φωτογραφίῶν δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις περὶ
τεχνικῆς ιδιοκτησίας, ἐπιφυλαττομένου εἰς τὸν νομο-
θέτην νὰ κανονίσῃ τὴν ιδιοκτησίαν τῶν ἔργων τῆς
φωτογραφίας. Πρόκειται περὶ ποινικῆς ὕλης, καθ' ἣν
τὸ πᾶν πρέπει νὰ εἶναι ὀρισμένον καὶ εὐκρινές. Ἐν
τῇ ζωγραφικῇ καὶ τῇ γλυπτικῇ τὸ πᾶν χρεωστέται
εἰς τὴν ἐργασίαν, ἥτε σύλληψις καὶ ἐκτέλεσις, καὶ
ἐπομένως δὲν δικαιολογεῖται ἡ παραποίησης. Ἀλλὰ
ἐπὶ φωτογραφίας, ἡ ἐπιτυχία δὲν προϋποθέτει πάν-
τοτε ἐπέμβασιν ἀληθῶς ἀποτελεσματικὴν τῆς δι-
ανοίας καὶ τῆς φιλοκαλίας». Ἐνταῦθα δ' ἔκρινε εὐλο-
γον νὰ προσθέσω ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ ὀδηγηθῶμεν
ἐκ τῶν ἐν Γαλλίᾳ δεκτῶν γενομένων, διότι ὁ νόμος
τοῦ 1793 εἶναι γενικὸς, προστατεύων πᾶν ἔργον
νοῦς, συνδεόμενον μὲ τὰς καλὰς τέχνας, τὸ δὲ
ἄρθρον 425 τοῦ Γαλλικοῦ Ποινικοῦ Νόμου περιέχει
διατάξιν εὐρυτέραν τῆς ἡμετέρας.

Ἀσήμερον πρόκειται περὶ ἐρμηνείας τοῦ ἡμετέρου
νόμου καὶ ἐξεταστέον εἶναι ἂν ἡ διασταλτικὴ ἐρμη-

Νόμου καὶ ἄρθρ. 7 τοῦ Συντάγματος, καθ' ὃ οὐδε-
μία ποινὴ ἐπιβάλλεται ἄνευ νόμου ὀρίζοντος προη-
γουμένως αὐτὴν καὶ ὡς προσκρούουσα εἰς τὴν ἀρ-
χὴν τοῦ μὴ δι' ἐρμηνείας πολλαπλασιασμοῦ τῶν ὡς
ἀξιοποίνων θεωρουμένων πράξεων. Οὕτως ἐρμηνευ-
τέας οὖσης ὡς ποινικῆς τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου

νεῖα τοῦ ἄρθρου 432 ἔχει εἰς τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀ-
ποφάσεως, καθ' ὃ διαλαμβάνει περὶ τούτου τὸ ὑπο-
βληθὲν εἰς τὴν κρίσιν ἡμῶν ἀξιόλογον ὑπόμνημα τοῦ
κ. Γ. Στρέϊτ, μαρτυροῦν βεβαίαν καὶ ἐπιστημονικὴν
μελέτην τοῦ θέματος. Τὸ ἄρθρον 432 ἔχει ὡς ἑξῆς:
«ὅστις βάλλει εἰς κυκλοφορίαν βιβλία, μουσικὰς συν-
θέσεις, χαλκογραφίας ἢ ἰχνογραφίας, πολλαπλασιάζων
διὰ τοῦ τύπου ἄνευ συναινέσεως τοῦ συγγραφέως κα-
ταδικάζεται κτλ». Τὸ δὲ ἄρθρον 433 ἐδάφιον 2ον ὁ-
ρίζει ὅτι αἱ ὁδοὶ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἰσχύουσιν
προσέτι εἰς ἄλλας ἐφευρέσεις, ἔργα καὶ γεννήματα
τῶν ἐπιστημῶν ἢ τεχνῶν, καθ' ὅσον ταῦτα εἶναι ἐ-
ξησφαλισμένα δι' ἰδιαιτέρων ἐγγυρῶν προνομίων
κατὰ τῶν ἐπιζημιῶν ἀπομιμήσεων». Ἡ διασταλτικὴ
ἐρμηνεία δὲν χωρεῖ, διότι οὕτε ἐκ τοῦ ἄρθρου 432,
οὕτε ἐκ τῆς σχέσεως αὐτοῦ πρὸς ἄλλους νόμους δύ-
ναται νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι ὁ νομοθέτης ἠθέλησεν ἐν
ταῖς λέξεσιν, ἃς μετεχειρίσθη καὶ ἐδημοσίευσεν ὡς
νόμον, νὰ περιλάβῃ καὶ τὴν φωτογραφίαν, ἀφοῦ μά-
λιστ' αὕτη τότε ἦτο ἄγνωστος. Ἡ λέξις «ἰχνογρα-
φία» ἔχει ὀρισμένην καὶ σαφῆ ἐννοίαν. δυνάμεν νὰ
περιλάβῃ καὶ τὴν ζωγραφικὴν καὶ τὴν ἐλαιογραφίαν,
οὐχὶ δὲ καὶ τὴν φωτογραφίαν, διότι ἄλλη εἶναι ἡ
διὰ τῆς ἰχνογραφίας ἀπόδοσις ἀντικειμένων καὶ ἄλλη
ἡ διὰ τῆς φωτογραφίας ἀναπαράστασις. Τὸ παραγό-
μενον ἐν τῇ φωτογραφίᾳ, λέγουσι, δὲν παρουσιάζει
τοὺς οὐσιώδεις χαρακτικὰς ἔργου τέχνης, ἀλλ' εἶναι
ἀπόρροια μηχανικῶν τρόπων καὶ συνθέσεων χημι-
κῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, δι' ὧν ἀναπαράγονται δουλι-
κῶς τὰ ὕλικά ἀντικείμενα, χωρὶς νὰ εἶναι ἀνάγκη
εὐφυΐας τοῦ τεχνίτου πρὸς ἐπιτήριαν. Γίνονται, λέ-
γουσιν οἱ ταῦτα ὑποστηρίζοντες, αἱ φωτογραφίαι
μηχανικῶς διὰ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ φωτὸς ἐπὶ χημι-
κῶν τινῶν οὐσιῶν, καὶ ἐν τῇ ἐργασίᾳ ταύτῃ ὀλίγον
ἐπιδρᾷ ἡ διάνοια. Ταῦτα ἐπικαλοῦμαι, οὐχὶ διότι
συμμερίζομαι αὐτὰ ἐν γένει, φρονῶν ἐκ τούναντι
ὅτι ἡ ἐργασία ἐπὶ φωτογραφίας δὲν εἶναι καθαρῶς
μηχανικὴ, ὡς προϋποθέτουσα ἐντεχνον χρῆσιν τῆς
φωτογραφικῆς μηχανῆς μετὰ κατάλληλον ἐκλογὴν
τῆς θέσεως, ἀφ' ἧς ἡ φωτογράφισις, τῶν φωτοσκιά-
σεων, τῶν ἀποστάσεων, καὶ τὴν καλλιτεχνικὴν ἐ-
πεξεργασίαν (retouche), ἀλλὰ διὰ νὰ ὑποστηρίξω ὅτι
ὑπάρχουσιν οὐσιώδεις διαφοραὶ, ἕνεκα τῶν ὁποίων
δὲν δυνάμεθα εἰς τὴν λέξιν τοῦ νόμου «ἰχνογραφία»
νὰ περιλάβωμεν καὶ τὸ θέμα τῆς φωτογραφίας, ὡς
μὴ ἀπαγόμενον εἰς τὴν ἐννοίαν τοῦ νόμου. Ἡ δια-
σταλτικὴ λοιπὸν ἐρμηνεία, καθ' ἣν ἐπεκτείνουμεν τὴν
σημασίαν τῆς λέξεως «ἰχνογραφία» συμφώνως πρὸς
τὴν διάνοιαν τοῦ νομοθέτου δὲν χωρεῖ. Ἀλλ' οὐδὲ
δύναται νὰ περιληφθῶσιν αἱ φωτογραφίαι εἰς τὴν ἐ-
πικεφαλίδ' αὐτοῦ ἄρθρου, ἀποστασία τῶν ἔργων τοῦ
νοῦς καὶ τῆς τέχνης, διότι ἡ ἐπικεφαλὶς αὕτη δὲν
ἀποτελεῖ τὸ ἐρμηνευόμενον κείμενον, αὐτὴν τὴν διά-
ταξιν τοῦ νόμου, ἥτις εἶναι ἄλλη, καθορίζουσα τὰ
προστατευόμενα ἔργα τοῦ νοῦς καὶ τῆς τέχνης. Δὲν
μένει λοιπὸν παρὰ ἡ κατ' ἀναλογίαν ἐφαρμογὴ, διότι
δὲν ὑπῆρχε τότε φωτογραφία, καὶ συνεπῶς ὁ νομο-
θέτης δὲν ἠδύνατο νὰ σκεφθῇ περὶ αὐτῆς καὶ δια-
τάξῃ τι.

Ἡ διασταλτικὴ ἐρμηνεία διαφέρει τῆς κατ' ἀνα-

432 Ποιν. Νόμου, αἱ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμεναι περιπτώσεις, ἐφ' ὧν χωρεῖ ὁ ἐκεῖσε ἀναφερόμενος ὑπὸ τοὺς ἐτέρους ἐν τῷ ἄρθρῳ τοῦτῳ ὅρους διὰ τοῦ τύπου ἢ κατ' ἄλλον τρόπον πολλαπλασιασμοὺς τῶν βιβλίων, μουσικῶν συνθέσεων, ἰχθυογραφῶν κλπ., ὡς ἐκφράζουσαι διὰ τῶν ἐν τῷ γράμματι τῆς δια-

τάξεως ταύτης περιλαμβανομένων λέξεων ὠρισμένην καὶ σαφῆ ἔννοιαν καὶ καθαρῶς ἐκδηλοῦσαι δι' αὐτῶν τὴν περὶ ἐκάστης τῶν ἀναφερομένων περιπτώσεων ἰδέαν τοῦ νόμου, εἰς καθαρῶς περιοριστικήν, ὡς τοιαῦται δὲ, συνωδὰ καὶ πρὸς τὴν ἀρχὴν ὅτι ἡ ἐφαρμοστία ποινικῆ διατάξεως δεόν νὰ ᾖ σαφής

λογίαν ἐφαρμογῆς, διότι ἐπὶ ταύτης δὲν ἐπεκτείνουμεν τὴν σημασίαν τῶν λέξεων ὡς ἐπὶ τῆς διασταλτικῆς, ἀλλὰ διαστελλόμεν αὐτὴ τὸ διανόημα τοῦ νομοθέτου, τοῦθ' ὅπερ ἀπαγορεύεται ἐπὶ ποινικῆς ὕλης. Διασταλτικὴ ἐρμηνεία εἶναι ὅταν διαστελλῇται ἡ σημασία τῶν λέξεων, συμφώνως πρὸς ὅσα ὁ νομοθέτης ἠθέλητε νὰ εἴπῃ δι' αὐτῶν. Ἡ διασταλτικὴ ἐρμηνεία τότε μόνον εἶναι δεκτὴ ἐπὶ πολιτικῶν δικῶν, ἐάν καὶ καθ' ὅσον ἐξάγεται ἐκ τινος λέξεως τοῦ ἐρμηνευομένου νόμου ἢ ἐκ τοῦ συνόλου τῆς νομοθεσίας, διότι τότε εἶναι δεδημοσιευμένη ἡ θέλησις τοῦ νομοθέτου, ὡς ἀπαιτεῖται ὁ νόμος. Ἐπὶ ἀναλογίας δὲ καὶ δὲν πρόκειται ν' ἀνεύρωμεν τὴν θέλησιν τοῦ νομοθέτου, ἣν εἶχε καὶ ἐξεδήλωσε διὰ τοῦ νόμου, ἀλλὰ τὴν ὁποῖαν θὰ εἶχεν ἂν ἐσκέπτετο, ἂν καθίστατο προστακτικὸς, ἂν παρουσιαζομένους τις τὸν ἥρωτα ὁποῖος εἶναι ὁ κύριος λογισμὸς τοῦ νομοθέτου. Ζητοῦσι δὲ νὰ στηρίξωσι τὴν κατ' ἀναλογίαν ἐφαρμογὴν εἰς τὰς γνώμας τοῦ List καὶ Binding. Ἄλλ' ὁ List ἐν § 12 λέγει τὰ ἐξῆς: «ἡ ποινικὴ νομοθεσία τῆς σήμερον ἀναχωρεῖ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ἀπακλειστικότητος καὶ τοῦ πλήρους αὐτῆς. Ἡ ἐκδοχὴ τοῦ κανόνος «οὐδεμία ποινὴ ἄνευ νόμου» ἀπορρέει οὕτως ἐκ τοῦ δικαίου τῆς πολιτείας. Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀναλογίας χωρεῖ μόνον ἐφ' ὅσον ὁ δικαστὴς εἶναι ὄργανον οὐχὶ μόνον τῆς ἐφαρμογῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς εὐρέσεως τοῦ δικαίου. ἐφ' ὅσον ὑπάρχουσι δηλονότι καὶ θεταὶ νομικαὶ διατάξεις (ἐπιτρέπουσαι δηλ. τὴν ἀναλογίαν). Ἀπὸ τοῦ λήξαντος ὁμως μεσαιῶνος ἐχωρίσθη αὐστηρῶς ἡ νομοθεσία ἀπὸ τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας. Αὕτη κατέστη μόνον ὄργανον τῆς ἀπαγγελίας καὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ δικαίου. Οὐδὲ ἡ νομοτομία κέκτηται δικαιοπραγῶν δύναμιν». Καὶ ταῦτα μὲν ὁ List, κατὰ δὲ τὸν Binding «παρῆλθε διὰ τὴν Γερμανίαν ὁ χρόνος, καθ' ὃν σοβαρῶς ἡμφισθητέον εἰς τε τὸν πρακτικὸν καὶ θεωρητικὸν νομοθετῆν ἡ λογικὴ ἐρμηνεία τοῦ Ποιν. Νόμου εἰς περὶ σταλτικῆς, εἰς διασταλτικῆς. Οὐχ ἤττον μετ' ἐντονωτέρως ἡμοθυμίας ὑπεκατιπίζουσι τὸν ἀποκλεισμὸν τῆς ἀναλογίας». Ὅθεν καὶ ὁ Binding δέχεται τὴν ὁμοφωνίαν τῶν συγγραφέων ὡς πρὸς τὸν ἀποκλεισμὸν τῆς ἀναλογίας, ἡ δὲ γνώμη αὐτοῦ περὶ ταύτης ἀνάγεται εἰς εἰσακτέαν διατάξιν καὶ οὐχ εἰς ἐρμηνείαν ἰσχυοῦσιν διατάξεως. Τοιαύτη εἶναι ἡ διασταλτικὴ τοῦ Binding, λέγοντος τὰ ἐξῆς: «Ὅστις κατανοεῖ τὴν φύσιν τῶν ἐγκληματικῶν, ὧν τὰς ἀποκρίσεις ἐστὶν καὶ μηχανορραφίας ἀδυνατεῖ ἡ νομοθεσία νὰ παρακολουθήσῃ καὶ προῖδῃ, οὗτος συναισθάνεται ὅπόσον δεινὸν εἶναι βαρεὰ ἐγκλήματα νὰ μένωσιν ἀτιμώρητα μόνον δι' ἑλλείψιν ρητοῦ νόμου, καὶ θὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν δικαστὴν οὐ μόνον τὴν καταδίκην ἐπὶ τῇ βᾶσει τῆς ἀναλογίας, ἀλλὰ καὶ θ' ἀπαίτησιν παρ' αὐτοῦ νὰ ἐπιβάλλῃ αὐτήν. Ἀφοῦ δὲ ἐπὶ συνταγματικῶν διατάξεων ἐπιτρέπεται ἡ κατ' ἀναλογίαν ἐφαρμογὴ, κατ' ἰγυρότερον λόγον πρέπει νὰ ἐπιτραπῇ αὕτη ἐπὶ ποινικῶν. Τὰ ἐπιχειρήματα ὁμως ταῦτα ὑπὲρ τῆς κατ' ἀναλογίαν ἐφαρμογῆς ὡς εἰσακτέας καὶ ἐπὶ ποινικῶν ἀντικειμένων ἐλαχίστας ἔχουσι πιθανότητα νὰ σαλευθῶσι τὴν ἀντίθετον γνώμην πάντων τῶν ἄλλων συγγραφέων, τὰ ὀνόματα τῶν ὁποίων περιττὸν κρίνω ν' ἀναφέρω. Περαιτέρω ἐν

τούτοις προχωρῶν ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς λέγει τὰ ἐξῆς: «ἡ ἐπιστήμη ὅπως ὀφείλει νὰ ὑποταχθῇ εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀναλογίας, ἀναζητοῦσα ἐν τούτοις καὶ ὑποδεικνύουσα τὰ θέματα, ἔτινα ὁ νόμος ὀφείλει νὰ πατάξῃ, ἐάν μὴ ἐδιδραμεύει διὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ διατάξεων». Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Ποινικοῦ ἡμῶν Νόμου, ποινὴ δὲν καταγινώσκεται πλὴν εἰς ἐκείνας μόνον τὰς πράξεις καὶ ἐλλείψεις, κατὰ τῶν ὁποίων προηγουμένως ὁ νόμος ὥρισε ρητὴν ποινὴν. Κατὰ τὴν διάταξιν δὲ ταύτην δὲν δύναται ὁ ποινικὸς δικαστὴς, οἷοι ποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ ἐμορφότης τοῦ γεγονότος ὡς πρὸς τὸν νόμον σιωπᾷ, πρὸς ἐκεῖνο περὶ οὗ προεῖδε, νὰ ἐπιβάλλῃ ποινὴν, διότι εἰς τὸν νομοθέτην ἀπόκειται νὰ συμπληρώσῃ διὰ νέου νόμου τὴν κειμένην νομοθεσίαν, ἐάν εὐρίσκη αὐτὴν ἀτελεῖ, καὶ ὅχι εἰς τὸν δικαστὴν νὰ συμπληρώσῃ τὰ χάσματα διὰ τῆς κατ' ἀναλογίαν ἐφαρμογῆς. Ἡ-οὐ δὲ ὑπερβασις τῶν καθηκόντων του. Ἐάν ἡ δύνατο νὰ τιμωρηθῇ πράξις μὴ προβλεπομένη ρητῶς ὑπὸ τοῦ νόμου, ὁ πολίτης δὲν θὰ ἡδύνατο νὰ γνωρίσῃ ὁποῖαν διαγωγὴν ὀφείλει νὰ τηρήσῃ ὅπως ἀποφυγῇ τὸν κίνδυνον τῆς ποινῆς. Ὁ κίνδυνος προσέτι θὰ ᾖ τοσοῦτος, διότι ὁ δικαστὴς θὰ ἡδύνατο προσέτι καλῇ τῇ πίστει νὰ ὑποκαταστήσῃ τὸ ἴδιον πνεῦμα εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ νομοθέτου. Διὰ τοῦτο διὰ τῶν ποινικῶν δικαστῶν οὐδὲν χάσμα ὑπάρχει, διότι πᾶν θ.τι δὲν προβλέπει ὁ νόμος, πρέπει νὰ μὲν ἂν ἀτιμώρητον κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου. Οὐδὲ δύναται ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία παρ' ἡμῖν νὰ χαρακτηρίσῃ ὡς ἐγκλημα γινόμενὴν τινὰ πράξιν καὶ ἐπιβάλλῃ ποινὴν, διότι τοῦτο ἀντίκειται εἰς τὸ Σύνταγμα. Ἀντιθέτως δὲ καὶ ὁ πολιτικὸς δικαστὴς ὀφείλει νὰ ἐφαρμόξῃ τὸν νόμον εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις, εἰς ἃς ἐκτείνεται ὁ λόγος τοῦ νόμου, ἂν καὶ δὲν περιλαμβάνονται εἰς τὰς λέξεις αὐτοῦ. Ἄλλὰ καὶ κατ' ἀναλογίαν ἐφαρμογῇ ἂν ἐπετρέπετο εἰς τὸν ποινικὸν δικαστὴν, οὗτος ἐρμηνεύων τὸ ἄρθρον 432, δὲν ἡδύνατο νὰ περιλάβῃ εἰς αὐτὸ καὶ τὴν φωτογραφίαν, διότι περὶ μὲν τῶν βιβλίων, μουσικῶν συνθέσεων, γαλκτογραφῶν καὶ ἰχθυογραφῶν προεῖδε τὸ εἰρημένον ἄρθρον, περὶ δὲ τῶν ἄλλων ἔργων τοῦ νοδὸς ἡ τῆς τέχνης, ἐν οἷς καὶ ἡ φωτογραφία, προεῖδε τὸ ἐπόμενον ἄρθρον 433, ὅπερ δὲν ὑπάρχει ἐν τῷ Γαλλικῷ Νόμῳ, ὅθεν δὲν ὑπάρχει κενὸν ὡς πρὸς τὴν φωτογραφίαν ἐν τῷ Ποινικῷ Νόμῳ, ὥστε νὰ ἐπεκαθῇ καὶ εἰς αὐτὴν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 432. Εἶνε ὡς νὰ λέγῃ ὁ νόμος ὅτι ἐπὶ πάντων τῶν ἔργων τοῦ νοδὸς, ἐκτὸς τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 432 δὲν ὑπάρχει παραποίησις, μὴ ὑπάρχοντος προνομίου. Οὕτω δ' ἀπαγορεύεται σιωπηρῶς ἡ ἀναλογία. Καταλήγων δὲ τὸν λόγον, εὐχομαι νὰ ἐκδοθῇ καὶ παρ' ἡμῖν νόμος πρὸς προστασίαν τῶν ἔργων τοῦ νοδὸς καὶ τῆς τέχνης, αὐστηρῶς τιμωρῶν τοιαύτας πράξεις, διότι ἐλλειπούσης προστασίας, μαραινεται ὁ ζήλος πρὸς παραγωγὴν τοιοῦτων ἔργων καὶ σταματεῖ ἐπόμενως ἡ πνευματικὴ κίνησις. Τὸ κακὸν τῶν ἀθεμιτῶν μετατυπώσεων εἶνε δυστυχῶς παρ' ἡμῖν συχνόν, πολλὰς δὲ συγγραφὰς πολλὰ μοχθήσαντες καὶ θυσιάσαντες πρὸς δημιουργίαν ἀξιολόγου τινὸς ἔργου, εἶδον αὐτοὺς ἐστερημένους πάσης ἀπὸ τοῦ ἔργου τοῦ-

και εύκρινής, δὲν δύνανται νὰ ἐπεκταθῶσιν εἰς ἑτέρα μὴ διαλαβανόμενα προδήλως ἐν αὐταῖς ἀντικείμενα. Τὸ οὕτω δὲ ἐξ αὐτῶν τῶν λείξεων τοῦ κειμένου τοῦ νόμου προκύπτουν περιοριστικὸν τῶν ἐν αὐτῷ περιπτώσεων καταδείκνυται ἐμφανέστερον ἐκ τῆς ἀμέσως ἐπομένης διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 433 ἐδάφ. 2 Ποιν. Νόμου, ἐν τῷ ὁποίῳ ὁ νόμος, προνοῶν περὶ τῶν λοιπῶν ἐν γένει μὴ ρητῶς διαλαβανόμενων ἐν ἄρθρῳ 432 περιπτώσεων, ὁρίζει τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὅρων τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐφευρέσεων, ἔργων ἢ γεννημάτων ἐπιστημῶν ἢ τεχνῶν, μόνον καθόσον ταῦτα εἶναι ἐξησφαλισμένα δι' ἰδιαιτέρων ἐγγυηρίων. Τοῦ νόμου δ' ἐρμηνευομένου ἐκ τοῦ κειμένου καὶ τοῦ γράμματος αὐτοῦ, οὐχὶ δ' ἐκ μόνης τῆς ἐπικεφαλίδος καὶ ἐπιγραφῆς αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον αὐταὶ δὲν δύνανται ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ κείμενον τοῦ νόμου νὰ συντελέσωσιν εἰς σαφῆ ἐξηγήσιν αὐτοῦ καὶ τῆς εἰς τὸν ἀναιρεσεῖοντα διὰ τοῦ κατηγορητηρίου ἀποδοθείσης πράξεως τοῦ διὰ φωτογραφικῆς μηχανῆς πολλαπλασιασμοῦ καὶ θέσεως εἰς κυκλοφορίαν φωτογραφιδῶν ἀνευ συναινέσεως τοῦ ἀπεργασμένου ταύτας πολιτικοῦ ἐνάγοντος Κ. Μ^{***}, μὴ περιλαμβανομένης προφανῶς μεταξὺ τῶν ἐτέρων τοῦ ἄρθρου 432 Ποιν. Νόμου περιοριστικῶν κατὰ τ' ἄνω περιπτώσεων καὶ μὴ ὑπαγομένης εἰς τὴν ἐτέραν ἐν τῷ ἄρθρῳ τοῦτῳ περιοριστικὴν περίπτωσιν τῆς ἰχνογραφίας ὑπὸ τὴν κοινῶς γνωστὴν περὶ ταύτης ἔννοιαν τῆς δι' ἔργων χειρὸς ἀναπαραστάσεως ἀντικειμένων, οὐδεμίαν νομικὴν ἀξίαν ἔχει ἐν προκειμένῳ ὡς πρὸς τὴν ἐρμηνείαν τῆς ἄνω διατάξεως, τόσον ἢ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἄρθρου φέρουσα «μετατύπωσις ἢ ἀπομίμησις ἔργων νοῦς ἢ τέχνης», ἐφόσον, κατὰ συνδυασμὸν καὶ πρὸς τὸ περιεχόμενον τοῦ κειμένου, δὲν καταδεικνύει ἐναντίαν τῶν ἄνω τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ, ὡς καὶ αἱ ἐν τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, δηλαδὴ τῇ τῆς διαδόσεως τῶν παρ' ἄλλου γενομένων μετατυπώσεων ἢ ἀπομιμήσεων, φερόμεναι λείξεις «ἔργων νοῦς καὶ τέχνης», ὡς ἀναφερόμεναι εἰς τὰς ἐν τῇ προτέρᾳ περιπτώσει αὐτοῦ περιοριστικὰς, κατὰ τ' ἄνωτέρω, ἀναφερόμενας ἐτέρας περιπτώσεις, ἀποτελούσας καὶ ταύτας ἔργα νοῦς ἢ τέχνης. Κατὰ ταῦτα δὲ καὶ μὴ προκειμένου περὶ τῆς δευτέρας περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου 432, δηλαδὴ τῆς διαδόσεως τῶν παρ' ἄλλου γενομένων τοιοῦτων ἔργων, μηδὲ φερομένου ἐν τῇ κατηγορίᾳ, εἴτε ἄλλως τοῦ ὅτι αἱ περὶ ὧν πρόκειται φωτογραφίαι, ὡς ἐφευρέσεις ἢ γέννημα ἐπιστήμης ἢ τέχνης, εἶναι ἐξησφαλισμένα δι' ἰδιαιτέρου ἐγγυηρίου ἀνεγνωρισμέ-

του ὠφελείας. Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἰδίως, μέγιστα ἔχουσιν νὰ ἐκτελέσῃ καθήκοντα ἐν τῇ Ἀνατολῇ, ἐν ἣ ἀντιπροσωπεύει τὴν πρόδον καὶ τὸν πολιτισμὸν, πρωτίστως ἐπιβάλλεται νὰ μὴ παρεκκλίνῃ τῶν καθήκοντων, ἵνα ἐπιβάλλουται αὐτῇ μέγα παρελθὼν καὶ μέγαλα προσδοκίαι, καὶ νὰ μὴ λησμονῇ ὅτι ἡ πνευματικὴ πρόδος ὑπῆρξεν ὁ μόνος μοχλὸς ἀνυψώσεως τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, ἣ δὲ σημερινὴ ἑλλειψὶς νόμου, προστατεύοντος τὰ ἔργα τοῦ νοῦς κατὰ κακοήθων παραποιήσεων παραλβεῖ, σχεδὸν εἰπεῖν, τοὺς πνευματικούς ἀγῶνας.

νου προνομίου, ὅπως ἐξετασθῇ ἂν ἡ πράξις ὑπόκειται ὑπὸ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 433 ἐδάφ. 2 Ποιν. Νόμου, ὁρθῶς τὸ δικάσαν πλημμελειοδικεῖον, καίτοι δεχόμενον, κατὰ τὴν ἀνεξέλεγκτον ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου κρίσιν αὐτοῦ ἐπὶ τῶν πραγμάτων, ὅτι ἡ φωτογραφία εἶναι ἔργον τέχνης, ἐθεώρησεν ὅτι ἡ διὰ τοῦ κατηγορητηρίου ἀποδομένη εἰς τὸν ἀναιρεσεῖοντα ὡς ἄνω πράξις τοῦ πολλαπλασιασμοῦ φωτογραφιδῶν ἀνευ συναινέσεως τοῦ ἀπεργασμένου ταύτας, δὲν ὑποβάλλεται ὑπὸ τοὺς ὅρους τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 432 Ποιν. Νόμου, μὴ διαλαβόντος περὶ αὐτῆς, καὶ ἔκρινε ταύτην μὴ κολάσιμον, ὁρθῶς δὲ μὴ ὑποκειμένης ἐτέρας κατὰ τοῦ ἀναιρεσεῖοντος κατηγορίας, ἐπὶ παραβάσει τοῦ ἄρθρου 433 ἐδάφ. 2, δὲν ἐφήρμοσε τὸ ἄρθρον τοῦτο καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ ἐναντίου στηριζόμενος εἰς κακὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Ποιν. Νόμου λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμος.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 1598 (1906) (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΣΑΠΟΥΝΤΖΑΚΗΣ

Σκοπευτικὴ ἐταιρία. - οὐκ ἀπαγόρευσις δανεισμῷ. - ἀναγκαστικὴ ἐκποίησης. - διεκδίκησις ὑπὸ δικαιοδόχου. - ἐκδόλῃ ἐνστάσει ἀγοραπωλησίας. - ἀπαγόρευσις ἐκποιήσεως.

Ἐπειδὴ, οὕτε ἐκ τοῦ ἄρθρου 9 ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ λοιπὰ ἄρθρα τοῦ καταστατικοῦ τῆς κατὰ τὸ 1870 συστάσεως ἐν Ἀθῆναις ἐταιρίας τῆς ἐπὶ σκοπὸν βολῆς, οὕτε ἐκ τοῦ συνόλου τοῦ καταστατικοῦ τούτου ἐξάγεται ἀπαγόρευσις ὑπ' αὐτοῦ τῇ ἐταιρίᾳ νὰ συνάπῃ δάνεια οἰασδήποτε φύσεως καὶ νὰ λαμβάνῃ τὰ δανειζόμενα χρήματα, ὅθεν ὁρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἡρμήνευσε καὶ ἐξετίμησε κατὰ τοῦτο τὸ καταστατικὸν καὶ ἀβάσιμον τὸ ἐναντίον παράπονον τῆς ἐκκαλούσης καὶ ὡς τοιοῦτον ἀπορριπτέον.

Ἐπειδὴ, κατὰ τ' ἄρθρα 6—9 τοῦ αὐτοῦ καταστατικοῦ τῆς ἐταιρίας τῆς ἐπὶ σκοπὸν βολῆς, τὰ κανονίζοντα τὰ τῆς γενικῆς συνελύσεως τῶν ἐταίρων καὶ τὰ δικαιώματα αὐτῆς, δικαιούται ἡ συνέλευσις νὰ λαμβάνῃ πᾶσαν ἀπόφασιν ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς διοικητικῆς ἐπιτροπῆς ἢ τινος ἐταίρου, ὅθεν ἡ κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς, τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1872, ληφθεῖσα παρ' αὐτῆς ὁμοψήφως ἀπόφασις, ὡς καὶ ἐν τῇ ἐπιδίκῳ ἀγωγῇ συνομολογεῖ ἡ ἐκκαλοῦσα, νὰ δανεισθῇ παρὰ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζίης, ὅπως ἐξυπηρετήσῃ τὰς ἀνάγκας καὶ τὸν σκοπὸν τῆς ἐταιρίας καὶ νὰ ἐξουσιοδοτήσῃ τὸν τότε πρόεδρον τῆς ἀντιπροσωπευούσης τὴν ἐταιρίαν διοικητικῆς ἐπιτροπῆς, ν' ἀντιπροσωπεύῃ τὴν ἐταιρίαν ἐν τῇ συνάψει τοῦ δανειστικοῦ συμβολαίου, εἶναι ἐγκύρος, ὡς καὶ τὸ συνεπείᾳ τῆς ἀποφάσεως ταύτης συναφθὲν δανειστικὸν συμβόλαιον μετὰ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζίης τότε Διοι-

(*) Διὰ τῆς προκειμένης ἀποφάσεως ἐπικυροῦται ἡ ἐν σελ. 61 π. τ. καταχωρημένη 4988 Π. Α. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἄνω δημοσιευομένη ἀνηρέθῃ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου δημοσιευθεῖσας ἐν καιρῷ.

κητού αυτής Μ. Ρ^{***}. διότι η γενική συνέλευσις ἐνήργησεν ἐντός τῶν ὁρίων τῶν δικαιωμάτων αὐτῆς, τῶν ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ τῆς ἐταιρείας χορηγηθέντων αὐτῇ, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ γενομένη αὐτῇ δικαιοπραξία μετὰ τῆς τραπέζης εἶναι ὑποχρεωτική διὰ τὴν ἐταιρίαν, μὴ ἀπαγορευομένη ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ αὐτῆς, ὡς ἐν τῇ ἄνω δευτέρᾳ σκέψει τῆς παρούσης εἴρηται.

Ἐπειδὴ κατὰ ταῦτα, μὴ ἀποδοθέντος τοῦ δανείου τῇ Ἑθνικῇ Τραπεζῇ, νομίμως αὕτη προέβη, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ΦΚΣΤ' Νόμου περὶ τραπέζης τοῦ 1859, εἰς ἀναγκαστικὸν πλειστηριασμὸν τοῦ ἐπιδίκου κτήματος τῇ 18ῃ Ἰουνίου 1895 τελεσθέντα, καὶ ἐγένετο κυρία αὐτοῦ, ἐκδοθείσης τῆς κατακυρωτικῆς περιλήψεως νομίμως μεταγραφείσης, εἴτα δὲ μετέβησε τὴν κυριότητα αὐτοῦ διὰ τοῦ... συμβολαίου εἰς τοὺς δύο πρῶτους ἐναγομένους.

Ἐπειδὴ ἐπὶ ἀναγκαστικῆς ἐκποιήσεως, θεωρουμένου, κατὰ νόμον, ὡς πωλητοῦ τοῦ ὀφειλέτου, ἡ ἐνάγουσα ἐταιρία, ὡς διάδοχος τῆς ὀφειλέτιδος προηγουμένης ἐταιρίας, εἰς ἣν ἀνήκεν τὸ ἐκποιηθέν, ὑπόκειται εἰς τὰς κατὰ ταύτης ἐνστάσεις τοῦ ἀγοραστοῦ, ὡς οἱ ἐναγόμενοι διάδοχοι τούτου διακαίονται νὰ προτείνωσι Ν.3 2 Π. (21.3), Ν. 14 Κ. (3.32), Ν. 14 Κ. (8.55), ἐπομένως καὶ εἰς τὴν ἐνστάσιν τοῦ πωληθέντος πράγματος κατὰ τὴν προηγουμένην σκέψιν, δι' ἧς ἐνστάσεως βασίμως ἀποκρούεται ὑπὸ τῶν ἐναγομένων ἡ ἐνάγουσα, ὡς ὁρθῶς ἐδέχθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀβάσιμος δ' ὅλως τυγχάνει ἡ ὑπὸ τῆς ἐναγωγῆς προβαλλομένη ἀντένστασις περὶ ἀκυρότητος τοῦ τίτλου τῆς ἀποκτήσεως τῆς κυριότητος τοῦ ἐπιδίκου ὑπὸ τῆς δικαιοπαρόχου τῶν ἐναγομένων Ἑθνικῆς Τραπεζῆς, ὡς μὴ ὑποκειμένης εἰς ἐκποίησην τῆς περιουσίας τῆς ἐταιρίας τῆς ἐπὶ σκοπὸν βολῆς, κατὰ τὴν περὶ τούτου θέλησιν τῶν ἰδρυτῶν τῆς ἐταιρίας ἐν τῇ καταστατικῇ αὐτῆς ἀναγραφόμενων, διότι, ἴον οὐδεὶς νόμος ἀναγνωρίζει εἰς τὴν ιδιωτικὴν θέλησιν τὸ κύρος νὰ καθιστᾷ ἀναπαλλοτριωτὰ τὰ πράγματα, ἄνευ ἐγκρίνοντος ταύτην νόμου, (Ν. 2 Κ. (7.26), ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, οὐδὲ ἐπικαλεῖται ἡ ἐνάγουσα νομοθετικὴν τοιαύτην διάταξιν, οὐδὲ ὑπάρχει τοιαύτη, τοῦ τυχόν ἐγκρίναντος τὸ καταστατικὸν Β. Διατάγματος μὴ ἔχοντος ἰσχὺν νόμου, σκοποῦντος δὲ μόνον εἰς τὴν ἔγκρισιν νομικῆς ὑπάρξεως τῆς ἐταιρίας, ἥτις καὶ ἄνευ τούτου νομίμως ἡδύνατο νὰ ὑφίσταται, ἀναγνωριζομένης γενικῶς ὑπὸ τῆς νομοθεσίας μας τῆς ὑπάρξεως πάντων τῶν εἰδῶν τῶν νομικῶν προσώπων (Πολ. Δικον. 1.17 § 3, 364—367, 480, 588 § 1, 755, 785, Δ. 12 Μαΐου 1835 Δ. 1 Δεβρίου 1836 ἄρθ. 11 4—116 Δημοτ. Ν. Συναγμ. ἄρθ. 11), οὐδὲ περὶ ἀναπαλλοτριώτου ἔνεκα τελευταίας βουλήσεως πρόκειται, ὅτε ἐξαιρετικῶς, εἰς ὠρισμένας περιστάσεις, δύναται νὰ ἦ ἰσχυρὰ ἡ σχετικὴ διαθήκης ιδιωτικῆς διάταξις, 2ον) τὸ ἄρθρ. 9, τοῦ περὶ οὐ πρόκειται καταστατικοῦ, ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐκουσίαν μεταβίβασιν τῆς κυριότητος τῆς περιουσίας τῆς ἐταιρίας καὶ οὐχὶ εἰς τὴν ἀναγκαστικὴν καὶ ὑπὸ τὸ κύρος τῆς ἀρχῆς γιγνομένην, ἣν δὲ ἡδύνατο ἡ

ιδιωτικὴ θέλησις νὰ παρακωλύσῃ, καὶ 3ον) διότι ἡ παράστασις τῆς ἐξ ιδιωτικῆς θελήσεως ἀπαγορεύσεως πωλήσεως πράγματος δὲν συνεπάγεται ἀκυρότητα τῆς πωλήσεως ὡς ἐπὶ παραβάσεως τῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀπαγορεύσεως, ἀλλὰ μόνον προσωπικὴν ἀπαίτησιν κατὰ τοῦ παραβάτου, ἂν χωρὴ τοιαύτη, (Ν. 61 Π. (2.14), Ν. 30 Β. (11.1), Ν. 3 Κ' (4.6) Ν. 75 Π. (18.1), Ν. 21 § 5 Π. (19.1), Νομ. 135 § 3 Π. (45.1). Ὅθεν οὐδὲ ὡς ἐδεσμεύετο ἡ Τράπεζα νὰ συνομολογήσῃ καὶ διὰ τοὺς λόγους τούτους δάνειον πρὸς τὴν ἐταιρίαν, καὶ συνεπεία τούτου νὰ ἐκποιήσῃ ἀναγκαστικῶς περιουσίαν τῆς ἐταιρίας, ὁρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀπέρριψε τὴν ἀντένστασιν ταύτην τῆς ἐναγωγῆς, ὡς καὶ τὴν ἀγωγὴν, ἀβάσιμα δὲ κρίνονται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου τὰ ἐναντία παράπονα τῆς ἐκκαλούσης καὶ ὡς τοιαῦτα ἀπορριπτέα.

Ἀριθ. 1599 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΣΑΠΟΥΝΤΖΑΚΗΣ
Πραγματογνωμοδύνη. = σύνταξις ἐπὶ μαρτυρικαῖς καταθέσεσιν.

Ἐπειδὴ, εἰ καὶ ἡδύνατο τις εἰπεῖν ὅτι ὁρθῶς ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης 8287 ἡ περὶ ἀνακλήσεως τῆς προηγουμένης τοῦ πρωτοδικείου αἵτησις τῶν ἐκκαλούντων καὶ ἐναγομένων, καθ' ὅσον ὑπεχρέωσεν αὕτη τοὺςπραγματογνώμονας ἐπὶ τῆς δευτέραςπραγματογνωμοσύνης νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν τῶν καὶ τὰς καταθέσεις τῶν ἐνὸρκων ἐξετασθέντων μαρτύρων συνεπεία τῶς ὑπ' ἀριθμ. 2944 (1900) πρωτοδικίου ἀποφάσεως, διὰ τοὺς ἐν τῇ 4ῃ σκέψει τῆς ἄνω 8287 λόγους, δι' οὓς ἔδει ν' ἀπορριφθῇ τὸ σχετικὸν παράπονον τῶν ἐκκαλούντων καὶ ἐναγομένων καὶ ἡ περὶ ἀκυρότητος τῆς δευτέραςπραγματογνωμοσύνης ἐνστάσις τῶν, οὐχ' ἤττον κατὰ τὴν κρατοῦσαν γνώμην βάσιμον κρίνεται τὸ περὶ τούτου παράπονον τῶν ἐκκαλούντων καὶ ἐναγομένων, διότι ἡ κρίσις τῶν μαρτυρικῶν καταθέσεων, τὸ ἀξιόπιστον καὶ ἐξαιρετικὸν ἢ μὴ τῶν μαρτύρων, ἀνατίθεται ἐκ τοῦ νόμου μόνον εἰς τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, οἱ δὲ πραγματογνώνες οὐδὲ πληροφορίας δύναται ἐκ τῶν μαρτυρικῶν καταθέσεων νὰ λάβωσι πρὸς τῆς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐξακριβώσεως καὶ παραδοχῆς τοῦ ἐξ αὐτῶν πορίσματος, (ἄρθρ. 332 Πολ. Δικονομίας Α. Π. 206 τοῦ 1854, σκέψις 6ῃ 150 τοῦ 1885). Ὅθεν μεταρρυθμιστέα τυγχάνουσι κατὰ τοῦτο αἱ ἐκκαλούμεναι ἀποφάσεις, ἡ τελευταία καθ' ὅσον ἔλαβον ὑπ' ὄψιν τῆς τὴν διεξαχθεῖσαν ἀκύρω, ἔνεκα τοῦ λόγου τοῦτου, δευτέρανπραγματογνωμοσύνην καὶ ἐδέχθη καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῆς τὴν ἀγωγὴν.

Ἀριθ. 1600 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΚΟΥΜΑΝΤΑΡΕΑΣ
Πτώχευσις. = ἐπέλευσις ἐνδόσεως. = κατάστασις πτωχεύσαντος καὶ ἐκπροσώπησις. = ἀγωγὰ ἐξ ἀδικήματος.

Ἐπειδὴ, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρ. 145 Ἐμ. Νόμου, ἀπὸ τῆς κηρυττούσας τὴν πτώχευσιν ἀποφάσεως ὁ πτωχεύσας ἀπαλλοτριούται τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας του. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ.

446 του ίδιου νόμου, από της τοιαύτης αποφάσεως πᾶσα ἀγωγή καὶ πᾶν μέτρον ἐκτελέσεως ἐξακολουθεῖ ἢ ἐγείρεται κατὰ μόνων τῶν συνδίκων τῆς πτωχεύσεως ὡς νομίμων ἀντιπροσώπων τοῦ πτωχεύσαντος καὶ τῆς ομάδος τῶν δανειστών. Καὶ ἀληθῶς μὲν, καθ' ἃ ἰσχυρίζεται ἡ ἐνάγουσα καὶ ἐφεσίβλητος, ἐπὶ λήθην ἡ ἔνωσις τῶν δανειστών ἐν προκειμένῳ, καθόσον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6561 τοῦ 1902 αποφάσεως, δὲν ἐπετράπη ὁ συμβιβασμὸς διὰ λόγους δημοσίου συμφέροντος, κατὰ τὴν ρητὴν περὶ τούτου διατάξιν τοῦ ἀρθρ. 537 τοῦ Ἑμπ. Νόμου. Ἀλλ' ἐντεῦθεν δὲν ἐπεται ὅτι ἔπαυσεν ἡ πτώχευσις καὶ ἕκαστος τῶν δανειστών δικαιούται ν' ἀπὸ τῆς ἀγωγᾶς τοῦ κατὰ τοῦ πτωχεύσαντος, διότι διὰ τῆς τοιαύτης ἐνώσεως, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἀρθρ. 540-544 τοῦ ἰδίου νόμου, ἐπέρχεται μόνον ἡ ὁριστικὴ ἀπαλλοτρίωσις τῆς περιουσίας τοῦ πτωχεύσαντος καὶ τὸ δικαίωμα τῶν συνδίκων πρὸς ἐκποίησην καὶ ἐκκαθάρισιν τῆς περιουσίας, μετὰ τὸ πέρας τῆς ὁποίας λύεται ἡ ἔνωσις τῶν δανειστών, καὶ τότε, κατὰ τὸ ἀρθρ. 546 τοῦ ἰδίου νόμου. ἂν μὴ παρασχεθῇ συγγνώμη εἰς τὸν πτωχεύσαντα, δύναται ἕκαστος τῶν δανειστών νὰ ἐνασχέσῃ ἀτομικῶς τὰς ἀγωγὰς τοῦ κατὰ τοῦ πτωχεύσαντος, διότι τότε λύεται ὁ ἐκ τῆς καταστάσεως τῆς πτωχεύσεως ἐταιρικὸς δεσμὸς καὶ ἀλληλεγγύη μεταξὺ τῶν δανειστών, ὡς ἐκ τοῦ ὁποίου δὲν ἐπιτρέπεται ἡ μερικὴ κατὰ προτίμησιν ἱκανοποιήσις διατεστοῦ τινος. Τούτων δ' οὕτως ἐχόντων βάσιμον θεωρεῖται τὸ παράπονον τοῦ ἐκκαλοῦντος κατὰ τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων, ὅτι ἐσφαλμένως διὰ τούτων ἀπερρίφθη ἡ περὶ ἀπαραδέκτου τῆς συζητήσεως τῆς ἀγωγῆς κατ' αὐτοῦ ἀτομικῶς καὶ ἐν πτωχεύσει διατελοῦντος ἔνστασις αὐτοῦ, διότι κατὰ τ' ἀνωτέρω ἡ δίκη νομίμως ἔδει νὰ ἐξακολουθήσῃ μόνον κατὰ τῶν συνδίκων τῆς πτωχεύσεως, οὐχὶ δὲ καὶ κατὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὡς διατελοῦντος ἐν πτωχεύσει. Τὴν ἔνστασιν δὲ ταύτην, ὁρῶσαν τὴν νομιμοποίησιν τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἡ δύνατο οὗτος νὰ προτείνῃ καὶ κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν· εἰ καὶ ἡ δύνατό τις νὰ εἴπῃ ὅτι προκείμενον περὶ ἀγωγῆς ἐξ ἀδικήματος, καλῶς ἐνασκέιται αὕτη κατὰ τοῦ ἐνάγονμένου ἀτομικῶς, καίπερ ἐν πτωχεύσει διατελοῦντος, καθόσον ἐκ τῆς φύσεως τῆς τοιούτης ἀγωγῆς καὶ ὡς ἐκ τῶν ἀναφερομένων κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτῆς προσωπικῶν ζητημάτων, ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται καὶ θεωρεῖται ἀναγκαῖα ἡ προσωπικὴ παράστασις τοῦ διαδίκου οὗτου πρὸς πληρεστέραν καὶ εὐχερεστέραν διευκρίνισιν καὶ ἐξέτασιν τῶν τοιούτων ζητημάτων. Πρὸς Lyon Caen et Renault § 230 καὶ 231 Τομ. 7. Ἀλλὰ κατὰ τὴν κρατήσανσαν ὁμῶς τοῦ δικαστηρίου γνώμην ἐκτὸς τοῦ ὅτι κατ' οὐδεμίαν διατάξιν τοῦ νόμου καθιερούται τοιαύτη ἐξαίρεσις, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἀγωγῆς, δὲν δύναται ἐν προκειμένῳ νὰ θεωρηθῇ ἀποχρώντως δεδικαιολογημένη ἡ ἐξαίρεσις αὕτη, διότι, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀγωγῆς, διὰ ταύτης ζητεῖται ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐναγομένου πρὸς ἀποζημίωσιν, κατὰ τὰς περὶ ἀντιπροσωπεύσεως ἢ προστήσεως ἀρχὰς τοῦ ἀστυνομικοῦ δικαίου, ἰδίως διὰ τὸν ἐξ ἀμελείας ἐμπρησμὸν τοῦ ὑπαλλήλου τοῦ ἐ-

ναγομένου, ἐξ οὗ ὑπέστη τὴν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένην ζημίαν ἢ ἐνάγουσα, ἀλλ' ἐντεῦθεν οὐδόλως ἐνδείκνυται ἡ ἔγερσις τοιούτων προσωπικῶν ζητημάτων, ὡς ἐκ τῶν ὁποίων νὰ θεωρηθῇ ἀναγκαῖα ἡ προσωπικὴ παράστασις τοῦ ἐναγομένου. Κατ' ἀκολουθίαν ἐξαφανιστέαι τυγχάνουσιν αἱ ἐκκαλούμεναι ἀποφάσεις, ὡς προελθοῦσαι ἐκ τῆς ἐναντίου τῆς ἄνω διατάξεως τοῦ νόμου συζητήσεως τῆς ἀγωγῆς μετὰ τοῦ ἐν πτωχεύσει διατελοῦντος ἐναγομένου.

Ἀριθ. 1601 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφίτης κ. Π. ΚΟΥΜΑΝΤΑΡΕΑΣ

Μεταλλεῖα. - ἐκποίησης. - ἔγκρισις κυβερνήσεως. - ἐπέλενδρις. - προσδύμφωνον πωλήσεως. - χαρτόσημον. - κληρονόμος ἐξ ἀπογραφῆς. - οὐ προθεσμία διασκέψεως. - ἐνακτέος. - ἐκτελεστέαι ὑποχρεώσεις ἀναληφθεῖσαι. - οὐ δύσδρομη δανειστών.

Ἐπειδὴ ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ Νόμου περὶ μεταλλείων X' τῆς 22 Αὐγούστου 1861, ἰδίᾳ δὲ ἐκ τῶν ἀρθρ. 6 καὶ 8, ἡ ἐκποίησις τῶν μεταλλείων δὲν ἀπαγορεύεται, ἀλλὰ δὲν ἐπιτρέπεται αὕτη ἄνευ προηγουμένης ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως, ὅταν δὲ διὰ τὸ κύρος δικαιοπραξίας τινος ἀπαιτεῖται ἡ συναίνεσις τρίτου προσώπου τὸ ἀνίσχυρον τῆς δικαιοπραξίας θεραπεύεται διὰ τῆς ἐπιγενομένης χορηγήσεως τῆς συναίνεσεως, διὰ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ τρίτου προσώπου. Ἡ οὕτω δὲ καταρτισθεῖσα δικαιοπραξία πρὸ μὲν τῆς ἐγκρίσεως ὑπὸ τοῦ 3ου προσώπου δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἄκυρος εἰμὴ μόνον ἀνεργῆς καὶ διατελεῖ ἐν ἡθέσει ἢ ὑπὸ αἵρεσινδίκαιπραξία, μετὰ δὲ τὴν ἔγκρισιν αἴρεται ἡ ἀδράνεια καὶ ἡ δικαιοπραξία ἰσχυροποιεῖται διὰ τῆς ἐπισθενεργοῦ δυνάμεως τῆς ἐγκρίσεως, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας αὕτη θεωρεῖται δοθεῖσα κατὰ τὴν σύστασιν τῆς δικαιοπραξίας, μὴ παραβλαπτομένην ἐκ ταύτης τῶν κατὰ τὸν μέσον τοῦτον χρόνον ὑπὲρ τρίτων γεννηθέντων δικαιωμάτων, Νομ. 25 Κωδ. (3.16), Νομ. 7 Κωδ. (4.28) Νομ. 3 Κωδ. (5.74) καὶ Νεαρά Ἰουστινιανοῦ 162 κεφ. 1 Πρβλ. Windscheid § 83 ἐδ. 1. Τούτων δὲ τεθέντων βάσιμον θεωρεῖται τὸ παράπονον τοῦ ἐκκαλοῦντος κατὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ὅτι ἐσφαλμένως διὰ ταύτης ἀπερρίφθη ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγή τοῦ ὡς μὴ νόμῳ βάσιμος, διότι, ὡς ἐκ ταύτης προκύπτει, ὁ ἐνάγων διὰ τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῆς του, ἐρειδουμένης ἐπὶ τῆς ἐν αὐτῇ ἐκτεθειμένης προκαταρκτικῆς συμβάσεως ἀναγνωριζομένης ὑπὸ τοῦ Νόμου 75 Πανδ. (18.1), ἰσχυρίζεται ὅτι ὁ ἀποβιώσας καὶ ὑπὸ μόνης τῆς ἐναγομένης κληρονομηθεὶς ἀδελφὸς τῆς I. Γ^α, συνεφώνησε μετ' αὐτοῦ καὶ ὑποσχέθη νὰ πωλήσῃ πρὸς τὸν ἐνάγοντα, ὑπὸ τὴν ἐξυπακουομένην ἔγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως, τὸ 1/4 τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ περιγραφομένου μεταλλείου τοῦ ἀντὶ τιμήματος ἑκτοτε καταβληθέντος δραχμῶν δέκα χιλιάδων. Ἡ δὲ ἐκτέλεσις τῆς ἐν τῇ προσυμβάσει ἀναφερομένης κυρίας συμβάσεως, τῆς ἐκποιήσεως τοῦ μεταλλείου ὑπὸ τὴν ἐξυπακουομένην ἔγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως, οὐδόλως ἀπαγορεύεται κατὰ τὰ ἀνωτέρω

ἐκτιθέμενα καὶ νομίμως δύναται νὰ ζητηθῇ ἡ ὑποχρέωσις πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῆς.

Ἐπειδὴ ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης, ὅτι, ὅταν διὰ τὸ κύρος τῆς κυρίας συμβάσεως ἀπαιτεῖται ὠρισμένη διατύπωσις οὕτω καὶ ἡ προκαταρκτικὴ περὶ αὐτῆς σύμβασις πρέπει νὰ διατυπώσῃται ἐν προκειμένῳ δὲν θεωρεῖται βάσιμος, διότι ναι μὲν κατὰ τὸ ἄρθρ. 48 τοῦ Νόμου περὶ Χαρτοσήμου διὰ τὸ κύρος τῆς ἀγοραπωλησίας ἀκινήτων πραγμάτων ἀπαιτεῖται συμβολαιογραφικὸν ἔγγραφον, ἀλλ' ἡ προσύμβασις περὶ ἀγοραπωλησίας δὲν ἔχει ἀντικείμενον τὴν μεταβίβασιν ἀκινήτου ἰδιοκτησίας, ἀλλὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς συμβάσεως τῆς ἀγοραπωλησίας, ἐπομένως οὐδεμίαν ἐφαρμογὴν ἔχει τὸ ἄρθρ. 48 τοῦ Νόμου περὶ Χαρτοσήμου, ὡς μὴ συντρέχουσης τῆς εἰρημένης προϋποθέσεως αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ ἡ ἐναγομένη Γ^{***} ἐγένετο κληρονόμος τοῦ ἀδελφοῦ τῆς Ι. Γ^{***} ἐξ ἀπογραφῆς, ἐπομένως δὲν δικαιούται νὰ ζητήσῃ ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως καὶ προθεσμίαν τετράμηνον πρὸς διάσκεψιν διότι δὲν συντρέχουσιν αἱ προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρ. 560 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἐπειδὴ καὶ ὁ ἐξ ἀπογραφῆς κληρονόμος καλῶς ἐνάγεται πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν υποχρεώσεων τῆς κληρονομίας, εὐθυνόμενος μόνον ἐφόσον ὑπάρχει κληρονομικὴ περιουσία.

Ἐπειδὴ ἡ ἑτέρα περὶ ἀπαράδεκτου τῆς ἀγωγῆς ἐνστάσις τῆς ἐναγομένης, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι αὕτη ὡς ἐξ ἀπογραφῆς κληρονόμος δὲν δύναται νὰ ἐκποιήσῃ οὐδὲν στοιχεῖον τῆς κληρονομικῆς περιουσίας ἄνευ τῶν διατυπώσεων τοῦ ἄρθρ. 1076 τῆς Πολ. Δικονομίας, δὲν εἶναι βάσιμος, διότι δὲν πρόκειται περὶ ἐκποίησης περιουσίας πρὸς πληρωμὴν χρεῶν κληρονομικῶν, οὔτε περὶ ἐκποίησης πραγμάτων υποκειμένων εἰς φθοράν, ἀλλὰ περὶ ἐκτέλεσεως υποχρεώσεως τοῦ κληρονομηθέντος, μεταβιβαζομένης καὶ εἰς τὸν κληρονόμον, ὅστις κατὰ τὸν Νόμ. 29 Βασ. (35.14) καὶ τὸν ἀντίστοιχον Νομ. 29 Πανθ. (29.2), εἶναι ὁλοκλήρου δικαίου διάδοχος, ἥτοι ὅλων τῶν δικαιωμάτων καὶ υποχρεώσεων τοῦ κληρονομηθέντος. Ἀλλ' οὐδὲ δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀπαράδεκτος ἡ ἀγωγή ἐκ τοῦ ὅτι ὑπάρχουσι καὶ ἄλλοι δανεισταὶ τῆς κληρονομίας, διότι ὡς γίνεσθαι δηλὸν ἐκ τῆς προκαταρκτικῆς συμβάσεως, ἐφ' ἧς στηρίζεται ἡ ἀγωγή, ὁ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης κληρονομηθεὶς ἀνέλαβε τὴν υποχρέωσιν νὰ μεταβιβάσῃ πρὸς τὸν ἐνάγοντα ὠρισμένον στοιχεῖον καὶ ἀντικείμενον τῆς περιουσίας του ἀντὶ τοῦ παρ' αὐτοῦ ληφθέντος ἀντιτίμου. Τὸ ἐκ τῆς τοιαύτης δὲ ἐνοχικῆς σχέσεως πηγάζον δικαίωμα τοῦ ἐνάγοντος ὅπως ἀπαιτήσῃ τὴν πρὸς αὐτὸν μεταβίβασιν τοῦ ὠρισμένου τούτου περιουσιακοῦ στοιχείου, διὰ τῆς ἐκτέλεσεως τῆς κυρίας συμβάσεως, ἐξομολούμενον πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς διεκδικήσεως, δὲν δύναται νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὴν ὁμάδα τῶν δανειστῶν τῆς κληρονομίας (Πρδλ. Παπαρ. § 236 III).

Ἀριθ 1604 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Β. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐπαγωγή ὁρκου ἐν ἐπιβολῇ δικαστικοῦ-διδάσκει δόσεως καὶ ὡς ἐπακτοῦ-δός ἐν ὧ-

πὶον ἐφετείου μετ' ἐπικύρωσιν ἐπιβαλοῦσας πρωτοδικου. - ἀμάχητον τεκμήριον. - ἀδύνατος δευτέρα ἐφεδής.

Ἐπειδὴ, ναι μὲν μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς δηλώσεως τῶν ἐναγομένων περὶ ἐπαγωγῆς ὁρκου πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ θέματος, διὰ τὸ ὅποιον εἶχεν ἐπιβληθῇ δικαστικὸς ὁρκος, ἔδει νὰ διατυπωθῇ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ὁ ἐπακτός, ἀλλ' ἀφοῦ οὗτος δὲν διαφέρει οὔτε κατὰ τὸν τύπον, οὔτε κατὰ τὰς νομίμους συνεπείας τοῦ δικαστικοῦ, οὕτως προτιμᾶται μόνον ὅπως μὴ στερηθῇ τὸ δικαίωμα τῆς ἀντεπαγωγῆς ὁ ὁμόσων. Ἐν προκειμένῳ δὲ ἡ ὁμόσασα ἐδήλωσε ρητῶς ὅτι ἀποδέχεται καὶ ἔδωκε καὶ ὡς ἐπακτὸν τὸν διὰ τῆς ρηθείσεως ἀποφάσεως ἐπιβληθέντα αὐτῇ καὶ δοθέντα ἐμπροσθέντως δικαστικὸν ὁρκον, οὐδὲν ἐννομον συμφέρον ἔχρουσι πλέον αἱ ἐναγόμεναι μετὰ τὴν δόσιν τοῦ ὁρκου νὰ ζητήσιν νὰ ἐπιβληθῇ καὶ αὐτὸς ὡς ἐπακτός (Α. Π. 219 τοῦ 1903). Εἰ καὶ ἡδύνατό τις νὰ ὑποστηρίξῃ ὅτι ἐφ' ὅσον δὲν προηγήθῃ ἀπόφασις ἐπιβάλλουσα τὸν ὁρκον ὡς ἐπακτὸν, ἀκύρως ἐδόθη οὗτος καὶ ἡδύνατο τὸ δικαστήριον νὰ προβῇ εἰς τὴν κατ' οὐσίαν ἐξέτασιν τῆς διαφορᾶς καὶ νὰ ἀνακαλέσῃ τὰς προηγουμένας ἀποφάσεις του, ὡς ἐσφαλμένως ἐπιτρέψασας τὴν ἐμάρτυρον ἀπόδειξιν, χωρὶς οὐδεμίαν νὰ συντρέχῃ ἐξαιρετικὴ περίπτωσις ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 304 τῆς Πολ. Δικονομίας ἀναγραφομένων.

Ἐπειδὴ ἡ προσκοδοθεῖσα ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἐξετάσασα καὶ ἀπορρίψασα πάντας τοὺς λόγους τῆς ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης εἰς τὰ ἀποδεικτικά μέσα, εἰς τὴν ἐξαίρεσιν τῶν μαρτύρων καὶ εἰς τὴν ὀρθὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ἐπικυρώσασα δὲ καὶ τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, ἥτις ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς δόσεως τοῦ ὁρκου ἐδέχετο ὀριστικῶς τὴν ἀγωγὴν, καὶ ἐπιτρέψασα νὰ δοθῇ ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ὁ πρωτοδικῶς ἐπιβληθεὶς ὁρκος, ὃν ἔκρινεν ὡς καλῶς ἐπιβληθέντα, θεωρεῖται ὡς ἐπιβαλοῦσα αὕτη τὸν δοθέντα ὁρκον, καὶ μετὰ τὴν ἐγκυρον, κατὰ τ' ἀνωτέρω, δόσιν αὐτοῦ κατέστη ὀριστικὴ καὶ μὴ ὑποκειμένη εἰς ἀνάκλησιν, διότι ἐκ τῆς δόσεως τοῦ ὁρκου ἐγεννήθη ἀμάχητον τεκμήριον ἀνεπίδεκτον ἀνταποδείξεως, κατὰ τὰ ἄρθρα 273, 359 καὶ 382 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐπομένως ἡ δευτέρα ἐφεσις ὑπὸ χρονολογίαν 19 Ἰουλίου 1906, ἡ σήμερον εἰσαγομένη πρὸς συζήτησιν καὶ περιέχουσα τοὺς αὐτοὺς λόγους, οὗς καὶ ἡ ἀπὸ 16 Νοεμβρίου 1904, ἥτις ἀπερρίφθη ὀριστικῶς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 884 τοῦ 1906 ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου, ἀπαράδεκτος ἐστὶ καὶ ὡς τοιαύτη ἀπορριπτέα, κατὰ τὴν βάσιμον ἀντίρρῃσιν τοῦ ἐφεσιδλήτου (Α. Π. 140 τοῦ 1903 καὶ 314 τοῦ 1905). Εἰ καὶ ἡδύνατό τινες νὰ ὑποστηρίξωσιν ὅτι ὁ ὁρκος ἐδόθη ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ὡς εἰσηγητοῦ καὶ μετὰ τὴν δόσιν αὐτοῦ ἡ ἐκκαλουμένη ὑπ' ἀριθ. 5914 τοῦ 1904 πρωτόδικος ἀπόφασις κατέστη ὀριστικὴ καὶ ὡς τοιαύτη ὑπόκειται εἰς νέαν ἐφεσιν, καθόσον πρὸ τῆς δόσεως τοῦ ὁρκου εἶχεν ἐκκληθῇ ὡς προδικαστικὴ περὶ ἀποδείξεως, καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἔδει νὰ γείνη δεκτὴ ἡ ἀπὸ 19 Ἰουλίου 1906 δευτέρα ἐφεσις καὶ ν' ἀνακληθῶσιν αἱ προηγούμεναι ἀποφάσεις τοῦ ἐφετείου, ὡς ἐσφαλμένως ἐπιτρέψασαι μαρτυρικὴν ἀπόδειξιν

περί ανωνύμου αστυνομικού συναλλάγματος, υποκειμένου εις τὸν κανόνα τοῦ ἀρθροῦ 300 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ οὐδεμιᾶς ἐξαιρετικῆς περιπτώσεως συντρεχούσης πρὸς ἐπίτρεψιν μαρτύρων, κατὰ τὸ ἀρθρον 304 Πολ. Δικονομίας (*).

Ἀριθ. 1606 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Β. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Κοινοποιήσας ὡς ἐν Ἀλλοδαπῇ.- ἀμφιδόητοις.- βῆθος ἀποδείξεως.

Ἐπειδὴ ὁρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ὑπεχρέωσε τὸν ἐναγόμενον καὶ ἤδη ἐκκαλοῦντα ν' ἀποδείξῃ ὅτι καθ' ἐν χρόνον ἐκοινοποίησε τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν πρὸς τὸν εἰσαγγελέα τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν ὅτι διέμενεν ὁ ἐναγόμενος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, καθόσον, ἀφοῦ ἐνήργησε τὴν ἐπίδοσιν οὐχὶ κατὰ τὸν ἐν ἀρθρῷ 143 τῆς Πολ. Δικονομίας συνήθη τρόπον, ἀλλὰ κατὰ τὸν ἐν ἀρθρ. 145 ἀναγραφόμενον ἐξαιρετικόν, ὑπεχρεούτο ν' ἀποδείξῃ ὅτι πραγματικῶς διέμενεν ὁ καθ' οὗ ἡ ἐπίδοσις εἰς ὠρισμένον ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ τόπον καὶ κατ' ἀκολουθίαν ὑφίστατο νόμιμος περίπτωσις ἐπίδοσεως πρὸς τὸν εἰσαγγελέα, οὔτε ὑπῆρχεν ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει τεκμήριον ὑπὲρ τοῦ ἐνάγοντος λόγῳ τῆς ἐρεύνης τοῦ ἐνεργήσαντος τὴν ἐπίδοσιν κλητῆρος, ὅστις δὲν εἶναι ἀρμόσιος νὰ πιστοποιήσῃ τὴν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διαμονὴν τοῦ καθ' οὗ ἡ ἐπίδοσις.

Ἀριθ. 1608 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Β. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀγωγὴ περὶ ἀναγνωρίσεως κληρονομικοῦ δικαιώματος.- περίληψις καὶ λόγων ἀκυρότητος διαθήκης.- προσθήκη ἐτέρων προτάσεων.- κληρονόμοι καὶ ἐκτελεσταὶ ἐναγόμενοι.- δεσμός ὁμοδικίας.- πιστοποιητικὸν προξένου περὶ ἰθαγενείας.- μυστικὴ διαθήκη.- χρονολογία καὶ τόπος ὑπὸ δελίδας.- ἐκθεδὶς ἐγχειρίσεως.- ἀναφορά ἐδρας.- κατωκία μαρτύρων.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐκτίθενται ἐν τῇ προκειμένῃ ἀγωγῇ τὰ πραγματικὰ γεγονότα, ἤτοι ὅτι ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐκκαλῶν τυγχάνει ὁ μόνος ἐγγύτερος ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμος τοῦ ἀποδιδάσαντος Γ*** καὶ ἐξαίτεται ν' ἀναγνωρισθῇ τὸ κληρονομικὸν αὐτοῦ δικαίωμα, κηρυττομένης ἀκύρου τῆς κατ' αὐτοῦ ἀντιταχθεσμένης διαθήκης, ἡ τοιαύτη ἀγωγὴ, κατὰ τὴν ἐν συνόλῳ αὐτῆς κρίσιν καὶ ἐκτίμησιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, εἶναι ἡ hereditatis petitio qualificata, ἥτοι ἡ περὶ κλήρου ἐξ ἀδιαθέτου περιέ-

χουσα ἐκ προοιμίων καὶ ἀκυρωτικὰς ἐνστάσεις κατὰ τῆς παρὰ τῶν ἐναγομένων ἀντιταχθεσμένης διαθήκης ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει ὁ ἐνάγων δικαιούται νὰ ἐπικαλεσθῇ οὐ μόνον τὰς ἐκ τῶν προτέρων περιληφθεῖσας ἐν τῷ ἱστορικῷ τῆς ἀγωγῆς ἀκυρωτικὰς ἐνστάσεις, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν ἄλλην τυχόν παραλειφθεῖσαν καὶ διὰ τῶν προτάσεων τῆς πρώτης συζητήσεως ὑποβληθεῖσαν ἐπομένως ὁρθῶς τὸ προξενικὸν δικαστήριον προέβη καὶ εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ ἀκυρωτικοῦ τῆς ἐπιδίκου διαθήκης λόγου τοῦ διὰ τῶν προτάσεων ὑποβληθέντος καὶ στηριζομένου εἰς τὸ ὅτι ὁ διαθέτης ἐτύγγανεν ὁθωμανὸς ὑπήκοος καὶ ἀκύρως συνέταξε μυστικὴν διαθήκην, κατὰ τὰς διατυπώσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ Νόμου. Ἀλλῶς ἐν τῷ αὐτῷ δικογράφῳ ἐνοῦνται ἀμφοτέραι αἱ ἀγωγαί, δηλονότι ἡ περὶ κλήρου ἐξ ἀδιαθέτου καὶ ἡ περὶ ἀκυρώσεως τῆς διαθήκης, ἡ ἑνωσις δ' αὐτῶν οὐδαμῶς ἀντίκειται εἰς τὰ ἀρθρα 535 καὶ 537 τῆς Πολ. Δικονομίας, διότι ἡ χρῆσις τῆς μιᾶς δὲν ἀποκλείει τὴν ἄλλην, οὔτε ἀντιτάσσουσιν πρὸς ἀλλήλας, ὅτε καὶ πάλιν ἐξεταστέα ἐτύγγανεν ἡ διὰ τῶν προτάσεων ὑποβληθεῖσα ἀκυρωτικὴ ἐνστάσις.

Ἐπειδὴ τὴν ρηθεῖσαν ἀγωγὴν ἀπευθύνει ὁ ἐνάγων κατὰ τῶν ἐναγομένων, ἥτοι τοῦ ἐκ διαθήκης κληρονόμου καὶ τῶν ἐκτελεστῶν τῆς διαθήκης, καὶ καταλαμβάνων ἀπὸ κοινοῦ καὶ κατεχόντων ἀνευ νομίμου δικαιώματος τὴν κληρονομικὴν περιουσίαν καὶ ἀμφισβητούντων τὸ κληρονομικὸν αὐτοῦ δικαίωμα, ἥτοι ἐνάγονται πάντες δι' ὑποχρέωσιν ἐκ κοινῆς ἱστορικῆς καὶ νομικῆς αἰτίας ἐπομένως ὑφίσταται δεσμός παθητικῆς ὁμοδικίας καὶ ἀπορριπτέα ὡς μὴ βάσιμος ἡ ἐπὶ ἐναντίας ἐκδοχῆς ἐρεῖδομένη ἐνστάσις περὶ ἀκυρότητος τῆς ἀγωγῆς δι' ἑλλειψιν δεσμοῦ παθητικῆς ὁμοδικίας.

Ἐπειδὴ, ὡς δηλοῦται ἐκ τοῦ προσαγομένου πιστοποιητικοῦ τῆς 18 Μαρτίου 1905 τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑλληνος προξένου, οὗτος βεβαίῳ ἐν τῇ ἐπιστημότητι τῆς ἀρχῆς του ὅτι ὁ Α. Γ***, οὗτινος προσβάλλεται ἡδη ἡ διαθήκη καὶ διεκδικεῖται ἡ κληρονομία, τυγχάνει ἐγγεγραμμένος ἐν τῷ μητρώῳ τῶν ὑπηκόων ἑλλήνων, ἐπομένως ὁ καὶ πρωτοδικῶς ὑποβληθεὶς ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐκκαλοῦντος, καὶ ἡδη ἐπαναλαμβανόμενος, ὅτι τὸ πιστοποιητικὸν τοῦτο δὲν ἀφορᾷ τὸν Α. Γ*** οὐκ ἐστὶ βάσιμος ἀφοῦ ὡς εἴρηται ὁ Πρόξενος ρητῶς βεβαίῳ ὅτι εἰς τὸ μητρώον τῶν ἐν Κων(ν)λει παρειδημούντων πολιτῶν Ἑλλήνων εἶναι ἐγγεγραμμένος αὐτὸς οὗτος ὁ Α. Γ***, οὗτινος διεκδικεῖται ἡ κληρονομία.

Ἐπειδὴ τὸ ρηθὲν πιστοποιητικὸν ὡς δημόσιον ἐγγράφον, ἅτε ὑπὸ δημοσίας ἀρχῆς καὶ ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς ἀρμοδιότητός της ἐκδιδόμενον παρέχει πλήρη ἀπόδειξιν, διότι κατὰ τὸ ἀρθρον 117 § 4 τοῦ Προξ. Ὁργανισμοῦ μεταξὺ τῶν γενικῶν καθηκόντων τῶν προξενικῶν ἀρχῶν ἀναγράφεται καὶ ἡ ὑποχρέωσις πρὸς τήρησιν ἐν τῷ γραφείῳ αὐτῶν μητρώου κατ' ἀλφαριθμητικὴν τάξιν, ἐν ᾧ ἐγγράφονται πάντες οἱ ἐντὸς τῆς περιφέρειας παρειδημούντες ἐνήλικοι πολῖται Ἑλληνες μνημονεύεται δὲ ἐν τῷ περιθωρίῳ ἡ ἀποδεικνύουσα τὴν ἰθαγένειαν τοῦ ἐγγεγραμμένου πιστοποιήσις τῆς ἀρμοδίας

(*) Ἀφρονούμεν ριζικῶς, οὐχὶ μόνον δι' ὅσα ἐκάστοτε ἐγγράφοντο διὰ τὸ ἀμάχητον, καὶ συγχωρηθῆτω ἡμῖν καὶ ἀχώνευτον τεκμήριον ἐκ τῆς δόσεως τοῦ δόκου, ἀλλὰ καὶ διότι τοῦτο προϋποτίθησι τὴν ἐν νομίμῳ ἀποδείξει τελειωτὴν του, οὐχὶ δὲ τὴν ὑποστήριξιν του ἐπὶ προδήλως κακῶς διαταχθείσης π.χ. μαρτυρικῆς ἀποδείξεως. Τοῦτο δὲν ἐδέχθησαν οὐδὲ οἱ φανατικώτεροι ὑποστηρικταὶ του. Διότι ἔρβατε δι' ὅλου συμπληρωμένου μαρτυρικῆς ἀποδείξεως νὰ βεβαιωθῇ δάνειον 10.000 δραχμῶν, οὐδαμῶς δύναται νὰ υποστηριχθῇ ὅτι τὸ δάνειον ἐγένετο ἀμάχητον

Ἑλλ. ἀρχῆς ἐπομένως ἀφοῦ εἰς τὸ τοιοῦτο μη-
τρῶν, ἐν τῷ ὁποίῳ ἀναφέρεται καὶ ἡ πιστοποίη-
σις τῆς ἀρμοδίας Ἑλλ. ἀρχῆς, τυγχάνει ἐγγεγρα-
μένος ὡς ὑπὸ τοῦ ἑλλήνων ὁ ἀνωτέρω μνημονευθείς
Α. Γ^α, παρέχεται πλήρης ἀπόδειξις περὶ τῆς
ἐλλήν. αὐτοῦ ἰθαγενείας οὕτω δ' ἀποφηνάμενον
καὶ τὸ δικάσαν προξενικὸν δικαστήριον καὶ ἀπορρί-
ψαν τὴν ἐπὶ τῆς ἐλλείψεως ἐλλήν. ἰθαγενείας ἀ-
κυρωτικὴν ἐνστασιν, διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκκαλουμένη
ἀποφάσει ἐρθούς καὶ νομίμους λόγους, οὐδαμῶς
ἐσφαλεν, οὐδ' ἦτο ἀνάγκη νὰ τάτῃ περὶ τούτου
ἀπόδειξιν, διότι κατὰ τὸ ἄρθρ. 244 τῆς Πολ. Δι-
κονομίας ὁ δικαστὴς διατάσσει ἀπόδειξιν μόνον
περὶ τῶν οὐσιωδῶν πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν, περὶ
τῆς ἀληθείας τῶν ὁποίων δὲν εἶναι εἰσέτι δικανι-
κῶς πεπεισμένος ἐν προκειμένῳ δὲ ὁ ἰσχυρισμὸς
περὶ ἰθαγενείας ἦν ἀποδεδειγμένος διὰ δημοσίου
ἐγγράφου μὴ προσδληθέντος ὡς πλαστοῦ.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν λογικὴν ἐρμηνείαν τοῦ ἄρθρου
21 τοῦ ψηφίσματος περὶ διαθηκῶν, ἡ ἐπανάληψις
τῆς χρονολογίας καὶ τοῦ τόπου καθ' ἑκάστην σελίδα
τῆς μυστικῆς διαθήκης, εἶναι ἐντελὲς ἄσκοπος,
καθόσον οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει, οὔτε ἐνδιαφέρει νὰ
ἡ γνωστὸν τίνα ἡμέραν ἐγγράψαν ὁ διαθέτης τὴν
πρώτην σελίδα καὶ τίνα τὴν δευτέραν κλπ ἡ ἐ-
πανάληψις ὅμως τῆς ὑπογραφῆς τοῦ τε διαθέτου
καὶ τοῦ γράψαντος ἀποτελεῖ ἐγγύησιν κατὰ τῆς
ὑποβολῆς φύλλων καὶ τῆς δι' αὐτοῦ νοθεύσεως τῆς
τελευταίας βουλῆσεως ὁ σκοπὸς δὲ οὗτος ἐξεπλη-
ρώθη ὑπογραφείσης τῆς προσβαλλομένης διαθήκης
ἐν ἐκάστη σελίδι παρὰ τε τοῦ διαθέτου καὶ τοῦ
γράψαντος αὐτὴν (Παπαρρήγ. Κληρυν. § 105
Καλλιγὰ Τόμ. Ε' § 198).

Ἐπειδὴ ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 357 τῆς
26 Ἰουνίου 1896 ἐκθέσεως τοῦ ἐκπληροῦντος χρέη
συμβολαιογράφου Ἑλλήνος προξένου, ἀναφέρεται ἐν
αὐτῇ ὅτι συνετάχθη ἐν Πέραν τῆς Κων(ι)λέως καὶ
ἐν τῷ προξενικῷ καταστήματι, ἐνθα ἐκπληροῖ τὰ
καθήκοντά του, ἐκ τούτων δὲ ἀριθῆλως ἐξάγεται
ὅτι μνημονεύεται ὁ τόπος ἐνθα ἐδρεύει ὁ συμβολαι-
ογράφος, ὡς ἀπαιτεῖ τὸ ἄρθρ. 181 τοῦ Ὁργαν.
τῶν Δικαστηρίων. Προσέτι ἀναφέρεται ἐν τῇ αὐτῇ
ἐκθέσει, ὅτι ὁ διαθέτης Α. Γ^α καὶ οἱ παραστάν-
τες τρεῖς μάρτυρες εἶναι ἐκ τῶν παρεπιδημούντων
ἐν Κων(ι)πόλει πολιτῶν Ἑλλήνων. Ἡ λέξις «παρε-
πιδημούντων», εἶναι ταύτοσημαντος τῆς λέξεως
«κατοικούντων» διότι ὁ Προξενικὸς Ὁργανισμὸς
πρὸς δῆλωσιν μὲν τῆς προσωρινῆς διαμονῆς μετα-
χειρίζεται τὰς φράσεις «διατρίβειν, διαμένειν προ-
σωρινῶς» πρὸς δῆλωσιν δὲ τῆς κατοικίας τὰς φρά-
σεις «παρεπιδημεῖν, μονίμως παρεπιδημεῖν» (ὅρα
τ' ἄρθρ. 118, 129, 132, 154 καὶ ἰδίως τ' ἄρθρ.
234 καὶ 235 τοῦ Προξ. Ὁργαν.). καθόσον ὁ ἡμε-
δαπὸς ἐνόσω διατηρεῖ τὴν ἐλλ. ἰθαγένειαν δὲν ἀ-
πώλεσε τὴν πρόθεσιν παλιννοστήσεως, ἥτις ἀντίκει-
ται εἰς τὴν μονιμότητα κατοικίας, ἀφοῦ δὲ ἡ λέξις
«παρεπιδημούντων» εἶναι ἰσοδύναμος μὲ τὴν λέξιν
«κατοικούντων» πληροῦται ὁ σκοπὸς τῆς διατάξεως
τοῦ ἄρθρ. 181 τοῦ Ὁργ. τῶν Δικαστ. ὁρθῶς ἄρα
τὸ προξενικὸν δικαστήριον ἀπέρριψε τὰς ἐνστάσεις
περὶ ἀκυρότητος τῆς ἐκθέσεως ἐγγειρίσεως ἐπὶ τῷ

λόγῳ ὅτι δὲν μνημονεύεται ἐν αὐτῇ ἡ ἔδρα τοῦ
συμβολαιογράφου καὶ ἡ κατοικία τοῦ διαθέτου καὶ
τῶν μαρτύρων.

Ἀριθ. 1609 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΒΑΛΤΙΝΟΣ

Ἐφεδρὶς κατ' ἀποφάσεως μεταλλευτικοῦ συμ-
βουλίου. - δῆλωσις.

Ἐπειδὴ μετὰ τὴν ἀνάκλησιν τῆς ἀνακοπτομένης
ἀποφάσεως, εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν ἡ κατὰ τῆς
ἀποφάσεως τοῦ μεταλλευτικοῦ συμβουλίου ἐφesis
τοῦ ἡδὴ ἀνακόπτοντος. Προκειμένου δὲ νὰ κριθῇ τὸ
βάσιμον τῶν ἐν αὐτῇ διαλαμβανόμενων λόγων, δέον
πρωτίστως ἡ ἐφesis αὕτη νὰ δηλωθῇ τοιαύτη ὁ-
μως δῆλωσις δὲν ἐγένετο, οὔτε προσάγεται πιστο-
ποίησις τοῦ γραμματέως τοῦ δικαστηρίου τούτου
περὶ γενομένης ἐγγραφῆς συνεπῶς τὸ δικαστήριον
δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς ἐξέτασιν αὐτῆς, ἀλλὰ
δέον νὰ ἀπόσχῃ τῆς ἐκδικάσεως μέχρι οὗ νομίμως
δηλωθῇ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 52 τοῦ περὶ
Χαρτοσήμου Νόμου, καθὼ εἰσαγομένης πρὸς συζή-
τησιν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἀνακόπτοντος καὶ ἐκκαλοῦντος
δὲν εἶναι δὲ βάσιμον τὸ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ὑπο-
στηριζόμενον ὅτι ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἐφesis τοῦ δὲν
ὑπόκειται εἰς δῆλωσιν, καθὼ ἀπευθυνομένη κατ' ἀ-
ποφάσεως τοῦ Μεταλλευτικοῦ Συμβουλίου, ἥτις δὲν
εἶναι δικαστικὴ ἀπόφασις καὶ ἀφορᾷ διαδικασίαν,
ἣν ὁ εἰδικὸς Νόμος ΒΥΜΑ' ἐκήρυξεν ἀτελεῖ, διότι
τὸ μὲν ἄρθρον 601 Πολ. Δικονομίας, ὅπερ τὴν
πρὸς δῆλωσιν τῶν ἐφέσεων ὑποχρέωσιν κανονίζει,
εἶναι γενικόν, τὰ δὲ ἄρθρα 21 ἐδ. 0' καὶ 22 ἐδ. 6'
τὰ ὑποβολόντα τὴν δῆλωσιν εἰς χαρτοσήμιον, δὲν
ἔχουσι σκοπὸν καθ'αὐτὸ ταμειευτικόν, ἀλλὰ κυρίως
τὴν ἀσφαλεστέραν τήρησιν τῶν περὶ δηλώσεων τῶν
ἀνακοπῶν καὶ ἐφέσεων διατάξεων τῆς Πολ. Δικο-
μίας ἐπομένως, καίτοι κηρυχθείσης τῆς περὶ τού-
του διαδικασίας ἀτελοῦς ὑπὸ τοῦ μνησθέντος εἰδι-
κοῦ νόμου, δὲν ἀπαλλάσσεται ὁ ἐκκαλὼν τῆς πρὸς
δῆλωσιν τῆς ἐφέσεως ὑποχρεώσεώς του.

Ἀριθ. 1610 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΝΑΥΤΗΣ

Κηδεμῶν σχολαζούσης περιουσίας. - κατάδχε-
σις παρὰ. - τρόπος ἐνεργείας.

Ἐπειδὴ ὁ κηδεμῶν σχολαζούσης κληρονομίας δὲν
εἶναι τρίτος, διότι οὗτος ἐκπροσωπεῖ τὴν κληρονο-
μίαν αὐτὴν καὶ τὰ παρ' αὐτοῦ κατεχόμενα κληρο-
νομικὰ πράγματα ὑπὸ τὴν ιδιότητα ταύτην κατέ-
χονται, οὐχὶ δὲ ὡς ὑπὸ τρίτου ὀφειλέτου τῆς κλη-
ρονομίας. Καθὰ δὲ προκύπτει ἐκ τοῦ προσαγομένου
κατασχετηρίου, ἡ κατάσχεσις ἐγένετο παρὰ τῷ ἐ-
φειδλήτῳ ὡς τρίτῳ, καὶ τοιοῦτον τὸν ὀνομάζει τὸ
κατασχετήριον, τὸ ὅτι δὲ ἐν τῷ κατασχετηρίῳ ἀ-
ναφέρεται ἡ φράσις «προσωπικῶς ὡς τρίτον» τοῦτο
δὲν ἔχει σημασίαν τίνα ὡς διατείνεται ἡ ἐκκα-
λοῦσα, διότι τὸ αὐτὸ πρόσωπον δὲν δύναται νὰ εἶναι
ταυτοχρόνως ὁ ὀφειλέτης καὶ ὁ τρίτος, οὐδαμῶς δὲ
ἀναφέρεται ἐν τῷ κατασχετηρίῳ ὅτι κατέχει
παρὰ τῷ δηλοῦντι ὡς κατέχοντι τὰ πράγματα ἀ-
τομικῶς καὶ οὐχὶ ὑπὸ τὴν ιδιότητα τοῦ κηδεμόνος,

ὡς διὰ τῶν προτάσεων τῆς λέγει ἡ ἐκκαλοῦσα ὅτι ἡνῶσει νὰ κατάρχη, ὁρθῶς ὅθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, σκεφθεῖσα ὅτι ἡ κατάρχησις ἐπρεπε νὰ γίνη κατὰ τὰ ἄρθρα 886 καὶ 1037 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ οὐχὶ κατὰ τὰ ἄρθρα 923, 926 ἀπέριψε τὴν ἀνακοπὴν κατὰ τῆς δηλώσεως, ἀβάσιμοι δὲ καὶ ἀπορριπτεῖσι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμοὶ τῆς ἐκκαλοῦσης καὶ συνεπῶς καὶ ἡ ἔφεσις. Εἰ καὶ ἡδυνάτο τις εἰπεῖν ὅτι ὁ παρ' ᾧ ἡ προκειμένη κατάρχησις, εἶναι τρίτος καὶ καλῶς ἐγένετο παρ' αὐτῷ ὡς τοιοῦτω ἡ κατάρχησις.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Ἀριθ. 1546 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐθνικὴ Τράπεζα. - ἐκπροσώπων δις ὑποκαταστημάτων. - προδικαστικῶς. - τροπὴ ὑποθήκη συμβιβάσιμος.

Ἐπειδὴ τὸ παράπονον τῆς ἐκκαλοῦσης Ἐθ. Τραπεζῆς ὅτι οὐκ ὁρθῶς ἀπερρίφθη ἡ ἐνστασίς της περὶ τοῦ ἀκύρου τῆς τε ἀνακοπῆς καὶ ἀναγγελίας τοῦ ἐφεσιδλήτου, ἅτε μὴ ἀπευθυνόμενων κατὰ τοῦ διοικητοῦ τῆς Ἐθ. Τραπεζῆς, ἀλλὰ κατὰ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ἐν Ναυπάκτῳ Ὑποκαταστήματος αὐτῆς, δὲν εἶναι βάσιμον καὶ συνεπῶς ἀπορριπτίον, διότι ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα εἶναι ἐν καὶ τὸ αὐτὸ νομικὸν πρόσωπον καὶ ἐν τῇ διοικήσει καὶ ἐν τοῖς ὑποκαταστήμασι, καὶ ἐπομένως διὰ τὰς δικαστικὰς ἐν γένει πράξεις ἐν τῷ κέντρῳ ἀντιπροσωπεύεται παρὰ τοῦ διοικητοῦ αὐτῆς, ἐν δὲ τοῖς ὑποκαταστήμασι διὰ τὰς δικὰς τὰς ἐγχειρομένας εἰς τὰ δικαστήρια εἰς τὴν περιφέρειαν τῶν ὁποίων ταῦτα ὑπάρχοντα, παρὰ τοῦ διευθυντοῦ τῶν ὑποκαταστημάτων τούτων, καὶ ἀνὰ δίκαια αὐτὰ ἀφωρῶσιν ἀναγκαστικὴν ἐκτέλεσιν ἐπὶ ἀκινήτων κειμένων ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὑποκαταστήματος, ὡς τοῦτο ἐξάγεται ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρ. 89 περὶ κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Τραπεζῆς ἐγκριθέντος διὰ Βασιλ. Διατάγ. τῆς 29 Ἀπριλίου 1867, καθ' ὃ ὁ διευθυντὴς τῆς Τραπεζῆς διεξάγει πᾶσαν δικαστικὴν ἀγωγὴν, καὶ τοῦ ἄρθρ. 20 περὶ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ τῶν ὑποκαταστημάτων τῆς 5 Ἀπριλίου 1870, καθ' ὃ ὁ διευθυντὴς τοῦ ὑποκαταστήματος φροντίζει περὶ τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐπισπευδομένων ὑπὸ τῆς Τραπεζῆς ἀναγκαστικῶν πλειστηριασμῶν κατὰ τὴν δικαιοδοσίαν του καὶ περὶ τῶν δικῶν τοῦ ὑποκαταστήματος ὅπερ ἀντιπροσωπεύει νομίμως ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, τὸ δὲ ἄρθρ. 82 τοῦ καταστατικοῦ τῶν ὑποκαταστημάτων, καθορίζει ὅτι ὅλαι αἱ ἐπιτρεπόμεναι πράξεις εἰς τὴν Τράπεζαν δύνανται νὰ συγχωρηθῶσιν καὶ εἰς τὰ ὑποκαταστήματα ἐξαιρουμένων τῶν ἐπὶ υποθήκῃ θανείων καὶ χορηγήσεων περὶ ὧν ἐν προκειμένῳ δὲν πρόκειται διότι τὸ χρέος δι' ὃ ἡ ἐκτέλεσις συνήφθη μετὰ τοῦ ὑποκαταστήματος καὶ οὐχὶ μετὰ τῆς διοικήσεως τῆς Τραπεζῆς, ἄλλως τε ἐκ τῶν προσαγομένων πράξεων τοῦ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλου ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ διευθυντὴς τοῦ ὑποκαταστήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ οὐχὶ ὁ διοικητὴς τῆς

Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἐπισπεύδει τὴν ἐκτέλεσιν καὶ αὐτὸς κατέθεσε τοὺς τίτλους, ἀνηγγέλθη καὶ κατετάχθη εἰς τὸν πίνακα τῆς κατατάξεως, ἐξ ὧν ἐξάγεται ὅτι εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ ὑποκαταστήματος Ναυπάκτου ἀνέθεσε τὸ κεντρικὸν κατὰστημα τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐκτελέσεως καὶ νομίμως συνεπῶς ἐγένετο ἡ κοινοποίησις τῶν ἀναγγελιῶν καὶ λοιπῶν ἐγγράφων πρὸς τὸν διευθυντὴν τοῦ ὑποκαταστήματος ὡς ἀντιπροσώπου τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς καὶ τοῦ διοικητοῦ ταύτης.

Ἐπειδὴ ἡ παρατήρησις περὶ τοῦ μὴ ἐγκύρου τῆς μετατροπῆς τῆς προσημειώσεως εἰς ὑποθήκην, ὁρθῶς ἀπερρίφθη διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ ὁρθοὺς καὶ νομίμους λόγους, διότι τ' ἀποτελέσματα τοῦ ἄρθρ. 24 τοῦ περὶ Ὑποθηκῶν Νόμου, ἐπέρχονται οὐχὶ μόνον διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως, ἀλλὰ καὶ διὰ συμβιβασμοῦ, καθόσον ὁ καταργῶν ἐκχερμῇ δίκην συμβιβασμὸς, ὁ κατὰ τοὺς τύπους τοῦ ἄρθρ. 477 τῆς Πολ. Δικ. γενόμενος διὰ δικαστικῆς ἐκθέσεως ἢ διὰ πράξεως συμβολαιογραφικῆς ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἔχει τ' ἀποτελέσματα τελεσιδίκου ἀποφάσεως, ὡς ἐξομοιούμενος πρὸς αὐτὴν κατὰ τὸ προμνημονευθὲν ἄρθρ. 477 τῆς Πολ. Δικ. καὶ ἀφοῦ ἡ μετατροπὴ ἐγένετο πλὴν προγενεστέρως τῆς ἐγγραφείσης ὑπὸ τῆς Τραπεζῆς ὑποθήκης.

Ἐπειδὴ ὁ νόμος (ἄρθρ. 937 Πολ. Δικ.) ἠθέλησεν ἐπὶ ποινῇ ἀποκλείσεως νὰ ὑποβάλλωνται ἅπαντα τὰ στοιχεῖα τῆς κατατάξεως ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλου καὶ νὰ ὦσιν ἐν γνώσει αὐτῶν οἱ τε θανεῖσθαι καὶ οἱ ὀφειλέται, τὸ δὲ ἄρθρ. 949 τῆς Πολ. Δικον. ἐπιτρέπον εἰς τοὺς θανεῖστας ν' ἀνακόψωσι τὸν πίνακα τῆς κατατάξεως, ἐννοεῖ ὅτι οὗτοι δύνανται νὰ παρακονεθῶσι διὰ τῆς ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ἀνακοπῆς των πρὸς ἐκάνθρωπον τῆς ἀδείας ἣν τυχὸν ἐπέφερον ὁ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλος μὴ λαβὼν ὑπ' ὄψιν τὰς ὑποβληθείσας εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλον παρατηρήσεις των, καὶ οὐχὶ ὅτι ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ὑποβάλλωσι κατὰ πρῶτον διὰ τῆς ἀνακοπῆς των ἢ τῶν προτάσεων των παρατηρήσεις ἃς δὲν ὑπέβαλον ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλου, ὅπερ ἠθέλεν ἀντίκεισθαι εἰς τὰς ρητὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 938 τῆς Πολ. Δικ., καθ' ὃ πᾶσα βραδύτερον γενυμένη παρατήρησις κηρύσσεται ἀπαράδεκτος, ἀποτέλεσμα τὸ ὁποῖον ἐπέρχεται ἀναγκάτως ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τοῦ ἄρθρ. 199 τῆς Πολ. Δικ.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Πολὺς γίνεται λόγος περὶ ἀδοκῆτου ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, διὰ τῆς ὁποίας, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν εἰς ἰδιωτικὰ συμφέροντα ἀναφερομένων δικονομικῶν διατάξεων, ἐκρίθησαν ὡς τοιαῦτα καὶ ἀντικείμενα δημοσίου δικαίου καὶ παρεταλεύθη ἡ ἐπ' αὐτῶν καὶ τῆς ἀσφαλείας αὐτῶν ἀπαραίτητος κοινωνικὴ πεποιθήσις. Τὴν ἀπόφασιν ταύτην, διχαζομένην ἐνυγῶς ὑπὸ ἰσχυρᾶς μειοψηφίας, θέλομεν δημοσιεύσει εἰς τὸ προτεγὲς φύλλον, πιστεύοντες ὅτι διὰ ἀναίρεσιν ὑπὲρ τοῦ νόμου, πρέπει νὰ ἀκουσθῇ ἡ φωνὴ τοῦ ἀνωτάτου δικαστηρίου ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ τελεθῇ τέρμα εἰς τὴν παρέκκλισιν.

διὰ δίκην τῆς ἐναγοῦσης καὶ ἂν ἐπλήρωσεν ἀλόγως καὶ κακῶς ἐπραξε τοῦτο, οὐδ' ἔχει δικαίωμα ἀναλήψεως. Ἐπειδὴ ἄλλως καὶ ἂν ὑπῆρχεν ἄδεια πρὸς συμφωνίαν καὶ ἐγένετο συμφωνία κατὰ τὸ ἐν τῇ ἀποδείξει τοῦ ἐναγομένου βούλευμα, ἡ συμφωνία αὕτη δὲν ἔδυνατο νὰ παράσχη αὐτῷ δικαίωμα εἰς λήψιν τῶν 30 0)0 εἰμὴ ἐν περιπτώσει δικαστικῆς λύσεως τῆς διαφορᾶς πρὸς τὸν Α. Μ^{***}, τοῦθ' ὅπερ δὲν ἐγένετο. Ἐπειδὴ ἐπὶ πλέον ἐκ τῶν προεκτεθέντων ἐξάγεται ὅτι ὁ ἐναγόμενος ἐνήργησε δολίως, χωρὶς οὐδὲν νὰ καταβάλλῃ, λαβὼν τὰς 1110 λίρας, ἵνα ἐπὶ βλάβῃ τῆς ἐναγοῦσης διευκολύνῃ τὸν ἐπιτρόπον εἰς τὰς σκευωρίας του πρὸς σφετερισμὸν τῆς περιουσίας αὐτῆς. Ἀλλ' οὕτω διατυπωμένη ἡ ἀγωγὴ, ἄριστος κρίνεται, μὴ ἀναφέρουσα λόγον τινὰ νομικῆς ἀνυπαρξίας τῆς μεταξὺ τοῦ ἐπιτρόπου καὶ τοῦ ἐναγομένου συμβάσεως, ἔνεκα τῆς ὁποίας ἔλαβεν οὗτος τὸ ποσὸν τῶν 1110 λιρῶν, οὐτινος ζητεῖται ἡ ἐπιστροφὴ, διότι ἡ ἐνάγουσα, α') ἐνῷ ἀναφέρει ἐν τῇ ἀγωγῇ καὶ ὁμολογεῖ ὅτι ἐξεδόθη βούλευμα τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ ἀποφάσις τοῦ δικαστηρίου ἐπικυροῦσα τοῦτο, ἅτινα ἐγγράφα προσαγγενται, δι' ὧν ἐπετράπη ἡ ἐκχώρησις τῶν 30 0)0 πρὸς τὸν Ι. Α^{***} διὰ τὰ γενόμενα καὶ γενησόμενα ἔξοδα μέχρῃς ἀποπερατώσεως τῆς δίκης, ἐκ τοῦ ποσοῦ ὅπερ ἤθελε λάβει ἡ ἐνάγουσα, καθ' οἷονδ' ἕποτε τρόπον ἤθελεν ἀποπερατωθῇ ἡ δίκη, ἅρα καὶ συμβιβαστικῶς (ἀφοῦ καὶ διὰ τοῦ συμβιβασμοῦ ἀποπερατοῦται ἡ δίκη, κατὰ τὸ ἄρθρ. 476 ἐδάφ. 4 τῆς Πολ. Δικον.), οὐδὲν λόγον ἀκυρωτικὸν τοῦ βουλεματός τούτου ὠρισμένον ἀναφέρει β') ἐνῷ ἀναφέρει καὶ ἐπικαλεῖται ἐγγράφον ἰδιωτικὸν ἐκδοθὲν παρὰ τοῦ Ι. Α^{***}, δι' οὗ οὗτος ὁμολογεῖ τὴν λήψιν 1110 λιρῶν αἰγυπτιακῶν, ἀναγράφουσα τοῦτο ἐπὶ λέξει ἐν τῇ ἀγωγῇ καὶ ἀναγνωρίζει οὕτω τὴν σύστασιν ἐκχώρησεως μεταξὺ τοῦ ὡς ἐπιτρόπου αὐτῆς καὶ τοῦ ἐναγομένου διὰ τοῦ ἀπὸ 20 Δεκεμβρίου 1890 ἐγγράφου τῶν 30 0)0 διὰ τὰ καταβληθέντα καὶ καταβληθησόμενα δικαστικά ἔξοδα, ἀφοῦ, κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 415 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἰδιωτικὸν ἐγγράφον ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν ὑπὲρ τοῦ ἐκδίδοντος, ὅταν τὸ προσήγαγεν ἢ τὸ μετεχειρίσθῃ ὁ ἀντίδικος, κατὰ τὰς περὶ ἀδιαιρέτου δ' ἄρχας τῆς ὁμολογίας, δὲν δύναται νὰ διαιρεθῇ ἡ ἐν ἰδιωτικῷ ἐγγράφῳ ὁμολογία, οὔτε εἰκονικότης τῆς τοιαύτης ἐκχωρήσεως προβάλλει, οὔτε λόγον τινὰ ἀκυρότητος ταύτης ἐπικαλεῖται ἐν τῇ ἀγωγῇ γ') ἐνῷ ἐπικαλεῖται τὰ ρηθέντα ἐγγράφα, ἐξ ὧν προκύπτει ὅτι τὰς 1110 λίρας αἰγυπτιακάς ἔλαβεν ὁ ἐναγόμενος δυνάμει τῆς γενομένης ἐκχωρήσεως τῶν 30 0)0 καὶ δι' ὧν κατέβηλε τὰς δικαστικὰς δαπάνας καὶ ἀνέλαβε νὰ καταβάλλῃ καὶ τὰ ὀφειλόμενα ἔτι, δὲν ἀναφέρει τὸν λόγον δι' ὃν ἀλόγως καὶ κακῶς ἐπραξε τοῦτο ὁ ἐναγόμενος καὶ δὲν ἔχει δικαίωμα ἀναλήψεως, καὶ δ') ἐνῷ στηρίζει τὴν ἀγωγὴν καὶ εἰς δόλον τοῦ ἐναγομένου, οὐδὲν τῶν οὐσιωδῶν γεγονότων τῶν ἀπαρτιζόντων τοῦτον ἐκρίθησαν ἐν τῷ δικογράφῳ τῆς ἀγωγῆς.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 533 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τὸ ἄρθρ. 143 τοῦ Προξενικοῦ Ὁργανισμοῦ, τὸ ἐγγράφον τῆς ἀγωγῆς δεόν νὰ περιέχῃ

ἐκτὸς τῶν ἄλλων προσόντων καὶ ἀκριβῆ περιγραφὴν τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς καὶ τῆς αἰτήσεως τὴν ὁποίαν ἀπευθύνει ὁ ἐνάγων πρὸς τὸν ἐναγόμενον καὶ τὸν νόμιμον λόγον, ἐφ' οὗ αὕτη στηρίζεται, ἡ ἔλλειψις δ' αὕτη τοῦ οὐσιωδούς προσόντος, μὴ δυνάμενη ν' ἀναπληρωθῇ διὰ τῶν προτάσεων, καθίστησι τὴν ἀγωγὴν ἄριστον, καθόσον δὲν δύναται τὸ δικαστήριον νὰ κρίνῃ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς καὶ τὴν τοιαύτην ἐνστάσιν διακαίουται ὁ ἐναγόμενος, ἐφεσίδητος ὢν, νὰ προτείνῃ, καίπερ παραλιπὼν νὰ πράξῃ τοῦτο κατὰ τὴν πρώτην ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικαίου δικαστηρίου συζήτησιν, ἀφοῦ ἡ ἔλλειψις τῶν οὐσιωδῶν προσόντων τῆς ἀγωγῆς καὶ ἡ ἀοριστία καὶ αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐξετάζεται.

Ἐπειδὴ, κατὰ ταῦτα, τὸ πρωτόδικον δικαστήριον ἔδει νὰ ἀπορρίψῃ τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν ὡς ἄριστον, μὴ προκαίνον εἰς τὴν κατ' οὐσίαν ἐξέτασιν ταύτης, ὡς ἐπραξε διὰ τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων, διὰ τῆς τελευταίας τῶν ὁποίων ἀπερίφθῃ ὡς ἀβάσιμος ἡ ἀγωγὴ.

Ἀριθ. 468 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

Ἀγωγὴ προσδωρινῶν μέτρων. - δεδικοσμένον ὑπὲρ δικαιοπαρόχων. - ἀπορριψίς προηγουμένης ἀγωγῆς ἐναγομένου περὶ προσδωρινῶν μέτρων. - Νόμος ΦΕΖ'. - ἐνάδικος ἀγωγῶν Δημοσίου περὶ νομῆς ὑπὸ δηλωτῶν.

Ἐπειδὴ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν πρωτοδικεῖον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἐκτὸς τῶν μαρτυρικῶν καταθέσεων καὶ τὰς ὑπ' ἀριθ. 288 τοῦ 1883 καὶ 97 τοῦ 1890 ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου, δι' ὧν ἀπερρίφθη ἡ διεκδικητικὴ ἀγωγὴ τῆς ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τοῦ Δημοσίου, καὶ τὴν δυνάμει αὐτῶν συνταχθεῖσαν ἐκθεσιν ἐγκαταστάσεως αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἐπιδίλων ἀγρῶν τῆς 11 Μαΐου 1891, φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἡγουμένου τῆς ἀναιρεσιβλήτου, καὶ τὰς ὑπ' ἀριθ. 2097 τοῦ 1888 καὶ 1419 τοῦ 1900 ἀποφάσεις τοῦ Πρωτοδικείου Πατρῶν, δι' ὧν ἀπερρίφθη ἡ ἀπὸ 21 Ὀκτωβρίου 1897 ἀγωγὴ τῆς ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τοῦ ἀναιρεσιέοντος, καὶ ἐκτιμῆσαν αὐτὰς, ἔκρινεν ὅτι δὲν ἀπεδείχθη ἡ νομὴ τοῦ ἀναιρεσιέοντος καὶ ἀπέρριψε τὴν περὶ προσωρινῶν μέτρων ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιέοντος, ἐν ᾗ ἐκτίθενται ὅτι μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 97 τοῦ 1890 ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐπέδωκεν ὁ ἀναιρεσιέων τὴν ἀπὸ 1 Μαΐου 1891 δήλωσιν περὶ παραχωρήσεως τῶν ἐπιδίλων ἀγρῶν ὡς ἐθνικῶν καὶ ἐξεδόθη τὸ ὑπ' ἀριθ. 202392 τῆς 8 Ἀπριλίου 1897 παραχωρητήριον μεταγραφέν, κατὰ δὲ τὸν Ὀκτώβριον 1897 ἐγκάτεστη εἰς τοὺς ἀγρούς καὶ ἐκαλλιέργησεν αὐτούς, συνεχίσας τὴν νομὴν τοῦ δικαιοπαρόχου τοῦ Δημοσίου, ἐπομένως ἐκτοτε περιῆλθεν αὐτῷ ἡ κυριότης καὶ διανοία κυρίου κατοχῇ αὐτῶν, ὅτι τῇ 21 Ὀκτωβρίου 1897 ἡ ἀναιρεσιβλήτος ἡγεῖρε κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴν περὶ προσωρινῶν μέτρων, ἥτις ἀπερρίφθη διὰ τῶν ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 2097 καὶ 1419 ἀποφάσεων τοῦ Πρωτοδικείου Πατρῶν, ἡ ἀναιρεσιβλήτος ὁμῶς τὸν Ἀπρίλιον 1900 ἤρξατο ν' ἀροτριᾷ καὶ σπείρῃ τοὺς ἀγρούς καὶ παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ καλ-

λιεργήση, διὰ δὲ τῶν παρανόμων τούτων πράξεων, της παρενοχλεῖ τὴν ἐνάσκησιν τῆς νομῆς του, ἀποφηνάμενον δὲ ὅτι τὸ δεδικασμένον τῆς ὑπ' ἀριθ. 97 τοῦ 1890 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι δι' αὐτῆς ἀνεγνωρίσθη νομεὺς τὸ Δημόσιον, ὅπερ ἐγκατέστη εἰς τοὺς ἐπιδίκους ἀγροὺς, ὡς εἴρηται, οὐδεμίαν κέκτηται ἀξίαν ὡς πρὸς τὴν νομὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἀλλ' ἀπαιτεῖται πρὸς ἐγερσιν τῆς προκειμένης ἀγωγῆς περὶ προσωρινῶν μέτρων ἰδία νομὴ αὐτοῦ κτηθεῖσα coram, συνημορφώθη πρὸς τοὺς Ν. 23 πρ. 30 § 5 (41.2), καθ' οὓς ἡ νομὴ ἀνεπίδεκτος ἐστὶ διαδοχῆς καὶ δὲν παρηρμήνευσε τὸ ἄρθρον 4 τοῦ Νόμου ΦΞΖ' τῆς 24 Δεκεμβρίου 1875, ὅπερ δὲν κατήργησε τὴν ἀρχὴν ταύτην, ἀλλὰ παρέχει εἰς τὸν δηλώσαντα ἐθνικὰς γαίας, μὴ κάτοχον καὶ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παραχωρητηρίου, τὸ δικαίωμα νὰ λάβῃ τὴν κατοχὴν αὐτῶν, ἐγείρων πᾶσαν ἀρμόζουσαν πρὸς τοῦτο ἀγωγὴν κατὰ τρίτων, ὁ ἀναιρεσείων ὅμως μετὰ τὴν δηλωσίν του καὶ τὴν ἐκδοσὶν τοῦ παραχωρητηρίου ἔλαβε τοὺς ἐπιδίκους ἀγροὺς καὶ ἔχει εἰς τὴν κατοχὴν του, ὡς ἐν τῇ ἀγωγῇ του ἐκτίθησιν, ὥστε δὲν παρεβίασε τὰς περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ δεδικασμένου ἀρχὰς καὶ τὰς περὶ ὁμολογίας διατάξεις καὶ τὸ ἄρθρον 629 § 4 τῆς Πολ. Δικονομίας (*).

(*) Ταῦτα ὑπερβαίνουν καὶ τὴν ἀπλουστάτην νόησιν, ὀφειλόμενα εἰς τὴν τερατώδη ἀρχὴν τοῦ ἀμεταβιβάστου τῆς νομῆς, περὶ ἧς πολλάκις ἐλάβομεν ἀφορμὴν νὰ λαλήσωμεν. Ὡς παρατηρήσαμεν ἐν σελ. 116 τοῦ παρόντος τόμου ὑπὸ τὴν 250 Α. Π., δύναται τις ν' ἀγοράσῃ ἐν ἀκίνητον, καὶ ἐὰν, μέχρις οὗ, ἀναχωρῶν ἐκ τοῦ συμβολαιογραφείου, μεταβῇ ἐπ' αὐτοῦ διὰ νὰ τὸ καταλάβῃ, εἰσέλθῃ ἐν αὐτῷ τρίτος τις, δὲν ὑπάρχει αὐτῷ ἐνδίκος ἐκ τοῦ νόμου βοήθεια, διότι ἰδίαν μὲν νομὴν δὲν ἐπρόφασε νὰ λάβῃ, τὴν δὲ τοῦ προκτήτορος δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ. Αὐτὸ εἶναι τὸ ἀφοράγαλμα τῆς νομοερμηνευτικῆς ἀντιλήψεως. Ἀλλ' ἐδῶ ὑπῆρχε καὶ τι περιπλέον. ὁ Νόμος ΦΞΖ', ὅστις ρητῶς καὶ κατηγορηματικῶς κελεύει ὅτι ἡ μόνον δηλώσας ἐθνικὰς γαίας καὶ πρὶν ἐτι λάβῃ τὸ παραχωρητήριόν του καὶ γένηται δι' αὐτοῦ κύριος, καίτοι μὴ κτείνετο γέννησις νομεὺς, δύναται νὰ ἐνασκήσῃ τὰς ἐκ τῆς νομῆς τῷ Δημοσίῳ ἀρμόζουσας ἀγωγὰς, κατ' ἄμεσον ἀκολουθίαν κατὰ τὸν αὐτὸν, ἂν οὐχὶ κατὰ μέζονα λόγον, δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ καὶ τὰ ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου δεδικασμένα. Ἐν τούτοις εὐοίηθαι καὶ ἐνταῦθα ἐν modus vivendi ὑπὲρ τῆς ἀρνήσεως τῆς παροχῆς δικαιολογικῆς προστασίας. Λὰς καὶ τὰ δικαστήρια ἐξευρέθησαν διὰ νὰ παρακολουθῶσι μετ' ἀφάτου χαρᾶς τὸν μετ' ἐμποδίων δρόμον τῶν ἀγωνιζομένων ν' ἀναλάβωσι τ' ἀνήκοντα αὐτοῖς, τῶν ὁποίων ἀγωνοθέται εἶναι οἱ ἀφαιροῦντες αὐτά. Λὰς καὶ φοβοῦνται μήπως μεινῶσιν ἀνεὺ ἐργασίας καὶ διὰ τοῦτο ἀσχολοῦνται εἰς τὴν ἐξεύρεσιν καὶ ἐξασφάλισιν νέων δικῶν καὶ νέων καταπονήσεων. Δὲν δύναται ἐν προκειμένῳ ὁ ἀναιρεσείων καὶ ἐνάγων νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν νομὴν τοῦ Δημοσίου, μολονότι ρητῶς νόμος τῷ παρέχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐνασκήσαι τὰς ἐξ αὐτῆς ἀγωγὰς τοῦ Δημοσίου (ὅπερ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον, νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν νομὴν αὐτοῦ). Διατί; Διότι (ἐδῶ εἶναι τὸ ἀκρον αὐτον) ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφέρει ὅτι πλὴν τῆς νομῆς τοῦ Δημοσίου καὶ αὐτὸς, ὡς δηλωτῆς, ἀπέκτην ἰδίαν νομὴν καὶ ἐπομένως δὲν δύναται τοῦ λοιποῦ νὰ γείνη λόγος περὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς ὑπ' αὐ-

Ἀριθ. 469 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ
Μισθωδὺς.- διὰ λυσις ἐπὶ ἐτοιμορρόπῳ.- ἀπό-
δειξις ὑποβολῆς ἰσχυρισμοῦ.

Ἐπειδὴ ὁ μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως, ὅτι τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν πρωτοδικεῖον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ δὲν ἡτιολόγησε τὸν οὐσιώδη ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι ἡ μισθωθεῖσα οἰκία τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατέστη ἐτοιμόρροπος καὶ ὑπῆρχε κίνδυνος καταπτώσεως αὐτῆς ὡς ἐκ τοῦ προορισμοῦ τῆς ὡς σχολεῖον νὰ δέχεται πλὴθὺν μαθητῶν καὶ ἄλλων ἀκροατῶν, ἐπομένως κατὰ νόμον ὑπῆρχεν ἐνεκα σπουδαίου φόβου περίπτωσις μονομεροῦς λύσεως τῆς μισθώσεως, δὲν ἀποδεικνύεται ὅτι προϋτάθῃ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας μὴ προσκομιζομένων τῶν ἐνώπιόν του ὑποβληθεῖσων ἐγγράφων προτάσεων τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὡς τοιούτους δὲ ἀπορριπτέους ἐστὶν ὅθεν μὴ βάσιμος ἡ αἴτησις.

Ἀριθ. 471 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΧΑΤΖΑΚΟΣ
Γραμματίον.- ἐκδόσις ἐν προδαρτηθείσαις χώ-
ραις πρὸ προδαρτηδένως.- χαρακτηρισμὸς.-
κριτέος κατὰ νόμον ἰσχύοντα τότε ὁθωμα-
νικόν.- χαρακτηρισμὸν γραμματίων κατὰ.- ἀρ-
μοδιότης.- κατάργησις ἐμποροδικείων.

Ἐπειδὴ ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐξάγεται, πρόκειται κατ' αὐτὴν περὶ γραμματίου εἰς διαταγὴν ἐκδοθέντος ἐν Λαρίσσει ἐν ἔτει 1871, ἥτοι ὑπὸ τὸ κράτος τῆς τουρκικῆς κυριαρχίας, ἀφοῦ δὲ οἱ ὅρισμοι τοῦ νόμου περὶ τοῦ χαρακτηρισμοῦ σχέσεως τινος ὡς ἐμπορικῆς ἢ ἀστυκῆς ἀναγόνται εἰς τὸ οὐσιαστικόν καὶ οὐχὶ τὸ δικονομικόν δίκαιον, ἔπεται συμφώνως πρὸς τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ Ἀστυκοῦ Νόμου τοῦ 1856 ἀρχὴν, ὅτι τὸ περὶ τούτου ζήτημα ρυθμίζεται ἐκ τοῦ νόμου τοῦ ἰσχύοντος κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν παρήχθη ἡ σχέση καὶ οὐχὶ καθ' ὃν εἰσάγεται ἡ γεννηθεῖσα ἐξ αὐτῆς δίκη. Κατ' ἀκολουθίαν, τοῦ προκειμένου γραμματίου διεπομένου ὡς πρὸς τὸν χαρακτηρισμὸν αὐτοῦ ἐκ τοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεώς του ἐν Θεσσαλίᾳ ἰσχύοντος Ὁθωμανικοῦ

τοῦ ἐπικλήσεως τῆς νομῆς τοῦ Δημοσίου, ἀλλὰ μόνον περὶ τῆς ἰδικῆς του, ἥς μὴ ἀποδεικνυομένης, ἡ ἥδη περὶ νομῆς κατὰ τοῦ ἐναγομένου ἀξίως του εἶναι ἀπορριπτέα. Μετ' ἄλλους λόγους. Ἐὰν δὲν ἐπικαλεῖτο ἰδίαν νομὴν, προσῆκεν αὐτῷ ἡ ἐπικλήσις τῆς τοῦ δικαιοπαρόχου τοῦ Δημοσίου. Ἦδη ἐπικαλεσθεὶς ἰδίαν νομὴν καὶ μὴ ἀποδείξας αὐτὴν, ἐτέθη εἰς χεῖρνα θεσιν ἐκείνου, ὅστις δὲν ἐπικαλεσθῇ τοιαύτην, ἐνῷ ἐκ τῶν ὑστέρων διὰ τῆς ἀποτυχίας τῆς ἀποδείξεως καὶ ὁ μὴ ἔχων νομὴν καὶ ὁ ἐπικαλεσθεὶς τοιαύτην καὶ ἀποτυχὼν εὐρύνεται ἐν τῷ αὐτῷ δικαστικῷ ἐπιπέδῳ τῆς παρ' αὐτοῖς ἀνυπαρξίας νομῆς καὶ τουντεῦθεν, κατὰ τὴν ἐκδοχὴν τῆς ἀποφάσεως, τοῦ δυνατοῦ τῆς ἐπικλήσεως τῆς νομῆς τοῦ Δημοσίου. Ἐπειτα τί εἶναι αὐτὰ τὰ σανσκριτικά ὅτι ἐπικαλεσθεὶς ἰδίαν νομὴν, δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ ὑπὲρ ἐαυτοῦ τὴν ρητῶς ἐπιτραπέσαν αὐτῷ νομὴν τοῦ προκατόχου τοῦ Δημοσίου, τὸ ὅποῖον ἡδύνατο ποιῆται ἐὰν δὲν ἀπέκτα; Τάχα διότι ἀπέκτησε καὶ τί πλέον ἀπόλλυσι τὸ προηγούμενον;

Νόμου. Ήτοι τοῦ παραρτήματος τοῦ Ὁθωμανικοῦ Ἑμπορικοῦ Κώδικος τῆς 9 Σεββάλ 1276 (18)30 Ἀπριλίου 1860), διὰ τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ὁποίου ὁρίζεται, ὅτι τὰ εἰς διαταγὴν γραμμάτια εἰσὶ πράξεις ἐμπορικαί, ἀνευ διακρίσεως ἂν φέρωσιν ὑπογράφας ἐμπόρων, ἢ ἀφορῶσιν εἰς ἄλλας ἐμπορικὰς πράξεις, ἐπεὶ ὅτι ἡ πρὸς πληρωμὴν τοῦ γραμματίου τούτου παρὰ τοῦ τελευταίου ἐξ ὀπισθογραφήσεως κομιστοῦ κατὰ τοῦ ἐκδότου ἐγερθεῖσα ἀπὸ 18 Σεπτεμβρίου 1884 ἀγωγὴ, ἥτοι ἐν ᾧ χρόνῳ ὑφίσταντο ἐπὶ τὰ ἐμποροδικεῖα, καταργηθέντα διὰ τοῦ ΑἴΝΖ' τοῦ 1887 Νόμου, ἔδει, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 1 ἐδ. 6' τοῦ περὶ Ἀρμοδιότητος Ἑμποροδικείων Νόμου καὶ 19 ἐδ. 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὸ ἐμπορικὸν δικαστήριον, ὡς ἀφορῶσα εἰς πρᾶξιν ἐμπορικὴν κατὰ τὰ εἰρημένα, καὶ οὐχὶ εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, εἰς δὲ εἰσαχθεῖσα ὁρθῶς καὶ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 25 τῆς αὐτῆς Δικονομίας ἐκρίθη ὑπὸ τοῦ ἐφετείου ὡς ἀπορριπτέα, λόγῳ ἀναρμοδιότητος, καὶ ὁρθὸν ἐστὶ τὸ διατακτικὸν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλης ἐστηρίχθη αἰτιολογία (*).

Ἀριθ. 472 (1906) Τμ. Α'

Εἰσαγγεῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Γ. ΦΑΣΙΛΑΚΗΣ

Σύνθεσις. - οὐκ εἰδικὴ μνεῖα κωλυμάτων προπορευομένων. - προβολὴ παραβιάσεως διατάξεως ἀνευ προοδικοριζομένου. - παραγγελία ἀγορᾶς παρ' ὠριζομένου προσώπου ἀντικειμένου καλῆς ποιότητος. - οὐχ ὠριζομένου. - προβολὴ ἀκυροτήτων κατὰ διεξαγωγῆς ἐγκαιρος. - οὐ παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ. - πραγματογνωμοσύνη περὶ καταστάσεως. - χρόνος προοδικοριζομένου. - μὴ ἀμφιδόθησις ἀκριβείας μεταφράσεως.

Ἐπειδὴ εἰδικὴν μνεῖαν τοῦ λόγου τοῦ κωλύματος τῶν συγκροτούντων τὸ δικαστήριον δικαστῶν ἢ τοῦ εἰσαγγελέως καὶ τῶν ἀμέσως κατὰ νόμον ἀναπληρούντων αὐτοὺς προσώπων, οὐδεμίαν διατάξιν τοῦ νόμου ἀπαιτεῖ. Ἐπομένως ἀρκεῖ ἡ ἐπὶ τούτῳ γενικὴ μνεῖα τοῦ κωλύματος ἐν τῇ ἀποφάσει, ἥτις οὕτω παρίσταται φέρουσα πάντα τὰ πρὸς νόμιμον σύνθεσιν πρόσωπα, συνυπακουμένου τοῦ κωλύματος τῶν ἀναπληρουμένων.

Ἐπειδὴ ὁ δεύτερος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου καθ' ὃν παρεβιάσθησαν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 244 καὶ 250 Πολ. Δικονομίας, εἶναι ἀόριστος καὶ ἀνεπίδεκτος ἐκτιμήσεως, καθόσον δὲν ὁρίζεται κατὰ τί ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις προσκρούει εἰς τὰς διατάξεις ταύτας (**).

(*) Δὲν βλέπομεν ὅμως νὰ λέγηται τίποτε καὶ ἐπὶ τῆς παρατηρήσεως ὅτι καὶ πρὸ τοῦ καταργητικοῦ τῶν Ἑμποροδικείων Νόμου, τὰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις ἐδικάζον τμήματα τοῦ πρωτοδικείου, καὶ κατ' ἀκολουθίαν καὶ τότε ἡ ἔνστασις, ἔστω ἀναρμοδιότητος, δὲν ἦτο ἄλλο τι κατὰ κυριολεξίαν ἢ ἔνστασις τάξεως ὡς καὶ σήμερον ὑπάρχει καὶ οὐδὲν ἄλλο.

(**) Βεβαίως πρέπει αἱ ὑποβαλλόμεναι αἰτιάσεις νὰ εἶναι σαφεῖς καὶ καθωρισμέναι, ἀλλὰ δὲν πιστεύομεν ὅτι καὶ ἡ ὑπὸ τῆς ἀνω ἀποφάσεως τιθεμένη ἀρχὴ εἶναι ἀπολύτως ὁρθότητος. Ἐὰν προσβάλῃ τις ἀπόφασιν

Ἐπειδὴ τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐκτιμᾷ τὰς μαρτυρικὰς ἀποδείξεις καὶ τὴν πραγματογνωμοσύνην ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ διατυπωθέντος θέματος τῆς προηγηθείσης ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 264 τοῦ 1904 μὴ προσβαλλομένης διὰ τοῦ ἀναιρετηρίου. Αὕτη δὲ ἐκτιμῶσα τὸ περιεχόμενον τῆς ἀγωγῆς δέχεται ὅτι αὕτη στηρίζεται εἰς παραγγελίαν τοῦ ἐναγομένου πρὸς ἀγορὰν τρυγίας, ἣν εἶχε πρὸς πώλησιν ὁ Α. Π^α, ἀλλὰ τρυγίας καλῆς ποιότητος, ἐμπορευσίμου, καὶ τοιοῦτο θέμα ἀποδείξεως ἔταξε. Ἡ δὲ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δεχομένη ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἀποδείξεων ὅτι ἡ τρυγία δὲν ἦτο ἐμπορευσίμου κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀγορᾶς, ἀποκλείει ὅτι ἡ παραγγελία τοῦ ἐναγομένου πρὸς τὸν ἐνάγοντα ἀπέδλεπεν ἀγορὰν ἀτομικῶς ὠρισμένου πράγματος ἀνευ εὐθύνης τοῦ παραγγελιοδόχου περὶ τῆς καλῆς ποιότητος καὶ τοῦ ἐμπορευσίμου τῆς ἀγορασθείσης τρυγίας. Ἡ ἐκτίμησις δὲ τῶν ἀποδείξεων διαφεύγει τὸν ἐλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐνῷ ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς σαφῶς προκύπτει ὅτι ὁρθῶς ἐξετιμήθη ἡ βάσις τῆς ἀγωγῆς (*).

Ἐπειδὴ τὸ ζήτημα τοῦ κύρους τῆς πραγματογνωμοσύνης, ἥτις λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν ἐκτίμησιν μετὰ τῶν ἄλλων μαρτυρικῶν ἀποδείξεων περὶ τῆς καλῆς ποιότητος τῆς τρυγίας, δὲν ὑπεβλήθη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν προσαγομένων προτάσεων τοῦ ἐναγοντος. Ἐπομένως τὸ πρῶτον ἤδη φερόμενον ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου εἶναι ἀπαράδεκτον, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 811 τῆς Πολ. Δικονομίας, καθόσον αἱ περὶ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἀποδείξεων ἀκυρότητες ἀποβλέπουσιν ἰδιωτικὰ δίκαια (συμφέροντα) δὲν δύναται νὰ θεωρηθῶσι δημοσίας τάξεως ἄρα καὶ ὁ περὶ τούτου σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως ἀπαράδεκτος ἀποβαίνει.

Ἐπειδὴ, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ πρωτοδικεῖον ἐκτιμᾷ τὸ ἐκ τῶν πραγματογνωμοσύνων καὶ τῶν μαρτυρικῶν ἀποδείξεων προκύπτει περὶ τῆς ποιότητος καὶ τοῦ ἐμπορευσίμου τῆς τρυγίας κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπὸ τοῦ ἐναγοντος ἀγορᾶς αὐτῆς συμφώνως πρὸς τὸ διατυπωθέν θέμα τῆς προηγουμένης ἀποφάσεως καὶ οὐχὶ καθ' ὃν χρόνον διεξήχθη ἡ πραγματογνωμοσύνη, ἥτοι μετὰ δύο μῆνας ἀπὸ τῆς ἀποστολῆς αὐτῆς εἰς Τεργέστην καὶ παραμονὴν ἐν τῷ τελωνεῖῳ. Ἐπομένως ὁ σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὃν ἡ πραγματογνωμοσύνη διεξήχθη ἀφοῦ ἐχειροτέρησε τὸ ἐμπόρευμα τῆς τρυγίας ἐκ τῆς βραδύτητος τῆς παραλαβῆς αὐτῆς, μὴ βαρυνούσης

σκεπτομένην ὅτι δίκη, ἔχουσα ἀντικείμενον ἀπαίτησιν δραμῶν δύο χιλιάδων, εἶναι ἀνέκκλητος κατὰ τὴν Δικονομίαν, δὲν ἀρκεῖ ν' ἀναφέρῃ ἀπλῶς ὅτι ἡ ἀπόφασις παρεβιάσε τὰς διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας;

(*) Ἡ παρατήρησις ὅτι δὲν προσβάλλεται ἡ διατάξασα τὴν ἀπόδειξιν καὶ τὸ θέμα κανονίσασα, εἶναι ἀπολύτως περιττή. Ἐὰν ἡ ὁριστικὴ στηρίζεται ἐπὶ κακῶς διαταγθείσης ἀποδείξεως, οὐδὲν δύναται νὰ τὴν σώσῃ. Καὶ ἄλλοτε ἐφόρον ὅτι ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου κυρίως εἶναι ἡ ὁριστικὴ, αἱ ἄλλαι δὲ παρασκευάζουσι ταύτην. Πρβλ. καὶ 457 Α.Π. σελ. 292 παρόντος.

τὸν ἐνάγοντα, στηρίζεται ἐπὶ ψευδοῦς προϋποθέσεως καὶ καταπίπτει τὸ ἀναιτιολόγητον.

Ἐπειδὴ δεχομένου τοῦ πρωτοδικείου ὅτι ἡ ἀκρίβεια τῆς μεταφράσεως τῆς πραγματογνωμοσύνης δὲν ἡμφισθητήθη ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος, ἡ ἐκτίμησις τοῦ περιεχομένου τῆς ἐν μεταφράσει πραγματογνωμοσύνης ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ὡς δὲ προκύπτει ἐκ τῶν προηγουμένων προτάσεων τοῦ ἐνάγοντος αἱ ἀμφισθητήσεις αὐτοῦ στρέφονται οὐχὶ εἰς τὸ ἀκριβὲς τῆς μεταφράσεως, ἀλλ' εἰς τὴν ἐννοίαν καὶ τὸ ἀντικείμενον τοῦ περιεχομένου τῆς πραγματογνωμοσύνης.

Ἀριθ. 473 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Ἐργολαβία. - πραγματογνωμοσύνη περὶ συνθέτου ἐκτελέσεως. - περὶ ἐξευρέσεως ἀξίας ἐλλείψεων. - παράδοσις διαδίκου κατ' ἐνέργειαν. - συνυμετοχὴ ἐργοδότου εἰς προμήθειαν ὑλικῶν. - ἀνεπιθύλακτος ἀποδοχὴ ἔργου. - ἰσχυρισμὸς περὶ ὑστέρων βλαβῶν. - περίληψις ἐν τεθείοις θέμασιν. - προβολὴ ἀκαταλλήλου καὶ ἐξαίρεσως πραγματογνωμῶν. - τρόπος καὶ χρόνος προβολῆς. - ἀναιτιολόγητον. - λήψις ὑπ' ὄψιν συνόλου ἐγγράφων.

Ἐπειδὴ τῆς μὲν βάσεως τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἐνάγοντος οὕσης ὅτι οὗτος κατεσκεύασεν ὡς ἐργολάβος δύο οἰκίας τοῦ ἐναγομένου καλὰς, τεχνικὰς καὶ περικαλλεῖς, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀρχιτέκτονος μηχανικοῦ Ν. Σ*** συνταχθέντος καὶ ἐφαρμοσθέντος σχεδιαγράμματος, τοῦ δὲ ἐναγομένου οὐ μόνον ἀμφισθητήσαντος τὴν τεχνικὴν καὶ συμφώνως πρὸς τὸ σχεδιάγραμμα κατασκευὴν τῶν οἰκιῶν, ἀλλὰ καὶ ὑποδείξαντος καὶ καθορίσαντος πολλὰς ἐλλείψεις, τὸ μὲν πρωτοδικεῖον διέταξε πραγματογνωμοσύνην πρὸς καθορισμὸν τῶν ἐλλείψεων, τὸ πρῶτον μὲν διὰ τῆς . . . ἀποφάσεως, εἰτα δὲ συμπληρωτικῶς διὰ . . . ἀποφάσεως, ἡ δὲ πραγματογνωμοσύνη αὕτη τυγχάνει πλήρης καὶ ὠρισμένη, μὴ καθισταμένη ἀόριστος διὰ τῆς προσθήκης ὅτι κατὰ τὴν ἐξέτασιν ὑπὸ τῶν πραγματογνωμῶν τῶν ἐλλείψεων καὶ ἐλαττωμάτων καὶ τῆς ἐν γένει πλημμελοῦς καὶ ἀσυμφώνου πρὸς τὸ σχεδιάγραμμα κατασκευῆς θὰ καρίσταται καὶ ὁ ἐναγόμενος ὑποδεικνύων τὰς ἐλλείψεις ταύτας, διότι τὸ δικαίωμα τοῦτο ὁ διάδικος εἶχεν ἐκ τοῦ νόμου (*) καλῶς ὅθεν καὶ ὠρισμένως ταχθέντος ὡς πρὸς τοῦτο τοῦ θέματος τῆς πραγματογνωμοσύνης, τὸ ἐφετεῖον δὲν ἦτο ὑπόχρεον ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὸν περὶ τοῦ ἐναντίου λόγον τῆς ἐφέσεως, ἐπομένως ὁ σχετικὸς λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως καὶ ὑπὸ τὰς δύο

αὐτοῦ ἀπόψεις, ἤτοι τῆς ἀοριστίας τοῦ θέματος τῆς πραγματογνωμοσύνης καὶ τῆς σιωπῆς τοῦ ἐφετείου ἀπορριπτέος ἐστὶ.

Ἐπειδὴ καὶ τὸ θέμα τῆς πραγματογνωμοσύνης, ὅπερ ἔταξεν ἡ ἀπόφασις τοῦ πρωτοδικείου, ἦτοι ν' ἀποφανθῶσιν οἱ πραγματογνώμονες ἐν περιπτώσει ὑπάρξεως ἐλλείψεων καὶ πλημμελοῦς ἐργασίας ποία ἡ ἀπαιτούμενη δαπάνη πρὸς ἀνθρώπων τούτων καὶ τὸ γενικώτερον θέμα, ὅπερ ἔταξε συμπληρωτικῶς ἡ μεταγενεστέρα ἀπόφασις τοῦ αὐτοῦ πρωτοδικείου, ἦτοι ν' ἀποφανθῶσιν οἱ πραγματογνώμονες περὶ τῆς πραγματικῆς ἀξίας τῶν ἐλαττωματικῶς καὶ πλημμελῶς κατασκευασθεισῶν οἰκιῶν καὶ τῆς ἀξίας ἣν θὰ εἶχον αὐταὶ κατασκευαζόμεναι ἄνευ ἐλαττωμάτων καὶ συμφώνως πρὸς τὴν σύμβασιν, δὲν ἀντιφάσκουσιν πρὸς ἀλλήλας ἀλλὰ πρὸς τὸν αὐτὸν τείνουσι σκοπὸν, ἤτοι τὴν ἐξέυρεσιν τῆς ζημίας τῆς ἐπελθούσης εἰς τὸν ἰδιοκτήτην ἐκ τῆς πλημμελοῦς κατασκευῆς τῶν οἰκιῶν τοῦ ζημιᾶς.

Ἐπειδὴ βάσις τῆς ἀπὸ 16 Μαρτίου 1892 ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσείοντος (καὶ προϋποθέσεις ἄλλως τοῦ νόμου διὰ τὴν ἀξίωσιν τοῦ ἐργολήτου ἐπὶ τοῦ τιμήματος) εἶναι ὅτι οὗτος κατεσκεύασε τὰς οἰκοδομὰς συμφώνως πρὸς τὸ σχεδιάγραμμα καὶ τὸν νόμον, περὶ τούτου δὲ διετάχθησαν ἀποδείξεις, αἱ ἐκτιμήσαν τὸ ἐφετεῖον διὰ τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεών του ἀπερήνατο ὅτι αἱ ἐργασίαι δὲν ἐγένοντο συμφώνως πρὸς τὰ συμφωνηθέντα, οὕτε ἐκ καταλλήλων ὑλικῶν, ὁ δὲ ἀντιστοιχισμὸς τοῦ ἐνάγοντος ὁ προταθείς ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ὅτι καὶ ἂν τὰ ὑλικά δὲν ἦσαν καλὰ, δὲν εὐθύνεται, διότι ταῦτα ἐξελέγοντο τῇ συμπτῶσει τοῦ ἐναγομένου καὶ ἐνεκρίνοντο ἐκάστοτε ὑπὸ τούτου, ὡς καὶ ὁ ἕτερος ἰσχυρισμὸς ὅτι παρελήφθησαν ἄνευ ἐπιφυλάξεως αἱ κατασκευασθεῖσαι αἰκίαι, καὶ ἐνεκρίθη ἐντεῦθεν ἡ κατασκευὴ τοῦ ἔργου, ἀποτελοῦσι νέαν βάσιν ἀγωγῆς μὴ περιεχομένην ποσὴς ἐν τῇ ἀπὸ 16 Μαρτίου 1862 (ἐπιδίκω τοιαύτῃ) καὶ καλῶς δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ ἐφετείου, καὶ οἱ σχετικοὶ λόγοι τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως οἱ ἀναγόμενοι εἰς τὴν ἐγκρίσιν τῶν τε ὑλικῶν καὶ τὴν κατασκευὴν τοῦ ὅλου ἔργου, ἀπορριπτέοι εἰσὶν (*).

(*) Ἀπιστοῦμεν ἀπολύτως ὅτι οἱ δύο λόγοι οὗτοι ἀπετέλουν ἰδίαν βάσιν ἀγωγῆς, τὴν ὅποιαν ὅσω καὶ ἂν προσεπαθήταμεν, δὲν δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν πῶς θὰ διατυπωθῇ ἐν τῷ μέλλοντι. Ἀπ' ἐναντίας προδήλως κατὰ τῆς ἐνστάσεως τῆς κακῆς καὶ διὰ κακῶν ὑλικῶν ἐκτελέσεως, καλῶς προῦδάλλετο ἡ ἀντένστασις τῆς ἐπὶ τῇ ἐγκρίσει τοῦ ἐνισταμένου ἐκλογῆς τῶν ὑλικῶν καὶ τῆς ἀνεπιφυλάκτου παραλαβῆς τοῦ ἔργου. Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ ἐξετασθῶσιν οἱ ἰσχυρισμοὶ οὗτοι κατ' οὐσίαν καὶ δυνατόν μὲν νὰ ἦσαν ἀπορριπτέοι διὰ πολλοὺς ἄλλους λόγους, ἀλλ' οὐδέποτε καὶ οὐδαμῶς ὡς μὴ περιεχόμενοι ἐν τῇ ἀγωγῇ. Ἡμεῖς πιστεύομεν ὅτι αἱ ἀποφάσεις δὲν πρέπει νὰ παρέχωνται τὸ ἐνδόσιμον νὰ πιστεύηται ὅτι αἱ αἰτιολογίαι αὐτῶν εἶναι ἐφεύρημα εὐπρόσωπον μιᾶς ἱσως κατ' οὐσίαν δικαίας λύσεως (τὸ ὅποιον ἐν προκειμένῳ οὐδὲ δυνάμεθα νὰ γνωρίζωμεν), ἀλλὰ νὰ παρέχωνται ἑαυτὰς ὡς ὑπόδειγμα ἐκλονήτου καὶ ἀπειριστασιολήτου ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης. Ἡ ἄνω ἀπόφασις ἐτάχθη εἰς τὴν πρώτην τάξιν.

(*) Ἡ ἀπόφασις, δεχομένη ὁρθῶς ὅτι ἡ παράστασις τοῦ διαδίκου κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς πραγματογνωμοσύνης εἶναι δικαίωμα τοῦ διαδίκου, ὑποδεικνύει περιπλέον καὶ τὴν ἀνάγκην τοῦ προσδιορισμοῦ χρόνου τῆς ἐνεργείας καὶ τῆς γνωστοποιήσεως τούτου τῷ διαδίκῳ πρὸς ἐνάσκησιν τῶν δικαιωμάτων του τούτου. Τοιοῦτοτρόπως συμφωνεῖ πληρέστατα πρὸς τὴν ἐν σ. 509 ΧΝΠ 497 Α. Π.

Ἐπειδὴ ὁ ἕτερος ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου προβλή-
θεις ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀναιρεσεῖοντος ὅτι μερικαὶ βλά-
βαι, καὶ ἰδίως τῆς στέγης καὶ τῶν κουφωμάτων, ἐ-
πηνέχθησαν βραδύτερον ὑπὸ τῶν μισθωτῶν τοῦ ἰ-
διοκτήτου, οὐδὲν ἄλλο ἀποτελεῖ ἢ τὸ ἐναντίον τοῦ
θέματος τῆς πραγματογνομοσύνης, ἥς βάσις ἦν ὅτι
ὁ ἐνάγων κατέσχευσε τὰς οἰκίας καὶ ὡς πρὸς τὴν
στέγην καὶ τὰ κουφώματα, συμφώνως πρὸς τὴν
σύμβασιν, καὶ ἡδύνατο ν' ἀποδειχθῇ ἀνταποδεικτι-
κῶς, τὸ ἐφετεῖον δὲ σιωπήσαν ἐπὶ τοιοῦτου ἐπου-
σιώδους καὶ ἄνευ νομικῆς ἐπιρροῆς ἰσχυρισμοῦ, οὐ-
δένα νόμον παρεβίασε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λό-
γος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ἐστίν.

Ἐπειδὴ ὁ ἕτερος λόγος τῆς αἰτήσεως τοῦ ἀναι-
ρεσεῖοντος ὅτι οὗτος ὑπέβαλεν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου
ἰσχυρισμὸν ὅτι οἱ διορισθέντες ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου
πραγματογνώμονες ἦσαν ἀκατάλληλοι καὶ συνε-
δέοντο διὰ στενῆς φιλίας· μετὰ τοῦ ἐναγομένου καὶ
ἐπομένως ἀντικαταστήσι, καὶ ἐπὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ
τούτου δὲν ἀπεφάνθη τὸ ἐφετεῖον, ἐπίσης ἀπορρι-
πτέος ἐστὶ, καθ' ὅσον οὔτε οἱ ἰσχυρισμοὶ οὗτοι ἐ-
στηρίζοντο ἐπὶ τοῦ νόμου, οὔτε καθ' ὃν τρόπον καὶ
χρόνον ὁρίζει ἡ Πολιτικὴ Δικονομία (ἄρ. 294 καὶ
ἐπόμε.) ὑπεβλήθησαν, ἐπὶ τοιοῦτοτρόπως δὲ ὑποβλη-
θέντων ἰσχυρισμῶν τὸ ἐφετεῖον δὲν ἦν ὑπόχρεων
νὰ ἀπαντήσῃ.

Ἐπειδὴ καὶ ὁ ἕτερος λόγος τῆς αἰτήσεως τοῦ
ἀναιρεσεῖοντος, ὅτι τὸ ἐφετεῖον δὲν ἔλαβεν ὑπ'
ὄψιν διάφορα αὐτοῦ ἔγγραφα προσαχθέντα καὶ ἐπι-
κληθέντα πρὸς ἀπόδειξιν τῶν διαφορῶν αὐτοῦ ἰσχυ-
ρισμῶν ἰδίως τὰ ἐν τῷ ἕκτῳ λόγῳ τῆς αἰτήσεως
ἀναφερόμενα (1 καὶ 2), ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς ἐπὶ
ἐσφαλμένης προϋποθέσεως στηριζόμενος, καθ' ὅσον
τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς τελευταίας καὶ ὁριστικῆς αὐτοῦ
ἀποφάσεως, ἐν ἑκτῇ σκέψει, λσμβάνει ὑπ' ὄψιν του
ἅτὸ σύνολον ἀπάντων τῶν προσαχθέντων καὶ ἐπι-
καλουμένων ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἔγγραφων».

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 1672 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Κ. ΚΟΝΤΟΛΕΩΝ

**Αἰτία θανάτου δωρεᾶς.- παραιτηδὶς ἀπὸ ἀνα-
κλήσεως.- τύπος.**

Ἐπειδὴ ὑπὸ τοῦ νόμου δὲν ἀπαιτεῖται ὠρισμένος
πανηγυρικὸς τύπος πρὸς δῆλωσιν τοῦ δωροῦντος
αἰτία θανάτου ὅτι οὗτος παραιτεῖται τοῦ δικαιώμα-
τος νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν δωρεάν, ὅθεν, ἀφοῦ ὡς συ-
νάγεται ἐκ τοῦ προσαγομένου δωρητηρίου συμβολαίου,
ρητῶς συνεφωνήθη μετὰ τὴν δωρητοῦ καὶ δωρεοδόχου
ὅτι οὐδέτερος τούτων δύναται ἄνευ κοινῆς συμπρά-
ξεως νὰ μεταβιβάσῃ διὰ πωλήσεως δωρεᾶς ἢ ἄλλως
ὁπωσδήποτε τὰ ἐπὶ τῆς δωρουμένης περιουσίας δι-
καιώματά του ἢ νὰ βαρύνῃ αὐτὴν δι' ὑποθήκης ἢ
δουλείας, ἐπεταὶ ὅτι ὁ δωρητὴς προέθετο νὰ παραι-
τηθῇ ἐκ τοῦ δικαιώματος τοῦ νὰ ἀνακαλῇ τὴν δω-
ρεάν, διότι, ἐὰν δὲν ἐνέχῃ τοιαύτην ἔννοian ἢ ἐκ τῶν
ρηθέντων δικαιωμάτων ρητῇ παραιτήσεως, πάντῃ ἁ-
σχοπος ἀπέβαινε διὰ τὸν δωρητὴν ἢ συμφωνία περὶ
μὴ ἀπαλλοτριώσεως ἢ ἐπιβαρύνσεως τῶν δωρη-
θέντων.

Ἀριθ. 1677 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΒΑΛΤΙΝΟΣ

**Ἐργάται μεταλλευταί.- πάθημα ἐκ συμβεβη-
κότος.- σύνταξις.- διάρκεια ἐπὶ χρόνον ἀ-
νικανότητος.- οὐ προοδιοριστέος χρόνος
ἀποφάσει.**

Ἐπειδὴ τὸ μὲν ἄρθρ. 1 τοῦ ΒΩΜΑ' Νόμου ἀνα-
γνωρίζει δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἢ συντάξεως εἰς
τοὺς ἐργάτας ἢ ὑπαλλήλους τοὺς ὑποστάντας δυ-
στύχημα ἐκ διαίτου συμβάντος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς
ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς· τὰ δὲ ἄρθρα 2-4
κανονίζουσι τὸ ποσὸν τῆς ἀπονεμητέας συντάξεως
ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἔκτασιν τῆς ἀνικανότητος τῆς
ἐκ τοῦ συμβάντος δυστυχήματος προελθούσης, τού-
τέστι κανονίζουσι σύνταξιν ἀνωτέραν μὲν διὰ τοὺς
παθόντας πλήρη ἀνικανότητα, κατωτέραν δὲ εἰς
τοὺς παθόντας μερικὴν τοιαύτην, καταλογίζουσι δὲ
καὶ τὰς εὐθύνας, τὰς ὁποίας ἕκαστος τῶν ὑποχρέων
πρὸς σύνταξιν θέλει ἔχει ἀναλόγως τῆς διαρκείας
τῆς ἀνικανότητος· περὶ διαρκείας ὅμως τοῦ χρόνου
τῆς συντάξεως, τοὔτεστι ἂν αὕτη θέλῃ ἐξακολου-
θῇ χορηγούμενη ἐφ' ὅρου ζωῆς ἢ κατὰ ὀλιγώτερον
χρονικὸν διάστημα, οὐδὲν ὁρίζουσιν, ἐπομένως οὔτε
τὸ διοικητικὸν συμβούλιον δικαιούται νὰ ὁρίξῃ ἐν τῇ
ἀποφάσει τοῦ τὸν χρόνον καθ' ὃν θέλει διαρκέσει
ἢ ἀπονομῇ τῆς συντάξεως, οὔτε ὁ παθὼν δικαιούται
νὰ αἰτήσῃ τὸν προσδιορισμὸν ἀνωτέρου χρόνου, καθ'
ὅσον ὁ νόμος τὸ πρὸς ἀπονομὴν τῆς συντάξεως δι-
καίωμα ἀναγνωρίζει ὑφιστάμενον ἐφ' ὅσον χρόνον καὶ
ἢ ἀνικανότητος διαρκεῖ· ἂν δὲ παύσῃ ἡ περιορισθῇ
κανονίζει ἐν ἄρθρῳ 35 ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει
τὸ διοικητικὸν συμβούλιον, δαπάναις τοῦ ταμείου,
προβαίνει εἰς νέαν ἱατρικὴν ἐξέτασιν τοῦ παθόν-
τος, συνεπεία τῆς ὁποίας ἐκδίδει νέαν ἀπόφασιν.
κατὰ ταύτης δὲ δικαιούται ὁ παθὼν ν' ἀπευθύνῃ ἐ-
φ' ἐσιν καὶ παραπονεθῇ ὅτι κακῶς ἔπαυσεν ἢ περιω-
ρίσθη ἡ σύνταξις του. Ἀφοῦ ὅθεν τοιοῦτο δικαίωμα
καθορισμοῦ τοῦ χρόνου τῆς διαρκείας τῆς συντάξεως
ἐκ τῶν προτέρων δὲν ἀναγνωρίζει ὁ νόμος, ἀλλ'
ἐξαρτᾶ τοῦτο ἐκ τοῦ χρόνου τῆς διαρκείας τῆς ἀνι-
κανότητος, μὴ βασίμως ὁ ἐκκαλῶν ζητεῖ ὅπως ἀνα-
γνωρισθῇ εἰς αὐτὸν ἀπὸ τοῦδε τὸ δικαίωμα ν' ἀπο-
λαμβάνῃ ἐφ' ὅρου ζωῆς τὴν εἰς αὐτὸν ἀπονεμηθεῖ-
σαν σύνταξιν, καθόσον ὅμως ἐνέχεται ἐν τῷ τοι-
ούτῳ ἰσχυρισμῷ τὸ παράπονον ὅτι κακῶς περιωρί-
σθη διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως εἰς ὠρισμέ-
νον χρόνον ἢ διάρκεια τῆς ἀπονεμηθείσης συντάξε-
ως, βάσιμον κρίνεται τοῦτο καὶ συνεπὶς δέον, δεκτῆς
γενομένης τῆς ἐφέσεως καὶ μεταρρυθμιζο-
μένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, νὰ διαταχθῇ
ἢ ἐξαφάνισις τοῦ περὶ τούτου μέρους τῆς ἀποφά-
σεως, ἀνακληθῇ δὲ ἡ προεκδοθεῖσα ἀπόφασις τοῦ
δικαστηρίου, ὡς διατάξασα ματαίαν καὶ ἄλυσι-
τελῇ πραγματογνομοσύνην.

Ἀριθ. 1679 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΒΑΛΤΙΝΟΣ

**Διεκδικητικὴ ἀνακοπὴ ἐπὶ καλύψει ἀναδο-
χῆς συζυγικοῦ χρέους.- γινώδις τρίτου.**

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ὑπὸ συζήτησιν διεκδικητικῆς
ἀνακοπῆς προσβάλλουσιν οἱ ἀνακόπτοντες ἐκ

τῶν προτέρων τὸ μνηθὲν ὑπ' ἀριθ. 20374 συμβόλαιον ὡς ἄκυρον, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τοῦτο καλύπτει ὑπὸ τὸν τύπον πωλήσεως ἀναδοχὴν χρέους τοῦ ἀνδρὸς ἐκ μέρους τῆς συζύγου καὶ μητρὸς τῶν ἐκκαλούντων καὶ ὠρεᾶν μεταξὺ συζύγων ἀπηγορευμένην, ἀλλ' ἐνθ' τοιαύτας ἀντιτάσσουσιν κατὰ τοῦ κύρους τοῦ συμβολαίου ἐνστάσεις, δὲν ἀποδίδουσιν, οὔτε διὰ τῆς ἀνακοπῆς των οὔτε διὰ τῶν πρωτοδικῶν προτάσεων των οὔτε καὶ ἡδη, γυνῶσιν εἰς τὸν καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ τῶν πράξεων τούτων, ἡ τούτου δὲ γυνῶσις εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὸ παραδεκτὸν τῶν κατ' αὐτοῦ, καίτοι μὴ συμβληθέντος διὰ τοῦ προσβαλλομένου συμβολαίου, ἀντιτασσόμενων ἀκυρωτικῶν τούτων λόγων, καθόσον ἡ εἰς τὴν σύζυγον διδομένη βοήθεια πρὸς ἀκύρωσιν τῶν τοιούτων πράξεων δὲν ἐπεκτείνεται καὶ κατ' αὐτῶν τῶν συμβαλλομένων τῶν ἐν ἀγνοίᾳ διατελούντων τῶν ἀπηγορευμένων τούτων συμβάσεων (L. 4, 11, 12, 19 § 1 (16. 1), πολὺ μᾶλλον δὲν ἐπεκτείνεται κατὰ τῶν τρίτων μηδὲνως συμβληθέντων, οὐδὲ συμπράξαντων εἰς τὴν προσβαλλομένην πράξιν καὶ ὑπὲρ ὧν γεννᾶται τὸ τεκμήριον τοῦ δόλου ἐκ τῆς προσβαλλομένης πράξεως, πρὸς ἀναίρεσιν τοῦ ὁποίου εἶναι ἀπαραίτητος ἡ ἐπικλήσις τῆς γνώσεως τούτου. Ὁρθῶς ἔθεν κτλ.

Ἀριθ. 1681 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΚΟΥΜΑΝΤΑΡΕΑΣ

Ἀναπλειστηριασμός.- ἔλλειμμα.-δίωξις καὶ ἀγωγή.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ὅτι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθ. 898 τῆς Πολ. Δικονομίας ἡδύνατο διὰ τῶν ἐν αὐτῷ ἀναγραφομένων ἐξαναγκαστικῶν μέσων νὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ εἰσπραξις καὶ πληρωμὴ τοῦ προκύπτοντος ἐκ τοῦ ἀναπληστηριασμοῦ ἐλλείμματος, δὲν ἐπεται ἐκ τούτου ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται τούτο καὶ δι' ἀγωγῆς (*).

Ἀριθ. 1685 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Μ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ

Πρόκλησις εἰς ἀγωγὴν.-ἐγερσις ἀγωγῆς μετὰ προθεσμίαν.

Ἐπειδὴ οὐχὶ ὀρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν τῶν ἐκκαλούντων, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι αὕτη ἐκοινοποιήθη μετὰ παρέλευσιν τῆς ὑπὸ τοῦ ἐφεσίβλητου ἐν τῇ προκλήσει αὐτοῦ ταχθείσης τριακονθήμερου προθεσμίας, καθόσον τὸ ἄρθρ. 87 τῆς Πολ. Δικονομίας δὲν ἔχει τὴν ἐννοίαν ὅτι ἡ μετὰ τὴν ἄνω ταχθεῖσαν προθεσμίαν κοινοποιηθεῖσα ἀγωγή εἶναι ἀπαράδεκτος καὶ ὅταν πρὶν ἢ κηρυχθῇ ἀπεσβεσμένον τὸ δικαίωμα τοῦ προκαλουμένου οὗτος ἐγείρῃ τὴν ἀγωγὴν του καὶ προβάλλῃ ἀνατρεπτικούς κατὰ τῆς προκλήσεως λόγους, ὡς ἐν τῇ προ-

κειμένη περιπτώσει, καθ' ἣν ἐπροτάθησαν διὰ τῆς ἀγωγῆς καὶ τῶν προτάσεων τοιοῦτοι, ἐνεκα μὴ ἀκριβοῦς περιγραφῆς τοῦ ἐπιδίκου κτήματος καὶ κατοχῆς αὐτοῦ ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ ὀφειλέτου καὶ ἐν ἡ ἄλλως τε προκλήσει δὲν ἀναφέρει ὁ ἐφεσίβλητος ὅτι κατεῖχε τὸ γήπεδον, ἥτοι δὲν ἀναφέρεται ἐν αὐτῇ στοιχεῖον, ἡ ἔλλειψις τοῦ ὁποίου καθιστᾷ ταύτην ἀπορριπτέαν καὶ ὅπερ ἐξ ἐπαγγέλματος ἡδύνατο νὰ ἐξετάσῃ τὸ πρωτοδικεῖον.

Ἀριθ. 1688 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Ι. ΚΑΓΚΑΛΗΣ

Μονή.- ὄρκος ἡγουμένου.- ὄρκος ἀληθείας ἢ εἰδήσεως.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπόθεσις ἐπανασυζητεῖται μετὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, δι' ἧς ἡ ἐφεσίβλητος Μονὴ ὑπεχρεώθη νὰ ὀρκισθῇ διὰ τοῦ προϊσταμένου αὐτῆς ἡγουμένου τὸν ἐπαχθέντα ὑπὸ τοῦ ἐκκαλούντος ὄρκον περὶ τῆς κατὰ τὸν Ὀκτώβριον 1902 ἐκδόσεως, τοῦ εἰς ὅπερ ἡ ἀγωγή στηρίζεται ἐγγράφου τοῦ ἡγουμενοσυμβουλίου αὐτῆς περὶ παραλαβῆς, διὰ τὴν τροφὴν τῶν κτηνῶν τῆς Μονῆς, καὶ περὶ τῆς κατὰ τὸν χρόνον ἐκείνον συγκροτήσεως τοῦ ἡγουμενοσυμβουλίου ἐκ δύο μόνον μελῶν, οὐδεὶς δ' ὑφίσταται νῦν κείθων λόγος πρὸς ἀνάκλησιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ὡς μάτην εὔχεται ἡ ἐφεσίβλητος Μονὴ καὶ καθ' ὅσον ὁ ὄρκος ὀρθῶς διετυπώθη ὑπὸ τὸν τύπον ἀληθείας, τοῦ ὄρκου ἐπιβαλλομένου τῷ νομικῷ προσώπῳ (ἄρθρ. 364 τῆς Πολ. Δικονομίας) τῆς Μονῆς, ἐκπροσωπούμενῳ ὑπὸ τοῦ ἐκάστοτε ἡγουμένου ὡς προϊσταμένου τῆς διοικήσεως τῆς περιουσίας αὐτῆς, ἡδύνατο δ' οὗτος καὶ ἂν μὴ τότε (τῷ 1902) διετέλει ἡγούμενος νὰ λάβῃ ἐκ τῶν βιβλίων ἐξερχομένων τῆς Μονῆς, ἧς εἰς χεῖρας αὐτοῦ κρατεῖ τὸ ἀρχεῖον, πληροφορίας ἀκριβεῖς περὶ τῶν ἐν τῷ θέματι τοῦ ὄρκου περιλαμβανομένων καὶ πράξεις τῆς Μονῆς ὁρώντων γεγονότων, ἐν σχέσει πρὸς τὸν προϋπολογισμὸν αὐτῆς τοῦ αὐτοῦ ἔτους, οὗ ἡ ἔγκρισις ἀποτελεῖ πρᾶξιν τῆς διοικήσεως, ἐν τῇ σφαίρᾳ τῶν καθηκόντων αὐτῆς τελουμένων καὶ μὴ ὑποκειμένων εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν δικαστηρίων. Καίτοι ἡδύνατο τις εἰπεῖν ὅτι ἀνακλητέα ἦτο ἡ προεκδοθεῖσα ἀπόφασις, μὴ ὑποχρεώσασα εἰς ὀρκοδοσίαν ἅπαντα τὰ μέλη τοῦ ἡγουμενοσυμβουλίου αὐτῆς, ἅτινα, κατὰ τὰ δέοντα τὰς Μονὰς Β. Διατάγματα, Νόμους καὶ Κανονισμούς, ἀπὸ κοινοῦ διοικοῦσι καὶ διαχειρίζονται τὰ συμφέροντα καὶ τὰς υποθέσεις τῆς Μονῆς καὶ ὡς τοιοῦτοι ἀπὸ κοινοῦ ἐκπροσωποῦσιν αὐτὴν ὡς νομικὸν πρόσωπον καὶ οὐχὶ μόνος ὁ ἡγούμενος, οὐδ' ἐκ τοῦ ἁρθρου 75 τῆς Πολ. Δικονομίας ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 5 καὶ 1 ἐδ. δ' τοῦ ἀπὸ 12 Μαΐου 1835 Β. Διατάγματος προκύπτει ἀναίρεσις τις τῶν εἰδικῶν διατάξεων τῶν διεπουσῶν τὰς Μονὰς, ὡς νομικὰ πρόσωπα καὶ ρυθμίζουσιν τὴν ἐκπρόσωπὴν αὐτῶν. Καίτοι ἡδύνατο τις εἰπεῖν ὅτι μὴ δυνάμεν τοῦ νῦν ἡγουμένου νὰ ἔχῃ ἰδίαν γυνῶσιν τῶν γεγονότων περὶ ὧν τὸ θέμα τοῦ ὄρκου, ἔπρεπε ν' ἀνακληθῇ ἡ ἀπόφασις κατὰ τοῦτο καὶ διατυπωθῇ ὑπὸ τὸν τύπον τῆς εἰδήσεως ὁ ὄρκος.

(*) Οὐδ' ἀμφιβολία ἡδύνατο νὰ ὑπάρξῃ περὶ τούτου, ἀλλ' ὁπῆρξε ποτὲ ἡ ἐναντία ἐκδοχή. Πρβλ. 374 Ε. σελ. 140 XV 1904, σελ. 533 XII καὶ 71 Α. Π. σελ. 434 XII.

Ἀριθ. 1700 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Β. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Προσωρινὴ κατάληψις Θεσσαλίας. — καταβολὴ
τελῶν τουρκικῆ ἀρχῆς. — ἐκπτώσις ἀπὸ κα-
ταβολῶν. — ἰσχυρισμὸς καταβολῆς τουρ-
κικαῖς ἀρχαῖς.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Νόμου ΒΦΟΕ^{*}
περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 19 Ἀπριλίου 1898 Β. Δ.
περὶ τῶν εἰς Θεσσαλίαν εἰσαχθέντων ἐμπορευμάτων
κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπὸ τοῦ τουρκικοῦ στρα-
τοῦ καταλήψεως αὐτῆς, ἐκ τῶν καταβλητέων ἐπὶ
τῇ πρὸς ἀνάλωσιν εἰσαγωγῇ τελῶν καὶ δικαιωμά-
των ἐκπίπτουνται τὰ πληρωθέντα τέλη καὶ δικαιώ-
ματα πρὸς τὰς ἀρμοδίας ἀρχὰς τῆς ξένης κατοχῆς·
ἐκ τῶν φράσεων δὲ τοῦ νόμου προκύπτει, κατὰ τὴν
κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι εἰς τὰ τέλη καὶ δικαιώ-
ματα ταῦτα περιλαμβάνονται καὶ οἱ δημοτικοὶ φό-
ροι· ἐπομένως βάσιμος ἡ αἰτήσις περὶ ἐκπτώσεως
τῶν πληρωθέντων εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ξένης κατο-
χῆς, ἐὰν δὲ τὰ πληρωθέντα ἰσοῦνται πρὸς τὰ ζη-
τούμενα, τότε ἀπορριπτέα ἀποδίδει ἡ ὑπὸ κρί-
σιν ἀγωγή.

Ἐπειδὴ ἡ ἐναγομένη ἐποίησατο ἀδιαίρετον ὁμολο-
γίαν, ἥτοι ὅτι τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ λεπτομερῶς σημειού-
μενα ἐμπορεύματα εἰσῆχθησαν κατὰ τὸν χρόνον τῆς
τουρκικῆς κατοχῆς καὶ ἐτέθησαν μὲν ὑπὸ διαμετα-
κόμισιν, ἅμα τῇ ἐπανορθώσει τῶν ἐλληνικῶν ἀρ-
χῶν καὶ ἐξήχθησαν πρὸς κατανάλωσιν κατὰ τὸ
1900, ἀλλ' ὁ δημοτικὸς αὐτῶν φόρος ἐπληρώθη
κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὰς καθεστηκυίας τουρ-
κικὰς ἀρχὰς καὶ ἦτο ἴσος πρὸς τὸν διὰ τῆς ἀγωγῆς
ζητούμενον, καθόσον ὁ ἐν αὐτῇ ὑπάρχων περιορι-
σμὸς ἀφορᾷ εἰς πραγματικὰ γεγονότα, αποτελοῦντα
ἐνστάσιν, διὰ τὴν ἀπώκρουσιν τῆς ἀγωγῆς μόνον
χρησιμεύουσιν, ἡ τοιαύτη δὲ ὁμολογία, κατὰ τὸ
ἄρθρ. 264 τῆς Πολιτ. Δικονομίας, δὲν δύναται νὰ
γίνῃ δεκτὴ ἐν μέρει, ἀλλ' ὁλοκλήρως καὶ ἀδιαίρε-
τως· ἀφοῦ δὲ ὁ ἐνάγων πρὸς ἀπόδειξιν τῆς βάσεως
τῆς ἀγωγῆς ἐπήγαγεν ὄρκον, ἔδει νὰ περιληφθῇ ἐν
αὐτῷ καὶ ὁ πρόσθετος ἰσχυρισμὸς περὶ τῆς πλη-
ρωμῆς τοῦ φόρου, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 264 τῆς
Πολ. Δικονομίας (**). ὅθεν οὐκ ὀρθῶς ἡ ἐκκαλου-
μένη ἀπόφασις ὑπ' ἀριθ. 989 διήρесе τὴν ρηθεῖσαν
ὁμολογίαν, δι' ἣ μεταρρυθμιστέα καθίσταται, κατὰ
τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον τῆς ἐφέσεως, ἐπὶ
τῷ τέλει νὰ διατυπωθῇ ὁ ὄρκος συμφώνως πρὸς
τοὺς ἰσχυρισμοὺς τῶν διαδίκων, τοὺς ἐνασκοῦντας
οὐσιώδη ἐπορροὴν εἰς τὴν λύσιν τῆς προκειμένης
διαφορᾶς, καθόσον ὁ δοθεὶς παρὰ τῆς ἐναγομένης
ἐταιρίας δὲν δύναται νὰ παραγάγῃ ἔννομα ἀποτε-
λέσματα μὴ διατυπωθεὶς παρὰ τοῦ δικαστηρίου συμ-
φώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 374 τῆς Πολ. Δικονομίας,
κατὰ δὲ τὰ ἄρθρα 249 καὶ 250 τῆς Πολ. Δικονο-
μίας, ὡς μέσον ἀποδείξεως θεωρεῖται μόνος ὁ ἐπὶ
δικαστηρίου ἐπαγόμενος ἢ παρὰ τοῦ δικαστοῦ ἐπι-

βαλλόμενος ὄρκος (*), οὐχὶ δὲ καὶ παρὰ τοῦ διαδί-
κου κατ' οἰκίαν βρύλλειν διδόμενος, χωρὶς προη-
γουμένως νὰ διατυπωθῇ τὸ προσήκον θέμα δι' ἀ-
ποφάσεως.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἄρθρ. 834 τῆς Πολ. Δικονομίας
προκύπτει ὅτι ἡ αἰτήσις περὶ ἐπιστροφῆς τῶν πλη-
ρωθέντων δυνάμει τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως εἰ-
σάγεται εἰς τὸ δικαστήριον τοῦ Ἀρείου Πάγου, οὐχὶ
δὲ εἰς τὸ κατὰ παραπομπὴν δικάζον ἐφετεῖον, ὅπερ
μόνον τὴν ἀπαρεμφθεῖσαν ἐφесὶν ἔχει δικαίωμα
νὰ δικάσῃ, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν μετὰ τὴν δημοσίευσιν
τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐπιδοθεῖσαν αὐτοτελῇ
ἀγωγῇν περὶ ἐπιστροφῆς τῶν εἰσπραχθέντων διὰ
τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως, διότι
κατὰ τὸ ἄρθρον 13 τῆς Πολ. Δικονομίας δὲν συγ-
χωρεῖται νὰ εἰσαχθῇ ὑποθεσίς τις εἰς δικαστήριον
κρίνον κατ' ἐφесὶν, παραλειπομένου τοῦ ἀρμοδίου
κατωτέρου δικαστηρίου, οὔτε δύναται ἡ ρηθεῖσα ἀ-
γωγή νὰ θεωρηθῇ ὡς περεμπίπτουσα, ἅτε μὴ ἔ-
χουσα συνάφειάν τινα πρὸς τὴν προκειμένην δίκην,
ὡς ὀρίζουσι τὰ ἄρθρα 225, 227 καὶ 229 τῆς Πολ.
Δικονομίας, οὔτε ὁ χωρισμὸς αὐτῆς θέλει φέρεῖ
βλάβην εἰς τὴν διάκρισιν ἢ διάγνωσιν αὐτῆς, ἀλλ'
οὔτε καὶ ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 747 τῆς Πολ. Δι-
κονομίας ἀναφερομένων τυγχάνει, καθόσον ἐκεῖναι
ἔχουσιν ἀντικείμενον τοὺς μετὰ τὴν πρωτόδικον ἀ-
πόφασιν τόκους, καρποὺς κλπ. Τὸ δὲ ἄρθρ. 780
τῆς Πολ. Δικονομίας, δι' οὗ κανονίζονται αἱ συνέ-
πειαι τῆς μεταρρυθμιστικῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐφε-
τείου, δὲν διατάσσει τὴν ἀποκατάστασιν τῶν διαδί-
κων εἰς τὴν ἦσαν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως
κατάστασιν, ὅπως οὕτω στηριχθῇ ἡ ἀρμοδιότης τοῦ
δικαστηρίου τούτου(**).

(*) Ἐννοεῖ, ἄρα γε, ἡ ἀπόφασις ὅτι δὲν ἀρκεῖ ἡ
ὑπὸ τῆς ἐναγομένης δόσις τοῦ ἐπιβληθέντος αὐτῇ ὄρ-
κου μετὰ τῆς προσθήκης τῆς καταβολῆς ταῖς τουρ-
κικαῖς ἀρχαῖς (ἣν δὲν εἶχε δεχθῇ ἡ 989), διότι τάχα
δὲν διετυπώθη δι' ἀποφάσεως; Ἐὰν τοῦτο ἔννοεῖ, δὲν
πιστεύομεν ὅτι εὕρηται ἐν τῷ ὀρθῷ. Ἀρκεῖ ὅτι δι' ἀ-
ποφάσεως ὑπεβλήθη τῇ ἐναγομένη ὄρκος, τὸ νόμιμον
δὲ τῶν περὶ αὐτὸν προσθηκῶν δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ
ἐκ τῶν ὑστέρων.

(**) Τὸ ἐκ τοῦ ἀρ. 780 Πολ. Δικ. ἐπιχείρημα εἶναι
ἀτυχὲς, διότι τὸ ἄρθρον τοῦτο διαλαμβάνον περὶ τῶν ἀ-
ποτελεσμάτων τῆς μεταρρυθμιστικῆς ἀποφάσεως τοῦ
ἐφετείου, δὲν εἶχεν ἀνάγκην νὰ προνοήσῃ περὶ ἐπιστρο-
φῆς τῶν ἐπὶ τῇ κατὰ κανὼνα ἀδυνάτῳ ἐκτελέσει τῆς
μεταρρυθμιζομένης ληφθέντων, ἐνῷ ἐν προκειμένῳ πρό-
κειται περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρ. 834 τῆς Πολ. Δικ.,
καὶ τῆς ἐν αὐτῷ ἀναγκαίας, ἔνεκεν τῆς ἐκτελέσεως,
προνοίας περὶ ἀποκαταστάσεως εἰς τὴν κατάστασιν
πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης τελεσιδικίου καὶ ἐκτελεστῆς ὁ-
ποφάσεως, ἡ ὁποία ἐφαρμογὴ δὲν βλέπομεν διατε-
γεῖται μόνον ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ οὐχὶ ὑφ' ὧν
τῶν δικαστηρίων, τῶν συνεπείᾳ τῆς γενομένης ὁπ' ἐ-
κείνων ἀναιρέσεως ἐπιλαμβανόμενων. Ὅλα τὰ περὶ
προδικασίας καὶ περὶ ἀνάγκης διελεύσεως διὰ τῶν δύο
βαθμῶν, εἶναι ἀπολύτως ἀλλότρια τῇ πεποιτάσει, ὡς
ἐξάγεται ἐκ τῆς ἀπλῆς παρατηρήσεως ὅτι θὰ ἦτο ἀ-
κατανόητον ἵνα τι αἱ περὶ αὐτῶν, εἰς οὐσιαστικὰ ἀν-
τικείμενα, ἀναγόμεναι διατάξεις θὰ ἐξεμνησθέντο ἐν-
ώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, τοῦ περὶ τὸν νόμον μόνον
τυρβάλλοντος, καὶ θὰ ἀνήγειρον ἀνήσυχον τὴν παρὰ τὴν

(*) Ἐπρεπε βεβαίως νὰ περιληφθῇ, ἀλλ' οὐχὶ ἐπ' ὀ-
νόματι τοῦ ἀδιαίρετου τῆς ὁμολογίας, ἀλλὰ διὰ τὸ
εἶναι ἀπάντησιν qualificatam περὶ ἀνυπαρξίας περι-
στάσεως φορολογίας διὰ τὸ γενέσθαι τὴν καταβολὴν
τῇ τουρκικῇ ἀρχῇ. Περὶ τούτου ἐγράψαμεν ἐπανει-
λημμένως.

Ἀριθ. 1703 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

Κληρονομικὰ τέλη. - δῦλωσις ἐντὸς ἑξ μηνῶν.- περιεχόμενον.- ἔρις περὶ δικαίωμα ἢ ἐξάρτησις ἀπὸ αἵρεσιν.- καταβολὴ ἀπὸ ἐξόδου αἰρέσεως.- ἐπικαρπία κεχωρισμένη.- χρόνος καταβολῆς.- ἀπαράδεκτος προκριματικὴ λύσις ἀμφισβητήσεων ἀξίας.

Ἐπειδὴ, ἀφοῦ κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 43 τοῦ περὶ Χαρτοσήμου ΔΧΚΕ' Νόμου κληρονόμοι καὶ κληροδόχοι ὀφείλουσι νὰ ἐπιδώσωσιν εἰς τὸν ἐν τῇ ἔδρᾳ τοῦ πρωτοδικείου τῆς τελευταίας κατοικίας ἢ διαμονῆς τοῦ κληρονομούμενου οἰκονομικὸν ἔφορον, ἐντὸς ἑξ μηνῶν ἀπὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, δῆλωσιν περιέχουσαν τὴν περιγραφὴν τῶν πραγμάτων τῆς κληρονομίας ἢ τῆς κληροδοσίας, τὴν ἀξίαν ἐκάστου, τὰ χρεὴ καὶ τὰ βάρη καὶ τὴν πρὸς τὸν ἀποδιώσαντα συγγενικὴν σχέσιν τοῦ δηλοῦντος, ἐπιδίκου δ' οὔσης τῆς περιουσίας ἐνεκεν ἔριδος περὶ τὸ δικαίωμα, ἢ ἂν τὸ δικαίωμα τυγχάνῃ ἐξηρητημένον ἀπὸ αἰρέσεως, ἢ δῆλωσις γράφεται ἐπὶ ἀπλοῦ χάρτου, τὸ δὲ τέλος καταβάλλεται ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἐξόδου τῆς αἰρέσεως, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 27 τοῦ αὐτοῦ Νόμου, ἐπὶ διαιρέσεως τῆς ἐπικαρπίας ἀπὸ τῆς κυριότητος, ὁ ψιλὸς κύριος, καθ' ὅσον ὑπάγεται εἰς τὰς ἐν ὑποκειμένην εἰς τέλος, καταβάλλει αὐτὸ κατὰ τὴν ἐπάνοδον τῆς ἐπικαρπίας εἰς τὴν κυριότητα, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ἀξίας τῆς κυριότητος πλήρους. Ἐν προκειμένῳ δὲ ὁ ἀντιλέγων οἰκονομικὸς ἔφορος Ἀττικῆς διὰ τῶν ὑπὸ κρίσιν ἀπὸ 8 Ἰουλίου 1904 ἀντιρρήσεων αὐτοῦ, ὁμολογεῖ ὅτι ὁ κατὰ τὴν 19 Σεπτεμβρίου 1903 ἐν Ἀθῆναις ἀποδιώσας Ν. Π. Τ^α, ἀδελφὸς τῆς καθ' ἧς αἱ ἀντιρρήσεις, διὰ τῆς . . . δημοσίας διαθήκης, κατέστησε κληρονόμον τοῦ τὴν καθ' ἧς αἱ ἀντιρρήσεις ἐπὶ τῆς ψιλῆς κυριότητος τοῦ ἡμίσεως τῆς ἀκινήτου περιουσίας του, κατὰ τὴν ἐν ταῖς ἀντιρρήσεσι ταύταις περιγραφὴν αὐτῆς, καὶ ἀμφισβητῶν τὴν πρὸς αὐτὸν ἐπιδοθεῖσαν ἀπὸ 12 Μαρτίου δῆλωσιν τῆς ἀντιδίκου του κατὰ τὴν ἀξίαν τῶν καταλειπομένων ἀκινήτων καὶ τὴν ὑπαρξίν τῶν βαρυνόντων τὴν κληρονομικὴν περιουσίαν χρεῶν, τοῦτο καὶ μόνον αἰτεῖται, νὰ ὑποχρεωθῇ αὐτὴ νὰ καταβάλῃ πρὸς τὸν Δημόσιον Ταμεῖον α') δραχ. 290 δι' ἀπλοῦν τέλος καὶ β') ἐτέρας δραχ. 290 διὰ πρόστιμον, ὡς δηλώσασα τὴν ἀξίαν τῆς περιουσίας ταύτης κατωτέραν τοῦ 1)3 τῆς πραγματικῆς. Ἀλλὰ τοιαύτης καὶ μόνης οὔσης τῆς αἰτήσεως τῶν ὑπὸ κρίσιν ἀντιρρήσεων, τὴν καταβολὴν τοῦ τέλους καὶ τοῦ ἰσοτίμου προστίμου ἀποκλειστικῶς ὁρώσης, αὗται ὡς ἀπαράδεκτοι, κατὰ τὴν βάσιν τῆς ἐκκαλύψεως ἐνστασιν, καθ' ὃ προώρως εἰσαγόμεναι, ἀφοῦ οὐδὲν ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος διατείνεται ὅτι ἐξῆλθεν ἡ αἵρεσις, ἥτοι ὅτι

ἐνώπιον τῶν οὐσιαστικῶν δικαστηρίων, τοῖς ὁποῖοις εἶναι ἀνατεθειμένη καὶ ἡ ἐπὶ τῆς οὐσίας, ὅλα προδήλως καὶ ἡ ἀπόδοσις τῶν ἐκτελέσει τῆς ἀναιρεσίτης ἀποφάσεως ληφθέντων, ἀποφάναις. Status quo ante πραγματικόν, τὸ ὅποιον ἀρμόζει μᾶλλον τούτοις ἢ ἐκαίνο. Πρὸλ. τὴν ἐν σελ. 274 XVII ὑπὸ τὴν 254 Α. Π. σημείωσιν.

ἐπαγγέλθεν ἡ ἐπικαρπία εἰς τὴν κυριότητα, εἰς καθ' ὅλοκληρίαν ἀπορριπτέαι. Κατὰ δὲ τὴν ἀναγραφείσαν ἐπιτακτικὴν τοῦ περὶ Χαρτοσήμου Νόμου (ἄρθρ. 43 § 27) διάταξιν, τὸ τέλος καταβάλλεται ἐπὶ τοιούτου εἴδους κληρονομιῶν ἢ κληροδοσιῶν, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἐξόδου τῆς αἰρέσεως, ἥτοι τῆς ἐπάνοδου τῆς ἐπικαρπίας εἰς τὴν κυριότητα, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ἀξίας τῆς κυριότητος πλήρους· ἀνακλητέα δὲ ὡς προδικαστικὴ ἢ προεκδοθεῖσα ὑπ' ἀρ. 1903 τοῦ ἔτους 1904 ἀποφάσεις τοῦ δικαστηρίου τούτου, κατὰ τοῦτο καὶ μόνον, ἐφ' ὅσον ἐξήτασε περὶ τῶν ἐπικειμένων τῇ κληρονομίᾳ βαρῶν καὶ ὑπεχρέωσε τὴν ἐκκαλοῦσαν ἵνα διὰ παντὸς νομίμου μέσου καὶ διὰ μαρτύρων ἀποδείξῃ τὰ ἐν αὐτῇ θέματα, εἰς τὰ κληρονομικὰ χρεὴ ὁρῶντα, ἀφοῦ ἄλλως τοιαύτην αἴτησιν περὶ κανονισμοῦ ἀπὸ τοῦδε καὶ προκριματικῶς τῶν κληρονομικῶν χρεῶν δὲν περιέχουσιν αἱ ὑπὸ συζήτησιν ἀντιρρήσεις· εἰ καὶ κατὰ τὴν ἀσθενεστέραν γνώμην τοῦ δικαστηρίου, ὁρθῶς διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 1903 τοῦ 1904 ἀποφάσεως τοῦ διετάχθησαν αἱ ἐν αὐτῇ ἀποδείξεις καὶ ἐπιβλητέος ἦν ὁ ὑπὸ τῆς ἐκκαλοῦσης πρὸς ἀπόδειξιν τῶν θεμάτων τούτων ἐπαγόμενος τῷ ἀντιλέγοντι οἰκονομικῷ ἐφόρῳ ὁρκος.

Ἀριθ. 1705 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Κ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

Διαιτηδία. - ἀνήλικοι κληρονόμοι συνομολογήσαντος συνοποσχετικὸν περὶ μελλουσῶν διαφορῶν.- οὐ διορισμὸς διαιτητῶν.

Ἐπειδὴ καὶ μὲν ἡ ἀνηλικιότης καθιστᾷ ἄκυρον τὸ συνοποσχετικὸν ὅταν ὑπάρχῃ κατὰ τὴν σύστασιν τοῦτο, δὲν εἶναι ὅμως λόγος ἀκυρώσεως τοῦ ἐγκύρως συσταθέντος συνοποσχετικοῦ καὶ τῆς ἀρξαιμένης διαιτησίας ἢ τυχὸν ἀνηλικιότητος τοῦ κληρονόμου τοῦ ἀρχικῶς ἐγκύρως ὑποβληθέντος εἰς διαιτησίαν διὰ συνοποσχετικοῦ ἐμπόρου, ὥστε καὶ ἀληθὲς ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ὁ εἰς τῶν τριῶν κληρονόμων τοῦ ἀρχικῶς διαδίκου Α. Π^α εἶναι ἀνήλικος, τὸ τοιοῦτον δὲν καθιστᾷ ἄκυρον τὸ ὑπὸ τοῦ Α. Π^α πατρὸς του συναφθὲν συνοποσχετικὸν καὶ ἀπαράδεκτον τὴν διὰ διαιτησίας λύσιν τῶν ἐμπορικῶν ἐταιρικῶν διαφορῶν, τῶν ἀρξαιμένων ὥντος ἔτι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, διότι αἱ ὑποχρεώσεις ἐκ συμβάσεως τοῦ κληρονομούμενου ὑποχρεοῦσι τὸν κληρονόμον, τοιαύτη δὲ εἶναι καὶ ἡ ὑπόσχεσις τῆς διὰ διαιτησίας λύσεως ἐμπορικῆς διαφορᾶς.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1894 καὶ ἐν τῇ αἰτήσει ἀναφερόμενον συμβόλαιον προφανῶς ἀνετέθη εἰς τὴν κρίσιν διαιτητῶν ἡ λύσις πάσης διαφορίας μεταξὺ τῶν διαδίκων προσερχομένης κατὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς μεταξὺ τῶν ὑπαρξάσης καὶ διαλυθείσης ἐταιρίας τῆς ἐν τῇ αἰτήσει ἀναφερομένης, ἡ εἰς τοὺς διαιτητὰς ὅθεν ὑποβαλλομένη διαφορά εἶναι καθαρὰ καὶ σαφὴς μηδεμιᾶς ἀμφισβητίας ὑπαρχούσης περὶ τοῦ ὑπὸ τὴν κρίσιν τῶν διαιτητῶν ὑποβληθέντος ἀντικειμένου πρὸς διαιτησίαν. Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει καίτοι μὴ ἐκ τῶν προτέρων ὀρισθέντων τῶν διαιτητῶν, ὅταν ἡ ὑπὸ διαιτησίαν διαφορά εἶναι ὠρισμένη καὶ ἀναμφίβολος, ἡ περὶ διαιτησίας ὑπόσχεσις εἶναι ἰσχυρὰ καὶ ὑποχρεωτικὴ, διοριζομένων τῶν διαιτητῶν ὅταν γεν-

νηθῇ ἢ πρὸς τοῦτο ἀνάγκη, οὔτε ἀποκρούεται ἐκ τοῦ νόμου τοιαύτη συμφωνία περὶ μεταγενεστέρου διορισμοῦ τῶν διαιτητῶν πρὸς λύσιν διαφορᾶς προηγουμένως ὁρισθείσης (Carré Τομ. 6ος σελ. 930), τούναντίον μάλιστα ὁ νόμος ἀναγνωρίζει ἐν τῇ κατ' ἀνάγκην διαιτησίᾳ τὸν διορισμὸν τῶν διαιτητῶν μετὰ τὴν γένεσιν τῆς διαφορᾶς κατὰ τὸ ἄρθρ. 108 τῆς Πολ. Δικονομίας, συνεπῶς νομίμως ἐδέχθη τὴν αἴτησιν τὸ Προξενικὸν Δικαστήριον Κωνσταντινουπόλεως διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του περὶ διορισμοῦ διαιτητῶν πρὸς λύσιν τῶν διαφορῶν τῶν κατὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων ἐταιρίας ἀναφυσῶν λόγῳ τῆς περὶ τούτου μεταξὺ των συμφωνίας περὶ διαιτησίας, χωρὶς νὰ ἀπαιτήσῃ ὅπως αἱ διαφοραὶ ὁρίζονται ἐν τῇ αἰτήσῃ μετὰ τὴν ἀκρίβειαν ἀγωγῆς, ὅπερ ἀπαιτεῖται μόνον ἐπὶ τῆς κατ' ἀνάγκην διαιτησίας τῶν ἐμπορικῶν διαφορῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 108 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῆς συνεπεῖα προσυμψώνου περὶ διαιτησίας τοιαύτης, καθ' ἣν τὰ πρὸς λύσιν αἰτήματα θύναται νὰ καθορισθῶσι λεπτομερῶς καὶ ἐνώπιον τῶν διαιτητῶν συνεπῶς ἀπορριπτέα ἢ ἔφεσις κρίνεται, ὁρθῶς κρίναντος τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου. Εἰ καὶ ἡδύνατό τις νὰ ἰσχυρισθῇ:

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἄρθρα 111 καὶ 122 § 1 Πολ. Δικονομ., ἡ συνυπόσχεσις πρὸς διαιτησίαν πρέπει νὰ περιέχῃ διορισμὸν διαιτητῶν ἐνομαστί καὶ ἀκριβῶς ὡς καὶ τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς, ὅπως εἶναι ἰσχυρὰ τὰ αὐτὰ προσόντα πρέπει νὰ περιλαμβάνῃ καὶ ἡ προϋπόσχεσις πρὸς συνυποσχτικόν, ὡς προϋπόσχεσις ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅθεν μὴ διορισθέντων διαιτητῶν, ὡς τοῦτο ὁμολογεῖται διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως πρὸς διορισμὸν τοιούτων, ἡ ἐφ' ἧς ἡ αἴτησις αὕτη στηρίζεται προσύμβασις συνυποσχέσεως ἐστὶν ἀνίσχυρος καὶ κακῶς ἐδέχθη ταύτην ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις μὴ στηριζομένην εἰς συνυποσχτικὸν οὔτε ὑποστηριζομένην διὰ τοῦ ἄρ. 108 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς μὴ ἐγερεθείσης ἀγωγῆς περὶ ὁρισμένης διαφορᾶς καὶ ἀπαιτήσεως.

Ἀριθ. 1706 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Β. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐπιστολὴ συντακτικῆ συμβάσεως ἐν ἀντιγράφῳ. - ἄχαρτοδύνατον. - οὐ ληπτέα ὑπ' ὄψει προαποδεικτικῶς.

Ἐπειδὴ, ὡς δηλοῦται ἐκ τῶν ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένων πρωτοδικῶν προτάσεων, ὁ ἐναγομένος εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἡρνήθη ὁλόκληρον τὴν ἱστορικὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς ἐπομένως ὁρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον διέταξε τὰς προσηκούσας ἀποδείξεις, δὲν ἡδύνατο δὲ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει τὴν ἀπὸ 25 Ἰουλίου 1903 ἐπιστολὴν τῆς ἐναγομένης ἐταιρίας πρὸς ἀποδείξιν τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένης συμβάσεως, καθ' ὅσον τὸ πρωτότυπον αὐτῆς προσάγεται ἄνευ τοῦ νομίμου χαρτοσήμου, καὶ κατὰ τὸ ἄρθρ. 51 τοῦ Νόμου περὶ Χαρτοσήμου δὲν ἐπιτρέπεται νὰ χρησιμεύῃ ὡς ἀποδείξις ἢ προσαγομένη μεταφράσις ἐν ὅσῳ δὲν ὑπεβλήθη εἰς τὸ νόμιμον τέλος εἴτε αὕτη, εἴτε τὸ πρωτότυπον, προκειμένου περὶ ἐγγράφου συστατικοῦ συμβάσεως διὸ ἀπορριπτέος κρίνεται ὁ λόγος ἐφέσεως, ὅτι τὸ πρωτοδι-

κεῖον παρανόμως δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψει τὴν ρηθεῖσαν ἐπιστολὴν καὶ δὲν ἐθεώρησεν ἀποδεδειγμένην τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς.

Ἀριθ. 1708 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Β. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀγωγή ἁρνητικῆ δουλείας. - ἄρθρος πάσης ἐπηρεαστικῆς τῆς ἰδιοκτησίας πράξεως. - αὐτὰξ ὑγραίνων τοῖχον.

Ἐπειδὴ ὡς διατυπῶνται ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ τὰ πραγματικὰ γεγονότα, αὕτη περιέχει ἅπαντα τὰ κατὰ τοῦ ἄρθρου 533 τῆς Πολ. Δικονομίας ἀπαιτούμενα οὐσιώδη νόμιμα στοιχεῖα, καθόσον ἀναφέρει λεπτομερῶς τὸ δικαίωμα τὸ ὁποῖον ἔχει νὰ ἐγείρῃ τὴν ἀγωγὴν καὶ τὰ περιστατικὰ ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζει οὗτος τὰς ἀξιώσεις του καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ προτείνῃ αὐτὰς κατὰ τοῦ ἐναγομένου ἐν γένει δὲ φέρει πάντα τὰ προσόντα τῆς περὶ ἁρνήσεως δουλείας ἀγωγῆς (actio negatoria), οὐδ' εἶναι ἀπαραίτητον ὅπως τὸ ἐπηρεαστικὸν ὅπως δὴποτε τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ ἐνάγοντος περιστατικὸν ν' ἀποτελῇ δουλείαν διότι κατὰ τὸν Νόμον 13 § 17 § 2 Πανδ. (8.5) πᾶσα πρᾶξις τοῦ ἐναγομένου ἐπηρεάζουσα ὅπως δὴποτε τὴν ἰδιοκτησίαν τοῦ ἐνάγοντος, εἴτε κατὰ τὸ θετικὸν εἴτε κατὰ τὸ ἁρνητικὸν στοιχεῖον αὐτῆς, δικαιολογεῖ τὴν ἐγερσιν τῆς ἄνω μνημονευθείσης ἀγωγῆς (Οἰκονομ. Στοιχ. Ἀστ. Δικαίου Β' § 136 σ. 5 (Windscheid § 198 σημ. 8) ἐν προκειμένῳ δὲ εἶναι ἀδιάφορον ἂν ἡ ἀνομιμία τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένου αὐλακος τοῦ ὑγραίνοντος καὶ καθιστάντος ἐτοιμόρροπον τὸν τοῖχον τοῦ ἐνάγοντος ἐγένετο ἐν δικαίῳ δουλείας ἢ ἄνευ τοιαύτης, διότι ἐν ἑκατέρῃ τῶν περιπτώσεων κατὰ τὸν Νόμον 14.17 § 2 Πανδ. (8.5) χωρεῖ ἡ προκειμένη ἀγωγή καὶ ἐξεταστέον τυγχάνει ἐὰν τὸ ἀξιούμενον δικαίωμα τοῦ ἐναγομένου περιέχῃ πάντα τὰ κατὰ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα στοιχεῖα, οὐδ' ἔχει ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ τὸ ἄρθρ. 9 τοῦ ἀπὸ 9 Ἀπριλίου 1835 Β. Δ. ὑφιστάμενης βλάβης ἰδιωτικῶν δικαίων ὅθεν οὐκ ὁρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀπέρριψε τὴν ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγὴν ὡς στερουμένην νομίμου βάσεως, δι' ἣ μεταρρυθμιστέα καθίσταται, ἐπὶ τῷ τέλει ν' ἀπορριφθῇ ἡ σχετικὴ ἐνστάσις τοῦ ἐναγομένου καὶ διαταχθῇ ἡ προσήκουσα ἀπόδειξις τῶν ἀμφισβητούμενων οὐσιωδῶν ἰσχυρισμῶν διὰ παντὸς νομίμου μέσου καὶ διὰ μαρτύρων, ἐπιτρεπομένων διὰ τὸ ἀνέφικτον τῆς κτήσεως ἐγγράφου, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν ἀποδεικτικῶν γεγονότων.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Ἀριθ. 909 (1905) (*)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ - Βλάβη φορτίου ἐκ μέτρου σωτηρίας. - μερικῶς

(*) Ἡ πρωτόδικος 1843 (1904) Πατρῶν, ἐνδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ πρωτοδίκου κ. Α. Δουκάκου, ἔχει φθεῖ: α' Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ καὶ ταῖς προτάσεσι κατὰ βελτίωσιν ἐκτιθέμενα, 124 χοίροι καὶ 3 βούβαλοι ἔθανον πρὸ τῆς ἐκφορτώσεως ἐξ ἀσφυξίας,

ἡ γενικὴ ἀβάρια.- ἀσφάλεια.- ἐξαιρέσεις μερικῶν ἀσφαλειῶν.- ἀπώλεια μέρους ἀσφαλισθέντων.- ἀπαράδεκτον ἄρθρον 430 'Εμπορικὸν Νόμου.- ἀσφαλιστήριο μὴ εἰς διαταγὴν.- μεταβιβάσεις.- χαρτοδύμανδρες.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ πραγματικὸν τῆς ἀγωγῆς αἱ μέρους τοῦ ἐκ ζώων ἀσφαλισθέντος φορτίου ἔθανον κατὰ τὸν ἀπὸ Ἀστακοῦ μέχρι Μελίτης πλοῦν, ὅπερ ἀποτέλεσμα ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι ἐπελθούσης τρικυμίας κατ' αὐτὴν ἠπειλήθη κίνδυνος καταποντισμοῦ τοῦ τε πλοίου καὶ φορτίου καὶ πρὸς ἀποφυγὴν τούτου, ἵνα μὴ εἰσέρχωνται τὰ ὕδατα ἐν τῷ κύτει τοῦ πλοίου, ἐνθα τὰ ζῶα, διέταξεν ὁ πλοίαρχος καὶ ἐκλείσαν τὰ στόμια τοῦ καταστρώματος (μπουκαπόρτας), ἐντεῦθεν δὲ ἐκ τῆς ἀναπτυχθείσης ἀσφυξίας ἔπαθον 124 χοῖροι καὶ 3 βούβαλοι, τὴν ἀξίαν τῶν ὁποίων ἐπιδιώκει κατὰ τῆς ἐναγομένης ἀσφαλισίας ἑταιρίας α' Ἐθνικήν.

Ἐπειδὴ δὲν ἀμφισβητεῖται ὑπὸ τῶν μερῶν ὅτι ἡ ἀσφάλεια συνωμολογήθη ἐλευθέρα μερικῆς ἀβαρίας,

προελθούσης διότι πρὸς ἀποτροπὴν νουαγίου ἀπειλούντος τὸ πλοῖον ἐκλείσθησαν αἱ ἐν τῷ καταστρώματι ὀπαι. Ἐὰν ἡ γενομένη βλάβη ἀποτελεῖ μερικὴν ἀβάρια, ἡ ἐναγομένη ἑταιρία οὐδεμίαν φέρει εὐθύνην, διότι κατὰ ρητὴν διάταξιν τοῦ ἐγγράφου ἀσφαλιστηρίου, οἱ ὅροι ἐν συγχρούσει κατισχύουσι τῶν τοῦ ἐντύπου, ἡ ἀσφάλεια συνωμολογήθη ἐλευθέρα πάσης μερικῆς ἀβαρίας, πλὴν ἐὰν βλάβη ἐπῆλθεν ἐκ νουαγίου, πυρκαϊᾶς, ἐκβολῆς ἢ ὑφαρπαγῆς τῶν τεσσάρων δὲ τούτων περιπτώσεων αἱ τινες ἀφοριστικῶς ἀναγράφονται, ὡς δὴλον γίγνεται ἐκ τῆς προσηγουμένης λέξεως «οἰασθήποτε», οὐδεμία ἐν προκειμένῳ συντρέχει, τούναντι δὲ χαρακτηριζόμενος τῆς ζημίας ὡς γενικῆς ἀβαρίας στηρίζει τὴν ἀγωγὴν διότι ἡ ἐκ τοῦ νόμου ἐπὶ ταύτῃ εὐθύνη τοῦ ἀσφαλιστοῦ δὲν ἀνελήθη δι' ἐναντίας τῶν μερῶν συμφωνίας. Ἐν τῷ Ἐμπορ. Νόμῳ ὁρισμὸς γενικὸς περὶ τῶν κοινῶν ἀβαριῶν δὲν ἀπαντᾷ. Ἡ ἐννοία ὅμως καὶ τὰ συστατικὰ σὺντων στοιχεῖα ἐπαρκῶς προκύπτουσιν ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 400 τοῦ Ἐμπ. Νόμου ἐνδεικτικῶς αναφερομένων περιπτώσεων αὐτῆς. Βλάβη ἐκουσίας ὑπὸ τοῦ πλοίαρχου προξενηθεῖσα ἐπὶ κοινῷ συμφέροντι πρὸς ἀποτροπὴν κινδύνου ἀπειλούντος πλοῖον καὶ φορτίον καὶ ἐπαγαγούσα πράγματι τὸ ὠφέλιμον ἀποτέλεσμα, εἶναι ὁ ἰδιόζων τῆς γενικῆς ἀβαρίας χαρακτήρ, ἀλλ' ἐν τῇ ἐκτιμῇ τῶν συστατικῶν ἐκ τοῦ νόμου δοῶν τῆς γενικῆς ἀβαρίας κατάρχει αἰετοπείρα ἢ ἐπιείκεια, διότι τὸ ἄρθρ. 400 τοῦ Ἐμπ. Νόμου, καθιερώσαν τὴν κατανομήν τῆς θυσίας μεταξὺ τῶν ἐκ ταύτης ὠφελθέντων, ἐκύρωσεν ἀρχὴν τοῦ φυσικοῦ δικαίου. Ἐνεκεν τούτου, κατὰ τὴν ὀρθοτέραν γνώμην καὶ ὁ κίνδυνος δὲν ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι ἐνεστώς καὶ ἐπικείμενος, ἀλλὰ μόνον πραγματικὸς καὶ οὐχὶ φαντασιώδης, διότι ἄλλως ὑπάρχει ἐπιπολαιότης καὶ παῖσμα τοῦ πλοίαρχου καὶ ἐκουσίου τῆς ζημίας, ἥτις εἶναι ὁ μᾶλλον χαρακτηριστικὸς ὁρος τῆς ἀβαρίας ὑπάρχει οὐ μόνον ἐν τῇ ζημίᾳ πρὸς τὴν ἀμέσως καὶ κατ' ἀρχὴν ἀπέβλεπεν ὁ πλοίαρχος ἐνεργῶν τὴν θυσίαν, ἀλλὰ καὶ ἐν πάσῃ ἄλλῃ βλάβῃ, ἥτις εἶναι ἀναγκαῖα συνέπεια τῆς ἀποφάσεως τοῦ πλοίαρχου, ἀδιαφώρως ἐὰν προδιδέσκειτο ἢ μὴ ὑπ' αὐτοῦ. Ἄλλ' οὕτω, ἐὰν ἀληθεύσῃ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα, ὅτι διασκούσης σφοδρᾶς τρικυμίας ἀπειλούσης τὸ πλοῖον ἠναγκάσθη ὁ πλοίαρχος νὰ κλείσῃ τὰς ἐν τῷ καταστρώματι ὀπὰς καὶ ὅτι ἐνεκεν τούτου ἔθανον τὰ ὑπ' αὐτὸ

ἀλλ' ἡ ἀμφισβήτησις στρέφεται εἰς τὸ ἂν ὑπόκειται γενικῇ τοιαύτῃ, ὡς τῇ ἀγωγῇ ἐκτίθεται, βαρύνουσα τὴν ἐναγομένην μόνον καὶ τοῦτο ἐξετάσθων.

Ἐπειδὴ τὸ τὴν γενικὴν ἀβάριαν χαρακτηρίζον γεγονός, δὲν εἶναι μόνον τὸ τῆς ἐκουσίου τῆς θυσίας τῆς κοινότητος τοῦ συμφέροντος καὶ τῆς ἐπιτυχίας διὰ τῆς θυσίας τοῦ σκοπούμενου, ἤτοι τῆς σωτηρίας, ἀλλ' ἀναγκαῖον ὅπως καὶ ἡ θυσία αὕτη νὰ προέρχεται ὡς συνέπεια ἀμεσῶς καὶ ἀναγκαῖα τυχαίου τινὸς συμβεβηκότος, τούτεστιν ἐκ τρικυμίας ἢ ἐξ ἐχθρικῆς καταδιώξεως ἢ ἄλλης τινὸς ἀνωτέρας δυνάμεως, ὡς δικαιολογεῖ τοιαύτην καὶ τὸ ἄρθρον 410 Ἐμπορ. Νόμου, πραγματευόμενον περὶ ἀπαιτήσεως ἐκ χύσεως καὶ συνεισφορᾶς καὶ ὅπερ

ζῶα ἐξ ἀσφυξίας, γενικὴ ἀναντιρρόπως ἀβάρια ὑπόκειται, διότι καὶ ἡ πράξις τοῦ πλοίαρχου ἐγένετο ἐκουσίως πρὸς σωτηρίαν τοῦ σκάτους καὶ ἀποτροπὴν παντελοῦς φθορᾶς τοῦ φορτίου καὶ ἡ θανὴ τῶν ζώων ἦν ἀναγκαῖα ἔστω καὶ μὴ προβλεπομένη συνέπεια τῆς ἐκτελεσθείσης διαταγῆς τοῦ πλοίαρχου. Ὅτι δὲ δὲν προηγήθη ἀπόφασις τοῦ πλοίαρχου καὶ τῶν ἐπιστημοτέρων τοῦ πληρώματος, δὲν αἰρεῖ τὴν ἐννοίαν τῆς κοινῆς ἀβαρίας, διότι ἡ τοιαύτη ἀπόφασις ἀποτελεῖ ἀπλῶς ἀποδείκνυται μόνον, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὸ μόνον καὶ ἀποκλειστικὸν ὅτι ἡ θυσία ἦν ἀναγκαῖα διὰ τὴν κοινὴν σωτηρίαν. Ἀμφισβητοῦντος δὲ τοῦ ἐναγομένου πάντα τὰ ἐφ' ὧν ἡ ἀγωγή θεμελιούται περιστατικά, ὁ ἐνάγων βαρεῖται τῇ ἀποδείξει αὐτοῦ χρώμενος καὶ τῷ μαρτυρικῷ μέσῳ, ὁ τῆς ἐναγομένης ἰσχυρισμὸς ὅτι ὁ ἐξ ἀσφυξίας θάνατος ἐπῆλθεν ἀποκλειστικῶς ἐκ τῆς εὐσάρκειας τῶν θανόντων χοίρων ἀληθεύων, ἀναιρεῖ τὴν εὐθύνην αὐτῆς, διότι ἡ ζημία παρίσταται ὡς ἐξ ἴδιου ἀλλοτρώματος τῶν ζώων προελθούσα. Δὲν χορῆζει ὅμως ἴδιον θέματος πρὸς ἀπόδειξιν, διότι ἀποτελεῖ ἄρητην στοιχείου τῇ ἀγωγῇ ὅτι ὁ θάνατος ἐπῆλθεν ἐκ τῆς ἐκτελεσθείσης διαταγῆς τοῦ πλοίαρχου, ἥτις καὶ ἂν ὡς ἀφορμὴ ἀπλῶς ἐχρηστέμευσε πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ ἀλλοτρώματος τῶν ζώων ἢ εὐθύνη τῆς ἑταιρίας δὲν αἰρεται.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 430, ἀπαράδεκτον τῆς κατὰ τοῦ ἀσφαλιστοῦ ἀγωγῆς δὲν χωρεῖ ἐπὶ ἀπωλείας τινῶν ἐκ τῶν ἐμπορευμάτων θταν ταῦτα ἔχῃ αὐτοτελὴ καὶ διακεκριμένην ὑπαρξίν, διότι ὡς πρὸς τὰ ἀπολεσθέντα ἐλλείπει ἡ βᾶσις τοῦ ἀπαράδεκτου, ἥτοι ἡ παραβλή.

Ἐπειδὴ τοῦ ἀσφαλιστηρίου μὴ συνταγέντος εἰς διαταγὴν (ὅπερ συγχωρεῖται καίπερ τοῦ νόμου σιωπῶντος), ἡ ἐξ αὐτοῦ ἀπαίτησις τοῦ ἀσφαλισθέντος μόνον δι' ἐκχωρήσεως μεταβιβάζεται. Ἡ ὁπισθεν δὲ τοῦ ἀσφαλιστηρίου ἐγγράφου δήλωσις τοῦ ἀσφαλισθέντος K** ὅτι μεταβιβάζει τὰ ἐξ αὐτοῦ δικαιώματα εἰς τὸν ἐνάγοντα διὰ λ)σμὸν τοῦ ὁποίου, ὡς ὁμολογεῖ, συνῆψε τὴν ἀσφάλειαν ἠθέλην ἀρκέσει ἐὰν ἐπὶ ἐνστάμου ἐγγράφῳ χάριτος πρὸς νομιμοποίησιν τοῦ ἐναγόντος, διότι ἐκτός τοι ἡ ἐνάσκησις τῆς ἐπιδίκου ἀγωγῆς ἀποτελεῖ ἀπολογὴν τῆς μονομεροῦς δηλώσεως τῆς ἐκχωρήσεως, μόνῃ ἡ ὁμολογία τοῦ συνωμολογήσαντος τὴν ἀσφάλειαν διὲ συνῆψε ταύτην ὡς παραγγελιοδόχος τοῦ ἐναγόντος, καίπερ ἐπιγενομένη τῇ συμβάσει τῆς ἀσφαλείας κατὰ παράθεσιν τῆς οὐχὶ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τεταγμένης διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 332 τοῦ Ἐμπορ. Νόμου σφάζει τὴν ἀγωγὴν ὡς πλαγιαστικὴν, ἀλλ' ὡς ἐρρήθη, τοῦ ἐγγράφου μὴ ἀποδεικνύοντος, δέον δὲ ἐνάγων νὰ προσκομίσῃ τὴν ἀπόδειξιν τούτου πλὴν μαρτύρων.

ἄρθρον θεωρητέον ὡς ἀναγκαῖον συμπλήρωμα τῆς ἐν ἐδαφίῳ τελευταίῳ τοῦ 400 γενικῶς διδομένης ἐννοίας τῆς γενικῆς ἀβαρίας, οὐχὶ δὲ νὰ ἔχη αἰτίαν πταίσμα τοῦ πλοιάρχου ἢ τοῦ πληρώματος, ὅτε ὑπόκειται μερικὴ, κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ ἄρθρ. 405, βαρύνουσα μόνον τὸν κύριον τοῦ βλαβέντος, κατὰ τὸν κανόνα «res perit domino» καὶ δικαιουμένου εἰς ἀναγωγὴν κατὰ μόνου τοῦ ὑπαιτίου τῆς βλάβης. Τὰ δ' ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα περιστατικὰ ὅτι ὁ πλοίαρχος ἠναγκάσθη πρὸς ἀποφυγὴν εἰσβολῆς τῶν ὑδάτων ἐν τῷ κύτει καὶ συνεπῶς τοῦ καταποντισμοῦ τοῦ ἀτμοπλοίου νὰ κλείσῃ τὰς θυρίδας αὐτοῦ, ἐξ οὗ ἔπαθον τὰ ζῶα, δὲν ἐνδεικνύουν ποσῶς ὅτι ἡ θυσία αὕτη ἐπῆλθεν ἐξ ἀμέσου αἰτίας ὀφειλομένης εἰς γεγονὸς τυχαίον, ὡς εἴρηται, ἥτοι τρικυμίας κλπ, καθ' ἣν ἐπεβάλετο χάριν τῆς κοινῆς σωτηρίας νὰ γείνη, τοῦτέστι μετὰ τοῦ γεγονότος (τοῦ τυχαίου) καὶ τοῦ ἀποτελέσματος (τῆς ζημίας), δὲν ὑπάρχει σχέσις αἰτίου καὶ αἰτιατοῦ, ἀλλ' εἶναι συνέπεια βεβαίας ἐπενεργείας ἀλλοτρίου στοιχείου, ἐπελθόντος ἐξ ἀμελείας τοῦ πλοιάρχου, τοῦ μὴ προνοήσαντος ἐγκαίρως κατὰ κοινωτέραν πείραν νὰ μεριμνήσῃ περὶ ἀερίσμου ἄλλοθεν τῶν ἐν κύτει ζώων, πολλῶν δὲ μᾶλλον δὲν δύναται εἰς τὸ γεγονὸς τοῦτο ν' ἀποδοθῇ τοιαύτη σημασία, ἀφοῦ τούναντιον καὶ ἐπιβεβλημένον ἦν κατὰ τὸ ἄρθρ. 405 τὸ νὰ κλείῃ καλῶς τὰ στόμια τοῦ καταστρώματος ταξιδεύων, ὑπόκειται ἄρα ζημία ἐπελθούσα ἐκ μέτρου ἐπιβαλλομένου τῷ πλοιάρχῳ ὑπὸ τῶν ναυτικῶν κανονισμῶν καὶ οὐχὶ ἐξωθεν. Ἡ ἐκδοχὴ τοῦ χαρακτηρισμοῦ τούτου τῶν γενικῶν ἀβαρίων ἀπὸ τοῦ τῶν μερικῶν ἐκράτησε καὶ διὰ παγίας νομολογίας τῶν Γαλλικῶν Δικαστηρίων (βλέπε ταύτην ἐν σημ. 2 § 894 τόμῳ Στ' Traité Lyon-Caen καὶ Desjardins Δ' § 1109. Levillain) ἀλλὰ καὶ εἰδικῶς ἐπὶ τοῦ κρινόμενου θέματος ἐγένετο δεκτὸν ὅτι ἡ ἀπώλεια τῶν ἐν τῇ κύτει ἱππῶν ἐξ ἑλλείψεως ἀερίσματος ἐκ τῶν μόνων ὑπαρχουσῶν θυρίδων τοῦ καταστρώματος, ὡν τὸ κλείσιμον ἐπέβαλεν ἡ ἀνάγκη τοῦ ἐκ τρικυμίας κινδύνου, δὲν ἀποτελεῖ κοινὴν ἀβαρίαν. Ἀποφ. Ἀκυρωτικοῦ τῆς 16 Νοεμβρίου 1881 (βλέπε ταύτην Γαλλ. Νομολ. Μπαλάνου τόμῳ Γ' σελ. 87, πρὸς δὲ καὶ τὸ παρὰ Droit. No 373, εἰς Χρυσανθοπούλου Φλογαίτου περὶ Ναυτικοῦ Δικαίου πραγματείας σελ. 680 σημ. 1, ὅμοιον φερόμενον παράδειγμα, καθ' ὃ αὐτὸ κλείσιμον τῶν φατνωμάτων (raupaux) ἐν καιρῷ τρικυμίας ἀποτελεῖ ἀπλοῦν χειρισμὸν ὑπαγορευόμενον, καὶ ἂν χάριν τοῦ συμφέροντος καὶ τῆς κοινῆς σωτηρίας ἐγένετο, ἢ δ' ἐντεῦθεν ζημία ἐκ τῆς βλάβης τῶν ἐν αὐτῇ ζώων δὲν ἀποτελεῖ γενικὴν ἀβαρίαν». Τούτων δ' οὕτως ἐχόντων, ἡ ἐκκαλούμενη 1843 (1904) ἀπόφασις ἐν τῇ ἐκτιμῇ αὐτῆς περὶ τῶν πραγματικῶν καὶ νομικῶν γεγονότων, καταλήξασα εἰς ἀντίθετον συμπέρασμα, ἥτοι ὅτι ὑπόκειται γενικὴ ἀβαρία καὶ συνεπῶς διατάξασα τὰ ἐν αὐτῇ, ἔσφαλε, καὶ δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ ὡς κατ' οὐσίαν ἡμαρτημένη, γενομένου δεκτοῦ ὡς δασίμου τοῦ σχετικοῦ τῆς ἐφέσεως λόγου, καὶ ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγὴ κατὰ τὴν περαιτέρω ἐρευνάν της, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 780 Πολ. Δικον., μὴ ὑπάρχοντος ἐτέρου τινὸς οὐσιώδους ἰσχυρισμοῦ πρὸς ἐξέτα-

σιν, ἅτε τῆς ἐν τέλει τῆς ἀγωγῆς φράσεως ὅτι ὁ πράκτωρ τῆς ἐναγομένης Δ.Ε.Μ^{***} ἐτηλεγράφησε πρὸς τὸν ἐν Μεσίτῃ ἵνα πληροφορηθῇ τὰ διατρέξαντα αὐποσχεθεῖς νόμιμον ἀποζημιώσιν», κρινόμενης ὅλως ἀορίστου καὶ μὴ δυναμένης ν' ἀποτελέσῃ ἔρεισμα ἐπὶ τούτῳ ἀπαιτήσεως, ὡς μὴ διασαφηνιζομένου τοῦ ἂν ἀνεξαρτήτως τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς ἀβαρίας ἐγενετο ἡ ὑπόσχεσις ἢ καθόσον συνέτρεξαν νόμιμοι προϋποθέσεις, ὡς καὶ πότε, καὶ πρὸς τίνα ἐγένετο αὕτη. Εἰ καὶ ἡδυνάτο τις ἐνδοιάζων εἰπεῖν ὅτι ἡ τελευταία θάσις τῆς ἀγωγῆς, ἐπὶ τῆς ὑποσχέσεως πρὸς ἀποζημιώσιν στηριζομένη, εἶναι ὠρισμένη καὶ ἂν ἀποδειχθῇ καθίστασι τὴν ἀγωγὴν βάσιμον καὶ συνεπῶς ἔδει νὰ διαταχθῇ περὶ ταύτης ἀπόδειξις.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

Ἀριθ. 110 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ πρόεδρος κ. Δ. ΔΑΜΠΡΗΣ

Τραπεζα Κρήτης.— δάνεια ἐπ' ἐνεχύρῳ. — δύστασις ἰδιωτικῶν ἐγγράφων. — ἐκτέλεσις. — ἐπιταγὴ ἐπὶ. — οὐκ ἐπὶ ἄλλων Τραπεζῶν.

Ἐπειδὴ, εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρ. 28 τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Τραπεζῆς Κρήτης, κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 81 τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1899 Νόμου, ἰσχυρίζεται (ἢ) ὅτι ἡ συνομολόγησις τῶν ἐπὶ ἐνεχύρῳ ἀπλῶν ἢ ἐπὶ ἀνοικτῷ λογαριασμῷ δανείων γίνεται δι' ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου εἰς διπλοῦν, ἀποκτᾶται δὲ βέβαια χρονολογία τοῦ ἐγγράφου τούτου διὰ τῆς εἰς τὰ βιβλία τῆς Τραπεζῆς ἐγγραφῆς. Ἡ ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις ἐνεργεῖται συμφώνως τῇ διαδικασίᾳ τῇ ὁρισθησομένῃ διὰ τοῦ περὶ ταύτης εἰδικοῦ νόμου. Τοιοῦτος δὲ γόμος ἐξεδόθη ὁ ὑπ' ἀριθμ. 122, ἐν ἄρθρ. 19 τοῦ ὁποίου ὁρίζεται: «καταστάντος ἀπαιτητοῦ τοῦ ἀπλοῦ ἢ εἰς ἀνοικτὸν λογαριασμὸν δανείου ἐπὶ ἐνεχύρῳ, τὰ ἐνεχυρά τὰ ἐνεχυριασθέντα παρὰ τῇ Τραπεζῇ, ἐὰν δὲν ἐξοφληθῇ τὸ δάνειον μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς ἐπιταγῆς εἰς τὸν ὀφειλέτην τῆς Τραπεζῆς, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρ. 1 τοῦ παρόντος ὁριζόμενα, ἐκποιῶνται διὰ δημοπρασίας ὑπὸ συμβολαιογράφου κτλ. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ αὐτοῦ Νόμου, πάσης ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως τῆς Τραπεζῆς Κρήτης προηγεῖται ἐπιταγὴ πρὸς πληρωμὴν κατὰ τοῦ ὀφειλέτου. Ἐὰν τὸ ἐκτελούμενον εἶναι συμβόλαιον δανείου δι' ἀνοικτοῦ λογαριασμοῦ, ἐπισυνάπτεται εἰς τὴν ἐπιταγὴν ἀντίγραφον ἀποσπάσματος ἐκ τοῦ βιβλίου τῆς Τραπεζῆς ἐμφαίνον τὴν πιστοχρέωσιν τοῦ ὀφειλέτου, τὸ δὲ ἀπόσπασμα τοῦτο θεωρεῖται ὡς ἐκτελεστὸν ἐγγραφοῦ, ἐπιφυλαττομένου κτλ. Ἐκ δὲ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων πρὸς ἀλλήλας, προκύπτει ὅτι καὶ τὰ δι' ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου εἰς διπλοῦν ἀπλᾶ ἢ ἐπὶ ἀνοικτῷ λογαριασμῷ δάνεια τῆς Τραπεζῆς Κρήτης νομίμως κηρύσσονται ἐκτελεστὰ καὶ ἐπομένως ἡ ἐπὶ τῇ θάσει αὐτῆς κοινοποιουμένη ἐπιταγὴ εἶναι νόμιμος καὶ ἰσχυρά. Δὲν δύναται ὁμως νὰ λεχθῇ τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὰ δάνεια τῆς Τραπεζῆς Ἀθηνῶν, τὰ δι' ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου εἰς διπλοῦν συνομολογη-

θέντα, καθόσον ως πρὸς αὐτὴν, καίτοι διὰ τοῦ ὑπὸ ἡμερομ. 1 Μαρτίου 1889 καὶ ὑπὸ ἀριθμ. 18 Ἡγεμον. Διατάγματος τῇ ἐχορηγήθη τὸ δικαίωμα νὰ ἰδρῶσι Ὑποκαταστήματα ἐν Χανίοις καὶ Ἡρακλείῳ, δυνάμενα νὰ ἐνεργῶσιν ἐν Κρήτῃ τὰς ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ αὐτῆς ἐπιτρεπομένης ἐργασίας, διὰ δὲ τοῦ ἀπὸ 25 Ἰουλίου 1904 καὶ ὑπ' ἀριθμ. 31 Ἡγεμονικοῦ Διατάγματος τῇ ἐχορηγήθησαν τὰ κατὰ τὰ ἄρθρ. 516 καὶ 620 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος κλεονεκτήματα, ἐν σχέσει πρὸς τὴν σύστασιν καὶ τὴν διαδικασίαν τῆς ἐκποιήσεως τοῦ ἐνεχύρου, ἐκ τούτου ὅμως δὲν ἐπεταί ὅτι καὶ τὰ δι' ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου δάνεια αὐτῆς ἐπὶ ἐνεχύρῳ δύνανται νὰ περιβληθῶσι τὸν τύπον τῆς ἐκτελέσεως καὶ νὰ κυνοποιήσῃ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν ἐπιταγὴν πρὸς πληρωμὴν, ἄνευ εἰδικῆς πρὸς τοῦτο διατάξεως, ἀφοῦ ἐν τῷ καταστατικῷ αὐτῆς δὲν περιέχεται ἡ ἀντίστοιχος διάταξις τοῦ ἄρθρ. 28 τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Τραπεζῆς Κρήτης. Ἐκ δὲ τῶν ἄρθρων 616 καὶ 620 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος τοιοῦτον δικαίωμα οὐδέλως συνάγεται. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 315 τῆς ἰσχύουσας ὡς πρὸς τὰ τῆς ἐκτελέσεως Πολιτικῆς Δικονομίας τοῦ 1880 ἐκτελεστοὶ τίτλοι εἶναι τὰ ἐν αὐτῷ ἀναγραφόμενα ἔγγραφα, εἰς ἃ δὲν συγκαταλέγονται καὶ τὰ δι' ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου συνομολογούμενα δάνεια, συνεπῶς ἡ παρὰ τῆς ἐφεσιβλήτου κοινοποιηθεῖσα ἐπιταγὴ πρὸς πληρωμὴν εἰς τοὺς ἐκκαλοῦντας, ἐπὶ τῇ βάσει δανείου, ἐπὶ ἐνεχύρῳ δι' ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου εἰς διπλοῦν συνομολογηθέντος, ἐφ' οὗ οὐχὶ νομίμως περιήφθη ὁ τῆς ἐκτελέσεως τύπος εἶναι ἄκυρος, θάσιμος δὲ ἡ ἀνακοπὴ τῶν ἐκκαλοῦντων καὶ οὐχὶ ὀρθῶς ἐδέχθη τὰ ἐναντίᾳ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐξαφανιστέα δὲ διὰ τὸν λόγον τοῦτον αὕτη ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ νὰ γείνη δεκτὴ ἡ ἀνακοπὴ τῶν ἐκκαλοῦντων (*).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 5218 (1907) (**)

Εἰσηγητῆς ὁ πρωτοδίκης κ. Π. ΜΑΝΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀπόφασις ἐπὶ ἀνακηρύξει ὑποψηφίων.- τριτανάκοπῃ.- θάνατος ὑποψηφίου μετ' ἐκλογῆν.- ἀκύρωσις.- ἀνακήρυξις ἑτέρου.

Ἐπειδὴ, καίτοι ἡδυνάτο τις ἀμφισβᾶλλον νὰ υποστηρίξῃ ὅτι ἀληθὲς μὲν ἐστὶν ὅτι κατὰ τὰς συνδυα-

(*) Ἀμφισβᾶλλομεν τὰ μάλα.

(**) Μετὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν ἀπεβίωσεν εἰς τῶν ὑποψηφίων δημάργων, ἀκυρωθείσης δὲ τῆς ἐνεργηθείσης δημοτικῆς ἐκλογῆς, πολῖται χρώμενοι τοῦ δικαιώματος τοῦ παρεχομένου διὰ τοῦ ἄρθρ. 3 τοῦ Νόμου ΧΞΑ' ἐπρόβαλαν ἕτερον ὑποψήφιον ἀντὶ τοῦ οὕτως ἀποθανόντος ὑποψηφίου. Ἀλλὰ τὸ δικαστήριον διὰ τῆς ἡδὴ τριτανάκοπτομένης ἀποφάσεως ἀπεφάνθη ὅτι δὲν ἦτο δεκτὴ ἡ τοιαύτη προδολὴ νέου ὑποψηφίου μετὰ τὴν ἐνέργειαν πλέον τῆς πρώτης ἐκλογῆς καὶ ὅτι ἡ ἐπανάληψις τῆς ἐκλογῆς ἐπρεπε νὰ γείνηται μετὰ τῶν νεκρῶν. Ἐκδοχὴ ἀπολύτως ἔκτροπος, πρὸς διόρθωσιν τῆς ὁποίας ἐξηναγκάσθη οὕτως εἰπεῖν ἡ ἀπολύτως ἔκτροπώτερα τῆς ἄνω ἀποφάσεως. Ἀμφότερα ἀτυχῆ ἀποτελέσματα τῆς ἀτυχοῦς ἐπινοίας τῆς ἐπὶ τῶν δικαστηρίων φορτώσεως ὧν τῶν

σμενάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 89, 235 καὶ 238 τῆς Πολ. Δικονομίας, πᾶς τοίσις ἔχων ἔννομον συμφέρον. δύνανται νὰ προσβάλῃ διὰ τριτανάκοπῆς πᾶσαν ἀπόφασιν φέρουσαν βλάβην εἰς αὐτόν, ἀλλ' αἱ διατάξεις αὗται προδήλως δὲν δύνανται νὰ ἐγῶσιν ἐφαρμογὴν εἰ μὴ ἐπὶ ἀποφάσεων κανονίζουσῶν διαφορὰς τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, οὐχὶ δὲ ἐπὶ ἀποφάσεων ρυθμίζουσῶν θέματα τοῦ δημοσίου δικαίου, ἡ ἐκδικασίς τῶν ὁποίων ἐξαιρετικῶς δι' εἰδικοῦ νόμου ἀνετίθη εἰς τὰ δικαστήρια, καὶ ὁ ὁποῖος νόμος ὅπου ἠθέλητε ρητῶς ἀνέγραψε τὰ ἐνδίκαια μέσα εἰς τὰ ὁποῖα ὑπόκεινται αἱ ἀποφάσεις αὐτοῦ. Πλὴν ὅμως τούτου, καὶ εἰδικῶς ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐνδίκαιον μέσον τῆς τριτανάκοπῆς, σιωπηρῶς μὲν ἀλλὰ σαφῶς φαίνεται ὑπὸ τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου ἀποκλειόμενον κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν ἐκδιδομένων ἐπὶ τῶν ἀνακηρύξεων ἐν γένει τῶν ὑποψηφίων μετ' ἀκύρωσιν, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 18 τοῦ Ἐκλογικοῦ Νόμου, ἀκυρωμένης τῆς ἐκλογῆς, ὁ δήμαρχος ἐκδίδει ἐντὸς ὁκτώ ἡμερῶν ἀνυπερθέτως πρόγραμμα, συγκαλὼν τοὺς δημότας ἐκλογεῖς πρὸς ἐπανάληψιν αὐτῆς. τὸ πρόγραμμα δὲ τοῦτο δημοσιεύεται 15 τοῦλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς ὁρισθείσης ψηφοφορίας, αἱ προθεσμίαι ὅμως αὗται εἶναι ἐντελῶς ἀσυμβίβαστοι μετὰ τὰς προθεσμίας ἃς ὁρίζει ἡ Πολ. Δικονομία διὰ τὴν χρῆσιν τῶν ἐνδίκαιων μέσων καὶ δὴ τῆς τριτανάκοπῆς. Ἡ τριτανάκοπῃ κατὰ τὴν Πολ. Δικονομίαν δὲν ὑπόκειται εἰς οὐδεμίαν προθεσμίαν, δύνανται συνεπῶς νὰ ἀσκηθῇ ἐν οἰκείῳ ποτε στιγμήν μέχρι τῆς παρελεύσεως τριακονταετίας. Ἀλλὰ τότε τί ἤθελε συμβῆ! Νὰ μὴ εἶναι τίποτε ὁριστικὸν καὶ βέβαιον περὶ τῆς ἡμέρας τῆς ἐκλογῆς, διότι μέχρις αὐτῆς θὰ δύνανται πᾶς ὑποψήφιος, μὴ ἀνακηρυχθεὶς, νὰ προσβάλῃ τὴν ἀπόφασιν διὰ τριτανάκοπῆς καὶ νὰ ἀναβάλῃ ἐπ' ἀόριστον τὴν ἐνέργειαν αὐτῆς. Τὸ αὐτὸ καὶ ἐτι χεῖρον ἀποτέλεσμα θὰ ἐπῆρχετο ἐάν ὁ τριτανάκοπτον, ὡς εἶχε δικαίωμα, ἀνέβαλε τὴν ἀσκήσιν τῆς τριτανάκοπῆς διὰ τὴν ἐπομένην τῆς ἐκλογῆς, ὅτε, εὐρισκομένης κατ' οὐσίαν βασίμου τῆς ἀνακοπῆς, θὰ ἐπῆρχετο ἀκύρωσις τῆς ἐνεργηθείσης ἡδὴ ἐκλογῆς ἥτις ὡς προϋπόθεσιν ἀναγκαίαν διὰ τὸ κύρος τῆς ἔχει τὸ κύρος τῆς ἀνακηρύξεως. Τὸ κορύφωμα ὅμως τῶν ἀτοπημάτων καὶ ἀνωμαλιῶν, διὰ ὁποῖον γεννᾷ ἡ ἐπικρατήσασα γνώμη τοῦ δικαστηρίου περὶ τοῦ παραδεκτοῦ τύπου τῆς ἀνακοπῆς καταφαίνεται, ἐάν μετὰ τὴν ἀκύρωσιν ἐπὶ ἐκλογῶν τὴν ὀρκισιν καὶ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν νέων δημοτικῶν ἀρχῶν ἐγένετο χρῆσις τοῦ ἐνδίκαιου μέσου τῆς τριτανάκοπῆς. Τότε, εὐρισκομένης βασίμου ταύτης, θὰ ἐπῆρχετο ἀκύρωσις τῶν ἐκλογῶν, θὰ ἐπῆρχετο νῆαι τοιαῦται καὶ τὸ σπουδαιότερον θὰ εἴχομεν ἐπὶ τινι χρόνῳ, ἥτοι ἀπὸ τῆς ἀκυρώσεως μέχρι τῆς ἐκλογῆς τῶν νέων δημοτικῶν ἀρχῶν, Δῆμον ἄνευ δημοτικῶν ἀρχόντων. Ἀλλὰ τοιοῦτον τραγέλαφον οὐδέποτε εἶναι δυνατόν νὰ υποτεθῇ ὅτι ἠθέλησε νὰ καθιερώσῃ ὁ νομοθέτης, ὁ ὁποῖος σαφῶς ἐξάγεται ἐκ τοῦ Νόμου περὶ δημαρσιῶν ὅτι ἠθέλησε ταυτόχρονον, ταχεῖαν καὶ ἀπρόσκοπον τὴν ἐνέργειαν τῶν ἐκλογῶν. Μέγιστον ἀληθὲς τὸ παραβιασθὲν δικαίωμα τῶν ἐκλογέων τοῦ νὰ προτείνωσιν ὑποψήφιον, ἀντὶ τοῦ ἀποβιώσαντος τοιοῦτου, ἀλλὰ καὶ ὕμιστον τὸ καθῆκον καὶ ἡ ὑποχρέωσις τοῦ δικαστηρίου τοῦ νὰ υποτάσσεται εἰς τὰ κελεύσματα τοῦ νόμου καὶ νὰ μὴ παραδέχεται ἐρμηνείας καὶ γνώμης,

ἀνεπαισθητῶν διοικητικῶν πληγῶν, ὡς παρετηρήσαμεν ἐν σελ. 194 V «Θέμιδος» ὑπὸ τὴν 25 Α. Π. Ἡ κατὰ καταχωριζομένη γνωμοδότησις τοῦ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ εἰσαγγελέως κ. Δ. Τιτθονοπούλου εἶναι ἐπὶ τοσοῦτον ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου πλήρης, ὥστε νὰ ἀποκλείσῃ τὴν ἀνάγκην οἰασθῆ ποτε συμπληρώσεως.

αίτινες ἂν μὴ τι ἄλλο παρουσιάζωσι τὸν νομοθέτην ἀπρονόητον περὶ τόσων καὶ τόσων ἀνωμαλιῶν καὶ ἀτοπημάτων, ἅτινα, κατὰ τὴν ἀναπτυχθεῖσαν γνώμην τῆς μειοψηφίας, γεννῶνται ἐκ τῆς παραδοχῆς κατὰ τύπους τῆς τριτανακίης (Α.Π. 25 (1896) Θέμ. Τόμ. 7 σ. 194 Γνωμοδ. εἰσαγγελίας Α. Πάγου(*)). Μ' ὅλα ταῦτα,

(*) Ἡ γνωμοδότησις αὕτη τοῦ παρὰ τῷ Ἀρ. Πάγῳ εἰσαγγελέως κ. Δ. Τσιθανοπούλου ἔχει ὧδε :

Ἡ ἐκδίκασις τῆς δημοτικῆς ἐκλογῆς σκοπὸν ἔχει νὰ βεβαιώσῃ ὅτι τὸ ἐκλογικὸν γινόμενον διεξήχθη κατὰ τὸν νόμον ἢ νὰ χρηρῇ τὸ παράνομον καὶ γείνηται οὕτως ἔσθις εἰς τὸν ἐκλογικὸν σύλλογον, ὅπως κάμῃ νέαν ἐκλογὴν. Τὸ ἐγειρόμενον νῦν ζήτημα εἶναι ἂν χωρὴ κατὰ τῆς ἐπικυρώσεως τὴν δημοτικὴν ἐκλογὴν ἀποφάσεως τῶν πρωτοδικῶν τὸ ἐνδίκον τῆς ἀναίρεσως μέσον. Ὁ Ἀρειὸς Πάγος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 310 τοῦ 1883 ἀποφάσεώς του, τῇ ἐμῇ εἰσηγήσει, ἀπέρριψεν αἰτήσιν ἀναίρεσως τοιαύτης ἀποφάσεως. Ἡ δὲ ἐπανέρχεται ἐνώπιον ἡμῶν τὸ αὐτὸ ζήτημα. Πιρόκειται περὶ ἐκλογῆς, ἥτις οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ τρόπος, δι' οὗ οἱ πολῖται ἐπιστευόμενοι εἰς τινα διδούσιν εἰς αὐτὸν ἐντολὴν διὰ τῆς ἐλευθέρως τῶν θελήσεως νὰ διαπράττῃ τὰ δημοτικά, ἐπομένως ἡ ἐκλογὴ εἶναι ἐν εἶδος ἐντολῆς, καὶ καθὼς ἡ ἀστικὴ ἐντολὴ ἀπαιτεῖ τὴν ἐκφρασὶν θελήσεως ἐλευθέρως, ἀνεξαρτήτου, ἀπαραβιάστου καὶ ἀνοθεύτου ἀπὸ οἰασθῆποτε ἐπιρροῆς, κατὰ τὸν αὐτὸν ἢ κατὰ μείζονα λόγον ἡ ἐκλογὴ τῶν δημοτικῶν ἀρχόντων ἀπαιτεῖ ὡς ἀναγκαῖον ὅρον τὸ ἀνοθεύτου καὶ ἀπαραβιάστου τῆς θελήσεως ταύτης. Ὅταν δὲ συζητῶμεν περὶ μεθόδων ἐκλογικῶν, ζητοῦμεν νὰ ἀνεύρωμεν διὰ τοῖου μηχανισμοῦ, διὰ τοῖου τρόπου, ἢ ἀνθρωπίνῃ θέλῃσι εἰς τὸ σπουδαιότατον τοῦτο ἔργον διαδιβάζεται ὅσον τὸ δυνατόν ἐλευθέρως, καὶ πρὸς τοῦτοις διὰ ποίας μεθόδου κατατίθεται ὅχι μόνον ἀπαραβιάστος ἀλλὰ καὶ ἐσκεμμένη καὶ πεφωτισμένη. ἐπιφέρειται ὡς πρὸς τὸν Δῆμον τὰ καλλίστα ἀποτελέσματα, τὰ μᾶλλον κατορθωτικά τῆς κοινῆς εὐδαιμονίας, τὴν διατήρησιν τῶν νόμων, τὴν συντήρησιν τῶν καθεστώτων καὶ τὴν προοδευτικὴν τῆς κοινωνίας ἀνάπτυξιν. Τὰ ἐκλονικά δὲ ζητήματα καθ' ὅλας τὰς ἐποχὰς ἐχρησίμευσαν πάντοτε ὡς στάδιον πολέμου τῶν διαφορῶν κομμάτων, τῶν μὲν δημοκρατικῶν ἐπιζητούντων τὴν ἄκραν ἐπέκτασιν τῶν ἐκλογικῶν δικαιωμάτων καὶ ἀποξενούντων τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῆς ἐκδικάσεως τοῦ κύρους τῶν ἐκλογῶν, τῶν δὲ ἀριστοκρατικῶν συστημάτων τὰ δικαιώματα ταῦτα ἐπ' ἄπειρον καὶ δεχομένων εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐκλογῶν τὴν ἐμφιλοχώρησιν τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας. Καὶ ἡ ἀγορὰ τῆς Ρώμης, καὶ αἱ ἀγοραὶ τῶν ἀρχαίων Ἑλληνικῶν πολιτειῶν καὶ αἱ συνελεύσεις τῆς Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας ἐμερίμνησαν περὶ προσηκούσης λύσεως τῶν ἐκλογικῶν ζητημάτων. Καὶ παρ' ἡμῖν δὲ τοιαῦται συζητήσεις ἐγένοντο περὶ τῶν δημοτικῶν καὶ τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν.

Ἐπαρ' ἡμῖν ὁ Δῆμος εἶναι ὡς τι πλοῖον, ἐντὸς τοῦ ὁποῖου ἐφόρτωσαν δυσβάστακτα βάρη καὶ κινδυνεύει νὰ ναυαγήσῃ διότι ὁ Δῆμος περιλαμβάνει καὶ τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς καὶ τὰς βουλευτικὰς, καθ' ὅσον καὶ εἰς τὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς εἶναι μὲν στάδιον ἡ ἐπαρχία δλόκληρος, ἀλλ' ἡ ψηφοφορία γίνεταί κατὰ Δήμους, καὶ γεννᾶται τὸ μέγα ἀτόπημα τοῦ νὰ γίνῃται ὁ Δῆμος τὸ κέντρον καὶ ὁ σκοπὸς ὅλων τῶν ἐπιβουλῶν καὶ προπαρασκευῶν εἰς τὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς. Καὶ οὕτως ὁ Δῆμος κινδυνεύει ν' ἀπολέσῃ τὴν πρωτογενῆ αὐτοῦ σπουδαιότητα καὶ ἀποφύτῃ. Ἡ κατὰ Δήμους ψηφοφορία ἐπὶ βουλευτι-

κατὰ τὴν ἐπικρατεστέραν γνώμην τοῦ δικαστηρίου τοῦτου, ἐπειδὴ, κατὰ τὰς ἀρθροὺς 89 καὶ 238 ἐφεξ. Π. Δ., πᾶς τρίτος ἔχων ἐννομον συμφέρον δικαιούται νὰ ἀνακόψῃ τὴν μεταξὺ ἄλλων ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν ἀποτελεῖ δεδικασμένον κατ' αὐτοῦ καὶ οὗτος δὲν ἐκλήθη κατὰ τὴν σχετικὴν συζήτησιν, τῆς

κῶν ἐκλογῶν ἔχει τὸ ἄτοπον νὰ καθιστᾷ τὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς τρηματικὰς καὶ ἐπιτοπίους καὶ στερουμένας γενικότητος τινος. Γιγνομένων τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν ἐν τοῖς Δήμοις, ὁ ἐκλογεὺς δὲν βλέπει πέραν τῶν ὁρίων τοῦ Δήμου του, καὶ εἶναι ἀδύνατον αἱ ἐκλογαὶ νὰ εἶναι ἐλεύθεραι, νὰ ἔχουν χαρακτηριστικὰ γενικῶν, καὶ τὸ προῖδν τῆς ἐκλογῆς ν' ἀνταποκρίνηται πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ βουλευτοῦ, ἀντιπροσωπεύοντος τὸ κράτος. Παρ' ἡμῖν οἱ δημοτικοὶ ἀρχόντες λαμβάνουσιν ἀρχὰς πρὸς ἐπενέργειαν ἐπὶ τῶν γενικῶν ποαγμάτων διὰ τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν καὶ πρὸς διαχείρισιν ἐν ταύτῳ τῶν δημοτικῶν πραγμάτων. Διὰ τοῦτο ἡ διεξαγωγὴ τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν καὶ ἡ ἐκδίκασις τοῦ κύρους αὐτῶν ἐπὶλυσε πάντοτε τὴν ἰδιαιτέραν προσοχὴν τοῦ νομοθέτου, πρὸς ἐμνησίαν δὲ τοῦ ἰσχύοντος νόμου εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀναδοσάμεν εἰς τὸ παρελθόν.

Ἐπὶ τοῦ 1864, ἐὰν ὁ Νομάρχης ἐπεκύρωνε τὴν δημοτικὴν ἐκλογὴν, οὐδεὶς ἦ ὕνατο νὰ προσβάλῃ αὐτήν καὶ νὰ κάμῃ ἔσθιν ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν δὲν ἐπιτεόπετο αὐτεπαγγέλτως νὰ ἐπιληφθῇ καὶ ἐξασθενώσῃ τὸ ὁριστικὸν καὶ ἀμετάκλητον τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Νομάρχου. Ἡ ἀνομοιότης τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἐγεννᾶτο μόνον διὰ τῆς ἐφέσεως, ἥτις ἐπετρέπετο, δεῖ ὁ Νομάρχης ἐκέρυττεν ἄκυρον τὴν πρᾶξιν τῆς ἐκλογῆς, ἐπομένως μόνῃ ἡ ἀκύρωσις ἦτο ἐρέσιμος. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐν τῇ διοικητικῇ ἐξουσίᾳ ἀνευρίσκετο καὶ τὸ δικαστικὸν στοιχεῖον, δηλ. ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ ἐξέδιδε πολλὰς ἀποφάσεις, καὶ ἐδίκαζεν ἀμφισβητήσεις τῶν πολιτῶν, περιστρεφόμενας εἰς προσβολὰς δικαιωμάτων. Ὁ Νομάρχης δὲ κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐκλογῶν ἦτο δικαστὴς ἐνεργῶν δικαστικὰ καθήκοντα ἐντὸς τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ. Ὁ Νομάρχης εἰς τὰς αἰτήσεις τὰς υποβαλλόμενας αὐτῷ ἀπὸ μέρους τῶν πολιτῶν πολλὰς ἐκτιμᾷ συμφέροντα, ἀλλ' ἐὰν πρόκηται περὶ προσβολῆς συμφέροντος, τότε ἐνεργεῖ μᾶλλον ὡς λειτουργὸς τῆς ἐνεργοῦς διοικήσεως. Ὅταν ὅμως προσβαλλώμεθα ὡς πρὸς ἐν δικαίωμα καθιερωμένον ὑπὸ τοῦ νόμου, διατάγματος ἢ Συντάγματος, καὶ προσκαλῆται ἀπὸ τὸν νόμον νὰ ἐκδῶσθαι ἀπόφασιν, ἐνεργεῖ ἀληθῆ δικαιοδοσίαν διοικητικὴν. Τοιαύτην δὲ δικαιοδοσίαν εἶχεν ὁ Νομάρχης κατὰ τὸν χρόνον ἐκεῖνον ἐπὶ ἐκδικάσεως δημοτικῶν ἐκλογῶν. Ὁ Νομάρχης ἠδύνατο νὰ καλύψῃ ἀνομίαν καὶ δολιότητα, γενομένης κατὰ τὴν ἐκλογικὴν διαδικασίαν, ἠδύνατο νὰ ἐκδῶσθαι ἀπόφασιν κακὴν, καθὼς συμβαίνει ἐνίοτε καὶ εἰς τὰς δικαστήρια νὰ ἐκδίδωσι τοιαύτην ἀπόφασιν, ἀλλὰ μ' ὅλα ταῦτα ἡ ἀπόφασις τοῦ ἦτο ὁριστικὴ καὶ ἀμετάκλητος, ἐπομένως τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν δὲν ἠδύνατο, ἐπεμβαίνον εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ν' ἀκυρώσῃ ἢ μεταρρυθμίσῃ αὐτήν. Τὸ σύστημα τοῦτο δὲν ἦτο τυχαῖον, ἀλλ' ὁ νομοθέτης ἐθεώρησεν ὡς ἀσφαλίστικώτερον τῶν ἐκλογικῶν δικαιωμάτων τῶν πολιτῶν νὰ περιβάλῃ τὸν Νομάρχην μὲ τοιαύτην ἐξουσίαν.

Ἀδὲν ἦτο ὅμως ὀρθὸν τὸ σύστημα τοῦτο. Εἰς Κράτη εὐοργάνιστα ὅλαί αἱ ἀμφισβητήσεις αἱ διοικητικαὶ αἱ περιστρεφόμεναι εἰς παραθέσιν δικαιώματος, δικάζονται οὐχὶ ὑπὸ λειτουργῶν τῆς ἐνεργοῦς διοική-

γενικής γνώμης δὲ ταύτης διοικητικῆς διατάξεως δὲν ἐξηγήθησαν οὔτε ὑπὸ τοῦ ἐκλογικοῦ, οὔτε ὑπὸ ἄλλου τινὸς νόμου, αἱ τὴν ἀνακηρύξιν τοῦ ὑποψηφίου ἀφορῶσαι ἀποφάσεις, ὅπερ ὁ νομοθέτης ἐὰν ἐσχόπει νὰ ποιήσῃ, ἦτοί νὰ θεωρήσῃ τὸν περιορισμὸν τῆς χρήσεως ἐπὶ ἐνδίκων μέσων ἐπὶ ταιούτων ἀποφάσεων, θὰ ἐξε-

σας, ἀλλὰ ἀπὸ διοικητικὰ δικαστήρια, ἅτινα δὲν ἔχουσι μὲν τὸν χαρακτήρα τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τοῦ ἀσχετοῦ πρὸς τὴν διοίκησιν τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ἀλλὰ περιλαμβάνουσι ἄνδρας ξένους τῆς ἐνεργοῦς διοικήσεως καὶ ἔχοντας τοῦτο ἔργον, καὶ οὕτω ἐπιτυγχάνεται ἡ ἀμεροληψία, καὶ τῶν διοικητικῶν ζητημάτων ἐγγυῶνται ταῦτα τὴν ἀληθὴ καὶ εἰλικρινῇ ἐκδίκασιν.

«Οὕτως ὁ Γαλλικὸς Νόμος ἐπιτρέπει τὴν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἔρεσιν κατὰ τῶν ἐπικυρωτικῶν, ὅπως καὶ κατὰ τῶν ἀκυρωτικῶν ἀποφάσεων τοῦ συμβουλίου τῆς νομαρχίας. Ὁ νομοθέτης ἡμῶν διὰ τοῦ Νόμου τῆς 19 Νοεμβρίου 1864 ἄρθρ. 16 καὶ 17 ἔκρινεν ἐν βῆμα πρὸς βελτιώσιν τοῦ περὶ Δημαιορεισίων Νόμου, διότι ὥρισεν ὅτι τριμελὲς ἐπιτροπὴ, προεδρευομένη ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς καὶ συγκαιμένη ἐκ ταύτης, τοῦ προέδρου τοῦ πρωτοδικαίου καὶ τοῦ προέδρου τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου θέλει ἐκδῶσαι ἀπόφασιν ἐντὸς 20 ἡμερῶν περὶ τοῦ κύρους τῆς ἐκλογῆς, καὶ ἂν ἡ ἀπόφασις εἴναι ἐπικυρωτικὴ καθίσταται ὁριστικὴ, ἂν δ' ἀκυρωτικὴ δύναται νὰ ἐκκληθῇ τίς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

«Ὁ ἐν ἰσχύϊ Νόμος τοῦ 1882 καθήγγισεν τὰς διατάξεις τῶν εἰρημένων ἄρθρων 16 καὶ 17 τοῦ Νόμου τοῦ 1864 καὶ εἰσήγαγε τὴν ἀποκλειστικὴν ἀρμοδιότητα τῶν δικαστηρίων, ὡς σπουδαιότερην ἐγγύησιν τῆς εὐθῆς ἐκδικάσεως τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν, ὥρισας ὅτι τὴν ἐκλογὴν δικάζει τὸ ἀρμοδίον πρωτοδικεῖον ἐν συμβουλίῳ ἐκ τακτικῶν δικαστῶν, ἐκδίδον ἡτιολογημένην ἀπόφασιν ἐντὸς 20 ἡμερῶν, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 17 ἡ ἀπόφασις, ἐὰν εἴναι ἐπικυρωτικὴ, ἐκτελεῖται κατὰ τὴν 2 § τοῦ ἄρθρ. 18, καὶ δὲ οἱ ἐκλεχθέντες ἐγκαθίστανται ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ὅταν λήξῃ ἡ περίοδος τῶν προκατόχων. Τὸ παλαιὸν δημοτικὸν συμβούλιον κατὰ ταῦτα καὶ αἱ παλαιαὶ δημοτικαὶ ἀρχαὶ διαμένονσι μέχρι τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν νέων εἰς τὴν ἀρχὴν, ὅταν οὐδέποτε δύναται νὰ μὲνῃ, ὁ δήμος ἀδιοίκητος καὶ ἀκυβέρνητος. Ὁ νόμος ἀπῆρτησεν ἀπόφασιν τοῦ ἀρμοδίου πρωτοδικείου, διότι ἡ ἐκτίμησις τοῦ κύρους δημοτικῆς ἐκλογῆς ἔχει τι ὅλως ἐπιτοπίον, πρέπει νὰ προκύπτῃ ἀπὸ ἐπιτοπίους γνώσεις, ἀπὸ ἐκτιμήσεως, αἵτινες κανονίζονται ὑπὸ τῶν περιστάσεων, εἰς ἃς εἰσάγεται τὸ πρωτοδικεῖον. Τότε δ' ὁ νόμος οὗτος, ὅταν καὶ οἱ προηγούμενοι, ἐπιτρέψαν τὴν ἔρεσιν εἰς μόνον τὴν περίπτωσιν τῆς ἀκυρώσεως, διότι ἡ κατάλυσις τῆς περὶ ἐκλογῆς πράξεως ὁμαρτήθη σπουδαιότερα, καὶ ὡς τοιαύτη πρέπει νὰ στηρίζεται εἰς ἰσχυροὺς λόγους, ἐξεταζομένης εἰς δύο βαθμοὺς δικαιοδοσίας διὰ νὰ πεῖθονται οἱ ἐκπεσόντες, ὅτι νομίμως καὶ οὐχὶ αὐθαίρετως ἐγένετο ἡ ἀκύρωσις. ὅπως δὲ κατὰ τοὺς προειρημένους νόμους ἐν περιπτώσει ἐπικυρώσεως ἦτο κυριαρχικὴ ἡ κρίσις τοῦ δικάζοντος καὶ οὐδὲν ἠδύνατο νὰ πράξῃ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, οὕτω καὶ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ νέου νόμου ἡ ἀπόφασις τοῦ πρωτοδικείου εἰς οὐδὲν ἐνδίκον μέσον ὑπόκειται. Ἡ ἀπόφασις τοῦ ἠδύνατο νὰ εἶναι ἐφέσιμος, ἐὰν ὁ νόμος τὸ ἐλάγην, ἡ αὐτὴ δὲ ἀπόφασις θὰ ὑπέκειτο εἰς ἀναίρεσιν, ἐὰν ὁ νόμος ἐπέτρεπεν αὐτήν. Σιωπῶντος ὅμως τοῦ νόμου περὶ τούτου, δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἐπιτρέπεται τὸ ἐνδίκον τῆς ἀναίρεσεως μέ-

δῆλου ρητῶς τὴν τοιαύτην βούλησιν τοῦ, ὡς τοῦτο ἔπραξεν ἐν αὐτῷ τῷ περὶ δημαιορεισίων νόμῳ, προκειμένου περὶ ἀνασκήσεως τῆς ἐφέσεως κατ' ἐπικυρωτικῆς τῆς ἐκλογῆς ἀποφάσεως (ἄρθρ. 17 Νομ. ΕΠΔ' τοῦ 1887, ἴδε καὶ μονογραφίαν Γ. Φιλαρέτου προκειμένου περὶ ἀναίρεσεως κατ' ἐκλογικῶν ἀποφάσεων ἐν

σον. Τὸ πρωτοδικεῖον δύναται νὰ καλύψῃ παρανομίας, δύναται νὰ ἐκδῶσιν ἀποφασιν κακὴν, ἀλλ' ἡ ἀπόφασις τοῦ εἶναι ὁριστικὴ καὶ ἀμετάκλητος καὶ ἐκτελεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ Δημαιορεισίων Νόμου.

«Ἀληθὲς εἶναι ὅτι κατὰ γενικὸν κανόνα πᾶσα δίκη ὅσον μικρὴν καὶ ἂν εἴναι τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς ὑπόκειται εἰς ἀναίρεσιν, καὶ ἐξαίρεσις ὑπάρχει ὅπου ὁ νόμος κυροῖ αὐτὴν, ὅσον ἐπὶ ἀγωγῶν κακοδικαίου καὶ ἐπὶ βλαβῶν εἰς δεινροφυτείας, ἀλλ' ἡ κύρωσις τῆς ἐξαίρεσεως ὑπὸ τοῦ νόμου δὲν ἀπαιτεῖται νὰ εἴναι ρητὴ καὶ ἀρκεῖ νὰ συνάγῃται ἐκ τῶν ἄλλων διατάξεων τοῦ νόμου ἡ ἐξαίρεσις αὕτη, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Τὸ ἐνδίκον τῆς ἀναίρεσεως μέσον ἀντίκειται εἰς τὸ κείμενον τοῦ νόμου, διατάσσοντος τὴν ἐγκατάστασιν τῶν ἐκλεχθέντων, ὧν ἐπεκυρώθῃ ἡ ἐκλογὴ, ἀντίκειται δὲ καὶ εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου ἐπιδικωομένην ταχύτητα.

«Ὁ νόμος ἔθηκε μικρὰς προθεσμίας διὰ τὸ κατεπεῖγον τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν, ἐὰν δ' ἐνόει νὰ ἐπιτρέψῃ τὸ ἐνδίκον τῆς ἀναίρεσεως μέσον, ἀναντιρρήτως ἤθελε τάξει προθεσμίαν ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως, ὡς ἔταξεν αὐτὴν διὰ τὸ πρωτοδικεῖον καὶ τὸ ἐφετεῖον. Ἀναγίνῃ δεκτὴ ἡ αἰτήσις ἀναίρεσεως καὶ ὁ Ἀρειὸς Πάγος ἀναίρεσιν, τὸ δὲ πρωτοδικεῖον τῆς παραπομπῆς ἀκυρώσῃ τὴν ἐκλογὴν, θ' ἀνατραπῇ ἡ γενομένη ἐγκατάστασις τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, καὶ, ληξάσης τῆς περιόδου τῆς προκατόχου δημοτικῆς ἀρχῆς, ὁ Δήμος θὰ μείνῃ ἐπὶ μακρὸν χρόνον, ἐναντίον τῆς ἐφέσεως τοῦ νομοθέτου, ἐναντίον τοῦ προδύλου συμφέροντος τοῦ Δήμου, ἀνευ δημοτικῶν ἀρχόντων. Ἀλλ' οὐδὲ ἡ σκοπιμότης τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἀναίρεσεως ἀποδεικνύεται, διότι ἀπῆρτησεν μὲν ὁ νόμος ἡτιολογημένην ἀπόφασιν περὶ δημοτικῶν ἐκλογῶν, ἐν ᾧ ἡ βουλὴ ἐξελέγγυσεν αὐτὴν διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς ἰδίας αὐτονομίας τὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς, ἀποφαίνεται ὡς ὁρκωτὸν σῶμα καὶ δι' ἐτυμηγορίας ἐκφράζεται ἂν ἐκλογὴ τις ἐγένετο ἀπαράβιαστος καὶ ἀνόθευτος, ἀλλὰ καὶ αἱ αἰτιολογίαι τοῦ πρωτοδικείου εἰς τὰς πλείστας περιπτώσεις ἤθελον διαφεύγει τὸν ἐλεγχὸν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐὰν ἐπιτρέπτο τὸ ἐνδίκον τῆς ἀναίρεσεως μέσον, διότι εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἐκλογῶν ὑπάρχει τι λεπτὸν καὶ ἀκροσφαλές. Δύναται ἐκλογὴ τις νὰ εἴναι νόμιμος κατὰ τύπους, καὶ ὅμως νὰ περιέχῃ ἐνδύμυχον τὴν νόθευσιν τῆς ἐκλογικῆς θελήσεως, εἶναι δὲ δυνατόν ἐπίσης ἐν τινὶ ἐκλογῇ νὰ παρεβιάσθησιν τινες διατυπώσεις καὶ μ' ὅλα ταῦτα κατὰ τὴν ἐκτίμησιν νὰ ἐκφράζῃται ἀκούοντας ἡ θέλησις τοῦ ἐκλογικοῦ συλλόγου, καὶ ἐπομένως ἡ τοιαύτη ἐκλογὴ νὰ ἐπικυρωθῇ.

«Οὕτως ἐν Γαλλίᾳ εἰς βουλευτὴς πλουσιώτατος πρὶν ἢ ἐκλεχθῇ, ὑποψήφιος ὢν, ὑπέδειξε τὴν θέλησιν τοῦ καὶ διέδωκε δι' ἄλλων φίλων τοῦ τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ νὰ κατορθώσῃ ὁ σιδηροδρόμος νὰ διέρχῃται δι' ἐκεῖνον τοῦ τόπου, ὅπου ἦτο ἡ ἐκλογικὴ τὸν περιφέρειαν, τοῦτο δὲ ἦτο παραγωγὸν μυρίων ὠφελημάτων. Ἡ Γαλλικὴ Βουλὴ ἀπεφάνθη, ὅτι ἡ ἐκλογὴ δὲν εἶναι ἐλευθέρα, διότι ἐνοθεύθη ὑπὸ τοιαύτης ὑποσχέσεως, καὶ οἱ ἐκλογεῖς δὲν ἐσχόπων νὰ ἐκλέξωσιν ἀντιπρόσωπον τῶν συμφερόντων ὅλης τῆς κοινωνίας, ἀλλὰ τῶν ἐπιτοπίων τῆς ἐκλογικῆς περιφέρειας. Ἐπίσης ἄλλη

Νομικῇ 1896 Τόμ. Β' σελ. 179). Τούτοις συνωδᾷ, νόμῳ δεκτῇ κρίνεται ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀνακοπὴ, καθότι συντρέχουσιν πρὸς τοῦτο ἅπαντα τὰ ὡς ἄνω στοιχεῖα, ἤτοι προφανὲς ἔννομον συμφέρον τοῦ αἰτούντος καὶ ἀπόφασις μὴ ἀποτελοῦσα κατ' αὐτοῦ δεδικασμένον, ὡς τοιαύτη ἐστὶν ἡ ὑπ' ἀριθ. 5177 τριτανοκοπομένη, οὐ μόνον διότι κατὰ τὴν σχετικὴν ταύτης συζήτησιν, δὲν συνέπαιξεν ὁ αἰτών, ἀλλὰ καὶ διότι προκειμένου περὶ ἀποφάσεως τῆς ἐκουσίας δικαιοδοσίας, αὕτη, κατὰ κανόνα, δὲν ὑποτελεῖ δεδικασμένον (Ide ad hoc Γνωμοδ. εἰσαγγ. Ἀρ. Πάγου 83 τοῦ 1903 (*)), καθ' ἣν καὶ κατὰ τῶν περὶ ἀνακηρύξεως ἀποφάσεων γωρεῖ τριτανακοπὴ μεταφέροντα τὸν ἀνακόπτοντα εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀποφάσεως κατάστασιν (Οἶκον. Ἐγχ. Π. Δ. § 89 σημ. 8 καὶ 253 σημ. 1 ἐν τέλει Dalloz Supplement Chose jugée τόμ. 2ος Ν. 6 σελ. 530 καὶ τοὺς

τις ἐκλογῇ, νομίμως κατὰ τύπους διεξαχθεῖσα, ἐκηρύχθη ἄκυρος, διότι ὑπάρχει κανὼν συνταγματικὸς, ὅτι οἱ ἐκλογεῖς δὲν πρέπει νὰ δίδωσιν ἐντολὴν εἰς τὸν ἐκλεγόμενον, καθ' ὅσον δι' αὐτῆς καθίσταται ἰδύνατος ἡ ἐλευθερία συζήτησις. Ὁ βουλευτὴς, εἰπον οἱ ἐξελέγξαντες τὴν ἐκλογὴν, ὑποχρεοῦται νὰ γνωμοδοτῇ κατὰ τὴν συνειδήσιν του, καὶ εἰς τοῦτο συνίσταται ἡ ἐκλογικὴ ἐντολὴ, ἀπεδείχθη δ' ὅτι ἐν τῷ ἐκλογικῷ διαγωνισμῷ ὁ ἐκλεγθεὶς ἔδωκεν ὑπόσχεσιν νὰ ψηφοφορήσῃ ἐπὶ τινων ζητημάτων κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν γνώμην ἐν τῇ ἐκλογικῇ περιφερείᾳ. Οὐδεμία ἄκυρότης ὑπῆρχεν, ἀλλ' ἡ βουλὴ ἐκήρυξεν ἄκυρον τὴν ἐκλογὴν. Τοιαύτη εἶναι ἡ φύσις τῆς ἀρμοδιότητος τῶν περὶ τοῦ κύρους δημοτικῶν εἴτε βουλευτικῶν ἐκλογῶν ἀποφαινομένων, ἐπ' ἀμφοτέρων δὲ τούτων πρὸ πάντων ἐξετάζεται, ἐὰν αἱ καταγγελλόμεναι παραβιάσεις ἐπηρεάσαν τὸ ἐκλογικὸν ἀποτέλεσμα, ἐπειρήγησαν δηλαδὴ ἐπὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῆς πλειονοψηφίας, ὅτε ἡ ἐκλογὴ δύναται ν' ἀκυρωθῇ. Ὅθεν ἡ χρησιμότης τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐπὶ τῆς ἐνδικάσεως τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν ἤθελε περιορισθῇ μόνον εἰς τὰ ζητήματα τῆς ἐκλογικῆς ἱκανότητος, ἥτοι τῆς ἐλλείψεως προσόντων, ἀσυμβιβάστου ἡ ἀνικανότητος, διότι τὰ ζητήματα ταῦτα συνάπτονται πολλάκις μὲ ἐρμηνείαν τῶν νόμων, οἱ δὲ λοιποὶ λόγοι ἀκυρότητος τῆς ἐκλογῆς δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσωσιν εἰς τὰς πλείστας περιπτώσεις λόγους ἀναιρέσεως τῆς ἀποφάσεως, τὸ μὲν διότι πανηγυρικοὶ τύποι δὲν ὑπάρχουσι, καὶ ὡς προεῖπον, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν πρὸ πάντων ἡ ἐπὶ τοῦ ἀποτελέσματος ἐπίδρασις, τὸ δὲ διότι, τασσομένης προθεσμίας εἶχουσιν ἡμερῶν πρὸς ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου, ἀδύνατον εἶναι νὰ ἀπαιτηθῇ παρ' αὐτοῦ ἡ ἀκριβὴς τήρησις τῶν περὶ ἀποδείξεως διατάξεων τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας. Πλὴν τούτων ὁ νόμος ἀπαιτεῖ τὸ σύγχρονον τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν διὰ νὰ γίνηται γενικὴ συγκίνησις καθ' ὅλον τὸ κράτος, καὶ ἐκ τῆς γενικῆς ταύτης συγκινήσεως νὰ γεννηθῇ ἐν ἐκλογικὸν ἀποτέλεσμα μᾶλλον ἀληθὲς καὶ ἀνόθευτον, καὶ διὰ νὰ ἀποβαίη δυσκολωτέρα ἡ κυβερνητικὴ ἐπίδρασις. Τί λοιπὸν θέλει συμβῆ, ἐὰν γείνη δεκτὸν τὸ ἐνδίκον τῆς ἀναιρέσεως μέσον; Ὅλαι αἱ ἐπικυρωτικαὶ ἀποφάσεις τοῦ πρωτοδικείου, ὡς καὶ τῶν ἐφετῶν αἱ ἀκυρωτικαὶ, ὅλαι σχεδὸν αἱ δημοτικαὶ ἐκλογαὶ θὰ προσάγωνται ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, διότι, ὡς γνωρίζετε, περατωθέντος τοῦ ἀγῶνος, οἱ ἀποτυγόντες συνήθως δημιουργοῦσιν ἐνστάσεις μὴ στηριζομένας εἰς τὴν ἀλήθειαν, εἰς τὴν παραβίαν τῶν νόμων».

(*) Αὕτη εἶναι τοῦ ἀντεισαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου κ. Κ. Μανιάκη.

παρ' αὐτοῖς συγγραφεῖς καὶ Νομολογίαν Carssonnet Τόμ. VI No 2491.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν ὁμόφωνον γνώμην τοῦ δικαστηρίου, ἐὰν μετ' ἀκύρωσιν ἐκλογῆς τινος ἐπέλθῃ θάνατος ὑποψηφίου τινὸς, πλήρῃ ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Νόμου ΧΖΑ' τοῦ 1887, κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ πλειοψηφία τῶν ἐκλογέων τῶν προτεινάντων τὸν ἀποβιώσαντα δικαιούται νὰ προτείνῃ ἕτερον ὑποψήφιον, καθ' ὅσον τὸ ἄρθρον τοῦτο τὸν μόνον περιορισμὸν ὃν σιωπηρῶς τίθησιν εἰς τὴν ἀσκήσιν τοῦ δικαιώματος τούτου εἶναι ὅτι τοῦτο δύναται νὰ γείνη μέχρι τῆς ἐκλογῆς, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ περιορισμὸς οὗτος δὲν ὑφίσταται. καθόσον ἐκλογὴ δὲν ἔλαβε χώραν, διότι ἡ γενομένη ἀκυρωθεῖσα εἶναι ὡς νὰ μὴ ἐγένετο καὶ οὐδὲν παραγαγοῦσα ἀποτέλεσμα, κατὰ τὸν κανόνα τοῦ nullum est nullum est nullum productit effectum. Εἰς τὴν ἐρμηνείαν ταύτην δὲν ἀντιτίθεται τὸ ἄρθρον 18 τοῦ Νόμου περὶ Δημαιορσιῶν, κατὰ τὸ ὁποῖον, ἀκυρουμένης τῆς ἐκλογῆς, ὁ Δήμαρχος ἐκδίδει ἐντὸς ὀκτώ ἡμερῶν πρόγραμμα καλῶν τοὺς ἐκλογεῖς πρὸς ἐπανάληψιν αὐτῆς, καθόσον τὸ ἄρθρον τοῦτο προϋποτίθῃσιν ὅτι δὲν ἔλαβε χώραν οὐδεμία μεταβολὴ ἐξ ἐκείνων τὰς ὁποίας προβλέπουσι καὶ κανονίζουνσιν ἄλλαι διατάξεις τοῦ νόμου. ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καὶ ὅτι ἡ ἐκλογὴ ἐπαναλαμβάνεται μὲ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις μὲ τὰς ὁποίας ἤρχισεν. Τὸ ἐπιγεγενημα τῆς ἀνακοπομένης ἀποφάσεως ὅτι ἐὰν ἡ ἀκύρωσις ἀνεφέρετο εἰς ἐν ἐκ τῶν πολλῶν τμημάτων τῆς ἐκλογῆς ἡ ἀνακηρύξις νέου ὑποψηφίου ἀντὶ τοῦ ἀποβιώσαντος θὰ ἐγένετο πρωτοφανὴ ἀνωμαλίαν, τὴν ὁποίαν ὁ νομοθέτης δὲν ἐπαντάσθη νὰ υἱοθετήσῃ. εἶναι μὲν σοβαρὸν, ἀλλ' ἐκ τούτου δὲν δύναται νὰ καθιερωθῇ γενικὴ ἀοχὴ ἀπαγορεύσεως ἀνακηρύξεως νέων ὑποψηφίων ἀντὶ τῶν ἀποβιώσαντων εἰς πᾶσαν περίστασιν, καθ' ἣν δὲν ἀναφαίνεται ἡ ἀνωμαλία αὕτη, ἥτοι ἐπὶ δλοσχεροῦς ἀκυρώσεως τῆς ἐκλογῆς, μάλιστα δὲ ἀπέναντι τῆς ρητῆς καὶ σαφεῦς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ΧΖΑ' τοῦ 1887 Νόμου, οὐδεὶς ἐκ τῶν ἐρμηνευτῶν τοῦ νόμου ἐδίδαξε ποτὲ ὅτι διότι ὁ νόμος εἰς μίαν εἰδικὴν περίστασιν εἶναι ἀνεφάρμοστος, ὁ νόμος οὗτος δὲν κρίνεται καὶ ἐφαρμόζεται καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην περίστασιν, καθ' ἣν δὲν παρουσιάζεται πρόσκουμά τι. Τὸ πολὺ δύναται νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ἐπὶ τῆς περιπτώσεως ἣν ἀναφέροι ἡ ἀνακοπομένη ἀπόφασις, ὀρθότερα ἡ ἐρμηνεία ἣν ποιεῖται αὕτη καὶ ἐφαρμοστέα μόνον ἐπὶ τῆς περιστάσεως ταύτης, διότι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, ἐὰν συμπέσῃ νὰ ἀποθάνωσιν ἅπαντες οἱ ὑποψήφιοι μετὰ τὴν ἀκύρωσιν ἐκλογῆς τινος καὶ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γείνη νέα πρότασις ἀντὶ τῶν ἀποβιώσαντων, θὰ ἐγεννώντο πλείονες ἀνωμαλίας καὶ δυσχέρειαι, τὰς ὁποίας βεβαίως δὲν ἡνόει ποτὲ νὰ εὐνοήσῃ ὁ νομοθέτης. Κατ' ἀκολουθίαν δεκτὴ καὶ κατ' οὐσίαν ἐστὶν ἡ προκειμένη τριτανακοπὴ καὶ δέον νὰ γείνη δεκτὴ αὕτη καὶ νὰ ἐξαφανισθῇ ἡ ἀνακοπομένη ἀπόφασις ὡς πρὸς αὐτὴν, γενομένης δεκτικῆς ἐκτὸς ἀπὸ 8 Σεπτεμβρίου ε. ἔ. αἰτήσεως τῶν ἐκλογέων περὶ ἀνακηρύξεως τοῦ τριτανακόπτοντος ὡς ὑποψηφίου Δημάρχου Σαλαμίνος.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Τὸ κατὰστημα τοῦ Πρωτοδικείου μετενηνέχθη εἰς τὸν ἐν τῇ ὁδῷ Σταδίου ἱδρυμένον πύργον Ἀἴφελ, ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ ὁποῦ, ἀπέχοντος περὶ τὰς 100 βαθμίδας ἀπὸ τῆς ὁδοῦ, οἱ δικηγόροι θὰ καταγίνωνται εὐκλεῶς καὶ εἰς μετεωρολογικὰς μελέτας πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ ἐν τοῖς τρυσοειδέσι δωματίοις τοῦ κελωσμένου προσωπικοῦ. Ἐπιτυχία ἐκλογῆς πρώτης τάξεως.

ΘΗΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΣΤΟΛ ΑΘΑΝΑΤΩΝ

Συνδρομή Ιταλία δρ. 15. § Μετά δελτίου δρ. 20. § Καταχωρ. ό στίχ. 2 50

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ : Θ. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΑΝΑΤΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ

30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1907

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νομολογία	Αρείου Πάγου	Πολιτική	(1906)
		Ποινική	(1907)
Νομολογία	Εφετείου	Αθηνών	(1906)
		Πατρών	(1905)
		Ναυπλίου	(1906)
		Κρήτης	(1906)
Νομικά	σχέσεις επί των υδάτων	υπό Α. Μπαλ.	
Αλληλογραφία.			

Συνοδεύεται υπό του 25ου φύλλου του Κώδικος 1906.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Αριθ. 475 (1906) Τμ. Β' (*)

Εισηγητής ό άρεοπαγίτης κ. Β. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Αΐψις πρὸς έκτέλεσιν απόφάσεως. - άναίρε-
σις.- απόδοσις.- τόκοι.- άφετηρία από κοι-
νοποιήσεως άνααιρετικής.- επιδικασίς τόκου
άπ' άγωγής πρὸς έπιστροφήν. - έξεδις και
άντέφεσις.- τόκοι άνευ όχλήσεως.- διοικη-
σις άλλοτρίων και έντολή.

Έπειδή ή άπόφασις του Έφετείου Λαρίσης άνη-
ρέθη υπό της άνααιρετικής άποφάσεως μόνον ως
πρὸς τὸ κεφάλαιον αὐτῆς, δι' οὐ υπέχρεωσε τὸν έκ-
καλοῦντα Ε*** νά έπιστρέψῃ εἰς τὸν έφεσιδῆκτον
Μ***, έκτὸς του ποσοῦ όπερ δύναται και πρὸς έκτέ-
λεσιν τελεσιδίκου άποφάσεως άνααιρεθείσης βραδύ-
τερον ήναγκάσθῃ οὗτος νά καταβάλῃ εἰς τὸν έκκα-
λοῦντα, και τοὺς από της έκτελέσεως αὐτῆς τό-
κους ύπερμερίας.

Έπειδή του έκκαλοῦντος ζητήσαντος διὰ της
έρέσεως αὐτοῦ τήν μεταρρυθμίσιν της έκκαλουμέ-
νης άποφάσεως και ως πρὸς τὸ κεφάλαιον αὐτῆς,
δι' οὐ έπεδικάσθησαν τῷ έφεσιδῆκτῳ τόκοι από
της κοινοποιήσεως της υπό συζήτησιν άγωγῆς επί
τῷ λόγω ότι οὐδόλως ώφείλοντο τοιοῦτοι, έδικαι-
οῦτο ό έφεσιδῆκτος, κατὰ τὸ άρθρον 758 Πολ.
Δικονομίας, νά άντεκαλέσῃ τήν έκκαλουμένην ά-
πόφασιν ως πρὸς τὸ κεφάλαιον τοῦτο και δέν ἦτο
υπόχρεως νά άπειθύνῃ ίδίαν κατ' αὐτῆς έφесιν, ως
ισχυρίζεται έσφαλμένως ό έκκαλῶν.

Έπειδή ως και τὸ πρῶτον τμήμα του Αρείου
Πάγου έσκέφθη, ό πρὸς έκτέλεσιν τελεσιδίκου και
έπομένως έκτελεστικῆς άποφάσεως λαβὼν τὸ δι'
αὐτῆς έπιδικασθῆν αὐτῷ ποσόν, δέν καθίσταται ύπε-
ρήμερος και τούτῳ τῷ λόγω υπόχρεως εἰς πληρω-
μὴν νομίμων τόκων λόγω ύπερμερίας όφειλομένων
εἰμὴ μόνον από της εἰς αὐτὸν κοινοποιήσεως της
άποφάσεως δι' ἧς ή έκτελεσθεῖσα τελεσιδικία από-

φασις άνηρέθη, ως διατελὼν έκτοτε έν πταίσματι
και έσφαλμένως ισχυρίζεται ό έφεσιδῆκτος ότι οι
τοιοῦτοι εἰς ύπερμερίας τόκοι όφείλονται από της
έκτελέσεως της άνααιρεθείσης άποφάσεως ή από
της άπλῆς κοινοποιήσεως της περι άναίρεσεως αί-
τήσεως (*).

Έπειδή οι κατὰ τὰς διατάξεις του παρ' ἡμῶν i-
σχύοντος δικαίου όφειλόμενοι άνευ όχλήσεως λόγω
άπλως της χρήσεως του είσπραχθέντος δύναται της
άνααιρεθείσης άποφάσεως κεφαλαίου νόμιμοι τόκοι
άναφέρονται εἰς είδικά θέματα κανονίζοντα τὰς με-
ταξὺ τῶν συνεταίρων και του διοικητοῦ άλλοτρίων
και του έντολοδόχου πρὸς τὸν κύριον τῶν διοικου-
μένων υποθέσεων και τὸν έντολέα σχέσεις και δέν
έχουσιν έφαρμογήν τινά επί του προκειμένου.

Έπειδή, ως προεξετέθη, τόκοι ύπερμερίας ό-
φείλονται από της κοινοποιήσεως της άνααιρετικής
άποφάσεως, δι' ἧς κατέστη ό λαβὼν τὸ δι' αὐτῆς έ-
πιδικασθῆν αὐτῷ ποσόν κατὰ τὰ προεκτεθέντα ύ-
περήμερος έσφαλμένως άρα άπεφάνετο ή έκκαλου-
μένη άπόφασις ότι μόνον από της κοινοποιήσεως
της υπό συζήτησιν άγωγῆς, δι' ἧς ζητεῖται ή έπι-
στροφή τῶν είσπραχθέντων χρημάτων όφείλονται
οἱ τοιοῦτοι τόκοι και κατὰ τὸ μέρος μόνον τοῦτο
εἶναι δεκτὴ ή άντέφεσις του έφεσιδῆκτου και ή
έκκαλουμένη άπόφασις μεταρρυθμιεά.

Αριθ. 476 (1907) Τμ. Β' (**)

Εισηγητής ό άρεοπαγίτης κ. Β. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

*Αναίρεσις. = συνέχισις έν δευτέρῳ τμήματι
μεταξὺ τῶν αὐτῶν.- έξεδις.- οὐκ άπειθυ-
ντα κατὰ πρωτοδικως πρὸς ύποστήριξιν πα-
ρεμβάντος.-άνακοπή περι άκυρώσεως προσ-
κλήσεως δυμβολαιογράφου και πλειστηρια-
σμοῦ.- λόγοι έκτός.-άπαράδεκτος.- έπίτρο-
πος.- δυναίνεσις εἰς άναβολήν πλειστηρια-
σμοῦ και άναγνώρισις ιδχυροῦ έκτελεστικῶν
πράξεων.- οὐ χρεία διατυπώσεων.-τρό-
πος συνεχίδεως πλειστηριασμοῦ.-προσβολή
άναβολτικῆς πράξεως επί βλακεία. = άντέ-
φεσις.- δικονομικά δρια.

Έπειδή ή άνααιρετικὴ του Α' τμήματος του Α-
ρείου Πάγου άπόφασις άνήρεσε τήν του ένταῦθα έ-
φετείου άπόφασιν, δι' ἧς άπερρίφθη ή έφесις, ήν ό
καθ' οὐ ή άνακοπή Μ*** άπήύθυσε κατὰ της δε-
χθείσης έν μέρει και έφ' όσον έζητεῖτο ή άκύρωσις
του πλειστηριασμοῦ, δι' οὐ τὸ έπίδικον κτήμα κα-
τεκυρώθη εἰς τὸν ανακόπτοντα Φ*** ως τελευταῖον
ύπερθεματιστήν, τήν υπό συζήτησιν άνακοπήν αὐ-

(*) Μετὰ τήν έν σελ. 404 XVI 330 Α. Π.

(**) Πρὸλ. 1686 Ε. σ. 104 VII και αὐτόθι παρα-
πομπήν. Έπίσης 204 Α. σελ. 56 παρόντος.

(*) Μετὰ τήν έν σελ. 56 παρόντος 204 Α. Π.

τοῦ ἑκπαινεύμενου ἀπὸ τοῦ ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως πρὸς νέαν συζήτησιν ὁλόκληρος ἡ διαφορὰ ἢ μεταξὺ τῶν ἤδη παρισταμένων διαδίκων γεννηθεῖσα ἐκ τῆς εἰρημένης ἀνακοπῆς, ἀλλὰ μόνον ὅσον ἀφορᾷ αὐτοὺς καὶ οὐχὶ τὴν ἐκουσίως παρεμβάσαν Γ. Φ^{***} ὑπὸ τὴν ιδιότητα αὐτῆς ὡς νομίμου ἐπιτρόπου τῶν ἀνηλίκων ἐγγόνων τῆς, ἥτις δὲν ἦτο διάδικος ἐν τῇ ἐνώπιον τοῦ Α' τμήματος τοῦ Ἀρ. Πάγου δίκῃ καὶ εἶναι ἐξεταστέα ἤτε ἐφεις τοῦ Μ^{***} καὶ ἡ διὰ τῶν προτάσεων ὑποβληθεῖσα ἀντέφεις τοῦ ἐφεσιβλήτου.

Ἐπειδὴ ἡ ἐφεσις τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ Μ^{***} δὲν ἦτο ἀνάγκη ν' ἀπευθυνθῇ ἐπὶ ποινῇ ἀπαράδεκτου καὶ κατὰ τῆς εἰρημένης Γ. Φ^{***}, ἥτις ἐκουσίως διὰ προσθέτου παρεμβάσεως παρεμβάσα ἐν τῇ πρωτοδίκῃ δίκῃ περιωρίσθη ἀπλῶς εἰς ὑποστήριξιν τοῦ ἀνακόπτοντος καὶ ἐφεσιβλήτου Φ^{***}, χωρὶς νὰ ἀναλάβῃ τὸν δικαστικὸν ἀγῶνα, δὲν ἐγένετο ἐπομένως κυρία διάδικος κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ ἀρθρ. 744 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ ἡ ἔνστασις, τοῦ ἀνακόπτοντος περὶ ἀπαράδεκτου τῆς ἐφέσεως ὡς μὴ ἀπευθυνθείσης καὶ κατὰ τῆς Γ. Φ^{***} εἶναι ὡς ἀνυπόστατος ἀπορριπτέα.

Ἐπειδὴ ἀντικείμενον τῆς παρούσης δίκης εἶναι, ὡς προερρήθη, ἡ ἀνακοπὴ τοῦ ἐφεσιβλήτου, δι' ἧς ἐζητήσεν οὗτος, δι' οὗς λόγους ἀναφέρει ἐν αὐτῇ, νὰ ἀκυρωθῇ ἡ πρὸς αὐτὸν πρόσκλησις τοῦ συμβολαιογράφου πρὸς καταβολὴν τοῦ πλειστηριασματος, ἡ διαδικασία τῆς ἐκτελέσεως καὶ ὁ πλειστηριασμὸς, δι' οὗ κατεκυρώθη εἰς αὐτὸν τὸ ἐπιδίκον, ἐκαστοῦ δὲ τῶν ἀκυρωτικῶν λόγων ἰδίαν καὶ αὐτοτελεῖ βάσιν ἀποτελοῦντος, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἀρθρ. 237 Πολ. Δικονομίας, καθ' ὃ ἐν τῷ δικογράφῳ τῆς ἀνακοπῆς ἀνάγκη νὰ περιέχωνται πάντες οἱ λόγοι αὐτῆς, εἶναι ἐξεταστέοι ἐπὶ τοῦ προκειμένου μόνον οἱ ἐν τῇ ὑπὸ συζήτησιν ἀνακοπῇ ἀκυρωτικοὶ λόγοι· τούτων τεθέντων ἔπεται ὅτι καὶ ἐάν ὑποτεθῇ ὅτι ἐδικαιούτο ὁ ἐφεσιβλήτος νὰ προτείνῃ ἐξ ἰδίου δικαίωματος τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς Γ. Φ^{***} προταθεῖσαν ἔνστασιν ἀποστέσεως τῆς ἐκτελουμένης ἀπαιτήσεως διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 189 τοῦ Ἐμπορ. Νόμου καθιερωμένης πενταετοῦς παραγραφῆς, εἶναι οὐχ' ἥττον ἀπαράδεκτος ὁ τοιοῦτος ἀκυρωτικὸς τῆς ἐκτελέσεως λόγος ὡς καὶ πᾶς πρὸς αὐτὸν σχετιζόμενος καὶ δὲν δύναται νὰ ἐξετασθῇ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, ὡς μὴ περιλαμβανόμενος μεταξὺ τῶν ἐν τῇ ἀνακοπῇ περιεχομένων ἀκυρωτικῶν λόγων.

Ἐπειδὴ διὰ τοῦ... συμβολαίου ἡ νόμιμος τῶν ἀνηλίκων ἐπιτροπὴ Γ. Φ^{***} συνήνεσεν ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐπισπεύδοντος δανειστοῦ εἰς τὴν ἀναβολὴν τοῦ ἐπισπευδόμενου πλειστηριασμοῦ καὶ τὴν εἰς ἄλλην ἡμέραν ἐνέργειαν αὐτοῦ ἄνευ νέας δηλοποιήσεως, πλὴν τῆς πρὸ τῆς ἐνάρξεως αὐτοῦ προφορικῆς κηρύξεως καὶ συγχρόνως ἀναγνώρισεν ὡς ἰσχυρὰς τὰς προηγηθείσας πράξεις ἐκτελέσεως.

Ἐπειδὴ ἄρα, μὴ γενομένης διὰ τοῦ εἰρημένου συμβολαίου, ὡς σαφὲς ἐκ τοῦ περιεχομένου αὐτοῦ προκύπτει, οὕτε ἀναγνώρισεως τῆς ἐκτελουμένης ἀπαιτήσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος ὡς ἀληθοῦς καὶ πραγματικῆς, οὕτε οἰουδὴποτε περὶ αὐτῆς συμβιβασμοῦ, ἀλλὰ δοθείσης ἀπλῶς δι' αὐτοῦ τῆς συναινέσεως

τῆς ἐπιτροπῆς εἰς ἀναβολὴν τοῦ πλειστηριασμοῦ, δὲν ἦτο ἀνάγκη διὰ τὸ κύρος αὐτῆς νὰ προηγηθῶσιν αἱ διατυπώσεις ἃς ἀπαιτεῖ ὁ περὶ Ἐπιτροπείας Νόμος ἐπὶ τῶν εἰδικῶς ἐν αὐτῷ ὀριζομένων πράξεων, εἰς ἃς δὲν ὑπάγεται οὔτε ἡ εἰς ἀναβολὴν τοῦ πλειστηριασμοῦ καὶ εἰς ἄλλην ἡμέραν ἐνέργεια αὐτοῦ, ἐξ ἧς οὐδὲως δύναται νὰ βλαφθῶσι τὰ συμφέροντα τῶν ἀνηλίκων, συναίνεσις τοῦ ἐπιτρόπου, οὔτε ἡ ὑπ' αὐτοῦ ἀναγνώρισις ὡς ἰσχυρῶν τῶν πρὸ τῆς ἀναβολῆς πράξεων τῆς ἐκτελέσεως, ἐὰν αὐταὶ ἐγένοντο ἐγκύριως καὶ κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ δὲν εἶναι δεκτικαὶ προσβολῆς. Ἀνυπόστατοι ἐπεμένως ἐξελέγχονται οἱ ἐν τῇ ἀνακοπῇ λόγοι ἀκυρότητος τοῦ πλειστηριασμοῦ, ὡς οὔσης ἀνισχύρου τῆς συναινέσεως τῆς ἐπιτροπῆς πρὸς ἀναβολὴν αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ, ἀναβληθέντος τοῦ πλειστηριασμοῦ τῇ κοινῇ συναινέσει τοῦ ἐπισπεύδοντος δανειστοῦ καὶ τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἀνηλίκων κληρονόμων τοῦ ὀφειλέτου, δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ προηγηθῇ τῆς ὀρισθείσης πρὸς ἐνέργειαν αὐτοῦ νέας ἡμέρας κατὰ τὸ γενεῖλως ἐκφραζόμενον ἀρθρ. 913 τῆς Πολ. Δικονομίας εἰμὴ ἡ ἐν τῷ ἀρθρ. 895 ἀναγραφόμενη δηλοποιήσις διὰ κηρύξεως κατὰ τὴν ἐπιτόπιον συνήθειαν, ἥτις ὁμολογουμένως ἐγένετο ἐπὶ τοῦ προκειμένου κατὰ τοὺς συμφώνους ἰσχυρισμοὺς τῶν διαδίκων, οὐ μόνον τὴν 5 Νοεμβρίου 1895, ὅτε ἐγένετο ὁ πλειστηριασμὸς, ἀλλὰ καὶ πρὸ αὐτοῦ τὴν 31 Ὀκτωβρίου, ὡς ἀποδεικνύεται· ἐκ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἀποδεικτικῶν καὶ ἡ ἔνστασις τοῦ ἐφεσιβλήτου ὅτι ὁ γενόμενος πλειστηριασμὸς εἶναι ἄκυρος, ὡς μὴ ἐπαναληφθεῖσιν πασῶν τῶν πρὸ αὐτοῦ γενομένων δηλοποιήσεων, εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀνυπόστατος, καθόσον μάλιστα, ὡς ἐκ περισσοῦ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἐγγράφων, ἐκοινοποιήθη ἐντὸς τῆς ὀριζομένης ὑπὸ τοῦ ἐδ. 2 τοῦ ἀρθρ. 967 Πολ. Δικονομίας ἑξατημέρου προθεσμίας εἰς τοὺς ἐνυποθήκους δανειστὰς τὸ ἐπαναληπτικὸν πρόγραμμα τοῦ πλειστηριασμοῦ.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀνακοπῆς ἰσχυρίσθη ὁ ἐφεσιβλήτος ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ τῶν ἀνηλίκων, καθ' ὃν χρόνον συνήψε τὸ προκειμένον συμβόλαιον, δι' οὗ συνήνεσεν εἰς τὴν ἀναβολὴν τοῦ πλειστηριασμοῦ, οὐδεμίαν εἶχε συνείδησιν τῶν πράξεων αὐτῆς λόγῳ τῆς ὡς ἐκ τῆς προθεσμίας αὐτῆς ἡλικίας, ἀγούσης τὸ ἐννενηκοστὸν ἔτος ἐπελθούσης πλήρους βλακειᾶς, ἐὰν δὲ τοῦτο εἶναι ἀληθές, ἡ δοθείσα παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς εἰς ἀναβολὴν τοῦ πλειστηριασμοῦ συναίνεσις οὐδεμίαν ἔχει ἔννομον ἰσχὺν καὶ ἐπομένως τούτου μονομερῶς ὑπὸ μόνον τοῦ ἐπισπεύδοντος δανειστοῦ ἀναβληθέντος ἔπρεπε νὰ ἐπαναληφθῶσι κατὰ τὴν ἐκ νέου ἐνέργειαν αὐτοῦ πᾶσαι αἱ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμεναι δηλοποιήσεις καὶ δημοσιεύσεις, ὡς ὀρθῶς ἰσχυρίζεται ὁ ἐφεσιβλήτος. Ἀμφισβητοῦντος δὲ τοῦ ἐκκαλοῦντος τὸν προειρημένον ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὀφείλει οὗτος νὰ παραγάγῃ τὴν περὶ αὐτοῦ ἀποδείξιν, δυνάμενος νὰ ποιήσῃται χρῆσιν παντὸς ἀποδεικτικοῦ μέσου, ὡς μὴ οὔσης ἐφικτῆς τῆς προσαγωγῆς ἐγγράφου.

Ἐπειδὴ κατὰ τῆς πρωτοδικῆς ἀποφάσεως ἀπηύθυνεν ὁ ἐκκαλῶν ἔφεσιν ὡς πρὸς μόνον τὸ μέρος αὐτῆς, καθ' ὃ ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀνακοπὴ τοῦ ἐφεσιβλήτου περὶ ἀκυρώσεως τοῦ πλειστηριασμοῦ· τούτου δὲ μόνου τοῦ κεφαλαίου τῆς πρωτοδικῆς ἀποφάσεως προσβληθέντος δι' ἐφέσεως, ἀπαράδεκτος τυγχάνει κατὰ τὸ ἄρθρον 758 Πολ. Δικονομίας ἡ διὰ τῶν προτάσεων ὑποβαλλομένη ἀντέφεσις τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἡ στρεφόμενη κατὰ τοῦ μέρους τῆς πρωτοδικῆς ἀποφάσεως, καθ' ὃ ἀπερρίφθη ἡ ἀνακοπὴ αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον ἀπευθύνεται κατὰ τῆς γενομένης εἰς αὐτὸν προσκλήσεως τοῦ συμβολαιογράφου περὶ καταθέσεως τοῦ ἐκπλειστηριασματος.

Ἀριθ. 477 (1906) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ

Ἀποδείξεις καταβολῆς ἀντιδουκώματος πρὸς στρατιωτικὴν ἀπαλλαγὴν. - ἀπαράδεκτον δοκον.

Ἐπειδὴ ὁ ἐνάγων δὲν προσάγει, ὡς ὑπεχρεώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 371 τοῦ 1904 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου μετὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 17 στοιχ. 2 τοῦ 1891 ἀποφάσεως τοῦ στρατολογικοῦ συμβουλίου καὶ τὸ γραμμάτιον τοῦ ἀρμοδίου ταμίου, ἐξ οὗ νὰ ἐμφαίνηται ὅτι κατέβαλε τὸ διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν του ἀπὸ τῆς στρατιωτικῆς ὑποχρεώσεως νόμιμον ἀντιστάχμα, ὁ δ' ἐπαγόμενος ὄρκος περὶ τῆς καταβολῆς αὐτοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπαλλαγῆς του, εἶναι ἀπαράδεκτος, διότι ὁ νόμος εἰδικῶς ὀρίζει ὡς ἀποδεικτικὸν αὐτῆς μέσον τὸ γραμμάτιον.

Ἀριθ. 480 (1906) Τμ. Β' (**)

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΝΙΔΕΡ

Ἀναίρεσις ἀποφάσεως. - παραπομπὴ δευτέρου τμήματος. - ἀνεξέταστος ἔλλειψις θυμφορόντος πρὸς ἀναίρεσιν. - ὀφειλόμενα μερίσματα. - τόκοι ἐπ' αὐτῶν. - τόκοι ἐκ δυνηθέντος. - μεταβολή.

Ἐπειδὴ δεκτῆς γενομένης διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Α' τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου τῆς κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν ὑποβληθείσης περὶ ἀναίρεσεως αἰτήσεως καὶ ἐξετάσθέντος οὕτω ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου τοῦ παραδεκτοῦ ταύτης, οὐδὲν ἔχει τὸ Β' τοῦτο τμήμα τοῦ Ἀρείου Πάγου ν' ἀποφανθῇ ἐπὶ τῶν κατὰ τοῦ παραδεκτοῦ τῆς ἀναίρεσεως, δι' ἑλλειψιν ἐνόμου συμφέροντος, ἥδη ἐπαναλαμβανομένων ἐνστάσεων καὶ ἰσχυρισμῶν τοῦ τότε ἀναιρεσιβλήτου καὶ ἥδη ἐκκαλοῦντος ἐνάγοντος.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Νόμου 28Ε' τοῦ 1882, τόκος ἐπὶ τόκων ἢ ἄλλων προσόδων, οἷον μισθωμάτων, εἰσοδημάτων διηνεκῶν ἢ προσαίρων ὀφείλεται ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς καὶ κατὰ συνέπειαν αὐτῆς μόνον ἐπὶ τῶν καθυστερουμένων τοιούτων δι' ὁλόκληρον τοῦλάχιστον ἔτος ἢ διὰ μίαν

χρῆσιν ὡς πρὸς τὸ Δημόσιον, τὸ δὲ μέρισμα τῶν μετοχῶν τῆς ἀνωνύμου ἐταιρίας, ἀποτελοῦν περιουσιακὴν παροχὴν, ἀναλογουσαν ἐκάστοτε εἰς τὸ προκαταβληθὲν κεφάλαιον ἐκάστης μετοχῆς, οὐδὲως μειούμενον διὰ τῶν τοιούτων ἐκ τῆς ἐπικερδοῦς διαθέσεως τῶν καταβληθέντων μετοχικῶν κεφαλαίων προσερχομένων παροχῶν, ἐστὶ καθαρὰ πρόσδοτος καὶ ὑπαβάλλεται ὡς τοιαύτη εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄνω νόμου. Σύμφωνανον δὲ κατὰ ταῦτα καὶ τοῦ Β' τούτου τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔχοντος τὴν γνώμην ἐπὶ τούτου πρὸς τὴν διὰ τῆς ἄνω ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Α' τμήματος αὐτοῦ ἐκφρασθεῖσαν, ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ἐπιδιώκουσα κατὰ τὸ ἐν αὐτῇ περιεχόμενον τὴν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως αὐτῆς λόγῳ ὑπερμερίας εἰς τὸν ἐνάγοντα ἀπόδοσιν τόκων 8 0/0 ἐπὶ τοῦ ἐκ τοιούτων προσόδων, ἥτοι τῶν μερισμάτων τῆς β' ἐξαμηνίας τοῦ 1892 τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένων μετοχῶν αὐτοῦ, προσερχομένων καὶ ἐπιζητουμένων ἐκ δραχ. 6648 ποσοῦ, ἀπορριπτέα ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμος καὶ ὀρθῶς ὑπὸ τοῦ δικάσαντος πρωτοδικείου κατὰ τὴν τοιαύτην περὶ τόκων αἰτήσιν αὐτῆς ἀπερρίφθη, τὸ δ' ἐναντίον σχετικὸν τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐνάγοντος παράπονον ἀπορριπτέον ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμον, καθόσον, κατὰ τὴν ἄνω τοῦ νόμου διάταξιν, ἐπὶ τῶν τοιούτων μερισμάτων, ὡς προσόδων, ὀφείλεται τόκος μόνον ἐπὶ τῶν καθυστερουμένων ἐπὶ ὁλόκληρον ἔτος τοιούτων, ἐνῶ ἐν προκειμένῳ τὰ καθυστερούμενα, περὶ ὧν ἡ ἀγωγὴ μερίσματα ἀνάγονται κατ' αὐτὴν τὴν ἐν τῇ ἀγωγῇ τοῦ ἐνάγοντος ὁμολογίαν εἰς μίαν καὶ μόνον ἐξαμηνίαν τὴν Β' τοῦ ἔτους 1892, ἥτις βεβαίως δὲν περιλαμβάνει, καθ' ἃ ὁ ἐνάγων διατείνεται, ὁλόκληρον τὴν ἐτησίαν χρονικὴν περίοδον, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἡ ληΐσις τῆς ἐξαμηνίας, συμπίπτει μετὰ τῆς τοῦ ἔτους καὶ ὅτι ἡ καθυστέρησις τῆς καταβολῆς τοῦ ὀρισθέντος ἐξαμηνιαίου μερίσματος παρετάθη πέραν τοῦ ἔτους (*).

Ἐπειδὴ τῆς ἀγωγῆς, κατὰ τὸ ἐν αὐτῇ περιεχόμενον, στηριζομένης ὡς πρὸς τὴν τοιαύτην ἐκ τόκων ἀπαίτησιν εἰς τὸν νόμιμον λόγον τῆς ἔνεκεν ὑπερμερίας ὀφειλῆς αὐτῶν, ὁ ἥδη φερόμενος διὰ τῶν προτάσεων πρὸς ὑποστήριξιν τῆς τοιαύτης αἰτήσεως ἰσχυρισμὸς περὶ τῆς ὀφειλῆς τῶν τόκων τούτων καὶ ἀνευ ὑπερμερίας λόγῳ συγχρήσεως τοῦ ποσοῦ τῶν μερισμάτων μετὰ τῶν κεφαλαίων τῆς ἐταιρίας, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 1 § 1 Πανδ. (22.1), ὡς μεταβάλλων τὴν ἄνω βάσιν τῆς ἀγωγῆς δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν πρὸς στηρίξιν αὐτῆς καὶ ἀπορριπτέος καθίσταται.

(*) Τίνα ἀκριβῶς σημασίαν ἔχει ἡ περιχρηστικὴ αὕτη; Ἐὰν ἔννοησιν ὅτι νὰ ζητηθῶσι τόκοι ἐπὶ τόκων, πρέπει οἱ ὀφειλόμενοι καὶ ἐπίτοκοι κατασταθησόμενοι τόκοι νὰ ἀνάγονται εἰς πλῆρες τεμάχιον (ἐπιτραπῆτω ἡμῖν ἡ ἐκφρασις πρὸς παράστασιν) χρόνου ἐνὸς ἔτους καὶ οὐχὶ ὀλιγώτερον, ἀδιαφόρως τῆς ἔστω ἐπὶ ἐν ἔτος καθυστέρησεως τῶν, ἡ λύσις εἶναι ἀμφίβολος. Διότι δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ ἐπίσης ὅτι ἔννοια τοῦ νομοθέτου εἶναι ὅτι δύνανται νὰ ζητηθῶσι τόκοι ἐπὶ τόκων μετὰ ἐν ἔτος ἀπὸ τῆς καθυστέρησεως αὐτῶν, οὐχὶ δὲ ὅτι πρέπει καὶ οἱ καθυστερούμενοι τόκοι ν' ἀνάγονται εἰς χρονικὸν διάστημα ἐνὸς ἔτους.

(*) Μετὰ τὴν ἐν σελ. 148 XVI 371 Α. Π.

(**) Μετὰ τὴν ἐν σελ. 34 παρόντος τόμου 184 Α. Π. ἀναίρεσαν μόνον ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐπὶ τῶν μερισμάτων τόκους.

Ἀριθ. 481 (1906) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ

*Αναίρεσις καὶ παραπομπὴ β' τμήματι διὰ δαπάνας οἰκοδομῆς ἐπὶ διεκδικηθέντος. - ἔκκρεμοδικία ἐπὶ αἰτήσεως ἀναιρέσεως προδικαζούσης ὑποχρεώσιν δαπανῶν. - ἀναβολή.

Ἐπειδὴ ἀναιρέσεως τῆς ἀποφάσεως τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν, μόνον ἐφ' ὅσον αὕτη ἐδέχθη αὐτὴ δικαιούται ὁ νῦν ἐκκαλῶν Ι. Π*** εἰς ἀπόληψιν τῶν δαπανῶν αὐτοῦ διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῆς ἐπὶ τοῦ διεκδικηθέντος κατ' αὐτοῦ γηπέδου οἰκοδομῆς, καὶ διέταξε τὴν ὑπ' αὐτοῦ παρακράτησιν τοῦ γηπέδου μέχρις ἐξουρέσεως τῶν ρηθεισῶν δαπανῶν, παρεπέμφθη αὕτη μόνον κατὰ τὸ μέρος τοῦτο ἐνώπιον τοῦ Β' τούτου τμήματος διὰ τὴν κατάλληλον τοῦ νόμου ἐφαρμογὴν, ὅθεν ἐξεταστέα ἐστὶν ἡ κατὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἔφεσις τοῦ Ι. Π***, μόνον ὅσον ἀφορᾷ τοὺς λόγους, τοὺς ἀναγομένους εἰς τὴν ἀνταγωνικὴν περὶ δαπανῶν αὐτοῦ ἀπαίτησιν καὶ τὴν παρακράτησιν τοῦ διεκδικηθέντος γηπέδου.

Ἐπειδὴ ἡ αἵτησις τοῦ ἐκκαλοῦντος περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως τῆς προκειμένης ὑποθέσεως, λόγῳ τοῦ ὅτι ὑπάρχει ἔκκρεμὴς ἐνώπιον τοῦ Α' τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ἀπὸ 3 Φεβρουαρίου 1906 αἵτησις αὐτοῦ, περὶ ἀναιρέσεως τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ναυπλίου, βάσιμος ἐστὶ, διότι τὰ ζητήματα, τὰ ὅποια πρόκειται νὰ λυθῶσιν ὑπὸ τοῦ Α' τμήματος, συνεπεία τῆς προμνησθείσης ἔκκρεμοῦς αἰτήσεως τοῦ νῦν ἐκκαλοῦντος, ἦτοι τὸ περὶ καλῆς ἢ κακῆς πίστεως τοῦ νῦν ἐκκαλοῦντος, καὶ τὸ τῆς ἀμφισβήτησεως κυριότητος τῶν ἀντιδίκων του, ἅτινα δὲν ἐλύθησαν διὰ τῆς, ἐπὶ αἰτήσεως τοῦ Ν. Π***, ἐκδοθείσης ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 455, ἀποτελοῦσιν ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν, προκριματίζουσιν τὸ, δι' αὐτῆς, παραπεμφθὲν εἰς τὸ τμήμα τοῦτο ζήτημα, ἦτοι τὸ ὅτι ὁ νῦν ἐκκαλῶν, ἐπὶ ἀλλοτρίου ἐδάφους κακῇ τῇ πίστει οἰκοδομήσας, δὲν δικαιούται νὰ ἀπαίτησιν παρὰ τοῦ κυρίου τοῦ ἐδάφους τὰς διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῆς ἐπὶ τοῦ διεκδικηθέντος κατ' αὐτοῦ γηπέδου οἰκοδομῆς ἐπωφελεῖς δαπάνας, οὔτε εἶχε δικαίωμα παρακράτησεως τοῦ ἀκινήτου μέχρις ἀποδόσεως τῶν δαπανῶν, κατ' ἀκολουθίαν δέον, λόγῳ τῆς τοιαύτης συναφείας τῶν ἐκτεθέντων ζητημάτων, νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τῆς προκειμένης ὑποθέσεως μέχρι τῆς ἐκδικάσεως τῆς κατὰ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν αἰτήσεως τοῦ νῦν ἐκκαλοῦντος (**).

Ἀριθ. 483 (1906) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ

*Αναψηλάφησις. - ἀντίφασις μεταξὺ τελεσιδικιῶν ἀποφάσεων. - ἀντίφασις ἀποφάσεων τῶν δύο ἀρεοπαγιστικῶν τμημάτων.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἀρθρ. 785 ἐδ. 3 Πλ. Δ., τὸ ἐνδι-

(*) Μετὰ τὴν ἐν σελ. 491 ΧVII 455 (1905) Α. Π. τοῦ α' τμήματος.

(**) Ἀναγκαίαι συνέπειαι τῆς μὴ συνεκδικάσεως τῶν ἀντιθέτων ἀναιρέσεων.

κον τῆς ἀναψηλάφησεως μέσον χωρεῖ ἐὰν ὑπάρχουν ἐν τῇ αὐτῇ δίκῃ μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων ἀντιφάσκουσαι ἀποφάσεις, παρὰ τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου ἔστω καὶ διαφόρων αὐτοῦ τμημάτων, ὅταν ταῦτα δι' ἰδιαίτερου κανονισμοῦ συνιστάμενα, τὴν αὐτὴν ἔκτασιν δικαιοδοσίας ἔχουσι. Τῶν δύο ὁμοῦς τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ δικαιοδοσία κανονίζεται ὑπὸ τοῦ Νόμου ΧΜΖ' τοῦ ἔτους 1877 πάντῃ διαφόρως, διότι τὸ μὲν ἀκυρωτικὸν ἐλέγχει τὸ νομικὸν μόνον μέρος τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων, τὸ δὲ δεύτερον τμήμα ὡς πρὸς τὰς ὑπὸ τοῦ ἀκυρωτικοῦ παραπεμπομένας εἰς αὐτὸ διαφορὰς, ἔχει πλήρη τὴν ἐξουσίαν τῆς ἐκδικάσεως αὐτῶν καὶ ἀπονομῆς τοῦ κατ' οὐσίαν δικαίου ὅθεν αἱ ἀποφάσεις τῶν τμημάτων τούτων δὲν δύνανται νὰ λογισθῶσι τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου, οὐδ' εἶναι δυνατόν νὰ περιέχῃ στοιχεῖα δεδικασμένου ἡ ἀναιρετικὴ ἀπόφασις ἐπὶ νομικῶν μόνον ζητημάτων ἀποφαινομένη ἐπομένως καὶ ἐπὶ ὑποθέσεως καθ' ἣν ἡ ἀπόφασις τοῦ Β' τμήματος ἔλυσεν ἀντιθέτως τῷ ἀκυρωτικῷ τὸ ζήτημα δὲν χωρεῖ κατ' αὐτῆς τὸ ἐνδίκον τῆς ἀναψηλάφησεως μέσον, πρὸς χρῆσιν τοῦ ὁποίου κατὰ τὴν ρηθεῖσαν διάταξιν τῆς Πολ. Δικονομίας ἀποιεῖται αἱ ἀντιφάσκουσαι ἀποφάσεις νὰ ὦσι τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου καὶ νὰ προσέβαλεν ἡ μεταγενεστέρα τὴν διὰ τῆς πρώτης καταρτισθεῖσαν τελεσιδικίαν, πρὸς κύρωσιν τῆς ὁποίας καθιερώθη ὁ λόγος οὗτος τῆς ἀναψηλάφησεως ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἀρθρου 802 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ὀρίζοντος ὡς συνέπειαν τῆς παραδοχῆς αὐτοῦ τὴν κατάργησιν μὲν τῆς τελευταίας ἀποφάσεως, τὴν καθ' ὁλοκληρίαν δ' ἐκτέλεσιν τῆς πρώτης ὡς ἐν τῇ ὑποτιθεμένῃ ἀντιφάσει ἀποφάσεων τῶν δύο τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἡ παραδοχὴ τῆς ἀναψηλάφησεως ἤθελε ἔχει ὡς συνέπειαν ἕνεκα μὴ συντρεχούσης τελεσιδικίας τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως τὴν ἐκ νέου ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος. Ἐκ τούτων ὅθεν ἔπεται ὅτι δὲν χωρεῖ τὸ ἐνδίκον τῆς ἀναψηλάφησεως μέσον ἐπὶ ἀντιφατικῶν ἀποφάσεων τῶν τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου, καὶ ὁ σχετικὸς λόγος ἀπαράδεκτος κρίνεται.

Ἀριθ. 485 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΛΙΑΔΗΣ

Πραγματογνωμοσύνη. - λήψις ὑπ' ὄψιν ὡς γνωμοδοτήσεως. - ἀδιάφοροι ἀκυρότητες. - κρίσις μὴ ἀνάγκης ἰδίας ἐμπειρίας. - βιβλία. - μὴ ἐπικληδισ. - ἀνεξέλεγκτος κρίσις ἀπορίας καὶ ἀπροικίας. - οἰκείοι κληρονόμοι ἀνήλικοι. - αὐτοδικαία κατάληψις. - ἄπορος καὶ ἀπροικος. - προσδίκουσα ἀγωγὴ ἐπὶ συμμετοχῇ ἢ πληρωμῇ. - μὴ ἔγκαιρος προβολὴ ἐνστάσεως. - ἐκδοχὴ ὠρισμένου ποσοῦ κληρονομίας. - ἔμμεθος ἀπάντησις ἰσχυρισμῶν περὶ χρεῶν.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον ἔκρινεν, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὁρθῶς ἐπιβληθέντα τὸν ἐκτιμητικὸν ὅρκον διὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, δεχθὲν ὅτι ἐκ τῆς διεξαχθείσης μαρτυρικῆς ἀποδείξεως καὶ τῶν προσαχθέντων ἐγγράφων ἀπεδείχθη ἡ ὑπαρξὶς κληρονομικῆς περιουσίας, τὴν δὲ πραγματογνωμοσύνην ἔλαβεν ὑπ'

ᾧ ὡς ἀπλὴν γνωμοδότησιν, διότι καὶ ρητῶς δηλοῦται τοῦτο ἐν τῇ ἀποφάσει, τὸ θέμα αὐτῆς, κατὰ τὴν ἀνεξέλεγκτον κρίσιν του, δὲν ἀπῆτει ἰδιάζουσαν ἐμπειρίαν ἢ γνώσεις ἰδιαιτέρας τέχνης ἢ ἐπιστήμης, τοῦτο δὲ δεχθὲν, ὁρθῶς τὸν νόμον ἡρμήνευσε, οὐδ' εἰς ἀναίτιολόγητον ὑπέπεσε μὴ ἀπαντήσαν εἰς τὰς περὶ ἀκυρότητος τῆς πραγματογνωμοσύνης ἐνστάσεις, διότι κατὰ τὸ ἄρθρ. 298 Πολ. Δικονομίας ἢ ἀκυρὸς πραγματογνωμοσύνη ἢ ἡ περὶ θέματος μὴ ἀκαιτοῦντος ἰδιάζουσας ἐμπειρίαν ἢ γνώσεις ἰδιαιτέρας τέχνης ἢ ἐπιστήμης πραγματογνωμοσύνη δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὅψιν ὡς ἀπλὴ γνωμοδότησις.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δέχεται ὅτι ἡ κληρονομικὴ περιουσία ἀνῆρχετο εἰς 1200 λίρας, μὴ ὑπολογιζομένων τῶν εἰς αὐτὴν ἀνηκουσῶν πιστώσεων, δέχεται δ' ἐπίσης κατὰ τὴν ἀνεξέλεγκτον κρίσιν του, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ συνόλου τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι πρωτοδικῶς εἶχε διὰ τῶν ἐκκληθισῶν ἀποφάσεων διαταχθῇ ἀποδείξει περὶ τοῦ ποσοῦ εἰς δ' ἐν γένει ἀνῆρχετο ἡ κληρονομικὴ περιουσία καὶ ταύτας τὰς ἀποδείξεις ἐκτιμᾷ μὴ συνυπολογίζον τὰς πιστώσεις.

Ἐπειδὴ οἱ ἀναιρεσίοντες ὁμολογοῦσιν ὅτι τὰ ἐμπορικὰ βιβλία τοῦ κληρονομηθέντος ὑπ' αὐτῶν Χ. Π*** δὲν προσήγαγον ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου, δὲν ἰσχυρίζονται δὲ ὅτι ἐζήτησαν τὴν προσαγωγὴν τῶν, οὔτε ἐξάγεται τοῦτο ἐκ τῶν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ὑποβληθεῖσιν ἐγγράφων προτάσεων τῶν ἢ ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ἐφέσεως, κατ' ἀκολουθίαν τὸ ἐφετεῖον οὔτε ἦτο δυνατόν νὰ λάβῃ τοῦτο ὑπ' ὅψιν του, οὔτε ἡτο ὑπόχρεωσιν νὰ διατάξῃ τὴν προσαγωγὴν τοῦ ἀνευ αἰτήσεως δεδικαιολογημένης.

Ἐπειδὴ ρητῶς δέχεται τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως του, κατὰ τὴν ἀνεξέλεγκτον κρίσιν του, ὅτι ἐκ τῶν διεξαχθεῖσιν ἀποδείξεων ἀπεδείχθη ὅτι ἀπροιὸς ἦτο ἡ ἐνάγουσα καὶ ὅτι εἶναι ἀπορὸς, ἐν σχέσει πρὸς τὴν κοινωνικὴν τοῦ συζύγου τῆς θέσιν καὶ τὴν περιουσίαν αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸν νόμον οἱ ὑπὸ πατρικὴν ἐξουσίαν διατελοῦντες εὐθὺς μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς αὐτῶν γίνονται αὐτοδικαίως κληρονόμοι αὐτοῦ, κατ' ἀκολουθίαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὡς πρὸς τὴν κατὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς τῆς ἀνῆλικον Μ. Π*** οὐδεμίαν ἡδύνατο νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 73 τοῦ περὶ Ἀνηλίκων Νόμου, ἄτε εἰς τοὺς ἐκουσίως ἀφορῶσα κληρονόμους (Νομ. 8 Πανδ. (29.2), Εἰσηγ. § 3 (3.1)).

Ἐπειδὴ αἱ Νεαραὶ 55 καὶ 117 δὲν ἀπαγορεύουσιν εἰς τὴν ἀπορὸν καὶ ἀπροιὸν χήραν νὰ ζητήσῃ δι' ἀγωγῆς ὅχι μόνον ν' ἀναγνωρισθῇ τὸ κληρονομικὸν τῆς δικαίωμα, ἀλλὰ καὶ νὰ ὑποχρεωθῶσιν οἱ ἐναγόμενοι συγκληρονόμοι νὰ τῇ καταβάλωσιν εἰς χρήματα τὴν ἀνήκουσαν αὐτῇ κληρονομικὴν μοῖραν ὑπαρχόντων ὅπως αὐτοῦσι τῶν τῆς κληρονομίας πραγμάτων δικαιούνται οἱ ἐναγόμενοι νὰ αἰτήσῃσιν ἐνιστάμενοι τὴν ἀπορρίψιν τῆς ἀγωγῆς κατὰ τοῦτο, ὡς δικαιουμένης τῆς ἐναγούσης καθὼς συγκυρίας εἰς τὴν διανομὴν τῶν ρηθέντων πραγμάτων, τοῦτο ὅμως δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ μόνον

τῇ αἰτήσῃ τῶν ἐναγομένων, μὴ δυναμένου τοῦ δικαστηρίου ν' ἀπορρίψῃ αὐτεπαγγέλτως ὡς πρὸς τὴν αἴτησιν ταύτην τὴν ἀγωγὴν, ἥτις, συναίνουσαν τῶν ἐναγομένων, δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸν νόμον κατὰ τὰ εἰρημένα τούτων δ' οὕτως ἐχόντων ὁ λόγος ἀναιρέσεως, ὁ ἐπὶ τῆς σχετικῆς ἐνστάσεως ἐρειδόμενος, ἀπαράδεκτός ἐστι, διότι δὲν ἰσχυρίζονται οἱ ἀναιρεσίοντες ὅτι ἐπρωτάθη καὶ ἐφεσίμως (ἄρθρ. 811 § 2 Πολ. Δικονομίας).

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως του, δέχεται ὅτι ἡ κληρονομικὴ περιουσία ἀνῆρχεται εἰς τὸ ποσὸν τῶν 1200 λιρῶν μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν χρεῶν, ἀπῆντησεν ἄρα εἰς τὸν ἰσχυρισμὸν τῶν ἀναιρεσίοντων ὅτι δέον ν' ἀφαιρεθῶσι τὰ πρὸς αὐτοὺς ὀφειλόμενα.

ΠΟΙΝΙΚΗ

Ἀριθ. 34 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ

Ἐκτίμησις γεγονότων ὡς ἐξυδρίσεως. - οὐκ ἐπιτρεψίς ἀποδείξεως ἀληθείας. - ἐξυδρίδις κατὰ δημοσίου ὑπαλλήλου ἢ ὑπηρέτου. - ἀναβολῆς αἰτηδίας. - κατηγορητήριον ἐπὶ ἐξυδρίδι καὶ συκοφαντίᾳ.

Ἐπειδὴ τὸ πλημμελειοδικεῖον, ἐκτιμήσαν τὸ περιεχόμενον τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2176 τῆς 6 Νοεμβρίου π. ἔ. ἐγγράφου τοῦ κατηγορουμένου Χ. Ζ*** καὶ δεξιόμενον ὅτι διὰ τῶν ἐν αὐτῷ ὑπαρχουσῶν φράσεων δὲν προσάπτονται ρηταὶ πράξεις, αἰτίνας, ἐὰν ἡλθῆσαν, ἤθελον ἐκθέσει ἐκείνους εἰς οὐς προσάπτονται εἰς ποινικὴν καταδίωξιν, ὅτι ὑπάρχει τὸ ἐν ἄρθρ. 28 τοῦ περὶ ἐξυδρίσεως Νόμου ἀδίκημα τῆς συκοφαντίας, ὁρθῶς ἔκρινεν ὅτι συντρέχουσιν οἱ ὅροι τοῦ ἀδικήματος τῆς ἐξυδρίσεως, κατὰ τὸ ἄρθρ. 29 τοῦ αὐτοῦ Νόμου, καὶ ἐπὶ τῇ πράξει ταύτῃ ἐκήρυξε τὸν ἀναιρεσίοντα ἐνοχόν. Οὕτω δ' ἀποφηνάμενον, οὐδαμῶς παρεδίασε τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρ. 32 τοῦ περὶ ἐξυδρίσεως Νόμου ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρ. 307 Ποιν. Δικονομίας, ἀπορρίψαν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 1205 καὶ 1207 π. ἔ. ἀποφάσεων τὴν αἴτησιν τοῦ κατηγορουμένου, περὶ ἀποδείξεως τῆς ἀληθείας τῶν εἰς τοὺς μνηντάς προσαφθεῖσιν πράξεων, ἀφοῦ ὡς προεῖρηται τὸ πλημμελειοδικεῖον ἐξαρχακήρισε τὴν πράξιν οὐχὶ ὡς συκοφαντίαν, ἀλλ' ὡς ἐξυδρίσιν (*).

Ἐπειδὴ δὲν ὑποβάλλεται λόγος ἀναιρέσεως ἐρειδόμενος εἰς τὴν παραβίαν τοῦ ἀρθρ. 33 τοῦ

*) Ὑπομνησχομεν τὰς ἐν σελ. 178 XI ὑπὸ τὴν 42 Α. Π. σημειώσεις μας. Ἐὰν τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας τὴν πρόσκλησιν ἀστυφύλακος διὰ νὰ συλλάβῃ τὸν κλέπτην τοῦ ὥρολογίου μου, χαρακτηρίσῃ ὡς ἐξυδρίσιν τοῦ ἀφαιρέσαντος αὐτὸ, ὁ Ἀρειὸς Πάγος θὰ μείνῃ ἀπαθής; Ἐὰν τὸ δικαστήριον χαρακτηρίσῃ ὡς ἐξυδρίσιν τοῦ βασιλέως τὸ ὅτι ἐπινέ τις καφὲν καὶ ἀργιὸν κάτωθεν μιᾶς βασιλικῆς εἰκόνας, ὁ Ἀρειὸς Πάγος θὰ μείνῃ ἀπαθής, διότι τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας ἐχρυσε μερικὰ πραγματικὰ δεδομένα εἰς τὸ καλοῦπι τῆς ἐξυδρίσεως, ὅπως χύνονται τὰ πόδια τῶν νεοσυλλέκτων εἰς τὰς ἐτοιμούς ἀρβύλας; Πρὸλ. καὶ 92 καὶ 109 Α. Π. σελ 653 καὶ 654 XVII καὶ αὐτόθι γνωμοδότησιν εἰσαγγελέως.

περί εξυβρίσεως Νόμου, ἵνα ἐξετασθῇ τὸ ὀρθὸν τῆς κρίσεως τοῦ πλημμελειοδικείου, ἀπορρίψαντος τὴν σχετικὴν ἐνστάσιν τοῦ κατηγορουμένου, ἡ δὲ παραβίασις τοῦ ἀρθρ. 167 τῆς Ποιν. Δικονομίας δὲν ἀποτελεῖ λόγον ἀναιρέσεως ἐκ τῶν ἐν ἀρθρ. 107 αὐτόθι ἀναγραφόμενων (*).

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ἀναιρέσεως ὅτι τὸ κλητῆριον θέσπισμα, περιέχον δύο κατηγορίας, τὴν μὲν ἐπὶ ἐξυβρίσει τὴν δὲ ἐπὶ συκοφαντίᾳ, ἀμφοτέρως ἐπὶ τῶν αὐτῶν φράσεων, αἵτινες ἐν τῷ ἐγγράφῳ περιέχονται, ἐρειδομένας, θεωρεῖται ἀντιφατικὸν καὶ ἀρίστον καὶ ὡς τοιοῦτον ἄκυρον, εἰς οὐδεμίαν τῶν ἐν ἀρθρ. 407 Ποιν. Δικονομίας ἀναφερόμενων περιπτώσεων ὑπάγεται.

Ἐπειδὴ κρίναν τὸ δικαστῆριον ὅτι ἡ πρᾶξις δὲν ἔφερε τὰ στοιχεῖα τοῦ ἀδικήματος τῆς συκοφαντίας, ἅτε τῶν προσαφθεισῶν τοῖς μηνυταῖς πράξεων οὐσῶν ἀορίστων, οὐδαμῶς παρέβη τὸν νόμον δεξιόμενον ὅτι αὕτη φέρει τὰ στοιχεῖα τοῦ ἀδικήματος τῆς ἐξυβρίσεως καὶ ἐπὶ ταύτῃ κηρῦξαν ἔνοχον τὸν κατηγορούμενον, ἀδασίμως ὑποστηρίζοντα νῦν διὰ τοῦ σχετικοῦ λόγου ἀναιρέσεως ὅτι δὲν δύναται νὰ νοηθῇ ἡ συνυπαρξὶς ἀμφοτέρων τῶν ἀδικημάτων τῆς συκοφαντίας καὶ ἐξυβρίσεως, στηριζόμενον ἐπὶ τῶν αὐτῶν φράσεων καὶ ὅτι ἡ ἀπὸ τοῦ πρώτου ἀθώωσις συνεπάγεται καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ δευτέρου τοιαύτην.

Ἀριθ. 35 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Ἐξυβρίσις τοῦ βασιλέως καὶ τῆς κυβερνήσεως. - ἐκτίμησις κυριαρχικῆ. - ἐκτίμησις ἀδικήματος ὡς πολιτικοῦ ἢ ἰδιωτικοῦ.

Ἐπειδὴ τὰ προσβαλλόμενα βουλεύματα, ἥτοι τὸ ὑπ' ἀριθ. 1651 (1906) τῶν ἐν Ἀθήναις Πλημμελειοδικῶν καὶ τὸ ἐπικυρώσαν τοῦτο ὑπ' ἀριθ. 464 (1906) τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν, δέχεται ὅτι ὁ ἀναιρεσίμων κατηγορούμενος ἀγορεύων ἐν δημοσίῳ τόπῳ καὶ παρόντων πολλῶν διὰ τῶν ἐν τῷ βουλευματι ἀναφερομένων φράσεων καὶ ἰδίᾳ τῶν ἐξῆς περικοπῶν «ἐν ὅσῳ δὲν ὑπάρχουσιν ἡγεμόνες καὶ ἡγεμονόκαιδες εὐφρεῖς, οἱ περὶ αὐτῶν θὰ εἶναι κόλακες» «ὅτι τὰ χρήματα τοῦ Ἑθνικοῦ Στόλου χρησιμεύουσι πρὸς ἐκλογικοὺς σκοποὺς» «ἐπεὶ οἱ ἀρχηγοὶ τῶν κοινοβουλευτικῶν πολιτευμάτων ἐπιβάλλουσιν εἰς τοὺς ἡγεμόνας νὰ καθαρίσωσι τὰς Αὐλὰς τῶν» ἐσχόπει νὰ δυσφημίσῃ καὶ χλευάσῃ τὸ πρόσωπον τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων, νὰ λοιδωρήσῃ μὲ περιφρονητικὸν χλευασμὸν τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους καὶ ὅτι πράγματι ἐνήργησε τὰς πράξεις ταύτας καὶ ὅτι προσεπάθησε νὰ διαγείρῃ μῖσος καὶ περιφρόνησιν κατὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν πράξεων τῆς.

(*) Ποῖος καὶ τίς ἦτο ὁ υποβαλλόμενος λόγος ἀναιρέσεως, ὁ μὴ ἐρειδόμενος ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 33, ἐξ οὗ δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξετασθῇ ἡ ὀρθότης τῆς ἀπορρίψεως τῆς σχετικῆς ἐνστάσεως ! Καὶ τίνας εἰδους παραβιάσεις τοῦ ἀρθροῦ 167 Πολ. Δικονομίας κατηγογγέλετο, ὥστε αὕτη νὰ μὴ ἐπάγεται ἀναίρεσιν ! ! Μήπως ἡ ἀπόφασις θέλει νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ περὶ τοῦ ἀναβλήτου ἡ μὴ τῆς συζητήσεως κρίσις εἶναι ἀνεξέλεγκτος ; Ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι παραβίασις τοῦ ἀρθροῦ 167.

Ἐπειδὴ τὰ γεγονότα ταῦτα κατὰ τὴν κυριαρχικὴν ἐκτίμησιν τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας, προκύψαντα ἐκ τῆς ἀνακρίσεως καὶ γενόμενα μὲ τὴν πρόθεσιν τῆς ἐξυβρίσεως τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἀποτελοῦσι τὸ ἀδίκημα τῆς ἐξυβρίσεως καὶ ὑπάρχονται εἰς τὰ ἐν τῷ βουλευματι τοῦ Συμβουλίου τῶν Πλημμελειοδικῶν τοῦ ἐπικυρωθέντος καὶ ὑπὸ τοῦ βουλεύματος τοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐφετῶν ἀναφερόμενα ἀρθρα τοῦ Ποιν. Νόμου, ἐπομένως οἱ περὶ κακῆς ἐφαρμογῆς ἢ ψευδοῦς ἐρμηνείας τοῦ Ποιν. Νόμου λόγοι τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως ἀδόκιμοι καὶ ἀπορριπτέοι εἰσίν.

Ἐπειδὴ ἡ ἐξυβρίσις τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Κυβερνήσεως, μὴ οὕσα αὕτη καθ' ἑαυτὴν ἀπαραίτητος οὐδὲ γενομένη κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, πρὸς ἀνατροπὴν ἢ ἀλλοίωσιν τοῦ πολιτεύματος καὶ τῆς ἐννόμου καθεστηκυίας ἐν τῇ πολιτείᾳ τάξεως, δὲν ἀποτελεῖ πολιτικὸν ἀδίκημα κατὰ τὴν ἐννοίαν τῶν ἀρθρῶν 6, 18 καὶ 95 τοῦ Συντάγματος, ἐπομένως ὁ σχετικὸς λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως, ὅτι διὰ τῆς παραπομπῆς του ὅπως διακασθῇ ἐνώπιον τοῦ πλημμελειοδικείου καὶ οὐχὶ τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐνόρκων παρεδιάσθη συνταγματικὴ διάταξις (ἀρθρ. 95 τοῦ Συντάγματος) ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμος (*).

Ἀριθ. 39 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ

Ζωοκλοπή. - ἀπόδοσις μέρους. - ποινὴ ὑπολογιστέα ἐπὶ ὑπολοίπου. - μὴ διάκρισις. - ἀναπομπή.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἀρθρ. 378 τοῦ Ποιν. Νόμου δὲν γίνεται ἀνάκρισις οὔτε κατεγινώσκειται ποινὴ ἐπὶ κλοπῇ, ἂν ὁ κλέψας πρὶν ἢ ἐξετασθῇ παρὰ τῆς Ἀρχῆς ἐνήργησε τὴν ικανοποίησιν τοῦ ζημιωθέντος καὶ ἂν ἡ ικανοποίησις ἐγένετο ἐν μέρει μόνον δὲν ἀπαλλάσσεται ἐντελῶς τῆς ποινῆς, καθόσον δὲ ὁ προσδιορισμὸς καὶ ἡ ἐπιμέτρησις τῆς ποινῆς ἐξήρτηται ἐκ τῆς ἀξίας τοῦ κλαπέντος πράγματος, κατεγινώσκειται τοιαύτη μόνῃ ποινὴ ὅση ἀναλογεῖ κατὰ τὸν νόμον εἰς τὸ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἐπιστραφέντος (ἢ ἀποζημιωθέντος) ὑπολειπόμενον. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τοῦ ὑπολειφθέντος τούτου θέλει

(*) Ὑπῆρξαν τινὲς οἱ ὁποῖοι ἐθεώρησαν ὅτι ἡ αἰτιολογία αὕτη ὑποδεικνύει ποιάν τινα παρέκκλισιν εἰς τὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, περὶ τοῦ ὅτι ἡ κατὰ τοῦ βασιλέως ἐξυβρίσις εἶναι ἰδιωτικὸν ἀδίκημα. Ἐκρίναν δηλαδὴ ὅτι ἐν τῷ «μὴ οὕσα καθ' ἑαυτὴν ἀπαραίτητος οὐδὲ γενομένη πρὸς ἀνατροπὴν κτλ.», ἀνευρίσκεται μία τυχίτσα ἐπιθυμία νὰ χαρακτηρισθῇ καμμιὰ φορὰ τοιαύτη ἐξυβρίσις ὡς πολιτικὸν ἀδίκημα. Αὐτό, ὅς μᾶς ἐπιτραπῇ ἢ ἐκφρασις, εἶναι ἀναζητήσις ξυγμοῦ ἀπὸ μύθων. Καὶ διὰ τῆς ἄνω περικοπῆς ἐν καὶ τὸ αὐτὸ θέλει νὰ εἴπῃ ὁ Ἀρειος Πάγος, ὅπερ καὶ προτῆτερα ἔλεγεν, ὅτι δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἐξυβρίσις κατὰ τοῦ βασιλέως ὡς ἀτόμου, ὅπερ εἶναι διὰ τοὺς *libres penseurs* ἀδιάφορον, διὰ τοὺς συνταγματικούς σόλοιον καὶ διὰ τοὺς βασιλικούς βλάσφημον. Δὲν ἔχομεν εἰμὴ νὰ ὑπομνήσωμεν ὅσα ἄλλοτε ἐγράψαμεν ὑπὸ τὴν 56 Σ. Α. καὶ 133 Α. Π. ἐν σελ. 61—62 καὶ 163—165 ΙΧ.

ἐπιμετρηθῇ καὶ ἡ δυνάμει τοῦ ἄρθρ. 7 τοῦ ἀπὸ 27 Ἀπριλίου 1867 περὶ ζωνκλοπῆς Νόμου πρῶτος ποινὴ τοῦ διπλασίου τοῦ κλαπέντος ὑπὲρ τοῦ ἰδιοκτῆτου αὐτοῦ καὶ ἡ ἐκ τοῦ τριπλασίου τῆς ἀξίας τοῦ κλαπέντος χρηματικὴ ποινὴ ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου τὸ δικάζον πλημμελειοδικεῖον, ἐν ᾧ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ δέχεται ὅτι ὁ ἀναιρεσιῶν ἀπεζημίωσεν ἐν μέρει τὸν παθόντα, κατὰ τὴν ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψει τὴν ὑπολειφθεῖσαν μετὰ τὴν μερικὴν ἱκανοποίησιν ἀξίαν τῶν κλαπέντων οὐδ' ἐξηκριβώσαυτήν καὶ κατέγνωσε τὴν ὑπὸ τοῦ Ποινικοῦ Νόμου καὶ τοῦ ἄρθρ. 7 τοῦ μνησθέντος περὶ ζωνκλοπῆς Νόμου ὀριζομένην ποινὴν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὀλικῆς ἀξίας τῶν κλαπέντων ἱππῶν οὕτω δὲ πρᾶξαν ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν καὶ ψευδῇ ἐρμανείαν τοῦ Ποιν. Νόμου ἐποιήσατο καὶ βάσιμος ὁ σχετικὸς λόγος ἀναίρεσέως.

Ἐπειδὴ, ναὶ μὲν, ἀναιρουμένης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δι' ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν καὶ ψευδῇ ἐρμανείαν τοῦ Ποιν. Νόμου, ὁ Ἀρειος Πάγος κατὰ τὸ ἄρθρ. 500 Ποινικῆς Δικονομίας ἐφαρμόζει τὸν νόμον, πλὴν ἀφοῦ δὲν εἶναι ἐξηκριβωμένη ὑπὸ τοῦ δικάσαντος πλημμελειοδικείου ἡ ἀξία τοῦ ὑπολειφθέντος μετὰ τὴν μερικὴν ἱκανοποίησιν τοῦ παθόντος, ὁ Ἀρειος Πάγος δὲν δύναται ἄνευ τοῦ πραγματικοῦ τούτου νὰ ἐφαρμόσῃ τὸν νόμον κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ δεῖον νὰ παραπεφθῇ ἡ ὑπόθεσις πρὸς νέαν συζήτησιν εἰς ἕτερον πλημμελειοδικεῖον.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 1717 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΣΟΥΤΑΝΗΣ.

Ἀγοραπωλησία. - ἀμφιδόνησις νομῆς διὰ προσωρινῶν μέτρων ἐπὶ δουλείᾳ. - ἀγωγὴ προσόκουδα.

Ἐπειδὴ ἡ δικαζομένη περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγὴ ἀπερίφθῃ διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ὡς οὐδὲν ἔρεισιμα ἔχουσα, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι «ὁ ἐνάγων ἀγοραστὴς προστατεύεται μόνον πρὸς παροχὴν τῆς νομῆς, ἅτε ἀμφισβητήσεως τῆς κτήσεως ταύτης διὰ τῆς περὶ προσωρινῶν μέτρων ἀγωγῆς, καίτοι ἐπακριδῶς, οὕτε τοιαύτη ἀμφισβήτησις τῆς νομῆς ἐπῆλθε λόγω τῆς προσωρινότητος ὡς πρὸς τὴν ρύθμισιν τῆς νομῆς διὰ τῆς περὶ προσωρινῶν μέτρων προστασίας, ἐφ' ὅσον τελεσιδικῶς δὲν ἀναφαίνεται ἡ δουλεία διαβάσεως εἴτε διὰ τακτικῆς ἀγωγῆς τοῦ τρίτου Μ^{***} πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ δικαιώματος δουλείας, εἴτε δι' ἀγωγῆς τοῦ ἐνάγοντος κυρίου τοῦ κτήματος πρὸς ἀρνήσιν δουλείας, ἀξιουμένης παρὰ τρίτου». Ἀλλὰ, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Νόμου 11 § 12 Πανδ. 19.1 τὴν ἀξίωσιν πρὸς παροχὴν τοῦ διαφέροντος, δυνάμει τῶν Νόμων 75.15 Πανδ. 21.2 καὶ 61 Πανδ. 21.1, ἔχει ὁ ἀγοραστής ἀμέσως κατὰ τοῦ ὑποσχεθέντος τὴν μὴ ὑπαρξίν δουλείας ἐπὶ τοῦ πωλουμένου πωλητοῦ, καὶ ἄνευ δίκης κατὰ τοῦ τρίτου, ἥτις θ' ἀπέβαινε ματαία καὶ τῇ συνδρομῇ τούτου τοῦ πωλητοῦ, ἐὰν ἀ-

ληθῶς ὁ τρίτος κατὰ τὸν χρόνον τῆς παραδόσεως τοῦ πωληθέντος εἶχεν ἐπ' αὐτοῦ δικαίωμα δουλείας. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ἀγωγὴ αὕτη, ἐν ᾗ ἐκτίθεται ὅτι ὁ ἐνάγων ἠγόρασε παρὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου καὶ παρέλαβεν εἰς τὴν κυριότητα καὶ κατοχὴν τὸ κτῆμα, ἐλεύθερον παντὸς δάρους καὶ ἀξιώσεως τρίτου (ἄρα καὶ δουλείας) ὅτι συνεπεία ἀγωγῆς τοῦ Μ^{***} περὶ προσωρινῶν μέτρων ἀπεδείχθη ἡ οἶονε νομὴ τῆς δουλείας διαβάσεως διὰ τοῦ κτήματος, ἀσκουμένης ἀνεπιλήπτως πλέον τῶν δέκα ἐτῶν πρὸ τῆς πώλησεως τοῦ κτήματος καὶ ἐξεδόθη τελεσιδικίος ἀπόφασις, ἥτις ἐξετελέσθη ἀπαγορεύουσα τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἀνεγειρομένου ἐν τῷ κτήματι οἰκίσκου, ὡς κωλύοντος τὴν ἐνάσκησιν τῆς δουλείας ἣν ἄλλως τε προσφέρεται ν' ἀποδείξῃ, καταδαφισθέντος δὲ, καὶ τὰ λοιπὰ, ὅτι ἐντεῦθεν ζημιούται, καθ' ὅσον μειοῦται ἡ ἀξία τοῦ κτήματος, ἀποβαινούσης ἀδυνάτου τῆς πλήρους καλλιεργείας καὶ τῆς ἀπαιτουμένης ἐπιβλέψεως καὶ φυλάξεως αὐτοῦ, ἐπίσης ζημιούται τὴν δαπάνην τοῦ καταδαφισθέντος οἰκίσκου καὶ τὰ ἔξοδα, περιέχει τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 533 § 3 Πολ. Δικονομίας ἀναγκαῖα περιστάτικα καὶ νόμῳ δάσιμος εἶναι.

Ἀριθ. 1718 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΣΟΥΤΑΝΗΣ.

Ἀγωγὴ ἐπ' ἀπορίᾳ καὶ ἀπροικία. - βάρος ἀποδείξεως. - ἀγωγαὶ διανομῆς. - ἀπόφανσις καὶ ἐπὶ σχετικῶν σχέσεων. - οὐκ ἀναγκαῖα προκριματικὴ ἀγωγὴ ἀναγνωρίσεως δικαιώματος. - ἀδιάφορον ἐὰν κληρονομία ἢ κληροδοσία.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς ὅτι εἶναι ἄπορος καὶ ἀπροικὸς χήρα ἡ ἐνάγουσα, ἐφαίλει αὕτη ν' ἀποδείξῃ τὸ γεγονός τοῦτο πρὸς ὑπαρξίν τοῦ ἰδίου αὐτῆς δικαιώματος, ὁ ἐναγόμενος δὲ ἀρνούμενος τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς ἀπαλλάσσεται πάσης ἀποδείξεως, ἥτις ἐπιβάλλεται καὶ περὶ ἀρνήσεως Νομ. 10 Πανδ. 45.1, Νομ. 15 Βασ. 22.1. Ὅθεν βάσιμος ἐλέγχεται ἡ αἰτίασις κατὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ὅτι ὑπεχρέωσε τὸν ἐκκαλοῦντα ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἡ ἐνάγουσα κίετται ἀκίνητον καὶ κινητὴν περιουσίαν κλπ, πρέπει δὲ νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐνάγουσα ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἀναλόγως πρὸς τὴν κοινωνικὴν αὐτῆς θέσιν καὶ τὴν εὐπορίαν τοῦ ἀποθανόντος συζύγου μεθ' οὗ μέχρι τελευτῆς συνεδίωσεν ἐν νομίμῳ ὕφεστώτῃ γάμῳ, καὶ ἄπορος εἶνε καὶ ἐκ τῆς προικὸς αὐτῆς δὲν δύναται νὰ συντηρηθῇ Νεαρ. 53 κεφ. 6', Νεαρ. 115, Νεαρ. 117 κεφ. ε'.

Ἐπειδὴ ἐν τῇ αὐτῇ δίκῃ περὶ διανομῆς δύναται ν' ἀποφασισθῶσιν καὶ ἕτεροι σχέσιν πρὸς τὸν κοινὸν πρᾶγμα ἔχουσαι παροχαὶ ὡς καὶ ἡ ἀπόδοσις τῶν καρπῶν, Πολ. Δικον. ἄρθρ. 1097 Βασ. 4 § 3 12.2.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος τῆς ἐφέσεως ὅτι ἡ περὶ διανομῆς κοινῶν κλήρου ἀγωγὴ ἔχει προϋπόθεσιν τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ κληρονομικοῦ τοῦ ἐνάγοντος δικαιώματος, ἐπομένως νόμῳ δάσιμος ἡ ἀγωγὴ, ἀμφισβητουμένης τῆς κληρονομικῆς ιδιότητος τῆς ἐναγούσης, εἶναι ἀπορριπτέος, διότι διὰ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 227, 229 καὶ 234 Πολ. Δικονομίας

κατηργήθη ως δικονομικός ο Νόμος 1 § 1 Πανδ. 10.2 Βασιλ. βιβλ. 42 τίτλ. 3 θέμ. 1 και το περι κυριότητας του συγκληρονόμου ζήτημα αείποτε εκδικάζεται εν τῇ αὐτῇ περι διανομῆς δίκῃ ως παρεμπύκτον.

Ἐπειδὴ παρέλκει ἡ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐπιδοθητικὴ ἐπίκλησις τῆς ιδιότητος τῆς νομίμου κληροδόχου εἰς περιστάσιν, καθ' ἣν τοιαύτη ἤθελε θεωρηθῇ ἡ ἐνάγουσα, καὶ πρὸς στήριξιν τῆς ἀγωγῆς ἀρκεῖ ὁ λόγος ὅτι ἡ ἐνάγουσα, ὡς ἄπορος καὶ ἀπροικος εἶναι κληρονόμος, ἀφοῦ κατὰ κυριότητα λαμβάνει τὴν μερίδα αὐτῆς εἴτε κληρονόμος, εἴτε νόμιμος κληροδόχος εἶναι ἡ χήρα.

Ἀριθ. 1723 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΔΟΥΖΙΝΑΣ

Ἵπομίσθωσις-χώρα τῇ ἐξώδεως διαδικασίᾳ.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγή τῶν ἐκκαλούντων στηρίζεται ἐπὶ μεταμίσθωσιν, ἐπὶ ἐτήσιω μισθώματι ληπτέῳ εἰς δημητριακοὺς καρπούς. Τοιαύτην δ' ἔχουσα βάσιν ἡ ἀγωγή, ἤγουν μίσθωσιν καθαρὰν καὶ ἀντικείμενον τὴν ἔξωσιν τοῦ ἐναγομένου ὡς μὴ πληρώσαντος τὸ συμφωνημένον μίσθωμα, ὁρθῶς εἰσῆλθον ἐνώπιον τοῦ προέδρου, ἀρμοδίου ὄντος κατὰ τὸν Νόμον ΒΧΗ' τῆς 8 Ἰουλίου 1899 νὰ δικάσῃ τὰς περὶ ἐξώσεως ἀγωγὰς, τὰς ἀπευθυνόμενας κατὰ τῶν καθυστερούντων τὸ μίσθωμα μισθωτῶν, ἐν οἷς περιλαμβάνονται καὶ οἱ μεταμίσθωται καὶ ὁρθῶς δὲ τοῦτου διατάξαντος παρεπέμφθη ἡ ἀγωγή νὰ δικασθῇ ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου. Ἡμαρτημένως δὲ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις τοῦ πρωτοδικείου ἀπέρριψεν αὐτὴν ὡς ἀναρμοδίως εἰσαχθεῖσαν ἐνώπιον τοῦ προέδρου. Εἰ καὶ ἡ δυνάτο τις νὰ εἴπῃ ὅτι ὁρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀπέρριψε τὴν ἀγωγήν διὰ τε τοὺς ἐν αὐτῇ αναφερομένους λόγους καὶ διότι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ προπαρατεθέντος Νόμου ΒΧΗ' ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ πρώτου αὐτοῦ ἄρθρου συναγομένην, ἐνώπιον τοῦ προέδρου εἰσάγονται μόνον αἱ κατὰ τῶν μισθωτῶν ἀγωγαὶ αἱ ὑπὸ τοῦ ιδιοκτήτου τοῦ μισθωθέντος κτήματος ἐγείρονται, οὐχὶ δὲ καὶ αἱ κατὰ τῶν μεταμίσθωτων ἀγωγαὶ τῶν ὑπομισθωτῶν, αἱ εἰς τὸ συνάλλαγμα τῆς μεταμίσθώσεως στηριζόμεναι οἷα ἐστὶ καὶ ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγή (*).

Ἀριθ. 1725 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΚΟΥΜΑΝΤΑΡΕΑΣ

Συνιδιοκτησία. - οὐ δυνατόν ποιῆσαι παρὰ γνῶμην κοινωνοῦ. - παρακώλυσις εἰρηνοδίκης. - παρεμπόδις καλλιέργειας. - οὐκ ἀθέτησις συμβολαίου ἀναγνωριστικοῦ συγκυριότητος.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸν Νόμον 28 Πανδ. (10.3), ἐπὶ τοῦ κοινοῦ καὶ ἀδιαίρετου κτήματος οὐδεὶς τῶν συνιδιοκτητῶν δύναται νὰ πράξῃ τι πρὸς καινοτομίαν ἄνευ τῆς θελήσεως τοῦ ἑτέρου, δικαιουμένου νὰ παρεμποδίσῃ τὸν οὕτως ἐπιχειροῦντα πράξιν τινὰ συνιδιοκτητὴν διὰ τοῦ ἀρμοδίου εἰρηνοδίκου,

(*) Παρατίθεται μόνον διὰ τὸ παράδοξον τῆς μειοψηφίας.

κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 490 § 6 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἀσκοῦντος τὴν κατὰ τὸ Ρωμ. Δίκαιον ἐξουσίαν τοῦ πραιτορος Νομ. 3 Πανδ. (39.1). Κατ' ἀκλουσίαν τὸ παράνομον τῆς ἐκκαλούσης κατὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ὅτι ἐσφαλμένως διὰ ταύτης ἀπερίφθη ἡ ἀγωγή αὐτῆς, περὶ πληρωμῆς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου τῆς ἐν αὐτῇ αναφερομένης ποινικῆς ρήτρας, δὲν εἶναι βάσιμον, διότι ἡ ἔγερσις ἀγωγῆς περὶ προσωρινῶν μέτρων καὶ ἡ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις, περὶ προσωρινῆς ἀπαγορευσεως πάσης καλλιέργειας ἐπὶ τῶν κοινῶν κτημάτων, οὐ μόνον δὲν ἀποτελεῖ ἀθέτησιν τῶν συμφωνηθέντων διὰ τοῦ . . . συμβολαίου, ἀλλὰ τούαντίον ἐμφαίνει ἀσκήσιν δικαιώματος ἐκ τοῦ νόμου, ὡς ἄνω εἴρηται, παρεχομένου εἰς τὸν ἐνάγοντα ἐφεσίδλητον καὶ ἀπορρέοντος ἐξ αὐτοῦ τοῦ εἰρημένου ἐγγράφου, καθόσον, ὡς ἐξάγεται ἐκ τούτου, ἡ ἐνάγουσα καὶ ἐκκαλοῦσα ἀνεγνωρίσθη ὡς συγκυρία ἐξ ἀδιαίρετου ἐπὶ τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ αναφερομένων κτημάτων· ἀλλ' ὡς τοιαύτη δὲν ἐδικαιοῦτο, παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ ἐναγομένου συνδιοκτῆτου αὐτῆς, νὰ ἐπιχειρήσῃ ἐπὶ τῶν κοινῶν τούτων κτημάτων πράξεις καλλιέργειας, δι' ὧν παραβλάπτονται τὰ ἐπ' αὐτῶν δικαιώματα συγκυριότητος καὶ συγκατοχῆς τοῦ ἐναγομένου (Windscheid § 169).

Ἀριθ. 1729 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Μ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ

Δωρεὰ αἰτία θανάτου. - ὁρος περιελεύσεως νομίμοις κληρονόμοις ἐν ἀπαιδίᾳ. - ἔννοια αἰρέσεως καὶ ἐφαρμογὴ ἐν δωρεᾷ ἢ ἀποκαταστάσει.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ . . . συμβολαίου ἐξάγεται ὁ Ι. Ζ. Κ^{***} τὴν λοιπὴν περιουσίαν του, ἐκτὸς ἐκείνης ἣν δωρεῖται τῷ συζύγῳ του, ἐδώρῃσεν αἰτία θανάτου εἰς τὸν Ι. Χ. Κ^{***}, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως αὕτη περιέρχεται εἰς τοὺς νομίμους κληρονόμους του ἐν ᾧ περιπτώσει ὁ ἐν λόγῳ δωρεοδόχος ἤθελεν ἀποθάνει ἄνευ τέκνων, τούτέστι προκύπτει ἐξ αὐτοῦ ὅτι συνέστη ἡ δωρεὰ ὑπὸ ὅρον διαλυτικόν, ἥτοι ἐκεῖνον τῆς μὴ ἀποκτήσεως τέκνων, οὐχὶ δὲ ὅτι, ὡς ἐσφαλμένως ἀποφαίνεται τὸ πρωτοδικεῖον, ἡ ἀποκατάστασις τῆς περιουσίας εἰς τοὺς νομίμους κληρονόμους τοῦ δωρητοῦ διατάχθη ὑπὸ ὅρον, ἥτοι τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν ὁ Ι. Χ. Κ^{***} ἤθελεν ἀποθάνει ἄποις, ὅτι δὲ ἡ δωρεὰ καὶ οὐχὶ ἡ ἀποκατάστασις ἐγένετο ὑπὸ ὅρον ἐξάγεται πρὸ παντὸς ἐξ αὐτῆς τῆς θελήσεως τοῦ δωρητοῦ, ὅστις προφανῶς ἠνῶσε ἡ περιουσία του νὰ περιέλθῃ εἰς τοὺς νομίμους κληρονόμους αὐτοῦ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ Ι. Χ. Κ^{***} ἤθελεν ἀποθάνει ἄνευ τέκνων, τούτου δὲ δόθέντος ἐφαρμουτέαι εἰσὶν αἱ περὶ αἰρέσεων σχετικαὶ καὶ διατάξεις καθ' ἃς εἶναι μὲν ὀριστικὴ ἡ νομικὴ σχέσις ἡ ὑπὸ διαλυτικόν ὅρον γενομένη, ἐξελθούσης ὅμως ταύτης λογίζεται ὅτι οὐδέποτε εἶχε συνομολογηθῇ ἡ σύμβασις καὶ ἀναβίῃ τὸ δικαίωμα τοῦ ὑπὸ τοιαύτην αἵρεσιν δόντος, εἰς οὐδὲν θεωρουμένων τῶν ἐν τῷ μεταξὺ γενομένων ἄτινα ἀνατρέπονται ὥστε ἐξ ἀρχῆς οὐδὲν εἶχε συνομολογηθῇ, καὶ οὐ ἐνεκεν οὐχὶ ὁρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον ἐπὶ τῇ ἐσφαλμένῃ ἐκδοχῇ ὅτι οὐχὶ ἡ δωρεὰ ἀλλ' ἡ ἀποκατά-

στασις τῆς περιουσίας ἦτο ὑπὸ δρον ἀπεφάνετο διὰ ἐπελθούσης συγχύσεως ἅμα τῷ θανάτῳ τοῦ δωρητοῦ ὅστις ἦτο δανειστής τοῦ ὡς ἄνω δωρεοδόχου ὡς ἐκ τῆς συμπτώσεως ἐν τῷ αὐτῷ προσώπῳ, ἦτοι ἐκείνῳ τοῦ δωρεοδόχου, τῆς ιδιότητος τοῦ δανειστοῦ καὶ ὀφειλέτου, ἀπεσβέσθη ἡ ἐνοχὴ καὶ ὅτι μὴ ἀναβιούσης ταύτης οἱ ἐκκαλοῦντες δὲν ἔχουσι δικαίωμα ν' ἀπαιτήσωσι τὸ χρέος τοῦ Ι.Χ.Κ^{***} ὡς ἐξ ἀδιαθέτου καὶ νόμιμοι κληρονόμοι τοῦ δωρητοῦ Ι.Κ^{***} καὶ ἀπέριψε κατὰ τοῦτο τὴν ἀγωγὴν, ἐν ᾧ ὡς ἐκ τῆς ἐξόδου τῆς αἰρέσεως ἐματαιώθη αὕτη αὕτη ἡ δωρεὰ καὶ ἀνέζησε τὸ δικαίωμα τῶν κληρονόμων τοῦ δωρητοῦ, ὅπερ δὲν ἀπεσβέσθη διὰ συγχύσεως ἀλλὰ μόνον μέχρι τῆς ἐξόδου τῆς αἰρέσεως δὲν ἠδύνατο οὗτοι νὰ ἐνασκήσωσι καίτοι κληρονόμοι αὐτοῦ (*).

Ἀριθ. 1738 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Δ. ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ

Προβιβάσις κατωτέρων ἀξιώματικῶν. - μὴ συμπληρωσὶς προβιβαστικῆς τριάδος. - οὐ δικαίωμα ἀποζημιώσεως.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν 29 Ἰανουαρίου 1886, ὅτε ὁ Δ. Τ^{***} προβιβάσθη εἰς λοχαγὸν κατ' ἐκλογὴν, μὴ ὑπάρχοντος νόμου, ὑποχρεοῦντος τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, ἵνα καθ' ὠρισμένον χρόνον προβαίνει εἰς πλήρωσιν τῶν χρευσουσῶν θέσεων, εἴτε ἐν μέρει, εἴτε καθ' ὅλου, ἔπεται, ὅτι ἡ μονομερὴς προαγωγὴ αὐτοῦ ἄνευ συμπληρώσεως τριάδος, μόνον ἐφ' ὅσον δὲν προσβάλλεται ἄλλου τοῦ κεκτημένου δικαίωμα δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἄκυρος, ἀφοῦ εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τοῦ ὑπουργοῦ, τὴν διαφεύγουσαν τὸν ἐλεγχὸν τῶν δικαστηρίων, ἀπέχειτο ἡ ἐκλογὴ τοῦ χρόνου πρὸς προαγωγὴν τῶν ἔχοντων δικαίωμα καὶ προσόντα. Ἐπομένως τὸ παράπονον τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὅτι παρεβιάσθη ὁ Νόμος ΧΨΕ' τοῦ 1861 περὶ στρατιωτικῶν προβιβασμῶν, καὶ τὸ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ, ἐκδοθὲν τὴν 16 Ὀκτωβρίου 1861 Β. Διάταγμα, διὰ τῆς μὴ προαγωγῆς τριῶν ὑπολοχαγῶν, δύο κατ' ἀρχαιότητα, καὶ ἑνὸς κατ' ἐκλογὴν, δὲν στηρίζεται εἰς τὸν νόμον, καὶ ὡς τοιοῦτον ἀπορριπτέον.

Ἐπειδὴ συνωμολογημένου ὄντος διὰ τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἐνάγοντος, ὅτι οὗτος, μετὰ τοὺς προβιβασμούς τοὺς γενομένους τὴν 21 Ἰανουαρίου 1886 κατεῖχεν ἐν τῷ ἐλέγχῳ τῆς ἀρχαιότητος τῶν ὑπολοχαγῶν τοῦ πεζικοῦ, τὸν δεύτερον ἀριθμὸν, προηγουμένου αὐτοῦ τοῦ ὑπολοχαγοῦ Λ^{***} ἢ διὰ τῆς προαγωγῆς τοῦ Δ. Τ^{***} παραβίασις τοῦ ἀνωτέρω Νόμου ἀρθρ.

(*) Ἐν ἄλλαις λέξεσιν : Ἐὰν εἶναι αἰρεσις προσηκουσα τῇ δωρεᾷ, διὰ τῆς ἐξόδου αὐτῆς ἡ δωρεὰ δὲν ὑπῆρξε καὶ οὐδ' ἡ σύγχυσις, καὶ κατ' ἀκολουθίαν οἱ ἐπὶ τῇ ἐξόδῳ αὐτῆς δικαιούχοι θὰ λάβωσι καὶ τὸ οὐδέποτε διὰ συγχύσεως ἐξαλειφθὲν χρέος τοῦ ἀπονήσαντος δωρεοδόχου. Ἐὰν ἡ αἰρεσις προσηκε τῇ ἀποκαταστάσει, τότε οἱ ἐπὶ τῇ ἐξόδῳ γενόμενοι δικαιούχοι θὰ λάβωσι τὴν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐξόδου ὑπάρχουσαν περιουσίαν, μετὰξὺ τῆς ὁποίας δὲν εὐρίσκεται πλέον ἡ τῇ συγχύσει ἐξαλειφθεῖσα κατὰ τοῦ δωρεοδόχου ἀπαιτήσις. Δὲν πιστεύομεν νὰ ὑπάρχῃ ἀμφιβολία ὅτι ὁρθὴ εἶναι ἡ ἐκδοχὴ τῆς ἀποφάσεως ὑπὸ πλείους λόγους.

12 καὶ τοῦ Β. Διατάγματος ἀρθρ. 26 κατὰ τὰ ὅποια προκειμένου περὶ προαγωγῶν ὑπολοχαγῶν κατ' ἀρχαιότητα καὶ ἐκλογὴν συντελοῦνται τριάδες, κατ' ὁποίας ὁ πρῶτος προάγεται κατ' ἀρχαιότητα, ὁ δεύτερος κατ' ἐκλογὴν, καὶ ὁ τρίτος κατ' ἀρχαιότητα ἀφορᾷ μόνον εἰς τὸν ἔχοντα τὸν πρῶτον ἀριθμὸν τῆς ἀρχαιότητος Λ^{***}, οὗ κατεπατήθη τὸ δικαίωμα, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὸν δεύτερον, ἀφ' οὗ, ὡς εἴρηται ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει, ὁ ὑπουργὸς δὲν ἦτο ὑποχρεωμένος καθ' ὠρισμένον χρόνον νὰ προβῇ εἴτε ἐν μέρει, εἴτε καθ' ὅλου, εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῶν χρευσουσῶν θέσεων, ὁ δὲ ἐνάγων κατεῖχε τὸν δεύτερον ἀριθμὸν τῆς ἀρχαιότητος τότε, ὅτε ὁ Δ. Τ^{***} μόνον προβιβάσθη, καὶ ἡ ζημία προσεγένετο τῷ Λ^{***} οὐχὶ δὲ καὶ τῷ ἐνάγοντι, ὅστις τότε μόνον θὰ ἐβλάπτετο, καὶ θὰ εἶχε δικαίωμα πρὸς ἀνόρθωσιν τῆς ζημίας του, ἐὰν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, συμπληρῶν τὰς χρευσούσας τρεῖς θέσεις, παρέλιπε τοῦτον, ἔχοντα δικαίωμα νὰ προαχθῇ τελευταῖος, ἐκ τῆς πρώτης τριάδος (*).

Ἀριθ. 1739 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΒΕΡΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀρχιτεχνίτης. - οὐ προβιβάσις ἐν ἀποστρατεῖ.

Ἐπειδὴ τὸ παράπονον τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι τὸ πρωτοδικεῖον, διὰ τῆς πρόσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, παρερμηνεύσαν τοὺς Νόμους ΑΥΚΘ' (ἀρθρ. 2) τοῦ 1887 Α' τοῦ 1864 (ἀρθρ. 3 ἐδαφ. 2) τοῦ ΑΩΠΗ' τοῦ 1890, ἀπέριψε τὴν ἀγωγὴν του, ὡς ὡς νόμῳ ἀβάσιμον, ἐν ᾧ κατ' αὐτοὺς ὁ ἀρχιτεχνίτης Α' τάξεως, ἐξομοιούμενος πρὸς λοχαγὸν δικαιοῦται εἰς σύνταξιν ταγματάρχου, καὶ οὐχὶ λοχαγοῦ, ὅταν ἐν τῇ θέσει ταύτῃ, τοῦ ἀρχιτεχνίτου διετέλεσε, ἐφ' ὁλόκληρον ὀκταετίαν, ἐξελέγχετο ἀβάσιμον, καὶ ὡς τοιοῦτον ἀπορριπτέον, καθόσον ὁ Νόμος οὗτος ΑΥΚΘ', κατὰ τὴν ἀληθῆ ἐννοίαν αὐτοῦ, ἀντικαταστήσας τὸ ἀρθρ. 2 τοῦ Νόμου ΦΙΒ' τῆς 25 Φεβρουαρίου 1881, περὶ χορηγίας ἐπιδόματος εἰς τοὺς ἀρχιτεχνίτας καὶ λοιποὺς, διεκανόνισεν ἐπὶ τὰ κρίσιμα διὰ τῆς διατάξεως αὐτοῦ τὰ περὶ συντάξεως τῶν ἀρχιτεχνιτῶν, ἀρχιμουσικῶν, ὁρίσας ὅτι τὸ δικαίωμα αὐτῶν περὶ συντάξεως εἶναι ἀνώτερον κατὰ δύο βαθμοὺς ἐκείνης, ἣν θὰ ἐλάμβανον συμφώνως πρὸς τὸν βαθμὸν τῆς ἐνεργουῦς ὑπηρεσίας των ἀποστρατευόμενοι, ἐξομοιούμενοι πρὸς λοχαγοὺς, ἐν ᾧ φέρουσι τὸν βαθμὸν καὶ τὰς ἀποδοχὰς τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ. Ἐκ τῆς τοιαύτης ὁμοῦς διατάξεως τοῦ νόμου τούτου, οὐδαμῶς συνάγεται ὅτι ἐπεξετάθη αὐτοῖς καὶ τὸ ἕτερον εὐεργέτημα, τὸ διὰ ἀρθρ. 3 § 6' τοῦ Νόμου Α' τοῦ 1864 καθιερούμενον ὑπὲρ τῶν ἀξιώματικῶν τοῦ στρατοῦ καὶ τῆς θαλάσσης, τῶν μετὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτοῦ αὐτεπαγγέλτως ἢ κατ' αἰτησίν των τιθεμένων εἰς ἀποστρατείαν, κατὰ τὸ ὅποιον, ἐὰν

(*) Ἀλλὰ τάχα ἡ ἀπόφασις ὥθει τὴν ἐκδοχὴν αὐτῆς μέχρι τοῦ σημείου ὅτι καὶ ἐπὶ ἐτέρων ἐπαλειυσμένων μοναδικῶν προβιβασμῶν, θὰ ἴσταται ὡς ὀχύρωμα κατὰ τοῦ δικαίωματος τοῦ ἐπ' ἀρχαιότητι προβιβασμοῦ τοῦ δευτέρου, ὁ σιγῶν πρῶτος τῆς τριάδος ;

Ἐπειδὴ ἐν προκειμένῳ, ἐπισπεύδων ἐτύγχανεν καὶ τελευταῖος ὑπερθεματιστῆς τοῦ ἀδικοῦτος, ἐκπλειστηριασθέντος ἀκινήτου κτήματος τῶν ὀφειλετῶν κληρονόμων Α. Σ^α ἀνεδείχθη τὸ ἐκκαλοῦν Δημόσιον, ὑπὲρ οὗ ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ ... ἡ... περίληψις κατακυρωτικῆς ἐκθέσεως· τὸ δὲ ἐκπλειστηρίασμα τοῦ ἐν λόγῳ κτήματος ἀνήχθη μέχρι τοῦ ποσοῦ 29850 δραχ. ἐν ὅλῳ, συμφηρισθέντος ὅλου ἀπέναντι τοῦ ἐκτελουμένου χρέους τῶν ὀφειλετῶν πρὸς τὸ Δημόσιον. Ἐκ δὲ τοῦ συνταχθέντος πίνακος κατατάξεως προκύπτει ὅτι τὸ Δημόσιον ἀνηγγέλθη 1) διὰ δραχ. 34214, ἥτοι διὰ ποσὸν ἀνώτερον τοῦ ρηθέντος ἐκπλειστηρίασματος καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν τὸ Δημόσιον κατατάχθη δι' ὁλόκληρον τὸ ἐκπλειστηρίασμα, πλὴν ὅτι συνεπεῖρα ἀνακοπῆς κατὰ τοῦ ἐν λόγῳ πίνακος ἐκ μέρους τῶν ὀφειλετῶν κληρονόμων τελεσιδικῶς ἡ ἀναγγελθεῖσα ἀκαίτησις τοῦ Δημοσίου, δι' ἣν, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, κατατάχθη, περιωρισθῇ εἰς δραχμὰς 20368. Συνεπῶς κατὰ τὰ ἐκτεθέντα τὸ περιπλέον τοῦ ἐκπλειστηρίασματος (ἐκπλειστ. δρ. 29850—20368 δραχμῶν ἐκκαθ. ποσὸν δρ. 9482), καθ' ἃς ἐμειώθη τὸ προνομιούχον χρέος τοῦ Δημοσίου ἐπὶ τοῦ ρηθέντος κτήματος, εἶδει νὰ καταβληθῇ ὑπὸ τοῦ ὑπερθεματιστοῦ ἐπισπεύδοντος εἰς τὸ Δημόσιον καὶ ἐκδοθῇ γραμμάτιον παρακαταθήκης ἐπ' ὀνόματι τοῦ συμβολαιογράφου, κατὰ τοὺς νεωτέρους περὶ τούτου σχετικούς Νόμους ΒΠΖ' (1882) καὶ ΒΓΓ' (1892) μέχρις οὗ ληφθῇ ὑπὸ τοῦ δικαιουμένου εἰς τοῦτο, ἄλλως εἰς οὐδὲν ὠφελεῖ τὸν ὀφειλόντα τὴν καταβολὴν ὑπερθεματιστὴν ἀγοραστὴν ἢ τυχὸν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐκδοθεῖσα περίληψις κατακυρωτικῆς ἐκθέσεως, οἷος ἐν προκειμένῳ ἐστὶ τὸ ἐκκαλοῦν Δημόσιον.

Ἐπειδὴ τὸ ὅτι τὸ Δημόσιον συγκεντροῖ ἐν αὐτῷ τὴν ιδιότητα τοῦ θεματοφύλακος ὑπερθεματιστοῦ καὶ ἀφοῦ κατὰ τὸ ἀρθρ. 34 τοῦ ΓΛΣ' (1871) περὶ

τῆσιν τὴν πραγμάτων τῆς ἀξιώσεως τῶν ταύτην, χωρὶς ἐκ τούτου νὰ παρεμποδίζηται ἡ πραγμάτωσις τῆς ἀξιώσεως τοῦ Δημοσίου πρὸς ἐκδοσιν περιλήψεως καὶ παραδόσιν τοῦ ἐκπλειστηριασθέντος. Κατὰ ταῦτα δὲν ἔχει σημασίαν καὶ ἐὰν ὁ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπάλληλος ἐξέδωκε τὴν περίληψιν τῆς κατακυρωτικῆς ἐκθέσεως ἐπὶ συμφηρισμῷ ποσοῦ εἰς 8 δὲν ἐδικαιούτο τὸ Δημόσιον, ἀφοῦ πάντως εἴτε ὑφίσταται συμφηριστέα ἀκαίτησις ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου εἴτε μὴ ἢ ἐκδοσις τῆς περιλήψεως ὑπὲρ αὐτοῦ δι' ἀκίνητα ἐκποιθέντα κατὰ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν τῶν ὀφειλετῶν τοῦ Δημοσίου δύναται νὰ γείνη νομίμως εὐθὺς ἅμα τῇ κατακυρώσει ἄνευ περαιτέρω τινὸς ἐνεργείας ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου, μ' ὅλα ταῦτα.

Ἐπειδὴ καὶ κατὰ τὴν ὁρθὴν ἔννοian τοῦ ἀρθρ. 34 ΓΛΣΤ' Νόμου εἶδει τὸ Δημόσιον νὰ ἐκδόσῃ γραμμάτιον παρακαταθήκης διὰ τὸ ποσόν, δι' 8 δὲν ἐδικαιώθη πρὸς κατάταξιν, τούτου δὲ μὴ προσηγγθέντος παρόντος ἦτο κατὰ τὰ ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει ἢ ἐκδοσις περιλήψεως κατακυρωτικῆς ἐκθέσεως, ἀπαράδεκτος δὲ καὶ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ περὶ παραδόσεως τοῦ ἐκπλειστηριασθέντος ὡς μὴ προσηγγθείσης τῆς καταβλήτης τοῦ τιμήματος [Ἐφ. Πατρ. 261 [1904] ἐπομένως δεκτὴ ἡ περὶ τούτου ἔνστασις τοῦ ἐναγομένου ἀνεκαλουμένου δὲ τῶν προεκδοθεισῶν ἀποφάσεων ὡς διαταχθεῖσαν ἀλυσιτελεῖς ἀποδείξεις, ἀπορριπτεῖται ἀποδοῖναι, ἢ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῆς.

εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων Νόμου, ὅταν τὸ Δημόσιον ἐπισπεύδῃ τὴν ἐκτέλεσιν κατὰ τῶν ὀφειλετῶν τοῦ ὑποχρεοῦται ὁ ὑπερθεματιστῆς τρίτος νὰ καταβάλῃ τὸ ἐκπλειστηρίασμα εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον, ἔπεται ὅτι πάντως τὸ ἐκπλειστηρίασμα εἶναι παρακατατεθειμένον εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον, ὅτι τούτου ἕνεκεν δὲν ὑπόκειται τὸ Δημόσιον, ὅταν τυγχάνῃ ἐπισπεύδων, ὡς ἐν προκειμένῳ, εἰς τὴν ἐν λόγῳ διατύπωσιν τῆς ἐκδόσεως παρακαταθήκης, ἥτοι νὰ καταβάλῃ αὐτὸ πρὸς αὐτὸ, μὴ δάτιμον ἐλέγχεται, καθόσον οὐ μόνον ὁ ἀνωτέρω ΓΛΣ'. Νόμος οὐδεμίαν διάκρισιν ἢ ἐξαίρεσιν ποιεῖται διὰ τὴν καταβολὴν, ὅταν ὑπερθεματιστῆς τυγχάνῃ τὸ Δημόσιον, ἀλλὰ τὸνναντίον κατὰ τὸ ρηθὲν ἀρθρ. 24 ἐδ. 2, ἐὰν τὸ Δημόσιον ἀποδεχθῇ νομίμως, ὡς ἐν προκειμένῳ, ὅτι δὲν δικαιούται νὰ λάβῃ ὁλόκληρον τὸ κατατεθὲν ποσόν, τὸ διαφέρειν τοῦτο ἀποδίδεται εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπάλληλον καὶ κατὰ τὸν νεώτερον Νόμον ΒΓΓ' (1892), ὁ δημοσίος ταμίας ἐγχειρίζει γραμμάτιον παρακαταθήκης εἰς τὸν ὑπάλληλον τοῦτον καὶ οὐχὶ μετρητὰ, διὰ τὸ διαφέρειν τοῦτο τὸ ἀνήκον πλέον τῷ ὀφειλέτῃ ἢ ἄλλῳ ἀναγγελθέντι καὶ ἐν προκειμένῳ τῷ ἐφεσιβλήτῃ τρίτῳ δικατὸχῳ ἔλκοντι ἐκ τοῦ ὀφειλέτου τὰ δικαιώματά του. Ἐπιδιώκει δὲ ὁ νομοθέτης διὰ τῆς τοιαύτης ἄνευ ἐξαίρεσεως ἐκδόσεως γραμματίου παρακαταθήκης κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ περὶ τούτου νόμου, ὅχι μόνον νὰ ἐξασφαλίσῃ τοὺς δικαιουμένους ἢ δικασθησομένους ἐπὶ τῷ ἐκπλειστηρίασματι τούτῳ ἀπὸ τοὺς συμβολαιογράφους, ἀλλὰ καὶ ἀπέναντι παντὸς διαδίκου καὶ αὐτοῦ τοῦ Δημοσίου, διότι τοῦτο ἐκτὸς τῆς γενικῆς ιδιότητος του ὡς Δημόσιον φέρει καὶ τὴν τοῦ διαδίκου, ὡς ἐν προκειμένῳ, ιδιότητα, ἰδίᾳ δὲ διὰ τῆς ἐκδόσεως τῶν ἐν λόγῳ γραμματίου, ἀναγνωρίζει οὕτως εἶπεῖν τὸ Δημόσιον, ὅτι οὐδὲν ἐπὶ τοῦ διαφέροντος ἔχει πλέον δικαίωμα καὶ οὕτω ὁ δικαιούμενος εὐχερῶς καὶ ἄνευ δικαστικῶν διενέξεων ἀπολαμβάνει τὸ εἰς αὐτὸν ἀνήκον.

Ἐπειδὴ τούτων οὕτως ἐχόντων καὶ ἀφοῦ κατὰ τὰ ἐκτεθέντα δὲν κατεβλήθη ὁλόκληρον τὸ ἐκπλειστηρίασμα, οὔτε ἐξεδόθη δι' αὐτὸ γραμμάτιον παρακαταθήκης, οὔτε κἂν ἰσχυρίζεται τὸ ἐκκαλοῦν Δημόσιον ὅτι ἐξεδόθη τοιοῦτον, ἀπαράδεκτος ἀποδοῖναι ἢ ἐν λόγῳ ἀγωγὴ κατὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου τρίτου δικατὸχου, καὶ ὁρθῶς τὸ Πρωτοδικεῖον Πατρῶν διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του καὶ διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ κατὰ πλειοψηφίαν ἀναφερομένους προσέτι λόγους ἀπέριψε ταύτην ὡς τοιαύτην (*).

[*] Αὐστηρὰ ἀλλ' ἀπολύτως δικαίᾳ λύσει ἀρμόζουσα εἰς τὴν κακοπιστίαν τοῦ Δημοσίου, ἡ ὁποία ἀναδιδάσκει εἰς ἀληθὲς μαρτύριον τὴν παρ' αὐτοῦ ἀπόληψιν τῶν πρὸς αὐτὸ ὅπως δὴ ποτε κακῶς δοθέντων. Θέλει παρατηρηθῇ ὅτι διὰ τῆς αὐστηροῦς ταύτης ἐρμηνείας, ἡ ὁποία ἐν αὐστηρότητι μὲν ἀλλὰ ἐπὶ στήριζομένη ἐπὶ τοῦ νόμου, τὸ Δημόσιον τίθεται εἰς ἡσσαν θέσιν τῶν Τραπεζῶν, αἱ ὁποῖαι δικαιούνται νὰ λάβωσιν ὁλόκληρον ἐπὶ συμφηρισμῷ τὸ πλειστηρίασμα, ὑποχρεοῦνται μόνον εἰς ἀπόδοσιν τοῦ τυχόν ἀποδειχθησομένου μὴ ὀφειλομένου, χωρὶς ἢ εἰς ἀπόδοσιν ὑποχρεώσεως αὐτῇ νὰ ἐκπληρῶσιν τὰ ἐκ τοῦ συμφηρισμοῦ ἐκείνου προκύψαντα δικαιώματα.

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ
ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ

Άριθ. 632 (1906)

Εισηγητής ο έφετης κ. Α. ΣΑΒΒΑΣ

Αναίρεσις τῆς ἐπ' ἀνακοπῇ ἐκδιδουμένης ἀποφάσεως. - ἐρημοδικία ἐν τῷ δικαστηρίῳ παραπομπῆς - ἀνακοπῇ - πραγματογνωμοσύνη - κληῖδις πρὸς παρὰδασθιν.

Ἐπειδὴ τὸ παραδεκτὸν τῆς ἀνακοπῆς προσβάλλει ὁ καθ' οὗ αὐτῇ ἐνάγων ἰσχυριζόμενος, ὅτι ἀφοῦ διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀνῆρθη ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν ὑπ' ἀριθ. 908, ἡ τύποις δεχθεῖσα τὴν κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 91 ἐρήμην ἀποφάσεως ἀνακοπὴν τῶν ἐναγομένων καὶ παρεπέμφθη ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου τούτου ἡ ὑπόθεσις, ἐφέρετο πλέον πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς παραπομπῆς ἡ ἀνακοπὴ ἐκείνη, δικασθέντων ὁμῶς καὶ πάλιν ἐρήμην ἐνώπιον αὐτοῦ κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν τῶν ἐναγομένων, ἡ κατὰ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου ἀνακοπὴ αὐτῶν εἶναι πλέον δευτέρα καὶ ἀπαράδεκτος, δις διαδοχικῶς δικασθέντων ἐρήμην τῶν ἐναγομένων.

Ἐπειδὴ, εἰκαὶ ἡδύνατό τις νὰ εἴπῃ, ὅτι ἡ τοιαύτη περὶ ἀπαράδεκτου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀνακοπῆς ἐνστάσις τοῦ καθ' οὗ αὐτὴ εἶναι νόμιμος καὶ βάσιμος, καθόσον ἀφοῦ ὁ Ἀρείος Πάγος διὰ τῆς ἀποφάσεώς του ἀνῆρσε καθ' ὅλοκληρίαν τὴν ὑπ' ἀρ. 908 ἀπόφασιν τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, τὴν τύποις δεχθεῖσαν τὴν κατὰ τῆς ἐρήμην ὑπ' ἀριθ. 91 ἐτέρας ἀνακοπῆς τῶν ἐναγομένων καὶ κατ' οὐσίαν ἀποδεξαμένην τὴν ἀγωγὴν, μὴ ἐξαίρεσας τῆς ἀναιρέσεώς του οὐδεμίαν τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς διάταξιν, καὶ δὴ τὴν δεχθεῖσαν τύποις τὴν ἀνακοπὴν, ἐκπεταὶ ὅτι ἀναιρεθείσης καὶ τῆς διατάξεως ταύτης, ἡ ὑπόθεσις ἤρχετο πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου τῆς παραπομπῆς ἀφ' οὗ σημείου ἐπελήφθη ταύτης τὸ Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεώς του, ἥτοι ἀπὸ τῆς ἐκδικάσεως τῆς κατὰ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 91 ἀνακοπῆς τῶν ἐναγομένων εἰσαχθείσης ὅθεν πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον αὐτοῦ τῆς ἀνακοπῆς ταύτης καὶ δικασθέντων καὶ αὖθις ἐρήμην τῶν ἐναγομένων, ἡ κατὰ τῆς νέας ταύτης ἐρήμην ἀποφάσεως καὶ νῦν ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου εὐρισκομένη ἀνακοπὴ εἶναι δευτέρα καὶ ἀπαράδεκτος, καίτοι ἡ ἐρήμην ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου τούτου δὲν ἀπέρριψε τὴν ἀνακοπὴν, ἀλλ' ἐπεδίκασεν ἐκ δευτέρου τὴν ἀγωγὴν, ἐπαναλαβοῦσα τὰς διατάξεις τῆς πρώτης ἐρήμην ἀποφάσεως, καθ' ὅσον κατ' οὐσίαν οὐδεμία ὑπάρχει διαφορὰ μεταξὺ τῆς μιᾶς καὶ τῆς ἐτέρας περιπτώσεως, ἀφοῦ καὶ ἡ ἀπόρριψις τῆς ἀνακοπῆς οὐδὲν ἄλλο ἔχει ἀποτελεσμα, εἰμὴ τὴν ἰσχυροποίησιν τῶν διατάξεως τῆς πρώτης ἐρήμην ἀποφάσεως. Κατὰ τὸ ἀρθρ. 507 Πολ. Δικονομίας ὁ δις διαδοχικῶς δικαζόμενος ἐρήμην δὲν ἔχει πλέον τὸ δικαίωμα ἀνακοπῆς, καὶ

ναὶ μὲν ἐπὶ τοῦ προκειμένου μεταξὺ τῆς μιᾶς καὶ τῆς ἐτέρας ἐρημοδικίας ἐμεσολάβησε ἡ κατ' ἀντιμωλίαν ἐκδοθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 908 ἀπόφασις, ἀλλ' αὕτη ἀναιρεθείσα καθ' ὅλοκληρίαν θεωρεῖται ὡς μὴ ὑπάρξασα (Οἰκονομ. Πολ. Δικονομίας § 227 σημ. 9 ἐν τέλει, ἐκδοσ. ε'. Carre Z, 695 τρίς, Ἀρείου Πάγου ἀποφ. 159 τοῦ 1866). Μόλα ταῦτα, ἀφοῦ ὁ Ἀρείος Πάγος ἀνῆρσε τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἐφετείου ἐπὶ τῷ μοναδικῷ λόγῳ ὅτι διὰ τὴν ὀριστικὴν ἐπιδίκασιν τῆς ἀγωγῆς ἔλαβεν αὐτὴν ὑπ' ὄψει τῆς πραγματογνωμοσύνης ἀκύρως διεξαχθείσαν, ἡ ἀναιρέσις αὐτοῦ καὶ τὰ ἀποτελέσματά της ἐκτείνονται μόνον εἰς τὰς διατάξεις τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως, τὰς ἀφορώσας τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως καὶ τὴν ὀριστικὴν ἐπιδίκασιν τῆς ἀγωγῆς, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὰς ἄλλας διατάξεις, δι' ὧν ἐκείνη ἐδόχθη τύποις τὴν ἀνακοπὴν καὶ ἀνεκάλεσε τὴν ἐρήμην ἀπόφασιν, παραμεινουσῶν ὅθεν ἐν πλῆρει ἰσχύϊ τῶν διατάξεων τούτων τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως, δὲν ἔχει πλέον ἐφαρμογὴν τὸ ἀρθρ. 507 Πολ. Δικονομίας, διότι μεσαλαβοῦσιν αὗται, κατ' ἀντιμωλίαν ἐκδοθεῖσαι, μεταξὺ τῆς πρώτης καὶ τῆς δευτέρας ἐρήμην ἀποφάσεως καὶ δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς δις διαδοχικῶς δικασθέντες ἐρήμην οἱ ἐναγόμενοι.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἀρθρ. 261 Πολ. Δικονομίας εἰς πᾶσαν ἐντὸς ἡ ἐκτὸς τοῦ ἀκροατηρίου γενομένην περὶ ἀποδείξεως πρᾶξιν ἔχουν ἐλευθέραν εἴσοδον ὅλοι οἱ διάδικοι, καλοῦνται δὲ ἐπὶ τούτῳ τότε μόνον ὅταν δὲν παρευρέθησαν ἐκδιδουμένης τῆς πρὸς ἀποδείξιν παρεμπιπτούσης ἀποφάσεως. Ἀποδείκνυμένου ὅθεν ἐκ τοῦ προσαγομένου ἐπιδοτηρίου ὅτι οἱ ἐναγόμενοι ἐκλήθησαν νὰ παραστῶσι κατὰ τὴν ὀριστικὴν μόνον τῷ, πραγματογνωμῶν τῶν διορισθέντων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7642 (1903) ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν πρὸς διεξαγωγὴν τῆς δι' αὐτῆς διαταχθείσης πραγματογνωμοσύνης, οὐχὶ δὲ ὅπως παραστῶσι καὶ κατὰ τὴν διεξαγωγὴν αὐτῆς, ἀκύρως ἀπόντων αὐτῶν διεζήχθη ἡ πραγματογνωμοσύνη αὕτη κατὰ τὴν νόμιμον περὶ τούτου πρότασιν τῶν ἐναγομένων, καὶ οὐχὶ ὀρθῶς τὸ Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1725 ἀποφάσεώς του, ἀπορρίψαν τὴν τοιαύτην περὶ ἀκυρότητος ἐνστάσιν καὶ θεωρήσαν ὡς ἐγκύρως διεξαχθείσαν ταύτην, προέβη εἰς τὴν ἐκτίμησιν αὐτῆς (*).

(*) Ἡ βάσις τῆς ἐνστάσεως εἶναι ὅτι οἱ ἐναγόμενοι ἐδικάσθησαν δις διαδοχικῶς ἐρήμην, περὶ ἐν προκειμένῳ δὲν εἶναι ἀληθές, διότι ἐπὶ τῇ ἀνακοπῇ τῶν ἐναγομένων ἐξεδόθη μετὰ κατ' ἀντιμωλίαν συζήτησιν ἐτέρα ἀπόφασις, μετὰ τὴν ἀναιρέσιν τῆς ὁποίας ἐδικάσθησαν αὖθις ἐρήμην οἱ ἐναγόμενοι ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου τῆς παραπομπῆς. Δὲν ὑπῆρξε λοιπὸν διπλῆ διαδοχικὴ ἐρημοδικία, ἀφ' οὗ παρενέπευσεν ἡ κατ' ἀντιμωλίαν ἐκδοθεῖσα καὶ ἀναιρεθείσα. Ἀλλ' ἡ μειοψηφία ἐπιφέρει ὅτι ἀναιρεθείσης τῆς παρεμπιπτούσης κατ' ἀντιμωλίαν ἀποφάσεως, οἱ διάδικοι ἐπανήλθον, κατὰ τὸ ἀρθρ. 834 Πολ. Δικονομίας, εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατὰστασιν, ἄρα εἰς τὴν κατὰ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως ἀνακοπὴν, τῆς ὁποίας πλέον ἡ ἐρήμην ἐκδίκασις ἐν τῷ ἐφετείῳ τῆς παραπομπῆς, ἀποτελεῖ δευτέραν διαδοχικὴν ἐρημοδικίαν, καθιστῶσαν ἀπαράδεκτον πλέον ἐτέραν ἀνακοπὴν. Ἡ ἐκδοχὴ

(*) Ὑπὸ τοῦ ἐν Ναυπλίῳ δικηγόρου κ. Σπ. Γιαννακοπούλου.

ΝΟΜΘΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

Αριθ. 131 (1906)

Εισηγητής ο έφετης κ. Π. ΦΟΥΜΗΣ

Παραγραφή.- διακοπή άγωγής.- κοινοποιήσις ή παράστασις.

Έπειδή και διακοπτομένης της παραγραφής διά της κοινοποιήσεως της άγωγής, κατά τὸ άρθρ. 152 της Πολ. Δικονομίας, εξεταστέον πότε έκκοινοποιήθη ή άγωγή ή πότε θεωρείται ως κοινοποιηθείσα. Κατὰ τὸ άρθρον 149, αὶ συνέπειαι τοῦ άρθρου 152, και συνεπὼς και ή διακοπή της παραγραφής, έπέρχεται ἀπὸ της ήμέρας της εμφάνι-σεως τοῦ έναγομένου ενώπιον τοῦ δικαστηρίου ἐν περιπτώσει μὴ νομίμου ἐπιδόσεως της άγωγής, τοι-

λόκληρος της μειοψηφίας στηρίζεται εἰς τὸ ὅτι ή ἀναίρεσις της ἀποφάσεως ἀποτελεῖ ἀνομα φώρτε, διὰ τοῦ ὁποίου ἐξαλείφεται αὕτη και γίνεται ἀνύπαρκτος. Προδήλως ὑπάρχει μία πλάνη, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ὁρθῶς ἀπεμάκρυνε τὴν ἀπόφασιν ή πλειοψηφία. Διότι ή διὰ τοῦ άρθρου 834 ὁριζομένη ἐπάνοδος εἰς τὴν πρὸ της ἀναίρεθείσης πράξεως ή ἀποφάσεως κατὰστασιν εἶναι ἀπολύτως σχετική και συνδυαστέα πρὸς τὴν ἐν τέλει διάταξιν της ἀπαγορεύσεως της ἐπανόδου εἰς ζητή-ματα λυθέντα διὰ μὴ ἀναίρεθαισῶν ἀποφάσεων, κανο-νίζει δηλονότι τὴν δικαστικὴν ἐπὶ της ὑποθέσεως δια-δικασίαν, ἀλλ' οὐδαμῶς και οὐδέποτε δύναται νὰ λά-βῃ τὴν σημασίαν ὅτι σκοπεῖ νὰ διαγράψῃ ὥσει διὰ μαγικῆς δυνάμεως τὰ δικαστικά συμβάντα. τὰ ἐνε-ργηθέντα ἔνδικα μέσα, τὰ ἐπ' αὐτῶν ληφθέντα δικα-στικά μέτρα και μονονογ' νὰ ἐπιφέρῃ τὸ ἀποτέλε-σμα ὥστε νὰ καταστήτῃ ἀνύπαρκτον τὸ γεγονός δι-επὶ της ὑποθέσεως ὑπῆρξε μία ἐπόφασις, ή ὁποία ἔσχε τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ νὰ μὴ εἶναι πλέον δυνατὴ διαδοχικὴ ἐρημοδικία. Νομιζομεν μάλιστα ὅτι μα-ταίως ή πλειοψηφία καταγίνεται νὰ στηρίξῃ τὴν ὁ-ρθὴν ἐκδοχὴν αὐτῆς ἐπὶ τοῦ λόγου δι' ὃν ἐπῆλθεν ή ἀ-ναίρεσις. Διότι τὸ δεκτὸν της ἐπὶ τῇ ενώπιον τοῦ δι-καστηρίου της παραπομπῆς ἐρημοδικίας ἀνακοπῆς, στηρίζεται ἰδραιότερον ἐπὶ τοῦ λόγου ὅτι ἐνεκεν της ἐμπτώσεως της ἔστω ἀναίρεθείσης ταύτης κατ' ἀντι-μωλίαν ἀποφάσεως, ή κατ' ἐρήμην συζήτησις ενώπιον τοῦ δικαστηρίου της παραπομπῆς, δὲν εἶναι διπλὴ διαδοχικὴ ἐρημοδικία. Έπαναλαμβάνομεν, ή ἀναίρε-σις ἐπαναφέρει δικαιοδοτικῶς εἰς τὴν πρὸ αὐτῆς κα-τὰστασιν, ἀνοιγομένης της θύρας της ἐπὶ τῶν ἤδη πεπραγμένων ή ἀποφασισθέντων, ἀλλ' ἀναίρεθέντων νέας ἐνεργείας ή κρίσεως, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ κάμῃ φυσικῶς ἀνύπαρκτον ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον φυσικῶν ὑπῆρ-ξεν. Ἄν ἀκολουθῇ ή ἐκδοχὴ της μειοψηφίας, θὰ ἀ-φικνούμεθα εἰς ἀποτελέσματα ἀπολύτως ἀτοπῶ, κα-θισταμένης πλέον ἀδυνάτου οἰασθήποτε ἐρημοδικίας μετὰ μίαν τυχούσαν τοιαύτην. Διότι ἐὰν τυχὸν τὸ δικαστήριον ἐπὶ τῇ συζήτησει της κατὰ μεταγενεστέ-ρας ἐρημοδικίας ἀνακοπῆς, ἔκρινεν ἀνακλητέας πάσας τὰς μετὰ τὴν ἐπὶ πρώτης ἐρημοδικίας ἀνακοπὴν ἐκ-δοθείσας ἀποφάσεις ὡς ἐσφαλμένως ή ἀκύρως ληφθεί-σας, και ὡπισθοδρόμει ἀναγκαίως τὴν δίκην εἰς τὸ κατὰ τὴν ἐρήμην ἀπόρριψιν της πρώτης ἀνακοπῆς διαδικαστικὸν σημεῖον (ἐπὶ τὸ πολεμικώτερον status quo ante), ἔπρεπε, συνωδὰ τοῖς λόγοις της μειοψη-φίας της ἀνω ἀποφάσεως, ἐνεκεν της διὰ της ἀνακλη-σεως ἐπερχομένης ἀνυπαξίας τῶν μεταξὺ ἀποφάσεων, νὰ ἀπορρίψῃ πλέον τὴν νέαν ἀνακοπὴν ὡς ἀπαράδε-κτον, τὸ ὁποῖον θὰ ἦτο ἀπολύτως ἐσφαλμένον.

αὕτη δ' ἐμφάνισις εὐλόγως θεωρεῖται και ή παρὰ τοῦ έναγομένου κατὰθεσις της ἐφέσεως κατὰ της τὴν άγωγήν ἐρήμην αὐτοῦ δεχθείσης ἀποφάσεως.

Αριθ. 134 (1906)

Εισηγητής ο έφετης κ. Κ. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

Περὶ οὐδιακαὶ ὀχρέδεις συζύγων μονδουλμά-νων.- ῥύθμιδις ὑπὸ ἄδενκου δικαίου.- ἀ-γοραπωλησία μεταξὺ συζύγων.- δωρεὰ τι-μῆματος.

Έπειδὴ ὁ ἰσχυρισμὸς της ἐκκαλοῦσης ὅτι αἱ δια-τάξεις τοῦ οἰκογενειακοῦ τῶν Ρωμαίων δικαίου δὲν ἐφαρμόζονται και ἐπὶ τῶν μουσουλμάνων, ἀλλὰ μό-νον το Ἱερὸν Δίκαιον, εἶναι τελείως ἀβάσιμος, διότι προκειμένου περὶ άγωγής, δι' της ζητεῖται ή ἀκύρωσις συμβολαίου, δύναμει τοῦ ὁποίου ὁ ἐνάγων και νῦν ἐφεσίδλητος ἐδήλωσεν ὅτι ἐπώλησε και μετεδίβασεν εἰς τὴν έναγομένην και νῦν ἐκκαλοῦσαν σύζυγόν του τὸ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενον ἀκίνητον κτήμα ἀντὶ τιμῆματος δραχμῶν 2,000, ὅπερ τιμή-μα διὰ τοῦ αὐτοῦ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου ἐ-δωρήσατο εἰς τὴν ἀγοράστριαν σύζυγόν του, ἣτοι προκειμένου περὶ της ὑπὸ τοῦ Ρωμαϊκοῦ Νόμου ἀπαγορευομένης μεταξὺ τῶν συζύγων δωρεᾶς, ἐφαρ-μογὴν ἔχουσιν αἱ διατάξεις αὐτοῦ, καταστάντος δύναμει τοῦ άρθρου 9 και 10 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου, κοινοῦ νόμου ἐν Κρήτῃ, ἐφ' ὅσον δὲν πρό-κειται περὶ τῶν ἐν άρθρῳ 92 τοῦ Συντάγματος ἀναφερομένων σχέσεων τῶν μουσουλμάνων Κρητῶν, αἵτινες κατ' ἐξαίρεσιν διέπονται ὑπὸ τοῦ Ἱεροῦ Δικαίου, ἐν προκειμένῳ δὲ δὲν πρόκειται περὶ οὐδε-μίας τῶν περιπτώσεων τῶν ὑπὸ τοῦ άρθρ. 92 τοῦ Συντάγματος προβλεπομένων.

Έπειδὴ ἡμαρτημένως ή ἐκκαλοῦσα διὰ της ἐφέ-σεως της ἰσχυρίζεται ὅτι ή ἐπίδικος σχέσις ἀφορᾷ τὰς προσωπικὰς τῶν συζύγων σχέσεις και ὡς τοι-αύτη ὑπάγεται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ άρθρ. 92 τοῦ Συντάγματος, διότι τὸ 1ον ἐδάφ. τοῦ άρθρου 92 τοῦ Συντάγματος προβλέπει μόνον περὶ τῶν ὑποθέσεων τῶν ἀφωρῶν εἰς τὴν σύστασιν ή διάλυσιν γάμου ή εἰς τὰς συνεστῶτος τοῦ γάμου προσωπικὰς τῶν συζύγων σχέσεις, πᾶσαι ἐπομένως αἱ συνεστῶτος τοῦ γάμου περιουσιακαὶ σχέσεις τῶν συζύγων, ἐν αἷς και αἱ μεταξὺ αὐτῶν δωρεαί, διέπονται ὑπὸ τοῦ Ρω-μαϊκοῦ Νόμου ἐκτὸς της περὶ διατροφῆς ὑποχρεώ-σεως, ἣτις, κατὰ τὸ ἐδάφ. δ' τοῦ Συντάγματος, ὑ-πάγεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ἱεροδίκου και διέπεται ὑπὸ τοῦ Ἱεροῦ Δικαίου.

Έπειδὴ τὸ παράπονον τοῦ ἀντεφεσειόντος ὅτι κακῶς τὸ πρωτόδικον δικαστήριον διὰ της ἐκ-καλομένης ὀριστικῆς ἀποφάσεώς του ἀπέρριψε τὴν άγωγήν του, καθ' ὅσον αὕτη ἀφεώρα τὴν πώλησιν, ἐνῷ ἐδέξατο ταύτην καθόσον αὕτη ἀφεώρα τὴν δω-ρεάν τοῦ τιμήματος διότι ή δωρεὰ εἶναι παρακο-λούθημα της πωλήσεως, ἐπομένως ἐὰν ἦτο ἄκυρος ή δωρεὰ τοῦ τιμήματος ἦτο ἄκυρος και ή πώλησις ἐλέγχεται και κρίνεται ἀβάσιμον, διότι κατὰ τὴν ἐπικρατεστέραν γνώμην τοῦ δικαστηρίου τούτου, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ συμβολαίου οὗτινος ή ἀκύρωσις ἐζητήθη διὰ της άγωγής, διὰ τούτου κατηρτίσθησαν αὐθύπαρκοι και διακεκρμένα ἐπ' ἀλλήλων δύο

συμβάσεις, ήτοι πώλησις τῶν ἐν τῷ συμβολαίῳ ἀκινήτων κτημάτων πρὸς τὴν ἐναγομένην καὶ νῦν ἐκκαλοῦσαν ἀντὶ ὠρισμένου τιμήματος δραχμῶν 2000 ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως ὁ πωλητὴς θὰ λαμβάνῃ τὰ εἰσοδήματα καὶ θὰ ἔχῃ εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ τὰ πωλούμενα κτήματα ἐφ' ὅσον ζῇ, καὶ ὠρεᾶν τοῦ τιμήματος ἐκ μέρους τοῦ πωλητοῦ τοῦ πρὸς τὴν σύζυγόν του τῆς ἐν λόγω πωλήσεως. Ἐπομένως ἡ πρώτη ἐκ τῶν ἀνωτέρω δικαιοπραξιῶν ὡς περιλαμβάνουσα ἀκαλλοτριῶσιν ἀκινήτου πρὸς τὴν ἀγαράστριαν καὶ ἐν ταύτῃ σύστασιν ἐπικαρπίας ὑπὲρ τοῦ πωλητοῦ εἰς οὐδένα νόμον ἀντίκειται καὶ ὡς τοιαύτη εἶναι καθ' ὅλα ἐγκυρὸς καὶ ἰσχυρὰ, ἀφοῦ ὁ πωλητὴς δὲν ἰσχυρίζεται ὅτι ἡ τοιαύτη πώλησις ἐνέχει ἐλάττωμά τι καθιστῶν αὐτὴν ἄκυρον ἢ ἀκυρωτέαν οὔτε εἰκονικότητα ἢ ἄλλο τι. Εἰ καὶ ἡδύνατό τις εἰπεῖν ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ἐγγράφου προκύπτει ὅτι δι' αὐτοῦ κατηρτίσθη μεταξύ τῶν συζύγων πωλητοῦ καὶ ἀγοραστρίας ὑπὸ τὸ πρόσχημα ἀγοραπωλησίας μία καὶ μόνη δικαιοπραξία ἡ τῆς ὠρεᾶς ἥτις ὡς τοιαύτη ἦτο ἀκυρώσιμος καθ' ὅλοκληρίαν.

NOMIKAI ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ(*)

Ἡ νεωτέρα ἡμῶν νομοθεσία ἐπὶ τοῦ ὑπὸ ἐξέτασιν θέματος ἐλαχίστας καὶ ἐποσειώδεις περιέχει διατάξεις καὶ δὴ οὐχὶ κατὰ τὸ πλεῖστον διὰ τὰ εἰσαγέγνηται ἐν τῇ ἐν σχέσει πρὸς τὸ Ρωμ. Δίκαιον. Τοιαύτας διατάξεις ἀνευρίσκωμεν ἐν τῷ Β. Δ. περὶ καθηκόντων τῶν Νομαρχῶν τῆς 5 Δεβρίου 1845, ἐν τῷ Β. Δ. τῆς 30 Δεβρίου 1836. Β. Δ. τῆς 31 Δεβρίου 1833 περὶ δημοτικῆς ἀστυνομίας, Β. Δ. περὶ ἀρμοδ. Ὑπουργείου Ἑσωτερικῶν τῆς 30 Ἀπριλ. 1833, ὡσαύτως περὶ ἰχθυοτρόφων ὑδάτων Β. Δ. τῆς 23 Μαρτίου 1839, Νόμος ΣΔ' τοῦ 1853. Σπουδαιότερα ἴσως εἶναι ἡ διάταξις τοῦ Νόμου περὶ διακρίσεως κτημάτων τοῦ 1836 ἀρθρ. 14 περὶ τῶν πλωτῶν ποταμῶν ὅτι εἶναι δημόσιον πρᾶγμα. Ἡς θέλωμεν ἰδεῖ κατωτέρω τὴν ἔννοιαν. Ἐν ταῖς ἀπὸ 18 Φεβρουαρίου 1836 δδηγίαις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν (1), οὐδεμίαν βεβαίαν ὑπογραφετικὴν δύναμιν ἐχούσας, ἀπαριθμοῦνται καὶ ὀνομάζονται ἡγεμονικά νομήματα ἐκ-δὲς ἄλλων καὶ τὰ ἱαματικά, ἰχθυοτρόφα ὕδατα ὡς καὶ πάντα τὰ ἐκ τῶν ὑδάτων δικαιώματα. Ἡ ἔκφρασις ἡγεμονικά νομήματα ἀπαντᾷται πολλὰ φοι τῆς νομοθεσίας ἡμῶν 2 καὶ εἶναι μεσαιωνικῆς καταγωγῆς. Ἡγεμονικά νομήματα (regalia) κυρίως ἐκαλοῦντο κυριαρχικά καὶ προνομιακά τινα δικαιώματα ἀπολαύσεως καὶ χρήσεως, ἅτινα ἐπέκτηντο οἱ ἡγεμόνες καὶ χωροδεδόται τοῦ μεσαιωνοῦ ἐπὶ ἀντικειμένων μᾶλλον τῇ κοινῇ ἐλευθερίᾳ καὶ χρήσει προωρισμένων. Ἀπὸ τοῦ ἴσου αἰῶνος ὡς ἡρόδοτος οἱ ὑπερασπισταὶ τῆς ἡγεμονικῆς πεποιούσας ἐν τῇ σπουδῇ αὐτῶν πρὸς ἐπαύξεισιν ταύτης ἤλθωσαν δικαιώματα κυριότητος ἐπὶ τῶν ρεόντων ὑδάτων καὶ δὴ τῶν ποταμῶν, ἐοικότεροι μὲν ἐπὶ παρερμηνείας τῶν διατάξεων τοῦ Ρ. Δ. δπερ, ὡς ἐφρόνουν, καθέρου κυριότητα τῆς πολι-

τείας (τοῦ ἡγεμόνος) ἐπὶ τῶν δημοσίων ποταμῶν, συγχρόνως δὲ τὴν ἔννοιαν τῆς κυριαρχίας τοῦ ἡγεμόνος πρὸς τὴν ἰδιωτικὴν αὐτοῦ κτήσιν. Ἐντεῦθεν ἡ σφοδρὰ ἰδίᾳ ἀπὸ τῶν χρόνων ἐκείνων μεταξὺ τῶν νομικῶν περὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἡγεμόνος ἐπὶ τῶν ποταμῶν ὡς καὶ ὁ ἐν νομοθετήμασι λόγος ἔνθεν μὲν περὶ δημοσίων ἢ ἡγεμονικῶν νομημάτων ἐπὶ τῶν ρεόντων ὑδάτων καὶ δὴ τῶν ποταμῶν (3), ἔνθεν δὲ περὶ κυριότητος τῆς Πολιτείας ἐπὶ τούτων. Τὴν σήμερον regalia γενικῶς ὀνομάζονται καὶ ἐννοοῦνται ἐν ταῖς νομοθεσίαις ἀποκλειστικά τινα δικαιώματα τῶν Κυβερνήσεων ὡφέλειαν ἢ ἐπωφελῆ τινα γρήσιν παρέχοντα. δυνάμενα δὲ ὑπὸ τούτων νὰ μεταβιβασθῶσι καὶ ἰδιώταις (4). Εἰδικῶς δὲ ἐπὶ τῶν ὑδάτων (Wasserregalien) ἐννοοῦνται σήμερον διὰ τούτων δικαιώματα, ἅτινα συμφώνως μὲν πρὸς τὴν νομικὴν φύσιν τῶν ἀενάως ρεόντων ὑδάτων τῇ κοινῇ γρήσει ὑποπίπτουσιν, αἱ Κυβερνήσεις ὅμως ἐξ ἱστορικῶν ἢ οἰκονομικῶν ἢ ἄλλων λόγων, ἐπεφύλαξαν ἑαυταῖς δυναμεινὰς νὰ παραχωρήσωσι ταύτας κατ' ἐνάσχησιν ἐπ' ἀνταλλάγματι καὶ τοῖς ἰδιώταις (5). Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην μνημονεύονται καὶ ἐν τῇ νομοθεσίᾳ ἡμῶν Δημόσια ἢ ἡγεμονικά νομήματα, ἐξ ὧν βεβαίως μόνον τὰ διὰ νόμου εἰδικῶς καθιερωθέντα θὰ θεωρηθῶσι παρ' ἡμῶν καὶ πράγματα τοιαῦτα, ὡς τὰ μεταλλεῖα, ὄρυξαι, ἄλκα καὶ τὰ ὑδατικά νομήματα, ἅπερ καθιεροῦσιν ὁ Νόμος ΣΔ' τοῦ 1853 καὶ Β. Δ. τῆς 23 Μαρτ. 1839 ἐπὶ τῶν παντὸς εἶδους ἰχθυοτρόφων ὑδάτων τοῦ Κράτους, ἐφ' ὧν ἡ ἄλσις ὑποβάλλεται εἰς τὴν ὁπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐνεργουμένην ἐνδεικίαν, ὁ Νόμος ΠΔ' τῆς 17 Ἀπριλ. 1848, ΤΔΔ' τῆς 5 Ἰουλίου 1856 καὶ λοιποί.

Ὁ Schwab, πραγματευθεὶς ἰδίᾳ τὰ ὑδατικά νομήματα, τίθησιν ἐπὶ τούτων καὶ ἐν γένει ἐπὶ πάντων τῶν νομημάτων, γενικῶς τινὰς κανόνας διέποντας ταῦτα (6).

Ὅστε τὸ θέμα ὅπερ ἀπασχολήσει ἡμᾶς ἐν τοῖς ἐπομένοις, διέπεται ἐξ ὀλοκλήρου σχεδὸν ὑπὸ τοῦ Ρ. Δικαίου καὶ περὶ τούτου γενήσεται λόγος μετὰ μνεῖας μόνον ἐκασταχοῦ τῶν τυχόν νεωτέρων διατάξεων τῆς Νομοθεσίας ἡμῶν.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ ὕδωρ ἐκδηλοῦται ὑπὸ διαφόρους μορφάς, π.χ. ρέον ἢ ἡρεμούν, ἐπιπόλαιον ἢ ὑπόγειον, δμῶν ἢ πηγαῖον, ἄγωγῃ ἐλκόμενον κλπ. ἀνάγκη ὁ λόγος νὰ γείνη ἐφ' ὧν τῶν ἐμφανίσεων τοῦ ὕδατος, αἵτινες παρουσιάζουσι νομικὸν ἰνδιφέρον (7).

Ὑδωρ ρέον ἐν γένει.

2. Περὶ τοῦ ρέοντος ὕδατος ἀπαντᾷται ἐν ταῖς Πηγαῖς ὁ κανὼν ὅτι ἐκ τοῦ φυσικοῦ δικαίου τοῦτο ὡς καὶ ὁ ἀῆρ, ἡ θάλασσα καὶ ὁ αἰγιαλὸς, εἶναι κοινὸν τοῖς πᾶσι, Νόμ. 2 § 1 Πανδ. (1.8). § 1 Εἰσηγ. (2.1). Et quidem naturali jure omnium communia sunt illa: aer, aqua profuens, et mare et per hoc litora maris. Δύο εἰσὶν οἱ λόγοι τοῦ τοιοῦτου χαρακτηρισμοῦ

(3) Πρβλ. Schwab in Arch. Civil. Pr. XXX Beilhf. § 26 ἐκ. Heimbach Rechts lex. XIV σελ. 118 ἐκ.

(4) Schwab § 4^η καὶ σημ. 95 ἐνθα καὶ ταξινόμησις αὐτῶν εἰς νομήματα ἰδιωτικά καὶ εἰς συγγεόμενα πρὸς ἐνάσχησιν βιομηχανίας, ἐπιτηδεύματος π.χ. νομίσματος, ταχυδρομείου κλπ.

(5) Heimbach σελ. 128, Randa Eigenthums recht σελ. 56, 57, Schwab σελ. 68.

(6) Schwab αὐτ.

(7) Περὶ τῶν ἐμφανίσεων τούτων ὑπὸ τῆς γεωλογ. καὶ νομικῆς ἐποψὲς δρᾷ Peyrer Oesterreich. Wasserrecht (1898) σελ. 7.

(*) Ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀθήναις δικηγόρου Γ. Α. Μπαλῆ.

(1) Ἰδε ταύτας ὑπὸ τὸ ἀρθρ. 226 Πον. Ν. Κώδ. Ράλ.

(2) Β. Δ. 12 Μαρτ. 1882, Β. Δ. 7 Μαρτ. 1872, Β. Δ. 3 Ἀπριλ. 1833 περὶ ὀργάν. Ὑπουργ. Ἑσωτερικ. καὶ Οἰκονομικῶν.

τοῦ ρέοντος ὕδατος, ἀφ' ἐνὸς μὲν ὅτι τὸ ὕδωρ εἶναι ἐκ φύσεως εἰς ἐκ τῶν πρώτων παραγόντων τῆς γῆς ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ἐξ ἄλλου ὅτι τοῦτο ὡς ρέον καὶ ἐφ' ὅσον ρεῖ εἶναι ἀνεπίδεκτον τῆς ἀνθρωπίνης κυριαρχίας, συγκαίμενον ἐκ μορφῶν, ἅτινα διηγεκῶς φεύγουσι μιγνόμενα καὶ ἐναλλάσσοντα θέσιν κατὰ πᾶσαν στιγμήν. Ἄλλ' ὅμως περὶ τούτων δὲν συμφωνοῦσι πάντες. Ὁ Kori ἡρνήθη τὴν ὀρθότητα τοῦ ὑπὸ τοῦ Marxianou λεγομένου εἰς τὰ παρατεθέντα ἄνω χωρία ὅτι aqua profluens res communis omnium est καὶ ἐδέξατο ὀρθότεραν τὴν ὑπὸ τοῦ Oύλπιανου καὶ Κέλσου ἐν ἄλλοις χωρίοις ἀπαρίθμησην τῶν res com. omnium τὴν ἀποκλείουσιν τὸ ρέον ὕδωρ (1). Ἄλλ' ἡ δόξα αὕτη ὁ θῶς ἀπεκρούσθη διὰ τῆς παρατηρήσεως ὅτι ἐν τοῖς χωρίοις τούτοις παραδειγματικῶς μνημονεύεται ἡ θάλασσα καὶ ὁ ἄηρ καὶ οὐχὶ ἐξαντλητικῶς (2). Ὁ Dernburg δεχόμενος ὅτι τὸ ρέον ὕδωρ εἶναι κοινὸν τοῖς πᾶσι, ἀρνείται (3) ὅτι εἶναι τοῦτο ἀνεπίδεκτον ἐξουσιάζσεως, ἐπικαλούμενος τὸν Νομ. 1 § 4 (43.12) «... si autem flumen privatum sit, cessabit interdium, nihil enim differt a ceteris locis privatis flumen privatum.» καὶ ὅμως αὐτὸς οὗτος, φαίνεται ὁμολογῶν ὅτι τὸ χωρίον ἐννοεῖ τὸ ἔδαφος (τὸν γῶρον), ἐφ' οὗ τὸ ὕδωρ φέρεται καὶ οὐχὶ τὸ ρέον ὕδωρ (4). Ὁ Ossig (5) ἀρνείται ἐντελὲς ὅτι τὸ ἐν τοῖς ἄνω νόμοις μνημονευόμενον «aqua profluens» εἶναι τὸ ἐν τῷ ἔδαφει ρέον ὕδωρ, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἀπὸ τούτου ἐλλείπουσιν αἱ δύο προϋποθέσεις αἱ ὑπάρχουσιν ἐν τοῖς λοιποῖς res com. omnium καὶ χαρακτηρίζονται ταῦτα δὲν ἀληθεύει, λέγει οὗτος, οὐτε ὅτι ἐκ τῆς φύσεως εἶναι προϋρισμένον τὸ ὕδωρ πρὸς τὴν κοινὴν χρῆσιν, οὐτε ὅτι τὸ ρέον ὕδωρ τοῦτο εἶναι ἀνεπίδεκτον ἐξουσιάζσεως (6). εἶναι ἀληθές, λέγει, ὅτι ἐν τινι ρεύματι ὕδατος κατὰ πᾶσαν στιγμήν ἀνανεοῦνται τὰ ἀποτελοῦντα τὸ ρεῦμα μόρια ἀλλ' ἡ ἐννοία τῆς κυριότητος δὲν προϋποτίθεται διὰ τὰ συστατικὰ μέρη τοῦ πράγματος. ἐφ' οὗ αὕτη, διαρκῶς ἐξουσιάζονται, ἀρκεῖ νὰ δύνανται ἐκαστοτε νὰ ἐξουσιασθῶσι καὶ τὸ δάσος, ἐξακολουθεῖ οὗτος, ὑπάρχει εἰς διαρκὴ ἀνακαινισμόν τῶν συστατικῶν αὐτοῦ στοιχείων οὐδεὶς ὁ ἀμφισβητῶν ὅμως ὅτι ἡ κυριότης τοῦ δάσους ὑπάρχει διὰ τὴν νὰ μὴ ἰσχύσῃ τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τοῦ ρεύματος τοῦ ὕδατος; ἐπικαλεῖται περαιτέρω καὶ τὸν Νόμ. 76 (5.1). Ἄλλ' ὅμως οὐτε ἡ γνώμη αὕτη εἶναι ὀρθή διὰ δύο κατ' ἐλάχιστον ὅρον λόγους: ὅτι ὁ ἀνακαινισμὸς τῶν συστατικῶν μερῶν τοῦ δάσους λαμβάνει χώραν οὐχὶ πάντων ὁμοῦ ἀλλὰ βαθμηδὸν καὶ κατὰ μέρος ὅτε τὰ ὑπολείπόμενα μέρη τοῦ δάσους (δένδρα) περισώζουσι τὴν ἐννοίαν αὐτοῦ καὶ συνεπῶς καὶ τὴν κυριότητα. Ὅτι πάντα τὰ συνιστάμενα τὸ δάσος μέρη, ἔστω καὶ ὑποκείμενα εἰς ἀνακαινισμόν, ἔχουσι μέχρι τούτου ποιὰν τινα ἡρεμίαν καὶ στασιμότητα ἐν ὁρισμένῳ χώρῳ καὶ ὑπόκεινται τῇ κυριότητι μέχρις ὃ ἀνακαινισθῶσι. Ἐπὶ τοῦ ὕδατινου ρεύματος τὰ μόρια αὐτοῦ ἐν οὐδεμιᾷ ἡρεμίᾳ τελοῦσι, ἀλλ' οὐτε χωρὸν τινα ὅπως δὴποτε σταθερὸν τηροῦσι ὅπως ἐπικαθίστη κυριότης

ἐπ' αὐτῶν. Ἐν τέλει ὁ Ossig καταλήγει εἰς τὴν γνώμην ὅτι «aqua profluens» ἐννοοῦσιν αἱ ἄνωτέρω ρήσεις οὐχὶ τὸ ἐν τῷ ἔδαφει ρέον ὕδωρ, ἀλλὰ τὸ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῶν νεφῶν πίπτον (aqua de coelo et de nubibus profluens), ὅπερ πρὶν καταπέσῃ ἐπὶ τοῦ ἔδαφους εἶναι, λέγει, communis omnium! (7) οὕτως ἐρμηνεύει τὸ aqua profluens καὶ ἡ γλῶσσα τοῦ χωρίου 1 Eit. (2.1) (8).

Καὶ ὁ Pineles ἐπ' ἐσχάτων παρομοίαν ἐδέξατο γνώμην ὅτι δηλονότι δεκτικὸν κυριότητος τὸ ἐπὶ κοίτης ρέον ὕδωρ (9). Ἐν τούτοις ἡ γνώμη ἡ κατατάσσουσα καὶ τὸ ἑλευθέρως ρέον ὕδωρ ἐν τρις παγκοίνους, δεχομένη ἅμα καὶ τὸ ἀνεπίδεκτον τῆς ἀνθρωπίνης ἐν τῇ οὐτῇ ἐξουσιάζσεως αὐτοῦ, δύναται ἐν γένει νὰ θεωρηθῇ ὀρθότερα καὶ ἡ σήμερον ἐν τῇ ἐπιστήμῃ κρατοῦσα (10). Λέγοντες ἀνεπίδεκτον ἐξουσιάζσεως ἐννοοῦμεν ὁλοκληρῶς ἐξουσιάζσεως (κυριότητος), διότι καὶ τὸ ρέον ὕδωρ καὶ τὰ λοιπὰ res com. omnium δύνανται νὰ ἐρεθισθῶσιν ἐν ποίᾳ τιμῇ ὑποταγῇ εἰς τὴν ἀνθρωπίνην βούλησιν, π. γ. διὰ τῆς χρήσεως αὐτῶν, καθόσον ἄλλως, ἀπὸ στοιχείων τῆς ἐννοίας τοῦ πράγματος εἶναι ἡ ἐπιδεκτικότης τῆς ἀνθρωπίνης ἐξουσιάζσεως, ταῦτα δὲν θὰ ἦσαν πράγματα διὰ καὶ ἐπὶ τοσοῦτον τὸ ρέον ὕδωρ εἶναι πρᾶγμα, ἐφ' ὅσον ἐπιδέχεται τοιαύτην ὑποταγήν (11).

3. Ὑπόκειται ὅμως ἀσυμφωνία τις ἐν τοῖς καθ' ἕκαστον περὶ τοῦ ἂν πᾶν ὅσονδήποτε καὶ ἐν οἰκωδῇποτε γῶρῳ ρέον. ἀρκεῖ ὅτι ρεῖ ἵνα θεωρηθῇ aqua profluens καὶ res com. omnium. Ὁ Hesse ἐξαιρεῖ δύο περιπτώσεις ρέοντος ὕδατος μὴ ἔχοντες τὴν ιδιότητα τοῦ res com. omnium (12): α') τὸ ρέον ὕδωρ τοῦ παροδικῶς ρέοντος ποταμοῦ ἢ ρυάκος, δηλ. τοῦ χειμάρρου (torrens), ὃν τὸ P. Δ. θεωρεῖ ιδιωτικὸν ποταμόν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἐπὶ τούτου δὲν εἶναι ἄδυνατος ἡ ἀποκλειστικὴ ἐξουσία καὶ διαθέσις ἐνθα λοιπὸν ὁ νόμος καθιεροῖ τοιαύτην ἀπεριόριστον διάθεσιν τοῦ ρέοντος ὕδατος τῷ ιδιοκτήτῃ τοῦ ἔδαφους, οὐδεὶς λόγος περὶ aqua profluens τὸ P. Δ. λαμβάνει τοὺς χειμάρρους, λέγει ὁ συγγραφεὺς οὗτος, ὡς ὁμοῖον ὕδωρ (aqua coelestis—aqua pluvia), ὅπερ δὲν εἶναι μὲν στοιχείον τῆς ιδιοκτησίας τοῦ ιδιοκτήτου τοῦ ἔδαφους, ἀλλ' ὅμως οὗτος κέκτηται τὸ δικαίωμα τῆς ἀποκλειστικῆς ἐπισχέσεως καὶ καταχρήσεως ἐν τῷ κτήματί του, μόνον δὲ ἂν οὗτος δὲν ποιήσεται τοιαύτην ἐπίσχεσιν καὶ χρῆσιν, πᾶς περαιτέρω δυνάμενος νὰ προσπελάσῃ (διὰ δημοσίας ὁδοῦ ἢ δημοσ. κτήματος) τὸ ρέον τοῦτο ὕδωρ, δύναται νὰ τὸ χρησιμοποιήσῃ καθάπερ καὶ τὸ aqua profluens, ὅτε ὅμως, λέγει θεωρητέον τοῦτο ὡς τυχαῖον ἀφῆλημα αὐτοῦ καὶ οὐχὶ ὡς δικαίωμα προστατευόμενον. ἐπικαλεῖται πρὸς τοῦτο τοὺς N. 1 § 11, 12 21, N. 2 § 9, N. 21 39.3, N. 26 (39.2) καὶ δὴ καὶ τὸν N. 2 § 13 II. (4.8) «... aqua quae a te nullo jure defluebat» ἐπίσης ἐξαιρεῖ οὗτος τῆς ιδιότητος τοῦ aqua profluens, 6', τὸ ἐκ πηγῆς ἐν τῷ κτήματι τινος ὑπαρχούσης ἀνα-

(7) Ossig σελ. 73.

(8) Pröl. Ubbelohde in Glück's Comment. Serie d. Bücher 43 καὶ 44 Theil 4 (1893) σελ. 339 σημ. 17α.

(9) Stan. Pineles in Zeits. f. Priv. und. Oeff. Recht d. Gegenw. XXX (1903) σελ. 458 σημ. 22.

(10) Ἐκ τῶν εἰδικώτερον ἀσχοληθέντων δέχονται τοῦτο οἱ Börner Arch. Civ. Pr. XXXVIII σελ. 175, Randa Wasserrecht σελ. 5 καὶ Eigent. σ. 52, Kappeler σελ. 46 ἐπ. Hesse σ. 206, Ubbelohde αὐτ. σ. 240, Peyrer ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 110 ἐπ.

(11) Bekker in Zeits. f. Vergl. R. Wiss. II σ. 34.

(12) Hesse ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 209 ἐπ.

(1) Kori in Arch. Civil. Pr. XVIII σελ. 38, 39.

(2) Kappeler, der Rechtsb. d. Oeffentl. Wasserlaufs (1867) σελ. 47 σημ. 1. Hesse in Jahrb. Dogm. VII σελ. 206, Heimbach σελ. 101.

(3) Dernburg, Bürgerl. R. d. deuts. Reichs und Preuss. I. (1904) II § 136.

(4) Kappeler, σελ. 112, Heimbach σελ. 106, πρὸς καὶ Hesse σελ. 203.

(5) Alfred Ossig, Röm. Wasserrecht (1898) σελ. 47 ἐκόν.

(6) Ossig σελ. 61—63.

βλῦζον καὶ ὑπὲρ τὸ ἔδαφος αὐτοῦ καταρρόον ὕδωρ, ὅπερ δανάποτελεῖ δημόσιον. ποταμὸν (ὑπὸ τὴν Ρωμ. ἔννοιαν) ἢ ρύακα· ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ κτήματος, ἐν ᾧ ἡ πηγὴ, δύναται, φρονεῖ οὗτος, νὰ κατὰσχῃ τὸ ἐκ ταύτης καταρρόον ἐν τῷ ἔδαφει τοῦ ὕδαρ, διότι τὸσον τοῦτο ὅσον καὶ ἡ πηγὴ αὐτὴ εἶναι pars fundi.

Ἡ πρώτη ἐξαιρέσις εἶναι ἐντελὲς ἀδικαιολόγητος, καθόσον καὶ ἐπὶ τοῦ ρέοντος ὕδατος τοῦ χειμάρρου συντρέχουσιν οἱ λόγοι οἱ καὶ ἐπὶ παντὸς ἄλλου ρέοντος ὑφιστάμενοι καὶ καθιστῶντες αὐτὸ κοινὸν πᾶσι· καὶ εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς κοινῆς χρήσεως ἀνταπεξίρεται καὶ ἀνεπιδέκτον ἐξουσιάζσεως εἶναι· οἱ Νόμ. 1 § 4 (43.12) ἀνω μνημονευθεὶς καὶ ὁ Νόμ. 1 § 10 eod. φαίνονται πῶς ἐναντιούμενοι, ἡ ἔννοια ὅμως τούτων εἶναι, ὡς καὶ ἄνω ἐροῦν, οὐχὶ νὰ θεωρήσωσιν ἰδιωτικῆς δεσπόσεως ἀντικείμενον τὸ ρέον ὕδωρ τοῦ ἰδιωτικοῦ ποταμοῦ, ἀλλὰ νὰ ἠρώσῃσι μόνον διὰ ἐν ἀντιθέσει ποδὸς τὸ ὑπὸ τοῦ ἀενάως ρέοντος ὕδατος (flumen perenne) καταλαμβάνόμενον ἔδαφος, τὸ ὑπὸ τοῦ χειμάρρου (flumen privatum, torrens) καταλαμβάνόμενον. ἐξομοιούμενον πρὸς τὸ ὑπὸ ἐκτάχτου πλημμύρας δημ. ποταμοῦ καλυπθέν (13), ἐξακολουθεῖ ὑποκαίμενον τῇ κυριότητι τοῦ καὶ πρὸ τῆς καταλήψεως ἰδιοκτήτου, ἐπομένως ὅτι ἐπὶ τοῦ ἔδαφους τούτου ἰσχύει, ὅτι ἐπὶ παντὸς ἰδιωτικοῦ κτήματος, πρὸς δὲ τὸ καταληφθὲν ἔδαφος ἐξομοιοῦται· πρόκειται ἐν ἄλλοις λόγοις περὶ τοῦ ἔδαφους καὶ οὐχὶ περὶ τοῦ ἐπ' αὐτοῦ ρέοντος ὕδατος (14)· τοῦτο γίνεται καταδηλότερον ἐν τῇ μνησθείσῃ § 10. Τὸ ὅτι ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἔδαφους δύναται νὰ κατὰσχῃ καὶ νὰ χρησιμοποιήσῃ ὁλόκληρον τὸ ρέον τοῦ χειμάρρου ὕδαρ, δὲν ἀντιμάχεται πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ aqua profluens καὶ res communis, διότι ἀφ' ἐνὸς μὲν τὸ naturali jure δικαίωμα τῆς χρήσεως αὐτοῦ, οὐδαμῶς ἔχει ὁρισμένην ἔκτασιν καὶ ποιεῖσθαι ὡς ἐτέρου δὲ ἡ ἀποκλειστικότης τῆς χρήσεως (ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ ἔδαφους) εἶναι πραγματικὴ μόνον καὶ οὐχὶ νομικὴ ἐν ἄλλοις λόγοις, ἂν δύναται νὰ προσπειλῇ εἰς τὸ ὕδωρ (λ. γ. δι' ὁδοῦ δημοσίας) καὶ τοῖτος, δύναται βεβαίως καὶ οὗτος νὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτοῦ ἀπολαύων τῆς αὐτῆς νομικῆς προστασίας ἥτις ὡς ῥηθῇσεται, δίδεται ἐπὶ τοῦ aqua profluens ὡς res communis omnium· περαιτέρω ὁ Νόμ. 2 § 13 (43.8) ἐννεύει διὰ τοῦ «nulle jure» ἄνευ ἰδιαίτερου δικαίωματος (π. χ. δουλείας) ὅπως οὕτως καὶ οὐχὶ ἄλλως ρέει τὸ ὕδωρ καὶ οὐχὶ ὅφ' ἦν ἔννοιαν τὸν λαμβάνει ὁ Hesse. Οὐδεὶς ὅθεν λόγος νὰ στέρησωμεν τὸ τοῦ χειμάρρου ὕδωρ τῆς ἰδιότητος τοῦ παγκοίνου καὶ τοῦ aqua profluens (15)· ἄλλο τὸ ζήτημα βεβαίως ὅτι δὲν ἀπολαμβάνει τῆς προστασίας, ἦν οἱ δημ. ποταμοὶ (flumina publica) ὡς θέλομεν εἶπῃ. Ὡς πρὸς δὲ τὴν δευτέραν ἐξαιρέσιν, ἦν οὗτος δέχεται, παρατηρούμεν ὅτι αὕτη, ὡς διατυπώσεται, οὐδαμῶθεν τῶν Πηγῶν ἐξάγεται, οὔτε χαρακτηρίζεται πού τὸ ὑπέρτι κτῆμα ρέον ὕδωρ ὡς portio agri. πολλῶ δ' ὀλιγώτερον ἐν τῷ Νόμ. 40 § 1 (8.1) (16).

Πρέπει ἄρα νὰ καταλήξωμεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ὡς aqua profl. r. com. omnium δέον νὰ θεωρη-

σωμεν πᾶν ὕδωρ ρέον ἐλευθέρως ὑπὸ μόνην τὴν ἐπιφύλαξιν καὶ ἐξαιρέσιν τοῦ ἐλλομένου ἢ διοχτευσόμενου ὕδατος (μὴ ἐλευθέρως ρέοντος), ὅπερ εἰ καὶ ρέον δὲν εἶναι κοινὸν πᾶσι καὶ περὶ οὗ κατωτέρω.

4. Τὴν ἰδιότητα ταύτην τοῦ παγκοίνου κέκτηται τὸ ρέον ὕδωρ, λέγουσιν οἱ Ρωμαῖοι, κατὰ φυσικὸν δίκαιον, jure naturali (17)· τὸν ὁρισμὸν τοῦ φυσικοῦ δικαίου, δίδωσιν ὁ Οὐλπιανὸς ἐν Νόμ. 1 § 3 Π. (1.4) § un. pr. Εἰσηγ. (1.2), θεωρῶν αὐτὸ ὡς διδάγμα τῆς φύσεως κοινὸν ἀνθρώπῳ καὶ ζῴῳ· καὶ ὡς τοιοῦτον διδάγμα λαμβάνεται ἐν προκειμένῳ καὶ εἶναι ἡ τοῦ aqua profl. χρήσις. Τίς ὅμως ἡ φύσις τοῦ δικαίωματος τούτου (ὅπως ἔχει πᾶς τις) ἐπὶ τοῦ ρέοντος ὕδατος; Ὁ Νόμ. 2 § 9 (43.8) δίδωσιν ἡμῖν τὴν λύσιν: «Si quis in mari piscare aut navigare prohibeatur, non habebit interdictum, quemadmodum nec is, qui in campo publico ludere, vel in publico balneo lavare, aut in theatro spectare arceatur; sed in omnibus his casibus injuriarum actione utendum est»· ὁ νόμος οὗτος παρέχει τῷ κωλυθέντι νὰ ἀλιεύῃ ἐν θαλάσσῃ ἢ νὰ λουστῇ ἐν δημ. βαλανείῳ ἢ νὰ θεᾶται ἐν θεάτρῳ κλπ. τὴν περὶ ὕβρεως ἀγωγὴν (18)· ἀρα πρόκειται περὶ τοῦ ἀδικήματος τῆς ὕβρεως, injuria, ἀπευθυνόμενης κατὰ τῆς προσωπικότητος τοῦ δικαιοῦχου· ὡς δικαίωμα δὲ ἐπὶ τῆς προσωπικότητος τοῦ δικαιοῦχου καὶ ταύτην ἀμέσως ἀφορῶν εἶναι ἀμεταβίβαστον καὶ φυσικὰ προσωπικὸν ἀλλὰ καὶ ἐστερημένον τῆς προστασίας τοῦ άρθρου 17 τοῦ Συντάγματος, ἂν ποτε ἡ Πολιτεία δι' οἰανδήποτε ἀνάγκην αὐτῆς ἢ ἄλλου ἤθελεν ἀφαιρέσει. Δὲν ἔχει ὅμως τὸ δικαίωμα τοῦτο ὁρισμένον τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ καὶ τὴν ἔκτασιν ἐκτείνωμενον ἐπὶ τοσοῦτον ὅφ' ὅσον φυσικῶς δυνατὴ ἢ ἀσχησις αὐτοῦ (19)· ἀφ' ἐτέρου δύναται τινὶ νὰ ἐπιβληθῇ δι' ἰδιωτικῆς συμβάσεως περιορισμὸς ὑπὲρ ἄλλου, δηλ. εἰδος δουλείας· καὶ τοῦτο ὅμως ἐπεικικῶς ἐγένετο δεκτὸν, διότι mari quod natura omnibus patet, servitus imponi privata lege non potest (20).

Ταῦτα ὡς πρὸς τὸ ὅσον ὕδωρ ἐν γένει, ἀσχετῶς ἐν ἀποτελῇ ἢ μὴ τοῦτο ποταμὸν.

[Ἔπεται συνέχεια]

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Α. Α. Γ. Βερνίτζαν: Κύριε ἐλέησον τῷ ὄντι. Ὁ Νόμος ΒΧΟΓ', ἐν τῇ φορολογικῇ μακροθυμίᾳ του, ἀφῆκε ἀφορολόγητον διὰ κάθε νοικοκυρὴν ἓνα χοῖρον, ἓνα ἀμνὸν καὶ ἓν ἐρίφιον (καὶ ποῖον νὰ πρωτοκλάψωμεν), διότι ἐνόμισεν ὅτι δὲν ἦτο πρέπον νὰ φορολογηθῇ, κατὰ τὸ δηλεγόμενον, καὶ τὸ σῶμα τῶν χωρικῶν. Τώρα ποῦ ἐπεφοίτησεν ἡ φαινὴν ἰδέα ὅτι πρέπει νὰ μεταβιβῇ ὁ φορολόγος νὰ ζυγιάζῃ πόσον ἔφαγεν ὁ νοικοκύρης διὰ νὰ φορολογηθῇ ὅσῳ ἐπερίσειυσεν! Ἄν ἦτο δυνατόν νὰ κόπητι τις ἀπὸ τὸ ζῶον καθ' ἑκάστην ὅσῳ τῷ χρησιμεύει ποδὸς ἰδίαν χρῆσιν, θὰ ἦτο νοητὴ τοῦλάχιστον ἡ θεωρία τῶν ὑποστηρίζοντων ὅτι δὲν δύναται ὁ ἀπαλλοττόμενος τοῦ φόρου νὰ κάμῃ ἄλλην ἐκτὸς τῆς ἰδίας χρήσιν τοῦ ὑπολοίπου, ἄνευ ἐπιβολῆς φορολογίας ἐπ' αὐτοῦ. Ἀλλὰ τοιοῦτό τι εἶναι ἀτυχῶς ἀδύνατον καὶ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἀκόμη καθ' ἣν ὁ Ἐξηνταβελόνης ἐξῆλθε νὰ κόψῃ μίαν λίτραν χρέατος ἀπὸ τὸν ὀφειλέτην του. Ἀδόκηθητι λοιπὸν παρακαλοῦμεν εἰς ἄλλα ζητήματα, ἐκτὸς ἐὰν κατὰ γίνεσθε διὰ φορολογικὰν τινα διαγωνισμὸν.

(17) Νόμ. 2 § 1 (1.8).

(18) Πρὸλ. καὶ Νόμ. 13 § 7 Π. (47.10).

(19) Kappeler σ. 51, Hesse σ. 206, 207.

(20) Νόμ. 13 pr. Π. 8.4, Kappeler σ. 51.

(13) Νόμ. 7 § 6 (41.1).

(14) Ossig σελ. 70, εἰ καὶ ἐναντίος ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ, Kappeler σελ. 112, Heimbach σ. 106.

(15) Τοῦτο δέγνεται, Ubbelohde ἐνθ' ἀνωτ. σ. 312, Endemann Ländl. Wasserrecht (1862) σ. 4, Randa Eigent. σελ. 52 σ. 4, Kappeler σελ. 54, 55, 112, Börner σ. 185, Heimbach σ. 106, πρὸλ. καὶ Elvers Themis N. F. I σ. 424, 425.

(16) Ἄλλ' ἴδε Ossig σ. 68 ἰδίᾳ ὡς πρὸς τὸν Νόμ. 11 pr. (43.24).

ΘΗΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΣΤΟΛ ΑΘΑΝΑΤΩΝ

Συνδρομή Έτος α δρ. 5. § Μετά δαίτην δρ. 20. § Καταχωρ. 5 σιγ. λ. 5.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: Θ. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΑΝΑΤΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ
7 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1907

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νομολογία	Ἀρείου Πάγου	Πολιτική	(1906)
"	"	Ποινική	(1907)
Νομολογία	Ἐφετερίου	Ἀθηνῶν	(1908)
"	"	Πατρῶν	(1908)
"	"	Ναυπλίου	(1906)
"	"	Κρήτης	(1906)
Νομικαὶ σκέψεις ἐπὶ τῶν ὑδάτων ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀθῆναι δικηγέρου	Γεωρ. Α. Μπαλῆ.		

Συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ 28ου φύλλου τοῦ Κώδικος 1906.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ἀριθ. 486 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΛΙΑΔΗΣ

Παραδοχὴ μὴ προδολῆς ἰσχυρισμοῦ ἀνεὺ ἀποδείξεων.

Ἐπειδὴ, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικάσαν ἐφετεῖον ἀνεὺ ἀποδείξεων ἐδέχθη ὅτι ὁ ἀναιρεσίων δὲν ἐπρότεινεν ἐγκαίρως τὸν οὐσιώδη ἰσχυρισμὸν του, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἀνεγνώρισεν ὅτι ἡ ἀξία τῶν κατασκευασθέντων ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσίοντος ἔργων ἀνέρχεται εἰς τὸ καταβληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσίβλητου εἰς τὸν ἀναιρεσίοντα χρηματικὸν ποσὸν καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ ἀπέρριψεν αὐτὸν ὡς ἀπαράδεκτον, κατ' ἀκολουθίαν παρεδίωκε τὰς περὶ ἀποδείξεως οὐσιώδεις διατάξεις τῶν ἄρθρων 244 καὶ 248 τῆς Πολιτ. Δικονομίας καὶ ἀναιρετέα ἐστὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 5 τῆς αὐτῆς Δικονομίας.

Ἀριθ. 487 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΤΑΝΗΣ

Μυστικὴ διαθήκη ἰδιόχειρος. — οὐ χρεία ὑπογράφῃς ὑπὸ ἐκάστην σελίδα. — δύο διαθήκαι. — προσβολὴ δευτέρας. — μείωσις καταλειπομένων διὰ πρώτης. — προσβολὴ φαιλκιδίου. — ἀναιτιολόγητον ἐπὶ προσβολῆς δευτέρας διαθήκης.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς λογικῆς ἐρμηνείας τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ Ψηφίσματος περὶ Διαθηκῶν: «ἡ μυστικὴ διαθήκη πρέπει νὰ φέρῃ τὴν ἡμέραν, τὸν μῆνα, τὸ ἔτος, τὸν τόπον καὶ τὴν ὑπογραφήν τοῦ διαθέτου ἢ τοῦ γράψαντος, ἂν εἶναι ἄλλος, εἰς ἐκάστην σελίδα», λαμβανομένου ὑπ' ὅψιν ὅτι σκοπὸς τοῦ νόμου ἐστὶν ἵνα ἐξασφαλίσῃ διὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ διαθέτου κατὰ πᾶσαν σελίδα τὴν διαθήκην ἐκ πλειόνων σελίδων συγκειμένων ἀπὸ πάσης προσθήκης ἢ ἀλλοιώσεως, ὁ κίνδυνος δὲ οὗτος ὑφίσταται μόνον ὅταν ἡ διαθήκη ἐγράφη ὑπὸ ἄλλου, οὐχὶ δὲ ὅταν ὁ ἴδιος διαθέτης ἐγράψῃ τὴν διαθήκην, ὅτε

οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει νὰ ὑπογράφῃται ἡ διαθήκη ὑπ' αὐτοῦ ἐν ἐκάστη σελίδι καὶ ὅτι ἐπὶ ἰδιογράφου διαθήκης τὸ ἄρθρον 31 τοῦ Ψηφίσματος δὲν ἀπαιτεῖ τὴν ὑπογραφήν τοῦ διαθέτου ἐν ἐκάστη σελίδι, ὡς μὴ ὑφιστάμενου κινδύνου ἀλλοιώσεως αὐτῆς, συναγεται ἡ ἐννοία τοῦ νόμου ὅτι μόνον ὅταν ἡ μυστικὴ διαθήκη ἐγράφη παρ' ἄλλου, ἀπαιτεῖται ἡ ὑπογραφή τοῦ διαθέτου καὶ ἐν ἐκάστη σελίδι αὐτῆς. Τὸ ἐφετεῖον ἄρα, ἀποφηνάμενον ὅτι ἡ ἀπὸ 16 Φεβρουαρίου 1895 μυστικὴ διαθήκη τοῦ Π. Μ^{***}, ἐκ δύο συγκειμένη σελίδων, γεγραμμένη διὰ τῆς ἰδίας χειρὸς αὐτοῦ, μὴ φέρουσα δὲ τὴν ὑπογραφήν του ἐν ἐκάστη σελίδι, οὐκ ἐστὶν ἄκυρος καὶ ἐνεκα τούτου ἀπορρίψαν τὸν σχετικὸν λόγον ἀκυρότητος αὐτῆς, οὐδὲως παρεμήνευσε τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον 21 Ψηφίσματος Διαθηκῶν.

Ἐπειδὴ ἡ ἀναιρεσίοντα, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀπὸ 21 Μαΐου 1898 κυρίας παρεμβάσεως αὐτῆς προσέβαλεν, ὡς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμος τοῦ διαθέτου Π. Μ^{***}, καὶ τὸ κύρος τῆς ἀπὸ 12 Δεκεμβρίου 1896 μυστικῆς διαθήκης ἡ γωδικέλλου αὐτοῦ, δι' ἧς ἀφῆρσεν αὐτῇ τὸ διὰ τῆς πρώτης διαθήκης καταλειφθὲν οἰκοπέδον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πανδρόσου, ἐπιβουλητικῶς δ' ἐν τῇ περιπτώσει ἀμφοτέραι αἱ διαθήκαι ἤθελον θεωρηθῇ ἔγκυροι, ἰσχυρίζετο ὅτι ἡ διὰ τῶν διαθηκῶν καταλειπομένη αὐτῇ ὡς κληρονόμος περιουσία δὲν ἔχει τὴν παραμικρὰν ἀξίαν, ὡς ἐκ τούτου δικαιούται νὰ φαλκιδεύσῃ τὴν κληρονομικὴν περιουσίαν καὶ ἤτησατο νὰ ἐπιδικασθῇ αὐτῇ τὸ ἐν τέταρτον τῆς ἐπιδίκου ἀπαιτήσεως, ἢ ἐνασκαί ἡ ἀναιρεσίβλητος κληροδόχος. Πλὴν τὸ ἐφετεῖον ἀπέρριψεν ὡς ἀόριστον τὸν περὶ φαλκιδίου τέταρτου ἰσχυρισμὸν τῆς ἀναιρεσιούσης, διότι δὲν ὀρίζει τὴν ἀξίαν οὔτε τὴν ἔκτασιν τοῦ καταλειφθέντος αὐτῇ οἰκοπέδου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πανδρόσου, ὅπερ καὶ μόνον πιθανὸν ν' ἀποτελῇ τὸ ὀφειλόμενον αὐτῇ φαλκιδιον τέταρτον, δὲν ἔλαβεν ὅμως ὑπ' ὄψιν καὶ δὲν ἐξήτασε τὸν ἐν τῇ παρεμβάσει αὐτῆς οὐσιώδη ἰσχυρισμὸν περὶ τοῦ κύρους τῆς δευτέρας διαθήκης ἢ γωδικέλλου καὶ τῆς δι' αὐτῆς ἀφαιρέσεως τοῦ οἰκοπέδου τούτου, κατ' ἀκολουθίαν λόγῳ ἀναιτιολογήτου ἀναιρετέα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασίς του κατὰ τοῦτο, δυνάμει τῶν ἄρθρων 201 καὶ 807 § 5 Πολ. Δικονομίας.

Ἀριθ. 488 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ

Ἰόνιος Κώδικες. — κληρονομία ἀδελφοῦ. — συνδρομὴ πατρὸς καὶ ἀδελφῶν. — ἀνιόντες μόνον. — νόμιμος μοῖρα.

Ἐπειδὴ ὑπὸ μὲν τῶν ἄρθρων 634 καὶ 635 Ἰονίου Ἀστ. Κώδικος, ὀρίζεται ὅτι εἰς τὴν κληρονομίαν

μίαν του άποθανόντος μετά του πατρός συντρέχουσι και οι άδελφοί του κατά κεφαλάς και κατ' ίσομορίαν, υπό δε του 809 ότι αν ο άποθανών, εν έλλείψει τέκνων, καταλίπη άνιόντας εις οίανδήποτε γραμμήν, αι μεταξύ ζώντων ή ενδιάθηκοι διατάξεις δεν δύνανται να έλαττώσασιν το ήμισυ της εις αυτούς εξ άδιαθέτου όφειλομένης μερίδος, όθεν εκ τούτων έπεται ότι οι άδελφοί, συνεργόμενοι εις την κληρονομίαν εκείνου μετά του πατρός, δεν έχουσι δικαίωμα νομίμου μοίρας, ου ένεκα το έφετεϊον, άποφανθέν διά της προσβαλλομένης άπόφασώς του τδ εναντίον, ήρμήνευσε ψευδώς και έσφαλμένως τας διατάξεις ταύτας του Άστυκού Νόμου, όπερ, κατά το άρθρ. 807 § 7 της Πολ. Δικονομίας, επέγεται την άναίρεσιν της άπόφασώς του ως προς το μέρος περί ου κατωτέρω ρηθήσεται.

Έπειδή, κατά ταύτα, προσήκοντος τῷ πατρί του άναιρεσιβλήτου του ήμίσεως της μοίρας εις ήν εξ άδιαθέτου έδικαιούτο, ήτις ήτο το τρίτον της κληρονομίας, καθό καταλείψαντος και έτερον υϊόν, έπεται ότι ο πρωτοδίκως έναγόμενος μετά του άδελφού του δικαιούται έκάτερος εις το 1)12 ταύτης.

Έπειδή κατ' ακολουθίαν βεβαιωμένου όντος ότι τα ύπ' αριθ. 1 και 2 κτήματα παρεχωρήθησαν υπό του πατρός του άναιρεσιβλήτου κατά το ήμισυ εξ άδιαιρέτου εις αυτόν και τόν άδελφόν του Ν***, έπεται ότι το επί του ήμίσεως τούτου δικαίωμα έκάτερου είναι το 1)12 επί του ήμίσεως αὐτῶν και το 1)12 επί του όλου του ύπ' αριθ. 3 ήτις ότι το όλον του τελευταίου, έπομένως έφόσον το έφετεϊον επεδίκασε τῷ άναιρεσειόντι ποσοστόν έλασσον, πρέπει ή άπόφασίς του ν' άναιρεθῇ και παραπεμφθῇ ή υπόθεσις διά το περιπλέον εις το Βον τμήμα διά την κατάλληλον εφαρμογήν του νόμου.

Άριθ. 489 (1906) Τμ. Α' (*)

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Π. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ

Προικοδύμφωνον πατρός.- δύνομολογία ίδοδίου κατοικίας συζύγων έν προικώφ.- οὐκ άναγκαία παράστασις της συζύγου έν δυμβολαίω.

Έπειδή, ως το έφετεϊον δέχεται, έκτιμῶν το

(*) Διά του 11190 συμβολαίου μεταξύ προικιδότου και του προς δν ή προίξ συζύγου, παρεσχέθη προίξ ή ισόβιος τῶν συζύγων οικίας οίκίας. Άποθανόντος του συζύγου, δανεισται τῶν κληρονόμων του προικοδότου επεχείρησαν εκτέλεσιν κατά της οικίας, άνέκοψε δέ την εκτέλεσιν ταύτην ή επιζῶσα σύζυγος, αξιούσα ότι ή οικησις είναι και υπέρ αυτής μέχρι του πέρας του βίου της. Κατά της τοιαύτης αξιώσεως άντετάχθη ότι, μη λαβούσης μέρος έν τῷ προικοσυμβολαίω και μη αποδεχθείσης αυτήν, ή υπέρ αυτής δωρεά της μετά την διάλυσιν του γάμου οικησεως της έν τη οικία μέχρι πέρας του βίου. Όρθως δέχεται ή άνω άπόφασις ότι δεν πρόκειται περί δωρεάς τη συζύγῳ χρηζούσης άποδοχῆς, αλλά περί προικίδς, περιλαβούσης και όρους και υπέρ της γυναικίδς, προς ισχύν τῶν όποίων δεν ήτο άναγκαία είμή ή προς τόν προικολήπτην συνολογία και ή δι' αυτής κατάρτισις και τελείωσις της προικίδς.

ύπ' αριθ. 11190 (1856) συμβόλαιον προικίδς, κατά την σύνταξιν αὐτοῦ συνεφωνήθη όπως επί της επί δικου οίκίας δικαιούνται να κατοικῶσιν ισόβίως άμφότεροι οι σύζυγοι έντεῦθεν δ' έπεται ότι ή διά την σύζυγον τοιαύτη συνολογία περί του δικαιώματός της τούτου άπαρτίζει ουχι δωρεάν προς αυτήν, αλλά σύστασιν προικίδς προς τόν σύζυγόν της, υπό τόν όρον της μεταδιδασεως της εις εκείνην μετά τόν θάνατόν του, κατ' ακολουθίαν δέ, κατά τους Νόμους 45 (24.3) Πανθ. και 7 (5.14) Κώδ., καίτοι μη συμπράξασα εις την κατάρτισιν του προικίου συμβολαίου, δικαιούται να επικαλεσθῇ τὰ εκ τούτου ώφελήματα.

Άριθ. 490 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΛΑΣ

Άξιωματικός.- διορθωδης ήλικίας έν υπερώφ Υπουργείου Στρατιωτικῶν.- άποδεικτικά μέσα.- άπόφασις δικαστική βεβαιόδα γέννησιν και ληξιαρχική πράξις επ' αὐτῇ.

Έπειδή όρθως ή προσβαλλομένη άπόφασις άπέρριψε την επίδικον άγωγήν του άναιρεσειόντος περί διορθώσεως της ήλικίας του έν τῷ κρατουμένῳ μητρώῳ του Υπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, αφού δέχεται ότι το προς άπόδειξιν του χρόνου της γεννήσεως του άναιρεσειόντος προσαχθέν ύπ' αὐτοῦ πιστοποιητικόν του ιερέως του τόπου της γεννήσεως του δεν είναι ληξιαρχική πράξις συνταχθεῖσα, κατά την όμολογίαν αὐτοῦ, κατά τὰ έν Τουρκία εἰθισμένα. Κατά το έδάφ. 2 του άρθρου 1 του Νόμου ΑΟΕ' της 11 Μαρτίου 1883 τόν αντικαταστήσαντα το άρθρον 4 του Νόμου περί όρίου ήλικίας τῶν άξιωματικῶν, ή έν τῷ μητρώῳ του Υπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν σημειουμένη ήλικία τῶν άξιωματικῶν δύναται να μεταβληθῇ επί τη βάσει έπισήμου ληξιαρχικῆς πράξεως, και ο λόγος της άναίρεσεως, ότι παρεβίασε τὰς άρχὰς του Άστυκού Δικαίου και τὰς περί άποδείξεως της Πολ. Δικονομίας άπορριπτέας.

Έπειδή νομίμως ή αὐτή προσβαλλομένη άπόφασις προς άπόδειξιν του επίβληθέντος θέματος εις τόν άναιρεσειόντα, δεν έλαβεν ύπ' όψιν τὰ προσαχθέντα ύπ' αὐτοῦ έγγραφα, ήτοι την ύπ' αριθ. 836 του 1895 άπόφασιν του Πρωτοδικείου Καλαμών και την επί τη βάσει ταύτης συνταχθεῖσαν ληξιαρχικὴν πράξιν του έν Καλάμαις ληξιάρχου, διότι ο άνωτέρω νόμος διά της φράσεως έπισήμου ληξιαρχικῆς πράξεως έννοει την κατά τὰ άρθρ. 62, 63 και 64 του νέου Άστ. Νόμου συνταχθεῖσιν έντός 5 ήμερῶν από της γεννήσεως υπό του ληξιάρχου, άποτελοῦσαν πλήρη άπόδειξιν κατά παντός μέχρις ου άποδειχθῇ ως πλαστή, ουχι δέ και την μεταγενεστέραν πιστοποίησιν της γεννήσεως διά δικαστικῆς άπόφασεως, ής το δεδικασμένον δεν επεκτείνεται πέραν τῶν διαδίκων άρθρ. 51 Άστυκού Νόμου και την επί τη βάσει ταύτης συνταχθεῖσαν ληξιαρχικὴν πράξιν, διότι ή άνωτέρω διάταξις σκοπόν είχε ν' αποκλείσῃ την μαρτυρικὴν άπόδειξιν, ήτις επιτρέπεται όταν ζητῇ τις την δι' άποφάσεως πιστοποίησην του χρόνου της γεννήσεως του μεταγενεστερώς.

Ἀριθ. 491 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΛΑΣ

Ἐντολοδόχος. - δικαίωμα ἀναλήψεως καταβληθέντων κατ'ἐντολὴν.-μὴ δεδικοιολογημένη καταβολή.-καταδικαστικὴ ἀπόφασις.-οὐ δεδικοιολογημένον.-καταβολὴ τόκου 12 0/0.-ἀνάληψις ὁμοίου.

Ἐπειδὴ, ἀφ'ὃ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται ὅτι ἡ ὑπ' ἀριθ. 431 (1868) ὀριστικὴ καὶ τελεσιδίκως ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Σπάρτης ἀφώρα μόνον τὸν ἀναιρεσείοντα οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς ἀναιρεσιβλήτους ἐναγομένους, οὐδὲν παρῆλθε τὸ δεδικοιολογημένον, ἀποφασίζοντι ὅτι οὗτοι ὑποχρεοῦνται νὰ πληρώσωσιν εἰς τὸν ἐνάγοντα τὸ ὑπόλοιπον ἐκ τοῦ ἐκδοθέντος ὑπὸ τοῦ δικαιοπαρόχου αὐτῶν γραμματίου δραχ. 400 καὶ οὐχὶ τὸ ποσὸν δι' ἐκατεδικάσθη ὁ ἀναιρεσείων διὰ τῆς ρηθείσης ἀποφάσεως νὰ πληρώσῃ πρὸς ἐξόφλησιν αὐτῆς· διότι ὁ ἐντολοδόχος, κατὰ τὸν νόμον, δικαιούται νὰ ἀπαιτήσῃ, ὅτι νομίμως κατέβαλε διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς καλῇ τῇ πίστει· ἐν προκειμένῳ δὲ τὸ δικαστήριον δέχεται ὅτι κατέβαλε περιπλέον, δὲν κατέβαλε δεδικοιολογημένως.

Ἐπειδὴ οὐχὶ ὀρθῶς ἀποφαίνεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὅτι διὰ τὸ πωληθέν κεφάλαιον ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος, δυνάμει τῆς τελεσιδικίου ὑπ' ἀριθ. 431 ἀποφάσεως εἰς τὸν δανειστὴν τῶν δικαιοπαρέχων του, τῶν ἐναγομένων καὶ ἀναιρεσειόντων, δὲν δικαιούται οὗτος ν' ἀπαιτήσῃ παρὰ τούτων μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ Νόμου τοῦ 1882 περὶ ὑπερμερίας τόκου πρὸς 12 0/0, οὗς ἐπλήρωσε πρὸς τὸν ρηθέντα δανειστὴν, δυνάμει τῆς ρηθείσης τελεσιδικίου ἀποφάσεως, τὸ μὲν διότι οὗτος δυνάμει τῆς κατ' αὐτοῦ τελεσιδικίου ἀποφάσεως νομίμως ἐπλήρωσε τόκον πρὸς 12 0/0 καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νέου νόμου περὶ ὑπερμερίας τόκου, ὅστις δὲν ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν ἀπέναντι τοῦ τελεσιδικίου, τὸ δὲ διότι κατὰ τὸν Νόμον 12 § 9 Πανδ. 17.1 ἐδικαιούτο νὰ ζητήσῃ, ὅτι νομίμως ἐπλήρωσε τόκους τοῦ κεφαλαίου. Κατὰ ταῦτα ὅθεν βάσιμος ὁ τῆς ἀναιρέσεως λόγος ὅτι κακῶς ἐφηρμόσθη ὁ Νόμος τοῦ 1882 περὶ ὑπερμερίας καὶ κατὰ τοῦτο ἀναιρετὴ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δυνάμει τοῦ ἀρθροῦ 807 § 7 Πολ. Δικονομίας.

Ἀριθ. 492 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΛΑΣ

Δίκην ἐνώπιον προέδρου προξενικοῦ δικαστηρίου. - ποσὸν ἀνεκκλήτου. - λόγοι ἀναιρέσεως.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἐδαφ. 2 τοῦ ἀρθροῦ 138 τοῦ Προξενικοῦ Νόμου, ὀρίζοντος ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου ἐκδομένη ἀνεκκλήτως ἀπόφασις περὶ ποσοῦ ἑλαττον τῶν 600 δραχμῶν, ἀνατρέπεται αὐτοδικαίως, συμφώνως πρὸς τὸ ἀρθρον 482 Πολ. Δικονομίας, σαφῶς προκύπτει ὅτι ὁ πρόεδρος τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου, δικάζων περὶ ποσοῦ ἑλαττον τῶν 600 δραχμῶν, δικάζει ὡς εἰρηνοδίκης καὶ συνεπῶς ἡ κατὰ τῆς τοιαύτης ἀποφάσεως αἰτήσεις περὶ ἀναιρέσεως ἐπιτρέπεται διὰ δύο λόγους, κατὰ τὸ ἀρθρον 518 Πολ. Δικονομίας,

ἥτοι δι' ὑπέρβασιν καθήκοντος καὶ κακὴν σύνθεσιν τοῦ δικαστηρίου, τοιοῦτους δὲ λόγους ἡ ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεις ἀναιρέσεως, ἀπευθυνομένη κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 48 ἀποφάσεως τοῦ προέδρου τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου Κωνσταντινουπόλεως δικάσαντος ὡς εἰρηνοδίκου, δὲν περιέχει καὶ συνεπῶς εἶναι ἀπορριπτέα (*).

Ἀριθ. 493 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΛΟΝΤΟΣ

Ἐρημοδικία. - μὴ διορισμὸς ἀντικλήτου οὐδὲ κατοικία ἐν ἔδρῳ. - παρέκτασις προθεσμίας.

Ἐπειδὴ, κατὰ τ' ἀρθρα 1 καὶ 2 τοῦ ἀπὸ 18 Σηβρίου 1836 Β. Διατάγματος, διὰ τὴν ἐνεκὲν ἀποστάσεως ἐπέκτασιν τῆς ὁκταήμερου προθεσμίας πρὸς ἐνάσκησιν τοῦ ἐνδίκου τὴν ἀνακοπὴν μέσου, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ διαφορὰ τῆς κατοικίας τοῦ ἐρήμην δικασθέντος καὶ μὴ διορίσαντος ἐν τῇ καθέδρῳ τοῦ δικαστηρίου ἀντίκλητον ἀπὸ τῆς καθέδρας ταύτης, ὅθεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, δεχθέν τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 137 τοῦ 1901 ἀποφάσεως τοῦ ὅτι ἡ ἀνακοπτομένη ἀπόφασις αὐτοῦ ἐκοινοποιήθη εἰς αὐτὴν τὴν ἀνακόπτουσαν διάδικον, ὁ δὲ τόπος τῆς κατοικίας αὐτῆς καὶ τῆς ἀντιδικίου τῆς εἶναι διάφορος ἀπὸ τῆς ἑδρας τοῦ δικαστηρίου, συμφώνως πρὸς τὸ εἰρημένον Β. Διατάγμα, ἀπεφάνετο ὅτι πλὴν τῆς νομίμου ὁκταήμερου προθεσμίας πρὸς ἐνάσκησιν τῆς ἐνώπιον αὐτοῦ ἀπευθυνομένης ἀνακοπῆς τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἔχῳρει καὶ δεκαπενθήμερος παρέκτασις προθεσμίας, κατὰ τὸ ἀρθρον 195 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ΒΣΚΕ' Νόμου τοῦ 1894, καὶ ἐπὶ τούτοις ὀρθῶς ἀπέρριψε τὴν περὶ ἐκπροθέσμου τῆς ἀνακοπῆς ἐνστάσιν τῆς ἀναιρεσειούσης, ὡς κοινοποιηθείσης αὐτῇ τῆς ἀνακοπῆς τὴν 11ην ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἐπίδοσεως τῆς ἀποφάσεως, καὶ συνεπῶς ἀπορριπτέος ὡς μὴ βάσιμος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τῆς αἰτήσεως (**).

(*) Πρῶτον δὲν κατανοοῦμεν πῶς γίνεται ἡ ἀνεκκλήτως ἐκδομένη περὶ οἰονδήποτε ποσοῦ ἀπόφασις νὰ ἀνατρέπηται καθ' οἰονδήποτε ἀρθρον. Ἡμεῖς νομίζομεν ὅτι ἡ τοιαύτη ἀπόφασις, οὕσα τελεσιδίκως, δὲν ὑπόκειται εἰς οὐδενὸς εἶδους ἀνατροπὴν, ἀλλὰ μόνον εἰς τὴν τριακονταετὴ παραγραφὴν. Ὑποθέτομεν μᾶλλον ὅτι ἡ ἀπόφασις θέλει νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ δίκη ἐφ' ἧς ὁ πρόεδρος δικάζει ἀνεκκλήτως, ἀνατρέπεται αὐτοδικαίως, τὸ ὅποιον διαφέρει κατὰ πολὺ. Ἐπειτα νὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ ἀμφιβάλλωμεν περὶ τοῦ ὅτι σαφῶς προκύπτει ἡ ἐκδοχὴ τῆς ἀνω ἀποφάσεως. Ἐκ τοῦ ὅτι συνέπεσε νὰ κανονισθῇ ἐν ταῖς προεδρिकाῖς ταύταις δίκαις ἡ ἀνατροπὴ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐφ' οἷς καὶ ἡ ἐν τῇ εἰρηνοδικειακῇ διαδικασίᾳ ὁροί, δὲν βλέπομεν πῶς ἐξάγεται ὅτι ὁ πρόεδρος ἐν ἐκείναις δικάζει ὡς εἰρηνοδίκης, ἵνα συναχθῇ ἐκ τούτου καὶ ὁ περιορισμὸς τῶν λόγων τῆς ἀναιρέσεως. Ἐκ τοῦ ὅτι ὑπάρχουσι δύο κοινὰ σημεῖα ὁμοία, δὲν δύναται νὰ συναχθῇ ἡ ὁμοιότης τοῦ ὅλου, μάλιστα σαφῶς, ὅσον περὶ τούτου καὶ ἂν διαλαλῇ καὶ προηγουμένη ἀπόφασις 506 Α. ἐν σελ. 511 XVII.

(**) Γίνεται δεκτὴ ἐκδοχὴ, ἐπὶ τῇ ὁποίᾳ περὶ σφύζεται φιλοδικαίως μία ἀνακοπὴ ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ καὶ βεβαιώσει τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ἡ

Ἀριθ. 494 (1906) Τμ. Α΄

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΧΑΤΖΑΚΟΣ

Μετοχή ἐν μετοχικῷ ταμείῳ.- ἀξίωματικὸς ἀφαιρεθεὶς τοῦ βαθμοῦ ἢ τῆς συντάξεως.- ἐπιδοτροφία.- ἀποκατάστασις.- οὐ καὶ ἐπὶ μετοχῆς.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ Νόμου ΒΥΚ' τοῦ 1896, ὀρίζον ὅτι τὰ καταβληθέντα ποσὰ τῶν μετοχῶν ἐπιστρέφονται ὑπὸ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ ἄνευ ἀφαιρέσεως τινος εἰς τοὺς ἀξίωματικούς τοὺς διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως στερηθέντας τοῦ βαθμοῦ ἢ τῆς συντάξεως τῶν, ἔχει προδήλως τὴν ἔννοιαν, ὅτι διὰ τῆς τοιαύτης ἐπιστροφῆς ἀποβάλλουσιν ὁριστικῶς οὗτοι τὴν ιδιότητα τοῦ μετόχου καὶ διαγράφονται ἐκ τοῦ μητρώου τῶν μετόχων, μὴ ποιουμένου δὲ τοῦ νόμου ἐπιφύλαξιν τινα ὡς πρὸς τὸ ἀμετάκλητον τῆς ἐν λόγῳ διαγραφῆς, ἔπεται ὅτι οὔτε ἡ διὰ Βασιλ. Διατάγματος κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Ποινικῆς Δικονομίας ἐπελθοῦσα κατόπιν ἀποκατάστασις τοῦ καταδικασθέντος ἀξίωματικοῦ ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς συντελεσθείσης διαγραφῆς, οὐδὲ παρέχει κατ' ἀκολουθίαν εἰς αὐτὸν τὸ δικαίωμα, ὅπως, ἀντεπιστρέφων εἰς τὸ ταμεῖον τὴν ἀναληφθεῖσαν μετοχὴν του, προσλάβῃ αὖθις τὴν ιδιότητα τοῦ μετόχου, ἀφοῦ μάλιστα ἡ μὲν ἀποκατάστασις αἶρει μὲν τὰ ἀποτελέσματα τῆς ποινῆς, ἀλλὰ δὲν ἐπαναφέρει τὸν στερηθέντα τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀξίωματικοῦ ἐν τῷ στρατῷ, κατὰ δὲ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 3 ἐδ. α' τοῦ Νόμου ΧΟΔ' τοῦ 1861, 1 ἐδ. α' καὶ 17 τοῦ Νόμου ΩΚΓ' τοῦ 1880, ἡ ιδιότης τοῦ μετόχου δὲν ἀποκτᾶται ἢ διὰ τῆς καταθέσεως τοῦ κεφαλαίου τῆς μετοχῆς ἢ τῶν μετοχῶν ὑπὸ τῶν ἐν ἐνέργειᾳ, διαθεσιμότητι ἢ ἀργίᾳ διατελούντων ἀξίωματικῶν, καὶ μοναδικὴν ἐξαίρεσιν καθιεροῖ ἡ τελευταία διάταξις ὡς πρὸς τοὺς αὐτεπαγγέλτως μετατιθεμένους εἰς ἀποστρατεῖαν ἀξίωματικούς, ὅτι δύνανται καὶ μετὰ τὴν ἀποστράτευσιν ἐντὸς ὁρισμένης προθεσμίας νὰ συμπληρώ-

τόκος τῆς κατοικίας τῆς ἀνακοπούσης καὶ τοῦ ἀντίδικου τῆς εἶναι διάφορος ἀπὸ τῆς ἔδρας τοῦ δικαστηρίου. Ἡ ἀνω ἀπόφασις αἰσθάνεται ὅτι ἤδη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Διατάγματος τοῦ 1836, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν διὰ τοῦ νόμου ΒΣΚΕ' τροπολογίαν τῶν ἄρθρων 195 καὶ 196 τῆς Πολ. Δικονομίας, πρὸς τὴν ἐπὶ τῇ ἀνακοπῇ παρέκτασιν τῆς προθεσμίας, εἶναι ἀναγκαῖα καὶ δίδεται τοιαύτη, ἐπὶ τῇ διαφορᾷ τῆς κατοικίας τοῦ ἀνακόπτοντος πρὸς τὴν τοῦ πρὸς δὲν ἢ ἐνέργειαν καθ' οὗ ἡ ἀνακοπή. Ἀλλ' ἐπιθυμεῖ νὰ περισώσῃ τὴν ἀνακοπὴν καὶ ἐπὶ τοῦτο ἐχομένη τοῦ ξηροῦ γράμματος τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Διατάγματος τοῦ 1836, τοῦ ἀναγράφοντος ἐν τῇ αὐτῇ πρὸς τὸ παλαιὸν ἄρθρον 195 Πολ. Δικονομίας ἀτελείᾳ, μόνον τὴν διὰ τὴν ἐμφάνισιν ἐρευνητέαν ἀπὸ τῆς ἔδρας τοῦ δικαστηρίου ἀπόστασιν, παρέχει τὴν παρέκτασιν, ἀφ' οὗ διὰ τὴν καλύψῃ τὸ χάσμα, σπεύδει νὰ βεβαιώσῃ ὅτι εἶναι διάφορος τῆς ἔδρας τοῦ δικαστηρίου ἡ κατοικία τοῦ ἀνακόπτοντος καὶ τοῦ ἀνακοπτομένου, χωρὶς νὰ βεβαιῇ, ὅπερ ἦτο τὸ ἀπαιτούμενον, ἐὰν ἦσαν διαφοραὶ καὶ αἱ κατοικίαι αὐτῶν τούτων μεταξὺ τῶν, ὅπερ εἶναι τὸ κύριον, διὰ τὴν πρὸς τὴν ἀνακοπὴν ἐνέργειαν. Ἐπάνω κάτω ἐν εἶδος θολώματος πρὸς ἀφανὴ διάβασιν τῆς κινδυνεύουσας ἐν τῇ διαυγείᾳ ἀνακοπῆς.

σῶσι τὸ τυχὸν ἐλλείπον κεφάλαιον τῆς μετοχῆς τῶν. Κατὰ ταῦτα δὲ, καὶ ὀριζομένου ἐν τοῖς ἄρθροις 9 τοῦ Νόμου ΧΟΔ' τοῦ 1861, 7 § 3 ἐδ. β' τοῦ Νόμου ΣΕ' τοῦ 1867 καὶ 18 τοῦ Νόμου ΩΚΓ' τοῦ 1880, ὅτι εἰς λήψιν μὲν μερισμάτων ἐκ τοῦ Ταμείου δικαιοῦνται οἱ μέτοχοι ἀπόστρατοι ἀξιωματικοί, εἰς ὑποτροφίας δὲ λόγῳ ἐκπαιδεύσεως τῶν ἄρρένων τέκνων τῶν οἱ μέτοχοι ἀξιωματικοί, ἀκολουθεῖ ὅτι τὸ ἐφετεῖον, δεξιόμενον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ὁ ἀναιρεσίδητος στερηθεὶς τοῦ βαθμοῦ τοῦ λοχαγοῦ ἔνεκα καταδίκης εἰς ἐγκληματικὴν ποινὴν καὶ ἀναλαβὼν τὴν μετοχὴν του, ἐπιστραφεῖσαν αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Ταμείου, ἐδικαιοῦτο μετὰ τὴν διὰ Β. Διατάγματος ἀποκατάστασιν του νὰ ἀντεπιστρέψῃ τὴν ἐπιστραφεῖσαν μετοχὴν του, καὶ ὅτι ἀνακτήσας οὕτω τὴν ιδιότητα τοῦ μετόχου, ἔχει δικαίωμα πρὸς ἀπώλησιν μερισμάτων τῆς μετοχῆς του καὶ διδάκτρων πρὸς ἐκπαιδεύσιν τοῦ υἱοῦ του, ψευδῶς τὰς προμνημονευθείσας σαφεῖς διατάξεις τῶν ἀνωτέρω νόμων ἡρμήνευσε, ὅπερ ἐπάγεται τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 7 τῆς Πολιτ. Δικονομίας (*).

Ἀριθ. 495 (1906) Τμ. Α΄

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΚΑΥΑΛΗΣ

Μὴ προδαγωγὴ ἐπιδοτηρίου κοινοποιήσεως ἀναιρέσεως ἐν ἐρημοδικίᾳ.- ἀποχή.

Ἐπειδὴ δὲν προσάγει ἡ ἀναιρεσεύουσα ὡς ὠφείλει ἀποδεικτικὸν δικαστικὸν κλητῆρος, ἐμφαίνον τὴν πρὸς τὸν μὴ ἐμφανιζόμενον σήμερον ἀναιρεσίδητον κοινοποιήσιν τῆς προκειμένης αἰτήσεως, χωρὶς δὲ νὰ προηγηθῇ κλήτευσίς δὲν δύναται νὰ προβῇ κατὰ τὰ ἄρθρα 129, 138 καὶ 820 Πολ. Δικονομίας ἡ ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως.

ΠΟΙΝΙΚΗ

Ἀριθ. 40 (1907) Τμ. Β' (**)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΑΤΟΣ
Παραπομπὴ ἐπὶ ἐξαίρεδι.- βεβαίωσις.

Ἀριθ. 41 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΝΙΑΕΡ

Πρόταξις πρὸς δικαστήριον.- χρόνος ἀποφάνσεως.- ἔλλειψις ἀκροάσεως.- Μοναί.- ὁρκωτικά καταδτήματα.- σύνθεσις δικαστηρίου.- πρόσκλησις ἐπικουρικών προδώπων.- βεβαίωσις δημοδιότητος συνεδριάσεως.- διακοπὴ καὶ ἐπανάληψις.- κανονίζων.- ἐκκλησις δικαστηρίῳ.

Ἐπειδὴ τοῦ νόμου μὴ ἀναγράφοντος καὶ δὴ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ἐν ταῖς διατάξεσιν αὐτοῦ τὸν χρόνον, ἐντὸς τοῦ οὗ τοῦ δικαστηρίου κατὰ τὴν πρὸς ἐκδίκασιν ποινικῆς τινος ὑποθέσεως διάρκειαν τῆς συνεδριάσεως ὀφείλει νὰ ἐκδώσῃ τὴν ἐπὶ τῆς ὑποβαλλομένης ἐκάστοτε ὑπὸ τῶν διαδίκων αἰτήσεως ἢ προτάσεως ἀπόφασιν οὗτοῦ, τοῦ δὲ δικάσαντος δικαστηρίου ἐν προκειμένῳ ἀποφανθέντος διὰ τῆς ὑπ'

(*) Ἀναίρεται ἡ ἐν σελ. 199 ΧVII 1350 Ε. Α.

(**) Παραλείπεται ὡς ἑμοῖα τῇ ἐν σελ. 311 πρὸν-
τος 30 Α. Π.

ἀριθ. 2842 ἀποφάσεώς του, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ἐπὶ τῆς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσέοντος ὑποβληθείσης αὐτῷ προτάσεως ὅτι αἱ Μοναὶ δὲν ὑπάγονται ἐν τῇ κατηγορίᾳ τῶν θρησκευτικῶν καταστημάτων τοῦ ἄρθρ. 493 Ποιν. Νόμου, ὁ ἐπὶ τοῦ ἐναντίου δι' ἐλλείψιν ἀκροάσεως στηριζόμενος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων Α', ς', ι', θ', ιθ' καὶ ἐκόμ. τοῦ ἀπὸ 28 'Ιουλίου 1858 Β. Διατάγματος περὶ κανονισμοῦ τῶν Μοναστηρίων καὶ τῶν ἄρθρων 14, 1, 17 καὶ ἐκόμ. τοῦ περὶ καθηκόντων τῶν Νομαρχῶν Β. Διατάγματος καὶ τοῦ ἄρθρ. θ' τοῦ ΙΓ' τοῦ περὶ ἐπισκοπῶν καὶ ἐπισκόπων Νόμου τοῦ 1852, προκύπτει ἐμφανῶς ὅτι αἱ Μοναὶ, ὡς θρησκευτικὸν σκοπὸν ἐξυπηρετοῦσαι, καὶ θρησκευτικὴν ἀποστολὴν ἔχουσαι ὑπὸ τὰς διατάξεις δὲ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς διατελοῦσαι καὶ ἀπὸ τούτους ἐκρούς κανόνας ὡς πρὸς τὰ τῆς διοικήσεως τῆς περιουσίας αὐτῶν καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς ἐγκαταβιοῦντα πρόσωπα τῶν μοναχῶν διεκόμεναι, ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν θρησκευτικῶν καταστημάτων, περὶ ὧν προνοεῖ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 439 Ποιν. Νόμου, ὑπὸ τὴν τοιαύτην δὲ κατηγορίαν τῶν διοικητικῶν θρησκευτικῶν καταστημάτων θεωρήσαν ὑποβαλλομένους καὶ τοὺς ἀναιρεσέοντας ὡς ἀποτελοῦντας τὸ ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Μονῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ διοικητὰς τῆς περιουσίας αὐτῆς ὡς θρησκευτικοῦ καταστήματος, ἢ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὁρθῶς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 439 Ποιν. Νόμου ἐφήρμοσε καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ ἐναντίου εἰς κακὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Ποιν. Νόμου στηριζόμενος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ἐστὶν, ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ, βεβαιουμένου ἐκ τῶν πρακτικῶν συνεδριάσεως τοῦ ὅτι ἐκωλύοντο κατὰ τὴν συγκρότησιν τοῦ δικαστηρίου οἱ λοιποὶ δικασταὶ καὶ πάρεδροι, ὁρθῶς καὶ νομίμως συνετέθη τὸ δικάσαν πλημμελειοδικεῖον ὑπὸ τῶν προσληφθέντων κατ' ἐπιουρίαν δικαστικῶν προσώπων Κ. Ε*** παρέδρου καὶ Γ. Σ*** δικηγόρου, οὐδεμία δ' ὑπῆρχεν ἀνάγκη ἐτέρας τινος πληρεστέρας βεβαιώσεως περὶ τοῦ ἂν ὑπῆρχον ἑτεροὶ τακτικοὶ δικασταὶ καὶ τίνες, ἢ καὶ ἂν οὗτοι ἐκωλύοντο ἄλλως.

Ἐπειδὴ προκύπτοντος ἐκ τε τῶν πρακτικῶν συνεδριάσεως καὶ ἐκ τῶν συμπληρουσῶν πᾶσαν ἐν αὐτοῖς ἔλλειψιν ὑπ' ἀριθ. 2841, 2842 καὶ 2841 ἀποφάσεων τοῦ δικάσαντος πλημμελειοδικείου ὅτι ἡ συνεδρίασις ἐγένετο ἐπ' ἀκροατηρίου καὶ μετὰ τὴν γενομένην διακοπὴν κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν καὶ ὥραν ἐπανελήφθη ἡ δημοσία συνεδρίασις, καθ' ἣν ἐπ' ἀκροατηρίου ἀπηγγέλθησαν αἱ ὡς ἄνω ἀποφάσεις, ὁ ἐπὶ τοῦ ἐναντίου στηριζόμενος λόγος ἀναιρέσεως ὅτι δὲν βεβαιοῦται ἡ ἐπ' ἀκροατηρίου ἐπανάληψις τῆς συνεδριάσεως καὶ ἡ ἡμέρα καὶ ὥρα τῆς ἐπαναλήψεως αὐτῆς, ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 364, 365 καὶ ἐκόμ. 445 Ποιν. Δικονομίας, προκύπτει ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς διακοπῆς τῆς συνεδριάσεως, ὡς ἀναγόμενον εἰς τὴν ἐν γένει διεύθυνσιν τῆς ἐπ' ἀκροατηρίου συζητήσεως καὶ τὴν διαχείρισιν τῆς ἐν

αὐτῷ εὐταξίας, ἀπὸκειται εἰς μόνον τὸν πρόεδρον τοῦ δικαστηρίου, ἐπιτροπομένης προσφυγῆς κατὰ πάσης ἀποφάσεως αὐτοῦ ὡς τὸ δικαστήριον, ὅπερ δι' ἀποφάσεώς του ἀποφαίνεται. Καὶ ἐν προκειμένῳ δὲ, τὸ ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς συνεδριάσεως σημειούμενον ὅτι τὸ δικαστήριον διέκοψε τὴν συνεδρίαν, ἔχει προφανῶς τὴν ἐννοίαν ὅτι διὰ τοῦ δικαιουμένου εἰς τοῦτο καὶ διευθύνοντος τὸ δικαστήριον προέδρου διεκρίκει προσκαίρως ἢ συνεδρίασις, καθὰ ἐξάγεται ἐκ τε τοῦ ὅτι οὐδεμία προεδρήθη κατὰ τῆς τοιαύτης τοῦ προέδρου περὶ διακοπῆς πράξεως ἀντίρρησης, προκαλέσασα τὴν ἐκδοσιν ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου καὶ ἐκ τοῦ ὅτι οὐδεμία περὶ τῆς τοιαύτης διακοπῆς ἐξεδόθη ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου, ἥτις βεβαίως, ἂν ἡ διακοπὴ ἀπεφασίζετο ὑπ' αὐτοῦ, ἤθελε διὰ ταύτης βεβαιωθῇ. Κατὰ ταῦτα καὶ ὁ σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως, μὴ ὑπαγόμενος ἄλλως καὶ εἰς τινὰ τῶν ἐν ἄρθρῳ 407 Ποιν. Δικονομίας λόγων ἀναιρέσεως κατ' ἀποφάσεων πλημμελειοδικῶν, ἀπορριπτέος ἐστὶν, ὡς μὴ βάσιμος.

Ἀριθ. 42 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ

Ἀντιμωλία ἐπ' ἀνακοπῇ. - ἀνάγνωθις πρακτικῶν. - ἀναφορὰ προανακρίδει καὶ μνησθεῖ. - μὴ ἀνάγνωθις τελευταίας.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 340 Ποιν. Δικονομίας, ἐφαρμοζόμενον καὶ ἐν τῇ ἐνώπιον τῶν πλημμελειοδικῶν διαδικασίᾳ, συμφώνως τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 403 αὐτόθι, κατὰ τὴν ἐπ' ἀνακοπῇ δίκην ἀναγινώσκονται καὶ λαμβάνονται ὑπ' ὄψει αἱ περὶ τῶν ἐν τῇ ἐρήμῃ δίκῃ ἐξετασθέντων μαρτύρων ἐκθέσεις ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς διαδικασίας, ἀλλ' ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς ἐπ' ἀνακοπῇ δίκης ἀποδεικνύεται, ἀνεγνώσθησαν μὲν τὰ πρακτικά τῆς ἐρήμῃ καὶ ἡ κατὰ τὴν προανακρίσιν ληφθεῖσα κατάθεσις τοῦ μάρτυρος Ι'. Κ***, εἰς ἣν οὗτος ἐξεταζόμενος ἐπ' ἀκροατηρίου ἀνεφέρθη, ἀλλὰ δὲν ἀνεγνώσθη καὶ ἡ μήνυσις τοῦ Ι. Διού, εἰς ἣν ἐπίσης ἀνεφέρθη κατὰ τὴν ἐξέτασίν του, ὡς ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς ἐρήμῃ δίκης προκύπτει, καὶ ἥτις οὕτως ἀπετέλεσεν οὐσιῶδες καὶ ἀναπόσπαστον μέρος τῆς ἐνόρκου αὐτοῦ μαρτυρίας, θεωρεῖται ἐπομένως ὡς μὴ ἀναγνωσθεῖσα ὁλοσχερῶς ἡ κατὰ τὴν ἐρήμῃ δίκην ληφθεῖσα ἐνόρκος κατάθεσις τοῦ ρηθέντος μάρτυρος, ἡ δὲ παράλειψις τοῦ τύπου τούτου ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς διαδικασίας διατεταγμένου ἐπάγεται κατὰ τὸ ἄρθρ. 407 ἐδ. 9 Ποιν. Δικονομίας τὴν ἀναίρεσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως κατὰ τὸν βάσιμον λόγον.

Ἀριθ. 43 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ

Πενθήμερος προθεσμία πρὸς ἀναίρεσιν. - ἀφ' ἐτηγία ὑπολογισμοῦ.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 359 καὶ 406 Ποιν. Δικονομίας, αἵτησις ἀναιρέσεως κατ' ἀποφάσεως πλημμελειοδικῶν δύναται νὰ συζητηθῇ ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς της· ἐκ τῆς ἐκφράσεως δὲ ταύτης τοῦ νόμου σαφῶς προκύπτει

ὅτι εἰς τὴν πενθήμερον ταύτην προθεσμίαν πρέπει νὰ ὑπολογίζηται καὶ ἡ ἡμέρα τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως, ἐφ' ἧς δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ περὶ τῶν κοινοποιήσεων διάταξις, καθ' ἣν ἡ ἡμέρα ταύτης δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψει.

Ἀριθ. 46 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ

Ἐξυβριδὺς μεταξὺ συνυπηρετούντων. - περισταθεῖς.

Ἐπειδὴ, ἥως ἐδέχθη τὸ πλημμελειοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὁ ἀναιρεσίων ἀστυνομικὸς ὑποδιευθυντὴς τυγχάνων ἐν Νάξῳ καθύβρισε δι' ὀνειδιστικῶν λέξεων κινήματων καὶ ἀπειλῶν τὸν περιοδεύοντα ἀνακριτὴν Σύρου Ν. Γ^α ἐνῶ ἐξετέλει τὰ καθήκοντά του καὶ ἰδίως πρὸς ἐκδίκησιν ἕνεκα διατάξεως καὶ ἐνεργείας τοῦ ἀνακριτοῦ τοῦτου ἀναγομένης ἐν γένει εἰς τὰ δημόσια καθήκοντά του ἐξ ἧς ἤλθεν εἰς σχέσεις ὁ ἀνακριτὴς πρὸς τὸν κατηγορούμενον, τοῦτέστι διότι εἶχε ζητήσει παρ' αὐτοῦ τὴν συνδρομὴν του ὅπως διὰ τινος χωροφύλακος προσαγάγῃ παρ' αὐτῷ μάρτυρας πρὸς ἐξέτασιν καὶ ζητήσῃ πληροφορίας παρ' αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα ἀνατεθείσης ὑπ' αὐτοῦ (τοῦ ἀνακριτοῦ) ἐνεργείας ταύτης· οὕτω πῶς δὲ γενομένη ἡ ἐξυβρις δὲν δύναται νὰ λογισθῇ ὡς ὑβρις μεταξὺ συνυπηρετούντων κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ ἀρθρ. 31 τοῦ περὶ Ἐξυβρίσεως Νόμου, διότι δὲν ἐξάγεται ἐκ τῆς ἀποφάσεως ὅτι ὁ ἀναιρεσίων καὶ ὁ παθὼν συνειργάζοντο ἐκτελοῦντες ὑπηρεσίαν ἀναγομένην εἰς τὰ κοινὰ καθήκοντα ἀμφοτέρων, καθ' ὃν χρόνον ἔλαβε χώραν ἡ ἐξυβρις, δι' ἧς ἐκηρύχθη ἔνοχος ὁ ἀναιρεσίων (*).

(*) Συνέβη καὶ εἰς τὴν ἄνω ἀπόφασιν ὅ,τι συμβαίνει ὅταν ζητῆται διάκρισις καὶ χωρισμὸς ἀδιαχωρήτων. Ὑπάρχει τῷ ὄντι ἡ διάταξις τοῦ ἀρθρ. 31, ἡ τιμωροῦσα πειθαρχικῇ ποινῇ τὰς μεταξὺ συνυπηρετούντων ὑβρεις, ἡ ὁποία πολλάκις τίθησιν εἰς ἀπόγνωσιν τὸν ζητοῦντα τὴν ἐννοίαν τῆς καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς. εἰς τοιαύτην δὲ εὐρίσκειται ἡ ἄνω ἀπόφασις, διότι στοιχηματίζομεν ὅτι ὅχι μόνον ἡμεῖς ἀλλ' οὐδὲ ἄλλοις τις χριστιανὸς θὰ ἐννόησῃ τὴν διάκρισιν τῆς. Διότι, ἀφοῦ αἱ ὑβρεις ἐγένοντο ἕνεκα διατάξεως τοῦ ἀνακριτοῦ, ἐξ ἧς ἤλθεν εἰς σχέσεις μὲ τὸν κατηγορούμενον ἀστυνομὸν, εἶναι ἀπολύτως ἀκατανόητον πῶς αὗται δὲν λογίζονται μεταξὺ συνυπηρετούντων, διότι τάχα δὲν ἐξάγεται ὅτι ὁ παθὼν καὶ ὁ δράστης συνειργάζοντο, ἐκτελοῦντες ὑπηρεσίαν ἀναγομένην εἰς τὰ κοινὰ καθήκοντα. Ὁ εἰς, ὡς ἀνακριτὴς, διέταξε τῷ ἐτέρῳ ἀστυνομῷ, τὴν πρόσαγωγήν καὶ τὴν λήψιν πληροφοριῶν. Ἰδοὺ τὰ ζητούμενα κοινὰ καθήκοντα, διότι ἐὰν δὲν εἶναι τοιαῦτα, δὲν ἦτο δυνατὴ οὐδὲ ἡ διαταγὴ οὕτε ἡ ὑποταγή. Ἡ τέλος πάντων πῶς πρέπει νὰ γίνηται ἡ συνυπηρεσία αὕτη διὰ νὰ ᾖ δυνατὴ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἀρθρ. τοῦτου; Πρέπει, ἀρά γε, νὰ κρατῶνται ἐν ὑπηρεσιακῇ ἀλληλεγγύῃ, νὰ ᾖναι προσδεδεμένοι δι' ὁμολογίας, ὡς οἱ Σιαμαῖοι ἀδελφοί, ἡ νὰ προσεγγίζωσι τὰς γενεάς των, ὅπως ἄλλοτε ποτε ἐγγελοιογραφῆθῃ ἡ ἐλληνοτουρκικὴ προσέγγισις; Ἡμεῖς υποθέτομεν ὅτι μᾶλλον ἐπικρατεῖ ἀπροθυμία, ἴσως οὐχὶ ἀδικαιολόγητος, πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ ἀρθρ. τοῦτου, τὸ ὁποῖον ἀληθῶς ἀφίησι πολλὰ καὶ ἐπὶ τὴν πνοὴν τοῦ ὁποίου δύναται νὰ παραλύσῃ ἡ δημοσία

Ἀριθ. 49 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ
Πλείονες κατηγορούμενοι. - διορισμὸς ἐνδὸς συνηγόρου ἐξ ἐπαγγέλματος. - σύνθεσις δικαστηρίου δικηγόρων λαθόντι μέρος ὡς συνηγόρων παθόντος. - ἔνορκος συγγενὴς παθόντος.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς δίκης ἐμφαίνεται, ὁ πρόεδρος τῶν Συνέδρων δώρισε συνήγορον τῶν κατηγορουμένων στερουμένων τοιοῦτου τὸν Δ. Κ^α, ἀποδεξάμενον καὶ ἀναλαμβάνοντα τὴν ὑπεράσπισιν αὐτῶν, συνωδᾷ τῇ διατάξει τοῦ ἀρθρ. 423 Ποιν. Δικονομίας, δὲν ἀπαιτεῖτο δ' ὁ διορισμὸς ἐκδιαιτέρου συνηγόρου δι' ἐκάτερον τῶν κατηγορουμένων, ἐφ' ὅσον δὲν βεβαιούται ἐκ τῶν πρακτικῶν δὴλως ἀντιθέτων μεταξὺ αὐτῶν συμφερόντων.

Ἐπειδὴ βεβαίονται ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς δίκης ὅτι ἐκωλύοντο ὁ τε ἕτερος τῶν συνέδρων, οἱ λοιποὶ πλημμελειοδίκαι καὶ οἱ ἀρμοδιώτεροι ἀναπληρωταί, νομίμως προσελήφθη εἰς συμπλήρωσιν τοῦ δικαστηρίου ὁ δικηγόρος Β. Τ^α, κατὰ τὸ ἀρθρ. 10 τοῦ Νόμου ΒΚΗ' τοῦ 1892, τὸ δὲ προτεινόμενον ὑπὸ τῶν ἀναιρεσιόντων γεγονός ὅτι ὁ δικηγόρος οὗτος διετέλεσε πληρεξούσιος τῶν παθόντων κατὰ τὴν προδικασίαν καὶ ἐνῆργησε κατὰ τῶν κατηγορουμένων δὲν ἀποτελεῖ κώλυμα, ὅπως οὗτος λάβῃ μέρος ὡς δικαστῆς κατὰ τὸ ἀρθρ. 11 τοῦ αὐτοῦ νόμου.

Ἐπειδὴ τὸ ἀρθρ. 18 τοῦ Νόμου τοῦτου, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ μεταγενεστέρου τοιοῦτου ΒΡΒ' τῆς 11 Δεκεμβρίου 1892 δὲν ἀπαγορεύει νὰ λάβῃ μέρος ὡς ἔνορκος ὁ συγγενὴς τοῦ παθόντος, ὁ λόγος ὅθεν ὅτι κακῶς συνεκροτήθη τὸ δικαστήριον τῶν ἐνόρκων, ὡς μετασχόντος αὐτοῦ τοῦ Ν. Π^α πρώτου θεῖου τοῦ παθόντος ἀδάσιμος κρίνεται.

Ἀριθ. 50 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ
Φθορὰ ξένης ιδιοκτησίας ἐν πταίσματι. - ἀντίθεσις βροχῇ ζῶων ἐπὶ ξένων γαιῶν.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἐνώπιον τοῦ πταισματοδικείου συζητήσῃ τῆς υποθέσεως προκύψαντα πραγματικὰ γεγονότα, ἅτινα τὸ δικαστήριον ἐν τῇ κυριαρχικῇ αὐτοῦ ἐξουσίᾳ ἐξετίμησεν, ὁρθῶς ἐφῆρμε τὸ ἀρθρ. 693 Ποιν. Νόμου περὶ φθορᾶς ξένης ιδιοκτησίας, ἐπιβαλὼν τὴν νόμιμον ποινὴν, ἀφοῦ δὲν πρόκειται περὶ τῆς ὑπὸ ζῶων βροσχῇ ἐπὶ ξένων γαιῶν καὶ τῆς ἐκ ταύτης βλάβης εἰς σπαρτὰ, περὶ οὗ ἀδικήματος προνοεῖ τὸ ἀρθρ. 14 τοῦ ἀπὸ 31 Δεβρίου 1836 Β. Διατάγματος καὶ τὸ ἀρθρ. 5 τοῦ ΑΦΟ' 1889, ὁ δὲ περὶ κακῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Ποιν. Νόμου λόγος ἀναίρεσεως ἀπορριπτέος κρίνεται.

ὑπηρεσία. Καὶ ἀληθῶς συνεργάζεται π. χ. ὁ ὑπουργὸς μὲ τὸν τμηματάρχην καὶ ἐπὶ τῇ ἀπαρσεσίᾳ ἡ ἀσυμφωνία ἐπὶ διδομένης ὑπουργικῆς ἐντολῆς, ὁ τμηματάρχης προσταγορεύει τὸν ὑπουργὸν ἀμαθέστατον, ξυλοκέφαλον κτλ. Ἰδοὺ μία πλήρης συνεργασία καὶ μία τρικουδερτὴ ἐξυβρις, κατὰ τῆς ὁποίας δὲν γνωρίζομεν ὅποιαν ἰσχὺν δύναται νὰ ἔχη μία κατὰ τὸ ἀρθρ. 31 πειθαρχικὴ τιμωρία, ἐξασφαλίζουσα μόνον τὴν μετὰ τὴν ἔκτισιν τῆς ἐμφάνισιν τοῦ ὑβριστοῦ ἐνώπιον τοῦ ὑπουργοῦ πρὸς ἐπανάληψιν ἴσως τῆς αὐτῆς ἀβρόφρονος συνεργασίας.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Αριθ. 1741 (1906)

Είστηγής ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ
Θάνατος ἐκ κακουχιῶν ἐν ἐκστρατείᾳ. - ἄν-
ωτον ποδὸν οὐντάξεως. - ὄροι.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐκ τῆς ἀγωγῆς δείκνυται, αὕτη βᾶσιν ἔχει τὸν Νόμον ΒΧΝΙ' τοῦ 1899 ἐν συνδ. πρὸς τὰς α', β' καὶ γ' τοῦ ἀρθροῦ 17 τοῦ Νόμου ΣΕ' τοῦ 1852, δυνάμει τῶν ὁποίων ἐξαίτεται ἡ ἐνάγουσα νὰ χορηγηθῇ αὕτῃ ὁ ἀνώτερος ὅρος τῆς συντάξεως τοῦ συζύγου τῆς ἀξιωματικοῦ, παθόντος κατὰ τὴν τελευταίαν ἐκστρατείαν τοῦ 1897 τοιαύτας κακουχίας καὶ στερήσεις ὡς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του, ὥστε ἐπῆλθεν αὐτῷ ὁ θάνατος ἐκ πλευρίτιδος μετατραπείσης εἰς πνευμονικὴν φυματίωσιν. Ἐκ τῆς ὁρθῆς ὁμῶς τῶν ἀνωτέρω νόμων ἐρμηνείας προκύπτει μὲν ὅτι καὶ ἡ χήρα τοῦ ἀποδύσαντος καὶ μετὰ τὴν λήξιν τῆς ἐκστρατείας ἀξιωματικοῦ ἔχει τὸ δικαίωμα πρὸς ἐνάσκησιν τοιαύτης ἀγωγῆς, πλὴν μόνον ὅταν ἡ νόσος ἐξ ἧς ὁ σύζυγος τῆς ἀπέθανεν, ἐγεννήθη ἐν τῷ χρόνῳ τῆς ἐκστρατείας καὶ συντρέχει μία ἐκ τῶν ἐν § § α', β' καὶ γ' τοῦ ἀρθροῦ 17 τοῦ Νόμου ΣΕ' τοῦ 1852 περιπτώσεων, ἡ δὲ β' παράγραφος τοῦ ἀρθροῦ τούτου, ἐφ' ἧς ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή ἰδίως στηρίζεται, ἀπαιτεῖ ἵνα ἡ νόσος, ἐξ ἧς ἐπῆλθεν ὁ θάνατος, ἐγεννήθη ἐν ἐκστρατείᾳ καὶ ἡ λοιμώδης ἡ ἐνδημική. Τοιαῦτα ὁμῶς πραγματικὰ γεγονότα λοιμώδους ἡ ἐνδημικῆς νόσου, ἀποτελοῦντα στοιχεῖα τοῦ ἀξιουμένου δικαιώματος τῆς ἐναγούσης, οὐδόλως αὕτη ἐπικαλεῖται ἐν τῇ ἀγωγῇ τῆς, αἱ δὲ κακουχίαι καὶ στερήσεις, ἐξ ὧν προήλθεν ἡ ἐπενεγκούσα τὸν θάνατον νόσος, εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν τοῦ ἀρθροῦ 17 τοῦ ΣΕ' Νόμου ὑπάγεται ἵνα χωρήσῃ πρὸς αὐτὴν ἡ ἐκ τοῦ Νόμου ΒΧΝΙ' (1899) βοήθεια. Κατὰ ταῦτα οὐχὶ ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐδέχθη τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν ὡς βᾶσιμον καὶ δεκτὴ ἡ ἔφεσις ἀποβαίνει, εἰ καὶ ἡδυνάτο τις ἀμφιβάλλων νὰ εἴπῃ ὅτι διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει ἐκτιθεμένους λόγους ὀρθῶς καὶ νομίμως ἐγένετο δεκτὴ ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγή.

Αριθ. 1744 (1906)

Είστηγής ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

Δημοτικὸς εἰσπράκτωρ. - κατάσχεσις παρὰ-
κατάσχεσις Δημοσίου κατὰ Δήμον. - νό-
μος περὶ ἐξοφλήσεως χρεῶν Δήμων. - νόμος
περὶ στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως. - δὴλ-
ωδις ἀποδόσεως Δήμῳ καὶ ἀνοφλήτου.

Ἐπειδὴ, ναὶ μὲν ὁ δημοτικὸς εἰσπράκτωρ συγκαταριθμεῖται μετὰ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Δήμου, καθ' ὃ ἐντεταλμένος κατὰ τοὺς κειμένους δημοτικούς νόμους τὴν εἴσπραξιν τῶν δημοτικῶν προσόδων καὶ τὴν πληρωμὴν τῶν τοῦ Δήμου χρεῶν διὰ τὰς διαφορὰς αὐτοῦ ἀνάγκας τῇ ἐντολῇ τοῦ ἀντιπροσωπεύοντος τὸ νομικὸν τοῦτο πρόσωπον δημάρχου, ἐφ' ᾧ καὶ ἡ εὐθύνη αὐτοῦ ἀπέναντι τοῦ Δήμου διὰ πᾶσαν βραδύτητα ἢ ἀμέλειαν περὶ τὴν εἴσπραξιν κλπ. ἀλλ' ἐκ τούτων δὲν ἔπεται ὅτι καὶ ὡς πρὸς τὰ εἰς χεῖρας αὐτοῦ εὐρισκόμενα χρήματα ἐξ

εἰσπράξεων δημοτικῶν προσόδων δὲν θεωρεῖται ὡς ὀφειλέτης τοῦ Δήμου καὶ συνεπῶς τρίτος ἀπέναντι τῶν δανειστῶν τοῦ Δήμου, καθόσον οὗτος ἐν τῇ τοιαύτῃ ἐνασκήσει τῶν καθηκόντων αὐτοῦ ἀποτελεῖ χωριστὸν πρόσωπον πάντῃ διάφορον καὶ ἀνεξάρτητον μηδὲλως συγχωνευόμενον πρὸς τὸ νομικὸν τοῦ Δήμου. Ὅθεν κατὰ ταῦτα ὀρθῶς τὸ πρωτόδοθμον δικαστήριον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ἀπέριψε τὸν περὶ ἀκυρότητος τοῦ κατασχετηρίου ἰσχυρισμὸν τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ ἐκκαλοῦντος ὡς ἐπιβληθείσης εἰς χεῖρας τοῦ ὡς τρίτου καὶ τὸ περὶ τοῦ ἐναντίου σχετικὸν αὐτοῦ παρὰ τὸν ἀπορριπτέον ὡς ἀδόκιμον κρίνεται, εἰ καὶ ἡδυνάτο τις ἀμφιβάλλων νὰ εἴπῃ ὅτι ὁ δημοτικὸς εἰσπράκτωρ δὲν εἶναι τρίτος, καθόσον τρίτος ἐστὶν ὁ θέσιν ὀφειλέτου ὡς πρὸς τὴν κατασχετέαν περιουσίαν ἐπέχων ἀπέναντι τοῦ προσώπου καθ' οὗ ἡ ἐκτέλεσις ἐνεργεῖται, τοιαύτην ὁμῶς θέσιν δὲν ἐπέχει ὁ δημοτικὸς εἰσπράκτωρ ἀπέναντι τοῦ Δήμου, ἀλλὰ τὰ παρ' αὐτοῦ κατεχόμενα χρήματα λογίζονται εὐρισκόμενα εἰς χεῖρας τοῦ ἰδίου Δήμου καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν τῇ σχέσει ταύτῃ τῆς κατοχῆς τῶν χρημάτων τοῦ Δήμου συγχωνεύεται πρὸς αὐτὸ τὸ νομικὸν πρόσωπον ὑπὲρ οὗ δέον νὰ ἐνεργῇται ἡ κατάσχεσις.

Ἐπειδὴ τὸ πρωτόδοθμον δικαστήριον, δεξιόμενον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ὅτι τὴν ἐξαιρετικὴν διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ 37 τοῦ περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων ΓΛΣΤ' τοῦ 1871 Νόμου, καθ' ὃ τὸ Δημόσιον δικαιούται νὰ κατάσχη τὰ παρὰ τρίτων εἰς τοὺς ὀφειλέτας αὐτοῦ ὀφειλόμενα ἢ εἰς χεῖρας αὐτῶν εὐρισκόμενα κινητὰ δὲν κατήργησεν οὐτε ὁ ἀπὸ 24 Ἰανουαρίου 1852 Νόμος περὶ στοιχειώδους δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, ὡς καὶ οἱ τροποποιήσαντες τοῦτον ΒΤΖ' τῆς 8 Ἀπριλίου 1896 καὶ ΒΥΛΣ' τῆς 20 Δεκεμβρίου ἰδίου ἔτους, ὀρθῶς ἀποφάνετο ὅτι αἱ διατάξεις τῶν εἰς ἄνω παρατεθέντων νόμων οὐδεμίαν ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ ἔχουσι καὶ τὸ περὶ τοῦ ἐναντίου σχετικὸν τοῦ ἐκκαλοῦντος παράπονον ἀπορριπτέον ὡς μὴ βάσιμον κρίνεται.

Ἐπειδὴ ἡμαρτημένως τὸ πρωτόδοθμον δικαστήριον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ἐδέξατο ὅτι ὁ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ ἐκκαλῶν διὰ τῆς ἀνακοπτομένης δηλώσεως τοῦ δὲν ἡρνήθη ἀλλ' ὡμολόγησεν ὅτι τὴν κατασχεθεῖσαν ποσότητα εἰσέπραξεν ἀλλ' ἀπέδωκεν εἰς τὸν Δήμον δι' ἄλλας αὐτοῦ ἀνάγκας καὶ ὅτι πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ αὐτοτελοῦς τούτου ἰσχυρισμοῦ ἔδει νὰ ἐπισυνάψῃ τὰ ἀποδεικτήρια πρὸς τοῦτο ἔγγραφα κατὰ τὸ ἀρθρ. 930 τῆς Πολ. Δικονομίας ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ΠΚΖ' τῆς 20 Μαρτίου 1880 Νόμου ἐν ᾧ ὡς δηλοῦται ἐκ τῆς προσαγομένης δηλώσεως καὶ τῶν πρωτοδίκως ὑποβληθεῖσων προτάσεων τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ οὕτως ρητῶς ἡρνήθη ὅτι δὲν κατέχει χρήματα τοῦ Δήμου, ἐν τοιαύτῃ ἐπομένως περιπτώσει ἔδει νὰ διαταχθῇ ἀπόδειξις ἐμμέριτος εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου ὅτι καθ' ὃν χρόνον ἐπεβλήθη ἡ κατάσχεσις ὑπῆρχον εἰς χεῖρας τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ χρήματα τοῦ Δήμου, μεταρρυθμιστέα ὅθεν κατὰ τὸ μέρος τοῦτο ἡ ὡς εἴρηται ἀπόφασις κα-

θίσταται κατὰ τὸ βάσιμον τοῦ ἐκκαλοῦντος πα-
ράγονον.

Ἀριθ. 1746 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Δ. ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ

Σιδηροδρόμοι. - τίνοι ἀνήκει ἡ κυριότης.- ἀ-
ποζημιώσεις ἐπὶ παροδιότητι διὰ κατάληπ-
ψιν.

Ἐπειδὴ οἱ σιδηροδρόμοι καταλέγονται μεταξὺ
τῶν κατὰ τὴν στενωτέραν ἔννοιαν δημοσίων πραγ-
μάτων, τῶν προωρισμένων δηλαδὴ εἰς τὴν κοινὴν
τῶν πολιτῶν χρῆσιν, εἰσὶ δὲ τῆς κυριότητος τοῦ
Κράτους (Demolombe Θ' 341, Dalloz Dom. publ. αρ.
23, Οἰκονομίδ. Στοιχ. § 155 σημ. 13) καὶ ὅταν
ἀκόμη παρεχωρήθησαν πρὸς ιδιώτας Aubry et Rau
§ 169). Συνωδὰ τῷ κανόνι τούτῳ καὶ ὁ σιδηρόδρο-
μος Πειραιῶς-Ἀθηνῶν-Πελοποννήσου ἀνήκει εἰς
τὴν κυριότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, οὐδα-
μῶς παρεχωρηθείσης ὑπὸ τῆς ἀπὸ 12 Ἀπρι-
λίου 1882 συμβάσεως τῆς μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς
Ἐπικρατείας καὶ τῆς ἀναδόχου Πιστωτικῆς Τραπε-
ζῆς συννομολογηθείσης, καὶ τοῦ κυρώσαντος ταύτην
ΑΜΣΤ' Νόμου ἡ τῆς ἀπὸ 7 Ἰουλίου 1882 συγ-
γραφῆς, ἀποτελοῦσης μέρος τῆς συμβάσεως, ἡ ἄλ-
λης τινος συμβάσεως ἡ νόμου, κατ' ἐξαίρεσιν δι-
καιώματος κυριότητος εἰς τὴν ἀνάδοχον τοῦ σιδη-
ροδρόμου Πιστωτικὴν Τράπεζαν ἡ εἰς τὴν ἀνώνυ-
μον ἐταιρίαν, ἥτις ἤθελε συσταθῇ παρ' αὐτῆς, ἐπὶ
τῶν ὀριζομένων ἐν τῇ συμβάσει σιδηροδρομικῶν
γραμμῶν, διότι, ὡς ὀρίζεται ρητῶς ἐν ἄρθρῳ δευ-
τέρῳ τῆς εἰρημένης συμβάσεως, παρεχωρήθη εἰς
τὴν ἀνάδοχον Τράπεζαν τὸ μὲν ἡ κατασκευὴ τῶν
σιδηροδρομικῶν γραμμῶν, ὀρισθέντος ἐν τῷ ἄρθρῳ
δευτέρῳ τοῦ ΑΜΣΤ' Νόμου ὅτι ὁ σιδηρόδρομος
καὶ τὰ ἐξαρτήματα αὐτοῦ εἰσὶν ἔργα δημοσίας ἀ-
νάγκης, ὅτι ἐπομένως τὰ ὑπ' αὐτοῦ καταλαμβανό-
μενα κτήματα διὰ γραμμὴν εὐρεῖαν καὶ διπλὴν ἀ-
παλλοτριοῦνται ὑποχρεωτικῶς καὶ ὅτι ἡ ἀξία αὐ-
τῶν εὐρίσκεται κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ διατάξεις τῶν
περὶ ὁδοποιίας Νόμων περὶ ἀπαλλοτριώσεως τῶν
καταλαμβανομένων κτημάτων ὑπὸ τῶν ἐπαρχιακῶν
καὶ ἐθνικῶν ὁδῶν, τὸ δὲ παρεχωρήθη διὰ τῆς συμ-
βάσεως εἰς τὴν ἀνάδοχον ἡ ἐπὶ ἀποκλειστικῷ προ-
νομίῳ ἐννευήκοντα ἑνέα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως
τοῦ κυροῦντος τὴν σύμβασιν νόμου ἐτῶν χρῆσις
τῶν γραμμῶν, χρῆσις ἥτις, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ
ἄρθρου 36 τῆς συγγραφῆς, συνίσταται εἰς εἰσπρα-
ξιν, (ἥτις ἠδύνατο νὰ ἐπιτραπῇ χωρὶς νὰ ἀποβάλλῃ
ὁ σιδηρόδρομος τὴν ιδιότητα τοῦ κοινοχρήστου πράγ-
ματος), διοδίων καὶ κομίστρων, ἣν ρητῶς πάλιν τῇ
ἐπιτρέπει ἡ κυβέρνησις διὰ τοῦ ρηθέντος ἄρθρου
πρὸς ἀποζημιώσιν, ὡς ἐν αὐτῷ ὀρίζεται, τῆς ἐται-
ρίας διὰ τὰ ἔργα καὶ τὰ ἔξοδα ἀπερ' ὑποχρεοῦται
νὰ ἐκτελέσῃ διὰ τῆς συγγραφῆς, καὶ ὑπὸ τὸν ρητὸν
ὅρον ὅτι θὰ ἐκτελέσῃ ἀπάσας τὰς ὑποχρεώσεις τῆς
μετ' ἀκριβείας, ποσῶς ὅμως δὲν λέγεται ἐν τῷ ἄρθρῳ
δευτέρῳ τῆς συμβάσεως ταύτης ἡ ἀλλοῦ που αὐτῆς
ὅτι παρεχωρεῖται τὸ δικαίωμα τῆς κατασκευῆς ἰ-
διοκτητῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν. Οὐδὲ δύναται
τοῦτο νὰ ἐξαχθῇ ἐκ παροδικῶν τιμῶν καὶ κακῶς τε-
θειμένων φράσεων καὶ δὴ οὐδόλως συνάγεται ὅτι εἰς
τὴν ἀνάδοχον καὶ τὴν ἣν αὕτη ἤθελε συστήσει ἐ-

ταιρίαν παρεχωρήθη ἡ ἐπὶ 99 ἔτη ιδιοκτησία τῶν
σιδηροδρομικῶν γραμμῶν ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 τῆς συμ-
βάσεως, καθ' ὃ πάντα τὰ πρὸς ἐγκατάστασιν τοῦ
σιδηροδρόμου καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ γήπεδα
παραχωροῦνται δωρεὰν τῇ ἐταιρίᾳ παρὰ τῆς κυβερ-
νήσεως, ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 25 τῆς συγγραφῆς, ὀρί-
ζοντος ὅτι ἡ ἐταιρία θὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὁροθεσίαν
τῶν «κτησέων τῆς ἐταιρίας» καὶ τὴν χωρογραφίαν
αὐτῶν κτημάτων τοῦ σιδηροδρόμου καὶ τῶν παραρ-
τημάτων αὐτοῦ, διότι ἐν τῷ ἄρθρῳ 9 τῆς συμβά-
σεως διασαφηνίζεται ἀμέσως ὅτι λόγῳ ἐξυπηρετή-
σεως τῶν ἀναγκῶν τοῦ σιδηροδρόμου παρεχωροῦν-
ται τῇ ἐταιρίᾳ τὰ κτήματα, ἐπομένως τῇ παρα-
χωροῦνται τὸσαῦτα ἐκ' αὐτῶν δικαιώματα, ὅσα εἶ-
ναι ἀναγκαῖα ὅπως ἡ ἐταιρία ἐξυπηρετῇ δι' αὐτῶν
τὰς ἀνάγκας τοῦ σιδηροδρόμου, οὐδεὶς ὅμως γίνε-
ται λόγος περὶ μεταδιδάσεως τῆς κυριότητος τῶν
γηπέδων, τούναντίον μάλιστα ὀρίζεται ὅτι τὰ χά-
ριν τῆς χρήσεως τοῦ σιδηροδρόμου παρεχωρούμενα
κτήματα δὲν ἔχει ἡ ἐταιρία τὸ δικαίωμα νὰ ἐκποιή-
σῃ ἡ ὅπωςδήποτε ἄλλως εἰς ἕτερον νὰ μεταδιδάτῃ
ἀφ' ἑτέρου ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 25 τῆς συγγραφῆς
ὀριζομένων ὅτι αὐτὰ τυχὸν ἀποκτηθέντα γήπεδα ὑπὸ
τῆς ἐταιρίας μετὰ τὴν γενικὴν ὁροθεσίαν, ἐπὶ τῷ
σκοπῷ τοῦ νὰ θεραπευθῶσιν ἀνάγκαι τῆς χρήσεως
τοῦ σιδηροδρόμου, οὐ θὰ ἀποτελέσωσιν ὀλοκληρω-
τικὸν μέρος, θὰ προστεθῶσι κατὰ τὴν ἀπόκτησίν των
εἰς τὴν ὁροθεσίαν καὶ θὰ προστεθῶσιν εἰς τὸ κτη-
ματολόγιον τῆς ἐταιρίας, καταφαίνεται ὅτι κτή-
σεις τῆς ἐταιρίας ἐννοοῦνται ἐν τῷ εἰρημένῳ ἄρθρῳ
τὰ παρεχωρηθέντα αὐτῇ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου γήπεδα
καὶ τὰ κατασκευασθέντα παρ' αὐτῆς ἀδεῖα τοῦ κρά-
τους ἔργα πρὸς τὸν σκοπὸν καὶ μόνον νὰ ἔχῃ αὕτη
τὴν χρῆσιν καὶ τὰς εἰσπράξεις τοῦ σιδηροδρόμου
καὶ οὐδὲν πέραν αὐτοῦ. Ὅτι δὲ πρὸς ἐξασφάλισιν
τοῦ πληρωτέου ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως τῇ ἐταιρίᾳ
ποσοῦ τῆς τιμῆς τῆς τυχὸν ἐξαγορᾶς τοῦ σιδηρο-
δρόμου πρὸ τῆς λήξεως τοῦ προνομίου τῆς ἐται-
ρίας (τούτέστι τῆς ἐξαγορᾶς τῆς παρεχωρουμένης
χρήσεως), ἀπομένει, κατὰ τὸ ἄρθρον 4, ὑπέγγυστος ὁ
σιδηρόδρομος καὶ ὅτι πρὸς σύναψιν ὑπὸ τῆς ἐταιρίας
τοῦ σιδηροδρόμου Πειραιῶν-Ἀθηνῶν-Πελοποννή-
σου δανείου ἐπὶ ὑποθήκῃ τοῦ σιδηροδρόμου ἀπη-
τήθη ἡ ἀδεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως δο-
θεῖσα διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Νόμου ΑΣΟΒ' κυρωθείσης
ἀπὸ 23 Ὀκτωβρίου 1885 συμβάσεως, ἐνισχύουσι
τὴν ἐκδοχὴν ὅτι ιδιοκτησίας δικαίωμα ἐπὶ τοῦ σιδη-
ροδρόμου δὲν ἀπέκτησεν ἡ ἐταιρία, διότι, ἂν οὗτος
ἀνῆκεν εἰς αὐτὴν κατὰ κυριότητα, ἔστω καὶ μετα-
κλητὴν, δὲν θὰ ἔμενεν αὐτῇ ὑπέγγυστον τὸ ἴδιον
πρᾶγμα καὶ δὲν θὰ ἔχρηζε τῆς ἀδεῖας τῆς κυβερ-
νήσεως ὅπως τὸν ὑποθηκέυσεν. Ἀφοῦ λοιπὸν ἡ ἐφεσί-
δλητος ἐταιρία τοῦ σιδηροδρόμου Πειρ.-Ἀθ.-Πελ.
δὲν εἶνε ιδιοκτήτρια τῶν γραμμῶν τοῦ σιδηροδρόμου
τῆς, ὁ δὲ νόμος ἐπιβάλλει τὴν ὑποχρέωσιν πρὸς
ἀποζημιώσιν ἐκείνων οἵτινες διὰ τῆς ἀνοίξεως ὁ-
δοῦ τινος ἔχασαν μέρος τοῦ οἰκοπέδου των εἰς τοὺς
μένοντας ιδιοκτήτας τῶν μενόντων γειτονικῶν γη-
πέδων, ὁρθῶς ἐδέχθη τὸ πρωτοδικεῖον τὴν ὑπὸ συ-
ζήτησιν ἀνακοπὴν τῆς ἐφεσιβλήτου ἐταιρίας καὶ
ἡκύρωσε τὴν κοινοποιηθεῖσαν αὐτῇ ἐπιταγὴν ὑπὸ

τὴν ἐκθεσιν τῶν πραγματογνώνων δι' ἧς καθωρίσθη ἡ πληρωτέα παρὰ τῆς ἐφesiδλήτου ἀποζημίωσης διὰ τὴν ὑπὸ τῶν ἐκατέρωθεν καὶ παραπλεύρως τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς τοῦ σιδηροδρόμου Πειραιῶς-Ἀθηνῶν-Πελοποννήσου ἀνοιχθεῖσων ὁδῶν καταληφθεῖσαν ἐκτασιν τοῦ γηπέδου τῆς ἐκκαλούσης, ἀπορριπτέα δὲ τυγχάνει ἡ ὑπὸ κρίσιν ἐφesis, τῆς ἐφesiδλήτου μὴ οὔσης ιδιοκτητρίας ὡς διαδόχου τῆς Γ. Πιστωτικῆς Τραπεζῆς, οὔτε δυνάμει τοῦ . . . συμβολαίου· διότι λέγεται μὲν ἐν αὐτῷ ὅτι ἡ ἐκκαλούσα ἀποζημιωθείσα παρὰ τῆς Πιστωτικῆς Τραπεζῆς παραχωρεῖ εἰς αὐτὴν ὡς ἀνάδοχον καὶ μεταδίδει εἰς τὴν κυριότητά της τὸ καταληφθὲν ὑπὸ τῆς γραμμῆς τοῦ σιδηροδρόμου Πειραιῶς-Ἀθηνῶν-Πελοποννήσου τμήμα τοῦ γηπέδου τῆς, πλὴν, ἀποζημιωθείσης τῆς νῦν ἐκκαλούσης, τὸ καταληφθὲν ὑπὸ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς γήπεδόν της κατέστη πρᾶγμα δημόσιον καὶ ἐκτὸς συναλλαγῆς καὶ δὲν ἐδικαιούτο νὰ τὸ μεταδίδῃ ἡ ἐκκαλούσα εἰς τὴν κυριότητα ἄλλου, οὐδὲν δὲ διὰ τοῦτο ἔσχεν ἔννομον ἀποτέλεσμα ἡ γενομένη διὰ τοῦ μνησθέντος συμβολαίου μεταδίδαις. Εἰ καὶ ἡδύνατο τις νὰ εἴπῃ καὶ ὑποστηρίξῃ, ὅτι ἄλλοι μὲν ἐκ τοῦ νόμου προκύπτει, ὅτι ἀπόλυτον δικαίωμα χέκτηται μόνον τὸ Δημόσιον πρὸς κατασκευὴν σιδηροδρόμου, πλὴν ἐκ τούτου δὲν συνάγεται ὅτι ἀπαγορεύεται αὐτῷ νὰ μεταδίδῃ πρὸς τρίτον, τὸ τοιοῦτον δικαίωμά του· ἄρα ἡ ἀπὸ 23 Ὀκτωβρίου 1885 καταρτισθεῖσα μετὰ τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς ἐφesiδλήτου ἐταιρίας σύμβασις, ἡ κυρωθεῖσα διὰ τοῦ Νόμου ΑΣΟΒ' τοῦ 1885 δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἄκυρος, λόγῳ, τοῦ ὅτι ἀντιβαίνει εἰς τὰς περὶ ἀναπαλλοτριώτων, ἰσχυρούσας ἀρχὰς τοῦ Δικαίου. Ὡς προκύπτει δὲ ἐξ αὐτῆς, ὅπως ἰδιωτικὸν συνάλλαγμα μετὰ τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς ἐφesiδλήτου ἐταιρίας συνέστη, παρέμφερές πρὸς τὴν ἐπικαρπίαν καὶ ἐπιφάνειαν, καθόσον, τὸ μὲν Δημόσιον ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ τὰς ἀναγκαίας γαίας, τὰς καταληφθησομένας ὑπὸ τῆς γραμμῆς τοῦ σιδηροδρόμου, δυνάμενον ταύτας ταύτῃ λόγῳ τῆς κοινῆς χρήσεως, ἡ δὲ ἐταιρία ὅλα τὰ λοιπὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὴν κατασκευὴν ταύτης, ἡ χρήσις δὲ καὶ ἡ ἐκμετάλλεσις ἀνήκει πρὸς τὴν ἐταιρίαν, ὑποχρεομένην μετὰ 99 ἔτη νὰ μεταδίδῃ ταύτην πρὸς τὸ Δημόσιον, χωρὶς νὰ ἔχῃ δικαίωμα πωλήσεως πρὸς τρίτον ἐν τῷ μετὰ 99' διὰ τοῦ τοιούτου δὲ ἰδιωνύμου συναλλάγματος, ὑπὸ τοὺς ἐν αὐτῷ περιορισμοὺς, προφανῶς τὸ δικαίωμα τῆς κυριότητος, τῆς ἐφesiδλήτου ἐταιρίας, ἐπὶ τῶν γηπέδων, τῶν ἀποτελούντων τὴν σιδηροδρομικὴν γραμμὴν, προκύπτει· ἐνισχύεται δὲ ἐτι μᾶλλον τὸ πραγματικὸν δικαίωμα τῆς ἐφesiδλήτου ἐταιρίας καὶ ὡς παρεχομένου αὐτῇ δικαιώματος, πρὸς σύναψιν δανείου ἐπὶ ὑποθήκῃ τῆς κτήσεως τοῦ σιδηροδρόμου τούτου, ὑποθήκῃ δὲ δίδει μόνον ὁ κύριος καὶ ἔστω καὶ ὑπὸ ὄρον, ἡ αἵρεσις· αὐτὸ δὲ τὸ ἄρθρον 2 ἐδ. 3 τῆς συμβάσεως, τὸ ἀπαγορεύον πρὸς τρίτον, τὴν μεταδίδασιν τῆς ιδιοκτησίας τοῦ σιδηροδρόμου ὑπὸ τῆς ἐφesiδλήτου ἐταιρίας κυροῖ ὅτι αὕτη κατέστη κυρία αὐτοῦ ὑπὸ τὸν τοιοῦτον περιορισμόν, ἵνα τὸ Δημόσιον ἀνακτήσῃ τὴν κυριότητα τούτου

μετὰ 99 ἔτη καταβάλλον τὴν ἀξίαν αὐτοῦ, καθόσον ἄλλως ἤθελέ τις ἀγοράσει τὸ ἴδιον πρᾶγμα, ἐὰν ὄντως τὸ Δημόσιον ἐξακολουθεῖ ὢν κύριον, τὸ δὲ τοιοῦτον σύμφωνον περὶ ἐξωνήσεως ἀναγνωρίζεται ἐν τοῖς Νόμοις 75 Πανδ. (45.1) 4 § 3 Πανδ. (18.2) ἄλλως τε δὲ, κἂν ἤθελε θεωρηθῇ, ὅτι διὰ τοῦ οὕτω ἰδιωνύμου συναλλάγματος, δὲν ἐγένετο κυρία ἡ ἐφesiδλήτος ἐταιρία, ἀλλὰ συνέστη δι' αὐτοῦ εἶδος ἐπικαρπίας ἡ ἐπιφανείας ἐπὶ τοῦ σιδηροδρόμου τούτου, ἀφοῦ οὔτε εἰς τέλοςμα οὔτε εἰς κανόνα ὑποχρεοῦται ἡ ἐταιρία ἀπέναντι τοῦ Δημοσίου, πάλιν εἰς βάρος ἀκολουθοῦσι τὰς ὀφειλάς, κατὰ τὸν Νόμον 10 Βασιλικὰ 2.3 Νόμος 7 § 2, Νόμ. 27 § 3 Πανδ. (7.1) ἀφ' οὗ δὲ ἡ ἐταιρία νέμεται ὡς κυρία τοῦ σιδηροδρόμου καὶ καρποῦται τὸ κέρδος αὐτοῦ, αὕτη βαρύνεται μὲ ὅλα τὰ βάρη, τὰ τε ὀδικὰ, πεζοδρομείων, ὑπονόμων καὶ λοιπὰ δημόσια τέλεσματα· ἡ δὲ τοιαύτη εὐθύνῃ τῆς ἐφesiδλήτου ἐταιρίας ἀπέναντι τῆς ἐκκαλούσης ἐναργεστέρα προκύπτει ἐξ αὐτῆς τῆς ὁμολογίας τῆς ἡν ἐποιήσατο διὰ τοῦ διορισμοῦ τοῦ πραγματογνώνος της, πρὸς κανονισμόν τῆς ἀξίας, ἐν διορισμῶν δὲν θὰ ἔκαμεν, ἂν δὲν ἦτο παρόδιος ιδιοκτήτης, καὶ ἐκ τοῦ ὅτι αὕτη ἡγόρασε τὸ περὶ οὗ πρόκειται γήπεδον παρὰ τῆς ἐκκαλούσης, καὶ οὕτω κατέστη δικαιοδότης οὐχὶ τοῦ Δημοσίου, ἀλλὰ ταύτης, καὶ ἐπομένως τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἐθεώρησεν, ὅτι κύριον εἶναι τὸ Δημόσιον καὶ οὐχὶ ἡ ἐταιρία, τοῦ περὶ οὗ πρόκειται σιδηροδρόμου, καὶ ἠκύρωσε τὴν ἐπιταγὴν της, δεχθεῖσα τὴν κατ' αὐτῆς ἀνακοπὴν της (*).

(*) Πολλὰ καὶ ὀλίγα ἡδύνατο τις εἰπεῖν ἐπὶ τοῦ θέματος, τὸ ὁποῖον ματαίως νομιζόμεν καταβάλλονται προσπάθειαι νὰ προσαρμόσῃ εἰς κανόνας καὶ ἀρχὰς καταρτισθέντας πρὸ τῆς γεννήσεως τῆς ἰδιαζούσης καὶ ἐπὶ τῇ βᾶσει νέων ἀναγκῶν καὶ νέων ἀπόψεων κοινωνικῆς οἰκονομίας διαπλασθείσης σχέσεως. Ματαίως ἡ πλειοψηφία κάμπτεται ὑπὸ τὴν αἰωνιότητα τῆς κυριότητος διὰ νὰ ἀποκλείσῃ τὴν ἐπὶ ἀποζημιώσεως εὐθύνῃ τῆς ἐταιρίας. διότι ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ τίποτε δὲν εἶναι, πλὴν τῆς αἰωνιότητος, αἰώνιον καὶ ἡδύνατο νὰ ἀρκέσῃ αὕτῃ ἡ ἐπὶ 99 ἔτη παραχωρουμένη κυριότης διὰ νὰ συνεπιφέρῃ τῷ τοιοῦτῳ 99 ἐτῶν κυρίῳ ὅλα τὰ βάρη τὰ ἀρμόζοντα τῇ κυριότητι του. Ἐπειτα, ἐὰν ἤθελεν ὑποτεθῇ ὅτι ἐπορεπε νὰ ἐφαρμόσωσι καὶ αἱ στενόχωροι ἀρχαί, ἐν ταῖς ὁποῖαις ἐμβάλλεται ἡ περὶ τῆς πρόκειται σχέσεως, τότε διὰ τῆς ἀνοξείας ὁδῶν παραπλεύρως τῆς σιδηροδρομικῆς ὁδοῦ, ἧς ὡς παροδίου πλέον ζητεῖται ἡ εὐθύνῃ τῆς ἀποζημιώσεως καὶ ἀναζητεῖται ὁ κύριος αὐτῆς διὰ τὴν πρακτικὴν ἐφαρμογὴν του, θὰ περιέλθωμεν εἰς τὴν ἀποδομιμένην εὐθύνῃ τῆς ἐκμεταλλευστικῆς σιδηροδρομικῆς ἐταιρίας. Διότι διὰ τῶν παραπλεύρως ἀνοιχθεῖσων ὁδῶν, οὐδὲν ἄλλο ἐγένετο ἢ διεπλατύνθη ἡ κατὰ τὴν ἐκδοχὴν τῆς πλειοψηφίας δημοσία ὁδὸς, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐπετράπη ὥρισμένη χρῆσις τῆς σιδηροδρομικῆς κινήσεως. Ἀλλὰ τότε τὸ πρὸ τῆς διαπλατύνσεως ταύτης ὑπάρχον μέρος τῆς ὁδοῦ (ἐν προκειμένῳ τὸ ἐφ' οὗ ἡ σιδηρὰ τροχιά), δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ παρόδιον διὰ νὰ ἐρευνηθῇ ποῖος ὁ κύριος τούτου, πόσκειται δὲ μόνον περὶ διαπλάσεως εὐρυτέρας τῆς ἐφ' ἧς ἡ σιδηρὰ τροχιά συνόλου ὁδοῦ διὰ τὴν ὑπὸ τῆς ὁποίας κατάληψιν εὐθύνεται, δυνάμει τῆς συμβάσεως, ἡ ἐταιρία.

Ἀριθ. 1778 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΔΟΥΖΙΝΑΣ

Πρόεδρος. - ἐκκαθάρισις πινάκων πραγματογνομόνων.

Ἐπειδὴ ὁρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ σχετικούς λόγους εἰς οὓς ὡς ὁρθοῦς ἀναφέρεται καὶ τὸ δικαστήριον τοῦτο, ἐθεώρησεν ἀρμοδίον τὸν πρόεδρον τοῦ πρωτοδικείου πρὸς ἐκκαθάρσιν τῶν ἐπιδίκων πραγματογνομικῶν δικαιωμάτων καὶ ἀπορριπτέος εἶναι ὁ ἀντίθετος τῆς ἐφέσεως λόγος, ὡς μὴ βάσιμος. Εἰ καὶ ἡδύνατο νὰ ὑποστηριχθῇ τὸ ἐναντίον, διότι ὁ πρόεδρος ἐξ οὐδενὸς νόμου ἔχει τοιαύτην δικαιοδοτικὴν ἐξουσίαν. οὐδὲ εἶναι ἐφαρμοστέα κατ' ἀναλογίαν αἱ περὶ ἐκκαθαρίσεως τῶν μαρτυρικῶν δικαιωμάτων διατάξεις τῶν νόμων ὡς ἐξαιρετικαὶ καὶ μὴ δεκτικαὶ ἀναλογικῆς ἐφαρμογῆς.

Ἀριθ. 1783 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΣΟΥΤΑΝΗΣ

Εἰδικὸς πάρεδρος. - πρόδληψις ἐν κατασχέσει.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ . . . πιστοποιητικοῦ Δημάρχου Ἀκραφινῶν νομίμως ἐνεργούντος, ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ Β. Α*** διωρίσθη κατ' αὐτοῦ συνεπείᾳ προτάσεως τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου εἰδικὸς πάρεδρος τοῦ χωρίου Δ***, νομίμως οὗτος παρέστη κατὰ τὴν ἐνεργηθεῖσαν κατάσχσιν διὰ τῆς ἐκθέσεως, ἥτις διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀνακοπῆς τούτῃ τῷ λόγῳ προσβάλλεται, ὡς ὁρθῶς ἀπεφάνετο ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, τῶν τοιούτων εἰδικῶν παρέδρων ἐξομοιουμένων ὑπὸ τοῦ περὶ Δήμων Νόμου πρὸς τοὺς λοιποὺς παρέδρους, Ἀρ. Πάγ. 319 τοῦ 1885.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Ἀριθ. 929 (1905)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΒΕΡΡΟΙΟΥΠΟΥΛΟΣ

Ἀνακοπὴ κατὰ πῖνακος δικηγορικοῦ. - ἀρμολιότης. - συμφωνία περὶ ἡδύονος δικηγορικῆς ἀμοιβῆς. - ἐνστάσεις ἀποδεικτέα παραχρῆμα. - ὅρκος παρόντι.

Ἐπειδὴ προκειμένου περὶ ἀνακοπῆς κατὰ πῖνακος δικηγορικῶν δικαιωμάτων κηρυχθέντος ἐκτελεστοῦ ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου τούτου, νομίμως καὶ ἀρμοδίως εἰσάγεται τὸ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου ἡ προκειμένη ἀνακοπὴ καὶ λόγῳ τῆς κρατούσης ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Πολ. Δικονομίᾳ ἀρχῆς τοῦ σεβασμοῦ τῆς ἱεραρχίας τῶν διαφόρων δικαστικῶν ἀρχῶν, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἀρθρ. 209, 240, 871 καὶ 945—950 Πολ. Δικονομίας ἄλλως ἐν προκειμένῳ τὸ δικαστήριον τοῦτο δύναται νὰ ἐκτιμῇσθαι κρεῖττον παντὸς ἄλλου τὰ ἀποληπτέα δικαιώματα (*).

Ἐπειδὴ τὰ κανονισθέντα διὰ τοῦ ἐν λόγῳ πῖνακος δικαιώματα καὶ ἐξοδα τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ δικηγόρου Α. Μ*** δὲν τυγχάνουσι κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου ὑπέρογκα, ἰσχυριζομένων ὅμως τῶν ἀνακοπτόντων ὅτι δι' ἰδιαίτερας συμφωνίας συνε-

φωνήθη μεταξύ αὐτῶν καὶ τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ νὰ λαμβάνη οὗτος τὸ ἥμισυ τῶν δικαιωμάτων ἀσυνήθως λαμβάνουσιν οἱ δικηγόροι τῶν Πατρῶν (*) καὶ ἀμφισβητουμένου τοῦ αὐτοτελοῦς τούτου ἰσχυρισμοῦ τῶν ὑπὸ τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ, ὑπόχρεοι εἰσὶν οὗτοι κατὰ νόμον προκειμένου περὶ τοιαύτης συμφωνίας εἰς τὴν πλὴν μαρτύρων ἀπόδειξιν αὐτοῦ ἐπαγόντων δὲ τούτων πρὸς τὸν καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ παρόντα ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ὡς προκύπτει ἐκ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν τῆς προκειμένης συζητήσεως ὅρκον καὶ τῆς ἐπαγωγῆς τούτου ἀσκούσης σπουδαίαν πρὸς λύσιν τῆς προκειμένης ἐπιδίκου διαφορᾶς ἐπιρροὴν, δεόν αὕτη νὰ γίνῃ δεκτὴ, μὴ βασίμου νόμῳ κρινομένης τῆς περὶ ἀνεκκαθαρίστου κατ' αὐτῆς ἐνστάσεως τούτου, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι μετὰ τὴν κοινοποίησιν τοῦ ἐν λόγῳ πῖνακος ἐπηκολούθησεν ἐκτέλεσις καὶ κατέστη δίκη περὶ τὴν ἐκτέλεσιν, διότι, κατὰ τὴν ὁρθὴν ἐρμηνείαν τοῦ ἀρθροῦ 872 Πολιτ. Δικονομίας, ἐν τῇ περὶ ἐκτέλεσεως δίκῃ συγχωροῦνται ἐπὶ ποιτῇ ἀπαρδεύκτου μόνον ἐκκαθαρισμέναι ἐνστάσεις, ἥτοι ἀποδεικνυόμεναι παραχρῆμα καὶ ἐν τῇ αὐτῇ τοῦ δικαστηρίου συνεδριάσει καὶ ἀνευ διαδικασίας πρὸς ἀπόδειξιν ἄλλως ἐν προκειμένῳ δὲ, παρόντος τυγχάνοντος τοῦ πρὸς δὲν ἐπάγεται ὁ ὅρκος ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ καὶ ὀφείλοντος κατὰ νόμον νὰ δηλώσῃ τὴν περὶ παραδοχῆς ἢ ἀντεπαγωγῆς τοῦ ὅρκου θέλησιν του καὶ μὴ δηλώσαντος τοιαύτην ἀλλ' ἐπιφυλαχθέντος, καθίσταται ἡ ἐνστάσις αὕτη δηλ. ἡ ἐπαγωγὴ τοῦ ὅρκου ἐκκαθαρισμένη, ἀφοῦ δύναται ν' ἀποδειχθῇ ἐν τῇ αὐτῇ συνεδριάσει τὸ δι' αὐτῆς ἐπιδιωκόμενον δηλ. παραχρῆμα καὶ ἀνευ ἄλλης πρὸς τοῦτο διαδικασίας (**).

Ἀριθ. 931 (1905)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ

Πτωχευτικὸς συμβιβασμός. - καταβολὴ ἐξ ἀντιτίμου πωληθησομένης περιουσίας. - διαχειρισταί. - ἀνακοπὴ δανειδοῦ πρὸς μετὰ ληψιν διανομῶν. - οὐ χρεία προθεσμίας πρὸς ἐπαλήθευσιν.

Ἐπειδὴ καὶ ἂν ὡς ἀπλοῦς δικαστικὸς συμβιβασμός ἤθελεν ἐκτιμηθῇ ὁ γινόμενος ὑπὸ τῆς συνελεύσεως τῶν δανειστῶν καὶ τοῦ πτωχοῦ Ν. Σ*** καὶ ἐπικυρωθεὶς τελεσιδίκως ὡς ὑποστηρίζουσιν οἱ ἐκκαλοῦντες διαχειρισταί, καὶ οὐχὶ ἐπὶ μερικῇ ἐγκαταλείψει ὡς ἐδέξατο ἡ ἐκκαλουμένη, οὐχ ἥττον παραδεκτὴ ἀποβαίνει ἡ αἴτησις τῆς ἐφεσιβλήτου Ἰονικῆς Τραπεζῆς ἀξιούσης νὰ γίνῃ δεκτὸν τὸ πῖστωμά της καὶ ληφθῇ ὑπ' ὀφει εἰς τὰς γενησομένας διανομὰς, ἀπευθυνομένη δὲ κατὰ τῶν διὰ τοῦ αὐτοῦ συμβιβασμοῦ διορισθέντων διαχειριστῶν πρὸς ἐκποίησιν τῆς ἀκινήτου περιουσίας του καὶ πληρω-

(*) Τὶ θὰ εἴπῃ αὐτὸ δὲν κρίνεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ὑπέρογκα, ἀφ' οὗ εἶναι κανονισμένα νόμῳ καὶ ὅποιαν σημασίαν ἔχει ἡ ἐνστάσις περὶ συμφωνίας τοῦ λαμβάνειν τὸ ἥμισυ τῶν ὑπὸ τῶν δικηγόρων Πατρῶν ἀσυνήθως λαμβανόμενων ;

(**) Πολὺ ὁρθῶς. Τὶ θὰ εἴπῃ ἀνεκκαθάριστον ἐνστάσεως, ἀφ' οὗ αὕτη ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ὅρκου τοῦ παρισταμένου ἄλλ' ἐνισταμένου, καὶ διὰ τῆς ἀρνήσεως τοῦ θολώνοντος τὰ δικονομικὰ νερά ;

(*) Πρὸβλ. 923 Ε. Α. σ. 120 XII καὶ τὴν αὐτόθι παραπομπὴν καὶ ἀντίθετον σημείωσίν μας.

μήν του συνομολογηθέντος ποσοστού των 50 0/0, αφού ούτοι οι διαχειριστάι δὲν ἀντέταξαν σαφῶς καὶ ὠρισμένως οὔτε κατὰ τὴν πρωτόδικον συζήτησιν οὔτε καὶ ἦδη ὅτι ἡ ἀκίνητος αὕτη περιουσία διανεμηθεῖσα τοῖς ἐπαληθεύσασι ἐγκύρως, ἐξέλειπεν τελείως ἡδη, ὅτε καὶ μόνον ἡδύνατο νὰ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτῶν ἰσχυρῶς ὅτι ἡ ἐντολὴ των περιωρισμένη οὖσα ἔκαυσε πλέον, ὑπάρχουσα ἑμετά τὴν διανομὴν καὶ οὐδεμίαν πλέον ἔχουσι θέσιν ἐν τῇ διαχειρίσει καὶ παραδεκτὴ κατ' αὐτῶν ἡ σχετικὴ αἰτησις εἰς καὶ ἐφόσον ὑφίσταται ἔτι διανεμητέα περιουσία ἐκ τῆς ἐκτεθείσης αἰτίας, ἀφοῦ πρὸς πάντας εἶναι ὑποχρεωτικὸς ὁ γενόμενος ἐγκύρως συμβιβασμός.

Ἐπειδὴ μὴ ἀμφισβητουμένου τοῦ βασίμου τοῦ πιστώματος τούτου, ὁρθῶς ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, οὐδ' ἦν χρεια πρὸς ἐπαλήθευσιν χορηγίας προθεσμίας καὶ παραπομπῆς εἰς ἰδιαίτην διαδικασίαν, ἀφοῦ τούτου ὄντος ἐμπορικοῦ, ἐπιτρέπεται εἰς τὸ δικαστήριον προκαλούμενον ἐν ἐλλείψει πλέον συνελεύσεως, νὰ πράξῃ ἐκείνῳ ὅπερ τῇ ἀνήκει (Lyon-Caen VII § 549) (*).

Ἀριθ. 937 (1905)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ

Συνέχιδος πλειστηριασμοῦ μετὰ προεδρικὴν ἀναστολήν. - συνέχιδος ἐπὶ προφορικῇ κηρύξει. - περιόδη δηλοποιήσεως. - κοινοποιήσεως ἔγκυρος. - ἀδιάφορος περαιτέρω τύχη δικογράφου. - ἐξάλειψις ὑποθηκῶν μετὰ πλειστηριασμόν.

Ἐπειδὴ ἡ περαιτέρω ἐνέργεια τοῦ πλειστηριασμοῦ ἐματαιώθη συνεπείᾳ διατάξεως τοῦ προέδρου

(*) Ἡ Πρωτόδικος 1012 (1905) Πρ. Πατρῶν, ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ πρωτοδίκου κ. Δ. Μανωλῆ, ἔχει ὅδε.

Ἐπειδὴ οἱ κατὰ τὴν συνέλευσιν τῶν πιστωτῶν παραστάντες δανεισταὶ τῆς πτωχεύσεως Ν. Σ*** ἀπεδέχθησαν τὸν παρὰ τοῦ πτωγέυσαντος προταθέντα συμβιβασμόν. Δι' αὐτῆς ὑπεσχέθη οὗτος νὰ παρῶσιν αὐτοῖς μέρισμα 50 0/0 ἐπὶ τῶν πιστώσεων καὶ πρὸς πληρωμὴν αὐτοῦ συνεφώνησε νὰ ἐκποιήθῃ ἐξωδίκως ἅπαντα ἡ ἀκίνητος αὐτοῦ περιουσία ὑπὸ τῆς πρὸς τοῦτο διορισθείσης ἐπιτροπῆς. Ἡ ὡς ἄνω ἐκτίθεται σύμβασις ἀποτελεῖ τὸν ἐπὶ μερικῇ ἐγκαταλείψει συμβιβασμὸν ἐγκύρως καταρτισθέντα κατὰ τὸν ἀρθρὸν 526 καὶ ἐπόμεν. Ἐμπ. Νόμου. Δι' ὃ νομίμως ἡ ἀνακόπτουσα Τράπεζα ἀπηύθυνε τὴν ἐπίδικον ἀνακοπὴν τῆς κατὰ τῶν διαχειριστῶν, οἵτινες ἐν προκειμένῳ ἐπιτελοῦντες πάντα τῶν συνδίκων τοῦ Γαλλικοῦ Νόμου τὰ καθήκοντα ἐκπροσωποῦσι τὴν ὁμάδα τῶν πιστωτῶν (Lyon-Caen de Failite 11 § 748), οὐδὲ κοινοποιήσεως τῆς ἀνακοπῆς εἰς τὸν πτωχὸν ἀπαιτεῖται ἀφ' οὗ πάντες οἱ πιστωταὶ μόνον ἐκ τῆς ἐγκαταλείψεως περιουσίας δικαιοῦνται νὰ πληρωθῶσι κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ συμβιβασμοῦ.

Ἐπειδὴ οἱ μὴπω κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 492 καὶ ἐπομ. τῶν Ἐμπ. Νόμου ἐπαληθεύσαντες τὰ πιστώματα τῶν πτωγευτικοῦ δανεισταὶ δύνανται μέχρι τῆς παύσεως τῶν ἐργασιῶν τῆς πτωχεύσεως νὰ ἀσκήσωσι τὴν ἐξέλεξιν τῶν πιστώσεων των κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἀρθρ. 608 Ἐμπ. Νόμου, ἵνα λάβωσι μέρος εἰς τὰς γενησομένας διανομὰς.

πρωτοδικῶν ἀρθείσης δὲ ταύτης συνετελέσθη οὗτος τὴν 10 Μαρτίου 1902, ἐντεῦθεν προκίπτει ὅτι ἀφοῦ ἅπαντα ἡ διαδικασία τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως εἶχε συμπληρωθῇ, δὲν ὑπελείπετο ἡ κατὰ τὸ ἀρθρὸν 895 δηλοποιήσεως, τοῦτέστι ἡ κατὰ τὸ ἀρθρὸν 895 Πολ. Δικονομίας προφορικὴ κηρύξις κατὰ τὴν ἐπιτόπιον συνθήειαν, παρεῖλκεν ἡ ἐκ νέου κοινοποιήσεως τῆς δηλοποιήσεως καὶ ἐκ περισσῆς προνοίας τοῦ ἐπισπεύδοντος ἐγένετο, ὥστε οἱ κατὰ τῆς ἐπιδόσεως ταύτης ἀκυρωτικοὶ λόγοι καὶ ἂν ἀληθεῖς τυγχάνουσι, δὲν ἀσκοῦσιν οὐδεμίαν ἐπιρροὴν εἰς τὸ κύρος τοῦ πλειστηριασμοῦ.

Ἐπειδὴ ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἐν ἀντιγράφῳ ἀντιπεφωνημένῳ προσαγομένου ἀποδεικτικοῦ ἐπιδόσεως, τὸ πρῶτον πρόγραμμα πλειστηριασμοῦ μετὰ παραρτημένης κατασχετηρίου ἐκθέσεως ἐπεδόθη ταύτῃ ὡς ἐνυποθήκῃ καὶ ὅτι ἐν ἀπουσίᾳ αὐτῆς κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐπιδόσεως παρεδόθη εἰς τὸν υἱὸν τῆς σύνοικον Α*** προσυπογράψαντα, ὅθεν ἐγκύρως ἐνηργήθη αὕτη, οὐδὲ μείοι τὸ κύρος ταύτης ποσῶς τὸ ὅτι παρέδωκεν οὗτος τὸ ἐπίδοθὲν εἰς τὸν πατέρα του ὀφειλέτην καὶ δὲν ἔλαβε γινῶσιν ἡ ἐνάγουσα μήτηρ του δανειστρία, μηδαμῶς ὄντος ὑποχρέου τοῦ παραγγεῖλαντος διαδίκου ὥστε νὰ παρακολουθῇ ἐνδιαφερόντως ἵνα περιέλθῃ εἰς χεῖρας τοῦ διαδίκου τὸ ἐπίδοθὲν, ἀρκεῖ ὅτι τὸ ἐπιβάλλον αὐτῇ ὑπὸ τῆς Δικονομίας ἐνήργησεν, οὐδὲ τὸ ἂν ὁ πρὸς δὴ ἡ ἐπίδοσις υἱὸς ἐκέκτετο μόνον ἡλικίαν 13 ἐτῶν καὶ οὐχὶ 14 ὡς ἰσχυρίζεται, κειθόμενος ὅτι καὶ ὁ μὴ συμπληρώσας τὸ 14 ἐτος ἔχει συνείδησιν τῶν πράξεων του (Garssonnet 11 § 227) ἀφοῦ καὶ ὁ νόμος τὸν κρίνει τοιοῦτον (ἀρθρὸν 83 Π. Ν.) καὶ ὁρθῶς τὰ ἐναντία ἀπέρριψεν ἡ ἐκκαλουμένη, ἰσχυρῶς ἀποκρουομένου ὡς τὸ πρῶτον φερομένου τοῦ ὅτι μετὰ προηγηθεῖσαν κοινὴν συνεννόησιν κλητῆρος, ἐπισπεύδοντος, καὶ ὀφειλέτου, ἐνηργήθησαν οὕτως ὅπως μὴ λάβῃ γινῶσιν ἡ ἐκκαλούσα (*).

(*) Πρόκειται ἀγωγὴ ἐνυποθήκου συζύγου ζητοῦσα τὴν ἀκύρωσιν τοῦ κατὰ τοῦ συζύγου τῆς ὀφειλέτου γενομένου πλειστηριασμοῦ. — Ἡ πρωτόδικος 2779 (1904) Πρωτ. Πατρῶν, ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ πρωτοδίκου κ. Κ. Α. Παπαδοπούλου, ἔχει ὅδε :

Ἐπειδὴ ἡ ἐνάγουσα διατείνεται ὅτι ὁ κύριος ἐστὶν ἡ ἐπίδοσις τοῦ τοιχοκόλλητου γραμματίου ὅσον καὶ τῆς δηλοποιήσεως περὶ τῆς νέας τοῦ πλειστηριασμοῦ ἡμέρας μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ προέδρου δοθείσαν ἀναστολήν, καθόσον τὸ μὲν τοιχοκόλλητον γραμματίον ἐπιδόθην εἰς τὸν 1^{ον} ἐτῆ υἱὸν τῆς ἐνεχειρίσθη παρὰ τούτου εἰς τὸν ὀφειλέτην πατέρα του ὅστις ἐν συνεννόησει μετὰ τοῦ ἐπισπεύδοντος τὸ ἀπέκρυψε, πλὴν ὁ λόγος οὗτος ἀπορριπτέος κρίνεται ὁ μὲν διότι ἡ εἰς τὸν σύνοικον υἱὸν τῆς ἐπίδοσις ἐγένετο καθ' ὅλας τὰς νομίμως διατυπώσεις, ἀδιαφοροῦντος τοῦ νόμου περὶ τῆς περαιτέρω τύχης τοῦ δικογράφου ἐκτὸς ἂν ὁ τὴν ἐπίδοσιν ἐνεργήσας κλητῆρ διετέλει ἐν δόλῳ, οὕτως ὥστε νὰ μὴ πεοιέλθῃ ποσῶς τὸ δικόγραφο εἰς χεῖρας τοῦ πρὸς δὴ ἀπευθύνεται, τοῦθ' ὅπερ ἐν προκειμένῳ δὲν προτείνεται, ὁ δὲ διότι μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ προέδρου χορηγηθεῖσαν ἀναστολήν δὲν ἀπαιτεῖται ἄλλῃ τίς διατύπωσις πρὸς ἐξακολουθησιν τοῦ πλειστηριασμοῦ εἰμὴ ἡ διὰ προφορικῆς κηρύξεως ἀμέσως πρὸ αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν ἐπιτόπιον συνθήειαν

καίω περιελθούσαν εἰς τὴν ἐναγομένην ἀλλὰ νόμῳ κεκτημένην διότι τὰ τέκνα τοῦ στρατιωτικοῦ τὴν σύνταξιν λαμβάνουν ἐξ ἰδίου δικαίου καὶ τοιαύτην λαμβάνουσι μόνον ἐν τῇ ἀνηλικιότητι.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΔΑΡΙΣΗΣ

Ἀριθ. 282 (1907)

Εἰσηγητῆς ὁ πρωτοδίκης κ. Π. ΧΟΪΔΑΣ

Δεδικασμένον ἐπὶ συζυγικῆς διατροφῆς.- Ἐκτασίς ἐν μέλλοντι.- ἄρδης ὄρου παροχῆς.- πρόδικλινδς πρὸς συνοικησίν.- ἀληθινότης.

Ἐπειδὴ ὑπὸ τῆς γυναικὸς, συνοικούσης [ἐν δικαίωματι καὶ καθ' ὑπογρέωσιν] μετὰ τοῦ ἀνδρὸς, ὡς ἐκ τῆς ἐν τῷ γάμῳ κειμένης συγκλήρωσεως τοῦ βίου [1 Πανδ. 23, 2, § 1 Εἰσηγ. 1, 9, βλ. καὶ ἄρθρ. 94 Ἀστικοῦ Νόμου καὶ 18 § 1 Πολ. Δικονομίας] καὶ διατρεφόμενης παρ' αὐτοῦ, ἀνακύπτει πρὸς διατροφήν ἰδία ἀξίωσις ἐναντίον τούτου, ὅταν ἡ συνοικησις παύσῃ ἐξ αἰτίας τοῦ ἀνδρὸς, ἐν ᾧ ἀντιθέτως στερεῖται ἡ γυνὴ τοιαύτης ἀξιώσεως ἐὰν ἡ συνοικησις ἀποβαίῃ ἑνέφικτος ἐκ λόγων ἀρμοζόντων τῷ πταίσματι τῆς γυναικὸς, μὴ δυναμένη νὰ ὤφληται ἐντεῦθεν. Εἶναι δὲ ὁ χωρισμὸς αἰτία τῆς ἐνεργητικότητος τῆς εἰρημένης ἀξιώσεως, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τοῦ πράγματος, καθόσον ἡ παροχὴ τῆς διατροφῆς παραγματοῦται ἐν τῇ συνοικίᾳ τῶν συζύγων, εἰς τὴν ἐπαρκεῖ δ, τὰ βάρη τοῦ γάμου φέρων, ἀνὴρ. Ἐὰν δὲ ἐπειδικασθῇ τελεσιδικίως, διατροφῆς αἰτία, μηνιαία σύνταξις τῇ γυναικὶ μέχρι λύσεως τοῦ γάμου, διὰ τὸν εἰρημένον λόγον [παῦσιν τοῦ συνοικεῖν ὑπαιτιότητι τοῦ ἀνδρὸς], δὲν ἐπεται ὅτι τὸ δεδικασμένον τοῦτο προσδιορίζει τῷ ὄντι ἀμεταβλήτως ἐν τῷ μέλλοντι καὶ τὰς σχέσεις τῶν συζύγων, εἰς τρόπον ὥστε, εἴτε νὰ καθίσταται ἀδύνατος εἰς τὸ ἐφεξῆς ἡ συνοικησις, ἢ νὰ παρέχεται ἑσπεῖ ἡ μηνιαία σύνταξις, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῆς ιδέας τοῦ δεδικασμένου, εἴτε, ἀποκαταστάμενης ταύτης [τῆς συνοικίσεως], νὰ ὀφείλεται τῇ γυναικὶ ἡ μηνιαία σύνταξις ὑπὲρ τοῦ ἀνδρὸς, ἔχοντος καὶ τὰ βάρη τοῦ γάμου, οἷον διηνεκῆς ποινὴ τοῦ πταίσματος, ὃ ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὸν προσωρινὸν χωρισμὸν καὶ τὴν ἐπιδίκασιν τῆς διατροφῆς, ἐν ᾧ τοιαύτη ποινὴ καὶ ἄδικον κέρδος, οὕτε ἀναγεγραμμένα οὕτε ἀνεκτὰ εἰσὶν ἐν τῷ νόμῳ. Διότι, ἡ αἰτία τῆς διαστάσεως εἶναι δυνατόν νὰ ἐκλήπῃ, καὶ, τῷ ὄντι ἀφανίζεται, ἐπανερχομένων τῶν συζύγων, διὰ τῆς μεταβολῆς τοῦ πταίσματος καὶ τῆς συγγνώμης τοῦ παθόντος μέρους, εἰς ἀρμονικὴν συμβίωσιν καὶ συνοικησίν, ἐν τῇ ὁποίᾳ, ὡς ἐρρήθη, παραγματοῦται ἡ παροχὴ τῆς διατροφῆς [ἥτις διὰ τοῦ δεδικασμένου ἐλάβε τὴν μορφήν μηνιαίας χρηματικῆς συντάξεως. Τὸ δὲ δεδικασμένον τοῦτο δὲν καλύπτει τὴν αἰτίαν τῆς διαστάσεως, εἰμὴ διὰ τὸ παρελθόν, ὡς γεγονός ὑπάρξαν ποτὲ, καὶ, ἔκτοτε. Ἐξακολουθητικῶς ἐφ' ὅσον διαρκεῖ [ἡ αἰτία ἐκείνη] καὶ ὑφίσταται ὡς βάσις καὶ προϋπόθεσις τῆς ἐπιδίκασθαι μηνιαίας συντάξεως, παυσίτης, εὐθύς ὡς παύσῃ ἡ βάσις αὕτη καὶ ἡ προϋπόθεσις αὕτη, ἄνευ τῶν ὁποίων δὲν ἔχει λόγον ὑπάρξεως καὶ ἐκείνη. Ἐν τῇ παροχῇ τῆς διατροφῆς πρόκειται ἀντικείμενον μὴ ἀπ᾿ ἐξαντλούμενον, ἀλλὰ παριστάνον διαρκῆ τινα σχέσιν καὶ συνεχίζομένην κατάστασιν πραγμάτων, καὶ τὸ περὶ διατροφῆς δεδικασμένον [δι' οὗτινος δὲν ἀλλοιοῦται ἐν τῇ φύσει καὶ τῇ οὐσίᾳ τοῦ τὸ ἐπιδικάζομενον δίκαιον], δὲν εἶναι συνεπῶς ἐξηρημένον τῆς ἐπιδράσεως, ἀλλ' ὑπόκειται εἰς τὴν ἐπιδράσιν, μελλούσης τινὸς καταστάσεως καὶ σχέσεως, ἁλλοίως ἐκείνης, ἣν ὑποθέτει ἡ διατροφή.

Ὅθεν τὸ δεδικασμένον τοῦτο εἶναι συγκεκραμένον, ἐν τῇ ἐννοίᾳ, ὅτι ἡ τελεσιδικία ἀποκλείει μὲν τὴν περαιτέρω διαφιλονέκησιν τῆς προσδιορισθείσης ἀξιώσεως τῇ βάσει τῆς ὑπαρξάσης καταστάσεως πραγμάτων, ἀλλ' ἐπιτρέπει τὴν ἀνανέωσιν τοῦ ἀγῶνος, ὅταν τὸ ἀνυπόστατον τῆς ἀξιώσεως προκύπτῃ ἐκ λόγων μεταγενεστέρων τῆς τελεσιδικίας, ἥτις ἐκτείνεται οὕτως ἀπλῶς εἰς τὴν ὑπογρέωσιν τοῦ ἐκτελέσαι καὶ ἐκ ελεῖν τὸ ἔνεκα τῆς εἰρημένης καταστάσεως καὶ σχέσεως ἐπιδεδικασμένου, ὃ, ἐν τούτοις, ἀτνεῖ ἀφ' αὐτοῦ ἅμα ὡς ἐμφιλογωρῆσιν νέα τις κατάσταση, ἐκ παραλλήλου μὲ τὴν ὁποίαν, δὲν ἦτο, οὕτε ἡδύνατο νὰ εἶναι, ἐν τῷ πνεύματι καὶ τῷ σκοπῷ τῆς τελεσιδικίας ἀποφάσεως, τὸ νὰ ὀρθοῦται ἡ ἐπιδικασθεῖσα ἀξίωσις (μηνιαία σύνταξις). Ἀρα, ἐπανερχομένων τῶν συζύγων εἰς τὸ, πρὸ τοῦ χωρισμοῦ, καθεστῶς, παύει ἡ περαιτέρω λειτουργία τοῦ δεδικασμένου. Τούτου δὲ δεδομένου ὄντος, ἐξεταστέον, ἂν καὶ ἡ, μετὰ τὴν τελεσιδικίαν, πρόσκλησις τῆς κεχωρισμένης βιούσης, γυναικὸς, ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς πρὸς συνοικησίν καὶ ἐπανελέυσιν εἰς τὸν συζυγικὸν βίον, ἐπιφέρει τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα. Ἀφοῦ ἐν τῇ συνοικίᾳ πραγματοποιεῖται ἡ διατροφή τῆς γυναικὸς, ἥτις, ὡς ἐρρήθη, εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ συνοικῇ μετὰ τοῦ ἀνδρὸς τῆς, οὗτος προσφερόμενος εἰς τὴν ἀνάληψιν τῆς γυναικὸς ἐν τῷ συζυγικῷ ὄλκῳ, παύει ὢν ὑπαίτιος τῆς περαιτέρω διαστάσεως καὶ κεχωρισμένης βιώσεως, τὸ δὲ πταίσμα μεθίσταται εἰς τὴν, ἀδικαιολογῶτως ἀποστέρουσαν τὴν συζυγικὴν συμβίωσιν, γυναικα, ἥτις, ἔνεκα τούτου, κατὰ τὰ προειρημένα, στερεῖται πάσης ἀξιώσεως ἰδίας διατροφῆς εἰς βάρος τοῦ ἀνδρὸς. Ἐπομένως, ἀνατρεπομένων τῶν ὄρων, ὑφ' οὓς ἐλειτούργει τὸ δεδικασμένον, παύει καὶ ἡ λειτουργία τούτου. Ἡ ἐμπροσχτος μετάνοια τοῦ ἀνδρὸς, καὶ ἡ διατροφή τῆς γυναικὸς, ἐπιφέρουσιν ὑπὲρ τοῦ πρώτου καὶ κατὰ τῆς δευτέρας ὡς πρὸς τὴν ἐπιδεδικασμένην μηνιαίαν σύνταξιν, τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα, ὥστε ἀνεκείνη πρᾶγματι ἡ συνοικησις τῶν συζύγων, πρὸς τὴν τὸ μόνον ἐμπόδιον εἶναι, καθαρῶς καὶ ἀπλῶς, ἡ τῆς γυναικὸς ἰδιοτροπία, ἥτις ἀπαρέσχει εἰς τὸν νόμον Neque maritalis indulgendum est [βλ. καὶ θέματα ἀνάλογα, ἐν οἷς, κατὰ πλᾶσμα ἐκλαμβάνεται ὡς συμβᾶν τὸ μὴ συμβᾶν, ἐν Ν. Ν. 8 5 § 7 Π. 45, 1—161, Π. 50, 17 καὶ ἄλ. Ὁ σύζυγος προσφερόμενος εἰς ὅτι ὑποχρεοῦται, ἐλευθεροῦται, ἡ δὲ γυνὴ, ἐν ὑπατιότητι διὰ τὴν μὴ ἀποδοχὴν καὶ ἐκτέλεσιν τῆς παροχῆς, ἡττηθῆσεται ἐν τῷ ἀγῶνι. Διότι, ἐκ τοῦ προσεκτεθέντος προσδιορισμοῦ τῆς ἐκτάσεως τοῦ δεδικασμένου τούτου, ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὰς ἀμοιβαίας σχέσεις τῶν συζύγων, αἵτινες δὲν εἶναι καθαρῶς περιουσιακαὶ ἀλλὰ πρωτίστως καὶ ἐξόγως ἠθικαί, ἀκολουθεῖ ὅτι δὲν ἤρτηται ἐκ τῆς ἀδικαιολογήτου ἐπιμονῆς τῆς συζύγου ἡ κατάργησις τῶν σχέσεων τούτων διὰ παντός, ὅταν εἶναι δυνατόν νὰ ἀποκατασταθῶσιν, καὶ, συνεπῶς, ἡ, ἐξ ὑπατιότητος ἐκείνης, μὴ ἀποκατάστασις τούτων, δὲν ἐπιτρέπει τὴν περαιτέρω λειτουργίαν τοῦ δεδικασμένου, τὸ ὁποῖον, μολαταῦτα, ἐδράζεται εἰς τὴν εἰρημένην τῶν πραγμάτων κατάστασιν τοῦ χωρισμοῦ, τὴν ὁποίαν κρατεῖ ἐν διαρκείᾳ πλέον ἢ κακὴ τῆς δικαιοῦχου πίστεως. Κατὰ ταῦτα νομίμως ἐνίσταται ὁ ἐναγόμενος, ὅτι ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν προσεκάλεσε τὴν ἐνάγουσαν σύζυγόν του πρὸς συμβίωσιν, καὶ ἐφεξῆς, δὲν ὑποχρεοῦται εἰς διατροφήν, ἡ δὲ ἀντένστασις περὶ ἀπαράδεκτου τῆς ἐνστάσεως ταύτης, ὡς ἀντικειμένη τῷ δεδικασμένῳ, καθ' ὃ ἡ μηνιαία σύνταξις ἐπιδικάσθη μέχρι λύσεως τοῦ γάμου, εἶναι ἀπορριπτέα. Ἐξεταστέον ὅθεν κατ' οὐσίαν τὸ παραδεκτὸν τῆς εἰρημένης ἐνστάσεως.

Ἐπειδὴ ἀληθῶς ὁ ἀνακόπων διὰ τῆς ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1906 προσκλήσεώς του, ἐπιδοθείσης τῇ ἐναγοσῇ διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος τῇ 17ῃ ἰδίου, προσεκάλεσε ταύτην εἰς συμβίωσιν ἐν τῷ οἴκῳ του. Ἀλλ' ἵνα ἡ τοιαύτη πρόσκλησις ἔχῃ τὰς εἰρημένας συνεπείας, δεόν ἐξ αὐτῆς ταύτης, ἥ, καὶ ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄλλα ἀναμφίβολα στοιχεῖα, νὰ προκύπτῃ ἡ εἰλικρινὴς μετάνοια τοῦ παίσαντος συζύγου, καὶ ἡ, ὅσον ἐνεστί, πανηγυρικὴ διαβεβαίωσις τῆς ἐκλείψεως τοῦ σκανδάλου, ὃ ἐπήνεγκε τὸν χωρισμὸν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ παρέχῃται ἀμέσως τὸ ἐγγύησιν τῆς ἐν τῷ μέλλοντι ἀρμονικῆς τῶν συζύγων κοινωνίας. Διότι δὲν πρόκειται ἀπλῶς περὶ τῆς παροχῆς τοῦ ἄρτου, τῆς στέγης καὶ τοῦ χιτῶνος εἰς τὴν σύζυγον, ἀλλὰ περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς συζυγικῆς ἀγάπης καὶ στοργῆς, ἄνευ τῶν ὁποίων οὐδὲν ἐστὶν ἡ ὑλικὴ συντήρησις, διὰ τὴν ὁποῖαν καὶ μόνον, ὅρα, εὐλόγως ἀποποιεῖται ἡ γυνὴ τὴν ἐπάνοδόν της ἐν τῷ συζυγικῷ οἴκῳ, ἐνθα, ἀντὶ τῆς γαλήνης, ἀσφαλῶς τὴν ἀναμένει ἡ τοικυμία. Ἐν τῷ προκειμένῳ δὲ, τὸ δικαστήριον δὲν ἀνευρίσκει εἰς τὴν πρόσκλησιν ταύτην τὰ προσόντα, ἅτινα ἐπέκει νὰ ἔχῃ αὐτὴ καθ' ἃ ἐρρήθη. Οὕτως, ἐν ᾧ ἐκ τοῦ δεδικασμένου ἀναντιλέκτως προκύπτει, ὅτι ὁ ἀνακόπων ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὸν χωρισμὸν, ἐγκαταλείψας τὴν σύζυγόν του, ἐν τούτοις οὕτως ῥητῶς λέγει πρὸς αὐτὴν ὅτι τὴν προσκαλεῖ ἀπαρβλέπων πάντα λόγον καὶ ἀφορμὴν, τοῦθ' ὅπερ δεικνύει μὲν τὸ ἄτεγκτον τοῦ προσκαλοῦντος νὰ ἔλθῃ εἰς μετάνοιαν, καίτοι παίστης ἐνέχει δὲ συνάμα καὶ μοιρῆν πρὸς τὴν παθοῦσαν, διότι τοιοῦτοτρόπως αὐτὸς ἀξιοῖ ὅτι συγχωρεῖ τὴν ἐνάγυσαν, οἰνεῖ παίσαντα. Προσέτι, ὁ προσκαλὼν ἐπιφυλάσσει ἐαυτῷ δικαιώματα, καί, περαιτέρω, ἀπειλεῖ δικαστικούς ἀγῶνας, ἐν ᾗ περιπτώσει ἡ προσκαλουμένη δὲν πειθαρχήσῃ τῇ προσκλήσει, ἐντὸς ὁρισμένης διορίας. Τὸ αὐθεντικὸν καὶ ἐπιτακτικὸν, ὁμολογουμένως, ὕφους, ἐκεῖ ὅπου ἤρμοξε τὸ ὕψος τῆς συνδιαλλαγῆς, ἀντίκειται εἰς τὴν ἐννοίαν τῆς προσκλήσεως, ὅταν ἐξέβηκεν αὐτὴν ἀνωτέρω τὸ δικαστήριον, ὥστε νὰ δύναται νὰ ἀντιταχθῇ ἡ προκειμένη πρόσκλησις μετὰ κύρους καὶ ἀποτελέσματος κατὰ τῆς ἀγωγῆς. Καὶ ταῦτα ἐπιρρῶνυνται καὶ ἐξ ἐτέρων λόγων τοῦ ἀνακόπωντος, ὅστις, διὰ τῶν προτάσεών του, ἐκθέτει, ὅτι προετίθετο νὰ κάμῃ τὴν περὶ διαζεύξεως δίκην, ἀλλὰ μὴ ἔχων νομίμους λόγους, «ἠναγκάσθη» νὰ κάμῃ τὴν πρόσκλησιν ταύτην. Τοῦτο δύναται πᾶν ἄλλο νὰ προδίδῃ, ἀλλ' ἐν τῷ ῥήματι τούτῳ, οὐδαμῶς ἐνυπόκειται ἡ *adfectio maritatis*, ἥτις εἶναι αὐθόρμητος καὶ ἀνεπηρέαστος ὑπάρχουσα, διότι ὑπάρχει, ἀσχετῶς ἐτέρων λόγων, οἵτινες, ἐπιβάλλουσιν ἐνίοτε ἐν *modus vivendi* χωρὶς καὶ νὰ μεταβάλλωσιν αὐτὸ εἰς συζυγικὸν βίον. Κατὰ ταῦτα ἀπορριπτέα εἶναι ἡ ἐνστασις κατ' οὐσίαν, ἅτε τῆς προσκλήσεως μὴ προσκυπτούσης σπουδαίας, ὥς ἔδει ταύτην, γενέσθαι (*).

[*] Σημειοῦται ἡμῖν ἰδιαιτέρως ὅτι ἐν τῇ ἀποφάσει ἀναπτυσσόμεναι ἐννοίαι τῆς ὑποταγῆς τοῦ δεδικασμένου εἰς τὴν τῶν πραγμάτων μεταβεβλημένην κατάσταση, καὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς πρὸς διατροφήν ὑποχρεώσεως ὑπὸ τοῦ ὀφειλόντος ταύτην, διὰ τῆς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀναλήψεως τοῦ δικαιούχου, διατυπώνεται ὡς ἄριστα ἐν τῇ γερμανικῇ νομολογίᾳ, ἐπὶ ἀναλόγων θεωρήτων διαφορῶν. (Πρ. Reichsgericht Ἀπόφ. VIII τῆς 24 Ἀπριλίου 1900, καὶ Kammergericht Ἀπόφ. I. Υ. τῆς 12 Φεβρουαρίου 1900 Ἀμσούρας, καταχωριζομένης ἐν τόμῳ V τῶν Deutsche Juristen. Zeitung σελ. 253 καὶ 118.

NOMIKAI ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ(*)

Ἐλκόμενον ὕδωρ (aqua ducta).

5. Τοιοῦτον εἶναι τὸ ὕδωρ, ὅπερ ἐντὸς αὐλακος ὀχετοῦ ἢ σωλῆνος ἐπὶ τούτῳ γενομένου τεθῆν, ἄγεται πρὸς τινα χρήσιν· καὶ τὸ ἐλκόμενον ὕδωρ εἶναι ρέον ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἐλευθέρως ρέον (aqua profluens), ἡ δὲ μεταξύ των διαστολῇ πολλαχῶς μαρτυρεῖται ἐν ταῖς Πηγαῖς· εἶναι μὲν τοῦτο δεκτικὸν ἐξουσιάζσεως, ἐκ τοῦ ὅτι ὅμως ἀποχωρισθὲν τῆς πηγῆς, ποταμὸν κλπ ἐτέθη ἀπλῶς καὶ μόνον ἐν τῷ ἀγῶνι, δὲν ἔπεται ὅτι συνετελέσθη πάντως ἡ ἐξουσίασις αὐτοῦ· ἐγένετο ἀπλῶς ἐναρξίς τῆς occupatio, ἡ δ' ὀριστικὴ τελείωσις ταύτης καὶ συνεπὶς καὶ τῆς ἐξουσιάζσεως, ἐπέρχεται διὰ τῆς ἐν τῷ τέρματι τοῦ ἀγῶνι ἐπισχέσεως τοῦ ὕδατος· ἡ ἐπίσχεσις τελεῖται οὐ μόνον διὰ τῆς ἀποφράξεως τοῦ ἀγῶνι ἐν τῷ τέρματι του, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ἀμέσους καταναλώσεως τοῦ ὕδατος (πόσεως, ἀρδεύσεως) ἢ ἐὰν ἐκ τοῦ ἀγῶνι εἰς δεξαμενὴν ριπτηται. Ταῦτα συνάγονται ἐκ τῶν περὶ κτήσεως νομῆς καὶ κυριότητος ἰδίᾳ περὶ καταλήψεως ἀδεσπότων ἀρχῶν τοῦ Ρωμ. Δικαίου· οὕτως, ὁ Γάιος ἐν Νόμ. 5 § 3 Π. (41.1) παρέχει ἡμῖν παρόμοιον θέμα ἐνάρξεως καὶ τελειώσεως τῆς δι' occupatio ἐξουσιάζσεως—feram bestiam vulneratam—τὸ πληγῶθεν ἄγριον θῆριον.

Ἐξ ἐτέρου, ἂν δὲν ἐπέρχεται ἡ τοιαύτη ὀριστικὴ τελείωσις τῆς καταλήψεως καὶ τὸ ὕδωρ ἐν τῷ τέρματι τοῦ ρεῖθρου ἀνακτᾷ τὸν ἐλευθέρου αὐτοῦ ροῦν, τὸ ἐλκόμενον ὕδωρ δὲν κυριεύεται μὲν, ἀλλὰ δὲν ἔπεται καὶ ὅτι δὲν θεωρεῖται (ἐν τῷ ρεῖθρῳ εὐρισκόμενον) ὡς ἐλκόμενον (aqua ducta)· τὸ ζήτημα ἔχει σημασίαν διττὴν· α') ἄγει τις ὕδωρ ἐν ρεῖθρῳ πρὸς χρήσιν τοιαύτην, ἥτις δὲν ἐπιτρέπει ἐν τῷ τέρματι τοῦ ρεῖθρου ἐπίσχεσιν τοῦ ὕδατος τούτου καὶ συνεπὶς τελείωσιν τῆς καταλήψεως αὐτοῦ, τοιοῦτος ὁ ἐλκυσθὲς ὕδατος ὡς κινητήριος ὁ νάμειος, ὕδρομύλου, ὕδροπρίωνος, ὅτε τὸ ἀγόμενον ὕδωρ μετὰ τὴν γοῆσιν ἀνακτᾷ ἐλευθέρου ροῦν· β') ὡς πρὸς τὸ ἐλκόμενον ὕδωρ (aqua ducta), ὑπάρχουσι πλείστα ὅσα· διατάξεις ἰδιαίτεροι διέπουνσι τοῦτο καὶ ἐντελὴς διαφοράς ἡ τὸ πᾶν κοινὸν ρέον ὕδωρ, π.χ. προκειμένου περὶ προστασίας τοῦ ἐλκομένου, χωροῦσιν ἡ act. communi dividundo, τὸ interdictum de aqua quotidiana et aestiva, τὸ interdictum de rivis (ὡς πρὸς τὸ ρεῖθρον).

Ἄν λοιπὸν ἡ ὀριστικὴ ἐν τέλει τοῦ ρεῖθρου ἐπίσχεσις καὶ ἀποκώλυσις τοῦ ἐλευθέρου ροῦ εἶναι τὸ χαρακτηριστικὸν τὸ ἐλκόμενον ὕδωρ (aqua ducta), τότε ἐν τῇ μνησθείσῃ πρώτῃ περιπτώσει, καθ' ἣν τοιαύτη ἐπίσχεσις καὶ κυρίευσις δὲν λαμβάνει χώραν, δὲν πρόκειται περὶ aqua ducta καὶ θὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἄλλαι ἀρχαί· ἀλλὰ ἀρχαί π.χ. ἐπὶ τοῦ ὕδατος τοῦ αὐλακος ὕδρομύλου ἢ καὶ αὐτοῦ τοῦ αὐλακος.

Ὅντως οἱ πλείστοι οὕτω δέχονται (1)· ὅτι ἂν δὲν ὑπάρχῃ ἐν τῷ τέρματι τοῦ ρεῖθρου ἐπίσχεσις καὶ κυρίευσις τοῦ ὕδατος, ὡς τοῦτο συμβαίνει, λέγουσιν, ἐπὶ τοῦ ὕδατος αὐλακος ὕδρομύλου, ὅπερ ἀπλῶς διαγράφει ἐλευθέρως χωρὶς ν' ἀπολέσῃ ποτὲ τὸν ἐλευθέρου ροῦν, τότε δὲν πρόκειται περὶ ἐλκομένου ὕδατος ἀλλὰ

(*) Ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀθήναις δικηγόρου Γεωρ. Α. Μπαλῆ (συνέχεια ἐκ τοῦ τελευταίου φύλλου).

(1) Ubbelohde σελ. 338, Kappeler σ. 59, Hesse σ. 196, Randa σ. 68 σημ. 39, Οἰκονομ. Ἐμπρ. § 116 σημ. 18 γ' (α), Börner ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 178, Heimbach σελ. 103, Endemann Ländl. Wasserr. σελ. 51, 52, Peyrer Oester. Wasserr. σελ. 152 καὶ σημ. 1.

περί ἐλευθέρως ρέοντος (aqua profluens) καὶ δὴ περί δημοσίου ποταμοῦ (flumen publicum). Οἱ ταῦτα δοξάζοντες στηρίζονται εἰς τὸν Νόμ. 1 § 8 (43.12). «Si fossa manufacta sit per quam fluit flumen publicum, nihilominus publica sit» συνεπείς ὁ πρὸς αὐτοὺς δέχονται ὅτι καὶ τὸ ἔδαφος ὅπερ καταλαμβάνει ὁ ροὺς οὗτος γίνεται δημοσίον. Ἡ γνώμη αὕτη δὲν φαίνεται ἡμῖν ὀρθή· ὁ Νόμ. 1 § 8 (43.12) δὲ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν κατασκευάσθη τεχνικὴ κοίτη δι' ἐλόκληρον ποταμὸν (2) ἢ καὶ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν τῇ χειροποίητον τάφρον ἀφ' αὐτοῦ διέρρουσαν ὁ ποταμὸς (sua sponte perfluit) (3), ὅτε ἐν ἀμφοτέραις ταῖς περιπτώσεσι καὶ ἡ χειροποίητος αὕτη κοίτη καθίσταται δημοσία, διότι τὸ ὑπὸ δημοσίου ποταμοῦ καταλαμβανόμενον ἔδαφος γίνεται καὶ τοῦτο δημόσιον (4). Ἐν προκειμένῳ ὁ ἐπικαλούμενος ὑπὲρ τῆς γνώμης τῶν τὸν παρατεθέντα νομον, ὅπως ἐπικαλεσθῶσιν αὐτὸν, δέον προηγουμένως νὰ δείξωσιν ὅτι τὸ ὕδωρ, ὅπερ ἐν ρεῖθρῳ διὰ τὸν ἐμὸν ὑδρομύλον ἤδη εἰλκυσα, εἶναι flumen publicum, διότι τοῦτο προϋποτίθεται ὁ νόμος ἔκείνος, δηλ. ὅτι δημόσιος ποταμὸς (ἐννοεῖται πάντοτε δημόσιος ἐν τῇ κατωτέρῳ ἐννοίᾳ τοῦ Ρ. Δ.) δ' ἀρροεῖ χειροποίητον τάφρον· ἀλλ' ἄχρι δὴς τοῦτο δὴ τὸ ζητούμενον, ἐὰν δηλ. το ἐν τῷ ρεῖθρῳ τοῦ ὑδρομύλου εἰσαχθὲν ὕδωρ εἶναι flumen publicum ὥστε οὐδένα νόμον ὑπὲρ αὐτῶν ἐπιδεικνύουσιν. Ἀλλὰ καὶ δι' ἄλλον λόγον ἡ δόξα αὕτη εἶναι πεπλανημένη· οὐδαμῶς τῶν πηγῶν μνημονεύεται ὡς χαρακτηριστικὸν τοῦ aqua ducta, ἡ ἐν τέλει τοῦ ρεῖθρου κυρίως τοῦτο δι' ἐπισχέσεως ἢ καταναλώσεως· τούναντίον μάλιστα μαρτυρεῖται ὅτι δὲν παύει νὰ ἡ aqua ducta δι' οἰανδήποτε γρῆσιν καὶ ἂν ἀγῆται (ἀρα καὶ διὰ γρῆσιν μὴ ἐπάγουσαν ἐπίσχεσιν καὶ κατανάλωσιν αὐτοῦ, ὅσα ἡ τοῦ ὑδρομύλου κλπ). Οὕτω προκειμένου λόγου, ἂν τὸ inierd. de aqua quotidiana et aestiva γωρῇ περί τοῦ, εἰς οἰανδήποτε γρῆσιν διευθετούμενον ὕδατος, ἀπαντᾷ ὁ Οὐλπιανὸς ἐν Νόμ. 1 § 14 (43.20) «illud quaeritur, utrum ea tantum aqua his interdictis contineatur, quæ ad agrum irrigandum pertinet, an vero omnis, etiam ea, quæ ad usum quoque et commodum nostrum? Et hoc jure utimur, ut hæc quoque contineatur»· ἐπίσης ὁ Νόμ. 3 pr. eod. «Hoc jure utimur, ut etiam, non ad irrigandum, sed pecoris causa vel amoenitatis aqua duci possit». Τέλος ἡ ἀνωτέρω γνώμη, ἐν ταῖς πρακτικαῖς αὐτῆς συνεπείαις, ἃς οἱ ὑποστηρίζονται τῆς ἀντιπαρέρχονται, ἀντιτίθεται πρὸς αὐτὴν τὴν φύσιν τοῦ πράγματος ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ ἀλλὰξ τοῦ ὑδρομύλου μου νὰ καθιστᾷ δημοσίον τὸ ἔδαφος, δι' οὗ διέρχεται, ἐξ ἑτέρου δὲ τὸ ὕδωρ, ὅπερ διὰ τοῦτον ἔγω νὰ ᾔνω ὡς τὸ τοῦ δημοσίου ποταμοῦ, δηλ. ἐλευθέρως χρήσεως! Συμπεραίνομεν ἐκ τούτων α') ὅτι τὸ χαρακτηρίζον τὸ aqua ducta εἶναι ἀπλῶς ὁ ἐλκυσμὸς αὐτοῦ δι' ἀνθρωπίνης ἐνεργείας ἐν ἐπὶ τούτῳ γενομένῳ ρεῖθρῳ, δι' οἰανδήποτε γρῆσιν καὶ ἂν προορίζεται, ἔστω καὶ ἐξ ἰδιωτροπίας ἢ πρὸς τέφσιν—ad amoenitatem—· β') ὅτι τὸ ἐλκόμενον ὕδωρ δύναται νὰ κυριευθῇ ὀριστικῶς ἐν τῷ τέρματι τοῦ ρεῖθρου, ὡς εἴρηται· δύναται μάλιστα βεβαίως οὕσης τῆς τελικῆς ἐπισχέσεως καὶ ἐξουσιάζεσθαι αὐτοῦ κατὰ τὸν ἄνω τρόπον νὰ θεωρηθῇ κυριευθὲν ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς· εἰς τὸν ὅρον (5)· ἀλλὰ

δύναται καὶ νὰ μὴ συμβῇ οὐδὲν τούτων καὶ νὰ διαρρεύσῃ τὸ ρεῖθρον ἐλευθέρως χωρὶς ὁμως καὶ νὰ μὴ θεωρηθῇ ἐν τῷ μεταξύ ἐλκόμενον ὕδωρ διεπόμενον ὑπὸ τῶν περὶ τούτου διατάξεων.

β. Περαιτέρω παρατηροῦμεν ὅτι ἡ διοχέτευσις τοῦ ὕδατος λαμβάνει χώραν εἴτε δυνάμει τῆς δουλείας ὁδραγωγείου (servitus aquae ductus) εἴτε καὶ ἄνευ ταύτης· ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει, περιεχόμενον τῆς δουλείας δύναται νὰ ᾔνηαι ὁ διὰ μέσου ἀλλοτρίου κτήματος ἐλκυσμὸς τοῦ ὕδατος· χωρὶς ἡ πηγὴ αὐτοῦ νὰ εὐδοσκηται ἐν τῷ δουλεύοντι κτήματι· Νόμ. 1 pr. (8.3)—Aqua ductus est jus aquam ducendi per fundum alienum—ἀλλ' ἐπίσης περιεχόμενον δύναται νὰ ᾔνηαι καὶ ἡ διοχέτευσις ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ δουλεύοντος Νόμ. 4 (43.20)—Lucio Titio ex fonte meo, ut aquam duceret, cessi».—Ὁ ἐλκυσμὸς δύναται νὰ ᾔνηαι διαρκῆς (aqua quotidiana. καθημερινὸν ὕδωρ), ἀλλὰ δύναται καὶ νὰ ᾔνηαι μόνον χειμερινὸς ἢ θερινὸς ἢ φθινοπωρινὸς (aqua hiemalis vel aestiva, vel autumnalis), ἡμερινὸς ἢ νυκτερινὸς, καθ' ὥρισμέναν ἡμέραν, ὥρας (aqua diurna vel nocturna, certis diebus, horis) (6).

Καὶ κοινωνία ἐλκυσμοῦ ὕδατος δύναται νὰ λάβῃ χώραν, ἂν δηλ. τὸ δικαίωμα τῆς διοχέτευσως ὕδατος πλείοσιν ἀνήκῃ, ὅτε ἐν διαφωνίᾳ τῶν κοινωνῶν καὶ ἐλλείψει ἰδίας μεταξὺ αὐτῶν συμφωνίας, λαμβάνει χώραν ἡ ὠφέλιμος περὶ διαιρέσεως κοινῶν ἀγωγῇ (utile communi dividendo judicium)· ἡ διανομὴ γυνήσεται κατὰ χρόνους ἢ ποσοτῆτα τοῦ ὕδατος (aut temporibus aut mensuris), τῆς ἐπιλογῆς ἀφιεμένης εἰς τὸν δικαστὴν ἐν διαφωνίᾳ (7).

Τὸ ρεῖθρον, δι' οὗ ἀγεται κατὰ δουλείαν τὸ ὕδωρ, κατασκευάζεται κατὰ τὰ εἰθισμένα (quod in consuetudine est) καὶ κατ' ἀρίσκειαν τοῦ ἀγοντος, εἴτε δηλονότι γυνόν ἐπὶ τοῦ ἔδαφους εἴτε διὰ σωλήνων ἢ ὀχετοῦ, κεκαλυμμένον ἢ μὴ κλπ (8). Ἀμφιβολία τις προβάλλει ἐκ τῶν Νόμ. 17 § 1 (39.3), Ν. 1 § 10, 11, Ν. 3 § 1 (43.21) ὡς πρὸς τὸ λθίνον ὁδραγωγείον· οὐχ ἦττον ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν φρονούμεν τὴν ἐξῆς ἐννοίαν προκύπτουσιν· Ὁ Παῦλος ἐν Νόμ. 17 § 1 τίθησι τὴν ἀρχὴν ὅτι ὡς πρὸς τὸ εἶδος τοῦ ρεῖθρου ἀκολουθεῖται ἡ συνήθεια ὁμως, ὅπως ἔλκῃ τις ὕδωρ διὰ λθίνου ὁδραγωγείου δὲν ὑπάρχει καὶ ἐομένως ὅπως γείνη τοιοῦτον δέον ρητῶς νὰ συμφωνηθῇ (nisi hoc in servitute constitutenda comprehensum est)· ἀφ' ἑτέρου ὁ Οὐλπιανὸς ἐν τῷ Ν. 1 § 10, 11, Ν. 3 § 1 (43.21) πραγματευόμενος τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς χωρεῖ τὸ παράγγελμα τῆς ἐπισκευῆς ρεῖθρου, δέχεται ὅτι τότε μόνον χωρεῖ τοῦτο πρὸς μεταβολὴν τοῦ γυμνοῦ ὁδραγωγείου εἰς λίθινον, ἂν ἡ ἐπισκευὴ εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὴν συνοχὴν τοῦ ὕδατος. Ἡ λύσις τοῦ Οὐλπιανοῦ δὲν εἰσάγει, ὡς ἡδυνάτο τις εἰκάσαι, ἐξαιρέσιν τῆς ἀρχῆς τοῦ Παύλου διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἀπαραίτητου ἐπισκευῆς πρὸς συνοχὴν τοῦ ὕδατος. διότι ἐνταῦθα ὁ λόγος περὶ παραγγέλματος προστατεύοντος προσωρινῶς τὴν κατὰ τὸ προλαβὲν ἔτος ἢ θέρους διοχέτευσιν μὴ ἐξισταμένου τοῦ πρὸς ταύτην δικαίωματος (9), ἢν ὁμως προστασίαν δύναται τις ν' ἀνατρέψῃ διὰ τῆς πραγματικῆς τῶν δουλειῶν ἀγωγῆς καὶ δὴ ἐν προκειμένῳ νὰ ἀνατρέψῃ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς τοῦ Παύλου διὰ τῆς actio ne-

(2) Regelsberger Pand. I σελ. 435 σημ. 15.

(3) Προβλ. καὶ Νόμ. 12 (8.6)

(4) Νόμ. 1 § 7 (43.12), Ν. 30. Ν. 7 § 5 (11.1) κλπ. περὶ ὧν καὶ κατωτέρω.

(5) Κατ' ἀναλ. Ν. 55 § 1 (41.1), Baron in Jahrb. Dogm. VII σελ. 124, Kappeler σελ. 68.

(6) Ν. 1 § 1—4, Ν. 2 (43.20), Ν. 2 § 1, 2 (8.3), Ν. 17 pr. (39.3).

(7) Ν. 4, Ν. 5 (43.20), Ν. 19 § 4 (10.3).

(8) Νόμ. 17 § 1 (39.3), Νόμ. 15 Π. (8.3).

(9) Νόμ. 1 pr. § 9 (43.21).

gatoria τὴν εἰς λίθινον μετασκευὴν τοῦ ὑδραγωγείου.

7. Προσθετὸν ἐν τέλει καὶ ταῦτα: α') τὸ ἐλκομένον ὕδωρ οὕτινος ἀπεκόπη ὁ ἐλευθερὸς ροὺς, ἥτοι τὸ ἐξουσιασθὲν δι' ἐπιγέσεως, ἐγκαθελομένης ἐν τῷ ὑδραγωγείῳ ἢ ἀμέσου καταναλώσεως. ἀνήκει κατὰ κυριότητα ἐκείνῳ ὅστις καὶ πράγματι ἐκυρίευσεν αὐτὸ, ἀσχετῶς πρὸς τὴν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἐφ' οὗ ἄγεται τὸ ὕδωρ, κυριότητα, ἢ τὴν ἐπὶ τοῦ ὑδραγωγοῦ ἀσχετῶς ἂν ἐδικαιούτο ἢ μὴ πρὸς τὸ ἐλκυσθαι ὕδωρ (10). ὁ Kappeler δεχόμενος ὅτι κύριος τοῦ ἀνομένου ὕδατος γίνεται ὁ δικαιούμενος ἔλκειν, ἀντιτίθεται πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς δι' occupatio καταλήψεως ἀδεσπότην (ἀγρίων ζώων), ὅς καὶ οὗτος ἀλλαγῇ ἐδέξατο ἐφαρμοστέας ἐν πρὸς κατὰ ταύτας δὲ καὶ διὰ ξένου δικτύου καὶ ἐπὶ ξένου ἐδάφους ῥύναται τις συλλαβεῖν β') ἐὰν τὸ ρεῖθρον ᾗνε γυμνὸν ἐν τῷ ἐδαφεί, οὐδεὶς ὁ ἀμφιβάλλων ὅτι τοῦτο (τὸ ἐδαφός) ἀνήκει τῷ δεσπότη τοῦ ἰκινήτου· ἀλλ' ἐὰν ᾗνε κατεσκευασμένον διὰ σωλήνων, λίθων κλπ. τινὶ ἀνήκει ὁ τοιοῦτος ἀγωγός: Ὁ Ubbelohde 11) κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς superficies cedit solo, δέχεται κυριότητα τοῦ κυρίου τοῦ ἐδάφους ἐπὶ τούτων. Ἀλλοίαν καὶ πάντῃ συγκαχυμένην καὶ ἀστήρικτον γνῶμην ἐκφέρει ὁ Hesse (12). Ὁ Kappeler (13) τούναντιον δέχεται ἐνταῦθα ἐξαίρεσιν τῆς ἀρχῆς superficies cedit solo καὶ ἀρνεῖται κυριότητα ἐπὶ τοῦ ἀγωγοῦ τοῦ κυρίου τοῦ ἐδάφους. Τὰ περισσότερα τῶν ἐνταῦθα χρησιμοποιομένων χωρίων ἀμφιρρέουσιν καὶ λύσιν σαφὴ δὲν παρέχουσι. Καθὰ μνημονεύει ὁ Οὐλπιανὸς ἐν Νόμ. 47, Ν. 48, Ν. 49 (18.1), ὡφέλετο εἰς ἀκίνητον δουλεία ὑδραγωγείου καὶ τὸ ἀκίνητον ἐπωλήθη· λέγει λοιπὸν οὗτος ὅτι οὐ μόνον τὸ τοῦ ὕδατος δικαίωμα συμμετέχεται τῷ ἀγοαστῇ καὶ ἂν οὐδὲν περὶ τούτου προϋνόησαν οἱ συμμαλλόμενοι, ἀλλὰ καὶ οἱ σωλήνες, δι' ὧν τὸ ὕδωρ ἔλκεται (et ipsae fistulae per quas aqua ducitur)· ἐκ τούτου ἔπεται, νομιζόμεν, ὅτι ὁ ἀγωγὸς ἀνήκει εἰς τὸν δικαιούμενον ἔχειν τὸ ὑδραγωγεῖον (14). γ') Κλοπὴ ἐπὶ τοῦ ἐλκομένου ὕδατος ἐν τῇ Ρωμ. ἐνόμῳ, ὡς ἐκ τῆς εὐρύτητος αὐτῆς, δύναται νὰ λάβῃ χώρα καὶ ἂν τὸ ὕδωρ δὲν ἐκυριεύθῃ (15). ἄλλως ὅμως περὶ κλοπῆς ἐν τῇ ἐνόμῳ τοῦ Ποινικοῦ ἡμῶν Νόμου (ἄρθρον 371) ἀπαιτοῦντος πρᾶγμα ξένον ὅτε ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον νομῇ ἡ κυριότης τοῦ ἐλκομένου ὕδατος δὲν ἔλαβε χώραν, καθ' ὃν ἀνωτέρω ἐξεθέσαμεν τρόπον, ἀξιοποίνους κλοπὴ δὲν ὑπάρχει. δ') Τὸ ὕδωρ, δπερ ἀναδρῦει ἐν τῷ ρεῖθρῳ, σιωπηρῶς ἀποκαρδαίνει ὁ ἔλκων διὰ τοῦ ρεῖθρου κατὰ τὸν Νόμ. 3 § 3 (43.20)—Aqua quae in rivo nascitur, tacite lucritur ab eo, qui ducit· λέγων ὁ νόμος σιωπηρῶς (tacite), δὲν ἐννοεῖ ἀπλῶς μόνον de facto δηλ. ἐκ τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων καὶ διότι τὸ ἀναδρῦζον ἐν τῷ ρεῖθρῳ συναναμίσγνεται μετὰ τοῦ ἐλκομένου, ἀλλὰ καὶ de jure, δηλ. ἂν ἄλλο τι δὲν ὤρισθῃ. ὁ ἔλκων ὑποτίθεται ἔλκων καὶ τὸ δικαίωμα τοῦτο. Τὸ χωρίον προϋποτίθεται βεβαίως γυμνὸν ρεῖθρον διότι τότε nascitur aqua in rivo· συνεπῶς ἂν ὁ ἔλκων δὲν δύναται νὰ διοχετεύῃ ἐν γυμνῷ ρεῖθρῳ, δὲν ὑποτίθεται λαβὼν καὶ τὸ περὶ τὸ ρεῖθρον ἀναδρῦζον ὕδωρ. ε') Πρὸς προστασίαν τοῦ ἐλκομένου ὕδατος δίδεται τὸ interdictum de aqua quotidiana et aestiva, δι' οὗ ποσστατεύεται ὁ ἀποδει-

κνὸν μόνον τὴν κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος (ἂν περὶ καθημερινοῦ ὕδατος ὁ λόγος) ἢ τὸ τελευταῖον θέρος (ἂν περὶ θερινοῦ) ἀνεπίληπτον διοχετεύει· καθ' ἃ λεπτομερῶς ἐκτίθεται ἐν Πανδ. 43.20. ἐνθα καὶ ποῖον τὸ καθημερινὸν ὕδωρ, θερινὸν ἢ χειμερινόν (16· περὶ τοῦ χειμερινοῦ δὲ, ἀρμόζει τὸ περὶ θερινοῦ ὕδατος παράγγελμα ὡς ὠφέλιμον (17). Συναφὲς πρὸς τὸ παράγγελμα τοῦτο εἶναι καὶ τὸ interdictum de rivis πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ ρεῖθρου Πανδ. 43.21, ἐφ' ὅσον διοχετεύεται τὸ ὕδωρ τοῦ τελευταίου ἔτους ἢ θέρους· ἐπίσης δίδεται ἡ actio confessoria ἢ ἐπὶ πάσης δουλείας ἀρμόζουσα, ἂν ὁ ἐλκυσμὸς βᾷσιν ἐχθρὰ δουλείαν· ἐπίσης ἡ ἀκουσία ἀγωγῇ (ἐπὶ φθορᾷ τοῦ ἀγωγοῦ), ἡ actio in factum πρὸς ἀποζημίωσιν κατ' ἀναλογίαν τοῦ Νόμ. 55 Π. (41.1), ὅσας τις ἤναι τις τὸ ὑδραγωγεῖον οὐχὶ πρὸς ἀφαίρεσιν ὕδατος ἐπ' ἰδίᾳ ὠφελείᾳ, ἀλλ' ἀπλῶς ὅπως ἐκρεύσῃ τοῦτο πρὸς ζημίαν τοῦ ἔλκοντος· ἐπίσης ἡ ἐκ τῆς κλοπῆς ἀγωγῇ ἐφ' ὅσον ὑπάρχει τοιαύτη· ὡσαύτως τὸ interdictum quod vi aut clam, ἐὰν ὑπάρχωσι τὰ στοιχεῖα αὐτοῦ.

Κατὰ τὸ ἀρθ. 490 ἐδ. 2, ε' (περὶ οὗ καὶ περαιτέρω) ὁ εἰρηνοδίκης δικάζει ἄνευ διακρίσεως ἀξίας περὶ διαφορῶν ἀναγομένων εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ ὁρόντος ὕδατος. τὴν κώλυσιν ἢ μεταβολὴν ὑδραγωγείων, ποτιστ. ὀγετῶν, ἐκροῶν κλπ. "Ἀν λάβῃ τις ὑπ' ὄψεϊ τὸ ἀρθ. 10 tit. III τοῦ Ν. τῆς 16—24 Αὐγούστου 1790 τῆς Γαλλίας, δπερ ἐλήφθη ὡς βᾷσις τῆς παρ' ἡμῖν Εἰρηνοδικαστικῆς ἀρμοδιότητος (18), θέλει περὶ τῆς δὲ σκοπῆς τῆς ἄνω περιοχῆς εἶναι νὰ περιλάβῃ ἀπάσας τὰς περὶ νομῆς ἢ μᾶλλον (ὅρα κατωτ.) οἰονεὶ νομῆς τοῦ ὕδατος διαφορὰς κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν Γαλλικὸν τοῦτον Νόμον. ὅστις ὑπέβαλεν εἰς τὸν Εἰρηνοδίκην οὐ μόνον τὰς ἐπὶ τῆς νομῆς τοῦ ὕδατος, ἀλλὰ «toutes les actions possessoires». Συνεπῶς, τὰ ὡς ἄνω μνησθέντα παραγγέλματα, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀρμοδιότητα, ἀναπληρωτικῶς ὑπάρχοντες σήμερον εἰς τὸν Εἰρηνοδίκην κατ' οὐσίαν ὅμως διέπονται ὑπὸ τοῦ Ρωμ. Δ. Ἀλλὰ καὶ τὰς ἐντεῦθεν ἀποζημιώσεις ὡς καὶ ἀπάσας τὰς ὡς ἄνω λοιπὰς προσωπικὰς ἀγωγὰς (οὐχὶ βεβαίως καὶ τὴν actio confessoria) καὶ ἂν εἴη αὐταὶ αἰτιῶσιν ἀποζημιώσιν πέραν τῶν 300 δραχ., ἀρμοδίως δικάζει ὁ εἰρηνοδίκης, διότι καὶ αὐταὶ εἶναι «différends de jouissance» καὶ εἰς τὴν χρῆσιν... κώλυσιν ἢ μεταβολὴν ὑδραγωγείων κλπ.» εἶναι τόσον γενικὴ ἢ διάταξις, ὥστε ἄδυνατον νὰ ὑποθέσῃ τις τὸ ἐναντίον (19). Ὡσαύτως λέγων ὁ νόμος διαφορὰν περὶ τὴν κώλυσιν ἢ μεταβολὴν περιλαμβάνει καὶ τὴν καταστροφὴν τοῦ αὐλακος καὶ ἐν γένει τοῦ ἀγωγοῦ ὡς καὶ τὴν μετακίνησιν αὐτοῦ (20).

[Ἔπεται συνεχῆς]

ΠΑΡΟΡΑΜΑ

Τῆς ὑπ' ἀριθ. 1738 (1906) ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ ἀποφάσεως Ἐφ. Ἀθ. εἰσηγητῆς δὲν εἶναι ὁ ἐφέτης κ. Δ. Δελγητῶργης, ἀλλ' ὁ ἐφέτης κ. Π. Βερροϊόπουλος.

(16) Ν. 1 pr. § 2, 3, 4, 22, 29—35 (43.20) δὲ καὶ τὴν σημ. 6 τῆς § ταύτης.

(17) Νόμ. 1 § 35 (43.20).

(18) Τὸ Βασιλ. Νομοσχ. δπερ ὡσαύτως ὡς πρὸς τοῦτο ἐλήφθη ὡς βᾷσις, δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψεϊ· ἐν Γαλλίᾳ πλὴν τοῦ Ν. τοῦ 1838 ὡς πρὸς τοὺς εἰρηνοδικὰς ἐπικολοῦθησε καὶ νεώτερ. τοῦ 1905.

(19) Ἰδε καὶ Carré lois de l'Organis. jud. IV No 399 σελ. 25 καὶ τὴν ἐν σημ. 45 παραπομπήν.

(20) Carré αὐτ. σελ. 17 σημ. 37 No 1—8. Ἐναντὶος ὡς πρὸς τὴν μετακίνησιν Οἰκονομ. καὶ Λιθαδᾶς Πιστ. Δικ. § 154 σ. 8 ἄνευ αἰτιολογίας τινέας.

(10) Ubbelohde σελ. 331.—(11) σ. 332 σημ. 4.

(12) Hesse σελ. 212, 213.

(13) Kappeler σελ. 73 σημ. 1.

(14) Πρβλ. καὶ Ν. 27 § 32 (9.2), Ν. 13 (8.5), Ν. 78 pr. (18.1), Ν. 15 (19.1), Ν. 30 § 1 (39.1).

(15) Kappeler σελ. 70, Ubbelohde σελ. 338 πρβλ. καὶ Banda Eig. σελ. 71 σημ. 47.

ΘΗΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΣΤΟΛ ΑΘΑΝΑΤΩΝ

Συνδρομή Ετησίαν Δρ. 15. § Μετά Δελτίου Δρ. 211. § Καταχωρ. ο στίζ. λ 511

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ : Θ. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΑΝΑΤΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ
14 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1907

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νομολογία	Ἀρείου Πάγου	Πολιτική	(1906)
„	„	Ποινική	(1907)
Νομολογία	Ἐφετερίου	Ἀθηνῶν	(1906)
„	„	Πατρῶν	(1905)
„	„	Ναυπλίου	(1906)
„	„	Κρήτης	(1906)
Νομικαὶ ὁχέσεις ἐπὶ τῶν ὑδάτων ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀθῆναι δικηγόρου Γεωρ. Α. Μπαλῆ:		[συνέχεια].	

Δὲν συνοδεύεται ὑπὸ φύλλον Κώδικος

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ἀριθ. 496 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΚΑΤΑΛΗΣ

Ἐνωδὶς ἀπαιτήσεων μὴ ὑπαγομένων τῇ αὐτῇ διαδικασίᾳ. — οὐκ ἐξ ἐπαγγέλματος ἐξετάστῃ. — ἐμποροδικεῖα. — μίσθωσις ἐργασίας. — παρ' ἐμπορικῆς ἐταιρίας. — ἀρμοδιότης. — μὴ προβολὴ ἐνστάσεως. — πληρότης ἀποδεικτικῶν θέματος. — ἀγωγή διαλύσεως ἐταιρίας. — προβολὴ ὑπαιτιότητος ἐνάγοντος. — οὐκ ἰδιαίτερον θέμα. — ἀτέλεια περιόδου θέματος. — οὐκ ἀναγκαίᾳ εἰδικῇ μνηστειομαρτυρικῶν καταθέσεων. — δόσις ὅρκου. — ἀμάχητον τεκμήριον. — λογοδοσία. — ὁμολογίαι ἐκ. — περιουσία αἰτιολογία. — ὅρκος. — διαδόφῃσις. — βεβαίωσις ἀποφάσεως περὶ μὴ ὑποβολῆς ἰσχυρισμοῦ. — διατύπωσις παραπόνου ἐπὶ τούτου. — τόκοι ἐπὶ ληθθέντων ἐπὶ ἐταιρικοῦ κεφαλαίου. — συμφωνία. — ἐπιδίκασις πλέον αἰτηθέντος. — ἀπόδειξις ἐξ ὁμολογίας ἀναγωγῆς καὶ λογοδοσίας. — οὐ περαιτέρω. — ἄρνησις καὶ διαδόφῃσις. — ἀντίθεσις ἰσχυρισμοῦ. — διαίρεσις ὅρκου ἐπὶ ἀπαράδεκτῳ. — ἐπιδίκασις ὠρισμένου ἀντικειμένου ἢ ἀξίας. — ἐπιλογὴ. — τόκοι. — ἀφετηρία. — κοινοποίησις προσθέτων.

Ἐπειδὴ ἡ ἐνστάσις περὶ κακῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ συνένωσις ἀπαιτήσεων, μὴ ὑπαγομένων εἰς τὸ αὐτὸ εἶδος τῆς διαδικασίας καὶ μὴ κοινῶν εἰς ἀμφοτέρους τοὺς ἐνάγοντας, ἢ ἐκ τῶν ἀρθρῶν 535, 70 καὶ 537 Πολ. Δικονομίας ἀπορρέουσα, δὲν ἀφορᾷ τὴν δημοσίαν τάξιν, ὥστε νὰ ὀφείλῃ νὰ ἐξετάζῃ ταύτην ὁ δικαστὴς καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, ἀλλ' ὡς ἀκυρωτικῆ τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς δέον νὰ προβάλλῃται, κατὰ τὰ ἀρθρα 202, 563 § 1 καὶ 582 § 3 Πολ. Δικονομίας, ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ἀμέσως μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συζητήσεως. Ἐφ' ὅσον ἄρα δὲν διατείνεται ὁ ἀναιρεσίωσις διὰ τοῦ πρώτου λόγου τοῦ ἀναιρετηρίου τοῦ ὅτι ὑπέβαλεν ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν τοιαύτην ἀκυρωτικὴν τῆς ἀγωγῆς τῶν ἀναιρε-

σιβλήτων ἐνστάσιν, ὁ λόγος οὗτος καθίσταται ἀπαράδεκτος, κατὰ τὸ ἀρθρ. 811 Πολ. Δικονομίας, ὡς τὸ πρῶτον εἰσαγόμενος ἐνώπιον τοῦ Ἀρ. Πάγου.

Ἐπειδὴ, κατὰ μὲν τὸ ἀρθρ. 718 Πολ. Δικονομίας, ἡ ἀρμοδιότης τῶν ἐμποροδικῶν κανονίζεται κατὰ τὰ ἐν τῷ Ἐμπορικῷ Νόμῳ ὠρισμένα, κατὰ δὲ τὸ ἀρθρον 1 ἐδ. 6' τοῦ περὶ Ἀρμοδιότητος τῶν Ἐμποροδικῶν Νόμου, τὰ ἐμποροδικεῖα κρίνουσι πᾶσαν μεταξὺ οἰωνδήποτε διαφορὰν ἀφορῶσαν πρᾶξιν ἐμπορικὴν. Συνομολογουμένου ἄρα ἐν προκειμένῳ ὅτι οἱ διάδικοι εἶχον συστήσει ὁμόρρυθμον ἐταιρίαν πρὸς ἐπιχείρησιν τυπογραφικῶν ἐργασιῶν καὶ ὅτι διὰ τὴν τοιαύτην ἐταιρίαν ἐμίσθωσεν ὁ εἰς τῶν ἀναιρεσιβλήτων τὰς ὑπηρεσίας τοῦ πρὸς τὸν ἀναιρεσίωσις ἐπὶ μισθῷ μηνιαίῳ ἀνελθόντι εἰς δραχ. 540, κατὰ τὴν ἀγωγὴν, ἔπεται ὅτι τὸ πρωτοδικεῖον ὡς ἐμποροδικεῖον, εἰς ὃ κατὰ τὸ 1873 εἰσήχθη αὕτη, δὲν ἦτο λόγος ὕλης ἀναρμοδίων καὶ κατ' ἀκολουσίαν, ἂν ὁ ἐναγόμενος δὲν ἀντέταξεν ἐνστάσιν ἀναρμοδιότητος, ὡς ὑπαγομένης τῆς ἀπαιτήσεως ταύτης εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ εἰρηοδικείου, κατὰ τὸ ἀρθρον 490 ἐδ. η' Πολ. Δικονομίας, θεωρεῖται καθυποβαλὼν ἑαυτὸν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν πρωτοδικῶν ὡς ἐμποροδικῶν, κατὰ τὰ ἀρθρα 24 καὶ 529 § 3 Πολ. Δικονομίας, ἅπερ ἐφαρμόζονται κατ' ἀναλογίαν καὶ ὅταν τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν κρίνῃ ὡς ἐμποροδικεῖον. Ὅθεν, ἐφ' ὅσον δὲν ἰσχυρίζεται ὁ ἀναιρεσίωσις διὰ τοῦ αὐτοῦ πρώτου λόγου τοῦ ἀναιρετηρίου ὅτι ἐφεσίμως ὑπέβαλε τοιαύτην ἐνστάσιν, ἀπαράδεκτως προτείνει ταύτην τὸ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, κατὰ τὴν ἀμέσως προηγηθεῖσαν σκέψιν.

Ἐπειδὴ ὁ τρίτος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος εἶναι ἐν μέρει μὲν ὀρίστος, διότι δὲν διακρίβῃ ὁ ἀναιρεσίωσις ποῦ καὶ τίνι τρόπῳ ὁμολόγησαν οἱ διάδικοι ὅτι διελύθη ἡ ἐταιρία τῶν, ἐν μέρει δὲ ἀβάσιμος, διότι τὸ θέμα ὅπερ ἔταξεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 980 (1888) προσβαλλομένη ἀπόφασις εἰς βάρος τῶν ἐναγόντων περὶ τῆς μονομεροῦς ὑπὸ τῶν ἐναγομένων διαλύσεως τῆς ἐταιρίας, περιέχει, ὡς ἐξ αὐτῶν συνάγεται, πάντα τὰ κατὰ τὸ ἀρθρον 249 Πολ. Δικονομίας ἀπαιτούμενα προσόντα.

Ἐπειδὴ ὁ τοῦ ἀναιρεσίωσις ἰσχυρισμὸς, καθ' ὃν οἱ ἐνάγοντες ἐγένοντο ὑπαίτιοι τῆς διαλύσεως τῆς ἐταιρίας, ἦτο ἄρνησις τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἐνάγοντος ἀποδίδοντος τὴν ὑπαιτιότητα τῆς διαλύσεως εἰς τὸν ἐναγόμενον· οὐδεμία ἄρα ὑπῆρχεν ἀνάγκη νὰ ταχθῇ περὶ αὐτοῦ ἰδιαίτερον θέμα, ὡς ἀπεφάναντο ὀρθῶς αἱ προσβαλλόμεναι ἀποφάσεις καὶ κατ' ἐπακολούθησιν οὐδεμίαν δύναται νὰ ἔχῃ ἐννοίαν ἡ ἀτέλεια τοιοῦτου θέματος.

Ἐπειδὴ, ὡς πιστοῦται ἐκ τῆς αὐτῆς σκέψεως,

τὸ ἐφετεῖον ἀναφέρει τὰ στοιχεῖα, ἐξ ὧν ἐμόρφωσε τὴν κρίσιν τοῦ περὶ τῆς σφοδρᾶς πιθανότητος τῶν ἰσχυρισμῶν τῶν ἐναγόντων καὶ ὧν ἕνεκα θεωρεῖ ἐπιβλητέον ὅρκον ἀναπληρωτικόν. Δὲν ὑπεχρεοῦτο δὲ νὰ μνημονεύσῃ εἰδικώτερον τὰς καταθέσεις ἐνὸς ἐκάστου μάρτυρος.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 357 Πολ. Δικονομίας, ὁ δοθεὶς ὑπὸ τοῦ διαδίκου ὅρκος ἀποτελεῖ πλήρη ἀποδείξιν ἀποκλείουσιν πᾶσαν ἀνταπόδειξιν. Ὁρθῶς ἄρα ἠρνήθη τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς δευτέρας αἰτιολογίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 938 (1898) ἀποφάσεως τοῦ νὰ προβῇ εἰς νέαν ἐκτίμησιν τῶν μαρτυρικῶν καταθέσεων μετὰ τὸν ὅρκον, ὃν ὤμωσαν περὶ τῆς ὑπάρξεως καὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ζημίας οἱ ἐνάγοντες.

Ἐπειδὴ, ὡς μαρτυρεῖται ἐκ τῆς τετάρτης αἰτιολογίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 397 τοῦ 1893, τὸ ἐφετεῖον ἐπέστη περὶ τοῦ ὅτι δὲν ἐγένετο τῇ 11 Φεβρουαρίου 1892, ἕνεκα τῆς παρεμπροσθέντος ἀπόκρουσας, συνεδριάσεως ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως τοῦ δικαστηρίου, ἅτινα, κατὰ τὰ ἄρθρα 174, 175, 252 § 7 Πολ. Δικονομίας καὶ 126 Ὁργαν. Δικαστηρίων, εἶναι ἀποδεικτικὸν μέσον τῶν ἐργασιῶν τῶν δικαστηρίων (*).

Ἐπειδὴ, ὡς δηλοῦται ἐκ τῶν αἰτιολογιῶν 19, 42 καὶ 46 τῆς ὑπ' ἀριθ. 587 (1903) ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον δέχεται ὡς ἀποδεικνυόμενον ἐκ τῆς λογοδοσίας τοῦ ἐναγομένου, τῆς εἰς τὸ δικαστήριον ὑποβληθείσης, ὅτι χρεοὶ μὲν τοὺς ἀναιρεσιβλήτους μὲ τὴν καθυστεροῦσαν ἐταιρικὴν καταβολὴν τῶν ἐκ δραχ. 1400 καὶ τούτους ἀυτῶν, πιστοὶ δὲ τούτους μὲ τὸ ἥμισυ τῆς ἀξίας τῶν ἐταιρικῶν τυπογραφικῶν ὕλικῶν. Ἡ τοιαύτη δὲ πίστωσις οὐδὲν ἕτερον ἐστίν, εἰμὴ ἀναγνώρισις τῆς κυριότητος τῶν ἐναγόντων ἐπὶ τοῦ ἡμίσεως τοῦ ἐταιρικοῦ τυπογραφείου. Ἀφοῦ ἄρα τὴν τοιαύτην ἀναγνώρισιν συνήγαγε τὸ ἐφετεῖον ἐκ τῆς λογοδοσίας, ἥτοι τῆς ὁμολογίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, στερεῖται πάσης ἀξίας ὁ εἰκοστὸς τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος, δι' οὗ μέμφεται τὸ ἐφετεῖον ὡς μὴ λαβὼν ὑπ' ὄψιν τὰς προτάσεις του, ἐν αἷς ἐπεκαλεῖτο τὸ ἀντίθετον περιέχον συμφωνίαν καταστατικῶν τῆς ἐταιρίας ἢ ὡς παραμορφῶσαν αὐτὰς ταύτας τὰς προτάσεις, τὸ καταστατικὸν καὶ τὴν ἀνταγωγὴν του.

Ἐπειδὴ, ἵνα τὸ ἐφετεῖον ἀπορρίψῃ τὰς δύο τοῦ ἐναγομένου ἀπαιτήσεις ἐκ δραχ. 3678, ἐστηρίχθη προσέτι αὐτοτελῶς καὶ κεχωρισμένως καὶ εἰς τὰς πρωτοδικικοὺς προτάσεις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἐξ ὧν συνήγαγε παραίτησιν τοῦ ἐναγομένου ἀπὸ τῶν τοιούτων ἀξιώσεων. Ἡ τοιαύτη δ' ἐκτίμησις τοῦ περιεχομένου ἐγγράφου, μὴ δένα δικαίου κανόνα προσβάλλουσα, διαφεύγει τοῦ Ἀρείου Πάγου τὸν ἐλεγχόν. Ἀρκούντος δὲ τοῦ αὐθυπάρχοντος τούτου ἐρείσματος πρὸς στήριξιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀποφάσεως, ματαίᾳ ἀποβαίνει ἡ ἐξέτασις τοῦ αὐτοῦ λόγου, ἐφ' ὅσον προσβάλλει ἐπικουρικὴν σκέψιν, δι' ἧς καὶ ἐξ ἄλλων ἐγγράφων καὶ δὴ ἐκ τῶν ἐφεσίμων

προτάσεων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου συνάγει τὸ αὐτὸ περὶ τῆς παραιτήσεως πόρισμα, διότι τὸ ἡμαρτημένον τυχόν τῆς τοιαύτης σκέψεως οὐδόλως ἐπιβρᾷ ἐπὶ τὴν ὀρθότητα τοῦ διατακτικοῦ.

Ἐπειδὴ, ὡς δὴλον γίνεται ἐκ τῆς ἐνάτης αἰτιολογίας τῆς τελευταίας τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων, τὸ ἐφετεῖον δέχεται ὡς ἀποδεικνυόμενον ἐκ τοῦ ὑπὸ τῶν ἐναγόντων δοθέντος ὅρκου ὅτι μόνον δραχμαὶ τετρακόσαι τριάκοντα ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου σταλέντων χρημάτων βαρύνουσι τὴν ἐταιρίαν, ὡς χρησιμεύσασαι εἰς ἀγορὰν στοιχείων τοῦ ἐταιρικοῦ τυπογραφείου. Καὶ ἂν ἄρα προσέθεσαν οἱ ὀμώσαντες ὅτι τὰς ὑπολοίπους (μέχρι τῶν χιλίων ἐπτακοσίων), ἥτοι τὰς 1270, διέθεσαν εἰς ἀγορὰν βιβλίων διὰ τὸ βιβλιοπωλεῖον τοῦ ἐναγομένου, ὡς διατείνεται οὗτος, ἡ τοιαύτη προσθήκη δὲν ἦτο νέος ἰσχυρισμὸς ἀλλὰ διασάφησις τοῦ ὅρκου, διατὶ ὀφείλουσι μόνον τὰς δραχμὰς 430 ὥστε καὶ ἂν ὑποτεθῇ ἀληθὲς ὅτι προσέβαλεν ἐφεσίμως ὁ ἀναιρεσιβλήτης τὴν τοιαύτην προσθήκην ὡς ἀπαράδεκτον, ἢ ἑλλειψὶς ἀπαντήσεως, ἐπὶ τοιοῦτου ἰσχυρισμοῦ ἀχρήστου, δὲν δίδει χώραν εἰς ἀναιρέσιν.

Ἐπειδὴ, ὡς βεβαίον τὸ ἐφετεῖον ἐν τῇ 24ῃ αἰτιολογίᾳ τῆς ὑπ' ἀριθ. 587 (1903) ἀποφάσεως, διὰ τοῦ δοθέντος ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὅρκου, ἀπεδείχθη ὅτι εἰς τὸ ἐταιρικὸν τυπογραφεῖον ἐξετυπώθησαν τὰ ἐν αὐτῇ διάφορα ἔργα ἀξίας δραχμῶν ἐξακοσίων δέκα ἐπτὰ, αἵτινες ἀποτελοῦσιν οὕτω ἔσοδον τῆς ἐταιρίας, ὥστε ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὅτι κατέβαλε τὰς δραχμὰς ταύτας εἰς τοὺς ἀντιδίκους, ἦτο ἔνστασις ἐξοφλήσεως τοῦ ἐταιρικοῦ τούτου κονδυλίου. Ἀλλ' ἀφοῦ, ὡς δέχεται τὸ ἐφετεῖον, δὲν ἡμφισβήτησεν ὁ ἐναγόμενος τὸν ἰσχυρισμὸν τῶν ἐναγόντων, καθ' ὃν ἡ ἀνωτέρω ἔνστασις τὸν πρῶτον ἥδη προϋτάθη, νομίμως ἀπέρριψεν αὐτὴν ὡς ἀπαράδεκτον καὶ οὐδαμῶς παρεδίασε τὰς περὶ ἀδιαιρέτου τῆς ἐνὸρκου ὁμολογίας διατάξεις τοῦ νόμου.

Ἐπειδὴ ὁ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ ἰσχυρισμὸς ὅτι προϋτάθη πρωτοδικῶς ἢ προεκτεθεῖσα ἔνστασις καὶ ὅτι προεβλήθη καὶ κατὰ τὰς βραδυτέρας συζητήσεις, χωρὶς ν' ἀπόκρουσθῇ ὡς ἀπαράδεκτος, στερεῖται οἰασδήποτε σημασίας ἀπέναντι τῆς διαληφθείσης βεβαιώσεως τοῦ ἐφετείου, ἐφ' ὅσον δὲν καραπονεῖται συνάμα ὅτι δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν αἱ τὴν ἀμφισβήτησιν ταύτην περιέχουσαι τυχόν προτάσεις τοῦ ἢ ὅτι δὲν ἐξετιμήθησαν ἐν τῷ συνόλῳ.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς 44ης αἰτιολογίας τῆς τελευταίας τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων, τὸ ἐφετεῖον ἀπέρριψε τὴν αἴτησιν τοῦ ἐναγομένου τοῦ νὰ ὑπολογισθῶσι τόκοι ἐπὶ τῶν ποσῶν, ἅτινα οἱ ἐνάγοντες ἔλαβον παρ' αὐτοῦ ἢ ἐκ τοῦ ἐταιρικοῦ κεφαλαίου, διαρκούσης τῆς ἐταιρίας, διότι δὲν ὑπῆρξεν ἢ δὲν προεβλήθη τοιαύτη συμφωνία. Ἄρα ὁ 2δὸς λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, δι' οὗ ὑποστηρίζει ὁ ἀναιρεσιβλήτης ὅτι εἰσὶν ὑπεύθυνοι οἱ ἐνάγοντες εἰς πληρωμὴν τόκων, δυνάμει τῆς ἐν τῷ καταστατικῷ συμφωνίας, ἐστίν, ὡς διατυπῶνται, κενὸς ἐννοίας.

Ἐπειδὴ καὶ ἀληθὲς ἐὰν ὑποτεθῇ ὅτι ἡ τελευταία τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων ἐπεδίκασεν τοῖς ἐνάγουσιν ὡς ἀξίαν τοῦ ἐταιρικοῦ τυπογραφείου ποσὸν ἀνώτερον ἐκείνου, ὅπερ ἤτησαν διὰ τῆς ἀ-

(*) Πῶς ἐπέστη ἐκ πρακτικῶν τοῦ δικαστηρίου περὶ τῆς ἀνυπαρξίας συνεδριάσεως, ἀφ' οὗ, ἕνεκα τῆς ἀνυπαρξίας ταύτης, δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπάρχωσι πρακτικά; Ποῖος συνέταξε τὰ πρακτικά αὐτὰ τῆς ἀνυπάρχοντος συνεδριάσεως;

γωγής, τὸ τοιοῦτον ἀμάρτημα παράγει λόγον ἀναψηλαφήσεως καὶ οὐχὶ ἀναιρέσεως κατὰ τὰ ἄρθρα 785 § 1, 812 καὶ 807 Πολ. Δικ.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον ἐδέχθη ὡς ἀξίαν τοῦ ἐταιρικοῦ τυπογραφείου καὶ ἐν γένει τῶν ἐταιρικῶν ὑλικῶν, ἐκείνην ἦν ὡμολόγησεν ὁ ἐναγόμενος ἐν τῇ ἀνταγωγῇ του καὶ ἐν τῇ λογοδοσίᾳ του, αἵτινες εἶναι μεταγενέστεραι τῆς διαλύσεως τῆς ἐταιρίας. Ὑπαρχούσης δὲ οὕτω δικαστικῆς ὁμολογίας, δὲν ὑπερχεοῦτο νὰ διατάξῃ ἄλλην ἀπόδειξιν. Ὁ λόγος ἄρα ἀναιρέσεως, ὅτι ἀναποδείκτως προσδιωρίσθη ἡ ἀξία τοῦ ἐταιρικοῦ τυπογραφείου, ἐν ᾧ ἔδει νὰ ἐξευρεθῇ οἷα ἦτο αὕτη κατὰ τὴν διάλυσιν τῆς ἐταιρίας εἶναι ἀνυπόστατος.

Ἐπειδὴ, ἐν ᾧ δέχεται τὸ ἐφετεῖον ὅτι ὥμοσεν ὁ ἐναγόμενος ὅρκος, καθ' ὃν ἡ ἀξία τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ Βου τόμου τῶν Ἀποστόλων, τοῦ Κυριακοδρομίου ἐκ τριάκοντα πέντε τυπογραφικῶν φύλλων ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς χιλίας ἑκατὸν εἴκοσι καὶ ὅτι ἐξ αὐτῶν εἰσεπράξε μόνον δραχμὰς ἐξακοσίας τεσσαράκοντα, ἐπιδικάζει οὐδὲν ἦττον τὸ ὅλον ποσὸν ὡς εἰσπραχθὲν ἐπὶ τῇ σκέψει ὅτι εἶναι ἀπαράδεκτος ὡς τὸ πρῶτον ἐνώπιον αὐτοῦ προταθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὁ ἰσχυρισμὸς, καθ' ὃν δὲν εἰσεπράχθη τὸ ἥμισυ τῆς ἀνωτέρω ἀξίας ἀπὸ τὸν ὑπόχρεων Α. Π^{***}, καὶ καθ' ὃν τὰ ἐκτυπωθέντα δέκα πέντε τυπογραφικὰ φύλλα τῶν ἐκτυπωθέντων σωμάτων Κυριακοδρομίου δὲν παρεδόθησαν αὐτῷ ὑπὸ τῶν ἐναγόντων πρὸ τῆς ἀποχωρήσεώς του ἐκ τῆς ἐταιρίας οὕτως ὅμως πρᾶξαν τὸ ἐφετεῖον ἐξέλαβε τὴν μὲν ἄρνησιν τοῦ ἐναγομένου περὶ εἰσπράξεως, ἥς καὶ μόνης ὤφειλε τὸ ἥμισυ, ὡς ἰσχυρισμὸν, τὴν δὲ διασάφηναι δι' ἣν καὶ ἐν τῇ λογοδοσίᾳ του σημειοῖ ὡς εἰσπραχθεῖσας μόνον δραχμὰς 640, ὡς προσθήκην ἀπαράδεκτον, ἅτε μὴ γενομένην ἐμπροθέσμως καὶ κατέληξεν ὡς τὴν διαίρεσιν τοῦ ὅρκου παρὰ τὰς οὐσιώδεις διατάξεις τῶν ἁρθρ. 160, 551, 545 καὶ 264 Πολ. Δικονομίας.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐκ τῶν συνδυασμένων ἁρθρ. 880, 882, 862, 863 καὶ 866 Πολ. Δικονομίας σαφῶς συνάγεται, ὁσάκις ἐκτελεστέα τις ἀπόφασις καταδικάζει τὸν ὀφειλέτην ν' ἀποδώσῃ ὠρισμένον κινητὸν ἀντικειμένον ἢ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ. ἦν προσδιόριζαι, ὁ ὀφειλέτης ἔχει δικαίωμα ἐπιλογῆς, ἥς ἡ προθεσμία συνίσταται εἰς τρεῖς ἢ ὀκτὼ ἡμέρας, ἀναλόγως τοῦ ἐκτελεστέου τίτλου, ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτὸν ἐπιταγῆς πρὸς ἀπόδοσιν τοῦ πράγματος. Μετὰ τὴν ἐκπνευσιν δὲ τῆς προθεσμίας ταύτης ὀφείλει ὡς ὑπερήμερος τὸν νόμιμον τόκον ἐπὶ τῆς προσδιορισθείσης ἀξίας τοῦ ἀποδοτέου ἀντικειμένου Ἀλλ' ἐν προκειμένῳ, ἐν ᾧ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς τελευταίας τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων του ὑποχρεοῖ τὸν ἐναγόμενον ν' ἀποδώσῃ εἰς τοὺς ἐνάγοντας τὸ ἥμισυ τῶν τυπογραφικῶν ἐργαλείων καὶ ὑλικῶν, ἢ τὸ ἥμισυ τῆς ἀξίας αὐτῶν, ἐκ δραχμῶν 2792, ἐπιδικάζει οὐδὲν ἦττον ἐναντίον τῶν ἀνωτέρω διατάξεων καὶ τόκον 12 0/0 ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τούτου ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς (*). Ἡ ἀπόφασίς του

(*) Ἀπολύτως ἀμύθοβα. Ὁρθῶς ἡδύνατο νὰ προσδιορίσῃ τὴν ἀξίαν τὸ δικαστήριον καὶ ἐν τῷ ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς τόκῳ. Ἡ πρὸς ἐκτέλεσιν διδομένη τριήμερος

ἄρα εἶναι ἀναιρετέα, ὁ δυνάμει τοῦ ἁρθρου 807 § 5 Πολ. Δικον. κατὰ τὸν 27ον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

Ἐπειδὴ οἱ διὰ τῶν προτάσεων τοῦ ἀναιρεσιόντος ὑποβαλλόμενοι νέοι λόγοι ἀναιρέσεως δὲν δύνανται νὰ ἐξετασθῶσιν, ὡς μὴ κοινοποιηθέντες εἰς τοὺς ἀντιδίκους του ἀφοῦ δὲν προσάγεται ἐπιδοτήριο (*).

Ἀριθ. 497 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Νόμος ὀθωμανικὸς μετὰ προσάρτησιν Θεσσαλίας. - ἀπαγόρευσις τόκων ὑπὲρ τὸ κεφάλαιον. - ἀνεξάρτητος. - νεώτεροι νόμοι.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν ὡς πρὸς τοὺς ὑπερβάλλοντας τὸ ποσὸν τοῦ κεφαλαίου τόκους, στηριχθὲν εἰς τὸν ἀπὸ 9 Σεπτεμβρίου 1304 (22 Μαρτίου 1303) Νόμον τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, ἥτοι νόμον δημοσιευθέντα κατὰ τὸ 1886 καὶ ἀπαγορεύοντα τὴν λήψιν τόκων ὑπερβαίνοντων τὸ κεφάλαιον, ἀλλὰ ὁ νόμος οὗτος, δημοσιευθεὶς μετὰ τὴν προσάρτησιν τῆς Θεσσαλίας εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Βασίλειον, δὲν ἡδύνατο νὰ ἰσχύσῃ καὶ ἐφαρμοσθῇ ὑπὸ τῶν ἐλληνικῶν δικαστηρίων, οὔτε διὰ τὰς πρὸ τῆς προσάρτησεως τῆς Θεσσαλίας, οὔτε τὰς μετ' αὐτὴν νομικὰς σχέσεις, τούναντίον δὲ πρᾶξαν τὸ ἐφετεῖον ἡμαρτε περὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ προσήκοντος νόμου καὶ κατέστησεν ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ (ἄρθρ. 807 § 7 τῆς Πολ. Δικονομίας), ἥς τὸ διατακτικὸν δὲν δύναται νὰ στηριχθῇ ἐπὶ ἄλλης νομικῆς διατάξεως, καθόσον καὶ ὁ πρὸ τοῦ Νόμου τῆς 9 Σεπτεμβρίου 1304 (23 Μαρτίου 1303—1886) χρονισμὸς ἐστὶν ἰσχύων ἐν Θεσσαλίᾳ Νόμος ἀπὸ 16 Σεβ. 1280—1866 Ὀθωμανικὸς Νόμος οὐδένα περιορισμὸν τῶν τόκων μέχρι τοῦ ποσοῦ τοῦ κεφαλαίου καθιεροῖ, ὡς καὶ οἱ μετὰ τὴν προσάρτησιν τῆς Θεσσαλίας ἰσχύοντες ἐν ταύτῃ ἐλληνικοὶ νόμοι, αἱ δὲ περὶ τόκων ἐν γένει διατάξεις τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ἐν αἷς καὶ περὶ περιορισμοῦ τούτων μέχρι τοῦ ποσοῦ τοῦ κεφαλαίου, δὲν ἰσχύσαν οὐδέποτε ἐν Ἑλλάδι, ὡς καταργηθεῖσαι ὑπὸ τῆς Νεαρᾶς τοῦ Βασιλείου, ἥτις ὡσαύτως κατηργήθη ὑπὸ τῶν νεωτέρων νόμων, ἐπιτρεπόντων ἄνευ περιορισμοῦ τοῦ ἀναδιπλασιασμοῦ τὴν λήψιν τόκων τοιοῦτοι δὲ νόμοι εἰσὶ πλὴν ἄλλων καὶ οἱ ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 καὶ 13 Νοεμβρίου 1836 Νόμοι περὶ προικοδοτήσεως τῶν ἐλληνικῶν οἰκογενειῶν, 2) τὸ ἀπὸ 22 Ἰουνίου 1843 καταστατικὸν τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς, κυρωθὲν διὰ τοῦ ἀπὸ 24 Ἰανουαρίου 1843 Β. Διατάγματος, 3) ὁ ἀπὸ 24 Ἰανουαρίου 1852 Νόμος περὶ πληρωμῆς τῶν χρεῶν τῶν Δήμων, 4) τὸ ἀπὸ 22 Νοεμβρίου 1862 Ψήφισμα τῆς προσωρινῆς κυβερνήσεως περὶ τοῦ ἐθνι-

ἡ ὀκταήμερος προθεσμία δὲν εἶναι ἀφετηρία ὑπερῆμερίας. Ἐάν ἡ ἐκδοχὴ τῆς ἀποφάσεως ἐτίθετο εἰς ἐφαρμογὴν τὸ ἄρθρον 156 Πολ. Δικονομίας διεγράφετο, διότι ἀφ' οὗ ὁ καταδικασθεὶς γίνεται ὑπερήμερος ἀπὸ τῆς παρελεύσεως τῆς πρὸς ἐκτέλεσιν προθεσμίας, καὶ οὐχὶ πλέον ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς, μόνον ἀπ' αὐτῆς ἐπρεπε πᾶντοτε νὰ ἀρχίζῃ ἡ τοκοδοσία.

[*] Ἀξιοθαύμαστος ἐπιμονὴ εἰς μίαν παρανομίαν. Πρὸς 330, 367, 501 Α. Π. σ. 101, 146, 341 ΧΥΙ.

κὺ δανείου τῶν ἐξήκοντα ἑκατομμυρίων, 5) ὁ ἀπὸ 12 Ἀπριλίου 1867 Νόμος περὶ ἐθνικοῦ δανείου, 6) ὁ ΧΛ' καὶ ἀπὸ 27 Ἰουνίου 1877 περὶ ὑπερμερίας τοῦ Δημοσίου, 7) τὸ ἄρθρον 156 τῆς Πολ. Δικονομίας κλπ.

Ἀριθ. 499 (1906) Τμ. Β' [*]

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ι. ΤΣΑΤΣΟΣ

Δημόσιον. - ἄδικοι πράξεις καὶ παραλείψεις προεδρώτων. - πλουσιώτερον. - χρησιμοποιοῦν ἀνάγκαις στρατοῦ. - ἀνήλικοι. - ἀγωγή. - ἄδεια συγγενικοῦ συμβουλίου. - ζημία ἐκ πανικοῦ.

Ἐπειδὴ ναι μὲν, καθ' ἃ ἐδέχθη τὸ Α' τμήμα, κατὰ τοὺς ἐν τῇ προσημειωθείσῃ ἀποφάσει παρατεθειμένους νόμους, τὸ Δημόσιον δὲν εὐθύνεται διὰ τὰς ἀδικούς πράξεις καὶ παραλείψεις τῶν ὀργάνων αὐτοῦ, ἐξ ὧν ἐπῆλθον τοῖς ἰδιωταῖς ζημίαι, ἀλλὰ κατὰ τοὺς αὐτοὺς νόμους ὑφίσταται ἡ εὐθύνη αὐτοῦ ἔαν κατέστη πλουσιώτερον ἐκ τῶν τοιούτων πράξεων ἢ παραλείψεων, καὶ τοιαύτην δὲ βάσιν περιέχει ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ρητῶς ἀναφέρουσα ὅτι ἡ βλάβη καὶ ἀφαιρέσις τῆς ἐν αὐτῇ περιγραφομένης περιουσίας τῆς ἐναγούσης, ἤτοι σιτοσπορᾶς καὶ ἀραβοσίτου, ἐχρησιμοποιήθη εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ στρατοῦ καὶ τῶν κτηνῶν αὐτοῦ, ὃ ἐστὶ ταυτοσημον τοῦ ὅτι τὸ Δημόσιον, εἰς ὃ ἀνήκει ἡ τοῦ στρατοῦ συντήρησις, κατέστη διὰ τῆς περιουσίας τῆς ἐναγούσης πλουσιώτερον, καὶ ἐπὶ τῆς τοιαύτης βάσεως τῆς ἀγωγῆς ὀρθῶς διετάχθησαν ἀποδείξεις.

Ἐπειδὴ διὰ τὴν ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς ἐλήφθη ἡ γνωμοδότησις τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου ἐπομένως τὸ παράκονον τοῦ Δημοσίου ὅτι δὲν ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγή ὡς ἀπαράδεκτος διὰ τοιαύτην ἔλλειψιν εἶναι ἀβάσιμον.

Ἐπειδὴ τὸ παράκονον τοῦ Δημοσίου ὅτι ἔδει ν' ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγή διότι αἱ περὶ ὧν αὕτη ζημίαι προῆλθον ἐξ ἀνωτέρας βίας ἤτοι τοῦ καταλαβόντος τὸν στρατὸν πανικοῦ, περὶ οὗ γεγονότος διετάχθη ἀπόδειξις ἐστὶν ἀβάσιμον, διότι τὸ Δημόσιον δὲν ἀπέδειξε τοῦτο, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ληφθεῖσων μαρτυριῶν (**).

Ἀριθ. 501 (1906) Τμ. Β' [***]

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ

Γάμος κεκωλυμένος ἐκ συγγενείας. - δύναμις ἐν ἀγνοίᾳ. - δυνέπειαι ἐκ.

Ἐπειδὴ, κατὰ τοὺς Νόμους 38 § 7 Πανδ. 48.5, 57 § 1 Πανδ. 23.2 καὶ τὴν διάταξιν 39 Βασιλ. 60.37, ὑπάρχοντος βαθμοῦ συγγενείας κωλύοντος κατὰ νόμον τὴν σύναψιν γάμου, οἱ ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ κωλύματος τοῦτου συνάπτοντες γάμον καὶ ἐν καλῇ

[*] Μετὰ τὴν ἐν σελ. 85 παρόντος τόμου 225 τοῦ α' τμήματος.

[**] Δὲν ἀπεδείχθη ὁ πανικός! Δὲν τὸ πιστεύομεν. Πιστεύομεν μᾶλλον ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποδειχθῇ ὅτι ἐκ τοῦ πανικοῦ κατέφαγον καὶ τὸν σῖτον καὶ τὸν ἀραβόσιτον τῆς ἐναγούσης. Ὁ πανικός εἶναι ἀρρώστια τῶν ποδῶν καὶ ὄχι τοῦ στόματος καὶ τοῦ στομάχου.

[***] Μετὰ τὴν ἐν σελ. 52 παρ. τόμου 194 Α. Π.

τῇ πίστει ὄντες (matrimonium putativum), δὲν στεροῦνται τῶν ἐκ νομίμου γάμου ἐπερχομένων ἀποτελεσμάτων, ἀλλὰ τόσοι οἱ ἐν καλῇ πίστει εὐρισκόμενοι σύζυγοι ὅσον καὶ τὰ τέκνα τὰ ἐκ τοιοῦτου γάμου γεννώμενα ἀπολαύουσι τῶν δικαιωμάτων ὅσα ἐκ τοῦ νομίμου γάμου παράγονται, ἐπὶ τούτοις δὲ ὁ ἐφεσίβλητος καὶ κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν προέτεινε καὶ ἤδη ἐπαναλαμβάνει τὸν ἰσχυρισμὸν ὅτι ἀμφότεροι οἱ σύζυγοι διετέλουν κατὰ τὴν σύναψιν τοῦ μεταξὺ αὐτοῦ γάμου ἐν καλῇ τῇ πίστει, ἐν ἀγνοίᾳ δηλαδὴ τοῦ βαθμοῦ τῆς μεταξὺ αὐτῶν ὑπαρχούσης συγγενείας ἄκυρον τὸν γάμον καθιστώσης, τὸν ἰσχυρισμὸν δὲ τοῦτον οὐσιώδη ἀσκοῦντα ἐπιρροὴν εἰς τὴν ὑπὸ κρίσιν διαφορὰν καὶ ἀμφισβητούμενον παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος, μηδαμῶς δ' ἐξ ὁμολογίας τῶν μερῶν βεβαιούμενον, ὀφείλει ὁ προτείνων τὴν τοιαύτην ἀγνοίαν τοῦ κωλύματος ν' ἀποδείξῃ, χρώμενος διὰ τὸ ἀνέφικτον τῆς ἐγγράφου ἀποδείξεως καὶ τῶ τῶν μαρτύρων μέσῳ.

Ἀριθ. 503 (1906) Τμ. Β' [*]

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Β. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ἰονικὴ Τράπεζα. - δυνωμολογία ποδοδοτοῦ τόκου μεθ' ὑπερμερίαν. - οὐ δυνατόν ἄνω 7 0)0 ἐπέκτασις ἰσχυόντων ἐπὶ ἐθνικῇ. - τόκοι τοιοῦτοι πρὸ ἐπεκτάσεως.

Ἐπειδὴ τὸ πρωτοδικεῖον, δεχθὲν διὰ τῆς ἐκκαλουμένης αὐτοῦ ἀποφάσεως ὅτι ἡ Ἰονικὴ Τράπεζα δὲν ἐδικαιούτο νὰ λάβῃ ἐπὶ τῆς ἀπαιτήσεως δι' ἣν κατεράχθη τόκον ἀνώτερον τῶν 7 0)0, περιώρισε τὴν κατὰ τὴν αὐτῆς ὡς πρὸς τὸ ὑπερβαῖνον τὸ μέτρον τοῦτο ποσὸν τῶν τόκων.

Ἐπειδὴ, ὡς καὶ τὸ πρῶτον τμήμα τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀπεφάνθη διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως, αἱ ὀρίζουσαι τὸν ἀνώτατον ὅρον τῶν ἐκ συμβάσεως τόκων ἐπὶ τῶν χορηγούμενων ὑπὸ τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς δανείων διατάξεις ἰσχύουσαι καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἐν τῷ Κράτει ἀναγνωρισμένας Τραπεζὰς, εἰς ἃς διὰ τοῦ ἀπὸ 31 Μαΐου 1882 Νόμου ἐπεξετάθησαν αἱ ὑπὲρ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς δυνάμει εἰδικῶν συμβάσεων καὶ νόμων εὐεργετικαὶ διατάξεις, ὡς πρὸς τὰς ἀναγκαστικὰς ἐκτελέσεις κλπ., ἐπεται ἄρα ἐκ τούτων ὅτι δὲν ἐδικαιούτο ἡ Ἰον. Τράπεζα νὰ συμφωνήσῃ, ὡς ἔπραξε διὰ τοῦ ἐν τῇ δικογραφίᾳ συμβολαίου, ἵνα ὁ ὀφειλὴ τῆς ὑποχρεωθῇ μετὰ τὴν λήξιν τῆς πρὸς καταβολὴν τοῦ δανείου χορηγηθείσης αὐτῷ προθεσμίας νὰ καταβάλλῃ εἰς αὐτὴν τόκον πρὸς 12 0)0 ἐτησίως, ὑπερβαίνοντα τὸν ὀριζόμενον ὑπὸ τῶν Νόμων ΦΚΣΤ' τοῦ 1859, ΕΖ' τοῦ 1864 καὶ ΩΕΖ' τοῦ 1880 ἀνώτατον ὅρον τῶν χορηγούμενων ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἐνυποθήκων δανείων, διότι καὶ ὁ τοιοῦτος διὰ τῆς περὶ δανείου συμβάσεως συμφωνηθείς διὰ τὸν μετὰ τὴν λήξιν τῆς ταχθείσης ὑπ' αὐτῆς προθεσμίας πρὸς πληρωμὴν τοῦ κεφαλαίου τόκος, ὑπάγεται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν συμβατικῶν τόκων τῶν ἐκ τῆς θελήσεως τῶν συμβαλλομένων ἀρυσόμενων τὴν ὑπαρξίν αὐτῶν καὶ δὲν δύναται νὰ λογισθῇ ὡς τόκος νόμι-

[*] Μετὰ τὴν ἐν σελ. 67 παρόντος τόμου 211 τοῦ α' τμήματος.

μος δυνάμει διατάξεως του νόμου λόγω της υπερμερίας του οφειλέτου οφειλόμενος, και αποτελών ως τοιούτος, κατά την ρητήν διατάξιν του Π.Ε. Νόμου του 1882, την οφειλομένην εις τον δανειστήν διὰ την μὴ ἐγκαιρον ἐκτέλεσιν τῆς ὑποχρέωσης του οφειλέτου ἀποζημιώσιν (*). Τοιαύτην δὲ ἔχων ιδιότητα, ἤτοι ὡν συμβατικός τόκος, διέπεται προδήλως ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν προειρημένων νόμων, δι' ὧν ὀρίζεται τὸ ἀνώτατον αὐτοῦ ὅριον καὶ ὁρθῶς ἔκρινε τὸ πρωτοδικεῖον ὅτι ἡ Ἰονικὴ Τράπεζα κοινῶς κατετάχθη διὰ ποσὸν τόκων πρὸς 12 0/0, ἔσφαλεν ὁμως δεχθὲν ὅτι εἰς μόνον 7 0/0 ἠδύνατο ν' ἀνέλθῃ ὁ τόκος τῆς ἐκ δρχ. 16412 ἀπαιτήσεως αὐτῆς, δν ἐδικαιούτο νὰ ἀπαιτήσῃ, διότι συνολογηθείσης τῆς περὶ τῆς πρόκειται συμβάσεως πρὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1892, ἠδύνατο κατὰ τὸ ἄρθρ. 9 τοῦ Ω.Ε.Ζ. Νόμου νὰ συνολογηθῇ τόκος μέχρι 8 0/0 (**). Ἡ τῆς Τραπεζῆς ἄρα κατὰτάξις ἦτο περιοριστέα μόνον ὡς πρὸς τὸ ὑπερβαίνειν τὸ 8 0/0 καὶ οὐχὶ τὸ 7 0/0, ὡς ἐδέχθη τὸ πρωτοδικεῖον, ποσὸν τῶν τόκων τῆς ἐκ δραχμῶν 16412 ἀπαιτήσεως αὐτῆς διὰ τὸν προειρημένον ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1891 μέχρι 23 Σεπτεμβρίου 1895 χρόνον καὶ ὡς πρὸς μόνον τὸ μέρος τοῦτο τυγχάνει δεκτὴ ἡ ἔφεσις τῆς Ἰονικῆς Τραπεζῆς καὶ μεταρρυθμιστέα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ νὰ περιορισθῇ ἡ κατὰτάξις τῆς Τραπεζῆς ὡς πρὸς τοὺς τόκους δι' οὓς κατετάχθη ἐν τῷ ἀνακοπομένῳ πίνακι μόνον κατὰ τὸ ὑπερβαίνειν τὸ 8 0/0 ποσοστὸν αὐτῶν καὶ καταταχθῇ εἰς αὐτὸ ἡ Φ. Μ***.

*Αριθ. 504 (1906) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ι. ΤΣΑΤΣΟΣ

Λογοδοσία. - ἐνοίκια καταστήματος ἐν ᾧ ἐταιρικά μηχανήματα. - ἔμπορος. - βιβλία. - χρόνος ὑποχρεωτικῆς τηρήσεως. - ὑπαρξίς πέραν. - βιβλίον ἰδιόχειρον.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν δοθεῖσαν ὡς βεβαιούται ἐκ τῆς ...ἐκθέσεως τοῦ διορισθέντος εἰσηγητοῦ, κατὰ τὴν προηγουμένην ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου τούτου λογοδοσίαν, συνεφώνησαν οἱ διάδικοι (χωρὶς νὰ τηρηθῶσιν αἱ περὶ βιαιᾶς λογοδοσίας διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας) νὰ φέρῃ ὁ δεξιόλογος τὰς ἐπὶ τῆς λογοδοσίας ταύτης παρατηρήσεις του ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου, νομίμως ἄρα εἰσήχθη ἡ ὑπόθεσις ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἀφοῦ μάλιστα, μεταρρυθμισθείσης τῆς πρωτοδικίου ἀποφάσεως, δὲν παρεκέμφθη ἡ ὑπόθεσις πρὸς περαιτέρω συζήτησιν ἐνώπιον

Ἐπειδὴ, ἀφοῦ κατὰ τὸ ἐταιρικὸν συμβόλαιον, τὸ κατὰστημα ἐν ᾧ ἐτοποθετήθησαν τὰ τῆς ἐταιρίας κλαστικά μηχανήματα ἀνῆκεν ὡς ἰδιοκτησία εἰς τὸν πατέρα τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀφοῦ δὲν ἰσχυρίζεται ὁ ἐνάγων ὅτι ἡ χρῆσις τοῦ κτήματος τούτου παρεχωρήθη δωρεὰν εἰς τὴν ἐταιρίαν, ἔπεται ὅτι δι-

[*] Ἀκριβῶς, ὅτι ἐσημειώσαμεν ἐν σελ. 68 παρόντος τόμου ὑπὸ τὴν ἀναιρετικὴν 211 τοῦ α' τμήματος.

[**] Διότι ὁ νόμος οὗτος καθώριζε τὸ συμβατικὸν ποσοστὸν 7 0/0 διὰ τὰ μετὰ τὴν 1 Ἰανουαρίου 1892 συνολογηθησόμενα δάνεια.

καίως οφείλεται ἐνοίκιον ἢ ἀποζημιώσις διὰ τὴν χρῆσιν αὐτοῦ πρὸς ὄφελος τῆς ἐταιρικῆς ἐπιχειρήσεως ὥστε δέον νὰ ἀποδειχθῇ μόνον τὸ μέγεθος τῆς ἀποζημιώσεως, ὅπερ ὁ ἐνάγων ἀμφισβητεῖ.

Ἐπειδὴ ὁ ἐναγόμενος δέον νὰ προσάξῃ τὸ βιβλίον, ὅπερ ἐπικαλεῖται πρὸς ἀπόδειξιν τῶν ἰσχυρισμῶν του ὡς γραφέν καὶ ὑπογραφέν ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐναγοντος.

Ἐπειδὴ δὲν ὑπογρεοῦται ὁ ἔμπορος, κατὰ τὸ ἄρθρ. 11 τοῦ Ἐμπ. Νόμου νὰ διατηρῇ τὰ βιβλία τοῦ πέραν τῶν δέκα ἐτῶν. ἀλλ' ἐὰν διετηρήθησαν καὶ σῶζονται ταῦτα καὶ κατόπιν, δέον νὰ προσαχθῶσιν ὡς θεωρούμενα χρήσιμα πρὸς διευκρίνισιν τῶν ἀμφισβητουμένων ἐν τῇ ὑποθέσει γεγονότων, ἰσχυριζομένου ὁμως τοῦ ἐναγομένου, ὅτι δὲν κατέχει πλέον ταῦτα, δέον νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἐνάγων νὰ ἀποδείξῃ τὴν παρὰ τῷ ἐναγομένῳ ὑπαρξίν αὐτῶν.

ΠΟΙΝΙΚΗ

*Αριθ. 53 (1907) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Συνέργεια ἄνευ προηγουμένης συνενόησεως καὶ χωρὶς ἰδιοτελεῖ σκοπὸν δι' ἀποκρύψεως ἀπὸ ἀρχῆς. - βεβαιωδὶς στοιχείων κυρίας πράξεως. - ἀναιρέσις. - παραπομπή.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, οἱ ἀναιρεσιέντες ἐκνήχθησαν ἐνοχοί

(*) Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου συζήτησιν, ὁ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελεὺς κ. Α. Τσιβανόπουλος, ἔλεξε τάδε :

«Ὁ ἀναιρεσιέν ἐκνήχθη ἐνοχος ὅτι ἐν γνώσει καὶ ἐπίτηδες συνήργησεν εἰς τοὺς ὑπὸ τοῦ Μ. Μ*** τελεσθέντας πέντε φόνους τὴν 27 Ἰουλίου 1906 μετὰ τὴν τέλεσιν αὐτῶν, ἤτοι ἐν γνώσει καὶ ἐπίτηδες, ἀλλ' ἄνευ προηγουμένης συνενόησεως καὶ χωρὶς ἰδιοτελεῖ σκοπὸν, ἐν Ἀθήναις κατὰ τὸ πρῶτον 10ήμερον καὶ δεύτερον 10ήμερον τοῦ μηνὸς Αὐγούστου ἀπέκρυψεν αὐτὸν τὸν πράξαντα ἀπὸ τὰς ἐρεῦνας τῆς ἀρχῆς, καὶ κατεδίκασεν εἰς φυλάκισιν ἐνδὸς καὶ ἡμισσεὸς ἔτους.

Ω: λόγος ἀναιρέσεως προτείνεται, ὅτι ἐν τῇ ἀποφάσει δὲν ἀναφέρονται τὰ τοῦ νόμου στοιχεῖα, ἤτοι τὰ τοῦ ἄρθρου 288 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, ἤτοι δὲν ἀναφέρονται τὰ στοιχεῖα τῆς κυρίας πράξεως, δι' ἣν κατεδικάσθη ὡς συνεργός. Ἡ συνέργεια, λέγει ὁ ἀναιρεσιέν, εἶναι συμμετοχὴ εἰς ἀδίκημα, ἀκατανόητος δ' ἀποβαίνει ἡ συμμετοχὴ ἄνευ πιστοποιήσεως τοῦ ἀδικήματος. Ἐν πρώτοις παρατηρῶ ὅτι ἐν τῇ πρακτικῇ παρ' ἡμῖν ἐπὶ συνεργείας τοῦ ἄρθρου 74 ἐδαφ. 1 καὶ 2. τῆς ἄνευ ἰδιοτελείας δηλ., δὲν ἀπαιτεῖται νὰ βεβαιωθῶσιν ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς κυρίας πράξεως ὡς πρὸς τὸν τοιοῦτον συνεργόν.

«Ἀπαντῶν δ' εἰς τὸν λόγον τοῦτον τῆς ἀναιρέσεως λέγω τὰ ἐξῆς. Προδήλως ἡ παρεχόμενη ἀρωγὴ μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἀδικήματος, ὅταν χορηγηταί μετὰ προηγουμένην ὑπόσχεσιν, ἀποτελεῖ συνέργειαν, διότι ἡ προηγουμένη ὑπόσχεσις, ἂν καὶ ἐπηκολούθησεν εἰς τὴν τέλεσιν τοῦ ἐγκλήματος ἢ ἐκτέλεσις αὐτῆς ἤτοι ἡ ἀπόκρυψις τοῦ πράξαντος ἢ τῶν κλοπιμαίων, ἔσχε δυνάμει τῆς συμφωνίας προηγουμένην ὑπαρξίν νοερῶς, καὶ αὕτη ἐπέδρασεν ἢ ἠδύνατο νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τῆς ἐγκληματικῆς ἀποφάσεως τοῦ αὐτουργοῦ. Ὅταν ὁμως δὲν ὑπῆρξε προϋπόσχεσις, ἀλλ' ἐπηκολούθησεν εἰς τὸ ἐγκλημα ἢ ἀπόκρυψις τοῦ ἐνόχου κλπ., πρόκειται

δτι ἐν γνώσει καὶ ἐπίτηδες, ἀλλ' ἄνευ προηγουμένης συνεννοήσεως καὶ χωρὶς ἰδιοτελέῃ σκοπὸν, συνήργησαν εἰς τοὺς ὑπὸ τοῦ Μ. Μ^{***} κατὰ τὴν 27 Ἰουλίου 1906 ἐν Μενιδίῳ τελεσθέντας φόνους, διὰ τῆς ἀποκρύψεως τούτου ἀπὸ τῶν ἐρευνῶν τῆς ἀρχῆς, ἀλλ' ἵνα κηρυχθῇ τις ἐνοχος συνεργείας εἰς ἀξιόποινον πρᾶξιν καὶ ἐπιβληθῇ αὐτῷ κατὰ νόμον

περὶ συνεργείας ἢ περὶ εἰδικὸν ἀδικήματος ; Οἱ ὑποστηρίζοντες δτι πρόκειται περὶ συνεργείας ἔλεγον δτι αἱ τοιαῦται πράξεις φαίνονται ὡς εἶδος μεταγενεστέρας συνεργείας σκοπούσης τὴν ἐξασφάλισιν τοῦ ἀποτελέσματος τοῦ ἐγκλήματος. Οἱ ἀντιφρονούντες δμως ἀπήντησαν δτι ἔχομεν αὐτοτελὲς ἀδικήμα καὶ οὐχὶ συνεργείαν, τὸ δὲ προσβαλλόμενον δι' αὐτοῦ δίκαιον εἶναι ἡ ὀρθὴ ἀπονομὴ τῆς δικαιοσύνης. Ἀναντιρρήτως ὁμοτέρως εἶναι ἡ δευτέρα αὕτη γνώμη, διότι ἡ μεταγενεστέρα αὕτη ἀρωγὴ διὰ τῆς ἀποκρύψεως τοῦ κακούργου ἢ τῶν κλοπιμαίων ἄνευ προηγουμένης συμφωνίας δὲν δύναται νὰ συγχυσθῇ μὲ τὴν συνεργείαν, ἀφοῦ ἡ συνδρομὴ αὕτη ἐπέρχεται μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἐγκλήματος. Κυρίως ἡ συνεργεία αὕτη προσβάλλει τὴν διαχείρισιν τῆς δικαιοσύνης, διότι συντελεῖ εἰς τὸ νὰ βοηθήσῃ τὸν ἐνοχὸν εἰς τὸ νὰ διαφύγῃ τὴν ἀναζήτησιν τῆς ἀρχῆς καὶ ν' ἀποφύγῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς καταδίκης. Ὁ σκοπὸς τοῦ παρέχοντος τοιαύτην συνδρομὴν δὲν ἀπυθύνεται εἰς παραγωγὴν τοῦ ἐγκλήματος αὐτοῦ, ἀλλ' εἴτε εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ ἀδικήσαντος εἴτε εἰς τὴν ἀπόκρυψιν τῶν προϋόντων τοῦ ἐγκλήματος. Διὰ τοῦτο αἱ νεώτεροι νομοθεσίαι ὡς ὁ Γερμανικὸς Ποινικὸς Νόμος ἄρθρον 257 καὶ ὁ Ἰταλικὸς ἄρθρον 225 διακρίνουσι τὴν τοιαύτην ἀρωγὴν ἀπὸ τῆς συνεργείας καὶ δέχονται δτι ἀποτελεῖ ἰδιαιτέρον καὶ αὐτοτελὲς ἐγκλήμα, ἐνῶ ὁ ἡμέτερος νομοθέτης χαρακτηρίζει αὐτὴν ὡς συνεργείαν.

• ΟὉ Cargara κατακρίνει σφοδρῶς τὴν κατὰ τὰς ταύτην. Ἡ πλάνη, λέγει τ. 5 § 2823, τῆς κατὰτάξεως τῆς ὕλης ταύτης εἰς τὴν συνεργείαν εἶναι μεγίστη, διότι οὐδεὶς δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ὑπεύθυνος δι' ἐγκλήμα, οὔτινος δὲν ὑπῆρξεν ἡ στίξα καὶ ἐπειδὴ δὲν δύναται νὰ ἐννοηθῇ δτι μεταγενέστερον γεγονὸς εἶναι αἰτία προγενεστέρου, ἡ εὐθύνη δι' αὐτὸ ἐστηρίχθη ἐπὶ ὑπερβολῆς, ἐπὶ ἐνὸς ἀδυνάτου νομικῶς, ὅπερ εἶναι ἀνυπόφορον ἐν ταῖς ποινικαῖς δίκαις. Κατακρίνει δὲ ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς τὴν γνώμην αὐστριακοῦ ποινικολόγου ὑποστηρίζαντος τὴν τοιαύτην συνεργείαν καὶ ἂν δὲν προϋπῆρξεν ὑπόσχσεις τῆς τοιαύτης μεταγενεστέρας συνδρομῆς ἐπὶ τῷ λόγῳ, δτι ὁ αὐτοῦργος τῆς πράξεως ἐστηρίχθη εἰς τὴν ἐλπίδα τῆς συνδρομῆς μου, καὶ τοιαύτη ἐλπίς ἐπήνεγκε τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἐγκλήματος. Ὁ Cargara ὀρθῶς ἀπαντᾷ εἰς τοῦτο δτι τὸ ἐλάττωμα τοῦ ἐπιχειρήματος συνίσταται εἰς τὸ δτι θέτει εἰς βάρος τοῦ παρασχόντος τὴν μεταγενεστέραν συνδρομὴν τὰς ἐλπίδας τοῦ αὐτοῦργου, αἵτινες δὲν εἶναι πράξεις τοῦ ἀποκρύψαντος, καὶ οὕτω καθίσταται ὑπεύθυνος διὰ τοὺς στοχασμοὺς ἄλλου μὴ προκληθέντας ὑπ' αὐτοῦ. Ἐν τέλει δὲ ὁ Cargara ἐν § 2834 προχωρεῖ λέγων οὐδὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ ὑπὲρ αὐτοῦ ὁ ἐξ ἰδιοτελείας ἀποκρύψας, οὗτος οὐδὲν εὐγενὲς ἐν τῇ προαιρέσει τοῦ ἔχει καὶ εἶναι ἐπικίνδυνος. Ἀλλὰς ὁμως ἔχει τὸ πρᾶγμα ὡς πρὸς τὸ ἐλάττηριον τῆς φιλίας ἢ τῆς εὐσπλαχνίας, ὅπερ ἐπικρατήσαν ἐπεσχίσαν ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ τὸ αἰσθημα τοῦ καθήκοντος τοῦ πολίτου καὶ τὸ συμφέρον τῆς δικαιοσύνης οὕτως ὥστε δὲν ἔδωκεν ἐνώπιόν του ἡ ἀτυχὲς πᾶσιμα ἐκταθειμένον εἰς μέγαν κίνδυνον. Ἐπὶ τὴν ἐποψιν ταύτην ἔρχεται εἰς σύγ-

κρινῇ, ἀπαραίτητόν ἐστιν ἵνα ἐν τῇ καταδικαστικῇ ἀποφάσει ἀναφέρονται οὐ μόνον τὰ συστατικὰ στοιχεῖα τοῦ ἀδικήματος τῆς συνεργείας, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἀδικήματος τῆς κυρίας πράξεως, εἰς ἣν οὗτος συνήργησε, καθ' ὅσον ἄνευ μὲν τῆς ὑπάρξεως κυρίας πράξεως ἀξιόποινον δὲν δύναται νὰ νοηθῇ καὶ συνεργεία ἀξιόποινος, ἄνευ δὲ τῆς βεβαιώσεως τῶν

κρουσιν τὸ ἥθικόν αἰσθημα πρὸς τὸ πολιτικὸν κριτήριον. Ἐὰν ὁ σιωθεὶς ὑπεβίβλετο εἰς θανατικὴν ποινὴν, δ ἀποκρύψας εἶναι ἐνοχος πολιτικῶς εἰς μέγιστον βαθμόν. Ἀλλ' ὑπὸ ἥθικὴν ἐποψιν εἶναι ἰδικαιολόγητος, δταν προσεπάθησε νὰ σώσῃ φίλον τοῦ ἀποχρηματικὴν ποινὴν ἢ ἄλλην ποινὴν ἐλαφροτάτην.

«Καὶ ὁ Γαλλικὸς Νόμος ὡς καὶ ὁ ἡμέτερος εἰς τὴν συνεργείαν κατὰτάσσει τὴν ἀπόκρυψιν τῆς ἐγκληματικῆς προελεύσεως πραγμάτων. Ἡ ἐξῆς δὲ διαφορὰ ὑπάρχει μετὰ τοῦ ἡμετέρου Ποινικοῦ Νόμου καὶ τοῦ Γαλλικοῦ δτι ἡ ἀπόκρυψις τῶν πράξαντων κατὰτάσσεται καὶ αὕτη ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου νόμου εἰς τὴν συνεργείαν, ἐνῶ αὕτη ἀναγράφεται οὐχὶ ὡς συνεργεία, ἀλλὰ ὡς ἰδιαιτέρον καὶ αὐτοτελὲς ἐγκλήμα ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 248 τοῦ Γαλλικοῦ Ποινικοῦ Νόμου ἔχοντος ὡς ἐξῆς: «ὅστις ἀπέκρυψεν πρόσωπα τὰ ὅποια ἐγνωρίζον δτι ἐπράξαν πρᾶξιν ἀξιόποινον τιμωροῦνται κλπ».

«Ἀλλὰ πῶς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς διαφορᾶς τοῦ ἰδιωνύμου ἐγκλήματος ἀπὸ τῆς συνεργείας; Ἡ συνεργεία οὐδόλως δύναται νὰ ἐννοηθῇ διὰ πρᾶξιν ἥτις δὲν εἶναι ἀξιόποινος ἐν γένει διὰ τὸν αὐτοῦργόν. Ἐπὶ τῆς συνεργείας δὲν ἀπαλλάσσεται τῆς καταδιώξεως ὁ συνεργὸς μόνον δταν ὁ αὐτοῦργος διαφύγῃ τὴν τιμωρίαν ἕνεκα λόγων ἄλλοτρίων τοῦ ἀξιόποινου τῆς πράξεως καὶ πηγαζόντων ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ προσωπικότητος, οἷον δταν ἀποδειχθῇ ἀνεπίδεκτος καταλογισμοῦ ἢ ἂν ἀπεβίωσε πρὸ τῆς εἰς δίκην εισαγωγῆς τοῦ συνεργοῦ Chauveau Hélie Τόμος 1 no 700.

«Εἰς ὅλας δὲ τὰς ἄλλας περιστάσεις δταν ἡ πρᾶξις δὲν εἶναι ἀξιόποινος ἐν γένει διὰ τὸν αὐτοῦργόν, ἀπαλλάσσεται τῆς καταδιώξεως καὶ ὁ συνεργός. Ὅταν ὁμως πρόκηται περὶ ἰδιωνύμου ἀδικήματος, ἀποτελοῦντος δηλονότι ἀδικήμα ἄλλοτριον τοῦ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦργου τελεσθέντος καὶ ἔχοντος ἰδία στοιχεῖα, τὰ στοιχεῖα τοῦ ἀδικήματος τούτου θ' ἀναζητήσωμεν μόνον ἐν τῷ περὶ αὐτοῦ προβλέποντι ἄρθρῳ, καὶ δὲν θὰ ἀναζητήσωμεν ἕτερον συστατικὸν στοιχεῖον πλὴν αὐτῶν εὐρισκόμενον ἐν τῷ ἄρθρῳ περὶ συνεργείας εἰς κυρίαν ἀξιόποινον πρᾶξιν. Ἐπὶ αὐτοτελοῦς ἀδικήματος ἐρευνῶνται μόνον τὰ ἀποτελοῦντα αὐτὸ στοιχεῖα τὸ τοιοῦτον δὲ ἀδικήμα ὑπόκειται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ὡς πρὸς τὴν ἀπόσβεσιν τῆς ποινῆς διὰ παραγραφῆς κλπ., ἐφαρμοζομένας εἰς αὐτὸ ἀνεξαρτήτως τῆς ἐφαρμογῆς τῶν αὐτῶν διατάξεων ἐπὶ τῆς κυρίας πράξεως. Τὸ ἰδιωνύμον ἀδικήμα ἔχει προσέτι ἰδίαν ἀρμοδιότητα. Διὰ τοῦτο ὁ Cargara ἐν τόμ. 2 σελ. 681 ἐξετάζων τὸ ζήτημα ἂν ὀρθῶς κατετάχθη ἡ ἀπόκρυψις τῶν κλοπιμαίων εἰς τὴν συνεργείαν ὑπὸ τοῦ Γαλλικοῦ Νόμου ἀποφαίνεται, δτι ὑπὸ νομικὴν μὲν ἐποψιν δὲν εἶναι συνεργεία, διότι διὰ νὰ ὑπάρχῃ συμμετοχὴ εἰς τὸ ἀδικήμα, πρέπει ἡ πρᾶξις τῆς συμμετοχῆς νὰ εἶναι προγενεστέρα ἢ σύγχρονος μὲ τὸ ἐγκλήμα, ἐνῶ ἡ ἀπόκρυψις ἐπέρχεται δταν ἡ πρᾶξις τῆς κλοπῆς εἶναι τετελεσμένη, ὑπὸ τὴν ἐποψιν δὲ τῆς ἀνάγκης τῆς πεοιστολῆς ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς λέγει: «ὅτι ἡ ἀντίληψις αὐτῆς τῆς ἀποκρύψεως τῶν κλοπιμαίων ὡς τύπου συνεργείας παρέχει εἰς τοὺς ἀποκρύπτοντας τὰ κλοπιμαῖα τὸ μέσον τῆς ἀποφυγῆς τῆς

πραγματικῶν στοιχείων τῆς κυρίας ἀξιοποίνου πράξεως ἐν τῇ καταδικαζούσῃ τὸν συνεργὸν ἀποφάσει δὲν δύναται νὰ ἐξελεγχθῇ ἡν πράγματι ὑφίσταται καὶ διὰ ταῦτα ἀξιοποίνος συνέργεια καὶ ἐφαρμοσθῇ ὁρθῶς ὁ Ποινικὸς Νόμος.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ πλημμελειοδικείου κηρύξασα γενικῶς

ποινῆς ὡς αἰεὶ τὸ κύριον ἐγκλήμα δὲν εἶναι ἢ δὲν εἶναι πλέον ἀξιοποίνον εἴτε ἐνεκεν παραγραφῆς εἴτε διότι διεπράχθη ἐν ξένῳ τόπῳ ὑπὸ ὁρους μὴ ἐπιτρέποντας τὴν καταδίωξιν ἐν Γαλλίᾳ. Ὁ αὐτὸς δὲ Garrand τόμος 4 σελὶς 309 ἐρμηνεύων τὸ ἄρθρον 248 τοῦ Γαλλικοῦ Νόμου λέγει ὅτι ὁ νόμος τιμωρεῖ τὸ ἐμπόδιον τὸ παρεντιθέμενον εἰς τὰ ἔργα τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὀλίγον ἐνδιαφέρει ἐνεκα τούτου διὰ τὴν ὑπαρξίν τοῦ ἐγκλήματος τῆς ἀποκρύψεως ἐὰν τὸ πρόσωπον τὸ ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης καθ' ἣν στιγμὴν κατεδικάσθητο ἡθωσθῇ βραδύτερον. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς καταδίωξης πρέπει νὰ μὲν ἀνευ ἐπιρροῆς ἐπὶ τοῦ ἀξιοποίνου χαρακτῆρος τῆς πράξεως. Καὶ τὸ Ἀκυρωτικὸν τῆς Γαλλίας λέγει ὅτι οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει ὅπως ὡς πράξαντα ἡ κακοῦργον, δὲν ἀποκρύπτει τις, χαρακτηρίσμεν ἐκείνον μόνον, καθ' οὗ προσεδόθη ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου καταδικάσασα αὐτόν. Ἀποφάσεις Ἀκυρωτικοῦ τῆς Γαλλίας τῆς 15 Ὀκτωβρίου 1853 καὶ 27 Ἰουλίου 1867. Ἐξέτινα. κύριοι, τὸν λόγον ὡς πρὸς τοῦτο, διότι ὁ κ. συνήγορος τοῦ ἀναιρεσιέντος ὁπεστήριζεν ἐνώπιον ὁμῶν ὅτι ἐν Γαλλίᾳ ἐδέχθησαν τὸ ἀξιοποίνον τῆς πράξεως ἐπὶ ἀποκρύψεως καταδίκου μόνον. Ὁ αὐτὸς δὲ Garrand ἐν τόμῳ 2 σελὶς 684 ὡς πρὸς τὴν ἀποκρύψιν τῶν κλοπιμαίων, ἣν ἐπίσης χαρακτηρίζει ὡς συνέργεια ὁ Γαλλικὸς Νόμος ὡς ὁ ἡμέτερος χαρακτηρίζει ταύτην, εἰς ἣν κατὰ διαφορὰν πρὸς τὸν Γαλλικὸν Νόμον κατατάσσει καὶ τὴν ἀποκρύψιν τοῦ προσώπου, λέγει τὰ ἑξῆς: ἀπρέπει ὁ ἀποκρύπτων νὰ ἔχῃ εἰδικὴν γνῶσιν τοῦ ἐγκλήματος, ἐξ οὗ προήλθεν τὸ ἀποκρυπτόμενον πρᾶγμα ἢ ἀρκεῖ νὰ γνωρίζῃ ἀπλῶς ὅτι προέρχεται ἀπὸ ἀξιοποίνον πρᾶξιν; Κατὰ τὸ ἄρθρον 63 § 2, λέγει, ὁ ἀποκρύπτων δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ γνωρίζῃ ὅλας τὰς περιστάσεις τοῦ ἐγκλήματος, ἀρκεῖ νὰ εἴχῃ τὴν πρόθεσιν νὰ διευκολύνῃ ἀξιοποίνον πρᾶξιν. Κατὰ τὰ διδασκόμενα ἐπομένως ἐν Γαλλίᾳ ὡς πρὸς τὴν ἀποκρύψιν τῶν κλοπιμαίων ἐφαρμοζόμενα παρ' ἡμῖν καὶ ἐπὶ τῆς ἀποκρύψεως προσώπων, δὲν εἶναι ἀνάγκη ὁ ἀποκρύπτων τὸν πράξαντα νὰ ἔχῃ εἰδικὴν γνῶσιν τῶν στοιχείων τῆς κυρίας πράξεως, δι' ἣν κατεδικάσθη ὡς συνεργός, οὕτως εἶναι ἀνάγκη ἐπομένως νὰ ἀναφέρονται τὰ στοιχεῖα τῆς κυρίας πράξεως λεπτομερῶς ἐν τῇ ἀποφάσει ὡς διαλαμβάνει ὁ λόγος ἀναιρέσεως, ἥτοι τὰ στοιχεῖα τοῦ φόνου περὶ οὗ διαλαμβάνει τὸ ἄρθρον 258 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου. Ἀφοῦ διὰ νὰ κηρυχθῇ ἔνοχος δὲν ἀπαιτεῖται νὰ γνωρίζῃ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποκρύψεως τὰ στοιχεῖα τῆς κυρίας πράξεως, δὲν εἶναι ποσῶς ἀνάγκη ἐν τῇ ἀποφάσει νὰ βεβαιῶνται τὰ στοιχεῖα ταῦτα. Τὸ σπουδαῖον ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἦτο ἡ γνῶσις ὅτι ὁ πρὸς δὲν ἐχορηγήθη ἡ βοήθεια διὰ τῆς ἀποκρύψεως ἐγένετο ἔνοχος ἀδικήματος, διότι ἀναντιρρήτως δὲν ὑπάρχει τοιαύτη συνέργεια ἐὰν τις διατελῶν ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ πρᾶχθέντος ἀδικήματος, δεχθῇ τὸν ἔνοχον ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ ἢ καὶ ἀποκρύψῃ αὐτὸν ἐξαπατηθεὶς ὑπὸ ψευδῶν παραστάσεων ὅτι ἀναζητεῖται διὰ λόγον ὅπως ἀλλότριον πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν οἰασθήποτε ἀξιοποίνου πράξεως. Ἀπαιτεῖται ἐν ἄλλαις λέξεσι ὡς ὅρος τοῦ ἐγκλήματος παρὰ τῷ ἀποκρύπτοντι ἡ γνῶσις τῆς καταδίκης ἢ τῆς

καὶ ἀορίστως τοὺς κατηγορουμένους ἐνόχους συναργείας φόνων καὶ ἐπιβαλοῦσα τούτοις ποινὴν, χωρὶς συγχρόνως νὰ βεβαιῇ τὴν ὑπαρξίν τῶν συστατικῶν στοιχείων τοῦ φόνου, ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τ' ἄρθρα 71, 72 § 5, 74 §§ 1 καὶ 2 καὶ 288 τοῦ Ποιν. Νόμου καὶ κατέστη ἀναιρετέα, συμφῶνως πρὸς τὸ ἄρθρ. 407 ἐδ. 11 τῆς Ποιν. Δικονομίας.

καταδιώξεως τοῦ ἀποκρυπτομένου καὶ ἡ θέλησις νὰ ὑπαρπάσῃ τὸ πρόσωπον τοῦτο ἀπὸ τὴν ἐνέργειαν τῆς δικαιοσύνης. Ἀπαιτεῖται ἐν μιᾷ λέξει ὁ ἀποκρύπτων νὰ ἐνῆργησεν ἐν γνῶσει, τοῦτο δὲ, ὅπερ εἶναι ἐφαρμογὴ τοῦ κοινοῦ δικαίου, δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις λέγουσα. ὅτι ἐν γνῶσει τῶν ὑπὸ τοῦ Μ. Μ^{***} τελεσθέντων πέντε ὁρισμένων φόνων ἀπέκρυψεν αὐτὸν ἀπὸ τὰς ἐρεῦνας τῆς ἀρχῆς. Ὁ νόμος ἡμῶν ἐν ἄρθρῳ 72, § 5 καὶ 74 § 2 ὡς πράξαντα ἀποκρυπτόμενον δὲν ἐννοεῖ μόνον τὸν κατάδικον, ἀλλὰ καὶ τὸν καταδιωκόμενον δι' ἀξιοποίνον πρᾶξιν καθὼς ἐπίσης ὡς κακοῦργον, οὕτως διευκολύνει τὴν δραπετεύσιν ἐννοητέον κατὰ τὴν εὐρυτέραν τῆς λέξεως σημασίαν τὸν γενόμενον ἔνοχον ἀδικήματος, δι' ὃ εἴτε κατεδικάσθη εἴτε ὑπόδικος ἐτι διατελεῖ. Ἐπιβαλλομένης δὲ ὑπὸ τοῦ ἐφαρμοσθέντος ἄρθρου 74 § 1 φυλακίσεως μὴ ὑπερβαίνουσας τὰ δύο ἔτη καὶ μὴ κανονιζομένης ποσῶς τῆς ποινῆς κατὰ τὴν ποινὴν τῆς κυρίας πράξεως ὅπως παρείλετο ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ποινῆς ἡ παραπομπὴ εἰς τὸ ἄρθρ. 288 τοῦ Ποιν. Νόμου, ἥτις ἐγένετο ἐν τῇ ἀποφάσει. Ἀποριπτόως δὲ καθίσταται καὶ ὁ λόγος ἀναιρέσεως ὅτι γίνεται παραπομπὴ εἰς τὸ ἄρθρον 288, ἐνῶ οἱ φόνοι δύνανται ν' ἀναφέρονται ἢ εἰς ἀνθρωποκτονίαν τοῦ ἄρθρου 288 ἢ εἰς ἀναιρέσιν τοῦ ἄρθρου 293 ἢ εἰς ἀνθρωποκτονίαν ἐξ ἁμελείας τοῦ ἄρθρου 300, διότι δεγθέντων τῶν πλημμελειοδικῶν φόνους διαπραχθέντας ὑπὸ τοῦ Μ^{***} προβλεπομένους ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 288, προδήλως ἀποκλείεται ἡ ἀπρομελέτητος ἀνθρωποκτονία, ὡς καὶ ἡ ἐξ ἁμελείας. Ἡ παραπομπὴ αὕτη ἐν τῇ ἀποφάσει, ἐπαναλαμβάνω νὰ εἰπω, δὲν ἐγχορσῖμισε ποσῶς εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ποινῆς. Ὡς εἶναι συντεταγμένον τὸ ἐφαρμοσθῆναι ἄρθρ. 74 § 1 καὶ 2 ἐπιβάλλεται ποινὴ φυλακίσεως οὐχὶ ἀνωτέρα τῶν δύο ἐτῶν, ἢ διατάξις δι' αὐτὴν τοῦ ἡμετέρου νόμου εὐλόγως κατακρίνεται, διότι ἡ ἐλάττωσις αὐτῇ τῆς ποινῆς δὲν εἶναι ἀκούσα ὅπως δικαιολογηθῇ ἡ διάταξις αὕτη, ἥτις μετ' ἐπιστάσεως ἐξεταζομένη παρίσταται ἀντικρὺς ἀντιβαίνουσα πρὸς τὰς κρατούσας κοινωνικὰς ἰδέας καὶ ἐπιζητούσα νὰ διαρρήξῃ βιαίως πάντα δεσμὸν συμπαθείας πρὸς τὸν ἀδικήσαντα, δὲν ὡς ἐπικεκηρυγμένον κακοῦργον ἐκλαμβάνει. Κατὰ τὸν Κωστὴν Τόμος Α'. σελὶς 383 ὑποσημ. κατὰ τὸ γράμμα τοῦ ἡμετέρου νόμου, ἐὰν τις τὸν ὑπαίτιον οἰασθήποτε ἐγκληματικῆς πράξεως κινδυνεύοντα ἢ ἐκ τοῦ φόβου ἢ ἐξ ἀσυνεχίᾳ ἢ ἐκ νόσου ν' ἀποθάνῃ, δεχθῇ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐκ φιλανθρωπίας παράσχῃ αὐτῷ τὴν δέουσαν περίθαλψιν, διστρέχει τὸν κίνδυνον νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς συνεργός αὐτοῦ. Ὅθεν περὶ οἰασθήποτε ἐγκληματικῆς πράξεως ἐὰν ἐπρόκειτο, ὁ δεχόμενος τὸν ἔνοχον αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως μέχρι δύο ἐτῶν, ὥστε καὶ περὶ ἀνθρωποκτονίας ἐξ ἁμελείας ἐὰν ἐπρόκειτο, πάλιν ἡ αὕτη ποινὴ ἠθελὲν ἐπιβληθῇ προκειμένου περὶ ἀποκρύψεως τοῦ ἐνόχου μετὰ τὴν πρᾶξιν ἥτοι περὶ πράξεως ἀσχετοῦ πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς κυρίας πράξεως, καταχρηστικῶς ὑπὸ τοῦ νόμου χαρακτηριζομένης ὡς συνέργεια εἰς τὴν κυρίαν πρᾶξιν, ἐνῶ εἶναι ὅπως αὐτοτελὴς, ἀποτελοῦσα τρόπον τινα ἴδιον ἀδικήμα, ὡς ἐχαρακτήρι-

Ἐπειδὴ ἀναιρουμένης τῆς ἀποφάσεως ταύτης, δὲν δύνανται ὁ Ἀρείου Πάγος νὰ ἐφαρμόσῃ, ὁρθῶς τὸν Ποιν. Νόμον, καθ' ὅσον, ἐνῶ οἱ κατηγορούμενοι ἐκηρύχθησαν ἔνοχοι συνεργείας εἰς ἀξιοποῖνον

σαν αὐτὴν αἱ νεώτεροι νομοθεσίαι. Τὸ μόνον, ὅπερ ἡδύνατο ὁ ἀναιρεσίων νὰ προτείνῃ ὑπὲρ ἐαυτοῦ, ἦτο ὅτι ἡ κυρία πρᾶξις δὲν περιέχει πᾶν ὅ,τι κατὰ τὸν Ποινικὸν Νόμον ἀπαρτίζει τὴν ἔννοιαν ὠρισμένης ἀξιοποῖνου πράξεως ἥτοι ὅτι ἡ κυρία πρᾶξις δὲν εἶναι ἀξιοποῖνος. Ὁ ἀναιρεσίων ὁμῶς διὰ τοῦ ὑποβληθέντος λόγου ἀναιρέσεως δὲν ἰσχυρίζεται ὅτι ἡ κυρία πρᾶξις εἶναι μὴ ἀξιοποῖνος καὶ ὅτι πρόκειται περὶ τυχαίων θανάτων. Μόνον ἐπὶ ἰδιοτελείας, ἐξ ἧς ὁμαίνεται ὁ ἐν γνώσει δεχόμενος τὸν ἔνοχον ἀξιοποῖνον πράξεως ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, ἔχουσαν συνεργὸν τιμωρητέον διὰ τῆς ἐν ἄρθρ. 71 ὁριζομένης ποινῆς ἥτοι τῆς ἀποπέρας τῆς κυρίας πράξεως, ἡ τοιαύτη δὲ συνέργεια συνδέεται ἀναποσπαστῶς μὲ τὴν κυρίαν πρᾶξιν πρὸς ἐπιβολὴν τῆς νομίμου ποινῆς, ὅτε ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως πρέπει νὰ περιέχωνται οὐ μόνον τὰ στοιχεῖα τῆς συνεργείας, ἀλλὰ πάντα τὰ κατὰ μέρος πραγματικὰ περιστατικὰ τὰ διὰ τὸν αὐτουργὸν τῆς πράξεως ἀποτελοῦντα τὰ συστατικὰ στοιχεῖα τοῦ ἀδικήματος, διότι ἡ πρᾶξις τοῦ τοιούτου συνεργοῦ τιμωρεῖται ἐν σχέσει πρὸς τὴν πρᾶξιν τοῦ αὐτουργοῦ μὲ τὴν ποινὴν τῆς ἀποπέρας. Ὑπὸ τὴν ἐποψιν ταύτην ὁρθῶς ἐξεδόθησαν αἱ ὑπ' ἄρθρ. 200 τοῦ 1904 καὶ 18 τοῦ 1905 ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου, διότι κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ νόμου ἐπιβάλλοντος τὴν ποινὴν κατὰ τὴν διὰ τὴν κυρίαν πρᾶξιν, εἶναι ἀναγκαῖα ἡ πραγματικὴ ἐνοχὴ τοῦ ἀποκρυβέντος. Μεγίστη ὁμῶς διαφορὰ ὑπάρχει μεταξὺ τῆς περιπτώσεως τῆς ἐξ ἰδιοτελείας συνεργείας καὶ τῆς ἀνευ ἰδιοτελείας, εἰς ἣν ἐπιβάλλεται ἡ ποινὴ ὅπως ἀνεξάρτητος πρὸς τὴν ποινὴν τῆς κυρίας πράξεως, ὅτε ὡς λόγος ἀναιρέσεως δύναται νὰ προταθῇ μόνον ὅτι ἡ κυρία πρᾶξις δὲν ἀποτελεῖ ποσῶς ἀδίκημα. Ἀλλ' ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀποφάσεως διαλαμβάνοντος ὅτι ὁ κηρυχθεὶς ἔνοχος διατελὼν ἐν γνώσει τῶν διαπραχθέντων ὑπὸ τοῦ Μ^α πέντε φόνων τῶν ρητῶς ἐν τῷ διατακτικῷ τούτῳ κατονομαζομένων προσώπων ἀπέκρυψε τὸν πράξαντα ἀπὸ τῶν ἐρευνῶν τῆς ἀρχῆς, δὲν ὑπάρχει ἀτέλεια καὶ ἔλλειψις ὡς πρὸς τὸν πραγματικὸν βαθμὸν τῆς ἐνοχῆς, οὔτε ἐγένετο ἐφαρμογὴ τῆς ποινῆς ἐπὶ ἀβεβαίᾳ ἐνοχῆς, ὅπως ἐπέβη ἀναιρέσις τῆς ἀποφάσεως. Ἡδύνατο μόνον ὁ ἀκριβοὺς χαρακτηρισμὸς τῶν φόνων ἢ ἀναιρέσεων νὰ ἐπιδράσῃ εἰς τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ τῆς οὐσίας ὡς πρὸς τὴν ἐπιεικεσέραν ἢ αὐστηροτέραν ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς μέτρι τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τῆς φυλάξεως τῶν δύο ἐτῶν, τοῦτο ὁμῶς δὲν καθιστᾷ ποσῶς ἀβεβαίαν τὴν ἐνοχὴν τοῦ ἀποκρυψάντος, ἥτις κατὰ τ' ἀνωτέρω ὑφίσταται ἀναμφισβήτητως καὶ ἐπομένως δὲν ἀποτελεῖ λόγον ἀναιρέσεως.

Τὸ ζωτικώτερον ζήτημα, λέγει καὶ ὁ Carrara § 2834 εἶναι ἐν τῇ πρακτικῇ ἐπὶ τοιαύτης κατηγορίας ἡ γνώσις. Ἐπὶ τῶν στοιχείων τοῦ δόλου δὲν ὑπάρχει συμβιβασμὸς· ἀμφιβολία, ὑποψία τις ὅτι τὸ ἄτομον, πρὸς ὃ παρέστη ἄστυον, καταδιώκεται ὑπὸ τῆς δικαιοσύνης δὲν ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὴν βεβαιότητα, ἥτις εἶναι ἀναγκαῖα διὰ νὰ κηρυχθῇ τις ἔνοχος ἀποκρυψέως τοῦ πράξαντος. Οὐτε ἀρκεῖ πρὸς τοῦτο ἡ γνώσις τοῦ ἐγκλήματος διὰ τῆς κοινῆς φήμης, ἐὰν δὲν συντρέχῃ πρὸς τοὺτους καὶ προσωπικὴ γνώσις. Πρέπει δὲ, προσθέτει, νὰ σημειωθῇ καλῶς ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται ἡ γνώσις τοῦ ἀδικήματος, ἀλλὰ ἀρκεῖ ἡ γνώσις τῆς ἐ-

πρᾶξιν, δὲν ἀναφέρονται τὰ πραγματικὰ στοιχεῖα τῆς ἀξιοποῖνου ταύτης πράξεως, ἵνα ὁρθῶς οὗτος ἐφαρμόσῃ τὸν Ποιν. Νόμον καὶ δέον ἢ ὑπόθεσις μὴ ἐξαντληθεῖσα νὰ παραπεμφθῇ εἰς ἄλλο ὁμοεῖδές καὶ

νεργείας τῆς δικαιοσύνης κατ' αὐτοῦ, καὶ ὁ σκοπὸς νὰ παρακωλύσῃ τὴν τοιαύτην ἐνέργειαν.

Ἐπαναλαμβάνων δὲ νὰ εἰπῶ ὅτι ἀφοῦ στοιχεῖον τῆς ἀξιοποῖνου πράξεως δὲν εἶναι νὰ γνωρίζῃ ὁ ἀποκρύπτων τὰ πραγματικὰ στοιχεῖα τῆς κυρίας πράξεως, δὲν εἶναι ποσῶς ἀναγκαῖον ἐν τῇ καταδικασθῇ αὐτὸν ἀποφάσει νὰ γίνῃ βεβαίωσις τούτων. Ἀρκεῖ ἡ βεβαίωσις τῆς ὑλικῆς ὑπάρξεως τοῦ γεγονότος. Ἀπορριπτός δὲ εἶναι καὶ ὁ λόγος ἀναιρέσεως ὅτι ἐν τῇ ἀποφάσει γίνεται παραπομπὴ εἰς τὰ ἄρθρα 74 § 1 καὶ 74 § 2, καὶ οὕτω δὲν καταδυναστεύεται ἐν καταδικασθῇ ἀναμφιβόλως ὁ ἀναιρεσίων διὰ παραβίασιν τοῦ ἐνὸς ἐδαφίου ἢ τοῦ ἑτέρου. Τὰ ἐφαρμοσθέντα δύο ταῦτα ἐδάφια δὲν ἀντιφάσκουσι πρὸς ἄλληλα, διότι ὁ δεχόμενος εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ ἀποκρύπτων τὴν πράξαντα οὕτω πως δύναται νὰ διευκολύνῃ ἐνταυτῷ ἐν γνώσει τὴν δραπέτευσιν τοῦ κακούργου.

Συγκεφαλαιῶν λέγω ὅτι ἀφοῦ τὸ πλημμελειοδικεῖον ἐδέχθη ὅτι ὁ ἀποκρύψας εἶχε γνώσιν τῆς καταδιώξεως τοῦ ἀποκρυβέντος ὑπ' αὐτοῦ διὰ τοὺς διαπραχθέντας ὑπ' αὐτοῦ ὠρισμένους φόνους, συνέτρεχον οἱ ὅροι τῆς ἀξιοποῖνου πράξεως, δι' ἣν καταδικάσθη. Δὲν ἦτο ἀνάγκη ὁ ἀποκρύπτων νὰ γνωρίζῃ ἐπακριβῶς ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς κυρίας πράξεως, δι' ἣν καταδιώκετο ὁ ὑπ' αὐτοῦ ἀποκρυβείς. Δὲν ἦτο ἀνάγκη ὡς ἰσχυρίζεται ὁ ἀναιρεσίων ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ πλημμελειοδικείου, δι' ἧς ἐπεβλήθη ποινὴ φυλάξεως ἐνὸς καὶ ἡμίσεος ἔτους, νὰ ἀναφέρωνται τὰ στοιχεῖα τῆς κυρίας πράξεως τοῦ φόνου. Ἐπεὶ δὲ μᾶλλον δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ ἐπέβη καταδικὴ τοῦ αὐτουργοῦ τῆς κυρίας πράξεως, ἥτις μόνη καθίσταται τὴν ἐνοχὴν βεβαίαν. Ὅμως ἡ γνώσις ὅτι διέπραξε τοὺς πέντε τοὺς φόνους καὶ καταδιώκετο δι' αὐτούς, ἵνα ἀρνηθῇ ἄστυον εἰς αὐτόν. Καὶ κατὰ τὸν Κωστὴν σελίς 324 τόμ. 1 συνέργεια εἶναι ὅταν τις δέχεται τὸν ἔνοχον ἀδικήματος ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. Ἄν ἡ πρᾶξις, δι' ἣν καταδιώκεται συνεπάγεται τὴν προφυλάκισιν αὐτοῦ ἢ μὴ δὲν γίνεται μνεία ἐν τῷ νόμῳ, ὥστε κατὰ τὸ γράμμα τοῦ ἡμετέρου νόμου ὁ ὑποδεχόμενος μόνον τὸν ἔνοχον οἰουδὴ ποτε ἀδικήματος χαρακτηρίζεται ὡς συνεργός, ὅπερ ἐμφανίει ὑπερμετρον αὐστηρότητα. Τὰ δὲ ὑπὸ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως ἐν § 1164 Ποιν. Δικονομίας λεγόμενα ὅτι οἱ ἔνοχοι δικαζομένου μόνου τοῦ συνεργοῦ θέλουσιν ἐρωτηθῇ περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἀξιοποῖνου γεγονότος (τοῦ κυρίου ἀδικήματος) μεθ' ὧν τῶν ἐν τῷ Ποινικῷ Νόμῳ ὁριζομένων στοιχείων, οὐχὶ δὲ καὶ περὶ τῆς ἐνοχῆς, καθὼς καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ Nouguier ἐν § 2353 ὑποστηριζόμενα ἐπίσης ἀναγόνται εἰς τὴν καθ' αὐτὸ συνέργειαν. οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὴν συνέργειαν τοῦ ἄρθρου 74 § 1 Ποιν. Νόμου, ἥτις καταχρηστικῶς λέγεται συνέργεια καὶ ὑποβάλλεται εἰς ποινὴν ὁριζομένην ὅπως ἀνεξαρτήτως τῆς διὰ τὴν κυρίαν πρᾶξιν ἐπιβαλλομένης ποινῆς. Ὁ Ποινικὸς Νόμος, τιμωρῶν ἐγκλημὰ τι. καθορίζει τὰ συστατικὰ αὐτοῦ στοιχεῖα. Τοιαῦτα δὲ ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι ἡ γνώσις ὅτι ὁ ἀποκρυφθεὶς διέπραξεν ἀξιοποῖνους πράξεις καὶ οὐχὶ ὅτι εἶναι πράγματι ἔνοχος αὐτῶν, διότι ὁ νόμος ὁμιλεῖ περὶ πράξαντος καὶ οὐχὶ περὶ ἐνόχου.

Ὡς πρὸς τὴν καθ' αὐτὸ συνέργειαν ἐγένετο δεκτὴν, ὅταν ὁ συνεργός δικάζεται μόνος, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου συνέβη, ὅτι εἶναι ἀδιάφορον ἂν καταδικάσθῃ

ισοβάθμιον δικαστήριον, ἵνα ἐκ νέου ἐξετασθῇ ἡ εἰς ἡ εἰς τοὺς ἀναιρεσεύοντας ἐπὶ συνεργείᾳ φόνων κατηγορία (*).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 1784 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΚΟΥΜΑΝΤΑΡΕΑΣ

Ἀνακοπὴ πίνακος κατατάξεως. = δικαστικὸς πληρεξούσιος. = πληρεξούσιος δικηγόρος παραδσταθεὶς ὡς ἔμπορος. = ἀνταποκριτὴς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς. τρόπος διορισμοῦ.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 132, 133, § 4, 158, 949 καὶ 950 τῆς Πολ. Δικονομίας, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ κατὰ τοῦ πίνακος κατατάξεως ἀνακοπὴ, ἀποτελοῦσα τὴν ἔγγραφον προδικασίαν, ἐφ' ἧς στηρίζεται ἡ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ διαδικασία, εἶναι πράξις δικαστικὴ καὶ ὡς τοιαύτη δὲν δύναται κατὰ τὸ ἄρθρον 91 τῆς Πολ. Δικονομίας νὰ ἐπιχειρηθῇ διὰ πληρεξουσίου μὴ ὄντος ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ κατονομαζομένων προσώπων ὡς δὲ προκύπτει ἐκ τῆς ἀνακοπῆς, ὁ ἀνακόπτων ὡς πληρεξούσιος τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς I. Γ^α παρέστη ὡς ἔμπορος καὶ οὐχὶ ὡς δικηγόρος, ὥστε καὶ ἂν ἤθελεν ὑποτεθεῖν ὅτι καὶ δικηγόρος ἂν ἦτο

οὐδεμίαν νομικὴν συνέπειαν δύναται νὰ ἔχῃ, ἀφ' οὗ ὡς εἴρηται δὲν παρέστη ὡς τοιοῦτος οὐδὲ δύναται νὰ νομιμοποιηθῇ ἡ τοιαύτη πληρεξουσιότης διὰ τῆς προβαλλομένης ὅλως ἀορίστως ἰδιότητος τοῦ ἀνακόπτοντος, ὡς πράκτορος καὶ ἀνταποκριτοῦ αὐτῆς, τὸ μὲν, διότι δὲν παρέστη ὡς εἴρηται ὡς τοιοῦτος, τὸ δὲ διότι δὲν ὀρίζεται οὔτε ὁ χρόνος καθ' ὃν ἐγένετο τοιοῦτος διορισμός, οὐδὲ ἡ ἀπόφασις τοῦ συμβουλίου, δι' ἧς διωρίσθη τοιοῦτος. Ἀλλὰ καὶ ἂν ὑποτεθεῖ ὅτι ἀληθῶς ἦτο τοιοῦτος πράκτωρ ἢ ἀνταποκριτὴς τῆς ἐκκαλοῦσης, πάλιν δὲν νομιμοποιεῖται, διότι ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ καταστατικοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ἰσχύον νόμου ἐπέχοντος, τῶν μὲν ἀνταποκριτῶν τὰ καθήκοντα, ὡς γίνεται δηλον ἐκ τοῦ σχετικοῦ ἁρθρου 97 § 2 τοῦ εἰρημένου καταστατικοῦ, δὲν ὀρίζονται, ἀλλ' ἐκαστοτε διαγράφονται ταῦτα δι' ἰδιαιτέρων κανονισμῶν ὑπὸ τοῦ συμβουλίου συντασσομένων, τοιοῦτον δὲ κανονισμόν καὶ ἐὰν ἐν αὐτῷ περιλαμβάνηται μεταξὺ τῶν καθηκόντων τῶν ἀνταποκριτῶν καὶ ἡ τοιαύτη ἐντολή, οὐδὲ ὅλως ἐπικαλεῖται ἡ ἐκκαλοῦσα, τῶν δὲ πρακτῶρων τὰ καθήκοντα καὶ δικαιώματα, διαγραφόμενα ἐν τῷ ἁρθρ. 92 τοῦ καταστατικοῦ, δὲν περιλαμβάνουσιν καὶ τὴν εἰρημένην πληρεξουσιότητα.

Ἀριθ. 1787 [1906] [*]

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΚΟΥΜΑΝΤΑΡΕΑΣ

Εἰσπράξεις Δήμου. = μόνον αἱ ἐν προϋπολογισμῷ ἀναγεγραμμέναι.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἁρθρου 103 τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου, ὁ δημοτικὸς εἰσπράκτωρ δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ἄλλας εἰσπράξεις πλὴν ἐκεί-

δ αὐτοῦργος, διότι ὁ συνεργὸς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀμφισβητήσῃ τὴν ὑπαρξίν τῆς κυρίας πράξεως, καὶ ἐπομένως πρέπει νὰ βεβαιωθῇ ἡ πράξις καὶ ἀπέναντι αὐτοῦ, ὡς ἐβεβαιώθη ἀπέναντι τοῦ αὐτοῦργου Ὁ Dalloz λέγει ἐν § 2482 ind. crim. ὅτι οἱ ἐνορκοὶ πρέπει νὰ ἐρωτῶνται περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἰδίας τῶν πεποιθήσεως. ὁ δὲν δύναται νὰ ἐρωτηθῶσιν ἐν εὐνοίᾳ ὅτι ἀνεγνωρίσθη ὡς βέβαιον ὑπὸ ἄλλων ἐνόρκων, ἀλλὰ πρέπει ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος νὰ τεθῇ αὐτοῖς τὸ ζήτημα ἂν τὸ γεγονός τοῦτο ἦτο βέβαιον καὶ κατὰ τὰς νέας συζητήσεις, ὁ δὲ Nouguiet ἐν ἀριθ. 2753 λέγει ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ γίνῃ μὲν βεβαίωσις τῆς ὕλικῆς ὑπάρξεως τοῦ γεγονότος, δὲν θὰ ἐρωτηθῶσιν ὅμως οἱ ἐνορκοὶ περὶ τῆς ἐνοχῆς. Ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὴν συνέργειαν δι' ἀπόκρυψιν κλοπιμαίων recel, αὕτη ἀποτελεῖ ἐξαιρετικὸν θέμα, οἱ δὲ ἐνορκοὶ ἐρωτῶνται ἐὰν ὁ κατηγορούμενος ἀπέκρυψεν ἐν γνώσει κλοπιμαία, ἂν δὲ οἱ ἐνορκοὶ δὲν ἀπῆν-τήσαν ὅτι ἐν γνώσει ἀπέκρυψεν, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ περὶ συνεργείας ἄρθρον, διότι τὸ παραλειφθὲν γεγονός εἶναι στοιχεῖον τοῦ ἀδικήματος Dalloz τόμ. 11 § 2 ἀριθ. 225. Δὲν ἔρκει νὰ ἐρωτηθῶσιν, ἂν ἡ ἀποκρυβεῖσα περιουσία προήρχετο ἐκ τῆς υπεξαίρεσως, ἣν διέπραξεν τις, διότι καταφατικὴ ἀπάντησις δὲν περιλαμβάνει καὶ τὴν γνώσιν. Ὅθεν τὸ συστατικὸν στοιχεῖον εἶναι ἡ γνώσις, ἡ λέξις δὲ αὕτη, ὡς ἐδόχθησαν, δὲν εἶναι πανηγυρικὴ. Dalloz code de i'ints. crimin. ἀριθ. 1032 καὶ 1037. Διὰ ταῦτα προτείνω τὴν ἀπόρριψιν τῆς αἰτήσεως ἀναίρεσως».

[*] Τὸ αἰώνιον ζήτημα τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἁρθρου 500 τὸ ὁποῖον ὁ Ἀρείος Πάγος ἐρμηνεύει κατὰ τὰς περιστάσεις. Ἀφ' οὗ οἱ ἀναιρεσεύοντες ἐκηρύχθησαν ἐνοχοὶ συνεργείας, μὴ ἀποτελούσης ἀξιοποιονόν τινα πράξιν, κατ' αὐτὴν τὴν ἐκδοχὴν τοῦ Ἀρείου Πάγου. Διὰ τὴν μὴ ἀναφορὰν ἐν ποίᾳ ἀξιοποιῶν πράξις (ταῦτὸν εἶπεν ἐν μὴ τοιαύτῃ) συνήρτησαν, ἔπρεπε νὰ ἀπολυθῶσι. Αὐτὸ τὸ ὅτι δὲν ἐξηγλήθη ἡ ὑπόθεσις εἶναι ἀπολύτως ξενότοοπον. Πρὸς 151 Α. Π. σελ. 104. παρόντος.

[*] Ἐπέρχεται μετὰ τὴν ἐν σελ. 344 XVII 1184 Ε. Α. καὶ περιπίπτει ἀτυχῶς εἰς τὸ αὐτὸ χονδροειδέτατον λάθος. Βεβαίως ὁ εἰσπράκτωρ δὲν δύναται νὰ διώξῃ τὴν εἰσπράξιν εἰμὴ τῶν ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἢ δι' ἰδιαιτέρων διαταγμάτων ἐπιτραπέντων αὐτῷ. Ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη εἶναι σχετικὴ καὶ συμπολιτεύεται ταῖς διατάξεσι τοῦ δημοτικοῦ Νόμου, κατὰ τὰς ὁποίας τὸ δημοτικὸν συμβούλιον διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ καθορίζει τὰς διὰ τῶν ἁρθρων 27 καὶ 28 κανονιζόμενας εἰσπράξεις πρὸς ἐπάρκειαν τῶν ἀναγκῶν τοῦ Δήμου. αἱ ὁποῖαι, ἀναγόμεναι εἰς φορολογίαν, δὲν ἠδύναντο εἰμὴ μόνον διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἐπιτρέψεως νὰ πραγματοποιηθῶσιν ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος, διὰ τὸν ἀπλούστατον λόγον ὅτι ἀνευ τῆς τῆς ἐπιτοφῆς αὐτῆς, δὲν ὑπῆρχε χρόνος πρὸς εἰσπράξιν. Ἀλλ' ἐν τῷ θεματι τῆς ἀνω ἀποφάσεως ἐπρόκειτο περὶ παρὰ ἐγγυητοῦ εἰσπράξεως τοῦ βεβαιωθέντος ἑλλείμματος τοῦ ὑπὲρ οὗ ἡ ἐγγύησις ὑπολόγου καὶ εἰναι ἀδύνατον οἰαδήποτε ἐναντία διαβεβαίωσις νὰ πείσῃ οἰονδήποτε ὅτι ἀπαιτεῖται οἰαδήποτε ἄδεια ἢ ἀναγραφὴ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ διὰ τὴν εἰσπράξιν τῶν πρὸς τὸν Δήμον οἰωνδήποτε ὑποχρεώσεων, αἱ ὁποῖαι ὑπάρχουσιν αὐταὶ καθ' ἑαυτὰς καὶ εἶναι ἀνεξάρτητοι τῆς περὶ αὐτῶν συνυποχέσεως τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, οἷαι αἱ ἐξ ἀστυκῶν λόγων ὀφείλαι πρὸς τὸν Δήμον, ἢ καὶ ἐξ ὧν, αἱ περὶ ὧν ἐν τῷ θεματι τῆς ἀποφάσεως πρόκειται. Ὑπὸ τὸ θαυμάσιον σύστημα, τὸ ὁποῖον τίθησιν ἡ ἐκδοχὴ τῶν δύο ἀποφά-

νων αΐτινες εἰσὶν ἐγγεγραμμέναι ἐν τῷ ἐγκριθέντι σχετικῷ προϋπολογισμῷ ὡς ἔσοδον τοῦ Δήμου, ἢ περὶ ὧν διαταχθῇ ὑπὸ τοῦ δημάρχου, κατὰ συνέπειαν ἰδιαιτέρων νομίμων διαταγμάτων τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου. Κατ' ἀκολουθίαν ὁρθῶς διὰ τῆς προηγουμένης ἀποφάσεως ὑποχρεώθη ὁ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ Δήμος εἰς τὴν ὡς εἴρηται οὐσιώδη ἀπόδειξιν, καὶ οὐδένα λόγον εὕρισκε τὸ δικαστήριον ὅπως ἀπομακρυνθῇ ταύτης, καθ' ὅσον ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἐτέθη μόνον πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ Δήμου, καὶ διὰ τὴν εὐχερεστέραν ἐξέλεξις τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας αὐτοῦ ὑπὸ τῶν ὑπευθύνων δημάρχου καὶ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τῶν φορολογουμένων καὶ ἐν γένει τῶν ὁφειλετῶν αὐτοῦ φερομένων ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ὡς συνάγεται ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τοῦ ἄρθρου τούτου (103) πρὸς τὸ ἄρθρον 106 τοῦ ἰδίου νόμου, καθ' ὃ ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ τὸν συντασσόμενον ὑπ' αὐτῆς προϋπολογισμόν ἐκάστου ἔτους, ὀφείλει ἐπὶ ὁκτὼ ἡμέρας νὰ ἐκθέσῃ ἐν τῷ Δημαρχεῖῳ καὶ καλέσῃ πάντας τοὺς ἐνδιαφερομένους ὅπως λάβωσι γνῶσιν αὐτοῦ, ἐξ οὗ ἐπεταὶ ὅτι χορηγεῖται καὶ δικαίωμα ἀντιρρήσεων καὶ παραπόνων ἐνώπιον τῆς ἀνωτέρας διοικητικῆς ἀρχῆς, δικαιομένης νὰ ἐγκρίνῃ ἢ μὴ τὸν ὑπὸ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς καταρτισθέντα προϋπολογισμόν κατὰ τὸ ἄρθρον 107 τοῦ ἰδίου νόμου.

Ἀριθ. 1788 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Β. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀγωγή διαζυγίου ἐπὶ μοιχείᾳ. - ἀπόρριψις ἐπ' ἀναποδείκτω. - ἀρκούν ἔρεσμά ἀγωγῆς τῆς συζύγου ἐπὶ ψευδῇ ἐγκλήσει.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῆς Νεαρᾶς τοῦ Ἰουστινιανοῦ ὑπ' ἀριθ. 117 κεφ. 4 § 2 αἰ περὶ μοιχείας ὁ ἀνὴρ νομίσαι δύνασθαι τὴν ἑαυτοῦ γαμετὴν ἐλεγχθῆναι, προσήκει τὸν ἄνδρα ἐγγράφεισθαι πρότερον τὴν γυναῖκα καὶ εἴπερ ἡ τοιαύτη κατηγορία ἀληθοῦς ἀποδειχθῇ, τῆς αὐτῆς ἀποδείξεως, ἔχειν τὸν ἄνδρα τὴν προῖκα κλπ καὶ κεφ. 9 § 4 αἰὰν ὁ ἀνὴρ περὶ μοιχείας ἐγγράψῃ τὴν γυναῖκα καὶ τὴν μοιχείαν μὴ ἀποδείξῃ εἶναι τὴν γυναῖκα βουλομένη καὶ ὑπερταύτης τῆς αἰτίας ρεπούδιον πέμπειν τῷ ἀνδρὶ (Ἀρμενοπ. Δ'. ἐ'. 14), προκύπτει σαφῶς ὅτι, ἐὰν ὁ ἀνὴρ μετῇθε προηγουμένως κατ' αὐτῆς δίκην περὶ διαζεύξεως, βάσιν ἔχουσαν τὴν μοιχείαν, ἢ ὅπως δὲν ἀπέδειξεν, ἡ τοιαύτη πρᾶξις τοῦ ἀνδρὸς χορηγεῖ κατὰ τὴν ἀνω διάταξιν τῇ γυναίκα τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ διαζύγιον καὶ δὲν εἶναι ἀπαραίτητον πρὸς τοῦτο ἵνα προηγουμένως ἐγχειρισθῇ ἐγκλήσεις

σεων, δύνανται οἱ ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως τοῦ φόρου τῶν ὠνίων καὶ ἐμπορευμάτων ν' ἀνηθῶσι νὰ παραδώσωσι τῷ Δήμῳ τὰ παρ' αὐτῶν εἰσπραχθέντα ποσά, οὐδέμία δὲ καταδίκης ἐπὶ πληρωμῇ θὰ εἶναι δυνατὴ ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τοιαύτη εἰσπραξις, βεβαίως μὴ οὕσα ἀναγεγραμμένη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, διότι οὗτος δὲν ἠδύνατο νὰ προῖδῃ τὴν καθυστέρησιν ταύτην, θὰ εἶναι ἀδύνατος. Πιστεύομεν ὅτι οὐδέποτε ἐκδοχὴ θὰ συνέλεξε περισσώτερα μετρίσματα.

τῇ ἀρμοδίᾳ ἀρχῇ καὶ διεξαχθῇ δίκη περὶ μοιχείας ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου ποινικοῦ δικαστηρίου καὶ ἐλεγχθῇ ψευδὴς ἡ ἀποδιδόμενη κατηγορία. Καθόσον ἡ διάταξις «προσῆκει τὸν ἄνδρα ἐγγράφεισθαι πρότερον κλπ» συνδέεται μὲ τὸ παρὰ Ρωμαίοις ἰσχύον διαδικαστικὸν σύστημα περὶ διαζυγίου κατ' ἡμῖν δὲ εἶναι ἀδιάφορον ἐὰν ἡ περὶ μοιχείας κατηγορία ἀποδειχθῇ ψευδὴς ἐνώπιον τοῦ πολιτικοῦ ἢ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, διότι εἰς ἑκατέραν τῶν περιπτώσεων δύναται ἡ ἐλεγχομένη ψευδὴς ἐπὶ μοιχείᾳ αἰτίας νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἀφορμὴ διαζυγίου ὁ λόγος δὲ τῆς διατάξεως ταύτης εἶναι ὅτι ὁ ἀνὴρ ὁ τοσοῦτον δεινῶς περιυβρίσας τὴν τιμὴν τῆς συζύγου του, ὥστε νὰ προσφύγῃ εἰς τὴν δικαστικὴν ἀρχὴν καὶ νὰ προσάψῃ αὐτῇ τὸ βαρύντα τὸν οἰκογενειακὸν ἐγκλημάτων ψευδῶς, δὲν δύναται πλεόν ν' ἀξίωσιν νὰ ἔχῃ σύζυγον ἐκείνην, ἣν ἐπὶ τοσοῦτον διαπόμπευσε διὰ τῆς τοιαύτης δὲ τοῦ ἀνδρὸς πράξεως καθίσταται ἀδύνατος ἡ περαιτέρω ἀρμονικὴ συμβίωσις τῶν συζύγων ἐπομένως ὁ λόγος τοῦ διαζυγίου παράγεται εἴτε πρὸς τὸ πολιτικὸν εἴτε πρὸς τὸ ποινικὸν δικαστήριον ἐγένετο ἡ ψευδὴς προσφυγὴ ἐν προκειμένῳ δὲ ἀποδεικνυομένου ἐκ τῶν προσαγομένων ἐγγράφων ὅτι ἡ ἀγωγή τοῦ ἐφεσιδλήτου περὶ διαζεύξεως, ἡ βάσιν ἔχουσα τὴν μοιχείαν, ἀἀπερρίφθη διὰ τῆς . . . ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, ἐπικυρωθείσης καὶ διὰ τῆς . . . ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀποδειχθείσης ψευδοῦς τῆς περὶ μοιχείας αἰτιάσεως, ἡ πρώτη βάσις τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῆς ἐλέγχεται ἀποδεδειγμένη καὶ νόμιμος ὅθεν οὐκ ὁρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀπέρριψε ταύτην ὡς μὴ στηριζομένην εἰς τὸν νόμον (*).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Ἀριθ. 939 (1905)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Χ. ΝΙΚΗΤΟΠΟΥΛΟΣ

Δίκη ἐκ γραμματίου. - διπλῇ πρωτόδικος ἐρημοδικία. - παρέλευσις δετίας. - ἐφέσις.

Ἐπειδὴ ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου ὅτι ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς τελευταίας ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου μέχρι τῆς κοινοποιήσεώς της καὶ τῆς κατ' αὐτῆς ἐφέσεως ἐμεσολάβησε πλήρης πενταετία καὶ οὕτω τὸ γραμματίον ὑπέκυψεν εἰς τὴν παραγραφὴν κατὰ τὸ ἄρθρ. 189 τοῦ Ἐμπορικοῦ Κώδικος, δὲν εἶναι βάσιμος, διότι ἡ τελευταία ἀπόφασις τοῦ πρωτοδικείου, ὁριστικὴ οὕσα μετὰ διπλῇ ἐρημοδικίαν, διακόπτει τὴν παραγραφὴν, τοῦτο μὲν διότι ὁ νόμος δὲν ὀρίζει ἂν ἡ ἀπόφασις πρέπη νὰ ᾖ τελεσίδικος, ἐκεῖνο δὲ διότι ἡ κατ' αὐτῆς ἐφεσις δὲν ἔχει μεταρρυθμιστικὰ ἀποτελέσματα, ἀφοῦ οὐδὲως ἡμαρτε τὸ Πρωτοδικεῖον δις δικάσαν ἐρήμην τὸν ἐκκαλοῦντα, οὕτω δὲ ἡ ἀπόφασις ὀρίσεται καὶ διακόπτει τὴν παραγραφὴν, μέχρις οὗ ἀποδειχθῇ ἀδίκος κατ' οὐσίαν. Εἰ καὶ κατ' ἀσθενεστέραν γνῶμην

[*] Ἡ παρούσα ἀπόφασις ἐπεκυρώθη καὶ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου δημοσιευθεῖσας ἐν καιρῷ μετὰ τῶν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου πεπραγμένων μας.

ή τοιαύτη απόφασις δὲν διακόπτει τὴν παραγραφὴν, τοῦτο μὲν διότι δὲν εἶναι τελεσίδικος, ὡς εἶναι ἡ ἔννοια τοῦ ἀρθρ. 189 τοῦ Ἑμπορικοῦ Κώδικος, ἐκείνο δὲ διότι ἡ ἔφεσις, τύποις δεκτὴ γενομένη, ἔχει καὶ ὡς πρὸς τὴν τοιαύτην ἀπόφασιν μεταρρυθμιστικὰ ἀποτελέσματα καὶ ἂν τυπικῶς δὲν εἶναι ἐσφαλμένη αὕτη, κατὰ τὸ ἀρθρ. 778 ἐδ. 2 Πολ. Δικ. (Ἀρ. Πάγ. 15 τοῦ 1887), ἀφοῦ καὶ ἴδια σφάλματα ὁ διαδίκος δύναται δι' ἐφέσεως νὰ διορθώσῃ καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἔδει νὰ ἐπιβληθῇ ὁ ἐπαγόμενος ὅρκος ἂν ὀφείλεται ἢ οὐ τὸ χρέος (*).

Ἀριθ. 940 (1905)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Χ. ΝΙΚΗΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ἑρημοδικία.- ἀνακοπή.- ἐπέλευσις ἀποφάσεως.- παρὰ τὴν ἀνακοπήν.- τροπὴ προσημοδωσέως.- ὑποθήκη.- προθεσμία.

Ἐπειδὴ ἄλλως καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὡς νόμιμος ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐκκαλοῦσης ἐταιρίας ὅτι συναινέσει τῶν διαδίκων καὶ διὰ τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένου πρακτικοῦ ἐπανήλθεν ἐν ἰσχύϊ ἡ 1453 (1895) ἀπόφασις τοῦ πρωτοδικείου διὰ μόνης τῆς δηλώσεως τοῦ ἐναγομένου ὅτι παραιτεῖται τῆς ἀνακοπῆς, ἡ ἰσχὺς τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἀρχεται ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐγένετο τὸ πρακτικόν, καθ' ὅσον ἡ εἰρημένη ἐρήμην ἀπόφασιν ἔχει ἐξαφανισθῇ μεθ' ὧν αὐτῆς τῶν συνεπειῶν δι' ἐτέρας ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, ἥτοι τῆς 1997 (1895), ἥτις ἐπανεφερε τοὺς διαδίκους εἰς τὴν ἦσαν στάσιν πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως, ἀλλ' ἡ τῇ ἀμοιβαίᾳ συναινέσει τῶν διαδίκων ἐπανισχύασα τοιαύτη ἐξηφανισμένη δικαστικὴ ἀπόφασις, ὁριστικὴ μόνον οὖσα, δὲν εἶναι ἐπαρκὴς πρὸς μετατροπὴν τῆς προσημοδωσέως εἰς ὑποθήκην, καθόσον ὁ νόμος ἀπαιτεῖ ἀπόφασιν τελεσίδικον (ἀρθρ. 83 τοῦ περὶ Ὑποθηκῶν Νόμου), τελεσίδικος δὲ ἐγένετο ἡ εἰρημένη ἀπόφασις ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεώς της μετὰ τὴν σύνταξιν τοῦ πρακτικοῦ, καθόσον τὰ πρὸ τοῦ πρακτικοῦ, ἥτοι ἥτε ἀπόφασιν καὶ αἱ κοινοποιήσεις αὐτῆς, εἶχον ματαιωθῇ διὰ τῆς 1997 ἀποφάσεως καὶ δὲν ἐπανήλθον τῇ συναινέσει τῶν διαδίκων εἰμὴ μόνον τὸ διατακτικόν τῆς ἐξηφανισμένης ἀποφάσεως, οὐχὶ δὲ πρὸ τῆς κοινοποιήσεως, διότι ὁ ἐναγόμενος καὶ καταδικασθεὶς δὲν παρητήθη τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας, οὔτε ἄλλως τε συνήνεσεν ὅπως δὴποτε ἡ καὶ διὰ τοῦ πρακτικοῦ ἀνεγνώρισε ταύτην ὡς τελεσίδικον καθ' οἷον δὴποτε τρόπον γενομένην, δὲν ἤρκει δὲ διὰ τελεσιδικίαν ἡ ἀποδοχὴ τοῦ δανειστοῦ ἥδη ἐφεισβλήτου, ἀλλὰ καὶ ἐκείνη τοῦ καταδικασθέντος ὀφειλέτου, ὅστις ὡς ἂν εἴρηται δὲν συνήνεσεν οὐδ' ἄλλως ἀνεγνώρισεν ὡς τελεσίδικον τὴν ἀπόφασιν, ἀπὸ δὲ τῆς κοινοποιήσεως τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως μετὰ τοῦ πρακτικοῦ δὲν παρήλθε κτλ. (**).

( ) Ἡ ὁριστικὴ ἀπόφασις τοῦ πρωτοδικείου εἶναι ἡ καταδικαστικὴ τοῦ ἀρθρ. 189 τοῦ Ἑμπ. Ν. Οὐδαμῶς εἶναι ἀναγεγραμμένον ὅτι ὁ δι' αὐτῆς ἀσφαλιζόμενος κατὰ τῆς παραγραφῆς πρέπει νὰ ἐκκεντρίξῃ τὴν ἔφεσιν τοῦ ἀντιδίκου του.

(**) Ἀλλὰ ἐὰν παρήλθον ἡ 30 ἡμέρας προθεσμία ἀπὸ τοῦ πρακτικοῦ; Ἡδύνατο, ἀρὰ γε, ὁ τῷ πρακτικῷ ἐπαναγαγὼν τὴν ἀπόφασιν νὰ προσδῶλῃ αὐτὴν ἐφίσει.

Ἀριθ. 942 (1905)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Χ. ΝΙΚΗΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ἰόνιος Κώδικς.- κλοπή.- ἀγωγαί.- παραγραφή.- ἀντίταξις ἰδίας κυριότητος.- κληρονομικὰ κινήτα.

Ἐπειδὴ κατ' οὐδεμίαν διάταξιν τοῦ Ἰονίου Κώδικος ὁ κλαπείν εἶναι ὑποχρεώσας νὰ ἐγείρῃ τὴν περὶ διεκδικήσεως κινήτων, ἐφ' ὅσον ταῦτα ὑφίστανται παρὰ τῷ κλέπτῃ ἢ τρίτῳ τινι διακατοχῇ καὶ ἐντὸς ἀκόμῃ τῶν ἐξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀπωλείας, διότι καὶ ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει δικαίωμα μόνον ἔχει, οὐχὶ καὶ ὑποχρέωσιν (ἀρθρ. 2110 Ἰον. Κώδικος), τοῦναντίον κατὰ τὸ ἀρθρὸν 1298 Ἰον. Κώδικος, ὁ ὅπως δὴποτε ζημιωθείς διὰ πράξεως ἄλλου δικαιούται νὰ ζητήσῃ τὴν ζημίαν ἐπομένως ὁρθῶς ἡγήθη ἡ περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγὴ καὶ καλῶς αἰτεῖται ἡ εἰς χρήματα καταδίκη τῆς ἐναγομένης λόγῳ τῆς κλοπῆς.

Ἐπειδὴ ἡ περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγὴ παραγράφεται μετὰ τριακονταετίαν (ἀρθρ. 2092 Ἰονίου Κώδικος), αἱ δὲ διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 2109 καὶ 2110 δὲν ἀφορῶσι τὸ προκείμενον θέμα, ἀλλὰ μόνον τὴν διεκδικήσιν κινήτων κατὰ τῶν καλῇ τῇ πίστει κατόχων.

Ἐπειδὴ ὁ περὶ ἰδίας κυριότητος τῶν ὡς κλαπέντων φερομένων πραγμάτων ἰσχυρισμὸς τῆς ἐκκαλοῦσης δὲν ἐχρηζεν ἰδίου ἀποδεικτικοῦ θέματος, διότι ὡς ἀποτελῶν ἀρνήσιν τῆς ἀγωγῆς, βάσιν ἐχοῦσης κυριότητα τοῦ ἐνάγοντος ἐκ κληρονομίας, ἡδύνατο νὰ ἐξετασθῇ κατ' ἀνταπόδειξιν.

Ἐπειδὴ ὠρισμένη ἐστὶν ἡ ἀγωγὴ ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ ἐνάγοντος ἐπὶ τῶν κλαπέντων τυχόν κινήτων, ἀφοῦ ἐν αὐτῇ φέρεται ὅτι ταῦτα κατεῖχοντο διανοίᾳ κυρίου μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ παρ' αὐτοῦ κληρονομηθέντος T^{***}, διότι ἡ τοιαύτη αὐτοῦ διακατοχὴ ἰσχύει ὡς δικαιόγραφον κατὰ τὸ ἀρθρὸν 2109 τοῦ Ἰονίου Κώδικος καὶ παρέχει τῷ ἐνάγοντι κληρονόμῳ, ὡς ἀποκτήσαντι αὐτοδικαίως (ἀρθρ. 606 τοῦ Ἰονίου Κώδικος) τὴν διακατοχὴν τῶν κτημάτων, τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ἀγωγῶν τοῦ ἀποδιδώσαντος, νὰ ἐγείρῃ πᾶσαν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ἀρπαγῶς τῶν κληρονομικῶν πραγμάτων.

Ἀριθ. 943 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Χ. ΝΙΚΗΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ἰόνιος Κώδικς.- δυνάμεις προκὸς ὑπὸ δικαστηρίου.- ποδὸν καὶ εἶδος.- τόκοι.- ποδοδόν.- ἐπικαρπία.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων καὶ τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων προσαγομένων ἐγγράφων καὶ προικοσυμβολαίων, δυναμένων νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν ὡς τεκμηρίων, ἀφοῦ ἐπιτρέπεται ἡ ἐμμέλτος, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς καταστάσεως τῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλόντος τὴν προῖκα κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ γάμου τῆς ἐναγωγῆς, τοῦ ἀριθμοῦ τῶν υἱῶν καὶ θυγατέρων καὶ ὧν τῶν ἄλλων προσηκουσῶν περιστάσεων, τὸ δικαστήριον εὐρίσκει ὅτι ἡ προσήκουσα προῖξ, ἥτις δέον νὰ προσδιορισθῇ εἰς τὴν ἐνάγουσαν, εἶναι ἡ τῶν τριῶν χιλιάδων κατὰ ποσό-

ἵνα μὴ θεωρῆται τελεσίδικος πρὸ τῆς κοινοποιήσεως τῶν πρακτικῶν.

τητα, κατὰ ποιότητα δὲ ἐκ μετρητῶν 1000 καὶ ἐκ τῶν ἐξῆς κτημάτων, ἤτοι ἐνὸς ἀγροῦ, κειμένου εἰς θέσιν Ἀ' Αχοῦρια», μετ' ἐλαιοδένδρων τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἕκτον τοιοῦτον ἀξίας δρ. 500 κατὰ τὴν ἀγωγὴν, καὶ μιᾶς σταφιδαμπέλου εἰς θέσιν Ἀ' Φουρεζᾶ», μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ ἐλαιοδένδρων ἐκτάσεως τσαπίων δέκα καὶ ἀξίας δρ. 1500, κατεχούσης ἀριθμὸν ὄγδρον ἐν τῇ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῇ, μεταρρυθμιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἅτε ὁρισάσης μείζονα προίκα καὶ ἕτερον κτῆμα, οἱ δὲ ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἐφεσιβλήτου α') ὅτι: ἀντὶ τῶν μετρητῶν δέον νὰ ὁρισθῇ ἱματισμὸς καὶ β') ὅτι εἰς τὸν ὑπολογισμὸν τῶν τέκνων δέον νὰ ὑπολογισθῇ καὶ ἡ μήτηρ καὶ αὐτὸς οὗτος, δὲν εἶναι βάσιμος. ὁ μὲν πρῶτος διότι δικαίωμα τοῦ δικαστηρίου εἶναι νὰ ὁρίσῃ τὸ εἶδος τῆς προικὸς (ἄρθρ. 1325 τοῦ Ἰον. Κώδικος), τοιοῦτον δὲ κρίνει τὰ μετρητὰ ἀντὶ κινήτων ἐκ ρουχισμοῦ, ἀτινα ἤθελον καταστῇ πηγὴ νέων δικαστικῶν καὶ ἀτελευτήτων ἐρίδων, ὁ δὲ δεύτερος διότι ἐν τῷ εἰρημένῳ ἄρθρῳ 1325 δὲν ἀναφέρεται καὶ ἡ μήτηρ ἢ ὁ πατήρ, ἀλλῶς καὶ τούτων λαμβανομένων ὑπ' ὄψει ἡ κρίσις τοῦ δικαστηρίου ὡς πρὸς τὸ ποσὸν καὶ τὸ ποῖόν τῆς προικὸς δὲν μεταβάλλεται τὸ παράπαν.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1332 τοῦ Ἰον. Κώδικος, οἱ τόκοι τῆς προικὸς τρέχουσιν αὐτοδικαίως ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ γάμου, οἰοσθήκοτε καὶ ἂν εἴνε ὁ τρόπος τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς προικὸς, ἀλλὰ μόνον πρὸς 6 0/0, καὶ τοιοῦτος δέον νὰ ἐπιδικασθῇ ὡς πρὸς τὰς δραχ. χιλίας.

Ἐπειδὴ τὰς ἐπικαρπίας ὀφείλει ὁ ἐναγόμενος ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ γάμου καὶ ἐφ' ὅσον συνέλεξε ταύτας, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρ. 1332 τοῦ Ἰον. Κώδικος καὶ δέον νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς τὴν ἀπόδοσιν αὐτῶν, ἐξευρεθησομένην διὰ τῶν νομίμων μέσων.

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ

Ἀριθ. 669 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΣΑΒΒΑΣ

Σταφιδικὴ Τράπεζα.— οὐκ αἰτησὶς θεραπείας. ἀποζημιώσις διὰ μὴ παράδοσιν ἀποδείξεων ἀποταμιεύσεως. — εὐθύναι προεδρώτος καὶ προδότηδαιμένου.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου αὐτοῦ, ἡ Σταφιδικὴ Τράπεζα δὲν δύναται νὰ καταταχθῇ μετὰ τῶν δημοσίων ἐκείνων καθιδρυμάτων, περὶ ὧν προνοεῖ τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ Διατάγματος τῆς 12 Μαΐου 1835, ἐπομένως οὐδεμία ἀνάγκη ὑπῆρχεν ὅπως ὁ ἐνάγων πρὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὑποβάλλῃ αἴτησιν θεραπείας τῆς ἀδικίας αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ τὰ νομικὰ πρόσωπα εὐθύνονται κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς προστήσεως ἐκ τῶν νομικῶν σχέσεων, ἅς οἱ ἀντιπρόσωποι αὐτῶν συνάπτουσιν δι' αὐτὰ, διὰ τε τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν δυνάμει αὐτῶν ἀναλαμβανομένων ὑποχρεώσεων, ὡς καὶ διὰ τὰς

συνεπείας, τὰς πηγαζούσας ἐκ τοῦ δόλου καὶ τῆς κακῆς πίστεως τῶν ἀντιπροσώπων των κατὰ τὴν σύναψιν τῶν σχέσεων ἐκείνων. Ἀμφισβητεῖται μόνον τὸ ζήτημα ἐὰν ταῦτα εὐθύνονται γενικῶς ἐκ τῶν δολίων πράξεων ἢ παραλείψεων τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἐνεργούντων ἐκτὸς τοῦ κύκλου τῶν ἀνατεθειμένων αὐτοῖς καθηκόντων, ἢ μόνον ἐφ' ὅσον ἐκ τούτων κατέστησαν πλουσιώτερα. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁμως, ἀφοῦ ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ ἐκτίθεται ὅτι εἰσαγαγόντος τοῦ ἐνάγοντος πρὸς τὸν ἐν τοῖς ἄρθρ. 28 καὶ 9 τοῦ μνησθέντος Νόμου, περὶ συστάσεως Σταφιδικῆς Τραπεζῆς, ἐκτιθέμενον σκοπὸν εἰς τὰς ἐν Καλάμαις ἀποθήκας αὐτῆς τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ ποσὸν σταφιδοκάρπου, ὁ ἐναγόμενος διαχειριστὴς τῶν ἀποθηκῶν τούτων ἠρνήθη ἅμα τῇ παραδόσει αὐτοῦ νὰ ἐκδώσῃ, καθ' ἣν ἐκ τῶν ἄρθρων ἐκείνων τοῦ νόμου εἶχεν ὑποχρέωσιν, τὰς σχετικὰς ἀποδείξεις ἀποταμιεύσεως τοῦ παραδοθέντος σταφιδοκάρπου, νομίμως διὰ τῆς ἀγωγῆς ταύτης ζητεῖται παρὰ τε τῆς Σταφιδικῆς Τραπεζῆς καὶ τοῦ διαχειριστοῦ τῆς εἰς ἣν εἰσῆχθη ὁ σταφιδοκάρπος ἀποθήκης, παρὰ τούτου μὲν, ὡς ἀμέσου ὑποχρέου καὶ ἀντιπροσώπου τῆς Τραπεζῆς, παρὰ ταύτης δὲ ὡς προστησάσης ἐκείνον, ἡ εἰς τὸν ἐνάγοντα παράδοσις τῶν ἀποδείξεων τῆς ἀποταμιεύσεως, διότι δὲν πρόκειται περὶ εὐθύνης τῆς Τραπεζῆς δι' ἀδίκημα τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς διαχειριστοῦ τῆς ἀποθήκης, διαπραχθέν ἐκτὸς τοῦ κύκλου τῶν καθηκόντων αὐτοῦ, ἀλλὰ περὶ ὑποχρεώσεως πηγαζούσης ἐκ συναφθείσης δι' αὐτὴν νομικῆς σχέσεως μετὰ τοῦ ἐνάγοντος καὶ τοῦ ἐναγομένου ἀντιπροσώπου τῆς. Νομίμως δὲ ἐπίσης ὁ ἐνάγων ζητεῖ διὰ τῆς ἀγωγῆς του παρ' ἀμφοτέρων ἀποζημιώσιν διὰ τὴν ἀξίαν τοῦ ἀποθηκευθέντος σταφιδοκάρπου του, ἐν ἀρνήσει, ἐννοεῖται, ἡ ἀδυναμία τῆς παραδόσεως τῶν ἀποδείξεων τῆς ἀποταμιεύσεώς του, διότι διὰ τὴν μὴ ἐκπλήρωσιν τῆς κυρίας αὐτῶν ταύτης ὑποχρεώσεως πρὸς τὸν ἐνάγοντα, εὐθύνονται ἀμφοτέροι εἰς ἀποζημιώσιν αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ ναὶ μὲν ὁ ἐνάγων διὰ τῆς ἀγωγῆς του αἰτεῖται κατὰ κύριον μὲν λόγον τὴν ἀποζημιώσιν, κατὰ δεύτερον δὲ τὴν παράδοσιν τῶν ἀποδείξεων τῆς ἀποταμιεύσεως, ἀλλὰ τοῦτο δὲ, ἔχει σημασίαν διὰ τὸ παραδεχτὸν τῆς ἀγωγῆς, δυνάμενου τοῦ δικαστηρίου νὰ δεχθῇ τὰς αἰτήσεις τῆς ἀγωγῆς, καθ' ἣν ὁ νόμος ὁρίζει τὰξιν.

Ἀριθ. 696 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΣΑΡΡΙΩΑΝΝΗΣ

Ἀποφασὶς ἐπὶ αἰτήσεως περὶ παρατάσεως. — σχετικῇ ἀποδείξει. — ἔφεσις.

Ἐπειδὴ ἡ ἀπόφασις, ἐπὶ αἰτήσεως παρατάσεως προθεσμίας πρὸς ἀποδείξιν ἐκδιδομένη, ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀπόδειξιν, ἀφοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 249 τῆς Πολ. Δικονομίας ἡ περὶ ἀποδείξεως παρεμπίπτουσα ἀπόφασις ὁρίζει ἐν § 3 τὸν χρόνον καὶ τὸν τόπον τῆς ἀποδείξεως, ἐπομένως διὰ τὴν ἀνεπάρκειαν τῆς προθεσμίας πρὸς ἀποδείξιν δύναται νὰ παρακονεθῇ ὁ διάδικος δι' ἐφέσεως καὶ πρὸς τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως, κατὰ τὰ ἄρθρα 181, 515 καὶ 749 τῆς Πολ. Δικονομίας.

(*) Ὑπὸ τοῦ ἐν Ναυπλίῳ δικηγόρου κ. Σπ. Γιαννοπούλου.

ΚΡΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

'Αριθ. 3 [1907]

Εισηγητής ο πρόεδρος κ. Σ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΗΣ

Δικαιοπραξία καλύπτουσα αischροκέρδειαν. - αποδεικτικά μέσα. - δόσις πράγματος δανείφ επιτευχθιδόμενου τιμήματος.

Ἐπειδὴ ὁσάκις εἶναι ἀποδεδειγμένως ἀδύνατον νὰ προμηθευθῇ τις ἔγγραφον κατὰ τὸ ἄρθρον 299 Πολ. Δικονομίας, τότε ἐπιτρέπεται ἡ ἐμμέριτος ἀπόδειξις καὶ ἐναντίον τοῦ περιεχομένου ἔγγραφου τινος. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου, συναφθέντος δανείου ὑπὸ τὸν τύπον πωλήσεως ἐλαίου κατὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ ἐφεσίβλητου Τ^{***}, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ ἀπολαύσῃ περιουσιακὰ πλεονεκτήματα, ἥτοι τόκους ὑπερβαίνοντας τοὺς νομίμους, παρὰ τὴν διάταξιν τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τοῦ ἁρθρου 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 153 νόμου περὶ αἰσχροκερδῶν πιστωτῶν, τὴν κολλάζουσιν ποινικῶς τοὺς λαμβάνοντας τοιοῦτους τόκους, ὁ ἐφεσίβλητος δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἔγγραφον ἀποδείξιν τῆς εἰκονικότητος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 13991 τοῦ 1904 συμβολαίου, ἐφ' οὗ ἡ ἐπίδικος ἐπιταγὴ βασίζεται, διότι δὲν ὑποτίθεται ὅτι ὁ ἐκκαλῶν ἠδύνατο νὰ παράσχῃ τοιαύτην, μαρτυροῦσαν τὴν κατ' αὐτοῦ τελεθεῖσαν καταστρατήγησιν τοῦ νόμου, καὶ ποινικὴν παράδοσιν, ἐπομένως ὁρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς πρώτης τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεώς του ἐπέτρεψε τὴν ἐμμέριτον ἀπόδειξιν τῷ ἐφεσίβλητῳ Τ^{***}, τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ ὅτι τὸ εἰρημένον ὑπ' ἀριθ. 13991 ἀγοραπωλησίας συμβόλαιον εἶναι εἰκονικὸν καλύπτον δάνειον καὶ τόκους ἀθεμίτους, καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἐφέσεως, ἀπορριπτέος ἐστίν, ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ προκύπτει καὶ ἀπεδείχθη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ἐκ τῶν μαρτύρων ἐν γένει ὅτι ὁ παρεμβαίνων, ὑποδηματοποιὸς τὸ ἐπάγγελμα, μὴ ἐμπορευόμενος ἔλαιον, εἶχεν ἀνάγκην χρημάτων καὶ ἐζήτησε δάνειον παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος, οὗτος ἔμως ἀντὶ νὰ τῷ δώσῃ χρήματα δανειακὰ τῷ παρέδωκεν ἔλαιον ὅπως πωλῶν τοῦτο εὖρη χρήματα, ἥτοι τὸ ἀντίτιμον τῷ χρησιμεύσῃ ὡς δάνειον, ἀποδοτέον μετὰ ἐν ἔτος κατὰ τὸ εἰρημένον συμβόλαιον, ἥτοι πράγματι κατηρτίσθη οὐχὶ ἀγοραπωλησία ἐλαίου ἀλλὰ δάνειον, διότι καὶ κατὰ τὸ Ρωμαϊκὸν Δίκαιον Νόμ. 11 Πανδ. (12.1) Βασ. ΚΓ'. α'. 11. 52, Νόμ. 8 Cod. (4.2) καὶ τὰς ἀναλόγους διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἄρθρ. 1157 καὶ ἐπόμεν., ὅτε ἀντὶ χρημάτων δίδεται πρᾶγμα, ὅπως ἐκποιηθῇ καὶ τὸ τίμημα χρησιμεύσῃ ὡς δάνειον, συνιστᾶται δάνειον Καλλ. Γ' § 148, Dernburg Γ' § 86, παράνομοι δὲ τῶν ἀπεδείχθη ἐκ τῶν μαρτύρων ὅτι συνωμολογήθησαν, διότι τὸ ἔλαιον ἐτίματο ὅτε παρεδόθη 62 1) 2—63 λεπτὰ καὶ οὐχὶ 75 ὡς συνωμολογήθη, δὲν ἔχει δὲ σημασίαν τινὰ τὸ ὅτι τὸ τίμημα ἢ μᾶλλον τὸ δάνειον συνεφωνήθη νὰ ἐπιστραφῇ μετὰ ἐν ἔτος, διότι τὸ ἔλαιον ἀρχικῶς παρεδόθη καὶ ἡ τότε τιμὴ θέλει ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, οὐχὶ δὲ ἡ τυχὸν μεταγενεστέρα ἐντὸς τοῦ ἔτους μείζων τιμὴ.

ΝΟΜΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ(*)

Ποταμοὶ καὶ ρυάκες.

8. Ποταμοὶ ἢ ρυάξ ὑπάρχει εὐθὺς ὡς ποσότης ὕδατος ρέοντος συγκεντωθῇ ἐν φυσικῇ κοίτῃ καὶ ἀποτελέσῃ ρεῦμα μικρὸν ἢ μέγα. Περὶ ποταμοῦ καὶ ρυάκος καὶ τῆς διακρίσεως τούτων ὁμιλεῖ ὁ Οὐλπιανὸς ἐν Νόμ. 1 § 1, 2, 3, II. (43.12). διακρίνων κατὰ πρῶτον τὸν ποταμὸν ἀπὸ τοῦ ρυάκος καὶ εἰς διαστέλλων διττῶς τοὺς ποταμούς· ἐξ ἐνὸς μὲν εἰς ἀεννάως ρέοντας (flumina perennia) καὶ ὡς παροδικῶς ρέοντας (torrentia) καὶ ἀπ' ἑτέρου εἰς δημοσίους ποταμούς (fl. publica), οἱ οἱ ἀεννάως ρέοντες καὶ ὡς ἰδιωτικούς (fl. privata) οἱ οἱ χεῖμαρροι. Ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ ὁμοῦ τοῦ νόμου τούτου ἐρίζουσι σφόδρα καὶ σήμερον εἰς οἱ ἐρμηνευταί. Κυρίως εἰς δύο θέματα στρέφεται ἡ ἐρις αὕτη· πρῶτον μὲν, ἂν ἐν τῇ μνησθείσῃ διαστολῇ τῶν ποταμῶν ὡς δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν περιλαμβάνονται καὶ οἱ ρυάκες (rivi), καὶ δεύτερον τίς ἡ ἐννοία τῆς δημοσιότητος· εἰς τὰ δύο ταῦτα ἐρίζοντα θέματα, προσθετέον καὶ τὸ θέμα ἂν ἡ κοίτη τοῦ δημοσίου ποταμοῦ τελῇ ὑπὸ κυριότητα καὶ δὴ τίς. Ταῦτα δὲν εἶναι ἄμοιρα πρακτικῆς σημασίας παρ' ἡμῖν, παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ νεωτέρου Νόμου διακρίσ. κτημάτων, δι' 8 καὶ ὡς ἐν παρόδῳ ἐνταῦθα μνημονεύομεν ἀπλῶς τὴν κοινῶς κρατήσαντα περὶ τούτων δόξαν.

9. Σήμερον δύναται τις νὰ εἰπῇ ὅτι ἐπεκράτησεν ὡς ὁρθὴ ἡ θεωρία τοῦ Börner ὅτι ἐν τοῖς flumina τοῦ § 2 καὶ 3 τοῦ ἄνω Νόμου περιλαμβάνονται καὶ οἱ ρυάκες, διακρινόμενοι συνεπῶς καὶ οὗτοι εἰς δημοσίους καὶ ἰδιωτικούς· τὰ σπουδαιότερα ἐπιχειρήματα τῆς δόξης ταύτης εἶναι· α') ὅτι ὁ Οὐλπιανὸς ἐν τῇ § 1 ἐποήσατο μυσίαν ἀπλῶς τῆς οὐχὶ νομικῶς ἀλλὰ κοινῶς καὶ ἐν τῇ λαϊκῇ ἀντιλήψει κρατούσης διακρίσεως ποταμῶν καὶ ρυάκων, ἣν ὁμοῦς ἐν τοῖς ἐπομένοις ἐγκυκλίεσσιν, ὡς μὴ παρέχουσιν ἀκριβὲς γνῶσιμα· β') ὅτι ἄλλως δὲν ἦτο δυνατόν ὁ Οὐλπιανὸς νὰ ἐμμένῃ εἰς τοιαῦτα λίαν ἀσαφεῖ καὶ δυσγεστὰ χαρακτηριστικὰ μεταξὺ ποταμοῦ καὶ ρυάκος· γ') ὅτι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, γεννᾶται εὐλόγως ἡ ἀπορία καὶ τὸ ἐντεῦθεν νομοθετικὸν χάσμα, περὶ τοῦ πῶς ἐρρυθμίζοντο παρὰ Ρωμαίους τὰ τῶν ρυάκων ἀφοῦ οὗτοι δὲν περιλαμβάνονται ἐν τοῖς flumina τοῦ ἀνωτέρου βίουμοῦ. Ὁ Ossig νομίζει ὅτι αἶρει τὴν ἀπορίαν ταύτην ἀποδίδων εἰς τὸν ὅρον fons (πηγὴ) τοῦ Ρ. Δ. τὴν ἐννοιαν τοῦ ρυάκος (1)· ὁ δὲ Baron ἐξηγεῖ τὴν περὶ ρυάκων σιγὴν τοῦ Ρωμ. Δ. ἐκ τοῦ ὅτι τοῦτο ἐξομοίει τοὺς πρὸς τὰς ὁμβρίας ὕδατα (2)· ἀμφότεραι αὖ γινώσκαι εἶναι πάντῃ ἀπίθανοι καὶ ἀπτήρικτοι. Κατὰ τὴν κρατούσαν δθεν ταύτην θεωρίαν (3) καὶ ὁ ρυάξ ὡς ρεῦμα ὕδατος ἀέναον (flumen perenne) ἐν κανονικῇ κοίτῃ περρέον, δέον νὰ νοηθῇ περιλαμβανόμενος ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ flumen publicum τῆς παρατεθείσης Οὐλπιανέου ρήτεως. Καὶ πέραν τοῦ ρυάκος δυνάμεθα νὰ

(*) Ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀθήναις δικηγόρου Γεωρ. Α. Μπαλῆ (συνέχεια ἐκ τοῦ τελευταίου φύλλου).

(1) Ossig σελ. 17 ἐπ. ἐναντίον τούτου δὲ τὸν Ermann in Krit. Viertljst XLII (1900) σελ. 1 ἐπ.

(2) Baron in Zeits. Vergl. Wiss. I σελ. 278.

(3) Τὴν ἐναντίαν δόξαν ὑπερῆρπτεν ὁ Gesterding Arch. Civ. Pr. III σ. 60 καὶ συν' αὐτῷ Funke αὐτ. XII σ. 275, Schwab αὐτ. XXX § 15, Elvers ἐνθ' ἀνωτ. σ. 428 ὡσαύτως καὶ Winds. II § 146 σημ. 7.

προβῶμεν καὶ νὰ δεχθῶμεν *flumen publicum* καὶ ρεῦμα μικρότερον ῥέανος, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἐπὶ τοσοῦτον ὅσον προέβη ὁ Kappeler (4)· ποσότης ὕδατος μικρὰ εἰς τινος πηγῆς καταρρέουσα, ἥτις κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ καὶ τὴν ἀντιλήψιν τῶν περιοίκων (*existimatione circumcolentium*) οὔτε ῥύακα ἀποτελεῖ, οὔτε εἶναι τοιαύτη ὥστε νὰ ἐξισωθῇ τῆς πολλαπλῆς μερίμνης τῆς ἐν ταῖς Πηγαῖς ἀπαντώσης περὶ τῶν *flumina publica*, δέον νὰ ἐξαιρεθῇ τῆς ἐννοίας τούτων.

Πρόδηλον ὅτι *aqua perennis* (ἀένναον ὕδωρ) καὶ *flumen perenne* (ἀένναον ρεῦμα, ποταμὸς) εἶναι δύο διάφορα, ὡς ἐπίσης διάφοροι ἀμφοτέρων εἶναι ἡ ἐννοία τοῦ *aqua profluens*· τὸ ἀένναον ὕδωρ δυνατὸν νὰ μὴ ᾖ καὶ *deennάως ῥέον* (*flumen perenne*) ὡς π.χ. τὸ τοῦ φρέατος (5)· ὡσαύτως τὸ *aqua profluens* δυνατὸν νὰ μὴ ᾖ καὶ *flumen perenne* π.χ. ὁ γαίμαρρος. Ἡ ἐννοία τοῦ *flumen perenne* δὲν ἀλλοιοῦται ἐὰν ἐξ ἐκτάκτου τινὲς λόγῳ ξηρανθῇ ποταμοὶ οὗτοι—*si tamen aliqua æstate exaruerit, quod alioquin perenne fluebat, non ideo minus perenne est* (6).

Κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν δημόσιον ποταμὸν ἔχομεν τὸν ἰδιωτικόν, ἥτοι τὸν μὴ ἀενάως ἀλλὰ παροδικῶς ῥέοντα (7)· οὗτος μὴ ἀνταποκρινόμενος εἰς τὴν δημοσίαν χρῆσιν ὡς μὴ κακτημένος τὴν ιδιότητα τοῦ ἀνεξαντλήτου καὶ ἀενάου, δὲν ἤξιοιτο τῆς ἐντόνου προστασίας, ἥς ἐτύγγανεν ὁ δημόσιος ποταμὸς.

10. Ἀλλὰ τίς ἡ ἐννοία τῆς ἐν τῇ ἄνω ρήσει δημοσιότητος τοῦ *flumen publicum*; πρόκειται ἄρα γὰρ περὶ κυριότητος τῆς πολιτείας; ἀσφαλῶς περὶ τοιοῦτου τινὸς δὲν πρόκειται· ὁ δημόσιος ποταμὸς κατατάσσεται ἐν ταῖς P. Πηγαῖς μεταξὺ τῶν καλουμένων δημοσίων πραγμάτων—*res publicæ*—ἀλλ' οὐχὶ τῶν ἀποτελούντων τὴν περιουσίαν τῆς Πολιτείας (*quæ fisci sunt*) ἀλλὰ τῶν προωρισμένων τῇ δημοσίᾳ χρήσεσι (*publico usui destinatæ*)· τοιαῦτα π.χ. ποταμοί, ἀγοραί, στάδια, ὁδοί, πλατεῖαι (8) κλπ. Πάντα ταῦτα εἶναι *res publicæ* καθὼς παραδεδομένα τῇ δημοσίᾳ χρήσει· ἀλλ', ὡς ἀπέδειξαν οἱ Wappäus καὶ Kappeler, οὐδαμῶς ἔπεται ὅτι πάντως ταῦτα ἀνήκουσι τινὶ καὶ δὴ τῇ Πολιτείᾳ, καθόσον δυνατὸν καὶ νὰ ἀνήκωσι καὶ εἰς κοινότητα ἢ ἰδιώτην ἢ καὶ οὐδενί, συγχρόνως ὅμως νὰ ὑπηρετῶσι τὴν κοινὴν χρῆσιν· ἐν ἄλλαις λέξεσιν ἡ ἐννοία *publicus* εἶναι πολυσήμαντος (9)· ἀλλ' ἐν τοῖς ἄνω *res publicæ* ἡ ἐννοία αὐτοῦ οὔτε τὴν μετὰ τῆς δημοσίας χρήσεως συνύπαρξιν τῆς ἰδιωτικῆς κυριότητος ἢ ἰδιωτικοῦ δικαιώματος ἐπ' αὐτῶν ἀποκλείει, οὔτε πάντως ὑποτίθησι κυριότητά τινος καὶ δὴ τῆς Πολιτείας (10). Συμφώνως πρὸς τὴν ἀρχὴν ταύτην ἡ Ῥωμαϊκὴ ἐννοία τοῦ *flumen publicum* εἶναι ἀπλῶς ὅτι τὸ ῥέον ὕδωρ εἶναι μὲν κοινὸν τοῖς πᾶσι καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἀμέτρως ἐνασκαί τις τὴν χρῆσιν (*communis usus*), ἀλλ' ἐν πλείον πρόχεται οὐχὶ περὶ ἀπλῶς ῥέοντος, ἀλλ' *deennάως ῥέοντος* ἐν τινὶ κοίτῃ ὕδατος, ἢ ἐπ' αὐτοῦ χρήσις ἀπὸ *communis*

καθίσταται *publicus usus*—δημοσία χρῆσις—ρυθμίζεται δηλονότι καὶ ἐποπτεύεται πλείον ὑπὸ τῆς Πολιτείας, ἥτις ὀφείλει χάριν τῶν ἰδίων αὐτῆς ὑπηρεσιῶν νὰ μὴ ἐγκαταλήπῃ ἀμετρον καὶ ἀνεπιτήρητον τὴν χρῆσιν ταύτην τῶν ἀενάως ῥέοντων ποταμῶν. ἀλλὰ νὰ ρυθμίσῃ καὶ καταστήσῃ ταύτην ἐπιτήρητον πᾶσιν ἀναλόγως (*usus innoxius*). Τοῦτο πράττουσα ἡ πολιτεία ἐνεργεῖ *jure gentium*, ἥτοι ὑπεκίνοια εἰς τὴν παρ' ἅπασιν τοῖς ἔθνεσι χάριν τῶν συμφερόντων τῶν ἰδίων αὐτῶν πολιτῶν κρατοῦσαν *naturalis ratio* (11). Ἐντεῦθεν τὰ ῥέοντα ὕδατα τὰ ἀπαρτίζοντα δημοσίους ποταμοὺς (ὡς καὶ τὰ ἄλλα πάγκοινα μὲν, ὧν ὅμως ἡ γρῆσις ὑποβάλλεται τῇ πολιτειακῇ ἐποπτείᾳ π.χ. ἡ θάλασσα) καλοῦνται *res publicæ* καὶ δὴ *jure gentium publicæ* (12). Δὲν πρόκειται ὅθεν περὶ ἰδιωτικῆς κυριότητος τῆς Πολιτείας, ἀλλὰ περὶ ἀπλῶς κυριαρχικῆς ἐξουσίας αὐτῆς ἐπὶ τῶν ποταμῶν· οὔτε ἥτοι δυνατὸν νὰ πρόκηται περὶ κυριότητος· ἂν ἀληθὲς, καθὰ ἤδη ἐπρέθη, ὅτι τὸ ῥέον ὕδωρ ἐν τῇ τῆς ροῆς καταστάσει εἶναι φύσει ἀνεπίδεκτον κυριότητος ἐν τῇ νομικῇ ἐννοίᾳ, πῶς τάχα ὁ ποταμὸς εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπαχθῇ εἰς τοιαύτην κυριότητα; (13)

11. Ἄν ἤδη ἔλθωμεν εἰς τὴν κοίτην τοῦ ποταμοῦ, παρατηροῦμεν ὅτι ἡ μὲν τοῦ ἰδιωτικοῦ, κατ' οὐδὲν διαφέρει τῶν ἄλλων κτημάτων ἥτοι λόγῳ τῆς ποστωινότητος τῆς ὑπὸ τοῦ ὕδατος καταλήψεως, οὐδεμίαν ὀφίσταται τὸ ἴδιον ἐπιρροὴν εἰς τοὺς ῥέοντες ὕδατος παραμένον ἰδιωτικὸν—*nihil enim differt a ceteris locis privatis flumen privatum* (14). Ἡ δὲ τοῦ δημοσίου ποταμοῦ ἡ ῥύακος καταλαμβάνομένη ὑπὸ τοῦ ἀενάου ὕδατος καὶ προοριζομένη ὅπως χρησιμεύσῃ αὐτῷ διαρκῶς ὡς φορέως ἀπαραίτητος, οὐ ἀνευ δὲν δύναται ὁ ποταμὸς νὰ νοηθῇ, μεταλαμβάνει κατὰ πάντα τῆς ιδιότητος τοῦ ἐπ' αὐτῆς ἀενάου δημοσίας χρήσεως ὕδατος καὶ θεωρεῖται ἐπομένως *res publica*, ὅς ᾗ καὶ ὁ ποταμὸς αὐτὸς ἐννοίαν, καὶ πᾶσα ἐπὶ τοῦ ἰδάφους αὐτῆς προὑπάρχουσα κυριότης ἀποσβέννεται ὁριστικῶς (καὶ τῇ Πολιτείᾳ ἂν ἀνῆκε N. 38 Π. 41.1) μὴ ἀναδιοῦσα ἐν περιπτώσει ἐγκαταλείψεως τῆς κοίτης ταύτης ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ, ὡς θὰ ἀνεβίου αὕτη ἐπὶ καταλήψεως ἰδάφους ὑπὸ προσωρινῆς πλημμύρας αὐτοῦ Nόμ. 1 § 7 Π. 43.12 *Ille alvens, quem sibi flumen fecit et si privatus ante fuit, incipit tamen esse publicus quia impossibile est, ut alvens fluminis publici non sit publicus* (15).

Ἡ κοινὴ (δημοσία) χρῆσις δημοσ. ποταμῶν.

12. Εἴρηται ἤδη ὅτι ἐπὶ τῶν ἀπλῶς καὶ μὴ ἀενάως ῥέοντων ὑδάτων, ἡ χρῆσις εἶναι μὲν κοινὴ (*com-*

(4) Kappeler σ. 95, ἄλλως ἐν μέρει ὁ Hesse σελ. 241 σημ. 136, Randa Eig. σελ. 54 σημ. 7.

(5) N. 1 § 6 (43.20), N. μον. § 4 (34.22).

(6) Nόμ. 1 § 2 (43.12).

(7) II ἐν Nόμ. 4 § 1 (1.8) καὶ § 2 Εἰσ. (2.1) φαίνεται παρὰ λείψιν δὲν εἶναι σπουδαία· ἴδε τὸν λόγον ἐν Kappeler σ. 94, 95, Hesse σ. 195, Ossig σ. 10, 11.

(8) Nόμ. 6 § 1 (1.8) § 2, 6 Εἰσ. (2.1), Nόμ. 2 § 3, 21, 22 (43.8).

(9) Προβλ. Hesse σελ. 182.

(10) Wappäus von den dem Rechtsverkehr entz. Sachen (1867) σελ. 18—34, 73 ἐπ., Kappeler σελ. 5, Ossig σ. 80, Windscheid § 146.

(11) Kappeler σελ. 79 ἐπ., Hesse σελ. 185.

(12) Nόμ. 5 pr. 1 8), § 2, 5 Εἰσῆγ. (2.1).

(13) K. Peyrer, Oester. Wasserrecht σελ. 112, Heimbach Rechts lex. σ. 101, 102, Wappäus αὐτ. Hesse σ. 182. Ubbelohde ἐνδ' ἀν. σ. 330, Kappeler σ. 84, Randa Eig. σελ. 52, 53 καὶ § 3, ὁμοίως καὶ Windscheid II § 146 σελ. 11, Regelsberger I σελ. 424, Κρατσῶς I § 132, ἐπικαλούμενοι κυρίως τὴν ποταμὸν νῆσον καὶ τὴν ἐγκαταλείφθεισαν κοίτην ἀνηκούσας τοῖς παροχλοῖς· ἀλλ' ἴσα κατὰ τοῦ ἐπιχειρήματος Dernburg Pand. I § 73 σ. 4 καὶ Bürg. R. III (1904) § 36 σ. 4, Ossig σ. 88, Randa σ. 54 σημ. 6.

(14) N. 1 § 4, 10 Π. (43.12), ἀνωτ. § 3 σημ. 13.

(15) Ἰδε καὶ Nόμ. 7 § 5, 6 (41.1), N. 1 § 8, 9 (43.12), Nόμ. 23, 24 (7.4), Nόμ. 30 § 1, 2 (41.1), Hesse σ. 198, Kappeler σ. 103 ἐπ. Regelsb. I σελ. 425 σημ. 22.

munis) ἀλλ' οὐχὶ καὶ δημοσία (publicus). Τοῦτο ἐν τῷ Ρ. Δ. ἐννοιοῦν ἔχει ἐν τῇ προστασίᾳ τῆς χρήσεως ταύτης ἡ communis usus οὕσα ἀμετρος καὶ ἀσχετος πρὸς τὴν καὶ ὑπ' ἐτέρου χρήσιν δὲν ἀξιοῦται ἀλλ' ἡ προστασίς ἀλλὰ μόνος τῆς διὰ τῆς actio injuriarum ἐγειρομένης ὑπὸ πολιτῶν καὶ μὴ τοιούτων (ἀλλοδαπῶν)· ἄλλο τὸ ζήτημα, ἂν ἐκ τῆς communis usus ἐν τινι περιπτώσει ἐβλάθῃ ἕτερόν τι ἰδιωτικὸν δικαίωμα, ὅτε ἔχει βεβαίως ὁ ζημιωθεὶς τὰς σχετικὰς πρὸς τὴν ζημίαν ἀγωγὰς π. χ. τὴν ἰκουλίαν, actio negatoria. Ἀλλως ὅμως ἔχει ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ ἀενάου ἐπὶ κοίτης ῥέοντος ὕδατος (flumen publicum) ἡ χρῆσις αὕτη ὑπὲρ τῶν ἰδίων τῆς πολιτείας πολιτῶν ὑπάρχουσα καὶ ὑπὸ τούτων ρυθμιζομένη καὶ καθισταμένη οὕτω publicus α') ἀπολαμβάνει ἐντονωτέρας προστασίας, ὡς μαρτυροῦσι τὰ ἐνδικα μέσα (παραγγέλματα interdicta), ἅτινα παρέχονται τοῖς πολιταῖς γενικῶς μὲν διὰ τὴν κοινὴν ἀπολαυσιν τῶν δημ. πραγμάτων ἀλλὰ καὶ εἰδικῶς τῶν flumina publica· β') δὲν μένει ἀσχετος πρὸς τὴν ὑπ' ἐτέρων πολιτῶν σύγχρονον χρήσιν, καθόσον ἐν τῇ τοιαύτῃ χρήσει τῶν δημ. ποταμῶν ἐπὶ τοσούτον τις δικαιούται ad publicum usum, ἐφ' ὅσον δικαιούται καὶ ἕτερος καὶ ἐφ' ὅσον τις χρώμενος δὲν περιποιεῖ ἐτέρῳ ζημίαν ἐκ τῆς τοιαύτης χρήσεως καὶ δὲν ἐμποδίζει αὐτὴν αὐτὴν Νόμ. 2 § 2 (43.8), Νόμ. 24 pr. (39.2). «Fluminum publicorum communis est usus; in his igitur publice licet cuilibet aedificare et destruere, dum tamen hoc sine incommodo cuiusquam fiat» (1)· ἀφ' ἐτέρου δὲν ἔπεται ὅτι ἀποκλείονται οἱ ἀλλοδαποὶ τῆς κοινῆς χρήσεως τοῦ δημ. ποταμοῦ· τοιοῦτό τι οὐδαμῶς τοῦ Ρ. Δ. ἀπαντᾷ· βεβαίως δοθέντος ὅτι ἡ χρῆσις τῶν δημ. ποταμῶν προστατεύεται καὶ ρυθμιζέται ἐντονώτερον κατὰ τὰ ἄνω χάριν τῶν πολιτῶν μόνον τῆς Πολιτείας, οἱ ἀλλοδαποὶ δὲν ἔχουσι τὴν χρῆσιν τὴν περιβεβλημένην τὴν τοιαύτην προστασίαν καὶ ρυθμίσει, ἀπομένει ὅμως αὐτοῖς ἡ διὰ τῆς γενικῆς actio injuriarum προστασία (2). Καὶ ἡ ἀντίθεσις ὅμως αὕτη ἐν ταῖς νεωτέραις Πολιτείας καὶ δὴ καὶ παρ' ἡμῖν ἐξέλιπε, τῶν ἀλλοδαπῶν ἀπολαμβανόντων κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς νομοθεσίας ἡμῶν τῶν αὐτῶν τοῖς ἡμεδαποῖς ἀστικῶν δικαιωμάτων πλὴν τινων ἐξαιρέσεων (3).

13. Ἡ δημοσία χρῆσις προσήκει πᾶσιν ἐξ ἴσου ἐπὶ τῶν flumina publica συνίσταται δι' αὕτη εἰς τὴν δι' αὐτοῦ ἀρδευσιν, ὑδρευσιν, πλοῦν, μεταγωγὴν ἀντικειμένων, εἰς τὴν χρῆσιν ὡς κινητηρίου δυνάμεως καὶ κλπ. Ἡ χρῆσις τοῦ ποταμοῦ δύναται νὰ συνίσταται καὶ εἰς τὴν ἀποχέτευσιν ἐν αὐτῷ διαφόρων ὑδάτων, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν πάντοτε νὰ μὴ βλάβηται ἐντεῦθεν ἡ χρῆσις ἐτέροις ἢ ἡ δημοσία ὑγεία ἢ ἀλλότριον πρᾶγμα, διότι τότε χώρα τῷ παραγγέλματι ne quid in loco publico καὶ quod vi aut clam (4). Ἰδιαίτως καὶ ἐν τῷ Ρ. Δ. καὶ ἐν ταῖς νεωτέραις νομοθεσίαις προστατεύεται κατὰ προτίμησιν ὁ πλοῦς τοῦ ποταμοῦ, ἐφ' ᾧ καὶ ἀπαγορεύεται ὁ ἐλκυσμὸς ὕδατος ἐκ πλωτοῦ ποταμοῦ ἢ ἐξ ἐκείνου ὅστις καθίσταται ἕτερον πλωτόν (5). Ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη δὲν εἶναι ἀπόλυτος, ὡς τινες νομίζουσιν, ἀλλὰ μόνον ἐφ' ὅσον ἐκ

τῆς διοχετεύσεως ταύτης ἡ πλωμότης καθίσταται προβληματικὴ β), ὅπερ εἶναι πραγματικὸν ζήτημα. Ἡ χρῆσις δὲν ἀνήκει μόνον τοῖς παροχθίοις ἀλλὰ πᾶσι καὶ αὐτοῖς τοῖς ἀπωτέροις ἰδιοκτηταῖς, ἐφ' ὅσον ἐννοεῖται οὗτοι δύνανται καὶ de facto νὰ προσπελάσῃσι πρὸς ἐνάσκησιν τῆς χρήσεως· διότι π.χ. διοχέτευσιν, ἐὰν μὴ συνέστησαν ὑπὲρ ἐαυτῶν συμβάσει ἢ παραγραφῇ δουλείαν σχετικὴν (servitus aquaeductus) μετὰ τῶν ἐφ' ὧν διοχετευθήσεται τὸ ὕδωρ, δὲν δύνανται νὰ ἐνεργήσωσιν οἱ ἀπώτεροι, ἐξ οὗ δύναται νὰ ἐπέλθῃ ὥστε δημοσίος ποταμὸς νὰ μὴ ᾖ de facto γρήσεως κοινῆς ἀλλὰ μόνον τῶν παροχθίων (7). Δικαίωμα διοχετεύσεως τοιαύτης δύναται νὰ κτήσεται ἐνοχικὴ συμβάσει παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν ἐφ' ὧν διελύσεται τὸ ὕδωρ ἀκινήτων πᾶς τις προσωπικῶς καὶ ἀσχετῶς πρὸς ἀκίνητον ἰδιοκτησίαν. Ὁ Baron ὡς ἐκ τῆς συγῆς τῶν πηγῶν φαίνεται ἀπορρίπτων τὴν τοιαύτην ἀσχετῶς πρὸς ἀκίνητον ἐνοχικὴν σύμβασιν (8)· ἀλλ' ἀκριβῶς διότι σιγῶσιν αἱ πηγαί, οὐδὲς λόγος ν' ἀποκλεισθῇ σύμβασιν τοιοῦτου περιχομένου. Οὐ μόνον δὲ ὡς ἐνοχικὸν δικαίωμα δύναται νὰ συστηθῇ ἡ διοχέτευσις ὕδατος ὑπεράνω ἀλλοτρίων ἀκινήτων καὶ ὑπὲρ τοῦ μὴ ἰδιοκτήτου τοιούτου, ἀλλὰ κατὰ ῥῆσιν τοῦ Παύλου (9) ἐπὶ παρεμφερὺς θέματος δηλ. τῆς πραγματικῆς δουλείας τοῦ ἀντλεῖν ὕδωρ (serv. aquae haustus), ἣν δέχεται οὗτος ὡς συνιστωμένη καὶ ὡς προσωπικὴν δύναται τὸ μνησθὲν δικαίωμα διοχετεύσεως ὑπὲρ μὴ ἰδιοκτήτου νὰ συστηθῇ καὶ ὡς πραγματικὸν δικαίωμα προσωπικῆς δουλείας.

14. Ἐν τῇ κοινῇ τοῦ ποταμοῦ χρήσει παρατηρητέον καὶ ταῦτα : α') Ἡ κοινὴ χρῆσις τῶν ἀτόμων ὑποχωρεῖ ἐναντι τῆς χρήσεως γενικωτέρου σκοποῦ καὶ ὀφελείας· τοῦτο συνάγεται ἐκ τῆς προτιμήσεως, ἣν, ὡς εἰρηται, παρέχουσιν οἱ νόμοι εἰς τὴν ποδὸς πλοῦν χρῆσιν ἀπέναντι τῆς πρὸς παροχέτευσιν· ἀλλὰ καὶ ὁ Πομπωνίου τοῦτο ἐννοεῖ λέγων ὅτι ἡ διοχέτευσις ἐκ δημοσίου ποταμοῦ ἐπιτρέπεται «si ea aqua in usu publico non erit» Νόμ. 2 (43.12), ὅπερ ἄλλως δὲν ἔχει ἐννοίαν (10). β') Ἐκ τῆς ἀρχῆς ταύτης συνάγεται ὅτι ἐν συγκρούσει πλειονῶν ἐν τῇ χρήσει καὶ δὴ ἀλλοῖς ἐκάστου (π.χ. ὁ εἰς πρὸς κίνησιν ὑδρομύλου, ὁ ἕτερος πρὸς ἀρδευσιν), παρεμβάλλει μὲν πρὸς κανονισμὸν ἡ ἀρμοδία ἀρχὴ (διοικητικὴ ἢ δικαστικὴ) (11) ἀλλ' ἐν τῇ κρίσει καὶ τῷ κανονισμῷ, αὕτη λαμβάνει ὑπ' ὄψιν, τίς χρῆσις δέον ἐκάστοτε νὰ ἔχῃ τὴν προήγησιν. Τὸ Ρ. Δ. πλὴν τῆς πρὸς πλοῦν χρήσεως, ἣν, ὡς εἰρηται, προτάσσει, οὐδεμίαν λύσιν παρέχει προκειμένου περὶ ἄλλων χρήσεων καὶ συγκρούσεων καὶ δὴ περὶ τῆς κινητηρίου δυνάμεως τοῦ ὕδατος, ἥτις οὐδαμῶς μνημονευομένη, ἣν εἰσέτι ἀγνωστος (12). Προκειμένου περὶ συγκρούσεων ἐν ὁμοειδεῖ χρήσει λόγῳ ἀνεπαρκείας τοῦ ὕδατος (π.χ. μεταξύ ὑπερέτερου ὑδρομύλου καὶ κατωτέρου), γενήσεται διανομή· αὕτη γίνεται εἴτε κατὰ χρόνους εἴτε κατὰ ποσὸν «non solum temporibus sed etiam mensuris aqua dividi potest» Νόμ. 5 Π. (43.20). Ἐν περιπτώσει συγκρούσεων ἐν τῇ ἀρδεύσει, ἡ διανομὴ γίνεται καὶ κατὰ λόγον τοῦ κτήματος ἐκάστου (pro modo possessio-

(1) Ἰδὲ καὶ Νόμ. 17 (8.3), Νόμ. 5 § 15 (43.6), Νόμ. 3 (43.8).

(2) Kappeler σελ. 81 ἐπ. ἐναντίως ὡς πρὸς τοῦς ἀλλοδαποὺς ὁ Hesse σελ. 185.

(3) Κρασσά I § 91.

(4) Ν. 2 pr. § 2, 11, 26, 29 (43.8), Νόμ. 20 § 5, Ν. 7 § 8, Ν. 11 pr. (43.24).

(5) Νόμ. 2 (43.12), Νόμ. 10 § 2 (39.3).

(6) Baron in Zeits. Vergl. Wiss. I σελ. 272.

(7) Pröl. Ubbelohde σ. 355, Ossig σ. 113.

(8) Baron σελ. 273.

(9) Ν. 37 (8.3) πρὸς Dernburg II σελ. 329.

(10) Ossig σελ. 111 σημ. 1.

(11) Νόμ. 2 Π. (50.13), Νόμ. 17 (8.3).

(12) Μνεία τις τούτου γίνεται ἐν τινι διατάξει τοῦ Ἀρχαίου καὶ Ὁνωρίου ἐν Θεοδ. Κώδ. ἐπαναληφθεῖσα δ' ὑπὸ Ζήνωνος περιλήφθη ἐν Ν. 10 Κώδ. (11.43).

nium) (13) 'Εν δὲ συγκρούσεσιν ἐπὶ ἐταροειδῶν χρήσεων, κατ' ἀκολουθίαν τῆς τεθείσης ἀρχῆς τοῦ Ρ. Δ. δτι προηγείται ἡ γενικωτέρου σκοποῦ καὶ ὀφελείας χρήσις, δέον νὰ δεχθῶμεν ὅτι ὁ δικαστὴς ἔχει νὰ κρίνῃ τίς ἡ τριαυτὴ ἐκαστοτὴ χρήσις, ἢ προσήκει ἡ προήγησις, ἢν δηλ. ἡ γεωργία (ἀρδεύσεις), βιομηχανία (κίνησις ἐργοστασίου, μύλου) κλπ. 'Αν δ' οὐδὲμία προήγησις δικαιολογῆται, γενήσεται διανομὴ πᾶσιν aut temporibus aut mensuris, ἄνευ προτιμῆσεως π. χ. τῶν ὑδρομύλων (13α).

'Εν Γαλλίᾳ πιθανώτεραι εἶναι αἱ συγκρούσεις ἐπὶ τῶν μὴ πλευσίμων ρέοντων ὑδάτων, διότι ἐπὶ τῶν πλευσίμων, ὁ Νόμος τῆς 8 'Απριλίου 1898 ἀρθρ. 40 ἐπ. ἀπαιτεῖ διοικητικὴν ἀδειαν πρὸς εἰδικὴν χρήσιν τοῦ ὕδατος τούτων εἴτε διὰ τὴν γεωργίαν εἴτε διὰ τῆς βιομηχανίας· δυναμένης δὲ τῆς ἀδείας ταύτης κατὰ κανόνα ν' ἀνακληθῇ ἡ περιορισθῇ κατὰ βούλησιν, αἱ συγκρούσεις ἀποφεύγονται (14). 'Επὶ δὲ τῶν μὴ πλευσίμων, τὸ ἀρθρὸν 644 c. civ. (καὶ ἀρθρ. 2 τοῦ προνοηθέντος νόμου) παρέχει τὸ δικαίωμα τῆς χρήσεως τοῖς παροχθίοις ἀδιαίρετως· διατάξεις εἰδικαὶ διαγορεύουσιν αἱ σειρὰν εἰς τὰ εἶδη τῆς χρήσεως ἐλλείπουσι· μόνον τὸ ἀρθρὸν 645 c. civ. ἐν συνδ. μὲ τὸ ἀρθρ. 9 τοῦ εἰρημένον Νόμου τοῦ 1898 ἐπιβάλλει τῷ δικαστῇ (ἀλλὰ καὶ τῇ κανονιστοῦσῃ τὴν χρῆσιν Διοικητ. ἀρχῇ) νὰ συμβιβάζῃ τὸ συμφέρον τῆς γεωργίας καὶ βιομηχανίας πρὸς τὴν ἰδιοκτησίαν καὶ τὰ προϋπάρχοντα δικαιώματα ἢ χρήσεις (15).

Εἰδικωτέρας διατάξεις ἀπαντῶμεν ἐν τῷ Αὐστρ. Δικαίω. Κατὰ τοὺς ἐπὶ τοῦ Reichsgesetz τῆς 30 Μαΐου 1869 στηρισμένους νόμους τῶν κατ' ἰδίαν Αὐστρ. χωρῶν (τῶν πλείστων δὲ Νόμ. τῆς 28 Αὐγ. 1870 καὶ παρόμοιοι τῶν λοιπῶν), ἐγείρουμένης συγκρούσεως α') μεταξύ ὁρισταμένης ἤδη χρήσεως καὶ νῦν τὸ πρῶτον ἐπιχειρουμένης, προτιμᾶται ἡ ὁρισταμένη· β') μεταξύ τῶν νεωστὶ ἐπιχειρουμένων χρήσεων, προτιμᾶται ἡ οἰκονομολογικῶς σπουδαιότερα· ἐν ἀμφιβολίᾳ γίνεται διανομὴ αὐτ mensura aut temporibus· ἀλλὰ καὶ πάλιν, ἢν μὴ δύνωνται νὰ μετασχηματίσιν πάντες οἱ ἀξιοῦντες, προτιμᾶται ἡ πληρέστερον μέλλουσα νὰ ἐπιτύχῃ τὸν σκοπὸν τῆς χρήσεως καὶ ἀβλαβέστερα τοῖς τρίτοις· γ') αἱ αὐταὶ ἀρχαὶ ἐφαρμόζονται ἐν συγκρούσει μεταξύ ὁρισταμένων ἤδη χρήσεων· ἀλλὰ καὶ πάλιν προτιμᾶται κακτημένα δίκαια καὶ ἐν συγκρούσει μεταξύ τούτων κρίνει ὁ δικαστὴς (16).

15. Καὶ αἱ ὄχθαι τοῦ δημοσίου ποταμοῦ εἰσὶ κοινῆς χρήσεως, ἀλλὰ μόνον ἐφ' ὅσον εὐγεγραίνουσι τὴν τοῦ ποταμοῦ χρῆσιν (17) Νόμ. 5 (1. 8) «Riparium usus publicus est jure gentium, sicut ipsius fluminis etc».

Κοινὴ χρῆσις ἰδιωτικῶν ποταμῶν.

16. 'Ερρέθη ἤδη ὅτι ἡ κοίτη τούτων κατ' οὐδὲν διαφέρει τῶν ἄλλων ἰδιωτικῶν τόπων, ὑποκειμένη ἄρα τῇ κυριότητι τοῦ ἀτόμου· τὸ δὲ ρέον (παροδικῶς, ὕδωρ αὐτῶν, οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει νὰ μὴ θεω-

ρηθῇ καὶ τοῦτο aqua profluens καὶ ἐπομένως νὰ ἰσχύσῃ καὶ ἐπὶ τούτου ὁ κανὼν «aqua profluens res communis omnium est» [18]. 'Αλλ' ἐπὶ τοῦ ρέοντος ὕδατος τοῦ ἰδιωτικοῦ τούτου ποταμοῦ ἡ χρῆσις εἶναι μὲν κοινὴ (communis usus) ἀλλ' οὐχὶ καὶ δημοσία (publicus), ὅφ' ἦν ἔνοιαν ἐδέχθημεν ἄνω τὴν δημοσιότητα· ἐκ τοῦ ὅτι δὲ ἡ χρῆσις αὕτη εἶναι ἀπλῶς κοινὴ μὴ τυγχάνουσα τῆς αὐτῆς πρὸς τὴν δημοσίαν χρήσιν πολιτειακῆς προστασίας καὶ ρυθμίσεως, ἔπεται ὅτι εἶναι ἄμετρος [2], δυναμένου παντὸς νὰ ποιήσῃται χρῆσιν τούτου χωρὶς νὰ λάβῃ ὅπ' ὅριον ἄλλους (εἰ μὴ ἐξ εἰδικοῦ λόγου)· δύναται τις συνεπῶς νὰ στρέψῃ τὸν χεῖμαρρον ὀλακλήρῳ ἐπὶ τὸν ἴδιον ἀγρὸν ἀδιαφορῶν περὶ τῶν λοιπῶν ἰδιοκτητῶν [3]. 'Ο Funke ἐμιλεῖ περὶ κυριότητος τῶν παροχθίων ἐπὶ τῶν ἰδιωτικῶν ποταμῶν (ἐν οἷς αὐτὸς περιλαμβάνει καὶ ρύακας ἀ-ἰνῶν ρέοντες), κυριότητος δὲ μὴ περιωρισμένης χάριν ὧν τῶν παροχθίων [4]. Περὶ κυριότητος τοῦ ἰδιοκτητοῦ τοῦ ἑδάφους ἐπὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ ποταμοῦ φαίνεται διμύλων καὶ ὁ Hesse, συγκρουόμενος οὕτω πρὸς τὴν καὶ ὅπ' αὐτοῦ δεδωγμένην ἀρχὴν ὅτι τὸ ρέον ὕδωρ ἀνεπίδεκτον ἐξουσιάζσεως [5]. 'Ο Gesterding καὶ ὁ Baron δέχονται ἀπεριόριστον χρῆσιν τῶν παροχθίων μόνον [6]. Κοινὴν τῶν παροχθίων τοῦ ἰδιωτικοῦ ποταμοῦ χρῆσιν ἀναλόγως τῆς ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ συμμετοχῆς των, δέχονται οἱ Regelsberger καὶ Κράσσας [7].

'Αλλ' ὥς ἄνω εἴρηται, περὶ κυριότητος μὲν ἐπὶ ρέοντος ὕδατος εἴτε ὥς μορίου εἴτε ὥς συνόλου οὐδεὶς δύναται νὰ γείνῃ λόγος. 'Η δὲ ἀποκλειστικὴ χρῆσις τῶν παροχθίων ἐπὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ ποταμοῦ, πλὴν τοῦ ὅτι οὐδαμοῦ τῶν πηγῶν μαρτυρεῖται, ἀντιστρατεύεται εἰς τὴν ἰδιότητα τοῦ ρέοντος ὕδατος τούτων ὡς res com. omnium, οἷον ἐν τρις πρόσθεν τὸ ἐδέχθημεν. Δύναται νὰ συμβῇ καὶ συμβαίνει βεβαίως τὴν χρῆσιν τοῦ ἰδιωτικοῦ ποταμοῦ νὰ ἔχωσι κατὰ τὸ πλείστον οἱ παροχθιοί, ἀλλὰ τοῦτο οὐχὶ de jure ἀλλὰ de facto ἦτοι ἐκ πραγματικῶν λόγων, διότι ἀδύνατος παντὶ μὴ παροχθίῳ ἡ προσέγγισις τῷ ποταμῷ, καθάπερ τοῦτο, ὡς ἐρρέθη, καὶ ἐπὶ δημοσίων ποταμῶν συμβαίνει.

[*Ἔπεται συνέχεια]

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Α. Κ. Κόρσθον. — Κατὰ τὸν Νόμον ΒΤ' Β' τοῦ 1896, κατὰσχέσις κατὰ Δήμου ἀνεξαπλήτως τοῦ ὅτι μόνον ἐπὶ τοῦ πεμπτημορίου καὶ ὑπὸ διαφόρους προϋποθέσεις εἶναι δυνατὴ γίνεται μόνον παρὰ τῷ δημοτικῷ εἰσπρακτορὶ, ἄνευ τῆς παραμικρᾶς διακρίσεως προϋπολογισθέντων ἢ μὴ. 'Αφίνομεν ὅτι δὲν πιστεύομεν ὅτι δὲν θὰ εἶναι προϋπολογισμένον ἔσθον ἐκ προστίμων, ἐν τῷ ὅποιῳ βεβαίως περιλαμβάνονται καὶ τὰ ἐκ τοῦ νόμου τῆς ζωοκλοπῆς.

[1] Ubbelohde σελ. 341 ἐπ. Randa σ. 52 σημ. 4.

[2] Kappeler σ. 51.

[3] Νόμ. 2 § 9 (39.3). 'Η ἀστυνομ. ἀρχὴ δύναται σήμερον νὰ προλαμβάνῃ καὶ αἵρη ἐπικινδύνους συγκρούσεις.

[4] Funke Arch. civ. Pr. XII σελ. 285 ἐπ.

[5] Σελ. 201.

[6] Gesterding Arch. civ. Pr. III σελ. 350, Baron ἐν' ἄνωτ. σελ. 276.

[7] Regelsberger I σ. 434, Κράσσας I § 131.

'Εκ τοῦ Τυπογραφείου «Νέαι Ἰδέαι»
'Ὀδὸς Ἀριστοτέλους Ἀπρ. 18 8'

(13) Νόμ. 17 (8.3) ἄνωτ. § 6 σημ. 7.

(13α) Seuffert arch. V. 140 XXVI, 225.

(14) Hauriou dr. administr. (1901) σελ. 667.

(15) Hauriou σελ. 577, Berthélemy dr. admin. (1906) σελ. 494, Dalloz Rec. Per. 1898, 4, 136.

(16) Πρβλ. καὶ Peyrer Oester. Wasserrecht σελ. 715, Randa Eig. σελ. 78 σημ. 63.

(17) 'Ο Kappeler σ. 111 ἐπ. καὶ Randa σελ. 53 σημ. 6 μόνον ὡς πρὸς τὰς ὄχθας τῶν πλωτῶν πρβλ. Heimbach σελ. 184, Hesse σ. 197, Börner σ. 172. 370, Onsig σελ. 94 ἐπὶ.

δημοπρασία.- μεταρρυθμιδς αποφάσεως.-
περαιτέρω εκδίκαιδς.- **μάρτυρες** υπάλλη-
λοι.- εξάρτηδς.

Επειδή και τὸ τμήμα τοῦτο τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀναφερόμενον εἰς τὰς σχέσεις τῆς προμνησθείσης ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως, σύμφωνον ἔχει γνώμην πρὸς τὴν τοῦ ἀκυρωτικοῦ τμήματος, ὅσον ἀφορᾷ τὴν λύσιν τοῦ νομικοῦ ζητήματος «ὅτι τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Νόμου ΧΗ' τοῦ 1861, ἀπαγορεύον τὴν ἐπὶ δέκα ἔτη καλλιέργειαν εἰς κεκαυμένα δάση, δημόσια ἢ ιδιωτικὰ, ἐννοεῖ τὴν τοῦ ἐδάφους αὐτῶν καλλιέργειαν, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν ἀποκοπὴν τῶν κεκαυμένων δένδρων», ἥτις δὲν ἀποτελεῖ καλλιέργειαν τοῦ δάσους.

Επειδὴ προφανῶς ἐσφαλε τὸ πρωτοδικεῖον, ἀποφινόμενον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του ὅτι οὐδεμίαν εὐθύνην πρὸς ἀποζημίωσιν δύναται νὰ ὑπέχη τὸ Δημόσιον ἀπέναντι τοῦ ἐνάγοντος καὶ νῦν ἐκκαλοῦντος, ζητήσαντος τὴν ἀδειαν ὑλοτομίας παρ' ἀναρμοδίων ὑπαλλήλων, ἥτοι τοῦ δασάρχου Ἀττικῆς, Τμηματάρχου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, Νομάρχου Ἀττικῆς καὶ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, καὶ οὐχὶ παρὰ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς, ἥτοι τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου Ἀττικῆς, ἔχοντος κατὰ νόμον τὸ πρὸς ἔκδοσιν ἀδειῶν ὑλοτομίας δικαίωμα, καὶ ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ἐσφαλμένη ἐκδοχῇ, ἀπορρίψαν ὡς ἀπαράδεκτον καὶ μὴ βάσιμον τὴν ἀγωγὴν τοῦ νῦν ἐκκαλοῦντος, διότι προκειμένου περὶ ἀποκοπῆς κεκαυμένων κορυμῶν δένδρων ιδιωτικοῦ δάσους, πωληθέντων ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πεντέλης εἰς τὸν νῦν ἐκκαλοῦντα, καὶ οὐχὶ περὶ ὑλοτομίας δάσους ὑφισταμένου, οὐδεμίαν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν οἱ σχετικοὶ περὶ ἀδείας ὑλοτομίας νόμοι, καὶ τὰ σχετικὰ Βασίλ. Διατάγματα, τὰ ἐν τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει ἀναφερόμενα, ἅτινα τὸ ἐφεσβλητὸν Δημόσιον ἐπικαλεῖται, καὶ συνεπῶς δὲν ἀπητεῖτο ἡ ἀδεία τοῦ οἰκονομ. ἐφόρου διὰ τὴν τοιαύτην ἀποκοπὴν καὶ μεταφορὰν τῶν κεκαυμένων ξύλων, ἄλλως, ἀφοῦ κατὰ νόμον, ἄρθρ. 3 τοῦ Βασ. Διατάγματος τῆς 3 Ἀπριλίου 1833 περὶ τοῦ σχηματισμοῦ καὶ τῶν καθηκόντων τῆς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματείας, καὶ ἄρθρ. 1 καὶ 3 τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 27 Ἰουνίου 1858 περὶ καθηκόντων τῶν οἰκονομικῶν ἐφόρων καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς ὑπαλλήλων, οἱ τὴν ἔκδοσιν ἀδειῶν ὑλοτομίας ἐπιτετραμμένοι οἰκονομικοὶ ἔφοροι διαπελοῦσιν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, τὸ ὅποῖον προΐσταται αὐτῶν, καὶ τὸ ὅποῖον ἐν προκειμένῳ ρητῶς ἀπηγόρευσε τῷ νῦν ἐκκαλοῦντι, καθ' ὃ δὲν ἀμφισβητεῖται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, τὴν ἀποκοπὴν καὶ μεταφορὰν τῶν κεκαυμένων δένδρων ἐκ τοῦ δάσους, ἡ ἀπαγόρευσις δ' αὕτη ἦτον ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν ὑφιστάμενον ἔφορον Ἀττικῆς, ἀρμοδίως ὑπεβλήθη ὑπὸ τοῦ νῦν ἐκκαλοῦντος ἀπ' εὐθείας καὶ διὰ τοῦ Ὑπουργ. τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἢ περὶ ἀδείας ὑλοτομίας αἰτήσεις πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ δασάρχου Ἀττικῆς ἀπαγόρευσιν τῆς ξυλείας, πάντα δὲ τὰ ἐκτεθέντα γεγονότα, ἥτοι ὅτι ὁ νῦν ἐκκαλὼν ὑπέβαλεν αἰτησιν εἰς τὸ δασάρχην Ἀττικῆς, ὅστις ἤρνηθη αὐτῷ τὴν ζητηθεῖσαν ἀδειαν ὑλοτομίας καὶ

μεταφορᾶς τῶν πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πεντέλης, πωληθέντων καυσοξύλων», καλεῖται μετὰ τὴν ἀρνήσιν ταύτην προσέφυγεν οὗτος ἐγγράφως καὶ προφορικῶς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, τὸ ὅποῖον ἀπηγόρευσεν εἰς τὸν δασάρχην Ἀττικῆς τὴν ἔκδοσιν τῆς ζητηθείσης ἀδείας» περιέχονται ἐν αὐτῷ τῷ ἐγγράφῳ τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῆς τοῦ νῦν ἐκκαλοῦντος.

Επειδὴ τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῆς, βάσιν ἐχούσης τὴν εὐθύνην τοῦ ἐναγομένου Δημοσίου, διὰ τὴν, ἐνεκα τῆς στερήσεως τοῦ ἐν αὐτῇ ἀναφερομένου βεβαίου κέρδους προξενηθεῖσαν τῷ νῦν ἐκκαλοῦντι πραγματικὴν ζημίαν, ἣν ὑπέστη οὗτος ἐκ τῆς ἀμελείας τῶν ἀρμοδίων ὑπαλλήλων τοῦ Δημοσίου, ἐνεργησάντων παρανόμως ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς ὑπὸ τῶν νόμων ἀνατεθειμένης αὐτοῖς ἐξουσίας, καὶ τῶν ὁρίων τῆς ἀρμοδιότητός των, δι' ἣν ἀμέλειαν, μὴ ὑπαρχούσης ἐν τῷ δημοσίῳ δικαίῳ διατάξεώς τινος, καθοριζούσης τὴν εὐθύνην ἢ τὸ ἀνεύθυνον τοῦ Κράτους, εὐθύνεται τὸ Δημόσιον εἰς ἀποζημίωσιν, κατὰ τοὺς κατ' ἀναλογίαν ἐφαρμοζόμενας περὶ προστήσεως ἀρχᾶς, καὶ εἰδικὰς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου, καθ' ὅς ὁ προστήσας εὐθύνεται διὰ τὰς παρανόμους πράξεις ἢ παραλείψεις τῶν ὑπαλλήλων του, ἐφ' ὅσον αὐταὶ ἐνηργήθησαν ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐξουσίας αὐτῶν, ἡ παρελείθησαν νὰ ἐνεργηθῶσι, καίτοι περιλαμβανόμεναι ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν καθηκόντων των, ὑποχρεούμενοι εἰς ἀνθρώπιν πάσης ζημίας, θετικῆς ἢ ἀποθετικῆς, ἀποτελούσης τὸ διαφέρον.

Επειδὴ ὁ τοῦ ἐφεσβλήτου Δημοσίου ἰσχυρισμὸς «ὅτι, ἂν ὁ Νομάρχης Ἀττικῆς καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν διέταξαν, καὶ ἐνέκριναν τὴν δημοπρασίαν τῶν περὶ ὧν πρόκειται καυσοξύλων, ἄνευ προηγουμένης συνεννοήσεως μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομ. Ὑπουργοῦ, εἰςὶ προσωπικῶς ὑπεύθυνοι, ὡς ἐνεργήσαντες πέραν τῶν ὁρίων τῆς νομίμου ἐντολῆς, οὐδεμίαν δ' εὐθύνην ὑπέχει τὸ Δημόσιον ἐκ τῶν πράξεων των τούτων», στερεῖται βασιμότητος, διότι προκειμένου περὶ δάσους, ἀνήκοντος εἰς τὴν Μονὴν, ἥτοι ἰδιωτικοῦ, δὲν ἀπητεῖτο κατὰ νόμον διὰ τὸ κύρος τῆς δημοπρασίας νὰ κρηγηθῇ τοιαύτη σύμβασις.

Επειδὴ, μεταρρυθμιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, δύναται τὸ δικαστήριον τοῦτο κατὰ τὸ ἄρθρον 780 Πολιτικῆς Δικονομίας νὰ κρατήσῃ τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν, καὶ νὰ ἐξετάσῃ αὐτὴν μετὰ τὴν μὴ μεταρρυθμιζομένην ὑπ' ἀριθ. 1977 (1902) ἀπόφασιν τοῦ πρωτοδικείου καὶ τὴν διεξαγωγὴν τῶν δι' αὐτῆς διαταχθεισῶν ἀποδείξεων.

Επειδὴ αἱ ἐνώπιον τοῦ εἰσηγητοῦ ὑποβληθεῖσαι καὶ ἡδὴ ἐπαναλαμβανόμεναι ἐνστάσεις τοῦ ἐνάγοντος «περὶ ἐξαιρέσεως τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων τῆς ἀνταποδείξεως . . ., ὡς διατελούντων εἰς σχέσιν ἐξαρτήσεως», ἀπορριπτεῖται εἰσὶν, ὡς μὴ βάσιμοι, διότι οἱ δημόσιοι υπάλληλοι, ὧν τὰ καθήκοντα εἰςὶ διαγεγραμμένα ὑπὸ τῶν νόμων, δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ἐξαρτώμενοι παρὰ τοῦ Δημοσίου κατὰ τὴν ἀληθῆ ἐννοιαν τοῦ ἁρθρου 324 § 9 Πολ. Δικονομίας, τὸ ὅποῖον ὡς λόγον ἐξαιρέσεως ἀναγράφει τὴν ἰδιάζουσαν σχέσιν ὑπηρεσίας ἢ ἐξαρτήσεως παρὰ τοῦ διεξάγοντος τὴν ἀπόδειξιν.

Ἀριθ. 507 (1906) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ
**Τόκοι.- ἀναστολὴ ἐνεκεν ὑπάρξεως ὑποθή-
 κης.- ἔναρξις ἀπὸ γνώσεως ἐξαλείψεως.-
 ἀποδεικτικὰ μέσα.**

Ἐπειδὴ, ἀφοῦ κατὰ τὴν προμνησθεῖσαν ἀπό-
 φασιν τῆς ὀλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, οὖσαν
 ὑποχρεωτικὴν διὰ τὸ τμήμα τοῦτο, «ἐπὶ τῆς προ-
 κειμένης ὑποθέσεως, καθ' ἣν ἀνεστάλη ἡ κατα-
 βολὴ τοῦ τιμήματος μέχρι οὐ ἐξαλειφθῇ ἡ τὸ πω-
 ληθὲν ἀκίνητον βαρύνουσα προσημειώσεις, αἱ τόκοι
 ἄρχονται ἀφ' ἧς ὁ ἀγοραστὴς ἔλαβε γνῶσιν τῆς
 ἐξόδου τοῦ δρου τούτου, ἥτοι τῆς ἐξαλείψεως τῆς
 προσημειώσεως». ἔσφαλε τὸ πρωτοβάθμιον δικα-
 στήριον ἐπιδικάσαν τοῖς νῦν ἐκκαλοῦσι, διὰ τῆς ἐκ-
 καλουμένης ἀποφάσεώς του, τόκους τοῦ ὀφειλομέ-
 νου τιμήματος ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐξαλείψεως
 τῆς προσημειώσεως, ἥτοι τῆς 20 Νεβρίου 1886,
 καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ὁ ἀγοραστὴς ἔ-
 λαβε γνῶσιν τῆς τοιαύτης ἐξαλείψεως.

Ἐπειδὴ οἱ ἤδη ἐφεισδῆλτοι ἐνάγοντες, ἰσχυρίζο-
 μενοι ὅτι ὁ πατὴρ καὶ δικαιοπάροχος τῶν νῦν ἐκ-
 καλούντων ἐναγομένων Δ. Μ^{***} ἔλαβε γνῶσιν τῆς
 ἐξαλείψεως τῆς βαρυνούσης τὰ πρὸς αὐτὸν πωλη-
 θέντα ἀκίνητα προσημειώσεως τὴν ἰδίαν ἡμέραν,
 καθ' ἣν αὕτη ἐγένετο, ὀφείλουσι νὰ ἀποδείξωσι
 τὸν ἰσχυρισμὸν τῶν τοῦτων, ρητῶς ὑπὸ τῶν ἐναγο-
 μένων ἀμφισβητούμενον, χρώμενοι πρὸς τοῦτο
 καὶ τῷ ἐμπαρτέρῳ μέσω, ἀνεφίκτου οὔσης τῆς ἐ-
 γράφου ἀποδείξεως ὡς ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ἀποδει-
 κτέου θέματος (**).

Ἀριθ. 509 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΛΙΑΔΗΣ

**Ἐπισπεύδων δανειστικῆς.- κατάθεσις τίτλων.-
 ἄρνησις.- ἀπόδειξις.**

Ἐπειδὴ ὁ ἐκ τοῦ νόμου ὑπόχρεως νὰ πράξῃ τι
 δὲν ἔκταται καὶ ὅτι τὸ ἐπράξε, ὑπαρχούσης ἄρα
 περὶ τούτου ἀμφισβήτησεως δέον νὰ διαταχθῇ ἀπό-
 δεῖξις κατ' ἀκολουθίαν ἐν προκειμένῳ τοῦ ἀναιρε-
 σείοντος ἀμφισβητήσαντος ἐνώπιον τοῦ δικασάντος
 ἐφετείου διὰ τῶν ἐγγράφων, προτάσεών του, ὡς ἐξ
 αὐτῶν ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος εἶχε
 καταθέσει τοὺς τίτλους τῆς ἀπαιτήσεώς του παρὰ
 τῷ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλῳ, τῷ συντά-
 ζαντι τὸν πίνακα τῆς κατατάξεως, τὸ ἐφετεῖον ὡ-
 φείλε νὰ διατάξῃ περὶ τοῦ ἀμφισβητηθέντος τούτου
 γεγονότος ἀπόδειξιν, μὴ διατάξαν δὲ, ἀλλὰ δεχθὲν
 ἄνευ ἀποδείξεως, ὅτι εἶχον κατατεθῇ οἱ τίτλοι,
 διότι ὁ ἀναιρεσίβλητος ὡς ἐπισπεύδων δανειστής
 ἦτο ἐκ τοῦ νόμου ὑπόχρεως νὰ τοὺς καταθέσῃ, πα-
 ρεδίασε τὰς περὶ ἀποδείξεως οὐσιώδεις διατάξεις
 τῶν ἀρθρῶν 244 καὶ ἐπομ. τῆς Πολ. Δικον. (***)

(*) Μετὰ τὴν ἐν σελ. 371 ΧVII 120 τῆς ὀλομελείας.

(**) Περὶ τὸν. Θὰ ἀποδείξῃ τάχα ὅτι τὸ ἤκουσεν
 εἰς τὸ καφετεῖον; Τότε ἡ προηγουμένη ἐπὶ τοῦ θέ-
 ματος διάφωνία τῶν τμημάτων καὶ ἡ παρέμβασις τῆς
 ὀλομελείας ἐγένοντο ἀπλοῦν ἄθυρμα, ἐνῶ ἀφ' ἐτέρου
 ἦτο ἐφικτοτάτη ἡ διὰ κοινοποιήσεως γνώσις καὶ ἀ-
 πόδειξις.

(***) Ἀναιρεῖται ἡ ἐν σελ. 206 παρόντος τόμου 851

Ἀριθ. 510 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΛΙΑΔΗΣ

**Ἀποδείξις ἐνστάσεως.- οὐκ ἐνέργεια ἐφέ-
 σεως.- οὐκ ἀποδοχή.- παραγραφὴ Λογιστι-
 κοῦ Νόμου.- ἔναρξις ἀπὸ ἀρχῆς κινήσεως.**

Ἐπειδὴ ἡ μὴ προσβολὴ δι' ἐφέσεως ἢς παρεμ-
 πιπτούσης ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου, δι' ἧς ἀ-
 περρίφθη ἡ ἐνστάσις τοῦ Δημοσίου περὶ παραγρα-
 φῆς τῆς κατ' αὐτοῦ ἐπιδίκου ἀπαιτήσεως, ἐκ τοῦ
 νόμου ἐξάγεται ὅτι δὲν ἀποτελεῖ γεγονός ἐμφαίνον
 ἀποδοχὴν τῆς ρηθείσης διατάξεως τῆς ἀποφάσεως,
 διότι ἡ ἀπόφασις αὕτη, ὡς παρεμπίπτουσα, ἡδύ-
 νατο νὰ ἐκκληθῇ συγχρόνως μὲ τὴν ὀριστικὴν,
 ἄρθρον 181 Πολ. Δικονομίας, τὸ ἀναιτιολόγητον
 ἄρα τῆς νόμῳ μὴ βασίμου ταύτης ἐνστάσεως δὲν
 καθιστᾷ ἀναιρετέαν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. 69 τοῦ Λογιστικ. Νόμ. σαφῶς
 ὀρίζει ὅτι ἡ δι' αὐτοῦ καθιερούμενη πενταετής πα-
 ραγραφὴ ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς χρήσεως,
 κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου, εἰς τὴν αὐ-
 τὴν ἀνήκουσι χρῆσιν αἱ γενόμεναι ὑπηρεσίαι καὶ τὰ
 παρὰ τοῦ Κράτους καὶ τῶν πιστωτῶν αὐτοῦ ἀπαι-
 τηθέντα δικαιώματα ἐντὸς τοῦ ἔτους τοῦ ὁποίου τὸ
 ὄνομα φέρει ἡ χρῆσις. Τῆς ἀπαιτήσεως ἄρα τοῦ δι-
 καιοπαρόχου τῶν ἀναιρεσιέντων, καίπερ γεννηθεί-
 σης μετὰ τὴν 1 Ἰανουαρίου 1873, ἡ παραγραφὴ
 αὐτῆς ἀρχεται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου τοῦ ρηθέντος ἔ-
 τους, μὴ ἐφαρμοζομένου ἐπὶ τοῦ προκειμένου τοῦ
 μεταγενεστέρου Νόμου ΧΑ', καθ' ὃν ἡ παραγραφὴ
 τοῦ ἀρθροῦ 69 τοῦ Λογιστικοῦ Νόμου ἀρχεται ὅπου

Ε. Π.. ἡ ὁποία εἰρήσθω ἐν παρόδῳ ἡμιλεῖ περὶ μὴ
 πρὸς ἀναγγελίαν ὑποχρεώσεως τοῦ ἐπισπεύδοντος καὶ
 οὐχὶ περὶ μὴ ὁμοίας πρὸς κατάθεσιν τίτλων, ὅπου ἀ-
 πόλυσος διάφορον. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοιαύτης ἀπόψεως,
 πολὺ ἐπιθυμούμεν νὰ μάθωμεν τί ἐννοεῖ ἡ ἀπόφασις.
 Ἐὰν ἐννοῇ ν' ἀποταχθῇ τῇ ἄλλοτε ἀποπειραθείσῃ ἐκ-
 δοχῇ (πρὸλ. 1728 Ε. Α. σ. 317 XV καὶ αὐτότι πα-
 ραπομπῇ), ὅτι ὁ ἐπισπεύδων δανειστής δὲν ἔχει ἀνάγκη,
 ὡς οἱ λοιποὶ ἀναγγελλέντες, νὰ κάμῃ πρᾶξιν κα-
 ταθέσεως τῶν τίτλων, τῇ ὑποστηριζομένῃ ἐκ τοῦ λό-
 γου ὅτι οὗτοι ἀναγκαιῶς εἶναι προκατατεθειμένοι
 παρὰ τῷ συμβολαιογράφῳ διὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ πλει-
 στηριασμοῦ, καὶ τάσσεται τῇ ἰσχυροῦς ἐκδογῇ τῆς
 ἀνάγκης ἐτέρας ἰδίας καταθέσεως, τότε εὐρηται ἐν
 τῷ δικαίῳ, ἀλλ' ὅχι ἐκ τῆς εἰς βάρος τῆς ἀναιρεθεί-
 τας ἀποφάσεως ἀναγραφείσης πομπώδους διακηρύξεως
 ὅτι ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ποιῆσαι τι δὲν ἀποδεικνύει καὶ
 τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ, τὴν ὁποίαν οὐδεὶς ποτε ἐφίλο-
 νεῖκεν οὐδ' αὐτὴ ἡ ἀναιρεθεῖσα, δεγθεῖσα οὐγ' τὴν
 ἀπόδειξιν τῆς ἐνεργείας, ἀλλὰ τὸ ἀνυπόγραφον αὐτῆς,
 διὰ τὸ ὁποῖον καὶ μόνον ἔπρεπε ν' ἀναιρεθῇ. Ἐὰν ἐν-
 νοῇ ἀπλῶς ὅτι καὶ ἐν τῇ ἐκδοχῇ τοῦ περιττοῦ τῆς
 χωριστῆς καταθέσεως, πρέπει νὰ διατάσσεται ἀπό-
 δεῖξις καὶ περὶ τῆς ἀναγκαίας ταύτης πρὸς τὸν πλει-
 στηριασμὸν προκαταθέσεως τῶν τίτλων, τότε εὐρηται
 ἐν δικαίῳ ἡ ἀτυχὴς ἀναιρεθεῖσα, διότι ἡ ἐνέργεια τοῦ
 πλειστηριασμοῦ, ἀδύνατος ἄνευ αὐτῆς οὕσα, καταταίως
 κολοσσιαία ἀπόδειξις, καὶ αὕτις δὲν ὑπῆρχεν ἔδαφος ἐ-
 φαρμογῆς τῆς πομπώδους διακηρύξεως, διότι ἡ περὶ
 τούτου ἀπόδειξις δὲν συνήχθη ἐξ ἀπλῆς ὑποχρεώσεως
 πρὸς ἐνέργειαν, ἀλλ' ἐξ ἀπλῶς βεβαίας ἐνεργείας
 τῆς ὑποχρεώσεως. Καταλείβει : Ἐν ὁμοφρονήσει ταῖς
 περιστάσεσιν, ἡ ἄνω ἀπόφασις δὲν εὐρίσκειται ἐν ᾧ
 ἀκριβολογία.

της γεννήσεως του δικαιώματος· τούτο δὲ δεχθὲν καὶ τὸ δικάσαν ἐφετεῖον ὁρθῶς τὰ ἄρθρα 3 καὶ 69 τοῦ Λογ. Νόμ. ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν (*).

Ἀριθ. 511 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΑΙΔΑΗΣ

Αἰτηδὺς ἀναιρέσεως ἀποφάσεως παραπομπῆς ἐπὶ τῷ αὐτῷ λόγῳ.-ὁλομέλεια.- οὐμῶνία Δημοδίου ἄνευ διαγωνισμοῦ.- παραδοχὴ ἄνευ ἀποδείξεων.

Ἐπειδὴ τὸ ἀναιρεσεῖον Δημοσίου ζητεῖ τὴν ἀναιρέσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ διότι τὸ κατὰ παραπομπὴν δικάσαν Ἐφετεῖον Πατρῶν ἐδέχθη ἄνευ ἀποδείξεως, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι συνέτρεχεν ἐν τῇ προκειμένῃ διαφορᾷ ἡ περίπτωσις τοῦ ἁρθροῦ 34 ἐδάφ. θ' τοῦ Λογιστ. Νόμου, καθ' ἣν ἐνεκεν ἀνάγκης κατεπευγούσης, πρὸς ἐλθούσης ἀπὸ περιστάσεις ἀπροόπτους, ἐπιτρέπεται ἡ ἄνευ δημοσίου διαγωνισμοῦ συμφωνία καὶ τοῦτω τῷ λόγῳ ἀνετέθη τῷ ἀναιρεσίδῳ τῷ ἄνευ δημοσίου συναγωνισμοῦ ἡ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθεμένη ἐργασία· ἥτοι ζητεῖ τὴν ἀναιρέσιν τῆς ρηθείσης ἀποφάσεως δι' ὃν λόγον ἀνῆρθε ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως καὶ μετὰ τῶν αὐτῶν διαδίκων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 245 τοῦ 1903 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 549 τοῦ 1898 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν καὶ παρεκέμφθη ἡ δίκη πρὸς νέαν σζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου Πατρῶν.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος οὗτος τῆς ἀναιρέσεως ὑπάγεται κατὰ τὸ ἄρθρ. 4 ἐδάφ. γ' τοῦ ΧΜΖ' Νόμου εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ προηγείται ἡ ἐξέτασις ἐκ τοῦ ἁρθροῦ 7 τοῦ αὐτοῦ νόμου (**).

ΠΟΙΝΙΚΗ

Ἀριθ. 54 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ι. ΤΣΑΤΣΟΣ

Καταδίκη ἐπὶ ἐξυβρίσει.- Ἐλεγχὸς ὑβριδτικῶν θεωρηθειδῶν φράσεων.- ὑποβολὴ παραπόνου ἐπὶ προδολικῇ δικαιώματι.

Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρεσεῖων ἐκηρύχθη ἐνοχος καὶ κατεδικάσθη, διότι κατὰ τὴν 9 Ἰανουαρίου ἐ.ε. ἐν τῷ ὑποβλήθέντι πίνακι ἀνακριτικῶν αὐτοῦ δικαιωμάτων τῆς 8' τριμηνίας τοῦ 1906 καθύβρισεν ἐγγράφως δι' ὀνειδιστικῶν λέξεων τὴν εἰσαγγελικὴν ἀρχὴν Κορίνθου, διὰ τὰ ἔργα τῆς ὑπηρεσίας τῆς κλ., ἀναγράφας ἐν τῷ πίνακι ὅτι ὁ Εἰσαγγελεὺς ἀδίκως καὶ ἐναντίον τοῦ νόμου περιώρισεν εἰς τὸ ἥμισυ τὸ αἰτήθην παρ' αὐτοῦ διὰ προηγούμενων καταστάσεων ποσὸν κλ., διὰ τῶν φράσεων ὅπως τούτων, ὁ ἀναιρεσεῖων οὐδὲν ἄλλο κυρίως ἐπραξεν εἰμὴ νὰ διατυπώσῃ συνοπτικώτατα τὸ παράπονόν του, ὡς ἐὰν ἔλεγεν ἀναλυτικώτερον ὅτι ἡδίκηθη διότι ὁ εἰσαγγελεὺς ἐσφαλμένως ἡρμήνευσε καὶ ψευδῶς ἐφήρμοσε τὰ περὶ ποινικ. διατιμῆσεως Β. Διατάγματα τοῦ 1834 καὶ 1835. Ἐπομένως δὲν δύνανται καθ' ἑαυτὰς αἱ φράσεις αὗται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἐνέχουσαι πρόθεσιν ἐξυβρίσεως ἢ ὀνειδισμοῦ τῆς εἰσαγγελικῆς ἀρχῆς, ἐν ὅσῳ δὲν συντρέχει ἕτερόν τ

περιστατικὸν συντελοῦν ὅπως προσδοθῇ εἰς αὐτὰς ἐξυβριστικὸς χαρακτήρ· βásiμος ἐπομένως θεωρεῖται ὁ περὶ ἐσφαλμένης ἐρμηνείας καὶ ψευδοῦς ἐφαρμογῆς τοῦ ἁρθροῦ 21 τοῦ περὶ ἐξυβρίσεως καὶ τύπου Νόμου καὶ ἀναιρετέα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ νὰ ἐφαρμύσῃ ὁ Ἀρεῖς Πάγος ὁρθῶς τὸν Ποινικὸν Νόμον καὶ μὴ ὑπαρχούσης κατὰ τ' ἀνωτέρω κολασίμου πράξεως, νὰ ἀπολύσῃ ἐντελῶς τὸν ἀναιρεσεῖοντα κατὰ τὸ ἄρθρον 500 Ποιν. Δικονομίας (*).

(*) Ἐνάσκησις σωτηρίου ἐλέγχου ἐπὶ τῆς ἐνίοτε ὑποφαινομένης αὐθαρεσίας τῶν οὐσιαστικῶν δικαστηρίων, ἡ ὁποία ἐν προκειμένῳ ὑπερέβη πᾶν μέτρον. Καταδίκη ἐπὶ παραπόνῳ δι' ἐπιγενομένην, κατὰ τὴν ἔστω καὶ σφαλερὴν κρίσιν τοῦ παραπονουμένου, ἀδικίαν ἔχει τι τοσούτω σφαργωριστικὴν στοιχειωδῶν δικαιωμάτων, ὥστε ἀπορεῖ τις τῷ ὄντι πῶς ἐσφοίτησεν. Πρὸς. περὶ τούτων 138 Α. Π. σελ. 37 ΧVII καὶ τὴν αὐτόθι σημείωσιν καὶ ἀγόρευσιν τοῦ εἰσαγγελέως τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ, ὁμοίως δὲ καὶ τὴν 42 Α. Π. ἐν σελ. 178 Χ καὶ τὴν αὐτόθι σημείωσιν. Καὶ αὐθὺς δὲ ὁ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ εἰσαγγελεὺς κ. Α. Τσανόπουλος κατὰ τὴν ἐν τῷ ἀεροαητορίῳ συζήτησιν ἔλεξε τάδε.

«Ὁ ἀναιρεσεῖων κατεδικάσθη ἐπὶ ἐξυβρίσει εἰς δύο ἐβδομάτων φυλάκισιν.

»Ὡς λόγος ἀναιρέσεως προεῖνεται ὅτι ἐσφαλμένως ἡρμηνεύθη ὁ Ποινικὸς Νόμος, διότι αἱ φράσεις, ἅς ὁ ἐξυβριστικὸς ἐχαρακτήρισεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δὲν εἶναι οὐτὲ ἐξυβριστικαί, οὐτὲ σκοπὸν ἐξυβρίσεως ἐνέχουσιν, ἀλλ' ἀπλῶς ἐκφράζουσι παράπονον κατὰ τοῦ εἰσαγγελέως διὰ τὴν περιοχὴν τῶν ἀνακριτικῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀναιρεσεῖοντος.

»Ὁ λόγος τῆς ἀναιρέσεως εἶναι βásiμος ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὁ ἀναιρεσεῖων ἐκηρύχθη ἐνοχος ὅτι αὐτῷ ὑποβληθέντι πίνακι ἀνακριτικῶν τοῦ δικαιωμάτων τῆς Δ' τριμηνίας 1906 καθύβρισεν ἐγγράφως δι' ὀνειδιστικῶν λέξεων τὴν εἰσαγγελικὴν ἀρχὴν Κορίνθου διὰ τὰ ἔργα τῆς ὑπηρεσίας τῆς ἐξ ἀπειθείας πρὸς ταύτην ἀναγράφας ἐν τῷ πίνακι τῶν ἀνακριτικῶν δικαιωμάτων ὅτι ὁ ἐνταῦθα εἰσαγγελεὺς ἀδίκως καὶ ἐναντίον τοῦ νόμου περιώρισεν εἰς τὸ ἥμισυ τὸ αἰτήθην παρ' αὐτοῦ διὰ προγενεστέρων καταστάσεων ποσὸν κλπ. Ἐπὶ τούτῳ προκειμένου τὸ δικάσαν πλημμελειοδικεῖον ἐστηρίχθη εἰς τὰς λέξεις «ἀδίκως καὶ παρὰ τὸν νόμον ὁ εἰσαγγελεὺς ταύτας δὲ ὡς ὑβριστικὰς θεωρήσαν· ἐπέβαλε τὴν ποινήν. Αἱ φράσεις ὅπως αὗται προφανῶς δὲν εἶναι ὑβριστικαί, ἀλλ' ἀπλῶς ἐκφράζουσι παράπονον, ὅπερ ἔξεστι παντὶ ἐκφράζειν καὶ κατ' ἀποφάσεων μάλιστα τῶν δικαστηρίων δι' ἐνδίκων μέσων ἥτοι ἐφέσεων καὶ αἰτήσεων ἀναιρέσεως, ἐν αἷς πάντοτε σχεδὸν ἀνεναντίονται αἱ λέξεις καὶ φράσεις· ἐκκακῶς τὸ δικαστήριον συνεκροτήθη, ἐναντίον τοῦ νόμου περιώρισεν τὴν ἀγωγὴν, ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε καὶ ψευδῶς ἡρμήνευσε τὸν νόμον κλπ.» χωρὶς αὗται νὰ θεωρῶνται ὡς ὑβριστικαί. Οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ ἀναιρεσεῖων διὰ τῶν λέξεων «ἀδίκως καὶ ἐναντίον τοῦ νόμου» ἀπλῶς ἀποκρίνον ἐξέφρασε κατὰ τοῦ εἰσαγγελέως, ἡ τοιαύτη δὲ ἐκφρασις παραπόνου οὐδόλως ἐνέχει πρόθεσιν ἐξυβρίσεως. Ἐὰν ὡς ἐξυβριστικαὶ χαρακτηρίζονται τοιαῦται ἐκφράσεις, ἡ ἐλευθερία τοῦ λόγου ἐκλείπει.

»Ἀπόκειται εἰς τὸ δικαστήριον τοῦ Ἀρείου Πάγου νὰ ἐσχωριδῶσιν ἐν δικαίῳ, ἐὰν τὰ βεβαιούμενα γεγονότα ἀποτελῶσιν ἢ ὄχι ἐξυβρίσει κατὰ τοὺς ὅρους

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ἐν σελ. 463 XVI 421 Ε. Α.

(**) Πρόκειται αἰτήσις ἀναιρέσεως τῆς ἐν σελ. 220 ΧVII 992 Ε. II. Ὅρα τὴν αὐτόθι σημείωσιν ἡμῶν.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 1789 (1906)

Εἰσηγητής ὁ ἐφέτης κ. Ι. ΚΑΓΚΑΔΗΣ

**Ναοί. — ἐκκλησιαστικά συμβούλια. — δικαιο-
δοτική ἐκπροσώπησης ὑπὸ Δημάρχου ὡς
προέδρου.**

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἄρθρα 3, 4 καὶ 17 τοῦ ἀπὸ 1
Δεκεμβρίου 1836 Β. Διατάγματος, ὁ Δήμαρχος
θεωρεῖται διευθύνων τὸ συμβούλιον (ἀδελφάτον) τῶν
ἀγαθοεργῶν ἰδρυμάτων, κατὰ δὲ τ' ἄρθρα 15 ἐδ.
γ' καὶ 114 ἐδαφ. β' ἡ διοίκησις τῶν τοπικῶν ἐκ-
κλησιαστικῶν καταστημάτων ἐνεργεῖται ὑπὸ τῶν
ἐκκλησιαστικῶν συμβουλίων, ὧν προΐσταται ὁ Δή-
μαρχος, ὅστις κατὰ τὰ ἄρθρα 1 ἐδ. δ' καὶ 5 τοῦ
ἀπὸ 12 Μαΐου 1835 Β. Διατάγματος παρίστησι
ταῦτα ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ὡς προϊστάμενος
νόμιμος αὐτῶν (Ἐφ. Ἀθηνῶν 349 τοῦ 1904), ἐ-
πομένως ἡ αἰτίασις τοῦ ἐκκαλοῦντος κατὰ τῶν ἐκ-
καλουμένων ἀποφάσεων, ὡς ἐσφαλμένως ἀπορρι-
ψασῶν τὴν ἔνστασιν αὐτοῦ περὶ ἀκυρώσεως τῆς ἐ-
νεργηθείσης πρὸς αὐτὸν μόνον κοινοποιήσεως τῆς
ἀνακοπῆς καὶ τοῦ κατασχετηρίου τῆς ἐφεσιδλήτου
ἀπορριπτέα τυγχάνει ὡς ἀβάσιμος, ἀφοῦ, ἄλλως,
καὶ ἡ ἀνακοπὴ τῆς δηλώσεως, ὡς ἐκ τοῦ προσαγο-
μένου δικογράφου αὐτῆς, τοῦ ἐπιδοτηρίου καὶ τοῦ
ιστορικοῦ τῆς ὑπ' ἀριθ. 616 τοῦ 1905 τοῦ Πρωτο-

τοῦ νόμου. Ὅλα τὰ ζητήματα τοῦ χαρακτηρισμοῦ
εἶναι ἄλλοθι ζητήματα δικαίου, ὑποκείμενα ὑπὸ τὴν
ἐποψιν αὐτῶν εἰς τὸν ἐλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου,
ὅστις δὲν δύναται νὰ ἐξελέγξῃ καὶ τοποποιήσῃ ὑπὸ
τὴν ἐποψιν τῆς βεβαιώσεως τῶν γεγονότων τὴν ἐκτί-
μησιν τοῦ δικαιοῦ τῆς οὐσίας, ἀναγνωρισθέντων β-
μας τῶν γεγονότων καὶ ἐκτιθέντων, ὁ Ἀρείος Πάγος
δύναται καὶ ὀφείλει νὰ ἐξετάσῃ τὰς νομίμους συνε-
πείας, ἃς ἐδέχθη ὁ δικαστὴς τῆς οὐσίας καὶ νὰ ἐπα-
ναφέρῃ αὐτάς, ἐὰν παρεγνωρίσθησαν, εἰς τὸν προση-
κόντα κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου χαρακτηρισμόν.
Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου αὐταὶ καθ' ἑαυτὰς αἱ ἐκφρά-
σεις ἐν τῷ ἐγγράφῳ, ἐνὸς δὲν συνοδεύονται ὑπὸ
ἄλλων περιστάσεων δὲν εἶναι ὕβριστικαί, διότι ἀφο-
ρῶσιν εἰς διατύπωσιν ἀπλοῦ παραπόνου, καὶ οὐχὶ εἰς
ὕβριν, καὶ εἶναι ὡς προσηκόν, αἱ ἐν χρήσει λέξεις κατὰ
τὴν διατύπωσιν τῶν παλαίων, ἃς μάλιστα καὶ δὲν
δύναται τις ν' ἀποφύγῃ. Ἐὰν προέκειτο περὶ τῶν
φράσεων τούτων ἐν προφορικῷ λόγῳ καὶ συνοδεύοντο
διὰ κινήματων ἢ ἀπειλῶν, ἡδύνατο νὰ δικαιολογηθῇ ὁ
ἀξιόποιος χαρακτὴρ τῆς πράξεως, ἀλλ' ἐπὶ τῶν φρά-
σεων τούτων ἐν ἐγγράφῳ οὐδεὶς λόγος δύναται νὰ
γίνῃ περὶ τοιούτων συνοδουσῶν αὐτάς περιστάσεων.
Ὅπως δὲ ὅταν γίνεται χρήση φράσεων προδήλως ὕ-
βριστικῆς, ὡς π. χ. ὅταν ἀποκαλέσῃ τις τὸν ἄλλον
χοῖρον, δὲν δύναται τὸ πλημμελειοδικεῖον νὰ ἀρνηθῇ
πρόθεσιν ἐξουδεώσεως, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχῃ σχέσις μεγά-
λης οικειότητος, καὶ ἡ ἀπόφασίς του ὑπόκειται εἰς
τὸν ἐλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, οὕτω καὶ ἐὰν παρα-
δεχθῇ τὴν δούλιαν προαίρεσιν ἐπὶ ἀνωτάτης φράσεως.
Ἡ ἀπόφασίς αὐτοῦ πρέπει νὰ ὑποκύψῃ εἰς ἀναίρεσιν
ἐνεκα τοῦ ἐσφαλμένου νομικοῦ χαρακτηρισμοῦ, οὐδὲ
μεταβάλλει τὰ πράγματα ὁ δημόσιος χαρακτὴρ τοῦ
προσώπου εἰς ὃν ἀπηυθύνοντο αἱ φράσεις.

Ἄπρωτείνω ὅθεν ν' ἀναιρεθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπό-
φασις καὶ κηρυχθῇ ἀθῶος ἡ ἀναίρεσις τῆς πράξεως
δι' ἣν κατεδικάσθη.

δικαίου Ἀθηνῶν ἀποφάσεως σαφῶς προκύπτει, ἀ-
ναγράφει τὸν τε ἐκκαλοῦντα ὡς πρόεδρον καὶ τὰ
σὺν αὐτῷ ἀποτελοῦντα τὸ ἐκκλησιαστικὸν συμβού-
λιον 4 μέλη ὀνομαστικῶς καὶ ὁ ἐκκαλὼν μόνος, ὑπὸ
τὴν ιδιότητα τούτην, προσέβη εἰς τὴν ἀπὸ 16 Ἰου-
νίου 1904 καὶ ὑπ' ἀριθ. 314 δήλωσιν αὐτοῦ ἐνώ-
πιον τοῦ γραμματέως τῶν ἐνταῦθα Πρωτοδικῶν,
δηλώσας ὅτι ὁ Νὰός τῆς Ἀγίας Εἰρήνης οὐδὲν
ἀπολύτως ὀφείλει πρὸς τὸν Ν, Δ***, οὔτε ἐκ τῆς
ἐν τῇ κατασχετηρίῳ τῆς ἐφεσιδλήτου αἰτίας, οὔτε
ἐξ ἄλλου τινὸς λόγου (*).

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 616 τοῦ 1905 ἀπο-
φάσεως τοῦ Πρωτοδικαίου Ἀθηνῶν ὑπεχρεώθη ἡ

(*) Τὸ ἐρώτημα εἶναι, ἐὰν οἱ Ναοὶ ἐκπροσωποῦνται
ἐν ταῖς δικαστικαῖς παραστάσεσι διὰ τοῦ Ἐκκλησια-
στικοῦ Συμβουλίου ἢ διὰ τοῦ Δημάρχου ὡς προέδρου.
Καὶ ἡ ἄνω ἀπόφασις τὸ λύει διὰ περιέργου συστήμα-
τος αἰτιολογίας, κατὰ τὸ ὅποιον αὐθαίρετως δίδεται
τῷ ὑπὲρμηνείαν ἄρθρῳ ἡ ποθητὴ ἐρμηνεία, καὶ ἂν θέ-
λετε, καὶ ἡ ποθητὴ φρασολογία καὶ ἔτσι πληροῦνται
τὰ πάντα. Λοιπὸν, κατὰ τὰ ἄρθρα 3 καὶ 4 τοῦ Δ. τοῦ
1836 ὁ Δήμαρχος θεωρεῖται διευθύνων, κατὰ δὲ τ' ἄρ-
θρα 15 ἐδ. γ' καὶ 114 ἐδ. β' ἡ διοίκησις τῶν τοπικῶν ἐκ-
κλησιαστικῶν καταστημάτων ἐνεργεῖται ὑπὸ τῶν Ἐκ-
κλησιαστικῶν Συμβουλίων, ὧν προΐσταται ὁ Δήμαρχος.
Ταῦτα λέγει ἡ ἀπόφασις. Ἀλλ' ὅταν ἀναγνωσθῶσι τὰ
ἄρθρα, θὰ εὗρεθῇ ὅτι τὰ μὲν ἄρθρα 3 καὶ 4 τοῦ Δ.
τοῦ 1836 καὶ τὸ ἄρθρ. 15 τοῦ Δ. τοῦ 1833 οὐδεμίαν
ἀπολύτως ἔχουσι σχέσιν πρὸς τὸ θέμα, κανονίζοντα
μόνον τὴν συμμετοχὴν τοῦ ἀρμοδίου Δημάρχου ἐν πε-
ριπτώσει καθ' ἣν τὸ κατὰ τὴν ἀνήκει εἰς πλειοσι-
τους Δήμους. ἐνῷ ἀπ' ἐτέρου τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Δ. τοῦ
1838 καὶ τὸ ἄρθρ. 114 τοῦ Δ. τοῦ 1833 ἀναγράφουσι
δι' ὅλους τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ ἀναγινώσκωνται εὐθέως
ὅτι τὰ καταστήματα ταῦτα διευθύνονται ἀπὸ ἀδελ-
φάτα, συγκεκριμένα ἀπὸ τὸν Δήμαρχον καὶ δύο ἢ τρι-
σάκρους δημότας, χωρὶς οὐδεμίαν ἐν τούτῳ νὰ διδῇται
εἰς οἰονδήποτε πρωτοκαθεδρία καὶ περαιτέρω διὰ νὰ
ἄρθῃ καὶ ἡ τελευταία ἀμφιβολία, τὸ ἄρθρ. 116 ἀνα-
γράφει ὅτι ἡ δόλησις τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου,
ἐν τῷ ὅποιῳ τὸ πέμπτον ἀποτελεῖ ὁ Δήμαρχος, ἔχει
πρὸς τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ὃν λόγον ἔχει μόνος ὁ Δή-
μαρχος διὰ τὴν δημοτικὴν παρουσίαν. Δὲν πιστεύο-
μεν νὰ ὑπάρχῃ τι ἀναργέστερον, καθὼς παρατηρήσα-
μεν πάντοτε καὶ δὴ ἐν σ. 183, 522, 660 XV ὑπὸ τὰς
477 Α, 349 Β. 660 Π. — Αὐτὴ ἡ ἀντιπαράθεσις τῆς
δόλησις τοῦ Συμβουλίου, ἐν ἣ καὶ ὁ Δήμαρχος, πρὸς
τὸν Δήμαρχον ὁμιλεῖ πλέον ἢ ἐναργῶς. Καὶ προβαίνει
περαιτέρω ἡ ἀπόφασις. Παρατηρεῖ ὅτι καὶ ἡ ἀνακοπὴ
κατὰ τῆς ἐπὶ τῆς εἰς χεῖρας τοῦ Ναοῦ ὑπὸ ἐκπροσώ-
πων ὑπὸ μόνου τοῦ Δημάρχου γενομένης κατασχέ-
σεως δηλώσεως τοῦ Ναοῦ, ἐγένετο καὶ ἀπηυθύνθη
κατ' ἀκεραίῳ πλέον τοῦ Συμβουλίου καὶ ἡ ἀνακοπτο-
μένη δὴλωσις τοῦ Ναοῦ ἐγένετο ὑπὸ μόνου τοῦ Δη-
μάρχου. Λυπούμεθα βεβαιούντες ὅτι τὰ ἐπιχειρήματα
εἶναι γέροντα τῆς ἐρμηνείας τῶν ἄρθρων. Διότι τὸ ὅτι
μὲν ἡ ἀνακοπὴ, γενομένη βεβαίως ὑπὸ τοῦ κατα-
σχόντος, ἐγένετο πλήρως καθ' ὅλου τοῦ Ἐκκλη-
σιαστικοῦ Συμβουλίου, εἶναι κάθε ἄλλο παρὰ ἐπιχει-
ρημα ὑπὲρ τῆς ἐκδοχῆς ὅτι καλῶς ἐγένετο ἡ κατά-
σχεςις κατὰ μόνου τοῦ μὴ ἐκπροσωπούντος τὸν Ναὸν
Δημάρχου, τὸ ὅτι δὲ ἡ δὴλωσις τοῦ Ναοῦ ἐγένετο
ὑπὸ μόνου τοῦ Δημάρχου εἶναι ἀπολύτως ἑλὼν, διότι
οὗτος ὀφείλει νὰ ἐνεργήσῃ τὴν δὴλωσιν, καθ' ὃν τρό-
πον καὶ ιδιότητα τῷ ἐπιβλήθη ἡ κατάσχεςις.

ἐκκαλοῦσα καὶ κατασχοῦσα εἰς ἀποδείξιν διὰ προσαγωγῆς ἐγγράφων ὠρισμένων, ἥτοι πράξεως τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου καὶ ἐγκριτικῆς διαταγῆς αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Νομάρχου Ἀττικῆς, ὅτι ὁ εἰρημένος ναὸς ὤφειλε τῷ ὀφειλέτῃ τῆς ἐφesiδλήτου καὶ κατασχοῦσης Ν. Δ^{***}, ὡς ἐπιτρόπῳ τοῦ ναοῦ ὑπάρχοντι, ὀκτακισχίλιους δραχμὰς ἐκ δαπανῶν καὶ δανείων (οὐχὶ μόνον δανείου ὡς ἀνυποστάτως προβάλλει ὁ ἐκκαλῶν) (*) πρὸς τὸν ναὸν τοῦτον ὑπ' αὐτοῦ γενομένων, ἀδασίμως ἐπομένως ὁ ἐκκαλῶν διατείνεται ὅτι ἄνευ ἀποφάσεως διαταξάσης ἀποδείξεις ἐκρίθησαν καὶ ἐξετιμῆθησαν ὑπὸ τῆς δευτέρας τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων 5153 τοῦ 1905 τὰ προσαχθέντα ἔγραφα ὑπὸ τῆς ἐφesiδλήτου, ἅτινα ὀρθῶς ἐθεωρήθησαν ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ὡς σφόδρα πιθανολογούντα τοὺς ἰσχυρισμοὺς τῆς ἐφesiδλήτου, εἰς ἣν ἐπεβλήθη ἀναπληρωτικὸς ὅρκος, καθ' ὅσον ἐκ τῶν ἐπισήμων τούτων ἐγγράφων ἅτινα δὲν ὀρθῶς ἀπλῶς τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ Δήμου ὑπηρεσίαν ἢ ὑπόθεσιν τοῦ Δήμου, ὡς ὁ ἐκκαλῶν Δήμαρχος ἀνυποστάτως προβάλλει, ἀλλὰ καὶ τοὺς ὑπὲρ ὧν ἐγένοντο καὶ τοὺς ἔχοντας παρ' αὐτῶν λαμβάνειν (ἄρθρ. 1022 Πολ. Δικονομίας) καθιστώντα σφόδρα πιθανὸν τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς κατασχούσης ἐφesiδλήτου περὶ τῆς ὑπάρξεως ὀφειλῆς τοῦ ναοῦ πρὸς τὸν ὀφειλέτην αὐτῆς Ν. Δ^{***} ἐκ δαπανῶν αὐτοῦ καὶ δανείων πρὸς τὸν ναὸν, καθ' ὃν χρόνον εἶχεν ἀνάγκην ἐπισκευῆς καὶ διακοσμῆσεως ἐσωτερικῆς οὗτος καὶ πρὸς πραγματοποιήσιν τῶν ὁποίων ἐχρησιμοποιήθησαν τὰ δαπανηθέντα καὶ δανεισθέντα, ὡς ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου δια πράξεως λεπτομερεστάτης, καὶ τῆς Νομαρχίας Ἀττικῆς, κατὰ τὰ προσαγόμενα ἔγραφα 1186 καὶ 7174, 17 Ἀπριλ. καὶ 14 Ἰουν. 1893 ὁ ἔλεγχος δὲ τῆς ἐντὸς τῆς σφαίρας τῶν καθηκόντων τοῦ Νομάρχου γενομένης, μετ' ἐρευνᾶν τῶν σχετικῶν ἐγγράφων καὶ περιστάσεων, ἐγκρίσεως, διαφεύγει τὴν ἀρμοδιότητα τῶν δικαστηρίων (**).

(*) Φαίνεται ὅτι ὁ ὀφειλὴ τινος ἐκ δαπανῶν δὲν ἀποτελεῖ δάνειον.

(**) Ἀπολύτως ἐσφαλμένα. Ἡ ἀρχοντεία τοῦ Δήμου διαίρεται εἰς δύο διακεκριμένας κατηγορίας. Τὴν μὲν συμβουλευτικὴν καὶ ἀποφασίζουσαν, ἥτοι τὸ δημοτικὸν συμβούλιον, τὴν δὲ ἐκτελεστικὴν, ἥτοι τὸν Δήμαρχον. Ἐτέρωθεν ὁ Δήμος εἶναι καὶ ἀνάπτηρον νομικὸν πρόσωπον, μὴ δυνάμενον νὰ διαπραξῇ ἐλευθέρως τὰ ἑαυτοῦ, ἀλλὰ δεόμενον ἀναγκαίων τινῶν προϋποθέσεων πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀτελείας τοῦ αὐτοῦ. Αἱ προϋποθέσεις αὗται εἰναι πρῶξις τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἐπιτρέπουσα ὠρισμένην ἐνέργειαν καὶ ἢ πρόσθετος ἐγκρισμός τοῦ Νομάρχου. Συμπληρωθεῖσιν αὐτῶν. τὸ νομικὸν πρόσωπον τοῦ Δήμου εἶναι μὲν ἀπλῶς ἑτοιμὸν πρὸς ἐνέργειαν, ἀλλὰ δὲν ἐνήργησεν ἐτι, πρὶν ἢ ὁ Δήμαρχος, χωρῶντος τῇ χορηγηθείσῃ ἀδείᾳ, προβῇ καὶ ἐκτελέσῃ τὴν ἐπιτραπείσαν ἐνέργειαν. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐπὶ ἀνηλίκων, τὸ συγγεν. συμβούλιον καὶ τὸ δικαστήριον (τὸ συμβουλευτικὸν σῶμα) ἐπιτρέπουσιν, ἀλλὰ βεβαιῶς δὲν ἔχει ἐπέλθει ἢ ἐπιτραπείσα ἐνέργεια, πρὶν ἢ συντελέσῃ αὐτὴν ὁ ἐπίτροπος (τὸ ἐκτελεστικὸν σῶμα). Εἶναι πλέον ἢ πρόδηλα τὰ δύο ταῦτα κεχωρισμένα στάδια, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ παραβληθῶσιν ἀξίολογα πρὸς τὸ ἐν τῷ νῷ τοῦ ἐν πλῆρει προσωπικότητι ἀτόμου ἐνδείχθαι τὰ δὲ δύο στάδια περὶ ἐνέργειας

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ἐφέσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος περὶ ἐσφαλμένης μὴ ἐπιτρέψεως αὐτῷ τῆς ἀποδείξεως τῆς ἐξοφλήσεως τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ Ν. Δ^{***} ὑπὸ τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων, ἀπορριπτέος κρίνεται, καθ' ὅσον τοῦ ἐκκαλοῦντος δηλώσαντος ἀπεριφράστως καὶ μετὰ περισσῆς σαφηνείας ἐν τῇ δηλώσει αὐτοῦ ὅτι οὐδὲν ἀπολύτως ὤφειλεν ὁ ναὸς τῆς Ἀγίας Εἰρήνης τῷ Ν. Δ^{***}, εἴτε ἐκ τῆς ἐν τῷ κατασχετηρίῳ τῆς ἐφesiδλήτου φερομένης αἰτίας (δαπανῶν καὶ δανείου) εἴτ' ἐξ ἄλλης οἰασθήποτε, ἐπερίττειεν ὅλως ἢ τῆς μὴ ὑπάρξεως, κατὰ τὸν ἐκκαλοῦντα, χρέους διατάξεις ἀποδείξεως ματαίας περὶ ἐξοφλήσεως, ἥτοι ἐπὶ ἰσχυρισμοῦ ἀποτελούντος τελείαν ἀρνητικὴν δηλώσιν (Οἶκον. Ἐγχ. § 270 σημ. 7 ἐκδ. ε') καίτοι ἡδυνάτο τις εἰπεῖν ὅτι ἐν τῇ τοιαύτῃ δηλώσει περιλαμβάνετο ἰσχυρισμὸς περὶ ἐξοφλήσεως τῆς τοῦ Ν. Δ^{***} κατὰ τοῦ ναοῦ Ἀγίας Εἰρήνης ἀπαιτήσεως καὶ ὅτι ἐδεῖ νὰ διαταχθῇ ἀποδείξεις περὶ αὐτῆς, εἰς βάρος τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ προβαλόντος τὴν ἐξοφλήσιν ἀποδείξεως, πλὴν μαρτύρων, τοῦ ποσοῦ ὑπερβαίνοντος τὰς 50 δρ. κατὰ πολὺ (*).

τινος καὶ τὸ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐν τῷ νῷ οὕτω ἀποφασισθείσης ἐνέργειας. Ἐκ τῆς ἀναμφισβήτητου ταύτης διακρίσεως προάγεται τὸ ἀκλόνητον συμπέρασμα, ὅτι εἶναι ἀπολύτως σόλοικον νὰ ἐπικαλεσθῇ τις εἰς ἀπόδειξιν ἔστω καὶ τεκμηρίωσιν τῆς ὑπὸ τοῦ Δήμου ἢ οἰουδὴποτε ἀτελοῦς προσώπου δικαιοπραξίας, τὴν πρὸς ἐνέργειαν αὐτῆς παρασχεθείσαν τῷ ἐκπροσωποῦντι ἄδειαν, χωρὶς νὰ βεβαιῶται συγχρόνως ὅτι καὶ πράγματι ἐπῆλθεν ἢ κατὰ τὴν ἐπιτραπείσαν ταύτην ἄδειαν ἐνέργεια. Θὰ ἦτο αὐτόχρονα ἀστείον νὰ ἔλεγέ τις τῷ αὐτάρχει ἀτόμῳ ἢ τῷ προϋποθέσαντος αὐτάρχειαν δεομένου νομικῶς προσώπου, ὅτι ἀνεγνώρισεν ἀπαίτησιν, ὅτι ἐδέξατο συμβιβασμὸν, διότι ἐκεῖνο μὲν ἐσκέφθη ἐν τῷ νῷ, ταῦτα δὲ διότι ἐν τῇ συμβουλευτικῇ αὐτῶν ἐκπροσωπήσει ἐσκέφθησαν καὶ ἀπεφάτισαν νὰ ἐπιτρέψωσι τὴν ἐνέργειαν τῆς ἀναγνωρίσεως ἢ τοῦ συμβιβασμοῦ, πρὶν ἢ ἀμφότερα προβάσιν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῷ νῷ συλληφθεῖσιν καὶ ἐπιτραπειῶν δικαιοπραξιῶν. Καὶ διὰ νὰ εἰμεθα ἀποτοτεροι. Δὲν δύναται τις νὰ ἐπικαλεσθῇ ὡς συντελεσθεῖσαν ὑπὲρ αὐτοῦ ἀγοραπωλησίαν ἢ συμβιβασμὸν ἢ ἄλλο προσόμοιον, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἐπιτρέψῃ ταύτην τὸ συγγενικὸν συμβούλιον καὶ τὴν ἄδειαν ταύτην ἐπεκύρωσε ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου. Ἐσφαλτο λοιπὸν ἀπολύτως ἢ ἄνω ἀπόφασις δεχθεῖσα ὅτι ἢ πρᾶξις τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ὅτι πρέπει ν' ἀναγνωρισθῇ τὸ πρὸς Ν. Δ^{***} χρέος καὶ ἢ ἐπ' αὐτῆς ἐγκρίσις τοῦ Νομάρχου ἀποδεικνύουσιν ἢ τεκμηριούσιν καὶ τὴν συγχρότησιν τῆς ἀναγνωρίσεως ταύτης, χωρὶς νὰ βεβαιῶσιν ὅτι ἐπῆλθε καὶ ἢ ἐπιτραπείσα συγχρότησις τῆς ἀναγνωρίσεως ὑπὲρ τῆς ἐκτελεστικῆς ἀρχῆς. Ἐὰν τετὴ εἰς ἐνέργειαν ἢ ἐκδοχὴ τῆς ἄνω ἀποφάσεως, θὰ εἶναι ἀδύνατος πλέον ἢ ἐν τοῖς συμβουλευτικοῖς σώμασι τῶν ἀτελῶν νομικῶν προσώπων λήψις οἰασθήποτε ἀποφάσεως, διότι θὰ ἐπικρίηται ὡς κίνδυνος τῆς ὑπὸ τρίτων ἐνδιαιφερομένων ἐπικλήσεως, μάλιστα κατ' ἀρχοῦντος παραδόξον τρόπον ὑπὸ τὴν σκιάν τοῦ ἀπολύτως ἀθώου τοῦ ἐγκλήματος τούτου ἄρθρου 1025 Πολ. Δικονομίας

(*) Περιέργον τῷ ὄντι. Ἐὰν κατασχεθῇ παρὰ τινι χρηματικὸν ποσόν, τὸ ὅπερ ἄλλοτε ποτε καὶ πρὸς ἐτῶν ὤφειλε μὲν ἀλλὰ καὶ πρὸς ἐτῶν ἐξοφλήσεως πρὸς τὸν καθ' οὗ ἢ κατέσχεσις, δὲν ἀρκεῖ νὰ δηλώσῃ ὅτι οὐ-

Αριθ 1796 (1906)

Εισηγητής ο έφετης κ. Μ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ

Προσφορά υπηρεσιών Δήμου.- ούκ ανώνυμον συνάλλαγμα.- υπηρεσία υπό δημοτικού συμβούλου.

Επειδή η άγωγή του εφεσιβλήτου, ως εξάγεται εξ αυτής, ερείδεται επί του συναλλάγματος της παροχής των εν αυτή αναφερομένων υπηρεσιών, γενομένων αποδεκτών επί προθέσει δικαίας και εύλογου αποζημιώσεως, επί τοιαύτης όμως βάσεως στηριζομένη η άγωγή ουχί ὀρθῶς δὲν ἀπερρίφθη ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου ἐνασκουμένη κατὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος Δήμου, ἀφ' ἐνὸς μὲν διότι δὲν ὀρίζεται ἐν αὐτῇ ὅτι ἀνεγράφη δαπάνη διὰ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ εφεσιβλήτου ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, συμφώνως τοῖς ἀρθροῖς 105 καὶ 50 § 1 τοῦ δημοτικοῦ Νόμου, δι' ὧν θεωρεῖται κατηρηγμένη ἡ ἐν τῇ ἐκκαλουμένη ἀποφάσει ἀναφερομένη διάταξις τοῦ νόμου Πανδ. 21 (19.5), καθ' ἣν χορηγεῖται ὠφέλιμος άγωγή εἰς τὴν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένην περίπτωσιν καὶ ἀφοῦ τὴν τοιαύτην βᾶσιν οὐδὲ νὰ μεταβάλῃ δύναται ὁ ἐφεσιβλήτος, διατεινόμενος διὰ τῶν προτάσεών του ὅτι ὑπῆρχεν ἀναγεγραμμένον τοιοῦτο κονδύλιον, ὅπερ ἄλλως καὶ ἀρίστως προτείνει, μὴ ὀρίζων οὕτε τὸ ψήφισμα τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου οὔτε τὸ ὀρισθὲν ποσὸν ὥπως χρησιμεύσῃ δι' ἀποζημιώσιν αὐτοῦ (*), καὶ ἀφ' ἑτέρου, διότι κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ 60 τοῦ περὶ δήμων Νόμου, τὰ μέλη τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ὑπηρετοῦσιν ἀμισθὶ καὶ μόνον δι' ὑπηρεσίαν παρεχομένην ἐκτὸς τῆς περιφερείας τοῦ Δήμου δύναται νὰ χορηγηθῇ αὐτοῖς ἀντιμισθία, δὲν δύναται δὲ νὰ γείνη δεκτὴν ὅτι οἱ δημοτικοὶ

δὲν ἀπολύτως ὀφείλει, ἀλλὰ πρέπει νὰ καταδιώκῃ ὅλα τὰ μμπα του καὶ τοὺς λογαριασμούς του, νὰ ἀναμνησθῇ τι ἀπέγεινεν ἐκεῖνος ὁ παλαιὸς λογαριασμός, νὰ ἐρωτήσῃ τὴν γυναῖκα του, τὰ παιδιὰ του, τὴν ὑπηρεσίαν του, τὰ σκυλιὰ του, μήτοι τυχὸν ὤφειλε πρὸς τὸν καθ' οὗ ἡ κατάσχες, διὰ νὰ δηλώσῃ ὅχι ὅτι δὲν ὀφείλει τι, ἀλλ' ὅτι τὸ ποσὸν τὸ ὅποιον ὤφειλε πρὸς δέκα, εἰκοσι, τριάκοντα ἐτῶν ἐξώφλησεν Διοτὶ, ἐὰν τυχὸν δηλώσῃ ὅτι δὲν ὀφείλει καὶ τῷ ἀντιταχθῇ διὰ τῆς ἀνακοπῆς λησμονημένη παλαιὰ τις ὀφειλὴ, εἶναι χαμένος ἄνθρωπος, διότι δὲν δύναται νὰ προσβάλῃ πλέον τὴν ἐξόφλησίν της. Καὶ διατὶ ὅχι τὸ αὐτὸ καὶ δι' ἀπαίτησιν πρὸς ἑκατὸν ἐτῶν, ἣν ὤφειλεν ὁ μακαρίτης πατήρ του, διότι καὶ ἡ παραγραφή ἐνστασις εἶναι, ὅπως ἡ τῆς ἐξοφλήσεως, καὶ τὰ αὐτὰ πράγαι ἀποτελέσματα καὶ πρέπει καὶ αὕτη ἐγκαίρως νὰ προτείνηται. Καὶ ὅλα αὐτὰ διατὶ; Διότι κατ' ἀγνωστον τινα κανόνα ἢ θεωρίαν, ὁ ἐξοφλήσας ἡ παραγράψας δὲν δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι δὲν ὀφείλει, ἀλλ' ὅτι ἐπαύσατο ὀφείλων καὶ ἐν ἑλλείψει τοιαύτης ἀκριβολογίας, πρὸς συνέτισίν του φαίνεται, πρέπει νὰ πληρώσῃ δις καὶ διατὶ ὅχι καὶ τρίς καὶ οὕτω καθεξῆς. Αὐτὸ εἶναι τὸ ἐκχύλισμα τῆς ἐκδοχῆς τῆς πλειοψηφίας. Ὡς φαντασθῇ τις ὅποσα κατάστιχα καὶ σημειώσεις πρέπει νὰ κρατῶσιν οἱ ἐν συναλλαγῇ πολυάχολοι πρὸς προφύλαξιν κατὰ τοῦ κινδύνου τῶν εἰς χεῖρας των κατασχέσεων.

(*) Καὶ ἐὰν ὑπῆρχεν ἐπὶ κονδύλιον ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοιαύτης δαπάνης, δὲν ἰδίετο οἰοσθήποτε τὸ δικαίωμα τῆς αὐτοδούλου παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων.

σύμβουλοι μόνον ἐφ' ὅσον λαμβάνουσι μέρος εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ὑπηρετοῦσιν ἀμισθί, ὡς μὴ νομίμως ὑποστηρίζῃ ὁ ἐφεσιβλήτος, καθ' ὅσον ἡ ρηθεῖσα διάταξις τοῦ δημοτικοῦ Νόμου ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἀρθρ. 49, καθ' ὃ εἰς τὰ καθήκοντα τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου περιλαμβάνεται καὶ ἐκεῖνο τῆς ἐπαγρυπνήσεως παρ' αὐτοῦ ὅπως ὠφελῇται ὁ Δῆμος καὶ ἀπομακρύνεται πᾶσα ζημία, ἐννοεῖ καὶ τὴν παρὰ τῶν δημοτικῶν συμβούλων περὶ τὴν εἰσπραξίν τῶν φόρων ἐνεργουμένην ἐποπτείαν, οἷα ἐστὶ καὶ ἡ ἐνεργηθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου, συμφώνως τῇ άγώγῃ του, κατὰ τὸ ἔτος 1904.

Αριθ. 1799 (1906)

Εισηγητής ο έφετης κ. Μ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ

Εκτελεσθῇ διαθήκης.- ἀνάθεσις ἐντολῆς.- ἀγώγιμον.- ἀρνησις ἀποδοχῆς.

Επειδὴ ἐκ πῆς Νεαρᾶς 68 Α ἐόντος ἐξάγεται ὅτι ὁ διαθέτης δύναται νὰ διορίσῃ ἓνα ἢ πλείονας ἐκτελεστάς τῶν διατάξεων τῆς διαθήκης του, καὶ εἶναι μὲν ἄληθές ὅτι ὡς πρὸς τὰ ὅρια τῆς ἐξουσίας τῶν ἐκτελεστῶν δὲν ὑπάρχουσι σαφεῖς καὶ ρηταὶ διατάξεις ἐν τοῖς ἰσχύουσι νόμοις, ὡς πρὸς ταῦτα ὅμως ἐφαρμοστέαι καὶ αἱ περὶ ἐντολῆς ἀρχαὶ τοῦ δικαίου καὶ τῶν νόμων Πανδ. 12 § 17, 13 καὶ 27 § 1 (17.1), καθ' οὓς ὁ διαθέτης δύναται ν' ἀναθέσῃ ἐντολὴν ἐκτελεσθησομένην μετὰ θάνατον αὐτοῦ, καὶ ὀρθῶς μὲν τούτου ἕνεκα τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του ἀπεφάνετο ὅτι προκύπτοντος ἐκ τῆς ἐν τῇ άγώγῃ ἀναφερομένης διαθήκης ὅτι οἱ ἐκκαλοῦντες διωρίσθησαν ἐκτελεσταὶ τῶν διατάξεων τοῦ διαθέτου Σ. Σ*** καὶ ὅτι εἰς τούτους ἀνετίθη ἡ εἰσπραξὶς τῶν ἀπαιτήσεών του, τῶν εἰσοδημάτων του καὶ ἐν γένει ἡ διαχείρισις καὶ κατοχὴ τῆς περιουσίας του, νομίμως ἀσκεῖται κατ' αὐτῶν ἡ προκειμένη άγωγή, οὐχί ὀρθῶς ὅμως προσέβη καὶ ἐδέχθη ἐν μέρει τὴν άγωγήν τῆς ἐφεσιβλήτου καὶ δὲν διετάξεν ἀπόδειξιν ἐπὶ τοῦ ἀμφισβητηθέντος ἰσχυρισμοῦ τῆς ἐφεσιβλήτου ὅτι οἱ ἐκκαλοῦντες καὶ ἀνέλαβον τὴν ἀναθεθεῖσαν αὐτοῖς ἐντολὴν καὶ ὅτι κατέχουσι καὶ διαχειρίζονται ὡς διορισθέντες ἐκτελεσταὶ τὴν περιουσίαν τοῦ ὡς ἄνω διαθέτου.

Αριθ. 1804 (1906)

Εισηγητής ο έφετης κ. Γ. ΣΑΠΟΥΝΤΖΑΚΗΣ

Ὁρκοδοσία νομικοῦ προσώπου.- οὐ πάντως εἰδήσεως ὅρκος.

Επειδὴ προκειμένου περὶ ὀρκοδοσίας νομικοῦ προσώπου, ὡς εἶναι ὁ ἐναγόμενος σύλλογος, ἀδιάφορον εἶναι ἂν τὰ νῦν παριστῶντα τὴν θέλησιν αὐτοῦ πρόσωπα δὲν τυγχάνουσι τὰ αὐτὰ πρὸς τὰ κατὰ τὴν σύσκεψιν τῆς δικαιοπραξίας οὐδὲ δικαιολογεῖ τοῦτο τὴν διατύπωσιν ὅρκου εἰδήσεως καὶ οὐχί προσωπικοῦ, διότι οὐχί τὰ δικαιούντα αὐτὸ πρόσωπα συμβάλλονται καὶ ὁμνῶσιν ἀλλὰ τὸ σωμάτειον, ὅπερ κοιεῖται τὴν ὀρκοδοσίαν διὰ τῶν κατὰ τὸ καταστατικόν του ἐκάστοτε παριστῶντων αὐτό (*).

(*) Ὁ θῶς, ὡς πάνποτε παρετηρήσαμεν. Π.βλ. 1144 Ε. Α. σελ. 219 XII καὶ τὰς αὐτοῖσι παραπομπάς.

Ἀριθ. 1806 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΣΑΠΟΥΝΤΖΑΚΗΣ
Μήτηρ δευτερόγαμος. ἐπιτροπεία. - ἐξακο-
λουθῶν δικῶν.

Ἐπειδὴ, ὡς πρὸ τὴν κυρίαν δίκην, οὐδεμία κατὰ
τῆς ἐκπροσωπήσεως τῶν ἀνηλίκων ὑπὸ τῆς μητρός
τῶν, ἐλθούσης εἰς δεύτερον γάμον, προβάλλεται
ἐνστάσις, ἀλλῶς τε καίτοι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει
παύσασα κατὰ νόμον αὐτοδικαίως ἀπὸ τοῦ νὰ ἡ ἐ-
πίτροπος, οὐχ ἤττον νομίμως, μέχρις ἐπανα-
διορισμοῦ αὐτῆς, εἴτε διορισμοῦ ἐτέρου ἐπιτρόπου, ἐ-
ξαιρουμένη τὰς ἐκκρεμῆς δίκας καὶ ἀποτρέπει
πάντα τῶν ἀνηλίκων κίνδυνον ἡ ἐπίτροπος μήτηρ (*).

Ἀριθ. 1808 (1906) (**)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀποζημιώσις ἐπὶ παρανόμῳ ἀπολύσει δικα-
στακοῦ ὑπαλλήλου κατὰ Δημοδίου καὶ ὑ-
πουργοῦ. - ἀνεύθυνον Δημοδίου. - ἑλλειψίς
ὁμοδικίας. - στοιχεῖα προδικαστικῆς εὐθύνης
ὑπουργοῦ.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἐν τῷ δικογράφῳ τῆς ἀγωγῆς
ἐκτιθεμένων πραγματικῶν περιστάσεων ὅτι ἐκ
τῶν ἐναγομένων ὁ Κ. Τ***, προεστὼς τοῦ ἐτέρου

(*) Δυσχερὴς ἡ ἐκδοχή. Πῶς δύναται ἐξακολουθεῖν
δίκας ἡ αὐτοδικαίως πεκαυμένη τῆς ἐπιτροπείας;

(**) Ἡ πρωτόδικος 4445 (1903) Πρωτ. Ἀθηνῶν, ἐκ-
δοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ πρωτοδίκου κ. Α. Ζηλήμονος,
εἶπε ὅδε :

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν ἐννοίαν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρ-
θρου 537 § 1 τῆς Πολιτ. Δικονομίας, συνδυαζομένων
πρὸς τὴν τοῦ ἄρθρου 70, ἡ καθ' ὑποκείμενον πώρευ-
σις ἀγωγῶν εἰς ἐν ἑγγραφον, ὅπου τὸν τούτῃ ἀσχεῖ-
ται καὶ μία ἐκ τῶν ἐξισί, ὡς κοινὴ ἢ ἐκ κοινῆς ἱστο-
ρικῆς αἰτίας προκύπτουσα κατὰ πλειόνων προσώπων,
ὡς ὑποχρεῶν εἰς ἱκανοποίησιν αὐτῆς, συγχωρεῖται ἐὰν
ταῦτα ἔχωσι πρὸς ἄλλα τὰ τὸν τῆς ὁμοδικίας δεσμὸν.
τούτῃ ἐπὶ ὅπου τὸν προβάλλεται ἐν τῇ ἀγωγῇ εἴτε κοι-
νὴ, εἴτε ὡς ἐκ κοινῆς ἱστορικῆς καὶ νομικῆς αἰτίας,
δυναμένη ὅμως καθ' ὅλων νὰ ὑποστηριχθῇ κατὰ νό-
μον ὑποχρεώσεως, οὐχὶ δὲ καὶ ὅπου τὸν ἡ κατὰ πλειό-
νων προβαλλομένη ἀξίωσις δὲν ἀναγνωρίζεται, ὅλλ'
ἀποκλείεται ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπολύτως ὡς πρὸς τι τῶν
συνεναγομένων προσώπων, τούτῃ ἐπὶ ἡ ἀγωγή στε-
ρεῖται ὡς πρὸς τοῦτο νομικῆς βάσεως, εἴτε ἡ πραγ-
ματικὴ αὐτῆς βῆσις ἐκληθῇ ὡς ἀληθὴς, εἴτε μὴ,
διότι δὲν δικαιολογεῖ ὡς συμπέρασμα τὴν ὑπαρξίν ὑ-
ποχρεώσεως καὶ τούτου, ἐνῶ τοιαύτη δὲν ἀποκρούε-
ται κατ' ἀρχὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς πρὸς τοὺς λοιποὺς,
καθ' ὅσον ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐλλείπουσιν οἱ ὅροι
τῆς ὁμοδικίας καὶ τὸ ἑγγραφον τῆς ἀγωγῆς ἐστὶν ὡς
πρὸς πάντας τοὺς ἐναγθέντας ἄκυρον, οὐχὶ δὲ μόνον
ὡς πρὸς τὸ μὴ δυνάμενον νὰ ὑπέχη κατὰ νόμον εὐθύ-
νην πρόσωπον. Τούτου τεθέντος, καὶ ἀφοῦ κατὰ τὴν
ἐννοίαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ ΧΕ' Νό-
μου τοῦ 1877, τῆς ἡ ἰσχὺς δὲν ἔπαυσε διὰ τῶν ὀρι-
σμῶν τῶν μεταγενεστέρων Νόμων Β' καὶ Γ' τοῦ 1892
καὶ ΒΤΚΗ' τοῦ 1895, δι' ὧν ἀπλῶς ἐτροποποιήθη-
σαν ἄλλαι διατάξεις τοῦ μνησθέντος ΧΕ' παγίου
περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων Νόμου,
διετηρήθη δὲ καὶ δι' αὐτῶν ἐπαναληφθεῖσα ὁμοίως
κατὰ τὰς αἰτίας, ὡς εἶχεν ἐν τούτῳ ἡ περίπτωσις
τοῦ ἄρθρου 20 § δ' ὡς λόγος ὀριστικῆς παύσεως τῶν
αὐτῶν ὀριζομένων δικαστικῶν προσώπων, οὐδ' ἀντί-

ἐναγομένου Δημοσίου, Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης,
ἐπιθυμῶν νὰ ἐπωφεληθῇ δολίως καὶ νὰ διανοίξῃ
μὴν ἐπὶ θέσιν πρὸς τοποθέτησιν φίλα φρονούντος
αὐτῷ εἰρηνοδίκου, ἐξεμεταλλεύθη τὴν περίστασιν
ταύτην ἐπίτηδες καὶ ἀπὸ σκοποῦ ἀκετάθῃ πρὸς τοὺς
ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς ὁποίας ὁ ἐνάγων διετέ-
λει εἰρηνοδικὴς Μάσσητος, παρὰ τοῖς ἐν Ναυπλίῳ
Πρωτοδικαῖς καὶ Ἐφέταις Εἰσαγγελαῖς, καὶ ἐξή-

καίται εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Συντάγ-
ματος, δι' οὗ δὲν περιορίζεται ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία,
τιθεμένη ὀργανικόν τινα νόμον, συνάμα ἐν αὐτῷ, διὰ
τὴν περίπτωσιν τῆς ἀθετήσεως τῶν ὀρισμῶν του, ν'
ἀποκλείσῃ τὴν τῆς ἀποζημιώσεως ἐκ μέρους τῆς πο-
λιτείας εὐθύνην αὐτῆς, ἥτις ἡδύνατο ἄλλως νὰ ἐλ-
πετο κατὰ τοὺς προϋφεστώτας κανόνες τοῦ δικαίου
ὑπὲρ τῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἀρουμενων δικαιώματα
ὑπαλλήλων τῆς, τὸ Δημοσίον δὲν ὑπέχει εὐθύνην ἀ-
ποζημιώσεως ἐν περιπτώσει παραβιάσεως τῶν περὶ
παύσεως ὀρισμῶν αὐτοῦ ἀπέναντι τοῦ ἐκ αὐτῆς ζη-
μιωθέντος ὑπαλλήλου (Ἐφ. Ἀθην. 1624 (1894), ἐπὶ
τοῦ προκειμένου δὲ τοιαύτῃ εὐθύνη διὰ τῆς ἀγωγῆς
ζητεῖται καὶ κατὰ τοῦ Δημοσίου ἅμα μετὰ τοῦ συ-
νεναγομένου Κ. Τ*** ἐνεκεν πράξεως τούτου, ἣν ἐπι-
χείρησε διαχειριζόμενος τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐπὶ τῆς
Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ, καὶ ἐπομένως στερεῖται ἡ ἀ-
γωγή αὕτη νομικῆς βάσεως κατὰ τοῦ Δημοσίου, δυ-
νάμει τῆς μνησθείσης διατάξεως, ἔπειτα ὅτι ὡς προ-
βάλλεται τὸ ἑγγραφον αὐτῆς ἐστὶν, ἐλλείψει δεσμοῦ
ὁμοδικίας, ἄκυρον καὶ ἀπορροπήσας αὐτῇ ὡς πρὸς ἀμ-
φοτέρους τοὺς ἐναγομένους. Καὶ τοῦ λόγου ὅμως τού-
του θεωρουμένου ὡς μὴ δικαιολογούντος τὴν ἀπόρ-
ρισιν αὐτῆς, οὐδὲν ἤττον δὲν περισσῶς αὕτη τὸ πα-
ραδεκτὸν αὐτῆς, ἐξεταζομένη καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως
τοῦ νόμου ὑποστατοῦ τῆς δι' αὐτῆς ἐπιδιωκομένης
ἀξιώσεως. ἰδίᾳ δι' ἕκαστον τῶν ἐναγομένων, ὅσον μὲν
ἀφορᾷ τὸν Δημοσίον, ἀφοῦ ὡς προεῖρηται καὶ ἀληθοῦς
ὑποτιθεμένου ὅτι κατὰ παράβασιν τῶν ὀρισμῶν τοῦ
περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων Νόμου
περὶ ὀριστικῆς ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας ἀπολύσεως τῶν εἰ-
ρηνοδικῶν, ἐστερήθη ὁ ἐνάγων τῆς ἣν κατεῖχε θέ-
σεως τοῦ εἰρηνοδίκου Μάσσητος, ἐστὶν ἀπολύτως ἀ-
πηλλαγμένον πάσης εὐθύνης ἀποζημιώσεως, ἐνεκεν
τῆς ἀποδιδεμένης ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος τῷ συνεναγομέ-
νω Κ. Τ*** πράξεως τῆς παρανόμου, ὡς διατείνεται,
ἀτολυσέως του, ἀδιαφόρως τοῦ χαρακτηρὸς αὐτῆς, ὡς
εἰς τὸν δόλον ἢ τὴν ἀσύγγνωστον ραθυμίαν αὐτοῦ δυ-
ναμένης ν' ἀποδοθῇ, ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν τελευταῖον
τούτου, διότι ἐνῶ οἱ ὀπουργοί, κατὰ τὴν ἐννοίαν τῆς
διατάξεως τοῦ ἄρθρου 61 τοῦ Νόμου ΦΙΓ' τῆς 23
Δεκεμβρίου 1876, ὡς οὗτος μετερρυθμίσθη διὰ τοῦ Νό-
μου ΧΕ' τῆς 11ης Μαρτίου 1877 καὶ ἀνεξαρτήτως
τῆς ἐγέρσεως κατ' αὐτῶν τῆς δημοσίας ἀγωγῆς, δύ-
νανται μὲν ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων νὰ ἐ-
ναγθῶσι πρὸς ἀνὸρθωσιν τῆς ζημίας, ἣν προξένησαν
εἰς ἰδιωτὴν δι' ἐνεργείας σχέσιν ἐχούσης πρὸς τὰ ἐαυ-
τῶν καθήκοντα, ἀλλὰ μόνον ὑπὸ τοὺς καθ' ὑποκείμε-
νον ὅρους καὶ τὰς ἐξ ἀντικειμένου περιστάσεις, δι' ὧν
δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ ὡς παράνομος προσβαλλομένη
πρᾶξις αὐτῶν, ὡς δυναμένη νὰ προκαλέσῃ κατ' αὐ-
τῶν κατηγορίαν, ὑπαγομένην εἰς τὴν ἰδιάζουσαν δι-
καιοδοσίαν τοῦ διὰ τοῦ αὐτοῦ νόμου ὀρισθέντος πρὸς
ἐκδίκασιν αὐτῶν εἰδικοῦ δικαστηρίου, τούτῃ ἐπὶ ἐὰν
ἐκ δόλου ἢ μεγάλης ραθυμίας ὑπέπεσαν εἰς τινα τῶν
ἐκ αὐτοῦ προβλεπομένων παραβάσεων. ἀποκλειομένων
τῶν ὀρισμῶν τοῦ κοινοῦ δικαίου, καὶ τοῦτο ὡς ἐκ τοῦ
εἰδους τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν καὶ ἐκ λόγων ἀνωτέρας

της παρ' αὐτῶν γνωμοδότησιν ἵνα ἀπολυθῇ τῆς ὑπηρεσίας, ἀλλ' ἀποτυχὼν εἰς τὴν ἐλπίδα τὸν ταύτην, ἀμφοτέρων τῶν εἰσαγγελέων τούτων γνωμοδοτήσαντων ὅτι δὲν ἐθεώρουν αὐτὸν ἀπολυτέον, ἀφοῦ διὰ βουλευματος ἀπηλλάγη τῆς ἐπὶ πλαστογραφία κατηγορίας, ἀλλὰ τὸ πολὺ πειθαρχικῶς καταδικαστέον, προσέβη, παρὰ τὸν νόμον περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων εἰς τὴν ἀπόλυσιν αὐτοῦ,

πολιτικῆς ἀνάγκης δικαιολογούντων ἐπαρκῶς μίαν τοιαύτην παρέκκλισιν ἐκ τῶν γενικῶν τῆς νομοθεσίας ἀρχῶν ('Εφ. Ἀθην. 1299 (1885), 87 (1894) καὶ ἐνῶ διὰ τῆς προκειμένης ἀγωγῆς αὐτοῦ ὁ ἐνάγων, τὴν ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ εἰρηνοδίκου, ἦν κατεῖχεν, ὀριστικῶν ἀπόλυσιν αὐτοῦ διὰ Β. Διατάγματος, ὅπερ ὑπέγραψε καὶ ἐξετέλεσεν ὁ Κ. Τ^{μα} ὡς Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, προσβάλλει ὡς παράνομον, καθ' ὃ μὴ προηγηθείσης γνωμοδότησεως περὶ τούτου τῶν ἀρμοδίων εἰσαγγελέων τῶν ἐν Ναυπλίῳ Πρωτοδικῶν καὶ Ἐφετῶν, εἰς τὴν περιφέρειαν τῶν ὁποίων ὑπῆρξε, ὅτε ὑπεβλήθη ἡ περὶ ἀπολύσεως τοῦ πρότασις, ἀφ' ἑτέρου δὲ διατείνεται ὅτι εἰς τὴν παράδοσιν ταύτην τὸν καθυκόντων αὐτοῦ δυνάμεν ἢ ἀπαχθῇ εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ 1 § α' τοῦ ΦΠΓ' Νόμου ὑπέπεσεν ἐκ δόλου, οὐδὲν ἤττον δὲν ἐπικαλεῖται ὡς ἔδει ὠρισμένα γεγονότα ὑποδεικνύοντα ἢ πιθανολογούντα τεύλαχιστον τὸν δόλον αὐτοῦ, οἷον ἀπαιτεῖ ὁ νόμος, δὲν ἀρκεῖ δὲ ὁ ἀπλοῦς ἰσχυρισμὸς ὅτι ἐδόχλετο νὰ διανοίξῃ μίαν ἐτι θέσιν πρὸς τοποθέτησιν φίλα αὐτῷ φρονούντος εἰρηνοδίκου, μὴ ὀριζομένου τοῦ τοιοῦτου προσώπου, οὐδὲ προβαλλομένου ὅτι ὄντως προέβη καὶ εἰς τὸν διορισμὸν αὐτοῦ ἅμα τῇ ἀπολύσει τοῦ ἐνάγοντος, ἐπὶ πλεον δὲ, ἀφοῦ κατὰ νόμον ἢ ἐκ θολίας προαιρέσεως παράδοσις συνίσταται εἰς τὸ ὅτι καὶ περ διατελεῖ τις ἐν γνώσει οὐ μόνον τῶν ὑποτελεσμάτων, ἀλλὰ καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῆς πράξεως τοῦ ὡς παρανόμου, δὲν ἀπεχεῖ τῆς ἐκτελέσεως αὐτῆς, ἐλλείψει δ' ἐπομένως συνειδήσεως τοῦ παρανόμου τῆς πράξεως, ἤτοι καλῇ πίστις, ἥτις δύναται νὰ ὀφείλῃται καὶ εἰς πλάνην περὶ τὸν νόμον ἀποκλείει τὸν δόλον (Windscheid § 101 N. 4 Regelsberger I § 179 I) σημ. 1 § 32 47 Πανδ. (10.3) Νόμ. 46 § 7 καὶ Νόμ. 62 § 3 Π. (47.2) τοῦθ' ὅπερ ἰδιαίτερα προκειμένου περὶ ἀστικῆς εὐθύνης τῶν ὑπουργῶν, ἥτις ὡς εἴρηται παρακολουθεῖ καθ' ἅπαντα τὴν ποινικὴν, ὀρίζεται ἐν τῷ ἀρθρῷ 2 τοῦ ΧΕ' Νόμου, καθ' ὃ οὗτοι δὲν ἔχουσιν εὐθύναν διὰ τὰς ὀριζομένας ἐν τῷ ἀρθρῷ 1 τοῦ μνησθέντος ΦΠΓ' Νόμου παραβάσεις, ἐὰν αὗται προῆλθον ἐκ συγγνωστῆς καὶ δεδικοιολογημένης πλάνης περὶ τὴν ἐννοίαν τοῦ παραβιασθέντος νόμου. Ἐν προκειμένῳ δὲ τοῦ ἐναγομένου διατεινομένου καὶ ἀποδεικνύοντος διὰ τῶν παραγομένων ὑπ' ἀριθ. 7649 τῆς 10 Ἰουλίου 1902 καὶ 5166 τῆς 17 Ἰουλίου ἰδίου ἔτους γνωμοδότησεων ὅτι ὑπὲρ τῆς ὀριστικῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος εἶχον προηγουμένως γνωμοδοτήσει οἱ εἰσαγγελεῖς τῶν ἐν Σύρῳ Πρωτοδικῶν καὶ ἐν Ἀθῆναις Ἐφετῶν, τοῦ δ' ἐνάγοντος ἀποδίδοντος διὰ τῶν προτάσεων του τὸ παράνομον τῆς πράξεως τοῦ ἐναγομένου ὑπουργοῦ εἰς τὸ κατὰ νόμον ἀναρμοδίον τῶν ἀνωτέρω εἰσαγγελέων ὅπως ἀποφῇνται γνῶμην περὶ ἀπολύσεως αὐτοῦ, ἀφοῦ καθ' ὃν χρόνον προεκλήθησαν νὰ γνωμοδοτήσωσι καὶ ἐγνωμοδότησαν δὲν ὑπέγετο εἰς τὴν πειθαρχικὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν, ἀλλὰ τῶν παρὰ τοῖς ἐν Ναυπλίῳ Πρωτοδικαῖς καὶ Ἐφεταῖς Εἰσαγγελέων, διότι ὑπῆρξε ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτῶν, τὸ δικαστήριον ἐκ τοῦ λόγου τῆς ἀναρμοδιότητος τῶν εἰσαγγελέων, ὡν τὴν γνῶμην

προκαλέσας Β. Δ., κοινοποιηθὲν αὐτῷ εἰς τὸ τέλος Αὐγούστου 1902, καὶ οὕτως ἀμφοτέροι οὐ μὲν ὡς προεστῶς, τὸ δὲ Δημόσιον, ὡς προστήσαν, διὰ τῆς κατανόμου ταύτης ἀπολύσεως, ἐστέρησαν αὐτὸν οὐ μόνον τῆς μισθοδοσίας καὶ τῶν λοιπῶν ἀποδοχῶν, ἀς ὡς εἰρηνοδίκης δευτέρας τάξεως ἀπελάμβανεν, ἀλλὰ καὶ τῆς συντάξεως, ἣν μετὰ παρέλευσιν πέντε μηνῶν θὰ συνεπλήρου: σαφῶς προκύπτει ὅτι ἡ ἀ-

ὡς εἴρηται εἶχεν ὁ ἐναγόμενος, δὲν ἀποδέχεται ὡς ὑπισταμένην παρ' αὐτῷ συνείδησιν περὶ τοῦ παρανόμου τῆς πράξεώς του, τοῦθ' ὅπερ ἄλλως οὐδ' ὁ ἐνάγων προσβάλλει ἐν τούτῳ τὸν δόλον θεμελιῶν, οὔτε ἐξ ἀσυγγνώστου ἄλλως ἀμελείας ἀγνοία αὐτοῦ, διότι ἡ ἐννοία τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθροῦ 8 τοῦ Νόμου ΒΤΚΗ' τοῦ 1895, δι' ἣς ἐτροποποιήθη ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 14 § 1 τοῦ Β. Η' Νόμου τοῦ 1892 καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ πρόσωπον τοῦ ἀρμοδίου εἰσαγγελέως, δὲν προκύπτει σαφῶς καὶ κατὰ τρόπον μὴ δυνάμενον νὰ καταλίπῃ ἀμφιβολίαν καὶ εἰς νομογνώστην ἐτι ἐκ τοῦ γράμματος αὐτῆς ἐπὶ πλεον δὲ καὶ διότι ἀφοῦ ὁ παρὰ τοῖς ἐν Σύρῳ Πρωτοδικαῖς Εἰσαγγελεῖς καὶ παρ' Ἐφεταῖς ἐν Ἀθῆναις, μολονὶ ἐν ταῖς ἐπικαλουμέναις γνωμοδοτήσεσιν αὐτῶν βεβαιοῦσιν ὅτι αὗται ἀφορῶσιν εἰρηνοδικὴν μὴ ὑπαγόμενον εἰς τὴν πειθαρχικὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν, οἷος ὁ ἐνάγων, διότι ἐν αὐταῖς ρητῶς σέρεται ὅτι τὴν γνῶμην αὐτῶν ἐκφέρουσιν περὶ τούτου, οὐδὲν ἤττον προέβησαν εἰς ταύτας, ἐξ οὗ ἔπεται ὅτι ἔκριναν σιωπηρῶς καὶ ἐθεώρησαν ἑαυτοὺς ἀρμοδίους κατὰ νόμον ὅπως γνωμοδοτήσωσι, καὶ ἐπομένως ἀφοῦ τὰ πρόσωπα ταῦτα, καθ' ὃ δικαστικὰ καὶ καταλληλότερα νὰ κρίνωσι περὶ τῆς προσηκούσης ἐννοίας τοῦ νόμου ὑπέλαβον καὶ ταῦτα ὅτι αὕτη δὲν εἶναι οἷαν ὑποστηρίζει ὁ ἐνάγων, πολλῶν μᾶλλον ὡς πρὸς τὸν ἐναγόμενον, δὲν δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ, ὡς νομίμως οὗτος διατείνεται ὅτι οὐχὶ ἐκ μεγάλης ἀμελείας ἤγνοει τὴν ἐννοίαν αὐτοῦ καὶ ἂν αὕτη ἤθελεν θεωρηθῇ ὅτι ἐστὶν οἷαν ὑποστηρίζει ὁ ἐνάγων, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἐν τῇ συνειδήσει ἐτι τοῦ δικαστηρίου δὲν εἶναι ἀναμφίβολον, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν ἰδίᾳ τῆς διατάξεως ὡς εἶχεν αὕτη διατυπωθῇ ἐν τῷ ἀρθρῷ 20 § δ' τοῦ ΧΕΤ' Νόμου, καθ' ὃ ἀπηρτίτο ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου εἰσαγγελέως τῶν πρωτοδικῶν νὰ βεβαιωθῇ δι' ἐκθέσεώς του ἡ παράδοσις γνωμοδότηση δὲ περὶ τῆς παύσεως καὶ ὁ ἀρμοδῖος Εἰσαγγελεὺς τῶν Ἐφετῶν, ὡς καὶ τοῦ ἀρθροῦ 98 -οῦ Ὁργ. τῶν Δικαστηρ. (*).

(*) Ἐν τῇ ἀληθείᾳ ἐπιμελετημένη διονυχίσει τῆς ἐπὶ τῇ ἀπολύσει ἐπὶ τῇ βάσει γνωμοδοτικῶν ἐκθέσεων ἀναρμοδίων εἰσαγγελέων εὐθύνης τοῦ ὑπουργοῦ, ὑποφαίνεται, ἐκ τοῦ ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ ἐφεταίου ἱστορικοῦ τῆς ἀγωγῆς, μέγα χάσμα, τὸ ὑποῖον δὲν βλέπομεν νὰ πληροῦται ἐκ τῶν λεπτολόγων αἰτιολογιῶν τῆς πρωτοδικῆς, ἴσως διότι αὗται ὑπάρχουσιν εἰς ὑπερβολὴν λεπτολόγοι. Οὐδεὶς λόγος γίνεται, ἐν τῇ δικαιολογίᾳ τῆς μὴ ἐν ἀμελείᾳ ὑπουργικῆς ἀγνοίας τῆς ἐννοίας τοῦ νόμου, περὶ τοῦ σημαντικοῦ γεγονότος ὅτι πρὸ τῆς προκλήσεως τῆς ὑπὲρ τῆς ἀπολύσεως γνῶμης τῶν ἀναρμοδίων ἐν Σύρῳ καὶ Ἀθῆναις εἰσαγγελέων, εἶχε ζητηθῇ ὑπὸ τοῦ δεδικοιολογημένου κατὰ τὴν ἀπόφασιν, ἀγνοήσαντος τὸν νόμον Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, per Basso, ἡ γνῶμη τῶν ἀρμοδίων εἰσαγγελέων τοῦ Ναυπλίου, ἡ οἷοι ὑπῆρξε κατὰ τῆς ἀπολύσεως. Ἀπὸ πότε, ἀρὰ γε, ὁ ὑπουργὸς ἤρξατο δεδικοιολογημένως ἀγνοῶν τὸν νόμον; Μήπως ἀφ' ἧς οἱ κατὰ τὴν πρώτην ἐρμηνείαν τοῦ ἀρμοδίου εἰσαγγελεῖς ἐγνωμοδότησαν κατὰ τῆς ἀπολύσεως, ἐπεχύθη αὐτῷ

γωγή αὕτη ἐρείδεται ἐπὶ τοῦ ἀδικήματος τῆς παρενομοῦ ἀπολύσεως, καὶ ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τῆς προστασίας. Καθ' ὅσον ὅμως κατὰ τὸ ἄρθρον 24 τοῦ Νόμου ΧΕΣΤ' τῆς 31 Δεβρίου 1877 ἰσχύον ἐτι, καθ' ὃ μὴ καταργηθὲν διὰ τῶν μεταγενεστέρων Νόμων Β Η' τῆς 18 Δεβρίου 1892 καὶ ΒΤΚΗ' τῆς 27 Ἰουλίου 1895, δι' ὧν ἀπλῶς μεταρρυθμίσθησαν καὶ συνεπληρώθησαν ἄλλαι διατάξεις τοῦ προγενεστέρου ΧΕΣΤ'. Νόμου περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, διατηρηθείσης οὕτω καὶ δι' αὐτῶν τῆς ἰσχύος τοῦ 24 ἁρθρου, καθ' ὃ αὐδὲν ἐκ τῶν περὶ παύσεων ὁρισμῶν τοῦ παρόντος νόμου δύναται νὰ πηγᾷ δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ Δημοσίου, διὰ δὲ τῆς τοιαύτης διατάξεως σκοπούσης τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ Δημοσίου ἀπὸ τῆς εὐθύνης δι' ἐνδεχομένης παρατυπίας κατὰ τὴν ἀπόλυσιν : ρητῶς ἀπεκλείσθη πᾶσα πρὸς ἀποζημιώσιν εὐθύνη τοῦ Δημοσίου διὰ πᾶσαν περίπτωσιν τῆς ὑπὸ τοῦ Ἰπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἀθετήσεως τῶν θεθέντων ὡς πρὸς τὰς παύσεις τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων περιορισμῶν, οὐδ' ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως τοῦ ἁρθρ. 24 δύναται νὰ εἶναι, καθ' ὃ ἰσχυρίζεται, ὁ ἐκκαλὼν ἐνάγων, ὅτι ὁ παυόμενος κατὰ τοὺς ὁρισμούς τοῦ νόμου τούτου δικαστικὸς ὑπάλληλος δὲν διατηρεῖ δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ Δημοσίου, διότι τὸ ἐκδηλοῦν τὰ αὐτόθληα δὲν εἶναι ἄξιον τῆς περιωπῆς καὶ τῆς σπουδαιότητος τοῦ νομοθέτου, καθότι δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἔχει ὁ δικαστικὸς ὑπάλληλος ὁ κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου τούτου ἀπολύμενος καὶ οὐχὶ ὁ συμφῶνως πρὸς τὰς διατάξεις αὐτοῦ. Τούτων θεθέντων, ἀφοῦ ὡς πρὸς τὸν ἕτερον τῶν διὰ τοῦ αὐτοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς συναγθέντων, τὸ Δημόσιον, οὐ μόνον δὲν ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τοῦ νόμου, ἀλλὰ τούναντίον καὶ ρητῶς ἀποκλείεται ἡ προσβαλλομένη περὶ ἀποζημιώσεως ἀξιώσις, δὲν συντρέχουσιν ἐν προκειμένῳ οἱ ὑπὸ τοῦ ἁρθρου 70 Πολ. Δικονομίας ἀπαιτούμενοι ὁροι : τῆς παθητικῆς ὁμοδικίας, οἱ τῆς κοινῆς ὑποχρεώσεως, τῶν ὅρων δὲ τούτων ἐλλειπόντων, δὲν συγχωρεῖται κατὰ τὸν νόμον (ἁρθρ. 537 § 1 Πολ. Δικονομίας) ἡ ἔνστασις πολλῶν ἀγωγῶν ἐν τῷ αὐτῷ δικογράφῳ, ἐκ δὲ τῆς παράδιασσεως τῆς ἀπαγορευτικῆς ταύτης διατάξεως τοῦ νόμου τὸ δικόγραφον τῆς ἀγωγῆς ἀκυροῦται ὡς πρὸς πάντας τοὺς ἐναγθέντας, καὶ οὐχὶ μόνον ὡς πρὸς τὸν μὴ δυνατόν νὰ ὑπέχη εὐθύνην διάδικον, καθ' ὅσον τοιαύτη διάκρισις ἐν τῷ νόμῳ δὲν γίνεται : συνεπῶς ὁρθῶς διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως καὶ διὰ

ὡς οὐκ ἔλαττον ἀγνοία τοῦ νόμου, ὥστε νὰ ἰπευθυνθῇ κατὰ δευτέραν δεδικαιογογημένην ἐρμηνείαν τοῖς ἀναρμοδίαις εἰς γγελεύσιν ; Καὶ τὰ ἐρωτηματικὰ θὰ πολλαπλασιασθῶσιν, ὅταν ἡ δεδικαιολογημένη αὕτη ἀγνοία τεθῇ ἐν τῷ σκίῳ ὅτι ὁ ἀγνοήσας τὸν νόμον ἢ το Ἰπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης καὶ αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν νομοκράτης, ὁ ὁποῖος δὲν γνωρίζομεν ἐὰν ὀφείλῃ χάριτας τῇ ἄνω ἀποφάσει, ἥτις διὰ νὰ περισώσῃ τὴν εὐθύνην του, τὸν ἐκάλυψεν αἰδημόνως ὑπὸ τὸ πάθημα τῆς παπαδικίας, ὅτι καὶ πολὺ κάρρωνες αὐτοῦ νομογνώστου, οἱ οἱ ἐν Σύμῳ καὶ Ἀθήναις εἰσαγγελεῖς καὶ αὐτὸ τὸ δικαστήριον τὴν ἔπαθαν. Ὁ πλῆμον γὰρ τρον τοῦ Ἰπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης !

τὰς ἐν αὐτῇ ὁρθὰς καὶ νομίμους σκέψεις, ἃς καθ' ὁλοκληρίαν καὶ τὸ ἐφετεῖον ἀποδέχεται, ἀπερρίφθη αὕτη.

Ἀριθ. 1809 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Β. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁπισθογράφους ἐν λευκῷ. - ἔκτασις ἐντολῆς. - ὑπερβάσις. - βάρος ἀποδείξεως. - ἀποδεικτικά μέσα. - καταβολὴ ὑπὸ ἐτέρου δύναμιος. - ἀποδεικτικά μέσα.

Ἐπειδὴ ἡ ἐν λευκῷ ὀπισθογραφία χορηγεῖ εἰς τὸν κομιστὴν τὸ δικαίωμα νὰ συμπληρώσῃ ταύτην συμφωνίαν πρὸς τοὺς ὁρους τοῦ ἁρθρ. 137 τοῦ Ἐμπ. Νόμου, οὐχὶ ὅμως καὶ νὰ προσθήσῃ καὶ ἄλλους ὁρους, οἷον παραιτήσεως ἀπὸ διαμαρτυρικοῦ κ.λ.π. ἀσχετοὺς πρὸς τὰ στοιχεῖα τῆς ὀπισθογραφίσεως, καθόσον περὶ τοιούτων ἐξαιρετικῶν ὁρων, μὴ συναφῶν πρὸς τὸ περιεχόμενον τοῦ ἁρθρ. 187 τοῦ Ἐμπ. Νόμου, εἶναι θὰ γείνη εἰδικὴ συμφωνία (Lyon Caen τόμ. 4. σελ. 149 ὑποσ. 2, Α. Π. 24 τοῦ 1887). Ὅθεν ὁρθῶς τὸ Πρωτοδικεῖον διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκκαλουμένη ἀποφάσει λόγους ἔταξε τὰς δεούσας ἀποδείξεις περὶ τῆς εἰδικῆς ταύτης συμφωνίας.

Ἐπειδὴ εἰ καὶ ἡδυναντό τινες νὰ ὑποστηρίξωσιν ὅτι ὁ τελευταῖος κομιστὴς τῆς συναλλαγματικῆς διὰ τακτικῆς ὀπισθογραφίσεως, ἐπικαλούμενος τὴν δικαιοπραξίαν τῆς ὀπισθογραφίσεως, ἀποδεικνύει ὅτι ἔλαβε χώραν αὕτη κατὰ τὰ οὐσιώδη καὶ κύρια αὐτῆς στοιχεῖα ὡς πρὸς τὸ σύνολον τοῦ περιεχομένου αὐτῆς, ἐφ' ὅσον ὁ ὀπισθογράφος δὲν ἀρνείται τὴν γνησιότητα τῆς ὑπ' αὐτὴν ὑπογραφῆς του, ὁ δὲ προσδάλλων τὴν ἰσχύον καὶ τὴν ἐνέργειαν τῆς δικαιοπραξίας ταύτης, ἥτοι ὁ ἰσχυριζόμενος ὅτι ἔδωκε τὴν ὑπογραφὴν του ἐν λευκῷ καὶ ὅτι ἄνευ τῆς συναινεσεως τοῦ ἐτέρου ἐν τῇ ὀπισθογραφίσει ἡ παραίτησις ἀπὸ τῆς διαμαρτυρίας καὶ ἀγωγῆς, ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὸν αὐτοτελεστὴ ἰσχυρισμὸν του καὶ οὐχὶ ὁρθῶς ὑπεχρεώθη εἰς ἀπόδειξιν ὁ ἐπικαλούμενος τὴν ὀπισθογραφίαν, συντετογμένην καθ' ὅλους τοὺς νομίμους τύπους καὶ ἔδει ὡς πρὸς τοῦτο νὰ γείνη δεκτὴ ἡ ἔφεσις καὶ ν' ἀπαλλαγῇ ὁ ἐκκαλὼν τοῦ βάρους τῆς ἀποδείξεως ἐν τούτοις, κατὰ τὴν κρίσιν τῆς πλειοψηφίας, ἀφοῦ περὶ τῆς παραίτησεως ταύτης ἀπαιτεῖται εἰδικὴ σύμβασις, ὁρθῶς διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκκαλουμένη ἀποφάσει λόγους, εἰς οὓς καὶ τὸ ἐφετεῖον ἀναφέρεται, ὑπεχρεώθη εἰς ἀπόδειξιν ὁ τελευταῖος κομιστὴς.

Ἐπειδὴ ὁρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον δὲν ἐπέτρεψε μαρτυρικὴν ἀπόδειξιν περὶ τῆς εἰδικῆς ταύτης συμφωνίας, καθ' ὅσον οὐδεμία ἐξαιρετικὴ περίπτωσις συνέτρεχε πρὸς ἐπίτρεψιν αὐτῶν, μὴ ὄντος ἐμπόρου τοῦ ἐνισταμένου, καθ' ὃ συνομολογεῖται διὰ τῶν προτάσεων ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων. Οὐτε δύνανται ν' ἀποτελέσωσιν ἀρχὴν ἐγγράφου ἀποδείξεως ἄλλαι ὁμοίας φύσεως ὀπισθογραφίσεις, ὡς ἀξιοῖ ὁ ἐκκαλὼν, ὑπάρχουσαι εἰς ἄλλας συναλλαγματικὰς ἐντελῶς ἀσχετοὺς πρὸς τὴν ἐπίδικον καὶ ἀφορώσας ἄλλας ἀπαιτήσεις καὶ οὐχὶ τὴν προκειμένην, καὶ αἵτινες μόνον ὡς δικαστικὰ τεκμήρια ἡδυναντο νὰ χρησιμεύσωσιν ἐὰν ἐπιτρέπετο ἡ μαρτυρικὴ ἀπόδειξις διότι καὶ τὸ χρησιμεῖον ὡς ἀρχὴ

εγγράφου αποδείξεως έγγραφον πρέπει νὰ ἦται συντεταγμένον κατ' αποδεικτικὸν τύπον, ὅπως καὶ τὸ παρέχον πλήρη ἀπόδειξιν· τὰ δὲ παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐπικαλούμενα ἔγγραφα οὐδεμίαν δύνανται ν' ἀποτελέσωσιν ἡ ἀπόδειξιν διὰ τὴν προκειμένην δίκην.

Ἐπειδὴ περὶ τῆς ἐξοφλήσεως τῆς ἐπιδόκου συναλλαγματικῆς ἰσχυρίσθη ὁ ἐφεσίβλητος κατὰ τὴν κυρίαν δίκην, ὡς δηλοῦται ἐκ τῶν ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένων πρωτοδικῶν προτάσεων του, ὅτι ἐπλήρωσε ταύτην ὁ ἀποδέκτης Ν. Γ*** κατὰ τὴν λήξιν· ἐπομένως περὶ τοῦ γεγονότος τούτου, ὡς τρίτος, δὲν ἠδύνατο νὰ προμηθευθῇ ἔγγραφον ἀπόδειξιν· ὅθεν ὀρθῶς, εἰ καὶ δι' ἄλλον λόγον ἐπετράπη αὐτῷ μαρτυρικὴ ἀπόδειξις.

Ἐπειδὴ τὸ πρωτοδικεῖον δὲν ἐξεδίκασεν εἰσέτι ὀριστικῶς τὴν προκειμένην διαφορὰν· ἐπομένως δύνανται ἐὰν κρίνῃ ἀνργκαῖον νὰ διατάξῃ τὴν προσήκουσαν ἀπόδειξιν περὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὅτι ὑπῆρξε συμφωνία μετὰ τοῦ ἐφεσίβλητου, παρακαλέσαντος νὰ μὴ ἐγερθῇ ἡ ἀγωγή ἐντὸς τῶν 15 ἡμερῶν καὶ ὅτι ἤθελεν ἀνανεώσει ταύτην πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς 15 ἡμέρου διορίας.

Ἀριθ. 1810 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΒΑΦΑΣ

Ἐπιτροπεία.— παραχώρησις μισθοδοσίας ἐπὶ διαχειρίσει.

Ἐπειδὴ, ἐκ τῶν προσαγομένων ἐγγράφων καὶ τῆς γνωμοδότησεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, καθίσταται δῆλον ὅτι πρόκειται περὶ διαχειρίσεως μεγάλης περιουσίας ἐκ πολλῶν ἀκινήτων συγκεϊμένης, τῆς ὁποίας ἡ καλὴ καὶ σύμφωνος πρὸς τὰ συμφέροντα τῆς δικαιούχου διαχείρισις καὶ ἀπασχόλησιν ἀπὸ τῶν ἔργων τοῦ διαχειριζομένου ἀναγκαίως ἐπιφέρει καὶ χρόνου πολλοῦ ἀπώλειαν καὶ κόπους ἐπιβάλλει, ἔνεκα τῶν ὁποίων εὐλογον κρίνεται τὸ δικαστήριον τοῦτο τὴν γνωμοδότησιν τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου περὶ χορηγήσεως τῷ αἰτοῦντι ἐπιτρόπῳ ἀντιμισθίας δραχμῶν 150 κατὰ μῆνα κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐπιτροπείας αὐτοῦ, τούτῳ δὲ τῷ λόγῳ δεκτὸς ὁ σχετικὸς λόγος τῆς ἐφέσεως καὶ μεταρρυθμιστέα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, καθόσον οὐχὶ ὀρθῶς ἀπέριψε κατὰ τοῦτο τὴν αἴτησιν, δεκτὴ δὲ αὕτη κατὰ τοῦτο καὶ ἐπικυρωτέον κατὰ τοῦτο τὸ διάσκημμα τοῦ οἰκογενειακοῦ συμβουλίου.

Ἀριθ. 1817 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΒΑΛΤΙΝΟΣ

Προϊκία ὑποθήκη.— συμφωνία ἐξαλείψεως.— ἀνίσχυρον.— πλειστηριασμός.— παράστασις τῆς συζύγου.— ἀπόδοσις παραπέμπουσα ἰδιαιτέρῳ συζητήσει.

Ἐπειδὴ τὸ ὑπ' ἀριθ. 61 § 4 τοῦ Νόμου περὶ ὑποθηκῶν χορηγουμένον δικαίωμα εἰς τὴν σύζυγον νὰ ἐγγράψῃ ὑποθήκην ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τοῦ ἀνδρὸς καὶ ἡ ἐν αὐτῷ ἀναφερομένη ἀπαγόρευσις πάσης συμφωνίας μεταξὺ τῶν συζύγων περὶ μὴ ἐγγραφῆς τῆς προικὸς, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρ. 11 § 4 τοῦ ἰδίου νόμου, δι' οὗ ἀνεγνωρίσθη δικαίωμα ἐγγραφῆς ὑποθήκης ὑπὲρ τῆς προικὸς, καταδηλοῦσι τὸν

σκοπὸν τοῦ νομοθέτου πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς προικὸς, οὕσης δημοσίας τάξεως· ἀλλ' ὁ σκοπὸς οὗτος ἤθελεν ἀποτύχει ἐν τῇ περιπτώσει· ἐπιτρέπετο ἡ κατὰ συμφωνίαν ἐξαλείψις τῆς ἐγγεγραμμένης ὑποθήκης κατ' ἀκολουθίαν εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς συμφωνίας περὶ μὴ ἐγγραφῆς ὑποθήκης ὑπὲρ τῆς προικὸς ἐνυπάρχει καὶ ἡ συμφωνία περὶ μὴ ἐξαλείψεως τῆς ἤδη ἐγγεγραμμένης· πᾶσα δὲ τοιαύτη κατὰ συμφωνίαν ἐξαλείψις λογίζεται ἄκυρος καὶ ἡ ἐγγεγραμμένη ὑποθήκη θεωρεῖται ὑφισταμένη ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς τῆς· τὸ τοιοῦτο δὲ δὲν προσκρούει εἰς τὸν θεσμὸν τῆς δημοσιότητος, διότι ὁ νόμος ἠνόησε τὰς ἐγκύρως ἐξαλειφθείσας ὑποθήκας ὡς ἀποσδενυμείνας, οὐχὶ δὲ καὶ τὰς ἄκυρους, αἵτινες θεωροῦνται ὑπάρχουσαι καὶ μετὰ τὴν ἐξαλείψιν, ἔνεκα τῆς ὁποίας, ὡς ἄκυροι, δὲν δύνανται νὰ παραχθῶσι δικαίωματα, κατ' ἀκολουθίαν ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἔκρινεν ὡς ἄκυρον τὴν γενομένην ἐξαλείψιν καὶ ὑφισταμένην τὴν ὑπὲρ τῆς προικὸς τῆς ἐφεσίβλητου ὑποθήκην καὶ κατέταξε ταύτην ὡς πρώτην ἐνυπόθηκον, προηγουμένην τοῦ ἐκκαλοῦντος.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν μνησθεισῶν διατάξεων, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρ. 48 τοῦ Νόμου περὶ ὑποθηκῶν καὶ 991 καὶ 993 Πολ. Δικον., ἐξάγεται ὅτι εἰς τὴν σύζυγον ἐδόθη τὸ δικαίωμα τῆς παραστάσεως κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς ἐκτελέσεως πρὸς ὑπεράσπισιν καὶ ἐξασφάλισιν τῶν δικαιωμάτων τῶν ἐκ τῆς προικὸς τῆς ἀπορρεόντων, συνεπεία τοῦ γενομένου πλειστηριασμοῦ τῶν ἐνυπόθηκων κτημάτων τοῦ ἀνδρὸς, ἐκτὸς ὅμως τούτου αὕτη ἔχει ὑπὲρ ἑαυτῆς καὶ ἀφάσιν διατάττουσαν τὸν χωρισμὸν τῆς προικὸς, ἥτις ἰσχυρά ἐστίν ἐφόσον δὲν προσεβλήθη κατ' ἀκολουθίαν τούτων νομίμως αὕτη ἀνηγγέλθη καὶ ἐμπροθέσμῳ καὶ ἐντὸς τοῦ ὁρισταμένου ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς προσκλήσεως ἐπέφερε τὰς ἀντιρρήσεις τῆς καὶ ὀρθῶς αὕτη κατετάχθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως διὰ τὸ ποσὸν δραχμῶν 6,000 ἀποδεικνυόμενον ἐκ τοῦ προικοσυμβολαίου, ὡς ἀποτελοῦν τὴν ὑπὲρ αὐτῆς συστάσαν καὶ δοθεῖσαν προϊκῇ οὐδεμίαν δὲ ἐπιρροὴν ἔχει ὁ εἰς τὴν ἐφεσίβλητον ἀποδιδόμενος ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος δόλος κατὰ τὴν γενομένην ἐξαλείψιν, καθόσον ἡ πρὸς ἐξαλείψιν τῆς προικὸς δεδομένη ὑπὸ τῆς συζύγου συναίνεσις, ὅπως δὴποτε γενομένη εἶνε ἄκυρος καὶ τοῦτο καθόσον πρόκειται περὶ προστασίας τῆς προικὸς ἐν διαφερούσης τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ μὴ ἀποτελούσης περιουσίαν ἀνήκουσαν εἰς τὴν σύζυγον, ἀλλὰ χρησιμεύουσαν διὰ τὰ βάρη τοῦ γάμου.

Ἐπειδὴ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐφ' ὅσον παρέμεινε τὰς προσεπιλήψεις τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ τοῦ ἐφεσίβλητου Κ. Κ*** καὶ τὴν τούτου παρέμβασιν εἰς ἰδιαιτέραν συζήτησιν, δὲν εἶναι οὔτε ὀριστικὴ οὔτε προδικαστικὴ περὶ ἀποδείξεως, καθόσον οὔτε τῆς διαφορᾶς ἀπεκδύεται οὔτε ἀποδείξεις διατάσσει, ἀλλ' εἶναι ἀπλῶς προκατασκευαστικὴ καθ' ὃ κανονίζουσα τὴν συζήτησιν· ὡς τοιαύτη ὅθεν δὲν ὑπόκειται εἰς ἐφῆσιν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 180, 181 515 § 2 καὶ 749 Πολ. Δικον., καθ' ὅς εἰς ἐφῆσιν ὑπόκεινται μόνον αἱ ὀριστικαὶ περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεις, κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἐφῆσις, καθ' ὅσον ἀπευθύνεται κατὰ τῆς τοι-

αύτης προπαρασκευαστικής διατάξεως τῆς ἀποφάσεως εἶναι ἀπαράδεκτος καὶ ὡς τοιαύτη ἀπορριπτέα κρίνεται (*).

Ἀριθ. 1818 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΒΑΛΤΙΝΟΣ

Ἀνακοπὴ ἐπ' ἀνακοπῆς. = ὁροι ἀπαρἀδέκτου. ἀναδυζήτησις ἀνευ ἐγγραφῆς πινακίῳ. = ἐρημοδικία δι' ἑλλειψιν πληρεξουσίου. = ἐκχώρησις. = παρἐμβάσις. = ἐννοια προδικασίας.

Ἐπειδὴ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 507 Πολ. Δικονομίας, δι' ἧς ἀπαγορεύεται ἡ ἀνακοπὴ ἐπὶ τῆς ἀνακοπῆς, ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν ἔχει ὅτι ἡ ἀπορριφθεῖσα ἀνακοπὴ εἰσῆχθη τακτικῶς πρὸς συζήτησιν, τοιῦτο διὰ τακτικῆς αὐτῆς ἐγγραφῆς εἰς τὸ πινάκιον τοῦ δικαστηρίου, ἐν προκειμένῳ ὅμως, ἀφοῦ ὡς ὁμολογεῖται ὑπὸ τῶν διαδίκων, ἡ διὰ τῆς ἀνακοπτομένης ἀποφάσεως ἀπορριφθεῖσα ἀνακοπὴ δὲν ἦτο ἐγγεγραμμένη εἰς τὸ πινάκιον, ἡ δὲ συζήτησις ταύτης ἐγένετο ἀνευ εἰσαγωγῆς καὶ ἐκφωνήσεως ταύτης ἐκ τοῦ πινακίου, ἄκυρος ἐστὶν αὕτη, καθ' ὃ μὴ τηρηθεῖς τῆς διὰ τὴν νόμιμον εἰσαγωγὴν ταύτης ἀπαιτουμένης προδικασίας, ὁρώσης μάλιστα τὴν δημοσίαν τάξιν· δὲν ἔχει δὲ οὐδεμίαν ἐπιρροὴν τὸ ὑπὸ τῶν καθ' ὧν ἡ ἀνακοπὴ ὑποστηρίζομενον γεγονός ὅτι ἡ ἀνακοπὴ, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἡδὴ ἀνακοπτομένη ὑπ' ἀριθ. 255 ἀπόφασις, εἰσῆχθη πρὸς συζήτησιν μετ' ἀνασυζήτησιν καὶ ὅτι κατὰ ταύτην παρέστη ὁ πληρεξούσιος δικηγόρος, ἀλλὰ δὲν προσήγαγε πληρεξούσιον καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐδέδικασθη ἐρήμην· διότι καὶ ὅταν ἡ ὑπόθεσις εἰσάγεται πρὸς ἀναζήτησιν καὶ ἀπολείπεται ὁ εἰς τὴν διαδίκων, ἐρημοδικία δὲν δύναται· νὰ χωρήσῃ ἀνευ εἰσαγωγῆς καὶ ἐκφωνήσεως τῆς ὑποθέσεως ἐκ τοῦ οἰκείου πινακίου· ἡ ἐρημοδικία δ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει εἶναι ἄκυρος, ἀνεξαρτήτως τοῦ πῶς προεβλήθη αὕτη, τοῦτο ἐστὶν ἀνέγνεται διότι δὲν ἐνεφανίσθη ὁ διάδικος ἢ διότι παρέστη μὲν διὰ πληρεξουσίου δικηγόρου δὲν προσήγαγεν ὅμως οὗτος πληρεξούσιον.

Ἐπειδὴ τὴν προδικασίαν τῆς παρἐμβάσεως, κατὰ τὸ ἄρθρον 158 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἀποτελεῖ τὸ δικόγραφον τῆς παρἐμβάσεως οὐχὶ δὲ καὶ ἡ κοινοποίησις αὐτοῦ, ἐπομένως ἐφ' ὅσον ὁ ἐκκαλῶν καὶ καθ' οὗ ἡ παρἐμβάσις ἰσχυρίζεται ὅτι τοιοῦτο δικόγραφον παρἐμβάσεως κατὰ τοὺς νόμιμους τύπους συντεταγμένον δὲν ἐγένετο, νομίμως προβάλλει τὸν τοιοῦτον ἰσχυρισμὸν τοῦ καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν συζήτησιν, καθὼ ἀναγόμενον εἰς τὴν τήρησιν καὶ τὸ κύρος τῆς προδικασίας καὶ θυνάμενον καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος νὰ ἐξετασθῇ· μὴ προσαγομένου δὲ τοιοῦτου δικογράφου δέον νὰ ὑποχρεωθῶσιν οἱ ἐφεσίβλητοι εἰς τὴν προσαγωγὴν τοῦ ἀπαραίτου ὄντος διὰ τὴν νόμιμον ὑπεισέλευσιν τῶν ὡς ἐκδοχέων εἰς τὴν δίκην, τὴν ὑφισταμένην ἐκκρεμῇ μεταξὺ τῆς ἐκχωρητρίας καὶ τοῦ ἀντιδίκου τῆς, καθόσον κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 89, 90 231 καὶ 233 τῆς Πολ. Δικονομίας, πᾶς τρίτος, μὴ ὦν ἀρχικὸς διάδικος, μόνον διὰ παρἐμβάσεως κυρίας ἢ προσθέ-

του, τοῦτο ἐστὶ διὰ δικογράφου φέροντος τὰ προσόντα τῆς ἀγωγῆς δύναται νὰ ὑπεισέλθῃ εἰς τὴν μεταξὺ τῶν ἀρχικῶν διαδίκων ὑφισταμένην ἐκκρεμῇ δίκην, ἡ δὲ ἐκχώρησις μεταβιβάζει μὲν τὸ δικαίωμα δὲν μεταβάλλει ὅμως ἀνευ δικογράφου παρἐμβάσεως καὶ τὸ δικαστικὸν συνάλλαγμα τὸ μεταξὺ τῶν ἀρχικῶν διαδίκων συναφθὲν, ἐφ' ὅσον δὲ ἰσχυρίζεται ὅτι τὸ δικόγραφον τῆς παρἐμβάσεως δὲν ἔχοινοποιήθη πρὸς ἀμφοτέρους τοὺς διαδίκους τῆς κυρίας, δίκης, τὸν τοιοῦτον ἰσχυρισμὸν τοῦ, ὡς μὴ ἀναγόμενον εἰς τὴν προδικασίαν, μόνον κατὰ τὴν συζήτησιν καθ' ἣν παρἐβῃ οὗτος ἡδύνατο νὰ προτείνῃ κατ' ἀκολουθίαν τῶν παρἐμβαίνόντων καὶ ἐφεσιδλήτων προβαλλόντων τὸ ἀπαράδεκτον τοῦ τοιοῦτου ἰσχυρισμοῦ ὡς μὴ προταθέντος κατὰ τὴν συζήτησιν καθ' ἣν παρἐβῃσαν οὗτοι, τούτου δὲ ἀποκροῖοντος τοῦτον, ὑπόχρεός ἐστιν ὁ μὲν καθ' οὗ ἡ παρἐμβάσις ἐκκαλῶν νὰ προσαγάγῃ τὰς προτάσεις τῆς συζήτησεως ἐκείνης, οἱ δὲ παρἐμβαίνοντες τὰ ἀποδεικτικὰ τῆς γενομένης κοινοποιήσεως πρὸς ἐκτίμησιν, διὰ τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ τοιαύτη ἐνστάσις ἐγκαίρως ὑπεβλήθη, τὴν ἀκυρότητα δὲ τὴν ἐπερχομένην ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῆς παρἐμβάσεως ἢ τῆς μὴ νομίμου κοινοποιήσεως ταύτης, δὲν ἰσχυροποιεῖ ἡ κατὰ τὴν παροῦσαν συζήτησιν παράστασις τῆς ἐκχωρητρίας, τοσούτῳ μᾶλλον καθόσον αὕτη παρίσταται ὑπὸ τὴν ιδιότητα τῆς κληρονόμου ἐνὸς τῶν ἐκδοχέων καὶ ἐπομένως ἀπαραιτήτως ἀναγκαία εἶναι ἡ προσαγωγὴ τῶν προμνημονευθέντων ἐγγράφων.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Ἀριθ. 947 (1905)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Ι. ΒΕΛΛΙΝΗΣ

Χρονολογία παραγγελίας πρὸς κατάσχεσιν. = δύναξις ἐκθέσεως. = τόπος. = προβολὴ ἀκυροτήτων πρώτης.

Ἐπειδὴ ἐξεταστέαι εἰσὶν αἱ κατὰ τῆς πρώτης κατασχέσεως ἐνστάσεις τοῦ ἐφεσιδλήτου καὶ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ, ὡς τείνουσαι εἰς ἐνίσχυσιν τῆς δευτέρας κατασχέσεώς του.

Ἐπειδὴ ἡ ἑλλειψὶς τῆς χρονολογίας, καθ' ἑαυτὴν καὶ μόνη, δὲν καθιστᾷ ταύτην ἄκυρον, εὐθενὸς νόμου ἐπιτάσσοντος διὰ τὸ κύρος τῆς παραγγελίας τὴν ὑπαρξίν χρονολογίας, ἀφοῦ δὲ ἡ παντελὴς ἑλλειψὶς αὐτῆς δὲν ἐπηρεάζει τὸ κύρος τῆς παραγγελίας, ἄσκοπος εἶναι καὶ ἀνευ νομικῆς σημασίας ἡ ἐπικαλουμένη ὑπὸ τοῦ ἐφεσιδλήτου πλαστότης αὐτῆς.

Ἐπειδὴ, καίτοι ἡ σύνταξις τῆς ἐκθέσεως δὲν ἀπαιτεῖται νὰ γείνη ἐπιτοπίως ἐπὶ κατασχέσεως πολλῶν ἀκινήτων, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, τῆς ἰδίας περιφέρειας, ὅτε ἀναγκαία καθίσταται ἡ εἰς διάφορα ἐγγύς μέρη περιέλευσις τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος· ἐν τοῦτοις ἡ θέσις «Κούτσουρα ἢ Ἐτλὰ» τῆς περιφέρειας Ἀλυσούμπαση τοῦ Δήμου Δύμης, ἐνθα τὸ πρῶτον κατασχεθὲν κτῆμα, καὶ εἰς πλησίον ἄλλα κτῆματα τῆς ἰδίας περιφέρειας ἐφ' ὧν ἐπεβλήθη κατασχέσεις καὶ ἐπερατώθη ἡ ἐκθεσις ἐπὶ τοῦ τελευταίου κτήματος τῆς αὐτῆς περιφέρειας, ὥστε δὲν

*) Contra ἡ μετ' ὀλίγον δημοσιευθεῖσα 515 Α. Π.

υφίσταται ή έκτός του τόπου των κατασχεθέντων σύνταξις της έκθέσεως, ως μη έρθως ισχυρίζεται ο έφεσίβλητος (*).

Έπειδή ο έφεσίβλητος προσβάλλει τους τίτλους, δυνάμει των όποιων ένηργήθη ή πρώτη κατάσχεσις, ως εικονικούς, δέον να υποχρεωθ ή απόδειξιν της άρνούμενης εικονικότητας δια παντός νομίμου μέσου και μαρτύρων και τουτο καθόσον ή εικονικότης των τίτλων καθιστά άκυρον την άνευ νομίμων τίτλων κατάσχεσιν.

Έπειδή συγχρόνως ο έφεσίβλητος ισχυρίζεται ότι εικονικώς και εκ συμπαίγνιας μεταξυ του όφειλέτου και του 'Α. ΙΙ^{***} επεβλήθη ή πρώτη κατάσχεσις, έπως έμποδισθώσιν άλλαι κατασχέσεις παρά των άλλων άληθών δανειστών, δέον να υποχρεωθ ή επίσης εις απόδειξιν της εικονικότητας και της συμπαίγνιας, επί τη άρνήσει του έκκαλούντος, δια παντός νομίμου μέσου.

*Αριθ. 950 (1905) (**)

Εισηγητής ο έφέτης κ. Ι. ΒΕΛΛΙΝΗΣ

Δίκη μεταξυ έκδοχέως και όφειλέτου. - προσεπικληθείς έκχωρητού.

Έπειδή ο έκχωρων άπαιτήσιν έξοφληθείσαν, υπόκειται εις απόζημίωσιν άπέναντι του όφειλέτου, εάν ούτος έξαναγκασθ ή να πληρώσ η προς τόν έκδο-

(*) Πρβλ. περί τούτου την έν σελ. 143 XII γνώμοδότησιν και την ύπ' αυτήν σημειώσιν μας.

(**) Έπιμένεται σύγχυσις άκατανόητος, συμβάλλοντος εις τούτο και του δυσχερούς ζητήματος τις έστι τρίτος. Και πρώτον μόν είναι άπολύτως έπαλημένη ή έξ ής όρμώνται αι σκέψεις της αποφάσεως άφετηρία, ότι ο έκχωρητής, έκχωρήσας άπαιτήσιν έξοφλημένην, υπόκειται εις απόζημίωσιν άπέναντι του όφειλέτου, έξαναγκασθέντος να πληρώσ η και τω έκδοχέ. Αυτό είναι άπολύτως άκατανόητον. Προς ίδρυσιν του δικαιώματος τούτου άπαιτείτο ή έκχώρησις να άπετέλει φραγμόν τινά άνυπερέβλητον άείργοντα τόν όφειλέτην της άνασκήσεως των άμυντικών αυτού δικαιωμάτων, όν έξόχως ή έξόφλησις, άλλ' είναι βέβαιον ότι τοιοῦτον δέν άποτελεί, και ο όφειλέτης είναι και άπέναντι του έκδοχέως εις όλαν θέσιν ήτο και άπέναντι του έκχωρητού. Έάν δέν επρόβαλε κατά του έκδοχέως ή δέν απέδειξεν (ίδου ή ούρά του ζητήματος τις είναι τρίτος) άπέναντι του έκδοχέως την προεργονύσιν τω έκχωρητ ή έξόφλησιν, δέν βλέπομεν διά τινά λόγον δύναται να άποδοθ ή τούτο εις ύπαιτιότητα του έκχωρητού δια να γένηται ύπεύθυνος εις απόζημίωσιν. Τουτ' αυτό ή δύνατο παθείν ο όφειλέτης και άπέναντι αυτού του έκχωρήσαντος δανειστού. Διότι και εάν άπέναντι αυτού, έναύγοντος αυτόν μετά γενομένην προς αυτόν έξόφλησιν, δέν επρόβαλε ή δέν απέδεικνε την έξόφλησιν, ούδεμίαν θά ή δύνατο έχειν άπαιτήσιν απόζημιώσεως δια την εκ δευτέρου πληρωμήν. Τό δεδικασμένον θά τόν απέκλειεν έντελώς. Αλλά και εάν ήθελεν ύποτεθ ή τó αντίθετον, τότε ή άγωγή θά ήρμοζε κατά του λαδόντος την δευτέραν πληρωμήν έκδοχέως, ο όποιος δέν είναι ή συνέχεια του έκχωρητού. Και άκολουθοῦσιν άλλα άτοπα, τά δ ποία ύπεδείξαμεν πάντοτε, καταπολειμούντες τό εις ύποστήριξιν του συμφέροντος της προβολής εικονικότητας της έκχωρήσεως επικαλούμενον συμφέρον της επαγωγής όκου τω έκχωρητ ή. Έάν ο προσεπικληθείς έκχωρητής έν συνενόήσει μετά του έκχωρηθέντος

χέα την αυτήν άπαιτήσιν, μη στερούμενος του τούτου επί απόζημιώται δικαιώματος αυτού εκ του ότι ούτος ή δύνατο να άντιτάξ η κατά του έκδοχέως όσας είχε κατά του έκχωρητού ένστάσεις' άφού λοιπόν ο έκχωρητής είναι εκ του προσώπου του προς απόζημίωσιν ύπόχρεως, νόμιμως δύναται ο όφειλέτης να προσεπικαλέσ η εις την δίκην τόν έκχωρητήν, όταν μάλιστα, ως δηλοῖ ο προσεπικαλών, πρόκειται να επαγά η προς αυτόν όρκον περί της έξοφλήσεως, εκ της μη δόσεως του όποιου έξαρτάται ή προς απόζημίωσιν ύποχρέωσις του έκχωρητού, καθ' ήν περίπτωσιν ο έκδοχέως, ο και κυρίως διάδικος, δώσ η τόν επί μη έξοφλήσει όρκον. Ούδ' έχει έννομον συμφέρον ο έκδοχέως ν' άποκρούσ η την

όφειλέτου άποδεχ ή και δώσ η τόν όρκον ότι τό χρέος έξοφλήθη. δια να χαντακωθ ή άπλως τό δικαίωμα του έκδοχέως και τω άντιταχ ή έν καιρῳ ύπό του καταδικωθέντος επί άποδοσει του τιμήματος της έκχωρήσεως έκχωρητού ή ένστασις του Μανίπου; Δύναιται πρῶξις του έκχωρητού μεταγενεστέρα της έκχωρήσεως, ός θά είναι ο παρ' αυτού δοθησόμενος όρκος, να επηρεάσ η τά κτηθέντα δικαιώματα του έκδοχέως; Απολύτως άδύνατον. Τούτο κατανόει ή άπάφασις και σπεῦδει να προσθέσ η ότι δεδικασμένον κατά του όφειλέτου θά επιφέρ η ο του έκδοχέως και ούχι ο του έκχωρητού περί έξοφλήσεως όρκος. Τούτο κορυφώνει την σύγχυσιν εις τόν υπέρτατον βαθμόν. Υπό την όμιν ταύτην προσεπικαλείται εις την δίκην ο έκχωρητής όχι δια να συμμετέ η αυτής προς οίονδηποτε σκοπόν, άλλά δια να ποσοδοποιηθ ή έν τω μέλλοντι επ' απόζημιώται δίκη του τω έκδοχέ πληρώοντος όφειλέτου, διότι είτε δώσ η τόν περί έξοφλήσεως όρκον και γείνη άναπόδεικτος ή έξόφλησις, είτε δέν τόν δώσ η και άποδεχ ή ή έξόφλησις, ούδαμώς επηρεάζεται ή παρούσα δίκη, διότι ο όφειλέτης πάντως θά υποχρεωθ ή να πληρώσ η τω έκδοχέ. Τοιοῦτο τρόπος ύποτελείται δικονομικόν τερατούργημα, ενώπιον του όποιου ο μυθολογούμενος τραγέλαφος είναι τό άρμονικώτερον των πλασμάτων. — Η πρωτόδικος 140 (1905) Πρωτ. Ζακίνθου, έκδοθείσα τη εισηγήσει του πρωτοδίκου κ. Α. Λαμασκηνοῦ, έχει ὅδε :

α' Έπειδή ή του προσεπικληθέντος έκχωρητού Χ. Ι. Δ^{***} ένστασις άπαραδέχου της προσεπικλήσεως των άνακοπόντων όφειλετών ως μη νομιμοποιουμένης κατ' αυτού, καθ' όλαν έχει βάσιν, είναι βάσιμος, καθόσον των προσεπικαλούντων ζντων όφειλετών της περί ής πρόκειται άπαιτήσεως, και του προσεπικαλουμένου αξιομένου ως έκχωρητού, ούδεμίαν των έν άρθρῳ 232 Πολ. Δικ. έν συνδυασμῳ τοίς αύτόθι παρατιθεμένοις περιπτώσεσιν μεταξυ μη όμοδίκων, καθ' ός δύναται να ύπαρξ η δικαίωμα προσεπικλήσεως και ύποχρέωσις προς παρέμβασιν, Μη άποδεικνύοντες έν προκείμενῳ οι προσεπικαλοῦντες την αξιομένην παρ' αύτών έξόφλησιν και καταβάλλοντες τά όφειλόμενα δέν δικαιούνται εις απόζημίωσιν κατά τῷ έκχωρητῷ και επί τη έκδοχ ή ότι έληθῶς είχαν καταβάλλει αύτά πρό της έκχωρήσεως τά όφειλόμενα, διότι τό δεδικασμένον αντί έληθείας έκλαμβάνεται και οῦτοι έδικάσθησαν μετά του έληθούς διαδίκου του ένεστώτος δικαιούχου της άπαιτήσεως δέν θά δικαιούται δ' άφ' έτέρου ο έκχωρητής, μη προσεπικαλούμενος, εις τριτανακοπήν, ούδέν έννομον έχων συμφέρον επί τούτῳ, ήττηθέντων των όφειλετών, έτέρα περίπτωσις καθ' ήν ύπάρχει δικαίωμα προσεπικλήσεως και ύποχρέωσις προς παρέμβασιν.

προσεπείκλησιν καὶ τὴν ἐνταῦθα παρέμβασιν τοῦ ἐκχωρητοῦ, οὗτινος ὁ ἐπαχθισόμενος ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου ὁρκος δὲν ἐπηρεάζει τὸ μεταξὺ αὐτοῦ (ἐκδοχέως) καὶ τοῦ ὀφειλέτου δεδικασμένον, ὅπερ θὰ ἐπιφέρει ὁ τοῦ ἐκδοχέως καὶ οὐχὶ τοῦ ἐκχωρητοῦ ὁρκος. Ἐντεῦθεν ἐσφαλὲν ἡ ἐκκαλουμένη 140 (1905) ἀποφάσεις τῶν ἐν Ζακύνθῳ Πρωτοδικῶν, θεωρήσασα ἀπαράδεκτον τὴν προσεπείκλησιν, καὶ κατὰ τοῦτο μεταρρυθμιστέα καθίσταται, δεκτὴς γινομένης τῆς ἐφέσεως τῶν ἐκκαλούντων ὀφειλετῶν.

Ἐπειδὴ γενομένης δεκτῆς τῆς ἀνακοπῆς τῶν ὀφειλετῶν κατὰ τῆς ἐπιταγῆς τοῦ ἐρημοδικούντος ἐκδοχέως, καὶ ἀκυρουμένης ταύτης γενομένης τὴν 29 Σεπτεμβρίου 1899 παρὰ πόδας τῆς 280 (1876) ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ζακύνθου, οὐδεὶς λόγος ὑφίσταται νὰ ἐξετασθῇ κατὰ οὐσίαν ἡ κατὰ τοῦ ἐκχωρητοῦ προσεπείκλησις, ἣτις ἔχει ἐπικουρικὸν χαρακτήρα, καθ' ἣν περίπτωσιν ὑπερχεοῦντο οἱ προσεπικαλούντες ἐπὶ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐπιταχθέντος χρέους τυχόν ἀπορριπτομένης τῆς περὶ ἐξοφλήσεως ἐνστάσεως τῶν.

Ἀριθ. 958 (1905)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀνακοίνωσις δίκης μετὰ προδικησέως - χρόνος ἐνεργείας.

Ἐπειδὴ ἡ πρὸς τὴν λιμενικὴν ἐπιτροπὴν ἀνακοίνωσις τῆς δίκης, εἰς ἣν προσεπικλήθη εἰς ἀναγκαστικὴν παρέμβασιν παρὰ τῶν ἐναγομένων καὶ ἐκκαλούντων, ἐκοινοποιήθη πρὸς αὐτὴν μετὰ τὴν ἐκδοσιν τριῶν ἐπὶ τῆς δίκης ταύτης ἀποφάσεων, ἐνῶ ἔδει κατὰ τὴν προδικασίαν νὰ κοινοποιηθῇ τὸ δικόγραφον τοῦτο κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρ. 561 Πολ. Δικ. ἐντὸς τῶν ὀριζομένων ἐν αὐτῷ προθεσμιῶν, ἐπομένως εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἐκπροθέσμως γενομένη, διὸ καὶ ἀπαράδεκτος, κατὰ τὴν βάσιμον περὶ τούτου ἐνστασιν τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς Πατρῶν.

Ἀριθ. 962 (1905)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Χ. ΝΙΚΗΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀρνητικὴ δουλεία - στοιχεῖα.

Ἐπειδὴ, κατὰ τ' ἀρθρα 412 καὶ 430 τοῦ Ἰονίου Κώδικος, ἡ περὶ ἀρνήσεως δουλείας ἀγωγή εἶναι αὐτὴ ἡ περὶ διεκδικήσεως κυριότητος ἀκινήτου, ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει, κατὰ τὸ ἀρθρ. 533 τῆς Πολ. Δικον. ὁ ἐνάγων διὰ τῆς τοιαύτης ἀγωγῆς δέον νὰ περιλάβῃ αὐτὴ οὐ μόνον τὸ γεγονός ὅτι εἶναι κύριος, ἀλλὰ καὶ πάντα τὰ πραγματικὰ περιστατικὰ ἐφ' ὧν στηρίζει τὰς ἀξιώσεις του, ἥτοι τίνι τρόπῳ ἐγένετο τοιοῦτος, ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου τὸ ἐνάγων Δημόσιον ἐκτίθησι μὲν ἐν τῇ ἐπιδίκῳ ἀγωγῇ του ὅτι «κυριεύει καὶ κατέχει» τὸ κτῆμα, ἐφ' οὗ ὁ ἐναγόμενος ζητεῖ νὰ ἀσκήσῃ δουλείαν φωτός, οὐδένα ὅμως τρόπον κτήσεως τῆς κυριότητός του ὀρίζει καὶ μόνον κατ' ἐφεσιν τὸ πρῶτον ὀρίζει τοιοῦτον, ἐπομένως ὁρθῶς τὸ Πρωτοδικεῖον Ζακύνθου ἀπέρριψεν ὡς ἀόριστον τὴν ἀγωγήν καὶ τὸ ἐναντίον καὶ μόνον παράπανον τῆς ἐφέσεως ἀπορριπτέον. Εἰ καὶ κατ' ἀσθενεστέραν γνώμην, τῆς ἀρνητικῆς ἀγωγῆς κύριον ἐχούσης αἵτημα τὴν παρεμπόδισιν τοῦ ἐνα-

γομένου τοῦ ἐπιχειρεῖν πράξεις περιοριζούσας τὴν ἀπόλυτον κυριότητα τοῦ ἐνάγοντος ἐπὶ ὀρισμένου κτήματος, τοῦτο καὶ μόνον ἔδει νὰ ἐκτίθεται ἐν τῇ ἀγωγῇ, ὁ δὲ τρόπος τῆς κτήσεως τῆς κυριότητος ἡδύνατο νὰ ὀρισθῇ καὶ κατὰ τὴν πρῶτην ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν ἐφ' ὅσον κατ' αὐτὴν ἤθελεν ἀμφισβητηθῇ αὐτὴ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου καὶ ἐπομένως, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἀφοῦ δὲν ἡμφισβητήθη αὕτη, οὐκ ὁρθῶς ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγή ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἥτις τῷ λόγῳ τούτῳ ἔδει νὰ μεταρρυθμισθῇ.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚ. ΝΑΥΠΑΛΙΟΥ

Ἀριθ. 5'6 (1907)

Εἰσηγητῆς ὁ πρωτοδίκης κ. Ι. ΠΕΤΡΟΥΝΑΚΟΣ

Ἐκτέλεσις - προϋποθέσεις - μισθωτήριο - προαποδείξεις χρήσεως.

Ἐπειδὴ τὰ ἀρθρα 854, 862 καὶ 863 τῆς Πολιτ. Δικονομίας, ὁρίζουσιν ὅτι τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν ἐγγράφου τινὲς προπαιτούμενα εἶναι 1) τὸ ἐκτελεστὸν τοῦ ἐγγράφου τούτου, 2) τὸ βέβαιον καὶ τὸ κατὰ ποσὸν καὶ ποτὶν προσδιωρισμένον τῆς ἐκτελεστέας ἀποδόσεως καὶ 3) ἡ προσπίδωσις τοῦ ἐγγράφου μετ' ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν.

Ἐπειδὴ ἐν προκειμένῳ ὑφίσταται μὲν ἐκτελεστὸν ἐγγράφον (τὸ μισθωτήριο συνδόλαιον καὶ ποσειδῶδη τοῦτο μετ' ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν, πλην ὅμως ἡ ἐκτελεστὰ ἀπόδοσις δὲν εἶναι βεβαία, ἀφοῦ ἀμφισβητεῖται ὑπὸ τῶν ἐπιτασσομένων μισθωτῶν καὶ δὲν βεβαιουται ἄλλοθεν ἡ ἐκπλήρωσις τῶν τοῖς ἐκμισθωταῖς ὑπὸ τῆς συμβάσεως ἐπιβεβλημένων ὑποχρεώσεων, ἥτις (ἐκπλήρωσις) ἐστὶν ἡ προϋπόθεσις τῆς διὰ τῆς ἐπιταγῆς ἐπιδιωκομένης ἀξιώσεως αὐτῶν.

Ἐπειδὴ ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ ὁρου, ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται ἡ ἐκτελεστὰ ἀπόδοσις δὲν εἶναι ἱκανοποιήτως ἀναγκαῖον ν' ἀποδεικνύηται ἐξ αὐτοῦ τούτου τοῦ ἐκτελουμένου ἐγγράφου (ποῦμα ἄλλως τε ἀδύνατον ἐν προκειμένῳ, ἀφοῦ πρόκειται περὶ γεγονότος μεταγενεστέρου τῆς συντάξεως αὐτοῦ) ἀλλὰ δύναται ν' ἀποδειχθῇ καὶ ἄλλοθεν, πάντως ὅμως ἡ τοιαύτη ἀπόδειξις δέον νὰ προηγηθῇ τῆς ἐπιταγῆς, διότι ἐν ἐναντίᾳ πεισιπτώσει ἑλλείπει τὸ κατὰ τὸ ἀρθρον 854 τῆς Πολ. Δικονομίας ἀπαραίτητον προπαιτούμενον τῆς ἐκτελέσεως, τὸ βέβαιον τῆς ἐκτελεστέας ἀποδόσεως. Ἀμφισβητουμένης δὲ τῆς ἐκπλήρωσεως τοῦ ρηθέντος ὁρου, δέον νὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ βεβαίωσις αὐτῆς διὰ κυρίας ἀγωγῆς. Κατ' ἀκολουσίαν, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ἐπὶ κρίσιν ἀνακοπῆς, ἀκυρωτέα ἐστὶν ἡ παρὰ πόδας τοῦ ἀνωτέρω συμβολαίου ἐπιταγὴ πρὸς πληρωμὴν.

ΝΟΜΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ

ΕΠΙ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ(*)

Προσταδία καὶ νομικὴ φύσις τῆς κοινῆς χρήσεως τῶν ρεόντων ὑδάτων.

17. Καθ' ὃ ἄρτι διαλάβομεν, ἡ ἐξουσία τοῦ ἀτόμου πρὸς τὴν κοινὴν χρῆσιν τοῦ ἐλευθέρως ρέοντος ὕδατος εἶναι δικαίωμα ἐκ τοῦ φυσικοῦ δικαίου ἀπορρέον

(*) Ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀθήναις δικηγόρου Γεωρ. Α. Μπαλῆ (συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου φύλλου).

και συναφές προς την προσωπικότητα του ατόμου, εἰς ᾧ και οὐδὲ τις ἄλλης προστασίας τυγχάνει ἐν τῷ Ρ. Δ. εἰμὴ τῆς διὰ τῆς περὶ ὕδρευς ἀγωγῆς, ἥτις ἐμμέσως οὕτω ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν χρῆσιν τοῦ ῥέοντος ὕδατος και προστατεύει ταύτην [1]. ἀναμφιβόλως οὐκ ἐφ' ὅσον τις κωλυθεὶς ἐν τῇ χρῆσει τοῦ ἐλευθέρως ῥέοντος ὕδατος ὑπέστη περιουσιακὴν ζημίαν, ἡ ἀγωγή αὕτη χωρεῖ και σήμερον παρ' ἡμῖν ὡς ἀγωγή ἐξ ἀδικήματος ἀστικής· ἀλλ' ἐν και ὁ μὴ δεικνύων βλάβην περιουσιακὴν ἐγείρει ταύτην σήμερον. εἶναι λίαν ἀμφιβόλως παρ' ἡμῖν [2].

Πρὸς προστασίαν ὅμως τῆς κοινῆς ἡ δημοσίας χρήσεως ἐπὶ τῶν ῥέοντων τῶν ἀποτελούντων δημοσίον ποταμὸν (fl. publicum). παρέχονται ὑπὸ τοῦ Ρ. Δ. τὰ ἐξῆς ἐνδικα μέτρα [3]: α') παράγγελμα ἀπαγορευτικὸν σκοποῦν ν' ἀποκωλύσῃ τινὰ νὰ ποιῇ ἢ ἐμβάλλῃ τι εἰς πλωτὸν ποταμὸν ἢ τὴν δὲχθην τούτου καθιστῶν χεῖρονα τὴν πρὸς πλοὺν χρῆσιν τοῦ Νόμ. 1 pr. (43.12). β') παράγγελμα ἀποκαταστατικὸν σκοποῦν ν' ἀποκαταστήσῃ τὴν προτέραν κανονικὴν κατάρστασιν τοῦ πλωτοῦ ποταμοῦ κατὰ τοῦ ποιήσαντος ἢ ἐμβάλλοντος ἤδη τι εἰς αὐτὸν ἢ τὴν δὲχθην αὐτοῦ ἀποκωλύων τὴν πρὸς πλοὺν χρῆσιν τοῦ ἐναντίον τῶν διατάξεων τοῦ ποσηγομένου παραγγέλματος Νόμ. 1 § 19 αὐτ. Κατὰ τὴν μνημονευομένην ἐν Νόμ. 1 § 12, 17, 18 (43.12) γνώμην τοῦ Λαβέωνος, καίτοι τὰ παραγγέλματα ταῦτα εἰσῆχθησαν διὰ τοὺς πλωτοὺς ποταμοὺς, δύνανται νὰ χωρῶσιν ὡς ὠφέλιμα (interdictum utile) και ἐν παντὶ ἄλλω δημοσίῳ ποταμῷ οὐκ ὁρθῶς δὲ οἱ Ubbelohde καὶ Ossig [4] τὰ χωρῶν ταῦτα ἐρημνεύουσιν ἐναντίον τοῦ γράμματος αὐτῶν ὡς ἐνοοῦντα ἐκείνους τοὺς μὴ πλωτοὺς ποταμοὺς, οἵτινες καθιστῶν ἐτέρους πλωτοὺς γ') παραγγελμα ἀπαγορευτικὸν και ἀποκαταστατικὸν ὅπως εἰς δημόσιον ἐν γένει ποταμὸν τὴν δὲχθην αὐτοῦ, μὴ ποιήσῃ ἢ ἐμβάλλῃ τις τι ἐξ οὗ τ' ὕδωρ τοῦ ποταμοῦ νὰ ρέῃ ἄλλως ἢ ὡς κατὰ τὸ ποσηγομένον θέος Νόμ. 1 pr. § 14 (43.13) ἢ ποσηγομένη διὰ τῶν ἔργων τούτων μεταβολὴ εἰς τὸν ροὺν τοῦ ποταμοῦ ἐνταῦθα ἀναφέρεται οὐχὶ εἰς τὴν ποσότητα τοῦ ῥέοντος ὕδατος (οἷα π. χ. ἐπέρχεται συννεφία παροχέτους τοῦ παροχθίου) ἀλλ' εἰς τὸν ῥόπον τῆς ῥοῆς και τὴν δομὴν αὐτῆς (ad modum et ad rigorem cursus aquae) καθισταμένου λ. χ. δομητικωτέρου τοῦ ροῦ [5]. 'Ο Νόμ. 1 § 8 αὐτ. ὁρλεῖ σαφῶς πόσον τὸ «ποσηγομένον θέος (prior aestas)». Κατὰ τοῦ παραγγέλματος τούτου ὁ ἐναγόμενος δύναται νὰ φέρῃ τὴν ἐνστάσιν equod ejus ripae muniendae causa non fiet» ἡλ. ὅτι πᾶν τὸ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ ἢ τῆς δὲχθης ποιηθὲν, ἐγένετο πρὸς ὀφελὸν αὐτῆς και ἀποτροπὴν βλάβης τοῦ ποιήσαντος (ἢ και πρὸς ὠφέλειαν τούτου) ἐφ' ὅσον ἡ ἐντεῦθεν βλάβη τῶν ἄλλων περιο-

κων δὲν ὑπερβαίνει τὴν τοῦ ἐνισταμένου [6]. "Αν πᾶσαι αἱ ἄνω διατάξεις ἐπὶ τῶν μνησθέντων παραγγέλματων ὁρῶσι και τὴν πηγὴν αὐτὴν και ἐν χωρῶσι και κατὰ τοῦ ιδιοκτήτου τοῦ ἐν ᾧ ἡ πηγὴ κτήματος τοῦ ποιοῦντος ἢ ἐμβάλλοντός τι κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ὁ λόγος κατωτέρω ἐνθα περὶ πηγῆς δ') παράγγελμα πρὸς προστασίαν τοῦ ἐλευθέρου πλοῦ τῶν πλωτῶν ποταμῶν Νόμ. 1 pr. II. (43.14). "Απαντα τὰ παραγγέλματα ταῦτα δύνανται νὰ ἔχωσιν ὡς παρεπόμενον και τὴν πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐναγομένου. δι' ἣν ὑπέστη ζημίαν ὁ ἐνάγων [7] ε') ἡ actio injuriarum — ἀγωγή περὶ ὕβρεως· αὕτη εἶναι ἐπιδοθητικὴ και διδεται ἐν ἀπορίᾳ ἄλλου ἐνδίκου μέσου (τῆς προσβολῆς θεωρουμένης ἐνταῦθα ὡς ἀπευθυνομένης κατὰ τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ πλοῦτος)· ἰδίᾳ διδοται αὕτη ἐν προκειμένῳ ὁσάκις δὲν κωλύεται μὲν ἡ κοινὴ χρῆσις ἐξ ἐπιχειρήσεως ἔργου τινος ἐκ τῶν ἐν τοῖς ἀνω παραγγέλματιν (opera manufacta) ἀλλὰ κωλύεται τινὶ ἢ χρῆσι· διὰ προσωπικῆς προσβολῆς και διὰ πράξεων ἀναφερομένων εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἐπιχειροῦντος χρῆσιν τοῦ ποταμοῦ, κωλυτικῶν δὲ ταύτης και ἀσχετῶν πρὸς χειροποίητον τι ἔργον ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ ἢ τῆς δὲχθης [8]· π. γ. κωλύεται τις ὑπὸ τινος προσωπικῶς και ἁμέσως, ἢ ἐμμέσως, ἐάν τις τελῶν ἀκολάστους πράξεις παρὰ τὴν δὲχθην ἢ λουόμενος ἐπιδεικτικῶς ἐν ἀδαμναίᾳ περιβολῇ παρ' αὐτὴν, καθιστᾷ ἀπρόσιτον τὸν ποταμὸν. 'Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν ταῖς περιπτώσεσι, καθ' ὅς χωρεῖ ἐν τῷ Ρ. Δ. ἡ actio injuriarum, συμπέπτει νὰ συντελῇται παρ' ἡμῖν πρᾶξις ἀξιοποινομένη ἐκ τοῦ Ποιν. Νόμου [9] και ἐντεῦθεν πασέπεται και ἀγωγή πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ κωλυθέντος ἐν τῇ χρῆσει· ἀλλὰ και πάλιν δὲν ἔπεται ὅτι ἐτέθη ἐκποδὸν ἢ ἀγωγή αὕτη παρ' ἡμῖν, ἰδίᾳ ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν ἀξιοποινοῦν μὲν πρᾶξις ὑπὸ τὴν ἐνοίαν τοῦ Ποιν. Νόμου δὲν ὑπάρχει, ὑπάρχει ὅμως ἀστική injuria [10]. "Επαναλαμβάνομεν ὅτι πρόκειται περὶ περιουσιακῆς ζημίας. Τὰ παραγγέλματα ταῦτα παρὰ Ῥωμαίους ἦσαν δημοτικά (interdicta popularia) ἀσκούμενα jure civitatis ὑπὸ παντός Ῥωμαίου πολίτου ὡς μέλους τοῦ Λαοῦ (Populus) χάριν τοῦ δημοῦ (ad utilitatem publicam) και παρείχοντο [11]. Οἱ ἄλλοδαποί, μὴ ὑφιστάμενοι προσβολῇ τῆς civitas δὲν εἶχον αὐτὰ [12] ἀλλὰ μόνην actio injuriarum.

18. "Αλλ' ἡ τοιαύτη ἐξουσία τοῦ ατόμου πρὸς χρῆσιν τῶν δημοσίων ποταμῶν (και γενικῶς τῶν res publicae in publico usu) οἷα ἐξετέθη, εἶναι δικαίωμα αὐτοῦ ἴδιον και τίνος ἴδιου δικαίωμα και τίνος ἴδιου και τοῦτο; 'Ο Jhering [13] θεωρεῖ τὴν τοιαύτην ἐξουσίαν ὡς δικαίωμα ἴδιον ἑκάστου και δὴ ἐμπράγματος οὐχὶ ὅμως και ἀποκλειστικὸν αὐτοῦ διακρίνεται οὗτος τὸ κοινὸν δικαίωμα ἢ δικαίωμα συνόλου προσώπων (Gemeinrecht, Gesamtrecht), ὅπερ δικαίωμα

[1] Νόμ. 2 § 9 (43.8), Νόμ. 13 § 7 (47.10).

[2] Πρὸς ποσηγοίως Κρασσά I § 69, Πα-αο. Ένοχ. Α' σελ. 300 ἐκ. Δουβουινιώτην ἐν Dernburg Ένοχ. σελ. 484 σημ. 20, κλπ. κλπ. ἴδε ὅπ' ἄλλην ὅφιν παρὰ Γερμανοῖς Davidson der Rechtschutz d. Gem. gebr. in d. Oeff. Sachen (1889) και τὰς αὐτόθι παραπομπάς.

[3] 'Ανάπτυξιν τούτων εὑρίσκει τις ἐν Ubbelohde ἐνθ' ἄνωγ. και ἐν τῷ παρατεθέντι πονήματι τοῦ Davidson ὡς και τοῖς αὐτόθι, ἐν Ossig Röm. Wasserrecht σελ. 98 ἐκ.

[4] Ubbelohde σελ. 496. Ossig σελ. 104. Τὴν ἐναντίαν και ὁρθὴν δόξαν οἱ Unterholzner Schuldverhältnisse II σελ. 193, Hesse σ. 258, Davidson σελ. 55 Endemann Wasserr. σελ. 84.

[5] Νόμ. 1 § 3 II. (43.13).

[6] Νόμ. 1 § 6, 7 αὐτ.

[7] Πρὸς Davidson N. 2 § 43 (43.8) Ubbelohde σελ. 513, Davidson σελ. ...

[8] Jhering Jahrb. Dogm. XXIII σ. 270 ἐκ. Hesse σ. 259, Ubbelohde σ. 171, Davidson σ. 24. 114 ἐκ.

[9] Αὐθρ. 272 ἐκ. 330, 589, 591, 559, 660, τὰ περὶ ἐξουσιῶν ἄρθρα τοῦ Ποιν. Νόμ., ἀστυνομ. διατάξεις κλπ.

[10] Παρὰ Γερμανοῖς ἀμφισβητεῖται ἡ ἰσχὺς τῆς act. injur. μετὰ τὸν Ποιν. Νόμον.

[11] Νόμ. 2 § 1 (43.1), Νόμ. 2 § 34 (43.8), N. 1 § 9 (43.13), Νόμ. 1 (47.23)

[12] 'Ο Jhering Geist III σελ. 346 χορηγεῖ ταῦτα ὡς ὠφέλιμα.

[13] Jhering αὐτ.

ἔχει τις καὶ ἀποκτᾷ εἰσιρχόμενος εἰς ὠρισμένην ἐνότητα προσώπων, καὶ τὸ ἀτομικὸν δικαίωμα (Individualrecht)· χαρακτηρ τοῦ πρώτου, τὸ ἀδιαίρετον, τοῦ δευτέρου ἡ ἀποκλειστικότητα· ἐν ταῖς πρώτοις κατατάσσεται καὶ τὴν ἐξουσίαν τῆς κοινῆς χρήσεως. Ὁ Bekker δέχεται καὶ οὗτος ἐμπράγματον δικαίωμα οὐχὶ ὅμως ἴδιον τοῦ ἀτόμου ἀλλὰ πάντων, ἔχον χρηματικὴν ἀξίαν ἀλλὰ μὴ περιουσιακόν· ἐπὶ πλέον οὗτος χορηγεῖ πρὸς προστασίαν αὐτοῦ ἐπὶ παρακωλύσεως μὲν τῆς κοινῆς χρήσεως τὴν actio quasi confessoria, ἐπὶ ὑπερβάσεως δὲ ταύτης τὴν quasi negatoria [14]. Ὁ Ubbelohde δικαίωμα ἴδιον τοῦ ἀτόμου ἐν τῇ κοινῇ γρήσει δὲν ἀποδέχεται, ἀλλὰ δικαίωμα δουλείας τινὸς προσωπικῆς πρὸς τὸν κοινόν, ὅπου εἶναι καὶ τὸ ὑποκείμενον τοῦ δικαιώματος [15]. Σημειωτέον ὅτι ὁ συγγραφεὺς οὗτος ὡς καὶ ὁ προηγούμενος, φρονεῖσιν ὅτι σήμερον λόγῳ τοῦ ὅτι μετεβλήθη ἡ φύσις τῶν παραγγελμάτων, δέον νὰ δεχθῶμεν ἴδιον δικαίωμα τοῦ προσώπου. Ὁ Neuner χαρακτηρίζει τὴν πρὸς τὴν κοινὴν γρήσιν ἐξουσίαν τοῦ προσώπου, ὡς ἴδιον δικαίωμα τοῦτου ἀλλ' ὑπαγόμενον εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ Δημοσίου δικαίου καὶ οὐχὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ [16]. Ὁ Regelsberger διδάσκει ὅτι διὰ τὸ ἄτομον ἡ κοινὴ γρήσις ἀποτελεῖ δικαίωμα ἐμπράγματον, ἰδιόρρυθμον ὅμως, καὶ μὴ ἀποτελοῦν στοιχεῖον περιουσίας, εἰ καὶ ἡ προσβολὴ τοῦ δύναται νὰ ἀποτελέσῃ ζημίαν περιουσίας ἀνορθωτέαν· ἐν συνόλῳ (im ganzen) ὅμως ἐξεταζομένη, ἀποτελεῖ νομικὴν ἐπιβάρυνσιν (Belastung) τοῦ πράγματος, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἀντίστοιχον δικαίωμα καὶ χωρὶς ἡ Πολιτεία ἢ τὸ ἄτομον νὰ θεωρῶνται οἱ φορεῖς τοῦ τοιούτου δικαιώματος, ἡ μὲν, διότι ἐν πολλοῖς αὕτη εἶναι ἡ κυρία τοῦ βεβαρημένου πράγματος, τὸ δὲ διότι τὴν κοινὴν γρήσιν ἔχει κατὰ μεταβίβασιν τῆς Πολιτείας [17].

Οἰανδήποτε ἐκ τῶν πολλῶν περὶ τούτου γνωμῶν καὶ θεωριῶν δεχθῇ τις, οὐχ ἥττον βέβαιον α') ὅτι ἡ νομικὴ σχέση τοῦ ἀτόμου πρὸς τὸ κοινῆς χρήσεως πρᾶγμα, ἐν προκειμένῳ τὸν δημόσιον ποταμόν, καὶ ἡ νομικὴ δύναμις καὶ ἐξουσία πρὸς τὴν γρήσιν αὐτοῦ, δὲν εἶναι κατὰ τὸ Ρ. Δ. σχέσις ἐντελῶς τοῦ ἰδιωτικοῦ Δικαίου, ἀλλ' οὕτε πάλιν ὡς φρονεῖ ὁ Neuner, τοῦ δημοσίου δικαίου· μετέχει καὶ τῶν δύο· πόδερος ἀποδείξεις τοῦ ὅτι μετέχει καὶ τοῦ δημοσίου δικαίου, εἶναι τοῦτο μὲν ἡ προστασία πρωτίστως ἐκ μέρους τῶν Διοικητικῶν ἀρχῶν, ἡς ἀπελάμβανεν ἡ κοινὴ γρήσις [18], τοῦτο δὲ ἡ ἐκ μέρους παντὸς πολίτου (ζημιωθέντος ἢ μὴ, κωλυθέντος ἢ μὴ ἐν τῇ γρήσει) ἐνάσκησις τῶν παραγγελμάτων, χάριν τοῦ δημοσίου συμφέροντος ἀτρίτως πρὸς τὸ ἰδιωτικόν· ἄλλως ἔχει ἐν ταῖς νεωτέραις νομοθεσίαις, καθ' ἃς ἡ κοινὴ γρήσις εἶναι σχέσις σχεδὸν ἐντελῶς τοῦ Δημοσίου δικαίου, ἐφ' ᾧ καὶ ἡ προστασία ταύτης καὶ αἱ ἐκ ταύτης διαφοραὶ ὑπάγονται εἰς τὰς Διοικητικὰς ἀρχάς [19]. β') ὅτι ἡ νομικὴ αὕτη δύναμις τοῦ ἀτόμου πρὸς τὴν γρήσιν τῶν res publicae in publico

usu, δὲν εἶναι δικαίωμα αὐτοῦ ἴδιον καὶ δὴ περιουσιακόν (εἰ καὶ ἐνέχει χρηματικὴν ἀξίαν)· τοῦτο σαφῶς συνάγεται ἐκ τῶν πηγῶν· συνήθως ἐπικαλοῦνται τὸν Νόμ. 2 § 2 (43.8) «non quasi propria cuius que», ὅστις ὄντως ρητῶς τοῦτο δηλοῖ· ἀλλὰ καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ προστασία τῆς ἐξουσίας ταύτης γίνεται διὰ δημοτικῶν παραγγελμάτων, τοῦτο μαρτυρεῖ, καθόσον διὰ τῶν δημοτικῶν ἐνδίκων μέσων (actiones populares, interdicta popularia), οὐχὶ ἴδιον τοῦ ἀτόμου δικαίωμα κατάγεται ἐπὶ δικαστηρίου, ἀλλὰ «jus populi tuetur» [20]. γ') ὅτι ἡ ἐξουσία αὕτη πρὸς ἀπόλαυσιν τῶν res publicae εἶναι ἀμεταβίβαστος [21], ἀχρησίᾳ δὲ ἡ παραιτήσις οὐκ ἀπόλλυται [22], ἀλλ' οὐδὲ παραγραφῇ ἡ χρησιμεύσις ἐτέρου ἀπόλλυται· ἢ ἐπὶ τὴν γρήσιν ἐξουσία τῶν res publicae in publico usu καὶ δὴ τῶν ποταμῶν Νόμ. 45 (41.3) «Praescriptio longae possessionis ad obtinenda loca juris gentium publica concedi non solet; quod ita procedit, si quis ..... quod in fluminis publici diverticulo solus pluribus annis piscatus sit, alterum eodem jure prohibeat» [23]. ἄλλως ἔχει ἐννοεῖται περὶ τῶν προνομιακῶν δικσίων (jura propria), ἅτινα ἀποκτῶνται ἐπὶ κοινῆς χρήσεως πράγματος νόμῳ ἢ ἀνηνυμονεύτῳ χρόνῳ. δ') ὅτι ἡ Πολιτεία δύναται νὰ ἀποστερήσῃ τινὰ ἢ πάντας τῆς κοινῆς ταύτης γρήσεως [24] ἀφαιρούσα τὴν ἰδιότητα τοῦ πράγματος ὡς κοινῆς χρήσεως ἢ περιορίζουσα ταύτην, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ ὑπόχεται εἰς ἀποζημίωσιν, καθὼς μὴ προσβάλλουσά τινος τὸ κατεχόμενον περιουσιακὸν δικαίον καὶ δὴ τὸ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 17 τοῦ Συντάγματος προστατεύμενον [25].

[*Ἐπταὶ συνέχειαι]

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Μ.Σ. -- Ἀπαγορεύσθε ματαίως. Διότι δυοῖν θάτερον ἢ ἐπὶ τῇ ἀνακοπῇ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἀναπλειστηριασμοῦ ὑπερθεματιστοῦ θὰ ἀκυρωθῶσιν οἱ ἀναπλειστηριασμὸς καὶ ὁ πλειστηριασμὸς διὰ τὸν στασιαστὴν τῆς κυριότητος καὶ τότε οὐδεὶς λόγος δύναται γενέσθαι περὶ οἰασδήποτε εὐθύνης καὶ τοῦ ἔστω ἀναγνωρίσαντος τὸν πλειστηριασμὸν πρῶτου ὑπερθεματιστοῦ, ἢ θὰ ἐπικυρωθῶσιν ἀμφότεροι καὶ τότε ἡ εὐθύνη τοῦ πρώτου ὑπερθεματιστοῦ εἶναι ἀκεραία, πηγάζουσα ἐκ τῆς ἀρρέσεως τοῦ πλειστηριασμοῦ, ἀνευ ἀνάγκης ἐπικουρίας ἐκ τῆς ἀναγνωρίσεώς του, ἡ ὅποια τοῦτο μόνον δύναται, ὅτι τῷ ἀφαιρεῖ τὸ δικαίωμά του τοῦ παρεμβῆναι πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ δευτέρου ὑπερθεματιστοῦ ἐν τῇ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐπισπεύδοντος τὸν ἀναπλειστηριασμὸν δίκῃ καὶ τοῦ προσβάλλειν τὸ ἐξ αὐτῆς δεδικασμένον. Μὴ παρασύρῃ ὅμως ἡ ἰδέα ὅτι ὁ ἀναγνωρίσας τὸν πλειστηριασμὸν πρῶτος ὑπερθεματιστὴς ἐνεκεν τῆς ἀναγνωρίσεώς του, εἶναι ὑπόχρεως διὰ τὴν ἐκτίκην τοῦ ἀναπλειστηριασθέντος, διότι τοιοῦτο τι εἶναι ἀνύπαρκτον.

[14] Bekker Pand. I § 78 σελ. 342.

[15] Ubbelohde σελ. 52, 125, 127 π.

[16] Neuner, Wesen und Arten d. Privatverhältnisse (1868) σελ. 131 σημ. 1, Seuffert Arch. XXII 213, XXIV.81.

[17] Regelsb. I σελ. 424 π.

[18] Νόμ. 2 § 17, 24, 25 (43.8). Νόμ. 17 (8.3), Ν. 2 (50.13), Seuffert Arch. XXX. 144, Mommsen Röm. Staatsr. II σελ. 505.

[19] Ἠρβλ. Peyrer Wasserrecht. σ. 228, Randa σελ. 38 σημ. 21, Seuffert XXII.213, XXIV.81, καὶ τὸ ἡμέτερον Β. Δ. τῆς 7 Μαΐου 1887.

[20] Ν. 1 (47.23), Ν. 7 § 1 eod. Ν. 42 (3.3), Ν. 3 § 9 (47.12), Ν. 6 (47.23), ἀλλ' ἰδίᾳ τὴν διάκρισιν ἐν Ν. 2 § 1 (43.1), Ubbelohde σ. 52, Randa σ. 38, Hesse σ. 254, Seuffert XXII.213, XXVII.6.

[21] Νόμ. 3 § 3 (8.3).

[22] Nanner ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 131 σημ. 1 καὶ Νόμ. 13 pr. (8.4) περὶ οὗ ἄνωτ. § 4 σημ. 20.

[23] Νόμ. 9 (41.3), Νόμ. 6 Κώδ. (8.11).

[24] Νόμ. 2 pr. (43.8), Νόμ. 2 (43.12).

[25] Bekker Pand. I § 78 σ. 343, Ubbelohde σ. σελ. 175, Seuffert Arch. XXXIX. 243, XXX. 150, XXXIV. 277, L. 75.

ΑΘΗΝΑΙ
28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1907

(*) Ὑποθέτομεν ὅτι θὰ ἐκινήθῃ δευτέρα ἀγωγή, καθ' ἧς προὐδλήθῃ τὸ ἐκ τῆς ὑπάρξεως πρώτης ἀπαράδεκτον, πρὸς ἀπόκρουσιν τοῦ ἵπολου ἀντιπροὐδλήθῃ παραίτησις, ἀτελής δι' ἑλλειψιν πληρεξουσίου τῆς κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν, ἀποπειραθείσα συμπαλῆρσιν διὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ διαδίκου ὑπὲρ τὰς ἐν τῷ ὑπό τοῦ προέδρου παρασυσθέντι μετὰ τὴν συζήτησιν χρονικῶ διατηρήματι ὑποβληθείσας προτάσεις καὶ τῆς ἐν τῷ αὐτῷ διατηρήματι συντάξεως πληρεξουσίου, καὶ τελεωθεῖσα διὰ τῆς ἐν τῇ δευτέρᾳ συζήτησιν ἐγκρίσεως ὑπὸ τοῦ ἐντολέως. Αὐτὸ τὸ τιποτένιο ἱστορικὸν εἶναι ὁ ἄξων, περὶ ὃν στρέφεται ἡ μέγρις τοῦ Ἀρείου Πάγου ποιοῦσα δίκη. Δὲν ἐγένετο δεκτὴ ἡ βραδύτερον ἐγκριθεῖσα παραίτησις. διότι αὕτη προσέβαλλε τὸ κακτῶ μὲν δικαίωμα τοῦ καθ' οὗ ἡ παραίτησις, τοῦ ἀποκρούσαι τὴν δευτέραν ἀγωγήν ὡς ἀπαράδεκτον. Χαρὰ ὅτ' οὐ κακτῶ μὲν δικαίωμα ! Δὲν γνωρίζομεν διατὶ αἰσθανόμεθα ἀκράτητον ὄρεξιν πρὸς γέλωτα, ὅταν ἄλλοτε μὲν ὁ Ἀρείος Πάγος διὰ τῶν ἐν τῇ κάτωθι παραπομπῇ ἀποφάσεων καὶ τὴν ἐνώπιον ἔτι δικαστηρίου ἄνευ ἐντολῆς γενομένην παράτασιν καὶ συζήτησιν καὶ ἐπὶ τοῦτο προσβαλλομένην, ἐδεώρηνεν ἔγκυρον δι' ἐπιγενομένην ἔγκρισιν, ἀδιαφορήσας πρὸς τὸ ὅρος τοῦ σοβαρωτάτου συμφέροντος, ἤδη δὲ ἀποδυσπετεῖ νὰ ἐγγίῃ τὸ διὰ τὴν ἑλλειψιν πληρεξουσίου τῆς πρὸς παραίτησιν κτηθὲν ἀδιόρατον δικαίωμα τοῦ ἀποβαλεῖν ὡς ἀπαράδεκτον τὴν δευτέραν ἀγωγήν, ὀρωδῆσας πρὸ μικροσκοπικοῦ χάρρους συμφέροντος. Ἐρχονται μοιραίως εἰς τὴν μνήμην ἡμῶν οἱ Φαρισαῖοι, οἱ ὅποιοι κατὰ πᾶσαν ἱστορίαν ἐπεθεώρουν τὰ ὑποδήματα αὐτῶν μῆτοι ἐπάτησαν κανὲν μυρμηγκί. Τὸ μόνον προβαλλόμενον τῆς δῆθεν πρωτοπραξίας τῆς ποδοβολῆς τοῦ ἀπαράδεκτου ἢ τῆς παραίτησεως εἶναι ἀπολύτως ἀσήμαντον, ἂν οὐ ἡ *radicalitio mandati equiparatur* καὶ ἀναγκαιῶς ἀνατρέχῃ εἰς τὸν χρόνον τῆς ἄνευ ἐντολῆς ἐνεογηθείσης πράξεως, ὁ ὅποιος προηγείται τοῦ τῆς ποδοβολῆς τοῦ ἀπαράδεκτου. Πρὸβλ. τὴν ἐν 'σελ. 428 X.V ὑπὸ τὴν 860 Ε. Α. σημειώσιν μας. Πρὸβλ. ἐπίσης 308 Ε. Κ. σελ. 190 XVII.

Ἀριθ. 513 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

Ἐπιδοθητικὴ αἰτησις ἀναιρέσεως ἐπὶ ἀπορρίψει ἢ παραιτῆσει ἐφέσεως.- ἐρημοδικία ἐπ' ἐφέσεως.- παραιτῆσις ἀπὸ ἀνακοπῆς.

Ἐπειδὴ ἡ αἴτησις ἐνήσκηθη ἐπιδοθητικῶς, ἦτοι ἐὰν ἡ κατὰ τῶν δι' αὐτῆς προσβαλλομένων ἀποφάσεων ἔφεσις τῶν ἀναιρεσιόντων ἐνώπιον τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν ἀπορριφθῇ ἢ ἐὰν παραιτηθῶσιν ἀπὸ ταύτης* πλὴν ὁ μὲν πρῶτος ὅρος οὐκ ἔστι νόμιμος, διότι ὤφειλον οἱ ἀναιρεσιόντες νὰ ζητήσωσιν τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀπορριψάσης τὴν ἔφεσιν τῶν ἀποφάσεως τῶν ἐφετῶν, ἀποτελούσης τὴν μεταξὺ τῶν διαδίκων τελεσιδικίαν, ὁ δὲ δεύτερος ὅρος δὲν ἐξηλθε, διότι ἡ ἔφεσις τῶν ἀναιρεσιόντων ἀπερρίφθη διὰ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου καὶ ἀπὸ τῆς κατ' αὐτῶν ἀνακοπῆς τῶν, ἐνασκηθείσης πρὸ τῆς προκειμένης αἰτήσεως τῶν, παρητήθησαν κατὰ τὴν διὰ πρακτικοῦ τοῦ ἐφετείου, διὰ δὲ τῆς παραιτήσεως ταύτης κατέστη ὀριστική ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ ἐφετείου, βάσιμος ἄρα ἡ τοῦ ἀπαράδεκτου ἔνστασις (*).

(*) Ἀπεκλείσθη ἀδικώτατα ἐνὸς ἐνδίκου μέσου ὁ ἀναιρεσιὼν καὶ μάλιστα κατὰ τρόπον διαγραφόντα τὴν ἀναγνωρισμένην ἀρχὴν ὅτι, ἐνασκηθέντων πλείονων ἐνδίκων μέσων, τὰ ἀπώτερα θεωροῦνται ἐπιδοθητικῶς γεγόμενα. Διότι εἰς αὐτὸ καὶ μόνον ἄγει ἡ ἄλλως ἐν τῇ γενικότητι τῆς παραδόξης αἰτιολογία ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ἐνασκήσῃ ἡ ἀναίρεσις ἐπιδοθητικὴν τῇ ἀπορρίψει τῆς ἐφέσεως, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὤφειλεν ἐνεργῆσαι ἀναιρέσιν κατὰ τῆς ἐπὶ τῇ ἐφέσει μελλούσης νὰ ἐκδοθῇ ἀποφάσεως. Πρὸς εἶναι ἀνεγνωρισμένη ἡ ἀρχὴ αὕτη; Καὶ ἐὰν ἀφεθῇ κατὰ μέρος ἡ ἐκδογῇ, τὴν ὅποιαν καὶ ἄλλοτε ὑπεστηρίζαμεν, ὅτι διὰ τῆς ἐκδόσεως ὀριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου γίνεται ἐπίτῃς τελεσιδικίος ἡ ἀπόφασις τοῦ πρωτοδικείου καὶ ὁρθότατα δύναται καὶ αὕτη νὰ προσβληθῇ δι' ἀναιρέσεως, καὶ οὕτω νὰ καθίσταται ψευδὴς ὁ διὰ τῆς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου, πάλιν ἐὰν ἡ πρωτόδικος εἶναι ἀνέκκλητος καὶ ὁ διάδικος ἐκ προφυλάξεως ἢ ἀμφισβολίας, ὅπερ ὑποθέτομεν θὰ ἐγένετο ἐν προκειμένῳ, ἐνήσκει καὶ ἔφεσιν, θὰ μόνον ἀκατανόητον τῷ ὄντι, εἶναί τι ἢ ἄχρηστος ἐκείνη πρὸς τὸ ἐφετεῖον ἐνέργεια θὰ παρεκώλυε τὴν νομίμως ἐνεργηθεῖσαν ἀναίρεσιν, ἐπὶ τῷ παραδόξῳ, ἐπαναλαμβάνομεν, λόγῳ ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐνεργηθῇ αὕτη κατὰ τῆς ἐπὶ τῇ ἐφέσει ἐκδοθησομένης ἀποφάσεως. Καὶ ἀκολουθεῖ τὸ δεύτερον μέρος τῆς αἰτιολογίας, μυριάκις χωλότερον τοῦ πρώτου. Δὲν ἐξηλθεν ὁ ὅρος τῆς ἐπὶ παραιτῆσει τῆς ἐφέσεως ἐνεργείας τῆς ἀναιρέσεως. Διατί; Διότι οἱ ἀναιρεσιόντες δὲν παρητήθησαν τῆς ἐφέσεως, ἀλλὰ τῆς ἀνακοπῆς κατὰ τῆς ἐρήμην αὐτῶν ἀπορριψάσης τὴν ἔφεσιν τῶν ἀποφάσεως. Ὁμολογοῦμεν ἀληθῆ κατὰ πλῆξιν. Ἡ παραιτήσις ἀπὸ ἀνακοπῆς κατὰ ἐρήμην ἀπορριψάσης ἔφεσιν δὲν ἀποτελεῖ παραιτήσιν ἀπὸ ἐφέσεως! Δυνάμεθα νὰ τὸ ἐπαναλάβωμεν χιλιάκις, χωρὶς νὰ πεισθῶμεν ὅτι εἶναι ἀναγεγραμμένον ἐν ἀποφάσει τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ἄμ' ἐκεῖνο τὸ δύστηχο ἄρθρον 507, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ 598, τὸ ὁποῖον ἐξαγγέλλει ὅτι ἡ ἀνακοπὴ ἐπιφέρει νῆαν τῆς ὑποθέσεως συζήτησιν, ὅπερ βῶξ καὶ ὁδύρεται ὅτι ἂν ἀπὸ τῆς ἀνακοπῆς παραιτήσις οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ παραιτήσις τῆς νέας, ἐν προκειμένῳ τῆς ἐφέσεως, συζήτησεως; Ἀπορίας τῷ ὄντι ἄξιον πῶς ἐπὶ τοιαύταις αἰτιολογίαις ἀπωλέσθη ἐν δικαίῳ.

Ἀριθ. 514 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

Διάφοροι πίνακες δικηγορικοί. - αὐτοτελεῖς ἀπαιτήσεις.- ἐκκλητόν. - ἀρμοδιότης ἀνακοπῆς κατὰ πίνακος. - ἀπόφασις ἀνέκκλητος πρωτοδικείου.- προθεσμία ἀναιρέσεως.- ἀδιάφορος ἐνέργεια ἐφέσεως.- κοινοποιήσις ὡς πληρεξουσίου.- βεβαίωσις πληρεξουσίου.- ὁρκω.- ὑποχρέωσις ἐπίδειξιν. - μὴ ἐπίδειξις. - δυνέπειαι.

Ἐπειδὴ, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἐφετείου, ἀφοῦ τὸ ἐφετεῖον δέχεται ὅτι ἕκαστος τῶν τριῶν πινάκων, προσβληθέντων διὰ τῶν τριῶν συνεκδικασθεῖσιν ἀνακοπῶν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, αὐτοτελεῖς ἐστὶ καὶ ἀποτελεῖ ἰδίαν ἀπαίτησιν καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ ἀναλογοῦν ἕκαστῳ τῶν ἀναιρεσιόντων μέρος δὲν ὑπερβαίνει τὸ ποσὸν τῶν πεντακοσίων δραχμῶν, ὁρθῶς ἔκρινε βάσιμον τὴν περὶ ἀνεκκλήτου τῶν ἐπὶ τῶν ἀνακοπῶν ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων ἔνστασιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, συνωδὰ τῷ ἄρθρῳ 530 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας (*).

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον ὁρθῶς ἀπέρριψε τὴν λόγῳ ποσοῦ περὶ ἀναρμοδιότητος τοῦ πρωτοδικείου πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ἀνακοπῶν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τῶν πινάκων περὶ δικηγορικῶν δικαιωμάτων καὶ δαπανῶν, κηρυχθέντων ἐκτελεστῶν ὑπὸ τοῦ προέδρου αὐτοῦ ἔνστασιν, διότι ἐκ τῶν ἁρθρῶν 209 § 2 καὶ 218 τῆς Πολ. Δικ., καθ' ἃ τὰ δικαστικά ἐξοδα ἐκκαθαρίζονται ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου τῆς κυρίας δίκης, προκύπτει ὅτι καὶ ἡ ἀνακοπὴ κατὰ τῆς πράξεως τοῦ προέδρου, τῆς κηρυξάσης ἐκτελεστὸν τὸν πίνακα δικηγορικῶν δικαιωμάτων, δυνάμει τοῦ ἁρθρ. 242 Ὁργαν. Δικαστηρίων ὑπάγεται οὐχὶ εἰς τὸ λόγῳ ποσοῦ ἀρμόδιον δικαστήριον, ἀλλ' εἰς δ' ἀνήκει ἡ κηρύξασα τὸν πίνακα ἐκτελεστὸν δικαστικὴ ἀρχή (**).

Ἐπειδὴ, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπόφασιν τοῦ πρωτοδικείου καὶ τὸν ἀναιρεσιόντα Π.Κ^{***}, τὸ προσβαλλόμενον ἀπαράδεκτον τῆς αἰτήσεως λόγῳ ἐκπροθέσμου βásiμόν ἐστι, διότι αἱ προσβαλλόμεναι ἀποφάσεις τῶν πρωτοδικῶν ἀπηγγέλησαν ἀνεκκλήτους, ἦτοι τελεσιδικοί ἐξεδόθησαν, ὡς εἴρηται, ἡ δὲ ὀριστικὴ ἐκοινοποιήθη αὐτῷ τῇ 17 Μαΐου 1905, ἐνῷ ἡ προκειμένη αἴτησις ἐκοινοποιήθη τῇ 21 Δεκεμβρίου 1905, οὐδεμίαν δὲ ἀσκειῖ ἐπιρροὴν ὅτι οἱ ἀναιρεσιόντες ἐνήσκησαν ἔφεσιν κατ' αὐτῶν λόγῳ ἀναρμοδιότητος (***).

Ἐπειδὴ, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς λοιποὺς ἀναιρεσιόντας, ἡ αἴτησις οὐκ ἔστιν ἐκπρόθεσμος, διότι ἡ γενομένη ἐπίδοσις τῆς προσβαλλομένης ὀριστικῆς ἀποφάσεως τῷ Π. Κ^{***} ὡς πληρεξουσίου καὶ ἀντικλήτῳ αὐτῶν, ἄκυρος ἐστὶ, μὴ ἀποδεικνύοντος τοῦ

(*) Ἐνθυμούμεθα τὸν χρησμὸν ἤεις-ἀφίξεις-οὐ-θνήξεις ἐν πολέμῳ. Ὁ Ἀρείος Πάγος ὁπότερον ποιεῖ: ἐγκρίνει τὸ ἀνέκκλητον, ἀφ' οὗ τὸ ἐφετεῖον ἐδέξατο τὴν αὐτοτελείαν τῶν πινάκων ἢ ἐγκρίνει τὴν ὑπὸ τοῦ ἐφετείου δεκτὴν γενομένην αὐτοτελείαν;

(**) Πρὸλ. περὶ τούτου τὴν ἐν σελ. 117 IX ὑπὸ τὴν 15 Α Π. σημειώσιν ἡμῶν.

(***) Ὅ,τι ἀκριβῶς παρετηρήσαμεν πρὸ ὀλίγου ὑπὸ τὴν 613 ἀπόφασιν ἐν τῇ παρεκειμένη στήλῃ.

ἀναιρεσιβλήτου διὰ προσαγωγῆς πληρεξουσίου ἐγγράφου, ὅτι ὁ εἰρημένος ἦν ἀντίκλητος, τοῦ δ' ἐπαγομένου ὅρκου περὶ τούτου ἀπαράδεκτου ὄντος (ἄρθρον 93 Πολιτ. Δικονομίας).

Ἐπειδὴ τὸ πρωτοδικεῖον μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1681 ἀπόφασίν του, δι' ἧς ὑπεχρέωσε τοὺς ἀναιρεσιόντας νὰ προσαγάγῃσι τὸν ὑπ' αὐτῶν κατεχόμενον προηγούμενον πίνακα τοῦ πατρὸς των Γ. Κ^{***} κηρυχθέντα ἐκτελεστὸν ὑπὸ τοῦ προέδρου, οὗ τὴν ἐπίδειξιν ἤτησαν τὸ ἀναιρεσίβλητος, ὡς ἀφορῶντος τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον, ὅπερ καὶ οἱ προσβαλλόμενοι πίνακες, ἀποφηνάμενον διὰ τῆς δευτέρας ὑπ' ἀριθ. 526 ὀριστικῆς ἀποφάσεώς του ὅτι ἐκ μόνης τῆς μὴ προσαγωγῆς τοῦ ἐν λόγῳ πίνακος ὑπὸ τῶν ἀναιρεσιόντων ἀποδεικνύεται ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὅτι οὗτος περιέχει τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον, παρεβίασε τὸ ἄρθρον 430 § 2 Πολ. Δικονομίας, ὅπερ ὀρίζει, ὅτι, ἐάν τις ἀρνήται ἀνευ λόγου τὴν ἐπίδειξιν τοῦ ἐγγράφου, δύνανται νὰ βιασθῇ πρὸς τοῦτο διὰ κρατήσεως καὶ προστίμου, ἐάν δὲ καὶ τὰ μέσα ταῦτα μείνῃσι ἀτελεσφόρητα, πρᾶττονται τότε κατὰ τοῦ ἀρνούμενου τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 315 ὡρισμένα, ἡγουν θεωρεῖται τὸ ἐγγράφον ὡς ἔχον τὸ περιεχόμενον, ὅπερ ἰσχυρίζεται ὁ ζητήσας τὴν ἐπίδειξιν, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἡ ἀπόφασις αὕτη ὑπόκειται εἰς ἀναίρεσιν δυνάμει τῶν ἁρθρῶν 201 καὶ 807 § 5 Πολ. Δικονομίας, τῆς ἐτέρας ὑπ' ἀριθ. 1681 προδικαστικῆς οὔσης, καὶ δυναμένης ν' ἀνακληθῇ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς παρακομπῆς. (*)

Ἀριθ. 515 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

*Απόφασις παραπέμπουσα ἰδιαιτέρᾳ συζητήσει ἐνστάσεις. ὀριστικότης. - ἀναίρεσις.

Ἐπειδὴ ἡ ἀπόφασις, ἣν, δικάζον τὰς ἐνστάσεις τοῦ ἐναγομένου, παραπεμφθεῖσας εἰς ἰδιαιτέραν συζήτησιν ὡς ἀνεκκαθαρίστους, δυνάμει τοῦ ἁρθροῦ 729 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐλίδει τὸ δικαστήριον δεχόμενον ἢ ἀπορρίπτον αὐτάς, ὀριστικὴ ἐστίν, ὡς περατοῦσα τὴν ἐντεῦθεν ἐκκρεμῇ δίκην (ἄρθρ. 180 Πολ. Δικονομίας) ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου, ἀπορρίψασα τὰς ἐνστάσεις τοῦ ἐναγομένου τριτεγγυητοῦ τοῦ γραμματίου εἰς διαταγήν, ἃς ἡ ὑπ' ἀριθ. 840 τοῦ 1901 ἀπόφασις τῶν πρωτοδικῶν παρέπεμψεν εἰς ἰδιαιτέραν συζήτησιν, ὀριστικὴ οὕσα ὑπόκειται εἰς ἀναίρεσιν κατὰ τὸ ἄρθρον 812 τῆς Πολ. Δικονομίας, κατ' ἀκολουθίαν τὸ προβαλλόμενον ἀπαράδεκτον τῆς αἰτήσεως οὐκ ἐστὶ βάσιμον (**).

(*) Διότι τότε, ὑποθέτομεν, ἐξετασθήσεται καὶ τὸ ζήτημα κατὰ πόσον δυνάται τις νὰ ὑποχρεωθῇ νὰ προσκομίσῃ τὴν ἢν ὑπεχρέωθῇ ὁ ἀντίδικος του προσαγαγεῖν ἀποδείξιν. Κατὰ τὸ σύστημα τοῦτο θὰ δύναται τις προβαλεῖν κατὰ πάσης ἀγωγῆς ἐνστασιν ἐξοφλήσεως, δι' ἀγωγῆς του δὲ περὶ ἐπίδειξιν νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ δανειστοῦ του τὴν προσαγωγὴν τῆς παρ' αὐτῷ ὑπαρχούσης τοιαύτης ἀποδείξεως καὶ ἐπὶ τῇ μὴ παρ' αὐτοῦ προσαγωγῇ νὰ κηρυχθῇ ἐξοφλημένη ἢ ἀπαίτησις. Μεγάλῃ ἐξοφλητικῇ ἀπλοποίησις.

(**) Εἶναι ἡ ἐν σελ. 396 τοῦ τελευταίου φυλλαδίου ὑπὸ τὴν 187 Ε. Α. ὑποσχεθεῖσα, ἀλλ' ὡς ἡδὴ παρατηρήομεν οὐκ ἔχουσά τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 840 τοῦ 1901 ἀποφάσεως τῶν πρωτοδικῶν, αὕτη ἐπέδρασε τὴν ἀγωγὴν ταύτην κατὰ τοῦ ἀναιρεσιόντος ὡς τριτεγγυητοῦ, βάσιν ἔχουσαν ὅτι ὁ Ν. Α^{***} ἐξέδοτο τὸ ἀπὸ 24 Νοεμβρίου 1899 γραμμάτιον εἰς διαταγήν τῆς Τραπεζῆς Ἀθηνῶν διὰ δραχμὰς δέκα χιλιάδας, ἀποδοτέας μετὰ ἐξέως μῆνας δι' ἄλλας τόσας, ἃς ἔλαβε παρ' αὐτῆς τοῖς μετρητοῖς, τὸ δὲ γραμμάτιον τοῦτο συνυπέγραψαν ὅτε ἀναιρεσίβλητος καὶ ὁ ἀναιρεσιών, ἀμφοτέρω ὡς τριτεγγυηταί, καὶ ὅτι, παρελθούσης τῆς προθεσμίας χωρὶς νὰ πληρώσωσιν ὁ ἐκδότης καὶ ὁ ἀναιρεσιών τριτεγγυηταί, ἐπλήρωσεν ὁ ἀναιρεσίβλητος πρὸς τὴν Τράπεζαν Ἀθηνῶν ὁλόκληρον τὴν ἐκ τοῦ γραμματίου ἀπαίτησιν, οὕτω δὲ ὑποκατέστη εἰς τὰ δικαιώματα τῆς Τραπεζῆς καὶ ἐγένετο κομιστὴς τοῦ γραμματίου δι' ἐπισθογραφῆσεως ὑπ' αὐτῆς γενομένης, ἐνεκα δὲ τούτου ὑποχρεοῦται ὁ ἀναιρεσιών συνεγγυητὴς νὰ πληρώσῃ αὐτῷ τὸ ἐπιβάλλον αὐτῷ ἡμισυ τοῦ χρέους ἐντόκως ἀπὸ τῆς ἐπιούσης τῆς λήξεως τοῦ γραμματίου, καὶ παρέπεμψεν εἰς ἰδιαιτέραν συζήτησιν ὡς ἀνεκκαθαρίστους τὰς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιόντος ἐναγομένου προταθείσας κατὰ τῆς ἀγωγῆς ἐνστάσεις, ἡτοι, ὡς δέχεται τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι τὸ γραμμάτιον ἀνίσχυρόν ἐστι δι' ἑλλείψιν ἀντιτίμου (αἰτίας) καὶ ὅτι ἡ τριτεγγυήσις τοῦ ἀναιρεσιόντος δὲν ἰσχύει, διότι ἐγένετο ὑπὸ τὸν ἔρον νὰ λάβῃ ὁ Ν. Α^{***} τὸ ἀντίτιμον τοῦ γραμματίου παρὰ τοῦ Π. Γ^{***} καὶ συμπληρώσῃ τοῦτο ὑπὲρ αὐτοῦ, ἀλλ' οὐτος ἡρνήθη νὰ δώσῃ τὸ ἀντίτιμον τῷ Ν. Α^{***}. Τὸ δ' ἐφετεῖον δεχθὲν, ὅτι τὸ ἀντίτιμον τοῦ γραμματίου ὁ ἐκδότης Ν. Α^{***} ἔλαβε προηγούμενως διὰ συμφητισμοῦ εἰς χρέος αὐτοῦ πρὸς τὸν ἀναιρεσίβλητον ἐναγοντα καὶ ἤδη κομιστὴν τοῦ γραμματίου, ἀδιάφορον δὲ ἂν τὰ χρήματα κατέβαλεν ἡ Τράπεζα Ἀθηνῶν ἢ ἄλλος τις, ὡς ἐκ τούτου τὸ γραμμάτιον ἔχον αἰτίαν θεμιτὴν, ἡτοι τὸν συμφητισμὸν χρέους τοῦ ἐκδότη Ν. Α^{***}, ἔγκυρόν ἐστι, μετερρύθμισεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 684 τοῦ 1902 ἀπόφασιν τῶν πρωτοδικῶν, ἡτις ὑπέχρεωσε τὸν ἀναιρεσιόντα ν' ἀποδείξῃ, ὅτι ὁ ἐκδότης Ν. Α^{***} δὲν ἔλαβε παρὰ τῆς Τραπεζῆς Ἀθηνῶν τὸ ἀντίτιμον τοῦ γραμματίου, καὶ ἀπέρριψε τὰς ἐνστάσεις τοῦ ἀναιρεσιόντος οὕτως ὅμως ἀποφηνάμενον προδήλως μετέβαλε τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, καθ' ἧς ὁ ἀναιρεσιών ἀντέταξε τὰς ἀνωτέρω ἐνστάσεις του, ἡτις βάσιν ἔχει ὅτι ὁ ἐκδότης Ν. Α^{***} ἔλαβε τὸ ἀντίτιμον τοῦ γραμματίου καὶ ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐνάγων ὡς τριτεγγυητὴς κατέβαλε τὸ ἐν αὐτῷ ποσὸν τῇ Τραπεζῇ Ἀθηνῶν, οὐχὶ δὲ ὅτι τὸ ἀντίτιμον αὐτοῦ ἐλήφθη διὰ συμφητισμοῦ τοῦ χρέους τοῦ ἐκδότη Ν. Α^{***} πρὸς τὸν ἀναιρεσίβλητον, κατὰ παράβασιν τῶν ἁρθρῶν 158 καὶ 160 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὅπερ ἐπάγεται τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεώς του, δυνάμει τῶν ἁρθρ. 201 καὶ 807 § 5 αὐτῆς (*).

(*) Ἀμφιβάλλομεν ἀπολύτως. Τὸ οὐσιώδες εἶναι τοῦτο καὶ μόνον ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος (ἀρχικῶς ἐναγγυητὴς ὢν μετὰ τοῦ ἀναιρεσιόντος, ἐπλήρωσεν ἀντὶ τοῦ μὴ καταβαλόντος κοινοῦ πρωτο-

Ἀριθ. 516 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

Σύνθεσις ἀνακριτικοῦ συμβουλίου.— οὐ χρεία γνωμοδοτήσεως γενικῆς διοικήσεως.— ὑποστρατήγῳ ἀναπληροῦντι γενικὸν διοικητὴν.— προέδρῳ στρατοδικείου.— ὑποβολὴ ἐγγράφων πλήρων.

Ἐπειδὴ τὸ δικαίωμα, ὅπερ ἔχει ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν παραπέμπων δι' εἰδικῆς διαταγῆς τὸν ἀξιωματικὸν ἐνώπιον ἀνακριτικοῦ συμβουλίου κατ' ἰδίαν αὐτοβουλίαν, τηρῶν μόνον τοὺς περὶ συγκροτήσεως αὐτοῦ νενομοθετημένους τύπους, νὰ διορίσῃ τὰ ἀποτελοῦντα αὐτὸ μέλη (ἄρθρ. 18 καὶ 23 Βασιλ. Διατάγματος τῆς 9 Νοεμβρίου 1864 περὶ τροποποιήσεως τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 27 Σεπτεμβρίου 1852 περὶ ἐκτελέσεως τοῦ Νόμου ΡΟΗ' τῆς 7 Μαρτίου 1851), οὐδὲως περιώρισεν ὁ Νόμος 2ΠΟΖ' τῆς 11 Ἰουλίου 1903 περὶ τροποποιήσεως τοῦ Νόμου ΒΨ' τῆς 25 Μαρτίου 1900 περὶ Γενικῆς Διοικήσεως τοῦ στρατοῦ ἐν ἄρθρῳ 4 ὀρίζων ὅτι αἱ τοποθετήσεις, μεταθέσεις καὶ ἀποσπάσεις ἀξιωματικῶν, ὑπηρετούντων εἰς τὰ ὑπὸ τὴν Γενικὴν Διοίκησιν ὑπαγόμενα σώματα, γίνονται τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν. στηριζομένη ἐπὶ προτάσεως τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ τοῦ Στρατοῦ, διότι εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας δὲν δύναται νὰ ὑπαχθῇ ὁ διορισμὸς ἀξιωματικοῦ ὡς μέλους ἀνακριτικοῦ συμβουλίου, τὸ δὲ ἄρθρον 1 τοῦ Β. Διατάγματος 30 Ἰουλίου 1903, περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 7 Σεπτεμβρίου 1900 Β. Δ. πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ΒΨ' τοῦ 1900 Νόμου, δὲν ἔχει ἐναντίαν ἔννοιαν, ἄλλως τε δὲ δὲν ἠδύνατο νὰ μεταβάλλῃ τὸν νόμον. Τὸ ἐφετεῖον ἄρα ἀποφηνάμενον ὅτι ὁ ἐν τῇ ἀγωγῇ τοῦ ἀναιρεσείοντος λόγος, ὅτι παρανόμως ἐγένετο ὁ διορισμὸς τῶν μελῶν τοῦ ἀνακριτικοῦ συμβουλίου δι' ἀπλῆς διαταγῆς ἀπὸ 13 Ὀκτωβρίου 1903 τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ ἀνεῦ προτάσεως τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ τοῦ Στρατοῦ οὐκ ἔστι βᾶσιμος, ὀρθῶς ἠρμήνευσε τὸν εἰρημένον νόμον.

Ἐπειδὴ ὁ Τ. Β*** ὑποστράτηγος ἔχων τὴν ιδιότητα τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ τοῦ Στρατοῦ, καθ' ὃ ἀναπληρῶν τὸν Διάδοχον τοῦ Θρόνου κωλύομενον ὡς Ἀντιβασιλέα, ἠδύνατο νὰ διορισθῇ πρόεδρος τοῦ ἀνακριτικοῦ συμβουλίου, μὴ ἀπαγορεύοντος τοῦτο τοῦ Νόμου περὶ Γενικῆς Διοικήσεως τοῦ Στρατοῦ καὶ τοῦ Β. Διατάγματος πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ ἐνομίμως συνεκροτήθη τὸ ἀνακριτικὸν συμβούλιον ὑπὸ ἀνωτέρου βαθμοῦ ἀξιωματικῶν, νεωτέρων κατ' ἀρχαιότητα τοῦ ἀναιρεσείοντος, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 9 Νοεμβρίου 1854, καθ' ὃ μόνον οἱ ισόβαθμοι τοῦ ἀνακρινομένου ἀξιωματικοῦ πρέπει νὰ ὦσιν ἀρχαί-

φιλέτου τὸ ἀντίτιμον τοῦ ἐν ᾧ ἡ συναγγύησις γραμματίου καὶ ἐνεκα τούτου ζητεῖ ἀπὸ τὸν συναγγυητὴν τοῦ ἐναγόμενου (ἤδη ἀναιρεσείοντα) τὸ ἐπιδόλλον αὐτῷ ἡμισυ. Ἐὰν τοῦτο εἶναι τὸ οὐσιῶδες, τοῦτο καὶ ἔχει διὰ τὴν βᾶσισιν τῆς ἀγωγῆς του, τὰ δὲ λοιπὰ τινὲς ἐπλήρωσε βλ. παρὲν ἀπολύτως καὶ δὲν βλέπομεν διατὶ ἡ παραλλαγὴ των θὰ ἀποτελεῖ μεταβολὴν τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς.

ταροι, τοῦ δὲ Νόμου ΑΥΚΣΤ' τῆς 16 Μαΐου 1887 ὀρίζοντος ὅτι καρευρίσκεται εἰς τὸ συμβούλιον ἔχων συμβουλευτικὴν γνώμην ὁ ἀρχαιότερος τῶν ἐν τῇ φρουρᾷ ὑπηρετούντων ὑγειονομικῶν ἀξιωματικῶν.

Ἐπειδὴ ὁ νόμος δὲν ἀπαγορεύει εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ στρατοδικείου νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὸ ἀνακριτικὸν συμβούλιον, κατ' ἀκολουθίαν τὸ ἐφετεῖον ἀναιτιολογῆτως ἀπορρίψαν τὸν λόγον τῆς ἀγωγῆς ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ μετᾶσχῃ τοῦ ἀνακριτικοῦ συμβουλίου ὁ συνταγματάρχης Ε. Π*** ὡς διατελὼν πρόεδρος τοῦ Β' Διαρκoῦς Στρατοδικείου, μὴ νόμιμον ὄντα, δὲν παρεβίασε τὸν νόμον.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον ἀπέρριψε τὸν λόγον τῆς ἀγωγῆς ὅτι τὸ φύλλον τῆς ποιότητος τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὅπερ ὑπεβλήθη εἰς τὸ ἀνακριτικὸν συμβούλιον ἦν ἐλλιπὲς καὶ παραμειορωμένον, σκαφθὲν ὅτι κατὰ νόμον ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν εἰς οὐδὲνα ὑπόκειται περιορισμὸν ὡς πρὸς τὰ ὑποβλητέα εἰς τὸ συμβούλιον ἐγγράφα, ἐπομένως ἠδύνατο νὰ ἀποστείλῃ καὶ ἀτελὲς τὸ φύλλον τῆς ποιότητος. Πλὴν οὕτως ἀποφηνάμενον ψευδῶς ἠρμήνευσε τὰ ἄρθρα 26 τοῦ Β. Διατάγματος 26 Σεπτεμβρίου 1852 περὶ ἐκτελέσεως τοῦ Νόμου ΡΟΗ' τοῦ 1851 καὶ 16 τοῦ Β. Διατάγματος 9 Δεκεμβρίου 1864 περὶ ἐκτελέσεως τοῦ Νόμου ΗΑ' τοῦ 1864, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἐρμηνείαν τοῦ ὁποίου δὲν ὑποχρεοῦται μὲν ὁ ὑπουργὸς νὰ πέμπῃ εἰς τὸ συμβούλιον τὸ φύλλον ποιότητος τοῦ ἐγκαλουμένου ἀξιωματικοῦ, ἀλλ' εἰς τὴν κρίσιν του ἀπόκειται ἡ ἀποστολὴ ἢ μὴ οἰουδὴποτε ἐγγράφου σχεσίᾳ ἔχοντος πρὸς τὴν ικανότητα καὶ διαγωγὴν τοῦ ἀξιωματικοῦ, ἀφοῦ ὅμως ὁ ἀρμόδιος ὑπουργὸς ἐδήλωσε τὴν βούλησιν αὐτοῦ νὰ ἀποστείλῃ τοῦτο, δέον νὰ ᾗ πληρὲς, ἐλλειποῦς δὲ τούτου ὄντος, ἡ τοιαύτη ἐλαττωματικὴ ἀποστολὴ συντέινειν εἰς μείωσιν τῶν μέσων τῆς ὑπερασπίσεως τοῦ ἀξιωματικοῦ καὶ τὸν ἐπηρεασμὸν τῆς γνώμης τοῦ συμβουλίου, ὡς ἐκ τούτου ἡ ἀπόφασίς του ἀναιρετέα ἐστὶν ὡς πρὸς τὸν λόγον τοῦτον δυνάμει τῶν ἀρθρῶν 201 καὶ 807 § 7 Πολ. Δικονομίας. (*)

Ἀριθ. 517 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΛΑΣ

Ἀποδείξεις ἐπὶ διαφόρων κονδυλίων.— ἐπαγωγὴ ὀρκου.— μὴ ἐπιβολή.

Ἐπειδὴ, κατὰ μὲν τὸ ἄρθρ. 351 Πολ. Δικονομίας, πᾶς ὁ ἔχων δικαίωμα πρὸς διεξαγωγὴν δίκης τινος δύναται εἰς τὰς πολιτικὰς ὑποθέσεις, εἰς ἰδιαιτέρους νόμιμοι ὅρισμοι δὲν διαγράφουσι ρητῶς τὸ ἐναντίον, νὰ ἐπάγῃ ὀρκον εἰς τὸν ἀντίδικόν του κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης καὶ παντὸς πράγματος καὶ κατ' αὐτῶν ἀκόμη τῶν δημοσίων ἐγγράφων, εἴτε ὑπάρχουσιν εἴτε μὴ ἄλλαι ἀποδείξεις, ἐκ δὲ τῶν ἐγγράφων προτάσεων τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἐπήγαγεν ὀρκον εἰς τὸ ἀντίδικόν του Δημοσίον περὶ τῶν θεμάτων, περὶ ὧν διετάχθησαν ἀποδείξεις, ἀλλὰ τὸ δικαστὴν ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς

(*) Ἀναίρει τὴν ἐν σελ. 298 ΣΥΝΕ 1814 Η. Δ

του, ἐνῶ ἐξετίμησε τὰς προσκομισθείσας ἀποδείξεις καὶ ἐδέχθη τὴν ἀγωγὴν μόνον καθ' ὅσον ἀφεώρα τὸ κοινὸν τὸ σχέσιν ἔχον πρὸς τὴν κρανόμενως ἐναρξηθεῖσαν προσωπικὴν κράτησιν καὶ ἀπέριψε τὴν ἀγωγὴν κατὰ τὰ λοιπὰ αὐτῆς κεφάλαια, ἐν τούτοις δὲν ἐπέβαλε τὸν ἐπαχθέντα ὅρκον πρὸς ἀποδείξιν καὶ τῶν ἐτέρων κοινῶν καὶ οὕτω κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του ἀναιρετέαν, διὰ παραβίασιν δικονομικῆς διατάξεως ἐπὶ κοινῇ ἀκυρότητος διαταγμένης (ἄρθρ. 807 § 5 Πολ. Δικονομίας).

Ἀριθ. 519 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεσπαγίτης κ. Χ. ΚΑΥΑΛΗΣ

Κοινοὶ κτῆνες ἐν Θεσσαλίᾳ. - μέλ. - κατοικία ἐν. - μεταβολή. - οὐκ ἀναγκαῖα δόλωσις.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετέριον δικάσαν πρωτοδικεῖον, καίτοι δέχεται ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἀπέκτησεν ἀπὸ ἐτῶν ἐν Χιλιάδῳ, ἤτοι ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς κοινότητος Γούρας, περὶ ἧς πρόκειται οἰκίαν ἐνθα καὶ μένει, ἀποφαίνεται οὐδὲν ἥττον ὅτι δικαιούται νὰ βόσκη δωρεὰν τὰ ἴδια αὐτοῦ ζῶα περὶ ὧν ἡγέρθη ἡ ἐπίδικος ἀγωγὴ ἐν τῇ κοινοτικῇ περιφερείᾳ Γούρας, ἐπὶ τῇ σκέψει ὅτι διετήρησεν ἐν αὐτῇ τὸ κέντρον τῶν κοινωνικῶν αὐτοῦ ὑποθέσεων καὶ συμφερόντων καὶ οὐδέποτε ἔκαμε δόλωσιν περὶ μεταβολῆς κατοικίας κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἁρθρῶν 91 καὶ 92 τοῦ Ἀστικοῦ Νόμου τοῦ 1856. Οὕτως ὅμως ἀποφηνάμενον ψευδὲς ἡρμήνευσε τὸ ἄρθρ. 23 τοῦ Νόμου ΨΜΕ' τῆς 20 Δεκεμβρίου 1878, ὅπερ ὀρίζον ἐιδικῶς ποῖοι δημόται λογίζονται κάτοικοι τῆς κοινότητος πρὸς ἀπόλαυσιν τοῦ τῆς βοσκῆς δικαιώματος, ἀπαιτεῖ ὡς στοιχεῖον διὰ τὴν ἰδιότητα ταύτην τὴν σταθερὰν οἰκήσιν, ἤτοι τὴν σταθερὰν ἐν τῇ κοινότητι διαμονήν. Ἡ δὲ παραβίασις τοῦ νόμου τούτου διέποντος καὶ τὰς βοσκὰς τῶν κοινοτικῶν περιφερειῶν τῶν Κοινοτήτων Θεσσαλίας κατὰ τὸν Νόμον ΑΠΙ' τοῦ 1884 συνεπάγεται τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεώς του (ἄρθρ. 807 § 7 Πολ. Δικονομίας).

Ἀριθ. 520 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεσπαγίτης κ. Χ. ΚΑΥΑΛΗΣ

Φόρτωσις. - ζημία ἐκ κακῆς ἀποφράξεως θυρίδων κύτους. - χαρακτὴρ ἀδυνατίας. - ἀσφάλεια ζῶονος φορτίου ἐκ κλεισίματος. - ἀσφάλεια. - περιορισμὸς γενικαῖς ἀδυνατίαις. - ἀνεξέλεγκτον ἐκτελεστέως ἀγωγῆς.

Ἐπειδὴ, ἐκ τοῦ ἁρθρ. 405 Ἐμπορικοῦ Νόμου, χαρακτηρίζοντος ὡς ἰδιαιτέραν ἀδυνατίαν τὴν εἰς τὰς πραγματείας τοῦ φορτωτοῦ προξενηθεῖσαν βλάβην ἐκ τοῦ ὅτι ὁ πλοίαρχος δὲν ἔκλεισε καλῶς ἐν καιρῷ τρικυμίας τὸ στόμα τοῦ καταστρώματος, κάτωθι τοῦ ὁποῖου ἦσαν αὗται τεθειμέναι, συνάγεται ἔπαρκως ὅτι τὸ κλείσιμον τῶν ὀπῶν τοῦ καταστρώματος δὲν εἶναι μέτρον θυσίας ἔκτακτον καὶ ἀπρόοπτον, εἰς ὃ ἐξ ἀκαταμαχῆτου ἀνάγκης δύναται νὰ προσφύγῃ ὁ πλοίαρχος πρὸς ἀποσώθην ἐπακτείνουσαν τὸ πλοῖον καὶ τὸ φορτίον κινδύνῳ, ἀλλ' εἶναι συνήθης τοῦ πλοίου χειρισμὸς ὑπὸ τῶν ναυτικῶν κανονισμῶν ἐπιβαλλόμενος· τούτου δ' ἕνεκα τὰ ἐπιζήμια τοῦ τοιοῦτου χειρισμοῦ ἀποτελέσματα,

ἐφ' ὅσον ἤθελον ἐπακολουθήσει τοιαῦτα, φέρεי κατὰ τὸ αὐτὸ ἄρθρον ὁ κύριος τῶν πραγματειῶν, δικαιούμενος νὰ στραφῇ κατὰ τοῦ πλοιάρχου, ἂν τυχὼν ἀπρονοήτως ἐνήργησεν αὗτος. Καὶ ἐὰν ἄρα τὸ τοιοῦτον μέτρον, ἤτοι ἡ κατάκλεισις τῶν ὀπῶν τοῦ καταστρώματος, ἀπεφασίσθη ἐκουσίως ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου καὶ τοῦ πληρώματος πρὸς ἀποφυγὴν τῆς εἰσπηδήσεως τῶν κυμάτων ἐν τῷ κύτει, ἐπαπειλοῦντων τὸ τε φορτίον καὶ τὸ πλοῖον καὶ ἂν προέβλεπεν ὁ πλοίαρχος καὶ τὸ πλήρωμα, ἐπὶ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ μέτρου τούτου ἡδύνατο νὰ πάθωσιν ἐξ ἀσφυξίας τὰ εἰς τὸ κύτος τοῦ πλοίου φορτωθέντα ζῶα, ὡς ἀξιοῖ ὁ ἐνάγων, ἐκ τῆς τηρήσεως τῶν τοιούτων διατυπώσεων καὶ ἐκ τῆς τοιαύτης κρίσεως τοῦ πλοιάρχου καὶ τοῦ πληρώματος δὲν δύναται νὰ μεταβληθῇ ὁ χαρακτὴρ τῆς κατακλείσεως δὲν θυρίδων ὡς συνήθους τοῦ πλοίου χειρισμοῦ καὶ ἐκτελέσεως τῶν ναυτικῶν κανονισμῶν καὶ νὰ μετατρέπῃ κατ' ἐπακολουθίαν ἡ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ μέτρου τούτου προξενηθεῖσα εἰς τὰ ζῶα βλάβη ἀπὸ μερικής ἡδυνατίας εἰς γενικὴν. Οὕτω δὲ κρίναν καὶ τὸ ἐφετέριον οὔτε τὰς περὶ ἀδυνατίων ἐν γένει διατάξεις τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου παρεβίασεν, οὔτε τὸ περιεχόμενον τῆς τοῦ ἀναιρεσεύοντος ἀγωγῆς ἡλλοίωσεν.

Ἐπειδὴ τὰ ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει ἐκτιθέμενα περὶ ἀμελείας τοῦ πλοιάρχου, ὡς μὴ προνοήσαντος ἐγκαίρως περὶ ἀερισμοῦ τῶν ἐν τῷ κύτει τοῦ πλοίου ζώων κατ' ἄλλον τρόπον ἢ διὰ τοῦ στόματος τοῦ καταστρώματος, παρέλκουσιν ἐντελῶς, διότι ἡ πρόνοια ἢ ἡ ἀπρονοησία τοῦ πλοιάρχου περὶ ἀερισμοῦ δύναται, ὡς εἴρηται, νὰ ἔχῃ σημασίαν μόνον διὰ τὴν εὐθύνην τοῦ πλοιάρχου ἀπέναντι τοῦ φορτωτοῦ τῶν ζώων, περὶ ἧς νῦν δὲν πρόκειται.

Ἐπειδὴ καὶ ἂν ἀληθῶς ἰσχυρίσθη ἐφεσίμως ὁ ἀναιρεσεύων, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος σχετικῶς μὲ τὸ πλοῖον, ἐφ' οὗ ἐγένετο ἡ ἀσφάλεια ἐγνώριζεν 1) ὅτι ἡ φόρτωσις ἐγένετο ὑπὸ τὸ κατὰστρωμα 2) ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀερισθῇ τὸ πλοῖον ἄλλοθεν ὡς μὴ ἔχον ἄλλας ὀπὰς, 3) ὅτι δὲν ἦτο ἐφικτὸν νὰ κατασκευασθῶσιν ἐιδικαὶ ὀπαὶ πρὸς ἀερισμὸν ἐν καιρῷ τρικυμίας καὶ ὅτι 4) δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀπέδλεψεν ἡ ἀναιρεσίβλητος εἰς τὰ ἀδύνατα ἀλλὰ θεωρεῖται ἀποδεχάμενη καὶ ἀπεδέξατο ὅλας τὰς συνεπείας τὰς δυναμένας νὰ προκύψωσιν ἐκ τῆς φορτώσεως τοῦ τοιοῦτου πλοίου ὅπερ ἐγνώριζεν οἱ ἰσχυρισμοὶ οὗτοι δὲν ἦσαν ἐξεταστέοι ὡς μεταβάλλοντες τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, ἐρειδουμένης εἰς σύμβασιν ἀσφαλείας, δι' ἧς ἡ ἀναιρεσίβλητος ἀνεδέχθη μόνον τὰς ἐκ γενικῆς ἀδυνατίας προξενηθησόμενας εἰς τὰ ζῶα βλάβας, ὡς ἐκατέρωθεν ὡμολογήθη, καθ' ἃ δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις (*).

Ἐπειδὴ ἡ ἐπιβοηθητικὴ τῆς ἀγωγῆς βάσις, ἡ τῆς (*) Πλανᾶται ἐλαφρὰ ἀμφιβολία. Τὸ ἐκ τρικυμίας πλέον ἐπιβληθὲν κλείσιμον τῶν ὀπῶν τοῦ καταστρώματος τοιοῦτου καὶ οὕτως ἔχοντος, γνωστοῦ δὲ τῷ ἀσφαλιστῇ ὄντος, πλοίου, ἀπετέλει οὐχὶ χειρισμὸν ἐπιβληθέν, ἡ κακὴ τοῦ ὁποῖου ἐκτέλεσις θὰ ἐδάρυνε μόνον τὸν πλοίαρχον, ἀλλὰ μέτρον κοινῆς σωτηρίας τῶν ἐν τοιοῦτῳ πλοίῳ συνενωθέντων καὶ τούντεστιν κοινὴν ἀδυνατίαν, καὶ κατ' ἐπακολουθήσιν οἱ περὶ τοῦ τοῦ ἰσχυρισμοὶ δὲν ἀπετέλουν μεταβολὴν τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς.

αναγνωρίσεως, είναι ανεπίδεκτος δικαστικής έκτιμησης, διότι ενώ εφ' ενός δεν όρίζει τότε, πώς και προς ποιον ύπεσχήθη ό της άναίρεσιβλήτου πράκτωρ άποζημιώσιν νόμιμον, άφ' έτέρου δεν διασαφίζει αν ή ύπόσχεσις έγένετο απολύτως ή υπό την προϋπόθεσιν της εκ Μελίτης άπαντήσεως του άνταποκριτού της περί του χαρακτήρος της άδαρίας ως γενικής. Ούτω δε έκλαβόν και τό έφετεϊον την άγωγήν, εν συνόλφ ταύτην εξετίμησε, και άδάσιμος ό περί του έναντίου λόγος άναίρεσεως (*).

ΠΟΙΝΙΚΗ

Άριθ. 56 (1907) Τμ. Β'

Είσηγητής ό άρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ
"Ορκιδίς μάρτυρος κατά προανάκριδιν. - άναφορά διαταπωθέντος όρκου. - μη βεβαίω-
δις πάντων όρων νόμου. - άναίρεδις.

Έπειδή εκ των πρακτικών προκύπτει ότι κατά την εκ' άκροατηρίου δίκην άνεγνώσθη ή εν τή δικογραφία ύπάρχουσα ένορκος κατάθεσις του καθόντος Θ¹ Α² ή Χ³, εν ή αναφέρεται ότι ούτος, δι' ένδεχόμενον κίνδυνον ζωής, ώρκίσθη κατά τά άρθρα 121 και 124 της Ποινικ. Δικονομίας ότι θέλει είπει την αλήθειαν εις ό,τι έρωτηθῇ άφόδως και άπαθώς, παραλειφθεϊσών εκ του δοθέντος όρκου των λέξεων «όλην την αλήθειαν και μόνην την αλήθειαν», άς περιέχει ό δια του άρθρου 121 Ποινικ. Δικονομίας τύπος του όρκου των μαρτύρων, ή δε παράλειψις των λέξεων τούτων εινε ούσιώδης, καθιστώσα τον δοθέντα όρκον άτελη και έπομένως άκυρον, μη έπαγόμενον νόμιμα άποτελέσματα, άφού ό νόμος όρίζει ρητώς και πανηγυρικώς τας λέξεις, άς δέον ν' άπαγγείλῃ έκαστος εξεταζόμενος μάρτυς, ίνα ή πλήρης και κύρος έχων ό δίδόμενος όρκος, ή δε μνεία των ειρημένων άρθρων δεν άνακληροῖ την έλλειψιν, διότι σημειωθείσών ρητώς των άπαγγελθεισών λέξεων, έπεται ότι παρελείφθησαν αι μη άπαγγελθείσαι. Κατά ταύτα άκύρως όρκισθείς ό μάρτυς θεωρεΐται ούτος ως μηδόλως όρκισθείς και έπομένως άναίρετέα καθίσταται ή προσβαλλομένη άπόφασις, παραπεμπτέα δε ή ύπόθεσις προς νέαν συζήτησιν εις έτερον όμοειδές και ίσοδύημον δικαστήριον (άρθρον 498 Ποιν. Δικ.

Άριθ. 57 (1907) Τμ. Β'

Είσηγητής ό άρεοπαγίτης κ. Π. ΝΙΔΕΡ
Μεταβολή κατηγορίας παρά πλημμελειοδικαις. - άκριβέστερος νομικός προσδιορισμός.

Έπειδή πλην του ότι ή μεταβολή της κατηγορίας δεν περιλαμβάνεται μεταξυ των εν άρθρ. 407 Ποιν. Δικονομίας αναγραφόμενων λόγων άναίρεσεως κατ' άποφάσεων των Πλημμελειοδικών(**) ούδε δύναται νά θεωρηθῇ ως ύποβαλλομένη υπό την περίπτωση του έδ. 1 άρθρ. 407 της άναρμοδιότητος του πλημμελειοδικείου, καθόσον αύτη άνάγεται εις μόνον την § 2 του άρθρ. 373 Ποιν. Δικονομίας,

(*) Έπικυροῦται ή εν σελ. 330 παρόντος τόμου 909 Ε. Π.

(**) Πρβλ. εν τούτοις 29 Α. Π. σ. 55 ΧVII καί την αὐτόθι άγόρευσιν του εισαγγελέως κ. Δ. Τσιδανοπούλου

περί της ούδαμώς ήδη πρόκειται, ούδεμία εν προκειμένφ έπῆλθε μεταβολή της κατηγορίας δια του υπό του δικάσαντος πλημμελειοδικείου δοθέντος εν τφ δικαιώματι αυτού άκριβεστέρου νομικού της πράξεως χαρακτηρισμού, άφού τά κύρια και ουσιώδη της άποδιδομένης δια του κατηγορητηρίου πράξεως πραγματικά περιστατικά βεβαιούνται και εν τή άποφάσει ως συντρέχοντα εν τή πράξει, ής οι άναίρεσειόντες εκηρύχθησαν ένοχοι, και ούδóλως κατ' αύτην μετεβλήθησαν, του παραλειφθέντος, καθό μη συντρέχοντος κατά την άναξέλεγκτον επί της ούσιας κρίσιν του δικάσαντος δικαστηρίου, γεγονότος, της μη φυλακίσεως των καθ' ών ή έπίθεσις, άφορώντος εις τον νομικόν της πράξεως προσδιορισμόν, εν έδικαιοῦτο τό δικαστήριον νά δώσῃ άκριβέστερον (*).

Άριθ. 61 (1907) Τμ. Β'

Είσηγητής ό άρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Είσαγγελία παρά Συνέδρους. - άναπλήρωδις υπό δικηγόρου μη παρ' έφέταις. - κώλυμα ειδικού γραμματέως. - άναπλήρωδις τινι. - έπιβολή ποινής άποπειράς. - έλαττωδις μιδς ήμέρας.

Έπειδή τό άρθρ. 12 του Νόμου ΒΚΗ' της 2 'Ιουλίου 1902 περί Κακουργιοδικών, προνοούν περί του εκκληρουόντος καθήκοντα δημοσίου κατηγορου παρὰ τφ κακουργιοδικείφ και όρίζον ότι ταύτα εκκληροῖ ό παρ' έφέταις εισαγγελεΐς ή ό ύπ' αυτού ύποκατασταθείς εισαγγελεΐς δικαστηρίου τινος πλημμελειοδικών, δέν καθήργησε την γενικήν διάταξιν του άρθρου 278 του 'Οργανισμού των Δικαστηρίων περί της κατ' έπικουρίαν προσλήψεως δικηγόρων και ειρηνοδικών προς άναπλήρωσιν τούτων άνευ διακρίσεως τινος ως προς τους δικηγόρους, είτε ούτοι δηλα δή τυγχάνωσι διωρισμένοι και παρὰ τφ έφετείφ είτε μη, έπομένως ό σχετικός λόγος της αίτήσεως άναίρεσεως περί κακής συνθέσεως του δικαστηρίου των Συνέδρων, επί τφ λόγω ότι ό άναπλήρωσας τον εισαγγελέα των έφετών, τον καθήκοντα δημοσίου κατηγορου εκκληρουντα παρὰ τφ κακουργιοδικείφ, δικηγόρος Φ.Τ¹ δέν ήτο διωρισμένος τοιοῦτος και παρ' έφέταις, άπορριπτέος έστίν ως μη στηριζόμενος εις τον νόμον.

Έπειδή κατά τό άρθρον 13 του αυτού Νόμου ΒΚΗ', εάν ό 'Υπουργός της Δικαιοσύνης δέν διορίση ειδικόν γραμματέα, κατά τό άρθρον 7, ό γραμματεΐς των έφετών εκκληροῖ καθήκοντα γραμματέως των κακουργιοδικών, όταν τό δικαστήριον έδρεύῃ όπου και τό έφετεϊον, αλλά με έλλειψιν διορισμού ίσοδυναμεί και τό κώλυμα του ειδικού γραμματέως προς εκπλήρωσιν των καθήκόντων του, έπομένως προς άναπλήρωσιν τούτου, προκειμένου περί δικαστηρίου κακουργιοδικών έδρεύοντος όπου και τό έφετεϊον, καλοῦνται ό γραμματεΐς του έφετείου και τουτου κωλυομένου οι ύπογραμματεΐς του

(*) Έπρόκειτο περί κατηγορίας επί τή υπό του άρθρου 473 Ποιν. Ν. προβλεπομένου άδικήματος, ήτις κατέληξεν εις καταδίκην επί έπιθέσει άνευ της περιστάσεως της εν φυλακίσει εδρέσεως του καθ' οῦ ή έπίθεσις.

ἐφετείου οὐχί δὲ οἱ ὑπογραμματοῖς τοῦ πρωτοδικείου, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ εἰδικὸς γραμματεὺς ἐτύγγανε γραμματεὺς τοῦ πρωτοδικείου, ἐπομένως ὁ σχετικὸς λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως ὅτι ὁ εἰδικὸς γραμματεὺς ἀνεπληρώθη ὑπὸ ὑπογραμματοῦς ἐφετείου ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς μὴ στηριζόμενος εἰς τὸν νόμον.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὁ ἀναιρέσειον ἐκηρύχθη ἐνοχὸς ἀναιρέσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 293 ἐδαφ. θ' καὶ ὑπὸ τὰς περιστάσεις τοῦ ἄρθρου 87 τοῦ Ποινικ. Νόμου, ἐπομένως νομίμως ἠδύνατο νὰ ἐπιβληθῇ καὶ ἐπεβλήθη αὐτῷ ἡ ποινὴ τῆς εἰρκτῆς 9 ἐτῶν 11 μηνῶν καὶ 29 ἡμερῶν, ἥτοι ἐλάσσων κατὰ μίαν ἡμέραν τῆς πλήρους ποινῆς (10 ἐτῶν εἰρκτῆς) ἣν ἠδύνατο νὰ ἐπισύρῃ, τὸ τετελεσμένον κακούρηγμα, συμφώνως πρὸς τ' ἄρθρα 49 ἐδαφ. 4 καὶ 87 τοῦ Ποιν. Νόμου, διότι καὶ ἡ κατὰ μίαν μόνον ἡμέραν μείωσις τῆς εἰς τὸ τετελεσμένον κακούρηγμα ἐπιβαλλομένης ποινῆς ἀποτελεῖ μείωσιν ταύτης, ἔστω καὶ ἐλαχίστην, ἐπομένως ὁ σχετικὸς λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως ὅτι διὰ τοιαύτης ἐφαρμογῆς τοῦ Ποιν. Νόμου ψευδῶς ἡρμηνεύθη τὸ πνεῦμα τούτου, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οὗτος μὴ ἀναγνωρίζων φυλάκισιν μιᾶς ἡμέρας δὲν ἐπιτρέπει ἐλάττωσιν τῆς εἰς τὸ τετελεσμένον κακούρηγμα ἐπιβαλλομένης ποινῆς κατὰ μίαν μόνον ἡμέραν, ἀπορριπτέος ἐστίν.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 1831 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΚΟΥΜΑΝΤΑΡΕΑΣ

Ρυμοτομία.- ἀπώλεια γηπέδων.- ἀποζημίωσις παρὰ κυρίων μενόντων γηπέδων.- πραγματογνώμονες καὶ μηχανικός.- δριμυδικαὶ οὐδίας.- οὐχ ὑποκατάστασις ὑπὸ καταβαλόντων ἐν μεταρρυθμίσει.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρ. 22 τοῦ ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1836 Β. Διατάγματος ἰσχύον νόμου ἐ-έχοντος, ἡ ἀποζημίωσις ὧν ἐκείνων, οἵτινες διὰ τῆς ἀνοίξεως ἢ πλατύνσεως ἀγυῶς τινος ἔχασαν μέρος ἢ ὁλόκληρον τὸ γήπεδόν των, θέλει γίνεσθαι παρὰ τῶν ιδιοκτητῶν τῶν μενόντων γειτονικῶν γηπέδων, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 25 τοῦ ἰδίου νόμου, ἡ ἐκτίμησις θέλει γίνεσθαι ἀπὸ δύο πραγματογνώμονας καὶ ἂν οὗτοι ἀμφιβάλλωσι περὶ τῆς ἀκριβείας τοῦ μέτρου, θέλει ὡς πρὸς τοῦτο ἀποφασίζῃ ὁ μηχανικὸς τῆς πόλεως. Ἐντεῦθεν δὲ ἔπεται ὅτι ὑπόχρεοι πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ιδιοκτητῶν, ὧν τὰ χρήματα καταλαμβάνονται, εἰσὶν οἱ μένοντες γείτονες, κατ' ἀναλογίαν τῆς κατὰ μέτρον ἐκτάσεως τοῦ προσώπου τοῦ γηπέδου αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ρυμοτομηθέντος γηπέδου, δικαιούμενοι εἰς ταύτην οἱ ιδιοκτῆται τῶν καταλαμβανομένων γηπέδων καὶ ὅτι ὁ μηχανικὸς τῆς πόλεως ἀποφαίνεται περὶ τῆς ἀκριβείας τῆς ρυμοτομουμένης καὶ ἀποζημιωτέας ἐκτάσεως, ὡς καὶ περὶ τῆς ἀντιστοιχούσης πρὸς τὸ ρυμοτομούμενον κατὰ μέτρον τοῦ προσώπου τῶν γειτονικῶν γηπέδων ἐκτάσεως. Ὅρθως ἐπομένως τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του ἐδέξατο ὅτι ὁ

μηχανικὸς τῆς πόλεως δὲν ἔχει δικαίωμα καὶ ἀρμοδιότητα ὅπως ἀποφασίζῃ περὶ τῶν ἐκ ρυμοτομίας δικαιουμένων καὶ ὑποχρέων εἰς ἀποζημίωσιν καὶ ἐθεώρησεν ὡς πρὸς τοῦτο ἄκυρον τὴν σχετικὴν αὐτοῦ ἀπόφασιν, ἥτις ἄλλως οὐ μόνον καθ' ὑπέρβασιν ἀρμοδιότητος ἐγένετο κατὰ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἐναντίον τοῦ εἰρημένου νόμου (ἄρθρ. 22) ἐδέξατο ὅτι δικαιοῦχος, πρὸς ἀποζημίωσιν τῆς ἐν τῇ ἀποφάσει αὐτοῦ ἀναφερομένης ἀποζημιωτέας ἐκτάσεως, εἶναι ἡ καθ' ἧς ἡ ἀνακοπή, διότι, ἀφοῦ διὰ τῆς ἀποφάσεώς του ὁρίζεται ὅτι ἡ καταληφθεῖσα πρὸς ἀνοίξιν τῆς ὁδοῦ ἐκτασις ἀνήκει εἰς τὸν Ἰω. Β^{***}, ἐκεῖνος εἶναι κατὰ τὸν νόμον ὁ δικαιοῦχος, τῆς ἀποζημιώσεως ὀφειλομένης πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τῶν ιδιοκτητῶν τῶν μενόντων γειτονικῶν γηπέδων, κατὰ τὰς ἄνω εἰρημένας ἀναλογίας, οὐχί δὲ καὶ ἡ καθ' ἧς ἀνακοπή καὶ ἐκκαλοῦσα, ἥτις δὲν εἶναι τοιαύτη, καὶ ἡ ὁποία μὴ ἀπομένουσα ιδιοκτητικῆς γειτονικοῦ γηπέδου κατὰ τὴν νέαν μεταρρύθμισιν τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως, καὶ μὴ ὑποχρεουμένη ἤδη εἰς ἀποζημίωσιν ὡς ἐκ τῆς καταργήσεως τῆς πλατείας, ἔχει μόνον δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν καταβληθέντων εἰς τὸν Ι. Β^{***} ἕνεκα τῆς μὴ ὑφισταμένης ἤδη πλατείας, καθ' ὅσον ἡ αἰτία δι' ἣν ἐγένετο ἡ καταβολὴ δὲν ἐπηκολούθησεν. Δὲν διακαυθεῖται ὅμως νὰ ζητήσῃ τὰ καταβληθέντα πρὸς τὸν Ι. Β^{***} παρὰ τῶν ἀνακοπτόντων, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι αὕτη ἐπλήρωσεν ἀποζημίωσιν εἰς ἣν οὗτοι εἶναι ἤδη μετὰ τὴν νέαν μεταρρύθμισιν τοῦ σχεδίου ὑπόχρεοι, καθόσον ἐντεῦθεν οὐδεμία πρὸς τοῦτο ἐννομος σχέσις ὑφίσταται μεταξὺ τῶν ἀνακοπτόντων καὶ τῆς καθ' ἧς ἡ ἀνακοπή, ἀφ' οὗ δὲν ἰσχυρίζεται ὅτι εἰς αὐτὴν ἀνήκει ἡ ρυμοτομηθεῖσα ἐκτασις, καὶ δὲν ἐπικαλεῖται ἄλλην τινα νόμιμον αἰτίαν ἐξ ἧς νὰ πηγάζῃ τοιοῦτον ὑπὲρ αὐτῆς δικαίωμα καὶ ὑποχρέωσις τῶν ἀνακοπτόντων πρὸς καταβολὴν (*).

Ἀριθ. 1832 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΚΟΥΜΑΝΤΑΡΕΑΣ

Ὑπερημερία ὀφειλτέων.- ὅροι ὑπάρξεως.- λυμενικὴ ἐπιστροφή.- προοδικορισμὸς ὀφειλομένου ὑπὸ ὑπουργείου.- ἐναυξὶς τόκων ἀπὸ γνώσεως.

Ἐπειδὴ ἐκτὸς ἄλλων νόμων, κατὰ τοὺς Νόμους 54 Πανδ. (2. 14), Νόμ. 14, Νόμ. 127 καὶ

(*) Καθ' ἃ φαίνεται, τότε τὸ ἀντικείμενον. Κατὰ σχέδιον προηγούμενον καταλαμβάνετο γήπεδον τοῦ Ι. Β^{***} καὶ ἐπὶ τῇ καταλήψει ταύτῃ ὑπεχρεώθη καὶ ἀποζημιώσεν ἡ παροδία ἐπὶ τῇ τότε καταλήψει ἐκκαλοῦσα. Ἀλλὰ κατόπιν, γενομένης μεταβολῆς, καταλαμβάνετο μὲν αὐτὸς γήπεδον τοῦ Ι. Β^{***}, ἀλλὰ κατ' ἄλλον τρόπον, καθιστῶντα παροδίους ἑτέρους, ὑπόχρεους εἰς ἀποζημίωσιν, ἣν ἡξίου λαβεῖν πλέον καθ' ὅποκατάστασιν ἡ ἀποζημιώσασα τὸν Ι. Β^{***}, ἤδη ἐκκαλοῦσα, διότι αὕτη μὴ οὐσα ὑπόχρεως εἰς ἀποζημίωσιν κατὰ τὴν νέαν διαρρύθμισιν τοῦ σχεδίου, εἶγεν οὐχ ἥττον ἀποζημιώσει τὸν Ι. Β^{***} διὰ τὸ καὶ ἡδὴ καταλαμβανόμενον γήπεδόν του. Μπέρδεμα διοικητικόν, τὸ ὁποῖον ἐπέτρεψε τῷ Ι. Β^{***} δύο βυζᾶαι μαννάδας, ἀλλ' ἐν τῷ ὁποίῳ ἡ ἀπόφασις εὐρίσκεται ἐν τῷ ὁρθῷ.

Νόμ. 137 § 2 Πανδ. (45. 1) και Νόμ. 88 Πανδ. (50. 17), ίνα χωρήσῃ ἡ ὑπερῆμερία κατὰ τοῦ ὀφειλέτου πρέπει ἢ πρὸς καταβολὴν ὑποχρέωσης αὐτοῦ νὰ εἶναι ὠρισμένη καὶ ἀνεξάρτητος ἀπὸ πάσαν ἔνστασιν καὶ ἀπαιτητῇ, πρὸς τοῦτοις δὲ νὰ εἶναι ὠρισμένος ὁ πρὸς καταβολὴν χρόνος καὶ νὰ γνωρίζῃ οὗτος τὴν ὑπαρξίν τῆς ὀφειλῆς του κατὰ ποσότητα, ὡς καὶ τὸν χρόνον, καθ' ὃν ὤφειλε νὰ καταβάλῃ ταύτην, ν' ἀφῆκε δὲ ὑπαιτίως νὰ παρέλθῃ ἀπρακτος, ἤτοι ἀνευ καταβολῆς καὶ παροχῆς, ἢ πρὸς καταβολὴν προθεσμία. Ἐν προκειμένῳ, ὁ ἐνάγων διὰ τῆς ἀγωγῆς του ὁμολογεῖ, ἰσχυρίζεται δὲ καὶ ἡ ἐναγομένη, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἑσωτερικῶν, καθ' ὃ εἶχε δικαίωμα κατὰ τὰ ἄρθρα 29 καὶ 42 τοῦ ἀπὸ 20 Μαρτίου 1884, Β. Δ. καὶ τὸ ἀπὸ 8 Ἰανουαρίου 1890 ὡς καὶ τὸ ἀπὸ 16 Δεκεμβρίου 1891 ἕτερον Β. Δ. περὶ ἐκτελέσεως τῶν δημοσίων ἔργων ἐν γένει, καὶ εἰς τὰς διατάξεις τῶν ὁποίων διὰ τοῦ ἄρθρ. 19 τῆς ἐργοληπτικῆς συμβάσεως ὑπεβλήθη ὁ ἐργολήπτης ἐνάγων, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16244 τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1903 ἀποφάσεώς του, ὥρισε τὸ ὀφειλόμενον ὑπὸ τῆς ἐργοδοτίδος Λιμ. Ἐπιτροπῆς χρηματικὸν ποσὸν πρὸς τὸν ἐνάγοντα ἐργολήπτην, μὴ ἀποδεχθέντα τὸ ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου μηχανικοῦ ὁρισθὲν τοιοῦτον, καὶ ἐθεώρησε τὴν κατὰ τὴν 29 Ἰανουαρίου 1903 προσωρινὴν παραλαβὴν τοῦ ἐκτελεσθέντος ἔργου, ὡς ὁριστικὴν τοιαύτην. Διὰ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16320 τῆς 5 Σεπτεμβρίου ἐτέρας διατάξεως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου ἀνεκοινώθη ἡ τοιαύτη αὐτοῦ ἀπόφασις πρὸς τὴν ἐφειδλήτον καὶ ἐναγομένην Λιμ. Ἐπιτροπὴν, ὑποχρεουμένην, κατὰ τὸ ἄρθρ. 48 τοῦ ἀπὸ 20 Μαρτίου 1884 Β. Διατάγματος νὰ καταβάλῃ τὸ ποσὸν τοῦτο ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ὁριστικῆς παραδόσεως τοῦ ἔργου. Ἐκομένως ὁρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του ἐθεώρησεν ὅτι ἡ πρὸς καταβολὴν προθεσμία ἤρξατο ἀφ' ἧς ἐγνωστοποιήθη πρὸς τὴν Λιμ. Ἐπιτροπὴν ἡ ἀπόφασίς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν περὶ τοῦ ὀφειλομένου χρηματικοῦ ποσοῦ, διότι ἐκτοτε αὕτη ἡδύνατο καὶ ὤφειλε νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὑποχρέωσίν της, ἐντὸς τῆς διὰ τοῦ ἄρθρ. 48 ὁριζομένης προθεσμίας, ἀπὸ τῆς ὁριστικῆς παραδόσεως τοῦ ἔργου, ἐνῶ πρὸ τῆς γνώσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου οὔτε ἐγνώριζε τὴν ὀφειλὴν αὐτῆς, οὔτε τὸν χρόνον καθ' ὃν ὤφειλε νὰ καταβάλῃ ταύτην. Ἐκ τοῦ ὅτι δὲ τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεώς του ὥρισε ἀναδρομικῶς ὡς χρόνον ὁριστικῆς παραδόσεως τοῦ ἐκτελεσθέντος ἔργου τὴν 29 Ἰανουαρίου 1903, ὅτε προσωρινῶς παρεδόθη τοῦτο κατὰ τὸ σχετικὸν πρωτόκολλον, δὲν ἔπεται ἐκ τούτου καὶ ὅτι ἐκτοτε ἄρχεται ἡ πρὸς πληρωμὴν ὑποχρέωσις τῆς Λιμ. Ἐπιτροπῆς, διότι δὲν συντρέχουσιν αἱ ἀνωτέρω εἰρημέναι ἀναγκαῖαι προϋποθέσεις τοῦ νόμου, οὐδὲ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς ἐναγομένης καὶ ἐφειδλήτου παρῆλθεν ἀπρακτος ἡ προθεσμία ἀπὸ τῆς 29 Ἀπριλίου 1903, ὡς ἀξιοῖ ὁ ἐνάγων καὶ ὅτι ἐκτοτε ὀφείλονται οἱ συμπεφωνημένοι τόκοι, ἀφοῦ κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ὁμολογίαν δὲν εἶχε τότε οὗτος οὔτε ὠρισμένην ἀπαιτήσιν

κατὰ τῆς ἐναγομένης ἐφειδλήτου, οὔτε ἡ ἐναγομένη εἶχε γνῶσιν αὐτῆς, καὶ ἐπομένως δὲν ἡδύνατο νὰ γείνῃ καταβολή. Ἀλλ' οὐδὲ ἐπηρεάζονται διὰ τῆς τοιαύτης ὀπισθενεργοῦ ἐγκρίσεως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τὰ συμφέροντα καὶ τὰ δικαιώματα τῆς Λιμ. Ἐπιτροπῆς Windcheid § 74 Dernbourg I § 119. Εἰ καὶ ἡδύνατό τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἔχει ἰσχύν καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐναγομένην ἡ ἀναδρομικὴ ἐγκρίσις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν καὶ ὅτι τούτῳ τῷ λόγῳ ἐκτοτε ἄρχεται ἡ πρὸς καταβολὴν τῆς ὀφειλομένης ἀπαιτήσεως προθεσμία (*).

Ἀριθ. 1834 (1906) .

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Ι. ΚΑΓΚΑΛΗΣ

Κατάδικος εἰρκτῆ. - νόμιμος ἀπαγόρευσις. - δάρκεια. - ἐπιδόσεις κατὰ καὶ μετὰ. - περὶ αἰσθῆσις δίκης ὡς πρὸς τὰς ὁμοδίκους. - οὐ δυνατὴ ἀνατροπὴ ὡς πρὸς μὴ ἐκδικασθέντας.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἐννοίαν τῶν ἄρθρων 25 καὶ 26 τοῦ Ποιν. Νόμου, ὁ εἰς εἰρκτὴν καταδικασθεὶς (οἷος καὶ ὁ ἀνακόπτης, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 41 τοῦ 1898 ἀποφάσεως τῶν Συνέδρων Χαλκίδος καταδικασθεὶς καὶ κατὰ τὴν ὁμολογίαν αὐτοῦ ἐπὶ ἀναιρέσει εἰς 5 ἐτῶν καὶ ἐνδὸς μηνὸς εἰρκτὴν), μόνον ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ποινὴ εὐρίσκεται εἰς τὴν τῆς νομίμου ἀπαγορεύσεως κατὰστασιν, αἰρομένης ταύτης ἐκτιθέσης ἢ ληξιάσης, προκύπτοντος δ' ἐκ... ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπιδόσεως τῆς περὶ ἀνατροπῆς ἀγωγῆς εἶχεν ἐκτίσει ταύτην ἐντελῶς, ἀβάσιμος ἐστὶν ὁ ἰσχυρισμὸς αὐτοῦ ἀκυρότητος τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς πρὸς αὐτὸν ἀτομικῶς καὶ οὐχὶ πρὸς τὸν ἐπίτροπον αὐτοῦ, τῆς καταστάσεως τῆς ἀπαγορεύσεως καυσάσης, ἀμα τῇ ἐκτίσει τῆς ποινῆς.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 494 τοῦ 1904 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου προκύπτει ὅτι ἡ πρὸς ἀκύρωσιν τῶν . . . συμβολαίων περὶ δωρεᾶς ἐν ζωῇ τῶν ἐν αὐτοῖς κτημάτων ὑπὸ τῆς ἀρχικῶς ἐναγοῦ-

(*) Δὲν πιστεύομεν ὁρθὴν τὴν ἐκδοχὴν. Πρῶτον διότι τὰ λιμενικὰ ἔργα οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ δημόσια καὶ τὸ δημόσιον ἀφορῶσιν, ὑπὸ μόνον τὴν διαφορὰν ὅτι εἰσὶν ὑποβεβλημένα ὑπὸ διάφορον ἢ τὰ ἐν γένει δημόσια συμφέροντα παράστασιν, τῆς λιμενικῆς ἤτοι ἐπιτροπῆς. Εἶναι λοιπὸν ἄτοπον νὰ ἀντιτίθεται ἡ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ τῷ Ὑπουργείῳ, ἵνα δῇ ἐπὶ ἐπὶ ἐπὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν πράξεων τούτου ἀπὸ τῆς γνώσεως ἐκείνης. Ἡ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ δὲν εἶναι εἰμὴ προεστὴς ἐκπροσωπῶν καὶ δὲν δύναται ἔχειν δικαιώματα πλείονα τοῦ κυρίου. Πρὸλ. περὶ τούτου καὶ τὴν ἐν σελ. 302 XV ὑπὸ τὴν 1717 Ε. Α. σημειώσιν ἡμῶν, ὡς καὶ τὴν ἐν σελ. 12 XIII ὑπὸ τὴν 498 Ε. Α. Δεύτερον, διότι καὶ ἐν ἡμέρᾳ θεωρηθῇ ὅτι τὸ Δημόσιον διὰ τοῦ Ὑπουργοῦ ἔπρεπε νὰ καθορίσῃ ὡς τρίτον πρόσωπον τὸ πληρωτέον ὑπὸ τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς ποσόν, δὲν βλέπομεν κατὰ τι τοῦτο ἀνήκει τὴν ἐννοίαν τῆς ἐν τῷ προσδιοριζομένῳ χρόνῳ ὀφειλῆς καὶ τῆς ἀπὸ τούτου τοκοδοσίας. Κατὰ τὸν αὐτὸν τότε τρόπον, ὁ ἐπὶ ἀποζημιώσεως ὀφειλέτης θὰ ἡδύνατο νὰ ἀντιτάξῃ ὅτι δὲν ὀφείλει τόκους πρὶν ἢ τὸ δικαστήριον καθορίσῃ τὸ ὀφειλόμενον.

σης, (μητρός της μητρὸς ἐναγοῦσης ἐκ' ἀνατροπῇ) πρὸς τὴν θυγατέρα αὐτῆς, καὶ νῦν ἐνάγουσαν, ἐγερθεῖσα τῷ 1894 ἀγωγὴ ἐγένετο, μετὰ μακρότατον ἀγῶνα δικαστικόν, δεκτὴ καὶ ἐπεδικάσθη τὸ ἀνήκον ἐκάστω τῶν δικαιούχων τῆς ἀποδιωσάσης διαρκούσης τῆς δίκης ἐναγοῦσης ἐκ τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ καὶ τοῖς συμβολαίοις περιγραφόμενων κτημάτων, κατὰ τὴν ἀναλογούσαν τούτεστιν ἐκάστω κληρονομικὴν μερίδα καὶ κατὰ κληρονομικὴν διαδοχῆς τάξιν, ἀκυρωθέντων συγχρόνως τῶν ἀνωτέρω συμβολαίων, παρατωθείσης δ' οὕτω ὀριστικῶς τῆς δίκης ταύτης, δὲν δύναται, κατὰ τὴν κρατήσανσαν τοῦ δικαστηρίου γνώμην, νὰ ἐξακολουθήσῃ αὕτη διὰ τὸν νῦν ἐναγόμενον ἐκ' ἀνατροπῇ, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι εἰς διαιρετὸν ὄρᾳ δικαίον, τῆς διαδικασίας οὗσης ἀδιαιρέτου ἐκ' ἀνατροπῆς καὶ μὴ δυναμένης τούτου ἐνεκεν τῆς αὐτῆς δίκης νὰ ἡ ὁλοσχερῶς ἀπεσθεσμένης διὰ τινος τῶν διαδίκων, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου διὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, καὶ νὰ ἐξακολουθῇ ὑφισταμένη διὰ τὸν καθ' οὗ ἡ ἀγωγὴ περὶ ἀνατροπῆς ἐνεκα τῆς ἀποχῆς αὐτοῦ καὶ ἀρχίας ἐπὶ τῆς δίκης μετὰ τὴν δῆλωσιν καὶ αὐτοῦ τῆς 30ης Μαΐου 1900 περὶ δέσεως τοῦ ὅρκου τῆς ὑπ' ἀριθ. 845 ἀποφάσεως τοῦ 1900 τοῦ ἐφετείου τούτου (Α. Π. 226 τοῦ 1886 καὶ 163 τοῦ 1890). Ἐν τῇ τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει ἡ προκειμένη ἀγωγὴ, σκοποῦσα τὴν τῆς δίκης ἀνατροπὴν ὡς πρὸς τὸν ἐναγόμενον διάδικον, κρίνεται ἀπορριπτία (*), καίτοι κατὰ τὴν ἀσθενεστέραν τοῦ δικαστηρίου γνώμην, διαιρετοῦ ὄντος τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης, ὡς καὶ ἐκανελημμένως ἐν τῷ αἰτιολογικῷ ἀπεφάνετο ἡ ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 494 τοῦ 1904 ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ ἐν τῷ διατακτικῷ ἀνεγνώρισεν δι' ὀρισμοῦ τῶν μερίδων ἐκάστου τῶν διαδίκων ἐπὶ τῶν κτημάτων τῶν ἐν τοῖς ἀκυρωθεῖσι συμβολαίοις περιλαμβανομένων, ἡ δύνατο νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ δίκη ὑφισταμένη καὶ βασίμως νὰ αἰτηθῇ ἡ ἀνατροπὴ κατὰ τινος τῶν διαδίκων, ὡς ἐν προκειμένῳ τοῦ ἀπρακτήσαντος ἐπὶ μακρὸν ἐναγομένου, καθ' οὗ ἐτρεχεν ἡ προθεσμία πρὸς ἀνατροπὴν (ἄρθρον 480 Πολ. Δικονομίας) καὶ ἐν τῷ χρόνῳ τῆς ἰσχύος τῆς ἀπαγορεύσεως, καθόσον ἐν τῷ ἄρθρῳ 483 τῆς Πολ. Δικονομίας οὐδεμία ὑπάρχει διάκρισις ἂν πρόκειται δι' ἓνα ἢ πλείονας διαδίκους, ὁμοδίκους ὄντας, καὶ ἐφαρμοστέαι οὕτω τυγχάνουσιν αἱ περὶ ὁμοδικίας ἰσχύουσαι ἀρχαί, καθ' ἃς ἡ διεξαγωγὴ τῆς δίκης ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ πλείονων προσώπων ὡς διαδίκων ἐπιτρεπομένη μόνον ἐνεκα τῆς προσφορωτέρας καὶ ταχυτέρας ἐκδικάσεως τῆς διαφορᾶς, δταν αὕτη ὄρᾳ εἰς διαιρετὸν δικαίον, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, κατὰ τὰ προειρημένα, οὐτε εἰς τὴν κατ' οὐσίαν θέσιν τῶν διαδίκων ἐν τῇ δίκῃ ἀσχεῖ τινα ἐπίδρασιν, οὐτε τὴν ὑπεράσπισιν ταυτίζει, μὴ ὑπαρχούσης διατάξεως ρητῶς τοῦτο ρυθμιζούσης (ἄρθρον 782 Πολ. Δικονομίας) ἐκάστου δὲ τῶν ὁμοδίκων ἡ παράλειψις ἢ

(*) Ἀπίστευτος καταντῆ ἡ ἐκδοχὴ τῆς πλειοψηφίας, ἡ ὅποια ἐν ὀνόματι τοῦ ἀδιαιρέτου τῆς διαδικασίας ἐπλάσσει τὸν δεσμὸν τῆς ὁμοδικίας αὐτοῦτερον ἀπορισμοῦ. Ἡ ἀρχικῶς ἐναγαγούσα, ἐκ' ἀκυρότητι διαρκούσης ἀνατροπῆς, ἀπεθίωσε καὶ τὴν δίκην ἐξαπολού-

ἡ πρᾶξις μῆτε βλάβην τοῖς λοιποῖς ὁμοδίκους μῆτε κέρδος συνεπάγεται καὶ ἐπομένως ἡ δίκη εἶναι ἐπιμεριστὴ μεταξὺ τῶν διαδίκων εἴτε τῷ αὐτῷ ἢ καὶ διαφόρῳ διαδικαστικῷ βαθμῷ καὶ ἀνατρεπτέα ὑπὲρ τινος ἢ κατὰ τινος ἐκ τούτων.

Αριθ. 1838 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Μ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ

Κληρονομία.— παραιτηθεὶς ἐξ εὐνοίας τρίτω.— τυχαι κληροδόχων.— ὅροι.— δόλος τρίτου.— προβολὴ προδολῆς νομίμου μοίρας καὶ φαλκιδίου.— βῆρος ἀποδείξεως.

Ἐπειδὴ ἐννοία τοῦ Νόμου Πανδ. 4 (29. 4) προφανῶς εἶναι ὅτι ἡ δι' αὐτοῦ χορηγούμενη τοῖς κληροδόχοις ὠφέλιμος ἀγωγὴ κατὰ τοῦ τρίτου τοῦ νεμομένου τὴν κληρονομίαν, ὑπὲρ τοῦ ὁποῦ ἐνεκα μεγάλης εὐνοίας ὁ ἐν διαθήκῃ κληρονόμος δολίως παρητήθη τῶν ἐκ τῆς διαθήκης δικαιωμάτων του, χωρεῖ καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν ὁ νεμόμενος τὴν κληρονομίαν τρίτος ὡς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμος δὲν κοινωνεῖ τοῦ δόλου τοῦ παραιτηθέντος, ἡ τοιαύτη δὲ τοῦ ὡς εἴρηται νόμου ἐννοία προκύπτει οὐ μόνον ἐκ τοῦ γράμματος αὐτοῦ, ἐν τῷ ὁποίῳ οὐδεὶς γίνεται λόγος περὶ δόλου τοῦ ὑπὲρ οὗ ἡ παραιτήσις, ἀλλὰ καὶ ἐν γένει ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ πρὸς αὐτὸν καὶ τῶν λοιπῶν διατάξεων ἐν τίτλῳ Πανδ. (29. 4), τοῦ πραιτωρικοῦ ἐδίκτου προνοοῦντος καὶ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ νεμόμενος καλεῖται εἰς τὴν κληρονομίαν μετὰ τὸν ἐγκατάστατον ὡς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμος καὶ ἰδίως τοῦ Νόμου 27 § 2 (29. 4), συμφώνως τῷ ὁποίῳ χορηγεῖται ἀγωγὴ τοῖς ἐν τῇ διαθήκῃ κληροδόχοις κατὰ τοῦ κοινωνήσαντος τοῦ δόλου τοῦ παραιτηθέντος ἐν ᾧ ἐν τῷ ἀνωτέρῳ Νόμῳ Πανδ. 4 (29. 4), καίτοι δὲν γίνεται λόγος περὶ δόλου τοῦ νεμομένου τὴν κληρονομίαν, χορηγεῖται ἐν τούτοις καὶ κατ' αὐτοῦ ἡ ὠφέλιμος ἀγωγὴ, δταν ἡ παράιτησις ἐκ μεγάλης πρὸς αὐτὸν εὐνοίας γίνηται, συνεπῶς ὁρθῶς ἡ ἐκ-

θησαν πλείονες κληρονόμοι αὐτῆς, ἐκ τῶν ὁποίων τινες, ἀποχωρήσαντες τῶν λοιπῶν, προχωρήσαντες αὐτὴν μόνον, ἐπεραίωσαν ἀμετακλήτως, ἐπιδικασθέντος αὐτοῖς, καθ' ἃ καὶ ἡ ἀνω ἀπόφασιν διαβεδαίει ἀποκαλύπτως, τοῦ κατὰ τὸν κληρονομικὸν βαθμὸν προσήκοντος αὐτοῖς ἐπὶ τοῦ ἀκινήτου, ἐνῷ οἱ λοιποὶ κατέλειπον ἀνεπείρητον τὴν δίκην καὶ κατ' αὐτῶν ἡ ἀρχικῶς ἐναγομένη ἐκίνησεν ἀγωγὴν ἀνατροπῆς, παρελθούσης τριετίας ἀπὸ τῆς ἐγκαταλείψεως. Τώρα τί ἐννοεῖ ἡ πλειοψηφία τῆς ἀποφάσεως; Ὅτι ἡ ἀμετάκλητος περαίωσις τῆς δίκης, ὡς πρὸς τοὺς τινὰς ἐκείνους κληρονόμους, δύναται νὰ ὠφελήσῃ ἢ νὰ βλάψῃ τοὺς μὴ συνεχίσαντας τὴν δίκην κληρονόμους; Ἐν ἄλλαις λέξεσιν ἐννοεῖ ὅτι τὸ ὑπὲρ ἢ κατὰ δι' ἐκείνους δεδικασμένον θὰ ἰσχύῃ καὶ ὑπὲρ ἢ κατὰ τῶν μὴ μετασχόντων τῆς δίκης ἄλλοτε ὁμοδίκων των; Δὲν τὴν ἀδικουμέν ἐπὶ τοσούτον, ὥστε νὰ τῇ ἀποδώσωμεν τοιοῦτον σολοικισμόν. Ἡ μήπως τάχα ἐννοεῖ ὅτι διὰ τοὺς παραμελήσαντας τὴν δίκην καὶ μὴ περαιώσαντας αὐτὴν μετὰ τῶν περαιωσάντων αὐτὴν, ἡ δίκη ἐγένετο ἀνεπίδεκτος ἀνατροπῆς; Πολὺ ὀλιγώτερον δυνάμεθα νὰ τὴν ἀδικήσωμεν ἀποδίδοντας αὐτῇ τόσῳ χονδρῶς δὲν λάθος. Ἀλλὰ τότε τί ἐννοεῖ, διὰ τοὺς οἰκτιρμούς τοῦ Θεοῦ;

καλουμένη απόφασις διέταξε τὰς δεούσας ἐπὶ τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς ἀποδείξεις, καίτοι ἐν αὐτῇ δὲν ἀναφέρει ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος ὅτι οἱ ἐκκαλοῦντες μετεῖχον τοῦ δόλου τῆς παραιτηθείσης τῶν ἐκ τῆς διαθήκης δικαιωμάτων τῆς μητρὸς τῶν καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τῆς ἐφέσεως, δέον ν' ἀπορριφθῇ.

Ἐπειδὴ ἐνστασιν ἀποτελεῖ ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι διὰ τῶν κληροδοσιῶν τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένης διαθήκης μειοῦται ἡ νόμιμος μοῖρα τῶν ἐφ' ὧν ἐξασκεῖ τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν τέκνων του, ἃ ἐκπροσωπεῖ, καὶ τὸ ἐκ τοῦ Φαλκιδίου Νόμου τέταρτον, ἐπομένως ὀρθῶς ἐπεβλήθη αὐτῷ διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως τὸ τῆς ἀποδείξεως τοῦ ἐνεργητικοῦ τῆς περιουσίας καὶ τῶν χρεῶν βάρος, συμφώνως πρὸς τοὺς ὑποβληθέντας ἰσχυρισμούς του καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τῆς ἐφέσεως, ἦτοι ὅτι ἔδει νὰ βαρυνθῇ εἰς τὴν ἀποδείξιν τοῦ ἐνεργητικοῦ ὁ ἐφεσίβλητος, δέον ν' ἀπορριφθῇ.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Ἀριθ. 965 (1905) (*)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΜΕΡΜΗΡΑΣ

Πλειστηριασμὸς καθ' ὅρια. - κατάληψις μένους ὑπὸ τρίτου κυρίου. - γνῶσις πλειστηριασθέντος ἐνιποθήκου. - προγνωστοποίησης ἀνευθύνου.

Ἐπειδὴ ὁ ἐνάγων ἐν τῇ ἀγωγῇ καὶ προσεπικλήσει ἀναφέρει ὅτι ἀπέκτησε τὴν κατοχὴν τοῦ καθ' ὠρισμένα ὅρια πλειστηριασθέντος καὶ κατακυρωθέντος αὐτῷ κτήματος, ἐξ οὗ ὁ ἐναγόμενος κατέλαβε

(*) Ἡ πρωτόδικος 2055 (1902) Πρωτ. Πατρῶν, ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ πρωτοδίκου κ. Α. Μουστακοπούλου, ἔχει ὅδε :

α) Ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὴν προσεπικληθεῖσαν καὶ παρεμβάσαν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, εἰ καὶ ἡδυνάτο τις εἰπεῖν ὅτι ἡ ἐνστασις ταύτης περὶ τοῦ ἀνευθύνου αὐτῆς ἐν ἡ περιπτώσει τὸ ἐπισπεύσει τῇ Τραπεζῇ πλειστηριασθὲν καὶ κατακυρωθὲν τῷ ἐναγοντι κτῆμα εἶναι τυχὸν ἐλάσσονος ἐκτάσεως κατὰ τὰ ἐπίδικα 142. 46]00 τετραγωνικά Β. μέτρα, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ Τράπεζα διὰ τῶν σχετικῶν προγραμμάτων πλειστηριασμοῦ ρητῶς ἐδήλωσεν ὅτι δὲν ἐγγυᾶται διὰ τὴν ἀκριβῆ περιγραφὴν τοῦ κτήματος ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν, τυγχάνει νόμιμος, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 969 Πολ. Δικονομίας ὁ καταδιώκων δανειστῆς δύναται νὰ θέσῃ ἐν τοῖς προγράμμασιν, οὓς κρίνει ὠφελίμους ὁρους πωλήσεως (πρόβλ. Ἐγχειρ. Οἰκονομ. ἐκδ. ε' σελ. 923 σημ. 16). συνεπῶς περιλαμβανομένου ἐν τοῖς προγράμμασι τοῦ πλειστηριασμοῦ τοῦ εἰρημένου ὁρου οὐδεμίαν προφανῶς εὐθύνην ὑπέχει ἡ προσεπικαλουμένη Τράπεζα, διότι τὸ κατακυρωθὲν τῷ ἐναγοντι κτῆμα εἶναι τυχὸν μικροτέρας ἐκτάσεως, οὔτε δὲ ὁ ὁρος οὗτος ἀντίκειται εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν, οὔτε ἔχει νομικὴν ἀξίαν τὸ γεγονός ὅτι ἡ Τράπεζα ἐγνώριζε τυχὸν τὴν ἐλάσσονα ἔκτασιν τοῦ ἐπισπεύσει αὐτῆς πλειστηριασθέντος κτήματος, οὔτε ἐκ τοῦ περιστατικοῦ τῆς γνώσεως περὶ τῆς ἐλάσσονος ἐκτάσεως τοῦ κτήματος τούτου, συναγεται δόλος τῆς Τραπεζῆς ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν παρενέβαλεν λάθρα ἐν τοῖς προγράμμασι τὸν ὅρον περὶ τοῦ ἀνευθύνου αὐτῆς διὰ τὴν ἐ-

μέρος, ἐκτάσεως 142 καὶ 46]00 τετραγωνικῶν μέτρων, οὕτω δὲ κατὰ τὴν ἀγωγὴν δὲν πρόκειται ζήτημα, ἀν τὸ κτῆμα εὐρεθῇ ἡσσονος ἐκτάσεως (ὅτε ἡδυνάτο καὶ ὁ ὑπερθεματιστὴς νὰ λάβῃ ἀτομικὴν γνῶσιν τῆς πραγματικῆς ἐκτάσεως, ἀλλ' ὅτι μέρος τοῦ (καθ' ὅρια) πλειστηριασθέντος κτήματος ἀνήκει εἰς ἄλλοτριαν κυριότητα.

Ἐπειδὴ ρητῶς κατὰ τὸν Νόμον 11 § 6 Πανδ. (19. 1), ὁ ἐκποιῶν τὸ ὑποτεθὲν αὐτῷ δανειστῆς εὐθύνεται ἐπὶ ἐκνικήσει πρὸς τὸν ἀγοραστὴν διὰ τὸν δόλον αὐτοῦ, ἦτοι διὰ τὴν γνῶσιν ὅτι τὸ πωλούμενον δὲν ἀνήκει εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ὀφειλέτου του. Νόμιμος κατὰ ταῦτα καὶ παραδεκτὴ εἶναι ἡ κατὰ τῆς ἐκκαλούσης ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ προσεπικλήσις τοῦ ἐναγοντος καὶ ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη 2055

σφαλμένην τυχὸν περιγραφὴν ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν τοῦ κτήματος (πρόβλ. Dernburg III § 99 δ'). ἀφοῦ ἔλαβε γνῶσιν ὁ ἐνάγων τοῦ ὁρου τούτου, ὁ δὲ εἰς ἀντίκρουσιν παρὰ τοῦ ἐναγοντος προτεινόμενος ἰσχυρισμὸς ὅτι δηλαδὴ δὲν ἔλαβε γνῶσιν τοῦ ἐν τοῖς προγράμμασιν εἰρημένου ὁρου, τυγχάνει μὴ νόμιμος καὶ ἀβάσιμος, διότι τὰ προγράμματα ταῦτα, ἐν οἷς καταχωρίζονται οἱ ὁροι πωλήσεως, δημοσιεύονται ὅπως λαμβάνουν γνῶσιν πάντες οἱ ἐνδιαφερόμενοι καὶ προτιθέμενοι νὰ ὑπερθεματίσωσιν. μετὰ δὲ τὸν πλειστηριασμὸν ὑποτίθεται ὅτι ὁ ὑπερθεματιστὴς ἔλαβε γνῶσιν πάντων τῶν ὁρων τῆς πωλήσεως, ὑποκαίμενος εἰς αὐτούς, ἡ δὲ ἀντένστασις τοῦ ἐναγοντος ὅτι ὠφελήθη ἡ Τράπεζα πληρωθεῖσα τὴν ἀπαίτησιν αὐτῆς ἀπὸ ἐκπλειστηριασμοῦ ἀνυπάρχου κτήματος ἐλέγχεται ἀβάσιμος καὶ μὴ νόμιμος, τὸ μὲν διότι οὐχὶ κυρίως ἡ Τράπεζα ὠφελήθη ἀλλ' ὁ ὀφειλέτης, οὕτως τὸ χρέος ἐξωφλήθη πλειστηριασθέντος ἀνυπάρχου κτήματος, τὸ δὲ διότι ἀνευ εὐθύνης τῆς Τραπεζῆς ἐγένετο ὁ πλειστηριασμὸς ὡς ἐκ τοῦ ὁποῦ δὲν ὀφείλει ὁ καταδιώκων δανειστῆς ν' ἀποδώσῃ τὸ τυχὸν ληφθὲν τίμημα (πρόβλ. καὶ στοιχ. Οἰκονομ. § 159 σημ. 13 α') ἄλλως δὲ καὶ κατὰ τὰς περὶ ἐκνικήσεως ἀρχὰς (αἵτινες καὶ ἐν προκειμένῳ κατ' ἀναλογικὴν ἑρμηνείαν εἶναι ἐφαρμοστέαι διότι ὁ αὐτὸς λόγος ὑπάρχει εἴτε δηλαδὴ ἐκνικήθῃ τὸ πωληθὲν κτῆμα, εἴτε τοῦτο εἶναι ἀνυπάρχον ἢ ἐλάσσονος ἐκτάσεως Arndts § 303 σημ. 7), διὰ τὴν ἐκνίκησιν τοῦ πωληθέντος πράγματος τοῦ ὀφειλέτου ἐνέχεται οὐχὶ ὁ ἐπισπεύδων δανειστὴς ἀλλ' ὁ ὀφειλέτης καθ' οὗ γίνεται ἡ πώλησις καὶ ὅστις κατὰ τὰς ἀναγκαστικὰς ἐκποιήσεις θεωρεῖται πωλητῆς, ὑπέχων εὐθύναν ἀπέναντι τοῦ ὑπερθεματιστοῦ ὅταν τὸ πλειστηριασθὲν ἐκνικήθῃ παρὰ τρίτου τινος (Α. Π. 60 καὶ 227 (1885), 398 (1896) καὶ ἄλλαι ἐν Νομολογίᾳ Μπαλάνου-Γαίνης Α' ἐκδοσις β' σελ. 884), ἐκτὸς ἐὰν ὁ ἐπισπεύδων δανειστῆς διελέει ἐν δόλῳ ἀλλὰ ἀναντιρροῦτως δόλος δὲν συναγεται ἐκ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐναγοντος ἐπικαλουμένου περιστατικοῦ ὅτι ἡ Τράπεζα ἐγίνωσκε τὴν ἄλλοτριαν κυριότητα ἐπὶ τοῦ πλειστηριαζομένου, ἀφοῦ, ὡς ἐρρήθη, ρητῶς ἀπηλλέγη, αὕτη πάσης εὐθύνης δι' ἐνδεχομένην ἐκνίκησιν ὡς ἐκ τῆς ἐλάσσονος ἐκτάσεως τοῦ κτήματος, ὁ δὲ ὁρος οὗτος τεθεὶς ἐν τῷ πλειστηριασμῷ ἐγένετο γνωστός τῷ ἐναγοντι. μετὰ ταῦτα τὸ δικαστήριον δέχεται ὅτι ὁ ἐπισπεύδων δανειστῆς, ἐν περιπτώσει ἐκνικήσεως τοῦ ἐκπλειστηριασθέντος πράγματος, εὐθύνεται λόγῳ δόλου, ἐὰν ἐγίνωσκεν τὴν ἄλλοτριαν κυριότητα ἐπὶ τοῦ πλειστηριαζομένου (Ν. 2 Κωδ. (8. 46) Α. Π. 227 (1885) ἐν Νομολογίᾳ Μπαλάνου-Γαίνης Α' αὐτ.) η'.

(1902) απόφασις διάταξε περί του ισχυρισμού τούτου του ενάγοντος απόδειξιν κατά της έπισκευάσεως τὸν πλειστηριασμὸν καὶ προσεπικληθείσης Ἐθν. Τραπεζῆς, ὅτι καίτοι γινώσκουσα ὅτι μέρος τοῦ κτήματος (τὸ διεκδικούμενον) δὲν ἀνήκεν εἰς τὸν ὀφειλέτην, ἐπώλησε καὶ τοῦτο, ὡς ἀνήκον εἰς αὐτὸν καὶ καὶ οὐδὲν σημαίνει, ὑπαρχούσης τῆς εἰρημένης γνώσεως, ὁ ισχυρισμὸς αὐτῆς ὅτι προσγνωστοποίησεν ὅτι οὐδεμίαν ἀναλαμβάνει εὐθύνην καὶ ὅτι δὲν εἶναι διὰ τοῦτο ὑπόχρεως διὰ τὴν ἐνίκησιν του ἐπιδίκου μέρους (περιλαμβανομένου κατὰ τὰ ἄνω εἰς τὰ συμφωνηθέντα τοῦ κτήματος δρια) (Ν. 11 § 18 (19.1) Ν. 69 § 5 (21. 2)), διότι δὲν δύναται τις διὰ τῶν ιδίων αὐτοῦ δηλώσεων καὶ ισχυρισμῶν ν' ἀπαλλάσσεται τοῦ δόλου του. Μείζων δὲ εἶναι ὁ δόλος του γινώσκοντος καὶ ἐν τοσοῦτῳ προγνωστοποιούντος τὸ ἀνέθυνον, ἀπὸ τοῦ γινώσκοντος πιστωτοῦ ἀλλὰ σωπῶντος.

Ἀριθ. 967 (1905)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

Δημόσιον ἔγγραφον ἄκυρον. - ὑπογραφή ὑπὸ ἀνυπογράφων. - ἰσχυρὸν ὡς ἰδιωτικόν. - ἀμυβαῖται ὑποσχέσεις.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν διατάξιν τοῦ ἄρθρ. 402 Πολ. Δικ. ἔγγραφον μὴ συντεταγμένον νομίμως (ἄρθ. 398 Πολ. Δ.) δὲν ἔχει ἀποδεικτικὴν ἰσχύϊν, οὐδ' ὡς ἀρχὴ ἔγγραφου ἀποδείξεως δύναται νὰ θεωρηθῇ, ἐν περιπτώσει ὅμως καθ' ἣν οἱ διαφερόμενοι ὑπέγραψαν τοῦτο ἰσχύει ὡς ἰδιωτικὸν κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρ. 409 Πολ. Δικονομίας διατεταγμένα, κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 410 διὰ τὸ κύρος τοῦ ἰδιωτικοῦ ἔγγραφου, περιέχοντος ἀμοιβαίαν ὑπόσχεσιν, ἀπαιτεῖται πρὸς τοὺς ἄλλοις (περὶ ὧν διαλαμβάνουν τὰ προηγούμενα ἄρθρα) νὰ συνταχῶσι τόσα πρωτότυπα ἔγγραφα ὅσοι εἰσὶν οἱ συναλλασσόμενοι.

Ἀριθ. 968 (1905)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ

Θάνατος ἀντικλήτου μετ' ἐρημοδικίαν. - ἀνακοπή. - οὐ διακοπή.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προβαλλομένου ἀπαρδέκτου τῆς συζητήσεως ταύτης, λόγῳ βιαίας διακοπῆς ὡς ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ ἀντικλήτου δικηγόρου τοῦ ἐκ καλοῦντος Γ. Ζ^{***} τοῦ καὶ τὸ ἐφετῆριον ὑπογράφαντος, ἀλλὰ μὴ παραστάντος κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ, ἡδύνατό τις ἐνδοιάζων νὰ εἴπῃ ὅτι αὕτη ὄντως μὲν ἔλαβε χώραν, ὡς γενομένη ἐν ᾧ χρόνῳ ἐκκρεμεί ἔτι ἡ δίκη καὶ ἀδιαφόρως τοῦ ἀν μετ' ἐρημοδικίαν του δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἔφεσις ὡς ἀνυποστήρικτος, ἀφοῦ διὰ μὲν τῆς ἀνακοπῆς ἐπέρχεται νέα τῆς ὑποθέσεως συζήτησις, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 469 Πολ. Δικονομίας ὀρίζεται πότε ἡ δίκη λογίζεται ὥριμος, ὥστε νὰ ᾗ περιττὴ ἡ ἐπανάληψις τῆς, πλὴν ἔδει νὰ γείνη δεκτὸν ὅτι ἐπῆλθεν αὐθόρμητος ἐπανάληψις τῆς δίκης διὰ διορισμοῦ νέου ἀντικλήτου καὶ τὴν ἐννοίαν ταύτην ἀποδοτέον εἰς τὸ ὅτι ὁ διάδικος, εἰς οὗ τὸ πρόσωπον συνέβη ἡ διακοπή, διὰ τοῦ καὶ ἡδὴ παρισταμένου δικηγόρου του Γ. Α^{***} προέβη εἰς τὴν σύνταξιν καὶ ἐπίδοσιν ἀνακοπῆς κατ' αὐτῆς, συζητουμένης ἡδὴ, οὕτω δ' ἤρθη πᾶν ἐμπόδιον πρὸς περαιτέρω ἐξακολούθησιν

τῆς δίκης (ἄρθρ. 463, 468, 470 § 2 ἐδ. β' Πολ. Δικονομίας). Μῶλα ταῦτα κατὰ τὴν κρατήσαν γνῶμην, τοῦ γεγονότος τούτου τοῦ θανάτου λαβόντος χώραν μετὰ τὴν δι' ὀριστικῆς (ἐρήμην) ἀποφάσεως τερμάτισιν τῆς δίκης καὶ πρὶν τῆς κατ' αὐτῆς ἀνακοπῆς, περιπτώσεως ἀναγκαΐας διακοπῆς τῆς δίκης δὲν συνέτρεξε, καθόσον ὅταν ἔλαβε χώραν ὁ θάνατος ἐκκρεμῆς δίκης παρὰ δικαστηρίῳ δὲν ὑφίστατο, ἐπομένως ὁ λόγος οὗτος, νόμῳ ἀνυπόστατος, ἀπορριπτέος ἐστίν (*).

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΝΑΥΠΑΙΟΥ (**)

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΝΑΥΠΑΙΟΥ

Ἀριθ. 697 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΚΟΡΦΩΤΑΚΗΣ

Προσωρινὴ διατροφὴ ὡς συντηρητικὸν μέτρον.

Ἐπειδὴ καὶ ἐπὶ τῇ τυχόν ἐκδοχῇ ὅτι ἡ προσωρινὴ διατροφὴ ὑπὲρ τῆς συζύγου πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ κινδύνου, ὃν αὕτη διατρέχει ἐκ τῆς στερήσεως ταύτης, περιλαμβάνεται μετὰ τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 1027 Πολ. Δικονομίας ἀναγραφόμενων συντηρητικῶν μέτρων, χωρὶς ἐν ταῦτῳ νὰ συντρέξωσι καὶ αἱ ὑπὸ τῶν ἄρθρ. 686 καὶ 683 § 5 Πολ. Δικονομίας διαλαμβανόμεναι προϋποθέσεις, οὐκ ὁρθῶς τὸ πρωτόδικον δικαστήριον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του ἐχαρακτήρισε τὴν ἐπιδίκον ἀγωγὴν ὡς αἰτησὶν τοιοῦτου μέτρου, ὅπερ ἐν μέρει καὶ ἐπέδικασεν προσωρινῶς, καθ' ὅσον τὸ συντηρητικὸν μέτρον, καθὰ ἐκ τῶν ἄρθρ. 1027 καὶ ἐπομ. καὶ 618 Πολ. Δικονομίας ἐξάγεται, ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως καὶ τὴν ἀνατροπὴν ἐν γένει τοῦ κινδύνου, ἐν διατρέχει ὁ αἰτῶν αὐτὸ δανειστής. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐὰν θεωρήσωμεν, ὡς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐδέχθη, ὅτι αὕτη ἡ ἐν τῇ ἐπιδίκῳ ἀγωγῇ ἀπαιτήσις περὶ διατροφῆς εἶναι τὸ αἰτούμενον συντηρητικὸν μέτρον, δὲν παραμένει πλέον ἐτέρα τις ἀπαιτήσις ἵνα ἐντεῦθεν θεωρηθῇ ὅτι ἐπιδιώκεται ἡ ἐξασφάλισις ταύτης διὰ τοῦ ρηθέντος συντηρητικοῦ μέτρου, οὔτε τοιαύτην πρωτοδικῶς ἐπεκαλέσθη ἡ ἐνάγουσα ἡ ἕτερα πραγματικὰ περιστατικὰ, ἵνα ἐξ αὐτῶν ἐξαχθῇ ὁ κίνδυνος, ὃν αὕτη διατρέχει. Μὴ προκειμένου ἄρα περὶ αἰτήσεως συντηρητικοῦ μέτρου, ἀλλὰ καθαρῶς περὶ κυρίας ἀγωγῆς περὶ διατροφῆς, οὕτω χαρακτηριζομένης τῆς ἐπιδίκου, πολλῶ μᾶλλον διότι ἡ ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐκδοχὴ καὶ ἡ κατὰ συνέπειαν ταύτης ἐπιδίκασις τοῦ ἐν αὐτῇ ποσοῦ προσωρινῶς, ἐφ' ὅσον δηλ. χρόνον ἡθελε παραμένει ἐκκρεμῆς ἡ κυρία περὶ διατροφῆς ἀγωγὴ, ἡθελον ἀγάγει εἰς τὸ ἄτοπον τοῦ νὰ θεωρηθῇ ὀριστικῶς ἐπιδικασθὲν τὸ ποσόν, δεδομένου

(*) Καὶ πλειοψηφία καὶ μειοψηφία καταλήγουσιν εἰς τὸ αὐτὸ πρακτικὸν συμπέρασμα, τῆς ἀνυπαρξίας κωλύματος ἐκ διακοπῆς, ἀλλὰ δικονομικώτερον νομίζομεν τὴν κρατήσαν γνῶμην ὅτι οὐδέποτε ὑπῆρξε διακοπή.

(**) Ὑπὸ τοῦ ἐν Ναυπλίῳ δικηγόρου κ. Σπ. Γιαννακοῦ.

δντος ὅτι δὲν ὑφίσταται ἤδη τοιαύτη ἀγωγή περὶ διατροφῆς, οὔτε καὶ ἡ ἐνάγουσα προδήλως θὰ ἡγείρε τοιαύτην, ἀρκουμένη τυχὸν εἰς τὸ ἐπιδι-ασθὲν ὑπὲρ αὐτῆς ποσὸν, οὐκ ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀποφάσεις καὶ κατὰ παράδασιν τῶν περὶ ἀποδείξεως κανόνων ἐδέχθη ταύτην ἐν μέρει, ἀρκεσθεῖσα εἰς ἀπλὴν βεβαίωσιν τῆς δάσεως αὐτῆς, ἐν ᾧ ἔδει νὰ τάξῃ ἀτόδειξιν περὶ αὐτῆς (*).

*Αριθ. 743 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΣΑΒΒΑΣ

*Ανήθικοι συμβάσεις. - ὄρια ἐκτάσεως. - δανεισμὸς πρὸς χρῆσιν ἀνθήτικον.

Ἐπειδὴ, εἰ καὶ ἡδύνατό τινες νὰ εἰπωσιν 1) ὅτι ἀληθῶς κατὰ τὸ παρ' ἡμῖν ἰσχύον δίκαιον (Ν. 26. 27 πρ. Π. (41. 1), Ν. 25. 26 Βασιλικῶν (43. 1), Ν. 67 Βασιλ. (11. 1), Ν. 8 Π. (12. 5), Ν. 15 Π. (28. 7) κλπ.), ἀνίσχυροί εἰσιν αἱ ἀθέμιτοι συμβάσεις, ἥτοι αἱ συμβάσεις αἱ προσκρούουσαι εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη· μεταξὺ δὲ τούτων κατατακτέαι καὶ αἱ προκαλοῦσαι, ἐνθαρρύνουσαι ἢ διευκολύνουσαι τὴν ἀνηθικότητα. Ἀλλὰ διὰ νὰ κρίνῃ τις κατὰ πόσον ἡ σύμβασις εἶναι ἀνήθικος, δεόν ν' ἀποδέλφῃ εἰς τὰ ἐλαττήρια, ἐξ ὧν οἱ συμβαλλόμενοι ἐκινήθησαν πρὸς κατάρτισιν αὐτῆς, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς σκοποὺς ἀπομεμακρυσμένους, διότι οὕτω θὰ περιωρίζοντο καὶ θὰ προσέκοπτον κατὰ πολὺ αἱ συναλλαγαί. Ἐπὶ τῇ βάσει ὅθεν τούτων, ἐάν τις δανείσῃ τινὰ, ἐν γνώσει ὅτι ὁ δανειζόμενος θέλει ποιήσῃ χρῆσιν τοῦ δανείου δι' αἰσχροὺς σκοποὺς, δὲν δύναται ἡ τοιαύτη σύμβασις νὰ χαρακτηρισθῇ ἀθέμιτος ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι διευκολύνει τὴν αἰσχυρότητα, καθόσον καίτοι ὁ δανειστής διατελεῖ ἐν γνώσει τῆς τοιοῦτης κακῆς χρήσεως τοῦ δανειζομένου ποσοῦ, δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὅτι εἰς τὴν κατάρτισιν τῆς συμβάσεως προσέθη ἀπλῶς καὶ μόνον ἐξ αἰσχροῦ ἐλαττηρίου κινούμενος, διότι ὁ κύριος καὶ ἐγγὺς σκοπὸς αὐτοῦ εἶναι ἡ διαχείρισις τῆς περιουσίας του, οὐχὶ δὲ ἡ αἰσχυρότης, διότι μεταξὺ δανείζοντος καὶ τοῦ λαμβάνοντος τὰ ἐκ τοῦ δανείου χρήματα διὰ νὰ ποιήσῃ τι αἰσχρὸν (λ. χ. μεταξὺ δανείζοντος καὶ τοῦ δικαστοῦ τοῦ μέλλοντος νὰ δωροδοκηθῇ διὰ τῶν δανειζομένων χρημάτων) μεσολαβεῖ ἕτερον πρόσωπον, ὁ δανειζόμενος, ἡ αἰσχυρότης ἐπομένως δὲν ὑφίσταται μεταξὺ δανειστοῦ καὶ δανειζομένου, ἀλλὰ μεταξὺ τοῦ δανειζομένου καὶ τοῦ μέλλοντος νὰ λάβῃ τὰ ἐκ τοῦ δανείου χρήματα δι' αἰσχρὰν αἰτίαν (ἴδε περὶ τούτου Καλλιγᾶ ἐνοχ. § 276 ἐν τέλει, Windscheid ἐνοχ. § 420 σημ. 7, Dernburg ἐνοχικ. § 16 σημ. 15). 2) ὅτι τὴν λύσιν ταύτην ἐνισχύει καὶ ὁ Ν. 3 § 6 Π. (15. 3), Βασιλ. Ν. 9 § 6 καὶ 9 (18. 7), εἰς δὲν παραπέμπει ὁ σχολιαστὴς τοῦ Νόμου 12 § 1 Βασιλ. (14. 1), ἐφ' οὗ στηρίζομενοί τινες φρονοῦσιν ὅτι καὶ τὸ δάνειον τὸ χάριν ἀπηγορευμένου καίγινον δοθὲν εἶναι ἀθέμιτον, καθ' ὅν νόμον ἀκαὶ ἐκεῖνο κατηναλώθη εἰς ὄφελος τοῦ κυρίου (καὶ ἐπομένως ζητεῖ-

ται παρ' αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ διὰ τῆς de in rem verso ἀγωγῆς), ὅπερ δανεισθεὶς ὁ δοῦλος διὰ τὸν κύριον θέλοντα εἰς εἴθῃ πολυτελείας ἐδαπάνησε λ. χ. εἰς μῦρα, ἢ ἐάν τι εἰς ἡδονὰς ἢ ἐάν τι εἰς αἰσχυρὰς δαπάνας διέθεσε, διότι δὲν ἐξετάζομεν ἂν εἰς καλὸν τοῦ κυρίου κατήντησε τὸ καταναλωθὲν, ἀλλ' ἐάν εἰς ὑπόθεσιν τοῦ κυρίου». Ἐνισχύει δὲ τὴν ἀνωτέρω λύσιν ὁ νόμος οὗτος, διότι ἐάν τὸ δάνειον, ὅπερ ὁ δοῦλος συνήψε καὶ εἰς αἰσχυρὰς δαπάνας τοῦ κυρίου θέλοντος διαθέσει ἦτο ἀθέμιτον καὶ ἀνίσχυρον, δὲν θὰ ἡδύνατο ὁ δανειστής νὰ ἐναγάγῃ τὸν κύριον εἰς πληρωμὴν τοῦ δανείου του, ἐν γνώσει διατελῶν τῆς μελλούσης εἰς αἰσχυρὰς δαπάνας διαθέσεως αὐτοῦ, ἀφοῦ κατὰ τὸν Ν. 3 § 9 Π. (15.3) ἀφροντίζειν ὀφείλει ὁ δανειστής τοῦ δανειζομένου· 3) ὅτι, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἔγκυρον εἶναι καὶ τὸ ἐφ' οὗ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή στηρίζεται δάνειον, καὶ ἐάν ὑποτεθῇ ἀληθὴς ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου ὅτι τὸ δάνειον τοῦτο ἐδανείσθη ὁ ὀφειλέτης, ὅπως διὰ τῶν χρημάτων αὐτοῦ δωροδοκῆσθαι τοὺς ἐνόρκους δικαστὰς, τοὺς μέλλοντας νὰ δικάσωσι τὸν υἱὸν του, κατηγορούμενον ἐπὶ φόνῳ, τοῦ σκοποῦ δὲ τούτου ἦτο ἐν γνώσει ὁ δανειστής κατὰ τὴν σύναψιν τοῦ δανείου, καθόσον ἡ σύμβασις αὕτη δὲν εἶναι ἀθέμιτος, ἀφοῦ ἡ αἰσχυρότης ὑφίσταται μεταξὺ δανειζομένου καὶ τῶν δωροδοκούμενων δικαστῶν, οὐχὶ δὲ μεταξὺ δανειζοντος καὶ δανειζομένου. Ἐπομένως ἔδει, ἀνακαλυφμένης τῆς προεκδοθείσης καὶ τὰ ἐναντία ἀποφανθείσης ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, νὰ γείνῃ δεκτὴ ἡ ἔρεσις τοῦ ἐνάγοντος καὶ μεταρρυθμισθῶσιν αἱ ἐκκαλούμεναι ἀποφάσεις, ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ ν' ἀπορριφθῇ ὁ ἀνωτέρω ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου. Μ' ὅλα ταῦτα, ἀφοῦ ἀθέμιτοι καὶ συνεπῶς ἄκυροι εἶναι καὶ αἱ συμβάσεις αἱ ἐμμέσως ἀνήθικόν τι ἐνέχουσιν καὶ προκαλοῦσαι ἢ διευκολύνουσαι τὴν ἀνηθικότητα, ὀρθῶς καὶ τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων του καὶ τὸ δικαστήριον τοῦτο διὰ τῆς προεκδοθείσης ἀποφάσεώς του ἔκριναν, ὅτι ἀθέμιτος καὶ ἄκυρος εἶναι καὶ ἡ ἐφ' ἧς ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή στηρίζεται σύμβασις δανείου, ἐάν ὑποτεθῇ ἀληθὴς ὁ μνησθεὶς ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου, διότι καὶ διὰ τῆς συμβάσεως ταύτης, προσκρούουσιν εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη, ἐνθαρρύνεται καὶ διευκολύνεται ἡ ἀνηθικότης.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

*Αριθ. 192 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Κ. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

*Ἐντολὴ πρὸς μεταβίβασιν ἀκινήτου. - οὐκ ἀναγκαῖον συμβολαιογραφικῶς.

Ἐπειδὴ ἡ πρὸς τὸν προσεπικαλούμενον δοθεῖσα ὑπὸ τῶν κυρίων τοῦ διεκδικουμένου κτήματος πρὸς μεταβίβασιν τούτου ἐντολὴ δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ ἀποδεικνύται διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου, διότι κατὰ νόμον μόνον ἡ πρᾶξις δι' ἧς μεταβιβάζεται ἡ κυριότης ἀκινήτων δεόν νὰ γίνηται παρὰ συμβολαιογράφου καὶ νὰ ἀποδεικνύται διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου, ἡ διδομένη ἐμμέσως ἐντολὴ πρὸς τριτὸν

(*) Πρὸβλ. τὰς συμφωνοὺς σημειώσεις μας ἐν σελ. 400 ὑπὸ τὴν 39 τοῦ Προξενικοῦ Δικαστηρίου Σμύρνης καὶ τὴν κάτωθι περαιτέρω παραπομπήν.

ἵνα ἐνεργήσῃ τὴν πρᾶξιν ταύτην δύναται νὰ ἀποδειχθῇ διὰ τῶν νομίμων μέσων. (Ἀποφ. Ἀρείου Πάγου 374 (1880) 28 (1881).

Ἀριθ. 197 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ πρόεδρος κ. Δ. ΔΑΜΠΡΗΣ

Δωρεὰ ἐν Κρήτῃ. - ρυθμίσεις τίνι νόμῳ.

Ἐπειδὴ οὐκ ὀρθῶς ἰσχυρίζεται ὁ ἐκκαλῶν ὅτι εἶναι ἐφαρμοστέος ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ Ὀθωμανικὸς Ἀστικὸς Κώδικς, καθ' ὅσον προκειμένου περὶ δωρεᾶς, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς Εἰδικῆς Διοικονομίας ἀρθρ. 3, 41 καὶ 169—174, τὰς ἰσχυοῦσας καθ' ὃν χρόνον συνέστη ἡ προκειμένη, αὗται ρυθμίζονται ἐν γένει ἀπὸ τὰς διατάξεις τῶν Βυζαντινῶν Νόμων, τῶν Βασιλικῶν καὶ τῆς ἐπιτομῆς τοῦ Ἀρμενοπούλου καὶ οὐχὶ ὑπὸ τοῦ Ὀθωμανικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Οὐδὲ εἶναι ἀκριβὲς ἡ ἐκδοχὴ ὅτι μόνον αἱ δωρεαὶ, αἱ ἔχουσαι σχέσιν πρὸς τὸ οἰκογενειακὸν καὶ κληρονομικὸν δίκαιον τῶν χριστιανῶν, ρυθμίζονται ὑπὸ τῶν βυζαντινῶν νόμων, οὐχὶ δὲ καὶ αἱ ἀπλᾶς δωρεαὶ, καθ' ὅσον τοιαύτη διαστολὴ δὲν συνάγεται ἐκ τῶν ἀνωτέρω παρατεθεισῶν διατάξεων, ἥτις μόνον ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ εἰσαγωγικοῦ τῆς δικαστικῆς νομοθεσίας νόμου ὑπ' ἀριθμ. 10, δυνάμει τῶν ἀρθρ. 5 καὶ 9 αὐτοῦ, καθιερώθη. Καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀνάκλησιν δὲ τῶν δωρεῶν ἐφαρμοστέαι εἰσὶν αἱ διατάξεις αἱ ἰσχύουσαι ἐπὶ τῆς συστάσεώς των, συνεπῶς καὶ ἂν διὰ τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ νόμου 10 περὶ εἰσαγωγῆς τῆς δικαστικῆς νομοθεσίας ἡ ἰσχὺς τῶν βυζαντινῶν νόμων τῶν Βασιλικῶν κεραιώρηθη εἰς τὰς σχέσεις τοῦ οἰκογενειακοῦ καὶ κληρονομικοῦ δικαίου, ἐν ᾧ αἱ λοιπαὶ σχέσεις τοῦ ἀστικοῦ δικαίου διέπονται ὑπὸ τοῦ Ὀθωμ. Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ εἰσαγωγικῷ νόμῳ ἐξαίρεσεων, πάλιν αἱ περὶ ἀνάκλησεως τῶν δωρεῶν διατάξεις, αἱ περιεχόμεναι εἰς τοὺς βυζαντινοὺς νόμους θὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἐν προκειμένῳ, καθ' ὅσον κατὰ τὰς γενικὰς τοῦ δικαίου ἀρχὰς καὶ ἡ διάλυσις ἢ ἀνάκλησις τῶν συμβάσεων κρίνονται κατὰ τοὺς νόμους τοὺς ἰσχύοντας καθ' ὃν χρόνον συνέστησαν καὶ ἐν προκειμένῳ δὲ ἡ ἀνάκλησις τῆς δωρεᾶς κριθήσεται κατὰ τὸν νόμον τὸν ἰσχύοντα καθ' ὃν χρόνον συνέστη, ἥτοι τὸν Ρωμαϊκὸν καὶ Βυζαντινὸν (Καλλ. Α' § 23).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ἀριθ. 76 (1907)

Εἰσηγητὴς ὁ νομ. σύμβ. κ. Δ. Ν. ΠΑΠΑΜΙΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
Κατοχὴ διαγοροχάρτου.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἀρθρον 5 § 2 τοῦ Νόμου ΑΤΗΤ' τοῦ 1887, δὲν τιμωρεῖται ὁ κάτοχος πρὸς χρῆσιν τοῦ διαγοροχάρτου, ἐὰν δὲν ὑπερβαίῃ τὰ 5 φυλλάδια, ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ ὁ ἐκκαλῶν κατεῖχε 4 μόνον φυλλάδια, ἱεομένως ἡ ἔφεσις τοῦ κρίνεται κατὰ νόμον δεκτὴ.

Ἀριθ. 81 (1907)

Εἰσηγητὴς ὁ νομ. σύμβ. κ. Δ. Ν. ΠΑΠΑΜΙΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

Λαθρομυρία - σύλληψις ἐπ' αὐτοφώρῳ.

Ἐπειδὴ πρῶτον στοιχείον πάσης λαθρομυρίας

πράξεως, κατὰ τὸν Τελωνειακὸν Νόμον, εἶναι ἡ ἐπ' αὐτοφώρῳ σύλληψις καὶ βεβαίωσις αὐτῆς, συμφώνως πρὸς τὸ ἀρθρ. 168 τῆς Ποιν. Διοικονομίας ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου οὐδὲ ὡς συντρέχει ἡ περίπτωσις τοῦ αὐτοφώρου καθόσον ἐξ αὐτοῦ τοῦ πρωτοκόλλου τῆς κατασχέσεως προκύπτει ὅτι ἡ πρᾶξις, ἡ δὴθεν λαθρομυρικὴ, ἔλαβε γῶραν τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1906, ἡ δὲ βεβαίωσις ἐγένετο τὸν Φεβρουάριον 1907· ἱεομένως ἡ ἔφεσις κρίνεται δεκτὴ.

ΜΙΚΤΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΙΓΥΠΤΟΥ

ΕΦΕΤΕΙΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ (*)

Ἀπόφασις τῆς 23ης Δεκεμβρίου 1902.

Δωρεαὶ μεταξὺ συζύγων ὑπὸ κῶδων Ἑλλήνων. - ἀπαγορευτικὴ καὶ ἀκυρότης. - Μουκτιανὸν τεκμήριον. - κυριότης κτηθέντων. - ἀπόδοσις χρημάτων. - ἀνεφάρμοστον διατάξεων Ἑμπ. Νόμου ἐν μὴ πτωχεύσει.

Ἐπειδὴ οἱ σύζυγοι Α*** εἶναι ὑπήκοοι Ἑλληνες, κατὰ τὸ Ρωμαϊκὸν δὲ δίκαιον, ὅπερ ὑπὸ τινος τροποποιήσεως ἐπενεχθείσας διὰ νεωτέρων νόμων ἰσχύει ἐν Ἑλλάδι ὡς ἀστυκὸν δίκαιον, αἱ μεταξὺ συζύγων δωρεαὶ ἀπαγορεύονται, οὐσαὶ αὐτοδικαίως ἀκυροῦσι, ὡς ἀσφαλίτητον δὲ συμπλήρωμα καὶ ἀναγκαῖα συνέπεια τῆς ἀρχῆς ταύτης, ὁ μουκτιανὸς νόμος ὀρίζει ὅτι «ἐὰν δ,τι ἡ γυνὴ κτᾶται συνεστῶτος τοῦ γάμου τεκμαίρεται, μέχρις ἀποδείξεως τοῦ ἐναντίου, ὡς προερχόμενον ἐκ χρημάτων τοῦ ἀνδρός».

Ἐπειδὴ ἡ διάταξις αὕτη τοῦ Μουκτιαν. ἔχει ἰσχύον νόμου ἐν Ἑλλάδι ἐκτὸς τῆς διὰ τοῦ ἀπὸ 29 Ὀκτωβρίου τοῦ 1856 Νόμου ἐπελευθέρσεως τροποποιήσεως, καθ' ἣν καταργεῖται τὸ δικαίωμα τοῦ διεκδικεῖν τὰ διὰ χρημάτων δωρηθέντων μεταξὺ συζύγων κτηθέντα, συνεπῶς ἡ τε ἰσορρομία καὶ ἡ νομολογία ὁμοφώνως ἀποδέχονται ἐν Ἑλλάδι ὅτι ἡ σύζυγος διατηρεῖ τὴν κυριότητα τῶν οὕτω κτηθέντων, ὑπόχρεως μόνον εἰς ἀπόδοσιν τῶν ὑπὸ τοῦ ἀνδρός δωρηθέντων χρημάτων κατὰ ταῦτα, ἡ κατὰ τῆς συζύγου διεκδικήσεως εἶναι ἀπαράδεκτος νόμος.

Ἐπειδὴ αἱ διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 372 καὶ ἐπ. τοῦ Μικτοῦ Ἑμπ. Κώδικος (565 καὶ ἐπ. Ἑλλ. Ἑμπ. Νόμου) πραγματευόμεναι περὶ τῶν δικαιωμάτων τῆς γυναικὸς πτωχεύσαντος, δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ, ἅτε τοῦ συζύγου Α*** μὴ διατελοῦντος εἰς κατὰστασιν πτωχεύσεως.

ΝΟΜΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ

ΕΠΙ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ (*)

Νεώτεραι διατάξεις περὶ ρεγνόντων ὑδάτων.

19. Ἰδωμεν ἤδη τίνες διατάξεις νεωτέρας ἔχει ἡ νομοθεσία ἡμῶν. Ὁ Νόμος περὶ διακρίσεως κτημάτων τῆς 21 ὀνίου 1837 ὀρίζει τὰ ἑξῆς: ἀρθρ. 13 «Τὰ κτήματα εἶναι εἴτε δημόσια εἴτε ἰδιωτικά». ἀρθρ. 14 «Δημόσια κτήματα εἶναι ὅσα ἀνήκουν εἰς τὴν ἐπικράτειαν». ἀρθρ. 15. «Αἱ ὑδοὶ καὶ ἀγυαὶ ..... οἱ δυνάμενοι νὰ καταστῶσι πλευστοὶ ποταμοὶ μὲ τὰς ὄχθας των ..... θεωροῦνται ὡς κτήματα δημόσια ...». Ἐν σχέσει πρὸς τὰς διατάξεις ταύτας, δύο τινα ἐνταῦθα δέον νὰ ἐξηρθῶσιν: α') ὅτι παρὰ τὴν ἔκφρα-

(*) Ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀθῆναις δικηγόρου Γεωρ. Α. Μπαλῆ (συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου φύλλου).

σιν τοῦ Ν. ὅτι αἱ ὁδοί, ποταμοί, κλπ εἶναι δημόσια καὶ συνεπῶς «ἀνήκουσιν εἰς τὴν ἐπικράτειαν», οὐδεὶς δύναται νὰ γείνη λόγος περὶ κυριότητος ποταμῶν (β') ὅτι εἰπὼν ὁ νόμος οὗτος ὅτι οἱ πλωτοὶ ποταμοὶ εἶναι δημόσιοι, οὐδεμίαν ἀντιδιαστολὴν ἐνέητε νὰ δημιουργήσῃ ὡς πρὸς τοὺς λοιποὺς (μὲν πλωτοὺς) ποταμοὺς, τροποποιούσαν τὴν οὐσιαστικὴν νομικὴν θέσιν τούτων (οἷα ἄνω ἐξετέθη αὕτη) ἐν τῷ Ρ. Δικαίῳ.

1. Τὸ ἄρθρον 15 τοῦ Νόμου διακρ. κτημ. εἶναι ὁμοίον πρὸς τὸ ἄρθρ. 538 Γαλλ. Κώδικος· οὔτε τοῦτο ποιεῖται λόγον περὶ κυριότητος τῆς Πολιτείας, οὔτε ἕτερον ἄρθρον τοῦ Γαλλ. Κώδ. προσόμοιον πρὸς τὸ ἡμέτερον ἄρθρον 14 Νέμ. διακρ. κτημ. Τὸ ἄρθρον 538 Γ. Κ. κατατάσσει ἀπλῶς πράγματι τινὰ (ἐν οἷς καὶ τοὺς ποταμοὺς) εἰς τὸν domaine public de l'Etat· οἱ δ' ἐρμηνεύσαντες τὸν Γαλλ. Νόμον, τοῦλάχιστον οἱ ἐπιστημότεροι τούτων, λέγουσιν ὅτι ἐπὶ τῶν πραγμάτων τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸν domaine public de l'Etat, ὁ νόμος αὐτῶν δὲν καθιεῖται κυριότητα τῆς Πολιτείας [1], ἀλλὰ μόνον ἐποπτεῖαν καὶ ἀνωτέραν ἐπιμέλειαν ταύτης. Βεβαίως, δεχόμενοι οὗτοι ἀνυπαρξίαν κυριότητος τῆς Πολιτείας ἐπὶ ὅλων τῶν ἀποτελούντων τὸν dom. public πραγμάτων, δέχονται καὶ ἐπὶ τῶν πλωτῶν ποταμῶν· ἀλλ' ἐπὶ τῶν τελευταίων τούτων κατὰ μείζονα λόγον, ἀφοῦ πρόκειται περὶ ρέοντος ὕδατος ἀνεπιδέκτου ἐξουσιάζσεως.

Ὁ Αὐστριακὸς Κώδικξ, ὅστις ἐνέπνευσεν εἰς τὸν συντάκτην τοῦ ἡμετέρου Νόμου διακρ. κτημ. τὴν διάκρισιν τῆς δημοσίας καὶ ἰδιωτικῆς κτήσεως, ὁμοίον ἀκριβῶς διάταξιν πρὸς τὴν τοῦ ἡμετέρου ἄρθρου 14 δὲν ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ, ἀλλὰ δύναται τις ἀκόπως νὰ συναγάγῃ τοιαύτην ἐκ τῶν ἄρθρων 286 καὶ 287 αὐτοῦ· τὸ ἄρθρον 287 τοῦτο εἶναι τὸ ἀπαριθμοῦν τὰ δημόσια πράγματα καὶ δὴ τὰς ὁδοὺς, λιμένας, ποταμοὺς κλπ. ἅτινα ὀνομάζει δημόσιον κτήμα (öffentliches gut) οὕτω χαρακτηρίζει τοὺς πλωτοὺς ποταμοὺς· εἰδικῶς καὶ ὁ Αὐστρ. Νόμος τῆς 30 Μαΐου 1869 (ἄρθρ. 2) καὶ οἱ τῶν κατ' ἰδίαν αὐστριακῶν χωρῶν δέχονται δὲ οἱ ἐρμηνευταὶ τοῦ Αὐστρ. Δικαίου, κυριότητα μὲν τῆς Πολιτείας ἐπὶ ὅλων τούτων (περιοριζομένην ὑπὸ τῆς κοινῆς χρήσεως), οὐχὶ ὅμως ἐπὶ τῶν ποταμῶν. Καὶ τὸ Πρωσικὸν ἐγγώριον δίκαιον (Ν. τῆς 28 Φεβρουαρίου 1843) περὶ κυριότητος τῆς Πολιτείας ἐπὶ τῶν πλωτῶν ποταμῶν ὁμοίως καὶ ὁ Βαυαρικὸς Νόμος τοῦ 1852 ὡς δημόσιον κτήμα θεωρεῖ τούτους· ἀλλ' ἐνῷ οὗτοι καὶ ἄλλοι νόμοι ἄλλων χωρῶν χαρακτηρίζουσι τοὺς πλωτοὺς ποταμοὺς ὡς κτήμα τῆς Πολιτείας (Öffentliches gut, Staatsgut ein Gemeines Eigentum des Staats), οἱ ἐρμηνεύοντες ὅμως τούτους, σχεδὸν ὁμοφώνως ἀποφαίνονται ὅτι ὁ νόμος δὲν κυριολεκτεῖ καὶ ὅτι περὶ κυριότητος τῶν ποταμῶν δὲν πρόκειται [2]· τὸσον ἢ διακρίσεις πλωτῶν ποταμῶν καὶ μὴ ὅσον καὶ ἡ τῶν δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν ἐξηγεῖται ἱστορικῶς· κατὰ τὸν μεσαίωνα οἱ Γερμανοὶ ἡγεμόνες ἐπὶ τῶν μεγαλειτέρων ποταμῶν καὶ δὴ τῶν πλωτῶν, ἐπεφύλαττον πρὸς ἰδίαν τὴν ὠφέλειαν τὴν ἐνάσκησιν ποσονομικῶν τιμῶν δικαίων ἐπ' αὐτῶν, π. χ. ἀλίειας, εἰσπράξεως τελῶν κλπ. Τὰ τοιαῦτα δικαιώματα, νομήματα (regalia) καλούμενα, μετεβιβάζοντο βραδύτερον τοῖς χωροδεσπόταις μετ' ἄλ-

λων καὶ ἐρρυθμίζοντο ὑπὸ τοῦ ἰδιωτικοῦ ἐγγωρίου δικαίου· εἴτα τὴν ἐννοίαν τῶν νομημάτων ἀντικατέστησεν ἡ κυριαρχικὴ ἐξουσία καὶ ἐποπτεία τῆς Πολιτείας [3], ἡ σφαῖρα τῆς ἐνεργείας τῆς Διοικήσεως δηλ. ἡῤῥησε καὶ ἐπεξέτεινε τὴν ἐπιμέλειαν καὶ ἐποπτεῖαν αὐτῆς καὶ ἐπὶ τῶν σπουδαιότερων καὶ μεγαλειτέρων ρέοντων ὕδατων καὶ δὴ πρωτίστως ἐπὶ τῶν πλωτῶν ποταμῶν, οἵτινες καὶ ἐκλήθησαν ἐκ τούτου *δημόσιοι ποταμοί*· τούτου ἔνεκεν νομοθεσία· νεώτεροι καὶ παλαιότεροι, χαρακτηρίζουσι τοὺς πλωτοὺς ποταμοὺς αἱ μὲν ὡς *ἡγεμονικά νομήματα*, αἱ δὲ ὡς τῆς Πολιτείας. Ὅπως δὲ ποτε ὅμως καὶ ἂν χαρακτηρίζωνται, εἶναι σήμερον παραδεδομένον ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης ὅτι *κυριότης* ὑπὸ τὴν ἐννοίαν τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐπὶ τῶν ποταμῶν (πλωτῶν ἢ μὴ), δὲν δύναται νὰ νοηθῇ [4], καθάπερ καὶ ἐπὶ τοῦ ρέοντος ὕδατος ἐν γένει (ὅρα ἄνωτ. § 2)· διότι τὸ ρέον ὕδωρ, ἐν τῇ καταστάσει τῆς ροῆς, δὲν δύναται νὰ ὑποστῇ ἐξουσίᾳ σιν, οἷα αὕτη ἐν τῇ κυριότητι νοεῖται, λόγῳ τῆς ἀενάου καὶ διηνεκοῦς αὐτοῦ φυγῆς καὶ τῆς συνεχοῦς ἀνανεώσεως τῶν μορίων αὐτοῦ. Ἀλλ' ἐνῷ τοῦτο πάντες ἀποδέχονται, ἐνίοι λέγουσιν ὅτι καὶ μὲν τὰ ὕδατινα μόρια ρέοντα δὲν τελοῦσι κατ' ἀνάγκην ὑπὸ κυριότητα, ἔλλ' ὁ ποταμὸς ἢ ἡ ρύαξ ἐς τοιοῦτος. ὡς σύνολον [5], ἢ ὁ δι' αὐτοῦ πληρούμενος χώρος [6], εἶνε δεκτικὸς κυριότητος. Τὶ ἐννοοῦσι διὰ τούτου οὗτοι δὲν εἶναι εὐχερὲς νὰ ἐνέωρῃ τις· βεβαίως περὶ ἰδιωκοτήτων δὲν δύναται τις νὰ ὁμιλῇ προκειμένου περὶ τοῦ κατ' ἐξοχὴν δημοτικοῦ δικαιώματος τῆς κυριότητος· δὲν λέγομεν ὅτι κυριότης ἐπὶ συνόλου χωρὶς καὶ τῆς ἐπὶ τῶν συστατικῶν του μερῶν κυριότητος, ἢ χωρὶς τῆς κυριότητος ἐπὶ τῶν τούτων τοῦλάχιστον συστατικῶν του μερῶν, ὅσα δύναται νὰ περισσώσῃ τὴν ἐννοίαν τοῦ συνόλου, δὲν εἶναι δυνατὴν, ἀλλὰ λέγομεν ὅτι κυριότης ἐπὶ συνόλου, χωρὶς νὰ ὑπόκεινται εἰς φυσικὴν ἐξουσίαν καὶ κατοχὴν τὰ συστατικὰ τοῦ συνόλου μέρη (ὅσα ἀκούσι διὰ τὴν ἐννοίαν τούτου), δὲν εἶναι κυριότης· συμβαίνει τοιοῦτό τι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ· ἐκτὸς τοῦ εἶναι ἐν τῷ συνόλῳ οὐδεμίαν οὕτος ὑφίσταται ἐξουσίαν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν συστατικῶν του μερῶν (δηλονότι τῶν μορίων ρέοντος ὕδατος), δὲν ὑπάρχει οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν φυσικὴ ἐξουσία καὶ σταθερὰ θέσις. Μάλιστα οὕτω περὶ νομῆς τοῦ ρέοντος ὕδατος (ποταμοῦ, ρύακος) δύναται νὰ γείνη λόγος, ὅτι ὁ μᾶλλον περὶ *ὁλοῦν νομῆς* ἢ *χρήσεως* αὐτοῦ, καθορῶν καὶ ἡ νομὴ πράγματι τινος προϋποτίθῃσιν ἐξουσίαν φυσικὴν μὲν *πλὴν καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν* καὶ *τὰς σχέσεις τοῦ πράγματος τούτου* [7].

Ἐπειρο φρονούσιν ὅτι ὁ νόμος λέγων ὅτι οἱ πλωτοὶ ποταμοὶ εἶναι τῆς κυριότητος τῆς Πολιτείας, ἐννοεῖ κυριότητα ἐπὶ τῆς κοίτης [8]· ὁ Randa μάλιστα ἰσχυρίζεται ὅτι ἡ κυριότης αὕτη ἐκδηλοῦται ἐν τῇ ἀπολαύσει τῶν ἐνὸδρων φυτῶν, τοῦ πληθῆ, τῆς ἄμμου, τῶν λίθων, τοῦ πάγου κλπ. καὶ ἐν τῇ κυριότητι τῆς

[3] Ἰδε περὶ τῆς συγχύσεως κυριαρχ. δικαιωμάτων καὶ νομημάτων καὶ τῆς διακρίσεως τούτων Gerber, deuts. Privatr. § 67 καὶ σημ. 4.

[4] Wappaus σ. ..., Peyrer σ. 112, 114, Kappeler σ. 84, Regelsb. I σ. 424, Randa σ. 52, Stobbe deuts. Privat. § 64.

[5] Unger System d. Allg. Oester. Privatr. I σ. 364, Ossig σελ. 79, 83.

[6] Dernburg Bürg. R. d. Deuts. u. Preuss. (1904) III § 136.

[7] Πρβλ. Seuffert Arch. XXVII.6.

[8] Gerber System d. deuts. Privatr. § 64, Randa Eig. σελ. 39, 79, 88.

[1] Laurent dr. civ. VI No 54, Demolombe IX No 457, Aubry et Rau έκδ. 4η II § 169, Ἰδε ὅμως καὶ Berthélemy dr. admin. σελ. 416.

[2] Peyrer Oesterr. Wasserrecht σελ. 110 ἐπὶ μ. Randa Big. σ. 39, 52, 57 καὶ Wasserrecht σελ. 5, Nieberding-Frank Preuss. Wasserr. σ. 67. Pözl die Bayer. Wassergesetze σ. 64 ἐπ., Ubbelohde σ. 347.

ἀναφανέσης νήσου· τούτο δύναται νὰ ἔχῃ ὑπόστασιν καὶ δὲν εἶναι ἀποκρουστικόν.

II. Ἐκ τοῦ ὅτι ὁ Νόμ. διακρ. κτημάτων. (ἄρθρ. 14, 15) κατέταξε τοὺς πλωτοὺς ποταμοὺς μεταξὺ τῶν «ἀνηκούστων εἰς τὴν Ἐπικρατείαν», δὲν ἐπεται ὅτι πάντες οἱ λοιποὶ, ἤτοι οἱ μὴ πλωτοὶ, «ἀνήκουσιν» εἰς ἰδιώτας ἢ ὅτι εἶναι ἰδιωτικοὶ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἀποκλείεται ἐκ αὐτῶν ἡ κοινὴ χρῆσις· ἀφοῦ ὁ νόμος λέγει ὅτι οἱ πλωτοὶ ποταμοὶ «ἀνήκουσιν» δηλ. εἶναι τῆς ἰδιοκτησίας τῆς Ἐπικρατείας, ἡ μόνη δυνατὴ ἀντιδιαστολὴ θὰ ᾖ ὅτι οἱ λοιποὶ εἶναι τῆς κυριότητος τῶν ἰδιωτῶν· ἀλλ' εἰρηται ὅτι οὐτε ὁ νόμος εἶχε σκοπὸν νὰ ἀκριβολογήσῃ ὁμιλῶν περὶ κυριότητος ποταμῶν [9], οὐτε ἂν εἶχε τοιοῦτον σκοπὸν θὰ ἐγένετο πιστευτὸς, ἀφοῦ τοιοῦτόν τι θὰ ἀνταστρατεύετο πρὸς τὴν νομικὴν ἔννοιαν τῆς κυριότητος· ὁ νόμος κατέταξε εἰς τὰ δημόσια πράγματα τοὺς πλωτοὺς ποταμοὺς, οὐδένα ἄλλον σκοπὸν εἶχεν, εἰμὴ ὅν καὶ ἐκεῖνος, ἐξ οὗ ἠντλήθη· εἶχε σκοπὸν νὰ ἐξάρῃ ἀπλῶς τὸν πρὸς πλοῦν προορισμὸν τούτων, νὰ ἐξάρῃ δηλ. τὸν προορισμὸν αὐτῶν διὰ τὴν κοινὴν μὲν χρῆσιν, ἀλλὰ χρῆσιν ἀναπόλεως σκοπούμενης τῶν ἄλλων χρήσεων, ὧν ἔστιν ἐπιδεκτικὸς ὁ ποταμὸς καὶ προσέτι νὰ καθιερώσῃ ἐπιμέλειαν καὶ ἐποπτείαν τοῦ Κράτους· ἐκ αὐτῶν ἰσχυροτέραν ἢ ἐπὶ τῶν λοιπῶν, λαμβάνουσιν δὲ νὰ περιφρουρήσῃ τὸν τοιοῦτον αὐτῶν προορισμὸν· ὥντως δὲ ὑπάρχουσιν ἱκαναὶ διατάξεις μαρτυροῦσαι τούτο, οἷα π.χ. αἱ τῶν ἄρθρ. 589, 590 Ποιν. Ν. χάριν τῆς ἐλευθεροπλοίας, ὧς καὶ αἱ τῶν ἄρθρ. 73—82 τοῦ Δ. τῆς 31 Δεκεμβρ. 1836 περὶ Δημοτ. Αστυνομίας, ἡ τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ Δ. 5 Δεκεμβρ. 1845 περὶ καθηκόντων τῶν Νομαρχῶν, προνοοῦσαι περὶ τῆς ἀποτροπῆς ἢ μειώσεως ἢ μεταβολῆς τοῦ ροῦ, τῆς ἐξουσίας αἵμου καὶ λίθων, περὶ τῆς ἀνυψώσεως τῶν ὑδάτων ὑπὸ τῶν ἐχόντων μύλων ἢ τεχνουργείων, περὶ τῆς κατασκευῆς γαφύρας, τεχνουργείου ἢ μύλου, κλπ. κλπ. παρ' αὐτοῖς, σταχυολογηθεῖσαι ἐκ τῆς Γαλλικῆς Νομοθεσίας κατὰ τὸ πλεῖστον [10].

Συνεπῶς πρὸς ταῦτα, οὐδὲν ἐπιχείρημα δύναται εἶναι ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ Νόμ. διακρ. κτημ. τούτων ν' ἀρυσθῶμεν τόσον διὰ νὰ δεχθῶμεν ὅτι τὰ ρέοντα ὕδατα εἶναι δεκτικὰ ἰδιοκτησίας [11], ὅσον καὶ ὅτι αἱ Ρωμ. Διατάξεις αἵτινες καὶ ὁδοῖαν διέκουσι τὰ ἀενάως ἢ παροδικῶς ρέοντα ὕδατα (flumen publicum sive privatum), ὧς ἐν συντόμῳ ἀνωτέρω ἐξετέθησαν, ἐτροποποιήθησαν ἐκ τῶν διατάξεων τούτων· αὗται ἔχουσι πλήρη τὴν ἰσχύον των καὶ παρ' ἡμῖν, καὶ μόνον ἐφ' ὅσον εἴτε ἀμέσως συνέχονται μὲ τὸ Δημοσίον Ρ. Δ., εἴτε ἐξ ἄλλου εἰδικοῦ λόγου ἐν τοῖς καθ' ἑκάστον ἐκτεθέντος θὰ θεωρηθῶσιν ἀργοῦσαι· οὕτω, αἱ διατάξεις τοῦ Ρ. Δ. αἱ καθιεροῦσαι ἀρμοδιότητα τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν, δὲν ἰσχύουσι παρ' ἡμῖν· ἐπίσης αἱ διατάξεις, καθ' ἃς πᾶς τις ἐκ τοῦ λαοῦ, ζημιούμενος ἢ μὴ, ἐδικαιοῦτο νὰ ἐγείρῃ τὰ προστατευτικὰ τῆς χρήσεως παραγγέλματα χάριν τοῦ δημοσίου συμφέροντος.

Καὶ ἐν Γαλλίᾳ τὸ ἄρθρον 538 σ. εἰν. ἐγέννησεν ἀμφισβήτησιν ἄλλοτε περὶ τῆς νομικῆς θέσεως τῶν μὴ πλωτῶν ποταμῶν καὶ ἐμορφώθησαν τέσσαρες θεωρίαι, ὧν μία ἐδέξατο argumentum a contrario ἐκ τοῦ 538 ἄρθρου, ὅτι δηλ. οἱ μὴ πλωτοὶ τελοῦσιν ὑπὸ τὴν κυριότητα τῶν παροχθίων· ἐν τούτοις πρὸς πολ-

λοῦ ἐκράτησεν ἡ ὀρθὴ γνώμη ὅτι οὐδεμία ἀντιδιαστολὴ ἐπιτρέπεται καὶ ὅτι εἰ μὴ πλωτοὶ ὑπ' οὐδενὸς τῆν ἐξουσίαν τελοῦσιν, ὅλλ' ὅτι εἶναι κοινῆς γρήσεως. τηρουμένου μόνον τοῦ ὑπὸ τῆς εἰδικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 644 Γαλλ. Κ. παρεχομένου δικαιώματος τοῖς παροχθίοις [12]. Ἐὰν ἐν Γαλλίᾳ δὲν ἐδέξαντο ἐπιχείρημα ἐκ τοῦ ἄρθρ. 538 περὶ κυριότητος τινος καὶ δὴ ἰδιωτικῆς ἐπὶ τῶν μὴ πλωτῶν, πολλῶ μᾶλλον δὲν θὰ δεχθῶμεν ἡμεῖς τοιοῦτο, παρ' οἷς τὸ προσισχυθὲν καὶ κρατοῦν ἤδη κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Ν. διακρ. κτημ. Ρωμ. Δίκαιον, περιέχει ὀρισμένον σύστημα ἐπὶ τῶν ρεόντων ὑδάτων, ὅπερ οὐδαμῶθεν ἐξάγεται ὅτι ἐσκόπει νὰ τροποποιήσῃ ὁ μνησθεὶς νόμος πλὴν τῆς οὐχὶ καὶ τόσον οὐσιώδους καινοτομίας ὡς πρὸς τοὺς πλωτοὺς ποταμούς.

Οἱ Γάλλοι δέχονται καὶ τοὺς βραχίονας τοῦ πλωτοῦ ποταμοῦ τοὺς καθιστῶντας αὐτὸν τοιοῦτον, ὡς δημοσίους [13]· τούτο δέον καὶ ἡμεῖς νὰ δεχθῶμεν, ἀφοῦ ἄλλως καὶ τὸ Ρ. Δ. ἀρκούντως συμφωνεῖ περὶ τούτου [14].

Κατ' ἀκολουθίαν τούτων δεῖν νὰ δεχθῶμεν α') ὅτι οὐδαμῶς μετεβλήθησαν τὰ ὡς ἄνω ἐκτεθέντα περὶ τῆς κοινῆς χρήσεως τῶν ρεόντων ὑδάτων, εἴτε ὡς δημοσίων ποταμῶν, εἴτε ὡς ἰδιωτικῶν κατὰ τὸ Ρ. Δ. ἰσχύοντα. εἰμὴ ὅτι διὰ τοὺς πλωτοὺς ποταμοὺς προσετέθη ὑπὸ τῆς νεωτέρας ἡμῶν Νομοθεσίας ἐντονωτέρα τις Διοικητικὴ ἐπιμέλεια· β') ὅτι τὸ εἶδος καὶ τὸ μέτρον τῆς κοινῆς γρήσεως ὡς καὶ ἡ προστασία αὐτῆς διὰ τῶν ἄνω ἐνδίκων μέσων ἰσχύει καὶ παρ' ἡμῖν. Ἔστω καὶ ἂν αὗται συνδέονται πρὸς τοὺς κατὰ τὴν Ρωμ. ἔννοιαν δημοσίους ποταμούς, διότι ἡ ἔννοια αὕτη, ἐν ᾗ ἐξάγεται ἀπλῶς ἡ διὰ τὴν δημοσίαν χρῆσιν ἐπιμέλεια τῆς Πολιτείας, δὲν ἐξέλιπεν, ὡς εἴρηται, διὰ τοῦ νεωτέρου Νόμ. διακρ. κτημ. μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι τὰ ὡς ἄνω ἐνδίκων μέσα ὁρῶντα (ἐφ' ὅσον ὁρῶσι) διαφορὰς ἐπὶ τῆς χρήσεως ρεόντων ὑδάτων εἰσάγονται εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον, καθὰ ἀμέσως οἰσθῆται· αἱ προϋποθέσεις ὅμως τῆς προστασίας καὶ αἱ οὐσιαστικαὶ ἐν γένει περὶ τούτων ὧν διατάξεις παρέμειναν ἐν ἰσχύϊ.

20. Ἄλλη διάταξις τῆς νεωτέρας ἡμῶν νομοθεσίας ἐν σχέσει πρὸς τὰ ρέοντα ὕδατα εἶναι ἡ τοῦ ἄρθρου 490 ἐδ. 2, ε' Πολ. Δίκον. ἡ καθιερούσα τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ εἰρηνοδίκου ἐπὶ διαφορῶν ἀναγομένων εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ ρεόντος ὕδατος· ἡ διάταξις εἶναι γενικὴ καὶ περιλαμβάνει πᾶσαν μὲν διαφορὰν ἐπὶ παντὸς ρεόντος ὕδατος ἀλλ' ἀναγομένην εἰς τὴν χρῆσιν καὶ τὴν ὁλοκλήρως αὐτοῦ· ἐνταῦθα ὁ νόμος εἰκὼν «διαφορὰν ἀναγομένην εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ ρεόντος ὕδατος», ἐνόησε νὰ περιλάβῃ καὶ τὴν χρῆσιν τῆς πηγῆς ἢ τοῦ ἐκ ταύτης ἐκρέοντος ὕδατος, εἰ καὶ τὴν πηγὴν καὶ τὸ ἐκ ταύτης ἐκρέον ὕδωρ (κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐκροῆς καὶ πρὶν ἢ ἀφῇ ἐλεύθερον ὥστε ν' ἀποτελέσῃ τὸ aqua profluens ὅφ' ἦν ἄνω ἔννοια)· τὸ Ρ. Δ. δὲν ἐξομοιοῖ ἐντελῶς πρὸς τὸ ρέον ὕδωρ (aqua profluens) ὡς ρηθῆσεται κατωτέρω.

[12] Aubry et Rau II § 168, Dufour traité du dr. admin. IV No 598, Demolombe II No 198, Zachariæ Exd. 7 § 175 σ. 6, Boulé et Lescuyer Code des cours d' eau (1893) σελ. ..., Dalloz Eaux No 208s., contra Laurent VI No 18, Bathie dr. publ. et admin. V No 416, ἔδ. καὶ τὸν νέον Γαλλ. Νόμον τῆς 8 Ἀπριλίου 1898 ἐνθ' ἄνω.

[13] Laurent VI No 10, Dalloz Eaux No 52, Suppl. No 35.

[14] Ἀνωτ. § 13, N. 2 (43.12), N. 10 § 2 (39.2) Baron Zeits. Vergl. Wiss. I σελ. 272.

[9] Πρ6λ. καὶ Ubbelohde σ.λ. 347.

[10] Arrêté du directoire du 19 vent. an 6, Ordonnance de 1669 tit. 27 art. 42, 44, tit. 28 art. 7 etc. πρ6λ. Dalloz Eaux No 74 ἐκ.

[11] Ὡς φρονεῖ ὁ Οἰκονομίδης Ἐμπρο. Δ. § 155 σ. 19

Ἄφ' ἐτέρου λέγων ὁ νόμος «χοῆσιν» πεοιλαμδάνει καὶ τὴν κοινὴν χρῆσιν (publicus usus, communis usus) καὶ μάλιστα, θεθέντος ὅτι ἡ ἀρμοδιότης τοῦ εἰρηνοδίκου περιορίζεται μόνον εἰς τὴν χρῆσιν οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὸ δπισθεν ταύτης τυχὸν παραμονεῦον δικαίωμα (ἐμπράγματον, ἐνοχικὸν) ἐξ οὗ αὕτη ἀπορρέει [15] καὶ θεθέντος ἐπίσης, ὡς ἄνω ἐρρήθη, ὅτι κατὰ τὴν ἐκ τοῦ Ρωμ. Δ. ἐξαγομένην ἔννοιαν, ὁ τὴν προστασίαν τῆς κοινῆς χρήσεως ἀπαιτῶν οὐδὲν ἴδιον δικαίωμα (jus proprium) κατάγει ἐπὶ δικαστηρίου, ἡ ἀρμοδιότης τοῦ εἰρηνοδίκου ἔσται μᾶλλον ἐλευθέρα καὶ ἡ ἀποφασίς μᾶλλον ὁριστική. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων, πάντα τὰ ὡς ἄνω παραγγέλματα τὰ προστατευτικὰ τῆς κοινῆς χρήσεως καὶ τὴν ἐντεῦθεν ἀποζημιώσιν (καὶ ὑπερβαίνουσιν τὰς 300 δρ.) δικάζουσιν οἱ εἰρηνοδίκαι. διεπόμενα ὅμως κατ' οὐσίαν ὑπὸ τοῦ Ρ. Δ. ὁμοίως καὶ ἡ act. injuriarum ζητοῦσα ἀποζημιώσιν οὐδὲν ποσοῦ διὰ τὴν παρεμπόδισιν τῆς κοινῆς χρήσεως τῶν ρεόντων ὑδάτων, ὑπάγεται καὶ αὕτη εἰς τὸ ἄρθρ. 490, 2 ε' Π. Δ. καθὼς ὁρῶσα ἀδιαφορὰν ἐπὶ τῆς χρήσεως τῶν ρεόντων ὑδάτων [16].

Ἐπὶ τῇ διατάγματι τοῦ 7 Μαΐου 1837, ὅπερ ἐν ἄρθρῳ 1 ἐδ. 7 ἔφεραν ὅτι «πᾶσα μεταξὺ ἰδιωτῶν διαφορά περὶ τῆς χρήσεως τρεχόντων ὑδάτων ἐπὶ τῶν ὑποίων δὲν ὑπάρχει ἀποκτημένον δικαίωμα, ἀποφασίζεται ἀπὸ τὰς Διοικητικὰς ἀρχάς» Τοῦτο, ἐκδοθὲν πρὸ τοῦ Νόμ. διακρ. κτημάτων ὑπ' ὅσῃ εἶχε βεβαίως τὸ Ρωμ. Δ. περὶ τῶν ὑδάτων ὁμιλοῦν δὲ περὶ ρεόντων ὑδάτων, ἐφ' ὧν ὑπάρχει κεκτημένον ἰδιωτικὸν δικαίωμα, ἔννοεῖ βεβαίως τοὺς ἰδιωτικοὺς ποταμοὺς τοῦ Ρωμ. Δικαίου (flumina privata), οὓς, ὡς φαίνεται, ἐθεώρει τῆς ἀποκλειστικῆς χρήσεως τῶν παροχθίων, ὡς καὶ συγγραφεῖ: τινες, ἄνω παρατεθέντες, ἐδέξαντο. Ὅπως δὲ ποτε τὸ διάταγμα τοῦτο κατηγορήθη διὰ τοῦ Γ' Ψηφίσματος τῆς Α' ἐν Ἀθήναις Συνελεύσεως καὶ τοῦ ἄρθρου 101 τοῦ παλαιότερου Συντάγματος καὶ ὑπεβλήθησαν αἱ ἐν τῷ Διατάγματι διαφορᾷ εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια. Ἐντεῦθεν δοξάζουσι τινες ὅτι τὸ Εἰρηνοδικεῖον δὲν εἶναι πλέον ἀρμόδιον νὰ ἐπιληφθῇ τῶν διαφορῶν τοῦ κοινῆς χρήσεως ρεόντος ὑδάτος διότι, λέγουσιν, ἀπαιτεῖται ρητὴ διάταξις ὅπως ὁ εἰρηνοδικὴς καταστήτῃ ἀρμόδιος ἐπὶ τούτων [17]. ὑποθέτομεν ὅτι διὰ τούτου ἔννοεῖται νὰ ὑποβάλλωσι τὰς τοιαύτας διαφορὰς τῆς χρήσεως τῶν κοινῆς χρήσεως ρεόντων ὑδάτων εἰς τὰ Πρωτοδικεῖα, καθὼς γενικῆς δικαιοδοσίας. Ἀλλ' ἡ γνώμη αὕτη δὲν φαίνεται ἡμῖν ὀρθή· ἀφοῦ κατὰ τὴν πρὸ τοῦ Δ. τῆς 7 Μαΐου 1837 ὑφισταμένην καὶ νῦν ἰσχύουσαν Πολ. Δικονομίαν ἡμῶν, ἀπάσας τὰς ἐπὶ τῆς χρήσεως παρὸς εἰδους ρεόντων ὑδάτων διαφορὰς, ἐδίκαζον οἱ εἰρηνοδίκαι, ἔπεται ὅτι τὸ Δ. τοῦτο ὑπαγαγόν τινος τούτων εἰς τὰς Διοικητικὰς ἀρχάς, εἰσέγαγε βεβαίως ἐξαιρέσειν τῆς ἐξαιρετικῆς δικαιοδοσίας τῶν Εἰρηνοδικῶν καταγορηθείσης δὲ τῆς ἐξαιρέσεως ταύτης βραδυτέρον, ἀνέκτησεν ἅπασαν τὴν προτέραν αὐτοῦ δύναμιν ὁ κανὼν τοῦ ἄρθρου 490 ἐδ. 2, ε', περιλαβὼν, ὡς καὶ πρότερον. καὶ τὰς διαφορὰς τοῦ καταργηθέντος ἐκείνου διατάγματος ἐν ἄλλοις λόγοις, ὡς ἡ γενικὴ δικαιοδοσία τῶν Πρωτοδικείων ὑπέστη τὴν ἐξαιρέσειν τοῦ ἄρθρου 490 δηλ. τῆς δικαιοδοσίας τῶν Εἰρηνοδικῶν, οὕτω καὶ ἡ δικαιοδοσία αὕτη τῶν εἰρη-

νοδικῶν ὑπέστη τὴν ἐξαιρέσειν τῶν διαφορῶν τοῦ Δ. τοῦ 1837, οὕτως καταργηθέντος, ἀνέκυψεν ὁ κανὼν τοῦ ἄρθρου 490 ἐδ. 2 ε'.

[Ἔπεται συνέχεια]

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Τ. Π. Λαμίας :—Αἱ κοινοποιήσεις ἐπὶ ἀστυνομικῶν γίνονται τῷ προεσταμένῳ τῆς ἀστυνομικῆς περιφέρειας, ὥστε ποιεῖται νὰ γνωρίζηται τὴν ἀστυνομικὴν περὶ φέρεσιαν διὰ νὰ εὑρητὲ τὸν προσητάμενον, πρὸς δὲν πρέπει νὰ κοινοποιήσῃται δι' ὅλους τοὺς ἐν τῇ περιφέρειᾳ τοῦ ὑπαγομένου. — Ἐπὶ ἐοήμην ἀποφάσεως εἶτε πρὸ, εἶτε μετὰ τὴν ἀνακοπὴν, οὐδεμίᾳ ἐγκυριος ἐπιταγὴ δύναται γενέσθαι, διότι τοιαύτη γίνεται μόνον ἐπὶ τῶν τελεσιδικίων ἀποφάσεων, τοιαύτη δὲ δὲν εἶναι ἡ ἐρήμην, ἡ ἐπὶ τῶν πρωτῶν ἐκτελεστῶν (ὅτε μένον εἶναι δυκατὴ διεκρίσει ἐπιταγῶν γενομένων πρὸ ἢ μετὰ τὴν ἀνακοπὴν) Μὴ συγχύζεσθε ἐκ τῆς πρακτικῆς ἢ ὁποῖα ἀσυνειδήτως καὶ ἀδιακρίτως κάμνει ἐπιταγὰς.

Ζ. Γ. Ζ. Λοσιόριον :—Οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει νὰ ἐξαιρῶνται τοῦ ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων ὧνίων καὶ ἐμπορευμάτων δασμοῦ τὰ μεγάλα ζῶα, πλὴν ἐὰν τυχὸν ὑπάρχῃ εἰδικὴ τις ἐν ὁρισμένῳ Δήμῳ ἐξαιρέσις, περὶ οὗ δὲν πρόκειται κατὰ τὴν ἐοώτησιν.

Γ. Π. Λομβραίναν :—Διὰ τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διαμένοντας, κατὰ κανόνα, ἡ κοινοποίησις γίνεται τῷ εἰσαγγελεῖ, ἐνεκεν τοῦ ἄρθρου 145 § 6 Πολ. Δικον., ἀνεξαρτήτως τῆς παραμονῆς κατοικίας ἐν τῇ ἡμεδαπῇ, ἡ ὁποία πάντοτε παραμένει, διότι κατὰ νόμιμον τεκμήριον, οἱ εἰς ἀλλοδαπὴν ἀποδημοῦντες ποιῶσι τοῦτο ἐπὶ παλινστῆσαι. Οὐχ ἥττον ἐξενίκησεν ἡ ὀρθὴ ἐρμηνεία ὅτι ἡ ἀρχὴ αὕτη δὲν δύναται νὰ ἰσχύσῃ καὶ ἐν περιπτώσει ἀπολύτως παροδικῆς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ μεταβάσεως, ὅτε καλῶς γίνονται αἱ κοινοποιήσεις εἰς τὴν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ κατοικίαν. Πρὸλ. 516 Α. Π. ἐν. τελ. 403 XVI. Ἐννοεῖται ὅτι τοῦτο εἶναι ἀνεφάρμοστον ἐπὶ μεταναστατῶν μεταβαίνόντων πρὸς μονοουχὶ ὁριστικὴν ἐγκατάστασιν. — Ὁ ἐκχωρητὴς ἀπαλλαγῆς τῆς εὐθύνης διὰ τὴν φερεγγυότητα τοῦ ὀφειλέτου, βεβαίως δὲν δύναται νὰ εὐθύνηται διὰ τὸ ἐκ τῆς τυχὸν ἀποδειχθείσης ἀλλοτριότητος τῶν τῇ ἀπαιτήσεϊ ἐνυποθήκων ἀδύνατον τῆς εἰσπράξεως, πλὴν ἐννοεῖται ἐν περιπτώσει δόλου.

† ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ

Ἀπροσδοκῆτως κατέλιπε τὴν ζωὴν, ἐν πλήρει ἀκμῇ αὐτῆς, μία ἀπὸ τὰς συμπαθεστέρας τοῦ ἐν γένει δικαστικοῦ κόσμου φυσιογνωμίας, ὁ συμβολαιογράφος Ἀθηνῶν Ἰωάννης Σταμάτης. Νομιμονέστατος, χρηστότατος, μετριοφύλακτος, πιστότατος τοῦ καθήκοντος στρατιώτης καὶ ἐν ἀφιλοκερδείᾳ προθυμότατος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν πρὸς αὐτὸν προσερχομένων, εἶχεν ἐκασφαλῆσαι ἑαυτῷ τὴν κοινὴν ἀγάπην καὶ ὑπόληψιν, αἱ ὁποῖαι, ἀντὶ νὰ ἴδωσιν αὐτὸν προδιβαλλόμενον ἐν τῷ πολλαπλῇ ἔχοντι ἀνάγκην ἀνδρῶν, ὡς ὁ Ι. Σταμάτης, συμβολαιογραφικῶς σταδίῳ, ἔσχον τὴν στυγνὴν ἀτυχίαν νὰ συνοδεύσῃ τὴν κηδείαν αὐτοῦ.

Ἐκ τοῦ Ἱ. Τυπογραφείου «Νέαι» Ἰδέαι»
Ἰδ. Λοσιόριον ἀρ. 10 ε'

[15] Οἰκονομ. Πολ. Δικ. § 154 σημ. 7.

[16] Ὅρα περὶ τούτου καὶ ἀνωτ. § 7 in f. καὶ τὰς αὐτόθι παραπομπάς.

[17] Ἰδε Λιβαδῶν ἐν Οἰκονομ. Πολ. Δικ. ἐκδ. 6η § 154 σ. 7 καὶ τὴν αὐτόθι γνώμην τοῦ Ψαρῶ.

ΘΗΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΣΤΟΣ ΑΘΑΝΑΤΩΝ

Ευδόκη Ιστορία δρ. 15. § Μετά δελτίου δρ. 20. § Καταχωρ. ό στχ. λ. 50

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ : Β. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΑΝΑΤΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ

4 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1907

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νομολογία	Άρειου Πάγου Πολιτική	(1906)
"	" Ποινική	(1907)
Νομολογία	Εφέτειον Άθηνων	(1906)
"	Πατρών	(1905)
"	Ναυπλίου	(1906)
"	Κρήτης	(1906)
Νομολογία	Νομικού Συμβουλίου	(1907)
Νομικαί σχέσεις	έπι των ύδάτων υπό του έν Άθήναις δικηγέρου Γεωρ. Α. Μπαλή. [συνέχεια].	
Διάφορα.	Βιβλιογραφικών Δελτίων.	

Δεν συνοδεύεται υπό φύλλον Κώδικος

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Άριθ. 521 (1906) Τμ. Β' (*)

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ

Οικονομικοί έπιθεωρηταί. - άποζημιώσις δι' έκτος έδρας ύπηρεσίαν. - άποδοχαί. - διετής παραγραφή. - έναρξίς. - ού παρέκτασις προθεσμίας.

Έπειδή και τό τμήμα τουτο συμφωνείν προς την γνώμην του Αου τμήματος ότι ή είς τους οικονομικούς έπιθεωρητάς διδομένη άποζημιώσις έπι πλέον του μισθού αύτών διά τάς έκτος της έδρας ύπηρεσίας είναι άποδοχή και καθ' ό τοιαύτη υπάγεται είς την διετή παραγραφήν του Νόμου ΧΛ' του 1887.

Έπειδή, κατά τά έν τη άγωγή όμολογούμενα, ή έργασία της εκδικάσεως των κατά του καταλόγου των έπιτηδευματιών της Τριπόλεως ένστάσεων έπερατώθη μέχρις της 9 Δεκεμβρίου 1896, από της χρονολογίας άρα ταύτης, καθ' ήν έληξεν ή έργασία, δι' ήν διαταχθείς ό ένάγων μετέβη είς Τρίπολιν, θέον να ύπολογισθί ό διετής χρόνος της παραγραφής, διότι έκτοτε έγεννήθη τό προς άγωγήν δικαίωμα του ένάγοντος να ζητήση να πληρωθί την άποζημιώσιν του διά τάς έκτος της έδρας ήμέρας ύπηρεσίας' γεννηθέντος έπομένως του προς άγωγήν δικαιώματος του ένάγοντος την 9 Δεκεμβρίου 1896, ή διετής παραγραφή συνεπληρώθη την 9 Δεκεμβρίου 1898 και ή άγωγή, έγερθείσα την 5 Ιανουαρίου 1899, έστιν άπορριπτέα ως παραγεγραμμένη.

Έπειδή παρέκτασις του χρόνου της παραγραφής δύναμει του Νόμου ΒΥ' της 14 Μαρτίου 1897 δει λαμβάνεται ύπ' όφιν, άν ή προθεσμία προς ένάσκησιν του δικαιώματος είχε γεννηθί πρό του νόμου τούτου και έληξε μετά την ίσχύν αυτού.

(*) Μετά την έν σελ. 505 ΧVII 482 (1905) του Α' τμήματος.

Άριθ. 522 (1906) Τμ. Β'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ

Έκχώρησις άπαιτήσεως κατά Δημόδιον. - γνωστοποίησις δι' αίτήσεως θεραπείας ύπουργφ.

Έπειδή εκ των από ... δύο έπιδοτηρίων άποδεικνύεται ότι έκοινοποιήθησαν νομίμως προς τε τον Έπουργόν των Οικονομικών, και τον κεντρικόν ταμείαν αντίγραφα του έκχωρητηρίου συμβολαίου.

Έπειδή ή από ... αίτησις θεραπείας, κοινοποιηθείσα υπό της ήδη έφεσιδλήτου προς τον Έπουργόν των Στρατιωτικών την 2 Ιανουαρίου 1893, και περιέχουσα την δήλωσιν της ήδη έφεσιδλήτου, περί του ότι διά του ... συμβολαίου έξεχωρήθησαν αύτη υπό των όφειλετών της αί κατά του Δημόσιου άπαιτήσεις αύτών, αί προσρχόμεναι εκ των μισθωμάτων των έν Πειραιεί άποθηκών των, έπέχει τόπον είδοποίησεως προς τον άρμόδιον Έπουργόν των Στρατ. περί της γενομένης έκχωρήσεως, καθ' όσον δέν διατάσσεται υπό του άρθρ. 86 του Λογισ. Ν. προηγουμένη της αίτήσεως θεραπείας γνωστοποίησις αύτης διά δικαστικού κλητήρος, και διότι σκοπός της διατάξεως του μνησθέντος άρθρου είναι να έμποδισθί ή είς τον έκχωρητήν εκ μέρους του όφειλέτου πληρωμή της έκχωρηθείσης άπαιτήσεως, ό σκοπός δ' ούτος πληροῦται διά της κοινοποιήσεως της αίτήσεως θεραπείας, περιεχούσης και γνωστοποίησιν της έκχωρήσεως.

Άριθ. 523 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Α. ΓΚΙΟΝ

Μίσθωσις. - έκτίμησις μισθωτηρίου. - μη περιλήψις παραιτήσεως από άπαλλαγής έν καταλήψει υπό πολεμίων. - έπιδρομή. - άπαλλαγή. - άπόδειξις μη καρπώσεως έξ έπιδρομής. - άπαλλαγή έπι όλόκληρον γεωργικών έτος. - ούχ όμοίως έπι άδενικών. - προβολή περί καρπώσεως έν περιορισμένω χρόνω. - ού στοιχείον άγωγής εκ μισθώσεως.

Έπειδή, ως έξάγεται εκ των προσβαλλομένων αποφάσεων, τό κατ' έφεσιν δικάσαν πρωτοδικείον έξετίμησε σύν τφ δεκάτφ πέμπτω όρφ αυτού τό περιεχόμενον του μνημονευομένου έν τη άγωγή έπισήμου μισθωτηρίου συμβολαίου, και έδέχθη ότι δέν προκύπτει έξ αυτού ότι οι έναγόμενοι νυν άναρσίδλητοι έσκόπουν να παραιτηθώσι του δικαιώματος ν' άρνηθώσι την πληρωμήν του μισθώματος, και καθ' ήν περίπτωσιν κατελαμβάνετο ή χώρα, ένθα κείται τό μίσθιον χωρίον, υπό των πολεμίων, και άφηρείτο παρ' αύτών ή χρήσις και κάρπωσις αυτού.

Έπειδή, κατά τους Νομ. 15. 2 Πανδ. (19.2)

καὶ 15. 6'. Βασιλ. (Κ. 1), ὁ μισθωτὴς ἀπαλλάσσεται τοῦ μισθώματος, ἂν δι' ἐπιδρομῆς πολεμίων στερηθῇ τῆς χρήσεως τοῦ μισθωθέντος, ἀρνηθείσης δὲ τῆς ἀναιρεσιδλήτου, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς πρώτης τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων, τὴν παραλούσαν τὴν ἀγωγὴν περὶ τοῦ ἐπιδίκου μισθώματος ἐνστάσιν τῆς ἀναιρεσιδλήτου, περὶ βιαίας καταλήψεως καὶ καρπώσεως τοῦ ρηθέντος χωρίου παρὰ τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ κατὰ τὸν ἐν τῇ ἀγωγῇ χρόνον, ὁρθῶς διετάχθησαν διὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς ἀποδείξεις περὶ τούτου, καὶ ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ πορίσματος αὐτῶν ἡ δευτέρα προσβαλλομένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα ὅτι τὸν Μάϊον τοῦ 1897 διὰ τοῦ εἰσβαλόντος εἰς Θεσσαλίαν τουρκικοῦ στρατοῦ αἰτία πολέμου κατέλαβε βίᾳ τὸ τουρκικὸν δημόσιον τὸ χωρίον αὐτὸ, καὶ συλλέξαν ἀφῆρσε τοὺς καρπούς αὐτοῦ τοῦ γεωργικοῦ ἐκείνου ἔτους.

Ἐπειδὴ, καίτοι τὸ δικαστήριον δέχεται ὅτι ἡ κατάληψις τοῦ χωρίου ἐγένετο τὸν Μάϊον τοῦ 1897, ὁρθῶς ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν καὶ διὰ τὸ μίσθωμα ἀπὸ 1ης Νεβρίου 1896 μέχρι τοῦ Μαΐου 1897, ὡς πρὸς ἀπάσας τὰς ἀγροτικὰς ἐκτάσεις τοῦ ὑπὸ μίσθωσιν χωρίου, διότι ἵνα παραχθῶσιν οἱ ἐτήσιοι καρποὶ αὐτῶν καὶ συγκομισθῶσι, προηγήθησαν κατὰ τὸν πρὸ τῆς καταλήψεως χρόνον τοῦ αὐτοῦ γεωργικοῦ ἔτους καλλιέργεια καὶ σπορὰ καὶ δαπάναι, ὡς ἀπαραίτητα προκαπιτούμενα διὰ τὴν κάρκωσιν, καθ' ἃ δέχεται διὰ τῆς δευτέρας προσβαλλομένης ἀποφάσεως τὸ πρωτοδικεῖον, τῆς καρπώσεως δὲ ἀφαιρέσεως ὡς εἴρηται ὑπὸ τῶν πολεμίων, χρήσις τοῦ μισθωθέντος δὲν λογίζεται συντρέξασα ὑπὲρ τῶν μισθωτῶν καθ' ὅλον τὸ γεωργικὸν αὐτὸ ἔτος, καὶ οἱ Νόμοι 33 καὶ 34 Πανδ. (19. 2) καὶ 28 Κώδ. (4. 65), καθ' οὓς ἀφαιρουμένης διὰ βιαίας ἐπιδρομῆς τῆς χρήσεως τοῦ μισθοῦ, ἀπαλλάσσεται τοῦ μισθώματος ἀπὸ τοῦ γεγονότος τούτου ὁ μισθωτὴς, οὐδόλως χωροῦσιν εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην.

Ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὸ μίσθωμα ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1896 μέχρι τοῦ Μαΐου 1897 τῶν ὑπαρχόντων ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ αὐτοῦ χωρίου ἀστυκῶν κτημάτων, τούτεστιν ὑδρομύλων, ἀποθηκῶν καὶ διαφόρων κτιρίων, οἱ ἀναιρεσιδλήτοι ἐκαρπώθησαν ταῦτα, ποιήσαντες αὐτῶν χρήσιν κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ἀκωλύτως, ἀφοῦ ὡς ἐδέχθη τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν πρωτοδικεῖον, ἡ βιαία κατάληψις τοῦ χωρίου ἐγένετο τὸν Μάϊον τοῦ 1897, καὶ κατὰ τοὺς προμνησθέντας νόμους ἐνέχονται εἰς τὴν πληρωμὴν ἀναλόγου διὰ τὸν χρόνον τοῦτον μισθώματος δι' αὐτὰ, πλὴν τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς δευτέρας τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων ἀπέρριψε καὶ κατὰ τοῦτο τὴν ἀγωγὴν, τὸ μὲν διότι δὲν περιέχεται ἐν αὐτῇ ὁ ἰσχυρισμὸς περὶ τῶν ἀστυκῶν τούτων κτημάτων, τὸ δὲ καθ' ὅσον τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον προέβαλεν ἡ ἀναιρεσιδύσα ἐφεσίμωσ τὸ πρῶτον, καὶ εἶναι ἀπαράδεκτος, ἀλλ' οὕτως ἀποφηνάμενον, παρὰ τὰς οὐσιώδεις διατάξεις τῶν ἀρθρ. 170 καὶ 533 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ κατὰ παραβάσιν αὐτῶν ἐδίκασεν, διότι ὁ ἰσχυρισμὸς περὶ τοῦ μισθώματος τῶν ἐν τῷ μισθῷ ἀστυκῶν κτημάτων προεβλήθη ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιδύσης, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς δευτέρας τῶν προσβαλλομένων

ἀποφάσεων, ὡς ἀρνήσις τῆς ἐνστάσεως τῶν ἀναιρεσιδλήτων περὶ τῆς βιαίας καταλήψεως τοῦ χωρίου ὑπὸ τῶν πολεμίων, καὶ στοιχεῖον δὲν ἀποτελεῖ τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς, ὁρώσης τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐτησίου μισθώματος, ἐνστάσιν δὲ περὶ ἀπαράδεκτου τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου οὐδόλως προέβαλον οἱ ἀναιρεσιδλήτοι, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἐφεσίμων προτάσεων τῶν, καὶ αὐτεπαγγέλτως τὸ πρωτοδικεῖον τὸ ἀπαράδεκτον αὐτὸ ἀπεφάνετο· ὅθεν ἀναιρετέα κατὰ τὸ μέρος τοῦτο συνωδὰ τοῖς ἀρθρ. 201 καὶ 807 § 5 τῆς Πολ. Δικονομίας ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις.

Ἀριθ. 524 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ
Δίκη ἐπ' ἀνακοπῆς πίνακος κατατάξεως.-ἐκ-
κλητόν.- κανονισμὸς ἐξ ἀμφισβητήσεως ἀ-
παιτήσεως ἢ θέσεως.

Ἐπειδὴ ἐπὶ δίκης περὶ κατατάξεως μεταξὺ τῶν δανειστῶν τὸ ἐκκλητόν τῆς διαφορᾶς ρυθμίζεται ὅταν μὲν ἀμφισβητῆται ἡ ὑπαρξίς τῆς ἀναγγελθείσης ἀπαιτήσεως ἐκ τοῦ μεγέθους ταύτης, ὅταν δὲ ἀμφισβητῆται ἡ τοποθέτησις αὐτῆς ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν διανεμητέων χρημάτων, διότι τοῦτο ἀποτελεῖ τὸ ἀντικείμενον τῆς δίκης κατὰ τὸ ἀρθρ. 530 Πολ. Δικονομίας. Τὸ ἐφετεῖον ἄρα ἀποφηνάμενον ὅτι τὸ ἐκκλητόν κανονίζεται ἐκ τοῦ μεγέθους τῆς ἀπαιτήσεως, ἀδιακρίτως ἐὰν αὕτη ἀμφισβητῆται ἢ μὴ, ὡς ἐκ τούτου, ἀφ' οὗ οἱ ἐκκαλοῦντες ἀναιρεσιδλήτοι διὰ τῆς ἀναγγελίας τῶν ἡτήσαντο, ὅπως ἐπὶ τοῦ ἐκ δραχ. 2,200 πλειστηριασματος καταταχθῶσι διὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν δραχ. 7,900 ἐντόκως, ἡ προβληθεῖσα ἐνστάσις ἀνεκκλήτου τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως οὐκ ἔστι βάσιμος, παρεδίασε τὴν εἰρημνὴν διάταξιν, ὅπερ ἐπάγεται ἀναίρεσιν κτλ.

Ἀριθ. 525 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ
Δήλωσις ὑπὸ ταμίου.- ἀνακοπῇ.- ἀρμεοδιότης ἐκ τόπου.

Ἐπειδὴ τὴν δήλωσιν ἐποίησεν οὐχὶ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἀλλ' ὁ ταμίας Λαρίσης καὶ δὴ ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου τοῦ τόπου ἐκείνου, ὡς τὸ ἐφετεῖον δέχεται, ἐπομένως ἀφοῦ ἡ ἀνακοπὴ ἀπευθύνεται κατ' αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον οὗτος ἐνήργησεν ὑπὸ τὴν ιδιότητα τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Δημοσίου, ἔπρεπε τὰ εἰσαχθῇ ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου τῆς ἔδρας του, καὶ οὐχὶ τοῦ τῶν Ἀθηνῶν, δι' ὃ ὁ λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι ἀπορριπτέος (*).

Ἀριθ. 526 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ
Παραίτησις ἀπ' ἀνακοπῆς κατ' ἐφεσίμω. - ἐνέργεια δευτέρας.- ἀπαράδεκτον συγχρόνου ἀναιρέσεως κατὰ πρωτοδίκου.

Ἐπειδὴ καὶ ὑποτιθεμένου ὅτι κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1567 τοῦ 1903 ἐρήμην ἀποφάσεως τῶν ἐν-

(*) Ἀπολύτως ἀκατανόητα. Νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ἔδρα τοῦ ὡς ἀντιπροσώπου ἐνεργήσαντος ; !

ταῦθα Ἐφετών, μετὰ τὴν παραίτησίν της ἀπὸ τοῦ δικογράφου τῆς ἀπὸ 6 Δεκεμβρίου 1903 ἤσκησεν ἡ ἀναρρεσίουσα ἐπιτροπὴ δευτέραν ἀνακοπὴν, ἀφοῦ ἡ δίκη ἦτο ἐκκρεμὴς ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου συνεισφορά τῆς ἀνακοπῆς, ἡ ὑπὸ δίκην αἵτησις κατὰ τῆς πρωτοδίκου ὑπ' ἀριθ. 387 ἦτο ἀπαράδεκτος, κατὰ τὸ ἄρθρον 812 τῆς Πολ. Δικονομίας(*).

Ἀριθ. 527 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ

Ἑλλήνες ἐν ἀλλοδαπή.- δυνάμεις δικαιοπραξιών.- τόκοι.- δικαιοπραξία μεταξὺ ἐλλήνων καὶ ἀλλοδαπῶν.- τύπος.

Ἐπειδὴ, ναὶ μὲν κατὰ τὸ ἄρθρ. 7 τοῦ ἀπὸ 29 Ὀκτωβρίου 1856 Ἀστικοῦ Νόμου, αἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὑπὸ Ἑλλήνων ἐπιχειρούμεναι νομικαὶ πράξεις, ἔχουσι κατὰ τὸν τύπον αὐτῶν κύρος ἐν Ἑλλάδι, καταρτιζόμεναι εἴτε κατὰ τὸν ἐλληνικὸν νόμον, εἴτε κατὰ τὰς ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐπιχειρήσεως αὐτῶν ἰσχυούσας διατυπώσεις, ἀλλ' αὕτη, κατὰ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, προϋπόθεσιν ἔχει ὅτι ἀμφότεροι οἱ συμβληθέντες ἦσαν Ἑλλήνες, ἐν προκειμένῳ ὅμως δεκτοῦ γεγονόμένου ὑπὸ τοῦ ἐφετείου ὅτι μία τούτων ἦτο Ἀμερικανὴς, ἐφαρμογὴν δὲν εἶχεν ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ νόμου, ὡς πρὸς τὴν ἐπιλογὴν ἀλλ' ἡ τοῦ νόμου τοῦ τόπου τῆς καταρτίσεως τῆς δι' ὃ τοῦτο ἐπὶ τῇ ἐναντίᾳ ἐκδοχῇ κρίναν ὅτι ἡ σύναψις καὶ ἀποδείξεις τῆς ἐπιδίκου μισθώσεως ἔκρετε νὰ ἐξετασθῇ οὐχὶ κατὰ τοὺς ὁρισμούς τοῦ ἐγγωρίου ὠθωμανικοῦ νόμου(**), καθ' οὓς, ὡς ὁ ἐνάγων ἰσχυρίζεται, διὰ ταύτας ἀπαιτεῖται ἐγγραφὸν δημοσίον ἀλλὰ κατὰ τοὺς τῶν ἐλληνικῶν, ἡρμήνευσε ψευδῶς καὶ ἐφήρμοσεν ἐσφαλμένως τὴν ἄνω παρατεθεῖσαν διάταξιν τοῦ Ἀστικοῦ Νόμου, ὅπερ κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 7 τῆς Πολ. Δικονομίας ἐπάγεται τὴν ἀναίρεσιν τῆς τελευταίας τῶν ἀποφάσεών του.

Ἀριθ. 528 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΑΣ

Ἑπαρχεὶς διαθήκης.- ἐναγώγιμος κληρονόμος.- οὐχ ὁμοδικία κληροδόχῳ.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη ἐδέχθη τὴν ἀγωγὴν τῆς ἀναρρεσίᾳ, καθόσον ἀπηρνήθη κατὰ τῶν ἀναρρεσιόντων ὡς κληροδόχων, οὐχὶ δὲ καὶ ὡς ἐκτελεστῶν τῆς διαθήκης, πάντες οἱ τῆς ἀναρρέσεως λόγοι οἱ σχεῖν ἔχοντες πρὸς τὴν παραδοχὴν τῆς ἀγωγῆς καὶ ὑπὸ τὴν ἐτέραν αὐτῶν ιδιότητα τῶν ἐκτελεστῶν δὲν εἶναι ἐξεταστέοι, ὡς στηριζόμενοι ἐπὶ ἀναληθοῦς προϋποθέσεως.

Ἐπειδὴ, ὑφισταμένης διαθήκης, δικαιοῦχος τῆς

(*) Καὶ ἐὰν ἡ ἀνακοπὴ ἦτο ἐκπρόθεσμος;

(**) Ἡ ἀπόφασις ἔννοεῖ ἐγγωρίον νόμον τὸν ὠθωμανικὸν διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς παρουσίας ἀμερικανοῦ ὑπηκόου ἢ τάχα θεωρεῖ γενικῶς καὶ ἐν περιπτώσει δικαιοπραξίας μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ δι' αὐτοὺς ἐγγωρίον τὸν ὠθωμανικόν, δυνάμει τοῦ ἄρθρ. 7 τοῦ Ἀστικοῦ Νόμου; Ἐὰν καὶ τὸ τελευταῖον, τότε παραβλήθητω ἡ ἐν σελ. 623 XV ὑπὸ τὴν 719 Ε. Α. σημείωσίς μας καὶ ἡ περαιτέρω αὐτῇ παραπομπή.

κληρονομίας εἶναι ὁ δι' αὐτῆς ἐγκατασταθεὶς κληρονόμος, οὐχὶ δὲ ὁ τιμηθεὶς διὰ κληροδοτήματος, ὅστις μόνον κατὰ τοῦ ἐγκατασταθέντος κληρονόμου ἔχει ἀγωγὴν προσωπικὴν ἢ πραγματικὴν, κατὰ τὸν Νόμον 3. 2 (Κ. Δ. 43) 2 Εἰσηγ. (2. 29) περὶ παραδόσεως τοῦ κληροδοτήματος. Κατὰ ταῦτα ὅθεν ὁ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμος ἐγείρων ἀγωγὴν περὶ ἀκυρώσεως τῆς διαθήκης, διὰ τυπικὸν λόγον, μόνον κατὰ τοῦ ἐγκατασταθέντος διὰ τῆς διαθήκης κληρονόμου δικαιούται νὰ ἐγείρῃ ἀγωγὴν, οὐχὶ δὲ καὶ κατὰ τοῦ κληροδόχου, μεθ' οὗ δὲν εὐρίσκεται εἰς παθητικὴν νομιμοποίησιν, τούναντιον δὲ ἀποφανθεῖσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ δεχθεῖσα τὴν ἐπίδικον ἀγωγὴν κατὰ τῶν ἀναρρεσιόντων ὡς κληροδόχων, ψευδῶς ἡρμήνευσε τὰς ἄνω διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Νόμου, ὅπερ ἐπάγεται ἀναίρεσιν συνωδᾶ τῷ ἄρθρῳ 807 § 7 τῆς Πολ. Δικονομίας(*).

Ἀριθ. 529 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΛΟΝΤΟΣ

Διατροφή συζύγου.- ἀνεξαρτήτως εὐπορίας ἢ ἀπορίας.- χρόνος ἐκτιμῆσεως περιουσίας τοῦ συζύγου καὶ τῆς προικός.- ἐνστάσεις ἐξαιρέσεως μαρτύρων.- καθορισμός.- τόκοι ὑπερπληρωμῆς ἀπὸ ἐκάστης μηνιαίας ὀφείσεως.- ἔννοια καὶ ἀφετηρία ὑπερπληρωμῆς ἐν διατροφῇ.

Ἐπειδὴ, κατὰ τοὺς Νόμους 5 § 7 καὶ 10 Πανδ. (25. 3), 1 § 19 Πανδ. (37. 9) 43 καὶ 44 Πανδ. (50. 16) καὶ Βασιλ. Ν. 41 (2. 2), ἡ πρὸς διατροφὴν ὑποχρέωσις τοῦ ἀνδρὸς κανονίζεται ἀναλόγως τῆς περιουσίας αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν κοινωνικὴν τάξιν τῆς δικαιουμένης εἰς ταύτην συζύγου του, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀπορίας αὐτῆς, περιλαμβάνει δὲ ἅπαντα τὰ πρὸς συντήρησιν αὐτῆς ἀπαραίτητα. Ὅθεν τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως του, κανόνισαν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω νομίμων στοιχείων τὴν προκειμένην διατροφὴν, ὁρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τοὺς ἀνωτέρω παρατεθέντας νόμους καὶ συνεπῶς ἀπορριπτέος ὡς μὴ βάσιμος, ὁ λόγος τῆς αἰτήσεως ὅτι ἡ προκειμένη διατροφή ἔδει κατὰ νόμον νὰ κανονισθῇ ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεως τῶν πραγματικῶν ἀναγκῶν τῆς ἀναρρεσίᾳ.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ αἰτιολογικοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον οὐ μόνον ἐξέτιμήσε τὰς μαρτυρικὰς ἀποδείξεις καὶ τὴν ἐκθεσιν τῆς πραγματογνωμοσύνης, αἵτινες διεξήχθησαν συνεκτικῶς τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτῆς, περὶ τοῦ μεγέθους τῆς περιουσίας τοῦ ἀναρρεσιόντος κατὰ τὸν χρόνον τῆς κατάρξεως τῆς δίκης, ἀλλ' ἔλαβεν ὑπ' ὄψει καὶ ἐξέτιμήσε τὰ προσκομισθέντα ἐνώπιον αὐτοῦ ἐγγραφα καὶ αὐτοὺς τοὺς ἰσχυρισμούς τοῦ ἀναρρεσιόντος περὶ τῆς καταστάσεως τῆς περιουσίας του, τοὺς προταθέντας κατὰ τὴν ἐνώπιον αὐτοῦ συζητήσιν

(*) Ἀναίρεῖται ἡ ἐν σελ. 186 XV 1360 Ε. Α. ὑποθέτομεν ὅτι πολὺ θὰ συνέβαλεν εἰς τὴν ἀνάσει τῆς καὶ ἡ ἐπιδειχθεῖσα αὐτηγόρησις, περὶ ἧς ἡ αὐτῇ σημείωσίς μας.

της υποθέσεως και ἀφορώντας τὴν μετ' ἀποδείξιν κατὰστασιν αὐτῆς καὶ ἐπὶ τῇ βάσει πάντων τῶν ἀνωτέρω στοιχείων κρίνει περὶ τῆς ἀξίας τῆς περιουσίας τοῦ ἀναιρεσειόντος, δεχόμενον ὅτι καὶ ἂν ὑπολογισθῶσι τὰ παρὰ τοῦ ἀναιρεσειόντος φερόμενα ὡς ὀφειλόμενα καὶ παρὰ τῆς ἀντιδίκου του ἀμφισβητούμενα, κατ' οὐδὲν δύνανται νὰ μειώσωσι τὸ ποσὸν τῆς ἐπιδικαζομένης κατὰ νόμον διατροφῆς, οὕτω δὲ κρίναν τὸ ἐφετεῖον προδήλως ἀποφαίνεται περὶ τοῦ μεγέθους τῆς περιουσίας τοῦ ἀναιρεσειόντος, οὐ μόνον κατὰ τὸν χρόνον τῆς κατάρξεως τῆς δίκης, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν μετ' ἀποδείξιν χρόνον τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως. "Ὅθεν ὁ λόγος τῆς ἀναιρέσεως ὅτι ἡ προκείμενη διατροφή ἐπεδικάσθη χωρὶς νὰ δηλωθῇ ἐν τῇ ἀποφάσει τὸ χρονικὸν σημεῖον, καθ' ὃ ἡ περιουσία τοῦ ἀναιρεσειόντος εἶχε τὴν ἀποδοιδομένην εἰς αὐτὴν ἀξίαν, ὡς καὶ ὁ ἕτερος τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων ὅτι δὲν ἔλαθεν ὑπ' ὅψει τὸ ἐφετεῖον, οὐδὲ ἡτιολόγησε τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ ἀναιρεσειόντος περὶ τῆς μετὰ τὴν ἀγωγὴν ἐλαττώσεως τῆς περιουσίας του, εἰσὶν ἀπορριπτέοι ὡς στηριζόμενοι ἐπὶ ψευδοῦς προϋποθέσεως.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον ὑπολόγισαν τὴν ἀξίαν τῆς ἐκ πατρικῆς κληρονομίας ὑφισταμένης περιουσίας τοῦ ἀναιρεσειόντος καὶ τὴν ἀξίαν τῆς παρ' αὐτοῦ ληφθείσης προικῆς, ἀφοῦ ἀφῆρσεν ἐξ αὐτῶν τὰ ἀποδειχθέντα ὡς βαρύνοντα αὐτὸν χρέη καὶ τὰς ἀπαιτούμενας πρὸς συντήρησιν αὐτῶν δαπάνας, πρὸς δὲ καὶ αὐτὰ τὰ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσειόντος φερόμενα ὡς ὀφειλόμενα καὶ ὑπὸ τῆς ἀντιδίκου του ἀμφισβητούμενα, κατέληξεν εἰς ἐπιδίκασιν τῆς προκείμενης διατροφῆς, κριθέσης ὡς πολὺ ἥσσονος τῆς μερίδος τῆς ἀπολιπομένης εἰς τὸν ἀναιρεσειόντα ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τοῦ συνόλου τῆς περιουσίας. "Ὅθεν οἱ λόγοι τῆς αἰτήσεως καὶ τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων ὅτι δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὅψει, οὐδὲ ἡτιολογήθησαν οἱ ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἀναιρεσειόντος, ὅτι ἐκ τῆς δοθείσης αὐτῇ προικῆς ἐδαπανήθη μέγα μέρος, εἰς ἐπισκευὴν τῶν οἰκιῶν του καὶ πληρωμὴν χρεῶν ἐκ χρηματιστικῶν ζημιῶν, καὶ ὅτι μετὰ τὴν ἐπιδίκασιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ποσοῦ δὲν ὑπολείπεται αὐτῷ ἰκανὴ πρόσοδος πρὸς συντήρησιν, εἰσὶν ἀπορριπτέοι ὡς μὴ βάσιμοι.

Ἐπειδὴ οἱ λόγοι τῆς αἰτήσεως, τὸ μὲν ὅτι οὐχὶ νομίμως ἀπερρίφθησαν, τὸ δὲ ὅτι δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὅψει αἱ προταθεῖσαι παρὰ τοῦ ἀναιρεσειόντος βάσιμοι ἐνστάσεις ἐξαίρεσεως κατὰ τῶν μαρτύρων τῆς ἀναιρεσιδλήτου, καὶ ὅτι μὴ νομίμως ἐκρίθη ἐξαίρετος ὁ μάρτυς τοῦ ἀναιρεσειόντος Ν. Β^{***}, εἰσὶν ἀόριστοι, διότι οὔτε τοὺς λόγους τῆς ἐξαίρεσεως ἀναφέρει κατὰ τῶν μαρτύρων τῆς ἀντιδίκου του, οὔτε ποίαν διάταξιν παρεβίασεν ἡ ἀπόφασις ὡς πρὸς τὸν μάρτυρα αὐτοῦ, ὅπως κρίνῃ ὁ Ἄρειος Πάγος περὶ τῆς νομικῆς ἀξίας τῶν λόγων τούτων.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος τῆς αἰτήσεως καὶ τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων ὅτι παρὰ τὸν νόμον ἐπεδικάσθησαν τόκοι ὑπερῆμερίας ἀπὸ τοῦ τέλους ἐκάστου μηνός, ἅτε μὴ οὕσης ἀπαιτητῆς διατροφῆς πρὸ τῆς παρόδου ἐκάστου μηνός, ἐστὶν ἀπορριπτέος ὡς μὴ

βάσιμος, διότι ἡ αἰτουμένη διατροφή γενεσιουργὸν λόγον ἔχει τὴν ἐγκατάλειψιν τῆς ἀναιρεσειούσης ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου συζύγου της, λαβοῦσαν χώραν πρὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ ἤδη ὑφισταμένην, ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως δὲ αὐτῆς ὁ ἀναιρεσειὼν διατελεῖ ἐν ὑπερθέσει, κατὰ τὰς περὶ ὑπερῆμερίας διατάξεις τοῦ νόμου, καθ' ἃς δὲν ἀπαγορεύεται ἐπὶ μνηναίων παροχῶν ἢ μετὰ τὴν πάροδον ἐκάστου μηνός ὑπερῆμερία τοῦ ὀφειλέτου, ὡς ἀποτελούσης τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς τὴν πρὸς τοῦτο ὁχλήσιν τοῦ ὀφειλέτου (*).

* Ἀριθ. 530 (1906) Ἰ.μ. Α'

Εἰτηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΛΟΝΤΟΣ

Ἐπερῆμερία πιστωτοῦ. - δικαιώματα παρεχόμενα ὀφειλέτῃ. - ἐγκατάλειψις. - προηγουμένη περὶ τούτου εἰδοποιήσις. - ἐξανάγκασις ἐπιστροφῆς τῶν πρὸς ἐξόφλησιν ληφθέντων.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν Νόμον 1 § 3 Πανδ. (18. 6) καὶ Ν. 8 Πανδ. (33. 6), ἡ ὑπερῆμερία τοῦ πιστωτοῦ δὲν προσδίδει ἀπολύτως εἰς τὸν ὀφειλέτην τὸ δικαίωμα πρὸς ἀκαλλαγὴν ἀπὸ τοῦ ὀφειλομένου πράγματος, καὶ δὴ δι' ἐγκαταλείψεως αὐτοῦ, ἀλλ' ἐπιβάλλεται τῷ ὀφειλέτῃ, πρὶν ἢ προῖν εἰς τὸ ἐσχατὸν τοῦτο μέσον, πλὴν τῆς χρήσεως ἀνωτέρων μέσων πρὸς ἀκαλλαγὴν ἀπὸ τοῦ πράγματος, εἰδοποιήσις αὐτοῦ πρὸς τὸν ὑπερῆμερον γενόμενον πιστωτὴν μετ' ἀπειλῆς ὅτι θέλει ἐγκαταλίπει τὸ ὀφειλόμενον, ὅθεν τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ἀποφηνάμενον ἀπορριπτέαν τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσειόντος, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῆς ζητεῖται ἀποζημίωσις διὰ τὴν ἀξίαν τῆς καταστραφείσης φορτηγίδος τοῦ ἐξ ὑπαιτιότητος τῶν ἐργῶν τοῦ Δημοσίου, ἐπὶ ταῖς σκέψεσιν ὅτι ἐκ τῶν διεξαχθεισῶν ἀποδείξεων ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ φορεία τοῦ ὕλικου τοῦ πολέμου τὴν περὶ ἧς ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσειόντος φορτηγίδα, παθοῦσαν βλάβην ἐκ τῆς συνήθους χρήσεως κατὰ τὴν μεταφορὰν ὕλικου, ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία ἐρυμούλκησεν εἰς τὴν ξηρὰν, ἐνθα κατεστράφη, καὶ ὅτι ὁ ἀναιρεσειὼν εἰδοποιήθης παρὰ τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν ὅπως τὴν παραλάβῃ μετὰ τὴν ρυμούλκησιν, παρέλιπε νὰ πράξῃ τοῦτο, χωρὶς ν' ἀπαιτήσῃ πρὸς ἀκαλλαγὴν τῆς εὐθύνης τοῦ Δημοσίου καὶ τὸ ἕτερον νόμιμον στοιχεῖον, ἐὰν μετὰ τὴν ὑπερῆμερίαν ὁ ἀναιρεσειὼν οὐτος εἰδοποιήθῃ καὶ ἡπειλήθῃ ὅτι ἡ ρηθεῖσα φορτηγὶς θέλει ἐγκαταλειφθῇ, παρεβίασε τὰς ἀνωτέρω παρατεθείσας διατάξεις τῶν νόμων, διὰ τὰς ἐπάγεται ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως κατὰ τὸ ἀρθρον 807 § 7 τῆς Πολ. Δικονομίας (**).

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν προτάσεων τῶν ὑποδληθεισῶν παρὰ τοῦ ἀναιρεσειόντος κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, οὗτος πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς ἐνστάσεως τοῦ Δημοσίου περὶ ἐξοφλήσεως τῆς αἰτουμένης ἀποζημιώσεως διὰ τὴν παρ' αὐτοῦ χρήσιν τῆς αὐτῆς φορτηγίδος ἀπὸ 14 Ἀπριλίου 1897 μέχρι τῆς 1 Σε-

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ἐν σελ. 282 ΧVII 1548 Ε. Α.

(**) Πρβλ. καὶ 115 ὁλομ. ἐν σ. 148 ΧVII καὶ αὐτόθι ἀγόρευσιν εἰσαγγελέως.

πετεμβρίου του αὐτοῦ ἔτους ἰσχυρίσατο ὅτι οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς ἐφορείας ὑλικοῦ πολέμου, τὸ καταβληθέν αὐτῷ ποσὸν πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ ἀνταλλάγματος τῆς ρηθείσης χρήσεως ἠνάγκασαν αὐτὸν δι' ἐκδόσεων νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ Δημόσιον ταμεῖον καὶ προσήγαγε σχετικὴν ἀπόδειξιν παραλαβῆς τοῦ ἐπιστραφέντος ποσοῦ ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ταμείου, τὸ δὲ ἐφετεῖον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως οὐδὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν οὐδὲ ἡτιολόγησε τοὺς ἀνωτέρω ἰσχυρισμοὺς τοῦ ἀναιρεσιόντος, ὄντας οὐσιώδεις, ὡς ἀνατρεπτικοὺς τῆς περὶ ἐξοφλήσεως ἐνστάσεως τοῦ Δημοσίου, ὅθεν ἀναιρετέα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ κατὰ τοῦτο δι' ἔλλειψιν αἰτιολογικοῦ τῶν οὐσιωδῶν τούτων ἰσχυρισμῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 5 τῆς Πολ. Δικ.

Ἀριθ. 511 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΚΑΤΖΑΚΟΣ

Διεκδικήσεις ἀνταλλαγέντων προικῶν.-προδολὴ ἀνταλλαγῆς ἐπὶ εἰκονικότητι. - παρὰδοχὴ ἐκ τεκμηρίου ἀναγγελίας εἰς πινάκα δι' ὁλόκληρον προῖκα ἀνευ διατάξεως ἀποδείξεων.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον ἐκ τῶν ἐν τῇ τετάρτῃ αἰτιολογίᾳ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀναφερομένων ἐγγράφων καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν προκύπτοντων γεγονότων, ὅτι ἡ ἀναιρεσιούσα μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου τῆς ἐνέγραψεν ἐπὶ κτημάτων αὐτοῦ ὑποθήκην πρὸς ἐξασφάλισιν ὀλοκλήρου τῆς προικῶς ἀπαιτήσεώς της, ὡσαύτως δ' ἀνηγγέλθη καὶ δι' ἀνακοπῆς κατὰ τοῦ σχετικοῦ πίνακος ἡξίωσε νὰ καταταχθῇ, ἐπὶ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος ἐκποιηθέντων κτημάτων τοῦ συζύγου της, δι' ὁλόκληρον τὴν προικῶν αὐτῆς ἀπαίτησιν, ἀνευ ἐκπτώσεως τοῦ ποσοῦ τῆς χρηματικῆς προικὸς, ἥτις κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. 6379 τοῦ 1875 συμβόλαιον ἐνηλλάγη δι' ὠρισμένων ἀκινήτων, δοθέντων ὑπὸ τοῦ συζύγου της πρὸς ἀντικατάστασιν τῆς χρηματικῆς προικὸς της, ἐκ τῶν γεγονότων τούτων, προδήλως ἐκτιμηθέντων ὡς δικαστικῶν τεκμηρίων, συνήγαγε τὸ ἐφετεῖον ὅτι ἀποδεικνύεται ἡ τῶν ἀναιρεσιβλήτων περὶ εἰκονικότητος τοῦ ὡς εἴρηται περὶ ἐναλλαγῆς προικὸς συμβολαίου ἔνστασις καὶ ἀπέρριψε τὴν προκειμένην περὶ διεκδικήσεως ἀγωγὴν τῆς ἀναιρεσιούσης, ὡς ἐπὶ τοῦ συμβολαίου τούτου βασιζούσης τὴν κυριότητά της. Ἀλλ' οὕτω πρᾶξαν τὸ ἐφετεῖον, ἥτοι βασισθὲν εἰς δικαστικὰ τεκμήρια, κατὰ προαποδείξιν ὑπὸ τῶν ἐναγομένων προσαχθέντα, ὅπως δεχθῇ τὸν περὶ εἰκονικότητος ἰσχυρισμὸν τῶν καὶ ἀπορρίψῃ τὴν ἀγωγὴν, παρεδίωκεν οὐ μόνον τὰς οὐσιώδεις διατάξεις τῶν ἁρθρῶν 276 καὶ 306 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐξ ὧν προκύπτει ὅτι τὰ δικαστικὰ τεκμήρια, δεκτὰ ὄντα ὅπου καὶ οἱ μάρτυρες, δὲν δύνανται νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν, ἀνευ προηγουμένης ἀποφάσεως διατασσούσης ἀποδείξιν καὶ διὰ τοῦ μέσου τῶν μαρτύρων, ἀλλὰ καὶ τὰς διατάξεις τῶν ἁρθρῶν 250 καὶ 251 τῆς αὐτῆς Δικονομίας, ὡς στερήσαν τὴν ἀναιρεσιούσαν τὸ δικαίωμα τῆς ἀνταποδείξεως, ἣν δὲν ἦτο ὑπόχρεως νὰ φέρῃ κατὰ προαποδείξιν. Ὅθεν ἀναιρετέα καθίσταται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, συνφθὰ τῷ ἁρθρῷ 807 ἐδ. 5 τῆς Πολ. Δικον.

Ἀριθ. 532 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΚΑΤΖΑΚΟΣ

Ἐκδοχὴ δεδικασμένου ἐξ ἀποφάσεως ὑπὸ ὁρκον καὶ δόσεως ὁρκου.- ἐκκρεμότης ἀντιρρήσεων ἐνώπιον ἐφετείου. - ἀναστόλῃ κρίσεως πρωτοδικείου ἐπὶ.

Ἐπειδὴ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν πρωτοδικεῖον, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅπως ἀρυσθῇ δεδικασμένον περὶ τῆς εἰκονικότητος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 703 μισθωτηρίου συμβολαίου, ἐστηρίχθη εἰς τὴν ἐπὶ ἐτέρας δίκης ἐκδοθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 563 τοῦ 1905 ἀπόφασιν τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐπιβαλοῦσαν ὅρκον εἰς τὴν ἀναιρεσιβλήτον Α. Ν^{***} καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς δόσεως αὐτοῦ ἀποφνηναμένην ὀριστικῶς, καὶ εἰς τὸ περὶ τῆς δόσεως τοῦ ὅρκου τούτου πρακτικὸν τοῦ ἐφετείου, συνάμα δὲ προέβη ἀφ' ἑαυτοῦ εἰς τὴν κρίσιν, ὅτι ὁ ὅρκος οὕτω ἐδόθη νομίμως καὶ ἐγκύρως καὶ οὐχὶ τυχαίως ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἐκδικάσεως τῶν σχετικῶν ἀντιρρήσεων· ἀλλ' ὁ ἀναιρεσιών ἰσχυρίσθη, ὡς ἐκ τῶν προσαγομένων ἐγγράφων προτάσεων αὐτοῦ τῆς ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου συζητήσεως ἀποδεικνύεται, ὅτι τὸ κύρος τῆς ὁρκοδοσίας προσέβαλεν ὁ Ν. Π^{***} δι' ἀντιρρήσεων κοινοποιηθεῖσων τῇ ἀναιρεσιβλήτῃ Α. Ν^{***} καὶ ἐκκρεμῶν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἐκαστοῦ ὄντος τοῦ ἐπιβληθέντος ὅρκου, εἶχε πρὸ τῆς δόσεως αὐτοῦ ἀνακαλέσει τὴν γενομένην ἐπαγωγὴν, καὶ ὅτι, ἀφοῦ τὸ ζήτημα περὶ τοῦ κύρους τῆς ὁρκοδοσίας, ἐξ οὗ ἤρτητο ἡ ὀριστικότης τῆς ὑπ' ἀριθ. 563 ἀποφάσεως, ἦν ἐκκρεμὲς ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου συνεπεία τῶν ἀντιρρήσεων, τὸ πρωτοδικεῖον δὲν ἠδύνατο νὰ κρίνῃ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ὑπαγομένου εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ ἐφετείου λόγῳ τῆς συναφείας (ἄρθρ. 21 καὶ 553 ἐδ. 2 τῆς Πολ. Δικονομίας). Τὸ πρωτοδικεῖον ὅμως, κατὰ τὰ εἰρημένα, ἐκρίνεν αὐτὸ περὶ τοῦ κύρους τῆς ὁρκοδοσίας, χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸν προεκτεθέντα οὐσιώδη ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσιόντος, οὕτω δ' ὑπέπεσαν εἰς ἀναιτιολόγητον, ἐπαγόμενον κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 6 τῆς Πολ. Δικονομίας τὴν ἀναίρεσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως κατὰ τὸ ὀριστικὸν αὐτῆς μέρος, καθ' ὃ διὰ τῆς προκειμένης αἰτήσεως προσβάλλεται (*).

(*) Ἡ ἀπόφασις ἀναίρει διὰ τὸ ἀναιτιολόγητον, ἀλλὰ διὰ νὰ κρίνῃ οὐσιώδη τὸν ἀναιτιολόγητον ἰσχυρισμὸν, ἀποδίδει βεβαίως εἰς αὐτὸν σημασίαν, καὶ διὰ νὰ πρᾶττῃ τοῦτο φαίνεται τασσομένη τῇ ἐκδοχῇ ὅτι τὸ πρωτοδικεῖον δὲν ἠδύνατο νὰ κρίνῃ περὶ τῶν στοιχείων τοῦ ἐξ ἄλλης ἐν ἄλλῃ δίκῃ ἀποφάσεως προσβαλλομένου δεδικασμένου, τῆς ὀριστικότητος ἥτοι αὐτῆς, ὅπερ εἶναι λίαν ἀμφίβολον. Διότι τὸ μεταδιδαστικὸν ἀποτέλεσμα τοῦ ἁρθροῦ 762 Πολ. Δικον. ὑφίσταται μόνον προκειμένου λόγου περὶ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς δίκης, ἐν τῇ ὁποίᾳ περιστασεὶ σκόπτιμον ἦτο νὰ ἀνασταλῇ ἡ ἐνέργεια τοῦ κατωτέρου δικαστοῦ μέχρι οὗ ἀποφανθῇ ὁ τὸν ἐλεγχον κακτημένος ἀνώτερος. Ἀλλὰ προκειμένου περὶ ἀναζητήσεως τῶν στοιχείων ἐν ἄλλοιᾳ τῇ ὑφισταμένῃ δίκῃ ἀπόφασι, τοιοῦτό τι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ζητηθῇ, διὰ τὸν ἀπλοῦστατον λόγον, διότι. ἂν οὐχὶ πάντοτε, πλειστάκις ὅμως ἡ ἐνστασις τοῦ δεδικασμένου ἢ ἀπαρτίσθαι διὰ τῆς προχειροτέρας ἐνεργείας κατὰ τῆς στηριζού-

ΠΟΙΝΙΚΗ

'Αριθ. 62 (1907) Τμ. Β'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Π. ΝΙΔΕΡ

*Εξαίρεσις δικαστοῦ.- ἀνεπάρκεια ὑπολειπομένων.- παραπομπή. - ἐξαίρεσις ἐπὶ ἔχθρα διὰ προηγουμένην ἐξαίρεσιν. - βεβαίωσις ἐξαίρουμένου.

Ἐπειδὴ, δηλώσαντος τοῦ πρωτοδίκου Γ. Χ^{***} ὅτι αἰσθάνεται κώλυμα ὅπως λάβῃ μέρος ὡς δικαστὴς εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς κατὰ τοῦ αἰτοῦντος ἐπὶ ἐξυδρίσει τοῦ ἀστυνόμου Σ. Κ^{***} κατηγορίας, λόγῳ τοῦ ὅτι ἐνήργησεν ὡς εἰσαγγελεὺς διαφόρους πράξεις ἐν τῇ τοιαύτῃ κατηγορίᾳ, καὶ συντρέχοντος ἐκ τούτου λόγου ἐξαίρεσεως τοῦ δικαστοῦ τούτου (ἄρθρ. 51 Ποιν. Δικονομίας) (*), μὴ ὑπολειπομένου δὲ ὡς ἐκ τῆς τοιαύτης περιστάσεως ἐπαρκoῦς ἀριθμοῦ δικαστῶν παρὰ τῷ δικαστηρίῳ Ἄρτης πρὸς συγκρότησιν πλημμελειοδικείου, διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῆς ὡς ἀνωτέρω πράξεως, βάσιμος ἐστὶ καὶ παραδεκτὴ κατὰ τοῦτο ἡ τοῦ αἰτοῦντος αἰτήσεις περὶ τῆς λόγῳ ἐξαίρεσεως τοῦ δικαστοῦ Χ^{***} παραπομπῆς τῆς πράξεως ταύτης εἰς ἕτερον πλημμελειοδικεῖον πρὸς ἐκδίκασιν.

Ἐπειδὴ ἡ ἑτέρα τοῦ αὐτοῦ αἰτήσεις, περὶ τῆς λόγῳ ἐξαίρεσεως τοῦ προέδρου Π^{***}, παραπομπῆς τῆς ἐκδίκασεως τῆς ἐτέρας ἐπὶ ἐξυδρίσει τοῦ εἰρηνοδίκου Ἄρτης Σ. Μ^{***} κατηγορίας κατὰ τοῦ αὐτοῦ αἰτοῦντος, λόγῳ ἐξαίρεσεως τοῦ ὡς ἀνω προέ-

σης αὐτὸ ἀποφάσεως. Τοιοῦτοτρόπως πρωτόδικος ἀποφάσις οὐδέποτε θὰ ἦδύνατο νὰ βασιῇ δεδικασμένων, διότι θὰ ἦτο δυνατόν ν' ἀποτραπῇ ἡ παραδοχὴ τοῦ διὰ τῆς ἐνεργείας ἐπανελημμένων ἐφέσεων, ὧν τὸ παραδεκτὸν ἔπρεπε νὰ κρίνῃ τὸ ἐφετεῖον κατὰ τὴν ἀντίθετον ἐκδοχὴν. Τὸ αὐτὸ θὰ ἐπισυνέβαιεν καὶ ἐπὶ ἐρήμῃ ἐν γένει ἀποφάσεων καὶ ἐπὶ τῶν ὑπὸ ὄρον ὀριστικῶν, αἱ κατὰ τῶν ὁποίων ἀνακοπᾶι καὶ ἀντιρρήσεις δὲν θὰ ἦδύνατο νὰ εἰσρωσι τέλος, ἐὰν ὁ δικαστὴς, εἰς τὸν ὑποβάλλεται τὸ ἐξ αὐτῶν δεδικασμένον, δὲν θὰ ἦδύνατο νὰ κρίνῃ περὶ τῶν ἀπὸ τῆς ὀριστικότητος τῆς ἀποφάσεως ἀποτελεσμάτων αὐτῶν.

(*) Πρὸλ. καὶ 148 Α. σελ. 182 ΧVII. Sententiae docent ὅτι οὐχὶ ἡ ἐκπλήρωσις εἰσαγγελικῶν καθηκόντων, ἡ κατὰ τὴν ἀνθρωπίνην καὶ ἐν τῷ ἄρθρ. 51 § 5 Ποιν. Δ. ἀποκυσταλωθεῖσαν ἀντὶληψιν, διὰ προκαταλήψεως δυναμένη νὰ ἐπισκιάσῃ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιζητουμένην ἀνεπισκίαστον συνειδησιν καὶ κρίσιν τοῦ δικαστοῦ, ἀλλ' ἡ κρίσις τοῦ εἰσαγγελεύσαντος δικαστοῦ, ἐὰν ἐκ τῆς ἐνεργείας ἐκείνης δύναται νὰ φοβῆται τὴν ἐπισκίασιν ταύτην ἀποτελεῖ λόγον ἐξαίρεσεως. Τὶ περίεργα τῷ ὄντι δεδομένα. Διὰ νὰ ὑπογράψῃ εἰς εἰσαγγελεύσαν δικαστῆς εἰς ἐν κατηγορητήριον. δυοῖν θάτερον. Ἡ πιστεύει ἐπὶ τὴν βασιμότητα τῆς κατηγορίας καὶ τότε ἀναντιρρήτως δὲν εἶναι κατάλληλος ὡς δικαστὴς καὶ ψεύδεται ὅταν βεβαίῃ ὅτι δὲν αἰσθάνεται ἐν αὐτῷ αἰτίαν ἐξαίρεσεως ἐκ τούτου. Ἡ ὑπεγράψεν αὐτὸ, ὥς ἐπιτραπῇ ἡμῖν ἡ ἔκφρασις, ὅσο βρόντο, διότι τῷ τὸ παρούσῃ σεν ὁ τάδε ὑπάλληλος τῆς εἰσαγγελίας καὶ τότε ὥς ἐπιτραπῇ πάλιν νὰ σιωπήσωμεν, διότι ἡ κρίσις θὰ εἶναι πολὺ βαρεία, τῆς ἐξαίρεσεως ἐπιβαλλομένης διὰ διαφορὸν καὶ λαὸν νοητὴν αἰτίαν. Πάντως ὅμως ἐν ἀμφοτέραις ταῖς περιστάσεσιν ἡ περὶ τούτου ἀπόφασις τοῦ Α. Πάγου δὲν εἶναι ἐν τῷ ὀρθῷ.

δρου ἕνεκα ἔχθρας πρὸς τὸν δικαζόμενον, ὡς αἰτησάμενον καὶ ἄλλοτε τὴν ἐξαίρεσιν αὐτοῦ, ἀπορριπτέα ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμος, καθόσον οὐδεμία ὑπάρχει βεβαίωσις τοῦ τοιοῦτου λόγου τῆς προβαλλομένης ἕνεκα τῆς ὡς ἀνω αἰτίας ἔχθρας τοῦ καθ' οὗ ἡ ἐξαίρεσις, ἐκ τούναντιοῦ δὲ, διὰ τῆς προσγομένης δηλώσεως τούτου, βεβαιούται ὅτι οὐδένα αἰσθάνεται οὗτος λόγον ἐξαίρεσεως.

'Αριθ. 63 (1907) Τμ. Β'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ

Αἰτησις περὶ διατάξεως κρείσδόνων ἀποδείξεων.- μὴ ἀπόφανσις.- μὴ ἀκρόασις.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς δίκης ἀποδεικνύεται, ἡ ἀναιρεσεῖσα ρητὴν πρὸς τὸ δικαστήριον ὑπέβαλεν αἴτησιν, ὅπως διαταχθῶσιν κρείσσονες ἀποδείξεις, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ ἐνεργηθῇ πραγματογνωμοσύνη πρὸς διασάφησιν τῆς ὑποθέσεως, τὸ δὲ δικαστήριον, ἐπιφυλαχθὲν νὰ ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ταύτης τῆς ἀναιρεσεῖσός, παρέλιπε μέχρι πέρατος τῆς συζητήσεως νὰ πράξῃ τοῦτο, ἐν ᾧ μάλιστα ἡ ἀναιρεσεῖσα ἐπανελάβε τὴν τοιαύτην αἴτησιν κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ συννηγόρου αὐτῆς, οὕτω δὲ, παραλιπὼν νὰ δώσῃ ἀκρόασιν εἰς τὴν κατηγορουμένην καὶ τὸν συνηγρόν της, κατέστησεν ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασίν του, συνωδὰ τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρ. 407 ἐδ. 8 Ποιν. Δικονομίας κατὰ τὸν βάσιμον λόγον.

'Αριθ. 64 (1907) Τμ. Β' (*)

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ

*Αθωωτικὴ ἀπόφασις.- δικαιούμενοι προέβαλεῖν.- δημόσιος κατήγορος.

'Αριθ. 65 (1907) Τμ. Β'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Ι. ΤΣΑΤΣΟΣ

*Απόφασις ἀθωωτικὴ.- ἀναιρέσις.- περιεστώσεις.- ἐσφαλμένη ἐρμηνεία νόμου.

Ἐπειδὴ τοὺς λόγους ἀναιρέσεως κατ' ἀθωωτικῶν ἀποφάσεων τῶν ποινικῶν δικαστηρίων ὀρίζει τὸ ἄρθρον 480 Ποιν. Δικονομίας, κατ' αὐτὸ δὲ (ἐδάφ. 1) ἐπιτρέπεται εἰς τὸν εἰσαγγελεῖ ἡ δι' αἰτήσεως ἀναιρέσεως προσβολὴ ἀθωωτικῆς ἀποφάσεως εἰς τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν ἐγένετο ἀθώωσις κατὰ λάθος, ὡς μὴ ὑπάρχοντος δηθεν δρου τινὸς τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, ἐν ᾧ τοιοῦτος ὅρος ὑπάρχει τοιαύτη ὅμως περίπτωσις δὲν ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διότι ὁ λόγος ἀναιρέσεως ἀνάγεται εἰς ἐσφαλμένην ἐρμηνείαν καὶ ψευδὴ ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 99 τοῦ Ποιν. Νόμου καὶ ἐπομένως ἡ αἴτησις ἐστὶν ἀπορριπτέα (**).

(*) Παραλείπεται ὡς ὁμοία τῇ ἐν σελ. 38 XIV 73 Α.Π. καὶ ἄλλαις πολλαῖς τοιαύταις, ὅλον καὶ 71 Α.Π. ἐν σελ. 405 XII.

(**) Πρὸλ. καὶ 133 Α. Π. ἐν σελ. 487 XVI, ἐπὶ πλεόν δὲ καὶ τὴν καθόλου ἀντίθετον τῇ ἀνω 66 ἐν σελ. 405 XII. Ποῖον τὸ ὀρθότερον ;

Ἀριθ. 66 (1907) Τμ. Β'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΑΤΟΣ
Μὴ παρὰθεδὶς ἄρθρου ἐν ἐγκλητηρίῳ. - μετα-
βολὴ κατηγορίας ἐν πλημμελειοδικείῳ. -
κλοπὴ ἵππου. - ποινὴ μετ' ἐπιβαρυντικῆς
αἰτίας βρογχίτιδος, αὐτισμοῦ ἢ ἐλάσεως. - μὴ
βεβαίως. - ἐφαρμογὴ ὑπὸ Ἀρ. Πάγου.

Ἐπειδὴ ἡ ἐν τῷ κατηγορητηρίῳ ἔλλειψις τῆς
παρὰθέσεως τοῦ παραβιασθέντος ἄρθρου τοῦ Ποιν.
Νόμου δὲν ἀποτελεῖ λόγον ἀναιρέσεως ἐκ τῶν τοῦ
ἄρθρου 407 τῆς Ποιν. Δικονομίας, ἅτε μὴ δια-
τασσομένου τούτου ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος.

Ἐπειδὴ ὁ τέταρτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου ὅτι
ἐν ᾧ τῷ ἀπεδόθη ἡ κατηγορία καὶ εἰσῆχθη ἵνα δι-
κασθῇ ἐπὶ ζυκλοπῇ, κατεδικάσθη ὡς λαδὼν λύ-
τρα πρὸς ἀπελευθέρωσιν κλοπιμαίων, εἶναι ἀπορ-
ριπτέος, διότι ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἡ μεταβολὴ τῆς κατη-
γορίας ἐπὶ πλημμελημάτων δὲν ἀποτελεῖ λόγον
ἀναιρέσεως (*), δὲν εἶναι καὶ ἀληθὴς, διότι ἐκ τῆς
παραβολῆς τοῦ κατηγορητηρίου πρὸς τὴν καταδι-
καστικὴν ἀπόφασιν ἐξάγεται ὅτι διὰ τὴν αὐτὴν
πρᾶξιν, δι' ἣν εἰσῆχθη νὰ δικασθῇ διὰ τὴν ἰδίαν
καὶ κατεδικάσθη.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως
προκύπτει ὅτι ὁ ἀναιρέσιον ἐκνήχθη ἐνοχὸς κλο-
πῆς μῖα φορὰ, διαπραχθεῖς ἐκ συστάσεως μετ'
ἄλλου, τὸ δὲ δικαστήριον τῶν πλημμελειοδι-
κῶν ἐπέβαλεν αὐτῷ τὴν ποινὴν τῶν τριῶν ἐτῶν
φυλακίσεως, δεχθὲν ὅτι ὑπάρχει ἡ ἰδιαιτέρα ἐπι-
βαρυντικὴ αἰτία τοῦ ἄρθρου 376 § 2 τοῦ Ποιν.
Νόμου, ὅτι δηλ. ἡ κλοπὴ ἐπράχθη εἰς ζῶα βόσκον-
τα, αὐλιζόμενα ἢ ἐλαυνόμενα, ἐνᾧ οὐδαμῶς ἐν τῇ
ἀποφάσει βεβαιούται ἡ ὑπαρξὶς ταύτης (**). ὅθεν ἐ-
χόντος ἐπιρροὴν τοῦ περιστάτικου τούτου εἰς τὴν
ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς καὶ ληφθέντος ὑπ' ὄψιν
κατ' αὐτὴν, ἀναιρετέα ἐστὶν ἡ προσβαλλομένη ἀ-
πόφασις, δυνάμει τοῦ ἄρθρ. 407 § 9 τῆς Ποιν.
Δικονομίας, διὰ ψευδοῦ ἐρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐ-
φαρμογὴν τοῦ Ποιν. Νόμου.

Ἐπειδὴ ἀναιρουμένης τῆς ἀποφάσεως διὰ τοιοῦ-
τον λόγον, ὁ Ἀρειὸς Πάγος ἐφαρμόζει ὁρθῶς τὸν
νόμον μὴ παραπέμπων τὴν δίκην εἰς ἕτερον δικα-
στήριον (ἄρθρ. 500 Ποιν. Δικονομίας (***)).

(*) Πρὸβλ. ἐν τούτοις ἀντιθετον ὁρθότεραν 29 Α. Π.
σ 55 XVII καὶ σὺτόθι ἀγόρευσιν τοῦ εἰσαγγελέως.

(**) Φαίνονται ἡμῖν περὶ τὰ ταῦτα. Πῶς ἐνᾧ ἡ ἀ-
πόφασις δέχεται, κατὰ τὴν ἄνω ἀπόφασιν, ὅτι ὑπάρ-
χει ἡ ἰδιαιτέρα ἐπιβαρυντικὴ περίπτωσις τοῦ ἄρθρου
316 § 9, οὐχ' ἦρτον δὲν βεβαιούται ἐν αὐτῇ ἡ ὑπαρ-
ξὶς αὐτῆς.

(***) Καὶ ἐξακολουθοῦμεν. Πῶς ἀφ' οὗ ἡ ἀπόφασις
δέχεται, ἀλλὰ δὲν βεβαιούται ἐν αὐτῇ ἡ ὑπαρξὶς τῆς
περιστάσεως τούτης, οὐχ' ἦρτον ὁ Ἀρειὸς Πάγος
παρὰ τὸ ἕτερον σκέλος τῆς ἐπαμφοτερίζουσας ἐπὶ
τοῦτο νομολογίας του, ἐθεώρησε ἐξηγητὴν κατὰ
τὸ στοιχείον τοῦτο τὴν κατηγορίαν καὶ δὲν ἀνέ-
κειμεν πρὸς βεβαίωσιν τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ τοῦ στοι-
χείου τούτου; Πρὸβλ. 39 Α. Π. σελ. 343 παρόντος
καὶ 19 Α. Π. ἐν σελ. 249 παρόντος καὶ τὴν αὐτόθι
παραπομπήν. Δὲν βλέπομεν εὐθείαν τὴν ἐφαρμογὴν
τοῦ νόμου

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 1841 (1906)

Εισηγητής ὁ ἐφέτης κ. Μ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐνέργεια ἔργου κατ' ἐντολὴν δημάρχου ἀνευ
ἐγκρίσεως δημοτικοῦ συμβουλίου καὶ νο-
μάρχου.

Ἐπειδὴ ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὡς ἐξάγεται
ἐξ αὐτῆς, ἐρεῖδεται ἐπὶ τοῦ λόγου ὅτι κατ' ἐντολὴν
τοῦ δημάρχου καὶ κατόπιν δημοκρασίας μὴ ἐγκρι-
θείσης ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου καὶ τῆς προί-
σταμένης διοικητικῆς ἀρχῆς, ἐνήργησε τὴν καθα-
ριότητα τῆς πόλεως διὰ κάρρων πληρωνομένων
καρ' αὐτοῦ, κατὰ τὸ ἔτος 1904, καὶ ὅτι ἀπέναντι
τῆς ἐργασίας ἦν παρέσχευεν ἑλαβε δραχ. 18800 καὶ
ὑπολείπεται νὰ λάβῃ δραχ. 15075 πρὸς δραχ. 150
ἕκαστον κάρρον κατὰ μῆνα καὶ ὅτι, καίτοι μὴ ἐγ-
κριθείσης τῆς δημοκρασίας, εὐθύνεται ὁ Δήμος, μὴ
δυνάμενος νὰ καταστῇ πλουσιώτερος καὶ ὠφεληθῇ
ἐπὶ ζημίᾳ του, ἡ ἀγωγὴ ὅμως ἐν ᾗ ἀναφέρει οὗτος
ὅτι ἑλαβε τὴν ὡς ἄνω ἐντολὴν ὅπως ἐξακολουθῇ
τὴν καθαριότητα καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1904, ἔχων
ἀναδεχθῇ ταύτην καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1903 πρὸς 94
δραχ. τὸ κάρρον, δὲν ἀναφέρει ἂν ἐδόθη συμφώνως
πρὸς τὴν διὰ τὸ ἔτος 1904 γενομένην καὶ μὴ ἐγ-
κριθείσαν μειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἢ κατὰ τὴν
διὰ τὸ ἔτος 1903 ἐνεργηθείσαν, ὡς ἐκ τούτου δὲ
ὁρθῶς ἀπεφάνητο τὸ πρωτοδικεῖον ὅτι ἡ ἀγωγὴ εἴ-
ναι ἀόριστος, μὴ καθοριζομένου ἂν ἐνετάλῃ ὁ ἐκκα-
λὼν ὑπὸ τοῦ δημάρχου νὰ ἐνεργήσῃ τὴν καθαριό-
τητα, συμφώνως πρὸς τὴν μὴ ἐγκριθείσαν δημο-
πρασίαν, ἢ τὴν τοῦ προηγουμένου ἔτους, καὶ εἶναι
μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ ἀγωγὴ ἀπορρίπτεται ὑπὸ τοῦ
πρωτοδικείου καὶ ὡς μὴ βάσιμος, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι
ὁ ἐκκαλὼν ἑλαβεν ἀνευ ἐπιφυλάξεως δραχ. 18800
διὰ τὴν κατὰ τὸ ἔτος 1904 καθαριότητα καὶ οὕτω
διὰ τοῦ ποσοῦ τούτου ἀπεσδέσθη ἡ ἐνοχὴ τοῦ ἐφεσι-
βλήτου Δήμου, ἐνᾧ, ὑπολογιζομένου τοῦ κάρρου καὶ
πρὸς δραχ. 94 τὸν μῆνα, τὸ ληφθὲν ὡς ἄνω ποσὸν
κατὰ τὴν ἀγωγὴν, δι' ἧς ὁ ἐκκαλὼν ὑποστηρίζει
ὅτι ἔκαμε χρῆσιν 25 κάρρων, ἀναλογεῖ μόνον διὰ
τοὺς μῆνας ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου μέχρι τέλους Αὐ-
γούστου 1904 καὶ οὐ ἑνεκα δι' αὐτοῦ δὲν ἀπεσδέ-
σθη δι' ἐξοφλήσεως ὅθεν ἡ ἀπαίτησις αὐτοῦ, ἂν ὡ-
ποτεθῇ ὡς ἀληθὲς ὅτι ἐνήργησε τὴν καθαριότητα
μέχρις 27 Σεπτεμβρίου 1904, τῆς μερικῆς κατα-
βολῆς μὴ συνεπαγομένης τὴν ἀπόσβεσιν τῆς ὅλης
ἐνοχῆς, ὅταν ρητῶς δὲν ἐκδηλοῦται ἡ περὶ τούτου
βούλησις, δοθέντος ὅμως καὶ ἐξαγομένου ἐξ αὐτῆς
τῆς ἀγωγῆς ὅτι ἡ ἐνεργηθεῖσα μειοδοτικὴ δημο-
πρασία τοῦ 1904 δὲν ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ
συμβουλίου καὶ ὅτι οὕτως ὑπεγράφησαν τὰ περὶ αὐ-
τῆς πρακτικὰ ὑπὸ τοῦ ἐνεργήσαντος ταύτης δημο-
τικοῦ παρέδρου, αὕτη, ὡς ἐρεῖδομένη οὐχὶ εἰς σύμ-
βασιν ἀλλ' εἰς τὸ γεγονὸς τῆς ἐκ τῆς ἐνεργηθεί-
σης καθαριότητος ὠφελείας τοῦ ἐφεσιβλήτου Δήμου,
ἀπορριπτέα καθίσταται ἐκ τοῦ λόγου ὅτι τοιαύτη
ἀγωγὴ δὲν δύναται νὰ χωρήσῃ κατὰ τοῦ Δήμου,
ἀφοῦ κατὰ μὲν τὸ ἄρθρ. 50 § 9 τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου
ἀπαιτεῖται πάντοτε σύσκεψις καὶ ἀπόφασις τοῦ δη-
μοτικοῦ συμβουλίου, προκειμένου περὶ συμφωνιῶν

καὶ ἀποκοπῶν ἀναγομένων εἰς τὴν ἀνάθεσιν τῶν δημοτικῶν ἐργασιῶν, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 112 τοῦ αὐτοῦ Νόμου, πάντα τὰ ἐπὶ μισθῷ γεινόμενα ἔργα καὶ ὅλαι αἱ προμηθεύσεις θέλουν γίνεσθαι ἐπὶ δημοκρασίας ἐπὶ τῇ βάσει προϋπολογισμοῦ καταστρωμένου παρ' εἰδημόνων, καὶ ἀποῦ ἐξ αὐτῆς τῆς ἀγωγῆς βεβαιούται ὅτι δὲν ἐτηρήθησαν αἱ ὡς ἄνω διατυπώσεις, αἵτινες εἰσὶν ἐπιτακτικοί, μὴ ἐγκριθεῖσης τῆς δημοκρασίας ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου οὐδὲ ὑπὸ τῆς προϊσταμένης διοικητικῆς ἀρχῆς, συμφώνως καὶ πρὸς τὴν προσαγομένην διακήρυξιν καὶ αἵτινες κατήγγησαν πάσας τὰς διατάξεις τῶν ρωμαϊκῶν νόμων περὶ ὠφελίμου ἀγωγῆς ὡς πρὸς τοὺς Δήμους ἕνεκεν ἀδίκου αὐτῶν πλουτισμοῦ καὶ ἐκείνην τοῦ Νόμου Πανδ. 27 (12.1), καθ' ἣν εὐθύνονται αἱ πόλεις ἐὰν γίνῃ αὐταῖς ἡ παροχὴ δανείου καὶ ἐκ τούτου ὠφελήθησαν, συνεπῶς ὁρθῶς ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγή διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τῆς ἐφέσεως δέον ν' ἀπορριβθῇ, εἰ καὶ ἡδυνάτο τις ἀμφιβάλλων νὰ εἴπῃ ὅτι διὰ τῶν διατάξεων τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου δὲν κατηγγήθησαν ὡς πρὸς τοὺς Δήμους αἱ διατάξεις τοῦ ρωμαϊκοῦ Νόμου, περὶ ἀδίκου πλουτισμοῦ καὶ ὅτι τούτου ἕνεκα εὐθύνεται ὁ ἐφesiδλήτορ Δήμος ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελεν ἀποδεχθῇ ὅτι ὠφελήθη οὗτος, συμφώνως πρὸς τὴν ἀγωγήν τοῦ ἐκκαλυπνύοντος ἐκ τῆς ἐνεργηθείσης παρ' αὐτοῦ καθαριότητος κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἔτος. (*)

* Ἀριθ. 1842 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Μ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ
Κατάληψις δημοσίου ἀνάγκης. - τόκοι. - ἀφειγνρία. - Κηφισοδία. - κατασκευὴ ἁλδου. - κατάθεσις. - κατάπανθις τόκων. - ὄροι.

Ἐπειδὴ ἡ ἀφαίρεσις ἰδιωτικῆς περιουσίας χάριν δημοσίας ἀνάγκης δὲν χαρακτηρίζεται ὡς ἀγοραπωλησία, καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ δὲν εἶναι ἐφαρμοστέαι αἱ σχετικαὶ περὶ αὐτῆς διατάξεις, ἥτοι αἱ τῶν Νόμων 13 § 20 (19. 1) 18 § 1 (22. 1), καθ' ὧς ἀπὸ τῆς παραδόσεως ὀφείλονται τόκοι τοῦ μὴ καταβληθέντος τιμήματος, ἀλλὰ κατ' αὐτὴν τίκεται ἐνοχὴ ἐκ τοῦ νόμου (obligatio ex lege) καὶ καθ' ἣν ἐκ τοῦ γεγονότος τῆς ἀφαιρέσεως τῆς ἰδιοκτησίας πηγάζει δικαίωμα ἀποζημιώσεως ὑπὲρ τοῦ ἰδιοκτήτου.

Ἐπειδὴ οὐδεὶς λόγος ἀνακλήσεως τῆς πρόηγουμένης ἀποφάσεως συντρέχει, ἐφ' ὅσον ἀπεφάνητο αὕτη ὅτι τὸν τρόπον τῆς καταβολῆς τῆς καταβληθισμένης ἀποζημιώσεως διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἄλλους κανονίζει ἄφ' ἐνὸς μὲν ἡ κυρωθεῖσα διὰ τοῦ Νόμου ΒΩΚΕ' ἀπὸ 18 Ἰανουαρίου 1901 σύμβασις, καὶ ἄφ' ἑτέρου ὁ Νόμος ΑΧΜΒ' τοῦ 1888, καθ' οὗς ἀπὸ τῆς καταβολῆς τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως, εἰς τὸ κεντρικὸν ἢ ἄλλο τοῦ Κράτους ταμεῖον καὶ τῆς περὶ τούτου εἰδοποιήσεως τοῦ ἔχοντος δικαίωμα ἐκκαλοῦντος νὰ λάβῃ τὴν ἀποζημιώσιν, ἀπηλλογῇ ἡ ἐφesiδλήτορ πάσης ἄλλης ὑποχρεώσεως, ὅτι ἡ οὕτω γενομένη

(*) Πρὸβλ. καὶ τὴν ἐν σελ. 391 παρόντος τόμου ὑπὸ τὴν σύμφωνον τῇ ἄνω 1796 Ε. Α. σημείωσιν. Ὁμοίως τὴν ἐν σελ. 251 XVI ὑπὸ τὴν 1790 Ε. Α.

κατάθεσις ἐπέχει τόπον καταβολῆς καὶ ὅτι δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν, οὔτε αἱ παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος παρατιθέμεναι ρωμαϊκαὶ διατάξεις, καθ' ὧς μετὰ προηγουμένην μόνον προσφορὰν καὶ ἄρνησιν νὰ λάβῃ ὁ δικαιούμενος τὸ ποσὸν τῆς ὀφειλῆς ἐλευθεροῦται ὁ ὀφειλέτης διὰ τῆς καταβολῆς, οὔτε αἱ ἐν τῇ ἐκκαλουμένη ἀποφάσει παρατιθέμεναι, καθ' ὧς ἀπαλλάσσεται ὁ ὀφειλέτης τῶν συνεπειῶν τῆς ὑπερημερίας, ὅταν δεικαιολογημένως ἀμφιβάλλῃ περὶ τοῦ προσώπου τοῦ δικαιουμένου, καὶ ὁρθῶς τούτου ἕνεκεν διατάχθῃ ἀποδείξεις περὶ τοῦ χρόνου τῆς καταβολῆς τοῦ ὀρισθέντος ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως καὶ τῆς περὶ τούτου εἰδοποιήσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος.

* Ἀριθ. 1843 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΣΟΥΤΑΝΗΣ
Δανεισμός συζύγου ὑπὲρ συζύγου. - ὄροι ἐμπώσεως ἐν ἀναδοχῇ.

Ἐπειδὴ ἡ ἀγωγή τῆς ἐφesiδλήτου λόγον ἀκυρότητος τοῦ συμβολαίου ἔχει ὅτι αὐτὸ τὴν φαινομένην ἐν τούτῳ σύμβασιν, ἑτέρα καλύπτεται τοιαύτη, ἡ τοῦ δανεισμοῦ χρημάτων χάριν τοῦ συζύγου μου, λαβόντος τὸ ποσὸν δραχμῶν (3500) τριῶν χιλιάδων πεντακοσίων καὶ ὅπερ ἐκ τοῦ νόμου ἀπαγορεύεται, ἀκύρου οὐσης τῆς συμβάσεως τῆς συζύγου, καὶ ὡς διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεων τῆς ἐναγούσης ἀναπτύσσεται ὁ λόγος αὐτός, ὅτι «καλύπτει ἄλλην πρᾶξιν τὸ συμβόλαιον, τὴν ἀναδοχὴν χρέους τοῦ συζύγου μου, ἡ δανεισμὸν πρὸς χρῆσιν τοῦ δι' ἰδίας του ἀνάγκας, ἥτοι τῆς συστάσεως καφερείου, καὶ οὐ ἐν γνώσει διετελεῖ ὁ ἀντίδικος».

Ἐπειδὴ δὲν ἀναδέχεται ἄλλοτρίαν ἐνοχὴν ἢ ἀπ' εὐθείας δανειζομένη, χορηγοῦσα δὲ, καὶ ἐν γνώσει τοῦ δανειστοῦ, τὰ δανεισθέντα εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ ἰδίου ἀνδρὸς Νόμ. 13 Κώδ. 4. 29 Βασιλ. 26. 7. 77 καὶ δὲν βοηθεῖται ὑπὸ τοῦ Βελλειανίου Δόγματος Νόμ. 2 § 1 Πανδ. 16. 1, κατὰ συνέπειαν δὲ καὶ ὑπὸ τῆς Νεαρᾶς 134 κεφαλ. ἡ, διότι ὑπολαμβάνουσα ἡ γυνὴ ἑαυτὴν ὑπόχρεων νὰ συντελέσῃ εἰς τὰ τοῦ οἴκου ἡ σκοποῦσα δωρεάν, δὲν προτίθεται νὰ καταστήσῃ διὰ τῆς καταβολῆς τὸν ἄνδρα πρὸς ἑαυτὴν ἐνοχον. Ἀλλ' ὅταν ἡ γυνή, ἐν γνώσει τοῦ δανειζόντος, λαμβάνῃ τὸ δάνειον ὅπως πληρῶσθαι χρεὴ τοῦ ἀνδρὸς, ἡ καὶ νὰ δανείσῃ αὐτὸν, προσδοκᾷ ὅτι οὗτος θέλει ἀποδώσει αὐτῇ τὰ καταβληθέντα, τότε ὑπείσρχεται κατ' οὐσίαν ἄλλοτρίαν ἐνοχὴν καὶ βοηθεῖται, Νόμ. 28 Πανδ. 16. 1 Βασιλ. 26. 7. 59.

* Ἀριθ. 1854 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΣΑΠΟΤΝΤΖΑΚΗΣ
Ὁρκος. - δόσις πρὸ τεταγμένης προθεσμίας. - παράστασις ἀντιδίκου.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἀπὸ 27 Ἀπριλίου 1905 πρακτικοῦ συνεδριάσεως τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀταλάντης, ἐγκύρως ἐδόθη ὁ εἰς τὴν ἐνάγουσαν ἐπιβληθεὶς ὄρκος καὶ ἀποδεδειγμένον τελείως καθίσταται τὸ σπουδαῖον τοῦ τίτλου τῆς ἐφ' οὗ στηρίζεται τὴν ἀγωγήν τῆς.

Ἐπειδὴ ὁ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου πιστοποιισμὸς τῆς

πρὸς δόσιν τοῦ ὅρκου προθεσμίας πρὸς τὸ συμφέρον τῶν διαδίκων γίνεται, δὲν ἀφορᾷ δὲ τὴν δημοσίαν τάξιν. "Ὅθεν καὶ πρὸ τῆς τεταγμένης προθεσμίας ἂν ἤθελε δοθῇ, μὴ ἀντιλέγοντος τοῦ παρισταμένου ἀντιδίκου τοῦ ὁμνύοντος, ἐγκύρως θεωρεῖται δοθεὶς ὁ ὅρκος, ἀπαράδεκτος ἢ ἐν ἄλλῃ συνεδριάσει προβολῇ ἀκυρωτικῆς ἐνστάσεως ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ (ἄρθρ. 202. 345 Πολ. Δικονομίας). Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ ἐκκαλῶν προσήλθεν πρὸ τῆς τεταγμένης δικασίμου ὅπως ὁμώση τὸν ἐπιβληθέντα αὐτῷ ἐπακτὸν ὅρκον, παρέστη δὲ κατὰ τὴν ἐκφώνησιν τῶν ὀνομάτων τῶν διαδίκων ἢ ἐνάγουσα διὰ τοῦ πληρεξουσίου τῆς δικηγόρου, ὅστις ἀντίστη εἰς τὴν δόσιν τοῦ ὅρκου, ἀλλὰ δι' ὠρισμένον λόγον, ἀναγραφόμενον ἐν τῷ πρακτικῷ, ἥτοι ἐδίδετο ὁ ὅρκος τροποποιημένος, ἐπεφυλάχθη δὲ τὰς ἀντιρρήσεις του ταύτας νὰ φέρῃ ἐν καιρῷ, χωρὶς τότε νὰ προβάλῃ τὸ ἄκυρον τῆς ὁρκοδοσίας λόγῳ πρῶρου αὐτῆς (*).

Ἀριθ. 1855 (1906)

Ἐισηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

Σύνταξις στρατιωτικῆς. - γάμος ἄνευ ἀδείας. - σύμπρωσις ἐν χρόνῳ ἐκτὸς τάξεων στρατοῦ.

Ἐπειδὴ νὰ μὲν κατὰ τὸ ἄρθρον 17 ἐδάφιον τελευταῖον τοῦ Νόμου ΣΕ' τῆς 19 Αὐγούστου 1852 περὶ συντάξεων τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς αὐδαίς γάμος στρατιωτικοῦ παράγει τὸ δικαίωμα πρὸς σύνταξιν, ἂν δὲν ἐξετελέσθησαν αἱ ἀφορῶσαι τοὺς τοιοῦτους γάμους εἰδικαὶ διατυπώσεις ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 29 ἐδ. α' τοῦ ἀπὸ ὁ Σεπτεμβρίου 1852 Β. Διατάγματος περὶ ἐκτελέσεως τοῦ ΣΕ' Νόμου, καθ' ὃ, πρὸς ἀπόδειξιν τῶν περὶ συντάξεως αἰτήσεων χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, θέλει προσάγεσθαι καὶ ἀντίγραφον προσεπικυρωμένον παρὰ τῆς ἀρμοδίας πολιτικῆς ἀρχῆς τοῦ Διατάγματος ἢ τῆς ὑπουργικῆς διαταγῆς, δι' ἧς ἐδόθη ἡ ἀδεια τοῦ γάμου κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 256 Φ' Β' 19 Μαΐου 1860 περὶ στρατιωτικῆς ποινικῆς νομοθεσίας, ἀπᾶς στρατιωτικὸς, ὅστις συνέλθει εἰς γάμον ἄνευ ἀδείας τῆς ἀρμοδίας στρατιωτικῆς ἀρχῆς τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν ἕως ἐξ μηνῶν, ὁ δὲ γάμος αὐτοῦ δὲν παράγει δικαίωμα πρὸς σύνταξιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 19 Αὐγούστου 1852 περὶ συντάξεων Νόμου. δικαιολογητικὸς δὲ λόγος τῶν νομικῶν τούτων διατάξεων, τῶν ὑποχρεουσῶν τὸν στρατιωτικὸν εἰς αἵτησιν ἀδείας πρὸς νύμφευσιν, ἐστὶν ὅτι ἡ εὐταξία καὶ ἡ εὐπρέπεια τοῦ στρατοῦ

(*) Ἡ ἔννοια ὑποθέτομεν τῆς ἀποφάσεως εἶναι ὅτι τὸ ἀπαιτούμενον εἶναι ἡ παράστασις τοῦ ἀντιδίκου κατὰ τὴν ὁρκοδοσίαν, ἣν ἀναπληροῖ καὶ ἐν ἀπουσίᾳ του, ἡ πρὸς τοῦτο κλήτευσίς του. Ἐκ τούτου ἔπεται ὅτι οὐδὲ παριστάμενος δύναται νὰ παρακωλύσῃ τὴν ἐγκύρως γενομένην πρὸ τῆς τεταγμένης διὰ τῆς ἀποφάσεως προθεσμίας ὁρκοδοσίαν. Τὸ οὐσιῶδες τῷ ὄντι εἶναι ἡ παράστασις καὶ ἡ πρὸς ταύτην κλήτευσίς τοῦ ἀντιδίκου, κατὰ τὴν ὁρκοδοσίαν, οὐχὶ δὲ ἡ ἀντίστασις εἰς ταύτην, διότι ἡ προθεσμία μὴ ἀναγομένη εἰς δημοσίαν τάξιν, ὡς ὀρθῶς δέχεται ἡ ἀπόφασις, καλῶς μεταβάλλεται διὰ τῆς ἐναντίας δηλώσεως τοῦ ὁμνύοντος.

καὶ τὸ συμφέρον τοῦ Κράτους ἀπαιτοῦσι νὰ μὴ συνάττῃ ὁ στρατιωτικὸς γάμον ἀνάρμοστον καὶ ἐπιβλαβῆ ἢ εἰς τὴν τιμὴν, ἢ εἰς τὴν ἀκρίβη ἐκπλήρῳσιν τῶν σπουδαίων στρατιωτικῶν αὐτοῦ καθηκόντων, καθ' ὅτι ὁ στερούμενος τῶν μέσων, ὅπως φέρῃ τὰ βάρη τοῦ γάμου στρατιωτικῶς, ἢ τὰ καθήκοντα τοῦ οἰκογενειάρχου ἢ τὰ τοῦ στρατιώτου θέλει παραμελήσει. Καθ' ὅσον ὅμως κατὰ τὸν νόμον στρατιωτικὸς λογίζεται ὁ ἐγγεγραμμένος εἰς τοὺς ἐλέγχους τοῦ στρατοῦ ὡς παρὼν, καὶ ὡς τοιοῦτος ὑποκείμενος εἰς ἀπάσας τὰς ἐκ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὑποχρεώσεις, προδήλως ἔπεται ὅτι οὗτος, προτιθέμενος νὰ συνάψῃ γάμον, ὀφείλει νὰ λάβῃ πρὸ τῆς τελέσεως αὐτοῦ τὴν νενομισμένην ἀδειαν παρὰ τῆς ἀρμοδίας προϊσταμένης στρατιωτικῆς ἀρχῆς, καθόσον, ἐπὶ τοῦ τοιαύτην ιδιότητα ἔχοντος προσώπου, σκοπὸν ἔχει ἡ προηγουμένη ὑπὸ τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς ἔρευνα πρὸς χορήγησιν ἢ μὴ τῆς αἰτουμένης ἀδείας πρὸς νύμφευσιν. Ὅταν ὅμως ὁ στρατιωτικὸς, διαγραφὴς τῶν ἐλέγχων τοῦ στρατοῦ, εἴτε αὐτεπαγγέλτως διοικητικῶς, εἴτε συνεκείᾳ καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, καὶ μετὰ τὴν τοιαύτην διαγραφὴν παύσῃ νὰ εἶναι τοιοῦτος, οὐδὲν ἔτι χρῆζει τοιαύτης ἀδείας, καθ' ὅτι οὔτε προϊσταμένην ἀρμοδίαν ἀρχὴν ἔχει, οὔτε νομικὴ τις διάταξις ὑποχρεοῖ αὐτὸν εἰς τοῦτο. Τοῦθ' ἐνεκεν καὶ ὁ ἥδη νυμφευόμενος τὸ πρῶτον ἢ ἐκ νέου ἐγγραφόμενος εἰς τοὺς ἐλέγχους τοῦ στρατοῦ, δὲν ὀφείλει νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ γάμου αὐτοῦ ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας προϊσταμένης στρατιωτικῆς ἀρχῆς, διότι οὔτε αὐτῇ ὑπὸ τοῦ νόμου τοιοῦτον δικαίωμα χορηγεῖται, οὔτε ἐκείνῳ τοιοῦτον καθήκον ἐπιβάλλεται, κατ' ἀπολοῦθιαν ἐν προκειμένῳ, ἀφοῦ καὶ τὸ ἐκκαλοῦν Δημόσιον ὠμολόγησε, καὶ ὁμολογεῖ, ὅτι ὁ τῶν ἐναγουσῶν πατὴρ Κ. Α'***, ὑπηρετῶν εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1858, καὶ λιποτακτῆσας εἰς τὸ ἐξωτερικὸν κατὰ τὸ ἔτος 1869, διεγράφη τῶν ἐλέγχων τοῦ στρατοῦ ὡς λιποτάκτης, καταδικασθεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ στρατοδικείου ἐρήμην εἰς 10 ἐτῶν καὶ 6 μηνῶν πρόσκαιρα δεσμᾶ, καὶ κατ' ἀντιμωλίαν δικασθεὶς ἠθώθη, καὶ ἐκ νέου ἐνεγράφη εἰς τοὺς ἐλέγχους τοῦ στρατοῦ τὴν 11 Μαρτίου 1877, ὁ δὲ γάμος αὐτοῦ, καθ' ὃ καὶ τὸ Δημόσιον ὁμολογεῖ καὶ ἐκ τῶν προσαγομένων σχετικῶν ἐγγράφων ἀποδείκνυται, ἐτελέσθη τὴν 20 Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 1875, ἥτοι μετὰ τὴν ἐκ τῶν ἐλέγχων τοῦ στρατοῦ διαγραφὴν αὐτοῦ καὶ πρὸ τῆς ἐκ νέου ἐν αὐτοῖς ἐγγραφῆς αὐτοῦ, οὐδεμία περίπτωσις συνέτρεχεν ὅπως αἰτηθῇ ἀδεια νυμφεύσεως, οὐδὲ αἱ ἐκ τῆς ἀθωοτικῆς ἀποφάσεως, συνεκείᾳ τῆς ἀνακοπῆς τοῦ καταδικασθέντος, προελθοῦσαι ὑπὲρ αὐτοῦ ἐκωφελεῖς συνέπειαι, δύνανται νὰ στραφῶσι κατ' αὐτοῦ, καθ' ὃ ἀδασίμως ἰσχυρίζεται τὸ Δημόσιον, διατεινόμενον ὅτι ἀφοῦ διὰ τῆς ἀθωοτικῆς ἀποφάσεως ὁ χρόνος, καθ' ὃν διετέλεσεν ὁ πατὴρ τῶν ἐναγουσῶν διαγεγραμμένος ἐλογίσθη ὡς ἐν συνεχεῖ ὑπηρεσίᾳ, ἔδει νὰ ζητηθῇ ἡ ἔγκρισις τοῦ γάμου, ὡς συναφθέντος ἐν χρόνῳ στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας. Εἰ καὶ ἀμφιβάλλων ἡδύνατό τις εἰπεῖν ὅτι ἀφοῦ ὁμολογεῖται ὅτι ὁ γάμος οὗτος συνέστη ἄνευ ἀδείας νυμφεύσεως, οὐδ' ὅτι μετὰ τὴν τέλεσιν αὐτοῦ ἐζητήθη καὶ ἐχορηγή-

θη ή έγκρισις, ούδέν δικαίωμα συντάξεως παράγεται ύπερ τών έναγούσων, κατά τās έπιτακτικές σχετικές διατάξεις του νόμου, και δεκτής τῇ λόγῳ τούτῳ γενομένης τῆς έφέσεως του Δημοσίου ή ύπό κρίσιν άγωγή έδει ν' άπορριφθῇ ως άπαράδεκτος.

Έπειδή όρθως ή έκκαλουμένη άπόφασις, έν μέρει δεχθεΐσα τήν περί παραγραφῆς ένστασιν του Δημοσίου, άπεφάνετο παραγεγραμμένης έκ τών άπαιτήσεων τών έναγούσων, τών αναγομένων εις έποχήν πέντε έτών αναδρομινώς τρεχούσας πρό τῆς άγωγῆς, συμφώνως πρός τὸ άρθρον 69 του Λογιστικού Νόμου, καθ' ό, παραγράφεται πρός όφελος του Κράτους και έξαλείφεται πᾶν χρέος δημοσίων, άν δέν άνεγνωρίσθη, δέν διετάχθη ή πληρωμή αὐτου και δέν έπληρώθη έντός πέντε έτών από τῆς αρχῆς τῆς χρήσεως, και ούχι συμφώνως πρός τὸ άρθρ. 79 του αὐτου Νόμου, ως άδασίμως διατείνεται τὸ Δημοσίον, καθ' ό, αἱ συντάξεις τών όποιων ή πληρωμή δέν ζητηθῇ έπί τρία κατά συνέχειαν έτη, λογιζόμενα από τῆς τελευταίας πληρωμῆς, διαγράφονται, καθ' όσον ή διάταξις αὐτή προφανώς έννοεΐ τούς συνταξιούχους, οίς ή σύνταξις άπενεμήθη ήδη και ἤς ή πληρωμή δέν έζητήθη έπί τρία έτη, αλλά τοιαύτη περίπτωσις έν προκειμένῳ δέν συντρέχει, αφού νυν διά τῆς άγωγῆς αἱ έναγούσαι αίτούνται ίνα άπονενμηθῇ αὐταῖς ή προσήκουσα σύνταξις τὸ δέ άρθρ. 69 του Λογιστ. Νόμου καθιερώσαν τήν πενταετη παραγραφήν ούδὼς έτροποποίησε τήν νομικήν διάταξιν, καθ' ήν αἱ περιοδικαί χορηγίαι υπόκεινται έκάστη εις ίδίαν παραγραφήν, άφ' ότου έγέγοντο άπαιτηταί, ως έκτοτε άποχωρισθεΐσαι, και ή παραγραφῆ αὐτῶν ούδὼς έπηρεάζει και τὸ τās περιοδικὰς ταύτας χορηγίας παράγον δικαίωμα, όπερ, ως γενεσιουργός αὐτῶν αίτία, ύφίσταται άκέραιον, έφ' όσον αὐτὸ τοῦτο δέν παραγράφη (*).

*Αριθ. 1856 (1906)

Είτηγητής ό έφέτης κ. Δ. ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ

Άρχαιοότητες. - άνευρέσις πρό νέου νόμου. - έπιβολή διωδόμεως έντός εξαμήνου. - περιττή έν κατοχή ύπό Δημοσίου. - κυριότης κριτέα κατά παλαιόν νόμον. - όροι κτήσεως.

Έπειδή, κατά τὰ άρθρα 63, 64 και 80 του ισχύον νόμου επέχοντος Βασιλ. Διατάγματος τῆς 10)22 Μαΐου 1834 περί έπιστημονικῶν και τεχνολογικῶν συλλογῶν και περί ανακαλύψεως και διατηρήσεως τῶν αρχαιοτήτων και τῆς χρήσεως αὐτῶν, τῶν έπί ιδιοκτητοῦ γῆς ή ύπ' αὐτήν κρυπτομένων και μετά τήν έποχήν καθ' ήν ό εἰρημένος νόμος έμβήκεν εις ένέργειαν ανακαλυφθησομένων αρχαιοτή-

των, ή ιδιοκτησία άνήκει εξ ήμισείας εις τὸ Κράτος και εξ ήμισείας εις τὸν ιδιοκτήτην του έν φ' άνευρέθησαν κτήματος, κατά τὸν νόμον έπομένως τουτον, ισχύοντα τήν 20 Μαρτίου 1899, ότε, κατά τήν άγωγήν, άνεύρεν ή δικαιοπάροχος του ένάγοντος έν τῷ ιδιοκτήτῳ άγρῷ τῆς τās έπιδίκους αρχαίας πλάκας, ή ιδιοκτησία αὐτῶν περιήλθε διά τῆς ανακαλύψεως τῶν εξ ήμισείας εις τήν δικαιοπάροχον του ένάγοντος και εξ ήμισείας εις τὸ Κράτος. Έκδοθέντος όμως βραδύτερον, και πρό τῆς συντάξεως του... συμβολαίου, του περί αρχαιοτήτων ΒΧΜΣ' Νόμου τῆς 24 'Ιουλίου 1899, τὸ κύρος τῆς γενομένης, κατά τὸν ένάγοντα, πρός αὐτὸν πωλήσεως τῶν έπιδίκων πλακῶν και τῆς έκχωρήσεως τῆς διεκδικητικῆς άγωγῆς διά του εἰρημένου συμβολαίου θέλει κριθῇ κατά τὸν νόμον ταῦτον, κατά δέ τὸ άρθρον 25 στοιχ. γ' αὐτου, ύπό ιδιωτῶν έντός του Κράτους διατίθενται, πωλοῦνται και αγοράζονται τὰ άργαῖα, τὰ εύρεθέντα πρό τῆς ισχύος του νόμου, ως πρός τὰ όποία έφηρμόσθησαν και ισχύουσιν αἱ διατάξεις του άρθρου 32, κατά τὸ όποιον έντός εξ μηνῶν από τῆς ισχύος του νέου νόμου οἱ πρό αὐτου κεκτημένοι κινητὰ άργαῖα όφείλουσι νά δηλωσωσιν αὐτὰ εις τὸν γενικὸν έφορον, όρίζοντος του μέν έδαφίου δευτέρου του αὐτου άρθρου ότι ως πρός τὰ οὕτω δηλωθέντα άργαῖα ισχύουσιν αἱ διατάξεις του από 10)22 Μαΐου 1834 Νόμου, του δέ άρθρου 33 ότι παρελθούσης τῆς εξαμήνου προθεσμίας πάντα τὰ μη δηλωθέντα άρχαῖα θεωροῦνται ως εύρεθέντα μετά τήν ισχύν του ΒΧΜΣ' Νόμου και κατ' άκολουθίαν υπάγονται εις τās έν αὐτῷ διατάξεις. Έκ τῶν έν έδαφίῳ α' του άρθρου 32 όμως περαιτέρω όριζομένων, ότι εις τὸν γενικὸν έφορον υποβάλλεται έν διπλῷ ακριβῆς περιγραφικὸς κατάλογος τῶν δηλουμένων κινητῶν αρχαίων, ών ό μέν εις μένει έν τῷ αρχείῳ τῆς Γενικῆς Έφορείας, ό δέ έτερος τεθεωρημένος ύπό του γενικοῦ έφόρου έπιστρέφεται τῷ ποιούντι τήν δήλωσιν κατόχῳ τῶν αρχαίων, συνάγεται ότι τήν έντός 6 μηνῶν από τῆς ισχύος του νέου νόμου δήλωσιν έπιβάλλει τὸ άρθρον 32, έπί άπειλῇ τῆς του άρθρου 33 έκπτώσεως, εις τούς πρό του νόμου κεκτημένους κινητὰ άρχαῖα, καθ' όσον και κατέχουσι ταῦτα, ούχι δέ και όταν κάτοχος τούτων κατ' τήν δημοσίευσιν του νόμου ήν τὸ Δημοσίον, και τοῦτο διότι τὸ Δημοσίον έγίνωσκεν έν τοιαύτη περιστάσει τήν ανακάλυψιν αὐτῶν και ή περί τούτων δήλωσις δέν θά είχε λόγον. Αφού λοιπόν, κατά τήν άγωγήν, αἱ έπιδίκαι πλάκες αφηρέθησαν τήν 20 Μαΐου 1899 βία ύπό του Δημοσίου έκ τῆς κατοχῆς τῆς δικαιοπαρέχου του ένάγοντος και μετεφέρθησαν έκτοτε εις τὸ έν 'Αθήναις 'Αρχαιολογικὸν Μουσείον, και άφ' οὗ οὕτω κατεΐχοντο ύπό του Δημοσίου αὐται κατά τήν δημοσίευσιν του ΒΧΜΣ' Νόμου, δέν άπηρεΐτο ή δήλωσις αὐτῶν κατά τὸ άρθρον 32 του Νόμου (περί ἤς δηλώσεως ούδέν όρίζει ή άγωγή), και άν έπομένως δέν δηλώθησαν τυχόν αὐταί έμπροθέσμως, δέν θεωροῦνται εύρεθεΐσαι μετά τήν ισχύν του νέου νόμου και δέν υπάγονται εις τās διατάξεις αὐτου, ως όρίζει τὸ άρθρ. 33 περί τῶν αρχαιοτήτων εκείνων, αἵτινες, όφεί-

(*) Άμφιβάλλομεν άπολύτως. Αὐτὴ ή διάκρισις πρός μη έπαρμολογίαν του ειδικου άρθρ. 79 δύναται νά εἶναι έπιεικής, αλλά προδήλως άστήρικτος, τοσούτω μάλλον και άνευ αὐτου, καθώς πάντοτε ύπεστηρίζαμεν, αὐτὸ τὸ άπαράγραπτον του πρός σύνταξιν δικαίωμα, εἶναι πανταχόθεν άμαρτυρούμενον. Προβλ. τήν έν σ. 346 XV ύπό τήν 1848 Ε. Α. σημείωσιν και περαιτέρω παραπομπήν.

λουσαι νὰ δηλωθῶσι, δὲν ἐδηλώθησαν, ἀλλὰ διέπονται αἱ ἐπίδικοι κλάκες ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀπὸ 10)22 Μαΐου 1834 Νόμου, ὅπως καὶ τὰ ἀρχαῖα ἐκεῖνα, ἅτινα, ὑποβαλλόμενα εἰς δηλώσιν ἐδηλώθησαν, καθ' ἃ ὀρίζει τὸ ἄρθρον 32 ἐν ἐδαφίῳ δευτέρῳ, διότι μόνον τὰς μὴ δηλωθείσας, ὡς ὤφειλον, ἀρχαιότητας, ὑπάγει τὸ ἄρθρον 33 ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ νέου νόμου, ἐξ οὗ ἐπεται ὅτι πᾶσαι αἱ λοιπαὶ, αἱ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νέου νόμου εὐρεθεῖσαι, διέπονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ παλαιοῦ. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 80 τοῦ Νόμου τῆς 10)22 Μαΐου 1834, ἂν ἰδιώτης θελήσῃ νὰ ἐκποιήσῃ τὰς ἐπὶ τοῦ κτήματός του εὐρεθείσας ἀρχαιότητας, ἐπειδὴ τὸ Δημόσιον εἶναι κατὰ τὸ ἥμισυ ἰδιοκτῆτης αὐτῶν, χρεωστῇ οὗτος νὰ τηρήσῃ τοὺς ἐξῆς ὅρους: α') νὰ δώσῃ κατὰ προτίμησιν εἰς τὴν Ἐπικράτειαν τὸ δικαίωμα τῆς ἀγορᾶς αὐτῶν, β') μὴ συμβιβασθεῖς περὶ τῆς τιμῆς μετὰ τὴν κυβέρνησιν, δύναται νὰ τὰς πωλήσῃ εἰς ἄλλον ἀγοραστήν, ἀλλὰ τότε τὸ ἥμισυ τῆς τιμῆς θέλει διδῆσθαι εἰς τὸ διὰ τὸ Μουσεῖον τῆς Ἐπικρατείας προωρισμένον ταμεῖον καὶ γ') ἂν τὸ ἀντικείμενον τοῦτο τῆς ἀρχαιότητος εἶναι τόσον ἀσημαντόν, ὥστε ἡ κυβέρνησις κρίνῃ συμφέρον νὰ μὴ προσφέρῃ πρὸς πρόσκτησιν αὐτοῦ τίποτε, ἢ ἂν ὁ γενικὸς ἔφορος δώσῃ περὶ αὐτοῦ ἐγγράφως γνώμην κατὰ τὸ ἄρθρον 79, τότε μένει αὐτὸ ἐντελὲς τοῦ ἔχοντος αὐτὸ ἰδιοκτησίαν καὶ δύναται νὰ χαρίσθῃ παρ' αὐτοῦ, νὰ ἀφεθῇ ὡς κληρονομία, νὰ πωληθῇ, ἢ ὅπως ἄλλως νὰ ἐκποιήθῃ, χωρὶς νὰ δοθῇ οὐδὲν μέρος τῆς τιμῆς αὐτοῦ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἐκ τοῦ ἐπιτακτικοῦ δὲ γράμματος τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προκύπτει σαφὲς ὅτι τὴν κατὰ παράβασιν αὐτῶν γενομένην ὑπὸ τοῦ ἀνευρόντος ἐν ἰδιοκτίῳ γῇ ἀρχαιότητας ἐκποιήσιν αὐτῶν θεωρεῖ ὁ νόμος ἄκυρον. Ὁ ἐνάγων ἐπομένως καὶ ἤδη ἐκκαλῶν, ἀρνούμενος, κατὰ τὴν ἀγωγὴν, τὸ ἐπὶ τῶν ἐπιδίκων ἀρχαίων, ἅτινα παρὰ τοῦ Δημοσίου διεκδικεῖ, δικαίωμα κυριότητος ἐκ τοῦ μνησθέντος ὑπ' ἀριθ. 5550 συμβολαίου, δι' οὗ ἡ ἀνευροῦσα αὐτὰ ἐν τῇ ἰδιοκτίῳ ἀγρῷ τῆς Π. Π*** τῷ ἐπώλησε ταῦτα, ὡς ἀποκλειστικὴ ᾗθεν αὐτῶν κυρία, ὥφειλε νὰ ὀρίσῃ ἐν τῇ ἀγωγῇ του ὅτι αὕτη προσήνεγκεν εἰς τὸ Δημόσιον ταῦτα πρὸς ἀγοράν κατὰ προτίμησιν καὶ τοῦτο δὲν συνεβιάσθη μετ' αὐτῆς περὶ τῆς τιμῆς, ὅτι δὲ ἔδωκε τὸ ἥμισυ τοῦ ἐκ τῆς πρὸς τὸν ἐνάγοντα πωλήσεως τιμήματος ἢ δικαιοπαρόχου τοῦ ἐνάγοντος εἰς τὸ διὰ τὸ Μουσεῖον εἰδικὸν ταμεῖον ἢ ὅτι οὐδεμίαν προσήνεγκεν ἡ Κυβέρνησις πρὸς ἀγοράν τῶν ἐπιδίκων πλακῶν, λόγῳ τοῦ ἀσημάντου αὐτῶν, τιμῆν, ἢ τέλος ὅτι ἔδωκεν ὁ γενικὸς ἔφορος τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 79 τοῦ Νόμου γνωμοδότησιν. Μὴ ὀριζομένων ἐπομένως ἐν τῇ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῇ τῶν ἀναγκαίων τούτων στοιχείων διὰ τὸ κύρος τῆς πρὸς τὸν ἐνάγοντα πωλήσεως τῶν ἐπιδίκων ἀρχαιοτήτων καὶ διὰ τὴν νομιμοποίησιν του ὡς κυρίου καὶ δικαιουμένου εἰς διεκδίκησιν αὐτῶν παρὰ τοῦ Δημοσίου, ἡ ἀγωγὴ ἀποβαίνει ἀόριστος, ὁρθῶς δ' ἀπερρίφθη ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου καὶ δεόν ν' ἀπορριφθῇ ἢ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις, οὐδὲν ἄρθρῶν τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ ἄρθρου 80 τοῦ Νόμου, ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι τὸ Δημόσιον κατεῖχε

τὰς ἐπιδίκους ἀρχαιότητας, καθ' ὃν καιρὸν αὐταὶ ἐπωλήθησαν πρὸς τὸν ἐνάγοντα καὶ τῷ ἐξεχωρήθη ἡ διεκδικητικὴ ἀγωγὴ.

Ἀριθ. 1857 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐξέτης κ. Β. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀποδείξεις γνησιότητος ὑπογραφῆς.—πραγματογνωμοδύνη.—ἀποδεικτικὴ δύναμις.

Ἐπειδὴ, εἰ καὶ ἡδυναντό τινες νὰ ὑποστηρίξωσιν ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 447 τῆς Πολ. Δικονομίας εἰς τὴν διὰ συμπαραβολῆς ἐγγράφων ἀπόδειξιν τῆς ἀμφισβητουμένης γραφῆς ἢ ὑπογραφῆς ἐφαρμόζονται τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 278—286, 288—291 καὶ ἐπομ. περὶ ἐμπειροτεχνῶν ὠρισμένα κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 291 τῆς Πολ. Δικονομίας ἀποδείξεις δι' ἐμπειροτεχνῶν καὶ πραγματογνωμόνων διατάσσεται, ὅταν ἀπαιτῆται ἀντίληψις δι' αἰσθήσεων ἐπιστηριζομένη εἰς κανόνας τέχνης ἢ ἐπιστήμης, ἐν προκειμένῳ δὲ κατὰ τὴν κρίσιν τῆς μειοψηφίας πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀμφισβητηθείσης γραφῆς ἢ ὑπογραφῆς τῆς ὑποδίκου διαθήκης ἀπαιτεῖτο ἰδιαίτῳ ἐμπειρία καὶ γνώσις ἰδιαιτέρας τέχνης καὶ ἐπιστήμης, καθόσον ἔδει διὰ φωτογραφικῆς τέχνης νὰ σμικρυνθῶσι τὰ γράμματα τῆς ἐπιδίκου διαθήκης, ὄντα πολὺ μεγαλείτερα τῆς συνήθους καὶ ἀναμφισβητήτου γραφῆς τοῦ διαθέτου, ὅπως ἰσοφαρίζωσι κατὰ τὸ μέγεθος πρὸς τὰ γράμματα τῶν ἀναμφισβητήτων ἐγγράφων, προσέτι δὲ ἔδει νὰ γείνη καὶ χρήσις μεγασκοπίου τοῦ ἐργαστηρίου τῆς φυσικῆς πρὸς μεγέθυνσιν διὰ προβολῆς τῶν γραμμάτων τῶν ἀναμφισβητήτων ἐγγράφων καὶ οὕτω κατορθωθῇ εὐκολώτερον ἢ συμπαραβολῇ αὐτῶν πρὸς τὴν ἐπιδίκον διαθήκην, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει κατὰ τὸ ἄρθρ. 298 τῆς Πολ. Δικονομίας ἡ ἀπόφασις τῶν πραγματογνωμόνων, συνταχθεῖσα καθ' ὅλους τοὺς διαγεγραμμένους τύπους, τυγχάνει ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸ δικαστήριον, ἀποτελοῦσα τελείαν ἀπόδειξιν καὶ ἔδει ἡ προκειμένη διαθήκη νὰ θεωρηθῇ ὡς μὴ γνησία (Οἶκον. Ἐγχ. Πολ. Δικον. § 165 σημ. 13). Ἐν τούτοις, κατὰ τὴν κρίσιν τῆς πλειοψηφίας ἐπὶ τῆς ἀποδείξεως τῆς ἀμφισβητουμένης γνησιότητος ἐγγράφου τινος διὰ συμπαραβολῆς πρὸς τὴν γραφὴν καὶ ὑπογραφὴν ἄλλων ἀναμφισβητήτων ἐγγράφων, δὲν ἀπαιτεῖται ἀντίληψις δι' αἰσθήσεων ἐπιστηριζομένη εἰς κανόνας τέχνης ἢ ἐπιστήμης, οὔτε ἀπαιτοῦνται εἰδικαὶ γνώσεις ἢ ἰδιαίτῳ ἐμπειρία, ἀλλὰ δύναται νὰ βεβαιωθῇ ἡ ὁμοιότης ἢ ἀνομοιότης τῆς γραφῆς δι' ἀπλῆς συμπαραβολῆς τῶν ἐγγράφων, τὴν ὁποίαν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ καὶ αὐτὸ τὸ δικαστήριον, ἄνευ τῆς βοηθείας ἐμπειροτεχνῶν, οὔτε εἶναι ἀπαραίτητος ἡ χρήσις τεχνικῶν ἐργαλείων πρὸς σμίκρυνσιν τῶν γραμμάτων τῆς ἀμφισβητουμένης διαθήκης ἐπομένως ἡ ἀπόφασις τῶν πραγματογνωμόνων θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὡς ἀπλὴ γνωμοδότησις καὶ ἐν συναφεῇ μετὰ τῶν ἄλλων ἀποδεικτικῶν μέσων εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν ὁποίων προβαίνει ἡδὴ τὸ δικαστήριον (*).

(*) Ποῖον τὸ χρῆζον ἢ μὴ ἰδιαιτέρας τέχνης; Ἀρὰ γε τὸ μεγεθύνειν ἢ τὸ σμικρύνειν πρὸς θεωρήσιν ἢ ἡ μετὰ ταῦτα θεωρήσις καὶ κρίσις; Τὸ πρῶτον ἴσως χρῆζει τοιαύτης. Τὸ δεύτερον βεβαίως οὐχί.

Ἀριθ. 1858 (1906)

Εἰσηγητής ὁ ἐφέτης κ. Χ. ΡΟΥΦΗΣ

Πτωχεύσις. - κρίσις παύσεως πληρωμῶν. - μεταγενεστέρα ἐξόφλησις.

Ἐπειδὴ, ναί μὲν κατὰ τὸ ἄρθρον 437 τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου, πᾶς ἔμπορος παύων τὰς πληρωμὰς του διατελεῖ ἐν καταστάσει πτωχεύσεως, τότε ὅμως ὑφίσταται ἡ παύσις τῶν πληρωμῶν δὲν ὠρίσεν εἰδικῶς ὁ νόμος, ἀλλὰ τοῦτο ἐπαφῆκεν εἰς τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅπως ἐκτιμήσῃ τὰς ἐκάστοτε περιστάσεις, ἐξ ὧν συνάγεται ἡ μὴ αὐτὴ. Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπὸ κρίσιν διαφορᾶς ὁμολογήσαντος πρωτοδίκως τοῦ ἐφεσιβλήτου προσωρινοῦ συνδίκου τῆς πτωχεύσεως, κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀνακοπῆς τῆς ἐκκαλοῦσης, καὶ ἤδη ὁμολογούντος ὅτι μετὰ τὴν συζήτησιν τῆς αἰτήσεως αὐτοῦ, ὅπως ἡ ἐκκαλοῦσα κηρυχθῇ εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως, καὶ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 1775 ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, εἶχεν αὐτὴ ἐξοφλήσει πάντα τὰ ἐκ συναλλαγματικῶν χρή τῆς, καὶ εἶχε λάβει διὰ ἀνανεώσεως νέαν προθεσμίαν παρὰ τῶν λοιπῶν δανειστῶν αὐτῆς πρὸς πληρωμὴν τῶν ὑπολοίπων χρεῶν τῆς, τῆς δὲ ὁμολογίας ταύτης ποιουμένης ὑπὸ τοῦ συνδίκου τῆς πτωχεύσεως, ἀντικειμένου τοῦ δὲ ὁμάδος τῶν δανειστῶν, συνομολογούντων δὲ ταῦτα καὶ τῶν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου παρεμβαίνοντων δανειστῶν καὶ αἰτουμένων τὴν παραδοχὴν τῆς ἐφέσεως τῆς ἐκκαλοῦσης, δὲν συντρέχει περίπτωσις παύσεως τῶν πληρωμῶν καὶ ἔδει ἵνα δεκτὴ γένηται ἡ κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1775 ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἀνακοπὴ τῆς ἐκκαλοῦσης, ἡμαρτημένως δὲ τὸ πρωτοδικεῖον, ἀντὶ νὰ δεχθῇ τὴν ἀνακοπὴν καὶ ἀνακαλέσῃ τὴν προηγουμένην ἀπόφασίν του, ἀπέρριψε ταύτην ὡς μὴ βάσιμον διὰ τῆς δευτέρας τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεών του, ἐπὶ τῷ ἀορίστῳ καὶ δικαστικῇ ἐκτιμήσεως ἀνεπιδέκτῳ ἰσχυρισμῷ τοῦ παρεμβαίνοντος πρωτοδίκως Θ. Ζ' ὅτι δὲν ἐκλήρωσεν ἡ ἐκκαλοῦσα ἅπαντας τοὺς δανειστὰς αὐτῆς. Τὸ παράπονον ἄρα τῆς ἐκκαλοῦσης βάσιμον κρίνεται καὶ δέον μεταρρυθμιζομένων τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων νὰ γείνη δεκτὴ ἡ ἀνακοπὴ (Πρδλ. Lyon Caen V. 7 § 66 «Il y a un cas qui semble ne devoir soulever aucune difficulté, c'est celui où la cessation de paiements disparaît par une cause quelconque. Le faillit s'est libéré ou s'est arrangé avec tous les créanciers; la faillite n'a plus raison d'être.»

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Ἀριθ. 964 (1905)

Εἰσηγητής ὁ ἐφέτης κ. Π. ΜΕΡΜΗΡΑΣ

Ἀνακοπὴ. - παρέκτασις προθεσμίας ἐξ ἀποστάσεως ἔδρας δικαστηρίου. - ὥρεα ἐπὶ περιγραφῇ δανειστών. - ἄγνοια λαβόντος. - ὅρια ὑποχρεώσεως.

Ἐπειδὴ εἰς τὴν νόμιμον προθεσμίαν τῆς ἀνακοπῆς προστίθεται καὶ ἡ τῆς ἀποστάσεως ἀπὸ τῆς κατοικίας τοῦ διαδίκου μέχρι τῆς ἔδρας τοῦ δικαστηρίου. Εἰ καὶ ἡδυνάτο τις εἰπεῖν ὅτι τῶν διαδίκων

κατοικοῦντων ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ (χωρὶς Μαχαλᾶ), προθεσμία ἀποστάσεως ἐν προκειμένῳ δὲν ἐγγράφει.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν Νόμων 6 § 11 Πανδ. (42. 8) καὶ Νομ. 10 αὐτόθι καὶ Βασιλ. Θ'. ἡ. 6 § 7 καὶ αὐτοῦ. 10 «Εἰ ἀπὸ περιγράφοντος λάβω ὥρεα, καὶ ἡγνέουν ὅτι βλάπτονται οἱ δανεισταί, ἐφ' ὅσον γέγονα πλουσιώτερος ὑπόκειμαι, ἐστ' ὅτε δὲ καὶ μὴ ἔγνων, ὑπόκεισαι ἱμφάκτουμ ἀγωγῇ», προκύπτει ὅτι καὶ ὁ ἐξ ἐλευθεριότητος λαβὼν παρὰ τοῦ πρὸς καταβολίευσιν τῶν πιστωτῶν δίδοντος ὀφειλέτου, ἐν ἄγνοίᾳ δὲ τῆς καταβολιεύσεως διατελὼν ὑπόκειται τῇ περὶ τοῦ γεγονότος ἀγωγῇ, ἐφ' ὅσον εἶναι πλουσιώτερος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀγωγῆς, δὲν ἐξετάζεται τούτεστι τί πραγματικῶς ἔλαβε παρὰ τοῦ ὀφειλέτου, ἀλλὰ ποίαν ἤδη κέκτηται ἐκ τῆς πράξεως ὠφέλειαν. Κατὰ ταῦτα ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπεφάνετο ὅτι ἡ ἀγωγὴ, μὴ ἀναφέρουσα γνῶσιν τῆς ἐναγομένης ἐφεσιβλήτου ὅτι ἐκ τῆς πρὸς αὐτὴν ὥρεα βλάπτονται δανεισταί τοῦ ὥρητοῦ, εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀόριστος καὶ ἀστήρικτος νόμος, μὴ ἐπίσης ἀναφέρουσα τί ἤδη ἡ ἐναγομένη κέκτηται ἐκ τῆς ἐν λόγῳ ὥρεα, ὅπερ νὰ ἐπαναφέρῃ, διότι κατὰ τοσοῦτον εἶναι αὐτὴ, κατὰ τὰ ἄνω, ὑπεύθυνος. Τὸ ἂν εἶναι δὲ τις ὑπεύθυνος καὶ κατὰ πόσον, εἶναι στοιχεῖον τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀντιδίκου του, καὶ δέον νὰ ἀναφερῇται ἐν τῇ ἀγωγῇ του. Δὲν ὑφίσταται κατὰ ταῦτα λόγος μεταρρυθμίσεως τῆς ἀποφάσεως καὶ ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἐφesis, ὡς μὴ νόμιμος, καθίσταται ἀπορριπτέα. Εἰ καὶ ἡδυνάτο τις εἰπεῖν, ὅτι τὸ κατὰ πόσον εἶναι ὁ λαβὼν πλουσιώτερος ἐκ τῆς πράξεως τοῦ δολίου ὀφειλέτου, ἀποτελεῖ ἐνστάσιν παρὰ τοῦ ἐναγομένου ἀποδεικτέαν καὶ οὐχὶ στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς.

Ἀριθ. 969 (1905)

Εἰσηγητής ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ

Δόσις ὄρκου. - ἀδιάφορος ὑπαρξίς ἐγγράφου ἐπιδεικνυομένου. - ὁμολογία. - περιστάσεις ἀδαιρέτου.

Ἐπειδὴ, ἀφοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 357 Πολ. Δικονομίας, ὁ δοθεὶς ὄρκος ἀποτελεῖ ἐν τῇ δίκῃ πλήρη ἀπόδειξιν ἀποκλείουσιν πᾶσαν ἀνταπόδειξιν, ἐπεταί ὅτι ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη δὲν ἔλαβε ποσῶς ὑπ' ὄψει τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐνάγοντος ὅτι ἐκ τῆς κατὰ τὴν ὀρκοδοσίαν ἐπιδειχθείσης καὶ ἀναγνωρισθείσης ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἐντολῆς τοῦ ἀπεδεικνύετο τελείως ἡ βάσις τῆς ἀγωγῆς του, καὶ ἂν τοῦτο ἡ ἀληθὲς, καὶ οὐχὶ βασίμως διὰ τῆς ἐφέσεώς του ὑποστηρίξῃ ἤδη ὅτι κατόπιν τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς ἐπιστολῆς καὶ συνεπῶς διὰ ταύτης τῆς ἀπαίτησεως τὰ ἀποτελέσματα ἐκ τῆς δόσεως τοῦ ὄρκου ἦρθαν καὶ ὁ ἐναντίος ἐφέσεως λόγος ἀπορριπτέος.

Ἐπειδὴ ὁ συμφάσκων ὅτι ἔλαβε τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ δι' ἄλλην ὁμως αἰτίαν καὶ οὐχὶ τὴν ἐν αὐτῇ ἱστορουμένην, δὲν ποιεῖ ποσῶς ὁμολογίαν ἀδαιρέτου, διότι δὲν πρόκειται περὶ ἐνστάσεως μόνον διὰ τὴν ἀγωγὴν χρησίμου, ἀλλ' ἀπλῶς ἀρνεῖται τὴν ἀγωγὴν, ἐντεῦθεν ἔπεται ὅτι ἡ γενομένη προσθήκη τῷ ὄρκῳ ὅτι τὰς 300 δραχ. ἔδωκεν ὁ ἐνάγων οὐχὶ κατ' ἐντολὴν καὶ διὰ λ)σμὸν τοῦ ἐναγομένου ὁμνύοντος, ὡς διατυποῦται ἐν τῇ ἀγωγῇ, ἀλλ' ὡς τα-

μίας και διαχειριστής της μεταξύ των και του Γ. Μ^{***} συστάσης εν έτει 1903 εταιρείας προς άν-
θρακμπορίαν, τὸ μὲν ἡδύνατο και νὰ παραλειφθῇ
ἀδλαδῶς, ἀφοῦ ἐν τῷ πρώτῳ τοῦ ὅρκου μέρει ὤ-
μωσε, καθ' ἃ διετυγῶθη, ἦτοι ὅτι δὲν εἶναι ἀλη-
θές ὅτι ἐμέτρησε διὰ λογαριασμόν του δραχ. 300
τῷ κλοιάρχῳ Σ^{***} τὸ δὲ δὲν ἦν χρεῖα ν' ἀναζη-
τηθῇ ἐὰν ἡ προσθήκη αὐτῇ εἶχε και ἐγκαίρως ὑ-
ποβληθῇ, καθόσον ἀπλῶς ἐπεξηγήσιν ἐποιήσατο
τοῦ διὰ τί δὲν ὀφείλει και οὐδὲν πλεόν (*).

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΝΑΥΠΑΓΙΟΥ (**)

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΝΑΥΠΑΓΙΟΥ

Ἀριθ. 759 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ πρόεδρος κ. Α. ΓΡΙΜΑΝΗΣ

Διακοπὴ δίκης θανάτου.- αἰτησὶς περὶ ἐπανα-
λήψεως και περὶ γνωστοποιήσεως.

Ἐπειδὴ και ἂν τυχὸν δὲν ἐδηλοποιήθη ἐκ μέ-
ρους τῶν καθ' ὧν ἡ αἴτησις ἦ τοῦ πληρεξουσίου
τῶν ὁ θάνατος τοῦ ἐνδὸς ἐκ τῶν ἀνακοπτόντων δια-
δίκου Γ^{***} ἢ ὑπὸ τοῦ πληρεξουσίου τούτου, ἢ ὑπὸ
τῶν κληρονόμων του ἢ τοῦ πληρεξουσίου τῶν, δὲν
ἐκωλύετο ὁ αἰτῶν οὗτος ν' ἀπευθύνῃ τὴν προκει-
μένην περὶ ἐπαναλήψεως τῆς δίκης αἴτησιν ἐπελ-
θούσης διακοπῆς αὐτῆς διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἐνδὸς
τῶν διαδίκων, ἦτοι τοῦ Γ^{***} κατὰ τῶν κληρονόμων
τούτου, και τῶν λοιπῶν ὁμοδίκων του, καθόσον ἀ-
φοῦ ἐπῆλθεν ὁ θάνατος τούτου, δὲν ὑπεχρεοῦτο
οὔτε νὰ ἐγκαταλίπῃ ἐπ' ἀπειρον ἐκκρεμὴ τὴν δί-
κην, μὴ γιγνομένης ποτὲ πρὸς αὐτὸν δηλοποιή-
σεως τοῦ θανάτου τοῦ ἀντιδίκου του, οὔτε νὰ ἐ-
νεργῇ δικαστικὰς πράξεις κατὰ τοῦ θανόντος δια-
δίκου ἐν γνώσει τοῦ θανάτου αὐτοῦ, οὐδὲ δύναται
τὸ ἄρθρ. 363 § 3 τῆς Πολ. Δικονομίας νὰ ἔχῃ
ἀλλοίαν ἔννοιαν, ἦτοι ὅτι δὲν δύναται ὁ ἀντιδίκος
τοῦ θανόντος νὰ δηλοποιήσῃ πρὸς τοὺς ἀντιδίκους
του τὸν θάνατον τούτου και νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπανά-
ληψιν τῆς δίκης δικαστικῶς ἐπ' ὀνόματι τῶν κλη-
ρονόμων του, και ὁρθῶς ὁ αἰτῶν ἀπηύθυνε τὴν ὑπὸ
συζήτησιν αἴτησιν περὶ ἐπαναλήψεως, δηλοποιήσας
διὰ ταύτης πρὸς τοὺς καθ' ὧν ἡ αἴτησις τὸν θάνα-
τον τοῦ ἐτέρου διαδίκου Γ^{***} διὰ τῆς αἰτήσεως
ταύτης (**).

(*) Ἀπολύτως ὁρθῶς και σαφῶς.

(**) Ὑπὸ τοῦ ἐν Ναυπλίῳ δικηγόρου κ. Σκ. Γιω-
νοπούλου.

(***) Ἡ ἀλήθεια τῆς ἀνὰ ἐκδοχῆς ἀπαξ μόνον ἐτέθη
ὑπὸ ἀμφισβήτησιν, διότι ἔπρεπε νὰ ἐξευρεθῇ τρόπος
ἀναίρεσως μιᾶς ἀποφάσεως ὑπὸ τοῦ κεκοιμημένου ἀ-
ρεοκαίτου ὁ ὁποῖος πρὸς τὴν δόξαν τῆς λογοκλοπίας
τῆς ἐνεργηθείσης εἰς βάρος τοῦ μακαρίτου Ρουσσοπού-
λου, προσέθηκεν εἰς τὴν κεφαλὴν του και τὸν στέ-
φανον τῆς ἐφευρέσεως ἐνδὸς λόγου πρὸς ἀναίρεσιν τῆς
ἀποφάσεως ἐκείνης. ἢ ὁποῖα ἐδάρυνε τὸν τράχηλον
τοῦ ἐπίσης κεκοιμημένου ἄλυσμονήτου και πολυ-
κλαύστου δικαστικοῦ συμβούλου τοῦ Ὑπουργείου
τῶν Οἰκονομικῶν. Πρὸλ. περὶ τούτων πάντων τὰς ἐν
σελ. 170 XIII ὑπὸ τὴν 1053 Ε. Α. σημειώσεις μας
και σὺντόμῳ περαιτέρω παραπομπάς.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

Ἀριθ. 223 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Μ. ΚΟΚΟΛΑΚΗΣ

Πλειστηριασμός.- αὐτοδικαῖα ἀκύρωσις ἐν
περιπτώσει καταβολῆς ὀφειλέτου ἐντὸς εἰ-
κοσήμερου.- προθεσμία καταβολῆς ὑπὸ
ὑπερθεματιστοῦ.- ἔγερσις ἀνακοπῶν.- ἀνα-
στολὴ ὑποχρεώσεων ὑπερθεματιστοῦ.- ἐ-
ναρξὶς ἀποτελεσμάτων πλειστηριασμοῦ.-
καταστροφὴ ἀντικειμένου.- ρωμαϊκὸς και
ὁθωμανικὸς νόμος.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἄρθρ. 370 και 375 τῆς Πολ.
Δικονομίας, ὁρίζοντων ὅτι ὁ πλειστηριασμὸς ἀκυροῦ-
ται αὐτοδικαίως ἐὰν ἐντὸς εἰκοσιν ἡμερῶν ἀπ' αὐτοῦ
καταβάλλῃ ὁ ὀφειλέτης τὸ ὀφειλόμενον και ὅτι ὁ ὑ-
περθεματιστῆς ἀπολαύει τριακονθημέρου προθεσμίας
πρὸς καταβολὴν τοῦ ἐκπλειστηριάσματος, μὴ ὑποχρε-
ούμενος πρὸς τοῦτο, ἐὰν ἐγένοντο ἀνακοπῶν πρὸ τῆς
τελεσιδίκου ἀπαιτήσεως αὐτῶν, σαφῶς προκύπτει
ὅτι τὸ συνάλλαγμα τοῦτο καταρτίζεται ὑπὸ μόνας
τὰς ἀνατρεπτικὰς αἱρέσεις τῆς καταβολῆς ὑπὸ τοῦ
ὀφειλέτου τοῦ ὀφειλομένου και τῆς παραδοχῆς τῶν
τυχόν ἐγερθεῖσιν ἀνακοπῶν, ὅπως δ' ἐπὶ παντὸς
συναλλάγματος, ἀπὸ τῆς καταρτίσεως αὐτοῦ. χω-
ρεῖ ἡ ζητούμενη νομικὴ ἐνέργεια, ἐκτὸς ἂν νόμῳ
ἢ συμβάσει ἐναντία δηλωταὶ βούλησις, οὕτω και ἐπὶ
τοῦ πλειστηριασμοῦ, ἀφ' οὗ οὐδεὶς ἀντίθετος λόγος
ὑπάρχει. ἡ σκοπούμενη νομικὴ ἐνέργεια θέλει χω-
ρῆσαι ἀπὸ τῆς τελέσεως αὐτοῦ, ἦτοι ἀπὸ τῆς κατα-
κυρώσεως και τῆς συγτάξεως τῆς περὶ ταύτης ἐκ-
θέσεως, ὅτι δὲ ἀπὸ τότε χωροῦσιν αἱ νόμιμοι συνέ-
πειαι, προκύπτει καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ νόμου, ὁρίζοντος ὅτι
ὁ πλειστηριασμὸς ἀκυροῦται αὐτοδικαίως, ἐὰν ὁ ὀ-
φειλέτης καταβάλλῃ, διότι ἄλλως ἂν δὲν ἐχώρουν
ἀμέσως αἱ συνέπειαι, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ ὑπερ-
θεματιστοῦ καταβολῆς τοῦ ἐκπλειστηριάσματος, οὐ-
δεμία παρίστατο ἀνάγκη νὰ ὁρισθῇ τὸ τοιοῦτον ἀ-
ποτελεσμα, ἀφ' οὗ οὐδεμία θὰ ἐχώρησεν νομικὴ ἐ-
νέργεια μὴ γενομένης καταβολῆς ὑπὸ τοῦ ὑπερθε-
ματιστοῦ και τὰ γενόμενάς μὴ γεγνημένα λογίζονται
και οὐδεμίαν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ ὁριζόμενον
θὰ εἶχεν ἔννοιαν, οὕτω δὲν δύναται νὰ ἐχῇ σημασίαν
τὸ ὅτι ὑπερθεματιστῆς γίνεται κύριος τοῦ ἐκποιη-
θέντος μόνον διὰ τῆς καταβολῆς τοῦ ἐκπλειστηριά-
σματος καθ' ὅσον οὐδὲν καλύει νὰ ἰσχύῃ μὲν ὁ πλει-
στηριασμὸς και νὰ χωρήσῃ τὰ ἔννομα αὐτοῦ ἀπο-
τελέσματα ἀπὸ τῆς τελέσεως αὐτοῦ, νὰ γένηται δὲ ὁ
ὑπερθεματιστῆς κύριος μόνον ἀπὸ τῆς καταβολῆς,
ὡς τοῦτο δύναται νὰ συνομολογηθῇ και εἰς τὴν ἐ-
κουσίαν ἀγοραπωλησίαν, ὁ δὲ νόμος ὁρίζων ὅτι ὁ ὑ-
περθεματιστῆς γίνεται κύριος, ἐὰν καταβάλλῃ, ἡθέ-
λησεν ἀκριδῶς νὰ καταδείξῃ ὅτι αἱ μὲν συνέπειαι
χωροῦσιν ἀμέσως ἀπὸ τῆς τελέσεως τοῦ πλειστη-
ριασμοῦ, ἀλλ' ἡ μεταβίβασις τῆς κυριότητος δὲν ἐ-
πιτρέπεται νὰ γίνῃ πρὶν ἢ καταβληθῇ τὸ τίμημα,
και τοῦτο ἵνα προστατευθῶσιν τόσον ὁ ὀφειλέτης
ὅσον και οἱ δανεισταὶ αὐτοῦ ἐκ τοῦ θόλου και τῆς
ἀφερεγγυότητος τοῦ ὑπερθεματιστοῦ, δυναμένου ἁλ-
λως νὰ ἐκποιήσῃ τὰ ἀγορασθέντα τούτου δ' ἐνεκα
και μετὰ τὴν πάροδον τῆς τριακονθημέρου προθε-
σμίας, ἀλλὰ πρὸ τοῦ ἀναπλειστηριασμοῦ, καταβαλὼν

ὁ ὑπερθεματιστής γίνεται κύριος τοῦ ἀγορασθέντος, ὡς ἀπεφάνθη τὸ δικαστήριον τοῦτοῦ ἐκπαινημένου δι' ἀποφάσεων, εἰς ὧν τὰς σκέψεις καὶ αὐτὸς ἀναφέρεται, δεδομένου δ' ὄντος κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὅτι ὁ πλειστηριασμός διατελεῖ ὑπὸ τὰς ἀνατρεπτικὰς αἰρέσεις τῆς ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου καταβολῆς τοῦ ὀφειλομένου καὶ τῆς παραδοχῆς τῶν κατὰ τοῦτον ἀνακοπῶν, κατ' ἀνάγκην ἐπεὶ ὅτι μὴ πληρωθεῖσιν τῶν αἰρέσεων ὁ πλειστηριασμός ἀνακύπτει τέλειος καὶ ὁ ὑπερθεματιστής τυγχάνει ὑπόχρεως εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ, τοῦ ἐπισκευσάντος θανέοντος θναμένου, εἴτε ἀναπλειστηριασμὸν εἰς βάρος αὐτοῦ νὰ ἐνεργήσῃ, εἴτε ἀγωγὴν κατὰ τοῦτον νὰ ἐγείρῃ, πρὸς καταβολὴν τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ, ἐφαρμοζομένης καὶ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ τῆς ἐπὶ παντός συναλλάγματος κρατούσης ἀρχῆς τοῦ Ἀστυνομικοῦ Δικαίου, καθ' ἣν ἀγωγὴ χωρεῖ κατὰ παντός ὑποχρέου πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀναληφθείσης ὑποχρεώσεώς του· ὅτι δὲ ὁ ἀναπλειστηριασμός προφανῶς δὲν σκοπεῖ τὴν λύσιν τοῦ συναλλάγματος ἀλλ' ἐνομοθετήθη πρὸς ἀσφαλεστέραν ἐξανάγκασιν τοῦ ὑπερθεματιστοῦ προκύπτει ἐκ τοῦτου ὅτι, ἵνα ἀνατραπῶσι διατάξεις ἐτέρου νόμου, μὴ ἀντικειμένου πρὸς τὴν Δικονομίαν, καὶ ἀνατραπῶσι τὰ ἀποτελέσματα τοῦ πλειστηριασμοῦ, τὰ ἅμα τῇ τελεσίᾳ αὐτοῦ χωροῦνται, ἔδει ρητῇ καὶ σαφῆς νὰ ὑπάρχῃ περὶ τοῦτου διάταξις, ἥτις ἐν προκειμένῳ δὲν ὑφίσταται, κατὰ γενικὴν δ' ἀρχὴν τοῦ δικαίου τὸ μὴ ἀπαγορευόμενον ἐπιτρέπεται, τὴν δὲ λύσιν ταύτην διδούσι γενικῶς καὶ οἱ ἐρμηνευταὶ καὶ τὰ ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν Γαλλίᾳ δικαστήρια, ἐνθα ἡ αὐτὴ περὶ ἀναπλειστηριασμοῦ διάταξις ὑπάρχει. Κατὰ ταῦτα, ὀρθῶς τὸ πρωτόδικον δικαστήριον ἔκρινε περὶ τοῦ ζητήματος τοῦτου διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, καὶ τὸ περὶ τοῦ ἐναντίου παράπονον τῆς ἐφέσεως ὡς ἀβάσιμον τυγχάνει ἀπορριπτόν.

Ἐπειδὴ ναὶ μὲν κατὰ τὴν ἀνωτέρω σκέψιν χωρεῖ ἀγωγή κατὰ τοῦ ὑπερθεματιστοῦ πρὸς καταβολὴν τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ, ἀλλ' ἂν οὐ ὁ ἐναγομένος διὰ τῆς ἀπὸ 3 Ἀπριλίου 1905 πρωτοδίκου ἀνταπολογίας του ἰσχυρίσθῃ ὅτι τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἀγορασθέντα ἐν τῷ πλειστηριασμῷ κτήματα κατεστράφησαν, ἄνευ πταίσματος αὐτοῦ καὶ συνεκίεα ἐπαναστάσεων, πρὸ τῆς εἰς αὐτὸν γνωστοποιήσεως τῶν ἀποφάσεων, δι' ὧν ἀπερρίφθησαν αἱ κατὰ τοῦ πλειστηριασμοῦ ἀνακοπαί, κακῶς τὸ πρωτόδικον δικαστήριον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του ἀπέρριψεν ἁμέσως τὸν οὐσιώδη τοῦτον ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐναγομένου ἐφαρμόσαν τὸ μὴ ἐνταῦθα ἐφαρμογὴν ἔχον Ρωμαϊκὸν Δίκαιον, καθ' ὃ ἐπὶ τῆς ὑπὸ ἀνατρεπτικὴν αἴρεσιν πωλήσεως τὸν κίνδυνον τῆς καταστροφῆς τοῦ πωληθέντος φέρει ὁ ἀγοραστής ἅμα τῷ καταρτισμῷ τῆς πωλήσεως καὶ πρὸ τῆς παραδόσεως, ἐν ᾧ ἔδει ἐφαρμόζον τὸν ἐν Κρήτῃ ἰσχύοντα καὶ ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ ἔχοντα Ὁθωμανικὸν Ἀστυκὸν Κώδικα (ἄτε τοῦ πλειστηριασμοῦ καὶ τῆς ἀπορρίψεως τῶν ἀνακοπῶν συντελεσθέντων πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Νέου Ἀστυνομικοῦ Κώδικος), καθ' ὃν ὁ κίνδυνος τῆς καταστροφῆς τοῦ πωληθέντος ὁρᾷ τὸν πωλητὴν μέχρι τῆς παραδό-

σεως αὐτοῦ εἰς τὸν ἀγοραστὴν, νὰ τὰξῃ ἀποδείξει τῷ ἐναγομένῳ περὶ τοῦ εἰρημένου οὐσιώδους ἰσχυρισμοῦ του· καὶ ναὶ μὲν μετὰ τὸν περὶ μεταγραφῆς νόμον δὲν ἀπαιτεῖται καὶ παραδόσις τῶν πωληθέντων εἰς τὸν ἀγοραστὴν κτημάτων, ἀλλ' ἀναντιρρήτως, οὐδενὸς ἀντιθέτου λόγου ὑπάρχοντος, καὶ ἐν προκειμένῳ θέλει ἐφαρμοσθῇ ἀναλόγως ὁ εἰρημένος νόμος καὶ τὸν κίνδυνον τῆς καταστροφῆς τῶν ἐν πλειστηριασμῷ πωληθέντων θέλει φέρει ὁ μὲν πωλητὴς (ὀφειλέτης) μέχρι τῶν εἴκοσι ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ πλειστηριασμοῦ ἐντὸς τῶν ὁποίων διακαίουται, καταβάλλων τὸ ὀφειλόμενον, νὰ ἀκυρώσῃ τὸν πλειστηριασμὸν ἢ ἐὰν ἐγένοντο ἀνακοπαί κατὰ τοῦτου μέχρι τῆς τελεσιδίκου ἀπορρίψεως τῶν ἀνακοπῶν, ὁ δὲ ὑπερθεματιστής ἀφ' ἧς ἡδύνατο καὶ ὑπερεῖται, καταβάλλων τὸ ὑπέρθεμα νὰ παραλάβῃ τὰ ἀγορασθέντα, ἥτοι ἀπὸ τῆς παρελεύσεως τῆς εἰς τὸν ὀφειλέτην δεδομένης, πρὸς καταβολὴν τοῦ ὀφειλομένου, εἰκοστημέρου προθεσμίας ἢ ἐὰν ἐγένοντο καὶ ἀνακοπαί κατὰ τοῦ πλειστηριασμοῦ ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν γνωστοποιήσεως τῶν ἀποφάσεων, δι' ὧν ἀπερρίφθησαν τελεσιδικίως αἱ κατὰ τοῦ πλειστηριασμοῦ ἀνακοπαί ὅτε πλέον εὐρίσκεται ἐν ὑπερθέσει.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ἀριθ. 86 (1907)

Εἰσηγητὴς ὁ νομ. σύμβ. κ. Δ. Ν. ΠΑΠΑΜΙΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
Χρηματοδόματα.— τελωνειακαὶ διατυπώσεις.

Ἐπειδὴ τὰ χρηματοδόματα οὐτε ἐν τῷ δηλωτικῷ πρᾶπτι ν' ἀναγράφονται, οὐτε ἐν τῷ τελωνεῖῳ νὰ παραδίδονται, καθόσον δὲν εἶναι ἐμπορεύματα ὅπως ὑπάγονται εἰς τὰς τελωνειακὰς διατυπώσεις. Ἐπομένως ἡ ἐφεσις κρίνεται δεκτή.

ΝΟΜΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ(*)

Υδωρ ὁμβριον (aqua coelestis-aqua pluvia)

21. Τὸ ὁμβριον ὕδωρ πρὶν ἢ καταπέσῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους εἶναι *res nullius* καὶ πᾶς τις δύναται διὰ τῆς *occupatio* νὰ κυριεύσῃ τοῦτο καὶ ἐν ἄλλοτρίῳ ἔτι ἐδάφει [1]· ὁ κύριος τοῦ ἐδάφους, ἐπ' οὗ τοῦτο κατέπεσε, δὲν γίνεται παραχρῆμα ἐκ τούτου καὶ μόνου κύριος καὶ ἂν ἐπὶ τοῦτο εἰς κοιλότητα ἢ λάκκον ἐμπεσὼν ἔμεινεν ἐν τῷ κτήματι αὐτοῦ, ἐκτὸς ἂν εἴτα κατέλαβεν αὐτὸ ἢ ἐὰν ὁ λάκκος ἢ τὰφος ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τοῦ ιδιοκτήτου κατωρύχθῃ. ἵνα δηλονότι τὸ ὕδωρ συλλάβῃ, διότι οὕτω μόνον συντελεῖται ἡ *occupatio* τοῦ κυρίου τοῦ ἐδάφους [2]. Ἀλλὰ καὶ πάλιν οὕτω κατασχέθῃ ἐν τῇ τάφῳ δὲν ἀποτελεῖ *portio fundi*— συστατικὸν τοῦ ἐδάφους [3]—ἀλλ' ἂν μὴ ἄλλος τις προορισμὸς αὐτῷ ἐδόθῃ, ἀποτελεῖ πρᾶγμα αὐθύπαρ-

(*) Ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀθήναις δικηγόρου Γεωρ. Α. Μπαλῆ (συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου φύλλου).

[1] Νόμ. 3 § 1 (41.1).

[2] Ν. 55 eod. ἄλλως οἱ Γάλλοι, ἀρθρ. 552 Γαλ. Κώδ. Laurent dr. civ. VII No 223. καὶ ὁ Αὐστρ. Reichsg. τῆς 30 Μαΐου 1869 ἀρθρ. 4, 6'.

κτον κινήτην ἀποτεθειμένον ἀπλῶς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ πᾶσα ἀφαίρεσις τούτου ἀποτελεῖ κλοπὴν ἀξιόποινον.

Καταπίπτον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἐπέρχεται ὡς τυχαία ὠφέλεια ἢ ζημία (commodum, damnum) διὰ τὴν ἰδιοκτητήν τούτου. Τὸ κανονικὸν θὰ ᾔην, ὁ ἰδιοκτήτης χρώμενος τῷ δικαίωματι τῆς κυριότητός του, νὰ δύναται παντὶ τρόπῳ ν' ἀποτρέπῃ τὴν εἰς τὸ ἔδαφος αὐτοῦ εἰσβολὴν τοῦ ὑψέλιου ὕδατος, εἴτε ἐξ οὐρανοῦ ἀπυθείας εἴτε ἐκ τῶν ὑπερχειμένων ἀκινήτων προέρχεται· νὰ δύναται ἐπίσης τὸ ἀπαξ οὕτω εἰσβαλὼν ν' ἀποδιώκῃ παντὶ τρόπῳ ἐκ τοῦ ἰδίου ἐδάφους καὶ ταῦτα πάντα ἔστω καὶ ἐπὶ ζημίᾳ ἄλλων. Ἐν τούτοις τὴν σχέσιν τῶν γειτνιαζόντων ἀκινήτων ὡς πρὸς τὸν ροὴν τῶν ὑμβρίων ὁ ἄτων εὐρίσκει κανονισμένην οὕτως ὥστε ὁ τε ὑπερχειμένος καὶ ὁ χθαμαλωτέρως ἰδιοκτήτης ὑπέρστανται περιορισμοὺς ἐν τῷ δικαίωματι τῆς κυριότητος αὐτῶν. Ὁ Παῦλος ἐν Ν. 2 pr. (39.3) λέγει «In summa tria sunt per quae inferior locus superiori servit: lex, natura loci, vetustas, quae semper per lege habetur, minuentur scilicet litium causa», καὶ ὁ Οὐλπιανὸς τίθησι κανόνα ἐν Νόμ. 1 § 22 eod. «semper hanc esse servitutem inferiorum praediorum ut natura profluentem aquam excipiant». Κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας, τοιαῦτα τινὰ κανονίζουσι τοὺς γειτνιαζόντας ἰδιοκτήτας ὡς πρὸς τὸν ὑμβριον ροὴν: α') ἡ lex. Κατὰ Savigny οὕτῃ ἐνταῦθα ἀρχικῶς εἶλε τὴν ἔννοιαν τῆς διαταγῆς τῆς ἐκδοθείσης ὑπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐνταλείσεως τὴν ἰδρυσιν πόλεως ἢ ἀποικίας (lex colonica), εἴτα δὲ διαταγῆς ἀνωτέρων ἀρχῶν (Αὐτοκράτορος, Συγκλήτου) [4]. Κατὰ Dernburg εἰς τὴν θέσιν ταύτης δύναται σήμερον νὰ τίθῃ ἡ τοπικὴ συνήθεια [5]. β') ἡ vetustas, ἡ τοῦ ἀμνημονεύτου χρόνου ἀρχαιοσύνης, ἥτις semper pro lege habetur· καταστάσεις, καὶ χειροποιήτω ἐπὶ ἔργῳ ἐπεληθούσαι, ἐπιϊδόμεναι ὁμῶς ἐπὶ τῆς lex ἢ τῆς vetustas, εἶναι ἀπρόσβλητοι.

22. Ἐν ἑλλείψει τούτων ἀμφοτέρων ἔργεται κατὰ τρίτον λόγον ἡ natura agri· συμφῶνως πρὸς τὴν φύσιν τοῦ ἀγροῦ, ὁ χθαμαλωτέρως δουλεύει τῷ ὑπερχειμένῳ καὶ εἰσδέχεται τὰ φύσει ρέοντα ὑμβρία ὕδατα· τοῦτο ἐκφράζει μετὰ τῶν ἄλλων ὁ μνησθεὶς Νόμ. 1 § 22, 23 αὐτ. «aqui naturam esse servandam et semper inferiorem superiori servire» ὁ περιορισμὸς δὲν ἀπευθύνεται μόνον εἰς τὸν χθαμαλωτέρως ἰδιοκτήτην ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν ὑπέρτερον· ὥστε ἔχει διττὴν τὴν κατεύθυνσιν: α') ἵνα μὴ ὁ τοῦ χθαμαλωτέρου κύριος τὸ κατὰ φύσιν ρέον ὑψέλιον ὕδωρ διὰ χειροποιήτου ἔργου, κωλῆ ὅπως κατέρχεται εἰς τὸν ἑ-

διον ἀγρὸν—ne inferior aquam quae natura fluat, opere facto intiheat per suum agrum decurrere—β) ἵνα μὴ ὁ τοῦ ὑψηλοτέρου κύριος καταπέμπῃ τὸ ὕδωρ ἄλλως ἢ ὡς ἐκ φύσεως συνήθως ρεῖ, ne superior aliter aquam mittat, quam fluere natura solet [6]. Ἐὰν δι' ἔργων χειροποιήτων ἐναντίον τῶν περιορισμῶν τούτων γινομένων ἀπειληθῇ ζημία, δίδεται τῷ ὑπερχειμένῳ ἡ γθαμαλωτέρῳ ἰδιοκτήτῃ ἡ περὶ πλησμονῆς ὕδατος ἀγωγή (actio aquae pluviae arcendae) περὶ ἧς Ἰδιος τίτλος ἐν Πανδέκταις 39.3 [7]. Γενικῶς δ' ἐπὶ ταύτης ἰσχύουσιν αἱ ἐπόμεναι ἀρχαί: α') Καίτοι αὕτη κυρίως ἐγείρεται ἐπὶ ἐκ χειροποιήτου ἔργον πλησμονῆς ὕδατος, ἐν τούτοις ἐγείρεται ὡς ὠφέλιμος καὶ εἰς περιπτώσεις, καθ' ἃς τὸ ἔργον μὲν τοῦτο ἐξ εἰδικῶν λόγων ἐπιτρέπεται, ἐνεκα φυσικῆς ὁμῶς ἐπενεργείας ἀπεκτείνεται πλησμονῇ ὕδατος [8]. π γ. κατάπτωσις (ἐπιτροπή) προχώματος ἐκ τῆς τοῦ ὕδατος ἰσχύος (vis aquae aggerem dejecit) β') ὁ ἐντὺθεν κίνδυνος τῆς πλησμονῆς νὰ προέξηται ἐξ ὑμβρίου ὕδατος· τοιοῦτον δὲ θεωρεῖται οὐ μόνον τὸ ἐξ οὐρανοῦ καταπίπτον ἀλλὰ καὶ τὸ ἐξ οὐρανοῦ μὲν ἀλλὰ μετ' ἄλλου μινύμενον καὶ πλησμονὴν οὕτω ἐπ' αὐτόν—aquam pluviam dicimus quae de coelo cadit, atque imbre excrescit, sive per se haec aqua coelestis noceat. ut Tubero ait, sive cum alia mixta sit [9]—ἄρα καὶ τὸ ἐνοούμενον μετὰ ὕδατος ἀκινήτου τοῦτος ἢ ρέοντος, μετὰ τέλματος, λίμνης, πηγῆς, ποταμοῦ [10]· οὐχὶ δὲ μόνον ἐξ ὕδατος ποταμοῦ ἢ ρύακος, πηγῆς, αὐτοτελῶς ἄνευ ἀναμίξεως μετ' ὑμβρίου. διότι τότε ἄλλαι ἀγωγαὶ χώραν ἔχουσι· γ') ἡ προκειμένη ἀγωγή ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ ἀγροτικῶν κτημάτων οὐχὶ καὶ οἰκοδομημάτων· ἐὰν ἡ τοῦ οὐβόλου ὕδατος πλησμονὴ ζημιῶσιν οἰκοδομήν, ἢ ἐὰν ἡ πλησμονὴ λαμβάνει χώραν ἐξ οἰκοδομῆς, εἴτε ἀγρὸν εἴτε ἀγροτικὴν οἰκοδομήν ζημιῶσιν, δὲν ἐγείρεται ἡ προκειμένη ἀγωγή, ἀλλ' ἡ ἀρνητικὴ ἀγωγή περὶ τῆς δουλείας σταλαγμῶν ἢ κρουπῶν (servitus stillicidii, fluminis) [11]. δ') Ἐὰν τὸ ἔργον τὸ ἐπαγαγόν τὴν πλησμονὴν ἢ ἀπειλοῦν τοιαύτην, λάβῃ χώραν ἐν δημοσίῳ τόπῳ—in publico loco—δὲν λαμβάνει χώραν ἡ προκειμένη ἀγωγή [12]. Ὡς λόγον τούτου φέρει ὁ Νόμ. 18 eod. ὅτι διὰ τῆς προκειμένης ἀγωγῆς μόνος ὁ κύριος ἐνάγεται—causa ejus rei haec est, quod ea actione non tenetur nisi dominus solus.—Ὁ Schneider καὶ ὁ Brinz [13] θεωροῦσι τοῦτο συνεπὲς καὶ φυσικόν, ἀφοῦ τὰ res publicae δὲν ἀνήκουσι κατὰ κυριότητα, λέγονσι, τῇ Πολιτείᾳ. Τοῦτο ὁμῶς εἶναι ἀνακριδὲς διότι ὁ νόμος ὁρίζει γενικῶς δημόσιον τόπον, ὑπάρχουσι δὲ καὶ δημόσια ἀνήκοντα τῇ Πολιτείᾳ. Ὁρρότερον ἐρμηνεύει τὸ χωρίον ὁ Burckhard δεχόμενος ὅτι ὁ νομικὸς λόγος, δι' ὃν ἡ προκειμένη ἀγωγή δὲν χωρεῖ, ἔν τῷ χειροπ. ἔργον ἐγένετο ἐν δημοσίῳ τόπῳ, εἶναι ὅτι ἡ Πολιτεία κατὰ τὸ Ρωμ. Δ ὡς ἀνωτάτῃ ἀρχῇ, ἐξ ἧς πᾶσα δικαιοδοσία ἀπέρρεε, δὲν ἠδύνατο νὰ ἀναγῇ καὶ ὑποβληθῇ εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ὀργάνων αὐτῆς Νόμ. 14 Πανδ. (2.1). Ὡστε ἡ ἀνωτέρω περικοπὴ τοῦ Ν. 18 eod. τίθησι τοῦτο ὡς ἐννοούμενον καὶ λέγει ὅτι ἡ προκειμένη ἀγωγή

[3] Ὡς φρονεῖ ὁ Hesse ἐνθ' ἀνωτ. σ. 216 ἐφαλμῶς, διότι portio fundi γαιοκτηρίζεται μόνον τὸ ζῶον ὕδωρ (aqua viva, ποῖο οὐ κατωτέρω) Ν. 11 pr. (48. 24), ἐνῶ τὸ ὑμβριον δὲν εἶνε τοιοῦτον Ν. 1 § 4 (43. 22).

[4] Savigny System IV σελ. 488, Burckhard, in Gluck's Comment. Ser. der Bücher 39, 40 Theil III (1881) σελ. 352 ἐπ. Hesse σ. 224 σημ. 100 καὶ Ν. 1 § 23, Ν. 2 pr., 3, 7. Νόμ. 23 pr. (39.3)· ἄλλην ἔννοιαν δίδωσιν εἰς τὴν lex ὁ Elverh Themis N. F. I σελ. 484, 488 ὅτι σημαίνει δουλείαν τοῦ Πολ. Δ. τῶν Ρωμαίων· ἀσχετῶς πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς lex, δὲν ἀποκλείεται βεβαίως ὁ διὰ δουλείας κανονισμὸς τῶν ἄνω σχέσεων τοῦ ὑμβρίου ροῦ εἰ καὶ δὲν ἀναφέρεται αὐτόθι καὶ αὕτη. Savigny IV σελ. 490.

[5] Dernburg Ἐμπρ. § 232 σημ. 3· ἄλλην πρακτικὴ ἰσχύς τῆς lex agrorum ἀμφίβολος παρ' ἡμῖν· cf Burckhard σελ. 362 καὶ Dernburg αὐτ. θεωροῦσι τοιαύτην τὰς διατάξεις τῶν σημερινῶν ἀρχῶν ἐπὶ τῆς διανομῆς καὶ διευθετήσεως τῶν ὕδατων.

[6] Νόμ. 1 § 13 (39.3).—[7] Οὐτινος δὲ τὴν ἐρμηνείαν ἐν τῷ προμνησθέντι ἔργῳ τοῦ Burckhard.

[8] Ν. 2 § 1, 5, 7 (39.3), Burckhard σ. 571.

[9] Ν. 1 pr. § 15 αὐτ.—[10] Buckhard σ. 145.

[11] Ν. 1 § 17, 19, 20 39.3, Burckhard σ. 258· ἀλλ' ἴδε καὶ ἀρθρ. 4 τοῦ Ν. τῆς 20 Ἀπριλ. 1867.

[12] Νόμ. 3 § 3, Νόμ. 18 αὐτ.

[13] Schneider in Zeitsch. f. Civilr. u. Proc. V σελ. 356, Brinz Pand. I σελ. 687.

δὲν ἀρμόζει ἐπὶ δημοσίου τόπου διότι δὲν ἐνάγεται ἡ κατασκευαστὴς ἀλλὰ μόνος ὁ κύριος ἤτοι ἡ Πολιτεία, ἥτις ὁμοῦ πάλιν δι' αὐτὸν λόγον (τὸν ρηθέντα) δὲν ἐνάγεται. Σήμερον ἐπομένως παρ' ἡμῖν, ἐκλιπόντος τοῦ νομικοῦ λόγου, οὐτινος συνέπεια ἦν ἡ μὲν ἐφαρμογὴ τῆς προκειμένης ἀγωγῆς ἐπὶ ἔργου ἐν δημοσίῳ τόπῳ, καὶ δυναμένης καὶ τῆς Πολιτείας νὰ ἐναχθῇ ὡς πᾶν ἄλλο πρόσωπον, οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει νὰ μὴ ἐφαρμοσθῇ ἡ ἀγωγή καὶ ἐπὶ δημοσίῳ τόπου [14]. Τὴν μὴ ἰσχύον πλέον τῆς διατάξεως ταύτης δέχεται καὶ ὁ Dernburg [15]. Ἀλλὰ καὶ τὴν δόξαν τῶν Schneider καὶ Brinz ἂν δεχθῇ τις, καταλήγει καὶ πάλιν εἰς τὴν μὴ ἰσχύον τῆς διατάξεως παρ' ἡμῖν, διότι τὸ ἀρθρ. 13, 14 Ν. διακρ. κτμ. δοῖκε, ὅτι πάντα τὰ δημόσια πράγματα ἀνήκουσιν τῇ Πολιτείᾳ. ε') ἐνάγων εἶναι ὁ κύριος τοῦ βλαπτομένου κτήματος ἢ ὁ ἐμφυτευτής, ἐπιφανειοῦχος, ἐνεχυροῦχος ὁ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ οὐχὶ τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἔργου [16]. ἐναγόμενος δὲ ὁ κύριος τοῦ κτήματος, ἐφ' οὗ τὸ χειροποίητον ἔργον ἢ καὶ ὁ ἐμφυτευτής καὶ ἐπικαρπωτής [17], ἀδιαφύως ἂν ὁ ἐναγόμενος οὗτος ἦν ὁ κατασκευαστὴς τοῦ ἔργου ἢ μὴ, μὲ μόνον τὴν διαφορὰν ὅτι ἂν αὐτὸς ὁ ἐναγόμενος κατασκεύασε τὸ ἔργον, ἐξαναγκάζεται ἰδίῳ αὐτοῦ ἀναλώμασιν νὰ ἄρῃ τοῦτο, ἂν δὲ μὴ, ἐξαναγκάζεται ἀπλῶς νὰ ἀνεγῇ τὴν ἀναλώμασι τοῦ ἐνάγοντος ἄρσιν ὑπὸ τούτου [18]. ζ') διὰ ταύτης αἰτεῖται ἡ ἄρσις τῆς τὴν πληττομένην ἐπαγωγῆς καταστάσεως, ἅμα δὲ καὶ ἀποζημιώσιν, ἀλλὰ διὰ τὸν μετὰ τὴν κατάρξιν τῆς δίκης χρόνον [19]. ἰ-περιουμένης ζημίας εἰς τὸν μετὰ τὴν δικαστικὴν ἀπόφασιν χρόνον αἰτεῖται ἀσφάλεια [20]. Ω: πρὸς δὲ τὴν ζημίαν, ἥτις ἐπῆλθεν ἤδη πρὸ τῆς κατάρξεως τῆς δίκης, αὕτη δὲν ζητεῖται διὰ τῆς παρούσης ἀγωγῆς ἀλλὰ δι' οἷας δὴποτε ἄλλης, ἥς συντρέχουσι τ' στοιχεῖα, π.χ. *intdictum quod di aut clam, actio voli, actio ex lege aquilia* [21], κλπ. ζ') Ἐκ τῶν ἀρθρ. 490, 2, ε' Πολ. Δικ. φέροντο ἀπερὶ διαφορῶν ἀναγομένων ... εἰς τὴν κώλυσιν ἢ μεταβολὴν ὑδραγωγείων, ποτιστικῶν ὁχετῶν, ἐκροῶν κλπ. (*Streitigkeiten über die Hinderung oder Aenderung von Wasserleitungen Wasserungslagen, Abflüssen etc.*), κατέστη ἀρμόδιος παρ' ἡμῖν ἐπὶ τῆς act. a. pl. arcendens ὁ Εἰρηνοδίκης, ὅστις ἐπιδικάζει ἅμα καὶ ἀποζημιώσιν διὰ τὸν μετὰ τὴν κατάρξιν χρόνον καὶ ἂν ἔτι αὕτη ὑπερβαίνει τὰς 300 δρ. διότι καὶ τότε πρόνεται περὶ διαφορᾶς ἀναγομένης εἰς τὴν κώλυσιν ἢ μεταβολὴν ἐκροῶν κλπ. (ἄνωτ. § 7 in f καὶ § 20) ἐπιτροπευμένης δὲ σήμερον τῆς ἐνώσεως ἀγωγῶν, δύναται μετὰ ταύτης νὰ ἐνωθῇ καὶ ἀγωγή περὶ τῆς ζημίας διὰ τὸν πρὸ τῆς κατάρξεως χρόνον, διότι καὶ περὶ τῆς τοιαύτης πρὸ τῆς κατάρξεως ζημίας ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἔργων ἀρμόδιως δικάζει ὁ εἰρηνοδίκης καὶ πέραν τῶν 300 δραχμ. καθὼ ἀναγομένης τῆς διαφορᾶς εἰς τὴν κώλυσιν ἐκροῶν [22].

[*Ἐπεται συνέχεια]

- [14] Burckhard ἐνθ' ἄνωτ. σ. 200 ἐπ. 204 σημ. 84.
[15] Dernburg II § 232 σημ. 4' ἐν τούτοις δ' Ἀρ. Πάγος ἐθεώρησεν ἰσχύουσιν τὴν διάταξιν Ἀρ Π. 436 (1906) Θέμ. XVIII σελ. 278.
[16] Ν. 6 § 4 αὐτ., Ν. 5 § 2 (47.7), Ν. 22 (39.3).
[17] Ν. 4 § 2, Ν. 18, Ν. 22, 23 § 1 (39.3).
[18] Νόμ. 6 § 7 αὐτ. — [19] Νόμ. 6 § 6 αὐτ.
[20] Νόμ. 14 § 3, Νόμ. 6 § 6 αὐτ.
[21] Νόμ. 13, 14 pr. § 3, Ν. 16 αὐτ.
[22] Caré Luis ole l'argan. jurl. IV No 399 σελ. 17 σημ. 37 No 3 καὶ σελ. 25 σημ. 45.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἡ τελεία ἀκαταλλήλότης τοῦ ἐν τῇ ὁδῷ Σταδίου μισθωθέντος Πύργου Ἀἰφελ πρὸς χρῆσιν τοῦ φερούκου πρωτοδικείου, ἐδικαιολόγησε τὴν ἐνεργητικωτέραν δικηγορικὴν ἀπαρτέλειαν, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ βήματος ἡμῶν ἐννοοῦμεν νὰ διαμαρτυρηθῶμεν κατὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ πολιτικοῦ Τύπου δοθέντος εἰς ταύτην χαρακτηρίσμου τῆς ἀπεργίας, πρὸς ἐπιτυχίαν ἄλλων καὶ δὴ ὑπὸ πλείστων ἀποκρουομένων σκοπῶν, τῆς ὁποίας καὶ τὸ δόγμα μόνον καταρρίπτει τὸ γόητρον τοῦ ἐπαγγέλματος τῶν ὑπερασπιστῶν τοῦ δικαίου, ἀφαιρούσα δὴ τὴν αἴγλην αὐτοῦ. Ἡ ἀπεργία προσήκει εἰς τοὺς ὑπὸ οἰκονομικὴν δυναστείαν ὑποκειμένους καὶ ἐπ' ἀνταλλάγματι τὴν ἐργασίαν αὐτῶν παρέχοντας καὶ εἰς τὴν καλλιτέρευσιν τῶν ἐργατικῶν αὐτῶν τυχῶν ἀποβλέποντας καὶ σωματικῶς κάμνοντας, ἀλλ' οὐδαμῶς καὶ οὐδέποτε εἰς τοὺς ἄνδρας, οἱ ὅποιοι, λαμβάνοντες τὸ τελευταῖον χρίσμα τῆς ἐπιστήμης, ὥρμισθησαν νὰ φυλάξωσιν ἀσπίλον τὸν ἐμπιστευθέντα αὐτοῖς βωμὸν τῆς εὐρανοδόμου Θεᾶς, ἡ ἀπὸ τοῦ ὁποίου, πρὸς πραγμάτων οἰουδὴποτε σκοποῦ, ἀπόστησις θὰ ἐμαρτύρει πένθιμον ἀνταλλαγὴν τῆς ἐπιστημονικῆς τηβέννου πρὸς τὴν πατατοῦκαν τῆς χειρωναξίας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Ποινικὸν Δίκαιον τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ Κωνσταντίνου Μ. Ράλλη, διδάκτορος τῆς Θεολογίας καὶ τῆς Νομικῆς, ὑφηγητοῦ ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ, πρώην Γενικοῦ Γραμματέως παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν. Τόμος εἰς 8ον σελίδες 628. Τιμᾶται δρ. 20.

Πρόκειται περὶ ἀρετίας καὶ εὐρώστου μελέτης ἐπὶ τοῦ, δὲν εἶναι ἀτυχῶς φόβος νὰ διαψευσθῶμεν, ἀγνώστου τούτου ὑπὸ τῶν πλείστων κλάδου τοῦ δικαίου, τοῦ ἀφορῶντος εἰς ἕνα τῶν κυριωτάτων κοινωνικῶν πασαγόντων, τὸ ἱερατεῖον. Ἰδιαιτέρα περὶ τοῦ ἔργου τούτου κρίσις περιττεύει καθόλου, διότι ἤδη ὑπεβλήθη εἰς πολλὴ ἀρμοδιωτέραν βᾶσανον καὶ ἐξονύχισιν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς κατὰ τὸν ὑπ' αὐτῆς προκηρυχθέντα ἐπὶ τῷ κληροδοτήματι τοῦ ἀειμνήστου ἀρειεπισκόπου Πατρῶν καὶ Ἡλείας Κυρίλλου τοῦ Χαϊρωνίδου διαγωνισμὸν καὶ ἔτυχε καὶ τῆς ἐγκρίσεως καὶ τοῦ βραβεῖου αὐτῆς. Καὶ οὐκ ἦν ἄλλως γενέσθαι, διότι ἐν τῷ ὑπ' ὅψιν ὀγκῶδες τόμῳ περισυνελέχθη ἐν βαθείᾳ καὶ ἀσφαλεῖ ἐπιγνώσει. σύμπασα ἡ ἐπὶ τοῦ εὐρέως θέματος ὕλη, διαιρεθεῖσα ὡς εἰκὸς εἰς δύο μέρη. Ἐν μὲν τῷ πρῶτῳ, τῷ ἱερολογικῷ ποινικῷ νόμῳ, ἐταξινομήθησαν τὰ κατ' αὐτὸν ἱερατικά ἀδικήματα καὶ αἱ κατ' αὐτῶν ποιναι, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ, τῇ ἱερολογικῇ ποινικῇ δικονομίᾳ, ἀνεγράφησαν ἐν γένει τὰ περὶ τὴν δικαιοδοσίαν καὶ διαδικασίαν τῶν ἱεροδικαστηρίων, ἐν ἀμφοτέροις δὲ κατὰ τρόπον τοιοῦτον σαφῆ. διὰ τῆς ἐπικλήσεως τῶν πηγῶν καὶ τῆς ἐπ' αὐτῆς ἐπιστημονικῆς ἐπεξεργασίας ἀσφαλὴ καὶ εὐληπτον τρόπον, ὥστε νὰ ἀνοιχθῇ δι' ὅλους ἡ τέως ἀποκαλεισμένη καὶ ἄγνωστος κατὰ τοῦτο ἱερολογικὴ πύξις. Ἐπὶ τούτοις δὲν διστάζομεν νὰ προσθέσωμεν ὅτι ἡ μακρὰ μελέτη τοῦ δοκίμου καὶ ἀκαμάτου συγγραφέως θέλει ἀποδῇ ἀπαραίτητος σύντροφος οὐ μόνον δλων τῶν κληρικῶν, ἀλλὰ καὶ ὅλων τῶν νομικῶν, οἱ ὅποιοι δὲν πιστεύουσιν ὅτι τὸ ἐπιστημονικὸν στάδιον περιχλείεται ἐντὸς μόνων τῶν τοίχων τῶν ἀρχαίων τῶν δικαστηρίων.

ΘΗΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΣΤΟΛ ΑΘΑΝΑΤΩΝΣυνδρομή Έτη α δρ. 15. § Μετά δελτίου δρ. 20. § Καταχωρ. 5 σελ. λ. 5.
ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: Θ. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΑΝΑΤΟΙΑΘΗΝΑΙ
11 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1907

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νομολογία	Ἀρείου Πάγου	Πολιτική	(1906)
		Ποινική	(1907)
Νομολογία	Ἐφετερίου	Ἀθηνῶν	(1906)
		Πατρῶν	(1908)
		Ναυπλίου	(1906)
Μικτὴ Νομολογία	Αἰγύπτου		(1902)
Νομικαὶ ὁχέσεις ἐπὶ τῶν ὑδάτων ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀθῆναις δικηγόρου Γεωρ. Α. Μπαλῆ. [συνέχεια].			
Ἀλληλογραφία.			

Δὲν συνοδεύεται ὑπὸ φύλλου Κώδικος

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ἀριθ. 533 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΚΑΤΣΑΚΟΣ

*Εκμίσθωσις προικώας οἰκίας καὶ βεβαίωσις λήψεως μισθωμάτων δυνάστεως καὶ συζύγου. — ὑπόκρυψις ἀναδοχῆς ὑπό. — ἀποδεικτικὰ μέσα. — ἀδυναμία ἐγγράφου. — μαρτυρικὸν μέσον καὶ κατὰ περιεχομένου ἐγγράφου. — ἐκτιμητικὴ πιθανότης ἐπὶ ἐπιβολῇ ὁρκου δικαστικοῦ. — ἐπιβολὴ ἐπακτοῦ μὴ ἐπαχθέντος. — συζήτησις. — ἐλλειψίς καταβολῆς τελῶν. — οὐκ ἀκυρότης.

Ἐπειδὴ, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 563 ἀποφάσεως καὶ τῆς πρωτοδικου ὑπ' ἀριθ. 1385, εἰς ἣν ἐκείνη παραπέμπει, τὸ ἐφετεῖον δέχεται μὲν ὅτι ἐν τοῖς μισθωτηρίοις ὑπ' ἀρ. 2285 καὶ 703 συμβολαίοις ἔλαβον μέρος οὐ μόνον ὁ Ζ. Ν^{αα}, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀναιρεσιδλήτος σύζυγός του, ὡς ἐκμισθοῦντες πρὸς τὸν ἀναιρεσειδλῆτον τὴν ἐν αὐτοῖς ἀναφερομένην προικώαν οἰκίαν καὶ ὁμολογοῦντες τὴν προκαταβολικὴν λήψιν τῶν μισθωμάτων, ἀλλὰ συνάμα ἔκρινεν ὅτι ἡ ἀπόδειξις τοῦ ἰσχυρισμοῦ τῆς ἀναιρεσιδλήτου περὶ εἰκονικότητος τῶν συμβολαίων τούτων, ὡς γενομένων ἀπλῶς πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ ἀναιρεσειδλῆτος διὰ δάνεια, ἄτινα ἐπρόκειτο νὰ χορηγήσῃ πρὸς τὸν σύζυγον τῆς ἀναιρεσιδλήτου ὑπὸ τὴν ἀναδοχὴν ταύτης καὶ ἄτινα δὲν ἐπραγματοποιήθησαν, ἔδει νὰ ἐπιτραπῇ καὶ διὰ μαρτύρων ἐνεκεν ἀδυναμίας πρὸς ἀπόκτησιν ἐγγράφου, προσερχομένης ἐξ ἡθικῶν λόγων, ἐκ τῆς ψυχολογικῆς τούτεστι καταστάσεως ἐν ᾗ διετέλει κατὰ τὴν σύναψιν τῶν συμβολαίων, διὰ τὴν ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην τῆς λήψεως τῶν δανείων καὶ τὸν φόβον ὅτι, ζητοῦσα ἐγγράφον ἀπόδειξιν τῆς εἰκονικότητος, ἤθελεν ἀποκροισθῇ ὑπὸ τοῦ μέλλοντος δανειστοῦ οὕτω δ' ἀποφηνάμενον τὸ ἐφετεῖον, συναμορφώθη πρὸς τὸ ἀρθρον 304 ἐδ. 2 τῆς Πολ. Δικονομίας, καθ' ὃ ἡ μαρτυρικὴ ἀπόδειξις ἐπιτρέπε-

ται ἐν περιπτώσει ἀδυναμίας πρὸς ἀπόκτησιν ἐγγράφου καὶ ὅπως ἐπιτρέψῃ τοὺς μάρτυρας δὲν ἔλαβεν ὡς ἀποδεικνύμενον τὸ ἀποδεικτέον γεγονός. ἀλλ' ἐθεώρησεν ὅτι περὶ αὐτῶν τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν εἰκονικότητα γεγονότων, ὡς διευκρίνησαν ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιδλήτου καὶ ἀπετέλεσαν ἀκριβῶς τὸ θέμα τῆς διαταγθεῖσης ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου ἀποδείξεως, δὲν ἦτο εἰκτόν εἰς τὴν ἀναιρεσιδλήτον νὰ πορισθῇ ἐγγράφον ἀπόδειξιν, παρέλκει δὲ ὅλως τὸ ἐν τῇ ρηθείσῃ ὑπ' ἀριθ. 1385 ἀποφάσει, εἰς ἣν ἡ προσβαλλομένη ὑπ' ἀριθ. 563 ἀναφέρεται, λεγόμενον ὅτι ἡ τῆς γυναικὸς ἐν τοῖς μισθωτηρίοις συμβολαίοις σύμπραξις δὲν ἔχει νομικὴν ἔννοιαν καὶ σκοπὸν, ἅτε τοῦ συζύγου ὄντος διαχειριστοῦ τῆς προικῆς πρὸς τὸν χωρισμὸν αὐτῆς καὶ ἔχοντος μόνον τὸ δικαίωμα νὰ πρὸδῃ εἰς τὴν ἐκμισθωσιν τῆς προικῆς οἰκίας, διότι τοῦτο δὲν ἀναιρεῖ τὸ ἀμέσως ἀνωτέρω ἐν τῇ αὐτῇ ὑπ' ἀριθ. 1385 ἀποφάσει λεχθὲν ὅτι συνέτρεχεν ὑπὲρ τῆς γυναικὸς, καίπερ παραστάσης ὡς συμβαλλομένης, ἀδυναμία ἐξ ἡθικῶν λόγων πρὸς ἀπόκτησιν ἐγγράφου περὶ τῆς εἰκονικότητος, ἐφ' ἧς σκέψως ἰσχυρῶς στηρίζεται τὸ περὶ τῆς ἀδείας τοῦ μαρτυρικοῦ μέσου διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως, ὥστε οἱ εἰς τὴν ἄλλην ἐκείνην καὶ παρέλκουσαν κατὰ τὰ ἀνωτέρω σκέψιν ἀναγόμενοι λόγοι ἀναιρέσεως καὶ ἰδίως ὁ λόγος ὅτι παρεβιάσθη ἡ διάταξις, καθ' ἣν δύναται τις νὰ ἐκμισθώσῃ καὶ τὸ ἀλλότριον, εἶναι μάταιον νὰ ἐξετασθῶσιν (*).

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀρθρων 300—303 καὶ 304 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἡ ἐν τῷ τελευταίῳ ἀρθρῷ ἐξαίρεσις περὶ τῆς ἀδείας τοῦ μαρτυρικοῦ μέσου κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἦτο ἀποδεικνύμενος ἀδύνατον νὰ προμηθευθῇ τις ἐγγράφον ἀπόδειξιν, χωρεῖ καὶ ὅταν πρόκειται νὰ ἀποδειχθῇ τι ἐναντίον ἢ ἐκτὸς τῶν περιεχομένων τοῦ ἐγγράφου, ὅτε, κατὰ τὸν ἐν τῷ ἀρθρῳ 303 κανόνα, αποκλείεται ἡ μαρτυρικὴ ἀπόδειξις καὶ ἐπὶ ἀντικειμένῳ ἐπὶ ἀξίας κατωτέρας τῶν πεντήκοντα δραχμῶν οὐδ' ἀντίκειται εἰς τὴν

(*) Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν εἴναι ἀντιληπτὸν εἶναι πῶς ἐγένετο ἡ ἀναδοχὴ τοῦ χρέους τοῦ συζύγου διὰ τῆς συμπαραστάσεως τῆς συζύγου καὶ τῆς παραδοχῆς τῆς εἰκονικῆς καὶ ἐξασφάλισιν δανείου τοῦ συζύγου σκοπούσης ἐκμισθώσεως, ἀφ' οὗ τὴν ἐξασφαλιστικὴν ταύτην ἐκμισθωσιν καὶ τὴν πρὸς τὸν σκοπὸν δανείου προκαταβολικὴν παροχὴν τῶν μισθωμάτων ἡδύνατο νὰ ἐνεργήσῃ ἀπολύτως καλῶς καὶ ὁ σύζυγος ἐν τῷ δικαίωματί του ὡς προικολήπτου ἡ τάχα ἡ ἔννοια τῆς ἀνω ἀποφάσεως εἶναι ὅτι τὸ ἐξεταστέον ἦτο μόνον ἐὰν καλῶς ἢ κακῶς ἐπετραπῇ τὸ ἐκμισθωτικὸν μέσον καὶ οὐδὲν πλέον.

ἐκδοχὴν ταύτην τὸ ἄρθρον 404 τῆς αὐτῆς Δικονομίας, ὁρίζον ὅτι ἡ τῆς μεταβολῆς ἢ εἰκονικότητος τοῦ δημοσίου ἐγγράφου ἀποδείξεις δύναται νὰ γενῇ μόνον κατὰ τὸν ἐν τοῖς ἄρθροις 300 καὶ 303 ὡρίσμενον τρόπον, διότι ἡ διάταξις αὕτη, ὑποκειμένης εἰκονικότητος μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων, ἀναφέρεται εἰς τὸν κανόνα ὅτι δὲν ἐπιτρέπονται μάρτυρες ἐναντίον ἢ ἐκτὸς τοῦ περιεχομένου τοῦ ἐγγράφου, χωρὶς νὰ θίγῃ τὸ παράπαν τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 304 ἐδ. 2 ἐξαιρέσιν ἐπὶ ἀδυναμίας πρὸς ἀπόκτησιν ἐγγράφου, ἣτις εἶναι γενικὴ καὶ ἐφαρμόζεται εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον κατὰ τὰ προεκτεθέντα, δὲν ἐδέχθη ὅτι ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἦν ὅτι ἔλαβεν οὕτῃ τὰ πᾶσα τῶν μισθωμάτων καὶ ἔδωκε ταῦτα εἰς τὸν σύζυγόν της, ἀλλ' ὅτι τὰ μισθωτήρια συμβόλαια ἦσαν εἰκονικὰ κατὰ τὴν φαινομένην μίσθωσιν καὶ λήψιν τῶν μισθωμάτων, ὡς ὑποκρύπτοντα δάνεια μέλλοντα δοθῆναι τῷ ἀνδρὶ ὑπὸ τὴν ἀναδοχὴν τῆς γυναικὸς, ἀλλὰ μὴ δοθέντα.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 563 ἀποφάσεως, δέχεται ἀφ' ἐνὸς μὲν ὅτι ἐν τῷ θέματι τῆς διαταχθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1385 ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου ἀποδείξεως περιέχοντα τὰ ἐναγόμενα εἰς τὴν εἰκονικότητα πραγματικὰ στοιχεῖα οὐ μόνον ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑπὸ τοῦ Ζ. Ν^{***} ἐκμίσθωσιν καὶ λήψιν τῶν μισθωμάτων, ἀλλὰ καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὴν τῆς ἀναιρεσιβλήτου παράστασιν ἐν τοῖς συμβολαίοις, ὡς ἐπίσης ἐκμίσθωσας καὶ λαβούσας τὰ μισθώματα, ἀφ' ἑτέρου δ' ὅτι ἐκ τῶν διεξαχθεισῶν ἀποδείξεων σφόδρα πιθανὸν ἀπέβη τὸ ἐπιβληθὲν τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ περὶ τῆς ἐν λόγῳ εἰκονικότητος θέμα καὶ ὅτι ἦν ἐπιβλητέος αὕτῃ ἀναπληρωτικὸς ὅρκος, ἀνθ' οὗ ὅμως ἐπιβάλλει τὸν ἐπακτὸν ὡς προτιμώμενον κατὰ νόμον τούτων τεθέντων, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ὁ ἀναιρεσιβλήτων δὲν ἐπήγαγε τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ ὅρκον ἐπὶ τοῦ μέρους τοῦ τῆς ἀποδείξεως θέματος, τοῦ ἀναγομένου εἰς τὴν εἰκονικότητα τῆς καὶ ὑπὸ ταύτης μισθώσεως καὶ ὁμολογίας λήψεως τῶν μισθωμάτων, οὐδὲν ἔχει συμφέρον ὅπως ζήτησιν τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως, ὡς ἐπιβαλλομένης κατὰ τὸ μέρος τοῦτο ἐπακτὸν ὅρκον ἀνεπαγωγῆς, διότι οὕτω προᾶξάν τὸ ἐφετεῖον καὶ ἐπιβαλὼν τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ ἐπακτὸν ὅρκον ἀντὶ τοῦ κατὰ τὸ πόρισμα τῶν ἀποδείξεων ἐπιβλητέου ἀναπληρωτικοῦ, οὐ μόνον δὲν ἔβλαψε τὸν ἀναιρεσιβλήτων, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἐναντίας ἐβελτίωσε τὴν θέσιν του διὰ τὸ ἐνδεχόμενον τῆς ἀντεπαγωγῆς, ἣτις εἶναι δεκτὴ μόνον ἐπὶ τοῦ ἐπακτοῦ ὅρκου (ἄρθρ. 352 καὶ 353 τῆς Πολ. Δικονομίας), κατ' ἀκολουθίαν οἱ σχετικοὶ λόγοι ἀναιρέσεως ἀπωθοῦνται δι' ἑλλειψίν νομίμου συμφέροντος, κατὰ τὸ ἄρθρον 813 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας).

Ἐπειδὴ, οὐτε ἐκ τοῦ ἄρθρου 32 τοῦ ΑΧΚΕ' τοῦ 1887 περὶ Χαρτοσήμου Νόμου, ὁρίζοντος ὅτι τὰ δικαστήρια καὶ πᾶσα δημοσία ἀρχὴ ἔχουσι δικαίωμα νὰ ἀπαιτήσωσι πρὸ πάσης ἐνεργείας παρὰ τῶν ἐνδιαφερομένων τὴν προκαταβολὴν τοῦ νομίμου τέλους χαρτοσήμου διὰ τὰ εἰς τὰς ὑποθέσεις αὐτῶν ἀναγκαῖα ἐγγράφα, οὔτε ἐκ τοῦ ἄρθρου 208 τῆς Πολ.

Δικονομίας, ὁρίζοντος ὅτι, διαρκούσης τῆς διαδικασίας. προκαταβάλλει ὁ προκαλὼν δικαστικὴν τινα πρᾶξιν διάδικος τὰ ἔξοδα, συνάγεται ὅτι εἶναι ἄκυρος ἡ γενομένη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου συζήτησις τῆς ὑποθέσεως ἀνευ προκαταβολῆς τῶν διὰ τὴν σύνταξιν τῆς ἀποφάσεως καὶ τῶν πρακτικῶν ἀπαιτούμενων τελῶν χαρτοσήμου· τούναντίον μάλιστα, ἦτοι τὸ κύρος τῆς συζητήσεως, προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀπὸ 6 Δ)βρίου 1837 Β. Διατάγματος, καθ' ὃ οἱ δικαστικοὶ γραμματεῖς ὑποχρεοῦνται ἐπὶ ἰδίᾳ αὐτῶν εὐθύνη νὰ ἀπαιτῶσι καὶ νὰ λαμβάνωσι τὴν προκαταβολὴν τῶν τελῶν τούτων, καθιστάμενοι ἐνεκα τούτου ὑπόλογοι πρὸς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, καὶ ἐκ τῶν ἄρθρων 240—243 τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, δι' ὧν, ἀρ' ἐνὸς μὲν παρέχεται τῷ γραμματεῖ δικαίωμα ἐπιστάσεως τῶν ἐγγράφων μέχρις ἀποτίσεως τῶν τελῶν, ἀρ' ἑτέρου δὲ ὁρίζεται ἡ διαδικασία, καθ' ἣν ταῦτα κηρύττονται εἰσπράξιμα καὶ δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς πληρωμὴν ὁ χρεώστης παρσυθὺς διὰ τῆς βίας· οὕτω δ' ἀπορηνάμενον καὶ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 563 ἀποφάσεως ἐν σχέσει πρὸς τὴν προσημειωθεῖσαν ἐρημοδικίαν, ἐφ' ἣς ὁ ὑπ' ἀριθ. 312 ἀπόφασις ἐξεδόθη, οὐδὲως ἡμάρτεν.

Ἐπειδὴ ἡ δευτέρα τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων ὑπ' ἀριθ. 1868 δὲν ἔκρινεν ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν πρῶτην ὅτι ἡ συζήτησις τῆς ὑποθέσεως εἶναι ἄκυρος, ἂν μὴ προκαταβληθῶσι τὰ τέλη, ἀλλ' ὅπως ἀπορρίψῃ τὰς κατὰ τῆς ὁρκοδοσίας ἀντιρρήσεις, ἀφ' ἐνὸς μὲν ἔκρινεν ὅτι ὁ ἐπιβληθεὶς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 563 ἀποφάσεως ὅρκος, ἐκ τῆς δόσεως τοῦ ὁποίου ἠρτήθη ἡ ὁριστικὴ αὐτῆς, ἐδόθη κατὰ τοῦπος, ἀφ' ἑτέρου δὲ βεβαίωσεν ὅτι πρὸ τῆς δόσεως αὐτοῦ δὲν ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ ἐφετείου ἀπόφασις ἀναστέλλουσα τὰ ἀποτελέσματα τῆς ὁρκοδοσίας μέχρις ἐκδικάσεως τῶν ἀντιρρήσεων, παρέλκει δ' ὅπως ἡ μνεῖα τοῦ λόγου, δι' οὗ τὸ ἐφετεῖον δικαιολογεῖ τὴν μὴ ἐκδοσιν ἀποφάσεως, τῆς ἁλλείψεως τούτεστι προκαταβολῆς ἢ ἄλλης αἰτίας, ἀφοῦ ἀρκεῖ ἡ ἀρνητικὴ βεβαίωσις ὅτι ἀπόφασις δὲν ἐξεδόθη, ὅπως στηρίξῃ τὴν κρίσιν τοῦ ἐφετείου.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1868 ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον δὲν ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ πρακτικοῦ τῆς ὁρκοδοσίας, ὅπως ἐξαγάγῃ ἐξ αὐτοῦ, ὅτι ἐξεδόθη πρὸ ταύτης ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου ἀναβαλοῦσα ν' ἀποφανθῇ ἐπὶ τῶν ἀντιρρήσεων, ἀλλ' ἐκ τούναντιοῦ ὅπως ἐξαγάγῃ ὅτι τὸ ἐφετεῖον δὲν προέβη τὸ παράπαν εἰς τὴν ἐκδοσιν ἀποφάσεως, δι' ἣς νὰ κρίνῃ ὅπωςδὴποτε καὶ ἰδίως νὰ διατάξῃ τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐπελεύσεως τῶν ἐκ τῆς δόσεως τοῦ ὅρκου συνεπειῶν, ἐπὶ ψευδοῦς ἢ ἀπροϋποθέσεως ἐρείδεται ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου τελευταῖος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου.

Ἀριθ. 534 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΚΑΤΖΑΚΟΣ

Δημοπρασία προμηθείας ὑπὸ ἔγκρισιν ὑπουργοῦ. — Ἐγκρίσις ὑπὸ νεωτέρους ὄρους. — ἰσοδύναμος ἀρνήσει. — ἀδιάφορος ἐδφαλμένη γνωστοποίησις ἐγκρίσεως ὑπὸ νομάρχου.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον δὲν δέχεται ὅτι τὸ ὑπ' ἀριθ.

6194 έγγραφον τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, τὸ διαλαμβάνον περὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐγκρίσεως τῶν πρακτικῶν τῆς δημοπρασίας, ἐγνωστοποιήθη τῷ ἀναιρεσεύοντι καὶ ἔλαβεν οὗτος γνῶσιν αὐτοῦ πρὸς τῆς κοινοποιήσεως ἢ ἅμα τῇ κοινοποιήσει τῆς ἐγκρίσεως, εἰς τὴν προέβη ὁ Νομάρχης πρὸς αὐτὸν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2302 ἐγγράφου του, ἀλλ' ἀπλῶς ὅτι ἔλαβεν ὁ ἀναιρεσεύων γνῶσιν τῆς ἐγκρίσεως, ὡς διὰ τοῦ εἰρημένου ὑπ' ἀριθ. 6194 ἐγγράφου διετυκώθη καὶ τῶν ἐν αὐτῷ περιλαμβανομένων ὥρων, συμφῶνως καὶ πρὸς τὰ ἐν αὐτῇ τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ τοῦ ἀναιρεσεύοντος ἐκτιθέμενα, ἥτοι μετὰ τὴν κοινοποίησιν τοῦ ἐγγράφου τοῦ Νομάρχου τοῦτο δὲ κατάδηλον καθίσταται ἐκ τῶν ἐν τέλει τῆς δευτέρας αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐπιφερομένων ὅτι ἡ ἐσφαλμένη ὑπὸ τοῦ Νομάρχου γνωστοποιήσις δὲν συνεπάγεται τὴν ὑπουργικὴν ἐγκρίσιν. Ἀβάσιμος ἄρα ἐλέγχεται ὁ ἐπὶ τῆς ἐναντίας ἐκδοχῆς ἐρεϊδόμενος λόγος ἀναιρέσεως.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον δεχθὲν, συμφῶνως πρὸς τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσεύοντος, ὅτι ἡ περὶ τῆς κρίσεως σύμβασις τῆς προμηθείας ἄρτου θὰ ἐτελείτο κατὰ τοὺς προδηλωθέντας ἐν τῇ διακηρύξει ὅρους διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἐγκρίσεως τῶν πρακτικῶν τῆς δημοπρασίας, συνάμα δὲ κρίναν ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ Νομάρχου Ἀτιτικῆς γνωστοποιήσις τῷ ἀναιρεσεύοντι περὶ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ ὑπουργοῦ, ὡς ἀπολύτως ἐπελθούσης δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων, προέβη εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ ὑπουργὸς, δυνάμενος νὰ ἐγκρίνῃ ἢ νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἐγκρίσιν, εἶχε τὴν ἐξουσίαν καὶ νὰ διατυπώσῃ τὴν ἀρνήσιν αὐτοῦ διὰ τῆς ἀντιπροτάσεως νέων ὥρων μὴ περιεχομένων ἐν τῇ διακηρύξει καὶ ἀποκρουομένων ὑπὸ τοῦ ἀντισυμβαλλομένου, ἐξ ὧν ἤρτησε τὴν περὶ τῆς ἐγκρίσεως δῆλωσιν, διότι καὶ τοῦτο οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ ἀρνήσις τῆς ἐγκρίσεως· οὕτω δὲ ἀποφηνάμενον τὸ ἐφετεῖον οὐδένα νόμον παρεδίασε καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι ἀναιρέσεως καταπίπτουσιν ὡς καὶ ὅτεροι ὅτι ἐσφαλμένως ἐξετιμήθη τὸ περιεχόμενον τῆς διακηρύξεως, τοῦθ' ὅπερ ἄλλως, ὡς ἀναγόμενον εἰς τὴν ἐρμηνείαν ἐγγράφου, διαφεύγει τὸν ἐλεγχον τοῦ Ἀρ. Πάγου (ἄρθρ. 810 ἐδ. 2 τῆς Πολ. Δικονομίας),

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ἀναιρέσεως ὅτι τὸ ἐφετεῖον ἀφῆκεν ἀναιτιολόγητον ἢ δὲν κατέστησεν ἀντικείμενον ἀποδείξεως τὸν διὰ τῶν ἐνώπιον αὐτοῦ προτάσεων ὑποβληθέντα ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσεύοντος, ὅτι τὸ πρὸς τὸν Νομάρχην ἐγγραφον τοῦ ὑπουργοῦ δὲν περιείχον ὅρους ὡς πρὸς τὴν ἐγκρίσιν, οὕτως ἰσχυρίσθη τοῦτο πρωτοδικῶς τὸ Δημόσιον καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἀπαράδεκτως ἐπραττε τοῦτο ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου τὸ πρῶτον, καὶ ὅτι κατόπιν προσετέθησαν ἐν τῷ διαληφθέντι ἐγγράφῳ οἱ ἐν λόγῳ ὅροι, ἀντιστρατεύεται πρὸς τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, ἥτις δὲν δύναται νὰ μεταβληθῇ διὰ τῶν προτάσεων (ἄρθρον 158 Πολ. Δικονομίας)· πράγματι, ὡς ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς ἀποδεικνύεται, αὕτη ἐρείδεται εἰς τὴν σύμβασιν τῆς προμηθείας, ὡς τελεσθεῖσαν διὰ τῆς ἐγκρίσεως, ἥτις ἀνεκοινώθη μὲν τῷ ἀναιρεσεύοντι ὑπὸ τοῦ Νομάρχου, ὡς ἄνευ ὁ-

ρων ἐπελθούσα, ἀλλ' ἐν ᾧ κατ' ἀλήθειαν ἐν τῷ περὶ αὐτῆς ἐγγράφῳ τοῦ ὑπουργοῦ ὑπ' ἀριθ. 6194 περιείχοντο δύο νέοι ὅροι ἀλλοτρίοι πρὸς τὴν διακηρύξιν, οἵτινες ἔδωκε κατὰ τὴν ἀξιῶσιν τοῦ ὑπουργοῦ νὰ περιληφθῶσιν ἐν τῷ συνταχθησομένῳ συμβολαίῳ· πρόηλον δὲ εἶναι, ὅτι μέρος τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς ἀποτελεῖ ἡ ἐγκρίσις, τῆς ὁποίας ἀπλήν ἀρνήσιν καὶ οὐχὶ ἰσχυρισμὸν τοῦ Δημοσίου ἐνέχει ἡ ἐν τῇ σχετικῇ δηλώσει διατύπωσις νέων ὥρων, ἐξ ὧν ἤρτηθη ἡ ἐγκρίσις· καὶ ἀνεξαρτήτως δὲ τοῦ περιεχομένου τῆς ἀγωγῆς, τὸ ἐφετεῖον ἐξ αὐτοῦ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 6194 ἐγγράφου ἐπέισθη ὅτι ὁ ὑπουργὸς ἐδήλωσεν ἐν αὐτῷ τὴν ἐγκρίσιν καὶ ἀποδοχὴν τοῦ ὑπὸ νέους ὅρους, τὸ δὲ ἐγγραφον τοῦτο ὡς δημόσιον, παρείχε κατὰ νόμον τελείαν ἀποδείξιν, μὴ δυνάμενον νὰ πολεμηθῇ ἢ διὰ τῆς ἐπὶ πλαστογραφίᾳ προσβολῆς (ἄρθρα 400, 403, 436 καὶ 453 Πολ. Δικονομίας).

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον δὲν ἐδέχθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ὁ ὑπουργὸς εἶχε δικαίωμα ἐγκρίνων νὰ προσθέσῃ ἐν τῇ περὶ τούτου δηλώσει νέους ὅρους ὑποχρεωτικούς διὰ τὸν ἀναιρεσεύοντα. ἀλλ' ὅτι ὡς ἡδύνατο ν' ἀρνηθῇ τὴν ἐγκρίσιν, οὕτως ἡδύνατο νὰ ἐξαρτήσῃ αὐτὴν ἐκ νέων ὥρων ἀλλοτρίων πρὸς τὴν διακηρύξιν, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας ἐγένετο ἡ δημοπρασία καὶ ἀποκρουομένων ὑπὸ τοῦ ἀντισυμβαλλομένου, διότι τοῦτο ἰσχυρὰ πρὸς ἀρνήσιν τῆς ἐγκρίσεως ἐπὶ ψευδοῦς ἢ ἀπροϋποθέσεως ἐρείδονται οἱ ἐναντίοι λόγοι ἀναιρέσεως.

Ἐπειδὴ οὐδεμία ἀντίφασις ὑπάρχει ἐν ταῖς σχέσεσι τοῦ ἐφετείου, ὡς δεχομένου δῆθεν καὶ μὴ δεχομένου τὴν ἐγκρίσιν, διότι σαφὲς εἶναι τὸ αἰτιολογικὸν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ἐγκρίσις δὲν ὑπάρχει, ὡς δηλωθεῖσα ὑπὸ ὅρους, ὅπερ ἰσχυρὰ πρὸς ἀρνήσιν ἐγκρίσεως, πρὸς τὴν ὁ ὑπουργὸς εἶχε πλήρως δικαίωμα.

Ἀριθ. 535 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΧΑΤΖΑΚΟΣ

Μισθωτήριο. - ἀνθήσεις διεκδικήσεως ἀνακαλυπτομένων ἀκινήτων καὶ χρῆσις ἐπὶ μισθώσει. - οὐ μεταγραφτέα παραχώρησις διεκδικητικῆς ἀγωγῆς. - περίσθις σπυρίγματα ἀποφάσεως. - βάσις κατοχῆς ἐπὶ ὠριμμένων χρόνων. - ἀντίθεσις ἀμνημονεύτων χρόνων. - ἐκτίμησις θέματος. - ἐπαγωγή ὁρκου ἐν ἐφετείῳ. - μετὰ δόδιν πρωτοδικῶς μετ' ἐκτίμησιν ἀποδείξεων καὶ ὑπὸ ἐφετείου. - ἐπαγωγή ὁρκου περὶ ἡδόνος διαρκείας παραγραφῶν. - περιττὴ μετὰ δόδιν περὶ μεζονος διαρκείας τοιούτων.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δέχεται ὅτι κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ μισθωτηρίου συμβολαίου μεταξὺ τῆς ἐκμισθωτρίας Μονῆς Φανερωμένης καὶ τοῦ μισθωτοῦ ἐνάγοντος Α. Κ^α ἀπέκτησε οὗτος τὸ δικαίωμα καὶ ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν, ἵνα ἀνακαλύπτων τυχὸν ἀκίνητα κτήματα τῆς Μονῆς ἐκ τῶν ἐν τῇ μισθώσει περιληφθέντων, ἅτινα κατεπατήθησαν ὑπὸ τρίτων, διεκδικῇ αὐτὰ ἰδίᾳ δαπάνῃ κατὰ τῶν κατ' ἔργον καὶ ἐγκαθιστάμενος ἐν τῇ κατοχῇ αὐτῶν ἀνταρπάξας

τοὺς καρπούς αὐτῶν ὡς μισθώτης καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς μισθώσεως· ἐπὶ τῇ βάσει δὲ ταύτῃ, προβάλλοντας τοῦ ἐφετείου εἰς τὴν ἐρευναν καὶ ἐπίδικασιν τῆς προκειμένης ἀγωγῆς τοῦ Α. Κ^{***}, ὡς διωκούσης τὴν ἀναγνώρισιν τῆς κυριότητος τῆς Μονῆς ἐπὶ τοῦ ἐν αὐτῇ ἀναφερομένου τεμαχίου δάσους τοῦ ὑπὸ τῶν ἀναιρεσειόντων κατεχομένου, τὴν ἀπόδοσιν αὐτοῦ εἰς τὸν ἐνάγοντα ὡς μισθωτὴν, προσεῖτε δὲ καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ εἰσοδημάτων ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς μισθώσεως, προδήλως ἔπεται ὅτι ὁ νομικὸς χαρακτηρισμὸς, ὅστις προσήκει εἰς τὴν τοιαύτην ὑπὸ τοῦ Α. Κ^{***} ἀσκήσιν τῆς ἀγωγῆς, εἶναι ὁ τῆς ἐκχώρησεως τῆς ἐμπραγμάτου ἀξιώσεως ὅτι τοῦτέστι νομιμοποιεῖται οὗτος ὡς ἐκδοχέως τῆς περὶ διεκδικήσεως ἀγωγῆς, ἀσκῶν ἀλλότριον μὲν δικαίωμα ἀλλ' ἐν ἰδίῳ συμφέροντι· πράγματι ἐκ τῶν Νόμ. 8 καὶ 9 Κώδ. (4.39) καὶ 21 in fine II. (18.4) σαφῶς προκύπτει ὅτι ἐπιτρέπεται ἡ ἐκχώρησις τῆς ἀξιώσεως, τῆς ἐκ τῆς προσβολῆς ἐμπραγμάτου δικαιώματος γεννηθείσης, καὶ ὅτι ἡ ἐκχώρησις αὕτη παρέχει εἰς τὸν ἐκδοχέα τὴν ἐξουσίαν τῆς ἐνασκήσεως τῆς ἀξιώσεως, μὴ μεταβιβάζουσα τὸ δικαίωμα αὐτὸ, ἀλλὰ σκοποῦσα κατὰ τὰς περιστάσεις εἴτε τὴν διὰ τῆς λήψεως τῆς κατοχῆς τοῦ πράγματος, εἰς τὴν παροχὴν τοῦ ὁποῖου ἀφορᾷ ἡ ἀξίωσις, κτήσιν τοῦ δικαιώματος, εἴτε τὴν διὰ τῆς λήψεως τοῦ πράγματος ἀσκήσιν ἐτέρου ἐπ' αὐτοῦ δικαιώματος, ἑστῶ καὶ προσωπικοῦ ἐκ συμβάσεως μεταξὺ τοῦ ἐκχωρητοῦ καὶ τοῦ ἐκδοχέως. Ἐντεῦθεν δ' ἔπεται ὅτι ἐνὸς μὲν ὅτι διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς προκειμένης ἀγωγῆς οὐδαμῶς παρεβιάσθησαν αἱ προμνημονευθεῖσαι διατάξεις τοῦ ἀστυνομικοῦ δικαίου, ἀφ' ἐτέρου δ' ὅτι τῆς ἐκχώρησεως τῆς διεκδικητικῆς ἀγωγῆς γενομένης ἐπὶ τοῦ προκειμένου κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ ἐφετείου δεκτὰ γενόμενα, οὐχὶ ὅπως ὁ μισθωτὴς διὰ τῆς λήψεως τοῦ ἀκινήτου καταστῇ κύριος αὐτοῦ, ἀλλ' ὅπως ἀσκήσῃ ἐπ' αὐτοῦ τὰ ἐκ τῆς μισθώσεως δικαίωματα καὶ συλλέξῃ τοὺς καρπούς, οὐδαμῶς ἀπετέλει στοιχεῖον τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς, οὐδ' ἀντικείμενον ἐρεύνης τοῦ ἐφετείου, ἂν τὸ περιέχον τὴν ἐκχώρησιν τῆς διεκδικητικῆς ἀγωγῆς μισθωτῆριον συμβόλαιον μετεγράφῃ, διότι τὰ ἄρθρα 1 καὶ 4 τοῦ περὶ Μεταγραφῆς Νόμου, ἀπαιτοῦντα πρὸς μεταβίβασιν τῆς κυριότητος τῶν ἀκινήτων τὴν μεταγραφὴν τῆς περὶ μεταβιβάσεως μεταξὺ ζώντων πράξεως, περιλαμβάνουσι καὶ τὴν διεκδικητικὴν ἀκινήτου κτήματος ἀγωγὴν, θεωρουμένου, κατὰ τὸ ἄρθρ. 12 τοῦ περὶ διακρίσεως κτημάτων Νόμου, ὡς ἀκινήτου, μόνον ὡς σκοπὸς τῆς μεταβιβάσεως τῆς ἐν λόγῳ ἀγωγῆς εἶναι ἡ διὰ τῆς λήψεως τοῦ κτήματος κτήσις τῆς κυριότητος αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἐκδοχέως.

Ἐπειδὴ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκ τῶν διδομένων τοῦ ἐφετείου προκυπτούσης ἐκχώρησεως ἀρκούσης πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι δεκτὴ ἐστὶν ἡ ἀγωγή τοῦ ἐνάγοντος ἐκδοχέως, ἔπεται ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ ἐφετείου ἐν τῇ αὐτῇ ἀπόφασί περισπῶς λεγόμενα περὶ ἀσκήσεως τῆς ἀγωγῆς ὑπὸ τοῦ Α. Κ^{***} ὡς ἐντολοδόχου τῆς Μονῆς καὶ ἐν ὀνόματι αὐτῆς καὶ ἐπαρμένα ἂν ὦσι, δὲν ἀσκούσιν ἐπιρροὴν τινα ἐπὶ τοῦ

διατακτικοῦ καὶ οἱ εἰς αὐτὰ ἀναγόμενοι δεύτερος καὶ τρίτος λόγοι τοῦ προσθέτου δικογράφου εἶναι μάταιον νὰ ἐξετασθῶσιν.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐκ τῆς ὀγδόης αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀποδεικνύεται, τὸ ἐφετεῖον δέχεται ὅτι καὶ βάσις τῆς ἀγωγῆς καὶ περιεχόμενον τοῦ ταχθέντος διὰ τῆς πρωτοδίκου ὑπ' ἀριθ. 7783 ἀποφάσεως καὶ τῆς ἐρεσίμου ὑπ' ἀριθ. 806 θέματος ἀποδείξεως, εἶναι ὅτι τὸ ἐπίδικον κτῆμα κατέχει ἡ Μονὴ διανοίᾳ κυρίου καὶ καλῇ τῇ πίστει πρὸ δύο αἰώνων, ἐπὶ ψευδοῦς ἄρα προϋποθέσεως ἐρείδεται ὁ ἐναντίος λόγος ἀναιρέσεως ὅτι τὸ ἐφετεῖον ἐξέλαβεν ὡς βάσιν τῆς ἀγωγῆς ἡ περιεχόμενον τοῦ ἐν λόγῳ θέματος τὴν ἀμνημονεύτον κατοχὴν, ἐν ᾧ ἀφ' ἐτέρου ἡ ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀπόφασί κρίσις ὅτι ἡ παρατηρουμένη ἐν τῇ διατυπώσει τοῦ θέματος τοῦ διὰ τῆς πρωτοδίκου ὑπ' ἀριθ. 2351 ἀποφάσεως ἐπιβληθέντος ἀνακληρωτικοῦ ὅρκου παραλλαγὴ ἐστὶ ἡ Μονὴ κατεῖχε διανοίᾳ κυρίου καὶ καλῇ τῇ πίστει πρὸ ἀμνημονεύτων ἐτῶν, ἀντὶ πρὸ δύο αἰώνων, ὡς εἶχε τὸ θέμα τῆς ἀποδείξεως, οὐδόλως καθιστᾷ ἀλλοίον τὸ τοῦ ὅρκου θέμα, καθίσσον ἐν τῇ περὶ ἀμνημονεύτων ἐτῶν ῥήσει περιλαμβανέται ὅπως δὴποτε χρονικὸν διάστημα ἀνώτερον τῆς τριακονταετίας πρὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ τῆς ὑπὸ τῶν ἐναγομένων καταλήψεως, ἡ κρίσις αὕτη ἀναγομένη εἰς τὴν ἐρμηνείαν τοῦ διατυπωθέντος ὅρκου ἐν σχέσει πρὸς τὸ θέμα τῆς ἀποδείξεως, διαφεύγει τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρ. Πάγου (ἄρθρ. 810 ἐδ. 2 Πολ. Δικ.).

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν προσαγομένων ἐγγράφων προτάσεων τῶν ἀναιρεσειόντων τῆς ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου συζητήσεως, οὐδόλως ἀποδεικνύεται ὅτι ὑπέβαλον οὗτοι παράπονον κατὰ τῆς πρωτοδίκου ὑπ' ἀριθ. 2351 ἀποφάσεως ἢ τῶν μετ' αὐτὴν ἐκδοθεισῶν διὰ παράλειψιν ἐπιβολῆς ἐπ' αὐτοῦ ὅρκου, ἤτοι ἐπαχθέντος ὑπ' αὐτῶν πρωτοδικῶς ἐπὶ τοῦ ἐπιβληθέντος τῷ ἐνάγοντι καὶ τῇ Μονῇ θέματος πρὸ τῆς δόσεως τοῦ ἐπιβληθέντος τοῖς ἰδίοις περὶ τούτου ἀναγκαίου ὅρκου, ἡ δὲ ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ἐπαγωγή, ἀφοῦ τοῦτο διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐπεκύρωσε τὴν γενομένην ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2351 ἀποφάσεως ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων καὶ ἐπιβολὴν τοῦ ἀναγκαίου ὅρκου καὶ ἐδέξατο ὅτι εἶχεν ἡδὴ οὗτος δοθῇ, ἣν προδήλως ἀπαράδεκτος, ἀποκρουομένη ἐκ τοῦ ἀμαχῆτου τεκμηρίου τοῦ ἐκ τῶν ἄρθρ. 357 καὶ 382 τῆς Πολ. Δικονομίας προκύπτοντος καὶ δὲν εἶχεν ὑποχρέωσιν τὸ ἐφετεῖον νὰ σκεφθῇ περὶ αὐτῆς· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐπαγωγὴν ὅρκου ὑπὸ τῶν ἀναιρεσειόντων ἐπὶ τῶν ἐπιβληθέντων αὐτοῖς θεμάτων ἀποδείξεως περὶ τεσσαρακονταετούς, ἢ τριακονταετούς, ἢ δεκαετοῦς διανοίᾳ κυρίου καὶ καλῇ τῇ πίστει ὑπ' αὐτῶν καὶ τῶν δικαιοπαρόχων τῶν πρὸ τῆς ἀγωγῆς κατοχῆς καὶ περὶ ἐθίμου, καθ' ὃ ἴσχυεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐναντίον τῆς Μονῆς ἡ τριακονταετής καὶ ἡ δεκαετής παραγραφή, ἀφ' οὗ τὸ ἐφετεῖον ἐκ τοῦ ἐπιβληθέντος τῷ ἐνάγοντι καὶ τῇ Μονῇ καὶ δοθέντος ὑπὸ ταύτης καὶ τῶν κληρονόμων ἐκείνων ἀναγκαίου ὅρκου, ἐθεώρησεν ὡς τελείως ἀποδεδειγμένον ὅτι ἡ Μονὴ κατεῖχε τὸ

ἐπίδικον κτήμα διανοία κυρίου καὶ καλῇ τῇ πίστει ἐπὶ τριάκοντα καὶ πλέον ἔτη μέχρι χρονικοῦ σημείου κατὰ ἐννέα μόνον ἔτη προηγούμενου τῆς ἀγωγῆς, ὅτε κατελήφθη ὑπὸ τῶν ἐναγομένων, ἔπεται ὅτι ἐρῶς οὐδ' εἰς τοῦ ὅρκου τοῦτου τὴν ἐπίδολὴν προέβη οὐδ' εἶχεν ἀνάγκην νὰ σκεφθῇ περὶ τῆς ἐπαγωγῆς αὐτοῦ, ἀφ' οὗ πᾶσαι αἱ ρηθεῖσαι παραγραφαί, ὡς πρὸς τὸν χρόνον τῆς κατοχῆς τῶν ἐναγομένων, συνέπιπτον κατὰ τοιοῦτον τρόπον πρὸς τὴν διάρκειαν τῆς κατοχῆς τῆς Μονῆς, τὴν ἀποδειχθεῖσαν διὰ τῆς δόσεως τοῦ περὶ τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς ἀναγκαίου ὅρκου, ὥστε ἀποκρούονται πᾶσαι ἐξ αὐτοῦ, ἡ δὲ ἐπαγωγή ὅρκου περὶ αὐτῶν ἔτεινε προδήλως εἰς ἀνατροπὴν τοῦ ἐκ τῆς δόσεως τοῦ ἀναγκαίου ὅρκου προκύψαντος τεκμηρίου.

Ἐπειδὴ ἐκ μὲν τῆς πρώτης αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀποδεικνύεται ὅτι τὸ ἐφετεῖον ἐδέχθη ὅτι ἡ Μονὴ συνεπεία προσεπικλήσεως παρενέβη ἐν τῇ δίκῃ πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ ἐνάγοντος, ἥτοι προσθέτως, οὐδαμῶς δ' ὅτι ἡ Μονὴ ἀνέλαβε τὸν ἀγῶνα, ἡ ὅτι ἡ παρέμβασις αὐτῆς ἠδύνατο νὰ ἀναπληρώσῃ ἐλλείψεις τῆς ἀγωγῆς, ὥστε ὁ ἐπὶ τῶν ἐναντίων προϋποθέσεων ἐρειδόμενος λόγος ἀναιρέσεως καταπίπτει, ἐκ δὲ τῶν αἰτιολογικῶν ἐδδόμενης καὶ ἐννάτης τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἀποδεικνύεται ὅτι τὸ ἐφετεῖον ἐδέχθη ὅτι ὁ περὶ τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς δικαστικὸς ὅρκος ἐπεβλήθη ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου εἰς τε τὸν ἐνάγοντα καὶ τὴν παρεμβάσαν Μονὴν καὶ ἐδόθη ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου ὑπὸ τε τῶν κληρονόμων τοῦ ἐνάγοντος καὶ τῆς Μονῆς, κατ' ἀκολουθίαν καὶ ὁ τελευταῖος λόγος τοῦ προσθέτου δικογράφου ἐρειδόμενος ἐπὶ τῆς ἐκδοχῆς ὅτι τὸ ἐφετεῖον ἐθεώρησεν ἀποδεδειγμένην τὴν ἀγωγὴν ἐπὶ τῇ βάσει δικαστικοῦ ὅρκου ἐπίδληθέντος εἰς μὴν τὴν Μονὴν ἐλέγχεται ἀνυπόστατος.

Ἀριθ. 536 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΧΑΤΖΑΚΟΣ

Καταβολὴ τελῶν διὰ εἰσαχθιδόμενα. - μὴ εἰσαγωγή. - αἰτησις ἐπιστροφῆς. - ἀπόφανσις μὴ συγχωρητοῦ. - ἀνυμίζεις νομοθετικοὶς καθήκοιν. - ὀλομέλεια.

Ἐπειδὴ ὁ ἕτερος τῶν ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ λόγος ὡς διατυπῶται ὅτι τὸ ἐφετεῖον δεχθὲν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι οὐδεμία μὲν ἀναγράφεται ἐν τοῖς νόμοις ρητὴ διάταξις περὶ μὴ ἐπιστροφῆς τῶν καταβαλλομένων τῷ Δημοσίῳ τελωνειακῶν φόρων ἐξαγωγῆς ἐν ἡ περιπτώσει τὰ ἐμπορεύματα περὶ ὧν ἐδόθη διασάφησις ὡς μελόντων νὰ ἐξαχθῶσι δὲν ἐξήχθησαν πράγματι εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν, ἀλλὰ τὸ μὴ συγχωρητὸν τῆς ἐπιστροφῆς συνάγεται ἐκ τῆς ἰδιαζούσης φύσεως τῶν εἰρημνέων φόρων καὶ τῆς ὅλης οἰκονομίας τοῦ Τελωνειακοῦ Ὁργανισμοῦ, ἐδημιούργησε νόμον μὴ ὑπάρχοντα καὶ ἀνέμιξεν ἐαυτὸ εἰς ἐντελῶς ξένα καὶ δὴ εἰς νομοθετικὰ καθήκοντα, ὁ λόγος οὗτος ὡς ἐκτίθεται ἐνέχει ὑπέρβασιν καθηκόντων κατὰ τὸ ἄρθρ. 808 ἐδ. 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, κατ' ἀκολουθίαν συνωδὰ τῷ ἄρθρῳ 4 ἐδ. 2 τοῦ Νόμ. ΧΜΖ' τοῦ 1877 δὲν εἶναι ἀρμόδιον ν' ἀποφανθῇ περὶ αὐ-

τοῦ τὸ Α' τμήμα τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀλλ' ἡ ὀλομέλεια αὐτοῦ εἰς τὴν δέον νὰ παραπεμφθῇ ἢ προκειμένη αἰτησις ἀναιρέσεως (*).

Ἀριθ. 537 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Γ. ΦΑΣΙΛΑΚΗΣ

Διαφέρον. - μὴ ὑπέρβασις διπλασίου. - ἐφαρμογὴ ἐν πάσαις τοῖς ὀριζόμενῃν παροχῇν ἐχουσί συναλλάγμασιν.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν Νόμον 1 Κῶδ. 7.47 Βασιλ. 87 (9.1) ἡ ἔκτασις τοῦ διαφέροντος διὰ τὴν μὴ ἐκπλήρωσιν ἢ ἀτελῇ ἐκπλήρωσιν τῆς συμβάσεως δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίῃ τὸ διπλάσιον τῆς ἀξίας τῆς ἐν πᾶσι τοῖς συναλλάγμασι ἐκπερασμένης ρητῆς ποσότητος εἴτε ἐκ τοῦ ἀντικειμένου αὐτῶν προσδιοριζομένης εἴτε ἐκ τοῦ ἀντιτίμου αὐτῶν, τῆς ἀντιπαροχῆς. Τούτο δὲ συμβαίνει ἐν τοῖς συναλλάγμασι τῆς ἀγοραπωλησίας καὶ μισθώσεως, ἅπερ ρητῶς μνημονεύει ἡ ἀνωτέρω διάταξις, ἐν αἷς τὸ διαφέρον δὲν ἐκτείνεται πλέον τοῦ διπλασίου τοῦ τιμῆματος ἢ μισθώματος* ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, δεχόμενον τὸ ἐφετεῖον ὅτι τὸ μισθῶμα τῆς παρὰ τοῦ Δημοσίου ἐνοικιασθείσης βοτῆς τῶν Ἰνδιάνων ἐπὶ τῆς ἐξώθεν τοῦ στρατῶνος τοῦ ἱππικοῦ ἐναποθεθειμένης χώρου τῶν ἱππῶν συνεφωνήθη ἐπὶ ἐξ μῆνας διὰ δραχμὰς ἐνενηήκοντα ἐν ὧν, ἐπεδίκασε δὲ τῷ ἐνάγοντι διὰ τὴν μὴ ἐκπλήρωσιν τῆς ἐπὶ τούτῳ μισθώσεως πεντακοσίας τεσσαράκοντα (540) ἥτοι πλέον τοῦ ἐκ δραχ. ἑκατὸν ὀγδοήκοντα διπλασίου τοῦ ὀρισθέντος μισθώματος, προσέκρουσεν εἰς τὴν ἄνω διάταξιν (1 Κῶδ. 7.47), ἣν ὤφειλεν οἰκοῦν καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος νὰ ἐφαρμόσῃ κατὰ τὰ παρ' αὐτοῦ παραδεδεγμένα πραγματικά περιστατικά, οὕτω δὲ πρᾶξαν ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασιν δυνάμει τοῦ ἁρθροῦ 807 § 5 Πολ. Δικ.

ΠΟΙΝΙΚΗ

Ἀριθ. 67 (1907) Τμ. Β' (**)

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΑΤΟΣ

Παραπομπὴ ἐπὶ δυναντοῦν φόνου. - καταδίκη ἐπὶ ἄνευ λόγου καὶ ἀνάγκης δυνεντεύξει μετὰ ληπτοῦ. - δυνέργεια. - οὐ με-

(*) Ὅσον δήποτε καὶ ἂν ἀσχυλῇ τις, ἀδύνατον νὰ πεισθῇ ὅτι ἡ τοιαύτη ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου ἀποτελεῖ ἐπέμβασιν εἰς ἀλλότρια καὶ δὴ νομοθετικὰ καθήκοντα, διότι εἶναι ἀδύνατος οἰαδήποτε ἔννοια ἀτόπου ἐπεμβάσεως ἐκεῖ ὅπου τὸ δικαστήριον, ὡς συνέβη ἐν προκειμένῳ, ἐξ ἐρμηνείας νόμου ἔκρινεν ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐπιδικᾷ τὸ αἰτούμενον. Δυνατὸν ἐν τούτῳ νὰ ὑπῆρξε σφαλὲρὰ ἐρμηνεία τοῦ νόμου, ἀλλ' ἡ τοιαύτη προδήλως ἀνήγετο εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ πρώτου τμήματος, τὸ ὁποῖον ἀδίκως καὶ αὐθις ἐρυμολκῆθη ἐκ τῆς διατυπώσεως τοῦ λόγου τῆς ἀναιρέσεως, πρὸς ἐπανάληψιν τῶν ἀτόπων, τὰ ὁποῖα ἐγένοντο κατὰδὴλα κατὰ τὴν ἐν σελ. 281 ΧV καταγεγραμμένην 582 Α. II. (δρα αὐτόθι σημείωσιν), καὶ ἀπὸ τῶν ὁποίων προσωρινῶς φαίνεται ἀπέστη ὁ Ἀρειος Πάγος διὰ τῆς ἐν σελ. 465 ΧVI 536 ἀποφάσεως του.

(**) Ἐν τῇ ἀπόφασιν ὑπάρχει δυνάμει χάσμα: Εἰσῆχθη ὅτι παρεκλήθη τοὺς φυσικοὺς αὐτοσυνογούς (συναυτοσυρία) κατεδικάσθη δὲ ἐπὶ συναρξίᾳ, ἡ δ' ἀλλαγή συν-

ταβολή. = παραδοχή μετρίας ουγκχύδεως εκ φόβου. = οτι αντίθεσις μη δεδικοιολογημένη αιτία. = συνέργεια άνευ προηγουμένης συννεοήδεως και χωρίς ιδιοτελή σκοπόν. = ανάγκη αναφοράς και στοιχείων κυρίας πράξεως. = εφαρμογή νόμου υπό Α. Πάγου.

Επειδή παρεπέμφθη μὲν ὁ ἀναιρέσεων διὰ τοῦ ἐγκλητηρίου σύμφωνα πρὸς τὸ βούλευμα τῆς παραιομπῆς, ἵνα δικασθῇ ὡς ὑκαίτιος ὅτι ἐκ τροθέσεως παρεκίνησε τοὺς φυσικοὺς αὐτουργοὺς Κ.Κ^{***} κ.λ. εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ φόνου τοῦ ἱερομονάχου Χ^{***}, κατεδικάσθη δὲ ἐπὶ τῷ εἰδικῷ ἀδικήματι συνεργείας τοῦ ἄρθρ. 7 τοῦ Νόμου ΤΟΔ' τοῦ 1871 περὶ καταδιώξεως τῆς ληστείας, ἥτοι ὅτι ἄνευ ἀποχρῶντος λόγου καὶ δεδικοιολογημένης ἀνάγκης

αργείας δὲν ἀποτελεῖ μεταβολήν! Ὡς τυχῶς τὸ χάσμα πληροῦται διὰ τῆς κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου συζήτησιν ἀγροθέσεως τοῦ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελίως κ. Α. Τριβονοπούλου, ὅστις ἐλεξε τάδε :

«Πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως προτείνεται ὅτι, ἐνῶ παρεπέμφθη νὰ δικασθῇ ὡς ἡθικὸς αὐτουργὸς τοῦ ὑπὸ τοῦ ληστοῦ Κ^{***} διαπραχθέντος φόνου τοῦ ἱερομονάχου Χ. Δ^{***}, ἐν τούτοις ἐκηρύχθη ἔνοχος διὰ τῆς ἐτυμολογίας τῶν ἐνόρκων καὶ κατεδικάσθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐπὶ τῷ εἰδικῷ ἀδικήματι τοῦ ἄρθρ. 7 τοῦ Νόμου ΤΟΔ' περὶ καταδιώξεως τῆς ληστείας, τοῦθ' ὅπερ συνεπάγεται ἀναίρεσιν, κατὰ τὸ ἄρθρον 458 § 1 Ποιν. Δικονομίας. Ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἀνυπόστατος. Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἐγκλητηρίου, τῶν ζητημάτων καὶ τῆς ἐτυμολογίας, ὁ ἰναιρέσεων κατηγορεῖτο καὶ ἐπὶ ἡθικῇ αὐτουργίᾳ τοῦ ὑπὸ τοῦ Κ^{***} διαπραχθέντος φόνου τοῦ ἱερομονάχου Χ. Δ^{***}, ἀλλ' ἐπὶ τῇ πράξει ταύτῃ ἐκηρύχθη ἄθως. Ἡ δὲ καταδική ἐπὶ τῷ ἀδικήματι τοῦ ἄρθρ. 7 τοῦ Νόμου ΤΟΔ' ἐπὶ συναντεύει μετὰ ληστοῦ Χ^{***} εἶναι ἄσχετος μὲν πρὸς τὴν ἀνωτέρω κατηγορίαν, σχετικὴ ὅμως ἐν γένει πρὸς τὴν συνέργειαν ληστείας, δι' ἣν διὰ τοῦ ἐγκλητηρίου ὁ ἀναιρέσεων εἰσήχθη προσέτι νὰ δικασθῇ. Ἐπομένως δὲν πρόκειται περὶ καταδικῆς δι' ἄλλην πρᾶξιν ἢ τὴν δι' ἣν κατηγορεῖτο. Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἐγκλητηρίου, ὁ ἀναιρέσεων ἐκτὸς τῆς ἡθικῆς αὐτουργίας τοῦ φόνου, δι' ἣν ἐκηρύχθη ἄθως, κατηγορεῖτο καὶ ἐπὶ συνεργείᾳ ληστείας δι' ἀποκρύψεως τῶν ληστών, συνέργειαν δὲ ληστείας εἶναι καὶ ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 7 τοῦ Νόμου ΤΟΔ' περὶ καταδιώξεως τῆς ληστείας πρᾶξις, διότι ἐκτὸς τοῦ ὅτι οὕτω χαρακτηρίζεται αὐτὴν ὁ νόμος οὗτος διὰ τῆς ἐπικεφαλίδος τοῦ Κεφ. Α' ἐν ᾧ περιλαμβάνεται ἡ πρᾶξις αὕτη, ἐχούσης ὡς ἐξῆς : «ἐπιτηρυξίς καὶ ποινὰ ληστών καὶ συνεογών»· ἀλλὰ καὶ αὕτη καθ' ἑαυτὴν συνέρχεια εἶναι, ἀφοῦ προϋπόθεσιν ἔχει συνέντευξιν μετὰ ληστοῦ ἢ ληστρικῆς συμμορίας. Τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου τούτου ἔχει ὡς ἐξῆς : «Ὁ ἄνευ ἀποχρῶντος λόγου καὶ δικαιολογημένης αἰτίας ἐρχόμενος εἰς συνέντευξιν μετὰ ληστοῦ ἢ ληστρικῆς συμμορίας, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν τοῦλάχιστον ἐνδὲς ἑτους». Προκειμένου ὅθεν περὶ συνεργείας, δὲν μεταβάλλεται ἡ κατηγορία, ὅταν, συμφώνως πρὸς τὸ ἐξαγόμενον τῆς συζήτησεως, τεθῇ καὶ ἄλλος τρόπος συνεργείας παρὰ τὸν ἐν τῷ βουλεύματι καὶ τῷ ἐγκλητηρίῳ ἐρσιθέντα, οὕτω δὲ δὲν παραβιάζονται τ' ἄρθρα 421 καὶ 458 § 1 Ποιν. Δικονομίας, διότι διὰ τοῦ ἀκριβεστέρου προσδιορισμοῦ τοῦ τρόπου τῆς συνεργείας, οὐδόλως μεταβάλλεται ὁ χαρακτηρισμὸς τῆς ἐν τῷ ἐγκλητηρίῳ ἀναφερομένης ἀξιοποίνου πράξεως, οὐδὲ περὶ τῆς ταυτότητος αὐτῆς δύνανται νὰ ἐγερθῶσιν ἀμφιβολαί, ἀφοῦ βάσις τῆς ἐπὶ συνερ-

ἦλθεν εἰς συνέντευξιν μετὰ τοῦ ληστοῦ Χ^{***} ἐπικεκλημένου διὰ Β. Διατάγματος, ἀλλ' ὡς ἐκ τούτου δὲν μετεβλήθη ἡ κατηγορία, διότι ὁ νόμος οὗτος καθιερώνει νέον εἶδος συνεργείας, ἢ δ' ἀλλαγὴ τῆς συνεργείας δὲν ἀποτελεῖ μεταβολὴν τῆς κατηγορίας. Κατὰ ταῦτα οἱ σχετικοὶ περὶ μεταβολῆς τῆς κατηγορίας καὶ ἐλλείψεως ἀκροάσεως λόγοι ἀναιρέσεως εἰσὶν ἀπορριπτέοι.

Επειδὴ ὁ λόγος ἀναιρέσεως, ὅτι ἡ ἐτυμολογία εἶναι ἀντιφατικὴ, διότι τῶν ἐνόρκων ἀποφαινομένων διὰ τῆς καταφατικῆς λύσεως τοῦ ζητήματος μετρίας συγχύσεως, ὅτι ὁ ἀναιρέσεων κατείχτο ὑπὸ φόβου ἐμπνευσθέντος αὐτῷ ἐκ τῆς ὠμότητος καὶ ἡθικῆς πείσεως τοῦ ληστοῦ Χ^{***}, ἔπεται ὅτι ὑπῆρχεν ἀποχρῶν λόγος καὶ δεδικοιολογημένη ἀ-

γεία κατηγορίας εἶναι πάντοτε ἡ κυρία πρᾶξις καὶ ταύτης μενούσης ἀμεταβλήτου, ὡς ἐπὶ τῇ τροποποίησιν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἡ συμπλήρωσις τοῦ τρόπου τῆς συμμετοχῆς. Κατὰ ταῦτα ἐπομένως ὀρθῶς τὸ δικαστὴρ δικαστῆριον τῶν Συνέδρων διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως του, ὡς ἡγηθὲν ἐκ τῆς συζήτησεως, διώρθωσεν ἀτελείας καὶ παραλείψεις γεγονότων οὐσιωδῶν καὶ ἔθετε τοῖς ἐνόρκοις τὸ ζήτημα τῆς συνεργείας τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Νόμου ΤΟΔ', ἢς τὰ στοιχεῖα προέκυψαν κατὰ τὴν κρίσιν του ἐκ τῆς συζήτησεως. Μὴ μεταβληθείσης κατὰ τὰ ἐκτεθέντα τῆς κατηγορίας, ἀπορριπτέος ἀποδοῖναι καὶ ὁ ἕτερος λόγος ἀναιρέσεως ὅτι οἱ δικασταὶ δὲν ἠθέλησαν νὰ δώσωσιν ἀκρόασιν ἐπὶ τῇ πράξει τῆς συνεργείας τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ΤΟΔ' Νόμου, διότι, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν πρακτικῶν, ὁ ἀναιρέσεων ἀπελογήθη δι' ἣν πρᾶξιν διὰ τοῦ ἐγκλητηρίου κατηγορεῖτο, ἀφοῦ δὲ ἀπλὴ τροποποίησις τῆς κυρίας ταύτης πράξεως εἶναι καὶ ἡ συνέρχεια αὕτη, ἡ ἀπολογία ἀνεφέρετο καὶ εἰς αὐτὴν.

«Ἐπειδὴ λόγος ἀναιρέσεως προτείνεται ὅτι ἀναγκαῖον στοιχεῖον τῆς πράξεως τοῦ ἄρθρ. 7 τοῦ Νόμου ΤΟΔ', ἢς ἐκηρύχθη ἔνοχος ὁ ἀναιρέσεων, εἶναι τὸ ὅτι ἡ συνέντευξις μετὰ τοῦ ληστοῦ πρέπει νὰ γίνηται ἄνευ ἀποχρῶντος λόγου καὶ δικαιολογημένης ἀνάγκης, τὰ στοιχεῖα ὅμως ταῦτα αἰρῶνται, λέγει ὁ ἀναιρέσεων, διὰ τῆς ὑπὸ τῶν ἐνόρκων παραδοχῆς τῆς μετρίας συγχύσεως, ἔνεκα τοῦ φόβου, ὃν ἐνέπνευσεν ὁ ληστὴς Χ^{***}, ἔπεται δ' ἐκ οὗτου ὅτι ὑπῆρχε παρ' αὐτῷ ἀποχρῶν λόγος καὶ δικαιολογημένη ἀνάγκη νὰ ἔλθῃ εἰς συνέντευξιν μετ' αὐτοῦ.

«Καὶ ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἀνυπόστατος. Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐτυμολογίας, οἱ ἐνόρκοι ἔλυσαν καταφατικῶς τὸ ζήτημα ὅτι ὁ ἀναιρέσεων ἄνευ ἀποχρῶντος λόγου καὶ δικαιολογημένης ἀνάγκης ἦλθεν εἰς συνέντευξιν μετὰ τοῦ ληστοῦ, οὕτω δὲ ἀποφυνδύνας, ἐδέχθησαν ὅτι οὔτε ἀποχρῶν λόγος ὑπῆρχεν, οὔτε δικαιολογημένη ἀνάγκη διὰ τὴν συνέντευξιν ταύτην, ἢν ποσῶς δὲν δικαιολογεῖ ἡ παραδοχὴ τῆς μετρίας συγχύσεως, ἥτις μόνον τὴν ἐλάττωσιν τῆς ποινῆς ἐπιφέρει. Ἄν οἱ ἐνόρκοι ἐτίχοντο ὅτι ὑπῆρχεν ἀποχρῶν λόγος καὶ δικαιολογημένη αἰτία διὰ τὴν μετὰ ληστοῦ συνέντευξιν, ἦθελον λύσει ἀποφατικῶς τὸ ζήτημα καὶ κηρύξει ἄθωον τὸν ἀναιρέσεων τῆς πράξεως ταύτης. Ἡ καταφατικὴ λύσις τοῦ ζητήματος, τοῦτέστιν ἡ παραδοχὴ τῆς ἐνοχῆς τοῦ ἀναιρέσεων, ἐπέκλεισε πᾶσαν δικαιολογίαν διὰ τὴν συνέντευξιν μετὰ τοῦ ληστοῦ, πρὸς τὴν καταφατικὴν δὲ ταύτην λύσιν δὲν ἀντίκειται ἡ ἐπίσης καταφατικὴ λύσις τοῦ ζητήματος τῆς μετρίας συγχύσεως, ἥτις, ὡς εἶρηται, μόνον τὴν ἐλάττωσιν τῆς ποινῆς συνεπάγεται».

νάγκη νὰ ἔλθῃ εἰς συνέντευξιν, δὲν εἶναι βásiμος, διότι ἐν μέρει ἀποφαίνονται οἱ ἑνορχοὶ ὅτι ὁ ἀναιρεσιῶν κατεῖχτο ὑπὸ τοῦ φόβου τοῦ ἐμπνευσθέντος αὐτῷ ἐκ τῆς ὠμότητος καὶ ἡθικῆς πίεσεως τοῦ ληστοῦ, δὲν εἶναι δὲ ἀληθές ὅτι καὶ ἐν μέρει ἂν ὑπάρχῃ ἀποκρῶν λόγος καὶ δεδικαιολογημένη ἡ νάγκη δὲν ὑπάρχει ἀξιοποιῶν.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἐτυμολογίας προκύπτει ὅτι ὁ ἀναιρεσιῶν ἐκνήρυχθη ἐπίσης ἑνοχος τῆς συνεργείας τοῦ ἄρθρ. 74 § 1 τοῦ Ποιν. Νόμου, ὅτι ἄνευ προηγουμένης συνεννοήσεως μετὰ τῶν αὐτουργῶν καὶ χωρὶς ἰδιοτελεῖ σκοπὸν ἐδέχθη εἰς τὴν ἀγροτικὴν οἰκίαν του καὶ ἀπέκρυψε τοὺς Β. Χ^{***} καὶ Κ.Κ^{***} κατηγορουμένους ἐπὶ διαφοροῖς ἀξιοποιῶν πράξεσι, ἥτοι φόνω, ἀποκτεῖρα φόνου, ληστείαις καὶ ζωοκλοπαίς, ἡ δὲ συνέργεια αὕτη κατὰ τὸ ἄρθρ. 109 τοῦ Ποιν. Νόμου ἐθεωρήθη ὡς ἰδιαίτερα ἐπιβαρυντικὴ περίπτωσις διὰ τὴν ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς τοῦ ἄρθρ. 7 τοῦ ΤΟΔ' Νόμου περὶ καταδιώξεως τῆς ληστείας, τὸ ὅποσον περιέχει ἀξιοποιῶν πράξιν βαρύτερον τιμωρουμένην, ἀλλ' ἵνα κατασταθῇ κατὰ νόμον τιμωρητὴ πράξις τοῦ συνεργοῦ δέον νὰ περιέχωνται ἐν τῇ ἐτυμολογίᾳ οὐ μόνον τὰ στοιχεῖα τῆς συνεργείας, ἀλλὰ καὶ πάντα τὰ στοιχεῖα τῆς κυρίας πράξεως, ἣν ἐξετέλεσεν ὁ αὐτουργός, διότι ἡ πράξις τοῦ συνεργοῦ εἶναι τιμωρητὴ μόνον ἐφ' ὅσον καὶ ἡ τοῦ αὐτουργοῦ εἶναι τοιαύτη ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ, οὔτε ἐν τῇ ἐτυμολογίᾳ, οὔτε ἐν τῷ ἐγκλητηρίῳ, οὔτε ἐν τῷ βουλευμάτι τῆς παραπομπῆς περιέχονται τὰ στοιχεῖα τῶν κυρίων ἀδικημάτων, τὰ ὅποια ἐξετέλεσαν οἱ αὐτουργοί, πλὴν ἐνός, τὸ ὅποσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ληστείαν τὴν διπραγηθεῖσαν κατὰ τοῦ παθόντος Ι. Π^{***}. Ἡ ἑλλειψὶς δὲ αὕτη, ἡ ἐνυπάρχουσα εἰς τὰ κύρια ἀδικήματα τῶν αὐτουργῶν, ἥτις δὲν ἀναπληροῦται ἐξ ἄλλων μερῶν τῆς ἐτυμολογίας, ὡς μὴ εἰσαχθείσης κατ' αὐτῶν τῶν αὐτουργῶν κατηγορίας ἐπ' αὐταῖς, ἀποτελεῖ ψευδῆ ἐρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρ. 74 § 1 τοῦ Ποιν. Νόμου καὶ καθίστησιν ἀναιρετέαν τὴν ὑπόφασιν (*).

Ἐπειδὴ ἀφοῦ ὁ ἀναιρεσιῶν κατὰ τὰ εἰρημένα ἐκνήρυχθη διὰ τῆς ἐτυμολογίας ἑνοχος τῆς συνεργείας τοῦ ἄρθρ. 74 § 1 τοῦ Ποιν. Νόμου καὶ ἡ συνεργεία αὕτη, κατὰ τὸ ἄρθρ. 109 τοῦ Ποιν. Νόμου, ἐθεωρήθη ὡς ἰδιαίτερα ἐπιβαρυντικὴ περίπτωσις διὰ τὴν ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς τῆς πράξεως δι' ἣν ἐκνήρυχθη ἑνοχος τοῦ ἄρθρ. 7 τοῦ ΤΟΔ' Νόμου περὶ καταδιώξεως τῆς ληστείας, τὸ ὅποσον περιέχει ἀξιοποιῶν πράξιν βαρύτερον τιμωρουμένην, ὁ Ἄρειος Πάγος, ἀναιρῶν καὶ ἐφαρμόζων τὸν νόμον κατὰ τὸ ἄρθρον 500 τῆς Ποιν. Δικονομίας, δέον ν' ἀναιρέσῃ τὴν καταδίκην διὰ τὰς πράξεις τῆς συνεργείας, τὰς μὴ περιεχούσας κατὰ τὰ εἰρημένα τὰ στοιχεῖα τῶν ἀδικημάτων τῶν ὑπὸ τῶν αὐτουργῶν τελεσθέντων, τὰς ὡς ἐπιβαρυντικὰς πε-

πτώσεις ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων διὰ τὴν ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς θεωρηθείσας καὶ μετρίασθαι τὴν ποινὴν τῆς βαρύτερον τιμωρουμένης πράξεως, περὶ ἧς εἴρηται, θεωρῶν ὡς ἐπιβαρυντικὴν περίπτωσιν αὐτῆς μόνον τὴν πράξιν τῆς συνεργείας τοῦ ἀναιρεσιῶντος τῆς κατὰ τοῦ Κ. Π. διαπραχθείσης ληστείας, ἥτις συνέργειά ἐστὶ κατὰ τὴν ἐτυμολογίαν ἀξιοποιῶν, ὡς περιέχουσα πᾶν ὅ,τι ὁ νόμος ἀπαιτεῖ, τὴν δὲ ποινὴν κρίνει περιοριστέαν εἰς φυλάκισιν τριῶν ἐτῶν (*).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 1859 (1906)

Βίσηγητῆς δ' ἐφέτης κ. Χ. ΡΟΥΘΗΣ

Ὁμόρρυθμος ἐταιρία. - διάλυσις. - ἑλλειψὶς ἐκκαθαριστοῦ. - ἐξακολούθησις δικῶν. - διακοπὴ.

Ἐπειδὴ προκειμένου περὶ ὁμόρρυθμου ἐμπορικῆς ἐταιρίας ἀποτελουμένης ὑπὸ τῶν αὐτῶν δύο φυσικῶν προσώπων τῆς ἐταιρικῆς αὐτῆς ἐκωνυμίας, περὶ οὗ οὐδεμίᾳ ἐγένετο ἀμφισβήτησις, καὶ μετὰ τὴν ἐκελθοῦσαν διάλυσιν αὐτῆς ἐξακολουθεῖ αὕτη κατὰ νομικὸν πλάσμα ὑφισταμένη ὡς ἡθικὸν πρόσωπον διὰ τὸ παρελθὼν εἰς προστασίαν τῶν κεκτημένων δικαιωμάτων μέχρι τῆς ἐκκαθαρίσεως αὐτῆς, μὴ ὑπάρχοντος διωρισμένου ἐκκαθαριστοῦ διατοῦ καταστατικῆς ἐταιρίας, μὴδὲ ζητηθέντος τοιοῦτου παρὰ τοῦ δικαστηρίου τὴν ιδιότητα ταύτην κέκτηνται οἱ ὁμόρρυθμοὶ συνέταιροι, αἱ δὲ ἐπιχειρηθεῖσαι

*) Καὶ πάλιν ἡ νομολογικὴ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου παλαιοτέρα, ἣν ἐσημειώσαμεν ἥδη καὶ ὑπὸ τὴν ἐν σελ. 423 παρόντος τόμου 66 Α. Π. καὶ τὰς αὐτόθι παραπομπάς, μὲ μόνην τὴν παραλλαγὴν δι' αὐτὴν εὐρίσκεται ἐν καταφανεῖ ἀντιφάσει ἐν ταῖς δύο ἀπαρράλκτοις περιστάσεσι τῆς ἀνω ἀποφάσεως καὶ τῆς ἐν σελ. 373 παρόντος τόμου 53. Ἐν ἀμφοτέραις ἐκρίθη ὅτι ἡ εἰδικὴ αὐτῇ συνέργεια ἀπαιτεῖ καὶ τὴν ἀναφορὰν τῶν στοιχείων τῆς κυρίας πράξεως καὶ ἐπὶ τοῦτο ἀνῆρθέσαν αἱ προβαλλόμεναι ἀποφάσεις. Ἀλλ' ἐνῶ κατ' ἐκείνην, ἔνεκεν τῆς ἑλλείψεως τῆς βεβαιώσεως τῶν στοιχείων τούτων, ἐκρίθη ὅτι πρέπει νὰ ἀναμειβθῇ ἡ ὑπόθεσις διὰ νὰ βεβαιωθῇ ἡ ὑπαρξὶς των, διότι ἐν τῇ ἑλλείψει ταύτῃ δὲν ἠγνόγετο τῷ Ἀρ. Πάγῳ τὸ στάδιον τοῦ ἄρθρ. 500 πρὸς ἀμεσον ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου, κατὰ ταύτην, ἔνεκεν τῆς αὐτῆς ἑλλείψεως τῶν αὐτῶν στοιχείων, ἀνοιχθέντος τοῦ σταδίου τοῦ ἄρθρου 500, ἀπομακρύνονται καθόλου, ἄνευ βεβαιώσεως τῆς ὑπόθεσεως τῶν στοιχείων, ἡ τοιαύτη συνέργεια καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς ὡς ἐπιβαρυντικῆς αἰτίας ἐπιβάρυνσις τῆς ποινῆς, καὶ ἀρκεῖται ὁ Ἄρειος Πάγος εἰς τὴν μόνον ἐκ τῆς ἄλλης ἐπιβαρυντικῆς αἰτίας μόνης ἀξιοποιῶν ἐπιβάρυνσιν. Καὶ ταῦτα διατί; Διότι ὑποθέτομεν, ἐν ἐκείνῃ μὲν τῇ περιστάσει, ἐὰν ἐφηρμόζετο ὁρθῶς ὁ νόμος, ὁ ἀναιρεσιῶν ἔπρεπε ν' ἀπολυθῇ, ἐν δὲ τῇ ἀνω, δὲν ὑπῆρχε τοιοῦτος κίνδυνος, διότι ὡπωσδήποτε καὶ ἐν τῇ ὁρθῇ ἐφαρμογῇ τοῦ νόμου, κρατεῖται πλέον διὰ τὴν ἄλλην ἐκείνην αἰτίαν. Ἀλλ' ἡ ἐξοικονόμησις τῶν περιστάσεων εἶναι ἀπολύτως ἄλλοτρίαι τῆς ὁδοῦ ἐρμηνείας καὶ πιστῆς ἐφαρμογῆς τῶν νόμων, ἡ ὅποια εἶναι ἐκ τῶν κυριωτάτων ἀποστολῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

(*) Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου προβλ. τὴν ἐν σελ. 373 παρόντος ὑπὸ τὴν 53 Α. Π. μακρὰν ἀγόρευσιν τοῦ εἰσαγγελέως Δ. Τσιβανοπούλου, εἰς ἣν οὐτος ἀνεσθέρθη καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ ἀνω ἀπόφασις.

και υπάρχουσαι έκκρεμείς δίκαι συνεχίζονται παρά τῷ αὐτῷ ἀρμοδίῳ δικαστηρίῳ τοῦ ἡθικοῦ προσώπου τῆς ὑπὸ ἐκκαθάρισιν ἐταιρίας (Lyon Caen et Benauli N 2 § 366 και ἐκ.). Καί εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι διὰ τῆς διαλύσεως τῆς ἐταιρίας εὐρισκομένης ἐν ἐπιδίξι, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐπέρχεται μεταβολή ἐν τῷ προσώπῳ αὐτῆς, ἐφ' ὅσον ὅμως ἡ μεταβολή αὕτη δὲν δηλοποιεῖται τῷ ἀντιδίκῳ αὐτῆς, συνωδὰ τῷ ἄρθρῳ 363 § 3 Πολ. Δικονομίας, δὲν δύναται νὰ χωρήσῃ ἀναγκαίᾳ τῆς δίκης διακοπή, ἣν ἐγκύρως ἐξακολουθεῖ ἡ ἐταιρία παρισταμένη διὰ τῶν πληρεξουσίων αὐτῆς, ἡ δὲ τυχὼν ἐξώδικος γνῶσις τῆς μεταβολῆς ταύτης κατ' οὐδεμίαν τοῦ νόμου διάταξιν παρέχει δικαίωμα τῷ ἀντιδίκῳ αὐτῆς, ὅπως αἰτήσῃται οὗτος τὴν βίαιαν τῆς δίκης διακοπὴν καὶ ὁ λόγος τούτου ἐνδηλος, καθ' ὅσον ὁ, ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ὁποίου ἐπέρχεται ἡ μεταβολή, διάδικος δὲν δύναται νὰ ὑποστῇ βλάβην ἐκ τῆς ἐξακολουθήσεως τοῦ δικαστικοῦ ἀγῶνος καὶ συμφέρον ἔχει νὰ δηλώσῃ τῷ ἀντιδίκῳ αὐτοῦ τὴν ἐπελθούσαν μεταβολὴν καὶ ἐπέλθῃ ἀναγκαίᾳ τῆς δίκης διακοπῇ τοιοῦτον ὅμως συμφέρον δὲν ὑφίσταται ὑπὲρ τοῦ ἀντιδίκου αὐτοῦ δυναμένου νὰ ἐξακολουθήσῃ ἀβλαβῶς τὸν δικαστικὸν ἀγῶνα (Πρόβλ. Ποταμιάν. Ἑρμην. Πολ. Δικον. Βιβλ. 3ον § 1233). Οἱ περὶ ἀπαρδέκτου ἄρα τῆς ἐφέσεως ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἀνακόπτοντος καὶ ἐφεσιβλήτου περὶ ἀκύρου παραστάσεως τῆς ἐκκαλοῦσης διὰ τῶν πληρεξουσίων αὐτῆς, ἅτε τῆς ἐταιρίας, διαλυθείσης καὶ ἐπελθούσης βίαιας διακοπῆς τῆς δίκης, ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς μὴ βάσιμος (*).

Ἀριθ. 1864 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Χ. ΡΟΥΦΗΣ

Συναλλαγματικὴ.- ἀναπληρωμὴ ὑποβιβωγράφου.- ἀγώγιμον ἀποδέκτου.

Ἐπειδὴ ἡ περὶ ἐλλείψεως ἐνεργητικῆς νομιμο-

(*) Διὰ τῆς ἀπὸ τῆς διαλύσεως τῆς ἐταιρίας ἐπερχομένης διαχειρίσεως τῶν ἐκκαθαριστῶν (τρίτων ἢ τῶν ἐταίρων ἀδιάφορον), δὲν προκύπτει οὐδεμίαν διακοπή, διότι καὶ οἱ διαχειρισταὶ συνεχίζουσι τὴν προσωπικότητα τῆς ἐταιρίας. Αὕτη ἦτο ἡ ὁμαλὴ λύσις, οὐχὶ δὲ ἡ ἀνατεθειμένη εἰς τὴν οἶοναί ἐπίσημον ἐν τῷ δικαστηρίῳ σιωπὴν τῶν ὡς ἐκκαθαριστῶν παρισταμένων ἐταίρων, ἡ ὁποία ἐξηνάγκασε καὶ εἰς τὴν ἀπολύτως ἀδόκιμον ἐκδοχὴν ὅτι δὲν δύναται ὁ ἀντίδικος τοῦ διαδίκου παρ' ὃ ἡ διακοπὴ νὰ προβάλῃ αὐτὴν, ὑποχρεούμενος νὰ παῖξῃ τὸν κρυφτούλη μὲ τὸν ἀντίδικόν του, προσποιούμενος ὅτι ἀγνοεῖ τὴν μεταβολὴν. Πᾶς ἔχει συμφέρον νὰ δικάζηται μὲ τὸν ἔχοντα δικαίωμα νὰ δικάζηται μετ' αὐτοῦ, διότι ἄνευ αὐτοῦ οὐτε δεδικασμένον δύναται νὰ κτηθῇ κατὰ τοῦ προσήκοντος. Ἡ διάταξις τῆς ὑπάρξεως τῆς διακοπῆς ἀπὸ τῆς γνωστοποιήσεως, ὡς παρετηρήσαμεν ἐν σιλ. 243 XII ὑπὸ τὴν 306 Ε.Ν., δὲν ἔχει σκοπὸν νὰ καλύψῃ ἐν δικαστικῶν ψεύδος, ὡς ἐξέλαθεν ἡ ἀνω ἀπόφασις, ἀλλὰ μόνον νὰ προφυλάξῃ τὸν ἀντίδικον τοῦ παρ' ὃ τὸ γεγονός τῆς διακοπῆς συνέβη διαδίκου ἀπὸ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐν ἀγνοίᾳ συνεχίσεως αἰῶνος κατὰ τοῦ μετὰ τὴν μεταβολὴν μὴ προσήκοντος. Ἡ ἐξαιρετικὴ αὕτη πρόνοια τοῦ νομοθέτου, τὴν ὁποίαν ἐπέβαλλεν ἡ φύσις τῶν πραγμάτων, δὲν δύναται νὰ μεταβληθῇ εἰς κανόνα, ὡς ἐξέλαθεν ἡ ἀνω ἀπόφασις.

ποιήσεως ἐνστάσις τοῦ ἐκκαλοῦντος, λόγῳ ὅτι ὁ ἐφεσιβλήτος ἐκδότης ὢν τῆς ἐν λόγῳ συναλλαγματικῆς καὶ εἰς τὴν κατέβαλε τὸ τίμημα πρὸς τὸν τελευταῖον κομιστὴν ἐξώφλησεν ἴδιον αὐτοῦ χρέος, ἀποσβεθείσης οὕτω τῆς ἐνοχλῆς, ἀπορριπτέα κρίνεται ὡς μὴ βάσιμος, τὸ μὲν καθ' ὅσον ὁ ἐκκαλὼν ἀποδεχθεὶς τὴν συναλλαγματικὴν καὶ γενόμενος οὕτως ὁ κυρίως ὀφειλέτης αὐτῆς ἐνέχεται εἰς τὴν πληρωμὴν αὐτῆς καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν ἐκδότην, ὅστις πληρώσας πρὸς τὸν τελευταῖον κομιστὴν καθίσταται κομιστῆς τῆς συναλλαγματικῆς ἀπέναντι τοῦ ἀποδέκτου κατὰ τὴν ὁρθὴν ἐννοίαν τοῦ ἁρθροῦ 140 συνδυαζομένου πρὸς τὸ ἁρθρον 148 τοῦ Ἑμπορ. Νόμου, τὸ δὲ καὶ διότι ἡ ἀγωγή ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει ἐρείδεται καὶ ἐπὶ τῆς ἐντολῆς ἣν ὁ ἐκκαλὼν ἀποδεχθεὶς δὲν ἐξεπλήρωσε καὶ συνεπῶς ἐνέχεται ἐξ αὐτῆς.

Ἀριθ. 1865 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Χ. ΡΟΥΦΗΣ

Πτωχεύσεις.- ἀγορὰ ὑπὸ πτωχεύσαντος.- ἀποδοχὴ συναλλαγματικῆς.- ἀποστολή.- παραμονὴ ἐν τελωνεῖῳ εἰς διάθεσιν πτωχεύσαντος.- διεκδικήσεις.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ συνόλου τῆς ἀπὸ 16 Ὀκτωβρίου 1905 ἀγωγῆς τῆς ὑπὸ τῶν προσωρινῶν συνδίκων τῆς πτωχεύσεως ἐγερθείσης, ἐν αὐτῇ ρητῶς ἐκτίθεται ὅτι τὰ περὶ ὧν πρόκειται ἐμπορεύματα ἡγοράσθησαν παρὰ τοῦ πτωχεύσαντος καὶ ἀπεστάλησαν πρὸς αὐτὸν εἰς Σύρον πρὸς πώλου ἐντὸς 8 δεμάτων ὑπὸ τὰ σημεῖα CAZ' καὶ εὐρίσκονται ἐναποθεθειμένα ἐν τῷ Τελωνεῖῳ Σύρου, ὅτι ἀπέναντι τοῦ συμφωνηθέντος τιμήματος ἀπεπείχθη δύο συναλλαγματικᾶς, ἐναντι τῶν ὁποίων κατέβαλε φράγκ. χρυσ. 1000 καὶ ὅτι κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς πτωχεύσεως αὐτοῦ ὁ ἐφεσιβλήτος διὰ τοῦ ἐν Σύρῳ πληρεξουσίου οὗτοῦ δόλω εἶλε τὰς φορτωτικὰς τῶν ἐν λόγῳ ἐμπορευμάτων παρὰ τοῦ πτωχεύσαντος, οὕτω δὲ διατυπωμένη ἡ ἀγωγή φέρει ἅπαντα τὰ συστατικὰ στοιχεῖα τῆς διεκδικήσεως, καθ' ὅσον διὰ τῆς ἀποστολῆς τῶν φορτωτικῶν καὶ τῶν ἐμπορευμάτων πρὸς τὸν ἐκκαλοῦντα καὶ παραδόσεως αὐτῶν εἰς τὸ Τελωνεῖον Πειραιῶς, ἦτοι ἐν δημοσίαις ἀποθήκαις, ἐν αἷς εὐρίσκοντο εἰς τὴν διάθεσιν αὐτοῦ, ἅτε ἐκ τῆς θελήσεως αὐτοῦ καὶ μόνον ἐξηρητημένης τῆς παραλαβῆς αὐτῶν καὶ ἐκ τῆς ἀποδοχῆς τῶν συναλλαγματικῶν, ἐξ ὧν καταφαίνεται κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου ὅτι ἐπιστῶθη τὸ τίμημα, ὁ ἐκκαλὼν κατέστη κύριος τῶν ἐμπορευμάτων (Νομ. 19 Πανθ. (18.1) 441 Εἰσηγ. 2.1) καὶ οὐδεμίαν ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ ἁρθρον 582 τοῦ Ἑμπορ. Νόμου, ὡς πρὸς τὴν διεκδικήσιν τοῦ ἀποστολέως, τὸ ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐπικαλούμενον, διὰ δὲ τῆς κατοχῆς τῶν φορτωτικῶν παρεδόθη ἡ νομὴ τῶν ἐμπορευμάτων, καθόσον ὁ κομιστῆς τῆς φορτωτικῆς κατὰ τὴν νομὴν δι' ἀντιπροσώπου, ἦτοι διὰ τοῦ πλοιάρχου, ὅστις κατέχει τὰ ἐμπορεύματα σωματικῶς δι' αὐτὸν, ὑπόχρεως ὢν νὰ δώσῃ ταῦτα εἰς τὸν κομιστὴν ἅμα φθάσασιν εἰς τὸν λιμένα τοῦ προορισμοῦ αὐτῶν (Lyon-Caen et Renault V. 5 § 713 «Anssi pour

parler exactement, doit on dire que le capitain détient les marchandises pour le compte de qui il appartiendra, c'est-à-dire de la personne inconnue par avance qui sera porteur lors de l'arrivée à destination... » Dernburg I § 178), ή δὲ ἐκδοχὴ αὕτη ἰσχυρὸν αὐτῆς ἔρεισμα ἔχει ἐξ ἀναλογίας καὶ τὸν Νόμον 1 Κώδ. (8.64) καὶ τὸν ἀντίστοιχον Βασίλ. XLVII Α' λε' αὐτὸς τοὺς δούλους δοκαῖ παραδεδομένοι. Δύναται οὖν κατὰ τοῦ δωρησαμένου τὴν τὰ ἴδια διεκδικούσαν ἀγωγὴν κινεῖν» (Πρόβλ. Dernburg σημ. 13 αὐτόθι), οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὅτι ἐφ' ὅσον δὲν δοθῇ εἰς τὸν κομιστὴν τῆς φορτωτικῆς ἄδεια παραλαβῆς ὑπὸ τοῦ πρακτορείου τῆς ἀποστολῆς των καὶ δὲν χωρισθῶσι τὰ ἐν ταῖς δημοσίαις ἀποθήκαις κατατεθειμένα ἐμπορεύματα καὶ τεθῶσιν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἀγοραστοῦ καὶ πληρώσῃ τὰ εἰσαγωγικὰ τέλη, οὐδὲν οὗτος κτᾶται δικαίωμα ἐκ τῆς φορτωτικῆς, ἀλλὰ κύριος τῶν ἐμπορευμάτων διαμένει ὁ ἀποστολεὺς, ἀπορριπτεὶ κρίνονται ὡς μὴ βάσιμοι, καθ' ὅσον ἐκτὸς τοῦ ὅτι τοιαύτη ἔννοια οὐδαμῶς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἐπικαλουμένου ἄρθρου 282 τοῦ Ἐμπορ. Νόμου, ἐκ μόνης τῆς βουλήσεως τοῦ κομιστοῦ ἡρτῆται ἢ τε τοῦ πρακτορείου ἄδεια καὶ ἡ παραλαβὴ τῶν ἐμπορευμάτων, μηδεμιᾶς ἐτέρου προσώπου συναινέσεως προαπαιτούμενης πρὸς τοῦτο (Πρόβλ. Alauzet No 2836). Τούτων τεθέντων ὁρθῶς οἱ προσωρινοὶ σύνδικοι τῆς πτωχεύσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος ἤγειραν τὴν προκειμένην ἀγωγὴν ὡς νομεῖς, καθ' ὅσον διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐπιστροφῆς τῶν φορτωτικῶν πρὸς τὸν πληρεξούσιον τοῦ ἐφεσιβλήτου Β*** κατέστη οὗτος καὶ αὐθις νομεὺς, καθ' ὃ ἀνωτέρω ἐρρήθη καὶ νομίμως αἰτοῦνται τὴν παράδοσιν τῶν τε φορτωτικῶν καὶ ἀποδεικτικῶν μέσων καὶ τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἐμπορευμάτων.

Ἀριθ. 1866 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ
Σύγκρουσις ἀτμοπλοίου πρὸς ἰδιοφόρον
μετὰ φανῶν ἀνημμένων.-ὕπαιτιότης ἀτμοπλοίου.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρ. 407 τοῦ Ἐμπορ. Νόμου ἐπὶ συγκρούσεως πλοίων ἐξ ὑπαιτιότητος, κατὰ τοῦ ὑπαιτίου γεννᾶται ἀγωγὴ ὑπὲρ τοῦ ζημιωθέντος διὰ δὲ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὡς πραγματικὴ βάσις αὐτῆς ἐκτίθεται ὅτι τὸ ἀτμόπλοιον τῆς ἐναγομένης κατὰ τὴν νύκτα τῆς 20—21 Αὐγούστου 1902 περὶ ὧραν 11 καὶ 1)2 περὶ τὸ ἀκρωτήριον Κάλαμος τοῦ Ὠρωποῦ ἐν τῇ θαλάσῃ νηνεμίας οὔσης, συνεκρούσθη πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν ἐναγομένων ναυλωθὲν ἰστιοφόρον βρατζέραν, φορτωμένον, ὅπερ καὶ ἐδύθισεν ἐνῶ τοῦτο εἶχεν ἀνημμένους τοὺς φανούς αὐτοῦ τῶν πλευρῶν καὶ καταφανεῖς πρὸς τὸ ἀτμόπλοιον, ἡ τοιαύτη δὲ ἐξιστόρησις τῶν πραγμάτων ἀποτελεῖ πταῖσμα τῶν κυβερνώντων τὸ ἀτμόπλοιον.

Ἀριθ. 1868 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΒΑΦΑΣ
Ἐκλυστήρια δηφουδίων προσόδων. - ληξ-

νικὸς φόρος. - οὐκ ἐμπορικότης. - ἐταιρεία ἐπὶ.

Ἐπειδὴ ἡ ἀγορὰ προσόδων δημοσίων, οἷος εἶναι καὶ ὁ λιμενικὸς φόρος, ἡ γενομένη δύναμις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Ν. ΡΚΘ' (1865), δὲν εἶναι πράξις ἐμπορικῇ, μὴ δυναμένη νὰ ὑπαχθῇ εἰς οὐδεμίαν περὶ πτωσιν τῶν ὑπὸ τοῦ περὶ ἀρμοδιότητος ἐμποροδικείων ἰσχύον νόμου ἔχοντος Β. Δ. τῆς 19 Ἀπριλίου 1835 περιοριστικῶς ἀναγραφόμενων, οὔτε εἰς τὴν ἐπὶ μεταπωλῆσει ἢ μισθώσει γενομένην ἀγορὰν, ὡς ἀξιοῖ ὁ ἐκκαλῶν, διότι ὁ λιμενικὸς φόρος, κατὰ τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ ρηθέντος Νόμου ΡΚΘ' εἰσπράττεται εἰς χρήματα, ἀγορὰ δὲ χρημάτων ἐπὶ μεταπωλῆσει ἢ μισθώσει δὲν δύναται νὰ νοηθῇ, οὔτε εἰς τὴν πρακτορίαν, ὡς ἐπίσης ἀξιοῖ ὁ ἐκκαλῶν, διότι ὑπάρχει τοιαύτη, δταν τις ἐπ' ἀμοιβῇ ἀναλαμβάνει τὴν διαφρόντισιν ἄλλοτρίων ὑποθέσεων, μάλιστα δὲ δταν τοῦτο πράττει ἂν ὄχι κατ' ἐπαγγέλμα πάντως ὅμως συχνάκις καὶ συνήθως, τοῦθ' ὅπερ ἐκφράζεται διὰ τῆς ἐν ἄρθρ. 2 τοῦ αὐτοῦ Β. Διατ. λέξεως «ἐπιχειρήσις», ἐν ᾧ ἐπὶ τοῦ προκειμένου πρόκειται περὶ μιᾶς μόνον πράξεως, ἥτις δὲν συνίσταται εἰς τὴν διεξαγωγὴν ὑποθέσεως ἄλλοτρίας, καθ' ὅσον ὁ ἀγοραστὴς φόρου δημοσίου, εἰς χρήματα καταβαλλομένου, πληρώνει ποσὸν ὠρισμένου ἀντὶ τοῦ ὁποίου ἀποκτᾷ τὸ δικαίωμα νὰ λάβῃ παρὰ τῶν φορολογουμένων τὰ παρ' αὐτῶν καταβλητέα ποσά, ἅτινα ἀνήκουσι πλέον οὐχὶ εἰς ἄλλο πρόσωπον ἀλλ' εἰς αὐτὸν, ἐπομένως μετοχικὴ ἐταιρία συστάσα διὰ τὴν ἀγορὰν ἢ τὴν ἐκμετάλλευσιν ἀγορᾶς λιμενικοῦ φόρου δὲν εἶναι ἐταιρία ἐμπορικῇ, ὥστε ἀφοῦ λόγος τις καθιστῶν ὑποχρεωτικὴν τὴν μαρτυρικὴν ἀπόδειξιν δὲν ὑφίσταται ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καθ' ὅσον οὔτε ἡ ἀξιουμένη μεταξὺ τῶν συμβληθέντων συγγενικῇ σχέσις, καὶ μάλιστα οὐχὶ ἐκ στενῆς συγγενείας, εἶναι ἀδυναμία κτήσεως ἐγγράφου ἀποδείξεως οὔτε τὸ προτεινόμενον ὡς ὑπάρχον ἐν Νάξῳ ἔθιμον ἢ συνήθεια τῆς μὴ καταρτίσεως ἐγγράφων ἀποδείξεων διὰ συναπτομένης συμβάσεως καὶ ἂν εἶναι ἀληθές, διότι τὰ μὲν ἔθιμα εἶναι ἐπικρατέστερα μόνων τῶν διατάξεων τῶν ρωμαίων καὶ βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν περὶ ἀποδείξεως διατάξεων τῆς Πολ. Δικονομίας, αἱ δὲ περὶ ἀποδείξεως τοπικαὶ συνήθειαι οὐδεμίαν ἔχουσιν ἰσχύον, ὁρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, καίτοι ἐπὶ ἄλλοις λόγοις, δὲν ἐπέτρεψε τὴν μαρτυρικὴν ἀπόδειξιν συστάσεως, συμβάσεως ἢ τὸ ἄντικείμενον ὑπερβαίνει τὰς 50 δραχμάς (*).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Ἀριθ. 970 (1905) (**)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Χ. ΝΙΚΗΤΟΠΟΥΛΟΣ
Διατακτικόν. - σκοπεύειν ἐν τῷ συνδυασμῷ

(*) Πρόβλ. τὴν ἐν σελ. 471 XI ὑπὸ τὴν 180 Ε. σημείωσιν καὶ τὴν αὐτόθι παραπομπήν.

(**) Μετὰ τὴν ἐν σελ. 149 XV 432 Α. Π.—Ἡ δὲ πρωτόδικος 9852 (1899) Πρωτ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ πρωτοδίκου κ. Ι. Βελιμίτση, ἔχει οὕτως :
«Ἐπειδὴ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς καὶ ἐν τῇ

πρὸς τὸ σκεπτικόν. - ἀγωγή ἀρνήσεως δουλείας. - καθορισμὸς μέτρου ὑπαρχούσης. - συμβατική δουλεία μὴ ἐμποδίδαι τῷ φωτί. - ἀντίθεσις τῇ μὴ ὑπόπιν. - καθορισμὸς ἀποστάσεως. - ἀνίδυχρον βωμαϊκῶν διατάξεων.

Ἐπειδὴ τὸ πρῶτον παράπονον ὅτι ἀντιφατικῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐνῶ διὰ τοῦ διατακτικοῦ

σεως δουλείας ἀγωγῆς, ἰσχυρίζεται ὁ ἐνάγων ὅτι ὅλων καὶ ἐπιχειρήσας νὰ οἰκοδομήσῃ καὶ στηρίξῃ οἰκίαν ἐπὶ τοῦ διαχωρίζοντος τὸ κτῆμά του (ὡς ἐν τῇ ἀγωγῇ περιγράφεται) κατὰ τὸ ἀρκτικὸν ὅριον ἀπὸ τῆς οἰκίας τοῦ ἐναγομένου μεσοτοίχου, ὁ ἐναγόμενος διαμαρτυρήθη κατ' αὐτοῦ καὶ τὸν ἡμῶσις νὰ ἀνεγείρῃ τοίχον ἢ ἀνυψώσῃ τὸν ὑπάρχοντα πλῆον τῶν δύο μέτρων πλὴν ἐπὶ ἐπὶ τὰ μέτρων καὶ 90)00 ἀπὸ τῆς ὁδοῦ Αἰσχύλου, ἰσχυρισθεὶς καὶ ἀξιών ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ αὐτοῦ στηρίζεται εἰς δικαίωμα δουλείας παραθύρων, ἣν κέκτηται τὸ βάθος τῆς οἰκίας του εἰς βάρος τῆς τοῦ ἐνάγοντος γειτονικῆς ἰδιοκτησίας (οἰκίαι πεδον τοῦ ἐνάγοντος) καὶ ὅτι δυνάμει τῆς δουλείας ταύτης ἀπαγορεύεται ἡ ἐπὶ τοῦ ἀρκτικοῦ ὁρίου τοῦ κτήματος τοῦ ἐνάγοντος, κατὰ τὴν μνησθεῖσαν ἔκτασίν του, ἵνα μὴ ἐπισκιάξῃ τὸ φῶς τῶν παραθύρων του. Καταλήγει δ' ὁ ἐνάγων αἰτῶν ν' ἀναγνωρισθῇ ἡ ἐπὶ τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ περιγραφομένης ἰδιοκτησίας του κυριότης τοῦ ἀπόλυτος, ἀπεριόριστος καὶ ἐλευθέρα τῆς ἀξιοῦμένης ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου δουλείας παραθύρων ἡ οἰασθήποτε ἄλλης δουλείας φωτός· οὕτως δ' ἐχούσης τῆς ἀγωγῆς δυνάμει, σήμερον νὰ ζητήσῃ ὁ ἐνάγων ἐν περιπτώσει ἀποδείξεως ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου οἰασθήποτε δουλείας φωτός, νὰ ἐρισθῇ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἡ ἔκτασις αὐτοῦ, τὸ μὲν διότι ἐμμέσως ἐξυπακούεται ἐν τῇ ἀγωγῇ ἡ αἰτησις αὕτη, τὸ δὲ καὶ ἐκ τοῦ νόμου ἐξυπακούομένου ὅτι ἐν τῷ δικαίωματι τῷ ἀξιοῦμένῳ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, ὅπερ ἐστὶ τὸ κύριον ἀντικείμενον ἐν τῇ ἐξετάσει τῆς ἀγωγῆς, ἔγκειται καὶ τὸ ποσὸν τῆς ἐκτάσεως τούτου, ἥτοι ἡ ἔκτασις τῆς ἀποδειχθεομένης δουλείας τυχόν, ἣν ὀφείλει νὰ ἀποδείξῃ ὁ ἐναγόμενος, ὡς ὀφείλει νὰ ἀποδείξῃ τὴν ὑπαρξίν του. Ὅθεν κατὰ ταῦτα. καὶ ἂν ἀποδειχθῇ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἡ ὑπαρξὶς δουλείας, θέλει ἐξετασθῇ καὶ κριθῇ μέχρι τίνος σημείου ἔκτείνεται αὕτη, ὥστε νομίμως νὰ ἐμποδίζεται ὁ ἐνάγων ἀπὸ τῆς ἐνασκήσεως τῆς ἀπεριορίστου καὶ ἐλευθέρας ἐνασκήσεως τῶν δικαιωμάτων τῆς κυριότητος του καὶ δὲν θέλει ἀπορριφθῇ ἀμέσως ἡ ἀπλῶς ἐκ τοῦ λόγου τῆς ὑπάρξεως δουλείας, ἡ ἀγωγή τοῦ ἐνάγοντος καὶ οἱ ἐναντίοι ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἐναγομένου εἰσὶ νόμῳ ἀστήρικτοι. Εἰ καὶ ἡδυνάτο τις εἰπεῖν ὅτι ἡ περὶ περιπτώσεως τῆς ἐκτάσεως τῆς δουλείας τοῦ ἐναγομένου ἐπιδοθητικὴ αἰτησις τοῦ ἐνάγοντος δὲν ἐξυπακούεται καὶ εἶναι ἀπαράδεκτος ἄλλεῖψι νομίμου ποδοικασίας, καθ' ὃ μεταβάλλουσα τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς.

Ἐπειδὴ διὰ δικαιοπραξίας νομίμως μεταγραφομένης συνιστᾶται δουλεία, ὁ δ' ἐναγόμενος ἀξιών τοιαύτην δυνάμει τοῦ... συμβολαίου ἀγορᾶς παρὰ τοῦ πωλητοῦ Δ. Μ^{***} (ἀρχικοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ ἐφ' οὗ ἡ ἀξιοῦμένη δουλεία κτήματος τοῦ ἐνάγοντος) νομίμως καθ' ὅλα τὰ στοιχεῖα τοῦ νόμου (ἄρθρ. 533 Πολ. Δικονομίας) ἐκτίθησι διὰ τῶν προτάσεων του τὸ ἀξιοῦμενον καὶ ἀμφισβητούμενον δικαίωμα του καὶ ἡ σχετικὴ ἐνστάσις τοῦ ἐνάγοντος ἀπορριπτεῖται ὡς ἀνυπόστατος. Πραγματικὴ δὲ οὖσα ἡ παραχωρηθεῖσα παρὰ τοῦ Δ. Μ^{***} τῷ ἐναγομένῳ ὑπὲρ τοῦ κτήματος του καὶ εἰς βάρος τοῦ περιελθόντος τῷ ἐνάγοντι γειτονικῷ κτήματος δουλεία παρακολουθεῖ τὸ ἀκίνητον.

ἀπορρίπτεται ὁλοσχερῶς τὴν ἀγωγήν, οὐχ' ἤττον δέχεται εἰτα αὐτὴν ἐν μέρει, περιορίζουσα τὴν ἀξιοῦμένην τοῦ ἐκκαλοῦντος (ἐναγομένου) δουλείαν, δὲν εἶναι βάσιμον, διότι ἡ ἐν τῷ διατακτικῷ ἀπορριψίς τῆς ἀγωγῆς ἐγένετο ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ σκεπτικόν, ὡς φέρεται ὠρισμένως ἐν τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει, ἐν δὲ τῷ σκεπτικῷ ἡ ἀγωγή μόνον ἐν

Ἐπειδὴ διὰ τοῦ εἰρημένου συμβολαίου ὀρίζεται ὅτι παραχωροῦνται τῷ ἐναγομένῳ Α. Γ. Κ^{***} ὑπὸ τοῦ Δ. Μ^{***} (ἀρχικοῦ δικαιοπαρόχου καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐνάγοντος) τὸ δικαίωμα δουλείας παραθύρων πρὸς τὸ βάθος ὑπὲρ τοῦ πωλουμένου κτήματος καὶ εἰς βάρος τοῦ ἤδη περιελθόντος τῷ ἐνάγοντι κτήματι (τεμαχίῳ), ἐν τέλει δὲ τοῦ συμβολαίου τούτου προσετέθη ἀπαγορεύεται τῷ πωλητῇ Δ. Μ^{***} ἡ τῷ διαδόχῳ αὐτοῦ νὰ ἐγείρῃ ἐπὶ τοῦ δουλεύοντος γειτονικοῦ κτήματος (τοῦ ἤδη ἐνάγοντος) τοίχον ὕψους ἀπὸ τὴν πλακώστρωσιν πλῆον τῶν δύο μέτρων εἰς τὸ μέρος τὸ διαχωρίζον τὸ πωληθέν αὐτὸ μέρος ἀπὸ τὸ ἕτερον τεμάχιον τοῦ ἴδιου (πωλητοῦ) πλὴν ἐπὶ 7 καὶ 90)00 μέτρων ἀπὸ τῆς ὁδοῦ (Αἰσχύλου).

Ἐπειδὴ τὸ τοιοῦτον εἶδος τοῦ συννομολογουμένου περιορισμοῦ, χαρακτηριζομένου σαφῶς ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων ὡς δουλείας παραθύρων (servitus luminum), δὲν δύναται κατὰ Νόμ. 4 Π. (8.9) νὰ ὀφίσταται, καθ' ὅσον ἡ κυρίως δουλεία παραθύρων ὑπάρχει ἐν ἡ περιπτώσει κτᾶται καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ἔχειν παράθυρα ἐπὶ τοίχου ἄλλοτρίου ἢ μεσοτοίχου, ἐνῶ τὰ παράθυρα, περὶ ὧν πρόκειται εἰσὶ κατασκευασμένα ἐπὶ τοίχου ἀνήκοντος εἰς τὸ δεσπόμενον κτῆμα. Ἀλλ' ἐπίσης οὕτε τὴν εὐρυτέραν δουλείαν ἀπόψεως (servitus ne prospectu officiat) ἠγνόησαν οἱ συμβαλλόμενοι διὰ τῶν εἰρημένων ρήσεων νὰ συστήσωσιν, ἀπαιτιομένων καὶ ἐκ τῶν πραγματικῶν ἀναμφισβητήτων περιστάσεων τῆς ἀπόψεως τοῦ δεσπόμενου κτήματος ἐπὶ τοῦ δουλεύοντος ὄντος ἀπλοῦ οἰκοπέδου καὶ μὴ περιέχοντος τερπνῆν ἢ γαρῖσσεν ἀσπιν Π. 15 (8. 2). Ὅθεν προφανῶς οἱ συμβαλλόμενοι διὰ τῶν ὁρων τούτων τοῦ συμβολαίου ἠθέλησαν νὰ περιορίσωσι τὸ ἐκ τῆς κυριότητος τοῦ Δ. Μ^{***} ἀπορρέον δικαίωμα τοῦ ὑψῶσαι δι' οἰκοδομῆς οἰκίας ἡ καὶ χωρὶς τοιαύτης τὸν μεσοτοίχον ἀντικρὺ τῶν παραθύρων εἰς ὕψος ἀποφράσσον τὸ φῶς αὐτῶν (servitus ne luminibus officiat) ὡς τοῦτο προδήλως προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ διασταφειτικοῦ ἐν τῷ τέλει ποδὲς ἐξήγησιν τοῦ παραχωρουμένου δικαιώματος τῆς δουλείας τεθεισῶν φράσεων ἐν' ἀπαγορεύεται τῷ Δ. Μ^{***} καὶ τοῖς διαδόχοις (δικαιοδόχοι) αὐτοῦ τοῦ νὰ ἐγείρωσι τοίχον (ὑπὲρ τὴν πλακώστρωσιν) πλῆον τῶν δύο μέτρων εἰς τὸ μέρος τὸ διαχωρίζον τὸ πωληθέν αὐτὸ μέρος ἀπὸ τὸ ἕτερον τεμάχιον. Συνεπῶς τοιαύτη δουλεία, παρέχουσα τὸ δικαίωμα εἰς τὸν ἐναγόμενον Α. Κ^{***} τοῦ μὴ ἐπηρρεάζεσθαι τὸ φῶς τῶν παραθύρων τῆς ἀγορασθείσης οἰκίας διὰ τῆς ὑψώσεως ἡ ἀνεγέρσεως τοίχου ἐν τῷ γειτονικῷ ὑπολειφθέντι τῷ πωλητῇ Δ. Μ^{***} ὑπὸ τούτου ἡ ὑπὸ τῶν διαδόχων του εἰς ὕψος πλῆον τῶν δύο μέτρων καὶ ἐγγυτέρω τῆς νομίμου ἀποστάσεως, συνιστᾶται διὰ τοῦ εἰρημένου συμβολαίου καὶ οὐδὲν πλῆον, ἀφοῦ δὲν ὀρίσθη ἐν αὐτῷ τὸ ποσὸν τῶν μέτρων τῆς τηρητέας ἀποστάσεως ἀφ' ἧς ὁ κύριος τοῦ δουλεύοντος κτήματος ἡδύνατο ἀκωλύτως ὑψηλότερον τοίχον νὰ οἰκοδομήσῃ καθ' ὅσον ἡ ἐν τῷ συμβολαίῳ ὀριζομένη ἀπόστασις ἀφ' ἧς λαμβάνει τὴν ὁδὸν Αἰσχύλου ἥτις ὁδὸς δὲν εἶναι ἀναντιρρήτως παράλληλος πρὸς τὰ παράθυρα ἀλλὰ κάθετος ἐπὶ τῆς γραμμῆς τῶν παραθύρων καὶ

μέρει ἐθιωρήθη ἀπορριπτέα καὶ ἐν μέρει δεκτὴ καὶ συμφώνως πρὸς τὸ διατακτικὸν αὐτῆς, καὶ εἰ-
ναι μὲν ἀληθὲς ὅτι δὲν διευκλώθη ὁρθῶς τὸ διατα-
κτικόν, τοῦθ' ὅπερ δίδει λόγον εἰς μεταρρυθμίσειν,
εἰς τοῦτο ὅμως θέλει προβῇ τὸ δικαστήριον, ἐφ' ὅ-
σον δι' ἄλλον λόγον δὲν μεταρρυθμίσει οὐσιαστι-
κῶς τὴν ἀπόφασιν, περὶ οὗ κατωτέρω ρηθῆσεται.

Ἐπειδὴ καὶ τὸ δεύτερον παράκονον τοῦ ἐκκα-
λοῦντος ὅτι ἀποδειχθείσης ὁπωσδήποτε δουλείας, ἐ-
δει ν' ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγή καὶ οὐχὶ νὰ καθορισθῇ
τὸ μέτρον τῆς δουλείας τῆς βαρυνούσης τὸ κτῆμα

συνεπῶς δὲν λύει τὸ ζήτημα τῆς τηρητέας ἀπο-
στάσεως.

Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον κρίνει ὅτι αἱ διατάξεις
τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου καὶ βυζαντινοῦ Ν. 14 Πανθ.
(8.2), Νόμ. 12 § 2 Κῶδ. (8.10), Ν. 10 § 1 Βασιλ.
(58.14), Προχ. ηῤῥ. § 4' § 21, Ἑκαν. § 8' § 2,
Ἄρμ. Β' Δ' § 45, 55, 23, 28, 29 περὶ τηρητέας ἀ-
ποστάσεως τῶν ἐγειρομένων γειτονικῶν ἐπ' ἀλλήλας
οἰκίας, ἰσχύουσι παρ' ἡμῖν καὶ ἐφαρμοστέαι (δρα
Οἰκονομ. Πραγμ. § 147 σημ. 10.8') μὴ ἔχουσαι ἀ-
στυνομικὸν χαρακτῆρα καὶ συνηγοροῦντος ἄλλως ὑπὲρ
τῆς ἰσχύος τῶν νόμων τούτων τοῦ ἀξιώματος ὅτι δὲν
παύει ἡ ἰσχὺς τοῦ νόμου διὰ τῆς παύσεως τοῦ λό-
γου αὐτοῦ (cessante ratione legis non cessat lex).

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰς εἰρημένους διατάξεις, ἡ ὀριζο-
μένη τηρητέα ἀπόστασις ὅπως μὴ ἐπηρεάζεται τὸ
φῶς τῶν παραθύρων τῶν γειτονικῶν ἐντεκερὺ οἰκῶν,
ἐστὶν 12 ποδῶν ἀπ' ἀλλήλων, ἥτοι ἐν προκειμένῳ ὡς
ἐκτίθεται ἀναντιρρήτως αἱ πραγματικαὶ περιστάσεις
τῶν ἰδιοκτησιῶν ὅπως μὴ ἐπηρεάζεται τὸ φῶς τῶν
παραθύρων τῆς οἰκίας τοῦ ἐναγομένου Α. Κ^{αα} δι' ὑ-
ψώσεως τοίχου πρὸς οἰκοδομὴν ἄνω τῶν δύο μέτρων
ἐν τῷ δουλεύοντι κτήματι (τεμαχίῳ) τοῦ ἐνάγοντος, ἡ
τηρητέα νόμιμος ἀπόστασις ἐστὶν 12 ποδῶν, κατ' ἀ-
κολουθίαν δ' ἐναγομένου κύριος τοῦ δεσπύζοντος κτή-
ματος (οἰκίας) δικαιούται νὰ ἐμποδίσῃ τὸν κύριον τοῦ
δουλεύοντος κτήματος (οἰκοπέδου) Δ. Μ^{αα} ἥδη
Χ. Ρ^{αα} τοῦ νὰ ὑψώσῃ τὸν μεσότοιχον ἢ τοίχον
πλέον τῶν δύο μέτρων, ἐκτὸς ἐὰν ὁ κύριος τοῦ δου-
λεύοντος κτήματος, ὑψῶν τοίχον ἢ οἰκοδομήν, ἀφήσῃ
κενὸν χωρὸν 12 ποδῶν μεταξὺ τῆς γραμμῆς τῶν πα-
ραθύρων τῆς οἰκίας τοῦ ἐναγομένου καὶ γραμμῆς πα-
ραλλήλου ταύτης ἐν τῷ δουλεύοντι τεμαχίῳ τοῦ ἐνά-
γοντος χαρασσομένης ὡς λεηγοῦσας καθέτως πρὸς τὴν
δὲδν Αἰσχόλου μέχρως ἀποστάσεως ἐπὶ τῆς δδοῦ ταύ-
της ἐκτὰ μέτρων καὶ 90)00 καὶ ἐφ' ἧς γραμμῆς πα-
ραλλήλου ἐν τῷ δουλεύοντι κτήματι τοῦ ἐνάγοντος
δύνανται ἐφ' οἷωνδήποτε σημείων τοῦ κτήματος οὐ-
τως ἀπολύτως νὰ ὑψώσῃ τοίχον οἰκοδομῶν ἐφ' οἷον-
δήποτε ὕψους. Κατὰ ταῦτα ὅθεν, δεκτοῦ γενομένου ὅτι
διὰ τοῦ εἰρημένου συμβολαίου συνέστη ὑπὲρ τοῦ
κτήματος τοῦ ἐναγομένου δουλεία τοῦ μὴ ἐπηρεάξε-
σθαι τὸ φῶς τῶν παραθύρων εἰς βάρος τοῦ κτήματος
τοῦ ἐνάγοντος, καὶ ὅτι μὴ ὀριζομένης ἐν τῷ συμβο-
λαίῳ τῆς ἀποστάσεως ἀφ' ἧς ἀρξεται ἀκόλουτον τὸ
δικαίωμα τῆς κυριότητος τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ δου-
λεύοντος κτήματος εἰς τὸ ὑψῶσαι καὶ πλεον τῶν
δύο μέτρων τοίχον ἢ οἰκοδομήν, τοιαύτη εἶναι ἡ νό-
μιμος ἀπόστασις, ἔπειτα ὅτι ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή
ἐστὶν ἀπορριπτέα ὡς μὴ βάσιμος κατὰ τὴν κυ-
ρίαν βάσιν αὐτῆς περὶ μὴ ὑπάρξεως οἰαδήποτε δου-
λείας καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐπιβοηθητικὴν περὶ περιορι-
σμοῦ τῆς ἐκτάσεως τοῦ ἀξιωμαμένου δικαίωματος τοῦ
ἐναγομένου, καθ' ὅσον οὗτος, ἀπαντῶν εἰς τὴν ἐπιβοη-

τοῦ ἐνάγοντος, δὲν εἶναι βάσιμος διὰ τοὺς ἐν τῇ
ἐκκαλουμένη ἀποφάσει λόγους, εἰς οὓς καὶ τὸ δικα-
στήριον τοῦτο ἀναφέρεται.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν ὀρθὴν ἐρμηνείαν τοῦ . . . συμ-
βολαίου, ἐξ οὗ προκύπτει ὅτι μεταξύ τοῦ ἐκκαλοῦν-
τος καὶ τοῦ δικαιοπαρόχου τῶν ἐφεσιδλήτων κα-
τηρτίσθη ἀγοραπωλησία τῆς ἐν αὐτῷ ἀναφερομέ-
νης οἰκίας, συνεφωνήθη δὲ μεταξύ τῶν συμβαλλο-
μένων ὅτι ὁ μὲν ἀγοραστής θὰ ἔχῃ δουλείαν πα-
ραθύρων πρὸς τὸ βάθος τῆς οἰκίας, ὁ δὲ πωλητής
δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ὑψῇ πέραν τῶν δύο μέ-

θητικῆν τοῦ ἐνάγοντος ταύτην αἴτησιν, ὁμολογῇ ὅτι
δὲν ἤξιωσε νὰ ἐμποδίσῃ ὑψώσιν τοίχου ὑπὲρ τὰ δύο
μέτρα ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας πέραν τῆς νομίμου ἀπο-
στάσεως ἀπὸ τῆς γραμμῆς τῶν παραθύρων τοῦ ἐγει-
ρόμενον. Ἐφ' ὅσον δὲ ὁ ἐνάγων δὲν ὥσισε διὰ τῆς ἀ-
γωγῆς τοῦ εἰς τίνα ἀπόστασιν εὐρίσκατο ὁ μεσότοι-
χος ἢ ὁ τοίχος ἀπὸ τῶν παραθύρων τῶν ἐναγομένων,
ὅν τοίχον ἐπιειρήσας νὰ ἀνυψώσῃ ἡμποδίσεν ὁ ἐνα-
γόμενος, κατὰ τοῦτο εἶναι ἀκριβὲς ἡ ἀγωγή τοῦ
καὶ δέον νὰ καταδικασθῇ εἰς πᾶσας τοῦ δικαστηρίου
δαπάνας τοῦ ἐναγομένου μετριαζομένης εἰς δραχ. 25
καὶ τὰ τέλη.

Ἐπειδὴ, ἐὰν διὰ τοῦ εἰρημένου συμβολαίου δὲν
συνιστᾶτο ἡ ὡς εἴρηται ἀνωτέρω δουλεία καὶ δὴ ἡ
ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου καὶ κατ' ἔκτασιν κριθεῖσα ἐπὶ τοῦ
κτήματος τοῦ προσεπικαλοῦντος (ἐνάγοντος) Χ. Ρ^{αα},
οὗτος, δυνάμει τοῦ δικαίωματος τῆς κυριότητος, κατὰ
τὰς ρητὰς διατάξεις Ν. 8 Π. (8 2) Κῶδ. 8 (3.34),
θὰ ἠδύνατο νὰ οἰκοδομήσῃ ἀκωλύτως ἐπὶ τοῦ μεσο-
τοίχου ὑψῶν αὐτὸν ἢ ἔτερον καὶ πέραν τοῦ ὑπάρχον-
τος βάρους μὴ ἐνεχόμενος ἐκ τοῦ σκοτισμοῦ τῶν πα-
ραθύρων τοῦ γείτονος Α. Κ^{αα}. Ἀποδειχθείσης ὅμως
τῆς εἰρημένης δουλείας, ὁ προσεπικαλούμενος Θ. Γ^{αα}
πωλήσας τῷ προσεπικαλοῦντι καὶ καταδικασθέντι ἐ-
νάγοντι Χ. Ρ^{αα} δυνάμει τοῦ ἀπροσβλήτου 87134
(1896) συμβολαίου τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Η.
Γ^{αα} τὸ δουλεύον ἐν λόγῳ κτήματι ἐλεύθερον πάσης ὑ-
ποχρεώσεως, ἐν ᾧ εὐρυτάτῳ ὅρῳ συμπεριλαμβάνεται
κατὰ τὴν δεδομένην ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐρμηνείαν
τοῦ συμβολαίου τούτου ἐν συνόλῳ καὶ ἡ ρητὴ ὑπό-
σχέσις ἐλεύθερον δουλείας, ἐστὶν ὑπόχρεως εἰς ἀπο-
κατάστασιν τῆς ἐκ τοῦ βάρους τούτου προσγγιγμέ-
νης τῷ ἀγοραστῇ προσεπικαλοῦντι ζημίας, ἀνεξαρ-
τήτως τῆς καλῆς ἢ κακῆς πίστεως τοῦ ἀγοραστοῦ
περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ βάρους τούτου καὶ συνεπῶς
καὶ τῶν πρὸ τῆς ἀγορᾶς διαπραγματεύσεων ὅθεν ἀ-
πορριπτέοι πάντες οἱ σχετικοὶ καὶ ἐναντίοι πρὸς ταῦ-
τα ἰσχυρισμοὶ τοῦ προσεπικαλουμένου πωλητοῦ.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐκρίθη, ἡ εὐρισκόμενη δουλεία καὶ
ἐκανονίσθη ἡ ἔκτασις αὐτῆς ἐπὶ τοῦ δουλεύοντος κτή-
ματος τοῦ πωληθέντος τῷ προσεπικαλοῦντι Χ. Ρ^{αα},
οὗτος δύναται νὰ οἰκοδομήσῃ ἐπ' αὐτοῦ καὶ δὲν τῷ
καθιστᾶ ἡ δουλεία ἀχρηστον πρὸς οἰκοδομήν καὶ συ-
νεπῶς ἡ πρώτη βάσις καὶ αἰτήσις τῆς ἀποζημιώ-
σεως τῷ λόγῳ τούτῳ ἀποβαίνει ἀπορριπτέα ὡς ἀνυ-
πόστατος, ἐξεταστέα ὅμως ἡ ἐπιβοηθητικὴ αἴτησις
τῆς ἀποζημιώσεως, ἐν δὲ ὅσον ὅτι διὰ τῆς ὑπάρξεως
τῆς εἰρημένης ἀναγνωρισθείσης καὶ δικαστικῶς δου-
λείας ρητῶς (servitus ne luminibus officiatur) ἐ-
λαττοῦται καὶ κατὰ πόσον ἡ ἀξία τοῦ κτήματος,
καὶ δέον ἀμφισβητουμένου τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου
τοῦ προσεπικαλοῦντος, νὰ ὑποχρεωθῇ οὗτος νομίμως
εἰς ἀπόδειξιν ἥτοι καὶ διὰ μαρτύρων ἐπιτοπίως ἐ-
ξεταστέων».

τρων ἀπὸ τοῦ ἐδάφους (πλακόστρωσιν) τὸν χωρίζοντα τὰ δύο παραλλήλως κείμενα γήπεδα τοῦ τε ἀσκεποῦς, ἀνήκοντος τῷ πωλητῇ, καὶ τοῦ ὑπὸ τῆς πωληθείσης οἰκίας κατεχομένου καὶ ἀνήκοντος τῷ ἀγοραστῇ, ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ δὲ τῶν ἀνωτέρω καὶ τοῦ γεγονότος ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τῆς συμφωνίας τὰ παράθυρα ὑπῆρχον καὶ μάλιστα ἐπὶ τοίχου ἐκτισμένου ἐπὶ ἐδάφους ἀνήκοντος τῇ ἀγορασθείσῃ οἰκίᾳ καὶ ἐνδότερον τῇ γραμμῇ τῇ χωρίζουσῃ τὰ δύο κτήματα, καὶ τοῦ συμβολαίου τούτου, ἐν τῷ συνόλῳ τοῦ ἐκτιμωμένου, ἀνεκδοιάστως προκύπτει ὅτι ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων συσταθεῖσα δουλεία ἦτο δουλεία τοῦ μὴ ἐμποδίσαι τῷ φωτὶ, εἴτε δι' ἀνυψώσεως τοῦ χωρίζοντος τὰ δύο οἰκόπεδα τοίχου, εἴτε δι' ἄλλου πρὸς τὸ βάθος τοῦ γηπέδου καὶ εἰς ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν παραθύρων τοιαύτην ὥστε νὰ μὴ βλάπτηται τὸ φῶς τῆς οἰκίας, τὸ διὰ τῶν ὡς εἰρηγὰ παραθύρων εἰς αὐτὴν εἰσερχόμενον (Εἰσηγ. § 1 (2. 3). Πανδ. Νόμ. 15 κλπ. (8. 2), ἐπομένως ὀρθῶς μὲν κατὰ ταῦτα τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν ἐξετίμησε τὸ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἐπικληθὲν συμβόλαιον, οὐκ ὀρθῶς ὅμως δὲν διέταξε τὰς δεούσας ἀποδείξεις περὶ τῆς ἐξευρέσεως τῆς ἀποστάσεως ἀπὸ τῶν παραθύρων, εἰς ἣν ὁ ἐγειρόμενος τοίχος τοῦ ἐνάγοντος ἠδύνατο νὰ βλάψῃ καὶ καταστήσῃ σκοτεινότερον τὸ φῶς, καὶ κατὰ τοῦτο δεκτὸν τὸ παράπονον τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ μεταρρυθμιτέα ἡ ἀπόφασις, ἐφ' ὅσον αὐτὴ ἐταξε τὴν ἀπόστασιν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ Ἀρμενοπούλου, αἵτινες, ὡς ἀφορῶσαι τὰ σχέδια τῶν τότε πόλεων καὶ τὰς μεταξὺ τῶν οἰκιῶν ὑπαρχούσας ὁδοὺς καὶ ἀποστάσεις, δὲν ἰσχύουσιν ἤδη, καταργηγεῖσαι ὑπὸ τῶν νεωτέρων περὶ οἰκοδομῆς τῶν πόλεων νόμων. Εἰ καὶ κατ' ἀσθενεστέραν γνώμην ἠδύνατο τις εἰπεῖν ὅτι τοῦ εἰρημένου συμβολαίου διαλαμβάνοντος σχετικῶς περὶ δουλείας μόνον τὰς ἐξῆς φράσεις ἀπαρεχώρησεν ἐν τεμάχιον μετὰ τοῦ δικαιώματος τῆς δουλείας τῶν παραθύρων, καὶ κατωτέρω ἀπαγορεύεται τῷ πωλητῇ καὶ τοῖς διαδόχοις αὐτοῦ νὰ ἐγείρῃ τοίχον ὕψους ἀπὸ τὴν πλακόστρωσιν πλεόν τῶν δύο μέτρων εἰς τὸ μέρος τὸ διαχωρίζον τὸ πωληθὲν μέρος ἀπὸ τὸ ἕτερον τεμάχιον τοῦ ἰδίου, συνάγεται ἐξ αὐτοῦ ὅτι ἡ δι' αὐτοῦ συσταθεῖσα δουλεία εἶνε 1) ἡ τῶν παραθύρων, συνιστάμενη κατὰ τὸν νόμον εἰς τὸ ἔχειν τὸν ἀγοραστὴν ἐναγόμενον παράθυρα ἐν τῷ μεσοτοίχῳ ἢ καὶ ἐν τῷ ἰδιοκτητικῷ κτήματι, καθ' ὑπερβάσιν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ὁρισμένης ἀποστάσεως καὶ 2) ἡ τοῦ μὴ ὑφ' οὗν εἰς τὸ ὁρισμένον ἐν τῷ συμβολαίῳ μέρος τοῦ μεσοτοίχου πλεόν τῶν δύο μέτρων, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ δουλεία τοῦ μὴ βλάπτειν τὸ φῶς, ἥτις εἶναι ἐντελὲς διάφορος κατὰ τὸ περιεχόμενον καὶ τὴν ἔκτασιν τῶν ἀνω μνησθεισῶν δουλειῶν, ἐπομένως ματαία εἶναι κατὰ τὴν μειονοψηφίαν ἡ πραγματογνωμοσύνη.

Ἐπειδὴ, καθὰ ἀνωτέρω προεῖρηται, τῆς οἰκίας μετὰ τῶν παραθύρων ὑπαρχούσης κατὰ τὸν χρόνον τῆς συστάσεως τῆς δουλείας, ἀπὸ τοῦ τοίχου τούτου τοῦ ἔχοντος τὰ παράθυρα δεόν νὰ ἐξευρεθῇ ἡ ἀπόστασις, ἥτις δεόν νὰ μείνῃ ἐλευθέρα οἰκοδομῆς, ὅπως μὴ βλάπτηται τὸ φῶς τῆς οἰκίας, τοιαύτης οὐσῆς μεταξὺ τῶν συμβληθέντων

συμφωνίας κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐκτίμησιν τοῦ περιεχομένου τοῦ συμβολαίου, καὶ οὐχὶ τὸ μεταξὺ τῶν δύο οἰκοπέδων ὄριον. Εἰ καὶ κατ' ἀσθενεστέραν γνώμην, ὡς ἀφετηρία τῆς ἐκτιμήσεως τῆς ἀποστάσεως δεόν νὰ ληθῇ ἡ τὰ οἰκόπεδα ὀρίζουσα γραμμὴ, ἀφοῦ μέχρις αὐτῆς ἠδύνατο ἐν δικαιώματι νὰ οἰκοδομήσῃ ὁ ἀγοραστὴς καὶ ἐκεῖθεν νὰ ἐξασκήσῃ τὴν συμφωνηθεῖσαν δουλείαν.

Ἀριθ. 974 (1905)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Χ. ΝΙΚΗΤΟΠΟΥΛΟΣ

Διεκδίκησις ἐπὶ νομῇ. - ἀπόφασις περὶ νομῆς προηγουμένη. - ἔκτασις δεδικασμένου. - χοῆσις ἀποδεικτικῆς μέσφ. - ἐνστάσις παραγραφῆς ἐν χρόνῳ δυσπίπτουσι ἀγωγῇ. - οὐκ ἴδιον θέμα.

Ἐπειδὴ τὸ πρῶτον παράπονον τῶν ἐκκαλοῦντων ὅτι μάταιαι διετάχθησαν ἀποδείξεις, ἀφοῦ διὰ τῆς ὑπ' αὐτῶν ἐπικαλούμενης καὶ προσαγομένης ἀποφάσεως τῶν ἐν Κερκύρᾳ Ἐφετῶν 80 (1893) καὶ τελεσιδίκου, ἐδικάσθη ἀμετακλήτως μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων καὶ ὑπὲρ τῶν ἐκκαλοῦντων ἡ νομὴ τοῦ ἐπιδίκου κτήματος καὶ ἐπομένως ἡ περὶ κυριότητος ἀγωγὴ τῆς ἐφεσιδλήτου, στηριζομένης εἰς νομὴν ἐπιδικασθεῖσαν τοῖς ἐναγομένοις ἀνυποστατος τυγχάνει λόγῳ δεδικασμένου, δὲν εἶναι βάσιμος δι' ἑλλειψιν ταυτοτήτος ἀντικειμένου (πράγματος), καθόσον ἡ μὲν ἀπόφασις 80 (1893) ἀπεφάνετο ὑπὲρ τῶν ἐκκαλοῦντων ὅτι τὴν νομὴν τοῦ ἐπιδίκου κτήματος δὲν εἶχεν ἡ ἐνάγουσα μέχρι τοῦ Νοεμβρίου 1891, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ διατακτικοῦ τῆς προσαγομένης ἀποφάσεως, ἐν συνόλῳ ἄλλως τε λαμβανομένης καὶ ἐκτιμωμένης χωρὶς νὰ ὀρίξῃ καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον πρὸ τοῦ ἔτους 1891 καὶ καθόσον ὁ τότε δικαστικὸς ἀγὼν ἦτο περὶ τοῦ τίς εἶχε τὴν τελευταίαν νομὴν τοῦ κτήματος κατὰ τὴν ἐγερσιν τῆς ἀγωγῆς τὸ 1891, ἐνῶ ἡ ἐπιδίκος ἀγωγὴ στηρίζεται εἰς διανοίαν κυρίου καλὸςπιστον κατοχὴν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1846 καὶ ἐφεξῆς μέχρι τῆς ἀγωγῆς, ἐπομένως τὸ δεδικασμένον τῆς νομῆς τῶν ἐναγομένων ἐπὶ τοῦ ἐπιδίκου κτήματος κατὰ τὸ ἔτος 1891, δὲν ἐπηρεάζει τὴν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένην κυριότητα ἥτις ἠδύνατο νὰ κτηθῇ καὶ πρὸ τοῦ χρόνου τούτου, ἐφ' ὅσον τὰ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενα περιστατικὰ εἶναι ἀληθῆ, χωρὶς νὰ ἐπηρεάζεται ἐκ τῆς μετὰ τὴν κτήσιν τοῦ δικαιώματος κυριότητος κατάληψιν τοῦ κτήματος ὑπὸ τῶν ἐναγομένων καὶ αἵτινες ἄλλως τε ἀποφάσεις τοῦ Πρωτοδικείου Κεφαλληνίας καὶ Ἐφετείου, ἐφ' ὅσον διακάζουσι περὶ τῆς νομῆς, ἔστω καὶ ἐν τῷ τελευταίῳ χρόνῳ, θέλουσι ληθῇ ὑπ' ὅψιν ὡς ἀποδεικτικὰ μέσα μετὰ τῶν ἄλλων ἀποδείξεων ἐν τῇ ἐκτιμήσει τῶν ἰσχυρισμῶν τῶν διαδίκων περὶ τῆς ἐκατέρωθεν 30ετοῦς ἢ 10ετοῦς νομῆς.

Ἐπειδὴ οἱ ἐκκαλοῦντες ἐναγόμενοι ἰσχυρίσαντο ὅτι παρέγραψαν πᾶν δικαίωμα τῆς ἐναγωγῆς, ἅτε κατέγοντος διανοίᾳ κυρίου καὶ δυνάμει τίτλου ἀπὸ τοῦ 1852 καὶ ἐφεξῆς, διὰ τοιοῦτου δὲ ἰσχυρισμοῦ τῶν δὲν διετύπωσαν αἴτησιν ἐπιδικάσεως ἰδίας κυριότητος ἀλλ' ἐνστάσιν παραγραφῆς ἐπὶ διακατοχῆς συμπίπτουσας κατὰ τὸν χρόνον μὲ ἐκεῖνον καθ'

δν ἡ ἐνάγουσα ἰσχυρίζεται ὅτι ἤσκησε τὴν διανοία κυρίου κατοχὴν τῆς ἐπὶ τοῦ ἐπιδίκου, καὶ ἐφ' ἧς στηρίζει τὴν κυριότητα τῆς, ἐπομένως ὀρθῶς δὲν ἐτάχθη περὶ ταύτης ἴδιον θέμα ἀποδείξεως, διότι ἀφοῦ διετάχθη τοιοῦτον εἰς βάρος τῆς ἐναγούσης, ἡ δύναντο οἱ ἐναγόμενοι ἀρνητικῶς καὶ κατ' ἀνταπόδειξιν ν' ἀποδείξωσιν ὅτι καθ' ὅλον αὐτὸν τὸν χρόνον αὐτοὶ κατεῖχον διανοία κυρίου τὸ ἐπιδίκον καὶ οὐχὶ ἡ ἐνάγουσα, τοῦθ' ὅπερ ἤθελεν ἐκτιμηθῆ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου.

Ἀριθ. 972 (1905)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Δ. ΣΚΟΥΦΟΣ

Συμβόλαιον μέλους ἐταιρείας. - ἀποδεικτικὰ μέσα ἐνεργείας ὡς διαχειριστῆς. - ὄρκος περὶ ἐννοίας ἐγγράφων. - ἀνανέωσις. - στοιχεῖα.

Ἐπειδὴ ὀρθῶς τὸ πρωτοβάθμιον δικαστήριον ἐπέβαλε τὸν ἐπαχθέντα ὄρκον ὅτι ὁ παραστάς κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ 5064 συμβολαίου ἐνήργει ὡς διαχειριστὴς τῆς ὁμορρυθμοῦ ἐταιρείας ἀδελ. Κ^α δὲ διότι μὴ ἀποδεικνυμένου ἐκ τοῦ διαληφθέντος συμβολαίου ὅτι ὁ συναλλαζάμενος ὁμορρυθμος ἐταῖρος ἐχρήσατο τῇ ἐταιρικῇ ἐπωνυμίᾳ ἔδει νὰ ἐπιτραπῇ τοῖς τρίτοις ἡ δι' ἄλλοιου μέσου ἀπόδειξις ὅτι ἐταιρικὴν ἐνοχὴν συνῆψε, τῆς ἐταιρικῆς ἐπωνυμίας μὴ ἀποτελούσης τύπον πανηγυρικὸν κατέναντι τρίτων.

Ἐπειδὴ οὐχὶ ὀρθῶς ἐν τῷ ἀποδεικτέῳ θέματι περιελήφθη ὅτι τὸ ἀνωτέρω συμβόλαιον περιέχει ἀνανέωσιν, διότι ἡ ἐκτίμησις τοῦ περιεχομένου τῶν ἐγγράφων ὑπόκειται εἰς τὴν διακριτικὴν τοῦ δικαστηρίου ἐξουσίαν καὶ δὲν ἐπιτρέπεται περὶ τῆς ἐννοίας αὐτοῦ ὄρκου ἐπαγωγὴ, διότι ἀποτελεῖ ἀπαλλοτριώσιν δικαιώματος προσήκοντος τῷ δικαστηρίῳ πρὸς τοὺς διαδίκους, εἰς τὸ πρωτοδικεῖον δὲ (εἰς ὃ ἀναπέμπεται ἡ διαφορά), ἀπόκειται ἵνα καὶ αὐτὸς μετὰ τὴν βεβαίωσιν τοῦ πρώτου θέματος τοῦ ὄρκου ἐκτιμησῇ τὸ περιεχόμενον τῶν ἐγγράφων καὶ κρίνῃ ἂν ἀνανέωσις ἐπῆλθεν, δι' ἣν δὲν ἀπαιτεῖται ρητὴ δηλώσις, ἀλλὰ σαφὴς καὶ ἀναμφίβολος ἡ μερικὴ ἄφεσις τοῦ χρέους (*).

Ἀριθ. 974 (1905)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Δ. ΣΚΟΥΦΟΣ

Μονομερὴς παροχὴ ὑποθήκης. - κτησίδις ἀποδοχῆς. - χρόνος καὶ στοιχεῖα ἐνεργείας. - πρόγαμος ὠρεά. - ἀνεπίδεκτος ἐκποιήσεως. - ὁψιγενεῖς ἐνστάσεις.

Ἐπειδὴ ἡ κτήσις τοῦ ἐμπραγμάτου δικαιώματος τῆς ὑποθήκης παραχωρουμένης διὰ πράξεως ἐν ζωῇ τελιοῦται διὰ τῆς ἀποδοχῆς ἐκείνου ὑπὲρ τοῦ ὁποίου παρεχωρήθη, καὶ πρὸ ταύτης ὑφίσταται ἀπλὴ πρότασις, ἥτις καὶ ἀνακαλεῖται. Καὶ δύναται μὲν καὶ δι' ὑστερας πράξεως νὰ δηλωθῇ ἡ ἀποδοχὴ καὶ δὴ εἰδικῶς καὶ ἐπὶ ὑποθήκης καὶ ἄνευ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου, κατὰ τὴν ἐρμηνείαν τῶν ἄρθρων 5 καὶ 19 τοῦ Νόμου περὶ Ὑποθηκῶν, ἀλλ' ἀπαιτεῖται πάντοτε κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποδοχῆς

νὰ συντρέχωσι παρὰ τῷ προτείναντι οἱ ὅροι τῆς ἱκανότητος πρὸς παραχώρησιν τῆς ὑποθήκης ἐν προκειμένῳ ὁ ἐκκαλῶν διὰ τῆς ὠρεᾶς τῆς οἰκίας, ἐφ' ἧς μονομερῶς παρεχώρησεν ὑποθήκην, ἣν καὶ ἐνέγραψε, δὲν ἀνεκάλεσε μὲν τὴν πρότασιν αὐτοῦ, διότι καὶ τῶν ἐνυποθήκων πραγμάτων διατηρεῖ ὁ κύριος τὸ πρὸς ἀπαλλοτριώσιν καὶ διάθεσιν δικαίωμα, κατέστησεν ὅμως ἀδύνατον, ἀποτελεσματικὴν ἐν τῷ μέλλοντι ἀποδοχὴν, διότι εἰ καὶ δὲν ἐπαύσατο ὢν κύριος αὐτῆς ἐστερηθῆ ὅμως τῆς πρὸς παραχώρησιν ὑποθήκης ἱκανότητος, τοῦ συζύγου, συνεστώτος τοῦ γάμου, κωλυομένου ἐκ τοῦ νόμου ἀπαλλοτριῶσαι τ' ἀκίνητα τῆς προγάμου ὠρεᾶς (Νεαρά 61 καὶ 1).

Ἐπειδὴ ἡ ὠρεὰ ἐγένετο μετὰ τὰ ἐνώπιον τοῦ γραμματέως τῶν πρωτοδικῶν ὑποβληθεῖσας ἀντιρρήσεις, ὀρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον δὲν ἐθεώρησεν ἀπαράδεκτον τὴν ἐκ ταύτης ἐνστάσιν, διότι τὸ ἄρθρον 160 τῆς Πολ. Δικονομίας πραγματεύεται περὶ τῶν προγεγεννημένων ἐνστάσεων. καὶ οὐχὶ τῶν ὁψιγενῶν, αἵτινες μετὰ τὴν πρώτην συζήτησιν ἐπ' ἀκροατηρίου κτηθεῖσαι, δι' ἃς πρώτη συζήτησις ἡ μετὰ τὴν γένεσιν αὐτῶν ἐπερχομένη, εἰσι δεκταί.

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΝΑΥΠΑΓΙΟΥ (*)

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΝΑΥΠΑΓΙΟΥ

Ἀριθ. 795 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΗΣ

Ἀνακοπὴ. - λόγοι διὰ μεταγενεστέρου δικογράφου. - οὐ διὰ προτάσεων. - προδολὴ ἀναπλειοστηριασμοῦ ἀνακοπῆς. - τίνι ἀπευθυντέα.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 237 Πολ. Δικονομίας, τὸ πρὸς ἀνακοπὴν ἐγγράφον πρέπει νὰ περιέχῃ τοὺς λόγους τῆς ἀνακοπῆς, δύναται ὅμως καὶ διὰ ἐγγράφου μεταγενεστέρου νὰ ἐπενεχθῶσι νέοι λόγοι ἀνακοπῆς ἐγγράφον ὅμως ἐννοεῖ ὁ νόμος ἐν τῇ προδικασίᾳ κοινοποιούμενον, διότι ἐὰν ἐνόει τὰς κατὰ τὴν συζήτησιν προτάσεις, θὰ ὠνόμαζε τοῦτο ἐγγράφον πρότασιν, καθ' ἃ ἀποκαλεῖ τὰς προτάσεις ἐν τοῖς ἄρθροις 580 καὶ 581 Πολ. Δικονομίας, ἐνῶ ἀπ' ἐναντίας τὸν ὅρον ἐγγράφου μεταχειρίζεται διὰ τὰ κατὰ τὴν προδικασίαν κοινοποιούμενα δικόγραφα, ὡς λ. χ. ἐν ἄρθρῳ 533 ἀγωγῆς ἐγγράφον ἄρθρ. 543 ἀπολογητήριον ἐγγράφον, ἄρθρ. 568 ἐγγράφον ἀνταπολογίας κλπ. Ἐκτὸς τούτων κατὰ τὸ τρίτον ἐξάφιον τοῦ ἄρθρου τούτου, τὸ ἐγγράφον τοῦτο, ἥτοι τὸ τε τῆς ἀνακοπῆς καὶ τὸ μεταγενέστερον τῶν προσθέτων λόγων, δέον ὅπως κοινοποιῆται κατὰ τὰ περὶ ἐπιδόσεων ἐν γένει ὠρισμένα, ἥτοι κατὰ τὰ ἄρθρα 138 καὶ ἐπόμενα Πολ. Δικονομίας, ἐνῶ ἐὰν ἐνόει ὅτι νέοι λόγοι ἀνακοπῆς ἡδύναντο νὰ προταθῶσι καὶ διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεων κατὰ τὴν συζήτησιν τὸ πρῶτον, ἤθελε παραπέμψει εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 555 Πολ. Δικονομίας, καθ' ὃ ἡ κοινοποίησις τῶν

(*) Contra ἡ 190 (1898) Α. Π. ἐν σελ. 612 ΙΧ.

(*) Ὑπὸ τοῦ ἐν Ναυκλίῳ δικηγόρου κ. Σπ. Γιαννοπούλου.

προτάσεων γίνεται και διά καταθέσεως παρά τῷ γραμματεῖ τοῦ δικαστηρίου καὶ οὐχὶ διὰ μόνης ἐπίδοσεως, ἐπομένως ὁρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς πρώτης τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων τοῦ ἐκρίνεν ἀπαράδεκτον τὸν λόγον τῆς ἀνακοπῆς τῆς ἀκυρότητος ἐπιδόσεως τοῦ τοιχοκολλήτου γραμματίου εἰς τὸν πατέρα τοῦ ἀνηλίκου Δ^{***}, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὰ συμφέροντα τοῦ πατρὸς συνεκρούοντο πρὸς τὰ τοῦ ἀνηλίκου, διότι τοιοῦτον λόγον ἀκυρότητος δὲν ἐπρότεινεν ὁ ἀνακόπτων διὰ τῆς ἀνακοπῆς τοῦ κατὰ τοῦ πλειστηριασμοῦ, ἀλλὰ δεχόμενος ὡς ἐγκυρον τὴν κοινοποίησιν πρὸς τὸν πατέρα, ἐπρότεινε τὸ ἐκπρόθεσμον τῆς κοινοποιήσεως, ἥτοι ὅτι δὲν ἐγένετο πρὸ ἐξ ἐβδόμαδων κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀνακοπῇ τοῦ ἐκτιθέμενα (Οἰκονομ. Ἐγγειρ. § 285 σελ. 4, Α. Π. 204 τοῦ 57, 59 τοῦ 66, 228 τοῦ 72).

Ἐπειδὴ ἐγκύρως ἀπηύθυνεν ὁ ἐκκαλὼν τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀνακοπὴν κατὰ τῆς ἐπισπευδούσης, δὲν ἦν δὲ ἐπ' ἀνάγκης κατὰ νόμον ν' ἀπευθύνῃ ταύτην καὶ κατὰ τοῦ ὀφειλέτου, διότι μόνον κατὰ τῆς ἐπισπευδούσης, προβαίνουσας εἰς πράξεις ἀναπλειστηριασμοῦ, ἔχει συμφέρον καὶ δικαίωμα ὁ ἀνακόπτων ὑπερθεματιστῆς ν' ἀπευθύνῃ τὴν ἀνακοπὴν τοῦ καὶ ζητήσῃ νὰ κηρυχθῇ ἄκυρος ὁ πλειστηριασμός, ἀπαλλάσσων τὸν ἀνακόπτοντα τῆς πληρωμῆς τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ.

ΜΙΚΤΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΙΓΥΠΤΟΥ

ΕΦΕΤΕΙΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ (*)

Ἀπόφασις τῆς 17ης Μαΐου 1907.

Ἐνοχία.- ἀθέμιτος αἰτία.- γυνὴ ἔγγαμος.- ἀναγνωρίσις χρέους ἐπὶ μοιχείᾳ.- ἄκυρος.- ὥρεα ὑπὸ εἰκονικὴν ἐτέραν σύμβασιν.- προσβολὴ ὑπὸ πιστωτῶν ἐπὶ βλάβῃ.

Ἐπειδὴ ἡ Σ^{***} ζητεῖ νὰ καταταχθῇ εἰς τὸν παρόντα πίνακα κατατάξεως ὡς ἐκδοχὺς τῶν δικαιοματίων τοῦ Ι^{***} δυνάμει τοῦ ἀπὸ . . δημοσίου συμβολαίου δι' οὗ οὗτος ἀναγνωρίζει ἑαυτὸν ὀφειλέτην πρὸς τὴν Σ^{***} 100 χιλιάδων φράγκων ληφθέντων λόγῳ δανείου κατὰ διαφόρους ἐποχάς.

Ἐπειδὴ δεκτῆς γενομένης ταύτης κατὰ τὴν κατάρτισιν τοῦ προσωρινοῦ πίνακος, ὁ κηδεμὼν τοῦ ἀπηγορευμένου Ι^{***} ἀμφισβητεῖ ἡδὴ τὴν κατὰ τὴν τῆς ἀπαιτήσεως ταύτης, ἰσχυριζόμενος ὅτι τὸ ρηθὲν χρεωστικὸν συμβόλαιον εἶναι ἄκυρον, καθ' ὅσον στερεῖται αἰτίας, ἥ καὶ ἂν τυχὸν ἔχῃ τοιαύτην ἡ αἰτία αὕτη εἶναι παράνομος καὶ ἀνήθικος ἅτε πηγάζουσα ἐκ μοιχικῶν σχέσεων τοῦ Ι^{***} πρὸς τὴν Σ^{***} ἐν γνώσει καὶ τοῦ συζύγου τῆς τελευταίας ταύτης.

Ἐπειδὴ οἱ πιστωταὶ τοῦ Ι^{***} παρεμβαίνοντες προσθέτουσιν ὅτι τὸ ὡς εἴρηται χρεωστικὸν συμβόλαιον εἶναι εἰκονικόν, καὶ θεμιτὴν δὲ εἶτι δωρεάν ἂν καλύπτῃ, αὕτη οὐδὲν δύνανται νὰ ἀντιταχθῇ κατ' αὐτῶν, ἅτε ἀπαγορευομένων τῶν πρὸς βλάβην τῶν προϋπαρχόντων δανειστῶν δωρεῶν.

Ἐπειδὴ ἡ Σ^{***} διατείνεται ὅτι ἡ κατὰ τοῦ Ι^{***} ἀπαίτησις τῆς προηλθὲν ἐκ διαφόρων ποσῶν, ἅτινα κατὰ διαφόρους ἐποχάς κατέβαλε τούτῳ ἀναγνωρίζουσα ὅμως καὶ ἡ ἰδίᾳ ὅτι ἐν τινὶ μέτρῳ οἱ γενόμεναι παρ' αὐτῆς προκαταβολαὶ δύνανται νὰ ἀμφισβη-

τηθῶσι, προσθέτει ἐπ' ἀκρατηρίου ὅτι τὸ ἀπὸ . . χρεωστικὸν συμβόλαιον ἔχει ὡς αἰτίαν φυσικὴν ἐνοχλήν, ὑπερτέραν πάσης ἀμφισβήτησεως, καθ' ὅσον ἐκ τῶν ἐνόγων σχέσεων τῆς μετὰ τοῦ Ι^{***}, ἐγεννήθη κατὰ τὸ ἔτος 1902 τέκνον, ὅπερ ὁ Ι^{***} ἀνεγνώρισεν, οὗτος ἀναλαβὼν εἰς βάρος τοῦ δια τὰ ἔξοδα διατροφῆς καὶ ἐκπαιδεύσεως.

Ἐπειδὴ ὁ κηδεμὼν τοῦ ἀπηγορευμένου ἀμφισβητεῖ τὴν ὑπὸ τῆς Σ^{***} καταβολὴν χρημάτων τῷ Ι^{***}, ὅπερ ἄλλως τε συνάγεται καὶ ἐκ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἐγγράφων, ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν εἰκονικότητα τοῦ συμβολαίου οὐδὲ σιὰ ἀμφιβολίας ὑπολείπεται, διότι αὕτη ἡ Σ^{***} ἀνομολογεῖ ὅτι ἡ ἐκχώρησις ὡς αἰτίαν ἔχει φυσικὴν ὑποχρέωσιν τοῦ Ι^{***} πρὸς συντήρησιν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἀναγνωρισθέντος τέκνου.

Ἐπειδὴ ματαίᾳ ἀποβαίνει ἡ ἐξέτασις τοῦ ζητήματος ἂν ἡ τοιαύτη φυσικὴ ὑποχρέωσις τοῦ Ι^{***} εἴναι ἢ οὐ ἐγκυρος, ἀφ' οὗ ἡ ἐκχώρησις ἐγένετο οὐχὶ ὑπὲρ τοῦ τέκνου ἀλλὰ τῆς ἰδίας Σ^{***}, ὡς συνάγεται ἐκ τῆς προσαγομένης ἐπιστολῆς, ἥτις φέρει τὴν ὑπογραφήν τοῦ Ι^{***}, ἐγγράφῃ δὲ, ὡς φαίνεται, ἀπὸ τὸν σύζυγον τῆς Σ^{***} ἰδιοχείρως, καὶ ἐν τῇ ἐπιστολῇ ἀναφέρεται ὅτι πλὴν τῶν 100 χιλιάδων φράγκων τῶν πρὸς τὴν Σ^{***} δωρομένων, ὁ Ι^{***} ἀναλαμβάνει ἰδιαιτέρως καὶ τὴν ἰδίαν δαπάναις συντήρησιν καὶ ἐκπαιδεύσιν τοῦ τέκνου.

Ἐπειδὴ, κατὰ ταῦτα, ἡ ἀθέμιτος αἰτία τοῦ συμβολαίου εἶναι κατάδηλος, ἀλλὰ καὶ ἂν εἴτι ὑπετίθετο ὅτι ὑπάρχει φυσικὴ ἐνοχλή καὶ ἐγκυρος ἡ σύμβασις ὡς πρὸς τοὺς συναλλαχθέντας ὁρθῶς οἱ δανεισταὶ ἐπικαλοῦνται ὅτι τοιαύτη σύμβασις, καλύπτουσα ἔλευθεριότητα ὑπὸ τύπον ἐπαχθοῦς συμβάσεως, δὲν δύνανται νὰ ἀντιταχθῇ κατ' αὐτῶν, κεκτημένων ἀπαιτήσεως προγενεστέρας τῆς δωρεᾶς (*).

NOMIKAI ΣΧΕΣΕΙΣ

ΕΠΙ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ(*)

Ἐποχρῶδεις χθαμαλωτέρου πρὸς τὸ εἰσδεχέσθαι τὸ καταρρέον μὴ ὑδροῖον ὕδωρ.

23. Περὶ τοῦ ὁμβρίου ροῦ εἴρηται ὅτι ὁ χθαμαλότερος αἰε δουλεύει τῷ ὑπερκειμένῳ κατὰ τὰς ἐκτεθείσας γενικὰς ἀρχάς. Ἐρωτᾶται ὅμως πᾶς ρυθμιστὴν τὰς μεταξὺ ὑπερκειμένου καὶ χθαμαλωτέρου ἰδιοκτήτου σχέσεις ἐπὶ τοῦ οὐχὶ ὁμβρίου ἀλλὰ ποταμίου ἢ πηγαίου καὶ δὴ ἂν καὶ ἐνταῦθα βαρύνῃ τὸν χθαμαλότερον ἢ οἰα ὑποχρέωσις πρὸς τὸ δουλεύειν τῷ ὑπερκειμένῳ. Τινὰς ἐφαρμόζουσι τοὺς ἀνωτέρω περὶ ὁμβρίου ὕδατος νόμους καὶ ἰδίᾳ τὸν Νόμον 1 § 13, 22, 23 Νόμ. 2 pr. (39. 3) γενικῶς καὶ ἐπὶ ρυάκων καὶ δὴ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐκ πηγῆς καταρρέοντος ὕδατος τοῦ μὴ ἀποτελοῦντος ποταμὸν ἢ ρύακα, ἀποφαίνονται δὲ ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ ἐκ μικρᾶς πηγῆς ὕδατος τοῦ μὴ ἀποτελοῦντος ποταμὸν ἢ ρύακα, ὁ χθαμαλότερος ἰδιοκτήτης ἀδιακρίτως ὀφείλει νὰ εἰσδέχεται τὸ κατὰ φύσιν καταρρέον ὕδωρ καὶ οὐτε οὗτος οὐτε ὁ

(*) Σημ. Α. Κ.—Ἰδε τὸ θέμα περὶ τοῦ θεμιτοῦ ἢ μὴ τῆς αἰτίας ἐν ἀποφ. Πρωτοδ. Ἀθηνῶν 2542 (1902) ἐν Θεμ. τόμ. 14 σελ. 399 καὶ τὰς ὑπὸ ταύτην σημειώσεως, ὅπου ὅμως τὸ ζήτημα ἐξετάζεται οὐχὶ ἐν σχέσει πρὸς ἔγγαμον γυναικα ἀλλὰ πόρνην.

(*) Ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀθήναις δικηγόρου Γεωρ. Α. Μουλῆ (συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου φύλλου).

(α) Ὑπὸ τοῦ ἐν Καίρῳ δικηγόρου κ. Δ. Κουμανταράκη.

υπερκαίμενος δύνανται *opere manufacto* διὰ χειροποιήτου έργου νὰ ἐπαγάγῃσι μεταβολὴν εἰς τὸν ροὺν ζημιούσαν τὸν γείτονα· ἐρείδονται εἰς τοὺς Ν. 1 § 15 καὶ 3 pr. § 2 eod. [1]. 'Ο Hesse ἀπέδειξεν ὅτι ἡ φύσις τοῦ πράγματος καὶ τὸ σύνολον τῶν περὶ ὑδάτων Ρωμ. διατάξεων ἀντίκεινται εἰς τὴν τοιαύτην ἐννοίαν λύσιν [2]. Ὑπὲρ τῆς ὀρθῆς ταύτης γνώμης συντρέχουσι τὰ ἐξῆς σπουδαιότερα ἐπιχειρήματα: α') ὅτι ἂν αἱ τοῦ βιβλ. 39. 3 Π. διατάξεις περὶ τῆς *actio pluv. arcendae* καὶ ἰδίᾳ αἱ μνησθεῖσαι 1 § 13, 22, 23 Νόμ. 2 pr. eod. ἀφεώρων πᾶν ὕδωρ καταρρέον πηγῆς ἢ ρύακος, ἢν ὅλως περιττὸς ὁ ἐν Νόμ. 1 pr. eod. καταλαπτὸς προσδιορισμὸς ὅτι ἡ ἀγωγή αὐτῇ χωρεῖ ἐπὶ ὕδατος *δμβρίου* καὶ ὅτι *δμβριον* θεωρεῖται οὐ μόνον τὸ ἐξ οὐρανοῦ καταπίπτον ἀλλὰ καὶ τὸ *ἀναμυχθὲν* μετ' ἄλλου· β') ὅτι λόγος τῆς ὑποχρέωσης ἦτις βαρύνει τὸν χθαμαλωτέρου ἀγρὸν εἶναι τὸ *ἀντιστάθμισμα*, ὅπερ οὗτος καρποῦται ἥτοι ἡ πιμέλεια τοῦ υπερκαίμενου ἀγροῦ ἦτις παρασύρεται ὑπὸ τοῦ ὕδατος εἰς τὸν ἴδιον Νόμ. 1 § 23 αὐτ. «*sicut omnis pinguitudo terrae ad eum decurrit, ita etiam aquae incommodum ad eum defluere*» τοῦτο ὁμῶς δὲν δύναται νὰ λαμβάνῃ χώραν ἐπὶ τοῦ καταρρέοντος ὕδατος τῆς πηγῆς· γ') ὅτι καὶ ὁ Νόμ. 2 § 28 (43.8) πᾶν ὕδωρ καταρρέον περιλαμβανών, ἀφοῦ δὲν ποιεῖται διαστολήν, ἐκφράζει σαφῶς ὅτι δύναται νὰ ὑπάρχῃ ὕδωρ καταρρέον χωρὶς νὰ ᾖ ὑπόχρεως ὁ χθαμαλωτέρου νὰ τὸ ὑποδεχθῇ· ἐπειδὴ δ' ἐνταῦθα ἐννοεῖται τὸ χωρὶν ὑποχρέωσιν ἐκ τοῦ νόμου (οὐχὶ ἐκ δουλείας ἢ συμβάσεως διότι τότε οὐδεὶς λόγος ν' ἀπαλλαγῇ τοῦ αὐτόθι παραγγέλλματος, ἀφοῦ οἰκεία βουλῇσι παρεσκεύασε τὴν κατάστασιν) ἔπειτα ὅτι προδήλως ὑπονοεῖται τὸ τῆς πηγῆς καταρρέον ὕδωρ, ὅπερ δυνάτῃ καὶ θὰ μὴ ᾖ ὑπόχρεως νὰ ὑποδεχθῇ· δ') ὅτι τέλος, οὐ μόνον αἱ φράσεις τῶν Νόμ. 3 pr. (39. 3) ...«*conrivat*» καὶ Νόμ. 3 § 2 eod. «*complanavit*» οὐδὲν ἀπολύτως ἐναντίον ἀποδεικνύουσιν [3] ἢ ὁ Νόμ. 1 § 15 eod. [4] ἀλλὰ καὶ ρητῶς ὁμοσθηκοτε ὁ Νόμ. 3 pr. § 1 αὐτ. διαγορεύει ὅτι *neque aquae calidae fluentes aquae pluviae arcendae sunt*, ὅτι τὰ ρέοντα θερμὰ ὕδατα δὲν εἶναι *δμβρία* καὶ ὅτι ἡ *act. pl. arc.* δὲν χωρεῖ ἐπὶ καταρρέουσας πηγῆς. 'Ο σύνδεσμος τῆς ἀγωγῆς ταύτης πρὸς τὸν ροὺν *δμβρίου* ὑδάτων καὶ τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ χθαμαλωτέρου πρὸς τὸ εἰσδέχεσθαι τὸν κατὰ φύσιν τοῦτον ροὺν εἶναι ἀδιάσπαστος, δὲν δύναται δὲ τις ἐκ τῆς συνοχῆς ἔστω μόνου τοῦ Νόμ. 1 αὐτ. ἀφορίζων τὸ «*semper enim hanc esse servitutem inferiorum praediorum, ut natura profluentem aquam excipiant*» ὥς γενικὸν ἐπὶ παντὸς καταρρέοντος ὕδατος κανόνα, νὰ περιορίσῃ τὴν *act. pl. arc.* εἰς τὸ *δμβριον* ὕδωρ τοῦ Νόμ. 1 pr. αὐτ.

Τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι ἄλλαι θὰ ἰσχύσωσιν ἀρχαὶ ἐπὶ τοῦ καταρρέοντος ὕδατος ποταμοῦ, ρύακος ἢ πηγῆς (ἢς τὸ ὕδωρ δὲν ἀπο εἰς ρύακα ἢ ποταμὸν) ὅσον ἀφορᾷ τοὺς γειτνιάζοντας υπερκαίμενον ἢ χθαμαλωτέρου ἀγρὸν. Ἐλλείπει δὲ εἰδικῶν ἐπὶ τοῦ θέματος διατάξεων, θὰ πορισθῶμεν τὴν λύσιν ἐκ γενικῶν διατάξεων τοῦ Ρ. Δ. ἰδίᾳ τῶν περὶ ὑδάτων καὶ συνηγομένων ἀκινήτων τοιούτων.

[1] Funke Arch. Civ. Pr. XII σ. 288, Kori αὐτ. XVIII σ. 41 ἐκ., Heimbach Rechts lex. XIV σ. 189 σημ. 251, πρβλ. καὶ Elvers Themis I σ. 492, Ba-gon ἐνδ' ἀνωτ. I σ. 278.

[2] Hesse σελ. 220 ἐκ.

[3] Ὡς φρονεῖ ὁ Kori αὐτ. σελ. 41.

[4] Ὡς ὁ Heimbach αὐτ.

24. Τὸ ἐκ πηγῆς καταρρέον ὕδωρ τριττὴν δύναται νὰ προσλάβῃ μορφήν· α') ν' ἀποτελῇ ποταμὸν ἢ ρύακα· β') νὰ μὴ ἀποτελῇ ὅπωςδὴποτε ροὺν τινα ἄλλ' ἀπλῶς νὰ διασκαδάννυται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἐμποτίζον καὶ καθιστῶν τοῦτο ἐλώδες· γ') νὰ προσλάβῃ ροὺν τινα ἄλλὰ χωρὶς οὗτος καὶ νὰ ἀποτελῇ ποταμὸν ἢ ρύακα.

I. Ἐὰν τὸ καταρρέον ἐκ πηγῆς ὕδωρ εἶναι τόσον ὥστε ἀφεθὲν ἐλευθέρου καὶ λαβὼν κανονικὴν τινα κοίτην ἀπετέλῃ ποταμὸν ἢ ρύακα, οὐδὲν ζήτημα γεννᾶται ὥς πρὸς τὰς σχέσεις υπερκαίμενων καὶ χθαμαλωτέρων εἰμὴ τὰ περὶ ποταμῶν ἐν γένει προεκτεθέντα· ἀνωτέρω (§ 9) ἐν τοῖς δημοσίοις ποταμοῖς τοῦ Ρ. Δ. (*flumina perennia*) περιελάβομεν ἀκολουθοῦντες τὴν κρατοῦσαν ὀρθὴν γνώμην, καὶ τοὺς ρύακας· ἐλέγχθημεν ἐπίσης (§ 11) ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ ρεύματος τούτων καταλαμβανόμενον ἔδαφος δηλ. ἡ κοίτη καθίσταται *publicum* ὥς καὶ τὸ ρεῦμα αὐτό· ἡ ιδιότης τοῦ δημοσίου ποταμοῦ ὑπάρχει μέχρι τοῦ σημείου ἐκείνου πρὸς τὴν πηγὴν, μέχρις οὗ δύνανται νὰ διακριθῶσιν ὄχθαι καὶ κοίτη τοῦτου [5]. Κατ' ἀκολουθίαν, ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει α') οὐδεὶς λόγος δύναται γενέσθαι περὶ ὑποχρέωσης τοῦ ταπεινότερου ἰδιοκτήτου πρὸς τὸ εἰσδέχεσθαι εἰς τὸν ἴδιον ἀγρὸν τὰ καταρρέοντα ὕδατα, καθόσον τὸ ὑπὸ τοῦ ἀενάου ρεύματος τοῦ ποταμοῦ καταληφθὲν ἔδαφος ἐοῖσι ἰσοῦς ἐγένετο δημόσιον· β') οὐδεὶς λόγος ἰδιαιτέρως ὅπως μὴ χηροποιήτῃ ἐργῶ περιτριζομένη ζήμια τῶ χθαμαλωτέρῳ γείτονι διὰ τοῦ ρέοντος ὕδατος καθόσον περὶ τοῦτου θὰ ἰσχύσωσιν αἱ ἀνω ἐκτεθεῖσαι περὶ ποταμῶν ἀρχαὶ καὶ τὰ σχετικὰ παραγγέλλματα, ἅτινα ἀρκούντως ἀποσοδοῦσι τὴν τοιαύτην ζημίαν, ἐκτὸς ἂν χειροποιήτῃ ἐργῶ *δμβρίου* ροῦς ἀνεμίγῃ μετὰ ποταμοῦ καὶ ἐνταῦθεν ἐπάγεται ζημία. ὅτε χώρα κατὰ τὰ ἀνωτέρω τῇ *act. a. pl. arcendae*.

II. Ἐὰν τὸ ἐκ πηγῆς ἐκρέον ὕδωρ μὴ ἀποτελῇ ροὺν τινα, ἀλλ' ἀπλούμενον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ ἐμποτίζον τοῦτο τὸ καθιστᾷ ἐλώδες καὶ ἐνταῦθεν βλάπτῃται ὁ ταπεινότερος ἀγρὸς, διακρίτεον ἂν αὐτομάτως ἀνέβλυσεν ἡ πηγὴ ἢ μετὰ προηγουμένην ἀναζήτησιν καὶ τεχνικὴν ἐργασίαν (*opere manufacto*)· ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει πρόκειται ἀπλῶς φυσικὸν ἐλάττωμα τοῦ κτήματος, ἐξ οὗ τὸ ὕδωρ ἀναδύεται καὶ ἡ ἐνταῦθεν προσγιγνομένη τῶ ταπεινωτέρῳ ἐδάφει ζημία δὲν δίδωσι χώραν οὔτε τῇ *actio negatoria* κατὰ τοῦ υπερκαίμενου, ἐφ' οὗ ἡ πηγὴ ἰδιοκτήτου ἢ τοῦ διαμέσου, οὔτε τῇ *cautio damni infecti*, Ν. 24 pr. (39.2): «*ceterum si ex loci vitio damnum timeatur minime dicendum est, damni infecti stipulationem interponi oportere. Quis enim dubitat, neminem esse, a quo stipuletur, quum nemine nihil faciente, locus ipse publicus damnum inferat sui natura*» Νόμ. 24 § 2 eod. «*denique nemo dixit, palustris loci vel arenosi nomine, quasi vitiosi, committi stipulationem, quia naturale vitium est.*» Ἀλλ' ἐκ τούτου δὲν ἔπεται ὅτι ὁ υποκαίμενος ἰδιοκτήτης ὀφείλει ἀγογγύστως νὰ *υπομείνῃ* τὸ ἐλάττωμα καὶ νὰ παραλίπῃ τὴν λῆψιν μέτρων ἀποσοδοῦντων τὴν βλάβην τοῦ ἰδίου κτήματος· οὗτος οὐδαμῶς κωλύεται διὰ κατασκευασμάτων ἐν τῷ ἰδίῳ ἐδάφει νὰ προστατεύσῃ δυνάμει τῆς κυριότητος αὐτοῦ τὸ ἴδιον κτῆμα. Τοῦτο ρητῶς μαρτυρεῖται ἐν ταῖς Ρωμ. πηγαῖς, ἐνθεν μὲν διότι οὐδαμοῦ ἐπάρχει ἀγωγή ἰδιωτικῶς χορηγομένη τῶ υπερκαίμενῳ κατὰ τοῦ χθαμαλωτέρου ἀποκρούσαντος δι' ἐργου τὴν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρὸν καταρροὴν τοῦ ὕδατος τῆς πηγῆς τοῦ υπερκαίμενου, ἐνθεν δὲ διότι ρητῶς ἐν

[5] Hesse σ. 238.

Νόμ. 1 § 2 (39. 2) ἐπὶ ἔργου ἐμποδίζοντος τὴν ἀ-
θοδὸν τοῦ ἐν λίμνης προερχομένου ὕδατος, *μόνον ἂν ἐξ*
ὁμβρίου ὕδατος ὑπερχείλιση αὕτη παρέχεται ἀγωγή
κατὰ τὸν κατασκευάσαντος χθαμαλωτέρου. Καὶ ἐπὶ
τοῦ καταπίπτοντος καὶ καταρρέοντος ὁμβρίου ὕδατος
οὐδεὶς ὁ ἀμφιδάλλων ἐστὶ πρόκειται *naturale vitium*
τοῦ ὑποκειμένου ἀγροῦ [6], ἀλλ' ἡ διαφορά εἶναι
ὅτι, ὡς ἐκ τῶν εἰδικῶν ἀνωτέρω περὶ ὁμβρίου ὕδατος
διατάξεων, οὐ μόνον ἀγωγήν τινα κατὰ τοῦ ὑπερχει-
μένου δὲν ἔχει ὁ ταπεινότερος διὰ τὸ φυσικὸν αὐτὸ ἐ-
λάττωμα ἦτοί τὸν κατὰ φύσιν ὁμβρίον ροὴν καὶ τὴν
προσγιννομένην βλάβην ἀλλὰ καὶ τὰ ὑπομένη τοῦτον
εισρέοντα εἰς τὸν ἴδιον ἀγρὸν ὀφείλει, μὴ δυνάμενος νὰ
ἀμυνθῇ κατὰ τοῦ τριούτου ροῦ διὰ κατασκευάσμα-
τός τινος.

Ἄλλ' ἂν τὸ ὕδωρ ἀνέδιδυσεν ἐν τῷ ὑποκειμένῳ
μετὰ τεχνικὴν ἐργασίαν καὶ ἀναζήτησιν. ἢ ἂν, αὐτο-
μάτως μὲν, ἀλλὰ διὰ τεχνικῶν ἔργων ὁρῶντων τὴν
καταρροὴν αὐτοῦ, τοῦτο ἐμποιῇ βλάβην τῷ χθαμα-
λωτέρῳ ἰδιοκτήτῃ, μὴ προκειμένου πλέον περὶ συνε-
πειας φυσικοῦ τοῦ τόπου ἐλαττώματος ἀλλὰ περὶ συ-
νεπειας ἔργου χειροποιήτου τοῦ ὑπερκειμένου, δίδεται
τῷ χθαμαλωτέρῳ ἡ *actio negatoria*, ἢ τὸ παρὰ
γέλυμα περὶ διαταράξεως ἢ τὸ *cautio damni infecti* [7].

III. Ἐὰν τὸ ἐκρέον τῆς πηγῆς ὕδωρ ἀποταλῇ μὲν
ροὴν τινα ἀλλ' οὗτος δὲν ἀποτελεῖ καὶ δημόσιον πο-
ταμὸν καθ' ἣν ἀνωτέρω (§ 9) ἐδεξάμεθα γνώμην,
θὰ ἰσχύσῃ ὡς πρὸς τὰς σχέσεις ὑπερκειμένων καὶ
χθαμαλωτέρων ἰδιοκτητῶν ὅτι ἐν τῇ προηγουμένῃ
περιπτώσει, καθ' ἣν τὸ ἐκρέον ὕδωρ καθιστᾷ τὸν τό-
πον ἀπλῶς ἐλώδη θὰ γένηται δηλονότι ἡ διάκρισις ἂν
τὸ ὕδωρ ἀναδύσκει αὐτομάτως ἢ διὰ τεχνικῆς ἐργα-
σίας καὶ ἐν γένει πᾶν ὅ,τι ἐρρέθῃ ἐν τῇ II περι-
πτώσει.

Ἔποχρῶδες τοῦ ὑπερκειμένου πρὸς τὸ
καταπέμπειν καὶ δικαίωμα τοῦ χθα-
μαλωτέρου πρὸς τὸ ὑποδέχεσθαι
τὸ καταρρέον ὕδωρ [1].

25. Ὁ κανὼν εἶναι ὅτι τὸ ἐπὶ τοῦ ἐμοῦ κτήματος
ρέον ὕδωρ (ἐπομένως οὐχὶ τὸ τοῦ *flumen publicum*),
δύναται νὰ συγκαταστήσῃ ἄπαν καὶ διαθέσῃ κατὰ βού-
λησιν, ἔστω καὶ ἂν ἐντεῦθεν βλάβηται ἕτερος ἰδιο-
κτήτης [2]. ὑπάρχουσιν ἐν τούτοις περιπτώσεις, καθ'
ἃς ὁ ταπεινότερος ἰδιοκτήτης ἀπαίτει *δικαιωματικῶς*
κατὰ τοῦ ὑπερκειμένου τὸν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρὸν ροὴν :

I. Ἐὰν ὁ ὑπερκειμένος *animo vicino nocendi*, ἀπὸ
προθέσεως ὅπως βλάβῃ τὸν χθαμαλωτέρον συνεκρά-
τησῃ τὸ ὕδωρ καὶ οὐχὶ πρὸς ἴδιαν αὐτοῦ ὠφέλειαν
τότε ὁ χθαμαλωτέρος ἐνάγει αὐτὸν διὰ τῆς τοῦ δό-
λου ἀγωγῆς [3].

II. Ἐὰν ὁ χθαμαλωτέρος ἐκτήσῃ δικαίωμα δου-
δεας, ὅπως ὁ ὑπερκειμένος καταπέμπῃ τὸ ὕδωρ ἢ
μᾶλλον μὴ ἐμποδίσῃ τὸν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρὸν ροὴν
τὴν τοιοῦτην δουδεάν κτῆται καὶ διὰ χρησικτησίας
ὁ χθαμαλωτέρος· ἀλλ' ὅμως, μένος ἐπὶ χρόνον χρη-
σικτησίας φυσικὸς ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω ροὴς,
δὲν μαρτυρεῖ κατάστασιν οἷον νομῆς τῆς τοιαύτης
δουδεας ἐκ μέρους τοῦ χθαμαλωτέρου· ἢ τοιαύτη

οἷον νομῆ ἐκδηλοῦται ἐν τῇ προκειμένῃ δουδεᾷ :
α') ἐὰν ὁ ὑπερκειμένος ἐπιχειρήσας τὴν μεταστροφήν
τοῦ φυσικοῦ πρὸς τὸν χθαμαλωτέρον ροῦ, ἐκωλύθῃ ὑπὸ
τούτου, ὁ δὲ κωλυθεὶς ἐφησυχάσῃ κατὰ τὸν χρόνον
τῆς χρησικτησίας, β') ἐὰν κατὰ τὸν χρόνον τῆς χρη-
σικτησίας ἐπιχειρήθῃσιν καὶ διστηρήθῃσιν ἐκ μέρους
τοῦ χθαμαλωτέρου ἐπὶ τοῦ δουδεύοντος ὑπερκειμένου ἐ-
δάφους, τεχνικαὶ ἐργασίαι πρὸς τὸ ἔλκειν τὸ ὕδωρ.

III. Ἐὰν ἐξ ἀμνημονεύτου χρόνου διὰ χειροποιή-
του ἔργου ἔλκεται ὕδωρ ἐκ τοῦ ἄνω ἀγροῦ πρὸς τὸν
κάτω τότε τὴν κατάστασιν ταύτην τοῦ ἀμνημονεύ-
νου χρόνου, ἐπωφελοῦνται ἀμφοτέρω δὲ τὸ ὑπερκειμέ-
νος καὶ ὁ χθαμαλωτέρος ἀγρὸς, Νόμ. 3 § 4 (43.20)
*«Ductus aquae, cuius origo memoria excessit,
jure constituti loco habetur»*—Βασίλ. 34 (58.20)
αὐτὸ ἐξ ἀμνημονεύτου χρόνου ἐλκόμενον ὕδωρ ἐννόμως
δοκεῖ συστήσῃ [4]. Ὁ Hesse ἀνέμειξε ἐνταῦθα καὶ
τὰς διατάξεις 6, 7, Κώδ. 3.34 δεξιόμενος ὡς τρίτην
περίπτωσιν οὐχὶ τὴν ἀμνημονεύτου χρόνου κατάστα-
σιν, ἀλλὰ τὴν κατὰ πολυτὴ συνήθειαν ἀσκησιν χορή-
σεως τοῦ καταρρέοντος ὕδατος ὑπὸ τοῦ χθαμαλωτέ-
ρου [5]. Ἄλλοι, ἄλλην ἔδωκαν ἐρμηνείαν εἰς τὰς δια-
τάξεις ταύτας [6]. Ὅπως δὲ ὅμως, ἐπεκράτησεν
ἡ γνώμη ἢ μὴ δεχομένη σχέσιν τινα τῶν ἄνω δια-
τάξεων πρὸς τὸ προκειμένον θέμα [7].

Ἀφ' ἑτέρου τὰ ἀνωτέρω ἐφαρμόζονται ἀδιακρί-
τως [8], ἐπὶ τε ὁμβρίου ὕδατος καὶ τοῦ ἐκ πηγῆς
καταρρομένου (ἐν ὅσῳ τοῦτο δὲν ἀπο-ελεῖ *fl. publi-
cum* δὲν ἐφαρμοστέαι αἱ ἀρχαὶ τούτου), διότι ἐκ τῶν
παρατιθεμένων ἄνω νόμων τινὲς μὲν ἔχουσιν ὅτι ὀφεί
ἄλλο ὕδωρ πλὴν τοῦ ὁμβρίου (Νόμ. 1 § 12, 21 Π.
39. 3), ἄλλοι δὲ οὐδαμῶς ποιοῦνται διαταλῆν (Νόμ.
26 Π. 32. 3, Νόμ. 3 § 4 Π. 43. 20).

[Ἔπεται συνέχεια]

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

II. Γ. *Αἰλόνα* : Οὐδαμῶς δύναται ἄνευ τῆς συνα-
νέσεως τοῦ ἐνυποθήκου δανειστοῦ νὰ περιορισθῇ τὸ
ἐπὶ ἐξ ἀδιαίρετου μέρους κτηθὲν ὑποθηκικὸν δικαίωμα
εἰς τὸ δι' ἐκούσιος μεταξὺ τῶν συνιδιοκτητῶν δια-
νομῆς λαχὼν τῷ ἐνυποθήκῳ ὀφειλέτῃ ἀποκριμμένον
μέρος. Τοῦτο ἀντίκειται καὶ τῷ ἄρθρῳ 1088 Πολ.
Δικονομίας καὶ τῇ ἀρχῇ ὅτι τὸ ὑποθηκικὸν ἐμποσό-
ματον δικαίωμα παρακολουθεῖ τὸ ὑποκείμενον, εἰς οἴου-
δήποτε χεῖρας καὶ ἂν μεταβῇ. κατ'ἀκολουθίαν εἰς τὰς
τοῦ συγκαίονου. Καὶ τοῦτο ἀπολύτως ὀρθόν, διότι
ἄλλως θὰ ἦτο δυνατόν διὰ διανομῆς νὰ καταδικασθῇ
εἰς δλεθρον τὸ ὑποθηκικὸν δικαίωμα διὰ τῆς περιε-
λειψέως του εἰς μηδαμινὸν μέρος. Μόνον διὰ δικαστι-
κῆς διανομῆς, ἀσφαλιζούσης διὰ τῶν ἐπ' αὐτῆς δια-
ταγμάτων ἡδύνατο νὰ ὑποστηρικθῇ τοιοῦτο τι,
μὲλα ταῦτα καὶ ἐπὶ ταύτης δὲν ἐγένετο δεκτόν. Προβλ.
509 Ε. σ. 56 XIII, 259 Ε. σ. 630 XH καὶ 434 Ε.
σ. 470 IV καὶ τὰς ἀετόθι σημειώσεις μας.

[4] Ὅρα καὶ Νόμ. 26 (39. 3), Νόμ. 1 § 23,
Νόμ. 2 pr. § 1 αὐτ.

[5] Hesse σελ. 244 ἐκ.

[6] Περί τῶν διαφορῶν ἐρμηνειῶν ἴδε Savigny Sys-
tem IV σ. 502, Funke Arch. Civ. Pr. XII σ. 445,
294, Kori αὐτ. XVIII σ. 44, ἴδια διὰ τὸν Ν. 6 Κώδ.
3.34 ἴδε τὸν Stan. Pineles in Zeits. Priv. off. Recht
XXX (1903) σελ. 424 καὶ σημ. 2.

[7] Burckhard σελ. 251, Κρασσᾶς I § 127.

[8] Τοῦτο φαίνεται δεχόμενος καὶ ὁ Burckhard
σελ. 243.

[6] Νόμ. 1 § 14, Ν. 2 § 6 (39. 3).

[7] Ν. 24 § 2, 6, 12 39. 2) καὶ κατ' ἀναλ. Νόμ.
20 § 1 (8. 3), Hesse σ. 236, 242, 234.

[4] Burckhard σελ. 239, 242, Hesse σελ. 243,
Kori Arch. Civ. Pr. XVIII σελ. 42, I. Εὐκλείδου
Θέμ. Ἰ. Ἀγγέλ. I σελ. 35, Κρασσᾶς I § 127.

[2] Νόμ. 1 § 11, 12, 21, Νόμ. 21 (39.3).

[3] Νόμ. 1 § 12, Νόμ. 2 § 9 αὐτ.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΛΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΣΤΟΣ ΑΘΑΝΑΤΩΝ

Συνδρομή Έτησια Δρ. 15. § Μετά διέλιξις Δρ. 20. § Καταχωρ. 6 στήλ. λ 50

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: Β. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΑΝΑΤΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ

18 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1907

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νομολογία	Ἀρείου Πάγου Πολιτική	(1906)
"	"	Ποινική (1907)
Νομολογία	Ἐφετερίου Ἀθηνῶν	(1906)
"	Πατρῶν	(1906)
"	Ναυπλίου	(1906)
Νομολογία	Νομικοῦ Συμβουλίου	(1907)
Γνωμοδοτήσεις	Νομομαθῶν	
Νομικαὶ ὁχέσεις	ἐπὶ τῶν ὑδάτων ὑπὲρ τοῦ ἐν Ἀθῆναις δικηγόρου Γεωρ. Α. Μπαλῆ. [συνέχεια].	
Ἀλληλογραφία.		

Συνεδεῖται ὑπὸ τοῦ 1ου φύλλου τοῦ Κώδικος 1907.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ἀριθ. 538 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἱεροπαγίτης κ. Γ. ΦΑΣΙΛΑΚΗΣ

Ἀγωγή ἀποζημιώσεως ἐπὶ κατακρημνίδει κτισμάτων καὶ ἀποβολῆς ἀπὸ νομῆς. — ἀνεξάρτητον ἀλλήλων. — ἀπόρριψις ἐφέσεως ἐπὶ πρώτης δι' ἐκπρόθεσμον. — τοῦτο προδλητέον Ἀρείῳ Πάγῳ. — ἐνάδκνιδις δευτέρας καὶ κατὰ μὴ ἀξιοῦντος νομῆν. — κατάληψις δημοδία ἀνάγκη. — οὐκ ἀπώλεια κυριότητος.

Ἐπειδὴ, ἀπορριφθεῖσης τῆς κατὰ τῶν κληρονόμων τῆς ἀρχικῶς ἐναγοῦσης χήρας Ε' ἐφέσεως ὡς ἐκπρόθεσμου, ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως, μὴ περιέχουσα λόγον ἀναγόμενον εἰς τὸ ἐκπρόθεσμον τοῦτο, ἀποβαίνει ὡς πρὸς τούτους ἀπορριπτέα ἀνευ ἄλλης ἐρεῦνης.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον δέχεται ὅτι οἱ ἐνάγοντες ἀναιρεσβλήτοι ἀπεδλήθησαν ἐκ τοῦ ἐπιδίκου, ὡς ἔχει δεχθῆ καὶ τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ἐπικυρωθείσης ὑπ' αὐτοῦ ἀποφάσεως ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τεθέντος θέματος τῶν διαταχθεῖσων ἀποδείξεων ὑπὸ τῆς προηγουμένης αὐτῶν ἀποφάσεως. Τοῦτο συνάγει καὶ ἐκ τῆς μὴ ὑποβολῆς παραπόνου δι' ἐφέσεως περὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, τὸ δὲ Δημόσιον δὲν διατυποῖ λόγον ἀναιρέσεως ὅτι ὑπέβαλε τοιοῦτο παράπονον, καὶ παρὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρ. 170 Πολ. Δικονομίας δὲν ἀπεφάνητο περὶ αὐτοῦ. Τὴν ἀποβολὴν δὲ ἐκ τοῦ ἐπιδίκου δέχεται καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς διὰ τῶν ὀργάνων τοῦ Δημοῦ τελεσθείσης κατεδαφίσεως τοῦ ἐργαστηρίου κατὰ τὸ ἔτος 1888, ἐξ ἧς κατεδαφίσεως πηγάζει ἡ περὶ ἀποζημιώσεως αἰτήσις ἐκ τῆς στερήσεως τῶν εἰσοδημάτων αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀπολεσθέντος ὀλικοῦ, ἣν ἐπιδιώκουσιν οἱ κληρονόμοι τῆς Μ. χήρας Ε' ὡς ἐπικαρπωτρίας ἐκ διαθήκης τοῦ ἀρχικῶς κυρίου τοῦ ὅλου κτήματος, μέρος τοῦ ὁποίου κατελήθη ὑπὸ τῆς ὁδοῦ Αἰόλου, παρέμεινε δὲ τὸ ἐπίδικον, ἐφ' οὗ τὸ ἐργαστήριον καὶ περὶ ἧς (ἀποζη-

μιώσεως) ἀπερρίφθη ἡ ἔφεσις, ὡς ἐκπρόθεσμος κατὰ τὴν πρώτην σκέψιν τῆς παρούσης ἀποφάσεως. Συνέπεια δὲ τῆς κατὰ τὴν ἀνεξέλεγκτον κρίσιν ἀποδεδειγμένης ἀποβολῆς τῶν ἀναιρεσβλήτων, ἡ διάταξις τῆς ἀποφάσεως περὶ ἐγκαταστάσεως τῶν ἀναιρεσβλήτων εἰς τὴν νομὴν τοῦ ἐπιδίκου, καὶ ἡ ἀπειλὴ χρηματικῆς ποινῆς κατὰ τοῦ Δημοσίου ἐν περιπτώσει παρακωλύσεως εἶναι ἀπαραίτητος, καὶ ἂν μὴ τὸ ἀποβαλὼν Δημόσιον δὲν εὐρίσκειται ἐν τῇ νομῇ τοῦ ἐφ' οὗ ἡ ἀποβολὴ κτήματος, συμφώνως καὶ πρὸς τὸν Νόμον 4 § 22 Πανδ. (41. 3) καὶ Βασ. 4 § 22 (50. 3) αὖ ἐκβάλλεις με ἐξ ἀγροῦ καὶ μὴ νεμηθέντος ὑπόκεισάι μοι τῷ περὶ βίας παραγγέλματι. Τούτων δ' οὕτως ἐχόντων ὁ μὲν πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως, στρεφόμενος ὅτι δὲν ἀπέβαλε τὸ Δημόσιον τοὺς ἐνάγοντας ἐρεσβλήτους ἀπὸ τοῦ ἐπιδίκου, ἀλλ' ὅτι ἡ ἀστυνομικὴ ἀρχὴ κατεδάφισε τὸ ἐργαστήριον πέραν τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως πεπηγμένον, στηρίζεται ἐπὶ ψευδοῦς προϋποθέσεως, ὁ δὲ τρίτος συναφῆς μετὰ τοῦ πρώτου ὅτι δὲν ἀρμόζει ἡ περὶ ἀποβολῆς ἀγωγή κατὰ τοῦ μὴ ἀξιῶσαντος νομῆν, μὴδὲ εὐρισκομένου ἐν αὐτῇ. ἵνα διαταχθῇ ἡ ἐγκατάστασις καὶ ἡ ἀπειλὴ χρηματικῆς ποινῆς ἐν περιπτώσει παρακωλύσεως ἀποβαίνει νόμος ἀστήρικτος.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν διάταξιν 13 § 1 Πανδ. (8.4) Ν. Βασ. Ν. 53 (ΝΑ'. 8'), ὁ ἰδιοκτήτης καὶ ἐκ δημοσίου λόγου, ὅπερ ταυτὸν, ἐκ δημοσίας ἀνάγκης δὲν στερεῖται τῆς ἰδιοκτησίας αὐτοῦ, ἀνευ προηγουμένης ἱκανοποιήσεως ἐπομένως ἐπὶ αὐθαιρέτου καταλήψεως αὐτῆς παραμένουσιν αἱ προστατευτικαὶ περὶ νομῆς ἀγωγαί, ἀπαράλλακτα ὡς ἐθεσπίσθη διὰ τοῦ ἀρθρου 17 τοῦ Συντάγματος τοῦ 1864 ὅθεν καὶ ἂν ἡ κατάληψις τοῦ ὅλου οἰκοπέδου τῶν ἀναιρεσβλήτων ἐγένετο ἐν ἔτει 1834 ὑπὸ τῆς ὁδοῦ Αἰόλου καὶ παρέμεινε μόνον τὸ κατὰ τὸ 1888 κατεδαφισθὲν ἐργαστήριον, ὡς πέραν τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως πεπηγμένον, ἡ ἀγωγή περὶ ἀνακτήσεως τοῦ ἀνευ προηγουμένης ἀποζημιώσεως ἀφαιρεθέντος οἰκοπέδου νομίμως ἐνησκήθη, ὡς ἔκρινε καὶ ἡ ἀναιρεσβληθεὶς ἀπόφασις, καὶ ὁ περὶ τοῦτου στρεφόμενος λόγος ἀναιρέσεως καταπίπτει (*).

(*) Ἐπὶ τοῦ ὅλου ἐν μόνον ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν. Ὑπῆρχον ἐν Ἀθῆναις δύο γυναικες, ἑλληνίδες καὶ εἰς Χριστὸν πιστεύουσαι, ἔχουσαι δύο παρακείμενα ἀλλήλοις καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Αἰόλου κείμενα μαγαζεῖα. Τῷ 1888 ἡ ἀστυνομία ἐκομήμινεν ἀμφότερα ὡς ἐκτισμένα παρὰ τὸ σχέδιον καὶ καταλαμβάνοντα τὸ ἴδιον τῆς ὁδοῦ. Καὶ αἱ δύο κατέφυγον εἰς τὴν δικαιοσύνην. Καὶ ἡ μὲν μία ἐδέχθη μίαν φάπαν ἐπὶ τοῦ τραχήλου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 430 τοῦ 1904 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, καταχωρημένης ἐν σελ.

Ἀριθ. 539 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΚΑΥΑΛΗΣ
Κατακύρωσις.- μνηκίτι δύνταξις ἐκθέσεως.-
ἐπέλευσις ἀναδοχῆς μεταξὺ.

Ἐπειδὴ, κατὰ μὲν τὴν ἔννοιαν τῶν ἄρθρων 913 καὶ 985 τῆς Πολ. Δικονομίας, δεκτικὸς ἀναβολῆς εἶναι ὁ μὴ ὀλοσχερῶς συμπληρωθεὶς πλειστηριασμὸς, ὡς ὑπολειπομένης ἔτι πράξεως ἢ διατυπώσεως, ἥς ἡ ἐνέργεια εἶναι ἀναγκαία δια τὸν κατάρτισμόν αὐτοῦ, κατὰ δὲ τὰ ἄρθρα 916, 979, 899 καὶ 974 Πολ. Δικονομίας, ὁ πλειστηριασμὸς τελειοῦται καὶ ἡ δι' αὐτοῦ πώλησις καθίσταται ὀριστικὴ διὰ τῆς κατακυρώσεως τοῦ ἐκπλειστηριασθέντος εἰς τὸν τὰ πλείονα προσεγγχόντα, τούτου δ' ἕνεκα, πρὸ τῆς κατακυρώσεως, ὁ μὲν ὑπερθεματιστὴς δύναται νὰ ὑπαναχωρήσῃ, ὁ δὲ ὀφειλέτης νὰ ματαιώσῃ τὸν πλειστηριασμόν καταβάλλων τὰ ὀφειλόμενα. Ἐντεῦθεν ἔπεται ὅτι μετὰ τὴν κατακύρωσιν. ὁ πλειστηριασμὸς δὲν εἶναι δεκτικὸς ἀναβολῆς, ὡς περατωθεὶς πλέον ὀριστικῶς. Ἀποφινόμενον ἄρα τὸ ἐφετεῖον, διὰ τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων, ὅτι ὁ πλειστηριασμὸς περατοῦται μόνον διὰ τῆς ὑπογραφῆς τῆς κατακυρωτικῆς ἐκθέσεως ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τὸν πλειστηριασμόν ὑπαλλήλου, τῶν συμπραξάντων μαρτύρων καὶ τοῦ ὑπερθεματιστοῦ καὶ οὐχὶ διὰ τῆς κατακυρώσεως, καὶ ὅτι δύναται νὰ ἀναδελθῇ διὰ πράξεως τοῦ προέδρου κοινοποιουμένης μετὰ τὴν κατακύρωσιν μὲν, ἀλλὰ πρὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς ἐκθέσεως, παρεβίασε τὰς ἀνωτέρω οὐσιώδεις διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας, ἡ δὲ παραβίασις αὕτη συνεπάγεται δυνάμει τοῦ ἄρθρ. 807 § 5 Πολ. Δικονομίας τὴν ἀναίρεσιν τῶν αποφάσεων του, κατὰ τὸν σχετικὸν βάνισμον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

Ἀριθ. 541 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Ὁμόρρυθμος ἑταιρία.- ἀποχώρησις μέλους.-
συνέχισις μεταξὺ λοιπῶν.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς δευτέρας σκέψεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ Ἐφ. Πατρῶν, τοῦτο ἐδέξατο τὴν διάλυσιν τῆς ἑταιρίας Α. Φ^{***} καὶ Σα ἐκ μόνης τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ ἐνὸς μέλους αὐτῆς Φ^{***}, καίτοι ἂν ἑτέρου δέχεται ὅτι ἡ ἀποχώρησις αὕτη ἐγένετο τῇ συναινέσει καὶ τῶν λοιπῶν μελῶν καὶ ὅτι τὰ ἐναπολειπόμενα μέλη τῆς ἑταιρίας συνεφώνησαν τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ὑφισταμένης ἑταιρίας, ἀλλ' οὕτω ἀποφανθὲν τὸ ἐφετεῖον παρεβίασε τὸ Νόμον 65 § 9 Πανδ. 17.3, κατὰ τὸν ὁποῖον δύναται οἱ συνεταῖροι νὰ συμφωνήσωσι τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἑταιρίας μεταξὺ τῶν ἐναπολειπομένων συνεταίρων μετὰ θάνατον ἑτέρου μέλους τῆς ἑταιρίας καὶ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 46 τοῦ Ἐμπορ. Νόμου, ἐξ ἧς προκύπτει

258 τοῦ XVI τόμου, ἡ δὲ ἑτέρα ἐδέχθη μίαν χαϊδευτικὴν διὰ τῶν δύο δακτύλων θωπεῖαν ἐπὶ τῶν παρειῶν διὰ τῆς ἄνω ἀποφάσεως. Καὶ ἀκούεται ἡ φωνὴ τοῦ Συντάγματος ὅτι ὅλοι εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ νόμου, ὅπερ εἶναι ἐντελὲς διάφορον τοῦ νὰ εἶναι ἴσοι καὶ ἀπέχονται τῆς τύχης.

σαφῶς ὅτι ἑταιρία τις ὁμόρρυθμος δύναται νὰ ὑφίσταται καὶ μετὰ τὴν ἀλλαγὴν ἢ παραίτησιν ἐνὸς τῶν συνεταίρων καὶ κατέστησεν ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 7 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἀριθ. 542 (1906) Τμ. Α'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Ἐγερσις ἀγωγῆς.- τόκος.- συμφωνία μὴ ἐνάρξεως.- ἀδράνεια τόκων ἐνεκεν ἀμφιβολίας δικαιοῦχου.- παραλαβὴ ἔργου.- συμφωνία τοκοδοσίας ἀπὸ ἀνεπιφύλακτου παραλαβῆς.- ἰσχυρισμὸς αὐθαιρέτου ἀρνήσεως.- ἀοριστία.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν σκέψεων τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου, τοῦτο ἀπέριψε τὴν ἐν τῇ ἀγωγῇ αἴτησιν τῶν ἀναιρεσιέντων περὶ πληρωμῆς τόκων ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς τῶν ἐπιδικασθέντων ποσῶν, ἃ τὸ Πανεπιστήμιον ἐκράτει λόγῳ ἐγγυήσεως, στηριχθέν ἂν ἑνὸς μὲν εἰς συμφωνίαν μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων, καθ' ἣν τὸ Πανεπιστήμιον δὲν ὑποχρεοῦται εἰς πληρωμὴν τόκων πρὸ τῆς ἀνεπιφύλακτου παραλαβῆς τῶν ἔργων τοῦ νοσοκομείου, ἂν ἑτέρου δὲ εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι τοιαύτη ἀνεπιφύλακτος παραλαβὴ δὲν ἐγένετο οὔτε πρὸ τῆς ἀγωγῆς, οὔτε μετὰ ταύτην.

Ἐπειδὴ ἡ τοιαύτη συμφωνία ὅπως μὴ πληρόνῃ τις τόκους καὶ μετὰ τὴν ἔγερσιν ἔτι τῆς ἀγωγῆς, εἶναι ἰσχυρά, ὡς μὴ ἀντικειμένη εἰς ἀπαγορευτικὴν ἢ δημοσίας τάξεως διάταξιν, ἀφοῦ καὶ ἀνευ τοιαύτης συμφωνίας καὶ αὕτη ἡ ἔγερσις τῆς ἀγωγῆς δὲν συνεπάγεται ἀναγκαιῶς τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ὀφειλέτου πρὸς πληρωμὴν τόκων, ἐὰν ὁ ἐναγόμενος ὀφειλέτης εὐλόγως ἀμφιβάλλῃ περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ὀφειλῆς τοῦ Νόμου 63 Π. 50.17 καὶ Νόμ. 24 Βασιλ. (23.3), ἐπομένως οἱ σχετικοὶ λόγοι τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως περὶ παραβιάσεως τοῦ Ἀστ. Νόμ. ἢ τοῦ ἄρθρ. 156 τῆς Πολ. Δικον. ἀπορριπτεοὶ εἰσὶν ὡς ἀβάσιμοι.

Ἐπειδὴ ὁ ἕτερος λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως ὅτι ἐν ᾧ τὸ ἐφετεῖον παραδέχεται ὅτι τὸ Πανεπιστήμιον παρέλαβε τὸ Ἀρεταίειον Νοσοκομεῖον καὶ ἐποιήσατο χρῆσιν τούτου, ἐν τούτοις δὲν ἐπεδίκασε τόκους τῶν κρατουμένων ποσῶν, ἐναντίον τῶν περὶ ἀγοραπωλησίας ἰσχυουσῶν διατάξεων, αἵτινες ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἀπορριπτεὸς ἐστὶ, καθ' ὅσον τὸ ἐφετεῖον δὲν ἐδέξατο ἀνεπιφύλακτον παραλαβὴν τοῦ νοσοκομείου ἐκ μέρους τοῦ Πανεπιστημίου, ἂν ἦς ἤρξατο καὶ ἡ περὶ πληρωμῆς τόκων ὑποχρέωσις.

Ἐπειδὴ ὁ ἕτερος λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως ὅτι ἐν ᾧ οἱ ἀναιρεσιέντες ἰσχυρίσθησαν διὰ τῶν ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου Ναυκλίου προτάσεων τῶν ὅτι ἡ μετὰ τοῦ Πανεπιστημίου σχετικὴ συμφωνία δὲν δίδει εἰς τοῦτο τὸ δικαίωμα ν' ἀρνήται αὐθαιρέτως καὶ ἐπ' ἄπειρον τὴν παραλαβὴν τοῦ ἔργου, ἐν τούτοις τὸ ἐφετεῖον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν ἰσχυρισμόν τοῦτον, ἀπορριπτεὸς ἐστὶ, διότι ὡς διατυποῦται ὁ λόγος οὗτος ἐν τῇ αἰτήσει καὶ ὡς οἱ σχετικοὶ ἰσχυρισμοὶ ὁλῶς ἀορίστως ἀναφέρονται ἐν ταῖς προτάσεσιν ὅτι τὸ Πανεπιστήμιον ἀδικαιολο-

γήτως ἀρνείται τὴν ἀνεπιφύλακτον παραλαβὴν», αποτελοῦσι μόνον ἀμφισβήτησιν τῶν νομικῶν συνεπειῶν τῆς ἰδιαιτέρας συμφωνίας μετὰ τοῦ Πανεπιστημίου, οὐχὶ δὲ καὶ πρότασιν πραγματικοῦ ἰσχυρισμοῦ οὐσιώδους καὶ νομικὴν ἐπιρροὴν ἔχοντος, οἷος θὰ ἦτο ἐὰν οἱ ἀναιρεσεῖοντες ἀπέδιδον τὴν μὴ ἀνεπιφύλακτον παραλαβὴν τοῦ ἔργου εἰς δόλον καὶ κακοδουλίαν ἐκ μέρους τοῦ Πανεπιστημίου, ἅτινα δὲν ἐμπεριέχονται εἰς τὰς γενικὰς ἐκφράσεις «αὐθαριέτως καὶ ἀδικαιολογήτως», ἡ μὴ ἐπίκλησις δὲ τοιούτων στοιχείων προκύπτει ἐκ τοῦ περιεχομένου αὐτῆς ταύτης τῆς αἰτήσεως, ἐν ᾗ συνομολογεῖται ὅτι ὑπῆρχον κακοτεχνίαι ἐν τῷ κατασκευασθέντι ἔργῳ, ἀλλὰ πρὸς διόρθωσιν αὐτῶν ἀπητήτο μικρότερα δαπάνη(*)).

Ἐπειδὴ καὶ ὁ ἕτερος λόγος τῆς αἰτήσεως ἐστὶ, ἀφοῦ τὸ ἐφετεῖον ἐδέξατο ὡς ἀνυποστάτους τοὺς ἰσχυρισμούς τοῦ Πανεπιστημίου, πάντως ὤφειλε νὰ ἐπιδικάσῃ τόκους ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς, ἀπορριπτέος ἐστὶ διὰ τὰ ἐν ταῖς προηγουμέναις σκέψεσιν ἐκτεθέντα, κατὰ τὰς ὁποίας δύναται νὰ συμφωνηθῇ ἵνα ἡ ὑποχρέωσις πρὸς πληρωμὴν τόκων μὴ ἀρχῇ ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς, ἀλλ' ἐξ ἐτέρου γεγονότος, ἥτοι τῆς ἀνεπιφύλακτου παραλαβῆς τῶν ἔργων, ὡς παρεδέχθη τὸ ἐφετεῖον ἐπὶ τοῦ προκειμένου (**).

ΠΟΙΝΙΚΗ

Ἀριθ. 70 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΝΙΔΕΡ

Ἰερωμένους.- ὀρκισθὲς κατὰ τὸν κοινὸν τύπον.
- ἀκυρότης.

(*) Παρίεργον coup d' oeil ἐπὶ τῆς οὐσίας.

(**) Δὲν βλέπομεν πῶς ἡ συμφωνία περὶ ἀνεπιφύλακτον παραλαβῆς, παρέλυσεν τὸν ἰσχυρισμὸν ὅτι ὁ ἰσχυρισμὸς, ὅφ' οὗς ἡ ἐπιφύλαξις, ἐκρίθησαν ἀνυπόστατοι ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, ὥστε ὑπὸ τὴν συμφωνίαν ταύτην νὰ παροραθῇ καὶ ἡ νόμιμος ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς τοκοδοσία. Διότι ἡ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου δεκτὴ γενομένη ἐκδοχὴ ἐστὶ ὅτι ὁ ἰσχυρισμὸς, ὅφ' οὗς ἡ ἐπιφύλαξις, ἦσαν ἀνυπόστατοι, καθίστα ἀνυπαρκτον τὴν ἐπιφύλαξιν καὶ ἄνευ τοιαύτης τὴν παραλαβὴν, καθ' ὅσον οὐδαμῶς καὶ οὐδέποτε ἀνεγνωρίσθη ὡς δικαίωμα παραγωγῶν δικαιολογικῶν συνεπειῶν τὸ ἀπλοῦν κῆρυξ τοῦ ὑπογρέου. Καθόσον δυνατόν νὰ ἐνθυμηθῶμεν, τὸ μόνον παράδειγμα, παραγωγῆς τοιούτων δικαιωμάτων ἀπὸ ἀπλοῦ κηρύξ, ἀναφέρεται εἰς ἕνα γνωστὸν δημόδιον ἥρωα δημόδους μύθου, ὁ ὁποῖος ἔσωσε τὴν ζωὴν του, διὰ τῆς ἀφειδίτης αὐτῷ ἀδείας τοῦ ἐκλέξαι τὸ ἀπὸ τοῦ ὁποίου θὰ ἐκρεμᾶτο δένδρον, καὶ τὸ ὁποῖον, ἐννοεῖται, δὲν κατάρθωσε ν' ἀνέυρῃ μέχρι σήμερα. Καὶ ἀληθῶς, ἐὰν ἡλήθευεν ἡ θεωρία τῆς ἀποφάσεως, οὐδέποτε ἡ δύνατο νὰ ὑπάρξῃ ὑπερήμερία, διότι οἰαδήποτε αἰτιολογία τοῦ ὀφειλέτου, καίτοι ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου θεωρουμένη ἀνυπόστατος, ἔπρεπε νὰ κρίνεται ὡς εὐλόγος ἀφορμὴ ἀντιρρήσεως, παραλύουσα τὴν ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς τοκοδοσίαν. Τότε ἐπὶ ἐναγομένου ἐπὶ ἀποζημιώσεις, φιλονεικούντος σπουδαίως καὶ τὴν ζημιώδη αἰτίαν καὶ τὴν ἐπὶ ταύτῃ εὐθύνην καὶ τὸ ἐπὶ ταύτῃ αἰτούμενον ποσόν, δὲν θὰ ἦδυνάτο νὰ ἐπιδικάσθῃ ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς τόκος ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐπιδικαζομένου μικροτέρου τοῦ αἰτηθέντος ποσοῦ, ἀφοῦ μέγιστα διὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐπενεχθέντος μετριασμοῦ θὰ ἀπεδεικνύετο ὅτι ἐν δικαίῳ ὁ ἐναγόμενος δὲν κατέβαλε τὸ αἰτηθὲν τότε πλεόντερον.

Ἐπειδὴ ὁ διὰ τοῦ ἄρθρου 121 Ποιν. Δικονομίας καθοριζόμενος τύπος τοῦ ὄρκου ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου ΚΓ' τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Νόμου, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἱερεῖς καὶ τὰλλα ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενα πρόσωπα, μόνον ὡς πρὸς τὴν λέξιν «ὀρκίζομαι», ἀντικατασταθεῖσαν διὰ τῆς φράσεως «διαβεβαίω ἐπὶ τῇ ἱερωσύνῃ του», διετηρήθη δὲ καὶ δι' αὐτοὺς κατὰ τὰ λοιπὰ ὁ ὄρκος ὡς οὐσιώδης διατύπωσις, ἀσφαλίζουσα τὴν εἰλικρίνειαν τῆς καταθέσεως· πᾶσα ἐπομένως ἀπὸ τοῦ τύπου τούτου ἐπὶ τοῦ ὑπὸ ἱερωμένων διδομένου ὄρκου παρέκκλισις, ἡ μειοῦσα τὴν ἐγγύησιν τῆς ἀξιοπιστίας τοῦ μάρτυρος, ἐπάγεται τὴν ἀκυρότητα τοῦ ὄρκου, ὅστις θεωρεῖται ὡς μὴ δοθείς. Ἐν προκειμένῳ δὲ, βεβαιουμένου ἐκ μὲν τοῦ προσαγομένου ἀπὸ 23 Μαρτίου ἐ. ἔ. ὑπ' ἀριθ. 5687 πιστοποιητικοῦ τοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν ὅτι ὁ Κ. Ι^α ἐχειροτονήθη ἱερεὺς τὸν Ἰούλιον 1883, ἐκ δὲ τῶν πρακτικῶν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ὁ μάρτυς οὗτος, κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου βεβαίωσιν, ἦτο ἡγούμενος τῆς Μονῆς Πετράκης, ἱερεὺς ὢν κατὰ τὸ ἀνωτέρω πιστοποιητικόν, ἐσφαλμένως τὸ δικαστήριον τῶν Συνέδρων προέβη εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 121 Ποιν. Δικονομίας ὀρκισιν αὐτοῦ, κατὰ παράβασιν τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου ΚΓ' τοῦ ἄνω Καταστατικοῦ Νόμου διαγραφομένου ὡς πρὸς τοὺς ἱερεῖς τύπου τῆς ἐνόρκου διαβεβαιώσεως τούτων ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, ἡ δὲ οὕτω γενομένη ὀρκισις τοῦ ὡς ἄνω μάρτυρος ἀκύρως ἐγένετο καὶ οὗτος θεωρεῖται ὡς παντάπασιν μὴ ὀρκισθείς, συνεπῶς δὲ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὡς στηριζομένη καὶ εἰς τὴν κατάθεσιν τοῦ τοιούτου ὀρκιστέου μὲν κατὰ νόμον, ἀλλὰ μὴ ὀρκισθέντος προσκλόντως καὶ ἐγκύρως μάρτυρος, ἀναιρετέα ἐστὶ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 458 ἐδ. 14 Ποιν. Δικονομίας καὶ τὸν σχετικὸν περὶ τούτου βάσιμον λόγον ἀναίρεσεως, παραπεμπτέα δὲ ἡ ὑπόθεσις πρὸς νέαν συζήτησιν εἰς ἕτερον ὁμοείδες καὶ ἰσοβάθμιον δικαστήριον κακουργιοδικῶν.

Ἀριθ. 72 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ
Κληρωδὲς δικαστηρίου ἐνόρκων. - ὀκλήωδης ἀσθενείας.- ἀκύρως καὶ ἐπανακλήρωδης-θεοῖς ὀνόματος ἀσθενούντος ἐν κληρωτικῇ.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν πρακτικῶν διαρκούσης τῆς διαδικασίας τῆς συγκροτήσεως τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐνόρκων, ὁ κληρωθεὶς τοιοῦτος Δ. Κ^α ἐδήλωσεν ὅτι, ἀσθενῶν δὲν δύναται νὰ παραμείνῃ καὶ παρακολουθήσῃ τὴν διαδικασίαν, τούτῳ δὲ τῷ λόγῳ, ἀδυνατοῦντος τοῦ κληρωθέντος ἐνόρκου νὰ παραμείνῃ μέχρι πέρατος τῆς διαδικασίας, νομίμως τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων προέβη εἰς τὴν ἀκύρωσιν μὲν τῆς γενομένης κληρώσεως καὶ τῆς μέχρι τοῦ σημείου ἐκείνου διαδικασίας, εἰς νέαν δὲ συγκρότησιν τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐνόρκων, μηδαμῶς ἀντιλέξαντος τοῦ κατηγορουμένου, μηδὲ πρότασιν τινα πρὸς τὸ δικαστήριον ὑποβαλόντος, ὡς οὗτος ἤδη ἀναληθῶς ἰσχυρίζεται, ὑποστηρίζων λόγον ἀναίρεσεως ἐκ παραλείψεως τοῦ δικαστηρίου νὰ δώσῃ ἀκρόασιν.

Ἐπειδὴ μετὰ τὴν, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ἀκύρωσιν τῆς πρώτης κληρώσεως τῶν ἐνόρκων, νομίμως κατὰ τὴν δευτέραν συγκρότησιν τοῦ δικαστηρίου τούτου ἐτέθη ἐν τῇ κληρωτίδι τὸ ὄνομα τοῦ αὐτοῦ ἐνόρκου Δ. Κ*** παρόντος κατὰ τὴν κληρωσιν, ὡς ἐκ τῶν πρακτικῶν ἀποδεικνύεται, ἀφοῦ δὲν προτείνεται οὐδ' ἀποδεικνύεται διαρκῆς ἡ πρόσκαιρος ἀνικανότης ἐκ τῶν ἐν τῷ Νόμῳ ΒΚΗ' τοῦ 1892 ἀναφερομένων, εἰς ἐκπλήρωσιν τῶν τοῦ ἐνόρκου καθηκόντων. Κατὰ ταῦτα, ὁ εἰς τὴν κακὴν σύνθεσιν τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐνόρκων ἀναγόμενος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος κρίνεται.

Ἀριθ. 75 (1907) Τμ. Β' (*)

Εἰσαγγηγὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Ποινὴ.- μετριάσις βασιλικῆ χάριτι.- ὑπολογισμὸς προφυλακίσεως.- ἐφαρμογὴ νόμου ὑπὸ Ἀρείου Πάγου.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις Συνέδρων, αὕτη, καί-

(*) Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρ. Πάγου τοῦ ἡτήτη, ὁ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελεὺς κ. Δ. Τσιβανόπουλος εἶπε ταδε :

«Ὁ ἀναιρέσιον δι' αἰτήσεώς του πρὸς τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις Συνέδρων ἐξέθηκεν ὅτι, κατηγορηθεὶς ἐπὶ ἀναιρέσει καὶ ἀποπέμφθαι ἀναιρέσεως, προφυλακίσθη τὴν 18 Ἰουλίου 1905, διὰ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24 τῆς ... Ὀκτωβρίου 1906 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐν Χαλκίδι Συνέδρων καταδικάσθη ἐπὶ συνεργείᾳ τῶν ἀνωτέρω πράξεων εἰς φυλάκισιν 3 ἐτῶν καὶ 10 μηνῶν, ἀφαιρεθέντος δὲ ἐκ ταύτης τοῦ χρόνου τῆς προφυλακίσεως, ὥρισθη χρόνος διαρκείας τῆς ποινῆς αὐτοῦ 2 ἔτη, 7 μῆνες καὶ 11 ἡμέραι· ὅτι διὰ Β. Χάριτος ἡ ἐπιβληθεῖσα αὐτῷ ποινὴ ἐμετριάσθη εἰς φυλάκισιν ἐνδὸς καὶ ἡμίσεος ἔτους καὶ ἡτήσατο τὴν ἀποφυλάκισίν του, καθόσον ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς προφυλακίσεως του παρῆλθεν ἔν καὶ ἡμισυ ἔτος.

«Τὸ δικαστήριον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18 τῆς 7 Μαρτίου ἐ. ἔ. ἀπέριψε τὴν αἴτησιν ταύτην, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς διὰ τῆς χάριτος ἤνοιξε ὅτι ὁ αἰτῶν ἔδει νὰ ἐκτίσῃ πάντως ποινὴν ἐνδὸς καὶ ἡμίσεος ἔτους ἀπὸ τῆς καταδίκης του, ἀντὶ τῆς διὰ τῆς ἀποφάσεως ὁρισθείσης τῶν 2 ἐτῶν, 7 μηνῶν καὶ 11 ἡμερῶν

«Ὁ λόγος τῆς ἀναιρέσεως στηρίζεται εἰς τὸ ὅτι κακῶς ἡρμηνεύθη ὁ Νόμος ΒΙΔ' τοῦ 1892 περὶ προφυλακίσεως, μὴ ὑπολογισθέντος τοῦ χρόνου τῆς προφυλακίσεως τοῦ αἰτούντος εἰς τὴν καταγνωσθεῖσαν αὐτῷ καὶ διὰ Β. χάριτος μετριάσθεισαν ποινὴν του.

«Ὁ λόγος οὗτος εἶναι βάσιμος. Ὁ ἀναιρέσιον διὰ τῆς μνηθείσης ἀποφάσεως τῶν ἐν Χαλκίδι Συνέδρων καταδικάσθη εἰς φυλάκισιν τριῶν ἐτῶν καὶ δέκα μηνῶν, ἡ ποινὴ δὲ αὕτη ἐμετριάσθη διὰ τοῦ ἀπὸ 7 Φεβρουαρίου 1907 Β. Δ. εἰς φυλάκισιν ἐνδὸς καὶ ἡμίσεος ἔτους. Ὁ μετριάσας δὲ οὗτος προφανῶς ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐπιβληθεῖσαν ποινὴν τῶν τριῶν ἐτῶν καὶ δέκα μηνῶν καὶ οὐχὶ εἰς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ὑπολειπομένου χρόνου τῆς διαρκείας τῆς ποινῆς μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ χρόνου τῆς προφυλακίσεως, ὅστις δὲν ἦτο ἡ ἐπιβληθεῖσα ποινὴ καὶ τὸν ὅποιον, κατὰ τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ ΒΙΔ' Νόμου, εἶναι ὑπόχρεων τὸ δικαστήριον νὰ κάμῃ, καθόσον κατὰ τὸ ἄρθρ. 39 τοῦ Συντάγματος, ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ χαρίζῃ, μεταβάλλῃ καὶ ἐλαττώνῃ τὰς παρὰ τῶν δικαστηρίων ἐπιβαλλομένας ποινάς. Καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅθεν τὸ

τοὶ δέχεται ὅτι ἡ ἐπιβληθεῖσα τῷ ἀναιρέσειοντι ποινὴ φυλακίσεως τριῶν ἐτῶν καὶ δέκα μηνῶν διὰ τῆς ἀποφάσεως τῶν ἐν Χαλκίδι Συνέδρων, ἐμετριάσθη διὰ Β. Δ. εἰς φυλάκισιν μόνοι ἐνδὸς καὶ ἡμίσεος ἔτους, ἐν τούτοις ἀπέριψε τὴν αἴτησιν τοῦ ἀναιρέσειοντος περὶ ἀπολύσεώς του ἐκ τῶν φυλάκων, καίτοι, ὑπολογιζομένου καὶ τοῦ χρόνου τῆς προφυλακίσεώς του, εἶχε παραμείνει ἐν ταῖς φυλάκασι πλέον τοῦ ἐνδὸς καὶ ἡμίσεος ἔτους, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὸ Β. Διάταγμα ἐνόησε νὰ μὴ ἀφαιρεθῇ ὁ χρόνος τῆς προφυλακίσεως ἐκ τῆς ἐλαττωθείσης ποινῆς, ἀλλ' οὕτω κρίνασα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, παρεβίασε καὶ τὸν Νόμον ΒΙΔ' τῆς 13ης Ἰουλίου 1892 περὶ ὑπολογισμοῦ τοῦ χρόνου τῆς προφυλακίσεως ἐν τῇ καταγινωσκομένη ποινῇ, κατὰ τὸν ὅποιον, μετὰ τὴν διὰ τῆς ἀποφάσεως κατάγνωσιν τῆς ποινῆς, ἥτις ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι ἡ διὰ τοῦ Β. Δ. μετριάσθεισα, ἀφαίρει τὸν χρόνον τῆς προφυλακίσεως, καὶ τὸ ἄρθρ. 39 τοῦ Συντάγματος, κατὰ τὸ ὅποιον ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα μόνον νὰ χαρίζῃ, μεταβάλλῃ καὶ ἐλαττώνῃ τὰς παρὰ τῶν δικαστηρίων καταγινωσκομένας ποινάς, οὐχὶ δὲ νὰ μεταβάλλῃ καὶ τοὺς περὶ ὑπολογισμοῦ τῶν ποινῶν νομικοὺς ὁρισμούς, ἀποδοῦσα οὕτω εἰς τὸ περὶ χάριτος Β. Διάταγμα ἐννοίαν ἀντικειμένην καὶ εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τὸν νόμον, ἣν προδήλως δὲν εἶχεν.

Ἐπειδὴ, ἀναιρετίας οὐσης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δι' ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν καὶ ψευδῇ ἐρμηνείᾳ τοῦ Ποιν. Νόμου, ὁ Ἀρειος Πάγος δὲν ἀποφαίνεται τὴν παραπομπὴν εἰς ἄλλο δικαστήριον, ἀλλ' ἐφαρμόζει αὐτὸς τὸν Ποιν. Νόμον.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, προκύπτοντος ὅτι ὁ αἰτῶν προφυλακισθεὶς τὴν 18 Ἰουλίου 1905 ἐκρατεῖτο εἰσέτι ἐν ταῖς φυλάκασι τῶν καταδικῶν μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως (7 Μαρτίου 1907), ἦτοι πλέον τοῦ ἐνδὸς

προμνησθῆν Β. Δ. τὴν ἐπιβληθεῖσαν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ποινὴν ἐμετρίασεν, ἐπιβληθεῖσα δὲ ποινὴ εἶναι ἡ τῶν 3 ἐτῶν καὶ 10 μηνῶν καὶ οὐχὶ τὸ ὁρισθῆν διὰ τῆς ἀποφάσεως χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ ἔδει νὰ παραμείνῃ ἐν τῇ φυλακῇ ὁ ἀναιρέσιον μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ χρόνου τῆς προφυλακίσεώς του. Ἡ ἀφαίρεσις τοῦ χρόνου τῆς προφυλακίσεως ἀπὸ τῆς καταγνωσθείσης ποινῆς εἶναι δικαίωμα τοῦ καταδικασθέντος, χορηγούμενον ὑπὸ τοῦ Νόμου ΒΙΔ' τοῦ 1892 καὶ δὲν εἶναι ἀναγκαῖα Β. χάρις πρὸς ἀπόλαυσιν τοῦ δικαιώματος τούτου. Ὅθεν διὰ τοῦ μετριάσματος τῆς ποινῆς συνετελεῖται τῆς Β. χάριτος, δὲν ἡδύνατο ποσῶς νὰ ἐννοηθῇ ὅτι ὁ ἀναιρέσιον ἔδει νὰ ἐκτίσῃ πάντως τὴν μετριάσθεισαν ποινὴν τοῦ ἐνδὸς καὶ ἡμίσεος ἔτους ἀπὸ τῆς καταδίκης του, διότι ἡ τοιαύτη ἐκδοχὴ ἀντίκειται προφανῶς εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ΒΙΔ' τοῦ 1892 Νόμου περὶ ὑπολογισμοῦ τοῦ χρόνου τῆς προφυλακίσεως ἐν τῇ καταγινωσκομένη ποινῇ, καθ' ὃ ὁ χρόνος τῆς προφυλακίσεως ὑπολογίζεται ὑπὲρ τοῦ καταδικασθέντος εἰς φυλάκισιν, εἰρηκτὴν ἢ ποδσκαίρα δεσμά.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τάναντία παραδείξασθαι, παρεβίασε τὴν μνησθεῖσαν διάταξιν τοῦ Νόμου ΒΙΔ, ὅπερ συνεπάγεται ἀναίρεσιν, διότι ἡ διάταξις αὕτη πραγματευομένη περὶ ποινῆς ἀνάγεται εἰς τὸν Ποινικὸν Νόμον, οὗ ἡ παραβίασις ἀποτελεῖ λόγον ἀναιρέσεως, κατὰ τὸ ἄρθρ. 458 § 19 Ποιν. Δικ.,

και ημίσεος έτους, εις όσον έμετριάσθη δια του Β. Διοτάγματος ή καταγνωσθείσα αυτώ ποινη, δέον ο Άρειος Πάγος, έρμηνεύων ορθώς τον νόμον, να διατάξη την εκ των φυλακων απόλυσιν του αιτούντος, εάν ούτος δεν κρατῆται εν αύταις δι' άλλην νόμιμον αίτιαν.

Άριθ. 76 (1907) Τμ. Β'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Ι. ΤΣΑΤΣΟΣ
Λόγος άναιρέσεως επί έλλείψει άκροάσεως.-
βεβαιώδεις μη άντιλογίας.

Έπειδή ο λόγος ότι οι δικασται δεν ήθέλησαν να δώσωσιν εις τους άναιρεσειόντας άκρόασιν επί της προτάσεως του εισαγγελέως περί χωρισμού της δίκης του άπόντος κατηγορουμένου, ως μη δόντος τον λόγον εις αυτούς, είναι άπορριπτέος, διότι, κατά μέν τά πρακτικά της συνεδριάσεως, ο συνήγορος των άναιρεσειόντων επί της προτάσεως ταύτης του εισαγγελέως «δεν άντέλεξεν», δ έστιν ότι άπεδέχθη αυτήν, κατά δε τον νόμον, άρνησις άκροάσεως θα ύφίστατο εάν ειχεν υποβάλλει ο κατηγορούμενος εις τὸ δικαστήριον πρότασιν τινα νόμιμον και τουτο ήρνεϊτο ν' άπαντήση δι' άποφάσεώς του, τοιούτο τι όμως δεν συνέβη επί του προκειμένου.

Άριθ. 97 (1907) Τμ. Β' (**)

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ
Αίτησις άναιρέσεως.- κράτησις εν φυλακαίς
και εν βουλεύμασι.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Άριθ. 1869 (1906)

Εισηγητής ο έφέτης κ. Ν. ΒΑΦΑΣ

Λογοδοσία. - όρια μέχρις άπώλειας άντικειμένου.-ού κατανεκτέα ευθύνη επί άπώλειας έκβιασις δοσιλόγου. - μέσα.

Έπειδή τὸ δια της άποφάσεως 605 ταχθέν θέμα άποδείξεως έτάχθη συμφώνως προς την άγωγήν, ορθώς έκρινεν ή άπόφασις αυτή ότι λογοδοσία όφείλεται μέχρι της κατασχέσεως του πλοίου, διότι μετά την κατ'άσχεσιν ή διαχείρισιν έπαυσε, δια τους εν αυτή ορθούς και νομίμους λόγους. εις ους αναφέρεται και τὸ δικαστήριον τουτο, και διότι ή διαχείρισις πλοίου συνίσταται εις την χρῆσιν αυτού, μετακόμισιν δηλ. ανθρώπων ή πραγμάτων και την εκ τούτου εισπραξιν χρημάτων ή άπαιτήσεων κατά τρίτων ως και των δαπανων ή υποχρεώσεων προς τρίτους, των προερχομένων εκ της χρήσεως του πλοίου, μισθον δηλ. ναυτων, έξόδων συντηρήσεως και κινήσεως του πλοίου κτλ, δεν ανάγεται δε εις την λογοδοσίαν την εκ της διαχειρίσεως πλοίου τὸ αν τουτο έξέλειπεν ούτως ή άλλως, ή αν έξέλειπεν εκ δόλου ή άμελείας του πλοιάρχου (διαχειριστου), τούτων πάντων δυναμένων ν' άφορώσιν ευθύνην του διαχειριστου, δια την παύσιν της διαχειρίσεως και την άπώλειαν του πλοίου, μη οντων όμως στοιχείων λογοδοσίας, ουδ' έχει σημασίαν

τινα τὸ ότι δύναται να ύφίστανται και μετά την άπώλειαν του πλοίου έκκρεμεις άπαιτήσεις ή δικαιώματα, διότι και ταύτα, καθόσον πρό της παύσεως της διαχειρίσεως ως έξ αυτής έγγενήθησαν, είναι άντικείμενα της λογοδοσίας των σχετικων παρατηρήσεων του δεξιλόγου, είναι όμως άσχετα προς την άπώλειαν του πλοίου και την αίτιαν αυτής. Εις ταύτα δεν άντίκειται ο Νόμ. 2 Π. (3.5) εν έπικαλείται ο ένάγων, όστις ουδεν άλλο όρίζει ή ότι, ως είναι δίκαιον, εάν τις χρησίμως έδιοίκησεν, άναλαμβάνει, δι χάριν της διαχειρίσεως κατέβαλεν ή είναι υπόχρεως να καταβάλῃ, ούτως έπίσης είναι δίκαιον να καταδικάζηται εάν δεν έδιοίκησέ τι ως έπρεπε, ή παρακρατεί τι εκ της διοικήσεως περιελθόν αυτώ, και ή εν τῷ όποιώ φράσις «εάν δεν έδιοίκησέ τι ως έπρεπε», σημαίνει εάν παρέλειψε να εισπράξῃ, ότι ήδύνατο, ή ένήργησε δαπάνας άδικαιολογήτους, άνάγεται δηλ. εις την παρὰ του διαχειριστου έπιδειχθείσαν περί τας εισπράξεις, ήτοι την αύξησιν εν γένει της διαχειρισθείσης περιουσίας, έπιμέλειαν και τὸ σκόπιμον των δαπανων, έπομένως ορθώς ή έκκαλουμένη άπόφασις έκρινεν ότι λογοδοσία όφείλεται μέχρι του χρόνου, καθ' δν έπαυσε η διαχείρισις, τὰ δε άφορώντα την άπώλειαν του πλοίου και την αίτιαν ταύτης δεν είναι άντικείμενα λογοδοσίας, ο δε περί του έναντιου λόγος της έφέσεως είναι άπορριπτέος ως άβάσιμος.

Έπειδή τὸ άρθρον 702 της Πολ. Δικονομίας όρίζει ότι εν περιπτώσει άπειθείας του δοσιλόγου να δώσῃ λόγον της διαχειρίσεώς του διατάσσεται εν εκ των εν τῷ άρθρ. 695 της αυτής Δικονομίας αναφερομένων έκτελεστικων μέσων, δηλ. κατασχέσεως και κρατήσεως, κατά τὸ δοκοῦν τῷ δικαστορίῳ, εκ τούτων δ' έπεται ότι δεν δύναται τὸ δικαστήριον να διατάξῃ άμφοτέρα, άλλ' ή θά όρίσῃ εικαζόμενον έλλειμα, και εν τριαύτῃ περιπτώσει θά διατάξῃ την εν άπειθεία του δοσιλόγου, κατασχέσιν της περιουσίας αυτού μέχρι του ποσού του έλλείματος τούτου του εικαζόμενου, της διατάξεως ταύτης αποτελούσης όριστικην εις τὸ ποσόν τουλάχιστον τουτο καταψηφισιν του δοσιλόγου, αν άπειθῇ να δώσῃ λόγον, (χωρίς εκ τούτου ο ένάγων να κωλύηται, άποδεικνύων, δι' άγωγῆς περί του άποτελέσματος, ότι πράγματι ο δοσιλογος τῷ όφείλει εκ της διαχειρίσεως ποσόν μεΐζον ή τὸ του όρισθέντος εικαζόμενου έλλείματος, να ζητήσῃ και λάβῃ και τουτο), ή θά άπαγγείλῃ προσωπικην κράτησιν κατά του δοσιλόγου, αν άπειθῇ να δώσῃ λόγον. Εν ή όμως περιπτώσει δεν όρισθῇ εικαζόμενον έλλειμα, ως τουτο σαφώς συνάγεται εκ του άρθρ. 703 της Πολ. Δικονομίας, καθ' ήν αν διαταχθῇ ή κατασχέσις και πώλησις της περιουσίας του δοσιλόγου προσδιορίζει τότε τὸ δικαστήριον, κατά τὸ εικαζόμενον έλλειμα του λογαριασμοῦ, ποσότητά τινα, της οποίας τον όρον δεν δύναται να υπερβῇ τὸ κατασχευθόσμενον και πωληθησόμενον μέρος της περιουσίας' βάσιμος έπομένως είναι ο λόγος της άντεφέσεως, καθ' ήν ουχι ορθώς ή άντεκκαλουμένη άπόφασις και εικαζόμενον έλλειμα ώρισε και προσωπικην κράτησιν κατά του άντεκκαλουντος ά-

(*) Παραλείπεται ως ήμοια πλείσταις άλλαις.

πήγγειλε, και δεκτός, μεταρρυθμιστέα δὲ ἡ ἀπόφασις αὕτη και κατὰ τοῦτο, διατασσομένης μόνον τῆς προσωπικῆς κρατήσεως τοῦ δοσιλόγου ἐν ἀπειθείᾳ λογοδοτήσεως.

Ἀριθ. 1871 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΒΑΦΑΣ

Ἀποφάσις ἐπὶ αἰτήσεως παρατάξεως προθεσμίας.- παραδεκτὸν ἐφέδεως.

Ἐπειδὴ, κατὰ μὲν τὸ ἄρθρ. 181 τῆς Πολ. Δικονομίας εἰς τὰς περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεις ἐξήρτηται ἀπὸ τὴν κρίσιν τῶν διαδίκων ἂν θέλουν νὰ τὰς ἐκκαλέσων συγχρόνως μὲ τὴν ὀριστικὴν ἀπόφασιν ἢ πρότερον και μόνως, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 249 ἢ περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεις ὀρίζει τὸν χρόνον τῆς ἀποδείξεως και τὸν δικαστὴν ἐνώπιον τοῦ ὁποίου πρόκειται νὰ διεξαχθῶσι τὰ πρὸς ἀπόδειξιν, ὥστε ἀπόφασιν περὶ ἀποδείξεως εἶναι ἡ διατάττουσα περὶ τούτων, ἐξ οὗ ἐπεται ὅτι τὴν τοιαύτην ἀπόφασιν, εἴτε ἐν αὐτῇ διατυπώται και τὸ θέμα τῆς ἀποδείξεως, εἴτε μόνον περὶ αὐτῶν διατάσσει τι, δύνανται νὰ ἐκκαλέσων οἱ διάδικοι και πρὸ τῆς ὀριστικῆς.

Ἀριθ. 1873 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Β. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Βλάβη ἐλευθέρου σώματος.- ἀποζημιώσις.- ἐργασία ἐν μέλλοντι.- πρόσθετις ἡνιόχου.- βλάβαι ἐξ ἀμελείας.- εὐθύναι προστέθειαντος.- μέθος ὅρος ζωῆς.

Ἐπειδὴ, κατὰ τοὺς Νόμ. 7 πρ. Πανδ. (9.2) Β. (Ἐ.γ') 7. Πανδ. 3 (9.1) Βασ. (Ἐ.β') 3, Πανδ. 7 (9.3) Βασιλ. (Ἐ.θ') 7. ἐὰν βλάβη σῶμα ἐλευθέρου ἢ καταδίκῃ γίνεται και εἰς τὴν δαπάνην τῆς ἐπιμελείας και τῆς ἰατρείας και εἰς τὴν ἀποτίμησιν τῆς ἐργασίας, ἥς ἐστέρηται και μέλλει στερεῖσθαι ὁ βλαβείς, μὴ δυνάμενος ἐργάζεσθαι, δηλονότι ἐπιτρέπεται νὰ ζητηθῇ και ἡ ἀποτίμησις τῆς μελλούσης ζημίας ὡς ἐκ τῆς ἐπελθούσης ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν, ἀρκεῖ νὰ βεβαιωθῇ ὅτι δι' ἐργασίας, και ἐν τῷ μέλλοντι παρασχεθισομένης, ἡ παθοῦσα ἤθελε πορισθῇ μισθὸν, ἂν μὴ διὰ τοῦ ἐπιβλαβοῦς γεγονότος καθίστατο ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν. "Ὅθεν βασίμως ὁ ἐνάγων, ὡς ἐνασπῶν τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τῆς ἀνηλίκου θυγατρὸς του, ἐζήτησε νὰ τῷ ἐπιδικασθῶσι και μισθὸς ταύτης διὰ τὸ μέλλον, ὡς καταστάσεως ἀνικάνου πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν, ἀποκοπέντος τοῦ δεξιῦ ποδὸς κατὰ τὴν ταρσοκνημικὴν χώραν, ἐνεκα ἀσυγγνώστου ὑπαιτιότητος τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἐναγομένης. ὁρθῶς δὲ τὸ πρωτοδικεῖον ἀπέρριψε τὴν ἐνστασιν τῆς ἐναγομένης ἐταιρίας περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν ἦτο εἰσέτι κεκτημένον και ἀπαιτητὸν τὸ δικαίωμα τῆς παθοῦσης.

Ἐπειδὴ, κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τῶν περὶ προστέθειαντος διατάξεων τοῦ Ἀστυνομικοῦ Δικαίου Ἀρμ. (Β'.ΙΑ' § 6) Βασιλ. (LIII α') 15 και 16 Εἰσηγ. § 3 (4.5) Νομ. 1 § 2 Πανδ. (14.1) Ν. 8 και 27 § 11 (9.2), ἡ ἐναγομένη ἐταιρία εὐθύνεται διὰ τὰς ἐξ ἀμελείας ἐπιβλαβεῖς πράξεις και παραλείψεις τῶν παρ' αὐτῆς ἐκλεγέντων και διωρισμέ-

νων ὑπαλλήλων. ἐν προκειμένῳ δὲ ὁ ἐνάγων διατείνεται ὅτι ἐκ βαρείας ραθυμίας τοῦ ἀμαξηλάτου αὐτῆς παρεσύρθη τὸ ἐπταετὲς θυγάτριον αὐτοῦ, ὁδηγούμενον παρὰ τῆς μητρὸς του, και ἀπεκόπη ὁ δεξιὸς ποὺς. ἐνῷ ὁ ἡνιόχος, ἐὰν δὲν εἶχε τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ θριάμβου τῆς ἀρματοδρομίας, ἡδύνατο νὰ συγκρατήσῃ τοὺς ἵππους και νὰ προλάβῃ τὸ ἐπελθὸν δυστύχημα. ἀποδεικνυομένων δὲ ἀληθῶν τῶν γεγονότων τούτων, ὡς κατωτέρω ρηθῆσεται, ἀνακύπτει πρόδηλος ἡ εὐθύνη τῆς ἐκκαλούσης ἐταιρίας, οἱ δὲ νόμοι, οὗς ἐπικαλεῖται, ἀφορῶσι τὴν εὐθύνην διὰ τὰς ἐνεκα δόλου ἐπιζημίους πράξεις τῶν ἐκπροσωποῦντων τὰ νομικὰ πρόσωπα και δὲν ἔχουσιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐφαρμογὴν, καθ' ὅσον ὁ ἐνάγων δὲν ἀποδίδει δόλον, ἀλλ' ἰσχυρίζεται ὅτι ἐξ ἀσυγγνώστου ραθυμίας και ἐκ περιφρονήσεως τῆς ζωῆς τῶν διαβατῶν, ἐκ μέρους τῶν ἀμαξηλατῶν τῆς ἐκκαλούσης, προήλθε τὸ δυστύχημα. ἐπομένως ἀπορριπτέα τυγχάνει, ὡς νόμῳ ἀστήρικτος, ἡ περὶ ἀνευθύνου ἐνστασις ἢ περὶ εὐθύνης μόνον εἰς τὸ περὶ ἐπελθόν.

Ἐπειδὴ, κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τῶν περὶ κληροδοτημάτων διατροφῆς ἰσοδύως παρεχομένων διατάξεων τῶν Νόμων Βασ. 67 (41.1) 68 Πανδ. (35.2), λογίζεται ὡς πιθανὴ διάρκεια τῆς ζωῆς τοῦ ἔχοντος ἡλικίαν ἐνδὸς μέχρι εἴκοσιν ἐτῶν χρονικὸν προσέτι διάστημα τριάκοντα ἐτῶν, ἐν προκειμένῳ δὲ, ἀφοῦ ἡ παθοῦσα δικαιοῦται εἰς ἀποζημιώσιν ἀπὸ τοῦ δωδεκάτου ἔτους, κατὰ τὰ ἄνω εἰρημένα, λογισθῆσεται ὡς πιθανὴ διάρκεια τὸ 42 ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῆς, μέχρι τοῦ ὁποίου δέον νὰ ἐπιδικασθῇ ἡ αἰτουμένη ἀποζημιώσις, εἰς τὴν ὑποχρεοῦται ἡ ἐναγομένη ἐταιρία ἐνεκα ὑπαιτιότητος τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς, καθ' ὅσον ἐκ θετικῆς πράξεως και παραλείψεως τοῦ ἡνιόχου μιᾶς τῶν ἀμαζῶν τῆς ἐκκαλούσης, ὡς γενεσιουργοῦ αἰτίας, ἐπῆλθε τὸ ἐπιβλαβὲς ἀποτελέσμα.

Ἀριθ. 1875 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Β. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Κατάσχεσις χειρὸς τρίτου.- ἀνακοπή.- ἀρμοδιότης.- ἀκατάσχετον χρέος ἐκ συναλλαγματικῆς.- παῦσις κυκλοφορίας.- τριακονθήμερος προθεσμία πρὸς ἀνακοπήν.- μὴ ὑπολογισμὸς ἡμέρας δηλώσεως.

Ἐπειδὴ ἡ κατὰ τῆς δηλώσεως τοῦ τρίτου ἀνακοπὴ τοῦ κατασχόντος ἐπέχει τὸν τόπον τῆς ἀγωγῆς, ἣν ἤθελεν ἐνασκήσει ὁ ἀρχικὸς δανειστής, ἀφοῦ δὲ ἡ κατασχεθεῖσα ἀπαιτήσις στηρίζεται ἐπὶ συναλλαγματικῆς, ἀρμοδίως ἡ κατὰ τῆς δηλώσεως ἀνακοπὴ εἰσῆχθη διὰ τοῦ πινακίου τῶν ἐμπορικῶν.

Ἐπειδὴ ναὶ μὲν, κατὰ τὸ ἄρθρ. 920 § 3 και 149 τοῦ Ἐμπ. Νόμου, χρέος ἐκ συναλλαγματικῆς δὲν δύναται νὰ κατασχεθῇ, διότι ὡς ἐκ τῆς κυκλοφορίας αὐτῆς και τοῦ εὐκόλου τῆς μεταβιβάσεως ἀπὸ προσώπου εἰς πρόσωπον δὲν εἶναι γνωστὸς ὁ κομιστὴς δανειστής. ἀλλ' ὅταν παύῃ ἡ κυκλοφορία αὐτῆς, ἀποθνήσκοντος τοῦ κομιστοῦ και σημειοῦται ἐν τῇ ἀπογραφῇ τῶν κληρονομιαίων, ὡς ἐν προκειμένῳ συμβαίνει, ἀποδιώσαντος τοῦ κατόχου αὐτῆς Ν. Δ^α, και σημειωθείσης τῆς ρηθείσης συ-

ναλλαγματοῦς ἐν τῇ ἀπογραφῇ, ὡς ἰσχυρίζονται οἱ ἐφεσίβλητοι, δὲν ὑφίσταται πλέον ὁ λόγος τοῦ ἀκατασχέτου (*).

Ἐπειδὴ ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν συντάσσεται ἡ δήλωσις τοῦ τρίτου περὶ τῆς ἐνεργηθείσης εἰς χεῖρας τοῦ κατασχέσεως, δὲν ὑπολογίζεται εἰς τὴν προθεσμίαν τῶν 30 ἡμερῶν τοῦ ἀρθροῦ 932 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐντὸς τῶν ὁποίων ὀφείλει ὁ κατασχών ν' ἀνακόψῃ τὴν γενομένην δήλωσιν, καθόσον ἡ ἡμέρα εἶναι ἀδιαίρετος καὶ δικαιούται ὁ δηλῶν μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς νὰ ποιήσῃται χρῆσιν τοῦ δικαιώματός του· ἐπομένως ἀπὸ τῆς ἐπιούσης τῆς δηλώσεως ὑπολογισθῆσεται ἡ 30 ἡμέρος προθεσμία καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς δηλώσεως· ἐν προκειμένῳ δὲ, μὴ ὑπολογιζομένης τῆς ἡμέρας τῆς δηλώσεως (27 Μαΐου 1896), ἐμπροθέσμως ἐγένετο ἡ κατ' αὐτῆς ἀνακοπὴ τὴν 26 Ἰουνίου 1896, ἥτοι τὴν τριακοστὴν ἡμέραν ἀπὸ τῆς δηλώσεως.

* Ἀριθ. 1880 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

* Ἀνατροπὴ ἀνατροπῆς - ἀγωγή προηγουμένη. ἀγωγή δευτέρα. - οὐ παραιτηθεὶς ἀπὸ πρώτης - τελεσιδίκως ἀποδίκως δευτέρας - ἀνατροπὴ πρώτης πρωτοδίκως. - ἐφέως. - ἀνατροπὴ ἐφέσεως.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν νόμον (ἄρθρ. 479 Πολ. Δικονομίας), καθ' ὃν πᾶσα δίκη ἐξαλείφεται δι' ἀνατροπῆς, ἐὰν ἐν διαστήματι τριῶν ἐτῶν δὲν ἐξηκολούθησεν, ἐννοεῖται προδήλως δίκη ἐκκρεμῆς εἰσέτι, ἐνεκα δὲ τῆς γενικότητος τοῦ νόμου, εἰς ἀνατροπὴν ὑπόκειται καὶ ἡ περὶ ἀνατροπῆς ἀγωγή, ἥτις ἐνεκα τοῦτου ἔχει ἰδίαν ὑπαρξίν ἀνεξάρτητον τῆς κυρίας δίκης, καὶ οὐχὶ ἀποπερατωθεῖσαν ἤδη κατ' ἄλλον νόμιμον τρόπον κατὰ τὸ ἄρθρ. 476 Πολ. Δικονομίας, νόμιμος δὲ τρόπος καταργήσεως ἡ ἀποπερατώσεως κατὰ τὸ ἄρθρ. τοῦτο ἐδ. 7 εἶναι καὶ ἡ ἀποχὴ ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς, ἀλλὰ καταργήσις τῆς δίκης, διὰ παραιτήσεως ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς, ἵνα χωρὶς ἀπαιτεῖται (ἄρθρ. 487 Πολ. Δικονομίας) ρητὴς νὰ συνταχθῇ ἔγγραφον ὑπὸ τοῦ διαδίκου ἢ τοῦ εἰδικοῦ πληρεξουσίου του, καὶ νὰ ἐπιδόθῃ εἰς τὸν ἀντίδικον, ἀποκλειομένης οὕτω τῆς σιωπηρᾶς παραιτήσεως. Κατ' ἀκολουθίαν, ἐν προκειμένῳ, καὶ δεδομένου ὅτι τὸ Δημόσιον μετὰ τὴν ἐγερσιν τῆς ἀπὸ 25 Ὀκτωβρίου 1866 διεκδικητικῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ 3576 τοῦ 1867 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, μεταγενεστέρως τὸ Δημόσιον ἤγειρε κατὰ τοῦ δικαιοπαρόχου αὐτῶν τὴν ἀπὸ

(*) Λόγος τῆς ἀπαγορεύσεως δὲν εἶναι μόνον ὁ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ἀναφερόμενος, μάλιστα οὗτος δὲν εἶναι διόλου ὁ λόγος τῆς ἀπαγορεύσεως εἶναι νὰ μὴ εἶναι δυνατόν νὰ τεθῇ ποτὲ εἰς ἀμφισβόλιν τὸ ἐλευθερόν τῆς μεταβιβάσεως, ὅπερ θὰ ἐπηρέαζε λίαν τὴν πίστιν, ἡ ὁποία εἶναι τὸ βάθρον τῶν εἰς διαταγὴν τίτλων. Ἐὰν λοιπὸν ἡ ἀπαγόρευσις ἀναφέρεται εἰς τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς ἐκ τῆς συναλλαγματικῆς ὑποχρεώσεως, κάμπτουςα τὸ γόνυ μόνον ἐν ταῖς δυοὶ περιπτώσεσι τοῦ ἀρθροῦ 149 Ἐ.μ.π. Νόμου, δὲν βλέπομεν δυνατόν οὐδεμίαν διάκωσιν, ὡς παρετηρήσαμεν ἐν σελ. 586 VI ὑπὸ τὴν 771 Ε. Α., ἥτις καὶ ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς ἐν σελ. 534 XII 132 Α. Π.

8 Μαρτίου 1884 ἀγωγήν περὶ διεκδικήσεως τῶν αὐτῶν κτημάτων, τῶν διὰ τῆς προτέρας ἀγωγῆς διεκδικουμένων, καὶ ἡ δευτέρα αὕτη ἀγωγή ἀπερρίφθη τελεσιδικῶς ὡς ἀβάσιμος, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 589 τοῦ ἔτους 1891 τοῦ ἐφετείου τοῦτου, ἀφοῦ οἱ ἀνακόπτοντες ἐναγόμενοι δὲν διατείνονται ὅτι τὸ Δημόσιον παρητήθη τῆς προτέρας ἀπὸ 25 Ὀκτωβρίου 1866 ἀγωγῆς αὐτοῦ, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρ. 487, ἡ ὅτι ἡ συνεπεία τῆς ἀγωγῆς ταύτης, τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1866, ἀρξάμενη δίκη κατηγορήθη κατὰ τινὰ τῶν περιπτώσεων τοῦ ἀρθροῦ 476 Πολ. Δικονομίας, ἀλλ' εἶναι εἰσέτι ἐκκρεμῆς, ἀφοῦ τῆς ἀγωγῆς ταύτης ὑπὸ τοῦ δικαιοπαρόχου τῶν ἀνακοπόντων ἐζητήθη ἡ ἀνατροπὴ, καὶ τῆς περὶ ταύτης ἀγωγῆς ἀπορριφθείσης, ἐγένετο ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἔφεσις κατὰ τῆς ἀπορριψάσης ταύτην πρωτοδίκου ἀποφάσεως, καὶ ἡς ἐφέσεως νῦν ὑπὸ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμεῖου καὶ Δημοσίου ἡ ἀνατροπὴ αἰτεῖται, τῆς ἐφέσεως δὲ ταύτης οὔτε παρητήθησαν, οὔτε παραιτοῦνται οἱ ἀνακόπτοντες ἐναγόμενοι, ἡ ἐνστάσις αὐτῶν περὶ ἀπαράδεκτου ἐκτέρας τῶν περὶ ἀνατροπῆς ἀγωγῶν, ὡς καταργηθείσης τῆς δίκης, ἥς ἡ ἀνατροπὴ αἰτεῖται διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως καὶ σιωπηρᾶς παραιτήσεως, οὐκ ἔστι βάσιμος, καὶ ὡς τοιαύτη ἀπορρίπτει. Εἰ καὶ κατὰ τὴν ἀσθενεστέραν γνώμην τοῦ δικαστηρίου τοῦτου, ἀμφισβητουμένου ὑπὸ τοῦ Δημοσίου τοῦ περὶ τελεσιδικίας ἰσχυρισμοῦ τῶν ἐναγομένων, ἔδει νὰ διαταχθῇ ἡ προσαγωγή τῆς ὑπ' ἀριθ. 589 τοῦ 1891 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τοῦτου, ἵνα τοῦτο κρίνῃ περὶ τῆς σιωπηρᾶς παραιτήσεως ἐκ τῆς προτέρας ἀγωγῆς (*).

(*) Ἐμπλέκεται ἡ διαδικασία περιέργως καὶ ἀτυχῶς. Ὑπῆρξε μία ἀγωγή τοῦ Δημοσίου διεκδικητικὴ κινήτων καὶ μετ' αὐτὴν δευτέρα ὁμοία κατὰ τοῦ αὐτοῦ περὶ τῶν αὐτῶν, ἀποδικασθεῖσα τελεσιδικῶς. Μετὰ τὴν τελεσιδικίαν ταυτην ἀποδίκωσιν τῆς δευτέρας ἀγωγῆς. ὁ ἐναγόμενος ἐκίνησε ἀκατανοήτως κατὰ τῆς πρῶτης διεκδικητικῆς ἀγωγῆς περὶ ἀνατροπῆς, ἡ ὁποία ἀπερρίφθη πρωτοδίκως. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς ἀπορριψάσης τὴν ἀγωγήν περὶ ἀνατροπῆς τῆς πρώτης διεκδικητικῆς ἀγωγῆς ἐγένετο ἔφεσις, τῆς ἐφέσεως δὲ ταύτης ἤδη ζητεῖται ἡ ἀνατροπὴ, ἐφ' ἧς ἡ ἀνω ἀπόφασις. Αὐτὸ φαίνεται τὸ πολυτελὲς ἐπὶ αὐτῇ ἡμῶν τιποτένιου ἀντικειμένου διαδικαστικῶν ἱστορικῶν, τὸ ὁποῖον ὑπενθυμίζει τὸν ὑψηλὸν μεταξωτὸν πῖλον, τὰ δερμάτινα γκλάνσὲ γάντια, τὰ θυματογυῶλια καὶ τὴν μαύρην ρεδιγκόταν, ἐν τοῖς ὁποίοις περιεφέρτετο ἐγκυρδουλημένος ὁ κατὰ τὰς καθημερινὰς ὁδηγῶν ἀνὰ τὰς συνοικίας τῶν Ἀθηνῶν τὸν κανάταις καὶ κανάτια πεφορτωμένον ὄνον αὐτοῦ Μπαρμπαγιάννην τὸν κανατῶν, τοῦ ὁποίου τὸ κλέος ἀπεμνημόνευσεν ἡ δημοτικὴ μουσα διὰ τῆς ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐπαναλήψεως τοῦ μονοτονίου ἔστυματός του :

*Πρόσεξε μὴ σὲ γελᾷ, καμμιὰ εὐμορφὴ κυρὰ,
Καὶ σ' ἀρίστη τὸ καπέλο, καὶ σοῦ φάη τὰ λεπτὰ,
Ἡ σοῦ φάη τὸν γαῖδαρό σου, καὶ σ' ἀρίστη τὴν οὐρὰ,
Μπάρμπα-γιάννη μὲ καπέλο, μπάρμπα-γιάννη μὲ γαντιά
Νὰ χαρῆς τὸν γαῖδαρό σου, καὶ τὰ μαδρα γάντια σου.*

Δυστυχῶς ἡ ἀπόφασις οὐδὲν λέγει περὶ τοῦ λόγου τῆς ἀποδικάσεως τῆς δευτέρας ἀγωγῆς, οὐδὲ περὶ τοῦ λόγου τῆς ἀπορρίψεως τῆς κατὰ τῆς πρώτης ἐγεθείσης ἀγωγῆς περὶ ἀνατροπῆς, ἅπερ θὰ ἐνέχον σημασίαν

Ἀριθ. 1881 (1906)

Εισηγητής ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΒΑΦΑΣ

Ὁρκος.- ἀντιρρήσεις.- ἐπιθύλαξις δικαστηρίου ἀναστολῆς συνεπειῶν.

Ἐπειδὴ, πρὸ τῆς δόσεως τοῦ ὅρκου, ἐδήλωσεν ὁ καθ' οὗ ὁ ὅρκος Ν. Μ^{***} ὅτι ἐπέδωκεν εἰς τὸν ἀντίδικόν του δικόγραφον περιέχον ἀντιρρήσεις κατὰ τῆς ὀρκοδοσίας καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν εἰς συζήτησιν, τοῦθ' ὅπερ δὲν ἀμφισβητεῖται ὑπὸ τοῦ ὁμολογούντος, ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει εὐλογον κρίνει τὸ δικαστήριον ν' ἀναστείλῃ τὴν συνέπειαν, ἣν ἡ ρηθεῖσα ἀπόφασις διέταξε νὰ ἐπέλθῃ ἅμα ὁ ὅρκος δοθῇ μὲν χωρίς ὅτου ἀποφασίσῃ τὸ δικαστήριον περὶ τῶν ἀντιρρήσεων τούτων, τοῦθ' ὅπερ ἀποτελεῖ μὲν μερικὴν ἀνάκλησιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης, δύναται ὅμως νὰ γείνη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, ἀφοῦ ὁ ὅρκος δὲν ἐδόθη ἔτι καὶ συνεπῶς ἡ ρηθεῖσα ἀπόφασις δὲν κατεστῇ ὀριστικῇ.

Ἀριθ. 1889 (1906)

Εισηγητής ὁ ἐφέτης κ. Ι. ΚΑΓΚΑΛΗΣ

Ἐκληπτορία φόρων.- χαρακτήρ.- πλάνη περὶ τὴν ἐδαφικὴν ἑκταδιν.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀπὸ 15 8)βρίου 1898 ἀγωγὴ τοῦ Δ. Μ^{***}, κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ περιεχομένου τοῦ δικογράφου αὐτῆς κρίσιν καὶ ἐκτίμησιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἐπιδιώκουσα τὴν ἀκύρωσιν τοῦ συναλλάγματος τῆς ἀγοραπωλησίας τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ δικαιώματος ἐπικαρπίας ἐπὶ τῆς ρητίνης, τῆς ἐκ τῶν πευκῶν τοῦ Πάρνωνος παραχθισομένης κατὰ τὸ ἔτος 1894, ἡ δὲ παραχώρησις τοῦ τῆς ἐπικρατείας ἢ τοῦ δήμου κυριαρχικοῦ δικαιώματος φορολογίας μετὰ τῶν αὐτῶν καταναγκαστικῶν μέσων πρὸς εἰσπραξίν ἀποτελεῖ ἀγοραπωλησίαν πράγματος ἐλπίζομένου, ὡς πρὸς τὴν πρῶτην καὶ κυρίαν αὐτῆς βάσιν ἐρεῖδεται ἐπὶ τῆς

τινὰ. Διότι ἐὰν, ὡς μᾶλλον φαίνεται πιθανώτερον, ἡ τελεσίδικος ἀποδίκασις τῆς δευτέρας ἀγωγῆς εἴχῃ γείνῃ ἐπὶ οὐσιαστικοῖς λόγοις, τότε ἡ περὶ ἀνατροπῆς ἀκατανοήτως, ὡς εἴπομεν ἀνωτέρω, ἐγερθεῖσα ἀγωγὴ ἦτο ἀπαράδεκτος, ἐν οὐχὶ διὰ τὴν ἐκ τῆς ἐγώσεως τῆς δευτέρας μὴ ὑπάρχουσαν τῶ ὄντι ἀπὸ τῆς πρώτης, ἥς ἡ ἀνατροπὴ ἐζητεῖτο, παραίτησιν, ἀλλὰ διὰ τὴν πάντως ἐπελθούσαν ὡς ἐκ τῆς οὐσιαστικῆς ἀποδίκασεως ἑλλειψίν ἀντικειμένου αὐτῆς. Ἄλλ' ἀφοῦ ὁπωσδήποτε ὑπῆρξεν ἀπόφασις ἀπορρίψασα τὴν περὶ ἀνατροπῆς ἀγωγὴν ταύτην, κατὰ τῆς ἀποφάσεως δὲ ταύτης ὑπῆρξε μία ἔφεσις, καλῶς ἐζητεῖτο πλέον ἢ ἀνατροπὴ αὐτῆς, διότι αὕτη ἀπετέλει πλέον χωριστὴν ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν δίκην, ἢ ὅποια ὑπόκειται κατὰ τὴν Δικονομίαν εἰς χωριστὴν ἀνατροπὴν καὶ οὐχὶ διὰ τὸν περὶ οὗ οὐδὲ πόρῳθεν ἐπρόκειτο ἐν τῇ περιστάσει λόγον ὅτι ἐπιτρέπεται ἀνατροπὴ τῆς περὶ ἀνατροπῆς ἀγωγῆς. Ἀφίνομεν κατὰ μέρος ὅτι καὶ ἡ θεωρία αὕτη ὅτι ἐπιτρέπεται ἀνατροπὴ τῆς περὶ ἀνατροπῆς δίκης, μὲθ' ἧλθον τὴν ἐπ' αὐτῆς πατρότητα τοῦ ἀειμνήστου Οἰκονομίδου, εἶναι ἱπολύτως ἐσφαλμένη, διότι εἶναι προδήλον ὅτι ἡ περὶ ἀνατροπῆς δίκη δὲν εἶναι εἰμὴ παρεμπύπτον καὶ συνέχεια τῆς κυρίας δίκης, ἀποτελούσα μετ' αὐτῆς ἐν σύνολον, τοῦ ὁποίου συνόλου τὴν ἀνατροπὴν ἐπιβάλλει τὸ ἄρθρ. 483 Πολ. Δικ.

συγγνωστῆς πλάνης τοῦ ἐνάγοντος ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον καὶ τὴν ἑκταδιν τοῦ πωληθέντος αὐτῷ φορολογικοῦ δικαιώματος, φρονούντος ὅτι ἀφοῦ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς φορολογίας τῆς ρητίνης, παρ' οὐδενὸς ἐγεννήθη ποτε ἀμφιβολία περὶ τοῦ ὅτι τὰ ὅρια τοῦ Δήμου Θεραπνῶν καὶ Οἰνοῦντος δὲν ἐκτείνονται ἐπὶ τῶν ἀνατολικῶν κλιτύων τοῦ Πάρνωνος, καὶ ὅτι δὲν δικαιούται ὁ ἐνοικιαστὴς τοῦ ἐκ τῆς ρητίνης φόρου τῶν Δήμων Θεραπνῶν καὶ Οἰνοῦντος τῆς Λακεδαίμονος νὰ εἰσπράξῃ τοιοῦτον ἐκ τῆς ρητίνης τῆς παραγομένης ἐκ πευκῶν, κειμένων ἐν ταῖς πρὸς τοὺς Δήμους Πρασινῶν καὶ Γλυκίας τῆς Κυνουρίας κλιτύος τοῦ Πάρνωνος, ἀφοῦ πάντοτε καὶ ἀνέκαθεν εἰσπραττέτο φόρος ὑπὸ τῶν κατὰ καιροὺς ἐνοικιαστῶν καὶ ἐκεῖνων, ὑπὸ τὰς ὀφείας καὶ τὴν προστασίαν καὶ σκέπην τῶν ἀρχῶν ἀπασῶν, καὶ ἐπὶ τῇ πλάνῃ ταύτῃ προσέφερεν ὡς τίμημα δραχ. 8663, ἐνῶ ἐὰν ἐγίγνωσκεν ὅτι ἡ φορολογία περιορίζετο ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς δήμους Θεραπνῶν καὶ Οἰνοῦντος θὰ προσέφερεν ὀλιγώτερον κατὰ 4000 δραχ. : ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγὴ ἐρεῖδεται ἐπὶ νομίμου βάσεως, ἀληθῆς ἀποδεικνυομένη κατὰ τὰ ἐν αὐτῇ ἐκτιθέμενα πραγματικά, καὶ ὀρθῶς, ὡς τοιαύτης ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου σιωπηρῶς καὶ ἐμμέσως χαρακτηρισθείσης, διετάρχησαν αἱ προσήκουσαι ἀποδείξεις, καὶ ἀπορριπτέα ὡς μὴ βάσιμος ἡ περὶ τοῦ ἐναντίου αἰτίας τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐναγομένου Δημοσίου, καθ' ὅτι κατὰ τὸν Νόμον (ν ε Πανδ. § 1. 2 (18.1) Βασιλ. 10 Α' 8 Ἀρμ. 5. Γ.Γ.) ἡ τοιαύτη περὶ οὐσιώδους τοῦ συναλλάγματος, ἥτοι τὸ ἀντικείμενον αὐτοῦ, περιστρεφόμενη πλάνη, τὴν ἀκύρωσιν αὐτοῦ ἐπάγεται, ἅτε τῆς συμβάσεως μὴ περιεχομένης ἀληθοῦς ἐκφρασίς τῆς ἐν τῇ νῷ τῶν συμβαλλομένων βουλήσεως, ἀλλ' ἀσυμφωνίαν ταύτης περὶ τὸ κύριον τῆς δικαιοπραξίας ἀντικείμενον, περὶ δ' ἡ σύμπτωσις τῆς ἐλευθέρας καὶ πλήρους αὐτῶν συναινέσεως ἀπαιτεῖται.

Ἀριθ. 1890 (1906)

Εισηγητής ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

Δημοδιδασκάλισσα.- καὶ οὐδὲν - γνωμοδότησις ἐποπτικοῦ συμβουλίου.- ἀνεξέλεγκτον.- ἀναιτιολόγητον.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν νόμον (ἄρθρ. 26 Νόμ. ΒΤΜΘ' τῆς 3ης Σ)βρίου 1895 περὶ στοιχειώδους ἢ δημοτικῆς ἐκπαίδευσως) ἡ καὶ οὐδὲν τῆς δημοδιδασκαλίσσης ἐπιτρέπεται μόνον, ἂν αὕτη ἀπεφασίσθῃ ὑπὸ τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου τοῦ νομοῦ, κατὰ τὸ ὑπὸ τοῦ παρ' αὐτῷ ἐπιθεωρητοῦ ὑποβληθέν εἰς τὸ ὑπουργεῖον πρακτικὸν αὐτοῦ γίνεται δὲ ἡ καὶ οὐδὲν διὰ Β. Διατάγματος τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαίδευσως Ὑπουργοῦ ἐν τῷ συνόλῳ δὲ τοῦ νόμου τούτου καὶ δὴ ἐν τῷ εἰδικῶς περὶ τῆς καύσεως πραγματευομένῳ ἄρθρ. 26 αὐτοῦ, μὴ ἀναγραφόμενων τῶν περιπτώσεων καὶ τῶν ὅρων ὑφ' οὓς ἡ τοιαύτη καὶ οὐδὲν ἐπιτρέπεται καὶ τὸ ἐποπτικὸν συμβούλιον δέον νὰ ἀποφασίσῃ περὶ αὐτῆς, προδήλως ἔπεται ὅτι ὁ νομοθέτης ἄφηνεν εἰς τὴν κυριαρχικὴν αὐτοῦ ἐξουσίαν νὰ κρίνῃ ἂν συντρέχῃ περίστασις καύσεως, ἢ

δὲ τοιαύτη τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου ἀπόφασις, ὡς πρᾶξις τῆς καθαρᾶς διοικήσεως, διαφεύγει τὸν ἐλεγχὸν τοῦ δικαστηρίου, κατ' ἀκολουθίαν, ἐν προκειμένῳ, ἀφοῦ ἡ ἐκκαλοῦσα καὶ διὰ τῆς ἀγωγῆς καὶ διὰ τῶν ἐγγράφων αὐτῆς προτάσεων ὁμολογεῖ ὅτι διὰ τὴν παῦσιν αὐτῆς ἐτηρήθησαν οἱ ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 26 ἀπαιτούμενοι ὅροι, ὁρθῶς διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ὑπ' ἀρ. 6733 ἐ. ἐ. ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν, καὶ διὰ τὰς ἐν αὐτῇ ὁρθὰς καὶ νομίμως σκέψεις, ἃς καὶ τὸ ἐφετεῖον ἀποδέχεται, ἀπερρίψα τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν, τὴν ἐρειδομένην εἰς τὸν λόγον ὅτι ἡ ἀπόφασις τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου, ἡ ἀπολύσασα αὐτὴν, στηριζομένη εἰς τὸν λόγον τῆς ἀνεπαρκείας αὐτῆς, ὡς καταγινομένης εἰς τὰ οἰκιακὰ ἔργα μᾶλλον ἢ εἰς τὴν διδασκαλίαν, ἣν ἐσφαλμένη, ἄτε τῆς δικαιολογίας αὐτῆς ἀποδεικνυομένης ἀνακριβοῦς ἐξ ἵστερου Διατάγματος, δημοσιευθέντος εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 170 τῆς 16 Ἰουλίου 1903 φυλλοῦ τῆς Ἐφημερίδος Κυβερνήσεως, δι' οὗ αὐδὲς διαρρίσθη εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, ἐξ ἧς ἀπελύθη, καὶ ἡ σχετικὴ τῆς ἐκκαλούσης αἰτίας ὡς μὴ βάσιμος ἀπορριπτέα.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν αὐτὴν διάταξιν τοῦ ἄρθ. 26 τοῦ αὐτοῦ νόμου, τὴν περὶ παύσεως πραγματευομένην, οὐδόλως ἀπαιτεῖται νὰ προηγηθῇ τῆς ἀποφάσεως ἀπολογία, ἡ πρόσκλησις πρὸς τοιαύτην τοῦ ἀπολυτέου, προκειμένου μόνον περὶ πειθαρχικῆς τιμωρίας, κατὰ τὸ ἄρθρ. 32 αὐτοῦ καλεῖται πάντοτε εἰς ἀπολογίαν ὁ διδάσκαλος, ὀριζομένης πρὸς τοῦτο προθεσμίας, ἡ δὲ πειθαρχικὴ ἀπόφασις ἐκδίδεται μετὰ τὴν ἀπολογίαν αὐτοῦ, ἢ μετὰ τὴν λήξιν τῆς πρὸς ἀπολογίαν ταχθείσης αὐτῷ προθεσμίας· συνεπῶς τοῦ νόμου μὴ ἀπαιτήσαντος διὰ τὴν περὶπτωσιν τῆς παύσεως τὴν ἀπολογίαν τοῦ ἀπολυτέου, ὁρθῶς ἀπερρίφθη, διὰ τῆς αὐτῆς ἐκκαλουμένης ὑπ' ἀρ. 6733 ἐ. ἐ. ἀποφάσεως καὶ διὰ τὰς ἐν αὐτῇ σκέψεις, ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ καὶ κατὰ τὴν δευτέραν αὐτῆς βάσιν, τὴν ἐρειδομένην εἰς τὸν λόγον ὅτι ἡ ἀπόφασις τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου τοῦ Νομοῦ Λευκάδος εἶναι ἄκυρος, καθ' ὅσον ἡ ἐνάγουσα οὐδόλως ἐκλήθη εἰς ἀπολογίαν κατὰ τὸν νόμον, καὶ ἡ δευτέρα τῆς ἐκκαλούσης αἰτίας ὡς μὴ βάσιμος ἀπορριπτέα· οὕτω δὲ ἀπορριπτέα καθ' ὅλοκληρίαν ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἔφεσις μηδετέρου λόγου πρὸς ἐξέτασιν ὑφισταμένου.

Ἀριθ. 1920 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης-κ. Μ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ

Πατήρ.- ἀπροσπόριστον χρημάτων.- ἐλευθέρα διαχειρίσις.- οὐ χρεῖα διατυπώσεων Νόμου Ἐπιτροπείας.- ἀνήλικος συμπληρώσας 14ον ἔτος.- ἔκτασις ἰδίας διαχειρίσεως.- κηδὺς ἀπροσπορίστου.- συναινέσις ἀνηλίκου.- ἡλικία.

Ἐπειδὴ νομίμως ἐνασχεῖ τὴν προκειμένην ἔφεσιν ὁ ἐκκαλῶν, καὶ ἄνευ τῆς συναινέσεως τοῦ υἱοῦ του, ἐφ' οὗ ἐνασχεῖ τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν, καθόσον ὡς πρὸς μὲν τὸ μητρικὸν χρημάτιον ρητῶς ὀρίζεται ἐν Νόμῳ 1 Κώδ. (6.60) ὅτι ὁ πατήρ διεξάγει πᾶσαν δίκην ὥσει ἦτο ἀπόλυτος κύριος αὐτοῦ, καὶ εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι δὲν πρόκειται ἤδη περὶ διεκδικήσεως μητρικοῦ χρηματίου, ἀλλὰ περὶ ἀπρο-

πορίστου δυνάμει δωρεᾶς παρὰ τρίτου προσώπου, ἀλλὰ καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ συναίνεσις τοῦ ὑπεξουσίου δὲν ἀπαιτεῖται, ὡς ἀντικειμένη εἰς τὴν διάταξιν 9 (45.4) τῶν Βασιλικῶν καὶ τῶν σχετικῶν ἐν Νόμῳ Κ. 6 § 2 (6.61), καθ' ἣν αὐτὸς πατήρ ἔχει πληρεστάτην ἐξουσίαν χρήσεως, καρπώσεως καὶ διοικήσεως καὶ μηδενὶ τρόπῳ τολμήσει ὁ ὑπεξούσιος τὰ αὐτὰ πράγματα κατέχειν ἢ ὡς βούλεται διοικεῖν, οὐδαμῶς δὲ συντελεῖ πρὸς παραδοχὴν τῆς ἐναντίας ἀρχῆς ὁ Νόμ. Κώδ. 8 § 3 (6.61), καθόσον οὗτος ἐννοεῖ τὰς ἀγωγὰς ἐνεκα κληρονομίας καὶ εὐλόγως ἀπαιτεῖται ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ τοῦ υἱοῦ συναίνεσις, ἀφοῦ τὸ χρημάτιον δὲν εἶναι κεκτημένον ἀλλὰ μέλλει διὰ τῆς ἀγωγῆς νὰ συμπληρωθῇ ἡ κτήσις τῆς δι' αὐτῆς ἐπιδιωκόμενης κληρονομίας.

Ἐπειδὴ τήρησις διατυπώσεων πρὸς ἔγερσιν ἀγωγῶν ἐκ μέρους πατρὸς, ὡς ἐνασχοῦντος τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ τέκνου του, ἥτοι ἡ πρὸς τούτων γνωμοδότησις συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ δικηγόρου, δὲν ἀπαιτεῖται, καθόσον τοιαύτας διατυπώσεις δὲν ἀναφέρει ὁ Νόμος περὶ Ἐπιτροπείας ὅτι ἀπαιτοῦνται ὡς πρὸς τὴν ἐνάσκησιν ἀγωγῶν ἐκ μέρους πατρὸς, ἀλλ' ὅτι ὡς πρὸς τοὺς ἐπιτρόπους προαπαιτοῦνται τοιαῦται, ὡς ἐν ἄρθρῳ 75 τοῦ περὶ Ἐπιτροπείας Νόμου· ἐνὸς μὲν δὲν ἐκανονίσθη διὰ νεωτέρου νόμου ἡ τήρησις τῶν ἄνω διατυπώσεων καὶ ἐπὶ τῶν ὑπὸ πατρικὴν ἐξουσίαν διατελούντων, ἐφαρμογὴν ἔχουσιν ὡς πρὸς τὴν ἐκ μέρους πατρὸς ἐνάσκησιν τῶν ἀγωγῶν αἱ τοῦ ρωμαϊκοῦ νόμου διατάξεις, καθ' ἃς δὲν ἀπαιτεῖται γνωμοδότησις συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ δικηγόρου.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ Νόμου περὶ Ἐπιτροπείας ὁμιλεῖ περὶ ἀνηλίκου συμπληρώσαντος τὸ 14 ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ ὅτι οὗτος ἔχει τὸ δικαίωμα, ἄνευ τῆς συναινέσεως τοῦ πατρὸς, νὰ διαθέσῃ πᾶν ὅ,τι κερδαίνει διὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐργασίας ἢ τῇ ἐδόθη πρὸς χρῆσιν του, περὶ τοιαύτης ὁμῶς περικτώσεως δὲν πρόκειται ἤδη, ἀλλὰ περὶ διεκδικήσεως ἀπροσπορίστου χρηματίου, τὴν περὶ τοῦ ὁποίου ἀγωγὴν νομίμως ἐνασχεῖ ὁ πατήρ. ὡς ἐνασκῶν τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν.

Ἐπειδὴ ὁρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον, διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του καὶ διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένους νομίμους καὶ ἰσχυροὺς λόγους, ἐπεφάνητο ὅτι ἰσχύουσιν αἱ ρωμαϊκαὶ διατάξεις, ὅσον ἀφορᾷ τὴν συναίνεσιν τοῦ ὑπεξουσίου πρὸς κτήσιν ἀπροσπορίστου χρηματίου καὶ ὅτι δὲν ἀντίκειται εἰς αὐτοὺς ὁ νεώτερος περὶ Ἐπιτροπείας Νόμος.

Ἐπειδὴ ἡ ἐνστάσις τοῦ ἐφεσιδλήτου ὅτι δὲν συνήνεσεν ὁ ὑπὸ τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐκκαλοῦντος υἱὸς του κατὰ τὴν κτήσιν τῆς ἐν τῇ ἀνακοπῇ ἀναφερομένης δωρεᾶς, ὁρθῶς δὲν ἀπερρίφθη ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ ἐκ τούτου ἀκυρότης εἶναι σχετικὴ, καθόσον δὲν πρόκειται περὶ ἀπολύτου ἢ περὶ σχετικῆς ἀκυρότητος πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἀνηλίκου καθιερωθείσης, ἀλλὰ περὶ ἐνστάσεως ἀναγομένης εἰς αὐτὴν τὴν νομιμοποίησιν αὐτοῦ καὶ τοῦ κύρους τοῦ τίτλου ὃν ἐπικαλεῖται, ἥτοι τοῦ δωρητηρίου συμβολαίου, δυνάμει τοῦ ὁποίου ὑποστηρίζει ὅτι ἐγένετο κύριος τῶν κατα-

σχεθέντων, ἐφ' ὧν ζητεῖ ν' ἀναγνωρισθῇ ἡ κυρίως αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν Νόμων Κώδ. 18 (6.30) 8 § 1, 23 καὶ 6 (6.61) καὶ τὴν ἐν Βασιλ. ΙΑ' (45. 4) διατάξιν, προδήλως συνάγονται, κατὰ τὴν ἐπικρατήσαντα γνώμην, τὰ ἑξῆς : ὅτι ὁ μὲν Νόμ. Κώδ. 18 (6.30) ἀφορᾷ μόνον τὴν περίπτωσιν τῆς παρὰ τοῦ ἀνηλίκου κτήσεως κληρονομίας, ἥτις καθίσταται ἀπροσπόριστον αὐτοῦ χρημάτιον καὶ ἐπομένως ἐκ τούτου δὲν δύναται νὰ κριθῇ ἂν ἀπηρτίτο ἡ συναίνεσις τοῦ υἱοῦ τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ κατὰ τὴν προκειμένην περίπτωσιν, καθ' ἣν βάσις τῆς ἀνακοπῆς του εἶναι ὅτι δυνάμει δωρεᾶς παρὰ τῆς ὀφειλέτιδος ἐγένετο κύριος τῶν κατασχεθέντων ὁ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενος υἱός του καὶ ἐν ἡ περιπτώσει εἶχεν οὗτος συμπληρώσει τὸ ἑβδομον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ δὲν εἶχεν ὑπερβῇ τὸ 14ον ἔτος, δὲν ἦτα ἐφηβος κατὰ τὸν χρόνον τῆς δωρεᾶς, ἐκ δὲ τῶν ἄλλων καὶ ὡς ἄνω παρατιθεμένων νόμων ὅτι ἀπαιτεῖται ἡ ἐν λόγῳ συναίνεσις τοῦ ὑπεξουσίου, ὅταν ἡ εἶναι τελείας ἡλικίας ἡ ἐφηβος, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν εἶναι ἀνήβος, ρητῶς μάλιστα ἐν τῇ ἀνωτέρῳ παρατεθείσῃ διατάξει τῶν Βασιλ. εἰρηται ὅτι «ὅτε δὲ ὁ παῖς ἀνήβος ἐστὶν» καταδέχεται ὁ πατήρ τὸ πρᾶγμα καὶ μὴ συναίνουντος αὐτοῦ» καὶ ὅπερ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ἐφαρμογὴν ἔχει, ἀφοῦ ἡ διατάξις ὁμιλεῖ οὐ μόνον περὶ κληρονομίας, ἀλλὰ καὶ περὶ πάσης αἰτίας κτήσεως τοῦ ἀπροσπορίστου χρηματίου». Τοῦτο ἐξάγεται ἐκ τῆς ἐν γένει διατάξεως καὶ ἰδίᾳ ὅτι γίνεται λόγος περὶ δωρηθέντων, ἐν τοιαύτῃ ὅθεν περιπτώσει καὶ ἀφοῦ ἀνήβον ἐννοεῖ ἡ παρατεθείσα διατάξις τῶν Βασιλικῶν οὐχὶ τὸν μὴ συμπληρώσαντα τὸ ἑβδομον ἔτος, ἀλλὰ τὸν μὴ φθάσαντα τὴν ἡλικίαν τοῦ ἐφήβου, οἷός ἐστιν ὁ ἔχων ἡλικίαν 14ων ἐτῶν, ὡς τοῦτο ἐξάγεται ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ παρατιθεμένων ὅτι ὁ ὑπεξούσιος συναινέει ἡ ὅταν τελείας ἐστὶν ἡλικίας ἡ ὅταν εἶναι ἐφηβος. καὶ οὐδαμῶς ὁμιλεῖ περὶ μὴ συμπληρώσαντος τὸ ἑβδομον ἔτος, ἀλλὰ ἐν γένει περὶ ἀνήβου καὶ δὲν ἔχουσι σημασίαν αἱ παρὰ τοῦ ἐφειδλήτου παρατιθέμεναι γενικαὶ διατάξεις καὶ γινώμει πρὸς ὑποστήριξιν ὅτι ὁ τὸ ἑβδομον ἔτος ὑπερβάς εἶναι ἱκανὸς πρὸς κτήσιν. ἐν ὅσῳ, ἐν τῷ ὡς ἄνω εἰδικῷ θέματι κτήσεως δωρεᾶς, ἡ συναίνεσις τοῦ ὑπεξουσίου ἀπαιτεῖται ὅταν οὗτος εἶναι τελείας ἡλικίας ἡ ἐφηβος καὶ περὶ οὗ, ἥτοι περὶ ἐφήβου, δεόν νὰ θεωρηθῇ ὅτι ὁμιλεῖ καὶ ἡ ἐν Κώδ. Νόμ. 8 § 1 (6.61) ρῆσις in secunda aetate, οὐχὶ ὁρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀπέριψε τὴν ἀνακοπὴν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δι' αὐτῆς δὲν ὑποστηρίζει ὁ ἀνακόπτων καὶ ἤδη ἐκκαλῶν ὅτι ὁ υἱός του δὲν εἶχε συμπληρώσει τὸ ἑβδομον ἔτος, ἐν ᾧ ἔδει νὰ γείνη ἀντικείμενον ἐρεύνης παρ' αὐτῆς ἂν ἐπρόταθῃ παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι δὲν ἦτο ἐφηβος ἡ ἂν προταθέντος παρὰ τοῦ ἐφειδλήτου, ὡς ἰσχυρίζεται οὗτος ὅτι εἶχεν ὑπερβῇ τὸ 14 ἔτος ὁ ἐν λόγῳ ὑπεξούσιος, δὲν ἠρνήθη τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον ὁ ἐκκαλῶν καὶ μεταρρυθμιστέα τούτου ἐνεκεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, δεκτικῆς γενομένης κατὰ τοῦτο τῆς ἐφείσεως. Ἄν καὶ ἡδύνατό τις ἀμφιβάλλων νὰ εἴπῃ ὅτι ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρων νόμων πρὸς ἀλλήλους, ἔπεται ὅτι ὁ ὑπερβάς

τὸ ἑβδομον ἔτος τῆς ἡλικίας του ἀπαιτεῖται νὰ συναινέσῃ διὰ τὴν κτήσιν καὶ ὅταν πρόκηται περὶ δωρεᾶς καὶ ὅτι τούτου ἐνεκεν, ὁρθῶς ἀπερρίφθη ἡ ἀνακοπὴ, ἐν ὅσῳ ὁ ἐκκαλῶν δὲν ἰσχυρίζεται ὅτι ἦτο κατωτέρας ἡλικίας τοῦ ἑβδομου ἔτους ὁ ἐν λόγῳ υἱός του.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Ἀριθ. 916 (1905)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφίτης κ. Δ. ΣΚΟΥΦΟΣ

Ἀνακοπὴ ἐκτελέσεως - δικονομικὴ θέσις.

Ἐπειδὴ ὁ ἀνακόπτων ἐκτέλεσιν τινα ἐπέχει τὸν ἐνισταμένου κατὰ τῆς δίκης, ἣν ἐπιχειρεῖ ὁ ἐκτελῶν (ἄρθρ. 864 καὶ 871 Πολ. Δικον.) ὅθεν ἡ ἀπορρίπτουσα λόγους τινὰς ἀνακοπῆς ἀπόφασις εἶναι προδικαστικὴ, τοιαύτη δὲ εἶναι καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὡς πρὸς τὸν ἀπορριφθέντα λόγον.

Ἀριθ. 977 (1905)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφίτης κ. Δ. ΣΚΟΥΦΟΣ

Ἐκχώρησις ἢ κατάσχεσις μελλουσῶν ἀπαιτήσεων. - ἡμερομίσθια.

Ἐπειδὴ κατὰ τοὺς Ν. 11.17 Πανδεκτῶν (18.4.) ἐπιτρέπεται ἡ ἐκούσια ἐκχώρησις ἀπαιτήσεως μελλούσης, ὑπὸ αἵρεσιν, ἀόριστου κατὰ τὸ μέγεθος ἡ μὴ πῶ ἀπαιτητῆς, ὁ δὲ ἐκδοχέυς ὑποκαθιστάμενος εἰς τὰ τοῦ ἐκχωρητοῦ δίκαια καθίσταται κύριος τῆς ἐκχωρουμένης ἀπαιτήσεως ὑπὸ τοὺς περιορισμοὺς ὑφ' οὓς αὐτὴ ὑπῆρχε παρὰ τῷ ἐκχωροῦντι· τ' ἀποτελέσματα δὲ ταῦτα λαμβάνουσιν ἐπίσης χώραν ἐπὶ ἀναγκαστικῆς ἐκχωρήσεως στηριζομένης εἰς δικαστικὴν ἀπόφασιν τελεσιδικίαν, ἐπικυροῦσαν τὴν παρὰ τρίτῳ τινὶ κατάσχεσιν καὶ καθιστῶσαν κύριον τοῦ ὑπὸ αἵρεσιν δικαιώματος τὸν κατασχόντα (Α. Π. 31 τοῦ 1871).

Ἐπειδὴ κατὰ ταῦτα ὁρθῶς ἐκρινεν ἡ προεκδοθεῖσα 61 ἀπόφασις (*) ὅτι νόμιμος ὑπῆρξεν ἡ κατάσχεσις τῶν ἡμερομισθίων ὅσα ἐμελλε νὰ ὀφείλῃ ὁ τρίτος καὶ ἤδη καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ πρὸς τὸν καθ' οὗ ἡ κατάσχεσις, ἐνεκα μελλούσης ἐργασίας του, ὁ δὲ ἰσχυρισμὸς τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ ὅτι προκατέβαλε τὰ ἡμερομίσθια δὲν εἶναι νόμιμος, διότι μετὰ τὴν κατάσχεσιν ὁ τρίτος δὲν δύναται πλέον νὰ δώσῃ τὰ κατασχεθέντα χρήματα· ὁ δὲ ἕτερος ἰσχυρισμὸς τοῦ ιδίου ὅτι· «ἂν δὲν ἐδίδε τὰ ἡμερομίσθια προκαταβολικῶς δὲν θὰ εἰργάζετο ὁ ὀφειλέτης», ἐπίσης δὲν ἂν ἵκνηται τὴν εὐθύνην του, ἂν εἰργάσθῃ ὁ ὀφειλέτης (καὶ περὶ τούτου ἡ ἀπόδειξις) τότε ἐγεννᾶτο ὑποχρέωσις τοῦ τρίτου ἐξ ἡμερομισθίων, τὴν ὁποίαν δὲν ἡδύνατο ν' ἀποσδέσῃ πρὸς τὸν ὀφειλέτην καταβάλλων λόγῳ τῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ ἀρθροῦ 927 Πολ. Δικον. οὐδὲ βλάπτεται ὁ κατασχὼν ἐκ τῆς γενομένης τῷ ὀφειλέτῃ πληρωμῆς, ἂν ὁ τελευταῖος δὲν εἰργάζετο τότε οὔτε ἐναντι τοῦ ὀφειλέτου οὔτε ἐναντι τοῦ κατασχόντος θὰ ἐγεννᾶτο ὑποχρέωσις τις τοῦ τρίτου (Garsonnet traite de procedure τὸμ.

(*) Πρὸς αὐτὴν ἐν σελ. 141 XVI.

Δ' σελ. 361 § 1404 και την αὐτόθι ἀπόφασιν τοῦ Ἀκυρωτικοῦ) πάντως δὲ νομίμως ἐγένετο ἡ κατά-
σχεςις καὶ τάναντία ἀδόσιμα καὶ ἀπορριπτέα.

Ἀριθ. 978 (1905)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Δ. ΣΚΟΥΦΟΣ

Ὁρκος ἀποδίδειν καταβολὴς Δημοσίου. - ἀπο-
δόματα χρηματικῶν καταλόγων. - ἀπο-
δεικτικὴ δύναμις.

Ἐπειδὴ αὕτη οὐδεμίαν προσαγάγει ἀποδίδειν διὰ
διπλοτύπων, ἐπάγει δ' ὅρκον ἐπὶ τοῦ εἰρημένου θέ-
ματος τῆς ἐξοφλήσεως, ἀλλὰ κατὰ μὲν τὰ ἄρθρα
6 καὶ 144 τοῦ Νόμου «περὶ Δημοσίου λογιστικοῦ»
πᾶσα πρὸς τὸν Δημόσιον πληρωμὴ ἀποδεικνύεται διὰ
διπλοτύπων εἰσπράξεως, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 351 τῆς
Πολ. Δικ. ὅρκος ἐπάγεται ἐπὶ παντὸς πράγματος,
ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων καθ' ἃς εἰδικοί τοῦ νόμου
ὁρισμοὶ διαγράφουν τὸ ἐναντίον, θέν ἀπαράδεκτος
ἐστὶν ἡ ἐπαγωγὴ ὅρκου περὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τῆς ἐ-
ξοφλήσεως. Δὲν ἐπάγεται δ' ὅρκος διὰ διπλο-
τύπων νομίμως συντεταγμένων καὶ τεθεωρημένων
ἐγένετο ἡ ἐξοφλήσις, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τῆς
ἐξοφλήσεως.

Ἐπειδὴ τὸ ἀπόσπασμα τῶν χρηματικῶν κατα-
λόγων, ὡς δημοσίον ἔγγραφο ὑπὸ δημοσίου ὑπαλ-
λήλου ἐκδεδομένον καὶ ἐξηγμένον ἐκ τῶν ἐν Τα-
μείῳ εἰρησκομένων ἔγγραφων, ὁλοσχερῶς τὴν ἐπι-
διωχθεῖσαν ἀκαίτησιν τοῦ Δημοσίου ἀποδεικνύει.

Ἀριθ. 979 (1905) (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Δ. ΣΚΟΥΦΟΣ

Ὁρκος ἀντιπροσώπου νομικοῦ προσώπου. -
τύπος. - ἀπαιτήσεις εὐαγῶν οἰκῶν. - παρα-
γραφή τεσσαρακονταετίας. - παραίτησις ἀπὸ
κληρονομίας. - ἐνοχὴ κληροδοτήμασιν. -
ὄροι. - κατοχὴ εἰδικῶν τίτλων. - προσβολὴ
ἐπὶ εἰκονικότητι. - μεταβίβασις ἀγωγῆς
κληρονόμοις. - τόκοι μεθ' ἐξάμηνον. - κλη-
ροδότημα εὐαγεῖ. - ἀπαλλαγὴ φαλκιδίου.

Ἐπειδὴ ὁ ὁμόσων Δήμαρχος Πατρίων ἀντιπρό-
σωπος τοῦ ἐνάγοντος Ναοῦ Παντανάσεως δὲν ἡδύ-

(*) Ἡ πρωτόδικος 722 (1896) Πρωτ. Πατρῶν, ἐκδο-
θεῖσα ἐπὶ εἰσηγήσει τοῦ ἐμμέθου παρόδρου κ. Δ. Παπα-
χρήστου, ἔχει φθε :

«Ἐπειδὴ κατὰ τὰς Νεαράς 114 καὶ 131 κεφ. ΣΤ',
αἱ ἀπαιτήσεις τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ εὐαγῶν οἰκῶν
παραγράφονται μετὰ 40ετίαν.

Ἐπειδὴ κατ' ἐξάμηνον ὁ κληρονόμος καίτοι παραι-
τηθεὶς τῆς ἐκ διαθήκης κληρονομίας ὑποχρεοῦται εἰς
τὴν τῶν κληροδοτημάτων καταβολὴν ὅταν ἡ παραι-
τήσις ἐγένετο βολίως πρὸς ματαίωσιν τῶν κληροδο-
τημάτων καὶ οὐχὶ ἐξ εὐλόγου αἰτίας (L. 1 § 8) ἀλλὰ
καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ δίδεται κατὰ νόμον
(L. 6 § 9. Lex. 23) εἰς τοὺς κληροδόχους ἀγωγὴ
κατὰ τοῦ παραλειψάντος μόνον ἐὰν δι' ἄλλου τρόπου
κατέχει τὴν κληρονομίαν ἢ μέρος αὐτῆς ἢ κληρονο-
μικὰ πρᾶγματα, καταλαβὼν ταύτην εἴτε ὡς ἐξ ἀδια-
θέτου κληρονόμος εἴτε ὡς vacantia bona (L. 6. § 7)
δὲν ἐγείρεται δὲ κατὰ τοῦ δυνάμει εἰδικοῦ τίτλου κατέ-
χοντος οὐδὲ κατὰ τοῦ μὴ θατόχου, ἐκτὸς ἐὰν δόλω
ἐπαύσατο νέμεισθαι.

Ἐπειδὴ τὴν ἐπίδικον κληρονομίαν κατέλαβε μὲν
δυνάμει εἰδικοῦ τίτλου, ἤτοι δυνάμει συμβολαίου, ὁ

νατο νὰ ἔχῃ ἰδίαν γνώσιν τῶν περιστατικῶν περὶ
ὧν ὁ ὅρκος, καθόσον ταῦτα ἔλαβον χώραν πρὸ τρι-
ακονταετίας, ὁ δὲ ὁμόσων νῦν Δήμαρχος Πατρίων
δὲν ὑπῆρχε τοιοῦτος τότε, ὁρθῶς συνεπῶς κατὰ τὸ
ἄρθρ. 363 Πολ. Δικ. ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις διε-
τύπωσε τὸν ὅρκον ὑπὸ τὸν τύπον τοῦ τρίτου (*)

Ἀριθ. 983 (1905)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ι. ΒΕΛΛΙΝΗΣ

Ὁριστικὴ πρωτόδικος ἀπόφασις. - κοινοποιή-
σιν ἀντικλήτῳ πρωτοδίκῳ

κληρονομηθεὶς παρὰ τῆς ἐναγομένης (καθ' ἣς ἐπίσης
ἐπιτυχῶς δύναται κατὰ νόμον νὰ ἐγερθῇ ἡ ὑπὸ κρίσει
ἀγωγὴ μὴ ἀποσβενομένη διὰ τοῦ θανάτου τοῦ τὴν
κληρονομίαν ἀποποιηθέντος (L. 12 (29, 4) ἀλλ'
ὁ τίτλος οὗτος προσβάλλεται ὡς εἰκονικὸς παρὰ τοῦ
ἐνάγοντος, ἰσχυριζομένου ὅτι τὸ μνηστὴν συμβόλαιον
ἐγένετο μεταξὺ τοῦ Χ. Τ^α καὶ τῶν ἐξ ἀδιαθέτου
κληρονόμων τῆς διαθήκης Τ. Τ^α εἰκονικῶς. πρὸς
καταδολίευσιν τῶν δικαιωμάτων τῶν κληροδόχων,
ἤτοι ὅπως περιέβη ἡ κληρονομία εἰς τὸν Χ. Τ^α
οὐχὶ ἐξ ἀδιαθέτου, ἀλλὰ δυνάμει τοῦ εἰκονικοῦ τοῦ-
του τίτλου καὶ ἀτονήσασιν οὕτω τὰ κληροδοτή-
ματα, δυνάμει δὲ δικαιοπραξίας μὴ ἐγκύρου δὲν δό-
ναι τις οὐδὲ δικαιώματα οὐδὲ ὑποχρεώσεις νὰ
ἀποκτήσῃ. Τοῦτο ἐνεκεν δέον νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἐνά-
γων ν' ἀποδείξῃ ἀμφότερα ταῦτα ἀμφισβητούμενα».

Ἡ δὲ 151 (1902) Πρωτ. Πατρῶν, ἐκδοθεῖσα ἐπὶ
εἰσηγήσει τοῦ πρωτοδίκου κ. Δ. Λουκάκου, ἔχει φθε :

«Ἐπειδὴ κατὰ τὸν Νόμον 1 § 9 Πανδ. (29, 4) ἡ
ἐκ τοῦ ἐδίκτου τοῦ πραιτορος τοῖς ληγαταρίοις
προσθήκους ἀγωγὴ ἀρμόζει αὐτοῖς κατὰ τοῦ δό-
λου πρὸς ματαίωσιν τῶν κληροδοτημάτων ἀποποιου-
μένου τὴν ἐκ διαθήκης διαδοχὴν οὐ μόνον ὅταν ἐξ
ἀδιαθέτου τὴν κληρονομίαν κατέχῃ, ἀλλ' ὡς καθ'
οἰονδήποτε ἄλλο δίκαιον ἢ ὡς ἄρπαιξ νέμεται αὐτὴν.
Μόνον δὲ ἐὰν ἡ κατοχὴ ἐπὶ εἰδικῆς θεμελιούται αι-
τίας ἀργεῖ ἢ ἐκ τοῦ δόγματος si quis omnis causa
testamenti ἀγωγὴ (Καλλιγ. Κληρον. § 318) Arntids
Κληρον. § 553. Dernburg Κληρ. § 105. Winds § 642).

Ἐπειδὴ κατὰ ρητὴν τοῦ Ἰουστινιανοῦ διάταξιν
(Νεαρά 131 κεφ. 12). ἢν οὐδαμῶς ἀνέλε ἡ διάτα-
ξις τοῦ ἄρθρου 156 τῆς Πολ. Δικ. ὁ βεβαρημένος μὴ
ἐκτελέσας εἰσω μηνῶν 2 ἐξ ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τῆς
διαθήκης τὰς κληροδοσίας ὀφείλει τὸν τοῦκος 4 ἐπὶ
τοῖς οἰο ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Διαθέτου.

Προδήλως δὲ ὁ τόκος κανονισθῆσεται ἀπὸ τοῦ
1882 κατὰ τὸν νεώτερον περὶ αὐτοῦ Νόμον 29 Ε'
ὁρίσαντα τὸ μέγεθος οὐ μόνον τοῦ ἐξ ὑπερθέσεως,
ἀλλὰ καὶ τοῦ νομίμου τόκου. Πλὴν τοῦ ἐνάγοντος
ζητοῦντος μόνον 4 οἰο τόκον μέχρι τῆς ἐπιδόσεως
τῆς ἀγωγῆς, τὸ δικαστήριον δὲν δύναται νὰ ἐπιδι-
κάσῃ μεῖζον ὑπὲρ τὴν αἰτησιν αὐτοῦ.

»Ἐπειδὴ τὸ ἐπίδικον κληροδότημα οὐχ' ὑπόκειται
τῇ παρακρατήσει τοῦ τετάρτου οὐ μόνον διότι αἱ
ὑπὲρ εὐσεβῶν αἰτιῶν καταληφθεῖσαι κληροδοσίαι, δια-
ζόντως ὑπὸ τοῦ νόμου εὐνοοῦμεναι, τυγχάνουσιν
ἀπηλλαγμέναι τῆς φαλκιδεύσεως (Νεαρά 131) ἀλλὰ
καὶ διότι ὁ δόλω ἐπιζητήσα· τὴν ματαίωσιν τοῦ
κληροδοτήματος ἐκπλήττει τοῦ Φαλκιδίου εὐεργετή-
ματος κατὰ ρητὴν τοῦ Νόμου διάταξιν (59 Πανδ.
(35, 2). — Κρασσᾶ Κληρον. § 446, καὶ 447 Arntids
1 § 47 Dernb. § 101).

(*) Πρβλ. τὰς ἐν σελ. 220 XII ἐπὶ τὴν 1144 Ε.
Δ. σημειώσεις.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 752 § 2 Πολ. Δικον.) ἐξάγεται ὅτι ἡ ὀριστικὴ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου δύναται νὰ κοινοποιηθῇ καὶ εἰς τὸν κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην ἀντίκλητον, συνεπῶς νόμιμος εἶναι ἡ γενομένη πρὸς τὸν ἀντίκλητον τοῦ ἐκκαλοῦντος πληρεξούσιον δικηγόρον Α. Α*** κοινοποιήσις τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἡ δὲ γενομένη κοινοποίησις τῆς ἐφέσεως ἐγένετο ἐκπροθέσμως μετὰ πάροδον 30 ἡμερῶν ἐκ τῆς κοινοποιήσεως ταύτης.

Ἀριθ. 984 (1905)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ι. ΒΕΛΛΙΝΗΣ

Κατάσχεσις χειρῶν τρίτου. - προθεσμία ἀγωγῆς. - ἐπέκτασις ἐκ κατοικίας τρίτου. - οὐ καὶ ὀφειλέτου.

Ἐπειδὴ ἐσφαλμένως ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, παρὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 925 Πολ. Δικον. ἐπιτρέπουσαν παρέκτασιν προθεσμίας ἐὰν ἡ κατοικία τοῦ τρίτου ἀπέχη τῆς τοῦ δανειστοῦ, ἐθεώρησεν ὅτι ἐπιτρέπεται ἐπέκτασις καὶ ὅταν ἡ κατοικία τοῦ ὀφειλέτου εἶναι διάφορος τῆς τοῦ κατασχόντος, ἐνῶ περὶ τοιαύτης ἐπέκτασεως δὲν λαλεῖ τὸ ἄρθρ. 925, καὶ ὅπου ρητῶς δὲν ἀναφέρεται ἐπέκτασις προθεσμίας δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν τὰ ἄρθρα 195 καὶ 196 Πολ. Δικον. ὡς ἐτροποιοήθησαν διὰ τοῦ νόμου ΒΣΚΕ' (1894), ὁμολογουμένου δὲ ὑπὸ τῶν διαδίκων ὅτι ἡ ἀγωγή περὶ κύρους κατασχέσεως ἐκοινοποιήθη εἰς τὸν ὀφειλέτην μετὰ τὴν πάροδον τῶν 8 ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ κατασχετηρίου, ἡ κατάσχεσις αὕτη εἶναι ἄκυρος καὶ ἔχει συμφέρον νὰ προτείνῃ ὁ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ τὴν ἀκυρότητα πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεώς του, δι' ὃ ἀκύρου θεωρουμένης τῆς συντηρητικῆς κατασχέσεως, ἦν ἐπικαλεῖται ὁ προσωποκρατικὸς, δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ αὕτη ὡς κώλυμα τῆς προσωποκρατήσεως.

Ἀριθ. 986 (1905)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΜΕΡΜΗΡΑΣ

Ἀγωγή ἐξ ἀδιαθέτου καὶ ἐκ διαθήκης. - οὐκ ἐνωδία.

Ἐπειδὴ ὁ Νόμος 39 (29.2) 7 (50.17), ὀρίζων ὅτι ὑπαρχούσης διαθήκης δὲν ἐπέρχεται ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχὴ καὶ ὅτι οὐδεὶς δύναται ἐκ τῆς διαθήκης καὶ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομεῖσθαι διακρίνει καὶ παραδέχεται ὡς ὅλως ἰδιαιτέρας καὶ ἀντιθέτους τὰς δύο ταύτας αἰτίας τῆς διαδοχῆς εἰς τὴν κληρονομίαν τινος, ἀποτελούσας νομικὸν καὶ ἱστορικὸν λόγον διάφορον, ἐξ οὗ ἔπεται ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπάρξωσι καὶ νὰ γείνωσι δεκταὶ συγχρόνως ὡς βάσεις τῆς αὐτῆς ἀγωγῆς. Ἐν προκειμένῳ δὲ, ζητηθεῖς τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ κληρονομίας ἐπὶ τῷ λόγῳ τῆς ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχῆς, νομίμως διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγή, κριθέντος ὅτι ὑφίσταται ἔγκυρος διαθήκη, καὶ μὴ νόμιμος διὰ τοῦτο τυγχάνει ἡ ἐπίδικος ἐφesis, κατὰ τὸν περὶ τοῦτου βασίμῳ λόγον τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐναγομένου καὶ ἡδὴ ἀνακόπτοντος, μὴ ὀρθῶς δὲ ἡ προσεχθεῖσα

678 (1904)(*) ἀπόφασις θεωρήσασα ὅτι δὲν μεταβάλλεται ἡ βάση τῆς ἀγωγῆς, ἀφοῦ αὐτὴ ἡ ἀγωγή, παραδεχομένη ἀδιαθετον τὴν κληρονομηθεῖσαν, ἀποκρούει τὴν ἐκ διαθήκης διαδοχὴν, παρεδέχθη ἐν μέρει καὶ ἐξήτασε ταύτην ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐκ διαθήκης τίτλου, ἐνῶ ἐξ ἄλλου τούναντιον, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ αὐτοῦ (τῆς διαθήκης) τίτλου, ἀπέρριψε κατ' ἄλλο μέρος αὐτὴν (ὡς πρὸς τὸ ἀφεθὲν διὰ τῆς διαθήκης τῷ ἐναγομένῳ κληροδότῳ) καὶ τυγχάνει ἡ ρηθεῖσα ἀπόφασις ἀνακλητέα ὡς πρὸς τὸ ἐξετασθὲν μέρος. Ἡ ἀντίθεσις δὲ τῶν εἰρημένων δύο αἰτιῶν διαδοχῆς κατάδηλος εἶναι ἐν προκειμένῳ καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἐξηκολούθησεν ἡ ἀγωγή δικαζομένη καὶ ἐξεταζομένη καὶ διὰ τὴν ἐναγαγοῦσαν Θ. χήραν Γ. Ν***, τῆς ὁποίας ὡς κληρονόμος ἐξ ἀδιαθέτου ἐπανελάβε τὴν δίκην ἡ ἡδὴ ἐνάγουσα, ἐν ᾧ ἡ κληρονόμος δὲν ὑπῆρξεν οὔτε ἐξ ἀδιαθέτου ὡς ὑπαρχούσης διαθήκης, οὔτε ἐκ τῆς διαθήκης, καὶ ἐνῶ τυγχάνει ἀπορριπτέα δι' αὐτὴν ἡ ἀγωγή, δὲν δύναται νὰ γείνη δεκτὴ διὰ τὴν ἡδὴ ἐνάγουσαν διὰ τὸν αὐτὸν ὡς ἐκείνη λόγον συνάμα ἐναγαγοῦσαν. Εἰ καὶ ἡδυνάτο τις εἰπεῖν ὅτι τοῦ κυρίως προέχοντος καὶ μόνον ἀναγκαίου πρὸς νομιμοποίησιν τῶν ἐναγόντων στοιχείου συνισταμένου εἰς τὸ ὅτι αἰνῶναι κληρ. νόμοι τῆς ἀποβιώσασας ἀδελφῆς τῶν καὶ θυγατρὸς Εὐτέρπης» ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ἀν ἐκ διαθήκης ἢ ἐξ ἀδιαθέτου τοιοῦτοι εἰσὶν, ἐπουσιῶδεις εἶναι καὶ νὰ παραλειφθῇ ἀδελφῶς ἡδυνάτο, ἐπομένως ἡ ἐπιτυχία τῆς ἀποδείξεως περὶ ἐγκύρου τῆς διαθήκης, δι' ἧς αὕτη ἡ ἐνάγουσα καὶ ὁ ὑπ' αὐτῆς κληρονομηθεὶς ἀδελφὸς ἐγράφησαν κληρονόμοι, οὐδόλως ἀναιρεῖ τὴν νομικὴν τῆς ἀγωγῆς βάση καὶ δὲν ἔκρεπε νὰ θεωρηθῇ ὡς γεγόνος, ἐπαγαγὸν οὐσιώδη μεταβολὴν τῆς ἀγωγῆς καὶ ἐπιφέρῃ τὴν ἀπορρίψιν αὐτῆς (παραβ. καὶ τὴν 78 (1891) Α. Π. καθ' ἣν τῇ ἀγωγῇ τῆς συζύγου ἀπλῶς ὡς κληρονόμου αὐτοῦ, ἡ προσθήκη δρασύτερον, ὅτι ἐνάγει ὡς ἄπορος καὶ ἀπροικὸς χήρα αὐτοῦ δὲν ἐθεωρήθη ὡς μεταβάλλουσα τὴν βάση πρὸς δὲ τῷ ἐναγαγόντι ὡς ἐξ ἀδιαθέτου τέκνῳ τοῦ ἀποθανόντος ἡ ἐπιψήφισις τοῦ ὅτι εἶναι θετός υἱὸς ἐκείνου).

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ (*)

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ

Ἀριθ. 799 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΗΣ

Κοινοποιήσις Δημοδίου. - μόνον ὑπουργῶ. - κοινοποιήσις ἐξώδικος. - γνωστοποιήσις ἐκχωρήσεως. - μὴ σύγχρονος ὑπουργῶ.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθ. 2 τοῦ ΩΛΖ' Νόμου τοῦ 1880 εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν δέον νὰ γίνηται ἡ κοινοποιήσις οἰουδήποτε δικογράφου ἐπὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου, ἤτοι ἡ διάταξις αὕτη προϋποθέτει ὑπαρξίν δίκης καὶ ἀφορᾷ τὴν κατὰ ταύτην κοινοποίησιν τῶν δικογράφων, ἐπομένως εἰς τὴν διάταξιν ταύτην δὲν ὑπάγεται ἡ ἐξώδικος κοινοποίησις

(*) Πρὸς αὐτὴν ἐν σελ. 74 ΧVII καὶ τὴν αὐτότη σημείωσιν ἡμῶν.

(*) Ὑπὸ τοῦ ἐν Ναυπλίῳ δικηγόρου κ. Σπ. Γιαννοπούλου.

ἐκχωρήσεως ἀπαιτήσεως ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ὀφειλομένης, ἡ περὶ ἀκυρότητος ἐπομένως τῆς διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. . . . συμβολαίου γενομένης ἐκ μέρους τοῦ ὀφειλέτου Δ^{***} πρὸς τὸν Α^{***} ἐκχωρήσεως τῆς κατασχεθείσης ἀπαιτήσεως, ὡς μὴ κοινοποιηθείσης τῆς ἐκχωρήσεως πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν κατὰ τὸν ΩΔΖ' Νόμον τοῦ 1880, ἐνστάσις τῆς ἐκκαλοῦσης, ὁρθῶς ἀπερρίφθη διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 86 τοῦ Λογιστικοῦ Νόμου, πᾶσα δὴλωσις παραχωρήσεως χρημάτων, ὀφειλομένων ἀπὸ τὸ Δημοσίον, πρέπει νὰ γίνηται παρὰ τοῖς ταμίαις ἐκείνοις, πρὸς τοὺς ὁποίους ἐκδίδονται τὰ περὶ πληρωμῆς τῶν χρημάτων ἐντάλματα, ἀλλ' εἰδοποιεῖται συγχρόνως καὶ τὸ Ὑπουργεῖον, εἰς τὸ ὅποιον ὑπάγεται ἡ δαπάνη, κατὰ τὸ δευτέρον δὲ ἐδάφιον τοῦ ἰδίου ἁρθρου ἡ δὴλωσις γενομένη κατ' ἄλλον τρόπον εἶναι ἄκυρος καὶ θεωρεῖται ὡς μηδέποτε λαβοῦσα χώραν ἐπομένως κατὰ τὴν ἐπιτακτικὴν ταύτην διάταξιν τοῦ Λογιστικοῦ Νόμου ἐκχώρησις χρημάτων θεωρεῖται μὴ γενομένη καὶ ἄκυρος, ἐφ' ὅσον δὲν κοινοποιεῖται καὶ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, εἰς δὲ ὑπάγεται ἡ δαπάνη, ἡ ἀκυρότης δὲ αὕτη κατὰ τὸ γράμμα τοῦ νόμου εἶναι ἀπόλυτος καὶ οὐχὶ σχετικὴ ὑπὲρ μόνου τοῦ Δημοσίου, ὡς οὐχὶ ὁρθῶς ἐδέχθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις (Ἄρ. Παγ. 52 τοῦ 1902 καὶ 426 τοῦ 1903).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ἄριθ. 99 (1907)

Εἰσηγητῆς ὁ νομ. σύμβ. κ. Δ. Ν. ΠΑΠΑΜΙΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
Σίτος μεταποιούμενος. - ἐπανεξαγωγή. - ἀτέλεια. - ταυτότης.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς δλης οἰκονομίας τοῦ Νόμου ΥΜΒ' τοῦ 1871 περὶ ἀτελείας τοῦ μεταποιούμενου σίτου εἰς ἄλευρον πρὸς ἐπανεξαγωγὴν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν καὶ τοῦ συνεπέφ τοῦ νόμου τούτου ἐκδοθέντος Β. Δ. τῆς 11 Ἰουλίου 1906 ποσῶς δὲν προκύπτει ὅτι ὁ νομοθέτης ἀπήτησε ταυτότητα τοῦ εξαγομένου ἀλεύρου, τὸ μὲν διότι ὁ νόμος οὐδεμίαν ἀσφάλειαν ἢ διατύπωσιν ἐθέσπισε πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ταυτότητος, τὸ δὲ διότι σκοπὸς τοῦ νόμου ἦτο νὰ ἐνισχύσῃ καὶ ἀναπτύξῃ τὴν ἐν τῷ τόπῳ ἀλευροδιομηχανίαν, ἄνευ τοῦ περιορισμοῦ τούτου, συναπαγομένου διατυπώσεως ἐξουδετερούσας σχεδὸν τὸν διὰ τῆς ἀτελείας ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν τοῦ νόμου, ὅτι δὲ δὲν προέβλετο τὴν ταυτότητα ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τοῦ ἁρθρου 4 τοῦ κατ' ἐντολὴν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας ἐκδοθέντος Β. Δ., κατὰ τὸ ὅποιον ἐδὲ παραλαμβάνων σίτον ὀφείλει νὰ ἐπαναφέρῃ πρὸς ἐξαγωγὴν ἀκαθάριστον 98 τοῖς 0,0 ἢ ἄλευρον καθαρὸν 81 τοῖς 0,0 καὶ πίτυρα 17 τοῖς 0,0, ἐπομένως κατὰ τὸν νόμον τούτον μόνον αἱ ἀναλογίαι τῶν συστατικῶν τοῦ ἀλεύρου πρέπει νὰ ὑπάρχωσι διὰ τὴν ἀτελὴ ἐξαγωγὴν τοῦ σίτου ἥτοι τὸ ἀντίστοιχον αὐτοῦ εἰς ἄλευρον. Οὕτω ἐρμηνευόμενον τοῦ νόμου, ἐν ᾧ οὐδεμίαν βλάβην ἐπέροχεται εἰς τὸν δημόσιον ταμεῖον, διότι προφανὲς εἶναι ὅτι ὁ δασμὸς θὰ εἰσπραχθῇ πάντοτε διὰ τὸν πρᾶγμα ἐν τῷ τόπῳ καταναλισκόμενον σίτον, δι' ὃν λόγῳ ποιότητος δὲν ὑπάρχει διαφορὰ εἰς τὸν τελωνειακὸν δασμὸν, ἀφ' ἐτέρου παρήχεται ἡ ἀπαιτούμενη ἐλευθερία εἰς τὴν ἀλευροδιομηχανίαν διὰ τὴν πρόοδον αὐτῆς.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ τελώνης διὰ τῆς ἀποφάσεώς του δὲν ἀμφισβητεῖ οὔτε τὸ ἐμπρόθεσμον τῆς ἐξαγωγῆς. οὔτε τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα συστατικά τοῦ ἀλεύρου, ἀλλὰ μόνον τὴν φυσικὴν ταυτότητα αὐτοῦ, ἣν, ὡς ἀνωτέρω ἀνεπτύχθη, δὲν ἀπαιτεῖ ὁ νόμος, ἐπομένως ἡ ἔφεσις κρίνεται δεκτὴ καὶ ἐξαφανιστέα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις.

Ἄριθ. 111 (1907)

Εἰσηγητῆς ὁ νομ. σύμβ. κ. Δ. Ν. ΠΑΠΑΜΙΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
Τουμπεκίον. - οὐχ ὑπερβάσις δύο ὀκάδων. - ποινὴ ἐπιβλητέα.

Ἐπειδὴ ἡ παράβασις τοῦ νόμου εἶναι ἀποδεδειγμένη ἐκ τε τοῦ πρωτοκόλλου καὶ τῶν λοιπῶν ἐγγράφων. Ἐπειδὴ ἐσαλμένως ὁ τελώνης διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐφήρμοσε τὰς λαθρεμπορικὰς ποινὰς, καθόσον κατὰ τὸν Νόμον ΑΨΑ' τοῦ 1889 ἄρθρον 5, ἡ ποινὴ τοῦ λαθρεμπορίου ἐπιβάλλεται ὅταν τὸ κατασχεθὲν τουμπεκί ὑπερβαῖν τὰς 2 ὀκάδας, ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως ἡ κατασχεθεῖσα ποσότης ἦτο 240 δράμια καὶ ἐπομένως δέον νὰ ἐπιβληθῇ πρῶτιστον ὁ ριζύμενον ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἰς δραγμὰς τοῖα-κοντα.

Ἄριθ. 112 (1907)

Εἰσηγητῆς ὁ νομ. σύμβ. κ. Δ. ΠΑΠΑΜΙΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
Λαθρεμπόριον. - αὐτόφωρον.

Ἐπειδὴ ἀπαραίτητον στοιχεῖον τῆς λαθρεμπορικῆς πράξεως κατὰ νόμον εἶναι καὶ τὸ αὐτόφωρον αὐτῆς, ὅπερ ἐπὶ τοῦ προκειμένου λείπει καθόσον ἡ χάχα-ρις κατεστρέφη ἐντὸς τοῦ καφενείου τοῦ ἐκκαλοῦντος χωρί: νὰ συντρέχουν οἱ ὅροι τοῦ ἁρθ. 168 τῆς Ποιν. Δικονομίας εἰς δὲ παραπέμπει ὁ Τελωνειακὸς Νόμος. Ἐπομένως ἡ ἔφεσις κρίνεται δεκτὴ.

ΓΝΩΜΟΛΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΟΜΑΘΩΝ

Ο Α ἔλαβεν ὡς προῖκα διατετιμημένην λόγῳ πωλήσεως μίαν οἰκίαν, συνεφωνήθη ὅμως διὰ τοῦ προικοσυμφώνου ὅτι ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ Α ἤθελεν ἐκποιήσῃ τὴν οἰκίαν ταύτην, ὑποχρεοῦται ν' ἀγοράσῃ ἐκ τοῦ τιμήματος αὐτῆς ἀκίνητον ἐντὸς τῆς πόλεως Ἀθηνῶν καίμενον, ἂς εἰς εἰκοσιν ἕως τριάκοντα χιλιάδων δραγμῶν ἐκ' ὀνόματι τῆς σύζυγος του, ὅπερ θέλει θεωρεῖσθαι ὡς ἀδιατίμητος προῖξ αὐτῆς. μετατρεπομένης οὕτω, ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τούτου, τῆς διατετιμημένης προικὸς εἰς ἀδιατίμητον. Ἡ οὕτω δοθεῖσα εἰς προῖκα οἰκία εἰσέτι δὲν ἐξεποιήθη παρὰ τοῦ προικολήτου Α, ἀλλὰ ἡ σύζυγος αὐτοῦ ἀπεβίωσε καὶ διὰ τοῦ θανάτου τούτου ὁ γάμος ἐλύθη. Ἐρωτᾶται :

Ι. — Ἐχει ὁ Α δικαίωμα ἀνωλύτου ἐκποιήσεως τῆς οἰκίας τῆς δοθείσης εἰς προῖκα διατετιμημένην, ἢ ἡ οἰκία αὕτη ἐστὶν ἀνεκποιήτος, περιήλθε δὲ διὰ τοῦ θανάτου τῆς Β εἰς τὴν κυριότητα τῶν ἐκ τοῦ γάμου τούτου τέκνων ;

Ι. — Κατὰ τὴν ρητὴν καὶ σαφὴ ἐννοιαν τοῦ προικοσυμφώνου ἡ δοθεῖσα τῷ Α προῖξ ἐδόθη διατετιμημένην λόγῳ πωλήσεως. Κατ' ἀκολουθίαν καὶ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων Π. (23.3) καὶ Κώδ. (5.12) ὁ προικολήτης σύζυγος, ὀφείλων τὴν τῆς προικὸς διατίμησιν, καθίσταται ἀπόλυτος κύριος τῆς οἰκίας καὶ δικαιοῦται εἰς ἐκποίησιν αὐτῆς. Καὶ ἀλλήως μὲν διὰ τοῦ προικοσυμφώνου ἀνάσσει τὴν ὑποχρέωσιν ὁ προικολήτης σύζυγος, ὅπως μέρος τοῦ τιμήματος

διαθέτῃ εἰς ἀγορὰν οἰκίας ἢ μαγαζείου ἔξιας δρ 30000 ὅπως τὸ ἀγοραζόμενον κτῆμα ἀποτελέσῃ προίκα ἀδιατίμητο τῆς συζύγου, ἀλλ' ἡ ὑποχρέωσις αὕτη, δυναμένη νὰ ἐκτελεσθῇ ἐνὸς διαρκῆ ὁρίσματος τοῦ Α, δὲν δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ νῦν λυθέντος τοῦ γάμου· ὁ προικολήπτης σύζυγος ὀφείλει μὲν εἰς τὰ ἐκ τοῦ πρώτου γάμου τέκνα τὴν διατίμησιν, ὡς προίκα κατὰ τ' ἀνωτέρω, δὲν δύναται δὲ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὑποχρέωσιν ἣν ἀνέλαβε ἐκ τοῦ προικοσυμφώνου τοῦ συστήσαι· προίκα ἀδιατίμητον δι' ἀγορᾶς κτήματος, κατὰ τὰ ἐν τῷ προικοσυμφώνῳ ὁριζόμενα, διότι οὐσιώδης ἐννοία τῆς προικός ἐστίν ἡ ὑπαρξίς γάμου καὶ ἡ διάρκειά αὐτοῦ, καὶ ἡ ἀντικατάστασις ἄρα τῆς διατετιμημένης προικός δι' ἀδιατίμητου ὑποτίθησι διάδοχον τοῦ γάμου καὶ ἀδύνατον κατὰ νόμον μετὰ τὴν λύσιν αὐτοῦ. Κατ' ἀκολουθίαν λυθέντος τοῦ γάμου τοῦ Α πρὸ πάσης ἐκποίησης τῆς διατετιμημένης προικός, ἡ διατίμησις αὕτη ἐστίν ὁριστικὴ καὶ ἀνευ δρου ἀδύνατος δὲ κατὰ νόμον ἡ (ἐν μέρει) μετατροπὴ τῆς διατετιμημένης προικός εἰς ἀδιατίμητον, περὶ ἧς οἱ συμβαλλόμενοι προευνόησαν (1). Καὶ ἀληθῶς μὲν κατὰ τὸν Ρωμ. καὶ Βυζ. νόμον ἀναγνωρίζεται δικαίωμα διεκδικήσεως καὶ τῶν διατετιμημένων (λόγῳ πωλήσεως) πραγμάτων τῆς προικός, ἐφ' ὅσον σώζοντα: (si res ... extant) (2), ἀλλὰ τὸ δικαίωμα τοῦτο καθηργήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 12 ἐδάφ. β τοῦ περὶ Μεταγραφῆς Νόμου, ἡ δὲ κατάργησις αὕτη, ὡς ἐκ τοῦ γράμματος τῆς διατάξεως, ἐστὶν ἀπόλυτος καὶ ἀνευ δρου. Κατ' ἀκολουθίαν, πάντως ὁ προικολήπτης Α διαρκούντος τοῦ γάμου δὲν προσέβη εἰς ἐκποίησιν τοῦ διατετιμημένου (λόγῳ πωλήσεως ἀκινήτου), οἱ δικαιოდόχοι τῆς συζύγου στεροῦνται τοῦ δικαιώματος τῆς διεκδικήσεως τοῦ κτήματος εἰτε παρὰ τῷ προικολήπτη, εἰτε παρὰ τρίτῳ. Ἐξ οὗ ἔπεται ὅτι ὁ προικολήπτης ἔχει δικαίωμα ἀκωλύτου ἐκποίησης κατ' ὃ ἀναγνωρίζεται κύριος, οἱ δὲ τῆς γυναικὸς κληρονόμοι δὲν δικαιούνται νὰ ἀξιῶσιν κυριότητα, μὴ ἔχοντες δικαίωμα διεκδικήσεως, ἀλλὰ περιορίζονται εἰς τὴν ἱπαύτησιν τῆς διατίμησεως ἐνασχομένην διὰ τῆς περὶ προικός ἀγωγῆς. Οὐδὲν ἄρα κωλύει τὸν Α ὅπως κατὰ τὸ δοκούν ὡς ἀπεριόριστος καὶ τέλειος ιδιοκτήτης πώλησιν τὴν οἰκίαν, ἥτις ἐδόθη αὐτῷ ὡς προῖξ διατετιμημένη.

(1907)

Ι. ΣΥΚΑΙΕΛΗΣ

ΝΟΜΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ(*)

ὑπόγειον ὕδωρ.

§ 26. Τὸ μὴ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἔδαφους ὑπάρχον ἀλλ' ὑπὸ τοῦτο κεκρυμμένον εἶναι τὸ ὑπόγειον ὕδωρ (aqua subterranea, eau souterraine, Grundwasser, unterirdisches Wasser) διακρινόμενον ὡς καὶ τὸ ἐπιπόλαιον εἰς ρέον καὶ ἡρεμούν. Ἀνεξαοτήτως κειμένων διατάξεων ἐκτάζοντες τὸ ὑπόγειον ὕδωρ ἔδει νὰ δεχθῶμεν τοῦτο διεκδικούμενον ὑπὸ ἀναγκαστικῆς τινος

νομωνίας (communio). Τὸ ἔδαφος διαιρεῖται βεβαίως καὶ ἐκάστου ἡ ιδιοκτησία ὁροθετεῖται, ἀλλ' ὁμως καὶ μετὰ τὴν διανομὴν τοῦ ἔδαφους, ἀδύνατον ἡ ιδιοκτησία ἐκάστου ν' ἀποκολληθῇ ἐντελῶς τῆς τοῦ ἐτέρου, μεθ' ἧς συνεπῶς κατ' ἀνάγκην γειτνιάζει καὶ συνάπτεται· οὕτως ἐπέρχεται, ὥστε τὸ ὑπογείως ἀπλούμενον ὕδωρ, ἀκολουθοῦν τοὺς φυσικοὺς νόμους καὶ ἀσθεοῦν πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην ἐροθέτησιν, εἰσέρχεται καὶ διαρρέει πλείστας ὅσας ιδιοκτησίας μεθ' ὧν ἐπικοινωνεῖ διτνεκῶς ἢ καὶ παροδικῶς· κατ' ἀκολουθίαν τὸ ὁρθὸν θὰ ᾔην, ἕκαστος τῶν ὑφ' ὧν τὰς ιδιοκτησίας διαρρέει (ἢ ἡμεῖς) τὸ ὕδωρ νὰ τελεῖ ὡς πρὸς τὸ συστατικόν τοῦτο μέρος τοῦ ἔδαφους καὶ ὡς πρὸς τὴν χορῇ· καὶ κυριότητα αὐτοῦ, ἐν ἀναγκαστικῇ κοινωνίᾳ μετὰ τῶν λοιπῶν, εἰ καὶ ὡς πρὸς τὸ ἔδαφος αὐτὸ ἐχώρησεν ἤδη διανομὴ καὶ ὁροθέτησις [1]· νὰ μὴ δύναται ἐπομένως εἰς τούτων ἀνευρί-
Τὸ Ρ Δ. τοιαύτην ἀρχὴν δὲν ἐδέξατο, ἀλλ' ἀκριβῶς τὴν ἐναντίαν· καὶ κατὰ τὸ Ρ Δ. τὸ ὑπόγειον ὕδωρ, συμφώνως πρὸς τὴν φύσιν αὐτοῦ εἶναι συστατικὸν μέρος τοῦ ἀκινήτου, ὑφ' ὃ εὐρίσκεται· τοῦτο συνάγεται ἐξ ἐνδὸς μὲν διότι καὶ τὸ ὑπόγειον ὕδωρ εἶναι οὐσία ὑπὸ τὸ ἔδαφος, περὶ ἧς εἰδικαί διατάξεις, ὡς αἱ περὶ θησαυροῦ, δὲν ὑπάρχουσιν καὶ κατ' ἀκολουθίαν θὰ ἰσχύσῃ περὶ αὐτοῦ ὅ,τι καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἐν τῷ ἔδαφει οὐσιῶν [2], ἐξ ἐτέρου δὲ διότι ὁρητῶς ὁπωσοῦν μαρτυρεῖται τοῦτο ἐν ταῖς πηγαῖς [3]. Ἀλλ' εἰ καὶ συστατικὸν μέρος τοῦ ἔδαφους καὶ τῆς ἀκινήτου ιδιοκτησίας τινος, ὁμως· δὲν εἶναι ὡς πᾶν ἄλλο τοιοῦτο συστατικὸν διότι ἐν πολλοῖς παρουσὶά-
ζει ιδιορρυθμίας τινας, αἵτινες δὲν συμβιβάζονται πρὸς τὴν ιδιότητα αὐτοῦ ὡς συστατικοῦ μέρους ἀκινήτου τινος· εἶναι λοιπὸν *ιδιορρυθμὸν* συστατικόν. Ἐὰν δὲν εἴχε τὰς ιδιορρυθμίας ταύτας, ἔπρεπεν ἡ προστασία του νὰ ᾔηναι πλήρης, ὅλα καὶ τῶν ἄλλων μερῶν τῆς ἐμῆς ἀκινήτου ιδιοκτησίας· δὲν λέγομεν ὅτι δὲν ἀπολαμβάνει καὶ τοῦτο προστασίας ὡς πρὸς τὴν ιδιοκτήτην τοῦ ἀκινήτου, ὑφ' ὃ ὑπάρχει. διότι ὁ Νόμ. 11 pr. (43.24) τούναντιον βεβαίῳ, ἀλλὰ λέγομεν ὅτι ἡ προστασία του εἶναι *μονομερῆς καὶ σχετικὴ*, καὶ οὐχὶ ὡς ἡ τῶν λοιπῶν συστατικῶν μερῶν· ἔπρεπε προσέτι ἡ ὑπὸ τινος ἀφαιρέσις τοῦ συστατικοῦ τούτου μέρους (δηλ. τοῦ ὑπογείου ὕδατος), νὰ θεωρῆται δι' ἐμὲ ἀπώλεια θετικῆς περιουσίας μου καὶ οὐχὶ ἀπλῶς ἀποστέρσις κέρδους. Ἐν τούτοις οἱ Νόμ. 1 § 12, Ν. 21 (39.3)—Ν. 24 § 12, Ν. 26 (39.2) καθισκοῦσιν ἐναντίας ἀρχᾶς, δεχόμενοι ὅτι δύναται τις ἀνορύσσω ἐν τῷ ἰδίῳ ἔδαφει ν' ἀποκόψῃ τὰς γειτονικὰς φλέδας τοῦ ὑπογείου ὕδατος καὶ νὰ ἀποστερήσῃ τούτου τὸν γείτονα· ἀλλὰ καὶ τούτου γενομένου, ἐπάγονται οἱ νόμοι οὗτοι, δὲν θεωρεῖται ὁ γείτων *ζημιῶν* ὑποστὰς ἀλλὰ μόνον κέρδους στερηθεὶς «quia non debeat videri is damnum facere, qui eo veluti lucro, quo adhuc utebatur, prohibetur». Ταῦτα πείθουσιν ἡμᾶς ὅτι δὲν δύναται τις νὰ

[1] St. Pineles in Grünhuts Zeits. f. Priv. off. R. XXX (1903) σ. 455 ἐκ. ὅστις ποιεῖται λόγον περὶ τῆς καλουμένης *communio pro diviso*· ἴδε ἰδίᾳ περὶ ταύτης τοῦ αὐτοῦ αὐτ. XXIX σ. 689 ἐκ. 707 ἐκ. σκων τὸ ὕδωρ τοῦτο, νὰ προσελκύῃ εἰς ἑαυτὸν δλόκληρον καὶ ἀποκόπη τὴν ὑπόγειον φλέδα τοῦ γειτονικοῦ φράτος.
[2] Ν. 7 § 13, 14, Ν. 8 (24.3) Ν. 9 § 2, 3 (7.1) Ν. 18 pr. (23.5), Ν. 13 § 1 (8.4),
[3] Ν. 10 (8.3) Ν. 21 (8.5) Ν. 11 pr. (43.24), Ν. 1 § 12, Ν. 21 (39.3), Ν. 24 § 12, Ν. 26 (39.2).

(1) Neque enim dos sine matrimonio esse potest. Πανδ. (23. 3) 3. 39. 76. Πανδ. (23. 1) 10.

(2) Περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ δρου τούτου ὑπάρχει ἀμφισβήτησις· ὅρα καὶ περὶ τούτου ἐν Θέμειδι Ι σελ. 457 ἐμῆς βιβλιοκρισίας τῆς διατριβῆς τοῦ κ. Α. Ραῖλου.

(*) Ἐπὶ τοῦ ἐν Ἀθήναις δικηγόρου Γεωρ. Α. Μπαλῆ (συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου φύλλου).

λέγει ότι ὁ ἀποκλειστικὸς ἰδιοκτήτης τοῦ ἰδάφους ἔχει καὶ τὴν ἀποκλειστικὴν κυριότητα ἐπὶ τοῦ ὑπογείου κοιτάζοντος ὕδατος· ἂν μάλιστα τοῦτο εὐρίσκειται ἐν τῇ μορφῇ τοῦ ῥέοντος, κατὰ μεζῶνα λογόν, ἕνεκα τῆς ἀρχῆς (ἀναλλοιώτου τηρουμένης καὶ ἐπὶ ὑπογείου ῥέοντος ὕδατος) ὅτι ἐπὶ τοῦ ῥέοντος ὕδατος ἀδύνατος κυριότης ὑπὸ νομικὴν ἔννοιαν· ἀλλὰ καὶ ἂν μὴ πρόκειται περὶ ῥέοντος ἀλλ' ἡρεμούντος ὑπογείου ὕδατος, πάλιν ἀποκλειστικὴ κυριότης τοῦ κυρίου τοῦ ἰδάφους ἐπὶ τούτου (ἐκτος ἂν ᾖ ὑπερβαίνῃ τὴν ἔκτασιν τοῦ ἀκινήτου ὁ ὄγκος αὐτοῦ) δὲν δύναται νὰ νοηθῇ· μᾶλλον δικαίωμα τι χρῆσεως δὲν καταστέλλεται ἀντλήσεως κλπ. τοῦ ὑπογείου ὕδατος ἔχει ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ὕψ' ὃ διαρρέει τούτο κτήματός, ἀλλὰ καὶ τὸ τοιοῦτο αὐτοῦ δικαίωμα, ἐκπηγάζον ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ ἀκινήτου κυριότητος, πᾶσχει τὸν οὐσιώδη περιορισμὸν ὅτι δύναται ἕτερος, ἀνорύσσων ἐν τῷ ἰδίῳ ἰδάφει νὰ προσελκύσῃ εἰς αὐτὸν τὸ ὑπογείον ὕδωρ κατὰ τρόπον ἀποστεροῦντα ἐντελῶς τούτου τὸν πρῶτον· κατ' ἄλλοιαν δὲ διατύπωσιν δυνάμεθα νὰ δεχθῶμεν ὅτι πρόκειται δικαίωμα χρῆσεως τοῦ ὑπογείου ὕδατος ἀνήκον παντὶ ἰδιοκτήτῃ, ὅψ' οὗ τὸ κτήμας τοῦτο κοιτάζει, παρακολουθούμενον ὅπως αὐτὸ ἀπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι ἐν συγκρούσει πλειόνων ἀγωνιζομένων διὰ τὴν χρῆσιν, (π. χ. πλειόνων ἀνорύσσοντων φρέατα) προτιμᾶται βεβαίως φυσικῶς καὶ νομικῶς ἐκεῖνος, ὃν ὑνόησεν ἡ γεωλογικὴ διαμόρφωσις τοῦ ἰδάφους καὶ τῶν ὑπογείων ὑδατίνων φλεβῶν.

27. Τὸ Ρ. Δ. εἶνα καὶ μόνον περιορισμὸν τίθησιν εἰς τὴν ἀρχὴν ὅτι ἕκαστος ἰδιοκτήτης ἀκαλύπτως ἀνорύσσει ἐν τῷ ἰδίῳ ἰδάφει καὶ ἀποκόπτει τὰς γειτονικάς φλέβας φρέατος, πηγῆς κλπ. Ὁ περιορισμὸς εἶναι ὅτι ἐ τοιοῦτος ἰδιοκτήτης δὲν δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο κακοβουλῆς παραγόμενος—*animo vicino nocendi*—περιορισμὸς ὃν πολλοὶ (οὐχὶ πάντες) γενικεύουσιν εἰς πᾶσαν ἐνίστασιν δικαίωματος Νόμ. 1 § 12 (39.3). «Denique Marcellus scribit cum eo, qui in suo fodiens, vicini fontem avertit, nihil posse agi, nec de dolo actionem; et sane non debet habere, si non animo vicino nocendi, sed suum agrum meliorem faciendi id fecit» κατὰ τὸν νόμον τοῦτον διόται κατὰ τοῦ ἀνорύξαντος ἐν τῷ ἰδίῳ κτήματι καὶ ἀποκόψαντος τὴν γειτονικὴν πηγὴν ἐκ κακοβουλίας καὶ οὐχὶ πρὸς ἰδίαν ὠφέλειαν, ἢ τοῦ δόλου ἀγωγῇ.

Ἐνταῦθα δέον νὰ μνησθῶμεν νεαρᾶς τινος θεωρίας, ἥτις εἰσάγει καὶ ἕτερον περιορισμὸν. Ὁ Pineles ἰσχυρίζεται ὅτι ἐκ τοῦ Ρ. Δ. ἐξάγεται πλὴν τοῦ ἄνω περιορισμοῦ τῆς κακοβουλίας ἐνεργείας, καὶ ἕτερος, ὅτι δηλ. ὁ ἀνорύσσων ἐν τῷ ἰδίῳ ἀγρῷ καὶ ἀποξηραίνων τὴν ἄλλοτρίαν πηγὴν δέον νὰ ἐπράξῃ τοῦτο πρὸς πλήρωσιν ἀνάγκης τοῦ ἰδίου ἀγροῦ· δέον ἡ νέα πηγὴ νὰ ᾖ ἀναγκαία πρὸς βελτίωσιν τοῦ ἰδίου ἀγροῦ, εἴτε διὰ τὴν πόσιν εἴτε διὰ τὴν ἄρδυσιν [4]. Τὴν γνώμην ταύτην στηρίζει ὁ Pineles κυρίως: α' εἰς τὴν περικοπὴν τοῦ παρατεθέντος ἄνω Νόμου 1 § 12 eod.—si non animo vicino nocendi, sed suum agrum meliorem faciendi id fecit—β' εἰς τὸν Νόμ. 6 Κώδ. 3.34. ὅστις κατ' αὐτὸν ὁρᾷ τὸ ὑπόγειον ὕδωρ ἢ τοῦλάχιστον καὶ τοῦτο· ἢ φράσας τοῦ νόμου τούτου—*ad aliorum usum vicinorum*—ὁρᾷ κατ' αὐτὸν τὴν ἐκ μέρους τῶν γειτόνων χρῆσιν ὑπογείου ὕδατος δι' ἀνорύξεως καὶ τῆς ἐντεῦθεν ἀποκοπῆς τῶν φλεβῶν τῆς ἄλλοτρίας πηγῆς· Ἡ γνώμη αὕτη δὲν εἶναι βεβαίως ὀρθή. Τὸ ἐκ τοῦ Νόμ. 6 Κώδ. ἐπιχείρημα εἶναι πάντῃ ἀνεπιτυχές, διότι ἀπλῆ καὶ ἀπροκατάληπτος

ἀνάγκης μαρτυρεῖ ὅτι δὲν ἀποβλέπει εἰς ὑπογείου ὕδατος χρῆσιν· ἀληθὲς ὅτι περὶ τὴν ἐομνησίαν τούτου ὑπάρχει ἔρις (ἀνωτ. § 25 σημ. 6) ἀλλ' οὐδεὶς ἐκ τῶν ἐρίζοντων προέβαλε τοιαύτην ἐομνησίαν. Καὶ τὸ ἕτερον ὅπως ἐπιχείρημα τὸ ἐκ τῆς περικοπῆς τοῦ Νόμ. 1 § 12 δὲν φαίνεται σπουδαῖον διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους: α' ἡ βελτίωσις τοῦ ἀγροῦ, ἥτις μνημονεύεται ἐν αὐτῷ, δὲν εἶναι ἕτερος περιορισμὸς τοῦ ἀνорύσσοντος ἀλλὰ τυχαίως μνημονεύεται αὐτόθι· προέχει δὲ μόνον ἡ κακοβουλία· ἀπεδείξει ὅτι ἐν ἄλλοις γῶ (οἱς περὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος [5], οὐδαμῶς γίνεται λόγος περὶ βελτιώσεως τοῦ ἀγροῦ· β') ἂν ὁ Pineles ἐννοῇ ὅτι κακοβουλία ἦτοι δόλος εἶναι κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην πᾶσα πρὸς ἄλλον σκοπὸν ἀνорύξις πλὴν τῆς πρὸς βελτίωσιν τοῦ ἰδίου ἀγροῦ, βεβαίως σφίλλεται καθόσον ὅτε παρεισάγεται διὰ τῆς προκειμένης διατάξεως λαθραίως πως νέα ἔννοια τοῦ δόλου ὑπεράγαν αὐστηρά· ὡς δὲ γνωστὸν, ἐκ τῆς προκειμένης διατάξεως πολλοὶ συγγραφεῖς συνάγουσι νανόνα περὶ μὴ κακοβουλίας ἀσκήσεως τοῦ ἰδίου δικαίωματος—*maliciis non est indulgendum*—καὶ αἱ συνέπειαι μῆς τοιαύτης ἔννοιας τῆς κακοβουλίας καὶ τοῦ δόλου εἶναι σπουδαῖαι, διότι οὕτω κακοβουλίας καὶ δόλου θεωροῦμεν οὐχὶ τὴν ἐνεργὸν βούλησιν τὴν τείνουσαν εἰς τὴν τοῦ ἄλλοτρίου δικαίωματος παρὰ νόμον προσβολὴν ἀλλὰ τὴν ὑπερβολικὴν ἐπιμέλειαν καὶ προσήλωσιν εἰς τὸ ἰδίον συμφέρον· γ') ὁ Pineles λέγει περαιτέρω ὅτι βελτίωσις τοῦ ἰδίου ἀγροῦ εἶναι μόνον ὅταν τὸ ὕδωρ μέλλῃ νὰ διατεθῇ ἀποκλειστικῶς χάριν αὐτοῦ τοῦ ἀγροῦ πρὸς βελτίωσιν τούτου π. χ. δι' ἄρδευσεως· ἂν ὅμως ὁ ὀρύξας προέχεται π. χ. νὰ πωλῇ τὸ ὕδωρ τρῖτοις καὶ δὴ τῷ ἰδίῳ γείτονι, τότε δὲν εἶναι βελτίωσις ἀλλὰ κακοβουλία. Ἐν τούτοις βελτίων γίνεται ὁ ἑμὲς ἀγρὸς οὐ μόνον εἰς τὴν πρῶτην ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν διότι καὶ τότε καθίσταται μᾶλλον προσοδοφόρος καὶ τιμωτέος ὡς καὶ εἰς τὴν πρῶτην. Πόθεν θὰ ἐξαγάγωμεν ὅτι βελτίωσις εἶναι τάχα μόνον τὸ πρῶτον ὅταν πᾶς τις κοινῶς τὸν ἀγρὸν, ἐν ᾧ ἀναδύει ὕδωρ πρὸς πώλησιν, θεωρῇ βελτίωνα τοῦ μὴ ἔχοντος ὕδωρ; δ') παραδεχόμενοι τὸν περιορισμὸν τοῦ Pineles καθιερούμεν ἀδικίαν, διότι θὰ ᾖ οὗτος μονομερὴς καὶ μόνον διὰ τὸν ὀρύσσοντα πᾶν, ἐνῷ δυνατόν ὁ γείτων (οὐτινος ἀποκόπτεται ἤδη τὸ ὕδωρ) νὰ τὸ ἐκρητιμοποιεῖ καὶ αὐτὸς πρὸς πώλησιν καὶ οὐχὶ ὅπως ἔχει βελτίωνα ἀγρὸν, καθ' ἣν ἔννοιαν ἐννοεῖ τοῦτον ὁ Pineles. Τώρα, δυνατόν νὰ εὐρίσκηται ἐν κακοβουλίᾳ ὁ ἀποκόπτων τὰς φλέβας ἄλλου ὅπως ὀρύξῃ ὕδωρ πρὸς πώλησιν· ἀλλὰ καθ' αὐτὸ μόνον τὸ γεγονός ὅτι ὀρύσσει ἵνα εὖσῃ ὕδωρ καὶ τὸ πωλήσῃ ἔστω καὶ εἰς τὸν μέγρι τοῦδε ἔχοντα τοῦτο ἐν τῷ ἰδίῳ ἀγρῷ γείτονα, δὲν εἶναι κακοβουλία.

Συμπεραίνομεν ἐντεῦθεν ὅτι εἰς τὴν ἀνорύξιν ὕδατος, οὐδεὶς ἕτερος περιορισμὸς πλὴν τῆς κακοβουλίας ὑπάρχει· ἡ ὑπάρξις δὲ ταύτης εἶναι ζήτημα πραγματικόν.

28. Αἱ νεώτεραι νομοθεσίαι ὅσον ἀφορᾷ τὰ ὑπόγεια ὕδατα καὶ τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ἰδάφει ἐλευθερίαν τοῦ ἰδιοκτήτου πρὸς ἀνорύξιν ὕδατος, δὲν προσεκολλήθησαν ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Ρωμ. Δ. Ἐν Γερμανίᾳ συγγραφεῖς τινες ἔδειξαν τάσιν ἀποστήσεως ἀπὸ τῶν ἀνωτέρω Ρωμ. ἀρχῶν [6]. Νεαρὰ τις

[4] Pineles σ. 422 ἐπ. καὶ σημ. 2.

[5] N, 24 (39.3) N. 24 § 12, N. 26 (39, 2).

[6] Blunschli deuts. Privatrecht (1864) σ. 229, Endemann Ländl. Wasserrecht σ. 83, Dernburg Pand. ἐκδ. 7 (1902) I σ. 168. Σημειώσιον ὅτι ἐν Γερμανίᾳ καὶ μετὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα τὸ ὕδατι-

ἀπόφασιν τοῦ Ἐφεταίου Ἀμβούργου [7]. ἰδεώρησε τὸ ὑπόγειον ὕδωρ οὐχὶ ὡς σποτατικόν τοῦ ἐδάφους ἀλλ' ὡς ἀδόξατον, ἐνῷ τούναντίον ἀπεφάνη τοῦ Ἀχουα-
τικόν [8] δεξιόμενον τοῦτο ὡς καὶ τὸ ἐκ πηγῆς ἐκ-
ρεόν ὡς pars fundi.

Ὁ περὶ ὑδάτων νόμος τῆς Βυρτεμβέργης τῆς 4
Δεκεμβρίου 1900 ἄρθρ. 3 παρέχει κατ' ἀρχὴν πλήρως
δικαίωμα εἰς τὸν ἰδιοκτήτην ν' ἀνορύξῃ καὶ ἐλκύσῃ
ὑπόγειον ὕδωρ, περιορίζει δὲ ὅμως τοῦτο παρέχων τῇ
Διοικητ. Ἀρχῇ τὴν ἐξουσίαν ν' ἀπαγορεύσῃ τὴν τοι-
αύτην ἐκβολὴν τοῦ ὑπογείου ὕδατος, ἐὰν ἐκ ταύτης
βλάβηται τὸ δημόσιον συμφέρον ἢ ἀποκόπῃται κοι-
νότητι τινὶ τὸ ἀναγκαῖον αὐτῇ ὕδωρ ἢ ἐπέρχεται
μεταβολὴ τῆς εἰς δημόσια ὕδατα ἐπιβλαβῆς τοῖς πε-
ραιτέρω ἔχουσιν τὴν χρῆσιν τούτου· καὶ ἡ ἀπαγόρευ-
σις τῆς Διοικητ. Ἀρχῆς ὅμως παύει διὰ παροχῆς
ἀναλόγου ἀποζημιώσεως τῷ ἐντεῦθεν ζημιουμένῳ.

Ὁ τῆς Βάδης Νόμος τῆς 26 Ἰουνίου 1899 περὶ
ὑδάτων ἐν § 4 ἐκτείνει τὴν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἰδιοκτη-
σίαν καὶ ἐπὶ τῶν ὑπογείων ὑδάτων καὶ πηγῶν μὲ τὸν
περιορισμὸν ὅτι ἡ Διοικητικὴ Ἀρχὴ δύναται ν' ἀπα-
γορεύσῃ ἢ περιορίσῃ χρῆσιν ἐπάγουσαν βλάβην σπου-
δαίαν εἰς τὸ κοινὸν συμφέρον ἢ ἀφαιρεσὶν τοῦ ἀναγ-
καίου ὕδατος εἰς κύκλον κοινωνῶν τούτου ἢ
μείωσιν.

Ἐξ ἐναντίας οὐδένα περιορισμὸν τίθησιν ὁ τῆς Ἀλ-
σατίας καὶ Λωρραίνης Νόμος τῆς 17 Ἀπριλίου 1899
ἐπὶ τῶν ὑπογείων ὑδάτων διὰ τὸν ἰδιοκτήτην.

Τὸ νέον Σαξωνικὸν νομοσχέδιον τοῦ 1899 περὶ ὑ-
δάτων ἐν § 14 ἀπαιτεῖ δι' ὁλονδήπου-ε διοικητικὴν
ἄδειαν πρὸς ἐλκυσμὸν ὑπογείου ὕδατος ἢ πηγαίου,
ἀλλαχοῦ ἢ ἐνθα φυσικῶς ρεῖ τοῦτο, ἢ πρὸς ἐγκατά-
στασιν ἔργων εἰς δημόσια ὕδατα κατὰ τρόπον ἐπι-
βλαβῆ εἰς τὴν κοινὴν χρῆσιν ἢ εἰς τὰ ἰδιαιτέα δι-
καιώματα τρίτων· ἡ ἄδεια δὲν παρέχεται ἐφ' ὅσον
κινδυνεύει τὸ δημόσιον συμφέρον ἢ ἀπειλοῦνται σπου-
δαίαι ζημίαι ἢ ἐπιβαρύνσεις τῶν ἀτόμων.

Ὁ Αὐστριακὸς Νόμος τῆς 30 Μαΐου 1869 ἄρθρ. 4 α,
ὁρίζει ὅτι ἀνήκουσιν εἰς τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ ἀκινήτου
ἐκτὸς περιεχόμενον ἐν τῷ ἀκινήτῳ ὑπόγειον καὶ ἐξ αὐ-
τοῦ ἀναβρύον ὕδωρ, οἱ δ' ἐρμηνεύονται φρονούντες ὅτι
ἐν τῇ ἐκφράσει ταύτῃ τοῦ νόμου δὲν γίνεται λόγος
καὶ περὶ τοῦ ὑπογείου ὕδατος ἀλλὰ τοῦ ἀναβρύοντος
τοιούτου ἐκ πηγῆς, διίστανται περὶ τῆς νομικῆς φύ-
σεως τοῦ ὑπογείου ὕδατος· ὁ Randa [9] εἶναι τῆς
γνώμης ἰγνώμη ἥτις, εἰρήσθω ἐν παρόδῳ εἶναι ἐντε-
λὴς ἀστήρικτος, μάλιστα διὰ τὸ Αὐστρ. Δ.) ὅτι σιω-
πῶντος τοῦ νόμου τὸ ὑπόγειον εἶναι res communis
omnium, ἥτοι, λέγει, res nullius· περαιτέρω δεχό-
μενος ὁ Randa ταῦτα, συμπεραίνει ὅτι εἰς οὐδένα πε-
ριορισμὸν ὑπόκειται ὁ ἐκβάλλων ὕδωρ ἐν τῷ ἰδίῳ ἢ
δαφει, εἰ μὴ ἀπὸ δουλείας τινός. Ὁ Peyrer [10]
τούναντίον ἐπειδόμενος εἰς τὴν γενικὴν διάταξιν τοῦ
ἄρθρ. 3 τοῦ μνησθέντος Αὐστρ. Ν. θεωρεῖ τὸ ὑπό-
γειον ὕδωρ δημόσιον κτῆμα (Oeffentliches Gut)· συ-
νεπῆς δὲ πρὸς τὴν γνώμην του, δέχεται ἐκ τοῦ

κὸν δίκαιον δὲν μεταβλήθῃ, ἄρθρ. 65 τοῦ Einführungs-
gesetz τῆς 18 Αὐγούστου 1896, Planck Bürgerl. R.
(1904) τόμ. VI σελ. 149, Dernburg Bürgerl. R. III
(1904) § 135.—[7] Τῆς 11 Ἰουλ. 1905 ἐν Senffert
Arch. LXII (N. dr. F. VII). 85.—[8] Τῆς 3 Ὀκτω-
βρίου 1884, Senffert Arch. XL. 181.—[9] Randa
Oesterr. Wasserrecht (1891) σ. 39, Eigent. σ. 70,
71.—[10] Peyrer Oesterr. Wasserrecht (1898) σελ.
145, 189 ἐπ. Ὁ Pineles σελ. 489 ἐπ. δέχεται ἐν
τῷ ἄρθρ. 4 α τοῦ Αὐστρ. Ν. περὶ λαμβανόμενον καὶ
τὸ ὑπόγειον,

Αὐστρ. τούτου νόμου συναγόμενον περιορισμὸν τινα
διὰ τὸ ὑπόγειον ὕδωρ ὅτι ἡ ἐκβολὴ τοιούτου ἐν τῷ
ἰδίῳ κτῆματι εἶναι ἐλευθέρη ὑποβαλλομένη μόνον εἰς
διοικητικὴν ἄδειαν ἐφ' ὅσον ἐπηρεάζει δικαιώματα
τρίτων ἢ ἀπὸ ἀπόψεως δημοσίου συμφέροντος.

29. Ἐπανερχόμενοι νῦν εἰς τὸ Ρ. Δ παρατηροῦμεν
ὅτι τοῦτο παρέχει μέσον τι, εἰ καὶ ἀτελεὲς ὡς ὡσοῦν,
δι' οὗ ὁ γείτων νὰ μὴ στερηθῇ τῶν ὑπογείων φλε-
βῶν δι' ἀνορύξεως ὕδατος ἐκ μέρους ἐτέρου ἐν τῷ ἰ-
δίῳ κτῆματι· πρόκειται περὶ τῆς ἐπιβαλλομένης κτῆ-
ματί τινι δουλείας τῆς μὴ ὑπαίρεσεως καὶ ἀποκοπῆς
τοῦ ὑπογείου ὕδατος (servitus aquae non intercipi-
endae nec praescidendae) [11] ἥτις δουλεία εἶναι
πραγματικὴ, ἀπαιτοῦσα συνεπῶς ὅπως τό τε δου-
λεῖον καὶ τὸ δεσπότην κτῆμα γειγνίσκωσιν ἀλλήλοις·
δύναται ὅμως ἀναμφιβολῶς νὰ συστηθῇ καὶ ὡς προ-
σωπικὴ τοῦ αὐτοῦ περιεχομένου δηλ. οὐχὶ ὑπὲρ ὥρι-
σμένου ἀκινήτου ἀλλ' ὑπὲρ προσώπου ὅτε περιττὴ ἡ
γειγνίσις.

Ἀντιθέτως πάλιν, δύναται τινὶ νὰ συστηθῇ δου-
λεία ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου ἀκινήτου πρὸς διερεύνησιν
καὶ ἀναζήτησιν ὕδατος ὑπογείου ἐν τῷ ἀκινήτῳ αὐ-
τοῦ (cedi potest, ut aquam quasere) [12] ἡ τοιαύτη
δουλεία μάλιστα ἀναφέρεται συνιστώμενη μετὰ τῆς
δουλείας ὑδραγωγείου [12], διότι ἀφανοῦς ἐστὶ ὄντος
τοῦ ὑπογείου ὕδατος, μόνῃ ἡ σύστασις δουλείας ὑδρα-
γωγείου ἀδύνατος· οὐδεμία ὅμως ἀμφιβολία ὅτι καὶ
αὐτοτελῶς μόνῃ ἡ δουλεία διερευνητικῆς καὶ ἀναζη-
τήσεως ὑπογείου ὕδατος δύναται νὰ συστηθῇ καὶ δι' ἣν
εἴτε ὡς προσωπικὴ εἴτε ὡς πραγματικὴ [13].

[Ἐπεται συνέχεια]

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Π. Δ. Γ. Βιτρινίτζαν.—Τὸ ἄρθρον 480, ὅπερ προ-
τίθησι τὴν ἐπὶ βίᾳ διανοχὴν ἐξάμηνον παράτασιν,
ἔπεται τοῦ ἄρθρου 479, τοῦ κανονίζοντος τὴν πρὸς ἀ-
νατροπὴν τριετίαν ἢ ἐξαμηνίαν. Ἀναγκαιῶς λοιπὸν ἡ
προσθήκη ἀναφέρεται καὶ εἰς τὰς δύο περιπτώσεις.
Περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου εἶχε γράψῃ ποτὲ, ἔν
δὲν ἀπατώμεθα, συνάδελφος ὁμων.—Τῷ ἐν τῇ δίκῃ ἀ-
πλῶ πληρεξουσίᾳ καὶ ἐκ τούτου καὶ ἀντικλήτῳ, κα-
λῶς κοινοποιοῦνται τὰ κατὰ τὴν δίκην δικόγραφα, ἐν
οἷς καὶ αἱ κατ' αὐτὴν ἀποφάσεις, μετὰ πλήρων ἀπο-
τελεσμάτων, ὧν ἐν ἡ διακοπῇ τῆς ἀνατροπῆς.

Δ. Ε. Δ. Λαμῶν.—Ἐν τῇ τετάρτῃ κληρονομικῇ
τάξει οὐδεμία διάκοις γίνεται μεταξὺ ἀμφιθαλῶν
καὶ ἑτεροθαλῶν θείων καὶ μοναδικῶς κατ' αὐτὴν κα-
νὼν ἰσχύει ὅτι ὁ ἐγγύτερος ἀποκλείει τὸν ἀπώτερον,
περίστασις μὴ ὑφισταμένη ἐν τῷ ὁματέρῳ θέματι,
διότι καὶ ὁ ἀμφιθαλὴς τοῦ πατρὸς ἀδελφὸς καὶ ὁ ἑτε-
ροθαλὴς τῆς μητρὸς ἀδελφὸς ἔχουσι τὸν αὐτὸν συγ-
γενικὸν βαθμὸν πρὸς τὸν κληρονομούμενον ἀνεψιόν. Ἡ
παρατήρησις ὁμων ὅτι ἐν τῇ Νεαρᾷ 118 ἐπικρατεῖ ἡ
ἐξ ἀίματος συγγένεια εἶναι ἀσήμαντος, τὸ μὲν διότι ἡ
ρήτρα τῆς Νεαρᾶς εἶναι σαφής, τὸ δὲ διότι καὶ οἱ ἀμ-
φιθαλεῖς καὶ ἑτεροθαλεῖς θεοὶ ἐξ ἀίματος συγγενεῖς
εἶναι πρὸς τὸν ἀνεψιόν.

[11] Ν. 21 (39.3) Ν. 45 pr. (8.1).

[12] Ν. 10 (8.3) Ν. 21 (8.5).

[13] Τοιαύτην ἀλλὰ νόμιμον δουλείαν ἔδε ἐν Νόμῳ
τῆς 10 Ἀπριλίου 1900 (καὶ ὁμοίους παλαιότερους
νόμους ΑΨΞΓ) τῆς 3 Ἀπριλίου 1889 καὶ ΒΟΔ' τῆς
30 Ἰουλίου 1892) ὑπὲρ τοῦ Δήμου Ἀθηναίων καὶ
τοῦ Δημοσίου,

ΘΗΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΣΤΟΣ ΑΘΑΝΑΤΩΝ

Συνδρομή ετησίαν δρα. 15. § Μετά δελτίου δρα. 20. § Καταχωρ. 6 αντί. λ. 50

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: Θ. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΑΝΑΤΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ

25 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1907

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νομολογία	Ἀρείου Πάγου	Πολιτική	(1906)
		Ποινική	(1907)
Νομολογία	Ἐφετερίου	Ἀθηνῶν	(1906)
		Πατρῶν	(1908)
		Ναυπλίου	(1906)
Νομικαὶ ὁχέσεις ἐπὶ τῶν ὑδάτων ὑπὲρ τοῦ ἐν Ἀθῆναις δικηγόρου Γεωρ. Α. Μπαλῆ. [συνέχεια καὶ τέλος].			

Δὲν συνοδεύεται ὑπὸ φύλλου Κώδικος

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ἀριθ. 543 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Πλοῖον.- κτήσις κυριότητος.- μεταβιβάσις.- διατυπώσεις.- τρίτοι.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἀρθροῦ 8 τοῦ ἀπὸ 15 Δεκεμβρίου 1836 Β. Δ. περὶ ἀστυνομίας τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας, ἰσχύον νόμου ἔχοντος, ἰδιοκτῆται ἑλληνικῶν ἐμπορικῶν πλοίων ἀναγνωρίζονται μόνον ὅσοι, ἐκπληρώσαντες τοὺς ὅρους τῶν ἀρθρ. 6 καὶ 12 τοῦ ἀπὸ 14 Νοεμβρίου 1836 Β. Δ., καταγράφαν ὡς τοιῦτοι εἰς τὸ νηολόγιον τοῦ ἀρμοδίου λιμένος καὶ εἰς τὸ ἔγγραφον τῆς ἰδιοκτησίας, ἢ διατύπωσης δὲ αὕτη ἀπαιτεῖται οὐ μόνον χάριν τοῦ δημοσίου συμφέροντος, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ, ἰδίως χάριν τῶν τρίτων, ἀπέναντι τῶν ὀπείων ἢ πώλησις, ἣν δὲν ἐπικυρώθησαν αἱ ἀνωτέρω διατυπώσεις, θεωρεῖται ὡς μὴ γενομένη καὶ δὲν δύναται νὰ βλάβῃ τούτους. Ἀλλ' ὡς ἀπέναντι τούτων τοιαύτη πώλησις δὲν δύναται νὰ ἀντιταχθῇ, οὕτω καὶ οἱ τρίτοι, τοιαύτην ἀτελεῖ πώλησιν, μηδὲν βλάπτουσιν αὐτοὺς καὶ θεωρουμένην ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς μὴ οὔσαν, δὲν δύναται ἄνευ συμφέροντος νὰ ἐπικαλεσθῶσιν. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅθεν τὸ δικάσαν ἐφετεῖον, ἀπορρίψαν τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἐνάγοντος, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οὗτος ἔπαυσεν ὡν ἰδιοκτῆτης τοῦ ἡσφαλισμένου πλοίου ἀπλῶς καὶ μόνον διότι εἶχε πωλήσει τοῦτο εἰς τὴν σύζυγόν του, ἐν ᾧ ἂν ἐτέρου δέχεται ὅτι δὲν εἶχον ἐπακολουθήσει αἱ διατυπώσεις τῶν ἀρθρῶν 6 καὶ 12 τοῦ ἀπὸ 14 Νοεμ. 1836 Β. Δ. ψευδῶς ἡρμήνευσεν τὸ ἀρθρον 8 τοῦ ἀπὸ 15 Δεκ. 1836, ἰσχύον νόμου ἔχοντος, Β. Διστάγματος καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, συμφώνως πρὸς τὸν σχετικὸν λόγον τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως (*).

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ἐν σελ. 56 XII 693 Ε. Α. Πρβλ. αὐτοὶ σημείωσιν καὶ παραπομπὰς εἰς σχετικὰ θέματα.

Ἀριθ. 544 (1906) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Ἀνακοπὴ διεκδικητικῇ ἐπὶ νομῆς. - μὴ ἀναφορὰ τρόπου κτήσεως. - προσβολὴ ἀγνοίας μαρτύρων ἐξ ἡλικίας. - ἀνεξέλεγκτον. - ἐπικληδὶς συντηρητικῶν μαρτυριῶν. - τρόπος προσδιορισμοῦ. - ἐπαγωγὴ ὅρκου μετὰ δόσιν δικαστικοῦ.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως ὅτι ἡ ἐπίδικος ἀνακοπὴ ἐτύγχανεν ἀπορριπτέα, καθόσον, ἐν ᾧ εἶναι διεκδικητικὴ δὲν ἀναφέρει τὸν τρόπον τῆς κτήσεως τῆς κυριότητος, διὰ δὲ τῶν προτάσεων δὲν ἠδύνατο νὰ βελτιωθῇ, ἀπορριπτέος ἐστὶ, διότι τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ἐξετίμησε ταύτην οὐχὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κυριότητος, ἀλλὰ τῆς νομῆς τοῦ ἀνακόπτοντος, ἥς δυνάμει ἠδύνατο ν' ἀνακόψῃ τὴν κατάσχασιν, κατὰ τὸ ἀρθρ. 235 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἐδέξατο καὶ τὸ ἐφετεῖον.

Ἐπειδὴ ὁ ἕτερος λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως ὅτι, προκειμένου περὶ τῆς ἐκτίμησεως τῶν καταθέσεων τῶν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου προταθέντων καὶ ἐξετασθέντων μαρτύρων ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἀποδείξεως, ἐν ᾧ ὁ αἰτῶν ἰσχυρίσθη ὅτι οἱ μάρτυρες ἦσαν νέοι τὴν ἡλικίαν καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχωσι γινῶσιν τῶν ἀποδεικτέων γεγονότων, ἐν τούτοις τὸ δικαστήριον δὲν ἔλαβε τὸν ἰσχυρισμὸν τούτου ὑπ' ὄψιν, ἀπορριπτέος ἐστὶ, διότι τοῦτο ἀνάγεται εἰς τὴν ἀξιοπιστίαν τοῦ μάρτυρος, ἣν δὲν ὀφείλει νὰ δικαιολογήσῃ τὸ δικαστήριον, διότι τυχὸν αὕτη ἀμφισβητεῖται.

Ἐπειδὴ ὁ ἕτερος λόγος ὅτι ἐν ᾧ ὁ αἰτῶν διὰ τῶν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ὑποβληθεισῶν προτάσεων τοῦ ἐξητήσατο νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψει πρὸς ἐκτίμησιν καὶ μαρτυρίαι συντηρητικῶς ληφθείσαι, ἃς ὁμῶς τὸ ἐφετεῖον οὐδὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν, ἀπορριπτέος ἐστὶν, ὡς ὅλως ἀορίστως ὑποβληθείς, καθ' ὅσον οὔτε τὸν δικαστὴν τὸν διεξαγαγόντα τὴν συντηρητικὴν πραγματογνωμοσύνην, οὔτε τὴν ἀπόφασιν τὴν ἐπιτρέψασαν ταύτην, οὔτε τὸν χρόνον τῆς διεξαγωγῆς μνημονεύει διὰ τῶν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου προτάσεων του, ἀλλως, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη ἔλαβεν ὑπ' ὄψει τὰ ὑποβληθέντα καὶ προσαχθέντα ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιόντος ἔγγραφα, ὁμολογίας καὶ τεκμήρια, ἐν αὐτοῖς δὲ συμπεριλαμβάνοντα βεβαίως καὶ αἱ τυχὸν συντηρητικῶς ληφθείσαι μαρτυρίαι.

Ἐπειδὴ ὁ ἕτερος λόγος ὅτι ἐν ᾧ ἐπύγχανεν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ὅρκον ἐπαχτὸν εἰς τὸν ἀντιδικόν του, ἀντὶ τοῦ ἀναπληρωτικοῦ, ἐν εἶχον ἐπιβάλλει τὸ πρωτοδικεῖον, ἐν τούτοις τὸ ἐφετεῖον ἐσιώπησεν ἐπὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ του τούτου, ἀπορριπτέος ἐστὶ,

καθ' όσον τὸ ἐφεταῖον δέχεται ὅτι ὁ ἐπιβληθεὶς ἀναπληρωτικὸς ὅρκος εἶχε δοθῇ ὑπὸ τοῦ διαδίκου, τούτου δὲ δεδομένου ὄντος, ἀφ' ἑτέρου δὲ παραδεξαμένου τοῦ ἐφεταίου ὅτι καλῶς εἶχεν ἐπιβληθῇ ἀναπληρωτικὸς ὅρκος, δὲν ὑπῆρχε περίπτωσις ἐπιβολῆς τοῦ ἐπακτοῦ, ὡς ἐκ τοῦ παραχθέντος ἀμαχῆτου νομίμου τεκμηρίου περὶ τοῦ δι' ὅρκου βεβαιωθέντος γεγονότος (ἄρθρ. 273 § 2 Πολ. Δικονομίας), ἡ σιωπὴ τοῦ ἐπομένως ἐπὶ ἰσχυρισμοῦ μὴ ἔχοντος νομικὴν ἐπιροήν, δὲν χορηγεῖ δικαίωμα πρὸς ἀναίρεσιν.

Ἀριθ. 545 (1906) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεσπαγίτης κ. Β. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Συγκώννευσις εἰρηνοδικείου. — δόσις ὅρκου ἐνώπιον. — Κοινότης ἐν Θεσσαλίᾳ. — ὅρκος. — ἀποδοχὴ καὶ δόσις. — ὑπὸ τινῶν. — διακρίσεις. — δόσις ὅρκου ἔγκυρος. — οὐ δυνατὴ νέα ἐκτίμησις.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ δύο πρακτικῶν ὁρκοδοσίας, ὁ ἐπιβληθεὶς εἰς τὴν Κοινότητα Καστανέας, διὰ τῆς προεκδοθείσης ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου, ὅρκος ἐδόθη συμφώνως πρὸς τὸ ταχθέν θέμα ὑπὸ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου, τοῦ ἀπαρτιζομένου ὑπὸ τοῦ προέδρου Γ. Μ^{***} καὶ τῶν μελῶν αὐτοῦ Χ. Π^{***}, Φ. Μ^{***}, Π. Α^{***} καὶ Β. Κ^{***} ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου Καλαμπάκας, εἰς ὃ συνεγενεύθη κατὰ τοὺς συμφώνους ἰσχυρισμοὺς τῶν διαδίκων, τὸ Εἰρηνοδικεῖον Καστανέας, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου εἶχεν ἡ προεκδοθεῖσα ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου διατάξει νὰ δοθῇ ὁ ὅρκος οὗτος τῇ 12 Αὐγούστου καὶ τῇ 14 Ὀκτωβρίου 1906.

Ἐπειδὴ, κατὰ τῆς ὑπὸ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου τῆς ἐκκαλοῦσης Κοινότητος γενομένης δηλώσεως περὶ ἀποδοχῆς τοῦ ὅρκου, δὲν ἡ προηγηθεῖσα ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου ἐπέβαλεν εἰς αὐτὴν, ἀπηύθυνεν ὁ ἐφεσιβλητὸς ἀντιρρήσεις, δι' ὧν ἐζήτησε νὰ μὴ ἐπιτραπῇ εἰς τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον νὰ δοθῇ ὑπ' αὐτοῦ ὁ ὅρκος, ἀλλ' ὑπὸ τῆς Κοινότητος, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἁρθρῶν 364—367 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἐπειδὴ ἀληθῶς μὲν, καθ' ὃ ἐκρίνεν ἡ προεκδοθεῖσα ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου, ὅταν ἐπάγεται ὁ ὅρκος εἰς κοινότητα, ἡ περὶ ἀποδοχῆς δήλωσις καὶ ἡ δόσις αὐτοῦ γίνεται κατὰ τὰς εἰδικῶς ὀριζούσας τὰ τῆς ὁρκοδοσίας τῶν Κοινοτήτων διατάξεις τῶν ἁρθρῶν 364—367 τῆς Πολ. Δικονομίας, καθ' ὃ ὁμοῦς ρητῶς ὀρίζει τὸ ἄρθρον 365, ἐὰν τὸ ἀντικείμενον τοῦ ὅρκου ἀποτελῶσι πράξεις εἴτε τῶν διοικούντων τὴν περιουσίαν τῶν κοινοτήτων φυσικῶν προσώπων, εἴτε τῶν νομίμων αὐτῶν ἀντιπροσώπων, καὶ τοιαῦται πράξεις πρόκειται διὰ τοῦ ἐπαγομένου ὅρκου νὰ βεβαιωθῶσιν, ἐγκύρως δίδεται οὗτος ὑπ' αὐτῶν, κατὰ τὸν γενικὸν κανόνα τοῦ ἁρθροῦ 351.

Ἐπειδὴ, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καθ' ὃ κρίνει τὸ δικαστήριον, τὰ γεγονότα ἅτινα ἐπρόκειτο διὰ τοῦ ἐπαχθέντος τῇ Κοινότητι Καστανέας ὅρκου νὰ βεβαιωθῶσιν, ἀποτελοῦσι πράξεις τῶν κατὰ τ' ἄρθρα 2 καὶ 13 τοῦ περὶ Κοινοτήτων Νόμου ΑΡΙ' τοῦ

1884 διοικούντων καὶ διαχειριζομένων τὴν περιουσίαν αὐτῶν μελῶν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου, διότι θέμα τοῦ ὅρκου, δὲν κατὰ τὴν προηγουμένην αἰτιολογίαν ἔδωκαν τὰ μέλη τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Καστανέας, ἦτο ἐὰν ἡ Κοινότης αὕτη διὰ πράξεων, ἃς μᾶλλον τὰ διοικούντα τὴν περιουσίαν αὐτῆς πρόσωπα ἐδικαιοῦντο νὰ ἐξασκήσωσι καὶ ἰδίως δι' ἐκμισθώσεως τοῦ δικαίωματος τῆς ὑλοτομίας ἢ τῆς ξυλεύσεως, ἢ ἄλλων παραπλησίων, εἶχε τὴν διανοίαν κυρίου νομὴν τῶν ἐπιδίκων δασῶν καὶ διετήρει ταύτην, καθ' ὃν χρόνον ὁ ἐφεσιβλητὸς ἐπεχείρησε νὰ διαταράξῃ αὐτὴν διὰ τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ τῆς Κοινότητος ἀναφερομένων πράξεων του. Ὅρθως ἄρα ἰσχυρίζεται ἡ Κοινότης ὅτι ἐγκύρως ὁ τοιοῦτον ἔχων ἀντικείμενον ὅρκος ἐδόθη ὑπὸ τῶν ἐπιτετραμμένων, κατὰ τὸν προειρημένον ΑΡΙ' Νόμον, τὴν διοίκησιν τῆς κοινοτικῆς περιουσίας μελῶν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου, οἵτινες ἰδίως ἑαυτῶν, ὡς τοιοῦτων, πράξεις ἐβεβαίωσαν, καὶ ἡ τοῦ ἐφεσιβλή-ἐνστασις ὅτι ὁ δοθεὶς τῇ 12 Αὐγούστου 1906 καὶ ἐπαναληφθεὶς τῇ 14 Ὀκτωβρίου ἰδίου ἔτους ὅρκος οὐδεμίαν ἔχουσι συνέπειαν, κατὰ τ' ἄρθρα 365—367 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ τε περὶ ἀποδοχῆς δήλωσις καὶ ἡ δόσις αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου ἐγένετο πλημμελῶς, χωρὶς νὰ τηρηθῶσιν οἱ οὐσιώδεις τύποι, οὓς ὀρίζει τὸ ἄρθρον 366, εἶναι ἀπορριπτέα, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ὡς ἀνυπόστατος.

Ἐπειδὴ, ἐὰν τὰ γεγονότα, ἅτινα διὰ τοῦ ἐπιβληθέντος εἰς τὴν Κοινότητα ὅρκου ἐβεβαιώθησαν, ἀποτελοῦσιν ἢ μὴ πράξεις τῶν ἀντιπροσώπων, ἢ διοικητῶν, ἢ τινῶν ἐκ τῶν ἰδίων μελῶν αὐτῆς, ἀπὸκειται εἰς τὸ ἐπιβαλὼν τὸν ὅρκον, ἢ μέλλον νὰ κρίνῃ περὶ τῶν συνεπειῶν αὐτοῦ, δικαστήριον νὰ ἐκτιμῇ, ἀνεξαρτήτως τῶν περὶ τούτου ἰσχυρισμῶν τῶν διαδίκων. Καὶ ἐὰν ἄρα δὲν ἰσχυρίσθῃ ρητῶς ἐν τῇ προηγουμένῃ συζητήσει ἡ ἐκκαλοῦσα Κοινότης ὅτι αἱ ἐν τῇ ἀγωγῇ αὐτῆς ἀναφερόμεναι πράξεις, αἱ τὴν διανοίαν κυρίου νομὴν αὐτῆς ἐμφαίνουσαι, ἐνηργήθησαν ὑπὸ τῶν διοικούντων κατὰ τὸν νόμον τὴν περιουσίαν αὐτῆς μελῶν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου, δὲν ἔπεται ἐκ τούτου ὅτι δὲν δικαιούται τὸ δικαστήριον νὰ κρίνῃ ὅτι αἱ πράξεις αὗται, καθ' ὃ διὰ τοῦ δοθέντος ὅρκου ἐβεβαιώθησαν, πρέπει νὰ λογισθῶσιν ὡς ἀτομικαὶ αὐτῶν πράξεις καὶ ὅτι ἐγκύρως ὁ ὅρκος οὗτος, τοιοῦτον ἔχων θέμα, ἐδόθη ὑπ' αὐτῶν, καὶ αἱ περὶ τοῦ ἐναντίου ἀντιρρήσεις τοῦ ἐφεσιβλήτου, αἱ εἰς τὸ κύρος τοῦ δοθέντος ὅρκου ἀναγόμεναι, εἶναι ὡς ἀνυπόστατοι ἀπορριπτέαι.

Ἐπειδὴ διὰ τοῦ δοθέντος ὑπὸ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου ὅρκου ἐπρόκειτο νὰ βεβαιωθῶσι καὶ ἐβεβαιώθησαν πράξεις νομῆς, ὑπὸ τῶν διοικούντων κατὰ νόμον τὴν περιουσίαν τῆς Κοινότητος προσώπων ἐνηργηθεῖσαι, οὐδὲν ἄρα σημαίνει ἂν αἱ διὰ τοῦ ὅρκου βεβαιωθεῖσαι ἐπεχειρήθησαν ὑπὸ τῶν ὀρισθέντων, ὑπὸ τὴν ιδιότητα αὐτῶν ὡς μελῶν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου, ἢ ὑπὸ τῶν προκατόχων αὐτῶν, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ ἐφεσιβλητὸς, καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ λόγου τούτου στηριζομένη ἐνστασις αὐτοῦ περὶ ἀκυρότητος δοθέντος ὅρκου ἐλέγχεται ἀνυπόστατος.

Ἐπειδὴ ἀπορριπτομένων, κατὰ τὰ ἐν ταῖς προη-

(*) Μετὰ τὴν ἐν σελ. 570 ΣΥΝ 41 Α. Π.

γουμεναις σχέφειν ἐκτεθέντα, τῶν ἀντιρρήσεων ἃς ἐπάγει κατὰ τοῦ κύρους τοῦ δοθέντος ὑπὸ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου τῆς Κοινότητος Καστανέας ὄρκου, λογίζεται οὗτος ὡς καλῶς καὶ συμφῶνως πρὸς τὸν νόμον δοθείς, ἐπιφέρων, ὡς τοιοῦτος, τὰς τοῦ ἄρθρου 357 τῆς Πολ. Δικονομίας συνεκείας, καὶ ὡς ἀπαράδεκτος εἶναι ἀπορριπτέα ἢ τοῦ ἐφεσιδλήτου ἐπικουρική αἴτησις, ἢ ἀντικείμενον ἔχουσα τὴν ἀναθεώρησιν τῆς προεκδοθείσης ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου καὶ τὴν ἐκ νέου ἐκτίμησιν τῶν ἐκτιμηθεῖσων ἤδη ὑπ' αὐτοῦ ἀποδείξω, εἰς ἣν ἄλλως ἐμμένει ὡς καλῶς γενομένην.

ΠΟΙΝΙΚΗ

Ἀριθ. 81 (1907) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΝΙΑΞ

Συνέδρος.— πρόεδρος εἰσαγγελεύσας.— οὐ κακὴ σύνθεσις ἀλλὰ λόγος ἐξαίρεσεως.— διακοπὴ συνεδριάσεως.— παρτάσις διακοπῆς.— πρότασις ἀναβολῆς ἐπὶ ἐκκρεμότητι ἀναρρέσεως.— ἀναπλήρωσις εἰσαγγελέως ὑπὸ παρόδρου ἢ δικηγόρου.— πρόεδρος.— διευθυνσις συνεδριάσεως.— δόσις καὶ ἀφαίρεσις λόγου.— προσφύγῃ δικαστηρίῳ.— ἔλλειψις ἀκροάσεως.— περιστάσις.— ὑποβόλῃ ὠρισμένης αἰτήσεως ἐντὸς ὁρίων δικαιώματος.— ἀδύνατος παρατήρησις εἰσαγγελεῖ.— μὴ ἀπάντησις μάρτυρος ἐνόρκῳ.— ἔγγραφα παραδοτέα ἐνόρκῳις.— ποῖαι ἐξαιρούμεναι καταθέσεις.— κατάθεσις κατηγορουμένου ἐν ἄλλῃ δίκῃ.— ζητήματα.— ρητὴ πρότασις κατηγορουμένου.— κατάθεσις ἐπὶ ἀνθρωποκτονίας ἐκ προμελέτης.— κατάθεσις καὶ ἐπὶ τοῖς ἀνθρωποκτόνῳις τραυματισμοῖς.— προδικαστικὴ κρίτησις ἀπὸ ἐνυλικιώσεως.

Ἐπειδὴ ὁ εἰς κακὴν σύνθεσιν τοῦ δικαστηρίου, ἐπὶ λόγῳ ὅτι ἔλαβε μέρος ὡς πρόεδρος τῶν συνεδρῶν ὁ εἰσαγγελεύσας ἐν τῇ δίκῃ καὶ ὡς τοιοῦτος ὑπογράψας τὸ ἐγκλητήριον ἐφέτης Τ.Α^{***}, στηρι-

(*) Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρ. Πάγου συζήτησιν, ὁ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελεὺς κ. Δ. Τσιβανόπουλος ἐλεξε ἰσχυρῶς :

«Κατὰ τὸ ἄρθρον 458 ἰδαφ. 7 λόγος ἀναιρέσεως ὑπάρχει ἐάν ἐναντίον τῶν διὰ τῶν ἄρθρων 394, 395, 401, 420, 425, 448—452 διαταγμένων, οἱ δικασταὶ δὲν ἠθέλησαν νὰ δώσουν ἀκρόασιν. Ὡς λόγος δ' ἀναιρέσεως προτείνεται ὅτι, ἐνῷ ὁ συνήγορος τοῦ κατηγορουμένου ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν πρόεδρον νὰ μὴ ἐπιτραπῇ εἰς τὸν εἰσαγγελέα νὰ ἐξελέγχῃ τὸν μάρτυρα καὶ νὰ κανονισθῶσιν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τὰ δικαιώματα τῶν διαδίκων, ὁ πρόεδρος ἀφῆρεσε τὸν λόγον καὶ οὐδεμίαν ἐδόθη ἀπάντησις ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου.

«Ὁ νόμος διὰ τοῦ ἄρθρου 388 ὁρίζει ὅτι ὁ πρόεδρος ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ τὴν ὑποχρέωσιν ν' ἀπειρήσῃ ἀπὸ τὸν μάρτυρα ὅλας τὰς διασαφήσεις, τὰς δὲ ποίας φρονεῖ ἀναγκαίας καὶ ὠφελίμους πρὸς ἔρευναν καὶ διασαφήσιν τῆς ἀληθείας. Τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἔχουν ὁ εἰσαγγελεὺς, οἱ δικασταὶ, ὁ ἰδιώτης κατήγορος καὶ ὁ πολιτικὸς ἐνάγων. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 386 ὁ κατηγορούμενος καὶ ὁ συνήγορός του ἔχουν τὸ δικαίωμα 1) νὰ ἀπαγγέλλωσι κατὰ τοῦ μάρτυρος αὐτοῦ ἢ κατὰ τῶν μαρτυριῶν του πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ ὁρίσῃ ἀκριβέστερον τὸ ἀξιώπιστον αὐτῶν καὶ συντελεῖαι πρὸς ὑπερέσπισίν του, 2) ν' ἀποτείνωσιν ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸν μάρτυρα ὅλας τὰς πρὸς τὸν σκοπὸν

ζόμενος λόγος ἀναιρέσεως, ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμος, καθὼ ἀναληθὴς ἐλεγχόμενος ἐκ τοῦ προσαγομένου ἐν τῇ δικογραφίᾳ ὑπ' ἀριθ. 5934 (1906) ἐγκλητηρίου, ὅπερ ὑπογεγραμμένον ἐστὶν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ παρ' ἐφέταις εἰσαγγελέως, καὶ καθόσον καὶ ἀληθεύων ὁ λόγος οὗτος δὲν ἀποτελεῖ κακὴν τοῦ δικαστηρίου συγκρότησιν, ἀλλὰ δύναται νὰ δώσῃ χώραν εἰς ἐξάφρεσιν, μὴ πῶ ἐν καιρῷ προβληθεῖσαν, ἐν προκειμένῳ, οὔτε ὑπὸ τοῦ δικασσαντος δικαστοῦ, οὔτε ὑπὸ τῶν ἀναιρεσιόντων (*).

Ἐπειδὴ βεβαιουμένη ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς δίκης ὅτι κατὰ τὴν γενομένην τὸν τοῦ προέδρου τῶν συνεδρῶν τὴν ἐσπέραν τῆς 22 Νοεμβρίου 1906 διακοπὴν τῆς συζήτησεως τῆς ὑποθέσεως καὶ τὸν ὑπ' αὐτοῦ προσδιορισμὸν τῆς ὥρας τῆς ἐπαναλή-

ἀναγκαίας ἐρωτήσεις. Κατὰ ταῦτα ἐπομένως, ἐν τῷ νόμῳ ἀναγραφόμενα, δὲν ὑπῆρχεν ἀνάγκη τὸ δικαστήριον δι' ἀποφάσεώς του νὰ ἐπαναλάβῃ τὸν ὁρισμὸν τοῦ νόμου. Πρὸς ὑπαρξιν τοῦ λόγου τῆς ἀναιρέσεως κατὰ τὸ ἰδαφ. 7 τοῦ ἄρθρου 458 ἀπαιτεῖται ν' ἀποδεικνύηται ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως ὅτι ὑπὸ τῶν διαδίκων ὑπεβλήθησαν εἰς τὸ δικαστήριον ρητῶς διατετυπωμέναι προτάσεις καὶ αἰτήσεις, πτηριζόμεναι ἐπὶ τῶν προσυκόντων αὐτοῖς δικαιωμάτων κατὰ τὰ ἀνωτέρω παρατεθειμένα ἄρθρα, καὶ ὅτι αὐταὶ δὲν ἐλήφθησαν τὸ παράπαν ὑπ' ὁψιν. Ἀποφ. 15 καὶ 118 τοῦ 1890 καὶ 99 τοῦ 1895. Ὡς τοιαῦται προτάσεις δὲν ἐκλαμβάνονται αἱ παρατηρήσεις, δι' ὧν ἀπλῶς προκαλεῖ τις τῶν διαδίκων τὴν προσοχὴν τοῦ δικαστηρίου ἐπὶ τινος θέματος. Ἀποφ. 34 τοῦ 1882. Προϋπόθεσις τοῦ λόγου τούτου τῆς ἀναιρέσεως εἶναι ὁδῶς παρελείφθη ἀπόφασις, νὰ ἐξετασθῇ ἐάν ἡ αἰτήσις τοῦ κατηγορουμένου ἢ τοῦ εἰσαγγελέως ὑπῆρχετο εἰς τὰ προσήκοντα αὐτοῖς κατὰ τὸν νόμον δικαιώματα, καὶ εἶναι ἀδιάφορον ἐάν ὁ νόμος ἀπειλῇ ἀκυρότητα διὰ τὴν ἔλλειψιν τούτων. Ἀπαιτεῖται λέγει ὁ Helie ἀριθ. 3347 ἡ πρότασις νὰ ᾖ ρητὴ καὶ ὠρισμένη καὶ ν' ἀφορᾷ εἰς ἐξέσκησιν δικαιώματος χορηγούμενου ὑπὸ τοῦ νόμου.

Ἄλλο σύστημα ἴσχυεν ἐν Γαλλίᾳ πρὸ τοῦ νέου κώδικος τοῦ περὶ λαθόντος ἐν ταῖς διατάξεσιν τοῦ τῆν τοῦ ἄρθρου 408 ὁμοίαν πρὸς τὴν τοῦ ἰδιοῦ μας. Κατὰ τὸ σύστημα ἐκεῖνο ὅποιαδήποτε καὶ ἂν ἦτο ἡ αἴτησις τοῦ κατηγορουμένου ἢ τοῦ εἰσαγγελέως, ἡ παράλειψις τῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου ἔδιδε χώραν εἰς ἀναιρέσιν. Ἡ αἰτιολογικὴ ὁμως ἔκθεσις ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον 408 ἰδ. 6 διελάμβανε τὰ ἐξῆς εὑπὸ τοιοῦτο σύστημα ἦτο εὐκολον, καθὼς ἕκαστος τὸ ἐν νοεῖ, νὰ πλάττῃ τις λόγους ἀναιρέσεως ἐπ' ἄπειρον, καὶ νὰ ἐπιφορτίξῃ τὸ ἀνώτατον δικαστήριον μὲ αἰτήσεις ἀναιρέσεων τόσῳ πολυαριθμούς, ὅσῳ καὶ ἀνυποστάτους. Ὁ νεώτερος νομοθέτης ἀπέφυγε τὸν σκόπελον τοῦτον, ὑποχρώσας τὸν δικαστὴν νὰ ἀποφαίνηται μόνον, ὅταν ἡ αἴτησις τοῦ κατηγορουμένου ἢ

(*) Ἡ ἀπόφασις ἀποφαίνεται καὶ δὴ ὀρθῶς μόνον ὅτι δὲν ὑπάρχει κακὴ σύνθεσις καὶ ὅτι μόνον περὶ ἐξαιρέσεως ἡδύνατο γενέσθαι λόγος, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ ἐκληφθῇ ὡς διχομνήν ὅτι καὶ πράγματι ἡ υποβαλλομένη περίστασις ἀποτελεῖ λόγον ἐξαιρέσεως βάσιμον, διότι περὶ τούτου δὲν τῇ ἐδόθη ἀφορμὴ νὰ ἀποφανθῇ. Ἐκ τοῦ ἐναντίου, ὑπομιμνήσκωμεν τὴν ἐν σελ. 182 ΧVII 148 Α. Π., ἥτις ἐδέξατο ὅτι δὲν ἀποτελεῖ λόγον ἐξαιρέσεως τοῦ δικαστοῦ ἡ τυχὼν ὑπ' αὐτοῦ ὑπογραφή τοῦ κατηγορητηρίου.

ψεως, κατόπιν δηλώσεως δύο ενόρκων περί της ανάγκης μεγαλειτέρου χρόνου διακοπής, ένεκα κοινώσεως, ο πρόεδρος εκάλεσε τους ενόρκους και συνέδρους παραχρήμα και ανήγγειλεν ότι διακόπτει την συνεδρίασιν μέχρι της 9 ώρας π. μ. της επαύριον, ουδεμία συντρέχει περίπτωσης μη άδιακόπου παρουσίας των δικαστών κατά πάσας τας έπ' ακροατηρίου συζητήσεις, αφού, κατά τα πρακτικά, παρουσιάζ πάντων των μελών του δικαστηρίου των ενόρκων και συνέδρων έγγενετο ή διακοπή της συζήτησεως, ουδεμία δέ κατά τον χρόνον ταύτης έγγενετο έν τω ακροατηρίω συζητήσεις της έκδικαζομένης υποθέσεως, της διακοπής δέ της συνεδριάσεως περιλαμβανομένης μεταξύ των εις την δικαιοδοσίαν του προέδρου αποκλειστικώς ανηκόντων κατά

την διεύθυνσιν της δίκης μέτρων και μη αποτελούσης πράξιν τινα συζητήσεως έπ' ακροατηρίου, της δέ παραβάσεως, της αναγραφούσης τού τοιούτου του προέδρου δικαίωμα διατάξεως του άρθρου 445 Πν. Δικονομίας, μη περιλαμβανομένης μεταξύ των λόγων αναίρέσεως του άρθρου 458 Ποιν. Δικον. ουδ' επί ποινή ακυρότητος αναγραφουμένης, ο επί του εναντίου εις την διάταξιν του άρθρου 16 του άρθρου τούτου στηριζόμενος λόγος αναίρέσεως, απορριπτεός έστιν, ως μη βάσιμος (*).

Έπειδή, αποφανθέντος του δικαστηρίου των συνέδρων διά της υπ' αριθ. 69 αποφασεώς του επί της υποβληθείσης αύτω περί άναβολής της δίκης, ένεκα της γενομένης κατά του περί παραπομπής βουλεύματος αναίρέσεως αίτήσεως των ανααιρεσιών-

του εισαγγελέως τείνη εις την εξάσκησιν νομίμου δικαϊώματος». Dalloz cassation No 1492. "Όθεν κατά ταύτα επέρχεται αίαιρέσις και έν έξηγήθη ή τρησις διατυπώσεως μη διατασσομένης επί ποινή ακυρότητος, όταν τού δικαστηρίου παρέλπει ν' αποφανθί, έν δέ άπεφάνθη, λόγος αναίρέσεως υπάρχει, έν διά της αποφάσεως παρεβιάσθη διάταξις τις, επί ποινή κυριότητος τεθείσα. "Ο νόμος υποχρεώνων τους δικαστάς νά αποφαινώνται έφ' όλων των παρεμπιπτούσων τοιούτων αίτήσεων, καθίστησιν άδύνατον την άρνησιν της δικαιοσύνης, διότι και άπλή παράλειψις της απαντήσεως έπιφέρει την άκύρωσιν της κυρίας αποφάσεως. "Ο δικαστής άλλως υπερβαίνει την έξουσίαν του και φαίνεται μερολήπτης άπέναντι του κατηγορουμένου ή του εισαγγελέως, άρνούμενος ν' αποφανθί επί αίτήσεως τεινούσης εις την εξάσκησιν νομίμου δικαϊώματος. "Όταν όμως ο δικαστής αποφανθί καθ' ολονδήποτε τρόπον επί της αίτήσεως, δεχόμενος ή απορρίπτων αύτην, ή απόφασις δέν προσβάλλεται διά λόγου αναίρέσεως κατά τού άρθρου 458 έδ. 7. Ούτω, κατά τον Dalloz, ή υποχρέωσις ή επιβάλλομένη εις τον δικαστήν νά αποφανήται έφ' όλων των αίτήσεων των τεινουσών εις εξάσκησιν δικαϊώματος έγγωμένου υπό του νόμου πρέπει νά εκλαμβάνηται υπό την έννοιαν ότι ο δικαστής είναι έλεύθερος νά δεχθί ή απορρίψι την αίτησιν, άρκεί νά δικαιολογή την απόφασιν του, κατά τόν αυτόν δέ Dalloz αριθ. 1500 απαιτείται ρητή απότασις και ουχι άπλάι παρατηρήσεις. "Αλλ' επί του προκειμένου ως έξάγεται εκ των πρακτικών, ουδεμία πρότασις αναγομένη εις εξάσκησιν δικαϊώματος υπεβλήθη υπό του συνηγόρου, άλλ' έξηγήθη παρά του δικαστηρίου νά τιμωρήσιν τον παρεκρεπόμενον δέθεν κατά τας έρωτήσεις του πρds τον μάρτυρα εισαγγελέα. Τούτο όμως ουχι μόνον δέν είναι εξάσκησις δικαϊώματος άλλά και πειθαρχικόν παράπτωμα ως έχαρακτήρισε τούτο ο πορά τοίς έν Πάτραις έφέταις εισαγγελέως. Καί περί τούτου μόν θέλω διμυλήσει κατόπιν, ήδη δέ λέγω ότι ουτε ο πρόεδρος ουτε τού δικαστηρίου έδικαιοούντο νά υποβάλλωσι τον εισαγγελέα εις λογοκρισίαν, και νά παραγνωρίζωσιν ούτω την ανεξαρτησίαν του χαρακτήρος και των καθηκόντων αυτού, έτι δέ μάλλον δέν έδικαιοούτο ο συνηγόρος νά ζητήσιν παρά τού δικαστηρίου νά πράξί, τι δέν έδικαιοούτο νά πράξί. "Η ανεξαρτησία του εισαγγελέως είναι έγγύησις της δημοσίας τάξεως και της καλής διαχειρίσεως της δικαιοσύνης, τού Ακυρωτικόν δέ της Γαλλίας έλαβε πόνοιον έν πάση περιπτώσει νά διακηρύξί την ανεξαρτησίαν ταύτην, και νά αναίρέσιν επί υπερβάσει καθηκόντων διας τας δικαστικάς πράξεις, αίτινες ή-

θελον περιλαμβάνει μομφήν κατά της διαγωγής του εισαγγελέως, έστω και έν τω αιτιολογικώ μόνον. Πάντοτε λέγει ο Dupin, διατηρήθη ή ανεξαρτησία της εισαγγελικής άρχής, ανσφέρει δέ παραβιάσιν της άρχής ταύτης υπό του πταισματοδίκου άπέναντι δημοσίον κατηγορού και την γενομένην επί τούτω αναίρεσιν, λέγων ότι και έν τή έλαχίστη ταύτη δικαιοδοσίά έδρεύει τού μεγαλειον της δικαιοσύνης, όπερ ποέπει νά επιβάλλη εις πάντας σεδασμόν. Τό Ακυρωτικόν της Γαλλίας ιδίως δι' αποφάσεως της 5 Αυγούστου 1886 έκρινεν ότι απόφασις δικαστική περιλαμβάνει υπερβάσιν έξουσίας και πρέπει ν' αναίρηται δδδ τας αιτιολογίας της κατ' αίτησιν του εισαγγελέως παρά τω Αρείω Πάγω, όταν, έστω και έν ταις αιτιολογίαις αύτης, περιλαμβάνη μομφήν κατά των π.άξεων ή παραλείψων της εισαγγελικής άρχής (Dalloz No 216). "Ο πρόεδρος πρds τον εισαγγελέα είναι ίσος πρds Ισον (αριθ. 224 "Οργανισμού των Δικαστηρίων). λέγει ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου κ. Παπαδιαμαντόπουλος και ουδέτερος έχει κατά του έτέρου πειθαρχικήν ή και άπλών παροστήσεων έξουσίαν, κατά ρητήν δέ διάταξιν του άρθρου 116 του "Οργανισμού των Δικαστηρίων δέν δύνανται τά δικαστήρια, έπομένως και ο πρόεδρος, νά διακόπτωσιν αύτον αγορεύοντα ή νά αφαιρώσι τον δοθέντα λόγον, διότι τούτο άποδοκιμασίας τόπος είναι.

"Εκτός δέ της ρητής διατάξεως του άρθρου 116 του "Οργανισμού των Δικαστηρίων, ο πρόεδρος ήδύνετο νά αφαιρέσιν τον λόγον τω συνηγόρω και κατά τού άρθρου 876 Ποιν. Δικονομίας. Κατά τού άρθρον τούτο ο πρόεδρος ένθυμίζει τους συνηγόρους νά μη λέγωσι τι αντίβαινον εις την συνειδήσιν των και εις τού πρds τους νόμους όφειλόμενον σέβας, και νά φυλάττωσι την προσήκουσαν κοσμιότητα και μετριότητα των εκφράσεων, δέν είναι δέ λόγος αναίρέσεως διότι ο πρόεδρος των συνέδρων, ως άποδεικνύεται εκ των της συνεδριάσεως πρακτικών, άφήρεσε τον λόγον εκ του συνηγόρου των κατηγορουμένων, καθόσον ούτος παρεβιράπη του καθήκοντός του κατά παρέδωσιν του

(*) "Η παράτασις της διακοπής επί πλέον δέν άποτελεί ολανθήποτε έπ' ακροατηρίου συζήτησιν (άλλ' εκ του εναντίου έλλειψιν τοιαύτης), ώστε ν' απαιτηται ή κατ' αύτην άδιάπτωτος παρουσία των μελών του δικαστηρίου. Τάχα εάν τις των ενόρκων καταλαμβάνετο από έξαιρετικήν παροδικήν νόσον, οίν έντερικώς ένοχλήσεις, και δέν ήτο δυνατόν νά προσέλθη κατά την προσδιορισθείσαν ώραν της επαναλήψεως, δέν ήτο δυνατόν νά παραταθί ένεκα της άπουσίας του ή συνεδριάσεως διά την επαύριον ; Βεβαίως ναι.

των, και ἀπορρίψαντος τὴν τοιαύτην αἴτησιν ἐκ τοῦ ὀρθοῦ καὶ νομίμου λόγου ὅτι ἡ ἀναίρεσις κατὰ βουλευμάτων δὲν ἀνατέλλει τὴν εἰσαγωγὴν τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ ἀκροατήριον, μὴ ἀναγραφομένου ἐν τῷ νόμῳ τοιοῦτου ἀνασταλτικοῦ ἀποτελέσματος ὡς πρὸς τὴν κατὰ βουλευμάτων ἀναίρεσιν, ἐδόθη ὅθεν εἰς τὴν τοιαύτην τῶν ἀναιρεσιόντων αἴτησιν ἀκρόασις ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου· μὴ ἀναγραφομένης δὲ ἄλλως τῆς παραδόσεως τοῦ τοιοῦτου τῆς διαδικασίας τύπου ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος καὶ μὴ περιλαμβανομένου μεταξὺ τῶν λοιπῶν ἐν ἄρθρῳ 458 Ποιν. Δικον. λόγων ἀναιρέσεως, ὁ ἐπὶ τοῦ ἐναντίου στηριζόμενος τοιοῦτος πρὸς ἀναίρεσιν λόγος, ἀπορριπτός καθίσταται, ὡς μὴ βάσιμος (*).

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἁρθρου 51 τοῦ

ἁρθρου 164 τοῦ Δικαστικοῦ Ὁργανισμοῦ καὶ 376 Ποινικῆς Δικονομίας, καὶ οὐχὶ καθόσον ἀφορᾷ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν κατηγορουμένων. Οὕτω ὁ πρόεδρος ἐνήργησεν ἐντὸς τοῦ δικαιώματός του καὶ παραβίασις τοῦ νόμου δὲν ἐγένετο (ἀποφ. 37 τοῦ 1870). Ἀναντιρρήτως κύριοι τὸ δικαίωμα τῆς ὑπερασπίσεως εἶναι ἱερῶν. Οἱ δικηγόροι ἔχουσι τὸ ἀναμφισβήτητον δικαίωμα νὰ ὑπερασπίζωσιν ἐλευθέρως τοὺς κατηγορουμένους, ἡ δὲ ἐλευθέρω ὑπεράσπισις πρέπει πάντοτε νὰ διατηρῆται ἐν τῷ συμφέροντι τῶν κατηγορουμένων, ἀπειλουμένων ὑπὸ ποινῶν, καὶ ἐν τῷ συμφέροντι αὐτῆς τῆς δικαιοσύνης, ἐνδιαφερομένης νὰ φωτισθῇ ἐντελῶς πρὶν ἡ ἀποφασίσῃ. Ἡ ὑπεράσπισις περιβάλλεται διπλοῦν χαρακτῆρα· ἀπέναντι τῶν κατηγορουμένων εἶναι δικαίωμα, τὸ ὁποῖον αὐτὴ ἐξασκεῖ ἐλευθέρως· καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν συζητήσεων καὶ μέρους τῆς ἀποφάσεως, ἀπέναντι δὲ τῆς δικαιοσύνης εἶναι μέσον πληρωφοριῶν, μία τῶν πηγῶν τῆς ἀληθείας, τύπος οὐτιώδους τῆς Δικονομίας. Αὕτη ἰδούθη πρὸς τὸ συμφέρον τῶν κατηγορουμένων, δ' αὖ νὰ δύνανται οὕτοι νὰ προτείνωσιν ὅλας τὰς ἐνστάσεις, ὅλας τὰς δικαιολογίας, ὅλα τὰ ἐπιχειρήματα πρακτικὰ καὶ νομικὰ, ἅτινα ἀνήκουσιν εἰς αὐτὴν καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς κοινωνίας, διότι ἡ πρώτη ἀνάγκη τῆς κοινωνίας εἶναι ἡ δικαιοσύνη, καὶ δὲν ὑπάρχει δικαιοσύνη ὅπου ἡ ὑπεράσπισις δὲν εἶναι ἀκεραία, διότι δὲν ὑπάρχει βεβαιότης τῆς ἀληθείας. Ἡ ὑπεράσπισις δὲν εἶναι ὀλιγώτερον ἀναγκαία εἰς τὸν δικαστὴν παρὰ εἰς τὸν κατηγορούμενον αὐτόν. Ἀλλὰ τὸ δικαίωμα τῆς ὑπερασπίσεως δὲν ἐπιφέρει τὸ δικαίωμα τῆς προσβολῆς. Καὶ τοῦτο ὁμῶς δὲν πρέπει νὰ ἐννοηθῇ κατ' ἀπόλυτον τρόπον, διότι ἐὰν ἡ ὑπεράσπισις δὲν ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ λέγῃ πᾶν ὅ,τι εἶναι ὠφέλιμον εἰς αὐτὴν, ποῦ δύναται νὰ εὐρίσκηται ἡ ἀντίρρησης τῆς συζητήσεως; Μήπως εἰς τὰς ἐναντίας βεβαιώσεις, εἰς τὰς αἰφνιδίας ἀρνήσεις, αἵτινες συγκροτοῦνται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀκροατηρίου, δὲν ἀναλαμβάνει ἡ ἀλήθεια; Λοιπὸν ἐν τῇ ἀλλῇ ταύτῃ τῶν δύο διαδίκων ποῦ ἐκπνέει ἡ ἀντίκρουσις, πόθεν ἀρχίζει ἡ προσβολή; Πῶς δύναται νὰ ἐννοηθῇ ὅτι ὀφείλει τις ἐν τῷ κύκλῳ τῶν ἁρθρῶν τῆς Ποιν. Δικονομίας νὰ μάχῃται ἄνευ ἐπιθέσεως, νὰ ἀπωθῇ τὰ κτυπήματα χωρὶς οὐδὲν νὰ ἐπιφέρῃ; Ἀλλ' ἡ ἐννοια τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἀκυρωτικοῦ τῆς Γαλλίας τῆς 7ης Ἀπριλίου 1860 εἶναι ὅτι ἡ προσβολὴ πρέπει ἰδιαιτέρως νὰ ἀπαγορεύηται εἰς τοὺς συνηγούρους, ὅταν αὕτη ἀπειθύνεται κατὰ τοῦ εἰσαγγελέως, ὅτι

ὑπὸ στοιχ. ΒΚΗ' περὶ δικαστηρίου Κακούργιοδίων Νόμου τοῦ 1892, διὰ τούτου κατηργήθησαν μόνον τ' ἄρθρα 34-80 τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, οὐχὶ δὲ καὶ αἱ περὶ ἀναπληρώσεως τῶν εἰσαγγελέων διατάξεις τῶν ἁρθρῶν 27 καὶ 278 αὐτοῦ, αἵτινες καὶ ἤδη διατελοῦσιν ἐν ἰσχύϊ, κατὰ ταύτας δὲ, πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ εἰσαγγελέως, τὰ δικαστήρια ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ προσλαμβάνωσιν εἰς τὴν συνεδρίαν κατ' ἐπικουρίαν καὶ δικηγόρους. Ἐν προκειμένῳ δὲ, ἀφοῦ, κατὰ τὰ πρακτικὰ τῆς δίκης, ὁ νόμιμος καὶ ἄνευ κωλύματός τινος ἀναπληρωτὴς τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἐφετῶν ἀντεισαγγελεὺς παρ' ἐφέταις, ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τοῦ ἁνω ΒΚΗ' Νόμου ἐκπληρῶν παρὰ κακούργιοδικαίς καθήκοντα δημοσίου κατηγοροῦ, νομίμως,

δύνανται ἐν τῇ συζητήσει ν' ἀντιτάξωσι μετὰ πλήρους εὐρύτητος εἰς τὰ ἐπιχειρήματα τῆς κατηγορίας τὰ ἐναντία ἐπιχειρήματα, ἀλλὰ δὲν τοῖς ἐπιτρέπεται ποσῶς νὰ αἰτιῶνται τὸν εἰσαγγελέα, νὰ γίνωνται κριταὶ τῆς διαγωγῆς του, νὰ ἐπικρίνωσι τὰς πράξεις καὶ τοὺς λόγους του καὶ νὰ ἐπιρρίπτωσι μομφὴν κατὰ τῶν πράξεών του. Ἰδοὺ ἡ αἰτιολογία τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἀκυρωτικοῦ. «Ἐπειδὴ τὸ δικαίωμα τῆς ὑπερασπίσεως δὲν ἐπιφέρει τὸ δικαίωμα τῆς προσβολῆς, τοιαύτη δὲ δὲν εἶναι ἐκείνη, ἥτις καταξέταξι τὰ ἐπιχειρήματα, ἀλλ' ἐκείνη, ἥτις αἰτιᾶται τὸ πρόσωπον· εἶναι ἡ ἐπὶ κρίσις τῆς διαγωγῆς τοῦ εἰσαγγελέως, εἶναι ἡ μομφὴ ἡ ἐπιρριπτομένη κατὰ τῶν πράξεών του, οὕτω δὲ ἐξηγουμένη ἡ τεθεῖσα διάκρισις ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως δὲν ἀφαίρει ἀπὸ τὴν ὑπεράσπισιν οὐδὲν μέρος τῶν δικαίων, ἃ ἔχει ἐκ τοῦ νόμου».

Αἱ αἰτιολογίαι αὗται τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἀκυρωτικοῦ ἀπέβλεπον εἰς τὴν φράσιν τῆς ὑπερασπίσεως, δι' ἧς κατελόγιζεν εἰς τὸν εἰσαγγελέα ὅτι παρώργισε τοὺς δικαστὰς κατὰ τοῦ κατηγορουμένου καὶ ἔχαρακτῆριζε τοῦτο ὡς κακὸν, συνεπεία τοῦ ὁποίου ἐπεβλήθη πειθαρχικὴ ποινὴ καὶ ἐξήτθη ἀναίρεσις τῆς ἀποφάσεως. Ὁ λόγος τῆς ἀναιρέσεως ἐστηρίζετο εἰς τὸ ὅτι ἐδόθη κακὸς νομικὸς χαρακτηρισμὸς εἰς τὴν φράσιν ταύτην, τὸ δὲ ἀκυρωτικὸν ἀπέριψε τὸν λόγον τῆς ἀναιρέσεως διὰ τῆς ἀνωτέρω αἰτιολογίας. Ταῦτα δὲ πάντα κατ' ἰσχυρότερον λόγον ἐφαρμόζονται ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅπου δὲν ἐπεβλήθη πειθαρχικὴ ποινὴ, ἀλλ' ἀφῆρθη ὁ λόγος δι' ἀποφάσεως τοῦ προέδρου, διότι αἱ ἀποφάσεις τοῦ προέδρου εἰς οὐδὲν ἐνδίκον μέσον ὑπόκεινται. Ἀφαιρέσαντος τοῦ προέδρου τὸν λόγον ἀπὸ τοῦ συνηγούρου, ἰδικαιοῦτο οὗτος νὰ ἀνενοχθῇ εἰς τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου ὅλου, τοῦτο δὲ μὴ πράξας, δὲν ἔχει δικαίωμα παραπόνου (ἀπόφ. 23 τοῦ 1876). Ὁρθῶς δὲ δὲν γίνεται δεκτὸς λόγος ἀναιρέσεως κατ' ἀποφάσεως τοῦ προέδρου ἀφαιροῦντος τὸν λόγον ἡ ἔνεκεν ἐκφράσεως ἀπερπύς πρὸς τὸν εἰσαγγελέα ἡ τὸ δικαστήριον, διότι τοιαῦται ἐκφράσεις δὲν εἶναι ἀντικείμενον νομοθετικῆς προσδιορισμοῦ, διότι εἶναι ποικίλαι ἐπ' ἀπειρον ἄνευ γαρυκτῆρος σταθεροῦ καὶ ἀπολύτου. Ἡ ἐκτίμησις αὐτῶν εἶναι ὑπεράνω πάσης νομοθετικῆς προνοίας καὶ ὁ νομοθέτης ἐγκατέλειπεν αὐτὴν εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τοῦ προέδρου, ἐπιτροπεμένης κατὰ τῆς ἀποφάσεως τούτου προσφυγῆς εἰς δλόκληρον τὸ δικαστήριον. Δὲν δύναται λοιπὸν νὰ στηριχθῇ λόγος ἀναιρέσεως ἐπὶ τῆς ἀφαιρέσεως τοῦ λόγου ὑπὸ τοῦ προέδρου.

Ἄπορριπτός εἶναι καὶ ὁ λόγος ἀναιρέσεως ἐπὶ τῷ ὅτι δὲν ἐδόθη ἀκρόασις εἰς τὴν ἐρώτησιν ἐνόρκου ἁ-

(*) Ἐν τούτοις πρὸλ. τὴν ἐν σελ. 260 II 35 Α. Π. καὶ αὐτόθι σημειώσιν.

καθ' ἃ εἶχεν ἐκ τοῦ νόμου δικαίωμα, ὑποκατέστησε διαρκούσης τῆς δίκης τὸν ἀντισταγγελέα τῶν πλημμελειοδικῶν ἐμμισθον πάρεδρον Σ. Μ^{***} εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ, ὡς καὶ κατόπιν τὸν δικηγόρον Α. Λ^{***}, συμφώνως τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 278 Ὁργανισμοῦ Δικαστηρίων, νομίμως ἐγένετο διὰ τούτων ἡ ἀναπλήρωσις τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἐφετῶν, κατὰ τὸν χρόνον τοῦ κωλύματος αὐτῶν, καὶ οὐδεμία ἐνεπιλογώρησεν ἐκ τούτου κακὴ τοῦ δικαστηρίου, διαρκούσης τῆς δίκης, συγκρότησις, καθόσον καὶ ἀπ' εὐθείας, λόγῳ τοῦ ἀδιαιρέτου τῆς εἰσαγγελικῆς, ἀρχῆς δύναται νὰ ὑποκαταστήσῃ τὸν ἀντισταγγελέα τῶν πλημμελειοδικῶν ὁ παρ' ἐφέταις εἰσαγγελεὺς, καὶ ἡ τοῦ δικηγόρου ὑποκατάστασις γενομένη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, σιωπηρῶς ἐγκρίνοντος καὶ

πευθύνθησαν πρὸς μάρτυρα, διότι ὁ κατηγορούμενος δύναται μὲν νὰ προτείνῃ τὴν μὴ ἀκρόασιν τοῦ εἰσαγγελέως, ἀν τὸ ὑπὸ τούτου προταθὲν μέτρον ἡ δύναται νὰ σταρῇ πρὸς ὠφέλειάν του, ἀλλ' ὡς πρὸς τὰς ἐρωτήσεις τῶν ἐνόρκων καὶ τὴν παράλειψιν τοῦ δικαστηρίου ν' ἐποφανθῇ ἐπὶ αἰτήσεως τινὸς ἐνόρκου ὁ νόμος οὐδὲν διαλαμβάνει. Ὁ νόμος ἐννοεῖ αἰτήσεις ὑποβάλλομενας ὑπὸ τῶν διαδίκων, προφανῶς δὲ διὰ δικὸς δὲν εἶναι ὁ ἔνορκος.

α' Ἄλλος λόγος ἀναιρέσεως προτείνεται ὅτι ἐδόθη εἰς τοὺς ἐνόρκους ἡ κατάθεσις τοῦ κατηγορουμένου, χρησιμεύσαντος ὡς μάρτυρος εἰς ἄλλην ποινικὴν δίκην, ἐνῷ ἡ κατάθεσις αὕτη δὲν ἦτο ἔνορκος. Ὁ λόγος οὗτος εἶναι σπουδαιότατος. Ἐν Γαλλίᾳ (Dalloz repert. No 2984 et sui.) ἐπειδὴ ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ ἄρθρου 441, ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὸ ἡμέτερον σχετικὸν ἄρθρον στρεφίται κυρώσεως, ἡ νομολογία ἐδέχθη ὅτι ἡ παράδοσις εἰς τοὺς ἐνόρκους μαρτυρινῶν καταθέσεων δὲν ἀποτελεῖ λόγον ἀναιρέσεως. Nougier 3078, Hélie No 3789. Τὸ Ἀκυρωτικὸν λέγει ὁ Hélie ἐσκέφθη ὅτι ἐν τῇ πρακτικῇ οἱ ἔνοργοι ὀλίγον ζητοῦσι τὰ στοιχεῖα τῆς πεποιθήσεώς των εἰς τὰ ἔγγραφα τῆς δίκης, καὶ δὲν πρέπει ἐπομένως νὰ ἐξαρθῇ τὰτα ἢ τὴν τύχην τῶν διαδικασιῶν ἐκ τῆς τύχης ἢ ἐκ τῆς ἀμελείας, ἐνεκα τῆς ὁποίας ἐδρέθη μαρτυρικὴ τις κατάθεσις μεταξὺ τῶν παραδοθέντων εἰς τοὺς ἐνόρκους ἐγγράφων. Προβαίνω ἤδη εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος ἂν καὶ παρ' ἡμῖν δὲν ἀποτελῇ λόγον ἀναιρέσεως.

α' Ἡ παράβασις τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 431 Ποιν. Δικονομίας δὲν ἀποτελεῖ λόγον ἀναιρέσεως, διότι δὲν ἀναφέρεται εἰς τοὺς ἐν τῷ ἄρθρῳ 458 Ποιν. Δικονομίας ἀπρηθιμζόμενους λόγους. Οὕτω πως ἀπεφάνθη ὁ Ἀρεος Πάγος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 110 τοῦ 1868 ἀποφάσεως καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 159 τοῦ 1867. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 431 ἀληθῶς δὲν διατάσσεται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, ὅπερ λαμβάνει γώραν μόνον κατὰ τὸ ἄρθρον 458 § 14 τῆς αὐτῆς Δικονομίας, ὅταν τις τῶν ἐπ' ἀκροατηρίῳ ἐξετασθέντων μαρτύρων δὲν ὀρκισθῇ, ἢ ὅταν κατὰ τὸ ἄρθρον 384 τῆς αὐτῆς Δικονομίας ἀναγνωσθῇ ἐπὶ ἀκροατηρίου κατάθεσις ληφθεῖσα ἐν τῇ προανακρίσει καὶ ληπτέα ὑπ' ὅψιν μάρτυρος τινος, ὅστις δὲν ὠρκίσθη, τοιοῦτόν τι δὲ δὲν λαμβάνει γώραν, ὅταν παραδίδεται ἀνώμοτος μαρτυρία εἰς τοὺς ἐνόρκους. Ὑπάρχει ὁμοῦ καὶ ἀντίθετος γνώμη. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν γνώμην ταύτην ὁ νόμος ἀπαγορεύει τὴν ἀνάγνωσιν τῆς καταθέσεως μάρτυρος μὴ ὀρκισθέντος ὡς μὴ οὕσης ἀξιόπιστου διὰ τὴν παράλειψιν τῷ ὅρκου, καὶ διὰ τοῦτο ἐπιβλαβοῦς οὕσης εἰς τὸ δημόσιον συμφέρον, ὅπερ ἀ-

ἀποδεχομένου ταύτην. θεωρεῖται ὡς ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ δικαστηρίου, κατὰ τὸ ἄνω ἄρθρον τοῦ Ὁργανισμοῦ, γενομένη. Κατὰ ταῦτα καὶ ὁ εἰς κακὴν, ἐνεκα τῶν ἄνω λόγων, συγκρότησιν τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων στηριζόμενος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ἐστίν, ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ, καθὰ προκύπτει ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 417 ἐδ. 2 καὶ 363, 364—369 καὶ ἐπέμ. Ποιν. Δικονομίας, εἰς τὸν πρέδρον τοῦ δικαστηρίου, ὡς διευθύνοντα τὴν ὅλην διαδικασίαν, ἀνήκει ἀποκλειστικῶς τὸ δικαίωμα τοῦ διδῆναι, συνεπῶς δὲ καὶ τοῦ ἀφαιρεῖν τὴν ἄδειαν εἰς τοὺς βουλομένους ἀγορεύειν ἢ ἐνάσκησις δὲ τοῦ τοιοῦτου δικαίωματος εἶναι ἀνεξέλεγκτος ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου, καὶ δὲν ἀποτελεῖ λόγον ἀναιρέσεως ἢ παράβασις τῶν

παιτεῖ τὴν ἐξακρίβωσιν τῆς ἀληθείας. Ὁ νόμος ἐν δυσὶ λέξεισι τὴν ἀνώμοτον μαρτυρίαν ἐσκόπει ν' ἀπομακρύνῃ τῆς συζητήσεως. Δὲν εἶναι ὁμοῦ κατὰθεσις τοῦ μάρτυρος ἢ ἀφορώσα τὴν ταυτότητα τοῦ. Ἡ ἐξέτασις τῆς ταυτότητος τοῦ μάρτυρος γίνεται ὅπως γνωσθῇ ἡ ἀνικανότης ἢ ἐξαίρεσις του, ἥτοι λόγοι ἀντιτιθέμενοι εἰς τὴν κατάθεσιν του. Οἱ μάρτυρες ὀφείλουσι κατὰ πρῶτον νὰ καταστήτῃσι γνωστὴν τὴν ἀτομικότητά των, τοῦτο δ' ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 125, καθ' ὃ ὁ μάρτυς πρὶν μαρτυρῆσαι ἐρωτᾶται περὶ τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ ἐπωνύμου, τοῦ τόπου τῆς γεννήσεως, τῆς κατοικίας, τῆς ἡλικίας καὶ τῆς θρησκείας του, τὸ δὲ ἄρθρον 121 ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐναρξιν τῆς ἐξετάσεως, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο οἱ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἐξετασθησόμενοι μάρτυρες ῥηματοῦν πρὶν ἢ ἀρχίσῃ ἡ ἐξέτασις νὰ ὀρκισθῶσιν. Τὰ ἄρθρα ταῦτα τοῦ ἡμετέρου νόμου ἀντιστοιχοῦν εἰς τὸ ἄρθρον 317 τῆς Γαλλικῆς Ποιν. Δικονομίας, οἱ ἐρμηνεύονται δὲ τοῦ ἄρθρου τούτου Hélie No 3503 καὶ ἄλλοι ὡς καὶ ἡ νομολογία (ἀποφ. Ἀκυρωτικῆς 26 Ἀπριλίου 1838: ἐδέχθησαν ὅτι οἱ μάρτυρες πρέπει πρῶτον νὰ γνωρίζωσι τὴν ἀτομικότητά των καὶ ἔπειτα ἀμέσως νὰ ὀρκίζωνται πρὸς τῆς καταθέσεως, καὶ ὅτι ἡ ἐκφρασις τοῦ μάρτυρος περὶ τῶν ἀτομικῶν του περιστάσεων καὶ ἡ κατάθεσις του περὶ τῆς υποθέσεως εἶναι δύο πράγματα διακεκριμένα, τὰ ὁποῖα δὲν πρέπει νὰ συγχέωνται. Διὰ τοῦτο ἐὰν ὁ μάρτυς ἐξεταζόμενος περὶ τῆς ταυτότητος αὐτοῦ, δηλώσῃ ψευδὸς ἄλλο ὄνομα ἢ ἡλικίαν ἢ ἐπάγγελμα, ἢ πράξις αὕτη κατὰ τὴν γνώμην τῶν συγγραφέων δὲν ἀποτελεῖ ψευδορκίαν, διότι ὁ ὅρκος τοῦ μάρτυρος ἐπόμενος τῇ περὶ ταυτότητος ἐξετάσει (Ποιν. Δικονομίας ἄρθρ. 121) δὲν ἀναφέρεται εἰμὴ εἰς ὅσα ἀφορῶσιν εἰς τὴν κατάθεσιν αὐτοῦ. Chauveau—Hélie No 3055.—Olshausen Commentar ἄρθρ. 154 No 9.—Ἀλλ' ὁμοῦ ἐὰν μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἐξετάσεως τοῦ μάρτυρος ζητηθῶσι πληροφορίαι ἀναφερόμεναι πρὸς τὴν ταυτότητα αὐτοῦ καὶ χρησιμεύουσαι πρὸς ἔρευναν καὶ διασάφηνσιν τῆς ἀληθείας (ἄρθρ. 388 Ποιν. Δικονομίας), πᾶσα ψευδὴς περὶ αὐτῶν κατάθεσις ἀποτελεῖ ψευδορκίαν. Ἴδε καὶ Κωστὴν σελ. 325 σημείωσις 2. Ὁ Chauveau ἰδίως λέγει τὰ ἐξῆς: «ὁ νόμος διακρίνει μεταξὺ τῶν προεισαγωγικῶν ἐρωτήσεων καὶ τῆς καταθέσεως, δὲν συγχέει αὐτάς, ἐν ταῖς διατάξεσι του ἀποχωρίζει αὐτάς, ὅπως εἶναι χωρισταὶ ἐν τῇ φύσει τῶν πραγμάτων. Εἰς ποῖαν λοιπὸν ἐξ αὐτῶν ἐφαρμόζοντα: αἱ ποινὰι τῆς ψευδομαρτυρίας; Βεβαίως ὁ Ποινικὸς Νόμος ἀπέβλεψεν εἰς τὴν οὐσίαν τῆς καταθέσεως. Ὁ νόμος τιμωρεῖ τὴν κατάθεσιν τὴν ὑπὲρ ἢ κατὰ τοῦ κατηγορουμένου. Τίνι τρόπῳ λοιπὸν δύνα-

περί τούτου διατάξεων, ἐπιτρέποντος τοῦ νόμου, (ἄρθρ. 365 ἐδ. 2 Ποιν. Δικ.), εἰς τοὺς διαδίκους προσφυγὴν εἰς τὸ δικαστήριον, κατὰ παντὸς ὑπὸ τοῦ προέδρου ἐν τῇ διευθύνσει τῆς διαδικασίας λαμβανόμενου καὶ μὴ εὐχαριστοῦντος αὐτοὺς μέτρου. Κατὰ τὴν ἐννοίαν δὲ τοῦ ἄρθρου 458 ἐδ. 7 Ποιν. Δικονομίας, ἑλλειψίς ἀκροάσεως τοῦ δικαστηρίου, κατὰ τὰς ἐν αὐτῷ περιγραφόμενας περιπτώσεις, δίδουσα χώραν εἰς ἀναίρεσιν, ὑπάρχει ὡσάκις ρητὴ ὑποβληθῇ καὶ ὠρισμένη πρὸς τὸ δικαστήριον αἰτήσεις ἢ πρότασις καὶ αὕτη ἀνάγεται εἰς ἐξάσκησιν νομίμου καὶ ἐν τοῖς καθωρισμένοις ἄρθροις τοῦ νόμου ἀναφερομένου δικαιώματος τῶν διαδίκων. Κατὰ ταῦτα δὲ, καὶ προκύπτοντος ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συζητήσεως ὅτι οἱ συνήγοροι τῶν

ἀναιρεσειόντων Δ. Γ^{***} καὶ Α. Μ^{***}, μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν συνέδρων ἀφαίρεσιν τοῦ λόγου ἀπ' αὐτῶν, οὐδαμῶς ἀνεφέρθησαν εἰς τὸ δικαστήριον, καθὼς εἶχον κατὰ τὸ ἄρθρον 266 ἐδ. 2 Ποιν. Δικον. δικαίωμα, κατὰ τῆς τοιαύτης τοῦ προέδρου ἐνεργείας, εὐχαριστηθέντες εἰς αὐτὴν καὶ ὅτι κατόπιν τούτου ἐξηκολούθησαν παρέχοντες τὴν ὑπεράσπισιν εἰς τοὺς ἀναιρεσειόντας πλήρη καὶ ἀνελλιπὴ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς δίκης μέχρι πέρας αὐτῆς, καὶ βεβαιουμένου προσέτι ἐκ τῶν αὐτῶν πρακτικῶν τοῦ ὅτι ὁ μὲν συνήγορος Α. Μ^{***} οὐδεμίαν ρητὴν καὶ ὠρισμένην ὑπέβαλε πρὸς τὸ δικαστήριον αἰτησιν, δηλώσας μόνον ἀπλῶς ὅτι θέλει νὰ ὑποβάλῃ τοιαύτην, ὁ δὲ συνήγορος Δ. Γ^{***} ὑπέβαλε πρότασιν, ἵνα ἀποφασίσῃ τὸ δικαστήριον

ταί τις νὰ περιλάβῃ εἰς τοὺς ὅρους τούτους τὸ ψεῦδος τοῦ μάρτυρος, ἀποκρινόμενον εἰς τὰς ἐρωτήσεις τὰς σχετικὰς πρὸς τὸ ὄνομα, τὴν ἡλικίαν του κτλ. ; Ἐπιτρέπεται νὰ ἐπεκτείνῃ τις τὸν Ποινικὸν Νόμον πέραν τῶν ὅρων αὐτοῦ ; Ἀναμφιδόλως ἡ ἀλήθεια ἐπὶ τῶν ἐρωτήσεων τῶν ἀφορώσων τὴν προσωπικὴν ιδιότητα εἶναι σπουδαία, διότι αἱ ἀπαντήσεις τοῦ μάρτυρος ἐπὶ τούτων προσδιορίζουσι τὴν θέσιν του πρὸς τὸν κατηγορούμενον καὶ τὸν βαθμὸν τῆς ἐμπιστοσύνης τὸν ὁποῖον ἀξίζουν. Ἄλλ' ἐκ τούτου δὲν ἔπεται ὅτι αἱ προεισαγωγικαὶ αὗται ἀπαντήσεις ἀποτελοῦσι μέρος τῆς καταθέσεως αὐταὶ εἶναι ἀπλῶς πληροφορικαὶ ὡφέλιμοι ἀλλὰ ξένα εἰς τὴν κατάθεσιν. Ἡ κατάθεσις σύγκειται ἐξ ἐκείνου, τὸ ὁποῖον ὁ μάρτυς εἶδεν ἢ ἔμαθεν σχετικῶς πρὸς τὴν ὑπόθεσιν, καὶ μόνον ἢ ἀλλοίωσις τῆς ἀληθείας ἢ ἀφορῶσα εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ γεγονότος οὗτου δύναται ν' ἀποτελέσῃ τὸ ἔγκλημα τῆς ψευδομαρτυρίας. Καὶ ἀληθῶς αἱ ψευδεῖς ἀπαντήσεις, αἱ ἀφορῶσαι ζήτημα θρησκείας δὲν ἐπιφέρουσι τὴν αὐτὴν ζημίαν, οὐδὲ ἐμφαίνουσι τὴν αὐτὴν ἀνηθικότητα μὲν τὰς ἀφορώσας τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως. Εἰς τὴν πρώτην περιπτῶσιν ἡ δικαιοσύνη πλανᾶται ὡς πρὸς τὸν βαθμὸν τῆς ἀξιοπιστίας τοῦ μάρτυρος. εἰς δὲ τὴν ἑτέραν ὡς πρὸς αὐτὰ τὰ γεγονότα, ὅτινα σχηματίζουν τὰ στοιχεῖα τῆς κρίσεως τῆς. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ συνομολογήσωμεν ὅτι αἱ σχετικαὶ πρὸς τὴν ιδιότητα τοῦ μάρτυρος ἐρωτήσεις εἶναι ξένα πρὸς τὴν κατάθεσιν αὐτοῦ. καὶ ὅτι ἐὰν αὐταὶ ἀποτελῶσι μέρος τῆς καταθέσεως, οὐχ ἦττον εἶναι περιστάσεις δευτεροοῦσαι καὶ ἐπιδοθητικαί, ἐκ τούτων δ' ἔπεται ὅτι τὸ ψεῦδος τῶν ἀπαντήσεων τοῦ μάρτυρος ἐπὶ τοιούτων ἐρωτήσεων δὲν δίδει χώραν εἰς ποινικὴν καταδίωξιν ἐπὶ ψευδομαρτυρίᾳ. Τούτων δὲ δεδομένων ὄντων. ἦτοι ὅτι εἴτε ἐν τῇ ἀνακρίσει ὡσάκις ὁ μάρτυς ἐξετάζεται ἐνόρκως εἴτε ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ γίνεται ἡ ἐνόρκος ἐξέτασις τοῦ μάρτυρος, ἡ ἐκφρασις τοῦ μάρτυρος περὶ τῆς ἡλικίας του καὶ τῶν ἀτομικῶν του περιστάσεων εἶναι ἐντελῶς διακεκριμένη ἀπὸ τὴν κατάθεσιν του, καὶ δὲν πρέπει ποτὲ νὰ συγχέεται πρὸς αὐτὴν, καὶ ὅτι τὸ μέρος τοῦτο τῆς μαρτυρίας οὐδέποτε περιβάλλεται μὲν τὴν ἐγγύησιν τοῦ ὅρκου, οὐ ἕνεκεν δὲν δύναται νὰ γείνῃ ποινικὴ καταδίωξις ἐπὶ ψευδομαρτυρίᾳ διὰ ψεῦδος ἐπὶ τοιούτων ἀτομικῶν περιστάσεων, ἔπεται ὅτι τὸ τέλος τῆς καταθέσεως ὡς πρὸς τὴν ἡλικίαν - οὐ κατηγορουμένου, ἦν ἐδήλωσε ἐξετάσθαι ὡς μάρτυς ἐν ἄλλῃ ποινικῇ δίκῃ, δὲν ἀποτελεῖ ἀνώμοτον μαρτυρίαν, τὴν ὁποῖαν ἐκκόπει ὁ νομοθέτης ν' ἀπομακρύνῃ τῆς συζητήσεως. Καὶ ἂν ὁ μάρτυς ἐξητάζετο ἐν ἀκροατηρίῳ ἐνόρκως κατὰ τὴν δίκην ἐκείνην, τὸ μέρος

τῆς καταθέσεώς του, τὸ ἀφορῶν εἰς τὴν ταυτότητα του, δὲν θὰ περιβάλλετο μὲν τὴν ἐγγύησιν τῆς ὁρκωδοσίας 'Ο ὅρκος ἀπ' αὐτοῦ εἶναι στοιχεῖον ἡθικὸν τῆς εὐλικρινείας. 'Ο ὅρκος δίδει πλειοτέραν βαρύτητα εἰς τὴν κατάθεσιν, καὶ δι' αὐτοῦ ἡ κατάθεσις ἀποκτᾷ τὴν ἀξίαν νομίμου ἀποδείξεως. Δὲν ἔχομεν ὅμως μαρτυρικὴν κατάθεσιν ἰνώμοτον.

«Καίτοι δὲ φρονούντες ὅτι δὲν εἶναι λόγος ἀναίρεσεως ἢ παράδοσις τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 431, οὐχ' ἦττον κρίνομεν καθήκον ἡμῶν νὰ ἐρμηνεύσωμεν μετὰ μεγάλης ἐπιστασίας τὴν διάταξιν ταύτην, διότι ὁ νόμος πρέπει νὰ τηρῇται ἀκριδῶς, καὶ ἂν δὲν ἐπέρχεται ἀναίρεσις ἐκ τῆς παραβιάσεώς του. Δὲν δικαιολογούνται δὲ τὰ δικαστήρια ἐφιστῶντα τὴν προσοχὴν αὐτῶν εἰς τὴν τήρησιν μόνον τῶν ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος διατάξεων, ἀδιαφοροῦντα δὲ διὰ τὰς λοιπὰς τοῦ νόμου διατάξεις. Μέχρι τοῦδε ὑπεστήριξα ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ἀνωμότου μαρτυρίας, ἀλλὰ περὶ μέρους τῆς καταθέσεως ἀναγομένου εἰς τὰς ἀτομικὰς περιστάσεις τοῦ μάρτυρος καὶ οὐχ' εἰς τὴν κατάθεσιν αὐτοῦ περὶ τῆς ὑποθέσεως. Ἰδὼν δὲ προβαίνω εἰς εὐρυτέραν ἐρμηνείαν τῆς διατάξεως, κρίνω δὲ εὐλογον νὰ ἐπικαλεσθῶ καὶ τὰς γνώμας ξένων συγγραφέων ὡς καὶ τὴν νομολογίαν τῶν ἡμετέρων δικαστηρίων ὡς καὶ τῶν γαλλικῶν κατὰ τὴν ἐρμηνείαν τῆς διατάξεως ταύτης.

«Τὸ ἄρθρον 431 διατάσσει τὴν εἰς τοὺς ἐνόρκους παράδοσιν τοῦ ἐγκλητηρίου καὶ ὅλων τῶν ἐγγράφων, ἐκ τῶν ὁποίων ὅπως ἐξαιροῦνται αἱ ἐν τῇ προανακρίσει ἐγγράφως γινόμεναι ἐξετάσεις μαρτύρων, ἐκτὸς τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 116, 120, 124 καὶ 129 διαλαμβανομένων περιπτώσεων, καθ' ἃς οἱ μάρτυρες ἐξετάζονται ἐνόρκως. Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ ἄρθρον 311 τῆς Γαλλικῆς Ποινικῆς Δικονομίας, καθ' ὃ «ὁ πρόεδρος παραδίδει εἰς τοὺς ἐνόρκους τὸ ἐγκλητήριο καὶ ὅλα τὰ ἐγγράφα τῆς δίκης ἐκτὸς τῶν γραπτῶν καταθέσεων τῶν μαρτύρων». Ἡ παράδοσις ὅλων τῶν ἐγγράφων, λέγει ὁ Hélie, γίνεται, ἵνα οἱ ἐνορκῶντες ἀφοῦ ἤκουσαν τὴν προφορικὴν συζήτησιν, δύνηται νὰ ἐξελέγξωσι διὰ τῶν ἰδίων των ὀφθαλμῶν τὰ ἐγγράφα καὶ τὰ πρακτικά, καὶ σχηματίσωσι τὴν πεποιθισίν των ἐκ τῶν ἐγγράφων τούτων καθὼς καὶ ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν μαρτύρων, γίνεται προσέτι, ἵνα ἡ ἐξέτασις, ἥτις προηγεῖται τῆς ψήφου των, περιλάβῃ ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς δίκης, ἐπὶ τέλους γίνεται ἡ παράδοσις αὐτῇ. διότι ὁ νομοθέτης δὲν ἠγνόησε, ἂν καὶ καταστήσας τὴν προφορικὴν συζήτησιν βάσιν τῆς κρίσεως τῶν ἐνόρκων, νὰ ἀποκλείσῃ τὰς γραπτὰς ἀποδείξεις, ὅταν αὗται συνεζητήθησαν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ». Ὁ αὐτὸς Hélie ἐξετάζει κατόπιν τὸν λόγον

ἐὰν ἐπιτρέπηται εἰς τὸν εἰσαγγελέα νὰ ποτῇ τοὺς μάρτυρας, μεθ' ὃ τῷ ἀφηρέθῃ ὁ λόγος ὑπὸ τοῦ προέδρου ἕνεκεν τῆς διὰ τῆς προτάσεως ταύτης ἐπιμεδέσεως εἰς τὰ καθήκοντα τῆς εἰσαγγελικῆς ἀρχῆς, οὐδεμία μὲν ἐχώρησεν ἑλλειψίς ἀκροάσεως τοῦ δικαστηρίου εἰς ρητὴν καὶ κατ' ἐνάσκησιν νομίμου δικαιώματος ὑποβληθεῖσαν αἰτήσιν τῶν ἀναιρεσιόντων, ἀφοῦ ἡ ὑπὸ μόνου τοῦ συνηγόρου Δ. Γ^{***} ρητῶς ὑποβληθεῖσα ὡς ἄνω αἰτήσεις καὶ εἰς ἐξάσκησιν νομίμου τινὸς δικαιώματος τῶν κατηγορουμένων δὲν ἀνάγεται, καὶ ὡς ἀφορῶσα εἰς τὸν τρόπον τῆς ἐνασκήσεως τῶν καθηκόντων τῆς εἰσαγγελικῆς ἀρχῆς καὶ τὸν ἔλεγχον ταύτης, ἀντιτίθεται εἰς τὴν ἐκ τοῦ νόμου (ἄρθρ. 116 Ὁργαν. τῶν Δικαστ.) ἀνεγνωρισμένην ἀνεξαρτησίαν αὐτῆς,

τῆς διατάξεως ὡς πρὸς τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς παραδόσεως τῶν μαρτυριῶν καὶ λέγει τὰ ἐξῆς: «ὁ λόγος τῆς ἐξαιρέσεως ταύτης εἶναι ὅτι ἐκ τῆς πορορικῆς συζητήσεως ὁ ἑνορκος πρέπει ν' ἀντλήσῃ τὰ στοιχεῖα τῆς πεποιθήσεώς του καὶ οὐχὶ ἐκτὸς τῆς συζητήσεως ταύτης» ὅτι ἐπὶ τῶν πορορικῶν καταθέσεων τῶν μαρτύρων καὶ ἐπὶ ἐγγράφων προσαχθέντων καὶ συζητηθέντων ὁφείλει νὰ στηρίξῃ αὐτὴν, καὶ οὐχὶ ἐπὶ καταθέσεων ληφθεισῶν ἀπόντων τῶν διαδίκων καὶ μὴ ὑποβληθεισῶν εἰς τὴν δοκιμασίαν τῆς ἀντιρρήσεως» ὅτι ἐπὶ τέλους ἡ ἀνάγνωσις τῶν γραπτῶν καταθέσεων δὲν πρέπει ν' ἀλλοιωσῇ τὴν ἐντύπωσιν, ἣν ἐνεποίησαν εἰς τὸ πνεῦμα τῶν ἐνόρκων αἱ πορορικαὶ καταθέσεις. «Ὅσα λοιπὸν τὰ ἐγγράφα τῆς δίκης πρέπει νὰ παραδίδωνται εἰς τοὺς ἐνόρκους, ἐκτὸς ἐκείνων, ἃ ἡ συζητήσις κατέστησεν ἄνωφελή ἀντικαταστήσασα αὐτά. Ἀλλὰ πρέπει νὰ ὁρισθῇ ἡ διάκρισις μετὰ τῶν παραδοτέων καὶ μὴ. Ἐν γένει δὲ τὰ ἐγγράφα τῆς δικογραφίας πρέπει νὰ παραδίδωνται, ἀρκεῖ μόνον νὰ μὴ ἔχωσι τὸν χαρακτήρα μαρτυρικῆς καταθέσεως. Κατ' ἐφαρμογὴν δὲ τῆς ἀρχῆς ταύτης ἀπεφασίσθη νὰ παραδίδωνται τὸ ἐγκλητήριον, αἱ ἐπιστολαὶ αἱ κατασχεθεῖσαι εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κατηγορουμένου. τὰ ἐμπορικὰ βιβλία, ἀνώνυμοι ἐπιστολαὶ ἀναγνωσθεῖσαι κατὰ τὴν συζήτησιν. Τὰ ἐγγράφα τὰ ἐξηρημένα τῆς παραδόσεως, ἐξακολουθεῖ λέγων, εἶναι α') ἐκεῖνα, ἅτινα δὲν εἶναι ἐγγράφα τῆς δίκης καὶ β') αἱ γραπτὰ καταθέσεις τῶν μαρτύρων. Τὰ ἐγγράφα, ἅτινα δὲν εἶναι ἐγγράφα τῆς δίκης, ἀποκλείονται τῆς παραδόσεως, διότι ὁ κατηγορούμενος δὲν πρέπει νὰ κρίνῃται εἰμὴ ἐξ ἀποδείξεων κατ' ἀντιμετώπιαν συζητουμένων καὶ δεκτῶν γενομένων, καὶ οὐχὶ ἐξ ἐγγράφων, ἅτινα δὲν ἠγνώρισεν, τὰ ὁποῖα δὲν ἡδυνήθη νὰ συζητήσῃ, καὶ ἅτινα οἱ δικασταὶ θέλουσιν ἐκτιμῆσαι ἀπόντος αὐτοῦ. Δὲν εἶναι ἀναγκαῖον ἐν τούτοις προτεῖναι, ὥστε δὲ τὰ παραδοθέντα ἐγγράφα ν' ἀνεγνώσθησαν, ἀρκεῖ ὅτι ἦσαν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ κατηγορουμένου καὶ νὰ ἡδύνατο νὰ τὰ ἐξετάσῃ. Ἀποκλείονται αἱ γραπτὰ καταθέσεις τῶν μαρτύρων. Ἀλλὰ τί πρέπει, λέγει, νὰ ἐννοήσωμεν διὰ τῆς ἀκροάσεως ταύτης τοῦ νόμου; Ἡ νομολογία ἀδιακόπως ἔπεινεν εἰς τὸ νὰ περιορίσῃ τὴν ἐφαρμογὴν. Οὕτως ἀπεφάνθη ὅτι δὲν εἶναι ἀπηγορευμένη ἡ παραδοσις ἐπιστολῶν προσερχομένων ἀπὸ μάρτυρα, ὅταν ὁ μάρτυς ἐξητάσῃ ἐνόρκως νὰ παραδίδῃται πρακτικὸν περιέχον τὴν ἀντιπαράστασιν τοῦ μάρτυρος πρὸς τὸν κατηγορούμενον» τὸ ἐγκλητήριον, καὶ ὅταν τοῦτο περιλαμβάνῃ καὶ καταθέσῃ πλείστον μαρτύρων τὰς ἀπολογίας συγκατηγορουμένων, ἃν καὶ οὐδὲν ἀντίκειται εἰς τὸ νὰ μὴ παραδοθῶσιν αὐταί, ἐκλαμβανόμε-

ἀπὸ πάσης ἄλλης ἀρχῆς, καὶ αὐτῶν ἐτι τῶν δικαστηρίων, μὴ δυναμένων ν' ἀποδοκιμάσωσι ταύτην καθ' οἷονδήποτε τρόπον, καὶ ἀντέκειτο συνεπῶς εἰς τὰς ἐκ τοῦ ἄρθρ. 376 Ποιν. Δικονομίας καὶ τῶν σχετικῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 147—149 τοῦ Δικαστ. Ὁργανισμοῦ ἐπιβαλλομένης εἰς τοὺς συνηγόρους ὑποχρεώσεις, οὐδεμία δὲ κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐχώρησεν ἑλλειψίς συνηγόρου τῶν κατηγορουμένων, λόγῳ τῆς ἀφαιρέσεως τοῦ λόγου ἀπ' αὐτοῦ. ἀφοῦ τὸ ἄρθρ. 458 ἐδ. 6 Ποιν. Δικονομίας τὴν παντελεῖ ἑλλειψιν συνηγόρου ἀναγράφει ὡς λόγον ἀναιρέσεως, ἐν προκειμένῳ δὲ, ἡ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς δίκης παρουσία τῶν ἄνω συνηγῶρων τῶν ἀναιρεσιόντων καὶ ἡ δι' αὐτῶν πλήρης ὑπεράσπισις αὐτῶν κατ' αὐτὴν, βεβαιούται ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς δίκης συνεπῶς οἱ ἐπὶ τῶν ἐναντίων λόγων ἑλλείψεως ἀκροάσεως καὶ ἑλλείψεως συνηγόρου στηριζόμενοι λόγοι ἀναιρέσεως ἀπορριπτεῖσι εἰσὶν ὡς μὴ βάσιμοι.

Ἐπειδὴ τὸ ἐδάφ. 7 τοῦ ἄρθρ. 458 Ποιν. Δικονομίας ἀναγράφει ὡς λόγον ἀναιρέσεως τὴν ἐκ μέρους τῶν δικαστῶν ἑλλειψιν ἀκροάσεως εἰς νομίμους αἰτήσεις τῶν διαδίκων, εἰς τοῦτον δὲ δὲν ὑποβάλλεται προδήλως ἡ ὑπὸ μάρτυρος μὴ ἀπάν-

ναι ὡς μαρτυρία. Ἐντεῦθεν ἔπεται ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ νόμου δὲν ἐφαρμόζεται εἰμὴ εἰς τὰ πρακτικὰ τῶν ἀνακρίσεων, δηλονότι εἰς τὰς καταθέσεις τῶν μαρτύρων ἐν τῇ γραπτῇ διαδικασίᾳ, εἴτε οἱ μάρτυρες ἡκούσθησαν εἴτε μὴ ἐν τῇ πορορικῇ συζητήσει. Καὶ ὁ Κωνσταντόπουλος ἐν § 1189, λέγει ὡς ἐγγράφα τῆς ὑποθέσεως πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν οὐ μόνον τὰ ἐν τῇ δικογραφίᾳ μέγροι τῆς ἐξαγωγῆς τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ ἀκροατήριον κατατεθέντα, ἀλλὰ καὶ τὰ κατὰ τὴν συζήτησιν ὑπὸ τῶν διαδίκων προσαχθέντα. Ὁ Ἀρειος Πάγος ἐνέκρινε τὴν εἰς τοὺς ἐνόρκους παράδοσιν ἐπιστολῶν τοῦ κατηγορουμένου προσαχθεῖσῶν κατ' τὴν συζήτησιν ὑπὸ τοῦ πολιτικῶς ἐνάγοντος. Ἀπόφ. 87 τοῦ 1849. Δὲν δύναται ὁ πρύτανης νὰ παραδῶσιν εἰς τοὺς ἐνόρκους καὶ ἐγγράφα μὴ ὑποβληθέντα εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς δημοσίας συζητήσεως. Στενῶς δὲ ἐρμηνεύεται καὶ ὑπὸ τῆς ἐλληνικῆς νομολογίας ἡ ἐξαίρεσις τῆς παραδόσεως τῶν ἀνωμότων μαρτυριῶν, περιορισμένης αὐτὴν εἰς μόνας τὰς κυρίως περὶ ἐξετάσεως μαρτύρων συντασσομένας ἐκθέσεις, καὶ μὴ ἐπεκτείνεσθαι αὐτὴν εἰς τὰς ἀπολογίας τῶν κατηγορουμένων, εἰς τὰς ἐκ μαρτύρων πληροφώρας, τὰς περιεχομένας εἰς ἄλλας ἐκθέσεις αὐτοψιῶν (ἀπόφ. 6 τοῦ 1864 καὶ 91 τοῦ 1870 Α. Π.) ἢ πραγματογνωμόνων (ἀπόφ. 42 τοῦ 1865), εἰς τὰς ἐκθέσεις ἐξετάσεως μαρτύρων κατ' ἀντιπαράστασιν πρὸς τὸν κατηγορούμενον, εἰς ἐπιστολάς κτλ. Ἀπαντα τὰ ἐγγράφα ταῦτα δύνανται νὰ ἀναγνωσθῶσι κατὰ τὴν συζήτησιν, ὅθεν κατὰ μείζονα λόγον δύνανται νὰ δοθῶσιν εἰς τοὺς ἐνόρκους. Κατὰ ταῦτα ἐπομένως δεκτικῆς γιγνομένης τῆς στενῆς ἐρμηνείας τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 431, δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὴν ἐξαίρεσιν τῆς παραδόσεως τῶν ἀνωμότων μαρτυριῶν τὸ παραδοθὲν εἰς τοὺς ἐνόρκους τεμάχιον καταθέσεως τοῦ κατηγορουμένου ὡς μάρτυρος ἐν ἄλλῃ δίκῃ καὶ ἀφορῶν μόνον εἰς τὴν ταυτότητα αὐτοῦ, ἥτοι εἰς τὰς ἀτομικὰς περιστάσεις τοῦ μάρτυρος. διότι ἡ ἐξαίρεσις περιορίζεται εἰς μόνας τὰς κυρίως περὶ ἐξετάσεως μαρτύρων ἐκθέσεις καὶ τοιαύτη δὲν ἦτο τὸ παραδοθὲν τεμάχιον περὶ τῆς ταυτότητος».

τησις εἰς ὑποβληθεῖσαν ὑπὸ ἐνόρκου ἐρώτησιν, καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ τελευταίου τούτου λόγου στηριζόμενος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτός ἐστίν, ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 384 ἐδ. 2 καὶ 434 Ποιν. Δικονομίας, ἐξάγεται ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ ἀνάγνωσις καὶ εἰς τοὺς ἐνόρκους παράδοσις τῶν ἐν τῇ ἐκδικαζομένῃ δίκῃ ληφθεῖσων ἀνωμότων καταθέσεων τῶν μαρτύρων, εἰς τὴν ἐξαίρεσιν δὲ ταύτην δὲν ὑποβάλλονται τὸσον αἱ ἀπολογίαι τῶν κατηγορουμένων, ὡς καὶ αἱ ἐν ἐτέρᾳ δίκῃ ληφθεῖσαι τοιαῦται καταθέσεις, ὧν, ὡς ἀπλῶν ἀποδεικτικῶν ἐγγράφων ἐν τῇ ποινικῇ διαδικασίᾳ, ἡ χρῆσις καὶ ἀνάγνωσις κατὰ νόμον ἐπιτρέπεται. Τῆς ἐν ἄλλῃ δίκῃ ἐπομένως ληφθείσης μαρτυρικῆς ἐκθέσεως ἡ ἀπολογίας τοῦ ἐγκαλουμένου καὶ μάλιστα σχετικῶς πρὸς τὸ εἰς τὴν ταυτότητα κλπ τοῦ ἐξεταζομένου καὶ οὐχὶ τὴν οὐσιαστικὴν ἐξέτασιν αὐτοῦ ἀναγόμενον μέρος αὐτῆς, ἀποτελούσης ἀπλῶν τῆς δικογραφίας ἐγγραφον καὶ οὐχὶ ἀνώμοτον τῆς ἐκδικαζομένης ὑποθέσεως μαρτυρίαν, ὁρθῶς ἐν προκειμένῳ ἐπετρέπη ἡ ἀνάγνωσις ἀποσπάσματος τῆς κατὰ τὴν 7 Μαρτίου 1906 ληφθείσης ἐν ἐτέρᾳ δίκῃ ἐξετάσεως τοῦ κατηγορουμένου Ν. Π^{***} καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ ἐναντίου στηριζόμενος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτός ἐστίν, ὡς μὴ βάσιμος, ἀφοῦ καὶ ἄλλως, ἡ μὲν παράδοσις τῆς ἀνω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 431, μὴ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ἀναγεγραμμένος, δὲν ἀποτελεῖ λόγον ἀναιρέσεως, εἰς τὴν περίπτωσιν δὲ τοῦ ἄρθρ. 458 ἐδ. 14 Πν. Δικ. τῆς ἀναγνώσεως ἀνωμότου ἐν τῇ δίκῃ μαρτυρίας, προφανῶς ὁ ὡς ἀνω λόγος δὲν ὑποβάλλεται.

Ἐπειδὴ προκύπτοντος ἐκ τῶν πρακτικῶν ὅτι οὐδεμία ἐγένετο κατὰ τῆς θέσεως τῶν ζητημάτων ὑπὸ τῶν κατηγορουμένων ἢ τῶν συνηγῶρων αὐτῶν ἀντίρρησης, ὁ λόγος ἀναιρέσεως, ὁ στηριζόμενος εἰς τὸ ὅτι δὲν ἐτέθη ζήτημα πλήρους ἀκαταλογίστου τῶν κατηγορουμένων, ἔνεκα νοσηρᾶς αὐτῶν διανοητικῆς καταστάσεως, ἣν ὁ ἕτερος τῶν συνηγῶρων αὐτῶν ἐπεκαλέσθη, ἀπορριπτός ἐστίν ὡς μὴ βάσιμος, καθόσον κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 430 Ποιν. Δικονομίας τίθενται μὲν πάντοτε ζητήματα ἰδιαίτερα, ἐὰν ὁ ἐγκαλούμενος ἀνέφερε περὶ ἑαυτοῦ πράγματα ἔχοντα ἐπιρροὴν εἰς τὸν καταλογισμόν καὶ τὴν ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς, ἀλλ' ἀπαιτεῖται ρητὴ νὰ ὑποβληθῇ ἐπὶ τούτῳ ὑπ' αὐτοῦ αἰτήσεις, τοιαύτη δὲ ἐν προκειμένῳ οὐδαμῶς ὑπὸ τῶν κατηγορουμένων ἢ τῶν συνηγῶρων τῶν ὑπεβλήθη κατὰ τὴν θέσιν τῶν ζητημάτων, ὡς ἐκ τῶν πρακτικῶν βεβαιοῦται.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς ἐτυμηγορίας προκύπτει σαφῶς ὅτι οἱ ἐνόρκοι καταφατικῶς ἀποφαινόμενοι ἐπὶ τοῦ τεθέντος αὐτοῖς κυρίου ζητήματος τῆς ἐκ προμελέτης ἀνθρωποκτονίας, ταύτην ὡς ὑπὸ τῶν ἀναιρεσιόντων διαπραχθεῖσαν ἐδέχθησαν ἢ δ' ἐν τέλει τοῦ κυρίου τούτου ζητήματος ὑπάρχουσα περὶ τοῦ ἐπενεχθέντος ἐν τῇ ἐκτέλει τῆς ἀνθρωποκτονίας τραυματισμοῦ τοῦ παθόντος προσθήκη, περιλαμβάνουσα ἀπλῆν καὶ παρέλκουσαν ἀναγραφὴν τῆς ἐπελθούσης συνεπέα τῆς κυρίας πράξεως τοῦ φόνου καὶ διασάφησιν περὶ τοῦ

τρόπου τῆς ἐκτελέσεως αὐτοῦ, ἐν καθαρῶς ἐξάγειται ὅτι ἐδέχθησαν οἱ ἐνόρκοι, οὐδεμίαν περιέχει τῆς ἐτυμηγορίας ἀσάφειαν ἢ ἀντίφασιν, καὶ ὁ ἐπὶ ἐναντίου στηριζόμενος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτός ἐστίν, ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ δὲν δύναται μὲν, κατὰ τὸ ἄρθ. 3 ἐδ. 1 τοῦ ΒΧΟΣ' Νόμου τοῦ 1900, ν' ἀπαγγελθῇ κατ' οὐδεμίαν περίπτωσιν προσωπικῇ κράτησις κατ' ἀνηλικίων, ἀλλὰ τῆς ἀνηλικιότητος λαμβανομένης ὑπ' ὄψει μόνον ὅταν ὑφίσταται αὕτη κατὰ τὸν χρόνον τῆς δίκης, ὡς τοῦ νόμου σκοποῦντος ν' ἀπαγορεύσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς προσωπικῆς κρατήσεως κατὰ τῶν ἀνηλικίων, οὐδαμῶς ἀπάδει πρὸς τὴν ὡς ἀνω διατάξιν τοῦ νόμου καὶ τὸ πνεῦμα αὐτῆς ἡ ἀπαγγελία τῆς προσωπικῆς κρατήσεως, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἐνηλικιότητος, καθ' ἡ καὶ ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐγένετο, ὡς ἀναφερομένη εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς τοιαύτης διατάξεως κατὰ χρόνον, καθ' ὃν τὸ τοιοῦτον μέσον τῆς ἐκτελέσεως δὲν ἀπαγορεύεται ἐκ τοῦ νόμου.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 1922 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Μ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ

Σύγχρονος διατάξις ἀποδείξεως βάσεως ἀγωγῆς καὶ ἐνστάσεως ἐπὶ παραγραφαῖς. - ἔννοια.

Ἐπειδὴ διὰ τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως καὶ ὁ ἐκκαλὼν καὶ ὁ ἐφεσίβλητος ὑπεχρεώθησαν ν' ἀποδείξωσιν, ὁ μὲν τὰς ἐνστάσεις του ὅτι ἐγένετο κύριος διὰ παραγραφῆς, ἥτοι διὰ κατοχῆς τοῦ ἐπιδικίου διανοῖα κυρίου, πλεόν τῶν τριάκοντα ἐτῶν, ὁ δὲ τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς του, στηριζομένην εἰς κατοχὴν διανοῖα κυρίου καὶ καλῇ τῇ πίστει, πλεόν τῶν τριάκοντα ἐτῶν, δὲν ἀντίκειται δὲ τοῦτο εἰς τὸν δικονομικὸν κανόνα ὅτι πρὸ παντὸς ὁ ἐνάγων δέον ν' ἀποδείκνῃ τὴν ἀγωγὴν του, καθόσον ὁ ἐκκαλὼν ἐν προκειμένῳ οὐδαμῶς βλάβεται ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἐδαρύνθη τῇ ἀποδείξει τῶν περὶ κυριότητος ἰσχυρισμῶν του, ἀφοῦ καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ ἀγωγὴ θέλει ἀπορριφθῇ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ ἐφεσίβλητος δὲν ἤθελε πρὸ παντὸς ἀποδείξει τὴν ἀγωγὴν του, οὐδ' ἔχει ἐπιρροὴν ὅτι ἐν τῷ αἰτιολογικῷ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως γίνεται λόγος ὅτι ἐν περιπτώσει ἀποδείξεως τῶν περὶ παραγραφῆς ἐνστάσεων τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἡ ἀγωγὴ καθίσταται ἀπορριπτέα καὶ ὅτι ἐπιδοθητικῶς ὑποχρεοῦται ὁ ἐφεσίβλητος εἰς ἀπόδειξιν τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς του, καθόσον κατὰ τοῦτο ἡ αἰτιολογία τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως δὲν ἔχει τὴν ἔννοιαν ὅτι πρὸ παντὸς ὁ ἐφεσίβλητος δὲν εἶνε ὑπόχρεως εἰς ἀπόδειξιν τῆς ἀγωγῆς του, οὐδ' ὅτι ὁ ἐκκαλὼν πρὸ παντὸς ὑποχρεοῦται εἰς ἀπόδειξιν τῶν ἐνστάσεων του, ἀλλ' ἀπλῶς ἐννοεῖ τοῦτο ὅτι ἀποδειχθισμένων τῶν ἐνστάσεων, ἡ ἀγωγὴ καθίσταται ἀπορριπτέα, συνεπῶς ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τῆς ἐφέσεως δέον νὰ ἀπορριφθῇ.

Ἀριθ. 1925 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΣΟΥΛΤΑΝΗΣ

Νομὴ κινήτων.-δέσποσις.-ἀγωγή.

Ἐπειδὴ ὁ στερηθεὶς τῆς νομῆς κινήτων ἄνευ νομίμου λόγου προστατεύεται διὰ τῆς ἀπαιτήσεως (condictio κατὰ τὰς Πηγὰς τοῦ Ρωμ. Δικαίου) ἢ ἀγωγῆς νομῆς (Νομ. 6' Πανδ. 19.5, Νόμ. 1.8.3 Πανδ. 2.7). «Τὸ αὐτὸ ἀδίκου αἰτίας ὃν παρὰ τινι ἀπαιτεῖται», Νόμ. 1 § 4 Πανδ. 43.17 περικ. «Εἴτε δι' ἀγωγῆς». Ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς δ' ἐκτίθενται τὰ ἀποτελοῦντα κατὰ νόμον τὴν βάσιν τῆς ἀπαιτήσεως ταύτης πραγματικά γεγονότα, ἡ νομὴ τοῦ ἐνάγοντος, ἡ νομὴ τοῦ πράγματος παρὰ τῷ ἐναγομένῳ, ὅστις ἔλαβεν αὐτὴν παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ ἐνάγοντος κλπ.

Ἀριθ. 1926 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΤΡΑΜΟΥΝΤΑΝΑΣ

Ἀγοραπωλησία ἀκινήτου.-ρύμωσις ρυμοτομίας.-ἀγορανομικὸν δόγμα.-ἐλλείψεις συνομολογηθείσης ιδιότητος.-ἀντιθέσις γνώσεως ἐλλείψεως.- πώλησις ἀπλῶς ἐλευθέρου.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ὡς ἐκ τοῦ δικογράφου αὐτῆς εὐκρινῶς συνάγεται, μίαν καὶ μόνην ἔχει βάσιν τὴν ἐκ τοῦ ἀγορανομικοῦ δόγματος περὶ ἀναστροφῆς τῆς διὰ τοῦ .... συμβολαίου γενομένης ἀγοραπωλησίας δι' ἐλλείψιν συνομολογηθείσης ιδιότητος τοῦ κτήματος ἐλευθέρου ρυμοτομίας, οὕτως δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ αὕτη, ὡς περιέχουσα καὶ ἑτέραν βάσιν τῆς ἐκ τοῦ δόλου ἀγωγῆς, ἐκ τῆς ἐν αὐτῷ ρήτρας ὅτι οἱ ἐναγόμενοι διατέλουν ἐν γνώσει τῆς ἐλλείψεως ταύτης.

Ἐπειδὴ, εἰ καὶ κατὰ τὴν ἀσθενεστέραν γνώμην τοῦ δικαστηρίου, δεκτὴ ἐτύγχανεν ἡ προκειμένη ἐφεσις καὶ μεταρρυθμιστέα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, διότι ἐκ τῆς ἐν τῷ διαληφθέντι συμβολαίῳ ρήτρας αἰκόπεδον κείμενον ἐντὸς τοῦ ἐγχεκριμένου σχεδίου τῆς κωμοπόλεως Κηφισσίας, ἐλευθέρον παντὸς ἐν γένει δάρους κλπ. φιλονεικίας καὶ διενέξεως οἰασθήποτε», προκύπτει ὅτι τὸ ἐπίδικον οἰκόπεδον ἐπώληθη ἐλευθέρον ρυμοτομίας καὶ νομίμως ἡγέρθη ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή περὶ ἀναστροφῆς τοῦ πραθέντος, ἐν τούτοις, κατὰ τὴν κρατήσανσαν γνώμην, ὀρθῶς τὸ δικαστήριον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του ἀπέριψε τὴν ἀγωγήν, διότι ὡς ἐξ αὐτοῦ τοῦ διαληφθέντος συμβολαίου προκύπτει, δὲν ἀναφέρεται ρητῶς ἐν αὐτῷ ἡ συνομολογηθεῖσα ιδιότης τοῦ πραθέντος ἐλευθέρου ρυμοτομίας, ἀλλῶς τε καὶ ἐν τῇ ἀγωγῇ ὁμολογεῖ ὁ ἐνάγων ὅτι τὰ δύο μικρότερα οἰκόπεδα τὰ διαιρεθέντα διὰ τῆς ρυμοτομίας, ἔχοντα ἐμβαδὸν μεῖζον τῶν 200 πηχ., εἰσὶν οἰκοδομήσιμα, ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει δὲν χωρεῖ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή περὶ ἀναστροφῆς τοῦ πραθέντος, ἀλλ' ἄλλη τις, ὡς ἡ τῆς μειώσεως τοῦ τιμήματος, καὶ διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει λόγους.*).

(*) Ἐπίσης καὶ κατασκευαστὴς σκούρων κατασκεύασε πέντε το·ούτους ἀντὶ ἐνὸς παραγγελθέντος, μετ' ὅσον τὴν διαφοράν ὅτι ἀντὶ ἐνὸς καλύματος κεφαλῆς παρέδωκε πέντε καλωματάκια, δονάμενα νὰ τεθῶσιν μόνον ἐπὶ τῶν πέντε δακτύλων τῆς χειρὸς.

Ἀριθ. 1932 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΣΑΠΟΥΝΤΖΑΚΗΣ

Καταβολαὶ τρίτοις.-ἀπόδειξις ἀπέναντι συμβαλλομένου.

Ἐπειδὴ, προκειμένου περὶ ἀποδείξεως δεκαπαραξίας οὐχὶ μεταξὺ τῶν διαδίκων ἀλλὰ καταβολῶν τοῦ ἐνάγοντος πρὸς τρίτους, εὐλόγως ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐπέτρεphen αὐτῷ ἵνα καὶ διὰ μαρτύρων ἀποδείξῃ ταύτας, καὶ τοὶ ὑπερβαίνουσας τὰς 50 δραχμάς, διότι προδήλως ἀσφαλεστέρα ἀπόδειξις εἶναι ἡ ἐκ τῆς ἐνόρκου καταθέσεως τῶν τρίτων πηγάζουσα τῆς ἀπλῆς ἐγχειρογράφου βεβαιώσεως των (*).

Ἀριθ. 1933 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΠΑΠΑΠΑΝΟΣ

Ἀποδεδειγμένη ἀπουσία πραγματογνώμονος.-περιττὴ κλήτευσις πρὸς ἀντικατάστασιν.

Ἐπειδὴ μὴ ἐμφανισθέντος ἐνεκα ἀνυπερβλήτου κωλύματος, ὅπερ ἀμφότεροι οἱ διάδικοι ὁμολογοῦσι, τοῦ πραγματογνώμονος Δ^α κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ὀρκίσεως τῶν πραγματογνώμωνων, ὡς διατρέποντος καὶ πρὸ αὐτῆς καὶ μέχρι σήμερον εἰς Αὐστρίαν κατὰ διαταγὴν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν δι' ἐκτέλεσιν ἐδικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους, ἀπαιτούσης τὴν ἐπὶ τινα χρόνον ἀποδημίαν αὐτοῦ, ἀρμόδιως καὶ νομίμως ὁ εἰσηγητὴς, προέβη εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ διὰ τοῦ νομομηχανικοῦ Δ. Α^α, οὗσης δὲ δεδαιωμένης τῆς ἀπουσίας τοῦ πραγματογνώμονος τούτου ἐκτὸς τοῦ κράτους, περιττὴ ἀποβαίνει ἡ κλήτευσις αὐτοῦ, διὰ τὸ ἀπολύτως ἀνέφικτον τῆς προσελεύσεώς του.

Ἀριθ. 1936 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Δ. ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ

Ἐπομίσθωται λίμνης.-βλάβαι ὑπὸ τρεῶν.-ἀγωγή ἀκουῖλιου.-καρποὶ λίμνης.

Ἐπειδὴ οἱ ἐνάγοντες ὑπεικίσαντο τῶν ἰχθυοτρόφων ὑδάτων τῆς λίμνης Στεφάνι, ἐνοικιασθείσης ὑπὸ τοῦ δικαιοπαρόχου τοῦ ἀπὸ τὸ Δημόσιον, ἐκθέτουσιν ἐν τῇ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῇ των ὅτι οἱ ἐναγόμενοι ὑποδόμησαν παρὰ τὴν λίμνην ταύτην ὑδρόμυλον καὶ, ὅπως δώσωσι δύναμιν τοῦ ὕδατος διὰ τῆς ἀνυψώσεως, καταστήσωσι δὲ αὐτὸν εὐχερῇ καὶ συμφέροντα πρὸς ἀλεσμόν, τὸ μὲν ἐκλείσαν διὰ λίθων τὰς τρεῖς ὁπὰς, δι' ὧν συνεκoinώνουν τὰ

(*) Ἀμφιβάλλομεν ἀπολύτως. Τὸ ὅτι ἡ ἐνορκος καταθέσις τῶν τρίτων εἶναι προκριτότερα τῆς ἐκ τῶν ἀπλῶν χειρογράφων αὐτῶν ἀποδείξεων παρεχομένης ἀποδείξεως, δὲν ἐπάγεται ὡς συμπέρασμα ὅτι πρέπει νὰ γείνη δεκτὴ ἡ πρώτη πρὸς προφανῇ κατάργησιν τῆς ἐπιβλητικῆς διατάξεως ὅτι ἀντικείμενα ἀνω τῶν δραχμ. 50 ἀποδεικνύονται μόνον ἐγγράφως. Τὸ ὅτι τὸ ἐν εἶναι προκριτότερον τοῦ ἐτέρου δὲν ἀποδεικνύει ὅτι ἀμφότερα δὲν εἶναι ἄχρηστα τῷ νόμῳ. Ἐὰν ταῦθ' εἰς ἐνέργειαν ἡ ἐκδοχὴ τῆς ἀποφάσεως, καταργεῖται σχεδὸν τέλει ἡ ἀπαγόρευσις τῆς μαρτυρικῆς ἀποδείξεως διὰ τῆς ἀποδείξεως καταβολῶν τρίτοις, ἐὰν αὕτη ἐπετρέπετο νὰ γείνη διὰ τῶν ἐνόρκων καταθέσεων τῶν τρίτων τούτων καὶ οὐχὶ διὰ περὶ αὐτῶν ἐγγράφων, πηγάζοντων ἐξ αὐτοῦ τοῦ καὶ οὐδ' ἡ ἀπόδειξις.

ιχθυοτρόφα ύδατα μετά της παρακειμένης θαλάσσης, ἐλάμβανον ἐκάστοτε τοὺς ἰχθύς καὶ ἐτελείτο ἡ ἄγρᾳ, τὸ δὲ ἀνῴψασαν διὰ νέου ἐπιπροσθέτου κτιρίου τὸν παλαιὸν φραγμὸν τῶν ὑδάτων καθ' ὅλην τὴν ἀρκτικὴν ἑκτασιν, ὅστις ἔφερε τὰ ὕδατα εἰς ἀνάλογον θέσιν πρὸς ἄγρᾳν, ὅτι συνεπεία τῶν πράξεων τούτων τῶν ἐναγομένων ἐπαυσε πᾶσα μετὰ της θαλάσσης συγκατοικία τῶν ἐνοικιασθέντων ἰχθυοτρόφων ὑδάτων καὶ ἐξέλειπεν ἐντελῶς ἡ ἐν αὐτοῖς ἄγρᾳ, ζητοῦσι δὲ οἱ ἐνάγοντες ὅπως ὑποχρεωθῶσιν οἱ ἐναγόμενοι νὰ τοῖς ἀνορθώσωσι τὴν προσγενομένην αὐτοῖς συνεπεία τῆς ἀδίκου ταύτης καταστάσεως καὶ ἐξ ὑπαιτιότητος τῶν ἐναγομένων ζημίαν, οὕτω δὲ διατυπωμένη ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγὴ περιέχει πάντα τὰ στοιχεῖα τῆς ἐκ τοῦ ἀκουσίου νόμου ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος ἡ ὠφελίμου ἀγωγῆς (acti in factum, actio utilis) παρεχομένης, κατὰ τὴν γενομένην βραδύτερον εὐρύτεραν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου, ἐπὶ πάσης ἐμμέσως ἐπενεχθείσης καὶ μὴ σωματικῆς τοῦ πράγματος βλάβης, κατὰ τοὺς Νόμ. 27 § 20 καὶ 21, Ν. 30 § 2 Π. 9.2, Ν. 7 § 17 Π. 4.2, Ν. 14 § 2, Ν. 23 Π. 19.5, Ν. 55 Π. 41.1, Νόμ. 55 § 4 Π. 47.2, νομίμως δ' ἐνασκοῦσι τὴν ἀγωγὴν ταύτην οἱ ἐνάγοντες ὑπονοικισταὶ διὰ τὴν ζημίαν ἐκ τῆς ἀπωλείας τῶν ἰχθύων, διότι ἡ ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος ἀγωγὴ χορηγείται ἐξαιρετικῶς καὶ εἰς τὸν μισθωτὴν ὡς πρὸς τοὺς βλαβέντας καρπούς, κατὰ τὸν Νόμον 22 § 14 Π. 9.2, καρποὶ δὲ τῆς λίμνης καὶ τῶν ἰχθυοτρόφων ὑδάτων εἶναι οἱ ἰχθύς, κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ ἀστοικοῦ δικαίου ὡς καὶ κατὰ τὸ γράμμα τοῦ ἀπὸ 23 Μαρτίου 1839 περὶ ἐνοικιάσεως τῶν ἰχθυοτροφείων Νόμου, ὁρίζοντος μὲν ἐν ἄρθρῳ 7 ὅτι εἰς τὸν ἐνοικιστὴν τῶν ἰχθυοτροφείων, θυννείων κλπ δὲν ἀνήκει ἄλλη πρόσδοδος παρὰ ἡ πρόσδοδος τῶν ἰχθύων καὶ λοιπῶν θαλασσίων ἢ λιμναίων καρπῶν, ἐν δὲ ἄρθρῳ 9 ὅτι τὰ ἐκ τῶν ἐνοικιασμένων ἰχθυοτροφείων, θυννείων, λιμνῶν κλπ. προερχόμενα ὀψάρια, αὐτοτάραχα καὶ ἄλλοι θαλάσσιοι ἢ λιμναῖοι καρποὶ, ἀποτελοῦντες τὴν πρόσδοδον τῶν ἰχθυοτροφείων, δὲν ὑπόκεινται εἰς τὴν ἀγορανομικὴν διατίμησιν, ἀλλὰ πωλοῦνται ἐλευθέρως παρὰ τοῦ ἐνοικιστοῦ.

Ἀριθ. 1942 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Β. ΤΑΜΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

*Επιβολὴ καὶ δόσις ὄρκου μετὰ πρωτόδικον καὶ ἐφέδιμον ἐκτίμησιν ἀποδείξεων. - τεκμήριον. - συμμετοχὴ ἐν λαθρεμπορίῳ. - ἀδύνατος ἀναγωγῆς.

Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τοῦτο διὰ προηγουμένης ἀποφάσεως ἐπὶ τῇ ἐφέσει τοῦ αὐτοῦ ἐκκαλοῦντος προέβη εἰς τὴν ἐκτίμησιν ἀπασῶν τῶν προσκομισθεισῶν ἀποδείξεων ἐγγράφων τε καὶ ἐμμαρτύρων ἐπὶ τῶν θεμάτων τῆς ὑπ' ἀρ. 338 τοῦ 1899 πρωτοδικοῦ ἀποφάσεως καὶ κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι σφόδρα πιθανὸς κατέστη ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου ὁ παραλῶν τὴν ἀγωγὴν, ὅτι ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐκκαλῶν διετέλει ἐν γνώσει τῆς πλαστότητος τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένων τελωνιακῶν ἀποδείξεων καὶ ἐπεκύρωσε τὴν ἀναπληρωματικὴν εἰς τὸν ἐναγόμενον ἐπιβαλοῦσαν ὄρκον ὑπ' ἀριθ. 493

πρωτόδικον ἀπόφασιν· ὁ ὄρκος δὲ οὗτος ἐδόθη καὶ θεωρεῖται ἐπιβληθεὶς διὰ τῆς προηγουμένης ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου· ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει κατὰ τὰ ἄρθρα 273, 357 καὶ 382 τῆς Πολ. Δικονομίας ὁ δοθεὶς ὄρκος ἀποτελεῖ τελείαν ἀπόδειξιν, καθ' ἧς πᾶσα ἀνταπόδειξις ἀπαγορεύεται καὶ ἐκ τῆς δόσεως αὐτοῦ παρήχθη νόμιμον ἀμάχητον τεκμήριον ἀνεπίδεκτον ἀνταποδείξεως καὶ κατ' ἀκολουθίαν δὲν δύναται τὸ δικαστήριον, ἐνεκα τοῦ λόγου τούτου νὰ προβῇ εἰς νέαν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων (Α. Π. 31) τοῦ 1901, 262 τοῦ 1900).

Ἐπειδὴ ἀποδείχθέντος κατὰ τὰ ἀνωτέρω εἰρημένα ὅτι ὁ ἐναγόμενος καὶ ἤδη ἐκκαλῶν διετέλει ἐν γνώσει τῆς πλαστότητος τῶν ἀποδείξεων (τεσκερέδων) τῆς τελωνιακῆς ὁθωμανικῆς ἀρχῆς καὶ ὅτι ἦτο συμμετοχὸς τοῦ λαθρεμπορίου ἐνεκα τοῦ ὁποίου ὑπέστη τὰς ἐν τῇ ἀγωγῇ ζημίας, ὁρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον ἔκρινεν ὅτι δὲν χωρεῖ πλέον ἀγωγὴ κατὰ τοῦ συνενόχου, διότι ἐπὶ τῶν ἐξ ἀθεμίτων πράξεων ἐνοχῶν δὲν δίδεται ἀναγωγὴ κατὰ τοῦ συνυπεθθόνου Ν. 1 § 14 Π. (27.3). Βεβαίως ἐὰν ἐκ δόλου κοινοῦ ἐναχθεὶς κατέβαλεν οὔτε νὰ ἐκχωρῶνται αἱ ἀγωγαὶ πρέπει, οὔτε ὠφελίμος ἀρμόζει, καθόσον ἰδίου ἐγκλήματος τὴν ποινὴν ὑφίσταται, τοῦτο δὲ ἐποίησεν αὐτὸν ἀνάξιον τοῦ νὰ ἐπιτύχῃ τι παρὰ τῶν λοιπῶν μετόχων τοῦ δόλου, διότι οὔτε τις ἐταιρία κοινοπραξιῶν ὑπάρχει οὔτε εὐλογος συμμετοχὴ τῆς ἐκ τῆς κοινοπραξίας ζημίας· καὶ Β. Ν. 1 βιβλ. 38 τίτλ. 3 αὐτὸ μὴν καὶ ἀπὸ κοινοῦ δόλου ἐναχθεὶς δέδωκεν, οὐκ ἔστι γὰρ κοινωνία τῶν ἀμαρτημάτων» Νόμ. 203 Πανδ. (50.17).

Ἀριθ. 1943 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΒΑΦΑΣ

*Εθιμον. - θέμα ἀποδείξεως. - ὄρκος. - τί βεβαιωτέον.

Ἐπειδὴ, καὶ ἂν γείνη δεκτὸν ὅτι τὰ παραδείγματα ἐφαρμογῆς ἐθίμου δὲν ἀποτελοῦσι μόνον αὐτὰ τὸ ἐθιμον, τὸ ὅποῖον συνίσταται εἰς τὴν ὑπὸ τῆς κοινῆς συνειδήσεως ἀναγνώρισιν καὶ διὰ μακρᾶς ὁμοιομόρφου ἐφαρμογῆς καθιέρωσιν κανόνος δικαίου, καὶ ἐνεκα τούτου δὲν εἶναι ἀνάγκη πρὸς ἀπόδειξιν ἐθίμου νὰ προτείνωνται παραδείγματα ἐφαρμογῆς αὐτοῦ καὶ τούτων νὰ διατάσσεται ἡ ἀπόδειξις, ἀλλὰ δύναται ἀπ' εὐθείας νὰ διατάσσεται ἀπόδειξις περὶ ἐθίμου, οὐχ' ἥττον τὸ δικαστήριον ὅπως θεωρήσῃ ἀποδεδειγμένον ἐθιμον, πρέπει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ὁρισμένας περιπτώσεις ἐφαρμογῆς αὐτοῦ ὡς κανόνος δικαίου, αἵτινες ἐκ τῶν διαταχθεισῶν περὶ ὑπάρξεως τοῦ ἐθίμου ἀποδείξεων ὑποβάλλονται ἐνώπιον αὐτοῦ, ὥστε καὶ ἂν ὁρθῶς διατάσσεται ἀπλῶς ἀπόδειξις περὶ τοῦ ἐθίμου, ἐπαγομένου ὅμως ὄρκου περὶ τούτου, ὁ ὄρκος δὲν δύναται νὰ περιέχῃ ὡς θέμα μόνον τὴν ὑπαρξιν ἐθίμου ἀλλ' ὥρισμένας περιστάσεις ἐφαρμογῆς, ἐξ ὧν ἡ ὑπαρξὶς τοῦ προκύπτει, διότι ἄλλως τὴν περὶ τούτου κρίσιν τοῦ δικαστηρίου θ' ἀντικαταστήσῃ ἡ κρίσις τοῦ ὁμόσαντος, μὴ βεβαιουῦντος διὰ τοῦ ὄρκου πραγματικόν τι περιστάτικόν περὶ ὑπάρξεως τοῦ ἐθίμου, ἀλλὰ βεβαιουῦντος διὰ τοῦ ὄρκου τοῦ τὴν περὶ ὑπάρξεως ἡ μὴ αὐτοῦ κεκοίθησιν του, κατὰ ταῦτα δὲ οὐχὶ ὄρ-

Ἀριθ. 1925 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΣΟΥΛΤΑΝΗΣ

Νομὴ κινήτων.-δεξιόχεις.-ἀγωγή.

Ἐπειδὴ ὁ στερηθεὶς τῆς νομῆς κινήτων ἄνευ νομίμου λόγου προστατεύεται διὰ τῆς ἀπαιτήσεως (condictio κατὰ τὰς Πηγὰς τοῦ Ρωμ. Δικαίου) ἢ ἀγωγῆς νομῆς (Νομ. 6' Πανδ. 19.5, Νόμ. 1.8.3 Πανδ. 2.7). Ἐπὶ αὐτὸ ἀδίκου αἰτίας ὃν παρά τινι ἀπαιτεῖται, Νόμ. 1 § 4 Πανδ. 43.17 περικ. «Εἴτε δε' ἀγωγῆς». Ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς δ' ἐκτίθενται τὰ ἀποτελοῦντα κατὰ νόμον τὴν δάσιν τῆς ἀπαιτήσεως ταύτης πραγματικὰ γεγονότα, ἡ νομὴ τοῦ ἐνάγοντος, ἡ νομὴ τοῦ πράγματος παρὰ τῷ ἐναγομένῳ, ὅστις ἔλαβεν αὐτὴν παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ ἐνάγοντος κλπ.

Ἀριθ. 1926 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΤΡΑΜΟΥΤΑΝΑΣ

Ἀγοραπωλησία ἀκινήτου.-δάρυνδος ρυμοτομίας.-ἀγορανομικὸν δόγμα.-ἐλλείψεις συνομολογηθείσης ιδιότητος.-ἀντιθέσεις γνώσεως ἐλλείψεως.-πώλησις ἀπλῶς ἐλευθέρου.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ὡς ἐκ τοῦ δικογράφου αὐτῆς εὐκρινῶς συνάγεται, μίαν καὶ μόνην ἔχει βάσιν τὴν ἐκ τοῦ ἀγορανομικοῦ δόγματος περὶ ἀναστροφῆς τῆς διὰ τοῦ ... συμβολαίου γενομένης ἀγοραπωλησίας δι' ἐλλείψιν συνομολογηθείσης ιδιότητος τοῦ πημάτων ἐλευθέρου ρυμοτομίας, οὔτε δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ αὕτη, ὡς περιέχουσα καὶ ἐτέραν δάσιν τῆς ἐκ τοῦ δόλου ἀγωγῆς, ἐκ τῆς ἐν αὐτῷ ρήτρας ὅτι οἱ ἐναγόμενοι διετέλουν ἐν γνώσει τῆς ἐλλείψεως ταύτης.

Ἐπειδὴ, εἰ καὶ κατὰ τὴν ἀσθενεστέραν γνώμην τοῦ δικαστηρίου, δεκτὴ εὑρίσκειται ἡ προκειμένη ἔφεσις καὶ μεταρρυθμιστικὰ ἢ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, διότι ἐκ τῆς ἐν τῷ διαληφθέντι συμβολαίῳ ρήτρας οἰκόπεδον κείμενον ἐντὸς τοῦ ἐγκεκριμένου σχεδίου τῆς κωμοπόλεως Κηφισίας, ἐλευθέρον πάντως ἐν γένει δάρους κλπ. φιλονεικίας καὶ διενέξεως οἰασθήποτε», προκύπτει ὅτι τὸ ἐπίδικον οἰκόπεδον ἐπωλήθη ἐλευθέρου ρυμοτομίας καὶ νομίμως ἡγέρθη ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή περὶ ἀναστροφῆς τοῦ πραθέντος, ἐν τούτοις, κατὰ τὴν κρατήσαν γνώμην, ὁρθῶς τὸ δικαστήριον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του ἀπέρριψε τὴν ἀγωγήν, διότι ὡς ἐξ αὐτοῦ τοῦ διαληφθέντος συμβολαίου προκύπτει, δὲν ἀναφέρεται ρητῶς ἐν αὐτῷ ἡ συνομολογηθεῖσα ιδιότης τοῦ πραθέντος ἐλευθέρου ρυμοτομίας, ἀλλὰς τε καὶ ἐν τῇ ἀγωγῇ ὁμολογεῖ ὁ ἐνάγων ὅτι τὰ δύο μικρότερα οἰκόπεδα τὰ διαιρεθέντα διὰ τῆς ρυμοτομίας, ἔχοντα ἐμβαδὸν μεῖζον τῶν 200 πηχ., εἰσὶν οἰκοδομήσιμα, ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει δὲν χωρεῖ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή περὶ ἀναστροφῆς τοῦ πραθέντος, ἀλλ' ἄλλη τις, ὡς ἡ τῆς μειώσεως τοῦ τμημάτος, καὶ διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκκαλουμένη ἀποφάσει λόγους (*).

(*) Ἐπίσης καὶ κατασκευαστῆς σκούφῳ κατασκεύασε πέντε τοσοῦτους ἀντὶ ἐνὸς παραγγελθέντος, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι ἀντὶ ἐνὸς καλύμματος κεφαλῆς παρέδωκε πέντε καλυμμάτια, δυνάμενα νὰ τεθῶσιν μόνον ἐπὶ τῶν πέντε δακτύλων τῆς χειρὸς.

Ἀριθ. 1932 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΣΑΠΟΥΝΤΖΑΚΗΣ

Καταβολαὶ τρίτοις.-ἀπόδειξις ἀπέναντι συμβαλλομένου.

Ἐπειδὴ, προκειμένου περὶ ἀποδείξεως δικαιοπραξίας οὐχὶ μεταξὺ τῶν διαδίκων ἀλλὰ καταβολῶν τοῦ ἐνάγοντος πρὸς τρίτους, εὐλόγως ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐπέτρεφεν αὐτῷ ἵνα καὶ διὰ μαρτύρων ἀποδείξῃ ταύτας, καὶ τοὶ ὑπερβαίνουσας τὰς 50 δραχμὰς, διότι προδήλως ἀσφαλεστέρᾳ ἀπόδειξις εἶναι ἢ ἐκ τῆς ἐνόρκου καταθέσεως τῶν τρίτων πηγάζουσα τῆς ἀπλῆς ἐγχειρογράφου βεβαιώσεως τῶν (*).

Ἀριθ. 1933 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΠΑΠΑΠΑΝΟΣ

Ἀποδεδειγμένη ἀπουσία πραγματογνώμονος.-περιττὴ κλήτευσις πρὸς ἀντικατάστασιν.

Ἐπειδὴ μὴ ἐμφανισθέντος ἐνεκα ἀνυπερβλήτου καλύματος, ὅπερ ἀμφότεροι οἱ διάδικοι ὁμολογοῦσι, τοῦ πραγματογνώμονος Δ^α κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ὁρίσεως τῶν πραγματογνώμωνων, ὡς διατρίβοντος καὶ πρὸ αὐτῆς καὶ μέχρι σήμερον εἰς Αὐστρίαν κατὰ διαταγὴν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν δι' ἐκτέλεσιν εἰδικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους, ἀπειτούσης τὴν ἐπὶ τινα χρόνον ἀποδημίαν αὐτοῦ, ἀρμόδιως καὶ νομίμως ὁ εἰσηγητὴς, προέβη εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ διὰ τοῦ νομομηχανικοῦ Δ. Α^α, οὔσης δὲ βεβαιωμένης τῆς ἀπουσίας τοῦ πραγματογνώμονος τούτου ἐκτὸς τοῦ κράτους, περιττὴ ἀποβαίνει ἡ κλήτευσις αὐτοῦ, διὰ τὸ ἀπολύτως ἀνέφικτον τῆς προσελεύσεώς του.

Ἀριθ. 1936 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Δ. ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ

Ὑπομεισθῶται λίμνης.-βλάβαι ὑπὸ τρίτων.-ἀγωγή ἀκουλίου.-καρποὶ λίμνης.

Ἐπειδὴ οἱ ἐνάγοντες ὑπενοικιάσθησαν τῶν ἰχθυοτρόφων ὑδάτων τῆς λίμνης Στεφάνι, ἐνοικιασθείσης ὑπὸ τοῦ δικαιοπαρόχου τοῦ ἀπὸ τὸ Δημόσιον, ἐκθέτουν ἐν τῇ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῇ τῶν ὅτι οἱ ἐναγόμενοι ὠκοδόμησαν παρὰ τὴν λίμνην ταύτην ὑδρόμυλον καὶ, ὅπως δώσωσι δύναμιν τοῦ ὕδατος διὰ τῆς ἀνυψώσεως, καταστήσωσι δὲ αὐτὸν εὐχερῇ καὶ συμφέροντα πρὸς ἀλεσμόν, τὸ μὲν ἐκλείσαν διὰ λίθων τὰς τρεῖς ὁπὰς, δι' ὧν συνεκινῶνουν τὰ

(*) Ἀμφιβάλλομεν ἀπολύτως. Τὸ ὅτι ἡ ἐνόρκος καταθέσις τῶν τρίτων εἶναι προκρίτοτέρα τῆς ἐκ τῶν ἀπλῶν χειρογράφων αὐτῶν ἀποδείξεων παρεχομένης ἀποδείξεως, δὲν ἐπάγεται ὡς συμπέρασμα ὅτι πρέπει νὰ γείνη δεκτὴ ἡ πρώτη πρὸς προφανῆ κατάργησιν τῆς ἐπιβλητικῆς διατάξεως ὅτι ἀντικείμενα ἔσω τῶν δραχμ. 50 ἀποδεικνύονται μόνον ἐγγράφως. Τὸ ὅτι τὸ ἐν εἶναι προκρίτοτερον τοῦ ἐτέρου δὲν ἀποδεικνύει ὅτι ἀμφότερα δὲν εἶναι ἄχρηστα τῷ νόμῳ. Ἐὰν τεθῇ εἰς ἐνέργειαν ἡ ἐκδοχὴ τῆς ἀποφάσεως, καταργεῖται σχεδὸν τέλος. ἡ ἀπαγόρευσις τῆς μαρτυρικῆς ἀποδείξεως διὰ τῆς ἀποδείξεως καταβολῶν τρίτοις, ἐὰν αὕτη ἐπετρέπετο νὰ γείνη διὰ τῶν ἐνόρκων καταθέσεων τῶν τρίτων τούτων καὶ οὐχὶ διὰ περὶ αὐτῶν ἐγγράφων, πηγαζόντων ἐξ αὐτοῦ τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀπόδειξις.

ιχθυοτρόφα ύδατα μετά της παρακειμένης θαλάσσης, ἐλάμβανον ἐκάστοτε τοὺς ἰχθύς καὶ ἐτελεῖτο ἡ ἄγρα, τὸ δὲ ἀνύψωσαν διὰ νέου ἐπιπροσθέτου κτιρίου τὸν παλαιὸν φραγμὸν τῶν ὑδάτων καθ' ὅλην τὴν ἀρκτικήν ἑκτασιν, ὅστις ἔφερε τὰ ὕδατα εἰς ἀνάλογον θέσιν πρὸς ἄγραν, ὅτι συνεπεία τῶν πράξεων τούτων τῶν ἐναγομένων ἔπαυσε πᾶσα μετὰ της θαλάσσης συγκοινωνία τῶν ἐνοικιασθέντων ἰχθυοτρόφων ὑδάτων καὶ ἐξέλειπεν ἐντελῶς ἡ ἐν αὐτοῖς ἄγρα, ζητοῦσι δὲ οἱ ἐνάγοντες ὅπως ὑποχρεωθῶσιν οἱ ἐναγόμενοι νὰ τοῖς ἀνορθώσωσι τὴν προσγενομένην αὐτοῖς συνεπεία της ἀδίκου ταύτης καταστάσεως καὶ ἐξ ὑπαιτιότητος τῶν ἐναγομένων ζημίαν, οὕτω δὲ διατυπωμένη ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγή περιέχει πάντα τὰ στοιχεῖα της ἐκ τοῦ ἀκουλίου νόμου ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος ἡ ὠφελίμου ἀγωγῆς (acti in factum, actio utilis) παρεχομένης, κατὰ τὴν γενομένην βραδύτερον εὐρύτεραν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου, ἐπὶ πάσης ἐμμέσως ἐπενεχθείσης καὶ μὴ σωματικῆς τοῦ πράγματος δλάβης, κατὰ τοὺς Νόμ. 27 § 20 καὶ 21, Ν. 30 § 2 Π. 9.2, Ν. 7 § 17 Π. 4.2, Ν. 14 § 2, Ν. 23 Π. 19.5, Ν. 55 Π. 41.1, Νόμ. 55 § 4 Π. 47.2, νομίμως δ' ἐνασχοῦσι τὴν ἀγωγήν ταύτην οἱ ἐνάγοντες ὑπενοικιασται διὰ τὴν ζημίαν ἐκ της ἀπωλείας τῶν ἰχθύων, διότι ἡ ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος ἀγωγή χορηγεῖται ἐξαιρετικῶς καὶ εἰς τὸν μισθωτὴν ὡς πρὸς τοὺς δλαθέντας καρπούς, κατὰ τὸν Νόμον 22 § 14 Π. 9.2, καρποὶ δὲ της λίμνης καὶ τῶν ἰχθυοτρόφων ὑδάτων εἶναι οἱ ἰχθύς, κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ ἀστυκοῦ δικαίου ὡς καὶ κατὰ τὸ γράμμα τοῦ ἀπὸ 23 Μαρτίου 1839 περὶ ἐνοικιάσεως τῶν ἰχθυοτροφείων Νόμου, ὁρίζοντος μὲν ἐν ἄρθρῳ 7 ὅτι εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν τῶν ἰχθυοτροφείων, θυννείων κλπ δὲν ἀνήκει ἄλλη πρόσδοδος παρὰ ἡ πρόσδοδος τῶν ἰχθύων καὶ λοιπῶν θαλασσίων ἢ λιμναίων καρπῶν, ἐν δὲ ἄρθρῳ 9 ὅτι τὰ ἐκ τῶν ἐνοικιασμένων ἰχθυοτροφείων, θυννείων, λιμνῶν κλπ. προερχόμενα ὀψάρια, αὐγοτάραχα καὶ ἄλλοι θαλάσσιοι ἢ λιμναῖοι καρποὶ, ἀποτελοῦντες τὴν πρόσδοδον τῶν ἰχθυοτροφείων, δὲν ὑπόκεινται εἰς τὴν ἀγορανομικὴν διατίμησιν, ἀλλὰ πωλοῦνται ἐλευθέρως παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ.

Ἀριθ. 1942 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Β. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐπιβολὴ καὶ δόσις ὄρκου μετὰ πρωτόδικον καὶ ἐφέσιμον ἐκτίμησιν ἀποδείξεων. - τεκμήριον. - συμμετοχὴ ἐν λαθρεμπορίῳ. - ἀδύνατος ἀναγωγῆς.

Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τοῦτο διὰ προηγουμένης ἀποφάσεως ἐπὶ τῇ ἐφέσει τοῦ αὐτοῦ ἐκκαλοῦντος προέβη εἰς τὴν ἐκτίμησιν ἀπασῶν τῶν προσκομισθεισῶν ἀποδείξεων ἐγγράφων τε καὶ ἐμμαρτύρων ἐπὶ τῶν θεμάτων της ὑπ' ἀρ. 338 τοῦ 1899 πρωτοδίκου ἀποφάσεως καὶ κατέστη ἐν τῇ συμπεράσματι, ὅτι σφόδρα πιθανὸς κατέστη ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου ὁ παραλῶν τὴν ἀγωγήν, ὅτι ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐκκαλῶν διετέλει ἐν γνώσει της πλαστότητος τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένων τελωνιακῶν ἀποδείξεων καὶ ἐπεκύρωσε τὴν ἀναπληρωματικὴν εἰς τὸν ἐναγόμενον ἐπιβαλοῦσαν ὄρκον ὑπ' ἀριθ. 493

πρωτόδικον ἀπόφασιν· ὁ ὄρκος δὲ οὗτος ἐδόθη καὶ θεωρεῖται ἐπιβληθεὶς διὰ της προηγουμένης ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου· ἀλλ' ἐν τῇ αὐτῇ περιπτώσει κατὰ τὰ ἄρθρα 273, 357 καὶ 382 της Πολ. Δικονομίας ὁ δοθεὶς ὄρκος ἀποτελεῖ τελείαν ἀπόδειξιν, καθ' ἣς πᾶσα ἀνταπόδειξις ἀπαγορεύεται καὶ ἐκ της δόσεως αὐτοῦ παρήχθη νόμιμον ἀμάχητον τεκμήριον ἀνεπίδεκτον ἀνταποδείξεως καὶ κατ' ἀκολουθίαν δὲν δύναται τὸ δικαστήριον, ἐνεκα τοῦ λόγου τούτου νὰ προβῇ εἰς νέαν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων (Α. Π. 31) τοῦ 1901, 262 τοῦ 1900).

Ἐπειδὴ ἀποδειχθέντος κατὰ τὰ ἀνωτέρω εἰρημένα ὅτι ὁ ἐνάγομενος καὶ ἤδη ἐκκαλῶν διετέλει ἐν γνώσει της πλαστότητος τῶν ἀποδείξεων (τεσκερέδων) της τελωνιακῆς ὁθωμανικῆς ἀρχῆς καὶ ὅτι ἦτο συμμετοχὸς τοῦ λαθρεμπορίου ἐνεκα τοῦ ὁποίου ὑπέστη τὰς ἐν τῇ ἀγωγῇ ζημίας, ὁρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον ἔκρινεν ὅτι δὲν χωρεῖ πλέον ἀγωγή κατὰ τοῦ συνενόχου, διότι ἐπὶ τῶν ἐξ ἀθεμίτων πράξεων ἐνοχῶν δὲν δίδεται ἀναγωγή κατὰ τοῦ συνυπεθθόνου Ν. 1 § 14 Π. (27.3). Βεβαίως ἐὰν ἐκ δόλου κοινοῦ ἐναχθεὶς κατέβαλεν οὔτε νὰ ἐκχωρῶνται αἱ ἀγωγαὶ πρέπει, οὔτε ὠφέλιμος ἀρμόζει, καθόσον ἰδίου ἐγκλήματος τὴν ποινὴν ὑφίσταται, τοῦτο δὲ ἐποίησεν αὐτὸν ἀνάξιον τοῦ νὰ ἐπιτύχη τι παρὰ τῶν λοιπῶν μετόχων τοῦ δόλου, διότι οὔτε τις ἐταιρία κοινοπραξιῶν ὑπάρχει οὔτε εὐλογος συμμετοχὴ της ἐκ της κοινοπραξίας ζημίας· καὶ Β. Ν. 1 βιβλ. 38 τίτλ. 3 αὐτὸ μὴν καὶ ἀπὸ κοινοῦ δόλου ἐναχθεὶς δέδωκεν, οὐκ ἔστι γὰρ κοινωνία τῶν ἀμαρτημάτων» Νόμ. 203 Πανδ. (50.17).

Ἀριθ. 1943 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΒΑΦΑΣ

Ἐθιμον. - θέμα ἀποδείξεως. - ὄρκος. - τί βεβαιωτέον.

Ἐπειδὴ, καὶ ἂν γείνη δεκτὸν ὅτι τὰ παραδείγματα ἐφαρμογῆς ἐθίμου δὲν ἀποτελοῦσι μόνον αὐτὰ τὸ ἐθιμον, τὸ ὅποσον συνίσταται εἰς τὴν ὑπὸ της κοινῆς συνειδήσεως ἀναγνώρισιν καὶ διὰ μακρᾶς ὁμοιομόρφου ἐφαρμογῆς καθιέρωσιν κανόνος δικαίου, καὶ ἐνεκα τούτου δὲν εἶναι ἀνάγκη πρὸς ἀπόδειξιν ἐθίμου νὰ προτείνωνται παραδείγματα ἐφαρμογῆς αὐτοῦ καὶ τούτων νὰ διατάσσεται ἡ ἀπόδειξις, ἀλλὰ δύναται ἀπ' εὐθείας νὰ διατάσσεται ἀπόδειξις περὶ ἐθίμου, οὐχ' ἥττον τὸ δικαστήριον ὅπως θεωρήσῃ ἀποδεδειγμένον ἐθιμον, πρέπει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ὠρισμένας περιπτώσεις ἐφαρμογῆς αὐτοῦ ὡς κανόνος δικαίου, αἵτινες ἐκ τῶν διαταχθεισῶν περὶ ὑπάρξεως τοῦ ἐθίμου ἀποδείξεων ὑποβάλλονται ἐνώπιον αὐτοῦ, ὥστε καὶ ἂν ὁρθῶς διατάσσεται ἀπλῶς ἀποδείξις περὶ τοῦ ἐθίμου, ἐπαγομένου ὅμως ὄρκου περὶ τούτου, ὁ ὄρκος δὲν δύναται νὰ περιέχῃ ὡς θέμα μόνον τὴν ὑπαρξιν ἐθίμου ἀλλ' ὠρισμένας περιστάσεις ἐφαρμογῆς, ἐξ ὧν ἡ ὑπαρξὶς τοῦ προκύπτει, διότι ἄλλως τὴν περὶ τούτου κρίσιν τοῦ δικαστηρίου θ' ἀντικαταστήσῃ ἡ κρίσις τοῦ ὁμόσαντος, μὴ βεβαιωμένου διὰ τοῦ ὄρκου πραγματικὸν τι περιστάτικὸν περὶ ὑπάρξεως τοῦ ἐθίμου, ἀλλὰ βεβαιωμένου διὰ τοῦ ὄρκου τοῦ τὴν περὶ ὑπάρξεως ἡ μὴ αὐτοῦ πεποιθῆσιν του, κατὰ ταῦτα δὲ οὐχὶ ὄρ-

θώς ή έκκαλουμένη 1051 άπόφασις επέβαλε τόν έν αύτῷ ὅρκον περί τοῦ εἰθίμου άπλώς, άλλως δέ οὔτε καί άσθενή τεκμήρια προέκυψαν κατά τήν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου περίυπαρξέως εἰθίμου έκ τῶν καταθέσεων τῶν μαρτύρων, διότι μόνον έν ώρισμένον παράδειγμα, τοῦ πλοιάρχου Μ*** αναφέρεται εἰς αὐτάς άλλα καί τούτου δέν διευκρινίζεται αν άφορᾷ περίστασιν οἷα ή προκειμένη, ή δέ υπό τῶν μαρτύρων αναφερομένη ταρίφα τοῦ Φ*** δέν διευκρινίζεται τί ώρισμένως περιέχει, δυνάμενον νά χρησιμεύσῃ ως τεκμήριον, εἰς τήν άπόδειξιν εἰθίμου.

*Αριθ. 1944 (1906)

Εισηγητής ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΒΑΦΑΣ

Διαχειρίσις. - άγωγή περί ώρισμένου ύπολοίπου καί λογοδοσίας. - κατάσχεσις επί εἰκαζομένῳ έλλείμματι. - αντίθεσις έλλείψει έγγράφου. - άκυρότης κατασχέσεως. - προβολή ύπό τοῦ καθ' οὔ.

Ἐπειδή ὁ λόγος ἐφέσεως, καθ' ὃν, έγερθεῖσάν ύπό τοῦ άρχικῶς ἐνάγοντος δύο άγωγῶν κατά τοῦ άρχικῶς ἐναγομένου, τῆς μὲν περί πληρωμῆς τοῦ έκ τῆς τοῦ ἐναγομένου διαχειρίσεως περιουσίας τοῦ ἐνάγοντος ύπολοίπου, τῆς δέ περί λογοδοσίας περί τῆς διαχειρίσεως ταύτης, κακῶς τὸ πρωτοδικεῖον, άφού εἶναι συρρέουσai αἱ δύο άγωγαι, δέν ἐκήρυξεν άπαράδεκτον τήν συζήτησιν αὐτῶν μέχρις οὔτου ὅ ἐνάγων περιορίσῃ τήν ἐκλογήν του εἰς τήν μίαν καί παραιτηθῇ τῆς άλλης, εἶναι άπορριπτέος ως άβάσιμος διά τοὺς έν προηγουμένη άποφάσει λόγους καί διότι άπαντα τά ποσά άτινα προτείνονται διά τῆς πρώτης άγωγῆς ὅτι ἐκ τῆς διαχειρίσεως περιήλθον εἰς τὸν ἐναγόμενον, προτείνονται διά τῆς δευτέρας ὅτι εἶναι, μετὰ καί άλλων, ἐκεῖνα δι' αἱ πράξεις αἱ άποτελοῦσαι τήν διαχείρησιν, δι' ἣν ζητεῖται λόγος· οὕτω δέ ή πρώτη άγωγή συγχωνεύεται εἰς τήν δευτέραν, ἥς τήν τύχην κατ' ανάγκην θέλει άκολουθήσει, εἰσαγομένων μὲν πρὸς συζήτησιν άμφοτέρων τῶν άγωγῶν, χωρίς ὅμως νά εἶναι ανάγκη νά ἐξετάζεται ιδιαιτέρως ή πρώτη, ἥτις θά κριθῇ μετὰ τῆς δευτέρας, τῆς περί λογοδοσίας, ἐκδιδομένης μιᾶς μόνης άποφάσεως ύποχρεούσης τὸν ἐναγόμενον νά πληρῶσῃ τὸ προκαταρκτικῶς ὀριζόμενον έλλειμμα, αν δέν δοθῇ λόγος τῆς διαχείρισεως ἣ, αν δοθῇ, τὸ ἐξ αὐτῆς προκύπτον τυχόν ὀριστικὸν έλλειμμα ἐκ τῆς ὅλης διαχειρίσεως, εἰς ἣν συμπεριλαμβάνωνται καί αἱ πράξεις ἐξ ὧν, κατά τήν πρώτην άγωγήν, εἰσέπραξεν ὁ ἐναγόμενος τὸ έν αὐτῇ αναφερόμενον ὀρισμένον ποσόν, δυνάμενον τῶν δεξιλόγων, αν δέν δοθῇ λογοδοσία, νά άποδείξωσιν ὅτι καί πλέον τοῦ ὀρισθέντος εἰκαζομένου έλλείματος τοῖς ὀφείλεται.

Ἐπειδή αἱ παρὰ τοῖς Σ*** καί Τ*** κατασχέσεις καί αἱ περί κύρους τῶν κατασχέσεων τούτων δύο άγωγαι ἐγιναν πρὸς εξασφάλισιν οὐ μόνον τοῦ ποσοῦ ὅπερ ζητεῖται διά τῆς πρώτης άγωγῆς, άλλα καί διά τοῦ έν τῇ δευτέρᾳ αναφερομένου εἰκαζομένου έλλείματος, οὐδεὶς δέ νόμος άπαγορεύει νά γίνῃ κατάσχεσις παρὰ τρίτῳ πρὸς εξασφάλισιν έν άγωγῇ ὀριζόμενον εἰκαζόμενον έλλείματος, οὔτε τὸ ἄρθρον 922 τῆς Πολ. Δικονομίας ὅπερ ἐπικαλεῖται ή έκκα-

λουσα, ως μὴ οὔσης έκκαθαρισμένης τῆς άπαιτήσεως τοῦ δεξιλόγου ἐνάγοντος, άλλα μελλούσης νά τροκύψῃ πόση εἶναι ἐκ τῆς μελλούσης λογοδοσίας, διότι έκκαθαρισμένην άπαιτήσιν έννοεῖ τὸ ἄρθρ. 122 τήν κατὰ τήν έννοιαν τῶν άρθρων 854 καί 855 τῆς Πολ. Δικονομίας τοιαύτην, εἰς ἣ καί έντὸς τοῦ κειμένου αὐτῶν παραπέμπει, κατὰ τήν έννοιαν δά τῶν άρθρων αὐτῶν έκκαθαρισμένην άπαιτήσιν εἶναι ή μὴ ἐξηρητημένη ἐκ συμφωνίας ή ὀρισμένη κατὰ ποσόν καί ποῖον, τοιαύτη δέ εἶναι ή ως εἰκαζόμενον έλλειμμα ὀριζομένη εἰς τήν άγωγήν εἰς ἣν τὸ ποσόν τῆς ἐκ τῆς διαχειρίσεως άπαιτήσεως ὀρίζεται, άδιάφορον δέ εἶναι αν άνυποστατῶς ζητεῖ τοῦτο ὁ δεξιλόγος ή πλεοναστική εἶναι ή αίτησίς του, διότι στοιχεῖον τοῦ έκκαθαρισμένου τῆς άπαιτήσεως, δι' ἣν δύναται νά ἐνεργηθῇ κατάσχεσις παρὰ τρίτῳ εἶναι μόνον τὸ νά εἶναι κατὰ ποσόν ὀρισμένη, αν δά εἶναι αληθῆς ή πλεοναστική θά προκύψῃ ἐκ τῆς περί τῆς λογοδοσίας άποφάσεως, ὅπως εἰς τὰς άλλας περιπτώσεις τῆς παρὰ τρίτῳ κατασχέσεως ἐκ τῆς ἐκδικάσεως τῆς περί κύρους τῆς άπαιτήσεως δι' ἣν γίνεται άγωγῆς, ἐγκύρως δέ γίνεται ή τοιαύτη κατάσχεσις οὐ μόνον διά τὸ εἰκαζόμενον έλλειμμα, ὅσον ὥρισεν αὐτὸ έν τῇ άγωγῇ του ὁ ἐνάγων δεξιλόγος, άλλα εἶναι ἰσχυρὰ καί διά τὸ εἰκαζόμενον έλλειμμα, τὸ ὅποῖον ἤθελε τυχόν ὀρίσει τὸ δικαστήριον καί τὸ ὅποῖον ὀριστικῶς ἐπιδικάζεται εἰς τὸν ἐνάγοντα διά τῆς ὀριζούσης αὐτὸ άποφάσεως αν ὁ δοσίλογος άπειθῇ νά δώσῃ λόγον τῆς διαχείρισεώς του. Πρὸς τὸ ζήτημα δέ αν εἶναι ἐγκυρὸς ή οὐ ή παρὰ τρίτῳ κατάσχεσις, ή γενομένη πρὸς εξασφάλισιν τοῦ ύπό τοῦ δεξιλόγου ὀριζομένου διά τῆς άγωγῆς εἰκαζομένου έλλείματος, εἶναι άσχετον τὸ ζήτημα τῆς άκυρότητος τῆς κατασχέσεως δι' έλλείψιν έγγράφου, δυνάμει τοῦ ὁποῖου (αν δέν ὑπάρχει άδεια τοῦ άρμοδίου προέδρου) γίνεται, διότι δέν εἶναι μὲν άδύνατον νά ὑπάρχῃ έγγραφον καθιστῶν πιθανόν ὅτι ἐκ τῆς διαχειρίσεως μῆναι ὀφείλῃς ὁ διαχειρισθεὶς τοῦ εἰκαζομένου έλλείματος, έν έλλείψει δέ τοιούτου έγγράφου καθίσταται άκυρος ή κατάσχεσις, οὐχί διότι ἐγένετο πρὸς εξασφάλισιν εἰκαζόμενον έλλείματος, άλλα διότι δέν ὑπάρχει έγγραφον, δυνάμει τοῦ ὁποῖου νά δύναται νά γίνῃ.

Ἐπειδή δέν εἶναι άπαράδεκτοι οἱ περί άκυρότητος τῶν κατασχέσεων ἰσχυρισμοὶ προτεινόμενοι ὑπό τῆς καθ' ἥς αὐται, διότι ὁ καθ' οὗ ή κατάσχεσις καί δικαίωμα καί συμφέρον ἔχει νά προτείνῃ τήν ἐξ οἰουδήποτε λόγου άκυρότητα κατασχέσεως κατ' αὐτοῦ παρὰ τρίτῳ γενομένης (Γαργοπηετ έκδ. Β'. τόμ. 4 § 1443 καί σημ. 8), καί καθόσον αν ὑφίσταται, καί άκυρος αν εἶναι ή παρὰ τρίτῳ κατάσχεσις, δέν δύναται νά ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ τήν εἰς χεῖράς του κατασχεθεῖσαν άπαιτήσιν του.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

*Αριθ. 987 (1905)

Εισηγητής ὁ ἐφέτης κ. Π. ΜΕΡΜΗΡΑΣ

Γραμματεῖον εἰς διαταγήν. - άναπληρωμὴ ὑπό

όπισθογράφου. - ού δυνατή περαιτέρω όπισθογράφησις.- άγωγαί.

Έπειδή όρθως άπεράνθη ή έκκληθείσα του Πρωτοδικείου Πατρών 2607 (1902) άπόφασις, ως και ή προεκδοθείσα του δικαστηρίου τούτου ότι ό έναγων δέν κέκτηται άγωγήν έκτου έπιδίκου γραμματίου και έκ της έπικαλουμένης όπισθογραφήσεως αυτού διά τους έν αυτάς λόγους και καθόσον γενομένης υπό της όπισθογράφου έταιρίως α' Αδελφοί Σ. Α^{***}» (άρχιτης κομιστρίας) πληρωμής του γραμματίου προς την τελευταίαν κομιστρίαν Ιονικήν, έπαισεν ύφιστάμενος ό έκ γραμματίου τίτλος και έπαισεν ή κυκλοφορία αυτού και τό μεταβιβάσιμον δι' όπισθογραφήσεως. Άν δέ κατά την έννοίαν των διατάξεων του Έμπορικου Νέμου (άρθρ. 163, 164, 167, 169) ό πληρώσας όπισθογράφος έχει τό δικαίωμα νά κινήση άγωγήν (είδικήν) περί έγγυθσεως (άναγωγής) κατά των πρδ αυτής και του κυρίως όφειλέτου και ότι ή άγωγή αύτη θεωρείται ένασκουμένη δύναμει νομίμου έκχωρήσεως του πληρωθέντος κομιστού, τούτο σημαίνει ότι ό πληρώσας δύναται νά θεωρηθί ως έκδοχός της άγωγής του κομιστού, ούχι δέ ότι γίνεται και κομιστής και κύριος του τίτλου, ώστε (άνευ εις έαυτόν μεταβιβάσεως) νά μεταβιβάση αυτόν διά νέας πάλιν όπισθογραφήσεως, άφού διά της πληρωμής μόνης διεκόπη πάσα μεταβιβάσις και ή κυκλοφορία του γραμματίου. Συνεπώς την ως είρηται έκ της έγγυθσεως άγωγήν (μή μεταβιβαζόμενην δι' όπισθογραφήσεως) ή όπισθογράφος έταιρία α' Αδελφοί Α^{***}», ή πληρώσασα κατά τόν ισχυρισμόν του έναγοντος την τελευταίαν κομιστρίαν του γραμματίου Τράπεζαν, μόνον δι' έκχωρήσεως ήδύνατο νά μεταβιβάση αύτην, ή δέ παρά ταύτης, μή γενομένης κυρίας του γραμματίου, όπισθογράφησις πάλιν προς τόν έναγοντα δέν κέκτηται νομικήν τινα ισχύν, ούτε την σημασίαν της έκχωρήσεως δύναται νά λάβη, ως μή βασίμως ύποστηρίζει ό έναγων, τό μόν διότι ή όπισθογράφησις και κατ' αύτην την άγωγήν ένέγενετο διά την μεταβιβάσιν της κυριότητος τού γραμματίου και ως μεταβιβασθείσης της κυριότητος ταύτης, και ούχι διά την έκχώρησιν και μεταβιβάσιν της είρημένης άγωγής, τό δέ διότι ή περί πληρωμής λόγω έγγυθσεως άγωγή, ήν μόνον έκτήσατε ή πληρώσασα έταιρία α' Αδελφοί Α^{***}», δέν τυγχάνει ως έρρέθη μεταβιβάσιμος, δι' όπισθογραφήσεως. Τούτοις τοίς λόγοις μή νομίμως ύποστηρίζει ό έκκαλών έναγων ότι έδει νά γίνη δεκτή ή άγωγή του έκ του τίτλου του γραμματίου και δύναμει της έν τη άγωγήν αναφερομένης όπισθογραφήσεως αυτού. Άλλως δέ ή άγωγή δέν στηρίζεται επί του γεγονότος όπερ ό έναγων νυν ισχυρίζεται ότι δηλ. τό γραμμάτιον έπληρώθη άπό τους δικαιιοπαρόχους του έναγοντος α' Αδελφούς Α^{***}» προς την τελευταίαν δι' όπισθογραφήσεως κυρίαν του γραμματίου Ιονικήν Τράπεζαν και τό γεγονός τούτο μεταβάλλει έντελώς την βάσιν της άγωγής. Εί και ήδύνατο τις είπειν ότι άφού ως ύποστηρίζεται οι α' Αδελφοί Α^{***}» ύπέρ ών ή έκδοσις του επιδίκου γραμματίου και όπισθογράφοι, κατέβαλον κατά την ληξίν του τη τελευ-

ταία κομιστρία Τραπέζη και έλαβον τούτο και συνεπώς ήδύνατο δύναμει του άρθρ. 164 Έμπορ. Νέμου νά στραφώσιν άμέσως κατά του έκδότου έναγομένου, άνευ προς τούτο έκχωρήσεως τινος και έπιζητήσωσι την πληρωμήν της διά του γραμματίου άποδεικνυομένης άπαιτήσεως, τό δικαίωμα των δέ τούτο έξ ουδεμιās των νόμων διατάξεως ήμποδίζοντο άπό του νά μεταβιβάσωσι προς τρίτον, είτε έκχωρούντες συμβολαιογραφικώς, είτε και λόγω της έν αυτό ρήτρας αείς διαταγήν» διά μόνης όπισθογραφήσεως, όπερ ούδαμώς κωλύει άν τούτο έγένητο και μετά την ληξίν του, όπερ και έπραξαν έν προκειμένω, μεταβιβάσαντες τή ηδη έναγοντι, έστις άξίων διά της άγωγής του ότι αείνε κύριος και άτοχος του επιδίκου γραμματίου ως μεταβιβασθέντος παρά των ύπέρ ών ή άρχική έκδοσις και όπισθογράφων α' Αδελφών Α^{***}», καλώς άπευθύνεται κατά του όφειλέτου έκδότου προς πληρωμήν του, άρκούσης της προς τούτο άπαιτήσεως του άρθρου 533 Πολ. Δικ. χωρίς έντεϋθεν νά έχη άνάγκη έν τή ιστορικῇ της άγωγής νά έκθέση ότι παρά των α' Αδελφών Α^{***}» μετεβιβάσθη προς τόν Β και τούτου παρά τῷ Γ και τούτου τη Τραπέζῃ, έξ ής τό ανέλαβον οι πρῶτοι παρά όπισθογράφοι α' Αδελ. Α^{***}» κλ. άτινα πάντα και κατά νόμιμον βελτίωσιν ύποστηρίζει τό πρῶτον έχύρως ένώπιον των Πρωτοδικών, ώστε τό άποδεικτέον προς νομιμοποίησιν του έναγοντος και όπερ έγκαιρως ήμφισθητήθη έν και μόνον ήτον, εάν οι α' Αδελφοί Α^{***}» κατέβαλον τη τελευταία κομιστρία Τραπέζῃ, και ούχι ν' άπορρίψη την άγωγήν ως άπαράδεκτον δι' έλλειψιν άγωγής, έκ της αίτίας ταύτης, ώστε άσας αι προγενέστεροι άποφάσεις του δικαστηρίου τούτου, μή έμμείνασαι τη έκδοχῇ ταύτη, άλλ' έξετάσασαι την άγωγήν επί τῷ έπισηθητικῷ ισχυρισμῷ αὐτῆς ότι άνεγνώρισεν ό έναγόμενος την όφειλήν του ταύτην, καταβαλὼν τῷ έναγοντι ποσόν τι άνακλητέα απέδαινον.

Έπειδή ή άγωγή, καθά βασίμως ύποστηρίζει ή έφεσιβλητος και έναγομένη έταιρία α' Γ και Δ» και παρεδέχθη ή έφεσιβληθείσα άπόφασις, δέν περιέχει και βάσιν περί άναγνώρισεως όφειλής ή άπαιτήσεως του γραμματίου έκ μέρους της έναγομένης προς τόν έναγοντα, ούτε δύναται νά σημαίνη άναγνώρισιν ή έν αύτῇ φράσει αὐτῇ έμετρήθησαν υπό των έναγομένων άπέναντι του γραμματίου τόν 8)βριον 1897 δραχ. 200 και μένει νά μοῦ όφείλουν κλ.» (άορίτως άλλως, μή όριζομένου, άν εις τόν έναγοντα έγένητο ή πληρωμή αύτη) και μή όρθως αι προεκδοθείσαι του δικαστηρίου άποφάσεις έδέχθησαν, τό μόν ότι ό ισχυρισμός ούτος περί πληρωμής έμφαίνει άναγνώρισιν, τό δέ ότι ισχυρίσθη πρωτοδικως διά των προτάσεων ό έναγων άναγνώρισιν του χρέους, άφού τοιοῦτος περί άναγνώρισεως ισχυρισμός (γενόμενος μάλιστα εις δευτέραν συζήτησιν μετ' άνακοπήν της έναγομένης έταιρίας) άποτελὼν νέαν βάσιν, δέν ήτο δεκτός, διά των προτάσεων γενόμενος, μή όρθως δέ έπίσης έγένητο δεκτόν ότι έπιθανολογήθη τοιαύτη βάσις άναγνώρισεως έκ πράξεων πολὺ μεταγενεστέρων της άγωγής (αίτινες άλλως και γεγόμεναι δέν

ἀποτελοῦσιν ἐνοχὴν ἐξ ἀναγνωρίσεως), δι' ὅπερ ἀνακλητέαι τυγχάνουσιν αἱ ρηθεῖσαι τρεῖς παρεμπιπτουσαι ἀποφάσεις, ἀπορριπτέα δὲ ἡ ἐπίδικος ἐφ' ἧς τοῦ ἐνάγοντος ὡς μὴ νόμιμος καὶ βάσιμος, ὁρθῶς ἀποφηνάμενης τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως 2607 (1902) τῶν ἐνταῦθα Πρωτοδικῶν καὶ ἀπορριψάσης τὴν ἐπίδικον ἀγωγὴν διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ καὶ ἀνωτέρω ἀναφερομένους λόγους. Εἰ καὶ ἡδύνατό τις εἰπεῖν ὅτι ὁρθῶς τὸ δικαστήριον διὰ τῶν προηγουμένων ἀποφάσεων τοῦ ἀπεφάνθη καὶ δὲν ὑπῆρχε λόγος ἀνακλήσεως τῶν ἀποφάσεων τούτων(*).

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΝΑΥΠΑΓΙΟΥ (**)

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΝΑΥΠΑΓΙΟΥ

Ἀριθ. 802 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Β. ΜΩΡΑΙΤΗΣ

Πίναξ κατατάξεως.-ἀδελτερία προοδικοῦ ἐκκλητοῦ.-πλειόνες δανεισθῆναι καὶ πλειόνες ὀφείλονται,-καταμερισμός.

Ἐπειδὴ ἐπὶ πίνακος κατατάξεως διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ἐκκλητοῦ ἡ μὴ τῆς διαφορᾶς λαμβάνεται ὑπ' ὅψιν τὸ ἐν τῷ ἀναγγελητρίῳ ἀναφερόμενον ποσόν, δι' ὃ ἤτιστα τὴν κατατάξιν τοῦ ὀφειστή, οὐ ἀμφισβητεῖται ἡ κατατάξις. δι' ὅπερ ποσὸν κατετάχθη, καθόσον ἡ τοῦ ἀναγγελητρίου αἰτήσεις ἀποτελεῖ τὴν πρώτην αἴτησιν, καθ' ἣν, κατὰ τὸ ἄρθρον 530 § 1 ρυθμίζεται τὸ λόγῳ ποσοῦ ἐκκλητὸν ἡ μὴ. Ἐν προκειμένῳ ὅθεν τῶν καθ' ὧν ἡ ἀνακοπὴ (ἐφεσιβλήτων δανειστῶν) ὄντων τεσσάρων καὶ ἀναγγεληθέντων ὡς ἐκ τοῦ ἀπὸ 21 Ἰανουαρίου 1900 ἀναγγελητρίου τῶν ἀποδεικνύεται, αἰτουμένων δὲ νὰ καταταχῶσι 1) δι' ἔξοδα ἐκτελέσεως δραχ. 600. 2) διὰ τὴν ἀπαίτησιν τῶν ἑξ ἑνῶν καὶ τὰς ἀσχεσίας δραχ. 3207 καὶ 3) ἔξοδα ἀναγγελίας δραχ. 100 ἐν ὅλῳ δραχ. 3907, τῶν δὲ ἀνακοπόντων, ὡς ὀφειλετῶν, ὄντων ἐπτά κληρονόμων τοῦ ἀρχικοῦ ὀφειλέτου, οὗσης δὲ διαιρητῆς τῆς ἀπαίτησεως, τὸ παρ' ἐκάστου τῶν ὀφειλετῶν εἰς ἓνα ἕκαστον δανειστὴν ὀφειλόμενον ποσὸν δὲν ὑπερβαίνει τὴν ποσότητα τῶν δραχ. 500, διότι τὸ

(*) Ἡ προκειμένη ἀπόφασις ἐπέρχεται μετὰ τὴν 340 Ε. Π. καταχωρημένην ἐν σελ. 337 ΧΥ, ἐνθα ὅρα τὴν μακρὰν σημείωσιν ἡμῶν. Διὰ τῆς ἄνω ἀποφάσεως συμπληροῦται ἡ εὐτυχία τοῦ ἀναπληρώσαντος τὸ γραμματίον καὶ ἡ ἐπιθυμία τὴν ὁποῖαν ἔσχεν ὁ φιλόπατρις αὐτὸς ἀνὴρ νὰ λύσῃ ἀδραῖς αὐτοῦ δαπάναις δύο μεγάλα νομολογικὰ ζητήματα, τὰ ὁποῖα πολλὴν θὰ περιποιήσωσιν αὐτῷ τιμὴν, τοσοῦτω μᾶλλον μεγαλειότεραν, ὅσῳ καὶ ἡ λύσις ἐγένετο μετὰ πολλῆς μεγαλοπρεπείας καὶ κλιμακῶδον, διὰ διαδοχικῶν ἀποφάσεων, ἵνα παραταθῇ, κατὰ τὸ σύστημα τῶν μικρῶν παιδίων, ἅτινα τρώγουσι τῆς λιχουδιαῖς ἄλλο ἄλλο διὰ νὰ ἔχουν πολλὴν ὥραν, ὅσον ὅλον τὸ πλεόντερον ἢ εὐεργετικὴ θέρη τοῦ ἀνδρός. Ἐλπίζομεν ὅτι ἡ φιλογενεῖά του δὲν θὰ ἐπιλείψῃ καὶ θὰ φέρῃ τὰ ζητήματα ταῦτα καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ αὐτῷ ἀντὶ τοῦ ποσοῦ ὅπερ κατέβαλε τὸν ἀρβύτου δόξης νομολογικὸν στέφανον.

(**) Ὑπὸ τοῦ ἐν Ναυπλίῳ δικηγόρου κ. Στ. Γιαννοπούλου.

παρ' ἐκάστου τῶν δανειστῶν ἀπαιτούμενον ποσὸν ἀνέρχεται εἰς δραχ. 970, ὧν τὴν πληρωμὴν ὀφείλουν συμμέτρως οἱ ἐπτά ὀφείλονται, ἥτοι τὸ παρ' ἐκάστου τῶν δανειστῶν ἀπαιτούμενον παρ' ἑνὸς ἐκάστου τῶν ὀφειλετῶν ποσὸν ἀνέρχεται εἰς δραχ. 138 70/100, τὸ ἀτομικὸν ἄρα συμφέρον ἐκάστου δανειστοῦ ἐναντίον ἐκάστου τῶν ὀφειλετῶν, καὶ οὐχὶ τὸ καὶσύνολον, ὅπερ ρυθμίζει τὸ ἐκκλητὸν ἡ μὴ (Ν. 11 § 2 Πανδ. (2.1) Ἀρ. Π. 21 τοῦ 82 καὶ Ἐφ. Πατρ. 752 τοῦ 903 «Θέμις» Τόμ. 16.) δὲν ὑπερβαίνει τὰς 500 δραχμάς καὶ βάσιμος κατ' ἀκολουθίαν ἐξελέγχεται ἡ περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἐφέσεως ἔνστασις τῶν ἐφεσιβλήτων ὡς ἀνεκκλήτου, λόγῳ ποσοῦ, τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως,

ΝΟΜΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ

ΕΠΙ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ(*)

Πηγὴ (fons, caput)

30. Πηγὴ, ὡς κοινῶς αὐτῇ νοεῖται, εἶναι ἡ ἐμφάνισις καὶ ἐκδήλωσις ὑπογείου ὕδατος ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους, ὡς εἶναι καὶ τὸ φεῖαρ, τὸ τέλμα. Τὸ οὕτως ἀενάως ἐκδηλούμενον ὑπόγειον ὕδωρ καλεῖται ἐν τῷ Ρ. Δ. ζῶν ὕδωρ (aqua viva) καὶ χαρακτηρίζεται ὡς συστατικὸν μέρος τοῦ ἐδάφους—portio enim agri aqua viva videtur Ν. 11 pr. (43.20) δυνάμενον νὰ διατεθῇ κατὰ βούλησιν τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ ἀκινήτου τὴν ἀντίθεσιν τοῦ aqua viva ἀποτελεῖ τὸ ὁμβριον ὕδωρ. νομ. μον. § 4 (43.22). ὥστε συστατικὸν μέρος τοῦ ἀκινήτου, ὡς καὶ τὸ ὑπόγειον ὕδωρ ἐν γένει, ἀποτελεῖ καὶ τὸ ἐκ πηγῆς ἢ ἐν φεῖατι ἀναβρῦον, διὸ καὶ ἀπολαμβάνει τῆς προστασίας, ἥς καὶ τὸ ἀκίνητον αὐτὸ [12], ὑπὸ τοὺς σπουδαίους περιορισμούς, οὓς ἀνωτέρω διὰ τὸ ὑπόγειον ἐξετάσαμεν ταῦτα ἐννοεῖται, ὡς πρὸς τὸ ἀναβρῦον ὑπόγειον ὕδωρ ἐν τῷ χρόνῳ καθ' ὃν ἐξέρχεται ἐκ τοῦ ἐδάφους· ἡ καὶ ἐξελθὼν χρησιμοποιοῖται ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου καὶ δὲν ἀφῆθη ἐλεύθερον νὰ καταρρεύσῃ. διότι ἐὰν ἐπέλθῃ τοιοῦτό τι δηλ. ἀφῆθῃ ἐλεύθερον νὰ καταρρεύσῃ, τότε πλέον καθίσταται aqua profluens ἢ flumen publicum καὶ θὰ ἰσχύσωσιν αἱ περὶ τούτων ἀρχαί.

Ὁ ὅρος πηγὴ (fons, caput) ἔχει πολλὰ πλὴν ἑννοίαν [13]· πηγὴ καλοῦνται οἱ ὑπογείως κεκρυμμένοι ὄγκοι ὕδατος· πηγὴ ἐπίσης καλεῖται καὶ τὸ μέρος τοῦ ἐδάφους, ἐξ οὗ ἀναβρῦει ὑπόγειον ὕδωρ (ὅτε πάντως δέον ν' ἀναβρῦ ἔκ τοῦ μέρους τούτου ὕδωρ ἵνα κληθῇ πηγὴ) Νόμ. 1 § 8 (43.20).—Caput aquae illud est, unde aqua nascitur; si ex fonte nascatur, ipsa fons.—Ἀλλὰ πηγὴ εἶναι ἐπίσης καὶ αὐτὸ τὸ ἀναβρῦον ὕδωρ, ἐν ᾧ χρόνῳ ἀναβρῦει, περὶ οὗ εἴπομεν ὅτι εἶναι συστατικὸν μέρος τοῦ ἀκινήτου—portio fundi.

Συχνάκις ἀπαντᾷται ἡ ἔκφρασις «ἰδιοκτητῆς πηγῆς, ἰδιοκτησία, κυριότης πηγῆς»· αὕτη εἶναι ἀκριβής, ἐὰν ἀποβλέπωμεν εἰς τὴν πηγὴν ὡς μέρος, ἐξ οὗ ἀναβρῦει ὕδωρ· ἂν δὲ ἀποβλέπωμεν εἰς τὴν πηγὴν ὡς τὸ ἐκ τούτου ἐκερχόμενον ὕδωρ, δὲν ἔχεται ἀκριβείας· διότι καὶ τὸ ὑπογείως ρέον καὶ ἐκ τοῦ ἐδά-

(*) Ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀθήναις δικηγόρου Γεωρ. Α. Μπαλῆ (συνέγραψεν τὸν προηγουμένον φύλλον καὶ τέλος).

[12] Ν. 11 pr. (43.20).

[13] Πρὸς δὲ Ossig Röm. Wasserrecht σ. 21 ἐκδοτικῶς δὲ, ὡς εἴρηται (ἀνωτ. § 9), εἰς τὸν ὅρον fons ἀποδίδει τὴν ἑννοίαν τοῦ ρυακίου.

φους ἐκρέον ὕδωρ εἶναι ρέον καὶ κατ' ἀκολουθίαν περὶ κυριότητος οὐδεὶς λόγος· ἀλλὰ καὶ πάλιν ἡ τοιαύτη ἔκφρασις ἀποβλέπει συνήθως καὶ ἐννοεῖ κυρίως οὐχὶ κυριότητα ἀλλὰ τὸ δικαίωμα τοῦ ἰδιοκτῆτου τοῦ ἐδάφους ὅπως κατὰσχη καὶ χρησιμοποίησιν τὸ ἐκ τούτου ἀναδρύνον ὕδωρ.

Διόθεντος ὅτι ἡ πηγὴ εἶναι συστατικὸν μέρος τοῦ ἐδάφους καὶ ὅτι αὐτοτέλειαν δὲν ἔχει, ἔπεται ὅτι δικαιοπραξία ὡς πρὸς τὴν πηγὴν αὐτοτελῶς καὶ δὴ πᾶσις αὐτῆς δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν ἐκ μέρους τοῦ ἰδιοκτῆτου τοῦ ἐδάφους· ἐντεῦθεν δὲν ἔπεται ὅτι ἀδυνατεῖ νὰ διαθέσῃ τὸ πηγαῖον ὕδωρ ὁ ἰδιοκτῆτης· τοῦτο δύναται μὲν νὰ πράξῃ ἀλλ' ἡ τοιαύτη πράξις δὲν θὰ γείνη διὰ πωλήσεως τῆς πηγῆς ἀλλὰ διὰ συστάσεως ὕδατικῆς δουλείας ὑπὲρ τοῦ ἐτέρου [14].

31. Εἰς τὸ δικαίωμα τῆς κατὰ βούλησιν διαθέσεως τοῦ τῆς πηγῆς ὕδατος ἐκ μέρους τοῦ ἰδιοκτῆτου τοῦ ἐδάφους, πλὴν τοῦ ἀνωτέρω καὶ ἐπὶ τῶν ὑπογεγμένων ὁδῶν περιορισμοῦ (τῆς ὑπ' ἐτέρου ἐν τῷ ἐδάφει αὐτοῦ ἀποκοπῆς τῶν ὑδροφλεβῶν) τάσσονται καὶ δύο ἑτεροί :

I. Ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ, ἐν ᾧ ἀναδρύνει ὕδωρ, πηγάματος, δύναται, ὡς εἴπομεν νὰ διαθέσῃ τοῦτο κατὰ βούλησιν· δύναται ἐπομένως νὰ κατὰσχη τοῦτο ἐξερχόμενον καὶ χρησιμοποίησιν κατὰ βούλησιν· ἀλλ' ἐάν δὲν ἔπραξε τοῦτο καὶ ἀφήκῃ τὸ ἐκρέον τῆς πηγῆς ὕδωρ νὰ καταρρεύσῃ περαιτέρω καὶ νὰ προσλάβῃ ὁ ροὺς αὐτοῦ κανονικὴν τινὰ κοίτην καὶ νὰ σχηματισθῇ ἐπομένως *flumen publicum*, παύει πλέον τὸ δικαίωμα τῆς κατὰ βούλησιν διαθέσεως καὶ μεταστροφῆς αὐτοῦ, (οὐχὶ ἐννοεῖται καὶ ἡ ἐξουσία τῆς χρήσεως, ἣν ἔχει πᾶς τις καὶ δὴ καὶ αὐτὸς ἐπὶ τοῦ καταρρέοντος ὕδατος ὡς *δημ. ποταμοῦ*), διότι ἀνακύπτουσιν οἱ περὶ τῶν *flumina publica* κανόνες καὶ περιορισμοὶ καὶ πάντα τὰ περὶ τούτων παραγγελλόμενα, ἅτινα ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει *ἐφαρμογὴν ἔχουσιν καὶ ἐπὶ τῆς πηγῆς αὐτῆς*, ἥτις πλέον ἀποτελεῖ μέρος τοῦ δημοσίου ποταμοῦ καὶ δὴ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ καὶ κατ' ἀκολουθίαν πᾶν ὅτι θὰ ἐπιχειρεῖτο ἐπὶ τῆς πηγῆς ὑπὸ οὐδὲν ὅπως, θὰ ἐθεωρεῖτο ἐπιχειρηθὲν ἐν ἀντὶφ *ἐφ' δημοσίῳ ποταμῷ* καὶ θὰ συνεπήγετο τὴν ἐφαρμογὴν τῶν προστατευτικῶν τοῦ *δημ. ποταμοῦ* παραγγελλμάτων ἐφ' ὅσον βεβαίως συντρέχουσι καὶ αἱ ἄλλαι αὐτῶν προϋποθέσεις [15] (ἀνωτ. § 17 ἐπ.)· ρητῶς δὲν μαρτυρεῖται ὁ τοιοῦτος περιορισμὸς ἐπὶ τῆς πηγῆς ἐν τῷ P. Δ. ἀλλὰ ραδίως συνάγεται ἐκ τῆς συγκρούσεως τῶν δύο ἀρχῶν, ἀφ' ἑνὸς ὅτι ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ ἀκινήτου, ἐν ᾧ ἡ πηγὴ, ἔχει πλήρη διάθεσιν τοῦ ὕδατος αὐτῆς, καθὼς συστατικὸν μέρος τοῦ κτήματος τοῦ καὶ ἀφ' ἐτέρου ὅτι ἡ χρήσις τῶν ποταμῶν ὑποκαίεται εἰς πολλοὺς περιορισμοὺς καὶ ἐν αὐτοῖς παντοῖαι ἐπιχειρήσεις κωλύονται διὰ τῶν ἄνω παραγγελλμάτων· ἀλλὰ καὶ ἡ σκέψις ὅτι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἡ διὰ τῶν παραγγελλμάτων πολλαπλῇ προστασίᾳ τοῦ P. Δ. οὐδεμίαν θὰ εἶχαν ἀξίαν καὶ ὅτι ἐκ τοῦ ἀπολύτου καὶ ἀπεριόριστου δικαιώματος τοῦ ἰδιοκτῆτου θὰ ἐκινδύνευον νὰ καταστραφῶσιν ἀρδευτικαὶ παρασκευαὶ πολυχρόνιοι καὶ κινήτηροι θυνάμεις ἐγκατεστημένων ἐργασασίων, καὶ ἡ σκέψις λέγομεν αὕτη, ἀγεί βεβαίως εἰς τὸν ἄνω περιορισμόν. Τώρα, πότε τὸ ἐκ τῆς πηγῆς ὕδωρ καταρρεύσας ἐ-

λευθέρως ἀπετέλεσε ποταμὸν (ἡ ρύακα ἀνωτ. § 9) οὕτως ὥστε νὰ μετὰσχη καὶ ἡ πηγὴ τοῦ τῆς ιδιότητος ταύτης, εἶναι βεβαίως ζήτημα πραγματικόν, δι' ὃ θὰ ἐρευνηθῇ ἰδίᾳ ἡ ὑπαρξίς κοίτης κανονικῆς ὁπως αὐτοῦ καὶ ἡ περὶ τούτου ὑπόληψις τῶν περιόλων (*existimatio circumcolentium*) [16]. δύνατον τὸ τῆς πηγῆς ὕδωρ ἐντὸς τοῦ ἀκινήτου τοῦ ἰδιοκτῆτου εὐρισκόμενον νὰ ᾖ καὶ ἱκανῆς ποσότητος καὶ νὰ προσέλαβῃ κανονικὴν τινὰ κοίτην, οὕτως ὥστε ἐν ἀφίετο νὰ ἐξέλθῃ τοῦ ἀκινήτου καὶ καταρρεύσῃ, θὰ ἐπιδέλει ἀναμφιβόλως ποταμὸν *δημόσιον*· ἐν τούτοις ἐνόσω τοῦτο δὲν ἐγένετο καὶ ρεῖι ἀενάως ἐν τῷ ἀκινήτῳ (ἐπὶ κοίτης τινος) χρησιμοποιούμενον ὅμως (ἡ καταπινόμενον ὑπὸ τοῦ ἐδάφους) καὶ μὴ ἀφινόμενον ἐλευθερον, δὲν ἀπετέλεσε *δημ. ποταμὸν* οὔτε ἡ ἐλευθερία τοῦ ἰδιοκτῆτου ἐπὶ τῆς πηγῆς ἡλλοιώθη, διότι σὺν τοῖς ἄλλοις ἀνάγκη νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ ἀκινήτου τοῦ ἰδιοκτῆτου ἐλευθερον [17].

Διάφορον εἶναι τὸ ζήτημα, πότε τὸ τῆς πηγῆς ὕδωρ, καθίσταται *aqua profluens* καὶ συνεπῶς κοινὸν τοῖς πᾶσι [18]· ὡς πρὸς τοῦτο ἀρκεῖ ἡ μὴ χρησιμοποίησις αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτῆτου τοῦ ἐδάφους, ἐν ᾧ ἀναδρύνει, καὶ ὁ ἐλευθερὸς ροὺς αὐτοῦ ἔστω καὶ ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ ἐδάφει· ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει διατηρεῖ ὁ ἰδιοκτῆτης τὸ ἐπὶ τῆς πηγῆς καὶ τοῦ ὕδατος αὐτῆς πλήρως ὡς ἄνω δικαίωμα τοῦ.

Δεχόμενοι τὴν ἐφαρμογὴν τῶν προστατευτικῶν παραγγελλμάτων τῶν *δημ. ποταμῶν* (*flum. publica*) καὶ ἐπὶ τῆς πηγῆς αὐτῶν, δὲν προβαίνομεν καὶ ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε νὰ περιλαβῶμεν καὶ τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἔργα, ἅτινα γινόμενα *πέραν* τῆς πηγῆς ἦτοι ἐπὶ τοῦ ὑπογείου ὕδατος, ἐπάγονται μείωσιν ἢ στερεύσιν ἢ βλάβῃν τοῦ δημοσίου ποταμοῦ· δὲν περιλαμβάνομεν λοιπὸν καὶ τὴν ἀνόρυξιν ἐν τῷ ἐμῷ κτήματι ὕδατος τὴν ἐπάγουσαν στερεύσιν τῆς πηγῆς *δημ. ποταμοῦ* ἢ καὶ αὐτοῦ τούτου [19]. Τὰ παραγγελλόμενα χάριν τῆς χρήσεως τῶν *δημ. ποταμῶν* (*fl. publica*) διδόμενα, ἀπαιτοῦσιν ἔργον γινόμενον *in flumine publico* ἢ *in ripa ejus*· καὶ τὸ μὲν γινόμενον ἐν τῇ ἐμφανίᾳ πηγῇ αὐτοῦ, βεβαίως ἐγένετο *in flumine publico* διότι καὶ αὕτη ὡς ἀρχὴ τούτου εἶναι *fl. publicum*· ἀλλὰ τὸ γινόμενον πέραν τῆς πηγῆς ἐπὶ ὑπογείου καὶ ἀφανοῦς ρεύματος, δὲν ἐγένετο *in flum. publico*, καθόσον ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἐκ τοῦ συνόλου τῶν σχετικῶν *Ρωμ.* διατάξεων δὲν φαίνονται ἀναγνωριζόμενοι *πρόγιναι δημοσίου ποταμοῦ*, εἰς τὰ ὁκόγεια καὶ ἀφανῆ ρεύματα δὲν ἀνευρίσκονται καὶ πάντα τὰ στοιχεῖα τῶν δημοσίων ποταμῶν (π. χ. αἱ ὄχθαι), καὶ δὲν συντρέχουσι καὶ οἱ λόγοι ἵνα τὰ ρεύματα τὰῦτα θεωρηθῶσι *δημόσιοι ποταμοί*· ἐλλείπει ἡ εὐχέρεια πρὸς τὴν κοινὴν αὐτῶν χρῆσιν.

32. II. Κατὰ τὸ ἀρθρ. 79 τοῦ Β. Δ. τῆς 31 Δεκεμβρίου 1836 περὶ δημοτικῆς ἀστυνομίας, ὁ ἰδιοκτῆτης πηγῆς δὲν δύναται νὰ μεταβάλλῃ τὴν διεύθυνσιν αὐτῆς ὅταν χορηγῇ εἰς τοὺς κατοίκους δήμου, χωρίου ἢ χωριδίου τὸ ἀναγκαῖον ὕδωρ. Τὸ ἀρθρον τοῦτο εἶναι ἀντιγραφὴ (ἐν μέρει ὅμως) τοῦ παλαιοῦ ἀρθρου 843 (νῦν τοῦ ἀρθρ. 642 ἐδ. 3) Γαλλ. Κώδ. [20] ἔχοντος

[16] Ὁ Regelsb. σελ. 432 ἀπαιτεῖ διὰ τὸν ἄνω περιορισμὸν τῆς πηγῆς *δημ. ποταμοῦ* καὶ χρῆσιν τοῦτο πρὸ ἀμνημονεύτου χρόνου.

[17] Seuffert Arch. XLVII 261.

[18] Διότι δύναται καὶ ἡ τοιοῦτον ἀπλῶς χωρεῖ καὶ ν' ἀποτελῇ *flumen publicum*, καθ' ἣν ἀνωτ. § 3, 9 ἐδεξάμεθα γνώμην.

[19] Ubbelohde σ. 518.

[20] Ἐν Γαλλίᾳ μεταρρυθμισθῶσαν ἐν μέρει τὰ

[14] Regelsberger I σ. 432.

[15] Ubbelohde in Glück's Comment. ἐνθ' ἀνωτ. σ. 517, 488, Regelsberger σ. 432, Hesse σ. 238 ἐπ. Funke Arch. Civ. Pr. XII σ. 287 ἐπ. Ossig σ. 23, 94, 103, Seuffert Arch. XLVII. 261, LII. 145, XL. 181.

οὕτω: «le propriétaire de la source ne peut en changer le cours, lorsqu'il fournit aux habitants d'une commune, village ou hameau, l'eau, qu'il est nécessaire; mais si les habitants n'en ont pas acquis ou prescrit l'usage, le propriétaire peut réclamer une indemnité, laquelle est réglée par experts». ἐπομένως θὰ ἐρμηνευθῇ ὡς ἐρμηνεύεται καὶ ἐν Γαλλίᾳ.

Ἐὰν τὸ τῆς πηγῆς ὕδωρ ἐκρεῦσαν ἀπετέλεσε κατὰ τὰ ἄνω ποταμῶν δημόσιον (fl. publicum), ἡ προκειμένη διάταξις δὲν ἔχει καὶ τόσῃ σπουδαιότητα καθ' ἃ ἀνωτέρω ἐδεξάμεθα ἐπὶ τοιαύτης πηγῆς.

Ὁ νόμος λέγων «ιδιοκτήτην πηγῆς» δὲν ἐννοεῖ μόνον τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ ἐδάφους, ἐν ᾧ ἡ πηγὴ, ἀλλὰ καὶ πάντα ἐπ' αὐτῆς, δικαιοῦχον· ἐξ ἑτέρου ἡ διάταξις εἶναι ὑπὲρ δήμου, χωρίου, χωριδίου, ὥστε μεμονωμένοι κάτοικοι μὴ ἀποτελοῦντες τοῦλάχιστον χωρίδιον δὲν ἐπικαλοῦνται αὐτήν [21]· πότε ὑπάρχει τοιοῦτο εἶναι ζήτημα πραγματικόν.

Ὅπως ἐπικαλεσθῶσι τὴν διάταξιν οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου, δέον τὸ ὑπὸ τῆς πηγῆς χορηγουμένον ὕδωρ νὰ ᾖ ἀναγκαῖον αὐτοῖς ἢ τοῖς ἀπαραίτητον διὰ τὰς οἰκίας τῶν ἀνάγκας καὶ οὐχὶ ἀπλῶς χρῆσιμον· οὐχὶ ἀναγκαῖον πρὸς ἄρδευσιν ἢ βιομηχανίαν ἢ πρὸς θεραπευτικὸν μέσον ἢ κίνησιν ὑδρομύλων ἔστω καὶ ἂν οἱ μύλοι χορηγῶσι τοῖς κατοικοῖς τὰ ἀναγκαζοῦντα τροφίμα [22]· δὲν ἐπικαλοῦνται τοῦτο ἐπίσης ἐὰν δύνωνται νὰ προμηθευθῶσιν ἀλλοχοῦ τὸ ἀναγκαῖον ὕδωρ εἰ καὶ μετὰ τινας δυσχερείας [23]· τὴν ἀνάγκην τοῦ ὕδατος κρίνει ὁ δικαστής.

Ἐντεῦθεν δὲν ἔπεται ὅτι χάριν προμηθείας τοῦ ἀναγκαζοῦντος ὕδατος οἱ ἐν λόγῳ κάτοικοι δύνανται ν' ἀπαιτήσωσι καὶ δίδον εἰς τὸ κτῆμα τοῦ ἰδιοκτήτου ἡ ἐγκατάστασιν ὕδραγωγείου.

Δὲν ἔπεται ἐπίσης ὅτι ὁ ἰδιοκτήτης οὗτος ἢ ἕτερος δὲν δύναται ν' ἀνορύξῃ ἐν τῷ ἰδίῳ κτῆματι ὑπόγειον ὕδωρ ἔστω καὶ ἂν ἀποκόπτονται αἱ φλέβες τῆς προμηθευούσης τὸ χωρίον πηγῆς· ἐκτὸς ἂν κοκοδοῦλας τοῦτο ἐτελέσθῃ [24].

Ὁ ἀνωτέρω περιορισμὸς ἀναφέρεται οὐ μόνον εἰς τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ ἐδάφους, ἐν ᾧ ἡ πηγὴ, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐνδιαμέσους ἰδιοκτήτας μέχρι τοῦ χωρίου· ὥστε καὶ flumen publicum ἂν ἀπετέλεσε τὸ τῆς πηγῆς ὕδωρ, οἱ ἐνδιαμέσοι περιορίζονται ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν τοῦτου ὥστε νὰ μὴ ἐπενέγκωσι στέρησιν τοῦ ἀναγκαζοῦντος ὕδατος τοῖς κατοικοῖς τοῦ χωρίου.

Τὸ ἄρθρον προϋποτίθησι πηγὴν, ἥς τὸ ὕδωρ κατέρρουσιν ἐλευθέρως καὶ ἀπετέλεσε ρεῦμα τι (un cours) [25] διότι ἂν τοῦτο δὲν ἐγένετο, ὁ ἰδιοκτήτης διατίθησιν ἐλευθέρως αὐτό.

Τὸ δημοῖον ἄρθρον 643 (νῦν 642) Γαλλ. Κώδ. περιορίζον τὸ ἐπὶ τῆς πηγῆς δικαίωμα, παρέσχε τῷ δικαιοῦχῳ, ἀποζημιώσιν κατ' ἐκτίμησιν πραγματογω-

μόνων, ἐκτὸς ἂν οἱ κάτοικοι διὰ 30 εἰσὶν παραγραφῆς ἐκτίσαντο τὸ ἐπὶ τοῦ ὕδατος τῆς πηγῆς δικαίωμα ὅτε δὲν ὀφείλεται ἀποζημιώσις. Τὸ ἡμέτερον ἄρθρον δὲν ποιεῖται λόγον περὶ ἀποζημιώσεως καὶ γεννᾶται ἡ ἀπορία μῆτοι προσκρούει εἰς τὸ ἄρθρ. 17 τοῦ Συντάγματος καὶ συνεπῶς κατηργήθη ἡ μὴ ὁ ἰδιοκτήτης δύναται δυνάμει τούτου ν' ἀπαιτήσῃ ἀποζημίωσιν.

Ὁ Thonissen [26] ὁ ὑπερμνηματίας τὸ Βελγικὸν Σύνταγμα (ὁπόθεν τὸ ἡμέτερον) ἐν τῷ ἀντιστοίχῳ ἄρθρῳ 11 τούτου, ποιούμενος λόγον περὶ τῶν νομίμων περιορισμῶν ἐν γένει τῆς ἰδιοκτησίας, οὗς οἱ Γάλλοι ὀνομάζουσι *νομίμους δουλείας* (servitudes legales), διδάσκει ὅτι ὁ νόμος δύναται νὰ δημιουργῇ τοιοῦτους περιορισμούς· α') διότι τὸ Σύνταγμα δὲν σκοπεῖ νὰ ὀρίσῃ αὐτὸ τὴν ἰδιοκτησίαν, ἀλλὰ τὴν λαμβάνει ὅλα αὕτη νοεῖται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κειμένων νόμων καὶ κατ' ἀκολουθίαν τὴν λαμβάνει μὲ τούς *συμφωνεῖς αὐτῆς* περιορισμούς (πρὸλ. ἄρθρ. 537 καὶ 544 Γαλλ. Κ.) καὶ β') διότι ἐν τοῖς νομίμοις αὐτοῖς περιορισμοῖς, δὲν ἀφαιρεῖται ἡ ἰδιοκτησία ἀλλ' ἀπλῶς ἡ χρῆσις αὐτῆς τροποποιεῖται (son usage se trouve modifié) πρὸς τὸ δημόσιον συμφέρον. Ταῦτα καὶ παρόμοια διδάσκει καὶ ὁ Laurent [27] καὶ μάλιστα *ad hoc* ἐπὶ τοῦ ἀπασχολοῦντος ἡμᾶς περιορισμοῦ, προστιθέμενος ὅτι δύναται ὁ νόμος, εἰ καὶ ὁ περιορισμὸς, ὃν εἰσάγει, δὲν προσκρούει εἰς τὸ Σύνταγμα, νὰ ὀρίσῃ ἀποζημιώσιν ὡς καὶ ἐν προκειμένῳ τὸ ἄρθρ. 643 Γαλλ. Κ. (οὐχὶ διωκ. καὶ τὸ ἡμέτερον, ὡς εἴρηται)· ἐπραξέ· ἀμφοτέρω ἐπικαλοῦνται καὶ ἀποφάσεις τοῦ Γαλλικοῦ καὶ Βελγικοῦ Ἀκυρωτικοῦ συμφώνου.

Συνεπῶς πρὸς τὴν γνώμην ταύτην δέον νὰ συμπεράνωμεν ὅτι δύναται ἐκάστοτε ὁ νομοθέτης νὰ δημιουργῇ περιορισμούς τῆς κυριότητος ἢ καὶ δουλείας ἐπὶ ταύτης ἔστω καὶ ὑπὲρ τοῦ δημοσίου συμφέροντος χωρὶς ποτε νὰ προσκρούῃ εἰς τὸ Σύνταγμα, διότι τοῦτο τὴν ἐννοεῖ ὡς τὴν προσδιορίζουσιν οἱ νόμοι κατὰ τὴν γνώμην ταύτην.

Ἐν τούτοις τοῦτο δὲν φαίνεται ἐντελῶς ἀκριβές, διότι τότε ὁ νόμος ἔστω καὶ ὑπὸ τὸ πρόσχημα τοῦ περιορισμοῦ ἢ καὶ τοῦ ἐκάστοτε προσδιορισμοῦ τῆς κυριότητος, ἀφαιρεῖ ἰδιοκτησίαν μερικῶς· δὲν εἶναι τροποποίησις ἀλλὰ ἐλάττωσις καὶ περιορισμὸς τῆς ἐκτάσεως τῆς χρήσεως αὐτῆς. Μᾶλλον δέον νὰ δεχθῇ τις ὅτι τὸ Σύνταγμα λαμβάνει τὴν ἐννοίαν τῆς ἰδιοκτησίας, ὡς τὴν εὕρισκε κατὰ τὸν χρόνον καθ' ὃν εἰσάγεται ἡ συνταγματικὴ διάταξις· τὴν ἐννοεῖ ἐπομένως μὲ τούς συμφωνεῖς αὐτῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κειμένων ἡδὴ νόμων περιορισμῶν. Ἐπομένως μετὰ τὸ Σύνταγμα νόμος *περιορίζων* τὴν ἰδιοκτησίαν πρέπει νὰ υποβληθῇ εἰς τὸ ἄρθρ. 17 αὐτοῦ· οἱ προϋπάρχοντες δὲμος νόμιμοι περιορισμοὶ τηροῦνται ἐν ἰσχύϊ.

Κατὰ τὸ Ρωμ. Δ., διαστέλλουσι τοὺς *νομίμους περιορισμούς* τῆς κυριότητος (ὁποίους καὶ τὸ Ρωμ. Δ. ἔχει ἱκανούς), ἀπὸ τὰς δουλείας· ἀλλ' ὡς πρὸς τὸ ἄρθρ. 17 τοῦ Συντάγματος, ἡ διαστολὴ αὕτη δὲν ἔχει σημασίαν (ἂν, ἐννοεῖται, δεχθῇ τις ὡς ἀφαιρέσιν ἰδιοκτησίας καὶ τὴν ἐπιδάρουν αὐτῆς δι' οὐδὲν ποτε βάρους), ἀρκεῖ ὅτι ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὸν ἰδιοκτήτην, ὑπάρχει βάρος ἐπὶ τοῦ κτῆματός του.

ΓΕΩΡΓ. Α. ΜΠΑΛΗΣ

περὶ ὁδῶν διὰ τοῦ Ν. τῆς 8 Ἀπριλίου 1898, ἡ προκειμένη δὲμος διάταξις περιλήφθη ἐν τῷ ἄρθρῳ 642 ἰδ. 3 Γ. Κ. διὰ τοῦ νόμου τούτου.

[21] Demolombe I σ. 118, Aubry et Rau III σ. 41, Laurent VII No 112.

[22] Dalloz, Servitudes No 176, Aubry et Rau σ. 42, Laurent No 213· ἐναντίοι ὡς πρὸς τοὺς μύλους χάριν ἀναγκαίων τροφίμων Massé et Vergé sur Zach. II σ. 163 σ. 12, Garnier Régime d'eaux III No 745.— [23] Dalloz Serv. No 177.

[24] Laurent No 220, Daviel cours d'eaux III No 893.

[25] Dalloz No 187, Suppl. No 52, Daviel No 825, Laurent No 215.

[26] Thonissen Constitution belge (1876) § 57 ἐκ.

[27] Laurent VII No 474, 476 καὶ No 210, Ἀκυρωτ. Βελγίου 27 Ἰουλίου 1845, 7 Ἰουλίου 1848, 20 Νοεμβρίου 1850, 29 Μαΐου 1866, 7 Ἀννουαρίου 1867, Ἀκυρωτ. Γαλλίας 27 Δεκεμβρίου 1869 Dalloz Rec. 1870, 1, 419

ΘΗΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΣΤΟΣ ΑΘΑΝΑΤΟΝ

Συνδρομή Έτησια δρ. 15. § Μετά Δελτίου δρ. 21. § Καταχωρ. 6 σελ. λ. 50

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: Θ. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΑΝΑΤΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ

2 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1907

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νομολογία	Ἀρείου Πάγου Πολιτική	(1906)
Νομολογία	Ἐφετερίου Ἀθηνῶν	(1906)
	Πατρῶν	(1905)
	Ναυπλίου	(1906)

Συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ Πίνακος τῶν Περιεχομένων
τῆς «Θέμιδος» τοῦ ΙΖ' ἔτους.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ἀριθ. 1 (1907) Ὀλομέλεια (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Ἐμπορικαὶ καὶ οὐνοπτικαὶ ὑποθέσεις.— διορισμὸς ἀντικλήτου καὶ ἐν ἀκροατηρίῳ.— μὴ διορισμὸς ἐν ἀνακοπῇ. — λύσις ὀλομελείας. — ἐπάρκεια πρὸς διὰ γνῶσιν διαφορᾶς. — οὐ χρεία λύσεως περαιτέρω ζητημάτων.

Ἐπειδὴ, κατὰ μὲν τὸ ἀρθρ. 149 τῆς Πολ. Δικονομίας, εἰς ἐμπορικὰς ἢ ἄλλας οὐνοπτικὰς ὑποθέσεις,

(*) Ἐπέρχεται μετὰ τὴν ἐν σελ. 50 παρόντος τόμου 191 τοῦ 6' τμήματος καὶ λύει, κατὰ τὴν συνήθειαν, τὴν διαφωνίαν ὑπὲρ τῆς ἐκδοχῆς τῆς ἐν σελ. 426 XVII 368 τοῦ α' τμήματος, διὰ μελῶν τοῦ ὁποίου συνήθως παρασκευάζεται ἡ Ὀλομέλεια, καὶ διὰ πлагίου διαξιφισμοῦ δίδει ἐν μαθηματάκι εἰς τὰς ἐκείσε σημειώσεις τῆς «Θέμιδος», ἡ ὁποία, ἀντὶ εὐγνωμοσύνης, νομίζει ἀναγκαῖον νὰ κλείσῃ τὴν ρίνα πρὸ τῆς ἐωλότητος του. Καθόσον ἐνθυμοῦνται οἱ ἀναγνώσται (πρὸς τὴν ἐν σελ. 427 XVII σημείωσιν), ἔπρεπε νὰ διασωθῇ μία ἀνακοπὴ, ἥτις ἔσχε τὸ αὐτοχρημὰ νὰ δικασθῇ αὐτὴς ἐρήμην διὰ προτιμήσεως, ἡ ὁποία ἐκοινοποιήθη τῷ γραμματεῖ. Ἔνεκα τοῦ μὴ διορισμοῦ ἀντικλήτου ἐν αὐτῇ. Τὸ κύριον λοιπὸν ἦτο νὰ εὑρεθῇ τρόπος νὰ ἀκυρωθῇ ἡ κοινοποίησις αὐτῆς, ἐξ ἧς ἐξηρτάτο τὸ κύρος τῆς ἐρήμην ἱπορρίφσεως τῆς ἀνακοπῆς. Μεταξὺ ἄλλων τότε τεθέντων εἰς ἐνέργειαν μέσων, οἱ ἀναγνώσται θὰ ἐνθυμοῦνται ὅτι καὶ ἡ ἐταιρία τῶν Ἐργοληψιῶν, τῆς ὁποίας καὶ τὸ ὄνομα ἀναδίδει τὴν βαρυτέραν τῶν ἐμπορικῶν ὁσμῶν, ἐξακρατηρήσθη ὡς καταγινόμενη δι' ἀποστακτικῶν ἀμύλων νὰ ἐξάγῃ τὸ καθαρώτερον ἀπεσταγμένον ἀστύκον ὕδωρ καὶ ὅτι διὰ τοῦ δι' αὐτοῦ ραντισμοῦ ἐπετεύχθη ἡ ἀνάβρεσις τῆς μὴ περιωσάσης τὴν ἀνακοπὴν ἀποφάσεως. Ἡδὴ συμπληροῦται διὰ τῆς ὀλομελείας ἡ σωτηρία αὐτῆς διὰ τελείου ἐννοουχισμοῦ τῶν ἀρθρῶν 149, 158 καὶ 533 § 2, ἀπὸ τῶν ὁποίων ἀφαιρεῖται πᾶσα ἐννοία. Τὸ κυρίως ζητούμενον ἐξ οὗ ἐξηρτάτο ἡ σωτηρία, ἦτο, ὡς ἄνω εἰρηται, νὰ ἐξευρεθῇ ὅτι ὁ μὴ διορισμὸς ἀντικλήτου ἐν τῇ ἀνακοπῇ ἐμπορικῆς (ἢ ἐμπορικῆς ὁσμῆς τῆς ἐταιρίας τῶν Ἐργοληψιῶν, ἡ ὁποία τότε ἐκαλύφθη δι' ἀφθόνου eau civile, ἀναπέμπεται ἤδη πανταχόθεν) ὑποθέσεως,

ὅθεςις, ὡς καὶ εἰς κλητεύσεις βραχυπροθέτους, συγχωρεῖται εἰς τὸν ἐναγόμενον νὰ διορίσῃ καὶ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἀκόμη ἀντικλήτον, ἂν δὲν ἀπηγγέλθῃ ἡ ὁριστικὴ ἀπόφασις εἰς τὴν πρώτην δικάσιμον, μὴ διαστέλλοντος δὲ τοῦ νόμου ἔπεται ὅτι ὁ ἐρήμην δικασθεὶς ἐναγόμενος, δι' ἐν πρώτῃ συζή-

δὲν συνεπάγεται ὡς συνέπειαν τὴν κοινοποίησιν τῷ γραμματεῖ. Αὐτὸ μόνον ἀπαιτεῖται; Τὸ εὐκολώτερον τῶν πραγμάτων ἀπαντᾷ ἡ ἄνω ἀπόφασις. Ὀλίγη ἐρμηνευτικὴ εἰς ἐνέργειαν. Κατὰ τὸ ἀρθρὸν 149, εἰς ὑποθέσεις κατ'ἂς δὲν ἀπαιτεῖται ἔγγραφος προδικασία, δύναται νὰ γείνη ὁ διορισμὸς ἀντικλήτου καὶ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ. Ἄρα δύναται νὰ κάμῃ τοῦτο καὶ ὁ ἀνακλόπων καὶ ὡς τσαμπουνάη ὅσον θέλει: περὶ τοῦ ἐναντίου τὸ ἀρθρὸν 598 ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ 533 § 2. Διὰ τὴν ἡ ἀνακοπὴ, μὴ ἀνοίγουσα νέαν δίκην, δὲν εἶναι ἔγγραφος προδικασία, ὥστε νὰ θεωρηθῇ ὑπαγομένη εἰς τὴν κατὰ τὸ ἀρθρὸν 148 Πολ. Δικονομίας ὑποχρέωσιν τοῦ κατὰ τὴν κοινοποίησιν διορισμοῦ ἀντικλήτου, τοῦ ἐπαγομένου τὴν ἐν ἐλλείψει τοιοῦτου κοινοποίησιν τῷ γραμματεῖ, ἀλλ' ὑπάγεται εἰς τὸ ἀρθρὸν 119, τὸ ἐπιτρέπων, ἐν τῇ ἀνυπαρξίᾳ προδικασίας, τὸν διορισμὸν μέχρι τοῦ ἀκροατηρίου, ὅτε διὰ τὴν πρὸ τοῦτο ἐλλείψιν διορισμοῦ δὲν ἡδύνατο νὰ ἐπαρθῇ ἡ συνέπεια τῆς κοινοποιήσεως τῷ γραμματεῖ, ἡ ὁποία ἐπέφερε τὴν ἐρημοδικίαν, ποῦ σκότωσε τὸν λύκον, ποῦ ἔφαγε τὴν ἀνακοπὴν τῆς ἐταιρίας τῶν Ἐργοληψιῶν. Αὐτὸ εἶναι τὸ ἀφράγαλα τῆς σωσιανασκοπῆς ἐρμηνευτικῆς. Ἄλλ' ἐὰν ἡ ἐπιβλητικὴ καὶ ἐντὸς ὁρισμένης προθεσμίας κοινοποιήτέα ἀνακοπὴ δὲν εἶναι ἔγγραφος προδικασία, πολὺ θὰ παρεκαλοῦμεν νὰ ἐδίδοντο τὰ γνωρίσματα τῆς ἐννοίας τῆς προδικασίας, διὰ νὰ πληθυνθῇ ἡ γνῶσις. Διότι φαίνεται ὅτι, κατὰ τὴν ἐννοίαν τῆς ἀποφάσεως, προδικασία δὲν εἶναι τὸ πρὸς παρασκευὴν τῆς ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου δίκης ἐπιβαλλόμενον, ἀλλ' ἄλλο τι, τὸ ὁποῖον ἀγνοοῦμεν ἐὰν εἶναι στερεὸν, ὕγρον ἢ ἀέριον καὶ ἐὰν περιλαμβάνηται ἐν δοχείῳ, φιάλῃ ἢ κανονίῳ ὡς τὸ ἀνθρακικὸν ὀξύ. Ἄλλ' ἔστω καὶ τοῦτο ὅτι ἡ προδικασία εἶναι αἰθερία καὶ ἀσύλληπτος ἐννοία. Τὸ πεζώτατον ἀρθρὸν 148 ὁρίζει ὅτι ὁ διορισμὸς τοῦ ἀντικλήτου πρέπει νὰ γίνεταί ἐν τῷ ἐπιδιδόμενῳ ἔγγραφῳ καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν κοινοποιουμένων ἐνστάσεων τοῦ ἐναγομένου, ἐὰν τυγχὼν ἤθελε κοινοποιῆσαι οὗτος τοιαύτας καὶ ἐν παραλείψει τούτου ἐπάγεται τὴν κοινοποίησιν τῷ γραμματεῖ. Καὶ θὰ ἠρώτα ἀπλοῖχός τις: Ἡ καθόλου προαιρετικὴ κοινοποίησις τῶν ἐνστάσεων, τῇ ὁποίᾳ τυγχὼν γενομένη, ἐπιβάλλεται ὁ διορισμὸς ἀντικλήτου καὶ ὡς συνέπεια ἐν τῇ ἐλλείψει αὐτοῦ ἡ κοινοποίησις τῷ γραμματεῖ. εἶναι πλείοτερον προδικασία τῆς ἐπιτακτικῆς ἐπιβαλλομένης κοινοποιήσεως τῆς ἀνακοπῆς, ὥστε ἡ ἐν ταύτῃ ἐλλείψις νὰ μὴ συνεπάγεται τὸ διὰ τοῦ ἀρθροῦ 151 ἐπαγόμενον ἀποτέλεσμα τοῦτο: Καὶ ἡ ἀπλοῖχὴ ἐρώτησις θὰ ἔμενεν ἀνευ ἀπαντήσεως, διότι ἡ ἀπόφασις ἀρκεῖται εἰς τὸν ὁριζόμενον ὅτι καὶ διὰ τῶν διὰ λακτι-

τησις είναι ή μετά την άνακοπήν, δύναται και έν τή συζήτῃσει ταύτη νά διορίση τόν αντίκλητόν του, κατά δέ τὸ ἐπόμενον ἄρθρον 150 ή εἰς πὺν γραμ-

μάτων διανοιχθεῖσων ρωγμῶν διεδίδασκε τήν κατά βούλησιν ἀρεοπαγιτικὴν ἐρμηνευτικὴν τῆς.

Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου συζήτησιν, ὁ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελεὺς κ. Δ. Τσιβανόπουλος ἐλεξε τάδε :

«Καὶ σήμερον, Κύριοι, ἐπαναλαμβάνω νά εἰπω ὅ,τι πολλάκις εἶπον, ὅτι ὁ Ἀρείος Πάγος δὲν ἐνδιαφέρεται διὰ τὴν οὐσίαν τῆς δίκης, ἀλλ' ἀπλῶς καὶ ἀφρημένως διὰ τὸ νομικὸν ζήτημα καὶ τὴν ὁρθοτέραν αὐτοῦ ἐπίλυσιν, οὕτω δὲ ἐκπληροῖ τὸν προσρισμὸν τοῦ ἀνωτάτου δικαστηρίου πρὸς ὁμοιόμορφον ρύθμισιν τῆς ἐρμηνείας κατὰ τοὺς κανόνες τῆς ἐπιστήμης καὶ τὸ πνεῦμα τῆς νομοθεσίας. Ἡ ἀπόφασίς δὲ πρὸ πάντων τῆς ὁλομελείας, αἰρου-α τὴν διαφωνίαν τῶν τμημάτων, πρόκειται νά διδάξη οὐχὶ μόνον τὰ κατώτερα δικαστήρια διὰ τῆς ἐκθέσεως καταληπτῶν ἀξιωμάτων, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ διαφωνοῦντα τμήματα περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τοῦ νόμου, ἀνατρέπουσα τὸ παρεμβληθὲν πρόσκομμα εἰς τὴν πρόδον τῆς δίκης ὡς ἐκ τῆς ἀντιθέσεως τῶν γνώμων ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος. Δικαίως λοιπὸν προσδοκᾶται παρὰ τῆς ὁλομελείας νά διαχύσῃ ἄφθονον τὸ φῶς ἐπὶ τῶν παρουσιαζομένων δυσχερῶν ζητημάτων.

«Τὸ Ἐφετεῖον Πατρῶν, ἐρήμην τῆς ἐναγομένης ἀνωμόμου ἐταιρίας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Γενικὴ Ἑταιρία Ἐργοληψίων», ἐδέχθη τὴν κατ' αὐτῆς ἀγωγὴν τοῦ ἐνάγοντος, βάσιν ἔχουσαν ὅτι κατ' ἐντολὴν τῆς ἐταιρίας ταύτης καὶ ἐπὶ συμφωνίᾳ εὐλόγου ἀμοιβῆς ὁ ἐνάγων εἰργάσθη πρὸς σύναψιν συμβάσεως τῆς Ἑταιρίας μετὰ τοῦ Δήμου Ἐρμουπόλεως περὶ ἐγκαταστάσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως ἡλεκτρικοῦ φωτισμοῦ τῆς πόλεως καὶ τοῦ λιμένος ἐπὶ πεντήκοντα ἔτη ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας ἐπὶ πληρωμῇ 50.000 δραχμῶν ἐτησίως. Ἡ ἐναγομένη ἀνέκοψε τὴν ἐρήμην ἀποφασὶν ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ ἐφετείου, ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐδικάσθη τῆς ἐγένετο παρανόμως, διότι ἡ πρᾶξις τοῦ προέδρου τοῦ ἐφετείου, δι' ἧς εἶχε διαταχθῇ ἡ κατὰ προτίμησιν συζήτησις τῆς πρώτης ἀνακοπῆς, ἥτοι ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 735 Πολ. Δικονομίας βραχυπροθέσμος κλήσις, δὲν ἐκοινοποιήθη πρὸς αὐτὴν τὴν ἐταιρίαν, ἀλλὰ πρὸς τὸν γραμματέα τοῦ ἐφετείου, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἐν τῇ ἀνακοπῇ δὲν διωρίζετο ἀντίκλητος τῆς ἐταιρίας ἐν Πάτραις, ἐνθα ὁμολογουμένως δὲν ἐδρεύει ἡ Ἑταιρία, καὶ οὕτω, μὴ λοβοῦσα αὕτη γνώσιν τῆς προτιμήσεως, ἐδικάσθη ἐρήμην. Τὸ ἐφετεῖον ἐξετάσαν τὴν ἐνστάσιν ταύτην, ἀπέρριψεν αὐτὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 588 (1905) ἀποφάσεώς του καὶ, θεωρῶσαν νόμιμον τὴν πρὸς τὸν γραμματέα κοινοποίησιν τῆς βραχυπροθέσμου κλήσεως, ἥτοι τῆς προσδριχῆς προτιμήσεως, ἄρα νόμιμον τὴν ἐρημοδικίαν, ἀπέρριψε τὴν

ματέα τοῦ δικαστηρίου ἐπίδοσις τῶν δικογράφων ἀπειλεῖται κατὰ τοῦ ἐναγομένου ὡς συνέπεια τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον παραλείψεως διορι-

θευτέραν ἀνακοπὴν ὡς ἀπαράδεκτον δυνάμει τοῦ ἀρθρου 507 Πολ. Δικονομίας, τοῦ ἀπαγορευόντος δευτέραν ἀνακοπὴν. Τὸ ἐφετεῖον ἐθεώρησε νόμιμον τὴν πρὸς τὸν γραμματέα κοινοποίησιν τῆς βραχυπροθέσμου κλήσεως, εὐρὺν ὅτι συνέτρεχον καὶ αἱ τρεῖς περιπτώσεις τοῦ ἀρθρου 150, αἱ δικαιολογοῦσαι τὴν κοινοποίησιν ταύτην, διότι καὶ ἐμπορικὴ ἦτο ἡ ὑπόθεσις καὶ περὶ κλήσεως βραχυπροθέσμου ἐπρόκειτο, καὶ συνοπτικὴ ἦτο ἡ κατ' ἀνακοπὴν δίκη, κατὰ τὰ ἄρθρα 598 καὶ 619-622 τῆς Πολ. Δικονομίας. Γενόμενης ἀναιρέσεως, τὸ μὲν πρῶτον τμήμα ἀνῆρσε τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἐφετείου, ἐφ' ὅσον ἐστηρίχθη καὶ ἐπὶ τῶν πρῶτων εἰρημένων ἐκδοχῶν, τὸ δὲ δευτέρον τμήμα διεφώνησε πρὸς τὸ πρῶτον καθ' ὁλοκληρίαν.

«Εἰς τὸ περὶ ἐπιδόσεως κεφάλαιον, Κύριοι, ἀνάγονται αἱ διατάξεις αἱ ἀφορῶσαι τοὺς ἀντίκλητους.

«Ἡ Γαλλικὴ νομοθεσία παραδέχεται τὴν ἐκλογὴν τῆς κατοικίας (election de domicile), ἥτις γίνεται δυνάμει τῆς θελήσεως τῶν διαδίκων ἢ τῆς διατάξεως τοῦ νόμου, δηλ. εἴτε νὰ γίνωνται αἱ κοινοποιήσεις καὶ ἐπιδόσεις εἰς τὴν ἐκλεχθεῖσαν κατοικίαν, εἴτε νὰ γίνῃ ἀρμόδιον πρὸς ἐκδίκασιν ὑποθέσεώς τινος τὸ δικαστήριον, ἐντὸς τῆς περιφέρειας τοῦ ὁποίου ἐξελέγη ἡ κατοικία. Ἡ ἐκλεχθεῖσα αὕτη κατοικία δὲν εἶναι ἄλλο εἰμὴ τὸ forum contractus ἥτοι ἡ δικαιοδοσία τοῦ συμβολαίου τοῦ ἡμετέρου νόμου, ἡ δ' ἐκλογὴ τῆς κατοικίας τοῦ πρώτου εἰδους ταυτίζεται μὲ τὸν διορισμὸν ἀντίκλητου, τὸν ὁποῖον προβλέπουν τὰ ἄρθρα 148 καὶ ἐπόμε. τῆς Πολ. Δικονομίας, τοῦτέστιν ὁ ἀντίκλητος δὲν εἶναι ἄλλο εἰμὴ πρόσωπον κατεικοῦν εἰς τὴν καθέδραν τοῦ δικαστηρίου, καὶ διορισθὲν παρὰ τοῦ ἀπόντος διαδίκου πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ γίνωνται εἰς αὐτὸν ὧραι αἱ ἐπιδόσεις. Τὰ ἔργα τοῦ ἀντίκλητου περιορίζονται ἐπομένως εἰς τὴν ρηθείσαν πρᾶξιν, τοῦτέστι νὰ δέχεται τὰ δικόγραφα τὰ κοινοποιούμενα εἰς αὐτὸν, ἄλλας δὲ δικαστικὰς πράξεις δὲν δύναται νὰ ἐνεργῇ ἅμα δὲν εἶναι διωρισμένος πληρεξούσιος τοῦ διαδίκου. Ὁ ἀντίκλητος, καίτοι ὡς δικηγόρος, δὲν δύναται λοιπὸν νὰ ἐνεργήσῃ ἄλλας πράξεις, ἐὰν δὲν διωρίσθῃ συγχρόνως ἡ μετέπειτα πληρεξούσιος, αὕτη δὲ εἶναι ἡ ἐννοία τοῦ 4ου ἐδαφίου τοῦ 153 ἀρθρου. Ὁ δὲ σκοπὸς τῶν περὶ ἀντίκλητων διατάξεων εἶναι προφανής. Ὁ ἡμέτερος νόμος κατὰ διαφορὰν τοῦ γαλλικοῦ ἐπιτρέπει εἰς τοὺς διαδίκους τὸ δικαίωμα νὰ διεξάγῃσιν αὐτοπροσώπως τὰς υποθέσεις των, ἀλλ' ὁ νομοθέτης δὲν ἠδύνατο ν' ἀπειρήσῃ νὰ περαιοῖσκηται ὁ διάδικος καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς δίκης εἰς τὴν καθέδραν τοῦ δικαστηρίου, ἅφ' ἑτέρου δὲ ἡ εἰς τὸν ἀπόντα διάδικον ἐπίδοσις τῶν κλητεῦσεων καὶ ἄλλων δικογράφων εἰς τὸν τόπον ὅπου κατοικεῖ ὁ διάδικος ἤθελε φέρεται προσκόμματα εἰς τὴν ταχείαν ἀποπεράτωσιν τῶν δίκων καὶ ἤθελε προξενήσῃ μεγαλειτέραν δαπάνην. Πρὸς τοῦτοις ὁ ἡμέτερος νόμος δὲν διατάσσει τὸν διορισμὸν πληρεξούσιου εἰς τὴν ἀγωγὴν, ἀλλ' ἐπιτρέπει εἰς τὸν διάδικον νὰ διορίσῃ πληρεξούσιον καὶ εἰς τὴν πώτῃν ἐπὶ ἀκρατηρίου συζήτησιν, τοῦτο δ' ἠδύνατο νὰ πράξῃ ὁ ἡμέτερος νομοθέτης καὶ ἐπὶ ἀντίκλητων, ἄλλὰ περὶ τούτου ὑπάσχει διάταξις εἰς τὸ 533 ἄρθρον. Εἶναι λοιπὸν ἀναγκαῖος ὁ διορισμὸς ἀντίκλητου, εἰς τὸν ὁποῖον μέλει νὰ ἐπιδοθῇ τὸ ἀπολογητήριον τοῦ ἐναγομένου, ἐὰν ὁ ἐνάγων δὲν διαμένῃ εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἐδρεύει τὸ δικαστήριον, διὰ τοῦτο διατάσσει τὸ ἄρθρον 533

σμού αντικλήτου και έν τῷ ἀκροατηρίῳ· οὗτ' ἔχει ἐπιρροήν ἐτι κατά τ' ἄρθρα 598, 619 καί 533 ἐδ. 2 τὸ ἐγγραφον τῆς ἀνακοπῆς πρέπει νά περιέχῃ

ρητῶς τὸν έν τῇ ἀγωγῇ διορισμὸν ἀντικλήτου τοῦ ἀπέντος ἐνάγοντος.

«Τὸ ἄρθρον 148 διατάσσει τὸν διορισμὸν ἀντικλήτου ὅταν οἱ διάδικοι δὲν κατοικοῦν ἢ δὲν διαμένουν εἰς τὴν καθέδραν τοῦ δικαστηρίου, ἐντεῦθεν δύναται τις νά συμπεράνῃ ὅτι ὁ διορισμὸς ἰδιαιτέρου ἀντικλήτου εἶναι ἀναγκαῖος καὶ ἂν ὁ διάδικος διώρῃσι πληρεξούσιον κατοικοῦντα εἰς τὴν καθέδραν τοῦ δικαστηρίου, ἡ γνώμη ὅμως αὕτη δὲν δικαιολογεῖται ἐκ τοῦ μνησθέντος σκοποῦ τοῦ διορισμοῦ τῶν ἀντικλήτων, καὶ ἀντιβαίνει πρὸς τούτους εἰς τὰς περὶ πληρεξούσιων διατάξεις τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας. Ὁ πληρεξούσιος ἀντιπροσωπεύει τὸν διάδικον εἰς τὸν ὅρον ὥστε δύναται καὶ ὀφείλει νά ἐνεργῇ ὅλας τὰς εἰς τὴν ἐκδικασιν τῆς ὑποθέσεως τεινούσας πράξεις, διὰ τὰς ὁποίας κατὰ ρητὴν διάταξιν τοῦ νόμου δὲν ἀπαιτεῖται εἰδικὴ πληρεξουσιότης. Πρέπει νά ὑποθέτῃ λοιπὸν τις ὅτι, ὅστις ἔχει πληρεξουσιότητα νά διευθύνῃ καὶ διεξαγάγῃ τὴν δίκην, ὅτι οὗτος ἔχει τὴν πληρεξουσιότητα νά δεχθῇ τὰς πρὸς τοῦτο ἀναγκαῖας ἐπιδόσεις, κατὰ τὸ νομικὸν ἀξίωμα «ὅστις ἔχει τὸ πλεῖστον ἔχει καὶ τὸ ὀλιγώτερον», καὶ ὁ εἰς τὴν καθέδραν τοῦ δικαστηρίου διαμένων πληρεξούσιος εἶναι διὰ τοῦτο καὶ ὁ φυσικὸς ἀντικλήτος τοῦ διαδίκου Boncenne τομ. 2 σελ. 140, τοῦτο δὲ εἶναι σύμφωνον καὶ μὲ τὴν γαλλικὴν νομολογίαν. Μάλιστα φρονούμεν ὅτι εἰς τοιαύτην περίπτωσιν τὰ ἐκ τοῦ διορισμοῦ ἰδιαιτέρου ἀντικλήτου προερχόμενα ἔξοδα δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἀποδοτέων, κατὰ τὸ ἄρθρον 216 ἀριθ. 2. Ἐὰν δ' ὅμως ὁ διάδικος οὕτε κατοικῇ εἰς τὴν καθέδραν τοῦ δικαστηρίου, οὕτε διώρῃσι πληρεξούσιον κατοικοῦντα ἐν αὐτῇ, φυσικῶς τῷ λόγῳ ὁ διορισμὸς τοῦ ἀντικλήτου κατὰ τῆ ἀναγκῆς. Ὁ σκοπὸς τοῦ διορισμοῦ τοῦ ἀντικλήτου εἶναι ὄχι μόνον ἡ ἐλάττωσις τῶν δικαστικῶν ἐξόδων, ἀλλὰ καὶ ἡ ταχύτερα ἀποπεράτωσις τῶν δικῶν. Ἐκ τοῦ σκοποῦ τούτου ἐρμηνεύεται καὶ δικαιολογεῖται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 150 τῆς Πολ. Δικονομίας κατὰ τὸ ὅποιον διαφορετικὴ εἶναι ἡ συνέπεια τῆς παραλείψεως τοῦ διορισμοῦ τοῦ ἀντικλήτου, καθ' ὅσον ἔλαβε χώραν εἰς τὴν συνήθη διαδικασίαν καὶ διαφορετικὴ εἰς συνοπτικὰς δίκας. Τόσον καὶ εἰς τὴν μὲν ὅσον καὶ εἰς τὰς δὲ, καταδικάζεται ὁ παραλείψας τὸν διορισμὸν τοῦ ἀντικλήτου εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἐντεῦθεν προερχομένων μεγαλειτέρων ἐξόδων καὶ ζημιῶν, ἀλλὰ εἰς τὴν συνήθη διαδικασίαν. ὅπου ἡ ταχύτης δὲν εἶναι τόσον τῆς πρώτης ἀνάγκης, ὅσον εἰς τὰς συνοπτικὰς δίκας, λαμβάνει χώραν ἡ εἰς τὸν διάδικον ἐπίδοσις, ἐνῶ εἰς τὰς συνοπτικὰς δίκας, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐμπορικῶν, ἡ παρὰ τῷ γραμματεῖ τοῦ δικαστηρίου κατάθεσις τοῦ ἐπιδοτέου ἐγγράφου ἔχει τὰς ἐννόμους συνεπείας τῆς ἐπιδόσεως.

«Τὸ πρῶτον ζήτημα ἐδέχθη ὅτι ὁ ἀνακόπων ὡς ἐναγόμενος ἠδύνατο κατὰ τὸ ἄρθρον 149 τῆς Πολιτικῆς Δικον. καὶ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ νά διορίσῃ ἀντικλήτον ἂν δὲν ἀπηγγέλθη ὁριστικὴ ἀπόφασις ἐν τῇ αὐτῇ συνεδριάσει. Ἀς ἴδωμεν νῦν ὅποιαν ἐπιρροήν ὡς πρὸς τὴν θέσιν τοῦ ἐναγομένου ἔλασκει ἡ ἀνακοπὴ, καὶ ἰδίως ἂν ἐφαρμόζεται τὸ ἄρθρ. 149 ἐπὶ ἀνακοπῆς προειμένου περὶ ἐναγομένου. Ἡ ἀνακοπὴ εἶναι συμπληρώσις τοῦ δικαιώματος τῆς υπερασπίσεως, διότι μὴ ἐμφανισθέντος ἐνὲς τῶν διαδίκων, ἡ ὁρότης τῆς κατ' αὐτοῦ ἀποφάσεως εἶναι πλέον ἀμφίβολος παρ'

τὸν διορισμὸν ἀντικλήτου, διότι, κατὰ τὰ εἰρημένα, τὴν εἰς τὸν γραμματέα ἐπίδοσιν ἀπειλεῖ ὁ νόμος διὰ τὴν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ παράλειψιν, ὥστε ἡ ἐν

ὅταν ἡμφοτέροι ἐνεφανίσθησαν, προσέτι τὸ μέσον τοῦτο συγχωρεῖται διότι ὄχι μόνον λείπει ἡ υπεράσπισις τοῦ ἀπολιπομένου διαδίκου, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ ἐκδομένη ἀπόφασις στηρίζεται εἰς νομικὸν τακμήριον, ἐπειδὴ ὁ δικαστὴς παραδέχεται ὅσα προτείνει ὁ παραστὰς ὡς σιωπηρῶς παραδεχόμενα. Διὰ τοῦτο ἡ ἐρήμην ἀπόφασις φανερώνει μόνον ὑποθετικὴν ἀλήθειαν ἐπὶ ὑποθέσει, ὅτι ὁ καταδικασθεὶς δὲν θέλει κάμει χρήσιν ἀνακοπῆς. Ἡ ἐρήμην ἀπόφασις λέγει ὁ Μπονσέν ἐκδίδεται ὑπὸ τὸν διαλυτικὸν ὅρον, ὅτι θέλει ἀφανισθῇ ἂν ὁ διάδικος προτείνῃ ἐγκαίρως καὶ κατὰ τὰς νομίμους διατυπώσεις ἀνακοπὴν. Ὁ σκοπὸς τῆς ἀνακοπῆς εἶναι τὸ αὐτὸ δικαστήριον, τὸ ὁποῖον ἐδίκασε τὴν ὑπόθεσιν ἐρήμην, νά ἀποφασίσῃ περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως ἐκ νέου ὡς νά μὴ εἶχε δικάσει περὶ αὐτῆς, καὶ εἰς τούτῳ συνίσταται ἡ διακρίσις τῆς ἀνακοπῆς καὶ ἐφέσεως. Ὁ κρίνων δικαστὴς δὲν ἐξετάζει περὶ τῆς ὁρότητος τῆς πρώτης ἀποφάσεώς του, ἀλλὰ δικάζει ἐκ νέου διὰ τοῦτο ἡ ἀνακοπὴ λέγεται εἰς τὴν Γαλλικὴν Νομολογίαν *moyen de retraction*, ὁ δικαστὴς λαμβάνει ὀπίσω τὴν ἀπόφασίν του. Γενομένης δὲ δεκτῆς τῆς ἀνακοπῆς ἀμεσος συνέπεια εἶναι ὅτι ἡ προηγουμένη συζήτησις καὶ ἀπόφασις θεωρεῖται ὡς μὴ ὑπάρχουσα πλέον, ὥστε ὁ ἀνακόπων ἐπανερχεῖται εἰς τὴν κατὰστασιν εἰς ἣν ἦτο πρὸ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως τῆς ὑποθέσεως καὶ ἔχει ἀκέρατα ὅλα τὰ δικαιώματα καὶ ἐπιχειρήματά του, ἅτινα ἤθελεν ἔχει ἂν παρουσιάζετο εἰς τὴν πρῶτην συζήτησιν. Ἀλλὰ τὸ ἄρθρον 149, ὅπερ λέγει ὅτι εἰς τὰ ἐμπορικὰ καὶ συνοπτικὰς ὑποθέσεις συγχωρεῖται εἰς τὸν ἐναγόμενον νά διορίσῃ καὶ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἀκόμη ἀντικλήτον, ἔχει ὑπ' ὅψιν ἐναγόμενον, δηλ. διάδικον προσκαλούμενον ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου καθ' ἃς περιπτώσεις δὲν γίνεται ἐγγράφος προδικασία παρὰ τοῦ ἐναγομένου, δηλ. καθ' ἃς δὲν ἀπαιτεῖται νά κοινοποιήσῃ ὁ ἐναγόμενος ἀπολογητήριον πρὸ τῆς ἐπὶ ἀκροατηρίου συζήτησεως, ὥστε νά διορίσῃ ἐν τοιαύτῳ ἀπολογητηρίῳ ἀντικλήτον ὡς ἀταιετὶ τὸ ἄρθρον 198, ὅπερ ἀνέγεται εἰς τὰς συνήθεις δίκας καὶ λέγει «ὁ δὲ ἐναγόμενος κατὰ τὴν ἐπίδοσιν τῶν ἐνστάσεων αὐτοῦ». Ὁ ἀνακόπων ὅμως ὀφείλει νά διορίσῃ ἀντικλήτον ἐν αὐτῷ τῷ δικηγόρῳ τῆς ἀνακοπῆς, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 598, 610 καὶ 533 ἐδ. 2 Πολιτ. Δικονομίας. Τὸ ἄρθρον 149 ὑποθέτει ἐναγόμενον, κατὰ τοῦτο δὲ καὶ ἐπ' ἀκροατηρίου δὲν χρεωστεῖ νά διορίσῃ ἀντικλήτον ὁ ἐναγόμενος ἐὰν ἐκδοθῇ ἐν τῇ αὐτῇ συνεδριάσει ὁριστικὴ ἀπόφασις, ὅπερ ἐφαρμόζεται, λέγει ὁ Οἰκονομίδης, καὶ ὁσάκις ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου ἐκδοθῇ αὕτη ἡγουν καὶ τότε ὁ ἐναγόμενος δὲν θεωρεῖται παραβάτης τοῦ ἄρθρ. 149 ὥστε νά δύναται ἡ ἀπόφασις νά ἐπιδοθῇ εἰς τὸν γραμματέα τοῦ δικαστηρίου.

«Οὐδόλως δὲ στηρίζεται ἡ ἐρμηνεία, καθ' ἣν ὁ ἐρήμην δικασθεὶς ἐναγόμενος, δι' ὃν πρῶτη συζήτησις εἶναι ἡ μετὰ τὴν ἀνακοπὴν δύναται καὶ ἐν τῇ συζητήσει ταύτῃ νά διορίσῃ τὸν ἀντικλήτόν του, ὥστε ἡ παράλειψις τοῦ διορισμοῦ ἀντικλήτου ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς ἀνακοπῆς νά μὴ δικαιολογῇ τὴν ἐπίδοσιν τῆς περὶ προτιμήσεως πράξεως εἰς τὸν γραμματέα τοῦ δικαστηρίου, ἀφοῦ ὁ ἀνακόπων ἐν τῷ δικηγόρῳ τῆς ἀνακοπῆς του ὡς καὶ ὁ ἀναρρεσίαν ἐν τῷ ἀναρρεσίῳ, ὁ ἀναψηλάφησιν αἰτῶν, ἐν τῷ περὶ ἃ -

τῷ ἐγγράφῳ τῆς ἀνακοπῆς παράλειψις δὲν ἔχει ἄλλην συνέπειαν ἢ τὴν κατὰ τὸ δεύτερον ἐδάφιον τοῦ ἀρθρ. 150 καταδίκην τοῦ παραβάτου διαδίκου

ναψηλαφήσεως ἐγγράφῳ ὀφείλει νὰ διορίσῃ τὸν ἀντίκλητον, καὶ ἡ παράβασις ἐπομένως τῆς διατάξεως ταύτης φέρει ἐπιβλαβεῖς διὰ τὸν παραβάτην συνέπειας καὶ δὴ νὰ καταλογίζωνται εἰς βάρος αὐτοῦ αἱ ἐντεῦθεν προσγεγνημέναι διαπάσαι καὶ ζημίαι, αἱ δὲ κοινοποιήσεις ἐπὶ ἐμπορικῶν καὶ συνοπτικῶν δικῶν νὰ γίνωνται εἰς τὸν γραμματέα τοῦ δικαστηρίου. Ὁ ἀνακρίτων ἐρήμην ἀπόφασιν καὶ προσκαλῶν αὐτὸς τὸν ἀντίδικόν του, ἐνάγοντα ἢ ἐναγόμενον, πρὸς συζήτησιν τῆς ἀνακοπῆς του, ἀνοίγει αὐτὸς τὴν κατ' ἀνακοπὴν δίκην διὰ προδικασίας συνισταμένης εἰς αὐτὴν τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀνακοπῆς, καὶ δὲν εὐαίσχεται ἐν τῇ θέσει τοῦ ἀρχικῶς ἐναγομένου ἐν συνοπτικῇ δίκῃ, ὅστις δὲν κοινοποιεῖ δικόγραφον, δὲν προσκαλεῖ ἀλλὰ προσκαλεῖται, προδίκως ἐπομένως δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ ἀρθρὸν 149 τῆς Πολ. Δικονομίας. Ἐχομεν λοιπὸν ὡς πρὸς τὴν ἀνακοπὴν θέμα *ρυθμιζόμενον* ὑπὸ *εἰδικῆς διατάξεως* ὡς πρὸς τὸν διορισμὸν ἀντικλήτου. Ἐν ἑλλείψει δὲ τοιαύτης εἰδικῆς διατάξεως, τότε καὶ μόνον ἡδύνατο νὰ γείνη λόγος περὶ ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθροῦ 149.

«Αἱ διαφοραὶ. Κύριοι, μεταξὺ συνήθους καὶ συνοπτικῆς διαδικασίας εἶναι 1) ὅτι ἡ παράλειψις τοῦ διορισμοῦ ἀντικλήτου ἐπιφέρει ἄλλας συνέπειας κατὰ τὸ ἀρθρ. 150 εἰς τὰς συνοπτικὰς, καὶ ἄλλας εἰς τὰς συνήθεις· 2) ἕνεκα τῆς ταχέως ἀποπερατώσεως δὲν φυλάττεται ἡ τάξις τοῦ πινακίου, ἀρθρ. 623· 3) αἱ προθεσμίαι εἰς τὰς συνοπτικὰς δίκας εἶναι συντομώτεραι κατὰ τὰ ἀρθρα 620 καὶ 621 Πολ. Δικονομίας· 4) ὁ νόμος διατάσσει πλεόν ἐπιτακτικῶς οἱ μάρτυρες νὰ ἐξετάζωνται ἐπὶ ἀκροατηρίου. οἱ ὅρκοι νὰ δίδονται ἅμα ἐπάγονται καὶ ν' ἀποφασίζονται τὰ παρεμπύπτοντα ζητήματα· εἰς τὰς μὴ ἐφεσίμους συνοπτικὰς δίκας ὁ νόμος ἀπαλλάττει ἀπὸ τὴν εἰς τὰ πρακτικὰ ἐκθεσιν τῶν καταθέσεων τῶν μαρτύρων καὶ 6) ἡ ἀνταγωγή δὲν συγχωρεῖται εἰς τὰς συνοπτικὰς δίκας εἰμὴ ὑπὲρ περιορισμῶν.

Ἀλλὰ ποῖαι αἱ συνοπτικαὶ ὑποθέσεις; Τὸ ἀρθρὸν 618 περιλαμβάνει τὰς περιπτώσεις. Ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 618 εἶναι γενικὴ, συμπεριλαμβάνουσα τὰς κυριωτέρας συνοπτικὰς δίκας, συμπληροῦται ὅμως δι' εἰδικῶν διατάξεων, καὶ αὗται εἶναι διττῆς φύσεως, τινὲς ἐξ αὐτῶν ἐπάγονται εἰς τὸν γενικὸν ὅρον τοῦ 618 ἀρθροῦ, τοιαῦται διατάξεις ἐμπεριλαμβάνονται εἰς τὰ ἀρθρα 226, 228, 230, 405, 406, 433, καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως εἶναι καὶ αἱ διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 871, 950, 1061 καὶ ἐπομέναι. Εἰς ταύτας ἐκφράζεται ρητῶς ὁ νομοθέτης ὅτι ἡ ὑπόθεσις δικάζεται συνοπτικῶς.

Ἄρθρῳ δὲ παρατηρεῖ ὁ ἐνάγων ὅτι τὸ ἀρθρὸν 149 λαλεῖ ρητῶς περὶ δικῶν ἀνεῦ ἐγγράφου προδικασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου, ἐνῷ δταν ὁ ἐναγόμενος ἀνακοπῇ, ἡ ἀνακοπὴ τοῦ ἀκριβοῦς ἀποτελεῖ προδικασίαν τῆς ἐπ' ἀνακοπῇ δίκης, ἅρα δὲν ἔχει δι' αὐτὸν ἐφαρμογὴν τὸ ἀρθρὸν 149. Τὸ ἐπιχείρημα ἄλλως τε τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως εἶναι προφανῶς ἀδιέλλακτον πρὸς ἄλλας διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ ἰδὴγεῖ προδίκως εἰς ἄτοπα. Ἐὰν ὁ ἐναγόμενος ἐρημολογήσας ἀνακοπῇ τὴν ἀπόφασιν ὑποχρεοῦται κατὰ τὰς ρητὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 598, 619 καὶ 533 § 2 Πολ. Δικονομίας νὰ διορίσῃ ἀντίκλητον ἐν αὐτῇ τῇ ἀνακοπῇ του καὶ δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸν λόγον, δι' ὃν τὸ ἀρθρὸν 149 ἐπιτρέπει κατ' ἐξαιρέσειν

εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἕνεκα τούτου γενομένων ἐξόδων καὶ ζημιῶν δὲν ἀντίκειται δὲ εἰς τὴν ἐκδοχὴν ταύτην τὸ ἐν τῷ ἀρθρ. 149 λεγόμενον περὶ

τῷ ἀνεῦ προδικασίας ἐναγομένῳ νὰ διορίσῃ ἀντίκλητον ἐπ' ἀκροατηρίου. Ὁ ἐναγόμενος τοῦ ἀρθροῦ 149 καλεῖται συνοπτικῶς καὶ ἐπαιτούμενος νὰ δικασθῇ καὶ δὲν ἔχει στάδιον καὶ χρόνον πρὸ τῆς ἐπὶ ἀκροατηρίου συζήτησεως νὰ διορίσῃ ἀντίκλητον, ἐνῷ ὁ ἀνακρίτων κοινοποιεῖ δικόγραφον ἀνακοπῆς, ἐν τῷ ὁποίῳ ἔχει ὅλον τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον· ἅρα καὶ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ διορίσῃ ἀντίκλητον, καὶ ὅμως δὲν τὸ πράττει. Τίς ὁ λόγος δι' ὃν αὐτὸς ὁ παραβάσας ἀσυγγνώστως τὰ ἀρθρα 598, 619 καὶ 533 § 2 θὰ ἐξισωθῇ πρὸς τὸν ἐναγόμενον τοῦ ἀρθροῦ 149; Καὶ ἐὰν, ἀντὶ ν' ἀνακούῃ τὴν ἐρήμην ἀπόφασιν τοῦ πρωτοδικείου, ἐκκαλέσῃ αὐτὴν ὁ ἐναγόμενος ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου κατ' εὐθείαν, χωρὶς νὰ διορίσῃ ἀντίκλητον ἐν τῷ δικηγράφῳ τῆς ἐφέσεώς του εἰς τὴν ἔδραν τοῦ ἐφετείου, τότε, κατὰ τὴν ἐκδοχὴν τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως, θὰ ἐπιτρέπηται πάλιν αὐτῷ νὰ διορίσῃ ἀντίκλητον καὶ ἐπ' ἀκροατηρίου κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἐφέσεως, διότι ἡ συζήτησις αὕτη θὰ εἶναι ἡ πρώτη διὰ τὸν ἐκκαλοῦντα, καὶ διότι αὐτὸς εἶναι ὁ ἐναγόμενος. Τὸ αὐτὸ καὶ ἐὰν προσβάλῃ τὴν ἀπόφασιν δι' ἀναιρέσεως, ἀρκεῖ ὅτι εἶναι ἐναγόμενος καὶ ὁ νόμος δὲν διαστέλλει. Ἀλλὰ τὰ ἀρθρα 767 § 5 καὶ 819 § 4 ἀπαιτοῦσι ρητῶς τὸν διορισμὸν ἀντικλήτου ἐν τε τῷ ἐφετηρίῳ καὶ τῷ ἀναιρετηρίῳ, εἰτε ἐνάγων εἴτε ἐναγόμενος εἶναι ὁ ἐκκαλῶν καὶ ὁ ἀναιρεσιῶν, ἱεραρχικῶς ὡς τὰ ἀρθρα 598, 619 καὶ 533 § 2 ἀπαιτοῦσι τὸν διορισμὸν ἀντικλήτου ἐν αὐτῇ τῇ ἀνακοπῇ, ἀδιακρίτως τοῦ ἂν ὁ ἀνακρίτων εἶναι ἐνάγων ἢ ἐναγόμενος καὶ ἂν πρόκηται περὶ συνήθους ἢ συνοπτικῆς δίκης. Ἀτόπως δὲ ἡ ἀπόφασις τοῦ Α' τμήματος εἰδέχθη ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὑποχρεοῦται μὲν εἰς τὰ ἐξόδα τοῦ ἀρθρ. 150, δὲν ὑπόκειται ὅμως εἰς τὰς πρὸς τὸν γραμματέα κοινοποιήσεις, διότι τὸ ἀρθρ. 150 ἀπαγγέλλει τὰς συνεπείας ταύτας πάσας ὁμοῦ κατὰ τοῦ παραβάτου τῶν ἐν λόγῳ διατάξεων.

Ἄλλ' ἐκτὸς τούτου τὸ πρῶτον τμήμα λέγει, ὅτι δικάζεται μὲν ἡ ἀνακοπὴ κατὰ τὴν συνοπτικὴν διαδικασίαν (ἀρθρ. 598), ἀλλὰ δὲν μεταβάλλεται ἡ ἀρχικῶς συνήθης ὑπόθεσις εἰς συνοπτικὴν, τὸ δὲ ἀρθρὸν 150 διατάσσει, ὅτι ἐπὶ συνοπτικῶν ὑποθέσεων αἱ ἐπιδόσεις γίνονται πρὸς τὸν γραμματέα, ἐννοεῖ ὑποθέσεις ἀρχῇθεν φερούσας τὸν συνοπτικὸν χαρακτήρα καὶ μὴ ἀπαιτούσας κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν αὐτῶν ἐγγράφον προδικασίαν ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου. Ἀλλὰ δὲ διατάξεις δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἀληθῆς προσθήκη εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 618, τοιαῦται εἶναι αἱ συνοπτικαὶ δίκαι περὶ ὧν ὁ λόγος εἰς τὰ ἀρθρα 911, 934 καὶ 1042. Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἡ δίκη γίνετα συνοπτικὴ διότι προηγῆθη μία ἐκτέλεσις π. χ. κατάσχσεις. Εἰς τοῦτο ἀπαντᾷ ὡς ἐξῆς:

Ἡ ἀνακοπὴ συντάσσεται κατὰ τὸν τύπον τῶν συνοπτικῶν ἀγωγῶν ἀρθρα 598 καὶ 618 § 1 καὶ εἰσάγεται εἰς τὸ ἐκδόν τὴν ἀνακοπτομένην ἀπόφασιν δικαστήριον κατὰ τὴν τῶν συνοπτικῶν δικῶν διαδικασίαν, χαρακτηριστικὴ δὲ ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς συζήτησεως τῆς ἀνακοπῆς ὡς συνοπτικῆς, οὐδεμίαν σχεῖσιν ἔχει πλεόν ὁ ἀρχικὸς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἀγωγῆς χαρακτήρ. Τὸ ἀρθρὸν 149 ὁμιλεῖ περὶ συνοπτικῶν ὑποθέσεων καὶ οὐδεμίαν ποιεῖται διάκρισιν μεταξὺ τῶν ἀρχῇθεν τοιούτων. Ἡ συνέπεια τοῦ ἀρ-

δικῶν, κατὰ τὰς ὁποίας δὲν γίνεται ἐγγραφὸς προδικασία ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου, διότι ἡ ἀνακοπὴ οὔτε νέαν δίκην εἰσάγει, ἵνα θεωρηθῇ ὅτι με-

θρου 149 ὡς πρὸς τὸν ἀντίκλητον ἐπέρχεται ὅταν ἡ ὑπόθεσις ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς εἶναι κατεπείγουσα. Κατὰ τὸ ἄρθρον 624, ἐὰν διαφορά τις εἰσαχθεῖσα ὡς συνοπτικὴ εὐρεθῇ συνήθως ἀποβάλλεται ὁ ἐνάγων τῆς συνοπτικῆς διαδικασίας. Τοῦτο δὲ ἐφαρμόζεται πρὸ πάντων ὅταν τὸ ἀντικείμενον τῆς δίκης εὐρεθῇ μείζον τῶν 500 δραχμῶν, ἢ ἀμφισβητηθῇ ὁ τίτλος ἐφ' οὗ στηρίζεται. Ἀλλὰ τοιαύτη δὲν εὐρέθη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν ἡ ὑπόθεσις οὔτε ἡδύνατο νὰ εὐρεθῇ προκείμενον περὶ τῆς κατ' ἀνακοπὴν δίκης, ἥτις ὡς ἐκ τοῦ χαρακτηρισμοῦ τοῦ νόμου, ὡς ἐκ τῆς νομικῆς αὐτῆς φύσεως εἶναι συνοπτικὴ ὡς εἶναι καὶ ἡ περὶ κατοχῆς δίκη.

Ἄλλ' ἐκτὸς τούτου συντρέχει καὶ ἡ βραχυπρόθεσμος κλήσις, ἥτις μόνη καὶ καθ' ἑαυτὴν λαμβανομένη, ὅποτελεσι μίαν τῶν περιπτώσεων τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 149. Μόνον δὲ ἐπὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης ἐγενήθη καὶ συνεζητήθη τὸ ζήτημα ἂν ἡ πρᾶξις τοῦ προέδρου, ἡ συγχωροῦσα κλήσιν βραχυπρόθεσμον, καθίστησι τὴν ὑπόθεσιν συνοπτικὴν, ὅπερ παρ' ἡμῖν λύεται συνήθως καταφατικῶς, ἀποφ. 200 τοῦ 1847 καὶ 57 τοῦ 1854. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Οἰκονομίδου (§ 179) καθ' ἣν οὐδεμίαν ἐπιρροὴν δύναται νὰ ἔχῃ τοῦ προέδρου ἡ πρᾶξις ὡς πρὸς τὴν μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς ὑποθέσεως διαδικασίαν, ὡς μὴ ἀποτελοῦσα τεκμήριον ἀλλοθιότητος τῆς συνοπτικότητος τῆς ὑποθέσεως. πάλιν τὸ δικαστήριον κατὰ τὸ ἄρθρον 624 δύναται, ἂν ἴδῃ ὅτι ἡ διαφορά δὲν φέρει πλέον χαρακτηριστὰ κατεπείγοντος, νὰ παραπεμπῇ αὐτὴν εἰς τὴν συνήθη διαδικασίαν. Δὲν δύναται ἐπομένως ὁ Ἀρειὸς Πάγος ν' ἀποφανθῇ ὅτι ὑπόθεσις τις δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν διαδικασίαν τῶν συνοπτικῶν ὑποθέσεων, καίτοι συντηθείσης τῆς πρὸς συζήτησιν αὐτῆς προθεσμίας ὑπὸ τοῦ προέδρου. καὶ ν' ἀρνηθῇ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 149 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἐπραξε τὸ πρῶτον τμήμα. Ὅθεν εἰς τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος τούτου ὁρθότερον ἔκρινε τὸ δεύτερον τμήμα τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἄλλως ἤθελε ἀναγνωρισθῇ εἰς τὸν Ἀρειὸν Πάγον τὸ δικαίωμα νὰ κρίνῃ, ἂν δικαιοκρίτως ἡ ὑπόθεσις εἶναι ὡς ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς γεγονότων κατεπείγουσα. Κατὰ τὴν § 1 τοῦ ἄρθρου 618, λέγει ὁ Οἰκονομίδης, αἱ κατεπείγουσαι διαφοραὶ εἰς τῆς συνοπτικῆς διαδικασίας, ἡγουν ἐκείναι αἱ δὲ δικαστὴς κρίνει ὡς τοιαύτας π. χ. ἀνωγαί περὶ διατροφῆς, περὶ ἀποζημιώσεως ἐκ παρανόμου πράξεως δύναται κατὰ τὰς περιστάσεις νὰ θεωρηθῶσι κατεπείγουσαι. Τὸ ζήτημα δὲ τοῦτο εἶναι πραγματικόν, καὶ δυοῖν θάτερον, ἐὰν δεχθώμεν τὴν λύσιν, ὅτι δὲν καθιστᾷ τὴν δίκην συνοπτικὴν ἡ προτίμησις ἂν δὲν εἶναι ἐξ ἀρχῆς τοιαύτη, ἢ δὲν ἐπρωτάθη ἐνώπιον τῆς δικαστηρίου τῆς οὐσίας καὶ εἶναι ἀπαράδεκτος ἡ πρότασις ὑποβαλλομένη ἐνώπιον τοῦ Ἀρ. Πάγου, ἢ προϋτίθη καὶ ἀπερρίφθη, ὅτε ἡ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας εἶναι ἀνεξέλεγκτος ὡς πρὸς τοῦτο. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκείμενου ἡ ἀπόφασις τῶν Ἐφετῶν Πατρῶν δὲν παρέπεμψε τὴν δίκην εἰς τὴν συνήθη διαδικασίαν, τοῦθ' ὅπερ δηλοῖ, ἢ ὅτι δὲν ἡσχολήθη περὶ τούτου, ὡς μὴ ὑποβληθείσης προτάσεως. ἢ ὅτι ὑποβληθείσα ἡ πρότασις ἀπερρίφθη. Ὅθεν ἐσφαλμένως ἐλύθη τὸ ζήτημα ὑπὸ τοῦ Α' τμήματος μὴ δυνάμενον τοῦ Ἀρείου Πάγου νὰ ἐκτιμήσῃ ἄλλως τὰ πράγματα ὡς πρὸς τὸ κατεπεῖγον.

ταβάλλεται δι' αὐτῆς ὁπωσδήποτε ἡ διαδικαστικὴ θέσις τοῦ ἐναγομένου, οὔτε ἀποτελεῖ προδικασίαν ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς, ἀλλὰ προσβολὴν κατὰ τῆς ἐρή-

«Τὰ τμήματα ἐν τέλει διεφώνησαν ὡς πρὸς τὸν ἐμπορικὸν χαρακτῆρα τῆς πράξεως, διότι τὸ δεύτερον ἐδέχθη τὴν θεωρίαν τοῦ παρεπομένου καὶ ἐπὶ μεμονωμένης ἐμπορικῆς πράξεως, ἐν ᾧ τὸ πρῶτον ἡρνήθη ταύτην δεχθῆν αὐτὴν μόνον ἐπὶ πράξεως συνδεομένης πρὸς τὸ ἐμπόριον ἐμπόρου.

«Ὁ Thallér λέγει «πολλὰι πράξεις τοῦ ἐμπορίου, αἵτινες γινόμεναι ὑπὸ ἄλλου θὰ ἦσαν πολιτικαὶ καθίστανται ἐμπορικαί, ὅταν γίνωνται ὑπὸ ἐμπορίου. Αὕτη εἶναι ἡ θεωρία τοῦ παρεπομένου». Ὁ Βελγικὸς Νόμος κατατάσσει εἰς τὰς ἐμπορικὰς πράξεις πᾶσαν τῶν ἐμπόρων ὑποχρέωσιν, πλην τῶν ἀποδεδειγμένην ἔχουσῶν αἰτίαν ξένην εἰς τὸ ἐμπόριον. Καὶ ὁ Ἰταλικὸς Νόμος ἐν ἄρθρ. 4 τὸ αὐτὸ ἐπαναλαμβάνει, δηλ. ὅτι καὶ αἱ μὴ ἀριθμούμεναι ὡς ἐμπορικαὶ δι' ἑαυτὰς πράξεις, εἶναι ἐμπορικαὶ ὡς πρὸς ἐμπόρον, ἐὰν δὲν εἶναι φύσεως οὐσιωδῶς πολιτικῆς ὡς παραδείγματα δὲ ὁ Vidari ἀναφέρει τὸ χρησιδάνειον, τὴν ἐνοικίαν οἰκίας διὰ τὴν χρῆσιν τῆς οἰκογενείας του, τὴν συμφωνίαν περὶ διατροφῆς, τὴν πώλησιν ἀκινήτου ξένου πρὸς τὸ ἐμπόριον κλπ. Ἡ τοιαύτη διατύπωσις τῶν νεωτέρων νόμων εἶναι ὀρθότερα τῆς τοῦ Γαλλικοῦ καὶ ἡμετέρου νόμου.

«Ἡ θεωρία τοῦ παρεπομένου παρὰ τοῖς Γάλλοις στηρίζεται εἰς τὰ ἄρθρα 631 καὶ 632. Ἡ θεωρία αὐτὴ εἶναι ἐνδιαφέρουσα ὑπὸ τὴν ἐποψιν τῆς ἀρμοδιότητος, τῆς ἀποδείξεως καὶ τῆς πτωχεύσεως, διότι αἱ συνέπειαι αὐταὶ ἐπέρχονται καὶ ὡς πρὸς τὰς πράξεις, αἵτινες δὲν χαρακτηρίζονται ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς ἐμπορικαί, ὡς πρὸς τὸν ἐμπόρον δηλονότι αἱ πρὸς τὰς κυρίας πράξεις, ἀλλὰ καὶ αἱ πρὸς τὰς ἄλλας πράξεις αὐτοῦ, αἵτινες διευκολύνουσι καὶ βοηθοῦσι τὸ ἐμπόριον του.

«Τὸ ἄρθρ. 631 § 1 τοῦ Γαλλικοῦ Νόμου ἔχει ἀκριβῶς ὡς τὸ ἡμέτερον § 1 τοῦ Ἐμπορ. Νόμου ὡς ἐξῆς: «Τὰ ἐμποροδικεῖα κρίνουσι πᾶσαν διαφορὰν ἀφορροῦσαν τὰς μεταξὺ ἐμπόρων καὶ τραπεζιτῶν υποχρεώσεις καὶ συναλλαγὰς». Τὸ ἄρθρον τοῦτο κατακρίνεται ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν του, διότι δύναται ἐξ αὐτοῦ νὰ συναχθῇ ἡ ἐννοια ὅτι ἡ πρᾶξις δὲν ἐκλαμβάνεται ὡς ἐμπορικὴ εἰμὴ ἂν λαμβάνῃ χώραν μεταξὺ ἐμπόρων. Ἄν ὁ ἐμπόρος συναλλαχθῇ μετὰ μὴ ἐμπόρου καὶ δὲν ἐπιχειρήσῃ πρᾶξιν ἐιδικῶς χαρακτηριζομένην ὡς ἐμπορικὴν, δὲν πράττει πρᾶξιν ἐμπορικὴν. Τοῦτο ὅμως εἶναι ἀνακριβές, διότι ἡ ἰδιότης τοῦ ἐτέρου συναλλαξαμένου εἶναι ἀδιάφορος ὡς πρὸς τὸν προδρισμὸν τῆς φύσεως τῆς πράξεως. Ἀναμφιβόλως εἶναι ὅτι ὡς πρὸς αὐτὸν ἡ πρᾶξις παρουσιάζεται καὶ κατὰ τὰς δύο περιπτώσεις κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. Εἶναι ἄτοπον νὰ ἐκλάβωμεν τὸ χρέος τοῦ ἀγοαστοῦ ἐμπόρου ὡς ἐμπορικὸν μόνον ὅταν ὁ πωλητὴς εἶναι ἐμπόρος. Εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης περιλαμβάνουσι τὰς συμβάσεις μεταξὺ ἐμπόρου καὶ τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ, διότι αἱ ὑποχρεώσεις αὐταὶ τῶν ὑπαλλήλων ἔχουν ἀντικείμενον τὴν πορίαν τοῦ ἐμπορίου, τὰ οἰονεῖ ἐμπορικὰ συναλλάγματα, π. χ. ἐὰν ἐμπόρος εἰσπράξῃ ἀρροσώστητον ἐπὶ πληρωμῆς γενομένης εἰς αὐτὸν ἐν τῇ ἐνασχέσει τοῦ ἐμπορίου του, ἐνάγεται ἐπὶ ἐπιστροφῇ εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον. Τὰ ἀδίκηματα καὶ οἰονεῖ ἀδίκηματα ἐμπορικὰ ὁ ἐμπόρος ἐὰν ἐν τῇ ἐνασχέσει τοῦ ἐπαγγέλματός του προξενῇ ζημίαν εἰς ἄλλον εἴτε αὐτὸς εἴτε δι' ἐκείνου, ὃν πρόσχησε, αἱ ἐντεῦθεν γινόμεναι

μην αποφάσεως, ίνα, τιθεμένης ταύτης έκποδών, επέλθῃ νέα τῆς υποθέσεως συζήτησις (άρθρ. 507 Πολ. Δικονομίας).

άγωγαί εισάγονται εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον. Ὑπάρχουσι δ' ἐξαιρέσεις τῆς θεωρίας τοῦ παρεπομένου, δταν πρόκειται περὶ πραγμάτων ἀγοραζομένων πρὸς χρῆσιν τοῦ ἐμποροῦ. ἢ δταν πρόκειται οὐχὶ περὶ ἐμπορικῶν ἀλλὰ περὶ πολιτικῶν συμφερόντων, π. χ. περὶ προικῶς, δωρεᾶς κτλ.

Ἄτὸ τεκμήριον δὲ τοῦ ἀρθρ. 638 ἀφορᾷ τὰ γραμματία. Τὸ ἀρθρον τοῦτο εἶναι ἀπαράλλακτον πρὸς τὸ ἀρθρον 8 τοῦ ἡμετέρου νόμου, πρέπει ὅμως ν' ἀπέχωμεν τῆς γραμματικῆς ἐρμηνείας, ἥτις περιορίζει τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἀρθρου εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τὰς βεβαιουμένας ὑπὸ τύπον ὠρισμένου τίτλου ἥτοι γραμματίου εἰς διαταγὴν δταν τὸ χρέος ἀποδεικνύεται δι' οἰουδήποτε ἄλλου μέσου παρὰ τὸ γραμματίον καὶ ἂν τοῦτο εἶναι προσωρικὸν μέσον πρέπει νὰ κλινωμεν ὑπὲρ τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ ἐμποροδικείου.

Ὁ Dalloz ἐν παραγράφῳ 445 τοῦ συμπληρώματος λέγει τὰ ἑξῆς : ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀρθρων 632 § 1 προκύπτει 1) ὅτι αἱ ὑποχρεώσεις ἐμποροῦ πρὸς ἄλλον ἐμπορον εἴ-τε πρὸς μὴ ἐμπορον εἶναι ἐμπορικαὶ δταν προκύπτῃ ἐκ τῆς φύσεως τῶν ἢ ἐκ -τῆς ἐκφραζομένης αἰτίας ὅτι εἶναι σχετικαὶ πρὸς τὸ ἐμπόριον τοῦ ὑποχρέου καὶ 2) ὅτι αἱ ὑποχρεώσεις αὗται εἶναι τὸυναντίον πολιτικαὶ ἐκ μέρους τοῦ ἐμποροῦ καὶ ἐκ μέρους οἰουδήποτε ἄλλου προσώπου ἂν ἀποδεικνύεται ὅτι εἶναι ξένα πρὸς τὸ ἐμπόριον.

Ἄλλ' ἂν ἡ σχέσις τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐμποροῦ δὲν προκύπτῃ οὔτε ἐκ τῆς φύσεως τῆς πράξεως οὔτε ἐκ τῆς ἐκφραζομένης αἰτίας ἐν τῇ πράξει, τί συμβαίνει ; τὸ ἀρθρον 638 § 2 ἔχει τὴν λακωνικὴν ἐκφρασιν, «τὰ γραμματία τοῦ ἐμποροῦ θεωροῦνται ὡς ἐκδιδόμενα διὰ τὸ ἐμπόριόν του». Ἡ διάταξις αὕτη πραγματευομένη μόνον περὶ γραμματίων ἡρμηνεύθη παρὰ πάντων τῶν συγγραφέων ὡς περιλαμβανούσα πᾶσαν ὑποχρέωσιν βεβαιουμένην δι' οἰουδήποτε ἔγγραφου. Ἐξέτειναν δὲ οἱ πλείότεροι συγγραφεῖς καὶ περαιτέρω τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης καὶ ἐπὶ προσωρικῶν συμβάσεων καίτοι ἀντετάσσει κατὰ τῆς γνώμης ταύτης τὸ ἐπιχειρήμα ἐκ τοῦ κειμένου τοῦ νόμου καὶ ἐκ τοῦ ὅτι δὲν εἶναι δεκτικαὶ κυκλοφορίας ἐν τῷ ἐμπορίῳ αἱ προσωρικαὶ συμβάσεις. Ἡ γνώμη αὕτη στηρίζεται εἰς τὸ ὅτι τὸ κείμενον τοῦ νόμου δὲν ἀφίνει ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ πολιτικοῦ νόμου εἰμὴ μόνον τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ ἐμποδοῦ αἰτινες ἐκ τῆς φύσεως τῶν ἢ ἐκ τῆς ἐκφραζομένης αἰτίας δὲν σχετίζονται μὲ τὸ ἐμπόριόν του, χωρὶς καμμία σύμβασις προσωρικὴ ἢ ἔγγραφος νὰ δύναται νὰ διαφύγῃ τὴν ἀνάγκην τῆς ἀποδείξεως ταύτης.

Ἄτοιαῦται εἶναι, Κύριοι, ἡ θεωρία τοῦ παρεπομένου ὡς πρὸς τοὺς ἐμποροὺς, ἀλλ' ἡ θεωρία αὕτη ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ μοναδικῶν πράξεων ; π. χ. ἀγοράζει τις σταφιδοκαρπὸν πρὸς μεταπώλησιν καὶ διὰ τὴν ἐκκαθάρισιν του μισθώνει ἀμάξας διὰ τὴν μεταφορὰν, ἢ δανείζεται τις διὰ ἐμπορικὴν πρᾶξιν, αἱ παρεπόμεναι αὗται πράξεις εἶναι ἐμπορικαί ; Ἡ καταφατικὴ λύσις ὑποστηρίζεται ὑπὸ τῶν Lyon Caen et Renault ἐν ἀριθ. 174 δις, ταύτην δὲ ἐδέχθη καὶ ὁ ἡμέτερος Ἀρειος Πάγος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 173 (1873) ἀποφάσεώς του, δὲν δέχομαι ὅμως ὡς ὀρθὴν τὴν γνώμην ταύτην, διότι τ' ἀρθρα 1 ἐδ. 1. 2 ἐδ. προτελευταῖον καὶ 3 τοῦ Ἐμπορ. Νόμου, ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ θεωρία τοῦ παρεπομένου, ὑποθέτουσι κακτετημένην τὴν ἐμπορικὴν ιδιότητα. Φρονοῦμεν δὲ ὅτι εἶναι

Ἐπειδὴ ἡ κατὰ τὴν προηγουμένην σκέψιν λύσις τοῦ ἐν αὐτῇ νομικοῦ ζητήματος ἀρκεῖ πρὸς διάγνωσιν τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων διαφορᾶς, ὡς πρὸς τὸ κύρος τῆς ἐρημοδικίας, ἐφ' ἧς ἡ ὑπ' ἀριθ. 16 τοῦ 1905 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετερίου Πατρῶν ἐξεδόθη, κατ' ἀκολουθίαν μάταιον ἀποβαίνει ν' ἀσχυληθῇ ἡ ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου εἰς τὴν λύσιν τῶν ἄλλων ζητημάτων, περὶ ὧν ἐπίσης διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ δευτέρου τμήματος ἐξεφράσθη διφωνία πρὸς τὸ πρῶτον καὶ ἐγένετο παραπομπὴ εἰς τὴν ὁλομέλειαν (*).

Ἀριθ. 2 (1907), Ὁλομέλεια (**)

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ
Βιβλία εἰδικτὰ ἐλληνικοῖς σχολείοις. - ἔγκρισις ἐπιτροπείας -οὐ δυνατὴ ἀνάκλησις ὑπὸ ὑπουργοῦ ὑποδοχῆς ἐγκρίσει.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἀρθρων 7, 8 καὶ 123 τοῦ ἰσχύον νόμου ἔχοντος Β. Διατάγματος τῆς 31 Δεκεμβρίου 1836 περὶ κατονισμού τῶν ἐλληνικῶν σχολείων καὶ γυμνασίων, εἰς τὰ ἐλληνικὰ σχολεῖα θέλει διδάσκεισθαι ἡ ἐλληνικὴ γλῶσσα μετὰ παραλληλισμοῦ τῆς ἀρχαίας πρὸς τὴν νέαν (άρθρ. 7), ὡς κείμενον δὲ καὶ διὰ τὰς τρεῖς τάξεις τῶν ἐλληνικῶν σχολείων θέλουσι χρησιμεύει οἱ τρεῖς τόμοι τῆς ἐγκυκλοπαιδείας.

Ἐπειδὴ τῶν διατάξεων τούτων καὶ τῆς τοῦ ἀρ-

τολημῶν νὰ δεχθῇ τις τὴν θεωρίαν ταύτην ἐν ἐλλείψει κειμένης διατάξεως τόσω μᾶλλον ὅσω ἐλλείπει παρ' ἡμῖν τὸ ἀρθρον 91 τοῦ Ἐμπορ. Κώδικος τῆς Γαλλίας, καθ' ἣν τὸ ἐνεχύρον θεωρεῖται ὡς ἐμπορικὸν τὸ γενόμενον δι' ἐμπορικὴν πρᾶξιν εἴτε συνιστᾶται ὑπὸ ἐμποροῦ εἴτε ὑπὸ μὴ ἐμποροῦ. Τὸ ἀρθρον 91 λέγει ὁ Lyon Caen ἐφαρμύζει κανόνα, τοῦ ὁποῖου προϋποτίθηται τὴν ὑπαρξιν, ἀλλ' ἡμεῖς δὲν ἔχομεν τοιαύτην εἰδικὴν διάταξιν περὶ ἐνεχύρου, ὥστε ἐξ αὐτῆς νὰ συναγάγωμεν τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου προϋπόθεσιν τῆς ὑπάρξεως τῆς θεωρίας τοῦ παρεπομένου διὰ πᾶσαν ἐργασίαν συναφῇ καὶ πρὸς μεμονωμένην πρᾶξιν ἐμπορικὴν γενομένην παρὰ μὴ ἐμποροῦ (α).

Ἄτοιαῦται εἶναι, Κύριοι, αἱ γνώμαι ἐπὶ τῶν ἐγειρομένων ζητημάτων, καὶ ἐν συγκεκριμένῳ λέγω ὅτι τὸ μὲν Β' τμήμα ἔβυσεν ὀρθότερον τὰ ζητήματα τῆς ἀνάγκης διορισμοῦ ἀντικλήτου καὶ τῆς ἐπιζημιῶ παραλείψεως αὐτοῦ λόγω συνοπτικότητος τῆς υποθέσεως καὶ βραχυπροθέσμου κλήσεως. τὸ δὲ Α'. ἔβυσεν ὀρθότερον τὸ ζήτημα ὡς πρὸς τὴν μὴ ἐμπορικότητα τῆς πράξεως τῆς ἀποτελούσης τὴν βᾶσιν τῆς ἀγωγῆς ὡς συνδεομένης ἀπλῶς μετὰ μεμονωμένης ἐμπορικῆς πράξεως ὡς παρακολουθήματος ἢ προπαρασκευαζούσης αὐτὴν, καὶ οὐχὶ μετὰ πράξεως ἐμποροῦ.

(*) Βεβαίως. Ἐκτυπήθη εἰς τὰ κείμενα ὁ ταῦρος τῆς ἐρημοδικίας.

(**) Μετὰ τὴν ἐν σελ. 139 παρόντος τόμου 2ος τοῦ 6' τμήματος, τέμνουσα τὴν διαφωνίαν κατὰ παράδοξον ἀπὸ τοῦ συνήθους συμβαίνοντος ἀπομάκρυνσιν ὑπὲρ τῆς ἐκδοχῆς τοῦ 6' τμήματος, ὅτι ὁ ὑπουργὸς δὲν ἠδύνατο νὰ θεωρήσῃ ὡς μὴ ὑποχρεωτικὴν τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπείας ἐγκρίσιν βιβλίου, καθ' ὃ δῆθεν ὡς ἀναγνωστικὸν μὴ δεομένου ἐγκρίσεως, διότι τῆς τοιαύτης πρὸς τὴν εἰσαγωγὴν ἐγκρίσεως ἐξαιροῦνται μόνον τὰ κείμενα τῶν ἀρχαίων συγγραφέων.

(α) Ἄλλ' ἡ ἐταιρία τῶν Ἐργοληψιῶν ;

θρου 123, έχουσας ούτω: «ἐκτός τῶν ἡδὴ ὑπαρχουσῶν διατάξεων περὶ διδασκτικῶν βιβλίων διατάσσεται κτλ», ὁρίζονται σαφῶς ὅχι μόνον τὰ εἰσακτέα μαθήματα ἐν τοῖς ἐλληνικοῖς σχολείοις, ἀλλ' ἐν γενικαῖς γραμμαῖς καὶ τὰ εἰσακτέα βιβλία, ἤτοι διὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης ἢ εἰσαχθισομένη χρηστομάθει· διὰ τῶν ἐκάστοτε δὲ ὑπὸ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας ἐκδιδομένων Β. Δ. πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τούτου καθωρίζοντο εἰδικώτερον τὰ διδασκτέα μαθήματα καὶ τὰ εἰσακτέα βιβλία, ὡς ἐγένετο τὸ πρῶτον μὲν διὰ τοῦ ἀπὸ 3 Ἰουνίου 1884 Β. Διατάγματος, ὁρίσαντος πρὸς διδασκαλίαν τὴν ἀνάγνωσιν τεμαχίων ἐξ ὠρισμένων συγγραμμάτων νεωτέρων ἐλλήνων λογογράφων καὶ ποιητῶν, τελευταῖον δὲ διὰ τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 17 Νοεμβρίου 1897, ὁρίσαντος διὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς νέας ἐλληνικῆς γλώσσης καὶ εἰς τὰς τρεῖς τάξεις τῶν ἐλληνικῶν σχολείων καὶ ἀνάγνωσιν πεζῶν τεμαχίων ἢ ποιημάτων ἐκ καταλλήλου χρηστομαθείας.

Ἐπειδὴ ὁ Νόμος ΒΤΙ' τῆς 12 Ἰουλίου 1895 περὶ διδασκτικῶν βιβλίων τῆς τε δημοτικῆς καὶ μέσης ἐκπαιδεύσεως, ὁρίσας ὅτι «οὐδὲν διδασκτικὸν βιβλίον, πλὴν τῶν κειμένων τῶν ἀρχαίων γλωσσῶν εἰσάγεται ἐν τοῖς ἐλληνικοῖς σχολείοις, ἄνευ προηγουμένης ἐγκρίσεως ὑπὸ τῆς διὰ τοῦ νόμου τούτου καθισταμένης ἐπιτροπῆς», ὁ καὶ καταργήσας ἅπαντας τοὺς προηγουμένους νόμους, ἤτοι τὸν ΣΜΘ', ΑΜΒ', ΑΧΙ' καὶ ΒΡΑ', τοὺς κανονίζοντας τὸν διαγωνισμὸν τῶν διδασκτικῶν βιβλίων, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ ἰσχύον νόμου ἔχον Β. Διάταγμα τῆς 31 Δεκεμβρίου τοῦ 1836, τὸ καθορίζον μετὰ τῶν ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν ἐκάστοτε ἐκδιδομένων Β. Διαταγμάτων τὰ εἰσακτέα βιβλία, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας διὰ τοῦ ἄρθρου 17 διατηρήσας τὴν ἰσχύον αὐτοῦ προέθετο νὰ κανονίσῃ οὐχὶ πᾶσα εἶναι τὰ εἰσακτέα ἐν τοῖς ἐλληνικοῖς σχολείοις μαθήματα καὶ τὰ συναφῆ πρὸς τὴν διδασκαλίαν τούτων βιβλία, ἀλλὰ τὸν τρόπον τῆς ἐγκρίσεως τούτων· ἐπομένως τὸ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν νόμων τούτων ἐκδοθὲν Β. Διάταγμα τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1895, δὲν ἠδύνατο (ἄρθρ. 8) οὔτε ν' ἀποκλείσῃ ἐκ τῶν ἐλληνικῶν σχολείων τὴν εἰσαγωγὴν τῶν ἐλληνικῶν χρηστομαθειῶν, οὔτε νὰ ἐξαίρῃ ταύτας ἀπὸ τοῦ διαγωνισμοῦ ἐναντίον τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Νόμου, τοῦ ἐξαίρουντος τῆς ἐγκρίσεως μόνον τὰ κείμενα τῶν ἀρχαίων γλωσσῶν.

Ἀριθ. 3 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ
Σύμβουσις μετὰ ὁμορρυθμῶν ἐταίρων πρὸς τὸ
συμφέρον ἐταιρίας.- ἐναγώγιμον.- ἐκτίμη-
σις γεγονότων ἐπικληθέντων ὡς τεκμη-
ρίων.- ἀλυσιτέλεια τῶν κατ' αὐτοῦ ἰσχυ-
ριδμῶν.

Ἐπειδὴ ἡ ἐνάγουσα ἐταιρία διὰ τῆς ἀγωγῆς
τῆς ἐξέθεσεν ὅτι ὁ Β. Κ^{***} συνηλλάγη μετὰ ταύ-
της ὡς ἑμῶρρυθμος τῆς ἐν Πάτραις ἐδρευούσης ἐ-
ταιρίας, ἀποτελουμένης ἐξ αὐτοῦ καὶ τοῦ ΙΙ. Κ^{***}
καὶ πρὸς τὸ συμφέρον αὐτῆς καὶ ὅτι τὴν σύμβασιν
ταύτην αὐτῆς ἀνεγνώρισεν, ὡς καὶ ἐκ τῆς ἀγωγῆς

συνάγεται, ἐπομένως ἡ περὶ ἀπαρδέκτου ταύτης
δι' ἐλλείψιν νομιμοποιήσεως ἐνστάσις, λόγῳ ὅτι
οὗτος δὲν ἦτο διαχειριστῆς, ὀρθῶς ἀπερρίφθη καὶ
ὑπὸ τοῦ ἐφετείου.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν προσβαλλομέ-
νων ἀποφάσεων καὶ ἰδίως τῆς ὑπ' ἀριθ. 790 τοῦ
ἐφετείου, τὴν ἐν Λίβερπουλ γενομένην ζύγισιν ἐ-
κρινεν ὡς τεκμήριον τῆς ἀκριβείας τῆς ἐν Πύρ-
γῳ, ἐπομένως ὅσα ὁ ἀναιρεσεῖων ἐκθέτει περὶ τῆς
ἐν Ἀγγλίᾳ ζυγίσεως, περὶ τῆς συν ἄλλοις ἢ ὑπ'
ἀριθ. 3581 τοῦ πρωτοδικείου διέταξεν ἀποδείξει, αἰ-
εῖν ἐν προκειμένῳ ἀλυσιτελῇ, ἀφοῦ τὰς ἀποδεί-
ξεις περὶ τῆς ἐν Ἀγγλίᾳ ζυγίσεως δὲν ἐξετίμησεν
ὡς κυρίαν ἀπόδειξιν καὶ ὁ δεῦτερος εἶναι ἐπίσης
ἀπορριπτέος.

Ἐπειδὴ, γενομένου ὡς εἴρηται δεκτοῦ ὑπὸ τοῦ
ἐφετείου ὅτι ἡ ἐν Λίβερπουλ ζύγισις ἦτο τεκμή-
ριον τῆς ἀληθοῦς, περὶ τῆς διὰ τῆς ἀνωτέρω ὑπ'
ἀριθ. 790 διετάρχθησαν ἀποδείξεις, ἀκολουθεῖ ὅτι
ὁ λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου καὶ τῶν προσθέτων, κατὰ
τοὺς ὁποίους δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τοὺς ἰσχυρισμοὺς
τοῦ ὅτι αἱ ἐν Ἀγγλίᾳ λίτραι καὶ τὰ καντάρια δὲν
εἶναι ἴσα πρὸς τὰς ἐν Ἑλλάδι ἐνετικὰς καὶ ὅτι
τὸ ἐμπόρευμα κατὰ τὸν διάπλουν ὑπέκυψεν εἰς φύ-
ραν, εἰς τὴν ἀπόδειξιν τοῦ ὁποίου ἠδύνατο νὰ προ-
βῇ ἀνταποδεικτικῶς, εἶναι ἐπίσης ἀπορριπτέος,
ἄλλως δὲ, ἀφοῦ ὁ ἀναιρεσεῖων ταῦτα ἐπεκαλέσθη
ὡς ἀντίθετα τεκμήρια. τὸ δικαστήριον ἔλαβεν ὑπ'
ὄψιν του καὶ ἐξετίμησεν.

Ἐπειδὴ, ἐνεκα τούτου, ὁ περὶ μεταβολῆς τῆς
βάσεως τῆς ἀγωγῆς ἰσχυρισμὸς κατὰ τὸν ὁποῖον
ἐλήφθη ὑπὸ τοῦ ἐφετείου ὑπ' ὄψιν ἡ ἐν Λίβερπουλ
γενομένη ζύγισις εἶναι ἀνυπόστατος, καὶ ὁ ἐπὶ τού-
του ἐρειδόμενος λόγος ἀπορριπτέος.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσεῖοντος ἀξιοῦμένη ἀ-
ναγνώρισις τῆς ἀναιρεσιδλήτου τοῦ βάρους τοῦ
σταφιδοκαρποῦ λόγῳ τῆς ὑπὸ ταύτης ἀποδοχῆς
τοῦ εἰς αὐτὴν ἀποσταλέντος λογαριασμοῦ τοῦ ἀν-
τιτίμου τῆς ἀξίας του καὶ τῆς μεταγενεστέρως
ὑπὸ ταύτης πωλήσεώς του, οὐδεμίαν ἐπίσης ἀσχοῦ-
σιν ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἀφοῦ ἡ ἐταιρία
ἄξιόι ὅτι μεταγενέστερον εἶναι τὸ λάθος τοῦτο,
διὰ τῆς ἀγωγῆς τῆς δὲ ἀξιοῖ ὅτι ἐνεφιλοχώρησε
δῶλος, τὸν ὁποῖον ἀνεκάλυψε μεταγενεστέρως.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐκ τῶν σχετικῶν προτάσεων τοῦ
ἀναιρεσεῖοντος ἐμφαίνεται, οὗτος δὲν ἐπεκαλέσθη
ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν ὁμολογίαν τῆς ἀναιρεσιδλή-
του περὶ τῆς ἀκριβείας τῆς ἐν Ἀγγλίᾳ ζυγίσεως,
ἀλλὰ τὸ γεγονός περὶ διαφοροῦ συστήματος
ταύτης.

Ἀριθ. 9 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΑΙΛΑΔΗΣ

Προϊκφον.- ἐκδοχὴ ἀποδόσεως λόγῳ πενίας
συζύγῳ.- ἀντίθετος ἐνστάσις εἰς πορίας ἐξε-
τασθεῖσα.- πιστοποιητικὸν ἐπιμελητοῦ βα-
σιλικῆς χορηγίας.- ἀποδεικτικὴ δύναμις.-
ὄρκος περὶ ἀπορίας.- τί περιληπτέον.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, δεχθὲν διὰ τῶν προσβαλ-
λομένων ἀποφάσεων ὡς βάσιμον τὴν ἐνστάσιν τοῦ
ἀναιρεσιδλήτου ὅτι ὁ σύζυγος τῆς ἀναιρεσεῖουσης

ἀπέδωκεν ἐκουσίως συνεστῶτος τοῦ γάμου τὴν προικῶσαν περιουσίαν εἰς τὴν ἀναιρεσειούσαν, αὕτη δὲ λόγῳ πενίας καὶ πρὸς διατροφὴν αὐτῆς, τοῦ συζύγου καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν ἐπώλησε τὸν διεκδικούμενον προικῶν ἄγρὸν εἰς τὸν πατέρα τοῦ ἀναιρεσιδλήτου, προδήλως ἔλαβεν ὑπ' ὄψει πάντας τοὺς ἀποτελοῦντας ἄρνησιν τῆς ρηθείσης ἐνστάσεως περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης, ἥτοι ὅτι ἦτο τότε εὐπορος ὁ σύζυγος αὐτῆς κλπ καὶ ἔκρινεν αὐτοὺς ἀπορριπτέους, ὡς μὴ βασίμους.

Ἐπειδὴ τὸ προσαχθὲν καὶ ἐπικαλεσθὲν ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης πιστοποιητικὸν τοῦ γενικοῦ ἐπιμελητοῦ τῆς βασιλικῆς χορηγίας, μὴ ἀποτελοῦν δημόσιον ἔγγραφον, δὲν ἀπετέλει τεκμήριον ὑπὲρ τῶν ἰσχυρισμῶν τῆς ἀναιρεσειούσης, ἀλλ' ἀνώμοτον μαρτυρίαν τοῦ ρηθέντος γενικοῦ ἐπιμελητοῦ, ἥτις εἰς οὐδὲν τῶν νομίμων ἀποδεικτικῶν μέσων δύναται νὰ ὑπαχθῇ—ἄρθρ. 252. Πολ. Δικον.—Τὸ διεκάσαν ἄρα ἐφετεῖον, καὶ ἂν δὲν ἔλαβεν ἐν συνόλῳ ὑπ' ὄψει τὸ ρηθὲν πιστοποιητικὸν, δὲν παρεδίδασκε περὶ ἀποδείξεως διατάξεις τῆς Πολ. Δικ.

Ἐπειδὴ, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων, τὸ ἐφετεῖον ἐπέβαλε τὸν ἐπαχθέντα ὅρκον ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης τῷ ἀναιρεσιδλήτῳ περὶ πάντων τῶν ἰσχυρισμῶν αὐτοῦ, τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν βάσιν τῆς ρηθείσης ἐνστάσεως του, ὁρθῶς δ' ἔκρινε μὴ περιληπτέους εἰς τὸ θέμα τοῦ ὅρκου τοὺς περὶ εὐπορίας τοῦ συζύγου αὐτῆς, τῶν εἰσοδημάτων καὶ ἄλλων αὐτοῦ ὠφελειῶν ἐκ τῆς θέσεως αὐτοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκποιήσεως πρὸς τὸν πατέρα τοῦ ἀναιρεσιδλήτου τοῦ ρηθέντος ἄγρου, διότι οἱ ἰσχυρισμοὶ οὗτοι δὲν ἦσαν αὐτοτελεῖς ἰσχυρισμοί, ἀλλ' ἀπετέλουν ἄρνησιν τῆς ρηθείσης ἐνστάσεως τοῦ ἀναιρεσιδλήτου καὶ ἀναγκαίως περιείχοντο εἰς τὸ θέμα τοῦ ὅρκου.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἄρθ. 1945 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΒΑΦΑΣ

Ἐπιδοθητικὴ δώρευσις ἀγωγῶν ἀναγνωρίσεως εἰκονικότητος, διαρρηξέως ἐπὶ βλάβῃ δανειστῶν ἢ ἐπὶ ὑπερόγκῳ βλάβῃ. — προσδωλὴ πράξεων ὀφειλέτου ἐπὶ εἰκονικότητι. — δανειστὴς πρὸ ἢ μετὰ. — κτηδὶς κυριότητος πλοίου ναυπηγουμένου ἄλλοδαπῇ.

Ἐπειδὴ κυρίαν βάσιν ἔχει ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ τὴν εἰκονικότητα τῆς συμβάσεως, δι' ἧς ἐγένοντο αἱ ἀγοραπωλησίαι τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένου πλοίου καὶ τοῦτο κυρίως, τὴν κήρυξιν τῆς ἀγοραπωλησίας ὡς εἰκονικῆς, ζητεῖ ὁ ἐνάγων, ἐπιδοθητικῶς δὲ, ἥτοι καθ' ἣν περιστάσιν ἀποδειχθῇ ὅτι δὲν εἶναι εἰκονικὴ ἡ σύμβασις, ζητεῖ τὴν διάρρηξιν αὐτῆς, ἀσχωὺν τὴν καυλιανὴν ἀγωγὴν, ἐπίσης δὲ ἐπιδοθητικῶς ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀγωγὴν ταύτην, ζητεῖ, ἐν ἣ περιπτώσει δὲν βεβαιωθῇ ὅτι συντρέχουσιν οἱ ὅροι τῆς προσβολῆς τῆς συμβάσεως διὰ τῆς καυλιανῆς ἀγωγῆς, ζητεῖ νὰ διαρρηχθῇ ἡ πρὸς τὸν

ἐναγόμενον πώλησις λόγῳ ὑπερόγκου βλάβης, ἐπὶ τοιαύτης δὲ ἐν ἐνὶ δικηγράφῳ σωρεύσεως πλειόνων ἀγωγῶν δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ § 2 τοῦ ἄρθρ. 537 Πολ. Δικονομίας, διότι τοῦτο προβλέπει τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐξ ἐνός γεγονότος ἀποκτᾷ τις πλείονας ἀγωγὰς, ἔχει δὲ τὸ ἐκλεκτικὸν δικαίωμα νὰ ἀσκήσῃ οἰανδήποτε θέλει, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀσκήσεως μιᾶς αποκλείεται πλεόν τοῦ δικαιώματος ν' ἀσκήσῃ ἄλλην ἐκ τῶν πλειόνων ἀγωγῶν, διατυπουμεμένης ἐν τῷ ρηθέντι ἐδαφίῳ τῆς ἀρχῆς καθ' ἣν *electa una via non datur recursus ad alteram*, ἀλλ' οὐδὲ ἡ § 1 τοῦ ἄρθρ. 535 ἔχει ἐφαρμογὴν, ἀφοῦ ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ζητεῖ ὁ ἐνάγων τὸ αὐτὸ πρᾶγμα ἐκ διαφόρων πραγματικῶν λόγων, ὧν οἱ μὲν ἀποκλείουσι τοὺς ἄλλους, ζητῶν νὰ γείνη δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ ὡς στηριζομένη ἐφ' ὧν τῶν λόγων, ἀλλὰ ὑποβάλλει διαφόρους αἰτήσεις, ἐκάστη τῶν ὁποίων ἐπὶ ἄλλων πραγματικῶν γεγονότων στηρίζεται, ζητεῖ δὲ νὰ ἐξετασθῇ ἡ περὶ διαρρηξέως τῆς συμβάσεως ὡς γενομένης πρὸς περιγραφὴν τῶν δικαιωμάτων του αἰτησίς του, ἂν δὲν βεβαιωθῇ ὅτι εἶναι εἰκονικὴ, ἐπίσης δὲ νὰ ἐξετασθῇ ἡ αἰτησίς του περὶ διαρρηξέως τῆς συμβάσεως λόγῳ ὑπερόγκου βλάβης, ἂν δὲν βεβαιωθῇ ὅτι ἐγένετο αὕτη πρὸς περιγραφὴν τῶν δικαιωμάτων του, ἐν ἣ περιπτώσει δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν λόγῳ ὑπερόγκου βλάβης διάρρηξιν, καθόσον συντρέχουσιν οἱ πρὸς τοῦτο ἀπαιτούμενοι ὅροι, τοιαύτην δὲ σώρυσιν πλειόνων ἀγωγῶν, ἐπιδοθητικῶς κατὰ τ' ἀνωτέρω ὑποβαλλομένων, οὐδεὶς νόμος ἀπαγορεύει, ἐπομένως ἡ περὶ ἀκυρότητος τοῦ δικηγράφου τῆς ἀγωγῆς ἐνστάσις τοῦ ἐναγομένου εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀδόσιμος.

Ἐπειδὴ ὁ δανειστὴς δικαιούται νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἱκανοποίησιν ἀπαιτήσεώς του κατὰ τοῦ ὀφειλέτου τοῦ ἐπὶ παντὸς μέρους τῆς περιουσίας του (πλὴν ὠρισμένων ἐξαιρέσεων, περὶ ὧν ἤδη δὲν πρόκειται), ἀφοῦ ἅπαντα ἡ περιουσία τοῦ ὀφειλέτου ὑπάρκειται εἰς τὸν δανειστὴν διὰ τὰ χρέη του, δὲν ἔχει δὲ ὑποχρέωσιν ὁ δανειστὴς νὰ δικαιολογήσῃ διατὶ προτιμᾷ νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἱκανοποίησιν τῆς ἀπαιτήσεώς του ἐπὶ ὠρισμένου ἀντικειμένου τῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου καὶ οὐχὶ ἄλλου, ἀφοῦ ἐκ τοῦ νόμου ἔχει τὸ ἐκλεκτικὸν δικαίωμα νὰ ἐπιδιώξῃ αὐτὴν ἐφ' ὅλοκληρου τῆς περιουσίας καὶ συνεπῶς ἐπὶ ἐκάστου τῶν ἀποτελούντων αὐτὴν πραγμάτων, ἐκ τούτου δ' ἔπεται ὅτι δικαιούται καὶ νὰ ἐπιδιώξῃ, ἐξασχῶν τὴν σχετικὴν ἀγωγὴν τοῦ ὀφειλέτου του, τὴν δικαστικὴν ἀναγνώρισιν ὡς εἰκονικῆς συμβάσεως ἀγοραπωλησίας, δι' ἧς φαίνεται μέρος τῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου ἐξελθὼν αὐτῆς, ἐνῷ κατ' ἀλήθειαν ἐξακολουθεῖ νὰ ἦναι περιουσία τοῦ ὀφειλέτου, ἀπέναντι τοῦ μετὰ τοῦ ὀφειλέτου εἰκονικῶς συμβληθέντος, ὅπως ἀναγνωρίζομένης τῆς εἰκονικότητος ἀπέναντι τοῦ διὰ τῆς συμβάσεως φαινομένου κυρίου, ἐπιδιώξῃ νὰ ἱκανοποιηθῇ διὰ τὴν ἀπαιτήσιν του ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς συμβάσεως τῆς εἰκονικῆς, χωρὶς νὰ δύναται πλεόν ὁ εἰκονικὸς ἀγοραστής νὰ παρακωλύσῃ αὐτὸν, προβάλλων τὴν εἰκονικὴν ἀγοραπωλησίαν, τοῦτο δὲ εἴτε ἦτο δανειστὴς ὅτε κατηρτίσθη ἡ εἰκονικὴ σύμβασις εἴτε κατόπιν

αὐτῆς ἐγένετο τοιοῦτος, διότι διὰ τῆς ρηθείσης συμβάσεως δὲν παύει τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς νὰ διατελῇ ἐν τῇ περιουσίᾳ τοῦ ὀφειλέτου, ὁ δὲ δανειστής του δικαιούται ἐπὶ παντὸς μέρους τῆς περιουσίας του, καὶ συνεπῶς καὶ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς εἰκονικῆς συμβάσεως, νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἱκανοποίησιν τῆς ἀπαιτήσεώς του, συνεπῶς ἡ ἐνστάσις τοῦ ἐναγομένου, καθ' ἣν δὲν δικαιούται ὁ ἐνάγων εἰς ἀσκήσιν τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, διότι δὲν ἦτο δανειστής τοῦ Ν. Γ^{***} δτε τὸ πλοῖον ἐπωλήθη, εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμοι.

Ἐπειδὴ τὰ ἀπὸ 14 Νοεμβρίου 1836 καὶ 15 Δεκεμβρίου 1836 ἰσχύον νόμου ἔχοντα Β. Διατάγματα ὀρίζουσι τοὺς τρόπους, καθ' οὓς ἀποκτᾶται καὶ ἀποδεικνύεται ἡ κυριότης πλοίου μὴ ἔχοντος τὴν ιδιότητα πλοίου ἑλληνικοῦ, ὅπερ "Ἑλλην ἀπέκτισεν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ δι' ἀπ' εὐθείας ναυπηγήσεως, ἀγορᾶς δηλαδὴ τῶν ἀναγκαιῶν ὑλικῶν, πληρωμῆς τῶν ἐργατῶν κτλ. (ὡς προτείνεται διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς διὰ τὸ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενον πλοῖον), καὶ τὸ ὅπολον δύναται ν' ἀνήκῃ εἰς ἰδιοκτήτην "Ἑλληνα, χωρὶς νὰ ἔχῃ τὴν ιδιότητα ἑλληνικοῦ πλοίου, τούτων δ' οὕτως ἐχόντων ὁρθῶς ἡ προαναφερθεῖσα ἀπόφασις 1811, κρίνασα ὅτι ὁ περὶ ὀθωμανικοῦ δικαίου ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου εἶναι ἀόριστος καὶ εἶναι πρᾶγματι τοιοῦτος, ἐπέτρεψε τὸ τῶν μαρτύρων μέσον πρὸς ἀπόδειξιν τῆς παρὰ τοῦ Ν. Γ^{***} κτήσεως κυριότητος τοῦ πλοίου, ἀφοῦ, μὴ ὀρίζοντός τι ἄλλου εἰδικοῦ νόμου περὶ κτήσεως κυριότητος πλοίου παρ' "Ἑλλenos ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ναυπηγουμένου, καθ' ὃν ἄνω ἀναφέρεται τρόπον, ἔπεται ὅτι ἐφαρμοστέαι εἶναι τοῦ κοινοῦ δικαίου αἱ διατάξεις, καθ' ἃς καὶ δι' ἀπεργασίας, μεταποιήσεως εἰς νέον εἶδος, ἀποκτᾶται κυριότης, τῆς ἐκ τοιούτου δὲ τρόπου ἀποκτήσεως κυριότητος ἡ ἔγγραφος ἀπόδειξις δὲν εἶναι δυνατὴ, ὥστε ἀπορριπτέοι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἐναγομένου ὡς ἀβάσιμοι.

Ἀριθ. 1946 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΒΑΦΑΣ

Κατοικία ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ. - κληῖς ἐνεργεία παρ' ἐτέρῳ δικαστηρίῳ. - ἀδιάφορος κατοικία ἀντικλήτου. - ιδιότης ἐκκαθαριστοῦ. - ἀμεταβιβάστον κληρονομία.

Ἐπειδὴ ἄκυρος εἶναι, κατὰ τὴν βάσιμον τῶν ἀνακοπτόνων ἐνστάσιν, ἡ ἐρημοδικία, διότι ἡ πρὸς συζήτησιν κλήσις τῶν ἀνακοπτόνων ἐπεδίδθη τῷ ἀντικλήτῳ αὐτῶν, ἀναμφισβητήτως κατοικούντων ἐν Λεβαδείᾳ, τὴν 14 Φεβρουαρίου 1906, ἡ δ' ἐρήμην αὐτῶν συζήτησις ἐγένετο τὴν 28 Φεβρουαρίου 1906, συνεπῶς προώρως καὶ ἀκύρως, διότι τῆς Λεβαδείας μὴ ὑπαγομένης εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἀλλ' ἄλλου ὑπαγομένου εἰς δ καὶ τὸ πρῶτον ἐφετεῖον, ἔπρεπε, συμφῶνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ Νόμου ΒΣΚΕ' (1894) νὰ παρέλθωσιν 25 ἡμέραι ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς κλήσεως μέχρι τῆς συζήτησεως αὐτῆς, ἐνῶ ἡ ἐρήμην τῶν ἀνακοπτόνων συζήτησις ἐγένετο τὴν 14 ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως ἡμέραν' οὐδεμίαν δ' ἔχει σημασίαν ὅτι εἰς τὸ αὐτὸ μέρος κατοικοῦσι καὶ οἱ

καλοῦντες καὶ οἱ καλούμενοι ἢ ἐτι ἡ κλήσις ἐπεδίδθη εἰς τὸν ἐν Ἀθήναις, ἔδρα τοῦ δικάσαντος δικαστηρίου, κατοικοῦντα ἀντικλήτον τῶν τελευταίων, διότι ἡ ταυτότης τῆς κατοικίας δὲν ἔχει ἐπιρροὴν τινὰ ὅσον ἀφορᾷ τὴν αὐξήσιν τῆς προθεσμίας, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ εἰρημένου νόμου, ὅταν, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διὰ τῆς κλήσεως ὑποχρεοῦνται οἱ καλούμενοι νὰ ἐνεργήσωσι τι εἰς τὴν ἐκτὸς τῆς κατοικίας τῶν ἔδραν τοῦ δικαστηρίου, δηλαδὴ νὰ συζητήσωσι τὴν ὑπόθεσιν, ἡ παρέκτασις δὲ τῆς προθεσμίας κανονίζεται ἐκ τῆς κατοικίας τοῦ διαδίκου καὶ οὐχὶ τοῦ ἀντικλήτου του.

Ἐπειδὴ ἡ ιδιότης τοῦ ἐκκαθαριστοῦ προέρχεται ἐξ ἐντολῆς διδομένης αὐτῷ πρὸς ἐνέργειαν τῆς ἐκκαθαρίσεως εἶναι ἐπομένως δικαίωμα προσωπικὸν μὴ μεταβαίνον εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ μετὰ τὸν θάνατόν του, δι' οὗ ἡ ἐντολὴ ἐξ ἧς ἀπορρέει ἡ ιδιότης του λύεται, συνεπῶς δὲ οἱ κληρονόμοι του δὲν ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ συνεχίσωσι δίκην ἐπιχειρηθεῖσαν παρὰ τοῦ ἐκκαθαριστοῦ ὑπὸ τοιαύτην ιδιότητα, οὔτε νὰ ἐκαναλάβωσι τὴν δίκην μετὰ τὸν θάνατον τοῦ παρ' αὐτοῦ συγκληρονομηθέντος ἐκκαθαριστοῦ, δὲν μεταβάλλεται δὲ τοῦτο διότι, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, συμφωνήθη μετὰ τῶν συνεταίρων διὰ τοῦ καταστατικοῦ ὅτι λυομένης τῆς ἐταιρίας ἡ ἐκκαθάρισις αὐτῆς θὰ γένηται ὑπὸ τινος τῶν ἄλλων δύο συνεταίρων, ἐν ᾗ δὲ περιπτώσει οὗτο δὲν θέλουν ἢ δὲν δύνανται θὰ γένηται ὑπὸ τοῦ τρίτου συνεταίρου, δηλαδὴ τοῦ ὑπὸ τῶν αἰτούντων κληρονομηθέντος καὶ ἐγείραντος τὴν περὶ λογοδοσίας ἀγωγὴν, διότι διὰ τούτου ἀπλῶς ὥρισθη ὅτι ἐν τῇ ρηθείσῃ περιπτώσει θὰ ἐνεργηθῇ ἡ ἐκκαθάρισις παρ' αὐτοῦ, ὁ ἐστὶ τῷ ἐδόθη ἡ ἐντολὴ τῆς ἐκκαθαρίσεως, μόνον δὲ ἀποτέλεσμα τῆς τοιαύτης συμφωνίας εἶναι ὅτι, λυομένης τῆς ἐταιρίας, δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἐκκαθάρισιν ἄλλος ἢ ὁ τρίτος (ἐνάξας) συνεταίρος, οὐχὶ δὲ καὶ ἐτι ἡ ιδιότης αὐτῆς τοῦ ἐκκαθαριστοῦ θὰ μεταβαίνει εἰς τοὺς κληρονόμους του, ἐκ τῆς ιδιότητος δὲ τούτου ὡς συνεταίρου οἱ κληρονόμοι του ἔχουσι δικαίωμα οὐχὶ νὰ ἐνεργήσωσιν αὐτοὶ ἐκκαθάρισιν, ἀφοῦ οὔτε ὁ παρ' αὐτῶν κληρονομηθεὶς ἐνεκα τῆς ιδιότητός του ταύτης θὰ εἶχεν αὐτὸ, ἀφοῦ μάλιστα διὰ τοῦ καταστατικοῦ συμφωνεῖται νὰ γείνῃ ἐκκαθάρισις καὶ ὀρίζονται οἱ ἐκκαθαρισταί, ἀλλὰ μόνον νὰ ζητήσωσιν, εἴτε συμφωνοῦντες περὶ τούτου μετὰ τῶν ἄλλων συνεταίρων εἴτε διὰ τῆς εἰς τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον προσφυγῆς. τὸν διορισμὸν ἄλλου ἐκκαθαριστοῦ ὅστις νὰ συνεχίσῃ τὴν ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ τέως τοιούτου διακοπεῖσαν δίκην καὶ ἐνεργήσῃ ἐν γένει τὴν ἐκκαθάρισιν.

Ἀριθ. 1952 [1906]

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Κ. ΚΟΝΤΟΛΕΩΝ

Ἐπιταγή. - ἀνακοπή. - ἐπέλευσις κατασχέσεως. - οὐ δίκην περὶ ἐκτέλεσιν.

Ἐπειδὴ τὸ πρωτοδικεῖον ἐσφαλε ἀπορρίψαν τὰς τοῦ ἀνακόπτοντος ἐνστάσεις ὡς μὴ ἀποδεικνυόμενας παραχρημα, καθ' ὅσον τὸ ἀρθρον 872 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐπιτρέπον μόνον ἐκκαθαρισμένας ἐνστάσεις, ἐφαρμόζεται εἰς τὰς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν

δικας, ἀλλὰ, κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ ἄρθρ. 864 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἡ πρὸς πληρωμὴν ἐπιταγή, ἐὰν μετ' αὐτὴν ἐπέλθῃ κατάσχεσις ἢ κράτησις, ἀποτελεῖ τὴν ἀρχὴν νέας δικῆς, (τῆς περὶ ἐκτελέσεως), ἐπομένως ἡ κατὰ τῆς ἐπιταγῆς ἀνακοπή, πρὶν ἢ ἐπακολουθήσῃ κατάσχεσις, δὲν γεννᾷ ἐριδας κατὰ τῆς ἐκτελέσεως, καὶ ἐὰν μετὰ τὴν ἐπίδοσιν ταύτης ἐπέλθῃ κατάσχεσις (ἄρθρ. 871 καὶ 878 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Ἀριθ. 988 (1905) (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΜΕΡΜΗΡΑΣ

Μήτηρ δευτερογάμος.-ἀποτελέσματα ἐπὶ κληρονομίας ἐκ πρώτου γάμου τέκνων.-δυνολογία ἀγωγῆς ὑπὸ ἐπιτρόπου.-ἐλλειψίς διατυπώσεων.-παραπονον ἐφετεῖω.

Ἐπειδὴ ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις παρεδέξατο ὅτι ἡ ἐνάγουσα καὶ ἐκκαλουσα ὡς δευτερογάμος δὲν κληρονομεῖ κατὰ δεσποτείαν, εἰμὴ κατ' ἐπικαρπίαν, τὴν περιουσίαν τῶν ἐκ τοῦ πρώτου γάμου τέκνων, τὴν πατρόςθεν προερχομένην, χάριν τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν, κατόπιν δὲ τοῦ θανάτου τοῦ τέκνου δευτερογαμοῦσα, ἀπόλλυσι τὴν δεσποτείαν, μόνην τὴν ἐπικαρπίαν διατηροῦσα (ἦν τινα ἐπικαρπίαν, ὡς αὐτοτελὲς δικαίωμα, δὲν ἐπιζητεῖ ἢ προκειμένη ἀγωγή) κατὰ τὴν Νεαρὰν 22 κεφ. 46 ἐχούσαν ἀλλ' ὅσα μὲν ἐκ πατρώας οὐσίας εἰς τὸν

παῖδα περιήλθον, τούτων μόνην ἐχέτω τὴν χρῆσιν εἰς δευτέρους ὅλως, ἢ πρότερον ἢ ὕστερον, ἀφικομένη γάμου,» περιεχομένην καὶ ἐν Ἀρμενοπ. Βιβλ. Δ. Θ. 17. Ἡ διάταξις δὲ αὕτη οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουσα πρὸς τοὺς παρ' ἡμῖν ὁρισμούς τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ποινὴ, ἀλλ' εἶναι διάταξις καθαρῶς Ἀστυκοῦ Δικαίου, νομοθετηθεῖσα χάριν καὶ πρὸς προστασίαν τῶν ἐκ τοῦ πρώτου γάμου τέκνων, ἵνα μὴ ἡ πατρώα περιουσία περιέλθῃ εἰς ἕτερον. Οἱ περὶ τοῦναντίου δὲ λόγοι τῆς ἐφέσεως τῆς ἐναγούσης ὡς μὴ νόμιμοι καθίστανται ἀπορριπτέοι. Κατὰ τὴν ἄνω δὲ ρηθεῖσαν διάταξιν ἡ δευτερογαμῖσα παρακρατεῖ μόνον τὴν ἐπικαρπίαν τῆς περιουσίας τοῦ πρὶν τοῦ δευτέρου γάμου θανόντος τέκνου, τὸ μέρος δὲ τῶν προαποβιωσάντων ἀδελφῶν, ὅπερ ἐκληρονόμησαν οἱ ἐπιζήσαντες ἐκείνων, δὲν εἶναι περιουσία ἐτέρωθεν προερχομένη, ἀλλὰ πατρώα (πατρόςθεν προελθοῦσα, κατ' αὐτὸν τὸν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἰσχυρισμὸν, ἥτοι τοῦ πατρὸς αὐτῶν Γ. Κ^{***}).

Ἐπειδὴ ἡ ἐκκαλοῦσα Ε. χήρα Γ. Κ^{***} ὑπὸ τὴν ιδιότητά της ὡς ἐπίτροπος τῆς ἀνηλίκου θυγατρὸς της Γ. Γ. Κ^{***} νομίμως παραπονεῖται ὅτι ὁ πληρεξούσιος δικηγόρος της καὶ αὕτη αὕτη ὑπὸ τὴν ιδιότητά της δὲν ἠδύναντο νὰ συναινέσωσιν εἰς τὴν ἐπίδικον ἀγωγὴν περὶ διανομῆς καὶ ἀναγνωρίσεως συγγενιότητος, ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ γνωμοδοτήσεως δικηγόρου, καθὰ τὸ ἄρθρον 77 τοῦ περὶ Ἐπιτροπείας Νόμου ἐπιτάσσει· τούτῳ τῷ λόγῳ μεταρρυθμιστέα τυγχάνει ἡ ἐκκα-

(*) Ἡ πρωτόδικος 1947 (1904) Πατρῶν, ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ πρωτοδίκου κ. Ν. Τσάντα, ἔχει οὕτω :

Ἐπειδὴ αἱ ἐν Νεαρ. 22 ἐπιβλαβεῖς κατὰ τοῦ δευτερογάμου σύζυγου συνέπειαι δὲν φέρουσι ποινικὸν χαρακτήρα, ἀλλ' ἐκ μὴ σκοποῦνται πρὸς τὴν δευτερογαμίας κολασμὸν, ἀλλὰ τὴν ὁπέναντι τῶν ἐκ ταύτης συνεπειῶν προστασίαν τῶν ἐκ τοῦ πρώτου γάμου τέκνων. Τοῦτο σαφῶς ἐξάγεται ἐκ τῆς ὅλης ὑφῆς τῆς Νεαρᾶς καὶ δὴ ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ φράσεων ἀκαὶ μὴ τὴν προτέραν γονὴν τοῖς ἐτεῖς συνοικεσίοις ἴσως λυπεῖν» (κεφ. 20 § 1), «εἰ δὲ ὑπείη γονὴ καὶ παῖδας ἐντεῦθεν ὁ νόμος ἀτιμωσθέντας ἴδοι...» (κεφαλ. 23) καὶ οὕτως ἀσφαλῆς τῶν τοιοῦτων αὐτοῖς (τοῖς παισὶ) γενήσεται φύλαξ ὅτι...» (κεφ. 24), «ἄπαντες γὰρ (οἱ παῖδες) τοῖς δευτέροις ὁμοῖς ἡτιμωσθήσαν γάμοις» (κεφ. 25) «τίς γὰρ ἂν αὐτὸ ἀνατρέψῃ, τῶν παίδων, οἷς δὴ καὶ μόνοις τοῦτο ἐπεφυλάξαμεν, οὐχ ὑπόντων» (κεφ. 26) «ἀλλὰ τοῖς ἐκ τοῦ προτέρου γάμου παισὶ, δι' οὓς καὶ παρατετήρηται διδόνθω μόνοις» (κεφ. 27), «εἰ δὲ μᾶλλον ἐπιβεβαιούται ἐκ τῆς ἐν κεφ. 35 δικαιολογίας τοῦ δι' αὐτοῦ τεθειμένου περιορισμοῦ τοῦ πρὸς ἀνάκλησιν δωρεᾶς δικαιώματος τῆς δευτερογάμου μητρὸς «οὐ γὰρ ἐκ καθαρᾶς δοκεῖ γνώμης τὴν ἀχριστίαν εἰσάγειν ἀλλὰ τὸν δεύτερον γάμον ἐννοοῦσα ἐπὶ ταύτῃ ἰλθεῖν τὴν ἐκτῆσιν προεὐληπταί» καὶ τῆς μὴ ὑπαρχόντων τέκνων ἐλλείψεως πάσης ἐκ τῆς δευτερογαμίας ἐπιβλαβεῖς συνέπειαι. Τὰ ἀνωτέρω ἐπιρρωννύουσι καὶ ἡ παρατήρησις ὅτι πᾶσαι αἱ ἐκ τῆς δευτερογαμίας ἀπώλειαι ἐπεκτείνονται μόνον ἐφ' ὅσον τοῦτο ἐπιβάλλει τὸ τῶν ἐκ τοῦ α' γάμου τέκνων συμφέρον καὶ πέραν τούτου ἐκλείπουσιν· οὕτω τὰ ἐκ χρήσεων καὶ ἐπικαρπιῶν μόνοι ἀποτελούμενα γαμικὰ κέρδη οὐδεμίαν ἐκ τῆς δευτερογαμίας ὑφίστανται ἀλλοίωσιν (κεφ. 32 καὶ 33) ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν ὁ δευτε-

ρόγαμος διατηρεῖ τὴν ἐπικαρπίαν ἀποστερούμενος μόνον τῆς ἐπ' αὐτῶν κυριότητος, ἀποκλειομένης οὕτω αὐτῷ μόνον τῆς ἐπικινδύνου διὰ τὰ ἐκ τοῦ α' γάμου τέκνα ἐκποιήσεως, ἐν ᾧ ἐὰν τὸν κολασμὸν αὐτοῦ ἐσκόπουν αἱ περὶ ὧν πρόκειται διατάξεις, οὐδεὶς λόγος τῆς ὑπὲρ αὐτοῦ διατηρήσεως τῆς ἐπικαρπίας, ὑπὲρ τῆς καὶ ἀμεσώτερον ἐνδιαφέρεται. Ἡ ἐκ καθαρᾶς ὑπὲρ τῶν ἐκ τοῦ α' γάμου τέκνων προνομία νομοθετησις τῶν τῆς δευτερογαμίας συνεπειῶν προσέτι προκύπτει· ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐκ τῆς ἐν κεφ. 29 παρεμφεροῦς τοιαύτης καὶ ὑπὲρ τῶν ἐκ τοῦ δευτέρου γάμου τέκνων καὶ τὰ μὴ ὑπόντος τρίτου, ἀφ' ἐτέρου δὲ καὶ κυρίως, ἐκ τῆς ἐν Νεαρ. 98 ἐπεκτάσεως τῆς τοιαύτης προνομίας ὡς πρὸς τὴν προίκα καὶ πρόγαμον δωρεάν, ἐπὶ πάντων ἀνεξαφρέτως τῶν τέκνων ἀδιαφόρως ἐὰν συνήθῃ ἢ μὴ β' γάμος. Ὁ Ἰουστινιανὸς, ὡς ὁ ἴδιος ἐν προοιμίῳ καὶ κεφ. 2 τῆς αὐτῆς Νεαρᾶς ὁμολογεῖ, ἐξ ἀναφύσεως δικῆς κατιδὼν ὅτι καὶ μὴ ὑπάρχοντος β' γάμου εἶναι πιθανὴ ἡ ὑπὸ τῶν γονέων ἀπὸ τῶν γαμικῶν κερδῶν στέρησις τῶν τέκνων, ἐθεώρησεν ἀναγκαῖαν τὴν ἐπὶ πάντων ἐπέκτασιν τῆς νομοθετικῆς προστασίας, τοῦθ' ὅπερ ἀναμφιβόλως δὲν θὰ ἔπραττε ἐὰν σκοπὸς τῶν ἐν Νεαρᾷ 22 διατάξεων ἦν ἡ τῆς δευτερογαμίας τιμωρία.

Ἐπειδὴ ἀφοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω αἱ ἐν Νεαρᾷ 22 ἐπιβλαβεῖς κατὰ τῆς δευτερογαμίας συνέπειαι ὡς μὴ φέρουσαι ποινικὸν χαρακτήρα ἰσχύουσιν παρ' ἡμῖν, ἀπορριπτέα ἐστὶν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, καθ' ὅσον δρᾷ τὸν Μ. Κ^{***} ἐνεκα τῆς ὑπ' αὐτοῦ προταθείσης καὶ ὑπὸ τῆς ἐναγούσης ὁμολογηθείσης δευτερογαμίας ταύτης, ἥς ἐνεκεν αὕτη ἐξέπεσεν τῆς κυριότητος τῶν περὶ ὧν πρόκειται πραγμάτων ὡς κυρία τῶν ὀπίσσω ζητεῖ τὴν διανομὴν αὐτῶν».

λουμένη, παραδεξαμένη την υπό κρίσιν άγωγήν, ως προς την ρηθείσαν έπιτροπον, λόγω συναινέσεως αυτής, και άπορριπτέα ή άγωγή, ως νόμω άστηρίκτος, διά τόν έν τή πρώτη σκέψει λόγω δευτερογαμίας της έναγούσης.

Αριθ. 989 (1905) (*)

Είσηγητής ο έφέτης κ. Π. ΜΕΡΜΗΡΑΣ

Υδωρ έλκόμενον εξ άμνημονεύτων χρόνων. - έννοια. - δικαιώματα και άγωγαί. - απόδειξις ύποβολής ισχυρισμών προτάσεδι. - προαποδείξεις. - προσάπικη κρίτησις. - προωρινή εκτέλεσις.

Επειδή εκ του έπικαλουμένου Νόμου Βασιλ. 4 (58.20) έχοντος από εξ άμνημονεύτων χρόνων έλ-

(*) Η πρωτόδικος 2934(1904) Πατρών, έκδοθείσα η έισηγήσει του πρωτοδίκου κ. Χ. Λουμάκη, έχει φάει :

α' Επειδή περί των τήν βάσιν της υπό κρίσιν άγωγής αποτελούντων περιστατικών, όρθως διά της προσηγηθείσης του δικαστηρίου τούτου 987 (1904) άποφάσεως ετάχθησαν άποδείξεις, καθό έννομον έχούσης έρεισμα τās διατάξεις 3 § 4 Πανδ. (43 20) Βασ. 3 (58.20) καθ' όν από εξ άμνημονεύτων χρόνων έλκόμενον ύδωρ έννόμως δοκεί συστήναι, είτε τό έργο δι' ού μετοχέται τό ύδωρ έστι χειροποίητον, είτε φυσικού ροϋ, ώστε δέν έχουσιν έφαρμογήν έν προκειμένω οί νόμοι ούς ο έναγομένος έπικαλείται περί άπαγορεύσεως της μεταβολής της διευθύνσεως ποταμού, άφού πρόκειται περί δικαιώματος ήλικής ύδατος όπερ προβάλει ο έναγων, ως άποκτηθέν διά της του άμνημονεύτου χρόνου παραγραφής, των νόμων δ' άναγνωρίζοντων την τοιαύτην κτήσιν, έστω και έν διά ταύτης μεταβάλλεται ή φυσική ροή των ύδάτων, καθ' όσον άντί νόμου, ισχύει ή εξ άμνημονεύτων χρόνων άρχαιότης, vet. longis temboris pro lege habetur Νομ. 1 § 23, Νόμ. 2 § 3.7 Νόμ. 23, 19, 13 Πανδ. (39.3) και προστατεύοντων δι' άγωγής τόν δικαιοϋχον, ώστε δέον κατά ταύτα είς τόν νόμον έρειδομένης της υπό κρίσιν άγωγής, να προβή τώ δικαστηρίον είς την έρευναν και εκτίμησιν των άποδείξεων αίτινες διατάχθησαν περί των περιστατικών των τήν βάσιν ταύτης αποτελούντων.

α' Επειδή έν τή υπό κρίσιν άγωγή δέν πρόκειται περί ύδατικής δουλείας, αλλά περί δικαιώματος του έναγοντος επί ποταμού, κτηθέντος διά της του άμνημονεύτου χρόνου παραγραφής, ώστε δέν δύνανται να έχωσιν αί περί άπωλείς των δουλειών διά της άχρησίας διατάξεις των νόμων, αίτινες, καθό την στέρησιν δικαίου έπαγόμεναι, δέν δύνανται τοιαύτης να τύχωσιν εύρείας έρμηνείας, μή συντρέχόντων άλλως τε και των στοιχείων της κατ' αναλογίαν έφαρμογής, καθό μή προκειμένου περί όμοιου της δουλείας δικαιώματος, ούσης περιορισμού της κυριότητος άλλοτρίου κτήματος, ένϋ έν προκειμένω τοιοϋτό τί δέν συμβαίνει, του έναγοντος δικαιουμένου είς άσκησιν δικαιώματος επί ποταμού, όπερ είναι πρῶγμα δημοσίου χρήσεως, και τοιοϋτο έχουσιν ύπ' όψει αί διατάξεις του Νόμου 3 § 4 Πανδ. (43 20) και Νόμ. 4 Βασιλ. 58.20 (πόβλ. Οίκον. Στοιχ. Άστ. Δικαίου Β' § 155 σημ. 31). Όθεν οί περί παραγραφής του δικαιώματος του έναγοντος ισχυρισμοί του έναγομένου, όρθως δέν έξητάσθησαν υπό της προσηγηθείσης του δικαστηρίου τούτου άποφάσεως, ήτις θεωρείται ότι άπέριψεν αύτοϋς, ως σιγήσασα επί τούτων (πόβλ. Έγγ. Οίκονομ. § 87 σημ. 13), καθόσον δέν ά-

κόμενον ύδωρ έννόμως δοκεί συστήναι, μή ποιούντος δέ διάκρισιν περί του πώς έλκεται τό ύδωρ, προκύπτει ότι ή εκκαλαι χρήση, της όποιας δέν σώζεται μνήμη πώς ήρξαστο, τίποτε δικαίωμα μή δεκτικόν άμφισβήτησεως, ως έπεχούσης της άρ' χαιοτάτης συνθηείας τόπον νόμου (Κολλ. Α' § 343 και 346 έν τέλει). Νόμιμος κατά τούτο είναι ή υπό κρίσιν άγωγή και ώρισμένη, φέρουσα ότι από άμνημονεύτων έτών ο έναγων και οί προκατοχοί του έποιούντο χρήση του ύδατος του Μαγνήτου ποταμού δι' αύλακος φέροντος τό ύδωρ είς τόν έν αύτῇ ύδρόμυλόν του, εκτισμένον έπίσης από άμνημονεύτων, όρθως δέ ετάχθη τό θέμα επί αύτης διά της πρώτης των εκκαλουμένων, περιέχον μάλιστα στοιχεία πλείονα του δέοντος, και όρθως ή δευτέρα

σχοϋσιν έπιρροήν τινα, μή δυναμένης της έπικαλουμένης άχρησίας να έπιφέρη την κατάργησιν του δικαιώματος του έναγοντος. Όθεν οί του έναγομένου ενάντιοι ισχυρισμοί άπορριπτέοι κρίνονται, ως και ή ένσταση της παραγραφής και δι' άλλον λόγον ούσα άπορριπτέα, καθόσον καιτοι άμφισβητούμενον από του έναγοντος του περιστατικού ότι ή παραγραφή έπρόσθη και κατά την πρώτην της ύποθέσεως συζητήσιν, έν τούτοις δέν προσάγεται κακυρωμένον άρμόδιως αντίγραφον των κατά την πρώτην συζήτησιν προτάσεων του έναγομένου καιτοι ύποχρέου είς προαποδείξιν κατά τό άρθρον 350 Πολ. Δικονομίας, προκειμένου περί ισχυρισμού έγγράφως μόνον άποδεικτέου τό δικαστήριον δέ δέν είναι ύπόχρεων να άντατρέχη είς προτάσεις προηγουμένης συνεδριάσεως (Α. Π. 273 του 1852, 380 του 1862 Οίκον. Έγγ. § 87 σημ 6). Τούτω τῷ λόγω και ή περί ανακλήσεως της προσηγηθείσης του δικαστηρίου τούτου άποφάσεως εύγῃ του έναγομένου, άπορριπτέα ως νόμω αβάσιμος κρίνεται (*).

α' Επειδή, ως συνάγεται και εκ των Νόμων 34 § 1 Πανδ. (8.3) Άρμ. Β' γ' 100 «έν ή πηγή άφ' ής έλκει τις ύδωρ ξερανθείσα επί τινας χρόνους αύθις προς τās έαυτης επανέλθη φλέβας και πάλιν τό ύδωρ άρξεται φέρεσθαι, άνανουται αύτῷ ή δουλεία και άποκαθίσταται ο του ύδατος έλκυσμός, καθός ήν τό πρότερον», έφαρμοστέα κατ' αναλογίαν και επί δικαιώματος έλκυσμού ύδατος εκ ποταμού λόγω της ταυτότητος του νομικού λόγου και εάν επί τινα χρόνον και δῃ τόν της παραγραφής καταστή αδύνατον να ένασκηθῇ τό δικαίωμα εκ τινος λόγου φυσικού, έν τούτοις άποκατασταθέντων των πραγμάτων, αναζητῇ τό δικαίωμα, ως και εκ των Νόμων 71 Πανδ. (7.1) Ν. 7 Πανδ. 7.4 έξάγεται (πόβλ. Οίκον. Στοιχ. Άστ. Δικ. § 150 σημ. 15 Β'. Demangeat Droit Romain I p. 503). Όστε δέν έχει έννομον σημασίαν ο ισχυρισμός του έναγομένου ότι κατέστη αδύνατον είς τόν

(*) Η έκδοχή δέν είναι όρθή διότι είναι δεκτόν ότι και τὰ προνομιακά δίκαια άποσβέννυνται άχρησίφ δεκατεί κατ' αναλογίαν των δουλειών πόβλ. και Ν. 1 (50.11) Regelsberger I σελ. 330, Kappeler Wasserrecht σελ. 126, Hesse in Jahrb. Dogm. VII σελ. 282, ήν αναλογίαν των επί των δουλειών δέν διατάζει ή άπόφασις, άποκρούσασα αύτήν ένταϋθα, να την άποδεχθῇ κατωτέρω. Άλλ' εκτός τούτου, ή επί τόσον χρόνον άχρησία δέν αντίκειται είς αύτήν την φύσιν και έννοίαν της εξ άμνημονεύτου χρόνου καταστάσεως, ήτις δέον να δείχθῃ αδιάπτωτα; (Γ. Μπαλαής).

παρεδέχθη, ότι δι' οίονδήποτε εκ του ποταμού σημείου ήτο δεκτή ή τοιαύτη άμνημονεύτου χρόνου χρήσις.

Επειδή όμολογείται υπό των διαδίκων ότι ό ρηθείς Μεγανίτης δέν είναι ποταμός πλευστός ή δυνάμενος νά καταστή τοιοῦτος άλλα χείμαρρος, παγκοίνου χρήσεως, καθά υποστηρίζεται και υπό του ενάγοντος (*).

Επειδή εκ των καταθέσεων των εξετασθέντων μαρτύρων (έκτος της κυριότητος του ενάγοντος επί του αναφερομένου ύδρομύλου τελείως άποδειχθείς, και υπό του εκκαλούντος ήδη όμολογούμενης) σφόδρα πιθανά και κατά την κρίσιν του δικαστηρίου τούτου κατέστησαν τά ως άνω υποστηριζόμενα διά της άγωγής περιστατικά, ότι πρό άμνημονεύτων κέκτηται ό ενάγων την χρήση του ύδατος διά τον ύδρομύλον, ήτοι ύδατος εκ του χείμαρρου, άρκοῦντος διά την τακτικήν και άπρόσκοπτον λειτουργίαν του ύδρομύλου του, και ότι ό εναγόμενος παρεμποδίζει αυτόν από του νά έλκύση ύδωρ καθ' όλην την γραμμήν του χείμαρρου από

εναγόντα επί πολλόν χρόνον ή χρήσις του ύδατος και ένεκα τούτου άπεσδέσθη τδ δικαίωμά του και ως τοιοῦτος τυγχάνει άπορριπτός.

Επειδή ή επί τινά χρόνον άπώλεια της νομής δέν επιφέρει και την του δικαιώματος αυτού άπώλειαν, οὐδδ πρόκειται εν τη παρούση δίχη περί νομής άλλα περί του δικαιώματος αυτού του ενάγοντος, όπερ δέν δύναται νά θεωρηθῇ άπωλεσθέν κατ' τά εν τη ήγούμενη αιτιολογία εκτεθέντα.

Επειδή και αν υποτεθῇ ότι ό ενάγων άπώλεσε την νομήν του δικαιώματος του ως μη δυνάμενος νά άντλήσῃ ύδωρ, καθά ό εναγόμενος ισχυρίζεται, οὐδδώς έπεται έντεῦθεν, ότι άπώλεσε και αυτό τούτο τδ δικαίωμά του και δέν δύναται νά επιδιώξῃ την άναγνώρισιν αυτού άπέναντι παντός παρακωλύοντος την άνάγκησιν του· πλήν τούτου οὐ μόνον εν τη θέσει έξ της κατ' άρχάς είχε τδ ύδωρ δύναται νά έλκῃ αυτό· άλλα και έξ άλλης συνωδ' τῇ αναλόγῳ έφαρμογῇ των Νόμων 21 Βασιλ. (58.3) 'Αρμ. Δ'. § 116 Ν. 9 Πανδ. (8.1) Ν. 21, 22, 25 Πανδ. (8.3) Ν. 8 Πανδ 43.20 πρβλ. Οίκον. Στοιχ. 'Αστ. Δίκ. Β'. § 145 σημ. 12).

Επειδή ή αίτουμένη προσωπική κράτησις του εναγομένου δέν είναι νόμιμος, μη ύπαρχούσης οὐδδ κατ' τδ άρθρ. 999 Πόλ. Δικονομίας οὐδδ κατ' άλλον τινά νόμον νομίμου περιπτώσεως έπιβολής τοιαύτης, δέν πρόκειται δδ κατ' τδ άρθρ. 999 έδ. 9 περί άποδόσεως ακινήτου κτήματος και ίσοτίμου δικαιώματος, άπορριπτέα θθεν ή σχετική της άγωγής αίτησις, διότι οὐδδ λόγω της άποζημιώσεως κρίνει έπιβλητέαν ταύτην τδ δικαστήριον κατ' τδ άρθρ. 1000 έδ. 2 Πολ. Δικονομίας.

Επειδή τδ δικαστήριον κρίνει ότι δέον νά διαταχθῇ ή προσωρινή έκτέλεσις της άποφάσεως και δὴ άνευ έγγραφώς τινος (άρθρ. 186 έδ. 1 Πολ. Δικονομίας) προκειμένου περί της χρήσεως ρένοντος ύδατος, και της υποθέσεως κρινομένης κατεπειγούσης».

(*) Έκ της αντίθεσεως, ήν ποιεΐται ή άπόφασις εν τη παρούση αιτιολογία, άφίνει νά διαφανήται ότι δέν έπρόκειτο περί χείμαρρου άλλα περί άεννίου ρεύματος, ήτοι δημοσίου ποταμού, υπό την ρωμ έννοιαν (flumen publicum) (Γ. Μπαλής).

της θέσεως Σκολολείβαδο και κάτω, άλλ' όμως προέκυψε συνάμα εκ των αυτών μαρτυριών, κατ' την κρίσιν του δικαστηρίου τούτου, ότι τδ ως είρηται έξ άμνημονεύτων δικαίωμα του ενάγοντος συνίστατο είς την λήψιν ύδατος, τδ μέν τοσούτου άρκοῦντος ως έρρέθη πρός τακτικήν και άπρόσκοπτον λειτουργίαν του ύδρομύλου του, τδ δέ όσον πρός τούτω θά περιείχε τδ ρεύμα μέχρι της κρήνης Δημητροπούλου (ή της Μονής χωρίου Δημητροπούλου) ήτοι πλήν του ύδατος της κρήνης ταύτης, της είς τον αυτόν χείμαρρον χυνομένης, καθόσον δέν άπεδείχθη εκ των μαρτυριών τδ υποστηριζόμενον υπό του ενάγοντος, ότι είχε την χρήση άπεριορίτως και πρός δλάβην των έχόντων υποκείμενα τῷ σήμεϊ της έκβολής της κρήνης κτήματα και δικαιουμένων πρός λήψιν ύδατος. και ως πρός τούτο τυγχάνει μεταρρυθμιστέα ή εκκαλουμένη άπόφασις και δεκτή ή έφεσις, δεκτός δέ ό ταχθείς τῷ εναγοντι άνακληρωτικός όρκος μόνον διά τά ως έρρέθη ένδειχθέντα περιστατικά. Εί και ήδύνστο τις άπειν, ότι ή άγωγή έχουσα ιστορικην αίτίαν μόνον τ' εν έξ άμνημονεύτου άρχαιότητα (διότι ό Νόμος 3 § 1 (43.20) άπλως και μόνον εν τῷ προσαχθέντι τριδράχμῳ δικογράφῳ της άγωγής αναφέρεται), ότι έξ αῦλακος επί τούτῳ κατασκευασμένου (ώρισμένου αῦλακος) έλκυον από άμνημονεύτων έτών ό ενάγων και οι προκάτοχοί του τδ ύδωρ, και υπό ταύτην την έάσιν εξετασθεΐσα άπεδείχθη άβάσιμος και άνυπόστατος, καθόσον έδείχθη εκ των μαρτυριών και όμολογείται υπό του ενάγοντος ότι δέν ποιεΐται χρήση του έξ άμνημονεύτων υπέρξαντος αῦλακος, αξιῶν νά κατασκευάσῃ έτερον πολύ μακράν του πρώτου, διότι τδ υπέρξαν έξ άμνημονεύτων ύδραγωγίον ή ύδραύλαξ, (δι' οὐ έφέρετο τδ ύδωρ είς τον ύδρόμυλον του), δέν ύφίσταται από έτών και έγκατελείφθη. καταστραφείσης της δέσεως και της άρχής του αῦλακος έξ άνωτέρας βίας, ήτοι ότι ή υπέρξασα έξ άμνημονεύτων κατάστασις, ή τδ δικαίωμα του ενάγοντος παριστώσα, δέν θφίσταται ήδη, εκλικοῦσα, και οὔτε υποστηρίζεται ήδη υπό του ενάγοντος, ή δέ έξ άμνημονεύτων κατάστασις άναγνωρίζεται, κατ' τον παρ' ήμιν ισχύοντα Ρωμ. Νόμον, μόνον επ' άρχαιοτάτου ύδραγωγείου (Οίκον. § 68 σημ. 4) ή και άρχαιοτάτου ύφισταμένου ύδραύλακος ('Αρ. Παγ. 60 (1902), της όποιας καταστάσεως δέν έπιτρέπεται ή παρεμπόδισις ή μεταβολή, διότι άντί νόμου θεωρείται υπάρχουσα, δέν σημαίνει δέ ό εκ της άρχαιότητος οὔτος τίτλος δικαίωμα άπλως προσωπικόν χρήσεως του ύδατος όκουδήποτε της ροής αυτού, και κατασκευής όκουδήποτε ύδραγωγείου ή ύδραύλακος. Η άνωτέρω δέ ρησις των Βασ. 4 (58.20) έννοει ύδωρ έλκόμενον δι' ύδραγωγείου άμνημονεύτου κατασκευής, καθά δηλοῖ ή λέξις «συστηναι» και καθά φέρει ή αντίστοιχος διάταξις των Πανδεκτών 3 § 4 (43.20) αδι τδ έξ άμνημονεύτων χρόνων υπάρχον ύδαγωγέον λογίζεται, ως νομίμως κατασκευασθέν (Οίκονομ. αυτόθι). Συνεπώς διά τούς ειρημένους λόγους έτύγχανε καθ' όλοκληρίαν παραδεκτή ή έφεσις και άπορριπτέα ή άγωγή, δειχθεΐσα άβάσιμος ως πρός τε την υποστηριχθεΐσαν διά της άγωγής

κατάστασιν ἐξ ἀμνημονεύτου, καὶ ὡς πρὸς τὸ περιστατικὸν τῆς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου παρεμποδίσεως, διότι τὴν κάλαϊ κατάστασιν, ἥτοι τὴν χρῆσιν καὶ ἐπισκευὴν τοῦ παλαιοῦ αὐλακος, δὲν ἐδείχθη ὁ ἐναγόμενος ὡς θελήσας νὰ παρεμποδίσῃ (*).

Ἐπειδὴ ὁμολογεῖται ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος, διὰ τῆς ἀγωγῆς καὶ τῶν προτάσεων, ὅτι ὁ ἐναγόμενος κέκτηται ὑδρομύλον παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ εἰρημένου χειμάρρου, καὶ ὅτι ἀπὸ τοῦ 1898 συνεχῶς ποιεῖται αὐτὸς χρῆσιν τοῦ ὕδατος τοῦ χειμάρρου πρὸς λειτουργίαν τοῦ ὑδρομύλου του (ὡς τοῦτο ἐμφαίνει καὶ τὸ προσαγόμενον παραχωρητήριον τοῦ Δημοσίου, ἐν ᾧ φέρεται ὅτι ὁ ἐκκαλὼν θὰ λαμβάνῃ τὸ ὕδωρ ἀπὸ ἀποστάσεως 500 μέτρων, ἥτοι ὅτι ἡ κατασκευὴ τῆς ἀρχῆς τοῦ αὐλακος (ἢ δέσις) δύναται νὰ γείνῃ εἰς ἀπόστασιν 500 μέτρων ἀπὸ τοῦ ὑδρομύλου του). Ἐκτὸς δὲ τῆς συνεχοῦς καὶ ἡδὴ χρῆσεως τοῦ ὕδατος ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, ἐξ οὗ οὗτος ἐκτήσατο πρὸς ταύτην δικαίωμα, ἀλλὰ καὶ ὡς παρακείμενος τῷ χειμάρρῳ, καθὰ ὁμολογεῖται, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διοχετεύῃ ὕδωρ πρὸς λειτουργίαν τοῦ ὑδρομύλου του, κατὰ τοὺς Νόμους 3 § 1 Πανθ. (43.20) καὶ 2 (43.12), ἐν ὧν ἑτέρως δὲν ὑπάρχει ἔχων ὑπέρτερον δικαίωμα, καὶ ἀδασίως ἀποκροεῖ ὁ ἐνάγων τὸ τοιοῦτον δικαίωμα αὐτοῦ καὶ ὅτι λαμβάνει τὸ ὕδωρ ἀπὸ ἀποστάσεως 2000 μέτρων (κατὰ τοὺς μάρτυρας, μὴ λαμβανομένους ὅμως ὑπ' ἑψιν ἐν προκειμένῳ, ἀπὸ ἀποστάσεως 300 μέτρων), ἐνὸς δὲν ἰσχυρίζεται, ὅτι λαμβάνει τὸ ὕδωρ ἐκ σημείου τοῦ χειμάρρου, ὑπερκειμένου ἐκείνου, ἀπὸ τοῦ ὁποίου αὐτὸς θέλει ὡς δικαίωμένος νὰ λάβῃ τὸ ὕδωρ.

Ἐπειδὴ δικαιοῦμενος ὡς ἄνω ὁ ἐκκαλὼν εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ ὕδατος δικαιοῦται νὰ παρεμποδίσῃ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος λήψιν τοῦ ὕδατος τῆς κρήνης Δημητροπούλου, ἐὰν ἐκ τούτου βλάβηται. Προβάλλων δὲ τοιοῦτον ἰσχυρισμὸν ἀμφισβητούμενον ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος, ἀλλὰ μὴ ἀποκρουόμενον ὡς ἀ-

παράδεκτον, ἥτοι ὅτι παραβιάζεται τὸ δικαίωμα τοῦ, ἂν ὁ ἐνάγων διοχετεύσῃ ὕδωρ ἐπὶ τῆς θέσεως «Προφῆτης Ἡλίας» ἐν τῇ ὁποίᾳ καίται καὶ ἡ ἄνω ἀναφερομένη κρήνη Δημητροπούλου, διότι ἐν ταύτῃ περιπτώσει δὲν ἀπομένει ὕδωρ ἐπαρκοῦν πρὸς λειτουργίαν τοῦ ἰδίου ὑδρομύλου, δέον νὰ ἀποδείξῃ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ τοῦτον διὰ παντὸς μέσου καὶ μαρτύρων διὰ τὸ ἀνέφικτον ἐγγράφου ἀποδείξεως, καθόσον ἄλλως πρᾶττει τὴν παρεμποδίσιν ἄνευ συμφέροντος, ἀλλὰ μόνον ἐκ κακοβουλίας μὴ εἰσακουστήας.

Ἐπειδὴ ἐν περιπτώσει δόσεως τοῦ τασσομένου ὄρκου, ὁ ἐνάγων ἐφεσίβλητος δικαιοῦται καὶ θὰ δύναται νὰ λάβῃ ἀνεμποδίστως τὸ ἀρκοῦν αὐτῷ ὕδωρ ἄνωθεν τῆς θέσεως ἐν ἣ πίπτει τὸ ὕδωρ τῆς βρύσεως Δημητροπούλου, δύναται δὲ ἄλλως νὰ λάβῃ αὐτὸ καὶ κάτωθι τῆς θέσεως ταύτης, ἀλλὰ νὰ μὴ συμπεριλάβῃ, ἐὰν βλάβηται ὁ ἐναγόμενος, καὶ τὸ ὕδωρ τῆς κρήνης, ἀφίνων τοῦτο (διὰ τεχνικοῦ ἔργου) νὰ ρέῃ κατὰ τὴν φορὰν αὐτοῦ ἐν τῇ κοίτῃ τοῦ χειμάρρου πρὸς τὰς ἐκβολὰς αὐτοῦ (*).

Ἐπειδὴ τὸ περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ ἐνάγοντος ζήτημα θὰ κριθῇ, ἂν ὁ ἐναγόμενος παρεμποδίσῃ τὸν ἐνάγοντα θέλοντα νὰ λάβῃ τὸ ὕδωρ ἄνωθεν τῆς κρήνης Δημητροπούλου ἢ ἂν παρεμποδίσῃ αὐτὸν θέλοντα νὰ λάβῃ καὶ κάτωθι τῆς κρήνης, ἀλλ' ἄνευ βλάβης τοῦ ἐναγομένου καὶ ἐκ μόνης κακοβουλίας τούτου, μεταρρυθμιστέα δὲ εἶναι ἡ ἐκκαλουμένη, δεχθεῖσα ἀπεριορίστως ἐπὶ πάσῃ παρεμποδίσει ἀποζημιώσιν ὑπὲρ τοῦ ἐνάγοντος.

Ἐπειδὴ ἡ ἐνστάσις περὶ δεκαετοῦς παραγραφῆς ὀρθῶς ἀπερρίφθη διὰ τῆς ἐκκαλουμένης διότι κατὰ τὰ ἄνω θεωρεῖται ὑφισταμένον τὸ δικαίωμα τοῦ ἐνάγοντος, οὐδεμία δὲ διάταξις ἄλλως τε νόμου ἀναγράφει διὰ τὸ ἐπίδικον δικαίωμα δεκαετὴ παραγραφὴν.

(*) Δεχόμεθα ὅτι πρόκειται περὶ χειμάρρου. Τόσον τὸ ὕδωρ τοῦ χειμάρρου ὅσον καὶ τὸ τῆς τούτῃ συμβαλλούσης κρήνης Δ. (τούλάχιστον ἀφ' ἧς ἀπὸ τῆς κρήνης ἀφίθῃ ἐλευθέρως νὰ καταρρέῃ καὶ δὴ νὰ συμβάλλῃ εἰς τὸν ποταμὸν) εἶναι πάγκοινον, ἐκάστου παρακειμένου, ἀνεξαρτήτως ὑπερτέρου καὶ κατωτέρου, δικαιοῦμένου ἐξ ἑαυτοῦ εἰς τὴν χρῆσιν καὶ διοχέτευσιν. Ἐν προκειμένῳ λοιπὸν ὁ μὲν ἐνάγων θὰ λάβῃ τὸ ἀμνημονεύτῳ χρόνῳ κτηθὲν προνομιακὸν του δικαίον (jus proprium) ἐφ' ὅσον καὶ καθ' ὅσον ἤθελε τὸ ἀποδείξει (ἄνωθεν ἢ κάτωθεν τῆς συμβολῆς τῆς κρήνης Δ.) προτιμώμενον τῆς κοινῆς χρήσεως· ὁ δ' ἐναγόμενος μένει μὲ μόνην τὴν χρῆσιν ἣν τῷ παρέχει ἡ κοινῆς χρήσεως ιδιότης τοῦ πράγματος, ἐνὸς δὲν προβάλλει καὶ αὐτὸς κτήσιν προνομιακοῦ τινος δικαίου ὑπὲρ τοῦ ὑδρομύλου του ἀμνημονεύτῳ χρόνῳ, (διότι δι' ἄλλης χρονίας παραδρομῆς δὲν κτᾶται τοιοῦτο δικαίωμα). Ἀλλὰ τὴν χρῆσιν τὴν ἐκ τῆς ιδιότητος τοῦ πράγματος ὡς κοινῆς χρήσεως τὴν ἔχει καὶ ὁ ἐνάγων καὶ κάτωθεν ἐστὶ τῆς τῷ ποταμῷ συμβολῆς τῆς κρήνης Δ. ἀσχετῶς ἂν ὑπὲρ αὐτοῦ συντρέχῃ καὶ τὸ μνησθὲν προνομιακὸν ἀμνημονεύτῳ χρόνῳ δικαίον. Διὰ τίνα λοιπὸν λόγον κάτω τῆς συμβολῆς τῆς κρήνης Δ. θὰ προτιμηθῇ ὁ ἐλκυσμὸς τοῦ ἐναγομένου ἔστω καὶ ὡς πρὸς τὸ τῆς κρήνης ὕδωρ; (Γ. Μπαλῆς).

(*) Καὶ ἡ πλειοψηφία καὶ ἡ μειοψηφία δὲν εὐρίσκονται ἐν τῷ δικαίῳ. Ἡδύνατο ὁ ἐνάγων νὰ στηρίξῃ τὴν ἀγωγὴν του εἰς ἀμνημονεύτῳ χρόνῳ κτηθὲν προνομιακὸν ἢ ἀποκλειστικὸν δικαίον (jus proprium) πρὸς ἀφ' ὧν ὁρισμένου τοῦ ποταμοῦ σημείου καὶ ὁρισμένου ἐξ ἀμνημονεύτου χρόνου κατεσκευασμένῳ αὐλακῇ ἐλκυσμὸν ὕδατος, ἀλλ' ἡδύνατο ἐπίσης νὰ τὴν στηρίξῃ καὶ εἰς ὁμοίῳ τρόπῳ κτηθὲν προνομιακὸν δικαίον πρὸς ὅσον δῆποτε τοῦ ποταμοῦ οἰκλήποτε αὐλακῇ ἐλκυσμὸν καὶ τοῦτο, κατὰ τὴν ὀρθοτέραν γνώμην καὶ ἀντίληψιν τὴν ἐπεκτείνουσιν τὴν ἀμνημονεύτῳ χρόνῳ κτήσιν καὶ πέραν τῶν ρωμ. θεμάτων, ἀσχετῶς πρὸς τὸ θέμα τοῦ Ν 3 § 4 (43.20), Βασιλ. 4 (58.20), καὶ ἀσχετῶς πρὸς τὴν ἐν τῇ ἀγωγῇ μνείαν αὐτοῦ. Ἐν προκειμένῳ, ὡς τούλάχιστον φαίνεται ἐκ τε τῆς μειοψηφίας καὶ τῆς πρώτης αἰτιολογίας, ὁ ἐνάγων ἐκ τῶν δύο τούτων ἐρεισμάτων, εἶχε δώσει εἰς τὴν ἀγωγὴν του τὸ πρῶτον τούτου καὶ μόνον ἢ ἀποδείξει ἔδει νὰ ἐξετασθῇ ἐν προτεκομίσθῃ ἡ διετάχθη. Ἡ στενὴ προσκόλλησις εἰς τὸν Ν.3 § 4 (43.20) καὶ ἡ πιστικὴς ὑπαγωγὴ τῆς ἱστορικῆς βέσεως τῆς ἀγωγῆς εἰς τὸ συγκεκριμένον θέμα τοῦ νόμου τούτου, εἶναι τὸ χαρακτηριστικὸν καθόλου τῆν ἀπόφασιν καὶ ἰδίᾳ τὴν μειοψηφίαν (Γ. Μπαλῆς).

*Αριθ. 992 (1905)

Εισηγητής ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ
**Ἐνεχυροδανεισθέντων ἐν Ζακύνθῳ. - διατυ-
 πώσεις περὶ πληρωμῆς. - δημοτικὸν δυμ-
 βούλιον. - Γερουδία. - κατάργησις.**

Ἐπειδὴ ὁ Νόμος ΠΝ' τῆς 20 Ἰανουαρίου 1866 ἀπερὶ εἰσαγωγῆς καὶ ἐν Ἑπτανήσῳ τῆς ἐν τῷ λοιπῷ Βασιλείῳ ἰσχυροῦς νομοθεσίας», διὰ τοῦ ἄρθρ. 1ου καθώρισεν ὅτι, ἀπὸ τῆς α' Ἰουλίου 1866, πλὴν τῶν ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ὀριζομένων ἐξαιρέσεων, λαμβάνει ὑποχρεωτικὴν ἰσχὺν ἐν ταῖς Ἰονίοις Νήσοις, ἢ ἐν τῷ λοιπῷ Βασιλείῳ κειμένη νομοθεσία καὶ παύει ἰσχύουσα ἡ νομοθεσία τοῦ πρώην ἠνωμένου κράτους τῶν Ἰονίων νήσων· διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ αὐτοῦ νόμου οἱ περὶ ἐνεχυροδανειστηρίων καὶ ἄλλων τοιούτων ἰδρυμάτων ὑφιστάμενοι νόμοι καὶ κανονισμοὶ δὲν καταργοῦνται· ὅθεν μένει ἐν ἰσχύϊ τὸ ἄρθρ. 9 τοῦ κανονισμοῦ τοῦ ἐνεχυροδανειστηρίου Ζακύνθου, καθ' ὃ οἱ μισθοὶ καὶ πᾶσα ἄλλη σχετικὴ δαπάνη ἀφορῶσα εἰς τὴν διαχείρισιν τοῦ ἀγαθοεργοῦ καταστήματος πληρῶνται ἐκ τοῦ ταμείου αὐτοῦ, ἐννοεῖται δὲ ὅτι οὐδεμία ἐκτακτος δαπάνη ὑπερβαίνουσα τὰς 5 λίρας· στερελίνας θὰ γίνεται ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, τῇ ἐγκρίσει ὅμως τῆς ἐκλαμπροτάτης γερουσίας. Ἀλλ' ἐπειδὴ κατηγγήθη ἡ γερουσία, πρὸς δὲ διὰ τοῦ Νόμου ΡΚΕ' τῆς 27 Δεβρίου 1865 κατηγγήθη καὶ ἡ ἐν Ἑπτανήσῳ ὑφισταμένη δημοτικὴ νομοθεσία καὶ ἐφαρμόζεται ἡ ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐπαρχίαις τοῦ Κράτους ἰσχύουσα δημοτικὴ νομοθεσία, καθ' ἣν (Νόμος τῆς 27 Δεβρίου 1833 «περὶ συστάσεως τῶν Δήμων» ἄρθρ. 116 ἐδ. 2) ὅλα τὰ περὶ τῆς διαχειρίσεως τῆς Δημοτικῆς περιουσίας κανονισμένα, ἐφαρμόζονται ἐξ ἴσου καὶ εἰς τὰ ἀγαθοεργὰ καταστήματα, δέον ὅθεν συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις ταύτας νὰ ἐκτελῶνται αἱ διατυπώσεις τοῦ ἄρθρ. 9 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ἐνεχυροδανειστηρίου. Ἐπομένως κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὅπως ἔχη κύρος ὁ γενόμενος συμβιβασμὸς μετὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ ἐφεισδύλου, καὶ ἡ συνεπεία τούτου καταβολὴ τοῦ διὰ τῆς ἀγωγῆς αἰτουμένου ποσοῦ, δέον οὗτος κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ἀγαθοεργοῦ Καταστήματος καὶ τὰ ἄρθρ. 119 ἐδ. 16', 15', ἄρθρ. 114 τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου νὰ γείνη τῆς προηγούμενης ἀποφάσεως τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου καὶ ἐγκριθῇ ἡ ἀπόφασις αὕτη παρὰ τοῦ Νομάρχου.

*Αριθ. 995 (1905)

Εισηγητής ὁ ἐφέτης κ. Α. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ
Δωρητήριον. - μὴ ἐπιφύλαξις δικαιώματος ἀνακλήσεως. - μὴ πλήρωσις τρόπων. - ἀνακλήσεως ἐπὶ ἀχαριστίας.

Ἐπειδὴ ὁρθῶς τὸ Πρωτοδικεῖον Μεσολογγίου διὰ τῆς 1141 (1903) ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐκρίνεν ἐκ τοῦ περιεχομένου τοῦ 4933 προσαγομένου δωρητηρίου συμβολαίου ὅτι ἡ δωρήτρια εἶχε τὸ πρὸς ἀνακλήσιν τῆς ἐν αὐτῷ συστάσεως δωρεᾶς αἰτία θανάτου δικαίωμα καὶ τοῦτο ἐνήσκησε νομίμως διὰ τὸς ἐν τῇ ἀποφάσει ἐκτιθεμένους διὰ μακρᾶς σκέψεως λόγους· ὅθεν οἱ παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦν-

τος ἐν τῇ ἐφέσει καὶ καὶς προτάσσειν αὐτοῦ προβαλλόμενοι λόγοι καὶ ἰσχυρισμοὶ περὶ τούτου πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ ἐναντίου μὴ βάσιμοι ἐλέγχονται. Εἰ καὶ ἡδύνατό τις εἰπεῖν εὐλόγως, κατὰ τὴν γνώμην τῆς μειοψηφίας, ὅτι ἐκ τοῦ μνησθέντος ἀνωτέρω συμβολαίου ἐξάγεται ὅτι ἡ δωρήτρια καὶ θεία τῆς (ἐναγούσης) ἐκκαλούσης μετεβίβασε εἰς τὴν κυριότητα τῆς δωρεοδόχου τὴν ἐν τῷ συμβολαίῳ τούτῳ κινήτην καὶ ἀκίνητον περιουσίαν ὡς αἰτία θανάτου δωρεᾶν, τὴν ὁποίαν περιουσίαν δὲν ἔχει δικαίωμα οὔτε νὰ πωλήσῃ οὔδὲ νὰ ὑποχρεώσῃ, ἐπομένως ἐκ τούτου ἐξάγεται σαφῶς ὅτι δὲν διετήρησεν ἐν αὐτῇ τὴν κυριότητα ἐπὶ τῆς περιουσίας ταύτης ἀλλὰ τὴν ἐπικαρπλίαν μόνον, ὅπερ εὐνόητον ἐκ τῆς μὴ παραδόσεως ταύτης. Ἀλλὰ κατὰ τοὺς Νόμ. 28 καὶ 35 τοῦ Κώδικος περὶ δωρεῶν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ παράδοσις θεωρεῖται δυνάμει τοῦ νόμου γενομένη, διότι ἐντεῦθεν μεταβάλλεται ἡ κατοχὴ αὐτῆς, ἐπομένως ἡ δωρεοδότις ἐνεκεν τούτου δὲν ἡδύνατο νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν δωρεᾶν ταύτην μονομερῶς μὴ ἐπιφυλαχθεῖσα ἐν τῷ συμβολαίῳ τοῦ δικαιώματος τούτου, ἀλλ' ἡδύνατο μόνον νὰ ἐπιδιώξῃ τοῦτο ἐνεκεν ἀχαριστίας καὶ διὰ τὴν μὴ ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων ἃς ἡ δωρεοδόχος ἀνέλαβε νὰ ἐκτελέσῃ πρὸς περίθαλψιν τῆς δωρητρίας ὁ δὲ κατὰ προσθήκην ἐν τῇ συμβάσει τῆς δωρεᾶς τεθεὶς ὅτι ἡ δωρήτρια δύναται καὶ ἀναιτίως νὰ ἀποβάλῃ τὴν δωρεοδόχον ἐκ τῆς οἰκίας τῆς, πρὸς ἣν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θ' ἀποδίδῃ αὕτη λόγῳ προσηκούσης ἐργασίας τὸ σημειούμενον ἐν τῷ συμβολαίῳ τούτῳ πρὸς ἐν χρημάτων, εἶναι ἄνευ σημασίας νομίμου μὴ ἐπηρεάζον μηδὲ ἀναιροῦν τὴν κυρίαν σύμβασιν τῆς δωρεᾶς τὴν ἰσχὺν αὐτῆς), καθ' ὅσον αὕτη εἶναι ὑπὸ τρόπον καὶ διὰ τοῦ προσθέτου τούτου ὅρου ἐπρονόετο ἡ ἐξασφάλισις τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν ὅρου καὶ δὲν ἀφορᾷ εἰς τὴν σύμβασιν τῆς δωρεᾶς ἀλλ' εἰς ἴδιον ἀντικείμενον (τρόπον) καὶ τοιαύτην ἐνέχει ἐννοίαν καὶ οὐχὶ διάφορον, ἥτις ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ λόγου εἰς δὴν κυρίως ἀπεδύσαν οἱ συμβαλλόμενοι, δηλ. εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ὅρου πρὸς ἀντιπαροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν ἐκ μέρους τῆς δωρεοδόχου, καὶ δὲν ἐξεδήλωσαν ἐναντίαν βούλησιν περὶ ἀνακλήσεως ἢ μὴ ἰσχύος τῆς δωρεᾶς ἐνεκα τοῦ προσθέτου τούτου συμφώνου, οὐδὲ ἐπιφύλαξιν τινὰ περὶ τούτου ἐποίησατο ἡ δωρήτρια, ὅπερ ἦν ἀπαραίτητον νὰ δηλωθῇ ρητῶς ὅπως ἔχη καὶ νόμιμα ἀποτελέσματα, ἐκτὸς δὲ τούτου διὰ τοῦ ὅρου τούτου κατέστησε ἀνέφικτον τὴν ἐκτέλεσιν ἐν τῇ συμβάσει περὶ τῆς τῶν ὑπηρεσιῶν παροχῆς ἃς αὕτη δὲν ἡδύνατο ν' ἀποποιηθῇ, ἀφοῦ ἀπεδέχθη καὶ ρητῶς ἐν τῷ συμβολαίῳ ἐγένετο μνηεῖα, ὅτι δὲν ἡδύνατο ἀναιτίως νὰ ἀποδιώξῃ τὴν δωρεοδόχον ταύτην τῆς οἰκίας τῆς (ἴδε περὶ τούτου Ν. 161 (50, 17) Πανδ. Β. 11. Ἀλλὰ καὶ ἂν θεωρηθῇ ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς δωρητρίας γενομένη δήλωσις περὶ μὴ ἐκπλήσεως τῶν δωρηθέντων (ὡς ἀνωτέρω ἐκτίθεται) ὅτι δὲν ἐπιφέρει τὴν μεταβίβασιν τῆς κυριότητος αὐτῶν, ἔχει οὐδὲν ἥττον τὸν χαρακτῆρα τῆς μὴ ὀναλήψεως τῶν δωρουμένων καὶ καθίσταται ἐντεῦθεν ὡς ἐν ζωῇ δωρεὰ καὶ ἐφαρμόζονται αἱ περὶ τούτου διατάξεις τῶν Νόμων Lex 27.35, καὶ ἐπομένως ἡ

τοιαύτη δωρεά δύναται μόνον ἐνεκεν ἀχαριστίας νὰ προσβληθῇ διὰ τῆς ἀνακλήσεως διὰ τὴν μὴ ἐκπλήρωσιν τῶν συντεθειμένων παρὰ τῆς δωρητρίας ζώσης (ὅπερ δὲν ἐγένετο) καὶ δὲν ἠδύνατο συνεπὶς ν' ἀνακαλέσῃ τὴν δωρεάν ταύτην διὰ τοῦ 392 προσαγομένου συμβολαίου διὰ τὴν μὴ ἐκπλήρωσιν διὰ δὲ τοῦ 393 συμβολαίου δωρήσασα τὴν περιουσίαν ταύτην (δωρηθεῖσαν) πρὸς τὸν ἐναγόμενον, τὰ ἐν τῷ συμβολαίῳ τῆς ἀνακλήσεως ἀναφερόμενα ὅτι ἡ ἀνάκλησις ἐγένετο ἐνεκεν ἀχαριστίας τῆς δωρεοδόχου ὡς μὴ ἐκπληρωσάσης τὰς ὑποχρεώσεις ἃς ἀνέλαβε, δὲν δύναται νὰ καταστήσῃ ἰσχυρὰν τὴν ἀνάκλησιν ταύτην ἐνὸς δὲν ἀνεγνωρίσθῃ δικαστικῶς τὸ ὑποστατὸν αὐτῶν· τὸ δὲ πρόσθετον σύμφωνον, περὶ οὗ ἀνωτέρω, δὲν καθίστασιν ἀνίσχυρον τὴν δωρεάν ταύτην καὶ ἐπὶ τοιαύτην ἐννοίαν διὰ τοὺς ἐκτεθέντας περὶ τούτου λόγους. Κατ' ἀκολουθίαν ἐσφαλμένως ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐδέχθη τὰ ἐναντία τούτων κατὰ παρερμηνείαν τῶν ἐν τῷ συμβολαίῳ ἀναγραφόμενων καὶ τῶν μνημονευομένων διατάξεων τῶν νόμων, διὰ δὲ τῆς μετὰ ταῦτα ἐκδοθείσης ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγή.

Ἀριθ. 997 (1905) (*)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

Κτήματα ὀθωμανικὰ ἐν Γυθείῳ.- περιέλευσις Δημοσίου δικαιώματι πολέμου.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων προκύπτουσι κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου σφόδρα πιθανὰ ἀποδείξεις ὑπὲρ τῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ Δημοσίου καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐπιβλητέος ἦν αὐτῷ ἀναπληρωτικὸς ὁρκος διατυπούμενος ὑπὸ τὸν τύπον τοῦ τρίτου, ὃν θέλει δώσει συμφώνως πρὸς τὸν ἀπὸ 11 Μαρτίου 1881 Νόμον ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός· εἰ καὶ, κατὰ τὴν γνώμην τῆς μειοψηφίας, δύναται εὐλόγως νὰ λεχθῇ ὅτι ἐκ τῶν μαρτύρων τούτων δὲν ἀπεδείχθη τὸ εἰς τὸ Δημόσιον ἐπιβληθὲν θέμα ἀποδείξεως, τούτέστιν ὅτι τὸ ἐπίδικον ἀκίνητον πρὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως καὶ μέχρι τοῦ 1821 ἀνήκεν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ κατοχῆν τοῦ Ὀθωμανικοῦ Δημοσίου, καθόσον οὗτοι καταθέτρουσιν ὅτι πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως δὲν κατέφκουν Ὀθωμανοὶ οὔτε ἐν Γυθείῳ οὔτε ἐν Λακωνίᾳ, ἥτις ἦτο ὑπὸ Ἰγυμονίαν, οὔτε ἰδιοκτησία Ὀθωμανῶν ὑπῆρχεν ἐπὶ τοῦ μέρους τούτου, μόνον δὲ παρὰ τοῦ μάρτυρος Ι. Α^{***} κατατίθεται ὅτι ὡς ἐμαθε καὶ γινώσκει τὸ ἐπίδικον ἀνήκεν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον καὶ ὡς ἐλέγето ἐκείθεν ὑπῆρχον ἀρχαιότητες, χωρὶς ὅμως νὰ ἀναφέρῃ ἂν τοῦτο ἦν Ὀθωμανικὸν ἢ Ὀθωμανοὶ εἶχον ἰδιοκτησίας ἐν Γυθείῳ, διότι ἀνευ τούτου τὸ Δημόσιον δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ κυριότητα εἰμὴ ἐπὶ τῶν κτημάτων ἐκείνων τὰ ὅποια κατεῖχοντο παρ' Ὀθωμανῶν πρὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως (ἰδὲ περὶ τούτου πρωτόκολλα 1830 κλπ) καὶ δικαίωματι τοῦ πολέμου περιήλθον εἰς τὸ Δημόσιον.

(*) Μετὰ τὴν ἐν σελ. 71 XVII 673 Ε. Π.

Ἀριθ. 1000 (1905)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΜΕΡΜΗΡΑΣ

Ἐμφύτευσις.- κτηνὸς παραγραφῆς.-μοναδτηριακά.- προδουμἐτηρηδὶς χρόνον δικαιοπαρόχου.- ἀποδεικτικὰ μέσα.

Ἐπειδὴ δεκτὴ εἶναι, κατὰ τὴν κρατοῦσαν δόξαν, ἡ διὰ χρησικτησίας σύστασις ἐμφυτεύσεως κατ' ἀναλογίαν τῶν περὶ χρησικτησίας τῆς κυριότητος καὶ τῶν δουλειῶν διατάξεων, ἐπὶ δὲ κτημάτων, δι' αὐτὰ ὡς πρὸς τὴν κυριότητα ἐξαίρεται ἡ τακτικὴ χρησικτησία καὶ ἐφαρμόζεται ἡ ἑκτακτος, ἡ αὐτὴ ἐφαρμοστέα καὶ διὰ τὴν κτήσιν ἐμφυτεύσεως ἐπ' αὐτῶν (Windsch. § 221 σημ. 8, 213. 9 Οἰκον. § 153). Τῆς κυριότητος δὲ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων κτωμένης διὰ 40ετοῦς παραγραφῆς, κτᾶται καὶ ἡ ἐπ' αὐτῶν ἐμφύτευσις δι' ὁμοίας παραγραφῆς, καὶ ἐρῶς ἐδέξατο τοιαύτην διὰ τῆς ἐκκαλουμένης τὸ πρωτόδικον δικαστήριον. Δὲν ὑφίσταται δὲ νεώτερος νόμος ἀπαγορευτικὸς τῆς τοιαύτης παραγραφῆς, τὸ δὲ ἐπικαλούμενον ἀπὸ 16 Ὀκτωβρίου 1836 Διάταγμα (ἀναφέρον καὶ ἀπαγόρουσιν συμβάσεως, ἐνῶ συμβάσεις ἐμφυτεύσεως ἐπὶ κτημάτων τῆς ἐκκαλοῦσης Μονῆς ὁμολογεῖται ὑπ' αὐτῆς ὅτι ἐγένοντο) δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἰσχύον, μὴ δημοσιευθὲν διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (Οἰκον. § 152 σημ. α.) τὲ δὲ ἀπὸ 8 Ἰουλίου 1858 «περὶ Κανονισμοῦ Μοναστηρίων» Διάταγμα δὲν ἔχει ὡς πρὸς τὴν προκειμένην περίστασιν νομοθετικὴν τινὰ ἰσχύον, μὴ ἀναφερόμενον εἰς ὑφιστάμενόν τινα περὶ ταύτης τῆς περιστάσεως νόμον. Ἀπορριπτέος ἐπομένως ὡς μὴ νόμιμος τυγχάνει ὁ σχετικὸς λόγος τῆς ἐφέσεως ὡς καὶ ὁ περὶ τοῦ ὅτι ἀπαιτεῖται ἔγγραφον διὰ τὴν σύστασιν ἐμφυτεύσεως ἐπὶ Μοναστηριακοῦ κτήματος, ἀφοῦ δὲν πρόκειται περὶ τοιαύτης διὰ συμβάσεως κτηθείσης.

Ἐπειδὴ ἐπὶ πάσης χρησικτησίας ὑπάρχει ὁ κανὼν ὅτι ὁ διάδοχος ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ὅροις προσμετρεῖ τὸν χρόνον τῆς νομῆς τοῦ προκτήτορος, οὐδεμία δὲ ἐναντία διατάξις ὑφίσταται ἐν προκειμένῳ, καὶ συνεπὶς ὁρθῶς διατάχθη τοιαύτῃ ἀποδείξις προσαυξήσεως νομῆς, διότι διὰ τὴν τοιαύτην διαδοχὴν καὶ προσαύξησιν δὲν ἀπαιτεῖται ρητὴ ἄδεια ἢ συγκατάθεσις τοῦ κυρίου ἢ γνωστοποιήσις πρὸς αὐτὸν, ἥτις ἀπαιτεῖται, καθὰ καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἐδέξατο, δταν μεταδίδεται ὑπάρχον ἤδη καὶ κεκτημένον ἐμφυτευτικὸν δικαίωμα, καθ' ὅσον ἐνεχομένου τοῦ κυρίου καὶ σιωπῶντος κτᾶται τὸ δικαίωμα, ἐπὶ δὲ τῶν δουλειῶν καὶ ἀγνοοῦντος αὐτοῦ, ἰσχυρίσθη δὲ ὁ ἐφεσίβλητος ὅτι αὐτὸς τε καὶ ὁ δικαιοπάροχος του ἐνέμοντο τὰ ἐπίδικα διανοίᾳ ἐμφυτευτοῦ καὶ καλῇ τῇ πίστει (οἷον θέμα ἔταξε καὶ ἡ ἐκκαλουμένη), ἥτοι ἀνέφερε καὶ ὡς πρὸς τὸν προκάτοχον περιστατικὰ κλειονα τοῦ δέοντος, διότι ἤρκει ἡ νομὴ νὰ ἐγένετο βία, λάθρα ἢ παρακλήσει τοῦ δεσπότου, καὶ οἱ ἐναντίοι ἰσχυρισμοὶ τῆς ἐκκαλοῦσης εἰσὶν ἀβάσιμοι. Δν πρόκειται δὲ κατὰ τὴν ἐκκαλουμένην ἀπόφασιν καὶ κατὰ τὸ διατακτικὸν αὐτῆς καθ' ὃ ἐρρέθη κτήσις τῆς ἐμφυτεύσεως παρὰ τοῦ προκατόχου μεταδιδάσαντος αὐτὴν, διὰ νὰ κριθῇ ἂν διὰ τὴν μεταδίδασιν προικὸς ἢ δωρεᾶς αἰτία,

καθὰ συνομολογείται, ἀπητείτο ἡ συγκατάθεσις τῆς ιδιοκτητῆς Μονῆς.

Ἐπειδὴ ὁρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη επέτρεψε τὸ ἐμ-
μάρτυρον μέσον περὶ καταστάσεως μακροχρονίου
καὶ δὴ μείζονος τῶν 30 ἐτῶν, ἦτοι ὅτι διακα-
τέχονται τὰ ἐπίδικα ὡς ἐμφυτευτικά ἐπὶ 40ε-
τίαν ἐπὶ καταβολῇ κανόνος, τὸ μὲν διότι πρόκειται
ν' ἀποδειχθῇ κατάστασις πραγμάτων διὰ τὴν ὁ-
ποίαν κρίνεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἀδύνατος ἡ κτῆ-
σις καὶ διατήρησις ἐγγράφου, τὸ δὲ διότι ὁ κανὼν
καὶ ἰδίᾳ τὸ ποσοστὸν αὐτοῦ δὲν εἶναι κατὰ τοὺς νό-
μους ἀπαραίτητον στοιχεῖον τοῦ δικσιώματος, δι'
ὅπερ τὸ τελευταῖον περιστατικὸν τοῦ θέματος τῆς
ἀποφάσεως, (ὅπως ἀποδείξῃ ὁ ἐναγόμενος) ὅτι αὐ-
τῶν συνίσταται εἰς 8 τοὺς 0)0 διὰ τοὺς δημη-
τριακοὺς καρποὺς καὶ 10 τοὺς 0)0 διὰ τὸν σταφι-
δοκαρπὸν ἐν προκειμένῳ παρέλκει καὶ περιττεύει
καὶ δὲν εἶναι ληπτέον ὑπ' ὄψιν, καθόσον ἀρκεῖ ἡ ἀ-
ποδοχὴ οἰουδήποτε κανόνος, ὅταν ἐπὶ τὴν σειρὰν
τῆς 40ετίας ἐγένετο ἀνεκτὸς ὁ ἐμφυτευτής, διὰ
τοῦτο δὲ καὶ δὲν τυγχάνει διὰ τὸ εἰς βάρος τοῦ ἐ-
φεσιβλήτου ταχθὲν περιττὸν τοῦτο θέμα μεταρρυθ-
μιστέα ἢ ἀπόφασις, ἀφοῦ δὲν πρόκειται ἤδη περὶ
τῆς ἐκτιμήσεως τῶν μαρτυριῶν, ἀπορριπτέος ἐπο-
μένως ἀποδοῖναι ὡς μὴ νόμιμος καὶ ὁ περὶ τούτου
λόγος τῆς ἐφέσεως.

Ἀριθ. 1003 (1905)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΒΕΡΡΟΙΟΠΟΥΛΟΣ
Δήλωσις ἀποδοχῆς ὅρκου ἐν διακοπαῖς.

Ἐπειδὴ ἡ ἐνστασις τῆς καθ' ἧς ἡ παρέμβασις
περὶ ἀκυρότητος τοῦ δοθέντος ὅρκου ἐπὶ τῷ λόγῳ
ὅτι ἡ περὶ ἀποδοχῆς αὐτοῦ γενομένη δῆλωσις ἐκ
μέρους τῶν παρεμβαίνοντων κατὰ τὴν διάρκειαν
τῶν δικαστικῶν διακοπῶν δὲν ἔχει νόμιμα ἀποτε-
λέσματα, καθόσον ἡ δῆλωσις αὕτη ἀποτελεῖ πρᾶξιν
ἀναγομένην εἰς τὴν ἐνέργειαν διεξαγωγῆς ἀπο-
δείξεων, ἧς διεξαγωγῆς αἱ προθεσμῖαι ἀναστέλλου-
νται κατὰ τῶν δικαστικῶν διακοπῶν τὴν διάρκειαν,
καὶ συνεπῶς ἀκύρως ἐδόθη ὁ ὅρκος μὴ προηγηθεί-
σης δηλώσεως, καθὰ μὴ γενομένης τοιαύτης μετὰ
τὴν λήξιν τῶν διακοπῶν, μὴ βάσιμος νόμῳ ἐλέγ-
χεται διότι κατὰ τὴν ὁρθὴν ἐρμηνείαν τῶν σχετι-
κῶν περὶ ὅρκου καὶ διεξαγωγῆς ἀποδείξεων καὶ ἀ-
ναστολῆς τῶν προθεσμιῶν αὐτῶν μετὰ τὴν διάρ-
κειαν τῶν δικαστικῶν διακοπῶν, δικονομικῶν δια-
τάξεων, ἡ ἀπλή καὶ μόνη κοινοποίησις σχετικοῦ
δικογράφου, ἄνευ περαιτέρω τινὸς ἐνεργείας, ὡς
ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν δικαστι-
κῶν διακοπῶν, δὲν ἀποτελεῖ πρᾶξιν ἐνεργείας διε-
ξαγωγῆς, ἀφοῦ εἰς οὐδεμίαν ὑποβάλλει τὸν πρὸς δὲν
ἐπιδίδεται τοῦτο ὑποχρέωσιν σχετικῆς τινὸς ἐνερ-
γείας τοιαύτης, καθὰ μὴ γεννῶσα κατὰ νόμον ση-
μεῖον οὔτε ἡχοῦσα τὸν κώδωνα τῆς ἐνάρξεως τῆς
προθεσμίας πρὸς ἐνέργειαν διεξαγωγικῆς πράξεως
τινος, ἀλλ' ἀπλῶς ἀνάγκη εἰς τὴν κατὰ νόμον
ἀπαιτούμενην διατύπωσιν τῆς κοινοποιήσεως ζητῶς
τοῦ δικογράφου, συνεπῶς ἀπορριπτέα ἀποδοῖναι.
Δοθέντος δὲ τοῦ ἐν λόγῳ ὅρκου ὑπὸ τῶν συνδίκων,
ὡς προκύπτει ἐκ τῶν προσαγομένων σχετικῶν ἐγ-
γράφων, κατὰ τὴν διὰ τῆς ἀποφάσεως ταχθεῖσαν

προθεσμίαν μετὰ τὴν δῆλωσιν, ἀρξαμένης ταύτης
ἀφ' ἧς ἐξέλιπεν ὁ δεσμός τῶν δικαστικῶν διακο-
πῶν ἦτοι τῆς 1ης Σεπτεμβρίου κατὰ νόμον, ἀφ' ἧς
θεωρεῖται ἐπιδοθεῖσα ἡ ἐν λόγῳ δῆλωσις, διότι
ἀπὸ τότε ἄρχονται αἱ νόμιμοι τῆς ἐπιδόσεως τῆς
συνέπειαι, καὶ μὴ προτεινομένης ἐτέρας νομίμου
τυπικῆς τινὸς ἀκυρότητος τῆς δόσεως αὐτοῦ ἐνστά-
σεως, καλῶς ἐδόθη οὗτος (*).

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΝΑΥΠΑΓΙΟΥ (**)

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΝΑΥΠΑΓΙΟΥ

Ἀριθ. 830 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ

Παρέμβασις ἐπὶ εἰδικῇ διαδοχῇ.- κυρία.- ἀ-
πευθυντέα.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν παρεμβάσεως ὁ πα-
ρεμβαίνων ἐπιζητεῖ ὅπως ἡ μεταξὺ τῆς Α*** ἀφ'
ἐνὸς καὶ τῶν καθ' ὧν ἡ παρέμβασις ἀφ' ἐτέρου ὁ-
φισταμένη ἐκκρεμῆς δίκη, συνεπεία τῶν ἀπὸ 6 καὶ
8 Ἰουνίου 1902 ἀνακοπῶν κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 699
(1900) ἐρήμην ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου,
ἐπαναληφθῇ καὶ ἐξακολουθήσῃ μετὰ αὐτοῦ καὶ
αὐτῶν, τὸ μὲν διότι διὰ δωρεᾶς αἰτία θανάτου παρὰ
τῆς ρηθείσης Α*** περιήλθε μετὰ τὸν θάνατον αὐ-
τῆς εἰς αὐτὸν ἡ ἀπαιτήσις, περὶ ἧς ἡ ἐκκρεμῆς
δίκη, τὸ δὲ διότι ἡ δίκη αὕτη διεκόπη ἐκ τοῦ μέ-
ρους τῶν καθ' ὧν ἡ παρέμβασις ἐναγομένων. Οὕτω
δ' ἐχούσης τῆς παρεμβάσεως, προδήλως πρόκειται
περὶ κυρίας τοιαύτης, τοῦ παρεμβαίνοντος, ὡς εἰ-
δικοῦ διαδόχου, ἐπιδιώκοντος διὰ τῆς ἐπαναλήψεως
τῆς δίκης ὅπως ἐπιδικασθῇ εἰς αὐτὸν, ἡ ἀπαιτήσις
περὶ ἧς ἡ ἐκκρεμῆς μεταξὺ ἄλλων δίκη (Οἰκονομ.
Πολ. Δικ. § 53 α'. σημ. 1), ὡς τοιαύτη ἐπομένως
ἔδει ν' ἀπευθύνηται καὶ κατὰ τῶν κληρονόμων τῆς
Α* ὑπεισερχομένων ὡς τοιούτων εἰς τὸ ὑφιστάμενον
δικαστικὸν συνάλλαγμα, οὐχὶ δ' ἀπλῶς νὰ κοινο-
ποιηθῇ πρὸς αὐτοὺς, καὶ δεόν, κατὰ τὴν δάσιμον
περὶ τούτου πρότασιν τῶν καθ' ὧν ἡ παρέμβασις,
δυναμένων νὰ ἐπικαλεσθῶσιν ταύτην, ἀφοῦ ὡς ἀ-
φορῶσαν τὴν προδικασίαν δύναται καὶ αὐτεπαγ-
γέλτως τὸ δικαστήριον νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν, ν' ἀπορ-
ριφθῇ ὡς ἀπαράδεκτος (*).

ΠΑΡΟΡΑΜΑ

Τῆς ὑπ' ἀριθ. 1889 (1906) ἀποφάσεως τοῦ Ἐφε-
τείου Ἀθηνῶν δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 29 ἐ.ἑ.
φύλλον, κατὰ λάθος ἐδημοσιεύθη ὅτι εἶναι εἰσηγητῆς
ὁ ἐφέτης κ. Ι. Καγκάδης, ἀντὶ τοῦ πραγματικοῦ τοι-
ούτου κ. Γ. Μητιοπούλου.

(*) Πρὸς 240 (1902) ὁλομελείας Α. Π. ἐν σελ.
401 ΧΙΛ.—καὶ 76 (1903) ἐν σελ. 483 αὐτ.

(**) Ὑπὸ τοῦ ἐν Ναυπλίῳ δικηγόρου κ. Σπ. Για-
νοπούλου.

(*) Ἐχόμεν ἀμφιβολίας. Δὲν βλέπομεν διατὶ μόνη
ἡ κοινοποίησις δὲν ἐπλήρου πᾶσαν ἐπιθυμίαν τῆς με-
ταλήψεως τοῦ ἀγῶνος καὶ ἀπέναντι αὐτῶν, πρὸς αὐ-
τὴν κοινοποίησις. Δὲν ἀπαιτεῖται πανηγυρικὸς τις τύ-
πος διὰ τὴν κατάλληλον ἀπεύθυνσιν τῶν δικογράφων.

ΘΗΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΣΤΟΣ ΑΘΗΝΑΤΩΝ

Συνδρομή Ιτησία δρ. 15. § Μετά διέλιξι δρ. 30. § Καταχωρ. δ σελ. λ. 50

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: Θ. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΗΝΑΙΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ

9 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1907

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Νομολογία 'Αρείου Πάγου Πολιτική (1907)
 , , , Ποινική (1907)
 Νομολογία 'Εφετείου 'Αθηνών (1906)
 , , Ναυπλίου (1906)
 , , Κρήτης (1906)
 'Εκταδὶς διαφέροντος.—Σχέδις τοῦ Νόμου
 87. 9. 1 Βασιλικῶν πρὸς τὸν Ναυτικὸν Νό-
 μον ὑπὸ Π. Ν. Παπαφωταίνου δι' ἐκλήρου
 Γνωμοδοτήσεως Νομομαθῶν
 Διάφορα.—'Αλληλογραφία.

Συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ 2ου φύλλου τοῦ Κώδικος 1907.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

'Αριθ. 11 (1907) Τμ. Α'

Εισηγητὴς ὁ ἀρειοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

'Απόφαδις ἐρήμην δυνδίκων. - ἀνακοπὴ ὑπὸ
 δανειστού. - πτώχευσις θανόντος. - χρονι-
 κὸν ὄριον.

'Επειδὴ, ἀφοῦ τὸ ἀναιρεσεῖον διὰ τῆς ἀνακο-
 πῆς τοῦ προσέβαλε τὴν . . . ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυ-
 πλίῳ 'Εφετῶν, ἥτις ἐπὶ τῇ ἐφέσει τοῦ κληρο-
 νόμου τοῦ Σ. Π^{***} ἐρήμην τῶν ἐφειδλήτων συν-
 δίκων τῆς πτωχεύσεως τούτου μετερρύθμισε τὴν
 ἀπόφασιν τῶν ἐν Κυπρισσίᾳ Πρωτοδικῶν, κηρύ-
 ξασαν αἰτήσῃ τοῦ δανειστοῦ Δ. Π^{***} αὐτὸν εἰς κα-
 τάστασιν πτωχεύσεως καὶ ἀπέριψε τὴν αἴτησιν
 ταύτην καὶ ἡτήσατο ὡς δανειστὴς αὐτοῦ νὰ ἐξα-
 φανισθῇ ἡ ἀνακοπτομένη ἀπόφασις καὶ ἐπικυρωθῇ
 ἡ τὴν πτώχευσιν κηρύξασα ἀνωτέρω ἀπόφασις τῶν
 πρωτοδικῶν, τὸ ἐφετεῖον ἀπορρίψαν τὴν ἀνακοπὴν
 ταύτην συνεμορφώθη πρὸς τὸ ἄρθρ. 235 τῆς Πολ.
 Δικονομίας, καθ' ὃ τὸ ἀναιρεσεῖον ἀνακόπτον ὡς
 δανειστὴς τοῦ Σ. Π^{***}, ἀντιπροσωπευθὲν κατὰ νό-
 μον ὑπὸ τῶν συνδίκων τῆς πτωχεύσεως αὐτοῦ, καθ'
 ὧν ἐξεδόθη ἡ ἀνακοπτομένη ἀπόφασις, δὲν δύναται
 ν' ἀνακόψῃ ταύτην, καὶ προσέτι πρὸς τὸ ἄρθρον
 437 'Εμπορ. Νόμου, καθ' ὃ ὁ εἰρημένος Σ. Π^{***}
 ἀποδιώσας ἐν ἔτει 1900, ὡς δέχεται τὸ ἐφετεῖον,
 δὲν δύναται νὰ κηρυχθῇ εἰς κατάστασιν πτωχεύ-
 σεως μετὰ παρέλευσιν ἐνιαυτοῦ, τοῦθ' ὅπερ ζητεῖ-
 ται διὰ τῆς ἀνακοπῆς τοῦ ἀναιρεσεῖοντος, ἥτις εὐ-
 δοκιμοῦσα θέλει ἐπιφέρει τὸ ἀποτέλεσμα τούτου.

'Αριθ. 12 (1907) Τμ. Α'

Εισηγητὴς ὁ ἀρειοπαγίτης κ. Μ. ΧΑΤΖΑΚΟΣ

Συμβολαιογραφικὸν ἔγγραφο. - μνεῖα ἡμέ-
 ρας, μηνὸς καὶ ἔτους. - οὐκ ἐξ ἐπαγγέλ-
 ματος ἐξεταστέον. - παραγραφὴ. - προβολὴ
 διακοπῆς ἀναγνώρισεως κυριότητος. - ὁρ-
 νηδὶς καὶ οὐ προβολὴ.

'Επειδὴ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 181 τοῦ 'Όργαν.
 τῶν Δικαστηρίων, καθ' ἣν τὸ συμβολαιογραφικὸν
 ἔγγραφο εἶναι ἄκυρον ἂν μὴ περιέχῃ τὴν μνεῖαν
 τοῦ μηνὸς καὶ τῆς ἡμέρας, συνεπῶς δὲ καὶ τοῦ
 ἔτους τῆς συντάξεώς του, δὲν ἀφορᾷ, ὡς ἐκ τοῦ
 πνεύματος καὶ τοῦ σκοποῦ αὐτῆς σαφῶς δηλοῦται,
 εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν, ὥστε νὰ ᾖ ἐξεταστέα καὶ
 ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τῶν δικαστηρίων, ἀλλ' εἰς
 τὴν ἐξασφάλισιν τῶν ἰδιωτικῶν συμφερόντων, οὔτε
 καθ' οἷανδὴποτε διάταξιν νόμου ἐπιτρέπεται ἡ κατὰ
 πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν πρότασις τῆς ἐν λόγῳ ἀ-
 κυρότητος. Κατ' ἀκολουθίαν, ἐπὶ τοῦ προκειμένου,
 δεχθὲν τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀπο-
 φάσεως ὅτι ἡ τοῦ ἀναιρεσεῖοντος ἐνστάσις περὶ ἀ-
 κυρότητος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 299 συμβολαιογραφικοῦ
 ἔγγραφου, ὡς μὴ περιέχοντος μνεῖαν τοῦ ἔτους,
 ὅπερ ἔγγραφο εἶχον ἐπικαλεσθῇ οἱ ἀναιρεσιδλήτοι
 πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀναγνώρισεως τῆς κυριότητος
 καὶ τῆς ἐντεῦθεν διακοπῆς τῆς παραγραφῆς, ὅτι ἡ
 ἐνστάσις αὕτη ἐκαλύφθη ὡς μὴ προταθεῖσα πρω-
 τοδικῶς κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν, οὐδαμῶς πα-
 ρηρημήνευσε τὸ προυνησθὲν ἄρθρον τοῦ Δικαστικοῦ
 'Όργανισμοῦ καὶ πρὸς τὸ ἄρθρ. 160 τῆς Πολ. Δι-
 κονομίας πληρέστατα συνεμορφώθη.

'Επειδὴ κατ' αὐτὸν τὸν ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ ἐκ-
 τιθέμενον τρίτον λόγον, ὁ ἀναιρεσεῖον δὲν ὑπέβα-
 λεν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ἰσχυρισμὸν τινα κατὰ τῆς
 ἀναγνώρισεως τῆς κυριότητος τῆς πρὸς διακοπὴν
 τῆς παραγραφῆς ἀντιπαχθείσης, ἀλλ' ἀπλῶς ἡρ-
 νήθη τὴν ἀναγνώρισιν καὶ τὴν ἐκ τοῦ ἐπικληθέν-
 τος ὑπ' ἀριθ. 299 συμβολαίου ἀπόδειξιν ταύτης,
 ὥστε τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφά-
 σεως ἐκτιμήσαν ἐν τῷ συνόλῳ, ὡς ἐκ τῆς ἀποφά-
 σεως ταύτης δείκνυται, τὸ ἐν λόγῳ συμβόλαιον καὶ
 κρίναν ἐν τῇ ἀνεξελέγκτῳ ἐξουσίᾳ του ὅτι ἀποδει-
 κνύεται ἐξ αὐτοῦ ἡ παρά τοῦ δικαιιοπαρόχου τοῦ
 ἀναιρεσεῖοντος ἀναγνώρισις τοῦ δικαιοπαρόχου τῶν
 ἀναιρεσιδλήτων ἐπὶ τοῦ ἐπιδίκου οἰκοπέδου, οὔτε
 εἰς ἀναιτιολόγητον ὑπέπεσαν, οὔτε δικονομικὴν τινα
 διάταξιν παρεβίασαν.

'Επειδὴ τὸ ἐφετεῖον πεισθὲν τελείως ἐξ ἐγγρά-
 φου, ἥτοι ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 299 συμβολαίου, περὶ
 τοῦ βασίμου τοῦ ἰσχυρισμοῦ τῶν ἀναιρεσιδλήτων
 περὶ ἀναγνώρισεως τῆς κυριότητος, ἀρκούσης πρὸς
 διακοπὴν τῆς παραγραφῆς τῆς προβληθείσης κατὰ
 τῆς περὶ διεκδικήσεως ἀγωγῆς, οὐδεμίαν ἄλλην
 περὶ τῆς ἐν λόγῳ ἀναγνώρισεως ἀπόδειξιν ὤφειλε
 νὰ διατάξῃ, ἀφοῦ ἦν ἤδη περὶ ταύτης δικανικῶς
 πεπεισμένον (ἄρθρ. 244 καὶ 248 Πολ. Δικ.).

'Επειδὴ, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ ἐφετείου δεκτὰ γενό-
 μενα, δὲν πρόκειται περὶ ἀναγνώρισεως χρέους,
 ἀλλὰ περὶ ἀναγνώρισεως τῆς ἀλλοτρίας κυριότη-

πος παρά τοῦ δικαιοπαρόχου τοῦ ἀναιρεσιόντος, οὐδεμίαν κατ' ἀκολουθίαν ἔχουσιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐφαρμογὴν οἱ ἐν τῷ τελευταίῳ λόγῳ τοῦ ἀναιρετηρίου ἐπικαλούμενοι Νόμοι 25 § 4 Πανδ. (22.3) καὶ 13 Κώδ. (4.30) περὶ ἀσαφούς γραμματίου μὴ περιέχοντος τὴν αἰτίαν τοῦ χρέους καὶ ἀποδείξεως ταύτης παρά τοῦ πιστωτοῦ.

Ἀριθ. 13 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΓΚΙΩΝ

Βλάβη ἐλευθέρου σώματος. - ἀποζημιώσεις. - ἔκτασις κατ' εἶδος, ποδὸν καὶ χρόνον. - πιθανὴ διάρκεια ζωῆς. - δόσις ὅρκου μετὰ ἐφέδιμον ἐπικύρωσιν πρωτοδικικοῦ ἐκτιμῆσεως ἀποδείξεων. - ἀμάχητον τεκμήριον. - ἔμμεδοι αἰτιολογίαι.

Ἐπειδὴ, κατὰ τοὺς Ν. 3 Π. 9.1 (Β. Ξ'. δ'. 3) 9 Π. 9.2 Β. Ξ'. γ'. 7 καὶ 7 Π. 9.3 (Β. Ξ'. δ'. 7), ἐπὶ βλάβης προξηνηθείσης εἰς σῶμα ἐλευθέρου ὑπολογίζεται εἰς τὴν ζημίαν, πλὴν τῆς δαπάνης διὰ τὸν ἱατρὸν καὶ τὴν λοιπὴν ἐπιμέλειαν, καὶ ὁ μισθὸς τῶν ἐργασιῶν, ὧν ἐστέρηται ἢ μέλλει στερεῖσθαι ὁ βλαβείας, ἀχρηστος γενόμενος, ἐντεῦθεν δὲ συνάγεται ὅτι διὰ τὴν ἐκ τοιαύτης βλάβης ζημίαν, καίτοι ἀναφερομένην καὶ εἰς τὸ μέλλον, παρέχεται τῷ βλαβέντι ἀγωγή περὶ ἀπάσης τῆς ἀποζημιώσεως ἀμέσως ἀπὸ τῆς βλάβης, ὡς ἐξάγεται δὲ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικάσαν ἐφετεῖον ἐκ τοῦ ἐπιβληθέντος τῇ ἀναιρεσιβλήτῃ συνεπείᾳ ἐκτιμῆσεως τῶν ἀποδείξεων καὶ δοθέντος ὑπὸ τοῦτου ἀναπληρωτικοῦ ὅρκου, ἐδέχθη ὅτι ἐξ ὑπαίτιότητος τῆς ἀναιρεσειούσης περὶ τὴν χρῆσιν ἐπικινδύνων ἐργασιῶν διὰ τὰς μεταλλευτικὰς ἐργασίας τῆς ἀπώλεσεν ὁ ἀναιρεσιβλήτος ὡς ἐργάτης αὐτῆς τὸν ἀριστερὸν αὐτοῦ ὀφθαλμὸν, ἐβλάβησαν δὲ καὶ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς του ὁ δείκτης, ὁ παράμεσος καὶ ὁ μικρὸς δάκτυλος καὶ ἐπῆλθεν ἐκ τούτου αὐτῷ ἀνικανότης ἰσοβίως πρὸς ἐργασίαν καὶ ζημία μιᾶς δραχμῆς καθ' ἑκάστην. Ἐπὶ τούτοις ἄρα, συνωδᾶται εἰρημέναις διατάξεσιν, ἔρισαν διὰ τὴν ὀφειλομένην τῷ ἀναιρεσιβλήτῃ ἀποζημιώσιν ἐξ ἀναλόγου ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως 68 Πανδ. (35.2) περὶ φαλκιδεύσεως κληροδοτήματος ἰσοβίου διατροφῆς, τὴν πιθανὴν τούτου ζῶν ἀπὸ τοῦ ἐπιβλαβοῦς γεγονότος εἰς 28 ἔτη καὶ ἐπιδικάσαν ἀνὰ μίαν δραχμὴν καθ' ἑκάστην δραχ. 10,220, ὡς ὅλην διὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ἀποζημιώσιν, ὁρθῶς ἀπεφάνετο καὶ οὐδεμίαν σαφὴ τοῦ νόμου ἀντίθετον διάταξιν παρεδίασε, πάντες δὲ οἱ ἐπὶ τῆς ἐναντίας προϋποθέσεως λόγοι ἀναιρέσεως εἰσὶν ἀνυπόστατοι.

Ἐπειδὴ ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις ἡ ἐπιβαλοῦσα τὸν μνησθέντα ὅρκον ἐπεκυρώθη, ἀπορριφθείσης τῆς κατ' αὐτῆς ἐφέσεως τῆς ἀναιρεσειούσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1792 ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου καὶ ὁ ὅρκος οὕτως ἐδόθη, ὡς δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὥστε ὁρθῶς ἀπερρίφθησαν διὰ ταύτης ὡς ἀπαράδεκτοι οἱ λόγοι ἐφέσεως τῆς ἀναιρεσειούσης περὶ κακῆς ἐκτιμῆσεως τῶν ἀποδείξεων καὶ ἐπιβολῆς ἀναπληρωτικοῦ ὅρκου, διότι ἐκ τῆς δόσεως αὐτοῦ παρήχθη τεκμήριον ἀμάχητον (ἄρθρ. 372 § 2, 357 καὶ 382 Πολ. Δικον.), ἀποκλείων πᾶσαν νέαν τῶν ἀποδείξεων ἐκτίμησιν καὶ τὴν ἐρευναν

τῶν περὶ τούτου λόγων ἐφέσεως, ἀβάσιμοι δὲ οἱ ἀντίθετοι λόγοι ἀναιρέσεως.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐξάγεται ὅτι τὸ ἐφετεῖον ἐκ τοῦ θέματος τοῦ αὐτοῦ ὅρκου ἐδέχθη ὅτι ὁ ἀναιρεσιβλήτος προσελήφθη παρ' αὐτῆς ταύτης τῆς ἀναιρεσειούσης ἐργάτης διὰ τὰς μεταλλευτικὰς ἐργασίας τῆς καὶ αὐτὴ παρέδωκεν αὐτῷ καὶ μετεχειρίσθη εἰς αὐτὰς τὸ ἐπικινδύνον ἔργον ἔσον (σιδηροῦν τακαδῶρον), ἐξ οὗ ἐπῆλθεν ἡ ἀνάφλεξις καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς βλάβη τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, κατὰ ταῦτα δὲ σκέπτεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ ἀπαντᾷ, μὴ δέχομένη τοὺς ἰσχυρισμούς τῆς ἀναιρεσειούσης, ὅτι εἰς τὰς ἐργασίας προσελήφθη ὁ ἀναιρεσιβλήτος οὐγὰρ παρ' αὐτῆς ἀλλ' ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου, τοῦ ἀναλαβόντος ἐπ' ἰδίῳ κινδύνῳ κατὰ κυδικὸν μέτρον καὶ ὅτι οὗτος, ἐναντίον ἀπαγορεύσεως τοῦ κανονισμοῦ τῶν ἐργαστῶν, ἀντὶ ξυλίνου ἀκινδύνου παρέδωκε σιδηροῦν τακαδῶρον εἰς τὸν ἀναιρεσιβλήτον καὶ οὗτος ἐν γένει καὶ ὑπαίτιως ἐποίησάτο χρῆσιν αὐτοῦ, χωρὶς ν' ἀναφέρῃ περὶ τούτου εἰς τοὺς ἐφορῶντας τὰς ἐργασίας μηχανικούς ἢ τὸν ἐργοδότην καὶ ἐπιστάτην τῆς ἀναιρεσειούσης ἐπομένως ἡ περὶ ἀναιτιολογήτου, ὡς πρὸς ταῦτα, καὶ παραβιάσεως τοῦ νόμου λόγοι ἀναιρέσεως στεροῦνται βάσεως.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἐμφαίνεται ὅτι τὸ ἐφετεῖον ἐσκέφθη ἐπὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης διὰ τὰς ἐορτασίμους ἡμέρας, καὶ ἔχον ὑπ' ὄψει τὰς τε ἐργασίμους καὶ μὴ τοιαύτας, ἔκρινεν ὡς ὀφειλομένην ἀποζημιώσιν ἀνὰ δραχμὴν καθ' ἑκάστην καὶ ἐν συνόλῳ δραχ. 10,220 διὰ τὰ 28 ἔτη ὥστε ὑπάρχει καὶ περὶ τούτου αἰτιολογία ἐν τῇ προσβαλλομένη ἀποφάσει καὶ οὐδεμία διάταξις τοῦ νόμου παρεβιάσθη, ἀβάσιμος δ' ὁ σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως (*).

Ἀριθ. 14 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

Προξενικὰ δικαστήρια. - Μικτὰ Δικαστήρια Αἰγύπτου. - ἔκτασις ἀρμοδιότητος ἀμφοτέρων. - ἐξαιρέσεις. - προσωπικοὶ θεσμοί. - διαφοραὶ κληρονομικῶν δικαιωμάτων. - παραδοχὴ κτήσεως ἐλληνικῆς ἰθαγενείας. - ὁμολογία. - ἀνταγωγή. - πρωτόδικος παραπομπὴ ἰδιαιτέρᾳ διζιτησίᾳ. - ἐφέδιμος ἐπικύρωσις καὶ διὰ μὴ ὑποβολὴν ἀπολογητηρίῳ καὶ ἀναρμοδιότητα. - οἷχ ὀριστικότης.

Ἐπειδὴ, κατὰ τ' ἄρθρα 129 καὶ 130 τοῦ Προξενικοῦ Ὁργανισμοῦ, τὰ προξενικὰ δικαστήρια εἰσὶν ἀρμόδια νὰ δικάσωσι τὰς διαφορὰς μεταξὺ Ἑλλήνων ἢ μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ ἀλλοδαπῶν διαφορὰς ἐν αἷς ὁ ἐναγόμενος ἐστὶν Ἑλλήν καὶ ἐφ' ὅσον συνθῇ καὶ ἡ τὰ ἔθιμα δὲν ἀντίκεινται εἰς τοῦτο. Ἡ δικαστικὴ δὲ δικαιοδοσία τῶν ἐν Αἰγύπτῳ προξενικῶν ἀρχῶν περιωρίσθη διὰ τοῦ Νόμου ΦΟΗ' τοῦ 1876. ΠΔ' τοῦ 1881, ΑΤΜΗ' τοῦ 1886 καὶ ΒΨΜΕ' τοῦ 1900 καὶ τῆς σχετικῆς συμπάσεως μετὰ τῆς Αἰγυπτιακῆς Κυβερνήσεως, δι' ὧν ἀνεγνωρίσθη ὁ θεσμὸς τῶν Μικτῶν Δικαστηρίων καὶ ὁ ὀργανισμὸς αὐτῶν, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ Ὁρ

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ἐν σελ. 632 XVI 880 Ε Α.

γανισμού των Μικτών Δικαστηρίων, τὰ δικαστήρια ταῦτα δικάζουσι πάσας τὰς ἀστικές καὶ ἐμπορικές διαφορὰς μεταξύ ἰθαγενῶν καὶ ἀλλοδαπῶν καὶ μεταξύ ἀλλοδαπῶν διαφόρου ἐθνικότητος, ἐκτὸς τῶν διαφορῶν τῶν ἀναγομένων εἰς τὸν προσωπικὸν θεσμόν (statut personnel), τὴν διάταξιν δὲ ταύτην ἐπαναλαμβάνει καὶ τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ Ἀστικοῦ Αἰγυπτιακοῦ Κώδικος, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ Κώδικος τούτου, εἰς τὸν προσωπικὸν θεσμόν (statut personnel) ὑπάγονται αἱ διαφοραὶ αἱ ἀντικείμενον ἔχουσαι δικαιώματα κληρονομικά ἐξ ἀδιαθέτου καὶ ἐκ διαθήκης, κατ' ἀκολουθίαν αἱ ὑποθέσεις αὗται, ἐξαιρεθεῖσαι τῆς ἀρμοδιότητος τῶν Μικτῶν Δικαστηρίων, διτηρήθησαν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν προξενικῶν δικαστηρίων. Ἐν προκειμένῳ ἄρα τὸ ἐφετεῖον, ἀφοῦ δέχεται ὅτι ἡ δικαιοπάροχος τῶν ἀναιρεσιδλήτων Μ. Κ^{***} διὰ τῆς ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ προξενικῶν δικαστηρίων εἰσαγωγέως ἀγωγῆς αὐτῆς 2 Νοεμβρίου 1882, δυνάμει τῆς διαθήκης τοῦ συζύγου αὐτῆς, ἀπαιτεῖ παρὰ τοῦ ἐναγομένου κληρονόμου αὐτοῦ τὴν καταβολὴν τοῦ καταλειφθέντος αὐτῇ κληροδοτήματος λιρῶν χιλίων καὶ ὅτι ἀπεδείχθη ἡ ἐλληνικὴ ἰθαγένεια τοῦ ἐναγομένου Α. Κ^{***}, ἥτοι πρόκειται περὶ διαφορᾶς ἀναγομένης εἰς τὸν προσωπικὸν θεσμόν (statut personnel), ἥτις, ἐξαιρεθεῖσα τῆς ἀρμοδιότητος τῶν Μικτῶν Δικαστηρίων, ὑπάγεται εἰς τὸ προξενικὸν δικαστήριον, καὶ ἂν ὑποθεθῇ ὅτι ἡ ἐνάγουσα ἦν Ὀθωμανὶς συμφώνως πρὸς τὸν νόμον ἀπέρριψε τὴν ἐνστάσιν ἀναρμοδιότητος.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον δέχεται ὡς ἀποδειχθέντα τὸν ἰσχυρισμὸν ὅτι ὁ ἐναγόμενος Α. Κ^{***} ἐκέκτητο τὴν ἐλληνικὴν ἰθαγένειαν, τὸ μὲν ἐκ τῶν προσαχθέντων ἐγγράφων καὶ πιστοποιητικῶν, ἄπερ ἐξετίμησεν, τὸ δὲ διὰ τῆς δικαστικῆς ὁμολογίας αὐτοῦ περιεχομένης ἐν ταῖς ἐγγράφοις προτάσεσι τοῦ 16 Ἰουνίου 1889 ἐνώπιον τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου ὅτι ἦν Ἑλλην, οὕτω δὲ παραδέχεται ὅτι ἡ ἐλληνικὴ ἰθαγένεια ἐκτίθη κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Νόμου, ὁ δὲ ἀναιρεσείων οὐ μόνον δὲν ὀρίζει ποῖα ἄλλα ἐγγράφα προσήγαγεν, ἀπερ τὸ ἐφετεῖον δὲν ἐξετίμησεν, ἀλλὰ καὶ οὐδὲν ἄλλως προσβάλλει τὸ ἐκ τῆς δικαστικῆς ὁμολογίας ἔρεισμα τῆς ἀποφάσεως, ὅπερ καὶ μόνον ἀρκεῖ πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῆς.

Ἐπειδὴ τὴν ἀνταγωγὴν τὸ προξενικὸν δικαστήριον παρέπεμψεν εἰς ἰδιαιτέραν συζήτησιν, ὡς ἀνεκαθάριστον, ὠρίμου οὔσης τῆς κυρίας δίκης, τὸ δ' ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 1097 ἀποφάσεώς του ἐπεκύρωσε τὴν ἀπόφασιν ταύτην, διὰ τὸν λόγον τοῦτον καὶ προσέτι διότι ἡ ἀνταγωγὴ δὲν ὑπεβλήθη ἀρχῇθεν καὶ δι' ἀπολογητηρίου, συνήθους οὔσης τῆς ὑποθέσεως, καὶ ἐπὶ πλέον λόγῳ ἀναρμοδιότητος ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὡς πρὸς τὴν ἀνταγωγὴν οὐκ ἐστὶν ὀριστικὴ, ἐνεκα δὲ τούτου ἀπαράδεκτος ὁ σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως, δι' οὐ ἄλλως τε προσβάλλεται μόνον τὸ τελευταῖον ἔρεισμα αὐτῆς (*).

(*) Δύναται νὰ εἶναι ὁρθὴ ἡ αἰτιολογία, ἐκ τοῦ λόγου τῆς μὴ προσβολῆς πάντων τῶν ἔρεισμάτων, ἀλλ' ἀμφιβάλλομεν ὅτι δύναται νὰ θεωρηθῇ τοιαύτη

Ἀριθ. 15 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΧΑΤΖΑΚΟΣ

Σύγκρουσις πλοίων. - ἐκθέσεις ἐξομολογήσεων πληρωμάτων. - πραγματογνωμοδύνη ἐν ποινικῇ δίκῃ. - οὐ διάταξις περαιτέρω ἀποδείξεων. - ποινικὴ ἀπόφασις. - δεδικασμένον. - ἑκταδὶς. - τριτὰ πρόσωπα εὐθυνόμενα ἐκ πράξεων καταδικασθέντος.

Ἐπειδὴ, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ τῆς πρωτοδίκου ὑπ' ἀριθ. 8127, εἰς ἣν ἐκείνη παραπέμπει, τὸ ἐφετεῖον, ὅπως ἀπορρίψῃ τὴν προκειμένην ἀγωγὴν τῶν ἀναιρεσιδλήτων ἰδιοκτητῶν τοῦ ἀτμοπλοίου «ἡ Ἀσσο» κατὰ τοῦ ἀναιρεσιδλήτου ἰδιοκτήτου τοῦ ἀτμοπλοίου «ἡ Ἰνύλαρος», ἐστηρίχθη εἰς τὴν ὑπαιτιότητα τοῦ πλοιάρχου τῆς «Ἀσσο», ὡς πρὸς τὴν γενομένην μεταξὺ τῶν δύο ἀτμοπλοίων σύγκρουσιν, ἣν ὑπαιτιότητα ἐδέξατο ὡς προκύπτουσιν ἐκ τῶν προσαχθεῖσων κατὰ προαπόδειξιν ἀποδείξεων, ἀλλὰ καὶ δεδικασμένην ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1806 τοῦ 1904 ἀποφάσεως τοῦ Πλημμελειοδικείου Κεφαλληνίας, τὴν δὲ ἑλλειψιν ὑπαιτιότητος τοῦ πλοιάρχου τῆς «Πυλάρου» ἐξήτασε καὶ ἐδέχθη οὐχὶ πρὸς ἀπόρριψιν τῆς εἰρημένης ἀγωγῆς, δι' ἣν καὶ μόνον ὀριστικὴ οὐσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις προσβάλλεται διὰ τῆς προκειμένης αἰτήσεως ἀναιρέσεως, ἀλλὰ ἐν τῇ ἐρεύνῃ τῆς ἐτέρας ἀγωγῆς τοῦ ἰδιοκτήτου τῆς «Πυλάρου» κατὰ τῶν ἰδιοκτητῶν τῆς «Ἀσσο», ἐφ' ἧς τὸ ἐφετεῖον δὲν ἀπεφῆνατο ὀριστικῶς καὶ ὅπως ἀπορρίψῃ τὴν ἐνστάσιν τῶν διὰ τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἐναγομένων περὶ κοινῆς ὑπαιτιότητος ἐν τῇ συγκρούσει παραλυούσης τὸ πρὸς ἀγωγὴν δικαιώμα.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ τῆς πρωτοδίκου, εἰς ἣν παραπέμπει, ὅπως δεχθῇ τὴν ὑπαιτιότητα τοῦ πλοιάρχου τῆς Ἀσσο ἐστηρίχθη εἰς τὰς κατὰ τὸ ἄρθρ. 247 Ἐμπ. Νόμου ἐνθέσεις ἐξομολογήσεων τῶν πλοιάρχων καὶ τῶν πληρωμάτων ἀμοτέρων τῶν πλοίων, τὴν ἀπὸ 7 Δεκεμβρίου 1903 ἐκθεσιν τῆς ἐν τῇ ποινικῇ δίκῃ διαταχθείσης καὶ ἐνεργηθείσης πραγματογνωμοσύνης μετὰ τῶν σχετικῶν αὐτῇ σχεδιαγραμμάτων καὶ τὴν ἀπὸ 27 Νοεμβρίου 1903 ἐκθεσιν τεσσάρων ἐμπειροτεχνῶν, διορισθέντων διὰ πράξεως τοῦ Εἰρηνοδίκου Ἰθάκης, ὅστις ἐδέχθη καὶ τὰς ἐξομολογήσεις τῶν πλοιάρχων καὶ τῶν πληρωμάτων, τῶν ὡς εἴρηται πραγματογνωμοσυνῶν καὶ σχεδιαγραμμάτων ληφθέντων προδήλως ὑπ' ὄψιν ὡς δικαστικῶν τεκμηρίων, καὶ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ πάντων τῶν στοιχείων τούτων κατέληξεν εἰς τὸ γεγνημένον δεκτὸν συμπέρασμα, ρητῶς ἐπαγόμενον ὅτι μορφώσαν ἐξ αὐτῶν πεποιθήσιν δὲν εἶχεν ὑποχρέωσιν νὰ διατάξῃ ἄλλας ἀποδείξεις περὶ τοῦ χαρακτηροῦ τῆς συγκρούσεως. Ἀλλ' οὕτως ἀποφ-

καὶ ἐκ τοῦ λόγου τῆς μὴ ὀριστικότητος. Διότι βεβαίως ἡ ἀνταγωγὴ, ἀπορριφθεῖσα καὶ προσθέτως καὶ διὰ μὴ κατάλληλον εἰσαγωγὴν καὶ ἐπ' ἀναρμοδιότητι, δὲν δύναται πλέον νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴν εἰς ἣν παρεπέμθη ἰδιαιτέραν συζήτησιν, πλὴν ἂν ᾔθελε θεωρηθῇ ὅτι καὶ ἡ παραπομπὴ ἐκείνη οὐδὲν ἄλλο ἢ το ἡ ἀπορριψίς, ὅτε ἡ ἀπόφασις θὰ ᾔτο ὀριστικὴ καὶ διὰ τὴν τοιαύτην παραπομπήν.

νάμενον προφανώς ἡμαρτε, διότι ἐφ' ὅσον μὲν ἐστηρίχθη εἰς δικαστικά τεκμήρια, ἄνευ προηγουμένης ἀποφάσεως διατασσούσης ἀπόδειξιν καὶ διὰ τοῦ μέσου τῶν μαρτύρων, παρεβίασε τὴν ἀντικειμένην οὐσιώδη διάταξιν τῶν ἄρθρ. 276 καὶ 306 Πολ. Δικονομίας, ἐφ' ὅσον δ' ἐστηρίχθη εἰς τὴν ἔκθεσιν ἐξομολογήσεων τοῦ πλοιάρχου καὶ τοῦ πληρώματος τῆς «Πυλάρου», μὴ ἐπιτρέψαν τὴν περὶ τοῦ ἐναντίου ἀπόδειξιν εἰς τοὺς ἀναιρεσεύοντας ἰδιοκτητῆς τῆς «Ἀσσου», παρεβίασε τὴν οὐσιώδη δικονομικῆς φύσεως διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 247 τοῦ Ἐμπ. Νόμου, καθ' ἣ νομίμως βεβαιωθείσα ἔκθεσις τοῦ πλοιάρχου περὶ τοῦ συμβάντος δυστυχήματος καὶ τῶν αἰτιῶν αὐτοῦ ἀποτελεῖ μὲν ὑπὲρ τοῦ πλοιάρχου, συνεπῶς δὲ καὶ ὑπὲρ τοῦ πλοιοκτήτου, ἀπόδειξιν, ἀλλ' ἐπιφυλάσσεται εἰς τοὺς ἀντιδίκους αὐτῶν τὸ δικαίωμα νὰ φέρωσιν ἀποδείξεις περὶ τοῦ ἐναντίου. Ὅθεν ἀναιρετέα ὡς πρὸς τὸ ὀριστικὸν αὐτῆς μέρος ἀποβαίνει ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κατὰ τὸ ἄρθρ. 807 ἐδ. 5 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 12 τῆς Πολ. Δικονομίας ὁρίζον ἐπὶ ἀποφασισθέντος ἀπαξ τοῦ προδικαστικοῦ ζητήματος παρὰ τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου, δὲν δύναται πλέον τὸ ἄλλο δικαστήριον, εἴτε πολιτικὸν εἴτε ποινικόν, νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν ἐξέτασιν τοῦ αὐτοῦ ζητήματος, ἐννοεῖ προδήλως ὅτι τὸ προδικαστικὸν ζήτημα, ἥτοι τὸ ἀποτελοῦν τὴν βάσιν τῆς ποινικῆς ἀγωγῆς πρὸς τιμώρησιν τοῦ ἀδικήσαντος καὶ τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς πρὸς ἐπιδίκασιν ἀποζημιώσεως ὑπὲρ τοῦ ἀδικηθέντος, ἐλύθη ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου ἀπέναντι τοῦ αὐτοῦ προσώπου, ὅπερ εἶτα διὰ τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς ἐνάγεται ὑπὸ τοῦ ἀδικηθέντος πρὸς ἀποζημιώσιν, διότι ὁ μὲν ἀδικηθεὶς ἐκπροσωπεῖται ὑπὸ τῆς καταδικωτικῆς ἀρχῆς, ὁ δὲ καταδικασθεὶς δὲν δύναται ἐναγόμενος ὑπ' ἐκείνου πρὸς ἀποζημιώσιν ν' ἀμφισβητήσῃ τὸ ἐκ τῆς ποινικῆς ἀποφάσεως δεδικασμένον ὅτι ἐξέτελεσε τὴν πρᾶξιν ἐξ ἧς ἡ ζημία. Ἀλλ' ἐὰν ὁ ἐν τῇ πολιτικῇ δίκῃ ἐναγόμενος εἶναι ἄλλος δὲν ὑπάρχει δι' αὐτὸν προδικαστικὸν ζήτημα λελυμένον ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, οὐ γὰρ ἴσως ν' ἀποβαίνῃ οὕτως ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸ πολιτικὸν δικαστήριον, ἀφοῦ κατὰ τὴν σαφῆ ἐννοίαν τοῦ ἄρθρ. 84 Ποιν. Δικ. τὸ ποινικὸν δεδικασμένον εἶνε αὐστηρῶς προσωπικόν, μὴ ἐπεκτεινόμενον εἰς ἄλλα πρόσωπα πλὴν τοῦ καταδικασθέντος. Ὅθεν τὸ ἐφετεῖον δεχθὲν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ἡ ὑπ' ἀριθ. 1806 τοῦ 1904 ἀπόφασις τοῦ Πλημμελειοδικείου Κεφαλληνίας, κηρύξασα ἐνόχους τοὺς Φ. Π*** πλοίαρχον καὶ Γ. Σ*** ὑποπλοίαρχον τῆς «Ἀσσου» ὅτι ἀπέκτειναν ἐπιβάτας τῆς «Πυλάρου» ἐξ ἀμελείας καὶ ἀνεπιτηδείας ἐφαρμογῆς τῆς ναυτικῆς αὐτῶν τέχνης, ὡς ὀδηγήσαντες κακῶς τὸ ὑπ' αὐτῶν διευθυνόμενον ἀτμόπλοιον καὶ προκαλέσαντες σύγκρουσιν αὐτοῦ μετὰ τῆς «Πυλάρου», ἀποτελεῖ δεδικασμένον ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ἐν τῇ συγκρούσει ὑπαιτιότητος τοῦ πλοιάρχου τῆς «Ἀσσου», ὑπὲρ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἰδιοκτήτου τῆς «Πυλάρου», κατὰ τῶν ἀναιρεσειόντων ἰδιοκτητῶν τῆς «Ἀσσου», ἥτοι κατ' ἄλλων προσώπων παρὰ τοὺς καταδικασθέντας πλοίαρχον

καὶ ὑποπλοίαρχον, παρεβίασε τὴν προμνησθεῖσαν οὐσιώδη διάταξιν τοῦ ἄρθρου 12 τῆς Πολ. Δικονομίας, οὔτε ἔχει ἐπιρροὴν ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 216 τοῦ Ἐμπ. Νόμ. ὁ πλοιοκτήτης εἶναι πολιτικῶς ὑπεύθυνος περὶ τῶν πράξεων τοῦ πλοιάρχου καὶ τῶν ἀδικημάτων ἐπὶ καθ' ὅσον ἀφορῶσι τὸ πλοῖον καὶ τὴν ἀποστολὴν, καὶ τοῦτο προδήλως ἐνεκα τῆς σχέσεως τῆς ἐντολῆς ἢ προστήσεως, τῆς συνδεούσης τὸν πλοιοκτήτην μετὰ τοῦ πλοιάρχου, διότι πρόκειται περὶ πολιτικῆς εὐθύνης βάσιν ἐχούσης τὴν πρᾶξιν τοῦ πλοιάρχου, ἥτις δεόν νὰ κριθῇ ἀπέναντι τοῦ πλοιοκτήτου καὶ οὐχὶ νὰ ληφθῇ ὡς δεδικασμένη ἐκ τῆς ποινικῆς δίκης, ἥτις διεξήχθη κατὰ τοῦ πλοιάρχου. Κατ' ἀκολουθίαν ἀναιρετέα καὶ κατὰ τὸ ἐρεῖσμα τοῦτο ἀποβαίνει ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὡς πρὸς τὸ ὀριστικὸν αὐτῆς μέρος, συνωδὰ τῷ ἄρθρῳ 807 ἐδ. 5 τῆς Πολ. Δικ. (*).

ΠΟΙΝΙΚΗ

Ἀριθ. 84 (1907) Τμ. Β' (**)

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Παράβασις καθηκόντων. - περιστάσεις. - γυμνασιάρχης. - ἐγγραφή μαθητῶν. - παράβασις. - ποινὴ ὑπὸ ἐποπτικοῦ συμβουλίου. - δολία προαιρέτις.

Ἐπειδὴ ὅπως τύχη ἐφαρμογῆς ἡ γενικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 487 τοῦ Ποιν. Νόμου περὶ παραβάσεων τῶν καθηκόντων τῆς ὑπηρεσίας τῶν δημο-

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ἐν σελ. 648 XVI 916 Ε. Α.

(**) Ὁ γυμνασιάρχης Ι. Μ*** δὲν ἠθέλησεν ἀρωγὰ ποιεῖν, νὰ ἐγγράψῃ μαθητὴν μεταδύντα παρ' αὐτῷ καὶ ἀντὶ ἄλλων προσόντων ἐπιδείξαντα τὴν ἦν ἐφ' ἑαυτῷ κεκρυμμένην κουμπούραν. Ὁ πατήρ, ποίτευσέ τον, ἐξέμνην διὰ τὴν πρὸς τὸ ἐθνικὸν αὐτὸ προσὸν γυμνασιαρχικὴν προσβολὴν, κατεμήνυσε καὶ ἀτυχῶς, ἀτυχέστατα, εὔρε συμβολία Πλημμελειοδικῶν καὶ Ἐφετῶν, ἅτινα παρέπεμψαν τὸν γυμνασιάρχην ἐπὶ παραβάσει καθήκοντος. Πόσα καὶ πόσα δὲν κούπτονται εἰς τὰ ὅλγα ταῦτα λόγια, ὑπὸ τὰ ὅποια ἐξαγνίζονται ἀπολύτως οἱ νεοσσοὶ τῆς ἐν Ἀγρινίῳ τελεσθείσης καθηγητικῆς δολωφονίας, οἱ ὅποιοι δὲν δύναται νὰ κατακριθῶσιν ὅτι δὲν ὑπῆρξαν καλλίτεροι τοῦ περιβάλλοντος. Καὶ ἡ μοῖρα ἠθέλησεν ἀμφοτέρους αἱ ὑποθέσεις νὰ δικάζωνται κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρῶσιν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ νὰ παρατίθενται ἐν τῇ «Θέμειδι» ἐν συνεχείᾳ (δρα τὴν 84 ἐν σελ. 467) αἱ δύο ἀποφάσεις τοῦ ἐπὶ τῶν δύο ὑποθέσεων τούτων, ἐν ταῖς ὁποῖαις ἡ ἐπιχειρηθεῖσα νὰ τιμωρηθῇ ἐν Λαρίσῃ ὡς παραβάσις καθήκοντος ἀποπομπῇ τοῦ ἐν Λαρίσῃ ἀπειλήσαντος κουμπουροφόρου μαθητοῦ, παρεσκύαζεν ἀσυνειδήτως τὴν ἀποτελεσματικότητα τῶν ἐν Ἀγρινίῳ δύο ἐν κουμπουροφορίᾳ συναδέλφων του. Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου συζήτησιν, ὁ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελεὺς κ. Δ. Τσιβανόπουλος εἰλεξε τάδε :

«Ὁ Μ*** παρεπέμφθη ἐνώπιον τοῦ πλημμελειοδικείου ἵνα δικασθῇ ὡς ὑπαίτιος ὅτι ὡς γυμνασιάρχης παρέβη τὰ κοινὰ καὶ ἰδιαίτερα καθήκοντα τῆς ἐπιτετραμένης εἰς αὐτὸν ὑπηρεσίας, τὰ ἐνυπάρχοντα εἰς τὴν φύσιν καὶ ἰδιότητα τῆς ὑπηρεσίας, πρὸς βλάβην τοῦ ἰδιώτου Α. Γ***, ἥτοι ἡρνήθη νὰ ἐγγράψῃ τὸν υἱὸν τούτου Α. Γ*** εἰς τὸ μαθητολόγιον τοῦ οὐτινος προΐστατο γυμνασίου ὡς μαθητὴν τῆς 4ης τάξεως αὐτοῦ, ἔχοντα τὰ πρὸς τοῦτο ἀπαιτούμενα προσόντα,

σίων υπαλλήλων, απαιτείται αι παραβάσεις αυτές να μη προβλέπονται και τιμωρώνται δι' ειδικών νόμων, άλλ' εν προκειμένω ο αναιρεσιών παρεπίμνη εις το ακροατήριον των πλημμελειοδικών να δικάσθῃ ὡς υπαίτιος ὅτι δημόσιος ὢν υπάλληλος, ἤτοι γυμνασιάρχης τοῦ ἐν Λαρίσῃ Γυμνασίου, παρέδῃ τὰ κοινὰ καθήκοντα τῆς ἐπιτετραμμένης

καίτοι ἐγένετο ὑπὸ τοῦ διαφορομένου αἰτησις πρὸς τοῦτο.

«Ὡς λόγος αναιρέσεως προτείνεται ὅτι ψευδὲς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὸ προσβαλλόμενον βούλευμα τὸ ἄρθρ. 487 τοῦ Ποιν. Νόμου, δεξιόμενον ὅτι ἀποτελεῖ παράβασιν καθήκοντος πρᾶξις ἢ παράλειψις τοῦ δημόσιου υπαλλήλου, ἀποτελοῦσαι ἀσκησιν δικαιοδοσίας κατ' οἰκίαν κρίσιν, ἐφ' ἧς ἄλλη ἀνωτέρα ἀρχὴ ἐκ τοῦ νόμου διατεταγμένη δύναται ν' ἀποφασίσῃ ἄλλως, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐπομένως δολία προαίρεσις, καὶ ὅτι ἡ πρᾶξις τιμωρεῖται δι' ἐιδικῆς ποινῆς ὑπὸ τοῦ νέου νόμου.

«Οἱ λόγοι οὗτοι εἶναι βάσιμοι, ἰδίως δὲ εὐλογον κρίνω ν' ἀναπτύξω τὸν εἰς τὴν δολίαν προαίρεσιν ἀναγόμενον. Τὸ ἄρθρ. 487 τοῦ Ποιν. Νόμου ἀπαιτεῖ τὸν σκοπὸν τῆς ἰδίας ὠφελείας τοῦ παρεμβαίνοντος τὸ καθήκον τοῦ υπαλλήλου ἢ τῆς βλάβης ἰδιώτου τινος καὶ οὐχὶ ἀπλῶς τὴν ἐκ τῆς ἐκτελέσεως παντὸς ἀδικήματος ἐπερχομένην ἀναγκαιῶς βλάβην. «Ὅθεν ὡς εἰδικὸν στοιχεῖον τοῦ ἀδικήματος τῆς παραβάσεως καθήκοντος ἀπαιτεῖται κατὰ τὸν νόμον ὁ σκοπὸς οὗτος τῆς ἰδίας ὠφελείας ἢ τῆς βλάβης τῆς ἐπικρατείας ἢ τοῦ ἰδιώτου νὰ ἐνυπάρχῃ εἰς τὸν δημόσιον υπάλληλον διαπράττοντα τὴν ἐν λόγῳ παραβάσιν. «Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως τὸ προσβαλλόμενον βούλευμα τοῦ συμβουλίου τῶν ἐφετών, ἀναφερόμενον εἰς τοὺς λόγους τῆς προτίσεως τοῦ παρ' αὐτοῖς εἰσαγγελέως, δέχεται ὅτι ὁ αναιρεσιών γυμνασιάρχης δὲν ἐνέγραψεν εἰς τὸ μαθητολόγιον τὸν μαθητὴν Α Γ' ἀπεποιθὼς ὅτι ἐνήργησεν ἐν δικαίῳ, ὅπερ παρέχει τούτῳ ὡς γυμνασιάρχῃ ὁ νόμος. «Ἄλλ' ἡ ἐν πεποιθήσει τοιαύτῃ ἐνέργεια τοῦ ἀναιρεσιόντος, ὅτι δηλ. ἐνεργεῖ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συμφώνως πρὸς τὸν νόμον, ἀποκλείει τὸν ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 487 τοῦ Ποιν. Νόμου ἀπαιτούμενον σκοπὸν βλάβης τοῦ ἰδιώτου. «Ἐλλείποντος ὁθεν, κατὰ τὰ δεκτὰ γενόμενα ὑπὸ τοῦ συμβουλίου τῶν ἐφετών περὶ τὰς ἐκτελέσεις, τοῦ τοιούτου σκοποῦ, δὲν ὑφίσταται παράβασις καθήκοντος ποινικῆς τιμωρητέα κατὰ τὸ ἄρθρ. 487. Δὲν συνέτρεχον ἐν ἄλλαις λέξεσι τὰ ὑπὸ τοῦ προμνησθέντος ἄρθρ. 487 ἀπαιτούμενα στοιχεῖα, διότι καὶ μὲν περιέχεται ἐν τῷ διατοκτικῷ τοῦ βουλευματος τὸ συστατικὸν στοιχεῖον τῆς βλάβης, τοῦτο ὅμως δὲν ἀρκεῖ, διότι, ὡς εἶπον, ὁ εἰσαγγελεὺς ἐν τῇ προτάσει τοῦ, ἣν ἐδέχθη καὶ τὸ συμβούλιον, μακρὸν ποιεῖται λόγον ὅτι ὁ γυμνασιάρχης ἠνέθη τὴν ἐγγραφὴν λόγῳ κακῆς διαγωγῆς τοῦ μαθητοῦ, ἐνῶ δὲν ἐδικαιοῦτο, λέγει τὸ συμβούλιον, νὰ πράξῃ τοῦτο κατὰ τὸν νόμον ἐπιβάλλοντα τὴν ἐγγραφὴν καὶ ἐπιφυλάττοντα τὴν ποινικὴν καταδιδῶν τοῦ διαπράξαντος ἀξιοποῖνον πρᾶξιν κατὰ τοῦ ἀναιρεσιόντος γυμνασιάρχου. Πρόκειται ἐπομένως περὶ ἐσφαλμένης νομικῆς πεποιθήσεως τοῦ γυμνασιάρχου, ἣτις ὅσον ἐσφαλμένη καὶ ἂν εἶναι ἀποκλείει τὸ ἐιδικὸν στοιχεῖον τοῦ ἀδικήματος, τὸ εἰς τὴν δολίαν προαίρεσιν ἀναγόμενον, ἥτοι τὸν σκοπὸν τῆς βλάβης. Τὸ συμβούλιον τῶν ἐφετών ἐφθάσεν εἰς τὸ συμπέρασμα τοῦ ὡς καὶ ὁ εἰσαγγελεὺς, κατὰ τὰ δεκτὰ γενόμενα γεγονότα, δι' ἐσφαλμένης ἐρμηνείας τοῦ ἄρθρ. 437, διότι ἐδέχθη ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς

αὐτῷ ὑπηρεσίας, ὡς ἀρνηθεὶς νὰ ἐγγράψῃ εἰς τὸ μαθητολόγιον τοῦ γυμνασίου τὸν μαθητὴν Α. Γ' καίτοι ἔχοντα τὰ πρὸς τοῦτο προσόντα κλπ., ἀλλὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ Νόμου Γ' 1 Α' 3091) τῆς 23 'Ιουλίου 1905, ἐφαρμοζομένου καὶ διὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1905—1906, περὶ συστάσεως ἐποπτικοῦ συμβουλίου τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως καὶ

σκοπὸν βλάβης τῆς πολιτείας ἢ τοῦ ἰδιώτου ἔννοει ἀπλῶς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐνεργείας ἢ παραλείψεως, ἐνῶ ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου δὲν ἀφορᾷ τὰς συνεπείας, ἀλλ' ἀπαιτεῖ ἐπιτακτικῶς ὡς ἐιδικὸν δόλον ὁ σκοπὸς οὗτος τῆς βλάβης νὰ ἐνυπάρχῃ εἰς τὸν δημόσιον υπάλληλον κατὰ τὴν παράβασιν (ἀποφ. Α. Π. 108 τοῦ 77). «Ὁρμηθὲν δὲ τὸ συμβούλιον ἐκ τοιαύτης ἐρμηνείας τοῦ ἄρθρου, ἐδέχθη τὴν παράβασιν τοῦ καθήκοντος, καίτοι ὁμολογοῦν μετὰ τοῦ εἰσαγγελέως ὅτι ἐκ πεπληνημένης μὲν πεποιθήσεως, ἀλλ' ἀπὸ γνηστοῦ τοῦ συνειδότητος ἠνέθη τὴν ἐγγραφὴν ὁ αναιρεσιών, πεποθὼς δηλονότι ὅτι ἐνήσκει δικαίωμα χορηγοῦμενον αὐτῷ ὑπὸ τοῦ νόμου. Μὴ λητμονήσῃτε δὲ, κύριοι ἀρεοπαῖται, ὅτι, ἐν τὴν παράλειψιν τῆς ἐγγραφῆς ἐν τῷ μαθητολόγιῳ ἐκρίνετο ὡς μὴ νόμιμον ἡ πατὴρ τοῦ μαθητοῦ, ἡ δύνατο ν' ἀνεχθῇ πρὸς τὸν ἐπιθεωρητὴν τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως (ἄρθρ. 6 § 1 τοῦ Νόμου Γ' ΣΙΑ'), εἰς τὸν ἀνατίθεται ἡ ἐπίλυσις τῶν ἀναφερομένων κατὰ τὰς ἐγγραφὰς καὶ τοὺς ἐλέγχους τῶν μαθητῶν ζητημάτων. «Ὁ ἐπιθεωρητὴς οὗτος εἶναι ὁνομαζόμενος δευτέρου βαθμοῦ δικαστής, καὶ ἡ δύνατο ἢ νὰ διαφωνήσῃ πρὸς τὴν γνώμην τοῦ γυμνασιάρχου ἢ νὰ συμφωνήσῃ πρὸς αὐτήν, δι' ὅν δὲ λόγον δὲν ὑπάρχει περίπτωσης παραβιάσεως καθήκοντος ἐπὶ ἀποφάσεως πρωτοδικῶν κατὰ νομικὴν πλάνην ἐκδοθείσης, ἀλλὰ γίνεται μόνον προσηγορὴ εἰς τὸ ἐφετεῖον πρὸς ἀπόφασιν, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐντελῶς ἀποκλείεται ἡ παράβασις τοῦ καθήκοντος. Δὲν πρέπει δὲ ἐπίσης νὰ λησμονήσωμεν, κύριοι, ὅτι ὑπάρχει καὶ ἐιδικὴ διάταξις ἐν τῷ Ποιν. Νόμῳ, ἣτις δι' ἐλλείψιν δολίας προθέσεως ἡδύνατο νὰ ἐφαρμοσθῇ, ἥτοι ἡ τοῦ ἄρθρ. 488, καθ' ἣν δημόσιος υπάλληλος, ὅστις ἐνῶ μετέρχεται τὰ δημόσια τοῦ ἔργα ἀμελεῖ δι' ὀκνηρίαν ἢ κουφότητα τὰ ἐπιτελούμενα εἰς αὐτὸν χρέη ὑπεβάλλεται εἰς πειθαρχικὴν ποινὴν. «Ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ ἄρθρου τούτου ὡς ἐφαρμοστέου δὲν ἡδύνατο νὰ γίνῃ λόγος 1) διότι δὲν δύναται νὰ καταλογισθῇ ὀκνηρία εἰς τὸν γυμνασιάρχην διὰ τὴν μὴ ἐπιτυχὴ λύσιν νομικοῦ ζητήματος, ἀφοῦ καὶ αὐτὸς ὁ δικαστής ἐπὶ ἀγωγῆς κακοδικείου εὐθύνεται μόνον διὰ δόλον καὶ μεγάλην ἀμέλειαν κοινῶς δὲ ἐγένετο δεκτὸν ὅτι διὰ τὴν ἐσφαλμένην ἐρμηνείαν τοῦ νόμου μόνον ὁ δόλος δύναται νὰ στηρίξῃ ἀγωγὴν κακοδικείου καὶ 2) διότι τὸ ἄρθρον τοῦτο οὐδεμίαν πρακτικὴν ἐφαρμογὴν δύναται νὰ ἔχῃ παρ' ἡμῖν, ἀφοῦ τὸ εἶδος καὶ τὸ μέγεθος τῆς πειθαρχικῆς ποινῆς δὲν ὁρίζεται ἐν αὐτῷ, οὐδ' ἀλλοῦ τοῦ Ποιν. Νόμου ὑπάρχουσι γενικοὶ ὅρισμοι περὶ πειθαρχικῶν ποινῶν, ἐπιβλητέων ὑπὸ τῶν ποινικῶν δικαστηρίων κατὰ τῶν ἐνόγων παραβάσεως τοῦ ἄρθρ. 488, καὶ ἀφοῦ οἱ περὶ ὁργανισμοῦ τῶν κλάδων τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν νόμοι περιέχουσι καὶ τὰ περὶ πειθαρχικῆς τιμωρίας τῶν εἰς ἕκαστον υπαγομένων υπαλλήλων, ἐπιβαλλομένης ὑπὸ τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς. Δὲν πρέπει δὲ νὰ παρασιωπηθῇ ἐν τέλει, κύριοι, ἡ ἐξαιρετικὴ σπουδαιότης τῆς συζητουμένης ὑποθέσεως, διότι ἐφαρμοζομένου τοῦ ἄρθρ. 487 τοῦ Ποιν. Νόμου, ἐπέρχεται κατὰ τὸ ἄρθρ. 24 ἡ ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας ἐκπτώσις τοῦ γυμνασιάρχου καὶ ἡ στέρησις ὅλων τῶν μετὰ τῆς ἀρχῆς

περί διορισμού επιθεωρητών, τὰ ζητήματα τ' ἀναγόμενα εἰς τὴν ἐγγραφὴν τῶν μαθητῶν ὑποκρίνεται εἰς τὸν ἐλεγχον τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῆς μέσης ἐκπαίδευσως, ὅστις συντάσσει ἐλθεῖν περί τούτων, διαβιβαζομένην μετὰ τῶν παρατηρήσεών του εἰς τὸ

συνημμένων δικαιωμάτων ἢ πλεονεκτημάτων, ἕνεκα δὲ τούτου ὀφείλετε νὰ ἐπιστήσητε ἰδιόζουσας προσοχήν, λάβετε ὑπ' ὄψιν ὅτι πρόκειται περί παραβάσεως νόμου, ἀπορῶντος τὴν ἐγγραφὴν μαθητῶν, ἥτοι τοῦ Νόμου ΓΣΙΑ', καὶ ὅτι ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τῶν νέων νόμων δὲν διακρίνεται πῦρ ἡμῖν ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία.

«Τὸ ἀξίωμα ὅτι πᾶς ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ τοὺς νόμους καὶ εἰς οὐδένᾳ ἐπιτρέπεται ἡ ἀγνοία, καταντᾷ φαντασιοκόπημα καὶ ἀνεκτέλεστον, ὅταν ὁ νόμος εἴναι ἀσαφὴς καὶ ὅταν διατέμνηται ὑπὸ διαφόρων ἐρμηνειῶν καὶ ἐφαρμογῶν» ἐπομένως τὸ ὁμοιόμορφον τῆς νομοθεσίας εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπάρχῃ καὶ ὡς πρὸς τὴν φύσιν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς νομοθεσίας καὶ ἐπὶ τῶν διοικητικῶν πραγμάτων. Ἀλλὰ παρ' ἡμῖν κατὰ δυστυχίαν δὲν ὑπάρχει διοικητικὸν τι σῶμα, τὸ ὁποῖον νὰ ἔχῃ καθ' ἑαυτὴν ἔργον νὰ διατηρῇ τὸ ὁμοιόμορφον ἐπὶ τῆς ἐρμηνείας τῶν διοικητικῶν νόμων καὶ νὰ ἐπιβάλλῃ ἐνότητά εἴτε εἰς τὴν ἐφαρμογὴν εἴτε εἰς τὴν ἐρμηνείαν. Ἐν Ἰαλλίᾳ ὑπάρχει τὸ συμβούλιον τῆς ἐπικρατείας, τὸ ἐποῖον διὰ διαφόρων δικαιοδοσιῶν, τὰς ὁποίας συνάπτει ἐν ἑαυτῷ, καὶ ὃν τὸ κέντρον ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἀπορρέει πᾶσα διοικητικὴ δικαιοδοσία, καθιστᾷ ὁμοιόμορφον καὶ τὴν ἐρμηνείαν καὶ τὴν ἐφαρμογὴν. Ἐκτὸς τοῦ συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας εἰς τὰ κράτη τὰ μεγάλα, οἱ ὑπουργοὶ βοηθοῦνται ἀπὸ ἐπικουρικοῦς λειτουργοὺς ἀρχαίους, περιλαμβανόμενους ὅλα τὰ προγεγονότα περί ἐφαρμογῆς καὶ ἐρμηνείας τῶν διοικητικῶν πραγμάτων, ὄντας φύλακας τρόπον τινὰ τῆς διοικητικῆς νομολογίας ἐφ' ὧν τῶν ποικίλων ζητημάτων τῶν καθ' ἑκάστην ἀναγεννωμένων εἰς τὴν ἀρμυδιότητα ἐκαστοῦ κλάδου τοῦ ὑπουργείου. Ἡμεῖς ὁμῶς στερούμεθα πάντων τούτων, καὶ ἐκαστος δύναται νὰ φαντασθῇ ὁποῖον κίνδυνον διατρέχουσιν οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι, ὑποβαλλόμενοι εἰς ποινὰς ἐπὶ παραβάσει τῶν κοινῶν ἢ τῶν ἰδιαιτέρων καθηκόντων τῆς ὑπηρεσίας των, εἴτε ἐνυπάρχουσι ταῦτα εἰς τὴν φύσιν καὶ ἰδιότητα τῆς ὑπηρεσίας εἴτε εἶναι διαγεγραμμένα δι' ἰδιαιτέρων ὁδηγίων ἐρμηνευομένων ὑπὸ δικαστῶν. Ὁ κίνδυνος οὗτος εἶναι μεγαλύτερος ἕνεκα τῆς σωρείας νόμων συγκρουομένων πολλὰς πρὸς ἀλλήλους καὶ ἕνεκα τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν ὁδηγίων, τῶν ὑπὸ ἀνωτέρων εἰς κατωτέρους ἀπευθυνομένων. Τίς θὰ ἐπιτηρήσῃ τὴν ὁμοιόμορφον ἐρμηνείαν τῶν διοικητικῶν νόμων καὶ ὁδηγίων; Ἐν ταῖς δίκαις ἔχομεν τὸν Ἀρειὸν Πάγον, ὅστις δὲν δικάζει κατὰ γενικὸν κανόνα καὶ ὡς ἐκ τῆς φύσεώς του ζητήματα οὐσιαστικά, ἀλλὰ δικάζει τὰ ζητήματα καθ' ὅσον πρόκειται νὰ ἐξακριβωθῇ ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ νόμου καὶ νὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ νόμος ὅσον τὸ δυνατόν ὁμοιόμορφως καθ' ὅλον τὸ κράτος, διότι δὲν ἀρκεῖ μία νομοθεσία νὰ διέπῃ τὸ κράτος ὁλόκληρον, ἀλλὰ πρέπει ἀναγκαίως καὶ αὕτη ἡ νομοθεσία νὰ ἐφαρμόζεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. Ἡ ἐφαρμογὴ ὅταν διαφέρῃ κατὰ τόπους καὶ δικαστήρια, ὅταν διαποικίλῃ τὴν ἔννοιαν τῶν νόμων, τότε καταστρέφει τῆς νομοθεσίας τὴν ἔννοιαν, ἐπομένως ὁ Ἀρειὸς Πάγος κυρίως συνίστη διὰ νὰ καταστήσῃ τὴν ἔννοιαν τῆς νομοθεσίας ὁμοιόμορφον ὅσον τὸ δυνατόν ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν. Ἡ ἀνάγκη αὕτη ἐπίσης ἐπιτακτικὴ παρίσταται εἰς τὰ διοικητικὰ πράγματα, διότι βεβαίως ὁ διοι-

κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Νόμου ἐποπτικὸν συμβούλιον τῆς μέσης ἐκπαίδευσως, ὅπερ ἀποφατίζει (ἄρθρ. 2) περί τῆς ἐπιβολῆς πειθαρχικῆς ποινῆς καὶ τῆς παύσεως τῶν λειτουργῶν τῆς μέσης ἐκπαίδευσως. γνωμοδοτοῦν δὲ περί τῆς ἐπιβλητέας ποινῆς ἕως

κούμενος καθὼς καὶ ὁ δικαζόμενος δὲν ἀρκεῖ μόνον νὰ γνωρίζῃ τὸν νόμον, ἀλλ' ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ καὶ τοῦ νόμου τὴν ἔννοιαν. ὥστε νὰ συμμορφώῃ ὅλην του τὴν διαγωγὴν πρὸς τοὺς νόμους τῆς πατρίδος του. Δὲν ἔχομεν ὁμῶς Ἀρειὸν Πάγον ἐπὶ ζητημάτων διοικητικοῦ δικαίου.

«Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου, κύριοι, κατὰ τὸ ἄρθρ. 19 τοῦ ἰσχύοντος νῦν Συντάγματος οὐδεμία προηγουμένη ἀδεια τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἀπαιτεῖται πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς δίκην τῶν δημοσίων καὶ δημοτικῶν ὑπαλλήλων διὰ τὰς περί τὴν ὑπηρεσίαν ἀξιοποίνους πράξεις αὐτῶν, ἐκτὸς τῶν περὶ ὑπουργῶν εἰδικῶς διατεταγμένων. Κατὰ τὸ προηγουμένον σύστημα Ἰγγυεν ἡ ἀνάγκη τῆς προηγουμένης ἀδείας τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς διὰ τὴν εἰς δίκην εἰσαγωγὴν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων. Ἡ προτέρα νομοθεσία ἦτο σύμφωνος πρὸς τὴν μεγάλην ἀρχὴν τοῦ χωρισμοῦ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας ἀπὸ τῆς δικαστικῆς, ἀρχὴν ἐκλαμβανομένην ὡς θεμελιώδη ἐν ταῖς νομοθεσίαις τῶν ὑπὸ συντάγματος διεπομένων κρατῶν, διότι ἡ ἀπαγόρευσις τῆς εἰσαγωγῆς εἰς δίκην τῶν δημοσίων λειτουργῶν εἶναι κώρυκος τοῦ χωρισμοῦ τῶν ἐξουσιῶν, ὡς ἀπαγορευομένης τῆς εἰσαγωγῆς εἰς δίκην αὐτῶν διὰ τὰ καθήκοντά των, ἐκτὸς ἂν ἐδόθη ἀδεια ὑπὸ τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς» ὑπὸ τὸ κράτος ἐπομένως τῆς προηγουμένης νομοθεσίας οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι, ἀπολαύοντες τῆς συνταγματικῆς ἐγγυήσεως ὡς πρὸς τὴν εἰσαγωγὴν των εἰς δίκην, ἦσαν ἐξησφαλισμένοι ἀπὸ τοῦ κινδύνου τῆς αὐθαρεσίας τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς, ἐνῶ σήμερον εἰσιν ἀναπεπταμένοι αἱ θύραι τῶν δικαστηρίων εἰς πάντα δημόσιον λειτουργόν, εἰς ὃν ἀποδίδεται παράβασις καθήκοντος, καὶ οὐκ ὀλίγα ἄτοπα ἐπέρχονται ἐκ τῆς τάσεως τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας νὰ καταστήσῃ εὐρυτέραν τὴν δρᾶσιν αὐτῆς. Ἀποδείξεις τούτου εἶναι τὸ κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας παρουσιασθὲν ἐνώπιον ὑμῶν κομβολόγιον οὕτως εἰπεῖν παραπομπῶν εἰς τὸ ἀκροατήριον καὶ καταδικῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἕνεκα παραβάσεως καθήκοντος, αἵτινες πᾶσαι δὲν ἡδυνήθησαν νὰ ἀνθέωσιν εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου γενόμενον νομικὸν ἐλεγχον, καὶ ὑπέκυψαν εἰς τὸν πέλαιον τῆς ἀναιρέσεως. Ὅθεν φρονῶ ὅτι ἀρθέντος τοῦ προσκόμματος τῆς ἀδείας τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς διὰ τὴν εἰς δίκην εἰσαγωγὴν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, πρέπει νὰ καταργηθῶσιν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 487 καὶ 488 τοῦ Ποιν. Νόμου ὡς ἐπιφέρουσιν σύγχυσιν τῶν ἐξουσιῶν. Τοιαύτας διατάξεις εἰς οὐδεμίαν ἄλλην νομοθεσίαν ἡδυνήθησαν νὰ εἰρῶ, διότι πᾶσαι αἱ νομοθεσίαι καθώρισαν ρητῶς τὰς παραβάσεις τῶν καθηκόντων τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν, ἡ λεπτομερὴς δ' αὕτη διατύπωσις εἶναι σύμφωνος πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἀκριβοῦς βαισμοῦ τῶν ἀξιοποίνων πράξεων, ὡς λαμβάνων ὑπ' ὄψιν ἕκαστος ὑπάλληλος δύναται νὰ ρυθμίσῃ τὴν πορεῖαν του κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του. Ἀπέφυγον πᾶσαι ἐπιμελῶς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 487, καθ' ἣν καταστήσαν ἀρμόδια τὰ δικαστήρια νὰ τιμωρῶσιν παραβάσεις καθηκόντων, ὡς δὲν ἡδυνήθη νὰ προῖδῃ εἰδικῶς ὁ νομοθέτης καὶ τιμωρήσῃ δι' εἰδικῆς ποινῆς. Ἐπίστη λοιπὸν ὁ χρόνος καὶ ἡμεῖς νὰ καταργήσωμεν τὰ περί ἀνωνύμων τοιούτων παραβάσεων ἄρθρα τοῦ Ποιν. Νόμου 487 καὶ 488».

τούς επίθεωρητάς τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως διὰ τὴν παράβασιν τῶν καθήκοντων των, ὑπάρχοντος ἐπομένως εἰδικοῦ νόμου προνοούντος περὶ τῆς τιμωρίας τῶν λειτουργῶν τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως ἐνεκα παραβάσεως καθήκοντος, τῆς ἀναγομένης εἰς τὴν ἐγγραφὴν μαθητοῦ τινος, ὡς καὶ περὶ τῶν ἀρμοδίων προσώπων διὰ τὴν ἐπιβολὴν τῆς τιμωρίας ταύτης, δὲν ἠδύνοντο νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς τὸ ἄρθρον 487 τοῦ Ποιν. Νόμου καὶ τοσοῦτω μᾶλλον καθύσων τὸ συμβούλιον τῶν ἐφετῶν, ἀναφερόμενον διὰ τοῦ σκεπτικοῦ του εἰς μόνον τὴν πρότασιν τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἐφετῶν, δέχεται ὅτι ὁ ἀναιρεσεῖων γυμνασιάρχης ἐνεργῶν ὡς ἐνήργησεν εἶχε πεποιθῆσιν ὅτι ἐνήργησεν ἐν δικαιώματι παρεχομένῳ αὐτῷ ὑπὸ τοῦ νόμου, γεγονὸς ὅπερ ἀποκλείει τὴν δολίαν προαίρεσιν, ἥτις εἶναι ἀπαραίτητον στοιχεῖον κατὰ τὸ ἄρθρον 487 τοῦ Ποιν. Νόμου, ἀλλ' οὕτω κρίναν τὸ συμβούλιον, ἀναιρετέον κατέστησε τὸ βούλευμά του, κατὰ τὸ ἄρθρον 263 ἐδάφ. 3 τῆς Ποιν. Δικονομίας.

Ἀριθ. 85 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Ἀπόλυσις ἐπὶ ἀκαταλογιστῶν.- οὐ βάρυνός ἐξόδοις.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τοῦ ἁρθρου 30 Ποιν. Νόμου, προϋπόθεσις τῆς καταδικῆς κατηγορουμένου τινὸς εἰς τὰ δικαστικά ἐξόδα εἶναι νὰ δύναται νὰ καταλογισθῇ αὐτῷ πράξις τις τοῦ Ποιν. Νόμου καὶ νὰ ἐπιβληθῇ διὰ ταύτην ποινὴ, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τῶν συνέδρων, καίτοι παραδέχεται ὅτι εἰς τὸν ἀναιρετέοντα δὲν ἠδύναντο κατὰ νόμον νὰ καταλογισθῶσιν αἱ πράξεις δι' ἃς κατηγορήθη, δεξαμένων τῶν ἐνσχυρῶν ὅτι οὗτος κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν δὲν ἠδύναντο, ἐνεκα καταστάσεως βλακειᾶς, νὰ κρίνῃ ἔρῳ τῶν πράξεων του τὰς συνεκείας καὶ νὰ κατανοήσῃ τὸ ἀξιώπαινον αὐτῶν (ἄρθρ. 86 τοῦ Ποιν. Νόμου), ἐν τούτοις καταδικάζει αὐτὸν εἰς τὰ ἐξόδα τῆς δίκης ἀπλῶς καὶ μόνον διότι ἐκπλήρησεν ἔνοχος τῶν ἀποδοθειῶν αὐτῷ πράξεων καὶ ἐγένετο παραίτιος τῶν ἐξόδων, ἐν ᾧ κατὰ νόμον ὁ κατηγορούμενος μὴ καταδικασθεὶς εἰς ποινὴν δὲν θεωρεῖται ἡττηθεὶς καὶ ἐπομένως δὲν ἠδύναντο νὰ καταδικασθῇ εἰς τὰ ἐξόδα, ἀλλ' οὕτω κρίνασα ἡ εἰρημένη ἀπόφασις, ἀναιρετέα κατέστη, ὡς ἐσφαλμένως ἐρμηνεύσασα καὶ ἐφαρμόσασα τὸν Ποιν. Νόμον, κατὰ τὸ ἄρθρον 458 § 18 τῆς Ποιν. Δικονομίας.

Ἀριθ. 88 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ

Καταδίκη εἰς ἀποζημιώσιν ἐπὶ ζυφοκλοπῇ.- ἐπὶ κλοπῇς ἀποδόσεως κλαπέντων.- ἀνεξέλεγκτος ἐκτίμησις.- οὐχ εἰδικὴ ἀπάντησις ἐπὶ τοιαύτης προτάσεως.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ὅτι ἐσφαλμένως ἐρμηνεύσθη καὶ ψευδῶς ἡρμηνεύθη ὁ Ποιν. Νόμος, καθύσων κατεδικάσθησαν οἱ ἀναιρεσεῖοντες εἰς ἀποζημιώσιν τοῦ πενταπλασίου τῆς ἀξίας τῶν προβάτων των, ἐνῶ ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ πρωτοκρί-

λων παρεδόθησαν εἰς τὸν δικαιοῦχον εἴκοσι τέσσαρα πρόβατα καὶ ἐναπομένουν μόνον πέντε, δι' ἃ ἔδει νὰ καταδικασθῶσιν, ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐκτίμησιν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἥτις διαφεύγει τὸν ἐλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἐπειδὴ ναὶ μὲν κατὰ τὸ ἄρθρ. 407 § 8 τῆς Ποιν. Δικονομίας λόγος ἀναιρέσεως εἶναι καὶ ὅταν οἱ δικασταὶ δὲν ἠθέλησαν νὰ δώσουν ἀκρόασιν πλὴν ὁ ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἀκρόάσεως λόγος ὑπάρχει ὁσάκις ὑποβληθείσης ρητῆς προτάσεως παρέλιπε τὸ δικαστήριον ν' ἀποφανθῇ ἐπ' αὐτῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν πρακτικῶν, ρητὴ πρότασις περὶ ικανοποιήσεως τοῦ παθόντος δὲν ὑπεβλήθη, ἡ δὲ ὑπὸ τῶν συνηγῶρων τῶν ἀναιρεσεῖοντων κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ὑπερασπίσεως αἰτησις νὰ κηρυχθῶσιν ἄθῳοι μὲν οἱ πελάται των Ι. Β^{***}, Ι. Κ^{***} κλπ. τῆς εἰς αὐτοὺς ἀποδιδόμενης διὰ τοῦ κατηγορητηρίου πράξεως, νὰ κηρυχθῶσι δ' ἐνοχοὶ οἱ ΙΙ. Ρ^{***} καὶ Ν. Χ^{***}, ἀλλὰ νὰ γείνη δεκτὸν ὅτι ἀπεδόθησαν τὰ κλαπέντα πρὸ πάσης ἀνακρίσεως, δὲν εἶναι εἰμὴ ἐπιχειρήματα ἀπλᾶ σχετικῶς πρὸς τὴν ἐνοχὴν καὶ ἐπομένως δὲν ὑπῆρχε περίπτωσις ν' ἀποφανθῇ ἐπ' αὐτῆς τὸ δικαστήριον.

Ἀριθ. 90 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΝΙΑΕΡ

Παραγγελία πρὸς ἐκτέλεσιν ἀποφάσεως περὶ ἐξώσεως.- ἐκτέλεσις κατὰ παρ' ἄλλον μισθώσαντος.- δὲ γχρονος βεβαίωσις παραγωγῆς δικαιωμάτων παρὰ τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀπόφασις μισθωτοῦ.

Ἐπειδὴ τὸ προσβαλλόμενον βούλευμα τῶν ἐφετῶν, διὰ τῆς εἰς τὰς σκέψεις τοῦ πρωτοδίκου βουλεύματος ἀναφερομένου εἰς τὴν πρότασιν τοῦ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελέως ἀναφορᾶς αὐτοῦ, δέχεται καθ' ἃ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τοῦ σκεπτικοῦ πρὸς τὸ διατακτικὸν αὐτοῦ προκύπτει, ὅτι ὁ ἀναιρεσεῖων δικηγόρος ὑπὸ τὴν τοιαύτην ιδιότητα αὐτοῦ παρέβη τὰ καθήκοντα τῆς ἐπιτετραμμένης εἰς αὐτὸν ὑπηρεσίας, δοὺς ὡς πληρεξούσιος τῆς Α. Α. Σ^{***} καὶ ὑπογράφας παραγγελίαν ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 586 τοῦ 1905 ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδικοῦ Ἀγρινίου περὶ ἐξώσεως τοῦ ἐνοικιαστοῦ Ι. Τ^{***} ἐκ τῆς ἐν Ἀγρινίῳ μισθοῦ οἰκίας, ἐν γνῶσει διατελῶν τοῦ ὅτι ὁ ἐνοικιαστής οὗτος εἶχεν ἐνοικίσει τὴν οἰκίαν ταύτην δι' ἐπισήμου συμβολαίου ἀπὸ τὸν προσωρινὸν κηδεμένα τῆς σχολαζούσης κληρονομίας τοῦ ἀποβιώσαντος Β. Σ^{***} καὶ τοῦ ὅτι ἡ Α. Α. Σ^{***} οὐδὲν ἐπὶ τῆς κληρονομίας ταύτης δικαίωμα ἐκέκτητο ἐκ τῆς τοιαύτης δὲ γνώσεως καὶ τῶν ὡς ἄνω περιστατικῶν τὸ βούλευμα συνάγον, ὡς ἐκ τοῦ συνόλου αὐτοῦ ἐξάγεται, τὴν ὑπαρξίν τῆς ἐν τῇ πράξει τῆς παραβάσεως καθήκοντος ἀπαιτουμένης κατὰ νόμον δολίας προαίρεσεως, θεωρεῖ τὸν ἀναιρεσεῖοντα ἐπὶ τοιαύτῃ πράξει παραπεμπτόν. Οὕτως ὅμως ἐπὶ τῇ βάσει μόνον τῶν ὡς ἄνω δεκτῶν γεγονότων ὑπ' αὐτοῦ γεγονότων ἀποφηνάμενον, χωρὶς συνάμα καὶ νὰ δέχεται ὡς βεβαιούμενον ἐκ τῆς ἀνακρίσεως καὶ τὸ ὅτι ὁ καθ' οὗ παρηγγέλη ἡ ἐκτέλεσις δὲν εἶχε τὰ δικαιώματα αὐτοῦ ἐκ τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀπόφασις μισθωτοῦ, οὐδὲ διετελεῖ ἐν τῷ κτήματι ἐξ ὁ-

νόματος αὐτοῦ, τοῦθ' ὅπερ δὲν περιλαμβάνει μόνη ἢ ὑπὸ τοῦ βουλευμένου ἐκδοχὴ τοῦ ὅτι ὁ καθ' οὗ ἡ ἐκτέλεσις εἶχε διὰ συμβολαίου ἐνοικιάσει παρ' ἄλλου τὸ μισθιον, ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 487 ἐδ. 1 τοῦ Ποιν. Νόμου, καθόσον τοῦ νόμου μὴ ἀπαιτοῦντος τὴν ὑπαρξίν κυριότητος παρὰ τῷ ἐκμισθωτῇ ὡς καὶ ἄλλοτριῶν πράγματος μισθουμένου (Ν. 33 Π. (19.2)) καὶ Ν. 9 § 6 Π. αὐτ., Ν. 12 § 2 Π. (7.1), Ν. 23 Π. (20.1) Βασ. Ν. 23 (25.2), ἢ μὴ ὑπαρξίς δικαιώματός τινος ἐπὶ τῆς κληρονομίας παρὰ τῇ Α. Σ^{***}, ἀφοῦ καὶ αὐτὴ τυχὼν μισθώσασα ἠδύνατο ἐκ τῆς τοιαύτης προσωπικῆς σχέσεως νὰ ἐναγάγῃ, οὔτε εἰς ἐνδείξιν δολίας προαίρεσεως συμβάλλει, οὔτε τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως παράνομον καὶ τὸν παραγγέλλοντα αὐτὴν δικηγόρον παραβάτην καθήκοντος καθίστασι, τοῦ Νόμου δὲ ΒΧΗ' 1899 περὶ ἐξώσεως δυστροπύοντων μισθωτῶν ἐπιτρέποντος ἐν ἄρθρ. 2 ἐδ. β' αὐτοῦ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς περὶ ἐξώσεως ἀποφάσεως καὶ κατὰ παντὸς τρίτου ἔλκοντος τὰ δικαιώματα αὐτοῦ ἐκ τοῦ μισθωτοῦ ἢ διατελοῦντος ἐν τῷ κτήματι ἐξ ὀνόματος αὐτοῦ, οὐδεμία ἐπίσης ἐκ μόνης τῆς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσειόντος γνώσεως τῆς ὑπὸ τοῦ καθ' οὗ ἡ ἐκτέλεσις ἐνοικιάσεως τοῦ μισθίου παρὰ τοῦ προσωρινοῦ κηδεμόνος τῆς σχολαζούσης κληρονομίας, ἣν δέχεται τὸ προσβαλλόμενον βούλευμα, δύναται νὰ καταδειχθῇ δολία προαίρεσις καὶ διὰ παράνομου ἐκτελέσεως παράβασις καθήκοντος, ἐφ' ὅσον δὲν γίνεται δεκτὸν ὡς ἐκ τῆς ἀνακρίσεως βεβαιούμενον καὶ τὸ ὅπερ ἤθελε καταστήσει τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως παράνομον γεγονὸς, ὅτι ὁ καθ' οὗ ἡ ἐκτέλεσις δὲν εἶλκε τὰ δικαιώματά του ἐν τῇ νομῇ τοῦ μισθίου ἐκ τοῦ μισθωτοῦ, ἢ δὲν διατέλει ἐξ ὀνόματος αὐτοῦ ἐν αὐτῇ, καθ' ὅσον ἡ γνώσις τῆς καὶ παρ' ἄλλου τρίτου γενομένης μισθώσεως πράγματός τινος μόνη, ἣν δέχεται τὸ τὸ προσβαλλόμενον βούλευμα ἐν προκειμένῳ, δὲν καταδεικνύει καὶ τὸν μισθωτὴν τοῦτον ὡς μόνον συνεπειὰ τῆς μισθώσεως ταύτης λαβόντα τὴν νομὴν τοῦ μισθίου, ἣν οὗτος καὶ ἐξ ἐτέρας ὁμοίας σχέσεως ἢ καὶ ἄλλης ἠδύνατο νὰ ἔχῃ καὶ μὴ ἔλκοντα τὰ δίκαια αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἀρχικοῦ μισθωτοῦ. Νομικῶς δ' οὕτω γενομένης τῆς πρὸς ἐκτέλεσιν παραγγελίας, οὔτε δολία προαίρεσις ὑφίσταται οὔτε παράβασις καθήκοντος ὑπὸ τοῦ ἐντεταλμένου τὴν ἐκτέλεσιν ταύτην, ὡς πληρεξουσίου τῆς ἐκμισθωτρίας Α. Σ^{***} ἀναιρεσειόντος δικηγόρου διεπράχθη, καὶ ἀναιρετέον ἐστὶ κατὰ ταῦτα δι' ἐσφαλμένην τοῦ ἄρθρου 487 τοῦ Ποιν. Νόμου ἐφαρμογὴν τὸ προσβαλλόμενον βούλευμα κατὰ τὸν περὶ τούτου βάσιμον λόγον ἀναιρέσεως, ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ ν' ἀπολυθῇ πάσης ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ πράξει καταδιώξεως ὁ ἀναιρεσιῶν (*), συμφώνως τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 500 Ποιν. Δικον., ἀφοῦ ἡ ἐφ' ἣ παραπέμπεται ὡς ἄνω πρᾶξις δὲν εἶναι ποινικῶς κολάσιμος.

(*) Καὶ διατὶ παρακαλοῦμεν, διὰ νὰ εἶναι συνεπὴς ὁ Ἄρειος Πάγος, δὲν παρέπεμψε τὴν ὑπόθεσιν διὰ νὰ βεβαιωθῇ καὶ ἡ ὑπαρξίς ἢ μὴ καὶ τοῦ στοιχείου τούτου; Πρὸς. περὶ τοῦ ἐπαμφοτερίζοντος τούτου θέματος τὴν ἐν σελ. 423 παρόντος ὑπὸ τὴν 66 Α. Π. σημειώσιν καὶ παραπομπάς.

Ἀριθ. 91 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης ν. Π. ΝΙΑΕΡ

Καταφατικὴ ἀπάντησις ἐπὶ ἐκ προμελέτης ἀνθρωποκτονίας.- μὴ ἀπάντησις ἐπὶ ἐν συστάσει ἐκτελέσεως.

Ἐπειδὴ τῶν ἐνόρκων καταφατικῶς ἀποφανθέντων ἐπὶ τοῦ τεθέντος αὐτοῖς κυρίου ζητήματος τῆς ἐκ προμελέτης ἀνθρωποκτονίας τοῦ παθόντος καὶ δεχθέντων διὰ τῆς ἐτυμηγορίας αὐτῶν, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ὅτι ὁ ἀναιρεσιῶν ἐξετέλεσε τὴν εἰς αὐτὸν ἀποδιδόμενην τοιαύτην πρᾶξιν, ἡ παράλειψις ἀπαντήσεως αὐτὸν ἐπὶ τοῦ μετὰ τῆς κυρίας ὡς ἄνω πράξεως συνυποβληθέντος αὐτοῖς ζητήματος τῆς ἐκ συστάσεως μετ' ἄλλου διαπράξεως αὐτῆς, οὐδεμίαν περιέχει τῆς ἐτυμηγορίας ἀσάφειαν ἢ ἄλλην ἀτέλειαν, ἀφοῦ δια τῆς ὡς ἄνω ἐπὶ τοῦ κυρίου ζητήματος τῆς ἀνθρωποκτονίας ἐτυμηγορίας αὐτῶν οἱ ἐνορκιοὶ προφανῶς δέχονται ὅτι τὴν πρᾶξιν ταύτην ἐξετέλεσεν αὐτοπροσώπως ὁ ἀναιρεσιῶν μόνος, ὅτε οὗτος, ὡς αὐτοῦργος αὐτῆς, τιμωρεῖται μὲ πλῆρη τὴν τοῦ νόμου. ποινὴν (ἄρθρ. 56 ἐδ. 1 Ποιν. Νόμου), περιττεύουσα δ' ὅλως καθίσταται ἡ περὶ τῆς συστάσεως, ὑποτιθείσης σύμπραξιν δύο ἢ πλείονων, ἀπάντησις. Κατὰ ταῦτα καὶ ὁ εἰς ἀσάφειαν τῆς ἐτυμηγορίας ἐκ τοῦ ἀνωτέρω λόγου στηριζόμενος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμος.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 1953 [1906]

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Κ. ΚΟΝΤΟΛΕΩΝ

Καταβολὴ χρέους ἄλλοτριου.- ἀναζητησις.- βάρος ἀποδείξεως.

Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τοῦτο διὰ τῆς προεκδοθείσης ἀποφάσεώς του ὑπεχρέωσε τὸν ἐνάγοντα νὰ ἀποδείξῃ ὅτι τὸ πρὸς τὸ δημόσιον ταμεῖον καταβληθὲν ὑπ' αὐτοῦ χρηματικὸν ποσὸν διὰ τὸ κοινὸν αὐτοῦ καὶ τῆς ἐναγομένης χρέος, τὸ ἥμισυ τοῦ ὁποίου αἰτεῖται διὰ τῆς ἀγωγῆς(;) δὲν κατέβαλεν ἐξ ἰδίων χρημάτων ἀλλ' ἐξ ὧν εἰσέπραξεν ἢ κατεκράτησεν, ἐκ τῆς κληρονομίας τῆς Φ. Ο^{***} δὲν ἀπεφάνετο ὀρθῶς, διότι πᾶν ὅ,τι κατέβαλεν αὐτὸς ὁ ἐνάγων πρὸς πληρωμὴν τοῦ χρέους θεωρεῖται καταβληθὲν ἐξ ἰδίων, καὶ ἐάν, ὡς διατείνεται ὁ ἐφεσίβλητος, ὁ ἐνάγων εἰσέπραξεν ἢ κατεκράτησεν τι ἐκ τῆς κοινῆς κληρονομίας, οὐχ ἦττον ἡ καταβολὴ πρὸς τὸ Δημόσιον, γενομένη παρ' αὐτοῦ τοῦ ἐνάγοντος, λογίζεται ὡς ἐξ ἰδίων χρημάτων γενομένη διότι διὰ τῆς ἀναμίσξεως αὐτῶν πρὸς τὰ ἴδια ἐγένετο κύριος αὐτῶν Ν. 78 Π. (46.3). Ὅθεν ἀνακλητὰ ἡ προεκδοθεῖσα ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τούτου καθ' ὅσον ἐπεκύρωσε τὴν πρώτην τῶν ἐκ καλουμένων ἀποφάσεων, τὴν ὑπογραψάσαν τὸν ἐνάγοντα νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ἐξ ἰδίων χρημάτων κατέβαλεν εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον τὸ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ὀφειλόμενον ποσόν (*).

(*) Ἡ προκειμένη ἀπόφασις, ἐπερχομένη μετὰ τὴν ἐν σελ. 458 XV 164 Ε. Α. ἀνακαλεῖ αὐτήν. Ὁ ἐνάγων, ἐδρισκόμενος ἐν κοινοπραξίᾳ μετὰ τοῦ ἐνα-

Ἀριθ. 1954 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΚΟΥΜΑΝΤΑΡΕΑΣ

*Αποβολὴ ἀπὸ νομῆς ἀπόντος.- ἀπώλεια ἀπὸ γνῶσεως.- ἀρετηρία ὑπολογισμοῦ μονοε- τοῦς παραγραφῆς.- ἀπόδειξις περὶ λαθρό- τητος νομῆς.- προδικητικὴ μὴ ἀναλα- βὼν ἀγῶνα.- οὐ κοινοποιεῖται διάμειθα δι- κόγραφα καὶ ἀποφάσεις.- διάταξις ἀποδεί- ξεων.- ὑστέρᾳ διάταξις διεξαγωγῆς ἐπιτο- πῶς.- προβολὴ νέων μαρτύρων.- ἐνστάδις ἐξαιρέσεως μὴ προβληθεῖσα.- ἐγγράφος ἀ- πόδειξις.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ νεώτερον δίκαιον, Νόμ. 12 Κώδ. (7.32) καὶ Νόμ. 62 Βασιλ. (50.2) καὶ τὴν κρατοῦσαν ἐρμηνείαν τῶν τε νεωτέρων τού- των νόμων ὡς καὶ τῶν ὑπὸ τῶν ἐναγομένων ἐπι- καλουμένων παλαιότερων τοιούτων, Νόμ. 44 § 2 Πανδ. (41.2), Νόμ. 1 § 2 Πανδ. (43.16) καὶ Νόμ. 31 Πανδ. (41.2), ἡ νομὴ ἀκόλλυται διὰ τὸν ἀπόντα νομέα ἀκινήτου οὐχὶ ἀπὸ τῆς ἀποβολῆς τοῦ ἀντιπροσώπου αὐτοῦ, ἀλλ' ἀφ' ἧς ἡμέρας ἔλαβεν οὗτος γνῶσιν τῆς ἀποβολῆς Windscheid § 157.

Ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὴν ἐνστάσιν τῶν ἐναγομένων ἐκ τοῦ ὅτι ἀπὸ τῆς διανοίᾳ κυρίου καταλήψεως ὑπ' αὐ- τῶν τοῦ ἐπιδίκου κτήματος καὶ τῆς ἀποβολῆς τοῦ ἐνάγοντος ἐξ αὐτοῦ, μέχρι τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγω- γῆς, παρηλθεν ὁλόκληρον ἔτος, ὁρθῶς τὸ πρωτοδι- κεῖον διὰ τῆς πρώτης τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφά-

γομένου, ἡζίου ἐν διανομῇ αὐτῆς ὅτι ἐξ ἰδίων χρη- μάτων κατέβαλε κοινὸν μετὰ τοῦ ἐναγομένου χρέος καὶ ἐζήτει παρ' αὐτοῦ τὸ ἀναλογεῖν αὐτῷ μέρος. Διὰ τῆς 184 ὑπεχρεώθη ν' ἀποδείξῃ ὅτι πράγματι κα- τέβαλεν ἐξ ἰδίων χρημάτων, διὰ τῆς ἄνω δὲ, μεθ' ὅλην τὴν ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς καταχωριζομένης αἰτιολογίας, πρόδηλον γραφικὴν παράλειψιν ἐν τῷ σημείῳ (:), ἐνθα ἔλλειπει, ὑποθέτομεν, ὁλόκληρος ἡ φρασεολογία «κα- τέβαλεν ἐξ ἰδίων χρημάτων ἐπὶ τῇ ἐνστάσει τοῦ ἐνα- γομένου ὅτι», αἴρεται ἀπὸ τοῦ ἐνάγοντος τὸ βάρος τοῦτο τῆς ἀποδείξεως. Βεβαίως δὲν δύναται τις νὰ δεχθῇ ἀπολύτως ὅτι, βεβαιουμένης τῆς ὑπὸ τοῦ ἐνά- γοντος καταβολῆς τοῦ κοινῷ χρέους, ἔπρεπε οὗτος νὰ βαρυνθῇ ἢ μὴ τῇ ἀποδείξει ὅτι ἐξ ἰδίων χρημάτων κατέβαλε, διότι ἡ τοιαύτη ἢ τοιαύτη ἐκδοχὴ θὰ ἐ- ξηρτᾶτο καὶ ἐξ ἄλλων ἐν τῇ προκειμένῃ διανομῇ πε- ριστάσεων, αἱ ὁποῖαι δὲν δίδονται, οἷον ἐὰν ὁ ἐνάγων οὗτος ἦτο διαχειριστὴς ἐὰν ἀναγνωρίζεται ὁ λογαρια- σμὸς τοῦ κλπ. Ἀλλ' ἐκείνο τὸ ὁποῖον ἔχομεν νὰ παρα- τηρήσωμεν εἶναι ὅτι τὸ ἐπιχείρημα, ἐξ οὗ ἡ ἄνω ἀπό- φασις κατέληξεν εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἄρσιν οὐ βάρους τῆς ἀποδείξεως ὅτι ἐξ ἰδίων χρημάτων κατέ- βαλεν, ὅτι ἡ παρ' αὐτοῦ καταβολὴ λογίζεται ὅτι ἐ- γίνετο ἐξ ἰδίων αὐτοῦ χρημάτων, διότι τῶν ὑπ' αὐτοῦ κατακρατηθέντων ἐκ τῆς κοινῆς κληρονομίας χρημάτων ἐγένετο διὰ τῆς ἀναμείξεως κύριος, εἶναι ἐκ τῶν ἀδο- κητοτάτων. Δὲν ἐπρόκειτο περὶ ὠρισμένων σπλήνων, εἰκοσαφράγκων, λαρῶν στερλινῶν, ισπανικῶν πεσετών, ἀμερικανικῶν δολларίων ἢ ιαπωνικῶν γὰν, ἅπερ ὁ ἐ- νάγων ἔλαβεν ἐκ τῆς κοινῆς κληρονομίας, ἵνα προ- βάλληται ἡ διὰ τῆς ἀναμείξεως κτῆσις κυριότητος, ἀλλ' ὑποθέτομεν περὶ τοῦ ἀντιτίμου αὐτῶν, τὸ ὁποῖον οὐδεμία ἀνάμειξις ἠδύνατο νὰ καταστήσῃ ἴδιον τοῦ εἰς ὃν δὲν ἀνῆκεν. Εἶναι ἀληθῶς περίεργον πῶς ἐπεφοί- τησεν ἡ φαινή αὕτη αἰτιολογία.

σεων ἐδέξατο ὅτι καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ ἀποβολὴ τοῦ ἀπόντος νομίμως ἐπέρχεται ἀφ' ἧς οὗτος λάβει γνῶσιν αὐτῆς, καὶ κατέστησεν ἀντικεί- μενον ἀποδείξεως τὸν ἀμφισβητηθέντα ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐνάγοντος ὅτι τὴν νομὴν ἐπὶ τοῦ ἐπιδίκου ἔλα- βον οἱ ἐναγόμενοι λάθρα, ἀπόντος αὐτοῦ καὶ ἐν ἀ- γνοίᾳ του, ὡς περὶ τούτου ἀποφαίνονται πλὴν ἄλ- λων διατάξεων καὶ οἱ Νόμ. 46 Πανδ. (41.2) καὶ Νόμ. 1 Κώδ. (8.5).

Ἐπειδὴ ἡ περὶ ἀκυρότητος τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας ἐνστάσις τοῦ προσεπικληθέντος ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ διατάξασα τὰς ἀποδείξεις ἀποφασίς δὲν ἐκοινοποιήθη πρὸς αὐτὸν, οὐδὲ ἐκλήθη κατὰ τὴν ἐ- ξέτασιν τῶν μαρτύρων, δὲν εἶναι βάσιμος, διότι οὗτος, ὡς ἐξάγεται ἐκ τε τῆς πρωτοδίκου δίκης καὶ τῆς ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου διαδικα- σίας, δὲν εἶναι ἀντιδίκος τοῦ ἀποδεικνύοντος, ἀλλὰ προσεπικαλούμενος ὑπὸ τῶν ἐναγομένων καὶ πα- ρεμβαίνων προσθῆτως πρὸς ὑποστήριξιν ἐκείνων, χωρὶς, ὡς καὶ ἄνω εἴρηται, δηλώσεως τοῦ ὅτι ἀ- ναλαμβάνει οὗτος τὸν δικαστικὸν ἀγῶνα (ἄρθρ. 312 Πολ. Δικονομίας καὶ 72 τοῦ 1888 ἀπόφ. Ἀρείου Πάγου).

Ἐπειδὴ ἡ ἐτέρα περὶ ἀκυρότητος τῆς ἐξετάσεως νέων μαρτύρων ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς πρώτης τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων ἐνστάσις τῶν ἐφεσιδῆ- των καὶ ἐναγομένων ὡς καὶ τῶν παρεμβαίνόντων, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι διὰ τῆς προηγούμενης τοῦ δικα- στηρίου τούτου διατάχθῃ ἀπλῶς ἡ ἐπανάληψις τῆς ἐξετάσεως τῶν ἡδὴ ἐξετασθέντων μαρτύρων ἐν τῷ ἐπιδίκῳ κτήματι δὲν εἶναι βάσιμος, διότι ὡς ἐξάγε- ται ἐκ τῆς ἀποφάσεως ταύτης διατάχθη νέα ἀπό- δειξις καὶ νέα ἐξέτασις μαρτύρων ἐπὶ τοῦ ἐπιδίκου πρὸς διευκρίνισιν τοῦ ἀποδεικτέου θέματος, ὅπερ ὁρθῶς ἔκρινεν ὅτι ἐτάχθη ὑπὸ τῆς πρώτης τῶν ἐκ- καλουμένων ἀποφάσεων, καὶ ἐπομένως νομίμως ἐ- ξητᾶσθαι ὑπὸ τῶν διαδίκων καὶ νέοι μάρτυρες μετὰ προηγούμενην νόμιμον γνωστοποίησιν.

Ἐπειδὴ ἡ περὶ ἐξαιρέσεως τῶν μαρτύρων τῆς ἀποδείξεως ἐνστάσις ἐξαιρέσεως καίτοι μὴ προτα- θεῖσα ἐνώπιον τοῦ εἰσηγητοῦ, εἶναι ἐξεταστέα ὡς ἀποδεικνυσμένη ἐκ τοῦ μισθωτηρίου συμβολαίου, συμφῶνως πρὸς τὸ ἄρθρον 327 τῆς Πολ. Δικο- νομίας.

Ἀριθ. 1955 (1906) (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ι. ΚΑΓΚΑΛΗΣ

Εἰσαγωγὴ σταφιδόκαρπου παρακρατήσεως.- ἀπαγόρευσις χρήσεως ἀμέδου ἢ ἐμμέδου πρὸς οἶνοποιήσιν.- κατασκευὴ μιστελίου.- ἀδύνατος δημοτικὴ φορολογία.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἄρθρα 5 τοῦ Β2ΕΓ' τοῦ 1903 καὶ 8 τοῦ Β2ΕΕ' τοῦ 1903 Νόμων, τοῦ ἐκ πα-

(*) Ἀλλῇ ἀδόκητος θεωρεῖται. Ἐκ τοῦ ὅτι ἀπαγο- ρεύεται ἐν τῷ ἐσωτερικῷ, μάλιστα οὐχὶ γενικῶς ἀλλ' ὠρισμένη ἐμπορία (τῆς διὰ τὸ ἐσωτερικὸν οἶνο- ποιήσεως ἢ τῆς ἐν φυσικῇ καταστάσει ἢ καταστάσει μάζης χρήσεως) τοῦ ἐκ τῆς παρακρατήσεως σταφιδό- καρπου, ἔπεται ὅτι καὶ εἰσαγόμενος ἐν τινι Δήμῳ ὁ τοιοῦτος σταφιδόκαρπος, δὲν ὑπόκειται εἰς φορολογίαν ! Καὶ ὁ θεσπέσιος αὐτὸς συλλογισμὸς ἐπιχειρεῖται νὰ

ρακρατήσεως προερχομένου σταφιδοκάρπου άπηγορεύθη ή χρήσις έμέσεως ή άμέσεως πρὸς οίνοποίησιν ἐν Ἑλλάδι καταναλισκόμενου τοῦ προϊόντος ταύτης, ὡς καὶ ή ὑπὸ τῆς Σταφιδικῆς Τραπεζῆς, εἴτε ὑπὸ ἀγοραστῶν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἐξαγωγή

ὑποστηρίχθη διὰ τοῦ καλαμένιου δοκανικίου ὅτι ή ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἐξ αὐτοῦ ἐπιτρεπομένη κατασκευὴ μιστελίου ή καὶ οἴνου διὰ τὸ ἐξωτερικὸν δὲν ἀποτελεῖ κατανάλωσιν κατὰ τὴν κυρίαν τῆς λέξεως σημασίαν, διότι φαίνεται ὅτι ή ἀπόφασις αὕτη πιστεύει ὅτι ή έννοια τῆς καταναλώσεως ἐφαρμόζεται μόνον ἐπὶ τῶν παγωσίμων, μῆλων, καρυδίων καὶ ἄλλων τρωγαλίων. Καὶ ἂν ἀφῇ κατὰ μέρος ὅτι οὐδαμῶς εἶναι ἀναγεγραμμένη ή παράδοξις δόξα ὅτι δὲν ὑπέκινται εἰς φορολογίαν τὰ ἐν τινι Δήμῳ εἰσαγόμενα, ὧν ἀπαγορεύεται ὡρισμένον εἶδος χρήσεως (ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπαγορεύεται μόνον ή ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἐμπορία τοῦ οἴνου τοῦ κατασκευαζομένου ἐκ σταφίδος τῆς παρρακρατήσεως ή καὶ αὐτῆς ταύτης ὡς τοιαύτης) ή ἔστω καὶ πᾶσα ἐμπορία καὶ χρήσις αὐτῶν. καὶ ἂν ἀφῇ κατὰ μέρος ή σολοικωτάτη αὕτη δόξα, εἶνε ἀπολύτως ἐσφαλμένη ή ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τιθεμένη ἀρχή, κατὰ τὴν ὅποιαν τὰ ἐν τοῖς Δήμοις εἰσαγόμενα ἀπαλλάσσονται τῆς δημοτικῆς φορολογίας ἐν ή περιπτώσει ἐξαχθῶσι τοῦ Δήμου μεταποιημένα εἰς ἄλλα εἶδη, ἐν προκειμένῳ εἰς μιστέλιον, περὶ τοῦ ὁποίου δὲν βεβαιούται τοῦλάχιστον ὅτι ὑπῆρξε δήλωσις ἵνα δικαιολογηθῇ ἐκ τούτου τὸ ἀφορολόγητον. Διότι τὴν φορολογουμένην ἐν τῷ τόπῳ κατανάλωσιν ἀποτελοῦσι καὶ αἱ μετατροπαὶ τῶν εἰσαγομένων, αἱ ὁποῖαι μεταβάλλουσι τὴν ἀξίαν τῶν πραγμάτων καὶ τὴν περὶ αὐτῆς ἀντιλήψιν διὰ νέας ἐργασίας, ἵνα ὑπόκειται τελείως ή περιστάσις ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζεται καὶ δικαιολογεῖται ή φορολογία. Ἐὰν ἀναγνωρίζετο ή ἐναντία ἀρχή, ή εἰσαγωγικὴ φορολογία θὰ ἐμνηδενίζετο, διότι τότε θὰ ἤξιούτο ή ἀπὸ τῆς φορολογίας ἀπαλλαγὴ δὲν τῶν ἀντικειμένων, τὰ ὅποια εἰσάγονται ἵνα μεταποιηθῶσιν ἐν τοῖς πολυποικίλαις ἐργοστασίοις, ἀποσταλῶσιν εἰς ἄλλα κέντρα περαιτέρω καταναλώσεως, ὅπερ εἶναι ἀπολύτως ἐκτροπώτατον. Διὰ τοῦτο ή νομοθεσία ἡμῶν, ὅσας καὶ ὅπου ἐξ εἰδικῶν λόγων πρὸς προστασίαν ὠρισμένων βιομηχανιῶν ἠθέλησεν ἀληθῶς νὰ ἀφήσῃ ἀφορολόγητον τὴν ἐπὶ ἐξαγωγῇ μεταποιήσιν τῶν εἰσαγομένων, καθώρισε τοῦτο δι' εἰδικοῦ νόμου διὰ τοῦ ὁποίου συγχρόνως ἐκανόνισε -ὄν τρόπον τῆς τελείας βεβαιώσεως τῆς ἐν μεταποιήσει ἐξαγωγῆς των. Οὕτως ἐγένετο ἐπὶ τῆς πρὸς κατασκευὴν διὰ τὸ ἐξωτερικὸν προωρισμένων λουκουμιῶν ζαχαρώσεως καὶ ἐπὶ τοῦ πρὸς ἄλλοις μόνον εἰσαγομένου σίτου, ἐν αἷς περιστάσεσι κανονίζονται ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ οἱ ὅροι πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἀκεραιᾶς ἐπανεξαγωγῆς τῶν εἰσαχθέντων διὰ τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ εἰς λουκούμια ή εἰς ἄλευρον καὶ πίτυρα ἐξαχθησόμενου. Ἐτινα πάντα ἐπὶ τοῦ προκειμένου ή ἂν ἀπόφασις ἀφίησι μόνον εἰς τὸν πατριωτισμὸν τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς διὰ τὸ ἐσωτερικὸν οἶνοποιήσεως. ή ὁποία δὲν ἀποκλείει οὐδὲ τὸ δυνατόν, ἂν οὐχὶ καταχρήσεως, τοῦλάχιστον τῆς εἰς ἄλλας γοείας χρησιμοποίησεως τῆς εἰσαγομένης σταφίδος, εἰον πρὸς τροφήν ζώων καὶ δι' ἄλλους σκοποὺς χρησιμοποίησεως ή αὐτῆς ταύτης ή τῶν μετὰ τὴν ἀπόστασιν λιπαμάτων αὐτῆς. Οὐδὲ τελεία καὶ ἀπόλυτος ἀπαγορεύσις εἰσαγωγῆς ἐὰν ὑπῆρχεν, ἡδύνατο νὰ ὑποστηριχθῇ νομοερμηνευτικῶς ή μὴ ὑποβολή τῆς παρανόμως εἰσαχθείσης εἰς φορολογίαν, πολλὺ ἄρα ὀλιγώτερον ὅταν ή ἀπαγορεύσις δὲν ἀποβλέπει εἰς τὴν εἰσαγωγὴν, ή

καὶ ή ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἐμπορία τοῦ ἐκ τοιούτου σταφιδοκάρπου παραχθέντος οἴνου ή μιστελίου, ὡς καὶ ή ἐμπορία ἐν τῇ ἡμεδαπῇ εἴτε ἐν φυσικῇ καταστάσει εἴτε ἐν καταστάσει μάζης τοῦ σταφιδοκάρ-

τις εἶναι ἐλευθέρᾳ, ἀλλ' εἰς ὠρισμένην χρήσιν αὐτῆς εἰσαγομένης.

Ἡ ὁρθότατα ἀντιληφθεῖσα τοῦ θέματος 2165 (1906) Πρωτοδ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ πρωτοδίκου κ. Α. Ζηλήμονος, ἔχει οὕτως :

«Ἐπειδὴ διὰ τοῦ Νόμου ΞΗ' τῆς 22 Δεκεμβρίου 1847 ἐχορηγήθη ὑπὸ τῆς πολιτείας εἰς τοὺς Δήμους ή ἀδεία, ἵνα ὅποτεν τὰ τακτικὰ αὐτῶν ἔσοδα δὲν ἐπαρκῶσιν εἰς τὰς ἀνάγκας των, ἐπιβάλλωσιν δασμὸν ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων εἰς τούτους ὧνίων. τῶν ἐν ἄρθρῳ 2ῳ ὀριζομένων καὶ εἰσαγομένων πρὸς τοπικὴν κατανάλωσιν, ὡς ἐπίσης καὶ ἐπὶ τῶν ἐμπορευμάτων ἐν γένει ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις ὧως καὶ τοὺς δρους τοῦ ἁρθροῦ 5 τοῦ Νόμου τούτου.

«Ἐπειδὴ ἐπιβλήθέντος ὑπὸ τινος Δήμου, συμφῶνως πρὸς τοὺς δρους τοῦ Νόμου τούτου, τοιούτου δασμοῦ ἐπὶ τε τῶν εἰσαγομένων ἐν αὐτῷ ὧνίων ὡς καὶ τῶν ἐμπορευμάτων, πάντα τὰ εἶδη ταῦτα, εἰσαγόμενα ἐν αὐτῷ, ὑπάγονται εἰς τὴν δημοτικὴν ταύτην φορολογίαν (ἐφ' ὅσον δι' εἰδικοῦ νόμου καὶ διὰ τοῦ ψηφίσματος τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου τοῦ ἐπιβαλόντος τὴν φορολογίαν, δὲν ἐξηρέθησαν ταύτης, κηρυχθέντα ὡς ἀτελῆ ὠρισμένης κατηγορίας τοιαῦτα) θεωρούμενα, ὡς πρὸς τοπικὴν κατανάλωσιν εἰσαγόμενα ἐν τῷ Δήμῳ, ὅποτεν δὲν μετακομίζονται ἁπλῶς δι' αὐτοῦ ή δὲν ἀποτίθενται προσωρινῶς ἐν αὐτῷ, τηρουμένων πρὸς ἀπόδειξιν τούτου τῶν ὄρων τοῦ ἁρθροῦ 11 τοῦ αὐτοῦ ΞΗ' Νόμου.

«Ἐπειδὴ ἐν προκειμένῳ ή ἀνακόπτουσα ἐταιρίσ δὲν ἀρνεῖται μὲν ὅτι ἐν τῷ Δήμῳ Ἀθηναίων εἰσήγαγε τὸ πρὸς τὸν σταφιδοκάρπου, πρὸς οὐ ἐν τῇ ἀκοπτομένην προτκήσει τοῦ εἰσπράκτορος τοῦ αὐτοῦ Δήμου, διατείνεται ὧως ὅτι ὥρον διὰ τοῦτο δὲν ὀφείλει, καθ' ὅσον προέρχεται οὗτος ἐκ τῆς παρρακρατήσεως. καὶ ὡς τοιοῦτος εἶναι ἀνεπίδεκτος ἐσωτερικῆς καταναλώσεως, δυνάμει τοῦ Νόμου ΒΨΞΓ' καὶ ΒΨΞΕ' τοῦ 1903, ἐπομένως καὶ ὑπαγωγῆς εἰς δημοτικὴν φορολογίαν, ἥτις εἶναι διὰ τοὺς Δήμους δυνατὴ μόνον ἐπὶ ἀντικειμένων δεχτικῶν τοπικῆς καταναλώσεως ήτοι θεραπείας τοπικῶν ἀναγκῶν οὐχὶ δὲ ἐπὶ μὴ τοιούτων, οἷα νόμος ὡς τοιαῦτα ἐχαρακτήρισεν.

«Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων ὀρισμῶν τῶν ἁρ-5 καὶ 8 τῶν νόμων τούτων, οὐδόλως δικαιολογεῖται ή ἀξιοῦμένη ὑπὸ τῆς ἀνακοπτούσης ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τοῦ ζητουμένου δημοτικοῦ ὥρου, καὶ ἂν ἐπὶ ὃ περὶ οὐ πρόκειται ὡς εἰσαχθεὶς ἐν τῷ Δήμῳ Ἀθηναίων σταφιδοκάρπος εἶναι ἐκ τοῦ δι' ὃν ὁ λόγος εἰς τὰς διατάξεις ταύτας, καθ' ὅσον δι' αὐτῶν δὲν καθιερῶνται ἁμέσως ή ἐμέσεως ἀτέλεια τοῦ τοιούτου ἐμπορευματος, εἰσαγομένου ἀπὸ Δήμου τινος εἰς ἄλλον Δήμον τοῦ Κράτους ἐκ τοῦ ὑπὸ τούτου ἐπιβληθέντος φόρου, οὐδ' ἐπεται τοιαύτη ἀπαλλαγὴ, ἁπλῶς διότι διὰ τῶν τοιούτων ὀρισμῶν, ἀπηγορεύθη ή ἐν τῇ φυσικῇ αὐτοῦ καταστάσει ή ἐν καταστάσει μάζης ἐμπορία αὐτοῦ ὡς καὶ τοῦ ἐξ αὐτοῦ παραγομένου οἴνου ή μιστελίου εἰς τὸ ἐσωτερικὸν, ἐφ' ὅσον μάλιστα ρητῶς ἐπετράπη ή βιομηχανικὴ αὐτοῦ κατεργασία. ἥτις συνιστᾷ ἀνάλωσιν, ὡς καὶ πᾶσα ἐμπορία τῶν ἐξ αὐτοῦ προϊόντων καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ἐσωτερικῷ, ἂν μὴ ταῦτα συνιστῶσιν οἶνον ή μιστέλιον».

που, εκ τούτου δε σαφώς συνάγεται ότι η εν τῇ ἡμεδαπῇ ἀνάλωσις τοῦ σταφιδοκάρπου τούτου εἶναι ἀδύνατος ἀφοῦ ρητῶς ἀπηγορεύθη εἴτε πρὸς κατασκευὴν οἴνου ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἀναλωτέου οἰαδήποτε χρήσης καὶ ἡ ἐμπορία ἐν Ἑλλάδι τοῦ οἴνου ἢ μυσταλείου, οὔσης δ' ἀδύνατος τῆς ἀναλώσεως, οὐδεμία χώρα πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθροῦ 11 τοῦ ΕΗ' Νόμου τοῦ 1847 περὶ ἐπιβολῆς δημοτικοῦ δασμοῦ ἐπὶ τῶν εἰς τὸν Δῆμον εἰσαγομένων πρὸς τοπικὴν κατανάλωσιν ὀνίων καὶ ἐμπορευμάτων καὶ ἐπὶ τοῦ σταφιδοκάρπου πρὸς ἀπόσταξιν εἰσαχθέντος ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηναίων, οὔτε ἀποτελεῖ κατανάλωσιν, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἐννοίαν τῆς διατάξεως ταύτης, ἡ μεταποίησις τοῦ σταφιδοκάρπου εἰς οἶνον ἢ μιστέλιον, ὧν ὡσαύτως, ὡς προεῖρηται, ἡ ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἐμπορία ἀπηγορεύθη, τὰ ἐναντία δὲ δεξαμένη ἡ ἐκκαλουμένη ἀποφασίς καὶ ἀπορρίψασα τὴν τῆς ἐκκαλούσης ἐταιρίας ἀνακοπὴν, κατὰ προσκλήσεως εἰδικῆς τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτικος Ἀθηναίων, πρὸς πληρωμὴν ἐκ αὐτῆς δραχ. 2056 διὰ φόρον σταφίδος εἰσαχθείσης πρὸς ἀπόσταξιν, ὡς ἐπὶ λέξιν φέρεται ἡ πρόσκλησις, ἐσφαλμένως ἡρμήνευσε τὰς προτεθείσας Νεαράς καὶ τὸν ΕΗ' Νόμον ὧν ἡ ἀνωτέρω ὁρθὴ ἐννοία ἐστὶ μᾶλλον στηρίζεται καὶ ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἀρθρῶν 18 ἐδ. δ' τοῦ ΒΘΕΕ' τοῦ 1903, 16 τοῦ 1904 τοῦ ΓΚΗ' 8 καὶ 10 τοῦ ΓΗ' τοῦ 1905 Νόμων.

Ἀριθ. 1956 (1906) •

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ι. ΚΑΓΚΑΔΗΣ

Μετοχικὸν ταμεῖον. = οἰκογένειαι τῶν ὑπὲρ ἐξαετίας ὑπηρετούντων ἐν ἐνεργείᾳ ὑπαξιωματικῶν. = λαβόντες ἄφεσιν. = ἐννοία. = προσωρινὴ ἀπόλυσις ἐκ παθῆσεως.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν συνδυαστέων ἀρθρ. 7 ἐδ. γ' τοῦ ΣΕ', 8 τοῦ ΩΚΓ', 11 ἐδ. γ' ἐν τέλει τοῦ ΣΕ' Νόμων, τῶν διεπόντων τὰ τοῦ Μετοχικοῦ Ἰαμείου τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ, δικαιούνται εἰς βοήθημα ἐκ τοῦ ταμείου τούτου αἱ χηρεύουσαι οἰκογένειαι τῶν ὑπὲρ τὰ ἐξ ἔτη ὑπηρετησάντων ἐν ἐνεργείᾳ ὑπαξιωματικῶν, μὴ ἀμφισβητηθέντος δὲ ὅτι ὁ σὺζυγος τῆς ἐφesiβλήτου ὑπὲρ τὴν ἐξαετίαν ὑπηρετήσεν ἐν ἐνεργείᾳ ἐν τῷ στρατῷ ὡς ὑπενωμοτάρχης τῆς χωροφυλακῆς, ὁρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐδέξατο τὴν ἀγωγὴν αὐτῆς εἰς τὰς τοιαύτας διατάξεις ἐρεϊδομένην, ὡς ἀκριβῶς ἀναπτύσσεται ἐν τῇ τοιαύτῃ ἀκρίβει, οὐδ' ἀντιτίθεται τῇ ἐκδοχῇ τῆς ἀποφάσεως ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 13 τοῦ ΧΠΓ' τοῦ 1861, ἡ ἐπαναλαμβανόμενη ἐν τῷ ἀρθρ. 28 ἐδ. β' τοῦ ἀπὸ 6 Ἰουλίου 1867 Β. Διατάγματος περὶ ἐκτελέσεως τοῦ ΣΕ' Νόμου, καθ' ἣν ἐνέχουσι δικαίωμα εἰς τὰ ἐκ τοῦ ταμείου βοηθήματα αἱ οἰκογένειαι τῶν λαβόντων ἄφεσιν ἐκ τοῦ στρατοῦ ἢ ἀπολυθέντων ἐκ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ἢ στερηθέντων τῆς ἰκανότητος τῆς ὑπηρεσίας ἐν τῷ στρατῷ, καθόσον τοῦ σὺζυγου τῆς ἐφesiβλήτου, κατὰ τὸ προσαχθέν καὶ νῦν προσαγόμενον ἀπὸ 10 Αὐγούστου 1898 ἐγγράφον τῆς διοικήσεως τῆς Μοίρας Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας, λαβόντος, κατόπιν τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἀ-

νωτάτης τοῦ στρατοῦ ὑγειονομικῆς ἐπιτροπῆς ὑπ' ἀριθ. 1919 τῆς 8 Αὐγούστου 1898, ὡς παθόντος παραχώρη μεγαλομανίαν, προσωρινὴν ἐνεκα ταύτης ἀπόλυσιν, οὐχὶ δ' ὀριστικὴν ἄφεσιν ἢ ἀπόλυσιν ἐκ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ὡς ρητῶς ἀναγράφει τὸ ἀρθρον 13, ὁρθῶς ἐθεωρήθη οὗτος ὡς ἀποθανὼν ἐν τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ στρατοῦ ὑπηρεσίᾳ, καὶ ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ ὡς δικαιουμένη τῶν βοηθημάτων τοῦ ταμείου.

Ἀριθ. 1968 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ πάρεδρος κ. Γ. ΔΙΑΝΕΖΗΣ

Ἀγωγή ἐπ' ἀναστροφῇ δι' ἐλαττώματα. = ἀσάφεια ὑπὲρ ἐνάγοντος. = ἐπαγγελία ἰδιοτήτων. = ἀδιάφορος γνώσις ἀγοραστοῦ.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνόλου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ἐπεξηγηθείσης ἄλλως καὶ διὰ τῶν προτάσεων, ἀριθῶνως προκύπτει ὅτι αὕτη σκοπεῖ τὴν διάρρηξιν τῆς ἀγοραπωλησίας ἐνὸς ἵππου, πωληθέντος τῷ ἐκκαλοῦντι ἀντὶ δραχ. χιλίων, τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ καταβληθέντος τιμήματος, ὡς καὶ τὴν πληρωμὴν τῶν γενομένων δαπανῶν πρὸς συντήρησιν, ἰατρικὴν θεραπείαν καὶ περίθαλψιν τοῦ ἵππου, ἐνεκεν τῶν κεκρυμμένων αὐτοῦ παθήσεων, αἰτινες τὸν καθίστων τελείως ἀνεπιτήδειον καὶ ἀνίκανον δι' ὃν σκοπὸν ἡγοράσθη. Ἡ τοιαύτη ὁμῶς ἀγωγή, ὡς διατυπOUTAI, δὲν εἶναι ἀόριστος κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, οὐδὲ γεννᾶται ἀμφιβολία περὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς καὶ τῶν γνωρισμάτων αὐτοῦ καὶ δὴ ἀφοῦ ὁ ἵππος εἶναι γνωστὸς τοῖς διαδίκους, ἐξακριβωθήσεται δ' ἄλλως ἢ ταυτότης αὐτοῦ καὶ διὰ τῶν ἐξετασθησομένων μαρτύρων, κατὰ δὲ τὴν διάταξιν Βασ. βιβλ. 7 τίτλ. 5 § 65 α' ἡ ἀμφιβολία ἀγωγή καὶ ἀφήγησις αὐτοῦ ὑπὲρ τοῦ ποιήσαντος αὐτὴν ἐρμηνεύεται καὶ βιβλ. 2 τίτλ. 3 θέμα 172 § 1 σχόλιον, «τὴν ἀμφίβολον ἐναγωγὴν μὴ βλάπτειν τὸν ἐνάγοντα ἀλλὰ μᾶλλον ὑπὲρ ἐκείνου νοεῖσθαι καὶ οὕτω δέχεσθαι» Carre querel. 312 καὶ 331, συνεπῶς ἐσφαλε προδήλως ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις τάναντία ἀποφηνάμενη καὶ ἐξαφανιστέα τυγχάνει.

Ἐπειδὴ ἀξιούντος τοῦ ἐνάγοντος διὰ τῆς ἐπιμάχου ἀγωγῆς ὅτι ὁ πωλητὴς τοῦ ἐπηγγείλατο αὐτῷ ρητῶς κατὰ τὸν χρόνον τῆς πώλησεως ὅτι ὁ ἵππος ἦτο ὑγιὴς καὶ χρήσιμος δι' ὃν σκοπὸν ἡγοράσθη, ἡτοι ἐλεύθερος ἐλαττωμάτων, ἀνευ ἐπιρροῆς ἐστὶν ἡ ἐρευνα τῆς ἐκ μέρους τοῦ ἀγοραστοῦ γνώσεως ἢ μὴ τῶν παθήσεων αὐτοῦ ἢ τοῦ εὐδιακρίτου καὶ καταφανοῦς αὐτῶν, καθόσον ἡ εὐθύνη αὐτοῦ ὡς πωλητοῦ παρέπεται ἐκ τε τῆς ἐκ μέρους τοῦ ἰδιαιτέρας συνομολογίας ἀνυπάρχων ἰδιοτήτων τοῦ πωληθέντος, καὶ τῶν γενικῶν περὶ εὐθύνης ἀρχῶν τοῦ νόμου ἐνεκεν τοῦ πωληθέντος πράγματος, de aedictio edicto Π. (21.1), 1 § 1, 17 § 20, 18, 47, ἀποδίδων ἐν ἐπιτυχίᾳ τῆς περὶ ἀναστροφῆς ἀγωγῆς οὐ μόνον τὸ τίμημα μετὰ τῶν τόκων, ἀλλὰ καὶ πάσας τὰς ἐπὶ τοῦ πράγματος καταβληθείσας ἀναγκαίας καὶ ἐπωφελεῖς δαπάνας Π. (21.1) 29 § 3, 30 § 1, Βασιλ. (19.10) 24.27, καθόσον κατὰ Ἰουλιανὸν ἡ δίχη τῆς ἀναστρεπτικῆς ἀγωγῆς πρέκει τρόπον τινὰ ν' ἀποκαθιστᾷ εἰς ἀκέραιον ἐκά-

τερον τόν τε πωλητήν καὶ ἀγοραστήν Π. (21.1) 23 § 7.

Ἄρθ. 1973 (1906)

Εἰσηγητής ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΣΑΠΟΥΝΤΖΑΚΗΣ
Λαθρεμπόριον. - ὀφειλὴ ὀκταπλοῦ τέλους. - ἐπέκτασις καὶ ἐπὶ δημοτικῶν φόρων. - αὐτόφωρον.

Ἐπειδὴ ἡ προκειμένη ἀγωγή, καθόσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀπαίτησιν τοῦ ὀκταπλοῦ τοῦ ὀφειλομένου φόρου, ὁρθῶς ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου ἀπερρίφθη, καθότι διὰ τοῦ ὀκταπλοῦ τιμωρεῖται ὁ κρύφα εἰσάγων φορολογούμενα εἶδη, ἧτοι ὁ ἐνεργῶν λαθρεμπορίαν, κατὰ δὲ τὰ ἄρθρα 88 καὶ 91 τοῦ Τελωνιακοῦ Ὁργανισμοῦ τοῦ 1843 τοιαύτη τιμωρία μόνον ἐν περιπτώσει αὐτοφώρου συλλήψεως τοῦ λαθρεμπορίου ἐπιβάλλεται· τοιοῦτον δὲ στοιχεῖον δὲν ἀναγράφει ἐν τῇ ἀγωγῇ ὁ ἐνάγων οὐδὲ πρωτοδίκως προέβαλε· δὲν πρόκειται δὲ προδήλως ἐν ταῖς διατάξεσι περὶ τιμωρίας ποινικῆς, ἀλλ' ἐπιβολῆς ἀποζημιώσεως τρόπον τινά, ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, ἐπομένως καὶ ὑπὲρ τοῦ Δήμου, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου κατὰ τὸν Δημοτικὸν Νόμον ἐκτείνονται αἱ σχετικαὶ ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου διατάξεις τοῦ Τελωνιακοῦ Ὁργανισμοῦ, ἐπομένως καὶ ὑπὲρ τοῦ μισθοῦ τοῦ δημοτ. φόρου (ἄρθρ. 9 ΕΗ' Νόμου 1847), ὅθεν ἀβάσιμον τυγχάνει τὸ περὶ τοῦ ἐναντίου παράπονον τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ ὡς τοιοῦτον ἀρριπτεόν· εἰ καὶ ἡδυνάτο τις εἰπεῖν, ὅτι ὁ νόμος τὸ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἀπαιτεῖ μόνον διὰ τὴν τιμωρίαν τοῦ λαθρεμπορίου ὑπὸ τῶν ποινικῶν δικαστηρίων, διὰ τῆς ἐπιβολῆς δημοσίας ποινῆς, οὐχὶ δὲ προκειμένου περὶ τῆς τοῦ ὀκταπλοῦ ἀποζημιώσεως (*).

Ἄρθ. 1974 (1906)

Εἰσηγητής ὁ ἐφέτης κ. Π. ΤΡΑΜΟΥΝΤΑΝΑΣ
Διαθίκη. - κληροδόστημα ὑπὲρ προικτός. - ἄρως ἐν περιπτώσει ὑπανδρείας πρὸ θανάτου διαθέτου. - θάνατος κληροδόχου. - τύχαι κληροδοτήματος.

Ἐπειδὴ, εἰ καὶ κατὰ τὴν ἀσθενεστέραν γνώμην τοῦ δικαστηρίου τούτου, οὐχὶ ὁρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του ἀπέρριψε τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγήν καὶ δεκτὴ ἐτύγχανεν ἡ προκειμένη ἔρεσις, διότι ὡς ἐκ τῶν διατάξεων ἐν γένει τῆς ἀπὸ 16 Ἀπριλίου 1903 ἰδιογράφου διαθήκης καὶ ἰδίᾳ ἐκ τῶν φράσεων «ὁ κληρονόμος μου ὑποχρεοῦται νὰ καταθέσῃ εἰς τὴν Ἑθνικὴν Τράπεζαν δραχ. 2000 ἐπ' ὀνόματι τῆς Α. Λ^α, ὥπως τῇ χρησιμεύσωσιν ὡς προίξ, ἂν κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου μου ἡ ρηθεῖσα κληρονόμος μου ἔχει ὑπανδρευθῇ, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ ὡς ἄνω κληροδόστημα ἀναιρεῖται ἀπαλλασσομένου τοῦ συζύ-

(*) Ἡ ἐκδοχὴ τῆς πλειοψηφίας εἶναι ἀσφαλῶς ὁρθή. Στοιχεῖον τῆς ὑπάρξεως λαθρεμπορίου εἶναι ἡ αὐτόφωρος σύλληψις του. Ἄνευ τῆς ὁποίας δὲν ὑπάρχει τοιοῦτον, ἐκ σωστάτης προνοίας του νὰ παρακωλυθῶσιν αἱ εἰς τοῦ ἀντικειμένου δυνατὰ ἐκβιάσεις καὶ καταχρήσεις, ἐκ τῶν ὁποίων θὰ καθίστατο προβληματικὴ καὶ ἡ ἐπὶ τὸν ἴδιον πῖλον ἀσφάλεια. Πῶς λοιπὸν θὰ εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρχῃ καὶ νὰ μὴ ὑπάρχῃ λαθρεμπορίον;

γου μου τῆς ὡς ἄνω καταθέσεως τῶν δραχ. 2000, εὐκρινῶς συνάγεται ὅτι συνέστη προίξ ὑπὸ αἵρεσιν, ἥς ἀτονησάσης ὡς ἐκ τοῦ θανάτου τῆς κληροδόχου δικαιούται ὁ βεβαρημένος κληρονόμος ν' ἀναλάβῃ τὸ κατατεθὲν κληροδόστημα παρὰ τῇ Ἑθνικῇ Τράπεζῃ· ὅτι δὲ ἡ βούλησις τῆς διαθέτιδος ἦτο ὅπως τὸ κληροδόστημα παραμείνῃ ὑπὲρ τοῦ κληρονόμου, προκύπτει καὶ ἐκ τῆς διατάξεως τῆς διαθήκης τῆς ἀπαιτούσης ἀνύπανδρον τὴν κληροδόχον πρὸ τοῦ θανάτου τῆς διαθέτιδος, τὸ κληροδόστημα δὲ πρὸς σύστασιν προικτός ἐάν ὁ κληροδόχος, ὡς ἐν προκειμένῳ, ὑπὲρ οὗ συνέστη ἀποθάνῃ πρὸ τῶν γάμων ἀνῆκε· τῷ κληρονόμῳ (Πανδ. 71 § 3 ἐν τέλει (35.1) Βασ. βίβλ. 44 τίτλ. 19 θέμα 30 § 3 Πανδ. 31 (35.1) Βασ. αὐτόθι θέμα λ') ἡ ἐρμηνεία αὕτη ἐνισχύεται καὶ ὑπὸ τοῦ Νόμου Πανδ. 59 (35.1) 19. Προοίμ. (35.1) 101 Προοίμ. (35.1), ἐν τούτοις κατὰ τὴν κρατήσασαν γνώμην τοῦ δικαστηρίου ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔρεσις ἐστὶν ἀρριπτεία, διότι ἐκ τῆς διατάξεως τῆς διαθήκης ἀδίκως χρησιμεύσῃ τὸ ἐκ δραχ. 2000 κληροδόστημα ὡς προίξ· προκύπτει διὰ τοῦ ὅρου τούτου δὲν συνέστη προίξ καὶ ὑποχρέωσις πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῆς, ἀλλὰ τρόπος, χαρακτηριστικὸς ὡς συμβουλὴ καὶ εὐχὴ μὴ δεσμεύουσα νομικῶς τὴν κληροδόχον, ἥτις ἐκτίησεν τὸ κληροδόστημα ἅμα τῇ ἐπαγωγῇ ἀποτελέσαν μέρος τῆς ἰδίας περιουσίας περιελθούσης μετὰ τὸν θάνατον τῆς εἰς τὸν παρεμβαίνοντα κληρονόμον τῆς δικαιούμενον εἰς ἀνάληψιν αὐτῆς, ὅτε τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ κληροδοτήματος μὴ ὂντος διατακτικοῦ ἀλλ' ἀπαγγελτικοῦ καὶ διὰ τούτων ἐν τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει λόγους εἰς οὓς καὶ τὸ δικαστήριον τοῦτο ἀναφέρεται.

Ἄρθ. 1976 (1906)

Εἰσηγητής ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΝΑΥΤΗΣ
Δεδικασμένον. - οὐ προδλητέον βελεῖανειον δόγμα. - ἐπιδικάσις τόκων. - ἔκτασις δεδικασμένου καὶ ἐπὶ κεφαλαίου.

Ἐπειδὴ ὁ ἐνάγων ἐπεκαλίσθη, τὴν ὑπ' ἀριθ. 8302 τοῦ 1901 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἥτις ἐπεδόθη νομίμως, καθὼς προκύπτει ἐκ τοῦ προσαγομέου ἐπιδοτήριου, ὁρθῶς δὲ διὰ τούτων ἐν τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει λόγους ἀπέρριψε τὸ πρωτοδικεῖον τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς ἐναγομένης ὅτι ὑπέγραψε τὸ ἐπιδοτήριον ἀγνοοῦσα τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ, καὶ ἥτις ἀποφάσις, καθ' ἃ δὲν ἀμφισβητεῖται, καθίστη ὁριστικὴ καὶ τελεσιδικὸς μὴ προσδληθεῖσα δι' οὐδενὸς ἐνδίκου μέσου. Ἐκ τῆς ἀποφάσεως ταύτης προκύπτει ὅτι ὁ ἐνάγων εἰς τὴν αὐτὴν, περὶ ἧς καὶ νῦν πρόκειται, ἀπαίτησιν στηριζόμενος ἐξήτησε τόκους δεδουλευμένους τῆς ἀπαιτήσεως ταύτης, οἱ ὁποῖοι τῷ ἐπιδικιάσθησαν διὰ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως. Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει ἡ ἐκκαλοῦσα ἐναγομένη ἀποδεχθεῖσα τὴν ἀπόφασιν ἀνεγνώρισε τὴν ἐρελὴν τῆς καὶ δὲν δύναται νὰ προτείνῃ ἤδη τὴν ἐκ τοῦ βελλεϊανέου δόγματος ἡ τῆς Νεαρ. 134 ἔνστασιν, διότι βασιμῶς ἀποκρούεται ἐκ τοῦ δεδικασμένου τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως. Δὲν εἶναι δὲ βάσιμος ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐκκαλοῦσης ὅτι δὲν ἐπιδικάσθη ἡ κυρία ἀπαίτησις καὶ ἐπρό-

καιτο μόνον περί τόκων, διότι οι ζητηθέντες και επιδικασθέντες τόκοι προήρχοντο ἐξ αὐτῆς τῆς ἀπαιτήσεως και εἶναι παρεπόμενον ταύτης, ἡ ὑπαρξίς δὲ παρεπόμενου δικαίου καὶ ἡ ἀναγνώρισις αὐτοῦ ὡς συμπέρασμα ἔχει τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ κυρίου δικαίου, ἄνευ τοῦ ὁποίου τὸ παρεπόμενον καὶ ἐξ οὗ προέρχεται δὲν δύναται νὰ ἐχθῇ ὑπόστασιν (Ν. Π. 6 § 1 (22. 1) Οἰκονομίδου Ἀστ. Δικ. σ. 218). Συνεπῶς ἡ ἐκκαλοῦσα ἔχουσα ἐναντίον αὐτῆς τὸ ἐκ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως δεδικασμένον, δι' οὗ ἀναγνωρίζεται ἡ κατ' αὐτῆς ἀπαιτήσις, δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸ εὐεργέτημα τοῦ Βελεφάνειου δόγματος και τῆς 134 Νεαρᾶς, ἀδασίμου κρινομένου και ἀπορριπτεῖ τοῦ περί τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμοῦ τῆς.

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΝΑΥΠΑΓΙΟΥ (*)

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΝΑΥΠΑΓΙΟΥ

Ἀριθ. 833 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Κ. ΚΟΚΚΟΝΗΣ

Τίτλος. - τεκμαρδὸς καλῆς πίστεως - οὐ χρεὶα μεταγραφῆς.

Ἐπειδὴ ἡ καλὴ πίστις, ἣτις εἶναι στοιχεῖον τῆς τακτικῆς χρησικτησίας, τεκμαίρεται ἐκ τοῦ τίτλου μέχρις ἀποδείξεως τοῦ ἐναντίου, ὁ ἰσχυρισμὸς δὲ τῶν ἐκκαλούντων ὅτι ὁ τίτλος τοῦ δικαιοπαρόχου αὐτοῦ δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψει ὡς μὴ μεταγραφεῖς, δὲν ἔχει ἀξίαν τινά, πρῶτον διότι, ὡς ἐκ τοῦ προσαγομένου πιστοποιητικῷ τοῦ ὑποθηκοφύλακος συνάγεται, οὗτος μεταγράφη, δεύτερον, διότι καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι παρελείφθη ἡ μεταγραφὴ του, ἡ ἔλλειψις αὐτῆς ἐπὶ ἀκινήτων μὴ οὖσα ἐλάττωμα ἐν τῇ ἀποτελούσῃ τὸν τίτλον πράξει, ἀλλ' ἐκτὸς αὐτῆς ὑπάρχουσα, κατὰ ἐπικρατοῦσαν γνώμην, δὲν ἐπηρεάζει τὸ κύρος τοῦ τίτλου ὥστε νὰ παρακωλύεται ἡ χρησικτησία, ὑπαρχούσης δεκαετοῦς νομῆς τοῦ κτήματος, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου συμβαίνει, ὑπολογιζομένου τοῦ χρόνου τῆς κατοχῆς τοῦ διαθέτου Μ^{***} καὶ τῆς κληρονομίου συζύγου του (Οἰκονομ. Ἐμπράγ. Δικ. σελ. 200 σημ. 2 Ἀρ. Πάγ. 313 (1895)).

ΚΡΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ
ΕΦΕΤΕΙΟΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ἀριθ. 4 (1907)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΠΗΛΕΙΔΗΣ

Ἀπόφασις. - οὐδὲν ὅδε τὸ διατακτικόν. - τεταρτημόριον ἀπόρου και ἀπροίκου. - χαρὰ κτήρ. - ἔθιμα. - ἀποδοχὴ ἢ ἀποποιήσις κληρονομίας. - ὡδαιτύπων.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ἐφέσεως, ὅτι ἐσφαλμένως τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς πρώτης τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων ἀποφαίνεται ὅτι κακῶς διετυπώθη ἡ ἀγωγή τῶν ἐκκαλούντων, ἐρεῖδομένη ἐπὶ τοῦ κλη-

ρονομικοῦ δικαιώματος τῆς ἀπόρου και ἀπροίκου χήρας, τῆς παρ' αὐτῶν κληρονομηθείσης και ἔδει νὰ διατυπωθῇ ὡς ἀπαιτήσις κληροδοσίας, ὡς οὐ σὴ κληροδόχου τῆς ἀπόρου και ἀπροίκου χήρας, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς νόμῳ ἀστήρικτος, καθόσον τὸ αἰτολογικόν, ἐν ᾧ ἡ παρατήρησις αὐτῇ περί μὴ προσηκούσης τῆς ἀγωγῆς διατυπώσεως, δὲν εἶναι τὸ οὐσιώδες, ἀλλὰ τὸ διατακτικόν τῆς ἀποφάσεως ἀποτελεῖ τὴν οὐσίαν αὐτῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 597 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὁρθῶς δ' ἔχει τὸ ἀντίστοιχον μέρος τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀποφάσεως, διότι ἐτάχθη θέμα ἀποδείξεως περί τοῦ ἐθίμου καθ' ὃ ἡ ἀπόρος και ἀπροίκος χήρα κληρονομεῖ τὸν σύζυγον «ὡς κληρονόμος και οὐχὶ ὡς κληροδόχος». Τοιοῦτος δὲ, ὡς κληρονόμος, ἐστὶν ὁ ἀληθὴς χαρακτήρ τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπόρου και ἀπροίκου χήρας ἐπὶ τῆς κληρονομίας τοῦ συζύγου αὐτῆς, καθὰ συγάζεται ἐκ τῶν ρήσεων τῆς Νεαρᾶς 53 κεφ. 6 ἐδ. 1 «εἰ μὲν τίνα ἴδια ἡ γυνὴ πράγματα κατὰ τὴν οἰκίαν τοῦ ἀνδρὸς ἢ ἀλλαχόσε ἀποκείμενα ἔχει, τούτων τὴν εἰσπραξίν και παρακατάσχισιν ἐχέτω πᾶσι τρόποις ἀμείων, ὑποκεισθαι τοιούτων πραγμάτων τοῖς τοῦ ἀνδρὸς δανείσμασι κατ' οὐδὲν δυναμένην πλὴν εἰμὴ καθόσον τῶν ἐκείνου δικαίων ἐκ τούδε τοῦ νόμου συγκληρονομεῖ». Α. Π. 70 τοῦ 1902. Τοιαύτην δὲ ὁρθὴν βάσιν εἶχε και ἡ ἀγωγή, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ἱστορικοῦ τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως οὐδ' ἡδύνατο ἡ χήρα νὰ θεωρηθῇ ὡς κληροδόχος και κτήσεται τὴν κληροδοσίαν ἄνευ τῆς θελήσεως αὐτῆς, ὅθεν τὸ πρωτοδικεῖον ὁρθῶς δὲν μετέβαλεν αὐτεπαγγέλτως τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς περί διανομῆς κοινοῦ κλήρου εἰς ἀπαιτήσιν κληροδοσίας, συμμορφωθὲν μὲ τὰ ἄρθρα 155 και 156 τῆς Πολ. Δικονομίας, οὐδ' ἡδύνατο νὰ πράξῃ τούναντίον καὶ θεωρήσῃ τὴν κληρονομίαν ὡς κληροδοσίαν μεταδιδασθείσαν τοῖς κληρονόμοις τῆς χήρας, ὡς οὗτοι ἐσφαλμένως διὰ τῆς ἐφέσεως τῶν ἀξιοῦσιν.

Ἐπειδὴ ἡ περί διανομῆς κοινοῦ κλήρου ἀγωγή, ἐγερθεῖσα ἐν προκειμένῳ παρὰ τῶν ἐκκαλούντων ὡς ἀδελφοπαίδων τῆς ἀπόρου και ἀπροίκου χήρας, ἀναγκαίαν πλὴν τῶν ἄλλων κρυπτόμεσιν αὐτῆς ἔχει ὅτι ἡ χήρα ὑπεισθλήθεν εἰς τὴν κληρονομίαν τοῦ συζύγου αὐτῆς και ἐτάχθη θέμα διὰ τῆς πρώτης τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων περί τῆς βάσεως ταύτης τῆς ἀγωγῆς ὁρθῶς κατ' ἀκολουθίαν διὰ τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως ἐκρίθη ὅτι ἡ χήρα Μ. Α^{**} δὲν ὑπεισθλήθεν εἰς τὴν κληρονομίαν τοῦ συζύγου αὐτῆς και ἡ αἰτίασις τῶν ἐκκαλούντων ὅτι χωρὶς νὰ ταχθῇ θέμα ἀποποιήσεως τῆς κληρονομίας τοῦ συζύγου αὐτῆς παρὰ τῆς χήρας, ὡς ἀποτελούσης ἐνστάσιν κατὰ τῆς ἀγωγῆς ἀποδεικτέαν παρὰ τῶν ἐφεσιβλήτων ἐναγομένων, ἡ ἐνστάσις αὐτῇ κακῶς ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου εἶναι ἀπορριπτέα ὡς μὴ βάσιμος οὐδ' ἔχει ἀξίαν τινά κατὰ τὰ ἐν τῇ ἡγουμένη σκέψει ρηθέντα ὁ διὰ τοῦ αἰτιολογικοῦ ἐσφαλμένος χαρακτηρισμὸς τῆς ρηθείσης βάσεως τῆς ἀγωγῆς ὡς ἐνστάσεως ἀποποιήσεως τῆς κληρονομίας, ἀφοῦ ὁρθῶς ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγή, μὴ ἀποδειχθείσης τῆς ὑπεισελεύσεως τῆς χήρας εἰς τὴν κληρονομίαν τοῦ συζύγου αὐτῆς.

(*) Ὑπὸ τοῦ ἐν Ναυπλίῳ δικηγόρου κ. Στ. Γιαννοπούλου.

Ἐπειδὴ ἡ εἰς τὴν κληρονομίαν ὑκεισέλευσις δὲν χρήζει τύπου τινός, ἀλλ' ἡ πρὸς ἀποδοχὴν τῆς κληρονομίας βούλησις τοῦ κληρονόμου δύναται ἐκ τῆς συμπεριφορᾶς αὐτοῦ νὰ συναχθῇ, μὴ ἀπαιτουμένης ρητῆς δηλώσεως τῆς πρὸς ἀποδοχὴν βουλήσεώς του (Windscheid Κλ. § 596) καὶ ὁρθῶς ἐξετιμῆθησαν αἱ καταθέσεις τῶν μαρτύρων ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου, καθόσον ἐκ τοῦ συνόλου αὐτῶν συνάγεται ὅτι ἡ χήρα Α^{***} οὐδέποτε κατέλαβε κληρονομικὴν περιουσίαν τοῦ συζύγου αὐτῆς κλπ.

Ἀρ. 5 (1907)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΠΗΛΕΚΙΔΗΣ

Παυλιανὴ προσβολή. - προσβολὴ ἐπὶ εἰκονικότητι. - προγενέστεροι καὶ μεταγενέστεροι δανεισταί. - σύζυγοι ὀθωμανοί. - ὠρεαί.

Ἐπειδὴ ἡ παυλιανὴ ἀγωγή προϋποτίθεται περιουσιακὴν ἀπαλλοτριώσιν ἐπὶ τῇ προθέσει καταβολῆς εὐσεως τῶν πιστωτῶν, καὶ ἐπομένως προϋπαρξὶν πιστωτῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπαλλοτριώσεως τῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλόμενου, ὁ δ' ἐφεσίβλητος ὠμολόγησε καὶ πρωτοδικῶς ὅτι εἶναι δανειστής μεταγενέστερος τοῦ πωλητηρίου τῆς οἰκίας συμβολαίου, ὁρθῶς δὲ διετάχθη ἀποδείξει περὶ τῆς εἰκονικότητος τοῦ πωλητηρίου συμβολαίου, ἢν πᾶς δανειστής καὶ ὁ μεταγενέστερος τοῦ προσβαλλομένου τίτλου (Ἐφ. Κρήτης 59 τοῦ 1899) δικαιούται ὡς ἔχων ἐννομον συμφέρον πρὸς προστασίαν τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ νὰ προτείνῃ, καθόσον ἀληθοῦς ὑποτιθεμένης τῆς εἰκονικότητος τοῦ πωλητηρίου ὁ ἀγοραστής οὐδέποτε καθίσταται κύριος τοῦ ἀγορασθέντος πράγματος, ὅπερ ἐξακολουθεῖ παραμένον εἰς τὴν κυριότητα τοῦ πωλητοῦ, ὁρθῶς δ' ἐπετράπη ἡ ἐμάρτυρος ἀπόδειξις τῆς εἰκονικότητος, διότι ὁ ἐφεσίβλητος δανειστής ὡς τρίτος μὴ συμβληθεὶς ἐν τῷ πωλητηρίῳ δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἔγγραφον ἀποδείξιν τῆς εἰκονικότητος κατὰ τὸ ἄρθρον 299 § 2 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἐπειδὴ ἡ μὴ καταβολὴ ἀντιτίμου ἐπὶ τῆς ἀγοραπωλησίας, ὅπερ δύναται καὶ νὰ δωρηθῇ ἢ κατ' ἄλλον τρόπον ἀποσβεσθῇ, δὲν περιλαμβάνει καὶ εἰκονικότητα τῆς ὅλης συναφθείσης ἐννόμου σχέσεως, ἥτις δύναται νὰ ᾖ σπουδαία Α. Π. 256 τοῦ 1904.

Ἐπειδὴ δὲ ἔλλαψιν τιμήματος ἡ ἐννομος σχέσις ἀποτελεῖ ἄλλην ἐγκυρον δικαιοπραξίαν, ἥς ἔχει καὶ πάντας τοὺς ἐξωτερικοὺς τυπούς, ἐν προκειμένῳ τὴν τῆς δωρεᾶς μεταξὺ συζύγων ὀθωμανῶν, διεπομένων κατὰ τὰς συζυγικὰς αὐτῶν σχέσεις (ἄρθρον 10 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου) ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ δικαίου καὶ τῶν περὶ τούτων εἰδικῶν νόμων· τοιαύτη δὲ δωρεὰ εἶναι ἔγκυρος καὶ ἰσχυρὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 867 τοῦ Ὄθωμ. Ἀστικοῦ Νόμου, καθ' ὃ ἔσταν διαρκούντος τοῦ γάμου ὁ ἕτερος τῶν συζύγων δωρεῖται τῷ ἑτέρῳ καὶ παραδῶσθαι αὐτῷ, δὲν δύναται πλέον νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν δωρεάν.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΟΜΑΘΩΝ

Ὁ Α, προκειμένου νὰ ἔλθῃ εἰς ἐμπορικὰς σχέσεις πρὸς τὸν Β, προσφέρει ν' ἀσφάλισῃ αὐτὸν δι' ὑπο-

θήκης ἐπὶ ἀκινήτων κτημάτων του μέχρις ὀρισμένης ποσότητος δι' πᾶσαν ἀπαίτησιν τοῦ Β ἥτις ἐνδέχεται νὰ προκύψῃ ἐκ τῶν μελλουσῶν σχέσεων αὐτοῦ πρὸς τὸν Α· Ἐρωτᾶται :

I. — Εἶναι ἰσχυρὰ ἡ τοιαύτη ὑποθήκη κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον ;

II. — Ἀνομένου καταφατικῶς τοῦ πρώτου ζητήματος, τίνα τάξιν ἔχει κατὰ τὸν νόμον ἡ ὑποθήκη αὕτη, ὑποτιθεμένου ὅτι ἡ ἀπαίτησις ἡ αἱ ἀπαίτησις τοῦ Β γεννῶται μετὰ τὴν ἐν τῷ μεταξὺ ἔγγραφῳ καὶ ἄλλων ὑποθηκῶν ὑπὲρ τρίτου ;

I. — Ἐκ τοῦ ἄρθρ. 11 τοῦ Νόμου περὶ Ὑποθηκῶν καὶ ἰδίᾳ ἐκ τῶν ἐδαφ. 2, 4 καὶ 6 αὐτοῦ, δι' ὧν παρέχεται νόμιμος τίτλος πρὸς ἔγγραφον ὑποθήκης ὑπὲρ ἀπαιτήσεων δυναμένων νὰ προκύψωσιν ἐκ διαχειρίσεως περιουσίας, ἐκ προικῶς σχέσεως καὶ ἐκ διανομῆς κληρονομίας, συνάγεται ὅτι κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον, δύναται ἐγκύως νὰ συσταθῇ ὑποθήκη καὶ ὑπὲρ μελλούσης ἀπαιτήσεως, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἤδη ἐννομὸς τις σχέσις, ἐξ ἧς ἐνδέχεται νὰ προκύψῃ ἡ ἀπαίτησις αὕτη, ὑποτιθεμένου, ἐννοεῖται, ὅτι ἀορίστου οὐσῆς τῆς ποσότητος τῆς ἀπαιτήσεως ἡ τῶν ἀπαιτήσεων, ὁρίζεται ρητῇ τις ποσότης αὐτῶν (ἄρθρ. 17 Ν. Ὑποθ.)

Ἡ τοιαύτη σύστασις ὑποθήκης ὑπὲρ μελλούσης ἀπαιτήσεως, ἦν καὶ τὸ Ρωμ. Δίκαιον ἀναγνωρίζει, (Ν. 5 προλμ. Πανδ. de pignor 20.1) δὲν ἔχει τι τὸ ἀνώμαλον, οὐδ' ἀντίκειται εἰς τὴν ἐννοίαν τῆς ὑποθήκης ὡς παρεπομένου δικαίωματος. Διότι ἡ ἐννοία τοῦ παρεπομένου ἔγκειται ἐν τούτῳ, ὅτι ἡ ὑποθήκη παρέχεται πρὸς ἐξαπλάσιον ἀπαιτήσεως, (ἄρθρ. 1 Ν. Ὑποθ.), οὐδὲν δὲ κωλύει ὅπως αὕτη πρὸς τελεσφορώτερον ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ αὐτῆς συσταθῇ καὶ ὑπὲρ ἀπαιτήσεως ὅλως ἀγεννήτου. Καὶ ἡ ἐγγύτης εἶναι δικαίωμα παρεπομένου καὶ ὅμως δύναται νὰ συσταθῇ καὶ ὑπὲρ μελλομένης ἐνοχῆς (πρὸλ. Ν. 35 Π. de jud 5.1, Ν. 6 § 2 Πανδ. de fidej 46.1).

Ἀλλὰ μέλλουσαι ἀπαιτήσεις ἐνδέχεται νὰ προκύψωσιν οὐ μόνον ἐξ ἐννόμου σχέσεως ὑπαρχούσης ἤδη, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἐννόμου σχέσεως μελλούσης ἐπίσης, ὡς λ. γ. ἐκ συναφθησμένου δανείου, δι' οὗ τὴν σύνανσιν οὐδέτερος τῶν συμβαλλομένων ἐδεσμεύθη (πρὸλ. Regelsberger Dasbayerische Hypothekrecht § 43. Dernburg Das Sachenrecht des deutschen Reichs und Preussens § 243. 2).

Ἐρωτᾶται λοιπόν: Συγχωρεῖ ὁ ἡμέτερος νόμος τὴν σύστασιν ὑποθήκης καὶ ὑπὲρ τοιαύτων μελλουσῶν ἀπαιτήσεων ;

Δὲν δύναται μὲν τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ ὑπὲρ αὐτῶν σύστασις τῆς ὑποθήκης ἀντίκειται εἰς τὴν ἐννοίαν τοῦ ἐμπραγμάτου τούτου δικαίωματος, ὡς δικαίωματος παρεπομένου πρὸς ἐξασφάλισιν ἀπαιτήσεως, καθ' ὃ ἀνωτέρῳ ἐξετέθη, οὐδ' εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς δημοσιότητος καὶ τῆς εἰδικότητος (Regelsberger αὐτόθι), πάντως ὅμως τὸ συγγορητὸν τῆς συστάσεως τοιούτων ὑποθηκῶν δὲν ἐξάγεται σαφῶς ἐκ τοῦ ἡμετέρου νόμου, οὐδὲ δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ ἄνευ ἐνδοιασμοῦ. Καὶ ἡ παρ' ἡμῖν δὲ δικαστικὴ πρακτικὴ δὲν θεωρεῖ ἐγκύρους τὰς τοιαύτας ὑποθήκας (πρὸλ. ἀποφ. Αρ. Πάγου 310 (1892) ἐν Νομολογίᾳ Α. Π. Μπαλάνου καὶ Γκίνη σελ. 661).

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπόν ἐφ' ὅσον δὲν συνομολογεῖται μεταξὺ τοῦ Β καὶ τοῦ Α ἐννομὸς τις σχέσις, ἐξ ἧς νὰ δύνανται νὰ προκύψωσιν ἀπαιτήσεις τοῦ Β κατ' αὐτοῦ, ὡς λ. γ. ἀνοιξὶς πιστώσεως πρὸς τὸν Α, ἀμφίβολον εἶναι, ἂν δύναται ὁ Β ν' ἀσφαλισθῇ διὰ πᾶσαν ἐνδεχομένην ἀπαίτησιν ἐκ μελλουσῶν σχέσεων αὐτοῦ πρὸς τὸν Α, παραχωρουμένης εἰς

αὐτὸν ὑποθήκης ἐπὶ ἀκινήτων τοῦ Α. μέχρις ὠρισμένης ποσότητος (*).

II.—'Εφ' ὅσον κατὰ τ' ἀνωτέρω δύναται νὰ παραχωρηθῇ ὑπὲρ τοῦ Β. ὑποθήκη καὶ διὰ μελλούσας ἀπαιτήσεις αὐτοῦ, αὕτη χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς εἰς τὸ ὑποθηκικὸν βιβλίον, συμφώνως πρὸς τ' ἀρθρ. 16, 20 καὶ 44 τοῦ Νόμ. περὶ Ὑποθηκῶν (πρὸς Δ. καὶ Οἰκονομ. Στοιχεῖα Ἀστ. Δικ. § 174 σημ. 10 καὶ 12α) Gönner Α' 486) (**).

I. Σημαντήρας

ΕΚΤΑΣΙΣ ΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Σχέσις τοῦ Νόμου 87.9.1 Βασιλικῶν πρὸς τὸν Ναυτικὸν Νόμον.

«'Εν πᾶσι τοῖς θέμασιν, ἅτινα ρητὴν ἔχουσι ποσότητα ἢ φύσιν, τυχὼν ἐν πράσεσιν, ἐν μισθώσεσιν, ἐν πᾶσι τοῖς συναλλάγμασι, τὸ διαφέρον τὴν τοῦ διπλασίου ποσότητα μηδαμῶς ὑπερβαίνει» καὶ Νόμος 1 Κώδ. § 7.47. Τὸ χωρίον τοῦτο οὕτως ἡ ἐ-

(*) Σ. Θ. 'Εν ἀρχῇ συνομολογεῖται ὅτι κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον δύναται ἐγκύρως νὰ συσταθῇ ὑποθήκη καὶ ὑπὲρ μελλουσῶν ἀπαιτήσεων, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἔννομος σχέσις, ἐξ ἧς δύναται νὰ προκύψωσιν αἱ ἀπαιτήσεις αὗται. 'Εν τέλει ἐκφράζεται δισταγμὸς περὶ τῆς ἰσχύος τῆς ἐν τῷ προκειμένῳ ὠρισμένης θέματος πρὸς ἀσφάλειαν τῶν ἐκ τῶν ἐμπορικῶν σχέσεων τῶν συμβαλλουσῶν μελλουσῶν ἀπαιτήσεων παραχωρουμένης (ἐπὶ ὠρισμένῳ ἔννοεῖται ποσῶ) ὑποθήκης. Καὶ διατὶ ἐδισταγμὸς οὗτος; Διότι εἶναι ἀμφίβολον εἰὰν ὁ ἡμέτερος νόμος ἐπιτρέπει παρασχὴν ὑποθήκης ἐπὶ ἀπαιτήσεων ποικυλοῦσῶν ἐκ μελλούσης ἐννόμου σχέσεως λ.χ. ἐκ συναρτησμένου δανείου. Ἡμεῖς νομίζομεν ὅτι εἶναι ἀπολύτως ἀναμφίβολον ὅτι ὁ ἡμέτερος νόμος οὐδέποτε ἐπέτρεψε τοιοῦτό τι, διὰ τὸν ἀπλοῦστατον λόγον ὅτι ὑποθήκη ὑπὲρ μελλούσης ἐννόμου σχέσεως εἶναι οὐχὶ μόνον νομοθετικῶς ἀδύνατος ἀλλὰ καὶ λογικῶς ἀσύλληπτος, οὐδὲ ἡδύνατο ἡ πρακτικότης τοῦ δικαίου νὰ ἀσχολῆται περὶ τῶν ἀνετινὸς δικαιοδοτικῶν θεσμῶν, μελλόντων συμβῆναι. Ἡ μήπως τάχα ἔννοεῖται ὡς μέλλουσα ἔννομος σχέσις ἡ διὰ τὸ μέλλον συμφωνουμένη, ὅπερ μᾶλλον ὑποθέτομεν ἐκ τοῦ διδομένου παραδείγματος τοῦ συναρτησμένου δανείου; Διότι δὲν θέλομεν νὰ πιστεύσωμεν ὅτι τὸ παράδειγμα ἀναφέρεται εἰς μὴ σοβαρὰν πλατωνικὴν προσφορὰν ὑποθήκης ἐπὶ δανεισμῶ, ἀλλ' εἰς συμφωνίαν περὶ μέλλοντος δανεισμοῦ. 'Εὰν τοῦτο ἐννοῖται, τότε δὲν πρόκειται περὶ μελλούσης ἐννόμου σχέσεως, ἀλλὰ περὶ περσούσης τῆς ὁποίας μόνον ἡ εἰς ἀπαιτήσεις γονιμότης ἀφίεται εἰς τὸ μέλλον, ἥτοι ἀκριβῶς ἡ περίστασις, ἐφ' ἧς ἡ γνωμοδότησις ὀρθῶς δέγεται τὸ ἰσχυρὸν τῆς παροχῆς ὑποθήκης. Τοῦτ' αὐτὸ συμβαίνει καὶ ἐν τῷ περὶ οὗ τὸ ἐρώτημα θέματι. 'Εν τῇ παροχῇ ὑποθήκης διὰ τὰς ἐκ τῶν ἐμπορικῶν σχέσεων μελλούσας ἀπαιτήσεις δὲν ποδεκται μέλλουσα νομικὴ σχέσις ἀλλὰ παρούσα καὶ συμφωνουμένη, ἧς μόνῃ ἡ εἰς ἀπαιτήσεις γονιμότης ἀφίεται εἰς τὸ μέλλον. Μάταιος λοιπὸν ὁ δισταγμὸς καὶ εἶναι ἐπίσης ἀναμφίβολον ὅτι ἀπολύτως δύναται νὰ παρασχεθῇ ἡ ἐν τῷ ἐρωτήματι ὑποθήκη.

(**) Εἰς τὰς ὑποθήκας ὑπὲρ μελλουσῶν ἀπαιτήσεων καὶ εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν κατὰ τὸ *romainον δίκαιον* ἀναφέρονται τὰ ἐξῆς χωρία τῶν Πανδικτῶν Νόμ. 5 προοίμ. Πανδ. de pign. 20.1, Νόμ. 11 προοίμ. Πανδ. qui pot. 20.4 Νόμ. 4 Πανδ. quae res pign. 20.3,

φαρμογὴ τόσας γενικῶς προκαλεῖ ἀμφισβητήσεις (*) τὰ ἡμέτερα δικαστήρια ἐφαρμόζουσι καὶ ἐπὶ σχέσεων τοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου. Τοιαύτην ἐφαρμογὴν ἐποίησατο καὶ ἡ ἀπόφασις 2678 (1902) τοῦ Πρωτοδικείου Πατρῶν. ἐπικυρωθεῖσα καὶ διὰ τῆς 796 (1905) τοῦ 'Εφετείου Πατρῶν. Ἰδε Θέμιδα ἔτος ΙΗ' σελ. 175, ἂν καὶ τὸ σχετικὸν τῷ παρόντι ζητήματι μέρος τῆς ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου δὲν ἐκρίθη παρὰ τοῦ ἐφετείου, ἰσως δι' ἑλλειψιν σχετικῶν λόγων ἐν τῇ ἐφάσει, περιορίσασα τὰς κατὰ τοῦ πλοιοκτήτου ἀπαιτήσεις τοῦ φορτωτοῦ διὰ τὴν μὴ ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως τῆς ναυλώσεως εἰς τὸ διπλάσιον τοῦ συμφωνηθέντος ναύλου. Ἡ αἰσδοῦς τῆς εἰρημένης διατάξεως ἐν τῷ πεδίῳ τῶν ναυτικῶν ἐνοχῶν συμβιβάζεται πρὸς τὰς τοῦ ἡμετέρου Ναυτικοῦ Νόμου καὶ ἐν γένει προσαρμύζεται εἰς τὸ πνεῦμα αὐτῶν; Φρονοῦμεν ὅτι ἐκ τῶν κατωτέρω ἀναπτυσσομένων τὸ εἰρημένον χωρίον τῶν Βασιλικῶν φαίνεται ἐντελῶς ἔνουν πρὸς τὰς ναυτικὰς ἐνοχὰς προκειμένων περὶ κανονισμοῦ τῶν ὀρίων τοῦ διαφέροντος. 'Εν τῇ καταγωγῇ τοῦ ἡμετέρου Ναυτικοῦ Κώδικος οὐδεμία δύναται νὰ εὑρεθῇ ὁμοία σχετικὴ διάταξις, καθ' ὅσον καὶ αἱ τοῦ νῦν Γαλλικοῦ Ναυτικοῦ Νόμου, οὐσαί τεχνικῶν ἐν πάσας ταῖς περιπτώσεσι μὴ ἐκτελέσεως τοῦ συναλλάγματος τῆς ναυλώσεως ἐπανάληψις τῶν τῆς Ordonnance τοῦ 1681 οὐδένα τίθησι περιορισμὸν ὁμοίας φύσεως προκειμένου περὶ τοῦ διαφέροντος, οὐδ' ἄλλως ἐν τῷ Γαλλικῷ Ἀστικῷ Νόμῳ ἐνυπάρχει τοιοῦτος τις. Τοῦναντίον δὲ ὁ νόμος νὰ περιορίσῃ τὴν εὐθύνην τῶν συναλλασσομένων διετύπωσε τοῦτο ρητῶς. Διατρέχων τις τὸν Ναυτικὸν Νόμον καὶ ἰδίως τὰ τμήματα πέμπτον, ἕκτον, ὄγδοον θέλει ἀντιληφθῇ ὅτι ὁ διακανονισμὸς τῶν ἀποζημιώσεων λόγω μὴ ἐκτελέσεως τῶν ἐν αὐτοῖς προβλεπομένων συμβάσεων ἐγένετο μετὰ τὴν ἐκτελέσειν καὶ σαρηνείας, ὥστε ἡ ὑπόθεσις τῆς ἐξαιρέσεως μόνῃς διὰ τὰς ἐμεταξὺ πλοιοκτήτου καὶ φορτωτοῦ ἀπαιτήσεις ἀποζημιώσεως καὶ ἡ ἐγκατάλειψις τούτων εἰς τὸ κράτος τῶν διατάξεων τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου νὰ μὴ φαίνεται συμβαδίζουσα πρὸς τὴν ἐξ ἀντιθέτου ἐν τοῖς λοιποῖς θέμασιν ἐπιδειχθεῖσαν ἐπιμέλειαν. Πλὴν ἐκ τοῦ ἀρθροῦ 238 συνάγεται καταφανέστατα ὅποιον τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν ἑλλείψει θετικῆς διατάξεως, προκειμένου περὶ ἀποζημιώσεων κατὰ τοῦ πλοιοκτήτου διὰ τὴν μὴ ἐκτέλεσιν τοῦ συναλλάγματος τῆς ναυλώσεως. Πλὴν πλοίαρχος ὑποχρεωθεὶς περὶ τινος πλοῦ, χρεωστῇ ὡς τὸν τελειώση, ἄλλως πληρόνει πρὸς τοὺς ἰδιοκτήτας καὶ ναυλωτὰς πᾶν ἔξοδον καὶ πάσαν ἀποζημίωσιν». Καὶ πρῶτον ἡ ἐν τῇ σειρᾷ τῶν ἀρθρῶν τῶν πραγματευομένων τὰ τῆς ναυλώσεως ἐπανάληψις τῆς λέξεως πλοίαρχος δὲν ἐκλαμβάνεται ἐν τῇ ἀποκλειστικῇ ἐννοίᾳ τῆς ἀποστολῆς καὶ ἐνεργείας τοῦ πλοίαρχου ὡς τοιοῦτου, ἀλλὰ κείται προφανῶς ἀντὶ τῆς λέξεως ναυλῶν, καὶ τοιοῦτος δύναται νὰ εἶναι ὁ πλοιοκτήτης, ὁ ἐφοπλιστής, ὁ ἐντιπρόσωπος τούτων ἢ καὶ ὁ πλοίαρχος. Lyon Caen et Renault Τόμος V § 637. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι ἡ λέξις πλοίαρχος δὲν περιλαμβάνει ἕτερα πρόσωπα, εἰὰν ἐξετάσωμεν κατωρισμένας τὰς περιπτώσεις ναυ-

Νόμος 1 Προοίμιον Πανδεκτῶν qui pot. 20.4. Διὰ τὴν ἐρμηνείαν δὲ τῶν χωρίων τούτων πρὸς Dernburg Pand I § 274 3. 4. Windscheid Pand § 225 σημ. 7 καὶ 242 σημ. 6. 8.. Vangerow I § 372 Anm 3. Οἰκονομικοῦ στοιχ. ἀστ. δικ. § 174 σημ. 12.

(*) Windscheid Βίβλ. 4 § 258 σημ. 9. Dernburg 2, § 45. 8.

ΘΗΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΣΤΟΛ ΑΘΑΝΑΤΩΝ

Συνδρομή Ιταλία δρ. 15. § Μετά δελτίου δρ. 20. § Καταχωρ. ο στίχ. λ. 50

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: Θ. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΑΝΑΤΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ

16 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1907

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νομολογία 'Αρείου Πάγου Πολιτική (1907)
 " " " Ποινική (1907)
 Νομολογία 'Εφετείου 'Αθηνών (1908)
 " " Λαρίδος (1907)
 " " Κρήτης (1908)
 Προξ. Νομολογία-Δικαστ. Συμφωνίας (1907)
 Διάφορα.—'Αλληλογραφία.

Δεν συνοδεύεται υπό φύλλον Κώδικος

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

'Αριθ. 16 (1907) Τμ. Α'

Εισηγητής ο έρεοπαγίτης κ. Γ. ΦΑΣΙΛΑΚΗΣ

'Απόδοσις έκουσία ή αναγκαστική μετά τελεσιδικίαν. — ζημιαί εκ χειροτερεύσεως εν χρόνῳ δίκης.

'Επειδή ή μετά την τελεσιδικίαν έκουσία ή αναγκαστική απόδοσις του επίδικασθέντος αντικειμένου, εις παρῶν πραγμάτων συνισταμένου (date), δέν αποσθεννύει και την εκ της υπερημερίας αυτού ανακύψανσιν αίτησιν περί διαφέροντος εκ της χειροτερεύσεως και υποτιμήσεως ως και απώλειας του οφειλομένου προελθούσης κατά το από της έναρξεως της δίκης μέχρι τελεσιδικίας μεσολαβήσαν χρονικόν διάστημα, οσάκις ο έναγόμενος και καταδικασθείς εις απόδοσιν εύρίσκειται εν πτώσει, ήτοι δέν είχαν εύλογον αίτιαν ν' άρνηθῇ ἐξ ύπαρχης το οφειλόμενον, προτιμών τον δικαστικόν άγωνα. Διότι ου μόνον ρητή διάταξις, αίρουσα την εκ της υπερημερίας ταύτης παρεπομένην εύθύνην δέν ύφίσταται, αλλά και εκ των γενικῶν άρχων Ρωμ. Δικαίου (N. 91 § 3 και N. 82 § 1 Πανδ. 45.1 N. 24 Πανδ. 22.1) και εκ του άρθρ. 156 Πολ. Δικονομίας το έναντίον προκύπτει, όπως εν τῇ περιπτώσει της πρό του δικαστικοῦ άγώνος προσφορᾶς και αποδοχῆς του οφειλομένου, όταν δέν συνάγεται ρητή ή σιωπηρὰ παραίτησις από ταύτης. Τούτων δ' ούτως έχόντων, δεχθέν το έφετεϊον διά της προσβαλλομένης αποφάσεως του ότι οι άναιρεσιόντες έναγόμενοι εκ πταίσματός των παρέλειψαν την έγκαιρον παράδοσιν των διά της προηγούμενης άγωγῆς ζητηθεισῶν και επιδικασθεισῶν μετοχῶν, χρονίσαντες τον δικαστικόν άγωνα επί πενταετίαν, καθ' ήν απώλεσαν αὐται πᾶσαν άγοραίαν άξίαν, ούδαμῶς ήμαρτεν επιδικάσαν την εκ της έκπτώσεως ταύτης επελθούσαν ζημίαν τῷ έναγοντι, και ο περί τούτου λόγος άναιρέσεως καταπίκει.

'Επειδή το εκ της υπερημερίας διαφέρον εκ της έκπτώσεως της άξίας του αντικειμένου της δίκης

κατά την άνω σκέψιν εσχε την γέννησιν του μετά την έγερσιν της άγωγῆς περί του κυρίου αντικειμένου της οφειλῆς, και επομένως δέν ήδύνατο νά ένασκηθῇ συγχρόνως διά της αὐτῆς άγωγῆς. 'Αλλ' ούτε κατά τās ισχυούσας δικονομικὰς άρχάς, το ε-ξηρητημένον δίκαιον απόλλυται μή ένασκούμενον μετά του κυρίου, καθ' όσον κατά τὰ άρθρ. 1, 170, 785 Πολ. Δικονομίας, πᾶν νομίμως κτηθέν δίκαιον δορυφορεῖται δι' ιδίας άγωγῆς, τὰ δὲ δικαστήρια δικάζουσι κατά τās αίτήσεις και έντός των αίτήσεων των διαδίκων' επομένως και ο σχετικὸς λόγος άναιρέσεως, καθ' έν μετά την πρώτην τελεσιδικιον απόφασιν περί απόδοσεως των μετοχῶν δέν χωρεῖ νέα άγωγή περί εκ της υπερημερίας αποζημιώσεως, λόγω της έκπτώσεως της άξίας των επιδικασθεισῶν μετοχῶν, αποβαίνει άβάσιμος.

'Αριθ. 17 (1907) Τμ. Α' (*)

Εισηγητής ο έρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Προβολή τελεσιδικίας προς εκπρόθεσμον. — υποχρέωσις προαποδείξεως. — έφεδισ. — ενεργεια υπό γενικῶν και ειδικῶν διαδόχων. — έκδοχεύς. — πτώχευσις. — πράξεις άκυροι και άκυρώσιμοι. — εκχώρησις άγῶνδν υπό όμῆδος. — ούκ απόσθεδισ δι' επελεύσεως συμβιβασμοῦ. — συμφωνία αποδόσεως υπολοίπου πτωχείδαντι. — παρεμπίπτουσα προσβολή συμβιβασμοῦ. — έκτίμησις άγωγῆς. — δοκος εκτός βάδεως. — πληρωμή μη ληξιπροθέσμων γραμματίων. — κατά τινος άρμόζει άγωγή. — προβολή 'Αναστασιανοῦ Νόμου. — μη προβολή στοιχείων. — έγερσις άγῶνδν άκυρωτικῶν. — ού χρεια τελεσιδικίας αποφάσεως περί πτωχεύσεως. — άδριότης ιδιυρισμὸς περί ενεργείας ενδίκων μέδων. — επικλησις μαρτυριῶν εν έτέροις δίκαις. — μνημόνευσις των εν τῇ μηδ. — ενστάσεις εξαίρεσεως μαρτυρος επί έξαρτήσεϊ. — ύπηρεσία παρὰ διεξάγοντι απόδειξιν. — όροι έξαρτήσεως. — άνταγωγή προς έπιστροφήν πωληθέντος, οἷ το αντίτιμον κατεβλήθη τῇ άκύρῳ πληρωμῇ. — ούκ άναγκαία βλάβη διά της άκυρωτέας καταβολῆς. — προβολή συμβιβασμοῦ αποδοτέου προς άνήκον ποδοτόν. — χρόνος προβολῆς. — επικλησις πρωτοτύπου προτάσεων. — ού πληρωτέοι τόκοι από συμβιβαστικῆς συναντήσεως.

'Επειδή, ως προκύπτει εκ της 5ης σκέψεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, το έφετεϊον λοβόν ύπ' όφει τὰ διάφορα προσαχθέντα επιδοτήρια, εξή-τασε το εμπρόθεσμον της επιδίκου έρέσεως και έθεώρησε ταύτην εμπροθέσμως γενομένην, ως δὲ προκύπτει εκ του αντίπεφωνημένου αντιγράφου των

(*) 'Αναιρείται ή εν σ. 877 XVII 141 Ε, II,

ενώπιον του Ἐφετείου Πατρῶν προτάσεων τῶν ἀναιρεσειόντων, οὗτοι δὲν ἐπεκαλέσθησαν προγενεστέραν κοινοποίησιν τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως, οὔτε προσήγαγον ἐπιδοτήρια ἐμφαίνοντα τοιαύτην κοινοποίησιν, ὡς ὤφειλον κατὰ τὸ ἄρθρον 250 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐπομένως ὁ σχετικὸς λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως ὅτι δῆθεν τὸ ἐφετεῖον ἐθεώρησεν ὡς ἀπαράδεκτον τὸν ἰσχυρισμὸν αὐτῶν περὶ ἀπαράδεκτου τῆς ἐφέσεως λόγῳ τελεσιδικίας τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως, ὡς προταθέντα κατὰ τὴν δευτέραν ἐνώπιον αὐτοῦ συζητήσιν, ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως στηριζόμενος, καθ' ὅσον, ὡς εἴρηται, τὸ ἐφετεῖον ἐζήτησε τὸ ἐμπρόθεσμον τῆς ἐφέσεως.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 740 τῆς Πολ. Δικονομίας, πᾶς διάδικος ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκκαλεῖν, εἰς τοὺς διαδίκους δὲ καταλέγονται κατὰ νόμον καὶ οἱ γενικοὶ ἢ εἰδικοὶ αὐτῶν διάδοχοι ἐπομένως ὁ ἐκδοχέως ἀπαιτήσεως, γινόμενος τοιοῦτος μετὰ τὴν ὁριστικὴν ἀπόφασιν, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐκκαλέσῃ ταύτην αὐτοτελῶς, χωρὶς νὰ εἶναι ἀνάγκη παρεμβάσεως ἐν τῇ δίκῃ, ἀφοῦ ἐκπρεμῆς δίκη δὲν ὑπάρχει ἔτι, μόλις διὰ τῆς ἐφέσεως ἀνοιγόμενη, ἄλλως θὰ ἐζηρῆτο ἡ προστασία τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἐκδοχέως ἐκ τῆς θελήσεως τοῦ ἐκχωρητοῦ νὰ ἐκκαλέσῃ ἢ μὴ τὴν κατ' αὐτοῦ ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἄρθρ. 449 καὶ 450 τοῦ Ἐμπ. Νόμου, διάφοροι πράξεις τοῦ πτωχεύσαντος ὀφειλέτου μετὰ τρίτων, ἐνεργηθεῖσαι ἀπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ὁρισθείσης ἡμέρας καύσεως τῶν πληρωμῶν, εἰσὶν ἀπέναντι τῆς ομάδος ἄλλαι μὲν ἄκυροι (ἄρθρ. 449), ἄλλαι δὲ ἀκυρώσιμοι ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου (ἄρθρ. 450), ἵνα ἡ εἰς τρίτους περιελθοῦσα περιουσία τοῦ πτωχεύσαντος ἐπανέλθῃ αὖθις εἰς αὐτὸν καὶ χρησιμεύσῃ πρὸς πληρωμὴν τῆς ομάδος τῶν δανειστῶν, ἢ ἀξιώσει δὲ αὕτη δύναται νὰ ἐνδασκεθῇ εἴτε ἀμέσως, εἴτε ἐμμέσως ἐκχωρουμένη δι' ἀγοραπωλησίας πρὸς τρίτον, ὑπεισερχόμενον κατὰ τοῦτο εἰς τὰ δικαιώματα τῆς ομάδος, ἀντὶ τοῦ παρεχομένου εἰς ταύτην τιμῆματος ἢ ἐκχώρησις δὲ τῆς ἐνοχικῆς ταύτης ἀξιώσεως, ὡς καὶ πάσης ἐν γένει ἀξιώσεως, ὅθεν δῆποτε πηγαζούσης καὶ ἐξ ἀμφοτεροβαροῦς ἔτι συμβάσεως καὶ ἀδικήματος εἶναι ἐπιτετραμμένη κατὰ κανόνα, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν Νόμων 7 Πανδ. (13.6), Ν. 35 § 4 Πανδ. (18.1), Ν. 31 pr. de actio empti Πανδ. (19.1), Ν. 38 § 1 de solut. (43.6), Ν. 14 pr. Ν. 80 (47.2), Ν. 3, 7 Κωδ. de don. Ν. 66 pr. (17.2) pro socio, Ν. 14 § 3 Ν. 10 § 3 comm. divid., Ν. 30 § 1 Πανδ. de legat. III καὶ Ν. 10 § 25 Πανδ. 42 titl. 9 que in fraudem creditorum, κλῆν ἐὰν ὑπάρχῃ εἰδικὴ ἐξαίρεσις ἐν τῷ νόμῳ περὶ ἀνεκχωρήτου ἀξιώσεως τινος, ἢ τὸ ἀνεκχώρητον ἐγκληται ἐν αὐτῇ τῇ εἴσει τῆς ἀξιώσεως. Ἀλλὰ τοιοῦτος περιορισμὸς τῆς ἐκχώρησεως τῶν ἀγωγῶν, τῶν πηγαζουσῶν ἐκ τῶν ἄρθρ. 449 καὶ 450, οὔτε ἐν τῷ Ἐμπ. Νόμῳ ἀναγράφεται ρητῶς ἢ σιωπηρῶς, οὔτε ἐν τῷ Ἀστικῷ Ρ. Δικαίῳ τῷ χρησιμεύοντι πρὸς συμπλήρωσιν τῶν κενῶν ἐκείνου, ἀλλ' οὔτε ἐγκτεται

εἰς τὴν φύσιν τῆς ἀξιώσεως ταύτης, ἀπ' ἐναντίας μάλιστα πᾶν δικαίωμα διὰ τῆς ἐκχώρησεως ἐνασχεῖται πληρέστερον καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ ἡ ἐξουσία τῆς ομάδος τῶν δανειστῶν, ἢ διὰ τῶν συνδίκων ἐνασκουμένη, ὅπως ἀντὶ τῆς ἀβεδαίας εἰσπράξεως τῆς ἀπαιτήσεως κατὰ τοῦ τρίτου καὶ ἐνίστε μακρὰν διαδικασίαν ἀπαιτούσης πρὸς ἐκκαθάρισιν, λάβῃ αὕτη τὸ ἀντίτιμον τῆς ἀξιώσεως ταχέως καὶ ἄνευ δικαστικοῦ ἀγῶνος παρὰ τοῦ ἐκδοχέως, συνάδει πληρέστατα καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ομάδος καὶ τὴν ταχίστην τῆς πτωχεύσεως ἐκκαθάρισιν, χωρὶς ἐντεῦθεν νὰ μεταβάλληται ποσῶς ἢ θέσις τοῦ τρίτου, καθ' ὅσον οὗτος πᾶσαν ἐνστάσιν, ἣν ἡδύνατο νὰ προτείνῃ κατὰ τῆς ομάδος, δύναται νὰ προτείνῃ καὶ κατὰ τῶν ἐκδοχέων αὐτῆς, οὐδὲ προκύπτει τὸ ἐναντίον ἐκ τῆς φράσεως τοῦ νόμου (ἄρθρ. 449) ὅτι αἱ πράξεις ἀκυροῦνται ὑπὲρ τῆς ομάδος, διότι διὰ ταύτης ὁ νόμος σκοπεῖ ν' ἀποκλείσῃ οὐχὶ τὴν ἐκχώρησιν τῆς ἀξιώσεως ἐκ μέρους ταύτης, ἀλλὰ κατ' ἀντίθεσιν νὰ στερήσῃ τὸν ὀφειλέτην τοῦ δικαιώματος νὰ προσβάλῃ τας μετὰ τρίτων πράξεις αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ αἱ ἐπὶ ἀκυρώσει ἀγωγαὶ τῶν ἄρθρ. 449 καὶ 450 Ἐμπ. Νόμου ἐγερθεῖσαι πρὸ τοῦ συμβιβασμοῦ καὶ οὖσαι ἐκχωρηταί ὡς εἴρηται πρὸς τοῦτο ἢ δι' αὐτοῦ, δὲν ἀποσβέννυνται μετὰ τούτου, ἐὰν αὐταὶ ἐξεχωρήθῃσαν, ἀλλὰ συνεχίζονται ὑπὸ τοῦ ἐκδοχέως, διότι ἐὰν αὐταὶ ἀποσβέννυντο διὰ τοῦ ἀναγκαστικοῦ συμβιβασμοῦ, ὡς ἰσχυρίζονται οἱ ἀναιρεσεῖοντες, ὁ σκοπὸς τῆς ἐκχώρησεως ἤθελε ματαιοῦσθαι, οὐδενὸς προσφερομένου ν' ἀγοράσῃ ἀπαίτησιν μέλλουσαν ν' ἀναιρεθῇ διὰ τοῦ ἐπικειμένου συμβιβασμοῦ, θὰ ὠφειλετο δὲ ὁ τρίτος, ὁ παρὰ τὸν νόμον καὶ πρὸς βλάβην τῶν συμφερόντων τῆς ομάδος τῶν δανειστῶν ἀκύρους συνάψας δικαιοπραξίας, ἀδικαιολογήτως ἐπομένως οἱ σχετικοὶ λόγοι ἀναιρέσεως ὅτι ὁ ἐκδοχέως τῶν ἀξιώσεων τούτων καὶ ἂν αὐταὶ ἦσαν δεκτικαὶ ἐκχώρησεως δὲν ἡδύνατο νὰ συνεχίσῃ τὴν δίκην, ὡς ἀποσβεσθεῖσιν τῶν ἀγωγῶν διὰ τοῦ τελεσιδικίως ἐπικυρωθέντος συμβιβασμοῦ, ἀπορριπτέοι εἰσὶν ὡς μὴ στηριζόμενοι εἰς τὸν νόμον.

Ἐπειδὴ, ὡς δέχεται τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς 22ας σκέψεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐκτιμῶν τὰ διάφορα ἔγγραφα, εἰς τὸν Γ. Α^{***}, τὸν συνεχίζοντα τὴν δίκην τὴν ἐγερθεῖσαν ὑπὸ τῶν συνδίκων τῆς πτωχεύσεως, ἐξεχωρήθῃσαν, ἀντὶ τῆς ἐγγυήσεως ἣν οὗτος παρέσχε διὰ τοῦ συμβιβασμοῦ πρὸς τὴν ομάδα τῶν πιστωτῶν τῆς πτωχευσάσης εταιρίας, ἄπασαι αἱ ἀπαιτήσεις τῆς πτωχεύσεως ὡς καὶ ἡ ἐπίδικος, ἄνευ περιορισμοῦ ἢ διαλυτικῆς τινος αἰρέσεως, σὺν τῇ ὑποχρεώσει ἵνα ἀφοῦ οὗτος ἐκ τῶν εἰσπραχθησομένων ποσῶν κρατήσῃ, τι ἤθελε πληρώσει μετὰ τῶν τόκων καὶ ἐξόδων ἕνεκα τῆς ἐγγυήσεως, ἣν ἀνέλαβε, τὸ τυχὸν περίσσευμα ἐκ τῆς ὅλης ἐν συνόλῳ ἐκχωρουμένης περιουσίας καὶ οὐχὶ τῶν ἐπιδίκων ἀπαιτήσεων, ἀποδώσῃ εἰς τὸν πτωχεύσαντα Δ. Χ^{***}, ἀλλ' ἐκ τῆς τοιαύτης συμφωνίας, ἐγκύρου καὶ νομίμου οὐσης, ὁ ἐκδοχέως ἔχει δικαίωμα νὰ ἐγείρῃ ἀγωγὴν περὶ πληρωμῆς πάσης ὀφειλῆς ἐξ ὀλοκλήρου καὶ κατὰ παντὸς ὀφεί-

λέτου, μὴ ἀποκρουόμενος ὑπὸ τῆς ἐνστάσεως ὅτι ἀφοῦ ἐκ τῶν εἰσπράξεων ἀπεικμηθῇ δι' ὅσα ἐπλήρωσε δὲν ἔχει πλέον συμφέρον εἰς τὴν περαιτέρω εἰσπραξίν, διότι τῆς τοιαύτης συμβάσεως οὐσης ἰσχυρᾶς, ὡς εἴρηται, καὶ ἐγκύρου, ὁ ἐκδοχὺς εἶναι ὁ μόνος δικαιούχος τῆς ἐκχωρουμένης ἀπαιτήσεως, οὐχὶ δὲ ὁ τρίτος ὑπὲρ οὗ συνομολογεῖται παροχὴ ἐκ τοῦ εἰσπραχθησομένου, ὅστις, ὡς καὶ ὁ συναλλαχθεὶς ἐκχωρητὴς, ἔχουσιν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ἐκδοχέως πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἀναληφθεισῶν ὑποχρεώσεων* ἐπομένως οἱ σχετικοὶ λόγοι τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως, ὅτι ὁ Α^{***} ἀποζημιωθείς ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε γενομένων εἰσπράξεων δὲν ἔχει πλέον δικαίωμα ἐκ τῆς ἐπιβιώσεως τῆς ἐπιδίκου ἀπαιτήσεως, ὡς μὴ ἔχων ἴδιον νόμιμον συμφέρον καὶ ὡς διεξάγων τὴν δίκην χάριν ἄλλου προσώπου, ἀπορριπτεῖται εἰσὶν ὡς μὴ στηριζόμενοι εἰς τὸν νόμον.

Ἐπειδὴ τὸ δικαίωμα τοῦτο τοῦ ἐκδοχέως, ἦτοι νὰ εἰσπράξῃ τὰς ἐκχωρηθείσας ἀπαιτήσεις, δὲν ἀναιρεῖται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι αἱ ἀκυρωτικαὶ ἀγωγαὶ τῶν ἄρθρ. 449 καὶ 450 τοῦ Ἐμπ. Νόμου ἐνασχοῦνται μόνον ὑπὲρ τῆς ομάδος τῶν πιστωτῶν καὶ οὐχὶ ὑπὲρ τοῦ πτωχεύσαντος, διότι, ὡς ἡδύνατο οἱ σύνδικοι, ἐνασχοῦντες τὰς ἀγωγὰς ταύτας καὶ λαμβάνοντες τὸ δι' αὐτῶν ἐπιδιωκόμενον στοιχεῖον περιουσίας, νὰ ἐγκαταλείπωσι διὰ τοῦ νόμιμος ἐπικυρωθέντος συμβιβασμοῦ ὅ,τι ἤθελον ἐγκρίνει ὑπὲρ τοῦ πτωχεύσαντος, οὕτως ἡδύνατο διὰ τῆς ἐκχωρήσεως τῆς γενομένης δι' αὐτοῦ τοῦ συμβιβασμοῦ τοῦ τελεσιδικίως ἐπικυρωθέντος νὰ ἐπιβάλωσιν εἰς τὸν ἐκδοχέα, ἵνα μέρος ἐκ τῶν εἰσπραχθησομένων ποσῶν ἀφελθῇ ὑπὲρ τοῦ πτωχεύσαντος ὀφειλέτου* ἐπομένως οἱ σχετικοὶ λόγοι ἀναιρέσεως ὅτι παρεβιάσθησαν διὰ τῆς εἰρημένης ἐκχωρήσεως αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρ. 449—450 τοῦ Ἐμπ. Νόμου ἀπορριπτεῖται εἰσὶν.

Ἐπειδὴ, ὡς εἴρηται, τὸ ἐφετεῖον, ἐκτιμῶν τὴν ἐκθεσὶν τοῦ συμβιβασμοῦ καὶ τὸ ἐκχωρητήριον ἔγγραφο, ἐδέξατο ὅτι εἰς τὸν Γ. Α^{***} ἐγένετο ἡ ἐκχώρησις τῆς τε ἐπιδίκου ὡς καὶ τῶν ἄλλων ἀπαιτήσεων τῆς πτωχεύσεως, ἄνευ περιορισμοῦ τινος ἢ διαλυτικῆς αἰρέσεως καὶ ὅτι ἡ παρεπομένη συμφωνία, ὅπως ἐκ τοῦ εἰσπραχθησομένου ποσοῦ θῶσῃ ὁ ἐκδοχὺς εἰς τὸν Δ. Χ^{***} τὸ περισσεῦον μετὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀξιώσεων, παράγει, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἐφετείου καὶ κατὰ τὸν νόμον, ἐνοχικὴν μόνον ὑποχρέωσιν τοῦ Α^{***} πρὸς τὸν Χ^{***}, οὐδὲν δικαίωμα δὲ τοῦτο ἐπὶ ἐκάστης ἀπαιτήσεως, ὡς δὲ οὗτος δὲν ἡδύνατο νὰ ἀποκρούσῃ τὸν Α^{***} ἀπὸ τῆς ἐνασχέσεως τῶν ἀπαιτήσεών του, οὕτω δὲν εἶχε τοιοῦτο δικαίωμα καὶ ἡ ἐταιρία Π^{***} ἐπὶ τῇ ἀξιώσει· ὅτι εἶναι δανειστής τοῦ Χ^{***} καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρ. 1025 § 2 Πολ. Δικονομίας. Ἀλλὰ καὶ ὑποτιθεμένου ὅτι ὁ Δ. Χ^{***} εἶχε δικαίωμα ν' ἀποκλείσῃ τὸν Α^{***} ἀπὸ τῆς εἰσπράξεως καὶ νὰ προτιμηθῇ αὐτός, οἱ ἀναιρεσεῖοντες διὰ τῶν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου προτάσεων τῶν δὲν ἡτήσαντο τοιοῦτό τι, οὔτε ἰσχυρίζονται ὅτι ἐκάλεσαν καὶ τὸν ὀφειλέτην Δ. Χ^{***} πρὸς νομιμοποίησιν τῶν διὰ τὴν ἐνάσκησιν τῶν δικαιωμάτων του. Ἐπομένως καὶ ἡ ἀπὸ τοιαύτης ἀπείσεως ἐνστάσις κατὰ τῆς νομιμο-

ποιήσεως τοῦ Α^{***}, ἀπορριπτέα ἐστίν, ὡς μὴ στηριζομένη εἰς τὸν νόμον καὶ οἱ σχετικοὶ λόγοι τῆς ἀναιρέσεως ἀπορριπτεῖται εἰσὶν.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν αἰτιολογιῶν 13, 17 καὶ 19 τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προκύπτει ὅτι οὐ μόνον αὕτη δέχεται ὡς τελεσιδικίως ἐπικυρωθέντα τὸν συμβιβασμόν, ἀλλ' ὅτι καὶ οἱ ἀναιρεσεῖοντες διὰ τῶν ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου Πατρῶν προτάσεων τῶν ἀνεγνώρισαν τὸν συμβιβασμόν ὡς τελεσιδικίως ἐπικυρωθέντα* ἐπομένως καὶ ἂν ἰσχυρίσθησαν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ὅτι ὁ συμβιβασμὸς ὑφ' οὗς ὅρους κατηρτίσθη εἶναι ἄκυρος, τὸ ἐφετεῖον δὲν ἡδύνατο νὰ κρίνῃ περὶ τῆς ἀκυρότητος τελεσιδικίως ἐπικυρωμένου συμβιβασμοῦ, διότι διὰ τὴν προσβολὴν τούτου ἀπαιτεῖται ἰδίᾳ διαδικασία καὶ προθεσμία (ἄρθρ. 512 καὶ 517 καὶ ἐπ. Ἐμπ. Νόμου), ὧν παραλιπομένων ὁ συμβιβασμὸς εἶναι ὑποχρεωτικὸς ὡς πρὸς ἀπάντας τοὺς πιστωτὰς (ἄρθρ. 522 Ἐμπ. Νόμου), ἐπομένως περὶ νομικῶς ἀνυποστάτου ἰσχυρισμοῦ δὲν ἦτο ἀνάγκη ἰδιαιτέρως αἰτιολογίας καὶ ὁ σχετικὸς λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως, ὅτι τὸ ἐφετεῖον δὲν ἀπεφάνθη ἐπὶ τοῦ προβληθέντος ἰσχυρισμοῦ περὶ ἀκυρότητος τοῦ συμβιβασμοῦ, ἐφ' οὗ στηρίζεται ἡ ἐκχώρησις ἀπορριπτεῖται ὡς μὴ νόμιμος.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ὑπὸ δίκην ἀγωγῆς, οἱ ἐνάγοντες σύνδικοι τῆς πτωχεύσεως αΣ. Χ^{***} Υἱὸς καὶ Σ' ἀπητήσαν παρὰ τῶν ἐναγομένων τῶν ἄλλων καὶ τὴν ἐπιστροφὴν 80,000 δραχμῶν. τὰς ὁποίας ἐπλήρωσεν ἡ πτωχεύσασα ἐταιρία τὴν 5 Νεβρίου 1888 πρὸς ἐξόφλησιν δύο γραμματίων, ἐστήριζον δὲ τὴν ἀξίωσιν ταύτην ἐπὶ δύο νομικῶν βάσεων, πρῶτον ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 449 τοῦ Ἐμπ. Ν., κατὰ τὸ ὁποῖον πᾶσα πληρωμὴ ἐκ μέρους τοῦ πτωχεύσαντος μὴ ληξιπροθέσμων χρεῶν εἶναι ἄκυρος ὡς πρὸς τὴν ομάδα, καὶ ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὰ πληρωθέντα γραμματία τεσσάρων μηνῶν προθεσμίας δὲν ἦσαν ληξιπρόθεσμα κατὰ τὴν 5 Νεβρίου, ὡς ἐκδοθέντα τὴν 23 Ἰουλίου 1888 καὶ λήγοντα τὴν 24 Νεβρίου ἰδίου ἔτους, καὶ δεύτερον καὶ ἂν ταῦτα ἦσαν ληξιπρόθεσμα κατὰ τὴν πληρωμὴν, (εἴτε διότι ἦσαν βραχυτέρας προθεσμίας, εἴτε διότι ἐξεδόθησαν πρὸ τῆς 23 Ἰουλίου), αἱ πληρωμαὶ ὡσαύτως εἶναι ἄκυροι, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 450, καθόσον ἡ πληρωθεῖσα ἐταιρία Π^{***} ἦτο ἐν γνώσει τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν τῆς πτωχευσάσης ἐταιρίας, τὸ δὲ Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2791 (1894) (*) ἀποφάσεως, εἰς τῆς τὰς σκέψεις ἀναφέρεται καὶ ἡ προσβαλλομένη λαβούσα ὑπ' ὅφει τὰ προσαχθέντα γραμματία, ἐδέχθη ὅτι ταῦτα περιέχουσι χρονολογίαν οὐχὶ τῆς 23ης Ἰουλίου, ἀλλὰ τῆς 23 Ἰουνίου καὶ ὅτι ἐπομένως ἦσαν ληξιπρόθεσμα κατὰ τὴν πληρωμὴν καὶ ἀπέρριψε τὴν πρώτην βάσιν τῆς ἀγωγῆς, συμφώνως πρὸς τὴν πρότασιν τῶν ἀναιρεσεῖοντων, προσέηκε εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς δευτέρας βάσεως, ἦτοι τῆς πληρωμῆς τῶν γραμματίων τῆς 23 Ἰουνίου 1888· ἀλλ' οὕτω πρᾶξαν οὐδὲως μετέβαλε τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, οὐδὲ ὑποκατέστησε γραμμᾶτιαν, εἰς ὧν

(*) Ὅρα ταύτην ἐν σελ. 140 VI «Θέμιδος».

τήν πληρωμὴν δὲν ἀνεφέρετο ἡ ἀγωγή· ἐπομένως ὁ σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως, περὶ μεταβολῆς τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ ὑποκαταστάσεως ἐν ταύτῃ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας ἄλλων γραμματίων, ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ καὶ ὁ ἕτερος σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως ὅτι ἐν ᾧ ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου οἱ ἀναιρεσεῖοντες ἐπήγαγον ὅρκον πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ των, καθ' ὃν ἄλλα εἰσι τὰ περὶ ὧν ἡ ἀγωγή γραμμάτια καὶ ἄλλα τὰ τότε ἐπικληθέντα τῆς 23 Ἰουνίου 1888, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀγωγή, καὶ ὅτι τὸ ἐφετεῖον οὕτε ἐπέβαλε τὸν ὅρκον τοῦτον, ἀλλ' οὕτε ἐδικαιολόγησε τὴν μὴ ἐπιβολὴν αὐτοῦ, ἀπορριπτέος ἐστὶ, διότι τις ἡ βάσις τῆς ἀγωγῆς, ἐπομένως καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἂν αὕτη εἶχεν ὑπ' ὅψει καὶ τὴν πληρωμὴν γραμματίων τῆς 23 Ἰουνίου, ἥτοι προγενεστέρων τῆς 23 Ἰουλίου, ἐξευρίσκειται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐξ αὐτῆς τῆς ἀγωγῆς καὶ οὐχὶ δι' ἄλλων ἀποδεικτικῶν μέσων.

Ἐπειδὴ τὸ Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2791 (1904) ἀποφάσεως, εἰς ἧς τὰς σκέψεις ἀναφέρεται καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἔλαβεν ὑπ' ὅψει (αἰτιολογία 2 τῆς 2791) τὰ διάφορα ἔγγραφα, ἰδίως δὲ τὰ ἐπιδοτήρια τὰ ἐμφαίνοντα τὴν κοινοποίησιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου ἐκ μέρους τῶν ἀναιρεσεῖοντων πρὸς τὸν Γ. Α***, ἐδέξατο ὅτι ἡ ἐπίδικος ἀπαίτησις μετεβίβασθαι πρὸς τοῦτον καὶ ὅτι τὴν μεταβίβασιν ταύτην ἀνεγνώρισαν καὶ αὐτοὶ οἱ ἀναιρεσεῖοντες διὰ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως· ἐπομένως ὁ σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως ὅτι τὸ ἐφετεῖον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὅψει τὸν ἰσχυρισμὸν τῶν ἀναιρεσεῖοντων περὶ τῆς μὴ ἐκχωρήσεως τῆς ἐπιδίκου ἀπαιτήσεως, ἀπορριπτέος ἐστίν, ὡς ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως στηριζόμενος.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀρθρ. 449 καὶ 452 τοῦ Ἐμπ. Νόμου προκύπτει ὅτι ὁ ἐναγόμενος διὰ τῶν ἀγωγῶν τῶν πηγαζουσῶν ἐκ τῶν ἀρθρῶν τούτων εἶναι ὁ μετὰ τοῦ ἐφειλτέου συναλλαχθεὶς τρίτος, προκειμένου ὅμως περὶ πληρωμῆς γραμματίων εἰς διαταγὴν ἢ πρὸς ἀνάκλησιν ἀγωγῇ κινεῖται κατὰ μόνον τοῦ πρώτου ὁπισθογράφου, ἀλλὰ μὴ γενυμένης τυχὸν ὁπισθογραφῆσεως ἀναγκαιῶς ἔπεται ὅτι ἡ ἀγωγή ἀρμόζει κατὰ τοῦ πληρωθέντος λήπτου τοῦ γραμματίου τοῦ μὴ ὁπισθογραφῆσαντος τοῦτο, οὕτω δὲ ἀποφανθὲν καὶ τὸ ἐφετεῖον ὀρθῶς ἡρμήνευσε τ' ἀρθρα 449 καὶ 452 τοῦ Ἐμπ. Νόμου καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ἐστίν, ὡς μὴ στηριζόμενος εἰς τὸν νόμον.

Ἐπειδὴ ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ὑπὸ δίκην ἀγωγῆς, βάσις ταύτης εἶναι ὅτι ἡ ἐταιρία Χ*** εἶχεν ἐκδώσει τὰ πληρωθέντα γραμμάτια εἰς διαταγὴν τῆς ἐναγομένης ἐταιρίας ΑΣ. Π*** καὶ ἀδελφῶς» καὶ ὅτι αὕτη αὕτη ἡ ἐταιρία, εἰς ἧς τὴν διαταγὴν εἶχον ἐκδοθῇ τὰ γραμμάτια, ἐπληρώθη τὸ τίμημα τούτων, διαταχθεισῶν δὲ ἀποδείξεων περὶ τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2791 (1894) ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, τὸ Ἐφετεῖον Πατρῶν ἐδέχθη ἐν τῇ κυριαρχικῇ αὐτοῦ ἐξουσίᾳ,

ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διαφόρων αἰτιολογιῶν (26 καὶ 33 τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ 5 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2791 (1894) τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, ἐν ᾗ μνημονεύεται ἡ προσαγωγή τῶν γραμματίων), ὅτι ἀπεδείχθη τὸ ταχθὲν θέμα, ἥτοι ὅτι τὰ ἐπίδικα γραμμάτια ἐπληρώθησαν εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν ἐναγομένην, εἰς ἧς τὴν διαταγὴν εἶχον ἐκδοθῇ, χωρὶς νὰ μνημονεύῃ ὅτι ἐγένετο καὶ ὁπισθογράφησις τις ἐπ' αὐτῶν, τούναντίον μάλιστα ἀποκρούεται σαφῶς πᾶσα τοιαύτη ὁπισθογραφῆσις, ἀφοῦ τὰ μὲν γραμμάτια εἶχον προσαχθῇ αὕτη δὲ ἔδει κατὰ νόμον νὰ γείνη ἐπὶ τούτων· ἐπομένως ὁ σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως ὅτι τὸ ἐφετεῖον δὲν μνημονεύει τὴν ἔλλειψιν ὁπισθογραφῆσεως ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς νομικῶς ἀβάσιμος καὶ ὡς ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως ἐρειζόμενος, ὡς ἐπίσης ἀπορριπτέος ἐστὶν καὶ ὑπὸ τὴν ἐτέραν αὐτοῦ διατύπωσιν ὅτι ἐν ᾧ ἰσχυρίσθησαν ὁπισθογράφησιν τῶν ἐπιδίκων γραμματίων τὸ ἐφετεῖον δὲν ἔταξεν ἀπόδειξιν περὶ τούτου, καθόσον τοῦτο δὲν ἀπετέλει ἡ ἄρνησιν τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ ἠδύναντο κατ' ἀνταπόδειξιν ν' ἀποδείξωσι τὸν ἰσχυρισμὸν των τοῦτον.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου Πατρῶν ὑποβληθεισῶν προτάσεων τῶν ἀναιρεσεῖοντων, οὗτοι τὴν ἔνστασιν τοῦ Ἀναστασιανοῦ Νόμου διέτύπωσαν ὡς ἑξῆς: «δὲν εἶναι ἐκ δικαιοῦματος τρίτου ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι ὁ Γ. Α*** καὶ οἱ κληρονόμοι του οὐδὲν κατέβαλον διὰ τὴν ἐκχώρησιν, διότι ἀφορᾷ τὴν νομοποίησιν καὶ στερεῖται ἀντικειμένου, ἄλλως ἔχοντες ἐκ τοῦ Ἀναστασιανοῦ Νόμου τὸ δικαίωμα νὰ προτείνωμεν νὰ περιορισθῇ ἡ ὑποχρέωσις μας εἰς ὅ,τι κατέβαλεν ὁ ἐκδοχεὺς, διατεινόμεθα δὲ ὅτι δὲν κατέβαλε τι καὶ ὅτι δὲν ἐγένετο ἐκδοχεὺς ἀλλ' ἄπλοῦς ἐνεχυροῦχος πρὸς ἐξασφάλισιν», τὸ δ' ἐφετεῖον λαβὼν ὑπ' ὅψει τοὺς ἰσχυρισμοὺς τούτους ἀπέρριψε τὴν ἔνστασιν τοῦ Ἀναστασιανοῦ Νόμου, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὰ πραγματικὰ ταῦτα γεγονότα δὲν ἀποτελοῦσιν ἀγοραπωλησίαν, ἥτοι ἀπόκτησιν ἀπαιτήσεως ἀντὶ δοθέντων χρημάτων, ἀλλ' ἐκχώρησιν λόγῳ ἐγγυήσεως πρὸς τὴν ὁμάδα τῶν δανειστῶν, ἥτοι λόγῳ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐκδοχέως ἀναδοχῆς ἀλλοτρίων ὑποχρεώσεων, ἥτοι τῶν χρεῶν τῆς πτωχευσάσης ἐταιρίας, χωρὶς νὰ δέχηται ὅτι αἱ ἀναληφθεῖσαι ὑποχρεώσεις πρὸς τοὺς πιστωτὰς καὶ τὸν Δ. Χ*** ἦσαν ὀλιγωτέρου ποσοῦ τοῦ ἐκχωρηθέντος, ἀλλὰ καὶ ἂν ἔσφαλε τὸ ἐφετεῖον περὶ τὴν ὑπαγωγὴν τῶν πραγματικῶν γεγονότων εἰς τὰς νομικὰς διατάξεις, τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ λόγον ἀναιρέσεως, ἐνόσω τὰ προβληθέντα γεγονότα, ὡς ἐδέχθη ταῦτα τὸ ἐφετεῖον, δὲν ἐπάγουσι τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Ἀναστασιανοῦ Νόμου, προδήλως ὅμως ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι ὁ ἐναγόμενος οὐδὲν κατέβαλε πρὸς ἀπόκτησιν τῆς ἀπαιτήσεως καὶ ὅτι οὐδὲ τυγχάνει κἂν ἐκδοχεὺς ἀλλ' ἄπλοῦς ἐνεχυροῦχος πρὸς ἐξασφάλισιν του, ἀποκλείει τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Ἀναστασιανοῦ Νόμου, καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ἐστίν.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἀρθρῶν 440, 441 καὶ 586 τοῦ Ἐμπ. Νόμου, ἡ ἀπόφασις δι'

της κηρύσσεται ή πτώχευσις (διὰ ταύτης δὲ δύναται νὰ προσδιορίζηται καὶ ὁ χρόνος τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν) εἶναι προσωρινῶς ἐκτελεστή, ἐκ τούτου δὲ χωροῦσι διάφορα ἀποτελέσματα ὡς πρὸς τὴν περιουσίαν καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ πτωχεύσαντος, ἐπιδρώντα καὶ ἐπὶ τρίτων προσώπων συναλλαγόντων μετὰ τοῦ πτωχεύσαντος (ἄρθρ. 447 καὶ 449 Ἑμπ. Νόμου), ἥτοι ἐπιτρέπεται νὰ ἐγερθῶσιν ἀγωγαὶ καὶ κατὰ τρίτων προσώπων, τὰ ἀποτελέσματα δὲ ταῦτα εἶναι ἐνδεχόμενον ν' ἀνταρπῶσιν ἢ τροποποιηθῶσι διὰ τῆς ἀσκήσεως τῶν ἐνδίκων μέσων κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς κηρυξάσης τὴν πτώχευσιν ἢ προσδιορίσεως τὸν χρόνον τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν, ἀλλ' ἐκ τούτου δὲν ἐπεται ὅτι ἢ μὴ διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως βεβαίωσις τῆς πτωχεύσεως ἢ ὁ μὴ καθορισμὸς τοῦ χρόνου τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν ἀναστέλλει τὴν ἔγερσιν τῶν διαφόρων ἀγωγῶν ἢ ἀποτελεῖ πρόκριμα κατὰ τῆς ἐγέρσεως τούτων· οἱ σχετικοὶ ἐπομένως λόγοι τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως καὶ τῆς προσθέτου ὅτι δὲν ἠδύναντο νὰ ἐγερθῶσιν αἱ ἀκυρωτικαὶ ἀγωγαί, ὡς μὴ ὄντος κατὰ τὴν ἔγερσιν αὐτῶν τελεσιδικίως καθωρισμένου τοῦ χρόνου τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν, καίτοι ὑπαρχούσης ἀποφάσεως περὶ τῆς πτωχεύσεως καὶ προσδιορισμοῦ τοῦ χρόνου τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν καὶ ὅτι καίτοι προέτειναν οἱ ἀναιρεσεῖοντες τοιοῦτον ἰσχυρισμὸν ἀπαρδέκτου τῆς ἀγωγῆς, ἐν τούτοις τὸ ἐφετεῖον δὲν ἀπεφάνθη, ἀπορριπτέοι εἰσὶν, διότι ἐπὶ ἰσχυρισμῶν μὴ ἐχόντων νομικὴν ἐπιρροὴν τὸ ἐφετεῖον δὲν ἦτο ὑπόχρεων ν' ἀπαντήσῃ.

Ἐπειδὴ οἱ αὐτοὶ λόγοι τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως, καθόσον ἀνάγονται εἰς τὸ ὅτι προταθείσης ἀναδολῆς τῆς δίκης λόγῳ τῆς μὴ ἐκδικάσεως τῶν ἀνακοπῶν κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1694 τοῦ 1888 ἀποφάσεως, τῆς ὁρισάσης ἀρχικῶς τὸν χρόνον τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν, ἐν τούτοις τὸ ἐφετεῖον οὐδὲν ἀπεφάνθη, ἀπορριπτέοι εἰσὶν διὰ τὸς λόγους τῶν προηγουμένων σκέψεων, ἥτοι ὅτι ἡ ἀνακοπὴ κατὰ τῆς ἀποφάσεως ὁρίζουσης τὸν χρόνον τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν δὲν ἐμποδίζει τὴν πρὸς τὴν διαδικασίαν τῆς πτωχεύσεως, εἰς τὴν συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ ἐκδικασίς τῶν ἀκυρωτικῶν ἀγωγῶν, ἀλλὰ καὶ διότι τὰ προταθέντα γεγονότα πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἐκκρεμοδικίας δὲν ἀποτελοῦσι πρᾶγματι τοιαύτην, ἀφ' οὗ σαφῶς καὶ κατηγορηματικῶς παραδέχονται οἱ ἀναιρεσεῖοντες διὰ τῶν ἐνώπιον τοῦ Ἐφετερίου Πατρῶν προτάσεων τῶν ὅτι ἐπὶ τῶν ἀνακοπῶν τούτων ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1631 τοῦ 1889 ἀπόφασις, ὁρίσασα χρόνον τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν τῆς 28 Αὐγούστου 1888, καὶ ἰσχυρίζονται μὲν ὅτι κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐγένετο ἔρρεσις, ἀλλ' ἐντελῶς ἀορίστος καὶ ἀνευ εἰδικωτέρας μνείας τοῦ χρόνου τῆς ἐγέρσεως ταύτης καὶ τοῦ ἐκκαλέσαντος διαδίκου· ἐπὶ τοιοῦτου δὲ ἰσχυρισμοῦ, μὴ ἐχόντος νομικὴν ἐπιρροὴν καὶ ἀορίστως διατυπωθέντος, τὸ δικαστήριον δὲν ἦτο ὑπόχρεων ν' ἀποφάνθῃ.

Ἐπειδὴ καὶ ὁ ἕτερος συναφὴς λόγος ἀναιρέσεως, ὅτι πρὸς ἐκτίμησιν τοῦ αὐτοῦ θέματος δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψει αἱ προσκομισθεῖσαι μαρτυρίαι

ἐτέρας δίκης ἃς ἐπεκαλέσθησαν ὡς τεκμήρια, ἀπορριπτέος ἐστὶ, καθ' ὅσον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς αὐτῆς 37ης σκέψεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον ἔλαβεν ὑπ' ὄψει πᾶν ὅ,τι οἱ διάδικοι ἐπεκαλέσθησαν καὶ προσήγαγον ὡς τεκμήρια, οὐδ' ἐπεται τὸ ἐναντίον ὅτι, προκειμένου περὶ μαρτυριῶν ἐτέρας δίκης, ἐμνημόνευσε τοῦτο ρηχῶς, ὅπερ δὲν ἐπράξε καὶ ἐπὶ τῶν μαρτυριῶν ἐφ' ὧν στηρίζεται ὁ λόγος ἀναιρέσεως.

Ἐπειδὴ ὁ ἕτερος λόγος ἀναιρέσεως, ὅτι ἐσφαλμένως τὸ ἐφετεῖον ἀπέρριψε τὴν ἀνταπαίτησιν, ἣν εἶχον οἱ ἀναιρεσεῖοντες ἐναγόμενοι κατὰ τῆς πτωχεύσεως, ὅπως ἐπιστρέψῃ αὕτη τὴν ἀξίαν τοῦ σιτοφορτίου καὶ ἣν ἀνταπαίτησιν καὶ ὡς ἐνστασιν συμψηφισμοῦ προέτειναν, ἀπορριπτέος ἐστὶν, καθόσον τὸ ἐφετεῖον, ἐκτιμῶν τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, ἐδέξατο ὀρθῶς διὰ τῆς 9ης σκέψεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ὅτι ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ δὲν πρόκειται περὶ ἀμφοτεροβαροῦς πράξεως, ἥτοι τῆς ἀγοραπωλησίας τοῦ σίτου, ὅστις εἶχεν ἐγκύρως πωληθῇ κατὰ τὴν 23 Ἰουνίου 1888, ἥτοι πολὺν χρόνον πρὸ τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν καὶ ὅστις περιήλθεν εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ πτωχεύσαντος, καὶ ἂν ἐσώζετο αὐτούσιος, ἀπετέλει πλέον στοιχείον πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς ὁμάδος τῶν πιστωτῶν, ἀλλὰ περὶ ἀνακλήσεως ἀκύρως γενομένης πληρωμῆς τῆς ἐγκύρως ὑφισταμένης ἀπαιτήσεως ἐκ τῶν γραμματίων, τῆς ἀκυρώσεως ἐπερχομένης, σενέκεια νομικὴ εἶναι οὐχὶ ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀγοραπωλησίας τοῦ σίτου καὶ ἡ ἐπάνοδος τούτου ἢ τῆς ἀξίας του εἰς τοὺς ἀναιρεσεῖοντας, ἀλλ' ἡ ἀναβίωσις τῆς ἀκύρως πληρωθείσης ἐκ τῶν γραμματίων ἀπαιτήσεως τῆς νομίμως καὶ μετὰ τὴν ἀκύρωσιν ὑφισταμένης.

Ἐπειδὴ ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρ. 450 τοῦ Ἑμπ. Νόμου, ἡ βλάβη δὲν ἀποτελεῖ στοιχείον πρὸς ἀκύρωσιν τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων πράξεων, ἥτις ἀκύρωσις ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐλευθέρως ἐκτιμήσεως τοῦ δικαστοῦ, ἐπομένως καὶ ἂν οἱ ἀναιρεσεῖοντες προέτειναν τὴν ἔλλειψιν βλάβης, τὸ δικαστήριον περὶ τοῦ ἐπουσιώδους τούτου ἰσχυρισμοῦ οὐκ ἦν ὑπόχρεων νὰ διατάξῃ ἀποδείξεις· τὴν κατὰ τὴν ἐλευθέραν ὁμῶς κρίσιν του ὑπαρξῖν βλάβης τῶν λοιπῶν πιστωτῶν ἀπέναντι τῆς προνομιακῆς πληρωμῆς τῶν ἀναιρεσειόντων, τὸ δικαστήριον ἐδέξατο, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν 6ης καὶ 33ης σκέψεων τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐπομένως ὁ σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως, ὅτι τὸ ἐφετεῖον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψει τὸν περὶ βλάβης ἰσχυρισμὸν καὶ ὅτι δὲν ἔταξεν ἀποδείξεις περὶ τούτου, ἀπορριπτέος ἐστὶ.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐνώπιον τοῦ Ἐφετερίου Πατρῶν προτάσεων τῶν ἀναιρεσειόντων, οὗτοι ἰσχυρίσθησαν ἐπιδοθητικῶς ὅτι καὶ ἂν ἀκυρωθῇ ἡ πληρωμὴ τῶν γραμματίων, δικαιοῦνται ὡς οἱ λοιποὶ πιστωταὶ νὰ πληρωθῶσι μὲ τὸ ποσοστὸν τῆς πτωχεύσεως 20 0/0 ἐντόκως πρὸς 12 0/0 ἐτησίως ἀπὸ τῆς ἐπικυρώσεως τοῦ συμβιβασμοῦ καὶ ὅτι οἱ ἀναιρεσίδητοι εἶναι ὑπόχρεοι πρὸς τοῦτο, καὶ ὡς ἐκδοχεῖς τῶν δικαιωμάτων τῆς ὁμάδος τῶν πιστωτῶν καὶ ὡς ἐγγυηταὶ τῶν διὰ τοῦ συμβιβασμοῦ

υποχρεώσεων του πτωχεύσαντος, ισχυρίσθησαν δε ότι την αξίωσιν ταύτην υπέβαλον και κατά την πρώτην ενώπιον του Έφετείου Αθηνών συζήτησιν, ως και κατά πάσας τὰς ενώπιον του Πρωτοδικείου Σύρου, εξητήσαντο δε να προσαχθῶσιν τὰ πρωτότυπα τῶν προτάσεων των τούτων, ἀμφισβητήσαντες τὴν ἀκρίβειαν τῶν προσαγομένων ἀντιγράφων ἀλλὰ τὸ ἐφετεῖον παρίδον τοὺς οὐσιώδεις τουτοὺς ισχυρισμούς των ἀναιρεσιόντων διὰ τῆς 34ης σκέψεως τῆς προβαλλομένης ἀποφάσεώς του ἀπέριψε τὴν σχετικὴν ἐνστάσιν τοῦ συμφητισμοῦ, ὡς μὴ προσβλήθεισαν οὔτε κατὰ τὴν πρώτην ενώπιον τοῦ Έφετείου Αθηνών συζήτησιν οὔτε ενώπιον τοῦ πρωτοδικείου, ἐστηρίχθη δὲ ὡς πρὸς τοῦτο εἰς τὰς προσαχθείσας προτάσεις τῶν ἀναιρεσιόντων, χωρὶς νὰ βεβαιῇ ὅτι αὐταὶ ἦσαν τὰ πρωτότυπα, ἐνῷ ἡ ἀκρίβεια τῶν προσαχθεῖσων προτάσεων ἡμφισβητήθη· ἀλλ' οὕτω κρίναν παρεβίασε τὰς οὐσιώδεις διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 391, 425 καὶ 426 Πολ. Δικονομίας, καθ' ἃς τὰ ἐγγράφα πρέπει νὰ υποβάλλωνται ἐν πρωτοτύπῳ, τὰ δὲ ἀντίγραφα καὶ αὐτὰ τὰ ἀντιπεφωνημένα δὲν ἀρκοῦν πρὸς σύστασιν ἐντελούς ἀποδείξεως, καὶ κατὰ τὸ ἀρθρον 807 § 5 καὶ 6 τῆς Πολ. Δικονομίας ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του μόνον καθ' ὅσον δὲν ἔλαβε ὑπ' ὄψιν τὴν περὶ συμφητισμοῦ ἐνστάσιν.

Ἐπειδὴ τόκος ἐπὶ τοῦ εἰς συμφητισμὸν προταθέντος ποσοστοῦ 20 0/0 ἐπὶ τοῦ ὅλου τῶν πληρωθέντων γραμματίων ἐξ 80,000 δραχ. δὲν δύναται νὰ υπολογισθῇ, διότι τὸ ποσὸν τοῦτο ἀπὸ τῆς συναντήσεώς του μετὰ τῆς ἀπαιτήσεως τῶν ἐναγόντων ἀπεσβέσθη, περιορίζον κατὰ τὸ μέρος τοῦτο καὶ τὴν ἀπαιτήσιν ἐκείνων, ὀρθῶς ἄρα ὡς πρὸς τὸ μέρος τοῦτο ἀπερρίφθη ἡ ἐνστάσις τῶν ἀναιρεσιόντων, εἰ καὶ δι' ἄλλους λόγους.

ΠΟΙΝΙΚΗ

Ἀριθ. 94 (1907) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

***Ἀδίκημα.**- δολία προαιρέσις.- **ρητὴ ἀναγραφὴ ἢ νοουμένη.**- **περιοστάσεις.**- **κατακράτησις.**

Ἐπειδὴ ὁ νομοθέτης ἐν τοῖς ἀδικήμασιν ἐν οἷς ἀπαιτεῖται δολία προαίρεσις, συνήθως τὴν ὑπαρξίν

ταύτης, καθ' ὅσον τ' αὐτὰ ἀδικήματα δύνανται νὰ διαπραχθῶσι καὶ ἐξ ἀμελείας, ἀναγράφει δι' ἐκφράσεων ἀποκλείουσάν τὴν ἀμελείαν, ὡς ἐν ἀρθρ.

νημίμου δικαιώματος (ἀρθρ. 209 Ποιν. Δικονομίας). Πλὴν τούτου, λέγει ὁ ἀναιρεσιών, καὶ δόλιος σκοπὸς ἀπαιτεῖται κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ ἀρθρ. 322.

«Ὁ προτεινόμενος λόγος εἶναι ἀνυπόστατος. Ὁ Ἀρειὸς Πάγος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 89 τοῦ 1905 (α) ἀποφάσεώς του ἀπεφάνητο ὅτι ἀπαραίτητον στοιχεῖον τῆς πράξεως τῆς παρανόμου κατακρατήσεως εἶναι, κατὰ ἐννοίαν τῶν ἀρθρ. 322 Ποιν. Νόμου, οὐχὶ μόνον τὸ «ἐκ προθέσεως» ἀλλὰ καὶ τὸ «παρὰ νόμον», καὶ ἀνῆρπεν ἀπόφασιν τοῦ πλημμελειοδικείου Καρδίττης ἐπὶ τοιαύτῃ παραλείψει. Φρονῶ ὅμως κύριοι, ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ Ἀρείου Πάγου εἶναι προφανῶς ἐσφαλμένη. Τὰ στοιχεῖα τῆς κολασίμου πράξεως πρέπει ν' ἀναγράφωνται ρητῶς ἐν τῷ νόμῳ, ὅποτε ἡ παράλειψις τινὸς ἐξ αὐτῶν ἐπάγεται ἀναίρεσιν. Τὸ ἐφαρμοσθὲν ἀρθρ. 322 ἔχει ὡς ἐξῆς: «ὅστις στρεφί τινα ἄκοντα τῆς χρήσεως τῆς προσωπικῆς του ἐλευθερίας δι' ἐγκαθεύρεως ἢ δι' ἄλλου τρόπου κλπ.» Ἐκ τοῦ ἀρθρου τούτου σαφῶς συνάγεται ὅτι οὔτε τὸ ἐκ προθέσεως οὔτε τὸ «παρὰ νόμον» εἶναι ἀπαραίτητον στοιχεῖον τῆς πράξεως τῆς παρανόμου κατακρατήσεως, διότι τοιαῦτα στοιχεῖα δὲν περιέχει τὸ ἀρθρον, ἡ δὲ ἐπικεφαλὴς τοῦ ἀρθρου «παρὰ νόμον κατακρατήσις» δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὰ στοιχεῖα αὐτοῦ, διότι στοιχεῖα μόνον εἰσὶ τὰ ἐν τῷ κειμένῳ τοῦ ἀρθρου ἀναφερόμενα. Καὶ ἄλλοτε διὰ μακρῶν ὑπεστήριξις ἐνώπιον ὑμῶν κύριοι ἀρεοπαγίται, καὶ ἤδη ἐπαυλαμβάνω νὰ εἶπω, ὅτι ὁ ἡμέτερος νόμος ἐν ἀρθρ. 38 ὁρίζει ὅτι «εἰς τὰ κακουργήματα ἀπαιτεῖται δολία προαίρεσις, πλημμελήματα δὲ δύνανται νὰ πραχθῶσιν εἴτε ἐκ δολίας προαιρέσεως εἴτε ἐξ ἀμελείας». Ἐπομένως ὁσάκις ὁ νόμος δὲν ἀπαιτεῖ, ὡς ἀπήτησεν, ὅπως προσθέτη σαφῆναι εἰς τὸν νόμον ἐπὶ εἰδικῶν ἐγκλημάτων τὸ «ἐν γνώσει, ἐκ προθέσεως, παρὰ νόμον κλπ.» ἐφαρμόζεται τὸ ἀρθρ. 38, καὶ ὁ δόλος, συνιστάμενος εἰς τὴν ἐνοχὴν, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ λύηται κεχωρισμένως ἀπὸ τοῦ κυρίου ζητήματος τῆς ἐνοχῆς. Ὁσάκις δὲ ἀπαιτοῦνται τὰ ἡθικὰ ταῦτα στοιχεῖα, πρέπει ρητῶς νὰ μνημονεύωνται ἰδιαίτερος, διότι ἡ παράλειψις των ἀποτελεῖ λόγον ἀναίρεσεως, ὡς ἐπὶ κλοπῆς κλπ. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ἐπὶ τοῦ «παρὰ νόμον» ὡς στοιχείου τοῦ ἀδικήματος τῆς παρανόμου κατακρατήσεως. Μὴ περιλαμβανομένου τοῦ στοιχείου τούτου ἐν τῷ ἀρθρ. 322 δὲν δύναται ν' ἀπαιτηθῇ τοῦτο μετὰ τῶν λοιπῶν στοιχείων τῆς πράξεως. Πανταχοῦ, ὅπου ὁ νόμος παρεδέχθη τὸ γινώρισμα τοῦ «παρὰ νόμου» ὡς στοιχεῖον μετὰ τῶν συστατικῶν στοιχείων ἀδικήματός τινος, δέον ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ν' ἀπαιτῆται ἐκ μέρους τοῦ πράξαντος ἡ συνείδησις τοῦ «παρὰ νόμου». Ὁσάκις ὅμως δὲν ἀπαιτεῖται τοιαύτη συνείδησις τοῦ «παρὰ νόμου» ὡς τινος ἀυθιγοτάτως εἰς ταύτην προσχωροῦντος στοιχείου. Τοιαύτη τις ἀπαιτήσις, λέγει ὁ Litz § 40, ἤθελε παράλυσαι τὴν ἐξάσκησιν τῆς δημοσίας κατηγορίας, ἐπιβάλλουσα αὐτῇ ἐν εἰδικῇ περιπτώσει τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως ὅτι ὁ ἐνοχος ἐγγώριζε τὴν ἡν παρέδωκε διάταξιν. Σύμφωνας πρὸς ταῦτα εἶναι καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 145 τοῦ 1905 ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, δεχομένη ὅτι ἡ δολία προαίρεσις, ἣν τὸ ἀρθρον 38 ἀπαιτεῖ, ἐγκατεῖται προφανῶς εἰς τὰ δεκτὰ γινόμενα περιστατικά».

(α) Πρὸς τὴν αὐτὴν ἐν σελ. 22 ΧVII.

(*) Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρ. Πάγου συζήτησιν, ὁ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελεὺς κ. Α. Τσιβανόπουλος ἔλεξε τὰς :

«Ὁ ἀναιρεσιών Α. Κ** δι' ἀποφάσεως τοῦ πλημμελειοδικείου κατεδικάσθη ἐπὶ ἀδίκῳ ἐπιθέσει καὶ παρανόμῳ κατακρατήσει εἰς φυλάκισιν τριῶν μηνῶν.

«Ὡς λόγος ἀναιρέσεως προτείνεται, ὅτι, ἵνα ἐφαρμοσθῇ τὸ ἀρθρον 322 τοῦ Ποιν. Νόμου, ἀπαιτεῖται καὶ τὸ ἐξῆς στοιχεῖον «παρὰ νόμον κατακρατήσις», ἡ ἀναιρέσις δὲ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὡς δέχεται τὸ πλημμελειοδικεῖον, ἥτο ἀστυνόμος καὶ ἐνήσκει ἀστυνομικὰ καθήκοντα, καθ' ὅν χρόνον κατεδικάσθη, δὲν ἀρκεῖ ἐπομένως τὸ στοιχεῖον ὅτι ἀκουσίως ἐστερήθη τῆς ἐλευθερίας του ὁ παθὼν, διότι οὐδεὶς ἐκούσιως φυλακίζεται, ἀλλ' ἀφοῦ ἐν τῇ ἀποφάσει σημειοῦται ὅτι ἐν τῷ ἀστυνομικῷ τμήματι ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἀστυνόμου ἡ κράτησις, προϋποτίθεται ἀσκήσις

288 επί φόνου, (ὅστις ἐκ προμελέτης ἀπεφάσισεν ἢ ἐσκεμμένως ἐξετέλεσε), ἄρθρ. 289 ἐπὶ φαρμακείας (ὅστις ἐδόκει ἐκ προθέσεως δηλητηρίον), ἐν ἄρθρ. 307 προκειμένου περὶ τραυμάτων καὶ βλαβῶν (ὅστις προξενεῖ εἰς ἄλλον ἐπίτηδες σωματικὴν βλάβην), ἐν ἄρθρ. 421 προκειμένου περὶ φθορᾶς ξένης ιδιοκτησίας (ἢ ἐκ προθέσεως φθορὰ) κλπ. Τούναντίον δὲ κατὰ κανόνα παραλείπει τὴν ἀναγραφὴν τῶν ἐκφράσεων τούτων ἢ ἄλλων ἰσοδυνάμων, καθ' ὅσον ὠρισμένα ἀδικήματα δὲν δύνανται νὰ διαπραχθῶσι, κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ νόμου, εἰμὴ μόνον ἐκ δολίας προαιρέσεως, ὡς ἐπὶ ἐξυβρίσεως (ἄρθρ. 29 τοῦ Νόμου περὶ ἐξυβρίσεως), ἐπὶ πλαστογραφίας (ἄρθρ. 244 τοῦ Ποιν. Νόμ.), ἐπὶ ἀπιστίας (ἄρθρ. 482 τοῦ Ποιν. Νόμου), ἐπὶ παρανόμου κατακρατήσεως (ἄρθρ. 322). Ἐν ταῖς τελευταίαις ταύταις περιπτώσεσι διὰ τὴν καταλογιστὴν ὁ δικαστὴς εἰς τινὰ τὰς πράξεις ταύτας ὡς εἰς ἐνοχον, ἀνάγκη κατὰ τὸ ἄρθρ. 39 τοῦ Ποιν. Νόμ. ν' ἀνευρίσκη δι' ἀκριβοῦς ἐκτιμήσεως τῶν συγκεκριμένων περιστάσεων καὶ τῆς ἀλληλουχίας αὐτῶν, ἐὰν ἡ πράξις ἐπράχθη ἐκ δολίας προαιρέσεως ἢ ἐξ ἀμελείας καὶ μόνον ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει νὰ καταλογιστὴ ταύτας, διότι ὡς εἴρηται αὐταὶ δὲν δύνανται νὰ διαπραχθῶσιν ἐξ ἀμελείας. Ἀφ' οὗ ὁμοῦς ὁ νομοθέτης δὲν ἀπήτησε δι' ἐκφράσεων εἰδικῶν τὴν βεβαίωσιν τῆς ὑπάρξεως τῆς δολίας προαιρέσεως, οὔτε ὁ δικαστὴς ἐν τῇ καταδικαστικῇ αὐτοῦ ἀποφάσει ὑποχρεοῦται εἰδικῶς καὶ δι' ὠρισμένων ἐκφράσεων ν' ἀναφέρῃ τὴν ὑπάρξιν ταύτης, ἥτις ἐνὺ πάρχει ἐν τῇ κηρύξει τινὸς ἐκ ἐνόχου, ἀρκεῖ ἐκ τοῦ συνόλου τῆς ἀποφάσεως νὰ μὴ ἀποκλείηται ἡ ὑπάρξις τῆς δολίας προαιρέσεως, καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅθεν, κηρύξαν τὸ δικαστήριον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τὸν ἀναιρεσεῖοντα ἐνόχον ὅτι οὗτος ὑπὸ κοινοῦ συμφέροντος κινούμενος συναπεφάσισε μετ' ἄλλου κ.λ. καὶ ἐπετέθη ἀδίκως καὶ ἐδαιοπράγησε κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ Ι.Κ.^α, καὶ ὅτι ὁ αὐτὸς ἀναιρεσεῖον ἀπεστέρησε τοῦτον ἀκούοντα τῆς χρήσεως τῆς προσωπικῆς του ἐλευθερίας, δι' ἐγκαθειρξέως του ἐν τῷ ἀτυνομικῷ τμήματι, καὶ ὅτι ἡ κατακράτησις αὕτη διήρκεσεν ἑλαττον τῶν τριῶν ἡμερῶν, χωρὶς νὰ βεβαίωσιν οὐδ' αὖτε ἐν τῇ ἀποφάσει του ὅτι ἔλειπεν ἡ δολία προαίρεσις, ὅτι ἡ κατακράτησις ἐγένετο νομίμως, οὐδεμίαν διάταξιν τοῦ Ποιν. Νόμου παρεβίασεν, ἀλλὰ τούναντίον ὁρθῶς τοῦτον ἡρμήνευσε καὶ καλῶς ἐφήρμοσεν, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι ἀναιρέσεως, οἱ στηριζόμενοι εἰς τὸ ὅτι ἐν τῇ κηρυττούσῃ τὸν ἀναιρεσεῖοντα ἐνόχον ἀποφάσει δὲν ἀναφέρεται εἰδικῶς τὸ στοιχεῖον τῆς δολίας προαιρέσεως οὔτε τὸ παράνομον τῆς κατακρατήσεως, ἀπορριπτεῖται εἰσὶν (*).

(*) Ἐπάνεδος εἰς τὴν ὁρὴν ἐκδοχὴν, ἀπὸ τῆς ὑποφάσεως εἶχεν ἀποκαρυνθῆ ὁ Α. Πάγος, οὐ μόνον διὰ τῆς ἐν τῇ ἀγορεύσει τοῦ εἰσαγγελέως ἀναφερομένης ἀλλὰ καὶ ἰδίως διὰ τῶν ἐν σ. 197 καὶ 199 ΧVI 1901 170 καὶ 173 προηγουμένων ἐκείνης ἀποφάσεών του, ἡ πρώτη τῶν ὁποίων κατὰ διαβολικὴν σύμπτωσιν ἀφεώρα ἐναυλὶκὴν διευθυντὴν τῆς ἀστυνομίας. Πρὸς ἀντίφωτον τῇ ἀνω 53 Α. II. σελ. 643 ΧVI.

Ἀριθ. 95 (1907) Γμ. Β'

Εἰτηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Ἀπολογισμὸς.. μὴ ὑποβολὴ Νομάρχου - παρόλας ἀνεὺ ὠφελείας ἢ βλάβης. - προηγουμένη πειθαρχικὴ ποινὴ. - μὴ βεβαίωσις - ἀπόλυσις ὑπὸ Ἀρ. Πάγου.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης

(*) Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου συζήτησιν, ὁ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελεὺς κ. Α. Τσιβανόπουλος εἰλεξε τάδε:

«Ὁ λόγος τῆς ἀναιρέσεως εἶναι βάσιμος. Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως ὁ ἀναιρεσεῖον ἐκηρύχθη ἐνόχος δι' ἀδημοτικὸς ὢν ὑπάλληλος, ἥτοι δῆμαρχος Ἀρακυνθίων, παρέβη τὰ κοινὰ καὶ ἰδιαίτερα καθήκοντα τῆς ἐπιτετραμμένης εἰς αὐτὸν ὑπηρεσίας, ἐνυπάρχοντα εἰς τὴν φύσιν καὶ ἰδιότητα τῆς ὑπηρεσίας καὶ διαγεγραμμένα δι' ἰδιαιτέρων ἐδηγίων. ἥτοι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1898 παραβῶν παρὰ τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ Δήμου Ἀρακυνθίων τοῦ ἔτους 1897 δὲν ὑπέβαλεν αὐτὸν οὔτε εἰς τὸν νομάρχον Αἰτωλοακαρνανίας, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὁποίου ὑπῆγετο τότε, οὔτε εἰς τὸν νομάρχον Εὐρυτανίας, εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ ὁποίου ὑπάγεται ἤδη, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1899 μέχρι σήμερον, ἀπειθήσας εἰς τὰς ἐπανελημμένας ὑπ' ἀριθ. 864 καὶ 965 τοῦ 1905, 63 καὶ 1718 τοῦ 1906 διαταγὰς τοῦ νομάρχου Εὐρυτανίας, ἡ δὲ παράβασις αὕτη ἐγένετο ἐκ προθέσεως μὲν, ἀλλὰ χωρὶς τοῦ πлагίου σκοποῦ τῆς ἰδίας ὠφελείας ἢ βλάβης τῆς Ἐπικρατείας ἢ τοῦ Δήμου Ἀρακυνθίων ἢ ἰδιώτου τινός. Ἐφηρμόσθη δὲ τὸ ἄρθρ. 487 § 2 Ποιν. Νόμου, ἔχον ὡς ἐξῆς: «Δημόσιοι ὑπάλληλοι, οἵτινες, ἐκτὸς τῶν εἰς τὸν παρόντα νόμον ρητῶς ὠρισμένων περιπτώσεων, παραβαίνουσι τὰ κοινὰ ἢ ἰδιαίτερα καθήκοντα τῆς ἐπιτετραμμένης εἰς αὐτοὺς ὑπηρεσίας κλπ. τιμωροῦνται § 2 μετὰ προηγουμένης πρώτης πειθαρχικῆς ποινῆς, ἐὰν ἡ παράβασις ἐγένετο ἐκ προθέσεως μὲν, ἀλλὰ χωρὶς τοῦ πлагίου ἐκείνου σκοποῦ (τῆς ἰδίας ὠφελείας ἢ τῆς βλάβης τῆς Ἐπικρατείας ἢ τινος ἰδιώτου), μετὰ χρηματικῆς ποινῆς τὸ πολὺ διακοσίων δραχμῶν». Ἐκ τοῦ ἄρθρου τούτου σαφῶς ἐξάγεται ὅτι ἡ παράβασις καθήκοντος, ἥτις ἐξετελέσθη μὲν ἐκ προθέσεως, ἀλλ' οὐχὶ ἐπὶ σκοπῷ ἰδίας ὠφελείας ἢ βλάβης τῆς Ἐπικρατείας ἢ ἰδιώτου τιμωρεῖται τότε μόνον, ὅτε τὸ ποῦτον ἐτιμωρήθη πειθαρχικῶς ὁ ἐνόχος καὶ αὐτὸς ὑπέπεσεν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς αὐτῆς πράξεως. Ἡ προσβαλλομένη δὲ ἀπόφασις οὐδόλως δέγεται, οὔτε ἐν τῷ σχετικῷ οὔτε ἐν τῷ διατακτικῷ αὐτῆς, δι' ἐπὶ πᾶσι προηγουμένως πειθαρχικῇ τιμώρησις τοῦ ἀναιρεσεῖοντος, δι' ἣν παράβασιν κατεδικάσθη δι' αὐτῆς. Ἐπομένως τὸ δικάσαν πλημμελειοδικεῖον ἐπιβαλὼν τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 487 § 2 Ποιν. Νόμου δριζομένην ποινὴν διὰ παράβασιν καθήκοντος, ἐκτελέσει μὲν ἐκ προθέσεως, ἀλλ' οὐχὶ ἐπὶ σκοπῷ ἰδίας ὠφελείας ἢ βλάβης τῆς Ἐπικρατείας ἢ ἰδιώτου, χωρὶς συγχρόνως νὰ δευθῇ ὅτι δι' αὐτὴν ταύτην τὴν παράβασιν ὁ ἀναιρεσεῖον ἐτιμωρήθη πρότερον πειθαρχικῶς καὶ δι' ἐκείνην πειθαρχικὴν τιμωρίαν ὑπέπεσεν εἰς τὴν αὐτὴν παράβασιν. Ἐσαφηνέως ἐφήρμοσε καὶ ψευδῶς ἡρμήνευσε τὸ ἄρθρ. 487 § 2 Ποιν. Νόμου καὶ κατέστησε τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἀναιρετέου.

Ἀπρωτεῖνα ὅθεν τὴν παραδοχὴν τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως καὶ τὴν ἀναίρεσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐπὶ τῷ τέλει ν' ἀπαλλαγῇ ὁ ἀναιρεσεῖον τῆς κατηγορίας, διότι, ὡς εἴρηται, ἡ πράξις δι' ἣν ἐκηρύχθη ἐνόχος καὶ κατεδικάσθη καὶ δὲν εἶναι κατὰ τὸν νόμον ἀξιόποιος».

ἀποφάσεως, ἐν ᾧ ὁ ἀναιρεσεῖων ἐκηρύχθη ἔνοχος ὅτι δημοτικὸς ὢν ὑπάλληλος, ἦτοι δήμαρχος Ἀρακυνθίων, παρ' ἧς ἐκ προθέσεως μὲν τὰ κοινὰ καὶ ἰδιαίτερα καθήκοντα τῆς ἐπιτετραμμένης αὐτῷ ὑπηρεσίας, ἐνυπάρχοντα εἰς τὴν φύσιν καὶ ἰδιότητα τῆς ὑπηρεσίας καὶ διαγεγραμμένα δι' ἰδιαιτέρων ὁδηγιῶν, ἦτοι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1898 παραλαβὼν παρὰ τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ Δήμου Ἀρακυνθίων τοῦ ἔτους 1897 δὲν ὑπέβαλεν αὐτὸν εἰς τὸν Νομάρχην Αἰτωλοακαρνανίας, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὁποίου ὑπῆγετο τότε, οὔτε εἰς τὸν νομάρχην Εὐρυτανίας, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὁποίου ὑπάγεται ἀπὸ τοῦ 1899, ἀπειθήσας εἰς τὰς ἐπανειλημμένας διαταγὰς τοῦ νομάρχου Εὐρυτανίας, ἀλλ' ὅτι ἡ παράβασις αὕτη ἐγένετο ἄνευ τοῦ πλαγίου σκοποῦ ἰδίως ὠφελείας ἢ βλάβης τῆς Ἐπικρατείας ἢ τοῦ Δήμου Ἀρακυνθίων ἢ τινος ἰδιώτου, ἐν τούτοις κατεδίκασε τοῦτον εἰς χρηματικὴν ποινὴν δρ. 50 καὶ εἰς ἐξάμηνον στέρησιν τῶν ἐν τῷ ἄρθρ. 24 τοῦ Ποιν. Νόμου πολιτικῶν δικαιωμάτων του, χωρὶς οὐδαμῶς τῆς ἀποφάσεως νὰ γίνηται δεκτὸν ὅτι ἡ παράβασις αὕτη ἐγένετο μετὰ προηγηθεῖσαν πρώτῃν πειθαρχικὴν ποινὴν, ἥτις εἶναι ὅρος ἀναπόφευκτος πρὸς ἐπίδολήν τῆς ἐν τῷ ἐδ. 2 ἄρθρ. 487 τοῦ Ποιν. Ν. ἐπιβαλλομένης ποινῆς.

Ἐπειδὴ οὕτω κρίνασα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὸν Ποιν. Νόμον καὶ ἀναιρετέα καθίσταται.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 500 τῆς Ποιν. Δικονομίας, γενομένης ἀναίρεσεως δι' ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν ἢ ψευδῇ ἐρμηνείαν τοῦ Ποιν. Νόμου, ὁ Ἀρειος Πάγος δὲν ἀποφαίνεται τὴν παραπομπὴν εἰς ἄλλο δικαστήριον, ἀλλ' ἐφαρμόζει αὐτὸς τὸν νόμον καὶ ἂν δὲν ὑπάρχῃ κολάσιμος πρᾶξις ἀθώνει ἐντελῶς τὸν καταδικασθέντα.

Ἐπειδὴ, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, κηρυχθέντος τοῦ κατηγορουμένου, ὡς εἴρηται, ἐνόχου παραβάσεως καθήκοντος, ἐκ προθέσεως μὲν ἀλλ' ἄνευ τοῦ πλαγίου ἐκείνου σκοποῦ τοῦ ἀναφερομένου ἐν τῷ 1 ἐδ. τοῦ ἄρθρ. 487 τοῦ Ποιν. Νόμου, καὶ μὴ γενομένου δεκτοῦ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ἐτιμωρήθη προηγουμένως ὁ ἀναιρεσεῖων διὰ πειθαρχικῆς ποινῆς δέον οὗτος ν' ἀθωωθῇ ἐντελῶς (*).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 1977 [1906]

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΝΑΥΤΗΣ

* Ἀγωγή ἐπὶ ἐκτελέσει ἐργου. - προβολὴ μὴ συμφώνου ἐκτελέσεως. - βάρος ἀποδείξεων.

Ἐπειδὴ ὁρθῶς ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ὑπεχρεώθη ἡ ἐναγομένη εἰς ἀπόδειξιν τῶν ἰδίων αὐτῆς ἰσχυρισμῶν, διότι οὗτοι δὲν ἔτεινον μόνον εἰς ἄρνησιν τῆς ἀγωγῆς, ὡς διατείνεται, ἀλλ' ἀφεώρων τὴν μὴ πλήρη ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως,

(*) Καὶ ἐπὶ κ' ἐπὶ ἐρωτώμεν, διατὶ ἡ ἀπόφασις δὲν παρέπεμψε διὰ νὰ βεβαιωθῇ ἡ ὑπαρξίς ἢ μὴ καὶ τῶν στοιχείων τούτων.

καὶ τοῦτο ὠρισμένως διὰ τῆς μὴ χρήσεως τῶν συμφωνημένων ὑλικῶν διὰ τὴν οἰκοδομήν, ἀλλ' ἄλλων, τὰ ὁποῖα ὀρίζει ἐν τῇ ἀγωγῇ τῆς κατ' εἶδος καὶ ἄξιαν μικροτέρων, ἐξ οὗ φέρεται τὸ συμπέρασμα τοῦ ὅτι δὲν ἐδικαιοῦτο ὁ ἐνάγων εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἀρχικῶς συμφωνηθέντος ποσοῦ ὁρθῶς δ' ἐπίσης ὑπεχρεώθη καὶ διὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς πραγματοποιημοσύνης διὰ τὴν ἀπόδειξιν τῶν ἰδίων αὐτῆς ἰσχυρισμῶν, ἀνεξαρτήτως τῆς ὑποχρέσεως τοῦ ἐνάγοντος διὰ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀγωγῆς του, εἰς ἣν ὑπεχρεώθη οὗτος καὶ διὰ τὴν ὁποίαν ἂν οὗτος προσκομίσῃ θὰ χρησιμεύσῃ πρὸς ἀναίρεσιν ἢ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης τυχὸν προσαχθισομένη ἀπόδειξις τῆς, δι' ἄλλων ὠρισμένης ὑλικῶν, ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου.

Ἐπειδὴ ἡ διὰ τῶν προτάσεων ὑποβαλλομένη ἀντέφαισις ὑπὸ τοῦ ἐφεσιδλήτου, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἔδει νὰ θεωρηθῇ ἡ ἀγωγή ὁμολογουμένη ὡς πρὸς τὴν συμφωνίαν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου, δὲν εἶναι: βάσιμος καὶ συνεπὲς ἀπορριπτέα, διότι ἡ ἐναγομένη ἀδιαίρετον ἔκαμεν ὁμολογίαν καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν ἠδύνατο νὰ ληφθῇ ὑπ' ὅψει μόνον τὸ μέρος τῆς συμφωνίας καὶ ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου, ὁρθῶς ἐπομένως ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, τὸ ἀδιαίρετον τῆς ὁμολογίας ἔχουσα ὑπ' ὅψιν τῆς, ἔταξε τὰς ἀποδείξεις (*).

Ἀριθ. 1980 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΒΑΛΤΙΝΟΣ

Διέξαγωγή ἀποδείξεων. - τήρησις ἀποδεδείξεως ἐν γνωστοποιήσει. - ἀκυρότης. - αἰτιῆσις ἐπαναλήψεως.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 311 § 2 Πολ. Δικονομίας, ὁ εἰς ἐξέτασιν μαρτύρων καλούμενος διάδικος ἔχει, ἐκτὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 310 ὀριζομένης προθεσμίας τῶν 24 ὥρων καὶ τὴν προθεσμίαν τῆς ἀπαστάσεως ἂν κατοικῇ εἰς ἄλλον παρὰ τὸν τῆς γεννησομένης ἐξετάσεως τόπον, ἡ αὕτη δὲ προθεσμία ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ γνωστοποιήσεως ταυτιζομένης καὶ ταύτης πρὸς τὴν κλήτευσιν, ὡς πρὸς τὴν νόμιμον καὶ τὴν λόγῳ ἀπαστάσεως προθεσμίαν κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 312 Πολ. Δικονομίας ἐν προκειμένῳ τοῦ ἐκκαλοῦντος κατοικοῦντος ἐν Τρικκάλαις, ἐνῶ ἡ ἐξέτασις ἐγένετο ἐν Καρδίτῃ, συνέτρεχε νόμιμος περί-

(*) Ἡ δευτέρα αἰτιολογία εὐρίσκεται εἰς δεινὴν πρὸς τὴν πρώτῃν σύγκρουσιν. Ἐὰν ὁ ἐναγόμενος ἔκαμε καὶ πράγματι ἔκαμε ἀδιαίρετον ὁμολογίαν, διπερ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον, οὐδεμίαν ἐπιχείσηται ὁμολογίαν, ἀφ' οὗ δὲν ἐδέξατο αὐτὴν οὕτως ἔχουσαν ὁ ἐνάγων, ἡ βάρυνσις αὐτοῦ ν' ἀποδείξῃ τὸν περιορισμὸν αὐτῆς, περὶ μὴ συμφώνου ἐκπληρώσεως τῆς ἀναληφθείσης ἐργασίας, ἀποτελεῖ σπαρακτικὴν διαίρεσιν τῆς ὁμολογίας του ταύτης, τοιοῦτω μᾶλλον ἀδόκητον, ὅσω ἡ ὁμολογία αὕτη ἦτο ἀδιαίρετος, διότι ἀκριβῶς ὁ περιορισμὸς ἀπετέλει ἄρνησιν καὶ μόνον ἄρνησιν τῆς ἀγωγῆς, τὴν ὁποίαν ὤφειλε ν' ἀποδείξῃ ὁ ἐνάγων. Ἦρπετι νὰ βεβαιωθῇ ἡ ἀπόφασις ὅτι ἐάν τις συμφωνήσας τὴν κατασκευὴν οἰκίας, ἐνάγῃται ἐπὶ τῇ πληρωμῇ τοῦ ἀντιτίμου καὶ ἀντιτάξῃ ὅτι ἡ οἰκία δὲν κατεσκευάσθη ἢ κατεσκευάσθη ἐκ καρτονίου, οὐδὲν ἄλλο ποιεῖται ἢ ἀρνέται τὴν ἀγωγήν.

πτωσις, όπως χορηγηθῇ αὐτῷ σὺν τῇ νομίμῳ προθεσμίᾳ καὶ ἡ κατὰ παρέκτασιν, λόγῳ τῆς ἀποστάσεως χορηγουμένη εἰκοσιπενθήμερος τοιαύτη, ἀφοῦ δὲ ἡ ἐξέτασις τῶν μαρτύρων ἤρξατο μετὰ πέντε ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς πρὸς ἐμφάνισιν κλήσεως καὶ τῆς γνωστοποιήσεως τῶν μαρτύρων, προῶρως καὶ ἄνευ τῆς τηρήσεως τῶν μνησθεισῶν προθεσμιῶν ἐγένετο αὕτη, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀκύρως ἐγένετο ἡ διεξαγωγή τῶν μαρτύρων τὴν ἐκ τῆς μὴ τηρήσεως δὲ τῶν προθεσμιῶν ἐπερχομένων ἀκυρότητα, δὲν καλύπτει ἡ κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν μαρτύρων ἐμφάνισις τοῦ ἐκκαλοῦντος, καθόσον ἡ τήρησις τούτου εἶναι οὐσιώδης καὶ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ἀναγράφεται (*).

Ἐπειδὴ ὁ ἐφεσίβλητος δὲν ὑπέβαλε πρωτοδικῶς αἴτησιν περὶ ἐπαναλήψεως τῶν ἀκύρως διεξαχθεισῶν μαρτυρικῶν ἀποδείξεων, ἥδη δὲ τοιαύτην αἴτησιν δὲν δύναται νὰ ὑποβάλλῃ μὴ οὕσης δεκτικῆς ταύτης κατ' ἐφῆσιν δὲν ὑποβάλλει καὶ τοιαύτην οὔτε ἰδιαιτέρως οὔτε διὰ τῶν υποβαλλομένων προτάσεών του, ἡ δὲ παρ' αὐτοῦ προβαλλομένη ἀδυναμία πρὸς τήρησιν τῶν προθεσμιῶν, διὰ τὸ σύντομον τῆς ταχθείσης προθεσμίας πρὸς διεξαγωγήν τῶν ἀποδείξεων, δυνατόν μὲν νὰ ἐδικαιολόγῃ, ἀληθῆς ἀποδεικνυμένη, τὴν χορήγησιν παρατάσεως προθεσμίας, ἐάν ποτε νομίμως ἐζητεῖτο, δὲν συνεπάγεται ὅμως τὴν ἐπανάληψιν τῶν μαρτυρικῶν, ἐφ' ὅσον τοιαύτη αἴτησις δὲν ὑποβάλλεται, καθὼς μὴ δυναμένου τοῦ δικαστηρίου νὰ διατάξῃ αὐτεπαγγέλτως τοῦτο (ἄρθρ. 346 Πολ. Δικονομίας) δὲν κρίνεται ἄλλως δεδικαιολογημένη ἢ προβαλλομένη ἀδυναμία, ἀφοῦ ἡ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τῆς διαταγούσης τὴν ἀπόδειξιν τασσομένη τεσσαρακονθήμερος προθεσμία ἦτο ἐφικτὴ πρὸς τήρησιν τῶν προθεσμιῶν καὶ ἐναρξίν τῆς ἐξετάσεως τῶν μαρτύρων (**).

Ἐπειδὴ, κατὰ ταῦτα, μὴ αἰτηθείσης τῆς ἐπαναλήψεως τῆς ἐξετάσεως τῶν ἀκύρως ἐξετασθέντων μαρτύρων, οὐδὲ προσαγομένης ἐτέρας ἀποδείξεως παρὰ τοῦ ἐφεσίβλητου πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ εἰς αὐτὸν ἐπιβληθέντος θέματος ὑπὸ τῆς πρώτης τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων καὶ τῆς προμνησθείσης ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Λαρίσης, καίτοι ἐκοινοποιήθησαν αὐτῷ αἱ τοιαῦται ἀποφάσεις, ὡς ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἀποδεικτικῶν ἐπιδόσεως δεῖκνυται, καὶ παρῆλθεν ἡ ὑπὸ τούτου

(*) Ὅπως οὖν ἀμφίβολος ἡ εἰς ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ἀναγωγή. Ἡ κατὰ τὴν διεξαγωγήν ἐμφάνισις, ἐφ' ὅσον δὲν προβάλλεται προσβολὴ συμφέροντος ἐν τῇ μὴ τηρήσεως τῆς ἐκ τῆς ἀποστάσεως προθεσμίας, ἀποτελεῖ παραίτησιν ἀπὸ τῆς τηρήσεώς της κατὰ πᾶσαν λόγον δεκτὴν.

(**) Μόνον τὸ τελευταῖον μέρος τῆς αἰτιολογίας περὶ ἐπαρκείας τῆς ταχθείσης προθεσμίας σώζει τὴν ἐκδοχὴν τῆς ἀποφάσεως, διότι ἐάν δὲν εἶχε ταχθῇ ἀρκούσα κατὰ νόμον προθεσμία, δὲν ἡδύνατο νὰ ὑπάρξῃ ἐκπαισις ἀπὸ παρανόμως ταχθείσης προθεσμίας, ὅπερ ἐστὶν ἀπὸ ἀναπήρου περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεως, τὴν ἀναπήριαν τῆς ὑπείας δὲν ἡδύνατο νὰ ἐξαλείψῃ ἡ μὴ ὑπὸ τοῦ διαδίκου ἐπιχειρήσεις διορθώσεώς της δι' αἰτήσεως περὶ παρατάσεως.

ταχθεῖσα προθεσμία, δέον νὰ κηρυχθῇ ἐκπαισις ὁ ἐφεσίβλητος τῆς ἀποδείξεως τοῦ εἰς αὐτὸν ἐπιβληθέντος θέματος καὶ ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀνακοπὴ κατὰ τὴν βάσιν αὐτῆς, τὴν στηριζομένην εἰς τὰ πραγματικὰ γεγονότα τῆς κυριότητος, περὶ τῆς διετάχθησαν αἱ προμνησθεῖσαι ἀποδείξεις, ὡς ἀναπόδεικτος.

Ἀριθ. 1981 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΒΑΛΤΙΝΟΣ

Μισθώσις. - γυνώσις ἐλαττωμάτων μισθίου. - ἀποζημιώσις.

Ἐπειδὴ αἱ διαταχθεῖσαι ὑπὸ τῆς πρώτης τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων ἀποδείξεις περὶ τῆς γνώσεως τῶν ἐλαττωμάτων τοῦ μισθίου ὑπὸ τοῦ πατρὸς τῶν ἐκκαλούντων κατὰ τὸν χρόνον τῆς μισθώσεως ἦσαν οὐσιώδεις, καθ' ὅσον ἀποδεικνυμένης ἀληθοῦς τῆς γνώσεως τούτου, ἀναιρεῖται τὸ ἐκ τῆς συμβάσεως τῆς μισθώσεως χορηγούμενον εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα δικαίωμα ἀποζημιώσεως λόγῳ διαφέροντος, ἐνεκα τῆς ὑπάρξεως ἐλαττωμάτων τοῦ μισθίου παρακωλυόντων τὴν χρῆσιν αὐτοῦ (Ν. 13 § 6 Πανδ. 39.2).

Ἀριθ. 1982 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΒΑΛΤΙΝΟΣ

Κατάληψις ὑπὸ ἐξωραϊστικῶν ἔργων ἐν Κηφισίᾳ. - ἐνακτέος ἐπὶ ἀποζημιώσεως. - σύμβασις κυρωθεῖσα νόμῳ. - δικαιώματα ὑπὲρ τρίτων. - σύμβασις ὑπὲρ τρίτου. - ὁροισμός.

Ἐπειδὴ ὁρθῶς ἐπίσης ἡ αὕτη ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀπέρριψε τὴν ἐτέραν ἐνστασιν τῆς ἐκκαλούσης περὶ ἀπαράδεκτου τῆς προκειμένης αἰτήσεως, ὡς κακῶς ἀπευθυνομένης κατ' αὐτῆς, μὴ οὐσίας ὑποχρέου ἐκ τοῦ νόμου εἰς καταβολὴν τῶν ἀποζημιώσεων, ἀλλὰ τοῦ Δημοσίου τοῦ ἐνεργούντος τὰς ἀπαλλοτριώσεις λόγῳ δημοσίας ἀνάγκης, διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένους ὁρθοὺς καὶ νομίμους λόγους, καὶ διότι διὰ τῆς ἀπὸ 18 Ἰανουαρ. 1901 συμβάσεως, συναρθείσης μετὰ τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς ἐκκαλούσης ἐταιρίας καὶ κυρωθείσης διὰ τοῦ Νόμου ΒΩΛΕ' ἡ ἐκκαλοῦσα ἐταιρία ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ δαπανήσῃ διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ τὸν καλλωπισμὸν τοῦ ἄλλους τῆς Κηφισίας τὸ ποσὸν δραχ. 600,000, ὡς πρωτίστη δὲ ταύτης ὑποχρέωσις φέρεται ἐν ἄρθρ. 5 νὰ δαπανήσῃ ἐκ τούτου τὸ ἀναγκαῖον ποσὸν διὰ τὴν ἀποζημιώσιν τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ καταληφθησομένου χώρου διὰ τὸ ἄλλος καὶ παντὸς εἶδους οἰκοδομημάτων καὶ πρὸς φύτευσιν καὶ μόρφωσιν καὶ τοῦ ἄλλους δὲν προκύπτει δὲ ποσῶς ἐκ τῆς συμβάσεως ὅτι τὸ τοιοῦτον ποσὸν ἀπεδέχθη νὰ καταθέσῃ παρὰ τῷ κεντρικῷ ταμείῳ, οὐδ' ἐπὶ τὴν διάθεσιν αὐτοῦ ἀνέλαβε τὸ Δημόσιον μόνον ὑπεχρεώθη νὰ καταθέσῃ τὸ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ὁρισθὲν ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως καὶ τοῦτο, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς συμβάσεως, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτριώσις τῶν καταλαμβανομένων κτημάτων. Ἀφοῦ ὅθεν ἐκ τῆς τοιαύτης συμβάσεως προκύπτει ὅτι ἀνέλαβεν ἡ ἐκκαλοῦσα τοιαύτην ὑποχρέωσιν, νομίμως ἀπηυθύνθη

καί κατ' αὐτῆς ἡ ὑπὸ συζήτησιν αἰτήσεις περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ἀξίας τοῦ ἐν τῇ αἰτήσῃ ἀναφερομένου κτήματος τῆς ἐφεσιδλήτου τοῦ καταληφθέντος διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ἄλσους, καὶ μὴ βάσιμον καὶ ὡς τοιοῦτον ἀπορριπτέον κρίνεται τὸ ἀντίθετον τῆς ἐκκαλοῦσης παράπονον.

Ἐπειδὴ καὶ οἱ ἐφεσιδλήτοι ἐδικαιοῦντο νὰ ἐγείρῃσι τὴν προκειμένην αἴτησιν τῶν κατὰ τῆς ἐκκαλοῦσης καὶ δὲν ἐστεροῦντο τοῦ τοιοῦτου δικαιώματος ὡς μὴ ὄντες συμβαλλόμενοι ἐν τῇ συμβάσει, διότι ἡ τοιαύτη σύμβασις ἐκυρώθη διὰ νόμου καὶ ἐν δικαιώματι πλέον παρεχομένῳ αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ νόμου ἐνασχοῦσι ταύτην, καὶ δυνάμει ὅμως τῆς συμβάσεως μόνως ἐδικαιοῦντο νὰ ἐγείρῃσι ταύτην, καθόσον δυνάμει τῆς συμβάσεως ὑπὲρ αὐτῶν ὡς τρίτων καὶ μὴ μνημονευμένων ἐν τῇ συμβάσει ἀνεγνωρίσθησαν δικαιώματα, ὧν ἡ ἀπ' εὐθείας ἐπιδίωξις κατὰ τοῦ ὑποσχεθέντος ὠφελεῖ τὸν πρὸς δὲν ἐγένετο ἡ ὑπόσχεσις, τοιαύτη δὲ ἀγωγὴ ἐξ ἀλλοτριᾶς συμβάσεως χορηγεῖται εἰς τὸν μὴ συμβαλλόμενον, ὅταν τοῦτο συντελῇ ὑπὲρ τοῦ συμβαλλομένου Ν. 123 Πανδ. (2.14) Σχολ. Δ. (3 ΙΑ'. α'), ἐν προκειμένῳ δὲ τὸ Δημόσιον ἔχει τοιοῦτο συμφέρον, ὡς εὐθυνόμενον ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει εἰς τὴν ἐν λόγῳ ἀποζημίωσιν(*).

*Αριθ. 1983 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΒΑΛΤΙΝΟΣ

Ἐκχώρησις. - ἔφαρμυγὴ Ἀναστασίου Νόμου. - ἀπώλεια τοῦ ὑπὲρ τὸ καταβληθέν.

Ἐπειδὴ ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐδέχθη τὴν περὶ ἀπαράδεκτου τῆς ἀγωγῆς ἐνστάσιν τοῦ ἐφεσιδλήτου Δήμου καὶ ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει ὀρθοὺς καὶ νομίμους λόγους, εἰς οὓς καὶ τὸ δικαστήριον τοῦτο ἀναφέρεται, καὶ διότι ὡς συνομολογεῖται ὑπὸ τῶν διαδίκων, προκύπτει δὲ καὶ ἐκ τῶν... συμβολαίων, ἡ διὰ τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῆς ἐπιδιωκομένη ἀπαίτησις εἶχεν ἐκχωρηθῇ πρότερον εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα ὑπὸ τῆς ἐκχωρητῆρας Α. Β*** καὶ ἀποτελεῖ ὑπόλοιπον ταύτης, καθόσον ὁ ἐκκαλὼν καὶ ἐκδοχεὺς ἐδικαιώθη ἀμετακλήτως νὰ λάβῃ μόνον τὸ πρᾶγματι παρ' αὐτοῦ καταβληθὲν τίμημα ἐκ δραχμ. 40,800 καὶ τοὺς ἀπὸ τῆς ἐκχωρήσεως τόκους, μετ' ὃ ἐξέχωρήθη καὶ αὐτοῖς τὸ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ τελεσιδίκως ἀναγνωρισθέντος τούτου ποσοῦ ὑπολειφθὲν μέρος τῆς ἐκχωρηθείσης ἀπαιτήσεως ὑπὸ τύπον νέας ἀγοραπωλησίας, καὶ τοῦτο διὰ τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῆς ἐπιδιώκεται τὸ ὑπόλοιπον ὅμως τοῦτο δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ ἐκχωρήσῃ καὶ αὐτοῖς ἡ ἐκχωρήτρια, καθόσον τοῦτο διὰ τῆς πρότερον γενομένης ἐκχωρήσεως εἰς εὐτελῆ τιμὴν ἀπωλέσθη ὑπὲρ τοῦ ὀφειλέτου διὰ τε τὸν ἐκδοχέα καὶ τὴν ἐκχωρήτριαν τὸ τοιοῦτο συνάγεται ἐκ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τῶν νόμων (L. 22 καὶ 23.6 Pand. (4.35) Β. ΙΔ'. σ' 84 καὶ 85) καὶ τοῦ σκοποῦ δὲ οὗτοι προέβητο, διότι διὰ μὲν τῆς διατάξεως τοῦ Ἀνα-

στασίου, ἐκδοθείσης πρὸς πρόληψιν τῶν κερδοσκοπιῶν καὶ προστασίαν τῶν ὀφειλετῶν ἀπὸ τῶν τοιούτων κερδοσκοπῶν, ἀπηγορεύθη εἰς τὸν ἐκδοχέα νὰ λαμβάνῃ πλέον τοῦ παρ' αὐτοῦ καταβληθέντος διὰ τὴν ἐκχωρηθείσαν ἀπαίτησιν, διὰ δὲ τῆς διατάξεως τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ἐκδοθείσης πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς διατάξεως τοῦ Ἀναστασίου, διατάχθη ἡ ἀπώλεια τοῦ περιπλέον τοῦ δοθέντος διὰ τε τὸν ἐκχωρητὴν καὶ τὸν ἐκδοχέα, διὰ πᾶσαν ἀπαίτησιν ὑπὸ οἰονδήποτε τύπον συμβάσεως μεταδιδασθεῖσαν καὶ ἀντὶ εὐτελοῦς τιμήματος ἐκχωρηθείσαν καὶ οὐχὶ διὰ μόνας τὰς ἐν τῇ διατάξει τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἀναφερομένας περιστάσεις, αἵτινες ἐνδεικτικῶς ἐτέθησαν, ὡς αἱ συνηθέστεραι πρὸς τοιαύτην καταβολήσιν καὶ οὐχὶ περιοριστικῶς μὴ βάσιμος ὅθεν κρίνεται ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἐφesis καὶ ὡς τοιαύτη ἀπορριπτέα καθίσταται. Εἰ καὶ ἡδυνάτο τις εἰπεῖν ὅτι ἡ μνησθεῖσα διάταξις τοῦ Ἰουστινιανοῦ εἶναι περιοριστικὴ εἰς τὰς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένας περιπτώσεις καὶ εἰς τοιαύτας μόνον ἐπέρχεται τὸ ἐκτίμιον, εἰς πᾶσαν δὲ ἄλλην ἰσχύει ἡ διάταξις τοῦ Ἀναστασίου, καθ' ἣν δὲν ἐπέρχεται ἐκτίμιον, ἀλλ' ὁ μὲν ἐκδοχεὺς ἀπαιτεῖ ὅσον ἀπέδωκεν, ὁ δὲ ἐκχωρητὴς δικαιούται νὰ ἀπαίτησιν τὸ περιπλέον τὸ τοιοῦτον ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ κατὰ τὴν προκειμένην περίστασιν, καθ' ἣν ὅχι μόνον δὲν πρόκειται περὶ ἀγοραπωλησίας, συγκεκαλυμμένης ὑπὸ τὸν τύπον δωρεᾶς, ἀλλὰ φανερώς δηλοῦται ὅτι ἡ ἐκχωρηθεῖσα ἀπαίτησις ἡγοράσθη ἀντὶ μικροτέρου τιμήματος, λόγῳ τῆς ἥττονος ἀγοραίας ἀξίας τῆς ἐκχωρηθείσης ἀπαιτήσεως καὶ ἔδει συνεπῶς ν' ἀπορριφθῇ ἡ περὶ τούτου ἐνστάσις τοῦ ἐφεσιδλήτου Δήμου.

*Αριθ. 1985 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΒΑΛΤΙΝΟΣ

Πρόδξιν προέδρου περὶ ἐπιβολῆς κατασχέσεως. - ἐκτέλεσις. - οὐ δυνατὴ ἐπιβολὴ ἐγγυήσεως.

Ἐπειδὴ ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀπέρριψε τὴν ὑπὸ συζήτησιν αἴτησιν ὡς μὴ νόμιμον, διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένους ὀρθοὺς καὶ νομίμους λόγους, εἰς οὓς καὶ τὸ δικαστήριον τοῦτο ἀναφέρεται καὶ διότι ἡ ἀπόφασις τοῦ προέδρου ἡ ἐπιτρέψασα τὴν ἀνευ ἐγγυήσεως συντηρητικὴν κατὰσχέσιν ἐξετελέσθη, ἐνεργηθείσης τῆς συντηρητικῆς κατασχέσεως, πᾶσα περὶ ἀνακλήσεως ταύτης αἴτησις, ὡς κατὰ πλάνην ἐκδοθείσης καὶ ἐκ μεταγενεστέρων γεγονότων προκυπτούσης, ἡ περὶ ἄρσεως ταύτης διαταττομένης ἐπὶ τῇ μὴ ἐκτελέσει ἐπιβαλλομένης ἐγγυήσεως ὡς νέον συντηρητικοῦ μέτρου, δὲ εἶναι νόμιμος, καθ' ὅσον ἡ τοιαύτη ἀνατροπὴ τῆς πράξεως τοῦ προέδρου θὰ ἔχῃ ὡς συνέπειαν τὴν ἀκίωρσιν τῆς ἐπιβληθείσης κατασχέσεως, ἣν καὶ αὐτοὶ οἱ ἐκκαλοῦντες αἰτοῦσι διὰ τῆς αἰτήσεως τῶν ὡς συνέπειαν τῆς ἀνακλήσεως ἢ τῆς ἄρσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ προέδρου τοιοῦτον ὅμως δικαίωμα δὲν ἔχει ὁ πρόεδρος, ἀλλὰ τὸ δικαστήριον ὅπερ ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ τοῦ καθ' οὗ αὕτη δύναται νὰ διατάξῃ τὴν ἐπὶ ἐγγυήσει ἄρσιν αὐτῆς (ἀρ. 1041 Π.δ. Δικ. "Ὅθεν ἀφοῦ τοιοῦτο δικαίωμα δὲν ἔχει ὁ πρόεδρος ἐκ τοῦ νόμου, οὔτε καὶ τὸ δικαστήριον, εἰς ὃ

(*) Πρὸβλ. τὰς ἐν σελ. 584 XIV ὑπὸ τὴν 400 Ε. Α. σημειώσιν μας.

διστάζοντος του προέδρου παρεπέμφθη ή υπό συζήτησιν αίτησις, έδικαιούτο να πράξη τουτο (*).

Αριθ. 1988 (1906)

Εισηγητής ο έφέτης κ. Δ. ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ

Αγωγή εκ παραβάσεως των περι προδιδα-
σμων και καταστάσεως νόμων. - παραγρα-
φή μονοετούς και δικαιώματος. - αναγνώ-
ρισις. - παραγραφή.

Επειδή, κατά το άρθρον 2 του από 27 Ιουνίου 1877 ΧΛ' Νόμου, αι των στρατιωτικών εν γένει προσωπικαι αγωγαί κατά του Δημοσίου ένεκα παραβάσεως των περι προδιδασμου ή καταστάσεως των άξιωματούχων του στρατού της ξηράς και της θαλάσσης νόμων, παραγράφονται μετά έν έτος, άρ' ης κατά πρώτον έγεννήθη το προς άγωγήν δικαίωμα, πλην εάν ή άπαίτησις ανεγνωρίσθη παρά του Δημοσίου, όποτε παραγράφονται μετά πενταε-
τίαν από της άναγνωρίσεως, κατά τας διατάξεις των άρθρων 69 και 70 του περι Δημοσίου Λογι-
στικού Νόμου, ή δε έννοια της διατάξεως ταύ-
της του νόμου είναι σαφής, τούτέστιν ότι εις ένι-
αυσον παραγραφήν υποβάλλονται ούχι αι υπό του
Δημοσίου όφειλόμεναι και κατά παράβασιν των
ρηθέντων νόμων μη καταβληθείσαι μηνιαίαι παρο-
χαί, άλλ' αυτό το δικαίωμα ου αύται εισίν ά-
κόρροια (**).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΛΑΡΙΣΗΣ

Αριθ. 270 (1907)

Εισηγητής ο έφέτης κ. Ν. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ

Διεκδικησις δάσους. - ώρισμένον άγωγής. -
συμπλήρωσις πρώτη συζητήσεως. - παλτα-
λίκιον δάσος. - έννοια και όροι. - άποδει-
κτικά μέσα.

Επειδή εί και ήδύνατό τις είπειν ότι έδει ν' ά-
πορριφθ ή προκειμένη διεκδικητική άγωγή ως
άόριστος, καθόσον ουδόλως έκτίθησιν έν αύτ ή
Δημόσιον τον νόμιμον λόγον δι' ου αύτη στηρίζε-
ται ούτε και τά γεγονότα αναφέρει έξ ών το διεκ-
δικούμενον δι' αύτης δίκαιον προϋποθέτουσι, έν
τούτοις καλώς δια της πρώτης των έκκαλουμένων
άποφάσεων και δια τους έν αύτ ή λόγους έδέχθη
τήν υπό δίκην άγωγήν της βάσεως αύτης βελτιω-
θείσης διά των πρωτοδικων προτάσεων, της βελτι-
ώσεως έπιτρεπομένης συνωδ ή Νόμω Πολ. Δι-
κονομίας αριθ. 158 έπ. και καλώς ύπεχρέωσε τόν

έναγόμενον εις άπόδειξιν της ένστάσεως αυτού και
διά μαρτύρων ότι το επίδικον δάσος άνήκει τη Κοι-
νότητι Γκούρα ως Παλταλίκιον, άλλ' ή άπόδειξις
αύτη έστιν άτελής, καθόσον έδει ίνα διαταχθ ή και
πραγματογνωμοσύνη εις άπόδειξιν του ίσχυρισμου
αυτού συνωδ ή τοίς έθωμανικοίς Νόμοις της 11
Σεββάλ 1286 άρθρ. 21 και 23 Μαχαρρέμ 1293
άρθρ. 5 τά δάση άνήκουσι τ ή έθωμανικ ή κράτει,
έκτος των όσων παρεχωρήθησάν τινι και περι ών
δέον ίνα ύπάρχωσι τίτλοι ίσχυροί άναγνωρισθέντες
ως τοιούτοι υπό των έπιτροπων των συστηθεισών
εις τας έδρας των νομαρχιών και των διοικήσεων
ως τά άρθρ. 1 και 2 του ως είρηται Νόμου της
23 Μαχαρρέμ 1293 όρίζουσι, ως άνήκοντα δε τά
δάση τ ή έθωμανικ ή κράτει μετεδιδάσθησαν εις το
Δημόσιον, συνωδ ή τ ή από 20 Ιουνίου 1881 συνα-
φθείση συνθήκη μεταξύ Έλλάδος και Τουρκίας
άρθρ. 4 καθ' ή έλληνική κνδέρνησις θέλει άνα-
γνωρίσει έν ταίς παραχωρουμέναις χώραις το της
ιδιοκτησίας δικαίωμα επί των δασών των κατεχο-
μένων υπό των ιδιωτών ή κοινοτήτων δυνάμει τα-
πίων ή φερμανίων ή δυνάμει των έθωμανικών νό-
μων, τοιαύτην δε βάσιν έχουσα ή υπό δίκην άγωγή
ήτο έξεταστέα.

Επειδή έσφαλε το πρωτοδικείον δια της πρώ-
της των έκκαλουμένων άποφάσεων αυτού μη δια-
τάξαν και πραγματοποιησύνην εις άπόδειξιν του
προς νομιμοποίησιν ίσχυρισμου του έναγομένου ότι
το επίδικον δάσος άνήκει τη κοινότητι κατά κυρίο-
τητα ως Παλταλίκιον, καθόσον κατά τους ως εί-
ρηται νόμους τά ως Παλταλίκια θεωρούμενα δάση
δέον ίνα σύγκηνται έξ ικανής έκτάσεως και άνα-
λόγου προς ξύλευσιν και κάρπωνσιν των κατοίκων
της κοινότητος τας οικιακάς αυτών άνάγκας. Ο
ίσχυρισμός δε των κατοίκων δέν λαμβάνεται ύπ'
όψει, διδόντων το όνομα Παλταλίκιον εις έκτετα-
μένα όρη πολύ μεγαλειτέρα των άναγκών αυτών,
άτινα ως είρηται άνήκουσι τ ή έθωμανικ ή κράτει, ή
καταμέτρησις δε του δάσους και ή έκτίμησις της
έκτάσεως αυτού άν είναι άνάλογος προς τας άνάγ-
κας των κατοίκων άπαιτούσιν ειδικάς γνώσεις ιδιαι-
τέρας έμπειρίας τέχνης και έπιστήμης, ών στερεί-
ται το δικαστήριον, και έδει συνωδ ή τ ή Νόμω Πολ.
Δικονομίας άρθρ. 291 έπ. να διατάξη πραγμα-
τογνωμοσύνην (*).

ΚΡΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Αριθ. 6 (1907)

Εισηγητής ο πρόεδρος κ. Σ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΗΣ

Ενστάδις άποδεικνυομένη έγγραφως και πα-
ραχρήμα. - προβλητέα πάντοτε και κατ' έ-
φεδιν.

Επειδή έφ' όσον δια της προηγουμένης άποφά-
σεως άπεδεικνύετο και άποδεικνύεται ή άνταπαίτη-

(*) Περι του άνέκειμένου τούτου προβλ. τήν έν σ.
559 XI υπό τήν 187 Ε. Α. σημείωσίν μας και πε-
ραιτέρω παραπομπάς. Έκείνο το όποιον είναι άξιον
ιδιαιτέρας μνείας είναι ότι ή άπόφασις δέχεται ότι
το δικαστήριον ήδύνατο να διατάξη έγγύησιν και
τήν επί ταύτη όρσιν της κατασχέσεως, αλλά τουτο
ήδύνατο να γείνη μόνον εάν ή αίτησις είσήγετο προς
αυτό και ούχι ως έγένετο δια του προέδρου αυτού.
Διατι πάλιν αίτή ή διαφορά, μάς είναι άπολύτως
άκατανόητον. Τήν δικαιόδοσιαν το δικαστήριον ά-
ρνεταί εκ της έισαγωγής ή εκ του νόμου;

(**) Προβλ. τήν έν σελ. 346 XV υπό τήν 1848 ση-
μείωσίν μας.

(*) Απολύτως άμφίβολον ότι άπαιτούνται ειδικοί
γνώσεις προς βεβαίωσιν του κατά πόσον δάσος τι εί-
ναι ή ού άπαραίτητον ταίς άνάγκαις των κατοίκων.

σις τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἡ εἰς συμφηρισμὸν ἀντιτασσόμενη, οὐχὶ ὀρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του ἔκρινεν ἀπαράδεκτον τὴν τοῦ συμφηρισμοῦ ἐνστάσιν, ὡς μὴ προταθεῖσαν κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν παρὰ τὴν διατάξιν τοῦ ἄρθρ. 157 Πολ. Δικονομίας, καθ' ἣν καὶ μεταγενέστεραι τῆς πρώτης συζήτησεως δύναται νὰ προταθῶσιν ἐνστάσεις, ἀρκεῖ αὐταὶ νὰ ἀποδεικνύονται ἐγγράφως καὶ παραχρῆμα, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 587 ἐδ. 4ον καὶ κατ' ἐφεσιν τὸ πρῶτον ἐν τῇ ἰδίᾳ περιπτώσει τῆς παραχρῆμα ἐν τῇ αὐτῇ συνεδριάσει ἀποδείξεως.

Ἀριθ. 9 (1907)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ι. ΚΑΤΖΑΚΟΣ

Διαχειρίσις ἀλλοτρίων παρ' ὀθωμανοῖς. - ὁροι ἰσχύος. - ἐνέργεια ὑπὸ Κρητικῆς Πολιτείας ἐπὶ κτήματος ἀπόντος. - σύμβασις μετὰ τοῦ διαχειριτοῦ. - ἀγωγὰ κυρίου κατὰ διαχειριτοῦ καὶ συμβληθέντος. - ἔκτασις ἀμφοτέρων. - καρποὶ ἀποδοτέοι. - δυνάμει καὶ πῶρον διαχειρίσεως. - ἀποδοτέα. - ἔθιμον.

Ἐπειδὴ τὸ παράπονον ὅτι κακῶς ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὁ περὶ οὐ ἐτάχθη ἀπόδειξις ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐφεσίβλητου, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν εἶχε δικαίωμα πρὸς ἐπιμέλειαν τῆς καλλιέργειας τοῦ κτήματος ἀπόντος μουσουλμάνου ἢ ὡς διοικητῆς ἀλλοτρίων ἐπιληφθεῖσα κατὰ τὴν ἀπουσίαν τῆς διαχειρίσεως αὐτοῦ Κρητικὴ Πολιτεία, ἐστὶν ἀπορριπτέον, διότι καὶ κατὰ τὸν εἰδικὸν ὑπ' ἀριθ. 434 νόμον τῆς Μουσουλμανικῆς Κοινότητος ἀναγνωρίζεται ἡ κατὰ τὸ κοινὸν δίκαιον διαχειρίσις τῆς περιουσίας τῶν ἀπόντων, καὶ κατ' αὐτὸ δὲ δὲν ἀποκλείεται ἢ καὶ ἀνευ ρητῆς ἐντολῆς ἢ ἐγκρίσεως τοῦ κυρίου διαχειρίσις τῶν ἀλλοτρίων ὑπὸ τρίτου καὶ χωρεῖ ἡ ἐντεῦθεν ἀπορρέουσα συνέπεια τῆς πρὸς αὐτὸν υποχρεώσεως τοῦ κυρίου, ὅταν διὰ συνετῆς καὶ ὠφελίμου ἀποδόσεως εἰς τὰ συμφέροντα αὐτοῦ διαχειρίσεως ἐξυπηρετήσῃ ὁ προσρισμὸς τοῦ διοικηθέντος ὑπὸ τοῦ τρίτου κτήματός του, τοῦ ὁποῖου ἐγκαταληφθέντος, ἔστω καὶ προσωρινῶς, ἡ πρὸς παραγωγὴν καρποῦ ἐπιμέλεια τῆς Πολιτείας ἀνταπεκρίνεται εἰς τὴν εἰκαζομένην βούλησιν τοῦ κυρίου (ἔρα καὶ ἄρθρ. 58 τοῦ Ὁθωμ. Ἀστ. Κώδικος).

Ἐπειδὴ τοῦτου τεθέντος, νομίμως ἐξητάσθη ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐφεσίβλητου, ὁ τείνων τὸ μὲν εἰς τὴν ἀπόκρουσιν τῆς βίᾳ καταλήψεως τοῦ ἀγροτικοῦ κτήματος τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ περιγραφομένου, τὸ δὲ εἰς τὴν ἀκαλλαγὴν τῆς υποχρεώσεως αὐτοῦ εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἀξίας τοῦ κατὰ τὸ πρῶτον τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐτῶν 1901—1902 παραχθέντων ἐξ αὐτοῦ καρπῶν λόγῳ τῆς μετὰ τῆς Κρητικῆς Πολιτείας ἐνεργησάσης ἐν προκειμένῳ, καθ' ὃν εἰρητον τρόπον, συμβάσεως τοῦ ἐφεσίβλητου ἀφορώσης εἰς τὴν κατὰ τὸ ρηθὲν ἔτος γενομένην παρ' αὐτοῦ ὡς ἐπιμάρτου καλλιεργητοῦ μίσθωσιν τοῦ κτήματος, καὶ ὀρθῶς διετάχθη περὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦτου, ὡς οὐσιώδους, ἡ δέουσα ἀπόδειξις, διότι πᾶν μὲν μερίδιον ἐπὶ τῶν παραχθέντων καρπῶν, ὅπερ συνεπεῖα τῆς ρηθείσης συμβάσεως παρέδωκεν ὁ ἐφεσίβλητος εἰς τὰς ἀποθήκας τῆς Πολιτείας καὶ ἐναπεταμειύθη παρ' αὐτῆς, δύναται νὰ ἀναζητηθῇ ὑπὸ

τοῦ ἐκκαλοῦντος παρὰ ταύτης ὡς διαχειρισμένης τὰ ἀλλότρια, πᾶν δὲ μερίδιον ἐπὶ τῶν καρπῶν, ὅπερ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὰς δαπάνας καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ ἀγροῦ καταβολὴν τῆς ἐργασίας τοῦ ἐφεσίβλητου ἔλαβεν οὗτος συνεπεῖα τῆς συμβάσεως εἰς ἀντάλλαγμα, δὲν ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα, ὄντα ὑπόχρεον ὡς κύριον νὰ ἀναλάβῃ τὰς υποχρεώσεις ἃς ὁ διαχειριστὴς πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς διαχειρίσεως τοῦ κτήματος ἀνέλαβεν ἀπέναντι τοῦ τρίτου, οἷος ἐνταῦθα τυγχάνει ὁ ἐφεσίβλητος, καὶ ἀνευ τῶν ὁποίων οὐδὲ τὴν μερίδα καθ' ἣν ὠφελήθη ὁ ἐκκαλὼν διὰ τῆς διαχειρίσεως θὰ ἐδικαιοῦτο νὰ ἀναζητήσῃ παρὰ τῆς Πολιτείας.

Ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὸ πρῶτον τῆς καλλιέργειας ἔτος, εἰς ὃ ἀνεφέρετο καὶ ὁ συνεπεῖα τῆς διαχειρίσεως τῶν ἀλλοτρίων ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐφεσίβλητου περὶ τῆς μετὰ τῆς Πολιτείας, δι' ἐπιτροπῆς κατὰ τόπους ἐνεργησάσης, συμβάσεως τῆς μίσθώσεως, ὀρθῶς καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου υποβάλλοντος ὑπὸ ἑλεγχον τὸ ἐκ τοῦ συνόλου τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων συναγόμενον πῶρισμα, ἐξετιμήθησαν ὑπὸ τῆς δευτέρας τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων τὰ πραγματικὰ γεγονότα, τὰ καταλήξαντα εἰς τὴν δεδικαιολογημένην ἐκδοχὴν ὅτι δὲν ἠδύνατο ὁ ἐκκαλὼν διὰ τὴν βασιμότητα τῆς ἀποδειχθείσης ἐνστάσεως τοῦ ἐφεσίβλητου νὰ ἀπαιτήσῃ παρ' αὐτοῦ τὴν ἀξίαν τῶν κατὰ τὸ εἰρημένον ἔτος συλλεγέντων καρπῶν, πολὺ δὲ μᾶλλον δὲν ἠδύνατο νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν ἀξίαν συλλεκτέων καρπῶν, ἥτοι τοιούτων, οὓς ἠδύνατο νὰ ὠφεληθῇ ὁ δικαιούχος, διότι κατὰ τὰς σχετικὰς περὶ ἀποδόσεως καρπῶν διατάξεις τοῦ Ὁθωμ. Ἀστ. Κώδικος πρὸς ἀπόδοσιν τοιούτων οὐδ' εἰς βάρος τοῦ σφετεριστοῦ ἀναγράφεται ὑποχρεώσεις.

Ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὸ δεύτερον καὶ τρίτον ἔτος τῆς καλλιέργειας, καθ' ὃ ὁ ἐφεσίβλητος ὡμολόγησεν ὅτι ἐξηκολούθησε νὰ σπεύρῃ τὸ κτῆμα, ἅτε οὐ δυνάμενος παρ' αὐτοῦ ζητήσαντος τῇ ἀπόδοσιν αὐτοῦ, καὶ καθ' ὃ ἐπομένως δὲν καλύπτεται ἡ εὐθύνη του ἐξ εἰδικῆς πρὸς αὐτὸν ἀναθέσεως τῆς καλλιέργειας διὰ συμβάσεως. καθ' ὃν εἰρηται τρόπον, κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος, ὑφίσταται κατὰ νόμον ὑποχρεώσεις τοῦ ἐφεσίβλητου εἰς ἀπόδοσιν πάσης ὠφελείας, ἣν ἠρύσθη ἐκ τοῦ κτήματος ἀνευ παρακρατήσεως τινος ἡμαρτημένως ἐπομένως ἡ δευτέρα τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων καίπερ ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν μαρτυριῶν δεχθεῖσα μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ σπόρου ποσότητα παραγωγῆς σίτου ὀκάδας 77 καὶ βρώμης ὀκάδας 140, ὡς καὶ ποσότητα ἀχόρου παραχθεῖσαν ἐπίσης, ἀπεφάνθη ὅτι κατ' ἔθιμον, περὶ οὗ οὐδ' ἀπόδειξις εἶχε ταχθῇ, καὶ οὗτινος λίαν ἄλλως τε ἀόριστος ἐπίκλησις ἐγένετο διὰ τῶν πρωτοδικῶν προτάσεων, ἐπικρατοῦν ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ἐπιμάρτου καλλιέργειαν, ἐδικαιοῦτο ὁ ἐφεσίβλητος νὰ παρακρατήσῃ τὸ ἥμισυ τῆς παραγωγῆς βάσιμον ἄρα ἀποδάνειν τὸ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως δι' ἡμαρτημένην τῶν μαρτυριῶν ἐν τούτῳ ἐκτίμησιν ὑποβαλλόμενον παράπονον, ἀφοῦ δὲν ἠδύνατο νὰ συνδυασθῇ πρὸς ἐλάττωσιν τῆς ἀνηκούσης τῷ ἐκκαλοῦντι ἀξίας τῆς παραγωγῆς τὸ ἀόριστως ἐπικληθὲν ἔθιμον πρὸς ἀνύπαρκτον σχέσιν ἐπιμάρτου

καλλιεργείας, περί ης οὐδαμῶς κατὰ ρητὸν καὶ σαφὴ τρόπον ἐπεκαλέσθη ὁ ἐφεσιβλήτος ὅτι συνελήθη μετὰ τῆς Πολιτείας κατὰ τὸ δεύτερον καὶ τρίτον ἔτος, καὶ ὅτι αὕτη ἐξηκολούθησε καὶ κατ' αὐτὰ τὴν τῶν ἀλλοτρίων διαχείρισιν· εἰ καὶ ἡδύνατό τις ἀμφιβάλλων εἰπεῖν ὅτι ἔδει νὰ θεωρηθῇ καὶ ὑπονοουμένη ἐν τοῖς ἰσχυρισμοῖς τοῦ ἐφεσιβλήτου ἡ ρηθείσα νομικὴ σχέση καὶ νὰ συνδυασθῇ πρὸς ταύτην ἡ ἔρευνα τῆς ὑποστάσεως τοῦ οὐχὶ ἰορίστως ἐπικληθέντος ἐθίμου.

ΠΡΟΞΕΝΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ ΣΜΥΡΝΗΣ

Ἀριθ. 26 (1907)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐμ. πρέσβ. δικαστὴς κ. Σ. ΣΤΕΛΛΑΚΗΣ
Γάμος. - διατροφή. - ἀποβολὴ συζύγου ἐπὶ μοιχείᾳ. - χρόνος προοδικοῦ οἰκονομικῆς καταστάσεως συζύγου. - ὕψιγενὴς ἐνστάσις.

Ἐπειδὴ κατὰ Νόμον 7 πρ. Π. 23.3 Ν. 65 § 16 Π. 17.2, ὁ ἀνὴρ ὡς φέων τὰ βάρη τοῦ γάμου ὑποχρεωσθεὶς εἰς διατροφήν τῆς συζύγου αὐτοῦ ἀγέτως τοῦ εὐπόρου ἢ μὴ αὐτῆς, καὶ ἀγέτως τῶν λόγων, οἵτινες προὐκάλεσαν τὴν ἐκ τοῦ συζυγικοῦ οἴκου ἀποκομπὴν τῆς. καθότι ἡ τοιαύτη τοῦ ἀνδρός ὑποχρέωσις δὲν στηρίζεται ὡς ἡ τοῦ οὐσιαστικοῦ δικαίου ἐπὶ λόγων φ' ἑτέρου, στοργῆς, εὐπρεπείας ἢ κοσμιότητος, οὐδ' ἀποτελεῖ γυναικωδοσίαν, ἀλλ' ἐκπλήρωσιν θετικῆς ὑποχρεώσεως, μὴ ἐξαρτωμένην ἐξ οὐδενὸς ὁρου, ἐσ' ὅσον ὑφίσταται γάμος, ἀλλοίᾳ δὲ ἡ βάσις τῆς μεταξὺ συγγενῶν διατροφῆς καὶ ἀλλοίᾳ ἡ τῆς τοῦ ἀνδρός πρὸς τὴν σύζυγον αὐτοῦ. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ἐνοτασις μοιχείας ἢ ἄλλων λόγων, ἐκ τῶν ἀποτελούντων λόγους διαζεύξεως, δὲν δύνανται νὰ ἐξετασθῶσιν ἐν τῇ περὶ διατροφῆς δίκῃ, ὡς μηδὲν ἔπαυται πρὸς τὴν παροχὴν ταύτης ἀπόλυτον ὑποχρέωσιν τοῦ ἀνδρός. Οἷον ἦσαν καὶ ἂν ἦτοί τις παραδεχθῇ τὸν περὶ τούτου ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐναγομένου, ὡς μὴ ὄντος τοῦ ἀνδρός ὑποχρέου νὰ διατρέφῃ σύζυγον μεθ' ἧς ἀδυνατεῖ νὰ συνοικῇ, πάλιν ἡ τοιαύτη ἐνστάσις τῆς μοιχείας, ὡς ἀποτελούσα λόγον διαζεύξεως, δὲν δύνανται νὰ ἐξετασθῇ ὑπὸ τοῦ παρόντος δικαστηρίου, καθότι τὸ ἄρθρ. 131 Προξ. Νόμου ρητῶς ἀφ' ἧς ἐκτείνεται ἀπὸ τὰ προξενικὰ δικαστήρια τὰς περὶ διαζεύξεως δίκας. Ἐκ τῶν περὶ δικαιοδοσίας δὲ τῶν προξενικῶν δικαστηρίων διατάξεων τοῦ Προξ. Νόμου, διέκει ἡ ἀρχὴ ὅτι ταῦτα, ὡς ἔχοντα ἐξαιρετικὴν δικαιοδοσίαν, ἐκείνων μόνων τῶν ὑποθέσεων δύνανται νὰ ἐπιληφθῶσιν, αἵτινες ρητῶς δὲν ἀφ' ἧς ἐκτείνεται τῆς δικαιοδοσίας αὐτῶν. Καὶ ναὶ μεν κατὰ τῆς τοιαύτης ἀποδείξεως ὁ ἐναγόμενος τὸν ἰσχυρισμὸν ὅτι τὸ προξενικὸν δικαστήριον παρεμπιπτόντως δύνανται νὰ ἐξετάσῃ τὸ γεγονός τῆς μοιχείας, πρὸς μόρφωσιν τῆς πεποιθήσεώς του, οὐχ ἦσαν ἐὰν ἀποβλέψῃ τις εἰς τοιαῦτα ἄτοπα ἀποτελέσματα ἅγει ἡ παρὰ τὴν τοιαύτης ἀρχῆς, δέον νὰ ἀποστῇ ταύτης. Καθότι ἐπιτυχάνουσι τῆς ἐστάσεως ἐπὶ μοιχείας ἐν τῇ περὶ διατροφῆς δίκῃ καὶ συνεπῶς ἀπορριπτομένης ὑποχρεώσεως καὶ τελειοδικῆς τῆς περὶ ταύτης ἀγωγῆς τῆς συζύγου, θὰ ἐτίετο δεδικασμένον ὑπὲρ τοῦ ἀνδρός ἐν ἡ περιπτώσει ἡ περὶ διαζεύξεως λόγῳ μοιχείας κυρία δίκη ἀπέβαινε κατ' αὐτοῦ ἐν τῷ ἀρμόδιῳ δικαστηρίῳ κατ' ἀκολουθίαν ἡ γυνὴ ἢ ἀποτυχούσα μὲν ἐν τῇ περὶ διατροφῆς δίκῃ λόγῳ τοῦ παρεμπι-

πτόντως ἐξετασθέντος ζητήματος τῆς μοιχείας, ὁ ἀπὸ τῆς κατ' αὐτῆς, ἐπιτυχούσα δὲ ἐν τῇ περὶ διαζεύξεως λόγῳ μοιχείας κυρία δίκη. ἥτις ἀπέβη κατὰ τοῦ ἀνδρός, δὲν θὰ ἡδύνατο πλέον νὰ ἐγείρῃ τὴν περὶ διατροφῆς λόγῳ τοῦ δεδικασμένου, ἐκ τούτου δὲ θὰ ἐπήρχετο καὶ τὸ ἀδικον ἀποτελεσμα τοῦ νὰ νέμῃται τῇ προίκα ὁ ἀνὴρ ἐφ' ὅρου ζωῆς, τῆς γυναικὸς στερούμενης τῶν πάντων, ἐν ᾧ ὁ γάμος θὰ ὑφίσταται. Δὲν δύνανται οὖν νὰ ὑποστηρίξῃ ὅτι ἡ ἀπόφασίς τοῦ τῆς διατροφῆς δικαστηρίου, ἡ παραδεχθεῖσα τὸ γεγονός τῆς μοιχείας, καὶ ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ ἀπορρίψασα τὴν περὶ διατροφῆς ἀγωγὴν τῆς γυναικὸς, ἀποτελεῖ δεδικασμένον καὶ ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς μοιχείας, καθότι τὸ παρεμπιπτόντως ἐξετασθὲν τοῦτο ζήτημα δὲν ἀποτελεῖ ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν τοῦ ἐπιδίκου ἀντικειμένου ἥτις, ἐν προκειμένῳ εἶναι ἡ ὑπαρξὶς νομίμου γάμου (Οἰκ. στοιχ. § 97 π. 32 Καλ. Ἑνὸν. § 575). Ἀλλ' ἐκτὸς τῆς ἀνω ἐνδεχομένης συγκρούσεως τῶν δύο δικαστηρίων, δύνανται ὁ σύζυγος νὰ νέμῃται τὴν προίκα καὶ ἄλλων ἀκολουθῶν τακτικῶν, ἥτοι ὁρῶντων πρὸς τὴν ἀδήλου ἐκδίσεως τῆς περὶ διαζεύξεως λόγῳ μοιχείας δίκης, νὰ μὴ ἐγείρῃ ποτὶς τοιαύτην, ἐφησυχάζων οὕτω εἰς τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ἀποβῆσαν περὶ διατροφῆς. Τοιοῦτος δὲν βεβαίως δὲν ἦτο ὁ σκοπὸς τοῦ νομοθέτου, στηρίζαντος τὸ δικαίωμα τῆς διατροφῆς τῆς γυναικὸς εἰς τὴν ἀπόλυτον ὑποχρέωσιν τοῦ ἀνδρός, ὡς φέροντος τὰ τοῦ γάμου βάρη. ἐκτὸς ἂν ἡ γυνὴ ἐκουσίως ἐγκατέλειπε τὸν συζυγικὸν οἶκον ἢ προσκληθεῖσα νὰ ἐπανέλθῃ εἰς αὐτὸν δὲν ὑπήκουεν ὁματέρῳ δὲ τῶν λόγων τούτων ἐν τῇ προκειμένη δίκῃ μὴ ὑφίσταμενου, ὁ ἐναγόμενος ὑποχρεωσθεὶς εἰς διατροφήν, ἐφ' ὅσον ὑφίσταται ὁ γάμος, ἅτε καὶ τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης ὑπαγομένης εἰς τὰς τῆς δημοσίας τάξεις διατάξεις, ὅπερ ἄλλως προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 683 Π. 17.2 Δικονομίας, καὶ ὁ ὑπαρχούσης δίκης περὶ διαζεύξεως, τὸ ἐπιληφθὲν τὴν δίκην ταύτην δικαστήριον καθορίζει πρὸς τὴν διατροφὴν τῇ γυναικὶ, διαμενούσῃ ἐκτὸς τοῦ συζυγικοῦ οἴκου, μέχρι τοῦ πέρατος τῆς περὶ διαζεύξεως δίκης (Ν. 7 πρ. Π. 23.3 Ν. 65 Π. 17.2 Dalloz T. 31 Mariage § 640 Aubry et Rau T. 5 § 470 Εὐκλείδου περὶ διατροφῆς Α. Π. 418 (93) 9 94) ἐνθα καὶ ἀγορεύσεις εἰσαγγελέως. Ἐφ' Αθ. 1774 (900) καὶ λοιπαὶ ὡς καὶ ἄλλων ἐφεσίων. Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν νομικῶν αὐτῶν ἀποτελεσμάτων, ἐάν τις ἀποβλέψῃ καὶ εἰς τὰ ἠθικῶς καὶ κοινωνικῶς ὀλέθρια ἀποτελέσματα τῆς δημοσίας ἐκφυλῆσεως τοιαύτης φύσεως γεγονότων, δι' ἃ ὁ νομοθέτης καὶ εἰς ἐξαιρετικὴν ὁλως διαδικασίαν ὑπέβαλε τὰς περὶ διαζύγιου δίκας, ἀπαιτήσας πρὸς τῆς ἐνάρξεως τοῦ δικαστικοῦ ἀγώνος καὶ τὴν παρέμβασιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν ἀπόδοσιν τριμήνου διαστήματος, εἴτε μᾶλλον δέον ν' ἀποσύγῃ τὴν ἐν ἄλλῃ δίκῃ καὶ δὴ παρεμπιπτόντως ἐξετάσῃ τοιοῦτων ζητημάτων, τὰ ὁποῖα διὰ τῆς διαδόσεως τοῦ σκανδαλοῦ, καὶ ἂν ἀληθὲς ἦ τοῦτο, μέλλουσι εἰς τὴν ἐν ὧσιν περισσώτερον τὸ μεταξὺ τῶν συζύγων γάσμα, ματαιοῦντα οὕτω διὰ τῆς πλήρους διαταξέως τῆς οἰκογενειακῆς εἰρήνης καὶ τὰς τυχόν ἐναπομένουσας ἑλπίδας μελλούσης συνδιαλλαγῆς, ἥτις πολλὰκις ἐπιτρέχεται, ἐν ᾧ ταυτοχρόνως θίγουσιν εἰς τὰ καίρια καὶ τὴν τιμὴν τῶν οἰκείων καὶ ἰδίᾳ τῶν τέκνων. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ προλαβοῦσα ὑπ' ἀρ. 68 (1906) ἀπόφασίς, τὴν ἐναντίαν ἀρχὴν παραδεχθεῖσα ἀνακλητέα τυγχάνει. Εἰ καὶ ἡδύνατό τις εἰπεῖν ὅτι ὁ ἀκόλαστος τῆς συζύγου βίος δὲν ὑπογορεῖ τὸν σύζυγον νὰ συνοικῇ μετὰ τῆς συζύγου τοῦ ὡς καὶ νὰ διατρέφῃ αὐτήν, πλημμελῶς δ' ὁλως ἢ κατ' ἀναλογίαν ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 683 Π. Δ. ἐπικαλεῖται καὶ ἐπὶ τῆς αὐτοτελοῦς περὶ

διατροφής δίχως. Τοῦτο μὲν, καθόσον ἐπὶ ὑποχρεώσεως νομίμου πρὸς διατροφήν, στηριζομένης εἰς συγγένειαν, δικαιούται ὁ καθ' οὗ ἡ ἀπαίτησις, κατ' ἀναλογίαν ἐφαρμοζόμεν τὴν ἐν τῷ Ν. 5 § 11 Π. (25.3) περὶ διατροφῆς τέκνων διάταξιν⁴ Οὐλλιανού: εὐ αὐτὸς δικαστὴς ὁφείλει νὰ ἐκτιμᾷ ἂν ἐγγι. α. ὁ γονεὺς ἢ πατὴρ αἰτίαν δι' ἣν δικαίως δὲν θέλει νὰ διαθρέψῃ τὰ ἑαυτοῦ τέκνα· ὅθεν εἰς τὸν Τροβάτιον Μαρτίνον ἀντεπιστάλλῃ ὅτι δικαίως δὲν θέλει ὁ πατὴρ νὰ διαθρέψῃ αὐτόν, διότι εἶχε καταγγεῖλαι ἐκείνον», ν' ἀρνηθῇ καθ' ἃ διδάσκουσιν οἱ συγγραφεῖς διατροφήν ὅταν, ἰξιών ταύτην ἡμάρτησε κατὰ τῶν συγγενικῶν καθηκόντων, ἐξ ὧν τὸ πρὸς διατροφήν δικαίωμα ἀπορρέει· ὁ κανὼν δὲ οὗτος δύναται καὶ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ νὰ ἐφαρμοσθῇ. Δεδομένου ὅντος ὅτι τὰ βάρη τοῦ γάμου, ἐν οἷς καὶ ἡ πρὸς διατροφήν ὑποχρέωσις, φέρει ὁ σύζυγος, ὡς ἐκ τοῦ μεταξὺ τῶν συζύγων συγγενικοῦ δεσμοῦ ὃν ἐπιφέρει ὁ γάμος, ἐκ τῆς ἐννοίας τοῦ ὁποῦ συνάγονται τὰ ὑπὲρ ἑκατέρου τῶν συζύγων τικτόμενα πρὸς πλήρωσιν τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ προσωπικὰ δικαιώματα. Τοῦτο δὲ, ἐπειδὴ ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸ ἄρθρ. 683 Πολ. Δικονομίας συζητῶν τὴν προκαταρκτικὴν τῆς ἐπὶ διαζυγίου δίχως διαδικασίαν καὶ καθορίζον τὰς μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τῆς πρὸς συμβίωσιν ἀποπειρας καὶ κατόπιν τῆς εἰσαγωγῆς τῆς περὶ διαζεύξεως αἰτήσεως, δυνάμενα νὰ λησθῶσιν ἐν δίχῃ ἥτις ἐπὶ πολλὴ δύναται νὰ παρελκυθῇ, προσωπικὰ μέτρα, ἐν οἷς καὶ ἡ παροχὴ τῇ μὴ ἐγγούτῃ ἰδίαν περιουσίαν καὶ ἀναγκαζομένην νὰ οἰκίῃ τῇ εἰς ἰδιαιτέραν κατοικίαν, ἀδεία τῆς ἀρχῆς, προσωρινῆς διατροφῆς· τὸ εὐλογον τῆς ὁποίας ἐκ τῶν ἐνόντων κρίνεται καὶ προσδιορίζεται, οὐδέλως καθιερωτὴ, καθ' ἃ ἐκ τῆς ὁρθῆς αὐτοῦ ἐρμηφείας ἐξάγεται, τὸ ἀπαράδεκτον τῆς ἐξέτασεως τῶν κατ' ἐνστάσιν προσβαλλομένων πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Νόμου πηγαζούσης αὐτοτελοῦς περὶ διαρκούς διατροφῆς ἀγωγῆς λόγων ὑπαίτιότητος τῆς γυναικὸς, τῶν ἐπὶ τῶν περιπτώσεων διαζεύξεως ἐρεϊδόμενων καὶ ὧν μάλιστα συντοκιστῶν, ἀναγνωρίζεται τῷ συζύγῳ τὸ δικαίωμα ν' ἀποβάλῃ ἀζημίως τῆς συζυγικῆς οἰκίας τὴν σύζυγον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐβδόμης παραγράφου τῆς 117 Νεαρῆς. Ἐὰν δ' ἐν τῇ προκειμένη δίχῃ κατ' ἀναλογίαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 683 Πολ. Δικονομίας ἀποφαινόμεθα ὅτι ὁ ἀκόλαστος τῆς συζύγου βίος ἀποτελεῖ λόγον διαζεύξεως, βασιζομένης εἰς μοιχείαν, παρέχεται κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο διατροφή, ἔδει συναπεῖς ὄντες πρὸς τὰς σκέψεις ταύτας α') νὰ ἐξετάσωμεν καὶ τὸ ζήτημα τῆς ἀπορίας τῆς γυναικὸς στοιχείον κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο, οὐσιωδῶς ἀπαράτητον τοῦ περὶ προσωπικῆς διατροφῆς δικαιώματος, τὸ τοιοῦτον ὅμως προφανῶς θὰ ἀντέκειτο πρὸς τὴν ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τοῦ γάμου ὑπορρέουσαν ἀρχὴν «ὅτι ὁ ἀνὴρ φέρει τὰ βάρη τοῦ γάμου», ἐξ ἧς παρέπεται καὶ ἡ ἐνοχὴ τοῦ ἀνδρὸς πρὸς διατροφήν τῆς γυναικὸς, ἀσχετῶς τῆς ἀπορίας τῆς ὁποίας τὸ πρὸς διατροφήν δικαίωμα ὑφίσταται ἀκέραιον, καθόσον οὐδαμοῦ τῶν χωρίων τῶν ἐν λόγῳ οὐ ἡ ἀπαίτησις αὕτη πηγάζει, ἀναγράφεται ὡς προϋπόθεσις τοῦ δικαιώματος τοῦτοῦ τῆς γυναικὸς ἡ ἀπορία αὐτῆς καὶ β') ν' ἀπαλλάξωμεν καὶ τὸν σύζυγον τῆς πρὸς διατροφήν ὑποχρέωσεως, ἂν ἡ σύζυγος ἀπομακρυνθῇ τῆς συζυγικῆς οἰκίας, ἀρνούμενη τὴν μετὰ τοῦ ἀνδρὸς συνόικησιν, καθ' ὃν χρόνον οὗτος διατηρεῖ ἐν τῷ συζυγικῷ οἴκῳ παλλακὴν, καθόσον θὰ ἦτο ἀνίσον καὶ πάντῃ ἀδικαιολόγητον, ὁ μὲν σύζυγος νὰ μὴ δύναται ἀζημίως ν' ἀπομακρυνῇ τοῦ οἴκου τοῦ τὴν μοιχαλίδαςυζύγον του, ἀλλὰ τὸναντίον, προβαίνων εἰς τοῦτο, νὰ ὑποχρεοῦται εἰς διατροφήν αὐτῆς,

ἡ δὲ σύζυγος ἔξω τοῦ συζυγικοῦ οἴκου αὐτοδελήτως διαγούσα, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ ἀνὴρ αὐτῆς διατηρεῖ παλλακὴν, νὰ δικαιούται εἰς διατροφήν, ἀφ' οὗ τὸ γεγενῆς τῆς μοιχείας, καὶ ὡς πρὸς τὸν ἕνα καὶ ὡς πρὸς τὸν ἕτερον σύζυγον, μετὰ τινὰς ἐκουσιώδεις παραλλαγὰς, λόγον διαζεύξεως ἀποτελεῖ προδήλως ὅμως τὸ τοιοῦτον ἀνυπόστατον κρίνεται, ὡς ἀμέσως κατωτέρω ρηθῆσεται. Ἀφ' ἑτέρου δὲ, ἡ καθήκον ἔχουσα νὰ συμβοῖ μετὰ τοῦ ἀνδρὸς ἐν τῷ αὐτῷ συζυγικῷ οἴκῳ σύζυγος κατ' ἐξαιρέσιν, καθ' ἃ ἐκ τῆς ἐννοίας τῶν ἀρχῶν τοῦ παρ' ἡμῖν ἰσχύοντος Ἀστ. Δικαίου ἐξάγεται καὶ ἡ νομολογία ὁμοφώνως ἀποδέχεται, δικαιούται εἰς ἀπαίτησιν παροχῆς διατροφῆς καὶ ἐκτὸς τῆς οἰκίας τοῦ συζύγου, ὅταν ἡ τοιαύτη ἀπομάκρυνσις ἐπῆλθεν οὐχὶ ἐκουσίως, ἀλλ' ἔνεκεν ἰσχυρῶν καὶ ἀποχρώντων λόγων, προερχομένων ἐξ ὑπαίτιότητος αὐτοῦ τοῦ συζύγου, καταστήσαντος τὴν περαιτέρω ἐν τῷ οἴκῳ διαμονὴν τῆς γυναικὸς ἀδύνατον, ὅταν ὅμως ἐξ ὑπαίτιότητος αὐτῆς τῆς γυναικὸς προεκλήθῃ τοιαύτη διατάραξις τῆς σχέσεως ταύτης τῶν συζύγων, ὥστε ἔνεκα ταύτης ἐπηκολούθησεν ἡ ἀρνήσις τῆς συμβιώσεως, τότε θὰ ἀντετίθετο ὅλως εἰς αὐτὰς τὰς ἠθικὰς τοῦ γάμου βάσεις, ἐκ τῆς ἐννοίας τῶν ὁποίων πρωτίστως συνάγεται τὸ δικαίωμα ἀμφοτέρων τῶν συζύγων ν' ἀπαιτῶσιν ἀμοιβαίως γαμικὴν πίστιν καὶ σέβας πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ τοῦ γάμου, ἂν ὁ σύζυγος ἐναγόμενος πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς περὶ διατροφῆς ὑποχρέωσεως δὲν, θὰ ἐδικαιούτο ν' ἀντιτάξῃ πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ τὴν ἰδίαν τῆς συζύγου ὑπαίτιότητα καὶ δι' τὴν μοιχείαν αὐτῆς, δεδομένης οὕτως χειρὸς βοηθείας εἰς τὰς εὐκόλους καὶ ἀπὸ τοῦ δοκοῦντος παραβάσεις τῶν συζυγικῶν καθηκόντων, ἅτε τοῦ συζύγου ὑποχρεομένου νὰ διατρέφῃ τὴν ἐξακολουθοῦσαν ὑπὸ τὰ ὁματά του τὸν ἀκόλαστον βίον συζύγον τοῦ ἡ τὴν διανυκτερεύουσαν παρὰ τὸν ἄλλοτρίν τοῦ ἑξω τοῦ οἴκου καὶ οὐχὶ παρὰ τοῖς ἰδίοις σὺτῆς γονεῦσιν, ἂν δὲν θέλῃ νὰ συμβοῖ μετ' αὐτῆς, ὅπερ προφανῶς ἀντίκειται, ὡς ἐρῆθη, πρὸς τὰς αὐστηρὰς ἀρχὰς τῶν ἐκ τοῦ γάμου ὑποχρεώσεων τῶν συζύγων, τῶν εἰς τὴν πλήρωσιν καὶ ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τοῦ γάμου ἀναγομένων, ἀφ' ὧν δὲν ἐπέστη ἔτι ν' ἀποτῇ ὁ ἡμέτερος νομοθέτης (Ε. Α. 1650 (1894) Aubry et Rau tom cinquieme σελ. 133 σημ. 9). Ἀποδεχόμενοι τὴν γνώμην ὅτι τὸ κεχωρισμένως βιοῦν διὰ τινὰ τῶν ἐν τῷ Νεαρῷ 117 ἀναφερομένων λόγων, ὃν ἔνεκα ὁ ἀνὴρ διαζεύγνυται τὴν γυναῖκα 1). Ἐὰν παρὰ θέλησιν ἀνδρὸς συμποσιάζῃ ἢ συλλοῦται μετ' ἀνδρῶν ἢ προσερχοῖται εἰς θέατρα ἱπποδρόμια καὶ κυνηγασίας, 2) ἐὰν παρὰ τὴν τοῦ ἀνδρὸς θέλησιν διανυκτερεύσῃ ἐκτὸς τοῦ συζυγικοῦ οἴκου, πλὴν ἂν παρὰ τοῖς ἰδίοις ἐμείνῃ γονεῦσιν κλπ.) ὑποχρεοῖ τὸν σύζυγον εἰς διατροφήν μέχρι λύσεως τοῦ γάμου, ἐμμέσως πως θὰ ἐξηναγκαζόμεν αὐτὸν νὰ ἐπιζητήσῃ, ἐν δικαίῳ ἀγανακτήσει εὐρισκόμενον ὡς ἐκ τῶν γεγονότων τούτων τὴν διὰ τῆς διαζεύξεως λύσιν τοῦ γάμου πρὸς ἀπαλλαγὴν τῶν ἐξ αὐτοῦ ὑποχρεώσεων, ἐν ᾧ ἂν οἱ λόγοι οὗτοι τοῦ διαζυγίου ἐξητάζοντο κατ' ἐνστάσιν ἐν τῇ περὶ διατροφῆς ἀγωγῇ, ἴσως θὰ ἦτο δυνατόν παρερχομένων τῶν πρώτων ἐντυπώσεων, εἴτε καὶ διότι δὲ θεωρεῖτο ἀρκούσα ἱκανοποίησις προσωπικῶ τοῦ συζύγου συμφέροντος ἢ μὴ παροχῇ διατροφῆς κατὰ τὸν πρόσκαιρον τυχόν τῆς ἀμοιβαίας συμβιώσεως χωρισμὸν ν' ἐποσσοβηθῇ τὸ ὅλως προσωπικὸν δικαίωμα τῆς διαζεύξεως, δι' ἐπιγενομένης συγγνώμης τοῦ παραπτώματος, ὁπότε ἀκέραια τὰ ἐκ τοῦ γάμου δικαιώματα τῆς γυναικὸς θὰ παρέμενον. Δὲν δύναται δὲ σοβαρῶς νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι ἡ ἐκτύλιξις τῶν γεγονότων τούτων, ἐπειδὴ ἐπάγεται ἠθικὰς καὶ κοινωνικὰς ὁλέθρια ἐπο-

τελέσματα, επιρροήν πολλάκις καὶ ἐπὶ τῆς τιμῆς τῶν τέκνων ἔχοντα, πρέπει νὰ γίνηται μόνον ἐν τῇ περὶ διαζυγίου δίκῃ εἰ καὶ δι' ἄλλους λόγους, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν ἀπλούστατον, ὅτι τὰ γεγονότα ταῦτα δὲν ἐκρίθησαν ἱκανὰ ὥπως ἀνασταλῇ ἡ ἐκδίκασις αὐτῆς τῆς ἐπὶ μοιχείᾳ κατηγορίας. Ἡμαρτημέναι δ' ἐπίσης κατὰ τὴν ἥσσανα γνώμην κρίνονται αἱ τῆς μεζζονος γνώμης σκέψεις περὶ ἀναρμοδιότητος τῶν προξενικῶν δικαστηρίων, συγκρούσεως δικαστηρίων κτλ. α') ἐπειδὴ, καὶ μὲν τὰ κατὰ τὸ ὁθωμανικὸν κράτος ἐλληνικὰ προξενικὰ δικαστήρια εἶναι ἀρμόδια νὰ δικάσωσιν ἐπὶ πάσης διαφορᾷ, ἐκτὸς τῶν περὶ ἀκινήτων ἐμπραγμάτων καὶ τῶν περὶ διαζεύξεως διαφορῶν, ἡ τοιαύτη ὁμολογία ἐξαιρέσει προδήλως ἀναγνώμενη εἰς τὴν ἔγερσιν κυρίας περὶ διαζεύξεως δίκης, δυσνόητον ἀλτῶς εἶναι ὅτι δύναται νὰ ἐπεκταθῇ καὶ ὅταν παρεμπιπτόντως προβάλλεται νὰ ἐξετασθῇ πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς περὶ διατροφῆς ὑποχρεώσεως ἡ ἐπὶ λόγῳ διαζεύξεως ἐρειδόμενη ὑπατιότης τῆς γυναικὸς, ἀκολουθοῦντες δὲ τὰς σκέψεις ταύτας τῆς πλειοψηφίας, ἔδει κατὰ μεζζονα λόγον νὰ δεχθῶμεν ὅτι τὰ προξενικὰ δικαστήρια ἀναρμόδια εἶναι νὰ δικάσωσι καὶ τὴν ἐπὶ μοιχείᾳ κατηγορίαν, ὅπερ ἀνυπόστατον νόμον ἐστὶ β') καθότι, ἀνεπαρκέτως τῆς ἐξετάσεως κατὰ πόσον ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ δεδικασμένου ἐν ταῖς περὶ διατροφῆς δίκαις εἶναι ἀπόλυτος καὶ ὡς πρὸς αὐτὴν τὴν ἀναγνώρισιν ἢ ἀπόρριψιν τοῦ πρὸς διατροφὴν δικαιώματος, καθόσον πέραν ταύτης δὲν ἐκτείνεται (Προβλ. Σμύρνης 105 ἐ. ε. Πανδ. (25.3) Ν. 5 § 7 καὶ 10 «ἀναλόγως τῆς περιουσίας αἱ διαφοραὶ θέλουσιν ὁρίζεσθαι» Aubry et Rau Τόμ. 6 § 553 Ε. Σ. 86 (1899) Dernburg Pantekten 2 § 37 Ε. Α. 661 (1903) 134 (1900) (*) ὡς καὶ ἂν ἀποτελῶσι δεδικασμένον τὰ παρεμπιπτόντως διαζυγμένα ζητήματα, ἅτινα ὡς προϋποθέσεις τῆς ὑπάρξεως τῆς ἐκδικασθεῖσης διαφ. ῥᾷς ἐξηρευνήθησαν ὡς ἐπίσης καὶ ἂν ὑπάρχῃ δεδικασμένον δι' ὅτι παρεμπιπτόντως ἐδικάσθη ἐν τῇ περὶ διατροφῆς διαφορᾷ καὶ στοιχείον τοῦ κριθέντος δικαίου ἀποτελέσεν ἡ δεδικασμένον μόνον ἀποτελεῖ ἐν τῇ περὶ διατροφῆς δίκῃ, καθ' ἃ ἡ πλειοψηφία ὑποστηρίζει, ἡ ὑπαρξίς νομίμου γάμου (Α. Π. 169 (1878) ad hoc), ζητήματα ὅπως ἄσχετα ἐν προκειμένῳ. Διὰ τῆς ἐκδοχῆς τῶν σκέψεων, ἐφ' ὧν ἐρείδεται ἡ ἐκ τῆς παρεμπιπτόντως ἐξετάσεως τοιούτων ζητημάτων ἐπερχομένη σύγκρουσις τῶν δικαστηρίων, θὰ κατελήγομεν εἰς τὸ συμπέρασμα νὰ καταργήσωμεν τὸ δικονομικὸν δόγμα (connexitatis matrimonialis), καθ' ὃ τὸ δικαστήριον τῆς κυρίας δίκης διακρίνεται λόγῳ συναφείας νὰ ἐπιληφθῇ οὐ μόνον τῶν παρεμπιπτόντως ἀναφυσμένων ἐνώπιόν του ζητημάτων τῆς ἰδίας αὐτοῦ δικαιοδοσίας, ἀλλὰ καὶ θεμάτων εἰς ἑτέραν δικαιοδοσίαν ἀναγομένων, ἐφ' ὧν ὁμῶς μὴ δυνάμενον ν' ἀποφασίσῃ εἰς ἀπλὴν περιορίζεται ἐξέτασιν, πρὸς ἀκριβῆ διάνουσιν τῆς ἐνώπιόν του διαφορᾷς, οὐδὲ δύναται νὰ ἐξαχθῇ συμπέρασμα περὶ μὴ ἐξετάσεως ἐν προκειμένῳ τῶν ζητημάτων τούτων, ἐκ τῆς σκέψεως ὅτι ὁ σύζυγος ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ νέμηται τὴν προικὰ θ' ἀρκεσθῇ εἰς τὴν ἀπόρριψιν τῆς περὶ διατροφῆς ἀγωγῆς τῆς συζύγου καὶ δὲν θὰ ἐπιληφθῇ τὴν διάλυσιν τοῦ γάμου, ἡ γείρων τὴν περὶ διαζεύξεως τοιαύτην. εἰ καὶ δι' ἄλλους λόγους τὸ ἀνυπόστατον ἀποδεικνύοντες, ἀλλὰ καὶ εὐσυνόπτως, καθόσον ἡ ὑπατιότης ἐνεκα τῆς ὁποίας ἡ γυνὴ στερεῖται τοῦ δικαιώματος τῆς διατροφῆς δὲν ἀποτελεῖ πάντοτε λόγον διαζυγίου (**).

(*) Προβλ. ταύτας ἐν σελ. 10 XV καὶ 461 XI.

(**) Δύνανται τε γενικῶς νὰ παρατηρήσῃ, ὡς

Ἐπειδὴ κατὰ νόμον, τὸ ποσὸν τῆς διατροφῆς κανονίζεται ἀναλόγως τῆς κοινωνικῆς θέσεως τῶν συζύγων, ἰδίᾳ δὲ τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς περιουσιακῆς αὐτοῦ καταστάσεως (Ν. 5. 7, 10. 25. 3). Πρὸς καθορισμὸν ὁμῶς αὐτοῦ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ περιουσιακὴ κατάσταση τοῦ ἀνδρὸς, ἡ ὑπάρχουσα οὐχὶ ἡ κατὰ τὸν χρόνον τῆς γενέσεως τῆς ὑποχρεώσεως. ἀλλ' ἡ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς καταψηφίσεως αὐτῆς, καὶ τοῦτο διότι ἡ παροχὴ τῆς διατροφῆς προϋπῆσεν ἔχει τὴν κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταβολῆς εὐπορίαν τοῦ ἀνδρὸς, ἥτοι ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον ὁ σύζυγος ἐπαρκῆς εἰς τὰς ἰδίας του ἀνάγκας, εὐνοριῶν ἐν τῇ ἐναντίᾳ περιπτώσει τοῦ εὐεργετήματος τῆς ἀπορίας (Ν. 20 Π. 42.1 Ν. 15 καὶ 53 Π. 24.3). Κατ' ἀκολουθίαν διατινόμενου τοῦ ἐναγομένου κατὰ τὴν σήμερον συζήτησιν ὅτι, μετὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐπὶ τοῦ σχετικοῦ θέματος τῆς ὑπ' ἀριθ. 22 (π. ε.) ἀποφάσεως διεξαχθεισῶν μαοτουικῶν ἀποδείξεων, δι' ὧν ἀπεδείχθη ὅτι ἡ περιουσία του ἀνήρχετο τοῦλάχιστον εἰς 15.000 λ., οὗτος κατὰ τὸ παρελθὸν θέρους ἐνεκεν ἐμπορικῶν ἀτυχημάτων,

καὶ ἄλλοτε ἐστημενίσσαμεν ἐν σελ. 66 VIII ὑπὸ τὴν 353 Α. Π., ὅτι δὲν ὑπάρχει, κατὰ τὸ παρ' ἡμῖν ἰσχυρὸν ρωμαϊκὸν δίκαιον, διάταξις ἐπιβάλλουσα τὴν συζυγικὴν διατροφὴν, ἀφ' οὗ ὁ σύζυγος ὑποτεδῆποτε ἡδύνατο δι' ἀποστολῆς ρεπουδίου νὰ ἀποβάλῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ νὰ καταργήσῃ πᾶσαν πρὸς διατροφὴν ὑποχρεώσιν. Οἱ ὑπὸ τῆς ἀνω ἀποφάσεως μνημονευόμενοι Νόμοι 7 πα. Π. 23.3 καὶ 65 § 16 Π. 17.2, εἰς οἵανδῆποτε πίεσιν καὶ ἂν ὑποβληθῶσι, δὲν δύνανται οὐδ' ἐσταγόνᾳ νὰ ἀποδώσωσι τοιαύτης ἀνυπαρχούσης ἐν τῇ ρωμαϊκῇ ἐννοίᾳ ὑποχρεώσεως. Ἀπὸ τοιαύτης ἀπόψεως ἡδύνατο νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι καὶ ἡ ἐπὶ ἀκολάστῳ βίῳ ἀποβολῇ τῆς γυναικὸς ἦτο ἀρκούσα πρὸς κατάπτυσιν πάσης ὑποχρεώσεως τοῦ συζύγου. Ἀλλὰ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς ἐπὶ ὁρισμένοις λόγοις διαζεύξεως, συγκεκρισθεῖσης καὶ ὑπὸ τῆς νεωτέρως ἐν τῇ ἐθνικῇ χριστιανικῇ ζωῇ ἀντιλήψεως τῆς ἐννοίας τοῦ γάμου καὶ ἐπιστεγασθεῖσης διὰ τῆς ἀδιαλείπτου ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου νομολογίας, ἡμεροφθῇ ἡδῆ ἡ ὑποχρεώσις εἰς διατροπὴν διαρκούντος τοῦ γάμου, ὑπὸ μίαν ἐξαίρεσιν τῆς αὐτοβούλου καὶ ἀνευ ὑπατιότητος τοῦ συζύγου ἀπομακρύνσεως τῆς συζύγου ἐκ τῆς συζυγικῆς οἰκίας. Ἡ οὕτως πως διαμορφωθείσα ὑποχρεώσις, προσανομοζομένη εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου κανονιζόμενας βιωτικὰς περιστάσεις, δὲν δύναται εἰμὴ νὰ παρουσιάζῃ ὅλας τὰς ἀνωμαλίας, τὰς ὁποίας συνήθως παρουσιάζει ἔτοιμον ὑπόδημα, ὅπερ ἐπιχειρεῖται νὰ ποσοτικοσθῇ εἰς πόδα δι' ὃν δὲν κατεσκευάσθη ἀπ' ἀρχῆς. Τοιαύτην τινα ἐντύπωσιν ἐμποιεῖ ἡμῖν ἡ μετὰ τὴν πλειοψηφίαν καὶ μειοψηφίαν ἀλληλεπιδειξις τῶν ἐν πολλοῖς ὑπερβολικῶς καὶ ἀτυχῶς κρινόμενων καὶ προβεβλημένων ἐλαττωμάτων τῶν ὑπ' αὐτῶν ὑποστηριζομένων ἐκδογῶν, γὰρ τὸ τοῦτο νὰ ἐμποδίσῃ νὰ κριθῇ ὅτι ἀρμονικώτερον εἶναι τὸ ὑπόδημα τὸ ὁποῖον παρουσιάζει ἡ πλειοψηφία, ἀφ' οὗ καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἀπορριφθῶσιν ὡς ἀχρηστα καὶ φορτικά τινὰ τῶν περισσῶς ἐπερραμένων ἐπ' αὐτοῦ ἐπιγειομηματικῶν στοιχείων. Ἐκτὸς ἄλλων, ἀδύνατον εἶναι νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι συμβιβάζεται πρὸς τὴν ἱερότητα τοῦ γάμου ἡ ἐπὶ ἀκολάστῳ βίῳ ἀποπομπὴ τῆς συζύγου καὶ ὅτι ὑπάρχει νομοθεσία εὐπρεπῆς, ἡ ὁποία δύναται νὰ ἐνδιαφέρειται περὶ τῆς διατηρήσεως τοῦ συμφεροντολογικοῦ αὐτοῦ καὶ πρωτοτύπου τραγελάφου, ἥτοι γάμου εὐνοχισμένου τελείως ἀπὸ τῶν κυριωτέων αὐτοῦ στοιχείων, τῆς ἠθικῆς αὐτοῦ ὑποστάσεως.

περιήλθεν εἰς τοιαύτην οἰκονομικὴν ἀμηχανίαν, ὥστε πρὸς ἀποφυγὴν δικαστικῶν καταδιώξεων ἠναγκάσθη νὰ παραχωρήσῃ τοῖς δανεισταῖς αὐτοῦ ἅπασαν τὴν κινήτην καὶ ἀκίνητον περιουσίαν του, οὕτως ὥστε οὐδὲν ἦδη ἀπέμεινεν αὐτῷ ὅπως ἐπαρκῆ εἰς τὰς πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ ἀνάγκας, ὑπόχρεως ἐστὶν ὅπως ἀποδείξῃ τὸν ὑπὸ τῆς ἐναγούσης ἀμφισβητούμενον τουτον ἰσχυρισμὸν του, ἢ τοιαύτη δ' ἐνστάσις, ὡς ἀφορῶσα τὸ εὐεργέτημα τῆς ἀπορίας, δύναται νὰ προταθῇ κατὰ πᾶσαν πτῶσιν τῆς δίκης καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ἐκτέλεσιν. (Καλλ. Ἐνοχ. § 620 Οἰκονομίδου Ἐγγ. § 280) (*).

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἀπὸ τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας, ὅταν ἤκουον τὰ κάλανθα τῶν μικρῶν παιδιῶν :

Ἐκ τῆς Περσίας ἔρχονται τρεῖς μάγοι μὲ τὰ δῶρα

Ἄστρον λαμπρὸν τοὺς ὁδηγεῖ χωρὶς νύκτερος ὥρα

εὐρισκόμην εἰς ἐκστάσιν, πῶς τὰ κατὰ τοὺς λαμπρὸν αὐτὸ ἄστρον νὰ ὁδηγῇ τοὺς μάγους εἰς μίαν φάνη ἀλόγων, ὅπου ἐν νήπιον, μεταξὺ δεκατεσσάρων χιλιάδων συναδέλφων του, ἐπρόκειτο νὰ εἶναι ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν καὶ ποιητὴς τῶν ὁλῶν. Ἐγὼ μόνος γνωρίζω τί ἐτράπηξεν ὁ πατέρας μου κατὰ πᾶσαν ἐπανάληψιν τῶν Χριστουγέννων μὲ τὰς ἐρωτήσεις μου ἐπὶ τοῦ ἀλύτου τούτου προβλήματος. Πρέπει δὲ ἐν συντομῇ καρδίας νὰ ὑμολογήσω ὅτι καὶ μέχρι σήμερον δὲν κατώρθωσα νὰ κατασιγῶ ἐν ἐμοὶ τὴν ἀθεράπευτον ταύτην περιέργειάν μου καὶ νὰ κατανοήσω πῶς ἐν ἄστρον δύναται νὰ ὁδηγήτῃ οἰονδήποτε εἰς μίαν φάνη, ἐὰν δὲν ἔγῃ σθένος τινα πρὸς τὰ παρὰ τὴν φάνη ἱστάμενα ζωντανά.

Ἀλλ' ἐπέπωτό μοι μεγαλειτέρα ἐκπλήξις, ἐνώπιον τῆς ὁποίας ἐγένετο ἄφαντος ἡ παλαιά. Πρὸ ἡμερῶν οἱ μάγοι τῆς νομικῆς σχολῆς τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου, ἀναλαβόντες νὰ ἀνεύρωσι διὰ δόγον τοῦ Φέδερ καὶ τοῦ Οἰκονομίδου, ἔστω καὶ αὐτοῦ τοῦ Ψαρρῆ, μεταξὺ τριῶν χιλιάδων ἐλλήνων ἐπιστημόνων, ἀνεκάλυψαν ἕνα, καὶ ὅ τοῦ θαύματος, χωρὶς οἰονδήποτε λαμπρὸν ἢ θαμπὸν ἄστρον νὰ ὁδηγήσῃ αὐτοὺς εἰς τὴν δικονομικὴν φάνη, ὅπου ἐγεννήθη ὁ μέλλων ποιητὴς τῶν δικονομολόγων.

Καὶ τὸ θαῦμα ἦτο τοσοῦτω μᾶλλον ὑπερφυσικόν, ὅσω καὶ ἡ ἐν τῇ ἐγεννήθη ὁ ἄλλως καὶ φιλότιμος καὶ μελετηρὸς νεαρὸς ἐπιστήμων φάνη, ἀντὶ νὰ ἀναδίδῃ ὁσμάς ἀπὸ δικονομικὰς τροφὰς, ὑποτίθεται τοῦλάχιστον ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀναδίδῃ τοιαύτας ἐκ στατιστικῶν ἢ δημοσιονομικῶν στοιχείων, εἰς τὴν εἰδικὴν σπουδὴν τῶν ὁποίων θὰ κατέγεινεν ὁ εἰδικῶς διὰ τὸν κλάδον τοῦτον ἐκ τοῦ κληροδοτήματος Κρήτσκη ἀποσταλεῖς εἰς Εὐρώπην ὡς ὑπότροφος.

Ἀλλὰ τὸ ποῦμα ἔχει πρόγειρον τὴν δικαιολογίαν. Διότι φαίνεται ὅτι εἰς αὐτὰς τὰς μυστηριώδεις εἰς τὰς φάνης ὁδηγίας ἔχει τὸν δάκτυλον τῆς ἡ πόρτου. Τὸ λαμπρὸν ἄστρον τῶν μάγων τῆς Γραφῆς εἶναι ὁ ἐνσύρματος τηλεγράφος, ὁ ὅποιος ὑπεχώρησεν εἰς τὸν ἀνευ ἄστρου ἀσύρματον τοιοῦτον, χωρὶς τοῦτο νὰ ἐμποδίζῃ ὥστε ὁ αὐτὸς θαυμαστικὸς καὶ ἡ αὐτὴ ἐκπλήξις νὰ παρακολουθῇ τοὺς ἀπλουστεροὺς μεταξὺ τῶν ὁπῶν ἔγω τὴν τιμὴν νὰ καταλένωμαι. Διότι ἐὰν δὲν κατώρθωσα μέχρι τοῦδε νὰ ἐννοήσω πῶς λει-

τουργεῖ ὁ ἐνσύρματος τηλεγράφος ἐνδὲς ἄστρου λαμπροῦ, ὥστε νὰ ὁδηγηθῇ εἰς μίαν φάνη, πολὺ ὀλιγώτερον θὰ ἐννοήσῃ πῶς δύναται τοῦτο ἡ ἑλλειψὶς οἰονδήποτε ἄστρου.

Ἐν τῇ ἀπορίᾳ ταύτῃ ἀπεφάσισα ν' ἀποταθῶ εἰς ἕνα τῶν μάγων τῆς νομικῆς σχολῆς, ὁ ὅποιος μοι ἐγνώρισεν πρὸς παραμυθίαν μου ὅτι ὑπῆρξαν δύο σταθμοί, δι' ὧν ἐλειτούργησεν ἡ ἀσύρματος αὕτη ἀνακάλυψις τῆς δικονομικῆς φάνης. Ὁ πρῶτος τῶν δύο τούτων σταθμῶν ἦσαν ἐν προτέρημα τοῦ ἐκλεχθέντος, ἡ σιωπηλὴ νεότης αὐτοῦ, ἡ ὁποία, διὰ δοκιμίου περὶ ἀποδείξεως, τῷ ἐξησφάλισεν τὴν ὑπεροχὴν ἐπὶ τῶν κρονολόγων χαοκτηρισθέντων συγγραφῶν πραγματειῶν ἐπὶ τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, οἱ ὅποιοι, οὐχὶ δὲ καὶ αἱ ὁποῖαι, ἐτέθησαν hors concours. Εἶναι καταδῆλον ὅτι προκειμένου περὶ νυμφίου τῆς δικονομικῆς ἔδρας, ἔπρεπε νὰ προτιμηθῶσι τὰ σθεναρώτερα φυσικὰ προσόντα τοῦ ὑποψηφίου. Ὁ δεύτερος σταθμὸς ἦτο ἐν ἐλάττωμα αὐτοῦ, ὅτι εἶναι υἱὸς τοῦ προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου, τὸ ὁποῖον τῷ ἐξησφάλισε τελείαν σύγχυσιν μεταξὺ τῶν τρισχιλίων ἐν νεότητι συναδέλφων του. Καὶ τὸ προτέρημα ἐκάλυψε τὸ ἐλάττωμα, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ μὴ κριθῇ ἄληθες τόλμημα καὶ νὰ μὴ ὁφείλῃται ἐπισημονικὴ εὐγνωμοσύνη εἰς τὴν διάτημον τῶν νομοδιδασκάλων τυχόν ὅτι ἀπεφάσισεν νὰ ἀντιπεράσῃ αὐτό. Ὑπάρχουσιν εἰς τοὺς κύλπους αὐτῆς ἀντιπρόσωποι καὶ ὑπαρασπισταὶ τῶν δικαστικῶν συμφερόντων τῆς Ἑθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ὑπάρχουσι μεταξὺ αὐτῆς δικηγόροι καὶ διάδικοι, ἀλλὰ πάντα ταῦτα ἐτέθησαν ἐν μόρᾳ καρὸς καὶ ἀντιμετωπύθη γενναῶς τὸ ἐλάττωμα.

Καὶ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοί μου καὶ εἶδον διαβαίνουσιν ἐνώπιόν μου ὑπερῆσαν τὴν πολυῤῃνητον ἀποκέντρωσιν καθάλα εἰς βαρβάτο αἶνι, τὸ ὁποῖον ἱατρὸς ἢ δι' αὐτῆς ἐξασφαλισθεῖσα ἀπογῇ τῆς πολιτικῆς ἀπὸ τῆς ἀναδείξεως τῶν δημοσίων λειτουργῶν.

Καὶ ἠκούσθησαν πρὸ τῆς διαβάσεώς της αἱ ἁγιοθεσιπλάτικαι ἱερειμαδες τοῦ προέδρου καὶ τοῦ εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου.

*Πλήθος μαροπίστων ψάλλουσι τὸ δόξα ἐν ὑψίστοις
Δαοσιωτήριος ἐστὶν ἡ κεντρομόλος πίσις.*

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

N. K. Αἰθῶν. Πρὶν ἴδωμεν τὴν ἀπόφασιν καὶ τὰς κατ' αὐτὴν προτάσεις, ἀδυνατοῦμεν νὰ ἀποφανθῶμεν περὶ τοῦ δυνατοῦ ἢ οὐ τῆς ἀναίρεσως. — Μὴ γενομένης μεταγραφῆς τῆς διανομῆς, δὲν μετεβιβάσθη ἡ κυριότης τοῦ ἀποκεκριμένου μέρους τῷ πρώτῳ κοινοπρακτοῦντι καὶ κατ' ἀκολουθίαν οὐδὲ καὶ τῷ παρ' αὐτοῦ ἀγοράσαντι καὶ ἔστω μεταγράψαντι τὴν ἀγοραπωλήσιαν καὶ ἕνεκα τούτου ἀνίσχυρος εἶναι καὶ ἡ κατὰ τοῦ τελευταίου τούτου ἐγγραφείσα ὑπόθεσις. Τὸ ἀνίσχυρον δύναται προβαλεῖν πᾶς ἀξίων δικαίωμα ἐπὶ τοῦ ἀκινήτου, προσβαλλόμενον διὰ τῶν ἀνισχύρων ἀξιώσεων. Ἐν τούτοις δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι ὁ παρὰ τοῦ μὴ μεταγράψαντος τὴν διανομὴν κοινοπρακτοῦ ἀγοραστής ἐγένετο οὐχ ἡττον κύριος τῆς, ἢν βεβαίως ἐκεῖνος δὲν ἀπώλεσε ἕνεκεν τῆς μὴ μεταγραφῆς τῆς διανομῆς, ἰδανικῆς αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ἀκινήτου μερίδος, κατ' ἀκολουθίαν εἶνε ἰσχυρὰ καὶ ἡ κατ' αὐτοῦ κτηθεῖσα ὑπόθεσις. Κατὰ τῆς τοιαύτης ὁμοῦ ἐκδοχῆς ἀντιστρατεύονται αἱ ἐκ τῆς δημοσιότητος καὶ εἰδικότητος ἀπορρέουσας διατάξεις τῶν περὶ Μεταγραφῆς καὶ Ὑποθηκῶν Νόμων καὶ ἰδίως αἱ ἀφορῶσαι τὸν καθορισμὸν τῶν ἐφ' ὧν αὐταὶ ἀκινήτων.

(*) Καὶ ἐρωτᾶται: Ἐὰν μετὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς τῆς νέας ταύτης ἀποδείξεως, ἰσχυρισθῇ ὁ σύζυγος ὅτι ἐπῆλθε αὐτῷ καὶ ἡ συμφορὰ τοῦ Ἰωδῆ;

ΘΗΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΛΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΣΤΟΛ ΑΘΑΝΑΤΩΝ

Συνδρομή Ιτησι' α δρ. 15. § Μετά δελτίου δρ. 20. § Καταχωρ. 6 σελ. λ β'

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: Β. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΑΝΑΤΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ

23 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1907

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νομολογία	Ἀρείου Πάγου	Πολιτική	(1907)
		Ποινική	(1907)
Νομολογία	Ἐφετείου	Ἀθηνῶν	(1906)
		Λαρίδος	(1907)
Μικτὴ Νομολογία	Αἰγύπτου		(1902)
Ἀλληλογραφία. — Βιβλιογραφικὸν Δελτίον.			

Δὴν συνοδεύεται ὑπὸ φύλλον Κώδικος

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ἀριθ. 20 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΓΚΙΩΝ

Ἀποφάσις ἐπικυροῦσα πρωτοδικούς περὶ ἀποδείξεως. — προσβολὴ ἀναιρέσει δι' ἀποδείξεις. — προθεσμία. — ἀδιάφορος ὁμοία προσβολὴ ἐξέδεται κατ' ἐπελθούσης πρωτοδίκου ὁριστικῆς. — Ναυτικὸν ἀπομαχικὸν ταμείον. — πάθημα ἐξ αἰθνηδίου συμβάντος. — ἀποδεικτικὰ μέσα. — ἐξαιρέσεις πνιγμοῦ ἢ θανάτου.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀπερρίφθη ἡ ἔφεσις τοῦ ἀναιρεσιοντος ἐναγομένου κατὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 9563 καὶ 6481 πρωτοδικῶν ἀποφάσεων, δι' ὧν ἐπετράπη διὰ τὴν ταχθεῖσαν ἀπόδειξιν τῆς ἀγωγῆς τὸ ἐμμάρτυρον μέσον καὶ ἐξετιμήθησαν αἱ ἀποδείξεις, ἐπιβληθέντος ἀνακληρωτικοῦ ὅρκου, κατὰ ταῦτα δὲ ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐρικυρωτικὴ ἐστὶν ἀποφάσεων περὶ ἀποδείξεως καὶ ἀναιρεσιβάλλεται διὰ τὰς ἀποδείξεις, κατὰ τὸ ἄρθρον 812 τῆς Πολ. Δικονομίας, μόνη καὶ πρὸ τῆς ὁριστικῆς ἢ καὶ μετ' αὐτῆς, μὴ περιχλειομένη ὑπὸ τῆς ἰδίας προθεσμίας διὰ τὴν κατ' αὐτῆς αἴτησιν ἀναιρέσεως, καθ' ὃ χωρούσης ταύτης μέχρι παρελεύσεως τῆς πρὸς ἀναιρέσιν τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως προθεσμίας· ὅθεν ἀβάσιμος ἡ περὶ ἀπαράδεκτου τῆς αἰτήσεως ἔνστασις λόγῳ ὅτι παρῆλθεν ἡ πρὸς ἀναιρέσιν προθεσμία ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς μὴ προσβολῆς μετὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς καὶ τῆς προηγουμένης ὑπ' ἀριθ. 1664 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ ἐφετείου, τῆς ἐπιτρέψεως τὸ ἐμμάρτυρον μέσον διὰ τὴν μνησθεῖσαν ἀπόδειξιν, ἀπαράδεκτον τῆς προκειμένης αἰτήσεως δὲν στηρίζεται, διότι τὸ αὐτὸ μέσον ἐπέτρεψε διὰ τὴν αὐτὴν ἀπόδειξιν καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, σκεψαμένη ρητῶς περὶ τούτου, ὡς ἀποδεικνύεται ἐξ αὐτῆς, οὔτε διάταξις τις κωλύει τὴν ἐνάσκησιν τῆς αἰτήσεως ταύτης κατὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἂν ἐξεδόθη μετ' αὐτὴν, ἐπιδιαικίζουσα

τὴν ἀγωγὴν, ὁριστικὴ τοῦ δικάσαντος πρωτοδικείου ἀποφάσις, καὶ ταύτης ἐκκληθείσης ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιοντος ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 5 τοῦ 1907 ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου ἀπορρίπτουσα τὴν ἔφεσιν, καὶ ἐν τῇ ἐφέσει αὐτῇ φέρεται ὁ αὐτὸς λόγος, ὁ προβαλλόμενος διὰ τῆς προκειμένης αἰτήσεως, ὅτι οὐκ ὀρθῶς ἐπετράπη τὸ ἐμμάρτυρον μέσον διὰ τὴν ταχθεῖσαν ἀπόδειξιν, καθόσον δὲν προτείνεται ὅτι ἡ τελευταία αὕτη ἀπόφασις κατέστη τελεσίδικος, διὰ νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὴν προθεσμίαν πρὸς ἀναιρέσιν αὐτῆς καὶ ἡ προσβαλλομένη ἡδὴ ἀπόφασις.

Ἐπειδὴ, κατὰ τ' ἄρθρα 45, 50, 51 καὶ 58 τοῦ Νόμου ΑΡΟΗ' τοῦ 1884, περὶ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου, τὸ ἐξ αἰθνηδίου συμβάντος πάθημα ἐργάτου θαλάσσης, ἐξ οὗ οὗτος κατέστη ἐντελῶς ἀνίκανος πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός του, βεβαιοῦται πρὸς ἀπόκρησιν τοῦ δικαιώματος συντάξεως διὰ τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις τούτοις ἀναφερομένων ἐγγράφων ἀποδείξεων, ἐν αἷς περιλαμβάνεται καὶ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρ. 45 ἐδ. β' ἐκθεσις τοῦ πλοίαρχου, διδομένη παρ' αὐτοῦ εἰς τὴν λιμενικὴν ἢ προξενικὴν ῥαχὴν ἐντὸς 24 ὥρων ἀπὸ τοῦ παθήματος ἢ τοῦ κατάπλου τοῦ πλοίου, κατὰ ρητὴν δὲ τοῦ ἁρθροῦ 58 διατάξιν μαρτυρικὴ ἀπέδειξις πρὸς βεβαίωσιν τῶν ναυτικῶν παθημάτων δὲν ἐπιτρέπεται, ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων πνιγμοῦ ἢ θανάτου, ἐντὸς τοῦ πλοίου συμβάντος, τὸ δικάσαν ὅμως ἐφετεῖον δεχθὲν ἀδυναμίαν ἐκ τοῦ νόμου πρὸς βεβαίωσιν, κατὰ τὸ ἄρθρ. 45 ἐδ. β', τῆς παθήσεως τῶν φρενῶν τοῦ συζύγου τῆς ἐναγούσης νῦν ἀναιρεσιβλήτου ἐξ ἀπειληθείσης συγκρούσεως τοῦ πλοίου του, ἐφ' οὗ διετέλει πλοίαρχος, πρὸς ἕτερον πλοῖον κατατὸν ἐκπλουν ἐκ τοῦ λιμένος Πειραιῶς, διότι οὗτος ὢν πλοίαρχος καὶ παθὼν τὰς φρένας, δὲν ἠδύνατο ἕνεκα τοῦ παθήματος νὰ βεβαιώσῃ αὐτὸς τὴν αὐτοῦ πάθησιν, καὶ ἐφαρμόσαν ἐξ ἀναλογίας τὴν διατάξιν τοῦ ἁρθρ. 58, καθ' ἣν ἐπιτρέπεται ἡ ἐμμάρτυρος ἀπόδειξις εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ θανάτου καὶ τοῦ πνιγμοῦ, ἐπέτρεψε τὸ ἐμμάρτυρον μέσον καὶ διὰ τὴν ρηθεῖσαν ἀπόδειξιν, ἀλλ' οὕτω σκεφθὲν καὶ ἀποφνηνόμενον, παρεβίασε τὰς προκατατεθείσας οὐσιώδεις δικονομικὰς διατάξεις καὶ τὴν οὐσιώδη ἐπίσης διατάξιν τοῦ ἁρθρ. 304 ἐδ. 2 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τ' ἄρθρα 49 καὶ 50 τοῦ ἰσχύν νόμου ἔχοντος Β. Διατάγματος ἀπὸ 15 Δεκεμβρίου 1836, καθόσον ὁρίζοντων τῶν ἁρθρῶν τούτων ὅτι ἂν ἀποθάνῃ ὁ πλοίαρχος ἀναλαμβάνει τὴν διεύθυνσιν τοῦ πλοίου καὶ ἀναδέχεται ὅλα τὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα αὐτοῦ ὁ ὑποπλοίαρχος, ἢ, μὴ ὑπάρχοντος τοιοῦτου, ὁ ναύκληρος καὶ ἂν ἀποβιώσῃ καὶ οὗτος ὁ ἐκ τοῦ πληρώματος ἐκλεγόμενος παρὰ τῶν ἀποτελούντων αὐτὸ, ἀδυναμία ἐκ τοῦ νόμου δὲν ὀ-

πῆρξε πρὸς σύνταξιν τῆς ἐκθέσεως τοῦ πλοιάρχου διὰ τὸ πάθημα αὐτὸ κατὰ τὸ ἄρθρ. 45 ἐδ. β', ἐρχομένων ἕνεκα τῆς βλάβης τῶν φρενῶν τούτου εἰς ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ διὰ τὴν ἐνέργειαν τούτων τῶν εἰρημένων προσώπων, ὡς νομίμων ἀναπληρωτῶν του, ἐξ ἀναλογίας δ' ἐφαρμογῇ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 50 δὲν δύναται νὰ χωρήσῃ διὰ τὴν βεβαίωσιν ταύτην, διότι ρητῶς ἀποκλείεται ὑπ' αὐτοῦ, περὶ παντὸς ἐν γένει παθήματος, ἡ ἐμμάρτυρος ἀπόδειξις καὶ κατ' ἐξαίρεσιν μόνον ἐπιτρέπεται αὕτη διὰ τὸν πνιγμὸν καὶ τὸν θάνατον (Νόμ. 141, 162 Πανδ. (50.17) Ν. 14 Πανδ. (1.3), Βασιλ. 141, 162 (B. γ')) ὅθεν ἀναιρετέα κατὰ τ' ἄρθρα 201 καὶ 807 § 5 καὶ 7 τῆς Πολ. Δικονομίας ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις (*).

Ἀριθ. 21 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΛΙΑΔΗΣ

Ἀνώνυμοι ἐταιρεῖται.-εὐθύνη ἐκ δολίων πράξεων διαχειριστῶν.

Ἐπειδὴ αἱ ἀνώνυμοι ἐμπορικαὶ ἐταιρεῖαι ἀποτελοῦσι μὲν νομικὰ πρόσωπα, διέπονται ὅμως οὐχὶ ὑπὸ τοῦ ρωμαϊκοῦ καὶ βυζαντινοῦ δικαίου, καθ' ὃ τὰ νομικὰ πρόσωπα ἐκ τοῦ δόλου τῶν ἐκπροσωποῦντων αὐτὰ εὐθύνονται μόνον ἐφ' ὅσον ἐγένοντο πλουσιωτέρα, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ Ἐμπορ. Ν., ὅστις, ὡς ἐκ τοῦ συνόλου τῶν περὶ αὐτῶν διατάξεων συνά-

γεται, θεωρεῖ ὑπεύθυνον τὴν ἀνώνυμον ἐταιρείαν διὰ πᾶσαν ζημίαν ἣν τρίτοι ὑπέστησαν ἐκ τοῦ δόλου ἢ τῆς ἀμελείας τῶν διαχειριστῶν αὐτῆς, ρητῶς ἐν ἄρθρῳ 33ῳ ὀρίζων ὅτι οἱ συνεταῖροι ὑποκρίνται εἰς ζημίας μέχρι τοῦ ποσοῦ τῆς εἰς τὴν ἐταιρείαν μετοχῆς των, χωρὶς νὰ ἐξαίρῃ τὰς ἐκ τοῦ δόλου τῶν διαχειριστῶν αὐτῆς προκυψάσας, ἡ νὰ τὰς περιορίζῃ μέχρι τοῦ ποσοῦ καθ' ὃ ἐγένετο πλουσιωτέρα, ἡ ἐρμηνεία δὲ αὕτη τῶν περὶ ἀνώνυμων ἐταιρειῶν διατάξεων τοῦ Ἐμπορ. Ν. ἄρθρ. 29-37, 40, 45, σαφῶς ἐξ αὐτῶν συναγομένη, ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρ. 597 ἐδ. 5 αὐτοῦ, καθ' ὃ ὁ δόλος τῶν διαχειριστῶν οἰασθῆκετε ἐμπορικῆς ἐταιρείας δύναται νὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς τὴν πτώχευσιν αὐτῆς, καὶ συνάδει πρὸς τὸ πνεῦμα ἐν γένει τῶν διατάξεων τοῦ Ἐμπ. Ν., ὅστις σκοπεῖ τὴν ἐμπέδωσιν τῆς πίστεως ἐν τῇ ἐμπορίᾳ, ἀπορριπτέος ἄρα ἐστὶν ὁ ἐπὶ ἐναντίων προϋποθέσεων ἐρειδόμενος ἀναιρέσεως λόγος (*).

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον δέχεται, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι ἡ ἀγωγή τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐδασίζετο εἰς κεκτημένον δικαίωμα, ἥτοι εἰς τὸ δικαίωμα τῆς ἀνορθώσεως τῆς ζημίας ἣν ὑπέστη ἐκ τοῦ δόλου τῆς ἀναιρεσιούσης.

Ἀριθ. 22 (1907) Τμ. Α' (**)

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΛΙΑΔΗΣ

Ἀγωγή κατὰ Δήμου.- αἰτηδὲς πληρωμῆς ἐκ τῶν 4)5 τοῦ προϋπολογισμοῦ.-περιοριστέα.

Ἐπειδὴ τὸ δικάσαν ἐφετεῖον δεχθὲν, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς ἀποδεικνύε-

(*) Ἡ ἐκδοχὴ εἶναι ὁρθή, ἀλλ' ἐν τῇ αἰτιολογίᾳ ἀντὶ ν' ἀκολουθήσῃ εὐρυτέρᾳ ὁδῷ, ἡ ἀκολουθήσῃ στενότερος. Τὸ ἐφετεῖον ἐδέξατο ὅτι δὲν ἠδύνατο ὁ πλοίαρχος παθὼν τὰς φρένας, νὰ βεβαιώσῃ αὐτὸς τὸ πάθημα τοῦ τοῦτο. Τὸ ἐφετεῖον εἶχεν ἄδικον, ἀλλ' ὁ Ἀρειος Πάγος ἀντὶ νὰ εἴπῃ ὅτι, γενικῶς ἐν ἀνυπαρξίᾳ τοῦ πλοιάρχου ἔρχονται οἱ ἀντικαταστάται αὐτοῦ, ἀνυπαρξία δὲ ἐξισοῦται ἡ φρενοπάθεια, διασκευάζει τὴν μονόπλευρον αἰτιολογίαν ὅτι, ὁρίζοντων τῶν παρατιθεμένων ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ αὐθιγῶν ὅτι, ἂν ἀποθάνῃ ὁ πλοίαρχος, ἐπέρχεται ἡ ἀντικατάστασις του, δὲν ὑπῆρξεν ἀδυναμία ἐκ τοῦ νόμου πρὸς σύνταξιν τῆς ἐκθέσεως περὶ τοῦ παθήματος τῶν φρενῶν, ἐρχομένων ἕνεκα ταύτης τῶν ἀντικαταστατῶν. Ἰσως, ἡ μᾶλλον βεβαίως, ὁ Ἀρειος Πάγος ἤθελε νὰ εἴπῃ τὸ αὐτὸ, ἀλλ' οὐχ ἤττον ἡ ἀκριβολογία καθυστέρησεν Ἐπειτα δὲν ἐννοοῦμεν οὐδὲ τὴν πόσθητον αἰτιολογίαν του ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται ἡ κατ' ἀναλογίαν ἐπ' ἀδυναμία ἐφαρμογῇ τοῦ ἄρθρου 50, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ρητῶς δι' αὐτοῦ ἀποκλείεται, πλὴν τῶν δύο περιπτώσεων τοῦ πνιγμοῦ καὶ τοῦ ἐν πλῶ θανάτου, ἡ μαρτυρικὴ ἀπόδειξις. Διότι δὲν πιστεύομεν ὅτι ὁ Ἀρειος Πάγος ἐννοεῖ ὅτι ἐν ταῖς δύο ταύταις περιπτώσεσιν ἐπιτρέπεται ἡ ἐμμάρτυρος ἀπόδειξις δι' ἀδυναμίαν συντάξεως τῆς ἐκθέσεως. Τοῦτο θὰ ἀντίβαινεν εἰς τὴν ἣν ἀνωτέρω ἔθετο ὁρθὴν ἀρχὴν τῆς ἐν περιπτώσεσι ἀποδιώσεως ἀντικαταστάσεως. Ὑποθέτομεν μᾶλλον ὅτι ὁ Ἀρειος Πάγος ἐννοεῖ ὅτι οὐδὲ ὑπόκειται καὶν ἔδαφος ἐξ ἀναλογίας ἐφαρμογῆς, διότι ἀδυναμία μὲν ἐν οὐδεμιᾷ τῶν τριῶν περιστάσεων ὑπόκειται, ὃ δὲ νόμος ἐννόησε περιττὴν τὴν ἐκθεσιν ἐκεῖ ὅπου τὰ φυσικὰ γεγονότα τοῦ πνιγμοῦ ἢ τοῦ θανάτου ἐν πλῶ εἶναι ἀνεπίδεκτα ἀλλοιωτέας. Ἰσως, ἡ μᾶλλον βεβαίως, ὁ Ἀρειος Πάγος ἤθελεν νὰ εἴπῃ τοῦτο, ἀλλ' ἡ ἀκριβολογία αὐτῆς καθυστέρησεν.

(*) Φαίνεται ὅτι ἐν ταῖς ἀστυχαῖς σχέσεσιν ὁ νόμος ἀδιαφορεῖ διὰ τὴν ἐμπέδωσιν αὐτῆς.

(**) Ἡ ἀναιρουμένη 177 (1906) τοῦ Ἐφετερίου Ναυπλίου, ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐφέτου κ. Κ. Κοκκίνη, ἔχει ὡς ἐξῆς :

«Ἐπειδὴ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Νόμου τῆς 24 Ἰανουαρίου 1852 περὶ ἐξοφλήσεως τῶν χρεῶν τῶν Δήμων, καθ' ἣν, ἐὰν ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ δὲν φροντίσῃ νὰ καταχωρηθῶσι τ' ἀπαιτούμενα ποσὰ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἀμέσως ἐπομένου ἔτους, οἱ πιστωταὶ τοῦ Δήμου δικαιοῦνται νὰ κατάρχωσιν ἐπὶ τοῦ πεμπτημορίου τῶν τακτικῶν ἢ ἐκτάκτων ἐσόδων τοῦ δημοτικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους ἐκείνου καὶ τῶν ἐπομένων, δὲν ἀποκλείεται ὁ δικαιοῦχος νὰ ζητήσῃ δι' ἀγωγῆς, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὸ ἐπὶ τοῦ πεμπτημορίου ποσοστὸν ἐκانونίσθη οὐχὶ ὀρθῶς, διὰ τῆς ἀναγραφῆς τούτέστιν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ πιστώσεων εἰκονικῶν ἢ ἐξωπλημένων, τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ποσοῦ ἐκ τοῦ πεμπτημορίου, ἀλλ' ὡς διατυπῶνται ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγή, ἰδίᾳ τὸ αἰτητικόν, ὅπερ εἶναι ἡ οὐσία αὐτῆς, ὁ ἐκκαλὼν δὲν ζητεῖ τοιοῦτον κανονισμὸν τοῦ ποσοστοῦ τοῦ πεμπτημορίου τούτέστιν, ἀλλὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ διὰ τῆς ἀγωγῆς ζητουμένου ποσοῦ ἐκ τῶν 4)5 τῶν ἐσόδων τοῦ ἐφεσιβλήτου Δήμου, ὅπερ προφανῶς ἀντίκειται εἰς τὴν διάταξιν τοῦ εἰρημένου περὶ ἐξοφλήσεως τῶν χρεῶν τῶν Δήμων Νόμου, ὁρίσαντος ὅτι τὸ πεμπτημορίον τοῦ προϋπολογισμοῦ διατίθεται μόνον πρὸς πληρωμὴν τῶν θανεισμένων τοῦ Δήμου κατ' ἀνάλογίαν, τῶν λοιπῶν 4)5 προορισθέντων διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ Δήμου καὶ οὐδαμῶς δυναμένων νὰ χρησιμεύσωσι πρὸς πληρωμὴν χρεῶν αὐτοῦ, κατ' ἀκολου-

ται, ὅτι ἡ ἀγωγή τοῦ ἀναιρεσειόντος νόμιμος ἐστὶ καὶ δικαιούται οὗτος νὰ ζητήσῃ τὸ ἐν αὐτῇ ποσὸν ἀπὸ τὸν Δῆμον, ἂν ὡσὶν ἀληθεῖς οἱ ἰσχυρισμοί, ἐφ' ὧν ἡ ἀγωγή ἐρεῖδεται, καὶ ὁμῶς ἀπορρίψαν αὐτήν, διότι ζητεῖ νὰ πληρωθῇ αὐτὸ ἐκ τοῦ 4)5 τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Δήμου, τῶν προωρισμένων ἀποκλειστικῶς πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ, παρεβίωσε τὴν οὐσιώδη διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 533 τῆς Πολ. Δικον., διότι ἡ αἵτησις αὕτη ἀφεώρα εἰς τὸν τρόπον τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀπαιτήσεώς του καὶ οὐχὶ εἰς τὰ κατὰ τὸν νόμον στοιχεῖα τῆς ἀγωγῆς, τὰ ἐν τῷ ρηθέντι ἄρθρῳ 533 Πολ. Δικονομίας ὀριζόμενα, οὐδὲ παρέβλαπτεν ἡ παρέλκουσα αὕτη αἵτησις τὸ κατὰ τὰ λοιπὰ νόμιμον τῆς ἀγωγῆς αἰτητικόν, ἀναιρετέα ἄρα ἐστὶν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κατὰ τὸ ἄρθρον. 807 § 5 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἀριθ. 23 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΑΙΑΔΗΣ
Προβολὴ κερδοσκοπίας ἐπὶ ὕλικου καὶ μισθοῦ ἐργατῶν. - μόνον ἀγωγή. - γεωργικὴ βιομηχανία. - ἀδυνκία. - μισθωτής. - ἐξαγωγή προϊόντων. - χαρακτῆρ.

Ἐπειδὴ ὁ ἐν ταῖς προτάσεσι τοῦ ἀναιρεσειόντος ἰσχυρισμὸς ὅτι ἐκεροδοσκόπησαν ἐπὶ τε τοῦ ὕλικου, ὅπερ ἐχρησιμοποίησαν πρὸς καλλιέργειαν τῆς ἀλικῆς, τοῦ μισθοῦ τῶν ἐργατῶν καὶ τῆς μεταφορᾶς τοῦ ἁλατος ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας εἰς τὸν τόπον τῆς παραδόσεως, καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ ἡ ἐν τῇ ἀγωγῇ αὐτοῦ ἐκτιθεμένη ἐπιχείρησις ἀπετέλει πρᾶξιν ἐμπορικὴν, ἀναγόμενος ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος εἰς τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς καὶ μὴ εἰς αὐτὴν περιεχόμενος ἐτύγχανεν ἀπαράδεκτος, τὸ ἀναιτιολόγητον ἄρα αὐτοῦ δὲν καθιστᾷ ἀναιρετέαν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν (*).

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. 8 τοῦ περὶ ἀρμοδιότητος τῶν Ἐμπορικῶν Νόμου, καθ' ὃ δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν Ἐμπορικῶν αἱ ἀγωγαὶ κατὰ ἰδιοκτητῶν γεωργῶν. ἀμπελοργῶν, περὶ πωλήσεως τῶν ἀπὸ τῶν κτημάτων αὐτῶν προϊόντων, ἔχει τὴν ἐννοίαν ὅτι ἡ ἐν γένει γεωργικὴ βιομηχανία δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ἐμπορίαν καὶ ἐπομένως ὅτι δὲν ἀποτελοῦσιν ἐμπορικὰς πράξεις

θὰν οὐχὶ ἐσφαλμένως τὸ πρωτοδικεῖον ἀπέριψε τὴν ἀγωγήν.

Καὶ ταῦτα μὲν λέγει ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἐφετερίου Ναυπλίου, ἡ δὲ ἀγωγή στηριζομένη εἰς τὸ ὅτι καὶ καθωρίσθη τὸ πεμπτημόριον, μοναδικώτατον αἰτήμα εἶχε τότε : «Νὰ καταδικασθῇ ὁ Δῆμος νὰ μοι πληρώσῃ δοτχ. τόσας (αἱ ὁποῖαι δὲν ἐπληρώθησαν ἐκ τοῦ πεμπτημορίου) ἐκ τοῦ κεφαλαίου τῶν 4)5 τῶν ἐσόδων αὐτοῦ». Οὐδὲν ἄλλο ἀπολύτως.

Ἐρωτᾶται ἡδὴ : α' Δέχεται τὸ ἐφετεῖον τὸ περὶ τῷ ἀποδίδει ὁ Ἄρειος Πάγος ; β' Πῶς ὁ Ἄρειος Πάγος ἤλεγξε τὴν γενομένην ὑπὸ τοῦ ἐφετερίου σαφῆ ἐκτίμησιν τῆς ἀγωγῆς ; Ποία ἐν τέλει ἐκτίμησις εἶναι ἡ ὀρθότερα ;

(*) Δὲν βλέπομεν κατὰ τι ὁ τοιοῦτος ἡ τοιοῦτος χαρακτηρίσας πρὸς τὴν προσήκουσαν εἰσαγωγὴν μιᾶς δίκης, ἀποτελεῖ περιγραφὴν τοῦ ἀξιομένου δικαιώματος, ἵνα ἀπαιτηθῇ ὡς προδικασία διὰ τῆς ἀγωγῆς. Ὁ τρόπος τῆς περιφρορήσεως δὲν ἀποτελεῖ τὸ πειστρούμενον.

αἱ πράξεις δι' ὧν λαμβάνουσιν ἄξιαν τὰ προϊόντα τοῦ ἐδάφους, ἡ ἐν γένει τῆς φύσεως, ἐνεργούμενα ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου ἢ τοῦ μισθωτοῦ τοῦ ἀκινήτου, μεταξὺ δ' αὐτῶν προφανῶς συγκαταλέγεται καὶ ἡ ἐκ τοῦ θαλασσίου ὕδατος ἐξαγωγή τοῦ ἁλατος ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τῆς ἀλικῆς· τοῦτο δὲ δεχθὲν καὶ τὸ δικάσαν ἐφετεῖον ὀρθῶς τὸ ρηθὲν ἄρθρον τοῦ Ἐμπορικοῦ Ν. ἡρμήνευσεν.

Ἀριθ. 24 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΑΙΑΔΗΣ

Βαθμὸς παρανόμως ἀπονεμηθείς. - ἀνάκλησις Διατάγματος. - προβιβασμός. - πρότασις γενικοῦ διοικητοῦ. - δικαίωμα ὑπουργοῦ. - ἔκτασις.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. 34 τοῦ Συντάγματος ὀρίζει ρητῶς ὅτι ὁ βασιλεὺς ἀπονέμει κατὰ νόμον τοὺς στρατιωτικούς καὶ ναυτικούς βαθμούς, ὁ μὴ νομίμως ἄρα ἀπονεμηθείς βαθμὸς, οὐδὲν δικαίωμα προσδίδων τῷ πρὸς ὃν ἀπενεμήθη, δύναται ν' ἀνακληθῇ διὰ Β. Διατάγματος παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ, ἐπανορθοῦντος οὕτω τὴν γενομένην παρανομίαν, τὸ ἐπικαλούμενον δὲ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσειόντος ἄρθρ. 100 τοῦ Συντάγματος, καθ' ὃ μόνον ὅταν καὶ ὅπως ὁ νόμος διατάσσῃ οἱ στρατιωτικοὶ καὶ ναυτικοὶ στεροῦνται τοῦ βαθμοῦ τῶν, προδήλως προϋποθέτει νομίμως ἀπονεμηθέντα βαθμόν.

Ἐπειδὴ οὐδεὶς νόμος κηρύσσει ἀναφαίρετον ὑπὸ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας τὸν παρανόμως ἀπονεμηθέντα στρατιωτικὸν βαθμόν, μέχρις οὐ ἀποφανθῶσι περὶ τούτου τὰ τακτικὰ δικαστήρια, ἀπορριπτέος ἄρα νόμῳ ἐτύγχανεν ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀναιρεσειόντος καὶ τὸ ἀναιτιολόγητον αὐτοῦ δὲν ἀποτελεῖ βάσιμον λόγον ἀναιρέσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.

Ἐπειδὴ, ὡς σαφῶς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ΒΨ' Νόμου καὶ τῶν ἄρθρ. 34—36. 37—39 τοῦ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ρηθέντος νόμου κανονισμοῦ τῆς δικαιοδοσίας καὶ ἀρμοδιότητος τοῦ Γενικοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Στρατοῦ, ὁ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν συντασσόμενος πῖναξ τῶν ὑποψηφίων πρὸς προβιβασμὸν περιλαμβάνει μόνον τοὺς εἰς τοὺς πίνακας τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ περιλαμβανομένους, τοῦ Ὑπουργοῦ δυνάμενος νὰ περιλάβῃ εἰς τὸν ὑπ' αὐτοῦ συντασσόμενον πῖνακα τοὺς μὴ κανονικῶς ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ προτεινομένους, ἀλλ' οὐχὶ καὶ νὰ προσθέσῃ ἄλλους μὴ ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ προταθέντας, ὁ ἐπὶ τῆς ἐναντίας ἄρα προϋποθέσεως ἐρεϊδόμενος ἀναιρέσεως λόγος δὲν στηρίζεται εἰς τὸν νόμον.

Ἐπειδὴ κατ' οὐδεμίαν τοῦ νόμου διάταξιν ἀπαιτεῖτο ν' ἀναφέρηται ἐν τῇ αἰτιολογικῇ ἐκθέσει τοῦ Β. Διατάγματος, δι' οὗ ἡκυρώθη τὸ Β. Διάταγμα τοῦ προβιβασμοῦ τοῦ ἀναιρεσειόντος εἰς συνταγματάρχην, ὅτι δὲν ἐνηργήθη ἐπιθεώρησις κατὰ τὸ ἔτος καθ' ὃ ἐπροβιβάσθη, ἤτοι τὸ ἔτος 1904 (*).

(*) Ἀπορρίπτεται αἴτησις ἀναιρέσεως κατὰ τῆς ἐν σελ. 269 XVII 1450 Ε Α. Δὲν γνωρίζομεν κατὰ πόσον ἐγένετο λόγος καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς αὐτόθι σημειώσεως ἡμῶν.

Ἀριθ. 26 (1907) Τμ. Α'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ
Τρίτοι δικαιούμενοι ἀνακόψαι.- παρέμβασις
 ἐν ἐκκλήτῳ.- νέαι αἰτήσεις καὶ ἰσχυρισμοί.

Ἐπειδὴ, ἀφοῦ κατὰ τ' ἄρθρα 740 καὶ 741 τῆς Πολ. Δικονομίας, τρίτοι, μὴ ὄντες διάδικοι ἐν τῇ πρωτοδικῇ δίκῃ, ἔχοντες δικαίωμα τριτανοκοπῆς κατὰ τῆς ἀποφάσεως, δύνανται, ἐὰν ὁ διάδικος ἐποιήσῃ τὴν χρῆσιν τῆς ἐφέσεως, νὰ παρέμβωσιν ἐν τῇ ἐκκλήτῳ καὶ νὰ ὑποβάλωσι νέους ἰσχυρισμούς καὶ αἰτήσεις, οἱ ἀναιρεσιβλήτοι νομίμως παρέστησαν ἐν τῇ ἐκκρεμῇ ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν, συνεκίει τῆς ἐφέσεως τοῦ ἀναιρεσειόντος, δίκη διὰ κυρίας παρεμβάσεως, ἡ μὲν Π. Κ*** ἀρχικὴ δικαιούχος τῆς ἐπιδίκου ἀπαίτησεως, ἰσχυρίζομένη ὅτι ἡ ἐκχώρησις αὐτῆς τῷ ἐνάγοντι εἰκονικὴ ἐστίν, οἱ δὲ ἔτεροι ὡς ἐκδοχεῖς μέρους αὐτῆς, ἦτοι ὁ μὲν Χ. Δ*** τῆς Π. Κ*** προγενεστέρως, ὁ δὲ Ν. Π*** τοῦ ἐνάγοντος, ὡς ἐντολοδόχου αὐτῆς, καὶ ᾗτήσαντο νὰ ἐπιδικασθῇ αὐτοῖς ἡ ἐπιδίκος ἀπαίτησις κατὰ τὸ ἀνήκον ἐκάστῳ μέρος. Τὸ ἐφετεῖον ἄρα συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις αὐτὰς ἀπέρριψε τὴν ἐνστασιν τοῦ ἀναιρεσειόντος περὶ ἀπαράδεκτου τῶν παρεμβάσεων τῆς ἀναιρεσιβλήτου, λόγῳ ὅτι περιεῖχεν ἰδίαν αἴτησιν νὰ πληρωθῇ αὐτοῖς ἡ ἐπιδίκος ἀπαίτησις.

Ἀριθ. 27 (1907) Τμ. Α'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ
Καταδικεῖν οὕζον ἐκ σούμας διὰ θρόδεως ἢ ἀποστάξεως. - οἰνοπνευματοποιοὶ πρώτης καὶ δευτέρας τάξεως.

Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρεσειὼν διὰ τῆς ἀγωγῆς του ἐζήτησεν ἀποζημίωσιν, λόγῳ ὅτι διὰ τῆς γενομένης παρανόμου κατασχέσεως τῆς σούμας, ἐκάδων 3,900 δὲν ἡδυνήθη κατὰ τὸν Αὐγούστου 1893 νὰ μεταποιήσῃ αὐτὴν εἰς οὔζον, καὶ ἐντεῦθεν ὑπέστη ζημίαν δρ. 1125, διὰ δὲ τῆς ἐφέσεως του κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῶν πρωτοδικῶν ἰσχυρίσατο ὅτι τὸ οὔζον κατασκευάζεται ἐκ τῆς σούμας, δι' ἀποστάξεως αὐτῆς μετὰ τοῦ ἐν αὐτῇ γλυκανίσου ἢ μαραθοσκόρου, ἄλλως δὲ κατ' οὐδέναν τρόπον δύναται νὰ παραχθῇ ποτὸν οὔζον, καὶ διὰ τῶν ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν προτάσεων τοῦ ἰσχυρίσατο ἐπὶ λέξεσι, αὐτὸ οὔζον εἶναι μὲν ποτὸν ἀλλὰ παράγεται διὰ μιᾶς καὶ μόνης ἀποστάξεως τῆς σούμας καὶ οὐχὶ διὰ δύο ἀποστάξεων αὐτῆς..... ἐπειδὴ ἡ μὲν σούμα παράγεται ἐκ στεμφύλων, δι' ἀποστάξεως θήλα δὴ τῶν στεμφύλων, τὸ δὲ οὔζον δι' ἀποστάξεως τῆς σούμας ὥστε δὲν ἰσχυρίσατο ὅτι τὴν σούμαν ἤθελε μεταποιήσῃ ἀπ' εὐθείας εἰς οὔζον δι' ἀπλῆς βράσεως αὐτῆς, ἀλλὰ δι' ἀποστάξεως αὐτῆς. Προκειμένου ἄρα περὶ παραγωγῆς οὔζου δι' ἀποστάξεως τῆς σούμας, οὐχὶ δὲ ἀπ' εὐθείας ἐκ ταύτης, τὸ ἐφετεῖον ὀρθῶς δεχθὲν τὰ πραγματικὰ περιστατικὰ ταῦτα καὶ ἀποφράμενον ὅτι ὁ ἀναιρεσειὼν ἔχων ἄδειαν οἰνοπνευματοποιοῦ πρώτης κατηγορίας δὲν ἡδύνατο νὰ παραγάγῃ οὔζον δι' ἀποστάξεως τῆς σούμας, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφάρμοσε τὸν ἰσχύοντα κατὰ τὸν χρόνον ἐκεῖνον Νόμον ΒΡΘ' τῆς 21 Δεκεμβρίου 1892, καθ' ὃν οἱ οἰνοπνευματοποιοὶ πρώτης κατη-

γορίας ἐπιτρέπεται νὰ κατασκευάζωσιν ἐκ στεμφύλων καὶ ἄλλων καρπῶν οὔζον ἢ καὶ ἐκ ταύτης ἀπ' εὐθείας ποτὸν (οὔζον), οὐχὶ δὲ καὶ διὰ δευτέρας ἀποστάξεως τῆς σούμας δηλ. ν' ἀνακαθαίρωσι τὴν σούμαν διὰ διύλιστηρίων, ὅπερ ἐπιτρέπεται μόνον εἰς οἰνοπνευματοποιοὺς τῆς δευτέρας κατηγορίας (ἄρθρ. 1 καὶ 2). Κατ' ἀκολουθίαν οἱ λόγοι περὶ ἀνατιολογήτου τοῦ ἰσχυρισμοῦ ἐτι ἤθελε παραγάγῃ οὔζον ἐκ σούμας, δι' ἀπλῆς βράσεως αὐτῆς μετὰ γλυκανίσου κλπ., καὶ παρερμηνείας τοῦ εἰρημένου νόμου καταπίπτουσιν.

Ἀριθ. 28 (1907) Τμ. Α'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ
Ἀνακοπὴ κατ' ἐκτελέσεως.- οἴκη περὶ ἐκτέλεσιν.- προθεσμία ἐφέσεως.- ἀνεπέκτατον.- γενικὴ ἄρνησις περὶ καταβολῆς πλειστηριάσματος.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον ἀπέρριψεν ὡς ἐκπρόθεσμον τὴν ἐφασιν τοῦ ἀναιρεσειόντος κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῶν πρωτοδικῶν, καθ' ὅσον αὐτὴ ἠκύρωσε τὴν ἐνεργηθεῖσαν ἐκτέλεσιν καὶ τὸν πλειστηριασμὸν, χαρακτηρίσαν τὴν ἀγωγὴν ὡς ἀνακοπὴν κατὰ ἐκτέλεσεως καὶ τὴν ἐκ ταύτης δίκην περὶ τὴν ἐκτέλεσιν, σκεφθὲν ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρ. 871 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἡ δι' αὐτοῦ τασσομένη δεκαήμερος τῆς ἐφέσεως προθεσμία δὲν ἐπεκτείνεται ἐνεκὲν ἀποστάσεως, καὶ ὅτι τῶν ἀναιρεσιβλήτων ἰσχυρισμῶν ὅτι ὁ ἀναιρεσειὼν ὑπερβηματιστὴς δὲν κατέβαλε τὸ ἐκπλειστηριάσμα καὶ δὲν ἔλαβε τίτλον ιδιοκτησίας, ὡς ἐκ τούτου δὲ δὲν ἐπερατώθη ἡ ἐκτέλεσις, ὁ ἀναιρεσειὼν ἀορίστως καὶ ἀσαφῶς ἀτήνησεν ὅτι παρέλαβε τὰ κατακυρωθέντα αὐτῷ κτήματα καὶ ἐγένετο διανομὴ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος, ἦτοι ἐποιήσατο γενικὴν ἄρνησιν, οὕτω δὲ ἀποφράμενον συνεμορφώθη μὲν πρὸς τὸ ἀνωτέρω ἄρθρ. 871, ὅπερ δὲν ὀρίζει περὶ ἐπεκτάσεως τῆς προθεσμίας, καὶ τὰ ἄρθρ. 195 καὶ 196 Πολ. Δικ., ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ Νόμου ΒΣΚΕ' τοῦ 1894, καθ' ὃ ἡ ἐπέκτασις χωρεῖ κατὰ τὰς ἐν τῷ νόμῳ ρητῶς ὀρισμένας περιπτώσεις, παρεβίασεν ὅμως τὸ ἄρθρ. 585 § 2 τῆς Πολ. Δικ. ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Νόμου ΒΣΚΖ' τοῦ 1903, καθ' ὃ ἀρκεῖ καὶ ἡ γενικὴ ἄρνησις τῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ ἀντιδίκου, ὡς καὶ τὰς περὶ ἀποδείξεως διατάξεις αὐτῆς, καθ' ὅς ὤφειλε νὰ διατάξῃ ἀπόδειξιν τῶν ἀνωτέρω ἰσχυρισμῶν τῶν ἀναιρεσιβλήτων κατ' ἀκολουθίαν ἡ ἀπόφασίς του καθίσταται ἀναιρετέα, δυνάμει τῶν ἄρθρ. 201 καὶ 807 § 5 αὐτῆς, καθ' ὅσον ἠκύρωσε τὴν ἐκτέλεσιν καὶ ὡς συνέπειαν τῆς ἀκυρώσεως ὑπεχρέωσε τὸν ἀναιρεσειόντα εἰς παράδοσιν τῶν ἐγγράφων ἐκτελέσεως.

Ἀριθ. 33 (1907) Τμ. Α'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ
Ἀπόφασις ἐφετείου ἐπικυρωτικὴ ὁριστικῆς ὑπὸ ὄρκον. - ἐναγὴς προθεσμίαις ἀναιρέσεως ἀπὸ κοινοποιήσεως καὶ πρακτικοῦ. - αἰτήσεις ἀναιρέσεως κατὰ προδικαστικῆς. - δευτέρα κατὰ τῆς αὐτῆς ὁριστικῆς. - λεπλάδια καταστήματος. - εἰδοποιήσις ἀστυ-

νομία.- παραμέλπεις ραθυμία.- ανεύθυνον Δημόσιον.

Επειδή, ως συνάγεται εκ του περιεχομένου της και ήδη προσαλλομένης υπ' αρ. 2009 (1901) άφάσεως, τὸ ἐφετεῖον μετερρύθμισε τὴν ἐκκληθεῖσαν υπ' αρ. 4052 μόνον ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς ἤς ἐκρίνεν ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, οὐχὶ ὅμως καὶ ὡς πρὸς τὴν διάταξιν τῆς περὶ τῆς ὑπὸ ὄρον δόσεως ὅρκου ἐπιδικάσεως ταύτης, ἐπομένως ἀφ' οὗ ἡ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, ὡς ἐπικυρωτικὴ προδικαστικῆς, ἥτις ἦτο τοιαύτη πρὸ τῆς δόσεως τοῦ ὅρκου, ἀκολουθεῖ ὅτι ἡ πρὸς χρῆσιν τοῦ ἐπιδίκου τῆς ἀναιρέσεως μέσου προθεσμία δὲν ἐτρέξε μόνον ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως ταύτης, ἀλλ' ἐπρεπε νὰ κοινοποιηθῇ καὶ τὸ πρακτικὸν μετὰ τῆς ἀποφάσεως, δι' ὃ καὶ ἡ πρώτη περὶ ἀπαράδεκτου ἔνστασις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος.

Επειδὴ ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς υπ' αρ. 274 ἀποφάσεώς του ἐκρίνεν ἐπὶ ταύτης ὡς προδικαστικῆς, ἐπομένως ἡ προκειμένη αἴτησις, ἀπευθυνομένη μὲν κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, ἥτις θεωρεῖται ὡς ὀριστικὴ, δὲν εἶναι ἀπαράδεκτος.

Επειδὴ, ὡς τὸ ἐφετεῖον δέχεται, ἡ Ἀστυνομία Ἀθηνῶν, εἰδοποιηθεῖσα ἐγκαίρως περὶ τῆς ἐπικειμένης λεηλασίας τοῦ καταστήματος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ δυναμένη ν' ἀναγκαιώσει αὐτὴν καὶ προλάβῃ τὴν προξενηθεῖσαν αὐτῷ ζημίαν, οὐδὲν ἐνήργησεν ἐκ ραθυμίας, δι' ὃ, κατὰ τὰς περὶ προστασίας διατάξεις τοῦ νόμου, τὸ Δημόσιον ὑπέχει εὐθύνην πρὸς ἀποζημιώσιν, ἀλλὰ τοῦ μὲν ἄρθρ. 72 § 6 τοῦ Ποιν. Νόμου ὀρίζοντος ὅτι ἡ τοιαύτη παράλειψις ἀπαρτίζει συνέργειαν ἀξιοποίνου πράξεως καὶ τιμωρῶντος αὐτοῦ ταύτην ἐν ἄρθρ. 71 μὲ τὴν ποινὴν τῆς ἀπολείρας, τῆς τοιαύτης δὲ λεηλασίας τοῦ καταστήματος τοῦ αὐτοῦ ἀναιρεσιβλήτου οὐσης κακούργηματος, δι' ὃ κατὰ τὸ 38 τοῦ αὐτοῦ Νόμου ἀπαιτεῖται δολία προαίρεσις, ἀκολουθεῖ ὅτι ἡ τοιαύτη ἐνέργεια τῶν ἀστυνομικῶν ὀργάνων ἐνεῖχε δόλον, δι' ὃν κατὰ τοὺς Νόμους 15 § 1 § 2 (4 §) Πανθ. τὸ Δημόσιον δὲν ὑπέχει εὐθύνην ἢ ἐφ' ὅσον κατέστη πλουσιώτερον, ὧν ἕνεκα ἡ προσαλλομένη ἀπόφασις ἐρμηνεύσασα ψευδῶς καὶ ἐφαρμόσασα ἐσφαλμένως τὰς ἀνωτέρω διατάξεις τοῦ Ἀστ. Νόμου κατὰ τὸ ἄρθρ. 807 § 7 τῆς Πολ. Δικονομίας ἀποβαίνει ἀναιρετέα (*).

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ἐν σελ. 486 XIII 2009 Ε. Α. Ὅποια θαυμαστὰ εἰκὼν πολιτείας! Νὰ ἐνεργήσωσιν ἐν δόλῳ τὰ ὄργανα τὰ ὁποῖα αὕτη προεστήσατο καὶ ἕνεκα τῆς προστασίας ταύτης καὶ μόνῃς ἔλαβον τὴν ἐξουσίαν καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἐνεργείας, δὲν ἐκθέτουσι τὴν εὐθύνην τοῦ Δημόσιου, διότι τὰ νομικὰ πρόσωπα εὐθύνονται μόνον ἐφ' ὅσον ἐγένοντο πλουσιώτερα ἐκ τοῦ δόλου τῶν προσεστώτων των. Νὰ παρὰλείψωσι τὸ ἐπιβαλλόμενον αὐτοῖς καθήκον, διὰ τὸ ὁποῖον προεστήθησαν καὶ ἀκριβοπληρώνονται, δὲν ἐκθέτουσιν αὖτις τὴν εὐθύνην τοῦ Δημόσιου, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον. Καὶ θὰ ἡρώτα κανεῖς, τί διάβολο χρειάζεται ἡ πολιτεία αὕτη, ἡ ὁποία φορολογεῖ μόνον διὰ νὰ πληρώσῃ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι καὶ ἐνεργοῦντες καὶ μὴ ἐνεργοῦντες. Πόρνομοῦσιν δι' ἀτομικὸν των λογαριασμὸν καὶ διὰ νὰ τοὺς καμαρώνει ὁ τὰ ἐξοδὰ των καταβάλλων κοσμάκης;

Ἀριθ. 34 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ

Ἐνυπόθηκος δανειότης. - προηγουμένη μεταβιβάσις ἐνυποθήκου τρίτῳ. - ἐνάσκησις ἀγωγῶν ὀφειλέτου. - διώξις ἀναγνωρίσεως κυριότητος μόνον πρὸς ἐνάσκησιν ὑποθήκης. - προδολὴ μεταβιβάσεως. - προδολὴ ἐπὶ εἰκονικότητι.

Επειδὴ ἡ προκειμένη ἀγωγή, ὡς καὶ τὸ ἐφετεῖον ἐδέχθη τοῦτο, ἐγείρεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 1025 § 2 τῆς Πολ. Δικ. πρὸς τὸ τέλος τῆς ἐπὶ τοῦ ἐπιδίκου ἀναγνωρίσεως τῆς κυριότητος τῶν ἀναιρεσιδόντων, μόνον ὅσον ἀφορᾷ αὐτοὺς καὶ μόνον πρὸς ἐνάσκησιν τοῦ ἐπὶ τοῦ κτήματος κτηθέντος ὑποθηκικοῦ δικαιώματός των, τοῦτο δ' οὕτως ἔχοντος καὶ τῆς ἐκδοθησομένης ἀποφάσεως μελλούσης νὰ ἔχῃ ἰσχὺν μόνον μετὰ αὐτῶν καὶ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἀκολουθεῖ ὅτι ἡ περὶ εἰκονικότητος τοῦ συμβολαίου, δι' οὗ μεταβιβάσθη τῷ ὀφειλέτῃ τοῦ ὑπὸ τῶν δικαιοκαρτέων του ἐπὶ τοῦ ἐπιδίκου ἔνστασις δὲν δύναται ν' ἀντιταχθῇ κατ' αὐτοῦ ὡς τρίτου, δι' ὃ τὸ ἐναντίον ἀποφανθὲν τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἀφ' οὗ ἐδέξατο ὅτι ἦτο ἐν ἀγνοίᾳ ταύτης, παρεβίβασε τὴν οὐσιώδη διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 404 τῆς Πολ. Δικ., ὅπερ κατὰ τὸ ἄρθρ. 807 § 5 ταύτης ἐπάγεται τὴν ἀναιρέσιν τῆς ἀποφάσεώς του (*).

ΠΟΙΝΙΚΗ

Ἀριθ. 97 (1907) Τμ. Β' (**)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ι. ΤΣΑΤΣΟΣ

Ἐνορκος βεβαίωσις τῆς κατὰ προανάκρισιν καταθέσεως. - ζήτημα περὶ δυστάδεως. - ἀθώωσις ἑτέρου. - μὴ ἀνάλειψις ὅρων δυστάδεως. - παρατηρήσεις ἐπὶ τεθέντων ζητημάτων. - ἐπάρκεια παρατηρηθέντων προέδρου. - μὴ ἀναφορὰ δικαστηρίῳ.

Επειδὴ, ὡς βεβαιοῦται ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως, οἱ μάρτυρες Γ. Π.*** κλ. ἐξητάσθησαν

(*) Εἶχε κτηθῇ συμβατικὴ ὑποθήκη κατ' ὀφειλέτου κτησάμενου τὸ ἐνυπόθηκον ἐξ ἀγοραπωλησίας, ἀλλ' ἐπίτηδες πρὸς ἐνεδραν κατὰ τοῦ ἐνυποθήκου δανειστοῦ, μὴ κτησάμενου τὴν νομὴν, ἦν ἐπαφῆκε τῷ πωλητῇ. Ὁ δανειστὴς ἀποτυχὼν ἐν τῇ ἐπιχειρήσει ἐκτελέσεως, διὰ τὴν παράδοξον δόξαν τῆς προστασίας τῆς νομῆς τοῦ τρίτου πρὸς τὴν ἐν σελ. 261 XVI ὑπὸ τὴν 432 Α. Π. σημειώσιν μας καὶ περαιτέρω παραπομπάς), ἐκίνησεν, ἐνασκῶν τὰ δικαιώματα τοῦ ὀφειλέτου του, ἀγωγὴν κατὰ τοῦ νομῆως πωλητοῦ, ἵνα περιέλθῃ τὸ ἐνυπόθηκον εἰς τὴν νομὴν τοῦ ὀφειλέτου καὶ καταστῇ δυνατὴ ἡ ἐνέργεια τῆς ἐκτελέσεως. Κατὰ τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἀνταχθῇ τὸ εἰκονικὸν τῆς πρὸς τὸν ὀφειλέτην τοῦ ἐνάγοντος μεταβιβάσεως καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ ἐφετερίου εἶχε δεχθῇ ὅτι καλῶς ἀντιτάσσεται κατὰ τοῦ ἐνάγοντος ἐνυποθήκου δανειστοῦ ἡ εἰκονικότης τοῦ τίτλου τοῦ ὀφειλέτου του, γὰν εἴη ἐν ἀγνοίᾳ αὐτῆς διετέλει, ἀφ' οὗ ἐνασκῶν τὴν ἀγωγὴν τοῦ ὀφειλέτου του, δὲν ἦτο τοῖτο; διὰ νὰ μὴ δύναται νὰ ἀντιταχθῇ αὐτῷ ἡ εἰκονικότης, πλὴν ἐὰν διετέλει ἐν γνώσει.

(**) Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου συζήτησιν, ὁ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελεὺς κ. Δ. Τσιβανόπουλος εἰλεξε τάδε:

«Ὁ πρῶτος λόγος εἶναι ἀνυπόστατος, καθόσον, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν πρακτικῶν, οἱ περὶ ὧν πρόκειται

ἐπ' ἀκροατηρίου καὶ ἐβεβαίωσαν ἐνὸρκως τὸ περιεχόμενον τῶν κατὰ τὴν προανάκρισιν ληφθεῖσων καταθέσεων αὐτῶν, αἵτινες τοῖς ἀνεγνώσθησαν πρὸς διασάφησιν τῶν ἐν αὐταῖς ἀναφερομένων, ὥστε οὕτω βεβαιωθεῖσαι δὲν θεωροῦνται ἀνώμοτοι αἱ μαρτυρίαι αὐταί.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ὅτι ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων εἶναι ἀντιφατική, διότι οὗτοι παρεδέχθησαν ὅτι ὁ ἀναιρεσίων ἐξετέλεσε τὴν δι' ἡν κατεδικάσθη πρᾶξι ἐκ συστάσεως, ἐν ᾗ ὁ ἕτερος τῶν συστασιωτῶν ἐκηρύχθη ἀθῶος δὲν εἶναι βᾶσιμος, διότι οἱ ἑνορκοὶ παρεδέχθησαν ὅτι ὁ ἀναιρεσίων καὶ αὐτοπροσώπως ἐξετέλεσε τὴν πρᾶξιν καὶ τοῦτο ἔρχεται ἵνα τῷ καταγνωσθῇ ἡ ἐπιβληθεῖσα ποινὴ, ὅπως δὲ κατὰ παρέλκυσιν περιελήφθησαν ἐν τῇ ἐτυμηγορίᾳ καὶ οἱ ὅροι τῆς συστάσεως, ὡς εἶχον τεθῆ ἐν τῇ θέσει τῶν ζητημάτων, ἵνα χρησιμεύσωσιν ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἀμφοτέροι οἱ κατηγορούμενοι ἤθελον κηρυχθῇ ἑνοχοί, ὥστε ἐκ τῆς τοιαύτης περιττολογίας οὐδὲ ὡς κατέστη ἀντιφατική ἡ ρηθεῖσα ἐτυμηγορία καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἀναιρέσεως ἐστὶν ἀπορριπτέος.

μάοιτες, ἐξετασθέντες ἐπ' ἀκροατηρίου, ἐβεβαίωσαν ἐνὸρκως ὅσα καὶ ἐν τῇ προανάκρισει τῶν, ἡ τοιαύτη δὲ βεβαίωσις κατέστησεν τὰς ἐν τῇ ἀνακρίσει ληφθείσας καταθέσεις τῶν ἐνόρκων μαρτυρίας, καὶ ἐπομένως δὲν πρόκειται περὶ ἀναγνώσεως ἀνωμοτελῶν ληφθεῖσων καταθέσεων.

Καὶ ὁ δεύτερος λόγος εἶναι ἀνυπόστατος. Κατὰ τὴν παλὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, δὲν ὑπάρχει λόγος ἀναιρέσεως ἂν ὁ πρόεδρος ἀπέρριψεν ὑποβληθεῖσαν πρότασιν ὁ δὲ προτείνων δὲν ἀνῆλθῃ εἰς τὸ δικαστήριον, καθόσον ἐντεῦθεν συνάγεται ὅτι ἡ ὑπαρξιστῆθαι εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ προέδρου καὶ παρητήθη τῇ προτάσει του. Καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν πρακτικῶν, ὁ συνήγορος ἡτήσατο νὰ μὴ τεθῇ τὸ ζήτημα, ἂν ἡ σύμπτωσης ἀπασιῶν τῶν πληγῶν ἐπήνεγκε τὸν θάνατον τοῦ παθόντος, ὁ δὲ πρόεδρος παρετήρησεν αὐτῷ ὅτι τοῦτο ἔθεσεν ἐκ τοῦ κυριαρχικοῦ τοῦ δικαιώματος, ὡς προκύψαν ἐκ τῆς συζητήσεως καὶ εἰς τὴν τοιαύτην παρατήρησιν τοῦ προέδρου οὐδεμίαν ἔφερον ἀντίρρησην ἢ ὑπεράσπισιν, οὐδὲ ἐζήτησε ν' ἀποφανθῇ τὸ δικαστήριον. Ἐντεῦθεν δὲ ἔπεται ὅτι δὲν ὑπάρχει ἑλλειψὶς ἀκροάσεως, διότι οὐδεμία πρότασις ὑπεβλήθη εἰς τὸ δικαστήριον ἐφ' ἧς τοῦτο παρέλειψε ν' ἀποφανθῇ.

Ἄλλος λόγος ἀναιρέσεως προτείνεται ὅτι ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων εἶναι ἀντιφατική, διότι ἐνῶ δέχεται ὅτι μόνον ὁ ἀναιρεσίων εἶναι ἑνοχος, οὐχὶ δὲ καὶ ὁ συγκατηγορούμενός του, δέχεται ἐν ταύτῳ ὅτι τὴν πρᾶξιν ἐξετέλεσε ἐκ συστάσεως μετ' ἄλλου, ὅστις διὰ τῆς αὐτῆς ἐτυμηγορίας ἐκηρύχθη ἀθῶος.

Καὶ ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἀνυπόστατος. Ὁ ἀναιρεσίων, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐτυμηγορίας τῶν ἐνόρκων, ἐκηρύχθη ἑνοχος ὡς αὐτοῦργος ἀναιρέσεως, ἡ δὲ τῆς αὐτῆς πράξεως ὡς ὅς τις συγκατηγορούμενος, οὐδεμία ὅθεν ἀπέχεται ἡ ἀντιφατικὴ ὑπόθεσις ἐν τῇ ἐτυμηγορίᾳ. Ἐὰν δὲ ἐν τῇ ἐτυμηγορίᾳ ὡς ἐκ περισσοῦ περιελήφθησαν καὶ οἱ ὅροι τῆς συστάσεως, ἐκ τούτου δὲν προκύπτει ἀμφιβολία τις περὶ τοῦ ὅτι ὁ ἐκτελέσας τὴν ἀναβολὴν εἶναι ὁ ἀναιρεσίων, ἀφοῦ ἡ ἐτυμηγορία ἐκφράζει ἀδιστακτικῶς τὴν γνώμην τῶν ἐνόρκων περὶ τῆς ἐνοχίας αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ οἱ λοιποὶ λόγοι ἀναιρέσεως, οἱ στηριζόμενοι εἰς τὸν ἰσχυρισμὸν ὅτι δὲν ἐδόθη εἰς τὸν ἀναιρεσίοντα ἀκρόασις ἐπὶ τῶν διαφόρων παρατηρήσεων καὶ ἀντιρρήσεων αὐτοῦ, ἐπὶ τῶν τεθέντων τοῖς ἐνόρκοις ζητημάτων εἰσὶν ἀπορριπτέαι, διότι οὗτος δὲν ὑπέβαλε σχετικὴν αἴτησιν εἰς τὸ δικαστήριον, ἀλλ' ἤρκεσθη εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ προέδρου γενομένην αὐτῷ παρατήρησιν περὶ τοῦ μὴ νομίμου τῶν ἀντιρρήσεων του, ὡς βεβαιούται ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως, καθ' ἃ μετὰ τὴν ρηθεῖσαν παρατήρησιν τοῦ προέδρου «τὰ ζητήματα ταῦτα, καθ' ὧν οὐδεμία παρ' οὐδενὸς ἐγένετο ἄλλη τις ἀναφορὰ ἢ ἀντίρρησης κλ. ἐνεχείρισεν ὁ πρόεδρος εἰς τὸν προϊστάμενον τῶν ἐνόρκων».

Ἀριθ. 140 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ι. ΤΣΑΤΣΟΣ

Αναθωμένη ἀναγραφὴ χρονολογίας ἀδικήματος. ἀπάτη.- στοιχεῖα.- γνώσις. - πρὸς ποῖον ἢ ψευδὴς παράστασις ἢ παραδίωξις. - κακὴ ἐπίτρεψις ἀποδεικτικῶν μέδων.

Ἐπειδὴ ὡς βεβαιούται ἐκ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἐγγράφων, ἡτοι τοῦ ἐγκλητηρίου τοῦ εἰσαγγελέως, τῆς θέσεως τῶν ζητημάτων ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν συνέδρων καὶ τῆς ἐτυμηγορίας τῶν ἐνόρκων, ὁ ἀναιρεσίων ἐκηρύχθη ἑνοχος ἐπὶ τῇ πράξει τῇ διαπραχθείσῃ ὑπ' αὐτοῦ τῇ 23 Μαΐου 1906 καὶ δι' αὐτὴν κατεδικάσθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, προδήλως δὲ κατ' ἀντιγραφικὸν σφάλμα ἐσημειώθη ἐν τοῖς πρακτικοῖς ὡς χρονολογία τῆς πράξεως ἡ 25 Μαΐου ἰδίου ἔτους· ἐπομένως ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος ἐστὶν ὁ λόγος ἀναιρέσεως ὅτι κατεδικάσθη δι' ἄλλην παρὰ τὴν δι' ἣν κατηγορεῖτο πρᾶξιν.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρ. 396 Ποιν. Νόμου, ἑνοχος ἀπάτης εἶναι ὅστις θέλων νὰ βλάψῃ ἄλλον ἢ νὰ περιποιήσῃ εἰς αὐτὸν ὄφελος παριστᾷ ἐν γνώσει ψευδῆ πράγματα ὡς ἀληθῆ, ἀποκρύπτει ἢ ἀποσιωπᾷ ἀθεμίτως πράγματα ἀληθῆ, καὶ ἐντεῦθεν βλάπτει τὸν ἄλλον ἢ ὠφελεῖται ὁ ἴδιος· πάντα δὲ τὰ στοιχεῖα τοῦ ἀδικήματος, δι' ὃ κατεδικάσθη ὁ ἀναιρεσίων, ἐβεβαίωσαν ὡς συντρέξαντα οἱ ἑνορκοὶ διὰ τῆς ἐτυμηγορίας τῶν, παραδεχθέντες ὅτι οὗτος, θέλων νὰ βλάψῃ τὴν παθοῦσαν καὶ νὰ περιποιήσῃ εἰς αὐτὸν ἀσυγχώρητον ὄφελος, παρέστησεν ἐν γνώσει εἰς τὴν Ἑθνικὴν Τράπεζαν ψευδῆ πράγματα ὡς ἀληθῆ, ἡτοι ὅτι οὗτος καταθέτει τὰς περὶ ὧν ἡ σχετικὴ ἀπόδειξις δραχμὰς, παρασιωπήσας ἀθεμίτως πράγματα ἀληθῆ, ἡτοι ὅτι αἱ δραχμαὶ αὐταὶ κατετίθεντο ὑπὸ τῆς παθοῦσης, ἐντεῦθεν δὲ ὁ βλάψε ταύτην καὶ ὠφελήθῃ ὁ ἴδιος, τοῦ ὅρου «ἐν γνώσει» ἀναγομένου εἰς ὁλόκληρον τὸ στάδιον τῆς διαπράξεως τοῦ ἀδικήματος, χωρὶς νὰ ὑφίσταται ἀνάγκη τῆς κατ' ἐπανάληψιν χρήσεως τοῦ αὐτοῦ ὅρου τοῦ νόμου· ἐπομένως ὁ λόγος ἀναιρέσεως ὅτι ἐσφαλμένως ἡρμηνεύθη καὶ ψευδῶς ἐφηρμόσθη τὸ ρηθὲν ἄρθρον τοῦ Ποιν. Νόμου ἐστὶν ἀπορριπτέος.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἐφαρμοσθὲν ἄρθρ. 396 τοῦ Ποιν. Νόμου δὲν ἀπαιτεῖται νὰ γίνηται ἡ παράστασις τῶν ψευδῶν γεγονότων ἢ ἡ ἀθέμιτος παρασιώγησις αὐτοῦ εἰς αὐτὸν τὸν ζημιωθέντα, τοῦ νό-

μου γενικῶς ἐκφραζομένου, ἄνευ τῆς διακρίσεως ἂν ὁ ζημιωθεὶς εἶναι αὐτὸς ὁ ἀπατηθεὶς ἢ τρίτος τις ἄλλος, καὶ ἐπομένως μὴ ἀπαιτοῦντος νὰ εὐρίσκηται εἰς ἄμεσον συνάφειαν τὸ πρόσωπον τοῦ ἀπατῶντος μετ' ὁ πρόσωπον τοῦ ζημιωθέντος, ἀλλ' ἀπλῶς ἀρκουμένου εἰς τὴν ἐν γνώσει παράστασιν ψευδῶν γεγονότων ὡς ἀληθῶν. ἢ εἰς ἀθέμιτον παρασιώπησιν ἀληθῶν τοιούτων, πρὸς τὸν σκοπὸν βλάβης ἄλλου ἀορίστως ἢ πρὸς ἴδιον ὄφελος· ἐπομένως ὁ λόγος ὅτι ἐσφαλμένως ἡρμηνεύθη καὶ κακῶς ἐφηρμόσθη ἡ Ποιν. Νόμος, χωρὶς νὰ βεβαιωθῇ ὅτι αἱ ψευδεῖς παραστάσεις ἢ ἀπασιωπήσεις ἐγένοντο πρὸς αὐτὴν τὴν παθοῦσαν, εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος (*).

(*) Ἐχομεν δεινὰς ἀμφιβολίας, τοῦλάχιστον ἐπὶ τῆς διατυπώσεως τοῦ πράγματος, ἀπὸ τῆς ὁποίας δὲν ἀποτάσσεται ἀπολύτως καὶ ἡ κάτωθεν καταχωριζομένη ἀγόρευσις τοῦ εἰσαγγελέως. Πιστεύομεν ὅτι εἶναι παράβολος ἡ θεωρία ὅτι δυνατὸν νὰ συνελεσθῇ ἀπάτη διὰ ψευδοῦς παραστάσεως πρὸς τινὰ ἐξ ἧς προήλθε ζημία τρίτῳ. Δυσχερὲς θὰ πεισθῶμεν ἀληθῶς ὅτι, ἐάν τις ἐκ πολιτικῶν λόγων μετέδωκεν ὠρισμένῳ πρὸς ὅπως ψευδῇ πολιτικῇν εἰδησιν, ἐκ ταύτης δὲ γνωσθεῖσας τυχόν, ἐζημιώθησαν τρίτοι εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις των, δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ ἀπάτη. Πλὴν μόνον ἐὰν ὁ τρίτος οὗτος εὐρίσκηται εἰς σχέσιν τινὰ, ὅτε δὲν πρόκειται εἰμὴ περὶ ψευδῶν παραστάσεων γενομένων πρὸς αὐτὸν τὸν ζημιωθέντα διὰ νὰ ἐπαυλῇ τὴν ἀρμονίαν εἰς τὰς ἐννοίας καὶ ἡ ταυτότης τοῦ ἀπατηθέντος καὶ ζημιωθέντος, ἢ ὁποία ταρασσέι ὁπωσούν τὸν εἰσαγγελέα, ὥστε νὰ δεχθῇ ἐν τέλει ὅτι πρόκειται περὶ ἀπάτης ἐκτὸς συμβολαίου, ἐνῷ ἡ ὑπὸ τῆς παθοῦσης δόξης πρὸς κατάθεσιν διαμαρτυρεῖται περὶ τοῦ μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ καταθέτου συμβολαίου. Καὶ ἐν προκειμένῳ ἐὰν ὑπῆρχεν ἀπάτη, αὕτη ἡδύνατο γενέσθαι οὐχὶ πρὸς τὴν Τράπεζαν, ἀλλὰ πρὸς τὴν παθοῦσαν καὶ ζημιωθεῖσαν, ἢ ἐπρεπε νὰ γείνη ἡ ψευδὴς παράστασις ὅτι τὰ χρήματα κατετέθησαν ἐπ' ὀνοματίᾳ τῆς. Τὸ πρᾶγμα εἶναι πρόδηλον ἐκ τῆς ἀπλουστάτης σκέψεως ὅτι ἡ Τράπεζα δὲν ὑπῆρξε εἰμὴ ἀπλῶς ταμεῖον ἐν ᾧ ἐνεκλείσθησαν τὰ χρήματα καὶ οὐδὲν πλέον. Ἐάν τις λάβῃ τὴν ἐντολὴν νὰ καταθέσῃ τὰ χρήματα τοῦ ἐντολέως ἐν ὠρισμένῳ χρηματοκιβωτίῳ, οὗ ἐπὶ παραδείγματι ἔχει τὴν κλεῖδα ὁ ἐντολέως, οὗτος δὲ ψευδῶς παραστήσας ὅτι ἔκαμε τὴν κατάθεσιν ταύτην, κατέθηκεν αὐτὰ ἐν ἐτέρῳ πρὸς ἐν χειρὶ ἰδίου χρησιμοποιοῦσιν, ἐνεργεῖ βεβαίως ἀπάτην, ἀλλ' οὐχὶ πρὸς τὸ ἄψυχον χρηματοκιβώτιον, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἐντειλάμενον τὴν κατάθεσιν. Τὸ ὅτι ἐν προκειμένῳ τὸ χρηματοκιβώτιον τοῦτο εἶχε καὶ χεῖρας, τ' ἐς τοῦ ὑπαλλήλου τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς, αἱ ὁποῖαι ἔλαβον καὶ ἐτοποθέτησαν τὰ χρήματα, δὲν ἀλλάσσουν τὰ πράγματα, ὥστε νὰ γένηται δεκτὸν ὅτι ἡ ψευδὴς παράστασις ἐγένετο εἰς τὸ ἄψυχον ἢ ἐμψυχον χρηματοκιβώτιον.

Ἐν τούτοις κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου συζήτησιν, ὁ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελεὺς κ. Α. Τσιβανόπουλος εἶλετο τάδε :

«Ὁ πρῶτος λόγος τῆς ἀναιρέσεως εἶναι ἀνυπόστατος, καθόσον, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν πρακτικῶν, εἰς ἀμφοτέρους τοὺς συνηγόρους τοῦ ἀναιρεσιζήσαντος ἐδόθη ὑπὸ τοῦ Προέδρου ὁ λόγος καὶ ἀμφοτέροι ἀνέπτυξαν τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ πελάτου των καὶ ἡτήσαντο τὴν ἀθώωσιν αὐτοῦ, κατὰ τὴν ἐπιμέτρησην δὲ τῆς ποινῆς ἔλαβε τὸν λόγον μόνον ὁ συνηγόρος Τ*, τοῦτο ὅμως

Ἐπειδὴ κατὰ τὰ πραγματικὰ περιστατικὰ, αὐτὰν παρεδέχθησαν οἱ ἐνορκοὶ, ἢ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιζήσαντος διαπαραχθεῖσα ἀπάτη ἐγένετο πρὸς τὴν Τράπεζαν, ἵνα ζημιωθῇ τρίτον πρόσωπον, ἦτοι ἡ Α. Τ***. Δὲν πρόκειται ἐπομένως περὶ ἐτερωφελούς συμφωνίας μεταξὺ τούτου καὶ τῆς παθοῦσης, ὅπως ἐξετάσθῃ ἂν συντρέχωσιν ἢ οὐ οἱ ὅροι τοῦ ἀρθρ. 397 § 2 τοῦ Ποιν. Νόμου, ὡς ἀξιοῖ ὁ ἀναιρεσιζήσαν, καὶ ὁ σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως ἐστὶν ἀπορριπτέος.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ὅτι ἡ ἐτυμηγορία δὲν εἶναι σύμφωνος πρὸς τὰ κατὰ τὴν ἐκ' ἀκροατηρίου διαδικασίαν προκύψαντα γεγονότα καὶ ὅτι ἀντιφάσκει ἡ ἐτυμηγορία πρὸς τὸ ἐγκλητήριον τοῦ εἰσαγγελέως εἶναι ἀπορριπτέος, διότι ἡ ἐκτίμησις τῶν πραγμα-

δὲν ἀποτελεῖ ἑλλειψιν ἀκροάσεως, ἥτις προϋποθέτει ὑποβληθεῖσαν πρότασιν, ἣν δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψει τὸ δικαστήριον. Ἄν μόνον δὲν δοθῇ ὁ λόγος δὲν ὑπάρχει ἑλλειψις ἀκροάσεως.

«Καὶ ὁ δεύτερος λόγος εἶναι ἀνυπόστατος, καθόσον καὶ ἐν τῷ ἐγκλητηρίῳ καὶ ἐν τῇ ἐτυμηγορίᾳ ἡ αὐτὴ χρονολογία τῆς πράξεως ἀναφέρεται, τούτεστι ἡ 23 Μαΐου 1906. Ἄλλως ἡ ἐσφαλμένη ἀναγραφή τοῦ χρόνου τῆς πράξεως ἐν τῷ ἐγκλητηρίῳ ἢ ἐν τῇ ἐτυμηγορίᾳ δὲν εἶναι λόγος ἀναιρέσεως.

«Ἐτέρος λόγος ἀναιρέσεως προτείνεται ὅτι κακῶς ἐφηρμόσθη ὁ νόμος, διότι ὡς ἐκηρύχθη διὰ τῆς ἐτυμηγορίας ἐνοχος ὁ ἀναιρεσιζήσαν ἢ ποᾶς τῆς ἀπάτης δὲν εἶναι τιμωρητὴ, καθόσον ἑλλείπει τὸ ἀπαραίτητον στοιχεῖον τῆς ἀπάτης, ἦτοι ὅτι ὁ ἀναιρεσιζήσαν διετέλει ἐν γνώσει τοῦ ὅτι αἱ παρ' αὐτοῦ κατατεθείσαι εἰς τὴν Τράπεζαν δρ. 6,000 ἀνήκουν εἰς τὴν παθοῦσαν, ὡς καὶ ὅτι ἐν γνώσει τοῦ ὅτι αἱ δραγμαὶ αὗται κατατίθενται ὑπὸ τῆς παθοῦσης ἀπεσιώπησε κλ. Ἡ ἑλλειψις δ' αὕτη, λέγει ὁ ἀναιρεσιζήσαν, ἀποκρούει προφανῶς τὴν ὑπαρξιν τῆς δολίας προαιρέσεως καὶ δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἀρθροῦ 396 Ποιν. Νόμου.

«Καὶ ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἀνυπόστατος, ὁ ἀναιρεσιζήσαν διὰ τῆς ἐτυμηγορίας τῶν ἐνορκῶν ἐκηρύχθη ἐνοχος ὅτι ἐθέλων νὰ βλάψῃ τὴν Τ*** καὶ νὰ περιποιήσῃ εἰς αὐτὸν ἀσυγχώρητον ὄφελος παρέστηεν ἐν γνώσει εἰς τὴν ἐνταῦθα Ἑθνικὴν Τράπεζαν ψευδῇ πράγματα ὡς ἀληθῇ, ἦτοι ὅτι οὗτος καταθέτει τὰς κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκεῖνην κατατεθείσας ἐν τῇ εἰρημνικῇ Τραπεζῇ δραγμαὶ, περὶ ὧν ἡ ὑπ' ἀρ. 277 τῆς αὐτῆς χρονολογίας ἀπόδειξις ἀτόκου καταθέσεως του, παρασιώπησας ἀθεμίτως πράγματα ἀληθῇ, ἦτοι ὅτι αἱ δραγμαὶ αὗται κατατίθενται ὑπὸ τῆς Τ***, ἐντεῦθεν δὲ ἐβλάψε αὐτὴν καὶ ὠφελήθη οὗτος τὸ πᾶν χρημάτων, ἀναλαβὼν αὐτὸ ἐκ τῆς ρηθείσης Τραπεζῆς, ἐνῷ τὸ πᾶν τοῦτο κατετέθη ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω Τ***. Τὸ δὲ ἀρθρ. 396 τοῦ Ποιν. Νόμου ἔχει ὡς ἐξῆς. «Ἐνοχος ἀπάτης εἶναι ὅστις, θέλων νὰ βλάψῃ ἄλλον ἢ νὰ περιποιήσῃ εἰς αὐτὸν ἀσυγχώρητον ὄφελος, παριστᾷ ἐν γνώσει ψευδῇ πράγματα ὡς ἀληθῇ, ἀποκρύπτει ἢ παρασιωπᾷ ἀθεμίτως πράγματα ἀληθῇ, καὶ ἐντεῦθεν βλάπτει τὸν ἄλλον ἢ ὠφελεῖται ὁ ἴδιος». Ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς δὲ τῆς ἐτυμηγορίας πρὸς τὸ κείμενον τοῦ νόμου σαφῶς ἐξάγεται ὅτι ἐν τῇ ἐτυμηγορίᾳ ὑπάρχουσιν ἅπαντα τὰ στοιχεῖα τοῦ νόμου.

«Κατὰ τὸ ἀρθρ. 396, ὡς προείπον, ἐνοχος ἀπάτης εἶναι, ὅστις θέλων νὰ βλάψῃ ἄλλον, ἢ νὰ περιποιήσῃ εἰς αὐτὸν ἀσυγχώρητον ὄφελος, παριστᾷ ἐν γνώσει ψευδῇ πράγματα ὡς ἀληθῇ, ἀποκρύπτει ἢ παρασιωπᾷ ἐν γνώσει

τικῶν περιστατικῶν τοῦ ἀδικήματος δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἐλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, διὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον εἶναι ἀπορριπτέοι καὶ οἱ ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἀναιρεσιέντος ὅτι αἰτία τῆς ζημίας τῆς παθούσης εἶναι ἄλλη τις καὶ ὅχι ἡ ὑπ' αὐτοῦ διαπραχθεῖσα ἀπάτη.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ὅτι κακῶς τὸ δικαστήριον ἐπέτρεψε τὴν ἀποδείξιν τοῦ δι' ἐ κατηγορεῖτο ὁ ἀναι-

ψευδῆ πράγματα ὡς ἀληθῆ, καὶ ἐντεῦθεν βλάπτει τὸν ἄλλον ἢ ὠφελεῖται ὁ ἴδιος. Ὡς ἀπατεῶν ἐπίσης θεωρεῖται καὶ ὅστις ἐν γνώσει κάμνει πρὸς ἴδιόν του ὄφελος, ἢ πρὸς βλάβην τρίτου τινος, χρήσιν ἀπάτης γενομένης παρ' ἄλλου. Κατὰ ταῦτα στοιχεῖα οὐσιωδῆ τοῦ ἀδικήματος εἶναι 1) ἡ ἀλλοίωσις καὶ παραμόρφωσις τῆς ἀληθείας διὰ τῆς παραστάσεως ψευδῶν πραγμάτων ὡς ἀληθῶν, ἢ διὰ τῆς ἀθεμίτου αποσιωπήσεως ἀληθῶν πραγμάτων 2) ἡ ἀλλοίωσις τῆς ἀληθείας νὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀποπλάνησιν ἐτέρου προσώπου καὶ νὰ συνεπάγεται τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐπιχείρησιν πράξεως τινος 3) ἡ κατ' ἀκολουθίαν τῆς πλάνης ἐνέργεια δέον νὰ συνεπάγεται ὕλικήν βλάβην ἢ ἀθέμιτον ὠφέλειαν, ἀναφερομένην εἰς τὴν περιουσίαν. Ὅθεν ἀπάτη εἶναι ἡ ζημία τῆς περιουσίας ἄλλου, παραγομένη διὰ παραστάσεως ψευδῶν πραγμάτων κλπ., πρὸς τὸν σκοπὸν κέρδους. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου συντρέχουσιν τὰ στοιχεῖα τῆς ἀξιοποίνου ἀπάτης. Ὁ ἀπατεῶν ἀπατᾷ ἄλλον, διεγείρει ἐν αὐτῷ ἡ διατηρεῖ πλάνην, ἐπομένως ὅχι μόνον ὠφελεῖται ἐκ τῆς ὑπαρχούσης πλάνης, ἀλλὰ καὶ γεννᾷ αὐτήν. Ἡ ἀπάτη συνίσταται εἰς τὸ νὰ παρουσιάσῃ τις ψευδὲς πρᾶγμα, εἰς τὸ νὰ ἀλλοιώσῃ τὸ ἀληθές, δὲν εἶναι δεῦν ἀνάγκη αἱ πράξεις νὰ γίνωνται διὰ λόγου ἀλλὰ δύνανται νὰ γίνωσι καὶ κατ' ἄλλον τρόπον, ὅστις δύνανται νὰ διεγείρῃ ἢ διατηρήσῃ πλάνην τινά. Οὕτω ὅστις πωλεῖ πρᾶγμα τι, διὰ τοῦτο πρὸς βλάβην εἰς τὴν δυνάται νὰ τὸ διαθέσῃ, ὅστις λαμβάνει θέσιν εἰς σιδηρόδρομον, διὰ τοῦτο βεβαιώνει ὅτι ἐπλήρωσεν ὅστις πωλεῖ λαγῆα, κάμνει νὰ πιστεῦσιν ὅτι ταῦτα δὲν ἐκλήρωθον ὅστις λαμβάνει πληρωμήν, βεβαιώνει οὕτω ὅτι εἶναι δανειστής. Ἐὰν εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας καὶ ἄλλας ὑποθέσεις δὲν λείπωσι τὰ στοιχεῖα τῆς ἀπάτης, ἰδίως ἡ βλάβη παραφρασεως, ὑπάρχει ἀξιοποίνος ἀπάτη Βέρνερ σελ. 465. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ ἀναιρεσιένων συνοδεύμενος καὶ ὑπὸ τῆς ἐντελῶς ἀγοραματείας παθούσης κατέστησαν εἰς τὴν ἔθνην Τράπεζαν τὰ χρήματα αὐτῆς ἐπ' ὀνόματι του, θέλων νὰ βλάβῃ αὐτήν, διὰ τῆς λήψεως δὲ τῆς ἀποδείξεως ἐπ' ὀνόματι του ἐπλήθην ἢ βλάβῃ εἰς τὴν παθούσαν καὶ δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ νείνῃ ἢ εξαργύωσις ὑπ' αὐτοῦ, ἥτις ἐπλήθην κατόπιν. Τὸ δικαστήριον βεβαιώνει ὅτι διὰ τῶν ψευδῶν παραστάσεων πρὸς τὸν ἀρμόδιον ὑπαλλήλον τῆς Τραπεζῆς ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ καταθέτων καὶ οὐχὶ ἡ γυνή, ἐπέστη ὁ ὑπάλληλος νὰ ἐκδώσῃ ἐπ' ὀνόματι του τὴν ἀποδείξιν, οὕτω δὲ τὸ ψεῦδος ἐργασίμους πρὸς τελεσιουργίαν ἀθεμίτου πράξεως, προσλαμβανούσης, ἐνεκα τῆς δι' αὐτῆς γενομένης προσβολῆς τοῦ δικαίου, ἀξιοποίνον χάσσει τῇρα.

Ἄλλ' ἀρκεῖ ἡ ἐκ τῆς ἀποδείξεως βλάβη ἀσχετικῶς πρὸς τὴν λήψιν τῶν χρημάτων; Τίς ἡ βλάβη ἐπὶ τοῦ προκειμένου; Ἡ βλάβη τῆς περιουσίας, λέγει ὁ Βέρνερ, περιλαμβάνει πᾶν εἶδος περιουσιακοῦ δικαιώματος, π.χ. δικαιώματα πραγματικά, ἐνοχικά, κληρονομικά κλπ. Ζημία, προστίθεται, ὑπάρχει καὶ δταν λείψῃ ἀσφάλεια π.χ. ὑποθήκη ἢ μέσον ἀποδείξεως. Τοιοῦτο δὲ μέσον ἀποδείξεως ἐματαιώθη διὰ τῆς συζητουμένης ἀπάτης, διότι ἡ ἀπόδειξις τῆς κα-

ρσεῖων ἀδικήματος διὰ μαρτύρων εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἀναγόμενος εἰς τήρησιν τύπου δικονομικοῦ, μὴ διατασσομένου ἐπὶ κοινῇ ἀκυρότητος.

Ἀριθ. 101 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεσπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ
Πινάκιον. - πλαστογραφία. - χαρακτήρ. - παραπομπὴ ὑπὸ Ἀρείου Πάγου.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 248 τοῦ Ποιν. Νόμου κατονομάζει ρητῶς τὰ δημόσια ἐγγράφα, ὧν τὴν πλαστογραφίαν τιμωρεῖ ὡς κακούργημα εἰς τὴν κατηγορίαν ὅμως αὐτὴν δὲν δύνανται νὰ ὑπαχθῇ τὰ πινάκια, ὅπερ κατὰ τὸ ἄρθρον 571 Πολ. Δικονομίας εἶναι πιστοποιητικὸν ἐπίσημον τῆς ἐν αὐτῷ ἐγγραφῆς τῶν ὀνομάτων τῶν διαδίκων καὶ τῶν ἐκδικαζομένων ὑποθέσεων, καὶ δὴ οὔτε εἰς τὴν § 2αν ἥτις προνοεῖ περὶ τῶν ἐγγράφων ἄτινα δημοσία τις ἀρχὴ ὑπ' αὐτὴν ταύτην τὴν ιδιότητα ἐκδίδει, ἐντὸς τοῦ κύκλου τῶν καθηκόντων τῆς, δύναται νὰ ὑπαχθῇ, οὔτε εἰς τὴν § 3ην, ἥτις προνοεῖ περὶ τῶν πρακτικῶν τῶν δικαστηρίων ἢ ἄλλων δημοσίων ἀρχῶν, διότι τὰ πινάκια οὔτε πρακτικὰ δικαστηρίων ἢ ἄλλων δημοσίων ἀρχῶν εἶναι, οὔτε πρὸς τοιαῦτα νὰ ἐξομοιωθῶσι δύνανται, οὔτε καὶ εἰς τὴν § 4ην, ἥτις προνοεῖ περὶ τῶν ὑπὸ τὴν πίστιν τῶν δημοσίων ἀρχῶν κρατούμενων βιβλίων

καθέσεως ἐγένετο οὐχὶ ἐπ' ὀνόματι τῆς πράγματι καταθετούσης, ἀλλὰ τοῦ ἀναιρεσιέντος, καὶ τοῦτο ἴσκει διὰ τὴν ἀπάτην, διότι ἡ κατόπιν γενομένη εἰσπραξις ἦτο ἀπλὴ συνέπεια τῆς ἐπ' ὀνόματι τοῦ ψευδοῦς καταθέσεως τῶν χρημάτων. Ὡς ἐκ περισσοῦ ὅμως προστεθῇ καὶ τὸ δεκτὸν γεγνημένον γεγονός ὅτι τὰ χρήματα ἔλαβε κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὡς καὶ τὰ κατέθεσεν ὁ ἀναιρεσιένων.

Καὶ ὁ ἄλλος λόγος ἀναιρεσεως ὅτι ἄλλος εἶναι ὁ ἀπατηθεὶς καὶ ἄλλος ὁ ζημιωθεὶς εἶναι ἀνυπόστατος, καθόσον, ὡς προλαβόντως διὰ μακρῶν ἀνέπτυξαι, δὲν εἶναι ἀνάγκη πρὸς ὑπαρξιν τοῦ ἀδικήματος τῆς ἀπάτης ἵνα ὁ ἀπατώμενος καὶ βλαπτόμενος εἶναι τὸ αὐτὸ πρόσωπον. Ἄλλ' ὁ ἀναιρεσιένων, στηριζόμενος εἰς τὸ ἄρθρ. 397, λέγει ὅτι κατὰ τὸ ἐδ. 2 τιμωρεῖται ἡ ἀπάτη, δταν εἰς ἐτερωφελεῖς συμφωνίας ὁ εἰς τὸν ἄλλον ἐξαπατᾷ νὰ κάμῃ τὴν συμφωνίαν καὶ ἐντεῦθεν τὸν υποβάλλει εἰς ζημίαν. Ἐχόμεν λυιπὸν, λέγει, ρητὴν διάταξιν ἀπαιτοῦσαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου θέματος, ὅπερ εἶναι ἐτερωφελεῖς συμφωνία ἥτοι ἄτοκος παρακαταθήκη, ταυτότητα τοῦ ἀπατηθέντος καὶ ζημιωθέντος. Εἰς τοῦτο, ἀπαντᾷ ὅτι ὁ νομοθέτης δὲν ἐνόησε νὰ κάμῃ διάκρισιν. Ἄλλ' ἐπαναλαμβάνει τὴν αὐτὴν ἐκφρασιν τοῦ ἄλλου. Ἄλλ' ἐκτὸς τούτου, κ. ἀρεσπαγίτης, εἰς τὴν ἐκτὸς τῶν συμβολαίων ἀπάτην ὑπάγεται ἡ ἀπάτη, ἡ τελεσθεῖσα διὰ τῆς συντάξεως συμβολαίων, ἐξ ὧν ὅμως ἐπλήγασε ζημία εἰς τρίτον πρόσωπον μὴ συμβληθέν, καὶ ἐπομένως ἡ ἀπάτη αὕτη εἶναι ἀεὶποτε ἀξιοποίνος, ἐνῶ ἐπὶ μὲν ἀμφοτεροδωρῶν συμβάσεων τότε μόνον εἶναι ἀξιοποίνος, δταν ἀναφέρηται εἰς οὐσιώδεις τοῦ συμβολαίου ὁρους, ἐπὶ δὲ ἐτεροδωρῶν, δταν ἐξαπατᾷ ὁ εἰς τὸν ἑτερον, ὅπως συνάψῃ τὴν σύμβασιν καὶ ἐντεῦθεν ζημιωθῇ αὐτόν. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου εἰς τὴν σύμβασιν τῆς παρακαταθήκης οὐδὲν μέρος ἔλαβεν ἡ παθούσα, εἰς τὴν ὅποιαν ἐπλήθην ἡ ζημία. (Κωστὴ σελ. 140 τίμος Γ' καὶ οἱ ἐν αὐτῇ παρατιθέμενοι συγγραφεῖς).

κτημάτων και ύποθηκων, απογραφών των φόρων και των κτημάτων, καταλόγων, βαπτίσεων, γάμων θανάτων και των τοιούτων, δύνανται να υπαχθώσι τα πινακία*).

Επειδή τούτων ούτως έχοντων έσφαλμένως τὸ προσδαλλόμενον βούλευμα εφήρμοσεν ἐπὶ τῆς πλαστογραφήσεως τοῦ πινακίου τὸ ἄρθρον 248 τοῦ

(*) Φαίνεται ἡμῖν παράδοξος ἡ ἐκδοχή, ἐπὶ τῆς ὁποίας μᾶλλον διορῶμεν πνεῦμα ἐπιεικείας, δικαιο-λογουμένης ἴσως ἐν τῇ περιστάσει, πάντως ὅμως ἀδικαιολογήτου ἐν τῇ ἐρμηνευτικῇ. Ἐκ τοῦ ἁρθροῦ 571 τῆς Πολ. Δικονομίας κάθε ἄλλο δύναται νὰ συναχθῇ ἢ ὅτι τὸ πινακίον εἶναι πιστοποιητικόν, ὡς ἐδάπτισεν αὐτὸ ἡ ἀνω ἀπόφασις, ἐνῶ κατὰ τὴν κοινοτέραν ἀντίληψιν οὐδὲν ἄλλο εἶναι εἰμὴ ἔγγραφον ἐκδιδόμενον ὑπὸ τῆς δημοσίας ἀρχῆς, τοῦ δικαστικοῦ γραμματέως, βεβαιούντος τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐνεργουμένην (ἄρθρ. 570 Πολ. Δικονομίας) ἔγγραφὴν τῆς ὑποθέσεως, χωρὶς τὸ παράπαν νὰ μεταβάλλῃ τὴν ἔννοιαν ταύτην ἐπὶ κλεισίονα τοιαῦτα ἔγγραφα εἶναι συνερραμένα ἐν βδύλῳ. Τὰ οὕτως συντασσόμενα ἔγγραφα, διὰ τὰς δυνατὰς καὶ σοβαρωτάτας ἐξ αὐτῶν συνεπειάς, ἔχουσιν ἀπείρως μεγαλειτέραν σημασίαν καὶ σπουδαιότητα καὶ χρῆζουσιν διὰ τοῦτο αὐστηροτέρας διὰ τὴν περιφρούρησίν των νομοθετικῆς προνοίας ἢ τὰ διαβατήρια καὶ αἱ στρατιωτικαὶ ἀδείαι καὶ τὰ λοιπὰ πιστοποιητικὰ, πρὸς τὰ ὁποῖα τὰ ἐξωμοίωσε ἐλαφρῶς τῇ καρδίᾳ ἡ ἀνω ἀπόφασις. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους καὶ ἐν τῇ τάξει τοῦ ἁρθρ. 249 τοῦ Ποιν. Νόμου, ἐγκληματικὴ ποινὴ ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς ἐκδίδοντας τοιαῦτα δημοσίους ὑπαλλήλους, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἦτο ὁ κατηγορούμενος δικαστικὸς γραμματεὺς. Ἀλλ' ἐνταῦθα ὑπάρχει μία ἀξιοθαύμαστος ἀντίρρηση. Κατ' αὐτὴν τὸ ἄρθρ. 251 προβλέπει μόνον περὶ ἐκδόσεως πλαστῶν τοιούτων, περὶ οὗ προβλέπει τὸ πρῶτον μέρος τοῦ ἁρθροῦ 249, οὐχὶ καὶ περὶ νοθεύσεως γνησίων τοιούτων περὶ τῆς προβλέπει τὸ δεύτερον μέρος τοῦ αὐτοῦ ἁρθροῦ. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ὁ δημόσιος ὑπάλληλος, ἐὰν ἐκδόσῃ πλαστὸν διαβατήριον διαπράττει κακούργημα. ἐὰν νοθεύσῃ τοιοῦτο γνήσιον, πράττει πλημμελήμα. Ἐπ' αὐτῷ κατὰ ἐπιχειρεῖται νὰ παραταθῇ ὁ δημόσιος ὑπάλληλος, ὡς αἱ ρεχλάμαι τῶν διαφορῶν βαφῶν τῶν τριχῶν, κατὰ τὸ ἡμισυ μέρος τοῦ τριχώματος τῆς κεφαλῆς λευκὸς καὶ κατὰ τὸ ἕτερον μέρος, μετὰ κλασικῆς ἀποιουρίας, διότι τὰ χρώματα εἶναι ἀδιαχώριστα καὶ ἀδύνατον νὰ νοηθῇ ἡ ἐπιχειρουμένη διάκρισις. Καὶ ἀληθῶς καὶ ἡ νόθευσις γνησίου πιστοποιητικοῦ οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ἐκδοσις τοῦ ὑπὸ τὴν νοθείαν ἐπιτευχθέντος καὶ ἐπιθυμητοῦ νέου τοιούτου. Ἐὰν ἐν προκειμένῳ ὁ δικαστικὸς γραμματεὺς, ἐπιθυμῶν νὰ ἐπιτύχῃ μίαν ὑπέκδοσιν ἐρημοδικίαν ἢ νὰ μεταιώσῃ οὐκ ἐκτετακτὸν κακὸν δικαίωμα, ἐγγράψῃ ἐν τῷ ὑπὸ παλαιάν χρονολογίαν καταλλήλῳ μέρει τοῦ πινακίου, ἐκδόσῃ (κατὰ τὴν ἀπόφασιν) πλαστὸν πιστοποιητικόν καὶ γίνεταί ἐνοχος κακούργηματος. Ἐὰν, ἀντὶ νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἔγγραφὴν ταύτην, ἐπιχειρήσῃ τὴν νόθευσιν μιᾶς γνησίας, μεταβάλλων αὐτὴν εἰς τὴν ἐπιθυμητὴν αὐτῷ, νοθεύει γνήσιον πιστοποιητικόν καὶ γίνεταί ἐνοχος πλημμελήματος, ἐνῶ καὶ εἰς τὴν μίαν καὶ εἰς τὴν ἄλλην περίστασιν οὐδὲν ἄλλο ποιεῖ εἰμὴ μίαν ψευδὴ ἔγγραφὴν. Ταῦτα δὲ πάντα ἐνῶ ἐξ ἑτέρου εἶναι προδηλότατον. ὅτι ἐὰν ὑπῆρχε περίστασις διακρίσεως καὶ ἐπὶ ταύτῃ αὐστηροτέρας κρίσεως, αὕτη θὰ προσῆκε εἰς τὴν νόθευσιν τῆς γνησιότητος, ἢ ὁποῖα ἐγκυμονεῖ περισσοτέρους κινδύνους.

Ποιν. Νόμου, οὐ ἢ πλαστογράφῃς, ὄντος κατὰ τὰ προειρημένα πιστοποιητικῷ ἐπισήμου τῆς ἐγγραφῆς ἐν αὐτῷ τῶν ἐνομάτων τῶν διαδίκων καὶ τῶν ἐκδικαζομένων ὑποθέσεων, ὑπάγεται εἰς τὸ προνοῦν περὶ αὐτοῦ ἄρθρον 249, ὅπερ ἦτο ἐφαρμοστέον ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καὶ εἶναι ἕνεκα τοῦ λόγου τούτου ἀναιρετέον ὡς πρὸς τὸ μέρος τοῦτο.

Επειδὴ ἀναιρουμένου τοῦ βουλευματος δι' ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ Ποιν. Νόμου, δεόν νὰ ἐφαρμόσῃ ὁ Ἀρειος Πάγος τὸ προσῆκον ἄρθρον καὶ δώσῃ εἰς τὴν πρᾶξιν τῆς πλαστογραφήσεως τοῦ πινακίου, δι' ἣν παρετέμφθη ὁ ἀναιρεσίων, τὸν ἀρμόζοντα εἰς αὐτὴν χαρακτηρισμόν.

Επειδὴ φερούσης τῆς πράξεως ταύτης κατὰ τὸ ἄρθρον 249 Ποιν. Νόμου χαρακτηρὰ πλημμελήματος ἀρμόδιον πρὸς ἐκδίκασιν αὐτῆς εἶναι τὸ πλημμελειοδικεῖον, εἰς δὲ δεόν νὰ παραπεμφθῇ ἵνα δικασθῇ ὁ ἀναιρεσίων.

Ἀρθ. 103 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρειοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ

Ἐνορκος κληθεὶς ὡς δυνέδρος. - ἀναπλήρωσις εἰσαγγελέως διαρκούσης δυνεδριάσεως. - παραδοχὴ φόνου καὶ μετρίας συγχύσεως. - ἀποδοχὴ πολ. ἀγωγῆς. - ἀποδείξεις. - καταδίκη εἰς ὀλόκληρον.

Επειδὴ καλῶς δὲν ἐτέθη ἐν τῇ κληρωτίδι τὸ ὄνομα τοῦ ἐνόρκου Β. Δ^{***}, διότι, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν πρακτικῶν, οὗτος εἶχεν ἤδη λάβει μέρος πρὸς συγκρότησιν τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων εἰς ἀναπλήρωσιν τοῦ κωλυομένου συνέδρου Χ. Φ^{***} καὶ δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ λάβῃ μέρος πρὸς συγκρότησιν τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐνόρκων.

Επειδὴ καὶ διαρκούσης τῆς συνεδριάσεως ἀναπλήρωσις τοῦ εἰσαγγελέως ὑπὸ τὸν νομίμων αὐτοῦ ἀναπληρωτῶν δὲν ἀπαγορεύεται ὑπ' οὐδενὸς νόμου, μάλιστα δὲ ὑποστηρίζεται καὶ τὸ ἀδιαίρετον τῆς εἰσαγγελίας.

Επειδὴ ὁ λόγος ἀναιρέσεως ὅτι ἡ ἐτυμηγορία εἶναι ἀντιφατικὴ, παραδεχθέντων τῶν ἐνόρκων φόνον καὶ συγχρόνως μετρίαν σύγχυσιν τοῦ νοδὸς κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς πράξεως, δὲν εἶναι ἀληθὴς, διότι οὕτε ἀντιτίθεται, οὕτε λογικῶς ἀσυμβίβαστος εἶναι εἰς τὸν προμελετημένον φόνον ἡ μετρία σύγχυσις, ἡ πρᾶξις δ' αὕτη προβλέπεται καὶ τιμωρεῖται ἀπὸ τ' ἁρθρα 288, 87 ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ 86 § 4 καὶ 49 § 1 τοῦ Ποιν. Νόμου, καθ' ἃ καταγινώσκειται ἡ ποινὴ τῶν ἐνοβίων δεσμών, μὴ ὑπαρχουσῶν τῶν ἐν τῷ ἁρθρ. 49 § 1 ἰδίως ἐλαφρυντικῶν περιστάσεων.

Επειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων, ἀποφηνάμενον δεκτὴν τὴν πολιτικὴν ἀγωγὴν καὶ καταδικάσαν τὸν ἀναιρεσίοντα εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ποσοῦ τῶν δραχ. 3000, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἐκ τῶν πρὸς στήριξιν αὐτῆς ἐξετασθέντων μαρτύρων ἐπέστη ὅτι ὁ ἐνάγων ὑπέστη ζημίαν περιουσιακὴν, λόγῳ στερήσεως διατροφῆς ἐκ τοῦ φόνου τοῦ υἱοῦ του, τῆς ὑπαίτιος εἶναι ὁ κηρυχθεὶς ἐνοχος ἀναιρεσίων, οὕτε τὰς περὶ ἀποδείξεως διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας παρεβίασε καὶ καλῶς κατεδίκασε τὸν ἀναιρεσίοντα εἰς ὀλόκληρον τὴν ἀποζημίωσιν, ἀφ'

οὐ ἡ ἀπαίτησις προέρχεται ἐξ ἀδικήματος καὶ εὐθύνεται εἰς ὁλόκληρον.

Ἀριθ. 105 (1907) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΝΙΔΕΡ

Δῆμος ἐνυπόθηκος δανειστής. - Δήμαρχος ἢ πάρεδρος. - ἀμέλεια περὶ παράστασιν καὶ πλειστηριασθῶν. - πώλησις εὐτελεῖ τιμῇ. - μὴ κολάσιμον διὰ φυσικὸν αὐτοῦργόν. - εὐθύναι εἰδικού.

Ἐπειδὴ τὸ δικάσαν πλημμελειοδικεῖον δέχεται διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὡς ἐξ

(*) Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρ. Πάγου συζήτησιν, ὁ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελεὺς κ. Α. Τοιβανόπουλος ἐλεξε τὰς:

«Δι' ἀποφάσεως τῶν ἐν Κορίνθῳ Πλημμελειοδικῶν ἐκηρύχθησαν ἔνοχοι, ὁ μὲν ἐπὶ παραβάσει καθήκοντος ὡς δημαρχῶν πάρεδρος, ὁ δὲ ἐπὶ ἡθικῇ αὐτοῦργίᾳ τῆς πράξεως ταύτης.

«Ὡς λόγος ἀναιρέσεως προτείνεται ὅτι τὰ περιστατικά, ἅτινα ἐδέχθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δὲν ἀποτελοῦσι παραβάσιν καθήκοντος, διότι εἰς τὰ καθήκοντα τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Δημάρχου δὲν ἀνάγεται οὔτε νὰ παρίσταται καὶ νὰ πλειοδοτῇ εἰς πλειστηριασμούς, οὔτε νὰ ζητῇ τὴν μετάθεσιν τούτων εἰς ἄλλον τόπον, ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Δήμου, ὅστις εἶναι ἐνυπόθηκος δανειστής καὶ οὐχὶ ἐπισπεύδων.

«Ὁ προτεινόμενος λόγος εἶναι βάσιμος. Οἱ ἀναιρέσειόντες ἐκηρύχθησαν ἔνοχοι, ὁ μὲν πρῶτος ὅτι παρέβη τὰ κοινὰ καὶ ἰδιαίτερα καθήκοντα τῆς ἐπιτετραμμένης εἰς αὐτὸν ὑπηρεσίας, ἐνυπάρχοντα εἰς τὴν φύσιν καὶ ἰδιότητα αὐτῆς καὶ διαγεγραμμένα δι' ἰδιαίτερων ὁδηγίων, ἧτοι κατὰ τὴν ἐνέργειαν πλειστηριασμοῦ κτημάτων ἀνηκόντων εἰς τὸν ὀφειλέτην τοῦ Δήμου Α. Δ***, ἐφ' ὧν εἶχεν ἐγγραφῇ ὑπὲρ τοῦ Δήμου ὑποθήκη δι' ὀφειλόμενον χρέος, δὲν ἐμερίνησεν οὐδὲ πρόνοιαν ἔλαβε ν' ἀντιπροσωπεύῃ ὁ Δήμος προσηκόντως κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ πλειστηριασμοῦ, εἴτε ζητῶν τὴν μετάθεσιν τοῦ πλειστηριασμοῦ εἰς ἕτερον τόπον, ὅπου θὰ προσεφέρετο ἀνωτέρα τιμῇ, εἴτε προκαλῶν ἄδειαν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ὅπως παρασταθῇ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ πλειστηριασμοῦ καὶ πλειοδοτῇ πρὸς ματαίωσιν τῆς εἰς εὐτελῆ τιμὴν κατακυρώσεως τῶν ἐκπλειστηριασθέντων κτημάτων εἰς τὸν ἐπισπεύδοντα δανειστήν, ἡ δὲ παράβασις αὕτη ἐγένετο πρὸς ἰδίαν ὠφελίαν κλπ., ὁ δὲ δεύτερος ὅτι ἐκ προθέσεως παρεκίνησε τὸν πρῶτον εἰς τὴν ἀνωτέρω πράξιν, ἀπειλῶν, βιάζων, προστάζων, παραγγέλλων, ὑποσχόμενος ἢ χορηγῶν μισθὸν ἢ συμβουλευὼν μετ' ἀπάτης πειθοῦς ἢ φορτικότητος.

«Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἀνωτέρω, εἰς δύο περιστατικά συνίσταται ἡ παράβασις καθήκοντος, δι' ἣν ἐκηρύχθη ἔνοχος ὁ αὐτοῦργός, 1) εἰς τὸ ὅτι δὲν ἐζήτησε τὴν μετάθεσιν τοῦ πλειστηριασμοῦ εἰς ἄλλον τόπον, ὅπου θὰ προσεφέρετο ἀνωτέρα τιμῇ ἐπὶ τῶν ἐκπλειστηριασθέντων ἀκινήτων, καὶ 2) εἰς τὸ ὅτι δὲν ἐπροκάλεσεν τὴν ἄδειαν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ὅπως παρασταθῇ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ πλειστηριασμοῦ καὶ πλειοδοτῇ πρὸς ματαίωσιν τῆς εἰς εὐτελῆ τιμὴν κατακυρώσεως τῶν ἐκπλειστηριασθέντων κτημάτων. Ἐξεταστῶν ὅθεν ἂν τὰ περιστατικά ταῦτα ἀνάγονται εἰς τὰ κοινὰ ἢ τὰ ἰδιαίτερα καθήκοντα τῆς ἐπιτετραμμένης εἰς τὸν ἀναιρέσειοντα δημαρχικὸν πάρεδρον, ἐκπληροῦντα χρέη δημάρχου,

αὐτῆς προκύπτει ὅτι ὁ ἀναιρέσειων δημαρχικὸς πάρεδρος Σ. Φ***, ὡς μὴ μεριμνήσας περὶ προσήκουσας τοῦ Δήμου, ὡς ἐνυπόθηκου δανειστοῦ, ἀντιπροσωπεύσεως κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐτέρου ἀναιρέσειοντος ἐπισπευδομένου πλειστηριασμοῦ, εἴτε δι' αἰτήσεως μεταθέσεως τοῦ πλειστηριασμοῦ τούτου ἐκ τοῦ Δήμου Πελληνῆς εἰς τὸν Δήμον Συκιῶνος, εἴτε διὰ προκλήσεως ἀδείας τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου πρὸς παράστασιν καὶ πλειοδοσίαν κατὰ τὸν τοιοῦτον πλειστηριασμὸν καὶ ματαίωσιν τῆς εἰς εὐτελῆ τιμὴν κατακυρώσεως τῶν πλειστηριασθέντων, παρέβη τὰ καθήκοντα τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ

εἴτε ἐνυπάρχοντα εἰς τὴν φύσιν καὶ ἰδιότητα τῆς ὑπηρεσίας ταύτης, εἴτε εἶναι διαγεγραμμένα δι' ἰδιαίτερων ὁδηγίων, καθ' ὅσον κατὰ τὴν ἐννοιαν τοῦ ἄρθρ. 487 Ποιν. Νόμου ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὑπάρχει παράβασις καθήκοντος. Ὅταν αἱ ἐπιχειρηθεῖσαι πράξεις ἢ παραλείψεις δὲν ἀνάγναι εἰς τὰ καθήκοντα τοῦ ὑπαλλήλου, ὅσον ἀνήθικος ἢ ἐπιβλαβεῖς καὶ ἐὰν ὥσι, δὲν ἀποτελοῦσιν ἀξιοποιον παραβάσιν καθήκοντος, ἐξ οὐδὲποτε σκοποῦ καὶ ἂν ὑπεγορεύθησαν.

Ἀμφότεραι αἱ ἀνωτέρω περιστάσεις δὲν ἀνάγονται προφανῶς εἰς τὰ καθήκοντα τοῦ δημάρχου. Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὴν πρώτην, ἦτοι ὅτι δὲν ἐζήτησε τὴν μετάθεσιν τοῦ πλειστηριασμοῦ εἰς ἄλλον τόπον, ὁ δημαρχος, ὡς ἐνυπόθηκος δανειστής, μὴ ἐπισπεύδων, δὲν ἠδύνατο νὰ ζητήσῃ τὸν προσδιορισμὸν ἄλλου τόπου πλειστηριασμοῦ ἵνα ἐπιτευχθῇ ἀνωτέρα τιμὴ ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ἐκπλειστηριαζομένων ἀκινήτων, διότι, κατὰ τὸ ἄρθρ. 966 Πολ. Δικονομίας, μόνον ὁ ὀφειλέτης ἢ ὁ ἐπισπεύδων τὸν διὰ βίας πλειστηριασμὸν δανειστής δύναται, ἐὰν νομίσῃσιν ὅτι ἐν ἄλλῳ τόπῳ πωλούμενα τ' ἀκίνητα θὰ φέρωσιν ἀνώτερον τίμημα, νὰ αἰτήσῃ τοῦτο. Προκύπτοντος δὲ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ὁ Δήμος, ὅν ἀντεπροσωπεύει ὁ ἀναιρέσειων, δὲν ἦτο ὁ ἐπισπεύδων τὸν διὰ βίας πλειστηριασμὸν, οὔτε ἠδύνατο οὔτε καθήκον συνεπῶς εἶχε νὰ ζητήσῃ τὴν εἰς ἄλλον Δήμον ἐκπλειστηρίασιν τῶν ἀκινήτων.

Ὡς πρὸς δὲ τὴν δευτέραν περίπτωσιν, ἦτοι ὅτι δὲν προεκάλεσεν ἄδειαν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ὅπως παρασταθῇ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ πλειστηριασμοῦ καὶ πλειοδοτῇ πρὸς ματαίωσιν τῆς εἰς εὐτελῆ τιμὴν κατακυρώσεως τῶν ἐκπλειστηριασθέντων κτημάτων τοῦ Δήμου. Τοιαύτη ὑποχρέωσις δὲν ἀναγράφεται ἐν τῷ νόμῳ, ἀλλ' ὁ Δήμαρχος εἶναι ἡ πρώτη τοῦ Δήμου ἐκτελεστικὴ ἀρχή, ἐνεργοῦσα καὶ διεκπεραιοῦσα ὅλας τὰς δημοτικὰς ὑποθέσεις, ἐν τῇ γενικῇ δὲ ταύτῃ κατηγορίᾳ περιλαμβάνονται ὅλαι αἱ πράξεις τοῦ Δημάρχου, ἅς ἐνεργεῖ κατ' οἰκείαν κρίσιν, ὀφείλων νὰ ἐκτελῇ ἀκριβῶς μόνον ὅλας τὰς παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἐντὸς τῆς ἀρμοδιότητός του ἐκδιδόμενας νομίμως ἀποφάσεις.

Ὁ Δημοτικὸς Νόμος ἐν ἄρθρῳ 50 καὶ 119 καθορίζει τὰς περιστάσεις, καθ' ἃς εἶναι ἀναγκαῖα ἢ ἐπιψήφισις τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου καὶ ἡ ἐγκρισὶς τοῦ νομάρχου, ἰδίως δ' ἀπαιτοῦνται ταῦτα διὰ τὰς δίκας τῶν Δήμων. Ἡ ἐγκρισὶς ὅμως τοῦ δικητοῦ, καθὼς καὶ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἡ προεπιψήφισις εἶναι ἀναγκαῖα κατὰ τὸ ἄρθρον 119, ὅταν πρόκειται λόγος περὶ εἰσαγωγῆς εἰς δίκην εἴτε ὁ Δήμος

ὡς δημοτικού ὑπαλλήλου ἐπὶ ἰδίᾳ ὠφελείᾳ καὶ βλάβῃ τοῦ Δήμου, ἐπὶ τῇ βᾶσει δὲ τῶν γενομένων ὑπ' αὐτοῦ δεκτῶν γεγονότων τούτων, ἐκήρυξεν αὐτὸν ἐνοχόν τοιαύτης πράξεως, γενομένης κατὰ παράβασιν τῶν ἀρθρῶν 487 καὶ 493 τοῦ Ποιν. Νόμου, οὕτως ὅμως ἀποφηνάμενον, ἐσφαλμένως τὰς τοιαύτας περὶ παραβάσεως καθηκόντων τῶν δημοσίων καὶ δημοτικῶν ὑπαλλήλων διατάξεις τοῦ Ποινικοῦ Νόμου ἐφήρμοσε, καθ' ὅσον κατὰ μὲν τὸ ἀρθρὸν 968 Πολ. Δικονομίας, τὴν εἰς ἄλλον Δήμον μετάρθωσιν τοῦ πλειστηριασμοῦ δύνανται νὰ ζητή-

σωσιν ὁ ὀφειλέτης ἢ ὁ ἐπισπεύδων τὸν πλειστηριασμὸν δανειστής, τοιοῦτος δὲ δὲν ἦτο ὁ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιόντος ἀντιπροσωπευόμενος Δήμος ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐπισπεύδοντος ὄντος τοῦ ἐτέρου ἀναιρεσιόντος, ὀφειλέτου δὲ τοῦ Α. Δ.^{***}, κατὰ δὲ τὴν ἐννοίαν τῶν ἀρθρῶν 40 καὶ ἐπόμε. Δημοτ. Νόμου, ὁ Δήμαρχος ἢ ὁ ἀναπληρῶν αὐτὸν δημαρχικὸς πᾶρεδρος (ἀρθρ. 47 Δημοτ. Νόμου) ὡς ἡ πρώτη ἐκτελεστικὴ τοῦ Δήμου ἀρχὴ ὑπὸ ἰδίαν εὐθύνην καὶ κατ' ἰδίαν κρίσιν ἐνεργεῖ καὶ διεκπεραιοῖ ὅλας τὰς δημοτικὰς ὑποθέσεις, ὑποχρεούμενος μόνον κατὰ τὰς ἐν ἀρθρ. 50 καὶ 119 τοῦ Νόμου τούτου κα-

εἶναι ἐνάγων εἰτε ἐναγόμενος, ἢ ὅταν πρόκηται περὶ ἐνδίκων μέσων. Ἀλλ' ὁσάκις δίκῃ τις τελειώσῃ καὶ πρόκειται περὶ ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως, δὲν ἀπειλοῦνται πλέον τὰ συμφέροντα καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ Δήμου ἐκ τῆς δίκης, δὲν ὀφείλει ὁ Δήμαρχος νὰ ζητήσῃ τὴν προεπιφέρειν καὶ ἐγκρίσιν, διότι ἡ ἐκτέλεσις εἶναι συνέπεια τῆς δίκης, εἶναι τὸ τελευταῖον προϊόν αὐτῆς. Χωρὶς ἐκτελέσεως ἡ κυρία δίκῃ μένει ἀτελεσφόρητος, διὰ τοῦτο δὲ ἐπετράπη ἡ ἀδεια τῆς διεξαγωγῆς τῆς κυρίας δίκης διὰ νὰ φθάσῃ ὁ Δήμος εἰς τὴν ἐκτέλεσιν. Ὁ Δήμαρχος ὅμως καὶ δύναται καὶ ὀφείλει, ὁσάκις ὑπάρχει κίνδυνος, νὰ λάβῃ ὅλα τὰ προφυλακτικὰ μέτρα ἢ ἐνώπιον τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου ἢ τοῦ εἰρηνοδίκου ἢ τοῦ δικαστηρίου αὐτοῦ πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ ἐπικειμένου κινδύνου ἐπομένως ὀφείλει νὰ ἐνεργήσῃ πράξεις τινὰς, ἵνα ἀποφύγῃ τὴν ἀνατροπὴν τῆς δίκης, ἢ νὰ ζητήσῃ προσωρινὰ μέτρα, τότε δὲ εἶναι περιττὴ ἡ διατύπωσις τῆς ἐγκρίσεως. Δὲν ὑπάγεται ὅμως εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἡ περὶ τῆς πρόκειται. Δὲν δύναται δηλαδὴ νὰ ἐκληφθῇ καὶ ἡ ὑπερθεμελίτις ὡς πράξις συντηρητικὴ πρὸς ἀποτροπὴν κινδύνου, ἣν ὀφείλει νὰ πράξῃ μόνος ὁ Δήμαρχος, διότι αὕτη δὲν συνέχεται μὲ δίκην.

• Ἀλλ' ὀφείλει ὁ δήμαρχος νὰ ζητήσῃ τὴν ἀδειαν τοῦ συμβουλίου προκειμένου νὰ ὑπερθεματίσῃ εἰς πλειστηριασμὸν; Φρονῶ ὅτι ὄχι μόνον ὀφείλει νὰ πράξῃ τοῦτο, ἀλλ' ὅτι καὶ ἡ ἀπόφασίς τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου χρῆζει τῆς ρητῆς ἐγκρίσεως κατὰ τὸ ἀρθρ. 119 § 3. Ἡ πρόκλησις ἀκινήτων εἶναι πολλὰκις ἐπιβλαβὴς εἰς τὰ δημοτικὰ καὶ γενικά συμφέροντα. Ἡ μεταβίβασις ἀπὸ τῆς ιδιωτικῆς διαχειρίσεως εἰς τὴν δημοτικὴν τῆς ἀκινήτου κτήσεως εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπιζήμιος εἰς τὴν παραγωγὴν, πολλάκις δὲ ἡ πρόσκτησις γίνεται ὑπὸ κούφης φιλοτιμίας καὶ ἐπὶ βλάβῃ τῶν συμφερόντων τοῦ Δήμου, διὰ τοῦτο ἀπαιτεῖται ρητὴ ἐγκρίσις. Ἡ ἀπαίτησις δὲ ρητῆς ἐγκρίσεως ἤθελεν εἰσθαι ἀσυμβίβαστος μὲ τὴν προσωρινὴν ἐκτέλεσιν τῶν δημοτικῶν ἀποφάσεων. Διὰ τοῦτο αἱ τοιαῦται ἀποφάσεις εἶναι ἀνεπίδεκτοι ἐκτελέσεως μέχρι τῆς ἐγκρίσεως, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ νόμος ἐφοβήθη μήπως προκύβῃ ἀδράνεια εἰς τὴν πορείαν τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, καθιστᾷ διὰ τοῦ ἀρθρ. 121 τοὺς νομάρχας ὑπευθύνους πάσης βραδύτητος. Ἀλλ' ἡ εὐθύνη αὕτη εἶναι γενικὴ καὶ δὲν ἐπιφέρει εἰμὴ τὴν παρὰ τῆς προστασίας ἀρχῆς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον αὐστηρὰν τῆς διαγωγῆς τῶν διοικητικῶν λειτουργῶν ἐκτίμησιν. Ἀλλὰ τὸ ἀρθρὸν 122 δίδει εἰς τὸ δημοτικὸν συμβούλιον δικαίωμα ἐφέσεως εἰς τὴν προστασίαν ἀρχῆν κατὰ πάσης τοιαύτης νομαρχιακῆς ἀποφάσεως. Ἡ δὲ προστασία ἀρχῆς ἐπικυροῖ ἢ ἀπορρίπτει ἢ καὶ τροπολογεῖ τὴν ἀπόφασιν.

• Ὅθεν καὶ ἐὰν ἐγένετο ψήφισμα τοῦ δημοτικοῦ

συμβουλίου καὶ ἐζητεῖτο ἡ ἐγκρίσις τοῦ νομάρχου εἰς τὸν πλειστηριασμὸν καὶ ἡμίλει οὗτος ν' ἀποφανθῇ. θὰ ὑπέκειτο εἰς ἀποζημιώσιν μόνον. Τοῦτ' αὐτὸ ὀφείλομεν νὰ δεχθῶμεν καὶ ὡς πρὸς τὸν Δήμαρχον, ὅστις τυχὸν ἡμέλητε νὰ ζητήσῃ τὴν ἀδειαν τοῦ συμβουλίου διὰ τὴν ὑπερθεματίσιν. Ἡ ἐπιτυχία τοῦ διαβήματος τούτου τοῦ Δημάρχου θὰ ἐζητᾶτο καὶ ἐξ ἄλλων προϋποθέσεων, ἥτοι τῆς ἀδείας τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου καὶ τῆς ρητῆς ἐγκρίσεως τοῦ νομάρχου, ὅθεν δὲν δύναται ν' ἀποδοθῇ εἰς τὸν Δήμαρχον παράβασις καθήκοντος. Ἐκ τῆς ἐλευθέρως αὐτοῦ κρίσεως ἐξήρτητο καὶ οὐχὶ ἐξ ὑποχρεώσεως νομικῆς νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου νὰ ὑπερθεματίσῃ πρὸς προστασίαν τῶν συμφερόντων τοῦ Δήμου, προκειμένου μάλιστα περὶ συναγωνισμοῦ ἐν πλειστηριασμῷ, εἰς ὃν ἡδύνατο ἕκαστος νὰ προσέλθῃ καὶ ὑπερθεματίσῃ. Λαμβανομένου ὅμως ὑπ' ὄψιν τοῦ ἐλευθέρως συναγωνισμοῦ κατὰ τὸν πλειστηριασμὸν, δὲν δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι ἐκ τῆς παραλείψεως τοῦ Δημάρχου κατεκυρώθη τὸ κτήμα εἰς εὐτελεῖς τίμημα. Ἐν πάσῃ περιπτώσει καὶ ἂν ἐσφαλὲν ὁ Δήμαρχος, μὴ πλειοδοτήσας, δύναται νὰ ὑποκύβῃ εἰς πολιτικὴν εὐθύνην ἀποζημιώσεως ἀπέναντι τοῦ Δήμου, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς ποινικὴν εὐθύνην. Δὲν πρόκειται περὶ παραλείψεως καθήκοντος ρητῶς ἀναγραφομένου ἐν τῷ νόμῳ, οὔτε περὶ μὴ ἐκτελέσεως ἀρροφίσεως τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ὥστε νὰ ὑποστηριχθῇ παραβίασις ὑποχρεώσεως ἐπιβαλλομένης ὑπὸ τοῦ νόμου.

• Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου, κατὰ τὸ ἀρθρ. 49 τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου, τὸ δημοτικὸν συμβούλιον βοληθεὶ τὸν Δήμαρχον, ὡς συμβουλευτικὴ καὶ συνεπιτροχούσα ἀρχὴ. Ἐπαγρυπνεῖ ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς ὀλομελείας τοῦ Δήμου, ὥστε νὰ διδῇται εἰς τὸν Δήμον πᾶσα δυνατὴ ὠφέλεια καὶ εἰς τὸ ν' ἀπομαχρύνηται ἀπ' αὐτοῦ πᾶσα ζημία, δύναται ἐπομένως καὶ νὰ προσφεύγῃ εἰς τὴν προϊσταμένην διοικητικὴν ἀρχήν, ἥτις ἔχει παρὰ τοῦ νόμου τὴν ἐξουσίαν νὰ ἐξαναγκάζῃ τὸν Δήμαρχον εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν αὐτοῦ καθηκόντων. Κατὰ ταῦτα ἐπομένως καὶ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ὑπέχει εὐθύνην δι' ἀμέλειαν τοῦ Δημάρχου, ὁ δὲ «Ἀρ. Πάγος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 31 τοῦ 1851 ἀποφάσεως τοῦ ἐδέχθη ὅτι οἱ δημοτικοὶ σύμβουλοι, ὑπάλληλοι ὄντες, τιμωροῦνται ὡς δημόσιοι ὑπάλληλοι, κατὰ τὸ ρητὸν ἀρθρ. 493 Ποιν. Νόμου. Ὅθεν δὲν εἶναι μόνον ὑπεύθυνος ὁ Δήμαρχος ἐνώπιον τῶν πινικῶν δικαστηρίων, ἐὰν ὑφίσταντο οἱ δροι τῆς ποινικῆς αὐτοῦ εὐθύνης, ἀλλὰ καὶ ὁλόκληρον τὸ δημοτικὸν συμβούλιον.

Μὴ ὑπαρχούσης δὲ ἀξιοποίνου πράξεως ὡς πρὸς τὸν φυτικὸν αὐτουργόν, δὲν δύναται νὰ γείνη λόγος περὶ τοῦ ἀξιοποίνου τοῦ ἡθικοῦ αὐτουργοῦ.

«Προτείνω ὅθεν τὴν ἀναίρεσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ τὴν ἀπαλλαγὴν ἐκ τῆς κατηγορίας τοῦ ἀναιρεσιόντος».

θοριζόμενας περιπτώσεις, να προκαλή την προηγούμενη σύσκεψιν και απόφασιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ὡς καὶ τὴν ἐγκρισιν τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, ἐνθα αὕτη ἀσκείται. Μεταξὺ ὧν τῶν ἐν τοῖς ἀρθροῖς τούτοις περιπτώσεων, οὐδαμῶς καταλέγεται οὔτε δύναται νὰ υποβληθῇ ἢ ὡς ἀνωτέρω ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως γενομένη δεκτῇ, ἥτοι τῆς προκλήσεως ἀδείας πρὸς πλειοδοσίαν ἐν πλειστηριασμῷ καὶ ὑποτιθεμένου δ' ὅτι αὕτη δύναται νὰ υποβληθῇ ὑπὸ τὴν ἐν ἀρθρ. 119 § γ' τοῦ ἄνω Νόμου περίπτωσιν τῆς προσκτήσεως ἀκινήτων, δι' ἣν ὤφειλεν ὁ ἀναιρεσείων, τοιαύτης προσκτήσεως διὰ πλειστηριασμοῦ προκειμένης, νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου καὶ τὴν ἐγκρισιν τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, οὐδεμία ἐκ τούτου παρείκετο πρὸς ὑπερθεμάτισιν κατὰ τὸν γενόμενον πλειστηριασμὸν ὑποχρέωσις, ἥς ἡ παράλειψις νὰ δύναται ν' ἀποτελέσῃ παράδασιν καθήκοντος αὐτοῦ, ὡς τῆς τοιαύτης τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἀποφάσεως δικαίωμα μόνον πρὸς πρόσκτησιν τῶν ἀκινήτων παρεχούσης αὐτῷ, οὐδεμίαν δ' ἐπιβαλοῦσας ἐπὶ τούτῳ πρὸς πλειοδοσίαν ὑποχρέωσιν εἰς οὐδεμίαν κατὰ ταῦτα τοῦ ἀναιρεσιόντος ὑποπεσόντος παράδασιν τῶν ἐκ τοῦ νόμου διαγεγραμμένων καθηκόντων αὐτοῦ, διὰ τῶν ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δεκτῶν ὡς ἄνω γενομένων πραγματικῶν περιστάσεων, τὸ ἐπὶ τῇ βάσει τούτων θεωρήσαν ἐνοχὸν παραβάσεως καθήκοντος τὸν ἀναιρεσιόντα πλημμελειοδικεῖον, λόγῳ ἐσφαλμένης τῶν ἄνω μνησθεισῶν διατάξεων τοῦ Ποιν. Νόμου ἐφαρμογῆς, ἀναιρετιαν, κατὰ τὸν περὶ τούτου βάσιμον λόγον ἀναιρέσεως, κατέστησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν αὐτοῦ καὶ δεόν, ἀναιρουμένης ἐκ τοιοῦτου λόγου τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὁ Ἄρειος Πάγος ἐφαρμόζων ὁρθῶς τὸν νόμον, κατὰ τὸ ἀρθρ. 500 Ποιν. Δικ., καὶ ἀνεύρισκων κατὰ τ' ἀνωτέρω μὴ κολάσιμον τὴν πράξιν, ἥς ὁ ἀναιρεσείων ἐκηρύχθη ἐνοχός, ν' ἀπολύσῃ τοῦτον πάσης ἐπὶ ταύτῃ ἐπιβληθείσης ποινῆς (*).

(* Προδήλως αἱ αἰτιολογίαι τῆς ἄνω ἀποφάσεως διανοίγουσιν ὅπας πρὸς τὴν οὐσίαν. Διότι οὐδαμῶς δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀκλόνητοι αἱ θεωρίαι ὅτι ὁ δῆμαρχος δὲν εἶχε καθήκον νὰ λάβῃ πᾶσαν πρόνοιαν κατὰ τῆς διὰ τῆς μεθόδου τοῦ πλειστηριασμοῦ ἀπεμπολήσεως τῆς δημοτικῆς περιουσίας. Καὶ αὕτη μὲν εἶναι ἡ νομικὴ τοῦ πράγματος ἄποψις, ἡ δὲ πραγματικὴ εἶναι ὅτι τὰ δικαστήρια τῆς οὐσίας πρέπει μετ' ἀπείρου καὶ ἐντόνου προσοχῆς νὰ προβαίνωσιν εἰς τὸν καταλογισμὸν παραβάσεως καθηκόντων καὶ οὐχὶ διὰ κάθε φύλλου πήδημα καὶ δι' ἐσφαλμένην τυχὸν κρίσιν ἐπὶ διδομένων πραγματικῶν γεγονότων τοῦ καθ' οὗ μετράται ἡ παράβασις αὕτη. Πρέπει νὰ καταστή σαφές ὅτι ὁ δῆμαρχος, ὅστις δὲν ἔλαβε τὴν προσήκουσαν ἀδειαν νὰ παραστή καὶ πλειοδοτήσῃ, ἠδύνατο κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον νὰ κατηγορηθῇ ἀντιθέτως ζητήσας τὴν ἀδειαν καὶ παραστὰς καὶ πλειοδοτήσας, ὅτι ἐπράξε τοῦτο χάριν οἰουδήποτε ἢ ὑπερέβη ἐν τῇ πλειοδοσίᾳ τὸ προσήκον ἢ ἔλαβε τὸν δῆμον. Ἡ ἐν προκειμένῳ εὐπετὴς παραδοχὴ παραβάσεως καθήκοντος ἐξηγάγηκε τὸν Α. Πάγον εἰς παραδοχὴν θεωριῶν, αἱ ὅποιαι καθιστῶσιν ἀπλὴν μαριονέταν, ἀνευ αὐτοβουλίας, τὸν δῆμαρχον καὶ διάκειον τὴν δημοτικὴν νομοθεσίαν.

Ἐπειδὴ τῆς ὡς ἄνω πράξεως θεωρουμένης κατὰ τ' ἀνωτέρω μὴ κολάσιμου, ὡς πρὸς τὸν ἔργῳ αὐτοῦργον αὐτῆς δημοτ. ὑπάλληλον, ἀπολυτέος ἐστὶν ἐπίσης ἀπὸ πάσης ποινῆς, κατ' ὁρθὴν τοῦ νόμου ἐφαρμογὴν καὶ ὁ ὡς ἠθικός αὐτοῦργός αὐτῆς κηρυχθεὶς διὰ τῆς αὐτῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἕτερος ἀναιρεσείων Β. Δ', καθόσον μὴ ὑπαρχούσης ἀξιοποίου πράξεως ὡς πρὸς τὸν φυσικὸν αὐτοῦργον, δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἠθικὴ ἐπὶ τούτῳ αὐτοῦργία τιμωρητῇ, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἀρθρου 56 Ποιν. Νόμου, ὡς τούτου τιμωροῦντος τοὺς αὐτοῦργους τῶν διαπραττομένων ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῷ περιστάσεις ἀξιοποιῶνων πράξεων κακούργημάτων ἢ πλημμελημάτων.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 1989 [1906]

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ
Διδακτικὰ βιβλία ἐγκεικλιμένα. - Ἐλλειψίς ἐπιτηρώσεως. - εὐθύναι Δημοδίου.

Ἐπειδὴ ὁ ἐνάγων διὰ τῆς ὑπο συζήτησιν ἀγωγῆς του αἰτεῖται ν' ἀποζημιωθῇ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἐνῶ ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας ἔλαβε γνῶσιν ὅτι εἰσῆχθησαν ἐν τοῖς ἐλληνικοῖς σχολείοις ἄλλαι γραμματικαὶ μὴ ἐγκεικλιμένα καὶ ὅτι παρεδιάσθησαν αἱ διατάξεις τοῦ ἀρθρου τοῦ ΒΤΓ' τοῦ 1895 περὶ διδακτικῶν βιβλίων, ἐν τούτοις ἡμέλησε καὶ παρέλειψεν οὗτος νὰ ἐπιβάλῃ τὰς ὀριζόμενας ποινὰς τοῦ ἀρθρου 17 τοῦ ὡς ἄνω εἴρηται νόμου εἰς τοὺς ἐπιτετραμμένους τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ἐλληνικῶν σχολείων ἐπιτηρητὰς ἢ γυμνασιάρχας.

Ἐπειδὴ ἀληθῶς τὸ Δημοσίον εὐθύνεται διὰ τὰς πράξεις ἢ παραλείψεις τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ, ἐνεργούντων ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς δικαιοδοσίας καὶ τῶν καθηκόντων αὐτῶν, οὐχὶ λόγῳ τῶν περὶ προστήσεως ἀρχῶν, διότι κατ' αὐτὰς τὸ νομικὸν πρῶτον μόνον ἐφ' ὅσον ὠρελήθῃ ὑπέχει εὐθύνην (Ν. 15 § 1 Π. (4.3) Βασ. 15 § 6 (60.3) Α. Π. 472, 531, 533 τοῦ 1904), ἀλλ' ἐκ τοῦ ὅτι διὰ τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ ἀσκεῖται μερικῶς ἡ κυριαρχικὴ ἐξουσία αὐτοῦ ὡς Κράτους (*).

Ἐπειδὴ ἐκ παραλείψεως πρὸς ἐνέργειαν πράξεως τῶν ὑπαλλήλων, ἐνεργούντων ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς ἀνατεθειμένης αὐτοῖς ὑπηρεσίας, τὸ Δημοσίον ὑπέχει εὐθύνην μόνον ὅταν ἡ παραλειφθεῖσα ἐνέργεια ἡπράξῃ ἐστὶ νομοθετημένη ὅπως ἐνεργηθῇ καθ' ὠρισμένον χρόνον ὑπὲρ τοῦ πολίτου ὡς ἰδιώτου καὶ χάριν ἀτομικῶν συμφερόντων τούτου ὡς λ. χ. ἐλευθέρωσις ἐγγράφου ὑποθήκης καὶ τὰ τοιαῦτα.

Ἐπειδὴ τούτων δοθέντων ἐξεταστέον ἐστὶ ἂν ἡ

* Ἀὕτη εἶναι ἡ ὁρθὴ θεωρία, τὴν ὁποῖαν τὸ πρῶτον ἐδέξατο ἡ ἐν σελ. 623 XII 10224 Π. Α. Μικρὸν θὰ ἐπικρατήσῃ ἡ ἀλήθεια, ὑπὲρ τῆς ὁποίας ἐν τῇ δυνάμει αὐτῆς ἠγωνίσαστο ἡ «Θέμις». Πρὸς. περὶ τούτου τὰς ἐν σελ. 472 VII ὑπὸ τὴν 860 Ε. Α. 93 καὶ 454 III καὶ 325 καὶ 565 IV σημειώσεις μας.

κατά τὰ ἄρθρα 5 καὶ 16 τοῦ Νόμου ΒΤΓ' περὶ διδασκτικῶν βιβλίων ἀναγραφὴ τοῦ ἐγκριθέντος διδασκτικοῦ βιβλίου ἐν τῷ παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ τῆς Παιδείας τηρουμένῳ καταλόγῳ καὶ ἀποστολὴ τοῦ καταλόγου τούτου τοῖς διευθυνταῖς Σχολείων, εἰσὶν ἐνέργειαι νομοθετηθεῖσαι ὑπὲρ τοῦ ἀτομικοῦ συμφέροντος τῶν συγγραφέων καὶ χάριν τούτων, ὡς ἰδιωτῶν θεωρουμένων, ὥστε ἡ παράλειψις αὐτῶν νὰ γεννᾷ δικαίωμα αὐτοῖς πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τοῦ Δημοσίου, ἣ ὠρίσθησαν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπλῶς ὅπως ὧσιν εἰς θέσιν οἱ σύλλογοι τῶν καθηγητῶν νὰ ἐκλέγῳσι τὰ καταλληλότερα ἐκ τῶν ἐγκριθέντων βιβλίων.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 9 τοῦ ἀνωτέρω ΒΤΓ' Νόμου, ἐχόντων ἐπὶ λέξει αὐτὸν διδασκτικὸν βιβλίον κτλ. εἰσάγεται ἐν τοῖς σχολείοις ἂν μὴ πρότερον ἐγκριθῇ κτλ., τοῦ ἄρθρ. 17 τοῦ ὡς ἄνω εἰρηται νόμου, καὶ τοῦ ἄρθρ. 16 τοῦ ἀπὸ 10 Ὁκτωβρίου ἐκτελεστικοῦ τοῦ νόμου διατάγματος, διὰ τῶν ὁποίων, ὡς συνέπεια τῆς παραδόσεως τῶν ἄρθρων 1 καὶ 9, ὀρίζεται μόνον χρηματικὴ ποινὴ ἢ παῦσις τῶν διδασκάλων, ἐμφαίνεται ὅτι ἡ ἐγκρισὶς τῶν διδασκτικῶν βιβλίων ἐκανονίσθη ὡς προσὸν πρὸς εἰσαγωγὴν τοῦ ἐγκριθέντος βιβλίου ἐν τοῖς σχολείοις, οὐχὶ δὲ ὅπως χορηγήσῃ καὶ δικαίωμα ἀπόλυτον τοῦ συγγραφέως πρὸς εἰσαγωγὴν τοῦ βιβλίου του εἰς τὰ σχολεῖα, ὅπερ ἂν ἐσκόπευε ὁ νομοθέτης ἥθελεν ὀρίσει σαφῶς καὶ ρητῶς, ὅτι δὲ τοιοῦτος ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου, ἐμφαίνεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι δὲν ἀπαγορεύεται ἡ ἐγκρισὶς καὶ πλειοτέρων βιβλίων πολλῶν συγγραφέων διὰ τὸ αὐτὸ μάθημα, κύριος ὅθεν σκοπὸς τοῦ νομοθέτου ὑπῆρξεν ὅπως ἀποκλείσῃ τὴν αὐθαίρετον εἰσαγωγὴν οἷουδήποτε βιβλίου κατ' αὐθαίρετον θέλησιν τῶν διδασκάλων, ἐν οἷῳδήποτε χρόνῳ τῆς διδασκαλίας, καὶ κανονίσῃ τὴν ἐκ τῶν προτέρων χρῆσιν ἐγκεκριμένων βιβλίων ἐπὶ ὠρισμένον χρόνον διδασκαλίας, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ σκοπῇ ὁ νομοθέτης ὅπως χορηγήσῃ δικαιώματα ἀναγκαστικῆς εἰσαγωγῆς οἷουδήποτε ἐγκριθέντος βιβλίου ὑπὲρ τοῦ συγγραφέως. Ὅτι τοιοῦτος ὁ σκοπὸς τοῦ νομοθέτου προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρ. 18 τοῦ ΒΤΓ' Νόμου, καθ' ὃ καὶ μετὰ τὸν ὑπὸ τοῦ συλλόγου τῶν καθηγητῶν καθορισμὸν τοῦ ὡς διδασκτέου ἐγκριθέντος βιβλίου, τὸ ὑπουργεῖον δύναται, συνεπείᾳ ἐκκλήσεως, καταγγελλομένου τοῦ ἐγκριθέντος βιβλίου ν' ἀποφασίσῃ κατὰ τὴν κρίσιν του, μετὰ γνωμοδότησιν τῆς ἀρμοδίας σχολῆς, τὴν μὴ χρῆσιν τοῦ βιβλίου τούτου, ὅθεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὀρθῶς τὸ πρωτόδικον δικαστήριον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐρμηνεύσαν τὰς παρατεθείσας ὡς ἄνω διατάξεις τοῦ νόμου, ἀπέρριψε τὴν ὑπὸ ἐξέτασιν ἀγωγὴν τοῦ ἐνάγοντος ὡς μὴ βάσιμον νόμῳ, καὶ τὸ περὶ τοῦ ἐναντίου σχετικὸν τοῦ ἐκκαλοῦντος παράπονον ἀπορριστείον ὡς μὴ βάσιμον κρίνεται, εἰ καὶ ἡδυνάτο τις ἀμφιβάλλων νὰ εἴπῃ ὅτι καθ' ἃ ἐκ τοῦ συνόλου ἐν γένει τοῦ δικογράφου τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῆς προκύπτει αὐτὴ στηρίζεται ἐπὶ τῆς ἀναφερομένης ἐν αὐτῇ προκηρύξεως τοῦ διαγωνισμοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρ. 1, 3 καὶ 9 τοῦ Νόμου ΒΤΓ' περὶ διδασκτικῶν βιβλίων, καὶ ἥτις ἀποτελεῖ σύμ-

βασιν, καθ' ἣν ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας, ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου, ὑποχρεοῦται συνεπείᾳ τοῦ προκηρυχθέντος διαγωνισμοῦ καὶ τῆς κατ' αὐτὸν εὐδοκίμησεως τοῦ κατὰ τὴν κρίσιν τῆς διεπισθέσεως ἐπιτροπῆς ἐγκριθέντος βιβλίου νὰ εἰσαγάγῃ ἐν τοῖς σχολείοις, τὸ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐγκριθέν βιβλίον, ἡ σύμβασις δὲ αὕτη ἐξ ἀναλογίας τῶν διατάξεων τοῦ Ρ. Δικαίου ἐστὶν ἰσχυρά, ὥστε, ἀσχετῶς πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ προστήσαντος, τὸ Δημόσιον ὑπέχει εὐθύνην πρὸς ἀποζημίωσιν λόγῳ τῆς συμβάσεως (*).

Ἀριθ. 1990 (1908)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

Σύνταξις πολιτικῶν ὑπαλλήλων.- χήρα.- ἐν ἡ πλείονα ὀρφανὰ.- ἐνηλικίωθις ἡ ἀποκατάστασις.- συνέχιδις ὑπὲρ ὑπολοίπων.

Ἐπειδ', κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 11 § 6 τοῦ Νόμου ΧΝΒ' τῆς 3 Αὐγούστου 1861 περὶ συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων, ἡ σύνταξις τῶν πλείων τοῦ ἐνὸς ὀρφανῶν, μητρὸς ἀνηλίκων υἱῶν ἢ ἀγάρμων θυγατέρων, ὀρίζεται εἰς τὰ 3)4 τῆς συντάξεως τῆς μητρὸς κατὰ δὲ τὸ ἐπόμενον 12 ἄρθρον τοῦ αὐτοῦ νόμου ἡ σύνταξις αὕτη ἀνήκει εἰς τὰ τέκνα κατ' ἴσας μερίδας καθ' ὅσον ὅμως, κατὰ τὸ 12 ἄρθρ. τοῦτο, ἡ εἰς χήραν καὶ ὀρφανὰ ταυτοχρόνως ἀπνεμηθεῖσα σύνταξις ἀνήκει κατὰ τὸ ἡμισυ μὲν εἰς τὴν χήραν, κατὰ δὲ τὸ ἕτερον ἡμισυ εἰς τὸ τέκνον, ἡ τὰ τέκνα κατ' ἴσας μερίδας, καὶ ἀποβιώσας τῆς μητρὸς ἂν μὲν ἐπιζῇ ἐν τέκνον, υἱὸς ἐνήλικος ἢ θυγάτηρ ἄγαμος, λαμβάνει τὸ 1)2 τῆς συντάξεως, ἢ ἀπῆλαυσεν ἢ εἶχε δικαίωμα νὰ ἀπολαύσῃ ὁ πατήρ, ἂν δὲ ἐπιζήσῃ πλείονες τοῦ ἐνὸς ἀνηλικοὶ υἱοὶ ἢ ἄγαμοι θυγατέρες, τὰ 3)4 τῆς συντάξεως τοῦ πατρὸς κατὰ δὲ τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ αὐτοῦ 12 ἄρθρου, μετὰ τὴν ἐνηλικίωσιν, ἀποκατάστασιν ἢ ἀποβίωσιν ἀπάντων αὐτῶν ἡ χήρα ἀπολαύει ἰσοβίως τοῦ ἡμίσεως τῆς συντάξεως τοῦ συζύγου τῆς προδήλως ἐπεται ὅτι ἐφ' ὅσον ἐπιζῇ καὶ εἰς μόνον ἀνήλικον υἱὸς ἢ μία καὶ μόνη ἄγαμος θυγάτηρ, ἐκ πλείωνων τέκνων, εἰς ἃ ἀπνεμηθῇ σύνταξις, ὀρισθεῖσα εἰς τὰ 3)4 τῆς συντάξεως, ἢ ἀπῆλαυσεν ἢ εἶχε δικαίωμα ν' ἀπολαύσῃ ὁ πατήρ, θὰ ἐξακολουθήσῃ ἀπολαῦον ὁλοκλήρου τῆς ἀνηκούσης εἰς τὰς ἀδελφάς του μερίδος τῆς πατρικῆς συντάξεως καὶ μετὰ τὴν ἐνηλικίωσιν, ἀποκατάστασιν ἢ ἀποβίωσιν αὐτῶν, τοῦτο δὲ, διότι πρῶτον μὲν ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ περὶ συντάξεως Νόμου σαφὲς προκύπτει ἡ περίπτωσις τοῦ περιορισμοῦ τῆς ἀπνεμηθείσης συντάξεως, ἐνεκα ἐπιγενομένων προσωπικῶν μεταβολῶν εἰς τοὺς συνδικαιούχους, ἥτοι ἀποβιώσεως τῆς μητρὸς, ἢ σύνταξις τοῦ ἐπιζώντος ἀνηλίκου υἱοῦ ἢ τῆς ἐπιζώσης ἀγάρμου θυγατρὸς, ἢ σύνταξις αὕτη ἀπὸ τῶν 3)4 περιορίζεται εἰς τὸ 1)2, δευτέρα δὲ περίπτωσις καθ' ἣν μετὰ τὴν ἐνηλικίω-

(*) Ὁρθὴ βεβαίως εἶναι ἡ ἐκδοχὴ τῆς πλειοψηφίας, ἡ ὁποία δίδει τὴν προτήκουσαν ἐννοίαν εἰς τὸν νόμον. Πρὸβλ. παρεμφερῶς καὶ ἐπὶ φαρμακοποιῶν τὴν ἐν σελ. 249 XIII 1236 Ε. Α.

τητα, αποκατάστασιν ή αποβίωσιν, απάντων των τέκνων ή χήρα απολαύει ισόβιως του ήμισους της συντάξεως του συζύγου της, αλλά τοιούτος περιορισμός της συντάξεως προκειμένου περί πλειόνων ανηλίκων υιών, δια της ένηλικιώσεως ή αποβιώσεώς τινος ή τινων εξ αυτών ή αγάμων θυγατέρων, δια της αποκαταστάσεώς τινος ή τινων εξ αυτών, ουδαμώς εν τω νόμω αναγράφεται, χορηγηθέντος δε ευεργετήματος, περιορισμού στενώς ερμηνευομένου μη χωρούσης, λόγω της εξαιρετικότητας, αναλόγου εφαρμογής. Τοιούτο δε καθ' όσον δεύτερον, ού μόνον κατά το άρθρον 10 του Γαλλικού Νόμου της 9/13 Ιουνίου του έτους 1853, εξ ου και ο παρ' ήμιν ισχύων περί συντάξεως νόμος έλήφθη, όμοιας περιπτώσεως υποκειμένης, ή εις τα τέκνα ανήκουσα σύνταξις, διανέμεται μεταξύ αυτών κατ' ίσας μερίδας, καταβαλλομένης αυτής έφ' όσον και το νεώτερον αυτών ένηλικιώθη, ή δε μερίς των αποβιωσάντων, ή ένηλικιωθέντων ή αποκατασταθέντων, προσαυξάνει εις τα υπολειόμενα ανήλικα ή μήπω αποκατασταθέντα ανήλικα αλλά και ένεκα της ταυτότητος του νομικού λόγου της καθολικωτέρας αρχής των περί συντάξεως των στρατιωτικών και πολιτικών υπαλλήλων νόμων, της άφορώσης εις υποχρέωσιν του κράτους προς προστασίαν ανδρών και των αδυνάτων μελών της οικογενείας αυτών, οτινες αφιέρωσαν πολλά έτη εις την δημοσίαν ύπηρεσίαν, και θρησκευτικώς τα άνατεθέντα αυτής δημίασια καθήκοντα εξετελέσαν, και οτινες μετά την τοιαύτην εκ της δημοσίας ύπηρεσίας αποχώρησιν αυτών ήθελον καταδικασθῆ εις την άθλιότητά, αν το κράτος δεν ήθελε προνοήσει περί συντάξεως αυτών και τελευταίας άμοιβής των ύπηρεσιών αυτών, συντρέχει περίπτωσης, σιγώντος του νόμου περί συντάξεως των πολιτικών υπαλλήλων, αναλόγου εφαρμογής των αρ. 20 του Ν. ΣΕ' 19 Αύγ. 1852 περί στρατιωτικών συντάξεων και 25 του Ν. ΣΚΗ' της 6 Απρ. 1853 περί ναυτικών συντάξεων, καθ' α ατά ανήλικα τέκνα λαμβάνουσιν όλόκληρον την σύνταξιν, άχρις ου το νεώτερον εξ αυτών έλθῃ εις νόμιμον ήλικίαν, μεταβαινούσης της μερίδος εκάστου ένηλικιωμένου ή αποβνήσκοντος εις τα μένοντα ανήλικα συνεπώς ή εκκαλουμένη υπ' αρ. 4634 π. έ. απόφασις των εν Αθήναις Πρωτοδικών ψευδώς έρμηνεύσασα και έσφαλμένως εφαρμόσασα τα άρθρα 11 και 12 του Νόμου ΧΝΒ' περί συντάξεως των πολιτικών υπαλλήλων, είναι μεταρρυθμιστέα, δεκτικώς βασιμίου της υπό συζήτησιν έφέσεως της έναγούσης. Εί και άμφιβάλλων ήδύνατο τις είπειν, ότι έρως ή εκκαλουμένη αυτή απόφασις και δια τας εν αυτή σκέψεις ήρμήνευσε και εφάρμοσε τας διατάξεις ταύτας του νόμου, και ή προκειμένη έφεσις ως άδόσιμος άπορριπτέα.

*Αριθ. 1991 (1906)

Είστηγητης ο έφέτης κ. Χ. ΡΟΥΦΗΣ

*Ανακοπή κατ' έπιταγής.- νέοι λόγοι προτάδεδιν.- έκτελέσεις υπό γενικών διαδόχων.- κληρονόμοι εξ άδιαθέτου.- αποδείξεις περί ιδιότητος.- παραγραφή απόφάσεως.- ένστασις ύψιγενής.- ούκ άναδολή εξ έπιταγής.- δικαιοστάδιον.- ύπολογισμός.

Έπειδή, κατά την όρθήν έρμηνείαν του άρθρου 237 Πολ. Δικονομίας, δεκτοί είσι και νέοι λόγοι ανακοπής δια των προτάσεων υποβαλλόμενοι, καθόσον το έδ. Θ' του άρθρου τούτου αναφέρεται εις το α' έδ. αυτού, της έναντίας έκδοχής άποκρουμένης εκ της σκέψεως ότι άσυνεπής ήθελεν είσθαι να μεριμνήσῃ ο νομοθέτης περί κοινοποιήσεως του προσθέτου ανακοπής έγγραφου του β' έδαφίου, παραλείπων την του κυρίου έγγραφου της ανακοπής, και συνεπώς το παράπονον των εκκαλούντων ότι ήμαρτημένως το πρωτοδικείον, δια της εκκαλουμένης αποφάσεώς του, έλαβεν υπ' όψιν την δια των προτάσεων του έφεσιβλήτου υποβληθείσαν ένστασιν νομιμοποιήσεως, λόγω ότι οι εκκαλούντες Π. Σ*** και Ε. σύζυγος Γ. Κ*** δεν είναι εξ άδιαθέτου κληρονόμοι της αποβιώσας Σ. χήρας Φ. Φ***, ένθ' έδει ν' άπορρίψῃ ταύτην ως άπαράδεκτον, ατε μη περιεχομένην εν τω κατά της έπιταγής προς πληρωμήν έγγραφω ανακοπής αυτού, άπορριπτέον κρίνεται ως νόμω άστήρικτον, ουδ' ή εν τω δικηγράφω της ανακοπής υπεράσπισις του έφεσιβλήτου κατά των εκκαλούντων ως κληρονόμων απέκλειε την άρνησιν αυτού περί της ιδιότητος αυτών ταύτης, ύφ' ήν επέταξαν αυτόν προς πληρωμήν.

Έπειδή, κατά την κρατήσαν του δικαστηρίου γνώμην, άρνηθέντος του έφεσιβλήτου πρωτοδικώς την κληρονομικήν ιδιότητα των εκκαλούντων, ήμαρτημένως το πρωτοδικείον δια της εκκαλουμένης αποφάσεώς του θεώρησεν άκυρον την γενομένης έπιταγήν προς πληρωμήν, πριν ή προηγουμένως εκκαταριθη δια δίκης το της ιδιότητος αυτών ως εξ άδιαθέτου κληρονόμων της αποβιώσας δικαίουχου ζήτημα, ένθ' έδει να διατάξῃ περί τούτου παρεμπιπτόντως απόδειξιν, καθόσον εκ της έρμηνείας του άρθρ. 867 § 2, πραγματευομένου περί έκχωρήσεως άπαιτήσεων, δεν έπεται αναγκάως εξ άναλογίας ότι ο έξ άδιαθέτου κληρονόμος άπαιτήσεως, ο μηδεν έχων έγγραφον της ιδιότητος αυτού ταύτης, υποχρεούται, πριν προβῇ εις έκτέλεσιν του χρεωστικού έγγραφου του δικαιοπαρόχου αυτού κατά του όφειλέτου, να κοινοποιήσῃ αὐτῷ άντι του έκτελεστού τούτου έγγραφου και έτερον έγγραφον, την ιδιότητα αυτού ως εξ άδιαθέτου κληρονόμου εμφαίνον, το δε σχετικόν παράπονον των εκκαλούντων βάσιμον κρίνεται και δέον, δεκτικώς καθισταμένης της έφέσεως, να μεταρρυθμισθῇ ή εκκαλουμένη απόφασις* εί και κατά την ασθενεστέρα του δικαστηρίου γνώμην όρθως άπεφνήνατο το πρωτοδικείον άκυρον την γενομένην έπιταγήν, καθ' όσον και μέν το άρθρον 867 § 2 Πολ. Δικονομίας ποιεῖται μνείαν περί μόνης της δι' έκχωρήσεως ειδικής διαδοχής, υποχρεούν τον έκδοχέα πρό της έκτελέσεως εις κοινοποίησιν του έκχωρητηρίου, το αυτό όμως έπεται εξ άναλογίας και περί των γενικών διαδόχων, του αυτού λόγου συντρέχοντος, προκειμένου δε περί της εξ άδιαθέτου διαδοχής. καθ' ήν ουδεις τίτλος ύφίσταται προς κοινοποίησιν, ανάγκη όπως εκκαταριθηται πρότερον δια δίκης το της νομιμοποιήσεως ζήτημα, τούτου δε μη γενομένου, άκύρως εγένετο επί του προκειμένου ή έπιταγή των εκκαλούντων προς πληρωμήν. (Πρβ. Οίκ. Έγχ. § 260 σημ. 3

Schmid Γ' 342 σημ. 2) (*).

Ἐπειδὴ ἡ περὶ παραγραφῆς τῆς ἀπαιτήσεως τῶν ἐκκαλούντων ἐνστάσις τοῦ ἐφεσιβλήτου, λόγω ὅτι ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 709 τοῦ 1874 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ναυκλίῳ Ἐφετῶν, ἥς ἐπιδιώκεται ἡ ἐκτέλεσις, παρῆλθε πλήρης τριακονταετία, ἀνευ πράξεώς τινος ἀναστελλούσης ἢ διακοπτοῦσιν τὴν παραγραφὴν, καὶ πᾶν δικαίωμα αὐτῶν ἀπεσβέσθη, ἐξεταστέα ἐστὶν ὡς οὐσιώδης, καθόσον ἀληθῶς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἥτις ἐγένετο τῇ 31 Μαΐου 1874, μέχρι μὲν τῆς ἀπὸ 28 Νοεμβρίου 1903 προκειμένης ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν συνεπληρώθησαν 29 ἔτη καὶ ἑξ μῆνες, ἀλλ' ἡ ἐπιταγή, μὴ ἐπακολοθησάντων ἐκτελέσεως, δὲν διακόπτει τὴν παραγραφὴν (ἄρθρ. 864 Πολ. Δικονομίας) καὶ συνεπῶς συνεπληρώθη μέχρι τοῦδε τριακονταετία, ἡ δὲ περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἐνστάσεως τῆς παραγραφῆς ἀντένστασις τῶν ἐκκαλούντων, ὡς μὴ προταθεῖσα πρωτοδίκως ἀπορριπτέα κρίνεται ὡς μὴ βάσιμος, τὸ μὲν καθόσον ἡ περὶ παραγραφῆς ἐνστάσις τυγχάνει ὀψιγενῆς, ὅτι μὴ συμπληρωθείσης τριακονταετίας κατὰ τὴν πρωτοδίκων συζήτησιν γενομένην τῇ 6 Μαρτίου 1904, καὶ συνεπῶς νομίμως ᾗδὲ προβάλλεται (**), τὸ δὲ καὶ διότι δικαιούται ὡς ἐφεσιβλήτος νὰ προτείνῃ ᾗδὲ ταύτην πρὸς ἀπίκρουσιν τῆς ἐφέσεως (ἄρθρ. 747 § 2 Πολ. Δικονομίας). Ὁ ἰσχυρισμὸς ὅμως τῶν ἐκκαλούντων ὅτι ἡ παραγραφὴ διεκόπη διὰ τῆς ἀπὸ 10 Ἰουλίου 1904 ἀγωγῆς, κοινοποιήσεως τῷ ἐφεσιβλήτῳ τῇ 3 Αὐγούστου ἰδίου ἔτους, τὸ ὅποσον οὗτος δὲν ἀρνείται, ἀλλὰ συνομολογεῖ διὰ τῶν προτάσεων αὐτοῦ, βάσιμος κρίνεται, κατὰ τὴν μερίζονα τοῦ δικαστηρίου γνώμην, καθόσον, μὴ ὑπολογιζομένου τοῦ γρονικτοῦ διαστήματος τοῦ δικαιοστασίου, δυνάμει τοῦ ΒΥΓ' Νόμου, ἀρξαμένου διὰ τοῦ ἀπὸ 6 Ἀπριλίου καὶ λοιπῶν Διαταγμάτων καὶ διαρκέσαντος μέχρι τῆς 15 Ὀκτωβρίου 1897, ἥτοι ἐπὶ μῆνας ἑξ καὶ ἡμέρας ἑννέα, καθ' οὓς δὲν ἤδυναντο οἱ ἐκκαλοῦντες νὰ ἐγείρουν ἀγωγὴν ἕνεκα αὐτοῦ, καὶ συνεπῶς κατὰ τὸ μεσόχρονον τοῦτο ἀνεστάλη ἡ παραγραφὴ κατὰ τὸν κανόνα τοῦ δικαίου «agere non valenti non currit praescriptio», δὲν συνεπληρώθη τριακονταετία μέχρι τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀγωγῆς ταύτης καὶ ἡ περὶ παραγραφῆς ἐνστάσις τοῦ ἐφεσιβλήτου ἀπορριπτέα ἀποβαίνει ὡς μὴ βάσιμος· εἰ καὶ, κατὰ τὴν ἐλάχιστον τοῦ δικαστηρίου γνώμην, ἡ περὶ παραγραφῆς ἐνστάσις βάσιμος κρίνεται καὶ ἀπεσβεσμένον τὸ δικαίωμα τῶν ἐκκαλούντων, καθόσον τὸ ἐκ τοῦ δικαιοστασίου προβαλλόμενον πραγματικὸν κώλυμα πρὸς ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς, τότε μόνον ἡδύνατο νὰ ἀσκήσῃ ἐπιρροὴν τινὰ πρὸς ἀναστολὴν τῆς μακρᾶς

καὶ ἐπὶ λογικῆς βάσεως ἐρειδομένης παραγραφῆς, ἐὰν τοῦτο συνέπιπτε κατὰ τὴν λήξιν αὐτῆς, καὶ τότε δὲ πάλιν ἐὰν καθίστατο ἀδύνατος ἡ ἔγερσις τῆς ἀγωγῆς, ἐνῶ διὰ τοῦ ΒΥΓ' τῆς 14 Μαρτίου 1897 Νόμου καὶ τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐπακολοθησάντων Β. Διαταγμάτων, οὐδαμῶς ἀναστέλλονται αἱ πρὸς εἰσαγωγὴν δίκης καὶ ἔγερσιν ἀγωγῆς προθεσμίαι (Πρβλ. Οἶκον. Στοιχ. Γεν. Ἀρ. § 66 σημ. 15. Καλλ. Γεν. Ἀρ. § 309. Πισπαρ. Γεν. Ἀρ. § 496. Κρασ. Γεν. Διδ. § 210. V. uger. § 323 σημ. 2).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΛΑΡΙΣΗΣ

Ἀριθ. 288 (1907)

Εἰτηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ

Οἰκεῖοι κληρονόμοι ἀνύλικοι. - κατάληψις ὑπὸ κληρονομίας. - δικαίωμα ἀποχῆς. - ἀνάμιξις. - παυλιανὴ ἀγωγή. - παραγραφὴ. - ὠφέλεια.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν Νόμον § 3 εἰσηγ. 3, 1 Νόμον 14 Πανδ. 38.16 καὶ Νόμον ΧΙΘ' ἄρθ. 73, τοὺς οἰκεῖους κληρονόμους αὐτοδικαίως καταλαμβάνει ἡ κληρονομία ἀνευ γνωμοδότησεως προηγουμένης τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ ἀδείας τοῦ δικαστηρίου, καὶ μόνον ὅτε οὗτοι πρόκειται νὰ ἐνασχώσῃ τὸ ὑπὸ τοῦ Νόμ. § 2 Εἰσηγ. 2, 19 Ν. 12 Πανδ. 11.1 χορηγούμενον δικαίωμα ἀποχῆς ἐκ τῆς κληρονομίας ὑποχρεοῦνται· ἵνα διὰ τοῦ ἐπιτρόπου τηρήσῃσι τὰς ὡς εἰρήται διατυπώσεις.

Ἐπειδὴ τὸ πρωτοδικεῖον, διὰ τῆς ἰδίας ἀποφάσεως, καλῶς διέταξε τὸ θέμα τῆς ἀναμίξεως εἰς τὴν κληρονομίαν τοῦ ἰδίου αὐτῶν πατρὸς, καθ' ἑσόν, ὡς εἴρηται, οἱ οἰκεῖοι κληρονόμοι ἔχουσι τὸ τῆς ἀποχῆς εὐεργέτημα jus abstinendi, πρὸς χρῆσιν δὲ τούτου ἐτηρήθησαν αἱ τοῦ Νόμου ΧΙΘ' ἄρθρ. 73 ἀναγραφόμεναι διατυπώσεις, ὡς δῆλον γίγνεται ἐκ τοῦ προσαγομένου ὑπ' ἀριθ. 310 (1906) διασκέμματος τοῦ σύγγενικοῦ συμβουλίου, ἐπικυρωθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 473 (1906) ἀποφάσεως, ἰσχυρισθέντων δὲ τῶν ἐφεσιβλήτων ὅτι οὗτοι ἀνεμίχθησαν εἰς τὴν κληρονομίαν τοῦ ἑαυτῶν πατρὸς, καλῶς οὗτοι ὑπεχρεώθησαν ἵν' ἀποδείξωσι τὴν ἀνάμιξιν καὶ διὰ μαρτύρων, διὰ τὸ ἀνέφικτον ἐγγράφου ἀποδείξεως.

Ἐπειδὴ καλῶς τὸ πρωτοδικεῖον ἐθεώρησεν ὡς ἀναμιχθέντας εἰς τὴν κληρονομίαν τοῦ ἑαυτῶν πατρὸς τοὺς ἐκκαλοῦντας, τέκνα αὐτοῦ, καθόσον ἀφοῦ τὸ συγγενικὸν συμβούλιον διὰ τοῦ διασκέμματος αὐτοῦ ἐγνωμοδότησεν ὅπως ἐκποιήσῃσι τὰ ἀνήλικα τέκνα πέντε στρέμματα κήπου, ἀνήκοντος εἰς τὸν θανόντα πατέρα αὐτῶν, ἐπεκυρώθη δὲ τὸ διάσκεμμα τοῦτο διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἰδίου πρωτοδικείου, ἡ πρᾶξις αὕτη τῆς πωλήσεως πατρικῆς κληρονομίας, ἀνευ ρητῆς δηλώσεως ὅτι δὲν πράττουσι τοῦτο μὲ διάνοιαν κληρονόμου, ἀλλ' ἔνεκεν εὐσεβείας ἢ φυλάξεως τῆς περιουσίας ὡς καὶ ἡ σύνταξις τοῦ συμβολαίου ἀναβολῆς πλειστηριασμοῦ, δι' οὗ ἡ ἐκκαλοῦσα, ὑπὸ τὴν ιδιότητα αὐτῆς, καὶ ὁ Δ. Τ***, δανειστὴς τῶν ἀνελίκων, ἀνέβαλον τὸν πλειστηριασμὸν τοῦ ἐπιδίκου κτήματος, ἀποτελοῦσι κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου ἀνάμιξιν εἰς τὴν

(*) Πρβ. τὴν ἐν σελ. 46 ΧΙ. 9408 II. Α.

(**) Ἀπολύτως ἀμφίβολον. Καὶ ἐὰν ἡ ἐπιταγὴ δὲν διακόπτει, πάντως γενομένης κατ' αὐτῆς ἀνακοπῆς, συνάπτεται δικαστικὸς ἀγὼν, ὁ ὁποῖος βεβαίως διακόπτει τὴν παραγραφὴν. Ἀλλ' ὡς θὰ ᾔτο δυνατόν νὰ συμπληρωθῇ τοιαύτη τριακονταετία ἐν μακρᾷ παρελεύσει· τῆς περὶ τὴν ἀνακοπὴν δίκης, ἵνα ἐν τέλει προδληθῇ ἡ παραγραφὴ ὡς ὀψιγενῆς ἐνστάσις ἀνατρέπουσα τὰ πάντα.

κληρονομίαν συνωδὰ τῷ Νόμῳ 20 §§ 1. 4 Ν.74 § 4 Νόμ. 88 Πανδ.29.2 Νόμῳ 7 εισηγ. 2, 19 (*).

Ἐπειδὴ, κατὰ τοὺς Ν. 1. 8 § 14 10 § 18 Νόμον 10 § 18 Πανδεκτ. 42.8 ἡ παυλιανὴ ἀγωγή παραγράφεται μετὰ ἐν ἔτος ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐγένετο ἡ πώλησις τῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου πρὸς καταβολήσιν τῶν ἐχόντων συμφέρον ἐπ' αὐτῆς δανειστών, ὁ ἰσχυρισμὸς τῶν ἐφειδλήτων ὅτι ἄκυρος ἐστὶν ἡ γενομένη πώλησις τῆς ὅλης περιουσίας ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου πρὸς τὸν Μ. Ι*** ἐν γὰρ τὸ ἐπίδικον, ἀπορριπτέως τυγχάνει ὡς ἀπαράδεκτος λόγῳ παραγραφῆς, καθ' ὅσον ἀπὸ τῆς συντάξεως τοῦ πωλητηρίου μέχρι τῆς ἀγοραπωλησίας συνετελεσθῇ κατακυρώσεως ἐπὶ πλειστηριασμῷ τοῦ ἐπιδίκου κτήματος ὑπὸ τῶν ἐφειδλήτων παρηλθόν ἐτη εἴ, οὐδεμίαν δὲ ὠφέλειαν ἐγένετο τῷ ἀγοραστῇ ἵνα ἐνασκηθῇ ἡ τῆς ὠφελείας ἀγωγή.

ΜΙΚΤΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΙΓΥΠΤΟΥ

ΕΦΕΤΕΙΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ (**)

Ἀπόφασις τῆς 23 Μαΐου 1907

Ἀποφάσις ἐλληνικῶν δικαστηρίων προδωρικῶς ἐκτελεσθέν. - μεταρρυθμιστικὴ ἀπόφασις ἐφετείου. - ἀναίρεσις. - ἑλλαν ἐπισπείδων. - ἀλλοδαποὶ ὑπερθεματιστάι.

Ἐπειδὴ τὸ Ἑλληνικὸν Πρωτοδικεῖον Δικαστήριον Ἀλεξανδρείας διὰ τῆς 184 ἀποφάσεώς του κατεδίκασεν τοὺς Α*** καὶ Σ*** εἰς πληρωμὴν τοῦ κληροδοτήματος, κηρύξαν αὐτὴν προσωρινῶς ἐκτελεστέαν, ἐπὶ ἐγγυήσῃ. Ἡ ἀπόφασις αὕτη μετερρυθμίσθη διὰ τῶν ὑπ' α.θ. 2045 (1894) καὶ 334 (1896) ἀποφάσεων τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν, ἀναιρεθεῖσων βραδύτερον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 110(1900) ἀποφάσεως τοῦ Ἀρ. Πάγου (***) ἐπὶ τῇ ὁποίᾳ τὸ Ἐφετεῖον Ναυπλίου, ἐπεκύρωσε τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικεῖου Δικαστηρίου Ἀλεξανδρείας, ἀπεριφθῇ δὲ καὶ ἡ κατ' αὐτῆς ἀναίρεσις διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14 τοῦ Α. Π.

(*) Ἐχομεν δεινὰς ἀμφιβολίας. Οἱ οἰκτεῖοι βεβαίως καταλαμβάνονται καὶ ὑπὸ τὰς διατυπώσεις δύνανται ν' ἀποστῶσιν, ἀλλὰ συγχρόνως ἔχουσι καὶ ἕτερον δικαίωμα τῆς ἀποκαταστάσεως, ὥστε καὶ ἐὰν δὲν ἀποστῶσιν, ν' ἀπαλλαγῶσι τῶν συνεπειῶν τῆς καταλήψεως καὶ τῆς μὴ ἀποστήσεως. Πρὸς περὶ τούτου τὰς ἐν σελ. 540 V ὑπὸ τὴν 236 Ε. Π. καὶ ἰδίως τὰς ἐν σελ. 335 VI ὑπὸ τὴν αὐτόθι γνωμοδότησιν σημειώσεις μας. Ἐκ τούτων ἔπεται ὅτι κατ' οὐδένα λόγον δύναται ν' ἀντιταχθῇ αὐτοῖς ἡ ἔστω γενομένη ἀνάμιξις, ἡ ὁποία δὲν δύναται νὰ ἔχῃ μείζονα τὴν δύναμιν τῆς ἐκ τοῦ νόμου ἐπιβαλλομένης καταλήψεως. Θὰ ἦτο περίεργον τῷ ὄντι ὁ ἀνῆλικος, καθ' ἑαυτὸν ἢ διὰ τοῦ ἐπιτρόπου του, νὰ μὴ δύναται νὰ ἐνεργήτῃ οὐδὲ τὴν παραμικρὰν ἀπαλλοτριωτικὴν πρᾶξιν, ἀνευ ὁρισμένων διατυπώσεων, καὶ οὐχ ἥττον νὰ δύναται διὰ ποᾶς ἀνάμιξεως νὰ φορτώνηται τὸ βάρος καταχρόνου π. γ. κληρονομίας. Μία μόνον ἀποφύξις ἀπομένει, μήτοι ἡ ἀπόφασις ἐννοεῖ ὅτι ἡ ἀνάμιξις αὕτη ἐγένετο ὑπὸ διατυπώσεως, διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ συμβουλίου ἐπίτροπον ἐκποιήσεως τοῦ κληρονομικοῦ ἀκινήτου. Τούτο εἶναι ἐπολύτως ἀμφίβολον, ὅτι ἡ ἀδεια αὕτη δὲν δύναται νὰ συναχθῇ σιωπηρῶς.

(**) Ὑπὸ τοῦ ἐν Κατωδικηνοῦ κ. Α. Κομανταράκη.

(***) Πρὸς ἐν σελ. 356 XI.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διαδικασίας ἡ κληροδόχος παρασχούσα ἐγγύησιν ἐξετέλεσε τὴν ἐλλήν. προξενικὴν ἀπόφασιν καὶ ἐξεπληστηρίασε - ἀ κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ Πρωτοδικείου Μανσούρας ἀκίνητα, κατακυρωθέντα εἰς διαφόρους ὑπερθεματιστὰς παρόντας κατὰ τὴν προκειμένην δίκην. Δυνάμει ὅμως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, μεταρρυθμιζούσης τὴν τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου, οἱ Α*** καὶ Σ*** ἐνήγαγον ἐνώπιον τοῦ Μικτοῦ Πρωτοδικείου Μανσούρας τὴν κληροδοχόν, τὴν παρασχόντα τὴν ἐγγύησιν καὶ τοὺς ὑπερθεματιστὰς ἐπὶ ἀκυρόσει τοῦ πλειστηριασμοῦ, ἧτις καὶ ἀπηγγέλθη παρὰ τοῦ Μικτοῦ Πρωτοδικείου καὶ ἐπὶ ἐφέσει παρὰ τοῦ Ἐφετείου, παρὰ τὴν ὑπαρξίν ἐκκρεμοῦς αἰτήσεως ἀναίρεσεως κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, ἄτε τῆς αἰτήσεως ἀναίρεσεως μὴ ἀνασπασθούσης.

Ἐπειδὴ ἀναίρεθεῖς εἶτα, ὡς προεῖρηται, τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, προσήκει ὅπως δυνάμει τῶν διεπουσῶν τὴν ἀναίρεσιν ἀρχῶν διαταχθῇ ἡ ἐπαναφορὰ τῶν διαδίκων εἰς τὴν θέσιν ἐδρίσκοντο πρὸς τῆς ἀναίρεθεῖς ἀποφάσεως. Οὕτω, μετὰ τὴν τελεωτικὴν τῆς δίκης ἀπόφασιν τοῦ Ἐφετείου Ναυπλίου, δέον νὰ ἀνακληθῇ ἡ κατὰ τῆς ἐπισπείδουσης (κληροδόχου) προτέρᾳ ἀπόφασιν τοῦ Μικτοῦ Ἐφετείου, ἡ ἀκυροῦσα τὸν πλειστηριασμὸν, καὶ νὰ θεωρηθῇ ὁ πλειστηριασμὸς ἔγκυρος. Ἡ λύσις δὲ αὕτη δέον νὰ ἐπεκταθῇ καὶ ἐπὶ τῶν ὑπερθεματιστῶν (οἱ τινες δὲν ἦσαν διάδικοι ἐνώπιον τῶν Ἑλληνικῶν δικαστηρίων), διότι θὰ ἦτον ἀντικρὺς ἀδίκον νὰ δεχθῇ ὡς ἔγκυρον τὴν διαδικασίαν τῆς ἐκτελέσεως ἄκυρον δὲ τὴν κατακύρωσιν ἧτις εἶναι συνέπεια καὶ μόνον τῆς ἐκτελέσεως, ἀφ' οὗ ἡ αἰτία τῆς ἐνοχῆς τῆς ἐπισπείδουσης καὶ τῶν ὑπερθεματιστῶν εἶναι ἀδιαιρέτος.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ν. Κ. Αἰθρῶν :—Βεβαίως μετὰ τὴν ἐπελθοῦσαν ἐνῆλικίῳσιν δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ ὑπὸ τοιοῦτον ὅρον ὑπεσχημένη ἀπαίτησις, χωρὶς νὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἦτο ὁρισμένος ὁ χρόνος ἐν τῷ συμβολαίῳ. Ἡ προθεσμία δύναται νὰ καθορισθῇ καὶ δι' ἐπελεύσεως φυσικοῦ γεγονότος, οἷα ἡ ἐνῆλικίῳσις.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Περὶ τῶν ὑδάτων, κατὰ τὸ Ρωμ. Δίκαιον καὶ τὴν ἐν Ἑλλάδι ἐφαρμογὴν του ὑπὸ Π. Ἀντωνιάδου εἰρηνοδίκου.

Ἔργον μετ' ἐξαιρέτου ἐπιμελείας καὶ ἐπιμονῆς συνετέλεσεν ὁ φιλόπονος καὶ ἐγγρατῆς ἐπιστήμων. Ἐν ἀρχῇ ἐκτίθενται τὰ περὶ ὑδάτων ἐν γένει, εἶτα δὲ τὰ περὶ μὴ πλωτῶν δημοσίων καὶ δημοτικῶν, τὰ περὶ πλωτῶν ποταμῶν, τὰ περὶ λιμνῶν καὶ θαλασσῶν, διωρῶν, τὰ περὶ ἰδιωτικῶν ὑδάτων, τὰ περὶ ὀχθῶν, προσχώσεων, ποταμίας νήσου, κοίτης, τὰ περὶ συστάσεως καὶ ἀποσβέσεως ὑδατικῶν δουλειῶν παντὸς εἶδους· προστίθενται περαιτέρω ἱκανὰ καὶ περὶ προστασίας τῶν ὑδάτων τούτων καὶ τῶν ἐπ' αὐτῶν δουλειῶν, ἐν τέλει δὲ τὰ περὶ ἀρμοδιότητος εἰρηνοδικῶν ἐπὶ τῶν θεμάτων τούτων. Πάντα ταῦτα ὁ συγγραφεὺς διηξέρχεται μετὰ σαφηνείας καὶ συστηματικότητος εἰς τὴν συμβάλλει καὶ ἡ τῆς νομολογίας τῶν δικαστηρίων παράθεσις ἐπὶ ἐκάστου θέματος. Ἐν ἐνὶ δὲ λόγῳ τὸ ἔργον ἔχει πᾶσαν τὴν ἀπαιτουμένην πληρότητα, λαμβανομένης ὑπ' ὅλης τῆς δυσχερείας, ἣν ἐν ἑαυτῷ τὸ ἐν λόγῳ θέμα φέρει, καὶ τῆς πενστάτης παρ' ἡμῖν ἐπὶ τούτου φιλολογίας.

ΘΗΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΛΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΣΤΟΛΑ ΑΘΑΝΑΤΩΝ

Ευνδρομή Ιταλίας δρ. 15. § Μετὰ Δελτίου δρ. 20. § Καταχωρ. ὁ στίχ. λ. 50

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: Θ. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΑΝΑΤΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ

30 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1907

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νομολογία	Ἀρείου Πάγου	Πολιτική	(1907)
		Ποινική	(1907)
Νομολογία	Ἐφετείου	Ἀθηνῶν	(1906)
		Λαρίδος	(1907)
		Κρήτης	(1907)
Προξ. Νομολογία	Δικαστ. Συμύνης		(1907)
Γνωμοδοτήσεις	Νομομαθῶν		
Διάφορα.			

Συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ βου φύλλον τοῦ Κώδικος 1907.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ἀριθ. 36 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΛΑΣ

Ἐμπορος. - γραμματίων εἰς διαταγὴν. - μὴ προβολὴ ἀστυκότητος. - παραγραφὴ Ἐμπορικοῦ Νόμου πενταετίας. - τεκμήριον πληρωμῆς. - ἀγωγή περὶ κηρύξεως παραγραφῆς ἢ ἐξοφλήσεως. - προβολὴ μὴ ἐξοφλήσεως. - ἀποτελέσματα ἐπὶ παραγραφῆς.

Ἐπειδὴ, ἀφοῦ τὸ μὲν ἐφετεῖον δέχεται ὅτι ὁ ἀναιρεσιβλήτος ἦτο ἔμπορος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἐπιδίκου γραμματίου εἰς διαταγὴν καὶ ὁ νόμος ὁρίζει (ἄρθρ. 1 § 1, 2 § 6 καὶ 8 § 2 τοῦ περὶ ἀρμοδιότητος τῶν Ἐμποροδικείων Νόμου) ὅτι πᾶσα πρᾶξις ἐνεργουμένη ὑπὸ ἐμπόρου τεκμαίρεται ἐμπορικῇ, ἐκτὸς ὅταν ἐκ τῆς φύσεώς της ἔχῃ ἀστικὸν χαρακτήρα, ἐκ δὲ τῶν ἐγγράφων προτάσεων τοῦ ἀναιρεσειόντος καὶ ἐκκαλοῦντος, τῶν ὑποβληθεισῶν κατὰ τὴν συζήτησιν, μεθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δὲν προκύπτει ὅτι οὗτος ἰσχυρίσθη ὅτι ἡ ἐν τῷ ἐπιδίκῳ εἰς διαταγὴν γραμματίῳ ἀναφερομένη ἐνσχυρὴ σχέσηις ἦτο ἀστικής φύσεως, οὐδὲ διὰ τῆς ἐφέσεως αὐτοῦ ὑπέβαλε τοιοῦτο παράπρον κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, οὐδόλως τὸ δικαστήριον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του παρεβίασε τὰς περὶ ἀποδείξεως διατάξεις, μὴ διατάξαν ἀποδείξιν περὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου, οὐδ' εἰς ἀναιτιολόγητον ὑπέκπεσε καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι τῆς ἀναιρέσεως ἀπορριπτεῖν ὡς μὴ βάσιμοι.

Ἐπειδὴ, ναὶ μὲν ἡ τοῦ ἄρθρ. 189 τοῦ Ἐμπ. Νόμου βραχυχρόνιος παραγραφὴ στηρίζεται εἰς τὸ νομικὸν τεκμήριον τῆς πληρωμῆς, ὅπερ καταστρέφεται διὰ τοῦ ἐναντίου τεκμηρίου, τοῦ ἐκ τῆς ὁμολογίας τοῦ ὀφειλέτου προκύπτοντος περὶ τῆς μὴ πληρωμῆς τοῦ χρέους, ἀλλ', ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν αὐτῶν προτάσεων τοῦ ἀναιρεσειόντος, οὗτος δὲν ἐπεκατέσθη τὴν ὁμολογίαν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὅτι

ὀφείλεται μέρος τοῦ χρέους, ἀλλ' ἰσχυρίσατο ὅτι ἐκ τῶν χρηματικῶν ποσῶν, ἅτινα ὁ ἀντιδίκος του ἰσχυρίζεται ὅτι τῷ ἐπλήρωσε, μένει αὐτῷ ὀφειλέτης, ἀλλ' ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος εἶναι ἴδιος αὐτοῦ ὑπολογισμὸς καὶ οὐχὶ ὁμολογία τοῦ ἀντιδίκου του, ὅστις, ὡς αὐτὸς ὁ ἀναιρεσειῶν ἐν ταῖς ἀνωτέρω προτάσεσιν αὐτοῦ ὁμολογεῖ ὅτι διὰ τῆς ἀγωγῆς του ἤτήσατο νὰ κηρυχθῇ τὸ ἐκ τοῦ γραμματίου χρέος παραγεγραμμένον ἢ ἄλλως ἐξωφλημένον τούτων δ' οὕτως ἐχόντων ἀπορριπτεῖ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τῆς ἀναιρέσεως περὶ ἀναιτιολογητότου καὶ παραβιάσεως τῶν περὶ ἀποδείξεως διατάξεων τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἀριθ. 37 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΛΑΣ
Αἰτησις ἀναιρέσεως. - νικῆδας καὶ νικηθεῖς διάδικος.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ ἄρθρου 813 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἡ ἀναίρεσις δύναται ν' ἀπευθύνηται μόνον κατὰ τοῦ νικῆσαντος διαδίκου, ὥστε ἐν προκειμένῳ ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως, ἀπευθυνθεῖσα κατὰ τῶν Σ. Π*** καὶ Ε. Τ***, ἀπαράδεχτός ἐστι καθέσθον, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη καὶ τὴν ἀνακοπὴν τοῦ Σ. Π*** καὶ τὴν παρέμβασιν τῆς Ε. Τ*** ἀπέρριψεν (*).

(*) Μετὰ βούλευμα συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ δι' ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου διωρίσθη ἐπίτροπος ἀνηλίκου θετοῦ τέκνου. Ἀλλὰ κατόπιν προδιωρισμένους προσωρινὸς κηδεμῶν αὐτοῦ ἀνέκοψε τὴν ἀπόφασιν ταύτην καὶ ἐν τῇ δίκῃ ταύτῃ παρενέβη καὶ ἕτερος συγγενὴς τοῦ ἀνηλίκου θετοῦ. Ἐπὶ ταῖς ἀνακοπῇ καὶ παρεμβάσεσι ταύταις ἐξεδόθη ἀπόφασις τοῦ πρωτοδικείου, ἥτις ἐξηφάνισε τὴν ἀνακοπήσαν, ἐπὶ τῷ λόγῳ μὴ τακτικῆς συγχροτήσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου. Τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἐξεκάλεσεν ὁ διὰ τῆς πρώτης διωρισμένος ἐπίτροπος καὶ ἐπὶ τῇ ἐφέσει του ἐξεδόθη ἡ πρὸς τὸν Α. Πάγον προσβληθεῖσα ἀπόφασις (1859 ἐν σ. 345 ΧVII), ἡ ὁποία ἐδέξατο τὴν ἐφῆσιν τοῦ διωρισμένου ἐπιτρόπου, ἀπέρριψε τὴν ἀνακοπὴν καὶ παρέμβασιν, θεωρήσασα ὡς καλῶς γανομένην τὴν πρὸς τὸν διορισμὸν ἐπιτρόπου προδικασίαν ἐν συγγενικῷ συμβουλίῳ, ἀλλὰ διώρισεν ἀντὶ τοῦ πρωτοδικικοῦ διωρισθέντος καὶ ἤδη ἐκκαλοῦντος, ἕτερον ἐπίτροπον. Τὴν ἀπόφασιν ταύτην προσέβαλεν ὁ ἐπίτροπος ἐκείνος δι' ἀναιρέσεως, ὁρθῶς δ' ἀπερρίφθη αὕτη, διότι πράγματι ἀντικείμενον τῆς δίκης δὲν ἦτο ὁ διορισμὸς αὐτοῦ ὡς ἐπιτρόπου. Ἵνα θεωρηθῇ ὅτι ἀπέτυχεν, ἀλλ' ὁ διορισμὸς ἐπιτρόπου ἐπὶ τῇ βίσει τοῦ συγχροτηθέντος συγγενικοῦ συμβουλίου, ἡ δύνατο δ' οὗτος νὰ ᾔναι ἢ ὑπ' αὐτοῦ προβληθεῖς ἡ οἰσθήποτε ἄλλος ἐκλεγόμενος ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, τοῦτο δ' ἐπετεύχθη διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου.

Ἀριθ. 38 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΛΟΝΤΟΣ

Εὐθύναι ἐκ δόλου, βαρέος καὶ ἐλαφροῦ πταισματος. - συμφωνία ἀπαλλαγῆς. - ὅρια ἰσχύος. - ἑκταδὶς καὶ ἐπ' εὐθύνης ἐκ πράξεων πλοιάρχου. - ἀπόδοσις ληθθέντων ἀναιρουμένη. - ἀπόδειξις λήψεως.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἐρμηνείαν τῶν Νόμων 23 Πανδ. (50.17), 226 (50.16), 27 § 3 § 4 (2.14), 1 § 2 (47.4) καὶ 8 § 3 (43.26) δὲν δύναται τις ν' ἀπαλαχθῇ διὰ συμφώνου τῆς εὐθύνης ἐκ τοῦ ἰδίου δόλου ἢ τοῦ βαρέος πταισματος, ἰσοδυναμοῦντος κατὰ νόμον πρὸς δόλον, ὡς ἀντικειμένης τοιαύτης συμφωνίας εἰς τὰ χρηστὰ ἦθη καὶ τὴν δημοσίαν τάξιν, ἀλλ' ἐπιτρέπεται μόνον ἡ ἀπαλλαγὴ διὰ συμφώνου τῆς εὐθύνης ἐκ τοῦ ἰδίου ἐλαφροῦ πταισματος, τοῦ κανόνος δὲ τούτου τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου οὐδεμίαν ἐπήνεγκε τροποποίησιν ἢ ἐν ἄρθρ. 216 τοῦ Ἑμπ. Νόμου διάταξις περὶ πολιτικῆς εὐθύνης τοῦ ἰδιοκτῆτου τοῦ πλοίου διὰ τὰς πράξεις τοῦ πλοιάρχου καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ πλοῖον καὶ τὴν ἀποστολὴν του, ὡς ἀποτελοῦσα ἐπανάληψιν τῶν περὶ εὐθύνης, τοῦ προσκτῆσαντος διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου, ἐφ' ἧς προδήλως ἔχουσι ἐφαρμογὴν οἱ ρηθέντες κανόνες αὐτοῦ, οὐδαμοῦ δὲ τοῦ Ἑμπ. Νόμου ἀναγράφεται διάταξις καθ' ἣν νὰ μὴ δύναται νὰ συμφωνηθῇ τὸ ἀνεύθυνον τοῦ ἰδιοκτῆτου τοῦ πλοίου δι' ἐλαφρὸν πταῖσμα, κατ' ἀντιθέσιν πρὸς τὸ Ἀστικὸν Δίκαιον ἔθεν τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς πρώτης τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεώς του ὑπ' ἀριθ. 2446 τοῦ 1904 ἀποφνόμενον ὅτι ἡ ἀναιρεσιόουσα ἐταρεία, ἐναγομένη κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς προστήσεως ὡς μὴ καταβαλοῦσα τὴν προσήκουσαν ἐπιμέλειαν περὶ τὴν ἐκλογὴν τοῦ πληρώματος εἶναι ὑπεύθυνος διὰ πᾶσαν βλάβην προσελθοῦσαν ἐξ ὑπαιτιότητος αὐτοῦ καὶ ὅτι ἐν γένει εἶναι ἄκυρος πᾶσα ἐναντία συμφωνία, ἄνευ διακρίσεως ἐὰν πρόκηται περὶ βαρέος πταισματος, καὶ ἐπὶ τούτοις ἀπορρίψαν τὴν ἐνστασιν τῆς ἀναιρεσιούσης, τὴν στηριζομένην εἰς τὸν λόγον ὅτι δυνάμει τῆς ἐν τῇ φορτωτικῇ συμφωνίας, αὕτη οὐδεμίαν φέρει εὐθύνην διὰ τὰς κατὰ τὸν διάπλουν βλάβας καὶ ἀβαρίας τῶν ἐμπορευμάτων, ἐξ οἷας διότι αἰτίας, ἄνευ τῆς ὡς εἰρηται διαστολῆς, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς ἀνωτέρω παρατεθείσας διατάξεις τῶν νόμων, ὅπερ ἐπάγεται τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως κατὰ τὸ ἄρθρ. 807 § 7 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἐπειδὴ ἡ περὶ ἐπιστροφῆς δραχ. 528 καὶ 15)00 αἰτήσεις τῆς ἀναιρεσιούσης, ὡς καταβληθεῖσων τῇ ἀντιδίκῳ τῆς παρ' αὐτῆς, δυνάμει τῆς ἀναιρουμένης καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῆς δὲν δύναται νὰ ἐπιδικασθῇ, ὡς μὴ προσαγομένης οὐδεμιᾶς ἀποδείξεως παρὰ τῆς ἀναιρεσιούσης περὶ ταύτης, ἀρνούμενης ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου τῆς.

Ἀριθ. 39 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΛΟΝΤΟΣ

Συντηρητικὴ κατάσχεσις ἐπ' ἀκινήτου ὑπὸ μίσθωδιν. - συγκατάσχεσις ἐνοικίων. - ἀδύνατος μεταγενεστέρῃ ἐκχώρησις. - διόταξις περὶ κατασχέσεως παρὰ τρίτῳ ἀνεγνώρισ-

τός. - ἰσχυρισμὸς περὶ περιορισμοῦ ἀδείας ἐπὶ μόνον ἀκινήτου. - παρέμβασις κυρία ἢ πρόδοτος. - εἰσαγωγή κατὰ πᾶσαν στάθιν.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἄρθρ. 1039 τῆς Πολ. Δικονομίας, πραγματευομένου περὶ συντηρητικῆς κατασχέσεως καὶ ρητῶς παραπέμποντος ὡς πρὸς τὰς συνεπείας αὐτῆς εἰς τ' ἄρθρα 961 καὶ 962 αὐτῆς, τὰ ὀρίζοντα περὶ ἀναγκαστικῆς κατασχέσεως, ἔπεται ὅτι αἱ διατάξεις τῶν ρηθέντων ἄρθρων ἔχουσι ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ συντηρητικῆς κατασχέσεως, κατὰ τ' ἀνωτέρω δὲ ἄρθρα 1039, 961 καὶ 962 τῆς Πολ. Δικονομίας ἐν συνδυασμῷ, ἐπιβαλλομένης συντηρητικῆς κατασχέσεως ἐπὶ ἀκινήτου ὄντος ὑπὸ μίσθωσιν, εἰς τὴν διακατοχὴν αὐτοῦ μένει ὁ μισθωτῆς, τὰ δὲ μετὰ τὴν κατάσχεσιν ἐνοίκια θεωροῦνται συγκατασχεθέντα μετὰ τοῦ ἀκινήτου, τοῦ μὲν μισθωτοῦ ὑποχρεομένου εἰς τὴν φύλαξιν αὐτῶν ὅπως τ' ἀποδῶσις εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ, τοῦ δ' ἐφειλέτου ἰδιοκτῆτου στερομένου τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπαλλοτριώσεως κατὰ τ' ἄρθρα 890, 926, 963 καὶ 964 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὅθεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου δεχθὲν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν πρωτοδικεῖον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι ἡ ἐπιδηθείσα ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ν. Μ^{***} συντηρητικὴ κατάσχεσις ἐπὶ τῆς οἰκίας τοῦ ἰδιοκτῆτου διὰ χρέος τούτου πρὸς ἐκείνον ἐγένετο νομίμως τὴν 10 Φεβρουαρίου 1903 καὶ ὅτι τὴν ἐπιοῦσαν ἐκονοποιήθη τῷ ἰδιοκτῆτῃ αὐτῆς καὶ ἐκμισθωτῇ ἡ περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως ἀγωγή καὶ ἐπὶ τούτοις ἀποφνόμενον ὡς συγκατασχεθέντα μετὰ τοῦ ἀκινήτου καὶ τὰ ἀπὸ τῆς κατασχέσεως μέλλοντα ἐνοίκια, ἄκυρον δὲ τὴν βραδύτερον τῆς ρηθείσης κατασχέσεως γενομένην ἐκχώρησιν τῶν τοιούτων ἐνοικίων ὑπὸ τοῦ ρηθέντος ἰδιοκτῆτου πρὸς τὸν ἐκδοχέα αὐτοῦ ἐνάγοντα καὶ ἤδη ἀναιρεσιόοντα, ὁρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ἀνωτέρω παρατεθείσας διατάξεις, συνεπῶς δὲ ἀπορριπτέοι ὡς μὴ βάσιμοι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι τῆς αἰτήσεως καὶ τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων.

Ἐπειδὴ τούτων οὕτως ἐχόντων, οὐδεμίαν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου αἱ περὶ συντηρητικῆς κατασχέσεως εἰς χεῖρας τρίτου διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ συνεπῶς οὐδόλως ἡμάρτε τὸ ἐφετεῖον μὴ λαβὼν ὑπ' ὄψιν οὐδ' αἰτιολογήσαν τοὺς προταθέντας παρὰ τοῦ ἀναιρεσιόοντος ἐνώπιον αὐτοῦ ἰσχυρισμοὺς, ὅτι δὲν ἐκοινοποιήθη τῷ ἀντιδίκῳ τοῦ Α. Α^{***} ὡς μισθωτῇ τῆς οἰκίας καὶ μεσεγγυούχῳ κατασχετήριον καὶ ἡ περὶ κύρους κατασχέσεως ἀγωγή, ὡς ὄντας ἄνευ νομικῆς ἀξίας.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων ὅτι ἐν ᾧ ὁ ἀναιρεσιῶν ἐπεκαλέσθη κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὅτι ἀνεγνώρισεν ὁ ἤδη ἀναιρεσιβλήτος ἐναγόμενος Α. Α^{***} τὸ ἀνύπαρκτον τῆς κατασχέσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2 τοῦ 1904 δηλώσεώς του, ἐν τούτοις τὸ ἐφετεῖον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν οὐσιώδη τοῦτον ἰσχυρισμὸν του, ἐστὶν ἀπορριπτέος ὡς μὴ βάσιμος, διότι ὡς προκύπτει ἐκ τῶν προσαγομένων προτάσεων αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ὁ ἀναιρεσιῶν δὲν ἰσχυρίσατο ὅτι ὁ ἐναγόμενος ἀνεγνώρισε διὰ τῆς

ρηθείσης δηλώσεως τὸ ἀνύπαρκτον τῆς συντηρητικῆς κατασχέσεως ἐπὶ τῆς περὶ τῆς ἡ ἀγωγή οἰκίας κατὰ τοῦ ιδιοκτητοῦ αὐτῆς, ἀλλ' ὅτι ὁ ἐναγόμενος ὠμολόγησε καὶ ἀνεγνώρισεν ὅτι οὔτε τὸ κατασχετήριο οὔτε ἡ περὶ κύρους κατασχέσεως ἐκοινοποιήθη αὐτῷ, ὅστις ἰσχυρισμὸς ὡς ἐρρέθη οὐδεμίαν ἡσκει ἐπιρροὴν καὶ συνεπῶς δὲν ἐχρηζεν αἰτιολογίας.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων ὅτι ἐν ᾧ ὁ ἀναιρεσείων ἰσχυρίσθη ὅτι ἡ συντηρητικὴ κατάσχεσις ἐπεβλήθη ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ Ν. Μ^{***} δυνάμει ἀδείας τοῦ προέδρου, περιορίζουσας τὴν ἐκτασιν αὐτῆς ἐπὶ μόνον τοῦ ἀκινήτου, ἐν τούτοις τὸ ἐφετεῖον δὲν ἐξήτασε τὸν οὐσιώδη τοῦτον ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐστὶν ἀπορριπτέος ὡς μὴ βάσιμος, διότι, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν προσαγομένων προτάσεων αὐτοῦ τῶν ὑποβληθεισῶν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου, οὐδόλως ὑπέβαλε τοιοῦτον ἰσχυρισμόν.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ὅτι παρὰ τὸν νόμον ἐχαρκτηρίσθη ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἡ παρέμβασις τοῦ Ν. Μ^{***} ὡς κυρία ἐν ᾧ εἶναι πρόσθετος καὶ ὡς τοιαύτη ἀπαράδεκτος εἰσαγομένη τὸ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ἐστὶν ἀπορριπτέος ὡς μὴ βάσιμος, διότι ἡ παρέμβασις εἴτε κυρία εἶναι εἴτε πρόσθετος δύναται νὰ εἰσαχθῇ κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης (ἄρθρ. 231 καὶ 234 τῆς Πολ. Δικονομίας).

Ἀριθ. 40 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΛΟΝΤΟΣ

Βιαιὰ ἀποβολὴ ἀπὸ ἀκινήτου. - παρελεύσεως ἔτους. - διώξις διαφέροντος. - παραγραφὴ Λογιστικοῦ Νόμου. - ἀφετηρία.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικάσαν ἐφετεῖον, ἐν ᾧ δι' αὐτῆς δέχεται ὅτι τὸ πρὸς ἐγερσιν τῆς προκειμένης ἀγωγῆς δικαίωμα τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, κατὰ τὰ πραγματικά περιστατικά τ' ἀποτελοῦντα τὴν ἱστορικὴν καὶ νομικὴν βάσιν αὐτῆς, ἐγεννήθη τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1891, ἥτοι δεκαετίαν ὀλόκληρον πρὸ τῆς ἐγέρσεως αὐτῆς, καθόσον ἐνῶ τὸ γεγονός τῆς βιαιᾶς ἀποβολῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐκ τῆς νομῆς τῶν περὶ τῶν αὐτῇ κτημάτων ὑπὸ τῶν ὀργάνων τοῦ Δημοσίου ἐτελέσθη κατὰ τὸν ρηθέντα χρόνον, ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή ἡγέρθη τὴν 23 Φεβρουαρίου 1901 ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἐπιδιώκοντος τὸ διαφέρειν ἐπὶ τοῦ γεγονότος τῆς βιαιᾶς ἀποβολῆς τοῦ ἐκτοτε ἐτησίως, ἐν τούτοις ἀποφαίνεται ἀπορριπτέαν τὴν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἐνστασιν τῆς πενταετοῦς παραγραφῆς τοῦ Λογιστικοῦ Νόμου κατὰ τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ὅσον ἡ ἐνστασις αὕτη στρέφεται εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς πενταετίαν καὶ ἐφεξῆς ἀπὸ τῆς ἐγέρσεως αὐτῆς μέχρις ἀποκαταστάσεως τῆς νομῆς, ἐπὶ ταῖς ἀπέφασιν ὅτι τὸ μὲν γεγονός τῆς ἀδικου πράξεως ἐξακολουθεῖ ὑφιστάμενον, ἐφ' ὅσον ἐξακολουθεῖ τὸ Δημόσιον κατέχον αὐθαιρέτως τὰ ἐπίδικα, αἱ δὲ ἀξιώσεις τοῦ ἐνάγοντος, περιοδικῶς γεννώμεναι, ὑπόκεινται εἰς ἰδίαν ἐκάστη παραγραφὴν, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς γεννήσεως αὐτῶν, ἥτοι ἀπὸ ἐκάστοτε συμπληρουμένου γεωργικοῦ ἔτους, οὕτως ὅμως ἀποφαίνεται τὸ ἐφετεῖον, ψευδῶς ἡρ-

μήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ΧΛ' Νόμου τοῦ 1877, καθ' ἣν ἡ πενταετής παραγραφὴ τοῦ ἄρθρου 69 τοῦ περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ Νόμου ἀρχεται ἀφ' ἧς τὸ πρῶτον ἐγένετο τὸ πρὸς ἀγωγήν δικαίωμα, οὐ ἀπὸ τοκοῦ εἰσπραττόμενου ἀποζημιώσεως. Ὅθεν ἀναιρετέα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 7 τῆς Πολ. Δικονομίας (*).

Ἀριθ. 41 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΚΑΤΖΑΚΟΣ

Πρόδεις καὶ διπλωματικοὶ ἀντιπροδωποί. - ἑτεροδικία. - ξένοι ἡγεμόνες. - ἀνεπέκτατον δικαιοδοσίας.

Ἐπειδὴ προκύπτοντος ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρ. 26 καὶ 17 ἐδ. 1 τῆς Πολ. Δικονομίας ὅτι οἱ πρόσδεις καὶ ἄλλοι διπλωματικὸν χαρακτηρᾶ ἔχοντες πληρεξούσιοι ξένων κρατῶν ἀπολαύουσιν ἐν Ἑλλάδι τῶν δικαιωμάτων τῆς ἑτεροδικίας, μὴ δυνάμενοι νὰ ἐναχθῶσιν ἐνώπιον τῶν ἐλληνικῶν δικαστηρίων εἴτε παρ' ἀλλοδαποῦ, εἴτε παρ' ἡμεδαποῦ, κατὰ μείζονα λόγον ἔπεται ὅτι τοῦ δικαιώματος τούτου ἀπολαύει ὁ ἡγεμὼν ξένου κράτους καὶ μάλιστα ὅταν οὗτος, ἥτοι καθ' ὃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐδέξατο τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἡ Α. Μ^{***} ὁ Σουλτάνος τῆς Τουρκίας ἐνάγεται διὰ τοῦ ἐκπροσωποῦντος αὐτὸν Ὑπουργοῦ τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Αὐτοκρατορικῶν Κτημάτων ἐνώπιον Ἑλληνικοῦ Δικαστηρίου ἐκ προσωπικῆς σχέσεως μισθώσεως ἀκινήτων κτημάτων, κειμένων ἐν Ἑλλάδι καὶ ἀνηκόντων εἰς αὐτὸν, οὐχὶ ὡς ἄτομον, ἀλλ' ὡς ἡγεμόνα, ἥτοι κτημάτων τοῦ στέμματος, τῶν ἐποίων ἡ νομικὴ ἔννοια συνδέεται μετὰ τοῦ δημοσίου δικαίου. Ἡ προκειμένης δὲ κατὰ τὸ ἄρθρον 26 ἐλλείψεως δικαιοδοσίας τῶν ἐλληνικῶν δικαστηρίων, καθ' ὃ στερουμένων ἐξουσίας πρὸς τὸ δικάσαι, ἔπεται ὅτι ἡ ἐρευνα περὶ τούτου, ὡς ἀναγομένου εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν, δὲν ὑποτίθηται ἀναγκαιῶς πρότασιν ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου, ἀλλ' ἀσκεῖται καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τῶν δικαστηρίων ἐν πάσῃ τῆς δίκης στάσει κατὰ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 160 ἐξαίρεσιν, ὡς μάλιστα προκύπτει ἐκ τῆς ἀντιθέσεως τοῦ ἄρθρου 26 πραγματευομένου περὶ τῶν ἀλλοδαπῶν τῶν ἀπολαύοντων τοῦ δικαιώματος τῆς ἑτεροδικίας καὶ ἐναγομένων παρ' ἀλλοδαπῶν ἢ ἡμεδαπῶν, ἀποκλειόντος δὲ, ἄνευ διαστολῆς τινος περὶ παρεκτάσεως τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἐλληνικῶν δικαστηρίων, πρὸς τὸ ἐπόμενον ἄρθρον 27, ὅπερ πραγματευόμενον περὶ τῶν ἀλλοδαπῶν, τῶν μὴ ἀπολαύοντων τοῦ δικαιώματος τῆς ἑτεροδικίας καὶ ἐναγομένων παρ' ἀλλοδαπῶν, ἀποκλείει μὲν τὴν ἀρμοδιότητα τῶν ἐλληνικῶν δικαστηρίων, ἀν μὴ συντρέχῃ εἰδικὴ τις ὁριστικὴ ἐκ τῶν αὐτῶν ἀναφερομένων, ὡς ἡ τοῦ τόπου τῆς ἐκτελέσεως τοῦ συναλλάγματος κατὰ τὸ ἄρθρον 22 ἐδ. 4, ἡ συνθήκη καὶ τοῦ Κράτους μὴ ποιῶνται ἐξαίρεσιν, ἀλλ' ἐπιτρέπει ἐν τέλει εἰς τὸν ἐναγόμενον νὰ παρεκτείνῃ τὴν ἀρμοδιότητα ὑποβάλλων αὐτὸν ρητῶς

(*) Ἀναίρεται ἡ ἐν σελ. 22 XVI 937 Ε. Α.

ἡ σιωπηρῶς εἰς τὰ ἑλληνικά δικαστήρια· ὅθεν ἀβάσιμοι ἐλεγχονται πάντες οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου, ὡς καὶ οἱ ἀρῶμενοι ἐκ τοῦ ἄρθρου 27, οὐδεμίαν κατὰ τὰ εἰρημένα ἔχοντος ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐφαρμογὴν.

Ἀριθ. 43 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΧΑΤΖΑΚΟΣ

Κριτικὴ παραγραφὴ τριακονταετῆς ἢ τεσσαράκονταετῆς· στοιχείον καλὴ πίστις· κάτοχος ἐπὶ τριάκοντα ἢ τεσσαράκοντα ἔτη κακῇ πίστει· βιαία ἀποβολή· διεκδικηδὶς· οὐκ ἀναγκαῖα πανηγυρικὴ ἐπικληδὶς καλῆς πίστεως· ἐπικληδὶς ἀνεπιλήπτου· προδολὴ ἀνυπάρχοντων ἐρειδμάτων.

Ἐπειδὴ ἀπαραίτητος ὅρος τῆς ἐκτάκτου κτητικῆς παραγραφῆς τῶν τριάκοντα ἢ τεσσαράκοντα ἐτῶν εἶναι, κατὰ τὸν Νόμ. 8 § 1 Κώδ. 7.39 (Βασ. Ν. 13.9), ἡ κατὰ τὴν κτήσιν τῆς νομῆς καλὴ πίστις τοῦ διὰ τῆς παραγραφῆς ταύτης κτωμένου τὴν κυριότητα (ἐν καλῇ πίστει ἐξ ἀρχῆς τοῦτο τὸ πρᾶγμα διακατέσχε), κατ' ἀκολουθίαν στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς περὶ διεκδικήσεως τῆς ἐπὶ τῆς παραγραφῆς ταύτης ἐρειδομένης, ὅπερ δέον ἀναγκαίως, κατὰ τὸ ἄρθρον 533 ἐδ. 3 τῆς Πολ. Δικονομίας, νὰ περιέχεται ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς ἀγωγῆς, μὴ δυνάμενον ν' ἀναπληρωθῇ διὰ τῶν προτάσεων τοῦ ἐνάγοντος τῆς πρώτης ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου συζητήσεως (ἄρθρ. 158 τῆς αὐτῆς Δικονομίας) καὶ τοῦ ὁποίου ἡ ἔλλειψις, ὡς ἀναγόμενον εἰς τὴν προδικασίαν καὶ τὸ νόμον ὑποστατὸν τῆς ἀγωγῆς σκοπεῖται ὑπὸ τῶν δικαστηρίων καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ἐν πάσῃ τῆς δικῆς στάσει, εἶναι ἡ κατὰ τ' ἄνω τέρω καλὴ πίστις.

Ἐπειδὴ οὕτε τὸ ἐφετεῖον δέχεται, οὕτε ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς ἀγωγῆς περιέχεται, ὡς ἐκ τούτου ἀποδεικνύεται, ὅτι τὴν κατὰ τοῦ Δημοσίου διεκδικῆσιν στηρίζει ἡ Μονὴ εἰς βιαίαν ἀπ' αὐτῆς ἀφαιρέσιν τῆς κατοχῆς τοῦ κτήματος παρὰ τοῦ ἐναγομένου Δημοσίου, ὅπως ἔχει ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐφαρμογὴν ἡ ἐξαιρετικὴ διάταξις τοῦ Νόμου 8 § 2 Κώδ. (7.39), καθ' ἣν ἐπὶ βιαίας ἀφαιρέσεως τῆς νομῆς, δικαιοῦται καὶ ὁ κακῆς πίστεως κάτοχος, ἐὰν ἐνεμήθῃ τὸ κτῆμα ἐπὶ τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενον χρόνον τῶν τριάκοντα ἢ τεσσαράκοντα ἐτῶν νὰ διεκδικήσῃ αὐτὸ κατὰ τοῦ ἀποβαλόντος.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον δὲν δέχεται ὅτι τὰ πραγματικὰ στοιχεῖα τοῦ δικαίωματος καὶ εἰδικῶς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ καλὴ πίστις δέον διὰ πανηγυρικῶν λέξεων ν' ἀναφέρεται ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς ἀγωγῆς, ἀλλὰ συμφῶνως πρὸς τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 533 καὶ 137 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὅτι τὰ θεμελιούντα τὸ δικαίωμα γεγονότα πρέπει ν' ἀναφέρονται εἰς τὸ δικόγραφον τῆς ἀγωγῆς ὠρισμένως καὶ διὰ μὴ διαφορουμένων ἐκφράσεων. Εἰπὼν δὲ τὸ ἐφετεῖον ὅτι ἐν τῇ ἀγωγῇ τῆς ἀναιρεσιούσης δὲν περιέχεται τὸ στοιχείον τῆς καλῆς πίστεως, δὲν παρείδεν οὐδ' ἡλλοίωσε τὴν βάσιν τῆς ὡς εἴρηται ἀγωγῆς, διότι ἐκ τοῦ ἐγγράφου αὐτῆς δὲν προκύπτει τὸ ἐναντίον ἐκείνου ὅπερ ἐδέξατο τὸ ἐφετεῖον, ἡ δὲ φράσις περὶ ἀνεπιλήπτου κατοχῆς τῆς Μονῆς, ἥτις καὶ κατὰ τὴν προσβαλλομένην ἀ-

πόφασιν περιέχεται ἐν τῇ ἀγωγῇ, δὲν ἀναπληροῦ κατὰ νόμον τὴν καλὴν πίστιν, οὐδὲ εἶναι ἰσοδύναμος πρὸς αὐτὴν, διότι ὡς ἀνεπιλήπτος μὲν κατοχῇ, κατὰ τοὺς Νόμους 53 Πανδ. (41.2), 1 § 9, 2 καὶ 3 πρ. Πανδ. (43.17), χαρακτηρίζεται ἡ μὴτε βία, μὴτε λάθρα, μὴτε κατὰ παράκλησιν ἀπέναντι τοῦ ἐτέρου διαδίκου ἀσκουμένη, ἡ δὲ καλὴ πίστις ὡς ὅρος τῆς χρησικτησίας κεῖται ἐν τῇ εὐλόγῳ πεποιθῆσει ὅτι διὰ τῆς ἰδιοποιήσεως τοῦ πράγματος οὐδὲν τις προσβάλλει ἀλλότριον δικαίωμα καὶ ἰδίως ὅτι ἐκτῆσατο τὴν κυριότητα (πρ. Εἰσηγ. 2.6 Ν. 27 Πανδ. 18.1 καὶ Ν. 109 Πανδ. 50.16).

Ἐπειδὴ ὁ τέταρτος λόγος ἀναφέρεται εἰς ἔρεσμα μὴ ὑπάρχον, ἥτοι ἐρεῖδεται ἐπὶ ψευδοῦς προουποθέσεως, διότι τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐκ ταύτης ἀποδεικνύεται, ἀπέρριψε τὴν ἔρεσιν τῆς ἀναιρεσιούσης Μονῆς καὶ ἐπεκύρωσε τὴν δι' αὐτῆς προσβληθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 472 ἀπόφασιν τοῦ πρωτοδικείου διὰ μόνον τὸν λόγον τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐλλείψεως τοῦ στοιχείου τῆς καλῆς πίστεως, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ τὰ ἕτερα ἐρείσματα, ἐφ' ὧν προσθέτως ἐστηρίχθη τὸ πρωτοδικεῖον καὶ ἰδίως τὸ ἀβάσιμον τῆς ἀγωγῆς, ὡς μὴ ἀποδείχθέντων τῶν στοιχείων τῆς χρησικτησίας.

Ἀριθ. 46 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Γ. ΦΑΣΙΛΑΚΗΣ

Θάνατος ἢ ἀνικανότης ἐγκαταστάσεως κληρονόμου· ματαίωσις διαθήκης· κληροδοτήματα· κωδικελικὴ ῥήτρα· ἀπαφάνδις μὴ ὑπάρξεως· αἰτία θανάτου ὡρεά· τρύπος καὶ τύπος δυστάσεως· δυσβολαιογραφικὸν ἔγγραφο.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν Ν. 9 Πανδ. (26.2), Ν. 1 καὶ 3 § 2 Πανδ. (29.7) καὶ Ν. 181 Πανδ. (50.17) συνάγεται ὁ κανὼν καθ' ὃν, ἐὰν εἴτε δι' ἐπελθοῦσαν ἀνικανότητα τοῦ ἐγκατασταθέντος ἐν τῇ διαθήκῃ κληρονόμου, εἴτε διὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ, συμβάντα πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ διαθέτου, ἀποβῇ ἀδύνατος ἡ ἐν τῇ κληρονομίᾳ ὑπαιστέλευσις αὐτοῦ (testamentum destitutum), ματαιουμένης οὕτω τῆς ἐγκαταστάσεως, ἡ διαθήκη καθίσταται ἀνίσχυρος καὶ ὡς πρὸς τὸ λοιπὸν περιεχόμενον μέρος τῆς διαθήκης, ἥτοι τὰ κληροδοτήματα καὶ διορισμὸν ἐπιτρόπου. Αἱ δὲ ἐκ τῆς Νεαρᾶς 115 καὶ ἐκ τῶν Ν. 2 Π. (28.4) Ν. 96 § 1 Π. (30.1) ἐξαιρέσεις ὁρῶσιν εἰδικὰς περιπτώσεις, μὴ ἐπεκτεινόμενας εἰς ἄλλα θέματα, περὶ ὧν ὁ ἄνω κανὼν. Ὅθεν δεχθὲν τὸ ἐφετεῖον ὅτι ἡ ἐν τῇ ἰδιογράφῳ διαθήκῃ ἐγκατασταθεῖσα κληρονομία προαπεβίωσε τοῦ διαθέτου, οὐδαμῶς ἤμαρτεν ἀπορρῖψαν τὴν πρώτην βάσιν τῆς ἀγωγῆς, καθ' ἣν ζητοῦνται κληροδοτήματα ὡς σωζόμενα καὶ μετὰ τὴν προαποβίωσιν τοῦ ἐγκατασταθέντος κληρονόμου καὶ ὁ περὶ τούτου λόγος ἀναιρέσεως ἀβάσιμος ἀποβαίνει.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον δεχθὲν ὅτι δὲν προκύπτει ἐκ τῆς διαθήκης ἡ δηλώσις τῆς βουλήσεως τοῦ διαθέτου, ὅπως ἐν τῇ περιπτώσει ἀκυρωθῇ ἡ διαθήκη, νὰ ἰσχύσῃ ὡς κωδικελλος, οὕτε ὅτι ὑπάρχει ἐν αὐτῇ κωδικελλικὴ ῥήτρα, ἐξετίμησε τὸ περιεχόμενον τῆς διαθήκης ἄνευ δισταγμοῦ καὶ ἀμφιβολίας τινὸς περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τοῦ ἐπομέ-

ως δὲν περιέστη εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς ἐφαρμογῆς τῶν κανόνων περὶ ἐρμηνείας τοῦ περιεχομένου τῶν διαθηκῶν ἢ συμβάσεων, καθ' ὧς ἐν τῇ ἀμφιβολίᾳ τοῦ κρίνοντος τὸ περιεχόμενον ἐγγράφου τινος προτιμᾶται ἢ σώζουσα τὴν πρᾶξιν ἀπωτέρα ἐρμηνεία. Ἡ κρίσις δ' αὕτη τοῦ ἐφετείου μὴ παραβιάζουσα κανόνα δικαίου εἶναι ἀνεξέλεγκτος ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν Ν. 4 Κωδ. (8.56) τοῦ Ἰουστινιανοῦ Νεαρ. Λέοντος 50, ἡ αἰτία θανάτου δωρεᾶ δύναται νὰ συσταθῇ ἢ ὑπὸ τὸν ἰδιαίτερον τύπον αὐτῆς, ἢ ὑπὸ τὸν τύπον τοῦ Κωδικέλλου διὰ τὴν ἐν πολλοῖς πρὸς τὰ κληροδοτήματα ὁμοιότητα. Ἀλλὰ κατὰ τὸ ἄρθρ. 48 τοῦ περὶ Χαρτοσήμου ΑΧΚΕ' τῆς 30 Δεκεμβρίου 1887 Νόμου, τὰ ἐγγράφα δωρεᾶς, εἴτε ἐν ζωῇ εἴτε αἰτία θανάτου, γίνονται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος πάντοτε ἐπισήμως ἐνώπιον συμβολαιογράφου, τροποποιήσαν οὕτω τὸ ἄρθρ. 42 τοῦ Νόμ. 1836, ὅπερ περιώριζε τὴν συμβολαιογραφικὴν σύστασιν τῶν ἐν ζωῇ μόνον δωρεῶν, καὶ μὴ παραλαμβάνον καὶ τὰς αἰτίας θανάτου. Ἐπομένως πᾶς ἄλλος τύπος συστάσεως τῆς αἰτίας θανάτου δωρεᾶς, εἴτε διὰ Κωδικέλλου, εἴτε διὰ ἀποθήκης, δὲν ἰσχύει νῦν, ἐὰν δὲν περιβληθῇ τὸν τόπον συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου. Ἀλλ' ὡς δέχεται τὸ ἐφετεῖον καὶ ὡς διατυπύεται ὁ σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως, ὁ ἀναιρεσιῶν ἐνάγων ζήτησато τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ καὶ ὡς αἰτία θανάτου δωρεᾶ παραχωρηθέντα, καὶ πρὸς ἀπόδειξιν τῆς συστάσεως αὐτῆς ἐπεκαλέσθη τὴν ἀπὸ 2 Φεβρουαρίου 1901 ἰδιόγραφον διαθήκην, ἰσχύουσαν ὡς ἰδιωτικὸν ἐγγράφον ἀποδεικτικὸν τῆς συστάσεώς της, τοῦθ' ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὴν ἀνω ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 48 τοῦ περὶ Χαρτοσήμου Νόμου. Ἐπομένως τὸ διατακτικὸν τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου, ἐπικυρώσας τὴν ἀπορρίψαν τὴν ἀγωγὴν καὶ κατὰ τὴν βάσιν ταύτην πρωτόδικον ἀπόφασιν, εἰ καὶ δι' ἄλλον λόγον, εἶναι ὀρθόν, ἀπορριπτέος δ' ἀποδοίνει ὁ σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως, καθὼς καὶ πάντες οἱ εἰς τὴν βάσιν τῆς αἰτίας θανάτου δωρεᾶς συσχετιζόμενοι λόγοι εἴτε περὶ ἀποδόχης τῆς δωρεᾶς εἴτε τοῦ ἀναιτιολογήτου τῆς ἀπορρίψεως τῶν περὶ ταύτης ἰσχυρισμῶν ὡς ἥρτημένοι ἐκ τοῦ νομίμου τῆς συστάσεώς της (*).

Ἀριθ. 49 (1907) Ἰ.μ. Β' (**)

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ι. ΤΣΑΤΣΟΣ

Ἐκκλητόν.- κανονισμὸς ἐπὶ τῇ πρώτῃ αἰτήσσει.- δικαίωμα ἐγγραφῶν ὑποθηκῶν τοῦ Ἀγμοδίου.- ὑποβολὴ δικαιολογητικῶν πρὸ ἀγωγῆς.

Ἐπειδὴ ἡ ἐνστάσις τοῦ ἐφesiδλήτου περὶ ἀπαρδέκτου τῆς ἐφέσεως, ὡς ἀνεκκλήτου λόγῳ ποσοῦ, ἐστὶν ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέα, διότι τὸ ἐκκλητόν ἢ μὴ κρίνεται ἐκ τῆς ἀρχικῆς αἰτήσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ οὐχὶ ἐκ τοῦ περιορισμοῦ αὐτῆς, ἣν τὸ δικαστήριον διέταξε (ἄρθρ. 550 Πολ. Δικ.).

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ἐν σελ. 16 ΧΛ 1999 Ε Α.

(**) Μετὰ τὴν ἐν σελ. 272 ΧΙΥ 402 τοῦ πρώτου τμήματος.

Ἐπειδὴ, καθ' ἃ παρεδέχθη καὶ τὸ Α' τμήμα τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ κατὰ τὸν αὐτόθι παρατιθέμενον νόμον, ὁ ἐνάγων δὲν ἠδύνατο νὰ ἐγείρῃ τὴν περὶ τῶν ἐπιδίκων δικαιωμάτων του ἀγωγὴν πρὶν ὑποβάλλῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν τ' αὐτόθι ἀναφερόμενα δικαιολογητικά ἐγγράφα, τοῦναντίον δὲ σκεφθὲν τὸ πρωτοδικεῖον καὶ δεχθὲν ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἐφesiδλήτου μεταρρυθμιστέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του, ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὸν ἐφesiδλήτον ν' ἀποδείξῃ τὸν ἰσχυρισμὸν του, δὲν προτείνει, ὅτι τὰ εἰρημένα ἐγγράφα ἔχει ὑποβάλλει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον πρὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ ὅστις ἰσχυρισμὸς ἐχρηζεν ἀποδείξεως, διότι τὸν ἡρνήθη τὸ Δημόσιον, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν πρωτοδικῶν αὐτοῦ προτάσεως.

ΠΟΙΝΙΚΗ

Ἀριθ. 107 (1907) Ἰ.μ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Αἰτησις ἀναιρέσεως.- πιστοποιητικὸν δεσμοφύλακος κρατήσεως ἐν φυλακῇ.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 485 τῆς Ποιν. Δικονομίας, ἡ περὶ ἀναιρέσεως αἰτήσις εἶναι τότε μόνον δεκτὴ διὰ τὸν καταδικασθέντα εἰς τινα ποινὴν φυλάξεως, ἐὰν κατὰ τὴν σύνταξιν τῆς ἐκθέσεως προσαγγῇ οὗτος συγχρόνως καὶ μαρτυρικὸν τοῦ δεσμοφύλακος ὅτι εὕρεται ἤδη εἰς φυλάκισιν.

Ἐπειδὴ ἡ ἀπόδειξις ὅτι οἱ ἀναιρεσιόντες διέτελουν εἰς φυλάκισιν καθ' ὃν χρόνον ἐγένετο ἡ αἰτήσις ἀναιρέσεως, δὲν δύναται κατὰ τὴν ἐπιτακτικὴν διάταξιν τοῦ νόμου, νὰ γείνη ἄλλως ἢ διὰ μαρτυρικοῦ τοῦ δεσμοφύλακος, οὔτε νὰ προκύψῃ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ ἐκθεσις περὶ τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως ἐγένετο ἐν ταῖς φυλακαῖς τῶν καταδίκων (*).

Ἀριθ. 108 (1907) Ἰ.μ. Β' (**)

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Σύνθεσις συνόδων δικηγόρων.- μεταγενεστέρᾳ σύνθεσις ἐνόρκων παρέδρων.- παράστασις ἐνώπιον συμβολαιογράφου ἀντ' ἄλλου.- ἀδιάφορος ἀκυρότης δικαιοπραξίας.- προδολὴ ἀποζημιώσεως.- χρόνος.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ἀναιρέσεως, ὁ ἀναγόμενος εἰς

(*) Περίοδος αὐτηρότης καὶ τυπικότης. Ὁ νόμος κυρίως ἀπῆρθε τὴν διὰ τῆς φυλάξεως ἐπέλευσιν τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως διὰ τὸ παραδεκτὸν τῆς ἀναιρέσεως καὶ ἰναγκαιῶς διὰ τὴν ἀπόδειξιν τοῦτου ἐζήτησε τὸ πιστοποιητικὸν τοῦ δεσμοφύλακος, διότι δὲν ἠδύνατο νὰ ζητήσῃ τὸ πιστοποιητικὸν τοῦ μητροπολίτου. Ἀλλὰ δὲν πιστεύομεν ποτὲ ὅτι δύναται νὰ ὑποτηριχθῇ σπουδαίως ὅτι ἀπῆρθε ἐπὶ πανηγυρικῷ τύπῳ νὰ εἶναι τὸ πιστοποιητικὸν τοῦτο ἐκδιδόμενον ὑπὸ τοῦ δεσμοφύλακος καὶ νὰ ἀποκλείηται ἡ βεβαίωσις τοῦ δικαστικοῦ γραμματέως τοῦ συντάξαντος τὴν ἐκθεσιν τῆς ἀναιρέσεως ὅτι αὕτη συνειστέθη ἐν ταῖς φυλακαῖς. Τέτοιος πυρρωνισμὸς εἶναι ἀπίστευτος, προκείμενου μάλιστα περὶ προσφυγῆς κατὰ τοῦ περιορισμοῦ τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας.

(**) Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου συζήτησιν, ὁ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελεὺς κ. Δ.Τσιβανόπουλος εἶπε τάδε :

«Κατὰ τὸ ἄρθρον 247 τοῦ Ποιν. Νόμου, ἔνοχος

τὴν κακὴν σύνθεσιν τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων, καθ' ὅτι ὁ δικηγόρος I. P^{***} ἦν δικαστικός πάρεδρος, ἔδει νὰ προτιμηθῇ κατὰ τὴν συγκρότησιν τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων, τοῦ συμπληρώσαντος αὐτὸ δικηγόρου K. Σ^{***}, ἀπορριπτέος ἐστὶ, καθ' ὅσον ἐκ τῆς ἀποφάσεως καὶ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως προκύπτει ὅτι ὁ K. Σ^{***} συνεπλήρωσε τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων, κωλυομένου τοῦ συνέδρου παρέδρου, τῶν ἐτέρων πλημμελειοδικῶν, ὡς καὶ τοῦ ἐτέρου δικαστικοῦ παρέδρου, ἥτοι κωλυομένων ἀπάντων τῶν προτιμωμένων αὐτοῦ κατὰ νόμον διὰ τὴν συγκρότησιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἂν δὲ ὁ πάρεδρος I. P^{***} φαίνεται λαβὼν μετέπειτα μέρος ὡς ἐνόρκος, τοῦτο οὐδεμίαν ἔχει ἐπιρροήν, διότι ἡ συγκρότησις τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων προηγείται τοῦ καταρτισμοῦ τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐνόρκων, ἐπομένως ὁ πάρεδρος δικηγόρος ὁ κωλυθεὶς νὰ συμπληρώσῃ τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων, δὲν ἐμποδίζεται νὰ λά-

πλαστογραφίας εἶναι ὅστις ἐκδίδει ἔγγραφα ἐπ' ὀνόματι ἄλλου ὡς νὰ ἦσαν παρ' αὐτοῦ τούτου ἐκδομένα, ὅστις μιμεῖται εἰς τι ἔγγραφο τὴν ὑπογραφήν ἢ τὴν σφραγίδα ἄλλου κλπ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ εἶναι βέβαιον, ὅτι ἀπομίμησις ὑπογραφῆς ἢ σφραγίδος, ἢ κατάχρησις τούτων εἰς νόθα ἔγγραφα, ἢ παραμορφώσεις ἐννοίας ἐγγράφου τινὸς δὲν ἔλαβον χώραν, ἀπολείπεται δὲ νὰ ἐξετασθῇ, ἂν ἐφαρμόζεται εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν ἡ πρώτη περίπτωση τοῦ ἀρθροῦ 247 τοῦ Ποιν. Νόμου, τούτεστιν ἂν αὐτὸ ἐξέδωκεν ἔγγραφα ἐν ὀνόματι ἄλλου. Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, ὁ συμβολαιογράφος εἶναι ὁ συντάσσων καὶ ἐκδίδων αὐτὰ, πιστοποιῶν τὰς ἐνώπιόν του γενομένας δηλώσεις, ἡ δὲ προσυπογραφή τῶν συμβαλλομένων, ὡς καὶ τῶν μαρτύρων δὲν ἀπαιτεῖται παρὰ ὡς ἐγγύησις τῆς ἀκριβείας τῶν ὑπὸ τοῦ συμβολαιογράφου ἐκτεθειμένων, ἐπομένως δὲν δύναται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἐκδοταὶ τοῦ δημοσίου ἔγγραφοι οἱ ἀναιρεσεῖοντες, συνεπῶς δὲ οὔτε ὡς πλαστογράφοι, δὲν εἶναι δὲ σπουδαῖον τὸ ἐπιχείρημα ὅτι δὲν συντάσσει μόνον ὁ συμβολαιογράφος τὸ συμβολαίον, ἀλλὰ τῇ ἀπαραίτητῳ συμπράξει τῶν ἐνώπιόν του παρασταθέντων ἰδιωτῶν, οἵτινες εἶναι καὶ οἱ κυρίως αὐτοῦργοι καὶ ἐκδοταὶ τοῦ συμβολαίου, διότι ἀληθῶς ὁ συμβολαιογράφος δὲν ἐννοεῖται ὡς ὁλοκλήρως καὶ αὐτομάτως κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ συμβολαίου, ἀλλ', ὡς εἴρηται, δέχεται καὶ πιστοποιεῖ τὰς δηλώσεις τῶν συμβαλλομένων, οἵτινες δὲν δύναται νὰ θεωρηθῶσιν, ὡς ἐκδίδοντες τὸ ἔγγραφο, ἀλλ' ὡς προκαλοῦντες, οὕτως εἶπεῖν, τὴν παρὰ συμβολαιογράφου ἐκδόσιν. Ἡ περίπτωσις δ' αὕτη τοῦ νόμου ἠδύνατο μόνον νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐπὶ τῶν ἰδιωτικῶν ἐγγράφων, ὅτε τις ἐξέδιδεν ἐν ὀνόματι ἄλλου ἔγγραφο, οὐδέποτε δὲ ἐπὶ δημοσίων ἐγγράφων.

Περὶ πλαστογραφίας δὲν δύναται νὰ γείνη λόγος, διότι τὴν παρ' ἰδιωτῶν διαπραττομένην πλαστογραφίαν προβλέπει παρ' ἡμῶν μόνον τὸ ἀρθρον 247 τοῦ Ποιν. Νόμ., ὅπερ διαγράφει καὶ τοὺς διαφόρους τρόπους καθ' οὓς εἶναι δυνατόν νὰ διαπραχθῇ τὸ ἀδικήμα, ἀλλ' ἡ ἐξαπάτησις συμβολαιογράφου πρὸς σύνταξιν συμβολαίου ὑπὸ ὑποβολιμαίων προσώπων εἰς οὐδένα τῶν τρόπων τούτων δύναται νὰ ὑπαχθῇ, διότι ὡς ἐσκέφθη καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος (ἀπόφασις 97 τοῦ 1889) τὸ συμβολαιογραφικὸν ἔγγραφο ἐκδίδει ὁ συμβολαιογράφος καὶ οὐχὶ οἱ συμβαλλόμενοι. Ἄλλ' ἡ πράξις, περὶ ἧς πρόκειται, ἐξαπατήσθη ὡς ἀπάτη,

ὅθι μέρος εἰς τὴν μεταγενεστέραν συγκρότησιν τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐνόρκων.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐτυμηγορίας τῶν ἐνόρκων, οἱ ἀναιρεσεῖοντες ἐκηρύχθησαν ἐνοχοὶ (ἐκ συστάσεως) ὅτι τὴν 29 Ὀκτωβρίου 1905 θέλοντες νὰ βλάψωσι τὸν A. M^{***} καὶ νὰ περιποιήσωσιν εἰς ἑαυτοὺς ἀσυγχώρητον ὄφελος, παρέστησαν εἰς τὸν συμβολαιογράφον Γ. Ζ^{***}, ἐν γνώσει, ψευδῆ πράγματα ὡς ἀληθῆ, ἥτοι ὅτι εἰς ἐκ τῶν κατηγορουμένων Π. M^{***} εἶναι ὁ N. K^{***}, θεῖος τοῦ ἐτέρου κατηγορουμένου I. K^{***} καὶ οὕτως ἐπέτυχον τὴν σύνταξιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4653 τῆς 29 Ὀκτωβρίου 1905 συμβολαίου τοῦ ἄνω συμβολαιογράφου, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἅπαντα ἡ περιουσία τοῦ N. K^{***} περιήλθε λόγῳ ἀνταποδοτικῆς δωρεᾶς εἰς τὸν κατηγορούμενον I. K^{***}, ἐντεῦθεν δ' ὠφελήθησαν οὗτοι τὴν περιουσίαν τοῦ N. K^{***} καὶ ἔδωκαν τὸν εἰρημένον A. M^{***}, ἐγγύτερον ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμον τοῦ ὑστερον ἀποθανόντος N. K^{***}.

οἱ δὲ ἀναιρεσεῖοντες διατείνονται ὅτι εἶναι δῶλος ἀναξιώποιος ἢ πράξις τῶν.

Ἐτὸ ζήτημα, εἰς τὴν λύσιν τοῦ ὁποίου ἀσχολούμεθα σήμερον, εἶναι ἂν ἀποτελῇ ἄλλο ἀδικήμα καὶ ὁποῖον ἡ πράξις τοῦ ὑπὸ ξένον ὄνομα ἀποπλανήσαντος συμβολαιογράφου πρὸς σύνταξιν συμβολαίων ἐπιδιδῶν εἰς ἄλλον. Ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τριῶν ἀποφάσεων τοῦ ὑπ' ἀριθ. 242 τοῦ 71, 102 τοῦ 72 καὶ 176 τοῦ 75 ἀπεφάνητο ὅτι ἡ μνησθεῖσα πράξις δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἀπάτη, διότι ἀπαραίτητον εἶναι πρὸς ὑπαρξιν αὐτοῦ τοῦ ἀδικήματος αἱ ψευδεῖς παραστάσεις ν' ἀπευθύνονται πρὸς αὐτὸν τὸν ζημιούμενον καὶ οὐχὶ πρὸς τρίτον, οἷος εἶναι ὁ ἐξαπατώμενος συμβολαιογράφος, τὰ δὲ ἐπίσημα συμβολαία ἐκδίδει μόνον ὁ συμβολαιογράφος καὶ οὐχὶ οἱ ἐνώπιόν του συμβαλλόμενοι, καὶ αἱ ψευδεῖς παραστάσεις δὲν ἀπευθύνονται πρὸς αὐτὸν τὸν ζημιωθέντα. Ὁρθότεραν ὁμῶς κρίνω τὴν γνώμην τὴν ὅποιαν ἐξήνεγκεν ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 64 τοῦ 89 ἀποφάσεως καὶ 142 τοῦ 1902, καθ' ἣς, κατὰ τὰ ἀρθρα 396 καὶ 397 Ποιν. Νόμ. ἐνοχος ἀπάτης εἶναι, ὅστις, θέλων νὰ βλάψῃ ἄλλον ἢ νὰ περιποιήσῃ εἰς ἑαυτὸν ἀσυγχώρητον ὄφελος, παριστᾷ ἐν γνώσει ψευδῆ γεγονότα ὡς ἀληθῆ ἀποκρύπτει ἢ παρατιωπᾷ ἀδεμῆτως γεγονότα ἀληθῆ καὶ ἐντεῦθεν βλάπτει τὸν ἄλλον ἢ ὠφελεῖται ὁ ἴδιος (*).

Ἡ διάταξις δὲ αὕτη τοῦ νόμου εἶναι γενικὴ, μὴ περιέχουσα οὐδεμίαν ἐξαίρεσιν, διὰ δὲ τῆς λέξεως «ἀλλου» τῆς ἐν τοῖς ἀρθροῖς τούτοις ἀναφερομένης, ὁ νόμος οὐδαμῶς ἐννοεῖ ὅτι ἡ ἐν γνώσει ἀπαρτία τῶν ψευδῶν γεγονότων καὶ ἡ ἀθέμιτος ἀποκρύψις ἢ παρατιωπήσις τῶν ἀληθῶν, δέον πάντως νὰ γίνωνται πρὸς αὐτὸν τὸν βλαπτόμενον· διότι ὡς πρὸς τὸν δρον τῆς βλάβης δὲν ἀπαιτεῖται ἡ ταυτότης τοῦ προσώπου, καὶ εἶναι ἀδιάφορον ἂν ἡ βλάβη ἐπέρχεται εἰς τὴν περιουσίαν αὐτοῦ τοῦ ἀπατηθέντος ἢ ἄλλου τινος, ἀρκεῖ μόνον ἡ παράστασις τῶν ψευδῶν γεγονότων ἢ

(*) Δὲν ἔχομεν ἢ νὰ ὑπομνησώμεν τὰς ἐν σελ. 535 παρόντος τόμου ὑπὸ τὴν 100 A. Π. σημειώσεις μας καὶ εἰδικώτερον καὶ τὰς ἐν σελ. 134 XIV ὑπὸ τὴν 142 A. Π., ὁμοίας καὶ ἐκείθεν εἰς τὰς ἐν σελ. 375 I ὑπὸ τὴν 97 A. Π. παρατηρήσεις. Οὐδεὶς θὰ πεισθῇ ὅτι προκρίτει περὶ ἀπάτης, οὐδεὶς ποτὲ θὰ πεισθῇ ὅτι ἐκδίδων τὸ δημόσιον ἔγγραφο εἶναι ὁ συμβολαιογράφος.

Ἐπειδὴ τὰ πραγματικά ταῦτα γεγονότα, ὡς ἐγένοντο δεκτὰ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐνόρκων, αποτελοῦσι τὸ ἀδίκημα τῆς ἀπάτης, ἥς ὁ χαρακτήρ δὲν μεταβάλλεται ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ἐν γνώσει παρὰ τὰς ψευδῶν πραγματικῶν ἐγένετο εἰς τὸν συμβολαιογράφον καὶ οὐχὶ εἰς τὸν βλαβέντα, διότι ὁ νόμος διὰ τὴν ἀπάτην τοῦ ἄρθρου 396 οὐδόλως ἀπαιτεῖ ἵνα αὕτη γίνηται πρὸς αὐτὸ τὸ βλαπτόμενον πρόσωπον, ἀλλ' ἀρκεῖ ἵνα ἐπέρχεται ἡ βλάβη ἢ τὸ παράνομον ὄφελος ἔστω καὶ δι' ἐξαπατήσεως ἄλλων προσώπων, ἐπομένως ὁ σχετικὸς λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ἐστίν.

Ἐπειδὴ καὶ ὁ ἕτερος λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως ὅτι ἀκύρου οὔσης τῆς δι' ὑποβολιμαίων προσώπων συναφθείσης δικαιοπραξίας δὲν ὑφίσταται τὸ στοιχεῖον τῆς βλάβης, ἀπορριπτέος ἐστὶ, ὅτι ἐκ τούτου οὔτε κατὰ νόμον οὔτε πράγματι ἀποκλείεται τὸ ἐκδεχόμενον τῆς περιουσιακῆς βλάβης προσώπου τινός, εἴτε διὰ τῆς ἐλαττώσεως τῆς

κτηματικῆς αὐτοῦ πίστεως, εἴτε τῆς ἀποστερήσεως τῆς νομῆς, εἴτε ἐπιχειρήσεως ἀμφιδόλου καὶ δαπανηροῦ δικαστικοῦ ἀγῶνος κτλ, ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ οἱ ἐνόρκοι, ἐν τῇ κυρίαρχικῇ αὐτῶν ἐκτιμήσει τῶν πραγματικῶν γεγονότων, ἐδέξαντο ὅτι καὶ ὠφέλεια ἐπῆλθεν εἰς τοὺς ἀναιρεσιέντας καὶ βλάβη εἰς τὴν περιουσίαν ἄλλων προσώπων.

Ἐπειδὴ καὶ ὁ ἕτερος λόγος τῆς αἰτήσεως τῶν ἀναιρεσιέντων ὅτι οὗτοι πρὸ πάσης ἐξετάσεως τῶν, διὰ τῆς δηλώσεως τοῦ δωρεοδόχου ὅτι δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἀξίωσιν ἐπὶ τῆς μεταβιβάσεως περιουσίας, προσενεχθεὶς μάλιστα νὰ συντάξῃ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον καὶ συμβολαιογραφικὴν πρᾶξιν κατέστησαν ἀδύνατοι καὶ ἀξίμιον ἐντελῶς τὴν ἀρχικῶς ἀξιόποινον πρᾶξιν καὶ ἐπομένως δὲν ἡδύνατο νὰ ἐπιβληθῇ εἰς αὐτοὺς ποινὴ κατὰ τὰ συνδυσασμένα ἄρθρα 114, 378 καὶ 402 τοῦ Ποιν. Νόμου, ἀπορριπτέος ἐστὶ, διότι τοιοῦτον λόγον ἐξαλείψας τοῦ ἀξιοποινοῦ, ἐκ πραγματικῶν γεγονό-

ἡ ἀπόκρυψις τῶν ἀληθινῶν νὰ γίνηται ἐπὶ σκοπῷ τῆς ἐπενεχθείσης εἰς ἄλλον βλάβης ἢ ὠφελείας εἰς τὸν ἀπατώντα. Ὅθεν πλήρης ὑφίσταται ἡ ἐννοία τῆς ἀπάτης, ἐὰν ὁ συμβολαιογράφος ἐξαπατηθεὶς περὶ τῆς ταυτότητος τῶν προσώπων συντάξῃ δωρητήριον συμβόλαιον, δι' οὗ ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου δωρεῖται περιουσίαν ἀνέκουςαν εἰς τρίτον πρόσωπον. Τὴν γνώμην ταύτην ὑποστηρίζει καὶ ὁ Βέρνερ σελὶς 467 λέγων τὰς ἐξῆς: «συνήθως ὁ ἀπατηθεὶς εἶναι ὁ ζημιωθείς, ἀλλ' οὐχὶ ἀναγκάως, καὶ διὰ τοῦτο ὁ νομοθέτης ἐξέλεξε τὴν ἰσχύουσαν σήμερον διατύπωσιν». Ὑποστηρίζουσι δὲ τὴν γνώμην ταύτην καὶ αἱ αἰτιολογίαι τοῦ Βαυαρικοῦ νομοσχεδίου τοῦ 1827 σελὶς 328, ἐξ οὗ ἐλήφθησαν οἱ ὅρισμοι τοῦ ἡμετέρου νόμου. Καὶ τὸ κείμενον τοῦ Ἰταλικοῦ νόμου ἔχει ὡς τὸ τοῦ ἡμετέρου νόμου σχεδόν, ὅστις ἀδιὰ τεχνασμάτων, ἱκανῶν νὰ ἐξαπατήσῃ τὴν καλὴν πίστιν ἄλλου, περιάγων ἄλλον εἰς πλάνην, περιποιεῖ εἰς ἑαυτὸν ἢ εἰς ἄλλους ἀθέμιτον ὠφέλειαν μὲ τὴν βλάβην ἄλλου, τιμωρεῖται «λπ». Τὸ δὲ ἡμέτερον ἄρθρον ἐπίσης ἔχει ὡς ἐξῆς: «ἐνόχος ἀπάτης εἶναι, ὅστις θέλων νὰ βλάψῃ ἄλλον, παριστᾷ ἐν γνώσει ψευδῆ πράγματα ὡς ἀληθῆ κ.τ.λ. καὶ ἐντεῦθεν βλάπτει ἄλλον ἢ ὠφελεῖται ὁ ἴδιος». Ἐν τῇ Ἰταλικῇ Βουλῇ ὑπεβλήθη πρότασις νὰ ἀντικαταστήσῃ ἡ ἐκφρασις «ἄλλου» διὰ τῆς τοῦ «ζημιωθέντος». Ἀλλ' ἐν τῇ Γερουσίᾳ παρητήρησεν ὁ γερουσιαστὴς Κώστας, ὅτι ἡ ἀπάτη δύναται νὰ ἐξασκῇ καὶ κατὰ τρόπον ἑμμεσον, οὔτε εἶναι δύσκολον νὰ φαντασθῇ τις ὑπόθεσιν, καθ' ἣν τὸ πρόσωπον, ὅπερ παραδίδει τὸ πρᾶγμα καὶ μένει ὀριστικῶς ζημιωθὲν εἶναι διάφορον τοῦ ἀπατηθέντος, καὶ διὰ τοῦτο ἀπεκρούσθη ἡ πρότασις τῆς τροποποιήσεως. Ἡ ἀμφιβολία ἐγεννήθη, ἐξακολουθεῖ ὁ ἐρμηνευτὴς τοῦ περὶ ἀπάτης ἄρθρου ἐν τῷ συγγράμματι τοῦ Cogliolo τόμ. 7 σελὶς 473, καὶ ὑπὸ τὸ κράτος παρελθουσῶν νομοθεσιῶν, ὁ δὲ Carraja ἐρμηνεύων τὸν τύπον «ἐξαπατῶν ἄλλον», ὃν μετεχειρίσθη καὶ ὁ Τσκανικὸς Νόμος, συμμερίζεται τὴν γνώμην τοῦ τῆν, καὶ ὡς παρὰδειγμα φέρει τὴν περιπτῶσιν καθ' ἣν τις ἀπατᾷ τὸν ὑπηρέτην καὶ κάτοχον πράγματός τινος, διὰ νὰ τῷ παραδώσῃ τοῦτο, καὶ οὐχὶ τὸν κύριον. Καὶ ὑπὸ τὸν σημερινὸν Κώδικα οὐδεμία ἀμφιβολία, λέγει, γεννᾶται ὅτι ἀπάτη ὑπάρχει καὶ ὅταν ὁ ζημιωθείς δὲν εἶναι ὁ ἀπατηθεὶς.

Ἄλλος λόγος ἀναιρέσεως τροπίνεται ὅτι στοιχεῖον ἀπαράιτητον τοῦ ἀδικήματος τῆς ἀπάτης εἶναι

ἡ βλάβη, ἀλλ' ἐν προκειμένῳ τὸ δωρητήριον ἔνεκα τῆς πλαστοπροσωπίας εἶναι νομικῶς ἀνυπαρκτον, ἀπολύτως ἄκυρον. Καὶ ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἀνυπόστατος, διότι ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων δέχεται ὅτι ἐπῆλθε βλάβη εἰς τὸν ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμον τοῦ δωρητοῦ, ὅστις κατήγγειλε τὴν πρᾶξιν, πρόκειται δὲ ἀπλῶς περὶ πραγματικῆς ἐκτιμήσεως. Ἡ ἐτυμηγορία δέχεται ὅτι ἐπῆλθεν ἡ περιουσία τοῦ τρίτου εἰς τὸν κατηγορούμενον. Ἡ βλάβη δύναται νὰ ἐπέλθῃ καὶ διὰ τοῦ γεγονότος τῆς κατοχῆς καὶ ὅταν ὅλως νομικῶς ἀνυπαρκτος εἶναι ἡ πρᾶξις ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Στοιχεῖον δὲ περιουσίας, ἐφ' οὗ ἐπέρχεται ἡ βλάβη, ὑπάρχει οἰαδήποτε διάρκειαν ἢ παροδικὴ ἐλάττωσις τῆς περιουσίας ἐπῆλθε. Ὑπάρχει δὲ βλάβη ἐπὶ ἀπάτης ὡς στοιχεῖον αὐτῆς, λέγει ὁ Βέρνερ, καὶ ὅταν ἐκλήπῃ ἑλπίς τις, ἥτις ἀποτελεῖ περιουσιακὸν δικαίον, ἔχει ἀξίαν περιουσίας, π. χ. ἡ πώλησις κληρονομήντος λαχείου εἶναι βλάβη περιουσιακῇ. Εἰς τὴν κατηγορίαν δὲ ταύτην δυνάμεθα νὰ υπαγάγωμεν καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου περίπτωσιν τῆς μεταβιβάσεως βεβαίας ἐλπίδος τοῦ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμου τοῦ παρασταθέντος δῆθεν ὡς δωρητοῦ, ὅστις εἶναι ἐντελῶς ἡλίθιος καὶ ἐπομένως δὲν ἡδύνατο νὰ συντάξῃ διαθήκην. Ἡ βλάβη ἥτις ἀπαιτεῖται ὡς στοιχεῖον τοῦ εγκλήματος, λέγει ὁ Βέρνερ, δύναται ν' ἀφορᾷ καὶ εἰς κληρονομικὸν δικαίωμα, τοῦ ὅπερ ἐδέχθη καὶ ἡ ἐτυμηγορία. οὔτε ἀναιρεῖ τὴν ὑπαρξίν τῆς βλάβης ἡ δόλωσις περὶ παραιτήσεως ἀπὸ τῆς δωρεᾶς, ἥτις ἐγένετο, ὡς λέγουσιν οἱ ἀναιρεσιέντες, διότι εὐθὺς ἅμα ἐπῆλθεν ἡ βλάβη, ὡς δέχεται ἡ ἐτυμηγορία, τὸ εγκλημα εἶναι τετελεσμένον ἢ δὲ μετεπομένη παραιτήσις δὲν ἀρκεῖ πρὸς ἀναίρεσιν τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ. Κωστῇ τόμ. Γ' σελ. 133, οὐδὲ πρὸς ἐξάλειψιν τοῦ ἀξιοποινοῦ ὑπεβλήθη ρητὴ πρότασις περὶ ἀποδόσεως ἢ ἱκανοποιήσεως. Ἡ ἐτυμηγορία ἔχει ὡς ἐξῆς, «θέλοντες νὰ βλάψωσι τὸν Α. Μ^{***} καὶ ὠφεληθῶσιν ἀθεμίτως παρέστησαν εἰς τὸν συμβολαιογράφον Ζ^{***} ἐν γνώσει ψευδῆ πράγματα ὡς ἀληθῆ, ἥτοι ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν κατηγορούμενος Π. Μ^{***} εἶναι ὁ Ν. Κ^{***}, θεῖος τοῦ ἐτέρου κατηγορουμένου Ι. Κ^{***}. καὶ οὕτως ἐπέτυχον τὴν σύνταξιν τοῦ συμβολαίου τῆς 29 Ὀκτωβρίου 1905, δυνάμει τοῦ ἑοίου ἁπασα ἡ περιουσία τοῦ Ν. Κ^{***} ἐπῆλθε λόγῳ ἀνταποδοτικῆς δωρεᾶς εἰς τὸν κατηγορούμενον Ι. Κ^{***}, ἐντεῦθεν δὲ ὠφεληθῆσαν οὗτοι τὴν περιουσίαν τοῦ Ν. Κ^{***} καὶ ἐβλάψαν τὸν εἰρημένον Α. Μ^{***} ἐγγύτερον ἐξ ἀδιαθέτου

των αποτελούμενων, ούτε ἐδέξατο τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας, οὔτε καὶ ἰσχυρίζονται οἱ ἀναιρεσεῖοντες ὅτι ὑπέβαλον ἐνώπιον τούτου, κατὰ πρῶτον δὲ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου προβαλλόμενος καὶ ἐκ πραγματικῶν περιστατικῶν ἀποτελούμενος, δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἀριθ. 109 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ι. ΤΣΑΤΣΟΣ

Πλημμέλημα τιμωρητέον ἐγκλήδει. - παραγραφή. - βεβαίωσις ὑπὸ Ἀρείου Πάγου. - ἀπόλυσις.

Ἐπειδὴ τὸ ἀδίκημα, δι' ὃ κατεδικάσθη ὁ ἀναιρεσεῖων, τὸ ὑπὸ τῶν ἐφαρμοσθέντων ἄρθρων 308 ἐδ. 4 καὶ 307 ἐδ. 4 τοῦ Ποιν. Νόμου προβλεπόμενον, τιμωρεῖται κατ' ἐγκλησιν, κατὰ τὸ ἄρθρον 317 Ποιν. Νόμου, ὥστε παραγράφεται μετὰ πάροδον ἐνὸς ἔτους, κατὰ τὸ ἄρθρον 120 § 2 Ποιν. Νόμου. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἐγγράφων, ἀπὸ τῆς 25 Φεβρουαρίου 1904, ὅτε ἐκλήθησαν οἱ μάρτυρες εἰς τὸ ἀκροατήριον, μέχρι τῆς 15 Δεκεμβρίου 1906, ὅτε ὁ εἰσαγγελεὺς διέταξεν ἐκ νέου τὴν κλήτευσιν αὐτῶν, παρήλθε χρονικὸν διάστημα μεῖζον τοῦ ἔτους χωρὶς νὰ ἐνεργηθῇ ἀνακριτικὴ τις νόμιμος πράξις διακρίτουσα τὴν παραγραφήν, ἐπομένως τὸ ἀξιόποινον τῆς εἰρημένης ἐξηλείφθη, κατὰ τὸ ἄρθρον 119 Ποιν. Νόμου καὶ δὲν ἠδύνατο τὸ δικαστήριον νὰ ἐπιβάλλῃ ποινὴν εἰς τὸν ἀναιρεσεῖοντα· τούναντίον δὲ πρᾶξαν κατέστησεν ἀναιρετέον τὴν ἀπόφασίν του δι' ἐσφαλμένην ἐρμηνείαν καὶ ψευδῇ ἐφαρμογῇ τῶν εἰρημένων ἄρθρων τοῦ Ποιν. Νόμου.

Ἐπειδὴ ἀναιρουμένης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως διὰ τὸν ἀνωτέρω λόγον, δέον ὁ Ἀρεῖος Πάγος νὰ ἐφαρμόσῃ ὁρθῶς τὸν Ποιν. Νόμον καὶ μὴ ὑπαρχούσης ἀξιοποιήσας πράξεως, νὰ ἀπολύσῃ τὸν ἀναιρεσεῖοντα, κατὰ τὸ ἄρθρ. 500 Ποινικῆς Δικονομίας.

κληρονόμον του Ν. Κ***. Ὅσον δὲ καὶ ἂν εἶναι νομικῶς ἀνυπαρκτον τὸ δωρητήριον ἕνεκα πλαστοπροσωπίας, δὲν ἔπεται ἐκ τούτου ὅτι δὲν δύναται νὰ προξενήσῃ ζημίαν τινα, ὡς ἰσχυρίζονται οἱ ἀναιρεσεῖοντες, εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον τρίτον ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμου, διότι ὁ λόγος τῆς πλαστοπροσωπίας δὲν εἶναι καταφανής, ὥστε ἄδηλον εἶναι ἂν θὰ περιήρχετο εἰς γνῶσιν τοῦ ἐνδιαφερομένου, ὅπως τὸν ἐπικαλεσθῇ καὶ ἀποκρούσῃ συμβόλαιον οὐδεμίαν ἔχον νομικὴν ἀξίαν. Δὲν ἀναιρεῖ προσέτι τὴν ὑπαρξίν τῆς βλάβης τὸ ἀπολύτως ἄκυρον τοῦ συμβολαίου, διότι τοῦτο μόνον δὲν ἄρκει πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμου ἀπὸ πάσης βλάβης, ἀλλ' ὀφείλει οὗτος ἐν πολιτικῇ δίκῃ νὰ ἰσχυρισθῇ καὶ ἀποδείξῃ τὴν πλαστοπροσωπίαν, ἥτοι τὰ γεγονότα ἐφ' ὧν αὕτη στηρίζεται, ἢ δὲ ἀποδείξῃ αὐτῶν οὔτε εἶναι πάντοτε ἐφικτὴ οὔτε παρέχει βεβαιότητα ἐπιτυχίας, καθόσον δύναται νὰ ἡττηθῇ ὁ προτείνων αὐτὴν ἀπέναντι ἀποβλέπων δικονομικῶν ἐνστάσεων. Ἄλλως καὶ αὐτὸς ὁ δικαστικὸς ἀγὼν πρὸς ἀπόδειξιν τῆς πλαστοπροσωπίας ἀρκοῦσαν προξενεῖ ζημίαν, ἥτοι βλάβην αποτελούσαν τὸ ἀναγκαῖον τῆς ἀπάτης συστατικὸν στοιχείον.

Ἀριθ. 111 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ

Παραβίασις ἀπορρήτων διαρρήξει ἐπιστολῆς. - οὐκ ἀναγκαῖα ταχυδρομικὴ ἀποστολή. - ὑπεξαίρεσις. - φύλαξις ἢ κατοχή. - λήψις πράγματος πρὸς ἀπόδοσιν ἄλλῳ. - κριτικὴ ποδοῦ ζημίας ἀνεξέλεγκτος. - μὴ ἀναγνώσις μυνύσεως ἐν μὴ ἀναδόρᾳ. - οὐστάσις ἐν βλάβῃ διὰ παραβιάσεως ἀπορρήτων καὶ συνέργεια ὑπεξαίρεσεως. - πρᾶξις τιμωρητέα ἐγκλήδει. - ἐγγειριδὶς μυνύσεως.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ἀναιρέσεως ὅτι δὲν ὑφίσταται παράβασις τοῦ ἄρθρου 445 τοῦ Ποιν. Νόμου, ἀφοῦ ἡ ἐπιστολή, τὴν διάρρηξιν τῆς ὁποίας παραδέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δὲν ἀπεστέλλετο διὰ τοῦ ταχυδρομείου εἶναι ἀπορριπτέος, καθ' ὅσον τὸ ἄρθρον 445 δὲν ἀναγράφει ὅτι πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς δι' αὐτοῦ ἀπαιτουμένης ποινῆς ἀπαιτεῖται ἡ διαρρηγνυομένη ἐπιστολή ν' ἀποστέλληται διὰ τοῦ ταχυδρομείου, ἀλλ' ἀπλῶς ἀναφέρει περὶ διαρρήξεως ἐπιστολῶν, ἐπομένως πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτοῦ ἀδιάφορον εἶναι ἂν ἡ ἐπιστολή ἀποστέλληται ταχυδρομικῶς ἢ δι' ἄλλου μέσου.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ἀναιρέσεως ὅτι ἐσφαλμένως ἐφηρμόσθη τὸ ἄρθρον 385 Ποιν. Νόμου, διότι ὡς στοιχεῖον τῆς ὑπεξαίρεσεως ἀπαιτεῖται ἡ φύλαξις ἢ διακατοχὴ ξένου κινήτου πράγματος διὰ νομίμου τρόπου περιελθούσα εἰς τὸν ὑπεξαίρετήν, ἐπομένως δὲν ὑπάρχει ὑπεξαίρεσις, ὅταν τὸ ξένον πρᾶγμα δὲν διατελῇ ἐν τῇ κατοχῇ τοῦ δράστου, ὅπερ ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν συμβαίνει, διότι τὴν ἐπιστολήν ὁ ἀναιρεσεῖων ἔλαβεν ἀπλῶς ἵνα τὴν παραδώσῃ εἰς ἄλλον, εἶναι ἀπορριπτέος, διότι ὡς παραδέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τὰ ὑπεξαίρεθέντα πρᾶγματα κατεῖχεν ὁ αὐτοῦργος τῆς πράξεως, κατὰ τὴν ἔννοιαν δὲ τοῦ ἄρθρου 385 Ποιν. Νόμου ἡ φύλαξις ἢ κατοχὴ πράγματός τινος δυνατὸν νὰ περιέλθῃ τινι ἐφ' οἷωδὴποτε λόγῳ καὶ δὴ ὅταν ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸ ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἀποδόσεως εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον ἢ εἰς τρίτον τι πρόσωπον ὑποδειχθέν ὑπ' αὐτοῦ. Μόνον ἂν ἡ κατοχὴ τοῦ ξένου πράγματος περιήλθῃ τινι δι' ἄθεμίτου τρόπου οἷον διὰ βίας, ἢ διότι αὐτογνωμόνως ἀφῆρθε, ἢ δι' ἀπάτης ἐλήφθη δὲν ὑπάρχει ὑπεξαίρεσις ἀλλ' ἄλλη ἀξιόποινος πρᾶξις, τοιοῦτὸ τι ὅμως δὲν δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀλλὰ τούναντίον διακατοχὴν τοῦ ὑπεξαίρεθέντος πράγματος παραδοθεῖσαν τῷ δράστῃ ὑπὸ τοῦ κυρίου, ἐπὶ σκοπῷ παραδόσεως εἰς τρίτον.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ἀναιρέσεως ὅτι τὸ ποσὸν τῆς ζημίας, ἣν ὑπέστη ὁ παθὼν, δὲν ὑπερβαίνει τὰς 20 δρχ., ἅτε διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ νέου ἀπογράφου ἀπαιτουμένων μόνον δρχ. 8, εἶναι ἀπορριπτέος, καθόσον εἰς τὴν ἀνεξέλεγκτον κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας ἀπόκειται ἡ ἐκτίμησις τῆς προξενηθείσης ζημίας καὶ ἐπομένως διαφεύγει τὸν ἐλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ἀναιρέσεως ὅτι ἡ μήνυσις τοῦ παθόντος οὔτε ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν, οὔτε ἀνεγνώσθη κατὰ τὴν συζήτησιν, ἀφοῦ οὗτος ἐβεβαίωσεν τὸ περιεχόμενον αὐτῆς, εἶναι ἀπορριπτέος, καθόσον, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν τῆς ἐρήμην

δίκης, ὁ παθὼν οὐδὲλως ἀνεφέρθη εἰς τὴν μήνυσιν του.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ὅτι ἡ περὶ ἐνοχῆς ἀτέφασις εἶναι ἀντιφατική καὶ ἀσαφής, εἶναι ἀπορριπτέος, διότι ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὁ ἀναιρεσεῖων ἐκηρύχθη ἐνοχος 1) ὅτι μετὰ τοῦ Σ. Κ^{***} ὑπὸ κοινοῦ συμφέροντος κινούμενοι συναπεφάσισαν τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐπομένης πράξεως καὶ ἐνεκα ταύτης, συνομολογήσαντες πρὸς ἀλλήλους ἀμοιβαίαν συνδρομὴν ἐν ᾧ ὁ Σ. Κ^{***} κατὰ τὴν 10 Φεβρουαρίου 1905 παρέλαβεν ἐν Κ^{***} τῆς Στυμφαλίας παρὰ τοῦ παθόντος Π. Μ^{***} φάκελλον ἐσφραγισμένον περιέχοντα ἐπιστολὴν αὐτοῦ πρὸς τὸν Σ. Ν^{***} καὶ ἀπόγραφον τῆς ὑπ' ἀριθ. 272 τοῦ 1902 ὁριστικῆς καὶ τελεσιδικίου ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδικείου Στυμφαλίας καὶ τὸ ἐπιδοτήριον τῆς κοινοποιήσεως πρὸς αὐτὸν ἐπιταγῆς, ἵνα τὰ παραδῶσιν πρὸς τὸν Σ. Ν^{***}, ἀμφοτέροι ἀθεμίτως εἰσεχώρησαν εἰς τὰ ξένα ἀπόρρητα διαρρηξάντες φάκελλον καὶ ἀναγνώσαντες τὴν ἐπιστολὴν, ἐπὶ τῷ παρανόμῳ σκοπῷ κλπ. καὶ 2) ὅτι ἐν ᾧ ὁ Σ. Κ^{***} διακατεῖχε ξένα κινητὰ πράγματα, ἦτοι τὸ ἀπόγραφον τῆς ρηθείσης ἀποφάσεως ὡς τὸ ἐπιδοτήριον τῆς ἐπιταγῆς αὐτῆς, ἀξίας πλέον τῶν 20 καὶ ἑλαττον τῶν 400 δραχ., καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ ν' ἀποστερήσῃ τὸν ιδιοκτήμονα Π. Μ^{***}, ἀνευ ἀποζημιώσεως, κατὰ τὰς ἀρχὰς Ἀπριλίου 1905, παρεχώρησε ταῦτα ἐπὶ δικαιώματι ιδιοκτησίας εἰς τὸν Ν. Ν^{***} καὶ ἡ ἀπαλλοτριώσις αὕτη ἐγένετο χωρὶς νὰ ἔχῃ πρόχειρα τὰ μέσα πρὸς ἀντικατάστασιν καὶ γενομένης αἰτήσεως παρὰ τοῦ ιδιοκτήμονος δὲν ἀπέδωκε τὸ ὑπεξαίρεθὲν, οὔτε ἰκανοποίησε παραχρῆμα ἐντελὼς αὐτὸν, ὁ ἀναιρεσεῖων Α. Τ^{***} ἂν καὶ δὲν ἡμπορῇ νὰ θεωρηθῇ ὡς αὐτουργὸς συνήργησεν, ἐν γνώσει καὶ ἐπίτηδες, εἰς τὸ ἄνω ὑπὸ τοῦ Σ. Κ^{***} τελεσθῆναι πλημμέλημα πρὶν τοῦτο ἐκτελεσθῆναι καὶ ἐν ᾧ ἐξετελεῖτο, προπαρσκευάσας τὸν τρόπον δι' οὗ ἡδύνατο νὰ παραχωρηθῇ ἐπὶ δικαιώματι ιδιοκτησίας τὸ ἄνω ὑπεξαίρεθὲν εἰς τὸν Ν. Ν^{***}, ἦτοι ἐνεργήσας τὸν λογαριασμὸν κλπ., ἐκ τούτων σαφὲς συνάγεται ὅτι οὐδεμία ἀντίφασις ὑπάρχει ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ, δι' ἧς ὁ ἀναιρεσεῖων δύο πράξεων ἐκηρύχθη ἐνοχος 1) βλάβης διὰ παραβιάσεως ξένων ἀπορρήτων καὶ 2) συνεργείας ὑπεξαίρεσεως. Ἡ πρώτη συνίσταται εἰς τὴν ὑπὸ τε τοῦ ἀναιρεσεῖοντος καὶ τοῦ Σ. Κ^{***} διάρρηξιν τῆς ἐπιστολῆς καὶ ἀνάγνωσιν αὐτῆς, δι' ἧς ἀμφοτέροι εἰσεχώρησαν εἰς ξένα ἀπόρρητα ἀθεμίτως καὶ ἐπὶ τῷ παρανόμῳ σκοπῷ βλάβης, ἐν σκοπὸν καὶ ἐπέτυχον καὶ οὐχὶ εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Σ. Κ^{***} παραλαβὴν τῆς ἐπιστολῆς, ἥτις παραλαβὴ ἱστορικῶς ἀναφέρεται καὶ δὲν ἀποτελεῖ στοιχεῖον τοῦ ἀδικήματος οὐδ' ἀντίκειται εἰς τὸ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως γενομένον δεκτὸν ὅτι ἀμφοτέροι εἰσεχώρησαν εἰς ξένα ἀπόρρητα, διότι δὲν εἶναι ἀδύνατον ὁ εἰς νὰ παραλάβῃ τὴν ἐπιστολὴν καὶ πολλοὶ κατόπιν νὰ ἀποσφραγίσωσιν αὐτήν. Ἡ δὲ δευτέρα εἰς τὴν ἐν γνώσει καὶ ἐπίτηδες σύμπραξιν καὶ τὴν τοῦ Σ. Κ^{***} ὑπεξαίρεσιν, ἦτοι εἰς τὴν προπαρασκευὴν τοῦ τρόπου δι' οὗ ἡδύνατο νὰ παραχωρηθῇ ἐπὶ δικαιώματι ιδιοκτησίας διὰ ὑπεξαίρεθέντα πράγ-

ματα. Ἀμφοτέρων δὲ τῶν πράξεων ἀναγράφονται πλήρη τὰ στοιχεῖα ἐν τῇ ἀποφάσει, ὁρθῶς ἐπομένως ἐφηρμύσθη ὁ νόμος προκειμένου περὶ ὕλικου αὐτουργοῦ βλάβης διὰ παραβιάσεως ξένων ἀπορρήτων καὶ συνεργοῦ ὑπεξαίρεσεως.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ἀναιρέσεως ὅτι δὲν ὑπάρχει μήνυσις τοῦ βλαφθέντος κατὰ τοῦ ἀναιρεσεῖοντος, ἐπομένως δὲν ἡδύνατο νὰ καταδικασθῇ ἐπὶ τῇ πράξει τιμωρουμένη κατ' ἐγκλησιν εἶναι ἀπορριπτέος, διότι ὡς ἐξόγεται ἐκ τῆς δικογραφίας ὁ παθὼν Π. Μ^{***} ἐνεχείρισε μὴνυσιν καὶ κατὰ τοῦ ἀναιρεσεῖοντος, ἐν τῇ μνήμῃ ἐκθέτει τὸ γενομένον κατ' αὐτοῦ ἀδίκημα συνιστάμενον εἰς τὴν διάρρηξιν τῆς ἐπιστολῆς κλπ. καὶ χαρακτηρισθὲν ὡς βλάβη διὰ παραβιάσεως ξένων ἀπορρήτων.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 1992 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Χ. ΡΟΥΦΗΣ

Δόσις ὁρκου. - γνῶσις διὰ κοινοποιήσεως. - οὐ κληῖσις.

Ἐπειδὴ εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 377 τῆς Πολ. Δικονομίας προκειμένου νὰ δοθῇ ὁρκος εἴτε ἐπ' ἀκροατηρίου εἴτε ἐκτὸς αὐτοῦ, ἡ προσέλευσις εἶναι ἐλευθέρη εἰς πάντας τοὺς διαδίκους, οἵτινες καὶ προσκαλοῦνται πρὸς τοῦτο, σκοπὸς δὲ τῆς προσκλήσεως εἶναι ὅπως λάβωσι τοῦτο γνῶσιν καὶ παραστώσιν ἐὰν βούλωνται κατὰ τὴν ὁρκοδοσίαν, ὡς ἀπὸ τῆς ἐκείνης ἔχει τοῦτο γνῶσιν, ὡς κοινοποιήσας αὐτὸς τὴν ἀπόφασιν πρὸς τὸν ἐμύσσοντα ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἡ τοιαυτὴ πρόσκλησις ἀποβαίνει ἄσκοπος καὶ καθίσταται περιττή, τοῦτο δ' ἐπαρκῶς συνάγεται ἐκ τοῦ ἁρθροῦ 261 τῆς Πολ. Δικονομίας, κατὰ τὸ ὅποιον οἱ διαδίκαι τότε μόνον καλοῦνται πρὸς τοῦτο, ὅταν δὲν παρευρέθησαν κατὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς πρὸς ἀπόδειξιν παρεμπιπτούσης πράξεως, ἐξ οὗ ἐμφαίνεται ὅτι σκοπὸς τῆς διατάξεως ταύτης εἶναι ἡ γνῶσις τοῦ τε τόπου καὶ χρόνου τῆς διεξαγωγῆς, ἥτις διὰ τὸν κοινοποιούντα τὴν ἀπόφασιν διάδικον καθίσταται πρόδηλος.

Ἀριθ. 1993 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Χ. ΡΟΥΦΗΣ

Προδβολὴ ἐκχωρήσεως ἐπὶ εἰκονικότητι. - ἐξετάστει πάντως.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 67 Πολ. Δικονομίας, ἐκεῖνος μόνον ὅστις προτείνει ἢ ὑπερασπίζεται ἄμεσον αὐτοῦ ἰδιωτικὸν συμφέρον, δύναται νὰ παρασταθῇ ὡς ἐνάγων ἢ ἐναγόμενος ἐν πολιτικῇ δίκῃ τοιοῦτος ὅμως δὲν εἶναι προφανὲς ὁ εἰκονικὸς ἐκδοχὺς ἐκχωρηθείσης ἀπαιτήσεως. προσβαλλομένης δὲ τῆς ἐκχωρήσεως ὡς εἰκονικῶς γενομένης, δεόν νὰ τάσσηται περὶ τούτου ἀπόδειξις, καθ' ὅσον κατὰ τοὺς Νόμους 55 II. (18.1) 54 II. (44.7) καὶ ἀντιστ. Β. XIX.1.66 καὶ LII.1.53 ἡ τοιαύτη ἐκχώρησις ὡς μὴδὲν λογίζεται «εἰκονικὴ πρῶσις οὐδὲν (ἐστίν) οὔτε δοκεῖ ἐκποιεῖσθαι τὸ πρᾶγμα» ἐπὶ δὲ τῆς προκειμένης διαφορᾶς προσβαλόντος τοῦ

ἐκκαλοῦντος τὰ ἐκχωρητήρια συμβόλαια ὡς εἰκονικά, ὁρθῶς μὲν τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ἀποφάσεώς του διέταξε περὶ τούτου ἀπόδειξιν, ἡμαρτημένως δὲ ἀνεκάλεσε κατὰ τοῦτο τὰς προηγουμένας αὐτοῦ ἀποφάσεις καὶ ἀπέρριψε τὴν περὶ εἰκονικότητος ἐνστάσιν ὡς ἀπαράδεκτον καὶ ἀλυσιτελῆ ἐπὶ τῇ σκέψει, τὸ μὲν ὅτι οὐδὲν ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος προεβλήθη συμφέρον ὅπως προτείνῃ τὴν περὶ εἰκονικότητος ἐνστάσιν, τὸ δὲ ὅτι καὶ εἰκονικῆς οὐσίας τῆς ἀκχωρήσεως ὁ ἐκδοχέυς θεωρεῖται κατὰ νόμον ὡς ἐντολοδόχος τοῦ ἐκχωρητοῦ ὅπως εἰσπράξῃ τὸ ὀφειλόμενον παρὰ τοῦ ὀφειλέτου, καθόσον τὸ μὲν συμφέρον τοῦ ὀφειλέτου προδήλως ἔγκειται εἰς τὸ νὰ μὴ δικάζηται μετὰ προσώπου ξένου πρὸς τὴν ἀπαιτήσιν (Πρβλ. Παπαρ. Ένοχ. § 64 Windsch. § 334), τὴν δὲ ἀγωγὴν αὐτοῦ δὲν ἤγειρεν ὁ ἐφεσίβλητος ὡς ἐντολοδόχος τοῦ ἐκχωρητοῦ πρὸς εἰσπραξίν τοῦ χρέους, ἀλλ' ἰδίῳ αὐτοῦ ὀνόματι ὡς ἐκδοχέως τῆς ἀπαιτήσεως(*).

*Αριθ. 1997 [1906]

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

*Ανακοπὴ πίνακος. - μόνον παρὰ συμβολαιογράφου.

Ἐπειδὴ τὸ πρωτόδικον δικαστήριον δεξάμενον διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' αριθ. 3862 (1905) ἀποφάσεώς του ὅτι ἡ κατὰ τοῦ πίνακος ἀνακοπὴ γίνεται παρὰ τῷ ὑπαλλήλῳ τῆς κατατάξεως ἐγγράφως ἢ προφορικῶς καὶ ὅτι ἄλλον τύπον τῆς ἀνακοπῆς ἐπομένως καὶ τὴν διὰ κλητῆρος ἐπίδοσιν αὐτῆς εἰς τὸν ἐπὶ τῆς κατατάξεως, κηρύσσει ἀπαράδεκτον τὸ ἄρθρ. 949 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὁρθῶς τὴν διάταξιν τοῦ ὡς εἴρηται ἁρθρου ἡρμηνεύσει καὶ ἐφήρμοσε.

*Αριθ. 1998 (1907)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

*Αμφιδόνητόν μενον διοικητικόν. - ὑποθέσεις ἐκ. - ἐπιβολὴ φόρου καταναλώσεως οἶνου.

(*) Τὸ τρομερὸν καὶ φοβερὸν καὶ πρόδηλον συμφέρον εἶναι νὰ μὴ δικάζηται μετὰ προσώπου ξένου πρὸς τὴν ἀπαιτήσιν καὶ διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ θαυμασίου αὐτοῦ συμφέροντος, δύναται ὁ ὀφειλέτης νὰ ψάξῃ καὶ ταῖς ριζοδοντιαῖς τοῦ ἐκδοχέως. Ἀληθῶς ἐγγλέζικη ἀκαμψία. Πρέπει νὰ εἶναι συστημένος ὁ ἐκδοχέυς διὰ νὰ τῷ ἀπειθῇ τὸν λόγον ὁ ὀφειλέτης. Καὶ παρατίθενται ὑπὲρ τῆς χαριτωμένης ἐκδοχῆς νόμοι, οἱ ὅποιοι οὐδεμίαν ἔχουσιν σχέσιν πρὸς τὸ θέμα. Ἐκ τοῦ ὅτι ὁρθῶς τὸ ἄρθρ. 67 Πολ. Δικονομίας καθορίζει ὅτι μόνον ὁ ὑπεραπτιζόμενος ἴδιον συμφέρον δύναται νὰ παραστή ὡς ἐνάγων, ἐκ τοῦ ὅτι οἱ παρατιθέμενοι ρωμαῖκοι νόμοι ἀναγράφουσιν ὁρθότατα ὅτι ἡ εἰκονικὴ πράξις οὐδὲν ἐστίν, δὲν ἐπεται, διὰ τοὺς οἰκτιρμοὺς τοῦ Θεοῦ, ὅτι ὁ ὀφειλέτης ἔχει συμφέρον νὰ ἐξετάξῃ τὴν σπουδαιότητα ἢ μὴ τῆς ἐκχωρήσεως τῆς ἐναντίου του ἀπαιτήσεως. Ἐπειτα τὸ ἄτυχον πρωτοδικεῖον ὁρθῶς ἐδέξατο ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁ εἰκονικὸς ἐκδοχέυς εἶναι τοῦλάχιστον ἐντολοδόχος, διὰ τὸν νόμιμον δὲ τοῦτον χαρακτηρισμὸν δὲν ἀπητοῦντο ἰδιαίτερα σημάδια ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀλλ' ἡ ἀλήθεια τῶν πραγμάτων, ἣν ἐξέφυγεν εἰκονικολογοῦσα πλέον αὐτῇ αὐτῇ ἢ ἄνω ἀπόφασις.

πνευματούχων ποτῶν. - ὄρια ἐξουδίας διοικήσεως. - μὴ τήρησις νομίμων διατυπώσεων. - οἶνοπνευματοποιοὶ πρώτης καὶ δευτέρας τάξεως. - ὀπλῶσις. - ἐπαλήθευσις ἀληθείας. - τρόπος καὶ χρόνος.

Ἐπειδὴ ναι μὲν προκειμένου περὶ ὑποθέσεως τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ ἢ ἐξέτασις ταύτης δυνάμει τοῦ Σ' ψηφίσματος τῆς Αἰς ἐν Ἀθήναις Ἑθνικῆς Συνελεύσεως καὶ τοῦ ἁρθρου 101 τοῦ Συντάγματος διαφεύγει τὸν ἐλεγχον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ἄτε θεωρηθείσης τῆς διοικήσεως ὡς μόνῃς ἀρμοδίας ἀρχῆς (*) ἀλλ' ἐν προκειμένῳ, καθὰ ἐκ τοῦ συνόλου ἐν γένει τοῦ δικογράφου τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀνακοπῆς συνάγεται, οὐδαμῶς διαταύτης ἐπιζητεῖται ὅπως τὸ δικαστήριον ἐξετάσῃ περὶ τῆς φορολογίας τῶν ἀνακοπτόντων, ἂν καλῶς ἢ οὐ κατετάχθησαν ἐν τῇ πρώτῃ ἢ δευτέρᾳ κατηγορίᾳ, ὅπερ δικαίωμα ἔχει ἡ διοικητικὴ μόνον ἀρχή, ἀλλὰ περὶ τοῦ παρὰ κόνου αὐτῶν ὅτι, διὰ τῆς ἀνακοπτομένης προσκλήσεως ἢ ἐπιταγῆς τοῦ ταμίου, ἐρεῖδομένης εἰς ἀπόφασιν τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου Πειραιῶς, δι' ἧς, παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου ΓΖ' τῆς 25ης Μαρτίου 1904 περὶ ἐπιβολῆς δικαιώματος καταναλώσεως ἐπὶ τῶν οἶνοπνευματούχων ὑγρῶν καὶ ποτῶν ἀναγράφοντος τὰς προϋποθέσεις καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐπιβολῆς τοῦ τοιοῦτου δικαιώματος, κατελογισθῇ σθῆσαν νὰ πληρώσωσι ποσὸν μὴ ὀφειλόμενον καὶ ἀπειλουμένης κατ' αὐτῶν καταδιώξεως πρὸς εἰσπραξίν τοῦ καταλογισθέντος αὐτοῖς ποσοῦ, ἐμβάλλονται προδήλως εἰς κίνδυνον τὰ ἔννομα αὐτῶν ἰδιωτικά δίκαια οὕτω ὅμως διατυπουμένης τῆς ὑπὸ ἐξέτασιν ἀνακοπῆς, οὐδαμῶς αὕτη στερεῖται ἐννόμου κύρους, καθόσον ὁ νόμος καθόρισε τὰς προϋποθέσεις καὶ τὸν τρόπον καθ' ὃν ὀφείλει νὰ ἐνεργήσῃ ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ ἐν τῷ κύκλῳ τῶν καθυκόντων τῆς, ἐπεται ὅτι. ἐὰν ἐκ τῆς ἐνεργείας ταύτης τῆς διοικήσεως προσβληθῶσιν ἰδιωτικά δίκαια, τὰ τακτικὰ δικαστήρια εἰσὶν ἀρμόδια νὰ κρίνωσιν ἐὰν ὄντως αἱ πράξεις τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἐνεργήθῃσαν κατὰ τοὺς νομίμους τύπους καὶ ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς ἀρμοδιότητός της καὶ τῶν διαγεγραμμένων αὐταῖς ὁρίων, καὶ νὰ διατάξωσι τὴν ἀνόρθωσιν τῆς ἐκ τῆς τυχόν μὴ νομίμου ἐνεργείας τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἐπιγενομένης ζημίας ἢ βλάβης. Ὅθεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου δεξάμενον τὰ ἐναντία τὸ πρωτόδικον δικαστήριον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του καὶ θεωρήσαν ὅτι ἡ ἐπίδικος διαφορὰ διαφεύγει τὸν ἐλεγχον τῶν τα-

(*) Ἡμεῖς πιστεύομεν τὸ ἐναντίον καὶ ὑποθέτομεν τοῦτο δέχεται καὶ τὸ ψηφίσμα τῆς Συνελεύσεως, ὅτι ὅλαι αἱ ὑποθέσεις τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ ὑπήχθησαν εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια, πλην ἐκείνων αἱ ὁποῖαι ἐξηρέθησαν διὰ νόμων ἐιδικῶν. Τοῦτο ἀκριβῶς ἐγένετο ἐν τῷ προκειμένῳ θεματι, ἐν τῷ ὅποιῳ τῇ διοικητικῇ ἀρχῇ ἀνετέθη ὁ κανονισμὸς τῆς τάξεως ἐν τῇ φορολογίᾳ. Τώρα κατὰ τῆς δυνατῆς αὐθαιρεσίας, ἐφευρέθη μία διαφυγὴ τῆς τήρησεως δῆθεν τῶν διατυπώσεων καὶ τῶν ὁρῶν ὅφ' οὓς εἶναι ἀνατεθειμένη ἡ ἐξουσία αὕτη τῇ διοικήσει καὶ ἀπὸ τῆς μιᾶς ταύτης διαφυγῆς, ὡς ἀπὸ τριχοειδοῦς σωλήνος ψεκάσῃ, ψεκάζεται καὶ μουςκεύεται ὁλόκληρος ἡ διοίκησις.

κτικῶν δικαστηρίων, ἐσφαλμένως ἡρμήνευσε τὸ περιεχόμενον τοῦ δικηγράφου τῆς ὑπὸ ἐξέτασιν ἀνακοπῆς, καταστήσαν οὕτω τὴν ἀπόφασίν του μεταρρυθμιστέαν κατὰ τὸ βάσιμον τῶν ἐκκαλούντων παρόντων.

Ἐπειδὴ μετὰ τὴν μεταρρύθμισιν τῆς ὡς ἄνω εἴρηται ἀποφάσεως τὸ προέχον ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζήτημα ἐστίν, ἂν ἡ ἀπὸ 27 Δεβρίου 1905 ἀπόφασις τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου Πειραιῶς ἐξεδῇ συνωδᾷ ταῖς διατάξεσι τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Νόμου ΓΖ' καὶ δύναται ν' ἀποτελέσῃ ἔγκυρον διοικητικὴν ἐνέργειαν, μὴ ἀντιτιθεμένην εἰς τὸν νόμον.

Ἐπειδὴ οἱ ἐκκαλούντες, συμφώνως τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 5, διὰ τῶν ἀπὸ 1 Δεβρίου 1904 καὶ 18 Ἰανουαρίου δηλώσεων των, ἐδήλωσαν ὅτι ἐν τῷ ἐργοστασίῳ αὐτῶν ὑπάρχουσι δύο μηχανήματα ἀποστάξεως οἴνου, ἐν συστήματι Marrité, καὶ ἕτερον συστήματος Egrot, καὶ τὰ μηχανήματα ταῦτα ἐσημειώθησαν ἐν ταῖς χορηγηθείσαις αὐτοῖς ἀδείαις τοῦ οἰκονομ. ἐφόρου Πειραιῶς, καὶ ταῦτα ἐλειτούργουν ἐν τῷ ἐργοστασίῳ αὐτῶν καθ' ὃν χρόνον ὁ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν ἐπιμελητῆς χημικὸς ἐβεβαίωσεν ὅτι τὰ ἐν τῇ δηλώσει τῶν ἐκκαλούντων ἀναφερόμενα μηχανήματα ὑπάγονται κατὰ τὴν κρίσιν του εἰς τὴν δευτέραν κατηγορίαν καὶ οὐχὶ εἰς τὴν πρώτην, ὡς ἐχορηγήθη αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ οἰκονομ. ἐφόρου Πειραιῶς τοιαύτη ἀδεια.

Ἐπειδὴ, ἀφοῦ κατὰ μὲν τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ προμνησθέντος νόμου ἀῆ δήλωσις ἀποτελεῖ ἀνεπίδεκτον ἀμφισβήτησεως ὑποχρέωσιν τῶν δηλωτῶν εἰς πληρωμὴν πρὸς τὸ Δημόσιον τοῦ κατὰ τὸν νόμον τοῦτον δικαιώματος δι' ὀλόκληρον τὴν ἐτησίαν περίοδον κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 7 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀεὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ τὸ ἄρθρ. 5 δηλώσεων καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῆς ἐπαληθεύσεως αὐτῶν ὑπ' εὐθύνην τῶν δηλούντων, ὁ ἀρμόδιος οἰκονομικὸς ἐφορὸς χορηγεῖ αὐτοῖς τὴν ἀδειαν ἐξασκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος, ἔπεται ὅτι καὶ ἂν δὲ δευτέρας κατηγορίας, οἰνοπνευματοποιεῖον ἢ ἑλβε χαρακτηρισθῇ τὸ τῶν ἀνακοπόντων ὡς ἐργαζόμενον διὰ τελειοτέρων μηχανημάτων, ἔδει ὁ οἰκονομικὸς ἐφορὸς ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ μὴ χορηγήσῃ ἀδειαν δι' οἰνοπνευματοποιεῖον πρώτης τάξεως, ἀλλὰ νὰ προβῇ εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ, ὑπὸ τῶν ἄρθρ. 8 καὶ 9 τοῦ νόμου διατασσομένου, πρωτοκόλλου, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ τὰ ἄρθρ. 5 καὶ 6 δηλώσεων καὶ τῶν κατὰ τὰ ἄρθρ. 8, 9 καὶ 10 ὁριστικῶν πρωτοκόλλων νὰ ἀποστείλῃ εἰς τὸ ἀρμόδιον ταμεῖον κατάλογον τοῦ ἐπιβαλλομένου ἐκάστῳ δικαιώματος, καὶ νὰ μὴ ἀφήσῃ νὰ παρέλθῃ ἄπρακτος ἡ τῶν μνησθέντων ἄρθρων προθεσμία καὶ νὰ καταστήσῃ οὕτω ἐκπρόθεσμον τὸ Δημόσιον, μὴ δυνάμενον πλέον νὰ προβῇ οἰκοθεν καὶ ἄνευ τῆς τηρήσεως τῆς διατυπώσεως ταύτης εἰς τὸν καταλογισμὸν τοῦ φόρου δευτέρας κατηγορίας καὶ ἐπὶ τῇ βάσει μόνον τῆς ὑπ' ἀριθ. 7164 τῆς 16 Δεκεμβρίου 1905 διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν στηριζομένης εἰς ἀπλὴν ἐξέτασιν τοῦ παρὰ τῷ αὐτῷ Ὑπουργείῳ χημικοῦ ἐργαστηρίου, ὅτι τὰ διὰ τῶν δηλώσεων τῶν ἀνακοπόντων δηλωθέντα

μηχανήματα συστήματος Marrité καὶ Egrot εἰσὶ δευτέρας κατηγορίας οἰνοπνευματοποιεῖον. Ὁ δὲ ἰσχυρισμὸς τοῦ Δημοσίου ὅτι πρὸς ἐπαλήθευσιν τῆς δηλώσεως δὲν τάσσονται προθεσμίας, οὐδεμίαν ἐφαρμογὴν ἔχει ἐν προκειμένῳ διότι δὲν πρόκειται ἀμφισβήτησις περὶ τῆς ἀληθείας τῆς δηλώσεως ἀλλὰ περὶ τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῶν διὰ ταύτης δηλωθεισῶν ἀληθειῶν (*). Ἐρ' ὅσον ἐπομένως ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει δὲν συνετάχθησαν πρωτόκολλα τῆς ἐπιτροπῆς, οὐδὲ ἀναφέρει τοιαῦτα ἡ ὡς ἄνω μνησθεῖσα ἀπόφασις τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου Πειραιῶς καὶ ἡ διαταγὴ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἔπεται ὅτι ἡ τὰ ἀπόφασις τοῦ ἐφόρου ὡς καὶ ἡ ἐπὶ ταύτης στηριχθεῖσα εἰδικὴ πρόσκλησις τοῦ ταμείου ἐστὶν ἄκυρος.

Ἀριθ. 2002 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Δ. ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ

Φόνος ἐκ κακῆς ἡνιοχίας στρατιωτικῆς ἀμάξης - οὐζυγος - ἀποζημιώσις - δικαιολογητικὸς λόγος - παραγραφὴ Δημοσίου - περιοδικαὶ χορηγίαι - ἀποζημιώσις ἐν ὄλῳ - ἀναγνώρισις ὑποχρεώσεως ἀπέναντι τινῶν - οὐ διακοπὴ ἀπέναντι ἐτέρων.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγὴ, δι' ἧς ἡ ἐνάγουσα ζητεῖ ὅπως ὑποχρεωθῇ τὸ Δημόσιον νὰ τῇ πληρῶν ἰσοβίως δραχμὰς ἑκατὸν κατὰ μῆνα ἢ χιλίας διακοσίας ἐτησίως λόγω ἀποζημιώσεως διὰ τὴν στέρησιν τῆς ὀφειλομένης αὐτῇ ὑπὸ τοῦ συζύγου της διατροφῆς, ὅστις ἀπεβίωσε συνεπείᾳ τῶν ἐπενεχθέντων αὐτῷ τραυμάτων ὑπὸ τῆς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Στρατιωτικῆς Σχολῆς τῶν Εὐέλπιδων ἀμάξης, ἥτις ἀδεξίως, ἀνεπιτηδεῖως ἢ ἀμελῶς ὁδηγουμένη ὑπὸ τοῦ ταχθέντος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην ὑπὸ τῶν προϊσταμένων αὐτῷ ἀρμοδίων στρατιωτικῶν ἀρχῶν ὡς ἡνιόχου, ἀνεπιτηδεῖου δὲ καὶ ἀκείρου εἰς τὸ ἔργον τοῦτο στρατιώτου, κατέρριψεν αὐτὸν κατὰ γῆς καὶ διήλθε διὰ τοῦ σώματός του, εἶναι παραγεγραμμένη κατὰ τὸν Λογιστικὸν Νόμον, διέποντα πᾶν χρέος τοῦ Δημοσίου, ἐπομένως καὶ τὴν ἐπιδίκον περὶ ἀποζημιώσεως ὑποχρέωσιν αὐτοῦ, διότι ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ συζύγου τῆς ἐναγούσης συμβάντος, κατὰ τὴν ἀγωγὴν, τῇ 15 Μαΐου 1899, μέχρι τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς γενομένης, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ προσαγομένου ἐπιδιοτηρίου τοῦ δικ. κλητῆρος Γ. Α'*** τὴν 3 Φεβρουαρίου 1906, συνεπληρώθη πενταετία, καὶ δι' εἶναι παραγεγραμμένη ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγὴ καὶ ἂν ἤθελε θεωρηθῇ ὀρθὴ ἡ ἐκδοχὴ, καθ' ἣν καὶ κατὰ τὸν Λογιστικὸν Νόμον, ὡς καὶ κατὰ τὰς

(*) Ὁ μέχρι μουςκεύματος ψεκάσμενος τῆς διοικήσεως. Δὲν πρόκειται περὶ ἀληθείας τῆς δηλώσεως διὰ νὰ ᾖ δυνατὴ πάντοτε ἡ ἐπαλήθευσις αὐτῆς, ἀλλὰ περὶ χαρακτηρισμοῦ τῶν ἐν αὐτῇ ἀληθειῶν. Ἡ ἐννοία εἶναι ὅπως οὖν μεταφυσικὴ. Ἐὰν ὁ παρελκυσας δηλώσῃ ὅτι ἐργάζεται μὲ ὀλιγώτερα μηχανήματα, ποιεῖται δὴλωσιν μὴ ἀληθῆ, ἐὰν δηλώσῃ καὶ χαρακτηριστῇ τὰ μηχανήματά του ὡς πρώτης τάξεως ἐνῶ εἶναι δευτέρας δὲν ποιεῖται δὴλωσιν μὴ ἀληθῆ ἀλλὰ χαρακτηριστῇ ἄλλως τὰς ἐν αὐτῇ ἀληθείας! Parlois d'autre chose.

διατάξεις του 'Αστικού Δικαίου (Ν. 7 § 6 Κώδ. 7,39 Ν. 26 πρ. Κώδ. 4.32), επί έννέμων σχέσεων παραγουσών διαδοχικάς και κατά δόσεις παροχάς, ή παραγραφή των παροχών τούτων άρχεται άφ' ής ήμέρας έκάστη αύτών ώφειλε νά καταβληθή διότι ζητεί μέν ή ελάγουςα, ώς εΐρηται, διά τής άγωγής της όπως καταβάλληται αύτη παρά του Δημοσίου ή αποζημιώσεως της κατά δόσεις εξ έκά- τον δραχ. μηνιαίας, ή χιλίων διακοσίων δρ. έτη- σίως, και ή δύνατο νά γίνη λόγος ότι εκ τούτων αι δόσεις εκείναι, αίτινες έδει νά καταβληθώσι μετά την 3 Φεβρουαρίου 1903, δέν παρεγράφησαν, πλύν, ή έννομος σχέσις, άφ' ής ή υπό συζήτησιν άγωγή στηρίζεται, δέν παράγει υποχρέωσιν του Δημοσίου περί καταβολής διαδοχικών και κατά δόσεις παρο- χών, διότι καθιερώθη μέν υπό πολυχρονίου και πα- γίας πρακτικής των ήμετέρων δικαστηρίων, έθιμον, χορηγούν άγωγήν περί αποζημιώσεως εις τους οί- κείους του τραυματισθέντος ή φονευθέντος εκείνους εις ους ουτος ώφειλε διατροφήν, ής ήδη συνεπεία του θανάτου ή των τραυμάτων του υποχρέου έστερη- θησαν (του 'Ακουιλίου Νόμου, ουδέν περί τοιαύτης άπαιτήσεως προβλέποντος, ει και έν Ν. 7 πρ. Π. 9.2 γίνεται λόγος περί τοιαύτης άγωγής του πα- τρός διά τον τραυματισμόν του υιού, ουδ' άλλης τρις διατάξεως νόμου όριζούσης περί τοιαύτης ά- ποζημιώσεως), τό έθιμον όμως τούτο δέν καθιερώ- και την κατά μηνιαίας ή έτησίας παροχάς αποζη- μίωσιν, τούναντίον δέ καθιερώ την εφάπαξ κατα-βολήν της αποζημιώσεως επί τη βάσει της έκά- στοτε υπολογιστέας ως πιθανής διαρκείας της ζωής του εις διατροφήν δικαιουμένου. 'Η ελάγουςα έ- πομένως, κατατέμνουσα αυθαίρετως την περί απο- ζημιώσεως άπαιτήσιν της εις διαδοχικάς παροχάς, δέν σώζει την άγωγήν της από της παραγραφής, ήτις δέν διεκόπη, διά τής, κατά τους ισχυρισμούς της, γενομένης υπό του Δημοσίου άποδοχής της από 16 'Ιουλίου 1899 άγωγής των κληρονόμων του συζύγου της και της καταβολής της αίτηθεί- σης παρ' αυτών διά την ιδίαν, περί ής ή υπό συ- ζήτησιν άγωγή, αίτιαν αποζημιώσεως διότι ή ε- λάγουςα έχει ιδίαν και αυτοτελή περί αποζημιώ- σεως κατά του Δημοσίου άπαιτήσιν καθ' ής τρέ- χει ιδία παραγραφή και ή άπέναντι των κληρονό- μων (τέκνων) τυχόν γενομένη παρά του Δημοσίου άναγνώρισις της προς αποζημιώσιν υποχρεώσεώς του δέν διέκοψε την παραγραφήν της άπαιτήσεως της εναγούσης (*).

(*) Δέν έχει άμφιβολίαν ότι ή επί τη βάσει έθιμου έστω ή των κανόνων της διατροφής επιδικαζομένη αποζημιώσις, δέν δύναται ή νά επιδικάζηται έν συ- νολώ, διότι τό προς αυτήν δικαίωμα είναι κεκτημέ- νον άμέσως και δέν δύναται νά άποκρεμαθής από τας ιδιαιτέρας περιστάσεις του προς ήν παροχήν υπο- χρέου, ως θά έγίνετο έν ή άν περιπτώσει επιδικάζετο αύτη κατά μηνιαίας δόσεις, ως παραδόξως έγένετο τελευταίον διά δικαστικών τινων αποφάσεων, επιδικα- ζουσών τοιαύτας αποζημιώσεις. 'Εξ αύτης ταύτης της άρχής έπεται και ή ουθότης της έκδοχής ότι δέν είναι δυνατόν ή παραγραφή νά μή λογισθής από τον χρόνον, καθ' όν παρήχθη τό παραγωγικόν της αποζη-

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΛΑΡΙΣΗΣ

'Αριθ. 214 (1907)

Εισηγητής ο έφετης κ. Ν. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ

'Ανακοπή.- προθεσμία.- κατοικία έν έδρα ή διορισμός άντικλήτου.

'Επειδή, κατά τό ισχύν νόμου έχον Β. Δ. της 18 7)δρίου 1836 άν ο καταδικασθείς έρήμην κα- τοική εις την έδραν του δικαστηρίου ή διορίση αυ- τόθι άντίκλητον ή προς άνακοπήν προθεσμία της έ- ρήμην άποφάσεως έστιν όκταήμερος, άν κατοική δέ άλλαχού και δέν διώριση άντίκλητον ή προς ά- νακοπήν προθεσμία είναι όκταήμερος από της έπι- δόσεως της άποφάσεως προστιθεμένης και της προθεσμίας της άποστάσεως συνωδά τψ νόμψ Πολ. Δικονομίας αριθ. 195 196, ουχι όρθώς τό πρωτο- δικεϊον έλαθεν ύπ' όψει την άνακοπήν των άνακο- πουσών (εφεσιδλήτων), έν ψ έδει ν' άπορρίψη ταύ- την ως άπαράδεκτον λόγω έκπροθέσμου, καθόσον ένψ ή άνακοπτομένη άπόφασις του πρωτοδικείου έκοινοποιήθη εις τον ένάγοντα την 29 'Ιανουαρίου 1904 έν Βόλψ ένθα και άντίκλητον είχε διορίσει ο έναγόμενος ο την άπόφασιν κοινοποιήσας, ή κατ' αύτης υπό δίκην άνακοπή έκοινοποιήθη έν Βόλψ εις τον άντίκλητον του έναγομένου την 6 Μαρτίου 1904 ήτοι μεθ' ήμέρας τριάκοντα εξ (36) έκπρο- θέσμως, καθόσον άφού έν τη έδρα του δικαστηρίου είχε διορίσει άντίκλητον ο έναγόμενος, προς όν την άνακοπήν έκοινοποίησεν ο έν τη ιδία έδρα τψ δι- καστηρίου κατικίων ένάγων (άνακόπτων) προθε- σμία άποστάσεως δέν χωρεί κατά τό γράμμα και την σαφή έννοιαν του ως εΐρηται Β. Διατάγματος ουτινος αι διατάξεις ουδέλως έτροποποιήθησαν εκ του Νόμου ΑΥΝ(ΰ) 1887 και Νόμου ΒΣΚΕ' 1894 περί μεταρρυθμίσεως των άρθρ. 195 και 196 Πολ. Δικονομίας και έπομένως μένον όκταήμερον προθεσμίαν είχαν ο άνακόπτων ίνα άνακόψη την ως εΐρηται έρήμην άπόφασιν (*).

μιώσεως συμβάν και έπελθούσα νά μή άποσβέση ο- λόκληρον την παραγωγικήν αίτιαν και τας κατόπιν τυχόν αίτουμένας περιδοχικάς παροχάς, ως όρθώς έδέ- ξατο ή έν σελ. 523 παρόντος τόμου δημοσιευθείσαν 1988 Ε. Α., ένθα όρα και διαφόρους περαιτέρω πα- ραπομπάς επί του θέματος τούτου.

(*) 'Εχομεν δεινάς άμφιβολίας. 'Η άρχή είναι ότι προς ένέργειαν των ένδίκων μέσων είναι τεταγμένη ώρισμένη παγία προθεσμία, έν άποστάσει δέ δίδεται παρέκτασις. Διά νά καθορισθής πότε ύπάργει ή μία και πότε ή άλλη περίστασις, πρέπει νά εξερευθώσιν αι δυναται καταστάσεις των διαδίκων. Οί διάδικοι δύ- νανται ή νά διαμένωσιν άμφοτεροι έν τη έδρα του δι- καστηρίου, ή νά διαμείνη έν αύτη ή έτερος αύτών ή άμφοτεροι νά διαμένωσιν έκτός της έδρας, άλλ' έν τψ αύτψ τόπω, ή τέλος έκτός της έδρας και έν άλλω τόπω έκαστος. 'Εν τη πρώτῃ περιπτώσει εφαρμόζε- ται ή παγία ούτως ειπείν προθεσμία έν ταις δευτέρα, τρίτῃ και τετάρτῃ περιπτώσει παρέχεται παρέκτα- σις τψ ένεργούντι τό ένδίκον μέσον, έπήλθε δέ και ή νομολογία, ή όποία όρθότατα έδέξατο ότι έν τψ ύ- πολογισμψ τού-ω δέν λαμβάνεται ύπ' όψιν ή κατοι- κία των τυχόν πληρεξουσίων, άλλ' ή των διαδίκων. Τώρα επί της άνακοπής ύπήρξε μία αύστηρά διάτα-

ΚΡΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ἀριθ. 14 (1907)

Εἰσηγητὴς ὁ πρόεδρος κ. Σ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΗΣ

**Θάνατος ἐντολέως. - μεταβολὴ ἐν τῇ παρα-
στάσει. - ἐνηλικίωσις. - οὐκ ἄρτις πληρε-
ξουδιότητος οὐδὲ διακοπὴ. - παραγραφὴ
πενταετίας Ἐμπορικοῦ Νόμου. - τεκμήριον
ἐξοφλήσεως. - προβολὴ καὶ ἐξοφλήσεως. -
συμβολαιογραφικὴ ἐκδόσις γραμματίου.**

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρ. 103 τῆς Πολ. Δικονο-
μίας, οὔτε ὁ θάνατος τοῦ ἐντολέως, οὔτε ἡ μετα-
βολὴ ὡς πρὸς τὴν ἱκανότητα αὐτοῦ πρὸς δικανικὴν
παράστασιν ἢ τὴν νόμιμον αὐτοῦ ἐκπροσώπησιν συ-
νεπάγεται τὴν ἄρσιν τῆς πληρεξουσιότητος, ἀφ' ἐ-
τέροιο οὐδὲ διακοπὴν τῆς δίκης ἐπιφέρει κατὰ τὸ
ἄρθρ. 433 Πολ. Δικονομίας ἡ ἐνηλικίωσις τοῦ
διαδίκου ἀλλὰ μόνον ἡ ἀπώλεια τῆς ἱκανότητος
πρὸς δικανικὴν παράστασιν καὶ ὅταν δὲν ὑπάρχῃ
διωρισμένος πληρεξούσιος δικηγόρος τοῦ ὑποστάν-
τος τὴν μεταβολὴν προσώπου. Ὁρθῶς λοιπὸν ἀπερ-

ξίς, ἡ ὁποία ἀναντιρρήτως πρέπει νὰ περιορισθῇ εἰς
τὰ στενωπὰτα δρια αὐτῆς. Ἡ διάταξις αὕτη προδή-
λως κανονίζει δύο περιπτώσεις, τὴν μὲν καθ' ἣν ἀμ-
φότεροι εὐρίσκονται ἐν τῇ ἔδρᾳ τοῦ δικαστηρίου, ὅτε
καθορίζει τὴν παγίαν ὀκταήμερον προθεσμίαν, τὴν
δὲ, ὅταν ὁ καταδικασθεὶς καὶ ἀνακώφας κατοικεῖ ἐκτὸς
τῆς ἔδρας καὶ διώρισεν αὐτόθι ἀντίκλητον, πρὸς δὲν
καὶ ἐκοινοποιήθῃ ἡ ἐρήμην ἀπόφασις, ὅτε πάλιν, ἐὰν
ἡ ἐρήμην ἀπόφασις ἐκοινοποιήθῃ τῷ ἀντίκλητῳ τοῦ-
τω, πάλιν δίδωσι μόνον τὴν παγίαν ὀκταήμερον προ-
θεσμίαν, παρὰ τὴν ὁρθὴν ἐκδοχὴν τῆς νομολογίας ὅτι
πρέπει νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν ἡ κατοικία τῶν δι-
δίκων καὶ οὐχὶ ἡ τῶν πληρεξουσίων. Πέραν τούτου
οὐδὲν καθώρισε καὶ ἀπομένουσι διεσπόμεναι ὑπὸ τῆς
κοινῆς ἀρχῆς αἱ λοιπαὶ περιπτώσεις τῆς ἐνεργείας ἀ-
νακοπῆς τοῦ καταδικασθέντος, καίτοι: διορίσαντος ἀν-
τίκλητον, πρὸς τὸν ἐκτὸς τῆς ἔδρας καὶ εἰς ἄλλον
τόπον παρὰ τὸν ἑαυτοῦ κατοικοῦντα ἀντίδικόν του.
Ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ἡ διάταξις τοῦ Διστάγματος τοῦτο
μόνον προσέθηκεν τῇ γενικῇ ἀρχῇ, ὅτι δὲν δίδεται τῷ
καταδικασθέντι καὶ ἀνακόπτοντι τῷ ἔχοντι διωρισμέ-
νον ἀντίκλητον, τῷ ὁποίῳ ἐκοινοποιήθῃ ἡ ἀπόφασις,
παρέκτασις προθεσμίας λόγῳ τῆς ἰδίᾳ αὐτοῦ ἀπο-
στάσεως. Ἄλλ' ἐὰν ἡ ἰσότης ὑπάρχῃ παρὰ τῷ ἀ-
νακοπομένῳ, τότε οὐδ' ἡ κατοικία τοῦ ἀνακόπον-
τος ἐν τῇ ἔδρᾳ, οὔτε ὁ αὐτόθι διορισμὸς ἀντίκλητου
καὶ ἡ πρὸς αὐτὸν κοινοποίησις τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως
δύναται νὰ τὸν στερήσῃ τοῦ δικαιώματος τῆς παρε-
κτάσεως τῆς προθεσμίας. Ἡκιστα δὲ δύναται τοῦτο,
ἡ ἰσοκλήτως γενομένη δεκτὴ ὑπὸ τῆς ἀνω ἀποφά-
σεως περιστάσις ὅτι ὁ ἀνακοπόμενος διαμένει ἐν τῇ
ἔδρᾳ τοῦ δικαστηρίου ἢ μὴ τυχὼν κατοικῶν, διώρι-
σαν αὐτόθι ἀντίκλητον, πρὸς τὸν ὁποῖον τυχὼν καὶ
ἐκοινοποιήθῃ ἡ ἀνακοπὴ, ἐὰν συγχρόνως δὲν κατοι-
κῇ ἐν τῇ αὐτῇ ἔδρᾳ καὶ ὁ ἀνακόπων ἢ δὲν διώρισεν
αὐτόθι ἀντίκλητον πρὸς δὲν νὰ ἐκοινοποιήθῃ (τοῦτο
μάλιστα μόνον ἐν τῇ περιπτώσει τῆς ἐν τῇ ἔδρᾳ τοῦ
δικαστηρίου κατοικίας τοῦ ἀνακοπομένου, οὐχὶ δὲ
καὶ ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ διορισμῷ ἀντίκλητῳ). Ἐπανα-
λαμβάνομεν τὸ Διάταγμα τοῦτο μόνον καὶ ἀποκλει-
στικῶς ἡλλαξεν, ἥτοι περιώρισε τὴν παρέκτασιν μόνον
εἰς τὴν περίστασιν τοῦ ἔχοντος διορίσει ἀντίκλητον
ἀνακόποντος, εἰς οὐδεμίαν δ' ἄλλην περίστασιν.

ρίθθῃ. εἰ καὶ δι' ἄλλους λόγους, ἡ πρωτοδικὴς ὑπο-
βληθεῖσα ἀκυρωτικὴ ἐνστάσις κατὰ τῆς ἀποδεικτι-
κῆς διαδικασίας, ὅτι ὡς ἐκ τοῦ γάμου τῆς ἐκκα-
λύσεως αὕτη μετέβαλε κατάστασιν καὶ ἐντεῦθεν ὁ
πληρεξούσιος τῆς δικηγόρος, πρὸς δὲν ἐκοινοποιήθη
ἢ τὰς ἀποδείξεις διατάξασα ἀποφασίς, ἐπαυσεν ὡν
τοιοῦτος, ἐντεῦθεν δὲ ἡ πρὸς αὐτὸν κοινοποίησις ἐ-
γένετο οὐχὶ ἐγκύρως, καὶ ὅτι ἡ δίκη διεκόπη ἐκ
τῆς ἐνηλικιώσεώς της.

Ἐπειδὴ μόνῃ ἡ παρέλευσις πενταετίας κατὰ τὸν
Ἐμπορικὸν Νόμον παράγει τεκμήριον ἐξοφλήσεως
ὑπὲρ τοῦ ὀφειλέτου ἐμπορικοῦ εἰς διαταγὴν γραμ-
ματίου, καὶ ἂν οὗτος ἐπικαλούμενος τὴν πενταετὴ
παραγραφὴν δὲν ἰσχυρισθῇ ρητῶς ἐξοφλήσιν, τὸ
παράπονον ἐπομένως τῶν ἐκκαλούντων, ὅτι: διὰ τῶν
παρὰ τῶν ἀντιδίκων τοῦ ἐπικαλουμένων καταβο-
λῶν καὶ τῶν ἐν τῇ ἐπιταγῇ ἀναφερομένων δὲν ἐ-
ξοφλεῖται καθ' ὁλοκληρίαν ἡ ἀπαιτήσις, ὅτι ἐπο-
μένως ἐντεῦθεν ἐξ αὐτῆς τῆς ὁμολογίας τῶν ἀντι-
δίκων ἐκμηδενίζεται τὸ ἐκ τοῦ νόμου πηγάζον
λόγῳ τῆς παρελεύσεως πενταετίας τεκμήριον ἐ-
ξοφλήσεως τῆς ἐπιδίκου ἀπαιτήσεως, ἀπορριπτέον
ἐστίν, ὡς μὴ βάσιμον· διότι πρὸ παντὸς κατὰ τῆς
ἀπαιτήσεως τῶν ἐκκαλούντων οἱ ἐφεσβλητοὶ προ-
έβαλον τὴν ἐνστάσιν παραγραφῆς, ἰσχυρίσθησαν δὲ
καὶ ἐξοφλήσιν ἀνεξαρτήτως ταύτης, ἐπικαλούμε-
νοι ἐπιβοηθητικῶς καὶ ἐτέρας, πλὴν τῶν ἀνωτέρω,
καταβολάς· δύναται δὲ κατὰ τὸ ἄρθρον 474
ἐδάφ. 2ον Πολιτ. Δικονομίας νὰ ἐπισωρευθῶσι
πολλὰ ἐνστάσεις καὶ ἂν ἀντιφάσκωσι πρὸς ἀλλή-
λας, χωρὶς ἐντεῦθεν νὰ δύναται νὰ συναχθῇ πρόθε-
σις ὁμολογίας τῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ ἀντιδίκου (*).

Ἐπειδὴ γραμματίον εἰς διαταγὴν δύναται νὰ
γείνη οὐ μόνον δι' ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου, ἀλλὰ καὶ
διὰ δημοσίου, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχῃ ἐναντία περὶ
τούτου νόμιμος διάταξις. Πάλλῃ Ἐμπορ. Δίκαιον
Lyon Caen Precies § 1292 καὶ 1019, ἡ σύνταξις δὲ
συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου παρίσταται ἀναγκαία
προκειμένου περὶ προσώπων ἀγραμμάτων, ἅτινα
δύναται νὰ ἐμπορευῶνται καὶ ἐπομένως νὰ εὐρί-
σκονται εἰς τὴν ἀνάγκην ἐκδόσεως γραμματίων εἰς
διαταγὴν, ἐφ' ὅσον ἐπομένως νομίμως δύναται νὰ
ἐκδοθῇ εἰς διαταγὴν γραμματίον διὰ συμβολαιογρα-
φικοῦ ἐγγράφου, ὅπερ ταῦτίζεται, μὴ ποιοῦντος δι-
κρισίν τινα τοῦ νόμου, μετὰ τοῦ ἰδιωτικοῦ ἐμπορι-
κοῦ γραμματίου, ἔπεται ὅτι καὶ τὰ γραμμάτια
ταῦτα τὰ ἐνώπιον συμβολαιογράφου γεγόμενα ὑπο-
κείνται εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 146 τοῦ Ἐμπ.
Νόμου περὶ πενταετοῦς παραγραφῆς, διότι τὸ ἄρ-
θρον τοῦτο δὲν πραγματεύεται μόνον περὶ τῶν ἰδιω-
τικῶν ἐμπορικῶν γραμματίων, ἀλλὰ καὶ περὶ γραμ-
ματίων ἐν γένει ἐμπορικῶν εἰς διαταγὴν, καὶ διότι
ἡ εὐκολία ἢ μὴ τῆς κυκλοφορίας τοῦ συμβολαιογρα-
φικοῦ εἰς διαταγὴν γραμματίου δὲν ἄλλοιό τὴν φύ-
σιν τοῦ γραμματίου τούτου ὡς ἐμπορικοῦ εἰς διατα-
γὴν γραμματίου ὑποκειμένου ἐπομένως εἰς τὴν πεν-
ταετὴ παραγραφὴν τοῦ εἰρημένου ἄρθρου τοῦ Ἐμπο-
ρικοῦ Νόμου. Ἐφετ. Ἀθην. 1758 τοῦ 1894, 1068

(*) Παρ. περὶ τούτου ἐν σελ. 545 παρόντος φυλ-
λαδίου 36 Α. Π.

τοῦ 1899 Θέμις Τόμ. Ε' σελ. 568 καὶ Τόμ. ΙΑ' σελ. 186. Εἰ καὶ ἡδυνάτο τις εἰπεῖν, ὅτι ὁ νόμος ἀναγράφων ὠρισμένους διατυπώσεις καὶ διατάξεις περὶ τοῦ τύπου τῆς συναλλαγματικῆς καὶ τοῦ εἰς διαταγὴν γραμματίου, τοῦ τρόπου τῆς ἐκδόσεως των καὶ τῆς μεταβιβάσεως, ἥτοι τῆς ὀπισθογραφῆσεως των, τῆς ἀποδοχῆς, τῆς πληρωμῆς τῆς τριτεγγυήσεως κλπ. καθιέρωσε διατάξεις αἵτινες μόνον ἐπὶ ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν, διότι μόνον τοιοῦτον ἐγγράφον δύναται νὰ κυκλοφορήσῃ δι' ὀπισθογραφῆσεως καὶ καὶ ἥτις ὀπισθογραφῆσις, ὡς ἐξ αὐτῆς τῆς λέξεως ἐμφαίνεται, δεόν νὰ γίνηται ἐπὶ τοῦ μεταβιβαζομένου γραμματίου ἢ συναλλαγματικῆς ἐν τέλει δὲ τῶν διατάξεων τούτων περὶ τοῦ τύπου τῶν συναλλαγματικῶν καὶ εἰς διαταγὴν γραμματίων, οἵτινες ὡς εἴρηται, ὁρῶσι ἰδιωτικὰ ἐγγράφα καὶ οὐχὶ συμβολαιογραφικὰ, ὁρίζει ὅτι ἀγωγαὶ ἀφορῶσαι συναλλαγματικὰς ἢ εἰς διαταγὴν γραμμάτια ἐμπορικὰ παραγράφονται μετὰ πέντε ἔτη, ἡβέλῃσε νὰ ὑπαγάγῃ εἰς τὴν σύντομον ταύτην παραγραφὴν μόνον τὰ κατὰ τοὺς ἀνωτέρω τύπους ἐκδιδόμενα γραμμάτια εἰς διαταγὴν καὶ συναλλαγματικὰς. διότι περὶ τούτων προέβλεψεν, οὐχὶ τὰ συμβολαιογραφικὰ γραμμάτια ἢ συναλλαγματικὰς διότι τὰ τελευταῖα, διάφοροι κανόνες διέπουν οὐχὶ οἱ ἐν τοῖς προηγουμένοις ἄρθροις, οὐ μόνον ὅσον ἀφορᾷ τὴν δυσκολίαν περὶ τὴν μεταβίβασιν αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὰς διατάξεις περὶ πλειόνων ἀντιτύπων καὶ κατ' οὐσίαν ὡς πρὸς τὰ ἀποτελέσματα τῆς μεταβιβάσεως καὶ τὰς ἐνστάσεις, ἃς δύνανται νὰ προτείνῃ ὁ ὀφειλέτης κατὰ τοῦ ἐκδοχέως τοῦ γραμματίου. Ἐντεῦθεν ἄγεται τις εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι καὶ ἂν γίνῃ δεκτὸν, ὡς μὴ ἀπαγορευμένον ὑπὸ τοῦ νόμου, ὅτι δύναται νὰ ἐκδοθῇ συναλλαγματικὴ ἢ εἰς διαταγὴν γραμμάτιον, ἐνώπιον συμβολαιογράφου, ὅτι ἐπὶ τῶν οὕτω ἐκδιδομένων γραμματίων καὶ συναλλαγματικῶν τῶν ἐνώπιον συμβολαιογράφου, δὲν ἐφαρμόζονται πᾶσαι αἱ διατάξεις τοῦ ἐμπορικοῦ καὶ δὴ ἡ περὶ συντόμου παραγραφῆς τοῦ ἄρθρου 146 αὐτοῦ, διότι ὁ νομοθέτης ἀπέβλεψεν εἰς τὰ ἰδιωτικὰ γραμμάτια εἰς διαταγὴν τὰ ἐμπορικὰ καὶ τὰς συναλλαγματικὰς, καὶ δὲν ἡβέλῃσεν αἱ ἐκ τούτων παραγόμεναι ποικίλαι σχέσεις τῶν διαφόρων ἀλληλεγγύως ἐνεχομένων νὰ μένωσι ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐκχρεμεῖς καὶ ἀμφισβητήσιμοι, οὐχὶ δὲ καὶ αἱ ἐκ συμβολαιογραφικῶν ἐγγράφων, αἵτινες καὶ ἀσφαλέστερον πιστοποιοῦνται καὶ διέπονται ἐν μέρει ὑπὸ τοῦ Ἀστικοῦ Νόμου καὶ οὐχὶ τοῦ Ἐμπορικοῦ. Μόλα ταῦτα κατὰ τὴν γνώμην τῆς πλειονοψηφίας καὶ ἐπὶ τῶν ἐνώπιον συμβολαιογράφου συντασσομένων εἰς διαταγὴν ἐμπορικῶν γραμματίων ἐφαρμοστέα ἐστὶ ἡ πενταετὴς παραγραφὴ.

ΠΡΟΞΕΝΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ ΣΜΥΡΝΗΣ

Ἀριθ. 77 (1907)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐμ. πρῶτος δικαστῆς κ. ΣΤΕΛΛΑΚΗΣ
Ἀγοραπωληδία ἐμπορικῆς. - δτέρησις ἰδιοτή.

των χρησιμότητος. - ἀδιάφορος παραλαβὴ ἐν καλῇ πίστει. - ἐνστάσις μὴ προσηκούσης πληρωδewe. - ἀπαράγραπτον.

Ἐπειδὴ κατὰ τὰς περὶ ἀγοραπωλησίας διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου, ἰσχυούσης καὶ ἐπὶ τῶν ἐμπορικῆς φύσεως τοιούτων, ὁ πωλητῆς καὶ παραδούς ἀκόμη τὸ πωληθὲν, δὲν ἀπαλλάσσεται πάσης εὐθύνης ἐὰν τοῦτο στερῇται τῶν ἰδιοτήτων ἐκείνων, αἵτινες τὸ καθιστῶσιν περιζήτητον καὶ ἐμπορευσίμον. (Καλλ. ἐνοχ. § 233, 235 καὶ ἐπομ. Lyon Caen T. 3 § 141 N. 37 N. 140 II. (30.4) N. 52 II. (774) N. 3 II. (33.6) Molitor 977) οὐδεμίαν δὲ νομικὴν ὡς πρὸς τὸν ἀνωτέρω κανόνα, συνέπειαν δύνανται νὰ ἔχῃ ἡ τυχὸν γενομένη ἀπὸ τὸν ἀγοραστὴν παραλαβὴ τοῦ ἐμπορεύματος, ἐὰν αὕτη ἐγένετο καλῇ τῇ πίστει, ἥτοι μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι τοῦτο ἔφερε τὰς σιωπηρὰς ἐπαγγελθείσας ἰδιότητας, ὡν ἄνευ δὲν εἶναι χρήσιμον. Ὅταν δὲν ἀπαιτῇται τί τὸ ἐξαιρετικόν, ἀλλ' ὁ μέσος ὅρος τῆς χρησιμότητος, ὃν δεόν νὰ φέρῃ τὸ πωλούμενον, δὲν κωλύεται ὁ ἀγοραστῆς, καίτοι παραλαβὼν αὐτὸ (πάντοτε ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω προϋπόθεσιν) νὰ ζητήσῃ εἴτα εἴτε τὴν διάρρηξιν τῆς συμβάσεως (actio rethibitoria) εἴτε τὴν μείωσιν τοῦ τιμήματος (actio quanti minoris). Τοῦτο δὲ ἀνευδοκίμως προκύπτει ἐκ τοῦ κανόνος ὅτι ἡ παραγραφὴ τῶν ἄνω ἀγωγῶν ἀρχεται ἀπὸ τῆς γνώσεως τοῦ ἐλαττώματος καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τοῦ ἐμπορεύματος, ἐὰν τὸ ἐλάττωμα διέφυγε τὴν γνώσιν τοῦ ἀγοραστοῦ, ἐν ᾧ δὲν ἐδέλχθη ἀμελῆς κατὰ τὴν παραλαβὴν αὐτοῦ (Ἀρμ. Γ'. γ'. 58 Καλλ. Ἐνοχ. § 240) ὡς πράγματι ἐν τῇ ἐπιμάχῳ διαφορᾷ συνέβη. Διότι ναὶ μὲν κατὰ τὸν Ἀπορίλιον παρελήφθη ἐκ τοῦ ἐνταῦθα ταλωνίου ἡ περὶ τῆς πρόκειται ἐντομοκτόνος κόνις, ἀλλ' ἂν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἐμπορεύματος παρουσιάζοντος ἐκ πρώτης ὄψεως διὰ τὰ γνωρίσματα τοῦ ἐμπορευτήμου, οὐ ὅμως τὸ τελεσφόρον δὲν καθίσταται δῆλον ἢ ἐκ τῆς χρήσεως, αὕτη δὲ λαμβάνει χώραν μόνον κατὰ τοὺς θεοῖους μῆνας, δὲν δύναται νὰ καταγνώσῃ ἀμέλειαν ἀσύγνωστον τῷ παραλήπτη ἐναγόμενῳ, ἀποκλείουσιν αὐτῷ τὸ δικαίωμα νὰ μετέλθῃ τὰς ἀνωτέρω ἀγωγὰς, ἐκ τῆς ἀνεπιφυλάκτου παραλαβῆς αὐτοῦ, καθ' ὅτι τοῦτο ἐγένετο μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ κόνις ἔφερεν τὰς σιωπηρὰς ἐπαγγελθείσας ἰδιότητας αὐτῆς, εἰς ἃς ἀπέβλεψεν ὁ ἐναγόμενος καὶ ὡν ἡ κατόπιν κατὰ τὴν χρῆσιν καταφανείσα ἐλλείψις, κατέδειξε ταύτην ἁμοίρον αὐτῶν καὶ συνεπὶς μὴ ἐμπορευσίμον. Ἀφ' οὗ δὲ πᾶς τις ἔχων ἀγωγὴν ἔχει καὶ ἐνστάσιν (N. 156 § 1 Π. 50.17 N. § 4 Π. 4.18) αἱ δὲ ἐνστάσεις εἰσὶν ἀπαράγραπτοι, ὁ ἀγοραστῆς, καίπερ ἀφήσας νὰ παρέλθωσιν ἄπρακτοι αἱ πρὸς ἐνάσκησιν τῶν ἄνω ἀγωγῶν του προθεσμῖαι, δὲν κωλύεται, ἐναγόμενος διὰ τὸ τίμημα, νὰ προτείνῃ κατ' ἐνστάσιν τὰ ἐλαττώματα τοῦ πωληθέντος πράγματος ὡς ἐνστάσιν μὴ προσηκόντως πληρωθείσης συμβάσεως (exc. non rite adimpleti contractus) Καλλ. Ἐνοχ. § 420. Κατ' ἀκολουθίαν κτλ (*).

(*) Περιάκτης ἐμπορος ἐπώλει κόνιν κατὰ τῶν φύλλων, ὅταν δὲ ἠρωτήθῃ ὑπὸ ἀγοραστοῦ περὶ τῆς χρήσεως αὐτῆς, ἔδωκε τὴν συμβουλὴν νὰ συλλαμβάνηται ὁ φύλλος καὶ νὰ ἐπιρρίπτηται ἡ κόνις εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του διὰ νὰ τυφλόνεται, ὅταν δὲ ὁ ἀγοραστῆς τῷ παρετήρησε ὅτι ὅταν συλλάβῃ τὸν φύλλον δύναται νὰ φωνεῖται αὐτὸν, ὁ πωλητῆς ἀπήντησεν ἀπαλῶς ὅτι δύναται νὰ μεταχειρισθῇ καὶ τὴν μίαν καὶ τὴν ἑτέραν μέθοδον ἐξίσου ἐπιτυχῶς.

ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΕΙΣ ΝΟΜΟΜΑΘΩΝ

Ἡ Α* ἑλληνικὴ ὑπὸ ἡγήκοις νομοθετοῦσα τὸν Β* ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς ὑπὸ ἡγήκοις νὰ καταλίπη τὴν ἐν Μασσαλίᾳ συζυγικὴν οἰκίαν ἕνεκα τῆς κακῆς αὐτοῦ συμπεριφορᾶς. Συμφώνως δὲ πρὸς τὴν ἐννοίαν τῶν διατάξεων τοῦ Γαλλικοῦ Κώδικος, ἀπονέμοντος καὶ ἐπὶ ἀλλοδαπῶν συζύγων λόγῳ προσωρινῶν μέτρων διατροφῆν εἰς τὴν ἐν Γαλλίᾳ διαμένοντα συζυγον, εὐρισκομένην ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Γαλλικοῦ Νόμου, ἐνῆγαγε τὸν αὐτῆς σύζυγον ἐν Γαλλίᾳ ἐπὶ διατροφῇ (provision alimentaire), ἥτις καὶ ἐπεδικάσθη δι' ἀποφάσεως τῶν ἐν Μασσαλίᾳ Πρωτοδικῶν, ἣν ἐξεκάλεισεν ὁ σύζυγος. Ἐρωτᾶται :

- I.—Κατὰ τίνα νόμον ὑπομισθίσεται τὸ διαζύγιον τῶν συζύγων Α* καὶ Β* ἑλλήνων ὑπὸ ἡγήκοις ὡς εἴρηται ;
- II.—Κατὰ τίνα νόμον ὑπομισθίσεται ὁ ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης χωρισμὸς αὐτῶν ;
- III.—Λυομένου τοῦ γάμου διὰ διαζυγίου παρὰ τίνι τῶν συζύγων διαμένοντι καὶ ἀνατρέφονται τὰ τέκνα ;
- IV.—Ἐὰν λυθῇ ὁ γάμος διὰ διαζεύξεως ἐξ ὑπατιότητος τοῦ συζύγου, ἔχει ἡ σύζυγος ἀπαίτησιν ἐπὶ ἀποζημιώσεως, εἴτε πρὸς διατροφὴν αὐτῆς ἢ ἐξ ἄλλου λόγου ;

I.—Κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ Ἀστικοῦ Νόμου ὁ γάμος, αἱ μεταξὺ γονέων καὶ τέκνων σχέσεις ὡς καὶ ἡ ἐπιτροπία καὶ κηδεμονία ρυθμίζονται καὶ ὡς πρὸς τὸν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διατρίβοντα Ἕλληνα ὑπὸ τῶν ἐλληνικῶν νόμων. Κατ' ἀκολουθίαν ἐν προκειμένῳ ἡ διάζευξις τῶν συζύγων Α* καὶ Β* ρυθμισθίσεται κατὰ τὸν ἑλληνικὸν νόμον, τὸν ἰσχύοντα ἐν ᾧ γρόνῳ πασῆς τῆς αἰτίας τοῦ διαζυγίου. Καὶ κατὰ τὸν γαλλικὸν δὲ νόμον (Code civil ἄρθρ. 3) ἡ διάζευξις τῶν ἀλλοδαπῶν ρυθμίζεται κατὰ τὸν νόμον τῆς ἐθνικότητος αὐτῶν (1). Περὶ ἀρμοδιότητος τῶν γαλλικῶν δικαστηρίων ἐπὶ διαζυγίου αἰτουμένου ὑπὸ ἀλλοδαπῶν οὐδὲν μολι τίθεται ζήτημα.

II.—Κατὰ τὰς αὐτὰς διατάξεις ρυθμίζεται καὶ ὁ ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης χωρισμὸς, ἰσχύων ἐν Γαλλίᾳ, οὐχὶ ὅμως καὶ ἐν Ἑλλάδι, διότι ἐν ᾧ εἶναι θεσμός τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου, οὐδὲν ἐρίζεται ἐν αὐτῷ περὶ χωρισμοῦ ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης, ἡ δὲ Πολιτικὴ Δικονομία (ἄρθρ. 682 καὶ ἐπ.) ὁρίζει τὴν ἐπὶ τοῦ θεσμοῦ τούτου διαδικασίαν (2) ἐπὶ τῇ προϋποθέσει ὅτι ἀναγνωρίζεται ἐν τῷ ἐλληνικῷ νόμῳ, ἀλλ' ἢ προϋποθέσεις αὕτη ἀργεῖ (3).

III.—Κατὰ τὴν Νεαράν 117 Κεφ. 7 τοῦ Ἰουστινιανῶ τὰ τέκνα ἀνατρέφονται παρὰ τῷ ἀναιτίῳ συζύγῳ ἂν τὸ διαζύγιον ἐπέλθῃ ἐξ ὑπατιότητος τῆς μητρὸς, τὰ τέκνα ἀνατρέφονται παρὰ τῷ πατρὶ, ἔχει ὅμως ὁ δικαστὴς τὸ δικαίωμα ὅπως διατάξῃ τὴν παρὰ τῇ μητρὶ, καίτοι ὑπαίτιῳ κατὰ τὴν διάζευξιν, ἀνατροφὴν τῶν τέκνων, ἐὰν κρίνῃ τοῦτο δεδικαιολογημένον. Κώδ. (5.24) διάταξις μόνη (Lex unica) ἥτις ἐθεωρήθη ἰσχύουσα καὶ μετὰ τὴν Νεαράν 117

κεφ. 7. Πρὸς. Seuff. Archiv. XX ἀρ. 42 XXII ἀρ. 36 καὶ XXVI ἀρ. 246. Κατ' ἄλλην γνώμην προσκολλομένην αὐστηρῶς εἰς τὸ γράμμα τῆς Νεαρᾶς 117 κεφ. 7 ὁ κανὼν τῆς παρὰ τῷ ἀναιτίῳ συζύγῳ ἀνατροφῆς τῶν τέκνων ἐστὶν ἀνευ ἐξαιρέσεως.

IV.—Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ γάμου τὰ βάρη αὐτοῦ φέρει ὁ σύζυγος (onera matrimonii sustinet). Πανδ. (24.3) 22 § 8 Πανδ. (24.1) 21 πρ. § 1.28 § 6 § 7. 31 § 8. Κώδ. (5.12) 20, ἄρα καὶ εἰς τὴν διατροφὴν τῆς συζύγου ἐστὶν ὑποχρεωτός, εἴτε ἔχει προῖκα ἢ ἄλλην περιουσίαν, εἴτε οὐχί. Ἀλλὰ μετὰ τὴν λύσιν τοῦ γάμου, ἐξ οὗ ἀπορρέει ἡ πρὸς διατροφὴν ὑποχρέωσις τοῦ συζύγου, ἐκλείπει ἡ ὑποχρέωσις αὐτῆς, τοῦ δὲ παρ' ἡμῖν ἰσχύοντος ρωμαϊκοῦ νόμου μὴ ἀπονέμοντος τῇ συζύγῳ δικαίωμα ἀποζημιώσεως μετὰ τὴν λύσιν τοῦ γάμου καὶ ἐὰν ἐξ ὑπατιότητος τοῦ συζύγου ἐπῆλθε, οὐδεμία τοιαύτη ἀποζημιώσις ὀφείλεται, ἐν ἐλλείψει περὶ τούτου διατάξεως (4). Κατὰ τὰ ἀνωτέρω εἰρημένα ὁ ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης χωρισμὸς εἶναι ἀγνωστος καὶ ἀνεφάρμοστος παρ' ἡμῖν. Ἐν ἐναντίᾳ ὅμως ὑποθέσει, βεβαίως ἡ σύζυγος ὑπὲρ τῆς τῷ δικαστῇ ἀπεφάνητο τὸν χωρισμὸν ἔχει δικαίωμα διατροφῆς (5) καθ' ἃ καὶ ἐν Γαλλίᾳ (6)

Διαρκούσης τῆς περὶ διαζυγίου δίχης τὸ τῆς διατροφῆς δικαίωμα τῆς συζύγου ὑπάρχει ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου 683 Πανδ. Δικονομίας καὶ ὑπὸ τοὺς ἐν αὐτῷ δρους (7). Ἐφ' ὅσον δὲ ἡ συμβίωσις τῶν συζύγων ἐξέλιπε εἴτε διότι ὁ ἀνὴρ ἐγκατέλιπε τὴν σύζυγον, εἴτε διότι παρέσχεν αὐτῇ δεδικαιολογημένην αἰτίαν, ἡ σύζυγος ἔχει δικαίωμα διατροφῆς ἀναλόγως τῆς κοινωνικῆς τάξεως καὶ τῆς περιουσίας τοῦ συζύγου (8). Ἀλλ' ὡς εἴρηται λυομένου τοῦ γάμου διὰ διαζεύξεως, ἐκλείπει ἡ διατροφή.

Ἡ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ γάμου διατροφή τῆς συζύγου (pension alimentaire) ὑπάρχει μέχρις ὅτου ἐκλείψῃ ἡ αἰτία ἡ δικαιολογησάσα τὴν ἐκτὸς τῆς συζυγικῆς οἰκίας διαμονὴν τῆς συζύγου ἢ τοῦ συζύγου π. ὁσκληστὶς ὅπως ἡ σύζυγος ἐπανέλθῃ εἰς τὴν συζυγικὴν οἰκίαν ἀναιρεῖ τὸ ἐπὶ διατροφῇ δικαίωμα, μόνον ἂν ὁ δικαστὴς πεισθῇ ἐκ τῶν περιστάσεων ὅτι ὁ σύζυγος μετανοήσας δὲν θά παράσχω εὐλογον αἰτίαν τῇ συζύγῳ (9).

I. Εὐκλείδης

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ὁ ἄλλοτε ἐν μιᾷ δολοφονικῇ δίχῃ ἐγεθεῖς θόρυβος διὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς κτωτέρας δικαστικῆς ἀρχῆς, τῆς ἐπιφορτισμένης τὴν συλλογὴν καὶ παρασκευὴν τῶν διὰ τὴν τράπεζαν τῆς ἀνωτέρας τοιαύτης ἐγκληματικῶν στοιχείων, ἀνεκινήθη καὶ πάλιν διὰ τῆς δημοσιεύσεως ἐνὸς ἐγγράφου τοῦ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ εἰσαγγελέως, τὸ ὁποῖον ἑκαστος τῶν ἀνθρώπων, φέρων χιλίας καὶ μίαν πῆρας, γεμύσας πάσας ἰδίων κακῶν, ἡσυχολήθη νὰ ἐρμηνεύσῃ κατὰ τοὺς ἰδίους πόθους καὶ ἐπιθυμίας.

Ἐν τῷ ἐγγράφῳ τούτῳ ὁ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ

(1) Laurent le droit civil international V § 125 δρα καὶ § 149.

(2) Ὅρα καὶ Καταστατ. Ἰερᾶς Συνόδου ἄρθρ. IZ'.

(3) Ὅμοιος ἀποφαινεται Κρασσᾶς Οἰκογεν. Δίκ. § 182 (ἐκδ. 6' σελ. 380). Ὅρα καὶ Οἰκονομ. Ἐγγειρ. § 212 σημ. 1. Ἡ ἀντιθετος γνώμη (Καλλιγᾶ IV § 156 δρα καὶ Ἀρ. Πάγ. 191 (1847), δὲν ἔτυχεν ἐφαρμογῆς. Ὁ Παπαρηγόπουλος. Οἰκ. Δίκ. § 89 δὲν ἐκφράζεται σαφῶς ἐν σημ. 2 σελ. 115 δέχεται (ὅπερ καὶ ὀρθότερον) ὡς θεωρητικῶς ἀκριβεστὲς τὴν γνώμην ὅτι ὁ ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης χωρισμὸς εἶναι ἀνεφάρμοστος παρ' ἡμῖν.

(4) Ἡ ἀντιθετος γνώμη τοῦ Καλλιγᾶ IV § 160 εἰς οὐδὲν καίμενον νόμον στηρίζεται.

(5) Ὅρα διατριβὴν μου περὶ διατροφῆς ἐν Νέῳ Πανδέκτῃ IV σελ. 422-423.

(6) Demolombe IV 501 Dalloz Mariage 940.

(7) Ὅρα διατριβὴν μου ἐν Νέῳ Πανδέκτῃ IV σελ. 418-420. — (8) Τὰ εἰδικότερα ἐν τῇ εἰρημένην διατριβῇ Νέος Πανδέκτης IV λέξις διατροφή § 18 καὶ ἐπομ. (σελ. 413 καὶ ἐπ.).

(9) Questio facti. Εἰδικότερα ἐν τῷ Νέῳ Πανδέκτῃ IV σελ. 414-416.

εισαγγελεύς δίδει αὐστηρότατον μάθημα περὶ τῆς ὑψίστης ἀποστολῆς τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου καὶ ἐν τῇ κατηγορίᾳ καὶ ἐν τῇ ὑπερασπίζει, τὸ ὅποιον θὰ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ περιττὸν, οὐδενὸς ἀμφισβητοῦντος τὴν ἀλήθειάν του, ἐὰν σὺν αὐτῷ δὲν ἐδίδοτο καὶ δείγμα εὐφρόσυνου τῆς ὑψηλῆς ἀντιλήψεως, ἣν περὶ αὐτοῦ ἔχει ὁ ἀνώτατος ἐπόπτης τῆς ἐλληνικῆς Δικαιοσύνης. Ἀλλὰ τὸ εἰσαγγελικὸν ἔγγραφο ἐξ ἐτέρου ἔλησμονῆσεν ὅτι ἡ ἀδιαφιλονέκητος καὶ οὐρανοβόων ἐλευθερία τοῦ λόγου ὑποβάλλει καὶ εἰς βαρεῖας εὐθύνας τοὺς ἔχοντας τὴν τιμὴν νὰ χειρίζωνται αὐτήν ἐν ὀνόματι τῆς πολιτείας ὡς ἀπόστολοι τῆς ἀληθείας, καὶ ἐν τῇ κατηγορίᾳ καὶ ἐν τῇ ὑπερασπίζει, χωρὶς νὰ δύναται νὰ ἀποτρέψωσιν αὐτὰς οἰαδήποτε δάφναι. Περὶ τούτου οὐδὲν λέγει τὸ εἰσαγγελικὸν ἔγγραφο ἢ μᾶλλον λέγει πολλὰ ἄχρσα. Εἰς τὴν κρίσιν τοῦ εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑπεβλήθη τὸ ζήτημα ἐὰν ὑπῆρξε κακὸς χειρισμὸς τοῦ λόγου ἐκ μέρους τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἐρετῶν ἢ δικαία κατάκρισις τῆς ἀμελοῦς ἐνεργείας τῆς κατωτέρας δικωτικῆς καὶ συλλεκτικῆς ἀρχῆς. Προδήλως τὸ ἐν ἀπέκλειε τὸ ἕτερον. Ἡ ἡ ἐνέργεια τῆς ἀρχῆς ταύτης ὑπῆρξεν ἀμεμπτος καὶ ἡ κατ' αὐτῆς ἐκφρασθεῖσα ἐπὶ κρίσις ὑπῆρξε κακὸς χειρισμὸς τοῦ λόγου ἢ καθόλου ἐκ τοῦ ἐναντίου, ἐκείνη ὑπῆρξε σφαλερὰ καὶ ἡ ἐπὶ κρίσις ἐγένετο ἐν δικαίῳ. Καὶ ὁ εἰσαγγελεύς ἀπαντᾷ: Δὲν ἔχω ἀρμοδιότητα νὰ ἐξετάσω, ἐὰν τῷ ὄντι ὑπῆρξεν ἢ ὑπὸ τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἐρετῶν κατακριθεῖσα ἀμέλεια τῆς κατωτέρας διοικητικῆς ἀρχῆς, καὶ κατ' ἀκολουθίαν δὲν δύναμαι νὰ γνωρίζω ἐὰν ὑπῆρξεν ἢ οὐ τοιαύτη καὶ ἐὰν τούνευθεν ἢ ἐπὶ ταύτῃ εἰσαγγελικὴν κατάκρισιν ὑπῆρξεν ἄξιόμειπτος. Ἀλλὰ, καίτοι ἀναγνωρίζω ὅτι ὁ εἰσαγγελεύς τῶν ἐρετῶν ὥφειλεν ὅπως ἀποφύγῃ τὴν περὶ τὴν κρίσιν ὑπερβολήν, ν' ἀνατράνῃ εἰς τὸν ἀμέσως μετὰ τὸ ἐγκλημα χρόνον καὶ νὰ μετετάσῃ τὴν ἐκ τῆς κρίσεως τοῦ περὶ ἀνακριτικῶν ἀτελειῶν ἐντύπωσιν διὰ τῆς παραστάσεως τῶν ἀναποφεικτῶν δυσκολιῶν ἐπὶ τοιαύτης ἐκ προμελέτης πράξεως, οὐχ ἥττον ἢ ἐλευθερία τοῦ λόγου, ἐν τῇ ὁποίᾳ εἶναι δυνατόν αἱ παρεκτροπαὶ καὶ αἱ δάσναι τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἐρετῶν μὲ ἀναγκάζουσι νὰ μὴ κρίνω τὴν διαγωγήν του ἀντιπειθοχρητικῇ. Προδήλως ὁ πεφωτισμένος πατὴρ τῷ Ἀρ. Πάγῳ εἰσαγγελεύς προσέλετο μέσσην ὁδὸν καὶ τὸ ζήτημα ἐσύρθη ἐπὶ ἀλλοτρίας βάσεως. Ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ διελίσσωμεν περὶ δαρνῶν, δὲν βλέπομεν διατὶ δὲν ὑπῆρχε περίστασις νὰ μὴ λησμονηθῶσιν ἐξ Ἰσου καὶ αἱ οὐχ ἥττον τίμιαι δάφναι τοῦ ἀναντιρρήτως πεπιδανότος τὴν νοήμονα αὐτοῦ στρατῆρα ἐπὶ ὅλων τῶν μεγάλων δικῶν, τῶν κατὰ περίεργον σύμπτωσιν διεξυγχεῖσιν κατὰ τὴν ἐν Ἀθῆναις μακρὰν ὑπηρεσίαν του. παρὰ πρωτοδικαίαις εἰσαγγελέως κ. Κ. Λουκουρέζου, ὡς καὶ ἡ ἐντιμὸς καὶ ἄφογος ὑπηρεσία τοῦ ὑπὸ τὴν αὐτὴν κατάκρισιν τεθέντος ἀνακριτοῦ κ. Λογοθέτου. Ἀλλ' ἡμεῖς πεπιθόμεθα μᾶλλον εἰς τὴν διδακτικὰν τῆς μεγάλης ἀρχαιότητος, ἢ ὁποία κατεδίκαζε τοὺς δαφνηφόρους στρατηγούς, τοὺς παυαλιπόντας τὸ πρὸς τοὺς νεκρούς τῆς πατρίδος καθήκον, καὶ νομιζόμεν ὅτι πρέπει ν' ἀποτιδῶνται τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ διὰ τοῦ ἐπὶ τῶν πραγμάτων ἐλέγχου, τὸν ὅποιον ἐπεχειρήσε μὲν ὁ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ εἰσαγγελεύς, ἀλλὰ μόνον ἵνα ἐκείθεν μὲν, βεβαιώσας μίαν ὑπερβολὴν καὶ μίαν παράλειψιν, καλύψῃ αἰδημόνως διὰ δαρνῶν, ἐντεῦθεν δὲ, βεβαιώσας τὸ ἀναπόσπαστον τῶν παραπληνῆσεων, ἀφήσῃ ἀκάλυπτον δι' ἀναρμοδιότητα. Ἡμεῖς πιστεύομεν ὅτι ὁ εἰσαγγελεύς ἔπρεπε νὰ περιμείνῃ ἀμφοτέρωθεν τὴν ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ἐνέργειαν καὶ τότε ἀφορῶν μῦθον ἀκούσας, νὰ δικάσῃ τὴν δίκην,

ἂν οὐχὶ δι' ἄλλο τουλάχιστον διὰ νὰ ἀποτρέψῃ τὴν μοχθηρίαν, ἥτις ἐσπύσας, διαστρέφουσα τὸ εἰσαγγελικὸν ἔγγραφο, νὰ σπερμολογήσῃ, εἰς χρῆσιν τῶν ἀπλουστέρων, ὅτι τάχα τὸ ἔγγραφο τοῦτο, κατέκρινε τὴν ἐνέργειαν τῆς κατωτέρας δικαστικῆς ἀρχῆς, ἐνῶ ἐν εἶναι βέβαιον καὶ ἀναντίρρητον, ὅτι ἐξ ἀντιθέτου ἐβεβαίωσε μόνον μίαν τῆς εἰσαγγελίας τῶν ἐρετῶν ὑπερβολάν, τῆς ὁποίας τὰ μακρὰ ὦτα, ἐπὶ τῶν δόλων ὁ ἀνώτατος εἰσαγγελεύς ἐπέγραψε: *μὴ παραστας τῶν ἀναποφεικτῶν ἐν τῇ ἀνακρίσει τῆς ἐκ προμελέτης πράξεως δυσχερεῶν, διαφαίνονται διὰ τῶν ἐπιρριφθεῖσιν δαφνῶν, ἵνα δικαιολογήτωσιν ὑπὸ δλὴν τὴν τυπικὴν ἀναρμοδιότητα, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ δλὴν τὴν ἡθικὴν ἀρμοδιότητα καὶ τὸ κύρος τοῦ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ εἰσαγγελέως τὴν ἀνακριτικὴν διεξαγωγὴν.*

Τὰ τελευταῖα ἐν Ἀθῆναις συμβάντα δεικνύουσι σταθερῶς φυλετικὴν ἔκλυσιν. Ὁ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς δικαστικῆς πυραμίδος τεθειμένος, εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὁποίου, ὡς ὑποτίθεται τουλάχιστον, εἶναι ἐμπειστευμένη ἡ ἀπαρσάλευτος τήρησις τῶν νόμων τοῦ Κράτους καὶ πρὸς νὰ ἀποτείνῃται ὁπότε τινα καὶ ἄλλον καὶ ἢ περὶ τῆς τήρησεως τοῦ Συντάγματος ἐκκλησίαι τῆς ἐθνικῆς θελήσεως, εὖρε κατέλληλον νὰ συμβουλευσῇ τὸν ἕτερον τῶν δύο στύλων τοῦ πολιτειακοῦ οἰκοδομήματος νὰ καταλύσῃ τὴν πολιτείαν. Αἰσθάνεται τις τῶν ὄντι τὴν ἀνάγκην νὰ ἐμβάλῃ τοὺς δυνάστες εἰς τὰς σάφακας τοῦ, διὰ νὰ πεισθῇ ὅτι εἶνε ταῦτα ἀληθῆ. Καὶ εἶναι ἀτυχεῶς ἀληθῆ. Ὁ πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου συμβουλεύει ἐν τῇ δημοσιότητι τὸν Βασιλέα νὰ καταλύσῃ τὸ πολιτεύμα. Δὲν γνωρίζομεν ἐὰν ὁ Βασιλεὺς ἔχῃ τὴν ὁρεῖν νὰ ὑπομνήσῃ τῷ πρόεδρῳ τοῦ Ἀρείου Πάγου τὸν αἰσῶπειον μῦθον τοῦ καρκίνου καὶ τῆς μητρὸς του, οὔτε ἐὰν ἐπιθυμῇ νὰ ἐπαναλάβῃ ὅτι ἐπράξε ὁ μέγας Φρειδεοῖκος, ὅταν ὁ ῥάπτης τοῦ τῷ παρουσίας ὑπόμνημα περὶ τῆς καταλληλοτέρας διευθύνσεως τῆς πολιτείας. Ταῦτα θὰ ἦσαν ὑπὲρ τὸ δέον φαειδρὰ ἐν τῷ πενθίμῳ περιστάσει. Διότι τὸ βέβαιον εἶναι ἢ ὅτι κωμωδοποιεῖται τὸ ἄξιωμα τοῦ προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἢ, πρωτάκουστον τῷ ὄντι, ὁ ἐνασκῶν αὐτὸ προκαλεῖ τὸν Βασιλέα εἰς στάσιν κατὰ τῶν καθεστῶτων καὶ οὕτω ὑβρίζει τὴν ἀληθινήν αὐτοῦ ἀρετὴν τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἐν πολλοῖς ἐν αὐταπαρνήσει πρὸς τὸ Σύνταγμα συμμορφώσεώς του.

Καὶ μέγοις ἐδῶ τὸ πρᾶγμα οὐδὲν ἔχει τὸ παράδοxon, διότι εἶναι δυνατόν καὶ εἰς πρόεδρῳ τοῦ Ἀρείου Πάγου νὰ λησμονήσῃ ἑαυτὸν καὶ ἔχῃν τὰς ιδέας του, τὰς ὁποίας δὲν εἶναι φόβος νὰ τῷ φιλονεικήσῃ τις, ν' ἀνέλθῃ εἰς τὸ βῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ κατὰ τὸ σύστημα τοῦ ἀπὸ τοῦ ἁμῶντος γυναικείου μοναστηρίου ὑπὸ μεταμφέσιον καλογηρικῶν ῥάσων ἀναστατώσαντος τὴν μοναχικὴν γαλήνην καλαβινοφόρου, νὰ κηρύξῃ τὴν ἐπανάστασιν καὶ νὰ εἶναι μάλιστα εἰσιμὸς καὶ τὴν ζωὴν αὐτοῦ νὰ θυσιάσῃ, καθ' ὃν τρόπον ὑπομνήσκει τοῦτο εἰς τὸν Βασιλέα. Ταῦτα πάντα εἶναι δυνατόν. Ἐχέινε ὅμως τὸ ὅποιον ἐνδιαφέρει τὴν Θέμιδα, ἀπὸ τῆς μικρᾶς σκοπιᾶς αὐτῆς, εἶναι πῶς, ἐν οἰαδήποτε τῶν δύο ἄνω περιστάσεων, δὲν εὐρέθη ἐν ὅλῃ τῇ ἀτόνῳ πολιτειακῇ παρατάξει, εἰς ὑπουργός, εἰς ἀντιπρόσωπος τοῦ Λαοῦ, εἰς εἰσαγγελεύς νὰ θέσῃ ἐπὶ τοῦ προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου τὴν γείρα, ἢ ὁποία πολλακίς ἐτέθη ἀμειλίχτως ἐπὶ πολὺ ἀσημαντοτέρων περιστάσεων ἐπὶ ἀπλῶν ἰδιωτῶν, οἱ ὅποιοι καὶ ἂν τυγχάν ἡδίκησαν, τουλάχιστον μὴ ἐνδεδυμένοι τῷ ἐπίσημον ἐνδυμα, δὲν ἠδύναντο νὰ ἐκθέσωσιν τὴν πολιτείαν εἰς τὰ σκώματα οὐδενός.

Η ΕΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΣΤΟΛ ΑΘΑΝΑΤΩΝ

Συνδρομή Ιταλία δρ. 15. § Μετά δελτίου δρ. 20. § Καταχωρ. 5 σελ. λ. 50

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: Θ. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΑΝΑΤΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ

6 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1908

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νομολογία	Ἀρείου Πάγου Πολιτική	(1907)
»	» Ποινική	(1907)
Νομολογία	Ἐφετερίου Ἀθηνῶν	(1906)
»	» Λαρίδος	(1907)
»	» Κερκύρας	(1907)
»	» Ναυπλίου	(1906)
Νομολογία	Πρωτοδικείου Ἡλείας	(1907)
Νομολογία	Νομικοῦ Συμβουλίου	(1907)
Προξ. Νομολογία-Δικαστ. Σμύρνης		(1907)
Μικτὴ Νομολογία Αἰγύπτου		(1906)
Γνωμοδοτήσ. Νομομαθῶν.—Ἀλληλογραφία.		

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ἀριθ. 50 (1907) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ

**Μισθώσις κτημάτων Δημοσίου. — δημοσίου
δυναγωνισμός.—ἀκυρὸς δύνταδις.—δτεῖρεν-
δις ἀποτελεσμάτων.**

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 578 τοῦ 1903 ἀποφάσεως τῆς ὁλομελείας τοῦ Ἀρ. Πάγου ἐλύθη τὸ νομικὸν ζήτημα ὅτι εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 34 τοῦ Λογιστικοῦ Νόμου, καθ' ἣν πᾶσα διαλογαρισμὸν τῆς ἐπικρατείας συμφωνία γίνεται διὰ δημοσίου συναγωνισμοῦ, περιλαμβάνεται καὶ ἡ προκειμένη συμφωνία περὶ ἐκμισθώσεως τῶν ἀκινήτων κτημάτων τοῦ Δημοσίου, ἡ δὲ λύσις αὕτη εἶναι ὑποχρεωτική καὶ διὰ τὸ τμήμα τοῦτο τοῦ δικαστηρίου (ἄρθρ. 7 τ. ὁ ΧΜΖ' Νόμου).

Ἐπειδὴ δὲν ἀμφισβητεῖται ὅτι ἡ περὶ ἐνοικίας τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ κτήματος τοῦ Δημοσίου σύμβασις, ἣν μετὰ τοῦ ἐνάγοντος συνήψεν ὁ χρῆς οἰκονομικοῦ ἐφόρου ἐκπληρῶν τελῶν Λαυρίου, ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου, καὶ ἐφ' ἣς στηρίζεται ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ἐγένετο ἄνευ συναγωνισμοῦ, ἀλλὰ δι' ἰδιαιτέρας συμφωνίας τούτων οὕτως ἐχόντων, ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή τοῦ ἐνάγοντος, δι' ἣς ἐπιζητεῖται ἀποζημίωσις διὰ τὴν ἀθέτησιν ἀκύρου συμβάσεως καὶ μὴ ὑποχρεωτικῆς δι' οὐδέτερον τῶν συμβαλλομένων μερῶν εἶναι ἀπορριπτέα ὡς νόμῳ ἀνυπόστατος.

Ἀριθ. 51 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΝΙΔΕΡ

Ἀνταγωνικαὶ ἀπαιτήσεις ὑποβληθεῖσαι πρωτοδικῶς.—παραπομπὴ ἰδιαιτέρῳ συζητῆσει.—ἐφέδιμος ἐπικύρωσις.—ἀναίρεσις.—ἐπανάληψις παραπομπῆς ὑπὸ ἀποφάσεως δευτέρου τμήματος ἐν ὁριστικῇ ἀποφάσει.—ἐννοια.—παραπομπὴ πρωτοδικεῖ.

(*) Μετὰ τὰς ἐν σελ. 279 ΧΥ 578 τῆς ὁλομελείας ἐν σελ. 87 ΧΥ 324 τοῦ β' τμήματος.

Ἐπειδὴ τῶν πρωτοδικῶς ὑποβληθεισῶν ὑπὸ τῆς ἀρχῆθεν ἐναγομένης καὶ ἤδη ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν παρεμπιπτούσῃ ἀγωγῇ ἐναγοῦσας Πιστωτικῆς Τραπεζῆς ἀνταγωνικῶν ἀπαιτήσεων, παρακεμφθεισῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5838 (1903) ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, εἰς ἰδιαιτέραν ἐνώπιον αὐτοῦ συζήτησιν, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἡ ἀναιρεθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 1136 (1904) ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθῆναις Ἐφετῶν δι' ἐπικυρώσεως τῶν διατάξεων ἐκείνης κατὰ τοῦτο ἐδέξατο, τῆς δὲ κατ' ἐφεσιν τῆς ἄνω πρωτοδικῶς ἀποφάσεως κατὰ παραπομπῆν τοῦ Α' τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀποφνημαμένης ὁριστικῶς ἐπὶ τῆς διαφορᾶς ὑπ' ἀριθ. 235 (1906) ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου (τμήμα Β' Ἀρ. Πάγου) (*) ἐπαναλαβούσης ἐν τῷ διατακτικῷ αὐτῆς ὁμοίαν τὴν περὶ τῆς εἰς ἰδιαιτέραν συζήτησιν παραπομπῆς τῶν ἀνταγωνικῶν ἀπαιτήσεων διάταξιν ὑπὸ τὴν τοιαύτην τῆς ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου παραπομπῆς αὐτῶν ἐννοίαν, καθ' ἣ σαφῶς προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ ὅτι μετὰ τῶν λοιπῶν πρωτοδικῶς ὑποβληθέντων κεφαλαίων τῆς ἀνταγωγῆς παρέπεμψε πρὸς συζήτησιν καὶ τὸ ἐφεσίμως κατὰ πρῶτον, ὡς δὲν ἀμφισβητεῖται, καὶ ἐκ τῶν πρώτων πρωτοδικῶν προτάσεων τῆς ἐναγομένης τραπέζης ἐξάγεται, ὑποβληθὲν ἐκ δραχμῶν 10,000, διὰ τὴν ὑπ' αὐτῆς καταβληθεῖσαν πρώτην δόσιν 100 μετοχῶν τῆς εταιρίας «Ἐθνικῆς», παραχωρηθεισῶν τῷ ἤδη ἐναγομένῳ, κεφαλαίου αὐτῆς, ὅπερ δὲν ἠδύνατο κατὰ τὸ ἄρθρ. 13 § 2 Πολ. Δικονομίας νὰ παραπέμψῃ εἰς ἰδιαιτέραν ἐνώπιον αὐτοῦ συζήτησιν, κατὰ παράλειψιν τοῦ πρώτου βαθμοῦ τῆς δικαιοδοσίας, καὶ τῶν τοιούτων ἀνταγωνικῶν ἀπαιτήσεων, κατόπιν τῶν ἄνω διατάξεων τῶν ἀποφάσεων διατελουσῶν κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐκκεμῶν καὶ εἰσακτέων ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου, ἀπαράδεκτος ἐστὶν καὶ κατὰ παράλειψιν τοῦ ἄρθρ. 13 § Πολ. Δικονομίας καὶ κατὰ παράλειψιν τοῦ ἀρμοδίου ν' ἀποφανθῇ ἐπ' αὐτῶν κατωτέρου δικαστηρίου γενομένη καὶ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν παρεμπιπτούσης ἀγωγῆς εἰσαγωγῇ αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ ἀντὶ τοῦ ἐφετερίου δικάσαντος δικαστηρίου τούτου, καὶ συνεπῶς ἀπορριπτέα κατὰ τὴν περὶ τούτου βάσιμον ἐνστασιν τοῦ ἤδη ἐναγομένου ἐστὶν ἡ τοιαύτη ἀγωγή, τοῦ τοιούτου ἀπαράδεκτου καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ἄλλως ἐξεταζομένου ὡς ἀφορῶντος εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ τὸν νόμιμον τρόπον τῆς εἰσαγωγῆς τῶν διαφορῶν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου.

(*) Ὅρα αὐτὴν ἐν σελ. 99 παρέντες. ὅτι δὲ δὲν ἔχει καταχωρηθῇ, ὡς μὴ ἐνέχοντα νομικὸν ζήτημα, ἡ σχετικὴ αἰτιολογία, ἡ ἐπικαλούμενη καὶ τῆς ἄνω ἀποφάσεως.

Ἀριθ. 52 (1907) Τμ. Β' (*)

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ
Παράνομος ἀποστρατεία. - δύνταξις κατὰ δι-
 ἄρκειαν. - ἀποδοδὶς διφορὰς μισθοῦ. - μι-
 σθὸς ὑπεπιμελητοῦ καὶ ἀποζημιώσις ἐνοί-
 κίου. - κληρονόμοι ἐξ ἀδιαθέτου. - ἐναρξίς
 τοκοδοσίας ἀπ' ἀγωγῆς καὶ ἀπὸ δόσεων.

Ἐπειδὴ καὶ τὸ τμήμα τοῦτο τοῦ Ἀρείου Πά-
 γου, ἀναφερόμενον εἰς τὰς σκέψεις τῆς ὑπ' ἀριθ.
 177 τοῦ 1905 ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Α' τμήματος αὐτοῦ, σύμφωνα ἔχει γνώμην πρὸς τὴν τοῦ ἀκυρωτικοῦ τμήματος, ὅσον ἀφορᾷ τὴν λύσιν τοῦ νομικοῦ ζητήματος ὅτι, ἀκύρου ὄντος τοῦ Β. Διατάγματος, δι' οὗ μετετέθη εἰς κατὰστασιν ἀποστρατείας ἐκ τῆς θέσεως ὑπεπιμελητοῦ ὁ Ι. Χ*** γεννᾶται, ὑπὲρ αὐτοῦ ὡς συνέπεια ἀναγκαία, συνωδὰ τῷ Νόμῳ ΦΛΣΤ' τῆς 28 Μαΐου 1859, τὸ δικαίωμα εἰς τὴν λήψιν ὀλοκλήρου τοῦ μισθοῦ τῆς ἐν ἐνεργείᾳ τοῦ ὑπεπιμελητοῦ θέσεώς του, ἤτοι εἰς τὴν πρὸς τὸν μισθὸν τοῦτον διαφορὰν τῆς χορηγηθείσης αὐτῷ συντάξεως ἀπὸ 24 Νοεμβρίου 1901, ὅτε ἀπεστρατεύθη κατ' ἀκολουθίαν ἐσφαλῆ προφανῶς τὸ πρωτοβάθμιον δικαστήριον ἀπορρίψαν διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του ὡς μὴ βάσιμον τὴν ἀγωγὴν τοῦ νῦν ἐκκαλοῦντος, ὅσον ἀφορᾷ τὸ γεγονός τοῦτο, καὶ μεταρρυθμιστέα ἐστὶν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις μόνον κατὰ τὸ μέρος τοῦτο.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ προμνησθέντος ΦΛΣΤ' Νόμου τῆς 28 Μαΐου 1859 πίνακα τῆς κατὰ μῆνα μισθοδοσίας τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς, ὁ μισθὸς τοῦ ὑπεπιμελητοῦ σὺν τῇ λόγῳ ἐνοικίῳ ἀποζημιώσει ἀνέρχεται εἰς δραχ. 410 κατὰ μῆνα, ἐπομένως ἡ πρὸς τὸν μισθὸν τοῦτον διαφορὰ τῆς διὰ τοῦ ἀπὸ 31 Ὀκτωβρίου 1901 Β. Διατάγματος χορηγηθείσης τῷ ἐκκαλοῦντι Ι. Χ*** συντάξεως δραχ. 249 καὶ 60/100 κατὰ μῆνα ἀνέρχεται εἰς δραχ. 160 καὶ 40/100 κατὰ μῆνα, ἃς ἐδικαιούτο νὰ λάβῃ ὁ ἐκκαλῶν ὡς ὑπεπιμελητής, ἀπὸ τῆς 24 Νοεμβρίου 1901 μέχρι τοῦ θανάτου του, ὅθεν δεῖον νὰ γείνη ἐν μέρει δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ αὐτοῦ ὡς βάσιμος καὶ νὰ ὑποχρεωθῇ τὸ Δημοσίον νὰ πληρώσῃ εἰς τοὺς ἀντιδίκους αὐτοῦ, ὡς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμους τοῦ ἀποδιδάσαντος Ι. Χ***, δραχ. 160 καὶ 40/100 κατὰ μῆνα ἀπὸ τῆς 24 Νοεμβρίου 1901 μέχρι τοῦ θανάτου του, ἐντόκως πρὸς 8/100 ἐτησίως ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀγωγῆς μέχρις ἐξοφλήσεως, διὰ τὰ πρὸ αὐτῆς καθυστερούμενα ποσά, ἀπὸ τῆς καθυστερήσεως δὲ ἐκάστης μηνιαίας δόσεως μέχρις ἐξοφλήσεως διὰ τὰς μετὰ τὴν ἀγωγὴν ποσότητες.

(*) Διὰ τῆς ἐν σελ. 494 ΧVII 466 τοῦ 6' τμήματος εἶχεν ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις μέχρις ἐκδικάσεως καὶ τῆς κατὰ τῆς ἐφεσίμου ἀποφάσεως αἰτήσεως ἀναιρέσεως τοῦ Δημοσίου. Ὅρα αὐτόθι τὴν ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἀναβολῆς σημειώσιν. Ἡδὲ ἐκδικασθεῖσης καὶ ταύτης καὶ ἀπορριφθεῖσης διὰ τῆς ἐν σελ. 200 παρόντος τόμου 336 τοῦ α' τμήματος, καὶ ἐπανελθούσης τῆς ἀρμονίας, συνεχίζεται ἡ ἐκδικασίς τῆς ὑποθέσεως μετὰ τὴν 466 τοῦ 6' τμήματος καὶ τὴν προηγηθεῖσαν ταύτην 177 τοῦ α' τμήματος, ἣν δρᾷ ἐν σελ. 147 ΧVII.

Ἀριθ. 5' (1907) Τμ. Β' (*)

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ
Μετοχικὸν ταμεῖον τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ. - δέρονδὶς βαθμοῦ ἢ συντάξεως ἀποφάσει. - ἐπιστροφὴ μετοχῶν αὐτουσίῳ. - ἀποκατάστασις. - ἀνάκτιδος δικαιοματίων. - ἐπαναστροφὴ ἀποδοθέντων.

Ἐπειδὴ, ναὶ μὲν κατὰ τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ Νόμου ΒΥΚ' τοῦ 1896 τὰ καταβληθέντα ποσὰ τῶν μετοχῶν ἐπιστρέφονται ὑπὸ τοῦ Μετοχ. Ταμείου τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ αὐτοῦσια, ἀνευ ἀφαιρέσεως τι-
 νος, εἰς τοὺς διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως στερηθέν-
 τας τοῦ βαθμοῦ ἢ τῆς συντάξεώς των, δὲν ἔκται ὅμως ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης ὅτι οἱ καταδικασθέντες καὶ τοῦ βαθμοῦ των στερηθέντες ἀξιωματικοὶ διαγράφονται ὀριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως ἐκ τοῦ μητρώου τῶν μετόχων, καθ' ὅσον ὁ ρηθεὶς Νόμος ΒΥΚ' οὐδὲν περὶ τοιαύτης ἀμετακλήτου διαγραφῆς ἀναφέρει, ἀλλ' ἰσχυοῦσης τῆς γενικῆς περὶ ἀποκαταστάσεως διατάξεως, ἀναγρομένης ἐν ἄρθρῳ 564 Ποιν. Δικονομίας, καθ' ἣν διὰ ταύτης ἀναιροῦνται ὅλα τ' ἀποτελέσματα τῆς ποινῆς καὶ δὴ ἡ στέρησις τῶν ἐν ἄρθροις 21 καὶ 23 Ποιν. Νόμου δικαιοματίων, ἔκται ὅτι ὁ εἰς ἐγκληματικὴν ποινὴν καταδικασθεὶς ἀξιωματικὸς καὶ τοῦ βαθμοῦ του στερηθεὶς, εἰς δὲ κατὰ τὸ προμνησθέν ἄρθρ. τοῦ ΒΥΚ' Νόμου ἐπεστράφη λόγῳ τῆς τοιαύτης καταδίκης τὸ καταβληθέν ποσὸν τῶν μετοχῶν του, ἀποκατασταθεὶς νομίμως καὶ ἐπανακτῆσας οὕτω τὰ δικαίωμάτα του, ὧν διὰ τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως ἐστερήθη, πρὸς λαμβάνει αὖθις τὴν ἰδιότητα τοῦ μετόχου, ἀντεπιστρέφον εἰς τὸ ταμεῖον τὴν ἀναληφθεῖσαν μετοχὴν του καὶ ἀνακτᾷ τὰ δικαίωματα αὐτοῦ ὡς μετόχου καὶ τὴν ἀπόληψιν τῶν μερισμάτων, ὡς δικαιούται καὶ εἰς ἀπόληψιν ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου συντάξεως, ἥς στερεῖται μὲν κατὰ τὸ ἄρθρ. 23 τοῦ Νόμου ΣΕ' τοῦ 1852 διὰ τῆς εἰς ἐγκληματικὴν ποινὴν καταδίκης ἀπολαύει δὲ μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν. Ἐχόντος ὅμως οὕτω τοῦ τμήματος τούτου διάφορον γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ὑπ' ἀριθ. 494 π. ἐ. ἀποφάσεως τοῦ ἐξενεγθεῖσαν, ἀνάγκη παρίσταται ὅπως παραπεμφθῇ ἡ λύσις τοῦ νομικοῦ ζητήματος εἰς τὴν ὀλομέλειαν τοῦ Ἀρ. Πάγου, συνωδὰ τῇ διατάξει τοῦ ἐδ. δ' τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ΧΜΖ' Νόμου τοῦ 1877.

Ἀριθ. 54 (1907) Τμ. Β' (**)

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΓΡΗΣ
Σύζυγος δευτερογάμος. - οὐ καταλείπτεον πλέον μερίδος τέκνου ἢ ὀλιγώτερον εὐνο-
 θέντος. - ἀγωγὴ ἐκ διαθήκης δημοσίας. - δυνωπεϊκότης. - κατάληψις συζύγῳ ὠρι-
 θμένων πραγμάτων καὶ ποδοῦ-ρητῶν πρᾶγ-
 μα. - ἀρμόδιον ἀγωγῆ. - ἐξέυρεσις κατα-
 λειφθεῖσος περιουσίας. - ἐξαίρετον. - πρό-
 γαμος ὡρεὰ πρωτογάμῳ μητρί. - διατα-

(*) Ἐπέρχεται τῇ ἐν σελ. 356 παρόντος 494 τοῦ α' τμήματος ἡ καὶ διαφωνεῖ.

(**) Μετὰ τὴν ἐν σελ. 641 ΧVII 62 τοῦ α' τμήματος.

κτέα απόδειξις.- αποδεικτικά μέσα.- εκτίμησις.- χρόνος προσδιορισμού αξίας.- απαιρετέα χρέη.- χρόνος προβολής χρεών.

Επειδή, κατά την Νεαράν 22 του 'Ιουστινιανού κεφαλ. 27 και 28 Βασίλ. ΚΑ' εδ. 8 και 9 'Αρμεν. Ε. Η. 80, ο σύζυγος, ο δεύτερον συνάψας γάμον, δέν δύναται νά παραχωρήσῃ εἰς τὴν σύζυγον τοῦ δευτέρου γάμου διὰ χαριστικῆς πράξεως, εἴτε ἐν ζωῇ εἴτε αἰτίᾳ θανάτου, ἐκ τῆς περιουσίας του ποσὸν μείζον ἐκείνου, τὸ ὁποῖον λαμβάνει τὸ ἐκ τοῦ πρώτου γάμου τέκνον, ἢ, πλείονων τοιούτων ὑπαρχόντων, ποσὸν μείζον ἐκείνου, ὅπερ λαμβάνει τὸ τέκνον τὸ ὀλιγώτερον εὐνοηθέν, τὸ δὲ καθ' ὑπέρβασιν τούτου παραχωρηθὲν εἰς τὸν ἐκ τοῦ δευτέρου γάμου σύζυγον θεωρεῖται ὡς μὴ δοθέν ἢ μὴ καταλειφθὲν καὶ περιέρχεται εἰς τὰ ἐκ τοῦ πρώτου γάμου τέκνα, ἢ δὲ διάταξις αὕτη, σκοποῦσα, οὐχὶ τὸσον τὴν τιμωρίαν τοῦ δευτερογάμου συζύγου, ὅσον τὴν προστασίαν τῶν ἐκ τοῦ πρώτου γάμου τέκνων, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν κεφ. 22, 23 καὶ 26 τῆς Νεαρᾶς καὶ ἐκ τοῦ Νόμου 5. 1, Κωδ. 5. 9., καθ' αἱ ἐπιβλαβεῖς αὐτῇ συνέπειαι δέν χωροῦσιν ἐὰν ὁ δευτερόγαμος σύζυγος δέν ἔχῃ τέκνα ἐκ τοῦ πρώτου γάμου, δέν ἔχει ποινικὸν χαρακτήρα, ἐπομένως ἰσχύει καὶ σήμερον, μὴ ἀναιρεθεῖσα οὔτε δι' ἄλλης τινὸς γενικῆς διατάξεως οὔτε ειδικῆς διὰ τῆς Νεαρᾶς 118 τοῦ 'Ιουστινιανού, ὡς ἐδέξατο ἡ προδικαστικὴ ὑπ' ἀριθ. 2138 (1898) ἀπόφασις τοῦ Ἐφετ. Ἀθηνῶν, ἥτις κατὰ τοῦτο ἀνακλητέα ἐστίν.

Επειδὴ κατὰ ταῦτα τὸ ἐξεταστὸν ζήτημα ἐστίν, ἐὰν εἰς τὸν ἐναγόμενον ἐγκατελείφῃ ὑπὸ τοῦ πατρὸς του τόση τοῦλάχιστον καθαρὰ περιουσία ὅση ἢ εἰς τὴν ἐνάγουσαν διὰ τῆς διαθήκης τούτου ἐγκαταλειφθεῖσα, καὶ ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἀπορριπτέα ἐστὶν ἡ ἀγωγή τῆς ἐναγούσης κατὰ τὸ ποσὸν τὸ μείζον τοῦ εἰς τὸν ἐναγόμενον ἐναπολειφθέντος.

Επειδὴ ἡ ἐπίδικος ἀγωγή ἀπὸ 30 Ὀκτωβρίου 1897 ἐπὶ δημοσίου ἐγγράφου (ἥτοι τῆς διαθήκης) εὐκρινούς καὶ ἀναμφισβητήτου (ἥτοι τῆς δημοσίας διαθήκης τοῦ πατρὸς τοῦ ἐναγομένου) στηριζομένη εἶναι συνοπτικῆς φύσεως (ἄρθρ. 618 Πολ. Δικονομίας), καὶ καλῶς εἰσῆχθη καὶ ἐδικάσθη ὡς συνοπτικὴ, καὶ ἡ περὶ ἐναντίου ἀντίρρησης τοῦ ἐναγομένου ἀπορριπτέα ἐστίν.

Επειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς διαθήκης τοῦ ἀποθανόντος πατρὸς τοῦ ἐναγομένου Δ. Θ***, οὗτος τὴν μὲν ἐνάγουσαν σύζυγον του ἐνέγραψε κληρονόμον ἐπὶ ὀρισμένων κινητῶν πραγμάτων καὶ ἐπὶ ὀρισμένου χρηματικοῦ ποσοῦ, ἥτοι ἀπὸ ρητοῦ πράγματος, κατὰ τὸ ὑπόλοιπον δὲ μέρος τῆς περιουσίας του ἐνέγραψε κληρονόμον γενικὸν τὸν ἐναγόμενον υἱὸν του, ἐπομένως νομίμως ἡ ἐνάγουσα αἰτεῖται τὴν παράδοσιν τῶν ὀρισμένων κινητῶν πραγμάτων καὶ τὴν πληρωμὴν τοῦ εἰς αὐτὴν ἀφθέντος χρηματικοῦ ποσοῦ ἐξ ὀλοκλήρου, ἐν ὅσῳ διὰ τῆς τοιαύτης παραχωρήσεως δέν προσβάλλεται ἡ νόμιμος μοῖρα τοῦ ἐναγομένου ἢ ἐν ὅσῳ τὸ εἰς τὴν ἐνάγουσαν οὕτω περιερχόμενον δέν ὑπερβαίνει κατὰ ποσὸν τὸ εἰς τὸν ἐναγόμενον ἐγκαταλειπόμενον καὶ ἡ περὶ τοῦ ἐναντίου ἀντίρρησης τούτου, ἥτοι ὅτι δεῖ ἡ ἐνάγουσα ὡς κληρονόμος νὰ ἐγείρῃ

οὐχὶ τὴν προκειμένην, ἀλλὰ τὴν περὶ διανομῆς ἀγωγὴν, ἀπορριπτέα ἐστὶν ὡς μηδὲλως στηριζομένη εἰς τὸν νόμον.

Επειδὴ ἡ ἐτέρα ἐνστασις τοῦ ἐναγομένου ὅτι ἡ μετὰ τοῦ Β*** ἐταιρικὴ περιουσία τοῦ πατρὸς του ἀφέθη αὐτῷ ὡς ἐξαιρετικὸν καὶ ὅτι κατὰ τοσοῦτον θέλει λάβει ἡ ἐνάγουσα τὰ εἰς αὐτὴν ἐγκαταλειφθέντα, καθόσον τὸ ὑπόλοιπον τῆς περιουσίας τοῦ ἀποθανόντος ἤθελεν ἐπαρκέσει πρὸς τοῦτο ἀβάσιμος ἐστὶ, μὴ περιεχούσης τῆς διαθήκης τοιαύτην τινὰ ἐννοίαν.

Επειδὴ ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ αὐτοῦ ἐναγομένου ὅτι, ἐκτὸς τῆς προικῶς ἀπαιτήσεως τῆς μητρὸς του, δέον ν' ἀφαιρεθῇ ἐκ τῆς πατρικῆς κληρονομίας, ὡς χρέος ταύτης, καὶ ἡ πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ πρόγαμος δωρεὰ, ἀπορριπτέα ἐστὶ διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκκαλουμένη ἀποφάσει καὶ τῇ ὑπ' ἀριθ. 2138 (1898) τοῦ ἐφετείου (*) ἐν ἐκτάσει ἀναφερομένους λόγους, καθ' ὅ, ἀπονοῦσης τῆς προγαμιαίας δωρεᾶς διὰ τῆς προαπεβιώσεως τῆς δωρεοδόχου καὶ τῆς ἐπιδιώσεως τοῦ συζύγου.

Επειδὴ ὁ ἐναγόμενος ὢν, ὡς εἴρηται, καθολικὸς κληρονόμος τοῦ πατρὸς του εἶναι ὑπόχρεως νὰ ἐκτελέσῃ καθ' ὀλοκληρίαν τὸ πρὸς τὴν ἐνάγουσαν κληροδότημα τοῦ πατρὸς του, πλην ἐὰν διὰ τούτου προσβάλληται ἡ νόμιμος αὐτοῦ μοῖρα ἢ τὸ κληροδότημα ὑπερβαίνει τὸ εἰς αὐτὸν ἐκ τῆς πατρικῆς περιουσίας περιεχόμενον.

Επειδὴ ὁ ἐναγόμενος, ἰσχυριθεὶς ὅτι διὰ τοῦ τοιούτου κληροδοτήματος προσβάλλεται ἡ νόμιμος αὐτοῦ μοῖρα, ὑπεχρεώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2138 (1898) ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου ν' ἀποδείξῃ διὰ παντὸς νομίμου μέσου «ὅποιαν περιουσίαν ἀφῆκεν ὁ πατήρ του κατὰ τὸν θάνατόν του, ἐκ τίνων ἀντικειμένων ὀρισμένως συνίστατο αὕτη καὶ εἰς ποῖον ποσὸν ἀνῆρχοντο τὰ χρέη», διεξαχθεῖσιν δὲ τῶν ἀποδείξεων τούτων, τὸ δικαστήριον ἔχει ἅπαντα τὰ νόμιμα στοιχεῖα ὅπως ἀποφανθῇ, ἐὰν διὰ τοῦ κληροδοτήματος πρὸς τὴν ἐνάγουσαν προσβάλληται ἡ νόμιμος αὐτοῦ μοῖρα ἢ παραβιάζεται ἡ Νεαρά 22 κεφ. 27 καὶ 28.

Επειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐκθέσεων ἀπογραφῶν 2890 τῆς 1 Νοεμβρίου 1896 καὶ 29 τῆς 17 Ἰουλίου 1897 καὶ λοιπῶν ἐγγράφων, ἡ μερίς τοῦ ἀποθανόντος Δ. Θ*** ἐπὶ τοῦ ἐνεργητικοῦ τῆς ἐταιρικῆς περιουσίας μετὰ τοῦ Β*** (δηλὰ δὴ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν χρεῶν) ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 25,958, εἰς ἃς δέον νὰ προστεθῶσι κατὰ τὴν βάσιμον ἀξίωσιν τῆς ἐναγούσης καὶ δραχ. 1689, ἥτοι τὸ ἥμισυ τῶν δραχ. 3376, αἵτινες προήλθον ἐκ τῆς πωλήσεως ἐμπορευμάτων, ὀνομένης κατὰ τὴν ἀπογραφὴν καὶ αἵτινες δέν ἀναγράφονται ἐν ταῖς ἐκθέσει τῆς ἀπογραφῆς, οὕτω δὲ ἡ καθαρὰ ἀναλογία τοῦ ἀποθανόντος ἐπὶ τῆς ἐταιρικῆς περιουσίας ἀνέρχεται εἰς δραχ. 27647.

Επειδὴ ἐκ τῶν ἐκθέσεων τῆς ἀπογραφῆς τῆς ἀτομικῆς περιουσίας τοῦ ἀποθανόντος Δ. Θ*** προκύπτει ὅτι αὕτη ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 40,000 καὶ 45,000, ἀλλ' εἰς τοῦτο ἔχθησαν οἱ πράγματι

(*) Ὁρα ταύτην ἐν σελ. 410 X.

γνώμονες της απογραφής, υπολογίσαντες την αξίαν των παρὰ την Γαλλικὴν Σχολὴν οἰκοπέδων τοῦ ἀποθανόντος καὶ ἀποτελουμένων ἐκ μέτρων τετραγωνικῶν 961 εἰς δραχμὰς ἐν ὧν 12,200, ἢτοι πρὸς δραχ. 12 πρὸς 13 κατὰ τετραγωνικὸν μέτρον, ἀλλ' ὡς προκύπτει 1) ἐκ τῶν ὑπ' ἀριθ. 18147 (1882), 18148 (1882) παραχωρητηρίων τῶν ἐν λόγῳ οἰκοπέδων ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου πρὸς τὸν ἀποθάνοντα, 2) τοῦ . . . συμβολαίου, ἐξ οὗ ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ ἐναγομένος ἐπληρώθη παρὰ τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς διὰ τὴν κατάληψιν μόνον 551 τετραγ. πήχεων δραχ. 16,947, ἢτοι πρὸς δραχ. 30 κατὰ πῆχυν τετραγωνικόν, 3) ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 418 (1904) ἀποφάσεως τοῦ Β' τμήματος τοῦ Α. Πάγου, ἐξ ἧς ἀποδεικνύεται ὅτι οἰκοπέδα τρίτων γειτονικὰ, ἀφαιρεθέντα διὰ δημοσίαν ἀνάγκην, διετιμήθησαν ὡς ἔχοντα αξίαν κατὰ τὸ 1896, ἢτοι τὸν χρόνον τοῦ θανάτου τοῦ πατρὸς τοῦ ἐναγομένου, δραχμὰς τοὐλάχιστον 25 κατὰ τετραγ. πῆχυν καὶ ἦτις ἀφάσεις δύναται ὡς ἐκμαρτύριον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ἀφ' οὗ νομίμως διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐρετείου ἐπετρέπη ἡ ἐξεύρεσις τῆς περιουσίας τοῦ ἀποθανόντος καὶ διὰ μαρτύρων, 4) ἐκ τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων καὶ λοιπῶν ἐπὶ καλουμένων ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐγγράφων τεκμηρίων καὶ παντὸς ἐτέρου ἀποδεικτικοῦ μέσου ἢ τιμῆ τῶν ἐν λόγῳ οἰκοπέδων κατὰ πῆχυν τετραγωνικόν πρέπει νὰ υπολογισθῇ εἰς δραχμὰς 25, ἢτοι ἐν συνόλῳ ἡ αξία τῶν παρὰ τὴν Γαλλικὴν Σχολὴν οἰκοπέδων, κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου τοῦ κληρονομουμένου, ἀνήρχετο τοὐλάχιστον εἰς 25 χιλιάδας δραχμὰς, οὗτω δὲ ἡ ἐν ταῖς ἀπογραφαῖς ἀναφερομένη ἀτομικὴ περιουσία τοῦ ἀποθανόντος πρέπει νὰ υπολογισθῇ κατὰ τοὺς μετριοτέρους υπολογισμοὺς εἰς δραχ. 53,442, εἰς ἃς προστιθεμένης καὶ τῆς ἀναλογίας τοῦ ἐκ τῆς εταιρικῆς περιουσίας ἐκ δραχμῶν 27,647, ὡς καὶ τῆς αξίας τῶν ἐπίπλων ἐκ δραχμῶν 4000 κατὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ ἐναγομένου καὶ ἅτινα δὲν ἐμπεριέχονται ἐν τῇ ἀπογραφῇ, καταληφθέντα πρὸ ταύτης ὑπὸ τῆς ἐναγούσης, αὕτη ἀνέρχεται τοὐλάχιστον εἰς δραχ. 84,089.

Ἐπειδὴ ἐκ τούτων δέον ν' ἀφαιρεθῶσι κατὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ ἐναγομένου 1) τα κατὰ τὴν ἐκθεσιν τῆς ἀπογραφῆς ἀνευρεθέντα καὶ σημειωθέντα χρεῖα τοῦ ἀποθνήσκοντος ἐκ δραχ. 2713 2) ἡ ἐπιστρεπτέα προῖξ εἰς τοὺς κληρονόμους τῆς ἐκ τοῦ πρώτου γάμου συζύγου ἐκ δραχμῶν 20,531 3) τὸ πρὸς τὴν χήραν Κ^{***} χρεὸς συνιστάμενον ἐκ δραχ. 5,000, ἢτοι δέον ν' ἀφαιρεθῶσιν ἐν ὧν δραχμαὶ 28,244, ὑπολειπομένης οὕτω τῆς καθαρᾶς περιουσίας κατὰ τὸν χρόνον τοῦ ἀποθανόντος πατρὸς τοῦ ἐναγομένου εἰς δραχ. 57,845, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας υπολογιζομένη ἡ νόμιμος μοῖρα τοῦ ἐναγομένου, (οὕσα τὸ 1/3 τῆς ἐξ ἀδιαθέτου μερίδος), ἀνέρχεται εἰς δραχ. 12,281 περίπου.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς καθαρᾶς περιουσίας τοῦ ἀποθανόντος, ἀνερχομένης ὡς εἴρηται εἰς δραχ. 57,845, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν 1) τῶν κληροδοτημάτων πρὸς τρίτους, ἀνερχομένην εἰς δραχ. 10,848, 2) τὴν ἀφαίρεσιν 15,000 δραχ. μετρητῶν, αἵτινες ἐκλήρο-

δοτήθησαν εἰς τὴν ἐνάγουσαν, 3) τῆς αξίας τῶν ἐπίπλων, ἀνερχομένης κατὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ ἐναγομένου εἰς δραχ. 4,000 καὶ 4) τῆς αξίας τῶν τιμαλφῶν, τῶν κατεχομένων εἰσέτι ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἐναγομένου, ἀνερχομένης κατὰ τὴν ἀξίωσιν αὐτῆς τῆς ἐναγούσης εἰς δραχ. 700, ὑπολείπεται καθαρὰ τοιαύτη ὑπὲρ τοῦ ἐναγομένου τοὐλάχιστον 27,297, ἢτοι ποσὸν πολὺ ὑπέρτερον τῆς νομίμου αὐτοῦ μοίρας καὶ πολὺ ὑπέρτερον τῆς καταλειφθείσης διὰ τῆς διαθήκης εἰς τὴν ἐνάγουσαν περιουσίας ἐκ δραχ. μετρητῶν 15,000, τῶν ἐπίπλων καὶ τιμαλφῶν ἀντικειμένων ἐκ δραχμῶν 4,700 (ἢτοι ἐν ὧν 19,700) ἐπομένως ἡ ἐνστάσις τοῦ ἐναγομένου περὶ προσβολῆς τῆς νομίμου αὐτοῦ μοίρας ἢ παραβιάσεως τῆς Νεαρᾶς 22 κεφαλ. 27 καὶ 28 ἀπορριπτέα ἐστὶν ὡς ἀβάσιμος.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἐν ἀντιπεφωνημένῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένων πρωτοδικῶν προτάσεων τοῦ ἐναγομένου, οὗτος καὶ ἄλλα χρεῖα τοῦ ἀποθανόντος, πλὴν τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει ἀναφερομένων καὶ ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἀπογραφῆς σημειουμένων, δὲν ἐπεκαλέσθη, ἀπαρδέκτως δὲ κατὰ τὴν περὶ τούτου νόμιμον ἀντίρρησην τῆς ἐναγούσης ἐπικαλεῖται καὶ ἐξοδα καὶ δίκας, τὰ ὅποια ἄλλως καὶ λαμβανόμενα ὑπ' ὄψιν δὲν ἀλλοιοῦσι τὸ ἄνω ἐξαγόμενον.

Ἐπειδὴ κατὰ ταῦτα δέον, δεκτῆς γενομένης τῆς ἀπὸ 3 Μαΐου 1898 ἐφέσεως τῆς ἐναγούσης, νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις τοῦ πρωτοδικείου, ἦτις ἐν ᾧ ἐδέχθη ἀμφοτέρως τὰς ἀγωγὰς τῆς ἐναγούσης, ἐν τούτοις κατὰ παραδρομὴν δὲν ἐπεδίκασε τὸ δι' αὐτῶν ζητούμενον χρηματικὸν ποσόν, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ γείνη καθ' ὅλοκληρίαν δεκτὴ ἡ ἀγωγή τῆς ἐναγούσης, ἢτοι καθ' ὃ μέρος παρεπέμφθη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 62 (1905) ἀποφάσεως (*).

Ἀριθ. 55 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. **ΧΑΪΔΑΣ**
Γυνή.- ἄμεδος ἢ ἔμμεδος ἀναδοχή.- **γνώσις**
δανειστοῦ.- μεθεβίβασις εἰκονικὴ πρὸς ὑποθήκευσιν.- οὐ παραίτησις ἀπὸ βοηθείας.- **λῆψις** ληφθέντος ἐπὶ ἐγγυήσει.- **ἀνέδικτον** ἐγγράφον ἀποδείξεως.

Ἐπειδὴ, ὡς σαφῶς ὀρίζουσιν οἱ Νόμοι 1, 2 § 1 καὶ 5, Νόμ. 8 § 1 (;) ἐὰν ἡ γυνὴ εἴτε ἀμέσως, εἴτε ἔμμεσως ἀναδεχθῇ ἄλλότριον χρεὸς ἐν γνώσει τοῦ δανειστοῦ, ἡ περὶ τῆς ἀναδοχῆς ταύτης σύμβασις εἶναι ἄκυρος, ἄρα καὶ ἂν εἰκονικῶς ἡ γυνὴ ἐκώλησεν ἀκίνητα αὐτῆς πρὸς τινα, ἵνα οὗτος συνομολογήσῃ δάνειον ἐπὶ ὑποθήκῃ τῶν εἰκονικῶς πωληθέντων, διατελεῖ δ' ἐν γνώσει τούτων ὁ δανειστής.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς πρωτοδικῆς ἀποφάσεως, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς προσβαλλομένης, ὑπεχρέωθη ἡ ἀναιρεσίβλητος ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἐκώλησε πρὸς τὸν υἱὸν τῆς τὰ ἀκίνητα αὐτῆς κτήματα, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ συνάψῃ οὗτος δάνειον ἐπὶ ὑποθήκῃ αὐτῶν, διετέλει δ' ἐν γνώσει τῆς εἰκονικότητος τῆς πωλήσεως ὁ ἀναιρεσίβλητος καὶ τοῦ σκοποῦ αὐτῆς.

(*) Παραθέτομεν καὶ τὸ πραγματικὸν μέρος διὰ τὸ μεμετρημένον καὶ σαφέστατον κατ' αὐτὸ αἰτιολογίων.

Ἐπειδὴ ἡ διάταξις τοῦ Κώδ. 23 (4.29) Ἀρμεν. Γ'. ς'. 13 καὶ Βασιλ. Νόμ. 87 βιβλ. 26 τίτλ. 7 δὲν ὀρίζει ὅτι ἡ γυνή, ἡ μεταβιβάσασα τὰ κτήματά της εἰκονικῶς, ἵνα δανεισθῇ ὑποθηκεύων αὐτὰ ὁ πρὸς δὲν μετεβιβάσθησαν, λογίζεται, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ ἀναιρεσείων, παραιτηθεῖσα τοῦ ἐκ τοῦ βελλεϊανείου δόγματος εὐεργετήματος, ἀλλ' ὅτι δὲν βοηθεῖται ἐξ αὐτοῦ ἡ γυνή ἢ λαβοῦσα τὸ χάριν τῆς παρασχεθείσης ὑπ' αὐτῆς ἐγγυήσεως, οὐδ' ἰσχυρίζεται ἄλλως ὁ ἀναιρεσείων ὅτι ἐφέσιμῶς ἐπεκαλέσθη παραίτησιν τῆς ἀναιρεσιδλήτου τῆς ἐκ τοῦ βελλεϊανείου δόγματος ἐνστάσεως, ἄρθρον 811 § 2 Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἐπειδὴ δεχθὲν τὸ ἐφετεῖον, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ τῆς πρωτοδίκου ὑπ' ἀριθ. 439, εἰς ἣν ἀναφέρεται ὅτι ἀδύνατος, κατὰ τὴν ἀνεξέλεγκτον περὶ τούτου κρίσιν του, ἦτο εἰς τὴν ἀναιρεσιδλήτον ἢ ἐγγραφὸς ἀποδείξεις τῆς ἐνστάσεως της, ὁρθῶς καὶ συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 304 § 2 Πολ. Δικονομίας ἐπέτρεψεν αὐτῇ τὴν ἐμμέτρυν (*).

Ἀριθ. 56 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

Δικαιοπραξία ἀντιβαίνουσα χρηστοῖς ἥθεσι. Συμφωνία τόκου ἀνωτέρου νομίμου. - ἔθιμον ἀπαράδεκτον.

Ἐπειδὴ αἱ εἰς τὰ χρηστὰ ἦθη ἀντιβαίνουναι δικαιοπραξίαι εἰσὶν ἄκυροι, Ν. 5 Κώδ. (4.7) Βασιλ. 4 (ΚΑ' 6'), Ν. 4 Κώδ. (4.39) Βασ. 4 (ΜΒ' ς'), ὡς τοιαῦται δὲ χαρακτηρίζονται αἱ δικαιοπραξίαι, δι' ὧν περιορίζεται ἡ ἐλευθερία τοῦ προσώπου ἢ ἐκδιάζονται ἀποφάσεις εἰς ἀντικείμενα, εἰς ἃ δέον αὐταὶ νὰ ὦσι προϊόν τῆς ἰδίας αὐτῶν πεποιθήσεως ἢ ἐκδηλοῦνται ἀξιοκατάκριτος προαίρεσις Ν. 2 § 2 (28.6), Νόμ. 19, 61, 71 § 1, 97 § 2, 134 πρ. (45.1), Ν. 30 Κώδ. (2.3), Ν. 2. 4 Κώδ. (8.39), ἡ δὲ συμφωνία περὶ τόκου ἀνωτέρου τῶν 12 ο)ο ἐτησίως ἀντιβαίνει εἰς τὰ χρηστὰ ἦθη καὶ ἀθέμιτος λογίζεται, ὡς τοιαύτη δὲ ἄκυρος ἐστὶ, διότι δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ προϊόν ἐλευθερίας βουλήσεως τοῦ ὀφειλέτου, ἀλλ' ἀποτέλεσμα ἀναποδράστου ἀνάγκης, εἰς ἣν οὗτος ὑποκύπτει στιγμιαίως πρὸς εὐρεσιν χρημάτων καὶ ἦν ὁ δανειστὴς ἐκμεταλλεύεται ἐκ προαίρεσεως αἰσχροκερδοῦς, τοῦθ' ὅπερ συνάγεται ἐκ τοῦ ὅτι τὸ ἀνώτατον ὅριον τοῦ συμβατικοῦ τόκου, εἰσαχθέντος παρ' ἡμῖν δι' ἐθίμου, κυρωθέντος διὰ δικαστικῶν ἀποφάσεων, ὠρίσθη εἰς 12 ο)ο ἐτησίως καὶ τὸ μέτρον τοῦτο τοῦ τόκου καθιερώθη οὕτως ὑπὸ τῆς κοινῆς συνηθείσεως ὡς ἀνεκτὸν καὶ ἐκ τοῦ ὅτι διὰ τῶν νεωτέρων νόμων περὶ συμβατικῶν τόκων, οἷον ἐν Ἑπτανήσῳ διὰ τῶν ἄρθρων 1759 καὶ 1761 Ἰονίου Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ τοῦ Νόμου τῆς 13 Δεκεμβρίου 1878, ὡς καὶ διὰ τοῦ Νόμου 11 Ἀπριλίου 1859 περὶ Ἑθν. Τραπεζῆς, καὶ περὶ νομίμου καὶ ἐξ ὑπερημερίας τόκου, ὠρίσθη τὸ μέτρον τοῦ τόκου οὐχ' ἀ-

νώτερον τῶν 12 ο)ο ἐτησίως. Τὸ ἐφετεῖον ἄρα διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ἀποφηνάμενον ὅτι ἡ ἐν τῷ δανειστικῷ συμβολαίῳ συμφωνία περὶ τόκου ὑπερημερίας 16 ο)ο ἐτησίως, καθ' ὅσον ὑπερβαίνει τὸ μέτρον τῶν 12 ο)ο ἀντίκειται εἰς τὰ χρηστὰ ἦθη καὶ ἀθέμιτος ἐστίν, ὡς τοιαύτη δὲ ἄκυρος ἐστὶ κατὰ νόμον, ὁρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τοὺς προκαταθεθέντας νόμους, τὸ δὲ ἐπικλήθην ἐναντίον ἔθιμον ἐν Ἀλμυρῷ οὐδεμίαν δύναται νὰ ἔχῃ ἰσχύν, Νόμ. 39 πρ. (1.3), Νόμ. 2 Κώδ. (8. 53) Βασιλ. 51 (2. 1).

Ἀριθ. 57 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

Δίκη ἐπὶ διεκδικητικῇ ἀνακοπῇ. - ἐνδικο μέτα ὑπὸ ἐπισπεύδοντος. - προσβολὴ ἐγγράφου ὡς εἰκονικοῦ. - προσκόμισις ἐγγράφου ἀποδείξεως. - ἀδυναμία. - ἔκτασις καὶ ἐννοια.

Ἐπειδὴ ἡ περὶ ἀπαράδεκτου τῆς αἰτήσεως, λόγῳ ὅτι δὲν ἀπευθύνεται καὶ κατὰ τοῦ ὀφειλέτου, καθ' οὗ ἡ κατάσχες, ἐνστάσις, οὐκ ἐστὶ βάσιμος, τὸ μὲν διότι, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, οὗτος δὲν κατέστη διάδικος ἐν τῇ ἐκκλήτῳ διὰ τῆς ἐφέσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος, μὴ ἀπευθυνθείσης κατ' αὐτοῦ, καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐξεδόθη μόνον μεταξὺ τῶν νῦν διαδίκων, τὸ δὲ διότι ὁ ἀναιρεσείων, ὧν ὁ ἐπισπεύδων δανειστής, καθ' οὗ οἱ ἀναιρεσιδλήτοι ἀπηύθυναν τὴν διεκδικητικὴν αὐτῶν ἀνακοπὴν, δὲν ὑπερχρεώτο ἐκ τοῦ ἄρθρου 911 τῆς Πολ. Δικ. ν' ἀπευθύνῃ καὶ κατὰ τοῦ ὀφειλέτου τὴν προκειμένην αἴτησιν ἀναιρέσεως.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ συνδεδασμένα ἄρθρα 303, 403, 404 καὶ ἐπέμ. τῆς Πολ. Δικ., ἐκεῖνος καθ' οὗ προσάγεται ἐγγράφον τι ὑπ' αὐτοῦ ὑπογεγραμμένον, δι' οὗ ἀνέλαβεν ὑποχρεώσεις καὶ ὅπερ ἀναγνωρίζει, ὀφείλει, ἂν προσδάλῃ αὐτὸ ὡς εἰκονικόν, νὰ προσκομίσῃ τὴν περὶ τῆς εἰκονικότητος ἐγγράφον ἀπόδειξιν, ἢ ν' ἀποδείξῃ τὸ ἀδύνατον τῆς ὑπάρξεως τοιαύτης ἀποδείξεως, περίπτωσις καθ' ἣν καὶ ἐξαίρεσιν ἐπιτρέπεται κατὰ τὸ ἄρθρ. 304 § 2 Πολ. Δικονομίας ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις ἐναντίον τοῦ περιεχομένου τοῦ συμβολαίου, ἦτοι ὅτι ἐστὶν εἰκονικόν, καλύπτει ἀναδοχὴν ἄλλοτρίου χρέους, λόγῳ ὅτι πρόκειται ν' ἀποδειχθῇ δικαιοπραξία ἀπαγορευομένη ὑπὸ τοῦ νόμου, ἀλλ' οὕτω παρεδίασε τὰς εἰρημένους οὐσιώδεις διατάξεις καὶ ἰδίως τοῦ ἄρθρ. 304 § 2, καθ' ἃς ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις ἐπιτρέπεται κατ' ἐξαίρεσιν, ὅταν ἡ ὑπάρξις ἐγγράφου ἀποδείξεως τῆς εἰκονικότητος ἦν πραγματικῶς ἀδύνατος, οὐχὶ δὲ ὅταν ὁ συμβαλλόμενος δὲν ἠδύνατο νὰ δώσῃ ἐγγράφον ἀπόδειξιν τῆς εἰκονικότητος τοῦ συμβολαίου, διότι θ' ἀνακαλύπτετο ἡ ἀθέμιτος δικαιοπραξία, ἣν τοῦτο ἐκάλυπτεν(*), ὡς ἐκ τούτου δὲ ἡ ἀπόφασίς του ὑπόκειται εἰς ἀναίρεσιν, δυνάμει τῶν ἄρθρ. 201 καὶ 807 § 5 Πολ. Δικ.

(*) Ὑποθέτομεν ὅτι πρόκειται περὶ διατυπώσεως μόνον, διότι ἄλλως δὲν καταστρατηγείται ἀπαγορευτικὸς νόμος καὶ σὺν αὐτῷ δὲν καταργεῖται ἀπολύτως ἡ ἀπαγόρευσις ἀναδοχῆς; Ἀναίρεται ἡ ἐν σελ. 345 XVII 1886 Ε. Α.

(*) Τάχα μόνον κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου ὑπῆρχεν ἀνέφικτον ἢ καὶ ἐκ τοῦ νόμου, διὰ τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἀναδοχῆς, προκύπτει τοῦτο;

Ἀριθ. 58 (1907) Τμ. Α'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΑΣ

Ἐκτιμῆσις ἀγωγῆς ἐπὶ βάσει παραγγελίας - ἀποκλεισμοὶ διαχειρίσεως ἀλλοτριῶν - ἀνεξέλεγκτον - ἐμπορικὴ ὑπόθεσις - ἐπιτροπὸν μαρτυρικῶν ἀποδείξεων - ἀνεξέλεγκτον - ἰσχυρισμοὶ ἀφορῶντες ἀποκλεισθεῖσαν βάσιν - ἀναιτιολόγητον - ἐκτιμῆσις ὁσέως ὅρκου ἀναιτιολόγητος θέματος.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, δεχθὲν ὅτι ἡ ἐπίδικος ἀγωγὴ μίαν μόνον βάσιν περιέχει, τὴν τῆς παραγγελίας, οὐχὶ δὲ καὶ τῆς διαχειρίσεως ἀλλοτριῶν, ἐξετίμησε τὸ τῆς ἀγωγῆς δικόγραφον ἐν τῷ συνόλῳ αὐτοῦ, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐξάγεται καὶ ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς ἀγωγῆς προκύπτει, καὶ ὁρθῶς ἔκρινεν ὅτι τὰ πραγματικὰ γεγονότα, τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερόμενα, ἀποτελοῦσι τὴν ἐμπορικὴν παραγγελίαν καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι τῆς ἀναιρέσεως ὅτι δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ἐτέραν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, τὴν τῆς διαχειρίσεως, καὶ ὁλόκληρον τὸ δικόγραφον αὐτῆς καὶ ὅτι παρεβίασε τὸν Ἀστικὸν Νόμον καὶ τὰς περὶ ἀποδείξεως διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας ἀπορριπτέον ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμον.

Ἐπειδὴ, προκειμένου περὶ ἐμπορικῆς διαφορᾶς, τὸ ἐπιτρεπτόν τῆς μαρτυρικῆς ἀποδείξεως ἐξήρηται ἀπὸ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ, ἐκτὸς ἐὰν συντρέχωσι λόγοι εἰδικοὶ ἐπιτρέποντες τὴν μαρτυρικὴν ἀπόδειξιν μὴ δεχθείσης ὅμως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι οἱ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσθέντος προταθέντες ἰσχυρισμοὶ καὶ αἱ ἐπικληθεῖσαι παρ' αὐτοῦ ὁμολογίαι τοῦ ἀναιρεσθέντος ἀποτελοῦσιν ἀρχὴν ἐγγράφου ἀποδείξεως, ὁρθῶς δὲν ἐπέτρεψε μαρτυρικὴν ἀπόδειξιν, καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τῆς ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ εἰς οὐδὲν ἀναιτιολόγητον ὑπέπεσεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, μὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸν ἰσχυρισμὸν ὅτι ὁ ἀναιρεσθέντος παρέδωκεν εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον ἀντὶ μετρητῶν πρωτοκόλλα ἀξίας δραχμῶν 12,713, ἀφ' οὗ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον, ὡς αὐτὸς ὁ ἀναιρεσθέντος ἰσχυρίζεται, ἐπρότεινε πρὸς ἀπόδειξιν τῆς διαχειρίσεως, ἣν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δὲν δέχεται, οὔτε ἀποτελεῖ βάσιν τῆς ἀγωγῆς, οὐδὲ παρεβίασε τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου τοῦ 1893 περὶ φορολογίας τῶν ζώων, μὴ διατάσσας ἀποδείξεις εἰς βάρος τοῦ ἀναιρεσθέντος ὅτι οὗτος εἰσέπραττε φόρους τῶν σφαζομένων ζώων, διότι ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος ἀφορᾷ τὴν διαχείρισιν, περὶ τῆς δὲν ὑπάρχει βάσις.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν προτάσεων τῶν ὑποβληθεισῶν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσθέντος ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου κατὰ τὴν συζήτησιν, μεθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἡ ἐπιβαλοῦσα τὸν ὅρκον πρὸς ἀπόδειξιν τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς περὶ τῆς παραγγελίας, ὁ ἀναιρεσθέντος τὰ γεγονότα, τὰ ἀπαρτίζοντα κατὰ τὸν ἰσχυρισμὸν αὐτοῦ ὁμολογίας τοῦ ἀντιδίκου του, ἐπεκαλέσθη οὐχὶ πρὸς ἀπόδειξιν τῆς παραγγελίας, ἀλλὰ διὰ τὰ γεγονότα τῆς διαχείρισεως, καὶ συνεπῶς τὸ δικαστήριον δὲν ὑπέπεσεν εἰς ἀναιτιολόγητον, μὴ ἐκτιμῆσαν τὰς ὁμολογίας ταύτας ὅπως ἐπιτρέπη μαρτυρικὴν ἀπόδειξιν διὰ τὴν διαχείρισιν τῆς παραγγελίας, ὡς μὴ ὑπαρχούσης

τοιαύτης βάσεως καὶ οἱ περὶ ἀναιτιολογήτου καὶ περὶ παραβιάσεως τῶν περὶ ἀποδείξεως διατάξεων λόγοι ἀναιρέσεως ἀπορριπτεῖς ὡς μὴ βάσιμοι.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, ἐκτιμῆσαν διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 1866 τοῦ 1905 ἀποφάσεως τοῦ τὸν δοθέντα ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσθέντος ὅρκου καὶ δεχθὲν, κατὰ τὴν ἀνεξέλεγκτον αὐτοῦ κρίσιν, ὅτι αἱ ὑπὸ τούτου ἐπενεχθεῖσαι προσθήκαι καὶ ἐπεξηγήσεις ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ ὅρκου, οὐδὲν ἄλλοιοῦσι τὴν ἐννοίαν αὐτοῦ, ἀλλὰ τὸναντίον ἰσχυροποιοῦσιν αὐτὸ καὶ ὅτι ὁ δοθείς ὅρκος ἐδόθη συμφῶνως πρὸς τὸ θέμα τῆς ἀποφάσεως, ὁρθῶς ἀπέρριψε τὴν ἐπίδικον ἀγωγὴν, ἀφ' οὗ δέχεται ἐκ τοῦ δοθέντος ὅρκου ὅτι ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ ἀναιρεσθέντος καὶ ἐναγόμενος οὐ μόνον δὲν ἔλαβε παραγγελίαν πρὸς διαχείρισιν ἀλλὰ καὶ ρητῶς ἀπεκλείσθη ταύτης, οὐδὲν ἄλλως δὲ παρεβίασε τὰς περὶ ὅρκου καὶ περὶ ἀδιαίρετου ὁμολογίας διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας, μὴ διατάξαν ἀπόδειξιν περὶ τῶν προσθηκῶν καὶ ἐπεξηγήσεων τούτων, διότι τὸ δικαστήριον δὲν στηρίζει τὴν ἀπόφασιν του ἐπὶ τῆς κρίσεως ὅτι αὗται ἀποτελοῦσιν ἀδιαίρετον ὁμολογίαν, ἀλλ' εἰς τὸ ὅτι αὗται οὐ μόνον δὲν μεταβάλλουσι τὴν ἐννοίαν τοῦ ὅρκου, ἀλλὰ τὸναντίον τὴν ἰσχυροποιοῦσι, καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι τῆς ἀναιρέσεως ἀπορριπτεῖς.

Ἀριθ. 59 (1907) Τμ. Α'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΑΣ

Τελεσιδικία ἐπὶ ὑπερήμερικῶν τόκων - ποσοδότης - μισθὸς νόμος μεταγενεστέρου.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, ἀποφηνάμενον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ὅτι μετὰ τὴν ἰσχύιν τοῦ Νόμου 22Ε' τοῦ 1882 ὁ τόκος τῆς ὑπερμερίας ἐπὶ ἀστικῶν χρεῶν ἰσχύει καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἐπιδικασθέντας τόκους διὰ τελεσιδικίου ἀποφάσεως πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου, ἐν ᾧ ὁ ρηθεὶς νόμος οὐδὲν περὶ τῶν διὰ τελεσιδικίων ἀποφάσεων κανονισθέντων ἀποτελεσμάτων τῆς ὑπερμερίας ὀρίζει καὶ ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ ἀπορρίψαν τὴν αἵτησιν τῆς ἀγωγῆς περὶ ἐπιδικάσεως τόκων τοῦ κεφαλαίου ἐκ δραχμῶν 101,400 καὶ 70)00, οἵτινες τόκοι εἶχον ἐπιδικασθῇ τελεσιδικίως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1690 τοῦ 1901 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθῆναις Ἐφετῶν, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμωσε τὸν ἀνωτέρω καὶ τὴν Νεαράν 19 προοίμιον καὶ κεφάλαιον Α' καὶ Νεαράν 115 κεφάλαιον α' καὶ κεφάλαιον ιη', καθ' ἃς τὸ δεδικασμένον κατισχύει ἐν ὅσῳ δὲν κατηργήθη διὰ νέου νόμου, καὶ κατέστησεν οὕτω ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασιν τοῦ συνωδὰ τῷ ἄρθρῳ 807 § 7 τῆς Πολ. Δικονομίας (*).

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ἐν σελ. 218 XVI 1661 Ε. Α. χωρὶς αἱ ἐπανειλημμέναι περὶ τούτων ἀρεοπαγίτικαι ἀποφάσεις νὰ δύνανται νὰ ἐπηρεάσωσι τὴν ὁρθότητα τῶν αὐτῶν ἡμειώσεών μας. Τὸ περιεργότερον ἐν τῇ ἄνω ἀπόφασιν εἶναι ἡ αἰτιολογία ὅτι τὸ δεδικασμένον κατισχύει ἐν ὅσῳ δὲν κατηργήθη διὰ νέου νόμου. Ὁμολογοῦμεν ὅτι ἐπιθυμοῦμεν νὰ μάθωμεν ὁποῖος πρέπει νὰ εἶναι ὁ νεώτερος οὗτος νόμος διὰ νὰ πληρωθῶσιν αἱ εὐχαί τῆς ἄνω ἀποφάσεως, ἀφοῦ δὲν τῇ ἀρχαί ὁ τούτο ἀκριβῶς ποιήσας 22Ε'.

ΠΟΙΝΙΚΗ

'Αριθ. 112 (1907) Τμ. Β'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης ν. Π. ΝΙΔΕΡ

Έκτακτος κοινή άρμοδιότης. - παραμονή και μετ'άπώλειαν ιδιότητος. - βεβαίωσις όρων νόμου εν άποφάσει. - χορήγισ ταύτοσήμων λέξεων. - ήθικός αύτουργός. - έπιβολή της αύτης τῷ φυσικῷ ποινῆς. - επαύξησις ή μειώσις. - προσωπικάι περιορισμοίς. - προσδιορισμός χρόνου τελέσεως πράξεως. - ού προσδιορισμός χρόνου παραγγελίας. - ένορκος εξέτασις. - άναφορά προανακρίσει και μινύσει. - γραμματεύς. - παράδοσις κατά διάδοκην.

Έπειδή, κατά την έννοιαν τῶν περί ιδιαιδύσης δικαιοδοσίας διατάξεων τῶν άρθρ. 36 και έπ. Πν. Δικ., ή τοιαύτη έκτακτος κοινή τῶν δικαστηρίων άρμοδιότης προσδιορίζεται εκ της ιδιότητος τοῦ προσώπου κατά τὸν χρόνον της εκτελέσεως της άξιοποινοῦ πράξεως, εξακολουθεῖ δ' ύφισταμένη και αν ή ιδιότης αύτη βραδυτέρον εξέλιπεν ένεκα της εκ της ύπηρεσίας άποχωρήσεως αὐτοῦ, οὔτω δ' άποφηνάμενον εν προκειμένῳ και τὸ δικάσαν έφετεῖον διά της προσβαλλομένης ὑπ' αριθ. 5 έ. έ. άποφάσεως του, όρθῶς τὰς άνω περί της ιδίας αὐτοῦ άρμοδιότητος διατάξεις ήρμήνευσε και εφήρμοσεν (*).

Έπειδή άπαιτεῖται μὲν πάντοτε εν τῷ περί της ένοχῆς μέρει της άποφάσεως νά περιλαμβάνωνται πάντα τὰ κατά νόμον άπαιτούμενα πρὸς συντέλεσιν άξιοποινοῦ πράξεως στοιχεῖα, δὲν εἶναι όμως άπαραίτητον νά τίθενται αὐταί αι τοῦ νόμου δι' εκαστον αὐτῶν λέξεις, άκούσης της δι' άλλων ταύτοσημάντων τοιούτων καθαρᾶς εκφράσεως της αὐτης έννοιας και σημασίας τῶν όρων τοῦ νόμου. Τοῦ άρθρ. δὲ 307 Ποιν. Νόμου περί τῶν εκ προμελέτης επίτηδες προξενουμένων σωματικῶν βλαδῶν, διά τοῦ όρου επίτηδες, έννοοῦντος τὴν πρόθεσιν πρὸς διάπραξιν της σωματικῆς βλάβης, κατ' αντίθεσιν πρὸς τὴν ἐξ άμελείας προξενουμένην, περί ἧς τὸ άρθρ. 310 Ποιν. Ν. προνοεῖ, της δὲ προσβαλλομένης άποφάσεως εν προκειμένῳ δεχμένης ότι ο αναιρεσεῖον εκ προμελέτης παρεκίνησε τὸν έτερον αναιρεσεῖοντα εἰς εκτέλεσιν της ὑπὸ τούτου εκτελεσθείσης άξιοποινοῦ πράξεως, τῶν εκ προμελέτης και έσκεμμένως προξενηθέντων εἰς τὸν Ν. Ι^α τραυμάτων, και περιεχούσης οὔτω προδήλως τὴν εν τῇ τοιαύτῃ τοῦ νόμου λέξει, επίτηδες, περιλαμβανομένην πρόθεσιν, εκφραζομένην διά τῶν άνω εν τῇ άποφάσει ταύτοσημάντων και παραστατικῶν της έννοιας τοῦ τοιούτου όρου τοῦ νόμου εκφράσεων, δὲν ύφίσταται εν τῇ προσβαλλομένη άποφάσει ή ελλειψίς τοῦ τοιούτου της πράξεως στοιχείου, και ο επί τοῦ εναντίου, εἰς έσφαλμένην δι' ελλειψιν αὐτοῦ εφαρμογὴν τοῦ νόμου στηριζόμενος λόγος αναιρέσεως, άπορριπτέος εἰσὶν ως μὴ βάσιμος.

(*) Κατὰ τὴν διάπραξιν της πράξεως, ο αναιρεσεῖον ήτο γραμματεὺς πρωτοδικῶν, εἶχε δὲ απολυθῇ ἀπὸ της θέσεως ταύτης κατὰ τὴν ἣν ἐδικάσθη έποχὴν ένώπιον τοῦ έφετεῖου ως πλημμελειοδικαίου, ένεκεν έκτάκτου κοινῇ; άρμοδιότητος διά τὴν πάλαι ιδιότητά του.

Έπειδή μὴ άπαιτουμένης πανηγυρικῆς της χρήσεως αὐτῶν τούτων τῶν λέξεων τοῦ νόμου, δταν δι' άλλων ταύτοσήμων όμοία ή άκριδῆς έννοια αὐτοῦ εκδηλοῦται, της δὲ προμελέτης, ἣν τὸ προαγόμενον πρωτότυπον της προσβαλλομένης άποφάσεως περιέχει εν τῷ περί της ένοχῆς τοῦ αναιρεσεῖοντος ως ήθικοῦ, κατὰ τοὺς όρους τοῦ άρθρ. 56 έδ. 1, 3 Ποιν. Ν., αὐτουργοῦ της ὑπὸ τοῦ έτέρου κατηγορουμένου εκτελεσθείσης πράξεως τῶν προμελετημένων τραυμάτων μέρει αὐτης, περιλαμβανοῦσης, εν τῇ γενικωτέρᾳ περί ταύτης έννοίᾳ, οὔ μόνον τὴν εκ τοῦ άρθρου 51 § 3 Ποιν. Ν. άπαιτουμένην διά τὸν ήθικὸν αὐτουργὸν πρόθεσιν, αλλά και τι πλεόν, ήτοι τὸ μεμελετημένον της τοιαύτης προθέσεως, δὲν συντρέχει ή περίπτωσις της ελλείψεως τοῦ τοιούτου όρου τοῦ νόμου εν τῇ προσβαλλομένη άποφάσει και ο επί τοῦ εναντίου εἰς κακὴν τοῦ Ποιν. Νόμου εφαρμογὴν στηριζόμενος λόγος αναιρέσεως άπορριπτέος εἰσὶν ως μὴ βάσιμος.

Έπειδή, κατὰ τὸ άρθρ. 56 έδ. 2 και 3 τοῦ Πν. Νόμου, ο ὑπὸ τὰς εν τούτῳ αναγραφόμενας περιστάσεις παρακινήσας άλλον εἰς εκτέλεσιν άξιοποινοῦ τινὸς πράξεως τιμωρεῖται μὲ τὴν παρὰ τοῦ νόμου ώρισμένην πλήρη διά ταύτην ποινὴν, καταλογιζομένης αὐτῷ της; διά τοῦ άδικήματος διά τὸν φυσικὸν αὐτουργὸν, ως τοῦτο ὑπ' αὐτοῦ εξετελέσθη, επερχομένης εὐθύνης και της ένεκεν αὐτης πλήρους ποινῆς, και δύναται μὲν κατὰ τὴν έννοιαν και τὸ πνεῦμα της ως άνω διατάξεως, ή τοῦ ήθικοῦ αὐτουργοῦ εὐθύνη και ο της συμμετοχῆς αὐτοῦ εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ φυσικοῦ αὐτουργοῦ εκτελουμένην πράξιν νομικὸς χαρακτήρισμός νά μεταβληθῇ και καθ' έαυτὸν και κατὰ τὸ μέτρον της επιβλητέας τῷ ήθικῷ αὐτουργῷ ποινῆς, αλλά τοῦτο μόνον δταν εἴτε εκ προσωπικῶν τοῦ ήθικοῦ αὐτουργοῦ λόγων, εἴτε ένεκεν ιδιαιτέρων ὑποκειμενικῶν αὐτοῦ περιστάσεων, δεκτῶν ὑπὸ τοῦ δικάζοντος δικαστηρίου γενομένων, επαυξάνει εἴτε μειοῦται τὸ άξιοποινοῦ της πράξεως και τὸ μέτρον της ποινῆς ως πρὸς αὐτούς, εν προκειμένῳ όμως τοιούτων ιδιαιτέρων διά τὸν ως ήθικὸν αὐτουργὸν κηρυχθέντα ένεχον αναιρεσεῖοντα προσωπικῶν περιστάσεων ή εκ τοῦ ὑποκειμένου αὐτοῦ προερχομένων αἰτιῶν, επηρεαζουσῶν τὸ μέτρον της επιβλητέας αὐτῷ ποινῆς, μὴ γενομένων δεκτῶν ὑπὸ της προσβαλλομένης άποφάσεως, όρθῶς κατελογίσθη τῷ αναιρεσεῖοντι κατὰ τὸ άρθρ. 56 έδ. 1 και 3 τοῦ Ποιν. Ν. ποινὴ, επί τῇ βάσει της πράξεως, ἧς εκηρύχθη ένοχος ο έργῳ αὐτουργός αὐτης, ήτοι τῶν προμελετημένων τραυμάτων της τοιαύτης δὲ τούτου πράξεως της κανονιζούσης τὴν ποινὴν και τοῦ ήθικοῦ αὐτουργοῦ κατὰ τὸ άρθρ. 56 Ποιν. Νόμ., περιεχούσης, καθ' ἃ εκ της προσβαλλομένης άποφάσεως εἰζάγεται, πάντα τὰ εκ τοῦ άρθρ. 307 έδ. 4 άπαιτούμενα πρὸς άποτελεσιν αὐτης στοιχεῖα, ήτοι της εκ προμελέτης και έσκεμμένως ληφθείσης άποφάσεως πρὸς διάπραξιν αὐτης, ο επί τοῦ εναντίου, εἰς ελλειψιν τῶν στοιχείων τούτων εκ της εἰς τὸν αναιρεσεῖοντα καταγνωσθείσης ήθικῆς αὐτουργίας εν τῇ τοιαύτῃ πράξει στηριζόμενος λόγος αναιρέσεως άπορριπτέος εἰσὶν ως μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ τοῦ χρόνου τῆς ὑπὸ τοῦ ἔργῳ αὐτοῦ-
 γοῦ ἐκτέλεσεως τῆς περὶ ἧς πρόκειται πράξεως
 ἀναφερομένου ἐπακριβῶς ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀ-
 ποφάσει καὶ προσδιοριζομένου ἐκ τούτου ἐπακριβῶς
 καὶ σαφῶς καὶ τοῦ χρόνου τῆς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσεύ-
 οντος ἡθικοῦ αὐτοῦργοῦ δοθείσης πρὸς ἐκτέλεσιν
 αὐτῆς παραγγελίας, οὐδεμία ὑπῆρχεν ἀνάγκη ἰδι-
 αιτέρου ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει καθορι-
 σμοῦ τοιοῦτου χρόνου τῆς ὑπὸ τοῦ ἡθικοῦ αὐτοῦ-
 ροῦ δοθείσης παραγγελίας, καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ ἐναντίου
 στηριζόμενος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ἐστὶν
 ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ τοῦ κατὰ τὴν ἐρήμην δίκην ἐξετασθέντος
 μάρτυρος Ν. Ι΄ ἀναφερθέντος, ὡς ἐκ τῶν πρακτι-
 κῶν τῆς δίκης ταύτης προκύπτει, εἰς τὴν ἀνακρι-
 σιν αὐτοῦ, ἐν ἣ τὸ περιεχόμενον τῆς μηνύσεως αὐ-
 τοῦ, ἀναγνωσθείσης αὐτῇ, ἐβεβαίωσε, καταστήσας
 ταύτην οὕτως ἀναπόσπαστον τῆς καταθέσεώς του
 μέρους, ὁρθῶς καὶ συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ
 ἄρθρ. 340 Ποιν. Δικονομ., ἀναγνωσθεισῶν ἐν τῇ
 κατ' ἀντιμωλίαν δίκῃ τῶν περὶ τῶν μαρτύρων ἐκ-
 θέσεων, συνανηγνώσθη μετὰ τῆς καταθέσεως τοῦ
 ὡς ἄνω μάρτυρος καὶ ἡ ἀπὸ 11 Ἰουνίου μὴνυσις
 αὐτοῦ, ὡς ἀποτελέσασα διὰ τῆς εἰς ταύτην ἀναφο-
 ρᾶς μέρος ἀναπόσπαστον τῆς τοιαύτης τοῦ μάρτυ-
 ρος τούτου καταθέσεως καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ ἐναντίου λό-
 γος στηριζόμενος εἰς παράβασιν τῆς διατάξεως τοῦ
 ἄρθρ. 407 ἐδ. 6 Ποιν. Δικονομίας λόγος ἀναιρέ-
 σεως ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ ὁ εἰς κακὴν ἀνάγκωσιν τῶν ἐν τῇ προ-
 ναίρεσει ἀνωμοτεῖ ληφθεισῶν καταθέσεων, στηρι-
 ζόμενος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ἐστὶ καὶ
 ὡς ὅλως ἀόριστος καὶ ἀνεπίδεκτος δικαστικῆς ἐκ-
 τιμήσεως, καθ' ὃ μὴ καθορίζων τίνες αἱ οὕτως ἀ-
 ναγνωσθεῖσαι μαρτυρικαὶ καταθέσεις, καὶ ὡς μὴ
 βάσιμος, καθ' ὅσον, ὡς ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς ἐ-
 ρήμην δίκης βεβαιούται, οἱ κατ' αὐτὴν ἐξετασθέν-
 τες μάρτυρες ἐκείνοι, ὧν αἱ καταθέσεις ἐν τῇ κατ'
 ἀντιμωλίαν τοιαύτῃ ἀνεγνώσθησαν κατὰ τὸ ἄρθρον
 340 Ποιν. Δικονομίας, ἐξετασθέντες ἐνόρκως, ἀ-
 νεφέρθησαν εἰς τὰς ἐν τῇ ἀνακρίσει καταθέσεις
 αὐτῶν, καταστήσαντες οὕτως αὐτὰς ἐνωμότους, συ-
 νεπῶς, ὡς τοιαῦται, ἐγκύρως αἱ τοιαῦται καταθέ-
 σεῖς ἀνεγνώσθησαν.

Ἐπειδὴ τοῦ γραμματέως, ἀποτελοῦντος πρὸς ἐγ-
 κυρον τοῦ δικαστηρίου συγκρότησιν ἀπαραίτητον
 αὐτοῦ μέλος (ἄρθρον 363 § 2 Ποιν. Δικονομίας)
 καὶ ὑποχρεουμένου κατὰ τὸ ἄρθρ. 126 § 1 Ὁργ.
 Δικαστηρίων νὰ συντάττῃ κατὰ τὰς συνεδριά-
 σεῖς καὶ ἐκτὸς αὐτῶν κατὰ τὰς διασκέψεις τῶν
 δικαστηρίων, τὰ πρακτικά, ὡς ἐκ τούτου δὲ καὶ
 δικαιουμένου καὶ ὑποχρέου ὄντος νὰ παρίσταται
 εἰς πάσας τὰς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐνεργουμένας
 ἐν τε τῇ ἀκροατηρίῳ καὶ ἐν ταῖς διασκέψεσιν πρά-
 ξεις, νομίμως ἐν προκειμένῳ παρέστη κατὰ τὴν
 πρὸς ἑκδοσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως διά-
 σκεψιν τοῦ δικαστηρίου ὁ λαβὼν μέρος κατὰ τὴν
 συγκρότησιν αὐτοῦ ὑπογραμματοῦς τῶν ἐφετῶν, καὶ
 ὁ ἐπὶ τοῦ ἐναντίου στηριζόμενος λόγος ἀναιρέσεως
 ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμος (*).

(*) Τόσῳ, ἄρα γε, ἀπλοῦς ἦν ὁ λόγος ἀναιρέσεως :

Ἀριθ. 113 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

**Παράπονον ἐπὶ ἐλλείψει ἀκροάσεως. - βεβαίω-
 δις ἐκ πρακτικῶν προβολῆς αἰτιήσεως. - ζή-
 τημα ἀναιτίου συγχύσεως αἰσθήσεως καὶ
 νοῦς. - μὴ μνεία λόγων. - μὴ αἰτιολογία. -
 ἀτήρησις ἐνόρκων ἐπὶ ἀπολογίας.**

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν προσαγομένων πρακτικῶν συνε-
 δριάσεως τῆς δίκης, οὐδόλως προκύπτει ὅτι οἱ κα-
 τηγορούμενοι ὑπέβαλον εἰς τὸ δικαστήριον αἰτήσεις
 ὅπως βεβαιωθῇ δι' ἱατρικῆς ἐκθέσεως ἡ διανοητικὴ
 αὐτῶν κατάστασις, ὁ λόγος ἄρα ἀναιρέσεως ὅτι τὸ
 δικαστήριον δὲν ἔδωκεν ἀκρόασιν εἰς τὴν περὶ
 τούτου πρότασιν ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως
 στηρίζεται.

Ἐπειδὴ καλῶς ἐτέθη τὸ ζήτημα περὶ ἀναιτίου
 συγχύσεως τῶν αἰσθήσεων ἢ τοῦ νοῦς τῶν κατη-
 γορουμένων, ἄνευ ειδικωτέρας μνείας τοῦ λόγου
 ἐξ οὗ προήλθεν αὕτη, ἀφοῦ οἱ κατηγορούμενοι δὲν
 ἐπεκαίεσθησαν ὠρισμένως λόγον συγχύσεως καὶ
 οὐδεμίαν ἐπήνεγκον παρατήρησιν περὶ τῆς θέσεως
 τῶν ζητημάτων ὑπὸ τοῦ προέδρου.

Ἐπειδὴ καὶ ἀληθοῦς ὑποτιθεμένου ὅτι οἱ ἐνορ-
 κοι πρὸς μὀρφωσιν τῆς πεποιθήσεώς των ἐστηρί-
 χθησαν μόνον εἰς τὴν ἀπολογίαν τῶν κατηγορου-
 μένων, τοῦτο δὲν ὑπάγεται εἰς οὐδένα ἐκ τῶν λό-
 γων ἀναιρέσεως τοῦ ἄρθρου 458 τῆς Ποιν. Δικο-
 νομίας, οἵτινες εἰσὶν ἐρμηνευτέοι περιοριστικῶς.

Ἀριθ. 116 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΚΑΤΖΑΚΟΣ

**Κήρυξις ἐνοχῆς ἐπὶ ἐξυθρίδει καὶ δυσκοφάν-
 τια. - παραίτησις ἀπὸ ἀποδείξεως ἀληθείας. -
 μὴ καθορισμὸς δυσκοφάντικῶν πράξεων. - ἐ-
 ὁμοιογὴ τοῦ νόμου ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πά-
 γου. - ἀπόλυσις.**

Ἐπειδὴ ἀβάσιμοι ἐλέγχονται οἱ τρίτος καὶ πέμ-
 πτος λόγοι ἀναιρέσεως ἐκ τῶν πρακτικῶν, καθ' ὃ
 ὁ κατηγορούμενος, καίτοι ἐρωτηθεὶς παρὰ τοῦ προέ-
 δρου, ρητῶς ἐδήλωσεν ὅτι δὲν ὑποβάλλει αἴτησιν
 περὶ ἀναβολῆς τῆς δίκης πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀλη-
 θείας τῶν προσαφθεισῶν πράξεων καὶ προσαγωγὴν
 τοῦ χειρογράφου τῆς συνταχθείσης ὑπὸ τοῦ κατη-
 γορουμένου ἐκθέσεως

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης
 ἀποφάσεως, πλὴν τῆς πράξεως τῆς ἐξυθρίσεως τοῦ
 μηνυτοῦ, ἐκηρύχθη ἐνοχος προσέτι πολλῶν συκο-
 φαντιῶν, συνισταμένων εἰς τὴν πρόσαψιν δυσφώραν
 πράξεων, μετὰ τῶν ὁποίων περιλαμβάνεται καὶ
 ἡ ἐκ τῆς ἐξυθρίσεως τῆς διοικουμένης ἐπιτροπῆς τοῦ
 Τεγεατικοῦ Συνδέσμου καὶ ἡ τῆς ἀπειθείας πρὸς
 τὴν ἀστυνομίαν, ἐν ᾗ δὲ κατὰ τὸ ἄρθρον 28 τοῦ περὶ
 ἐξυθρίσεως Νόμου ἀπαραίτητον προσὸν τῆς συκο-
 φαντίας εἶναι ἡ πρόσαψις ρητῆς πράξεως, ἥτις δέον
 νὰ κολάζεται ποινικῶς, ἢ νὰ ἀποτελῇ πειθαρχι-
 κὴν παράβασιν, μὴ ὄντος μὲν ἀναγκαίου νὰ περι-
 γράφηται αὕτη ἐπακριβῶς, ἀλλὰ πάντως νὰ χα-
 ρακτηρίζεται κατὰ τρόπον σαφῆ καὶ ὠρισμένον,
 ὥστε νὰ δύναται νὰ ὑπαχθῇ εἰς διάταξιν τινὰ τοῦ
 Ποιν. Νόμου, ἐν τούτοις ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ δι-
 κάσαν πλημμελειοδικεῖον ἐκήρυξεν ἐνοχον τὸν κα-

τηγορούμενον συκοφαντίας, γενομένης διὰ προσάψεως εἰς τὸν μνηυτὴν τῆς πράξεως τῆς ἐξυδρίσεως τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Τεγεατικοῦ Συνδέσμου, καὶ ἐτέρας συκοφαντίας διὰ προσάψεως ἀπειθείας πρὸς τὴν ἀστυνομίαν, ἥτοι πράξεων οὕτως ἀορίστως ἐκτιθεμένων, ὥστε ἡ ὑπαγωγή αὐτῶν εἰς ὠρισμένας διατάξεις τοῦ Ποιν. Νόμου καθίσταται ἀνέφικτος, κατ' ἀκολουθίαν βάσιμος ἐλέγχεται ὁ σχετικὸς λόγος τῶν προτάσεων τοῦ ἀναιρεσειόντος καὶ ἀναιρετέα ἀποβαίνει ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις διὰ ψευδῆ ἐρμηνείαν τοῦ περὶ ἐξυδρίσεως Νόμου κατὰ τὸ ἄρθρον 407 ἐδ. 11 τῆς Ποιν. Δικονομίας.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 500 Ποιν. Δικονομίας ἀναιρουμένης τῆς ἀποφάσεως διὰ τὸν ἀνωτέρω λόγον ἐφαρμόζει ὁ Ἄρειος Πάγος αὐτὸς τὸν Ποιν. Νόμον, ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, μὴ οὓσων κολασίμων τῶν ἐν τῇ προκειμένη σκέψει ἀναφερομένων πράξεων, κακῶς τὸ πλημμελειοδικεῖον ἔλαβε καὶ ταύτας ὑπ' ὅψιν πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 109 τοῦ Ποιν. Νόμου καὶ ἐπιβολὴν μείζονος ὡς ἐκ τοῦτου ποινῆς φυλακίσεως, ἥτις δέον ἦδη νὰ περιορισθῇ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ἀρείου Πάγου εἰς φυλάκισιν εἴκοσι πέντε ἡμερῶν (*).

Ἀριθ. 117 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ι. ΤΣΑΤΣΟΣ

Βόσκησις ζῶων εἰς ξένον κτήμα.- ἀδίκημα.-
στοιχεῖον πρὸς.- ἔλλειψις δικαιώματος.-
ἐφαρμογὴ νόμου.- παραπομπή.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἐφαρμοσθέν ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἄρθρ. 5 τοῦ ΑΨΟ' Νόμου, πρὸς τελειωσιν τοῦ αὐτόθι προβλεπομένου ἀδικήματος ἀπαιτεῖται ὡς οὐσιώδες καὶ ἀπαραίτητον στοιχεῖον τὰ νὰ βοσκήσῃ τις τὰ ζῶα τοῦ εἰς ξένον κτήμα «χωρὶς νὰ ἔχῃ ἐπὶ τοῦτο δικαίωμα», τὸ στοιχεῖον ὅμως τοῦτο τοῦ ἀδικήματος, δι' ὃ ἐκνήρυχθη ἔνοχος καὶ κατεδικάσθη ὁ ἀναιρεσειών, δὲν βεβαιούται ὅτι συνέτρεξεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καθόσον οὗτος ἐκνήρυχθη ἔνοχος μόνον ὅτι ἐξ ἀμελείας διὰ τῆς βοσκῆς τῶν προβάτων του ἐπροξένησε ζημίαν εἰς τὴν σποράν τοῦ καθόντος, ὥστε προδήλως ἐσφαλμένως ἡρμηνεύθη καὶ ψευδῶς ἐφηρμόσθη ὁ ρηθεὶς νόμος καὶ ἀναιρετέα ἀποβαίνει ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ νὰ ἐφαρμοσθῇ αὐτὸν ὁρθῶς ὁ Ἄρειος Πάγος κατὰ τὸ ἄρθρ. 500 τῆς Ποιν. Δικονομίας μὴ ἔχων ἔμως οὗτος ἐξηκριβωμένον τὸ πραγματικὸν περιστατικόν, οὔτε ἂν δικαιώματι οὔτε ἂν ἀνευ δικαιώματος ἐγένετο ἡ βόσκησις, ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται ὁ χαρακτηρισμὸς τοῦ ἀδικήματος, δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ὁρθῶς τὸν Πν. Ν. κατέπομένως δέον νὰ παραπέμψῃ τὴν δίκην πρὸς νῆαν συζήτησιν ἐνώπιον ἄλλου ὁμοεθνοῦς καὶ ἰσοθαμβίου δικαστηρίου, κατὰ τὸ ἄρθρ. 498 Ποιν. Δικ. (**).

(*) Ἐτι καὶ ἐτι ἐρωτῶμεν : Πῶς δὲν παρεπέμφθη πρὸς βεβαίωσιν τῶν πράξεων εἰς νῆαν δίκην ἡ κατηγορούμενος ἄλλ' ἀπέλυθη ; Πρὸλ. περὶ ἀμφοτέρων τούτων τὰς ἐν σ. 439 καὶ 422 π.τ. ὑπὸ τὰς 67 καὶ 66 Α.Π.

(**) Ἐτι καὶ ἐτι ἐρωτῶμεν : Πῶς ἀφ' οὗ ἐν προκειμένῳ δὲν εἶναι βεβαιωμένα τὰ στοιχεῖα ἀδικήματος, ὁ Ἄρειος Πάγος δὲν ἀπέλυσεν, ἀλλὰ παρέπεμψεν πρὸς βεβαίωσιν ;

Ἀριθ. 119 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ

Ἀναίρεσις.- κατάθεσις προστίμου μετὰ προθεσίαν.- εἰσαγωγή καὶ ἀνευ κλητεύσεως.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 485 τῆς Ποιν. Δικονομίας, αἰτήσεις περὶ ἀναιρέσεως εἶναι τότε μόνον δεκτὴ ὅταν ὁ ιδιώτης κατήγορος, ὁ πολιτικὸς ἐνάγων ἢ ὁ καταδικασθεὶς παρακαταθέσῃ συμφῶνως μετὰ αὐτὴν καὶ τὸ νόμιμον πρόστιμον διὰ τὴν ἐνδεχομένην ἦτταν, ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ, ἐκ τῆς δικογραφίας προκύπτει ὅτι οἱ ἀναιρεσειόντες καταδικασθέντες εἰς πρόστιμον δὲν παρακατέθηκαν σὺν τῇ αἰτήσει ἀναιρέσεως καὶ τὸ νόμιμον πρόστιμον, ἀλλὰ τῇ 14 Μαΐου 1907, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2141 γραμματίου παραλαβῆς τοῦ ταμείου Βόλου, ἥτοι μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς πρὸς ἀναιρέσιν προθεσμίας ἥτις ἔληγεν τὴν 13 Μαΐου 1907· ὅθεν ἡ αἴτησις αὐτῶν ἐστὶν ἀπορριπτέα ὡς ἐκπρόθεσμος νομίμως εἰσαχθεῖσα πρὸς συζήτησιν ὑπὸ τοῦ εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ ἀνευ κλητεύσεως τῶν ἀναιρεσειόντων, συμφῶνως τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρ. 407 τῆς Ποιν. Δικονομίας.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 2004 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΣΑΠΟΥΝΤΖΑΚΗΣ

Ἀδικοπραγία διὰ κατασχέσεως.- εὐθύναι κληρονόμων.- ὀφειλέτης ὠφελήθεις δι' ἐξοφλήσεως χρεῶν.- ἐνακτέος.- ἀποζημιώσεως.- οὐ κατανάλωσις ἀγωγῆς διὰ προηγηθείσης ἀνακοπῆς κατασχέσεως.- ἑκταδὶς ἀποζημιώσεως.

Ἐπειδὴ τὸ στοιχεῖον τοῦ πταίσματος καὶ ἐν τῇ διεδικητικῇ ἀνακοπῇ ὑπάρχει, διὰ τοῦ ἰσχυρισμοῦ ὅτι ἀνευ δικαιώματος ἐπεβλήθη κατάσχεσις ἐπὶ ἀλλοτρίας περιουσίας ἄλλως τε, ἡ παρούσα ἀγωγή, ἀνεξάρτητος οὖσα τῆς προηγηθείσης ἀνακοπῆς, δύναται νὰ ἔχῃ καὶ πρόσθετον βάσιν, ὡς ἀφορῶσα εἰς ἀπαίτησιν διαφέροντος ἑνεκα ἀδικοπραγίας τοῦ παρὰ τῶν ἐναγομένων κληρονομηθέντος· ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει οἱ ἡμέτεροι νόμοι ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς Ρωμαϊκοὺς, ὑποχρεοῦσι τοὺς κληρονόμους εἰς ἀνὸρθωσιν ὁλοκλήρου τῆς ζημίας τοῦ ζημιωθέντος (ἄρθρ. 9 Ποιν. Δικονομίας), ἐπομένως καὶ ὁ τῆς ἐφέσεως λόγος καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀπαραδέκτου αὐτοῦ ἀπορριπτέος τυγχάνει ὡς ἀβάσιμος.

Ἐπειδὴ ὁρθῶς κινεῖται κατὰ τῶν ἐναγομένων ὡς κληρονόμων τοῦ ὑπαίτιου τῆς ἐνεργηθείσης κατασχέσεως ἡ ἐπίδικος ἀγωγή καὶ οὐχὶ κατὰ τοῦ ὠφελήθέντος ὀφειλέτου τοῦ Π^{***}, ἐξοφλήσαντος ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος τὰ πρὸς τοὺς δανειστάς του χρεῖ, διότι βάσις αὐτῆς δὲν εἶναι ἡ ὠφέλεια τῶν ἐναγομένων, ἀλλὰ ἡ ἐκ δόλου ἢ πταίσματος παράνομος ἐνέργεια τοῦ ὑπ' αὐτῶν κληρονομηθέντος ἐξ ἧς ἐπῆλθεν τῷ ἐνάγοντι ἡ ζημία, ἥς τὴν ἀνὸρθωσιν παρ' αὐτοῦ αἰτεῖται· τὰ στοιχεῖα δὲ ταῦτα περιέχει ἡ ἐπίδικος ἀγωγή.

Ἐπειδὴ ἡ ἐπίδικος ἀγωγή, ὡς ἄνω εἴρηται, τυγ-

χάνει κυρία, βασιζομένη επί αδυναμίας αποδόσεως τῶν κατασχεθέντων καρπῶν, προσλθοῦσης ἐκ τῆς ἀνευ δικαιώματος κατασχέσεως αὐτῶν ὑπὸ τοῦ παρὰ τῶν ἐναγομένων κληρονομηθέντος, τοῦθ' ὅπερ ἐπάγεται παρεπομένως τὴν πρὸς ἀποζημιώσιν ὑποχρέωσιν των, ἄλλως τε καὶ ἐὰν ᾔθελε θεωρηθῇ ὡς παραφύας τῆς προηγηθείσης διεκδικητικῆς ἀνακοπῆς, δὲν ἀποκρούεται ἐκ τοῦ δεδικασμένου τῆς κυρίας δίκης, ὡς παρὰ Ῥωμαίους, παρ' οἷς διὰ τῆς κατάρξεως τῆς δίκης ἐπὶ ἤρχετο κατανάλωσις τῆς ὅλης ἀγωγῆς τοῦ δικαιούχου, διότι παρ' ἡμῖν ἐφαρμόζονται οἱ δικονομικοὶ ἡμῶν κανόνες, καθ' οὓς γίγνεται ἐπίτιμον μόνον τὸ ὑποβαλλόμενον εἰς τὸ δικαστήριον ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος καὶ κατὰ τοῦτο μόνον τὸ δικαζόμενον ἰσχύει ὡς ἐνστάσις δεδικασμένου (ἄρθρ. 170, 785 § 1 Πολ. Δικονομίας), ἐπομένως δὲν ἀποκλείεται ὁ ἐνάγων νὰ ἐγείρῃ τὴν παροῦσαν ἀγωγὴν, ἀφοῦ κατὰ τὴν κυρίαν δίκην δὲν ὑπέβαλε τὴν περὶ τῆς πρόκειται παρεπομένην αἰτήσιν περὶ ἀποζημιώσεως, ἐξ οὐδενὸς δὲ περιττατικοῦ ἐξάγεται, ὅτι ἡ παράλειψις αὕτη ἐγένετο ἐπὶ σκοπῷ παραιτήσεως τοῦ ἐπὶ ταύτης δικαιώματός του.

Ἐπειδὴ ὁρθῶς αἱ ἐκκαλούμεναι ἀποφάσεις ἐκρίναν τὴν ἔκτασιν τοῦ διαφέροντος εἰς ὃ ὑποχρεοῦνται οἱ ἐναγόμενοι, ὅπερ συνίσταται εἰς ὃ, τι ἐνδιέφερε τὸν ἐνάγοντα νὰ μὴ γείνη ἡ παράνομος πρᾶξις ἥτοι εἰς τὴν πραγματικὴν χρηματικὴν ἀξίαν τῶν καρπῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς κατασχέσεως καὶ τοὺς τόκους τῆς ἀξίας ταύτης ἀπὸ τῆς κατασχέσεως, οὐχὶ δὲ εἰς τὴν μεταγενεστέρως ἐν πλειστηριασμῷ ἀξίαν καὶ τόκους ἀπὸ ὀχλήσεως (Ν. 21 § 2 Πανδ. 9.2), διότι εἰς κίνησιν τῶν τόκων τούτων δὲν ἀπαιτεῖται ὀχλήσις, περιλαμβανομένων εἰς τὸ διαφέρον, οὐδὲ ἡ προσφορά ὑπὸ τῶν ἐναγομένων κατωτέρου ποσοῦ τοῦ ἐκπλειστηριασματος, αἶρει τὴν ὑποχρέωσιν των εἰς καταβολὴν τόκων.

Ἄρθ. 2005 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ι. ΚΑΓΚΑΔΗΣ

Ἐπαγωγὴ βλάβης.- ἀγωγὴ καὶ μισθωτῆ.- μεταβολὴ κοίτης καὶ τοῦ ὁμβρίων ὑδάτων. κοῦδος ἰδίου δικαιώματος.- ὄρια.- πραγματογνωμοδύνη.- ἀνέφικτον ἐκ χρόνου.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἀκουτίου Νόμου, χορηγεῖται τῷ καὶ προσωπικὸν ἔχοντι δικαίωμα, ὡς ὁ ἐνάγων μισθωτῆς, ἀγωγὴ κατὰ τοῦ ἐπενεγκόντος αὐτῷ βλάβην καὶ δὴ ὅταν αὕτη βολίως ἐγένετο, ἐπὶ τοιούτων δὲ βάσεων ἐρεϊδομένη ἡ ἀγωγὴ, εἰς τὴν ὥρισμένως καὶ οὐχὶ ἀορίστως περιελήφθη ὁ δόλος τῶν ἐναγομένων, ἦτο νόμος βάσιμος καὶ ἐξεταστέα ἐν οὐσίᾳ, ἀφοῦ καὶ παρὰ τὰς διαμαρτυρίας προέβησαν οἱ ἐναγόμενοι εἰς τὴν μεταβολὴν τῆς κοίτης καὶ τοῦ ὁμβρίων ὑδάτων καὶ τοῦ ρεύματος διὰ τῆς κατασκευῆς τοῦ τοίχου ὡς ρητῶς ἐν πρώτῃ αἰτιολογίᾳ τῆς ἀγωγῆς καὶ προτελευταίᾳ ἀναγράφεται, ὅτι ἡ παράνομος ἐνέργεια τῶν ἐναγομένων ἐπεχειρήθη ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ ἐνάγοντος ἐκ δόλου ἢ καὶ ἐξ ἀμελείας αὐτῶν, τῆς χρήσεως τοῦ ἰδίου δικαιώματος ἐπιτρεπομένης ἐφ' ὅσον δὲν γεννᾶται βλάβη καὶ δὴ βολίως ἐπιγενομένη εἰς τὸν

γείτονα, ἐπομένως δέον νὰ διαταχθῇ ἡ προσήκουσα ἀπόδειξις τῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ ἐνάγοντος, προσκομιστέα διὰ παντὸς νομίμου μέσου καὶ μαρτύρων, τῆς πραγματογνωμοσύνης, διὰ τὴν ἐκ τῆς μεταβολῆς τῆς κοίτης τῆς τοῦ ὁμβρίων ὑδάτων ἐκλείψιν τῆς ζημίας τοῦ ἐνάγοντος, μὴ οὐσίας προσφόρου ἤδη καὶ ἐφικτῆς μετὰ παρέλευσιν ἐπταετίας ἀπὸ τῆς ζημίας.

Ἄρθ. 2006 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ι. ΚΑΓΚΑΔΗΣ

Διεκδικητικὴς ἐπὶ παραγωγῇ κτήσεως.- εἰδικὴ ἢ καθολικὴ διαδοχὴ.- στοιχεῖα καθοριζόμενα.

Ἐπειδὴ ἡ διεκδικητικὴ ἀγωγὴ, καθ' ἣν τὸ δικαίωμα τῆς κυριότητος στηρίζεται ἐπὶ παραγωγῷ τρόπου κτήσεως ἐξ εἰδικῆς ἢ καθολικῆς διαδοχῆς(*), ἐστὶ πλήρης καὶ ὥρισμένη, κατὰ τὸ ἐδ. 3 τοῦ ἄρθρ. 533 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἂν ἐν αὐτῇ ὁ ἐνάγων ἀναφέρῃ τὸν ἑαυτοῦ μεταδιδοστικὸν τίτλον κυριότητος, διότι ἡ νόμιμος αὕτη αἰτία περιέχει πάσας τὰς ὑπὸ τῆς παρατιθεμένης ταύτης νομικῆς διατάξεως ἀπαιτήσεις, τούτέστι τὸ δικαίωμα τοῦ ἐνάγοντος πρὸς ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς καὶ τὰ πραγματικά περιστατικά, ἅτινά εἰσιν ἀναγκαῖα προϋπόθεσις τοῦ ἀξιουμένου δικαιώματος, οὐδαμῶς δὲ ἀπαιτεῖται διὰ τὸ κύρος τῆς ἐπὶ τοιαύτης βάσεως στηριζομένης ἀγωγῆς καὶ ἡ μνημόνευσις τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ὁ προκτήτωρ ἐκτήσατο τὴν κυριότητα ἐπὶ τοῦ διεκδικουμένου πράγματος, διότι κατὰ νόμον ὁ διεκδικῶν δὲν ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὴν κυριότητα τοῦ προκτήτορος, εἰμὴ ὅταν αὕτη ἀμφισβητηθῇ παρὰ τοῦ ἀντιδίκου, ὅποτε καὶ εἶναι ὑπόχρεως, συμφῶνως τῷ ἄρθρ. 158 τῆς Πολ. Δικονομίας διὰ τῶν κατὰ τὴν πρώτῃ τῆς ὑποθέσεως συζήτησιν ἐγγράφων προτάσεων νὰ ὀρίσῃ, ἐπὶ ποιῇ ἀπαρδέκτου τῆς ἀγωγῆς λόγῳ ἀκυρότητος ὡς κατὰ παράβασιν τῶν ὅρων τοῦ ἄρθρ. 533 ἐδ. 3 τῆς Πολ. Δικονομίας γενομένης, τὰ πραγματικά στοιχεῖα, δυνάμει ὧν ἐγένετο κύριος ὁ προκτήτωρ, πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ταχθῇ ἡ πρέπουσα ἀπόδειξις.

Ἄρθ. 2008 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ι. ΚΑΓΚΑΔΗΣ

Οἰνοπνευματοῦχα ποτά.- ἐργοστάσιον δευτέρας κατηγορίας.- διατυπώσεις καθορισμοῦ φορολογίας.

Ἐπειδὴ αἱ ἐν τῇ ἐκκαλούμενῃ ἀποφάσει ἀναγραφόμεναι αἰτιολογίαι, εἰς ἃς στηρίζεται τὸ διατακτικὸν αὐτῆς, εἶναι ὀρθαὶ καὶ ἐρεῖδονται εἰς ἀκριβῆ τῶν σχετικῶν νόμων ἐρμηνείαν, δι' ὃ καὶ ἐπιδοκιμάζονται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἀναφερόμενου εἰς αὐτὰς καὶ ὁρθῶς ἐγένετο δεκτὴ ἐπὶ τῇ βάσει τούτων ἡ τοῦ ἐφεσιδλήτου ἀνακοπὴ τῆς προσκλητέως τοῦ ταμίου Καρυστίας πρὸς πληρωμὴν δρ. 12000 διὰ κατανάλωσιν οἰνοπνευματοῦχων ὑγρῶν καὶ ποτῶν ἐργοστασίου δευτέρας κατηγορίας, καὶ καθόσον, κατὰ τὰ ἄρθρ. 8 καὶ 12 τοῦ ΓΖ' Νόμου τοῦ 1904 περὶ ἐπιβολῆς δικαιώματος κα-

(*) Ἐπὶ τῆς καθολικῆς δὲν πιστεύομεν.

ταναλώσεως ἐπὶ τῶν οἰνοπνευματούχων ὑγρῶν καὶ ποτῶν, ἐντὸς 2 μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐγχειρίσεως τῆς δηλώσεως τοῦ οἰνοπνευματοποιοῦ, κατὰ τὰ ἄρθρα 5 καὶ 6 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἡ ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπὴ συντάσσει πρωτόκολλον καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τούτου, ὁ οἰκονομικὸς ἐφορὸς συντάσσει ἀποστέλλει εἰς τὸν ἀρμόδιον ταμίαν κατάλογον τοῦ εἰς ἕκαστον πνευματοποιὸν ἐπιβαλλομένου διὰ τῆς τοιαύτης βεβαιώσεως δικαιώματος καταναλώσεως, ἡ τήρησις δὲ τῶν διατυπώσεων καὶ προθεσμίων τούτων οὐδαμῶς συνέδραμεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, τῆς μὲν δηλώσεως τοῦ ἐφεσιδλήτου, ὡς βασιμῶς οὗτος ἀναπτύσσει διὰ τῶν προτάσεων εἰς στήριξιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἐπιδοθείσης τῷ οἰκονομικῷ ἐφόρῳ Καρυστίας τῇ 10 Ἰουνίου 1905, κατὰ τὴν ἐπ' αὐτῆς ἐπισημείωσιν τοῦ ἐφόρου τούτου, τῆς δὲ ὑπ' ἀρ. 1 ἀπὸ 18 Ἰουλίου 1905 ἀποφάσεως, στήριχθείσης, ὡς ἐκ ταύτης σαφέστατα συνάγεται, εἰς τὴν ἀπὸ 2 Ἰουλίου 1905 ἐκθεσιν τοῦ χημικοῦ Α. Κ^{***} περὶ παραγωγῆς ἐν τῷ ἐργοστασίῳ τοῦ ἐκκαλοῦντος, διὰ στήλης οἰνοπνεύματος ἀνύδρου 85^ο βαθμῶν, ὁκάδων 880 ἡμερησίως, καὶ εἰς διαταγὴν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν (5984), καὶ οὐχὶ εἰς πρωτόκολλον τῆς ἐπιτροπῆς κατὰ τὰ προειρημένα, καὶ ἄκυρος εἶναι ἡ τοιαύτη ἀπόφασις τοῦ ἐφόρου Καρυστίας καὶ ἡ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης γενομένη πρόσκλησις πρὸς τὸν ἐφεσιδλήτον, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου δικαιουμένου μόνον πρόστιμον νὰ ἐπιβάλῃ κατὰ τοῦ ἄνευ ἀδείας κατασκευαστοῦ οἰνοπνεύματος (ἄρθρ. 18 καὶ 22 Νόμου Ι' Ζ'), οὐδεμίαν δ' ἄλλην ποινὴν ἢ καταλογισμὸν ἢ φορολογίαν αὐτοῦ, καὶ ἀπορριπτέα ἡ ἔφεσις τοῦ Δημοσίου ἀποβαίνει.

Ἀριθ. 2010 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ι. ΚΑΓΚΑΛΗΖ

Κληροδότῃμα ἐκ παρακατατεθειμένου ποδοῦ. αἰξήσις ἐξ ὑπερτιμώσεως.- γενικὸν κληροδότῃμα ὑπολοίπου περιουσίας.- τύχαι αὐξήσεως.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν κρατήσαν γνώμην τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἐκ τῆς ἀπὸ 15 Δεβρίου 1886 διαθήκης τοῦ ἐν Κερκύρᾳ ἀποβιώσαντος, Ἰεραλῆνος Κ. Α. Χ^{***} ἐκτιμωμένης ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῆς, προκύπτει ὅτι οὗτος τὴν ἐν τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος κατατεθειμένην χρηματικὴν περιουσίαν αὐτοῦ, ἀνερχομένην ὠρισμένως εἰς δραχμὰς νέας ἑκατὸν τεσσαράκοντα χιλιάδας, διέθετο ὑπὲρ τῶν κληροδοτημάτων τῶν ρητῶς ἐν τῇ διαθήκῃ μνημονευμένων, ἐκνευλιμμένως ἀναφέρων, ἐν ταῖς διαφοροῖς περικοπαῖς τῆς διαθήκης αὐτοῦ, ὅτι τὸ κεφάλαιον τοῦτο σύγκειται ἐξ ἑκατὸν τεσσαράκοντα χιλιάδων δραχμῶν καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο διέταξε νὰ μείνῃ ἄθικτον, τῶν τόκων τῶν ἐξ αὐτοῦ διατιθεμένων εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν κληροδοτημάτων ἐν ἔτος μετὰ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ὑπὲρ προκρίσεως χρηστῶν καὶ ἀπόρων κορῶν ἐν τῷ Δήμῳ Θηναίας Κεφαλληνίας καθ' ἕκαστον ἔτος διὰ κληρώσεως ἐκλεγομένων, ὑπὲρ τοῦ Ἱερατικοῦ Ταμείου Κεφαλληνίας, ὑπὲρ συγγενῶν καὶ ὑπὲρ τοῦ Νοσοκομείου Ἀργοστολίου Κεφαλληνίας, ὅπερ

θὰ λαμβάνῃ καὶ τὸ περισσεῦον ἐτησίως ἐκ τῶν τόκων ποσὸν μετὰ τὴν καταβολὴν τῶν ποσῶν τῶν διαφορῶν κληροδοτημάτων, δὲν ἦτο δ' ἐποκειώδης ὁ ὀρισμὸς τοῦ ποσοῦ τοῦ οὕτω διατεθέντος ὑπὸ τοῦ διαθέτου, καθ' ὅσον ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τούτου εἶχε στηρίζῃ τοὺς ὑπολογισμοὺς αὐτοῦ διὰ τὰ ὠρισμένα ποσὰ τῶν κληροδοτημάτων, ὁ τοσοῦτον λεκτολογῶν τὸν πάντα ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ Κεφαλῇ διαθέτης, ὅστις ἐκ τῆς διαθήκης αὐτοῦ μαρτυρεῖται ὡς ἀκριβολογῶν περὶ πάντα ἀνὴρ καὶ τούτου ἐνεκα δυνάμενος ἄριστα νὰ γνωρίζῃ τὴν αὐξήσιν καὶ τὰ ποσὰ τῶν ἐν τῇ Τραπεζῇ κατατεθέντων ὑπ' αὐτοῦ κεφαλαίων καὶ τὴν ἐτησίαν ἀπόδοσιν ἐκ τῶν τόκων αὐτῶν, ἐσφαλμένως δὲ τὸ πρωτοδικεῖον, θεωρήσαν ἐπουσιώδη τὸν ὀρισμὸν τοῦτον τοῦ ποσοῦ, ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ μεταρρυθμιστέαν οὕτω κατέστησε τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ, καίτοι, κατὰ τὴν ἀσθενεστέραν τοῦ δικαστηρίου γνώμην, ὀρθὴ ἦτο ἡ τοιαύτη ἀπόφασις καὶ ἀπορριπτέα ἀπέβαινε ἡ ἔφεσις, καθ' ὅσον, ἐπικειμένου τοῦ διὰ τῆς πρώτης τῶν διατάξεων τῆς διαθήκης τοῦ Κ. Α. Χ^{***} συσταθέντος κληροδοτήματος, ἦτο ἅπασα ἡ χρηματικὴ αὐτοῦ περιουσία, ἡ κατατιθεμένη κατὰ τὸν χρόνον τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, δευτερεύων δ' ὅλως καὶ ἐπουσιώδης ὁ ὑπολογισμὸς αὐτῆς εἰς 140 χιλιάδας δραχμῶν καὶ ὅτι ἐπομένως ἡ ἐπέλθοῦσα μετὰ ταῦτα καὶ ὑφισταμένη κατὰ τὸν θάνατον τοῦ διαθέτου αὐξήσις τῆς παρακαταθήκης περιλαμβάνεται ἐν τῷ κληροδοτήματι.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἄνω διαθήκην (περικοπὴ θ') εἰς τὴν σύζυγον αὐτοῦ Π. Α. Γ^{***} κληροδόχον καθολικὴν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προμνησθέντος Ἰον. Κώδικος (ἄρθρ. 916—921), κληροδοτεῖ ἐπίσης πᾶν ἕτερον, ὅπερ διὰ τῆς διαθήκης δὲν διέθετο διὰ τῶν κληροδοτημάτων, ὡς καὶ πᾶν ὅ,τι ἡ-θελεν εὑρεθῇ κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου αὐτοῦ, εἰς τὴν τοιαύτην κληροδοτήσιν ἐπομένως ἀνήκει καὶ τὸ πέραν τοῦ ὀρισθέντος ἐν τῇ διαθήκῃ ποσῶν ὑπὲρ τῶν κληροδοτημάτων ποσοῦ τῶν 140 χιλιάδων δραχμῶν καὶ τῶν τόκων αὐτῶν ἀπομεινῶν καὶ μὴ περιληφθὲν ἐν τῇ διαθήκῃ ποσὸν καὶ οὕτως ἐδικαιούτο ἡ καθολικὴ κληροδόχος νὰ ἐκχωρήσῃ μέρος ἢ τὸ ὅλον αὐτοῦ πρὸς τρίτους καὶ εἰς τὸν ἐκ ταύτης ἔλκοντα τὰ δικαιώματα αὐτοῦ ἐκδοχέα νῦν ἐκκαλοῦντα (*).

(*) Ὁ διαθέτης, ἔχων κατατεθειμένας παρὰ τῇ Τραπεζῇ δραχ. 140,000 εἰς χρυσὸν, ἐκληροδότησε ταύτας πρὸς ὠρισμένον σκοπὸν. Ἐπελθούσης δὲ τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας, ἡ αὐτοῦ κατάθεσις ἐγενεθόλη καὶ ἡ γενικὴ κληροδόχος σύζυγος τοῦ διαθέτου ἔβαλε χεῖρ ἐπὶ τῆς αὐξήσεως. Ἡ ἔρις λοιπὸν εἶναι τίς ἀνήκειν ἡ αὐξήσις αὕτη. Δὲν ἀναμιγνύομεθα εἰς τὸ ζήτημα τίς κατὰ τὴν διαθήκην ἀνήκει ἡ αὐξήσις αὕτη, διότι τοῦτο εἶναι πραγματικόν, ἐξαρτώμενον ἀπὸ τῆς κρίσεως πραγμάτων, ἐπὶ τῶν ὁποίων δὲν ἔχει θέσιν ἡ «Θέμις». Ἀλλὰ πρὸ τούτου προέχει ἕτερον ζήτημα, εἰς ὑπὲρ τῶν ὄντι αὐξήσις, πράγματι δὲ οὐδεμία τοιαύτη ὑπῆρξε, διότι διὰ τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας δὲν ἐπέρχεται αὐξήσις τῆς τιμῆς τοῦ χρυσοῦ, ἀλλὰ ὑποτίμησις μόνον τοῦ χρυ-

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΛΑΡΙΣΗΣ

Αριθ. 241 (1907)

Εισηγητής ο ἐφέτης κ. Ν. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ

Συμβολαιογραφικὸν γραμματίον εἰς διαταγὴν. - ἄλληλεγγύην. - παραιτήσεις ἀπὸ διζήσεως. - προβολὴ εἰκονικότητος παραιτήσεως καὶ ἄλληλεγγυότητος. - ὑποχρεώσις ἐγγραφὸν ἀποδείξιν. - βραδεία προβολὴ ἀπώλειας προϋπαρξάσης.

Ἐπειδὴ καλῶς τὸ πρωτοδικεῖον διέταξεν ἀποδείξεις ἐπὶ τοῦ σπουδαίαν ἐπιρροὴν ἔχοντος πρὸς λύσιν τῆς ὑπὸ κρίσιν διαφορᾶς καὶ δὴ τῆς πρὸς πληρωμὴν ἄλληλεγγύου ὑποχρεώσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου μετὰ τοῦ πρωτοφειλέτου ἰσχυρισμοῦ αὐτοῦ, ὅτι μετὰ τὴν ὑπογραφήν τοῦ ἀνακοπέντος συμβολαιογραφικοῦ δανειστικοῦ εἰς διαταγὴν ὁ ἐν αὐτῷ φερόμενος δανειστής δικαιοπάρχος τῶν ἐκκαλούντων ἐχορήγησεν αὐτῷ ἀντεγγράφον ἐν ᾧ ἐσημειοῦτο ὅτι εἰκονικῶς ἐτέθη ἐν τῷ μνησθέντι συμβολαίῳ ὁ ὅρος τῆς παραιτήσεως τοῦ τῆς διζήσεως εὐεργετήματος ὡς καὶ τῆς ἄλληλεγγυότητος, καθόσον καὶ μὲν, κατὰ τὸν Ἐμπορ. Νόμον ἄρθρον 140, ὅλοι οἱ ὑπογράψαντες ἢ ἀποδεχθέντες συναλλαγματικὴν τινα εἶναι ἄλληλεγγύως ὑπεύθυνοι πρὸς τὸν κομιστὴν δικαιοῦχον αὐτοῖς, κατὰ δὲ τὸν Ἐμπορικὸν Νόμον ἄρθρον 187, ὅλοι αἱ περὶ συναλλαγματικῶν διατάξεις αἱ ἀφορῶσαι τὸ ἄλληλεγγύον ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰ γραμματία εἰς διαταγὴν, πλὴν οὐδαμοῦ τοῦ νόμου ἀπαγορεύεται ἵνα οἱ συμβαλλόμενοι ἔντινι συμβολαίῳ ἢ γραμματίῳ εἰς διαταγὴν ἀναγράφωσιν ὅρους, οἷους ἐγκρίνωσιν ἰδιαιτέρως εἴτε τροποποιούντας εἴτε περιορίζοντας τὰ νόμιμα τῆς κυρίας συμβάσεως ἀποτελέσματα, ἀφοῦ καὶ ἐπὶ συναλλαγματικῶν ἐπιτρέπεται τοῦτο, ὧν αἱ διατυπώσεις εἰσὶν πανηγυρικαὶ Lyon-Caen τόμος Δ' σελ. 32 § 99 ἐπ.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 160 Πολ. Δικονομίας, πᾶσαι αἱ προτάσεις τῶν διαδίκων γνωσταὶ καὶ μὴ πρέπει ἵνα υποβάλλωνται εἰς τὸ δικαστήριον κατὰ

τονομίσματος καὶ κατ' ἀκολουθίαν τὸ ἐν τῇ Τραπεζῇ εὐρισκόμενον ποσὸν τῶν 140000 εἰς χρυσὸν, ἀπέμεινε πάντοτε τὸ αὐτὸ, μὴ ὑποστάν οὐδὲ τὴν παραμικρὰν αὐξήσιν, ἐξακολουθοῦν τὴν αὐτὴν οἰκονομικὴν δύναμιν ἣν εἶχε καὶ πρὸ τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας. Δὲν πιστεύομεν ὅτι δύναται νὰ φιλονεικηθῇ καὶ ἡ στοιχειώδης αὕτη οἰκονομικὴ ἀλήθεια, ἢ ὅποια δὲν δύναται νὰ ἐπισκιασθῇ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ ἔχων δέκα χρυσᾶς δραχμὰς, δύναται νὰ ἀνταλλάξῃ ταύτας πρὸς 20, ἐπὶ παραδείγματι, χαρτίνας δραχμᾶς. Διότι διὰ τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν εἰκοσι τούτων δραχμῶν, ὁ πρῶν κακτημένος τὰς δέκα χρυσᾶς δραχμὰς δὲν ἀπέκτησε τίποτε πλείοτερον. Ἡ ἀλήθεια αὕτη δὲν εἶναι μόνον ἀφρημένη θεωρητικὴ ἀλλὰ καὶ πρακτικὴ πρώτης γραμμῆς, ἀποδεικνυομένη διὰ τῆς χειροπρακτικῆς πραγματικότητος ὅτι προκειμένου νὰ ἡγόραζεν ἐν οἰκονομίᾳ ἀντικείμενον, θὰ ἐπλήρωνεν αὐτὸ ἢ διὰ τῶν δέκα χρυσῶν ἢ διὰ τῶν εἰκοσι χαρτίνων εἰς τελείαν βεβαίωσιν ὅτι αἱ 10 χρυσαὶ δὲν μετέβαλον οὐδαμῶς τὴν ἀξίαν των, διότι ἀξίζουν 20, 30, 40 χαρτίνας. Ἐσφάλετο λοιπὸν ἡ ἀπόφασις σκεψαμένη ἐπὶ τῇ βᾶσει αὐξήσεως, ἢ ὅποια δὲν ὑπῆρξεν.

τὴν πρώτην αὐτοῦ συνεδρίαν, ἐκτὸς ἂν τὰ γεγονότα ἐφ' ὧν αὐταὶ ἐρείδονται παρήχθησαν μεταγενεστέρως καὶ δὲν ἠδύνατο ὁ διάδικος ἵνα ἐπικαλεσθῇ ταῦτα κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν ἔσφαλε τὸ πρωτοδικεῖον ἐπιτρέψαν τῷ ἐφεσιβλήτῳ ἵνα καὶ διὰ μαρτύρων ἀποδείξῃ τὸν περὶ εἰκονικότητος τοῦ ἐν τῷ ὡς εἴρηται συμβολαίῳ ἀναφερομένου ὅρου τοῦ εὐεργετήματος τῆς διζήσεως καὶ ἄλληλεγγυότητος ἰσχυρισμὸν αὐτοῦ, ἐν διὰ τῆς πρώτης αὐτοῦ ἀποφάσεως ὑπεχρεώθη ν' ἀποδείξῃ πλὴν μαρτύρων, λόγῳ ὅτι ἐπῆλθε ἀπώλεια τοῦ ἐπικαλεσθέντος ἐν τῇ ὑπὸ δίκην ἀνακοπῇ ἀντεγγράφου, λαβοῦσα χώραν τὸν Μάϊον τοῦ 1897, ὅτε ὁ τουρκικὸς στρατὸς κατέλαβε τὴν Θεσσαλίαν, ἥτοι πρὸ ὀκτώ ἐτῶν πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ὡς εἴρηται ἀποφάσεως καὶ ἦν ἀπώλειαν ἀπραδέκτως καὶ μετὰ τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς εἰκονικότητος μὴ προταθεῖσαν εἰς τὴν οἰκίαν συνεδρίαν ἐπικαλέσθη ὁ ἐφεσιβλήτης, ἀφοῦ δὲ τὸ γεγονὸς τῆς ἀπώλειας τοῦ ἀντεγγράφου προϋπῆρχε τοῦ ἐπικαλεσθέντος ἰσχυρισμοῦ τῆς εἰκονικότητος καὶ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως ἔδει εὐθὺς ἵνα καὶ τὴν ἀπώλειαν τοῦ ἀντεγγράφου ἐπικαλεσθῇ, γνωστὴν οὖσαν αὐτῷ ἐκτοτε (*).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Αριθ. 3 (1907)

Εισηγητής ο πρόεδρος κ. Δ. ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΣ

Καρποὶ προικφών διαρκούντος γάμου. - ἀπαίτησις μετὰ λύσιν. - προδύκονδα ἀγωγή. - ἐνστάσεις ἀπορριφθεῖσαι πρωτοδικώς. - τίνας ἐπενεκτεῖται ἐφεδύμως.

Ἐπειδὴ μετὰ τῶν διαγωνιζομένων μερῶν ὑφίσταται σχέσις ἔγκυρος ρητῶς ἀναγνωριζομένη ὑπὸ τοῦ νόμου, παρεχόμενη τῷ ἐφεσιβλήτῳ μὲν, τὸ δικαίωμα, ὅπως ἐγείρῃ ἀγωγήν καὶ αἰτήσῃται τὰ διαρκούντος τοῦ γάμου του παρανόμως τυχόν εἰσπραχθέντα μισθώματα κτήματος, δοθέντος αὐτῷ λόγῳ προικὸς, τῷ ἐκκαλοῦντι δὲ, ὡς εἰσπράξαντι ἀναιτίως τοιαῦτα ἐνοίκια, τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὴν τοιαύτην ἀγωγήν, ὡς εὐθυνόμενος, κατὰ νόμον, ἀπέναντι τοῦ ἐνάγοντος. Τοῦτο δὲ, διότι ὅπως ἐκφράζεται τὸ ἄρθρ. 1334, ὅπερ διαφέρει οὐσιωδῶς τοῦ ἀντιστοίχου 1548 τοῦ Γ. Κ^{***} καὶ κατὰ τὸ ὅποιον καὶ μετὰ τὴν διάλυσιν τοῦ γάμου, οἱ καρποὶ τῆς προικὸς, οἱ μὴ εἰσπραχθέντες διαρκούντος ἐκεῖνου, ἀνήκουσιν εἰς τὸν ἄνδρα, οὐδεμία ἀπομένει ἀμφιβολία ὅτι καὶ τὰ ἐνοίκια προικῶς οἰκίας, τὰ εἰσπραχθέντα διαρκούντος τοῦ γάμου, περιέρχονται καὶ μετὰ τὴν λύσιν αὐτοῦ ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν σύζυγον, ὡς ἔχοντα ἀφ' ἐνὸς μὲν τὴν διαχείρισιν τῆς προικῶς οὐσίας καὶ ἀφ' ἑτέρου τὴν ἐξουσίαν τοῦ συλλέγειν τοὺς καρπούς. Ὡστε κατὰ ταῦτα εἰς τὸν ἄνδρα καὶ μετὰ

(*) Διὰ τὴν ἰσχυριθεῖσαν ἀπώλειαν τοῦ ἐγγράφου ἐπετράπη μαρτυρικὴ ἀπόδειξις τοῦ ἰσχυρισμοῦ ἢ τῆς ἀπώλειας τοῦ τοιοῦτου περιεχομένου ἐγγράφου; Τὸ ἐν διαφέρει τοῦ ἑτέρου. Ἐπειτα πόθεν ἡ βεβαίωσις τῆς γνώσεως τῆς ἀπώλειας τοῦ ἐγγράφου κατὰ τὸν χρόνον τῆς υποβολῆς τοῦ ἰσχυρισμοῦ;

τὴν λύσιν τοῦ γάμου, παρέχεται ὑπὸ τοῦ Ἰονίου Κώδικος ἀκέραιον τὸ δικαίωμα τοῦ ἀσκεῖν πᾶσαν περὶ τὴν προίκα σχετιζομένην ἀγωγὴν καὶ κατὰ συνέπειαν ἀναγκάζει τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἀπαιτεῖν ἀπ' εὐθείας τοὺς παρ' οἰουδὴποτε (μὴ ἔλκοντες παρ' αὐτοῦ τὸ ἀσκηθὲν τῆς συλλογῆς προνόμιον) ὀφειλομένους ἢ, κατὰ τρόπον ἕτερον συλλεγέντας καρπούς.

Ἐπειδὴ τοιαύτης οὐσῆς τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τοῦ ἀρθρ. 1334, συνδυαζομένου μάλιστα καὶ πρὸς τὸ β' ἐδ. τοῦ ἀρθρ. 1335, οὔτε ἡ σύζυγος δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἔχουσα αὐτὴν ἀπαρτῶν ὁπωσδήποτε, ἐπὶ τῶν διαρκούντων τοῦ γάμου εἰσπραχθέντων καρπῶν, δικαίωμα, οὔτε ὁ σύζυγος, ὡς φέρων ὑποχρέωσιν, νὰ ἐγείρῃ προκριματικῶς ἀγωγὴν περὶ κυριότητος ἢ διακατοχικὴν τοῦ προικίου ἀκινήτου, ἀφ' οὗ, συμφῶνως πρὸς τὰ πρόσθεν ἀναπτυχθέντα, οἱ καρποὶ ζητοῦνται καὶ μετὰ τὴν λύσιν τοῦ γάμου, ἐν ᾧ κατ' αὐτὴν, δυνάμει τοῦ ἀρθρ. 1362, ἡ προίξ ἀποδίδεται ὑποχρεωτικῶς ἐκ μέρους τοῦ προικολήπτου ἀνδρός, ὅστις ἐπομένως διατελεῖ ἐν ἀδυναμίᾳ ἐφέσεως ἀγωγῆς τοιαύτης.

Ἐπειδὴ καὶ ἐκ τῶν ἀρθρ. 747 καὶ 762 (ἅτινα ἐπιλαβεῖται ἐμμέσως ὁ ἐφεσίβλητος), συνδυαζομένων καὶ ὁρθῶς ἐν συνόλῳ ἐρμηνευόμενων, ἐν μόνον καὶ κατὰ τοῦ δικαστηρίου τούτου τὴν κρίσιν, παρέπεται ἀσφαλὲς συμπέρασμα, ἥτοι ὅτι αἱ ἀπορριφθεῖσαι παρὰ τοῦ πρωτοδικείου, ἐνστάσεις, ἃς διακατοχῶνται ἐξαιρετικῶς οἱ διαδίκαι νὰ ἐπαναφέρωσι καὶ ἄνευ ἐφέσεως ἢ ἀντεφέσεως, δεόν νὰ ὑπάγῃνται εἰς μίαν μόνον κατηγορίαν, νὰ εἶναι δηλὸν ὅτι ἐξ ἐκείνων, αἵτινες τείνουσιν εἰς ἐνίσχυσιν τῆς δεκτικῆς γενομένης ἀγωγῆς, ἢ τῆς ἀποφάσεως καὶ ἀπορρυσίν τῆς ἐφέσεως, ἢ εἰς ἀπόκρουσιν μὲν τῆς ἀπορριφθείσης ἀγωγῆς ὡς καὶ τῆς ἐφέσεως, ἐπίρρυσιν δὲ τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως καὶ ὑποβάλλονται πάντοτε ὑπὸ τοῦ νικῆσαντος πρωτοδικῶς διαδίκου καὶ ἀμυνομένου ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν. Ἐντεῦθεν ἄρα συνέπεται, ὅτι ὁσάκις αἱ ἐπαναφερόμεναι ἐνστάσεις, οὐδεμίαν, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἔχουσι σχέσιν τοιαύτην, ὡς ἀποτελοῦσαι καθαρῶς παράνομα ἰδιαίτερα, συνδεόμενα μόνον πρὸς ἕτερον ἐντελῶς αὐτοτελὲς καὶ ἀνεξάρτητον τῆς δίκης ἀντικείμενον, ἥτοι τὴν γενομένην δεκτὴν ἀναγωγὴν, δὲν συγχωρεῖται βεβαίως, οὔτε νὰ ἐπαναφέρονται διὰ τῶν προτάσεων αἱ λόγους ἐφέσεως ἀποτελοῦσαι ἐνστάσεις, οὔτε νὰ λαμβάνωνται καὶ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ὑπ' ὄψιν (*).

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΝΑΥΠΑΓΙΟΥ (**)

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΝΑΥΠΑΓΙΟΥ

Ἀριθ. 935 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΚΟΡΦΩΤΑΚΗΣ

Συμβολαιογραφικὸν ἔγγραφον.- οὐδὼδὲν τυπικὰ μέρη.- ἀριθμὸς.

Ἐπειδὴ, καθὰ ἐκ τῶν ἀρθρ. 166—214 τοῦ Ὁρ-

(*) Ἐννοεῖται ἄνευ ἀντεφέσεως.

(**) Ὑπὸ τοῦ ἐν Ναυπλίῳ δικηγόρου κ. Σπ. Γιαννοπούλου.

γανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων ἐξάγεται, τὸ οὐσιῶδες τῶν συμβολαίων. σχετικῶς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν αὐτῶν, εἶναι ἡ χρονολογία, τὰ συμβαλλόμενα μέρη καὶ ὁ συντάσσων αὐτὰ συμβολαιογράφος, οὐχὶ δὲ ὁ ἀριθμὸς, ὅστις εἶναι κατὰ τὸ ἀρθρ. 200 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁ τοῦ εὔρετηρίου, ἀναγραφόμενος καὶ ἐν τοῖς συμβολαίοις πρὸς διευκλύνειν τῆς ἀνευρέσεως αὐτῶν καὶ ἐξελέγξεως τῶν συμβολαιογράφων. Τούτου δ' οὕτως ἔχοντος, ὁ ἐν τῇ ἐπιδίκῃ ἀγωγῇ σημειούμενος ἀριθ. 9380 τοῦ συμβολαίου ἀγοραπωλησίας, ἀδιαφόρως τοῦ ἐάν ὁ ἀριθμὸς οὗτος εἶναι ὁ τοῦ ἀντιτίμου τῆς πωλήσεως κατὰ λάθος τεθείς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀντὶ τοῦ ἀριθμοῦ 147 ὅστις εἶναι καὶ ὁ πραγματικὸς τοῦ συμβολαίου ὡς ὁ ἐκκαλῶν διατείνεται καὶ ἀδιαφόρως ἐάν ἡ διόρθωσις τοῦ λάθους τούτου δὲν προετάρη κατὰ τὴν πρῶτην συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου, ὡς οἱ ἐφεσίβλητοι πρὸς ἀπόκρουσιν ὑποστηρίζουσιν. παρέλκει ἐντελῶς, ἀφοῦ ὡς ἐρρέθη ὁ ἀριθμὸς δὲν εἶναι στοιχεῖον τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ συμβολαίου, ἀλλὰ τὰ λοιπὰ ἐκτεθέντα τοιαῦτα, ἅτινα ἐν προκειμένῳ καθορίζονται ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος, προσάγοντος καὶ τὸ συμβολαίον τοῦτο, ὅπερ πράγματι φέρει ἀριθμὸν 147. Οὐκ ἔρρωθ' ἄρα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις διετύπωσε τὸ σχετικὸν θέμα τῆς εἰκονικότητος τοῦ συμβολαίου, προσδιορίσασα τοῦτο διὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. 9380, ἐνῶ ἔδει νὰ διατυπώσῃ τοῦτο ἐπὶ τῇ βάσει τῶν λοιπῶν ἐκτεθέντων στοιχείων (*).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΗΛΕΙΑΣ

Ἀριθ. 557 (1907)

Εἰσηγητὴς ὁ πρωτοδίκης κ. Α. ΓΙΑΠΟΥΛΟΣ

Πλειστηριασμός.- γραμμάτιον διὰ πλειστηριασμοῦ.- ἐπιταγὴ ἐπὶ.- ἀνακοπὴ ἐπὶ νομῇ τρίτου.- ἐπὶ κυριότητι τρίτων.- κτηδὶς ἐθνικῶν γαιῶν.- ἔκτασις δικαιώματος κατὰ ποδόν.- κτηδὶς διὰ λογαριασμὸν ἄλλου.- ἀναγκαῖα μεταβίβασις καὶ μεταγραφὴ.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀνακοπὴ κατὰ τῆς ἐπιταγῆς, ὑπὸ τὸ ἐκδοθὲν κατὰ τοῦ ἀνακόπτοντος γραμμάτιον ἐπὶ τοῦ ὀφειλομένου παρ' αὐτοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ. βάσιν ἔχει τὴν κατοχὴν τοῦ πλειστηριασθέντος παρὰ τρίτου καὶ οὐχὶ τοῦ καθ' οὗ ἡ ἐκτέλεσις ὀφειλέτου καὶ τὴν ἐπὶ τούτου κυριότητα τοῦ τρίτου, τὴν ἐντεῦθεν ἀπορρέουσιν ἀκυρότητα τοῦ πλειστηριασμοῦ καὶ τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ ἀνακόπτοντος ἀπὸ τῆς ὑποχρέσεως νὰ καταβάλῃ τὸ ἐκπλειστηριασμὸν (*). Ἐφ. Ἀθην. 1673 τοῦ 1903, συμπληροῦται δὲ διὰ τῶν προτάσεων τοῦ ἀνακόπτοντος ἔτι καὶ καθορίζεται τίς ὁ τρίτος οὗτος καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασθέντος κυριότης αὐτοῦ, ἡ ὑπαρξὶς τῆς ὁποίας ὡς καὶ ἡ κατοχὴ του φέρεται καὶ ὡς λόγος ἀπαλλαγῆς τοῦ ἀνακόπτοντος ἀπὸ τῆς καταβολῆς τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ λόγῳ ἐκνικήσεως καὶ ἡ ἐναντία ἐνστάσις ἀοριστίας τῆς ἀνακοπῆς ἀπορριπτεῖται τυγχάνει.

Ἐπειδὴ ὁ πρῶτος λόγος τῆς ἀνακοπῆς, ἡ κατοχὴ δηλ. τοῦ πλειστηριασθέντος παρὰ τρίτου δὲν εἶναι βᾶσιμος νόμος, εἴτε ὡς στασιασμὸς τῆς νομῆς δικαίῳ κατὰ τὰς ἐπὶ ἀγοραπωλησίας κρατούσας ἀρχὰς τῶν ἀγοραστῶν ὑπερθεματιστῶν εἰς τὴν παρακράτησιν τοῦ

(**) Κύρις ἐλήσων τῷ ὄντι.

τιμήματος εξετασθή, είτε ως λόγος ακυρότητας του πλειστηριασμού. Διότι ἀφ' ἐνός μὲν ἡ ἐφαρμογὴ πασῶν ἐπὶ τῆς συνήθους ἀγοραπωλησίας κρατούσων ἀρχῶν, καὶ ἰδίᾳ τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὴν παράδοσιν τῆς νομῆς τοῦ πωλουμένου πράγματος, δὲν εἶναι δυνατὴ ἐπὶ τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκποιήσεως ἀκινήτων, ὅπου οὔτε ὁ δανειστὴς ἐπιλαμβάνεται τῆς κατοχῆς αὐτῶν, συνομολογῶν τὴν ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸν ἀγροαστὴν παράδοσιν, οὔτε ὁ ὀφειλέτης ὑπόσχεται ἐν αὐτῇ τοιαύτην παράδοσιν, ὡς ἐπὶ τῶν κοινῶν πωλήσεων ὁ πωλητής, ἐνθα αὐτὸς συμβάλλεται μετὰ τοῦ ἀγοραστοῦ, ἐν δὲ τῇ συμβάσει ταύτῃ κεῖται ἡ ὑποχρέωσις τούτου εἰς τὴν παράδοσιν τῆς ἀνενοχλήτου νομῆς (habere licere), κατ' ἄλλοιαις διατυπώσεις ἐνεργουμένης τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκποιήσεως, ἐν ἧ καὶ ὡς πωλητής ἂν χαρακτηρισθῇ ὁ ὀφειλέτης, δὲν δύναται κατ' ἀκριβολογίαν νὰ θεωρηθῇ ὡς ὑπόχρεος εἰς τὴν παράδοσιν τῆς νομῆς τοῦ πλειστηριαζομένου (Οἰκονομ. Στοιχ. § 159 σημ. 13, Garsonnet ἐκδ. β' § 1615 not 15), τοῦθ' ὅπερ οὕτως ἀντελήφθησαν καὶ οἱ Ρωμαῖοι, οἵτινες, καίτοι παρ' αὐτοῖς ἡ παρὰ τοῦ ἐνεχυροῦχου πιστωτῶν ἐξουσία τῆς πωλήσεως τοῦ ἐνεχύρου χαρακτηρίζεται ὡς εἰδὸς τι πληροεξουσιότητος πρὸς πώλησιν διδομένης αὐτῷ παρὰ τοῦ ὀφειλέτου (§ 1 Εἰσηγ. 2.8 Νομ. 29 Πανδ. 10.2, Νομ. 13 Πανδ. 10.3), δὲν ἐρρῶθισαν τὴν εὐθύνην τοῦ τελευταίου τούτου ἐνεκεν ἐκνικήσεως τοῦ ἐνεχύρου ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τῆς ἐκνικήσεως, ἡ ἐνεκεν τῆς ὁποίας εὐθύνη εἰς ἀποζημίωσιν εἶναι ἀπώροια τῆς πρὸς παράδοσιν ὑποχρεώσεως τοῦ πωλητοῦ (N. 1 Πανδ. 19.4, N. 11 § 2 Πανδ. 19.4 Dernburg Pand. II § 99 Anm. 2, Windscheid § 389. 4 ὑποσ. 8, § 391 ὑποσ. 32), ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ (N. 12 § 1 Πανδ. 20.5, N. 74 § 1 Πανδ. 21.2, Dernburg Pand. I § 282 Anm. 8, Windscheid § 422 ὑποσ. 4, c. d.), ἀφ' ἐτέρου δὲ ὑπὸ οὐδενίᾳ τοῦ νόμου διατάξεως ἐπιβάλλεται ἡ ἄλληλως ἀδύνατος λόγῳ τῆς διαφοράς αὐτῶν ἐν τούτῳ βάσει ἀνάλογος ἐφαρμογὴ τῶν ἐπὶ τῆς ἀγοραπωλησίας σχετικῶν ἀρχῶν ἐπὶ τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκποιήσεως, διότι τὸ ἀρθρ. 954 Πολ. Δικονομίας οὐδὲν ἕτερον τῆς κυριότητος τοῦ ὀφειλέτου ἐπὶ τῶν κατασχθέντων ἀκινήτων ἀπαίτει, ὡς καὶ τὸ ἐξ οὗ ἐλήφθη ἀρθρ. 2204 cod. civ., ὅπερ σαφῶς ἐκφράζεται λέγον, ὅτι ὁ δανειστὴς δύναται νὰ κατάρχη tous les biens immobiliers appartenant en propriété à son débiteur etc.» καὶ κατὰ τῆς κυριότητος μόνης στρέφεται ἡ ἐκτέλεσις καὶ περὶ μεταβιβάσεως αὐτῆς πρόκειται ἐν τῇ ἀναγκαστικῇ ἐκποιήσει, ὡς συνέβαινε καὶ παρὰ Ρωμαῖοις (N. 46 Πανδ. 41.1, N. 10 Πανδ. 20.6), ἡ παρὰ τοῖς ὁποίοις ἑλλειψίς ἰδιαιτέρας διατυπώσεως τῆς ἐννοίας τῆς ἐκνικήσεως, ἥτις περιλαμβάνει καὶ τὴν ἐπικρατήσιν ἄλλου ἐν τῇ νομῇ τοῦ πωληθέντος ἐνεκα μόνης ἐπικρατεστέρας ἀξιώσεως ἄλλου περὶ νομῆς, ἐν τῇ περιπτώσει τῆς ἐκνικήσεως τοῦ ἐνεχύρου, προσέχεται ἐκ τοῦ ὅτι κατεστρέφετο διὰ τῆς τοιαύτης δι' ἀξιώσεως νομῆς ἐκνικήσεως, ἡ ἰδέα τῆς παραδόσεως τοῦ ἐνεχύρου, ἣν ὤφειλεν ὁ ἐχῶν δικαίωμα εἰς τὴν νομὴν πιστωτῆς τῷ ἀγοραστῇ ἀμέσως ἢ δι' ἐκχωρήσεως τῆς περὶ νομῆς ἀγωγῆς (N. 13 Πανδ. 20.5, Windscheid § 237 σημ. 20) καὶ συνεπῶς καὶ ἡ διὰ τῆς παραδόσεως μεταβιβάσις τῆς ἰδιοκτησίας, ἥτις σήμερον ἐπέρχεται ἐπὶ ἀκινήτου διὰ μόνης τῆς μεταγραφῆς καὶ παραμένει τῷ ἀγοραστῇ, καὶ ἂν ἐκνικήθῃ αὐτῷ μόνῃ ἡ νομὴ τοῦ πράγματος, ἐφ' ὅσον μετέγραψε τὴν κατακυρωτικὴν ἐκθεσιν. Ἡ ἐνεκεν ἐπικρατήσεως ἄλλου ἐν τῇ νομῇ τοῦ πωληθέντος ἀξίωσις τοῦ ἀγοραστοῦ εἶναι κατ'

ἀκριβέστερον χαρακτηρισμὸν (Ide Dernburg Pand. II § 99 Anm. 18, Εφ. Αθ. 616 καὶ 2429 τοῦ 1896) ἀξίωσις ἐνεκα μὴ παραδόσεως τοῦ πωληθέντος πράγματος εἰς τὸ διαφέρειν, λόγῳ τῆς ἐν τῇ συνήθει ἀγοραπωλησίᾳ συμβατικῆς ὑποχρεώσεως τοῦ πωλητοῦ εἰς παράδοσιν, τοιαύτη δὲ ὑποχρέωσις δὲν ὑφίσταται παρὰ τινι ἐν τῇ ἀναγκαστικῇ ἐκποιήσει καὶ οὐδὲως δικαιολογεῖται ὁ ἀνακόπτων προβάλλων στασιασμὸν τῆς νομῆς, ἣν δύναται ν' ἀποκτήσῃ κινῶν τὴν διεκδικητικὴν ἀγωγὴν, καθ' ὅσον τὴν νομὴν τοῦ πλειστηριασθέντος οὐδεὶς ὑπεσχέθη αὐτῷ. Δὲν εἶναι βέβαιον τὸ παρὰ τοῦ ἀνακόπτοντος λεγόμενον ὅτι εἶναι ἄκυρος ὁ πλειστηριασμὸς καὶ πᾶσα ἡ ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις ἐκ τοῦ λόγου ὅτι τὸ κατασχθέν καὶ πλειστηριασθὲν δὲν εὕρισκτο κατὰ τὸν χρόνον τῆς κατασχέσεως ἐν τῇ νομῇ τοῦ ὀφειλέτου, καθ' οὗ ἡ ἐκτέλεσις, καθ' ὅσον δὲν ἀπαίτεται νὰ ὑπάρχῃ τὸ κατασχόμενον ἀκίνητον ἐν τῇ νομῇ τοῦ ὀφειλέτου κατὰ τὸν χρόνον τῆς κατασχέσεως, ἀφοῦ μόνον περὶ τὴν κυριότητα τούτου στρέφεται ἡ ἐκτέλεσις, καθ' ἣ εἴρηται (Ide καὶ Garsonnet ἐκδ. β' § 1493, 1494, 1735, Carré j. 2419 quater). Αἱ διατάξεις τῶν ἀρθρ. 961, 962 καὶ 980 ἐδ. 2 Πολ. Δικονομίας ποιοῦσι περὶ τοῦ ὀφειλέτου μόνον λόγον, ὡς εὕρισκόμενον εἰς τὴν νομὴν τοῦ κατασχθέντος, διότι μόνον τὰς ὑποχρεώσεις τούτου δεσμευόμενον ἐκ τῆς κατασχέσεως, ἡδύνατο νὰ ρυθμίσῃ καὶ οὐχὶ τὰς τοῦ τρίτου νομῆς τοῦ ἀκινήτου, ἐὰν ἀφ' ἐτέρου οὔτε ἡ μετεγγύησις τοῦ κατασχθέντος ἀκινήτου δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀναγκαία, ὡς ἐπὶ κινήτων λόγῳ τοῦ τρόπου τῆς ἐκποιήσεως αὐτῶν, οὔτε ἐπιβάλλεται ὡς ἐν ἐκείνῳ ἐκ τοῦ κινδύνου τῆς ἐξαφανίσεως αὐτῶν καὶ ὁ κίνδυνος τῆς γεροτερεύσεως τοῦ ἀκινήτου παρὰ τοῦ κατέχοντος τοῦτο ὀφειλέτου, ὁ ὑπαγορεύσας τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρ. 961, 962 Πολ. Δικονομίας (Garsonnet § 1525 not. 5) δὲν ὑφίσταται ὅταν ὑπάρχῃ τὸ πρᾶγμα ἐν τῇ νομῇ τοῦ τρίτου οὕτως ὅτι θέσθαι εἶναι ἄδύνατον ἀπέναντι τοῦ ὀφειλέτου, εἴτε ἀπέναντι τοῦ διαδεχόμενου αὐτὸν ὑπερθεματιστοῦ, ἡ δὲ φράσις τοῦ ἀρθρ. 956 Πολ. Δικονομίας ἀπὸ ἐκτέλεσις γίνεται παρὰ τῷ ὀφειλέτῃ δὲν σημαίνει ὅτι τὸ κατασχόμενον ἀκίνητον δὲν εἶναι νὰ διατελῇ εἰς τὴν κατοχὴν τούτου, ὡς τὰ εἰς χεῖρας τρίτου κατασχόμενα κατὰ τὰ ἀρθρ. 919 καὶ 1034 Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐνθα ἐπίσης γίνεται χρῆσις τῆς προθέσεως «παρὰ». Αὕτη ἐν τῷ γερμανικῷ κειμένῳ τῆς Πολ. Δικονομίας ἐκφράζεται ἐν τοῖς τελευταίοις ἀρθροῖς διὰ τῆς ἐκφράσεως «in den Harder», ἥτοι εἰς τὰς χεῖρας, ἐν ἐκείνῳ δὲ καὶ τῷ ἀρθρ. 1034 ἡ ἐκφρασις παρὰ (τῷ ὀφειλέτῃ) ἀποδίδεται διὰ τῆς προθέσεως «bei» ἥτοι πρὸς, ἐπὶ, παρὰ κλπ ἀναφερομένης εἰς τὸ πρόσωπον, καθ' οὗ ἀπευθύνεται ἡ ἐκτέλεσις (Ide καὶ Οἶκον. Εγχ. § 272 σημ. 1.2). Δὲν δυνάμεθα δὲ οὔτε κατ' ἀντιδιαστολὴν ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ἀρθροῦ νὰ συναγάγωμεν ὅτι εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν, μὴ προνοουμένην ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω ἀρθροῦ 956 ἐδ. 1, δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἐκτέλεσις κατὰ τοῦ ὀφειλέτου ἐπὶ κτήματος εὐρισκόμενου εἰς τὴν κατοχὴν τρίτου, ἐφ' ὅσον οὐδὲως ἐξάγεται ὅτι ἡ ἐπιτροπομένη ἐν τῷ ἀρθρῷ ἐκτέλεσις κατὰ τοῦ ὀφειλέτου ἐπὶ ἐνυποθήκῃ, εὐοισκόμενου εἰς τὴν κατοχὴν τοῖτου, εἶναι σαφὴς ἐξαιρέσις, ὡς ἀπαίτεται νὰ εἶναι καὶ ρητὴ μάλιστα, ἡ διατάξις ἐξ ἧς μέλλομεν νὰ συναγάγωμεν τὸ ἐξ ἀντιδιαστολῆς ἐπιχειρήμα Regelesberger Pand. § 37.3), ἀφοῦ ἡ μόνῃ ἐν αὐτῷ ἐξαιρέσις εἶναι ἡ τῆς ἐκτέλεσεως κατ' ἄλλου μὴ προνοητικῆς ὀφειλέτου, ὁ δ' ἐντεῦθεν συναγόμενος κανὼν, ὁ ρητῶς ἄλλως τε ἐν τῷ ἀρθρῷ ἐκφραζόμενος, ὅτι ἡ ἐκτέλεσις ἀπευθύνεται εἰς πᾶσαν ἄλλην περί-

πτωσιν κατά τοῦ ὀφειλέτου, ἐφαρμοσθήσεται ἄνευ ἐξαιρέσεως εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατοχῆς κτήματος μὴ ἐνυποθήκω παρὰ τρίτου. Ἐπίσης τὸ «εἰς χεῖρας» τοῦ ἀρθροῦ 1043 ἐδ. 3 Πολ. Διοномίας ἀναφέρεται, ὡς καὶ ἐκ τῆς συντάξεως τοῦ γερμανικοῦ κειμένου ἐξάγεται, εἰς τὰ κινήτῃ, περὶ ὧν κατασχομένων εἰς χεῖρας τοῦ ὀφειλέτου, κατ' ἀντίθεσιν τῶν εἰς χεῖρας τρίτου εὐρισκομένων περὶ ὧν ὁ λόγος ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ τοῦ αὐτοῦ ἀρθροῦ, λόγω τῶν ἰδιαιτέρων περὶ αὐτῶν διατάξεων, ὡμίλησεν ὁ νόμος ἐν τῷ αὐτῷ ἐδαφίῳ μετὰ τῆς κατασχέσεως ἀκινήτων, ἀφοῦ ἐπ' ἀμφοτέρων ἐπρόκειτο νὰ παραπέμψῃ εἰς ὁμοιομόρφους σχεδὸν διατάξεις τῆς περὶ τῶν ἐκποιήσεως αὐτῶν (*).

Ἐπειδὴ ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐτέραν βάσιν τῆς ἀνακοπῆς, τῆς ἀκυρότητος δηλ. τοῦ πλειστηριασμοῦ καὶ τῆς ἐκτελέσεως, λόγω τοῦ ὅτι τὸ κατασχεθὲν ἀνήκει εἰς ἄλλον, οὗτινος ἄλλως τε προφανὲς τυγχάνει τὸ ἐπὶ τοῦ ἀκινήτου δικαίωμα κατὰ τὸν ἀνακόπτοντα, καὶ ἀπειλεῖται ἐντεῦθεν ἐκνίκησις, ἐξεταστέα τυγχάνει ἡ ἀνακοπή καὶ ἀπορριπτεῖ τυγχάνουσιν οἱ ἰσχυρισμοὶ τοῦ καθ' οὗ αὕτη, καθ' ὅσον ἐπὶ ἀκύρου πλειστηριασμοῦ, οἷος εἶναι ὁ κατὰ μὴ κυρίου ἐνεργηθεὶς, δικαιοῦται ὁ ὑπερθεματιστὴς ν' ἀντιτάξῃ τὴν ἀκυρότητα ταύτην, ὅπως ἀποφύγῃ τὴν καταβολὴν τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ καὶ τὴν ἐντεῦθεν ζημίαν ἐκ τῆς διεκδικήσεως τοῦ πράγματος παρὰ τοῦ ἀληθοῦς κυρίου καὶ τῆς δριστικῆς στέρξεως τούτου, ὑπογρασόμενος νὰ στραφῇ κατὰ τοῦ ἀμφιβόλου ἀξιοχρεώτοιο ὀφειλέτου, ὡς ἄλλως τε καὶ οἱ Νόμοι 19 § 4 Πανδ. 18.6, Νόμ. 24 Κώδ. 8.44, ἐφαρμογὴν ἔχοντες καὶ ἐπὶ ἀναγκαστικῆς ἐκποιήσεως, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἐκποιήσεως τῆς μεταβιβαζομένης δι' αὐτῆς κυριότητος, παρέχουσι αὐτῷ τοιοῦτο δικαίωμα καὶ ἐπὶ ἐπαπειλουμένης ἐκνίκησεως, τοιαύτη δ' εὐλόγως ἀπειλὴ ὑπάρχει, ἐν ἀληθείᾳ ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀνακόπτοντος ὅτι τὸ πλειστηριασθὲν καὶ εἰς αὐτὸν κατακυρωθὲν κτῆμα ἔχει παραχωρηθῇ παρὰ τοῦ Δημοσίου διὰ τῶν μνημο. συομένων παραχωρητηρίων εἰς τὸν Θ. Π***, δηλώσαντα τοῦτο κατὰ τοῦ Νόμου περὶ ἐθνικῆς γῆς καὶ ὅτι τὰ παραχωρητήρια ταῦτα ἔχουσι μεταγραφῇ. ὅν ἰσχυρισμὸν εἶναι ὑπόχρεως ν' ἀποδείξῃ ὁ ἀνακόπτης, ὡς αὐτὸς προτείνων λόγον καταργητικὸν τῆς πρὸς καταβολὴν ὑποχρεώσεώς του, διὰ τῆς παραγωγῆς ἀντιπεφωνημένων ἀντιγράφων τῶν παραχωρητηρίων ἐκ τοῦ βιβλίου τῶν Μεταγραφῶν, ὅτε θέλει προβῇ τὸ δικαστήριον εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς ἀμφισβητούμενης ταυτότητος τῶν παραχωρηθέντων πρὸς τὸ ἐκπλειστηριασθὲν, ἀπορριπτομένων τῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπή ὅτι ὁ Θ. Π*** εἴχε δηλώσει προηγουμένως 80 στρέμματα ἐθνικῆς γῆς, καθ' ὅσον ὅπως ἀορίστως προτείνεται, μηδὲν ἄναφορὰν τῶν δηλωθέντων παρ' αὐτοῦ στρεμμάτων, καὶ διότι τοῦτο οὐδεμίαν ἀσχεῖ ἐπιτροπὴν, ἐφ' ὅσον ἐκ τοῦ νόμου (Ἰδε Νόμον ΑΤΜΔ') δὲν ἀποκλείεται οὗτος ἐντελὴς ν' ἀποκτήσῃ καὶ πλείονα τῶν 80 στρεμμάτων, ὡς ἐπίσης καὶ τοῦ ἐτέρου ἰσχυρισμοῦ ὅτι τὸ πλειστηριασθὲν ἐδηλώθη μὲν παρὰ τοῦ Θ. Π*** καὶ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐξεδόθησαν τὰ παραχωρητήρια. ἀλλὰ τοῦτο ἐγένετο διὰ λογαριασμὸν τοῦ καθ' οὗ ἡ ἐκτέλεσις ὀφειλέτου, διότι ἐφ' ὅσον ὁ Θ. Π*** δὲν μετεβίβασεν τὸ κτῆμα εἰς αὐτὸν παραμένει εἰσέτι κύριος καὶ δυνάμει τοῦ περὶ Μεταγρα-

φῆς Νόμου καὶ δυνάμει τῶν Ν. 59 Πανδ. 41.1 καὶ Ν. 6 Κώδ. 4.50, καθ' οὓς κύριος εἶναι ὁ συμβληθεὶς καὶ οὐχὶ ὁ τρίτος, εἰς λογαριασμὸν τοῦ ὁποίου ἐγένετο ἡ κτήσις τῆς κυριότητος, ὅστις μόνον ἐνοχικὸν δικαίωμα ἔχει πρὸς μεταβίβασιν αὐτῆς.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ἀριθ. 5 (1907)

Εἰσηγητὴς ὁ νομ. σύμβ. κ. Δ. Ν. ΠΑΠΑΜΙΚΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
Εἰσαγωγὴ ἄλλας ἐξ ἀλλοδαπῆς. - ἀπογόρευ-
σις. - οὐ ποινὴ ἐπιβλητέα.

Ἐπειδὴ εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα θελήσαντα νὰ εἰσαγάγῃ διὰ τοῦ τελωνείου ἄλλας ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ἴδει μόνον νὰ ὑπομνησθῇ ὅτι ἀπαγορεύεται δυνάμει τοῦ νόμου ἡ εἰσαγωγή, ἀλλ' οὐχὶ καὶ νὰ ἐπιβληθῇ αὐτῷ ποινὴ, καθόσον οὗτος κατείχετο ἀπὸ τῆς εὐλόγου πλάνης ὅτι πληρόνων τὴν ἀξίαν τοῦ ἄλλας πρὸς τὸ τελωνεῖον θὰ ἠδύνατο νὰ εἰσαγάγῃ αὐτὸ, ὅπερ ὅμως κατὰ τὴν ὁρθὴν ἐρμηνείαν τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ Νόμου ΑΤΜΕ' περὶ μονοπωλίου τοῦ ἄλλας δὲν ἐπιτρέπεται, ἐπομένως ἡ ἔφεσις κρίνεται δεκτὴ ὡς νόμῳ βάσιμος.

ΠΡΟΞΕΝΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ ΣΜΥΡΝΗΣ

Ἀριθ. 125 (1907)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐμ. π. ἀντ. δικαστὴς κ. Σ. ΣΤΕΛΛΑΚΗΣ
Ἀλλοδαπὸς ἐγγύησις. - διζήσεις. - ὁσὶς δι-
κία πρωτοφειλέτου ἐνώπιον ἀλλοδαποῦ δι-
καστηρίου. - ἐξιδωδὶς ἀπουδία.

Ἐπειδὴ ἀσχετὸς τοῦ ζητήματος ἂν χωρῇ ἐπὶ ἀλ-
ληλεγγύου ἐγγυήσεως, ὡς εἶναι ἡ ἐπίμοχος τοῦ ἐνα-
γομένου, τὸ τῆς διζήσεως εὐεργέτημα, πάντως ἐν τῇ
προκειμένῃ περιστάσει νομίμως ἐνήχθη ἀπ' εὐθείας ὁ ἐναγόμενος ἐγγυητὴς, καθότι τὸ γεγονός ὅτι ὁ πρω-
τοφειλέτης Α. Ι*** ἐστὶν ὁθωμανὸς ὑπὸ χροῦ καὶ συνε-
πῶς κατὰ τὰ ἐν Τουρκίᾳ κρατοῦντα (capitulations)
δωσιδικῶν ἐνώπιον τῶν ὁθωμανικῶν δικαστηρίων πα-
ραλύει τὴν περὶ διζήσεως διάταξιν τῆς Νεαρᾶς Δ. τοῦ
Ἰουστιανοῦ, ἅτε τοῦ ἐνάγοντος Ἕλληνος ὑπὸ χροῦ. μὴ
ὄντος ὑποχρεῖται νὰ χρυσολογῇται ἐνώπιον ἀλλοδαπῶν
δικαστηρίων, τῶν ὁποίων οἱ νόμοι δυνατόν νὰ ὦσιν ἡ-
ττον εὐνοϊκοὶ πρὸς τὰ δικάζοντα τοῦ ἡ διαδικασία αὐ-
τῶν περὶ πολυπλοκώτερα καὶ συνεπῶς μᾶλλον δαπανηρά.
Οὐδὲ δύναται τις νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ἡ περίπτωσις
αὕτη δὲν συμπεριλαμβάνεται ἐν τῇ σφαίρᾳ τῆς περὶ
ἀπόντων διατάξεως τῆς προμνησθείσης Νεαρᾶς Δ., κα-
θότι κατὰ τὴν ὁρθοτέραν γνώμην, ἥτις καὶ κρατεῖ, ἡ
περὶ ἀπόντων μνεῖα ἐστὶν ἐνδεικτικὴ καὶ οὐχὶ περιο-
ριστικὴ, τοῦ Ἰουστιανοῦ μὴ ἐννοήσαντος διὰ ταύτης
νὰ περιορίσῃ τὴν καταδίωξιν τοῦ ἐγγυητοῦ μόνον εἰς
τὴν περίπτωσιν τῆς ἀπουσίας τοῦ πρωτοφειλέτου,
ἀλλὰ καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην παρεμφερῆ ταύτη (Καλ.
'Ενοχ. § 367 Winsch. § 477 σημ. 4 μεταφ. Ἀγοῦρου).

ΜΙΚΤΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΙΓΥΠΤΟΥ

ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ (*)

Ἀπόφασις τῆς 14ης Μαΐου 1906.

Βιομηχανικὰ δῆματα. - κατάθεσις. - προδτα-
δία. - ὄρια ἐν ἀπομιμῇσει.

(*) Ὑπὸ τοῦ ἐν Καίρῳ δικηγόρου κ. Α. Κουμανταράκη.

(*) Ἀκαταγώνιστος ὑποστήριξις τῆς ὁρθῆς ἐκδο-
χῆς, τῇ ὑποφ. πάντοτε συνετάχθη ἡ «Θέμις», ἡ ὁ-
ποία δυσπίστως μόνον ἔχει ὡς πρὸς τὴν διάκρισιν τῶν
ὑποχρεώσεων τοῦ πωλητοῦ ἐν ἰσοσφίᾳ ἢ ἀναγκα-
στικῇ ἐκποιήσεσι.

Ἡ παρὰ τῶ γραμματεῖ τῶν Μικτῶν Δικαστηρίων γενομένη κατάθεσις τοῦ βιομηχανικοῦ σήματος δὲν εἶναι ἀπονεμητικὴ κυριότητος, ἀλλὰ παρέχει τεκμηρίον μόνον τῆς κυριότητος, δυνάμενον νὰ καταστραφῇ δι' ἐναντίας ἀποδείξεως.

Τὰ δικαστήρια ὀφείλουσι μὲν νὰ προστατεύωσι τὰ βιομηχανικὰ σήματα, ὡσάκις ἡ ἀπομίμησις αὐτῶν δύναται νὰ ἀπατήσῃ τὸν σχετικῶς ἀπρόσεκτον ἀγοραστήν, ἀλλὰ δὲν δύνανται νὰ ἐξωθήσωσι τὴν προστασίαν ταύτην μέχρι τοῦ νὰ ἀπαγορεύωσι σήματα, ὧν δύναται νὰ γείνη σύγχυσις πρὸς ἕτερα τοιαῦτα ἐκ μεγάλης μόνον ἀπροσεξίας καὶ ἀπολύτου ἐλλείψεως ἀντιλήψεως (*).

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΟΜΑΘΩΝ

Συνέστη ἐτερόρρυθμος ἐμπορικὴ ἑταιρεία ἐφ' ὥρισμένον χρόνον ἀντικείμενον ἔχουσα οἰανδήποτε ἐπιχειρήσιν ἀλλ' ἰδίᾳ τὴν ἔκδοσιν ἐφημερίδος ὑπὸ τὸν τίτλον «Α» διεκλύθη δὲ πρὸ τοῦ συνδίζητον χρόνου καὶ διστελεῖ ἐν ἐκκαθαρίσει. Ἐρωτᾶται :

I.—Ἡ ἔκδοσις τῆς ἐφημερίδος ταύτης καὶ ἰδίᾳ ὁ τίτλος «Α» (οὐχὶ βεβαίως τὸ ἔκτυπον αὐτοῦ) πίπτουσιν ἐν τῇ καιριστάσει τῆς ἐκκαθαρίσεως καὶ τῆς ἐταιρικῆς κοινωνίας ὥς καὶ τὰ λοιπὰ ἐταιρικά πράγματα καὶ δυνάμει συνεπῶς νὰ ἐκποιηθῶσι πρὸς διανομήν ;

II.—Δύνανται εἰς τὴν συνεταίρῳ, εὐθὺς μετὰ τὴν λύσιν τῆς ἑταιρείας νὰ ἐπιχειρήσῃ δι' ἑαυτὸν τὴν ἔκδοσιν ἐφημερίδος ὑπὸ τὸν τίτλον «Α» ἀζημίως ;

III.—Ποίᾳς προστασίας ἀπολαμβάνει ὁ οἷτω ἐκδίδων τὴν ὑπὸ τὸν τίτλον «Α» ἐφημερίδα ἀπέναντι ἐτέρου μετέπειτα τυχόν ἐκδίδοντος ἐφημερίδα ὑπὸ τὸν αὐτὸν τίτλον «Α» ;

—Καθ' ἃ κοινῶς καὶ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Ρωμ. Δικαίου ἀνέγνωρίσθη, τὸ δικαίωμα ὅπως τις ἀσκήσῃ ἐπιτηδεύματι τι ἢ προσδῶται ἑαυτῷ ἢ τῷ πράγματι ἢ τῇ ἐνασχολήσει καὶ τῷ ἐπιτηδεύματι αὐτοῦ ὠρισμένον ὄνομα, εἶναι δικαίωμα ἐπὶ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ προσώπου, προστατευόμενον ἐν τῷ δικαίῳ ἐν περιπτώσει προσβολῆς ὅπωςδὴποτε αὐτοῦ καὶ διὰ τῆς παρ' ἐτέρου χρήσεως τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος (Regelab. I § 50 Windscheid I § 40, Κρασσά I § 63). Ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν τὰ τοιαῦτα δικαιώματα, προσήκοντα οὐ μόνον τῷ φυσικῷ ἀλλὰ καὶ τῷ νομικῷ ἢ ἡθικῷ προσώπῳ, εἶναι ἀναποσπάστως συνημμένα τῷ δικαιοῦχῳ, μετ' αὐτοῦ συναφαισθηζόμενα καὶ μὴ δυνάμενα νὰ ἀπαλλοττωθῶσιν οὔτε ἀναγκαστικῶς (καθ' ὅσον τοῦτο θὰ ἀπετέλει ἐπέμβασιν τῶν δανειστῶν οὐχὶ εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ ὀφειλέτου ἀλλ' ἀμέσως εἰς τὴν προσωπικότητα αὐτοῦ), οὔτε ἐκουσίως. Δύνανται μόνον ἀπλῶς τὸ δικαιοῦχον πρόσωπον νὰ ὑποστῇ συμβατικὸν ἐν τῇ ἀσκήσει ἐπιχειρήσεως περιορισμὸν ἐν τινὶ μέτρῳ ἢ νὰ συγχωρήσῃ συμβατικῶς ἐτέρῳ τὴν χρῆσιν ὀνόματος ἢ τίτλου αὐτοῦ ἢ τῆς ἐπιχειρήσεώς του ἐπ' ἀνταλλάγματι ἢ καὶ ἄνευ τοιούτου. Ἀλλ' οὔτε εἰς τὰ ἀντικείμενα καὶ στοιχεῖα τῆς περιουσίας τοῦ δικαιοῦχου προσώπου ἀνάγονται ταῦτα ὅπως πέσωσιν ἐν τῇ ἐκκαθάρσει καὶ τῇ ἐταιρικῇ κοινωνίᾳ, καίπερ τῆς τε ἐπιχειρήσεως καθ' ἑαυτὴν καὶ τοῦ χαρακτηριστικῆς ταύτης τίτλου δυνάμενον νὰ ἐνέχῃσι χρηματικὴν τινα ἀξίαν ἐγκειμένην κυρίως ἐν τῷ ὅτι μετὰ τούτων, περιλαμβανόν-

των πιθανῶς καὶ κύκλον τινα παλατσίας, συνδέει τὸ πρόσωπον δύναμιν πρὸς τὴν ἐν τε τῷ παρόντι καὶ τῷ μέλλοντι κτήσιν περιουσίας (πρὸς Wächter Pand. I § 35, § 59, Binder in Zeitschrift f. Handelsrecht LIX (1907) σελ. 18, 19 καὶ σημ. 32, Planck Bürgerl. Gesetzb. d. deutschen Reichs I (1898) σελ. 66, 67 Νο 6, Seuffert Arch. XXXVIII. 330).

Κατ' ἀκολουθίαν ἐν προκειμένῳ, λυθείσης τῆς ἐταιρείας, ἡ προσήκειν ἡ ἔκδοσις τῆς ἐφημερίδος καὶ ὁ συναφὴς ταύτης τίτλος, καὶ τῆς προσωπικότητος αὐτῆς ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐκκαθαρίσεως πεοισωζομένης, ἐξαφανισθείσης δὲ ὡς πρὸς τὴν περαιτέρω δρᾶσιν, ἢ ἀναγκαιῶς προῦποτιθησιν ἢ ἔκδοσις τῆς ἐφημερίδος ὑπὸ τὸν τίτλον «Α», ἀναμφιδόλως οὔτε ἡ ἔκδοσις καθ' ἑαυτὴν οὔτε ὁ τίτλος «Α» ὅστις εἶναι τι χαρακτηριστικὸν ἀπλῶς τῆς ἔκδοσιν, συναφὲς δὲ καὶ παρεπόμενον ταύτης, πίπτουσιν ἐν τῇ καταστάσει τῆς ἐκκαθαρίσεως καὶ τῆς ἐταιρικῆς κοινωνίας.

II.—Λυθείσης τῆς ἐταιρείας δύναται ἕκαστος τῶν συνεταίρων ἐξ ἰδίου δικαίου ὡς καὶ πᾶς τρίτος, νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν ἔκδοσιν ἐφημερίδος, ἀφ' ὃ τοιοῦτο δικαίωμα εἶχε καὶ διαρκούσης τῆς ἐταιρείας, ἂν μὴ συμβατικῶς κατὰ τοῦτο ἀπέναντι ταύτης ἐδεδυσμῆται. Δύνανται ἐπίσης εἰς τὴν τοιαύτην αὐτοῦ ἔκδοσιν ὁ συνεταίρος ἢ τρίτος νὰ ποσδῶσιν τὸν τίτλον «Α» πάντῃ ἀζημίως, δέον ὅμως νὰ προλάβῃ κατὰ τοῦτο πάντα ἕτερον, διότι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει θὰ περιποιεῖται προσβολὴν τῆς προσωπικότητος ἐτέρου ἐπιλεξαιμένου πρότερον τὸν τίτλον (δρα καὶ Ἀποφ. Γερμ. Ἀκυρωτ. τῆς 29 Ἀπριλ. 1902 ἐν Seuff. Arch. LIX 5).

III.—Ὁ οὔτω πρὸς χαρακτηρισμὸν τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐκδιδόμενης ἐφημερίδος πρότερον ἐπιλεξαιμένος τὸν τίτλον «Α» ἐταίρος, προστατεύεται κατὰ παντὸς ἐτέρου προσδίδοντος τυχόν τῇ ἐφημερίδι του τὸν αὐτὸν τίτλον καὶ ἐπάγοντος οὕτω κατὰ τὰ ἀνωτέρω προσβολὴν τοῦ ἐπὶ τοῦ ἰδίου προσώπου δικαιώματος τοῦ πρώτου. Ἡ εἰς τοῦτον προσήκουσα ἀγωγή εἶναι ἡ προκριματικὴ (actio praejudicialis) ἡνωμένη μετ' ἀγωγῆς περὶ ἀποζημιώσεως καὶ ἰδίᾳ τῆς actio injuriarum, δι' ὧν δύναται νὰ ζητηθῇ ἡ ἀναγνώρισις τοῦ ἐνάγοντος ὡς δικαιοῦχου τοῦ τίτλου καὶ ἡ περαιτέρω παῦσις πρὸς χρῆσιν αὐτοῦ, ἅμα δὲ καὶ ἡ ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου χρήσεως προσγενομένη ζημία. Σημειωτέον ὅτι ὁ τίτλος δέον νὰ ἦ ἱκανὸς πρὸς χαρακτηρισμὸν τῆς ἐκδιδόμενης ἐφημερίδος, οἷος ἀναντιρρήτως εἶναι καὶ ὁ ἀνωτέρω τίτλος «Α» καὶ οἷος δὲν εἶναι π. χ. ὁ τίτλος «Ἐφημερίς» τοῦτο ὅμως εἶναι ζήτημα πραγματικόν.

Παρόμοια διδάσκονται καὶ ἐν Γαλλίᾳ, εἰ καὶ ἀπὸ ἀποψέως ὅπως οὐν διαφόρου Dalloz Progr. littér. No 108, s. Suppl. No 51, s. Rec Per. 1895, 2, 456 etc, Laurent XX No 392.

Γεώργ. Α. Μπαλῆς

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Α. Κ. Καρδίαν :—Δὲν ἔχομεν νὰ προσθέσωμεν τι εἰς δα ἐγράψαμεν. Καλῶς ἐκινενοποιήσατε τῇ ἀσυνομιχῇ διευθύνσαι ἐν ἡ ὑπάγεται ὁ ἐνωμοτάρχης.

Ε. Ρ. Ἀργίον :—Ἐπιθυμητὸν εἶναι νὰ ἔχομεν τὴν σκέψιν τῆς πρωτοδικῆς ἀποφάσεως. Ὑποθέτομεν ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ ἀσφαλίσῃ τὴν προδήλως δυνατὴν καταστρατήγησιν τοῦ νόμου διὰ τῆς ἐν γραμματίῳ εἰκονικῆς συνομολογήσεως τῆς προελεύσεως τοῦ ἀντιτίμου ἐξ ἀγροτικοῦ μισθώματος καὶ τῆς τούντεῦθεν ἐπιβολῆς συμβατικῆς προσωπικῆς κρατήσεως ἀποκρουσμένης (πλὴν τῆς περιστάσεως τῆς μισθώσεως ἀγροτικοῦ κτήματος) ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπολύτως.

(*) Τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἐπεκύρωσε τὸ Μικτὸν Ἐφετεῖον διὰ τῆς ἀπὸ 29 Μαΐου 1907 ἀποφάσεώς του. ἣτις ἀναφέρεται ἀπλῶς εἰς τὰς αἰτιολογίας τῆς πρωτοδικῆς.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΣΤΟΛ ΑΘΑΝΑΤΩΝ

Συνδρομή Ετήσια δρ. 15. § Μετά δελτίου δρ. 20. § Καταχωρ. 5 σελ. 2 50

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ : Β. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΑΝΑΤΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ

13 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1908

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νομολογία	Ἀρείου Πάγου Πολιτική	(1907)
»	» Ποινική	(1907)
Νομολογία	Ἐφετερίων Ἀθηνῶν	(1906)
»	» Κερκύρας	(1907)
»	» Ναυπλίου	(1906)
Νομολογία	Πρωτοδικ. Καρδίτσας	(1906)
»	» Κορίνθου	(1907)
Νομολογία	Νομικοῦ Συμβουλίου	(1907)

Δὲν συνοδεύεται ὑπὸ φύλλον Κώδικος

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ἀριθ. 80 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΛΟΝΤΟΣ

Μετοχικὸν ταμεῖον στρατοῦ. — κράτησις ποδο-
διδῶν παρὰ τίνων. — μερίσμα ἀποστράτοις. —
ἀπόστρατος ταγματάρχης λαβὼν μισθὸν ἐ-
νεργείας λοχαγοῦ συμβιβασμῶ. — λήψις μι-
σθοῦ ἐνεργείας λοχαγοῦ. — οὐ δικαίωμα με-
ρίσματος ἐκ μετοχικοῦ. — ἀπόφασις πρωτό-
δικος ἐπικυρωθεῖσα. — τὶς προσδδλητέα ἀ-
ναιρέσει.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἄρθρ. 9 τοῦ Νόμου ΧΟΔ' τῆς
8 Ἀπριλίου 1861 περὶ συστάσεως ταμείου ἀπο-
στράτων ἀξιοματικῶν, ὀρίζοντος ὅτι χορηγεῖται
βοήθημα ἐν εἴδει μερίσματος εἰς τοὺς θεέντας εἰς
ἀποστρατεῖαν ἀξιοματικούς τοῦ μονίμου στρατοῦ,
ἐν συνδυασμῶ πρὸς τὸ ἄρθρ. 6 αὐτοῦ, καθ' ὃ λόγῳ
συνεισφορᾶς κρατοῦνται ὑπὲρ τοῦ ταμείου τῶν ἀ-
ποστράτων ἐκ τοῦ μισθοῦ ὅλων τῶν ἐν ἐνεργείᾳ,
διαθεσιμότητι ἢ ἀργίᾳ ἀξιοματικῶν, ὠρισμένον πο-
σοστὸν δι' ἐκάστην μετοχὴν καὶ ἐν γένει ἐκ τῆς
ὅλης οἰκονομίας τοῦ νόμου τούτου, ὡς καὶ τοῦ με-
ταγενεστέρου ΣΕ' Νόμου τοῦ 1867 περὶ συνενώ-
σεως τοῦ εὐεργετικοῦ ταμείου τοῦ κατὰ γῆν στρα-
τοῦ, σαφῶς ἐξάγεται ὅτι οἱ ἀξιοματικοὶ τοῦ μονί-
μου στρατοῦ, καίτοι διατελοῦντες ἐν ἀποστρατείᾳ,
δὲν δικαιοῦνται εἰς ἀπόληψιν μερισμάτων ἐκ τοῦ
Μετοχικοῦ Ταμείου τῶν ἀποστράτων, ὅταν, καθ' ὃν
χρόνον διετέλεσαν ἐν ἀποστρατείᾳ, ἔλαβον ἐκ τοῦ
Δημοσίου τὰς ἀποδοχὰς τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ βαθμοῦ
τῶν, ὡς ἐν ἐνεργείᾳ διατελέσαντες τοῦτο δ' εἶπον
καὶ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφά-
σεώς του, ὁρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὸν ἀ-
νωτέρω νόμον.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης
ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον υἱοθετοῦν τὰς σκέψεις τῆς
πρωτοδικῆς δέχεται ὅτι κατεβλήθησαν τῶ ἀναιρε-

σεῖοντι παρὰ τοῦ Δημοσίου μισθοὶ ἐνεργείας λοχα-
γοῦ α' τάξεως καθ' ὅλον τὸ διάστημα, καθ' ὃ διε-
τέλει ἐν ἀποστρατείᾳ, δυνάμει τῆς ἐν τῷ μεταξὺ
αὐτοῦ καὶ τοῦ Δημοσίου συμβιβαστικῆς συμβολαίᾳ
ἀναφερομένης ὀριστικῆς καὶ τελεσιδικίου ἀποφά-
σεως τοῦ Ἐφετερίου Ἀθηνῶν. Ὅθεν ἀπορριπτέος ὁ
λόγος τῶν προσθέτων ὅτι ἄνευ αἰτιολογίας ἀπερ-
αίφθῃ ὁ ἰσχυρισμὸς αὐτοῦ ὅτι οὐδέποτε ἀνεγνωρί-
σθη αὐτῷ μισθὸς ἐνεργείας καὶ ὅτι οὐδέποτε ἀνε-
γνωρίσθη αὐτῷ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως τοιοῦτο
δικαίωμα.

Ἐπειδὴ δεχθέντος τοῦ ἐφετερίου, ὡς εἴρηται, ὅτι
κατεβλήθησαν εἰς τὸν ἀναιρεσεῖοντα δυνάμει τοῦ
μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Δημοσίου συμβιβασμοῦ ἀποδο-
χαὶ ἐνεργείας λοχαγοῦ α' τάξεως, ὡς παρανόμως
θεθέντος εἰς ἀποστρατεῖαν, οὐδεμίαν νομικὴν ἀξίαν
εἶχεν ὁ ἰσχυρισμὸς αὐτοῦ ὅτι ὁ γενόμενος συμβιβα-
σμὸς περὶ τούτου δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τῆς
δευτέρας μετοχῆς του, ἣν ἐλάμβανεν ἐκ τοῦ Μετο-
χικοῦ Ταμείου ὡς ταγματάρχης, ἀποστρατευθεὶς
ὡς τοιοῦτος μετὰ ὀκταετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ βαθμῷ
τοῦ λοχαγοῦ, διότι δικαιωθείς εἰς ἀποδοχὰς λοχα-
γοῦ α' τάξεως ἐν ἐνεργείᾳ καθ' ὅλον τὸ διάστημα
τῆς ἀποστρατείας του, ἔδει νὰ ἐπιστρέψῃ καὶ τὸ
υἱέρημα τοῦ ἀνωτέρου βαθμοῦ τὸ καταβληθὲν αὐ-
τῷ ἄνευ δικαιώματος, ἀφοῦ οὐδόλως ἰσχυρίσατο ὅτι
εἶχεν ἐνεργήσῃ εἰς τὸ Μετοχικὸν Ταμεῖον διὰ τὸν
ἀνώτερον τοῦτον βαθμὸν κατάθεσιν κεφαλαίου δευ-
τέρας μετοχῆς, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 7
τοῦ ΩΚΓ' Νόμου τῆς 15 Ἀπριλίου 1880 οὐδὲ
μόνη ἡ ὑπεροχταετῆς ὑπηρεσία του ἐν τῷ βαθμῷ
τοῦ λοχαγοῦ ἐχορήγῃ κατὰ νόμον αὐτῷ δικαίωμα
πρὸς ἀπόληψιν μερίσματος δευτέρας μετοχῆς ἄνευ
τῆς καταθέσεως εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ κεφαλαίου τῆς
δευτέρας ταύτης μετοχῆς. συνεπῶς δὲ οὐδόλως ἡ-
μαρτε τὸ ἐφετεῖον μὴ αἰτιολογήσαν τὸν ρηθέντα ἰ-
σχυρισμὸν καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ ἀναιτιολογήτου
σχετικὸς λόγος τῆς αἰτήσεως καὶ τὸ δικόγραφον
τῶν προσθέτων.

Ἐπειδὴ ἡ προκειμένη αἴτησις ἀναιρέσεως κατὰ
τῆς ὑπ' ἀριθ. 8322 τοῦ 1904 ἀποφάσεως τοῦ Πρω-
τοδικείου Ἀθηνῶν εἶναι ἀπαράδεκτος, διότι ἡ μνη-
σθεῖσα ἀπόφασις ἐξεκλήθη καὶ ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς
προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ἐφετερίου, ἥτις ὡς
τελεσιδικίος, ὑπόκειται εἰς ἀναιρέσιν καὶ οὐχὶ ἡ
πρωτόδικος (ἄρθρ. 812 Πολ. Δικ.) (*).

(*) Ἐρωτῶμεν καὶ αὖθις: Ποία γίνεται τελεσιδικίος;
Πρὸς. περὶ τούτου τὰς ἐν σελ. 195 παρόντος τόμου
ὑπὸ τὴν 317 Α. Π. σημειώσεις μας, ταῖς ὁποίας
δὲν δίδονται ἐτι ἐπαρκὲς ἀπάντησις. Ὁμοίως τὴν ἐν
σελ. 463 ὑπὸ τὴν 419 Α. Π.

Ἀριθ. 61 (1907) Τμ. Α'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Γ. ΦΑΣΙΛΑΚΗΣ
**Στέφανος νομῆς.- ἀγωγή κυριότητος.- ἀπο-
 ζημιώδεις δι' ἀνταξίου ἐν ἀδυνάτῳ ἀπο-
 δίδει.**

Ἐπειδὴ, κατὰ τοὺς Νόμους 68 Πανδ. (6.1) καὶ 32 Εἰσηγ. (4.6), ὁ μὴ στερηθεὶς νομίμως τῆς κυριότητος ἐμπραγμάτου δικαίου, ἀλλὰ μόνον τῆς νομῆς αὐτοῦ ἀποβλήθει, ὀφείλει νὰ ζητήσῃ διὰ διεκδικητικῆς ἀγωγῆς τὴν ἀναγνώρισιν τῆς κυριότητός του καὶ τὴν ἀπόδοσιν τῆς παρανόμως ἀφαιρέσεως αὐτοῦ νομῆς, ἐκτὸς ἂν ἰσχυρισθῇ καὶ ἀποδείξῃ ὅτι κατέστη ἀδύνατος ἡ ἀπόδοσις τοῦ διεκδικηθέντος πράγματος, ὅτε μόνον δύναται νὰ ζητήσῃ τὸ ἀντάξιον αὐτοῦ, διότι οὕτως ἐπανορθοῦται ἐπακριβῶς ἡ ἐκ τῆς παρανόμου ἀφαιρέσεως προσβολὴ τοῦ δικαϊώματος κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ νόμου, ἀξιῶντος ὅπως τὸ αἰτούμενον, καθοριζόμενον κατὰ τὸ ἀντικείμενον καὶ τὸ εἶδος τοῦ προσβληθέντος δικαίου, εὑρίσκεται ἐν νομικῇ ἁρμονίᾳ καὶ ἐν σχέσει αἰτίου καὶ ἀποτελέσματος πρὸς τὴν βᾶσιν τῆς ἀγωγῆς. Ὅθεν τὸ ἐφετεῖον, δεχθὲν ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐνάγων δύναται νὰ ζητήσῃ χρηματικὴν ἀποζημίωσιν ἀντὶ τῆς ἀφαιρέσεως αὐθαιρέτως ἰδιοκτησίας του, χωρὶς νὰ βεβαιωθῇ ὅτι ἡ ἀπόδοσις τοῦ οὕτως ἀφαιρεθέντος ἀκινήτου κατέστη ἀδύνατος, παρεδίασε τοὺς ἄνω παρατιθεμένους νόμους καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του, θυνάμει τοῦ ἄρθρου 807 § 5 τῆς Πολιτ. Δικονομίας (*).

Ἀριθ. 64 (1907) Τμ. Α'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΛΟΝΤΟΣ
**Θάνατος ἀντικλήτου.- δικηγόρος ἢ μὴ.- διο-
 ρισμὸς διαμειβομένοις ἐγγράφοις.- οὐ χρεία
 καὶ ἰδιότητος πληροξουδίου.**

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 463 τῆς Πολ. Δικονομίας, βιαία διακοπὴ τῆς δίκης γίνεται ἀποθανόντος ἀντικλήτου τινὸς, ἀλλ' ἂν οὗτος δὲν ἦτο δικηγόρος μόνον ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς πρὸς τὸν ἀντίδικόν του ἢ ἀντίκλητόν του δηλοποιήσεως τοῦ θανάτου, ἂν δὲ ὁ ἀντίκλητος ἐτύγχανε δικηγόρος, ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ τοιοῦτου ἀντικλήτου ἀμέσως, ἄνευ τῆς ἐν τῇ πρώτῃ δηλοποιήσεως, κατὰ τὸ ἄρθρον δὲ 148 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὁ ἀντίκλητος διορίζεται διὰ τῶν διαμειβομένων ἐγγράφων ὅθεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, τὸ δικάσαν ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 926 τοῦ 1905 ὁριστικῆς ἀποφάσεώς του, ἀποφηνάμενον ὅτι, ὅπως ἐπέβη βιαία διακοπὴ τῆς δίκης ἐνεκα τοῦ θανάτου ἀντικλήτου ὄντος καὶ δικηγόρου, ἀπαιτεῖται ἵνα ὁ διορισθεὶς διὰ τῶν διαμειβομένων ἐγγράφων δικηγόρος ὡς ἀντίκλητος ἔχει καὶ τὴν ἰδιότητα πληροξουσίου, διορισθέντος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 93 τῆς Πολ. Δικονομίας, παρεδίασε τὰς ἄνω τεταθείσας οὐσιώδεις διατάξεις τῶν ἄρθρων 463 καὶ 148 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὅπερ ἐπάγεται τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως, κατὰ τὴν διατάξιν τοῦ ἄρθρου 807 ἐδ. 5 τῆς αὐτῆς.

(*) Ἀναίρεται ἡ ἐν σελ. 425 ΧΥΙ 321 Ε.Α.

ΠΟΙΝΙΚΗ

Ἀριθ. 120 (1907) Τμ. Β'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ
**Πλημμελειοδικὴς ὑπογράφας κατηγορητή-
 ρια.- οὐκ ἐξαίρεδεις.- αἰτηδὲς παραπομπῆς.-
 ἀπόρριψις.- ἐπιβολὴ προδτίμου.**

Ἐπειδὴ ἐν προκειμένῳ ζητεῖται ἡ παραπομπή, ἀποδιδόμενων τῷ αἰτοῦντι κατηγοριῶν εἰς ἄλλο πλημμελειοδικεῖον παρὰ τὸ εἰς ὃ ἐπρόκειτο νὰ δικασθῶσι Πλημμελειοδικεῖον Ἀρτης, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἐξαίρουμένου τοῦ πλημμελειοδίκου Γ. Χ^{***}, ὁ ὑπολειπόμενος ἀριθμὸς τῶν δικαστῶν δὲν ἐπάρκει διὰ τὴν νόμιμον συγκρότησιν τοῦ δικαστηρίου, ὡς λόγος δ' ἐξαίρεσεως προτείνεται ὅτι ὁ εἰρημὸς πλημμελειοδίκης ὑπέγραψεν ὡς εἰσαγγελεὺς τὰ διὰ τὰς περὶ ὧν πρόκειται κατηγορίας κατηγορητήρια, καὶ ἐπομένως, ἀφοῦ ἐνήργησεν ὡς εἰσαγγελεὺς, δὲν δύναται νὰ δικάσῃ ὡς δικαστής.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος οὗτος, ὡς ὑποβάλλεται, δὲν ἀποτελεῖ λόγον ἐξαίρεσεως, ἀλλ' ἀδυναμίαν πρὸς νόμιμον συγκρότησιν τοῦ δικαστηρίου, τοιαύτη ὅμως ἀδυναμία ἐκ τοῦ εἰρημίου λόγου δὲν ὑφίσταται, καθόσον οὐδεμία διάταξις τοῦ νόμου καθιεροῖ ὡς κώλυμα τοῦ πλημμελειοδίκου νὰ δικάσῃ τὸν κατηγορούμενον, καθ' οὗ ὑπέγραψεν ὡς εἰσαγγελεὺς τὰ κατηγορητήρια ἢ ὑπέγραψεν ὡς τοιοῦτος ἄλλην τινὰ πρᾶξιν τῆς προδικασίας ἐν τῇ αὐτῇ ὑποθέσει (*).

Ἐπειδὴ, κατὰ ταῦτα, δεόν ν' ἀπορριφθῇ ἡ περὶ παραπομπῆς αἴτησις, καταδικαζομένου τοῦ αἰτοῦντος εἰς τὰ δικαστικά ἐξόδα καὶ τέλη ὡς καὶ εἰς τὸν ἐλάχιστον ὅρον τοῦ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 64 καὶ 50 τῆς Ποιν. Δικονομίας προνοουμένου προστίμου.

Ἀριθ. 121 (1907) Τμ. Β' (**)

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ
**Ἀθωωτικὴ ἀπόφασις.- ἀναίρεδεις δημοδίου
 κατηγοροῦ.**

Ἀριθ. 128 (1907) Τμ. Β'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ
**Κλητήριον θέσπισμα.- μὴ περίληψις ἀποδι-
 δομένου ἀδικήματος.- ἀναφορὰ βουλευ-
 ματι.- ἐγκαιρὸς προσβολὴ μὴ κοινοποιή-
 σεως.- ἐπιθεδὲς δόξαγιδος.- ζήφω ἀντιζόμενα ἢ ἐλαυνόμενα.- μὴ βε-
 βαιώδεις.- ἐφαρμογὴ ὑπὸ Ἀρ. Πάγου.**

Ἐπειδὴ, καίτοι ἡ παραβίασις τοῦ ἄρθρου 162 Ποιν. Δικονομίας δὲν παράγει λόγον ἀναίρεσεως, ἀφ' οὗ ἡ διατύπωσις δὲν διατάσσεται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, τὸ κοινοποιηθὲν τῷ ἀναιρεσέοντι κλητήριον θέσπισμα τῆς εἰσαγγελίας δὲν περιλαμβάνει μὲν καὶ τὸ δι' ὃ εἰσάγεται ὁ κατηγορούμενος ἵνα δικασθῇ ἀδίκημα, ἀναφέρεται ὅμως εἰς τὸ βούλευμα, ἐν τῷ διατακτικῷ τοῦ ὁποίου τὸ ἀδίκημα κατὰ πάντα τὰ νομικὰ καὶ πραγματικὰ στοιχεῖα

(*) Πρὸς τὸ αὐτὸ τὴν ἐν σελ. 467 παρόντος τόμου ὑπὸ τὴν 81 Α. Π. σημειώσιν καὶ τὴν αὐτόθι παραπομπὴν περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἡδύνατο τοῦτο ν' ἀποτελέσῃ ἐξαίρεσις ὁ λόγος οὗτος.

(**) Παραλείπεται ὡς ὁμοία πλείστασις ἄλλαις Πρὸς 148 Α. σελ. 131 XV, 71 Α. σελ. 405 XII, 64 Α. σ. 167 παρόντος.

ἐκτίθεται καὶ ἡ ἐν τῷ κλητηρίῳ θεσπίσµατι παρατηρουμένη ἑλλειψίς ἀναπληροῦται ἐκ τοῦ παραπεμπτικοῦ βουλευµατος, οὗ τὴν μὴ κοινοποιήσιν δὲν δύναται ἤδη νὰ προτείνῃ ὁ κατηγορούµενος παράγων λόγον ἀναιρέσεως, ἀφ' οὗ οὗτος ἐυφανισθεὶς ἐνώπιον τοῦ πληµμελειοδικείου, δὲν ἠναντιώθη εἰς τὴν πρόδον τῆς διαδικασίας, κατὰ τὰ συνδυασµένα ἄρθρα 164 καὶ 407 Ποιν. Δικονοµίας, ἀδόσιμος ὅθεν ὁ σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως κρίνεται.

Ἐπειδὴ ἡ ἐν τῷ κλητηρίῳ θεσπίσµατι ἐπίθεσις τῆς σφραγίδος δὲν ἀπαιτεῖται ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 162 Ποιν. Δικονοµίας ἐπὶ ποινῇ ἀκυρήτου τῆς διαδικασίας, ὥστε ἡ παράλειψις τῆς διατυπώσεως ταύτης νὰ παράγῃ λόγον ἀναιρέσεως, οἷον ὁ κατηγορούµενος προβάλλει.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ Νόμου ΣΛ' τοῦ 1867 περὶ ζωοκλοπῆς, προνοοῦν περὶ διαφόρων περιπτώσεων ἐνογῆς ἐπὶ ζωοκλοπῇ, ὁρθῶς παρετέθη ἐν τῇ προσβαλλοµένῃ ἀποφάσει καὶ ἐσηµείωθη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, δεξαµένου ἐν τῇ ἀνεξελέγκτῳ περὶ τῶν πραγμάτων κρίσει, συντρέχουσιν τὴν ὑπὸ τῆς ρηθείσης ἀποφάσεως προβλεποµένῃν περίπτωσιν.

Ἐπειδὴ τὸ δικάσαν πληµμελειοδικεῖον, ἐν ᾧ οὐδαµῶς δέχεται προκύπτουσιν ἐκ τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας τὴν ὑπὸ τοῦ ἐδαφ. 2 τοῦ ἄρθρ. 376 Ποιν. Νόμου προνοουµένῃν ἐπιδαρυντικὴν αἰτίαν ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσειόντος διαπραχθεῖσα κλοπῇ δύο ἱππῶν, ἥτοι ὅτι ἡ ἐν λόγῳ κλοπῇ διεπράχθη εἰς ζῶα βόσκοντα, αὐλιζόμενα ἢ ἐλαυνόμενα, ὡς ἐκ τοῦ περιεχοµένου τῆς ἀποφάσεως προκύπτει, ἐφήρµοσεν ἑµῶς τὴν ρηθεῖσαν διάταξιν καὶ τὸ σχετικὸν ἄρθρον τοῦ Ποιν. Νόμου παρέθετο, ἐπιτεῖναν τὴν ποινὴν λόγῳ τῆς ἐπιδαρυντικῆς ταύτης αἰτίας, μὴ συντρεχούσης ἐν προκειµένῳ, οὕτω δ' ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του (ἐν ἧ κατὰ τὸ ἄρθρον 81 Ποιν. Δικονοµίας µόνον τὸ ἐφαρµοζόµενον ἄρθρον τοῦ Ποιν. Νόμου δέον νὰ παρατίθεται) δι' ἐσφαλµένῃν ἐφαρµογῇν τοῦ Ποιν. Νόμου κατὰ τὸ ἄρθρον 407 ἐδαφ. 11 Ποιν. Δικονοµίας.

Ἐπειδὴ ἀναιρουμένης τῆς ἀποφάσεως διὰ τὸν λόγον τοῦτον κατὰ τὸ ἄρθρ. 500 Ποιν. Δικονοµ., ὁ Ἀρειὸς Πάγος ἐφαρµόζων αὐτὸς τὸν Ποιν. Νόμον, μὴ λαβανομένης δ' ὑπόψει τῆς ἐπιδαρυντικῆς αἰτίας, δὲν νὰ μειωθῇ ἡ ὑπὸ τοῦ πληµμελειοδικείου ἐπιβληθεῖσα τῷ ἀναιρεσειόντι ποινῇ.

Ἀριθ. 131 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ι. ΤΣΑΤΣΟΣ

Ληστεία. - παραδοχὴ βαδάνων. - αἰκία ἄνευ βλάβης. - οὐκ ἐνόπλιος μὲ ἀπειλὴν τοῦ σώματος ἢ ζωῆς. - οὐκ ἀντίφαδις.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν ἐτυμηγορίαν τῶν ἐνόρκων, ὁ ἀναιρεσειὼν ἐκηρύχθη ἐνοχος ὅτι θέλων νὰ λάβῃ εἰς τὴν κατοχὴν του αὐτογινώµονως τὴν κινήτην περιουσίαν τοῦ παθόντος, ἵνα τὴν ἐχῇ ἀδίκως ὡς ἰδικήσας του, προσέβαλεν αὐτὸν διὰ βίας καὶ ἀπειλήσας τὸ σῶμα καὶ τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ δραχµὰς 500, ὅτι ὁ αὐτὸς ἀναιρεσειὼν ἐβασάνισε τὸν παθόντα σωματικῶς ἵνα τὸν ἀναγκάσῃ ν' ἀνακαλύψῃ εἰς αὐτὸν τὴν κεκρυµµένην περιουσίαν του καὶ ὅτι ὁ αὐτὸς ἀναιρεσειὼν κατὰ

τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ληστείας ἤκισε τὸν παθόντα, ἀλλ' ἄνευ σωματικῆς βλάβης, παρεδέχθησαν δὲ συγχρόνως οἱ ἐνόρκοι ὅτι ἡ ληστεία δὲν ἐπράχθη ἐνόπλιος μὲ ἀπειλὴν τοῦ σώματος ἢ τῆς ζωῆς τοῦ παθόντος, ἐκ τῶν περιστατικῶν ὁµως τούτων οὐδεµία προκύπτει ἀντίστασις ἢ ἀσάφεια ἐν τῇ ἐτυμηγορίᾳ, ὥστε νὰ στηριχθῇ τοιοῦτος λόγος ἀναιρέσεως, διότι ἡ ἀπειλὴ κατὰ τοῦ σώματος καὶ τῆς ζωῆς τινος δύναται νὰ γείνη καὶ ἄνευ ὅπλων, ὡσαύτως καὶ αἱ βάσανοι, καὶ διὰ τοῦτο ὁ νόμος εἰς ὅλα τὰ ἀδίκηµατα ἀναγράφει ἀορίστως «νὰ ἐβασάνισάν τινα», οἷον δῆποτε καὶ ἂν ἡ τὸ εἶδος καὶ τὸ μέσον τῶν βασάνων, ἐπίσης δὲν καθιστᾷ ἀντιφατικὴν τὴν ἐτυμηγορίαν τὸ ὅτι οἱ ἐνόρκοι ἐδέχθησαν συγχρόνως ὅτι ὁ ἀναιρεσειὼν ἐβασάνισε τὸν παθόντα σωματικῶς καὶ ὅτι ἤκισαν αὐτὸν ἄνευ σωματικῆς βλάβης, διότι καὶ βάσανα καὶ αἰκία δύναται νὰ γείνωσι χωρὶς βλάβην τοῦ σώματος τοῦ παθόντος, ἥρκει δὲ μόνῃ ἡ βάσανος ἵνα ἐπισύρῃ τὴν ἐπιβληθεῖσαν ποινὴν, ἐποµένως ὁ εἰς ἑλλειπῇ ἢ ἀντιφατικὴν ἐτυμηγορίαν στηριζόμενος λόγος ἀναιρέσεως ἐστὶν ἀπορριπτέος.

Ἀριθ. 135 (1907) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ
Πινάκιον. - πλαστογραφία.

Ἀριθ. 141 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Αἰτησις ἀναιρέσεως. - μὴ ἀναφορὰ λόγων.

Ἐπειδὴ, ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρ. 483, 488 καὶ 489 τῆς Ποιν. Δικονοµ. πρὸς ἄλληλα, ἡ περὶ ἀναιρέσεως αἴτησις πρέπει νὰ περιέχῃ καὶ λόγους ἀναιρέσεως, αἵτησις δὲ ἐστερηµένῃ τῶν οὐτιωδῶν τούτων προσόντων θεωρεῖται ὡς μὴ γενοµένῃ καὶ ἐποµένως ἀπαράδεκτος.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειµένου ἡ ἀπὸ 10 Ἀπριλίου 1907 ἐνώπιον τοῦ δικαστικοῦ γραφείως τῶν ἐν Ἀθῆναις Κακουργιοδικῶν συνταχθεῖσα ἐκθεσις περὶ αἰτήσεως ἀναιρέσεως τῆς προσβαλλοµένης ἀποφάσεως οὐδένα περιέχουσα λόγον, ἀλλ' ἀναφεροµένῃ ἀπλῶς εἰς τοὺς ἐκτεθησοµένους τοιοῦτους κατὰ τὴν συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, καθίσταται ἀπαράδεκτος.

Ἀριθ. 142 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Πλαστογραφία. - ἀπόπειρα. - μὴ θέσις αἰτηθέντος ζητήματος περὶ.

Ἐπειδὴ καὶ ἐπὶ τῆς πλαστογραφίας ἐγγράφου εἰς ἣν ἠνήκει καὶ ἡ χρῆσις τούτων (ἄρθρ. 258 τοῦ Ποιν. Νόμου) καίτοι οὐσῆς τυπικοῦ ἀδικήματος, ἥτοι θεωρουµένου τετελεσµένου καὶ ἄνευ τῆς πραγµατοποιήσεως τοῦ σκοποῦµένου ἀποτελέσµατος, εἶναι δυνατόν νὰ χωρήσῃ ἀπόπειρα, ἥτοι νὰ ἐπιχειρηθῶσιν ἐξωτερικαὶ πράξεις περιέχουσai ἀρχὴν ἐκτελέσεως, χωρὶς ν' ἀνήκωσιν αὐταὶ οὔτε εἰς τὰς προπαρασκευαστικὰ οὔτε νὰ συμπίπτωσι μὲ ἐκεί-

(*) Παραλείπεται ὡς δυοῖα τῇ ἐν σελ. 536 παρόντος τόμου 101 Α. Π.

νας τὰς πράξεις δι' ὧν τὸ ἀδίκημα θεωρεῖται τε-
τελεσμένον, καὶ ἐπομένως δύναται νὰ τεθῇ ζή-
τημα ἀποκείρας κατὰ τὸ ἄρθρ. 430 τῆς Ποιν. Δι-
κονομίας, καθ' ὅσον αὕτη ὑπόκειται εἰς ἐλαφροτέ-
ραν ἀναλόγως ποινὴν παρὰ τὴν ἐπιβαλλομένην εἰς
αὐτὸ τὸ κακούργημα ἢ πλημμέλημα (ἄρθρ. 47,
49 καὶ 50 τοῦ Ποιν. Νόμου).

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὡς προκύπτει ἐκ
τῶν πρακτικῶν τῆς δίκης, ὁ κατηγορούμενος Ι. Σ.^{***}
ἤτησεν νὰ τεθῇ καὶ ζήτημα ἀποκείρας, ἀλλὰ τὴν
αἴτησιν ταύτην ἀπέριψε τὸ δικαστήριον τῶν Συ-
νέδρων διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ
ἐπὶ τῷ μὴ νομίμῳ λόγῳ ὅτι ἐπὶ πλαστογραφίας,
τυπικοῦ οὐσῆς ἀδικήματος, δὲν χωρεῖ ἀπόπειρα.

Ἐπειδὴ ἡ παραλείψις τῆς θέσεως ζητήματος,
ἔχοντος ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ἐπιμετρήσεως τῆς ποι-
νῆς, ἀποτελεῖ λόγον ἀναιρέσεως, διότι ἡ προσβαλ-
λομένη ἀπόφασις ἐστηρίχθη ἐπὶ ἀτελοῦς ἐτυμολο-
γίας, ἐπαγαγούσης ἐσφαλμένην ἐρμηνείαν καὶ
ψευδῆ ἐφαρμογὴν τοῦ Ποιν. Νόμου, ἐπομένως ἀ-
ναιρετέα ἐστὶν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὡς καὶ
παραπεμπτέα ἡ δίκη εἰς ἄλλο κακούργιοδικεῖον
παρὰ ἐκεῖνο οὐ ἀναιρεῖται ἡ ἀπόφασις.

* Ἀριθ. 144 (1907) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΝΙΔΕΡ

Πλημμελειοδικεῖον. - οὐ χρεία γνωστοποιή-
σεως μαρτύρων. - ἐκλογικὰ ἀδικήματα. - ἰ-
διωτικὴ κατηγορία. - ἀδιάφορος νομιμότης
ζητουμένης ζημίας ἐν ἀγωγῇ. - ἀνάγνωσις
μαρτυρίας ἰδιώτου κατηγοροῦ. - παραίτη-
σις ἀπὸ ἐναντίας ἐνστάσεως. - κατηγορία
ἐπὶ ἀποκλειστικῷ ψευδοφύδῳ. - μὴ μνηεῖα ἀ-
ποκλεισθέντων. - προσηγορευμένη ἀυθώδης συγ-
κατηγορουμένου. - μὴ αὐτοπροσώπος παρά-
στασις ἰδιωτικοῦ κατηγοροῦ. - πολιτικὰ ἀ-
δικήματα. - χαρακτήρ. - ἀδικήματα κατ'
ἐκλογάς. - αὐτοσυγκρίσις καὶ δυναμιότης. - ἐκ-
τάσις ἐπὶ πάντων ἀδικημάτων. - ποινικὴ
εὐθύνη ἐκ μὴ παρεμποδίδεως. - παράλει-
ψις. - παρὰστασις δημοσίων προσώπων. -
αὐτοσυγκρίσις. - δυνάμει. - ποιναί. - κύριαι
καὶ παρακολουθηματικαί. - κατηγορία ἐπὶ
αὐτοσυγκρίσει. - καταδικὴ ἐπὶ δυνάμει. - οὐ
μεταβολή.

Ἐπειδὴ, οὔτε ἐν ταῖς περὶ κλήσεως καὶ κοινο-
ποιήσεως τῶν ἐγγράφων διατάξεσι τῶν ἄρθρ. 161-
165 Ποιν. Δικονομίας, οὔτε ἐν ταῖς τοιαύταις τῶν
ἄρθρ. 303-394 καὶ ἐπομ. αὐτῆς περὶ τῆς διαδι-

κασίας ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ τῶν πλημμελειοδικῶν
αναγράφεται ἡ τοῦ ἄρθρου 413 Ποιν. Δικον. περὶ
ἐγχειρίσεως τοῦ καταλόγου τῶν κλητευθέντων μαρ-
τύρων εἰς τὸν ἐγκαλούμενον διάταξις, ἥτις ἀφορᾷ
τὴν ἐνώπιον τῶν κακούργιοδικῶν διαδικασίαν, μόνον
ἐπὶ ταύτης ἔχει ἐφαρμογὴν, μὴ ἐπιβαλλομένης
δ' οὕτω ἐκ τοῦ νόμου τῆς τοιαύτης γνωστοποιή-
σεως τῶν μαρτύρων, καὶ δὴ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος
τῆς διαδικασίας ἐπὶ πλημμελημάτων, ὁ ἐπὶ τοῦ ἐ-
ναντίου στηριζόμενος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορρι-
πτέος ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰς εἰδικὰς διατάξεις τῶν συνδυα-
σμένων ἄρθρ. 93 καὶ 67 τοῦ περὶ ἐκλογῆς βου-
λευτῶν ΧΜΗ' Νόμου, ἡ τιμωρία πάσης ἐκλογικῆς
παραβάσεως δύναται νὰ ἐπιδιωχθῇ καὶ δι' ἰδιωτι-
κῆς κατηγορίας καὶ συνεπῶς δὲ ἀνεξαρτήτως τῆς
πολιτ. ἀγωγῆς καὶ τοῦ νομίμου ἢ μὴ τῆς ἐν αὐτῇ

διαδικασίαν, μεθ' ἣν ἀπηγγέλθη δημοσίᾳ ἐν τῷ ἀκρο-
ατηρίῳ ἡ ἀπόφασις, δι' ἧς ἐκηρύχθησαν ἐνοχοί, μετὰ
τοῦτο δὲ ὁ εἰσαγγελεὺς λαβὼν τὸν λόγον ἡττήτο δ-
πως εἰς τοὺς κηρυχθέντας ἐνόχους ἐπιβλήθῃ ἀνάλο-
γοι φυλάκισις, δὲν ἡ ἀπουσία τοῦ ἰδιώτου κατηγο-
ροῦ διήρκεσε ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς ἀποδεικτικῆς δια-
δικασίας μέχρι πέρας τῆς δίκης. Κατὰ τὸ ἄρθρον
342 τῆς Ποιν. Δικονομίας, ἐὰν ὁ ἰδιώτης κατηγορῶς
δὲν ἐμφανισθῇ ἀποβάλλεται κατ' ἐρήμην ἡ κα-
τηγορία. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 343, ὁ δημόσιος κατή-
γορος ἔχει εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τὸ δικαίωμα
ν' ἀναλάβῃ αὐτεπαγγέλτως τὴν κατηγορίαν, δὲν εἶναι
δὲ ἀναγκαῖον νὰ ὑπάρχῃ δήλωσις πανηγυρικῇ τοῦ
εἰσαγγελέως ὅτι ἀναλαμβάνει αὐτεπαγγέλτως τὴν
κατηγορίαν ταύτην, ἀρκεῖ νὰ ἐξάγῃται εὐκρινῶς ὅτι
τοῦτο ἐγένετο, τοῦτο δὲ συνάγεται ἐπὶ τοῦ προκει-
μένου ἐκ τοῦ ὅτι ὁ εἰσαγγελεὺς ἐζήτησε τὴν ἐπιβο-
λὴν ποινῆς. Ἐὰν ἦν νόμιμος ἡ μὴ ἀναλάβῃ τὴν κατη-
γορίαν ἤθελε ζητήσῃ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρ. 342
διὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ ἰδιώτου κατηγοροῦ, ἥτοι τὴν
ἀπόρριψιν τῆς ἰδιωτικῆς κατηγορίας, τοῦτο δὲ μὴ
πράξας ἀλλὰ προτείνας ἐπιβολὴν ποινῆς προδήλως ἀ-
νέλαβε τὴν ἐξακολούθησιν τῆς κατηγορίας. Κατὰ τὸ
ἄρθρ. 25 οἱ ἰδιῶται κατηγοροὶ ὀφείλουσι νὰ ἐμφανί-
ζωνται αὐτοπροσώπως εἰς τὸ ἀκροατήριον κατὰ τὴν
συζήτησιν, δύναται μολοντοῦτο νὰ διορίζωσι δικηγό-
ρον τινὰ ν' ἀγορεύῃ ἀντ' αὐτῶν κατὰ τὴν ὑπεράσπι-
σιν, ἐκ τῆς διατάξεως δὲ ταύτης προκύπτει σαφές
ὅτι ὁ νόμος ἀπαιτεῖ πάντοτε παρόντα τὸν ἰδιώτην
κατηγορὸν διὰ νὰ δύναται ν' ἀγορεύῃ ἀντ' αὐτοῦ ὁ
δικηγόρος, ἀλλ' ἀποχωρήσαντος τοῦ ἰδιώτου κατηγο-
ροῦ μετὰ τὴν ἀποδεικτικὴν διαδικασίαν ὁ συνήγορος
δὲν ἔδυνάτο ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ νὰ φέρῃ τὸν λόγον εἰς
τὴν περὶ ἐφαρμογῆς τῆς ποινῆς συζήτησιν, καὶ τὸ
δικαστήριον μὴ ἐπιτρέπον εἰς τὸν συνήγορον τοῦ ἰ-
διώτου κατηγοροῦ τὸν λόγον ἤθελε πράξει συμφώνως
μὲ τὸ ἄρθρ. 25 τῆς Ποιν. Δικονομίας, οὐδόπως ὁμως
ἔδυνάτο νὰ παρὶθῇ τὴν ὑπὸ τοῦ εἰσαγγελέως ὑπο-
βληθεῖσαν πρότασιν περὶ ἐπιβολῆς τῆς ποινῆς. Ἀλλ'
ἐκτὸς τούτου ἡ παράδοσις τοῦ ἄρθρ. 25 ὡς πρὸς τὸν
ἰδιώτην κατηγορὸν δὲν ἀναγράφεται ἐπὶ ποινῇ ἀκυ-
ρότητος τῆς διαδικασίας τὸ δὲ ἄρθρ. 100 τοῦ Ὁργα-
νισμοῦ τῶν Δικαστηρίων ἀφορᾷ εἰς τὴν συγκρότησιν
τῶν δικαστηρίων, ὧν ἀπαραίτητον μέλος ἀποτελεῖ ὁ
εἰσαγγελεὺς, οὐχὶ δὲ καὶ ὁ ἰδιώτης κατηγορῶς.

Ἀεὶτερος λόγος προτείνεται ὅτι πάντα τὰ περὶ
τὰς ἐκλογὰς ἀδικήματα εἶναι πολιτικὰ καὶ ὡς τοι-
αῦτα ὑπάγονται εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ δικαστη-

(*) Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρ. Πάγου συζήτησιν, ὁ παρ'
αὐτῷ εἰσαγγελεὺς κ. Α. Τσιβανόπουλος ἔλεξε τάδε :

« Ἀρχομαι ἀπὸ τῆς ἐξετάσεως τῶν λόγων τῶν ἀ-
φορώντων εἰς πάντα τοὺς ἀναιρέσεις. Δύο εἶναι
οἱ λόγοι οὗτοι. Ὁ πρῶτος ὅτι καταδικάσθησαν μὴ
παρισταμένου αὐτοῦ τοῦ προσώπου τοῦ ἐνασχομένου
τὴν δημοσίαν ἀγωγὴν, ὅπερ ἐπάγεται ἀκυρότητα
τῆς ἀποφάσεως, κατὰ τὸ ἄρθρ. 100 τοῦ Ὁργανισμοῦ
τῶν Δικαστηρίων καὶ ἀναιρῶσιν κατὰ τὸ ἄρθρ. 407
παραμ. 9. Ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἀνυπόστατος, καθ'
ὅσον ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριά-
σεως καὶ κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ ἰδιώτου κατηγοροῦ
διαρκῶς παρίστατο ὁ εἰσαγγελεὺς, ἡ δὲ ἀπουσία τοῦ
ἰδιώτου κατηγοροῦ ἐγένετο μετὰ τὴν ἀποδεικτικὴν

προβαλλομένης ζημίας, ή ιδιωτική κατηγορία επί αξιοποιώνων παραβάσεων του εκλογικού Νόμου είναι πάντοτε δεκτή.

Ἐπειδὴ βεβαιουμένου ἐκ τῶν πρακτικῶν συνδριάσεως τοῦ ὅτι ὁ ἤδη ἀναιρεσείων Κ. Σ' ἐδήλωσεν ὅτι παραιτεῖται τῆς κατὰ τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἐνόρκου μαρτυρίας τοῦ ιδιώτου κατηγοροῦ προδληθείσης τὸ πρῶτον ἐνστάσεώς του, καὶ τοῦ ὅτι οἱ ἕτεροι κατηγορούμενοι ἐρωτηθέντες ἐδήλωσαν ὅτι οὐδεμίαν ἔχουσιν εἰς ἀνάγκωσιν τῆς καταθέσεως ταύτης ἀντίρρησην, καὶ συναινοῦσιν εἰς ἀνάγκωσιν αὐτῆς, καθ' ἣς οὐδεμία ἄλλη παρ' ἐτέρου τινὸς προὔδληθη ἀντίρρησης, ὁρθῶς καὶ συμφῶνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρ. 122 ἐδ. β' Ποιν. Δικονομίας ἀναγνώσθη ἡ ἐνορκος ἐξέτασις τοῦ καὶ ὡς πολιτικῶς ἐνάγοντος παραστάντος ιδιώτου κατηγοροῦ, καθ' ὅσον, οὐδενὸς ἐναντιωθέντος, ἡ διαδικασία ἐγ-

κύρως διεξήχθη καὶ διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῆς τοιαύτης καταθέσεως κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην τοῦ νόμου διάταξιν.

Ἐπειδὴ ὁ εἰς ἀκυρότητα τοῦ κατηγορητηρίου, ὡς μὴ ὀρίζοντος τοὺς ἀποκλεισθέντας ἀπὸ τῆς ψηφοφορίας ψηφοφόρους, στηριζόμενος λόγος ἀναιρέσεως τοῦ ἀναιρετηρίου ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμος, καθόσον ἡ τοιαύτη ἐκ λόγου ἀοριστίας τυχὸν ὑπάρχουσα ἀκυρότης εἶδει νὰ προταθῇ ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος πλημμελειοδικείου, συμφῶνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρ. 407 § 2 Ποιν. Δικονομίας, δὲν ἀναγράφεται δὲ ρητῶς ὡς ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ἀναγεγραμμένη ἡ παραβίασις τοῦ τοιούτου τῆς διαδικασίας τύπου, οὐδὲ περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν ἐν ἀρθρ. 407 ἐδ. 9 ρητῶς καθοριζομένων καὶ ἐπαγουσῶν ἀναιρέσιν τῆς ἀποφάσεως περιπτώσεων.

Ἐπειδὴ καὶ ὁ ἕτερος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος ὅτι

ρίου τῶν ἐνόρκων, ὧφειλεν ἐπομένως τὸ πλημμελειοδικεῖον νὰ κηρύξῃ αὐτὸ ἀναρμόδιον. Καὶ ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἀνυπόστατος. Περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐξέφρασα πολλάκις τὴν γνώμην μου. Ἡ γνώμη μου δ' αὕτη ἐγένετο δεκτή καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 77 (1898) ἀποφάσεως ὡς καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 35 (1907). Τότε ὑποστήριξα ὅτι στερούμεθα νόμου εἰδικοῦ προσδιορίζοντος τὰ πολιτικὰ ἀδικήματα, καὶ ὅτι ἂν τοιοῦτος ὅρισμός ὑπῆρχεν αἱ συνταγματικαὶ διατάξεις ἦθελον τύχει πληρεστέρως ἐφαρμογῆς. Στερούμενοι δὲ εἰδικοῦ νόμου κατ' ἀνάγκην ὀφείλομεν ν' ἀποδεχθῶμεν τὴν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας γενομένην ἐκτίμησιν ὡς κυριαρχικὴν, καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ προβῶμεν εἰς ἀναιρέσιν τῆς ἀποφάσεως, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὸ δικαστήριον, ὡς πρὸς τὴν διατύπωσιν τοῦ ὁρισμοῦ τοῦ πολιτικοῦ ἀδικήματος ἡτπάσθη τὴν θεωρίαν συγγραφῆς τινὸς ἀντὶ τῆς ὑπὸ ἐτέρου συγγραφῆς ὑποστηριζομένης, πρῶτον μὲν διότι ἡ ἀναιρέσις γίνεται δι' ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, νόμου δὲ μὴ ὑφισταμένου ὡς πρὸς τὴν χαρακτηρισμὸν τοῦ πολιτικοῦ ἀδικήματος, ἀνοίγεται μὲν εὐρὺ στάδιον εἰς τὴν δικαστικὴν αὐθαίρεσιν, δὲν ὑπάρχει ὁμως μέσον πρὸς διόρθωσιν· δεῦτερον δὲ καὶ ἂν ἦτο δεκτὸς λόγος ἀναιρέσεως, μὴ ὑπάρχοντος νόμου παραβιαζομένου, ἀλλ' ἐπὶ τῇ βάσει μόνον τῶν θεωριῶν τῶν συγγραφῶν δυνάμενης νὰ στηριχθῇ τῆς ἀναιρέσεως, πάλιν ἀνέριτος ἦθελον εἶναι ἡ ἀναιρέσις, καθ' ὅσον οἱ πραγματευθέντες τὸ ἀντικείμενον τοῦτο συγγραφεῖς δὲν κατέληξαν ἀκριβῶς εἰς ὁμοία συμπεράσματα. Σήμερον δὲν ἔχομεν λύσιν ζητήματος ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, ὥστε νὰ στηριχθῶμεν εἰς τὴν κυριαρχικὴν αὐτοῦ ἐκτίμησιν, εὐρισκόμεθα λοιπὸν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ λύσωμεν τὸ κατὰ πρῶτον ἐνώπιον ἡμῶν νῦν ὑποβαλλόμενον ζήτημα. Ἡ νεωτέρα νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου χαρακτηρίζει τὴν ἀναρμοδιότητα, ὅταν ἰδίως προσέχρηται ἐξ ἐλλείψεως δικαιοδοσίας, προβληθέν ὑπὸ μόνον τοῦ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ εἰσαγγελέως, ἂν δὲ δὲν ἀκολουθήσῃ τὴν γνώμην ταύτην καὶ πάλιν ὁ Ἀρειος Πάγος, διὰ τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος ἐπικαλοῦνται τὰς ὑπ' ἀριθ. 15 (1879) καὶ 54 (1882) ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου. καθ' ἃς τὰ ἐκλογικὰ ἀδικήματα δὲν εἶναι πολιτικὰ, διότι κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀρθρ. 95 τοῦ Συντάγματος πολιτικὰ ἐγκλήματα δὲν δύναται νὰ εἶναι ἄλλα εἰμὴ τὰ κατὰ τῆς πολιτείας αὐτῆς ἀπευθυνόμενα καὶ δικαιώματα αὐτῆς ὡς τοιαύτης προσβάλλοντα, ἐν ᾧ ἡ ἐπέμβασις εἰς τὰς ἐκλογὰς γίνεται ὑπὲρ ἀτόμων ἢ κατ' ἀτόμων καὶ οὐχὶ πρὸς

ἀνατροπὴν τοῦ πολιτεύματος ἢ μεταβολὴν τῶν καθεστώτων ἢ θεμελιώδους τινὸς τοῦ πολιτεύματος διατάξεως. Ἐλαττήριον τῶν ποσῶν τούτων τῆς παρεμποδίσεως τῶν ἐκλογῶν ἀπὸ τῆς ψηφοφορίας εἶναι ἡ φιλοδοξία, ὁ ἐγωϊσμός καὶ ἡ ἰδιοτέλεια, καὶ οὐχὶ ἡ ἐπιβουλὴ κατὰ τῶν θεμελιωδῶν θεσμῶν τῆς πολιτείας. Ἐν ἄλλαις λέξεσι τὸ ἀδίκημα ἀπευθύνεται κατ' ἀτόμων καὶ οὐχὶ κατὰ τῆς πολιτείας, ἥτοι σκοπεῖ τὸν πολιτικὸν παραγκωνισμὸν τοῦ δεῖνα ἢ δεῖνα ἐπ' ὀφελὸς ἐτέρου τινός. Ἐξ ὧν δὲ τῆς οἰκονομίας τῶν Ἐκλογῶν Νόμων καὶ ἐκ τῶν ἐπ' αὐτῶν γενομένων συζητήσεων ἐξάγεται ὅτι τὸ πλημμελειοδικεῖον ἐθεωρήσαν ἀρμόδιον πρὸς ἐκδίκασιν τῶν πλημμελημάτων τούτων.

Μετὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν δύο τούτων λόγων τῆς ἀναιρέσεως προβαίνομεν εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ κυριωτέρου λόγου τῆς ἀναιρέσεως, ὅστις ἀφορᾷ τὸν καταδικασθέντα δῆμαρχον. Οὗτος ἐκηρύχθη ἐνός ὅτι ἐν ᾧ ὁ Σ' ἐρριπτεῖν ἐν ταῖς κάλπαις τῶν ὑποψηφίων βουλευτῶν Β' καὶ Γ' πλείονα τοῦ ἐνὸς σφαιρίδια, οὗτος τὴν αὐτὴν ἡμέραν καὶ ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἐκλογικοῦ καταστήματος, αἵτοι παρὼν καὶ παριστῆμενος, συνήργησε εἰς τὸ παρὰ τοῦ Σ' πραχθὲν πλημμέλημα, μὴ προσπαθήσας ὡς πολίτης νὰ ἐμποδίσῃ τοῦτο, ἐν ᾧ ἦτο δυνατόν εἰς αὐτὸν ἄνευ κινδύνου. Ὁ λόγος συνίσταται εἰς τὸ ὅτι τὸ ἀρθρ. 74 § 3 περὶ ἀρνητικῆς συνεργίας δὲν ἰσχύει παρ' ἡμῖν καταργηθὲν ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 634 τοῦ Ποιν. Νόμου. Ἐφ' ὅσον αὐτὸ τοῦτο τὸ ἀδίκημα, λέγει ὁ ἀναιρεσείων, τοῦ ἀρθρ. 74 § 3 σὺν τῇ προσθήκῃ «ἀπειθείας» τοῦ πολίτου πρὸς τὴν καλοῦσαν αὐτὸν δημοσίαν ἀρχὴν κολάζεται ὡς πταίσμα ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 634, φανερόν εἶναι ὅτι ἐφαρμογὴν δὲν ἔχει πλέον τὸ ἀρθρ. 74 § 3. Ποιν. ἢ προβῶ εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ λόγου τῆς ἀναιρέσεως, κοίνω ἀναγκαῖον νὰ εἰπῶ ὀλίγας λέξεις ἐπὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθρ. 74, καὶ ἰδίως περὶ τοῦ ὑπαγορευσαντος αὐτὴν λόγου. Ἡ ἰδέα τῆς ἀμυντικῆς ἀλληλεγγύης τῶν μελῶν τῆς κοινωνίας, δυνάμει τῆς ὁποίας ἀναγνωρίζεται ὡς καθήκον ἐκάστου πολίτου ἡ πρόληψις τῶν ἐγκλημάτων καὶ ὡς ἀδίκημα ἡ παραβίασις αὐτοῦ δὲν εἶναι νέα. Οἱ νεώτεροι ἐκάνεσαν αὐτήν. Κατὰ τὸν Πρωσικὸν Νόμον ἀρθρ. 80, 81, Αὐστριακὸν ἀρθρ. 190, Σαξωνικὸν ἀρθρ. 39 καὶ τὸν Βαυαρικὸν ἀρθρ. 78 καὶ τὸν Βυρτεμβουργικὸν τιμωρεῖται ὁ μὴ προσπαθὼν νὰ πρόλῃβῃ τ' ἀδικήματα. Διαφωνία δὲ ὑπάρχει μεταξὺ τῶν συγγραφῶν ὡς πρὸς τὸ ἀξιοποιεῖν τῆς μὴ παρεμποδίσεως τῶν ἀδικημάτων. Τὸ

δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, πρὸς κανονισμόν τῶν συνεπειῶν τοῦ δεδικασμένου, ἢ ἀθώωσις τοῦ ἐτέρου κατηγορουμένου καὶ ἢ ἀπὸ τῆς κατηγορίας κατ' ἄλλου τοιοῦτου παραίτησις τοῦ ιδιώτου κατηγοροῦ, ἀναγόμενος εἰς τὸ πραγματικὸν τῆς υποθέσεως καὶ τὸν ἐξ αὐτοῦ κανονισμόν τῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου, μὴ ὑποκειμένης κατὰ τοῦτο εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀπορριπτεὶς ἐστίν, ὡς ἐν οὐδεμιᾷ τῶν περιπτώσεων ἀναιρέσεως κατ' ἀποφάσεως τῶν πλημμελειοδικῶν τοῦ ἄρθρ. 407 Ποιν. Δικονομίας ἀναγραφόμενος καὶ εἰς οὐδεμίαν τούτων ὑποβαλλόμενος.

Ἐπειδὴ ἀπαιτεῖται μὲν κατὰ τε τὸ γράμμα καὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρ. 25 Ποιν. Δικονομίας ἡ αὐτοπρὸςωπος παράστασις τοῦ ιδιώτου κατηγοροῦ κατὰ τὴν συζήτησιν, εἰς ἣν περιλαμβάνεται ὑπὸ τὴν γενικωτέραν ταύτης ἔννοιαν καὶ ἡ περὶ τῆς ἐ-

ξιόποινον τοῦτο στηρίζεται ἐπὶ τεκμηρίου, ὅτι, ὅστις γνωρίζει τὸ ἐγκληματικὸν σχέδιον τοῦ ἄλλου καὶ ἀμελεῖ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἐκτέλεσίν του θέλει νὰ γένη τὸ ἐγκλημα. Οὕτως ἡ ἀρνητικὴ αὕτη συνεργία ἐξομοίονε ἀρνητικὴν κατὰστασιν θελήσεως πρὸς θετικὴν, ἡ στηριζόμενον τὸ ἐξιόποινον ἐπὶ τεκμηρίου ἐπιθυμίας μετατρέπει τὴν εἰκαζομένην ταύτην ἐπιθυμίαν εἰς θέλησιν ἐσχηματισμένην ἤδη, καὶ ἀπὸ ὑποθέσεως εἰς ὑπόθεσιν φθάνομεν νὰ ἀποδώσωμεν εἰς θέλησιν ἔνοχον, ὅ,τι δύναται νὰ εἶναι ἀποτέλεσμα αἰδοῦς, φόβου προσωπικοῦ κινδύνου ἢ εὐσπλαχνίας. Ἐν ἄλλαις λέξεσι τὸ γεγονός τῆς μὴ παρεμποδίσεως ἐξιόποινον πράξεως δὲν δύναται ν' ἀποτελέσῃ ἀληθῆ ἀρνητικὴν συνεργίαν, διότι οὔτε συνένωσις πράξεων ὑπάρχει οὐ· εὐ συνένωσις θελήσεων. Κατὰ γενικὸν δὲ ἀξίωμα ἡ πολιτεία τότε μόνον ἔχει δικαίωμα νὰ ἐπιβάλλῃ ποινὰς ὅτε εἶναι αὐτὰ ἀναγκαῖαι, καὶ τοιαῦτα μόνον, αἱ ὅποιαι ἀναλογοῦν εἰς τὸν βαθμὸν τῆς ἐνοχῆς τοῦ ἀδικήσαντος, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν κατὰ πᾶσαν πολιτείαν καὶ τῶν ἰδιαιτέρων αὐτῆς σχέσεων καὶ ἀναγκῶν εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἐνεργείας αὐτῆς πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τῆς συστάσεως τῆς. Τοῦτο ὅμως δὲν ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὸν νομοθέτην τὸ δικαίωμα νὰ παραβιάσῃ καὶ αὐτὰς τὰς θεμελιώδεις ἀρχὰς τοῦ Ποιν. Δικαίου, πολὺ δὲ περισσώτερον δὲν ἀφαιρεῖ τὸ δικαίωμα νὰ προσκρούσῃ κατὰ τι εἰς αὐτὰς καὶ νὰ τιμωρήσῃ τὴν ἐξ ἀμελείας συνεργίαν, ὡς ἐπιοᾶξεν ὁ ἡμέτερος νομοθέτης ἀκολουθήσας τὴν Βαυαρικὴν νομοθεσίαν. Τὸ συμφέρον τῆς προλήψεως τῶν ἐγκλημάτων, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ νομοθέτου, εἶναι ἀνώτερον τῶν δυσκολιῶν καὶ ἀτόπων τῆς ἐφαρμογῆς τοιαύτης ἐξαιρετικῆς ποινικῆς διατάξεως. Ὁ νομοθέτης ἡμῶν ἐν τῷ ἄρθρ. 74 § 3 ἀπέδωκε μεγαλειτέραν σπουδαιότητα εἰς τὴν πρόληψιν τῆς ἀξιποίνου πράξεως, παρὰ εἰς τὴν συνδρομὴν ἐπὶ δυστυχημάτων καὶ τετελεσμένων πράξεων μετὰ πρόσκλησιν τὴν πρώτην ἀναδιδάξαι εἰς πλημμέλημα, τὴν δὲ δευτέραν χαρακτηρίζει ὡς πταίσμα, διότι εἰς τὴν πρώτην αὐτὸς μόνον γνωρίζει καὶ δύναται ἐξαιρετικῶς νὰ προλάβῃ τὸ ἀδίκημα, ἐν ᾧ εἰς τὴν δευτέραν πολλοὶ δύναται νὰ παρασχωσὶ συνδρομὴν. Τοῦτ' αὐτὸ ἐπράξε καὶ ὁ Βαυαρικὸς Νόμος τοῦ 1852. Κατὰ τὰ ἐπίσημα σχόλια τοῦ ἄρθρ. 78 τοῦ Βαυαρικοῦ Νόμου περὶ ἀρνητικῆς συνεργίας, συμφέρει εἰς τὸ κράτος ὅχι μόνον νὰ τιμωρῇ, ἀλλ' ἀκόμη καὶ πρὸ πάντων νὰ προλάβῃ τὰ ἐγκλήματα. Οὕτως, ὅστις δυνάμενος νὰ ἐμποδίσῃ ἐγκλήματι ἀμελεῖ νὰ μεταχειρισθῇ τὰ μέσα, ἅτινα διαθέτει πρὸς τοῦτο, παρα-

πιβλητέας ποινῆς, ἀλλ' ἡ παράβασις τοῦ τοιοῦτου τύπου ἡς διαδικασίας δέου ἐν καιρῷ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας νὰ ὑποβληθῇ, μὴ ἀναγραφόμενη δὲ ρητῶς ἐν τῷ νόμῳ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς διαδικασίας, δὲν δύναται νὰ δώσῃ χώραν εἰς ἀναιρέσιν τῆς ἀποφάσεως, δυνάμει τοῦ ἀρ. 407 ἐδ. 9* Ποιν. Δικονομίας, ὡς μὴ περιλαμβανομένη μετὰ τῶν ἐν τούτῳ ρητῶς κατονομαζομένων καὶ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος διατεταγμένων περιπτώσεων, οὐδὲ δύναται ἡ τοιαύτη μὴ ἐμφάνισις του ιδιώτου κατηγοροῦ, λόγῳ τοῦ ὅτι οὗτος ἔχει κατὰ τὸ ἄρθρον 401 Ποιν. Δικονομίας τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ εἰσαγγελέως, νὰ ὑπαχθῇ ὑπὸ τὴν ἀπαγγέλλουσαν ἀκυρότητα τῶν ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ εἰσαγγελέως ἐκδιδομένων ἀποφάσεων γενικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 100 Ὁργαν. Δικαστηρίων, καθ' ὅσον τὰ μὲν ἐν ἄρθρ. 401 Πν. Δικονομίας παρατιθέμενα

διάζει καθήκον πρὸς τὴν νομίαν καὶ εἶναι ἀξίως νὰ ἐξομοιωθῇ πρὸς ἠθικὸν συνεργόν. Ἐν τούτοις ἡ συνεργία αὕτη δι' ἀποχῆς δὲν χαρακτηρίζεται καὶ δὲν τιμωρεῖται εἰμὴ ὡς πλημμέλημα. Ὅθεν οὐδὲν ἄλλο μένει ἢ νὰ ἐρμηνεύσωμεν τὴν ἐφαρμοσθεῖσαν διάταξιν. Ὁ ἀναιρέσιον διατείνεται ὅτι αὐτὸ τοῦτο τὸ ἀδίκημα κολάζεται ὡς πταίσμα. Ὅπως δὲ ὑποστηρίξῃ τὴν γνώμην του διατείνεται ὅτι παρέλαβεν ὁ συντάκτης τοῦ ἡμετέρου Ποιν. Νόμου καὶ τὸ ἄρθρον 74 § 3 ἐκ τοῦ ἄρθρ. 78 τοῦ Βαυαρικοῦ Ποιν. Νόμου τοῦ 1813 καὶ τὸ ἄρθρ. 634 ἐκ τῶν βαυαρικῶν νομοσχεδίων τῶν ἐτῶν 1822, 1827 καὶ 1831, πρὸς σύνθεσιν μάλιστα τοῦ ἄρθρ. 634 τοῦ Ποιν. Νόμου ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ ἄρθρ. 475 § 12 τοῦ Γαλλικοῦ Ποιν. Νόμου, καὶ οὕτω λέγει ἐδημιουργήθῃ πλήρης καὶ ἀδυσώπητος ἀντίφασις ἐκ τῆς ἀσυνειδήτου συγκλήσεως δύο ἀντιθέτων συστημάτων. Ὁ Βαυαρικὸς Ποιν. Νόμος τοῦ 1813, ὁ ἐν ἄρθρ. 78 ἀναγράφων τὸ ἀδίκημα τῆς ἀρνητικῆς συνεργίας ὡς πλημμέλημα, ἤτοι τὸ ἡμέτερον ἄρθρ. 74 § 3 δὲν ἀναγράφει καὶ τὸ πταίσμα τοῦ ἡμετέρου ἄρθρ. 634. Τὰ βαυαρικὰ νομοσχέδια, τ' ἀναγράφοντα τὸ πταίσμα τοῦ ἡμετέρου ἄρθρου 634, δὲν ἀναγράφουσι καὶ τὸ πλημμέλημα τοῦ ἄρθρ. 74 § 3. Καὶ ὁ Γαλλικὸς Ποιν. Νόμος, ὁ ἀναγράφων ἐν ἄρθρ. 675 § 12 τὸ πταίσμα, περὶ οὗ τὸ ἡμέτερον ἄρθρ. 634, ἀγνοεῖ ὅμως τὸ ἀδίκημα τῆς ἀρνητικῆς συνεργίας τοῦ ἄρθρ. 74 § 3 τοῦ Ποιν. ἡμῶν Νόμου.

«Εἰς ἀντίκρουσιν τούτων λέγω ὅτι κατὰ πρῶτον ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ ἄρθρ. 634 «παραμέλησις βοηθείας εἰς δημοσίαν ἀνάγκην» δεικνύει ὅτι τὸ ἄρθρ. 634 δὲν ἔχει ἀντικείμενον τὴν πρόληψιν ἀδικημάτων, ἐν ᾧ τὸ ἐφαρμοσθὲν ἄρθρ. 74 ἀφορᾷ εἰς περιπτώσεων συνεργίας, ἀλλ' ἀνεξαρτήτως τῆς ἐπιγραφῆς ὅταν τις μελετήσῃ τὰ δύο ταῦτα ἄρθρα θέλει πεισθῆναι ὅτι δὲν ἀφορᾷ εἰς τὴν πρόληψιν τῶν ἀδικημάτων, τὸ δ' ἕτερον εἰς δημοσίαν δυστυχίματα καὶ εἰς τετελεσμένας πράξεις. Ὁ Chauveau, § 2850 τοῦ εὐταίου τόμου, ἐρμηνεύων τὸ γαλλικὸν ἄρθρ. 675 ἀντιστοιχεῖ μὲν τὸ ἡμέτερον 634, φέρει ὡς παραδείγματα, ὅταν καλῶνται πολῖται πρὸς καταστολὴν πυρκαϊᾶς, πρὸς σωτηρίαν ναυαγῶν, πρὸς σύλληψιν ἐνόχου ἐπὶ ἐγκλήματος ἐπ' αὐτοφώρῳ. Εἰς ὅλας, λέγει, ταύτας τὰς περιπτώσεις ὑπάρχει τὸ κατεπεῖγον ἀμέσῳ βοηθείας. Δύναται νὰ ὑπάρχῃ ἀδυναμία ὡς πρὸς τὴν παροχὴν παραχρῆμα ὀργανισμένης συνδρομῆς ὑπὸ τῆς διοικήσεως. Ἐν τοιαύταις περιπτώσεσι ἐπικαλοῦνται τὴν συνδρομὴν ἀπλῶν ἰ-

ἄρθρα αὐτῆς ἀναφέρονται εἰς τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ εἰσαγγελέως κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου εἰσαγωγὴν καὶ ὑποστήριξιν τῆς δημοσίας κατηγορίας διὰ προτάσεων καὶ αἰτήσεων, τὸ δὲ ἄρθρ. 100 Ὁργαν. Δικαστηρίων ἀφορᾷ τὴν νόμιμον συγκρότησιν τῶν ἐν τοῖς παρατιθεμένοις ἐν αὐτῷ ἄρθρῳ ἀναφερομένων δικαστηρίων, ὧν ἀπαραίτητον μέλος ἀποτελεῖ ὁ εἰσαγγελέως, οὐδαμῶθεν δὲ δύναται νὰ συναχθῇ ὅτι ὁ ιδιώτης κατήγορος, ἀναλαμβάνων τὴν ἐνάσκησιν δημοσίας κατηγορίας καὶ τὰ ἐπὶ ταύτης δικαιώματα τοῦ εἰσαγγελέως, ὑποκαθίσταται τελείως εἰς τὴν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων θέσιν αὐτοῦ καὶ ἀποτελεῖ, ὡς καὶ οὗτος, μέλος τῆς συνθέσεως τοῦ δικάζοντος δικαστηρίου. Πλὴν τούτων αὐτὸς οὗτος ὁ νόμος, χωρὶς ν' ἀπαγγέλλῃ ἀκυρότητα τινὰ ἐκ τῆς μὴ αὐτοπροσώπου ἐμφανίσεως τοῦ ιδιώτου κατηγό-

διωτῶν. Ὁ νόμος πλάττει καθήκον πρὸς συνδρομὴν καὶ τιμωρεῖ τὴν ἄρνησιν ὡς πταίσμα. Τὸ πνεῦμα τοῦ ἄρθρ. λέγει, εἶναι νὰ ἐπιφέρει κύρωσιν εἰς τὸν κοινω-νικὸν Νόμον, ὅστις ἐπιβάλλει εἰς τοὺς πολίτας νὰ παρέλθωσιν ἀμοιβαίαν συνδρομὴν εἰς τοὺς ἀπειλοῦντας αὐτοὺς κινδύνους καλούμενοι. Τοιαύτη εἶναι ἡ ἐννοία τοῦ ἄρθρ. 634. Τὰ θέματα τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ ἀνάγονται εἰς δημοσία δυστηρήματα, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰς τελεσθέντα γεγονότα. Τὸ ἄρθρ. 634 τοῦ ἡμετέρου νόμου εἶναι ὡς τὸ τοῦ γαλλικοῦ 475 § 12. Ὁ πρῶτος ὅρος τῆς παραβιάσεως εἶναι, λέγει ὁ Chauveau, ὅτι πρόκειται περὶ δυστηχημάτων, ναυαγίου, πλημμυρίας, πυρκαϊᾶς ἢ ἄλλων δημοσίων συμφορῶν εἴτε ληστεϊῶν ἢ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐγκλήματος. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μᾶς ἐνδιαφέρει εἶναι: τὸ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐγκλήμα. ὅπερ προσδιορίζεται κατὰ τὴν Ποιν. Δικονομίαν. Εἶναι δὲ τοῦτο γενικόν, περιλαμβάνον καὶ τὸ ἐν τῷ πράττεσθαι ἐγκλήματα, ὃ δὲ ἀναιρεσεῖων ἐκπύρξις ἔνοχος καὶ ἐπὶ τῷ ὅτι δὲν ἡμποδίσαι καὶ τὴν ἐνώπιόν του ἐκτελουμένην πράξιν, τοῦθ' ὅπερ ὑπάγεται εἰς τὸ ἄρθρ. 634. Ἐκπύρξις ἔνοχος ὅτι καίτοι πρὶν καὶ παριστάμενος συνήργησεν εἰς τὸ παρὰ τοῦ Σ^{αν} πρᾶγθαι πλημμέλημα πρὶν τοῦτο ἐκτελεσθῇ καὶ ἐν ᾧ ἐξτελεῖτο, καθ' ὅσον δὲν προτεπάρθην ὡς πολίτης νὰ ἐμποδίσῃ τὴν πράξιν, καίτοι λαβοῦσαν ἄρχην καὶ προετοιμασθεῖσαν καὶ ἐκτελουμένην ἐνώπιόν του.

Ἄ' Ἐκδοχὴ τῆς ἀποφάσεως ὅτι συνήργησεν εἰς τὸ πρᾶγθαι πλημμέλημα 1) πρὶν τοῦτο ἐκτελεσθῇ καὶ 2) ἐν ᾧ προητοιμαζέτο, ἀποτελεῖ παράβασιν τοῦ ἄρθρ. 74 § 3. Ἡ δὲ ἐκδοχὴ ὅτι δὲν ἡμποδίσαι τὴν ἐκτελουμένην ἐνώπιόν του πράξιν ἤθελεν ἀποτελέσσει καὶ τὸ ἀδίκημα τοῦ ἄρθρ. 634 ἐὰν ὑπῆρχεν καὶ ἡ πρόσκλησις, ἥποτε ἤθελεν εἰσθαι συρροὴ τῶν πράξεων ἀμφοτέρων τῶν ἄρθρων. Συρροὴν δὲ ἡ ἀπόφασις δὲν δέχεται: Μὴ ὑποχρῶσθαι δ' ἐν ἑκτῇ διὰ τὸ δεύτερον ἐνεκα ἐλλείψεως προσκλήσεως, ἐναπομένει τὸ πρῶτον, ὅπερ στηρίζει τὴν ἀπόφασιν ἀποτελοῦν τὸ ἀδίκημα τοῦ ἄρθρ. 74 § 3. Ἄλλως τε ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ἀντιφάσεως ἀλλ' ὅτι τὸ μὲν ἄρθρ. 72 ἀφορᾷ εἰς παρακώλυσιν ἀξιοποιῶν πράξεων, τὸ δὲ εἰς βοήθειαν παρεχόμενῃ ὑπὸ τοῦ πολίτου μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς πράξεως ἐξάγεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι κατὰ τὸν Φαίγεροδᾶχ σελ. 121 σημ. 1 ὁ Πρωτικὸς Νόμος ἐν § 80—82 ὁρίζει ὅτι ἕκαστος ὀφείλει νὰ ἐμποδίσῃ τ' ἀδικήματα προσπαθῶν νὰ τ' ἀναγκαιώσῃ, τιμωρεῖ δὲ τὸν παραβάτην διὰ δόλον ἢ ἀμέλειαν, διὰ δὲ τοῦ ἄρθρ. 782 τιμωρεῖ μὲ φυλάκισιν 15 ἡμερῶν ἐκεῖνον,

γόρου, ἀναγράφει ὡς συνεπέας ταύτης ἐξ ἐνδὲς μὲν τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρ. 25 Ποιν. Δικονομίας συναγομένην στήριξιν τοῦ δικαιώματος αὐτῶν πρὸς τὸ διορίζειν συνήγορον ἵνα ἀγορεύῃ ἀντ' αὐτῶν κατὰ τὴν ὑπεράσπισίν των, ἐξ ἐτέρου δὲ τὴν ἐρήμην αὐτῶν ἀποβολὴν τῆς κατηγορίας κατὰ τὸ ἄρθρ. 342 Ποιν. Δικονομίας καὶ τὸ κατόπιν ταύτης ἐπερχόμενον δικαίωμα τοῦ εἰσαγγελέως ὅπως ἀναλάβῃ ἀμέσως ἢ βραδύτερον τὴν ἐπιδιώξιν τῆς κατηγορίας. Ἐν προκειμένῳ δὲ τῆς τοιαύτης παραβάσεως τοῦ τύπου τῆς διαδικασίας περὶ αὐτοπροσώπου παραστάσεως τοῦ ιδιώτου κατηγόρου κατὰ τὴν περὶ ποινῆς συζήτησιν, μὴ προβληθείσης ἐνώπιον τοῦ δικάζοντος πλημμελειοδικείου, ὡς ἐκ τῶν πρακτικῶν ἐξάγεται, τοῦ δὲ παρὰ τῷ δικάζοντι δικαστηρίῳ εἰσαγγελέως μετὰ τὴν τοιαύτην μὴ αὐτοπρόσωπον ἐμφάνισιν τοῦ ιδιώτου κατηγόρου, κατὰ τὴν

ὅστις καίτοι δυνάμενος ἄνευ οὐσιώδους ἰδίου κινδύνου νὰ σώσῃ ἀνθρωπὸν τινὰ ἀπὸ τὰς χεῖρας ληστῶν ἢ φονέων, ἢ ἀπὸ πυρὸς, ὕδατος, ἢ ἄλλου τῆς ζωῆς κινδύνου δὲν τὸ ἐπράξει καὶ ἀπόλεσεν ἐκεῖνος τὴν ζωὴν. Ἰδού λοιπὸν ὅτι καὶ ὁ Πρωτικὸς Νόμος περιέλαβεν ὁλόκληρον μὲν τὸ ἄρθρ. 72 καὶ ἐν μέρει τὸ 674, χωρὶς νὰ ἐπηρεασθῇ ἐκ τοῦ φοβοῦ τῆς ἀντιφάσεως ὅπως παραλείψῃ τὴν μίαν ἢ τὴν ἐτέραν διάταξιν. Μὴ ὑπαρχούσης δὲ ποσῶς ἀντιφάσεως μεταξὺ τῶν καίμενων παρ' ἡμῖν διατάξεων, εἶναι ἀδιάφορον ὅτι τὰ Βαυαρικὰ νομοσχέδια περιέλαβον τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην διάταξιν.

Ἄ' Ἄλλὰ. λέγει ὁ ἀναιρεσεῖων, αὐτὸς ὁ θεμελιωτῆς τοῦ Βαυαρ. Ποιν. Νόμου 1813 Φαίγεροδᾶχ διδάσκει, ὅτι ὥπως ὑπάρξῃ ἀδίκημα ἐκ παραλείψεως ὡσισμένης πράξεως δέον πρωτίτως νὰ ὑπάρξῃ ἰδιαίτερος ὀσισμός ἐπιβάλλων τὴν πρὸς ἐνέργειαν ὑποχρεώσιν. Συνωπὰ πρὸς τὴν διδασκαλίαν ταύτην καὶ ὁ Βαυαρ. Ποιν. Νόμος πολὺν ἢ θεσπίσῃ τὴν ἐπὶ ἐρηνητικῆς συνεργίας ποινὴν ὥρισεν ὅτι ἕκαστος ὑπὸ ἡμέρας ὑποχρεοῦται νὰ ἐμποδίσῃ τ' ἀδικήματα περὶ ὧν ἔλαβε γνῶσιν ὅτι θὰ τελεσθῶσιν, καὶ μόνον μετὰ τοῦτο ὥρισεν ὅτι ὁ ἄνευ κινδύνου ἑαυτοῦ ἢ ἄλλου τινὸς μὴ προσπαθῶν νὰ τὰ ἐμποδίσῃ τιμωρεῖται. Ἀληθῶς ἐν § 24 ὁ Faigertbah διδάσκει ὅτι, ἐπειδὴ τὸ ἀρχικόν τοῦ πολίτου καθήκον συνίσταται μόνον εἰς παραλείψεις, προϋποτίθηται: τὸ ἐκ παραλείψεως ἀδίκημα ἰδιαίτερον νόμιμον λόγον νόμου (ἢ συμβόλαιον) ὑποχρεοῦντα εἰς ἐνέργειαν. Ἄνευ δὲ τοιούτου νομικοῦ νόμου ἢ παραλείψεις δὲν ἀποτελεῖ ἀδίκημα. Ταῦτα πάντα εἶναι ὀρθότατα, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ ὁ νόμος ἀναγράφει τὸ καθήκον καὶ ἐνταυτῷ περιλαμβάνει ποινικὴν κύρωσιν παραβάσεως τούτου. Δὲν ἦτο ἀνάγκη ν' ἀναγραφῇ τὸ καθήκον κατὰ πρῶτον χωρισμένως καὶ κατόπιν ποινικὴ διάταξις, ὡς τοῦτο ἐγένετο διὰ μακροσκελοῦς διατάξεως τοῦ Βαυαρικοῦ Νόμου, οὐδὲ ἐπιτρέπεται νὰ συναγῶμεν ἐκ τῆς συντομωτέρας ἀντιφάσεως, ὅτι εἶναι ἀνεφάρμοστος ἡ διάταξις. Τὸ οὐσιώδες εἶναι νὰ εὐρεθῇ πρὶα εἶναι ἡ ἐννοία τῆς ποινικῆς διατάξεως, οὐδ' ὁ ἐλάχιστος δὲ διαταγμὸς δύναται νὰ γεννηθῇ περὶ αὐτῆς. Προφανῶς ἐν τῇ αὐτῇ διατάξει ἀναγράφεται καὶ τὸ καθήκον, καὶ ἐπομένως ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς διατάξεως ὠφίσταται νομικὴ ὑποχρέωσις, ἐπιβαλλομένη ἐπὶ ποινῇ εἰς τὸν πολίτην ὅπως ἐμποδίσῃ τὰ παρ' ἄλλων τελούμενα ἀδικήματα.

Ἐπὶ τὸς ὑποστήριξιν δὲ τοῦ ἀνεφάρμοστου τῆς ἐφαρμοσθείσης διατάξεως, ὁ ἀναιρεσεῖων προτείνει καὶ ὅτι κατὰ τὸ σύστημα τῆς ἡμετέρας ποινικῆς νομοθε-

περί ἐπιβολῆς τῆς ποινῆς συζήτησιν, ὑποστηρίζαντος διὰ τῆς περί ἐπιβολῆς ποινῆς προτάσεώς του τὴν περί τῆς πρόκειται κατηγορίαν, καὶ ἀναλαβόντος οὕτως, καθ' ἃ ἐκ τῶν πρακτικῶν αὐτῆς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου προκύπτει, αὐτεπαγγέλτως τὴν κατηγορίαν ἀμέσως ἐν τῇ αὐτῇ συνεδριάσει, καθ' ἃ ἐκ τῆς ἀνω μνησθείσης τοῦ νόμου διατάξεως (ἄρθρ. 343 Ποιν. Δικονομίας), μὴ απαιτούσης ρητὴν τινὰ ἢ ἄλλην κατὰ πανηγυρικὸν τρόπον περί τούτου δηλώσιν, ἐπετρέπετο αὐτῷ, νομίμως καὶ ἐγκύρως ἐπεβλήθη εἰς τοὺς ἀναιρεσιόντας ἢ καταγνωσθεῖσα αὐτοῖς διὰ τὰς πράξεις, ὧν ἐκηρύχθησαν ἔνοχοι ποινῇ καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ ἐναντίου ἐκ τοῦ ἀνω λόγου ἀκυρότητος τῆς διαδικασίας στηριζόμενος σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ, πολιτικὰ ἀδικήματα, κατὰ τὴν περί αὐ-

σίας ὑποχρέωσιν ἔχουσιν οἱ ἰδιῶται, λαθόντες ἐξ ἱδίας ἀντιλήψεως γινώσιν ἀξιοποῖνου τινὸς πράξεως, ν' ἀναγγέλλωσιν αὐτὴν εἰς τὴν ἀρχὴν ἐγγράφως ἢ διὰ ζώτης, ἀλλὰ καὶ ἡ ὑποχρέωσις αὕτη εἶναι καθαρῶς ἡθικὴ, μόνον δὲ εἰς τὰς εἰδικῶς ἐν τῷ νόμῳ ὡρισμένας περιπτώσεις τῶν ἄρθρ. 128-130, 242, 260. τοῦ Ποιν. Νόμου εἶναι ὑπόχρεοι πρὸς τοῦτο ἐπὶ ποινῇ. Ἀλλ' ὑπὸ τοιοῦτον σύστημα, τὸ ὁποῖον δὲν ὑποχρεοῖ τὸν πολίτην ἐπὶ ποινῇ οὔτε νὰ καταγγεῖλλῃ εἰς τὴν ἀρμοδίαν ἀρχὴν, πῶς δύναται, λέγει, νὰ συμβιβασθῇ ἡ ἀρνητικὴ συνεργία τοῦ ἄρθρ. 74 § 3 τοῦ Ποιν. Νόμου; Ἀλλ' ἐν τῷ ἄρθρ. 150 τῆς Ποιν. Δικονομίας γίνεται λόγος περὶ ἰδιωτῶν λαθόντων γινώσιν ἀξιοποῖνου τινὸς πράξεως, ἐν ᾧ τὸ ἄρθρ. 74 τιμωρεῖ τὸν μὴ προσπαθόντα νὰ ἐμποδίσῃ ἀδίκημα μὴ τελεσθὲν. Προφανῆς ἐπομένως εἶναι ἡ διαφορά. Ὁ πολίτης ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρ. 150 ὀφείλει νὰ καταγγεῖλλῃ τὸ ἀδίκημα, ἐπειδὴ δὲ διατρέχει τὸν κίνδυνον νὰ ἐπισύρῃ καθ' ἑαυτοῦ τὰ μίσῃ καὶ τὴν εὐθύνην τῆς μηνύσεως δὲν τιμωρεῖται ἂν παραλείψῃ τὸ καθήκον τοῦτο ἀλλ' εἰς ὠρισμένας περιπτώσεις, οὐχ' ἦττον ὅπως ἀναγράφει τὸ πρῶτον μέρος τοῦ ἄρθρ. τὸ ἡθικὸν καθήκον παντὸς πολίτου πρὸς καταγγελίαν τῆς ἀξιοποῖνου πράξεως συμφώνως πρὸς τὸ ἀξίωμα τοῦ Σόλωνος, καθ' ὃ ἕκαστος πρέπει νὰ ἐκλαμβάνῃ τὴν κατὰ τοῦ συμπολίτου του ἀδικίαν ὡς ἴδιον ἀδικίαν καὶ συμφυρὰν, καὶ ὑποχρεοῦται ἐπομένως νὰ βοηθῇ τὴν πολιτείαν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν νόμων καὶ τῆς προστασίας τῶν δικαιωμάτων τῶν συμπολιτῶν του. Ἀλλῃ ὅμως εἶναι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 72, ἀφορώσα εἰς τὴν πρόληψιν τῶν ἀδικημάτων. Ὁ νομοθέτης ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει καθιστᾷ τὸν πολίτην ἄμεσον ἀντίπαλον παντὸς μέλλοντος παραβάτου τῶν νόμων καὶ τιμωρεῖ αὐτὸν ὡς συνεργὸν τοῦ ἀδικήματος ἐὰν ἀμελήσῃ τὴν πρόληψιν του. Πρὸς υποστήριξιν δὲ τῆς γνώμης μου ἐπικαλοῦμαι καὶ τ' ἄρθρ. 78 καὶ 88 τοῦ Βασιλικοῦ Ποιν. Νόμου τοῦ 1852. Τὸ πρῶτον εἶναι ὡς τὸ ἡμέτερον ἄρθρ. 72, τὸ δὲ δεύτερον ὡς τὸ 150 τῆς Ποινικῆς ἡμῶν Δικονομίας. Ὁ Βασιλικὸς ἐπομένως νομοθέτης ἔκρινεν ὅτι δὲν ὑποπίπτει εἰς ἀντίφρασιν περιλαμβάνων ἐν τῷ Ποιν. Νόμῳ τὰς διατάξεις ταύτας.

Καὶ ὁ λόγος τῆς ἀναιρέσεως ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 74 § 3 εἶναι ἀνεφάρμοστος ἐπὶ ἀδικημάτων κατὰ τὰς ἐκλογάς, περὶ ὧν εἰδικὴν πρόνοιαν ἔλαβεν ὁ Ἐκλογικὸς Νόμος ὁρίσας τὰς ἀρμοδίας ἀρχὰς πρὸς πρόληψιν καὶ καταστολὴν τῶν ἀδικημάτων τούτων,

τῶν ἐννοιῶν τῶν ἄρθρ. 6, 18 καὶ 95 τοῦ Συντάγματος εἶναι μόναι αἱ κατὰ τῆς πολιτείας τεινύσας καὶ εἰς ἀνατροπὴν ἢ ἀλλοίωσιν τοῦ ἰσχύοντος πολιτεύματος ἢ τινος τῶν κατ' αὐτὸ καθεστηκυῶν νομίμων ἐξουσιῶν ἀποβλέπουσαι πράξεις, ὧν ἡ τοιαύτη ἐγκληματικὴ ιδιότης ἀποκλειστικῶς κρίνεται ἐκ τοῦ τοιοῦτου πρὸς μεταβολὴν τῆς ὑφισταμένης ἐννόμου πολιτειακῆς τάξεως σκοποῦ, ἡ περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ ὁποίου κρίσις, καὶ εἰς ἐκτίμησιν πραγματικῶν περιστατικῶν ἀναφερομένη, ἀπόκειται εἰς τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας. Τῶν περὶ τὰς ἐκλογὰς δὲ καὶ τὴν ἐνέργειαν αὐτῶν διαπραττομένων ἀδικημάτων, μὴ τεινόντων καθ' ἑαυτὰ εἰς ἀνατροπὴν ἢ ἀλλοίωσιν τοῦ πολιτεύματος ἢ τινος τῶν ἐκ τούτου ἐξουσιῶν, ἀλλὰ προσβαλλόντων κυρίως δημόσια δίκαια προσώπων, τοῦ δὲ δικάσαντος πλημμελειδικείου μὴ δεχομένου ἐν προκειμένῳ ἐν τῇ ἀ-

εἶναι ἀνυπόστατος. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 74 § 3 τοῦ Ποιν. Νόμου εἶναι γενικὴ, ἐφαρμοζομένη ἐπὶ παντὸς ἀδικήματος; Κατ' αὐτὴν τιμωρεῖται πᾶς ὅστις μὴ ὧν ὑπόχρεως ἢ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ ἢ ἐκ τῆς πατρικῆς ἢ οἰκιακῆς ἢ ἐπιτροπικῆς ἐξουσίας, ἢν ἔχει, νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἐκτέλεσιν κολασίμων πράξεων προπαρασκευαζομένων ἢ ὀρεζαμένων νὰ ἐκτελῶνται ἢ περὶ ὧν ἔλαβε γινώσιν ὅτι μέλλουσι νὰ ἐκτελεσθῶσι, δὲν προσπαθεῖ νὰ ἐμποδίσῃ τὰς τοιαύτας κολασίμους πράξεις, ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατὴ ἡ τοιαύτη παρεμπόδιξις ἄνευ κινδύνου ἑαυτοῦ ἢ τρίτου τινός. Ὡς ἐκηρύχθη ἔνοχος ὁ ἀναιρεσιένων ἔχει πλήρη ἐφαρμογὴν τὸ ἐφαρμοσθὲν ἄρθρ. 74 § 3 Ποιν. Νόμου, οὗτινος ἅπαντες οἱ ὅροι περιέχονται ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει. Ἐκ τοῦ ὅτι δὲ ὁ Ἐκλογικὸς Νόμος ἐκάνονισε τὰ τῆς ψηφοφορίας, διεγράψεν εἰδικῶς ἐκαστοῦ τῶν κατ' αὐτὴν προσώπων τὴν ἐνέργειαν, τὰ καθήκοντα καὶ τὰ δικαιώματα, προεῖδε τὰς παραβάσεις καὶ ἔταξεν ὠρισμένα πρόσωπα εἰς πρόληψιν ἢ καταστολὴν αὐτῶν, δὲν ἔπεται ὅτι ἀπέκλεισε καὶ τὴν ὑποχρέωσιν παντὸς πολίτου ὅπως ἐμποδίσῃ ἀξιοποῖνους πράξεις ἄλλων κατὰ τὴν ψηφοφορίαν, ἢν ὑποχρέωσιν ἐπὶ ἀπειλῇ ποινῆς ἐπιβάλλει τὸ προμνησθὲν ἄρθρ. 74 § 3, διότι ἐνδεχόμενον τὰ τεταγμένα ὑπὸ τοῦ Ἐκλογικοῦ Νόμου πρόσωπα νὰ μὴ ἐπήρουν εἰς πρόληψιν ὅλων τῶν ἀξιοποῖνων πράξεων ἢ νὰ διέλαθε τὴν γινώσιν αὐτῶν ὅτι προπαρασκευάζεται κολάσιμος πράξις ἢ ἡρξάτο νὰ ἐκτελῇται ἢ ὅτι μέλλει νὰ ἐκτελεσθῇ, ἢ ἐνδεχόμενον νὰ ὑπάρχῃ περίπτωσις, καθ' ἣν νὰ εἶναι ὅπως ἀδύνατος ἡ ὑπὸ τῆς δημοσίας δυνάμεως προστασία δικαιώματος, ὅπερ ὁ νόμος ἠθέλησε νὰ προστατεύσῃ, ἐπιβάλλων εἰς τὸν πολίτην τὴν ὑποχρέωσιν νὰ προσπαθῇ νὰ ἐμποδίσῃ τὰς κολασίμους πράξεις, ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατὴ ἡ τοιαύτη παρεμπόδιξις ἄνευ κινδύνου ἑαυτοῦ ἢ τρίτου τινός. Ἐμπεριληπτικῶς δὲ τοιαύτην περίπτωσιν δέχεται καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀποφασὶς διὰ τοῦ σχεπτικοῦ αὐτῆς Εἴτε διὰ δόλου εἴτε διὰ βίας διαπράττονται τ' ἀδικήματα, ἐνδέχεται τὸ ἐγκλημα νὰ εἶναι ἐπικρατέστερον τῆς νομίμου καταστάσεως, καὶ ν' ἀποβαίνει χρησίμος ἡ τοῦ πολίτου ὑπὲρ τῆς πρόληψεως τοῦ ἀδικήματος ἐπέμβασις.

Ἄλλος λόγος ἀναιρέσεως προτείνεται περὶ τῆς μεταβολῆς τῆς κατηγορίας, ὅτι δηλαδὴ δὲν ἐδόθη ἀχράσις εἰς τὸν ἀναιρεσιόντα διὰ τὴν πρῶτην δι' ἣν καταδικάσθη. Ἄλλοτε, κύριοι, ἐνώπιον ὧν ὑπεστήριξα ὅτι ἀποτελεῖ λόγον ἀναιρέσεως ἡ μεταβολὴ τῆς κατηγορίας ἐπὶ πλημμελημάτων, καὶ εἶπον ὅτι δὲν

νεζελέγκτω υπό του 'Αρείου Πάγου κρίσει αὐτοῦ ἐπὶ τῆς οὐσίας ὅτι τὰ ὑπὸ τῶν ἀναιρεσειόντων διαπραχθέντα κατὰ τὰς ἐκλογὰς ἀδικήματα, ὧν ἐκήρυξεν αὐτοὺς ἐνόχους, ἐξετελέσθησαν μετὰ τοιοῦτου ὡς ἄνω σκοποῦ μεταβολῆς ἢ ἀλλοιώσεως τῆς ὑφισταμένης ἐννόμου πολιτειακῆς καταστάσεως, ὁ εἰς ἀναρμοδιότητα τοῦ πλημμελειοδικείου, λόγῳ τοῦ ὅτι αἱ πράξεις τῶν ἀναιρεσειόντων ἀποτελοῦσι πολιτικὸν ἀδίκημα, ὑπαγόμενον κατὰ τὸ ἄρθρον 95 τοῦ Συντάγματος εἰς τὸ ὁρκωτὸν δικαστήριον, στηριζόμενος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ αἱ περὶ αὐτουργῶν καὶ συναιτίων διατάξεις τῶν ἄρθρ. 56—80 Ποιν. Νόμου ἐν αἷς καὶ ἡ τοῦ ἄρθρ. 74 § 3 αὐτοῦ, ὡς γενικαί, ἐφαρμόζονται ἐπὶ πασῶν τῶν ὑπὸ τοῦ Ποιν. Νόμου καὶ τῶν λοιπῶν εἰδικῶν νόμων καθοριζομένων καθέ-

δύναται ν' ἀντιταχθῇ ἐνταῦθα ὅτι δὲν ἀναγράφεται ὡς λόγος ἀναιρέσεως ὁ περιορισμὸς τοῦ δικαιώματος τῆς ὑπερασπίσεως, διότι δὲν πρόκειται ἀπλῶς περὶ τοιοῦτου περιορισμοῦ, ἀλλὰ περὶ πλήρους ἀδυναμίας, ἐν ἣ διατελεῖ ὁ κατηγορούμενος νὰ ὑποβαλῇ αἴτησιν ὅπως ἀκουσθῇ ἐπὶ τῆς νέας κατηγορίας· ἀφοῦ τοιαύτη δὲν ἀπηυθύνθη κατ' αὐτοῦ. Ἡδὴ ὅμως γεννᾶται τὸ ζήτημα ἐὰν τῷ ὄντι μετεβλήθῃ ἡ κατηγορία, διότι ἂν ὁ κατηγορούμενος καταδικάσθῃ διὰ τὴν αὐτὴν ὑλικὴν πράξιν ἀλλ' ὑπὸ ἄλλον νομικὸν χαρακτηρισμὸν δὲν ὑπάρχει μεταβολὴ τῆς κατηγορίας. Δὲν ἐπιτελεῖται ὅτι καταδικάσθῃ δι' ἄλλον παρ' ἣν κατηγορεῖται πράξιν ἐὰν ἐφ' ἑκατέρων τῶν περιπτώσεων τὰ ὑλικά γεγονότα εἶναι ταῦτά. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως εἶναι ὁλως διάφορα τὰ ὑλικά ταῦτα γεγονότα. Τοῦτο δ' ἐξάγεται ἀνεκδοκίμως ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τοῦ ἐγκλητηρίου πρὸς τὰ δεκτὰ γεγόμενα διὰ τῆς ἀποφάσεως γεγονότα τ' ἀποτελοῦντα κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τὴν ἀξιόποιον πράξιν. Πρόκειται περὶ ἀρνητικῆς συνεργίας, ἥτις χαρακτηρίζεται μὲν ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς συνεργία ἀλλ' ἀληθῶς ἀποτελεῖ ἀδίκημα ἰδίου γένους. Ἐπὶ τοιαύτης συνεργίας ὁ κατηγορούμενος πρέπει ν' ἀπολογητὰ ὅπως προτείνῃ τὰ μέσα τῆς ὑπερασπίσεως τοῦ εἰσαγόμενος εἰς δίκην διὰ τοιαύτην παράλειψιν, καὶ ὁ δικαστὴς πρέπει νὰ εἶναι προσεκτικὸς ἐν τῇ ἐκτιμῇσι δύο ὄρων, ἀφ' ἑνὸς μὲν τῆς φύσεως τῆς πρὸς παρεμπόδισιν τοῦ ἐγκλήματος προσπάθειας ἣν ὤρσειεν νὰ καταβάλλῃ ὁ κατηγορούμενος, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐὰν ἦτο δυνατόν ἄνευ κινδύνου ἑαυτοῦ ἢ τρίτου τινὸς νὰ ἐμπόδισεν τὴν ἀξιοποιον πράξιν. Οἱ δύο οὗτοι ὅροι συνδέονται πρὸς ἀλλήλους ἀναποσπαστως. Μὴ δοθείσης δὲ ἀφορμῆς εἰς τὴν ἀπολογίαν τοῦ κατηγορουμένου ὡς πρὸς ταῦτα ἐνεκεν ἐλλείψεως κατηγορίας, τὸ πλημμελειοδικεῖον ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ περιέλαβε μόνον τοὺς δρους τοῦ νόμου, ἐν ᾧ ἀπολογούμενος ὁ Γ^{***} ἠδύνατο ν' ἀντιτάξῃ, ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ καταβάλλῃ προσπάθειαν πρὸς παρεμπόδισιν, διότι οὔτε νοθεσίας οὔτε ἀπειλὰς ἠδύνατο ν' ἀπευθύνῃ, οὔτε προσωπικὴν ἐνέργειαν νὰ παρομβάλῃ ὅπως ἀνακόψῃ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἀδικήματος. Ἡδύνατο προσέτι ν' ἀντιτάξῃ ὅτι ἀνεστέλλετο ἡ ἐνέργεια αὐτοῦ ἐκ κινδύνου ἀπειλούντος εἶτε αὐτὸν εἶτε τρίτον τινά. Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει θὰ ἐγίνετο συζήτησις περὶ τοῦ εἶδους τοῦ κινδύνου, ἂν δηλαδὴ ἀπαιτεῖται ἀπόλυτος κίνδυνος ἢ καὶ ὑποκειμενικὸς, διότι ἐνίοτε ἡ παραλειψθεῖσα προσπάθεια πρὸς παρεμπόδισιν δύναται ν' ἀπαιτήσῃ προσωπικὸν θάνατον, ὅπερ ὅλοι δὲν ἔχουν,

καστὰ ἀξιοποιῶν πράξεων, συνεπῶς δὲ χωροῦσι καὶ ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου ὀριζομένων ὡς ποινικῶς κολασίμων παραβάσεων αὐτοῦ, ἢ ἐκ τοῦ ἀνωτέρω δὲ ἄρθρ. 74 ἐδ. 3 Ποιν. Νόμου ἐπιβαλλομένη εἰς πάντα πολίτην ὑπὸ τοὺς ἐν αὐτῇ ὁρους καὶ περιστάσεις ὑποχρέωσις τῆς παρεμπόδισεως τῶν ἐνώπιον αὐτοῦ παρασκευαζομένων ἢ μελλουσῶν νὰ τελεσθῶσιν ἀξιοποιῶν πράξεων καὶ ἡ ἐκ τῆς παραλείψεως τῆς τοιαύτης ὑποχρέωσεως ἀναγραφομένη ποινικὴ εὐθύνῃ αὐτοῦ, οὐδαμῶς ἀποκλείεται ἐκ τῆς ἐν τῷ τόκῳ τῆς ψηφοφορίας παρουσίας τῶν ἐν τοῖς ἄρθρ. 51—63 Ἐκλογικοῦ Νόμου ἀναφερομένων πρὸς ἐνέργειαν τῆς ἐκλογῆς καὶ ἐφορείαν τῶν κατ' αὐτὴν δημοσίων προσώπων, ἅτινα ἔχοντα καὶ ὅμοια καθήκοντα, ὑπόκεινται διὰ πᾶσαν τοιαύτην παράλειψιν αὐτῶν εἰς βαρυτέρας συνεπειὰς ἐν τῷ ἄρθρ. 72 ἐδ. 6 Ποιν. Νόμου καθοριζομένας. Κατὰ ταῦτα ὁ ἐπὶ τοῦ λόγου τοῦ ἐνεκα τῆς παρουσίας ἄλλων δημοσίων προσώπων κατὰ τὴν ἐκλογὴν ἀνεφαρμόστον τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρ. 74 ἐδ. 3 Π. Νόμου λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 74 ἐδ. 3 Π. Νόμου οὔτε ἀντιτίθεται οὔτε κατηγορεῖται διὰ τοῦ ἄρθρ. 634 αὐτοῦ, καθ' ὅσον ἐκεῖνο μὲν ἀφορᾷ τὴν ἐκ δολίας προαιρέσεως καὶ ἐν γνώσει τῆς ἐκτελουμένης πράξεως ἐπὶ προλήψει αὐτῆς ἄνευ οὐδεμιᾶς προσκλήσεως παράλειψιν τῆς ἐπιβαλλομένης πρὸς παρεμπόδισιν τῆς ἐκτελέσεως τῆς ὑποχρέωσεως εἰς πάντα πολίτην, τοῦτο δὲ κανονίζει τὰς ποινικὰς συνεπειὰς τῆς μετὰ γενομένην πρόσκλησιν παραλείψεως τῆς ὀφειλομένης ὑπὸ παντὸς πολίτου βοηθείας ἢ συνδρομῆς πρὸς καταστολὴν τετελεσμένου ἤδη ἐγκλήματος καὶ διάφορα ὅλως ἑκαστον τῶν ἄρθρων τούτων περιλαμβάνει τὰ τῆς ὑπ' αὐτοῦ προβλεπομένης πράξεως νομικὰ στοιχεῖα. Οὐδαμῶς δ' οὔτε ἐκ τοῦ γράμματος οὔτε ἐκ τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρ. 74 ἐδ. 3 ἐξάγεται ὅτι ἡ ἐν αὐτῷ διαλαμβανομένη περίπτωσις ὑποτίθῃσι μὴ παροῦσαν τὴν δημοσίαν ἀρχήν, ὡς ὁ ἀναιρεσειὼν Ν. Γ^{***} διατείνεται, καθόσον καὶ

καὶ ὁ κατηγορούμενος ἠδύνατο νὰ εἴπῃ ὅτι ὁ νόμος δὲν δύναται ν' ἀξιώσῃ ὥστε ὅλοι νὰ εἶναι ἥρωες καὶ νὰ τιμωρήσῃ αὐτοὺς ἐὰν δὲν εἶναι τοιοῦτοι. Οὕτω δὲ τὸ πλημμελειοδικεῖον θὰ εὕρισκετο εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐρμηνεύσῃ τὸν νόμον ὡς πρὸς τὸν κίνδυνον καὶ θὰ ἦτο δυνατόν τὸ δικαστήριον τοῦ 'Αρείου Πάγου νὰ ἐξελέγξῃ τὴν ὁρμὴν ἣ μὴ ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου ἐπὶ τῶν πραγματικῶν περιστάσεων μετὰ τὴν ἀπολογίαν καὶ ὑπεράσπισιν τοῦ κατηγορουμένου ἐπὶ τοιαύτης κατηγορίας. Ὡς γνωστὸν αἱ γνώμαι τῶν συγγραφέων ὡς πρὸς τοῦτο συγκρούονται. Ἄλλοι μὲν δέχονται ὅτι ὁ προτεινόμενος κίνδυνος πρέπει νὰ εἶναι ἀπόλυτος, ἄλλοι δὲ ὅτι ὁ νόμος ποιεῖ νὰ ἐρμηνευθῇ πολὺ ἐπικινδύνως καὶ οὐχὶ εἰς τὴν ἐννοίαν ἀπολύτου κινδύνου. Πᾶσαι αἱ ἀτέλειαι αὗται θέλουσι συμπιῇρωθῇ εἰς νέαν δίκην διὰ ρητῆς κατηγορίας περὶ τῆς ἀρνητικῆς συνεργίας καὶ ἀπολογίας εἰς αὐτήν. Ὅθεν προτείνω τὴν ἀνάγκην τῆς ἀποφάσεως διὰ τὸν λόγον τοῦτον, τῆς μὴ ἀκροάσεως τοῦ κατηγορουμένου ἐπὶ τοιαύτης κατηγορίας καταταχθείσης μὲν εἰς τὴν συνεργίαν ὑπὸ τοῦ νόμου, ἀποτελούσης ὅμως κατὰ τὰς γνώμας τῶν συγγραφέων ἰδιογενὲς ἀδίκημα».

ή κατά την προπαρασκευήν ή εκτέλεσιν τῆς ἀξιοποιήσεως παρουσία τῆς ἀρχῆς, ἰδίαν ὑπεχούσης δυνάμει τοῦ ἄρθρ. 72 § 6 Π. Νόμου τὴν ποινικὴν εὐθύνην διὰ τὴν παράλειψιν τῆς ἐπιβαλλομένης αὐτῇ ὡς ἐκ τῆς τοιαύτης ιδιότητος ὑποχρεώσεως πρὸς παρεμπόδισιν τῆς ἀξιοποιήσεως, δὲν ἐπάγεται ἀναγκαίως τὴν ἀκαλλαγὴν τοῦ πολιτοῦ ἀπὸ τῆς εἴτε δι' ἀνεπάρκειαν τῆς ἀρχῆς εἴτε ἐξ ἄλλων λόγων διὰ τῆς ρητῆς τοῦ ἄνω νόμου διατάξεως ἐπιβαλλομένης αὐτῷ ὁμοίας τοιαύτης ὑποχρεώσεως. Τοῦ νόμου δὲ δυναμένου ἐν τῇ αὐτῇ διατάξει νὰ καθορίσῃ τὴν ὑποχρεώσιν ταύτην καὶ νὰ διαγράψῃ τὴν κύρωσιν αὐτῆς διὰ ποινῆς, οὐδεμία ὑφίστατο ἀνάγκη ἰδιαίτερας πρότερον ἀναγραφῆς τῆς ἐπιβεβλημένης πρὸς ἐκτέλεσιν θετικῆς πράξεως, ἥς ἡ παράλειψις κρίνεται τιμωρητὴ, ἀφ' οὗ ἀμφότερα ταῦτα ἐν τῇ ἄνω διατάξει τοῦ ἄρθρ. 74 § 3 συνεπτυγμένως περιλαμβάνονται. Κατὰ ταῦτα καὶ καθόσον ἐστὶ ἡ διατάξις τοῦ ἄρθρ. 150 Π. Δικονομίας, καθ' ἣν ἡ παράλειψις τῆς ὑποχρεώσεως τῶν ἰδιωτῶν πρὸς ἀναγγελίαν τῶν ὧν ἔλαβον γνῶσιν ἀξιοποιῶν πρᾶξεων, μόνον εἰς τὰς ἐν τῷ Π. Νόμῳ ὠρισμένας περιπτώσεις κρίνεται ποινικῶς κολάσιμος ἀφορᾷ τὰς ἤδη τετελεσμένας ἀξιοποιήσεις πρᾶξεις καὶ οὐχὶ τὰς προπαρασκευαζομένας ἢ ὑπὸ ἐκτέλεσιν τοιαύτας, περὶ ὧν διαλαμβάνει τὸ ἄρ. 74 § 3 Π. Νόμ., ὅ ἐπὶ τῶν ἐναντίων τῶν ἄνω λόγων στηριζόμενος εἰς κακὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Π. Νόμου λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρ. 109 Π. Ν. εἰς τὸν ἔνοχον πολλῶν ἀξιοποιῶν πρᾶξεων μία καὶ μόνη καταγινώσκειται ποινὴ, ἡ τῆς βαρύτερον τιμωρουμένης πράξεως, τῶν λοιπῶν τοιούτων θεωρουμένων ὡς ἰδιαίτερον ἐπιβαρυντικῶν αἰτιῶν, δὲν ἀπαιτεῖται ἐπομένως ἰδιαίτερος καθορισμὸς τῆς εἰς ἐκάστην τῶν πολλῶν πρᾶξεων ἀναλογουμένης ποινῆς, αὕτη δὲ κατὰ τὸ ἄρθρ. 71 ἐδ. 2 Π. Νόμου ὡς πρὸς τοὺς συνεργοὺς ἀναλογιζομένη πρὸς τὴν τοῦ αὐτοῦργου, δέον νὰ μὴ ἐλαττωθῇ καθ' ὃ μέτρον ὥρισαν τ' ἄρθρ. 49 καὶ 50 αὐτοῦ περὶ ποινῆς τῆς ἀποκείρας ὡς πρὸς τὴν τετελεσμένην πράξεως. Καὶ ἡ προσβαλλομένη δ' ἀπόφασις, συμφώνως πρὸς τὰς ἄνω διατάξεις κανονίσασα τὸ κατὰ τὴν ἀνεξέλεγκτον ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου κρίσιν τοῦ δικάσαντος δικαστηρίου ἀναλογοῦν εἰς τὸν ὡς συνεργὸν κηρυχθέντα ἔνοχον μέτρον τῆς ποινῆς, ἀναλόγως πρὸς τὴν εἰς τὸν αὐτοῦργον αὐτῆς ἐπιβλητέαν κατὰ τὸ ἄρθρ. 86 τοῦ ΧΜΗ' Νόμου, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τῶν ὑπὸ στοιχεῖα ΑΥΓ' τοῦ 1887 ἄρθρ. 5 καὶ ΑΔΝΓ' τοῦ 1891 Νόμων καὶ ἄρθρ. 87 Ποιν. Νόμου ποινὴν, ὁρῶν τὸν νόμον ἐφήρμοσεν, οὐδαμῶς ὑποχρεούμενον εἰς ἰδιαίτερον προσδιορισμὸν τῆς εἰς τὸν αὐτοῦργον ἐπιβληθείσης διὰ τὸ ἀδίκημα, οὗ ὁ ἀναιρέσιον ἐκνήρυχθη ἔνοχος ὡς συνεργός, ποινῆς, ἀφ' οὗ αὕτη, κατὰ τὸ καταγινώσθην μέτρον αὐτῆς, περιλαμβάνεται ἐντὸς τοῦ ὑπὸ τῶν ἄνω μνησθεισῶν διατάξεων τοῦ νόμου ὀριζομένου ὁρίου αὐτῆς, ὃ δ' ἐπὶ τοῦ ἐναντίου στηριζόμενος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ τοῦ ἄρθρ. 86 τοῦ ὑπὸ στοιχ. ΧΜΗ' περὶ Ἐκλογῆς Βουλευτῶν Νόμου, ὡς οὗτος διὰ τῶν

ὑπὸ στοιχεῖα ΑΥΓ' καὶ ΑΔΝΓ' νεωτέρων τοιούτων ἐτροποποιήθη, καταγινώσκοντος εἰς τὸν αὐτοῦργον τῆς ἐν αὐτῷ ἀναγραφόμενης ἀξιοποιήσεως πρᾶξεως οὐ μόνον τὴν ποινὴν τῆς φυλακίσεως, ἀλλὰ καὶ ὡς παρακλόουθον αὐτῆς τὴν τῆς στερήσεως τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων ἐπὶ πενταετίαν, καθ' ὠρισμένον δηλαδὴ ἐξ αὐτοῦ τοῦ νόμου χρόνον, τῆς δὲ ποινῆς τοῦ συνεργοῦ κατὰ τὸ ἄρθρ. 71 ἐδ. 2 Π. Νόμου ἐν ἀναλογίᾳ πρὸς τὴν τοῦ αὐτοῦργου ἐπιβλητέας μόνον ἡλαττωμένης κατὰ τὸ ἐν ἄρθρ. 49 καὶ 50 τοῦ Π. Νόμου ὀριζόμενον μέτρον, οὐχὶ δὲ καὶ κατ' ἄλλον τινὰ περιορισμὸν ἢ μετριασμὸν τῶν εἰς τὸν αὐτοῦργον ἐπιβαλλομένων διὰ τὴν κυρίαν πρᾶξιν κυρίων ἢ παρακλόουθων ποινῶν, ὁρῶν ἐν προκειμένῳ τὸ δικάσαν πλημμελειοδικεῖον ἐπέβαλε τῷ ἀναιρέσειοντι Ν. Γ. πρὸς τῇ ποινῇ τῆς φυλακίσεως καὶ τὴν παρεπομένην ποινὴν τῆς στερήσεως τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων ἐπὶ πενταετίαν, ἀφοῦ καὶ αὕτη ἡ παρακλόουθος ποινὴ κατὰ τὸ τοιοῦτον ὠρισμένον ἐξ αὐτοῦ τοῦ νόμου μέτρον αὐτῆς ἐπιβάλλεται διὰ τῶν ἄνω μνησθεισῶν τιμῶν διατάξεων εἰς τὸν αὐτοῦργον τῆς πράξεως, ἥς ὁ ἀναιρέσιον ἐκνήρυχθη ἔνοχος ὡς συνεργός, καὶ ἀφοῦ ἡ μὲν τοῦ ἄρθρ. 71 ἐδ. 2 Ποιν. Νόμου περὶ ἐλαττώσεως τῆς ποινῆς ὡς πρὸς τὸν συνεργὸν διατάξεις δύναται νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν μόνον ἐπὶ τῶν δεκτικῶν ἐλαττώσεως καὶ μὴ ἐκ τοῦ νόμου ὠρισμένων κατὰ μέτρον καὶ χρονικὴν διάρκειαν ποινῶν, ἡ δὲ ὡς ἄνω ποινὴ τῆς στερήσεως τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων ὠρίσθη δι' αὐτοῦ τοῦ ἐπιβάλλοντος αὐτὴν νόμου εἰς τὸ τοιοῦτον μέτρον τῆς κατὰ χρόνον διάρκειας αὐτῆς καὶ δὲν εἶναι δεκτικὴ ἐλαττώσεως, καθ' ὃ μὴ ὀρίζοντος τοῦ νόμου ἀνώτατον ἢ κατώτατον ταύτης ὅριον. Ἐκ τοῦ ὅτι δὲ τὸ ἄρθρ. 74 Π. Νόμου ὀρίζει τὴν φυλάκισιν τῶν δύο ἐτῶν ὡς τὴν εἰς τοὺς ἐν αὐτῇ συνεργοὺς ἐπιβλητέαν ποινὴν, οὐδαμῶς ἐπεται ὅτι ἀποκλείεται ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἐξ ἐτέρων τοῦ νόμου ποινικῶν διατάξεων ἐπιβαλλομένων τοῖς αὐτοῦργοις, συνεπῶς δὲ καὶ τοῖς συνεργοῖς, κατὰ τὸ ἄρθρ. 71 ἐδ. 2 τοῦ Π. Νόμου ἐτέρων παρακλόουθων ποινῶν ὡς ἡ τῆς στερήσεως τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων, καθόσον τὸ ἄρθρ. 74 τοῦ Π. Νόμου μόνον τὸν ἀνώτατον ὅρον τοῦ χρόνου τῆς ὀριζομένης ἐν αὐτῷ ποινῆς τῆς φυλακίσεως, ἄνευ ἄλλου τινὸς οἰουδήποτε περιορισμοῦ τῶν λοιπῶν συνεπειῶν, περιορίζει. Κατὰ ταῦτα καὶ ὃ ἐπὶ τοῦ ἐναντίου εἰς κακὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Ποιν. Νόμου καὶ τῆς ποινῆς τῆς στερήσεως πολιτικῶν δικαιωμάτων στηριζόμενος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ καὶ ἡ μεταβολὴ τῆς κατηγορίας ἐπὶ πλημμελημάτων δὲν περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν ἐν ἄρθρ. 407 Ποιν. Δικονομίας ἀναγραφόμενων περιπτώσεων ἀναιρέσεως κατ' ἀποφάσεων τῶν πλημμελειοδικῶν καὶ οὐδεμία συντρέχει ἐν προκειμένῳ τοιαύτη μεταβολή, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ὁ ἀναιρέσιον κατηγορηθεὶς ὡς αὐτοῦργός τῆς ἀποδοθείσης αὐτῷ διὰ τοῦ κατηγορητηρίου πράξεως ἐκνήρυχθη ἔνοχος ὡς συνεργός αὐτῆς, καθ' ὅσον τὴν βάσιν τῆς κατηγορίας ἀποτελεῖ ἡ κυρία πρᾶξις, ἥτις μένει ἀμετάβλητος κατὰ τὰ πραγματικὰ περιστατικὰ καὶ τὰ νομικὰ αὐτῆς στοιχεῖα, ἡ δὲ εἰς ταύτην

συνέργεια δὲν ἀποτελεῖ πρᾶξιν ἰδίαν καὶ αὐτοτελή, διάφορον τῆς τοῦ αὐτουργοῦ κυρίας πράξεως, ἀλλὰ περιλαμβάνει ἀπλῶς ἐνέργειαν διάφορον εἰς τὸ αὐτὸ ἀδίκημα καὶ ὀρίζει μόνον τὸν τρόπον τῆς εἰς αὐτὸ συμμετοχῆς, ὅστις κυρίως εἶναι λεπτομέρεια χρησιμεύουσα πρὸς προσδιορισμὸν τῆς ἀναλογούσης ἐκάστῃ εὐθύνης διὰ τὸ μέρος καθ' ὃ ἔλαβε μέρος, ἄνευ τινὸς ἐπὶ τῆς κυρίας πράξεως ἐπηρεασμοῦ. Οὐδ' ἀποτελεῖ διὰ τὸν ὡς αὐτουργὸν πράξεως κατηγορηθέντα καὶ ἐπὶ συνεργείᾳ εἰς ταύτην καταδικασθέντα ἔλλειψιν ἀκροάσεως, ὡς ὁ ἀναιρεσιῶν διατείνεται, δίδουσαν χώραν εἰς ἀναιρεσιν, κατὰ τὸ ἄρθρ. 407 ἐδ. 8 Ποιν. Δικονομίας, ἡ τοιαύτη τροποποίησις τοῦ τρόπου τῆς συμμετοχῆς αὐτοῦ, τὸ μὲν καθόσον δὲν περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν ἐν ἄρθρῳ τούτῳ ρητῶς καθοριζομένων περιπτώσεων τῶν ἄρθρ. 394, 395 καὶ 401 Ποιν. Δικονομίας, τὸ δὲ καθ' ὅσον διὰ ταύτης δὲν ἐπέρχεται μεταβολὴ εἰς τὰ οὐσιώδη καὶ κύρια τῆς πράξεως πραγματικὰ περιστατικὰ καὶ τοὺς ἀποτελοῦντας ταύτην ὅρους τοῦ νόμου, ἀλλὰ μόνον ἰδιαιτέρως ἐλαφρότερος προσδίδεται περὶ τοῦ τρόπου τῆς εἰς ταύτην συμμετοχῆς στρεφόμενος νομικὸς χαρακτηρισμὸς, εἰς δὲν δὲν κωλύεται τὸ δικαστήριον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν αὐτῶν, ἀποτελούντων τὴν κυρίαν πρᾶξιν, γεγονότων, παραμενόντων ἀμεταβλήτων, νὰ προβῇ καὶ ὅστις δὲν ἀποτελεῖ καθ' ἑαυτὸν ἰδιαιτέραν καὶ ἀνεξάρτητον ὑλικὴν πρᾶξιν, εἰς ἣν δὲν ἐκλήθη ὁ κατηγορούμενος νὰ δικασθῇ. Κατὰ ταῦτα καὶ ὁ εἰς μεταβολὴν τῆς κατηγορίας καὶ ἔλλειψιν ἀκροάσεως ἐκ τούτου στηριζόμενος λόγος ἀναιρέσεως τοῦ ἀναιρεσιέντος Ν. Γ^{***} ἐκ τοῦ ἄρθρ. 407 ἐδ. 8 Ποιν. Δικ. ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμος.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 2014 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Ι. ΚΑΓΚΑΛΗΣ

Ὑπηρεσία.- ὑπόσχεσις προικίδεως ἀντὶ μισθοῦ. - ἀποδεικτικὰ μέσα.

Ἐπειδὴ βάσις τῆς ἀγωγῆς τῆς ἐφεσβλήτου εἶναι, ὡς προδήλως ἐκ ταύτης συνάγεται, ἡ ὑπόσχεσις ἀντὶ μισθοῦ ὑπηρεσίας τῆς ἐν καιρῷ νυμφεύσεως διδομένης ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου καταλλήλου προικὸς, ἥτοι σύμβασις ἐγγράφως γενομένη καὶ ἥς ἡ ἀπόδειξις ἔπρεπε νὰ γίνηται ἄνευ μαρτύρων, μὴ συντρέχοντος ἐξαιρετικοῦ λόγου συγχωροῦντος τὴν ἐμμέριον, προκειμένου περὶ ἀντικειμένου 3000 δραχ., καίτοι ἡδυνάτο τις εἰπεῖν ὅτι συνέτρεχε ἐνεκα ἡθικῆς ἀδυναμίας τῆς ἐναγούσης, συστελλομένης ἐκ τῆς θέσεως αὐτῆς ἀπέναντι τοῦ ἐναγομένου, ἐξαιρετικὴ περίπτωσις πρὸς ἐπίτρεψιν εἰς αὐτὴν καὶ τοῦ ἐμμεριῶντος μέσου εἰς ἀπόδειξιν τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς αὐτῆς.

Ἀριθ. 2015 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Ι. ΚΑΓΚΑΛΗΣ

Πρόσθεσις ἡνιόχου.- εὐθύναι.- πταίσμα περὶ τὴν ἐκλογὴν.

Ἐπειδὴ οὐδεμία κατὰ τὰς περὶ προσθήσεως ἀρχὰς (Π. Νόμος 1 καὶ 2 βιβλ. 14 τίτλ. 1) ὑφίστα-

ται ἀπαλλαγὴ τῆς εὐθύνης τῆς ἐναγομένης εταιρίας, τῆς στηριζομένης εἰς πταίσμα τοῦ ἡνιοχοῦντος τὴν ἐξ ἧς ἐτραυματίσθη ἄμαξον αὐτῆς, ἐκ τῆς μὴ διαταχθείσης περιττῆς ἀποδείξεως τοῦ περὶ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἡνιόχου πταίσματος τῆς εταιρίας.

Ἀριθ. 2004 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΔΟΥΖΙΝΑΣ

Ἑγγυητής.- εὐθύνη ἐν ἀδυναμίᾳ ὀφειλέτου. βεβαίωσις κλητῆρος περὶ ἀνυπαρξίας κινητῶν ἢ ἀκινήτων.- ἀποδεικτικὴ δύναμις.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν Νεαράν 4 κεφ. Γ' τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ὁ ἐγγυητὴς εὐθύνεται εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐγγυηθέντος χρέους, ἐὰν καὶ καθ' ὅσον ὁ δανειστής δὲν ἤθελε θυνθῇ νὰ εἰσπράξῃ αὐτὸ ἀπὸ τὸν πρωτοφειλέτην. Ἐντεῦθεν ἔπεται ὅτι ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐγγυητοῦ πρὸς πληρωμὴν τῆς ἀπαίτησεως, ὑπὲρ ἧς ἐγγυήθη καὶ ἐπομένως καὶ ἡ ἀπαίτησις αὐτοῦ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐξυπακουμένης αἰρέσεως ὅτι ἡ παρὰ τοῦ πρωτοφειλέτου εἰσπραξίς αὐτῆς καθίσταται ἀδύνατος ἢ δυσχερὴς ἐνεκα τῆς ἀποδείξεως ἀπορίας αὐτοῦ ἢ ἄλλων ἀναλόγων περιστάσεων. Τούτων τεθέντων, ὁ λόγος, ὅν διὰ τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀνακοπῆς τοῦ ὁ ἐφεσβλήτος προέτεινε καὶ ἤδη ἐπαναλαμβάνει, ὅτι ἡ ἐκτελουμένη κατ' αὐτοῦ ὡς ἐγγυητοῦ ἀπαίτησις ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἀνωτέρου ὅρου καὶ ὅτι ἐὰν ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ ἡ ἀνακοπτομένη ἐπιταγὴ καὶ ἐκτέλεσις εἶναι ἄκυρος, βάσιμός ἐστί (ἄρθρ. 834 § 2 Πολ. Δικονομίας), ἀφ' οὗ ἡ πληρωσις τοῦ ὅρου τούτου, ἥτοι ἡ πρὸς πληρωμὴν τοῦ χρέους ἀδυναμία τοῦ πρωτοφειλέτου δὲν ἀποδεικνύεται οὔτε ἐκ τοῦ ἐκτελουμένου συμβολαίου οὔτε ἐξ ἄλλου δημοσίου ἐγγράφου, διότι αἱ ἐπικαλούμεναι ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐκθέσεις τῶν δικαστικῶν κλητῆρων Ι. Ζ^{***} καὶ Α. Κ^{***}, βεβαιούντων τοῦ μὲν πρώτου ὅτι εὖρε κατεσχημένην τὴν κινήτην περιουσίαν τοῦ πρωτοφειλέτου Σ. Α^{***}, τοῦ δὲ δευτέρου ὅτι δὲν εὗρεν ἀκίνητον περιουσίαν του, οὐδεμίαν περὶ τῆς πληρώσεως τοῦ προεκτεθέντος ὅρου παρέχουσαν ἀπόδειξιν, διότι ἐξ οὐδενὸς νόμου ἐδόθη ἡ ἐξουσία εἰς τοὺς δικαστικούς κλητῆρας νὰ βεβαιώσι δι' ἐκθέσεώς των τὴν ἀπορίαν καὶ ἀδυναμίαν τοῦ πρωτοφειλέτου.

Ἀριθ. 2025 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΔΟΥΖΙΝΑΣ

Πραγματογνωμοσύνη ἐπὶ ὀνυμοτομίας.- χρόνος κανονισμοῦ ἀξίας. - ἀκύρωσις. - οὐ προδιορισμὸς ὑπὸ δικαστηρίου.

Ἐπειδὴ ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐκήρυξεν ἄκυρον τὴν ἀνακοπτομένην ἐπιταγὴν τοῦ ἐκκαλοῦντος, διότι ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς κηρυχθείσης ἐκτελεστῆςπραγματογνωμονικῆς ἐκθέσεως, πρὸς καθορισμὸν τῆς ἀξίας τοῦ ρυμοτομηθέντος γηπέδου, παρὰ τὸν νόμον ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν μόνον ἡ ἀξία, ἣν τοῦτο εἶχε μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ σχετικοῦ περὶ ρυμοτομίας Διατάγματος.

Ἐπειδὴ τὸ πρωτοδικεῖον, κηρύξαν ἄκυρον τὴν ἀνακοπτομένην ἐπιταγὴν, δὲν ἡδυνάτο νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς κατὰ νόμον ὀφειλομένης ἀξίας τοῦ γηπέδου ἄνευ τῆς προσηκούσης προδικασίας.

Ἀριθ. 2026 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΔΟΥΖΙΝΑΣ

Ἀγωγή ἀνακτίσεως νομῆς.- ἀποδείξεις νομῆς κατὰ χρόνον ἀποβολῆς.- παραχώρησις ὑπὸ Δημοσίου.- οὐκ ἀποδείξεις νομῆς.- πληρωμὴ φόρου ἐπικαρπίας.- διοικητικὴ ἐγκατάστασις ἐπὶ πλεονασμάτων.

Ἐπειδὴ πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἐδίκασεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἀντικείμενον ἐχούσης τὴν ἀνάκτησιν βία ἀπολεσθείσης νομῆς, ἥρκει νὰ ἀποδείξωσιν οἱ ἐνάγοντες τὸν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἰσχυρισμὸν τῶν ὅτι κατεῖχον διανοίαν κυρίου τὸν ἐπίδικον ἀγρὸν, καθ' ὃν χρόνον, κατὰ τὴν ἀγωγὴν τῶν, ἀπεβλήθησαν βία ἐξ αὐτοῦ (Νόμ. 1 § 23 Πανδ. 43.16). Ὅθεν ἡμαρτημένως ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὑπεχρέωσε τοὺς ἐνάγοντας νὰ ἀποδείξωσι προσέτι καὶ τὸν ἐκπαιστώδη ἰσχυρισμὸν τῶν ὅτι κατεῖχον αὐτὸν πρὸ τριάκοντα ἐτῶν πρὸ τῆς ἀποβολῆς.

Ἐπειδὴ ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου ὅτι ὁ ἐπίδικος ἀγρὸς παρεχωρήθη ὑπὸ τοῦ Δημοσίου εἰς αὐτὸν δηλώσαντα τοῦτον οὐδεμίαν ἔχει ἐπὶ τῆς προκειμένης ἀγωγῆς νομικὴν ἐπιρροήν, διότι κατ' οὐδένα νόμον ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς δηλώσαντας ἐθνικοὺς ἀγρούς νὰ καταλάβωσι τούτους αὐθαίρετως παρὰ τρίτων κατεχομένων, οὐδὲ νομιμοποιεῖ τὴν κατάληψιν αὐτῶν ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου ὅτι ἐπὶ τοῦ ἐπίδικου ἐγκατεστάθη ὑπὸ τοῦ Δημοσίου καὶ ἀληθῆς ἂν ὑποτεθῇ, διότι κατ' οὐδένα νόμον ἐπιτρέπεται εἰς τὸ Δημόσιον νὰ ἐγκαταστήσῃ ἐπὶ γαιῶν παρὰ τρίτων κατεχομένων ὡς ἰδίων τοὺς δηλώσαντας αὐτοὺς ὡς ἐθνικοὺς, ἄνευ δὲ σημασίας εἶναι ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ὅτι τὸ ἐπίδικον ὑπόκειται εἰς φόρον ἐπικαρπίας, ἐφ' ὅσον δὲν ἰσχυρίζεται οὐδ' ἀποδεικνύει διὰ τῶν σχετικῶν διπλοτύπων ὅτι ἐπληρόντο φόρος ἐπικαρπίας ὅτε καὶ μένον ἤθελε θεωρηθῇ κάτοχος αὐτοῦ τὸ Δημόσιον (ἄρθρ. 60 τοῦ περὶ φορολ. Νόμου ΣΟΖ'). Οὐδεμίαν δ' ἐφαρμογὴν ἔχουσιν ἐπὶ τῆς προκειμένης δίκης οἱ ἐπικαλούμενοι περὶ πλεονασμάτων νόμοι, διότι ὁ ἐναγόμενος δὲν ἰσχυρίζεται ὠρισμένως καὶ σαφῶς ὅτι ὁ ἐπίδικος ἀγρὸς ἀποτελεῖ πλεονασμα ἀγροῦ δηλωθέντος ὑπὸ τῶν ἐναγόντων ἢ τῶν δικαιοπαρόχων τῶν, ὅποτε καὶ μόνον ἐπιτρέπεται ἐκ τοῦ Νόμου ΑΤΜΔ' ἄρθρ. 6 ἡ παρὰ τοῦ Δημοσίου διοικητικὴ ἐγκατάστασις τοῦ δηλώσαντος τὸ πλεονασμα.

Ἀριθ. 2027 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΔΟΥΖΙΝΑΣ

Νομὴ ἐπὶ ἀκινήτων βία ὑπ' ἄλλων ἀφαιρεθέντων.- στοιχεῖα ἀγωγῆς φόρου.- ἀδιάρθρωτος κακὴ πίστις ἐνάγοντος νομῆως.

Ἐπειδὴ, ὡς ὀρθῶς εἶπεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγή ἀπευθυνομένη κατὰ τῆς ἐναγομένης ὡς λαβούσης εἰς τὴν κατοχὴν τῆς κτήματα παρ' ἄλλων βία ἀφαιρεθέντα, δὲν φέρει μὲν ὅλα τὰ στοιχεῖα τοῦ παραγγέλματος τῆς βίας, φέρει ὅμως τὰ στοιχεῖα τῆς ἀγωγῆς τοῦ φόρου, ἥτις κατὰ νόμον κινεῖται κατὰ παντὸς ἐκ τῆς βίας ὡφελουμένου (Ν. 16 § 2 Πανδ. 42). Ὅθεν ὡς τοιαύτη χαρακτηριστικὴ ἡ ἀγωγή νόμῳ βάσιμος ἐστὶ.

Ἐπειδὴ πρὸς ὑποστήριξιν τῆς προκειμένης ἀγωγῆς, βάσιν ἐχούσης τὴν νομὴν, ὑπόχρεοι εἰσιν οἱ ἐνάγοντες νὰ ἀποδείξωσιν ὅτι ἐνέμοντο τὰ κτήματα μόνον καθ' ὃν χρόνον ἰσχυρίζονται ὅτι ἀφαιρέθησαν βιαίως παρ' αὐτῶν (ἐξ ἀναλογίας τῶν Νόμων 1 § 23 Πανδ. 43.16). Ὅθεν μὴ ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὑπεχρέωσε τοὺς ἐνάγοντας ν' ἀποδείξωσι τὸν ἐκπαιστώδη ἰσχυρισμὸν τῶν ὅτι κατεῖχον αὐτὸν τριάκοντα ἔτη πρὸ τῆς ἀποβολῆς τῶν.

Ἐπειδὴ ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης ὅτι οἱ ἐνάγοντες κατεῖχον τὸν ἀγρὸν ἐν γνώσει ὅτι ἀνήκεν εἰς τὸ Δημόσιον, ἡγοῦν κακῇ τῇ πίστει, οὐδεμίαν ἔχει νομικὴν ἐπιρροήν, διότι, ὡς προεῖρηται, καλὴ πίστις δὲν ἀπαιτεῖται ἐπὶ τῆς παραγγελματικῆς νομῆς καὶ δὲν ἀποτελεῖ ἐπομένως στοιχεῖον οὐσιώδες διὰ τὴν ἐνάκλησιν τῆς προκειμένης ἀγωγῆς.

Ἀριθ. 2034 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΔΟΥΖΙΝΑΣ

Ἀντίκλητος ἐν ἐπιταγῇ.- ὁποῖα κοινοποιήσῃ αὐτῷ.- ἀνακοπὴ κατ' ἀποφάσεως οὐ κοινοποιήσῃ.- ἀκυρότης.- ἀφαιρητὴ προθεσμίας ἐφέσεως.

Ἐπειδὴ, ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 863 καὶ 865 τῆς Πολ. Δικονομίας, εἰς τὸν ἀντίκλητον τὸν ἐν τῇ ἐπιταγῇ πρὸς ἐκτέλεσιν ἀποφάσεως διοριζόμενον δύνανται νὰ γίνωσι μόνον αἱ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως ὀρθῶς κοινοποιήσεις. Ὅθεν ἡ κατὰ τῆς ἐκκαλουμένης ὑπ' ἀριθ. 5549 (1902) ἀποφάσεως ἀνακοπὴ τοῦ ἐκκαλουμένου, ἐπιδοθεῖσα εἰς τὸν ἐν τῇ ἐπιταγῇ αὐτῆς διορισθέντα ἀντίκλητον Γ. Β***, κατὰ τὸν μὴ ἀμφισβητούμενον, ἀποδεικνυόμενον δ' ἄλλως ἐκ τοῦ σχετικοῦ ἐπιδοτηρίου, ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐφεσιβλήτου, εἶναι, κατὰ τὴν βάσιμον ἔνστασιν τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἄκυρος· ταύτης δὲ ἀκύρωσις ἐπιδοθείσης, ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἐφesis εἶναι, κατὰ τὴν βάσιμον ἔνστασιν τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἐκπρθέσμος καὶ ὡς τοιαύτη ἀπορριπτέα, διότι ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἐκκαλουμένης ὑπ' ἀριθ. 5549 ἀποφάσεως μέχρι τῆς ἐπιδόσεως τῆς ὑπὸ δίκην ἐφέσεως, παρήλθεν ἤτε νόμιμος καὶ ἡ ὡς ἐκ τῆς ἀποστάσεως προθεσμία. Εἰ καὶ ἡδυνάτο τις εἰπεῖν ὅτι ἀβάσιμος εἶναι ἡ τοῦ ἐκπρθέσμου τῆς ἐφέσεως ἔνστασις, τῆς προθεσμίας αὐτῆς λογιζομένης ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς δευτέρας τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων (*).

Ἀριθ. 2035 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΔΟΥΖΙΝΑΣ

Παραίτησις ἀπὸ ἐφέσεως.- ἐκδικαστικὴ αἰτήσεως περὶ ἐξόδων.- ἀρμοδιότης.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 21 § 2 τῆς Πολ. Δικονομίας, τὸ δικαστήριον τὸ ἀρμόδιον νὰ δικάσῃ δια-

(*) Ἐν ἐπιταγῇ ὑπὸ ἀπόφασιν ἐρήμεν διωρίσθη ἀντίκλητος. τῷ ὁποίῳ ἐκοινοποιήθη ἀκύρωσις ἡ ἀνακοπὴ κατὰ τῆς ἀποφάσεως, ἥτις καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ ἀπερρίφθη. Ἐγένετο ἐφesis, ἡ ὁποία πλέον ἦτο ἐκπρθέσμος διὰ τὴν πρώτην. Περὶ σχετικῶς 177 Α. II. σελ. 581 XV. 116 Ε. II. σ. 212 XII καὶ αὐτότε παραπομπάς. Ὁμοίως 148 Ε. II. σ. 77 XIII.

φοράν τινα, είναι αρμόδιον νὰ δικάσῃ καὶ περὶ τῶν ἐκ ταύτης προελθόντων δικαστικῶν ἐξέδων, ἐπομένως ἀφοῦ τὸ δικαστήριον ἦτο ἀρμόδιον νὰ δικάσῃ τὴν ἔφεσιν, ἥς παρητήθησαν οἱ νῦν καθ' ὧν ἡ αἵτησις, εἶναι ἀρμόδιον νὰ δικάσῃ καὶ περὶ τῶν ἐνεκα τῆς παραιτηθείσης ἐφέσεως εἰς τὸν ἐφεσίδλητον καὶ ἡδὴ αἰτοῦντα ἐπιγενομένων δικαστικῶν ἐξέδων, καθόσον διὰ τῆς παραιτήσεως λογίζεται ἀποπερατωθεῖσα ἡ κατ' ἔφεσιν δίχη (ἄρθρ. 476 § 7 Πολ. Δικονομίας.

Ἀριθ. 2036 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΝΑΥΤΗΣ

Ἀνταλλαγὴ μεταξὺ διζύγων.- ζηνία ἀνδρός.- ἔκτασις εἰς ὑπερβάλλον.- προοδικορυσμός ἀξίας ἐν προικοσυμφώνῳ.- διατακτέα ἀποδείξεις.

Ἐπειδὴ νομίμως ὁ ἐκκαλῶν ἐνήσκησε τὴν προκειμένην ἀγωγὴν, ὡς ἔχων τὴν κυριότητα τῆς προικῆς, ὡς ὀρθῶς ἔκρινε τὸ πρωτοδικεῖον καὶ ὀρθῶς ἐπίσης ἐξετίμησεν ὅτι πρόκειται περὶ ἀδιατιμῆτου προικῶν, διότι ἐν τῷ προικοσυμφώνῳ ὁρίζεται ὅτι ἡ ἀξία τοῦ ἀγροῦ εἰς δραχμὰς 1200 γίνεται μόνον δι' ὑπολογισμόν τοῦ χαρτοσήμου, ἐν δὲ τῷ ἀνταλλακτηρίῳ συμβολαίῳ σαφῶς δηλοῦται ὅτι τὰ διδόμενα εἰς ἀνταλλαγὴν κτήματα θέλουσι θεωρεῖσθαι ὡς προικῶν τῆς γυναικὸς καὶ θὰ ὡσιν ἀναπαλλοτριώτα.

Ἐπειδὴ ναὶ μὲν, ὡς καλῶς ἔκρινεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὅταν ἐπὶ ζηνίᾳ τοῦ ἀνδρός ἐγένετο ἡ ἀνταλλαγὴ, ἐφαρμόζονται αἱ αὐταὶ διατάξεις περὶ ἀκυρότητος τῆς ἀνταλλαγῆς, οἷα καὶ ὅταν ἐγένετο αὕτη ἐπὶ ζηνίᾳ τῆς γυναικὸς, οὐχ' ἤττον ὁμως ἡ ἀκυρότης δεῖν νὰ περιορισθῇ εἰς τὸ ὑπερβάλλον ποσὸν τῆς ἀξίας, οὐχὶ δὲ νὰ θεωρηθῇ ἐξ ὁλοκλήρου ἀκυρὸς ἡ γενομένη τῆς ἀνταλλαγῆς πράξις, ἐπομένως ἀφοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἡ ἀξία τοῦ προικῶν ἀγροῦ ὠρίσθη ἐν τῷ προικοσυμφώνῳ μόνον λόγῳ τῆς ἀναλογίας τοῦ χαρτοσήμου, ὁ δὲ ἀνακόπτων ἰσχυρίσθη ὅτι οὗτος ἦτο μείζονος ἀξίας καὶ ὅτι τὰ ἀνταλλαγέστα κτήματα ἦσαν ἰσᾶξια, ἔδει νὰ διαταχθῇ περὶ τούτου ἀπόδειξις καὶ οὐχὶ νὰ θεωρηθῇ ἀρκοῦσα ἡ ἐκ τοῦ συμβολαίου προκύπτουσα διαφορὰ τῆς ἀξίας, ἀφοῦ καὶ τὸ ἀνταλλακτήριον ἦτο ἀρκούντως μεταγενέστερον τοῦ προικοσυμφώνου.

Ἀριθ. 203 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΝΑΥΤΗΣ

Μεταλλεῖον.- ἐκμετάλλευσις ὑπὸ ἐτέρου ἄνευ Β. Διατάγματος διὰ μεταβίβασιν.- εὐθύναι κυρίου.- ἔφεσις κατ' ἀποφάσεως συμβουλίου μεταλλευτῶν.- προθεσμίαι.- ἐναρξίς ἀπὸ κοινοποιήσεως κλητῆρι.- σύνταξις παθόντος ἐν μεταλλευτικαῖς ἐργασίαις.- ἔκτασις.- ποδὸν συντάξεως χηρῶν καὶ ὀρφανῶν.- ὑπερημερία ἀπὸ ἐκάστης λήψεως.

Ἐπειδὴ ἡ ἐνστασις τῶν ἀνακοπόντων ὅτι οὗτοι δὲν νομιμοποιοῦνται ὡς ἐναγόμενοι ἐν τῇ δίχῃ εἶναι ἀπορριπτία ὡς ἀόριστος, διότι δὲν ἀρχεῖ ν' ἀπαλλαγῶσιν οὗτοι τῆς εὐθύνης καὶ ἂν θεωρηθῇ ἡ

λήθης ὁ ἰσχυρισμός των ὅτι τὸ μεταλλεῖον ἐξεμεταλλεύετο ἡδὴ ὁ Χ^{***} δυνάμει τοῦ 26602 συμβολαίου, διότι ὁ νόμος ὑπεύθυνον θεωρεῖ τὸν κύριον τῆς ἐπιχειρήσεως, δὲν παύουσι δὲ οὗτοι ὄντες κύριοι, ἀφοῦ δὲν ἰσχυρίζονται ὅτι ἐγένετο μεταβίβασις τοῦ μεταλλείου εἰς τὸν Χ^{***} καὶ ἐξεδόθη τὸ κατὰ νόμον ἀπαιτούμενον Β. Διάταγμα διὰ τὴν τοιαύτην μεταβίβασιν.

Ἐπειδὴ, ἡ περὶ ἐμπροθέσμου τῆς ἐφέσεως ἐνστασις τῶν ἀνακοπόντων ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτία κρίνεται, διότι κατὰ τὸ ἄρθρ. 34 τοῦ ΒΩΜΑ Νόμου, ἀπαιτεῖται διὰ τὴν προθεσμίαν τῆς ἐφέσεως κοινοποιήσις τῆς ἀποφάσεως τοῦ συμβουλίου, λέγων δὲ κοινοποιήσιμον ὁ νόμος, προδήλως ἐννοεῖ τοιαύτην εἰς δικαστικὸν κλητῆρος, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας, καὶ οὐχὶ πᾶσαν ἄλλην, καθ' οἷον δὴ ποτε τρόπον γνωστοποιήσιν τῆς ἀποφάσεως, καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐγένετο τοιαύτη ὑπὸ τοῦ Δημάρχου πρὸς τὴν ἐκκαλοῦσαν, ἥτις δὲν δύναται νὰ κινήσῃ τὰς νομίμους προθεσμίας καὶ νὰ στερήσῃ τὸν διάδικον τοῦ ἐνδίκου κατὰ τῆς ἀποφάσεως μέσου, ὅπερ τῷ χορηγεῖ ὁ νόμος.

Ἐπειδὴ ὁ ἰσχυρισμός των ἀνακοπόντων ὅτι ἡ αἰτεῦσα δὲν δικαιούται εἰς σύνταξιν, διότι κατὰ τὸν νόμον τοιαύτη ἀπονέμεται εἰς τοὺς ἐν τοῖς μεταλλείοις ἐργαζομένους καὶ παθόντας δυστύχημα ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας, ἐνῷ ὁ σύζυγος τῆς αἰτούσης ἐφρονεῦθη ἐκτὸς τῆς ἐργασίας, ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτία κρίνεται, διότι τὸ ἄρ. 1 τοῦ ΒΩΜΑ Νόμου, γενικῶς ὁρίζον ἐπὶ ὑπάλληλοι καὶ ἐργάται τῶν μεταλλείων ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἡ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης ὑποστάντες δυστύχημα, προδήλως ἐννοεῖ οὐ μόνον τὰ ἐκ τῆς μεταλλευτικῆς ἐργασίας ἀμέσως προσερχόμενα δυστυχήματα, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης συμβαίνοντα, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ βάσις τῆς αἰτήσεως, ἥτις ὁ φόνος τοῦ συζύγου τῆς αἰτούσης ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας, στηρίζεται ὅθεν εἰς τὸν νόμον ἡ βάσις τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

Ἐπειδὴ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρ. 47 καὶ 8 τοῦ εἰρημένου νόμου, ἡ σύνταξις τοῦ παθόντος πλήρῃ ἀνικανότητα, πρὸς ἣν ἐξισούται καὶ ὁ θάνατος, ἡ ἀπονεμομένη εἰς τοὺς κληρονόμους εἶναι ἴση μὲ τὸ ἥμισυ τῆς μισθοδοσίας αὐτοῦ, ἡλαττωμένη κατὰ τὸ 1/4, εἰάν οἱ δικαιούμενοι εἰσὶ πλείονες τοῦ ἐνός, τὰ δὲ ἄρρενα συνεπλήρωσαν τὸ 16 ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ δὲν ἀμφισβητεῖται ὅτι δὲν ὑπάρχει τοιαύτη ἐξαιρετικὴ περίπτωσις, προκύπτει δὲ ἐκ τοῦ ἐπισήμου πιστοποιητικοῦ τοῦ διευθύνοντος τὰς ἐργασίας, ὅτι ὁ παθὼν ἐλάμβανε μισθὸν διακοσίας δραχμὰς κατὰ μῆνα, ἡ εἰς τὴν αἰτοῦσαν καὶ τὰ τέκνα τῆς ἀνήκουσα σύνταξις τῶν δραχμῶν ἐβδομήκοντα πέντε (75) καὶ αὕτη κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Νόμου, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ δυστυχήματος, ἥτις ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι ἡ 3 Νοεμβρίου 1904.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ σύνταξις ὀφείλεται κατὰ ἑκάστον μῆνα, συνεπῶς ἡ ὑπερημερία ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς λήξεως ἐκάστου μηνὸς καὶ ὁ τόκος ὀφείλεται ἀπὸ ταύτης ἐκάστοτε.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Άριθ. 6 (1907)

Εισηγητής ο πρόεδρος κ. Δ. ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΣ

Σύζυγοι. - τίνι ἀνήκει ἀνατροφή τέκνων. - διαζύγιον ύπαιτιότης. - δικαίωμα επίδικέ-ψως τέκνων. - προδωρινά μέτρα.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. 174 τοῦ I. A. Κώδ. ὅπερ ἐπικαλεῖται καὶ ἐφήρμωσεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, νοεῖ, καθὰ παρατηρεῖ ὀρθῶς καὶ ὁ ἐναγόμενος, οὐχὶ ὡς ἐξέλαβεν ἐκ πλάνης ὅτι ἀμφότεροι οἱ γονεῖς ἀδικαιοῦνται εἰς σύγχρονον ἐπιτήρησιν καὶ ἀνατροφὴν, ἀλλ' ὅτι οἱ σύζυγοι «ὕποχρεοῦνται», ὡς ἐκ μόνης τῆς συστάσεως τοῦ γάμου ἀνά διατρέφωσι, συντηρῶσι καὶ ἀνατρέφωσι τὰ τέκνα, νὰ φέρωσι δὴλον ὅτι τὸ ὑλικὸν τῆς διατροφῆς καὶ ἀνατροφῆς βάρος, καταβάλλοντες τὰς ἀναγκαῖας πρὸς τοῦτο δαπάνας. Τὸ πρωτοδικεῖον ἐπομένως θεζόμενον τὸ ἐναντίον, ἐπὶ τῇ ἀπλῇ σκέψει ὅτι ὁ φέρων ὑποχρέωσιν ἔχει δῆθεν καὶ δικαίωμα ἀντίστοιχον, καὶ ἀποφηνάμενον κατ' ἀκολυθίαν ὅτι ἡ μήτηρ δικαιούται ἐξ ἴσου καὶ αὐτοδικαίως «νὰ ἀνατρέφῃ» τὰ τέκνα, συμμετέχουσα οὕτω τῆς πατρικῆς ἐξουσίας οὐ μόνον ἐσφάλετο, παρερμηνεύσαν τὰς σχετικὰς διατάξεις, ἀλλὰ καὶ κατέστησε θυνάμει τοῦ ἁρθροῦ 778 τῆς Ἡολ. Δικονομίας ἐξαφανιστέαν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν. Τὸ μὲν διότι, ὡς γίνεται δὴλον ἐκ τῶν γενικῶν τοῦ δικαίου ἀρχῶν, ὁ φέρων ὑποχρέωσιν δὲν ἔχει πάντοτε καὶ δικαίωμα καὶ μάλιστα ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐνθα τὸ τοιοῦτο δικαίωμα θ' ἀπετέλει ἀναγκαίως κατὰφορον μείωσιν, εἰ μὴ ἐκμηδένισιν τῆς πατρικῆς ἐξουσίας, ἣν ἐν τούτοις καὶ ὁ Ἰόνιος Νομοθέτης ὅπως καὶ τὸ Ρωμ. Δίκαιον αὐστηρῶς πάνυ περιεφύρουσε. Τὸ δὲ διότι, κατὰ τὸν ἐν Ἑπτανήσῳ ἰσχύοντα Κώδικα, οὐ μόνον ἡ ἐπιτήρησις ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνατροφή ἐν γένει τῶν τέκνων ἀνήκει σχεδὸν πάντοτε εἰς τὸν πατέρα, ἐνεργοῦντα μόνον, ὅπερ γίνεται δὴλον α'. ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἁρθρ. 212 καὶ β'. τῶν ἁρθρῶν 268, 271 καὶ ἐπ. 278 καὶ 283, ἐξ ὧν καθίσταται ἀναμφίβολον ὅτι ἐνῶ κατὰ πρῶτον λόγον ὁ πατὴρ ἔχει ἀποκλειστικῶς τὴν ἀνατροφὴν καὶ ἐπίβλεψιν τῶν τέκνων, ὡς καὶ τὴν ἐν γένει διαχείρισιν τῆς περιουσίας αὐτῶν, ἡ μήτηρ τούναντίαν περιέρχεται εἰς τὴν ἀσκῆσιν τῶν τοιούτων δικαιωμάτων μόνον ὅταν ἐκλείψωσι τὰ πρὸ αὐτῆς δικαιούμενα πρόσωπα, ἢ συντρέχῃ ἡ ἐξαιρετικὴ ὁλως τῶν ἁρθρ. 212 καὶ 213 περίπτωσις.

Ἐπειδὴ ἡ ἐρθέτης τοῦ συμπεράσματος, εἰς ὃ κατὰ τὴν ἐφετεῖον, καὶ ἐξ ἐτέρας ἐτι ἐνισχύεται διατάξεως, ἥτοι τοῦ ἁρθρ. 174, ὅπερ ἐν β' ἐδ. ὁρίζει ρητῶς ὅτι καὶ ἡ πρὸς διατροφὴν καὶ ἀνατροφὴν ὑποχρέωσις τῆς μητρὸς ἀρχεται μόνον ὅταν ὁ πατὴρ, ὁ πάππος ἢ ὁ ἐκ πατρὸς πρόπαππος, δὲν δύναται νὰ φέρωσι τὰ ἐντεῦθεν βάρη. Ὡστε, κατὰ ταῦτα, ἐκλείπει πράγματι, καθὰ ἐδέξατο ἐμμέσως καὶ ἡ πρώτη τοῦ δικαστηρίου τούτου ἀπόφασις, ἡ βῆσις αὕτη ἦν ἔθετο τὸ πρωτοδικεῖον, ἥτοι ἡ «ὕποχρέωσις» τῆς μητρὸς, ἐξ ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ συνήγαγε τὸ ἀντίστοιχον δικαίωμα, ἂν οὐ κατὰ τὴν ἐπίδικον διαφορὰν ὁ πατὴρ, οὐ μόνον

ζῇ, ἀλλὰ καὶ ὑφίσταται οἰκιοθελῶς τῆς διατροφῆς καὶ ἀνατροφῆς τὰ βάρη.

Ἐπειδὴ καὶ αἱ ἀρχαὶ τοῦ Ρωμ. Δικ., ὡς ἐπικαλεῖται ἡ ἐνάγουσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, καὶ αἱ ὁποῖαι συμπίπτουσιν, ἐν μέρει μόνον, πρὸς τὴν τοῦ Ἰον. Κώδ., οὔτε ἀναγράφουσι γενικὴν ἀρχὴν περὶ τοῦ χωρισμοῦ τῆς ἀνατροφῆς τῶν τέκνων ἀπὸ τῆς πατρικῆς ἐξουσίας, οὔτε παρέχουσι γενικῶς τοιοῦτο τῇ μητρὶ δικαίωμα. Τοῦτο δὲ, διότι καὶ ἐξ αὐτῶν, ὀρθῶς ἐν συνόλῳ ἐρμηνευομένων, τρία τινὰ παρέπονται: Ἡτοι: α') ὅτι τὴν ἀνατροφὴν ἔχει πρωτίστως ὁ πατὴρ καὶ κατὰ δεύτερον λόγον ἡ μήτηρ, β') ὅτι αὕτη προηγεῖται μόνον, ὅταν ἔλαβε χώραν διάζευξις καὶ ὁ ἀνὴρ τυγχάνει ὑπαίτιος αὐτῆς, ἢ ἡ κακὴ τοῦ πατρὸς διαγωγὴ τίθησιν ἐν ἀμφιβόλῳ τὴν μέλλουσαν τῶν τέκνων εὐπραγίαν, (ἐρ. Dernbourg Pand. I III § 31 πελ. 69. Windscheid, Pand. I, II § 515 L. 909) καὶ γ'. ὅτι ὡς πρὸς τὴν ἀνατροφὴν ἰσχύει πάντοτε τοῦ πατρὸς ἡ θέλησις (Arndts, R. R. I I I 437 σελ. 106), ἐξ ὧν ἐπεταὶ ὅτι καὶ κατὰ τὸ Ρωμ. Δικ. ἡ τῶν τέκνων ἀνατροφή συμφυὴς ἐστὶ πρὸς τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν, οὐ ἐνεκεν καὶ παρέχεται τῷ ἀνδρὶ πάντοτε ἡ κυριαρχία καὶ ἡ προτίμησις.

Ἐπειδὴ, ἀποκρουομένης οὕτω τῆς πρώτης βάσεως ἣν ἔθετο τὸ δικάσαν πρωτοδικεῖον, ἐξεταστέα ἀποβαίνει κατ' ἀνάγκην ἡ δευτέρα, ἥτις καὶ στηρίζεται κυρίως ἐπὶ τοῦ ἁρθρ. 212 τοῦ Ἰον. Κώδ.

Ἐπειδὴ ἡ διάταξις αὕτη, ἣν πρωτίστως ἐπικαλεῖται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, πραγματεύεται μὲν ἀληθῶς περὶ τῆς ἐπίβλεψως καὶ ἀνατροφῆς τῶν τέκνων, πλην μόνον ἐὰν ἐπὶ τῆς διαζεύξεως καὶ μόνον ὅταν ἔδωκεν ἀφορμὴν ὁ ἀνὴρ, ἢ συμφέρῃ προφανῶς εἰς τοὺς παῖδας. Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει, ὡς ἐπάγεται ρητῶς, ὅτι καὶ ἐπὶ διαζυγίου τὰ τέκνα παραμένουσι πάντοτε ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς, ἐκτὸς ἂν τὸ πρωτοδικεῖον διατάξῃ ἄλλως ἢ ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ τῆς γυναικὸς, «ὅσακις τὸ διαζύγιον ἀπηγγέλθη κατ' ἐγκλησιν αὐτῆς ἢ τῶν πλησιεστέρων ἐκ πατρὸς συγγενῶν πρὸς τὸ συμφερότερον τῶν τέκνων».

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς τοιαύτης τοῦ ὡς εἴρηται ἁρθροῦ διατυπώσεως δύο καὶ κατὰ τοῦ ἐφετείου τὴν κρίσιν παρέπονται ἀσφαλὴ συμπεράσματα. Ἡτοι: α') ἐνὸς μὲν, ὅτι ἡ ἀνατροφή κατὰ τὸν σκοπὸν ὃν ἐδίωκεν ὁ νομοθέτης, παρακολούθημα συμφυὲς οὖσα τῆς πατρικῆς ἐξουσίας, ἀνήκει διαρκοῦντος τοῦ γάμου τῷ πατρὶ μόνον (Ἰον. Κώδ. ἁρθρ. 268), οὐ ἐνεκεν ὡς διαγορεύει ὅτι καὶ ἐν περιπτώσει διαζυγίου οἱ παῖδες μένουσι παρὰ τῷ ἀνδρὶ καὶ ἂν ἐτέρου ὅτι ὡς ἐξαίρεσιν μοναδικὴν δέχεται τὴν ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ πατρὸς λύσιν τοῦ γάμου, ἢ τὸ κατάδηλον τῶν τέκνων συμφέρον, ὅποτε ὅμως καὶ πάλιν ἡ παραδοχὴ τῆς σχετικῆς αἰτήσεως ἐξαρτᾶται πάντοτε ἀπὸ τῆς διακριτικῆς τοῦ δικαστηρίου ἐξουσίας. Ὡστε κατὰ ταῦτα ἡ ἐρμηνευομένη διάταξις δύναται μὲν, ὡς δέχονται καὶ οἱ ἐρμηνευταὶ τοῦ ἀντιστοίχου 302 ἁρθρ. τοῦ Ἰον. Κώδ., νὰ ἐφαρμοσθῇ κατὰ τὸ δοκοῦν τῷ δικαστηρίῳ ἐξ ἀναλογίας καὶ ἐπὶ τῆς περιπτώσεως καθ' ἣν ἡ γυνὴ ἐμακρύνθη ἀπλῶς τοῦ συζυγικοῦ οἴκου, πλην μόνον

ὡς μέτρον προσωρινὸν καὶ μὴ προδικάζον τὰ τῆς διαζεύξεως, καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον πάντοτε α') ὅτι ἀποδεικνύεται πλήρης ἡ πρὸς ἀπομάκρυνσιν ὑπαιτιότης τοῦ ἀνδρὸς, (ὅπως ἀπαιτεῖται καὶ ἐν περιπτώσει διαζυγίων) καὶ β') ὅτι ἡ πρὸς τὴν μητέρα παροχὴ τοῦ δικαιώματος τοῦ βλέπειν ἐνίοτε τὰ τέκνα τῆς μέχρι τῆς λύσεως τοῦγάμου), ὁπότε καὶ θέλουσι κριθῇ ὀριστικῶς τὰ περὶ τούτου, δὲν μηδενίζει τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν, ὅπερ θὰ συνέβαινε βεβαίως ἐὰν τὸ τοιοῦτο μέτρον ἐλάμβανε τύπον δικαιώματος καὶ ὀριστικοτήτος, ὁπότε ὁ πατὴρ θέλων λ. χ. νὰ μεταφέρῃ ἀλλαγῶς τὴν κατοικίαν αὐτοῦ, θὰ ὑπεχρεοῦτο ἐνεκεν τῆς σχετικῆς τοῦ δικαστηρίου ἀποφάσεως, ἢ νὰ μὲν ἔν ὧ τόκῳ εὐρίσκειται, ἢ ν' ἀφῇ ἀναχωρῶν τὰ τέκνα ὑπὸ τὴν ἀπόλυτον τῆς μητρὸς ἐπίβλεψιν, καὶ μάλιστα πρὶν ἢ ἀποδευχθῇ ἡ πρὸς τὴν ἀπομάκρυνσιν ἀναιτιότης αὐτῆς.

Ἐπειδὴ καὶ ἐκ τοῦ ἀρθρ. 213 οὐδόλως προκύπτει τὸ περὶ συμμετοχῆς εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων διαρκούντος τοῦ γάμου δικαίωμα τῆς μητρὸς. Τοῦτο δὲ διότι καὶ ἡ ἐρμηνευομένη διάταξις ὑπ' ὅσιν ἔχει ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸν ὀριστικὸν τῶν γονέων χωρισμὸν καὶ ἀφ' ἑτέρου τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν τὰ τέκνα δυνάμει τοῦ ἀρθρ. 212 ἐμπιστεύονται εἰς πρόσωπον τρίτον, ὁπότε, ἐνεκεν τῆς ἐλῶς ἐξαιρετικῆς ταύτης περιπτώσεως, ἐπιτρέπεται καὶ νὰ ἐφορῶσιν ἀμφότεροι οἱ σύζυγοι τὸν ὀρισθέντα ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ξένον ἀνατροφέα.

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΝΑΥΠΑΛΙΟΥ (*)

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΝΑΥΠΑΛΙΟΥ

Ἀριθ. 945 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΚΟΡΦΩΤΑΚΗΣ

*Απαίτησις ἐκ πλειστηριασμοῦ κατὰ πλειόνων-κανονισμὸς ἐκ ποδοῦ ἐπιμεριδτικῶς-βάρους ἀποδείξεως.

Ἐπειδὴ οἱ ἐφεσίβλητοι πρὸ παντὸς ἐπικαλοῦνται τὸ ἀνέκκλητον τῆς ἀποφάσεως λόγῳ ποσοῦ, ὄντος ἐλάσσονος τῶν 500 δραχ. ὡς ἐπιμεριζομένου μεταξὺ αὐτῶν, ὄντων ἐξ τὸν ἀριθμὸν, τοῦ ἐκ δραχ. 1815 ἐκπλειστηριασμοῦ εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ὁποίου, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κατακυρωτικῆς ἐκθέσεως τοῦ πλειστηριασμοῦ, ἐπετάχθησαν οὗτοι ὡς κληρονόμοι τοῦ ὑπερθεματιστοῦ Γ. Γ^{***}. Πρὸς ἀπόκρουσιν δὲ τῆς ἐνστάσεως ταύτης ὁ ἐκκαλὼν ὑποστηρίζει 1) ὅτι πρόκειται περὶ ἀδαιρέτου ὑποχρεώσεως ὡς ἐκ τοῦ εἰδους τῆς ὀφειλῆς, ἀφορώσης ἐκπλειστηρίασμα, ὅπερ κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας δὲν δύναται νὰ καταβληθῇ ἐν μέρει, ἐπερχομένου ἄλλως ἀναπλειστηριασμοῦ κατ' αὐτοῦ καὶ 2) ὅτι ἄλλως ἐπετάχθη ἕκαστος νὰ πληρώσῃ τὸ ὅλον.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰς περὶ ἀδαιρέτου τῶν ἐνοχῶν ἀρχάς, ἐξαγομένας ἐκ τοῦ Νόμ. 2 § 1 Πανδ. (45.1) τὸ ἀδαιρέτον ἢ μὴ τῆς ἐνοχῆς κανονίζεται ἐκ τοῦ ἀδαιρέτου ἢ μὴ τοῦ ἀντικειμένου αὐτῆς. Ἀντικείμενον δὲ τῆς ἐκ τῆς ἀγοραπωλησίας,

δυναμένης νὰ ἐπέλθῃ καὶ ἀναγκαστικῶς, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου διὰ πλειστηριασμοῦ, παραγομένης ἐνοχῆς, σχετικῶς πρὸς τὸν ἀγοραστὴν, εἶναι, τὸ δι' αὐτῆς ὀρισθὲν τίμημα, οὕτινος ἡ ὑπόστασις ὡς τοιοῦτου οὐδαμῶς διὰ τῆς διαιρέσεως ἀλλοιοῦται καὶ τούτου ἐνεκεν διαιρετὸν ἐστὶ τοῦτο· οὐδὲ καὶ νομικὴ τις διάταξις μεταγενεστέρᾳ ὑφίσταται ἄλλως κανονίζουσα τοῦτο· ἡ παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος δ' ἐπικαλουμένη τοιαύτη ἐκ τοῦ ἀρθρ. 982 Πολ. Δικονομίας περὶ οὐδενὸς ἄλλου διαλαμβάνει ἢ περὶ τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ὑπερθεματιστοῦ (ἀγοραστοῦ) εἰς τὸ καταβαλεῖν τὸ ἐκπλειστηρίασμα καὶ τῶν συνεπειῶν τῆς ἀθετήσεως ταύτης, ὅλλ' ἡ ὑποχρεώσις αὕτη ἀποτελεῖ αὐτὴν ταύτην τὴν ἐνοχὴν τοῦ ὑπερθεματιστοῦ τὴν παραχθεῖσαν ἐκ τοῦ πλειστηριασμοῦ καὶ οὐχὶ τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς, ἐξ οὗ ὡς ἐρρήθη ὁ χαρακτηρισμὸς αὐτῆς, ὅπερ πάντῃ διάφορον ἐστὶ. Μὴ προκειμένου ἄρα περὶ ἀδαιρέτου ὑποχρεώσεως, ἀλλὰ διαιρετῆς τοιαύτης, ἐπιμεριζομένης ἐπομένως αὐτοδικαίως κατ' ἴσον ποσὸν πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν συνοφειλετῶν ἐφεσιβλήτων ἡδύνατο ἀπὸ τοῦδε νὰ θεωρηθῇ ἀποδεδειγμένη ἡ ἀνωτέρω περὶ ἀνεκκλήτου ἐνστάσις αὐτῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ ἐκκαλὼν διατείνεται ὅτι ἐπετάχθη ἕκαστος διὰ τὸ ὅλον τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ ἐξ οὗ, ὡς πρώτης αἰτήσεως, κανονίζεται τὸ ἐκκλητὸν δέον νὰ ταχῇ περὶ τούτου ἀπόδειξις (*).

Ἐπειδὴ εἰ καὶ ἡδύνατό τις εἰπεῖν ὅτι εἰς τὴν ἀπόδειξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου δέον νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἐκκαλὼν καὶ οὐχὶ οἱ ἐφεσίβλητοι, διότι νὰ μὲν οὗτοι ἐπικαλούμενοι τὸ ἀνέκκλητον τῆς ἀποφάσεως προτείνουσιν ἐξαίρεσιν τοῦ κανόνος περὶ ἐκκλητοῦ αὐτοῦ, ἀποδεικνυομένην κατὰ νόμον ὑπὸ τοῦ ἐπικαλουμένου ταύτην, ὡς ἡ μείζων γνώμη τοῦ δικαστηρίου ὑποστηρίζει, ἀλλὰ τὴν ἐξαίρεσιν ταύτην οἱ ἐφεσίβλητοι ἔχουσιν ἀποδεδειγμένην, τὸ μὲν ἐκ τοῦ μὴ ἀμφισβητουμένου ποσοῦ τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ, τὸ δ' ἐκ τοῦ νόμου ἐπιμερίζοντος τοῦτο μεταξὺ τοῦ ἐφεσιβλήτου καὶ τούτου ἐνεκεν ὁ ἐκκαλὼν ὡς προτείνων ἀντένστασιν διὰ τοῦ ἐκτεθέντος ἰσχυρισμοῦ του βαρεῖται τῇ ἀποδείξει· μολαταῦτα εἰς τὴν ἀπόδειξιν δέον νὰ ὑποχρεωθῶσιν οἱ ἐφεσίβλητοι διὰ προσαγωγῆς τῆς μὴ προσαγομένης ἤδη ἐπιταγῆς, ὡς ἐπικαλούμενοι τὸ ἀνέκκλητον, τοῦθ' ὅπερ ἀποτελεῖ ἐξαίρεσιν τοῦ κανόνος περὶ ἐκκλητοῦ, μέχρι δὲ τῆς προσαγωγῆς δέον κατ' ἀνάγκην νὰ ἐπιφυλαχθῇ περὶ τῆς περαιτέρω ἐξετάσεως τῆς ἐφέσεως.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚ. ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ

Ἀριθ. 631 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ πρωτοδίκης κ. Γ. ΨΥΚΑΛΙΝΟΣ

Κατάσχεσις κατὰ Δήμου.- ἀδύνατος τήρησις αἰτήσεως θεραπείας.

Ἐπειδὴ ἡ διατύπωσις τῆς αἰτήσεως θεραπείας,

(*) Ἀμφιβάλλομεν πολὺ ὅτι ἔπρεπε νὰ διαταγῇ οἰαδήποτε ἀπόδειξις, διότι μόνον ἐφ' ὅσον ἦτο νόμιμος (ἀδιάφορον ἐὰν καὶ βάσιμος πράγματι) ἡ πρώτη αἰτήσις δύναται νὰ ληθῇ ὑπ' ὅσιν ἐν τῷ κανονισμῷ τοῦ ἐκκλητοῦ.

(*) Ὑπὸ τοῦ ἐν Ναυπλίῳ δικηγόρου κ. Σπ. Γιαννοπούλου.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

'Αριθ. 6 (1907)

Εισηγητής ο πρόεδρος κ. Δ. ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΣ

Σύζυγοι. - τίνι ανήκει ανατροφὴ τέκνων. - διαζύγιον υπαιτιότητος. - δικαίωμα επιδόσεως τέκνων. - προδορινὰ μέτρα.

'Επειδὴ τὸ ἄρθρ. 174 τοῦ Ι. Α. Κώδ. ὅπερ ἐπικαλεῖται καὶ ἐφήρμοσεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, νοεῖ, καθὰ παρατηρεῖ ὁρθῶς καὶ ὁ ἐναγόμενος, οὐχὶ ὡς ἐξέλαβεν ἐκ πλάνης ὅτι ἀμφότεροι οἱ γονεῖς «δικαιούνται εἰς σύγχρονον ἐπιτήρησιν καὶ ἀνατροφὴν», ἀλλ' ὅτι οἱ σύζυγοι «ὕποχρεοῦνται», ὡς ἐκ μόνης τῆς συστάσεως τοῦ γάμου ἀνὰ διατρέφωσι, συντηρῶσι καὶ ἀνατρέφωσι τὰ τέκνα, νὰ φέρωσι δηλὸν ὅτι τὸ ὑλικὸν τῆς διατροφῆς καὶ ἀνατροφῆς βάρος, καταβάλλοντες τὰς ἀναγκαίας πρὸς τοῦτο δαπάνας. Τὸ πρωτοδικεῖον ἐπομένως δεξιόμενον τὸ ἐναντίον, ἐπὶ τῇ ἀπλῇ σκέψει ὅτι ὁ φέρων ὑποχρέωσιν ἔχει δῆθεν καὶ δικαίωμα ἀντίστοιχον, καὶ ἀποφηνάμενον κατ' ἀκολ. ὑθιάν ὅτι ἡ μήτηρ δικαιούται ἐξ ἴσου καὶ αὐτοδικαίως «ἀνὰ ἀνατρέφῃ» τὰ τέκνα, συμμετέχουσα οὕτω τῆς πατρικῆς ἐξουσίας οὐ μόνον ἐσφάλετο, παρερμηνεύσαν τὰς σχετικὰς διατάξεις, ἀλλὰ καὶ κατέστησε δυνάμει τοῦ ἁρθροῦ 778 τῆς Πολ. Δικονομίας ἐξαφανιστέαν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν. Τὸ μὲν διότι, ὡς γίνεται δηλὸν ἐκ τῶν γενικῶν τοῦ δικαίου ἀρχῶν, ὁ φέρων ὑποχρέωσιν δὲν ἔχει πάντοτε καὶ δικαίωμα καὶ μάλιστα ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐνθα τὸ τοιοῦτο δικαίωμα ὁ ἀπετέλει ἀναγκαίως κατάφορον μείωσιν, εἰ μὴ ἐκμηδένισιν τῆς πατρικῆς ἐξουσίας, ἣν ἐν τοῦτοις καὶ ὁ Ἰόνιος Νομοθέτης ὅπως καὶ τὸ Ρωμ. Δίκαιον αὐστηρῶς πάνυ περιεφρούρησε. Τὸ δὲ διότι, κατὰ τὸν ἐν Ἑπτανήσῳ ἰσχύοντα Κώδικα, οὐ μόνον ἡ ἐπιτήρησις ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνατροφή ἐν γένει τῶν τέκνων ἀνήκει σχεδὸν πάντοτε εἰς τὸν πατέρα, ἐνεργοῦντα μόνον, ὅπερ γίνεται δηλὸν ἀ'. ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἁρθρ. 212 καὶ β'. τῶν ἁρθρῶν 268, 271 καὶ ἐπ. 278 καὶ 283, ἐξ ὧν καθίσταται ἀναμφίβολον ὅτι ἐνῷ κατὰ πρῶτον λόγον ὁ πατὴρ ἔχει ἀποκλειστικῶς τὴν ἀνατροφὴν καὶ ἐπιβλέψιν τῶν τέκνων, ὡς καὶ τὴν ἐν γένει διαχείρισιν τῆς περιουσίας αὐτῶν, ἡ μήτηρ τούναντιον περιέρχεται εἰς τὴν ἄσκησιν τῶν τοιούτων δικαιωμάτων μόνον ὅταν ἐκλείψωσι τὰ πρὸ αὐτῆς δικαιούμενα πρόσωπα, ἢ συντρέχῃ ἡ ἐξαιρετικὴ ὁλως τῶν ἁρθρ. 212 καὶ 213 περίπτωσις.

'Επειδὴ ἡ ὁρθότης τοῦ συμπεράσματος, εἰς ὃ κατὰ τὴν ἐφετεῖον, καὶ ἐξ ἐτέρας ἐτι ἐνισχύεται διατάξεως, ἥτοι τοῦ ἁρθρ. 174, ὅπερ ἐν β' ἐδ. ὁρρίζει ρητῶς ὅτι καὶ ἡ πρὸς διατροφὴν καὶ ἀνατροφὴν ὑποχρέωσις τῆς μητρὸς ἀρχεῖται μόνον ὅταν ὁ πατὴρ, ὁ πάππος ἢ ὁ ἐκ πατρὸς πρόπαππος, δὲν δύνανται νὰ φέρωσι τὰ ἐντεῦθεν βάρη. Ὡστε, κατὰ ταῦτα, ἐκλείπει πράγματι, καθὰ ἐδέξατο ἐμμέσως καὶ ἡ πρῶτη τοῦ δικαστηρίου τούτου ἀπόφασις, ἡ βάσις αὐτῇ ἦν ἔθετο τὸ πρωτοδικεῖον, ἥτοι ἡ «ὕποχρέωσις» τῆς μητρὸς, ἐξ ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ συνήγαγε τὸ ἀντίστοιχον δικαίωμα, ἀφ' οὗ κατὰ τὴν ἐπίδικον διαφορὰν ὁ πατὴρ, οὐ μόνον

ἔχει, ἀλλὰ καὶ ὑφίσταται οἰκιοθελῶς τῆς διατροφῆς καὶ ἀνατροφῆς τὰ βάρη.

'Επειδὴ καὶ αἱ ἀρχαὶ τοῦ Ρωμ. Δίκ., ὡς ἐπικαλεῖται ἡ ἐνάγουσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, καὶ αἱ ὁποῖαι συμπίπτουσιν, ἐν μέρει μόνον, πρὸς τὴν τοῦ Ἰον. Κώδ., οὔτε ἀναγράφουσι γενικὴν ἀρχὴν περὶ τοῦ χωρισμοῦ τῆς ἀνατροφῆς τῶν τέκνων ἀπὸ τῆς πατρικῆς ἐξουσίας, οὔτε παρέχουσι γενικῶς τοιοῦτο τῇ μητρὶ δικαίωμα. Τοῦτο δὲ, διότι καὶ ἐξ αὐτῶν, ὁρθῶς ἐν συνόλῳ ἐρμηνευομένων, τρία τινὰ παρέπονται : Ἡτοι : α') ὅτι τὴν ἀνατροφὴν ἔχει πρωτίτως ὁ πατὴρ καὶ κατὰ δευτέρον λόγον ἡ μήτηρ, β') ὅτι αὕτη προηγεῖται μόνον, ὅταν ἔλαβε χώραν διάζευξις καὶ ὁ ἀνὴρ τυγχάνει υπαίτιος αὐτῆς, ἢ ἡ κακὴ τοῦ πατρὸς διαγωγὴ τίθησιν ἐν ἀμφιβόλῳ τὴν μέλλουσαν τῶν τέκνων εὐπραγίαν, (ὅρ. Dernbourg Pand. I III § 31 πελ. 69. Windscheid, Pand. I, II § 515 L. 909) καὶ γ'. ὅτι ὡς πρὸς τὴν ἀνατροφὴν ἰσχύει πάντοτε τοῦ πατρὸς ἡ θέλησις (Arndts, R. R. I I 437 σελ. 106), ἐξ ὧν ἐπεται ὅτι καὶ κατὰ τὸ Ρωμ. Δίκ. ἡ τῶν τέκνων ἀνατροφή συμφορῆς ἐστὶ πρὸς τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν, οὐ ἐνεκεν καὶ παρέχεται τῷ ἀνδρὶ πάντοτε ἡ κυριαρχία καὶ ἡ προτίμησις.

'Επειδὴ, ἀποκρουομένης οὕτω τῆς πρώτης βάσεως ἣν ἔθετο τὸ δικάσαν πρωτοδικεῖον, ἐξεταστέα ἀποβαίνει κατ' ἀνάγκην ἡ δευτέρα, ἥτις καὶ στηρίζεται κυρίως ἐπὶ τοῦ ἁρθρ. 212 τοῦ Ἰον. Κώδ.

'Επειδὴ ἡ διατάξις αὕτη, ἣν πρωτίτως ἐπικαλεῖται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, πραγματεύεται μὲν ἀληθῶς περὶ τῆς ἐπιβλέψεως καὶ ἀνατροφῆς τῶν τέκνων, πλην μόνον ἐὰν ἐπῆλθε διάζευξις καὶ μόνον ὅταν ἔδωκεν ἀφορμὴν ὁ ἀνὴρ, ἢ συμφορῇ προφανῶς εἰς τοὺς παῖδας. Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει, ὡς ἐπάγεται ρητῶς, ὅτι καὶ ἐπὶ διαζυγίου τὰ τέκνα παραμένουσι πάντοτε ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς, ἐκτὸς ἂν τὸ πρωτοδικεῖον διατάξῃ ἄλλως ἢ ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ τῆς γυναικὸς, «ὅσακις τὸ διαζύγιον ἀπηγγέλθη κατ' ἐγκλησιν αὐτῆς ἢ τῶν πλησιεστέρων ἐκ πατρὸς συγγενῶν πρὸς τὸ συμφερότερον τῶν τέκνων».

'Επειδὴ ἐκ τῆς τοιαύτης τοῦ ὡς εἴρηται ἁρθροῦ διατυπώσεως δύο καὶ κατὰ τοῦ ἐφετείου τὴν κρίσιτι παρέπονται ἀσφαλῆ συμπεράσματα. Ἡτοι : α') ἐνὸς μὲν, ὅτι ἡ ἀνατροφή κατὰ τὸν σκοπὸν ὃν ἐδίωκεν ὁ νομοθέτης, παρακολούθημα συμφορῆς οὔσα τῆς πατρικῆς ἐξουσίας, ἀνήκει διαρκοῦντος τοῦ γάμου τῷ πατρὶ μόνον (Ἰον. Κώδ. ἁρθρ. 268), οὐ ἐνεκεν ὡς διαγορεύει ὅτι καὶ ἐν περιπτώσει διαζυγίου οἱ παῖδες μένουσι παρὰ τῷ ἀνδρὶ καὶ ἀφ' ἐτέρου ὅτι ὡς ἐξαίρεσιν μοναδικὴν δέχεται τὴν ἐξ υπαιτιότητος τοῦ πατρὸς λύσιν τοῦ γάμου, ἢ τὸ κατάδηλον τῶν τέκνων συμφέρον, ὅποτε ὁμῶς καὶ πάλιν ἡ παραδοχὴ τῆς σχετικῆς αἰτήσεως ἐξαρτᾶται πάντοτε ἀπὸ τῆς διακριτικῆς τοῦ δικαστηρίου ἐξουσίας. Ὡστε κατὰ ταῦτα ἡ ἐρμηνευομένη διατάξις δύναται μὲν, ὡς δέχονται καὶ οἱ ἐρμηνευταὶ τοῦ ἀντιστοίχου 302 ἁρθρ. τοῦ Ἰον. Κώδ., νὰ ἐφαρμοσθῇ κατὰ τὸ δοκοῦν τῷ δικαστηρίῳ ἐξ ἀναλογίας καὶ ἐπὶ τῆς περιπτώσεως καθ' ἣν ἡ γυνὴ ἐμακρύνθη ἀπλῶς τοῦ συζυγικοῦ οἴκου, πλην μόνον

ὡς μέτρον προσωρινὸν καὶ μὴ προδικάζον τὰ τῆς διαζεύξεως, καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον πάντοτε α') ὅτι ἀποδεικνύεται πλήρης ἡ πρὸς ἀπομάκρυνσιν ὑπαιτιότης τοῦ ἀνδρός, (ὅπως ἀπαιτεῖται καὶ ἐν περιπτώσει διαζυγίων) καὶ β') ὅτι ἡ πρὸς τὴν μητέρα παροχὴ τοῦ δικαιώματος τοῦ βλέπειν ἐνίοτε τὰ τέκνα τῆς μέχρι τῆς λύσεως τοῦγάμου), ὁπότε καὶ θέλουσι κριθῇ ὀριστικῶς τὰ περὶ τούτου, δὲν μηδενίζει τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν, ὅπερ θὰ συνέβαινε βεβαίως ἐὰν τὸ τοιοῦτο μέτρον ἐλάμβανε τύπον δικαιώματος καὶ ὀριστικοῦτος, ὁπότε ὁ πατήρ θέλων λ. χ. νὰ μεταφέρῃ ἀλλοχοῦ τὴν κατοικίαν αὐτοῦ, θὰ ὑπερεῖχετο ἐνεκεν τῆς σχετικῆς τοῦ δικαστηρίου ἀποφάσεως, ἢ νὰ μένῃ ἐν ᾧ τόπῳ εὐρίσκεται, ἢ ν' ἀφήσῃ ἀναχωρῶν τὰ τέκνα ὑπὸ τὴν ἀπόλυτον τῆς μητρὸς ἐπίβλεψιν, καὶ μάλιστα πρὶν ἢ ἀποδειχθῇ ἡ πρὸς τὴν ἀπομάκρυνσιν ἀναιτιότης αὐτῆς.

Ἐπειδὴ καὶ ἐκ τοῦ ἀρθρ. 213 οὐδόλως προκύπτει τὸ περὶ συμμετοχῆς εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων διαρκούντος τοῦ γάμου δικαίωμα τῆς μητρὸς. Τοῦτο δὲ διότι καὶ ἡ ἐρμηνευομένη διάταξις ὑπ' ὅψιν ἔχει ἀφ' ἐνὸς μὲν τὸν ὀριστικὸν τῶν γονέων χωρισμὸν καὶ ἀφ' ἑτέρου τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν τὰ τέκνα δυνάμει τοῦ ἀρθρ. 212 ἐμπιστεύονται εἰς πρόσωπον τρίτον, ὁπότε, ἐνεκεν τῆς ὅλως ἐξαιρετικῆς ταύτης περιπτώσεως, ἐπιτρέπεται καὶ νὰ ἐφορῶσιν ἀμφοτέροι οἱ σύζυγοι τὸν ὀρισθέντα ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ξένον ἀνατροφέα.

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ (*)

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ

Ἀριθ. 945 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ

Ἀπαίτησις ἐκ πλειστηριασμοῦ κατὰ πλειόνων.-κανονισμὸς ἐκ ποδοῦ ἐπιμεριδικῶς-βάρους ἀποδείξεως.

Ἐπειδὴ οἱ ἐφεσίβλητοι πρὸ παντὸς ἐπικαλοῦνται τὸ ἀνέκκλητον τῆς ἀποφάσεως λόγῳ ποσοῦ, ὄντος ἐλάσσονος τῶν 500 δραχ. ὡς ἐπιμεριζομένου μεταξὺ αὐτῶν, ὄντων ἐξ τὸν ἀριθμὸν, τοῦ ἐκ δραχ. 1815 ἐκπλειστηριασμοῦ εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ὁποίου, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κατακυρωτικῆς ἐκθέσεως τοῦ πλειστηριασμοῦ, ἐπετάχθησαν οὗτοι ὡς κληρονόμοι τοῦ ὑπερθεματιστοῦ Γ. Γ^{***}. Πρὸς ἀπέκρυσιν δὲ τῆς ἐνστάσεως ταύτης ὁ ἐκκαλὼν ὑποστηρίζει 1) ὅτι πρόκειται περὶ ἀδαιρέτου ὑποχρέωσης ὡς ἐκ τοῦ εἰδούς τῆς ὀφειλῆς, ἀφορώσης ἐκπλειστηριασμοῦ, ὅπερ κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας δὲν δύναται νὰ καταβληθῇ ἐν μέρει, ἐπερχομένου ἄλλως ἀναπλειστηριασμοῦ κατ' αὐτοῦ καὶ 2) ὅτι ἄλλως ἐπετάχθη ἕκαστος νὰ πληρώσῃ τὸ ὅλον.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰς περὶ ἀδαιρέτου τῶν ἐνοχῶν ἀρχὰς, ἐξαγομῆς ἐκ τοῦ Νόμ. 2 § 1 Πανδ. (45.1) τὸ ἀδαιρέτον ἢ μὴ τῆς ἐνοχῆς κανονίζεται ἐκ τοῦ ἀδαιρέτου ἢ μὴ τοῦ ἀντικειμένου αὐτῆς. Ἀντικείμενον δὲ τῆς ἐκ τῆς ἀγοραπωλησίας,

δυναμένης νὰ ἐπέλθῃ καὶ ἀναγκαστικῶς, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου διὰ πλειστηριασμοῦ, παραγομένης ἐνοχῆς, σχετικῶς πρὸς τὸν ἀγοραστὴν, εἶναι, τὸ δι' αὐτῆς ὀρισθὲν τίμημα, οὕτινος ἡ ὑπόστασις ὡς τοιοῦτου οὐδαμῶς διὰ τῆς διαιρέσεως ἀλλοιοῦται καὶ τούτου ἐνεκεν διαιρετὸν ἐστὶ τούτο· οὐδὲ καὶ νομικῇ τις διάταξις μεταγενεστέρᾳ ὑφίσταται ἄλλως κανονίζουσα τοῦτο· ἢ παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος δ' ἐπικαλούμενη τοιαύτη ἐκ τοῦ ἀρθρ. 982 Πολ. Δικονομίας περὶ οὐδενὸς ἄλλου διαλαμβάνει ἢ περὶ τῆς ὑποχρέωσης τοῦ ὑπερθεματιστοῦ (ἀγοραστοῦ) εἰς τὸ καταβαλεῖν τὸ ἐκπλειστηρίασμα καὶ τῶν συνεπειῶν τῆς ἀθετήσεως ταύτης, ὅλλ' ἡ ὑποχρέωσις αὕτη ἀποτελεῖ αὐτὴν ταύτην τὴν ἐνοχὴν τοῦ ὑπερθεματιστοῦ τὴν παραχθεῖσαν ἐκ τοῦ πλειστηριασμοῦ καὶ οὐχὶ τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς, ἐξ οὗ ὡς ἐρρήθη ὁ χαρακτηρισμὸς αὐτῆς, ὅπερ πάντῃ διάφορον ἐστὶ. Μὴ προκειμένου ἄρα περὶ ἀδαιρέτου ὑποχρέωσης, ἀλλὰ διαιρετῆς τοιαύτης, ἐπιμεριζομένης ἐπομένως αὐτοδικαίως κατ' ἴσον πᾶσιν πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν συνοφειλετῶν ἐφεσίβλητων ἡ δύνατο ἀπὸ τοῦδε νὰ θεωρηθῇ ἀποδεδειγμένη ἡ ἀνωτέρω περὶ ἀνεκκλήτου ἐνστάσεως αὐτῶν, ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ ἐκκαλὼν διατείνεται ὅτι ἐπετάχθη ἕκαστος διὰ τὸ ὅλον τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ ἐξ οὗ, ὡς πρώτης αἰτήσεως, κανονίζεται τὸ ἐκκλητὸν δέον νὰ ταχθῇ περὶ τούτου ἀπόδειξις (*).

Ἐπειδὴ εἰ καὶ ἡ δύνατο τις εἰπεῖν ὅτι εἰς τὴν ἀπόδειξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου δέον νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἐκκαλὼν καὶ οὐχὶ οἱ ἐφεσίβλητοι, διότι ναι μὲν οὗτοι ἐπικαλούμενοι τὸ ἀνέκκλητον τῆς ἀποφάσεως προτείνουσιν ἐξαίρεσιν τοῦ κανόνος περὶ ἐκκλητοῦ αὐτοῦ, ἀποδεικνυομένην κατὰ νόμον ὑπὸ τοῦ ἐπικαλούμενου ταύτην, ὡς ἡ μείζων γνώμη τοῦ δικαστηρίου ὑποστηρίζει, ἀλλὰ τὴν ἐξαίρεσιν ταύτην οἱ ἐφεσίβλητοι ἔχουσιν ἀποδεδειγμένην, τὸ μὲν ἐκ τοῦ μὴ ἀμφισβητουμένου ποσοῦ τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ, τὸ δ' ἐκ τοῦ νόμου ἐπιμερίζοντος τοῦτο μεταξὺ τοῦ ἐφεσίβλητου καὶ τούτου ἐνεκεν ὁ ἐκκαλὼν ὡς προτείνων ἀντένστασιν διὰ τοῦ ἐκτεθέντος ἰσχυρισμοῦ του βαρεῖται τῇ ἀποδείξει· μολταταῦτα εἰς τὴν ἀπόδειξιν δέον νὰ ὑποχρεωθῶσιν οἱ ἐφεσίβλητοι διὰ προσαγωγῆς τῆς μὴ προσαγομένης ἤδη ἐπιταγῆς, ὡς ἐπικαλούμενοι τὸ ἀνέκκλητον, τοῦθ' ὅπερ ἀποτελεῖ ἐξαίρεσιν τοῦ κανόνος περὶ ἐκκλητοῦ, μέχρι δὲ τῆς προσαγωγῆς δέον κατ' ἀνάγκην νὰ ἐπιφυλαχθῇ περὶ τῆς περαιτέρω ἐξετάσεως τῆς ἐφέσεως.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚ. ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ

Ἀριθ. 631 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ πρωτοδίκης κ. Γ. ΨΥΧΑΛΙΝΟΣ

Κατὰ ὁχθεῖς κατὰ Δῆμου.- ἀδύνατος τήρησις αἰτήσεως θεραπείας.

Ἐπειδὴ ἡ διατύπωσις τῆς αἰτήσεως θεραπείας,

(*) Ἀμφιβάλλομεν πολὺ ὅτι ἔπρεπε νὰ διαταχθῇ οἰαδήποτε ἀπόδειξις, διότι μόνον ἐφ' ὅσον ἦτο νόμιμος (ἀδιάφορον ἐὰν καὶ βάσιμος πράγματι) ἡ πρώτη αἰτήσις δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὅψιν ἐν τῷ κανονισμῷ τοῦ ἐκκλητοῦ.

(*) Ὑπὸ τοῦ ἐν Ναυπλίῳ δικηγόρου κ. Σκ. Γιαννοπούλου.

ιδία δὲ ἡ ἀνάγκη τῆς παρελεύσεως ἐξ ἐβδομάδων ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς αἰτήσεως διὰ τὴν ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς, εἶναι ἀσυμφίβητος μὲ τὴν διαδικασίαν τῆς κατασχέσεως εἰς χεῖρας τρίτου, ἐν ᾗ ἐπιβάλλεται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, ὅπως ἐντὸς ὁκτώ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κατασχέσεως ἐγερθῇ ἡ περὶ κύρους ταύτης ἀγωγή, οὕτως ὥστε μετὰ μὲν τὴν ἐπίδοσιν τοῦ κατασχετηρίου εἶναι ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ τηρηθῶσιν ἀμφοτέραι αἱ προθεσμίαι, τῆς τε ἐγέρσεως τῆς περὶ κύρους ἀγωγῆς καὶ τῆς αἰτήσεως θεραπείας, εἶναι δὲ ἐνδεχόμενον νὰ μὴ ἐπιτρέπωσι τὰ πράγματα τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐνεργείας τῆς κατασχέσεως, εἰς τρόπον ὥστε νὰ προηγηθῇ ἡ αἴτησις θεραπείας καὶ μετὰ τὴν λήξιν τῶν ἐξ ἐβδομάδων νὰ ἐνεργηθῇ ἡ κατάσχες καὶ ἐγερθῇ ἐμπροσθέντως ἡ περὶ κύρους ἀγωγή, καθόσον δυνατόν νὰ ὑπάρχωσιν ἤδη εἰς χεῖρας τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος χρήματα τοῦ Δήμου, ἅτινα μετὰ τὰς ἐξ ἐβδομάδας δυνατόν νὰ ἔχωσι διατεθῇ νομίμως ὑπ' αὐτοῦ. Τούτων οὕτως ἐχόντων, καὶ ἂν οὐ κατὰ γενικὴν τοῦ δικαίου ἀρχὴν οὐδεὶς ἐνέγεται εἰς τ' ἀδύνατα, εἶναι προφανές ὅτι ἡ μία ἐκ τῶν δύο διατυπώσεων καὶ προθεσμιῶν (κατασχέσεως καὶ αἰτήσεως θεραπείας) δέον νὰ ὑποχωρήσῃ ἀπέναντι τῆς ἄλλης, εἶναι δ' ἐπίσης προφανές ὅτι δέον νὰ ὑποχωρήσῃ ἡ διατύπωσις τῆς αἰτήσεως θεραπείας, καθ' ὅσον αὕτη, σκοπὸν ἔχουσα ὅπως προλάβῃ ματαίως κριστολογίας διὰ τῆς ἐπεμίσσεως τῆς προϊσταμένης διοικητικῆς ἀρχῆς, διατασσούσης τὴν ἀναγνώρισιν τῶν νομίμων τυρὸν ἀξιώσεων τοῦ δικαιούχου, ἀναπληροῦται δι' ἐτέρας, ἥτοι τῆς ἐγκρίσεως ἣν κατ' ἀνάγκην ὁ Δήμος θέλει ζητήσῃ παρὰ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς κατὰ τὰ άρθρα 4 καὶ 5 τοῦ ἀπὸ 12 Μαΐου 1835 Β. Διατάγματος διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς δίκης, ἐξ οὗ καθ' ὅμοιον τρόπον δίδεται ἀφορμὴ εἰς τὴν προϊσταμένην ἀρχὴν ὅπως προλάβῃ ματαίως δίκας.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

Ἀριθ. 1056 (1907)

Εἰσηγητῆς ὁ πρωτοδίκης κ. Ι. ΒΑΡΔΗΣ

Ἀγοραπωλησία. - **δυσφωνία** περὶ ἀναγορά-
στον ἐν μὴ καταβολῇ καὶ κατακρατήσεως
καταβληθέντος. - **ἐκλεκτικὸν δικαίωμα.** - **ἐ-**
νόθεν ἀποδοχὴ τιμήματος μετὰ προθε-
σμίας. - **οὐκ ἐπανελέυθις διαλύσει.** **κατα-**
κρατήσις καταβληθέντος. - **τίνι καρποὶ δια-**
μέσου χρόνου.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ἐπιδιώκεται ἡ διάλυσις τῆς δυνάμει τοῦ . . . συμβολαίου συναφεί-
σης συμβάσεως ἀγοραπωλησίας μετὰ τῶν διαδίκων
μερῶν τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ κτημάτων, διὰ τὸν λόγον
ὅτι οἱ ἐναγόμενοι ἠθέτησαν τὴν περὶ ἐμπροσθέντος
καταβολῆς τοῦ ὑπολειφθέντος τιμήματος δοθεῖσαν ὑ-
ποσχέσιν των. Πρόκειται δηλαδὴ περὶ ἀγωγῆς στη-
ριζομένης εἰς τὸ πρόσθετον συμφωνον περὶ ἀναγορά-
στου τοῦ πωληθέντος, ἂν μὴ τὸ τίμημα ἐντὸς ὁρι-
σμένου χρόνου καταβληθῇ, ἥτοι εἰς τὸν καταπιστευ-
τέον νόμον (lex commissoria), κατὰ τὰς ἐπὶ τοῦ ὁ-
ποίου κρατούσας ἀρχὰς δύναται νὰ συμφωνηθῇ καὶ
πρόστιμον διὰ τὴν ἀθέτησιν, συνιστάμενον εἴτε εἰς
τὴν ἀπώλειαν ἀρραβώνος, ἢ τοῦ προκαταβληθέντος
τιμήματος, ἢ ἔτι καὶ εἰς ἀποζημίωσιν δι' ὅσον ὀλι-
γώτερον πωληθῇ τὸ πρᾶγμα (Καλλιγὰ Τ. Γ' § 266).
Προστίμου δ' ἀναμφισβητήτως τὸν χαρακτῆρα ἔχει ἐν
προκειμένῳ ἡ ἐν τῷ μνηθέντι συμβολαίῳ συμφωνία,
ὅτι τὸ προκαταβληθὲν τίμημα θὰ μένῃ εἰς ὄφελος

τῶν πωλητῶν, ἂν μὴ κατὰ τὴν προθεσμίαν καταβά-
λουν οἱ ἀγορασταὶ καὶ τὸ ὑπόλοιπον αὐτοῦ, ἐπιτρε-
πομένης δ' ἐκ τοῦ νόμου τῆς συμφωνίας ταύτης (L.
4 § 1.3 Πανδ. (18.3) Ἀρμεν. Γ' γ' 42), ὅσα περὶ ὁ-
κυρότητος αὐτῆς, ὡς ἀντιβαινούσης δῆθεν εἰς τὰ χρη-
στὰ ἦθη, ἰσχυρίζονται οἱ ἐναγόμενοι ἀπορριπτέα ὡς
μὴ νόμιμα εἰσίν.

Ἐπειδὴ κατὰ τὰς αὐτὰς ἀρχὰς τοῦ καταπιστευ-
τέου νόμου, ὁ πωλητῆς ἐκλεκτικὸν δικαίωμα ἔχει
μετὰ τὴν ἀθέτησιν τῆς συμφωνίας περὶ τῆς κατὰ
τὴν προθεσμίαν πληρωμῆς τοῦ τιμήματος, εἴτε νὰ ἐ-
πιζητήσῃ τὴν διάλυσιν τῆς συμβάσεως ἢ νὰ ἐπιδι-
ώξῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀναληφθεισῶν ὑποχρεώσεων,
θιγέτου δὲ τούτων ἐπιληφθεὶς δὲν δύναται ἐκ μετα-
μελείας νὰ μεταπέσῃ εἰς τὸ ἕτερον (L. 23.4 § 2 L.
7 de lege comm' (18.3) Ἀρμεν. Γ' γ' 43). Τούτου
τεθέντος καὶ τῶν ἐναγομένων ἰσχυριζομένων, ὅτι μετὰ
τὴν πάροδον τῆς διὰ τοῦ πωλητηρίου συμβολαίου τε-
θείτης προθεσμίας κατέβαλον εἰς τοὺς ἐνάγοντας ἀ-
πέναντι τοῦ ἐκ δραχμ. 700 καθυστερουμένου τιμήμα-
τος δραχμὰς 350, ἃς καὶ ἐδέχθησαν οὗτοι, δέον ἔνα
πρὸ παντὸς ταχθῇ ἡ δέουσα ἀπόδειξις περὶ τούτου,
ὑποχρεουμένων τῶν ἐναγομένων εἰς τὴν πλὴν μαρτύ-
ρων, προκειμένου περὶ ποσοῦ ἀνωτέρου τῶν πενήτη-
χοντα δραχμῶν, ἀπόδειξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ των τού-
του, ὡς οὐτιώδους, καθόσον, ἀληθοῦς ἐλεγχόμενου
ὅτι μετὰ τὴν προθεσμίαν ἔλαβον οἱ ἐνάγοντες ἀπέ-
ναντι τοῦ καθυστερουμένου τιμήματος τὸ ὑπὸ τῶν ἐ-
ναγομένων ἀξιούμενον ποσόν, τεκμαίρεται, ὅτι προε-
τιμήθη ὑπὸ τῶν ἐναγόντων ἡ ὁδὸς τῆς ἐκτέλεσεως
τῶν τοῦ πωλητηρίου ὑποχρεώσεων, ἐν τοιαύτῃ δὲ
περιπτώσει ἀποκρουστέα ἡ τὴν διάλυσιν τῆς συμβά-
σεως σκοποῦσα ὑπὸ δίκην ἀγωγή.

Ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὴν αἰτήσιν τῆς περὶ ἀποδόσεως
τῶν καρπῶν ἢ τῆς ἀξίας αὐτῶν, ἡ ἀγωγή τυγχάνει
ἀπορριπτέα ὡς μὴ νόμιμος, διότι κατὰ τὸν νόμον,
ναὶ μὲν ὁ πωλητῆς, προτιμήσας τὴν διάλυσιν διεκδι-
κεῖ τὸ πωληθὲν μετὰ τῶν καρπῶν, ἀλλ' ὁμως, ἐὰν
συμφωνηθῇ, ὡς ἐν προκειμένῳ, νὰ στερηθῇ ὁ ἀγο-
ρατῆς καὶ τοῦ προκαταβληθέντος μέρους τοῦ τιμή-
ματος, τότε τοὺς καρποὺς ὠφελεῖται οὗτος (L. 4 § 3
Πανδ. (18.3) L. 6 Κωδ. (4.54) Ἀρμεν. Γ' γ' 42).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ἀριθ. 10 (1907)

Εἰσηγητῆς ὁ νομ. συμβ. κ. Δ. Ν. ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
Λίπιδις ἐγγραφῆς ἐκλογικῆς καταλόγου. - **ἀ-**
τέλεια.

Ἐπειδὴ ὁ ταμίας Λακεδαιμόνος ἐπιβαλὼν πρόστι-
μον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως εἰς τοὺς ἐκ-
καλοῦντας, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δι' ἀναφορὰς ἐφ' ἀπλοῦ
χάρτου γεγραμμένης ἠτήσαντο τὴν ἐγγραφὴν των
εἰς τὸν ἐκλογικὸν κατάλογον, κατὰ παράβασιν τοῦ
ἄρθρου 20 τοῦ Νόμου περὶ Χαρτοσήμου, παρείδε τὸν
Νόμον ΧΜΗ' περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν, ἄρθρον 98,
κατὰ τὸ ὁποῖον «πᾶσαι αἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ
παρόντος Νόμου πράξεις ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν ἀρ-
χῶν ἢ τῶν δικαστηρίων γράφονται ἐφ' ἀπλοῦ χάρ-
του», ἡ διάταξις δ' αὕτη ὡς ἐιδικὴ δὲν ἐτοσποποιή-
θη ὑπὸ τοῦ μεταγενεστέρου Νόμου περὶ Χαρτοσή-
μου, ἐπομένως ἡ ἐφετις κρίνεται νόμῳ βάσιμος.

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου «Νέαι Ἰδέαι»

Ὁδὸς Λυκαύργου ἀριθ. 19 Β'

ΘΗΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΣΤΟΣ ΑΘΗΝΑΤΩΝ

Ευδόκη Ιεροία δρ. 15. § Μετά δελτίου δρ. 20. § Καταχωρ. δ στίχ. λ δ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: Θ. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΗΝΑΙΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ

20 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1908

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νομολογία 'Αρείου Πάγου Πολιτική (1907)
 " " " Ποινική (1907)
 Νομολογία 'Εφετείου 'Αθηνών (1906)
 " " " Ναυπλίου (1906)

*Επίσημοι γνωμοδοτήσεις.
 Γνωμοδοτήσεις Νομομαθών.— Διάφορα.

Δεν συνοδεύεται υπό φύλλον Κώδικος

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

'Αριθ. 65 (1907) Τμ. Α'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Χ. ΛΟΝΤΟΣ

Σύμβασις μετά Δημοσίου.- παραβιάσις.- δια-
 φυγών κέρδος.- ανεξάρτητον διατάξεων
 προστάσεως.- έκτασις ευθύνης.

'Επειδή ο λόγος της αίτησεως και του δικογράφου των προσθέτων του Δημοσίου ότι παρά τον νόμον ή κροσβαλλομένη απόφασις ήπεδικασε τῷ ἀναιρεσιβλήτῃ τὴν ἀξιουμένην παρ' αὐτοῦ ἀποζημίωσιν, λόγω διαφυγόντος κέρδους ἐκ τῆς μὴ παραδόσεως αὐτῷ τῶν κατακυρωθέντων ἐπ' ὀνόματί του σιγαρέτων, καθόσον κατὰ τοὺς περὶ ευθύνης τοῦ Δημοσίου νόμους, τοῦτο δὲν εὐθύνεται διὰ τὰς παρανόμους ἢ δολίας πράξεις τῶν ὑπαλλήλων του, εἰ μὴ κατὰ τὸ περιελθὼν αὐτῷ, τὸ δὲ ἐκ τῆς μεταπωλήσεως εἰς τρίτους τῶν περὶ ὧν ἡ ἀγωγή σιγαρέτων περιελθὼν εἰς τὸ Δημοσίον τίμημα ἀπέδωκεν ἐν τόκῳ εἰς τὸν ἀναιρεσιβλήτον, δυνάμει τῆς ἐπιδι-
 κασάσεως τοῦτο πρωτοδικικοῦ ἀποφάσεως, ἐστὶν ἀπορριπτός, ὡς στηριζόμενος ἐπὶ ψευδοῦς προϋποθέσεως, διότι τὸ δικάσαν ἐφετεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως του ἐξάγεται, οὐδόλως δε-
 χεται εὐθύνην τοῦ Δημοσίου ἐκ παρανόμων ἢ δολίων πράξεων τῶν ὑπαλλήλων του, ἀλλὰ τὴν περὶ διαφυγόντος κέρδους ἀξιουμένην ἀποζημίωσιν τῶν ἀναιρεσιβλήτων κρίνει ὡς στηριζομένην ἐπὶ τῆς μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ αὐτοῦ συνομολογηθείσης συμβάσεως περὶ πωλήσεως αὐτῷ τῶν περὶ ὧν ἡ ἀγωγή σιγαρέτων, ἅτινα, ἀντὶ νὰ παραδοθῶσιν αὐτῷ συμφώνως πρὸς αὐτὴν, ἄνευ νομίμου λόγου ἐξε-
 ποιήθησαν εἰς τρίτους καὶ ἐκ τούτου ὁ ἀναιρεσιβλή-
 τος ἐζημιώθη τὸ ἐκ τῆς μὴ μεταπωλήσεως αὐτῶν ἀσφαλὲς κέρδος (*).

(*) 'Ημεῖς νομίζομεν, ἀκολουθοῦντες τὴν σειρὰν τῶν λαμπρῶν μέχρι τοῦδε σκέψεων καὶ ἀποφάσεων τοῦ 'Αρείου Πάγου, ὅτι τὸ Δημοσίον εἶχε δίκαιον. Τί θὰ εἶπῃ δὲν πρόκειται περὶ ευθύνης τοῦ Δημοσίου ἐκ προ-τῆσεως, ἵνα μὴ ἐνέχηται ἐκ τοῦ δόλου τῶν προεστώτων αὐτοῦ, ἀλλ' ἐκ παραβιάσεως συμβάσεως. Αὐτὸ εἶναι ἀπολύτως ἀκατανόητον. Ἄρα γὰρ τὴν πα-

'Αριθ. 66 (1907) Τμ. Α'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Μ. ΚΑΤΖΑΚΟΣ

Διαφοραὶ περὶ χρήσεως ρέοντος ὕδατος.- αρ-
 μοδιότης εἰρηνοδικείου.- έκτασις.- χρῆ-
 σις.- ἀντίθεσις δικαιώματι.- ιδιωτικά, δη-
 μόδια ἢ κοινόχρηστα ὕδατα.- δουλεία ὑ-
 δραγωγείου.- διηνεκές.- ἔννοια.- πεποιθη-
 σις ἀσκήσεως ἐν δικαιώματι.- ἀσκήσις ἐν-
 τὸς ἔτους.- ἀνεπίληπτον.- ἰσχυρισμὸς πα-
 ρακλήσεως.- προδολὴ λόγων ἐξαίρεσεως.-
 ἀναιτιολόγητον.- ὠρισμένον ἐξαίρεσεως.-
 ἔννοια συμφέροντος.- δίκη περὶ οἶονει νο-
 μῆς.- κατάρτησις προσφωρινῶν μέτρων.-κα-
 θορισμὸς αὐτλακος ἔλκυμοῦ.- τρόπος καὶ
 τόπος διελεύσεως διὰ δουλεύοντος.- ἐνέρ-
 γεια δικαστηρίου κατ'ἐντολὴν ἄλλου.- βε-
 βαίωσις πρακτικοῖς ἢ ἐκθέσει.- χρηματικὴ
 ποινὴ κύρωσιν ἀπαγορεύσεως.- ἔμμεδος
 προσδιορισμὸς τιμῆς πράξεως.

'Επειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 490 ἐδ. 2 § ε' τῆς Πολιτ. Δικονομίας, τὸ εἰρηνοδικεῖον δικάζει περὶ διαφορῶν ἀναγομένων εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ ρέοντος ὕδατος, τὴν κώλυσιν ἢ μεταβολὴν ὑδραγωγείων, ποτιστικῶν ὀχετῶν, ἐκρῶν κλπ, ἄρσφ δὲ, κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου διὰ τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων, καὶ ἰδίως τῆς τελευταίας ὑπ' ἀριθ. 226, γενομένην ὀρθὴν ἐκτίμησιν τοῦ περιεχομένου τῆς ἀγωγῆς, αὕτη ἐρείδεται εἰς τὴν χρῆσιν ἢ τὴν οἶο-
 νει νομὴν δουλείας ὑδραγωγείου ἢ ποτιστικοῦ ὀχε-
 τοῦ καὶ τὴν παρακώλυσιν αὐτοῦ, οὐχὶ δὲ εἰς τὴν ὑπαρξίν δικαιώματος δουλείας, ὁρθῶς καὶ συμφώ-
 νως πρὸς τὴν παρατεθεῖσαν διάταξιν ἐθεωρήθη ἄρ-
 μόδιον τὸ εἰρηνοδικεῖον ὅπως κρίνῃ περὶ τῆς ἀγω-
 γῆς ταύτης καὶ ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἀμφισβή-
 τησις τοῦ τῆς δουλείας δικαιώματος, ὡς μὴ προ-
 σήκοντος τῷ ἐνάγοντι, οὐδεμίαν εἶχε θέσιν ἐν τῇ
 προκειμένῃ δίκῃ, οὐδ' ἐπιρροὴν πρὸς ἀναβολὴν αὐ-
 τῆς μέχρις ἐκδικάσεως τοῦ δῆθεν καρεμπίπτοντος
 ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου, διότι, ὑποκειμένης
 δίκης περὶ νομῆς, ἤρκει νὰ βεβαιώσῃ ταύτην ὁ ἐ-
 νάγων ὅπως γένηται δεκτὴ ἡ ἀγωγή του, ἀπόκει-

ραβίαν τῆς συμβάσεως δὲν ἐνεργοῦσιν αὐτὴς οἱ προε-
 στῶτες τοῦ Δημοσίου καὶ δὲν ὑπάρχει ἡ αὕτη πε-
 ρίστασις τοῦ ἀνευθύνου διὰ τὸν δόλον αὐτῶν; Αὐταὶ
 εἶναι αἱ διλήριαι συνέπειαι τῶν ἐκ τοῦ προχείρου λαμ-
 βανομένων ἐκδογῶν, ὧν μία καὶ ἡ πολὺκροτος τοῦ ἀ-
 νευθύνου τοῦ Δημοσίου διὰ τὸν δόλον τῶν προεστώ-
 των αὐτοῦ. Πρέπει νὰ πεισθῇ ὁ 'Αρειος Πάγος ὅτι
 ἐφ' ὅσον τὰ ζητήματα δὲν ἀνάγονται εἰς ἐπιστημο-
 νικὴν περιωπὴν, ἡ ὁποία μόνη γνωρίζει νὰ περιλαμ-
 βάνῃ ἐν τῷ εὐρεῖ κύκλῳ αὐτῆς τὸ σύνολον τῆς ἐν-
 νοίας τοῦ πρακτικοῦ δικαίου, οὐδὲν ἐπιτυγχάνεται,
 ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται διὰ τῆς συμπωματι-
 κῆς ἐπὶ δελομένων περιστάσεων ἐρμηνευτικῆς.

Ιδίᾳ δὲ ἡ ἀνάγκη τῆς παρελεύσεως ἐξ ἐβδομάδων ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς αἰτήσεως διὰ τὴν ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς, εἶναι ἀσυμβίβαστος μὲ τὴν διαδικασίαν τῆς κατασχέσεως εἰς χεῖρας τρίτου, ἐν ᾗ ἐπιβάλλεται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, ὅπως ἐντὸς ὁκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κατασχέσεως ἐγερθῇ ἡ περὶ κύρους ταύτης ἀγωγή, οὕτως ὥστε μετὰ μὲν τὴν ἐπίδοσιν τοῦ κατασχετηρίου εἶναι ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ τηρηθῶσιν ἀμφότεραι αἱ προθεσμίαι, τῆς τε ἐγέρσεως τῆς περὶ κύρους ἀγωγῆς καὶ τῆς αἰτήσεως θεραπείας, εἶναι δὲ ἐνδεχόμενον νὰ μὴ ἐπιτρέπωσι τὰ πράγματα τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐνέργειας τῆς κατασχέσεως, εἰς τρόπον ὥστε νὰ προηγηθῇ ἡ αἰτήσις θεραπείας καὶ μετὰ τὴν λήξιν τῶν ἐξ ἐβδομάδων νὰ ἐνεργηθῇ ἡ κατάσχες καὶ ἐγερθῇ ἐμπροσθέντως ἡ περὶ κύρους ἀγωγή, καθόσον δυνατόν νὰ ὑπάρχωσιν ἤδη εἰς χεῖρας τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος χρήματα τοῦ Δήμου, ἅτινα μετὰ τὰς ἐξ ἐβδομάδας δυνατόν νὰ ἔχωσι διατεθῇ νομίμως ὑπ' αὐτοῦ. Τούτων οὕτως ἐχόντων, καὶ ἂν οὐ κατὰ γενικὴν τοῦ δικαίου ἀρχὴν οὐδεὶς ἐνέγεται εἰς τ' ἀδύνατα, εἶναι προφανές ὅτι ἡ μία ἐκ τῶν δύο διατυπώσεων καὶ προθεσμιῶν (κατασχέσεως καὶ αἰτήσεως θεραπείας) δέον νὰ ὑποχωρήσῃ ἀπέναντι τῆς ἄλλης, εἶναι δ' ἐπίσης προφανές ὅτι δέον νὰ ὑποχωρήσῃ ἡ διατύπωσις τῆς αἰτήσεως θεραπείας, καθ' ὅσον αὕτη, σκοπὸν ἔχουσα ὅπως προλάβῃ ματαίως κρισιολογίας διὰ τῆς ἐπεμβάσεως τῆς προϊσταμένης διοικητικῆς ἀρχῆς, διατασσούσης τὴν ἀναγκάσασιν τῶν νομίμων τυρὸν ἀξιώσεων τοῦ δικαιοῦχου, ἀναπληροῦται δι' ἐτέρας, ἥτοι τῆς ἐγκρίσεως ἣν κατ' ἀνάγκην ὁ Δήμος θέλει ζητήσῃ παρὰ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς κατὰ τὰ άρθρα 4 καὶ 5 τοῦ ἀπὸ 12 Μαΐου 1835 Β. Διατάγματος διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς δίκης, ἐξ οὗ καθ' ὁμοίον τρόπον δίδεται ἀφορμὴ εἰς τὴν προϊσταμένην ἀρχὴν ὅπως προλάβῃ ματαίως δίκας.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

Ἀριθ. 1056 (1907)

Εἰσηγητὴς ὁ πρωτοδίκης κ. Ι. ΒΑΡΔΗΣ

Ἀγοραπωλησία. - συμφωνία περὶ ἀναγοράς του ἐν μὴ καταβολῇ καὶ κατακρατήσεως καταβληθέντος. - ἐκλεκτικὸν δικαίωμα. - ἐνάγκη ἀποδοχῇ τιμήματος μετὰ προθεσμίας. - οὐκ ἐπανελεύσεως διαλύσει. - κατακοπὴ καταβληθέντος. - τίνι καρποὶ διαμέδου χρόνον.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ἐπιδιώκεται ἡ διάλυσις τῆς δυνάμεως τοῦ . . . συμβολαίου συνασθεῖσας συμβάσεως ἀγοραπωλησίας μετὰ τῶν διαδίκων μερῶν τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ κτημάτων, διὰ τὸν λόγον ὅτι οἱ ἐναγόμενοι ἠθέτησαν τὴν περὶ ἐμπροσθέντος καταβολῆς τοῦ ὑπολειφθέντος τιμήματος δοθεῖσαν ὑποσχέρσιν των. Πρόκειται δηλαδὴ περὶ ἀγωγῆς στηριζομένης εἰς τὸ πρόσθετον συμφωνον περὶ ἀναγοράς τοῦ πωληθέντος, ἂν μὴ τὸ τίμημα ἐντὸς ὁρισμένου χρόνου καταβληθῇ, ἥτοι εἰς τὸν καταπιστευτόν νόμον (lex commissoria), κατὰ τὰς ἐπὶ τοῦ ὁποίου κρατούσας ἀρχὰς δύναται νὰ συμφωνηθῇ καὶ πρόστιμον διὰ τὴν ἀθέτησιν, συνιστάμενον εἴτε εἰς τὴν ἀπώλειαν ἀραβῶνος, ἢ τοῦ προκαταβληθέντος τιμήματος, ἢ εἴτε καὶ εἰς ἀποζημίωσιν δι' ὅσον ὀλιγώτερον πωληθῇ τὸ πρᾶγμα (Καλλιγὰ Τ. Γ' § 266)· προστίμου δ' ἀναμφισβήτητος τὸν χαρακτῆρα εἶναι ἐν προκειμένῳ ἢ ἐν τῷ μνησθέντι συμβολαίῳ συμφωνία, ὅτι τὸ προκαταβληθὲν τίμημα θὰ μὲν εἰς ὄφελος

τῶν πωλητῶν, ἂν μὴ κατὰ τὴν προθεσμίαν καταβῶσιν οἱ ἀγορασταὶ καὶ τὸ ὑπόλοιπον αὐτοῦ, ἐπιτρέπομένης δ' ἐκ τοῦ νόμου τῆς συμφωνίας ταύτης (L. 4 § 1.3 Πανδ. (18.3) Ἀρμεν. Γ' γ' 42), ὅσα περὶ ἀκυρότητος αὐτῆς, ὡς ἀντιβαινούσης δῆθεν εἰς τὰ χρηστά ᾗθη, ἰσχυρίζονται οἱ ἐναγόμενοι ἀπορριπτέα ὡς μὴ νόμιμα εἶσιν.

Ἐπειδὴ κατὰ τὰς αὐτὰς ἀρχὰς τοῦ καταπιστευτοῦ νόμου, ὁ πωλητὴς ἐκλεκτικὸν δικαίωμα ἔχει μετὰ τὴν ἀθέτησιν τῆς συμφωνίας περὶ τῆς κατὰ τὴν προθεσμίαν πληρωμῆς τοῦ τιμήματος, εἴτε νὰ ἐπιζητήσῃ τὴν διάλυσιν τῆς συμβάσεως ἢ νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀναληφθεισῶν ὑποχρεώσεων, θιγέτωρ δὲ τούτων ἐπιληφθεὶς δὲν δύναται ἐκ μεταμελείας νὰ μεταπέσῃ εἰς τὸ ἕτερον (L. 23.4 § 2 L. 7 de lege comm' (18.3) Ἀρμεν. Γ' γ' 43). Τούτου τεθέντος καὶ τῶν ἐναγομένων ἰσχυριζομένων, ὅτι μετὰ τὴν πάροδον τῆς διὰ τοῦ πωλητηρίου συμβολαίου τεθείσης προθεσμίας κατέβαλον εἰς τοὺς ἐνάγοντας ἀπέναντι τοῦ ἐκ δραχμ. 700 καθυστερουμένου τιμήματος δραχμὰς 350, ὅς καὶ ἐδέχθησαν οὗτοι, δέον εἶναι πρὸ παντὸς ταχθῇ ἡ δέουσα ἀπόδειξις περὶ τούτου, ὑποχρεουμένων τῶν ἐναγομένων εἰς τὴν πλὴν μαρτύρων, προκειμένου περὶ ποσοῦ ἀνωτέρου τῶν πεντήκοντα δραχμῶν, ἀπόδειξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ των τούτου, ὡς οὐσιώδους, καθόσον, ἀληθοῦς ἐλεγχόμενου ὅτι μετὰ τὴν προθεσμίαν ἔλαβον οἱ ἐνάγοντες ἀπέναντι τοῦ καθυστερουμένου τιμήματος τὸ ὑπὸ τῶν ἐναγομένων ἀξιούμενον ποσόν, τεκμαίρεται, ὅτι προετιμήθη ὑπὸ τῶν ἐναγόντων ἡ ὁδὸς τῆς ἐκτέλεσεως τῶν τοῦ πωλητηρίου ὑποχρεώσεων, ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει ἀποκρουστέα ἡ τὴν διάλυσιν τῆς συμβάσεως σκοπούσα ὑπὸ δίκην ἀγωγή.

Ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὴν αἰτήσιν τῆς περὶ ἀποδόσεως τῶν καρπῶν ἢ τῆς ἀξίας αὐτῶν, ἡ ἀγωγή τυγχάνει ἀπορριπτέα ὡς μὴ νόμιμος, διότι κατὰ τὸν νόμον, καὶ μὲν ὁ πωλητὴς, προτιμήσας τὴν διάλυσιν διεκδικεῖ τὸ πωληθὲν μετὰ τῶν καρπῶν, ἀλλ' ὅμως, ἐὰν συμφωνηθῇ, ὡς ἐν προκειμένῳ, νὰ στερῇται ὁ ἀγοραστής καὶ τοῦ προκαταβληθέντος μέρους τοῦ τιμήματος, τότε τοὺς καρποὺς ὠφελεῖται οὗτος (L. 4 § 3 Πανδ. (18.3) L. 6 Κωδ. (4.54) Ἀρμεν. Γ' γ' 42).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ἀριθ. 10 (1907)

Εἰσηγητὴς ὁ νομ. σύμβ. κ. Δ. Ν. ΠΑΠΑΜΙΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
Αἰτισίς ἐγγραφῆς ἐκλογικῆς καταλόγου. - ἀτέλεια.

Ἐπειδὴ ὁ ταμίας Λακεδαιμόνος ἐπιβαλὼν πρόστιμον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως εἰς τοὺς ἐκκαλοῦντας, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δι' ἀναφορᾶς ἐπ' ἀπλοῦ χάρτου γεγραμμένης ἠτήσαντο τὴν ἐγγραφὴν των εἰς τὸν ἐκλογικὸν κατάλογον, κατὰ παράβασιν τοῦ άρθρου 20 τοῦ Νόμου περὶ Χαρτοσήμου, παρῆκε τὸν Νόμον ΧΜΠ' περὶ ἐκλογικῆς βουλευτῶν, ἄρθρον 98, κατὰ τὸ ὁποῖον «πᾶσαι αἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου πράξεις ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν ἢ τῶν δικαστηρίων γράφονται ἐπ' ἀπλοῦ χάρτου», ἡ διάταξις δ' αὕτη ὡς εἰδικὴ δὲν ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ μεταγενεστέρου Νόμου περὶ Χαρτοσήμου, ἐπομένως ἡ ἔφεσις κρίνεται νόμῳ βάσιμος.

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου «Νέαι Ἰδέαι»

Ὁδὸς Λυκαύργου ἀριθ. 19 Β'

ΘΗΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΣΤΟΛ ΑΘΑΝΑΤΩΝ

Ευδοκία Ιταλία δρ. 15. § Μετὰ δελτίου δρ. 20. § Καταχωρ. ο στίχ. λ. δ'

ΔΙΕΓΧΥΝΤΑΙ: Θ. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΑΝΑΤΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ

20 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1908

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νομολογία 'Αρείου Πάγου Πολιτική (1907)

" " " Ποινική (1907)

Νομολογία 'Εφέτειου 'Αθηνών (1906)

" " " Ναυπλίου (1906)

*Επίσημοι γνωμοδοτήσεις.

Γνωμοδοτήσεις Νομομαθών.—Διάφορα.

Δην συνοδεύεται υπό φύλλον Κώδικος

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

'Αριθ. 65 (1907) Τμ. Α'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Χ. ΛΟΝΤΟΣ

Συμβάσις μετά Δημοσίου.— παραβίασις.— διαφυγόν κέρδος.— ανεξάρτητον διατάξεων προστάσεως.— έκτασις εϋθύνης.

'Επειδή ο λόγος της αίτησεως και του δικογράφου των προσθέτων του Δημοσίου ότι παρά τον νόμον ή προσβαλλομένη απόφασις επέδικασε τῷ ἀναιρεσιδλήτῃ τὴν ἀξιουμένην κατ' αὐτοῦ ἀποζημίωσιν, λόγω διαφυγόντος κέρδους ἐκ τῆς μὴ παραδόσεως αὐτῷ τῶν κατακυρωθέντων ἐπ' ὀνόματί του σιγαρέτων, καθόσον κατὰ τοὺς περὶ εϋθύνης τοῦ Δημοσίου νόμους, τοῦτο δὲν εϋθύνεται διὰ τὰς παρανόμους ἢ δολίας πράξεις τῶν ὑπαλλήλων του, εἰ μὴ κατὰ τὸ περιελθόν αὐτῷ, τὸ δὲ ἐκ τῆς μεταπωλήσεως εἰς τρίτους τῶν περὶ ὧν ἡ ἀγωγή σιγαρέτων περιελθόν εἰς τὸ Δημόσιον τίμημα ἀπέδωκεν ἐν τόκῳ εἰς τὸν ἀναιρεσιδλήτον, δυνάμει τῆς ἐπιδικασάσης τοῦτο πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἐστὶν ἀπορριπτέος, ὡς στηριζόμενος ἐπὶ ψευδοῦς προϋποθέσεως, διότι τὸ δικάσαν ἐφετεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ἐξάγεται, οὐδόλως δέχεται εϋθύνην τοῦ Δημοσίου ἐκ παρανόμων ἢ δολίων πράξεων τῶν ὑπαλλήλων του, ἀλλὰ τὴν περὶ διαφυγόντος κέρδους ἀξιουμένην ἀποζημίωσιν τῶν ἀναιρεσιδλήτων κρίνει ὡς στηριζομένην ἐπὶ τῆς μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ αὐτοῦ συνομολογηθείσης συμβάσεως περὶ πωλήσεως αὐτῷ τῶν περὶ ὧν ἡ ἀγωγή σιγαρέτων, ἅτινα, ἀντὶ νὰ παραδοθῶσιν αὐτῷ συμφώνως πρὸς αὐτὴν, ἀνευ νομίμου λόγου ἐξεποιήθησαν εἰς τρίτους καὶ ἐκ τούτου ὁ ἀναιρεσιδλήτης ἐζημιώθη τὸ ἐκ τῆς μὴ μεταπωλήσεως αὐτῶν ἀσφαλές κέρδος (*).

(*) Ἡμεῖς νομίζομεν, ἀκολουθοῦντες τὴν σειράν τῶν λαμπρῶν μέγρι τοῦδε σχέσεων καὶ ἀποφάσεων τοῦ 'Αρείου Πάγου, ὅτι τὸ Δημόσιον εἶχε δίκαιον. Τὶ θὰ εἶπῃ δὲν πρὸκειται περὶ εϋθύνης τοῦ Δημοσίου ἐκ προ-τήσεως, ἵνα μὴ ἐνέχεται ἐκ τοῦ δόλου τῶν προεστώτων αὐτοῦ, ἀλλ' ἐκ παραβιάσεως συμβάσεως. Αὐτὸ εἶναι ἀπολύτως ἀκατανόητον. Ἄρα γὰρ τὴν πα-

'Αριθ. 66 (1907) Τμ. Α'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Μ. ΧΑΤΖΑΚΟΣ

Διαφοραὶ περὶ χρήσεως ρέοντος ὕδατος.— ἀρμοδιότης εἰρηνοδικείου.— έκτασις.— χρηδίσ.— ἀντίθεσις δικαιώματι.— ιδιωτικά, δημόδια ἢ κοινόχρηστα ὕδατα.— δουλεία ὑδραγωγείου.— διηνεκές.— ἔννοια.— πεποιθὴς ἀσκήσεως ἐν δικαιώματι.— ἀσκήσις ἐν-τός ἑτους.— ἀνεπίληπτον.— ἰσχυρισμὸς παρακλήσεως.— προβολὴ λόγων ἐξαιρέσεως.— ἀναιτιολόγητον.— ὠρισμένον ἐξαιρέσεως.— ἔννοια συμφέροντος.— δίκη περὶ οἶονει νομῆς.— κατάργησις προδωρινῶν μέτρων.— καθορισμὸς αὐλακος ἐλκυσμοῦ.— τρόπος καὶ τόπος διελεύσεως διὰ δουλεῦντος.— ἐνέργεια δικαστηρίου κατ' ἐντολὴν ἄλλου.— βεβαίωσις πρακτικοῦ ἢ ἐκθέσει.— χρηματικὴ ποινὴ κύρωσιν ἀπαγορεύσεως.— ἔμμεδος προδδιορισμὸς τιμῆς πράξεως.

'Επειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 490 ἐδ. 2 § ε' τῆς Πολιτ. Δικονομίας, τὸ εἰρηνοδικεῖον δικάζει περὶ διαφορῶν ἀναγομένων εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ ρέοντος ὕδατος, τὴν κώλυσιν ἢ μεταβολὴν ὑδραγωγείων, ποτιστικῶν ὀχετῶν, ἐκροτῶν κλπ, ἀρ. 226, κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου διὰ τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων, καὶ ἰδίως τῆς τελευταίας ὑπ' ἀριθ. 226, γενομένην ὁρθὴν ἐκτίμησιν τοῦ περιεχομένου τῆς ἀγωγῆς, αὕτη ἐρεῖσεται εἰς τὴν χρῆσιν ἢ τὴν οἰονεὶ νομὴν δουλείας ὑδραγωγείου ἢ ποτιστικοῦ ὀχε-τοῦ καὶ τὴν παρακώλυσιν αὐτοῦ, οὐχὶ δὲ εἰς τὴν ὑπαρξίν δικαιώματος δουλείας, ὁρθῶς καὶ συμφῶ-νως πρὸς τὴν παρατεθεῖσαν διάταξιν ἐθεωρήθη ἄρ-μόδιον τὸ εἰρηνοδικεῖον ὅπως κρίνῃ περὶ τῆς ἀγω-γῆς ταύτης καὶ ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἀναγομένου ἀμφισβή-τησις τοῦ τῆς δουλείας δικαιώματος, ὡς μὴ προ-σέχοντος τῷ ἀνάγοντι, οὐδεμίαν εἶχε θέσιν ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ, οὐδ' ἐπιρροὴν πρὸς ἀναβολὴν αὐ-τῆς μέχρις ἐκδικάσεως τοῦ δῆθεν παρεμπύπτοντος ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου, διότι, ὑποκειμένης δίκης περὶ νομῆς, ἤρκει νὰ βεβαιώσῃ ταύτην ὁ ἐ-νάγων ὅπως γένηται δεκτὴ ἡ ἀγωγή του, ἀπόκει-

ραδίαισιν τῆς συμβάσεως δὲν ἐνεργοῦσιν αὐτὴς οἱ προε-στώτες τοῦ Δημοσίου καὶ δὲν ὑπάρχει ἡ αὕτη πε-ρίστασις τοῦ ἀνευθύνου διὰ τὸν δόλον αὐτῶν; Αὐταὶ εἶναι αἱ ὁλέθριαι συνέπειαι τῶν ἐκ τοῦ προχείρου λαμ-βανομένων ἐκδογῶν, ὧν μία καὶ ἡ πολὺκροτος τοῦ ἀ-νευθύνου τοῦ Δημοσίου διὰ τὸν δόλον τῶν προεστώ-των αὐτοῦ. Πρέπει νὰ πεισθῇ ὁ 'Αρειος Πάγος ὅτι ἐφ' ὅσον τὰ ζητήματα δὲν ἀνάγονται εἰς ἐπιστημο-νικὴν περιωπὴν, ἡ ὁποία μόνη γνωρίζει νὰ περικλαμ-βάνῃ ἐν τῷ εὐρεὶ κύκλῳ αὐτῆς τὸ σύνολον τῆς ἐν-νοίας τοῦ πρακτικοῦ δικαίου, οὐδὲν ἐπιτυχάνεται, ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται διὰ τῆς συμπτωμα-τικῆς ἐπὶ δεδομένων περιστάσεων ἐρμηνευτικῆς.

ται δὲ εἰς τὸν ἐναγόμενον διὰ τῆς περὶ ἀρνήσεως δουλείας ἀγωγῆς, νὰ ἐπιδιώξῃ κατὰ τοῦ ἤδη ἐνάγοντος τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἀλωδότης κυριότητος τοῦ καὶ νὰ καταστήσῃ ἀντικείμενον ἐρεύνης ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου τὸ δικαίωμα αὐτὸ τῆς δουλείας.

Ἐπειδὴ ἡ προμνημονευθεῖσα διάταξις τῆς Πολ. Δικονομίας οὐδεμίαν ποιεῖται διάκρισιν μεταξὺ ὑδάτων ἰδιωτικῶν καὶ δημοσίων ἢ κοινοχρήστων καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι τὸ ἀπὸ 7 Μαΐου 1837 Βασ. Διάταγμα ἀφῆρσεν ἀπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῶν τακτικῶν δικαστηρίων καὶ ὑπήγαγεν εἰς τὰς διοικητικὰς ἀρχὰς τὰς μεταξὺ ἰδιωτῶν διαφορὰς περὶ τῆς χρήσεως τρεχόντων ὑδάτων, ἐφ' ὧν δὲν ὑπάρχει ἀποκτημένον ἰδιωτικὸν δικαίωμα (ἄρθρ. 1 ἐδ. 7), ἀλλ' ἀφοῦ, κατὰ τὸ ἄρθρ. Β' τοῦ Ψηφίσματος 5' τῆς Α' ἐν Ἀθήναις Ἑθνικῆς Συνελεύσεως, ὅλαι αἱ τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ διαφοραὶ, ὧν δὲν γίνεται μνεία ἐν τῷ ἄρθρῳ Α', ἐπομένως δὲ καὶ ἡ ἀνωτέρω περὶ τῆς χρήσεως τρεχόντων μὴ ἰδιωτικῶν ὑδάτων, ὑπῆχθησαν εἰς τὰ τακτικά δικαστήρια, ὅπως δικάζωνται ἐφεξῆς ὡς καταπεύγουσαι κατὰ τὴν ἐν ἰσχύϊ Πολ. Δικονομίαν, ἐκεῖται ὅτι ἡ κατὰ ταύτην ἀρμοδιότης τῶν εἰρηνοδικείων ἐπὶ διαφορῶν περὶ τῆς χρήσεως οἰωνδήποτε ὑδάτων, ἀρθεῖσα ὡς πρὸς τὰ ἰδιωτικά διὰ τοῦ Διατάγματος τοῦ 1837, ἐπανῆλθε μετὰ τὴν ὡς πρὸς τὸ διαληφθὲν θέμα κατάργησιν τούτου, καὶ αὕτη προδηλῶς εἶναι ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρ. Β' τοῦ Ψηφίσματος, δι' οὗ παρεπέμφθησαν αὖθις εἰς τὰ τακτικά δικαστήρια αἱ περὶ τῆς χρήσεως τῶν μὴ ἰδιωτικῶν ὑδάτων διαφοραί.

Ἐπειδὴ ἀπαιτεῖται μὲν, κατὰ νόμον, ὅπως ἡ δουλεία ὑδραγωγείου ἔχῃ διηνεκὴ αἰτίαν, ἀλλὰ τὸ διηνεκὲς τῆς αἰτίας συνίσταται εἰς τοῦτο, ὅτι τὸ ὕδωρ πρέπει νὰ ἔλκηται ἐκ τῆς πηγῆς ἢ ἀλλοθεν, ὅπου διαρκῶς ὑπάρχει ἢ τροφοδοτεῖται (Νόμ. 28 Πανδ. (8.2), Νόμ. 9 καὶ 23 § 1 Πανδ. (8.3), Νόμ. 1 § 5 Πανδ. (43.20). Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν πρωτοδικεῖον διὰ τῶν προσβαλλομένων ὑπ' ἀριθ. 302 καὶ 226 ἀποφάσεων, καὶ ἰδίως τῆς τελευταίας, ἐδέξατο ἐν σχέσει πρὸς τὴν οἰονεὶ νομὴν ἢ χρῆσιν δουλείας ὑδραγωγείου, ὅτι συντρέχει τὸ πραγματικὸν τοῦτο στοιχεῖον τοῦ διηνεκοῦς τοῦ ἐλλομένου ὕδατος, εἰπὼν δὲ συνάμα ὅτι τὸ διηνεκὲς τῆς αἰτίας δὲν ἐπηρεάζεται ἐκ τοῦ μόνιμου τοῦ ἐπὶ τοῦ ὕδατος δικαιώματος ὡς πρὸς τὸ λαμβανόμενον ἐκ τῆς πηγῆς M^{***}, ὅπερ τούτέστιν ὁ ἐνάγων προμηθεύεται ἐκάστοτε πρὸς ἄρδουσιν τοῦ κτήματός του, διὰ συμφωνίας μετὰ τοῦ ἰδιοκτῆτου τῆς πηγῆς, ἐπ' ἀνταλλάγματι παρεχομένῳ αὐτῷ, οὐδένα νόμον παρεβίασεν, ἀφοῦ ἡ ἀσκήσις τῆς δουλείας συνίσταται εἰς τὸν δι' ἀλλοτρίου κτήματος ἐλλοκισμόν ὕδατος, διαρκῶς ὑπάρχοντος, ἀνεξαρτήτως τοῦ εἶδους καὶ τῆς μονιμότητος τοῦ ἐπὶ τοῦ ὕδατος αὐτοῦ δικαιώματος (*).

(*) Ἄχρον ζῶτον νομικῆς λογογραφίας ἡ ἀερογραφίας. Ἡ ἔννοια ὑποθέτομεν εἶναι ἡ ἐξῆς: Τὸ μόνιμον ἢ μὴ τοῦ δικαιώματος ἐπὶ τοῦ ὕδατος (διότι τοῦτο ἐλαμβάνετο ἐπ' ἀνταλλάγματι) δὲν ἐπηρεάζει τὸ ἐν

Ἐπειδὴ ἡ προσβαλλομένη ὑπ' ἀριθ. 226 ἀποφασίς ἐδέξατο ὅτι τὸ κατὰ νόμον πρὸς στήριξιν τοῦ παραγγέλματος περὶ καθημερινοῦ ὕδατος ἀπαιτούμενον στοιχεῖον τῆς ἐνασκήσεως τῆς οἰονεὶ νομῆς, ἐν τῇ πεποιθῆσει ὅτι δικαιωματικῶς ἀσχεῖται (Νόμ. 1 § 10, 19 καὶ 39 Πανδ. 43.20), περιέχεται ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ, οὕτω δὲ τὸ πρωτοδικεῖον ἀποφηνάμενον δὲν παρῆλθεν, οὐδ' ἠλλοίωσε τὴν βάσιν αὐτῆς, διότι ἐκ τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀγωγῆς δὲν προκύπτει τὸ ἐναντίον ἐκείνου, ὅπερ ἐδέξατο τὸ πρωτοδικεῖον, εἰπὼν δὲ συνάμα τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ὅτι ἡ ἐντὸς τοῦ τελευταίου, πρὸ τῆς ἀγωγῆς, ἔτους ἀσκήσεως τῆς οἰονεὶ νομῆς ἀποτελεῖ στοιχεῖον τοῦ ἐν λόγῳ παραγγέλματος, συνεμορφώθη πρὸς τὸν Νόμον 1 πρ. καὶ § 4 Πανδ. (43.20), ἐν ᾧ ἄλλως οὐδ' ἔννομον συμφέρον ἔχει ὁ ἀναιρεσείων νὰ ὑποβάλῃ περὶ τούτου λόγον ἀναιρέσεως ὑποστηρίζων τὴν ἐναντίαν ἐκδοχὴν, ἥτις θὰ εἶχεν ὡς συνέπειαν νὰ καταστήσῃ χεῖρονα τὴν θέσιν του διὰ τῆς εἰς αὐτὸν ἐπιβολῆς τοῦ βάρους τῆς ἀποδείξεως.

Ἐπειδὴ, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων, τὸ πρωτοδικεῖον ἐθεώρησεν ὡς στοιχεῖον τοῦ παραγγέλματος, περὶ οὗ ἐτάχθη θέμα τῷ ἐνάγοντι καὶ ὅπερ ἐκ τῶν διεξαχθεισῶν ἀποδείξεων καὶ τοῦ δοθέντος ἀναπληρωτικοῦ ὅρκου ἐθεωρήθη ὡς ἀποδεδειγμένον, τὸ γεγονός ὅτι αἱ πράξεις τῆς οἰονεὶ νομῆς ἡσκήθησαν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἀνεπιλήπτως, ἥτοι οὔτε βία, οὔτε λάθρᾳ, οὔτε κατὰ παράκλησιν ἢ ἀνοχὴν τοῦ ἐναγομένου, τοῦ ἀνεπιλήπτου τῆς ἀσκήσεως ἀπαιτουμένου πράγματι ὡς στοιχείου κατὰ τὸν Νόμον 1 πρ. καὶ § 10 καὶ 20 Πανδ. (43.20) ἐντεῦθεν φανερώς ἐκεῖται ὅτι ἡ δεκάτη τετάρτη αἰτιολογία τῆς τελευταίας τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων περὶ τῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος κατὰ παράκλησιν τοῦ ἐναγομένου ἀσκήσεως τῆς οἰονεὶ νομῆς ὡς ἀποτελούσης ἰσχυρισμὸν τούτου, ὡς μὴ προταθέντος κατὰ τὴν τρίτην ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδικείου συζήτησιν, εἶναι πᾶντῃ ἄχρηστος καὶ παρέλκουσα, καὶ τὸ ἐφαλμένον αὐτῆς δὲν ἐπηρεάζει τὴν ὀρθότητα τοῦ διατακτικοῦ, ἐπαρκῶς κατὰ τὰ ἐκτεθέντα στηριζομένου ἐκ τοῦ ἀντιθέτου στοιχείου τοῦ ἀνεπιλήπτου, ὅπερ ἐθεωρήθη ὡς ἀποδεικτέον ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος καὶ προκῦψαν ἐκ τῶν ἀποδείξεων.

Ἐπειδὴ ὁ δεύτερος λόγος τοῦ προσθέτου δικαγράφου, ὡς διατυπῶνται, ὅτι τὸ πρωτοδικεῖον δὲν ἠτιολόγησε τὰς ἐνστάσεις τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ ἐξαίρεσεως τῶν μαρτύρων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ὅς ἐπεκαλέσθη ὡς προταθείσας κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν καὶ ἀναφερομένων ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ εἰσηγητοῦ, ὡς εἰς τὰς ἄλλας ἐνστάσεις περὶ ἐξαίρεσεως αὐτῶν, ὡς ἐχόντων συμφέρον ἐκ τῆς ὑπὲρ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐκβάσεως τῆς δίκης, ὅπως ἀρδύωσι τοὺς

τῇ δουλείᾳ τοῦ ὑδραγωγείου ἀπαιτούμενον διηνεκὲς τῆς αἰτίας, ὅπερ ἀποβλέπει μόνον τὸ διηνεκὲς τῆς πηγῆς. Ἀλλὰ τότε πρόκειται περὶ δουλείας ἢ περὶ ἀπλοῦ ἐνοχικοῦ δικαιώματος; Περὶ τούτου ἡ ἀπόφασις ἐπιφυλλάσσειται ἄλλοτε. Τώρα μόνον τοσοῦτον λέγει ὅτι τὸ μόνιμον τοῦ δικαιώματος εἶναι ἄτρετον πρὸς τὸ διηνεκὲς τῆς αἰτίας.

ἀγρούς καὶ σταφιδαμπέλους των ἐκ τῶν ἐπιδίκων αὐλάκων, εἶναι ἀπορριπτέος, διότι τίνες μὲν εἰσιν αἱ δι' ἀναφορᾶς εἰς τὴν τοῦ εἰσηγητοῦ ἐκθεσιν ἐπικληθεῖσαι ἐνστάσεις οὐδαμῶς καθορίζεται ἐν τῷ εἰρημένῳ λόγῳ ἀναιρέσεως, ὅπως δυνήθῃ ὁ Ἀρειος Πάγος νὰ κρίνῃ περὶ τοῦ νόμου ὑποστατοῦ αὐτῶν, ἐξ οὗ ἡρτηται τὸ οὐσιῶδες τοῦ ἀναιτιολογήτου, τὸ δὲ συμφέρον ἐκ τῆς ἐκδόσεως τῆς δίκης δὲν καθορίζεται ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ ἀναιρέσεως ὡς ἄμεσον καὶ μετὰ βεβαιότητος προσδοκώμενον, οἷον ἀπαιτεῖται κατὰ τὸ ἀρθρον 324 ἐδ. 2 τῆς Πολιτ. Δικονομίας ὅπως στηρίξῃ λόγον ἐξαίρεσεως.

Ἐπειδὴ τὸ πρωτοδικεῖον ἐδέχθη ὅτι τῆς προκειμένης δίκης οὐσὴς τακτικῆς περὶ οἰονεὶ νομῆς, περὶ τῆς ἀρμοδιῶς κατὰ τὸ ἀρθρον 490 ἐδ. 2 § ε' τῆς Πολ. Δικονομίας δικάζει τὸ εἰρηνοδικεῖον, διετάχθησαν παρ' αὐτοῦ διὰ τῆς πρώτης ὑπ' ἀριθ. 292 ἀποφάσεώς του, ἐπικυρωθεῖσης διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 547 τοῦ πρωτοδικείου, προσωρινὰ μέτρα κατὰ τοῦ ἐναγομένου ἐπὶ τῇ παρεμπιπτούσῃ αἰτήσῃ τοῦ ἐνάγοντος, ὅπως ἔχουσιν ἰσχὺν μέχρις ὁριστικῆς τῆς κυρίας διαφορᾶς ἐκδικάσεως, ὥστε ταύτης ἐπελθοῦσης ἡ περὶ προσωρινῶν μέτρων διάταξις ἀπέβαλε τὴν ἰσχύν της, καὶ οἱ κατ' αὐτῆς στρεφόμενοι λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀλυσιτελεῖς.

Ἐπειδὴ τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 226 ἀποφάσεως ἐδέχθη ὅτι ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ, εἰς ἣν καὶ τὸ διατακτικὸν τῆς ὁριστικῆς ὑπ' ἀριθ. 1107 ἀποφάσεως τοῦ εἰρηνοδικείου ἀναφέρεται, ἐστὶν ὠρισμένη ὡς πρὸς τὸ πλάτος τῶν περὶ ὧν πρόκειται αὐλάκων, καθ' ὃ προσδιορίζουσα ὅτι ἡ μὲν ἐκ τῆς πηγῆς M^{***} προερχομένη αὐλάξ ἔχει πλάτος 60 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου ἡ δὲ ἐκ τοῦ κτήματος M^{***} ἡ δεχομένη τὰ ὀμβρία ὕδατα τῶν Ἐξαμιλίων πλάτος δύο μέτρων, ὡς πρὸς δὲ τὴν ἐτέραν τοῦ ἀναιρεσειόντος πρότασιν, τὴν ὑποβληθεῖσαν ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου, περὶ ἀοριστίας τῆς ἀγωγῆς καὶ τοῦ ἐπὶ ταύτῃ ἀναφερομένου διατακτικοῦ τῆς μνημονευθείσης ἀποφάσεως τοῦ εἰρηνοδικείου διὰ τὸν μὴ καθορισμὸν τοῦ μέρους τοῦ κτήματος τοῦ ἀναιρεσειόντος, δι' οὗ αἱ αὐλάκες διέρχονται, αὕτη προδήλως ἐστερεῖτο νομικῆς βαρύτητος, ἀφ' οὗ ἐπὶ δουλείας ὑδραγωγείου δὲν εἶναι ἀναγκαῖος προσδιορισμὸς τοῦ μέρους τοῦ ἀλλοτρίου κτήματος, δι' οὗ ὁ πρὸς ἔλκυσμὸν τοῦ ὕδατος ὀχέτος μέλλει νὰ διέρχεται, ἀλλ' ὁ δικαιοῦχος τοποθετεῖ αὐτὸν ὅπου θέλει, ὀφείλων μόνον νὰ μὴ διευθύνῃ αὐτὸν διὰ φυτειῶν ἢ κτιρίων, μηδὲ νὰ μεταλινῇ αὐτὸν ἀνευ ἀνάγκης ἀπαραιτήτου (N. 9 Πανδ. 8, 1, N. 21, 22, 25, Πανδ. 8.3. N. 8 Πανδ. 43.20), ἥτοι ὑποκείμενος ἀπλῶς εἰς περιορισμούς, ἐξ ὧν δὲν ἐπεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀοριστία τῆς ἀγωγῆς, ἀλλ' ἤθελεν ἀκολουθήσει τὸ μὴ νόμιμον αὐτῆς, ἐὰν κατὰ τὴν βᾶσιν καὶ αἰτήσιν διετυποῦτο ἐναντίον τῶν περιορισμῶν τούτων, ὅπερ ὁμῶς δὲν συμβαίνει οὔτε ἐδέξατο τὸ πρωτοδικεῖον ὡς συντρέχον.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἀρθρ. 15 καὶ 173-175 τῆς Πολ. Δικονομίας, τὰ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ πραττόμενα, καὶ ἂν κατ' αἰτήσιν ἢ παραγ-

γελίαν ἄλλου δικαστηρίου πράττονται, βεβαιοῦνται διὰ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως καὶ οὐχὶ διὰ δικαστικῆς ἐκθέσεως, οὕτω δὲ καὶ τὸ πρωτοδικεῖον ἀκυφηνάμενον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 226 ἀποφάσεως, ἐν σχέσει πρὸς τὴν δόσιν ἐνώπιον τοῦ Α'. Εἰρηνοδικείου Βορ. Πλευρᾶς Ἀθηνῶν, ἐνεργήσαντος κατ' αἰτήσιν τοῦ δικάσαντος Εἰρηνοδικείου Κορίνθου, τοῦ ἐπιβληθέντος τῷ ἀναιρεσιδλήτῳ ὅρκου, οὐδόλως ἤμαρτε.

Ἐπειδὴ διὰ μὲν τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὁ ἀναιρεσιδλήτος ἡτήσατο ὅπως ἀπειληθῇ κατὰ τοῦ ἐναγομένου χρηματικὴ ποινὴ δραχμῶν 50,000, πρὸς κύρωσιν τῆς γενομένης αὐτῷ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως οἰασθήποτε πράξεως διακωλυούσης τὴν ἐνάσκησιν τῆς οἰονεὶ νομῆς τοῦ ἐνάγοντος, δεχθὲν δὲ τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 226 ἀποφάσεως ὅτι τὸ εἰρηνοδικεῖον, ἀπειλήσαν κατὰ τοῦ ἐναγομένου διὰ τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεώς του χρηματικὴν ποινὴν δραχ. 20,000, ἐμμέσως ὥρισε τὴν τιμὴν τῆς ἀπαγορευθείσης πράξεως καὶ τὸ μέτρον τῆς ποινῆς ἐκάνονισεν ἐπὶ τῇ βᾶσει τῶν ὁρῶν τοῦ ἀρθρου 884 τῆς Πολ. Δικονομίας, οὐδεμίαν δικονομικὴν διάταξιν παρεβίασεν, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας συνεμορφώθη πρὸς τὴν διαληφθεῖσαν.

Ἀριθ. 67 (1907) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρσπαγίτης κ. Π. ΝΙΔΕΡ

Εὐθύνη ἐξ ἀδικήματος ἢ πταίσματος- ἔκταδης- παρὰ νόμου ματαιώσεως εἰσπράξεως φορολογίας- ἀπώλεια ἀπαιτήσεων- ἐπικληθῆς ἀφερεγγυότητος- ἀπώλεια τόκων.

Ἐπειδὴ καὶ τὸ 6' τμήμα τοῦτο τοῦ Ἀρ. Πάγου σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ἀνω ἀποφάσεως ὑπὸ τοῦ α' τμήματος αὐτοῦ ἐξενεχθεῖσαν ὅτι κατὰ τὰς ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ παρατιθεμένας διατάξεις τοῦ νόμου, εἶναι μὲν ὑπόχρεως εἰς ἀποζημιώσιν πᾶς ἐξ ἀδικήματος ἢ πταίσματος ἐπενεγκὼν βλάβην τινὰ εἰς ἄλλον, ἀλλ' ὅταν ἡ βλάβη αὕτη τυγχάνῃ ἀναγκαία συνέπεια τῆς πράξεως ἢ παραλείψεως τοῦ ὑπαίτιου, ἢ δ' ἀποζημιώσεις περιορίζεται εἰς τὴν ἀνόρθωσιν τῆς πραγματικῆς ζημίας, ἣν ὁ παθὼν ὑπέστη κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ διαφέροντος. Κατὰ ταῦτα δ' ἐν προκειμένῳ, ἡ πραγματικὴ ζημία, δι' ἣν ἦτο ἀποζημιωτέος ὁ ἐνάγων ἐκ τῆς ἀποδιδομένης καὶ τὴν εὐθύνην τοῦ ἐναγομένου Δημοσίου κατὰ τὰς περὶ προστήσεως ἀρχᾶς ἐπαγούσης πράξεως ἢ παραλείψεως τοῦ ὑπαλλήλου αὐτοῦ ταμίου Μαντινείας, συνίστατο εἰς τὴν διὰ τῆς ἐκ παρανόμου ἐνεργείας τοῦ ταμίου ματαιώσεως τῆς εἰσπράξεως τῶν ὀφειλομένων φόρων ἐπελθοῦσαν ἀπώλειαν τῆς ἡκαίτησεως τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τῶν φορολογουμένων ὀφειλετῶν, εἴτε ἐνεκεν ἀφερεγγυότητος αὐτῶν, εἴτε ἐνεκεν ἄλλου ἀποσβεστικοῦ τῆς ἐκ τούτων ἐνοχῆς αὐτῶν λόγου, καθόσον ἡ ἀπώλεια αὕτη μόνον ἀποτελεῖ τὴν ἐπισυμβᾶσαν ἐκ τῆς παρανόμου ἐνεργείας, ὡς ἄμεσον αὐτῆς καὶ ἀναγκαίαν συνέπειαν,

(*) Ἐπέρχεται μετὰ τὴν ἐν σελ. 82 XVI 303 τοῦ α' τμήματος.

πραγματικήν του ἐνάγοντος ζημίαν, ἀποτελοῦσαν οὐσιώδεις καὶ ἀναγκαῖον στοιχεῖον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς. Ἀλλ' ὡς ἐκ τοῦ ὅλου περιεχομένου τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἐξάγεται, οὐδαμῶς ἐν αὐτῇ φέρεται τὸ τοιοῦτο παραγωγικὸν τοῦ ἀξιουμένου πρὸς ἀποζημιώσιν ἐξ ἀδίκου πράξεως ἢ παραλείψεως τῶν ἀρχῶν δικαιοῦματος τοῦ ἐνάγοντος στοιχεῖον τῆς τοιαύτης ἐξ ἀφερεγγυότητος ἢ ἄλλου λόγου ἀπωλείας τῆς ἀπαιτήσεως αὐτοῦ κατὰ τῶν φορολογουμένων, ὡς ἀμέσου ἀποτελέσματος τῆς ὡς ἄνω πράξεως ἢ ἐλλείψεως, οὐδὲ περιλαμβάνεται τὸ τοιοῦτο στοιχεῖον ἐν τοῖς ἐν τῇ ἀγωγῇ φερομένοις ὅτι ὡς συνέπεια τῆς πράξεως τῆς ἀγωγῆς ἐπῆλθεν ἢ διακοπὴ τῆς εἰσπράξεως καὶ συνεπῶς ἢ ἀπώλεια τῶν ὀφειλομένων, ὡς μὴ ὀριζομένου τοῦ πραγματικοῦ λόγου ταύτης, ἀφοῦ ἢ μὴ εἰσπραξίς δὲν ἐπιφέρει ἀναγκαιῶς καὶ τὴν ἀπώλειαν τῶν ὀφειλομένων. Καθόσον δὲ καὶ ἡ τοιαύτη ἐλλείψις τῶν οὐσιωδῶν στοιχείων τῆς ἀγωγῆς, ἀναγομένη εἰς τὸ δικαίωμα τοῦ ἐνάγοντος καὶ τὰς περιστάσεις ἐφ' ὧν στηρίζει τὰς ἀξιώσεις αὐτοῦ, ἐπάγεται τὴν ἀκυρότητα τοῦ δικογράφου ταύτης, κατὰ τὸ ἄρθρον 533 ἐδ. 3 Πολ. Δικονομίας, ἥτις δὲν δύναται ν' ἀνακληρωθῇ διὰ τῆς κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκρατηρίου συζήτησιν, ἐπιτρεπομένης κατὰ τὸ ἄρθρον 158 ἐδ. 1 Πολ. Δικονομίας βελτιώσεως τῶν ἐν τῇ προδικασίᾳ ἡμαρτημένων, καθότι κατ' αὐτὴν δὲν δύναται νὰ συμπληρωθῇ καὶ κύριον στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς, ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή ἀπορριπτέα, ὡς πρὸς τὸ ζητούμενον δι' αὐτῆς κεφάλαιον τῆς ἀπαιτήσεως, καθίσταται ἐκ τοῦ ἄνωτέρω λόγου τῆς ἐνεκεν ἐλλείψεως τοῦ ἄνω στοιχείου αὐτῆς ἐνυπαρχούσης ἐν αὐτῇ ἀκυρότητος, κατὰ τὴν περὶ τούτου βάσιμον ἐνστάσιν τοῦ Δημοσίου, μὴ ἀποκρουομένης ἐκ τοῦ λόγου τῆς ἐπενεχθείσης κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκρατηρίου συζήτησιν βελτιώσεως καὶ συμπληρώσεως αὐτῆς κατὰ τὴν ὡς ἄνω ἐν αὐτῇ ἐλλείψειν ὀρθῶς ἐπομένως αἱ ἐκκαλούμεναι ἀποφάσεις, εἰ καὶ ἐξ ἐτέρων λόγων, ἀπέρριψαν τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγήν τοῦ ἐνάγοντος ὡς πρὸς τὰ δι' αὐτῆς ζητούμενα κεφάλαια τῆς ἐκ φόρων κατὰ τῶν φορολογουμένων ἀπαιτήσεως αὐτοῦ καὶ τὸ ἐναντίον ἐν τῇ ἐφέσει παράκονον αὐτοῦ ἀπορριπτέον ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμον.

Ἐπειδὴ καὶ ἡ ἐκ τόκων διὰ τὴν μὴ εἰσπραξίν τοῦ ὡς ἄνω κεφαλαίου ἀπαιτήσις ἡδύνατο λόγῳ διαφέροντος ἐκ τῆς πράξεως ἢ παραλείψεως τῶν ἀρχῶν ν' ἀπαιτηθῇ κατὰ τοῦ Δημοσίου ἐκ τοῦ αὐτοῦ, ὡς ἄνω, λόγου τῆς εὐθύνης αὐτοῦ, μόνον ὡς πραγματικὴ ζημία προσγενομένη τῷ ἐνάγοντι ἐνεκα τῆς στέρσεως τῆς τε διαχειρίσεως τοῦ ὡς ἄνω κεφαλαίου καὶ τῆς ἀπολαυθῆς τοῦ ἐκ ταύτης ποσοῦ τῶν τόκων αὐτοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ λόγῳ τῆς ἐξ ὑπερμερίας ἢ ἐκ τοῦ νόμου ὑποχρεώσεως τοῦ Δημοσίου πρὸς καταβολὴν αὐτῶν, τοιαύτης τινὸς ὑφισταμένης. Ἀλλ' ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ περιεχομένου τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω δικογράφου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, οὐδαμῶς φέρεται ἐν αὐτῇ ὡς βάσις τῆς προβαλλομένης ἐκ τόκων ἀπαιτήσεως τοιοῦτός τις, στηρίζων νόμῳ ταύτην, λόγος τῆς ἐκ πράξεως ἢ παραλείψεως τῶν ἀρχῶν προσγενο-

μένης τῷ ἐνάγοντι ἐκ τῆς στέρσεως τῆς διαχειρίσεως τοῦ κεφαλαίου τῆς ἀπαιτήσεως αὐτοῦ ζημίας, ὡς συνισταμένης εἰς τὴν μὴ ἀπολαβὴν τοῦ ἐκ τῶν τόκων τούτου προερχομένου ποσοῦ, ἀλλ' ἡ ἐκ τόκων ἀξιουμένη ἀπαιτήσις διατυπύεται ὡς προερχομένη λόγῳ καθυστερήσεως τοῦ κεφαλαίου ἢ τοιαύτη δ' ἐλλείψις νομίμου λόγου πρὸς στήριξιν τῆς ἀγωγῆς κατὰ τὸ ἐκ τόκων κεφάλαιον αὐτῆς τοῦτο ἐπάγεται ἀκυρότητα καὶ ἀπαράδεκτον αὐτῆς (ἄρθρον 533 Πολ. Δικονομίας), τοῦ φερομένου ἐν ταύτῃ πρὸς στήριξιν αὐτῆς τοιοῦτου ἐνεκα καθυστερήσεως τῆς κυρίας ἐκ φόρων ἀπαιτήσεως, κατὰ τῶν διαφόρων φορολογουμένων, μὴ ἐπάγοντος ἐν προκειμένῳ ὑποχρέωσιν τοῦ Δημοσίου πρὸς καταβολὴν τόκων ὑπερθέσεως ἐπὶ κεφαλαίου οὐδὲν ὡς ὑπὸ τοῦ ὀφειλομένου. Ἐσφαλμένως ἄρα τὸ δικάσαν πρωτοδικεῖον διὰ τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων ἐδέχθη ὡς βάσιμον τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγήν τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὸ ἐν αὐτῇ περὶ τόκων τοῦ ἐπιδιωκομένου ποσοῦ τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως κεφάλαιον αὐτῆς, καὶ ἐξαφανιστέα ἐστὶ κατὰ τὰς περὶ τούτου διατάξεις αὐτῆς ἡ τελευταία ὀριστικῶς ἐπιδικάσασα, τὸ τοιοῦτο κεφάλαιον ἐκκαλουμένη ἀποφάσις, ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ ν' ἀπορριφθῇ καὶ κατὰ τὴν ἐκ τῶν τοιούτων τόκων ἐπιδιωκομένην ἀπαιτήσιν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, κατὰ τὸ περὶ τούτου βάσιμον παράκονον τοῦ ἐκκαλοῦντος Δημοσίου, οὗ ἡ ἐφεσις δεκτὴ κατὰ τοῦτο ἀποβαίνει.

Ἀριθ. 68 (1907) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ

Συναλλαγματικὴ ὑπογεγραμμένη ὑπὸ γυναικὸς μὴ ἐμπορευομένης.- ἔκπτωσις εἰς γραμμάτιον εἰς διαταγὴν.- ὀπισθογράφῃς ὑπὸ γυναικός.- δυνέπεται καὶ εὐθύναι.- ἐγγραφὴ ἐν πινακίῳ ἐμπορικῶν.- χαρτοσήμανσις γραμματίου.- ἀποδοτὴ χρημάτων ἀπὸ τόπου εἰς τόπον γραμματίῳ.- ἐμπορικότης.- ἀνεκκαθάριστον ἐνδτάδεως.- ἐνδτάδεις ἀναδοχῆς ἄλλοτεριου χρόνου.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπ' ἀριθ. 423 π. ἐ. ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀναιρέσασα τὴν ὑπ' ἀριθ. 1527 τοῦ 1903 ὁμοίαν τῶν ἐνταῦθα Ἐφετῶν, παρέπεμψεν ἐνώπιον τοῦ τμήματος τούτου τὴν ἐξέτασιν τῆς κατὰ τῆς πρωτοδικίου ἀποφάσεως ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἥτις τύποις δεκτὴ ἐστίν.

Ἐπειδὴ τοῦ Ἐμπορ. Νόμου ἐν ἄρθρ. 113 ὀρίζοντος ὅτι ἡ ὑπὸ γυναικὸς μὴ ἐμπορευομένης δημοσίᾳ ὑπογεγραμμένη συναλλαγματικὴ δὲν ἰσχύει ὡς πρὸς αὐτὴν, εἰ μὴ ὡς ἀπλὴ ὑπόσχεσις, ἔπεται ὅτι ἡ τοιαύτη συναλλαγματικὴ ἀπόλλυσι μὲν ὡς πρὸς τὴν ὑπογράψασαν γυναῖκα τὴν ιδιότητα ταύτης, ἰσχύει ὅμως ὡς ἔγγραφον ὑποσχετικόν, ὅταν δὲ τοῦτο ᾗ συντεταγμένον κατὰ τὸν τύπον γραμματίου εἰς διαταγὴν καὶ τὰ τούτου προσόντα, ἅτινα ἐν ἄρθρ. 188 Ἐμπ. Νόμου ἀπαριθμοῦνται, περιέχῃ, ἰσχύει ὡς τοιοῦτον, ἡ δὲ γυνὴ ἀνίκανος μὲν κατὰ τὴν προμνησθεῖσαν διάταξιν νὰ ὑπογράψῃ συναλλαγματικὴν καὶ μὴ ἐνεχομένην ἐκ ταύτης, δύναται ὅμως ἐγκύρως νὰ ὑπογράψῃ γραμμάτιον

(*) Μετὰ τὴν ἐν σ. 273 παρόντος 423 α' τμήματος.

εις διαταγήν και εκ τούτου να ἐνέχεται είτε ως ἐκδότης είτε ως ὀπισθογράφος, ἄτε τοῦ ἄρθρ. 187 τοῦ Ἐμπ. Νόμου μὴ παραπέμποντος πρὸς τὸ ἄρθρον 113 αὐτόθι, μηδεμίαν δ' ἄλλης ἐν τῷ νόμῳ ὑπαρχούσης διατάξεως ἀκαλλατούσης τὴν γυναῖκα τῶν ἐκ τοῦ γραμματίου εἰς διαταγήν ὑποχρεώσεων. Κατὰ ταῦτα ὅθεν τὸ ἐφ' οὗ στηρίζεται ἡ ἀγωγή ἐγγραφον δὲν ἰσχύει μὲν ὡς πρὸς τὴν ἐναγομένην ὡς συναλλαγματική, ἀφ' οὗ αὕτη δὲν ἐμπορεύεται δημοσίᾳ, καθ' ἃ ὑπὸ τῶν διαδίκων συνομολογείται, ἀλλὰ περιέχον ἅπαντα τὰ προσόντα γραμματίου εἰς διαταγήν, ἐκδεδομένον μὲν ἀρχικῶς εἰς διαταγήν τῆς ἐναγομένης, ὑπὸ ταύτης δὲ μεταβιβάσθην διὰ τακτικῆς ὀπισθογραφῆσεως εἰς διαταγήν τοῦ ἐνάγοντος, ἰσχύει ὡς τοιοῦτο, συνεπᾶγον καὶ ἀπέναντι τῆς γυναικὸς ἅπαντα τὰ νόμιμα ἀποτελέσματα.

Ἐπειδὴ τοῦ ἄρθρου 187 τοῦ Ἐμπ. Νόμου οὐδεμίαν ποιοῦντος διάκρισιν μεταξὺ τῶν ἐμπορικῶν καὶ μὴ τοιούτων γραμματίων, ἐπεται ὅτι ἅπασαι αἱ διατάξεις περὶ συναλλαγματικῶν, αἱ ἀφορῶσαι τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ κατανομαζομένας σχέσεις ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν εἰς διαταγήν γραμματίων ἀνεξαρτήτως τῆς ιδιότητος αὐτῶν, ὡς καὶ τὸ Α' τμήμα διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐδέξατο, συνεπῶς ἐν προκειμένῳ ἡ ἐναγομένη, μεταβιβάσασα τὸ ἐπίδικον γραμμάτιον εἰς διαταγήν τοῦ ἐνάγοντος διὰ τακτικῆς ὀπισθογραφῆσεως, εὐθύνεται ἐκ τῆς τοιαύτης σχέσεως ἀλληλεγγύως μετὰ τῶν ἐκδοτῶν αὐτοῦ ἀπέναντι τοῦ κομιστοῦ, στερουμένη τοῦ εὐεργετήματος τῆς διαιρέσεως καὶ διζήσεως καὶ τοῦ ἐκ τοῦ βλαβερῶντος δόγματος, ἀφοῦ δὲν πρόκειται περὶ ἀναδοχῆς χρέους ἄλλοτριου, ἀλλ' ἰδίας ἐνοχῆς παραγομένης ἐκ τῆς ὀπισθογραφῆσεως εἰς διαταγήν τρίτου διὰ τῆς λήψεως ἰσαξίου ἀντιτίμου. Ἡμαρτημένως δὲ τὸ πρωτοβάθμιον δικαστήριον ἀποκλείσαν ἀπὸ τοῦ ἐπίδικου ἐγγράφου τὴν ιδιότητα τοῦ γραμματίου εἰς διαταγήν καὶ ἐφαρμόσαν τὰς περὶ κοινῆς ἐκχωρήσεως διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου, ἐθεώρησε μὴ ὑπόχρεον τὴν ἐναγομένην καὶ ἀπέριψε τὴν ἀγωγήν, ἐφ' ᾧ μεταρρυθμιστέα μὲν αὕτη κρίνεται κατὰ τὸν βάσιμον ἐφέσεως λόγον.

Ἐπειδὴ νομίμως ἐνεγράφη ἡ ἀγωγή καὶ συνεζητήθη ἐκ τοῦ πινακίου τῶν ἐμπορικῶν ὑποθέσεων, συμφῶνως τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρ. 7 τοῦ περὶ Ἀρμοδιότητος τῶν Ἐμποροδικαίων Νόμου, καθ' ἣν αἱ ἀποτελοῦσαι ἀπλὴν ὑπόσχεσιν συναλλαγματικαὶ καὶ τὰ εἰς διαταγήν γραμμάτια φέρουσαι ὑπογραφήν ἐμπόρων καὶ μὴ τὸ ἐμποροδικεῖον κρίνει περὶ αὐτῶν, ἀφ' οὗ ἐν προκειμένῳ μετὰ τῆς γυναικὸς συνενήχθησαν καὶ οἱ ἐκδόται τοῦ ἐπίδικου ἐγγράφου, ἀναμφισβητήτως ἔμποροι τυγχάνοντες καὶ ἐμπορικῶς συναλλαζόμενοι (*).

Ἐπειδὴ τὸ ἐπίδικον γραμμάτιον εἰς διαταγήν νομίμως ἐγράφη ἐπὶ χαρτοσήμου ἀξίας μιᾶς δραχμῆς, συμφῶνως τῷ ἄρθρ. 15 ἐδ. γ' τοῦ ΑΧΚΕ' Νόμου, καθ' ὃ τὰ εἰς διαταγήν γραμμάτια, ἀνεξαρτήτως τῆς φύσεως αὐτῶν, γράφονται ἐπὶ χαρτοσήμου ἀξίας ὑπολογιζομένης κατὰ τὸν ἐν τῷ προηγούμενῳ ἄρθρῳ πίνακα.

(*) Ὑποθέτομεν ὅτι ἡδύνατο νὰ κρίνῃ καὶ ἄνευ ὀνομαστικῆς ἀπολύτου.

Ἐπειδὴ παρεκτὸς τούτων τὸ ἐπίδικον ἐγγράφον χαρακτηρισθὲν κατὰ τὰ προρρηθέντα γραμμάτιον εἰς διαταγήν θεωρεῖται ἐμπορικόν, καθ' ὅσον δι' αὐτοῦ, ὀπισθογραφηθέντος μὲν ἐν Πειραιεὶ εἰς διαταγήν τοῦ ἐνάγοντος, πληρωτέον δ' ἐν ἄλλῳ τόπῳ, τὰς Ἀθήνας, συντελεῖται ἀποστολὴ χρημάτων ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, ἥτις πρᾶξις κατὰ τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ περὶ Ἀρμοδιότητος Ἐμποροδικαίων Νόμου θεωρεῖται ἐμπορικὴ, οἰοιδήποτε καὶ ἂν ὦσιν οἱ συναλλασσόμενοι. Ὅντος δὲ τοῦ γραμματίου εἰς διαταγήν ἐμπορικῶν ἐνστάσεις ἀνεκκαθάριστοι προτεινόμεναι παραπέμπονται εἰς ἰδιαιτέραν συζήτησιν, κατὰ τὸ ἄρθρ. 729 τοῦ Ἐμπ. Νόμου, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ Νόμου ΑΥΝΖ' τοῦ 1887. Συνεπῶς ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης ὅτι ἡ ὀπισθογράφησις ἐγένετο εἰκονικῶς, μηδενὸς ληφθέντος ἀντιτίμου καὶ ὅτι καλύπτεται ἀναδοχὴ ἄλλοτριου χρέους ὑπὸ γυναικὸς συνομολογουμένη καὶ ἄκυρος κατὰ τὸ βελ-λειάνειον δόγμα θεωρουμένη, μὴ ἀποδεικνυόμενος παραχρῆμα δέον νὰ παρακεμθῇ εἰς ἰδιαιτέραν συζήτησιν κατὰ τὴν βάσιμον τοῦ ἐνάγοντος πρότασιν.

Ἀριθ. 71 (1907) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΕΛΕΓΗΣ

Ἐπιταγὴ μετὰ τελεσιδικίαν. - ἀδιατύπων.

Ἐπειδὴ καὶ τὸ τμήμα τοῦτο τοῦ Ἀρ. Πάγ., συμφωνεῖ πρὸς τὴν γνώμην τοῦ α' τμήματος ὅτι κατὰ τοὺς Ν. 23 Πανδ. 22.1 Β. 32 (23.3) 3 (10.23) ἡ ὁχλήσις δὲν ὑπόκειται εἰς ὠρισμένας διατυπώσεις, ἐπομένως ἡδύνατο νὰ γείνη καὶ δι' ἐπιταγῆς κάτωθι τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐφετερίου τῆς ἐπικυρωσάσης τὴν πρωτόδικον καὶ ἐκκληθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ πρωτοδικείου, τὴν ἐπιδικάσασαν τὴν ἐπίδικον ἀπαίτησιν, ἀρκεῖ μόνον ἐκ τῆς ἐπιταγῆς νὰ ἐξάγῃται σαφῶς τὸ ἀξιούμενον ποσόν.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου διὰ τῆς . . . ἐπιταγῆς γενομένης κάτωθι τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἀναφέρεται σαφῶς καὶ καθαρῶς τὸ ἀξιούμενον ποσόν καὶ οἱ τόκοι τούτου, ἡ δὲ ἔγκυρος ἐπιταγὴ, ἥτις ἐγένετο τὴν 20 Ἰανουαρίου 1876 καὶ αὕτη καθ' αὐτὴν ἀναφέρει σαφῶς τὸ ποσόν δι' ὃ ἐπιτάσσεται ὁ Δῆμος, ἀλλὰ καὶ ἐτι πλέον σαφηνίζεται διὰ τῆς ἀναφορᾶς τῆς εἰς τὴν προηγούμενην ἐπιταγήν καὶ κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε οὐδεμία νὰ προκύπτῃ ἀμφιβολία περὶ τοῦ ἀξιούμενου ποσοῦ.

Ἀριθ. 72 (1907) Τμ. Α' (**)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΛΙΑΔΗΣ

Διαμονὴ ἐν ἄλλῳ τόπῳ. - παρέκτασις προθεσμίας.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 195 Πολ. Δικονομίας, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ Νόμου ΒΕΚΕ' τοῦ 1894, ὁ-

(*) Μετὰ τὴν ἐν σελ. 443 ΧVII 394 α' τμήματος διὰ τῆς ὁποίας ἀνῆρέθη ἡ ἐν σελ. 326 ΧIV 1634 Ε. Α., ἐνθα ὅρα τὴν ἐπεξηγηματικὴν σημείωσιν.

(**) Ἀναιρεῖται ἡ ἐν σελ. 224 ΧIV 329 Ε. Π., κατὰ τρόπον ἀπολύτως ἀπροσδόκητον καὶ συγχυρόμενον θορυβωδῶς πρὸς αὐτὰς τὰς αἰτιολογίας τῆς ἀνω ἀποφάσεως. Τὸ ἄρθρον 195 ὁρθότατα ποιοῦν, παραχωρεῖ

ρίζον ότι η προθεσμία παρεκτείνεται εάν ο διάδικος κατοική εις τόπον άλλον παρά τόν του δικαστηρίου ή του αντιδίκου του, έχει την έννοιαν ότι παρεκτείνεται επίσης η προθεσμία και αν διαμένη εις άλλον τόπον, διότι προφανώς του νόμου σκοπός είναι να χορηγήση ανάλογον παρέκτασιν προθεσμίας, όταν πρὸς ἐκτέλεσιν δικαστικῆς πράξεως ἀπαιτῆται καὶ ὁδοπορία τούναντίον ἄρα δεχθὲν τὸ δικάσαν ἐφετεῖον διὰ τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων, παρεβίωσε τὴν οὐσιώδη διάταξιν τοῦ ρηθέντος άρθρου καὶ ἀναιρετεῖται αὐταὶ εἰς κατὰ τὸ ἀρθρ. 807 § 5 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἀριθ. 73 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΑΙΛΑΔΗΣ
Γενικὸς πρόξενος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ ἀναπληρωταί. - καθήκοντα εἰσαγγελέως. - λήψις ὡς πειστοφύων. - κακοδικία. - ἀνεύθυνον Δημοσίον.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἀρθρ. 191 τοῦ ΧΝΣ' Νόμου, μὴ καταργηθέντος οὐδὲ τροποποιηθέντος διὰ μεταγενεστέρου νόμου, ὁ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Γεν. Πρόξενος ἢ οἱ νόμιμοι αὐτοῦ ἀναπληρωταί, κατὰ τὸ στάθιον τῆς ἀνακρίσεως καὶ ἐπ' ἀκροατηρίου ἀναπληροῦσι τὰ καθήκοντα τοῦ εἰσαγγελέως, κατ' ἀκολουθίαν δεχθὲν τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ τῶν αἰτιολογιῶν τῆς πρωτοδικίου, εἰς ἃς ἀναφέρεται, ὅτι δυνάμει καὶ πρὸς ἐνάσκησιν τῆς ἀνακριτικῆς δικαιοδοσίας παρελήφθησαν ὑπὸ τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ προξενικῆς ἀρχῆς, ὡς πειστήρια, τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερόμενα πράγματα τοῦ ἀναιρεσειόντος, ὁρθῶς ἔκρινεν ὅτι διὰ τὴν ὑπὸ τῆς ρηθείσης ἀρχῆς ἀφαίρεσιν αὐτῶν δὲν χωρεῖ ἀγωγή περὶ ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ Δημοσίου, διότι κατὰ μὲν τὸ ἀρθρ. 215 τοῦ ΧΝΣ' Νόμου, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ Νόμου ΑΠΟΕ', αἱ περὶ κακοδικείου διατάξεις τοῦ ἀρθρ. 65 τῆς Ποιν. Δικονομίας ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τοὺς ἐν τοῖς ἀρθρ. 186—214 διαλαμβανομένους προξενικοὺς ὑπαλλήλους, ἄρα καὶ εἰς τὸν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Γενικὸν Πρόξενον διὰ τὴν ρηθείσαν αἰτίαν, ἅτε ρητῶς ἀναφερόμενον ἐν τῷ ἀρθρ. 186, κατὰ δὲ τὴν ὀρθὴν ἐρμηνείαν τοῦ ἀρθροῦ 65 Ποινικῆς Δικονομίας, ὁ ἀδικηθεὶς ἐνεκα δόλου ἢ ἀσυγγνώστου ἀμελείας ὑπὸ τῶν ἐν αὐτῷ ὀριζομένων προσώπων, ἐν οἷς καὶ οἱ εἰσαγγελεῖς, καθ' ὃν χρόνον οὗτοι ἐκτελοῦσιν ποινικὰ ἢ δικαστικῆς ἀστυνομίας ἔργα, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐγείρῃ μόνον κατ' αὐτῶν προσωπικὴν ἀγωγὴν περὶ ἀποζημιώσεως καὶ οὐχὶ κατὰ τοῦ Δημοσίου ὡς προστήσαντος αὐτοὺς Βασιλ. Νόμου 15 (7.5) (*).

παρέκτασιν μόνον ἐὰν κατοική ὁ διάδικος εἰς άλλον τόπον καὶ δὲν ᾔτο ἀναγκαῖον νὰ προῖδῃ καὶ ἐν περιπτώσει διαμονῆς, ὡς ἔσθλ' ἔχουσα αὐτὸν ποιεῖ ἡ ἀνω ἀπόφασις, διὰ τὸν ἀπλούστατον λόγον ὅτι ἡ ἐν άλλῳ τόπῳ διαμονὴ τοῦ ἐν τῷ αὐτῷ κατοικοῦντος, δὲν ἀπαιτεῖ οὐδεμίαν ὁδοπορίαν, ἀφ' οὗ ἡ κοινοποίησις γίνεται ἐπίσης καλῶς καὶ ἐν τῇ κατοικίᾳ. Αὐτὸ δὲν εἶναι πλὴν ἐρμηνευτικὴ, ἀλλὰ ὁπωσθεληματικὴ.

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ἐν σελ. 115 XV 1208 Ε. Α. Ὅρα τὰς αὐτοὺς σημειώσεις μας.

Ἀριθ. 74 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

Ἐκτελεσταί. - ἔκτασις ἐξουσίας. - οὐκ ἀποκλεισμός κληρονόμου. - ἐρμηνεία διαθήκης περὶ ἐκτάσεως. - προβολὴ ἀνεπαρκοῦς ἐθίμου. - ἐπικουρικὴ αἰτιολογία ἐδφαλμένη.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ θεμελιώδους δόγματος τοῦ κληρονομικοῦ δικαίου ὅτι ὁ κληρονόμος διαδέχεται τὸν τελευτήσαντα εἰς τὸ σύνολον τῶν εἰς τὴν περιουσίαν αὐτοῦ ἀναγομένων σχέσεων Ν. 37 (29.2) Βασιλ. 29 (ΑΕ'. ιδ') ἀπορρέει τὸ δικαίωμα τοῦ κληρονόμου νὰ ἐπιληφθῇ τῆς νομῆς τῶν κληρονομιαίων πράγματων, ὁ δὲ θεσμός τῶν ἐκτελεστῶν τῆς διαθήκης ἀναγνωρίζεται μὲν διὰ τῆς Νεαρᾶς 68 τοῦ Λέοντος, ἀλλ' οὐδεμία διάταξις νόμου ὀρίζει τὰ καθήκοντα καὶ τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν, οἱ δὲ Ν. 28 Κωδ. (1.3) Ν. 88 § 1 (36.1) καὶ Νεαρὰ 131 κεφ. 10 ὁρῶσιν εἰδικὰ θέματα περὶ κληροδοτημάτων, καθ' ἃ διατάσσεται ἡ ἀπόδοσις εἰς ἄλλους τοῦ καταληφθέντος ἢ ἡ ἀνάλωσις αὐτοῦ καθ' ὀρισμένον τρόπον κατ' ἀκολουθίαν, ἀνευ ρητῆς διατάξεως τοῦ νόμου, οἱ δὲ τῆς διαθήκης ὀριζόμενοι ἐκτελεσταὶ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν διατάξεων αὐτῆς δὲν δύναται νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὴν νομὴν τῶν κληρονομιαίων καὶ ν' ἀποκρούσωσι τὸν κληρονόμον νὰ ἐπιληφθῇ ταύτης ἰδίῳ κληρονομικῷ δικαίῳ. Τὸ ἐφετεῖον ἄρα ἀποφηνάμενον ὅτι ἡ ἀναιρεσιδότης ἐκ διαθήκης κληρονόμος τοῦ Π. Κ' δι-καίουται νὰ κατέχῃ τὰ κληρονομιαῖα πράγματα, οἱ δὲ ἀναιρεσειόντες ἐκτελεσταὶ τῆς διαθήκης δὲν κέντηται τὸ δικαίωμα νὰ ἐξωθήσωσιν αὐτὴν τῆς νομῆς ἢ νὰ συγκατέχωσι μετ' αὐτῆς τὰ κληρονομιαῖα, ἀλλ' ἡ ἐκ τοῦ νόμου ἐξουσία αὐτῶν περιορι-στέα εἰς τὴν ἐπιτήρησιν τῆς ὑπὸ τῶν κληρονόμων ἐκτελέσεως τῶν διατάξεων τῆς διαθήκης, ὁρθῶς ἤρ-μήνευσεν καὶ ἐφήρμοσεν τοὺς εἰρημένους νόμους.

Ἐπειδὴ ὁ ἰσχυρισμός περὶ ἐθίμου, καθ' ὃ ἀναγνωρίζεται μόνον ὁ θεσμός τῶν ἐκτελεστῶν τῆς διαθήκης, οὐχὶ δὲ καὶ ὅτι δι' αὐτοῦ ὀρίζεται ἡ ἐξουσία αὐτῶν νὰ λάβωσι τὴν διακατοχὴν τῶν κληρονομιαίων, οὐδεμίαν κέντηται νομικὴν ἀξίαν κατὰ τὰ εἰρημένα, ἔθεν τὸ ἐφετεῖον ὁρθῶς ἀπέρριψεν αὐτόν.

Ἐπειδὴ ναὶ μὲν ἡ ἔκτασις τῆς ἐξουσίας τῶν ἐκτελεστῶν τῆς διαθήκης προσδιορίζεται κατὰ πρῶτον λόγον ὑπὸ τοῦ διαθέτου, πλὴν τὸ ἐφετεῖον, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν αἰτιολογιῶν τετάρτης, πέμπτης καὶ ἐβδόμης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἔλαβεν ὑπ' ὄψει ὁλόκληρον τὸ περιεχόμενον τῆς ἀπὸ 2 Ἰουνίου 1904 ἰδιογράφου διαθήκης, ἥτοι οὐ μόνον τὴν περὶ ὀρισμοῦ τῶν ἐκτελεστῶν διάταξιν αὐτῆς, ἣν παρατίθησιν ἐν τῇ ἐβδόμῃ αἰτιολογίᾳ, ἀλλὰ καὶ ἀπάσας τὰς λοιπὰς διατάξεις αὐτῆς καὶ ἐκτιμήσαν αὐτάς δεχεται ἐν τῇ ἀνεξελέγκτῳ κρίσει τοῦ ὅτι ὑπὸ τοῦ διαθέτου Π. Κ' δὲν ἐδόθη τοῖς ἀναιρεσειούσιν ἐκτελεσταῖς τῆς διαθήκης αὐτοῦ ἡ ἐξουσία τῆς διακατοχῆς τῶν κληρονομιαίων.

Ἐπειδὴ ἡ αἰτιολογία τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι διὰ τῆς διαθήκης ἐδόθη τοῖς ἀναιρεσειούσιν ἐκτελεσταῖς αὐτῆς ἡ ἐ-

ξυσία της διακατοχής της κληρονομίας άνισχυρός έστιν ή τοιαύτη διάταξις, έστιν έπιδοθητική, ώστε και εσφαλμένη αν ή δεν επέγεται την αναίρεσιν της άποφάσεώς του, έπαρκούς ούσης προς ύποστήριξιν του διατακτικού αύτης της προηγουμένης κυρίας αίτιολογίας (*).

ΠΟΙΝΙΚΗ

Άριθ. 143 (1907) Τμ. Β'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Ι. ΤΣΑΤΣΟΣ

Κήρυξις άναρμοδιότητος στρατιωτικών και κοινών ποινικών δικαστηρίων.-κανονισμός Άρείου Πάγου.- παρὰ φύσιν άσέλγεια μετὰ τὴν στρατίωτον και πολίτου.- άναγκαία συνταξιοεργία.- άρμοδιότητις.

Έπειδή, ως εξάγεται εκ της δικογραφίας, δια μέν του ύπ' αριθ. 371 π. έ. βουλεύματος του Συμβουλίου των εν Καλάμαις Πλημμελειοδικών εκηρύχθησαν άναρμόδια τὰ κοινὰ ποινικά δικαστήρια ίνα έπιληφθώσι της κατά του στρατιώτου Μ. Α*** κατηγορίας, ήτις είχε τότε χαρακτηρησθῇ ως βιασμός, δια δέ του ύπ' αριθ. 43,200 έ. έ. έγγράφου του Υπουργείου των Στρατιωτικών προς τὸν παρὰ τῷ Άρ. Πάγῳ εισηγγελία έθεωρήθησαν άναρμόδια τὰ στρατιωτικά δικαστήρια έπομένως ύφίσταται περίπτωσις κανονισμού άρμοδιότητος κατά τὸ άρθρον 46 Ποιν. Δικονομίας υπό του Άρ. Πάγου.

Έπειδή, ως εξάγεται εκ των μέχρι τούδε ένεργηθεισών άνακρίσεων, πρόκειται περί παρὰ φύσιν άσελγείας, διαπραχθείσης υπό μέν του Μ. Α*** στρατιώτου ένεργητικῶς και τού Ι. Χ*** πολίτου παθητικῶς, εἰσι δέ οὔτοι άμφότεροι καταδικαστέοι ποινικῶς, διότι τὸ άδίκημα τοῦτο δεν δύναται νὰ έπτελεσθῇ υπό ενός μόνου προσώπου ύπαγομένων δέ των κατηγορουμένων εις διάφορον άρμοδιότητα, ως όντων του μέν στρατιώτου, του δέ πολίτου, κατά τὸ άρθρ. 60 της στρατ. ποιν. νομοθεσίας ή δια τὸν πολίτην άρμοδιότητις των κοινών ποινικών δικαστηρίων έπεκτείνεται και δια τὸν στρατιώτην.

Άριθ. 147 (1907) Τμ. Β'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ

Διορισμός προσώπου πᾶ κεκτεμένου προσόντα.- παρὰβασις καθήκοντος.- βλάβη επιμελείας.- διορισμός ύπογραμμάτως.- άντίθεσις προσωρινῇ άναπληρώσει.- άτελής αίτιολογία.

Έπειδή ο άναίρεσειών παρεπέμφθη επί τῷ λόγω οἱ γραμματεῖς ών του Είρηνοδικείου Καλαυρίας παρέβη τὰ καθήκοντα της έπιτετραμμένης αὐτῷ ύπηρεσίας, ήτοι προέβη εν γνώσει δια του ύπ' αριθ. 1300 του έτους 1904 έγγράφου του εις τὸν διορισμόν του Ι. Β*** ως ύπογραμμάτως του Είρηνοδικείου Καλαυρίας, χωρίς οὗτος νὰ κέκτηται τὰ νόμιμα προσόντα και άνευ προηγουμένης δοκιμασίας υπό του είρηνοδίκου συμφώνως τῷ νόμῳ και οἱ έπραξε τοῦτο προς βλάβην της Έπικρατείας.

Έπειδή του άρθρου 487 § 1 του Ποιν. Νόμου

μη διακρίνοντος ποσῶς τὸ είδος της σκοπούμενης βλάβης, εκεται οἱ δύναται αὕτη νὰ εἶναι οὐ μόνον ύλική αλλά και ήθική, τοιαύτη δέ ήθική βλάβη εἶναι δυνατή δια τὴν έπικράτειαν* επί του προκειμένου δέ κατά τὰ πραγματικά περιστατικά, ως ταῦτα έγέγοντο δεκτὰ υπό του προσδαλλομένου βουλεύματος, ήθικὴν βλάβην υπέστη ή Έπικράτεια, διότι ήθική βλάβη εἶναι δια τὴν Έπικράτειαν όταν διορίζεται ως ύκάλληλος πρόσωπον μη κεκτεμένον τὰ νόμιμα προσόντα* όρθῶς άρα έφηρμόσθη τὸ άρθρ. 487 § 1 του Ποιν. Νόμου (*).

Έπειδή, κατά τὸ άρθρ. 123 έδ. 2 του Όργαν. των Δικαστηρίων, κωλυομένου του γραμματέως και των ύπογραμμάτως, τὸ δικαστήριον δύναται ν' άνακληρώση τὴν θέσιν ταύτην παρὰ του γραμματέως, αλλά προσωρινῶς* επί του προκειμένου όμως, ως προκύπτει εκ του προσδαλλομένου βουλεύματος, δεν πρόκειται περί προσωρινῆς άναπληρώσεως, οὐδ' εξάγεται προσωρινῇ άναπλήρωσις εκ του οἱ δεν αναφέρεται εν τῷ βουλεύματι οἱ διωρίσθη μόνιμος.

Έπειδή τὸ βούλευμα των πλημμελειοδικών άναφέρεται εν τῷ σκεπτικῷ εις τὴν πρότασιν του εισηγγελείας, έχουσαν οὕτω: οἱ εκ της άνακρίσεως προκύπτουσιν άρνούσαι ένδειξεις ένοχῆς επί παραβάσει καθήκοντος και παραπέμπει τὸν άναίρεσειόντα επί παραβάσει καθήκοντος* έπομένως έχει αίτιολογίαν, άλλ' άτελή, ή άτελής όμως αίτιολογία δεν άποτελεῖ λόγον άναίρεσεως.

Άριθ. 149 (1907) Τμ. Β'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Π. ΝΙΔΕΡ

Έμμιόθος πάρεδρος.- άνάθεσις είσαγγελικών καθηκόντων.- παρέλευσις εξαμήνου.- αὐτοδικαία άπαλλαγῇ.- σύνθεσις δικαστηρίου διά.- παραβίασις δεδικασμένου.

Έπειδή, κατά τὴν έννοιαν των άρθρ. 1 και 2 § τελ. 5, 6, 8 του Νόμου Β, Η' περί προσόντων των δικαστικῶν ύκαλλήλων και των τροποποιησάντων τὰ άρθρα 1 και 6 τούτου άρθρ. 1 και 2 του υπό στοιχ. ΒΧΝΣ' Νόμου του 1899, κατά συνδυασμόν προς τὰ άρθρα 27 και 32 Όργ. Δικαστηρίων, κύρια καθήκοντα των έμμισθων παρέδρων εἰσι τὰ του δικαστοῦ, εις ών τὴν εκπλήρωσιν, ως άναπληρωται τούτου προς συμπλήρωσιν του δικαστηρίου καλοῦνται κατά προτίμησιν των άμίσθων παρέδρων (άρθρ. 2 έδ. τελ. Β, Η' Νόμου). Καί δύναται μέν ν' άνατεθῶσι εις έμμισθον πάρεδρον δια Β. Διατάγματος καθήκοντα άντεισαγγελέως, ή εκπλήρωσις όμως τούτων, έπιφέρουσα άναγκαιῶς λόγω άσυμβιβάστου τὸ άδύνατον της συγχρόνου ύπ' αὐτοῦ ένασχέσεως και των καθηκόντων του δικαστοῦ, δεν δύναται νὰ παραταθῇ πλέον των έξ μηνῶν, κατά τὸ άρθρ. 2 του ΒΧΝΣ' Νόμου. Έκ του τοιούτου δέ ύπ' αὐτοῦ τούτου του νόμου κατά χρόνον περιορισμοῦ της των τοιούτων καθηκόντων εκπλήρωσεως εξάγεται προφανῶς οἱ, διαρ-

(*) Έμφικυροῦται ή εν σελ. 262 παρόντος τόμου 1421 Ε. Α.

(2) Όλος ε γάδαρος έχει πέτσι στο πηγάδι και ή τιμωρηθείσα περίστασις φροντίζει νὰ μη στάξῃ ή οὐρά του.

κοῦντος μὲν τοῦ ὀριζομένου ἐξαμήνου, δύναται διὰ Β. Διατάγματος νὰ προκληθῇ ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπ' αὐτῶν, παρελθόντος ὅμως τοῦ χρόνου τούτου ἡ ἀδυναμία τῆς περαιτέρω ἐνασχέσεως αὐτῶν, ἐπερχομένη ἐξ αὐτῆς τῆς ρητῆς ὡς ἄνω τοῦ νόμου διατάξεως αὐτοδικαίως, οὐδαμῶς προαπαιτεῖ τὴν ἐκδοσιν Β. Διατάγματος ἐπὶ τούτῳ καὶ ἡ παντελής δ' ἐν τῇ τοιαύτῃ περιπτώσει ἔλλειψις τοιοῦτου ἀναπληροῦται ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ νόμου. Ἐν προκειμένῳ δὲ βεβαιουμένου ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 166 τῆς 10 Ἰουλίου 1906 φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ὅτι διὰ τοῦ ὑπὸ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν Β. Διατάγματος, δημοσιευθέντος ἐν τῷ φύλλῳ τούτῳ, εἶχον ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου ἀνατεθῇ καθήκοντα ἀντεισαγγελείας εἰς τὸν παρὰ τῷ Πρωτοδικεῖ Ἀθηνῶν ἐμμισηθὸν πάρεδρον Ε. Π^{***}, πιστοποιουμένου δ' ἐκ τοῦ πρακτικοῦ συνεδριάσεως τῆς προσβαλλομένης ἡδὴ ἀποφάσεως ὅτι μέχρι τῆς 29 Μαρτίου 1907, ὅτε ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐξεδόθη, εἶχε παρέλθει τὸ ἐξαμῆνον ἐκ τοῦ ἄνω νόμου διάστημα, καθ' ὃ κατ' ἀνώτατον ὅρον ἡδύνατο ὁ πάρεδρος οὗτος νὰ ἐκπληρώσῃ τ' ἀνατεθέντα αὐτῷ τοιαῦτα καθήκοντα, νομίμως συνετέθη δι' αὐτοῦ, κληθέντος πρὸς ἀναπλήρωσιν κωλυομένων τακτικῶν δικαστῶν καὶ ἐκπληρῶσιν τῶν κυρίων αὐτοῦ καθηκόντων, τὸ δικάσαν πλημμελειοδικεῖον καὶ ἂν ἐτι δὲν εἶχεν ἐκδοθῇ ἡ κοινοποιηθῇ αὐτῷ Β. Διάταγμα περὶ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῶν καθηκόντων ἀντεισαγγελείας καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ ἐναντίου στηριζόμενος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ ὁρθῶς τὸ δικάσαν πλημμελειοδικεῖον κηρῦξαν τὸν ἀναιρεσείοντα ἔνοχον πλειόνων ἀξιοποιῶν πράξεων, ἥτοι τραυμάτων καὶ ἐξυβρίσεως ἐφήρμωσε τὸ ἄρθρ. 109 Ποιν. Νόμου, ὡς συντρέχουσας περιπτώσεως ἐφαρμογῆς αὐτοῦ, ἂν δὲ διὰ τῆς περὶ ἐνοχῆς ἀποφάσεως παρεβίασε τὸ δεδικασμένον, κηρῦξαν τὸν ἀναιρεσείοντα ἔνοχον καὶ τῆς πράξεως τῆς ἐξυβρίσεως, ἥς εἶχε διὰ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως ἀθωωθῇ, τοῦτο δὲν δύναται νὰ δώσῃ χώραν εἰς ἀναίρεσιν ταύτης, ἀφοῦ τὸ μὲν ἄρθρον 109 Ποιν. Νόμου ὁρθῶς κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐφηρμόσθη, μόνον δὲ τὸ ἐκ τοῦ ἄρθρ. 117 Ποιν. Νόμου δεδικασμένον, ἥτοι ἡ διὰ τῆς ἐκτελέσεως τῆς τελεσιδικίου ἀποφάσεως ἐξάλειψις τοῦ ἀξιοποινοῦ αὐτῆς ἡδύνατο νὰ παραγάγῃ λόγον ἀναιρέσεως ἔνεκα κακῆς τοῦ Ποιν. Νόμου κατὰ τοῦτο ἐφαρμογῆς, τῆς παραβιάσεως τοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρ. 84 ἐδ. 8 Ποιν. Δικονομίας δεδικασμένου, εἰς ἣν καὶ ἡ περὶ ἧς πρόκειται ἀναφέρεται, μὴ διατεταγμένης ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς διαδικασίας καὶ μὴ ἐπαγούσης διὰ τοῦτο ἀναίρεσιν, ὡς εἰς οὐδεμίαν τῶν ἐν ἄρθρ. 407 Ποιν. Δικονομίας ἀναγραφόμενων περιπτώσεων ἀναιρέσεως κατ' ἀποφάσεων πλημμελειοδικῶν ὑπαγομένης. Κατὰ ταῦτα καὶ ὁ σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως ἔνεκα κακῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Ποιν. Νόμου καὶ παραβιάσεως τοῦ δεδικασμένου ἀπορριπτέος καθίσταται ὡς μὴ βάσιμος.

Ἀριθ. 150 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ
Βιαδμός.- ἐπιδίκασις ἀποζημιώσεως ἐπὶ δια-

κορεῦσει.-ὁτήριξις ἐπὶ ἀποδείξεων.-πλειόνες καταδικασθέντες.- ἀλλήλεγγυη.

Ἐπειδὴ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται ὅτι ἐκ τῆς ὑπὸ τῶν κατηγορουμένων διαπραχθείσης ἀξιοποιῶν πράξεως ἐπὶ πολλῶν τῇ πολιτικῶς ἐναγούσῃ ζημίᾳ ἐνεστῶσα καὶ βεβαία, συνισταμένη εἰς τὴν ἐκ τῆς διακορεύσεως αὐτῆς ἐπαύξεισιν τῆς ἀναγκαίας πρὸς ἀποκατάστασιν εἰς γάμον προικὸς, δι' ἧς κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τῆς Ποιν. Δικονομίας παραδέχεται τῷ ἀδικηθέντι δικαίωμα ἀποζημιώσεως.

Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον πρὸς μὀρφωσιν τῆς κοιτησέως του περὶ τοῦ βασίμου τῆς ἀπαιτήσεως τῆς πολιτικῶς ἐναγούσης καὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως ἐστηρίχθη ἐπὶ τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας, καθ' ἣ ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐξάγεται καὶ οἱ ἀναιρεσείοντες ἀδασίμως τὸν ἀντικείμενον ἰσχυρίζονται.

Ἐπειδὴ συνωδὰ τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρ. 30 τοῦ Ποιν. Νόμου κατ' ἣν «πάντες ὅσοι δι' ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἀδίκημα καταδικάσθησαν ἐνέχονται ἀλλήλεγγυως εἰς τὰς ἐνδεχομένας ἀποδόσεις, εἰς τὴν προκειμένην ἀποζημιώσιν καὶ εἰς τὰ δικαστικά ἐξόδα» τὸ δικαστήριον κατεδίκασε καὶ τοὺς ἐπὶ συνεργείᾳ κηρυχθέντας ἐνόχους Δ. Ρ^{***} καὶ Σ. Ρ^{***} εἰς τὴν μετὰ τοῦ κυρίου αὐτουργοῦ ἀλλήλεγγυον πληρωμὴν τοῦ ἐπιδικασθέντος ποσοῦ τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς.

Ἀριθ. 151 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ
Παράδοσις καθήκοντος.-βλάβη Ἐπικρατείας.
ὑπαρξίς ἐν σκοπῷ.-οἰαδήποτε βλάβη.

Ἐπειδὴ ὁ ἐν τῇ προσθετῇ αἰτήσει διατυπωμένος λόγος ἀναιρέσεως ὅτι τὸ συμβούλιον τῶν ἐφετῶν δὲν παρεδέξατο τὸν ἐν τῷ ἄρθρῳ 487 τοῦ Ποιν. Νόμου ἀπαιτούμενον σκοπὸν τῆς βλάβης τῆς Ἐπικρατείας ὡς προκύψαντα ἐκ τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας, ἀλλ' ὡς ἐνυπάρχοντα ἐν τῇ φύσει τοῦ ἀδικήματος τῆς παραβάσεως καθήκοντος, ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς ἀβάσιμος, καθόσον ἐκ τοῦ διατακτικοῦ, ἀλλ' ἰδίως ἐκ τοῦ αἰτιολογικοῦ τοῦ προσβαλλομένου βουλευματος προκύπτει σαφῶς (ἰδεσθε 1 καὶ 4 αὐτοῦ) ὅτι τοῦτο ἐδέξατο τὴν ἐκ προθέσεως τοῦ κατηγορουμένου παράβασιν καθήκοντος πρὸς βλάβην τῆς Ἐπικρατείας, στηριχθὲν εἰς τὰς καταθέσεις τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων καὶ τὰ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενα ἔγγραφα.

Ἐπειδὴ ὁ ἕτερος λόγος ἀναιρέσεως ὅτι ἡ βλάβη τῆς Ἐπικρατείας πρέπει νὰ ἐνυπάρχῃ ἐν τῷ σκοπῷ τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου καὶ οὐχὶ νὰ προέρχεται αὕτη ὡς ἀποτέλεσμα, ὡς ἐδέξατο τὸ προσβαλλόμενον βούλευμα, ὡσαύτως ἀπορριπτέος ἐστὶν, διότι αὐτὸ τοῦτο ἀκριδῶς ἐδέξατο τὸ προσβαλλόμενον βούλευμα, ἥτοι ὅτι ὁ κατηγορούμενος ἐκ συστάσεως μετ' ἄλλων παρέβη τὰ ἐαυτοῦ καθήκοντα καὶ ὅτι ἡ παράβασις αὕτη ἐγένετο πρὸς βλάβην τῆς Ἐπικρατείας, ἥτοι συμφώνως τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 487 ἐδ. 1 τοῦ Ποιν. Νόμου, τοῦ ἀπαιτοῦντος τὴν βλάβην τῆς Ἐπικρατείας, ἐγκειμένην ἐν τῷ σκοπῷ τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου καὶ οὐχὶ ἐπερχομένην ὡς ἀποτέλεσμα.

Ἐπειδὴ καὶ ὁ ἕτερος λόγος τῆς προσθέτου αἰτήσεως ὅτι ἡ βλάβη τῆς Ἐπικρατείας πρέπει νὰ εἶναι ὑλικὴ καὶ ὅτι τὸ προσβαλλόμενον βούλευμα ἐδέξατο γενικὴν τοιαύτην, ἀπορριπτέος ἐστὶ, καθόσον ὁ νόμος δὲν διακρίνει τὴν βλάβην τῆς Ἐπικρατείας, ἐμπεριλαμβάναται δὲ ἐν τῇ γενικῇ ἐκφράσει οὐ μόνον ἡ ὑλική, ἀλλὰ κατὰ μείζονα λόγον καὶ ἡ ἡθικὴ, ἥτις διὰ τὴν Ἐπικράτειαν εἶναι μείζων τῆς ὑλικῆς καὶ συνηθεστέρα ἐκ τῆς παραδόσεως τῶν καθηκόντων τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων.

Ἀριθ. 152 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ
Υἱοὶ μεταξὺ συνυπηρετούντων. - ἔννοια - ὕβρεις μεταξὺ δικηγόρου καὶ εἰσαγγελέως κατὰ προανάκριδιν. - ἐκτίμησις ὕβρεως.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ἀναιρέσεως ὅτι κακῶς ἐφηρμόθη τὸ ἄρθρ. 21 τοῦ περὶ Ἐξυβρίσεως κλ. Νόμου, καθόσον προκειμένου περὶ συνυπηρετούντων ἡ μεταξὺ αὐτῶν ἐξυβρίσις συνωδᾷ τῷ ἄρθρ. 31 τοῦ αὐτοῦ Νόμου τιμωρεῖται κατὰ τὰς πειθαρχικὰς διατάξεις, ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ ὑφίσταται ἡ περικύπτουσα τῆς συνυπηρεσίας μεταξὺ αὐτοῦ ὡς δικηγόρου καὶ πληρεξουσίου τοῦ Γ. Π.^{***}, καθ' ἣν ὁ μὲν μηνυτὴς ἐπτελεῖ χρέη εἰσαγγελέως ὁ δὲ ἀναιρεσίων συνηγόρου, εἶναι ἀνυπόστατος, διότι, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ προσβαλλομένου βουλεύματος, ὁ ἀναιρεσίων παραπέμπεται ἵνα δικασθῇ ὡς ὑπαίτιος ὅτι ἐν Λευκάδι διὰ κινήσεων, ἥτοι κινήσεως καὶ ὑψώσεως τῆς χειρὸς του συνοδευομένης μὲ τὴν φράσιν «ἂν δὲν ἠθέλατε νὰ σᾶς σταματοῦν εἰς τὸν δρόμον ἔπρεπε νὰ εὐρίσκεσθε εἰς τὰ γραφεῖα σας» καὶ διὰ τῶν ὀνειδιστικῶν λεξέων «εἰς τὰς Ἀθήνας μακθάνετε τὰς φράσεις αὐτὰς (ἥτοι τὴν φράσιν ἄπλυτα) νεανία, τί ἀνατροφή εἶναι αὐτὴ, σὺ ἐν μέσῃ πλατείᾳ τὸ εἰσαγγελικὸν ἀξίωμα κατέρριψες παιδάριον», καθύβρισε καὶ ἐχλεύασε τὸν εἰσαγγελεύοντα πρωτοδικὴν Δ. Δ.^{***}, καθόσον ἀνάγεται ἐν γένει εἰς τὰ δημόσια τοῦτου καθήκοντα ὡς εἰσαγγελεύοντος· ἐν δὲ τῷ σκεπτικῷ τὸ προσβαλλόμενον βούλευμα δέχεται ὅτι ἡ ἐξυβρίσις ἐγένετο καθ' ὅδον, καθ' ὃν χρόνον ὁ ἀναιρεσίων δικηγόρος δὲν ἐξτελεῖ ὑπηρεσίαν εἴτε ἰδίαν εἴτε κοινὴν μετὰ τοῦ εἰσαγγελεύοντος· οὕτω πῶς γενομένη ἡ ἐξυβρίσις δὲν δύναται νὰ λογισθῇ ὡς ὕβρις μεταξὺ συνυπηρετούντων κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρ. 31 τοῦ περὶ ἐξυβρίσεως Ν., ὅπερ προϋπόθεσιν ἔχει συνυπηρεσίαν, ἥτοι ὅτι οἱ παρεκτραπέντες ὑπάλληλοι συνεργάζονται ἐξασκοῦντες κοινὴν ὑπηρεσίαν καὶ ὅτι αἱ ὕβρεις ἀπηυθύνθησαν καθ' ὃν χρόνον συνεργάζοντο, τοιοῦτό τι δὲν δέχεται τὸ προσβαλλόμενον βούλευμα. Κατὰ δὲ τὴν ἐνέργειαν τῆς προεισαγωγικῆς ἀνακρίσεως οὐδεμίᾳ ὑπάρχει συνυπηρεσία μεταξὺ τοῦ εἰσαγγελέως ὡς ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου καὶ τοῦ δικηγόρου, διότι ἡ ἐνέργεια τοῦ εἰσαγγελέως καὶ ἡ ἐνέργεια τοῦ δικηγόρου ἐπὶ ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ὁ εἰσαγγελεὺς ἐνεργεῖ ἀνακρίσιν, ἀποτελοῦσιν ἴδιον καθήκον ἐκάστου, ἐν ᾧ ἡ συνυπηρεσία προϋπόθεσιν ἔχει κοινὴν ὑπηρεσίαν.

Ἐπειδὴ ἡ περικύπτουσα 2α τοῦ ἄρθρ. 31 τοῦ περὶ ἐξυβρίσεως Νόμου, καθ' ἣν πᾶσα ἀπρεπὴς πράξις

ἡ ἐκφράσις μεταξὺ τῶν εἰς ὑπηρεσίαν διατελούντων τιμωρεῖται πειθαρχικῶς, ἐφαρμόζεται ὡς αἰκίς πρόκειται· περὶ ἀπρεποῦς πράξεως ἡ ἐκφράσεως ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως δὲν πρόκειται περὶ ἀπρεποῦς πράξεως ἡ ἐκφράσεως, ἀλλὰ περὶ ἐξυβρίσεως, ἐπομένως δὲν ἔχει αὐτὴ ἐφαρμογὴν.

Ἐπειδὴ αἱ φράσεις, ὥς παραθέτει τὸ προσβαλλόμενον βούλευμα καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων παρεπέμφθη ὁ ἀναιρεσίων ἐπὶ ἐξυβρίσει, ὁρθῶς ὑπὲρ ἤχθησαν ὑπὸ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 21 τοῦ περὶ ἐξυβρίσεως Νόμου.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀρ. 2041 (1900)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Δ. ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ

Ἐπιτροπὴς γυμνασίων ἀλλοδαπῶν σπόλφ. - αἰγιαλίτις γραμμὴ. - ζημίαι εἰς κτήματα. - ἀποζημιώσις. - εὐθύνη Δημοσίου. - καθορισμὸς ὑπαιτιότητος ἐν ὁδοῖς ἀδείας.

Ἐπειδὴ ὁ ἐνάγων ἐν τῇ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῇ ἐκθέτει ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐπέτρεψε κατὰ Ὀκτώβριον τοῦ 1897 εἰς τὸν ἀγγλικὸν στόλον τῆς Μεσογείου νὰ ἐκτελέσῃ γυμνάσια θαλάσσια καὶ ἀποβατικά, ἡμερήσια καὶ νυκτερινά, κατὰ τὴν θέσιν Πλατυγιάλι τῆς παραλίας τοῦ Ἀστακοῦ, ὅτι τὰ γυμνάσια ταῦτα ἐξετελέσθησαν διαρκέσαντα ἀπὸ Ὀκτωβρίου 1897 μέχρι Φεβρουαρίου 1898 μετὰ βραχυτάτων διακοπῶν, ὅτι ἐκ τῆς ἐκτελέσεως ὅμως τῶν γυμνασίων τούτων ὑπέστη, ὡς ὑπεκμισθωτῆς ἡ ἰδιοκτήτης τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένων καὶ κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ δήμου Ἀστακοῦ κειμένων λειβαδίων, τὴν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθεμένην ζημίαν, ζητεῖ δὲ ὁ ἐνάγων ὅπως ὑποχρεωθῇ τὸ Δημόσιον νὰ τὸν ἀποζημιώτῃ διὰ τὴν ζημίαν ταύτην, διότι αὐτὴ συνέβη ἐξ ὑπαιτιότητος καὶ ἐκ πταίσματος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως συνεπείᾳ τῆς ἀδείας αὐτῆς ὅπως ἐκτελεσθῶσι τὰ εἰρημένα γυμνάσια, ἅτινα δὲν ἠδύναντο νὰ γείνωσιν ἄνευ τῆς ἀδείας τῆς καὶ παρὰ τὴν θέλησίν τῆς, ὁ δὲ ἐνάγων καὶ οἱ εἰς αὐτὸν ἐκμισθώσαντες ἠδύναντο νὰ ἐμποδίσωσιν ἕνεκα τῆς ὑπερχοῦς δυναμείας τοῦ ἀγγλικοῦ στόλου καὶ τῆς ἀδείας τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

Ἐπειδὴ κατὰ τὰ διεθνή νόμιμα αἱ παραθαλάσσιοι ἐπικράτειαι ἔχουσι δικαίωμα κυριαρχίας ἐπὶ τῶν βρεχουσῶν τὸ ἕδαφος αὐτῶν θαλασσῶν ἐξικνουμένων μέχρι βολῆς τηλεβόλου, θεωρουμένου τοῦ μέρους τούτου τῆς θαλάσσης κατὰ πλάσμα ὡς προεκτάσεως τοῦ ἕδαφους τῆς πολιτείας, ἔχει δὲ ὡς δικαιολογία ἡ κυριαρχικὴ αὐτῆς ἐξουσία καὶ τὸ ἐφ' οὗ αὐτὴ στηρίζεται πλάσμα, τὴν ἀσφάλειαν αὐτῆς ταύτης τῆς ἐπικρατείας, τὴν ἀνάπτειν τοῦ ἐμπορίου καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῶν παρὰ τὴν ἀκτὴν οἰκούντων πληθυσμῶν, διότι πάντα ταῦτα ἀπαιτοῦσι τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικρατείας τοῦ ἀσθεῖν ἀστυνομικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν πλοίων τὰ ὅποια εἰσέρχονται ἢ ἐξέρχονται ἢ σταθμεύουσιν εἰς τὰ ὕδατα αὐτῆς (l'atour la mer territoriale s. 7 ἐκ. 207 ἐκ.), δικαίωμα ὅπερ τὸ Ἑλλ. Κράτος ἔσκει διὰ τῶν λιμένων.

αὐτοῦ ἀρχῶν, ὧν τὴν ἀρμοδιότητα καὶ τὰ καθήκοντα ὁρίζουσι τὰ ἀρθρ. 11 καὶ ἐκ. τοῦ ἰσχύοντος νόμου ἐπέχοντος Β. Διατάγματος τῆς 4ης Ἰανουαρίου 1834 περὶ ὀργανισμοῦ τῶν λιμενικῶν ἀρχῶν, ἰσχύοντος καὶ μετὰ τὸν Νόμον ΑΓΜΖ' τῆς 26 Μαΐου 1887 κατὰ τὸ ἀρθρον 24 αὐτοῦ, ὡς δὲ συνάγεται ἐκ τοῦ συνόλου τοῦ ἀρθρου 11 τοῦ εἰρημένου Διατάγματος, καὶ ἰδίως ἐκ τῶν συνδυασμένων ἐδαφίων 2, 3, 9, 13, 14 καὶ 17 αὐτοῦ, αἱ λιμενικαὶ ἀρχαὶ ὀφείλουσι νὰ φροντίζωσι καὶ διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν εἰς τοὺς λιμένας ἢ παρὰ τὰς ἀκτὰς ἰδιοκτησιῶν. "Ὅταν ἐπομένως αἱ λιμενικαὶ ἀρχαὶ δὲν ἐφρόντισαν νὰ ἀποτρέψωσι ζημίαν ἐπενεχθεῖσαν παρὰ πλοίου εἰς παραθαλάσσιον ἰδιοκτησίαν, ἢ ὅταν, πολὺ πλέον, αὐτὴ ἡ κυβέρνησις ἐπέτρεψε νὰ ἐπιχειρηθῇ τι παρὰ πλοίων, μὴ δυνάμενον ἀνευ τῆς ἀδείας τῆς ταύτης νὰ πραχθῇ, ἐνῷ ἡδύνατο νὰ προῖδῃ ὅτι ἄμεσος συνέπεια τῆς ἐπιτραπείας πράξεως θὰ ἦτο ζημία ἰδιώτου, εὐθύνεται τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον εἰς ἀνθρώπων τῆς ζημίας ταύτης, διότι ἀμελῶς τὸ Δημόσιον διὰ τῶν ἀρμοδίων ὀργάνων τοῦ ἐξεπλήρωσε τὰς περὶ τὴν ἀστυνομίαν τῶν ἀκτῶν καὶ παραλίων ὑποχρεώσεις του. Ἐὰν λοιπὸν ἡ κυβέρνησις τὴν ἀδειαν ὅπως ἐκτέλεσῃ ὁ ἀγγλικὸς στόλος γυμνάσια ἐνσφαιρα, θαλάσσια καὶ ἀποβατικά ἐν ὀρισμένῃ θέσει τῆς παραλίας τοῦ Ἀστακοῦ, ἥς ἀνευ δὲν θὰ ἡδύνατο νὰ ἐκτελεσθῶσιν, ἀνευ παραβιάσεως τῶν διεθνῶν ὁρίμων καὶ τῶν κυριαρχικῶν δικαιωμάτων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, παρέσχεν, εἰ καὶ ἡδύνατο νὰ προῖδῃ ὅτι ἡ ἐκτέλεσις αὐτῶν ἐν τῇ θέσει ἐκείνῃ θὰ συνεπῆγε τὴν ζημίαν τοῦ ἐνάγοντος, διακαυτοῦται οὗτος νὰ ζητήσῃ δι' ἀγωγῆς ἀποζημιώσιν παρὰ τοῦ Δημοσίου, μὴ καταβαλόντος τὴν δέουσαν ἐπιμέλειαν περὶ τὴν παροχὴν τῆς ἀδείας, ἥς ἡ δέξις ἔχει τὴν ἐννοίαν ὅτι τὸ κυρίαρχον καὶ ἐπιτετραμμένον τὴν ἀστυνομίαν τῶν παραλίων καὶ προστασίαν τῶν ἰδιωτῶν κράτος κρίνει ὅτι τὰ γυμνάσια δὲν θὰ προξενήσῃσι ζημίαν εἰς ἰδιώτας.

Ἐπειδὴ ὁμοῦς ὁ ἐνάγων, ἀποδίδων ἐν τῇ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῇ τὴν ζημίαν του εἰς ὑπαίτιότητα καὶ εἰς πταίσμα τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἐπιτρεψάσης τὰ γυμνάσια, ὥφειλε νὰ ὀρίσῃ τὰ περιστατικά ἐφ' ὧν στηρίζει τὴν ὑπαίτιότητα καὶ τὸ πταίσμα τῆς κυβερνήσεως, καθότι ἡ ἀμέλεια ταύτης ἀποτελεῖ στοιχεῖον τοῦ ἐπιδίκου περὶ ἀποζημιώσεως δικαιώματός του κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, τοιαῦτα ὅμως περιστατικά, ἐξ ὧν ἤθελε κρίνει τὸ δικαστήριον ἂν ἔπαισεν ἡ κυβέρνησις, καθὼς δυνάμενη νὰ προῖδῃ τὴν ζημίαν τοῦ ἐνάγοντος καὶ ὧν ἤθελε διατάξῃ τὴν ἀπόδειξιν, δὲν ὀρίζει παντάπασιν ἐν τῇ ἀγωγῇ του ὁ ἐνάγων, καὶ αὕτη, οὕσα ἄλλως νόμῳ βάσιμος, ἀποβαίνει ἡδὴ, κατὰ τὸ ἀναγκαῖον τῆς τοῦτο, στοιχείον ἀρίστον καὶ ἀνεπίδεκτος δικαστικῆς ἐκτιμῆσεως, καλῶς δὲ ἀπερρίφθη, εἰ καὶ δι' ἄλλους λόγους, ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου, καὶ ἀπυρριπτέα καθίσταται ἡ ὑπὸ κρίσιν ἐφεσις.

Ἀριθ. 2042 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΚΟΥΜΑΝΤΑΡΕΑΣ
Δωρεὰ μεταξὺ συζύγων διὰ παρενθέτου προ-

σώπου.- τρίτοι.- γνώρις.- κάλυψις εἰσωνι-
κότατι.- ἀποδεικτικά μέσα.

Ἐπειδὴ, κατὰ τοὺς Νόμ. 1, 2, 3, πρ. Πανθ. (24.1), ἡ μεταξὺ συζύγων δωρεὰ συνεστώτος τοῦ γάμου ἀπαγορεύεται κατὰ κανόνα· κατὰ δὲ τὸν Νόμ. 3 § 9 Π. (24.1), ἡ τοιαύτη δωρεὰ οὐ μόνον ὅταν γίνηται ἀπ' εὐθείας εἶναι ἀπαγορευμένη καὶ λογίζεται αὐτοδικαίως ὡς μὴ γενομένη, ἀλλὰ καὶ ὅταν γίνηται διὰ μεσολαβοῦντος προσώπου ἐπίσης ἀπαγορεύεται· ὁρθῶς ἐπομένως τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως τοῦ διέταξεν ἀποδείξει περὶ τοῦ ἀμφισβητηθέντος σχετικοῦ λόγου τῆς ἀνακοπῆς τῆς ἐφεσίδλητου, ὡς νομίμως ἐβεβαιώθη οὗτος διὰ τῶν κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν ὑποβληθεῖσων προτάσεων αὐτῆς, ὅτι ἡ γενομένη ὑπ' αὐτῆς δι' ἀγοραπωλησίας μεταβίβασις τῆς ἐπιδίκου οἰκίας εἰς τὸν Η. Ρ^{***} καὶ ὑπὸ τούτου δὲ ὁμοίας ἀγοραπωλησίας πρὸς τὸν συζύγον τῆς Γ. Σ^{***}, καλύπτει δωρεὰν μεταξὺ συζύγων, γενομένην διὰ τοῦ μεσολαβήσαντος προσώπου τοῦ Η. Ρ^{***}, διότι οὕτε αὕτη ἐπώλησε πράγματι πρὸς αὐτὸν τὴν οἰκίαν τῆς, οὕτε αὐτὸς ἐπίσης ἐπώλησε σπουδαίως ταύτην πρὸς τὸν σύζυγόν τῆς, ὅστις διὰ δωρεᾶς μετεβίβασε ταύτην πρὸς τὸν καταδικωμένον ὀφειλέτην, καὶ ὅτι ἐν γνώσει διετέλει ὅ,τε ὀφειλέτης καὶ δανειστής τῆς τοιαύτης δωρεᾶς μεταξὺ συζύγων, ὅτε ἐγένετο ἡ διὰ δωρεᾶς μεταβίβασις τῆς οἰκίας ταύτης πρὸς τὸν ὀφειλέτην ἐκ τοῦ συζύγου τῆς, καὶ ὅταν συνήφθη τὸ δάνειον διὰ τοῦ ἐκτελουμένου ἐγγράφου, οὐδὲ δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ τοιαύτη ἀπόδειξις ὡς ἀλυσιτελής, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ ἐκκαλῶν δὲν ἀντλεῖ τὰ δικαιώματά του ἐκ τῶν ὡς εἰκονικῶν προβαλλομένων ἀγοραπωλησιῶν, ἀλλ' ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 20014 δωρητηρίου ἐγγράφου τοῦ ἔτους 1901 συνταχθέντος ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Ν. Α^{***}, δι' οὗ μετεβιβάσθη εἰς τὸν ὀφειλέτην ἡ ἐπιδίκου οἰκία, διότι διὰ τῆς διαταχθείσης ἀποδείξεως θέλει βεβαιωθῇ τὸ ἀληθές καὶ πραγματικὸν δικαίωμα τοῦ δωρητοῦ δικαιοπαρόχου τοῦ ὀφειλέτου ἐπὶ τῆς ἐπιδίκου οἰκίας, τοῦθ' ὅπερ θεωρεῖται ἀναγκαῖον καὶ οὐσιώδες, καθ' ὅσον ὁ δωρεοδόχος τῆς ἐπιδίκου οἰκίας καὶ ὀφειλέτης, οὕτινος τὰ ἐπ' αὐτῆς δικαιώματα ἐνασκαί ὁ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ δανειστής, δὲν δύναται νὰ ἐχῇ πλείονα ἐκείνου δικαιώματα, τὸ ἐναντίον ἐπόμενα παράγονον τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀπορριπτέον ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμον.

Ἐπειδὴ καὶ τὸ ἕτερον παράγονον τοῦ ἰδίου ἐκκαλοῦντος κατὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἐσφαλμένως διὰ ταύτης ἐπετράπη εἰς τὴν ἐφεσίδλητον καὶ ἀναπόκτουςαν καὶ τὸ ἐμμέλτυρον μέσον πρὸς ἀπόδειξιν τῆς εἰκονικότητος τῶν ἐν τῷ ἀποδεικτέῳ θεματι ἀναφερομένων συμβολαιογραφικῶν περὶ ἀγοραπωλησίας ἐγγράφων, ἐνῷ ἐν τῷ ἐτέρῳ τούτων καρίσταται ὡς συμβαλλομένη, δὲν εἶναι ἐπίσης βάσιμον, διότι προκειμένου νὰ ἀποδειχθῇ ἡ καταβολήσεως καὶ καταστρατήγησις ἀπαγορευτικῶν διατάξεων τοῦ νόμου διὰ τῶν εἰρημένων δικαιοπραξιῶν, ἥτοι ἡ γενομένη πράγματι καὶ ἀπαγορευομένη δωρεὰ μεταξὺ συζύγων, διὰ τῶν εἰρημένων ἀγοραπωλησιῶν, ὁρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον

ἐκέτρεψε καὶ τὸ ἐμμάρτυρον μέσον, ἀφοῦ ἄλλως περὶ τούτου δὲν ἦτο δυνατόν ἀπόκτησις ἐγγράφου ἀποδείξεως (*).

Ἀριθ. 2044 [1906]

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΒΑΛΤΙΝΟΣ

Προσέκβα διατετιμημένα. - ἀπόδοσις αὐτονομίῳ ἢ ἀξίας. - οὐκ ἐξαναγκαστόν. - τὶ διατακτέον ἀποφάδει.

Ἐπειδὴ διδομένου τοῦ ὅρκου, δεκτὴ καθίσταται ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγή καὶ βάσιμος κατὰ τὴν κυρίαν αὐτῆς βάσιν περὶ ἀποδόσεως τῆς ἀξίας τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων καὶ περιγραφομένων διατετιμημένων ἀκινήτων, οὐχὶ δὲ καὶ κατὰ τὴν ἐπικουρικὴν αὐτῆς βάσιν περὶ ἀποδόσεως αἰτουσίων τούτων ὡς σωζομένων ἔτι, καθόσον τὸ δικαίωμα τοῦτο τῆς συζύγου τὸ ἐκ τοῦ Νόμου 12 § 1 Π. (23.3) ἀπορρέον, κατηργήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 12 § 2 τοῦ Νόμου περὶ Μεταγραφῆς καὶ συνεπῶς, ὅτε ἡ ἐφεσιβλήτος δικαιούται νὰ ἀκαιτήσῃ τὴν ἀπόδοσιν ταύτην, οὔτε καὶ ὁ ἐκκαλὼν ἔχει τοιαύτην ὑποχρέωσιν, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν δύναται νὰ ἐκβιασθῇ καὶ δικαστικῶς εἰς τοιαύτην ἀπόδοσιν, δικαίωμα μόνον εἶχε νὰ ἀποδώσῃ ἐκουσίως τὰ διατετιμημένα, ἂν δὲν ἐπρωτίμα νὰ ἀποδώσῃ τὴν κατὰ τὸν χρόνον τῆς συστάσεως τῆς προικὸς πραγματικὴν ἀξίαν αὐτῶν, οὐχὶ δὲ καὶ ἀντίστοιχον ὑποχρέωσιν εἰς ἀπόδοσιν αὐτῶν· εἰ καὶ δύναται τις εἰπεῖν, ὅτι ἔδει νὰ γίνῃ δεκτὴ καὶ κατὰ τοῦτο ἡ ἀγωγή διαζευκτικῶς, ἀφαιμένου οὕτω εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιλογῆς νὰ ἀποδώσῃ τὴν πραγματικὴν ἀξίαν τῶν διατετιμημένων ἀκινήτων κατὰ τὸν χρόνον τῆς συστάσεως τῆς προικὸς ἢ αὐτὰ ταῦτα κατ' ἐπιλογὴν αὐτοῦ· ἡ κατὰ τοιοῦτον δὲ τρόπον ὑποχρέωσις δὲν προσκρούει εἰς τὴν μνησθεῖσαν διάταξιν τοῦ Νόμου περὶ Μεταγραφῆς.

Ἀριθ. 2047 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Κ. ΚΟΝΤΟΛΕΩΝ

Ἐπιβολὴ συντηρητικῆς κατασχέσεως. - κώλυμα καταβολῆς καὶ ἀναγνωρίσεως.

Ἐπειδὴ ὁ ἐνάγων δικαιωθείς δύναται τελεσιδικεῖν ἀποφάσεως, κατέσχε συντηρητικῶς εἰς χεῖρας τοῦ Γ. Μ^{***} ὅ,τι οὗτος ὀφείλει εἰς τὸν ὀφειλέτην τοῦ Σ^{***} καὶ ζητεῖ τὴν ἐπικύρωσιν τῆς ἐνεργηθείσης κατασχέσεως, ἡ τοιαύτη ὅμως ἀγωγή, τεινύουσα εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ρηθείσης τελεσιδικίου ἀποφάσεως, δὲν δύναται νὰ ἐνασκηθῇ κατὰ τοῦ ὀφειλέτου, γενομένης εἰς χεῖρας αὐτοῦ ἐγκύρου κατασχέσεως ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ τοῦ ἐνάγοντος Π^{***}, διότι κατὰ τὰ ἄρθρ. 925-927 τῆς Πολ. Δικονομίας ὁ ὀφειλέτης στερεῖται τοῦ δικαιώματος τῆς διαθέσεως τοῦ ὀφειλομένου, ἐνόσω διατελεῖ ἐκχρεμῆς ἡ γενομένη κατάσχεσις, οὐδὲ ἡ ἀναγνώρισις τῆς ἀπαιτήσεως νὰ ἐπιδιωχθῇ δύναται, διότι κατὰ νόμον ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀξιώσῃ καταβολὴν οὐδὲ τὴν ἀναγνώρισιν αὐτῆς δύναται νὰ ζητήσῃ (**).

(*) Ὅ,τι παρατηρήσαμεν ἐν σελ. 565 παρόντος τόμου ὑπὸ τὰς 56 καὶ 57 Α. Π.

(**) Πρὸβλ. 182 Ε. σ. 399 ΧVII καὶ αὐτόθι παραπομπάς.

Ἀριθ. 2057 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΒΑΛΤΙΝΟΣ

Βάσις ἐπὶ δανείου. ἐπικληθὲς ἐγγράφον περὶ ἄλλης ὀχέσεως. - οὐδ' ἀρχὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως. - ἐπαγωγὴ ὁρκου.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῆς του, ὁ ἐκκαλὼν διατείνεται ὅτι δικαιούται λαμβάνειν παρὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου λίρ. τουρκ. 50, τὰς ὁποίας ἐδανείσθη καὶ ἔλαβεν ὁ παρ' αὐτοῦ κληρονομηθεὶς πατήρ του δι' ἀνάγκας τούτου παρὰ τοῦ Ι. Μ^{***}, οὗτινος καρίσταιται ὁ ἐκκαλὼν ὡς καθολικὸς δωρεοδόχος καὶ ὦν τὴν πληρωμὴν ὑπεσχέθη μετὰ τοῦ συμφωνηθέντος τόκου των ἐκ 5 λιρῶν κατ' ἔτος· πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τῆς τοιαύτης συμβάσεως τοῦ δανείου, τῆς ἀποτελούσης τὴν βάσιν τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῆς, ὁ ἐκκαλὼν ἐπεκαλέσθη καὶ προσήγαγε τὸ ἀπὸ 8 Αὐγούστου 1880 ἰδιωτικὸν ἐγγράφον, ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐκδοθέν.

Ἐπειδὴ ἐκ τούτου ἐπικαλουμένου καὶ προσαγομένου καὶ ἤδη δὲν ἀποδεικνύεται ἡ τὴν βάσιν τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῆς ἀποτελοῦσα σύμβασις τοῦ δανείου, διότι ὁμολογεῖ μὲν δι' αὐτοῦ ὁ πατήρ τοῦ ἐφεσιβλήτου ὅτι ἔλαβε τὸ μνησθὲν ποσὸν ἀπὸ τὸν δικαιοπάροχον τοῦ ἐκκαλοῦντος, οὐχὶ ὅπως ἀποδώσῃ τοῦτο εἰς αὐτόν, ἀλλ' ἵνα περιέλθῃ τοῦτο μετὰ τὸν θάνατόν του εἰς τὸν ἐφεσιβλήτον καὶ ὅτι ὑπεσχέθη καὶ τόκον 5 λιρῶν κατ' ἔτος. Ἐκ τούτου ὅθεν, κατὰ τὴν ἐκ τοῦ ὅλου περιεχομένου αὐτοῦ γενομένην ἐκτίμησιν τοῦ δικαστηρίου, δὲν προκύπτει σύμβασις δανείου, ἀλλ' αἰτία θανάτου δωρεᾶς τῆς ληφθείσης ποσότητος, ἥς τὴν ἐπικαρπίαν διεφύλαξε παρ' αὐτοῦ μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ ὁ δωρητῆς καὶ ἦν ὡς τόκον ἀποκαλεῖ ἐν τῷ μνησθέντι ὁμολόγῳ του· ἀνεξαρτήτως δὲ τοῦ ἐγκύρου ἢ μὴ τῆς τοιαύτης δωρεᾶς ὡς μὴ οὔσης συνεταγμένης κατὰ τοὺς νομίμους τύπους, ἀφοῦ τὸ ἐγγράφον τοῦτο κρίνεται ὡς μὴ περιέχον σύμβασιν δανείου, δὲν ἀποδεικνύει τὴν βάσιν τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῆς κατ' ἀκολουθίαν ὀρθῶς ἡ δευτέρα τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων καὶ ἡ προεκδοθεῖσα τοῦ δικαστηρίου τούτου ἐξετίμησε τοῦτο, ὡς μὴ ἀποδεικνύον τὴν βάσιν τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῆς.

Ἐπειδὴ ὁ ἐκκαλὼν κατὰ τὴν α' συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου, ἐφ' ἧς ἔξεδόθη ἡ δευτέρα τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων, ἐπεκαλέσθη καὶ προσήγαγε τὸ μνησθὲν ἰδιωτικὸν ἐγγράφον ὡς ἀποδεικνύον τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς του καὶ ἐναντίᾳ περιπτώσει ἐπήγαγεν ὁρκὸν πρὸς ἀπόδειξιν αὐτῆς· δὲν ἐπεκαλέσθη ὅμως τοῦτο καὶ ὡς ἀποτελοῦν ἀρχὴν ἐγγράφου ἀποδείξεως ἢ ὡς στερούμενον αἰτίας, ἀρκεσθεὶς εἰς τὴν ἐνορκον τοῦ ἐφεσιβλήτου ὁμολογίαν, ἐν ἣ περιπτώσει τὸ ἐγγράφον ἤθελεν ἐκτιμηθῇ ὡς μὴ ἀποδεικνύον τὴν ἀγωγὴν· ἀλλὰ καὶ ἐξεταζόμενοι ἤθη οἱ τοιοῦτοι ἰσχυρισμοὶ τοῦ κρίνονται ἀπορριπτεῖν ὡς μὴ βάσιμοι, διότι ἀφοῦ τὸ μνησθὲν ἐγγράφον κατὰ τὴν γενομένην ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐκτίμησιν αὐτοῦ, περιέχει αἰτία θανάτου δωρεᾶς, μόνον τὴν σύμβασιν ταύτην ἀποδεικνύουσι καὶ συνεπῶς δὲν ἀποδεικνύει οὔτε παρέχει πιθανότητα περὶ τῆς ἐν τῇ

αγωγή αναφερομένης συμβάσεως του δανείου, ούτε και αίτια στερείται, μη κρινόμενον ως άσφαρές γραμμάτιον, ἀλλ' ὡς περιέχον τὴν σύμβασιν αἰτία θανάτου δωρεᾶς, δεδουλευμένην ἔχουσαν ἐν αὐτῇ τὴν αἰτίαν μὴ βασίμως ὅθεν παραπονεῖται ὁ ἐκκαλῶν κατὰ τῆς δευτέρας τῶν ἐκκαλουμένων αποφάσεων, ὡς μὴ ἐκτιμησάσης τοῦτο καὶ ὑπὸ τὰς μνησθείσας διακρίσεις, τοὔτεστιν ἂν ἀποτελῇ ἀρχὴν ἐγγράφου ἀποδείξεως ἢ εἶναι ἀσφαρές γραμμάτιον, ἀλλ' ἐπιβαλοῦσης τὸν ἐπαχθέντα ὅρκον μετὰ τὴν γενομένην ἐκτίμησιν τούτου, ὡς μὴ ἀποδεικνύοντος τὴν ἀγωγὴν, καὶ τὸ περὶ τούτου παράπονόν του ὡς μὴ βάσιμον κρίνεται ἀπορριπτέον (*).

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΝΑΥΠΑΓΙΟΥ (*)

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΝΑΥΠΑΓΙΟΥ

Ἀριθ. 839 (1906)

Εἰσαγγεῖς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΣΑΒΒΑΣ

Ἀνακοπὴ κατ' ἐρήμην ἀποφάσεως καὶ τῆς ἐπιταγῆς. - ἀθωωτικὴ ἀπόφασις. - δεδουλευμένον.

Ἐπειδὴ ὁ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ προσβάλλων τὸ παραδεκτὸν ταύτης, ἐνίσταται, ὅτι αὕτη εἶναι ἄκυρος, διότι ἐνδύνει ἐν τῷ αὐτῷ δικηγόρῳ δύο ἀνακοπαί, ἡ κατὰ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως καὶ ἡ κατὰ τῆς ἀπὸ 3 Ἰουνίου ε. ε. ἐπιταγῆς τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ περὶ πληρωμῆς τῶν ἐξόδων τῆς ἐρήμην δίκης, ὑπαγόμεναι εἰς διάφορα εἶδη διαδικασίας, τοὔτεστιν ἡ μὲν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἡ δὲ ἑτέρα, ὡς ἐκ τοῦ ποσοῦ τῆς ἐπιταγῆς, ὑπὸ τὴν τοῦ εἰρηνοδικοῦ. Ἀλλ' ἡ τοιαύτη ἐνστάσις εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος, διότι, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ δικηγόρου τῆς ἀνακοπῆς, τοῦτο περιλαμβάνει μίαν τοιαύτην, τὴν κατὰ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως, ὡς παρεπόμενον δὲ τῆς ἀκυρωτικῆς τῆς ἐρηνοδικίας καὶ τῆς ἐκ τῆς ἀσκήσεως τῆς ἀνακοπῆς ἐπεργαζομένης ἀναβολῆς τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως, ζητεῖται δι' αὐτῆς καὶ ἡ ἀκύρωσις τῆς ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τῆς ἐρήμην δίκης.

Ἐπειδὴ, εἰ καὶ ἡδύνατο τις νὰ εἴπῃ, ὅτι ἀφοῦ κατὰ τὴν ὁρθὴν ἐρμηνείαν τῶν ἀρθρῶν 12 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ 12 τῆς Ποιν. Δικονομίας, ὅταν τὸ προδικαστικὸν ζήτημα ἀποφασισθῇ ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ποινικοῦ ἢ πολιτικοῦ δικαστηρίου, ἡ

(*) Ἀργολογία πρώτης τάξεως. Ὁ ἐνάγων ἔχει ἀνάγκην νὰ ἐκθέτῃ τὰ πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀξιώσεώς του ἀναγκαῖα περιστατικά, εἰς τὸ δικαστήριον δὲ ἀπὸκειται νὰ τὰ χύτῃ εἰς τὸ καταλληλότερον νομικὸν καλοῦται. Ἡ ἐκδοχὴ τῆς ἀποφάσεως σχεδὸν πλησιάζει εἰς τὴν φαινοτάτην ἰδέαν μιᾶς εἰρηνοδικιακῆς ἀποφάσεως, ἣν ἔχομεν ὑπ' ὄψιν, διὰ τῆς ἥποίας ἀπερρίβη μία ἀτυχὴς ἀγωγὴ, διότι ἐξήτει δάνειον ἡ γραφὴς συσταθὲν, ἐνῶ δι' ὅρκου ἀπεδείχθη ὅτι περὶ τοῦ δανείου εἶχε δοθῇ ἔ. γραφὸν 1 Αἱ δικαστικαὶ ἀποφάσεις δὲν εἶναι ζητὰ κροτοῦντα ἀλλὰ πλήρη οὐσίας δοχεῖα.

(*) Ὑπὸ τοῦ ἐν Ναυπλίῳ δικηγόρου κ. Σπ. Γιαννοπούλου.

τούτου ἀπόφασις ἀποτελεῖ δεδικασμένον καὶ δὲν δύναται τὸ ἄλλο δικαστήριον, εἴτε πολιτικὸν εἴτε ποινικόν, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἀναφαίνεται τὸ ζήτημα τοῦτο, νὰ ἐξετάσῃ πλέον αὐτὸ, ὁρθῶς ἢ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις οὕτω σκεφθεῖσα ἔτοξε τὸ θέμα τῆς ἀποδείξεως καὶ δέον ν' ἀπορριφθῇ ὡς μὴ νόμιμος οὐδὲ βάσιμος ἢ ὑπὸ κρίσιν ἐφesis, διότι ἡ ὑπ' ἀριθ. . . ἀπόφασις τοῦ Πλημμελειοδικείου Σπάρτης, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἤχθη ὁ ἤδη ἐναγόμενος καὶ ἐφεσιβλητος ὅπως δικασθῇ διὰ τὴν ἐφ' ἧς ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ στηρίζεται ἐγκληματικὴν πρᾶξιν του, δι' ἧς τοῦτο ἀπεφάνθη, ὅτι οὗτος οὔτε κατὰ γινώσκοντα ἐπὶ τῆς ἀμάξεως του τῷ ἐνάγοντι, οὔτε ἐτραυματίσθη ποσῶς τοῦτον, ἀλλ' ἀπλῶς διὰ τῆς ταχείας καὶ ἀπερισκέπτου ἀμαξήλασias του, ἐξέθεσεν εἰς κίνδυνον τὸν ἐνάγοντα μωλωπισθέντα διὰ τῆς ἀμάξεως του, καὶ ἔκρινεν αὐτὸν ἀθῶον τοῦ τραυματισμοῦ τούτου, ἀποτελεῖ πλέον δεδικασμένον διὰ τὸ ἐκδόσαν τὴν ἐκκαλουμένην ἀπόφασιν πρωτοδικεῖον, ὑπάρχων νὰ ἀποδεχθῇ ὡς ἀληθές, ὅτι τὰ ἀποτελοῦντα τὴν ἀξιοποιον πρᾶξιν τὴν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου διαπραχθεῖσαν καὶ τὴν ὑπὸ κρίσιν κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴν στηρίζουσιν, ἔλαβον χώραν, ὡς ἐδέχθη τὸ πλῆμμελειοδικεῖον, τὸ μόνον ἀρμόδιον νὰ ἀποφασίσῃ περὶ αὐτῶν, καὶ νὰ τάξῃ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν περιστατικῶν τούτων τὰς περὶ τῶν ἐπελθουσῶν ἐκ τούτου τῷ ἐνάγοντι ζημιῶν καὶ δαπανῶν ἀποδείξεις. Μόλα ταῦτα, ἀφοῦ ρητῶς τὸ ἀρθρον 12 τῆς Ποιν. Δικονομίας ἀναγράφει ὅτι ἡ ἀθωωτικὴ ἀπόφασις δὲν ἐμποδίζει τὴν ἐπιδιώξιν τῶν ἰδιωτικῶν ἀπαιτήσεων ἐνώπιον τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου, ἔπεται ὅτι ἡ τοιαύτη ἀπόφασις δὲν ἀποτελεῖ δεδικασμένον διὰ τὸ πολιτικὸν δικαστήριον, δυνάμενον νὰ ἐξετάσῃ τὴν ἐνώπιόν του εἰσαγομένην ὑπόθεσιν ἀνεξαρτήτως τῆς ἀποφάσεως τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, καὶ ἐσφαλμένως ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις τὰ ἐναντία δεχθεῖσα ἔκρινεν, ὅτι ἡ μνησθεῖσα ἀπόφασις τοῦ πλῆμμελειοδικείου ἀπετέλει δι' αὐτὴν δεδικασμένον ὡς πρὸς τὸν πραγματικὸν χαρακτηρισμὸν τῆς ἀξιοποιίου τοῦ ἐναγομένου πράξεως καὶ τὴν ἀθώωσιν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν τραυματισμῶν, τάξασα τὸ θέμα τῆς ἀποδείξεως οὐχὶ συμφώνως πρὸς τὰ διὰ τῆς ἀγωγῆς ἐπικαλούμενα πραγματικὰ περιστατικά, ἀλλ' ἐπὶ τῇ βάσει ἐκείνων, ἅτινα ἀπεδέχθη τὸ πλῆμμελειοδικεῖον, ἐνῶ ἔδει ἐν τῷ ταχθέντι θέματι ἀποδείξεως νὰ συμπεριλάβῃ ὅλα τὰ πραγματικὰ περιστατικά τὰ ἀποτελοῦντα τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, καὶ ὡς ταῦτα ἐκτιθένται ἐν αὐτῇ, καίτοι ὡς πρὸς τινὰ ἐξ αὐτῶν ἠθωώθη ὁ ἐναγόμενος διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ πλῆμμελειοδικείου.

Ἀριθ. 912 (1906)

Εἰσαγγεῖς ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΣΑΡΡΗΘΙΑΝΝΗΣ

Αἰτησις εἰσοδότηματος ἀκινήτου. - κανονισμὸς ἐκκλητοῦ ἐκ. - προῖξ. - δικαιώματα συζύγου καὶ συζύγου. - διάθεσις ὑπὸ πρόβλεψιν θανάτου.

Ἐπειδὴ ὁ ἐκκαλῶν ἐνάγων, ἐκτὸς τῆς διεκδικήσεως τῶν 2)3 ἐξ ἀδιαιρέτου τῆς ἐπιδίκου ἀμπέλου, ἐξαιτεῖται καὶ τὴν ὑποχρέωσιν τῶν ἐφεσιβλη-

των έναγομένων εις την απόδοσιν των εισοδημάτων αὐτῆς, ἀνά δραχμὰς τριακοσίας κατ' ἔτος ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου 1901, ἄτινα μέχρι τῆς ἀγωγῆς (20ῆς Ὀκτωβρίου 1903) ὑπερβαίνουν τὰς 500 δραχ. ἐπομένως ἀφοῦ ὠρίσθη ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος τὸ εἰσόδημα τοῦ διεκδικουμένου κτήματος ἀνώτερον τῶν δραχμῶν 25 κατ' ἔτος, καὶ αἰτοῦνται εἰσοδήματα πλέον τῶν δραχ. 500 διὰ τῆς ἀγωγῆς, δὲν δύναται ἐπὶ τῷ ἰσχυρισμῷ τοῦ ἐφesiδλήτου ὅτι εἶναι ἀνεκκλητος ἢ διαφορὰ, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα εἶναι κατώτερον τῶν δραχ. 25, νὰ διαταχθῇ παρεμπιπτόντως ἀπόδειξις περὶ τοῦ εἰσοδήματος ὅπως κανονισθῇ τὸ ἐκκλητὸν ἢ μὴ τῆς διαφορᾶς, καθ' ὅσον τὸ ἐκκλητὸν ἢ μὴ τῆς διαφορᾶς κανονίζεται ἐκ τῆς αἰτήσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ οὐχὶ τοῦ ποσοῦ, ὅπερ ἐπεδείκασεν ἢ ἀπεδείκασε τὸ δικαστήριον (δρα ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου καὶ Ἐφετ. ἐν Εὐρ. Θεμίδος Ἰωαννίδου Τομ. 4 σελ. 270 § 255 καὶ ἐπ. Τόμ. 7 σελ. 385 § 145 καὶ ἐπ. καὶ Οἰκονομίδου Ἐγχειρ. γ' ἐκδос. σελ. 760 ὑποσ. 9 καὶ ἀρθρ. 530 τῆς Πολ. Δικονομίας) συνεπῶς ἀπορριπτέα καθίσταται ἡ τοῦ ἀνεκκλητοῦ τῆς διαφορᾶς ἔνστασις τοῦ ἐφesiδλήτου ὡς ἀβάσιμος. Πρὶ καὶ ἡδυνάτῳ τινες διστάζοντες νὰ εἰπωσιν, ὅτι ἀμφισβητούμενου τοῦ ὀριζομένου ὡς ἐτήσιου εἰσοδήματος τοῦ διεκδικουμένου ἀκινήτου ἐν τῇ ἀγωγῇ, δεόν νὰ διατάσσεται ἀπόδειξις πρὸς ἐξέτασιν τοῦ ἀληθοῦς εἰσοδήματος τοῦ ἀκινήτου πρὸς κανονισμὸν τοῦ ἐκκλητοῦ ἢ μὴ τῆς διαφορᾶς, κατ' αἴτησιν τῶν διαδίκων, ἀφοῦ τὸ ἐκκλητὸν ἢ μὴ τῆς διαφορᾶς ἐπὶ διεκδικήσεως ἀκινήτου κανονίζεται ἐκ τοῦ εἰσοδήματος, καὶ ὅτι ἐν προκειμένῳ ἔδει νὰ διαταχθῇ ἀπόδειξις περὶ τούτου, ἀφοῦ ὁ ἐφesiδλήτος ἰσχυρίζεται ὅτι τὸ ἐτήσιον πραγματικὸν εἰσόδημα τῆς διεκδικουμένης ἀμπελοῦ εἶναι κατώτερον τῶν 25 δραχμῶν, μὴ ἐξαρτωμένου τοῦ ἐκκλητοῦ ἢ μὴ τῆς διαφορᾶς λόγῳ τοῦ ποσοῦ τοῦ εἰσοδήματος ἐκ τῆς τοῦ ἐνάγοντος αἰτήσεως (δρα ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 369 τοῦ 64 ἐν Πείρ. Ἰωαννίδου σελ. 1523).

Ἐπειδὴ ἀληθῶς μὲν συνεστῶτος τοῦ γάμου κύριος καὶ νομεὺς καὶ τῆς ἀδιατιμῆτου προικὸς ἐστὶν ὁ σύζυγος, ὑπὸ περιορισμοὺς ὅμως, καθ' ὅσον οὔτε νὰ μεταδιδάσῃ τὴν κυριότητα δύναται, οὔτε νὰ ἐπιβαρύνῃ αὐτὴν, διοικῶν αὐτὴν ὡς κύριος μὲν καὶ νομεὺς συνεστῶτος τοῦ γάμου, ἐν ὄνματι ὅμως τῆς συζύγου εἰς ἣν ἀνήκει ἡ φυσικὴ δεσποτεία, μεθισταμένης τῆς κυριότητος πρὸς αὐτὴν λυομένου τοῦ γάμου αὐτοδικαίως (ipso jure) Βασ. (29.1) 3.5.38 καὶ 92. Πείρας Ἰωαννίδου σελ. 3392 § 123, Πρακτικὰν περὶ τῆς τύχης τῆς προικὸς § 147 καὶ 148) καὶ δὲν δύναται μὲν ἡ σύζυγος συνεστῶτος τοῦ γάμου νὰ περιορίσῃ τὰ δικαιώματα τοῦ συζύγου ἐπὶ τῆς προικὸς διὰ μεταδιδαστικῶν πράξεων, ἰσχὺν ἔχουσιν διαρκούντος τοῦ γάμου, δὲν κωλύεται ὅμως ὑπὸ νόμου τινὸς νὰ μεταδιδάσῃ τὰ δικαιώματά της ἐπὶ τῆς προικὸς διὰ πράξεων ἰσχὺν ἔχουσιν μετὰ τὴν λύσιν τοῦ γάμου, καὶ ἰδίᾳ αἰτίᾳ θανάτου, καθόσον ἐκ τούτου οὐδὲως παραβιάζονται τὰ ἐν συνεστῶτι τῷ γάμῳ δικαιώματα τοῦ συζύγου, διότι καὶ μέλλουσαι καὶ ὑπὸ αἴρεσιν ἀπαιτήσεις δύναται νὰ μεταδιδασθῶσιν, ἐν προκειμένῳ

ὅθεν ἡ σύζυγος τοῦ ἐναγομένου, δωρήσασα αἰτίᾳ θανάτου πρὸς τὸν ἀδελφὸν τῆς δικαιολογούντος τοῦ ἐνάγοντος τὰ 2) τῆς ἐπίδικου ἀμπελοῦ, νομίμως ἐνήργησεν, (Πρακτικὰν § 69 καὶ 73 σελ. 308 ἐν τέλει), τὰ ἐναντία δὲ εἰπούσα ἡ ἐκκαλουμένη ἀποφασίσαι, ἐπὶ τῇ τελευτᾷ ἐκδοχῇ, ὅτι μὴ οὕσα κυρία τῆς προικὸς ἡ σύζυγος τοῦ ἐναγομένου συνεστῶτος τοῦ γάμου καὶ μὴ γενομένη πτωχὴς τσαυτῆς, ἀφοῦ ὁ γάμος ἐλύθη διὰ τοῦ θανάτου τῆς, ἀκύρωσις ἐδώρησεν, μεταρρυθμιστέα καθίσταται, καθ' ὅσον ἂν ἦτο ἀληθὴς ἡ θεωρία τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ὅτι οὐδὲν εἶχε ἡ ἀπέκτησε δικαιώματα ἡ σύζυγος ἐπὶ τῆς προικὸς, ἀφοῦ ὁ γάμος ἐλύθη διὰ τοῦ θανάτου αὐτῆς, τότε οὔτε εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτῆς ἤνουντο νὰ μεταδιδασθῇ ἡ προίξ, ἐνῶ τὸ ἐναντίον παραδέχεται ἡ ἀπόφασις αὐτῆς, ἥτοι ὅτι ἡ προίξ μεταδιδάσθῃ ἀπὸ τῆς συζύγου εἰς τοὺς κληρονόμους τῆς γυναίκας, ὅπερ ἂν ἦτο ὁρθὸν ἂν ἡ σύζυγος δὲν προνόησε περὶ τῆς τύχης τῆς προικὸς τῆς μετὰ τὴν λύσιν τοῦ γάμου (δρα καὶ Ν. Π. 23.3 § 75 Ἀρμ. Δ. 1 § 50 καὶ ἀποφ. Ἐφετ. Ἀθηνῶν 84 τοῦ 1901). Οὐδολως δὲ ἀμφισβητεῖται σήμερον ὅτι ἡ ἐκ μέρους τῆς γυναίκας δωρεὰ τῆς προικὸς αἰτίᾳ θανάτου ἰσχύει, παρερμηνεύεται τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως τοὺς ἐν αὐτῇ παρεπιθεμένους νόμους καὶ συγγραφὰς, πραγματευόμενους περὶ ἀποκαταστάσεως δωρεᾶς καὶ ἄλλων πράξεων δυναμένων νὰ ἐπηρεάσωσι τὰ τοῦ συζύγου δικαιώματα ἐπὶ τῆς προικὸς συνεστῶτος τοῦ γάμου, οὐχὶ δὲ καὶ πράξεων, ὧν τὰ ἀποτελέσματα ἀναφέρονται εἰς ἐσχέρην μετὰ τὴν λύσιν τοῦ γάμου, μὴ ἐπηρεάζουσιν τῶν πράξεων τούτων τὰ ἐπὶ τῇ προικῇ δικαιώματα τοῦ συζύγου ἐν συνεστῶτι τῷ γάμῳ (*).

Αριθ. 914 (1906)

Εἰσαγγεῆς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ

Παραίτησις ἀπὸ ἐξέτασεως ἐναγοῦς προθεσμίας ὁροδοδοτίας ἀπὸ κοινοποιήσεως πρακτικοῦ.

Ἐπειδὴ τὸ πρ. τοδικεῖον δεχθὲν διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως τοῦ ὅτι μὴ κοινοποιηθῆναι τοῦ ὑπ' ἀριθ. ... πρακτικοῦ τοῦ δικαστηρίου τούτου, δι' οὗ οἱ ἐκκαλοῦντες παρητήρησαν τῆς ἐξέτασεως τῶν πρὸς τὴν ἐφesiδλήτον, ὑποχρεωθῆναι ὅπως δώσῃ τὸν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. ... ἀποφάσεως ἐπιβληθέντα αὐτῇ ὅρκον, δὲν κατέστη ἔκπτωτος τῆς δόσεως αὐτοῦ, οὐδαμῶς ἐσφαλὲν, καθ' ὅσον, προκειμένου περὶ παραιτήσεως τῆς ἐφέσεως, διὰ νὰ ἐπέλθωσι τὰ ἐξ αὐτῆς τῆς παραιτήσεως ἀποτελέσματα, συνιστάμενα ἐν προκειμένῳ εἰς τὴν λύσιν τῆς ὡς ἐκ τῆς ἐφέσεως ἐπέλθουσας ἀναστάσεως τῆς τὸν ὅρκον ἐπιβαλλούσης ἀποφάσεως, ἐπομένως καὶ τῆς προθεσμίας, ἔδει, κατὰ τὸ ἀρθρον 487 τῆς 2 Πολ. Δικονομίας, εἰ ἴσου ἐφαρμογὴν ἔχον καὶ ἐπὶ παραιτήσεως γενομένης διὰ πρακτικοῦ, νὰ ἐπιβληθῇ τούτο παρὰ τῶν ἐκκαλοῦντων πρὸς τὴν ἐφesiδλήτον, ἵνα οὕτω ἐπαναρχίσῃ τρέχουσα κατ' αὐτὴν ἡ προθεσμία, ἡ πρόδος τῆς ὁποίας ἀνεστάλη.

(*) Πρὸβλ. 420 Ε. Κρ. σελ. 365 XVI.

έρρηθη, οὐδὲ τὴν ἐπίδοσιν τοῦ πρακτικοῦ δύναται ν' ἀνακληρώσῃ ἢ κατ' αὐτὸ παράστασις τοῦ πληρεξουσίου τῆς ἐφεσιδλήτου καὶ ἢ ἐκ μέρους αὐτοῦ ἀποδοχὴ τῆς περὶ παραιτήσεως δηλώσεως τῶν ἐκκαλούντων, ὡς οὗτοι ὑποστηρίζουσιν, ἐρειδόμενοι ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 138 Πολ. Δικονομίας, διότι τοῦτο προβλέπει μόνον περὶ ἀποφάσεως καὶ ἐπιταγῶν τοῦ δικαστηρίου ἐκδιδομένων παρόντος τοῦ ἀντικλήτου, οὐχὶ δὲ καὶ περὶ πρακτικοῦ. Κατὰ ταῦτα δέον ν' ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις ἑλλείψει ἐτέρου τινος παραπόνου. Εἰ καὶ ἡδυνάτῳ τις εἰπεῖν ὅτι τὸ ἄρθρ. 487 ἐδ. 2 Πολ. Δικονομίας προβλέπει μόνον περὶ παραιτήσεως διὰ δικογράφου γανομένης, ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δέον νὰ γίνηται ἡ ἐπίδοσις ἵνα λάβῃ γνῶσιν τῆς παραιτήσεως ὁ ἀντιδίκος τοῦ παραιτουμένου, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν, ὡς ἐν προκειμένῳ, ἡ παραίτησις γίνηται διὰ πρακτικοῦ, παρόντος τοῦ πληρεξουσίου τοῦ ἀντιδίκου τοῦ παραιτηθέντος καὶ ἀποδεχομένου μάλιστα τὴν περὶ παραιτήσεως δήλωσιν, ὅτε δι' αὐτοῦ ἐπέρχεται ἡ γνῶσις τῆς παραιτήσεως (*).

Ἀριθ. 914 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΚΟΡΦΩΤΑΚΗΣ
Συνενοχία. - ἐνοχία εἰς ὀλόκληρον. - ὁδὸς ὁρ-
κον ὑπὸ ἐνός. - συνεισίσταται.

Ἐπειδὴ ἡ ἐκ τῆς συνενοχίας πηγάζουσα ἀλληλεγγύη μεταξὺ τῶν ὀφειλετῶν, λόγῳ τῆς σχετικῆς πρὸς ὅλους τοὺς συνοφειλέτας ὑφισταμένης μιᾶς καὶ μόνης ἐνοχίας, δὲν παρατηρεῖται καὶ ἐπὶ τῆς εἰς ὀλόκληρον ἐνοχίας, καθ' ἣν ἕκαστος τῶν ὀφειλετῶν ὑπέχει τὴν εὐθύνην τῆς καταβολῆς τοῦ ὅλου ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐνοχίας καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς ἐνοχίας τοῦ ἐτέρου. Τὴν διάκρισιν δὲ ταύτην καὶ τὰς ἐξ αὐτῆς ἐπέρχουσιν κατὰ τὰς ρωμαϊκὰς διατάξεις διαφόρους συνεκείας, ὅποιαί εἰσι καὶ αἱ ἐκ τῆς δόσεως τοῦ ὅρκου παρ' ἐνός τῶν συνοφειλετῶν παραγόμεναι, ὅτε κατὰ μὲν τὴν περίπτωσιν τῆς εἰς ὀλόκληρον ἐνοχίας οὐδαμῶς οἱ λοιποὶ συνοφειλέται ἐπηρεάζονται, κατὰ δὲ τὴν ἐτέραν, ἥτοι τῆς συνενοχίας, οὗτοι ὠφελοῦνται, ἔχων ὑπ' ὄψει τοῦ ὅ τῆς Πολ. Δικονομίας νομοθέτης ρητῶς διὰ τοῦ ἄρθρ. 369 διέλαθεν μόνον περὶ τῶν ἀλληλεγγύων συνοφειλετῶν, ἐὰν δ' ἐσκόπει νὰ ὑπαγάγῃ καὶ τοὺς ρηθέντας ἐτέρους συνοφειλέτας, προδήλως ρητῶς καὶ περὶ αὐτῶν θ' ἀνέφερεν. Κατὰ ταῦτα ὁρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ σχετικοὺς πρὸς τ' ἀνωτέρω λίαν ὀρθοὺς λόγους ἐθεώρησεν ὅτι ἡ παρὰ τοῦ συνεναχθέντος ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀδικήματος Δ' δόσις τοῦ ὅρκου, ἐξ οὗ προέκυψεν ὅτι δὲν ὑπέστησαν ζημίαν τινὰ οἱ ἐφεσιδλήτοι ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ συζύγου καὶ τοῦ πατρὸς αὐτῶν, οὐδαμῶς ὠφελει τὸν ἕτερον συνεναχθέντα καὶ νῦν ἐκκαλοῦντα καὶ ἐπομένως μὴ βάσιμον ἐλέγχεται καὶ τὸ σχετικὸν τοῦτο παράπονον τοῦ ἐκκαλοῦντος.

(*) Ἡ ἐκδοχὴ τῆς πλειοψηφίας ὑποθέτομεν ὅτι θύει εἰς οὐχὶ ἀδικαιολόγητον ἀπὸ ἐκπροθέσμου σωτηρίαν.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ἀριθ. 12 (1907)

Εἰσηγητὴς ὁ νομ. σύμβ. κ. Δ. Ν. ΠΑΠΑΜΙΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
Δικόγραφα. - τέλος χαρτοσήμου. - ποινὴ ἐπὶ παραβάσει. - προσδιορισμὸς δικογράφου.

Ἐπειδὴ ὁ ταμίας Αἰγιαλείας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3 ἐπὶ 1ης Μαΐου ἐ. ἑ. ἀποφάσεως του κατεδίκασε τὸν ἐκκαλοῦντα ἐπὶ παραβάσει τοῦ ἄρθρου 21 § α' περὶ Χαρτοσήμου Νόμου, ὡς συντάξαντα ἢ κοινοποιήσαντα πρὸς διάδικον δικόγραφον ἐπὶ χαρτοσήμου πεντήκοντα λεπτῶν καὶ οὐχὶ δραχμῆς, χωρὶς ὅμως νὰ ἀναφέρῃ καὶ περιγράφῃ τὸ οὕτω κοινοποιηθέν δικόγραφον, οὕτως ὥστε νὰ δύναται νὰ θεβαιωθῇ ἡ συγκεκριμένη παράβασις καὶ ἐλεγχθῇ αὕτη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου, καθ' ὅσον τὰ κοινοποιούμενα δικόγραφα δὲν γράφονται πάντα ἐπὶ χαρτοσήμου δραχμῆς, ἀλλὰ καὶ πεντηκονταλέπτου, ὅρα ἀριθ. 20 τοῦ αὐτοῦ Νόμου, ἐπομένως ἡ ἔφεσις κρίνεται δεκτὴ καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐξαφανιστέα.

Ἀριθ. 23 (1907)

Εἰσηγητὴς ὁ νομ. σύμβ. κ. Δ. Ν. ΠΑΠΑΜΙΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
Σιγαροχάρτον. - παραβάσεις. - λαθρεμπορία. - μὴ ὑπερβάσις 100 φυλλαδίων. - ποιναί.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸν Νόμο ΔΨΔ' τοῦ 1889 ἄρθρον 5 ἐπὶ σιγαροχάρτου ἐφαρμόζονται καὶ αἱ ποιναὶ τῆς λαθρεμπορίας, ὅταν τὸ κατασχθέν ποσὸν ὑπερβαίῃ τὰ 100 φυλλάρια, ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως κατασχέθησαν μόνον 79 ἐπομένως μόνον πρόστιμον χωρεῖ, ὅπερ καὶ ἐπεβλήθη, ἐξ ἑκατὸν δραχμῶν, οὐχὶ δὲ ὁρθῶς ἐπεβλήθη διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως καὶ τὸ ὅκτα-λοῦν τοῦ δασμοῦ, ὅπερ ὡς ἐκ τοῦ κατασχεθέντος ἀριθμοῦ τῶν φυλλαδίων δὲν χωρεῖ, ἐπομένως κατὰ τοῦτο ἡ ἔφεσις κρίνεται δεκτὴ.

ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΕΙΣ

Ἀριθ. 1744.

Ἰπουργεῖον Ἐκκλησιαστικῶν

Ψάλλται καὶ νεωκόροι. - διορίζων.

Δι' ἐγγράφου τοῦ Ἰπουργεῖου ὑπ' ἀριθ. 149913 τῆς 20 Αὐγούστου 1900 ἐνετάλην, ὅπως ὑποβάλω εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τίνος ὑπάγεται ὁ διορισμὸς καὶ ἡ ἀπόλυσις τῶν ψαλτῶν καὶ τῶν νεωκόρων ἐν τοῖς ἐνοριακοῖς ναοῖς τοῦ Κράτους, εἰς τὴν τοῦ ἐπισκόπου ἢ τὴν τῶν ἐκκλησιαστικῶν συμβουλίων.

Ὡς δ' ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ ἀπαντήσω εἰς τὸ Ἰπουργεῖον διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1698 τῆς 21 Αὐγούστου ἐ. ἑ. ἐγγράφου μου. ὑπέβαλον τὸ ζήτημα, συμφώνως τῇ ἐντολῇ ταύτῃ εἰς τὸ Νομικὸν Συμβούλιον. Τοῦτο δὲ ὁμοφώνῳ γνώμῃ διὰ τοὺς ἐν τῷ μνησθέντι ἐγγράφῳ ἀναπτυσσομένους λόγους ἀπεφάνετο, ὅτι ὁ Ἐπίσκοπος οὐδὲν κατ' οὐδένα τρόπον ἔχει δικαίωμα ἀναμείξεως εἰς τὰ τοῦ διορισμοῦ καὶ ἀπολύσεως τῶν νεωκόρων. Ἄτινα ἀνήκουσιν εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν μέριμναν τῶν συμβουλίων τῶν ἐνοριακῶν ναῶν καὶ ὅτι ἡ ἐν τῇ συνυποβληθείσῃ τῷ Συμβουλίῳ ἀναφορᾷ τοῦ Νομάρχου ἀπαγόρευσις ἐκ μέρους τοῦ ἀρχιεπισκόπου τῆς Ἱεροτελεστίας, ἀποτελεῖ πραγματικὴν ὑπερβάσιν τῶν δριμύων τῆς δικαιοδοσίας τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς, μὴ δυναμένην νὰ τύχῃ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Ἰπουργεῖου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, οὐδὲ τῆς προστασίας τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς πρὸς ἐκτάσεις αὐτῆς, συνυπάρ-

τῇ διατάξει ΚΑ' τοῦ καταστατικοῦ τῆς 'Ι. Συνόδου. Ὁρεῖται νὰ σημειώσω, ὅτι κατὰ τὴν συνεδρίαν, καθ' ἣν οὕτως ἀπεφάνητο τὸ Νομικὸν Συμβούλιον δὲν παρευρίσκοντο κυλούμενοι ὁ δικαστικὸς σύμβουλος κ. Χ. Πετρέπουλος καὶ οἱ νομικοὶ σύμβουλοι κ. κ. Γ. Καρυτινὸς καὶ Γ. Βελλίνης, ἡ δὲ γνωμοδότησις κατηρτίσθη ὑποφώνῳ γνώμῃ πάντων τῶν λοιπῶν, ἥτοι τοῦ ἀναπληρῶντος τὸν δικαστικὸν σύμβουλον ἀρχαιοτέρου νομικοῦ συμβούλου κ. Α. Γλαρέκη καὶ τῶν νομικῶν συμβούλων κ. κ. Ι. Βάλδη, Φ. Σακελλαροπούλου, Α. Ροίλου καὶ ἐμοῦ.

Μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς γνωμοδότησεως ταύτης τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου, τὸ Ὑπουργεῖον ἐνετείλατό μοι διὰ τοῦ ἀπὸ 25 7)βρίου ε. ἔ. ἐγγράφου του νὰ ὑποβάλω καὶ ἐκ δευτέρου τὸ αὐτὸ ζήτημα εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου, συνυποβάλλων αὐτῷ καὶ τὴν ἀντίθετον πρὸς τὴν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου γνώμην, ἣν ἡ 'Ι. Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2882 τῆς 17 Ἰανουαρίου 1892 ἐγκυκλίου τῆς διέτυπωσεν.

Συμμορφούμενος τῇ ἐντολῇ τοῦ Ὑπουργείου ὑπέβαλον τὸ ζήτημα καὶ αὐτὸς εἰς τὸ Νομικὸν Συμβούλιον, τοῦτο δὲ μετὰ μακρὰν καὶ ἀναλυτικὴν τοῦ θέματος μελέτην καὶ συζήτησιν, ἐνέμεινε ἀδιάσειστον εἰς τὴν ἀρχικὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐξετασθεῖσαν γνώμην οὐ μόνον οὐδενὸς τῶν μετασχόντων τῆς πρώτης γνωμοδότησεως, οἵτινες πάντες παρήσαν καὶ κατὰ τὴν ἐκ δευτέρου ὑποβολὴν τοῦ ζητήματος, μεταβαλλόντος γνώμην, ἀλλὰ προσχωρήσαντων ἀνεκδοίσεως εἰς τὴν γνώμην ταύτην καὶ τῶν μὴ μετασχόντων τῆς συνεδριάσεως, ἐφ' ἧς ἡ πρώτη γνωμοδότησις κ. κ. Χ. Πετροπούλου δικαστικοῦ συμβούλου καὶ τῶν νομικῶν συμβούλων Γ. Καρυτινοῦ καὶ Γ. Βελλίνης.

Ὅσα ἐπὶ παροῦσα γνωμοδοτήσιν, ἦν λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ἐκπροσωπῶ τὴν ὑποφώνον γνώμην τῆς ὁλομελείας τοῦ νομικοῦ συμβουλίου, πάντων παραστάντων κατὰ τὴν συνεδρίαν, ἥτοι τοῦ δικαστικοῦ συμβούλου καὶ τῶν ἐπὶ τῶν νομικῶν συμβούλων.

Ἡ γνώμη τοῦ νομικοῦ συμβουλίου ἐρεῖδεται καὶ αὐτὸς εἰς τὰς ἐν τῇ προϋποβληθείσῃ ὑπ' ἀριθ. 1698 ε. ἔ. ἐκδόσει μου ἀναπτύξεις, εἰς ἃς καὶ πάλιν ἀναφέρεται, ὥς καὶ εἰς τὰ ἐξῆς:

Τὰ ἀντίθετα συμπεράσματα τῆς μνησθείσης ὑπ' ἀριθ. 2882 ἐγκυκλίου τῆς 'Ι. Συνόδου καὶ τῆς ἀπὸ 5 Ἀπριλίου 1861 ἐγκυκλίου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, δὲν ἐρεῖδονται εἰς διατάξιν τινα, καθ' ἣν οἱ ψάλλται καὶ οἱ ὑπηρεταὶ τῶν ἐνοριακῶν ναῶν διορίζονται ὑπὸ τοῦ οικείου ἐπισκόπου, διότι οὐδεμία τοιαύτη διάταξις νόμου ὑπάρχει, ἀλλὰ ἐξάγουσι τοῦτο κατὰ συμπέρασμα ἐκ μόνης τῆς προϋποθέσεως, ἀποτελομένης οὕτως εἰπεῖν λήμμα ἐν τῷ συλλογισμῷ τούτῳ, ὅτι οἱ ψάλλται καὶ οἱ ὑπηρεταὶ τῶν ἐνοριακῶν ναῶν ἐπάγονται καὶ οὕτοι εἰς τὸ πλάτος τῆς ἐννοίας τοῦ ὁρου «κληρικὸς», καὶ ὅτι ὡς κληρικοὶ δεῖν νὰ διορίζωνται ὑπὸ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἐπισκόπου.

Περὶ τοῦ ὅτι καὶ ἐν ὑπάγονται σήμερον οἱ ψάλλται καὶ οἱ ὑπηρεταὶ τῶν ναῶν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν κληρικῶν, τοῦτο καὶ μόνον δὲν γεννᾷ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἐπισκόπου πρὸς διορισμὸν καὶ ἀπόλυσιν αὐτῶν, ἀφοῦ οἱ εἰδικοί τῆς πολιτείας νόμοι καὶ τὰ νομοθετικὰ διατάγματα περιορίζουσι τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἐπισκόπου εἰς τὸν διορισμὸν τῶν ἐν τοῖς ἐνοριακοῖς ναοῖς ἐφημερίων καὶ ἱεροδιακόνων, ἀναπτύσσονται ἐρεῖδεις.

Ἀλλὰ εἶναι ὄντως ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἐν ἰσχύϊ νομοθεσίας κληρικοὶ οἱ μὴ ἱερωμένοι ψάλλται καὶ νεωκόροι τῶν ἐνοριακῶν ναῶν;

Τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ὑποφώνῳ γνώμῃ ἀπαντᾷ ἀποφατικῶς, ἀντιθέτως πρὸς τὴν ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου διατυπωμένην γνώμην.

Ἀληθῶς κατὰ τοὺς Ἀποστολικούς Κανόνας καὶ τοὺς Συνοδικούς, ἐν τῷ ὅρῳ κληρικὸς εἰς τοῦ κλήρου τὴν ἐννοίαν περιλαμβάνονται καὶ οἱ ψάλλται καὶ ὑπηρεταὶ τῶν ναῶν, ὥς διότι εἰς τὰς διακονίας ταύτας ἀπαλοῦντο πρόσωπα ἱερωμένα, μοναχοὶ ἐπουσιῶντες κουράν, ἡ ὑπηρεταὶ ἐφ' ὧν ἐτελεῖτο ἡ λεγόμενη χοροθεσία. Οὕτω κατὰ τὸν 26ον Κανόνα τῶν Ἀγίων καὶ Πανσέπτων Ἀποστόλων ὁρίζονται ὅτι, καὶ ἀφοῦ προσέλθουν εἰς τὸν κλῆρον οἱ ψάλλται καὶ οἱ ἀναγνώσται, δύνανται νὰ προσέρχωνται εἰς τὸν γάμον, προκύπτει ἀληθῶς, ὅτι λογίζονται καὶ οὗτοι κληρικοί. Ἀλλ' ὅτι καὶ τότε μόνον ἐπὶ ἱερωμένων ψάλλται καὶ ἀναγνώστων ἐδίδετο ὁ χαρακτηρισμὸς οὗτος, ὡς ἀνωτέρω συμπεραίνει τὸ νομικὸν συμβούλιον, προπύπτει ἀριθῶς ὡς ἐκ τοῦ Σχολίου τοῦ Βαλααμῶνος, ἐν ᾧ φέρεται, ὅτι μετὰ τὴν χειροτονίαν ἐπετρέπη ὁ γάμος τοῖς ἀναγνώσταις καὶ τοῖς ψάλλται.

Τῷ ὄντι δὲ ὁ χαρακτηρισμὸς οὗτος ἐπαναλαμβάνεται καὶ ἐν τῷ Δ' Κανόνι τῆς ἐν Τρούλις Συνόδου, ἐνθα φέρονται ἐπὶ λέξει τὰ ἐξῆς. «Εἰ τις ἐπισκοπος ἢ πρεσβύτερος ἢ διάκονος καὶ ὑποδιάκονος, ἢ ἀναγνώστης ψάλλτης καὶ θυρωρὸς γυναικὶ ὁμιερωμένη τῷ Θεῷ μεμψείῃ καθαιρεῖσθω, ὡς τὴν νόμφην τοῦ Χριστοῦ διαφθείρας, εἰ δὲ λαϊκὸς ἀφορίζεσθω».

Ἐπίσης ἐν τῇ ραγ' Νεαφ' τοῦ Ἰουστινιανοῦ περιλαμβάνονται καὶ οἱ ἀναγνώσται καὶ οἱ ψάλλται εἰς τοὺς κληρικοὺς, ὅτι ὅμως καὶ οἱ νεωκόροι, μόνον δὲ ἐν τῷ Α' τίτλ. 3 διατάζει τοῦ Κώδικος de episcopis περιλαμβάνει ὁ Ἰουστινιανὸς καὶ ἐξοριστάς καὶ τοὺς θυρωροὺς, ἥτοι τοὺς σημερινοὺς ὑπηρετάς τῶν ναῶν (ostiatius). Ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ΚΔ' Κανόνι τῆς ἐν Λαοδικαῖς Συνόδου καὶ ἐν τῷ τίτλῳ Δ' κεφ. ΔΑ' τοῦ νομοκάνονος τοῦ Φωτίου οἱ ψάλλται καὶ οἱ νεωκόροι λογίζονται ἐν τοῖς κληρικοῖς.

Ἀλλ' οἱ κανόνες τῶν Συνόδων εἶναι, ὡς καὶ τὸ Σύνταγμα ἐν ἀρθρῷ 2ῳ καὶ ὁ καταστατικὸς νόμος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, κελεύει, διατάξεις θεμελιώδεις καὶ ἀμετάβλητοι μόνον εἰς πᾶν, εἰ ἀφορᾷ τὰ δογματικά. Πᾶσα δὲ ἄλλη τῶν Συνοδικῶν Κανόνων διτάξεις ἀσχέτως πρὸς τὰ δόγματα ἰσχύει ὡς νόμος τοῦ Κράτους, ἐφ' ὅσον διὰ νεωτέρου νόμου δὲν ἐτροποποιήθῃ.

Οὕτω κλείεται διατάξεις ποινικαί, ἄλλαι ἀφορῶσαι τὸ οἰκογενειακὸν δικαίον, ὡς π. χ. ἡ ἀπαγορεύουσα τὸν γάμον εἰς τοὺς ἐκτετακτοὺς ἀπαχθέντας, αἱ περὶ δικαιοδοσίας ἐπισκόπων, περὶ διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως Μονῶν καὶ κλείεται ἄλλαι ἀντιτιθέμεναι πρὸς τὴν νεωτέραν νομοθεσίαν οὐδεμίαν ἔχουσιν ἰσχύν.

Οὕτω συνωδᾷ τῇ σκέψει ταύτῃ, ἀντιθέτως πρὸς τὰς παρατεθείσας διατάξεις, αἵτινες ἐκτὸς τούτου, ὡς εἶπον, ἀπέβλεπον ψάλλται καὶ νεωκόρους ἱερωμένους ἢ νεωτέρα νομοθεσία οὐδαμῶς περιλαμβάνει εἰς τοὺς κληρικοὺς τὰ λαϊκὰ πρόσωπα, τὰ παρέχοντα ἐν τοῖς ἐνοριακοῖς ναοῖς τὰς ὑπηρεσίας των ὡς ψάλλται ἢ ὑπηρεταὶ, ἀλλὰ μόνους καταλέγει ὡς κληρικοὺς τοὺς ὄντως καὶ κατὰ κυριολεξίαν ἱερωμένους, τοὺς ὑφισταμένους χειροτονίαν ἢ κουράν, ἥτοι πρεσβυτέρους, ἱερομονάχους, ἱεροδιακόνους καὶ μοναχοὺς.

Ὅθεν ὑπάρχει δὲ οὐδεμία διάταξις τῆς νεωτέρας νομοθεσίας, καθ' ἣν πολίται εἰς τὸν ναὸν ὑπηρετοῦντες ὡς ψάλλται ἢ ὑπηρεταὶ, δύνανται νὰ ἀπαχθῶσιν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν κληρικῶν.

Οὕτω τοιοῦτον εἶναι καὶ τὸ πλάτος τῆς ἐννοίας τῆς λέξεως κληρικὸς ἐν ἀποφατικῇ τῇ κατὰ τὴν

πικαυ της 'Ι. Συνόδου, καθ' ὃ γραμματεὺς ποῦτος καὶ δευτέρως τῆς 'Ι. Συνόδου, ὡς καὶ γραφεὶς αὐτῆς, διελθόνται κληρικαί, ὅπερ, ἐὰν ἡ λέξις κληρικὰς εἴη τὴν ἐν οἰκῇ, ἣν ἀποδίδει αὐτῷ ἡ παρα-εμφθεῖσα τῷ σ. μβουλῷ ἐγκύκλιος τῆς 'Ι. Συνόδου, θὰ εἴδον προσόντα διορισμοῦ εἰς τὰς θέσεις ταύτας καὶ πᾶσι ὑφ' αὐτῆς ἢ ὑπὲρ αὐτῆς ἐνοριακοῦ ναοῦ.

Τοιαύτη ἡ ἐννοια καὶ τοῦ Κεφ. Ι', ἐν ᾧ ὁρίζομεν ὅτι ἡ 'Ι. Σύνοδος ἐπιτρέπει ἐπὶ τῶν τοῦ κλήρου ρητῶν, ἐξεργεῖται, ὅτι κληρὸς εἶναι οἱ ἱερωμένοι καὶ μοναχοί.

Τοιαύτη καὶ ἡ τοῦ Κεφ. ΙΔ' τοῦ καθορίζοντος τὴν ὑπερτάτην δικαιοδοσίαν τῆς Συνόδου ἐκ τῶν ἐκ τοῦ κλήρου, καὶ τὰς ὑπ' αὐτῆς ἐπιβαλλομένους ποινὰς, δικαιοδοσίαν δυνατόν ἐπὶ μόνων τῶν ἱερωμένων.

Τοιαύτη καὶ ἡ τοῦ κεφ. Θ' καὶ ΙΓ' τοῦ περὶ 'Επισκοπῶν καὶ 'Επισκόπων νόμου, ἐν οἷς ἡ λέξις κληρικὰς καὶ ἐκκλησιαστικὸς ἐναλλάσσονται ὑπὸ τῇ αὐτῇ ἐννοίᾳ. περιλαβάνονται δὲ διατάξεις ἀπολύτως ἀνεξαρτήτου εἰς λαϊκὰ πρόσωπα οἷα εἶναι οἱ ψάλλται καὶ οἱ ὑπηρετοὶ τῶν ἐνοριακῶν ναῶν.

Ταῦτα ὡς πρὸς τὴν ἐννοίαν τῆς λέξεως κληρικὰς ἐν αὐτοῖς τοῖς διέποντι τὴν Ἐκκλησίαν νόμοις. Καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις δὲ νόμοις τῆς πολιτείας εἶναι ἀπολύτως παράλογον νὰ ὑποθέσῃτε ὅτι ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς λέξεως κληρικὰς περιλαμβάνεται καὶ ὁ ψάλλτης καὶ ὁ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐνοριακοῦ ναοῦ.

Ἀν τοιαῦτα, ἐπιμενέται ἡ οὐ δυνατόν, τότε οἱ ὡς ψάλλται ἐπιτελούντες πολιτικὸν διδασκαλοῖ, δικηγόροι, ἱατροὶ καὶ ἄλλοι ἐπιτηδεύματι, ὡς καὶ τὰ ὅποια ἐκ τῶν τοῦ νομοθετοῦτος γινώσκοντες τῶν ἐνοριακῶν ναῶν πρόσωπα, θὰ ἐπὶ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Συνόδου ἐκ τῶν ἐκκλησιαστικῶν, θὰ ἦσαν δὲ ὡς ἐκ περισσοῦ καὶ ἐπὶ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ δικαιοδοτοῦτος ἐκκλησιαστικοῦ ἐκλογαί, καὶ ἐπιτηδεύματι τοῦ καὶ τῶν ἐκ τῆς 19 τοῦ περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν Νόμου ἐκ τῶν καὶ ἐπὶ δημοκρατικῶν ἐκλογῶν οὕτως ἐκ τῶν ποσοστῶν εἰς τὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς οὕτως ἐκ τῶν ἐκλογῶν.

Εἶναι ὅθεν προδηλόν, συνωδὰ τοῖς ἀνωτέρω, ὅτι παρ' ὅλην τὴν κατὰ τὴν τῶν ψαλλτῶν καὶ τῶν νεωκόρων μεταξὺ τῶν κληρικῶν ὑπὸ τῶν Ἀποστολικῶν καὶ Συνδικτικῶν Κανόνων, ὁφειλομένην ὡς ἀνωτέρω εἶπον, εἰς τὸ ὅτι τὰς ἐκκλησιαστικὰς ταύτας ἐξτελέουν πρόσωπα ἱερωμένα, ἤτοι μοναχοὶ κατὰ τὴν ἐν ἱερῷ σύγχρονον νομοθεσίαν, οἱ ἐκ τοῦ λαοῦ ψάλλται καὶ ὑπηρετοὶ τῶν ναῶν δὲν εἶναι κληρικοί.

Τούτου ἐξαιτίας, εἴσεται ἀλύτως ὁ μόνον εἰρησμός τῆς ἐκκλησιαστικῆς γῆς καὶ τῆς ἀλλοτρίως τῆς ἰδίας αὐτῶν ὡς κληρικῶν, ὅ οἱ εἰς Ἐπίσκοπος δικαιοῦται εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὴν ἀπὸ τῶν αὐτῶν ἐκ τῶν ἐνοριακῶν ναῶν ἄλλ' ἀνεξαρτήτως τοῦ χαρακτῆρισμ. τούτου καὶ ὅπως προσηλῶς τὸ νομικὸν συμβούλιον κρίνει, ὅτι καὶ ἂν, ὅπερ ἀπολύτως ἀδύνατον ἦτο δυνατόν ὑπὸ τὴν κατὰ τῆς ἐν ἱερῷ νομοθεσίας νὰ χαρακτηρισθῶσιν οἱ ψάλλται καὶ ὑπηρετοὶ τῶν ἐνοριακῶν ναῶν ὡς κληρικοί, καὶ αὐτοὶ τὸ δικαίωμα τοῦ διορισμοῦ καὶ τῆς ἀπολύσεως αὐτῶν ἐν τοῖς ναοῖς εἰς τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἐκλογὰς καὶ εἰς τὴν Ἐπισκοπὴν, τοῦ καὶ τῶν ἐκ τῆς 8 τοῦ Νόμου 1856, περὶ δικαιοδοσίας τῶν ἐκκλησιαστικῶν κατὰ πόλεις, κομητοπόλεις καὶ χωρία καὶ τὸ συμπληρωτικὸν τῆς 1 τοῦ Νόμου 1856 (δ' α § ε' καὶ Γ' τοῦ πρώτου) καὶ ἡ Ζεταὶ τὸ δικαίωμα τοῦ Ἐπισκόπου ἐπὶ τῶν ἐνοριακῶν ναῶν ἐκ τῶν διορισμῶν καὶ τῆς μεταθεσῆς μόνον παρεμβόλων καὶ ἐφημερίων καὶ ἱεροδικακονων, οὐδεὶς δὲ γίνεται λόγος ἀπολύτως περὶ διορισμοῦ, παύσεως, μεταθέσεως ἢ ἀπολύσεως ψαλλτῶν

τῶν καὶ νεωκόρων, ὡς πρὸς τοὺς ὁποίους εἶναι ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἀρθ. 114 § 2 τοῦ δημοτικοῦ νόμου, καθ' ἣν τὰ ἐκκλησιαστικὰ τοπικὰ καταστήματα τῶν Δήμων δηλ. τοῖς ἐνοριακοῖς ναοῖς διοικούν ἐκκλησιαστικὰ συμβούλια, συνιστάμενα ἀπὸ τῶν Δήμαρχων, τὸν ἀνήκοντα ἐφημέριον καὶ δύο ἕως τέσσαρας δημότας διοριζομένους παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου.

Ταῦτα πάντα κατὰ τὴν ὁμόφωνον γνώμην τῆς ὁλομελείας τοῦ νομικοῦ συμβουλίου ἐξεργεῖσαν παρόντων ἀντὶ τῶν μελῶν αὐτοῦ.

(1900)

ὁ νομικὸς σύμβουλος
Ε. Λυκούδης

Ἀριθ. 1333.

Πρὸς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Ἀθηνῶν.

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 6564 τῆς 5 Δεκεμβρίου 1907 Ὑμετέρου ἐγγράφου, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω Ὑμῖν τὰ ἑξῆς :

Τὸ ἀναφερὲν ζήτημα περὶ τοῦ διορισμοῦ καὶ τῆς παύσεως τῶν ἱεροψαλλτῶν καὶ νεωκόρων εἴτε ὑπὸ τῶν δημοτικῶν συμβουλίων, καθὰ ἡ ὑπ' ἀριθ. 17829 τῆς 4 Ὀκτωβρίου 1900 γνωμοδότησις τοῦ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν νομικοῦ συμβουλίου περὶ τῆς ἀποδείξεως, εἴτε ὑπὸ τῶν ἐπισκόπων, ὡς ἡ ὑπ' ἀριθ. 1351 τῆς 2 Νοβρίου 1907 ἀπάντησις τῆς 'Ι. Συνόδου εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 28004 τῆς 30 Ὀκτωβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐγγράφον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀποφαίνεται, πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα φέρει εἰς μέτρον ζητήματα, δύο δὲ τὰ μέγιστα πάντων, ἅπερ εἰσὶν

Α'. Ἡ διάκρισις τῶν δύο ἐξουσιῶν, τῆς πολιτικῆς καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς καὶ ὁ αὐστηρὸς περιορισμὸς ἐκατέρας τούτων ἐν τῶν ὁρίων τῆς νομίμου αὐτῆς δικαιοδοσίας. Ἡ διάκρισις αὕτη ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τῆς παραλήλου συμπίπτουσας τῆς Πολιτείας καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἐν ἀμοιβαίᾳ ἐλευθερίᾳ, ἐν ἀμοιβαίᾳ σεβασμῷ πρὸς τὰ κεκτημένα ἐκατέρας δίκαια καὶ ἐν ἀλληλοσεβείᾳ. Ἡ ἀρχὴ αὕτη, ἥτις διέχει διὰ πάντων τῶν θεσμῶν τῆς μεσαιωνικῆς ἡμῶν βασιλείας διευτυπώθη ἐν τοῖς νεωτέροις χρόνοις διὰ τοῦ περιφρόνου ὀρισμοῦ Ἐκκλησία ἐλευθέρη ἐν κράτει ἐλευθέρῳ.

Β'. Ὁ σύνδεσμος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῶν λοιπῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ ἰδίᾳ μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὁποίου τέως ὑπαγομένη ἐχειροκρετήθη ἐπὶ τῇ ἀπελευθερώσει τῆς Ἑλλάδος. Γνωστὸν δὲ ὅτι ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ ὁ σύνδεσμος οὗτος δὲν εἶναι προσωπικὸς, δὲν ἐγκρίνεται ἐν τῇ ἀναγνωρίσει ἐνδὲς ἀπολύτου ἀρχόντος τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλ' ἐν τῇ ἀπαρεγκλίτῳ καὶ ὁμοιομόρφῳ τῇ τῶν τε δογματικῶν ὁρων καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κανόνων, οὓς οἱ Ἀπόστολοι καὶ αἱ Σύνοδοι καὶ οἱ θεοὶ Πατέρες ἐξήνεγκαν καὶ καθόλου τῶν ἱερῶν παραδόσεων. Τούτου ἐνεκα καὶ ἡ διὰ τοῦ Τομεῖος τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως γενομένη χειροκρετήσις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπιβάλλει ὡς ὅσον ἀπαραίτητον τὴν τήρησιν τῶν Ἀποστολικῶν καὶ Συνδικτικῶν Κανόνων καὶ τῶν ἱερῶν παραδόσεων.

Τὰς δύο ταύτας βάσεις εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἀνεξαρτησίας αὐτῆς ἡ Ἑλληνικὴ Πολιτεία ἠθέλησε νὰ καθορίσῃ καὶ νὰ ἐμπεδώσῃ δι' αὐτοῦ τοῦτο τοῦ καταστατικοῦ αὐτῆς νόμου, διὰ τοῦ Συντάγματος. Καὶ ἐν μὲν τῷ 1 αὐτοῦ ἀρθρῷ καθώρισεν ὅτι ἡ ἐπικρατοῦσα ἐν Ἑλλάδι θρησκεία εἶναι ἡ τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, πάντα δὲ τὰ ἄλλα γινώσκτὰ θρησκευόμενα ἀνεκτὰ, εἰς ἃ ἐπιτρέπεται μὲν ἡ ἀκόλουτος τέλει

της λατρείας αὐτῶν, αὐστηρῶς δ' ἀπαγορεύεται ὁ προσηλυτισμὸς καὶ πᾶσα ἄλλη ἐπέμβασις κατὰ τῆς κρατούσης θρησκείας. Ἐν δὲ τῷ 2 ἄρθρῳ καθορίζεται ὅτι «Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, κεφαλὴν γνωρίζουσα τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, ὑπόκειται ἀναποσπᾶστως ἡνωμένη δογματικῶς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης καὶ πάσης ἄλλης ὁμοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τηροῦσα ἀπαρσασεύτως, ὡς ἐκεῖναι, τοὺς τε ἱεροὺς καὶ ἀποστολικοὺς καὶ συνοδικούς κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις».

Συνωδῶ τῷ 2 τούτῳ ἄρθρῳ τοῦ Συντάγματος συνετάγη καὶ τὸ Α' ἄρθρον τοῦ ΣΑ' Καταστατικοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Νόμου, καθ' ὃ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος διοικεῖται κατὰ τοὺς ἱεροὺς Ἀποστολικούς καὶ Συνοδικούς κανόνας καὶ τὸ Ι' ἄρθρον τοῦ αὐτοῦ, καθ' ὃ ἡ Ἱ. Σύνοδος ἐπαγρυπνεῖ περὶ τὴν ἀκριθεῖ ἐκτέλεσιν τῶν Ἱερῶν Ἀποστολικῶν καὶ Συνοδικῶν κανόνων καὶ περὶ τὴν εὐπρέπειαν τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν ἐν εὐταξίᾳ τῶν ἱερῶν τελεστῶν, καὶ τὸ Ζ' τοῦ αὐτοῦ, ἔχοντα οὕτως.

Ζ'. Τὰ καθήκοντα τῆς Ἱ. Συνόδου διαιροῦνται εἰς ἐσωτερικά καὶ ἐξωτερικά. Καὶ τὰ μὲν ἐσωτερικά ἐνεργεῖ ἡ Ἱ. Σύνοδος ἀνεξαρτήτως τῆς Πολιτικῆς Ἀρχῆς, καθόσον δ' ἀφορᾷ τὰ ἐξωτερικά, ὡς ἔχοντα σχέσιν πρὸς τὴν πολιτείαν, τὰ δικαιώματα ἢ τὸ κοσμικὸν συμφέρον τῶν κατοίκων, ἡ Ἱ. Σύνοδος ἐνεργεῖ τὰ περὶ τούτων τῇ συμπράξει καὶ ἐγκρίσει μόνον τῆς Κυβερνήσεως.

Η'. Τὰ ἐσωτερικά τῆς Ἐκκλησίας εἶναι τὰ ἑξῆς : α'. Ἡ περὶ τῶν δογμάτων πιστὴ καὶ ὀρθὴ διδασκαλία.

β'. Αἱ διατάξεις περὶ τῆς θείας λατρείας κατὰ τὰ ἀνέκδοτον τῇ Ἐκκλησίᾳ κεκαנוνισμένα.

γ'. Ἡ ἐκτέλεσις τῶν καθηκόντων ἐκάστης τάξεως τοῦ κλήρου.

δ'. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ πειθαρχία.

ε'. Ἡ ἐκπλήρωσις τῶν θρησκευτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν χρεῶν τῶν ἐπιζομένων ὑπὸ τῶν δογμάτων καὶ τῶν δογματικῶν βιβλίων καὶ τοῦ ἐπὶ τούτων τε θεμελιωμένου κανονισμοῦ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Πρὸς δὲ καὶ ὁ περὶ Ἐπισκοπῶν καὶ Ἐπισκοπῶν Σ' Νόμος τοῦ 1852 σαφέστατα καθορίζει ἐν μὲν τῷ Η' ἄρθρῳ ὅτι «ὁ ἐπίσκοπος, πνευματικὴ καὶ ἐκκλησιαστικὴ ὡν ἀρχὴ τῆς κληρωθείσης αὐτοῦ ἐπισκοπῆς, ἐνεργεῖ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ ἐπισκοπῇ τὰ παρὰ τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ ἐκκλησιαστικῶν διατάξεων ἐπιβαλλόμενα αὐτῷ καθήκοντα, διατηρῶν ἀπαρσασεύτως τὰ θεῖα δόγματα καὶ ἐπιτελὼν ἀκριβῶς τὰ μυστήρια καὶ φυλάσσων τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ τὰς παραδόσεις τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας» ἐπαγρυπνεῖ εἰς τὴν ἀκριθεῖ τούτων διατήρησιν καὶ παρὰ τῶν ὑπὸ τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ ποιμαντορίαν διατελούντων προσέχει εἰς τὴν ἀκριθεῖ ἐκτέλεσιν πάσης ἱεροτελεστίας, εἰς τὴν τακτικὴν ἀναγνώσιν τῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀναγιγνωσκόμενων καὶ ψαλλόμενων ὁκολουθιῶν, εἰς τὰς ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς ἀγίας εὐχίας, εἰς τὰ ἱερὰ σκευή, ἄμφω καὶ πάντα τὰ εἰς τὴν θείαν λατείαν ἀναγόμενα, ὑπέχων εὐθύνας διὰ τὴν παράβασιν τούτων εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον.

Τὸ δὲ Ι' ἄρθρον, συμφώνως καὶ πρὸς τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ πρὸς περιφρούρησιν τῆς νομίμου εὐθύνης τοῦ ἐπισκόπου, καθορίζει σαφῶς καὶ ἀπεριφράστως τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ, λέγον ὅτι «ἀπαντες οἱ κληρικοὶ ἐκάστης ἐπισκοπῆς, οἰασδήποτε τάξεως καὶ βαθμοῦ καὶ ὅν ὡσιν, ὑπάγονται κατὰ τὰς κανονικὰς διατάξεις ὑπὸ τὸν ἴδιον αὐτῶν ἐπίσκοπον καὶ αὐτὸν ὀφείλουσιν, ἵνα γνωρίζωσιν ὡς ἀμέσως προϊστάμενον ἐκκλησιαστικῶς καὶ ὑπακούωσιν εἰς αὐτὸν καὶ ἐκτελέσωσι τὰς ἐκκλησιαστικὰς παραγγέλλας καὶ διαταγὰς του».

Σαφῶς ἐκ πάντων τούτων τῶν νομοθετημάτων προκύπτει ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Πολιτεία ἐπεζητήθη μὲν νὰ κατοχυρώσῃ τὴν ἐλευθερίαν ἐνέργειαν τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ νομίμῳ αὐτῆς δικαιοδοσίᾳ, ἐνεργεῖαν, ἥς αἰρουμένης παύει ὑφισταμένη ἢ ἐκ παραλλήλου συμβίωσις Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας ἐν ἀμοιβαίᾳ εὐλαδίᾳ καὶ ἐν ἀλληλοδοξείᾳ, ἡσφάλισε δὲ τὸν ἀδιάρρηκτον δεσμόν τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίας μετὰ τῶν ἄλλων ὁμοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ δὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, παρ' οὗ ἐγείραφετήθη. Παντελῶς ἀρα ἀστήρικτος εἶναι ἡ ἐξενεχθεῖσα γνώμη ὅτι οἱ κανόνες τῶν Συνόδων εἶναι, κατὰ τὸ Σύνταγμα καὶ τὴν ἐκ τούτου ἀπορρέουσαν ἐκκλησιαστικὴν ἡμῶν νομοθεσίαν, διατάξεις θεμελιώδεις καὶ ἀμετάβλητοι μόνον εἰς πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ δόγματα, πᾶσα δὲ ἄλλη τῶν Συνοδικῶν Κανόνων διάταξις ἀσχετὴς πρὸς τὸ δόγμα ἰσχύει ὡς νόμος τοῦ Κράτους, ἐφ' ὅσον διὰ νεωτέρου νόμου δὲν ἐτροποποιήθη. Τούναντιον τὸ Σύνταγμα, καθορίσκει ἀπεριφράστως ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀναποσπᾶστως ἡνωμένη δογματικῶς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης καὶ πάσης ἄλλης Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τηρεῖ ἀπαρσασεύτως, ὡς ἐκεῖναι, τοὺς τε ἱεροὺς Ἀποστολικούς καὶ Συνοδικούς κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις, πολλὴν καὶ συνετὴν ἐπεδείξατο πρόνοιαν, ὅπως μὴ κατ' ἐλάχιστον διασαλευθῇ ἡ ἐλευθερία ἐνέργειαν τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ νομίμῳ αὐτῆς δικαιοδοσίᾳ καὶ δημιουργηθῇ ὑπ' αὐτῆς ταύτης τῆς Ἑλλάδος προηγούμενον, ὅπως ὁλεθρίως ἡδύνατο νὰ ἐπιδράσῃ ἐν ταῖς ὑπὸ ξενικὴν καὶ δὴ καὶ ἀλλόδοξον πολιτικὴν ἀρχὴν ὑφισταμέναις ὀρθοδόξοις Ἐκκλησίαις. Διὰ τοῦτο τὸ μὲν Σύνταγμα τὴν τήρησιν τῶν κανόνων καὶ τῶν ἱερῶν παραδόσεων ἀπαρσασεύτως ἐθέσπισεν, ὅπως δὲ μηδεμίαν διαρρήξιν ἀμφιβολία καὶ μεταγενεστέρᾳ συζήτησις περὶ τῆς ἐννομίας τῶν λέξεων τούτων, τὸ Η' ἄρθρον τοῦ περὶ ἐπισκόπων καὶ ἐπισκοπῶν Σ' Νόμου τοῦ 1852 ἐπιβάλλει εἰς τὸν ἐπίσκοπον τηρεῖν μὲν ἀκέραια τὰ θεῖα δόγματα, φυλάσσειν δ' ἀπαρσασεύτως τοὺς ἱεροὺς Κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς Παραδόσεις.

Ἡ ρητὴ αὕτη ὑποχρέωσις τοῦ νόμου, ὅπως ἐξ Ἰσου πρὸς τὰ θεῖα δόγματα ἀπαρσασεύτως καὶ οἱ ἱεροὶ Ἀποστολικοὶ καὶ Συνοδικοὶ κανόνες τηρῶνται καὶ φυλάσσονται, λύει ἐκ τῶν προτέρων τὸ ζήτημα ὅτι οὐδεμία ἐπιτρέπεται τῶν κανόνων τούτων ἀτίτησις ἢ τροποποίησις διὰ μεταγενεστέρων τῆς Πολιτείας νόμων, ἐκτὸς μόνων τῶν ἀφορῶντων οὐλὴ εἰς τὰ ἐσωτερικά καθήκοντα τῆς Ἱ. Συνόδου, ἀλλ' εἰς τὰ ἐξωτερικά, ἐκεῖνα, δηλὸν ὅτι, ἅπερ σχετίζονται πρὸς τὴν πολιτείαν, τὰ δικαιώματα ἢ τὸ κοσμικὸν συμφέρον τῶν κατοίκων καὶ ἐν οἷς ἡ Ἱ. Σύνοδος ἐνεργεῖ μόνον τῇ συμπράξει καὶ ἐγκρίσει τῆς κυβερνήσεως ὅσα σχετίζονται πρὸς τὸ ἀπτικὸν καὶ δημόσιον δίκαιον καὶ τοῦτο ἐν ὁμοδόξοις ἐπικρατείαις, ὅπου τὸ ἀπτικὸν καὶ δημόσιον δίκαιον βάσιν ἔχουσι τὰς ἀρχὰς τοῦ χριστιανισμοῦ.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ ἐκείνων, ἅπερ ὁ ἡμέτερος νόμος παρατηρεῖ ὡς ἐξωτερικά καθήκοντα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, περὶ τῶν σχετιζομένων πρὸς τὸ ἀπτικὸν ἢ τὸ δημόσιον δίκαιον, πρὸς τὴν πολιτείαν, τὰ δικαιώματα, ἢ τὸ κοσμικὸν συμφέρον τῶν κατοίκων, περὶ ἐκείνων, ἐν οἷς ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ ἐνεργεῖ μόνον τῇ συμπράξει καὶ ἐγκρίσει τῆς κυβερνήσεως. Προκειμένου δὲ περὶ τῶν ἐσωτερικῶν αὐτῆς καθηκόντων ὁ νόμος οὕτως ἀναγράφει ὅτι «ἡ Ἱ. Σύνοδος ἐνεργεῖ ἀνεξαρτήτως τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς» ἀπαγορεύει πᾶσαν οἰανδήποτε ἐπέμβασιν εἰς τὰ καθήκοντα ταῦτα, ὧν τὸ πρῶτιστον καὶ τὸ μέγιστον εἶναι ἡ ἀπαρσασεύτως τήρησις τῶν θείων δογμάτων τῶν Ἱε-

ρῶν ἀποστολικῶν καὶ συνοδικῶν κανόνων καὶ τῶν ἱερῶν Παραδόσεων. Ἡ ἡμετέρα νομοθεσία προλαμβάνουσα πᾶσαν σύγχυτιν ἐν μὲν τῷ 2ῳ ἄρθρῳ τοῦ Συντάγματος, τοῦ θεμελιώδους νόμου τοῦ Κράτους καθ' οὗ οὐδὲν νομοθέτημα ἐναντίον δύναται νὰ ὑπάρξῃ, τὴν ἀπαρασάλευτον τήρησιν τῶν ἱερῶν ἀποστολικῶν καὶ Συνοδικῶν κανόνων ἐθήκεν ὡς ἀκρογωνιαίον λίθον τῆς ἐν Ἑλλάδι ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἁρραγοῦς αὐτῆς συνδέσμου μετὰ τῶν ἄλλων ὀρθόδοξων Ἐκκλησιῶν καὶ μάλιστα τοῦ ἐν Κων)πόλει Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, οὗ γνησία θυγάτηρ εὐχεται εἶναι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ἐν δὲ τῷ Η' ἄρθρῳ τοῦ περὶ ἐπισκόπων Σ' Νόμου τοῦ 1852 καθώρισεν ὅτι εἰς τὴν γενικὴν φράσιν τοῦ 2 ἄρθρου συμπεριλαμβάνονται αἱ τε δογματικαὶ ἀποφάσεις, αἱ ὁμοί, δηλὸν ὅτι, οἵτινες εὐρίσκονται ἐν ἀρχῇ τῶν πράξεων τῶν Συνόδων καὶ καθορίζουσι τὸ δόγμα, καὶ αἱ περὶ ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως καὶ πειθαρχίας διατάξεις, αἵτινες ἀποτελοῦσι τοὺς λεγομένους Κανόνας, ἥτοι τὴν κανονικὴν νομοθεσίαν τῆς Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας. Οἱ κανόνες οὗτοι διαιροῦνται εἰς Ἀποστολικούς, οἰκουμενικῶν Συνόδων, τοπικῶν Συνόδων καὶ Ἐκκλησιαστικῶν Πατέρων. Καὶ οἱ μὲν ἀποστολικοὶ εἰσι τὸ πόρισμα τῆς ἱερᾶς παραδόσεως, ὡς, δηλὸν ὅτι, οἱ Ἀπόστολοι ἐδίδαξαν καὶ ἐκ τῆς διδασκαλίας αὐτῶν, διασυνθείσαντες διὰ τῶν συγγραμμάτων τῶν πρώτων ἀποστολικῶν πατέρων, διευορκώθησαν, ἐπικυρωθέντες ὑπὸ τῆς ἐν Νικαίᾳ πρώτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἥτις εὐρύσσει αὐτοὺς ἐφαρμοζομένους ἤδη ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐτήρησαν αὐτοὺς. Τῶν δὲ τοπικῶν Συνόδων (οἷον τῶν ἐν Λαοδικείᾳ, Αντιοχείᾳ, Καρθαγένη κλπ.) καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν Πατέρων οἱ κανόνες ἔχουσι κύρος, καθὼς ὑπὸ οἰκουμενικῶν Συνόδων ἐπικυρωθέντες καὶ δὴ τῆς ἐν Τρούλλῃ ἑκτῆς, ἐν τῷ δευτέρῳ κανόνι τῆς ὁποίας λεπτομερῶς ἀναγράφεται τίνων προηγούμενων Συνόδων καὶ τίνων πατέρων οἱ κανόνες ἐπικυροῦνται καὶ καθορίζονται. . . μένει (τοὺς κανόνες τούτους) καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν βεβαίους καὶ ἀσφαλῆς πρὸς ψυχῶν θεραπείαν καὶ ἰατροίαν παθόντων πρὸς ἡμῶν ὑπὸ τῶν ἁγίων καὶ μακαρίων πατέρων δεχθέντας καὶ κυρωθέντας. . . καὶ μηδεὶς ἐξείναι τοὺς προδηλωθέντας παραχαράττειν κανόνας. (II:6λ. καὶ Κανὼνα Α' τῆς Δ' Οἰκουμ. Συνόδου καὶ Α' τῆς Ζ' Οἰκουμ. Συνόδου).

Ἐπεταί ἄρα ὅτι ἐφ' ὅσον ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἐπὶ τοῦ ἐπασυνόδου εἰσίδεται πολιτεύματος, τοὺς κανόνας τούτους, οὓς τὸ Σύνταγμα ὑπ' ᾧ ἔχει ἐν ἄρθρῳ 2, οὐδεὶς δύναται νὰ τροποποιήσῃ, εἰμὴ μόνον, ἂν σπουδαία καὶ ἐπιβεβλημένη ὑπὸ τῶν συνθηκῶν τοῦ βίου τῆς Ἐκκλησίας παραστῇ ἀνάγκη χάριν τῆς ὠφελείας αὐτῆς, αὐτὴ καὶ μόνη ἡ ἀρμοδία ἐξουσία, ἥτοι ἡ καθόλου Ὀρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία διὰ Συνόδου, οὐδαμῶς δὲ ἡ πολιτικὴ ἐξουσία ὡς πάντῃ ἀναρμοδία. Κατὰ ταῦτα, πᾶσα τροποποίησις κανόνος, ὄντος θεμελιώδους νόμου τοῦ Κράτους, εἶναι ἀντικανονικὴ καὶ ἀντισυνταγματικὴ κατὰ τὸ 2 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος. Πᾶσα δὲ ἀπόπειρα τοιαύτης τροποποιήσεως δύναται νὰ ἔχῃ ὀλεθριώτατα ἀποτελέσματα ἐπὶ τε τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πολιτείας τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐπὶ τῆς καθόλου ὀρθόδοξου θρησκείας, ἥς ὁ Ἑλληνιστὴς πρόμαχος καὶ πιστὸς θεματοφύλαξ διὰ μυρίων περιπετειῶν καὶ ἐπὶ μακροῦς αἰῶνας γενόμενος κατεκυρώθη ὑπὸ τῶν αἰώνων τούτων ὡς διακατέγων τὰ σκήπτρα αὐτῆς. Διότι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, πιστῶς τηροῦσα τον ὅρον, ὅφ' ὃν ἐγειραφῆται ὑπὸ τῆς Μητρὸς αὐτῆς Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τὸν ὅσον τῆς τηρήσεως τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων καὶ τῶν πατροπαράδοτων

ἐθίμων, ἤθελεν ἀντιτῆ εἰς τοιαύτην ἀπόπειραν καὶ ἐπιμενούσης τῆς Πολιτείας ἤθελε περιστῆ εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ θεωρηθῇ ὑπερταμένη ἐν διωγμῷ, καθ' ἣν ἀκριβῶς ὡσαν ἄλλαι τινὲς ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι καὶ ἐν ἡ μήτρῃ αὐτῆς Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ μαρτυρικῶς ἀγωνίζονται ὅπως ἀδικτον καὶ ἀλώθητον διασωτῶσι τὸ ἐπασυνόδον τῆς Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας πολιτεύμα (ἡ ἐνδιδοῦσα εἰς τὴν αὐθαίρετον ὑπὸ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς τροποποίησιν τῶν κανόνων θὰ ἔπαυεν ἀποτελοῦσα μέρος τῆς καθόλου Ἀνατολικῆς Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας) καὶ θὰ περιέπιπεν εἰς τὸ Σχίσμα, ὅν τροπὸν περιέπεσαν εἰς τοῦτο ἡ Βουλγαρικὴ λεγομένη Ἐξάρχεια, οὐχὶ καινοτομήσασα περὶ τὸ δόγμα, ἀλλὰ κατ' ἀθέτησιν ρητῶν κανόνων ἰσφαλίζοντων τὸ ἀδιαίρετον καὶ Ἐνιαῖον τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ φυλετικῶς αὐτὴν καταταμοῦσα καὶ πῆξασα παρὰ τὸν Β' κανόνα τῆς Β' Οἰκουμενικῆς Συνόδου τὸν ΚΗ' τῆς Δ' καὶ τὸν ΚΒ' τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐν τῇ ἑδρᾷ τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὸν διοικοῦντα αὐτὴν ἐπίσκοπον.

Ἀλλ' ἡ Ἑλληνικὴ πολιτεία οὐδέποτε ζηλώσασα τὴν δόξαν τῆς μητροκτονίας κατωχύωσε τὴν ἐν τῇ ἀπαρασάλευτῳ τηρήσει τῶν θείων καὶ ἱερῶν Κανόνων νόμιμον ἐνέργειαν τῆς ἐν Ἑλλάδι Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας καὶ τὸν ἀδιάρρηκτον αὐτῆς δεσμόν μετὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἀντικρυς δὲ συκοφαντία θὰ ἦτο τὸ ἐπιζητεῖν ἐν τισὶ νομοθετήμασι πλάνιαν τινὰ ἢ δεδηλωμένην πρόθεσιν περὶ τροποποιήσεως τῶν Κανόνων ἐπὶ ᾧ αἰσῇ τοὺς κεκτημένων δικαιῶν τῆς Ἐκκλησίας. Ἐν πᾶσι τοῖς νομοθετήμασι τούτοις ἐμφαίνεται τούτων ἐν τῇ μέριμνᾳ τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας, ὅπως ἐντὸς τῶν θεμιτῶν ὁρίων παράσῃ τὴν ἐπικουρίαν αὐτῆς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν πρὸς διοίκησιν οὐχὶ πνευματικὴν ἀλλὰ κοσμικὴν τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν Μονῶν. Ἐκ τῆς μερίμνης ταύτης καὶ οὐχὶ ἐκ προθέσεως περὶ τροποποιήσεως τῶν κανόνων ἡ περὶ μειώσεως τῆς ὑπὸ τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν περὶ ἐπισκόπων καὶ περὶ ἱερᾶς Συνόδου κυρωθείσης νομίμου καὶ συμφώνου πρὸς τοὺς ἱεροὺς Κανόνας δικαιοδοσίας τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς προέκυψαν αἱ περὶ διαχειρίσεως τῶν Μονῶν καὶ τῶν Ἐκκλησιῶν ζητάξεις, αἵτινες ἀφορῶσιν ὅλως εἰς τὴν ὑλικὴν αὐτῶν διαχείρισιν, οὐδαμῶς ἐπεμβαίνουσαι εἰς τὴν κανονικὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐπισκόπου ἐπὶ τῶν ἀποτελούντων τὸν κλήρον αὐτοῦ, ἥτοι τὸ προσωπικὸν τῶν ἐν ταῖς ὑπαγομέναις εἰς αὐτὸν Ἐκκλησίαις καὶ Μοναῖς δουλεύοντων.

Ὅτι τὸ 114 ἄρθρον τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου καθορίζει ἀπλῶς ὅτι «διὰ τὴν διοίκησιν τῶν τοπικῶν ἐκκλησιαστικῶν καταστημάτων διορίζονται ἐκκλησιαστικὰ συμβούλια συνιστάμενα ἀπὸ τῶν Δήμαρχων, τὸν ἀνήκοντα ἐφημέριον καὶ δύο ἑως ἑπτάσσορας δημό-

(*) Βαρὴς ὁ μὴ παπαδοκρατίας, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἀπομακρυνόμεθα πάσῃ δυνάμει. Ἡ Πολιτεία εἶναι ἡ Πολιτεία. Αὐτὸ εἶναι τὸ σύμβολον τῶν πιστευόντων εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Γ' εἰς τὴν ὁποίαν ὑπηρετεῖ καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος. Ἐάν, ὡς εἶναι ἀληθές, προσέφερε τῇ ιδέᾳ ταύτῃ ἀνεπιλήττους τῷ ὄντι ὑπηρεσίας ἢ πρὸς τὸν Χριστὸν πίστις, οὐδέποτε θὰ ἐπιτραπῇ τῇ εἰς τὴν διακονίαν ἀποφότεραν ἀφωσιωμένῃ Ἐκκλησίᾳ, νὰ ἀποτολμήσῃ νὰ θέσῃ γείρα ἐπὶ τῆς Πολιτείας ἢ νὰ ἀντιταχθῇ εἰς τὴν θέλησιν τῆς. Ἡ ἀναγνώρισις τῇ Ἐκκλησίᾳ δικαιώματος νὰ θεωρηθῇ ἐν διωγμῷ ὑπὸ τῆς Πολιτείας, διὰ νὰ μὴ θεωρηθῇ σχισματικὴ, εἶναι πλήρης παπαδοκρατία. ἡ ὁποία, διωκομένη κατὰ ποδας ἐν τῇ καθολικῇ Γαλιλίᾳ, δὲν εἶναι εὐτυχῶς φόβος νὰ ἐγκυβιθῇ παρ' ἡμῖν.

τας, διορίζοντες ὑπὲρ τῶν δημοτικῶν Συμβουλίων». Καθορίζει, ὅθλον δτι, τὴν σύμπραξιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, ἐκπροσωπούμενης ὑπὸ τοῦ ἀνήκοντος ἐφημερίου μετὰ τοῦ Δήμου, ὅπου τὸ ἐκκλησιαστικὸν κατὰστημα, ἐν τῇ κοσμικῇ αὐτοῦ διοικήσει, ἐν τῇ διαχειρίσει τῶν ὑλικῶν αὐτοῦ πόρων, καθὼς ἀφορᾷ εἰς τὸ κοσμικὸν συμφέρον τῶν κατοίκων καὶ συμφώνως πρὸς τὸ Ζ' ἄρθρον τοῦ Κτταστατικοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ΣΑ' Νόμου, ἀλλ' οὐδὲν δικαίωμα ἐπεμβαίνει τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων δ' εἰς τὰ ἐσωτερικὰ καθήκοντα τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς τὰ καθοριζόμενα ἐν ἄρθρῳ Η' τοῦ αὐτοῦ Νόμου, εἰς τὴν ἐκτέλεσιν δὴλον δτι τῶν καθηκόντων ἐκάστης τάξεως τοῦ κλήρου καὶ εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν παιδαγωγίαν, οὕτε εἰς τὴν νόμιμον δικαιοδοσίαν τῶν Ἐπισκόπων, τὴν καθοριζομένην ἐν ἄρθροις Α' καὶ Ι' τοῦ περὶ Ἐπισκόπων Σ' Νόμου τοῦ 1852, καθ' ἣν εἰς αὐτὸν καὶ μόνον ἀναγνωρίζεται τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιβλέπειν τὴν τακτικὴν ἀνάγκησιν τῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσχομένων καὶ ψαλλομένων ἀκολουθιῶν καὶ προπτεῖν εἰς τὰς ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς ἀγίας εἰκόνας, εἰς τὰ ἱεῶς σκευή, ἄμφια καὶ πάντα τὰ εἰς τὴν θείαν λατρείαν ἀναγκαζόμενα, καὶ εἰς αὐτὸν καὶ μόνον ὑπάγονται κατὰ τὰς κανονικὰς διατάξεις οἱ κληρικοὶ ἐκάστης ἐπισκοπῆς, οἰασδήποτε τάξεως καὶ βαθμοῦ καὶ ἂν ὦσιν, αὐτὸν ἀναγνωρίζοντες ὡς ἐκκλησιαστικὸν ποιτῆτα, αὐτῷ ὑπακούοντες καὶ αὐτοῦ τὰς ἐκκλησιαστικὰς παραγγέλιας καὶ διαταγὰς ἐκτελοῦντες.

Κατὰ ταῦτα οὐδεμία διαμφοδοτήσις χωρεῖ δτι ὁ διορισμὸς καὶ ἡ παθὸς πάντων τῶν τελούντων τὰς ἱερὰς ἀκολουθίας ἐν τοῖς ναοῖς, προσκυτέρων τε καὶ διακόνων, καὶ τῶν ἀναγνωσχομένων καὶ ψαλλόντων ἐν ταῖς ἱεραῖς ἀκολουθίαις καὶ τῶν τεταγμένων πρὸς ἐπιμέλειαν τῶν Ἀγίων Εἰκόνων, τῶν ἱερῶν σκευῶν, ἁμφίων καὶ πάντων τῶν εἰς τὴν θείαν λατρείαν ἀναγομένων, ἀπόκειται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν, καθὼς ἀποτελοῦντα τὸ πρῶτιστον τῶν ἐσωτερικῶν αὐτῆς καθηκόντων καὶ ἀφορῶντα εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων ἐκάστης τάξεως τοῦ κλήρου καὶ εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν παιδαγωγίαν καὶ δτι οὐδεὶς ποτε παρ' ἡμῖν νόμος ἦρε τὸ δικαίωμα τοῦτο, οὐδ' ἦτο δυνατόν νὰ ἄρῃ αὐτὸ εἰς τὴν ἀντιφάσκων πρὸς τὸ 2 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, τὸ ἐπιβάλλον ρητῶς τὴν ἀπαρτάλειον τήρησιν τῶν ἱερῶν ἀποστολικῶν καὶ συνοδικῶν κανόνων καὶ τῶν ἱερῶν παραδόσεων.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1351 τῆς 2 Νοεμβρίου ἀπαντήσεως αὐτῆς εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 28009 τῆς 30 Ὀκτωβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν δι' ἀναντιρρήτων μαρτυριῶν καὶ παραθέσεων ἀποδεικνύει δτι οἱ τε ἱεροὶ ἀποστολικοὶ καὶ συνοδικοὶ Κανόνες καὶ ἡ βυζαντινὴ νομοθεσία θεωροῦσιν ὡς κληρικούς ὑπαγομένους ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτείαν τῶν Ἐπισκόπων τοὺς τε ψάλτας καὶ τοὺς ὑπηρέτας, δὲν ἀρνεῖται δὲ καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 17829 τῆς 4 Ὀκτωβρ. 1900 γνωμοδότησις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου. Ἀλλ' ἀντιπροβάλλονται ὑπὸ τοῦ ρηθέντος νομικοῦ συμβουλίου εἰς τὴν πλατυτέραν, ὡς λέγει, ταύτην ἔννοιαν τῆς λέξεως Κληρὸς αἱ ἐπόμεναι ἐνστάσεις :

Α'. Ὅτι ἐν κατὰ τοὺς ἀποστολικούς καὶ συνοδικούς κανόνες ἐν τῷ ὅρῳ κληρικός περιλαμβάνονται καὶ οἱ ψάλται καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν ναῶν, τοῦτο ἐγένετο ἴσως διότι εἰς τὰς διακονίας ταύτας ἐκαλοῦντο πρόσωπα ἱερωμένα, μοναχοὶ ὑποστάντες κουρὰν, ἡ ὑπηρέται ἐφ' ὧν ἐτέλειτο ἡ λεγομένη χειροθεσία.

Β'. Ὅτι, ἐκτὸς τοῦ δτι οἱ κανόνες καὶ αἱ διατάξεις τῶν βυζαντινῶν αυτοκρατόρων ἀπέδλεπον εἰς ψάλτας καὶ νεωκόρους ἱερωμένους, ἡ νεωτέρα νομο-

θεσία οὐδαμῶς περιλαμβάνει εἰς τοὺς κληρικούς καὶ λαϊκὰ πρόσωπα παρέχοντα ἐν τοῖς ἐνοριακοῖς ναοῖς τὰς ὑπηρεσίας αὐτῶν ὡς ψάλται ἡ ὑπηρέται, ἀλλὰ μόνους καταλέγει ὡς κληρικούς τοὺς ὄντας καὶ κατὰ κυριότητα ἱερωμένους, τοὺς ὑψισταμένους χειροτονίαν ἢ κουρὰν, ἥτοι πρεσβυτέρους, ἱερομονάχους, ἱεροδιακόνους καὶ μοναχοὺς, οὐδεμία δὲ διάταξις τοῦ ἡμετέρου νόμου ὑπάρχει, καθ' ἣν πολῖται εἰς τὴν ναὸν ὑπηρετοῦντες, ὡς ψάλται καὶ ὑπηρέται, δύναται νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν κληρικῶν.

Γ'. Ὅτι ἂν ποτε ἦτο δυνατόν ἡ ἐρμηνεία δτι ὑπάγονται καὶ οὗτοι εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ κλήρου, τότε οἱ ὡς ψάλται ὑπηρετοῦντες πολλὰκις πολῖται. διδάσκαλοι, δικηγόροι, ἱατροὶ καὶ ἄλλοι ἐπιτηδεύματα, ὡς καὶ τὰ ἀποτελοῦντα τοὺς χοροὺς τῶν ἐνοριῶν ναῶν πρόσωπα, θὰ ὑπῆλθον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων, θὰ ἦσαν δὲ ὡς ἐκ περισσοῦ καὶ ἐστερημένοι τοῦ δικαίουματος τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι ἐν ταῖς βουλευτικαῖς ἐκλογαῖς καὶ δημοαίρεσιν, ἰσ' οὗ κατὰ τὸ ἄρθρον 99 τοῦ περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν νόμου, ἰσχύοντος καὶ ἐπὶ τῶν δημοαίρεσιν κληρικοὶ οὐτε ψηφοφοροῦσιν εἰς τὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς οὐτε ἐκλέγονται.

Ὁμολογούμενον καὶ τεριστῶς ἀποδεικνυόμενον ἐκ τῶν ἐν τοῖς ἐγγράφοις τῆς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου παραθέσεων δτι κατὰ τοὺς ἱεροὺς, ἀποστολικούς καὶ συνοδικούς κανόνες καὶ κατὰ τὴν βυζαντινὴν νομοθεσίαν ψάλται καὶ νεωκόροι καὶ οἰοῖσθε ἄλλοι ἐκκλησιαστικὴν ὑπουργίαν ἐπιτελοῦντες ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ κλήρου, περιττὴ δ' ἰπέδαιεν ἡ πρὸς τὰς καὶ πλείστων ἄλλων κανόνων, πλὴν τῶν ἀναγορευμένων, ἐπικυρῶντων τοῦτο, ἂν μὴ προσήνετο τὸ ἀμάρτυρον ὅπως ἡ μάλλον τὸ ἀντικείμενον πρὸς τὴν ἱστορικὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων ἐπιχειρήματα δτι οἱ κανόνες καὶ ἡ βυζαντινὴ νομοθεσία συμπεριλαμβάνον εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ κλήρου τοὺς ψάλτας καὶ νεωκόρους (ostiarium) διότι εἰς τὰς διακονίας ταύτας ἐκαλοῦντο πρόσωπα ἱερωμένα. Πλείστοι ὅσοι κανόνες ποιοῦνται τὴν διάκρισιν τῶν ἱερωμένων καὶ τῶν λαϊκῶν μελῶν τοῦ κλήρου, τῶν τοῦ μυστηρίου τῆς ἱερωσύνης τυγόντων καὶ τῶν διὰ σφαγίδος, ἡγουν χειροθεσίας, ἡ καὶ ἄνευ αὐτῆς εἰς τὰς ἐκκλησιαστικὰς διακονίας ἐκλεγόμενων, ἡγουν κληρουμένων.

Καὶ πρῶτον δ' Κ' ἀποστολικὸς Κανὼν λέγει ρητῶς τάδε : «Τῶν εἰς τὸν κλῆρον προσελθόντων ἀγάμων κελεύμεν βουλομένους συνάπτειν γάμον ἀναγνώστας καὶ ψάλτας μόνον». Ἀναμφίλεκτον ἐκ τούτου δτι δύο τάξεις τῶν κληρῶν ἀνήρτιζον, ἡ τῶν ἱερωμένων, εἰς οὓς ἀπηγορεύετο μετὰ τὸ μυστήριον τῆς ἱερωσύνης ὁ γάμος, καὶ οἱ ἐκτὸς τοῦ βήματος, ἡγουν ψάλται, ἀναγνώσται καὶ λοιποὶ, εἰς οὓς καθὼς λαϊκοὺς ἐπετρέπετο ὁ γάμος μετὰ τὴν εἰς τὸν κλῆρον προσέλευσιν, μετὰ τὴν πρόσκλησιν, δὴλον δτι, καὶ ἐκλογὴν αὐτῶν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν καθηκόντων τοῦ ψάλτου ἢ τοῦ ἀναγνώστου. Εἰς τοὺς καθὼς λαϊκοὺς ἀπηγορεύοντο τὰ καθαρῶς ἱερατικὰ καθήκοντα ἄρτον διδάναι οὐδὲ ποτήριον εὐλογεῖν (ἴδε ΚΕ' Κανὼνα τῆς ἐν Λαοδικαῖς Συνόδου) ἀπηγορεύετο δὲ καὶ ἀναγνώστας ἢ ψάλτας ὥραιορον φορεῖν (Κανὼν ΚΓ' τῆς αὐτῆς Συνόδου), ἐξ οὗ τρανῶς ἀποδεικνύεται δτι οὐδόλως ἦσαν ἱερωμένα πρόσωπα. Ἀλλως δὲ ἐν τῷ ἐπομένῳ ΚΔ' Κανόνι τῆς αὐτῆς Συνόδου οἷτως γίνεται ἡ διάκρισις μεταξὺ τῶν ἱερατικῶν κληρικῶν καὶ τῆς λοιπῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως, ἥτοι τῶν μὴ ἱερατικῶν κληρικῶν καὶ ἱερατικοὶ μὲν εἰσιν οἱ ἀπὸ πρεσβυτέρων ὡς διακόνων, κληρικούς δὲ μὴ τυγόντας τῆς ἱερωσύνης ὀνομάζει τοὺς ὅς

πηρετών ή ἀναγνώστων ή ψαλτῶν ή εξοριστιῶν ή θυρωρῶν ή τοῦ ἱερέματος τῶν ἀσκητῶν. Ἐμφανεστέρᾳ ἐστὶ προκύπτει ή διάκρισις αὐτῇ ἐκ τοῦ ΟΖ' κανόνος τῆς ΣΨ' Οἰκουμένης Συνόδου λέγοντος «Ὅτι οὐ δεῖ ἱερατικούς ή κληρικούς ή ἀσκητάς...». Τὸν κανόνα τοῦτον ἐρμηνεύων ὁ Ζωναρᾶς λέγει ...Τοῖς δὲ τοῦτο ποιοῦσιν, ἱερατικοῖς μὲν οὐσι, τοῖς περὶ τὸ βῆμα δῆλον δ' ἐστὶ, καὶ κληρικοῖς, τοῖς ἐν ἄλλοις ἐν κλήρῳ τεταγμένοις...» ὁ δὲ Βαλσαμών τὰ ἐπόμενα : «Σημειώσεται δὲ ὅτι ὁ κανὼν διαφορὰν ποιεῖται ἱερωμένων, κληρικῶν, ἀσκητῶν καὶ λαϊκῶν ἱερωμένοι γὰρ εἰσιν, οἱ τοῦ βήματος, οἱ καὶ χειροτονούμενοι, ἐπίσκοποι, ὅλῳν ἔτι, ἱερεῖς καὶ διάκονοι καὶ ὑποδιάκονοι, κληρικοί δὲ πάντες οἱ ἐκτός τοῦ βήματος ἐν ναοῖς ἐκτελούντες, ἤγουν ἀναγνώσται, θεωροὶ καὶ ἕτεροι τοιοῦτοι... Τὴν αὐτὴν διάκρισιν ποιεῖται καὶ ὁ ΚΕ' ἀποστολικὸς κανὼν, μεθ' οὗ συνδέεται ὁ ἀνωτέρω παρατιθέμενος ΚΣΤ' διὰ τῶν ἐπομένων «Ἐὰν τις ἐπίσκοπος ή πρεσβύτερος ή διάκονος (ἱερωμένοι, δῆλον ὅτι) ἐπὶ πορνείᾳ..... Ὡσαύτως καὶ οἱ λοιποὶ κληρικοὶ (οἱ μὴ ἱερωμένοι)».

Παρατίθεμαι τελευταῖον τὸν ΝΑ' Κανόνα τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, ὅστις οὐδεμίαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου καταλείπει ἀμφιβολίαν. «Τὰ κατὰ τοὺς κληρικούς, λέγει ὁ μέγας τῆς Ἐκκλησίας πατὴρ, ἀδιορίστως οἱ κανόνες ἐξέθεντο... τὴν ἐκπτώσιν τῆς ὑπηρεσίας εἴτε ἐν βαθμῇ τυγχάνουσιν, εἴτε καὶ ἀχειροθετήτω ὑπηρεσίᾳ προσκαρτεροῦν». Τὸν κανόνα τοῦτον ἐρμηνεύοντες ὁ τε Ζωναρᾶς καὶ ὁ Βαλσαμών ἐξαίρουσι τὴν διάκρισιν τῶν ἐν βαθμῇ κληρικῶν, ἤτοι τῶν χειροτονημένων καὶ τοῦ μυστηρίου τῆς ἱερωσύνης μετασχόντων, ἐπισκόπων, πρεσβυτέρων, διακόνων καὶ ὑποδιακόνων—οὗτος δὲ ὁ βαθμὸς—καὶ τῶν ἀχειροτονητῶν ή ἀχειροθετήτων, τῶν μὴ μετασχόντων τοῦ μυστηρίου τῆς ἱερωσύνης, τῶν μὴ ἱερωμένων, τῶν ἐκτὸς τοῦ βήματος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐκκλησίας τεταγμένων καὶ ἀποτελούντων ἄλλην τάξιν κληρικῶν πλὴν τῆς τῶν ἱερωμένων, οἷον ἀναγνώστων, ψαλτῶν, θεωρῶν καὶ λοιπῶν, οἵτινες ἀχειροθετήτω ὑπηρεσίᾳ προσκαρτεροῦσιν, ὡς ὁ Μέγας Βασίλειος λέγει.

Συνοδῶ τούτοις ὁ περὶ Ἐπισκοπῶν καὶ Ἐπισκόπων καταστατικὸς Σ' Νόμος τοῦ 1852 ὥρισεν ὅτι «ἅπαντες οἱ κληρικοὶ ἐκάστης ἐπίσκοπης, οἰασδήποτε τάξεως καὶ βαθμοῦ καὶ ἂν ᾖ, ὡς, ὑπάγονται, κατὰ τὰς κανονικὰς διατάξεις, ὑπὸ τὸν ἴδιον αὐτῶν ἐπίσκοπον» αὐτῷ ὑπακούοντες καὶ αὐτοῦ τὰς παραγγέλιας καὶ διατάγας ἐκτελοῦντες. Ἡ ἐννοία καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀρθροῦ τούτου εἰσὶ σαφέστατα καὶ οὐδεμίαν λαβὴν εἰς ἀμφισβήτησιν καταλείπουσι. Κληρικοὶ κατὰ τοῦτο εἰσιν ἅπαντες οἱ κατὰ τὰς κανονικὰς διατάξεις, οὐ μόνον, δῆλον ὅτι, ἡ τάξις τῶν ἐν βαθμῇ τυγχανόντων, τῶν ἱερωμένων, ὧν οἱ βαθμοὶ ἐπίσκοπος, πρεσβύτερος, διάκονος καὶ ὑποδιάκονος, ἀλλὰ καὶ ἡ τάξις τῶν ἀχειροθετήτω ὑπηρεσίᾳ προσκαρτερούντων, τῶν ἐκτὸς τοῦ βήματος, τῶν μὴ ἱερωμένων, τῶν λαϊκῶν, οἷον ἀναγνώστων ψαλτῶν, θεωρῶν, ὑπηρετῶν καὶ λοιπῶν.

Τάξεις καὶ βαθμοὺς κληρικῶν διακρίνων ὁ καταστατικὸς οὗτος νόμος ἀδύνατον εἶναι νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς μόνους τοὺς ἱερωμένους, οἵτινες ἀποτελοῦσι μίαν καὶ τὴν αὐτὴν τάξιν διακρινόμενοι μόνον διὰ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀξιωματοῦ, συμπεριλαμβανέιν δὲ κατὰ τὰς κανονικὰς διατάξεις καὶ τὴν ἑτέραν τάξιν τῶν κληρικῶν, τῶν μὴ ἱερωμένων, τῶν ἐκτὸς τοῦ βήματος, οἵτινες κατ' ἀρχαιοτέρους χρόνους διεκρίνοντο καὶ οὗτοι κατὰ βαθμοὺς ἀπαρτίζοντες τὰς πολυχρότους πεντάδας καὶ ἰδίαν ἔχοντες στολήν. Μεταξὺ δὲ τούτων ἐπιφανῆ κατεῖχον θέσιν οἱ ψάλται, αὖν ὁ μὲν πρωτο-

ψάλτης, λέγει ὁ Κωδινδὸς (σελ. 94 Ἐκδ. Βόννης: τοῦ βασιλικοῦ ἑξαρχοῦ κλήρου, ὁ δὲ γε Δημόστριος τοῦ δεσποικοῦ). Ἐὰν δὲ που τῶν κανόνων καὶ τῆς ἡμετέρας νομοθεσίας ἡ λέξις κληρικὸς ἐκπίπτῃ εἰς τὴν στενωτέραν ἐννοίαν τοῦ ἱερωμένου, ὡς φέρ' εἰπεῖν ἐν τῷ περὶ διορισμοῦ τῶν γραμματέων καὶ γραφέων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τοῦτο οὐδαμῶς αἰρεῖ τὴν κυριωτέραν γενικωτέραν ἐννοίαν τῆς λέξεως, τὴν προκύπτουσαν τρανῶς ἐκ τῶν κανονικῶν διατάξεων καὶ ἣν ὅς ᾖ ἔγνω ὁ νομοθέτης διέκρινεν ἐν τῷ προμνησθέντι νόμῳ τάξεις καὶ βαθμοὺς κληρικῶν.

Ὁ ἰσχυρισμὸς ἄρα ὅτι ἡ ἡμετέρα νομοθεσία οὐδαμῶς περιλαμβάνει εἰς τοὺς κληρικούς καὶ λαϊκὰ πρόσωπα, ὡς ψάλτας καὶ νεωκόους, εἶναι κατὰ ταῦτα πάντῃ πλημμελής, πολλῶ δὲ πλῆμμελέστερος ὅτι οὐδεμία διάταξις τοῦ ἡμετέρου νόμου ὑπάρχει, καθ' ἣν πολῖται εἰς τὸν ναὸν ὑπηρετοῦντες, ὡς ψάλται καὶ ὑπηρεταί, δύνανται νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν κληρικῶν, δεδομένου ὅτι τὸ βυζαντινὸν δίκαιον ἰσχύει παρ' ἡμῖν, ἐν οἷς δὲν ἐτροποποιήθη ἡ μετεβλήθη διὰ νεωτέρων διατάξεων, καὶ ἐπὶ τοῦ καταστατικοῦ νόμου τοῦ Κράτους, τοῦ Συντάγματος, ἐπιβάλλεται ὡς ἡ ἀπαρσάλευτος τήρησις τῶν ἱερῶν ἀποστολικῶν καὶ συνοδικῶν κανόνων καὶ τῶν ἱερῶν παραδόσεων, περιττὴ ἀπέβανεν ἄλλη παρ' ἡμῖν διάταξις νόμου καθορίζουσα, ὅτι ὡρισμένον ὑπὸ τῶν κανόνων καὶ τῆς βυζαντινῆς νομοθεσίας ὑπάρχει καὶ τὸ ὁποῖον μόνον ἀντίθετος διάταξις νόμου ἡδύνατο ἡ νὰ καταργήσῃ ἢ νὰ τροποποιήσῃ. Ἀλλ' ἀκριβῶς τοιαύτη παρ' ἡμῖν διάταξις νόμου δὲν ὑπάρχει οὐδὲ ἡδύνατο νὰ ὑπάρξῃ, τοῦ Συντάγματος ὁρῶνς ἐπιβάλλοντες τὴν ἀπαρσάλευτον τῶν κανόνων τήρησιν.

Οὐδαμῶς ἐπίσης ἐρωτᾷ τὸ ἐπιχείρημα ὅτι, ἂν λαϊκὰ πρόσωπα, οἷον ψάλται, ὑπηρεταί καὶ λοιποὶ, ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ κλήρου, θὰ ἀπῆγοντο εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων. Δέον νὰ γίνηται σαφὲς καὶ ὡρισμένη διάκρισις μεταξὺ Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας, μεταξὺ τοῦ κύκλου τῆς ἱερωσύνης καὶ τῆς δικαιοδοσίας ἐκατέρωθεν τούτων. Ἡ διάκρισις αὕτη, ἣν αὐτὸς ὁ Χριστὸς ἐποίησεν διὰ τῶν λέξεων «Ἀπόδοτε τὰ τοῦ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ», ἀπαρעכλῶς πάντοτε ἐτηρήθη ὑπὸ τῶν ἱερῶν Συνόδων καὶ ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ὁρθόδοξῃ Ἐκκλησίᾳ. Ἡ Ἐκκλησία οὐτ' ἐπεμβαίνει, οὔτε δύναται νὰ ἐπεμβῇ εἰς τὴν ποινικὴν δικαιοδοσίαν τῆς Πολιτείας, εἰς τὴν ἐννομον διαδικασίαν καὶ τιμωρίαν τῶν κοσμικῶν παραπτωμάτων τῶν ὑπ' αὐτὴν Χριστιανῶν, εἴτε κληρικοὶ τυγχάνουσιν οὗτοι ἱερωμένοι, εἴτε λαϊκοί, ἢ καὶ ἄπλοὶ πολῖται, οὐδεμίαν ὑπηρεσίαν ἐν τοῖς ναοῖς ἔχοντες. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ δικαιοδοσία ἐπεκτείνεται μόνον εἰς τὰ θρησκευτικὰ παραπτώματα καὶ ἁμαρτήματα, τὰ ἀφοῶντα εἰς τὴν τήρησιν τοῦ δόγματος καὶ τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων, προκειμένου ἐν γένει περὶ πάντων τῶν ὑπαγομένων εἰς αὐτὴν Χριστιανῶν, προκειμένου δὲ περὶ τῶν διακονούντων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, οἰασδήποτε τάξεως καὶ βαθμοῦ, εἰς τὴν ἐπὶ τούτοις τήρησιν καὶ τῶν ἐπιβαλλομένων τῇ διακονίᾳ ἐκείνου τούτων καθηκόντων. Εἰς πάντας ἄρα τούτους ἡ Ἐκκλησία δύναται νὰ ἐπιβάλλῃ ποινὰς. Αἱ ἐκκλησιαστικαὶ ποιναὶ εἰσὶ καθαρῶς πειθαρχικαί, δέον δὲ ἀπὸ τῆς ἐννοίας τοῦ κοσμικοῦ ἀδικήματος καὶ τῆς ἐπιβαλλομένης ὑπὸ τοῦ Ποινικοῦ Νόμου ποινῆς νὰ διακρίνωμεν τὰ ἀντιπειθαρχικὰ παραπτώματα καὶ τὴν πειθαρχικὴν τιμωρίαν. Ἀντιπειθαρχικὸν παράπτωμα εἶναι καὶ λέγεται ἡ ἀθέτησις τῶν κανονισμῶν, οὓς οὐκ εἰσὶν νὰ τηρῶσιν οἱ εἰς δημόσιον λειτουργίαν ὑπηρετοῦντες ἔαν δὲ τοῦτο ἰσχύῃ ἐπὶ τῶν πο-

λιτικών υπαλλήλων, πολλῶ δὲ μᾶλλον ἰσχύει ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν υπαλλήλων, τῶν ἐν γένει κληρικῶν, παρ' οἷς ἔχει προϋποθέσιν ἢ τὴν πλημμελή ἐκτέλεσιν ἢ τὴν τελείαν παράλειψιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἐπὶ ἡθικῇ βλάβῃ σύμπαντος τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ πληρώματος, ἢ διαγωγὴν τοσοῦτον ἐπιλήψιμον καὶ ἀσύγγνωστον, ὥστε ἀσυμβίβαστος ἀποθαίνει ἢ περαιτέρω ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ὑπηρεσίᾳ παραμονὴ τοῦ πλημμελήσαντος υπαλλήλου ἢ ὑπηρετοῦ. Τιμωρεῖται δὲ ὑπὸ τῶν ἀμέσων τοῦ ἀμαρτόντος προϋσταμένων καὶ σκοπὸς τῆς πειθαρχικῆς τιμωρίας εἶναι ἢ τήρησις τῆς κανονικῆς καὶ κοσμικῆς διεξαγωγῆς τῶν τῆς ὑπηρεσίας ἔργων διὰ τῆς κολάσεως τῶν παρεκτρεπομένων ἢ ὀλιγορύντων αὐτὰ ἢ τηρούντων διαγωγὴν ἀντικειμένην πρὸς ταῦτα.

Ὁ σκοπὸς οὗτος σαφῶς ἐνδείκνυται καὶ ἐκ τῶν ὑπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κανόνων ἐπιβαλλομένων ἀντιπειθορρικῶν ποινῶν, αἵτινες οὐδόλως ἀποκλείουσι καὶ τὴν ποινικὴν καταδίωξιν τοῦ ὑπαίτου, ἐὰν ἡ πράξις εἴναι καὶ κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ Ποιν. Νόμου τιμωρητέα. Ἐπομένως ἡ ἐκκλησιαστικὴ δικαιοδοσία ἐπὶ τῶν διακονούντων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καθόλου, ἥτοι τῶν κληρικῶν, περιοριζομένη εἰς τὰς πειθαρχικὰς καὶ ἡθικὰς ποινὰς ἐν τῇ ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν, δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὴν καταδίωξιν τῶν ἀδικούντων ὑπὸ τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

Τὰ περὶ τῶν ποινῶν τούτων ἀναγράφονται, ἐν τοῖς κανόσι, καθ' οὓς συνταγμένα εἰσὶ καὶ τὰ περὶ τούτων ἄρθρα τοῦ καταστατικοῦ, κατὰ δὲ ταῦτα οἱ πλὴν τῶν ἰερωμένων κληρικοί, οἷον ψάλται, νεωκόροι καὶ λοιποὶ, οἱ διὰ σφαγίδος καὶ χειροθεσίας τοιοῦτοι εἴτε ἀχειροθετήτω ὑπηρεσίᾳ προσκαρτεροῦντες ὑπόκεινται εἰς ἐπιτίμην, πρόσκαιρον ἢ διαρκῆ παῦσιν, μὴ ἐφαρμοζομένω ἐπ' αὐτῶν τῶν εἰδικῶν διὰ τὸ ἱερατικὸν σχῆμα ποινῶν. ἐκτὸς μόνον ἂν φέροι καὶ αὐτοὶ τὸ σχῆμα τοῦτο.

Σαφῶς ἐκ πάντων τούτων προκύπτει ὅτι κατὰ τοὺς συνοδικούς καὶ ἀποστολικούς κανόνας καὶ κατὰ τὴν βυζαντινὴν νομοθεσίαν οἱ ψάλται, νεωκόροι καὶ οἱ οἰοδῆποτες ἄλλοι διοικούντες ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν κληρικῶν καὶ ὅτι οὐδεμία διάταξις τοῦ παρ' ἡμῖν νόμου ἐτροποποίησεν ἢ κατήργησε τὰς περὶ τούτου διατάξεις, αἵτινες ἐπομένως ἔχουσι καὶ παρ' ἡμῖν ἰσχὺν νόμου, τούναντιον δὲ ἡ ἡμετέρα Πολιτεία, ἔχουσα ὑπ' ὄψει τὴν δι' αἰώνων ὄλων ἀσύγχυτον ἔνωσην πίστεως καὶ πατριδος, ἐν ᾗ καὶ δι' ἧς νεκροὶ ἡμῖν καὶ ἀνέστημεν, πρῶτιστον αὐτῆς καθήκον ἐθεώρησε τὴν ἐδρασίαν τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ ἀπαρασλεύτῳ τηρήσει οὐ μόνον τῶν δογμάτων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἱερῶν ἀποστολικῶν καὶ συνοδικῶν κανόνων καὶ τῶν ἱερῶν παραδόσεων, ὡς ἐν τῇ Συντάγματι καὶ ἐν τοῖς καταστατικοῖς νόμοις περὶ Ἐπισκοπῶν καὶ Ἐπισκόπων καὶ περὶ Ἱερῶν Συνόδου ἐπαναλαμβάνεται. Καὶ οὐ μόνον κατὰ τὰς κανονικὰς διατάξεις ὑπέβαλε πάντας τοὺς κληρικούς, οἰασδήποτε τάξεως καὶ βαθμοῦ, ὑπὸ τὸν οἰκτεῖν ἐπίσκοπον, εἰς ὃν μόνον ὀφείλουσιν ὑπακούειν καὶ αὐτοῦ τὰς διατάξεις ἐκτελεῖν, ἀλλ' ὁλοῖ ἐπεξηγοῦσα, αἰτιολογοῦσα καὶ ἐπιρρυνούσα τὰς διατάξεις ταύτας, καθώρισεν ὡς ἑσπερικὰ καθήκοντα τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ τῶν Ἐπισκόπων, ἐν αἷς ἐνεργοῦσιν ἀνεξαρτήτως τῆς Πολιτικῆς Ἀρχῆς, τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων ἐκάστης τάξεως τοῦ κλήρου, τὴν ἐκκλησιαστικὴν εὐπρέπειαν καὶ πειθαρχίαν, τὴν τακτικὴν ἀνάγκην τῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀναγινωσκομένων καὶ ψαλλομένων ἀκολουθιῶν καὶ τὴν ἐπιτήρησιν ἐπὶ τῶν Ἀγίων Βιβλίων, τῶν Ἱερῶν Σκευῶν καὶ πάντων τῶν εἰς τὴν θείαν λατρίαν ἀναγομένων.

Κατόπιν τούτων οὐδεμία ἀμφισβήτησις χωρεῖ ὅτι οἱ ἱεροψάλται καὶ οἱ νεωκόροι ὑπάγονται εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἐπισκόπων, ὑπ' αὐτῶν καὶ μόνων διοριζόμενοι καὶ παύόμενοι, παρόλως δὲ ὅλως εἶναι τὸ ἀπονέμειν εἰς τὴν δημοτικὴν ἀρχὴν καὶ τὰ ὑπ' αὐτῆς διοριζόμενα ἐκκλησιαστικὰ συμβούλια, εἰς ἃ ἀνετέθη διὰ νόμου μόνῃ ἢ φροντίς τῆς διοικήσεως, ἥτοι τῆς ὕλικῆς διαχειρίσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν καταστημάτων, δικαίωμα ἐπεμβάσεως εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν καὶ εὐπρέπειαν, εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς θείας λατρείας, ἥτις ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὰς Ἐκκλησιαστικὰς Ἀρχάς, εἰς τὸν διορισμὸν καὶ τὴν παῦσιν ἐκκλησιαστικῶν υπαλλήλων ἀναποσπάστως συνδεομένων μετὰ τῆς θείας λατρείας, οἱ οἱ τὴν κοσμιότητα καὶ τὴν εὐπρέπειαν τῶν ἱερῶν ναῶν ἐπιτετραμμένοι καὶ πολλῶ πλεον οἱ τὰς ἐκείνων ὑμνωδίας τῆς ἡμετέρας ἐκκλησίας ἐπιτελοῦντες. Ἐὰν τοιαύτῃ ἀρχῇ κρατήσῃ, ἀδύνατος ὄλως ἀποβαίνει ἡ τάξις καὶ ἡ εὐπρέπεια τῆς θείας λατρείας ἐν τοῖς ναοῖς ὅταν ἐκ τῶν συνυπηρετούντων εἰς τὴν λειτουργίαν οἱ μὲν ἱερεῖς εἰς τὴν τοῦ Ἐπισκόπου ὑπεύθυνον ἀρχὴν, οἱ δὲ ψάλται ἐξαορτῶνται ἐκ τῶν ἀτομικῶν συμπαθειῶν τούτων ἢ ἐκείνων τῶν ἀπαιτούντων τὰ ἐκκλησιαστικὰ συμβούλια καὶ ἐπιβάλλωνται ὑπ' αὐτῶν καὶ παρὰ τὴν γνώμην τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς.

Ἀλλὰ καὶ ἐξ ἀνωτέρας περιώπης ἐξεταζομένου τοῦ πράγματος ὁ τοιοῦτος καταμερισμὸς τῶν ἐν τῷ Ναῷ συναποτελούντων τὸ ἀσύγχυτον καὶ ἀδιαίρετον σύνολον τῆς θείας λατρείας θὰ ἦτο πλῆρης καταστροφῇ πάσης ἱερᾶς παραδόσεως ἢ μᾶλλον τῆς ἱερωτάτης τῶν παραδόσεων. Τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἡμῶν ἔσματα ἀποτελοῦσιν ἐν τῶν πολυτιμωτάτων κειμηλίων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, ἡ δὲ μουσικὴ, καθ' ἣν ἐτονίσθησαν καὶ ἐψάλλοντο πατρίν διὰ τῶν αἰώνων κληροδοτήματα τῆς ἡμετέρας φυλῆς ἱερὸν καὶ ἀνακαλλοτρίωντον, τοῦ πιστῆ θεματοφύλαξ ἡ ἡμετέρα Ἐκκλησία γενομένη αὐτῇ καὶ μόνῃ δύναται διὰ συστηματικῆς καὶ ομοιομόρφου ἐπιτηρήσεως καὶ ἐργασίας νὰ ἐκκαθάρσῃ ἀπὸ τῶν παρεισφρησάντων τυγῶν εἰς αὐτὸ βαρβαρικῶν σπύλων καὶ νὰ ἐπαναφέρῃ αὐτὸ εἰς τὴν ἀρχαίαν αἴγλην. Τί δὲ συμβῇσεται ἡ μᾶλλον τί ἤδη συνέβη τῆς ἐκλογῆς τῶν ψαλτῶν καὶ τῶν χορῶν γινομένης ὑπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν συμβουλίων κατὰ τὴν αὐτογνώμονα κλίσιν καὶ συμπάθειαν αὐτῶν πρὸς ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν τετράφωνον ἢ ὀκτάφωνον ἁρμονίαν; Ὅτι οἱ ψάλται ἢ οἱ χοροὶ ρυθμίζουσι τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἡμῶν ἔσματα κατὰ τὰς ἱστορικούς αὐτῶν δόξεις, περικόποντες, ἀκρωτηριάζοντες ἢ παραλείποντες ὅσα βούλονται, ὅτι παρουσιάζομεν ἐν τῷ χριστιανικῷ κόσμῳ τὸ μοναδικὸν παράδειγμα λαοῦ ἄλλως ἐν ἄλλῃ ἐκκλησίᾳ (καὶ δὴ ἐν αὐτῇ τῇ πρωτεύουσῃ), ἐπιτελοῦντος τὴν θείαν λατρίαν κατὰ τὴν βούλησιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν συμβουλίων ἢ τῶν ψαλτῶν, ὅτι ἐν τῶν πολυτιμωτάτων κληροδοτημάτων τῆς ἡμετέρας φυλῆς, διασωθὲν ἐν τοῖς χαλεπωτάτοις χρόνοις τῆς δουλείας κινδυνεύει νὰ ἀπολεσθῇ ἐν τῷ ἐλευθέρῳ βασιλείῳ τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ ἀντιθετοὶ γνώμη στηρίζεται καὶ εἰς τὴν ἐγκύκλιον τῆς 13 Ἀπριλίου 1901, δι' ἧς ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ συμβουλίου νὰ διορίζῃ τοὺς ψάλτας καὶ νεωκόρους, ἀφοῦ προηγουμένως προσκληθῇ ἡ συνεννόησις τοῦ οἴκλου ἐπισκόπου καὶ ἐπιτευχθῇ ἡ συγκατάθεσις αὐτοῦ. Καὶ τὸ ἐπιχειρῆμα τοῦτο δὲν εἶναι ἰσχυρὸν. Ἡ προηγουμένη αὕτη συνεννόησις βεβαίως εἶναι εὐκταία, δὲν λύει ὅμως ποτὶς τὸ ζήτημα, ὅταν ἡ ἐκκλησία καὶ ἡ πολιτεία δύνανται νὰ ἐπικαλεσθῇ ὑπὲρ

ἐαυτῆς ἀποκλειστικὸν δικαίωμα. Ἡ ἐγκύκλιος τῆς 13 Ἀπριλίου 1901 οὐδὲν ἐπερώτησεν, οὐδὲ σταθμὸς καὶ εἶναι, ἔδωκε δὲ ἀφορμὴν εἰς δυσχερεῖας νέας, ἐπανελθούσης κατόπιν τῆς I. Συνόδου εἰς τὴν πρώτην καὶ ὀρθοτέραν γνώμην. Ἡ ἐγκύκλιος αὕτη, ἡ δεχομένη τὴν συμβιβαστικὴν λύσιν ἐπὶ ζητήματος ἀφορῶντος τὴν εὐπρέπειαν τῶν ἐκκλησιῶν, τὴν εὐταξίαν τῶν ἱερῶν τελετῶν καὶ τὴν εὐκοσμίαν τῶν κληρικῶν, δεικνύει παραίτησιν δικαιώματος τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, ἀναγνωρίζομένου ὑπὸ τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ κυρωθέντος ὑπὸ τοῦ Συντάγματος καὶ ὑπὸ τῶν ἄρθρ. 7, 8 καὶ 10 τοῦ Καταστατικοῦ Νόμου, τὰ δὲ ἄρθρα 114 καὶ 116 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου, ἅτινα ἐπικαλοῦνται οἱ ἐναντιοδοῦντες δὲν ἀναφέρουσι τι, οὐδὲ πορρωθεν περὶ διορισμοῦ τῶν ψαλτῶν καὶ νεωκόρων ὑπὸ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου, ἐπειδὴ ἀφορῶσιν τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας τῶν ναῶν. Ὑπάρχουσι ζητήματα, ἐφ' ὧν δύνανται νὰ γίνωνται παραχωρήσεις ἐκατέρωθεν. Ὑπάρχουσι ὅμως καὶ ἀπόλυτα ζητήματα, ἐφ' ὧν τὸ ἕτερον τῶν μερῶν δὲν δύναται νὰ ὑποχωρήσῃ. Τοιοῦτο δὲ εἶναι ὡς πρὸς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν τὸ τοῦ διορισμοῦ τῶν ψαλτῶν καὶ νεωκόρων ὑπὸ τῶν Ἐκκλ. ἱσκόπων, ὡς πρὸς δὲ δὲν χωρεῖ συμβιβασμός, ὡς ἀφορῶν τὴν δημοσίαν ἐκκλησιαστικὴν ἐξέσιν, ἐπομένως ἡ εἰρημένη ἐγκύκλιος τῆς I. Συνόδου εἶναι ἄκυρος καὶ οὐδὲν προσδίδει εἰς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Συμβούλιον δικαίωμα.

Ἐπίσης δὲ καὶ τὸ ἐπιχείρημα ὅτι οἱ ἔχοντες τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας τῶν ἐκκλησιῶν καὶ πληρόντες τοὺς νεωκόρους καὶ τοὺς ψάλτας ἐκκλησιαστικοὶ σύμβουλοι ἔχουσι καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ διορισμοῦ καὶ τῆς παύσεως αὐτῶν, δὲν εἶναι βέβαιον, διότι ἡ πληρωμὴ τῶν ἀμοιβῶν τοῦ προσωπικοῦ καὶ ὁ διορισμός καὶ ἡ παῦσις αὐτοῦ δὲν ἔχουσιν οὐδεμίαν αἰτιολογικὴν συνάρτησιν ἀπ' ἄλλῃλων. Ἀν τοῦτο ἦτο ἄληθές, ἔπρεπε καὶ οἱ ἱερεῖς πολλῶν ἐκκλησιῶν οἵτινες μισθοδοτοῦνται ὑπὸ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ συμβουλίου νὰ διορίζωνται καὶ παύωνται ὑπὸ αὐτοῦ ὡς ἔπρεπε νὰ διορίζωνται καὶ παύωνται ὑπὸ τῶν ταμιῶν πάντες οἱ δημόσιοι λειτουργοὶ οἱ παρ' αὐτῶν λαμβάνοντες τοὺς μισθοὺς.

Τὸ δὲ ἄτοπον, ὅπερ προβάλλουσιν οἱ ἀντιπονοῦντες, ὅτι ἂν οἱ νεωκόροι καὶ ψάλται περιλαμβανῶνται εἰς τοὺς κληρικούς δὲν θὰ ἔχωσι δικαίωμα ψήφου ἐν ταῖς βουλευτικαῖς καὶ δημοτικαῖς ἐκλογαῖς, οὐδαμῶς ἀναρρεῖ τὴν κατάταξιν αὐτῶν εἰς τοὺς κληρικούς καὶ τὰ ἐπ' αὐτῶν δικαιώματα τῆς ἐκκλησίας, διότι ἡ στέρησις τῶν κληρικῶν ἀπὸ τοῦ δικαιώματος τῆς ψήφου εἶναι ἔργον τῆς πολιτείας, ἄσχετον πρὸς τὰ δικαιώματα τῆς ἐκκλησίας, δηλαδὴ ἐρυθρίσθη ὑπὸ μόνης τῆς πολιτείας ὅπως αὕτη ἔκρινεν εὐλογον. Οὕτως ἐν ἄλλαις πολιτείας ἀναγνωρίζεται τοιοῦτο δικαίωμα. Ἀν δὲ τὸ ἄρθρ. 99 τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου ὡς πρὸς τοὺς κληρικούς ἔχυσεν ἢ εὐρεῖαν ἔννοιαν εἶναι ζήτημα ἐρμηνείας αὐτοῦ τοῦ ἁρθροῦ.

Ἡ I. Σύνοδος ὡς δεῦτερον ἐρώτημα ἀπευθύνει πρὸς ἐμὲ τὸ ἐξῆς: Ἐὰν ὁ διορισμός τῶν ψαλτῶν καὶ νεωκόρων εἶναι ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τῶν Ἐπισκόπων, οἱ κατὰ τόπους εἰσαγγελεῖς πρωτοδικῶν δικαιοῦνται καὶ ἔχουσι καθήκον, ἐπὶ τῇ αἰτήσσει τῶν ἀρμοδίων Ἐπισκόπων, νὰ ἐνεργῶσι τὰ δεόντα πρὸς ἀπομάκρυνσιν ἀπὸ τῶν ναῶν ἐκείνων οἵτινες ἔνευ ἐπισκοπικοῦ διορισμοῦ καὶ κανονικῆς χειροθεσίας ἀναλαμβάνουσι καθήκοντα ψαλτῶν καὶ νεωκόρων; Εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο ἀπαντῶ ὡς ἐξῆς. Κατὰ τὸ ἄρθρον ΚΑ' «ἡ Ἐκκλησιαστικὴ ἀρχή, καθόσον δὲν ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τῶν καθηκόντων τῆς, ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς προστασίας καὶ τῆς ὑπερασπίσεως τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς,

καὶ ἐπομένως ὅλαι αἱ πολιτικαὶ ἀρχαὶ ὑποχρεοῦνται, ὡς αἰς ἀποδείχθη ὅτι προσεδιλήθησαν τὰ δικάια τῆς, νὰ τὴν προστατεύωσι καὶ νὰ τὴν ὑποστηρίξωσι κατ' αἰτήσιν τῆς». Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν κύρωσιν τοῦ παρ' ἡμῖν ἐπικρατοῦντος συστήματος τῆς συνυπάρξεως τῆς Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας καὶ τῆς ἀμοιβαίας ὑποστηρίξεως ἐκατέρας ὑπὸ τῆς ἑτέρας. Ὡς ὅρος ὅμως τῆς προστασίας ταύτης τίθεται ἡ ὑποχρέωσις τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς τοῦ νὰ μὴ ἐπεμβαίνει εἰς ἀλλότρια καθήκοντα, ἤτοι εἰς τὰ τῆς Πολιτείας. Παρ' ἡμῖν δὲν ὑπάρχει εἰδικὴ νομοθεσία καθορίζουσα τὸν τρόπον, δι' οὗ ἡ Πολιτεία προλαμβάνει ἐπανορθοὶ καὶ καταστάλλει τὰ ἐνδεχομένας καταχρήσεις τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς. Ἡ ἑλλειψίς δ' αὕτη μαρτυρεῖ τὴν πλήρη ἁρμονίαν, ἥτις ἐπικρατήσεν ἐν ταῖς σχέσεσι μεταξὺ Ἑλλ. Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας, καὶ ἥτις κατέστησε περιττὴν μέχρι τοῦδε τὴν πόνοναν περὶ ἀρσενος τοιαύτης συγκρούσεως, ὡς τοῦτο ἐγένετο παρ' ἄλλοις ἔθνεσι. Δυστυχῶς ὅμως ἀπὸ τινῶν ἐτῶν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τοῦ διορισμοῦ τῶν ψαλτῶν καὶ νεωκόρων ζωηρὰ ὀφίσταται διαφωνία μεταξὺ ἐκκλησιαστικῶν συμβουλίων, καὶ ἐπισκόπων, ἔνεκα δὲ τῆς ἀντιποιήσεως τοῦ δικαιώματος τοῦτο παρ' ἐκατέρωθεν, οἱ ἐκκλησιαστικοὶ σύμβουλοι εὐρίσκονται ἐν καταστάσει σιωπηρῆς ἐχθρότητος πρὸς τοὺς ἐπισκόπους. Ἀρρῶ δὲ τὸ δικαίωμα τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὰ προσημαμένα δὲν δύναται νὰ καταστῇ ἀντικείμενον σπουδαίων ἀντιρρήσεων, ἀνατιροῦντος ὀφείλει ἡ πολιτικὴ ἀρχὴ νὰ προστατεύσῃ τὸ δικαίωμα τῆς Ἐκκλησίας. Φρονῶ δ' ὅτι δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ ἄρθρ. 493 τοῦ Νόμου καθ' ὃ εἰάν αἱ εἰς τὰ προηγούμενα ἄρθρα ἢ εἰς ἄλλα τοῦ παρόντος νόμου μέτρα ἀναφερόμενα: παραβάσεις τῶν καθηκόντων τῆς ὑπηρεσίας παραχθῶσιν ἀπὸ ὑπαλλήλων ἐκκλησιαστικῶν ἢ δημοτικῶν θεωροῦνται καὶ τιμωροῦνται καὶ οὕτω κατὰ τοὺς αὐτοὺς ὅρους ὡς οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι. Κατὰ τὰ ἄρθρα 114 καὶ 116 τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου τοὺς ἐπιτρόπους τοῦ ναοῦ διορίζει τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, καὶ διαιτελοῦσιν οὗτοι ὑπὸ τὸν ἐλεγχον τοῦ συμβουλίου τοῦτο διὰ τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας τῶν ναῶν, ἐπομένως τὰ ἐκκλησιαστικὰ συμβούλια εἰσὶν ὑπάλληλα τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τοῦ οἴκειου Δήμου, ἔνεκα δὲ τῆς ὑπαλληλίας ταύτης ἐπιτηροῦνται ὑπὸ τοῦ διευθύνοντος τὰ ἐκκλησιαστικὰ συμβούλια Δημάρχου, ὀφείλοντος νὰ μεριμνᾷ ὅπως μὴ ἐπεμβαίνωσι ταῦτα εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ἐπισκόπου ὅσον ἀφορᾷ τὰ τῆς κυρίως λατρείας.

Δὲν πρόκειται περὶ ἐπεκτάσεως τῶν ὁρίων τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς πέραν τῶν ὁρίων τῆς ἀρμοδιότητός της ἐπὶ ζημίᾳ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς, ἀλλὰ περὶ ἀναγνωρίσεως δικαιώματος κεκτημένου δυνάμει τῶν νόμων, περὶ θεραπείας δικαίου παραπόνου τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς. Ἐὰν δὲ σήμερον παρίδωμεν τοὺς περὶ διορισμοῦ ψαλτῶν καὶ νεωκόρων ὁρισμούς τῶν κανόνων, αὐτοὶ δὲ ἑτέροις, καὶ μεθαύριον ἄλλους, σπουδαῖον διατρέχει κίνδυνον ἡ ἐκκλησία οὐχὶ μόνον κατὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ὑπαρξίν αὐτῆς, ὑπὸ τὴν πίεσιν πολιτικῆς ἐξουσίας πολλῶν ἰσχυροτέρων. Ἀναγνωρίζομένου τοῦ δικαιώματος τοῦ διορισμοῦ τῶν ψαλτῶν καὶ νεωκόρων εἰς τοὺς ἐπισκόπους, χειραφετίζεται ἡ Ἐκκλησία ἀπὸ τῶν ἐπιτροπῶν τῶν ἐπιτροπῶν τῶν ἐκκλησιῶν, οἵτινες θὰ ἠδύναντο νὰ κατασταθῶσι ὁλόθροισι εἰς τὴν ἀνεξαρτησίαν αὐτῆς καὶ ἐπιβλαβεῖς εἰς τὴν θείαν λατρείαν διὰ τῆς παραδίσεως τῶν κανόνων, τῶν θελόντων τοὺς ψάλτας καὶ νεωκόρους ἀμέμπτους τὸν βίον καὶ ἐπιβαλλόντων αὐστηρὰς τιμωρίας εἰς τοὺς παρε-

κτραπομένους ἐξ αὐτῶν. Τοῦτο δὲ σπουδαίως πρέπει νὰ ἀπασχολήσῃ τὴν προσοχὴν πάντων, διότι ἡ μείωσις τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἐκκλησίας μέχρις ἐντελοῦς ὑποταγῆς αὐτῆς καὶ ἡ ἀναγνώρισις τῆς θελήσεως τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς ὡς ὑπερόχου καὶ εἰς αὐτὰ τ' ἀφορῶντα τὴν θείαν λατρείαν προσβάλλει σπουδαίως τὴν θρησκείαν, καὶ δεικνύει ἀγνωμοσύνην πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν (*). Ἄν ἡ διατήρησις τῶν δικαιωμάτων τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ δι' αὐτῆς ἐμπέδωσις τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος τοῦ λαοῦ εἶναι ἀναγκαιοτάτη εἰς πάντα λαόν, ἀποβαίνει ἀπαραίτητος καὶ εἰς τὸ Ἑλληνικόν Ἔθνος, διότι ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας, ὡς ἐν ἄλλῃ κιβωτῇ, κατέφυγε τὸ Ἔθνος μετὰ τὴν ἄλυσιν τοῦ Βυζαντινοῦ καὶ δίδωσι τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν ἐθνότητα αὐτοῦ κατὰ τοὺς χρόνους τῆς δουλείας, καὶ ἐκ τῆς πίστεως ἠντλήσῃ τὴν δύναμιν τῶν θυσιῶν καὶ ἀγώνων διὰ τὴν ἀνάκτησιν τῆς ἐλευθερίας καὶ τὴν ἐθνικὴν ἀναγέννησιν.

(1907) Ὁ παρὰ τῷ Ἀρχιεπίσκοπῳ Εἰσαγγελεὺς
Δ. Τσιθανόπουλος

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΟΜΑΘΩΝ

Ὁ Α, ἔχων εἰς τὴν κυριότητα καὶ κατοχὴν αὐτοῦ αὐτοκινήτον ἄμαξαν, ἐκ τῶν κομισθεισῶν δυνάμει τῆς περὶ δι' αὐτοκινήτων συγκοινωνίας συμβάσεως, ἐξμισθώσεν αὐτὴν εἰς τρίτον ἐπὶ ὀρισμένῳ μισθῷ, ὅπως ὁ μισθωτὴς, εἴτε αὐτὸς οὗτος εἴτε δι' ἄλλου τὴν χρησιμοποιοῖ πρὸς ἴδιον ὄφελος. Ἐρωτᾷται:

1.—Υπάρχει εὐθύνη ἐπὶ ἀποζημιώσει τῶν διαβατῶν ἢ τῶν ἐκβατῶν διὰ βλάβην περιουσίας ἢ υγείας ἐκ δυστυχημάτων (accidents) ἐκ τῆς ἀμέλειας ταύτης, καθ' ὃν χρόνον χρησιμοποιοῖται ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ αὐτοῦ;

1.—Μὴ ὑπαρχουσῶν παρ' ἡμῖν εἰδικῶν διατάξεων, ρυθμιζουσῶν τὰς ὀφειλομένας ἀποζημιώσεις ἐνεκα δυστυχημάτων προσεχομένων ἐξ αὐτοκινήτων, ἐξετάστων τὰς γενικὰς διατάξεις τοῦ παρ' ἡμῖν ἰσχύοντος Ρωμαϊκοῦ καὶ Βυζαντινοῦ Δικαίου. Κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας διὰ τῆς ἐκ τοῦ Ἀκουιλίου Νόμου ἀγωγῆς (actio legis Aquiliae) ἀπαιτεῖται ἡ ἀνὸρθωσις τῆς ἐπὶ πραγμάτων ἢ καὶ ἐλευθέρων προσώπων (1) ἐπαγομένης ἀδίκου βλάβης. Ἡ ἀγωγή αὕτη προϋ-

(*) Δησιμονεῖται ἐν συνόλῳ διὰ τὸ ψάλλει οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ἡ ἀναπαράστασις τοῦ ἐκκλησιαζομένου λαοῦ κατὰ τὴν ἀρχίγονον τῆς χριστιανικῆς ἐκκλησίας ἐποχὴν ἀντιφωνούντος ἐν χορῷ εἰς τὰ ῥήματα τοῦ ἱερέως, ἵνα πληρωταὶ ἡ μεταξὺ τοῦ ἱερουργούντος ἱερέως καὶ τῶν ἐκκλησιαζομένων πιστῶν στιχομυθία, ἀνευ τῆς χασμωδίας, τὴν ὁποίαν θὰ ἐπέφερε ἡ ἐν χορῷ ὑπ' αὐτῶν ἀντιφωνήσις. Ἐὰν τοῦτο εἶναι ἀληθές, παράδοξον θὰ ἦτο, διατὶ πρέπει ν' ἀφαιρεθῇ ἡ ἐκλογὴ τῶν τοιαύτων τὴν ἀποστολὴν ἐχόντων ψαλτῶν, ἀπὸ τοῦ πλήρωμα τῶν πιστῶν ἢ ἀπὸ τῶν πρὸς οὓς τοῦτο ἀνέθηκε τὴν φροντίδα τῆς εὐπρεπείας τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιαστικῶν συμβουλίων, ὡς ἐδέξατο καὶ ἡ ἐν σ. 117 ΧVII 119 Α. II. Πολὺ δὲ πλέον μάλιστα ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ τῆς χριστιανικῆς ἐκκλησίας ἀπὸ τῶν ἐπιρροῶν τῶν ἐκκλησιαστικῶν συμβουλίων. Νὰ ἐνθυμηθῶσιν οὖτοι οὕτω σιγαλοφώνως ἐτοιμάζεται διαζύγιον, τελεσθεσόμενον ὑπὸ τὴν ρινοφωνίαν, τὴν ἐπισκωμένην τὴν εὐλογίαν τοῦ εἰσαγγελεῖως καὶ ὑπὸ τὸν διὰ τῶν γραμμῶν δόξης αὐτῆς τῆς ἱστορίας διαφαινόμενον ἐπισκοπικὸν δόκον, ὁ ὁποῖος προκριτότερον θὰ ἦτο, ἀντὶ ἀνακυρήσεως ἐρίδων, νὰ κατεγίνετο εἰς τὴν λύσιν τοῦ γλωσσοδέτου τοῦ ἱεροῦ ἁμῶντος.

(1) Π. (9.2) 27 § 21 Π. (4.3) 7 § 7.

ποιήσιν ὑπαιτιότητα περιλαμβάνουσιν πλὴν τοῦ δόλου καὶ οἰανδήποτε ἀμέλειαν (2) ἀρμόζει δὲ κατ' ἐκείνου, ὅστις διὰ θετικῆς πράξεως ἐπήγαγε τὴν βλάβην καὶ κατὰ τοῦ ἐντεταμένου τὴν πράξιν ταύτην. Πανδ. (9.2) 11 § 1.

Εἰς πράξεις τρίτων ἀρμόζει ἡ ἀγωγή περὶ ἀποζημιώσεως μόνον ἐν ἐξαιρετικοῖς θέμασι. Πλὴν τῆς εὐθύνης τῶν κλοιάρχων πανδοχείων κλπ. (3) ὡς καὶ ἐκ τῆς εὐθύνης ἐκ τῶν ριπτομένων ἢ ἐπιχειρομένων πραγμάτων (4) καὶ ἄλλων θεμάτων, περὶ ὧν δὲν πρόκειται, ἐνέχεται πρὸς ἀνὸρθωσιν τῆς ἐπελευθερώσεως βλάβης καὶ ὁ προστήσας τὸν βλάψαντα ἐν τῇ ἐκτελεσθείσῃ πράξει, ἂν δύναται νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὸν προστήσαντα ἀμέλεια περὶ τὴν ἐκλογὴν ἢ καὶ τὴν ἐπίβλεψιν. Πρβλ. περὶ τούτου Νόμον 27 § 11 Π. (9.2) καὶ 27 § 34 αὐτόθι καὶ Π. (19.2) 60 § 7 ἐπὶ δὲ Pernice zur kehre von der Sachbeschädigungen σελ. 214-5 καὶ Windscheid II § 455 σημ. 27 καὶ 27α καὶ τούτοις ἀναφερομένους συγγραφεῖς καὶ ἀποφάσεις τῶν Γερμανικῶν Δικαστηρίων (5).

Ἐν προκειμένῳ ὁ Α ὅστις πρόκειται νὰ ἐκμισθώσῃ τὴν αὐτοκινήτον ἄμαξαν εἰς ἕτερον πρόσωπον οὐδεμίαν δύναται νὰ ἔχῃ εὐθύνην ἐκ τῆς βλάβης, ἥτις δύναται νὰ ἐπέλθῃ εἰς διαβάτας ἢ ἐπιδάτας ἐκ τοῦ αὐτοκινήτου ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ὁδηγοῦντος τὸ αὐτοκίνητον εἴτε οὗτος ἐστὶν ὁ μετὰ τοῦ Α συμβαλλόμενος εἴτε ἕτερον πρόσωπον προσληφθὲν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τοῦ αὐτοκινήτου, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ, καθόσον ἡ μεταξὺ τοῦ Α καὶ τοῦ μισθωτοῦ σχέσις δὲν εἶναι ἡ τῆς προστήσεως ἄλλα σχέσις μισθώσεως καθ' ἣν ἐπὶ ὀρισμένῳ ἀνταλλάγματι (μισθώματι) ὁ μισθωτὴς τοῦ αὐτοκινήτου κτᾷται τὸ δικαίωμα, ὅπως πρὸς ἴδιον ὄφελος χρησιμοποιοῖ τὸ αὐτοκίνητον. Οὕτω δύναται ἐξ ἀναλογίας νὰ ἐπεκταθῇ ἡ ἐκ τοῦ Ἀκουιλίου Νόμου εὐθύνη καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, μὴ ὑπάρχοντος τοῦ αὐτοῦ λόγου (ratio), τοῦ μισθωτοῦ μὴ εὐρισκομένου εἰς σχέσιν ἐξαρτήσεως ἀπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ μὴτε διατελοῦντος ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ αὐτοῦ.

Καὶ ταῦτα μὲν κατὰ τὸν παρ' ἡμῖν ἰσχύοντα Ρωμαϊκὸν καὶ Βυζαντινὸν Νόμον. Ἐξεταστέον ὅμως τὸ ὑποβληθὲν ζήτημα καὶ ὑπὸ ἑτέραν ἰποψίαν τὴν τοῦ Ποινικοῦ Νόμου. Ὁ παρ' ἡμῖν ἰσχύων Ποιν. Νόμος περιέχει καὶ διατάξεις, καθ' ἃς εὐθύνεται τις καὶ διὰ τὰ ὑπὸ ἑτέρου προσώπου διαπραττόμενα πταίσματα ἐφ' ὅσον διὰ τὴν ἐξεταζομένην περίπτωσιν δύναται νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην, ὑπάρχει εὐθύνη πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τὸ ἀρθρ. 30 τοῦ Ποιν. Νόμου, καθ' ὃ πάντες, ὅσοι δι' ἐν καὶ τὸ αὐτὸ κακούργημα ἢ πλημμέλημα ἢ πταίσμα κατεδικάσθησαν, ἐνέχονται ἀλληλεγγύως εἰς τὰς ἐνδεχομένας ἀποδόσεις, εἰς τὴν ἀποζημίωσιν καὶ τὰ δικαστικὰ ἐξόδα.

Ἐν τῷ περὶ πταισμάτων τμήματι 2ῳ τοῦ Ποιν. Νόμου, ὁρίζονται αἱ ἐξῆς διατάξεις ἀφορῶσαι τὴν προληψὶν δημοσίων δυστυχημάτων δι' ἱππασίας, ἁμαξηλασίας, καὶ διὰ ζώων ἐν γένει, ἐφαρμοστέαν βεβαίως καὶ ἐπὶ αὐτοκινήτων ἁμαξῶν.

Κατὰ τὸ ἀρθρ. 610 ὅστις ἐκθέτει εἰς κίνδυνον ἀνθρώπους, ἢ ζῆνιν ἰδιοκτητήσαν, διὰ ταχείας ἢ ἀπερισκέπτου ἱππασίας ἢ ἁμαξηλασίας, ἢ διὰ παραμελήσεως τῆς περὶ τὸ ἱππεύειν καὶ ἐλαυνεῖν ἀναγκαίας προσοχῆς ὡς πρὸς τὸν τόπον, τὸν χρόνον, τὴν

(2) (9.2) 5 § 1, 31, 44 πρ.

(3) Πανδ. (47.5) 6 καὶ λοιπαὶ διατάξεις παρὰ τῷ Windscheid II § 454 σημ. 20—22 καὶ § 457.6.

(4) Εἰσηγ. Ἰουστ. (4.5) § 1 § 2 Πανδ. (9.3).

(5) Πρβλ. καὶ τὴν ἀκριβῆ διατύπωσιν τοῦ ἀρθρ. 831 τοῦ Γερμ. Ἀστ. Κώδ.

αυμοιβαίαν υποχώρησιν τὰ ἀναγκαῖα εἰδοποιητικὰ ἡγεῖται, ἢ καθ' ὅποιονδήποτε ἄλλον τρόπον· ὅστις παραγγέλλει ἢ ἐντέλλεται εἰς ἡνίοχους ἢ ὑπηρέτας παρόμοιον τι πταίσμα, ἢ συγχωρεῖ νὰ γίνεται παρ' αὐτῶν ἐνώπιόν του ἀκολούτως, τιμωρεῖται μὲ κράτησιν τὸ πολὺ δύο ἐβδομάδων, ἢ μὲ πρόστιμον τὸ πολὺ πενήκοντα δραχμῶν. Ἐὰν δὲ ἡ πράξις εἴναι ἰδίως ἐπικίνδυνος διὰ πολλὰς ἐπιβαρυντικὰς αἰτίας, ἢ ἔαν τρεῖς ἐπεβλήθῃ τιμωρήσεις, καταδικάζεται εἰς κράτησιν τριῶν ἡμερῶν μέχρις ἐνδὲς μηνός, ἢ εἰς πρόστιμον δέκα μέχρις ἑκατὸν δραχμῶν.

Κατὰ τὸ ἀρθ. 611 «Μὲ κράτησιν τὸ πολὺ δύο ἐβδομάδων, ἢ μὲ πρόστιμον τὸ πολὺ πενήκονταδραχμῶν τιμωρεῖται, ὅστις παραχωρεῖ εἰς ἄλλους πρὸς χρῆσιν, ἢ ἔαν προειδοποιήσεως τῶν πρὸς χρῆσιν αὐτῶν ἀναγκαίων ὀργάνων ἢ ππουε πυρομένους (ἐξοπλισμένους) ἢ ἔχοντες ἐπικίνδυνα ἐλαττώματα, ἢ ζευγνύει τοὺς τοιοῦτους ἴππους εἰς παραγγελά ὄχηματα· ὅστις δίδει διὰ τοιαῦτα ὄργανα καὶ σκευὴ σαθρά, δὲν διδιδίως παρὰ τὸ βάρος καὶ τὸν τρόπον τῆς φορτώσεως τὴν ἀναγκαίαν προστασίαν, ἢ συναρτᾷ πολλὰ φρωμένα ὄχηματα· ὅστις διαπιστεύεται ἴππου· ἢ ὄχηματα εἰς παιδας, ἀναξίους ἢ ἀδοκιμάστους ὑπηρέτας, ἢ εἰς ἄλλους ἀνικάνους ἀνθρώπους, ἢ ἀναλαβὼν τὴν διευθύνσιν ἐνδὲς ὀχήματος, δεικνύεται ἀπρόσεκτος ἢ ἀμελεὲς μὲ κίνδυνον τῶν ἐν αὐτῷ εὐρισκομένων ἀνθρώπων ἢ πραγμάτων».

Αἱ διατάξεις ὅμως αὗται εἰσὶν ἀνεπάρμοστοι ἐν τῇ ἐξεταζομένῃ περιπτώσει, διότι ἡ μὲν διάταξις τοῦ ἀρθρου 610 ἀφορᾷ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐντέλλεται τις εἰς ἡνίοχον ἢ ὑπηρέτα τὴν ἐπικίνδυνον πράξιν (ταχεῖαν ἢ ἀπερίσκεπτον ἵππασίαν, ἀμαξήλασιν κλπ. ὡς ἐν τῷ ἀρθρῳ) ἢ δὲ διάταξις τοῦ ἀρθρου 611 ἐπιβάλλει κράτησιν ἢ πρόστιμον εἰς τὰς ἐν τῷ ἀρθρῳ ἀναφερομένας περιπτώσεις, αἵτινες ἄπασι ἀποτελοῦσιν ἀμέλειαν τοῦ παραχωροῦντος ἴππου καὶ ἄλλα ἀντικείμενα, ἐξ ὧν ὁ τῆς βλάβης κίνδυνος.

Ἐν προκειμένῳ ἡ εὐθύνη τοῦ Α' ἐν ἐκ τῆς ἀδεξιότητος τοῦ διοικοῦντος τὸ αὐτοκίνητον ἐπέβη βλάβη εἰς τοὺς ἐπιβαίνοντας αὐτῆς ἢ εἰς τοὺς διαβάτας, δὲν δύναται νὰ στηρίχθῃ εἰς τὸ εἰρημένον ἀρθρον, περ ἀφορᾷ περίπτωσιν, καθ' ἣν διαπιστεύεται τις τὸ ὄχημα εἰς παιδας ἀναξίους ἢ ἀδοκιμάστους ὑπηρέτας ἢ εἰς ἄλλους ἀνικάνους ἀνθρώπους, κλπ. βεβαίως δ' Α' θέλει συνάψῃ τὴν σύμβασιν, περὶ ἧς ὁ λόγος, μετὰ προσώπου ἔχοντος τὰς ἀπαιτούμενας εἰδικὰς γνώσεις, ὅπως διευθύνῃ τὸ αὐτοκίνητον, ἂν πρόκειται οὗτος αὐτοπροσώπως νὰ διευθύνῃ.

Εἰδικωτέρως ἐξετάσεως ἠρξέται ἡ περίπτωσις, καθ' ἣν ἡ βλάβη προέχεται ἐξ ἐλαττώματος τῆς αὐτοκινήτου ἢ τῆς κακῆς καταστάσεως αὐτῆς.

Κατ' ἀρχὴν εὐθύνη τοῦ πωλητοῦ ἢ τοῦ ἐκμισθωτοῦ πράγματος ἔχοντος κεχυμμένον ἐλάττωμα ἢ ἄλλην τινα ἑλλείψιν καθιστῶσαν τὴν χρῆσιν τοῦ πράγματος ἐπικίνδυνον δὲν δύναται νὰ ὑποστηρίχθῃ, διότι ὁ νόμος περιορίζει μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων τὰς συνεπείας τοιούτων ἐλαττωμάτων ἢ ἑλλείψεων (1). Ἐὰν ὅμως ὁ ἐκμισθὼν τὸ αὐτοκίνητον διατελεῖ ἐν γνώσει τοιούτων ἑλλείψεων αὐτοῦ, αἵτινες καθιστῶσιν αὐτὸ ἐπικίνδυνον εἴτε εἰς τοὺς ἐπιβαίνοντας εἴτε εἰς διαβάτας, ὑπάρχει εὐθύνη αὐτοῦ ἐπὶ ἀποζημιώσεως εὐρισκομένου ἐν ὑπαίτιότητι καὶ συντελέσαντος εἰς τὴν ἐπελθοῦσαν βλάβην διὰ τῆς παραχωρήσεως τῆς αὐτοκινήτου ἀμᾶξης εἰς ἕτερον πρόσωπον ἐπαγαγόν τὴν βλάβην.

(1) Ἀναστροφὴ τῆς πωλήσεως ἢ ἐλάττωσις τοῦ τιμήματος διὰ κεχυμμένα ἐλαττώματα κλπ.

Ἐπὶ τὴν ἐποψιν ταύτην ἡ νομολογία τῶν Γαλλικῶν Δικαστηρίων ἀπεσώνατο ὅτι, ἡ ὑπὸ τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς ἐξετάσις τῶν ὀχημάτων καὶ ἡ πιστοποίησις τῆς καλῆς αὐτῶν καταστάσεως δὲν ἀπαλλάσσει τῆς εὐθύνης διὰ τὴν ζημίαν τὴν ἐπελθοῦσαν ἐκ τῆς κακῆς καταστάσεως τοῦ ὀχήματος Cassation 20 Ἰουνίου 1836 Soudat No 977 Dalloz responsabilite 544-545. Καὶ τοῦτο πρόδηλον, διότι τὸ ζήτημα τῆς καλῆς ἢ κακῆς καταστάσεως τοῦ ὀχήματος ἐξετασθήσεται παρεμπιπτόντως ἐν τῇ περὶ ἀποζημιώσεως δίκῃ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς μὴ ἐχούσης ἀρμοδιότητα κατὰ νόμον πρὸς βεβαίωσιν τῆς καταστάσεως τοῦ ὀχήματος κλπ. erga omnes.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συμπεραίνω ὅτι, κατ' ἀρχὴν εὐθύνη τοῦ ἐκμισθωτοῦ τοῦ αὐτοκινήτου ἐκ τῶν βλαβῶν, αἵτινες δύνανται νὰ ἐπέλθωσιν κατὰ τὴν γρησιμοποίησιν τοῦ αὐτοκινήτου εἴτε ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ αὐτοῦ εἴτε ὑπὸ προσώπων προσληφθέντων ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ αὐτοῦ δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ. Ἐξαιρετικῶς δὲ μόνον ἐν ἡ περιπτώσει ἥθελεν ἀποδειχθῇ, ὅτι ἡ βλάβη περὶ τῆς ἀνορθώσεως τῆς ὁποίας πρόκειται προήλθεν ἐξ ἐλαττώματος τοῦ ἐκμισθωθέντος αὐτοκινήτου δύναται νὰ ὑποστηρίχθῃ εὐθύνη τοῦ ἐκμισθωτοῦ, ἐν διετέλει ἐν γνώσει τοῦ ἐλαττώματος κατ' ἀνόλογον ἐφαρμογὴν τοῦ ἀρθρου 611 τοῦ Ποιν. Νόμου. Βεβαίως δὲ ὑπὸ τὴν ἐποψιν ταύτην ἡ τυχὼν ἐγκρίσις τῶν αὐτοκινήτων ἀμαξῶν ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς, κατὰ τοὺς ὅρους τῆς περὶ αὐτοκινήτων ἀμαξῶν συμβάσεως, περὶ ἧς ἀνωτέρω ὁ λόγος ἀποεἰλεῖ σπουδαῖον τεκμηρίον τῆς ἐλλείψεως γνώσεως, τοῦ τυχόν βεβαιωθσομένου ἐλαττώματος, δυνάμενον νὰ ἐπιδράσῃ εἰς τὴν κρίσιν τοῦ δικάστοτος περὶ τῆς ἀποζημιώσεως δικαστοῦ. Ἐφ' ὅσον ὅμως ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ αὐτοκινήτου μέχρι τῆς συνολογραφήσεως τῆς συνιστωμένης συμβάσεως παρήλθεν ἱκανὸς χρόνος, ἐπιβάλλεται ἡ πρόκλησις νέας ἐξετάσεως τοῦ αὐτοκινήτου ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς, ὅπως βεβαιωθῇ ἡ σημερινὴ αὐτοῦ κατάστασις.

(1906)

I. Εὐκλείδης

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἐν τῇ Βουλῇ ὁ βουλευτὴς κ. Καβαλιεράτος κατήγγειλε τὸν πρόεδρον τοῦ Ἀρείου Πάγου ὅτι ἑλαβε μέρος εἰς ὑπόθεσιν, εἰς ἣν ἐν τῷ ἐφετείῳ εἶχε χρησιμοποιηθῇ ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου τοῦ ὡς δικηγόρος ὁ υἱὸς τοῦ προέδρου, καὶ ὅτι διώρισε καὶ ἐν τῇ ὁλομελείᾳ εἰσηγήτην αὐτὸν τοῦτον, τὴν χρησιμοποίηθέντα καὶ ἐν τῷ ἀκυρωτικῷ τμήματι ὡς εἰσηγητὴν, ποιοιμαζόμενος οὕτω τὴν τύχην τῆς ὑποθέσεως καὶ ἐν τῇ ὁλομελείᾳ Περὶ τοῦ δευτέρου μόνον τούτου ἔγραψε πολλὰ εἰς ὕφος καπηλείας τῆς βουλευτικῆς ἀσπίδος κάποιος λυμαινόμενος τὰς προεδρικὰς καὶ γραμματεϊακὰς ἐν τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ προτιμήσεις. Περὶ τῆς ἀληθείας τοῦ πρώτου ἐτηρήθη παραδόξως νεκρική σιγή, παρὰ τὴν γενικῶς ἀναμενομένην διάψευσιν τοῦ ἀπιστεύτου ἀτόπου. Ἐξ ὧν τὸ πλέον χαριτωμένον εἶναι τὸ πάθημα τοῦ βουλευτοῦ κ. Καβαλιεράτος, εὐρόντος ἐν τῇ Βουλῇ ἀντιμετώπους τοὺς κ.κ. Δ. Στεφάνου καὶ τοὺς Δ. Πάλλην πατέρα καὶ Ι. Πάλλην υἱόν, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ πρῶτος καὶ ὁ τρίτος ἐχρημάτισαν καὶ αὐτοὶ ἐν τῇ αὐτῇ δίκῃ δικηγόροι τοῦ ἀντιδίκου τοῦ. Τοιοῦτοτρόπως συνέβη - πρὸ κ. Καβαλιεράτος τὴν μὲν ὑπόθεσιν τοῦ ἐν τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ νὰ δικάζῃ ὁ πατὴρ τοῦ δικηγόρου τοῦ ἀντιδίκου τοῦ, τὸ δὲ ἐν τῇ Βουλῇ παρὰ πόνον τοῦ νὰ δικάζωσι αὐτοὶ οὗτοι οἱ δικηγόροι τοῦ ἀντιδίκου τοῦ καὶ ἐπὶ πλέον, διὰ τὸ ὁμοιόμορφον, καὶ ὁ πατὴρ τοῦ ἐνδὲς αὐτῶν. Ἐὰν δὲν εἴναι πλέον εὐχαριστημένοι, θὰ εἰπῇ ὅτι εἶναι πολὺ δύσκολον.

ΘΗΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΣΤΟΣ ΑΘΗΝΑΤΩΝ

Συνδρομή Ετήσια Δρ. 15. § Μετά δελτίου Δρ. 20. § Καταχωρ. 5 σελ. λ. 50

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: Θ. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΗΝΑΙΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ

27 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1908

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νομολογία 'Αρείου Πάγου Πολιτική	(1907)
» » Ποινική	(1907)
Νομολογία 'Εφετείου 'Αθηνών	(1907)
» » Ναυπλίου	(1908)
Νομολογία Πρωτοδικ. Μεθολογίου	(1907)
Νομολογία Νομικοῦ Συμβουλίου	(1907)
'Επίσημοι γνωμοδοτήσεις.	
Διάφορα.	

Δεν συνοδεύεται υπό φύλλον Κώδικος

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

'Αριθ. 75 (1907) Τμ. Α'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

Νόμος περί δυστάσεως τελωνιακών θέσεων.-
δεκάρχαι τελωνοφύλακες καὶ δεκάρχαι α'
τάξεως.- έξαιετὴς ὑπηρεσία ὡς προσδόν πε-
ραιτέρω διορισμοῦ καὶ συντάξεως.- διατε-
λέσαντες τοιοῦτοι πρὸ τοῦ νόμου.- ἀνε-
φάρμοστον.

'Επειδὴ ὁ Νόμος Α'ΚΑ' τῆς 16 Μαρτίου
1891 περὶ συστάσεως τελωνιακῶν θέσεων, διὰ τοῦ
ἄρθρου 6 θεωρήσας ὡς προσδόν τῶν δεκαρχῶν καὶ
τελωνοφυλάκων, ὡς καὶ τῶν δεκαρχῶν α' τάξεως,
τὴν ἐξαιετὴ ὑπηρεσίαν αὐτῶν ἐν τῷ σώματι τῆς τε-
λωνοφυλακῆς, ὅπως διορισθῶσιν οἱ μὲν πρῶτοι ὑπα-
ποθηκάριοι, ὑπογραμματεῖς ἢ βοηθοὶ ὑποτελωνίου,
οἱ δὲ δεκάρχοι α' τάξεως ὑποτελώνει, ἐλεγχταὶ τελω-
νείων γ' τάξεως καὶ ὑπελεγκταὶ καὶ ὡς συντάξιμοι,
κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ συντάξεως τῶν πολ. ὑ-
παλλήλων Ν., τὴν πρὸ αὐτοῦ μὴ τοιαύτην προγενε-
στέραν ὑπηρεσίαν αὐτῶν (δεκαρχῶν καὶ τελωνοφυ-
λάκων), ἐὰν διατελέσωσιν ἐπὶ τριετίαν τοῦλάχιστον
εἰς τὰς εἰρημένας θέσεις, προδήλως ἐννοεῖ τοὺς
κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἰσχύος αὐτοῦ διατελοῦντας ἐν
τῇ ὑπηρεσίᾳ δεκάρχας καὶ τελωνοφύλακας, κτησα-
μένους δι' αὐτοῦ τὰ προσόντα πρὸς διορισμὸν εἰς
τὰς εἰρημένας θέσεις καὶ μετὰ τὴν προαγωγὴν αὐ-
τῶν διατελέσαντας ἐπὶ τριετίαν εἰς αὐτάς, διὰ
τοῦτο δὲ ὁ νόμος ὀρίζει ὅτι καταβάλλουσι τὰς νε-
νομισμένας κρατήσεις συντάξεως διὰ τὸ χρονικὸν
διάστημα τῆς πρὸ τῆς προαγωγῆς αὐτῶν ὑπηρεσίας
τῶν ἐν τῇ τελωνοφυλακῇ καὶ χρεοῦνται δι' αὐτάς
ἐπὶ τῇ δηλώσει των, ἅμα τῇ προαγωγῇ των κατὰ
τὸν νόμον τοῦτον καὶ καταβάλλουσιν αὐτάς διὰ
προσθέτου ἐκ τοῦ μισθοῦ ἢ τῆς συντάξεώς των κρα-
τήσεως 10%). Τὸ ἐφετεῖον ἄρα, ἀποφηνάμενον ὅτι
ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ νόμου ἀφορᾷ καὶ τοὺς πρὸ
τῆς ἰσχύος αὐτοῦ διατελέσαντας δεκάρχας καὶ τε-
λωνοφύλακας, ὡς τοιοῦτον δὲ προσμετρήσαν ὡς

συντάξιμον τὸν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἀναιρε-
σιβλήτου ὡς τελωνοφύλακος ἀπὸ 26 Σεπτεμβρίου
1861 μέχρι 18 'Ιουνίου 1868, μὴ διατελοῦντος
τοιοῦτου κατὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου, ψευδῶς ἡρμή-
νευσε τὴν διάταξιν ταύτην, ὅπερ ἐπάγεται τὴν ἀ-
ναίρεσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, δυ-
νάμει τῶν ἄρθρ. 201 καὶ 807 § 7 Πολ. Δικ. (*).

'Αριθ. 76 (1907) Τμ. Α' (**)

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

Διανομὴ κληρονομίας.- ἀνακάλυψις ἐτέρου
ἀδιανεμήτου.- δόλος.- προδολὴ στοιχείων.-
ἀοριδία.

'Επειδὴ ὁ 'Αρειος Πάγος ἐν ὁλομελείᾳ ἐδέξατο
ὡς βάσιμον τὸν σχετικὸν λόγον τῆς αἰτήσεως καὶ
ἀνέλε τὸ κύριον ἔρεισμα τῆς προσβαλλομένης ἀ-
ποφάσεως ὅτι κατὰ τὸν Νόμον 35 (2.14) Βασιλ.
35 (ΙΑ'. α') οἱ ἀναιρεσιβλήτες ἐνάγοντες δὲν ἠδύ-
ναντο πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς ἐκ τῆς γενομένης δια-
νομῆς ἐνστάσεως τῶν ἀναιρεσιβλήτων νὰ προτεί-
νωσι κατ' ἀντένστασιν τὴν ἰδίαν ἀγνοίαν καὶ τὸν
δόλον τῆς δικαιοπαράχου αὐτῶν, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ
περιέχη τοιαύτην βάσιν ἢ ἀγωγή, παρέπέμψε δὲ
εἰς τὸ Α' τμήμα τὴν ἐξέτασιν τῶν λόγων τῆς αἰ-
τήσεως κατὰ τοῦ ἐτέρου ἐπιδοθητικοῦ ἐρείσματος
αὐτῆς, ἔτι ἢ τοῦ δόλου ἀντένστασις ἐστὶν ἀόριστος.

'Επειδὴ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς ἑκτῆς αἰτιολογίας
τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ἐξέτασεν τὴν
ἀντένστασιν τοῦ δόλου ἔκρινεν αὐτὴν ἀόριστον, ὡς
μὴ ἀναφερομένων τῶν πραγματικῶν περιστάτικῶν,
ἅπερ ἡ δικαιοπαράχος τῶν ἀναιρεσιβλήτων μετε-
χειρίσθη ἀπέναντι τῆς δικαιοπαράχου τῶν ἀναιρε-
σιβλήτων πρὸς ἀπόκρουσιν τοῦ ἐπιδίκου κτήματος
κατὰ τὸν χρόνον τῆς διανομῆς τῆς λοιπῆς κληρο-
νομικῆς περιουσίας, ἵνα κρίνῃ ἐὰν τὰ περιστάτικα
ταῦτα καθιστῶσι πιθανὴν τὴν δολίαν τοῦ ἐπιδίκου

(*) 'Αναίρεται ἡ ἐν σελ. 296 XVII 1604 Ε. Α.,
χωρὶς νὰ δύναται τις νὰ πεισθῇ ὅτι ὀρθότερα εἶναι ἡ
ἐκδογὴ, ἢ ἐτάχθη ἢ ἀνω ἀπόφασις. 'Εὰν ἡ ὑπηρεσία
εἰς τὰς θέσεις τοῦ δεκάρχου κτλ. προσθίδει τὰ ἐν τῇ
ἀποφάσει καταριθμούμενα δικαιώματα, δὲν βλέπομεν
κανένα ἀπολύτως λόγον διακρίσεως ὅτι τὸ προσδόν
τοῦτο δίδεται μόνον τῇ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἰσχύος
τοῦ νόμου ὑπαρχούσῃ καὶ οὐχὶ τῇ ὑπαρξάσῃ ὑπηρεσίᾳ
ταύτῃ. Τὸ ὅτι κατὰ τὸν νόμον χρεῶνται διὰ
τὰς πρὸ τῆς προαγωγῆς των νενομισμένας κρατήσεις,
δὲν ἀποδεικνύει ὅτι ἀπαιτεῖται ἡ δευτέρα κατὰ προ-
αγωγὴν ὑπηρεσία νὰ ᾖ συνακρατήτῃ μετὰ τὴν προη-
γουμένην τοῦ δεκάρχου, διότι καὶ ἀνευ τούτου εἶναι
δυνατὴ ἡ ἐνέργεια τῶν κρατήσεων διὰ τὴν προγενε-
στέραν ὑπηρεσίαν.

(**) Μετὰ τὴν ἐν σ. 524 XIV 167 τῆς ὁλομελείας.

κτήματος ἀποκρυσφιν, ἡ κρίσις δὲ αὕτη τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας διαφεύγει τὸν ἐλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου (ἄρθρ. 812 § 2 Πολ. Δικονομίας) οὐδὲν δὲ παρερμηνεύθησαν ὁ ἀνωτέρω Νόμος 35 (2.14), καθ' ὃν κατὰ τοῦ ἀποκρύψαντος κοινὸν πρᾶγμα ἀντιτάσσεται ἡ τοῦ δόλου ἀντένστασις, καὶ ὁ Νόμος 1 § 2 (4.3), καθ' ὃν δόλος ἐστὶ πᾶσα πανουργία ἢ μηχανορραφία, ἣν μεταχειρίζεται τις πρὸς καταβολήν τινος ἢ φανακισμὸν ἑτέρου, ἐν δὲ τῷ προκειμένῳ θέματι ὁ δόλος τῆς δικαιοπαρόχου τῶν ἀναιρεσιβλήτων δὲν συνίσταται εἰς τὴν ἀτλήν ἀποσώπῃσιν τῆς ἀληθείας, ἀλλ' εἰς τὴν δολίαν ἀποκρυσφιν τοῦ κοινοῦ ἀκινήτου. Κατ' ἀκολουθίαν τοῦ ἐρείσματος τούτου καὶ μόνον ἀρκοῦντος πρὸς υποστήριξιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἡ αἵτησις ἀποβαίνει μὴ βάσιμος.

Ἀριθ. 77 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΛΑΣ

Ἐπὶ κληδὸς λογαριασμοῦ γραφέντος ὑπὸ ἐτέρου κατ' ἐντολήν. - τεκμήριον. - μὴ λήψις ὑπ' ὄψιν.

Ἐπειδὴ, εἰς ἀνταπόδειξιν τοῦ ἐπιβληθέντος τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ θέματος περὶ τῶν ἀνταγωγικῶν αὐτοῦ ἀπαίτησεων, ἡ ἀναιρεσεύουσα ἐπεκαλέσθη καὶ προσήγαγε, πλὴν τῶν ἐμπορικῶν τῆς βιβλίων, καὶ ἐξώδικον λησμον τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ τοῦ συνεταίρου του, ἰσχυρίσθη δ' ὅτι ὁ λογαριασμὸς οὗτος ἐγράφη κατὰ τοῦ ὑπαλλήλου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Β. Μ^α κατ' ἐντολήν αὐτοῦ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ ἐξεκαθαρίσθη ὑπ' αὐτοῦ καὶ προέκυψεν ἐξ αὐτοῦ ὅτι ὀφείλει αὕτη ὁ ἀναιρεσιβλήτος τὰς δραχμὰς 1500 καὶ ὅτι ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ τούτου διαφεύδεται ἡ ἀνταγωγικὴ του ἀπαίτησις, διότι ἀναγνωρίζει αὐτὴν πιστώτριάν του δραχμῶν 1500 μετὰ τὴν 19 Μαρτίου 1903, ὅτε ἰσχυρίζεται ὅτι λήγει ἡ ἀπαίτησις του. Ἄλλ' ὅμως τὸ ἐφετεῖον ἐκτιμήσαν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του τὰς ἀποδείξεις, οὐδαμῶς ἐξετίμησε τὸν λογαριασμὸν τούτον, οὐδ' ἔλαβεν αὐτὸν εὐδὲ τοὺς σχετικὸς ἰσχυρισμούς του ὑπ' ὄψιν τοῦ πρὸς σχηματισμὸν τῆς πεποιθήσεώς του περὶ τοῦ ἀποδεικτέου θέματος· οὕτω δὲ παρεβίασε τὰς περὶ ἀποδείξεως οὐσιώδεις διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 256 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὅπερ καθίστησιν ἀναιρετέαν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τοῦτο συνωδὰ τοῖς ἄρθροις 201 καὶ 807 § 5 καὶ 6 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἀριθ. 78 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΛΑΣ

Συνήθης καὶ συνοπτικὴ. - εἰσαγωγὴ ἀντιθέτως - συνένωσις ἐν δυνάμει. - ἀπόρριψις ἐπὶ ἐκπροθέσμῳ καὶ ἀδασίμῳ. - ἀνεπάρκεια προσβολῆς θατέρου ἐρεισμάτων. - προσβολὴ ἐκπροθέσμου ἐν ἀποδείξει. - μὴ προσβολὴ κοινοποιήσεως ἀποφάσεως. - ἀπόρριψις δι' ἀναφορὰς προηγουμέναις ἀποφάσεσιν.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν σαφὴ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρ. 535 Πολ. Δικονομίας, εἰς διαδικασίαν συνοπτικὴν δὲν δύναται διὰ τοῦ αὐτοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς νὰ εἰσαχθῇ καὶ δικασθῇ καὶ ἀγωγὴ συνήθης, οὐχὶ δὲ

καὶ τὸ ἐναντίον, διότι ἡ συνήθης διαδικασία παρέχει μείζονας ἐγγυήσεις. Ἐν προκειμένῳ ἔθεν, δεξιόμενον τὸ ἐφετεῖον ὅτι ὁ ἀναιρετεῖων καὶ ἐναγόμενος δὲν ἰσχυρίσθη ὅτι ἡ ἐνάγουσα ἠκολούθησε τὴν συνοπτικὴν διαδικασίαν, καθ' ἣν δὲν ἠδύναντο νὰ συνεχδικασθῶσιν ἀμφότεραι αἱ ἀγωγαὶ αὗται αἱ ἐν τῷ αὐτῷ δικογράφῳ περιεχόμεναι, ἡ περὶ διὰτροφῆς καὶ ἡ περὶ ἀποζημιώσεως διὰ τὰς δαπάνας τῆς ἐναγούσης πρὸς νοσηλείαν τῆς καὶ ἧς, ὡς δέχεται τὸ ἐφετεῖον, καὶ εἶχε παραιτηθῇ ἡ ἐνάγουσα πρὸς τῆς εἰσαγωγῆς τῆς ἐτέρας· πρὸς ἐκδίκασιν, οὐδὲν δὲν παρεβίασε τὸ ρηθὲν 535 ἄρθρον, μὴ ἀκυρῶσαν τὸ δικόγραφον τῆς ἀγωγῆς.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ναυπλίου, ἐχούσης οὕτω: αὐτὴ ὁ ἐναγόμενος εἶχεν ἐπαρκῆ χρόνον ὅπως ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας ἐξετάσῃ τοὺς τῆς ἀνταποδείξεως μάρτυράς του, τὸ ἐφετεῖον ἀπέρριψε τὴν περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας αἵτησιν καὶ ὡς μὴ-βάσιμον, τὸ δὲ ἔρεισμα τοῦτο τῆς ἀποφάσεως, μὴ προσβαλλόμενον, ἀρκεῖ νὰ στηρίξῃ τὸ διατακτικὸν αὐτῆς καὶ ὡς ἐκ τούτου περιττὴ καθίσταται ἡ ἐξέτασις τοῦ ἐτέρου λόγου τῆς ἀναιρέσεως, τοῦ ἀπευθυνομένου κατὰ τοῦ ἐτέρου ἐρείσματος τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων ὅτι κατὰ τὸν νόμον ἀπερρίφθη ὡς ἐκπρόθεσμος.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ὁρθῶς ἀπέρριψε τὴν ἐνστάσιν ὅτι ἐκπροθέσμως ἐξήτασε τοὺς μάρτυρας τῆς ἀποδείξεως ἡ ἀναιρεσιβλήτος, ἀφ' οὗ δέχεται ὅτι ὁ ἀναιρετεῖων δὲν ἰσχυρίσθη ὅτι εἶχε κοινοποιήσει πρὸς αὐτὴν τὴν περὶ ἀποδείξεως ἀπόφασιν καὶ συνεπῶς δὲν παρεβίασε τὴν σαφὴ διατάξιν τοῦ ἄρθρ. 189, καθ' ἣν αἱ δικαστικαὶ προθεσμίαι ἄρχονται ὑπὲρ τοῦ κοινοποιούντος καὶ οὐδέποτε κατ' αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς τελευταίας αὐτοῦ προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τοὺς κατὰ τῶν πρωτοδικῶν ἀποφάσεων ἐπαναληφθέντας λόγους ἐφέσεως, οὓς εἶχεν ἀπορρίψει διὰ τῶν προσβαλλομένων προηγουμένων ἀποφάσεων του ὡς ἀδασίμους, ἀπορρίψαν καὶ αὐτὴς οὐ μόνον ὡς ἀπαραδέκτους, ἀλλὰ καὶ ὡς ἀδασίμους διὰ τοὺς λόγους τῆς προηγουμένης αὐτοῦ ἀποφάσεως, δι' ὧν εἶχεν ἀπορρίψει αὐτοὺς, αἰτιολογεῖ ἀρκούντως καὶ αὐτὴς τὴν ἀπόρριψιν αὐτῶν καὶ ὁ περὶ ἀναιτιολογήτου λόγος τῆς ἀναιρέσεως ἀπορριπτεὸς ὡς μὴ βάσιμος.

Ἀριθ. 79 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Κ. ΛΟΝΤΟΣ

Ἐκτίμησις πάντων ὑποβληθέντων ἐγγράφων. - διατύπωσις ὁρκου. - περιλήψεως νομίμων στοιχείων. - ἀγωγὴ προσωρινῶν μέτρων. - ἀπόρριψις ἐπὶ μὴ ἀποδείξει ἀνεπιλήπτου νομῆς.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀποδεικνύεται ὅτι ὡς ἐφετεῖον δικάσαν πρωτοδικεῖον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησεν ἅπαντα τὰ ὑπὸ τῶν ἀναιρεσιόντων προσκομισθέντα ἐγγράφα πρὸς ἀποδείξιν τοῦ ἐπιβληθέντος αὐτοῖς θέματος ἀποδείξεως διὰ τῆς πρώτης εἰρηνοδικειακῆς ἀποφάσεως, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τοὺς ἐξετασθέντας μάρτυρας

καὶ κατὰ τὴν ἀνεξέλεγκτον αὐτοῦ κρίσιν, διαφεύγουσαν τὸν ἐλεγκτὸν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐπέβαλε τοῖς ἀναιρεσιβλήτοις ἐναγομένοις ἀπαλλακτικὸν ὅρκον, ἀντὶ τοῦ ἐπιβληθέντος ὑπὸ τῆς δευτέρας πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἀναπληρωτικῶ ὅρκου, κρίναν ὅτι ἐκ τῶν προσκομισθεῖσων ἀποδείξεων ἐλάχιστα τεκμήρια προκύπτουσιν ὑπὲρ τῶν ἰσχυρισμῶν τῶν ἀναιρεσειόντων, ὅθεν ὁ λόγος τῆς ἀναίρεσεως καὶ τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων ὅτι δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὅψιν τὰ κατὰ τῶν ἀναιρεσειόντων προσαχθέντα ἔγγραφα καὶ ὅτι παρεβιάσθησαν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 379 τῆς Πολ. Δικονομίας, εἰσὶν ἀπορριπτέοι ὡς μὴ βάσιμοι.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος τῆς ἀναίρεσεως ὅτι τὸ δικαστήριον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ οὐδόλως ἀπεφάνητο ἐπὶ τῆς ἐνστάσεως τῶν περὶ ἀπαράδεκτου τῆς ἐρέσεως τῶν ἀντιδίκων, ὡς μὴ ἀκευθυνομένης καὶ κατὰ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως ἐστὶν ἀπορριπτέος ὡς ἐντελὴς ἀόριστος (*).

Ἐπειδὴ, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὑπ' αὐτῆς διατυπωθὲν θέμα τοῦ ἐπιβληθέντος εἰς τοὺς ἀναιρεσιβλήτους ἀπαλλακτικῶ ὅρκου περιλαμβάνει ἀρνητικῶς πάντα τ' ἀποτελοῦντα τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς στοιχεῖα, διότι ἐκ τῆς παρ' αὐτῶν δόσεως τοῦ ὅρκου τούτου, ὡς διατυποῦται, τούτέστιν ὅτι οἱ ἀναιρεσιβλήτοι οὗτοι εἶχον τὴν τελευταίαν ἀνεπίληκτον νομὴν ἐπὶ τοῦ περὶ οὗ ἡ ἀγωγή οἰκοπέδου, ἀναγκαίως ἔπεται ὅτι δὲν ἐκέκτειντο τοιαύτην οἱ ἤδη ἀναιρεσειόντες ἐνάγοντες, ἐπομένως ἀπορριπτέος ὡς μὴ βάσιμος ὁ λόγος τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων ὅτι οὐκ ὀρθῶς καὶ κατὰ παραβίαν τῶν διατάξεων περὶ ἀποδείξεως διετυπώθη ὁ ἀπαλλακτικὸς ὅρκος.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν πρωτοδικεῖον οὐδόλως ἐπροστάτευσεν καὶ ἐπεδίκασεν τὴν νομὴν εἰς τοὺς ἀναιρεσιβλήτους ἐναγομένους ὡς ἔχοντας τὴν νεωτέραν ἀνεπίληκτον καὶ ἥσυχον διακατοχῆς πρᾶξιν, ἀλλ' ἀπέρριψε τὴν ὑπὸ κρίσιν περὶ προσωρινῶν μέτρων ἀγωγὴν τῶν ἀναιρεσειόντων μετὰ τὴν δόσιν τοῦ ἐπιβληθέντος τοῖς ἀντιδίκους τῶν ἀπαλλακτικῶ ὅρκου ὅτι τὴν τελευταίαν ἀνεπίληκτον νομὴν ἐπὶ τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ περιγραφομένου γηπέδου, ὅπερ ἀποτελεῖ καὶ τὴν βάσιν αὐτῆς, ὡς ἐξ αὐτῆς προσαγομένης προκύπτει, δὲν εἶχον οἱ ἐνάγοντες καὶ ἤδη ἀναιρεσειόντες, ἐπομένως τὸ ἐφετεῖον οὔτε τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς μετέβαλεν, οὐδὲ τὸ ἄρθρον 631 τῆς Πολ. Δικονομίας παρεβίασεν (**).

(*) Τὴ λογῆς ἀοριστία εἶναι αὕτη;

(**) Ἀπολύτως μονόπλευρα πράγματα καὶ μονόπλευροι σκέψεις, αἱ ὑποταί δύνανται νὰ ὁδηγήσωσι τὸν μέλλοντα νὰ φωτισθῇ ἐκ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἶναι δὲ τοῦτο μίαν τῶν σημαντικωτάτων ἀποστολῶν τοῦ ἀνωτάτου δικαστηρίου) εἰς ἐσφαλμένα συμπέρασματα. Ἡ περὶ προσωρινῶν μέτρων διαδικασία καὶ ἐν γένει ἡ περὶ τὴν νομὴν εἶναι διπλῇ, δὲν δύναται τις λοιπὸν νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ ἀποδίκασις τῆς περὶ προσωρινῶν μέτρων ἀγωγῆς δὲν εἶναι ἐπιδικασίς τῆς νομῆς τῶ ἐναγομένῳ διὰ νὰ σευχθῇ ὁ λόγος τῆς ἀναίρεσεως, ἀλλ' ἡδύνατο νὰ λεχθῇ ἀκριβέστερον ὅτι *actore non probante reus absolvitur*.

Ἀριθ. 80 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΛΟΝΤΟΣ

Γενικὴ δικαιοδοσία ἐναγομένου. - ἐξαιρέσις ὑπὲρ ἀνταγωγῶν καὶ ἐν παραιτήσει ἀπ' ἀγωγῆς. - περιπτώσεις μὴ ἐξαιρέσεως. - ὁμολογία ἀγωγῆς. - ἰδιόζουσα δικαιοδοσία ἀντικειμένου. - παραπομπὴ ἰδιαιτέρα συζητήσεως. - καὶ ἀπόρριψις ἀγωγῆς.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ 3ου ἐδ. τοῦ ἄρθρου 19 τῆς Πολ. Δικονομίας, τῆς γενικῆς δικαιοδοσίας τοῦ ἐναγομένου ἐξαιροῦνται αἱ ἀνταγωγαί, αἵτινες, ἐὰν ὡς δέχται καὶ ἐγένοντο κατὰ τοὺς νομίμους τύπους, εἰσάγονται παρὰ τῷ δικαστηρίῳ ὅπου εἶναι ἐκκρεμῆς ἡ ἀγωγή, καὶ τότε προσέτι, ὅταν ὁ ἐνάγων παραιτῇ αὐτήν, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 564 δὲν συγχωρεῖται ἡ εἰσαγωγή τῆς ἀνταγωγῆς παρὰ τῷ δικαστηρίῳ τῷ ἀρμοδίῳ διὰ τὴν ἀγωγήν, ἐὰν ἡ ἀγωγή ὡμολογήθῃ ἐντελῶς καὶ ἐὰν τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀνταγωγῆς, ἐνεκα τῆς ἰδιόζουσας αὐτοῦ ιδιότητος, ἀφηρέθῃ ἐντελῶς τῆς δικαιοδοσίας τοῦ δικαστηρίου τῆς ἀγωγῆς, ὅθεν τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ, ἀποφανθὲν ὅτι αἱ παραπεμφθεῖσαι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 873 τοῦ 1894 προηγουμένης ἀποφάσεως τοῦ ἀνταγωγικαὶ ἀπαιτήσεις τῶν ἐναγομένων εἰς ἰδιαιτέραν συζήτησιν, ἔδει νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς τὸ πρωτοδικεῖον τῆς γενικῆς δικαιοδοσίας τοῦ καθ' οὗ αὐτὰ καὶ οὐχὶ εἰς τὸ ἀρμοδίον διὰ τὴν ἀγωγήν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἡ ἀγωγή τοῦ ἀντιδίκου τοῦ ἀπερρίφθη ὡς ἀπαράδεκτος λόγῳ ἀοριστίας, ἡ τοιαύτη δὲ ἀπόρριψις τῆς ἀγωγῆς καθήρητε τὴν δικαιοδικίαν τῆς ἀνταγωγῆς, παρεβίασε τὰς οὐσιώδεις διατάξεις τῶν ἀνωτέρω παρατεθέντων ἄρθρων τῆς Πολ. Δικονομίας, δημιουργήσαν ἐξαιρέσιν, μὴ προβλεπομένην ὑπ' αὐτῶν, ὅπερ ἐπάγεται ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως, κατὰ τὰ ἄρθρα 201 καὶ 807 § 5 τῆς Πολ. Δικονομίας (*).

Ἀριθ. 82 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΚΑΤΖΑΚΟΣ

Ἀγωγή ἀρνήσεως δουλείας. - ἐπικληδὶς ἀλωδήτου κυριότητος. - ἐπικληδὶς συμβολαίου ἀγοραπωλησίας. - συνεπικληδὶς μεταγραφῆς. - παθητικὴ νομιμοποίησις. - οὐ κυριότης δουλενομένου. - κύριος ἐκ προορκός. - συνέχιδις δίκης μετὰ θάνατον. - παραιτηδὶς ἐπιτρόπου ἀπὸ ἐνδίκου μέσου. - ἀναγκαῖαι διατυπώσεις ἐν ἐπηρεασμῷ οὐδίας. - συνέχιδις δίκης. - χωρίζων τοίχος. - μηκέτι καταβολὴ ἀποζημιώσεως. - παράθυρα ἐπὶ. - ἐνάδικις ἀρνητικῆς ἀγωγῆς.

Ἐπειδὴ, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ὁ ἀναιρεσιβλήτος ἰσχυρίσθη δι' αὐτῆς ὅτι τὴν οἰκίαν, ἧς τὴν ἀλωδήτον κυριότητα διεκδικεῖ, ἀρνούμενος τὴν ἀντιποιοιουμένην ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου δουλείαν παραθύρων, ἔχει εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν κατοχὴν καὶ κυριότητά του δυνάμει τοῦ συμβολαίου, ἐν τῇ ρῆσει δὲ ταύτῃ προδήλως περιέχεται ἡ ἐννοία ὅτι συντρέχει καὶ τὸ ὑπὸ τῶν ἄρθρ. 1 § 4 τοῦ Νόμου τῆς 29 Ὀκτωβρίου τοῦ 1856 ἀπαιτούμενον στοιχεῖον τῆς μεταγραφῆς τοῦ συμβο-

(*) Ἀναίρεται ἡ ἐν σελ. 520 XVII 349 Ε. Π.

λαίου, άνευ του όποιου δέν ήδύνατο νά χωρήση μεταβίβασις της κυριότητος εις τόν έναγοντα κατ' ακολουθίαν όρθόν είναι τό διατακτικόν των προσβαλλομένων αποφάσεων, δι' ών, και ιδίως διά της πρώτης, άπερρίφθη ή της άναίρεσειούσης αντίρρησης διτι ή άγωγή δέν περιέχει τά υπό του άρθρ. 533 έδ. 3 της Πολ. Δικονομίας άπαιτούμενα προσόντα, ως μη μνημονεύουσα του στοιχείου της μεταγραφής του συμβολαίου, τήν πραγματικήν ύπαρξιν της όποιας έδέχθη τό έφετεϊον κατά τήν τελευταίαν άπόφασίν του, ως προκίψασαν έν της προσκομισθείσης νομίμου άποδείξεως, ει και επί άλλης αι άποφάσεις αύται έστηρίχθησαν αιτιολογίας.

Επειδή επί της άγωγής περί άρνήσεως δουλείας ή καθητική νομιμοποιήσις του έναγοντος δέν κείται έν τή ιδιότητι του έναγομένου ως κυρίου του γειτονικού κτήματος, άλλ' έν τή παρ' αυτού διά πράξεως ή παραλείψεως, είτε άποτελούσης τό περιεχόμενον δουλείας είτε μη, προσβολή της ιδιοκτησίας του έναγοντος, κατά τό θετικόν ή άρνητικόν αύτης στοιχείον (§ 4 Εισηγ. 2.6), έντεϋθεν δ' έπεται ότι έν περιπτώσει θανάτου του ήδη έναχθέντος ή δίκη συνεχίζεται κατά των κληρονόμων αυτού, άν ούτοι έμμένωσιν έν τή προσβολή του δικαιώματος του έναγοντος (έπιχ. έν των Νόμ. 42 και 55 Πανδ. 6.1), επί δε του προκειμένου δεχθέν τό έφετεϊον διά των προσβαλλομένων αποφάσεων, και ιδίως της τελευταίας, ότι άπέθανε μέν ο άρχικώς έναχθείς, ως άνοίξας τό παράθυρον επί του μεσοτοιχίου του χωρίζοντος τήν προικίαν αυτού άδιατιμήτον οικίαν από της οικίας του έναγοντος, άλλ' ότι, έπαναληφθείσης της διακοπείσης δίκης μεταξύ του έναγοντος και της άναίρεσειούσης ως έπίτροπου της ανήλικου θυγατρός αύτης και κληρονόμου του άποδιώσαντος, δέν είχε λάβει χώραν κατά τόν της έπαναλήψεως χρόνον άπόδοσις της προικός υπό της κληρονόμου του συζύγου εις τήν έπιζώσαν σύζυγον, προδήλως έκρινεν ότι ή κληρονόμος αύτη διετελεί έν τή κατοχή της προικώς οικίας, έν ή τδ άνοιχθέν παράθυρον και διά της κατοχής ταύτης και της διατηρήσεως του παραθύρου έξηκολούθει προσβάλλουσα τό της κυριότητος δικαίωμα του έναγοντος, επί τή βάσει δε ταύτης, και άνεξαρτήτως πάσης έρεύνης περί του όρθου ή μη της σκέψεως του έφετεϊου ότι μετά τήν λύσιν του γάμου διά του θανάτου του άνδρός οι κληρονόμοι αυτού καλώς δικάζονται περί του άδιατιμήτου προικώου ακινήτου, μέχρις άποδόσεως αυτού εις τήν γυναίκα, όρθον κατά τόν νόμον έλέγχεται τό σύμπερασμα του έφετεϊου περί νομίμου της έπαναλήψεως της δίκης κατά της κληρονόμου του άρχικώς έναχθέντος, έν ώ άφ' τέρου δεχθέν τό έφετεϊον διά της τελευταίας, των προσβαλλομένων αποφάσεων, ως έκ ταύτης άποδεικνύεται, ότι ή της άναίρεσειούσης ένστασις περί ύστερας άποδόσεως της προικός είνε άόριστος. καθ' ό μη προσδιοριζομένου του τρόπου της άποδόσεως, έποιήσατο πραγματικήν κρίσιν διαφεύγουσαν τόν έλεγχον του Α.Πάγου(΄).

(*) Όρθή έν δλω λύσει άλλ' άπ' άδοκίμων σκέψων, ή προσδιδουσών τή άπόφασιν τήν ήν πρέπει ν' άποπνήθι διά τόν άναγινώσκοντα άναγκαίαν πεποίθησιν

Επειδή τό έφετεϊον δι' άμφοτέρων των προσβαλλομένων αποφάσεων, κατ' όρθήν έρμηνείαν των άρθρ. 75 και 77 του περί Έπιτροπείας Νόμου, έδέξατο ότι μη ύποκειμένης άγωγής έγερθείσης υπό της έπίτροπου, άλλ' έξακολουθήσεως υπό ταύτης της διά του θανάτου του άρχικώς έναχθέντος, ούτινος κληρονόμος είναι ή έπιτροπευμένη, διακοπείσης δίκης, ούδέλως ήν άναγκαία ή τήρησις των περί ών τά άρθρα ταύτα διαλαμβάνουσι διατυπώσεων, ήτοι άδείας του συγγενικού συμβουλίου και γνωμοδοτήσεως δικηγόρου, ή δε παράλειψις αιτιολογίας επί του ισχυρισμού της άναίρεσειούσης έπι συνέτρεχε παραίτησις της άνακοπής. ήν ή έπίτροπος είχεν ασκήσει κατά της έρήμην άποφάσεως του πρωτοδικείου, δέν άγει εις άναίρεσιν των προσβαλλομένων αποφάσεων του έφετεϊου διά τό νομικώς έκπουσιώδες της προτάσεως, καθ' όσον άπαιτείται μέν κατά τό άρθρ. 77 του περί Έπιτροπείας Νόμου ή τήρησις των άνωτέρω διατυπώσεων όπως ο έπίτροπος συναινέσθι εις άγωγήν ή άπόφασιν, άλλ' ή παραίτησις του άτκήθέντος κατά της άποφάσεως ένδίκου μέσου δέν ταυτίζεται προς ταύτην συναινέσιν, ει μη έφ' όσον έπηρεάζεται έντεϋθεν τό κατ' ουσίαν δικαίωμα, έν ώ επί του προκειμένου ούδαμώς διατείνεται ή άναίρεσειούσα διτι ή έρήμην άπόφασις διέτασεν άλλο τι πλήν της έξακολουθήσεως της δίκης, ήν τό έφετεϊον συνεχίγαγεν έκ του από 2 Μαρτίου 1899 πρακτικού του πρωτοδικείου ως δηλωθείσαν υπό της έπίτροπου και έθεώρησε νόμιμον άνευ των διατυπώσεων.

Επειδή τό έφετεϊον διά της ύπ' αριθ. 20 άποφάσεως, ούχι άνευ άποδείξεως άλλ' έκ της έκθέσεως της διαταχθείσης και ένεργηθείσης πραγ-

της επί των πραγμάτων και ούχι επί ύπεκφυγών λύσεως των διαφορών. Διότι ή έννοια διτι ή δίκη θα έξακολουθήσθι κατά του κληρονόμου του συζύγου, του διά της κατοχής του άποδοτέου προικώου, έν τώ ή παρ' τό παράθυρον, προσβάλλοντος τό δικαίωμα του έναγοντος είναι άπολύτως κενή, χωρίς νά δύναται νά πληρώσθι αύτην τό κενώτερον ατήριγμα της άοριστίας δέθεν της προσβολής της άποδόσεως της προικός εις τόν μετά τήν λύσιν του γάμου δικαιοϋχον, άφ' ου ή άπόδοσις αύτη είναι αυτοδικαία και καθίσταται εύθως μετά τήν λύσιν του γάμου άφ' έαυτης άναμφισβήτητος. Ούδδ δύναται νά ύποτεθί διτι ή άπόφασις δέχεται ότι και ή έστω κατ' αύτην δι' έεροπραξίας τινός άγνώστου άναγκαία συντελεσθίναί άπόδοσις, εάν είχε επέλθει θα είχε τό άποτέλεσμα της μη κατά του κληρονόμου του συζύγου συνεχίσεως της δίκης. Η δίκη λοιπόν καλώς συνεχίζεται κατά μόνου του κληρονόμου του συζύγου, διότι μόνον κατ' αύτό δύναται νά συνεχισθί, άλλά βεβαίως μετ' άποτελεσμάτων κατά της ένεκα του θανάτου του καθ' ου αύτη καθήρατο γενομένης νόμω διαδόχου αυτού συζύγου, καθ' έν τρόπον επί οίωνδήποτε, διαρκούσης της δίκης, μεταβιβάσεων, ή μέν δίκη έξακολουθεί κατά του μεταβιβάσαντος ή του κληρονόμου αυτού, τά δ' άποτελέσματα περιλαμβάνουσι και τους έκ της μεταβιβάσεως ειδικούς διαδόχους. Άλλο βεβαίως τό ζήτημα διτι διά προσεπικλήσεως και παρεμβάσεως δύνανται νά έξαναγκασθώσιν εις συνέχισιν της δίκης οι ειδικοί διάδοχοι, τιθεμένων έκτός αύτης των άρχικώς έν δίκη άχθέντων και εϊτα μεταβιβασάντων.

ματογνώμοσύνης επέσθη ότι ο τοίχος, ἐφ' οὗ τὸ παράθυρον, εἶναι ἐκτισμένος ἐπὶ κοινού ἐδάφους, ἤτοι ἀνήκοντος ἐξ ἡμισείας εἰς τοὺς διαδίκους καὶ ὅτι εἰς τὸ συμπέρασμα τοῦτο προέβησαν οἱ πραγματογνώμονες μετὰ προηγουμένην καταμέτρησιν τῶν γηπέδων· ὅθεν ἀβάσιμος ἐλέγχεται ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἀναιρέσεως.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον εἶκον διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ὅτι δὲν ἀπαγορεύεται ἡ ἐνάσκησις τῆς περὶ ἀρνήσεως δουλείας, ἐνεκα τῆς ἐπὶ τοῦ μεσοτοίχου ἀνοίξεως τοῦ παραθύρου, ἀγωγῆς, λόγῳ τοῦ ὅτι δὲν προηγήθη ἀποζημιώσεις ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος πρὸς τὸν ἐναγόμενον, ὡς ἐπακουμβήσαντος ἐκείνου τὴν οἰκίαν τοῦ ἐπὶ τῆς πρότερον ἐκτισμένης οἰκίας τοῦ ἐναγομένου, οὐδόλως ἤμαρτε, διότι κατ' οὐδεμίαν τῶν ἰσχυόντων νόμων διάταξιν κωλύεται ἐν τῷ θέματι τούτῳ ἡ ἐνάσκησις τῆς περὶ ἀρνήσεως δουλείας ἀγωγῆς, διὰ τὴν μὴ ἐκπλήρωσιν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ Διατάγματος τῆς 9 Ἀπριλίου 1836 προσωπικῆς ὑποχρέωσης πρὸς πληρωμὴν τοῦ ἡμίσεος τῶν διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ μεσοτοίχου ἐξόδων.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, κατὰ τὰ εἰρημένα, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 20 ἀποφάσεως δὲν ἐθεώρησε σκόπιμον νὰ ἐξετάσῃ τίς οἰκία ἐκτίσθη πρότερον, ρητῶς μάλιστα σκέπτεται ὅτι καὶ ἀληθῶς ἂν ἐκληφθῇ ὅτι δὲν ἐχώρησε προηγουμένη ἀποζημιώσεις τοῦ ἐναγομένου, διὰ τὴν ἐπακουμβήσιν δηλονότι τῆς οἰκίας τοῦ ἐνάγοντος ἐπὶ τῆς ἡδὴ ἐκτισμένης τοῦ ἐναγομένου οὐδεμίαν τοῦτο ἀσκεῖ ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ παραδεκτοῦ τῆς προκειμένης ἀγωγῆς· οἱ ἐπὶ τῆς ἐναντίας ἀρα προϋποθέσεως ἐρειδόμενοι λόγοι ἀναιρέσεως καταπίπτουσι, τὴν δὲ πιστοποιήσιν τῆς ἀστὸν νομίας, περὶ ἧς κοιεῖται λόγον ἡ ἀναιρεσεῖσά ἐν τῷ ἔκτῳ 'λόγῳ τοῦ ἀναιρετηρίου, δὲν ἐπεκαλέσθη αὕτη ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ τοίχου ὡς μὴ ἐκτισμένου ἐπὶ κοινού ἐδάφους, ἀλλὰ μόνον πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ παρὰ τοῦ ἐφετείου ὡς ἀχρήστου θεωρηθέντος ἰσχυρισμοῦ τῆς προτέρας οἰκοδομήσεως τῆς τοῦ ἐναγομένου οἰκίας.

Ἀριθ. 83 (1907) ἴμ. Α'

Βίσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΧΑΤΖΑΚΟΣ

Ἐξωραϊσμός Κηφισίας.-ἀποζημιώσεις.- ἀπαρδεκτον ἀναιρέσεως.- ἔκτασις.- ἀμφιδόμησις παθητικῆς εὐθύνης.- σύμβασις.- ὑπεύθυνος ἐνακτέος.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀπερρίθη ἡ αἰτήσις ἡ ἀγωγή τῆς ἀναιρεσεῖσός περὶ ἀποζημιώσεως διὰ τὰ καταληφθέντα πρὸς κατασκευὴν τοῦ ἐν Κηφισίᾳ παρὰ τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν ἄλσους κτήματά της, ὡς μὴ νομιμοποιουμένη παθητικῶς κατὰ τῆς ἐναγομένης εταιρίας τῶν σιδηροδρόμων, ἀλλὰ κατὰ μόνον τοῦ Δημοσίου, τοῦ δὲ κατὰ τὸν ΑΧΜΒ' τοῦ 1888 Νόμου ἀπαρδεκτοῦ τοῦ ἐνδίκου τῆς ἀναιρέσεως μέσου χωροῦντος, ὡς ἐκ τοῦ νόμου τούτου σαφῶς προκύπτει, ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν κατὰ τὴν ὀριζομένην ἐν αὐτῷ διαδικασίαν ἀποφαινομένων περὶ τῆς ἀξίας τοῦ ἀναγκαστικῶς ἀπαλλοτριουμένου κτήματος, ἔκταται ὅτι ἡ περὶ ἄλλων ζητημάτων,

μὴ κρινόμενων κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ εἰρημένου νόμου, κρίσις καὶ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας καὶ δὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ κρίσις τοῦ ἐφετείου περὶ μὴ εὐθύνης τῆς εταιρίας, ἀλλὰ μόνον τοῦ Δημοσίου πρὸς ἀποζημιώσιν, δὲν εἶναι ἀπόσβλητος ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, τοῦ διαληφθέντος ἀπαρδεκτοῦ μὴ ἐφαρμοζομένου ἐπὶ ταύτης.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν διὰ τοῦ ΒΩΚΕ' τοῦ 1901 Ν. κυρωθεῖσαν σύμβασιν μεταξὺ τοῦ Κράτους καὶ τῆς Ἐταιρίας τῶν Σιδηροδρόμων Ἀττικῆς, καὶ ἰδίως κατὰ τὰ ἄρθρα 2, 4, 5, 7 καὶ 8 αὐτῆς, ἡ εταιρία αὕτη ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ κατασκευάσῃ ἄλσος ἐν Κηφισίᾳ διὰ δαπάνης αὐτῆς, ὡς πρὸς τὴν ἀπαλλοτριώσιν τοῦ ἀναγκαίου πρὸς τοῦτο χώρου, τὴν μόρφωσιν τοῦ ἄλσους καὶ τὰς ἄλλας ἐν αὐτῷ ἐγκαταστάσεις, τὸ δὲ Δημόσιον ὑπεχρεώθη, προβαῖνον κατὰ τὰς νομίμους διατυπώσεις εἰς τὴν ἀναγκαστικὴν ἀπαλλοτριώσιν καὶ κατάληψιν τοῦ ἀπαιτουμένου χώρου, νὰ παραδώσῃ αὐτὸν εἰς τὴν εταιρίαν πρὸς μόρφωσιν τοῦ ἄλσους, μέλλοντος ν' ἀποτελέσῃ δημοσίαν κτήσιν τοῦ Κράτους εἰς κοινὴν χρῆσιν προσωρισμένην, ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἐφ' ὠρισμένον χρόνον ἐκμετάλλευσιν τῆς εταιρίας, ἐπὶ πλέον δ' ὠρίσθη ὅτι ὀφείλει ἡ εταιρία αὕτη, ἐντὸς ὠρισμένης προθεσμίας, νὰ καταθέσῃ εἰς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον τοῦ Κράτους τὸ ὑπὸ τῆς οἰκίας κατὰ νόμον ἐπιτροπῆς ὀρισθὲν πᾶσιν ἀποζημιώσεως διὰ τὰς ἀναγκαστικὰς ἀπαλλοτριώσεις καὶ νὰ δαπανήσῃ δραχμὰς 600,000 κατ' ἀνώτατον ὅρον πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων καὶ δὴ κατὰ πρῶτον λόγον πρὸς ὅλοσχερῆ ἀποζημιώσιν τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ καταληφθῆσομένου χώρου· ἐκ τῶν ἀνωτέρω δ' ὅρων τῆς συμβάσεως σαφῶς προκύπτει ὅτι, ἀπέναντι τῶν ἰδιοκτητῶν, τὴν πρὸς ἀποζημιώσιν αὐτῶν εὐθύνην ὑπέχει τὸ ἀναγκαστικῶς ἀπαλλοτριοῦν καὶ τὴν κατάληψιν ἐνεργοῦν Δημόσιον καὶ οὐχὶ ἡ εταιρία, ὑπόχρεως μόνον οὕσα ἀπέναντι τοῦ Δημοσίου καὶ ἐν τῷ ὀρισθέντι μέτρῳ νὰ καταβάλλῃ πρὸς αὐτὸ τὰ διὰ τὰς πληρωτέας παρ' αὐτοῦ ἀποζημιώσεις χρήματα. Ἡ ἀντίθετος ἐκδοχὴ ἤθελεν ἀναιρέσει οὐσιωδέστατον ὅρον τῆς συμβάσεως, περὶ τῆς ἐν ὠρισμένῳ μέτρῳ εὐθύνης τῆς εταιρίας, διότι ἂν αὕτη ἦτο ὑπόχρεως ἀπέναντι τῶν ἰδιοκτητῶν, οὐδεὶς περιορισμὸς τῆς εὐθύνης ἡδύνατο ν' ἀντιταχθῇ κατ' αὐτῶν, δικαιουμένων νὰ λάβωσι πλήρη τὴν ἀποζημιώσιν των, ἐν ᾧ ἀφ' ἐτέρου οὐδαμῶς ἐνδεικνύεται ἐκ τῆς συμβάσεως ὅτι ἡ εταιρία καταβάλλουσα εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας ὑπὲρ τὸ ὀρισθὲν μέτρον, ἔχει ἀναγωγὴν κατὰ τοῦ Δημοσίου διὰ τὴν ὑπέρβασιν. Ὅθεν, συμφώνως τοῖς εἰρημένοις ἀποφηνάμενον τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὀρθῶς τὴν διὰ τοῦ προμνημονευθέντος ΒΩΚΕ' Νόμου κυρωθεῖσαν σύμβασιν ἠρμήνευσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου ἐλέγχεται ἀβάσιμος, καθ' ὃ ἐρειδόμενος ἐπὶ τῆς ἡμαρτημένης ἐκδοχῆς ὅτι διὰ τῆς συμβάσεως ἀνέλαβεν ἡ εταιρία ὑποχρέωσιν πρὸς τὸ Δημόσιον ὑπὲρ τῶν ἰδιοκτητῶν, ἤτοι ὅπως καταβάλλῃ εἰς αὐτοὺς τὴν ἀποζημιώσιν.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ συνόλου τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον δι' αὐτῆς ἐκρι-

νεν οὐ μόνον ἐπὶ τῆς ἐφέσεως τῆς ἐναγοῦσης, παρ' αὐτοῦ κατὰ τῆς πρωτοδικῆς ὑπ' ἀριθ. 8606 ἀποφάσεως διὰ τὸ ἀπορριφθῆν μέρος τῆς ἀγωγῆς τῆς, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς ἀπὸ 4 Μαρτίου 1906 κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἀντεφέσεως τῆς ἐναγομένης ἐταιρίας, δι' ἧς, φερούσης ὅλα τὰ στοιχεῖα κυρίας ἐφέσεως, ἀντετάχθη αὐτὴ κατὰ τῆς ἀγωγῆς, ὡς μὴ νομιμοποιουμένης παθητικῶς κατ' αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ ἤτῃσατο τὴν ἐξαφάνισιν τῆς πρωτοδικῆς ἀποφάσεως, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς πλήρους ἀπορρίψεως τῆς ἀγωγῆς, ἀβάσιμος ἄρα ἐλέγχεται ὁ δεύτερος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος, ὅτι τὸ ἐφετεῖον ἄνευ ἐφέσεως, ὡς πρὸς τὸ πρωτοδικῶς ἀπορριφθῆν μέρος τῆς ἀγωγῆς, προέβη εἰς τὴν ὁλοσχερῆ ἀπορρίψιν αὐτῆς, ἀφοῦ, κατὰ τὰ εἰρημένα, ἢ προσβαλλομένη ἀπόφασις μνημονεύουσα τῆς περὶ ἐλλείψεως παθητικῆς νομιμοποιήσεως ἐνστάσεως τῆς ἐναγομένης ἐννοεῖ προδήλως τὴν διὰ τῆς ρηθείσης ἀντεφέσεως αὐτῆς ὑποβλήθεισαν.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ συνόλου τῆς προκειμένης ἀγωγῆς, ἡ ἀναιρεσειούσα θεμελιῖται δι' αὐτῆς τὴν πρὸς ἀποζημιώσιν εὐθύνην τῆς ἐναγομένης ἐταιρίας, οὐχὶ ἐπὶ αὐθαιρέτου ἐνεργείας αὐτῆς, ἀλλ' ἐπὶ τῆς διὰ τοῦ Β.Κ.Ε. Νόμου κυρωθείσης ἀπὸ 18 Ἰανουαρίου 1901 συμβάσεως καὶ τῆς κατ' αὐτὴν ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως τῶν διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ἄλσους ἀπαιτουμένων γηπέδων, ὡς ἐπιβληθέντος τοῦ βάρους τῆς ἀποζημιώσεως εἰς τὴν ἐταιρίαν ἀπέναντι τῶν ἰδιοκτητῶν ἐντεῦθεν δὲ σαφῶς ἔπεται ὅτι ἡ ἐν τῇ ἀγωγῇ φράσις περὶ ἀναγκαστικῆς καταλήψεως τῶν κτημάτων τῆς ἐναγοῦσης ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἐταιρίας, δὲν ἔχει ἄλλην ἐννοίαν ἢ τὴν ἐκ τῆς συμβάσεως αὐτῆς ἀπορέουσαν, ὅτι τούτεστι τὸ Δημόσιον, προδὸν εἰς τὴν ἀναγκαστικὴν ἀπαλλοτριώσιν καὶ καταλαβὸν τὰ κτήματα, παρέδωκεν αὐτὰ εἰς τὴν ἐταιρίαν, ὅπως χρησιμεύσῃ εἰς τὰ ὑπὸ ταύτης ἐκτελεστέα ἔργα, ἀβάσιμος ἄρα ἐλέγχεται ὁ ἐπὶ τῆς ἐναντίας ἐκδοχῆς ἐρειδόμενος τρίτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου (*).

Ἀριθ. 84 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΚΑΤΖΑΚΟΣ

Προδικαστικαὶ περὶ ἀποδείξεων πρωτόδικοι ἀποφάσεις. - ἀπαράδεκτον ἀναιρέσεως. - ἀδιατίμητος προῖξ. - κυριότης καὶ περιορισμοί. - ἐννοία. - ἐκτέλεσις κατὰ. - ἀνακοπὴ συζύγου. - προικίδις ἀνηλίκου ὑπὸ ἐπιτροπῆς. - μὴ τήρησις διατυπώσεων. - σχετικὴ ἀκυρότης. - διανομὴ μεταξὺ συζύγων. - ἐκτίμησις ὡς ἀνταλλαγῆς. - ἰσχυρισμὸς ἀζημιῶν γυναικί. - βάρος ἀποδείξεως. - μὴ ὑποβολὴ παραπόνου ἐφεδρίως. - ὁμολογία συζύγων ἐν ἀνταλλαγῇ. - ἀποδεικτικὴ δύναμις. - διάταξις ἀποδείξεων. - ἐκτέλεσις καθ' ὅλον. - κυριότης ὀφειλέτου ἐπὶ ἰδιονικοῦ μέρους. - προσβολὴ ὀφειλέτου. - περιορισμὸς ἐπὶ προδόντων.

Ἐπειδὴ ἡ προκειμένη αἴτησις ἀναιρέσεως, ἐφόσον ἀπευθύνεται κατὰ τῶν... ἀποφάσεων τοῦ

πρωτοδικείου, αἵτινες οὔτε ὀριστικαὶ εἰσιν οὔτε τελεσιδικαί, ὡς διατάξασαι ἀποδείξεις καὶ ἐκκληθεῖσαι ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου, ἐλέγχεται ἀπαράδεκτος κατὰ τὸ ἄρθρ. 812 ἐδ. 1 καὶ 2 Πολ. Δικονομίας.

Ἐπειδὴ ὁ ἀνὴρ, συνεστῶτος τοῦ γάμου, εἶναι κύριος καὶ τῶν ἀδιατιμῆτων προικῶν ἀκινήτων, τοῦ δικαιώματος τῆς διαχειρίσεως αὐτῶν ἐπομένου ἀπλῶς ἐκ τῆς κυριότητος καὶ ἀπαγορεύεται μὲν ὑπὲρ τῆς γυναικὸς ἡ ἀπαλλοτριώσις αὐτῶν, ἀλλ' ὁ περιορισμὸς οὗτος δὲν ἀναιρεῖ τὴν κυριότητα τοῦ ἀνδρός, οὔτε μεταβάλλει αὐτὴν εἰς διαχείρισιν ἀλλοτριῶν (Ν. 13 § 2 Πανδ. 23.5, Ν. 24 Πανδ. 25.2, Ν. 9 Κωδ. 3.32, Ν. 30 Κωδ. 5.12 καὶ Ν. μοναδικὸς § 15 Κωδ. 5.13). Καὶ ἂν κατ' ἀκολουθίαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ πρὸς ἀκύρωσιν τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως, τῆς παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἐνεργηθείσης ἐπὶ ἀδιατιμῆτου προικῶν ἀκινήτου τοῦ ἀναιρεσιδλήτου, ἀσκηθεῖσα ἀνακοπὴ ἡσκήθη παρὰ τούτου δι' ἑαυτὸν καὶ ὡς διαχειριστοῦ τῆς προικῶς περιουσίας τῆς συζύγου, τοῦτο δὲν ἐλέγχεται διαφορὰν προσώπων ἢ ἰδιοτήτων, ἵνα γαίῃ λόγος περὶ ὁμοδικίας, οὔτε ἔχει ἐνταῦθα ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 911 τῆς Πολ. Δικονομίας ὅτι ἡ διεκδικητικὴ ἀνακοπὴ δέον ν' ἀπευθύνεται καὶ κατὰ τοῦ ὀφειλέτου, διότι δὲν ὑποκειται ἀνακοπὴ τρίτου διεκδικουμένου τὰ κατασχεθέντα, ἀλλ' ἀνακοπὴ τοῦ ὀφειλέτου αὐτοῦ, ἐπιδιώκοντος τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἐκτελέσεως ὡς ἐνεργηθείσης ἐπὶ πραγμάτων ἀνηκόντων μὲν εἰς αὐτὸν, ἀλλὰ μὴ ὑποκειμένων εἰς ἀναγκαστικὴν ἀπαλλοτριώσιν διὰ χρῆν αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 631 ἀποφάσεως, ἀπορρίψαν τὴν ἐνστάσιν τῆς ἀναιρεσειούσης περὶ ἀκυρότητος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19895 προκοσυμβολαίου, τὴν ἐρειδομένην ἐπὶ τοῦ λόγου ὅτι ἀνηλίκου οὔσης κατὰ τὴν συνομολόγησιν αὐτοῦ τῆς συζύγου τοῦ ἀναιρεσιδλήτου, δὲν ἡδύνατο ἡ ἐπίτροπος μήτηρ αὐτῆς, ἄνευ τῆς τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τοῦ ἄρθρ. 66 τοῦ περὶ Ἐπιτροπείας Νόμου, διὰ δώσῃ εἰς ἀδιατίμητον προῖκα τῷ ἀναιρεσιδλήτῳ τὸ ἥμισυ ἐξ ἀδιαίρετου τοῦ περὶ οὗ πρόκειται οἰκοπέδου, ὅπερ ἀνήκεν εἰς τὴν ὑπὸ ἐπιτροπείαν ἀνήλικον, οὐδαμῶς ἔσφαλε, διότι ἡ ἐκ τῆς παραλείψεως τῶν ἐν τῷ εἰρημένῳ ἄρθρῳ ὄρων καὶ διατυπώσεων, τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν ἐκποίησιν ἀκινήτων τοῦ ἀνηλίκου, προκύπτουσα ἀκυρότης εἶναι σχετικὴ, διαγορευομένη πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἀνηλίκου καὶ κατ' ἀκολουθίαν δὲν δύναται νὰ προταθῇ παρὰ τρίτου, ἥτοι ἐπὶ τοῦ προκειμένου παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ἐπικαλουμένης τὴν ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀκυρότητα τῆς προικοδοσίας, ὅπως ἀποκρούσῃ τὴν ἐπὶ τῆς προικῶς ιδιότητος ἐρειδομένην ἀνακοπὴν τοῦ συζύγου πρὸς ἀκύρωσιν τῆς ἐπισπευθείσης παρ' αὐτῆς ἐκτελέσεως. Ὅρθον ἄρα ἐλέγχεται κατὰ τοῦτο τὸ διατακτικὸν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλης ἐστηρίχθη αἰτιολογία, ἐν ᾧ ἀφ' ἑτέρου τὸ ἐφετεῖον ἐν τῇ αὐτῇ ἀποφάσει ἐκτιμῶν τὸ βραδύτερον, ἥτοι μετὰ τὴν ἐνηλικίωσιν τῆς γυναικὸς, συνταχθῆν μετὰ αὐτῆς καὶ τοῦ ἀναιρεσιδλήτου συζύγου τῆς

(*) Πρὸλ. τὴν ἐν σελ. 584 XIV ὑπὸ τὴν 400 Ε. Α. σημειώσιν μας.

ὕπ' ἀριθ. 15450 συμβολαίον καὶ κρίνον ὅτι τοῦτο, καίπερ ἄκυρον ὡς διανευητήριον. φέρει ὅμως, κατὰ τὴν σαφῶς δηλωθεῖσαν πρόθεσιν τῶν συμβοληθέντων, τὰ στοιχεῖα τῆς ἀνταλλαγῆς τοῦ προικίου οἰκοπέδου δι' ἄλλου τῆς ἀπολύτου κυριότητος τοῦ συζύγου, ὡς ὑποκαθισταμένου εἰς τὴν προικίαν ιδιότητα ἐκείνου, ἥτις ἀνταλλαγή θὰ ἦτο ἔγκυρος ἂν μὴ συνέτρεχε ζημία τῆς γυναικὸς, προδήλως ἀποκρούει ὡς ἀβάσιμον τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς ἀναιρεσιούσης ὅτι διὰ τοῦ μνημονευθέντος συμβολαίου οἱ σύζυγοι ἀνεγνώρισαν ὡς μηδέποτε ὑπάρξασαν τὴν προικίαν ιδιότητα τοῦ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 19895 συμβολαίῳ ἀναφερομένου οἰκοπέδου καὶ ἐδήλωσαν τὴν βούλησιν αὐτῶν πρὸς διανομὴν ἢ ἀνταλλαγὴν ἐξωπροίκου περιουσίας τῆς γυναικὸς πρὸς περιουσίαν τοῦ ἀνδρὸς, ἀφ' οὗ τὸ ἐναντίον ἀκριβῶς δέχεται ἐκ τῆς ἐρμηνείας, ἣν ποιεῖται, τοῦ ὑπ' ἀριθ. 15450 συμβολαίου.

Ἐπειδὴ τοῦ πρωτοδικείου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1679 ἐπιβαλόντος τῇ ἀναιρεσιούσῃ τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως περὶ τῆς ἀνταλλαγῆς ὡς μὴ ἐπιζημίας τῇ γυναικί, ἥτοι ὅτι τὸ ἀνταλλαγὴν πρὸς τὸ ἀρχικῶς προικίον, καὶ ἀνῆκον εἰς τὴν ἀπόλυτον κυριότητα τοῦ ἀνδρὸς οἰκοπέδον, εἶχεν ἴσῃ πρὸς ἐκεῖνο ἀξίαν, ἡ ἀναιρεσιούσα δὲν διατείνεται διὰ τοῦ τρίτου λόγου τοῦ ἀναιρετηρίου ὅτι ὑπέβαλεν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου παράπονον περὶ κακῆς τοῦ βάρους τῆς ἀποδείξεως ρυθμίσεως, ὡς ἀποτελοῦντος δηλονότι τοῦ ἐπιζημίου τῆς ἀνταλλαγῆς ἀνένστασιν τοῦ ἀνδρὸς κατὰ τῆς περὶ ἀνταλλαγῆς ἐνστάσεως, κατ' ἀκολουθίαν ἀπαράδεκτος συνωδὰ τῷ ἄρθρ. 811 ἐδ. 2 τῆς Πολ. Δικονομίας ἐλέγχεται ὁ εἰς τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως ἀναγόμενος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου(*) μὴ θελήσαν δὲ τὸ ἐφετεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 323 ἀποφάσεως ἀποδεικνύεται, νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν ἐν αὐτῷ τῷ περὶ τῆς ἀνταλλαγῆς συμβολαίῳ ὁμολογίαν τῶν συζύγων περὶ τοῦ ὡς πρὸς τὴν γυναῖκα ὠφελίμου τῆς ἀνταλλαγῆς, οὐδὲως ἡμαρτεν, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας συνεμορφώθη πρὸς τὸν νόμον, διότι ἡ μὲν ὁμολογία περὶ ἀντικειμένου, ὅπερ ὁ ὁμολογῶν δὲν δύναται νὰ διαθέσῃ ἐλευθέρως, οὐδὲν ἔχει ἀποτέλεσμα (ἄρθρ. 264 Πολ. Δικονομίας), ἡ δὲ ἀπαγόρευσις τῆς ἐκποιήσεως τοῦ ἀδιατημήτου προικίου ἀκινήτου ἤθελε περιγραφῇ διὰ τῆς παραδοχῆς τοιαύτης ὁμολογίας, ὡς ἐπαγομένης τὴν ἀνταλλαγὴν καὶ ἄνευ τοῦ ὅρου τῆς μὴ ζημίας τῆς γυναικὸς.

(*) Δὲν πιστεύμεν ὅτι ἡ κατ' ἄλληλους προσαρμογὴ τοῦ βάρους τῆς ἀποδείξεως ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν ἰσχυρισμῶν τῶν διαδίκων, ἀλλ' ἀνάγεται εἰς τὴν σφαίραν τῶν δικαστικῶν καθηκόντων, περὶ ὧν εὐραὶ ὁ δικαστής. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὑποθέτομεν μᾶλλον ὅτι ὁ λόγος ἦτο ἀπαράδεκτος διὰ τὴν ὀρθότητα τοῦ κανονισμοῦ τοῦ βάρους. Διότι κατὰ τῆς ἀνακοπῆς τοῦ ὀφειλέτου, ὅτι κακῶς κατεσχέθη προικίων ἀδιατημητῶν, ἀντιπροβάλλει ἡ ἐπισπεύδουσα Τράπεζα τὴν διὰ τῆς ἀνταλλαγῆς ἐπιγενομένην ἀπογύμνωσιν ἀπὸ τοῦ ἐνδύματος τοῦ προικίου. Κατ' ἀκολουθίαν αὕτη ὀρθὴ ἐπαρτή τῷ βάρει τῆς ἀποδείξεως ὅτι ἡ ἀνταλλαγή αὕτη εἶχε τὰ στοιχεῖα τῆς δραστηριότητός της, ὧν ἐν τῷ ἀζήμιον τῇ γυναικί.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου ὅτι ἄσκοπος διετάχθη ἀποδείξεις περὶ τῆς ἴσης ἀξίας τῶν ἀνταλλαγέντων οἰκοπέδων, ἐν ᾧ ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου δὲν ἦτο ὅτι τὸ δοθὲν εἰς ἀνταλλαγὴν οἰκοπέδον τῆς ἀπολύτου κυριότητος αὐτοῦ ἦτο ἐλάσσοντος ἀξίας τοῦ προικίου, ἀλλ' ὅτι ἦτο ἐλάσσονος ἐκτάσεως καὶ ἐντεῦθεν ἀπλῶς παρείπετο ἡ ἐλάσσων ἀξία, καὶ ἀπαράδεκτος εἶναι, ἀφοῦ τοῦ θέματος τῆς ἀποδείξεως κανονισθέντος ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1679 ἀποφάσεως περὶ τῆς ἀξίας ἐν γένει ἡ ἀναιρεσιούσα δὲν διατείνεται ἐν τῷ σχετικῷ λόγῳ τοῦ ἀναιρετηρίου ὅτι ὑπέβαλεν εἰς τὸ ἐφετεῖον παράπονον περὶ τοῦ ἀσκόπου τοῦ ταχθέντος θέματος, ἀλλὰ καὶ ἀβάσιμος, ἀφοῦ ἐκ τῶν προσαγομένων προτάσεων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου τῆς τελευταίας ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου συζητήσεως, τῶν κατὰ τὰς ἄλλας ἐφεσίμους συζητήσεις προτάσεων τοῦ ἰδίου μηδὲως προσαγομένων, ἀποδεικνύεται ὅτι οὗτος προσέβαλε τὴν ἀνταλλαγὴν ὡς ἐπιζημίαν τῇ γυναικί, οὐ μόνον διὰ τὴν διαφορὰν τῆς ἐκτάσεως, ἀλλὰ καὶ ἀνεξαρτήτως ταύτης διὰ τὴν διαφορὰν τῆς ἀξίας. Διατάξαν δὲ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 323 ἀποφάσεως καὶ πραγματοποιημοσύνην πρὸς ἐξακριβώσιν τῆς ἐκτάσεως καὶ τῶν ἄλλων γνωρισμάτων τῶν ἀνταλλαγέντων οἰκοπέδων, ὡς καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐτέρου αὐτῶν ὑπάρξεως τῆς οἰκοδομῆς, οὐδὲως ἐσφαλεν, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας συνεμορφώθη πρὸς τὸ ἄρθ. 172 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἀφοῦ ἐθεώρησε τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦτο μέσον ὡς δυνάμενον νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν διάνγνωσιν τῆς τε ταυτότητος τοῦ πλειστηριασθέντος πρὸς τὸ προικίον καὶ τῆς σχετικῆς πρὸς ἄλληλα ἀξίας τῶν ἀνταλλαγέντων οἰκοπέδων.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, διὰ τῆς τελευταίας ὑπ' ἀριθ. 218 ἀποφάσεως, μολοντί δέχεται ὅτι τὸ ἐξ ἀδιαίρετου ἡμισυ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ἀκινήτου ἀνήκει εἰς τὴν ἀπόλυτον κυριότητα τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ ὅτι μόνον τὸ ἕτερον ἡμισυ ἔχει τὴν ιδιότητα τοῦ προικίου, ἄκυρο ἐν τούτοις τὴν ἐκτέλεσιν ὡς πρὸς τὸ ὅλον κτῆμα, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἀπηυθύνθη παρὰ τῆς ἐπισπεύσεως καὶ γενομένης ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ἀγοραστρίας Τραπεζῆς κατὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὡς κυρίου τοῦ ὅλου, καὶ ὅτι ἡ Τράπεζα δὲν ἠδύνατο νὰ προβῇ εἰς ἐκτέλεσιν ἐπὶ τοῦ ἰδανικοῦ μέρους, ἀλλ' ἔδει νὰ προκαλέσῃ τὴν διανομὴν καὶ νὰ προβῇ εἰς ἐκποίησιν τοῦ διακεκριμένου μέρους, ὅπερ ἤθελε περιέλθει εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν κυριότητα τοῦ ὀφειλέτου τῆς οὕτως ὅμως ἀποφηνάμενον παρεβίασε τὴν τε οὐσιώδη διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 954 τῆς Πολ. Δικονομίας, καθ' ἣν ἅπαντα ἡ εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ὀφειλέτου ἀνήκουσα ἀκίνητος περιουσία ὑπόκειται εἰς κατάσχεσιν διὰ τὰ χρεῖα αὐτοῦ, ἄνευ διακρίσεως, ἂν πρόκειται περὶ ἀποκλειστικῆς ἢ κατ' ἰδανικὰ μέρη κυριότητος καὶ τὸν κανόνα ὅτι τὸ ἔγκυρον διὰ τοῦ ἀκύρου οὐ βλάπτεται (Ν. 1 § 5 Πανδ. 45,1), ὅστις καὶ ἐπὶ τῶν διαδικαστικῶν πράξεων ἔχει ἐφαρμογὴν, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἄρθρ. 201, 203 καὶ 346 τῆς Πολ. Δικονομίας, διότι δὲν πρόκειται περὶ ἀτελοῦς περιγραφῆς τοῦ κατασχεθέντος, παρὰ τὸ ἄρθρον 957 τῆς αὐτῆς Δικονομίας, οὔτε περὶ ἀντιρρήσεως

του υπερθεματιστού, μη στέργοντος να λάβη το ίδανικόν ήμισυ, εν ᾧ ήθέλησε ν' αγοράσῃ τὸ ὅλον, ἀλλὰ περὶ προσβολῆς ἐπαγομένης παρὰ τοῦ ὀφειλέτου κατὰ τοῦ ἐπισπεύδοντος καὶ υπερθεματιστοῦ ἐν ταύτῳ καὶ τῆς ἐνεργηθείσης ἐκτελέσεως ὡς ἀκύρου διὰ τὴν προικίαν ιδιότητα τοῦ κτήματος, ήτις προσβολή εὐδοκιμοῦσα ὡς πρὸς τὸ ἐξ ἀδιαιρέτου ήμισυ οὐδόλως ἐπηρεάζει τὸ ἕτερον ήμισυ, καθ' ὃ ἡ ἐκτέλεσις ἐγκύρως προέβη κατὰ τοῦ ὀφειλέτου, ὡς ἀπολύτου κυρίου αὐτοῦ. "Οθεν ἀναιρετέα ἀποβαίνει ἡ εἰρημένη ἀπόφασις κατὰ τὸ ἀρθρ. 807 ἐδ. 5 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐφ' ὅσον ἐδέξατο τὴν ἀνακοπὴν ὡς πρὸς τὸ διαληφθὲν ήμισυ.

Ἀρθ. 85 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Γ. ΦΑΣΙΛΑΚΗΣ

Παραγραφὴ. - ἐναρξίς ἀπὸ γεννήσεως ἀγωγῆς.-ἀπαίτησις ὑπὸ αἵρεσιν ἢ προθεσίαν. προσκύρωσις ἐν ρυμοτομίᾳ.- γέννησις ἀγωγῆς καὶ παραγραφὴ ἀπὸ ἐκτιμῆσεως ἀξίας. πενταετής παραγραφὴ.- ἀμοιβαία προσκύρωσις τεμαχίων.- οὐκ ἀναγκαῖα σύγχρονος ἐκτίμησις.

Ἐπειδὴ, κατὰ τοὺς Νόμ. 3 Κώδ. (7.39) καὶ 1 § 1 Κώδ. (7.40), ἡ παραγραφὴ τῆς ἀπαίτησεως ἄρχεται ἀφ' ἧς ἐποχῆς κατασταθῇ δυνατὴ καὶ σκόπιμος ἡ δι' ἀγωγῆς ἐπιδιώξις αὐτῆς, ήτοι ἡ γέννησις τῆς ἀγωγῆς. εἶναι καὶ ἐναρξίς τῆς παραγραφῆς, ἐπομένως ἐπὶ τῶν ὑπὸ προθεσίαν ἢ αἵρεσιν ἀπαίτησεων ἡ ἀγωγή γεννᾶται καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἡ παραγραφὴ ἄρχεται μετὰ τὴν λήξιν τῆς προθεσμίας καὶ τὴν ἐξοδὸν τῆς αἵρέσεως καὶ ἂν ἀκόμη ἡ ἐξοδὸς αὕτη ἐξήρτηται ἐκ πράξεώς τινος, κατὰ τὴν θέλησιν τοῦ δικαιοῦχου ἐπιχειρουμένης (Ν. 7 § 4 Κώδ. 7.39). "Οθεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ ἀπαίτησις τῶν ἀναιρεσιβλήτων ἐναγουσῶν περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ λόγῳ ρυμοτομίας προσκυρωθέντος τῷ Δημοσίῳ τεμαχίου οἰκοπέδου καθίσταται ἀπαιτητὴ καὶ γεννᾶται ἀγωγή κατὰ τοῦ Δημοσίου, ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἐξετιμήθη ἡ ἀξία τοῦ οἰκοπέδου τούτου ὑπὸ τῶν κατὰ τὰ ἀρθρα 25, 26 καὶ 27 τοῦ ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1836 Β. Διατάγματος διορισθέντων πραγματογνωμόνων καὶ ἐκηρύχθη ἐκτελεστή ἡ ἀπόφασίς τῶν ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν, ὅτε καὶ ἄρχεται ἡ ἀποσβεστικὴ πενταετής παραγραφὴ τοῦ Λογιστικοῦ Νόμου. Τοῦτο δὲ δεχθὲν καὶ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσδαλλομένης ἀποφάσεώς του καὶ ἀπορρίψαν τὴν περὶ παραγραφῆς ἐνστασιν τοῦ Δημοσίου, ἀξιοῦντος τὴν ἐναρξιν αὐτῆς ἀπὸ τῆς προσκυρώσεως καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς ἐκτιμῆσεως καὶ προσδιορισμοῦ τῆς πληρωτέας ἀπαίτησεως, συνεμorfώθη πληρέστατα πρὸς τὸν νόμον (*).

(*) Ὑποσχάξει ἀφορήτως ἡ ἐκδοχὴ τῆς ἀποφάσεως, ἡ ὅποια ρυμουλκεῖται ἀπὸ τὸν σύντομον τῆς παραγραφῆς. Ἡ ἀγωγή τοῦ ἀποζημιωτέου γεννᾶται ἀπὸ τῆς καταλήψεως, ἀφ' ἧς τῷ ήτο δυνατόν νὰ ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα πρὸς ἀπόληψιν τῶν δικαίων του. Ἡ ἐκθεσις τῶν πραγματογνωμόνων ἀπλῶς καθορίζει τὸ ποσὸν τῆς ὀφειλῆς, ἀλλὰ δὲν ἀποτελεῖ τὸ γενέθλιον τῆς ἀγωγῆς.

Ἐπειδὴ οὐδεμία διάταξις νόμου ὀρίζει ἐτι, ὅσας ἐνεκα ρυμοτομιῶν γίνεται ἀφαιρέσεις πολλῶν τεμαχίων οἰκοπέδων ἐκ τῶν μενόντων ιδιοκτητῶν καὶ προσκύρωσις ἐτέρων τοιγύτων πρὸς τοὺς αὐτοὺς ιδιοκτήτας ἐναλλακτικῶς, ἡ ἐκτίμησις τῶν οὕτω προσκυρουμένων πρέπει νὰ ἐκτελεῖται ταῦτοχρόνως καὶ διὰ τῶν αὐτῶν πραγματογνωμόνων, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρώσεως τῆς κατ' ἰδίαν ἐκάστου ἐκτιμῆσεως, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἀμέλεια τοῦ μὴ σπεύδοντος τὴν ἐκτίμησιν τοῦ ἰδίου γηπέδου νὰ βαρύνῃ καὶ τὸν ἐπιμεληθέντα ταύτην. Τοῦτο δεχθὲν καὶ τὸ ἐφετεῖον, μὴ ἀκυρῶσαν τὴν κατ' ἰδίαν ἐκτίμησιν τοῦ ἀπὸ τῶν ἀναιρεσιβλήτων ἐναγουσῶν ἀφαιρεθέντος τεμαχίου καὶ προσκυρωθέντος τῷ Δημοσίῳ, διὰ τὴν μὴ ταυτόχρονον ἐκτίμησιν τοῦ ἀπὸ τοῦ Δημοσίου ἀφαιρεθέντος καὶ ταῖς ἀναιρεσιβλήτοις προσκυρωθέντος, οὐδεμίαν διάταξιν νόμου παρεβίασεν, ἀλλὰ τὸναντίον συνεμorfώθη πρὸς τὸ ἀνωτέρω μνησθὲν Β. Διατάγμα τοῦ 1836, ἔπεχον ἰσχὺν νόμου, ὃ δὲ περὶ τούτου λόγος ἀναρρέσεως καταπίπτει.

Ἀρθ. 86 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Γ. ΦΑΣΙΛΑΚΗΣ

Διάταξις κατεδαφίδεως τοίχου παρακωλύοντος χρῆσιν ὁδοῦ. - παράπονον ἐπὶ ὑπερβάδει δικαιοδοσίας.- ὀλομέλεια.

Ἐπειδὴ ὁ ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ δεύτερος λόγος, καθ' ὃν ἡ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως διαταχθεῖσα κατεδάφισις τοῦ ἀρκιτικοῦ τοίχου τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ἀναιρεσιέντος πρὸς ἄρσιν τοῦ κωλύματος τῆς ἐλευθέρως χρήσεως τῆς ὁδοῦ, δὲν ἀνάγεται εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ἀλλ' εἰς ἐκείνην τοῦ μηχανικοῦ τῆς πόλεως, μόνοι ἐχοντες δικαίωμα νὰ διατάξῃ τὴν κατεδάφισιν κατὰ τὸ ἀπὸ 9 Ὀκτωβρίου 1852 Β. Διατάγμα, ἀποτελεῖ λόγον ἀναρρέσεως δι' ὑπέρβασιν τῶν ὀρίων τῆς ἐξουσίας τοῦ δικάσαντος δικαστηρίου. Ἀλλ' ἡ κρίσις περὶ τῆς βασιμότητος τοῦ λόγου τούτου, ὁρῶντος τὸ κύριον καὶ οὐσιώδες μέρος τῆς διαφορᾶς, τὴν ἄρσιν τῆς παρεμποδίσεως τῆς ἐν κοινῇ χρήσει ὁδοῦ, ὑπάγεται εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς ὀλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, κατὰ τὸ ἀρθρον 4 τοῦ Νόμου ΧΜΖ' τῆς 28 Ἰουλίου, 1877, εἰς ἣν δέον νὰ παραπεμφθῇ.

ΠΟΙΝΙΚΗ

Ἀρθ. 154 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΝΙΔΕΡ

Ἱατροδικαστικὴ ἐκθεσις. - μὴ ἀνάγνωσις.- παράδοσις ἐνόρκους.- πράξεις ἐγκλήσει τιμωρηταί.- ἀπαγωγή.- μὴ ὑποβολὴ αἰτήσεως ἢ ὁμολογία ἱκανοποιήσεως.- μεταγενεστέρα δῆλωσις ἐπὶ μὴ ἐπιθυμῖα τιμωρίας.- μεταγενεστέρα ἐναντία δῆλωσις.- μὴνυσις κυρίας πράξεως.- ἀνεύρεσις δουνεργῶν.- αἰτησις θέσεως ἐλαφρυντικῶν ζητημάτων.- ἀπόρριψις ἐπ' ἀοριστία.- κατάδικος ἀνήλικος.- οὐκ ἐπιβολὴ προδωπικῆς κρατήσεως δι' ἐξοδα.

Ἐπειδὴ ἡ μὴ ἀνάγνωσις τῆς ἱατροδικαστικῆς ἐκθέσεως δὲν περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν περιπτώσεων ἀναρρέσεως τοῦ ἀρθρ. 458 Ποιν. Δικο-

νομίας, ή παράδοσις δὲ ταύτης εἰς τοὺς ἐνόρκους μετὰ τῶν λοιπῶν τῆς δικογραφίας ἐγγράφων βεβαιούται ἐκ τῶν πρακτικῶν συνεδριάσεως.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 116 Ποιν.Δικ., ἐπὶ τῶν κατ' αἵτησιν ἢ κατὰ μὲνυσιν καταδικωμένων ἀξιοποιῶν πράξεων, οἷα καὶ ἡ περὶ τῆς ἡδὴ πρόκειται πρᾶξις τῆς ἀπαγωγῆς (ἄρθρ. 333 καὶ 280 Π.Ν.), ἐξαλείφεται τὸ ἀξιοποιῶν, ὡς ὅτι δὲν προσάγεται ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας τοιαύτη τις αἵτησις τῶν εἰς ταύτην δικαιουμένων, ἤτοι τοῦ βλαφθέντος ἢ τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων αὐτοῦ, ἢ οὗτοι ὁμολογοῦσιν ἑαυτοὺς ἱκανοποιημένους ἐν προκειμένῳ ὅμως τοιαύτη περὶ ἱκανοποίησεως καὶ συγγνώμης πρὸς τοὺς ἀδικήσαντας ἐκ μέρους τῆς παθούσης ὁμολογία διὰ ρητῆς περὶ τούτου δηλώσεως οὐδαμῶς ἐγένετο, ἀλλ' οὔτε καὶ σιωπηρὰ τοιαύτη ἐξάγεται ἐκ μόνης τῆς κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ ἀστυνόμου τὴν 24 Αὐγούστου 1906 ἐξέτασιν δηλώσεως αὐτῆς περὶ τοῦ ὅτι δὲν ἐπιθυμεῖ τὴν τιμωρίαν τῶν ἀπαγωγέων, ὡς ἐπιθυμοῦσα νὰ ἔλθῃ εἰς γάμον, ἀφοῦ ἀμέσως τὴν ἐπομένην 25 Αὐγούστου 1906, κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου Μήλου νέαν ἐξέτασιν τῆς ἐπικηλοῦσθαι ἐναντίᾳ δηλώσει αὐτῆς περὶ τῆς πρὸς καταδίωξιν καὶ τιμωρίαν τῆς τοιαύτης πράξεως ἐπιθυμίας, ἣτις δύναται πάντοτε ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας τῆς παραγραφῆς τοῦ ἀδικήματος νὰ ἐκδηλωθῇ, καὶ δὲν ἀποκλείεται ἐξ ἐναντίας προτέρας δηλώσεως, ὑποκειμένης εἰς ἀνάκλησιν, οὐδὲν ἔκ τοῦ νόμου παρακωλυομένην, ἐφ' ὅσον ἐξ αὐτῆς ταύτης δὲν ἐξάγεται ὁμολογία περὶ ἱκανοποίησεως καὶ συγγνώμης, ἣτις μόνῃ ἐξαλείφει τὸ ἀξιοποιῶν. Τοιαύτης δὲ ὁμολογίας οὔτε ρητῆς οὔτε σιωπηρᾶς κατὰ τ' ἀνωτέρω μὴ συντρεχούσης ἐν προκειμένῳ, νομίμως δὲ καὶ ἐμπροθέσμως γενομένης τῆς αἵτησεως τῆς παθούσης περὶ καταδίωξεως τῆς περὶ τῆς πρόκειται πράξεως τὴν 25 Αὐγούστου 1906 ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου Μήλου, ὁ ἐπὶ τοῦ ἐναντίου εἰς ἔλλειψιν ἐγκλήσεως στηριζόμενος λόγος ἀναίρεσεως ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ τὸ νόμου ἀπατιοῦντός (ἄρθρ. 22, 278 καὶ 281 Ποιν. Δικονομίας 333 καὶ 280 Ποιν. Νόμου) ἐγκλησιν τοῦ ἀδικηθέντος πρὸς καταδίωξιν τῶν κατ' ἐγκλησιν μόνον τιμωρουμένων ἀξιοποιῶν πράξεων, τῆς δὲ γενομένης τοιαύτης, περιλαμβανούσης τὴν πρᾶξιν ἐν γένει, καταδεικνυούσης δ' ἐπαρκῶς τὴν περὶ καταδίωξεως αὐτῆς ἐπιθυμίαν τοῦ παθόντος, ἀδιακρίτως παντὸς αὐτοῦρου ἢ συναιτίου αὐτῆς, ἡ ἀναζήτησις καὶ ἀνέυρεσις τοῦ ὁποίου εἶναι ἔργον τῆς ἀνακρίσεως, ἡ ἐν τῇ γενομένη περὶ καταδίωξεως δηλώσει παράλειψις τῆς μνείας τινὸς τῶν συναιτίων οὐδαμῶς παρακωλύει τὴν ἐνέργειαν τῆς κατ' αὐτοῦ καταδίωξεως, ἀφοῦ τὸ δικαίωμα τῆς ἐγκλήσεως ἀφορᾷ τὴν καταδίωξιν τῆς πράξεως κυρίως, ἀσχετῶς πρὸς τὰ μετὰσχόντα εἰς ταύτην πρόσωπα, αἰρουμένου δὲ διὰ ταύτης τοῦ πρὸς ἔγερσιν τῆς δημοσίας ἀγωγῆς ἐμπροσθοῦντος τοιοῦτου ἐκ τοῦ νόμου κωλύματος, ἡ περαιτέρω ἐνάσκησις αὐτῆς διεξάγεται ἐν γένει κατὰ τὰς περὶ καταδίωξεως τῶν ἀξιοποιῶν πράξεων καὶ τῶν διαφόρων εἰς ταύτας συμπραζάντων

προσώπων γενικὰς διατάξεις. Κατὰ ταῦτα καὶ ὁ λόγος ἀναίρεσεως ἐπὶ τῇ περὶ τιμωρίας δηλώσει τῆς παθούσης, ἡ γενομένη τὴν 25 Αὐγούστου 1906 ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου Μήλου, περιώρισε τὴν καταδίωξιν μόνον κατὰ τοῦ, αὐτοῦρου τῆς ἀπαγωγῆς καὶ δὲν περιλαμβάνει τὸν ἀναιρεσείοντα συνεργὸν αὐτῆς, ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ τοῦ δικάσαντος δικαστηρίου ἀπορρίψαντος, ὡς ἐκ τῆς τελευταίας σκέψεως τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 13 ἐ. ἐ. ἀποφάσεώς του ἐξάγεται, τὴν αἵτησιν τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ θέσεως τοῦ ἐλαφρυντικοῦ καὶ ἔχοντος ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς ζητήματος τῆς συνεργείας αὐτοῦ εἰς ἐκουσίαν ἀπαγωγήν, καὶ ἐκ τοῦ λόγου τῆς ἀοριστίας αὐτῆς, ὡς ἐκ τῆς μὴ μνείας τῶν ἀπαρτιζόντων τὸν τοιοῦτον ἰσχυρισμὸν πραγματικῶν περιστάτικων, τῆς δὲ τοιοῦτης περὶ ἀοριστίας σκέψεως τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, εἰς ἐκτίμησιν πραγμάτων ἀναφερομένης καὶ μὴ ὑποκειμένης ὡς ἐκ τούτου εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀρχούσης καὶ μόνης πρὸς στήριξιν τῆς ὀρθότητος τοῦ διατακτικοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ τῆς δι' αὐτοῦ ἀπορρίψεως τῆς ὡς ἄνω αἵτησεως τοῦ ἀναιρεσείοντος, καθιστώσης δ' ἐπομένως περιττὰς καὶ παρελκούσας ὅλως τὰς ἐτέρας ἐσφαλμένους ἄλλας σκέψεις αὐτῆς ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν εἶναι ἐλαφρυντικὸν καὶ δὲν προέκυψεν ἐκ τῆς συζητήσεως, ὁ ἐπὶ τοῦ ἐναντίου ἐκ κακῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Ποιν. Νόμου λόγῳ ἀτελείας τῆς ἐτυμηγορίας ἐνεκα μὴ θέσεως τοῦ ὡς ἄνω ζητήματος στηριζόμενος λόγος ἀναίρεσεως ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ, προκύπτοντος ἐκ τε τῆς ἐτυμηγορίας τῶν ἐνόρκων καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ διατακτικοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ὁ ἀναιρεσείων εἰκοσαετής ὢν εἰσέτι ἀνῆλικος, ἐσφαλμένως τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων, κατὰ παράβασιν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 3 τοῦ ΒΧΟΣ' Νόμου τοῦ 1900, καθ' ἣν κατ' οὐδεμίαν περίπτωσιν ἀπαγγέλλεται προσωπικὴ κράτησις κατ' ἀνῆλικων, ἀπήγγειλε προσωπικὴν κράτησιν κατὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος διὰ τὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως καὶ ἀναιρετέα αὕτη ἐστὶ κατὰ τοῦτο καὶ μόνον κατὰ τὸν περὶ τούτου βάσιμον ἐν ταῖς προτάσεσι λόγῳ ἀναίρεσεως.

Ἀριθ. 156 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ

Ἐνορκοὶ ἐν προανακρίσει καταθέσεις.- ἀνάγνωσις ἐπὶ αἰτίῃ.- μὴ ἀνάγνωσις μνηύσεως ἢ ἀνεδέρθη μάρτυς.- μάρτυς κατηγορίας.- ἐξέτασις καὶ ἐπὶ πολιτικῆς ἀγωγῆς. οὐκ ἰδιαιτέρα γνωστοποιήσις.- ἔξοδα πολιτικῆς ἀγωγῆς.- οὐ προδωπικὴ κράτησις.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 124 Ποιν. Δικονομίας, αἱ ἐν τῇ προανακρίσει ληφθεῖσαι ἔνορκοι καταθέσεις μαρτύρων ἀναγιγνώσκονται ἐπ' ἀκροατηρίου ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς διαδικασίας ἐάν γίνηται περὶ τούτου αἵτησις, ἀλλ' ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν συνεδριάσεως προκύπτει,

οὐδεμία τοιαύτη αἴτησις περὶ ἀναγνώσεως τῆς ἐν τῇ προανακρίσει ληφθείσης ἐνόρκου καταθέσεως τοῦ μάρτυρος Α. Ρ^{***} ὑπεβλήθη, καὶ ὁ λόγος ἀναιρέσεως ὅτι δὲν ἀνεγνώσθη καὶ ἡ ἀποτελοῦσα ἀναπόσπαστον μέρος τῆς καταθέσεως μῆνυσις, ἐφ' ἣν ὁ μάρτυς ἀναφέρεται, ἀπορριπτέος κρίνεται.

Ἐπειδὴ ὁ ἐπ' ἀκροατηρίου ἐξετασθεὶς μάρτυς Γ. Σ^{***} φέρεται ἐν τῷ κοινοποιηθέντι τῷ κατηγορουμένῳ καταλόγῳ παρὰ τοῦ εἰσαγγελέως ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὀνοματεπώνυμον καὶ τὸ ἐπάγγελμα, ἀπαξ δὲ γνωστοποιηθεὶς ὡς μάρτυς κατηγορίας ἡδύνατο νὰ ἐξετασθῇ καὶ ἐπὶ τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς κατὰ τὸ ἄρθρ. 112 Ποιν. Δικονομίας, μὴ προαπαιτουμένης ἰδιαιτέρας παρὰ τοῦ πολιτικῶς ἐνάγοντος γνωστοποιήσεως καὶ ἀδασίμως τάναντία ὁ ἀναιρεσείων ἰσχυρίζεται.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ Νόμου ΒΧΟΣ¹ τοῦ 1900, τὸ τροποποιήσαν τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 1003 τῆς Ποιν. Δικονομίας, ἀκατ' οὐδεμίαν περίπτωσιν ἀπαγγέλλεται προσωπικὴ κράτησις κατὰ τῶν καταδικαζομένων εἰς τὰ δικαστικά ἔξοδα ὑπὸ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων διὰ τὰ ἔξοδα ταῦτα. Ἀφοῦ δὲ τὸ ἐπὶ τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς ἀποφαινόμενον δικαστήριον θεωρεῖται ὡς πολιτικὸν δικάζον ἐπὶ πολιτικῆς διαφορᾷς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου, δὲν δύναται κατὰ τὸν προμνησθέντα νόμον ν' ἀπαγγείλῃ προσωπικὴν κράτησιν διὰ τὴν δικαστικὴν δαπάνην τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς.

¹ Ἀριθ. 157 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Σ. ΤΣΑΓΡΗΣ

Ἀποφάσεις στρατοδικείου ἢ ἀναθεωρητικοῦ. - λόγοι ἀναιρέσεως. - παρόνον ἐπὶ ἀναφορᾷ χρόνον πλαστογραφίας. - βεβαίως ὑπάρξεως ὑπὸ ἀναθεωρητικοῦ. - σύστασις. - καθορισμὸς χρόνου διὰ τινος.

Ἐπειδὴ, κατὰ τ' ἄρθρ. 63 καὶ 64 τῆς Στρατ. Ποιν. Νομοθεσίας, κατ' ἀποφάσεως στρατοδικείου ἢ ἀναθεωρητικοῦ δικαστηρίου ἐπιτρέπεται αἴτησις ἀναιρέσεως ἐνώπιον τοῦ Ἀρ. Πάγου μόνον δι' ὑπέρβασιν καθιόντων καὶ ἀναρμοδιότητος.

Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρεσείων κηρυχθεὶς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 57 (1907) ἀποφάσεως τοῦ Α' Διαρκοῦς Στρατοδικείου ἐνοχος ὑπεξαίρεσεως καὶ πλαστογραφίας καὶ καταδικασθεὶς ἐπὶ τῆς ἀδικήμασι τούτοις, ἤτῃσατο τὴν ἀναθεώρησιν τῆς ἀποφάσεως ἐνώπιον τοῦ ἀναθεωρητικοῦ διὰ διαφόρους λόγους, πρὸς δὲ (λόγος 7) καὶ ἀδιότι κακῶς ἐφηρμόσθη ὁ νόμος κατ' ὅσον ἡ ἀπόφασις τοῦ στρατοδικείου δὲν ἀναγράφει τὸν χρόνον κατ' ὃν ἐξετελέσθησαν ἡ πλαστογραφία καὶ ἡ ὑπεξαίρεσις, οὗτινος ὁ καθορισμὸς ἐτύγχανεν ἐν τῷ προκειμένῳ οὐσιωδέστατος κλ. διὰ τὴν κατάλληλον ἐφαρμογὴν τοῦ Ποιν. Νόμου ἁλλὰ τὸ ἀναθεωρητικὸν ἀπέριψε τὸν λόγον τοῦτον ὡς ἀδάσιμον, δεξάμενον ὅτι τὸ στρατοδικεῖον βεβαίως ὡς χρόνον τῆς τελέσεως τῆς πλαστογραφίας καὶ ὑπεξαίρεσεως τὸν ἀπὸ τοῦ Σβρίου 1903 μέχρι τέλους Φεβρ. 1905, κατ' ὃν ὁ μὲν λοχαγὸς Σ^{***} διετέλει, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ στρατοδικείου γεγνημένα δεκτὰ γεγονότα, διαχειριστὴς τοῦ χρηματικοῦ τοῦ Αὐτ. Ἰππικοῦ Συντάγματος, ὁ δὲ λοχαγὸς Ρ^{***} παρέλαβε τὴν δια-

χείρισιν τοῦ ἰδίου συντάγματος παρὰ τοῦ λοχαγοῦ Σ^{***}, ταῦτα δὲ δεξόμενον τὸ ἀναθεωρητικὸν οὐδ' ὡς εἰσηλθεν εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν πραγματικῶν γεγονότων τῆς κατηγορίας, ἤτοι ἐὰν διετέλει πράγματι διαχειριστὴς ὁ ἀναιρεσείων καὶ κατὰ πόσον χρόνον, ἀλλ' ἐξετίμησεν ἀπλῶς τὰ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ στρατοδικείου δεκτὰ γεγνημένα πραγματικά περιστατικά καὶ ἀπεφάνθη ὅτι, ὡς ἔχουσι ταῦτα, εἶσιν ὀρισμένα καὶ δύναται νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Ποιν. Νόμου, ἐπομένως ὁ σχετικὸς λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως ὅτι τὸ ἀναθεωρητικὸν ἔκρινε καὶ περὶ τοῦ πραγματικοῦ τῆς δίκης, ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς ἀδάσιμος.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως ὅτι ἐν ᾧ τὸ ἀναθεωρητικὸν δέχεται ὡς ἀναγραφόμενον ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ στρατοδικείου τὸν χρόνον κατ' ὃν ἐξετελέσθησαν ἡ πλαστογραφία καὶ ἡ ὑπεξαίρεσις ὡς πρὸς τὸν Σ^{***}, οὐχὶ ὅμως καὶ ὡς πρὸς τὸν ἕτερον κατηγορούμενον τὸν λοχαγὸν Ρ^{***}, περιέπεσεν εἰς ἀντίφασιν, κατ' ὅσον ἀμφότεροι κατεδικάσθησαν ὅτι ἐνήργησαν ἐκ συστάσεως καὶ ἀληθῆς ὑποτιθέμενος, δὲν παρέχει δικαίωμα πρὸς ἀναίρεσιν, μὴ ὑπαγόμενος οὔτε εἰς ὑπέρβασιν καθιόντων οὔτε εἰς ἀναρμοδιότητα.

Ἐπειδὴ καὶ ὁ ἕτερος λόγος τῆς ἀναιρέσεως ὅτι ἐν ᾧ τὸ ἀναθεωρητικὸν ἐδέξατο σύστασιν μεταξὺ τῶν συγκαταδικασθέντων δὲν ἐπετρέπετο πλέον διαστολὴ εὐθύνης. ὡς καὶ ἡ ἐπίκρισις τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἀναθεωρητικοῦ ἀπὸ νομικῆς ἀπόψεως καὶ ἀληθῆς ὑποτιθέμενα δὲν παρέχουσιν ἐπίσης δικαίωμα πρὸς ἀναίρεσιν τῶν ἀποφάσεων τοῦ στρατοδικείου καὶ τοῦ ἀναθεωρητικοῦ.

¹ Ἀριθ. 160 (1907) Τμ. Β'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ

Δήμαρχος. - διοικητικὴς περιουσίας δημοτικῆς. - ἐνέργεια πρὸς βλάβην Δήμου ἀνευ ὑπεξαίρεσεως. - παρακώλυσις συναγωνισμοῦ ἐν ἐκμισθώσει φόρων. - παράδοσις μικρῆς παραγωγῆς. - χαρακτηρισμὸς ἀδικήματος.

Ἐπειδὴ τὸ συμβούλιον τῶν πλημμελειοδικῶν, εἰς οὗτινος τὰς σκέψεις ἀναφέρεται τὸ προσβαλλόμενον βούλευμα, παρέπεμψε τὸν ἀναιρεσείοντα ἵνα δικασθῇ ὡς ὑπαίτιος ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, Δήμαρχος ὢν ἐν τῷ Δήμῳ Αἰγείρας καὶ ἐπομένως διοικητὴς τῆς περιουσίας τοῦ Δήμου, ἐπιμελητὴς καὶ διαχειριστὴς, χωρὶς ὑπεξαίρεσεως καὶ ἀπάτης, ἐνήργησεν ἐκ προθέσεως πρὸς βλάβην τοῦ Δήμου Αἰγείρας τὴν ἐνοικίασιν καὶ εἰσπραξίν τοῦ δημοτικοῦ φόρου τοῦ σταφιδοκάρπου τοῦ παραχθέντος ἐν τῷ Δήμῳ Αἰγείρας κατὰ τὰ ἔτη 1900 καὶ 1901, παραστήσας τὴν παραγωγὴν αὐτοῦ ἐλάσσονα τῆς πραγματικῆς, ἀποδιώξας ἄλλους φερεγγύους συνδημῶτας του, προσφερομένους καὶ ὑπερθεματίζοντας ὡς ἐνοικιαστάς, ἐπιδιώξας καὶ ἐπιτυχῶν ν' ἀναδειχθῇ ἐνοικιαστὴς διὰ τὰ ἔτη ταῦτα τοῦ φόρου τούτου ὁ Δ. Α. Κ^{***} ἀντὶ μικροτέρου ἐνοικίου, ἐκείνου ὅπερ ἡδύνατο νὰ εἰσπράξῃ ὁ Δήμος Αἰγείρας, ἀφαιμένου ἐλευθέρου τοῦ συναγωνισμοῦ εἰς τὴν πρὸς ἐνοικίαν σιν δημοπρασίαν καὶ ἀναδεικνυομένων τῶν προσφερομένων ἄλλων ὑπερθεματιστῶν ὡς ἐνοικιαστῶν. Ἐντεῦθεν δὲ ἐκ τῶν ἐπιβλαβῶν του ἐνεργειῶν ἐ-

ζημιώθη ὁ Δήμος Αἰγείρας καὶ ἀπῆλαυσεν ἴδιον ὄφελος ὑπερβαῖνον τὰς δραχμὰς 50 αὐτὸς τε καὶ ὁ Δ. Κ^{***}.

Ἐπειδὴ, ὡς ἔχουσι τὰ περιστατικά ταῦτα, ὁρῶς ἐφηρμύσθη τὸ ἄρθρον 439 τοῦ Ποιν. Νόμου, καθόσον δι' αὐτοῦ τιμωροῦνται ἐπίτροποι ἢ κηδεμόνες, κηδεμόνες ὁμάδος, ἐπιμεληταὶ κτημάτων, διαχειρισταὶ μεσεγγύων κτλ., ὁ δὲ δήμαρχος εἶναι ἐπιμελητὴς τῶν κτημάτων τοῦ Δήμου, ὡς εἰς αὐτὸν ἀνηκούσης τῆς διοικήσεως τῆς περιουσίας τοῦ Δήμου κατὰ τὸν Δημοτικὸν Νόμον τῆς 27 Δεκεμβρίου 1833 (ἄρθρ. 40, 107 κλπ.).

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ἀναιρέσεως ὅτι δὲν ἡδύνατο νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ ἄρθρ. 439 καθ' ὅσον ἡ διὰ δημοπρασίας ἐκμίσθωσις τοῦ δημοτικοῦ φόρου κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένη εἰς τοὺς δημάρχους, ἀλλ' εἶναι ἀνατεθειμένη εἰς τὸ δημοτικὸν συμβούλιον καὶ τὴν διοικητικὴν ἀρχήν, εἶναι ἀπορριπτέος, καθ' ὅσον, κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 40 τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου, ὁ Δήμαρχος εἶναι ἡ πρώτη ἐκτελεστικὴ τοῦ δήμου ἀρχή, ἐνεργοῦσα καὶ διεκπεραιοῦσα ὅλας τὰς δημοτικὰς ὑποθέσεις, ἐκτελὼν ἐν ταῦτῳ ὅσα οἱ νόμοι καὶ τὰ διατάγματα ἐπιβάλλουσιν εἰς τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων φόρων κλ. Αὐτὸς ὀφείλει νὰ ἐκτελῇ ὅλας τὰς παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἐντὸς τῆς ἀρμοδιότητός του, ἐκδιδομένας νομίμους ἀποφάσεις, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 49, τὸ δημοτικὸν συμβούλιον βοηθεῖ τὸν δήμαρχον ὡς συμβουλευτικὴ καὶ συνεπιτηροῦσα ἀρχή καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 109 κατὰ τὸν ἐγκριθέντα προϋπολογισμόν ἐντὸς τῶν ὁρῶν αὐτοῦ διευθύνει ὁ Δήμαρχος τὰ τοῦ Δήμου κατὰ τοὺς γενικοὺς περὶ διαχείρισεως κανονισμοὺς, ἐκ τῶν διατάξεων δὲ τούτων σαφῶς συνάγεται ὅτι εἰς τὸν Δήμαρχον καὶ οὐχὶ ὡς ὁ ἀναιρέσειων ἰσχυρίζεται εἰς τὸ δημοτικὸν συμβούλιον καὶ τὴν διοικητικὴν ἀρχήν εἶναι ἀνατεθειμένη ὅλη ἡ διαχείρισις τῶν κτημάτων τοῦ Δήμου, ἐπομένως καὶ ἡ διὰ δημοπρασίας ἐκμίσθωσις τοῦ δημοτικοῦ φόρου, περὶ ἧς ἀποφασίζει καὶ τὸ συμβούλιον καὶ ἡ διοικητικὴ ἀρχή κατὰ τὸ ἄρθρ. 119 § 4 τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου καὶ 9 τοῦ ΕΗ', ἀλλ' ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως ἀνήκει εἰς τὸν Δήμαρχον, κατὰ τὸ ἄρθρ. 40 τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου, καθ' ὃ ὀφείλει νὰ ἐκτελῇ ἀκριβῶς τὰς παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἐντὸς τῆς ἀρμοδιότητός του ἐκδιδομένας νομίμως ἀποφάσεις. Ἐὰν λοιπὸν ὁ Δήμαρχος ἐν τῇ ἐκτέλει τῶν καθηκόντων του περὶ τὴν εἰσπράξιν τῶν δημοτικῶν φόρων ἐνεργήσῃ πρὸς βλάβην τῶν συμφερόντων τοῦ Δήμου, κατὰ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρ. 439 Ποιν. Νόμου, τὸ ἄρθρον τοῦτο ἔχει πλήρη ἐφαρμογὴν, ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ ἡ πράξις, δι' ἣν παρεπέμφη ὁ Δήμαρχος, ἦτοι ἡ παρακώλυσις τοῦ συναγωνισμοῦ τοῦ δημοτικοῦ φόρου, αὐτὸν μόνον ἀφορᾷ καὶ βαρύνει ὡς ἐκτελεστικὴν ἀρχήν καὶ οὐδόλως συνέχεται μετὰ τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἢ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς.

Ἐπειδὴ καὶ ὁ λόγος ὅτι τὰ περιστατικά, ἅτινα δέχεται τὸ προσβαλλόμενον βούλευμα, δὲν ἀποτελοῦσι τὸ ἀδίκημα τοῦ ἄρθρ. 439 τοῦ Ποιν. Νόμου, ἀλλὰ τὸ ἀδίκημα τοῦ ἄρθρ. 436 τοῦ νόμου αὐτοῦ,

ὅπερ εἰδικῶς προβλέπει περὶ ζημιῶν καὶ ἐμποδίων γενομένων ἐπὶ κλειστηριασμοῦ, περιλαμβάνον πάσας τὰς περιπτώσεις, εἶναι ἀπορριπτέος καθόσον τοῦ μὲν ἀδικήματος τοῦ ἄρθρ. 439 ὑποκείμενα εἶναι τὰ ἐν αὐτῷ ρηθέντα κατονομαζόμενα πρόσωπα, ἦτοι ἐπίτροποι ἢ κηδεμόνες, κηδεμόνες ὁμάδος, ἐπιμεληταὶ κτημάτων, διαχειρισταὶ μεσεγγύων κλπ., τοῦ δὲ ἀδικήματος τοῦ ἄρθρ. 436 πᾶς ἄλλος ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω, ὅστις εἰς δημοσίους κλειστηριασμοὺς ἐμποδίζει βιαίως δι' ἀπειλῶν τὸν ἐλεύθερον διαγωνισμόν, ἢ διὰ δώρων ἢ δι' ὑποσχέσεων ἀπομακρύνει τοὺς κλειστηριάζοντας, ἢ γίνεται ἐπίτηδες αἴτιος νὰ μείνουν ἀπομακρυσμένοι, ἀφοῦ δὲ ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ προσβαλλόμενον βούλευμα δέχεται ὅτι ὁ ἀναιρέσειων ὡς Δήμαρχος καὶ ἐπομένως ἐπιμελητὴς τῆς περιουσίας τοῦ Δήμου ἐνήργησεν ἐκ προθέσεως πρὸς βλάβην τοῦ Δήμου, Αἰγείρας, νομίμως παρεπέμφθη ἐπὶ παραβάσει τοῦ ἄρθρου 439 τοῦ Ποιν. Νόμου, καθόσον ὡς εἴρηται τὸ ἄρθρον τοῦτο περὶ τοιούτων παραβάσεων ὑπὸ τοιούτων προσώπων γενομένων προβλέπει, διὰ δὲ τῆς λέξεως κτημάτων ὁ νόμος ἐννοεῖ τὰ κτήματα ἐν γένει, ἐπομένως καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ Δήμου, ὅπως εἰσπράττει φόρον ἐπὶ τοῦ ἐξαγομένου σταφιδοκάρπου, εἶναι κτῆμα τοῦ Δήμου καὶ πᾶσα ἐκ προθέσεως ἐνέργεια τοῦ ἐπιμελητοῦ ἐπὶ σκοπῷ βλάβης τιμωρεῖται κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρ. 439 Ποιν. Νόμου.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 6 (1907)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Π. ΒΕΡΡΟΙΟΥΠΟΥΛΟΣ

Κληρονομικὰ τέλη. - προθεσμίαι δηλώσεων καὶ πράξεων οἰκονομικοῦ ἐφόρου. - ἀφειρηγία. - βραδεία ἀνεύρεσις διαθήκης. - κληρονομίαι ἐν Τουρκίᾳ. - ἀλλοδαποὶ ὑπάκοοι. - ἐπίδικος κληρονομία.

Ἐπειδὴ ναι μὲν ἡ τριετία, ἐντὸς τῆς ὁποίας πρέπει νὰ συνταχθῇ ἡ καταλογιστικὴ πρᾶξις τοῦ ἐφόρου, ἀρχεταὶ ἀπὸ τῆς παρελεύσεως τῆς πρὸς δήλωσιν προθεσμίας, ἐνὸς ἔτους διὰ τὴν ἀλλοδαπὴν (ἄρθρ. 43 Νόμ. Χαρτ.), ὡς ἐν προκειμένῳ ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ διαθέτου, χρησάμενος ὁμοῦς ὁ νόμος τῇ φράσει ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ διαθέτου, προδήλως ἐννοεῖ τὸ συνήθως γιγνόμενον, εἴτε διότι πρόκειται περὶ διαδοχῆς ἐξ ἀδιαθέτου, εἴτε περὶ διαδοχῆς ἐκ διαθήκης, ἀμέσως ὁμοῦς δημοσιευμένης, οὐδόλως ὁμοῦς ἐσκόπει νὰ περιλάβῃ ἐν τῇ προθεσμίᾳ ταύτῃ καὶ τὴν ἑκτακτον περίπτωσιν τῆς ἀναιρέσεως καὶ δημοσιεύσεως διαθήκης μετὰ χρόνον μακρὸν ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ διαθέτου, ἀφοῦ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς διαθήκης ἄγνωστον τίς ὁ κληρονόμος ἢ κληροδόχος. Συνεπῶς ἐν προκειμένῳ ἀφοῦ μεταξὺ τῶν διαδίκων ὁμολογεῖται ὅτι ὁ διαθέτης Α. Γ^{***} ἀπέβιασεν ἐν Κωνσταντινουπόλει τὴν 12 Μαΐου τοῦ ἔτους 1897, ἡ δὲ διαθήκη αὐτοῦ εὑρέθη καὶ ἐδημοσιεύθη τὴν 8ην Ἀπριλίου 1903 ἐν τῷ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῷ Προξενικῷ Δικαστηρίῳ, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης ἀρχεταὶ ἡ πρὸς δήλωσιν προθεσμία, καὶ ἀπὸ τῆς

λήξεως ταύτης ή τριετής προθεσμία διὰ τὴν ὀρίζουσιν τὸ τέλος πρᾶξιν.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 28 περὶ Χαρτοσήμου Νόμου, συνδυαζόμενον τῷ ἄρθρῳ 231 τοῦ Προξενικοῦ Νόμου, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Νόμου ΑΦΑΔ' τοῦ 1887, ἡ κινητὴ περιουσία τῶν κατὰ τὸ Ὄθωμανικὸν Κράτος ἀποδιούντων Ἑλλήνων ὑπόκειται εἰς τὴν ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου πληρωμὴν τοῦ νανομισμένου τέλους, ἀπαρμυλλάκτως ὅπως καὶ ἐντὸς τοῦ Βασιλείου, κατ' ἀκολουθίαν ἐν προκειμένῳ. ἄφου ὁμολογεῖται ὅτι ὁ διαθέτης Α. Γ^{***} ἦν Ἕλλην ὑπήκοος, περὶ κινητῆς δὲ περιουσίας πρόκειται, ἀφου κληροδοτοῦνται 1600 λίραι, καὶ δεδομένου ὅτι ἡ ἀνακόπτουσα εἶναι ἀλλοδαπὴ ὀθωμανὶς ὑπήκοος, ἀφου κατὰ τὰς διατάξεις τῶν κειμένων νόμων (ἄρθρ. 27 Νόμος Χαρτοσήμου) καὶ εἰς ἀλλοδαποὺς περιερχόμεναι κληρονομικαὶ περιουσίαι ὑπόκεινται εἰς τὸ τέλος χαρτοσήμου, ἐὰν οὗτοι μὴ ὥσιν ἀπηλλαγμένοι τέλους δυνάμει τῶν συνθηκῶν, ἀλλὰ τοιαύτην συνθήκην ἡ ἐκκαλοῦσα καὶ ἀνακόπτουσα οὔτε ἐπεκαλέσατο, οὔτε ἐπικαλεῖται, ὁρθῶς διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἀπερρίφθη ὁ προκειμένος τῆς ἀνακοπῆς λόγος, καὶ ἡ περὶ τοῦ ἐναντίου αἰτίας τῆς ἐκκαλοῦσης ὡς ἀβάσιμος ἀπορριπτέα.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸν νόμον (ἄρθρ. 43 ἐδ. τελευταῖον Νόμου Χαρτοσήμου), ἐπιδίκου οὔσης τῆς περιουσίας ἐνεκεν ἔριδος περὶ τὸ δικαίωμα τὸ τέλος καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ὀριστικῶς δικαιωθέντος, εἴτε διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως, εἴτε διὰ συμβιβασμοῦ ἢ καταργήσεως τῆς δίκης, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς τοιαύτης περατώσεως τοῦ δικαστικοῦ ἀγώνος.

Ἀριθ. 7 (1907)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Χ. ΡΟΥΦΗΣ

Κληρονόμος συνεχίζων δίκην. - ἰσχυροδύμος περὶ ἰδιότητος μέλους εταιρίας. - ὅρκος ἀληθείας ἢ εἰδύσεως.

Ἐπειδὴ τὸ παράκονον τῆς ἐκκαλοῦσης ὅτι ἡμαρτημένως διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐπεβλήθη αὐτῇ ὁ ὅρκος τῆς ἀληθείας περὶ τοῦ γεγονότος ἂν ὁ Κ. Α^{**} εἶναι μόνον ὁμῶς ῥυθμὸν μέλος καὶ διευθυντὴς (διαχειριστὴς καὶ ἀντιπρόσωπος) τῆς ἐναγούσης ἐμπορικῆς εταιρίας, λόγῳ ὅτι προκειμένου περὶ ἀλλοτρίας πράξεως, ἥς αὕτη δὲν ἔχει ἰδίαν γνῶσιν, συνεχίζουσα τὴν δίκην ὡς κληρονόμος τῆς προβαλούσης τὸν περὶ ἐλλείψεως νομιμοποιήσεως ἰσχυρισμὸν δικαιοπαρόχου αὐτῆς, βάσιμον κρίνεται κατὰ τὴν κρατήσαναν τοῦ δικαστηρίου γνώμην, καθόσον ἡ ἐκκαλοῦσα ὡς κληρονόμος, μὴ δυναμένη νὰ ἔχῃ ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως γνῶσιν τοῦ ἀποδεικτέου θεμάτων, ὑποχρεῖται νὰ ἐμῶσῃ τὸν τῆς εἰδήσεως ὅρκον (ἄρθρ. 363 καὶ 372 Πολ. Δικονομίας). Εἰ καὶ, κατὰ τὴν ἀσθενεστέραν τοῦ δικαστηρίου γνώμην, ὁρθῶς διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐπεβλήθη ὁ τῆς ἀληθείας ὅρκος, καθόσον κατὰ θεμελιώδη τοῦ δικαίου ἀρχήν, οὐδεὶς ὑποτίθεται ἀγνοῶν τοὺς ἰδίους αὐτοῦ ἰσχυρισμοὺς καὶ ἐνστάσεις, ἐὰν δὲ περὶ αὐτῶν ἀμφιβάλλῃ δὲν πρέπει καὶ νὰ τοὺς προτείνῃ, εἰς τὴν αὐτὴν δὲ ὑποχρεῖται ὑπόκειται καὶ ὁ κληρονόμος ὑπεισερχόμενος

εἰς ὅλα τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ δικαιοπαρόχου αὐτοῦ.

Ἀριθ. 14 (1907)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΔΟΥΖΙΝΑΣ

Κληρονόμος. - κληροδόχοι. - ἐκτελεσταί. - δικαίωμα καὶ παρεμβάσεις ἐν δίκαις.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν προσαγομένων διαθηκῶν τοῦ Π. Κ^{***} καὶ ὡς ἀπεφάνηται τὸ δικαστήριον τοῦτο, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1421 π. ἑ. (*) ἀποφάσεώς του, ἐκδοθείσης ἐπὶ ἐτέρως δίκης μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων ἀναρρώσεως, ὁ Π. Κ^{***} διὰ τῶν ὡς εἰρηται διαθηκῶν του ἐνεκατέστησε κληρονόμον μόνην τὴν νῦν αἰτοῦσαν σύζυγόν του, κληροδόχον δ' ἀπλῶς ὠνόμασε τὴν ἐκκαλοῦσαν κοινότητα Ζατούνης, ἥτις ὡς τοιαύτη ἔχει μόνον δικαίωμα ἐνοχικὸν ὅπως ἐν καιρῷ ζητήσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν κληροδοτημάτων. Ἐν τῇ προκειμένῃ ἄρα δίκῃ, ἐν ἣ ἡ αἰτούσα ζητεῖ ὡς κληρονόμος τὴν ἐκποιήσιν τῶν ἐν τῇ αἰτήσῃ τῆς ἀναφερομένων κληρονομιῶν πραγμάτων, οὐδὲν ἐννομον συμφέρον ἔχει ἡ κοινότης καὶ ἐπομένως ἡ παρέμβασις αὐτῆς ἀπορριπτέα ἐστὶ δι' ἐλλείψιν νομίμου συμφέροντος, ὥστε ὁρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, εἰ καὶ δι' ἄλλον λόγον, ἀπέρριψε τὴν παρέμβασίν της.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ δίκην παρέμβασις τῶν ἐκτελεστῶν τῆς διαθήκης Π. Κ^{***}, ἐρείδομένη ἐπὶ τοῦ λόγου ὅτι αὐτοὶ μόνον ἢ αὐτοὶ μετὰ τῆς αἰτούσης κληρονόμου, ἔχουσι τὸ δικαίωμα τῆς ἐκποιήσεως τῶν κληρονομιῶν πραγμάτων καὶ δὴ τῶν ἐν τῇ ἐπιδίκῃ αἰτήσῃ ἀναφερομένων, ἀπορριπτέα ἐστὶν ὡς μὴ βάσιμος, διότι οὔτε ἐκ τοῦ νόμου οὔτε ἐκ τῆς ἐπικαλουμένης διαθήκης ἀπέκτιθησαν τοιοῦτο δικαίωμα, ἐν τῷ διορισμῷ δ' αὐτῶν ὡς ἐκτελεστῶν καὶ συμπρακτόρων δὲν ἐνυπάρχει καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐκποιήσεως τῶν κληρονομικῶν πραγμάτων. Ἀλλὰ καὶ τοιοῦτο δικαίωμα ἂν ἐδίδοτο αὐτοῖς ἐκ τῆς διαθήκης ἤθελεν εἶσθαι ἀνίσχυρον, ὡς μὴ ἀναγνωρίζον αὐτοῖς ὑπὲρ τῆς ἰσχυροῦς νομοθεσίας (**).

Ἀριθ. 55 (1907)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Β. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Προληπτικὸς συμβιβασμὸς. - διορισμὸς εἰσηγητοῦ. - ἐκκρεμότης. - ἀδύνατον ἐγέρσεως ἀγωγῆς. - παραγραφή.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ Νόμου ΒΡΜΑ' περὶ προληπτικοῦ τῆς πτωχέσεως συμβιβασμοῦ, ὁ διορισμὸς τοῦ εἰσηγητοῦ ἐπάγεται, ὡς πρὸς τοὺς μὴ κεκτημένους ὑποθήκην ἢ ἐνέχυρον πιστωτὰς, προσωρινὴν ἀναστολὴν πάσης μεταγενεστέρως πράξεως ἐκτελέσεως ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ συνεπείᾳ αἰτήσεως τοῦ ἐναγομένου ἢ δὴ ἐκκαλοῦντος

(*) Πρὸς τὴν ταύτην καταχωρημένην ἐν σελ. 262 παρόντος τόμου.

(**) Τὸ τελευταῖον εἶναι ἀπολύτως ἀμφίβολον. Οὐδεὶς νόμος ἐκώλυε τὸν διαθέτην νὰ κανόνισῃ κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ τὰ τῆς διαχείρισεως τῆς κληρονομίας του. Τοῦτο ὑποδεικνύει ἀρκούντως σαφῶς ἡ ἐν σ. 598 παρόντος τόμου καταχωρημένη 74 Α.Π., ἐκδοθεῖσα ἐπὶ τῆς ἀναρρώσεως κατὰ τῆς ἐν τῇ πρώτῃ σημειώσεως σημειωθείσης 1421 Ε. Α.

είχε διορισθῇ εισηγητὴς πρὸς ἐνέργειαν τῆς διαδικασίας τοῦ προληπτικοῦ τῆς πτωχεύσεως συμβιβασμοῦ καὶ εἶχε μάλιστα καλέσει εἰς συνέλευσιν τοὺς πιστωτὰς, ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ προήχθη εἰς ἀνωτέραν θέσιν καὶ ἔπαυσεν ὡν εισηγητῆς. Ἐκ τούτου ὁμῶς οὐδαμῶς ἔπεται ὅτι ἐματαιώθη καὶ ὁλόκληρος ἡ διαδικασία περὶ προληπτικοῦ συμβιβασμοῦ, διότι ἀφοῦ ἄπαξ τὸ δικαστήριον ἐκελήφθη καὶ διώρισε συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου εισηγητὴν, θεωρεῖται ὑφισταμένη ἐκκρεμὴς ἡ σχετικὴ αἰτήσις ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου· τὸ δὲ κώλυμα τοῦ εισηγητοῦ ἡδύνατο ν' ἀρθῇ ἀντικαθισταμένου διὰ τινος ἐτέρου ἐκ τῶν μελῶν τοῦ πρωτοδικείου· ὑφισταμένης δὲ κατὰ ταῦτα ἐκκρεμοῦς τῆς ρηθείσης αἰτήσεως ἡ διεξαγωγὴ καὶ περαίωσις αὐτῆς θέλει γίνῃ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου ΒΡΜΑ', ὡς διαλαμβάνει τὸ 2ον ἄρθρ. τοῦ Νόμου ΒΤΛΘ' τοῦ 1895, ὅστις κατήργησε τὸν νόμον περὶ προληπτικοῦ τῆς πτωχεύσεως συμβιβασμοῦ. Τούτων δ' οὕτως ἐχόντων καὶ θεωρουμένης ἐκκρεμοῦς ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου Πατρῶν τῆς αἰτήσεως τοῦ ἐναγομένου κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ καταργητικοῦ νόμου, ὁ πιστωτῆς τῆς ἐπιδίκου ἀπαιτήσεως, μὴ κεκτημένος ὑποθήκην ἢ ἐνέχυρον, δὲν ἐδικαιοῦτο κατὰ τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ ἀνωτέρω παρατεθέντος Νόμου ΒΡΜΑ' νὰ προβῇ εἰς δικαστικὴν καταδίωξιν τοῦ ὀφειλέτου τοῦ ἐπιδίκου γραμματίου· ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ὑφισταμένου νομίμου κωλύματος, δὲν χωρεῖ παραγραφή κατὰ τοῦ ἀδυνατοῦντος νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν συμφώνως πρὸς τὸν κανόνα (agere non valenti non currit praescriptio).

Ἀριθ. 57 (1907)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Β. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐμπορος.- σύμβασις περὶ ἐπιδοκνῆς καταστάματος.- ἐκκλητὸν ἐκ ποδοῦ.

Ἐπειδὴ, ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνόρκως ἐξετασθέντων μαρτύρων, ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ ἐκκαλῶν εἶναι ἔμπορος, ἡ δὲ σύμβασις τὴν ὁρίαν συνήψε μετὰ τοῦ ἐφεσιδλήτου ἐργολάβου πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ ἐμπορικοῦ του καταστήματος τυγχάνει ἐμπορικῇ, κατὰ τὴν θεωρίαν τοῦ παρεπομένου, ὡς σχετιζομένη πρὸς τὴν ἐμπορίαν καὶ ἐνεκα ταύτης γενομένη (δρα Lyon-Caen tom. I § 171) ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει, ἀφοῦ τὸ διὰ τῆς ἀγωγῆς ζητούμενον ποσὸν δὲν ὑπερβαίνει τὰς 800 δρ., ἡ προκειμένη διαφορά τυγχάνει ἀνέκκλητος, κατὰ τὸ ἄρθρ. 9 τοῦ Νόμου περὶ ἀρμοδιότη. τῶν Ἐμποροδικείων.

Ἀριθ. 58 (1907)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Χ. ΡΟΥΦΗΣ

Συναλλαγματικά.- διάφοροι ὑπογραφεῖς καὶ διάφοροι δωσιδικαί.- ἐκλογὴ μιᾶς ἄνευ κοινοποιήσεως ἀγωγῆς τῷ ἐπάγοντι αὐτήν. προαποδείξεις ἐπιδόσεως.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς προκειμένης ἀγωγῆς, τοῦ μὲν ἐναγομένου ὡς ἀποδέκτου τῆς ἐπιδίκου συναλλαγματικῆς ὄντος κατοικοῦ Ἀμφίσσης, τῆς δὲ συνεναχθείσης καὶ ἐφεσιδλήτου εταιρείας ἐδρευούσης ἐν Μήλῳ, ἥτοι τῆς κατοικίας ἐκατέρου αὐτῶν ὑπαγομένης εἰς τὴν περιφέρειαν ἐτέρου πρω-

τοδικείου τῆς δὲ ἐπιδίκου συναλλαγματικῆς οὐσης πληρωτέας ἐν Ἀμφίσσῃ καὶ αὐτοῖς δεκτῆς γενομένης καὶ οὕτω μηδεμιᾶς δωσιδικίας συντρεχούσης, εἴτε ἐκ τῆς κατοικίας εἴτε ἐκ τῆς τελέσεως ἢ ἐκτελέσεως τοῦ συναλλάγματος, ἵνα τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν καταστῇ ἀρμοδίον εἰς ἐκδίκασιν τῆς ὑπὸ κρίσιν διαφορᾶς λόγῳ ταυτότητος τοῦ δικαίου, ἔδει νὰ κοινοποιηθῇ ἡ ἀγωγὴ καὶ πρὸς τὸν ἐναγόμενον Δ. Π^{***}, κάτοικον Πειραιῶς, συνωδὰ τῷ ἄρθρῳ 22 § 2 καὶ 7 Πολ. Δικονομίας, τῆς δ' ἐφεσιδλήτου προβαλούσης πρωτοδικῶς ἐνστασιν ἀναρμοδιότητος λόγῳ ἑλλείψεως κοινοποιήσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ πρὸς τὸν συνεναγόμενον κατὰ παραγγελίαν ἐκδότην καὶ ὁπισθογράφον τῆς ἐν λόγῳ συναλλαγματικῆς Δ. Π^{***}, ὁρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως του ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν, ὡς ἀναρμοδίως εἰσαχθεῖσαν, καθέσσαν, κατὰ τὴν ὁρθὴν ἐρμηνείαν τοῦ ἁρθροῦ 250, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 538 § 2 καὶ 158 § 3 Πολ. Δικονομίας, τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀγωγῆς ἀποδεικνυομένης μόνον ἐγγράφως. ὑπεχρεῖτο ὁ ἐκκαλῶν εἰς προαπόδειξιν, ἐπικαλούμενος καὶ προσάγων τὸ οἰκεῖον ἀποδεικτικὸν ἐπιδόσεως, τοιοῦτο δ' ἐπιδότηριον μὴ προσαγαγόντος πρωτοδικῶς τοῦ ἐκκαλῶντος μηδὲ καὶ ἡδὴ κατ' ἐφεσιν προσάγοντος (ἄρθρ. 746 Πολ. Δικονομίας), δὲν ὑπεχρεῖτο τὸ πρωτοδικεῖον νὰ διατάξῃ περὶ τούτου ἀπέδειξιν ἐπὶ μόνῳ τῷ ἰσχυρισμῷ αὐτοῦ ὅτι συνενήχθη καὶ ὁ κατὰ παραγγελίαν ἐκδότης καὶ ὁπισθογράφος τῆς ἐπιδίκου συναλλαγματικῆς. Εἰ καὶ ἡδύνατό τις εἰπεῖν ὅτι δὲν ὑπεχρεῖτο ὁ ἐκκαλῶν εἰς προαπόδειξιν περὶ κοινοποιήσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ πρὸς τὸν κατὰ παραγγελίαν ἐκδότην καὶ συνεπῶς ἔδει νὰ διαταχθῇ ἀπόδειξις (*).

Ἀριθ. 60 (1907)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Κ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ἄγνωστος διαμονή.- προθεσμία ἀνακοπῆς μέχρις ἐκτελέσεως.- δεδικασμένον ἐξ ἐμπορικῆς αἰτίας.- οὐ μεταβολὴ φύσεως.- συμβιβασμός.- ἀνανέωσις.- ὑπαρξίς ἀγωγῆς καὶ ἐνστάσεως.- παραγραφὴ δικαιώματος διαρρηξέως.- περιορισμός τῷ πτωχευτικῷ ποδοῦ.

Ἐπειδὴ, τοῦ ἀπὸ 18 Σεπτεμβρίου 1836 Β. Διατάγματος, μὴ ὀρίζοντος προθεσμίας πρὸς ἔγερσιν ἀνακοπῆς ὑπὸ τῶν ἀγνώστου διαμονῆς διαδίκων, δύνανται οὗτοι ν' ἀνακόψωσι τὴν κατ' αὐτῶν ἐκ-

(*) Ἡ πρωτόδικος 2576 (1905) Πρωτ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσα τῇ εισηγήσει τοῦ πρωτοδίκου κ. Α. Δαμπρινόπουλου, ἔχει ὅδε :

Ἐπειδὴ ἡ περὶ ἀναρμοδιότητος ἐνστάσις βάσιμος ἐστὶ, διότι ἡ δωσιδικία τῆς ταυτότητος τοῦ δικαίου ὑπάρχει ὅταν δι' ἓνα ἐκ τῶν πολλῶν ἐναγομένων εἶναι ἀρμοδίον τὸ δικαστήριον, ἐναγόμενος δὲ λέγεται ὁ διάδικος ἐκεῖνος, κατ' οὗ ἀπευθύνεται ἡ ἀγωγὴ καὶ ἐπιδίδεται, ἐν προκειμένῳ δὲ, ἐνῷ ἀπευθύνεται ἡ ἀγωγὴ κατὰ τοῦ Δ. Π^{***}, δὲν ἐπιδόθη ὁμῶς καὶ ἐπομένως οὗτος δὲν εἶναι ἐναγόμενος, ὁ δὲ νόμος ὁμιλεῖ περὶ ἐναγομένων καὶ οὐχὶ δυναμένων ἐναχθῆναι, ἥτοι πρὸς τὴν δὲν ὑφίσταται ἡ δωσιδικία τῆς ταυτότητος τοῦ δικαίου.

δοθείσαν ἐρήμην ἀπόφασιν μέχρις ἐκτελέσεως αὐτῆς, μὴ ἐπιτρεπομένης ἐξ ἀναλογίας ἐφαρμογῆς τῆς αὐτῆς ἐπὶ τῶν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ διαμενόντων ὀριζομένης προθεσμίας, προκειμένου περὶ προθεσμίας ἀποκλειούσης χρῆσιν δικαιώματος (*).

Ἐπειδὴ τὸ δεδουλευμένον ἀναγνωρίζει δικαστικῶς προϋπάρχον δίκαιον, ἡ φύσις τῆς ἀναγνωρισθείσης ἀπαιτήσεως δὲν μετεβλήθη ἀλλὰ διαμένει ἐμπορικῇ. Ὁρθῶς ἄρα εἰσήχθη διὰ τοῦ πινακίου τῶν ἐμπορικῶν ὑποθέσεων.

Ἐπειδὴ ὁ δικαιοπάροχος τῆς ἐναγούσης ἐπὶ λήθευσε τὴν δωρηθείσαν μετέπειτα ἀπαιτήσιν κατὰ τὴν πτώχευσιν τοῦ ἐναγομένου, ἀνέκοψε δὲ τὸν συμβιβασμὸν τούτου καὶ ἡ ἀνακοπή του ἀπερρίφθη, ἡ ἀπαιτήσις του εἶναι ἀπαιτητὴ κατὰ τοῦ ἐναγομένου διὰ τὸ ποσοστὸν τοῦ συμβιβασμοῦ, ἐπελθούσης ἀνανεώσεως διὰ τοῦ συμβιβασμοῦ δὲν δύναται δὲ ἡ ἐνάγουσα ἐκδοχεὺς νὰ ἐπιδιώξῃ πλείονα τούτου.

Ἐπειδὴ, ὅστις ἔχει ἀγωγήν ἔχει καὶ ἐνστάσιν, ἀλλὰ ἀγωγήν περὶ διαρρήξεως τοῦ συμβιβασμοῦ ἡ ἐνάγουσα δὲν ἔχει, διότι αὕτη παρεγράφη. ἀποδεικνυμένου ἐκ τῆς ἀνω ἐκθέσεως τοῦ συμβιβασμοῦ ὅτι ἡ λήξις τῆς τελευταίας δόσεως ὑπὸ τοῦ πτωχεύσαντος ἤδη ἐναγομένου ἐπῆλθε πρὸ χρόνου πλείονος τῆς πενταετίας· συνεπῶς ἡ προκειμένη ἀγωγή τῆς ἐναγούσης εἶναι δεκτή μόνον διὰ ποσοστὸν 300 ἐπὶ τῆς ἀρχικῆς ἀπαιτήσεως τοῦ δικαιοπαρόχου τῆς ἐντόκως ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς καὶ εἰς τοῦτο περιοριστέα καὶ ἡ ἐγγραφεῖσα προσημειώσις.

Ἀριθ 61 (1907)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΒΑΦΑΣ

Μὴ προσαγωγήν ἐγγράφου ἀγωγῆς οὔτε ὑπὸ ἐνάγοντος οὔτε ὑπὸ ἐναγομένου-δυνέπειαι.

Ἐπειδὴ ὁ ἐνάγων δὲν προσάγει τὸ δικόγραφον τῆς ἀνακοπῆς(;) τὸ κατὰ νόμον ἐπὶ τριδράχμου χαρτοσήμου συντακτέον, παραμένον παρ' αὐτῷ καὶ παρ' αὐτοῦ ὑποχρεωτικῶς προσαγόμενον εἰς πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης (Ν. ΑΧΚΕ' 1887 ἄρθρον 23, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ Ν.ΒΡΙΒ' 1892 ἄρθρ.1 καὶ ἄρθρ. 52 Ν.ΑΧΚΕ' ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ Ν. ΒΡΙΒ' ἄρθρ. 1) οὔτε δὲ ὁ ἐναγόμενος προσάγει τὸ κοινοποιηθὲν αὐτῷ δικόγραφον ἀνακοπῆς(;) ἐνῷ μάλιστα τῆς ἀγωγῆς(;) τὸ δικόγραφον εἶναι ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖον εἰς τὸ δικαστήριον τοῦτο, διότι λόγος ἐφέσεως εἶναι, μεταξὺ ἄλλων, ὅτι διὰ τῶν διαταχθεισῶν ἀποδείξεων μετεβλήθη ἡ βᾶσις τῆς ἀγωγῆς, τοῦτο δὲ δὲν δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ ἂν δὲν ληφθῇ ὑπ' ὄψει τῆς ἀγωγῆς τὸ δικόγραφον, ἡ παράλειψις δὲ τῆς προσαγωγῆς τοῦ ρηθέντος δικογράφου δὲν ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὸ νὰ δικασθῇ ἐρήμην ὁ ἐνάγων, διότι οὔτε νόμος τις ὁρίζει τοῦτο ρητῶς, οὔτε δύναται νὰ συναχθῇ τοιαύτη συνέπεια ἐκ τῶν ἀνω ρηθέντων νόμων, διότι ὑποχρεοῦται μὲν ἐξ αὐτῶν ὁ ἐνάγων εἰς προσαγωγήν τοῦ παρ' αὐτῷ μέ-

(*) Δὲν βλέπομεν καμμίαν ἐξ ἀναλογίας ἐφαρμογὴν, ἀλλ' ἀπλὴν καὶ καθαρὰν ἐφαρμογὴν τοῦ σχετικοῦ νόμου, ὁρίζοντος ὅτι ἡ προθεσμία εἶναι ὀκταήμερος ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως, ἡ ὅποια κανονίζεται καὶ διὰ τὸν ἀγνώστου διαμονῆς ὡς καὶ διὰ τὸν γνωστῆς τοιαύτης.

νοντος δικογράφου, δὲν ὀρίζουσιν ὁμῶς οὗτοι ποία ἡ συνέπεια τῆς μὴ συμμορφώσεως τοῦ ἐνάγοντος πρὸς τὴν ἐπιτακτικὴν διάταξιν τῶν, ἐκ τῆς παραλείψεως ὅπως ταύτης, ἐνεκα τῆς ὁποίας καθίσταται ἀναγκαῖον νὰ δημοσιευθῇ ἀπόφασις οὐδὲν ἄλλο διατάσσουσα περὶ τῆς ἐπιδίκου διαφορᾶς ἢ μόνον τὴν προσαγωγήν τοῦ δικογράφου, ματαιουμένης οὕτω τῆς κατ' οὐσίαν συζητήσεως τῆς διαφορᾶς καὶ προκυπτῶν τῶν ἀσκόπων ἐξόδων, μόνη συνέπεια δύναιται νὰ ἐπέλθῃ ὅτι πρέπει νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς τὰ ἐξόδα καὶ τέλη τῆς συζητήσεως ὁ ἐνάγων ἐξ ὑπατιότητος τοῦ ὁποίου παραλείψαντος νὰ προσάξῃ τὸ δικόγραφον, προηλθόν ταῦτα, ἡ δίκη δὲ δύναται νὰ διεξαχθῇ, λαμβανομένου ὑπ' ὄψει τοῦ εἰς τὸν ἐναγόμενον κοινοποιηθέντος δικογράφου, ἂν δὲ οὔτε οὗτος προσάγει αὐτὸ μετὰ τὴν ἀπόφασιν, ἥτις ὑπεχρέωσε τὸν ἐνάγοντα εἰς προσαγωγήν τοῦ παρ' αὐτῷ μένοντος δικογράφου, θ' ἀκόσχη τὸ δικαστήριον τῆς ἐξετάσεως τῆς διαφορᾶς, μέχρις ὅτου ὁ ἐπιμελέστερος τῶν διαδίκων προσάξῃ τὸ παρ' αὐτῷ μένον ἢ τὸ εἰς αὐτὸν κοινοποιηθὲν δικόγραφον· ἐπομένως ὑποχρεωτὸς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ ἐνάγων εἰς προσαγωγήν τοῦ παρ' αὐτῷ μένοντος δικογράφου ἀγωγῆς καταδικαζόμενος εἰς τὰ ἐξόδα καὶ τέλη τῆς συζητήσεως, καίτοι ἡδύνατό τις ἀμφιβάλλων νὰ σκεφθῇ ὅτι ἔπρεπε νὰ δικασθῇ οὗτος ἐρήμην, διότι δι' ὅλης τῆς δίκης ἐξετάζεται ἡ ἀγωγή, οἱ νόμοι δὲ οἱ ἀνωτέρω ἀναφερόμενοι ὑποχρεοῦντες τὸν ἐνάγοντα εἰς προσαγωγήν τοῦ δικογράφου αὐτῆς εἰς πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, ἐννοοῦσιν ὅτι ὁ ἐνάγων ἀκούεται ἐφ' ὅσον προσάγει τὸ δικόγραφον αὐτῆς, ἂν δὲ παραλείπῃ τοῦτο οὐδέλως ἀκούεται, ἥτοι δικάζεται ἐρήμην.

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΝΑΥΠΑΛΙΟΥ (*)

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΝΑΥΠΑΛΙΟΥ

Ἀριθ. 916 (1906)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Κ. ΚΟΚΚΩΝΗΣ

Ἡροικίδις ἀδιατιμῆτως- ἀγωγή ἐπὶ ὑποτιθεμένη ἐκνικήσει.

Ἐπειδὴ, ὡς ἡ ἀγωγή διατυπῶται, ὅτι τοὔτεστιν, «ὁ ἀγρὸς οὗτος ἐκ τοῦ ὁποίου μοὶ ἔδωκε τὰ ἀνωτέρω δέκα στρέμματα, ὡς ἐσχάτως ἐπληροφορήθη, δὲν ἀνήκεν εἰς αὐτὸν, ἀλλ' εἶναι προικτὸς τῆς συζύγου του καὶ κατὰ κυριότητα μετὰ τὸν θάνατον τῆς συζύγου του περιήλθεν εἰς τὰ τέκνα του, ἐν οἷς καὶ ἡ σύζυγός μου ἀνὰ πέντε καὶ ἡμισυ στρέμματα ἐκάστω ἐξ ἀδιαίρετου κλπ.» δὲν στηρίζεται εἰς ὑποχρέωσιν τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐναγομένου λόγῳ πραγματικῆς ἐκνικήσεως τοῦ προικιμαίου αὐτοῦ ἀγροῦ, ἀλλ' εἰς ὑποτιθεμένην τοιαύτην ἐκνίκησιν, ὡς ἐκ τῶν πληροφοριῶν, ἃς ὁ ἐφεσβήλητος ἐνάγων ἔλαβε περὶ τῆς εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα προικοδότην ἐλλείψεως τῆς κυριότητος αὐτοῦ, πλὴν ἐκ τῶν νόμων, οἵτινες διέπουσι τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνδρὸς, ἐν περιπτώσει ἐκνικήσεως τοῦ προικιμαίου, προκειμένου περὶ ἀδιατιμῆτου, ὡς ἐπὶ τῆς παρούσης

(*) Ὑπὸ τοῦ ἐν Ναυπλίῳ δικηγόρου κ. Σπ. Γασπαούλου.

περιστάσεως συμβαίνει, περίπτωσης υποτιθεμένης ἐκνίκησεως δὲν προβλέπεται, καθ' ὅσον οἱ νόμοι οὗτοι Κώδ. 1 (5.12) Βασίλ. 88 (29.1) προϋποθέτουσιν πραγματικὴν ἐκνίκησιν, ἀφαίρεσιν τούτεστι τοῦ προικιμαίου καθ' ὅλας τὰς ἐν αὐτοῖς διατυπωμένας περιπτώσεις, ὧν ἡ μόνη παρ' ἡμῖν δυνατὴ ἐκ τοῦ Νόμου περὶ Χαρτοσήμου εἶναι ἡ δύναμις συμβάσεως σύστασις τῆς προικὸς, ὅθεν καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἔδωκε τις εἰς προίκα ἐν γνώσει ἀλλότριον πρᾶγμα, καὶ δυνατόν εἶναι νὰ ἐκνικηθῇ τοῦτο, ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν, οὐχὶ ὡς ἐσφαλμένως ἐδέχθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐπὶ τῆς διατάξεως τοῦ νόμου 30 § 1 (29.1) Πανδ. ἐρεῖδομένη καὶ πρὶν ἐγερθῇ δικαστικὴ ἀξίωσις, διότι ἡ διάταξις αὕτη, ἐφαρμοζομένη ἐπὶ τῆς ἀγορασίας, δὲν ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ τῆς ἀδιατιμῆτου προικὸς, λόγῳ τῶν εἰρημένων διατάξεων τῶν νέμων καὶ τῆς μὴ ὑπάρξεως ταυτότητος νομικῶν λόγων ἐπὶ τῶν τῆς ἀγορασίας σχέσεων καὶ τῆς ἀδιατιμῆτου προικὸς, ἀλλ' ὅταν ἐκνικηθῇ τοῦτο, ἀφαιρεθῇ τούτεστι διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως καὶ πραγματικῶς. Ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγή ἄρα τοιαύτην υποτιθεμένην ἐκνίκησιν ἔχουσα βάσιν, στερεῖται νομικῆς ὑποστάσεως.

Ἀριθ. 952 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΣΑΡΡΗΙΩΑΝΝΗΣ

Πίν. 12 κατατάξεως.- ἀνακοπαὶ δανειστέων. ἀνταγωγαὶ εἰς προπετεῖα ἀνακοπῆς καὶ ἀποζημιώδεις.

Ἐπειδὴ οἱ ἐφεσιδλητοὶ, ἀναγγεληθέντες δανεισται ἐπὶ τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ τῶν πλειστηριασθέντων κτημάτων τοῦ κοινοῦ ὀφειλέτου των μετὰ τῆς ἐκκαλοῦσης, ἀνακίφαντες, ὡς καὶ αὕτη, τὸν πίνακα κατατάξεως τοῦ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλου, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν κατετάχθησαν ἐν αὐτῷ κατὰ τὰς ἀξιώσεις των καὶ ἐξαιτούμενοι ὅπως καταταχθῶσιν ἐν αὐτῷ καὶ λάβωσι μετοχὴν ἐπὶ τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ κατὰ τὰς ἀξιώσεις των, δὲν ὑπέβαλον ἀγωγὰς κατὰ τῶν καταταχθέντων καὶ δι' τῆς ἐκκαλοῦσης, περὶ ἧς πρόκειται ἤδη, διὰ τῶν τοιούτων ἀνακοπῶν των, ὅπως περιποιηθῇ αὕτη δικαίωμα ἀνταγωγῆς ἣν καὶ ὑπέβαλε διὰ τῶν πρωτοδικῶν ἐγγράφων προτάσεών της, ἀλλ' ἀξιώσεις ἐπὶ τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ τῶν πλειστηριασθέντων κτημάτων τοῦ κοινοῦ ὀφειλέτου των ὑπέβαλον, ἐπομένως, ἂν μετὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἀνακοπῶν των καὶ τὴν τυχόν ἀπόρριψιν αὐτῶν ἤθελε προκύψει ὅτι οἱ ἀνακόποντες οὗτοι ἢ τινες ἐξ αὐτῶν πρόέβησαν εἰς τὰς ἀνακοπὰς αὐτῶν ἄνευ νομίμου τινὸς λόγου, ἀλλ' ἐν γνώσει καὶ ἐκ δόλου, μόνον ὅπως ἀναβάλλωσι τὴν πληρωμὴν τοῦ ποσῶς πρὸς τὴν ἐκκαλοῦσαν, δι' ἧς κατετάχθη, πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ζημιώσωσιν αὐτήν, δύναται διὰ κυρίας ἀγωγῆς ν' ἀπαιτήσῃ ἀποζημίωσιν παρὰ τοῦ ὑπαίτιου τῆς τοιαύτης ἀναβολῆς ἀνακόποντος, ἐπομένως προώρως καὶ ἄνευ προδικασίας διὰ τῶν ἐγγράφων πρωτοδικῶν προτάσεων της ὑπέβαλε τὴν ἀνταγωγικὴν ἀπαίτησιν, ἥτις ἐνεκα τούτου εἶναι ἀκαράδεντος καὶ νομίμως ἀπερρίφθη αὕτη διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως.

Ἀριθ. 954 [1906]

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Ἀρνητικὴ ἀγωγή δουλείας. - κυριότης ἐνάγοντος. - ποιδλικιανὰ στοιχεῖα.

Ἐπειδὴ ἡ *actio negatoria* ἢ *vidicato libertatis* προϋποθέσιν ἀναγκαίαν ἔχει τὴν κυριότητα τοῦ ἐνάγοντος ἐπὶ τοῦ κτήματος, οὕτως διεκδικεῖται διὰ τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἡ ἐλευθερία αὐτοῦ πρὸς ὑποστήριξιν ταύτης ἐκ παντὸς περιορισμοῦ (Ν. 2 Π. 8.5), ἐπομένως ὁ ἐνάσκων αὐτὴν ὀφείλει, ἐν ἀμφισβήτησει, ν' ἀποδείξῃ τὴν κυριότητά του, ὁ δ' ἐναγόμενος τὸ ἐπὶ τῆς δουλείας δικαίωμά του, ἥτοι τὴν ἐπὶ τοῦ πράγματος ἀξιουμένην δουλείαν, δι' ἧς πασαβιάζεται ἐν μέρει ἡ κυριότης. Ἀλλὰ πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἐλευθερίας τῆς κυριότητος χορηγεῖται κατὰ νόμον καὶ ἡ Πουδλικιανὴ ἀγωγή, (Β. 15.2 11 § 1 Οἰκονομ. βιβλ. Β' § 151), ὅτε δὲν ἀπαιτεῖται ἡ παρὰ τοῦ ἐνάγοντος ἀπόδειξις τῆς ἀληθοῦς κυριότητος, ἀλλ' ὅτι ἀπέκτησε τὴν νομὴν αὐτοῦ ἐκ νομίμου αἰτίας, φερούσης ἄρα τὰ προσόντα τῆς Πουδλικιανῆς ἀγωγῆς.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚ. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

Ἀριθ. 1097 (1904) (*)

Εἰσηγητὴς ὁ πρωτοδίκης κ. Α. ΓΙΑΠΟΥΛΟΣ

Διοικητικὴς ἰδίῳν ὡς ἀλλοτρίων. - δαπάναι. - οἰκία ἐν ἰσχυριζομένῳ ἰδίῳ. - ἀγωγή κατὰ νομῆως ἐπὶ ἀποζημιώδεις ἢ διεκδικήσεις.

Ἐπειδὴ ἀγωγή διοικήσεως ἀλλοτρίων δὲν δύναται νὰ κινηθῇ παρὰ τοῦ διοικήσαντος ὑπόθεσιν τινα ὡς ἰδίαν καὶ οὐχὶ ὡς ἀλλοτρίαν καὶ ἐπομένως οὐδὲ παρ' ἐκείνου ὅστις κατέβαλε δαπάνας ἐπὶ τινος πράγματος, ὅπερ ἐφρόνει ἴδιον καὶ οὐχὶ ἀλλότριον. Ὁ τοιοῦτος δικαίωμα πρὸς ἀνακοπὰς ἔχει κατὰ τὸ Ρωμ. Δίκαιον διὰ τὰς τοιαύτας δαπάνας, ὅτε τὸ πᾶνμα διεκδικεῖται παρὰ τοῦ ἀληθοῦς κυρίου πρὸς ἀπόδοσιν τοῦ ἐν τῇ περιουσίᾳ τούτου προσγενομένου ἐκ τῆς ἀλλοτρίας περιουσίας πλουτισμοῦ (Ν. 7 § 12, Ν. 9 π. Πανδ. 41.1, Ν. 23 § 4 Πανδ. 6.1), ὅπερ ἀληθὲς καὶ ἐπὶ τοῦ πράγματος δικαιοδόχος αὐτοῦ δύναται νὰ ἀσκήσῃ κατὰ τὸν Νόμον 14 § 1 Πανδ. 10.3. Ἀλλ' ὅτε τις ἰσχυρίζεται, ὡς ἐπὶ τοῦ προικιμένου οἱ ἐνάγοντες, ὅτι εἶναι κύριος τοῦ πράγματος ἐπὶ τοῦ ὁποῦ αἱ δαπάναι, οὕτε ζημία δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ, καταβάλλοντος τὴν δαπάνην, ἀφοῦ ἐπὶ πράγματος ἰδίου ἰδαπάνησεν, οὕτε πλουτισμὸς ἐν τῷ προσώπῳ ἄλλου νεμομένου τὸ πρᾶγμα ἐφ' οὗ ἡ δαπάνη, ἀφοῦ οὗτος δὲν ἀναγνωρίζεται κύριος τοῦ πράγματος καὶ ἐν-εῦθεν ὠφελούμενος ἐξ αὐτῆς. Ἡ ὑπὸ κρίσιν ὅθεν ἀγωγή, ἐγρεομένη κατὰ τὴν ἐν ἄρθρ. 1 Πολ. Δικονομίας περιεχομένην καὶ κρατοῦσαν παρ' ἡμῖν ἀρχὴν τῆς δι' ἀγωγῆς ἐνασχέσεως παντὸς κακτημένου δικαιώματος πρὸς ἀπόδοσιν δαπάνης καταβληθείσης εἰς ἴδιον τῶν ἐναγόντων πρᾶγμα στερεῖται νομίμου βάσεως καὶ τυγχάνει ἀπορριπτέα.

Ἐπειδὴ ἡ νομὴ στοιχεῖον περιουσίας οὐσα, δύναται τῷ ὄντι νὰ ζητηθῇ ἀφαιρεθεῖσα παρὰ τοῦ νομῆως

(*) Κατ' ἐφεσιν τῆς παρατιθεμένης ἀποφάσεως ἐξεδόθη ἡ ἐν σελ. 29 παρόντος τόμου 584 Ε. Π. Ὅρα αὐτόθι σημείωσιν.

και δι' άπαιτήσεως, τής *condictio possessionis*, ήτις, έν τή περιπτώσει τής έν έπιγν σσι παρανόμου ιδιοποιήσεως τής νομής δημοία τή *condictio furtiva* τύγχάνει (N 25 § 1 Πανδ. 47.2). 'Αλλ' ή *condictio furtiva*, άπαίτησις άδικαιολογήτου πλουτισμού ούσα κατά τδ κύριον αúτης χαρακτηριζομένη, δρξ πρωτίστως τήν άπόδοσιν του πράγματος, καθ' ό έγένετο πλουσιώτερος ό κλέπτης, τήν άπόδοσιν δέ τής αξίας του πράγματος έν τή περιπτώσει τής άδυναμίας τής άποδόσεως τούτου, είτε ύπαιτίου είτε άναιτίου λόγω και του ποινικού αúτης χαρακτήρος, ως έκ τών Νόμων 8,20 Πανδ, 13.1 δείκνυται. 'Αλλά διά τής υπό κρίσιν άγωγής, ως άπαιτήσεως νομής έξεταζομένης, κατά τήν σχετικήν βάσιν αúτης, δέν ζητείται ή άπόδοσις τής κατά τήν άγωγήν έν τή νομή τής έναγομένης εύρισκομένης οίκιας αύθαιρέτως καταληφθείσης, άλλ' ή αξία αúτης, εάν ούδεις λόγος πρds τούτο φέρεται συντρέχων, ούδ' έκ τής άδυναμίας τής άποδόσεως τής κεχωρισμένης έν τή νομή δηθεν τών έναγόντων ύπαρξασης οίκοδομής ήδύνατο νά δικαιολογηθί τοιαύτη τής άγωγής αίτησις, άφού έπ' αúτης, συστατικού αποτελούσης μέρους έτέρου πράγματος, κεχωρισμένη νομή δέν ήτο δυνατό ή (N. 23 πρ. Πανδ. 41.3). Κατά ταύτα άποοριπτά τυγχάνει ή άγωγή και κατά τήν έπί τής νομής στηριζομένην βάσιν αúτης, ως έπίσης και κατά τήν αίτουμένην άπόδοσιν του διαφέροντος διά τήν στέρησιν τής χρήσεως τής νομής έκ τής παρανόμου τής έναγομένης πράξεως, διότι τούτο δέν καθορίζεται παντάπασιν, δέν είναι δέ άντικείμενον τής όφειλής χρηματική ποσότης. ώςτε τδ διαφέρον διά τήν στέρησιν αúτης, ως ζητούσιν οι έναγοντες, άνευ άλλης άποδείξεως τής ζημίας, περί ής έν προκειμένω ούδείς άνπόδειξιν δύναται νά διατάξη τδ δικαστήριον, άφού δέν καθορίζεται εις τί συνίσταται αúτη, ήτοι πόσον θά ήνοικίαζον τήν οίκίαν οι έναγοντες, άν είχον αúτην έν τή νομή των, ή πόσον έπλήρωσαν ήνοικήσαντες εις άλλας οίκιας, ως έκ τής στερήσεως τής χρήσεως τής έπιδικίου, τίνα δύναται νά είναι και όλιγώτερα τών τόκων τής αξίας τούτης.

'Επειδή και κατά τήν ύστάτην αúτης βάσιν και αίτησιν ή άγωγή στρεφίται νομιμότητος και άποοριπτά τυγχάνει, τήν τής διεκδικήσεως δηλ. τής οίκοδομής κεχωρισμένης και τής άποδόσεως του οίκοδομικού ύλικού, διότι ή οίκοδομή, συστατικόν του έδάφους πρξμα αποτελούσα, ως μή έχουσα ιδίαν ύπαρξιν άνευ αúτου, δέν είναι μέρος του πράγματος, ως έκ τών Νόμων 36 Πανδ. 21.2, N. 13 § 2 Πανδ. 46.4 δείκνυται και δέν δύναται συνεπώς ως τοιούτον νά διεκδικηθί, ως συστατικόν δέ μέρος έτέρου πράγματος, δέν είναι άντικείμενον ιδιαιτέρας έννομου σχέσεως, ούδδ άπόφασις συνεπώς τοιαύτην κεχωρισμένην έννομον σχέσιν άναγνωρίζουσα δύναται ν' άπαγγελθί, ούδδ ως περιστατική πρds άποχωρισμδν αúτης άγωγή, παρασκευάζουσα τήν διεκδικήσιν, δύναται νά έγερθί, διότι τούτο έξαιρετικώς άπηγορεύθη έπί του οίκοδομικού ύλικού υπό τών Νόμων 7 § 10 Πανδ. 41.1, N. 23 § 6 Πανδ. 6.1, N. 6 Πανδ. 10.4.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

'Αριθ. 34 (1907)

Είσηγητής ό νομ. σύμβ. κ. Δ. ΠΑΠΑΜΙΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
Οίονπνευματοϋχα ποτά- παραβάσεις- έποπτεία
οικονομικών άρχών- άδηνομικαί άρχαί.

'Επειδή, κατά τας διατάξεις του άρθρου 16 του Νόμου ΓΖ', περί οίονπνευματοϋχων ύγρών, τήν έποπτεία των παραβάσεων του νόμου τούτου μόνον αι

οίονομικαί άρχαί έχουσιν, έπί του προκειμένου δδ ούχι οίονομική άρχή, άλλ' άστυνομική προέδρη εις τήν σύνταξιν τής εκθέσεως δλως άναρμοδίας, έπομένως ή έφασις κρίνεται δεκτή και έξαφανιστέα ή εκκαλούμένη άπόφασις, δι' ής έπεδλήθη τψ εκκαλούντι πρόστιμον δραχμών εκατόν.

ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΕΙΣ (*)

Ταχυδρομικαί έπιταγαί. - έξόφλησις σύμβολαιογραφική.- τέλος.

Τεθειμένου ότι, κατά τήν νόμω κεκυρμένην ταχυδρομικήν σύμβασιν, ή έξόφλησις τών ταχυδρομικών έπιταγών εις ούδέν δικαίωμα ή τέλος πλην του δι' αúτης κεκαλονισμένου ύποβάλλεται, ούδ' εις τδ του χαρτοσήμου είναι ύποβλητέα έπομένως ή συμβολαιογραφική πράξις περί τοιαύτης έξοφλήσεως κανονιστέα κατά τδ 20 άρθρον του περί Χαρτοσήμου Νόμου, ως περί πράξεως, δι' ήν κατεδλήθη τδ αναλογικόν τέλος και δι' ήν άπαιτείται μόνον πεντηκοντάλεπτον χαρτόσημον, διότι έξομοιοϋται πρds ταύτην ή άπληγμένη τέλους, έπιτρέπεται δ' έτι τδ ρηθδν άρθρον έν § θ' τήν έπί γωριστου φύλλου έξοφλητικήν άπόδειξιν (**).

(1907)

'Ο Δικαστικός Σύμβουλος

Α. Γλαρόκης

ΔΙΑΦΟΡΑ

'Ο έντιμος συνάδελφος και εκ Μεγαρίδος βουλευτής κ. Ι. Ράλλης εύηρεστήθη ν' άπαντήσθι, άκριβώς διότι ήτο ό άντίδικος δικηγόρος, έπρεπε νά δώτθ πληροφορίας έπί τής έπερωτήσεως Καβαλιεράτου. Ούδεις έψεξε τδν 'Ηρακλέα, πολύ δ' όλιγώτερον ή 'Θέμις», ή όποία άκριβώς έπί τούτου έξέφρασε τήν άπορίαν της, πώς ό συνάδελφος τήν ύποχρώσιν του ταύτην περιώρισε μόνον εις τδ δεύτερον μέρος τής έπερωτήσεως Καβαλιεράτου περί του διορισμού του αúτου είσηγητοϋ έν τψ όποίω έρριψε en maitre έν πάρεργον έχώμιον ύπερ του και έν τή δλομελεία είσηγητοϋ τής ύποθέσεως του έντολέως του, και δέν επεξέτεινε αúτην και έπί του πρώτου μέρους αúτης, του άφορώντος τήν έν τψ 'Αρείω Πάγω συμμετογήν του προέδρου του 'Αρείου Πάγου έν τή δίχθ ταύτη, έν ή έν τψ έστωίω είχε χρησιμοποίηθί ως δικηγόρος ό υιός αúτου. 'Επί τούτου ή 'Θέμις» έχει τήν άδυναμίαν και τήν ύπομονήν νά αναμένη μίαν άπάντησιν

'Αλλ' ό κ. Ι. Ράλλης νομίζει ότι όφείλει και ως βουλευτής νά διαμαρτυρηθί χρίν του γοήτρου τής Βουλής κατά τής ζητηθείσης άναμείσεως της έν τή δικαστική ύποθέσει. 'Ο κ. Ι. Ράλλης δύναται νά έχη τας ιδέας του, άλλ' ή 'Θέμις» έχει και έπί τούτου μίαν άπορίαν. Διατί ό κ. Ι. Ράλλης δέν έκρινε άναγκαίον νά ένεργήσθι τήν αúτην διαμαρτυρίαν όταν ό συνάδελφος και εκ Μεγαρίδος βουλευτής κ. Ι. Ράλλης, δικηγόρος του έν τή ύποθέσει ενδιαφερομένου ιδιώτου, άπησχόλησε τρις μέγαι σήμερον τήν Βούλην διά τήν έν τψ πρωτοδικείω διεξαγωγήν μιζς ύποθέσεως υπό ένδς πρωτοδίκου; Μδ τίνα τών δώω νά συνταχθώμεν; 'Αρά γε, με τδν κ. Ι. Ράλλην τδν έν έχωμίαις φρουρούντα τήν άρεοπαγίτικην άσυλίαν ή τδν κ. Ι. Ράλλην τδν έν λαστοίς διαρρηγνύοντα τήν πρωτοδικεακήν άσυλίαν;

(*) Γνωμοδότησις τής δλομελείας τής 17ης Δεκεμβρίου 1907.

(**) Πρδλ τήν σύμφωνον έν σελ. 432 ΧVI άλληλογραφικήν γνωμοδότησιν.

ΘΗΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ,
ΣΤΟΛ ΑΘΑΝΑΤΩΝ

Συνδρομή Έτη α δρ. 5. § Μετά διέλευσιν δρ. 20. § Καταχωρ. 6 σιγ. λ 50

ΑΘΗΝΑΙ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: Θ. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΑΝΑΤΟΙ

3 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1908

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νομολογία 'Αρείου Πάγου Πολιτική	(1907)
Νομολογία 'Εφετείου 'Αθηνών	(1907)
» » Ναυπλίου	(1906)
Κριτική Νομολογία	(1907)
Νομολογία Πρωτοδικ. Μεσολογγίου	(1907)
Νομολογία Νομικού Συμβουλίου	(1907)
Διάφορα.	

Δεν συνοδεύεται υπό φύλλου Κώδικος

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

'Αριθ. 88 (1907), Τμ. Α'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Χ. ΚΑΥΑΛΗΣ

Μη παράστασις.- κατάθεσις παραδόλου.- καταγγελίας ή συντελέσεως κατασχέδιν άρχαιοτήτος.- άμοιβή.- περιστάσεις.- ανακάλυψις εν ιδιοκτησία τρίτου.- παραιτησις τρίτου υπέρ καταδότου.- έκπτώσις τρίτου δικαιούχου.- ού περιέλευσις καταδότη.

'Επειδή ο άναίρεσιών Ι. Σ*** δέν παρίσταται σήμεραν, νόμιμον δικάσιμον της προκειμένης αιτήσεως έκφωνηθείσης έκ της σειράς του οικείου πινακίου και δελτίου, κατετέθη όμως το νόμιμον παράβολον, ως πιστούται έκ του προσαγομένου διπλοτύπου του γραμματέως. "Οθεν δικάζεται ώσάνει ένεφανίζετο.

'Επειδή, ως προκύπτει έκ του συνδυασμού των άρθρων 11 και 10 του περί 'Αρχαιοτήτων Νόμου της 24/27 'Ιουλίου 1899, ο την παράνομον κατακράτησιν άρχαίου κινητού αντικειμένου καταγγείλας και συντελέσας όπωσδήποτε εις την κατάσχισιν αυτού λαμβάνει ολόκληρον την αποζημίωσιν, ήτις ήτο προωρισμένη διά τον ιδιοκτήτην του κτήματος, εν ώ εύρέθη το άρχαϊον, τότε μόνον, όταν ο ιδιοκτήτης του κτήματος εύρεν εν αυτώ άρχαϊον είτε δι' άνασκαφής, νομίμως κατά το άρθρον 17 επιχειρουμένης, είτε τυχαίως κατά το άρθρον 9, και δάν άνεκοίνωσε την εύρεσιν αυτού εις τινα των έφόρων των άρχαιοτήτων ή τον έπιμελητήν ή τον αρμόδιον ειρηνοδίκην έντός πέντε ήμερών ως ώφειλεν, αλλά κατεκράτησε το εύρεθέν ή εις άλλον το μετεδίδασεν, έναντίον του άρθρου 1 του νόμου, κηρύττοντος ιδιοκτησίαν του κράτους πάντα τα όπουδήποτε εύρισκόμενα κινητά και άκίνητα άρχαία, ή δέ κατάσχισις έγένητο, είτε εις χείρας του εύρόντος και μη ανακοινώσαντος την εύρεσιν ιδιοκτήτου, είτε εις χείρας εκείνου πρὸς έν παρανόμως το μετεδίδασεν. "Οταν όμως το άρχαϊον εύρεθῃ υπό τρίτου εις κτήμα άλλου, ουδεμίαν λα-

βόντος γνώσιν της εύρέσεως και διατελούντος κατ' άκολουθίαν εν άπολύτῳ άδυναμία νά αναγγείλῃ εις τας αρμοδίας άρχάς την εύρεσιν, κατέχη δέ το εύρεθέν είτε ο εύρων τρίτος, είτε άλλος, τῇ συμπράξει ή άνευ συμπράξεως του εύρέτου, άλλ' εν άγνοία του ιδιοκτήτου του κτήματος, τότε ο την παράνομον ταύτην κατακράτησιν καταγγείλας και συντελέσας νά κατασχεθῇ το εύρεθέν δέν λαμβάνει την διά τον ιδιοκτήτην του κτήματος προωρισμένην αποζημίωσιν, ήτοι το ήμισυ της αξίας του εύρεθέντος, διότι ως σαφές συνάγεται έκ των άρθρων 2, 5, 6, 9, 12, 14, 17 και 18, ή αποζημίωσις αύτη παρέχεται πάντοτε εις τον ιδιοκτήτην του κτήματος, εν ώ εύρέθη το άρχαϊον, είτε εν γνώσει είτε εν άγνοία της εύρέσεως διατελεῖ, είτε τυχαίως είτε διά νομίμου άνασκαφής επήλθεν ή εύρεσις είτε υπ' αυτού είτε υπό τρίτων ή άνασκαφή εξέτε- λέσθη, απόλλουσι δέ την αποζημίωσιν ταύτην μόνον εάν καταστή έννοχος των εν τοῖς άρθροις 6, 10, 15 και 18 παραλείψεων και άμελείας. Ούτω δέ και το έφετεϊον διά της πρόσβαλλομένης αποφάσεως κρίναν επί τη βάσει των κατά την έκτίμησιν του περιεχομένων εν τῇ άγωγή περιστατικών, όρθως το παρατεθέν άρθρ. 11 του νόμου ήρμήνευσεν.

'Επειδή το κατά τ' άνωτέρω άνυπαρκτον του δικαιώματος του ένάγοντος ως καταγγείλαντος επί της αιτούμένης αποζημιώσεως, δέν καθίσταται βάσιμον έκ της δηλώσεως του ιδιοκτήτου του κτήματος, εν ώ το άρχαϊον εύρέθη: «ετι ουδεμίαν χάριν του καταδότου έχει αξίωσιν διά την κατά νόμον εις αυτόν προωρισμένην αποζημίωσιν», διότι ή παραιτήσις του ιδιοκτήτου από της τυχόν άνηκούσης αυτώ αποζημιώσεως χάριν του καταγγελέως, δέν μετατίθησι επ' αυτής δεσποτεϊαν εις τοϋτον. Και αν άρα υπέβαλεν ο άναίρεσιών τοιοϋτον ένώπιον του έφετεϊου ισχυρισμόν, ή έλλειψις άπαντήσεως του δικαστηρίου εις τοιοϋτον ισχυρισμόν, πάσης έστερημένον νομικής σημασίας, μεταβάλλοντα την βάσιν της άγωγής και εισάγοντα αίτησιν άνευ προδικασίας, ής ή τήρησις και εξ έπαγγέλματος εξετάζεται, δέν δίδει χώραν εις άναίρεσιν.

'Επειδή και εάν περιέχη ή άγωγή, ως ο άναίρεσιών διατείνεται, βάσιν, καθ' ήν ο ιδιοκτήτης του κτήματος, εν ώ εύρέθη το επίδικον άγαλμα, είχε γνώσιν της εν τῷ άγρῳ του επιχειρηθείσης υπό των Σ. Π*** και Ν. Γ*** λαθραίας και παρανόμου άνασκαφής, ουδῶως έντεϋθεν ώφελεῖται, διότι το άρθρον 18 όρίζει μὲν ότι, όταν ο ιδιοκτήτης του κτήματος εν τῷ όποιῳ έγένητο άνασκαφή υπό τρίτων πρὸς ανακάλυψιν άρχαιοτήτος διατελῇ εν γνώσει της άνασκαφής ή της εύρέσεως, ουδεμίαν λαμβάνει αποζημίωσιν διά τα τυχόν εύρεθέντα άρχαία

ἀντικειμετα, δὲν διαγορεύει ὅμως συνάμα ὅτι εἰς τὸν συντελέσαντα εἰς τὴν κατάσχεσιν τοῦ οὕτω πως εὑρεθέντος ἀρχαίου διὰ καταγγελίας παρέχεται ἀποζημίωσις, ὡς ρητῶς διέλαβε τὸ ἀρθρ. 11 διὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ προηγηθέντος ἀρθρ. 10, ἐν ᾧ ὁσάκις ἠθέλησεν ὁ νομοθέτης νὰ ἀμείψῃ τὴν προθυμίαν τοῦ καταγγείλαντος παραβάσεις τοῦ περὶ Ἀρχαιοτ. Νόμου καὶ συντελέσαντος διὰ τῆς καταγγελίας εἰς τὴν διάσωσιν ἀρχαίου ἀντικειμένου ἢ τὴν τιμωρίαν τῶν ἐνόχων, ὥρισε σαφῶς καὶ τὰς περιστάσεις καὶ τὸ ποσὸν τῆς ἀμοιβῆς (βλ. ἀρθρ. 11, 23, 26 καὶ 37), συνδυάσας οὕτω τὸ δικαιώμα τοῦ οὐδόλως πταίσαντος ἰδιοκτήτου τοῦ κτήματος, ἐν ᾧ εὐρέθη τὸ ἀρχαίον, πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ συνδραμόντος τὴν ἀρχαιολογικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους μνηστοῦ. Μὴ ἀποτελούντων ἄρα ἰδὼν προεκτεθέντων ἰσχυρισμῶν τοῦ ἐνάγοντος νόμιμον βάσιν ἀγωγῆς ἢ τοῦ ἐφετείου ἑλλειψίς τοῦ νὰ ἐξετάσῃ αὐτοὺς, ἀχρήστους ὄντας, δὲν τίττει λόγον ἀναιρέσεως.

Ἀριθ. 89 (1907) ἴμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Κ. ΚΑΨΑΛΗΣ

* Εξώνυσις. - κατάθεσις τιμήματος ἐπὶ ἀρνήσει. - ἑλλειπὴς προσφορά. - κατάθεσις ἐπὶ ἀδυναμίας παραδόσεως διὰ κατάσχεσιν. - κατάθεσις ἐπὶ ἐπιβλαβείᾳ καταβολῆς. - δύναμις ἐξ ὁμολογίας. - μὴ προβολὴ παραπόνου. - ἐκτίμησις μὴ παραιτήσεως ἀπὸ καταθέσεως τιμήματος. - ἀφηνευστικὴ καὶ ἐπεξηγηματικὴ ἐκθεσις ἰδρυομένων. - μεταβολὴ βάσεως ἀγωγῆς.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν προτάσεων τοῦ ἀναιρεσιόντος, ἐφ' ὧν ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δὲν προκύπτει ὅτι ὑπέβαλεν οὗτος ἰσχυρισμὸν καθ' ὃν δὲν προσέφερεν ὁ ἀντίδικός του ὁλόκληρον τὸ ποσόν, ὅπερ ὤφειλε νὰ καταβάλῃ πρὸς ἀγορὰν τοῦ ἀτμοπλοίου, περὶ οὗ πρόκειται, ἄλλως δὲ, καὶ ἀληθοῦς τούτου ὑποτιθεμένου, οὐδεμίαν ὁ διαληφθεὶς ἰσχυρισμὸς δὲ ἤσκει ἐκίδρασιν, διότι, καθ' ἃ πιστοῦται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον ἐδέχθη ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος προέβη εἰς τὴν δικαστικὴν κατάθεσιν τοῦ τιμήματος. τῆς ἐξωνήσεως, οὐχὶ διότι ἀπεποιήθη νὰ δεχθῇ αὐτὸ ὁ ἀναιρεσιώντος προσφερόμενον, ὅποτε θὰ εἶχε νομικὴν ἀξίαν ἢ ἑλλειπὴς προσφορά, ἀλλὰ διότι ἐνεκα ἐνεργηθείσης ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἐξωνήσεως κατασχέσεως, ὁ ἀναιρεσιώντος περιήλθεν εἰς ἀδυναμίαν νὰ παραδώσῃ αὐτὸ πρὸς τὸν ἀναιρεσίβλητον.

Ἐπειδὴ, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον δὲν ἀποφαίνεται ὅτι ὑπεχρεῖτο κατὰ τὸν νόμον ὁ ἀναιρεσιώντος νὰ προβῇ εἰς μεταπώλησιν τοῦ ἐνὸς τετάρτου τοῦ ἐπιδίκου ἀτμοπλοίου καὶ εἰς τὴν πρὸς τὸν ἀναιρεσίβλητον παράδοσιν αὐτοῦ καὶ χωρὶς οὗτος νὰ πληρώσῃ πρὸς ἐκεῖνον συγχρόνως τὸ συμπεφωνημένον τίμημα, ὡς ἀνυποστάτως διατείνεται διὰ τοῦ πρώτου λόγου τοῦ προσθέτου λόγου ὁ ἀναιρεσιώντος.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐκ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως δηλοῦται, δὲν ἔκρινε τὸ ἐφετεῖον ὅτι ἐκ τοῦ συμβολαίου τῆς ἀρχικῆς πωλήσεως τοῦ ἐπιδίκου μεριδίου, μεταξὺ τοῦ ἀναιρεσιόντος καὶ τοῦ Β. Μ^{***}, ἡ ἐξ ἄλλου

συμβολαίου, ἐξ ἐκείνων ἅτινα ἀναφέρει, ὑπεχρεῖτο ὁ ἀναιρεσιώντος εἰς μεταπώλησιν, ἀνεῦ τῆς συγχρόνου πρὸς αὐτὸν καταβολῆς τοῦ τιμήματος καὶ ἐπὶ μόνῃ τῇ καταθέσει αὐτοῦ. Ἀβάσιμος ἄρα ὁ ἐπὶ τοιαύτης ἐκδοχῆς θεμελιούμενος λόγος ἀναιρέσεως.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς τρίτης κρίσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον δέχεται, διὰ τῆς ὁλοσχεροῦς υἱοθετήσεως τῶν σκέψεων τοῦ πρωτοδικείου, ὅτι ὑφίστατο κατάσχεσις ἐπὶ τοῦ ἐνὸς τετάρτου μεριδίου τοῦ ρηθέντος ἀτμοπλοίου, ἐνεργηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Γ. Φ^{***} κατὰ τῶν ἀναιρεσιόντων δι' ἀπαίτησιν, ἣν εἶχεν ὁ κατασχών κατὰ τοῦ ὀφειλέτου τοῦ Β. Μ^{***}, δικαιοπαρόχου τοῦ ἀναιρεσίβλητου, καὶ ὅτι ἡ κατάσχεσις αὕτη, περιήλθουσα εἰς ἀδυναμίαν τὸν ἀναιρεσιόντα νὰ παραδώσῃ τὸ κατασχεθὲν, ὡς ὑπεχρεῖτο διὰ τοῦ συμφώνου τῆς ἐξωνήσεως, ἐδικαίου τὸν ἀναιρεσίβλητον νὰ καταθέσῃ δικαστικῶς τὸ τίμημα τῆς ἐξωνήσεως. Οὕτω δὲ κρίναν συνεμορφώθη πληρέστατα πρὸς τὰ ἀρθρ. 919 καὶ ἐπ. 927 καὶ ἐπ. Πολ. Δικονομίας, καθ' ἃ διὰ τῆς παρὰ τρίτῳ τινι κατασχέσεως πραγμάτων ὡς ἀνηκόντων εἰς τὸν ὀφειλέτην τοῦ κατασχόντος, ἀναγκάζεται ὁ τρίτος νὰ φυλάττῃ τὰ κατασχεθέντα μέχρις οὐ ἀποφασίσῃ τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον εἰς ποῖον νὰ παραδοθῇ, καὶ εὐθύνεται περὶ τῆς προσηκούσης φυλάξεως ὡς μεσεγγυούχος, καὶ ἐν τῇ ἐπὶ περιπτώσει ἤθελε φρονεῖ ὅτι εἶναι κύριος αὐτῶν, συνεμορφώθη δὲ πρὸς τοὺς νόμους Ν. 47 § 2 Π. (40.5), Ν. 7 § 2 Π. (4.4), κατὰ τὴν ἐννοιαν τῶν ὁποίων, ὁσάκις εἶναι ἐπισφαλῆς, δι' οἰονδήποτε νόμιμον λόγον, ἢ πρὸς τὸν πιστωτὴν καταβολή, ἀπαλλάσσεται ὁ ὀφειλέτης τῆς ἐνοχῆς τοῦ καταθέτων τὸ ὀφειλόμενον παρὰ τῇ ἀρχῇ. Μὴ προϋποθετούσης δὲ τῆς παρὰ τρίτῳ κατασχέσεως κατὰ νόμον ὑπαιτιότητα οἰονδήποτε τοῦ ὀφειλέτου, ἀλλὰ πρόνοιαν τοῦ δανειστοῦ πρὸς συντήρησιν τῶν δικαιωμάτων του (ἀρθρ. 919 καὶ ἐπ. 1099, 1030 καὶ ἐπ. Πολ. Δικονομίας), ἡ ἐξ αὐτῆς παραγομένη διὰ τὸν τρίτον ἀδυναμία τοῦ νὰ παραδώσῃ τὸ κατασχεθὲν, ὅπερ τυχὸν εἶχε πωλήσει ὡς κύριος, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ προερχομένη ἐκ τοῦ προσώπου τοῦ ὀφειλέτου, ἥτοι ἐν προκειμένῳ τὸν Β. Μ^{***}, καὶ νὰ βαρύνῃ κατ' ἀκολουθίαν καὶ τὸν ἐκδοχέα τῶν δικαιωμάτων τοῦ ὀφειλέτου τούτου, οἷος ἐστὶν ὁ ἀναιρεσίβλητος, εἰς τὴν περὶ ἐξωνήσεως τοῦ τετάρτου μεριδίου τοῦ ἀτμοπλοίου ἀπαίτησιν (*).

Ἐπειδὴ, ὡς μαρτυρεῖται ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου, εἰς τῆς τὰς σκέψεις ἀναφέρεται τὸ ἐφετεῖον, τὴν παρὰ τῶν ἀναιρεσιόντων ὑπαρξίν τῆς κατασχέσεως, περὶ τῆς εἰρήτης, συνήγαγε τὸ δικαστήριον ἐκ τῆς ὁμολογίας τοῦ ἀναιρεσιόντος. Ἐφ' ὅσον ἄρα δὲν διατείνεται ὁ ἀναιρεσιώντος ὅτι ὑπέ-

(*) Ἡ αἰτιολογία δὲν φαίνεται ἀκλόνητος καὶ πάσχει περιορισμὸν ἐν στενωπῶν ὁρίζοντι. Ἡ ἐνεκα μέρους ληφθέντος ἀπὸ δανειστοῦ ἀδυναμία παραδόσεως ὑπεσχημένης ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου ἀποτελεῖ βεβαίως ὑπαιτιότητα αὐτοῦ, παραγωγὸν νομίμων ἀποτελεσμάτων. Ἡ αἰτία δι' ἣν ἐπῆλθεν ἡ ἀδυναμία εἶναι ἀδιάφορος τῶν δικαιούχων, πλὴν τῆς ἐξ ἀνωτέρας βίας.

δαλε παράπονον κατά της τοιαύτης περί ὁμολογίας ἐκδοχῆς τοῦ πρωτοδικείου διὰ τῶν ἐφεσίμων προτάσεων του, στερεῖται ἁπλῶς ὁ λόγος ἀναιρέσεως ὅτι δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψει ἐν συνόλῳ αἱ προτάσεις του καὶ ἰδίᾳ αἱ § 19 καὶ ἐπ., διότι μόνον ἂν ἐγένετο αἰτίας κατὰ τῆς πρωτοδικίου ἀποφάσεως ἐπὶ τοιούτῳ λόγῳ ὥσπερ νὰ σκεφθῇ τὸ ἐφετεῖον. Ἄλλως δὲ ἐν ταῖς προτάσεσι ταύταις δὲν διατυπώται σαφῶς καὶ ὠρισμένως παράπονον ὅτι κακῶς τὸ πρωτοδικεῖον παρεδέχθη σχετικῶς μὲ τὴν κατάσχεσιν ἀνυπόστατον ὁμολογίαν του.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον διὰ πλήρους ἐγκρίσεως τῶν σκέψεων τοῦ πρωτοδικείου δέχεται ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει ὅτι ἡ κατὰ τ' ἀνωτέρω δικαστικὴ κατάθεσις τοῦ τιμήματος ἐγένετο πρὸς ἀποκρίσιν τῶν ἐπιβλαδῶν συνεπειῶν τῆς ἀπράκτου ἐκ μέρους τοῦ ἀναιρεσιβλήτου παρελεύσεως τῆς ταχθείσης διὰ τὴν ἐξώνησιν προθεσμίας, καὶ ὅτι διὰ τῆς καταθέσεως ἀπέκτησε τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὴν ἐξαγορὰν τοῦ πραθέντος, ἀφ' ἧς ἤθελεν ἀκυρωθῇ ἡ κατάσχεσις. Οὕτω δὲ κρίναν οὐδὲνα ἡ θέτησε λόγον, διότι ἐπὶ συμφώνου ἐξωνήσεως, ἥτοι συμβάσεως ἀμφοτεροβαροῦς, ὁ προβαίνων εἰς ἐκτέλεσιν τῆς παροχῆς του πληροῦ ὑποχρέωσιν ἐκ τοῦ συναλλάγματος πηρᾶζουσιν, ἡ ὑποχρέωσις δὲ αὕτη αἰρεται καὶ διὰ τῆς δικαστικῆς καταθέσεως ὡς αὐτὴς συντρέχει νόμιμος περίπτωσις. Ἐλευθερούμενος δὲ οὕτω τῆς ἐκ τῆς συμβάσεως ὑποχρεώσεώς του διὰ τῆς καταθέσεως, διατηρεῖ οὐδὲν ἥττον τὴν ἑαυτοῦ ἀξίωσιν ἐπὶ τὴν ἀντιπαροχὴν, ἥτοι τὴν μεταπώλησιν, ἢ, κατὰ τὰς περιστάσεις, τὸ διαφέρειν. Δὲν ἐματαιώθη ἄρα διὰ τῆς κατασχέσεως τὸ σύμφωνον τῆς ἐξωνήσεως καὶ ὁ τὰναντία ὑποστηρίζων λόγος ἐστὶν ἀβάσιμος.

Ἐπειδὴ διατηρήσας, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ὁ ἀναιρεσιβλήτος τὴν ἑαυτοῦ ἀξίωσιν ἐπὶ τὴν ἀντιπαροχὴν τοῦ ἀντιδίκου του, ἥτοι τὴν μεταπώλησιν, ἡδύνατο τελεσφόρως ν' ἀποκρούσῃ τὸν ἀναιρεσίοντα, ζητοῦντα τὴν ἀνάληψιν τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἐξωνήσεως, διὰ τῆς ἐνστάσεως δόλου, καθ' ἣν δόλον τις ποιεῖ ἀπαιτῶν ὅπερ ἀναδιδόναι μέλλει Ν. 8 Π. (44.4) Ν. 175 § 3 Π. (50.17), τοῦτο δ' εἶπον καὶ τὸ ἐφετεῖον ἐν τελείᾳ πρὸς τὸν νόμον διακρίνεται ἁρμονία. Τοῦ ἐρείσματος δὲ τούτου ἐπαρκοῦς ὄντος πρὸς στήριξιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἀπορριψάσης τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιόντος, διεκδικητικὴν οὖσαν, ματαία ἀποβαίνει ἡ ἔρευνα τοῦ λόγου ἀναιρέσεως, δι' οὗ ἐπιχειρητικὴ προβάλλεται σκέψις ἀποδεχθεῖσα τὴν αἰτιολογίαν τοῦ πρωτοδικείου, καθ' ἣν τὸ ἐπὶ τοῦ διεκδικουμένου ἐνδὲς τετάρτου μεριδίου τοῦ ἀτμοπλοίου δικαίωμα τοῦ ἀντενάγοντος (ἀναιρεσιόντος) ἀπεσβέσθη διὰ τῆς ἐμπροθέσμου ἐνασχέσεως τοῦ τῆς ἐξωνήσεως δικαιώματος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, διότι τὸ τυχὸν πλημμελὲς τῆς τοιαύτης σκέψεως δὲν ἐπιδρᾷ ἐπὶ τὴν ὀρθότητα τοῦ διατακτικοῦ.

Ἐπειδὴ ἡ πρόσθετος σκέψις τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, καθ' ἣν ἡ ἀδυναμία τοῦ νὰ παραδώσῃ ὁ ἀναιρεσιώων τὸ ἀντικείμενον τῆς μεταπωλήσεως ἐνεκα τῆς κατασχέσεως δὲν δύναται ἀπο-

κλειστικῶς νὰ βαρύνῃ τὸν ἀναιρεσιβλήτον, ἀφ' οὗ αὐτὰς τε καὶ ὁ ἀναιρεσιώων κοινὸν ἔχουσι δικαιόπαροχον τὸν Β. Μ^{***}, διὰ χρέος τοῦ ὁποίου ἐπεβλήθη ἡ συντηρητικὴ κατάσχεσις, καὶ ἡμαρτημένη ἂν ἦ θελε κριθῇ, δὲν μειοῦ τὴν ὀρθότητα τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀποφάσεως, κατὰ τὰ εἰρημένα.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν μνημονευθεισῶν ἐφεσίμων προτάσεων τοῦ ἀναιρεσιόντος δὲν προκύπτει ὅτι ἐπεκαλέσατο σύμβασιν, οἷαν διατυπώσῃ αὐτὴν, ἐνέχουσαν τὴν ἐννοίαν ὅτι διὰ τοῦ καταρτισμοῦ αὐτῆς παρητήθη ὁ ἀναιρεσιβλήτος τοῦ δικαιώματος, ὅπερ ἐκ τοῦ νόμου εἶχε νὰ καταθέσῃ τὸ τῆς ἐξωνήσεως τίμημα, ἐν: κα τῆς ἐπιβληθείσης ἐπὶ τοῦ μεταπωλητέου πράγματος κατασχέσεως. Ὅσα δὲ περὶ γνώσεως τῆς ὑπάρξεως τῆς κατασχέσεως ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐκτίθησιν ὁ ἀναιρεσιώων ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς προσημειωθείσης παραγράφου τοῦ προσθέτου δικογράφου, τὰ προβάλλει οὐχὶ ὡς ἰσχυρισμὸν ἀνυπόστατον καὶ αὐτοτελῆ δὲν παρίδῃ τὸ ἐφετεῖον, ὅποτε θὰ ἐξηράζετο τὸ οὐσιώδες αὐτοῦ καὶ αἱ συνέπειαι τῆς ἐλλείψεως ἀπαντήσεως τοῦ ἐφετείου, ἀλλ' ἀφηγηματικῶς, ὡς προηγήθεν τῆς συμβάσεως γεγονὺς, διὰ νὰ ἐξαρθῇ ἡ ἐπακολογησασα σύστασις τῆς συμβάσεως, ὡς συνεπαγομένης τὴν παραίτησιν τοῦ πρὸς δικαστικὴν κατάθεσιν δικαιώματος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, οὐδὲν ἄρα ὑπάρχει σχετικῶς μὲ τὴν σύμβασιν ἀναιτιολόγητον καὶ ἀνυπόστατος ὁ σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως.

Ἐπειδὴ καὶ ἂν ὑποτεθῇ ἀληθὲς ὅτι ὁ ἀναιρεσιώων ὑπέβαλεν ἐφεσίμωσιν ἰσχυρισμὸν, καθ' ὃν ὤφειλεν ὁ ἀναιρεσιβλήτος νὰ τῷ πληρώσῃ τοὺς ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς καταθέσεως μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἄρσεως ἢ τῆς γνωστοποιήσεως τῆς ἄρσεως τῆς κατασχέσεως (2 Νοεμβρίου 1905) τόκους τοῦ ἀντιτίμου τῆς ἐξωνήσεως, ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος μεταβάλλει τὴν βάσιν τῆς ἀνταγωγῆς του καὶ εἰσάγων αἰτήσιν ἀνευ προδικασίας, ἥς ἡ τήρησις ἐξετάζεται ἐξ ἐπαγγέλματος, ἥτο κατὰ νόμον ἀπαράδεκτος. Ἡ ἐπὶ τοιούτου δὲ ἀχρήστου ἰσχυρισμοῦ ἔλλειψις ἀπαντήσεως δὲν δίδει χώραν εἰς ἀναιρέσιν.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς τρίτης αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον σκέπτεται ὅτι ὁ ἀναιρεσιώων δικαιούται εἰς τὴν ἀνάληψιν τοῦ κατατεθέντος ἀντιτίμου τῆς ἐξωνήσεως μετὰ τῶν παρακολουθημάτων αὐτοῦ. Ἄρα ὁ λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὃν τὸ ἐφετεῖον ἔκρινεν ὅτι ὁ ἀναιρεσιώων ἔχει δικαίωμα μόνον ἐπὶ τοῦ κατατεθειμένου τιμήματος, στερεῖται ἀκριβείας.

* Ἀριθ. 91 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΛΙΑΔΗΣ

* Ἀγωγὴ περὶ φόβου.- κατάσχεσις.- κριδὶς μὴ ἀπειλῆς σπουδαίου κακοῦ.- πλουτισμὸς.

Ἐπειδὴ, δεχθέντος τοῦ πρωτοδικείου κατὰ τὴν ἀνεξέλεγκτον περὶ τούτου κρίσιν του, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ἡ ἐπιβληθεῖσα ἐπὶ τοῦ ἀραξοσίτου ὑπὸ τοῦ Δημοσίου κατάσχεσις δὲν ἀπέτελε ἀπειλὴν σπουδαίου κακοῦ κατὰ τῶν δικαιόπαρχων τοῦ ἀναιρεσιόντος, ἡ ἀγωγὴ ἐφ' ὅσον ἡρεῖτο ἐπὶ τοῦ γεγονότος τούτου ὡς ἐμποκίσαντος

φόρον αὐτοῖς, οὐ ἔνεκεν κατέβαλον φόρον μὴ παρ' αὐτῶν ὀφειλόμενον, ἦτο πάντως ἀπορριπτέα, εἴτε δηλόν ὅτι κατὰ τοῦ προσώπου εἴτε κατὰ τῆς περιουσίας τῶν δικαιοπαρόχων τοῦ ἀναιρεσειόντος ἀπηυθύνετο ἡ ἀπειλή, διότι κατὰ τὸν νόμον στοιχείων τῆς βάσεως τῆς περὶ φόβου ἀγωγῆς εἶναι ἡ ἀπειλή σπουδαίου κακοῦ. Νόμ. 2, 5, 6, 7, 9 Βασ. 10.2.

Ἐπειδὴ τὸ πρωτοδικεῖον, δεχθὲν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι βάσιν ἡ ἀγωγή τοῦ ἀναιρεσειόντος εἶχε τὴν κατάσχεσιν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἀραβοσίτου ὡς ἀνήκοντος εἰς τοὺς ἰδιοκτητὰς τοῦ χωρίου Παλαμᾶ, πρὸς πληρωμὴν τῶν παρ' αὐτῶν ὀφειλόμενων φόρων ἀροτριώντων κτηνῶν, ἐν ᾧ πράγματι ὁ ἀραβοσίτος ἀνήκεν εἰς τοὺς δικαιοπαρόχους τοῦ ἀναιρεσειόντος, καὶ ἔνεκα τῆς κατασχέσεως ταύτης ἡναγκάσθησαν οὗτοι καὶ ἐπλήρωσαν φόρον μὴ ὀφειλόμενον παρ' αὐτῶν, δεχθὲν ταῦτα τὸ πρωτοδικεῖον δὲν μετέβαλε τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, διότι, ὡς ἐξ αὐτῆς ἀποδεικνύεται, ἐπὶ τῶν πραγματικῶν τούτων γεγονότων αὕτη ἠρέιδετο.

Ἐπειδὴ, ταύτην τὴν βάσιν ἐχούσης τῆς ἀγωγῆς, αἱ περὶ ἀδίκου πλουτισμοῦ διατάξεις τοῦ νόμου Ν. 6 Πανδ. 12.5 οὐδεμίαν εἶχον ἐφαρμογὴν, ὡς ὀρθῶς καὶ τὸ πρωτοδικεῖον δέχεται, ἄτε τοῦ Δημοσίου λαβόντος τὸ ἴδιον, ἦτοι ὀφειλόμενον φόρον.

Ἀριθ. 92 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΑΙΑΔΗΣ

Ἀφίξις ὑπ' ὄψιν ἐν συνόλῳ.- ἀποθρύψις κεφαλῶν ἀγωγῆς ὡς ἀορίστων.- συνομολογία λήψεως ἀπέναντι δλῶν.

Ἐπειδὴ, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τὸ δικάσαν ἐφετεῖον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἐν συνόλῳ τὴν ἀπὸ 18 Φεβρουαρίου 1853 ἐκθεσιν τῶν πραγματογνομόνων, κατ' ἀκολουθίαν ἀπορριπτέος ὡς ἀνυπόστατος ἐστὶν ὁ ἐπὶ τῆς ἐναντίας προϋποθέσεως ἐρειδόμενος λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναίρεσεως, ὅστις κατὰ τὰ λοιπὰ, ὧν ἀόριστος, ἐπίσης ἀπορριπτέος ἐστίν.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον ἐδέχθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ὁμολογηθὲν διὰ τῆς ἀγωγῆς, οὐχὶ ὅτι αἱ δραχμαὶ 65,221 ἐλήφθησαν ὑπὸ τῶν δικαιοπαρόχων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ ἐπιδικασθέντος τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ κεφαλαίου τῆς ἀγωγῆς, ἀλλ' ἀπέναντι τῶν δλῶν συλλήβδην τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένων κεφαλαίων, ἦτοι τῶν τοῦ ἐπιδικασθέντος κεφαλαίου καὶ τῶν ὡς ἀορίστων ἀπορριφθέντων, κατ' οὐδεμίαν δὲ τοῦ νόμου διάταξιν λογίζονται ταῦτα, ἦτοι τὰ ἀπορριφθέντα λόγῳ ἀοριστίας κεφάλαια, ἀνυπαρκτα πράγματι, ὡς ἐδέχθη καὶ τὸ δικάσαν ἐφετεῖον (*).

(*) Ἀπορρίπτεται αἴτησις ἀναίρεσεως κατὰ τῆς ἐν σελ. 279 ΧVII κατακεχωρημένης 1508 Ε. Α. Ὅρα αὐτόθι τὰς μακρὰς σημειώσεις μας. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον προστίθεται ἡ ἀνω ἀπόφασις εἶναι ἡ ἀμίμητος αἰτιολογία ὅτι τὰ ἀπορριφθέντα λόγῳ ἀοριστίας κεφάλαια δὲν εἶναι πράγματι ἀνυπαρκτα. Ἐδῶ δύναται νὰ χάσῃ κανεὶς τὸ λογικόν του. Κατὰ τὴν λαμπρὰν ταύτην ἐκδοχὴν, ὅταν ὁ δικαστὴς εἴπῃ πρὸς τὸν πρὸς αὐ-

Ἀριθ. 93 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΤΗΣ

Αὐτόκλητος διαχειριστὴς ἀλλοτριῶν.- ἀπόδοσις δαπανῶν.- οὐ δικαίωμα ἐπ' ἀμοιβῆς παροχῇ ὑπηρεσιῶν ἐπ' ἀποζημιώσεως.- ἀποδεικτικὰ μέσα.- ὁμολογία ὅτι προσέλαβεν ἐπὶ μισθῷ.

Ἐπειδὴ, κατὰ Ν. 2.25 27.31 § 7 (3.5), ὁ διοικητὴς ἀλλοτριῶν ὡς ἀναλαβὼν αὐτόκλητος τὴν διαχείρισιν ὑποθέσεων δικαιούται ν' ἀπαιτήσῃ μόνον τὴν ἀπόδοσιν πάσης εἰς αὐτὴν λελογισμένως καταβληθείσης δαπάνης, οὐχὶ δὲ καὶ ἀμοιβὴν δι' ὑπηρεσίαν, ἣν παρ' αὐτοῦ ὁ κύριος δὲν ἐζήτησε, τοῦθ' ὅπερ κατὰ μείζονα λόγον ὑποστηρίζεται ἐκ τοῦ ὅτι ἐπὶ τῆς ἐντολῆς δὲν ζητεῖται συνήθως ἀμοιβή, ἂν δὲν συμφωνήσῃ Ν. 56 § 3 (17.1). Ὁ λόγος ἄρα περὶ μεταβολῆς τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς, ὡς ἐρειδόμενης εἰς τὴν ἐννομον σχέσιν τῆς αὐτοκλήτου διοικήσεως τῶν ὑποθέσεων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, δι' ἣν νομίμως ζητεῖται ἡ ἀντιμισθία, οὐδεμίαν κέκτηται ἀξίαν καὶ ὡς τοιοῦτος ἀπορριπτέος.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 193 ἀποφάσεώς του, δι' ἀναφορὰς εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 8085 ἀπόφασιν τῶν πρωτοδικῶν, δεχθὲν ὅτι ἡ ἀγωγή βάσιν ἔχει τὸ ἀνώνυμον συνάλλαγμα (facio ut des) τῆς παροχῆς ὑπηρεσίας ἐπὶ σκοπῷ ἀποζημιώσεως κατὰ Ν. 22 (19.2), οὐ τὸ ἀντικείμενον ὑπερβαίνει τὰς πεντήκοντα δραχμὰς καὶ δὲν συντρέχει περίπτωσις τις ἐκ τῶν τοῦ ἄρθρ. 304 τῆς Πολ. Δικονομίας, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 300 αὐτῆς δὲν ἐπέτρεψεν εἰς ἀπόδειξιν αὐτοῦ τὸ ἐμμέλτρον μέσον.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον ὀρθῶς, κατὰ τὸ ἄρθρ. 264 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἀπεφάνετο ὅτι ἡ διὰ τῶν πρωτοδικῶν προτάσεων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου γενομένη ὁμολογία ὅτι προσέλαβε τὸν ἀναιρεσειόντα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του, οὐχὶ ἐπὶ σκοπῷ εὐλόγου ἀποζημιώσεως ἀλλ' ἐπὶ ὀρισμένῳ μισθῷ, δν καὶ ἐπλήρωσεν αὐτῷ, οὐκ ἐστὶν ἀπλῆ ἀλλὰ σύνθετος, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἀδιαίρετος, ὥστε δὲν δύναται νὰ ὠφελήσῃ τὸν ἀναιρεσειόντα ἔνεκα τούτου δὲ καὶ ὁ ἰσχυρισμὸς αὐτοῦ ὅτι τὴν ὁμολογίαν ταύτην ἐπανελάβε διὰ τῆς δηλώσεώς του περὶ ὅρκου οὐκ ἦν οὐσιώδης, κατ' ἀκολουθίαν τὸ ἀνακτιολόγητον αὐτοῦ δὲν καθίστησι πλημμελὴ τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν (*).

τὸν προσερχόμενον, δὲν δύναται νὰ σοὶ ἐπιδικάσῃ τὸ αἰτούμενον, διότι αὐτὰ ποῦ λέγεις εἶναι ἀόριστα πράγματα, μὴ δυνάμενα νὰ τύχωσιν ἐννόμου προστασίας, δὲν θεωρεῖ ταῦτα ἀνυπαρκτα, ἀλλ' οὐχ ἦττον ἀποδικάζει αὐτά! Ὑπάρχουσιν ἐν ἄλλαις λέξεσιν ὑπαρκτὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα δύναται νὰ μὴν ἐπιδικάσῃ ὁ δικαστής. Ἀφερὶμ εἰς τὴν ἐκδοχὴν!

(*) Βεβαίως ἀδιαίρετος, διότι δὲν πρόκειται περὶ ὁμολογίας, ἀλλὰ περὶ καθαρᾶς, καίτοι τροπολογημένης ἡ ἀνεπτυγμένης, ἀρνήσεως τῆς ἀγωγῆς. Εἴτε ἔλεγεν ὁ ἐναγόμενος δὲν σὲ προσέλαβον ἐπὶ ἀποζημιώσεως, εἴτε ἔλεγε δὲν σὲ προσέλαβον ἐπὶ ἀποζημιώσεως, ἀλλ' ἐπὶ μισθῷ, ἐν καὶ τὸ αὐτὸ νομικῶς ἐπαρτεν, ἡρνεῖτο δηλαδὴ τὴν ἀγωγήν.

Αριθ. 95 (1907) Τμ. Α'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΛΑΣ

Νόμος περί εξοφλήσεως χρεών Δήμων. - ού κατάργησις υπερημερίας. - μη προσβαλλόμενον έρειδμα.

Έπειδή ο Νόμος ΡΙΙΘ' του 1852 περί εξοφλήσεως των χρεών των Δήμων και ο μεταγενεστέρας έκδοθείς του 1896 έτους ΒΤΗΑ' ουδόλως έτροποποίησαν τας περί υπερημερίας του όφειλέτου διατάξεις του Αστικού Νόμου, αλλά όρισαν μόνον ότι των έν άπορία εύρισκομένων Δήμων μόνον τó πεμπτημόριον του προϋπολογισμού κατάσχεται υπό των δανειστών, όπερ άποτελεί σχετικήν άδυναμیان, ήτις κατά τας διατάξεις του Νόμου 137 § 4 και 5 Πανδ. (48.1) δέν φέρει άπάλλαγήν έκ των συνεπειών της υπερημερίας και ό περί του έναντίου λόγος του άναιρετηρίου άπορριπτέος ως μη βάσιμος.

Έπειδή, ως προκύπτει έκ της τελευταίας σκέψεως της έκκαλουμένης άποφάσεως, έχούσης ούτω: «Έπειδή ό ισχυρισμός του έκκαλούντος Δήμου ότι ουδέν όφείλει έλέγχεται άνυπόστατος έκ των προσαγομένων ως άνω εΐρηται όριστικών και τελεσιδίκων άποφάσεων, καθ' όν ουδέμία αντίρρησης έπάγεται», τó έφετεϊόν δεχθέν την άγωγήν της άναιρεσιβλήτου δέν έστηρίχθη μόνον εις όμολογίαν του άναιρεσειόντος Δήμου, αλλά και εις τελεσιδικούς άποφάσεις, ή δε αίτιολογία αύτη,μη προσβαλλομένη,άρκει νά στηρίξη τó διατακτικόν αύτης και περιττή καθίσταται ή εξέταση των έτέρων λόγων ότι παρεδίασε τας περί όμολογίας διατάξεις (*).

Αριθ. 96 (1907) Τμ. Α'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Χ. ΛΟΝΤΟΣ

Πληρεξούσιος. - κοινοποιητέα άγωγή.

Έπειδή ό άναιρεσιών, ως εξέγεται έκ των έγγραφων προτάσεων αύτου των υποβληθεισών κατά την συζήτησιν έφ' ής έξεδότη ή προσβαλλομένη άπόφασις, προς άπόκρουσιν του λόγου της έφέσεως

(*) «Η άπόφασις στηρίζεται εις έν ψεύδος. «Η έπικυρουμένη 664 Ε. Α. λέγει τά εξής: «Έπειδή οι τόκοι της ύπ' αριθ. 6926 όριστικής και τελεσιδικίας άποφάσεως έπιδικασθέντος κεφαλαίου άνέρχεται εις δραχμάς . . ., εις δε προστιθεμένου και του ποσού των τόκων των όφειλουμένων δυνάμει του έτέρου του μη άμφιδιδνητουμένου κεφαλαίου». Μετά την τοιαύτην αίτιολογίαν έπέρχεται ή υπό της άνω άποφάσεως άναφερομένη αίτιολογία ότι ό ισχυρισμός ότι ουδέν όφείλει, έλέγχεται άνυπόστατος έκ των προσαγομένων όριστικών και τελεσιδικίων άποφάσεων». Ερωτώμεν τόν πρώτον διαβάτην: «Η δευτέρα αύτη αίτιολογία προσέθετε τó πα' αμικρόν εις την προτέραν αίτιολογίαν ή άπέμεινεν έφακχίθαρον ότι την άγωγήν, όσον άφορά τó δευτερον μέρος, έδεχτο ή άπόφασις του έφετεϊου επί όμολογία, εις τó άνύπαρκτον της όπίας έστηρίχθη ή άναιρεσις; «Η μήπως διότι έν τή δευτέρα αίτιολογία άνέφερε εις πληθυντικόν αριθμόν την κατά την προηγούμενην αίτιολογίαν μίαν και μοναχήν, προσαγομένην διά τó έν κεφάλαιον της άγωγής, άπόφασιν, ύπήρχεν έρεισμα και διά τó έτερον κεφάλαιον όπερ ένέμετο δεκτόν εξ άνυπάρχτου όμολογίας; Τι είναι αύτά;

του αντίδικου του έναγομένου περί άκύρου της εις αυτόν έπίδόσεως της υπό κρίσιν άγωγής, ως κοινοποιηθείσης ταύτης εις τόν συνεναγόμενον άδελφόν του Δ. ΙΙ*** άντ' αύτου και ουχι προσωπικώς εις αυτόν, ισχυρίσθη ότι ή έπίδοσις της άγωγής προς τόν ρηθέντα διά τόν ήδη άναιρεσιβλήτον ένέμετο ως όντα πληρεξούσιον αύτου και έχοντα την ειδικήν έντολήν του παραλαμβάνειν δικόγραφα και άγωγάς, τó δε δικάσαν έφετεϊόν, ως προκύπτει έκ της προσβαλλομένης άποφάσεως, κατέλειπεν άναιτιολόγητον τόν ουσιώδη τουτον ισχυρισμόν του άναιρεσειόντος; δθεν άναιρετέα ή προσβαλλομένη άπόφασις κατά τó άρθρ. 807 § 6 της Πολ. Δικονομίας. (*)».

Αριθ. 97 (1907) Τμ. Α'

Εισηγητής ο άρεοπαγίτης κ. Μ. ΣΑΤΖΑΚΟΣ

Άφαιρέσις άμάξης-άποζημιώσις δια κέρδος διαφυγόν έκ χρήσεως.- έτέρα δίκη περί άποδόσεως άξίας.- άπόρριψις τελευταίας δια την μη ζήτησιν αύτονόμιας.- άνεπηρέαστον πρώτης.- λήψις ύπ' όψιν άποφάσεως έν συνόλω.

Έπειδή τó έφετεϊόν, διά της προσβαλλομένης άποφάσεως, σκεπτόμενον ότι έτάχθη υπό του πρωτοδικείου θέμα άποδείξεως περί της παρανόμου υπό των όργάνων του Δημοσίου άφαιρέσεως της διτρώχου άμάξης του άναιρεσιβλήτου, δέχεται έν μέρει την άγωγήν ως προς τó κεφάλαιον αύτης της άποζημιώσεως του άναιρεσιβλήτου διά τά έκ της άμάξης κέρδη, άτινα ήθελε πορισθῇ διά της χρήσεως αύτης, και περί μὲν της προτάσεως του άναιρεσειόντος Δημοσίου ότι έδει ν' αναβληθῇ ή έκδίκασις της υποθέσεως ένεκα της ένώπιον του αύτου Πρωτοδικείου Ά' ηνών έκκρεμούς μεταξύ των αύτων διαδίκων έτέρας δίκης, έν ή έπεδιώκετο και ή άξία της άμάξης έκ της αύτης αίτίας της παρανόμου άφαιρέσεως, τó έφετεϊόν ρητήν ποιείται αίτιολογίαν έν τή προσβαλλομένη άποφάσει, μη εύρίσκον λόγον άναβολής, άφού περί της βάσεως της ήδη διωκομένης άποζημιώσεως διατάχθη και έν τή παρούση δίκη άποδείξεις, ή δε παράλειψις αίτιολογίας επί της ένστάσεως του άναιρεσειόντος ότι διά της ύπ' αριθ. 6986 άποφάσεως του πρωτοδικείου, γενομένης άποδεκτής υπό του άναιρεσιβλήτου, άπερρίφθη ως άπαράδεκτος ή άγωγή αύτου ως προς τó κεφάλαιον περί πληρωμής της άξίας της άμάξης, ήτοι διά τόν λόγον ότι έφ' όσον δέν υποβάλλεται ισχυρισμός περί άδυναμίας προς άπόδοσιν της άμάξης έδει νά ζητηθῇ αύτή και όχι ή άξία της, ή δε άπόρριψις του κεφαλαίου τούτου έδει νά επαγάγη την άπόρριψιν και του έν μέρει έπιδικασθέντος υπό του έφετεϊου κεφαλαίου περί άποζημιώσεως διά τά έκ της χρήσεως της άμάξης κέρδη, ή ως εΐ-

(*) «Υποφαίνεται τó ζήτημα περί του δυνατόυ της κοινοποιήσεως και άγωγών εις τῷ εκκτημένω ειδικήν έντολήν του παραλαμβάνειν δικόγραφα. Περί τούτου δρα τήν έν σ. 423 IV 255 Α. Π. και τήν ύπ' αύτήν όρθως άντίθετον γνωμοδότησιν του παρα τῷ Αρείω Πάγῳ εισαγγελέως κ. Δ. Τσιβανοπούλου, παραθέτοντος και γνώμην τής δλομελείας του Αρείου Πάγου.

ρηται παράλειψις δὲν ἐπάγεται τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως διὰ τὸ νομικῶς ἐπουσιῶδες τοῦ ἰσχυρισμοῦ, διότι ἡ ἀπόρριψις τοῦ περὶ τῆς ἀξίας κεφαλαίου ἐγένετο, κατὰ τὰ λεγόμενα τοῦ ἀναιρεσέοντος, διὰ λόγον ἀναγόμενον εἰς τὸ ἀντικείμενον τῆς αἰτήσεως οὐδαμῶς δὲ θίγον τὴν βάσιν τοῦ δικαιώματος, ἐφ' ἧς τόσον αὕτη ὡς καὶ ἡ ἡδὴ διωκόμενην περὶ ἀποζημιώσεως ἐρείδονται, ὅπως ἡ ἀπόρριψις τοῦ κεφαλαίου ἐκείνου ἐπ' ὧν καὶ ἐπὶ τοῦ ὑποδίκου ἦδη.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς ἀποδεικνύεται, ὅπως κρίνη δι' ἐν τῷ θεματι τῆς πρωτοδικικοῦ ὑπ' ἀριθ. 6986 ἀποφάσεως περιελήφθη καὶ τὸ γεγονός τῆς παρανόμου ἀφαιρέσεως τῆς διττοῦ ἀμάξης τοῦ ἐνάγοντος, ἔλαβεν ἐν τῷ συνόλῳ ὑπ' ὅψιν τὴν ἀπόφασιν ταύτην τοῦ πρωτοδικικοῦ, οὕτω δ' ἐκτιμήσαν αὐτὴν ἐποίησαν ἐρμηνείαν ἐγγράφου διαφεύγουσαν τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου (ἀρθρ. 810 ἐδ. 2 Πολ. Δικονομίας).

Ἀριθ. 98 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΧΑΤΖΑΚΟΣ

Προσαγωγή ἀντιγράφου φορολογικοῦ καταλόγου. - ἀμφισβήτησις ἀκριβείας.

Ἐπειδὴ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν πρωτοδικεῖον ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει, δι' ἀναφορὰς εἰς τὰς σκέψεις τῆς τοῦ εἰρηνοδικικοῦ ὑπ' ἀριθ. 2948, ἐκρίνεν δι' ἐκ τοῦ προσαγομένου ἀντιγράφου τοῦ φορολογικοῦ καταλόγου ἀποδεικνύεται τὸ ἐπιβληθὲν τῷ Δημοσίῳ διὰ τῆς πρώτης ἀποφάσεως τοῦ εἰρηνοδικικοῦ θέμα, ὅτι ὁ τοῦ ἔτους 1906 φορολογικὸς κατάλογος τῶν ἰδιωτικῶν βουλομένων γαιῶν τοῦ Δήμου Σ*** ἐκηρύχθη ὀριστικῶς διὰ πράξεως τῆς ἀρμοδίας κατὰ νόμον ἐπιτροπῆς. Ἀλλ' ὁ ἀναιρεσέων διὰ τε τῆς ἐφέσεως καὶ τῶν ἐγγράφων προτάσεών του, τῶν υποβληθεισῶν κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικικοῦ συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐξεδόθη, ἡμφισβήτησεν, ὡς ἐκ τούτων ἀποδεικνύεται, τὴν ἀκρίβειαν τοῦ ἐν λόγῳ ἀντιγράφου ὡς μὴ ὄντος συμφώνου τῷ πρωτοτύπῳ, καὶ ἐζήτησε τὴν προσαγωγήν τοῦ πρωτοτύπου καταλόγου, ὅθεν τὸ ἐφετεῖον μὴ διατάξαν τὴν προσαγωγήν τοῦ πρωτοτύπου, ἀλλὰ λαβὼν ὑπ' ὅψιν τὸ ἀντίγραφον καὶ ἐκ τούτου πεισθὲν περὶ τοῦ ἀποδεικτέου θέματος, παρεβίβασε τὰς οὐσιώδεις διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 391 καὶ 425 τῆς Πολ. Δικονομίας, καθ' ἃ τὰ ἐγγραφα, δέον νὰ καθυποβάλλωνται ἐν πρωτοτύπῳ, τὰ δὲ ἀντίγραφα, καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ ἀντιπεφωνημένα, δὲν ἀρκοῦσι πρὸς ἀνακλήρωσιν τοῦ πρωτοτύπου, ἐκτὸς ὧρισμένων ἐξαιρέσεων, περὶ ὧν νῦν δὲν πρόκειται, ἡ δὲ παραβίασις αὕτη ἐπάγεται τὴν ἀναίρεσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, κατὰ τὸ ἀρθρ. 807 ἐδ. 5 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἀριθ. 100 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΚΑΥΑΛΗΣ

Ἐγγραφα. - λήψεις αὐτῶν ὑπ' ὅψιν ἐν δυνάμει. - λήψεις ὑπ' ὅψιν περιεχομένου. - ἐπι-

χειρήματα. - οὐ χρεῖα ἰδίας αἰτιολογίας. - συμβόλαια μετὰ τρίτων. - ἐκτιμήσεις ὡς ἀποδεικτικῶν μέσων. - ἀποδεικτικὴ δύναμις.

Ἐπειδὴ, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς τρίτης αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον ἔλαβεν ἐν συνόλῳ ὑπ' ὅψιν τὸ . . . παραχωρητήριον, ἐφ' οὗ ἐστηρίζετο ἡ διεκδικητικὴ τοῦ ἀναιρεσέοντος ἀνακοπή. ἐξ οὗ ἐπεται ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὅψιν καὶ τὴν ἐν αὐτῇ κατὰ τὸν ἀναιρεσέοντα μνείαν δι' ἐπὶ τοῦ παραχωρηθέντος εἰς τοῦτον οἰκοπέδου εἶχεν ἀνεγείρει αὐθαίρετως οἰκοδομήν ὁ Ι. Σ***, ἣν ὑπεχρεώθη ν' ἀποζημιώσει, παραβάλλον ὅμως τὸ παραχωρητήριον τοῦτο πρὸς τὴν ἐκθεσιν τῆς κατασχέσεως, τὸ δανειστικὸν συμβόλαιον, δι' οὗ παρεχωρήθη τῷ ἐπισκευδόντι ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου ὑποθήκη ἐπὶ τοῦ κατασχεθέντος, τὰς καταθέσεις τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων, ἃς ἀναλύει, καὶ τὸ . . . παραχωρητήριον, ὅπερ ἐν συνόλῳ ἐκτιμᾷ, ἐθεώρησεν ἥκιστα πιθανοὺς τοὺς ἐν τῇ διεκδικητικῇ ἀνακοπῇ τοῦ ἀναιρεσέοντος ἰσχυρισμούς καὶ μᾶλλον πιθανὸν ὅτι τὸ κατασχεθὲν ἦν αὐτὸ ἐκεῖνο, ὅπερ παρεχωρήθη εἰς τὸν ὀφειλέτην Ι. Σ*** διὰ τοῦ παραχωρητήριου, ἐν ᾧ ἂν ἑτέρου δεχόμενον δι' ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς κατασχέσεως, περιγράφονται οἰκία καὶ μαγαζέον, ἀποκροῦσι, συνεπυγμένως μὲν πλὴν σαφῶς, τὴν τοῦ ἀναιρεσέοντος πρότασιν ἐπὶ τὸ τοῦ ὀφειλέτου Ι. Σ*** οἰκόπεδον οὐδεμίαν φέρει οἰκοδομήν, ἥτις ἄλλως πρότασις, ἐπιχειρήμα οὐσα πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ταυτότητος τοῦ διεκδικουμένου πρὸς τὸ κατασχεθὲν, δὲν ἐγγράφειν εἰδικῆς αἰτιολογίας.

Ἐπειδὴ δὲν προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι τὸ ἐφετεῖον ἐκρίνεν ὑποχρεωτικὸν διὰ τὸν ἀναιρεσέοντα τὸ ὑπ' ἀριθ. 81 (1898) συμβόλαιον, δι' οὗ ἐδανείσθη ὁ ὀφειλέτης Ι. Σ*** παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ΙΙ*** χρήματα καὶ παρέσχεν αὐτῷ ὑποθήκην ἐπὶ τοῦ κτήματός του, ἀλλ' ἐκτιμᾷ αὐτὸ μετὰ τῶν λοιπῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων σχετικῶς μὲ τὴν ταυτότητα τοῦ διεκδικουμένου, οὕτω δὲ πρᾶξαν συνεμορφώθη πρὸς τὰ ἀρθρ. 256, 252 καὶ 400 Πολ. Δικονομίας, καθ' ἃ ὀφείλει ὁ δικαστὴς νὰ ἐκτιμᾷ ἀντὶ τὰ εἰς αὐτὸν ὑποβαλλόμενα ὑπὸ τῶν διαδίκων ἀποδεικτικὰ μέσα, οἷα εἰσι καὶ τὰ ἐγγραφα, καὶ καθ' ἃ τὰ ἐγγραφα, καὶ δὴ τὰ δημόσια, ἀποδεικνύουσι τὰς δηλώσεις τῶν συμβαλλομένων καὶ ἀπέναντι τρίτων, μὴ ὑποχρεομένων ὅμως ἐκ τῆς νομικῆς ἐνεργείας αὐτῶν.

Ἀριθ. 101 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΚΑΥΑΛΗΣ

Φορολογία σταφιδοκάρπου διὰ τὰ ἔτη 1895, 1896, 1897 καὶ 1898. - ἔγγειος φόρος καὶ ἐξαγωγικὸς δαδμός. - καταβολὴ εἰς εἶδος. - κατάθεσις ἐπὶ ἀποταμιεύσει καὶ ἀπόδειξις. - συμφωνητικὸς πρὸς καταβολὴν κατ' ἐξαγωγήν. - μὴ ἐξαγωγή. - λήψεις τιμήματος ἐκποιήσεως ὑπὸ Δημοσίου. - σύστασις Σταφιδικῆς Τραπεζῆς. - παράδοσις τέως ἀποταμιευμένου. - τὶ παραδοτέον. - οὐ πλουτισμὸς ἐκ περιπλέον.

Ἐπειδὴ, κατὰ τοὺς ἐπιβαλόντας τὴν εἰς εἶδος φορολογίαν τοῦ σταφιδοκάρπου διὰ τὰ ἔτη 1895,

1896, 1897 και 1898 νόμους και ιδίως κατά τὰ συνδυασμένα άρθρα 1, 2, 4, 5, 7 και 8 τοῦ ΒΥΚΕ' Νόμου τῆς 6 Μαΐου 1896, ὁ ἐγγειος φόρος και ἐξαγωγικὸς δασμὸς τοῦ σταφιδοκάρπου συνίσταται εἰς τέσσαρας μὲν δραχμὰς καθ' ἐκάστην χιλιάδα ἐξαγομένων ἐνετικῶν λιτρῶν, εἰς δέκα πέντε δὲ ἑκατοστὰ ἐπὶ τοῦ ἐξαγομένου ποσοῦ, καταβαλλόμενα εἰς εἶδος. Καὶ ὁ μὲν εἰς χρήματα συνιστάμενος φόρος ἐκπληρόντο εἰς τὸ τελωνεῖον μόνον κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν, διὰ δὲ τὸν εἰς εἶδος φόρον ὠρίσθη ὅτι ὤφειλεν ὁ σκοπῶν νὰ ἐξαγάγῃ σταφιδόκαρπον νὰ καταθέσῃ, ἐπὶ ἀποδείξει ἀποταμιεύσεως, και διατηρῇ εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ Δημοσίου ἀνάλογον ποσὸν σταφιδοκάρπου ἀποταμιεύμα, τμηματικῶς συμψηφιστέον πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ παρ' αὐτοῦ (τοῦ ἐξαγαγόντος) καταβλητέου εἰς εἶδος φόρου, οὕτως ὥστε ὁ ἐξαγὼν σταφιδόκαρπον ἐξ οἰουδήποτε λιμένος τοῦ Κράτους ἡδύνατο παρουσιάσῃ τὰς ἀποδείξεις ἀποταμιεύσεως, νὰ ἐξοφλήσῃ δι' αὐτῶν τὸν εἰς εἶδος καταβλητέον ἐπὶ τοῦ ἐξαχθέντος ποσοῦ φόρον, ἐν ᾗ δὲ περιπτώσει δὲν ἤθελε νὰ ἐξαγάγῃ σταφιδόκαρπον και νὰ χρησιμοποίησῃ κατ' ἀκολουθίαν πρὸς πληρωμὴν τοῦ εἰς εἶδος καταβλητέου ἐξαγωγικοῦ φόρου τὰς ἀποδείξεις ἀποταμιεύσεως, ἐδικαιούτο νὰ λάβῃ παρὰ τοῦ Δημοσίου τὸ ἰσότιμον τοῦ ἀποταμιευθέντος σταφιδοκάρπου του, τοῦ ἐκποιηθέντος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῆς τιμῆς, εἰς ἣν ἤθελε πωληθῇ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ὁ σταφιδόκαρπος τῆς ἀποθήκης ἐν ᾗ ἀπεταμιεύθη, ἀφαιρουμένου λόγῳ φύρας 2 0/0. Ὅθεν, κατὰ ταῦτα, αἱ ἀποδείξεις ἀποταμιεύσεως ἦσαν διὰ τὸν ἀποταμιευτὴν μέσον μὲν ἐξοφλήσεως ἂν ἐνῆργει τὴν ἐξαγωγὴν τοῦ σταφιδοκάρπου, τίτλος δὲ πρὸς ἀνάληψιν τοῦ ἀντιτίμου τοῦ ἀποταμιευθέντος και ἐκποιηθέντος ὑπὸ τοῦ Δημοσίου σταφιδοκάρπου του, ἂν δὲν ἤθελε νὰ ἐξαγάγῃ σταφιδόκαρπον.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἄρθρ. 12 τοῦ ΒΦΠΙΙ' Νόμου τῆς 17 Ἰουνίου 1899, δι' οὗ συνέστη ἡ Σταφιδικὴ Τράπεζα, ὀρίζοντος ὅτι αἰεὶ τὴν Σταφιδικὴν Τράπεζαν παραδοθήσεται τὸ εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον κατατεθειμένον χρηματικὸν ποσόν, τὸ προκύπτον ἐκ τοῦ τιμῆματος τοῦ ἐκποιηθέντος σταφιδοκάρπου, τοῦ εἰσαχθέντος εἰς τὰς ἀποθήκας ἀποταμιεύσεως, ἀφ' ἧς ἐπεβλήθη ἡ εἰς εἶδος φορολογία, ἀφαιρέσει τοῦ ἐκ δραχμῶν τεσσάρων φόρου και τῶν ἐξόδων τῆς διαχειρίσεως τῶν ἀποθηκῶν», ἐπαρκῶς συνάγεται ὅτι εἰς τὴν Σταφιδικὴν Τράπεζαν ἀποδίδεται τὸ ἀντίτιμον οὐχὶ παντὸς σταφιδοκάρπου εἰσαχθέντος ὑπὸ τῶν ἀποταμιευτῶν, δυνάμει τῶν μνημονευθέντων νόμων, εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ Δημοσίου και ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐκποιηθέντος, ἀλλὰ μόνον τοῦ ἀποταμιεύματος τοῦ χρησιμοποιηθέντος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ τὰ εἰρημένα ἀποδείξεων ἀποταμιεύσεως, πρὸς ἐξόφλησιν φόρου, εἰς εἶδος καταβλητέου, ὡς πραγματοποιήσαντος τοῦ ἀποταμιευτοῦ τὴν ἐξαγωγὴν ἐπὶ τῇ προσδοκίᾳ τῆς ὁποίας εἶχεν εἰσαγάγει εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ Δημοσίου ἀνάλογον ἀποταμίευμα, διότι μόνον ἐπὶ τῆς πραγματοποιηθείσης ἐξαγωγῆς

τοῦ σταφιδοκάρπου ἡδύνατο τὸ Δημόσιον νὰ εἰσπράξῃ τὸν ἐκ δραχμῶν τεσσάρων ἐπὶ ἐκάστης χιλιάδος ἐνετικῶν λιτρῶν φόρον, περὶ οὗ διαγορεύει τὸ παρατεθὲν ἄρθρον, και νὰ ἀφαιρέσῃ κατ' ἀκολουθίαν αὐτὸν ἐκ τοῦ ἀποδοτέου εἰς τὴν Σταφιδικὴν Τράπεζαν χρηματικοῦ ποσοῦ, ὥστε ἡ Σταφιδικὴ Τράπεζα λαμβάνει διὰ τοῦ νόμου μόνον τὸ καθαρὸν προῖον τοῦ εἰς εἶδος καταβληθέντος διὰ τὴν ἐπελθοῦσαν ἐξαγωγὴν δασμοῦ σταφίδος. Ἡ τοιαύτη τοῦ νόμου ἔννοια καταδηλωτέρα ἀποβαίνει και ἐκ τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ Νόμου αὐτοῦ (ΒΦΠΙΓ'), ὅπερ καταργοῦν ὀνομαστικῶς τοὺς διαληφθέντας Νόμους ΒΤΘ', ΒΥΚΕ', ΒΦΗ' και ΒΦΜΘ', διατήρησεν ἐν ἰσχύϊ ρητῶς τὰς διατάξεις αὐτῶν ὡς πρὸς τὰς ἐν γένει σχέσεις τὰς ἐκ τῶν διατάξεων τούτων παραχθείσας. Μία δὲ τῶν σχέσεων τούτων εἶναι και ἡ παραχθεῖσα μεταξὺ Δημοσίου και ἀποταμιευτοῦ σταφιδοκάρπου, ὅστις μὴ ἐξαγαγὼν σταφιδόκαρπον, ὡς ἐσκόπει, δὲν ἐχρησιμοποίησε, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, τὰς ἀποδείξεις τῆς ἀποταμιεύσεως πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ εἰς εἶδος καταβλητέου ἐξαγωγικοῦ δασμοῦ και δικαιούται κατ' ἀκολουθίαν εἰς ἀνάληψιν τοῦ ἀντιτίμου παρὰ τοῦ Δημοσίου. Τούτων τεθέντων, ἔπεται ὅτι ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσειόντος ἐπιδιώκουσα, καθ' ἃ δέχεται και ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀκόδοσιν τοῦ ἀντιτίμου τοῦ εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ Δημοσίου κατὰ τὰ ἔτη 1896 και 1897 εἰσαχθέντος ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσειόντος και τῶν δικαιωπαρῶν του σταφιδοκάρπου και ἐκποιηθέντος ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν ἐπραγματοποιήθη ἡ ἐξαγωγὴ δι' ἣν ἀπεταμιεύσαν αὐτὸν, δὲν στηρίζεται εἰς τὸν νόμον και προσηκόντως ἀκέρριφθη ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως. Ὅρθου δὲ ὄντος τοῦ διατακτικοῦ οὐδεμίαν ἔχει σημασίαν τὸ τυχὸν ἀστοχὸν τῶν αἰτιολογιῶν.

Ἐπειδὴ μηδεμιᾶς κατὰ τὰ εἰρημένα περιουσίας τοῦ ἀναιρεσειόντος ἢ τῶν δικαιωπαρῶν του περιελθούσης εἰς τὴν Σταφιδικὴν Τράπεζαν, δυνάμει τοῦ περὶ συστάσεως αὐτῆς Νόμου, οὐδεμίαν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ οἱ περὶ ἀδίκου πλουτισμοῦ κανόνες τοῦ δικαίου, ἐφ' ὧν ἡ δευτέρα τῆς ἀγωγῆς θεμελιούται βάσις.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. 28 τοῦ ΓΚΗ' Νόμου τῆς 21 Ἰουνίου 1904 προνοεῖ ἀποκλειστικῶς και ρητῶς περὶ τῶν ἀποδείξεων ἀποταμιεύσεως, ὡς ἡ Σταφιδικὴ Τράπεζα ἐξέδωκε δυνάμει τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ περὶ συστάσεως αὐτῆς Νόμου ΒΦΠΓ' εἰς τοὺς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1899 και ἐφεξῆς ἀποταμιεύσαντας εἰς τὰς ἀποθήκας αὐτῆς σταφιδόκαρπον, ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς φόρος καταβλητέος εἰς εἶδος διὰ τὴν σκοπούμενην ὑπ' αὐτοῦ ἐξαγωγὴν σταφιδοκάρπου, ἥτις δὲν ἐπραγματοποιήθη και κανονίζει μόνον τὰς σχέσεις τῶν κατόχων τῶν τοιούτων ἀποδείξεων ἀπέναντι τῆς Σταφιδικῆς Τραπέζης, ὡς ἐκποιησάσης τὸν σταφιδόκαρπον και λαβούσης τὸ τίμημα. Δὲν ἐφαρμόζεται ἄρα ἡ διάταξις αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἀποδείξεων ἀποταμιεύσεως, ὡς κατὰ τὰ ἔτη 1896 και 1897, περὶ ὧν πρόκειται, ἐξέδωκε τὸ Δημόσιον διὰ τὸ ἐναποτεθὲν εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ ἐναποταμίευμα σταφιδοκάρπου, κατὰ τὰ διαληφθέντα ἄρθρα 4 και 7 τοῦ ΒΥΚΕ' Νόμου.

Ἀριθ. 102 (1907) Τμ. Α'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Χ. ΚΑΨΑΛΗΣ

Ἀνανέωσις.— δυνάτη καὶ δι' ἐκδόσεως δυναλ-
λαγματικῆς. — στοιχεῖα πρὸς τοιαύτην. — ἀ-
ποδοχὴ συναλλαγματικῆς. — ἔννοια ὀχέσεως.
οὐκ ἀπόδεξις ἐνοχικῆς μεταξὺ ἐκδότου καὶ
ἀποδέκτου ὀχέσεως. — πρόβλεψις δι' ἀποδο-
τῆς ἢ δι' ὑπάρξεως χρέους παρ' ἀποδέκτου.
δόσις ἀντὶ καταβολῆς. — πότε ἀποτελεῖ ἐξό-
φλησιν. — κατάσχεσις ὑπὸ τρίτου. — χρέος δι'
ὃ ἡ ἀποδοχὴ συναλλαγματικῆς. — μὴ καθο-
ρισμὸς ἀκυρωτικῶν λόγων.

Ἐπειδὴ, καὶ μὲν κατὰ τοὺς Νόμ. 4 καὶ 8 § 1
Πανδ. (46.2) οὗς ὁ ἀναιρεσίων ἐπικαλεῖται, ἀ-
νανέωσις, ἥτοι κατάργησις προτέρας ἐνοχῆς καὶ
σύστασις νέας, δύναται νὰ ἐπέλθῃ καὶ δι' ἐκδόσεως
συναλλαγματικῆς, ἀλλὰ πρὸς τοῦτο δέον νὰ συνυ-
πάρξωσι μὲν αἱ βουλήσεις τῶν συμβαλλομένων με-
ρῶν πιστωτοῦ καὶ ὀφειλέτου, νὰ προκύπτῃ δ' ἀναμ-
φιβόλως ἡ περὶ ἀνανεώσεως πρόθεσις αὐτῶν. Εἰπόν
ἄρα τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀπο-
φάσεως ὅτι μόνῃ τῇ ἀποδοχῇ συναλλαγματικῆς, ἐκ-
δοθείσης ὑπὸ τοῦ Ε. Ν^{αα}, ἦν διὰ τῆς δηλώσεως
τοῦ προέβαλεν ὁ ἀναιρεσίων, αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν
ἄνευ ἄλλου πρόσθετου στοιχείου, ἥτοι ἄνευ τοῦ ἰ-
σχυρισμοῦ ὅτι ἡ ἀποδοχὴ ἐγένετο ἐπὶ τῷ κοινῷ
σκοπῷ ἀμέσου καὶ τελειωτικῆς διακανονίσεως τοῦ
καλαίου χρέους, δὲν ἐνεργεῖ ὡς πληρωμὴ τῶν ἐκ
τῆς ἐταιρίας πιθανῶν κερδῶν, ἅτινα ὤφειλε πρὸς
ἐκείνους ὁ ἀναιρεσίων καὶ δι' αὐτὴν ἐνηργήθη συντηρη-
τικὴ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατάσχεσις, δὲν πα-
ρεδίεσεν τὸν Ἀστυκὸν Νόμον, καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναν-
τίου λόγος ἀναιρέσεως ἐλέγχεται ἀνυπόστατος.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἀρθρῶν 117—
121, 149 καὶ 173 Ἐμπορ. Νόμου, ἡ ἀποδοχὴ
συναλλαγματικῆς οὐδὲν ἑτερόν ἐστίν εἰμὴ ἐντολῇ,
ἦν ὁ ἐκδότης δίδει πρὸς τὸν ἀποδέκτην, καὶ δι' ἧς
οὗτος ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ πληρώσῃ
τὴν συναλλαγματικὴν πρὸς τὸν κομιστὴν, ἀπέναντι
τοῦ ὁποίου ὡς καὶ ἀπέναντι τῶν ὀπισθογράφων θεω-
ρεῖται λαβὼν τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς μέσα,
τούτέστι τὴν πρόβλεψιν. Οὕτε ἄρα κατὰ τὰς δια-
τάξεις τοῦ Ἐμπ. Νόμου ἀποτελεῖ ἡ ἀποδοχὴ συ-
ναλλαγματικῆς αὐτὴ καὶ μόνῃ πληρωμὴν τοῦ
προϋπάρχοντος τυχόν χρέους τοῦ ἀποδέκτου πρὸς
τὸν ἐκδότην, ὡς ἀβασίμως ὑποστηρίζει ὁ ἀναι-
ρεσίων.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐκ τῆς δευτέρας αἰτιολογίας τῆς
προσβαλλομένης ἀποφάσεως δεικνύται, τὸ πρωτο-
δικεῖον ἀποφαίνεται γενικῶς ὅτι ἡ ἀποδοχὴ τῆς
συναλλαγματικῆς, καὶ ὅταν ἀκόμῃ ὑπάρχῃ ἡ κατὰ
τὸ ἀρθρ. 116 τοῦ Ἐμπ. Νόμου πρόβλεψις παρὰ
τῷ ἀποδέκτῃ, δὲν συνεπάγεται, καθ' ἑαυτὴν καὶ
ἄνευ τινὸς λόγου καταργητικοῦ τῶν ἐνοχῶν, τὴν
λύσιν τοῦ ἐνοχικοῦ δεσμοῦ, τοῦ ὑφισταμένου μεταξὺ
τοῦ ἐκδότου ὡς δανειστοῦ καὶ τοῦ ἀποδέκτου ὡς ὀ-
φειλέτου, προστιθῇσι δὲ ὅτι κατὰ μείζονα λόγον
τοῦτο εἶναι ὀρθόν, ὅταν ἡ πρόβλεψις συνίσταται εἰς
χρέος τοῦ δέκτου πρὸς τὸν ἐκδότην, ἐντεῦθεν ἔπε-
ται ὅτι τὸ δικαστήριον οὕτε διέκρινε μεταξὺ προ-
βλέψεως ἀπ' εὐθείας εἰς χρήματα πεμφθείσης ἐπὶ
τῷ προορισμῷ ἐξοφλήσεως τῆς συναλλαγματικῆς

καὶ προβλέψεως συνισταμένης εἰς πρότερον χρέος
τοῦ ἀποδέκτου, οὔτε ἀπένειμεν εἰς τὸ πρῶτον εἶδος
ἀποτελέσματα πληρωμῆς, ἅτινα ἤρνηθη διὰ τὸ
δεύτερον, ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου ἄρα λόγος ἀναιρέ-
σεως στερεῖται ἀκρίβειας.

Ἐπειδὴ ἀληθῶς ἡ δόσις ἀντὶ καταβολῆς ἐπιφέ-
ρει, ὡς διατείνεται ὁ ἀναιρεσίων, ἀπόδεσιν τῆς
προτέρας ἐνοχῆς, ἰσοδυναμοῦσα πρὸς πληρωμὴν,
ἀλλ' ἀπαραίτητος πρὸς τοῦτο ὅρος εἶναι ἡ τοῦ πι-
στωτοῦ συναίνεσις. ἦν ἐν προκειμένῳ δὲν προέτει-
νεν ὁ ἀναιρεσίων, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου
δεκτὰ γενόμενα, ὡς εἴρηται, περιστατικά. Ἀβάσι-
μος ἄρα ὁ σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως.

Ἐπειδὴ, ὡς δέχεται τὸ πρωτοδικεῖον ἐν τῇ
προσβαλλομένῃ ἀποφάσει, ἡ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλή-
του ἐπιβληθεῖσα εἰς χεῖρας τοῦ ἀναιρεσιόντος κα-
τάσχεσις ἐγένετο διὰ χρέος τοῦτου πρὸς τὸν
Σ. Ν^{αα} προερχόμενον ἐκ κερδῶν παραχρησμένων
ἐκ τῆς μεταξὺ τῶν δύο τούτων ὑφισταμένης ἐται-
ρίας. Ἀφ' οὗ δὲ τὸ χρέος τοῦτου δὲν ἀπεσθίσθη, ὡς
εἴρηται, διὰ μόνῃς τῆς ἀποδοχῆς τῆς συναλλαγ-
ματικῆς, τῆς ὑπὸ τοῦ συνεταίρου Ν^{αα} ἐκδοθείσης,
ἔπεται ὅτι ἡ κατάσχεσις δὲν ἐνηργήθη διὰ χρέος
ἐκ συναλλαγματικῆς, ὅπερ κηρύττει ἀκατάσχετον
τὸ ἀρθρ. 920 § 3 Πολ. Δικονομίας. Ἄρα ὁ εἰς
παράδωκον τῆς διατάξεως ταύτης ἀναγόμενος λό-
γος ἀναιρέσεως στερεῖται ὑποστάσεως (*).

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ἀναιρέσεως ὅτι παρὰ τὸν νό-
μον ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δὲν προέβη εἰς ἔ-
ρευναν τῶν λοιπῶν ἀκυρωτικῶν τῆς κατασχέσεως
ἐνστάσεων τοῦ ἀναιρεσιόντος εἶναι ἀόριστος καὶ
δικαστικῶς ἐκτιμήσεως ἀνεπίδεκτος, ὡς μὴ δια-
κριτῶν ὁποῖαι ἦσαν αἱ ἀκυρωτικαὶ ἐνστάσεις ἃς
προέτεινε καὶ ἃς ἀδικάστους κατέλιπε τὸ πρω-
τοδικεῖον.

Ἀριθ. 103 (1907) Τμ. Α'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΛΙΑΔΗΣ

Ἀπόφασις ἀπορρίπτουσα ἐνστάσεις. — χαρ-
ακτῆρ. — ἐνστάσις μὴ καταβολῆς ἀντιτίμου. —
ἄτακτος ὀπισθογράφου. — ἐντολῆ. — θάνα-
τος ὀπισθογράφου.

Ἐπειδὴ, ὡς σαφῶς συνάγεται ἐκ τῶν ἀρθρῶν
180, 185, 209 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἡ ἀπόφασις,
ἡ ἀπορρίπτουσα ἐνστάσιν καὶ μὴ ἀποφαινομένη ἐπὶ
τῆς οὐσίας δὲν εἶναι ὀριστικὴ, κατ' ἀκολουθίαν τὸ
ἐφετεῖον δεχθὲν ὅτι ἡ... ἀπόφασις τοῦ, καίπερ
μὴ ἀποφαινομένη ἐπὶ τῆς οὐσίας τῆς διαφορᾶς εἶ-
ναι ὀριστικὴ καὶ μὴ ἐπιδεκτικὴ ἀνακλήσεως, ὡς

(*) Ὡς ἐκ τῆς ἀποφάσεως φαίνονται τὰ θέματα,
ὑπάρχει αἰσθητὴ ἐν ταῖς λύσεσι στενωπὴ. Ὡς δύ-
ναται τις εἰκάσαι, ἐπεβλήθη ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου
κατάσχεσις εἰς χεῖρας τοῦ ἀναιρεσιόντος διὰ χρέος
τοῦτου πρὸς τὸν Σ^{αα} ἐξ ἐταιρίας καὶ ὁ ἀναιρεσίων
οὕτως ἐδήλωσεν ὅτι διὰ τὸ χρέος τοῦ τοῦτο ἀπιδέχθη
συναλλαγματικὴν ἐκδοθείσαν ὑπὸ τοῦ Σ^{αα}. Ἐάν
ταῦτα εἶναι ἀληθῆ, πῶς ἂν θεραπείαν δύναται νὰ πα-
ράσχωσι τὰ διὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως ἱατροσοφία
εἰς τὴν βαρεῖαν ἀσθένειαν τοῦ ἀναιρεσιόντος τοῦ νὰ
πληρώσῃ δις — ὁ πρὸς τὸν Σ^{αα} χρέος τοῦ, καὶ τῷ κα-
τασχόντι καὶ τῷ κομιστῇ τῆς συναλλαγματικῆς;

πρὸς τὴν διάταξιν δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἐνστασις τοῦ ἀναιρεσιόντος, περὶ μὴ καταβολῆς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ι. Κ^{***} πρὸς τὸν ὀπισθογράφον τοῦ εἰς διαταγὴν γραμματίου Δ. Γ^{***} τοῦ ἀντιτίμου αὐτοῦ, παρεβίβασε τὰς ρηθείσας οὐσιώδεις διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας, προφανῶς δ' ἐνεκα τούτου καὶ τὴν ἐτέραν οὐσιώδη διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 351 τῆς αὐτῆς Δικονομίας παρεβίβασε μὴ ἐπιβάλλον τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ Ι. Κ^{***} τὸν ἐπαχθέντα αὐτῷ ὅρκον περὶ τῆς ρηθείσης ἐνστάσεώς του, ἐπὶ δὲ καὶ ἀνατιολόγητον κατέλιπε τὴν ἀπόφασίν του, ὡς πρὸς τὸν ὑποβληθέντα οὐσιώδη ἰσχυρισμὸν ὅτι ἡ πρὸς τὸν ἀναιρεσιβλήτον Ι. Κ^{***} ὀπισθογράφσις τοῦ εἰς διαταγὴν γραμματίου, οὐτε ὡς ἀτακτος δύναται νὰ ἰσχύσῃ, διότι ὁ ὀπισθογράφος Δ. Γ^{***} ἀπέθανε πρὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ ἔπαυσεν οὕτω ἡ δοθείσα διὰ τῆς ἀτάκτου ὀπισθογραφῆσεως ἐντολή.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Αριθ 64 (1907)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Ν. ΒΑΦΑΣ

Ἀνάκλησις συνδίκων.- προτάσει εἰσπηγτοῦ. αἰτῆσει δανειστοῦ.- τρόπος.

Ἐπειδὴ οἱ Π. Γ^{***} καὶ Α. Ζ^{***} εἶναι σύνδικοι ὀριστικοί, ἀνάκλησις δὲ συνδίκου ὀριστικοῦ δὲν δύναται νὰ γείνη εἰμὴ τῇ προτάσει τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς πτωχεύσεως, μόνον δὲ ἂν πιστωτῆς ὑποβάλλῃ αἴτησιν εἰς τὸν εἰσηγητὴν ὅπως προκαλέσῃ τὴν ἀνάκλησιν συνδίκου, οὗτος δὲ δὲν πράξῃ τοῦτο, δύναται ὁ αἰτήσας πιστωτῆς νὰ ὑποβάλλῃ τὴν περὶ ἀνάκλησεως αἰτησίν του εἰς τὸ δικαστήριον ἀπ' εὐθείας κατὰ τὸ ἄρθρ. 468 Ἐμπ. Νόμου, ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ὁποίου συνάγεται ὅτι δὲν εἶναι δεκτή αἰτήσεις πιστωτοῦ, ζητοῦντος τὴν ἀνάκλησιν ὀριστικοῦ συνδίκου, ὑποδαλλομένη εἰς τὸ δικαστήριον, ἂν ταύτην δὲν ὑπέβαλεν εἰς τὸν εἰσηγητὴν τῆς πτωχεύσεως παρῆλθον δὲ ἀπὸ τῆς υποβολῆς αὐτῆς ὀκτὼ ἡμέραι καὶ ὁ εἰσηγητῆς δὲν ἐζήτησεν ἀπὸ τοῦ δικαστήριον τὴν ἀνάκλησιν τοῦ συνδίκου.

Ἀριθ. 82 (1907)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΣΑΠΟΥΝΤΖΑΚΗΣ

Πλείονες διάδικοι ἐν διαφόροις κατοικίαις.- παρέκτασις προθεσμίας ἐπὶ τῇ ἀπωτέρω. - πώλησις ἀκινήτου ἀνελίκου ἄνευ διατυπώσεων. - παρέλευσις πενταετίας ἀπὸ ἐνηλικίωτος. - μείωσις χρόνου πρὸς ἐνηλικίωτον. - ποῖα ἀκυρότητες.

Ἐπειδὴ ἀληθῶς, ὅπου ἐπέκτασις τῆς προθεσμίας κατὰ τὸ ἄρθρ. 195 τῆς Πολ. Δικονομίας χωρεῖ ἐπὶ πλείωνων προσώπων κατοικούντων εἰς διαφόρους τόπους, ἡ ἀπωτέρα ἀπόστασις ρυθμίζει κοινῶς πρὸς πάντα τὴν τοιαύτην ἐπέκτασιν ἄλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου καίτοι τῆς μιᾶς ἐναγούσης κατοικούσης εἰς διάφορον τῶν λοιπῶν τόπον, ὑπαγόμενον εἰς ἕτερον ἐφετεῖον, δὲν ὑπάρχει περίπτωσις ἐπεκτάσεως τῆς κοινῆς τῶν ὀκτὼ ἡμερῶν προθεσμίας πρὸς ἐνάσκησιν ἀνακοπῆς κατ' αὐτῆς,

ὥστε καὶ διὰ τοὺς λοιποὺς ἐναγομένους νὰ χωρῇ ἡ αὐτὴ ἐπέκτασις, διότι καὶ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρ. 1 καὶ 2 τοῦ ἀπὸ 18 Σεπτεμβρίου 1836 Διατάγματος ἐξάγεται ὅτι τὰ ἄρθρα 195 καὶ 196 Πολ. Δικονομίας ἐφαρμόζονται μόνον ἐὰν ὁ εἰς ἄλλον τόπον κατοικῶν διάδικος δὲν ἔχῃ διορίσει ἀντίκλητον ἐν τῇ ἔδρᾳ τοῦ δικαστηρίου ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ ἐν Σπέτσαις κατοικοῦσα εἶχε διορισμένον ἐν Ἀθήναις πληρεξούσιον καὶ ἀντίκλητον διὰ πάντα τὰ δικαστήρια τοῦ Κράτους, παντὸς βαθμοῦ καὶ δικαιοδοσίας, τὸν δικηγόρον Ν. Δ^{***}, δι' οὗ καὶ παρέστη κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ πρωτόδικος ἐρήμην ἀπόφασις, καὶ οἱ ἐρημνὴν δικασθέντες ἐναγόμενοι τὸν δικηγόρον Μ. Σ^{*}. Ὅθεν τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως κοινοποιηθείσης τῷ πληρεξουσίῳ καὶ ἀντικλήτῳ τῶν ἐρήμην δικασθέντων ἐναγομένων τῇ 28 Φεβρουαρίου 1906, ἐγκύρως οὗτοι ἠδύναντο μετὰ τὴν 8 Μαρτίου 1906 κατὰ τὰ ἄρθρα 752 καὶ 756 τῆς Πολ. Δικονομίας νὰ ἐνασκήσωσιν ἔφεσιν κατ' αὐτῆς τῇ 5 Ἀπριλίου 1906, ἀπορριπτέα δὲ ὡς ἀβάσιμος τυγχάνει ἡ περὶ ἀπαράδεκτου τῆς ἐπίδικου ἐφέσεως ἐνστάσις τῶν ἐναγόντων, στηριζομένη ἐπὶ τῷ ἀβάσιμῳ λόγῳ ὅτι ἡ πρὸς ἀνακοπὴν, κατὰ τῆς ἐν Σπέτσαις κατοικούσης, προθεσμίας τῶν ἐναγομένων ὑπόκειται εἰς παρέκτασιν, διαρκούσης τῆς ὁποίας ἐνήσκησαν οὗτοι τὴν ἐπίδικον ἔφεσιν των (*).

Ἐπειδὴ ἡ καθιερουμένη διὰ τῆς διατάξεως 3 Κ. Ν. 74, Β. Χ. δ' 66 καὶ Ἀρμέν. Α' 16¹ 14 μετὰ πενταετίαν τῆς ἐνηλικιώσεως ἀπόκρουσις τῆς τοῦ ἐνηλικιωθέντος ἀνηλίκου ἀγωγῆς ἐπὶ ἀκυρώσει ἐκποιήσεως ἀκινήτου αὐτοῦ ὑπὸ ἐπιτρόπου τοῦ ἄνευ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἐξακολουθεῖ ἰσχύουσα, ὡς μὴ καταργηθεῖσα διὰ τοῦ ἄρθρ. 137 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας ἀνηλίκων νεωτέρου Νόμου, ὅπερ κατήργησε τοὺς εἰς τὸ ἀντικείμενον τοῦ νόμου τούτου ἐναγομένους ὀρισμοὺς Ρωμαϊκῶν καὶ Βυζαντινῶν νόμων. Ἡ δὲ ἀπόκρουσις αὕτη, ἀφορώσα οὐχὶ εἰς τὸν πρὸν σιωπηρὰς ἐγκρίσεως τῆς πωλήσεως, ἀλλ' εἰς ἀπώλειαν, ἐνεκα ἀπραξίας δικαιώματος προσβολῆς αὐτῆς, ἀποτελεῖ ἐνστάσιν παραγραφῆς, ἀ-

(*) Ἐχομεν τὰς δεινотάτας τῶν ἀμφιβολιῶν. Τὸ θέμα ἦτο περὶ τοῦ παραδεκτοῦ ἐφέσεως γενομένης ὑπὸ διαφόρων ὁμοδίκων ἐντὸς τῆς δι' ἑνα αὐτῶν κατοικούντων εἰς ἄλλον τόπον κατὰ παρέκτασιν προθεσμίας τῆς ἀνακοπῆς. Ἡ ἀπόφασις εὐρίσκει ὅτι δὲν ὑπῆρχε δι' αὐτὸν παρέκτασις προθεσμίας, διότι οὗτος εἶχε διορίσει ἀντίκλητον ἐν τῇ ἔδρᾳ τοῦ δικαστηρίου (ὑποθέτομεν καὶ τὸν τόπον τοῦ ἀντιδίκου του, πρὸς τὴν ἐν σελ. 556 παρόντος τόμου ὑπὸ τὴν 214 Ε. Α. σημείωσιν). Ἀλλὰ δὲν πρόκειται περὶ τούτου. Ἡ ἀπόφασις ὑποδεικνύει ὅτι ἐπὶ πλείωνων διαδίκων, ὧν τις κατοικεῖ ἐν ἐτέρῳ τόπῳ καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ κέχρηται παρέκτασιν προθεσμίας πρὸς ἐνέργειαν ἐνδίκων μέσων, ἡ παρέκτασις αὕτη οἶονε διὰ διαπιδύσεως μεταδίδεται καὶ εἰς τοὺς ἐτέρους. Τοῦτο εἶναι ἀπολύτως ἐσφαλμένον, διότι ἡ ὁμοδικία δὲν προσδίδει ἄλλα δικαιώματα εἰμὴ τῆς συνεκδικάσεως καὶ τῆς οἰκονομίας δαπανῶν, ὅπερ κατορθοῦται διὰ τῆς συνεκδικάσεως, εἰς ἣν καὶ μόνον τὸ ἄρθρον 541 Πολ. Δικονομίας καθιστᾷ συμμετόχους καὶ τοὺς λοιποὺς ὁμοδικούς τῆς δι' ἑνα αὐτῶν παρεχόμενης παρεκτάσεως.

ναγομένη δὲ εἰς χρόνον μετὰ τὴν ἐπιτροπείαν καὶ εἰς παραμέλησιν ἐνεργείας ἀνηλίκων δὲν ἀποτελεῖ ἀντικείμενον τοῦ Νόμου περὶ ἐπιτροπείας καὶ ἀνηλίκων, ὅστις ρυθμίζει τὰς ἐνεργείας τοῦ ἐπιτρόπου καὶ τοῦ ἀνηλίκου καὶ τὰς συνεπείας αὐτῶν καὶ τὴν ἐν γένει διαχείρισιν τῶν ὑποθέσεων τοῦ ἀνηλίκου καὶ τὴν ἐκπροσώπησιν αὐτοῦ μόνον ἐφ' ὅσον χρόνον διαρκεῖ ἡ ἀνηλικιότης. Ἀντιτάσσεται δὲ ἡ ἐνστάσις αὕτη οὐ μόνον ὑπὸ τοῦ καθ' οὗ ἡ διεκδικήσις κατὰ διεκδικητοῦ ἀγωγῆς ἀλλὰ καὶ ὑπὸ παντὸς ἐναγομένου ἐπὶ ἀκυρώσει τῆς μετ' αὐτοῦ παρὰ νόμου δικαιοπραξίας τοῦ ἐπιτρόπου περὶ ἐκποίησης τῆς κυριότητος πράγματος τοῦ ἀνηλίκου, διότι ἡ προσβολὴ τῆς ἐκποίησης περιλαμβάνει ἀναγκαίως καὶ τὴν τοῦ τίτλου, δι' οὗ ἡ ἐκποίησις ἐπραγματοῦται, οὐδὲ δύναται νὰ ἀκυρώται οὗτος ἡ δὲ δι' αὐτοῦ ἐκποίησις νὰ μείνῃ ἰσχυρά.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἄνω μνημονευθεισῶν διατάξεων, χρόνος ἐξ οὗ ἄρχεται ἡ πενταετία, εἶναι ἡ τελεία ἡλικία, ἀναφέρεται δὲ τὸ 25 ἔτος τῆς ἡλικίας, ὡς ἔκτοτε ἀρχομένης αὐτῆς τότε, ἐπομένως ἀφοῦ διὰ τοῦ Νόμου ΧΠΘ' (1861) ἡ ἐνηλικιότης ἀπὸ τοῦ 21 ἔτους ἄρχεται, ἀπὸ τούτου μετρεῖται ὁ χρόνος τῆς παραγραφῆς, οὐδεμία δὲ ἐν ταῖς διατάξεσι διάκρισις γίνεται περὶ προακτουμένης γνώσεως ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος τῶν ἀκυροτήτων τῆς ἐκποίησης.

Ἐπειδὴ καὶ ἂν αἱ ἄνω διατάξεις δὲν ἤθελον ἔχει τὴν εὐρυτέραν ἔκτασιν, ὅτι περιλαμβάνουσι πᾶσαν ἀκυρότητα ἀναγκασμένην εἰς τὴν ἐν γένει δικασίαν πωλήσεως κτήματος ἀνηλίκου, ἀλλ' ὅτι ἐφαρμόζονται εἰς τὴν ἐνεκα ἐλλείψεως ἀποφάσεως ἐπιτροπέου τὴν ἐκποίησιν ἀκυρότητα, ἐπὶ τοῦ προκειμένου προβάλλεται ἀκυρότης ἀκριβῶς λόγῳ ἐλλείψεως ἀποφάσεως συγχωρούσης τὴν ἀνευ κλειστηριασμοῦ ἐκποίησιν.

Ἀριθ. 97 (1907)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Χ. ΡΟΥΦΗΣ

Ἐκδότης συναλλαγματικῆς. - διττὴ ἀγωγή κατ' ἀποδέκτου. - παραγραφὴ ἐκατέρας. - ἀγωγή ἐκ γραμματίου λόγῳ δανείου. - παραγραφὴ.

Ἐπειδὴ ὁ ἔχων παρὰ τῷ ἀρνηθέντι τὴν πληρωμὴν ἀποδέκτη πρόβλεψιν ἐκδότης, ἐκτὸς τῆς ἐκ τῆς συναλλαγματικῆς ἀγωγῆς, ἦν πράγματι κέκτηται, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἐρμηνείαν τῶν ἀρθρῶν 140 καὶ 167 τοῦ Ἐμπορ. Νόμου, τῆς ὑπαγομένης εἰς τὴν πενταετὴ τοῦ ἀρθροῦ 189 παραγραφῆν, δύναται νὰ ἐνασκήσῃ συνάμα καὶ τὴν ἐκ τῆς ἐντολῆς ἀπορρέουσαν εὐθεὴν ἀγωγήν κατὰ τοῦ ἀποδέκτου, διότι οὗτος, καίπερ λαβὼν πρόβλεψιν καὶ ἀποδεχθεὶς τὴν συναλλαγματικὴν, δὲν ἐξεπλήρωσε τὴν ἐντολήν, ἀρνηθεὶς τὴν πληρωμὴν αὐτῆς κατὰ τὴν λήξιν τῆς, τοιαύτην δὲ βᾶσιν ἔχουσα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ὡς ἐκ τοῦ συνόλου αὐτῆς ἀνεκδοκίμως προκύπτει, καὶ ἐπιδιώκουσα τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ληφθέντος ἀντιτίμου τῆς συναλλαγματικῆς σὺν τῷ διαφέροντι, διὰ τὴν μὴ ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς, δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν τοῦ ἀρθρ. 189 τοῦ Ἐμπ. Νόμου παραγραφῆν, ἀλλ' εἰς τὴν τρια-

κονταετὴ τοῦ κοινού δικαίου, ἥτις προφανῶς δὲν συνεπληρώθη, δι' ὃ ἀπορριπτὰ ἀποβαίνει ἡ περὶ πενταετοῦς παραγραφῆς ἐνστάσις τῶν ἐφεσιδλήτων ὡς νόμῳ ἀστήρικτος (Πρβ. Boistel No 846 *Alauzet V*, No 1552 *Bravard III* σελ. 549). Ἡμαρτεν ἄρα τὸ πρωτοδικεῖον θεωρήσαν ὡς χωροῦσαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὴν πενταετὴ παραγραφῆν.

Ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὸ β' κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς τὸ ἐκ δραχμῶν 1950 ὀρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον ἀπέρριψε τὴν ἀγωγήν ὡς παραγεγραμμένην, ἄτε παρελθούσης πενταετίας ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ γραμματίου εἰς διαταγὴν, ὅτις ἐμπορικῶς, ὡς φέροντος ὑπογραφὰς ἐμπόρων κατὰ τὸν συνομολογούμενον ἰσχυρισμὸν τῶν ἐφεσιδλήτων καὶ τὸ σχετικὸν παράπανον τοῦ ἐκκολλούντος ἀπορριπτέον κρίνεται, ὡς μὴ βάσιμον, καθόσον καίπερ τῆς ἐν αὐτῷ αἰτίας προερχομένης ἐκ δανείου μόνον ἐνοχικὸς δεσμός γεννᾶται ἐκ τοῦ γραμματίου καὶ τούτου τὴν ἀγωγήν ἐνασκει ὁ εἰς οὗ τὴν διαταγὴν ἐκδίδεται τὸ γραμμάτιον, παραγεγραμμένην κατὰ τὴν γενικὴν διατάξιν τοῦ ἀρθρ. 189 τοῦ Ἐμπ. Νόμου μετὰ πενταετίαν· εἰ καὶ ἡδυνάτῃ τις ἀμφιβάλλων εἰπεῖν ὅτι τὸ μεταξὺ ἐκδότου τοῦ γραμματίου καὶ τοῦ εἰς οὗ τὴν διαταγὴν ἐκδίδεται ἐνοχικοῦ δεσμοῦ προὔπαρχοντος καὶ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ἐρειδομένης ἐπὶ τοῦ δανείου, δὲν ἔχει χώραν ἡ τοῦ ἀρθροῦ 189 τοῦ Ἐμπ. Νόμου παραγραφὴ, ἀλλ' ἡ τοῦ κοινού δικαίου τριακονταετῆς καὶ ἡμαρτημένως τὸ πρωτοδικεῖον ἀπέρριψε τὴν ἀγωγήν ὡς παραγεγραμμένην (*).

(*) Ἡ ἀπόφασις τοῦ πρωτοδικείου ὑπῆρξε καὶ ὀρθὴ καὶ συνεπὴς, δὲν δύναται δὲ νὰ λεγθῇ τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὴν ἄνω ἀπόφασιν. Διότι δι' ὅν λόγον ἡ σχέση τῆς συναλλαγματικῆς δὲν δύναται νὰ καλύψῃ τὴν τῆς προβλέψεως, διὰ τὸν αὐτὸν ἔπρεπε καὶ ἡ τοῦ γραμματίου νὰ μὴ καλύπτῃ τὴν προηγουμένην τοῦ δανείου. Ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι οὐδ' ὀρθὴ εἶναι, διότι παρὰ τὴν κατηγορηματικὴν θέλησιν τοῦ νόμου, τοῦ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν διὰ παρελεύσεως πενταετίας ἀσφάλειαν ἐν ταῖς ἐμπορικαῖς σχέσεσι, διὰ δικαστικῶν σοφισμάτων ἐμβάλλει εἰς αὐτὰς τὸν τάρχεον μιᾶς βλοκλήρου τριακονταετίας. Αἱ παρατιθέμεναι συγγραφικαὶ δικαιολογίαι ἀφοῶσι τὸν πληρωτὴν, οὐχὶ δὲ τὸν ἀποδέκτην.

Ἡ πρωτόδικος 3810 (1905) Πρωτοδ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ πρωτοδίκου κ. Ν. Νισιάρρα, ἔχει οὕτως:

Ἐπειδὴ ὁ καταβαλὼν ἐκδότης ὁ ἀποστέλλας πρόβλεψιν ἔχει κατὰ τοῦ ἀποδέκτου τὴν ἐκ τῆς συναλλαγματικῆς ἀγωγήν, ὑποκαθιστάμενος εἰς τὰ δικαιώματα τοῦ κομιστοῦ, καθ' ὅσον κατὰ τὴν κρατοῦσαν γνώμην περὶ τῆς ἐννοίας τῆς σχετικῆς διατάξεως τοῦ Ἀστικοῦ Νόμου (L. 35 Πανδ. 46.11) καὶ τοῦ ἀρθρ. 140 Ἐμπορ. Νόμου, ἡ καταβολὴ ἐκ μέρους τοῦ συνοφειλέτου δὲν γίνεται ἐπὶ σκοπῷ ἐξοφλήσεως, ἀλλ' ἀγορᾶς τῆς ἀπαιτήσεως ἀπέναντι τοῦ πρωτοφειλέτου (Lyon Caen *precis du dr. comm.* 33. 1259 καὶ συνεπῶς ἡ τοιαύτη ἀγωγή ὑπάγεται εἰς τὴν τοῦ ἀρθροῦ 189 τοῦ Ἐμπ. Νόμου πενταετὴ παραγραφῆν.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἀρθρ. 189 Ἐμπ. Νόμου, πᾶσα ἀγωγή ἀφοῶσα συναλλαγματικὴν καὶ εἰς διαταγὴν γραμμάτια ὑπογεγραμμένα ἀπ' ἐμπόρους ἢ ἀναφερόμενα εἰς ἐμπορικὰς πράξεις, παραγράφεται μετὰ

Ἀριθ. 100 (1907)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Β. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Διορισμὸς ἐκκαθαριστῶν. - Φοιδικότης ἀποδόσεως. - παραδεκτὸν ἐφέσεως κατὰ προϋποκείμενον νόμον. - αἰτήσεις περὶ διορισμοῦ ὀριστητῶν. - χρονικὸν ὄριον ὑποβολῆς.

Ἐπειδὴ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἄλλος μὲν αἰτήσεις τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῆς ἀπέρριψεν, ἄλλας δὲ ἐδέχθη καὶ ἀπεράνθη τελειωτικῶς ἐπὶ τῆς προκειμένης διαφορᾶς, ἀπεκδυθέντος τοῦ πρωτοδίκου δικαστηρίου πάσης περαιτέρω ἐξουσίας, καθόσον μετὰ τὸν διορισμὸν τῶν ἐκκαθαριστῶν οὐδὲν ζήτημα ἀπομένει ἐκκρεμὲς πρὸς λύσιν, ἐπομένως τυγχάνει ὀριστικῇ (Α. Π. 11 τοῦ 90) καὶ νομίμως ἐκκσλεῖται συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 178 τοῦ Προϋ. Ὁργανισμοῦ, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ Νόμου ΑΦΔΔ' τοῦ 1887.

Ἐπειδὴ, ὡς δηλοῦται ἐκ τῶν ... ἀποφάσεων τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου, ἡ αἴτησις περὶ διορισμοῦ ἐκκαθαριστῶν ἀπερρίφθη, καθόσον περιέχουσι ρητὴν περὶ τούτου αἰτιολογίαν καὶ ἀντίστοιχον ἀπορριπτικὴν διάταξιν. Αἱ ἀποφάσεις δὲ αὗται, ἀποφανθεῖσαι ἐπὶ εἰδικοῦ κεφαλαίου τῆς ἀγωγῆς καὶ ἀπορρίψασαι αὐτοτελῆ αἰτήσιν αὐτῆς, εἰσὶν ὡς πρὸς τοῦτο ὀριστικαί, ἅτε ἀπεκδυθέντος τοῦ δικαστηρίου πάσης περαιτέρω ἐξουσίας ἀναφορικῶς πρὸς τὴν αἰτήσιν περὶ διορισμοῦ ἐκκαθαριστῶν ὅθεν οὐκ ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἐναντίον τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 180 τῆς Πολ. Δικονομίας ἀνεκάλεσεν ὀριστικὰς ἀποφάσεις καὶ ἐδέξατο αἰτήσιν ἀπορριφθεῖσαν ὡς εἴρηται ὀριστικῶς.

Ἐπειδὴ ἡ αἴτησις περὶ διορισμοῦ διαιτητῶν ἡδύνατο νὰ γείνη μέχρι τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς, μετὰ ταῦτα ἀπαράδεκτος ἐστὶ καὶ ὀρθῶς ἀπερρίφθη ὑπὸ τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου, ὡς εἰσαχθεῖσα τὸ πρῶτον διὰ τῶν προτάσεων τοῦ ἐνάγοντος (Οἰκονομ. Πολ. Δικονομία § 225).

Ἀριθ. 120 (1907)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΣΑΠΟΥΝΤΖΑΚΗΣ

Ἐπιδοθητικὴ ἐφεσις. - ἀνατροπή. - ὑπόλοιπός μὲς τριετίας.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς ἐπιδίκου ἐπιδοθητικῆς ἐφέσεως, ἡ νῦν ἐναγομένη Μονὴ προέβη εἰς ἀσκησιν αὐτῆς ἀμφιβάλλουσα περὶ τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Ἐφετείου Κερκύρας, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἤσκησεν ἐτέραν ἐφῆσιν, ἐκάλεσε δὲ τὰ ἐφεσιδλήτα καταστήματα ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν

πάντες ἴτη ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ διαμαρτυρικοῦ καὶ ἀπὸ τῆς τελευταίας δικαστικῆς καταδιώξεως, ἂν δὲν ἐξεδόθη καταδικαστικὴ ἀπόφασις καὶ ἂν τὸ χρέος δὲν ἀνεγνωρίσθη δι' ἰδιαιτέρου ἐγγράφου, αἱ δύο δ' αὗται περιπτώσεις δὲν εἶναι λόγοι διακοπῆς τῆς παραγραφῆς, ἀλλὰ κατὰ ταύτας ὑποκαθίσταται ἡ τριακονταετὴς παραγραφή εἰς τὴν πενταετῆ, διότι τὸ ἐκ τῆς συναλλαγματικῆς παλαιὸν χρέος ὑποκατέστησε νέον τοιοῦτον, ἐν προκειμένῳ δὲ ἡ ἀπαίτησις ποδέρχεται μὲν ἐκ τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ συναλλαγματικῶν, ἀνεγνωρίσθη ὅμως διὰ τοῦ ... συμβολαίου».

μετὰ τὴν τοῦ Ἐφετείου Κερκύρας ἀπορριπτικὴν τυχόν ἀπόφασιν τῆς πρώτης ἐφέσεώς της. Ἐπομένως ἡ συνεκία τῆς ἐπιδοθητικῆς ἐφέσεως ἀνοιγομένη δίκη ἄρχεται οὕσα ἐκκρεμὴς ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, ἀφ' ἧς ἐπεδόθη τῇ Μονῇ ἡ ἀπορρίψασα τὴν προτέραν ἐφῆσιν τῆς ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Κερκύρας ὡς ἀπαράδεκτον (ἀριθ. 5 τοῦ 1905), μήπω δὲ συμπληρωθείσης τριετίας, ἀφ' ἧς εἶναι ἐκκρεμὴς ἡ δίκη αὕτη, ἡ περὶ ἀνατροπῆς αὐτῆς ἀγωγή εἶναι ἀβάσιμος, ἄλλως τε καὶ ἂν ἡ θελε θεωρηθῇ οὕσα ἐκκρεμὴς ἀφ' ἧς ἐπεδόθη ἡ ἐπιδίκος ἐφῆσις, ἥτοι ἀπὸ τῆς 20 Μαρτίου 1901, δὲν δύναται νὰ καταλογισθῇ τῇ Μονῇ ὁ μέχρι τοῦ ἔτους 1905, ὅτε ἐπεδόθη ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Κερκύρας, χρόνος, διότι νόμῳ ἡδυνάτει νὰ προχωρήσῃ καὶ αὐτὸν τὴν συζήτησιν της, πρὸ τῆς λύσεως τοῦ ζητήματος τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Ἐφετείου Κερκύρας, παρ' ᾧ ἦτο ἐκκρεμὴς ἡ διαφορά. Ὅθεν ἀπορριπτικὰ ὡς ἀβάσιμος τυγχάνει ἡ ἐπιδίκος ἀγωγή τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων Κεφαλληνίας περὶ ἀνατροπῆς τῆς ἐπιδοθητικῆς ἐφέσεως τῆς Μονῆς Κηπουραίου (*).

Ἀριθ. 123 (1907)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Α. ΣΟΥΛΤΑΝΗΣ

Ἀπόφασις περὶ ἐπαναλήψεως δίκης. - χάρακτὴρ. - ἐφεσις.

Ἐπειδὴ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις κυρύττουσα ἐκάνελημμένη τὴν εἰαίως ἐνεκα τοῦ θανάτου τῆς ἐναγομένης Φ. Μ^{***} διακοπείσαν δίκην, ἐν τῷ πρῶτῳ τῶν ἐκκαλουσῶν, καθολικῶν κληροδόχων τῆς κληρονομίας αὐτῆς καὶ διαδόχων, δὲν εἶναι ὀριστικὴ, ὡς μὴ περατοῦσα τὴν διαφορὰν, μηδὲ ἀπεκδύουσα τὸν δικαστὴν τῆς περαιτέρω ἐξουσίας. Ὑποκειμένων δὲ εἰς ἐκκλήσιν μόνων τῶν ὀριστικῶν καὶ τῶν περὶ ἀποδείξεως παρεμπικτουςδων ἀποφάσεων πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ὀριστικῆς κατὰ τ' ἄρθρ. 181, 515 καὶ 749 ἐν συνδυασμῷ Πολ. Δικονομ. βάσιμος εὐρίσκεται ἡ τοῦ ἐφεσιδλήτου ἐνστάσις περὶ ἀπαράδεκτου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως.

(*) Ἡ δευτέρα αἰτιολογία περὶ καταλογισμοῦ τοῦ χρόνου δὲν φαίνεται ἐπαρκής, διότι ἡ ἀνατροπὴ δὲν εἶναι εἶδος ποινῆς ἐπιβαλλομένης τῇ ἀμελείᾳ ἀλλ' ἀπλῶς συνέπεια μιᾶς ἀπλῆς παρελεύσεως χρόνου. Ἄλλ' ἡ πρώτη εἶναι ὀρθή. Διὰ νὰ ὑπάρξῃ ἀνατροπὴ, ἀπαιτεῖται ἐκκρεμότης, δὲν ὑπάρχει δὲ ἐκκρεμότης τῆς ἐπιδοθητικῆς ὑπὸ δρον ἐκδικάσεως προηγουμένως ἐνασκηθείσης ἐφέσεως, καθ' ὅμῃ δυνάμενης καὶ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ δρου τούτου νὰ ἐγγραφῇ ἐν τῷ πινακίῳ, ἡ ἐν τῷ ὁποίῳ ἐγγραφῇ εἶνε ἡ ἐπιφέρουσα τὴν ἐκκρεμότητα (ἄρθρ. 575 Πολ. Δικονομίας). Περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου δρᾷ τὴν ἐν σ. 18, 116 IV σημειώσεις μας καὶ 832 Ε. Α. σελ. 343 IV. Πρὸς τὸν τούτοις τὴν ἐν σελ. 101 II 48 Ἀρείου Πάγου, ταχθεῖσαν τῇ ἐναντίᾳ ἐκδοχῇ καὶ μάλιστα ἐπὶ τῇ ἀπροσδοκῆτῳ σκέψει ὅτι ἡδύνατο τὰχανὰ διακοπῇ ἡ πρὸς ἀνατροπὴν τοιαύτης ἐπιδοθητικῆς δίκης προθεσμία διὰ ἐγγραφῆς ἐν τῷ πινακίῳ, ἡ ὁποία εἶναι ἀδύνατος, καὶ ἐὰν τυχόν ἦτο δυνατὴ θὰ ἐγγραφεῖτο τοῦ λοιποῦ, καθιστώσα αὐτὴν ἐκκρεμὴ, ὡς ἀφετηρία δυνατῆς ἐπαγωγῆς ἀνατροπῆς ἐν τῷ μέλλοντι.

Ἀρ. 128 (1907)

Εισηγητής ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ
Ἑλληνικῆς ἀδείας οἰκοδομῆς.- ἀποζημιώσις -
ἀξία γηπέδου.- ἀξία χρῆσεως.- ὠριζόμενον
ἀγῶγης.

Ἐπειδὴ ὁ ἐνάγων αἰτεῖται ν' ἀποζημιωθῇ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἑσωτερικῶν ὡς καὶ ἡ Διεύθυνσις τῆς Διοικητικῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν-Πειραιῶς ἡρνήθησαν νὰ δώσωσιν αὐτῷ τὴν ζητηθεῖσαν ἀδειαν τοῦ νὰ οἰκοδομήσῃ ἐπὶ τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένου καὶ ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Ἀθηνῶν κειμένου γηπέδου του, καὶ οὕτω διὰ τῆς ἐκ μέρους τῶν νομίμων ὀργάνων τοῦ Δημοσίου ἀπαγορεύσεως τοῦ νὰ ἐγείρῃ οἰκοδομὴν, ἐστερήθη τῆς χρήσεως τῆς ἰδιοκτησίας του καὶ εἰς ἀποζημιώσιν ζητεῖ 1) δραχμ. 45,000 ὡς ἀξίαν τοῦ οἰκοπέδου του 2) δραχμὰς δέκα πέντε καθ' ἑκάστην ἡμέραν διὰ τὴν στέρησιν ἐνοικίων καὶ εἰσοδημάτων, ἅτινα θ' ἀπελάμβανεν ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ οἰκοπέδου του οἰκοδομῆς καὶ καφε- νείου.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγὴ, ὅσον ἀφορᾷ τὴν πρώτην αἰτησιν περὶ ἀποζημιώσεως ἐκ δραχμῶν τεσσαράκοντα πέντε χιλιάδων ὡς ἀξίαν τοῦ γηπέδου του, ἀπορριπτέα ὡς μὴ βάσιμος νόμῳ κρίνεται, διότι ἐφ' ὅσον τὸ ἐπίδικον γήπεδον τοῦ ἐνάγοντος δὲν κατελήφθη ὑπὸ τοῦ Δημοσίου καὶ δὲν ἀπώλεσεν οὕτως τὴν νομὴν καὶ κυριότητα τοῦ ὡς εἰρηται γηπέδου του οὐδὲν δικαίωμα ἀποζημιώσεως γεννᾶται διὰ τὴν ἀξίαν τῆς ἰδιοκτησίας του (*).

Ἐπειδὴ ἡ περὶ ἀοριστίας τῆς ἀγωγῆς ἐνστάσις τοῦ Δημοσίου ἀπορριπτέα ὡς μὴ βάσιμος κρίνεται, καθόσον ἡ ἐπίδικος ἀγωγὴ περιέχει δλα τὰ περιστατικά, τ' ἀπαιτούμενα πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἐπιδικωμένης ἀποζημιώσεως, ἔνεκα τῆς στέρησεως τῆς χρήσεως τοῦ οἰκοπέδου του, ἐμπεριέχει δὲ σιωπηρῶς καὶ τὸ ἀπαιτούμενον στοιχείον ὅτι ὁ ἐνάγων εἶχεν ἢ ἠδύνατο νὰ πορισθῇ τὰ πρὸς ἀνέγερσιν τῆς οἰκοδομῆς ἀπαιτούμενα (**).

Ἀριθ. 129 (1907)

Εισηγητής ὁ ἐφέτης κ. Δ. ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ

Σιδηροδρόμος μεταξύ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς.-
προνόμιον καὶ ἑκταδὶς.- ἐπέκταδις καὶ εἰς
κλάδους.- κατασκευὴ λουτρῶν ἐν Φαλήρῳ.
δύνωδες μετὰ γραμμῆς Πειραιῶς καὶ οὐχὶ
διέλευσις διὰ.- παραχώρησις δυγκοινωνίας
ἀτυπλάτῳ τροχιοδρόμῳ μεταξύ Πειραιῶς
καὶ Φαλήρου.- ἐπίτροποις μοναδικῆς γραμ-
μῆς διελευσεως.

Ἐπειδὴ διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ΤΖ' Νόμου τῆς 22 Νοεμβρίου 1855 ἐπετράπη ἡ τῇ βασιλικῇ ἐγ-

κρίσει παραχώρησις εἰς ἰδιώτην ἢ ἐταιρίαν δικαιο-
 ματος ἀποκλειστικοῦ πρὸς σύστασιν σιδηροδρόμου
 ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δια-
 τάξεων τοῦ νόμου ἐκείνου, διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ
 αὐτοῦ Νόμου ἐπετράπη ἡ διάρκεια τοῦ ἀποκλει-
 στικοῦ δικαιομάτος νὰ προσδιορισθῇ μέχρι πεντή-
 κοντα καὶ πέντε ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ περὶ
 παραχωρήσεως αὐτοῦ Βασ. Διατάγμ., διὰ δὲ τοῦ
 ἄρθρου 16 τοῦ ἰδίου Νόμου ἀπηγορεύθη ἡ καθ' ὅ-
 λην τὴν διάρκειαν τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιομάτος
 δι' ἄλλων ἐργολάβων σύστασις δευτέρου σιδηροδρό-
 μου, ὅστις, ἔχων τὴν αὐτὴν μὲ τὸν πρῶτον διεύθυν-
 σιν, νὰ ἐνὼνῃ τὰς δύο πόλεις, καὶ διὰ τῶν ἄρθρων
 17 καὶ 18 ἐπετράπη εἰς τὸν ἐργολάβον κατὰ τὸ
 διάστημα τοῦτο, τῇ βασιλικῇ ἐγκρίσει, νὰ ἐπε-
 κτείνῃ τὸν ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Ἀθήνας σιδηρόδρο-
 μον καὶ νὰ συστήσῃ καὶ κλάδους αὐτοῦ, ἐφαρμοζο-
 μένων εἰς τοὺς νέους τούτους σιδηροδρόμους ὅλων
 τῶν ὅρων τοῦ νόμου, πλὴν τῶν περὶ διαρκείας τοῦ
 ἀποκλειστικοῦ δικαιομάτος, τὸ ὅποιον συντελεσθῇ
 μὲ τὸ τῆς κυρίας ὁδοῦ καὶ δὲν δύναται νὰ ἐκταθῇ
 πέραν αὐτοῦ ἄνευ νόμου· μετὰ τὸν νόμον τοῦτον,
 ὅστις οὐδεμίαν ἄλλην διάταξιν σχετικὴν μὲ τὸ ἀ-
 ποκλειστικὸν δικαίωμα τῆς συστάσεως τοῦ ἀπ' Ἀ-
 θηνῶν εἰς Πειραιᾶ σιδηροδρόμου περιελάβεν, ἐξε-
 δόθη ὁ Υἱ' Νόμος τῆς 10 Ἰουνίου 1857, ὅστις
 ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἐτροποποίησε μόνον τὸ
 ἄρθρον 2 τοῦ ΤΖ' Νόμου κατὰ τοῦτο, ὅτι ἐπέ-
 τρεψε νὰ δύναται ἡ διάρκεια τοῦ ἀποκλειστικοῦ δι-
 καιώματος νὰ ἐπεκταθῇ, ἀλλ' οὐχὶ πλέον τῶν ἐ-
 δδομήκοντα πέντε ἐτῶν ἀπὸ τῆς παραχωρήσεως,
 τὸν νόμον δὲ τοῦτον ἐπηκολούθησεν ὁ ΡΝΖ' Νό-
 μος τῆς 22 Φεβρουαρίου 1866, ὅστις κατήργησε
 τὰ ἀνωτέρω μνημονευθέντα ἄρθρα 17 καὶ 18 τοῦ
 ΤΖ' Νόμου, καὶ μετὰ τοὺς νόμους τούτους ἐπῆλθεν
 ἡ ἐγκριθεῖσα διὰ τοῦ ΣΜΑ' Νόμου ἀπὸ 23 Ὀ-
 κτωβρίου 1867 σύμβασις, συνομολογηθεῖσα μεταξὺ
 τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ δικαιοπα-
 ράχου τῆς ἐναγούσης Ε. Π^{***}, δι' ἧς παρεχω-
 ρήθη εἰς τοῦτον, ὡς ἐν τῷ ἐδάφει Α' τῆς συμβά-
 σεως ὀρίζεται, τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα πρὸς
 σύστασιν σιδηροδρόμου ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ
 ἐπὶ τῇ βάσει τῶν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐ-
 σχουσῶν διατάξεων τῶν Νόμων ΤΖ' τοῦ 1855,
 Υἱ' τοῦ 1857 καὶ ΡΝΖ' τοῦ 1866, ἐφ' ὅσον δὲν
 ἀντίκεινται εἰς τὴν συνομολογηθεῖσαν σύμβασιν.
 Ὡστε κατὰ τὰ ἄρθρα 1, 2 (ὡς ἐτροποποιήθη διὰ
 τοῦ Υἱ' Νόμου) καὶ 16 τοῦ ΤΖ' Νόμου, ἰσχύοντα
 ὅτε συνομολογήθη ἡ σύμβασις καὶ μὴ ἀντικείμενα
 εἰς αὐτήν, καὶ κατὰ τὸ ἐδάριον Α' τῆς συμβάσεως,
 τὸ παραχωρηθὲν εἰς τὸν δικαιοπάρχον τῆς ἐνα-
 γούσης καὶ ἀνήκον ἤδη εἰς τὴν ἐναγούσαν ἐται-
 ρίαν τοῦ ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ σιδηροδρόμου
 ἀποκλειστικὸν δικαίωμα συνίσταται εἰς τοῦτο, νὰ
 συστήσῃ σιδηρόδρομον ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ
 καὶ νὰ μὴ ἐπιτραπῇ ἐπὶ ἐβδομήκοντα πέντε ἐτὶ ἀπὸ
 τῆς παραχωρήσεως εἰς ἄλλον ἢ σύστασις δευτέρου
 σιδηροδρόμου ἐνώνοντος τὰς δύο πόλεις καὶ ἔχον-
 τος τὴν αὐτὴν μὲ τὸν πρῶτον διεύθυνσιν.

Ἐπειδὴ διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ΤΙΔ' Νόμου τῆς
 26 Ὀκτωβρίου 1868 ἐπετράπη εἰς τὸν αὐτὸν δι-

(*) Ὑποθέτομεν, πλὴν ἐὰν ἡ ἐκ τῆς ἀχρηστίας ἀ-
 ποζημιώσις ἐξίσταται τῇ ἀξίᾳ τοῦ γηπέδου, ὅπερ εἶναι
 questio facti.

(**) Ἀκολουθοῦσιν αἰτιολογίαι περὶ τῆς διὰ τοῦ ἄρ-
 θρου 1 ἐδ. 2 τοῦ Νόμου ΤΟ' τοῦ 1865 ἐν ὠριζόμενῳ
 μέρει ὡς ἀποτελοῦντι τὴν ζώνην τῆς πόλεως ἀπαγο-
 ρεύσεως οἰκοδομῶν πλὴν τῶν καταστημάτων τῶν Ὀ-
 λυμπίων, καὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς ἰσχύος ταύτης καὶ
 μετὰ τὴν μετάθεσιν τῆς ζώνης. Αὗται παραλείπονται
 ὡς ὅμοιαι τῆς 147 Α. Π. ἐν σελ. 637 ΧVII.

καιοπάροχον τῆς ἐναγούσης Ε.Π^{***} νὰ κατασκευάσῃ ἐν τῷ ὄρμῳ Φαλήρου θαλάσσια λουτρά καὶ συνδέσῃ αὐτὰ μετὰ τῆς ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ γραμμῆς διὰ σιδηροδρόμου, διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ αὐτοῦ Νόμου ὥρισθῇ ὅτι ὁ κλάδος τοῦ Φαλήρου καὶ τὰ ἐκεῖ ἀνεγερθησόμενα λουτρά θεωροῦνται ὡς ἐξάρτηματα τοῦ ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ σιδηροδρόμου καὶ ὑπόκειται εἰς τὰ αὐτὰ νενομισμένα δικαιώματα, καὶ εἰς τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις, εἰς ᾧ καὶ ὁ ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ σιδηρόδρομος. Διὰ τοῦ νόμου τούτου ἄρα παρεχωρήθη εἰς τὸν καιοπάροχον τῆς ἐναγούσης καὶ ἀνήκει ἤδη εἰς αὐτὴν καὶ νέον ἀποκλειστικὸν δικαίωμα, νὰ συστήσῃ τοῦτέστι καὶ ἄλλον σιδηρόδρομον συνδεόντα τὰ ἐν τῷ ὄρμῳ Φαλήρου θαλάσσια λουτρά μετὰ τῆς ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ γραμμῆς καὶ νὰ μὴ ἐπιτρέπηται κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος ἢ σύστασις δι' ἄλλου ἐργολάβου δευτέρου σιδηροδρόμου συνδεόντος τὰ θαλάσσια λουτρά Φαλήρου μετὰ τὴν ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ γραμμὴν καὶ ἔχοντος τὴν αὐτὴν μὲ τὸν πρῶτον διεύθυνσιν.

Ἐπειδὴ ἡ ἐννοία τοῦ τελευταίου τούτου νόμου εἶναι προφανής, τοῦτέστιν ἡννέει οὗτος νὰ διατηρήσῃ τὸν ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ σιδηρόδρομον ὡς σιδηρόδρομον αὐτοτελεῖ, νὰ συστήσῃ δὲ νέαν αὐτοτελεῖ γραμμὴν, ἐνώνουσάν τὰ θαλάσσια λουτρά Φαλήρου μετὰ τὴν γραμμὴν τοῦ ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ σιδηροδρόμου, ἄλλως ἂν ὁ νόμος ἡννέει νὰ μὴ συστήσῃ δύο αὐτοτελεῖς γραμμάς, ἀλλὰ μίαν μόνον, ἀρχομένην ἀπ' Ἀθηνῶν διερχομένην διὰ τῶν λουτρῶν Φαλήρου καὶ καταλήγουσαν εἰς Πειραιᾶ, δὲν θὰ ὠνόμαζε τὴν γραμμὴν τοῦ Φαλήρου κλάδον καὶ ἐξάρτημα τοῦ ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ σιδηροδρόμου, διότι ὁ σιδηροδρομικὸς κλάδος προϋποθέτει κυρίαν γραμμὴν καὶ τὸ ἐξάρτημα ἕτερον κύριον πρᾶγμα ἀπ' οὗ ἡ ἐξάρτησις, οὐδὲ θὰ ἐπέτρεπε τῷ Ε. Π^{***} νὰ κατασκευάσῃ ἐν τῷ ὄρμῳ Φαλήρου θαλάσσια λουτρά καὶ συνδέσῃ αὐτὰ μετὰ τῆς ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ γραμμῆς σιδηροδρόμου, διότι φανερόν ἐστίν ὅτι διὰ τούτων ὁ νομοθέτης ἡννέει τὰς δύο γραμμάς διακεκριμένας, τὴν μίαν συνδεύσαν καὶ τὴν ἄλλην συνδεομένην, ἡννέει δὲ τοῦτο καὶ ἤθελεν ὁ νομοθέτης οὐχὶ ἄνευ σκοποῦ, ἀλλὰ πιθανῶς διὰ τὸν λόγον, ὅτι ἐνδιέφερε τὸ κράτος ταχεῖα καὶ ἁμεσὸς νὰ εἶναι ἡ μεταξὺ τῆς Πρωτευούσης καὶ τοῦ λιμένος Πειραιῶς ἐμπορικὴ, ταχυδρομικὴ καὶ στρατιωτικὴ συγκοινωνία, διὸ καὶ πολὺ τὴν συγκοινωνίαν ταύτην ἀσφαλίζοντες ὅροι περιελήφθησαν ἐν τῇ ἐγκριθείσῃ διὰ τοῦ ἀπὸ 18 Ἰανουαρίου 1869 Β. Διατάγματος ἀπὸ 23 Δεκεμβρίου 1868 συμπληρωτικῇ συμβάσει καὶ τοῖς προσθέτοις αὐτῆς ὅροις, καὶ δὲν ἔκρινε χάριν τῆς εὐκολίας τῶν ἐν Φαλήρῳ λουομένων νὰ καταστῇ βραδυτέρα ἢ τῶν δύο πόλεων συγκοινωνία, διερχομένου τοῦ ἐνοῦντος αὐτὰς σιδηροδρόμου διὰ Φαλήρου καὶ διὰ τοῦτο ἐπετράπη μόνον κλάδος τοῦ σιδηροδρόμου τούτου νὰ ὀδηγῇ τοὺς λουομένους εἰς τὰ θαλάσσια λουτρά, οὗτος δὲ νὰ βαίνει κατ' εὐθείαν τὸν πρὸς τὸν Πειραιᾶ δρόμον του. Ἡ ἐνάγουσα ἐταιρία ὅμως, ζητοῦσα παρὰ τοῦ Δημοσίου διὰ τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῆς τῆς τὴν πληρωμὴν

τῶν ἐν αὐτῇ ὀριζομένων ἀποζημιώσεων, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐπέτρεψε εἰς τὴν ἐταιρίαν τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου Ἀθηνῶν διὰ τῆς ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου 1880 συμβάσεως κυρωθείσης ὑπὸ τοῦ Νόμου ΩΠΣΤ' τῆς 30 Δεκεμβρίου 1880, τὴν σύστασιν ἱπποσιδηροδρομικῆς καὶ δι' αὐτοῦ μάλιστα σιδηροδρομικῆς γραμμῆς συνδεύσης τὸν Πειραιᾶ μετὰ τὸ Νέον Φάληρον καὶ ἐνέκρινε τὰ σχετικὰ σχεδιαγράμματα τὴν 22 Νοεμβρίου 1887, ὅτι ἡ γραμμὴ αὕτη τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου ἤρχισε λειτουργοῦσα, ὅτι δὲ τοιοῦτοτρόπως προσέβαλεν ἡ κυβέρνησις τὸ χορηγηθὲν τῇ ἐναγούσῃ δυνάμει τῶν ἀνωτέρω νόμων καὶ συμβάσεων προνόμιον τῆς συστάσεως, χρήσεως καὶ νομῆς τοῦ κατασκευασθέντος καὶ λειτουργούντος νομίμως σιδηροδρόμου ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ καὶ τοῦ κλάδου τοῦ Φαλήρου καὶ ἡθέτησε τὴν σύμβασιν, ἡ ἐνάγουσα, ζητοῦσα ἀποζημιώσιν διὰ τοὺς ρηθέντας λόγους, ὁμολογεῖ ἐν τούτοις διὰ τῶν ἐγγράφων αὐτῆς προτάσεων, ὡς ἐκ τοῦ συνόλου αὐτῶν προκύπτει, ὅτι πολὺ πρὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῆς καὶ τῆς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἐγκρίσεως τῆς ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Ν. Φάληρον γραμμῆς τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου, μετετόπισε τὴν ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ ἄγουσαν γραμμὴν πρὸς τὸ Φάληρον, ὅτι δ' ἔκτοτε μέχρι σήμερον μία μοναδικὴ λειτουργεῖ γραμμὴ μεταφέρουσα τοὺς τὰ ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ καὶ τὰνάκαλιν μεταβαίνοντας ἐπιβάτας καὶ τοὺς ἀπ' Ἀθηνῶν ἢ Πειραιῶς εἰς τὰ λουτρά Φαλήρου καὶ τὰνάκαλιν διευθυνομένους, τοῦτέστιν ἡ γραμμὴ ἡ ἀπ' Ἀθηνῶν διὰ Φαλήρου ὡς διαμέσου σταθμοῦ διερχομένη καὶ εἰς Πειραιᾶ καταλήγουσα, ἥτις οὕτω περιέχει ἐν αὐτῇ τὴν τε κυρίαν γραμμὴν καὶ τὸν κλάδον, ἐν ᾧ δὲν παρεχωρήθη τῷ καιοπαρόχῳ τῆς ἐναγούσης διὰ τῶν ἀνωτέρω νόμων καὶ τῆς συμβάσεως, ὡς εἴρηται, τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τῆς συστάσεως τοιοῦτου τινὸς σιδηροδρόμου. Καὶ ὥρισθῇ μὲν ἐν τῷ ἄρθρῳ 20 τοῦ ΤΖ' Νόμου ὅτι ἡ κυβέρνησις θέλει πραγματευθῇ μετὰ τοῦ ἀναδεχθησομένου τὴν ἐπιχειρήσιν ἐργολάβου καὶ ἀποφασίσῃ ἀπὸ κοινοῦ τὴν γραμμὴν τοῦ σιδηροδρόμου καὶ τὴν διεύθυνσιν αὐτῆς δι' ὅλων τῶν διαμέσων σημείων, συνήθη δὲ πρὸς ἐκτέλεσιν τούτων ἡ καὶ ἀνωτέρω μνησθεῖσα ἀπὸ 23 Δεκεμβρίου 1868 συμπληρωτικὴ σύμβασις μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ ἐργολάβου, διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τῆς ὁποίας συνήθηται ὅτι ἤθελον ὑποβληθῇ ὑπὸ τοῦ Ε. Π^{***} εἰς τὴν ἐγκρίσιν τῆς Κυβερνήσεως τὰ τὴν γραμμὴν τοῦ σιδηροδρόμου ἀφορῶντα καὶ ἐν τῷ ἄρθρῳ εἰδικῶς ὀριζόμενα σχεδιαγράμματα καὶ ὅτι ἐπὶ τούτων τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ὀφείλει νὰ ἀποφασίσῃ ἐγκρίνον, τροποποιοῦν, ἢ ἀπορρίπτειν αὐτὰ ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς ἐκάστου, παρελθούσης δὲ τῆς προθεσμίας αὐτῆς ἐπὶ ματαίῳ, ἕκαστον διάγραμμα θεωρεῖται ὡς ἐγκειμένον καὶ ἐκτελεῖται, πλην διὰ τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ΤΖ' Νόμου, ἔχοντος ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τοῦ κλάδου τοῦ Φαλήρου, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Νόμου ΤΙΔ', καθ' ὃ, ὡς εἴρηται, ὁ κλάδος οὗτος ὑπόκειται εἰς τὰ αὐτὰ νενομισμένα δικαιώματα καὶ τὰς

αυτὰς ὑπογρεώσεις εἰς ἃ ὁ ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ σιδηροδρόμος, ἀφῆθη εἰς τὴν κυβέρνησιν καὶ τὸν ἐργολάβον ἢ διαπραγματεύσεις καὶ ἀπὸ κοινοῦ ἀποφασίς περὶ τῆς γραμμῆς καὶ τῆς διὰ τῶν διαμέσεων σημείων διευθύνσεως τῶν σιδηροδρόμων ἐκείνων, ὧν ἡ σύστασις ἐπετράπη ἐπὶ ἀποκλειστικῷ δικαιώματι ὑπὸ τῶν νόμων καὶ τῆς συμβάσεως, ἥτοι τοῦ αὐτοτελοῦς σιδηροδρόμου ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ καὶ τοῦ κλάδου τούτου, τοὔτεστι τοῦ σιδηροδρόμου τοῦ ἐνοῦντος τὰ θαλάσσια λουτρὰ Φαλήρου μετὰ τῆς γραμμῆς ἐκείνου, ἀφῆθη δὲ οὕτω εἰς τὴν κυβέρνησιν καὶ τὸν ἐργολάβον νὰ ἀποφασίσωσι τὴν γραμμὴν ἐκατέρου ἐξ αὐτῶν καὶ διεύθυνσιν καὶ εἰς ποῖον σημεῖον ἤθελε συναντᾶται ὁ κλάδος τοῦ Φαλήρου μετὰ τὴν κυρίαν γραμμὴν, καὶ σχεδιαγραμμάτων κανονιζόντων τῶν σιδηροδρόμων τούτων τὴν διεύθυνσιν καὶ γραμμὴν ἐπέβαλε τὸ ἄρθρ. 6 τῆς ἀπὸ 23 Δεκεμβρίου 1868 συμπληρωματικῆς συμβάσεως τῷ ἐργολάβῳ τὴν ὑποβολὴν καὶ ἐπέτρεψε τῷ Ὑπουργῷ τῶν Ἑσωτερικῶν τὴν ἐγκρίσιν, ὥστε ἂν, ὡς ἡ ἐνάγουσα ἰσχυρίζεται, ἡ κατασκευὴ τῆς μᾶς καὶ μόνης ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ διὰ Φαλήρου ὡς διαυέσου σταθμοῦ γραμμῆς, τῆς καὶ μόνης λειτουργοῦσης, ἐπετράπη συνεπεῖα ἐγκρίσεως τῆς κυβερνήσεως τῶν ὑποβληθέντων αὐτῇ ὑπὸ τῆς ἐναγούσης σχετικῶν σχεδιαγραμμάτων, οὐδὲν ἀπέκτισεν ἡ ἐνάγουσα λόγῳ τῆς τυχόν ἐγκρίσεως ταύτης τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἑσωτερικῶν προνόμιον διὰ τὴν νέαν ταύτην γραμμὴν, διότι εἰς τὴν κυβέρνησιν ἐδόθη, ὡς εἴρηται, ὑπὸ τοῦ νόμου τὸ δικαίωμα νὰ κανονίσῃ ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ ἐργολάβου τὴν γραμμὴν καὶ διεύθυνσιν τῶν παρεχόμενων δυνάμει τῶν νόμων καὶ τῆς ἐπ' αὐτῶν στηριζομένης συμβάσεως σιδηροδρόμων, οὐχὶ δὲ νὰ ἀπονεύμῃ αὐτῇ προνόμιον διὰ τὴν σύστασιν σιδηροδρόμου μὴ παρεχωρηθέντος, οἷος εἶναι ὁ νῦν λειτουργῶν σιδηροδρόμος τῆς ἐναγούσης, ὅστις τυγχάνει προῖον τῆς συγχωνεύσεως δύο σιδηροδρόμων οἵτινες ὡς διακεκριμένοι σιδηροδρόμοι παρεχωρήθησαν καὶ ὀφείλον νὰ λειτουργῶσιν.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγὴ, μὴ οὖσα μὲν ἀπορριπτέα λόγῳ δεδικασμένου, διότι ἡ ὑπ' ἀριθ. 96 (1885) ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἐκρίνεν ὅτι δὲν προσεβλήθη τὸ προνόμιον τῆς ἐναγούσης διὰ τῆς ἐπιτραπέσις τῆς ἐταιρίας τῶν ἱπποσιδηροδρόμων συστάσεως γραμμῶν ἀπ' Ἀθηνῶν μέχρι μεταξὺ τῶν δύο Φαλήρων καὶ ἀπὸ Παλαιῶν εἰς Νέον Φάληρον, ἐν ᾧ ἤδη κρίνεται ἂν τοιαύτη προσβολὴ ἐγένετο διὰ τῆς συστάσεως γραμμῆς παρὰ τῆς αὐτῆς ἐταιρίας τῶν ἱπποσιδηροδρόμων ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Ν. Φάληρον καὶ ταυτότης διαφορᾶς δὲν ὑπάρχει, τυγχάνει ὅμως ἀπορριπτέα ὡς ἀνυπόστατος, διότι προνόμιον τῆς ἐναγούσης ἐταιρίας διὰ τὴν κατὰ τὴν ἑγερσιν τῆς ἀγωγῆς καὶ ἤδη λειτουργοῦσαν γραμμὴν αὐτῆς δὲν προσεβλήθη διὰ τῆς ἐπιτραπέσις ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως καὶ ἐγκριθείσης συστάσεως γραμμῆς ἱπποσιδηροδρόμου ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Ν. Φάληρον, καὶ ἂν αὕτη λειτουργῇ δι' αὐτοῦ καὶ ἔχει τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν μετὰ τὴν τοῦ τῆς ἐναγούσης σιδηροδρόμου, καὶ ἂν ἡ ἐταιρία τῶν ἱπποσιδηροδρόμων ἐκδίδῃ εἰσηγή-

ρια μεταξὺ Πειραιῶς καὶ Ἀθηνῶν καὶ τὰνάκαλιν ἀπευθείας, διότι προνόμιον συστάσεως σιδηροδρόμου ἀπ' Ἀθηνῶν διὰ Φαλήρου εἰς Πειραιᾶ δὲν ἐκτίσασατο ἡ ἐνάγουσα. Ὅθεν ὁρθῶς ἀπερρίφθη ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγὴ καὶ ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος εἶναι ἡ ὑπὸ κρίσιν ἐφεσις(*).

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΝΑΥΠΑΛΙΟΥ (*)

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΝΑΥΠΑΛΙΟΥ

Ἀριθ. 957 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Σ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΗΣ

Δίκη.- μεταβίβασις ἐπιδίκου ἐκχωρήσει.- οὐ δυνατόν ἀποχὴ ἐκχωρητοῦ.- ὁρκος.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν διατάξιν τοῦ Νόμου 3 § 11 Πανδεκτῶν (15.1), ἡ κἀταρξίς τῆς δίκης καταρτίζεται μεταξὺ τῶν διαδίκων συνάλλαγμα δικαστικὸν τοῦ νὰ κριθῇ μεταξὺ τούτων ἡ διαφορὰ παρὰ τοῦ δικαστηρίου, ἥτοι τοῦ νὰ παραμένωσιν διάδικοι μέχρι ἐκδόσεως τῆς ὁριστικῆς αποφάσεως καὶ νὰ ὑποστώσι τὴν ἀπόφασιν (ἴδε Garsonnet Τομ. 11 § 662). Καὶ ἀληθῶς μὲν, καθ' ἃ ἐδέχθη ἡ προεκδοθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 62 (1906) ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἡ ἀπαλλοτρίωσις ἐπιδίκου δικαιοματῶν δὲν φαίνεται ἀπαγορευομένη ἐκ τῆς διατάξεως 156 Παλ. Δικονομίας, διότι δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ καινοτομία ἢ μεταβολὴ ἡ τοῦ ἐπιδίκου ἀπαλλοτρίωσις (Οἰκονομ. Ἐγχειρ. § 100 σ. 4), δὲν ἐπεται ὅμως ἐντεῦθεν ἐπὶ ὁ ἐκχωρητὴς μετὰ τὴν ἐκχώρησιν τοῦ ἐπιδίκου καὶ ἀπαλλοτρίωσιν δύναται παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ ἀντιδίκου τοῦ καὶ τὸ διὰ τῆς δίκης καταρτισθὲν δικαστικὸν συνάλλαγμα, νὰ ζητήσῃ νὰ τεθῇ ἐκτὸς τῆς δίκης, ὅπως διαδεχθῇ τοῦτον ὁ ἐκδοχεὺς, ἄκοντος τοῦ ἀντιδίκου τοῦ, διότι ὁ ἐκποιῶν ὑποχρεοῦται, κατὰ τὴν ἀνωτέρω διατάξιν, νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν δίκην καὶ νὰ προσδιορίσῃ διὰ τῶν δηλώσεων καὶ ὁμολογιῶν αὐτοῦ τὴν τύχην αὐτῆς, ὁ δὲ ἐκδοχεὺς δύναται νὰ παρέμβῃ πρὸς προστασίαν τῶν δικαιοματῶν αὐτοῦ (ἴδε Dernburg Τομ. I § 155), τῇ συναινέσει δὲ μόνον τοῦ ἀντιδίκου τοῦ δύναται νὰ γίνῃ κύριος διάδικος. Εἰς τὸ ἀ-

(*) Ὑπερπεπηδήθη τὸ εἰς τὴν ἐταιρίαν τοῦ σιδηροδρόμου Ἀθηνῶν-Πειραιῶς παρασχεθὲν ἀποκλειστικὸν προνόμιον διὰ πολλῶν λόγων ὑπομινησκότων τὴν κοινὴν παροιμίαν ὅτι τὰ πολλὰ λόγια εἶναι φῶγχα. Τὸ ἐκ τῶν πολλῶν τούτων λόγων ἐκχύλισμα εἶναι τοῦτο. Παρεχωρήθη εἰς τὴν ἐταιρίαν τοῦ σιδηροδρόμου Α-Π ἀποκλειστικὸν προνόμιον συκοινωνίας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς καὶ κατόπιν καὶ μεταξὺ τῶν δύο τούτων πόλεων πρὸς τὸ Φάληρον, ἀλλ' ἐὰν ὑφίσταται μία γραμμὴ πρὸς τὸν Πειραιᾶ καὶ ἑτέρα πρὸς τὸ Φάληρον προσκακολλημένη εἰς τὴν πρώτην, οὐχὶ δὲ ἐὰν ἡ μία πρὸς τὸν Πειραιᾶ διαβῇ καὶ διὰ Φαλήρου Προέπει νὰ ὁμολογηθῇ ὅτι τὸ ἐκχύλισμα εἶναι ἀντάξιον τῆς παρατεθείσης παροιμίας. Ἐν μόνον ἀπολείπεται. Ἐπὶ τῇ βίσει τῶν αὐτῶν σχέσεων νὰ καταργηθῇ καὶ τὸ προνόμιον τῆς μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς συκοινωνίας. Δὲν βλέπομεν καμμίαν διαφορὰν.

(*) Ὑπὸ τοῦ ἐν Ναυπλίῳ δικηγόρου κ. Σπ. Γιαννοπούλου.

νωτέρω πόρισμα οὐδὲως ἀντίκειται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 268 Πολ. Δικονομίας, ἐφ' ἧς ἐβασίσθη ἡ προεκδοθεῖσα ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τούτου ὅπως ἐπιδόλῃ ὅρκον εἰς τὸν ἐκδοχέα, ἐὰν ἡ ἐκχώρησις δὲν εἶναι εἰχονική, σκεφθεῖσα, ὅτι ἡ ὁμολογία τοῦ ἐκχωρητοῦ δὲν δύναται νὰ βλάψῃ τὸν ἐκδοχέα, διότι προφανῶς ἡ διάταξις αὕτη ἀφορᾷ ἐξώδικον ὁμολογίαν, οὐχὶ δικαστικὴν, διότι δὲν πραγματεύεται περὶ ὁμολογίας διαδίκου, ἀλλ' ἐκείνου, ἐξ οὗ ὁ διάδικος παράγει τὸ δικαίωμά του, καὶ ἀναφέρει δίκην διεξαγομένην κατὰ τοῦ παράγοντος τὸ δικαίωμα, ὁμιλεῖ δὲ περὶ μεταβιβάσεως δικαίωματος καὶ οὐχὶ δίκης, ἥτοι περὶ ἐξώδικου ὁμολογίας (Οἰκονομίδ. Ἑγγειρ. § 126 σημ. 3) ἐπομένως ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν διάταξιν τοῦ Ν. 3 § 11 Πανδ. (15.1) ἔχει δὲ πολλάκις συμφέρον ὁ ἀντίδικος τοῦ ἐκχωρητοῦ νὰ προτείνῃ τὴν διάταξιν ταύτην ὡς λ. χ. ἐπὶ τῆς προκειμένης περιπτώσεως συμβαίνει, καθ' ἣν ὁ ὅρκος ὁρᾷ πράξεις ἰδίας τῆς ἐκχωρητρίας ἐταιρίας, δι' ἧς ἡ ἐταιρία δέον νὰ δώσῃ τὸν ὅρκον τοῦ διαδίκου, ὁ δὲ ἐκδοχέας, ἂν εἰς τοῦτον ἐπεβλήτο ὁ ὅρκος, τὸν ὅρκον τρίτου κατὰ τὸν νόμον, διότι διὰ τοῦτον αἱ πράξεις εἰσὶν ἀλλότριαι, ἀλλὰ διάφορος πολλάκις καὶ ἡ ἀξιοπιστία τοῦ ἐκχωρητοῦ ἀπὸ τῆς τοῦ ἐκδοχέως, ἄνευ συναινέσεως ἐπομένως τοῦ ἀντιδίκου τοῦ ἐκχωρητῆς ἐπιδίκου ἀπαιτήσεως δὲν δύναται νὰ τεθῇ ἐκτὸς τῆς δίκης. Τούτων οὗτος ἐχόντων, οὐχὶ ὀρθῶς διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, παρὰ τὴν συναινέσιν τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἐτέθη ἐκτὸς τῆς δίκης ἡ ἐφεσίδλητος αἰτοῦσα ἐταιρία καὶ γενομένης δεκτικῆς τῆς παρεμβάσεως τοῦ ἐκδοχέως ἐπεβλήθη ὁ ὅρκος τούτῳ, ἀντὶ τῇ ἀρχικῶς διαδίκῳ ἐταιρίᾳ, ἐπὶ πολλὰ ἔτη διεξαγαγούσης τὸν δικαστικὸν ἀγῶνα καὶ ἤδη μετὰ τὴν ἐπαγωγὴν καὶ ἐπιβολὴν τοῦ ὅρκου ἐκχωρησάσῃ τὴν ἀπαίτησιν εἰς τὸν ἐκδοχέα, εἰς δὲν δὲν ἐπλήθη ὁ ὅρκος ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος, μὴ ἀποβλέψαντος εἰς τὴν ἀξιοπιστίαν τούτου.

ΚΡΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΕΦΕΤΕΙΟΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ἀριθ. 46 (1907)

Εἰσηγητῆς ὁ πρόεδρος κ. Σ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΗΣ
Παράδοταδις καὶ ὁρκοδοσία γυναικῶν καὶ ἀσθενῶν. - κρίσις δικαστηρίου.

Ἐπειδὴ κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 313 τῆς Πολ. Δικονομίας γυναῖκες καὶ ἀσθενεῖς δύνανται νὰ ἐξετασθῶσι κατ' οἶκον, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 359 ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου 313 ὑποχρεωτικῶς διορίζεται ἕτερον δικαστήριον ἢ εἰσηγητῆς ὅπως δεχθῇ εἰς ὁρκοδοσίαν τὸν διάδικον, ἐκ τῶν διατάξεων τούτων ἔπεται, ὅτι ὑποχρεωτικὴ εἶναι οὐχὶ ἡ κατ' οἶκον ἐξέτασις, ἀλλ' ὁ διορισμὸς εἰσηγητοῦ ἢ δικαστηρίου ἑτέρου πρὸς ὁρκοδοσίαν, ὁ τοιοῦτος ὅμως διορισμὸς προφανῶς ἀναγκαῖος εἶναι καὶ ὑποχρεωτικὸς ἐν τῇ περιπτώσει καθ' ἣν ἡ γυνὴ ἢ ὁ ἀσθενὴς κατοικεῖ μακρὰν τῆς ἐδρας τοῦ δικαστηρίου παρ' ᾧ ἐκκρεμεί ἡ ὑπόθεσις καὶ εἶναι δύσκολον νὰ προσέλθῃ, σκοπεῖ δὲ τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν γυναικῶν καὶ ἀσθε-

νῶν ὡς καὶ λοιπῶν ἐν ἄρθρῳ 313 προσώπων τοῦ νὰ ταξιθεύωσι ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς κατοικίας εἰς τὸν τόπον τῆς ἐδρας τοῦ δικαστηρίου πρὸς ὁρκοδοσίαν, δὲν εἶναι ὅμως ὅσον ἀφορᾷ τὰς γυναῖκας καὶ ἀσθενεῖς ὑποχρεωτικὴ ἡ κατ' οἶκον ἐξέτασις ἢ καὶ ὁρκοδοσία, ὡς οὐχὶ ὀρθῶς αἱ αἰτοῦσαι ἰσχυρίζονται ἀλλ' αὕτη ἀνατίθεται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅπερ ἐκτιμῶν τοὺς τυχόν προβαλλομένους λόγους, ὡς ἀποχρώντας, δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ καὶ τὴν τοιαύτην κατ' οἶκον ὁρκοδοσίαν, ὡς λ. χ. ἐπὶ ἀσθενῶν, μὴ δυναμένων νὰ κινηθῶσιν ἢ γυναικῶν ἀδυνατουσῶν ἐξ οἰουδὴποτε λόγου νὰ ἐμφανισθῶσιν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου. Ἐφ' ὅσον ἐπομένως ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν αἰτήσῃ δὲν ἀναφέρεται τις λόγος, δικαιολογῶν τὴν κατ' οἶκον ὁρκοδοσίαν τῶν αἰτουσῶν, ἡ ὑπὸ κρίσιν αἰτήσις μὴ βάσιμος κρίνεται καὶ ὡς τοιαύτη ἀπορριπτεῖται.

Ἀριθ. 17 (1907)

Εἰσηγητῆς ὁ πρόεδρος κ. Σ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΗΣ

Ἀντικατάσταδις εἰδηγητοῦ καὶ παρατάδις προθεσμίας. - δικαιοδοσία προέδρου.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 246 ἐδ. 4 Πολ. Δικονομίας, ἐὰν μεταγενεστέρως τῆς παρεμπιπτούσης περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεως τῆς διορισθείσης εἰσηγητῆς, καθίσταται ἀναγκαῖα ἡ ἀντικατάστασις τούτου, αὕτη γίνεται παρὰ τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου τοῦ ἐκδόντος τὴν ἀπόφασιν καὶ ἄνευ κλητεύσεως τοῦ ἀντιδίκου τῇ αἰτήσῃ τῶν διαφορομένων. Τὰ αὐτὰ ἰσχύουσι προκειμένου καὶ περὶ αἰτήσεως παρατάσεως τῆς ταχθείσης προθεσμίας πρὸς ἀπόδειξιν, κατὰ τὸ ἄρθρον 195 Πολ. Δικονομίας, ἥτοι αὕτη ὑποβάλλεται ἐνώπιον τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου τοῦ ἐκδόντος τὴν ἀπόφασιν. Τούτων οὕτως ἐχόντων οὐχὶ ὀρθῶς ὁ αἰτῶν ὑποβάλλει ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου τὴν προκειμένην αἴτησίν του περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 222 τοῦ 1906 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Κρήτης διορισθέντος εἰσηγητοῦ καὶ παρατάσεως τῆς δι' αὐτῆς ταχθείσης προθεσμίας πρὸς ἐνέργειαν τῆς πραγματογνωμοσύνης καὶ δέον ἐπομένως κατὰ τὸ ἄρθρον 26 Πολ. Δικονομίας νὰ παραπεμφθῇ ἡ αἴτησις ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου προέδρου (*).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚ. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

Ἀριθ. 765 (1907)

Εἰσηγητῆς ὁ πρωτοδίκης κ. Π. ΜΟΥΤΟΥΣΗΣ

Κατάσχεσις χερσὶ τρίτου. - κώλυμα διαθέσεως ὑπὸ ὀφειλέτου. - γινώδις.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 926 Πολ. Δικονομίας, ὁ ὀφειλέτης, ἀφ' ἡμέρας ἔλαβε γινῶσιν τῆς κατασχέσεως ἥτις ἐπεβλήθη εἰς χεῖρας τρίτου παρὰ πιστωτοῦ καὶ ἐκλητεύθη, ἵνα ἡ κατάσχεσις ἐπικυρωθῇ δικαστικῶς, στερεῖται τοῦ δικαιώματος νὰ ἀπαλλοτριώσῃ τὰ κατασχεθέντα πράγματα, δυνάμενος μέχρι τοῦ χρόνου τούτου νὰ διαθέσῃ τὴν κατασχεθείσαν περιουσίαν, καθότι τὸ ποῦτον ἀφ' ἧς οὕτω ἐκλητεύθη μαθάνει τὴν κατάσχεσιν, ἐξ οὗ εὐλογον, ὅπως ἔκτοτε στε-

(*). Εὐκτεῖα καὶ παρ' ἡμῖν μεταρρυθμίσις.

ρῆται τοῦ δικαιώματος νὰ διαθέτῃ τὰ κατασχεθέντα πρὸ τούτου ἐν καλῇ πίστει εὐρισκόμενος. Καὶ ναὶ μὲν ἡ κατάσχεσις εἰς χεῖρας τοῦ τρίτου ἐν τῇ περιστασίᾳ ταύτῃ προηγείται τῆς δικαιοπραξίας, δι' ἧς ὁ ὀφειλέτης τὴν κατασχεθεῖσαν περιουσίαν διατίθῃ. πλὴν τὸ παράπαν ἡ προτεραιότης τῆς κατασχέσεως δὲν ἐπηρεάζει τὸ νομικὸν κύρος τῆς δικαιοπραξίας καθότι ὡς εἴρηται ὁ ὀφειλέτης εἰς ταύτην προβαίνει ἐν ἀγνοίᾳ διατελῶν τῆς κατασχέσεως, ἐκ τοῦ γράμματος δὲ τοῦ ἀρθρ. 926 Πολ. Δικονομίας, καταδηλοῦται, ὅτι ὁ νομοθέτης ἠθέλησε τὸν ὀφειλέτην νὰ στερήσῃ τοῦ δικαιώματος πρὸς διάθεσιν τῶν κατασχεθέντων, ἀφ' ἧς ἡμέρας οὗτος λάβῃ γνῶσιν τῆς κατασχέσεως ἐὰν δὲ τὸ ἐναντίον ἐσκοπεῖτο ρητῶς ἐν τῷ ἀρθρῷ τούτῳ θὰ ἀνεγρόμετο, ἥτοι τὰ ἀποτελέσματα διὰ τὸν ὀφειλέτην δὲν ἀρχονται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κλήσεως, ὡς νῦν ἐν τῷ νόμῳ ὁρίζεται. ἀλλ' ἀφ' ἧς ἡ κατάσχεσις εἰς χεῖρας τοῦ τρίτου ἐπέβληθη, προσέτι δ' ἡ νομικὴ αὐτῇ ἐννοία ἐμφανῶς ἐκ τοῦ λεκτικοῦ ὕφους τοῦ ἀρθρ. 226 Πολ. Δικονομίας συνάγεται, καθότι τάσσειν τοῦτο ὅτι ἀπὸ τῆς κλήσεως ὁ ὀφειλέτης στερεῖται τοῦ δικαιώματος νὰ διαθέσῃ τὰ κατασχεθέντα, ἐννοεῖ δὲ, καίτοι ἡ κατάσχεσις ὑφίσταται, ὁ ὀφειλέτης οὐδαμῶς δεσμεύεται νὰ διαθέσῃ τὴν κατασχεθεῖσαν περιουσίαν, μέχρις οὗ μάθῃ τὴν κατάσχεσιν καὶ κλητευθῇ ὅπως αὕτη ἐπικυρωθῇ. Ἡ δ' ἐκδοχὴ, ἥτις ἐφαρμόζεται εἰς τὸν τρίτον, περὶ οὗ τὸ ἀρθρ. 927 Πολ. Δικονομίας προνοεῖ, καθ' ἣν τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἀρθροῦ τούτου, καίτοι ἐν αὐτῷ τάσσεται ὅτι ἀρχονται ἀφ' ὅτου γνωστοποιηθῇ τῷ τρίτῳ ἡ περὶ κύρους ἀγωγή, οὐχ ἥττον ἀνατρέχουσιν ἀδρομικῶς μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς κατασχέσεως, νὰ ἐφαρμοσθῇ παρομοίως διὰ τὸν ὀφειλέτην δὲν ὑφίσταται, καθότι εἰς ἀμφότερας τὰς περιπτώσεις δὲν συντρέχουσιν αἱ ἰδία προϋποθέσεις, διότι ὁ τρίτος δὲν μαθαίνει τὴν κατάσχεσιν τὸ πρῶτον, ἀφ' ἧς ἡμέρας αὐτῷ γνωστοποιεῖται ἡ περὶ κύρους ἀγωγή, ἀλλὰ ταύτης γνῶσιν ἔχει ἀπὸ τῆς προηγέσεως εἰς χεῖρας τοῦ κατασχεθέντος, ἐνῶ ὁ ὀφειλέτης γνῶσιν λαμβάνει τῆς κατασχέσεως, ἀφ' ὅτου αὕτη γνωστοποιηθῇ εἰς αὐτὸν καὶ κλητευθῇ, ἵνα δικαστικῶς ἐπικυρωθῇ. Δυνατὸν δ' ὁ ὀφειλέτης, ὅταν μάθῃ τὴν κατάσχεσιν, νὰ ματαιώσῃ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς προλαμβάνων ὅπως διαθέσῃ τὰ κατασχεθέντα μέχρις οὗ κλητευθῇ κατὰ τὸ ἀρθρ. 926 Πολ. Δικονομίας, ὡς ὁρθῶς οἱ ἀνακοπτόντες διατείνονται. ἀλλὰ κατὰ τοιαύτης δολίας καὶ κακοβούλου τοῦ ὀφειλέτου διαγωγῆς ὁ κατασχὼν προσηύχεται δυνάμενος νὰ ποδάλῃ τὴν ἐνστάσιν τοῦ δόλου, δι' ἧς ἀκυροῦται ἡ δικαιοπραξία, ἥτις ἐγένετο παρὰ τοῦ ὀφειλέτου μετὰ τὴν κατάσχεσιν ἐπὶ περιγραφῇ τῶν δικαιωμάτων τοῦ κατασχόντος. Procedure Carré §§ 2324. Garsonnet τόμ. IV § 1433 καὶ ἐπομ. Ὡστε ἐν προκειμένῳ, ἀφοῦ ἡ κατάσχεσις παρὰ τῶν ἀνακοπτόντων ἐπεβλήθη εἰς χεῖρας τοῦ τρίτου τὴν 19 Φεβρουαρίου 1903, ἡ δὲ γνωστοποίησις αὐτῆς πρὸς τὸν ὀφειλέτην καὶ ἡ περὶ κύρους ἀγωγή ἐγένοντο τὴν 24 Φεβρουαρίου, ἐγκύριος ὁ ὀφειλέτης τὴν 20 ἰδίου μηνὸς ἐξχώρησε τὴν κατασχεθεῖσαν ἀπαίτησιν τοῦ εἰς τὴν καθ' ἧς ἡ ἀνακοπὴ, πρὸς τὴν οὕτω ἡ ἐκχώρησις ἀποβαίνει ἐπικρατεστέρα τῆς κατασχέσεως. τότε μᾶλλον ἀφοῦ αὕτη ἐγνωστοποιήθη πρὸς τὸν ὀφειλέτην ἐκχωρητὴν μετὰ τὴν γνωστοποίησιν τῆς ἐκχωρήσεως παρὰ τοῦ ἐκδοχέως πρὸς τὸν παρ' ᾧ ἡ κατάσχεσις τρίτον, γενομένην αὐθιμῶς τὴν 20 Φεβρουαρίου ὡς δηλοῦται ἐκ τῶν προσαγομένων σχετικῶν ἐπιζητηρίων. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων καὶ ἐφ' ὅσον παρὰ τῶν ἀνακοπτόντων, οὕτε διὰ τῶν ἀντιρρήσεων

ὅπ' ἀριθ. 75878 οὕτε διὰ τῆς ἀνακοπῆς προβάλλεται, ὅτι ὁ ἐκχωρητὴς ὀφειλέτης ἐκ δόλου μαθὼν τὴν κατάσχεσιν ἐξχώρησε τὴν κατασχεθεῖσαν ἀπαίτησιν πρὸς τὴν καθ' ἧς ἡ ἀνακοπὴ ἐν συνενόησει μετ' αὐτῆς, ὅπως ματαιώσῃ τὰ ἀποτελέσματα τῆς κατασχέσεως, νομίμως δὲ συμβολαιογράφος ἐπικρατεστέρα τῆς κατασχέσεως τὴν ἐκχώρησιν ἐδεώρηται καὶ ὁρθῶς κατέταξε τὴν καθ' ἧς ἡ ἀνακοπὴ ἐν τῷ ἐπιδίκῳ πίνακι δι' ἅπαν τὸ ἐπίλοιπον ἐκπλειστηρίασμα ἐναντι τῆς ἐκχωρηθείσης ἀπαιτήσεως, διδ' ἀπορριπτέα καθίσταται ἡ τῶν ἀνακοπτότων ἀνακοπὴ κατὰ τοῦ ἐπιδίκου πίνακος ὡς νόμῳ ἀτήρητος.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ἀριθ. 111 (1907)

Εἰσηγητὴς ὁ νομ. σύμβ. κ. Δ. ΠΑΠΑΜΙΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
Τουμπεκί. - κατοχὴ μείζον 2 ὀκάδων. - ποινὰ ἐπιβλητέα.

Ἐπειδὴ ἡ παράβασις τοῦ νόμου εἶναι ἀποδεικνύμενη ἐκ τε τοῦ πρωτοκόλλου καὶ τῶν λοιπῶν ἐγγράφων.

Ἐπειδὴ ἐσφαλμένως ὁ τελωνὴς διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐρήρξισε τὰς λαθρεμπορικὰς ποινὰς, καθ' ὅσον κατὰ τὸν Νόμ. Α' 1899 τοῦ 1899 ἀρθρ. 5 ἡ ποινὴ τοῦ λαθρεμπορίου ἐπιβάλλεται, ὅταν τὸ κατασχεθὲν τουμπεκί ὑπερβαίῃ τὰς 2 ὀκάδας, ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁμῶς ἡ κατασχεθεῖσα ποσότης ἦτο 240 δρῶμα καὶ ἐπομένως δέον νὰ ἐπιβληθῇ μόνον πρόστιμον ὀριζόμενον εἰς δρα. τ. ἰακόντα.

Ἀριθ. 112 (1907)

Εἰσηγητὴς ὁ νομ. σύμβ. κ. Δ. ΠΑΠΑΜΙΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

Λαθρεμπόριον. - αὐτόφωρον. - ἐννοία.

Ἐπειδὴ ἀπαραίτητον στοιχεῖον τῆς λαθρεμπορικῆς πράξεως κατὰ τὸν νόμον εἶναι καὶ τὸ αὐτόφωρον αὐτῆς ὅπερ ἐπὶ τοῦ προκειμένου λείπει, καθ' ὅσον ἡ ζάχαρις κατασχέθη ἐντὸς τοῦ καφωρείου τοῦ ἐκκαλουντος χωρὶς νὰ συτρώσῃ οἱ δοοὶ τοῦ ἀρθροῦ 168 τῆς Ποιν. Δικονομίας εἰς 8 παραπέμπει ὁ Τελωνειακὸς Νόμος, ἐπομένως ἡ ἔφεσις κρίνεται δεκτὴ.

Ἀριθ. 119 (1907)

Εἰσηγητὴς ὁ νομ. σύμβ. κ. Δ. ΠΑΠΑΜΙΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
Οἶνοπνευματώδη ποτά. - πώλησις. - εἰδικὴ δὴλωσις.

Ἐπειδὴ ἡ προσαγομένη δήλωσις ὑπὸ τοῦ ἐκκαλουντος ἀφορᾷ τὸν φόρον τοῦ ἐπιτηδεύματος, ἐνῶ ὁ Νόμος Γ' 2 ἀρθρ. 7 ἀπαιτεῖ καὶ ἰδίαν δήλωσιν τοῦ οἶνοπνευματωπώλου, τοιαύτην δὲ δὲν προσάγει, ἐνῶ ὁμολογεῖ ὅτι ἐπώλει ποτά, ἐπομένως ἡ ἔφεσις κρίνεται ἀπορριπτέα.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Σημειοῦμεν ὅτι καθὰ βεβαίαι ὁ συνάδελφος κ. Ι. Ράλλης, δὲν εἶναι δικηγόρος ἐν τῇ ὑπόθεσιν τοῦ Πρωτοδικείου ἐφ' ἧς αἱ περὶ ὧν διελάβομεν ἐν τῷ -ελευτάῳ φυλλαδίῳ ἐν τῇ Βουλῇ ἐπερωτήσεις του.

ΠΑΡΟΡΑΜΑ

Ἐν τῷ 17ῳ στίχῳ τῆς πρώτης στήλης τῆς τελίδος 632 (ἀπόφασις Πρωτοδικείου Μεσολογγίου) ἀνάγνωθι ἐνῶ ἀντὶ ἐάν. Ἐχέτω τὸ κρίμα ἡ κακογραφία.

ριγραφόμενα ζῶα του, καρπωθεὶς ταῦτα καὶ εἰσπράξας τὰ ἐξ αὐτῶν προϊόντα, περιέχει ἄρα πάντα τὰ κατὰ τὸ Ἀστυκὸν Δίκαιον ἀπαιτούμενα διὰ τὴν περὶ κλοπῆς ἀγωγὴν (condictio furtiva) στοιχεῖα. Οὕτω δὲ καὶ τὸ ἐφετεῖον κρίναν οὔτε τῆς ἀγωγῆς τὸ περιεχόμενον ἡλλοίωσεν οὔτε διάταξιν νόμου παρεβίασεν.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν ἐννοίαν τῶν νόμων Ν. 21 § 1 Π. (47.2), Ν. 2 Π. (13.3), τὴν περὶ ἀποδόσεως τῶν κλοπιμαίων ἀγωγὴν ἐνασκει καὶ ὁ διανοία κυρίου κάτοχος αὐτῶν. Τοῦτο δ' εἰπὼν καὶ τὸ ἐφετεῖον ἐν τελείᾳ πρὸς τὸν νόμον διάκειται ἀρμονία.

Ἐπειδὴ κριθέντος, κατὰ τ' ἀνωτέρω, ὅτι ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐρείδεται εἰς τὴν διανοία κυρίου νομῆν τῶν κλαπέντων ζώων, δὲν ὑπῆρχεν ἀνάγκη ν' ἀναφέρηται ἐν αὐτῇ ὁ τρόπος δυνάμει τοῦ ὁποίου ἐγένετο ὁ ἐνάγων κύριος αὐτῶν.

Ἐπειδὴ, κατὰ τοὺς νόμους Ν.8 πρ. καὶ § 1, Ν. 16, 17, 20 Π. (13.1), Ν. 2 Κ. (4.8), Ν.22 Β. (60.10), ὁ κλέπτης εὐθύνεται εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν κλαπέντων καὶ ἐν ᾗ περιπτώσει ἔτι δὲν κατέχη αὐτὰ, ἐξ οὗ ἔπεται ὅτι δὲν ἦτο ἀναγκαῖα ἡ ἐν τῇ ἀγωγῇ μνεία τῆς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου κατοχῆς τῶν ζώων κατὰ τὴν ἔγερσιν αὐτῆς. Περὶ πλέον δὲ διὰ τῆς ἀγωγῆς ζητεῖται, ὡς ἐξ αὐτῆς ἐμφαίνεται, ἐπιχειρηματικῶς καὶ ἡ τῶν κλαπέντων ζώων ἀξία, ἡ δὲ αἰτήσεις αὕτη ἐπεδικάσθη διὰ τῆς τελευταίας τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων ὥστε οἱ λόγοι ἀναιρέσεως ὅτι κακῶς δὲν ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγὴ, ἐν ᾗ δὲν ἀναφέρει ὅτι κατέχευε τὰ ἐπίδικα ζῶα ὁ ἐναγόμενος καὶ κακῶς δὲν ἐθεωρήθη ἀναγκαῖα ἡ ἀπόδειξις τοῦ στοιχείου τούτου, εἰσὶ τὸ μὲν ἀστήρικτοι, τὸ δὲ ἀλυσίτελεῖς.

Ἐπειδὴ, ὡς πιστοῦται ἐκ τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων, ἡ μὲν πρώτη 317 (1899) ἔταξε θέμα περὶ τοῦ ὅτι ὁ ἐναγόμενος ἀφῆρεσε τῇ 27 Μαΐου 1877 αὐθαίρετως καὶ ἄνευ δικαιώματος τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερόμενα ζῶα, ὅτι ταῦτα κατέχευε κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀφαιρέσεως διανοία κυρίου ὁ ἐνάγων, ὅτι εἰχον τὴν ἐν τῇ ἀγωγῇ σημειουμένην ἀξίαν ἔκαστον καὶ ὅτι εἰσέπραξεν ὁ ἐναγόμενος ἐξ αὐτῶν, κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1897, τὰ ἐν θέματι ἀναφερόμενα κατ' εἶδος καὶ ἀξίαν προϊόντα, ἡ δὲ τελευταία 169 (1905) ἐθεώρησε καὶ αὕτη, ἐν τῇ ἀνεξελέγκτῳ ἐκτιμήσει τῶν μαρτυρικῶν καταθέσεων καὶ δι' ἀναφορὰς εἰς τὰς σκέψεις τοῦ πρωτοδικείου, σφόδρα μὲν πιθανοὺς τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ ἐναγοντος περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἀθεμίτου καὶ παρὰ νόμου ἀφαιρέσεως τῶν ζώων, περὶ ὧν πρόκειται, καὶ ἐπεκύρωσε τὸν ὑπὸ τῆς πρωτοδικίου ἀποφάσεως ἐπιβληθέντα τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ ὄρκον, ἀποδεδειγμένους δὲ τοὺς ἰσχυρισμοὺς περὶ τῆς διανοίας κυρίου κατοχῆς τοῦ ἐναγοντος, περὶ τῆς ἀξίας καὶ ἐνταυσίας προσόδου τῶν ἀφαιρεθέντων ζώων, ἣν ὥρισεν εἰς δραχμὰς τρισχιλίας ἐν δλωφ. Στεροῦνται ἄρσιν ὑποστάσεως οἱ λόγοι ἀναιρέσεως ὅτι τὸ ἐφετεῖον ἐπεδικάσε τὴν ἀγωγὴν ἐκ μόνου τοῦ γεγονότος τῆς ἀφαιρέσεως, ὅπερ αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ δὲν εἶναι παραγωγικὸν δικαίου καὶ ὅτι μόνον περὶ αὐτοῦ διετάχθη ἀπόδειξις καὶ ἐπεβλήθη ὁ ὄρκος.

Ἐπειδὴ ἡ αὐθαίρετος ἡ, ὅπερ ταῦτο, ἡ παρὰ νόμον καὶ ἄνευ δικαιώματος ἀφαιρέσις πραγμάτων κινήτων, εὐρισκομένων ἐν τῇ διανοίᾳ κυρίου κατοχῇ τοῦ νομέως, καὶ ἡ κάρπωσις τούτων διὰ τῆς εἰσπράξεως τῶν προϊόντων τῶν, αἵτινα ἐν προκειμένῳ ἐδέχθη τὸ ἐφετεῖον μετ' ἐκτίμησιν τῶν ληφθεισῶν μαρτυρικῶν καταθέσεων καὶ ἐγγράφων, ὑποχρεοῖ τὸν ἀναιρεσιβλήτον κατὰ τὴν ἐννοίαν τῶν νόμων Ν. 66 Π. (12.6), Ν. 1 § 3 Π. (47.2) § 14 Εἰσηγ. (4.6), δυνάμει τῶν περὶ ἀδίκου πλουτισμοῦ κανόνων τοῦ δικαίου, εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἀφαιρεθέντων καὶ ἐν ᾗ ἔτι περιπτώσει δὲν ἐσκόπει τυχὸν νὰ ἰδιοποιηθῇ, ὡς διατείνεται, τὰ ἀφαιρεθέντα.

Ἐπειδὴ, ὡς πιστοῦται ἐκ τῆς τελευταίας τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων, τὸ ἐφετεῖον ἐκτιμῶν τὸ ἀπὸ 19 Ὀκτωβρίου 1315 (Ἔτος Ἐγείρας) ἐγγράφον τῆς Στρατιωτικῆς Ἐπιμελητείας Θεσσαλονίκης, ὅπερ ὁ ἀναιρεσιβλήτης ἐπικαλέσατο, ἀποφαίνεται ὅτι δὲν ἐξασθενοῦνται δι' αὐτοῦ αἱ καταθέσεις τῶν μαρτύρων, ἐξ ὧν ἐπέισθη ὅτι ἀφῆρεσεν ὁ ἐναγόμενος, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, καὶ οὐχὶ ἡ τουρκικὴ ἐξουσία τὰ ἐπίδικα ζῶα, οὐδεμίαν ἄρα ὠφείλε νὰ διατάξῃ ἀποδείξιν περὶ τῶν ἐν ἐγγράφῳ περιεχομένων περιστατικῶν.

Ἐπειδὴ, ἐὰν ἐννοῇ διὰ τοῦ λόγου τούτου ὅτι καὶ ἂν δὲν ἐγίνετο ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἡ τῶν ζώων ἀφαιρέσις, πάλιν θὰ ἀφῆρουντο ταῦτα ὑπὸ τῆς τουρκικῆς ἀρχῆς, ἥτις ὑπερὸν ἐδήμεισε ταῦτα, χαρακτηρίσασα τὸν ἀναιρεσιβλήτον ὡς λησταντάτην, καὶ οὕτω δὲν εὐθύνεται, ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος στερεῖται ἀξίας νομικῆς, διότι κατὰ τὴν ἐννοίαν τῶν νόμων Ν. 8 § 1, Ν. 17, Ν. 20 Πανθ. (13.1), Ν. 7 § 4 Π. (43.24), Βασιλ. (58.23) 7 θέμα 2 in fine, αἱ συνέπειαι τῆς κατὰ τὸν Ἀστυκὸν Νόμον κλοπῆς, ἣν, ὡς εἴρηται, δέχεται τὸ ἐφετεῖον, δὲν αἰρῶνται ἐκ τοῦ ὅτι τὸ κλαπὲν ἐμελλε νὰ ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τοῦ ἰδιοκτῆτου ἢ διακατόχου, ἢ καταστραφῇ ὅπως δῆποτε ὑστερον, ὡς ὀρθῶς ἔκρινε καὶ ἡ τελευταία προσβαλλομένη ἀπόφασις. Ὡς δὲ προσετέθη, τὸ ἐφετεῖον ἐδέχθη ἐκ τῶν ἐξετάσεων τῶν μαρτύρων ἐν τῇ κυριαρχικῇ του ἐξουσίᾳ ὅτι ὁ ἀναιρεσιβλήτης ἦτο διανοία κυρίου νομῆς τῶν ζώων ὁ ἰσχυρισμὸς ἄρα ὁ προεκταθείς δὲν ἔχρηζεν ἀποδείξεως.

Ἐπειδὴ οἱ διὰ τῶν προτάσεων ὑποβαλλόμενοι λόγοι ἀναιρέσεως δὲν δύνανται νὰ ἐξετασθῶσι, διότι δὲν προσάγεται ἐπιδοτήριον ἐμφαίνον τὴν πρὸς τὸν ἀναιρεσιβλήτον κοινοποίησιν τούτων (*).

Ἀριθ. 106 (1907) Τρ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Κ. ΦΑΡΑΓΓΑΣ
Κατάληψις ἀμάξης ὑπὸ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.- ἀπόλεια ἀμάξης.- ἔκτασις εὐθυνῶν ἐκ παρὰ νόμου ἐνεργείας.- πλουσιώτερον.

Ἐπειδὴ βάσιν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ περιέχει(**) τὸ γεγονός ὅτι τῇ ἐπεμβάσει τῆς ἐν Ἀθήναις στρα-

(*) Ἀξιοθρήνητος ἐπιμονή. Πρὸς τὰς ἐν σελ. 50, 211, 241, 244, 477, 650 ΧVII ὑπὸ τὰς 95, 219, 220, 237, 243, 441 καὶ 150 Α. Π. σημειώσεως.

(**) Σὺν νὰ ἦτο μοτιλία.

τιωτικῆς ἀρχῆς παρελήφθη ὑπὸ τοῦ σωματείου τῶν ἀγγλίδων νοσοκόμων τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ τὸ τετράτροχον ἀμάξιον τοῦ ἐνάγοντος μετὰ τοῦ ἱπποῦ, ὅπερ ὠδηγήθη κατ' ἐντολὴν τῆς ἀνω ἀρχῆς εἰς τὸ θέατρον τοῦ πολέμου ἐν Δομοκῷ, ὅτι ἐκεῖ καταληφθὲν ὑπὸ τῆς πολεμικῆς στρατιωτικῆς ἀρχῆς, ἐξετέλει ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ἀρχηγοῦ διαφόρους ἀγ-γαρείας, μεταφέρον διάφορα τρόφιμα καὶ τραυματίας τοῦ πολέμου καὶ ὅτι κατὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην, ἐπελθόντος τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ καὶ καταδιώκοντος τὸν ἐλληνικόν, ἀπωλέσθη τὸ ἀμάξιον, περιελθὼν εἰς χεῖρας τοῦ ἐχθροῦ, αἰτεῖται δ' ἀποζημιώσεις διὰ τὴν ἐκ τῆς ἀπωλείας τοῦ ἀντικειμένου ἐπελθοῦσαν ζημίαν κατὰ τοῦ Δημοσίου, ὡς ὑπευθύνου διὰ τὰς πράξεις ταύτας τῶν ἀρχῶν. Ἀλλ' ὡς καὶ τὸ Α' τμήμα τοῦ Ἀρείου Πάγου δέχεται, ἐξ ἐνὸς μὲν, κατὰ τὰς ἐν τῇ ἀναιρετικῇ ἀποφάσει παρατεθειμένας διατάξεις αἰτίνες κανονίζουσι τὴν σχέσιν τῆς προστήσεως, ὁ προστήσας εὐθύνεται διὰ πᾶσαν τοῦ προεστῶτος πρᾶξιν, ὅταν αὕτη σχετίζηται πρὸς δικαιοπαξίαν συνομολογηθεῖσαν ὑπὸ τοῦτου ἐντὸς τοῦ κύκλου τῶν ἀνατεθεισῶν αὐτῷ υποθέσεων, οὐχὶ δ' ὅταν ὁ προεστὼς ἐνεργῇ ἀσχετῶς πᾶσης δικαιοπραξίας, εἰς τὸν κύκλον τοῦτον τῶν υποθέσεων τοῦ προστήσαντος ἀναγομένης, ἐπέφερε ζημίας· ἐξ ἑτέρου δὲ τὸ κράτος, ὡς νομικὸν πρόσωπον, ἐνέχεται διὰ τὰς παρανόμους πράξεις τῶν ὑπαλλήλων του, ἐντὸς τῆς σφαίρας τῶν καθηκόντων των ἐνεργηθείσας, ἐφ' ὅσον ἐκ τῶν παρανόμων τούτων πράξεων καθίσταται πλουσιώτερον, συνφάτως διατάσσιν L. 15 § 1 de dolo Pand. 4.3, L. 4 Pand. 43. 16 καὶ Βασιλ. Ε'. ζ'. 10. Ἀλλ' ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ οὐδὲν τῶν οὐσιωδῶν τούτων στοιχείων περιλαμβάνει καὶ ἀπορριπτέα ὡς νόμος ἀδίστιμος κρίνεται.

Ἀριθ. 107 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΓΚΙΟΝ

Προπαραδευαδικὴ ἀπόφασις. - παραδεκτὸν ἀναιρέσεως ἐν δυμπροδόβλῃ ὁριδικῆς - μὴ κοινοποιήσας ἐπιταγῆς ἢ παραίτησις ἀπὸ κακῶς ἐπιδικασθέντος - παραίτησις - εἰδικὴ πληρεξουσιότης - μὴ λήψας ὑπ' ὄψιν ἐπικληθέντος ὅρκου.

Ἐπειδὴ ἡ ἐνστάσις περὶ ἀπαρδέκτου τῆς προκειμένης αἰτήσεως, ὡς πρὸς τὴν πρώτην προσβαλλομένην ἀπόφασιν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι αὕτη ὡς προπαρασκευαστικὴ δὲν ὑπόκειται εἰς ἀναίρεσιν, στερεῖται βάσεως, διότι ἀναιρεσιβαλλομένης τῆς δευτέρας ἀποφάσεως τοῦ δικάσαντος πρωτοδικείου, ἥτις ἐστὶν ὁριστικὴ καὶ τελεσίδικος, συναναίρεσιβάλλεται μετ' αὐτῆς, κατὰ τὸ ἄρθρ. 812 τῆς Πολ. Δικονομίας, καὶ ἡ πρὸ αὐτῆς ἐκδοθεῖσα προδικαστικὴ.

Ἐπειδὴ ἡ ἐτέρα ἐνστάσις περὶ ἀπαρδέκτου τῆς αὐτῆς αἰτήσεως ὡς πρὸς τοὺς μετὰ τὴν κατάσχισιν μισθοὺς, λόγῳ ὅτι δὲν ἐκοινοποιήθη τῷ ἀναιρεσείοντι καὶ δι' αὐτοὺς ἐπιταγὴ καὶ ὅτι ἄλλως παραιτεῖται τούτων ἡ ἀναιρεσιδλήτος καὶ ἐντεῦθεν ἐλλείπει ἔννομον συμφέρον τοῦ ἀναιρεσείοντος πρὸς ἀσκήσιν τῆς αἰτήσεως ἀναίρεσεως καὶ κατὰ τοῦτο ἀπορριπτέα ἐστὶν ἐπίσης ὡς μὴ βάσιμος, καθόσον ἡ μὴ κοινοποιήσας ἐπιταγῆς καὶ διὰ τοὺς μετὰ τὴν

κατάσχισιν μισθοὺς, οὐδαμῶς μεταβάλλει τὴν ἰσχὺν τῆς διατάξεως τῆς ἐπιδικαζούσης τούτους δευτέρας προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἡ δὲ παραιτήσις τῆς ἀναιρεσιδλήτου, ὡς πρὸς τοὺς μισθοὺς τούτους, γενομένη ὑπὸ τοῦ πληρεξουσίου τῆς δικηγόρου ἐπ' ἀκροατηρίου διορισθέντος, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν πρακτικῶν, στερεῖται ἰσχύος καὶ παντὸς ἐννόμου αποτελέσματος, καθ' ὃ μὴ λαβόντος τοῦ πληρεξουσίου τούτου εἰδικὴν πρὸς τοῦτο πληρεξουσιότητα.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἐφεσίμων τοῦ ἀναιρεσείοντος προτάσεων, ἐφ' ὧν ἐξεδόθη ἡ δευτέρα προσβαλλομένη ἀπόφασις, οὗτος ρητῶς ἐπεκαλέσθη ὅτι, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν πρακτικῶν συνεδριάσεως τοῦ δικάσαντος εἰρηνοδικοῦ, ἐκ τοῦ ἐπιβληθέντος καὶ δοθέντος ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅρκου, ἀπεδείχθη τελείως ἡ δήλωσις αὐτοῦ καὶ ἐντελῶς παρέλυσεν ἡ κατ' αὐτῆς ἀνακοπὴ τῆς ἀναιρεσιδλήτου, πλὴν τὴν τοιαύτην ἐκ τῶν πρακτικῶν καὶ τῆς δόσεως τοῦ ἐν αὐτῷ ὅρκου ἀποδείξιν οὐδὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψει τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν πρωτοδικεῖον, προδὼν δὲ ἐδέξατο ὡς ἀποδειχθεῖσαν τὴν ἀνακοπὴν καὶ ἐκήρυξε τὴν δήλωσιν ἄκυρον, ἀλλ' οὕτως ἀποφηνάμενον παρεβίβασε τὰς περὶ ἀποδείξεως οὐσιώδεις διατάξεις τῶν ἄρθρ. 248, 252 καὶ 253 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὅπερ κατὰ τὰ ἄρθρα 201 καὶ 807 § 5 τῆς αὐτῆς Δικονομίας ἐπιφέρει ἀναίρεσιν.

Ἀριθ. 108 (1907) Τμ. Α'

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΓΚΙΟΝ

Σύνταξις. - θάνατος ἐνεκὲν τῆς ὑπηρεσίας - οὐκ ἀναγκαῖον καὶ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 10 ἐδ. δ' τοῦ περὶ συντάξεων τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων ΧΝΒ' Νόμου τοῦ 1861, δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἔχουσιν ἡ χήρα κατὰ τὰ ὅρφανά τοῦ ἐνεκα τῆς ὑπηρεσίας ἀποβιώσαντος, ἡ διάταξις δὲ αὕτη κατὰ τὴν ἐννοίαν αὐτῆς σκοπὸν ἔχει νὰ ἐνισχύσῃ τὸν ζῆλον τῶν ὑπαλλήλων ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῶν καθηκόντων αὐτῶν, καὶ μεριμνῶσα πρὸς τοῦτο ὑπὲρ τῶν χρηρῶν καὶ ὀρφανῶν τούτων, ὀρίζει τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως των, ὅταν ἐπῆλθε τῷ δημοσίῳ ὑπαλλήλῳ ἐνεκα τῆς ἐκπληρώσεως τῆς ὑπηρεσίας του βλάβη τῆς υγείας καὶ θάνατος ἐκ τούτου, χωρὶς νὰ προσαπατηῇ καὶ νὰ ἐπέλθῃ ὁ θάνατος διαρκούσης τῆς ὑπηρεσίας, δεχθὲν ἄρα τὸ ἐφετεῖον ὅτι ὁ πατὴρ τῶν ἀναιρεσιουσῶν διατελῶν ὑποπρόξενος ἐν Ἀρτῇ κατὰ Μάρτιον τοῦ 1882 ἔπαθε νόσον ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἀπεβίωσεν ἐκ τῆς νόμου ταύτης, ἀλλ' ἀπορρίψαν τὴν ἀγωγὴν περὶ συντάξεως αὐτῶν, ὡς ἀγάμων θυγατέρων του, ἐπὶ μόνῳ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν διετέλει ἐτι ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ὁ πατὴρ των ὅταν ἐπῆλθεν ὁ θάνατος αὐτοῦ, ψευδῶς τὴν προπαρατεθεισάν διάταξιν ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσεν ἐντεῦθεν δὲ ἀναιρετέα ἐστὶ, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 7 Πολ. Δικονομίας, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις (*).

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ἐν σελ. 391 παρόντος 138 Ε.Α. Ὅρα τὰς αὐτοῦ ἀπολύτως συμφώνους σημειώσεις.

Ἀριθ. 109 (1907) Τμ. Α'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΗΑΙΑΔΗΣ

Ἀπόφασις συμβουλίου μεταλλευτῶν.- ἀπαράδεκτον ἀναιρέσεως.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 34 ἐν τέλει τοῦ Νόμου ΒΩΜΑ', τοῦ 1901 ἡ ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου ἡ ἐκδοθεῖσα ἐπὶ ἐφέσεως κατ' ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ ταμείου τῶν μεταλλευτῶν δὲν ὑπόκειται εἰς τὸ ἐνδίκον τῆς ἀναιρέσεως μέσον, ἀπορριπτέα ἄρα ἐστὶν ὡς ἀπαράδεκτος ἡ προκειμένη αἴτησις περὶ ἀναιρέσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.

Ἀριθ. 110 (1907) Τμ. Α'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Μ. ΜΑΡΟΥΔΗΣ

Ἐπιδίκασις χώρου.- ἐνταφιασμὸς νεκρῶν ἐν αὐτῷ.- οὐκ ἀδύνατον ἐκτελέσεως.- οὐ δύναται ἀπαίτησις ἀξίας.

Ἐπειδὴ, ὡς δέχεται ὀρθῶς τὸ ἐφετεῖον, ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιέντος προκύπτει ὅτι βάσις αὐτῆς ἐστὶν ὅτι ἡ εἰς τὸ ἐπίδικον ἐγκατάστασις πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 9826 τοῦ 1899 τελεσιδικίου ἀποφάσεως τῶν ἐνταῦθα πρωτοδικῶν, ἐπιδικασίας τὴν διεκδικητικὴν ἀγωγὴν αὐτοῦ κατὰ τοῦ ἀναιρεσιδλήτου, κατέστη ἀδύνατος, διότι οὗτος προώρισε τὸν χρόνον αὐτοῦ εἰς ταφὴν νεκρῶν καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ θάπηται ἐν αὐτῷ νεκροὺς, ὡς ἐκ τούτου δὲ ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ. Τοιαύτην βάσιν ἔχουσα ἡ ἀγωγὴ ὀρθῶς ἀπερρίφθη ὑπὸ τοῦ ἐφετείου, δεχθέντος ὅτι δὲν κατέστη ἀδύνατος ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως ἐνεκα μόνον τῆς ἐν αὐτῷ ταφῆς νεκρῶν καὶ δικαιούται ὁ ἀναιρεσιέν ἐκτελεῖν τὴν ἀπόφασιν νὰ καταλάβῃ τὸ ἐπίδικον, ἀφοῦ δὲν ἔλαβε χώραν νόμιμος κατάληψις τοῦ ἐπιδίκου καὶ ἀφαίρεσις τῆς ιδιοκτησίας λόγῳ δημοσίας ἀνάγκης, οὔτε ἀπεφασίσθη καὶ, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ Δήμων Νόμου, ν' ἀποτελέσῃ τοῦτο μέρος τοῦ νεκροταφείου, οἱ δ' ἐναντίοι τυχόν ἰσχυρισμοὶ ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου μεταβάλλουσι τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, καὶ ἄφ' οὗ οὔτε διὰ τῶν διατάξεων τοῦ Νόμου περὶ Δήμων, οὔτε διὰ τῶν τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 28 Μαρτίου 1834 περὶ νεκροταφείων παρέχεται τῷ ἀναιρεσιδλήτῳ δικαίωμα νὰ θάπηται νεκροὺς ἐν ἀλλοτρίῳ κτήματι καὶ οὕτω νὰ καθιστᾷ τοῦτο ἐκτὸς συναλλαγῆς· τούναντίον δὲ ἀπαγορεύεται τοῦτο διὰ τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ Διατάγματος τούτου.

Ἀριθ. 111 (1907) Τμ. Α'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ

Ἐκτίμησις διαθήκης.- μέλλουσαι χορηγίαι.- μέτρα ἐξασφαλιστικά.- κατάσχεσις.

Ἐπειδὴ, ὡς διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐγένετο δεκτὸν, κατὰ τὴν ρητῶς ἐν τῇ διαθήκῃ διαθλουμένην θέλησιν τοῦ Θ. Γ^{***}, ὑποχρέωσις πρὸς καταβολὴν τοῦ κληροδοτήματος καὶ ἀντίστοιχον πρὸς ἀπώλησιν αὐτοῦ δικαίωμα ὑφίσταται ἄφ' ἧς ἡ ἐπιδοῦσα σύζυγος λάβῃ τὴν κληρονομίαν ἐπιταγῇ τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου, ἐπομένως ἡ ἐκτίμησις αὐτῆς τοῦ ἐφετείου, καθ' ἣν οὐδεὶς κανὼν τοῦ δικαίου παρεδίωκε, διαφεύγει τὸν ἐλεγχον τοῦ δι-

καστηρίου τούτου καὶ ἀπορριπτέοι οἱ σχετικοὶ λόγοι, ἄφ' οὗ τὴν ἀπόφασιν τοῦ προσηκόντως ἤτις λόγησεν.

Ἐπειδὴ διὰ τὴν περὶ μελλουσῶν ἐξαμηνιαίων χορηγιῶν ἀπαίτησιν τοῦ ἀναιρεσιέντος, μηκέτι ἐμπρόθεσμον οὖσαν, ἡδύνατο μὲν οὗτος νὰ λάβῃ μέτρα ἐξασφαλιστικά κατὰ τὸ ἄρθρ. 1025 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, οὐδὲως ὅμως ἐδικαιούτο νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐπιβολὴν συντηρητικῆς κατασχέσεως, διότι κατὰ τὸ ἄρθρ. 1026 αὐτῆς, δι' ἀπαιτήσεις ὑπὸ αἵρεσιν ἢ προθεσίαν, οἷαι αἱ προκειμέναι, δὲν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ συντηρητικὴ κατάσχεσις, καθόσον αὐτὴ ἀναγκαῖον ἐπακολούθημα ἔχει τὴν ἀγωγὴν, ἥτις ἐν ταῖς τοιαύταις ἀπαιτήσεσιν ἀπαράδεκτος ἐστὶν, ἐπομένως καλῶς τὸ ἐφετεῖον, εἰ καὶ δι' ἄλλους λόγους, ἐθεώρησεν ὡς ἄκυρον τὴν ἐπιβληθεῖσαν κατάσχεσιν, τὴν ἐνεργηθεῖσαν πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν μελλόντων δικαιωμάτων τοῦ ἀναιρεσιέντος(*).

Ἀριθ. 112 (1907) Τμ. Α'

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Α. ΠΕΤΑΛΑΣ

Ἐργολάβος καὶ ἐργοδότης.- εὐθύναι ἐκ ζημιῶν ἀμφοτέρων.- περιστάσεις.- λήψις ὑπ' ὄψιν προτάσεων ἐν ἐννόλῳ.- μὴ καταβολὴ προδοχῆς.- ἀπαράδεκτον νέας βάσεως.

Ἐπειδὴ ὁ ἀναλαβὼν ὡς ἐργολάβος ἔργον ἐπὶ μισθῷ, κατὰ τὸν Νόμον 25 § 7 Πανδ.(19.2), αὐτὸς μόνος εὐθύνεται, ἐὰν τὸ ἐκτελούμενον ἔργον καταπέσῃ καὶ προξενήσῃ ζημίαν εἰς τρίτον, εἴτε αὕτη προήλθεν ἐκ πταίσματος αὐτοῦ, εἴτε τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ἢ ἐργατῶν του, οὐχὶ δὲ καὶ ὁ ἐργοδότης, ἐκτὸς ἐὰν συντρέχῃ καὶ πταῖσμα αὐτοῦ περὶ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἐργολάβου, διότι, κατὰ τὸν Νόμον 27 § 7 Πανδ. (9.2), ὁ ἐργοδότης εὐθύνεται οὐχὶ κατὰ τὰς περὶ προσθήσεως ἀρχὰς τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου, ἀλλὰ κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς περὶ ἐντολῆς. Κατὰ ταῦτα τὸ ἐφετεῖον δεχόμενον ὅτι ὁ ἀναιρεσιέν διὰ τῶν ἐγγράφων αὐτοῦ προτάσεων ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου ὡμολόγησεν ὅτι ἡ ἐν τῇ ἐπιδίκῳ αὐτοῦ ἀγωγῇ περιγραφομένη οἰκοδομὴ τοῦ ἀναιρεσιδλήτου κατεσκευάζετο ἐργολαβικῶς ὑπὸ τῶν ἐργολάβων Δ. καὶ Η. Π^{***} καὶ ὅτι διὰ τῆς ἀγωγῆς του δὲν ἀποδίδει καὶ πταῖσμα περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐργολάβων εἰς τὸν ἀναιρεσιδλήτον ἢ γινώσκων αὐτοῦ ὅτι τὸ ἔργον κατεσκευάζετο πλημμελῶς, ἀλλὰ στηρίζει τὴν ἀγωγὴν εἰς τὴν προσωπικὴν ἀμέλειαν αὐτοῦ, νομίμως ἀπέρριψε τὴν ἐπίδικον ἀγωγὴν καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι τῆς ἀναιρέσεως ὅτι παρεβίασε τὰς περὶ ἀσφαλείας καὶ περὶ προσθήσεως ἀρχὰς τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου καὶ τὰ ἄρθρα 664 § 2 καὶ 609 Ποιν. Νόμου, ἅτινα προβλέπουσιν ἄλλας περικυώσεις, ἀπορριπτέοι ὡς μὴ βάσιμοι.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἐγγράφων προτάσεων τοῦ ἀναιρεσιέντος τῶν ὑποβληθεισῶν κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου συζήτησιν, τὸ ἐφε-

(*) Πολὺ θὰ παρεκαλοῦμεν νὰ μᾶς ἐδίδετο ὁ κατάλογος τῶν συντηρητικῶν μέτρων, τὰ ὅποια ἡδύνατο νὰ ληφθῶσιν ἄνευ εἰσαγωγῆς ἀγωγῆς.

τείον έλαβεν αὐτάς ὑπ' ὄψιν ἐν συνόλῳ καὶ ἐξετίμησεν αὐτάς, ρητῶς δ' ἐν αὐταῖς ἀναφέρεται ὅτι ἡ οἰκοδομὴ τοῦ ἀναιρεσιδλήτου κατεσκευάζετο ὑπὸ τῶν ἐργολάβων Δ. καὶ Η. Π^{***} κατ' ἐντολὴν καὶ λογαριασμὸν αὐτοῦ καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγου τῆς ἀναιρέσεως ὅτι δὲν ἔλαβεν ἐν συνόλῳ τὰς προτάσεις ταύτας ὑπ' ὄψιν ἀπορριπτεῖς ὡς μὴ βάσιμοι.

Ἐπειδὴ ὁ τῆς ἀναιρέσεως λόγος ἐστὶ τὸ ἐφεταῖον κατέλιπεν ἀναιτιολόγητον τὴν ἀπόφασίν του, ὡς πρὸς τὸν ἰσχυρισμὸν ὅτι ἡ βλάβη προήλθεν ἐκ τῶν πράξεων, ὥς προσωπικῶς ἐνήργησεν ὁ ἀναιρεσιδλήτος καὶ ὅτι ἄλλως προήλθεν ἐκ τῶν πράξεων, ὥς οἱ ἐργολάβοι ἐνήργησαν κατ' ἐντολὴν τοῦ ἀναιρεσιδλήτου, εἶναι ἀνυπόστατος, διότι τὸ ἐφεταῖον δεχόμενον, ἂν ἐνὸς μὲν ὅτι τὸ ἔργον ἐξετελέσθη ὑπὸ τῶν ἐργολάβων, ἂν ἑτέρου δὲ ὅτι ἡ ἀγωγή μόνον βάσιν ἔχει τὴν ἐξ ἀμελείας αὐτοῦ τοῦ ἀναιρεσιδλήτου κατάπτωσιν, προδήλως αἰτιολογεῖ τὸ μὲν ὡς ἀνυπόστατον τὸ δὲ ὡς ἀντικείμενον εἰς τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ἐστὶ ὁ ἀναιρεσιδλήτος δὲν κατέβαλε τὴν δέουσαν προσοχὴν περὶ τὴν ἐπιτήρησιν δὲν περιέχεται ἐν τῇ ἀγωγῇ καὶ ὁ περὶ ἀναιτιολογήτου λόγος τῆς ἀναιρέσεως ἀπορριπτεῖς ὡς μεταβάλλων τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς (*).

ΠΟΙΝΙΚΗ

Ἀριθ. 159 (1907) Τμ. Β' (**)

Εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ
Προθεσμία ἀναιρέσεως πενθήμερος. - παρὰ-
στασις πληρεξουσίου. - παρέκτασις ἐξ ἀπο-
στάσεως.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 359 καὶ 406 τῆς Ποιν. Δικονομίας, ἡ περὶ ἀναιρέσεως αἰ-

τησις κατ' ἀποφάσεως πλημμελειοδικῶν πρέπει νὰ γίνηται ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς τῆς, ἀδιαφόρως ἂν ὁ κατηγορούμενος παρέστη αὐτοπροσώπως ἢ διὰ πληρεξουσίου, ὅσας ἐπιτρέπεται τοιαύτη παράστασις, καθ' ὅσον διὰ τὰς περιπτώσεις ταύτας οὐδεμίαν ὁ νόμος ποιεῖται διαστολήν.

Ἐπειδὴ, συναγομένου ἐκ τοῦ συνόλου τοῦ ἀπὸ ... πληρεξουσίου συμβολαίου ὅτι εἰς τὸν δικηγόρον Δ. Α^{***} ἐδόθη ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιδλήτος γενικὴ καὶ εἰ-

δν ἐδόθη τὸ δικαίωμα τοιαύτης παραστάσεως δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3833 τῆς 9 Δεκεμβρίου 1906 πληρεξουσίου συμβολαίου τοῦ ἐν Τριπλίαι συμβολαιογράφου Ι. Τ^{***}, δι' οὗ ρητῶς παρέγεται εἰς τὸν ἐρημνὸν δικηγόρον τὸ δικαίωμα νὰ παρίσταται ἀντὶ τοῦ ἀναιρεσιδλήτος καὶ ἀντιπροσωπεύῃ αὐτὸν ὑφ' ὄψεως ἐν γένει τὰς ιδιότητας τοῦ διαδίκου. Νομίμου οὐσίας τῆς τοιαύτης διὰ πληρεξουσίου παραστάσεως τοῦ ἀναιρεσιδλήτος ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος πλημμελειοδικείου δυνάμει τοῦ ἀνωτέρω πληρεξουσίου καὶ τοῦ ἄρθρ. 25 § 2 Ποιν. Δικονομίας, καθ' ὃ ἐπὶ πλημμελημάτων καὶ πταισμάτων, ὅσα δὲν τιμωροῦνται μὲ φυλάκισιν ἢ μὲ κράτησιν ἀλλὰ μὲ ἀπλὴν χρηματικὴν ποινὴν ἢ πρόστιμον, συγχωρεῖται εἰς τὸν κατηγορούμενον νὰ παρίσταται διὰ δικηγόρου, δὲν ὑπάρχει ἐλλείψις ἀκροάσεως, ὡς διατείνεται ὁ ἀναιρεσιδλήτος διὰ τοῦ λόγου τῆς ἀναιρέσεως, ἀφοῦ ἀντὶ τοῦ ἀναιρεσιδλήτος παρέστη ὁ πληρεξούσιος αὐτοῦ καὶ ἀφοῦ ἡ πράξις δι' ἣν κατηγορεῖτο ἐτιμωρεῖτο κατὰ τὸ ἄρθρ. 487 Ποιν. Νόμου μὲ χρηματικὴν ποινὴν μόνον.

Ἐτερος λόγος ἀναιρέσεως προτείνεται ὅτι ἐσφαλμένως ἐφηρμόσθη ὁ Ποιν. Νόμος, διότι τὸ ἐκδίδειν ἀποφάσεις ἐπὶ τῶν προϋπολογισμῶν τῶν Μονῶν δὲν εἶναι ἐκ τῶν καθηκόντων τοῦ γραμματέως τῆς νομαρχίας, ἀλλὰ τῶν τοῦ νομάρχου ἐν προκειμένῳ δὲ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δὲν δέχεται ὅτι ὁ ἀναιρεσιδλήτος ἐξεπλήρου καθήκοντα νομάρχου ἢ ὅτι ὁ νομάρχης ἦτο ἀπὼν ἢ ἐκωλύετο, ἀλλὰ δέχεται ὅτι ὁ κηρυχθεὶς ἔνοχος ἐξέδωκε τὴν ἀπόφασιν ὡς γραμματέως τῆς νομαρχίας. Ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἀνυπόστατος, καθόσον ἐκ τῶν δεκτῶν γενομένων διὰ τῆς ἀποφάσεως ἐν τῇ τῷ διατακτικῷ καὶ σκεπτικῷ αὐτῆς καὶ τῆς ἀλληλουχίας τῶν δεκτῶν τούτων γενομένων σαφῶς ἐξάγεται ὅτι ἡ ἀπόφασις δέχεται τὸν ἀναιρεσιδλήτον ὡς ἐνεργήσαντα ὡς γραμματέα μὲν νομαρχίας, ἀναπληροῦντα δὲ τὸν νομάρχην, διότι ὅπως αἱ ἐνέργειαι αὐτοῦ αἱ ἀποτελοῦσαι τὴν παράστασιν καθήκοντος, δι' ἣν κατεδικάσθη, αἱ δεκταὶ γινόμεναι διὰ τῆς ἀποφάσεως, ἀνάγονται οὐχὶ εἰς τὰ καθήκοντα αὐτοῦ ὡς γραμματέως, ἀλλ' εἰς τὰ καθήκοντα αὐτοῦ ὡς νομίμου ἀναπληρωτοῦ τοῦ νομάρχου κωλυομένου ἢ ἀπόντος. Τοῦτο δὲ προσεπιβεβαιοῦται καὶ ἐκ τῆς προσαγομένης ἐν τῇ δικογραφίᾳ ὑπ' ἀριθ. 2339 τῆς 5 Νοεμβρίου 1902 ἀποφάσεως τῆς Νομαρχίας Εὐρυτανίας ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιδλήτος, ἐκδοθείσης ὑπὸ τὴν ιδιότητα αὐτοῦ ὡς νομαρχοῦντος γραμματέως, ἐφ' ἧς στηρίζεται ἡ προκειμένη κατηγορία ρητῶς δὲ μνημονεύεται ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς ἀποφάσεως ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ ὡς νομαρχοῦντος.

Ἐτερος λόγος ἀναιρέσεως προτείνεται ὅτι ἐσφαλμένως ἐφηρμόσθη ὁ Ποιν. Νόμος, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 487 Ποιν. Νόμου οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι τιμωροῦνται ὡς ὑπάλτιοι παραβάσεως καθήκοντος, ὅταν αἱ ἀποτελοῦσαι αὐτὴν πράξεις δὲν προβλέπονται ὑπὸ ἄλλων τοῦ Ποιν. Νόμου ἢ ἄλλου τινὸς νόμου διατάξεων, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὴν παράστασιν καθήκοντος τῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων χαρακτηριστικῶς

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ἐν σελ. 511 XV 348 Ε. Α.

(**) Προϋτίνατο ὅτι τοῦ καταδικασθέντος παρασταθέντος διὰ πληρεξουσίου, ἔπρεπε νὰ παραταθῇ ἡ πρὸς ἀναιρέσιν προθεσμία ἐκ τῆς ἀποστάσεως τῆς κατοικίας τοῦ καταδικασθέντος.

Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου συζήτησιν, ὁ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελὸς κ. Δ. Τσιβανόπουλος εἶπε τάδε :

«Διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πλημμελειοδικείου Εὐρυτανίας, ὁ ἀναιρεσιδλήτος ἐκηρύχθη ἔνοχος παραβάσεως καθήκοντος καὶ κατεδικάσθη εἰς χρηματικὴν ποινὴν δραχ. 100 κλπ. Ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως εἶναι ἀπαράδεκτος ὡς ἐκπροθέσμως συνταχθεῖσα κατὰ τὰ ἐκτιθέμενα ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς εἰσαγωγῆς. Ἐξεταστέοι δὲ οἱ λόγοι τῆς ἀναιρέσεως; δι' ἣν περὶ τῶν αἰτησέων ἀναιρέσεως θεωρηθῇ ὡς μὴ ἀπαράδεκτος.

«Ὁ λόγος ἐστὶ δὲν ἐτετήθησαν αἱ περὶ τὰς κλήσεις προθεσμίαι καὶ ὅτι κακῶς ἐξιδικάσθη ἡ κατὰ τοῦ ἀναιρεσιδλήτος κατηγορία κατὰ τὴν δικάσιμον τῆς 8 Μαΐου 1907, διότι δὲν εἶχε παρέλθει ἡ νόμιμος προθεσμία ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς κλήσεως πρὸς ἐμφάνισιν, εἶναι ἀβάσιμος, καθόσον κατὰ τὸ ἄρθρ. 407 § 2 Ποιν. Δικονομίας λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἡ μὴ τήρησις τῶν περὶ τὰς κλήσεις προθεσμιῶν κατὰ τὴν ἐρήμην δίκην. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου δὲν πρόκειται περὶ ἐρήμην δίκης, διότι ὡς ποσὺντι ἐκ τῶν πρᾶκτικῶν καὶ τῆς ἀποφάσεως, ὁ ἀναιρεσιδλήτος παρέστη κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῆς κατ' αὐτοῦ κατηγορίας διὰ τοῦ πληρεξουσίου δικηγόρου Δ. Α^{***}, εἰς

δική έντολή όπως εκπροσωπῇ αὐτὸν ἐνώπιον παντὸς δικαστηρίου καὶ ποιεῖται χρῆσιν παντὸς ἐνδίκου μέσου, ἐν οἷς καὶ τὸ τῆς ἀναιρέσεως, ἀκολουθεῖ ὅτι νομίμως οὗτος παρέστη κατὰ τὴν δίκην, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ ἡ σχετική ἐνστάσις εἶναι ἀπορριπτέα.

Ἐπειδὴ συνεπῶς, μὴ ὀριζομένου ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν ἀνωτέρω παρατεθέντων ἄρθρων ὅτι διὰ τὴν ἀσκήσιν τοῦ ἐνδίκου τούτου μέσου, εἰς τὴν νόμιμον

ὡς πειθαρχικὴν περίπτωσιν οἱ Νόμοι ΒΤῆ' τῆς 14 Ἰουλίου 1895 (ἄρθρ. 19, 20 καὶ 21) καὶ ΑΡῆΙ' τῆς 14 Μαΐου 1884 ἐν ἄρθρ. 6 καὶ ὡς τοιαύτην τὴν τιμωροῦσιν, ἐπομένως, λέγει ὁ ἀναιρέσιων, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ ἄρθρ. 487 Ποιν. Νόμου. Καὶ ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἀνυπόστατος. Οἱ προμνησθέντες Νόμοι ΑΡῆΙ' καὶ ΒΤῆ' ἔχουσιν ἐφαρμογὴν προκειμένου περὶ παραβάσεων καθήκοντος ἐξ ἀμελείας ἢ κουφότητος, ὑπ' αὐτῶν δὲ ἡ ἄλλων σχετικῶν κανονισμῶν προβλεπομένων καὶ πειθαρχικῶς τιμωρουμένων καὶ οὐχὶ περὶ ἐνεργειῶν γενομένων ἐπὶ σκοπῷ ἰδίας ὠφελείας ἢ βλάβης ἄλλων, τούτέστιν περὶ πράξεων ἐκ προθέσεως τελουσῶν, περὶ ὧν εἰδικῶς δὲν προέβλεψαν οἱ ἀνωτέρω νόμοι. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ ἀναιρέσιων ἐκηρύχθη ἐνοχος ὅτι ἐδημόσιος ὧν ὑπάλληλος, ἥτοι γραμματεὺς τῆς Νομαρχίας Εὐρυτανίας, παρέβη τὰ κοινὰ καὶ ἰδιαίτερα καθήκοντα τῆς ἐπιτετραμμένης εἰς αὐτὸν ὑπηρεσίας, ἐνυπάρχοντα ταῦτα εἰς τὴν φύσιν καὶ ἰδιότητα τῆς ὑπηρεσίας καὶ διαγεγραμμένα δι' ἰδιαιτέρων δηγιῶν, ἥτοι ἐξέδωκε τὴν ὑπ' ἀριθ. 2339 τοῦ 1902 ἀπόφασιν τῆς Νομαρχίας Εὐρυτανίας, δι' ἧς, χωρὶς οὐδὲν νὰ ἔχῃ ἐκ τοῦ νόμου δικαίωμα, ἐνέγραψεν ἐν αὐτῇ κονδύλιον ἐκ δραχμ. 360 ὑπὲρ τοῦ γραμματεῶς τῆς νομαρχίας, ἥτοι δι' ἐαυτὸν, διὰ γραφικὴν ὕλην καὶ προμήθειαν λογιστικῶν βιβλίων εἰς βάρος τῆς Μονῆς Προυσσοῦ, ἐνῶ τοιαύτην ὑποχρέωσιν δὲν εἶχεν ἡ Μονὴ πρὸς καταβολὴν τοιούτων δικαιωμάτων καὶ ὅτι ἔλαβε δραχμ. 240 παρὰ τῆς ρηθείσης Μονῆς διὰ γραφικὴν δῆθεν ὕλην τῆς λογιστικῆς ὑπηρεσίας, ἡ δὲ παράβασις αὕτη ἐγένετο ἐπὶ σκοπῷ ἰδίας ὠφελείας καὶ πρὸς βλάβην τῆς Μονῆς Προυσσοῦ. Τούτέστιν ὅτι ἐνήργησε πρᾶξιν ἐκ προθέσεως πρὸς ἰδίαν ὠφελείαν καὶ βλάβην ἄλλου, ποινικῶς δὲ τιμωρουμένην καὶ οὐχὶ ἐξ ἀμελείας ἢ κουφότητος, οὐδὲ εἰδικῶς προβλεπομένη ὑπὸ τῶν μνησθέντων νόμων καὶ ἐπισύρουσαν πειθαρχικὴν μόνον ποινὴν. Τόσῳ μᾶλλον καθόσον τὸ ἄρθρον 6 ΑΡῆΙ' Νόμου καὶ τὸ ἄρθρ. 19 τοῦ ΑΤΣ' Νόμου δὲν ἀποκλείουσι καὶ τὴν ποινικὴν καταδίωξιν, καθ' ἣν περίπτωσιν συντρέχει καὶ ἡ πειθαρχικὴ, καθόσον τὸ μὲν πρῶτον ἀναγράφει οἱ δημόσιοι λειτουργοὶ ὑπόκεινται εἰς πειθαρχικὴν ποινὴν διὰ πᾶσαν παράβασιν ἢ ὑπερβάσιν τοῦ ἰδίου καθήκοντος, μὴ ἀποκλειομένης τῆς ποινικῆς καταδίωξεως, τὸ δὲ δεύτερον «ἐὰν ἡ πρᾶξις ἢ ἡ παράλειψις, ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω χαρακτηριστιζομένη ὡς πειθαρχικὴ περίπτωσις, περιέγῃ στοιχεῖα ὑπάγοντα αὐτὴν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Ποιν. Νόμου, ἀντὶ τῆς πειθαρχικῆς ἐνεργεῖται ποινικὴ καταδίωξις». Ὡς καὶ εἰς ἄλλην παρομοίαν ὑπόθεσιν ἄλλοτε διὰ μακρῶν εἶπον, καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχον αἱ ἀνωτέρω ρητὰ διατάξεις, πάλιν τὸ ἄρθρ. 487 τοῦ Ποιν. Νόμου θὰ εἶχε πλήρη ἐφαρμογὴν, διότι ἄλλαι εἶναι αἱ προϋποθέσεις τῶν πράξεων, δι' ἃς ἐπιβάλλεται πειθαρχικὴ ποινὴ, καὶ ἄλλαι αἱ προϋποθέσεις τῶν πράξεων, δι' ἃς ἐπιβάλλεται ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου ποινὴ. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐπεβλήθη ποινὴ διὰ παράβασιν καθήκοντος πρὸς τὸν σκοπὸν ἰδίας ὠ-

γίνεται ἡ προσθήκη προθεσμίας ἀποστάσεως, ἀκολουθεῖ ὅτι ἡ αἴτησις συνταχθεῖσα ἐνώπιον τοῦ γραμματεῶς τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου τὴν 8 Ἰουνίου ἐ. ἔ., ἥτοι μετὰ παρέλευσιν μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, εἶναι ὡς ἐκπρόθεσμος ἀπαράδεκτος.

Ἀριθ. 160 (1907) Τμ. Β' (*)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Ν. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ
Δήμαρχος.- διοικητικὴς περιουσίας δημοτῶν

φελείας, αἱ δὲ πειθαρχικαὶ ποιναὶ προϋποθέτουσι σφάλματα περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθήκοντων καὶ οὐχὶ ἀξιοποίνους πράξεις μετὰ δολίας προαιρέσεως γενομένας. Κατὰ ταῦτα ἐπομένως ὁρθῶς ἐφηρμόσθη τὸ ἄρθρ. 487 τοῦ Ποιν. Νόμου.

Ἄλλος λόγος ἀναιρέσεως προτείνεται ὅτι τὸ δικαστὴν πλημμελειοδικεῖον καθ' ὑπερβάσιν τῶν καθήκοντων του ἀνεμίχθη εἰς διοικητικὴν ὑπόθεσιν. Καὶ ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἀνυπόστατος 1) διότι δὲν ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ προκειμένου οὐδεμία ὑπερβάσις καθήκοντος, καθ' ἣν ἰνωτέρω ἐκτίθεται καὶ 2) διότι κατὰ τὸ ἄρθρ. 477 Ποιν. Δικονομίας ὁ πρὸς ἀναιρέσιν λόγος δι' ὑπερβάσιν καθήκοντος προβάλλεται μόνον ὑπὸ τοῦ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ εἰσαγγελέως καὶ μόνον κατὰ πρότασιν αὐτοῦ ἀναιροῦνται λόγῳ ἀναρμοδιότητος αἱ τοιαῦται ὑπερβάσεις.

Ἄλλος λόγος ἀναιρέσεως προτείνεται ὅτι ὡς προκύπτει ἐκ τῶν πρακτικῶν ἢ περὶ ἐνοχῆς ἀποφάσεως ἐδημοσιεύθη ἀπόντος τοῦ συνήγορου. Καὶ ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἀνυπόστατος, καθόσον ἀναγράφουσι μὲν τὰ πρακτικὰ ὅτι ἀπὸ δικαστηρίου συσκαφθὲν ἐν τῷ πρὸς διάσχεψιν διαματίῳ καὶ ἐπανελθόν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἀπήγγειλε παρούσα καὶ παραγῆμα παρόντων τοῦ εἰσαγγελέως καὶ τοῦ γραμματεῶς τὴν ἀπόφασιν, ἀλλ' ἐκ τῆς ὅλης ὕφης τῶν πρακτικῶν καὶ ἐκ τοῦ ὅτι αὐτὰ ταῦτα τὰ πρακτικὰ κατωτέρω βεβαιοῦσιν ὅτι μετὰ τὴν ἀπαγγελίαν τῆς ἀποφάσεως ὁ πληρεξούσιος τοῦ κατηγορουμένου ἔλαβε τὸν λόγον καὶ ἀφῆθη εἰς τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου ὡς πρὸς τὴν ποινὴν, ἐξάγεται ὅτι κατὰ τὴν ἀπαγγελίαν τῆς περὶ ἐνοχῆς ἀποφάσεως ἦτο παρὼν καὶ ὁ συνήγορος. Ἀλλως τε ἡ ἀπουσία τοῦ δικηγόρου κατὰ τὴν ἀπαγγελίαν τῆς ἀποφάσεως δὲν εἶναι λόγος ἀναιρέσεως κατὰ τὸ ἄρθρ. 407 Ποιν. Δικονομίας προκειμένου περὶ ἀποφάσεων πλημμελειοδικείου. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 336 Ποιν. Δικονομίας, ὡς ἐκροσποιοῦν διὰ τοῦ Νόμου ΑΥΕΒ', ἐὰν ὁ κατηγορούμενος ἐμφανισθεὶς ἀποχωρήσῃ μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας, αἱ ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις λογίζονται ὡς κατ' ἀντιμωλίαν ἐκδοθεῖσαι. Ἐπομένως καὶ ἐὰν ὅποτεθῇ ὅτι ὁ συνήγορος δὲν ἦτο παρὼν κατὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς ἀποφάσεως, ἥτοι μετὰ τὴν ἀποδεικτικὴν διαδικασίαν, δὲν εἶναι λόγος ἀναιρέσεως.

(*) Ἐδημοσιεύθη ἐν σελ. 626 παρόντος τόμου.— Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου συζήτησιν, ὁ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελεὺς κ. Δ. Τσιβανόπουλος εἶπε τάδε :

«Ὁ ἀναιρέσιων παρεπέμφθη εἰς τὸ πλημμελειοδικεῖον ἵνα δικασθῇ ὡς ὑπαίτιος βλάβης γενομένης ὑπὸ ἐκτενέρας.

Ἐπὶ τῷ λόγῳ ἀναιρέσεως προτείνεται ὅτι ἐσφαλμένως ἐφηρμόσθη τὸ ἄρθρον 439 Ποιν. Νόμου, διότι ἐν αὐτῷ οὐδαμῶς καταλέγονται οἱ δήμαρχοι, καὶ ἀναφέρεται μὲν ἐν αὐτῷ σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ οἱ διοικητὰὶ Δήμων, πλην τῶν ἐλλήνικῶν κατεμὲν μετὰ φρασὶς τῆς λέξεως «Δήμων» εἶναι προδήλως ἐ-

κῆς.- ἐνέργεια πρὸς βλάβην Δήμου ἄνευ ὑπεξαίρεσεως.- παρακώλυσις συναγωνισμοῦ

ἐν ἐκμισθῶσει φόρων.- παράστασις μικρὰς παραγωγῆς.- χαρακτῆρ-

σφαλέντη, ταθεῖσα ἀντὶ τῆς λέξεως «Κοινοτήτων».

Ἐπὶ τοῦ λόγου τούτου τῆς ἀναιρέσεως παρατηρῶ τὰ ἐξῆς: Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τῆς 24 Ιουλίου 1835 Β. Δ. μόνον τὸ ἐλληνικὸν κείμενον, ὡς ἐδημοσιεύθη ἐν παραρτήματι τοῦ ὑπ' ἀριθ. 66 τῆς 3 Νεβρίου 1836 φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ κατὰ ἐπενεχθείσας διορθώσεις. Κατὰ τὰς γενομένας δὲ ταύτας διορθώσεις ἐν τῷ κειμένῳ τοῦ ἄρθρου 439 Ποιν. Νόμου, ἀντὶ τῆς λέξεως «Δήμων» ἐτέθη ἡ λέξις «Κοινοτήτων», ἐπομένως ἀντὶ τῆς φράσεως «διοικητὰς τῆς περιουσίας Δήμων», ἡ πραγματικὴ φράσις τοῦ κειμένου εἶναι «διοικητὰς τῆς περιουσίας Κοινοτήτων».

Ἄλλ' ἐκ τούτου δὲν ἔπεται ὅτι ὁ Δήμαρχος δὲν τιμωρεῖται κατὰ τὸ ἄρθρον 439 Ποιν. Νόμου, καθόσον δι' αὐτοῦ τιμωροῦνται «ἐπίτροποι ἢ κηδεμόνες, κηδεμόνες ὑμᾶδων, ἐπιμεληταὶ κτημάτων, διαχειρισταὶ μεσεγγύων κλπ», ὁ δὲ Δήμαρχος εἶναι ἐπιμελητὴς τῶν κτημάτων τοῦ Δήμου, ὡς εἰς αὐτὸν ἀνηκούσης τῆς διοικήσεως τῆς περιουσίας τοῦ Δήμου. Ὁ νόμος δὲν προσονομάζει τίνες εἰσὶν οἱ ἐπιμεληταὶ κτημάτων, ἀλλ' ὡς τοιοῦτους δέχεται τοὺς ἐξ ἐντολῆς ἀναδεχομένους τὴν ἐστιασμένην κτημάτων ἀνηκούσιν εἰς φυσικὰ ἢ νομικὰ πρόσωπα ἐκ τῶν ἐν τῷ νόμῳ κατονομαζομένων (Κωστῆ Τόμ. Γ' σελ. 299). Νομικὸν δὲ πρόσωπον, κατὰ τὸν ὀργανισμόν τῆς πολιτείας, εἶναι καὶ ὁ Δήμος (Κρασσά Γεν. Ἀρχαὶ σελ. 268 § 96), ἐπομένως καὶ ὁ Δήμαρχος, ὡς κατ' ἐντολὴν τῶν δημοτῶν ἐκλογέων ἀναδεχόμενος τὴν ἐπιμέλειαν τῶν κτημάτων τοῦ Δήμου, καὶ κατὰ τὸν Δημοτικὸν Νόμον τῆς 27 Δεκεμβρίου 1833 (ἄρθρ. 40, 109 κλπ) δ'εὐθύνων τὰ τῆς περιουσίας τοῦ Δήμου, εἶναι ἐπιμελητὴς κτημάτων, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 439 Ποιν. Νόμου. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅθεν δεχομένου τοῦ προσβαλλομένου βουλευματος ὅτι «ὁ ἀναιρεσίων Δήμαρχος ὢν Αἰγείρας καὶ ἐπομένως ἐπιμελητὴς τῆς περιουσίας τοῦ Δήμου κλπ», ὁρθῶς ἠρμήνευσε καὶ καλῶς ἐφήρμοσεν ὡς πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ὡς Δημάρχου καὶ ἐπιμελητοῦ κτημάτων τὸ προμνησθὲν ἄρθρον 439 καὶ προτείνω τὴν ἀπόρριψιν τοῦ σχετικοῦ λόγου τῆς ἀναιρέσεως.

Ἄλλος λόγος ἀναιρέσεως προτείνεται ὅτι δὲν ἡδύνατο νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ ἄρθρον 439, καθόσον ἡ διὰ δημοπρασίας ἐκμισθώσις τοῦ δημοτικοῦ φόρου κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένη εἰς τοὺς Δημάρχους, διότι κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 9 τοῦ ΕΗ' Νόμου διὰ τὴν ἐκμισθώσιν τοῦ δημοτικοῦ φόρου ἀπαιτεῖται ἀπόφασις τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 119 τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου διὰ τὴν κατακύρωσιν εἰς τινὰ τῆς ἐνοικιάσεως τοῦ δημοτικοῦ φόρου ἀπαιτεῖται ἀπόφασις τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου καὶ ἔγκρισις τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, ἐκ τούτων δὲ ἔπεται, λέγει ὁ ἀναιρεσίων, ὅτι ἡ διὰ δημοπρασίας ἐκμισθώσις τῶν δημοτικῶν φόρων δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένη εἰς τὸν Δήμαρχον, οὔτε ἀνάγεται εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ Δημάρχου, ἀλλ' εἶναι ἀνατεθειμένη εἰς τὸ δημοτικὸν συμβούλιον καὶ τὴν διοικητικὴν ἀρχήν, ἐπομένως εἰς τὴν εἰδικὴν περίπτωσιν τῆς διὰ δημοπρασίας ἐκμισθώσεως τοῦ δημοτικοῦ φόρου, ὁ Δήμαρχος δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ διοικητὴς τῆς περιουσίας Δήμου.

Καὶ ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἀνυπόστατος. Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 40 τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου, ὁ Δήμαρχος εἶναι ἡ πρώτη ἐκτελεστικὴ τοῦ Δήμου ἀρχή, ἐνεργούσα καὶ διεκπεραιούσα ὅλας τὰς δημοτικὰς ὑποθέ-

σεις, ἐκτελεῖ ἐν ταύτῃ ὅσα οἱ νόμοι καὶ τὰ διατάγματα ἐπιβάλλουσιν εἰς τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων φόρων κλπ. Αὐτὸς ὀφείλει νὰ ἐκτελῇ ἀκριβῶς ὅλας τὰς παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἐντὸς τῆς ἀρμοδιότητός του ἐκδιδόμενας νομίμους ἀποφάσεις. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 49, τὸ δημοτικὸν συμβούλιον βοηθεῖ τὸν Δήμαρχον ὡς συμβουλευτικὴ καὶ συνεπιτηροῦσα ἀρχή. Καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 109, κατὰ τὸν ἐγκριθέντα προϋπολογισμόν καὶ ἐντὸς τῶν ὧρων αὐτοῦ διεσθύνει ὁ Δήμαρχος τὰ τοῦ Δήμου, κατὰ τοὺς γενικοὺς περὶ διαχειρίσεως κανονισμούς. Ἐκ τούτων σαφῶς συνάγεται ὅτι εἰς τὸν Δήμαρχον καὶ οὐχί, ὡς ὁ ἀναιρεσίων ἰσχυρίζεται, εἰς τὸ δημοτικὸν συμβούλιον καὶ τὴν διοικητικὴν ἀρχήν, εἶναι ἀνατεθειμένη ὅλη ἡ διαχείρισις τῶν κτημάτων τοῦ Δήμου, ἐπομένως καὶ ἡ διὰ δημοπρασίας ἐκμισθώσις τῶν δημοτικῶν φόρων, περὶ ἧς ἀποφασίζει μὲν τὸ συμβούλιον καὶ ἡ διοικητικὴ ἀρχή, κατὰ τὸ ἄρθρ. 119 § 5' τοῦ Δημοτ. Νόμου καὶ 9 τοῦ Νόμου ΕΗ', ἀλλ' ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἀνήκει εἰς τὸν Δήμαρχον κατὰ τὸ ἄρθρ. 40 τοῦ Δημοτ. Νόμου, καθ' ὅς οὗτος ὀφείλει νὰ ἐκτελῇ ἀκριβῶς ὅλας τὰς παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἐντὸς τῆς ἀρμοδιότητός του ἐκδιδόμενας νομίμους ἀποφάσεις. Ἐὰν λοιπὸν ὁ Δήμαρχος ἐν τῇ ἐκτέλει τῶν καθηκόντων του περὶ τὴν εἰσπράξιν τῶν δημοτικῶν φόρων ἐνεργήσῃ πρὸς βλάβην τῶν συμφερόντων τοῦ Δήμου, κατὰ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρ. 439 Ποιν. Νόμου, τὸ ἄρθρον τοῦτο ἔχει πλήρη ἐφαρμογήν. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ πρᾶξις, δι' ἣν παρεπέμφθη ὁ Δήμαρχος, ἦτοί ἡ παρακώλυσις τοῦ συναγωνισμοῦ κατὰ τὴν δημοπρασίαν, αὐτὸν καὶ μόνον ἀφορᾷ καὶ βάρυνε ὡς ἐκτελεστικὴν ἀρχήν. καὶ οὐδόλως συνέχεται μὲ ἀρμοδιότητα τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἢ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς.

Ἄλλος λόγος ἀναιρέσεως προτείνεται ὅτι τὰ περιστατικά, ἅτινα δεχεται τὸ προσβαλλόμενον βούλευμα, δὲν ἀποτελοῦσι τὸ ἀδίκημα τοῦ ἄρθρ. 439 Ποιν. Νόμου, ἀλλὰ τὸ ἀδίκημα τοῦ ἄρθρ. 436 Ποιν. Νόμου, ὅπερ εἰδικῶς προβλέπει περὶ ζημιῶν ἐξ ἐμποδίων γενομένων ἐπὶ πλειστηριασμοῦ περιλαμβάνον πᾶσας τὰς περιπτώσεις. Καὶ ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἀνυπόστατος. Ὁ ἀναιρεσίων διὰ τοῦ προσβαλλομένου βουλευματος παραπέμπεται ἵνα δικασθῇ ὡς ὑπαίτιος ὅτι α. . . Δήμαρχος ὢν ἐν τῷ Δήμῳ Αἰγείρας καὶ ἐπομένως διοικητὴς τῆς περιουσίας τοῦ Δήμου τοῦ ἐπιμελητῆς καὶ διαχειριστῆς χωρὶς ὑπεξαίρεσεως καὶ ἀπάτης ἐνήργησεν ἐκ προθέσεως πρὸς βλάβην τοῦ Δήμου Αἰγείρας τὴν ἐνοικίαν καὶ εἰσπράξιν τοῦ δημοτικοῦ φόρου τοῦ σταφιδόκαρπου τοῦ παραχθέντος ἐν τῷ Δήμῳ Αἰγείρας κατὰ τὰ ἔτη 1900 καὶ 1901, παραστήσας τὴν παραγωγὴν αὐτοῦ ἐλάσσονα τῆς πραγματικῆς, ἀποδιώξας ἄλλους φερεγγύους συνδημώτας του προσφερομένους καὶ ὑπερθεματίζοντας ὡς ἐνοικιαστὰς καὶ ἐπιδιώξας καὶ ἐπιτυχῶν ν' ἀναδειχθῇ ἐνοικιαστὴς διὰ τὰ ἔτη ταῦτα τοῦ φόρου τούτου ὁ Δ. Α. Κ^{***} ἀντὶ μικροτέρου ἐνοικίου ἐκείνου, ὅπερ ἡδύνατο νὰ εἰσπράξῃ ὁ Δήμος Αἰγείρας, ἀφαιμένου ἐλευθέρου τοῦ διαγωνισμοῦ εἰς τὴν πρὸς ἐνοικίαν δημοπρασίαν καὶ ἀναδεικνυομένων τῶν προσφερομένων ἄλλων ὑπερθεματιστῶν ὡς ἐνοικιαστῶν. Ἐντεῦθεν δὲ ἐκ τῶν ἐπιβλαβῶν τούτων ἐνεργειῶν του ἐζημιώθη ὁ Δήμος Αἰγείρας καὶ ἀπῆλυσαν ἴδιον ὄφελος, ὑπερβαίνον τὰς δρχ. 50 αὐτὸς τε καὶ ὁ Δ. Κ^{***}. Ἐκ τούτων συνάγονται δύο τινὰ 1) ὁ ἀναιρεσίων ἐνῆρ-

Ἀριθ. 162 (1907) Τμ. Β' (')

Εισηγητής ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Π. ΝΙΔΕΡ

Ἀπόφασις πλημμελειοδικείου. - παράβασις τύπου ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος. - ἐρημοδικία. - ἀνακοπή. - ἀποτελέσματα. - ἐκδοσις ἀποφάσεως κατ' ἀντιμωλίαν. - ὁριστικὴ ἀκύρωσις ἐρημοδικίας. - τηρητέα περαιτέρω διαδικασία.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 407 ἐδ. 9 Ποιν. Δικονομίας ὡς λόγον ἀναίρεσεως κατ' ἀποφάσεως τῶν πλημ-

γῃσεν ὑπὸ τὴν ιδιότητα τοῦ Δημάρχου ὡς ἐπιμελητῆς τῶν κτημάτων τοῦ Δήμου καὶ 2) ἡ ἐνέργεια ἐγένετο ἐκ προθέσεως πρὸς βλάβην τῆς ἐμπειστευμένης αὐτῷ πρὸς διαχείρισιν καὶ διοικήσιν περιουσίας. Ἐπομένως πλήρῃ ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ ἐφαρμοσθὲν ἄρθρ. 439 Ποιν. Νόμου, καὶ οὐχὶ τὸ ἄρθρ. 436 αὐτοῦ, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ ἀναιρεσίω, καθόσον τοῦ μὲν ἀδικήματος τοῦ ἄρθρ. 439 ὑποκείμενά εἰσι τὰ ἐν αὐτῷ ρητῶς κατονομαζόμενα πρόσωπα, ἤτοι ἐπίτροποι ἢ κηδεμόνες, κηδεμόνες ὁμάδος, ἐπιμεληταὶ κτημάτων, διαχειρισταὶ μεσεγγύων, ἐκτελεσταὶ διαθηκῶν, διαχειρισταὶ περιουσίας Κοινοτήτων ἢ ἀγαθοεργῶν ἢ θρησκευτικῶν καταστημάτων, τοῦ δὲ ἀδικήματος τοῦ ἄρθρ. 436 πᾶς ἄλλος ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω, ὅστις εἰς δημοσίους πλειστηριασμοὺς ἐμποδίζει βεβαίως ἢ δι' ἀπειλῶν τὸν ἐλεύθερον διαγωνισμὸν ἢ διὰ δώρων ἢ δι' ὑποσχέσεων ἀπομακρύνει τοὺς πλειστηριάζοντας ἢ γίνεται ἐπίτηδες αἷτιος νὰ μένουν ἀπομακρυσμένοι. Ἀφοῦ ὅθεν τὸ προσβαλλόμενον βούλευμα δέχεται ὅτι ὁ ἀναιρεσίω ὡς Δήμαρχος καὶ ἐπομένως ὡς ἐπιμελητῆς τῆς περιουσίας τοῦ Δήμου ἐνήργησεν ἐκ προθέσεως πρὸς βλάβην τοῦ Δήμου Αἰγείρας νομίμως παρεπέμθη ἐπὶ παραβάσει τοῦ ἄρθρ. 439 Ποιν. Νόμου, καθόσον, ὡς εἰρηται, τὸ ἄρθρον τοῦτο περὶ τοιούτων παραβάσεων καὶ ὑπὸ τοιούτων προσώπων γενομένων προβλέπει. Διὰ δὲ τῆς λέξεως κτημάτων ὁ νόμος ἐννοεῖ τὰ κτήματα ἐν γένει, εἴτε ἐνσώματά εἰσιν ταῦτα εἴτε ἀσώματα, εἴτε ἀντικαταστατὰ εἴτε ἀναντικατάστατα, εἴτε κινητὰ, εἴτε ἀκίνητα. κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρ. 1 καὶ 2 τοῦ Νόμου τῆς 31 Ἰουνίου 1837 περὶ διακρίσεως κτημάτων, ἐπομένως καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ Δήμου ὅπως εἰσπράττη φόρον ἐπὶ τοῦ ἐξαγομένου σταφιδοκάρπου εἶναι κτῆμα τοῦ Δήμου καὶ πᾶσα ἐκ προθέσεως ἐνέργεια τοῦ ἐπιμελητοῦ ἐπὶ σκοπῷ βλάβης τιμωρεῖται κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρ. 439 Ποιν. Νόμου.

Ὁ λόγος ἀναίρεσεως περὶ κακῆς συνθέσεως τοῦ συμβουλίου τῶν πλημμελειοδικῶν εἶναι ἀπαράδεκτος ὡς ἀναφερόμενος εἰς ἄλλο παρὰ τὸ προσβαλλόμενον βούλευμα τῶν ἐφετῶν, οὐ μόνον ἡ κακὴ σύνθεσις ἀποταλεῖ λόγον ἀναίρεσεως. Ἡ αὐθύπαοκτος αἵτησις ἀναίρεσεως κατὰ τοῦ βουλευματος τοῦ συμβουλίου τῶν πλημμελειοδικῶν δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἐννόμους συνεπειάς, διότι τὸ μὴ προσβαλλόμενον βούλευμα τῶν ἐφετῶν μένει ἰσχυρόν.

(^α) Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου συζήτησιν, ὁ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελεὺς κ. Δ. Τσιβανόπουλος εἰλεξε τάδε :

«Ὁ ἀναιρεσίω κατεδικάσθη ἐρήμην ἐπὶ συκοφαντίᾳ εἰς διετὴ φυλάκισιν. Ἐπὶ τῇ ἀνακοπῇ του δι' ἐπομένης ἀποφάσεως ἀνεβλήθη ἀορίστως ἡ ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως δι' ἄλλην δικάσιμον, ὁρισθείσης δὲ τοιαύτης ἐξεδόθη τρίτῃ ἀπόφασιν, δι' ἧς ἐρήμην τοῦ κατηγορουμένου ἀπερρίφθη ἡ ἀνακοπὴ αὐτοῦ ὡς ἀνυποστήρικτος καὶ ἐπεκυρώθη ἡ πρώτη ἐρήμην ἀπόφασις. Λόγος ἀναίρεσεως προτείνεται ὅτι παρεβιά-

μελειοδικῶν ἀναγράφει τὴν παράβασιν τύπου τινὸς περὶ τὴν διαδικασίαν ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος διατεταγμένου, μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ σημειουμένων διὰ παραθέσεως τῶν σχετικῶν ἄρθρων περιπτώσεων τοιαύτης παραβάσεως κατατάσσει καὶ τὸ ἄρθρ. 403 Πν. Δικ., ἡ τήρησις τῶν ἐν τῷ ὅποιῳ διατυπώσεων θεωρεῖται συνεπῶς ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ἐπιβεβλημένη. Καὶ κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον τοῦτο (403 ἐδ. 2) ὡς πρὸς τὴν ἐρήμην συζήτησιν καὶ τὴν ἀνακοπὴν ἐφαρμόζονται τὰ ἐν ἄρθρ. 336—341 Ποιν. Δικονομίας

σθησαν αἱ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος διατεταγμέναι διατάξεις τῶν ἄρθρ. 339 καὶ 341 Ποιν. Δικονομίας, διότι τὸ δικαστήριον διὰ τῆς τελευταίας ἀποφάσεως ἀπέρριψε τὴν ἀνακοπὴν τοῦ ἀναιρεσίωοντος ὡς ἀνυποστήρικτον, ἐνῷ ἔδει εἰσαχθεῖσαι ἐκ νέου τῆς ὑποθέσεως πρὸς συζήτησιν μετὰ τὴν ἀναβλητικὴν τῆς οὐσίας ἀπόφασιν νὰ προβῇ ἐρήμην τοῦ ἀναιρεσίωοντος εἰς τὴν κατ' οὐσίαν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως κατὰ τὴν διαταξίν τοῦ ἄρθρ. 336 Ποιν. Δικονομίας.

Ἐκατὰ τὸ ἄρθρ. 339 Ποιν. Δικονομίας γενομένης τῆς ἀνακοπῆς ἔπεται εἰς τὴν προσεχῇ ἐπ' ἀκροατηρίου συνεδρίᾳ σιν ἡ κατ' ἀντιμωλίαν συζήτησις τῆς δίκης, ὅθεν ἡ κατ' ἐρήμην ἀπόφασιν καθίσταται ἀκυρος. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 341 ἐὰν ὁ ἀνακόπτων ἀπειθήσας δὲν ἐμφανισθῇ ἀπορρίπτεται ἀνευ περαιτέρω συζητήσεως ἡ ἀνακοπὴ καὶ ἡ κατ' ἐρήμην ἀπόφασιν ἀναλαμβάνει οὕτω τὸ κύρος τῆς καὶ ἐκτελεῖται. Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων τούτων συνάγεται ὅτι ἐμφανισθέντος τοῦ ἀνακόπτωντος ἄρχεται ἡ κατ' ἀντιμωλίαν συζήτησις, ἥτις καθιστᾷ ἀκυρον τὴν ἐρήμην ἀπόφασιν, ὅθεν, ἐὰν δι' ὁλονδὴποτε λόγον ἡ κατ' ἀντιμωλίαν συζήτησις ἀναβληθῇ δὲν δύναται πλέον νὰ γίνῃ λόγος περὶ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως καὶ ἡ νέα συζήτησις πρέπει νὰ γίνῃ οὐχὶ περὶ τῆς ἀνακοπῆς, ἀλλ' ἐπὶ τῆς κατηγορίας, ὥστε νὰ μὴ ἐνεφίλογώρησεν οὔτε ἐρήμην ἀπόφασιν οὔτε ἀνακοπὴ, ἀφοῦ ἡ ἀνακοπὴ ἐπέφερε τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἐρήμην δίκης. Ἐπομένως ἐὰν ὁ κατηγορούμενος δὲν ἐμφανισθῇ κατὰ τὴν μετ' ἀναβολὴν συζήτησιν δὲν πρέπει νὰ ἀπορρίπτεται ἡ ἀνακοπὴ του καὶ νὰ ἐπικυρωθῇ ἡ ἐρήμην ἀπόφασιν, καθ' ὅσον ἡ ἀνακοπὴ ἀπορρίπτεται μόνον ἐὰν ὁ ἀνακόπτων ἀπειθήσας δὲν ἐμφανισθῇ πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῆς, ἀλλ' ἀφοῦ ἀπαξ ἐνεφανίσθη καὶ ὑπεστήριξε ταύτην. τὸ δὲ δικαστήριον ἀνέβαλε τὴν ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως, πρέπει νὰ συζητῇται ἐκ νέου ἡ ὑπόθεσις κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Ποιν. Δικονομίας περὶ διαδικασίας ἐνώπιον τοῦ πλημμελειοδικείου. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου τὸ δικασαν πλημμελειοδικεῖον ἀπορρίψαν τὴν ἀνακοπὴν τοῦ ἀναιρεσίωοντος κατὰ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως μετὰ τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐκδικάσεως τῆς ὑποθέσεως δι' ἀποφάσεως, κατ' ἀντιμωλίαν ἐπὶ τῆς γενομένης ἀνακοπῆς ἐκδοθείσης, παρεβιάσε προφανῶς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρ. 339 καὶ 341 Ποιν. Δικονομίας.

Ἐξεταστέον ὅμως ἤδη ἐὰν ἡ παραβίασις τῶν διατάξεων τούτων ἐπάγεται καὶ ἀκυρότητα τῆς ἀποφάσεως. Κατὰ τὸ ἄρθρ. 407 § 9 Ποιν. Δικονομίας λόγος ἀναίρεσεως εἶναι ἡ παράβασις τύπου τινὸς περὶ τὴν διαδικασίαν ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος διατεταγμένου ὑπὸ τῶν ἄρθρ. 116, 120, 124, 129, 131, 340 καὶ 403. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 403 Ποιν. Δικονομίας ὡς πρὸς τὴν ἐρήμην συζήτησιν καὶ τὴν ἀνακοπὴν ἐφαρμόζονται τὰ ἐν τοῖς ἄρθρ. 336—341 ὁρισμένα. Ἐκ τούτου συνάγεται ὅτι τὰ ἄρθρα ταῦτα κείνται ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρ. 403, ἐπομένως ἀφοῦ αἱ διατυπώσεις αὐτοῦ εἶναι τεταγμέναι ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότη-

ώρισμένα, κατά δὲ τὸ ἄρθρ. 339 αὐτῆς ἡ ἀνακοπὴ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως ἐπάγεται τὴν εἰς τὴν προσεχῇ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συνεδρίασιν κατ' ἀντιμωλίαν συζήτησιν τῆς δίκης καὶ τὴν ἀκυρότητα τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως, ἥτις ἀναλαμβάνει τὸ κύρος αὐτῆς μόνον ἐὰν ὁ ἀνακόπτων ἀπειθῶν δὲν ἐμφανισθῇ κατὰ τὴν τοιαύτην ἐπ' ἀκροατηρίου συνεδρίασιν (ἄρθρ. 41 Ποιν. Δικον.), τοῦ τοιοῦτου δὲ τῆς ἀκυρότητος τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως ἀποτελέσματος ἐξαρθρωμένου κατὰ τὸ ρητὸν γράμμα τῆς τοιαύτης διατάξεως, ἐκ μόνου τοῦ ὅρου τῆς μὴ ἐμφανίσεως τοῦ ἀνακόπτοντος κατὰ τὴν τοιαύτην προσεχῇ τοῦ δικαστηρίου συνεδρίασιν, ἔπεται ὅτι ἡ κατ' αὐτὴν ἐμφάνισις αὐτοῦ καὶ ἡ ἐπὶ τῇ ἀνακοπῇ του γενομένη νέα κατ' ἀντιμωλίαν τῆς δίκης συζήτησις ἐπάγεται ὁριστικῶς τὴν ἀκυρότητα τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως, ὡς ἐκλιπόντος πλέον τοῦ ὡς ἄνω ἐν τῷ νόμῳ ὅρου, ὑφ' ὃν μόνον ἡδύνατο ν' ἀναλάβῃ τὸ κύρος αὐτῆς, τὸ δὲ δικαστήριον συνεκεία τῆς ἀνακοπῆς ταύτης τοῦ κατηγορουμένου ἐπιληφθῆν ἐφ' ἅπαξ τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως κατ' ἀντιμωλίαν αὐτοῦ καὶ ἐκδόν κατὰ παρεμπροσθέν ἐπὶ ταύτης συζήτησιν ὁποιανδήποτε ἀπόφασιν, ὀφείλει, οὐχὶ πλέον ἐπὶ τῆς ἀνακοπῆς καὶ τοῦ τοιοῦτου ἐκ τῆς μὴ ὑποστηρίξεως αὐτῆς κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν ἀποτελέσματος τοῦ κύρους τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως ν' ἀποφανθῇ, ἀλλὰ νὰ προβῇ εἰς οὐσιαστικὴν τῆς ὑποθέσεως εἴτε κατ' ἀντιμωλίαν, αὐτοῦ παρισταμένου, εἴτε κατ' ἐρήμην αὐτοῦ, μὴ αὖτις ἐμφανιζομένου, ἐκδικασιν, καὶ νὰ τηρήσῃ τὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρ. 403 καὶ 336—341 Ποιν. Δικονομίας καὶ δὲν δύναται νὰ ἐπικυρώσῃ δι' ἀπορρίψεως τῆς ἀνακοπῆς τὴν ἐρήμην ἀπόφασιν, ὁριστικῶς ἀκυρωθεῖσαν διὰ τῆς ἐπὶ ταύτης κατ' ἀντιμωλίαν αὐτοῦ ἐκδοθείσης ἐπὶ τῆς οὐσίας οἰασθήποτε τοῦ δικαστηρίου ἀποφάσεως καὶ τῆς οὕτω ἐπελθούσης ματαιώσεως τοῦ ὡς ἄνω ἐκ τοῦ νόμου ὅρου τοῦ ἐκ νέου κύρους αὐτῆς. Ἐν προκειμένῳ δὲ τὸ δι-

τος τῆς διαδικασίας, ἔπεται ὅτι καὶ αἱ διατυπώσεις τῶν ἄρθρ. 336—341 εἶναι ἐπίσης τεταγμέναι ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς διαδικασίας. Ὅθεν καὶ ἡ παραβίασις αὐτῶν ἀποτελεῖ λόγον ἀναίρεσως. Τὸ δικαστὴν δὲ πλημμελειοδικεῖον παραβιάσαν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τὰς διατάξεις τῶν προμνησθέντων ἄρθρων κατέστησε ταύτην ἀναιρετέαν κατὰ τὸν βάσιμον λόγον τῆς ἀναίρεσως

«Ἐπεὶ δεκτοῦ γενομένου εἴτε ἀπορριπτομένου τοῦ λόγου τούτου τῆς ἀναίρεσως περιττὴ εἶναι ἡ ἐξέτασις τῶν λοιπῶν λόγων τῆς ἀναίρεσως, καθόσον ἀπευθύνονται οὐχὶ κατὰ τῆς τελευταίας ἐκδοθείσης, ἀλλὰ κατὰ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως, καθόσον ὁ Ἀρειος Πάγος θέλει ἐξετάσει πρώτων τὴν ἀναιρέσιν κατὰ τῆς τελευταίας ἀποφάσεως καὶ ἐὰν ἡ ἀναιρέσις κατ' αὐτῆς εἶναι ἀπορριπτέα, ἀπορριπτέα εἶναι καὶ ἡ κατὰ τῆς πρώτης ἐρήμην ἀποφάσεως αἰτήσεις ἀναίρεσως, ἀφοῦ ἡ κατ' αὐτῆς ἀνακοπὴ ἀπερρίφθη. Ὅθεν ἡ κατὰ τῆς ἐπὶ τῆς ἀνακοπῆς ἐκδοθείσης ἀποφάσεως αἰτήσεις ἀναίρεσως εἶναι βάσιμος, θέλει δικασθῇ ἡ κατὰ τῆς πρώτης ἐρήμην ἀποφάσεως ἀνακοπὴ καὶ οὐδὲν ὑπάρχει συμφέρον τῆς ἀναίρεσως αὐτῆς, ἐν δὲ εἶναι ἀβάσιμος, ἀπαράδεκτος εἶναι καὶ ἡ κατὰ τῆς πρώτης ἀποφάσεως ἀναίρεσις».

κάσαν πλημμελειοδικεῖον, ἀπορρίψαν ἐναντίον πρὸς τ' ἄνωτέρῳ διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 5535 (1907) ἀποφάσεως τοῦ τὴν ἀνακοπὴν τοῦ ἡδὲ ἀναιρεσείοντος κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6996 (1904) ἐρήμην ἀποφάσεως αὐτοῦ καὶ ἐπικυρώσαν ταύτην, ἐν ᾧ πρότερον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5535 τοῦ 1905 ἀποφάσεώς του, ἐπιληφθὲν συνεκεία τῆς αὐτῆς ἀνακοπῆς τούτου κατὰ τῆς τοιαύτης ἐρήμην ἀποφάσεως κατ' ἀντιμωλίαν αὐτοῦ, ὡς ἐκ τῆς τελευταίας ταύτης προκύπτει, διέταξεν ἀποδείξεις κατ' οὐσίαν διὰ προσαγωγῆς τῆς ποινικῆς δικογραφίας, καὶ μὴ τηρήσαν, ὡς ὀφείλει, τὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρ. 403 καὶ 336—341 Ποιν. Δικονομίας κατὰ τὴν νέαν μετὰ τὴν ταχθεῖσαν ἀπόδειξιν συζήτησιν, παρεδίασε τὰς τοιαύτας διατυπώσεις τῆς Ποιν. Δικονομίας, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ἀναγραφόμενας, καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν τοιαύτην ἀπόφασιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρ. 407 ἐδ. 9 Ποιν. Δικονομίας καὶ τὸν περὶ τούτου βάσιμον τῆς ἀναίρεσως λόγον. Ταύτης δὲ ἐκ τοῦ τοιοῦτου λόγου ἀκυρουμένης παραπεμπτέα ἐστὶν ἡ δίκη πρὸς νέαν συζήτησιν εἰς ἕτερον ὁμοείδος καὶ ἰσοβάθμιον δικαστήριον πλημμελειοδικῶν, κατὰ τὸ ἄρθρ. 498 Ποιν. Δικονομίας.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. 131 (1907)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Δ. ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ

Καταδίκη ἀξιοματικοῦ ἐπὶ πλημμελήματι εἰς ὑπερδύμνον φυλάκισιν. — μὴ προσμέτρως στρατιωτικῇ ὑπηρεσίᾳ. — μετριασμός χάριτι.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. 191 § 1 τῆς στρατιωτικῆς ποινικῆς νομοθεσίας, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Νόμου ΑΥΘΕ' τῆς 28 Μαΐου 1887, ὁρίζον ὅτι ἡ διάρκεια τῶν παρ' οἰουδήποτε δικαστηρίου καταγινωσκομένων ποινῶν ἐνεκα πλημμελήματος δὲν θέλει λογίζεσθαι ὡς χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας διὰ τοὺς ἀξιοματικούς, ἐὰν ὑπερβαῖν τοὺς δύο μῆνας, δὲν ἀπαγγέλλει τὴν μὴ προσμέτρησιν εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ὡς συνέπειαν τῆς καταδίκης, ὡς κρᾶττει κατ' ἀντίθεσιν τὸ ἀμέσως προηγούμενον ἄρθρον 190 τῆς αὐτῆς στρατιωτικῆς ποινικῆς νομοθεσίας, ὁρίζον, ὅτι πᾶσα ὑφ' ὁποιοῦδήποτε δικαστηρίου καταγινωσκομένη κατ' ἀξιοματικοῦ καταδίκη εἰς ἐπανορθωτικὴν ποινὴν ἐνεκα τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ κατονομαζομένων ἀδικημάτων συνεπιφέρει καὶ τὴν στέρησιν τοῦ βαθμοῦ του, ὅποτε, δοθείσης βασιλικῆς χάριτος εἰς τὸν κατὰ τὸ ἄρθρ. 190 καταδικασθέντα ἀξιοματικόν, ζήτημα ἡδύνατο νὰ προκύψῃ ἂν αὐτὴ αἰρούσα ἡ τροποποιούσα τὴν ποινὴν ἐξαφανίζεαι καὶ τὰ τῆς καταδίκης ἀποτελέσματα, ἀλλ' ἀπαγγέλλει τὸ ρηθὲν ἄρθρον 191 τὴν μὴ προσμέτρησιν εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ὡς συνέπειαν τῆς ὑπὲρ τοὺς δύο μῆνας διαρκείας τῆς ποινῆς, ἐννοοῦν ὅτι δὲν λογίζεται ὡς χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ὁ χρόνος καθ' ὃν ὁ ἀξιοματικὸς, ἀποτίων ποινὴν καὶ διατελῶν ἐν φυλακίσει, δὲν δύναται νὰ ἐκτελῇ στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, ὅταν ὁ χρόνος οὗτος ὑπερβαῖν τοὺς δύο

μήνας. Κατὰ τὸ ἄρθρ. 39 τοῦ Συντάγματος ὅμως ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ χαρίζῃ, μεταβάλλῃ καὶ ἐλαττώσῃ τὰς παρὰ τῶν δικαστηρίων καταγινωσκομένας ποινὰς, ἐλαττωθείσης δὲ τυχὸν διὰ βασιλικῆς χάριτος τῆς καταγνωθείσης εἰς ἀξιωματικὸν ἔνεκα πλημμελήματος ὑπερδμηῖνου ποινῆς εἰς ποινήν βραχυτέραν τῶν δύο μηνῶν, διὰ ἄρκεια ποινῆς ὑπερβαίνουσα τοὺς δύο μήνας δὲν ὑπάρχει καὶ ὁ χρόνος τῆς ποινῆς λογίζεται ὡς χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας. "Ὅθεν ἀναμφισβήτητον ὂντος ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅτι ἡ καταγνωσθεῖσα ὑπὸ τοῦ Πλημμελειοδικείου Ἡλείας εἰς τὸν λοχαγὸν Δ. Ρ*** ποινὴ ἐξαμήνου φυλακίσεως ἐμετριάσθη διὰ βασιλικῆς χάριτος εἰς δίμηνον φυλάκισιν, ὁ χρόνος τῆς ποινῆς ταύτης προσμετρεῖται ὡς χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τοῦ εἰρημένου ἀξιωματικοῦ καὶ δὲν ἐπαυσεν ἐπὶ τούτῳ τῷ λόγῳ ὡς ἀρχαιότερος τοῦ ἐνάγοντος, ἡ δὲ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγή, στηριζομένη ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου ἐκδοχῆς, στερεῖται νομίμου βάσεως, οὐκ ὀρθῶς δ' ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου, δι' ἡ μεταρρυθμιστέα τυγχάνει ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις κατὰ τὸν σχετικὸν λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως τοῦ Δημοσίου, ἐπὶ τῷ λόγῳ νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγή. Εἰ καὶ ἡδυνάτο τις εἰπεῖν ὅτι ὀρθῶς, διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκκαλουμένη ἀπόφασιν λόγους, ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγή (*).

* Ἀρ. 132 (1907)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ
Μονή. ἔθιμον ἀκωλύτου κληρονομίας μοναχῶν.

Ἐπειδὴ καὶ ἡδυνάτο τις ἀμφιβάλλων νὰ εἴπῃ ὅτι, ὡς δηλοῦται ἐκ τοῦ συνόλου ἐν γένει τῶν ἐνόρκως ἐξετασθέντων μαρτύρων τῆς τε ἀποδείξεως καὶ ἀνταποδείξεως, τελειῶς καὶ ἐναργῶς ἀπεδείχθη ὅτι τὸ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 716 τοῦ 1903 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Λεβαθείας ἐπιβληθέν θέμα τῇ ἐναγομένῃ Μονῇ, ὅτι, συνεπεία ἐθίμου πολυχρονίου καὶ ἀδιακόπου, παντὸς μοναχοῦ ἐν τῇ Μοναστηρίῳ ἢ ἐκτὸς αὐτοῦ ἀποθνήσκοντος τὴν κινήτην καὶ ἀκίνητον περιουσίαν κληθεῖσαν πρὸ τῆς ἀποκάρσεως

(*) Ἐζητεῖτο ἀποζημίωσις ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι προηγήθη ἐν τῷ προδικασμῷ ἀρχαιότερος μὲν αὐτοῦ ἄλλ' ἔνεκεν καταδίκης ἐξαμήνου (περιορισθείσης διὰ χάριτος εἰς δίμηνον) καταστάς νεώτερος αὐτοῦ.

Ἡ πρωτόδικος 4456 (1906) Πρωτ. Ἀθηνῶν ἐκδοθεῖσα τῇ εἰσηγήσει τοῦ πρωτοδίκου Α. Λυγδοπούλου ἔχει ὅδε :

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρ. 39 τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Πολιτείας Νόμου ὁ Βασιλεὺς δύναται νὰ χαρίζῃ μεταβάλλῃ καὶ ἐλαττώσῃ τὰς παρὰ τῶν δικαστηρίων καταγινωσκομένας ποινὰς, πλην ἡ βασιλικὴ χάρις οὐδαμῶς ἰσχύει ν' ἀναιρέσῃ καὶ τῆς καταδίκης τὰ νόμιμα ἐπακολουθήματα ἐπομένως ἀφ' οὗ ἀναμφισβήτητως ὁ Ρ*** καταδικάσθη εἰς ἐξαμήνον φυλάκισιν κατέστη νεώτερος τοῦ συγχρόνως μετ' αὐτοῦ προαχθέντος εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ λοχαγοῦ ἐνάγοντος, μὴ ἰσχύουσας τῆς βασιλικῆς χάριτος ν' ἄρῃ τὸ τοιοῦτον ἀποτέλεσμα, ἐκτὸς ἐὰν ἐν τῷ Β. Διατάγματι περιέλχεται καὶ τοῦτο, ὅπερ οὐδὲως τὸ Δημόσιον ζητεῖνεται.

ἢ μετ' αὐτὴν ἀποκτᾷ ὡς ἀποκλειστικὸς κληρονόμος ἡ Μονή, μηδενὸς ἄλλου δικαιουμένου εἰς ἀποληψίν τινα ἐκ διαθήκης ἢ ἐξ ἀδιαθέτου κατ' ἀκολουθίαν ἡμαρτημένως τὸ πρωτόθαβμον δικαστήριον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ἐκτιμήσαν τὰς ἀποδείξεις ἐπέβαλεν ἀπαλλακτικὸν ὅρκον εἰς τὸν ἐνάγοντα καὶ δέον, μεταρρυθμιζομένης τῆς ἀποφάσεως, νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή τοῦ ἐνάγοντος. Μόλα ταῦτα, κατὰ τὴν κρατήσανσαν γνώμην τοῦ δικαστηρίου, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσαγομένης ἐκθέσεως τῶν ἐνόρκως ἐξετασθέντων μαρτύρων, λίαν διακριδωμένως τὸ πρωτοθάβμιον δικαστήριον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ὑπ' ἀριθ. 446 τοῦ 1906 ἀποφάσεως τοῦ ἐκτιμήσαν τὰς νομισθείσας μαρτυρικές ἀποδείξεις ἐδέξατο ὡς πόρισμα αὐτοῦ ὅτι ἀσθενὴ τεκμήρια προέκυψαν ὡς πρὸς τὸ ἀποδεικτικὸν θέμα καὶ ὀρθῶς ἐπέβαλε τῷ ἐνάγοντι ἀπαλλακτικὸν περὶ τούτου ὅρκον κατ' ἀκολουθίαν τὸ περὶ τοῦ ἐναντίου σχετικὸν τῆς ἐκκαλοῦσης Μονῆς παράκονον ἀπορριπτεόν ὡς μὴ βάσιμον κρίνεται.

* Ἀριθ. 137 (1907)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Κ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁμόρρυθμος ἐταιρία. - ἀδιατύπωτον. - δικαιώματα ἐκ πραγματικῆς κοινωνίας. - ἀποδεικτικὰ μέσα.

Ἐπειδὴ ναι μὲν ἡ ὁμόρρυθμος ἐταιρία, μὴ συσταθεῖσα κατὰ τὰς διατυπώσεις τῶν ἄρθρων 37 καὶ 40 τοῦ Ἐμπορικ. Νόμου, δὲν ὑφίσταται οὔτε δύναται νὰ ἀναγνωρισθῇ ὡς τοιαύτη ἀποτελοῦσα νομικὸν πρόσωπον, ἀλλ' ἡ μὴ ἀναγνώρισις ὡς τοιαύτης δὲν ἀποκλείει ὅμως ἐξετασθῶσι τὰ ἐκ τῆς πραγματικῆς κοινωνίας πηγάσαντα δικαιώματα μεταξὺ τῶν ἐν τοιαύτῃ πραγματικῇ κοινωνίᾳ διατελεσάντων προσώπων, ἡ ὑπαρξίς δὲ τῆς τοιαύτης καταστάσεως πραγματικῆς κοινωνίας εἶναι ἀποδεικτέα διὰ τῶν μέσων τὰ ὅποια τὸ κοινὸν δίκαιον, ἥτοι τ' ἄρθρ. 300, 304 καὶ 305 τῆς Πολ. Δικονομίας ἐπιτρέπουσιν.

* Ἀριθ. 139 (1907)

Εἰσηγητὴς ὁ πάρεδρος κ. Γ. ΔΙΑΝΕΖΗΣ

Οἰκεῖοι καὶ ἀναγκαῖοι κληρονόμοι. - κατάληψις ὑπὸ κληρονομίας. - ἀνήλικοι. - ἀποχή. - ἀνάμειξις διατυπώσεως. - ἡρωικός καὶ ἡρωικός χῆρος. - χαρακτηριστὴς τετάχτου.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν διάταξιν Εἰσ. (2.19) § 1 καὶ 2 Π. (38.16) § 14 οἱ οἰκεῖοι καὶ ἀναγκαῖοι κληρονόμοι sui et necessarii τὴν ἐπαχθεῖσαν αὐτοῖς κληρονομίαν ἀποκτῶσι καὶ ἄκοντες, καταλαμβάνοντες ὑπὸ ταύτης διὰ μόνης τῆς ἐπαγωγῆς, sive velint sive nolint, tam ab intestato quam ex testamento heredes fiunt, μὴ ἀπαιτουμένης ποσῶς δηλώσεως πρὸς ἀποδοχὴν τῆς κληρονομίας τοιαύτη τις δηλώσις πρὸς ἀποδοχὴν ἢ μὴ τῆς ἐπαχθείσης κληρονομίας ἀπαιτεῖται ἐπὶ τῶν extranei heredes περιβεβλημένη τὰς διατυπώσεις τοῦ ἄρθρ. 73 Ἀστικοῦ Νόμου προκειμένου περὶ ἀνηλίκων. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς οἰκεῖους οὔτοι ἀπολαύουσι τοῦ εὐεργετήματος τῆς ἀποχῆς jus abstinendi, ὅπερ ἐπὶ τοῦ προκειμένου οἱ ἐναγόμενοι οὔτε ἐπικαλοῦνται ὅτι

ἐνέσκησαν, οὐτε δύνανται νὰ ἐπικαλεσθῶσι, καθ' ὅσον, ὡς δείκνυται ἐκ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ προσαγομένων δημοσίων ἐγγράφων, οὗτοι ἀνείμχθησαν εἰς τὴν πατρικὴν κληρονομίαν διὰ τῆς ἐκποιήσεως κληρονομικῶν κτημάτων ἐν Αἰγύπτῳ κειμένων, γενομένης ὑπὸ τῆς ἐπιτρόπου μητρὸς τῶν, προηγηθεῖσιν μάλιστα καὶ τῶν διατυπώσεων τοῦ ἄρθρ. 66 τοῦ Νόμου περὶ ἀνηλίκων κ.λ. ἦτοι τῆς ὑπ' ἀριθ. 2301 τοῦ 1904 γνωμοδοτήσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου καταρτισθείσης ἐνώπιον τοῦ ἐν Καίρῳ Ἑλληνος Προξένου, ἐπικυρωθείσης δὲ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 195 τοῦ 1904 ἀποφάσεως τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Προξενικοῦ Δικαστηρίου. Κωδ. (6.31) 1 de repudianda vel abstinenda hereditate Πανδ. (29.2) § 11, 12, 57 καὶ 71 § 1-9 Νεαρᾶς 119 κεφ. 6 Εἰσηγ. (2.19) § 5. Ἡ ἀνάμιξις δ' αὕτη ἐκ τῆς ἐπιτρόπου μητρὸς, ἐνεργηθεῖσα ἐπ' ὀνόματι τῶν ἀνηλίκων καὶ συμφῶνως πρὸς τὰς διατυπώσεις τοῦ νόμου, ἰσχύει ὡς πρᾶξις τῶν ἀνηλίκων, κατὰ τὸ ἄρθρ. 72 τοῦ ἰδίου νόμου. Ἐπομένως οὐδεμία ἀντίφρασις ὑπάρχει μετὰ τῶν προμηθηθεῖσιν διατάξεων τῶν Πηγῶν, ρυθμιζουσῶν τὸν τρόπον τῆς ἐπαγωγῆς καὶ κτήσεως τῆς κληρονομίας τῶν οἰκείων καὶ ἀναγκαίων κληρονόμων, καὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 73 τοῦ Ἀστικοῦ Νόμου, ἡτις κανονίζει τὴν τῶν ἐξωτικῶν κληρονόμων, καὶ ἀπορριπτέα ὡς μὴ νόμιμος ἢ ἐναντία ἐνστασις τῶν ἐναγομένων (*).

Ἐπειδὴ ὁ ἄπορος καὶ ἄπροικος χήρα τελευταῖαντος τοῦ συζύγου τῆς μετέχει τῆς περιουσίας του ὡς κληρονόμος, τοῦτο δ' ἀριδύλως προκύπτει ἐκ τοῦ προοιμίου τῆς Νεαρ. 53 κεφ. 6 «πρόνοιαν γενέσθαι τούτων καὶ ἐν τῇ διαδοχῇ τοῦ τελευταῖαντος καὶ τὴν τοιαύτην γαμετὴν μετὰ τῶν παιδῶν καλεῖσθαι» καὶ § 1 αἰ μέντοι τινὰ ἴδια ἢ γυνὴ πράγματα κατὰ τὴν οἰκίαν τοῦ ἀνδρὸς ἢ ἀλλαχόσε ἀποκείμενα ἔχει, τούτων τὴν εἰσπράξιν καὶ παρακατάσχεσιν ἔχεται πᾶσι τρόποις ἀμείνων ὑποκεισθαι τοιούτων πραγμάτων τοῖς τοῦ ἀνδρὸς δανείσασιν κατ' οὐδὲν δυναμένων πλὴν εἰμὴ καθ' ὅσον τῶν ἐκείνου δικαίων ἐκ τοῦδε τοῦ νόμου συγχληρονομεῖν, συνδυαζόμενα δὲ ταῦτα πρὸς τὴν Νεαρ. 106 τοῦ Αὐτοκράτορος Λέοντος Αὐγούστου, δι' ἧς τροποποιεῖται ἡ Νεαρ. 117 κεφ. 5 ὁρίζουσα «ταύτην δὲ τὴν ἀτοπίαν ἢ βασιλείαν ἡμῶν ἐκανορθομένη θεσπίζει ἀναφαίρετον ἔχειν τὴν κυριότητα τὴν γυναῖκα τοῦ τοιοῦτου μέρους», προκύπτει ἀλάνθαστον συμπέρασμα ὅτι εἰς τὴν χήραν ἀπενεμήθη ἐκτακτον κληρονομικὸν δικαίωμα ἐπὶ τοῦ τετάρτου τῆς περιουσίας τοῦ ἀνδρὸς, καθ' ὅσον διὰ τῆς Νεαρ. 117 κεφ. 5 εἶχεν ὁρισθῇ τὸ ποσὸν τῆς μερίδος μέχρι 100 λιτρῶν χρυσοῦ, ὅπερ ἐλάμβανε κατ' ἐπικαρπίαν ἐὰν εἶχε τέκνα, ἀλαμβάνειν αὐτὴν τὸ τέταρτον μέρος τῆς ἐκείνου περιουσίας (οὔτε μέντοι γε ὥστε μὴ ὑπερβαίνειν αὐτὸ τὴν τῶν 100 τοῦ χρυσοῦ λιτρῶν ποσότητα) Κρασ. Κληρον. § 187. Καλλιγ. § 79. Arndts Pandecten § 481 Ἀρ. Πάγου 299 (1900), 70 (1902), ἐπομένως πάνυ

ὀρθῶς ἐνήχθη ἡ χήρα Ε. Α^{***} ὡς ἄπορος καὶ ἄπροικος, καὶ δὴ ἀφοῦ ὡς τοιαύτη παρέστη καθ' ὅλην τὴν διαδικασίαν, ὡς δείκνυται ἐκ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἐγγράφων, καὶ ἀπορριπτέος ὁ ἀντίθετος ἰσχυρισμὸς τῶν ἀνακοπτόντων (*).

Ἀριθ. 140 (1907)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΣΑΠΟΥΝΤΖΑΚΗΣ

Διεκδικηδὶς κατεχομένον ὑπὸ πτωχεύσαντος. - καταβολὴ δαπανῶν φυλάξεως ὑπὸ συνδίκων. - φύλαξ. - δικαιώματα κατὰ τινος.

Ἐπειδὴ, εἰ καὶ ἡδυνάτο τις εἰπεῖν ὅτι ἐκ τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τῆς δευτέρας § τοῦ ἄρθρ. 582 τοῦ Ἐμπορ. Νόμου, εἰδικῶς κανονίζοντος τὰς εὐθύνas καὶ τὰ δικαιώματα ἐν διεκδικήσει πραγμάτων κατεχομένων ὑπὸ τοῦ πτωχεύσαντος, ἐξάγεται ὅτι ὁ διεκδικῶν ὑποχρεούμενος νὰ πληρώσῃ τὰ ὑπὸ τῆς ὁμάδος τῶν δανειστῶν ὀφειλόμενα ἐξοδα συντηρήσεως καὶ φυλάξεως τῶν διεκδικηθέντων, κατέχει εἰς τὸν δικαιούμενον εἰς τοιαύτην ἀπαιτήσιν τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ ταῦτα ἀπ' εὐθείας παρὰ τοῦ διεκδικουμένου, μήπω καταβληθέντα αὐτῷ παρὰ τῶν συνδίκων καὶ ὅτι τὸ τοιοῦτο δικαίωμα ἐνισχύεται καὶ ἐκ τῶν ἄρθρων 1054 § 10, 1056, 1039 Πολ. Δικονομίας καὶ 16 Δ. 28 Μαρτίου 1836 καὶ 941 § 2 Πολ. Δικονομίας, οὐχ ἦττον, κατὰ τὴν κρατοῦσαν γνώμην τοῦ ἐφετείου, ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐδέχθη ὅτι δικαίωμα ὁ φύλαξ ἔχει ἀπαιτήσεως τῶν φυλακτικῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ μόνον κατὰ τῶν συνδίκων, ἐφ' ὅσον δὲ ἀπ' εὐθείας καὶ οὐχὶ ὡς ἐκδοχέως τοῦ δικαιώματος τούτων καὶ δυνάμει τοῦ ἄρθρ. 1025 Πολ. Δικονομίας στρέφεται κατὰ τοῦ διεκδικητοῦ τῶν ἐσφραγισμένων πραγμάτων, δὲν νομιμοποιεῖται ἐν τῇ τοιαύτῃ κατὰ ταῦτα ἄγωγῇ, μὴ ἐφαρμοζομένου τοῦ ἄρθρου 941 Πολ. Δικονομίας ὡς προβλέποντος κατὰ τὰς πλειστηριασμὸν, οὐδὲ τῆς διατάξεως 13 § 22 Πανδ. (19.1), ὡς κανονιζομένου τοῦ θέματος ἐκ τοῦ νέου Ἐμπ. Νόμου, ἄρθρ. 582 § 2, καθ' ὃν πρὸς τοὺς συνδίκους ὑπέχει ἐνοχὴν ὁ διεκδικῶν κατεχόμενον παρὰ τοῦ πτωχεύσαντος πρᾶγμα διὰ τὰ χάριν αὐτοῦ γενόμενα ἐξοδα καὶ τὰς ἀπαιτήσεις τοιούτων.

Ἀριθ. 141 (1907)

Εἰσηγητῆς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΣΑΠΟΥΝΤΖΑΚΗΣ

Ἀγοραπωλησία. - ἐγγραφὴ προδημιώσεως μετὰ μεταγραφῆν. - ἄγωγὴ ἐξαλείψεως πωλητῆ.

Ἐπειδὴ ἀφ' οὗ ἐκ τε τοῦ νόμου καὶ τῆς ἀγοραπωλητηρίου συμβάσεως ἔχει ὑποχρέωσιν ὁ πωλητῆς ἐνάγων νὰ παράσχῃ τῷ ἀγοράσαντι τὸ ἀκίνητον ἐλεύθερον βάρους μὴ συνομολογηθέντος, ἡ δὲ περὶ ἧς πρόκειται προσημείωσις ἐνεγρᾶφη δτε μεταγεγραμμένον ἦτο τὸ ἀκίνητον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πωλητοῦ διὰ χρέος ἀλλότριον, δικαιούται ἐξ ἐννόμου συμφέροντος νὰ αἰτησῇται τὴν ἄρσιν τοῦ παρανόμως ἐπιτεθέντος βάρους ὁ πωλητῆς ἐνάγων, ἵνα οὕτω ἐκτελέσῃ τελείως τὴν παρ' αὐτοῦ γενο-

(*) Πρβλ. τὴν ἐν σελ. 544 παρόντος ὑπὸ τὴν 288 Ε. Α. σημείωσιν ἡμῶν.

(*) Ἡ μετὰ τῶν δύο ἐκδοχῶν ἐναντιοφωνία θὰ ἐξακολουθήσῃ ἀμείλικτα.

μένην μεταδίδασιν εἰς τὸν τρίτον ὡς ἐλευθέρου προσημειώσεως, καὶ ἀπορύγη τὰς συνεπείας πρὸς αὐτόν.

Ἀριθ. 142 (1907)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Γ. ΣΑΠΟΥΝΤΖΑΚΗΣ

Ἀπόφασις ὑπὸ ὄρκον ὁριστικῆ. - ἔφεσις καὶ πρὸ καὶ μετὰ ὁροδοσίαν δι' οἰονόμωτε λόγον. - διαθήκη. - γραφὴ καθ' ὑπαγόρευσιν διαθέτου. - ἀμφοδιδόσεις. - τακτὸν θέμα. - προσθήκη ἐν περιθωρίῳ πρὸ ἢ μετὰ κλεισίμου. - ἀκύρωσις προσθήκης. - ἐπαγωγὴ ὅρκου ἀντιπροσώποις νομικῶν προσώπων. - κοινοποιήσις τινι αὐτῶν καὶ ἀντικλήτω. - οὐ κίνησις προθεσμίας. - ἐνέργεια ἐφέσεως. - κοινοποιήσις ἀποφάσεως ἐφετείου πρὸς συνέχιδιν προθεσμίας. - δόσις ὅρκου δικαστικοῦ καὶ ὡς ἐπακτοῦ. - ἐγκρισις δόσεως ὑπὸ νομικῶν προσώπων. - ὑπογραφαὶ ἐν προσθῆκαις περιθωρίου. - προσθῆκαι ἐπουδιώσεις. - χρονολογία. - μὴ ἀναγραφὴ ὁλογράφως. - ἔννοια παρεισφροδῶν. - ἐπιταγή κήρυ. - ἐρώτησις δυσβολαιογράφου περὶ διατηρήσεως ἐν γάμῳ.

Ἐπειδὴ πρὸ τῆς δόσεως τοῦ ὅρκου ἐκκληθεῖσα ἀπόφασις μετ' ἀποφάσεως, ἐκκαλεῖται ὡς προδικαστικὴ, δύναται δὲ νὰ ἐκκληθῇ ἐκ νέου μετὰ τὴν δόσιν αὐτοῦ ὡς ὀριστικὴ, ἀνευ διακρίσεως διὰ νέου ἢ τοὺς αὐτοὺς λόγους, διότι τὸ ἐφετεῖον ἐπιλαμβανόμενον ὅλης τῆς υποθέσεως δύναται καὶ τὰς προηγουμένης τοῦ ἀποφάσεως, τὰς ἐπὶ προτέρων ἐφέσεων κατὰ προδικαστικῶν τοῦ πρωτοδικείου ἀποφάσεων ἐκδοθείσας, ν' ἀνακαλέσῃ ἐφ' ὅσον δὲν κωλύεται ἐκ νομίμων λόγων ὡς δ' ἐξάγεται ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τοῦ σκεπτικοῦ τῆς προηγουμένης ἀποφάσεως 875 (1904) τὸ ἐφετεῖον ἐκρίνε μόνον τὴν διαταχθεῖσαν ἀποδείξιν καὶ τὴν ἐκτίμησιν αὐτῆς ὑπὸ τῆς 1699 (1903) πρωτοδικίου ἀποφάσεως (ἄρθρ. 180, 515 καὶ 749 Πολ. Δικονομίας), δὲν ἀπεφάνθη δὲ ὡς πρὸς τὴν διάταξιν περὶ ἀπορρίψεως ἢ παραδοχῆς τῆς ἀγωγῆς ὥστε νὰ κωλύεται εἰς ἀνάκλησιν τῆς ὡς ὀριστικῆς καὶ κατὰ τοῦτο (ἄρθρ. 181, 748, 749 Πολ. Δικονομίας).

Ἐπειδὴ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἄρθρ. 5 τοῦ περὶ Διαθηκῶν Ψηφίσματος, ἀπαραίτητον διὰ τὸ κύρος τῆς διαθήκης εἶναι νὰ γράφηται αὕτη ὑπὸ τοῦ συμβολαιογράφου καθ' ὑπαγόρευσιν τοῦ διαθέτου ὅθεν ἀντικείμενον τῆς ἀποδείξεως, ἐν περιπτώσει ἀμφισβήτησεως καὶ ἰσχυρισμοῦ ὅτι ἕτεροι ὑπηγόρευσαν αὐτήν, εἶναι ὅχι τίνες ὑπηγόρευσαν αὐτήν, ἀλλ' ὅτι ὑπὸ τοῦ διαθέτου ὑπηγορεύθη, ὥστε ἡ προσθήκη ἐν τῷ πρώτῳ θεματι ἀποδείξεως ἢ ἐπίδικος διαθήκη, ὑπηγορεύθη ὑπὸ τοῦ Ξ. Ψ^{***} καὶ Δ. Σ^{***} ὅπως ἐπερίτευνεν, οὐδὲ ἡ παραλείψις ὡς ὑπαγορεύσαντος τοῦ τρίτου μάρτυρος Κ^{***} ἢ ὡς ἀντιγράφαντος τοῦ συμβολαιογράφου ἐπηρεάζουσι τὸ θέμα τῆς ἀποδείξεως, ὅπερ πλήρες ἤθελεν εἶσθαι καὶ ἂν περιωρίζετο εἰς τὸ ὅτι «ἀνακριδῶς βεβαιούται ἐν τῇ διαθήκῃ ὅτι ἐγγράφῃ παρὰ τοῦ συμβολαιογράφου αὕτη, ἀκούοντος τοὺς ἰδίους λόγους τοῦ διαθέτου καὶ καθ' ὑπαγόρευσιν αὐτοῦ» διότι τὰ λοιπὰ εἶναι ἀπλῶς μέσα εἰς ἀποδείξιν τοῦ θέματος τούτου καὶ οὐχὶ στοιχεῖον αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ πρωτοτύπου τῆς διαθήκης, δὲν ὑπάρχει περιπτώσις ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ Ψηφίσματος, διότι τὸ ἐν περιθωρίῳ προστεθὲν πρὸ τοῦ κλεισίματος τῆς διαθήκης, ἦτοι πρὸ τῆς υπογραφῆς αὐτῆς περὶ μισθώσεως τοῦ ξενοδοχείου Ἀθηνῶν, δὲν ἀποτελεῖ διάταξιν τῆς διαθήκης, ὡς τὸ ἄρθρ. 14 ἐννοεῖ, ἀλλ' εὐχὴν ἀπλῶς τοῦ διαθέτου, ἣτις καὶ ἂν ἤθελε γείνη δεκτὸν ὅτι πράγματι μετὰ τὸ κλείσιμον τῆς διαθήκης προστεθῇ, δὲν ἀπαιτεῖ ὡς μὴ οὐσα διάταξις, σύνταξιν ἰδίας πράξεως καταχωρίσεως τῆς καὶ υπογραφῆς κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τῆς διαθήκης, ἀνάγνωσιν δὲ ἐκ νέου τοῦ ὅλου τῆς διαθήκης ὑπὸ τε τῶν μαρτύρων καὶ τοῦ διαθέτου, ἄλλως τε καὶ ἂν ἤθελε θεωρηθῇ ὅτι διὰ τὴν τοιαύτην εὐχὴν ἀπηρεῖτο ἰδία καταχωρίσις καὶ ἐκ νέου ἀνάγνωσις τοῦ ὅλου, μόνῃ ἢ εἰς τὸ περιθώριον προσθήκη αὐτῆς καθιστᾷ αὐτὴν ἄκυρον καὶ ἐπομένως δὲν εἶναι ἀντικείμενον ἐρεύνης ἂν μετ' αὐτὴν ἀνεγνώσθῃ τὸ ὅλον τῆς διαθήκης ὑπὸ τε τῶν μαρτύρων ἐκ νέου καὶ τοῦ διαθέτου, ἀφοῦ, ὡς ὀρθῶς δέχονται αἱ ἐκκαλούμεναι ἀποφάσεις καὶ ἡ προηγουμένη τοῦ ἐφετείου 875 (1904), ἐκ τῆς ἀκυρότητος τῆς προσθήκης ταύτης, εὐχὴν τινὰ ἐκφραζούσης, δὲν δύναται νὰ ἐπηρεασθῇ τὸ κύρος τῶν διατάξεων τῆς διαθήκης. Ὅθεν, κατὰ ταῦτα, οὐ μόνον, ὡς ὀρθῶς ἡ τελευταία τῶν ἐκκαλούμενων ἀποφάσεων ἐθεώρησεν, περιτετεῖται τὸ τέταρτον θέμα τῆς 4549 πρωτοδικίου ὡς ἄσχετον, δὲν εἶναι δὲ ἐκτιμητέαι αἱ εἰς αὐτὸ ἀφορῶσαι ἀποδείξεις καὶ ἀπορριπτέον τὸ ἐναντίον παρὰ πονον τῶν ἐκκαλούντων, ἀλλὰ καὶ ἡ αἴτησις τῶν ἐκκαλούντων περὶ διατάξεως νῦν ἀποδείξεως πλαστότητος τῆς διαθήκης, ὡς πρὸς τὸ γεγονὸς ὅτι πρὸ τοῦ κλεισίματος αὐτῆς ἐγένετο ἡ περὶ τῆς πρὶν καὶ προσθήκη, εἶναι ἄσχετος καὶ ὡς τοιαύτη ἀπορριπτέα.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. 7 τοῦ Ψηφίσματος ὑποχρεοῖ μόνον τοὺς μάρτυρας εἰς ἀνάγνωσιν τῆς διαθήκης καὶ οὐχὶ τὸν διαθέτην, ἐπομένως δὲν ὑφίστατο ἀνάγκη διατάξεως ἀποδείξεως ὡς καὶ ἀνωτέρω εἴρηται, ὅτι ἡδυνάται ὁ διαθέτης ν' ἀναγινώσκῃ χειρόγραφον ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ πρῶτον θέμα ἀποδείξεως, τὸ τε πρωτοδικεῖον ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 1699 ἀποφάσει τοῦ καὶ τὸ ἐφετεῖον ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 875, ἔλαβον ὑπ' ὄψιν τῶν πάσας τὰς καταθέσεις τῶν σχετικῶν πρὸς τοῦτο μαρτύρων καὶ πᾶν ὅτι οἱ ἐκκαλοῦντες ἐπεκαλέσθησαν πρὸς ἀποδείξιν τοῦ θέματος τούτου, νομίμως δ' ἀπεφάντο ἐπὶ τῶν ἐνστάσεων ἐξαιρέσεως τῶν μαρτύρων καὶ ἰδίᾳ τοῦ μάρτυρος Σ^{***} καὶ ἐπὶ τοῦ ἀξιοπιστοῦ αὐτῶν, οὐδὲ τὸ παράπαν δέχεται ὅτι τὴν περὶ ἐγκαταστάσεως τοῦ κληρονομοῦ διάταξιν ὑπηγόρευσεν ὁ μάρτυς Ψ^{***}, ὅθεν ἀπορριπτέα εἰσὶ τὰ ἐναντία παράποννα τῶν ἐκκαλούντων ὡς ἀβάσιμα.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπ' ἀριθ. 1699 πρωτοδικίου ἀπόφασις, ἢ ἐπιβάλλουσα τοῖς ἐναγομένοις ὅρκον διὰ τὰ τρία πρῶτα θέματα ἀποδείξεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 4549 προηγουμένης ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου, ἐκονοποιήθη ὑπὸ τῶν ἐναγόντων μόνον εἰς τὸν Τ.Μ^{***} Δῆμαρχον Πειραιῶς, ὡς πρόεδρον τοῦ ἐν Πειραιεὶ Τριμελοῦ Νοταριοῦ καὶ ὡς πρόεδρον τοῦ διοικη-

τικοῦ συμβουλίου τοῦ ὀρφανοτροφείου θηλέων I. X. K^{***} καὶ προσέτι εἰς τὸν Σ. Μ^{***}, ὡς πληρεξούσιον καὶ ἀντίκλητον τῶν ἐναγομένων πάντων, τῇ 9 Ἀπριλίου 1903, ἀλλ' ὡς ἐκ τῆς ἐπιβαλοῦσης τὸν ὅρκον ἀποφάσεως ἐμφαίνεται, οὗτος δὲν ἐπεβλήθη τῷ ἰδανικῷ προσώπῳ τοῦ ὀρφανοτροφείου θηλέων, οὐδὲ τοῖς προϊσταμένοις τῆς διοικήσεως τῶν ὑπὸ τῶν ἐναγομένων διοικουμένων καταστημάτων, ἀλλὰ τοῖς ἀποτελοῦσι τὴν διοίκησιν αὐτοῦ πᾶσι καὶ τῷ Τζαννεῖο Νοσοκομείῳ καθ' ἡν ἰδιότητα ἐνάγονται, ὡς ἀδιαιρέτως συγκατόχοι τῶν κληρονομιάων· ἐπομένως ἡ εἰς ἕνα τῶν ἐναγομένων κοινοποιήσις τῆς ἀποφάσεως δὲν ἀρκεῖ ἵνα κινήσῃ τὴν προθεσμίαν τοῦ ὅρκου, ἡ δὲ πρὸς τὸν ἀντίκλητον πάντων τῶν ἐναγομένων γενομένη εἶναι ἄνευ ἀποτελέσματος, καθ' ὅσον αἱ ὁρκον ἐπιβάλλουσαι ἀποφάσεις, καθ' ἃς ἡ ἐμφάνισις τοῦ δικού ἐἶναι ἀπαραίτητος, ἀναγκαῖα, κοινοποιῦνται εἰς τὸν ἴδιον διάδικον αὐτοπροσώπως (ἄρθρ. 138, 139, 152, 95 Πολ. Δικονομίας). Ὅθεν ἐκ τῆς τοιαύτης κοινοποιήσεως μὴ ἀρξαμένης προθεσμίας πρὸς δόσιν τοῦ ὅρκου κατὰ τῶν ἐναγομένων, οὗτοι δὲν κατέστησαν ἐκπρόθεσμοι τῆς δόσεως αὐτοῦ. Ἀλλως τε οἱ ἐνάγοντες τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ 9 Ἀπριλίου 1903 ἤσκησαν ἔφεσιν κατὰ τῆς ἐπιβαλοῦσης τὸν ὅρκον ἀποφάσεως, ἐξ οὗ ἀνεστάλη ἡ ἐνέργεια αὐτῆς καὶ μετεβιβάσθη ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ ἐφετεῖον, ἐπομένως καὶ ἂν ἤθελε γελῆναι δακτὺν ὅτι διὰ τῆς ἀνωτέρω κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως τῇ 9 Ἀπριλίου 1903 ἠδύνατο ν' ἀρχίσῃ τρέχουσα προθεσμία κατὰ τῶν ἐναγομένων, ἐσταμάτησεν αὕτη διὰ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἐφέσεως· δὲν δύναται δὲ νὰ ἐπαναρχίσῃ τρέχουσα, εἰ μὴ ἀπὸ τῆς ἐγκύρου κοινοποιήσεως τῆς ἐπὶ τῆς ἐφέσεως ταύτης ὀριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου, ἥτις εἶναι ἡ ὑπ' ἀριθ. 875 τοῦ 1904, τὴν ἐφετειακὴν δὲ ταύτην ἀπόφασιν ἐκοινοποίησαν οἱ ἐνάγοντες εἰς τὸν εἰσαγγελέα πρωτοδικῶν διὰ μόνον τὸν T. M^{***}, ἐν Αὐστρίᾳ τότε διατρίβοντα, ὡς πρόεδρον τοῦ ἐκτελεστικοῦ καὶ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ ὀρφανοτροφείου θηλέων X. K^{***} τῇ 16 Ὀκτωβρίου 1904. Διὰ τοὺς αὐτοὺς ὁμῶς λόγους, ἡ τοιαύτη κοινοποιήσις τῆς ἐφετειακῆς ἀποφάσεως, δὲν ἔχει ἀποτέλεσμα, διότι δὲν ἐπεδόθη ἡ ἀπόφασις καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς ἐναγομένους, ὡς ἀδιαιρέτως συγκατόχους, εἰς οὓς κοινὸς ἐπεβλήθη ὁρκος (ἄρθρ. 368, 374 Πολ. Δικονομίας). Ὅθεν προθεσμία δὲν ἐκινήθη κατὰ τῶν ἐναγομένων ἐξ ἐνεργείας τῶν ἐναγόντων διὰ προσήκουσας κοινοποιήσεως οὔτε τῆς 1699 πρωτοδικῆς, οὔτε τῆς 875 ἐφετειακῆς.

Ἐπειδὴ ἡ τοιαύτη τοῦ ὅρκου δόσις καὶ ὡς ἐπακτοῦ ἐστὶν ἐγκυρὸς ἄνευ ἐπιβολῆς τοῦ ὡς τοιοῦτου δι' ἰδιαιτέρας ἀποφάσεως, διότι πρόκειται περὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος ὅρκου ἐπιβληθέντος ἤδη ὡς δικαστικοῦ δι' ἀποφάσεως· καὶ ἐν τῷ ἐπακτῷ τὰ αὐτὰ πρόσωπα περὶ τῶν αὐτῶν γεγονότων πρόκειται νὰ ὀρκισθῶσιν, ἡ δὲ ἀπόφασις τὸ θέμα τοῦ ὅρκου καὶ προθεσμίαν δηλώσεως ὀρίζει· προκειμένου δὲ περὶ τοῦ αὐτοῦ ὅρκου, δι' οὗ εἶχον ταῦτα ὀρισθῇ δὲν κρίνεται ἀπαραίτητος δευτέρα ἀπόφασις (ἄρθρ. 374, 352 Πολ. Δικονομίας). Ἐπομένως ἡ δῆλωσις ὅτι

καὶ ὡς ἐπακτὸν δίδουσιν αὐτὸν ἀρκεῖ (ἄρθρ. 376).

Ἐπειδὴ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 34 τοῦ 1904 πράξεως τοῦ ἀδελφάτου τοῦ ἐν Πειραιεὶ Τζαννεῖο Νοσοκομείου, τὸ ἀδελφάτον ἐνέκρινε νὰ δώσῃ ὁ πρόεδρος αὐτοῦ τὸν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1699 πρωτοδικῆς ἀποφάσεως διατυπωθέντα ὅρκον, ἐπίσης δὲ καὶ τὸ διοικητικὸν καὶ ἐκτελεστικὸν συμβούλιον τοῦ ὀρφανοτροφείου X. K^{***} διὰ τῆς ἀπὸ 28 Ὀκτωβρίου 1904 πράξεώς του τὴν ἀποδοχὴν καὶ δόσιν τοῦ ὅρκου τούτου, αἱ δὲ τοιαῦται ἐγκρίσεις ἐπεκτείνονται καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπακτοῦ, ἀφοῦ περὶ τῶν αὐτῶν γεγονότων καὶ ἐντελὸς περὶ τοῦ ἰδίου θέματος πρόκειται, ὡς ἐν τῷ δικαστικῷ ὅρκῳ. ἡ δὲ ἐν τῷ ἐπακτῷ χωροῦσα ἀντεπαγωγὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου διὰ τῆς δηλώσεως ἀποδοχῆς τῶν ἀποκλείεται, ἄλλως δικαίωμα τῶν ὁμνούντων εἶναι καὶ οὐχὶ τῶν καθ' ὧν ὁ ὅρκος ἐναγόντων ἡ ἀντεπαγωγὴ. Ὅθεν δὲν ἐπηρεάζεται τὸ κύρος τῆς ὀρκοδοσίας ὅτι δὲν προηγήθη καὶ ἐτέρα ἀπόφασις εἰδικῶς ἐπιβάλλουσα τὸν αὐτὸν ὅρκον τὸν διὰ τῆς 1699 ἐπιβληθέντα ὡς δικαστικόν, ἀφ' οὗ ἐδήλωσαν οἱ ὁμόσσαντες ὅτι ἀποδέχονται αὐτὸν καὶ ὡς ἐπακτὸν καὶ ὡς τοιοῦτον ἔδωκαν αὐτὸν, οὐδὲ ὅτι δὲν ἐπανελήθη ἐκ μέρους τοῦ ἀδελφάτου τοῦ Τζαννεῖο Νοσοκομείου καὶ τοῦ ἐκτελεστικοῦ καὶ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ ὀρφανοτροφείου Κυριακοῦ ἐγκρίσεις καὶ ὡς ἐπακτοῦ τοῦ αὐτοῦ ὅρκου, ἐν ᾗ εἶχον ἐγκρίσει ὡς δικαστικόν, ἀπορριπτεῖται δὲ ὡς ἀβάσιμοι τυγχάνουσιν αἱ κατὰ τῆς ὀρκοδοσίας προτεινόμεναι ἐνστάσεις ἀκυρότητος ὑπὸ τῶν ἐναγόντων.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ πρωτοτύπου τῆς διαθήκης, αἱ ἐν τῷ περιθωρίῳ προσθῆκαι καὶ διαγραφαὶ ἔχουσιν ὑπογραφεὶ ὑπὸ τοῦ διαθέτου, τοῦ συμβολαιογράφου καὶ τῶν μαρτύρων, μόναι δὲ αἱ ὑπογραφαί, ἄνευ χρήσεως πανηγυρικῶν λέξεων, ἀρκοῦσιν εἰς βεβαίωσιν τῆς γενομένης προσθήκης καὶ τῶν διαγραφῶν, πληροῦται δὲ οὕτω ὁ σκοπὸς τοῦ ἄρθρ. 188 τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, ἄλλως καὶ ἂν διὰ τὴν ἔλλειψιν τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προστεθεισῶν λέξεων θεωρηθῶσιν ἄκυροι, δὲν συνεπάγονται τοῦ ὅλου ἐγγράφου ἀκυρότητα, ὡς μὴ ἀναγόμεναι εἰς οὐσιώδη αὐτοῦ μέρη (Οἰκον. Πολ. Δικονομία σελ. 522. Καλλιγ. Ε' σ. 226). Ὅθεν αἱ ἐπὶ τῶν ἄρθρων τοῦ Ὁργ. τῶν Δικαστηρίων 185-189 στηριζόμεναι ἐνστάσεις ἀκυρότητος τῶν ἐναγόντων ἀπορριπτεῖται ὡς ἀβάσιμοι τυγχάνουσιν.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ αὐτοῦ πρωτοτύπου τῆς διαθήκης, καὶ ἡ χρονολογία καὶ ὁ τόπος τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης ἀναφέρονται ἀφ' οὗ δὲ οἱ ἐνάγοντες δὲν ἰσχυρίζονται ἀλλοίωσιν τῶν χρονολογιῶν, δὲν ἐπέρχεται ἀκυρότης τοῦ ἐγγράφου ἐὰν οὐχὶ ὀλογράφως ἀλφαθητικῶς ἀλλ' ἀριθμητικῶς ἀναγράφονται αἱ χρονολογίαι αἱ ποσότητες καὶ οἱ ἀριθμοί, διότι ἡ δι' ἀλφαθητικῶν στοιχείων ἀναγραφὴ τῶν σκοπεῖ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἀκριβείας αὐτῶν, ἥτις δὲν ἀμφισβητεῖται· ἐπομένως ἀπορριπτεῖται εἰσὶν αἱ ἐπὶ τοῦ ἐναντίου στηριζόμεναι ἐνστάσεις τῶν ἐναγόντων περὶ ἀκυρότητος τῆς διαθήκης καὶ τὰ ἐπὶ τῇ ἀπορρίψει παράκονά των.

Ἐπειδὴ παρειαγραφάσθη, ἄρθρ. 186 Ὁργαν. Δι-

ιαστηρίων έννοει φράσεις ή λέξεις, τοιαύται δέ έν τῷ προσαχθέντι πρωτοτύπῳ τῆς διαθήκης δέν υπάρχουν· ἂν δ' οἱ ἐνάγοντες διά τῶν ισχυρισμῶν των, ὅτι διαγραφαί ἀκατάληπτοι υπάρχουν έν τῇ διαθήκῃ έννοοῦσι σημεία τινα παραπομπῆς, τα τοιαῦτα δέν εἶναι οὐσιώδη μέρη τῆς διαθήκης διά νά ἐπιφέρωσιν ἀκυρότητα αὐτῆς, θεωροῦνται δέ κατά τὸ ἄρθρ. 186 ὡς μὴ υπάρχοντα.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ αὐτοῦ πρωτοτύπου τῆς προσαχθείσης διαθήκης, ἐτηρήθησαν αἱ διατυπώσεις τῶν ἁρθρῶν 385 § 2 καὶ 387 Πολ. Δικονομίας καὶ 185 Ὁργαν. Δικαστηρίων, αἱ δέ ἐπὶ τοῦ περιθωρίου ὑπογραφαί ἐγένοντο συμφώνως τῷ νεωτέρῳ περὶ Χαρτοσήμου Νόμῳ, ἀπαγορεύοντι γραφὴν πλεόν τῶν τριάκοντα στίχων ἐν ἐκάστῃ σελίδι. Ὅθεν ὀρθῶς ἀπορριπτεῖα ἐκρίθη πρωτοδικῶς ἡ ἐναντία ἐνστάσις τῶν ἐναγόντων.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ τοῦ συμβολαιογράφου ἐρώτησις τοῦ διαθέτου, ἐγκαταλείποντος τῇ γυναικὶ αὐτοῦ ἐπικαρτίαν, ἂν ἡ γυνὴ ἐρχομένη εἰς δεῦτερον γάμον θέλει ἀπολαμβάνει αὐτῆς, ἐπιβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἁρθρ. 17 τοῦ Ψηφίσματος, οὔτε ἀποτελεῖ διακοπὴν ἢ παρατήρησιν πρὸς τὸν διαθέτην, ὥστε νά ὑπάρχῃ παράβασις τοῦ ἁρθρ. 3, 5 καὶ 15 τοῦ Ψηφίσματος.

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΝΑΥΠΑΓΙΟΥ (*)

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΝΑΥΠΑΓΙΟΥ

* Ἀριθ. 959 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. Β. ΜΩΡΑΙΤΗΣ

Ἀγωγή διανομῆς. - συνοπτικὴ διαδικασία πάντων καταφερομένων. - κοινοπραξία. - περιέλευσις καθολικῆς ἐταιρείας. - ἀποδεικτικά μέσα.

Ἐπειδὴ ἡ περὶ διανομῆς κοινῆς περιουσίας ἀγωγή ὑπάγεται εἰς τὴν συνοπτικὴν διαδικασίαν (ἄρθρον 1089 Πολιτ. Δικονομίας), κατ' ἀκολουθίαν ἅπασαι αἱ ἀφορῶσαι τὴν διανεμητέαν περιουσίαν ἀγωγαί, προσωπικαὶ ἢ ἐμπράγματα ἀγωγαί, κατὰ τὴν αὐτὴν συνοπτικὴν διαδικασίαν εἰσὶν ἐξεταστέαι καὶ νομίμως ἐν τῷ αὐτῷ δικογράφῳ περιληπτεῖαι, κατὰ τὸ ἄρθρον 535 Πολ. Δικονομίας, ἡ περὶ τοῦ ἐναντίου ἐπομένως ἐνστάσις τοῦ ἐκκαλοῦντος (ἐναγομένου), ἡ ἐρειδομένη ἐπὶ τοῦ λόγου ὅτι ἐν τῇ ἀγωγῇ περὶ διανομῆς, ἐφ' ἣ ἐξεδόθησαν αἱ ἐκκαλούμεναι ἀποφάσεις, ἐνοῦται καὶ ἀγωγή προσωπικῆς, δι' ἧς ἐπιδοθητικῶς αἰτεῖται, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὰ ὑπ' ἀριθ. 5 καὶ 6 ἀκίνητα δέν θεωρηθῶσι κοινὰ καὶ διανεμητέα ὡς ἀγορασθέντα δι' ἐταιρικῶν χρημάτων, νά καταδικασθῇ ὁ ἐναγόμενος εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἡμίσεως τῆς ἀξίας αὐτῶν ὑπὲρ τῶν ἐναγόντων, ἧτις ὑπάγεται λόγῳ ποσοῦ εἰς τὴν συνήθη διαδικασίαν, ἀπορριπτεῖα τυγχάνει, διότι κατὰ τὴν συνοπτικὴν διαδικασίαν ἐν τῇ προκειμένη περιπτώσει ἐξετάζονται, ὡς εἴρηται, ἅπασαι αἱ τῶν κοινωνῶν ἀξιώσεις κατ' ἀλλήλων

(*) Ὑπὸ τοῦ ἐν Ναυπλίῳ δικηγόρου κ. Σπ. Γιαννοπούλου.

προσωπικαὶ καὶ ἐμπράγματα, ἀπαρτίζουσαι τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀγωγῆς (Α. Π. 79 τοῦ 1880) (*).

Ἐπειδὴ ἐπὶ κοινοπραξίας, μεταβληθείσης σιωπηρῶς εἰς καθολικὴν ἐταιρίαν, ἐπιτρέπεται ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις Ν. 4 (17.2) Ν. 8 Ἀρμ. (5.1), ὀρθῶς ἄρα διὰ τῆς προεκδοθείσης ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τοῦτου ἐπετράπη πρὸς ἀπόδειξιν μὲν τῆς καθολικῆς ἐταιρείας καὶ τὸ μέσον τῶν μαρτύρων, πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τῆς μεταβιβάσεως τῆς κυριότητος τῶν διανεμητέων ἀκινήτων εἰς τὴν κυριότητα τῆς ἐταιρείας, ὑπεχρέωθη ἡ ἐνάγουσα διὰ συμβολαιογραφικῶν ἐγγράφων, κατὰ τὸ ἄρθρ. 48 τοῦ ΑΧΚΕ νόμου περὶ χαρτοσήμου.

ΚΡΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΕΦΕΤΕΙΟΝ ΧΑΝΙΩΝ

* Ἀριθ. 223 (1906)

Εἰσηγητὴς ὁ ἀναπλ. πρωτοδικὴς κ. Μ. ΚΟΚΟΛΑΚΗΣ

Πλειστηριασμὸς. - καταβολὴ ὀφειλόμενου ἐντὸς εἰκοσιν ἡμερῶν. - αὐτοδικαίως ἀκέρως. - προθεσμία ὑπερθεματιστῆ καταβολῆς. - ἐναγὸς ἀποτελεσμάτων πλειστηριασμοῦ. - ἀναπλειστηριασμὸς. - καταστροφὴ πωληθέντος πρὸ παραδόσεως. - τίνι εὐθύνῃ.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἁρθρῶν 370 καὶ 375 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὁρίζοντων ὅτι ὁ πλειστηριασμὸς ἀκυροῦται αὐτοδικαίως, ἐάν ἐντὸς εἰκοσιν ἡμερῶν ἀπ' αὐτοῦ καταβάλλῃ ὁ ὀφειλέτης τὸ ὀφειλόμενον καὶ ὅτι ὁ ὑπερθεματιστὴς ἀπολαύει τριακονθημέρου προθεσμίας πρὸς καταβολὴν τοῦ ἐκπλειστηριασματος, μὴ ὑποχρεούμενος πρὸς τοῦτο, ἐάν ἐγένοντο ἀνακοαί, πρὸ τῆς τελεσιδικίας ἀπορρίψεως αὐτῶν, σαφῶς προκύπτει ὅτι τὸ συναλλάγμα τοῦτο καταρτίζεται ὑπὸ μόνας τὰς ἀνατρεπτικὰς αἰρέσεις τῆς καταβολῆς ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου τοῦ ὀφειλομένου καὶ τῆς παραδοχῆς ἐπὶ τυχὸν ἐγερθεῖσιν ἀνακοπῶν, ὅπως δὲ ἐπὶ παντὸς συναλλάγματος ἀπὸ τῆς καταρτίσεως αὐτοῦ, χωρεῖ ἡ ζητούμενη νομικὴ ἐνέργεια, ἐκτὸς ἐάν νόμῳ ἢ συμβάσει ἐναντία δηλῶται βούλησις, οὕτως καὶ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ, ἀφοῦ οὐδεὶς ἀντίθετος λόγος ὑπάρχει, ἡ σκοπούμενη νομικὴ ἐνέργεια θέλει χωρήσῃ ἀπὸ τῆς τελέσεως αὐτοῦ, ἥτοι ἀπὸ τῆς κατακυρώσεως καὶ τῆς συντάξεως τῆς περὶ ταύτης ἐκθέσεως, ὅτι δὲ ἀπὸ τότε χωροῦσιν αἱ νόμιμοι συνέπειαι προκύπτει καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ νόμου, ὁρίζοντος ὅτι ὁ πλειστηριασμὸς ἀκυροῦται αὐτοδικαίως, ἐάν ὁ ὀφειλέτης καταβάλλῃ, διότι ἄλλως, ἂν δὲν ἐχώρουν ἀμέσως αἱ συνέπειαι, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ ὑπερθεματιστοῦ καταβολῆς τοῦ ἐκπλειστηριασματος, οὐδεμία παρίστατο ἀνάγκη νά ὀρισθῇ τὸ τοιοῦτον ἀποτέλεσμα, ἀφοῦ οὐδεμία θὰ ἐχώρησεν νομικὴ ἐνέργεια μὴ γενομένης καταβολῆς ὑπὸ τοῦ ὑπερθεματιστοῦ καὶ τὰ γεόμενα ὡσεὶ μὴ γεόμενα λογίζονται καὶ οὐδεμίαν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ ὀριζόμενον θὰ εἶχεν ἐννοίαν, οὔτε δύναται νά ἔχῃ σημασίαν τὸ ὅτι ὁ ὑπερθεμα-

(*) Ἀμφίβολον. Δὲν βλέπομεν κατὰ πόσον ἡ ἐπιβοηθητικὴ αὐτὴ αἰτήσις ἦτο προσάρτημα τῇ ἀγωγῇ περὶ διανομῆς.

τιστής γίνεται κύριος τοῦ ἐκποιηθέντος μόνον διὰ τῆς καταβολῆς τοῦ ἐκπλειστηριάσματος, καθόσον οὐδὲν καλῶς νὰ ἰσχύῃ μὲν ὁ πλειστηριασμὸς καὶ νὰ χωρήσῃσι τὰ ἔννομα αὐτοῦ ἀποτελέσματα ἀπὸ τῆς τελέσεως αὐτοῦ, νὰ γένηται δὲ ὁ ὑπερθεματιστής κύριος μόνον ἀπὸ τῆς καταβολῆς, ὡς τοῦτο δύναται νὰ συνομολογηθῇ καὶ εἰς τὴν ἐκουσίαν ἀγοραπωλησίαν· ὁ δὲ νόμος ὀρίζων ὅτι ὁ ὑπερθεματιστής γίνεται κύριος ἐὰν καταβάλῃ, ἠθέλησεν ἀκριβῶς νὰ καταδείξῃ ὅτι αἱ μὲν συνέπειαι χωροῦσιν ἀμέσως ἀπὸ τῆς τελέσεως τοῦ πλειστηριασμοῦ, ἀλλ' ἡ μεταδίδασις τῆς κυριότητος δὲν ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ πρὶν ἢ καταβληθῇ τὸ τίμημα καὶ τοῦτο ἵνα προστατευθῶσι τὸσον ὁ ὀφειλέτης ὅσον καὶ οἱ δανισταὶ αὐτοῦ ἐκ τοῦ δόλου καὶ τῆς ἀφεργυότητος τοῦ ὑπερθεματιστοῦ, δυναμένου ἄλλως νὰ ἐκποιήσῃ τὰ ἀγορασθέντα, τούτου δ' ἕνεκα καὶ μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς τριακονθημέρου προθεσμίας, ἀλλὰ πρὸ τοῦ ἀναπλειστηριασμοῦ, καταβάλων ὁ ὑπερθεματιστής γίνεται κύριος τοῦ ἀγορασθέντος, ὡς ἀπεφάνθη τὸ δικαστήριον τοῦτο ἐπανεὶλημμένως δι' ἀποφάσεων, εἰς ὧν τὰς σκέψεις καὶ αὐθις ἀναφέρεται, δεδομένου δ' ὅντος κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὅτι ὁ πλειστηριασμὸς διατελεῖ ὑπὸ τὰς ἀνατρεπτικὰς αἰρέσεις τῆς ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου καταβολῆς τοῦ ῥφειλομένου καὶ τῆς παραδοχῆς τοῦ κατὰ τούτου ἀνακοπῶν, κατ' ἀνάγκην ἐπεται ὅτι μὴ πληρωθεῖσιν τῶν αἰρέσεων, ὁ πλειστηριασμὸς ἀνακύπτει τελείως καὶ ὁ ὑπερθεματιστής τυγχάνει ὑπόχρεως εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐκπλειστηριάσματος, τοῦ ἐπισπεύσαντος δανειστοῦ δυναμένου εἴτε ἀναπλειστηριασμὸν εἰς βάρος αὐτοῦ νὰ ἐνεργήσῃ εἴτε ἀγωγὴν κατὰ τούτου νὰ ἐγείρῃ πρὸς καταβολὴν τοῦ ἐκπλειστηριάσματος, ἐφαρμοζομένης καὶ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ τῆς ἐπὶ παντὸς συναλλάγματος κρατούσης ἀρχῆς τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου, καθ' ἣν ἀγωγὴ χωρεῖ κατὰ παντὸς ὑποχρέου πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀναληφθείσης ὑποχρεώσεώς του· ὅτι δὲ ὁ ἀναπλειστηριασμὸς προφανῶς δὲν σκοπεῖ τὴν λύσιν τοῦ συναλλάγματος ἀλλ' ἐνομοθετήθη πρὸς ἀσφαλεστέραν ἐξαναγκασιν τοῦ ὑπερθεματιστοῦ, προκύπτει ἐκ τοῦ ὅτι ἵνα ἀνατραπῶσι διατάξεις ἐτέρου νόμου μὴ ἀντικειμένου πρὸς τὴν δικονομίαν καὶ ἀνατραπῶσι τὰ ἀποτελέσματα τοῦ πλειστηριασμοῦ τὰ ἅμα τῇ τελέσει αὐτοῦ χωροῦνται, ἔδει ρητὴ καὶ σαφὴς νὰ ὑπάρχῃ περὶ τούτου διάταξις, ἥτις ἐν προκειμένῳ δὲν ὑφίσταται, κατὰ γενικὴν δ' ἀρχὴν τοῦ δικαίου τὸ μὴ ἀπαγορευόμενον ἐπιτρέπεται· τὴν δὲ λύσιν ταύτην δίδουσι γενικῶς καὶ οἱ ἐρμηνευταὶ καὶ τὰ ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν Γαλλίᾳ Δικαστήρια, ἐνθα ἡ αὐτὴ περὶ ἀναπλειστηριαμοῦ διάταξις ὑπάρχει· Κατὰ ταῦτα ὁρθῶς τὸ πρωτόδικον δικαστήριον ἔκρινε περὶ τοῦ ζητήματος τούτου διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως καὶ τὸ περὶ τοῦ ἐναντίου παράγονος τῆς ἐφίσεως ὡς ἀβάσιμον τυγχάνει ἀπορριπτόν,

Ἐπειδὴ ναι μὲν κατὰ τὴν ἀνωτέρω σκέψιν χωρεῖ ἀγωγὴ κατὰ τοῦ ὑπερθεματιστοῦ πρὸς καταβολὴν τοῦ ἐκπλειστηριάσματος, ἀλλ' ἀφοῦ ὁ ἐναγόμενος διὰ τῆς ἀπὸ 3 Ἀπριλίου 1905 πρωτοδίκου ἀνταπολογίας ἰσχυρίσθη ὅτι τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἀγορασθέντα ἐν τῷ πλειστηριασμῷ κτήματα κατεστρά-

φησαν ἄνευ πταίσματος αὐτοῦ καὶ συνεπείᾳ ἐπαναστάσεων πρὸ τῆς εἰς αὐτὸν γνωστοποιήσεως τῶν ἀποφάσεων, δι' ὧν ἀπερρίφθησαν αἱ κατὰ τοῦ πλειστηριασμοῦ ἀνακοπαί, κακῶς τὸ πρωτόδικον δικαστήριον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως τοῦ ἀπέρριψεν ἀμέσως τὸν οὐσιώδη τοῦτον ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐναγομένου ἐφαρμόσαν τὸ μὴ ἐνταῦθα ἐφαρμογὴν ἔχον Ρωμαϊκὸν Δίκαιον, καθ' ὃ ἐπὶ τῆς ὑπὸ ἀνατρεπτικὴν αἴρεσιν πωλήσεως τὸν κίνδυνον τῆς καταστροφῆς τοῦ πωληθέντος φέρει ὁ ἀγοραστής ἅμα τῷ καταρτισμῷ τῆς πωλήσεως καὶ πρὸ τῆς παραδόσεως, ἐν ᾧ ἔδει ἐφαρμόζον τὸν ἐν Κρήτῃ ἰσχύοντα καὶ ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ ἔχοντα Ὁθωμ. Ἀστ. Κώδικα (ἀτε τοῦ πλειστηριασμοῦ καὶ τῆς ἀπορρίψεως τῶν ἀνακοπῶν συνετελεσθέντων πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νέου Ἀστ. Κώδικος), καθ' ὃν ὁ κίνδυνος τῆς καταστροφῆς τοῦ πωληθέντος ὁρᾷ τὸν πωλητὴν μέχρι τῆς παραδόσεως αὐτοῦ εἰς τὸν ἀγοραστὴν, νὰ τὰξῃ ἀποδείξει τῷ ἐναγομένῳ περὶ τοῦ εἰρημένου οὐσιώδους ἰσχυρισμοῦ του. Καὶ ναι μὲν μετὰ τὸν περὶ Μεταγραφῆς Νόμον δὲν ἀπαίτεται καὶ παρόδοσις τῶν πωληθέντων εἰς τὸν ἀγοραστὴν κτημάτων, ἀλλ' ἀντιρρήτως οὐδενὸς ἀντιθέτου λόγου ὑπάρχοντος καὶ ἐν προκειμένῳ θέλει ἐφαρμοσθῇ ἀναλόγως ὁ εἰρημένος νόμος καὶ τὸν κίνδυνον τῆς καταστροφῆς τῶν ἐν πλειστηριασμῷ πωληθέντων θέλει φέρει ὁ μὲν πωλητὴς (ὁφειλέτης) μέχρι τῶν εἰκοσι ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ πλειστηριασμοῦ, ἐν τῷ τοῦ ὁποίου δικαιοῦται καταβάλλων τὸ ὀφειλόμενον ν' ἀκυρώσῃ τὸν πλειστηριασμὸν, ἢ ἐὰν ἐγένοντο ἀνακοπαὶ κατὰ τούτου μέχρι τῆς τελεσιδικίας ἀπορρίψεως τῶν ἀνακοπῶν, ὁ δὲ ὑπερθεματιστής, ἀφ' ἧς ἡδύναται καὶ ὑπερχεοῦτο καταβάλλων τὸ ὑπέρθεμα νὰ παραλάβῃ τὰ ἀγορασθέντα, ἤτοι ἀπὸ τῆς παρελεύσεως τῆς εἰς τὸν ὀφειλέτην διδομένης πρὸς καταβολὴν τοῦ ὀφειλομένου εἰκοσαήμερου προθεσμίας ἢ ἐὰν ἐγένοντο καὶ ἀνακοπαὶ κατὰ τοῦ πλειστηριασμοῦ ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν γνωστοποιήσεως τῶν ἀποφάσεων, δι' ὧν ἀπερρίφθησαν τελεσιδικίως αἱ κατὰ τοῦ πλειστηριασμοῦ ἀνακοπαί, ὅτε πλέον εὐρίσκεται ἐν ὑπερθέσει, τούτων δ' οὕτως ἐχόντων δεκτὴ ἀποδίδειν ἢ ἔρεισι, μεταρρυθμιστέα ἢ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ τακτεῖται ἀποδείξει τῷ ἐναγομένῳ περὶ τοῦ εἰρημένου ἰσχυρισμοῦ του καὶ διὰ μαρτύρων, ἐπιτρεπομένων διὰ τῷ ἀνέφικτον τῆς ἐγγράφου ἀποδείξεως.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚ. ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ

Ἀριθ. 522 (1907)

Εἰσηγητὴς ὁ πρωτοδίκης κ. Γ. ΨΥΧΑΛΙΝΟΣ

Ἐγγράφα ἐκτελέσεως. - ἀγωγὴ παραδόσεως.

Ἐπειδὴ νόμῳ ἐρεῖθεται ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ, καθ' ὅσον πλήρῃ ἐν προκειμένῳ ἔχουσιν ἐφαρμογὴν τὰ ἔρθῃ 429 καὶ ἐπομ. Πολ. Δικονομίας περὶ ἐπιδείξεως ἐγγράφων. καθ' ὅσον εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 429, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν περὶ ἐπιδείξεως διατάξεων ἀπαιτεῖται ὅφ' ἐνδὲς δίκῃ ἐκκομῆς καὶ ὅφ' ἐτέρου ὁ διεξάγων ἀποδείξει, πλὴν οἱ ὅροι οὗτοι δὲν λαίπρουν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διότι ἡ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν διαδικασία ἀποτελεῖ δίκην ἐκκρεμῆ, κατὰ τὸ

άρθρον 884 Πολ. Δικονομίας, κατὰ δὲ τὰ ἄρθρα 897 καὶ 970 τῆς αὐτῆς Δικονομίας, ὁ ἐπισπεύδων τὸν πλειστηριασμὸν ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου δικαστικοῦ ὑπαλλήλου ὅτι ἐτηρήθη ἅπαντα ἡ νόμιμος διαδικασία τοῦ πλειστηριασμοῦ, συνεπῶς καὶ ἡ μεσεγγύησις τῶν ἐκποιουμένων. Ἀφ' οὗ δὲ κατὰ τὸ ἄρθρ. 914 Πολ. Δικονομίας δύναται πᾶς ἔχων ἐκτελεστὸν δικαιοῦγραφον δανειστῆς, νὰ ἐπισπεύσῃ τὸν ματαιωθέντα πλειστηριασμὸν, ἀναλαμβάνει δὲ οὗτος τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ, ἔχει ἀνάγκη ν' ἀποδείξῃ κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐνώπιον τοῦ διορισθησομένου ὑπαλλήλου τὴν ὑπαρξίν κατασχέσεως, δύναται οὗτος ν' ἀπαιτήσῃ τὰ τῆς κατασχέσεως ἔγγραφα παρὰ τοῦ κατασχόντος, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 430 § 2 Πολ. Δικονομίας, καθ' ὅσον ἀφορᾷσι ταῦτα τὰς ὑποθέσεις καὶ τοῦ ἀναλαβόντος τὸν πλειστηριασμὸν δανειστοῦ, τῆς ἐνεργεθείσης κατασχέσεως, ἀφ' οὗ δὲν ἐπιτρέπεται δευτέρα, ἀλλὰ κοινὴ γίνεταί δι' ὅλους διαδικασίᾳ τῆς ἐκτελέσεως, ἀνηκούσης οὐχὶ εἰς τὸν ἀναλαβόντα τὴν πρωτοβουλίαν ἐν τῇ ἐκτελέσει. ἤτοι τὸν κατασχόντα δανειστὴν, ἀλλ' εἰς ὅλους ἐν γένει. Πλὴν δὲ τῶν παρατεθεισῶν διατάξεων στηρίζει τὴν προκειμένην ἀγωγὴν καὶ τὸ παρ' ἡμῖν κοινὸν Ἀστικὸν Δίκαιον, διὰ τῶν περὶ παραστατικῆς ἀγωγῆς διατάξεων αὐτοῦ, ἰδίᾳ δὲ τῶν Νόμων 4 § 1 (2.13), 3 § 14 (10.4; Βασ. ΚΒ'. α'. 40, καθ' ὅς ἀφ' ἐνὸς δύναται τις νὰ ζητήσῃ τὴν παραδόσιν τῶν διὰ τὰς ὑποθέσεις του συνταχθέντων ἔγγραφων, ὡς εἴρηται δὲ, κατὰ τὴν Δικονομίαν, ἡ κατάσχεσις ἀφορᾷ τὰ συμφέροντα ὧν τῶν δανειστῶν, ἀφ' ἐτέρου δὲ πᾶς κάτοχος ἔγγραφων ὀφείλει νὰ προσκομίσῃ ταῦτα ὅταν ἐκ τούτου οὗτος μὲν οὐδαμῶς βλάπτηται, ἔχῃ δὲ συμφέρον ἐπὶ προσκομιδῇ αὐτῶν ὁ ἀπαιτῶν. Οὐδαμῶς δὲ βλάπτεται ἐν προκειμένῳ ὁ κατασχὼν ἐκ τῆς παραδόσεως τῆς κατασχληρίου ἐκθέσεως, ἀφ' οὗ διὰ ταύτης πρόκειται νὰ ἐνεργηθῇ πλειστηριασμὸς ἐξ οὗ καὶ ὁ κατασχὼν θέλει ὀφελῆσθαι.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ἀριθ. 160 (1907)

Εἰσηγητῆς ὁ νομ. σύμβ. κ. Δ. ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛΟΠΟΥΛΟΣ
Οἰνοπνευματώδη ποτά. — μὴ ἐμπρόθεσμος κάταβολή. — ἀπόφασις.

Ἐπειδὴ ἡ θέσις Κυψέλη εἶναι συνοικία τῆς θέσεως τῶν Ἀθηνῶν.

Ἐπειδὴ οἱ πολῖται ὀφείλουσι νὰ σέβωνται καὶ τηρῶσι τὰς διατάξεις τῶν νόμων καὶ δὴ τῶν φορολογικῶν, διότι ἡ καθυστέρησις τῶν φόρων νενικευμένη δύναται νὰ περιαγάγῃ τὴν πολιτείαν εἰς δεινὰς δυσχερείας. Προκειμένου δὲ περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς καταναλώσεως τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν, ἡ κατάβολή αὐτοῦ ἐπιβάλλεται εἰδικώτερον καὶ ὡς ἐκ τοῦ προορισμοῦ αὐτοῦ ὑπὲρ τοῦ Ταμείου τῆς Ἑθνικῆς Ἀμύνης.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Α. Μ. Λεχώνια : — Θέλετε παρατηρήσει ὅτι ὁ περὶ ποιμνιοδοτικῆς Νόμος, ἀγόμενος ἐκ τῆς ἐπιθυμίας νὰ προστατεύσῃ τὴν ὑπαίθριον χώραν ἀπὸ τῶν καταστροφῶν τῶν ποιμνίων, προέβη οὐ μόνον εἰς ἀπαγόρευσιν τῆς βοσκῆς ἐπὶ δημοσίῳν γαιῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν τῶν ἰδιωτικῶν γαιῶν, περιορίσας οὕτω αὐτὸ τοῦτο τὸ δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας, ἵνα μὴ ἡ ἐν τοῖς ἰδίοις

βόσκησις χρησιμεύει ὡς πρόφαις καὶ ὀρμητήριον ἐπιδρομῶν καὶ ἐπὶ τῶν πέριξ Ἀλλὰ ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ ἀπαγορεύσει εἰσῆγγαγε δύο ἐξαιρέσεις α' τὴν τῶν οἰκοσίων, β' τὴν τῆς ἐκτάσεως 2000 στρεμμάτων. Ἐν τούτῳ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον, δι' οὗ μεθοδεύεται ἡ ἀπαγόρευσις, δὲν δύναται οὔτε τὸν ἀριθμὸν τῶν οἰκοσίων νὰ ὀρίσῃ, διότι τοῦτο εἶναι ζήτημα πραγματικόν, τὸ ὁποῖον θὰ καθορίσῃ τὰ δικαστήριον, κριτὸν κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἐννοίαν τοῦ ποιμνίου καὶ ἐκ τῶν οἰκογενειακῶν ἀναγκῶν καὶ ἐκ τῆς ἐνὶ ἐκάστῳ ἀνηκούσης ἐκτάσεως, οὔτε ν' ἀπαγορεύσῃ τὴν βοσκὴν ἐν γένει ἐπὶ συναπτῆς ἐκτάσεως δυσχιλίων στρεμμάτων. Ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὴν πρώτην ἀπαγόρευσιν, ἐν αὐτῇ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον δύναται ν' ἀπαγορεύσῃ καθόλου τὴν βοσκὴν, κατ' ἀκολουθίαν δύναται νὰ πρᾶξῃ καὶ ἐν μέτρῳ, μετριάζον αὐτὴν καθ' οἰονδήποτε τρόπον, ὅλος εἶναι καὶ ἡ ἐπιτρεφίς βοσκῆσεως ὠρισμένων ζώων (χαρακτηρισμένων οἰκοσίων) ἐκάστης οἰκογενείας ἐν τοῖς τόποις, ἐν οἷς ἡδύνατο νὰ ἀπαγορεύσῃ αὐτὴν καθ' ὁλοκληρίαν.

Θ. Θ. Καρπησίον : — Δὲν ἐννοοῦμεν πῶς καὶ διατὶ ἀφ' οὗ ἀνεγνωρίσθη ὁ Γ^{ος} κύριος τῶν καταικίων καὶ διατάχθη ἡ πρὸς αὐτὸν ἀπόδοσις, ἀπερρίσθη ἡ διαζευκτικὴ πρὸς τὴν πρώτην αἰτησιν αἰτουμένη πεντακοσιδραχμὸς ἀξία τῶν καὶ δὲν γνωρίζομεν μῆτις ἐκ τῆς ἀπορρίψεως ταύτης προσγίνεται κώλυμα τι εἰς τὴν ἤδη μετὰ τὴν ἀπόλειαν τῶν καταικίων (τὰ ὁποῖα ὑποθέτομεν ὅτι θὰ ἦσαν καινοστιμώματα εἰς τὰ βουνὰ καὶ κρίμα ποῦ ἐβάθησαν), βεβαίως δυνάστην ἀγωγὴν περὶ ἀποδόσεως τῆς ἀξίας ταύτης. Ἐν τῇ ἀγωγῇ ταύτῃ βεβαίως δύνασθε νὰ ζητήσητε, ἐπὶ τῇ διὰ τῆς διεκδικητικῆς ἀνακοπῆς ἐπελθούσῃ κακῇ πίστει, τοὺς γαλακτεροὺς αὐτῶν καρποὺς (φανταζόμεθα τὸ βουνίσιο ἀρωμὰ τῶν καὶ λυπούμεθα ὅτι δὲν δυνάμεθα καὶ μῆτις οἱ καμπτοὶ νὰ ἔχωμεν μίαν καρδάρᾳ γιανουρί, ἀλλ' ὁ μόνον τοὺς ἐξαχθέντας κατὰ τὸ ἄρθρον 156 Πολ. Δικονομίας. — Ἐν πάσῃ περιπτώσει οἱ πρὸ τῆς ἀγωγῆς τόκοι, αὐξάνοντες τὸ ποσὸν τῶν δραχμ. 500, καθιστῶσιν ἐκκλητήν τὴν ὑπόθεσιν, πολλῶ μᾶλλον ὅσα εἰς τοῦτο συμβάλλει καὶ ἡ ἐν αὐτῇ ἐν ἀποσδιορίστῳ χρόνῳ ζητούμενη ἡμερησία τετραδραχμὸς ἀποζημίωσις, ἡ ἵκοία, ἀγνωστού ὄντος ποῦ δύνανται νὰ φθάσῃ, δὲν δύναται ἡ νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὸ τὸν κανόνα ἀποτελοῦν ἐκκλητὸν.

Κ. Θουρίαν : — Ἡ ἐρώτησίς σας δεῖκνυται πόσον ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀπεστραγγίσθη ἡ ζωντανὴ ἰδέα τοῦ δικαίου. Ἀφ' οὗ τὰ δύο καφενεῖα, ἐκάτερον τῶν ὁποίων ὠρίσθη ὡς τόπος θατέρου τῶν δύο πλειστηριασμῶν, παράκεινται, βεβαίως ὁ συμβολαιογράφος δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ἀμφοτέρους, παριστάμενος αὐτόθι, ὑποθέτομεν καθήμενος καὶ εἰς μίαν καρέκλαν, χωρὶς νὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ εὐρεθῇ ἡ μαθηματικὴ γραμμὴ, ἐν τῇ ὁποίᾳ νὰ σταθῇ, ὡς *asinus metaphysicus*, διὰ νὰ ἀπέχῃ ἐξ ἴσου ἀπ' ἀμφοτέρων. Διὰ τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ καφενεῖου δὲν γίνεται κανένα ρουφάει ὑπὲρ τοῦ καφετῆ, ἀλλὰ προσδιορίζεται δι' αὐτοῦ, διὰ τὴν γνῶσιν τοῦ κόσμου, τὸ δημόσιον μέρος εἰς τὸ ὁποῖον θὰ γείνη ὁ πλειστηριασμὸς, χωρὶς νὰ ἐμποδίσῃ τοῦτο τὸν συμβολαιογράφον νὰ παρακαθῇ καὶ πρὸ ἄλλου αὐτόθι παροικιμένου καταστήματος, ὅσον δὴ ποτε καὶ ἂν εἶναι τοῦτο, ἀμπατζίδικο, φουρνάριον, μαγειρεῖον ἢ οἰνοπωλεῖον, ἐὰν τυχὼν ἔχῃ ἀδυναμίαν εἰς τὰς ἐξ αὐτῶν ἀποπνοίας καὶ μελέμια, φθάνει μόνον νὰ εὐρηται ἐν τῷ διὰ τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ καφενεῖου δηλουμένῳ καὶ χαρακτηριζομένῳ τόπῳ.

•Εν Ἀθήναις τῇ 18 Ἰανουαρίου 1908.

Διακρίσθη τὸ προσωπικὸν τῶν συνέδρων διὰ τὸν μῆνα Φεβρουάριον τοῦ 1908 συνεστῶτων Καπουροδικαίων. Τῶν ἐν Ἀθήναις διακρίσθη πρόεδρος ὁ ἐφάτης Κ. Κοντολέων, τῶν ἐν Νεμελίῳ ὁ ἐφάτης Μ. Γεωργίτσας, τῶν ἐν Πάτραις ὁ ἐφάτης Π. Κορριωτικῆς καὶ τῶν ἐν Λαρίσσει ὁ ἐφάτης Π. Θαλασσινός, τῶν λοιπῶν οἱ πρόεδροι τῶν αὐτῶν Πλημμελειοδικείων.

Διὰ διαδίκχους διαμείροντας ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ

Ἐκοινοποιήθησαν ἀπὸ 1—14 Ἰανουαρίου 1908

Παρ. Υπουργ. Οικονομ. Μ. Αραπογιάννη κ. Ν. Υόρκης
Κατασχ. Π. Διαμαντόπουλος—Έτ. Χόφμαν κλ κ. Μάγγεστερ
Πρ. Θ. Νικολαΐδης—Α. Διάγγαλη κ. Αμερικής
Δηλ. Ήλ. Παρλασευόπουλος—Α. Μπουλιμανη κ. Σπρίνγκε
Πρ. Ν. Δαμιανός—Π. Νίττελ κ. Μασσαλίας
Ανακ. Γ. Σταμπουλιτζής—Άσφ. Έτ. αΦοΐνζι κ. Βιέννης
Αγωγή Π. Διαμαντόπουλος—Α. Χαροκόπου κλ κ. Μάγχεσερ
Δαγ. Γ. Ντάβαρς—Ι. Στέλλα κ. Αλεξάνδρεια

Ἀγωγή Ἐθν. Γράπεζα—Δ. Στεφάνου «
 Ἀπόφ. Α. Πακαδημαρξικότοτολο—Χ. Τσόκα κ. Ν. Τόρκης
 «Ἐμ. Μωρατίτη—Ἐτ. ἐΚλ. Δάε κ. Καρθαγίνης
 Πλειστ. Ἐθν. Γράπεζα—Π. Σταυριανοπούλου κ. Μακεδονίας
 » » —Μ. Δ. » κ. Ἀμερικῆς
 » » —Ελ. γ. Δεπενιώτου κ. Ἀλεξανδρείας

Δ'αγωγή ἔλ. σ. II. Ανδρουλιδαχὴ—II. Ἀνδρουλίδ. κ. Σμύρνη
Δ'αγωγή I. Μπατινός—Μπ Λεβί κ. Ίωαννίνους
Κλ. Σ. Κάρυθς—Ἄλ. Τζαβελάκου κ. Ν. Τόρκης
Ἐγώγι Ἄγγ. Κορδοπάτη—Ούγγ. Ἰτζεν, Ἀσφ. κ. Βουδαπέστης
Ἀπόφ. Π. Μαστροαντώνης—Γ. Βήρονικιώτ. κ. Ἀλεξανδρείας
Πρ. II. Φωτιάδης—Χρ. Χατζημιχαήλ κ. Παρισίων
Πλεις. Ἔθν. Τράπεζα—Φλώρ. Μάτσουρα κ. Κωνσ. πόλεως
« « « « « « « « « « « « « « « «
« « « « « « « « « « « « « « « «

Πρ. Σ. και Γ. Ζωγράφου—Ν. Δημάδης κ. Κωνσταντίνος
 » Ι. Κερώνης τλ.—Γ. Π. Κερώνης «. Άμερικη
 "Κκθεσ. Ι. Μπαντίνας—Μπ. Λευί κ. Ίωαννίνων
 "Αγωγι. Γ. Κερώνης κλ.—Γ. Κερώνης κ. Άμερικη
 "Απόφ. Γ. Μπρούμης—Ι. Χαρίτου κ. Παρισίων
 Συμβ. Στ. Μόσχας—Έλ. σ. Α. Βόλάνη κ. Όδισσού
 "Αγωγι. Έτ. αδ. Επυρόπουλοι—Ν. Δουράμπεη κ. Τεργέστης
 Πο. Μ. Σπαγλ.—Ι. Δρίτσας κ. Βοστώνης

Ἀγωγή Σ. Κρίνος κλ—Ἐλ. σ. Κ. Πρίγκου κ. Ἀλεξανδρείας
 » Ἐτ. Χάμπσον καὶ Σα—Ἐτ. Τζόρτζων καὶ Σα κ.
 Ἀβερσουλ

ΕΙΔ. Ι. Πάσης—Δ. Γαρουφαλῆ κ. Μ. Ἀσίας
Δηλ. Στ. Σκυλίτσης—Ι. Παπαδόγιαννη κ. Σικάγου
Πρ. Ι. Κουάκος—Ι. Αιμαῖς
Ἀγ. Θ. Ρεσιάνος—Ιβ. Φρεσσινὲ κλ κ. Μασσαλίας
» Καπερώνης καὶ Βριζάκης—Α Κουρμούζη κ. Τραπεζ.
» Κ. Ὀβίτος—Μ. Κοσκινίδου κ. Κωνσταντίνου
» Σ. Βεζανής—Γ. Τσιμινιάνη κ. Μακεδονίας
Ἀπόφ. Ἀν. Διδερτάκος—Χ. Κίτσου κ. Ἀγ. Ὁρους

ΥΠΟ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Σ. ΣΤΡΕ.Ι.Τ

Καθηγητοῦ ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ

Τόμος Α' Βιβλίον Α'. Δογματική καὶ ἱστορικὴ εἰσαγωγή εἰς τὸ ἰδιωτικὸν διεθνὲς δίκαιον.

Τιμάται δραχ. 10.

ΕΥΤΟΧΟΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

*Η Ἑθνικὴ Τράπεζα δέχεται ἐντόκους καταθέσεις εἰς τραπεζικὰ ποσινὰ καὶ εἰς

Τόκοι τῶν καταθέσεων

Αίρας στερείναν, αποστράγγις εις
 ὠρισμένην προθεσμίαν ἢ δι- 1 1)2 τοῖς ο)ο κατ' ἔτος διὰ
 αραχίς.

Αἱ εἰς χρυσὸν καταθέσεις	2	τοῖς οἷοις	» 1	ἔτους.
καὶ οἱ τόκοι αὐτῶν πληρῶ-	2	1) 2	» 2	ἔτων
νονται εἰς τὸ αὐτὸ νόμισμα	3	»	» 4	»
εἰς 8 ἔτη, ἢ καταθέσεις, εἰς	4	»	» 5	»
χρυσὸν ἢ δι' ἐπιταγῆς ὀφει-				
κής (chèques) ἐπὶ τοῦ ἑξωτερικοῦ				
καὶ ἐκλογῇ τοῦ ὁμολογιού-				
του.				

Αἱ ὁμολογαί τῶν ἐντόκων
καταθέσεων ἐκδίδονται κατ'
ἐκλογῇ τοῦ καταθέτου ὀνο-

[Ἐκ τοῦ Γραφείου].

Κατὰ μεταφρασιν τοῦ κ. Ι. Ο. Δερ. ἀπὸ πρῶην
πρωτοδικικοῦ καὶ ἤδη παρίδρου παραγμ. Ἐλεγκτικῆς
Συνεδριῶ, παρέχονται εἰς τοὺς κ. κ. συνδρομητάς τῆς
«Θιμίδος» ἀντὶ δραχμῶν δέκα πέντε καὶ λεπτὰ 80.
ἣν πρῶσιται ἀ ἀντισταλῇ ταχυδρομικῶς, δηλαδὴ εἰς
τὴν ἰκίσου τῆς ἐκείνου.

ΕΡΚΑΙΡΙΑ

ΟΙ ὀλίγοι ἀπομείναντες τόμοι τοῦ
ΡΩΜΑ·Ι·ΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ARNDTS
κατὰ μετάφρασιν Ι. Θ. Κυριακοῦ
πρώην πρωτοδίκου νῦν παρθενοῦ τοῦ ἑλεγκτικοῦ Συμβουλίου.

Παρέχονται τοῖς κ. κ. συνδρομηταῖς τῆς «Θέμιδος» ἀντὶ τῆς ἀρχικῆς τιμῆς των 32 δραχμῶν μόνον ἀντὶ 10 δεκαπέντε.

Ἀποστέλλονται παντὶ ἐμβάζοντι τὸ ἀντίτιμον δρ. 15 καὶ λεπτὰ 80 διὰ ταχυδρομικὰ ἔξοδα.

®ΕΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Ἐκδιδόμενη ἐν Ἀθήναις κατὰ Κυριακὴν
ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ Θ. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΑΝΑΤΟΙ
Ἔτος ΙΗ'

(1 Μαρτίου 1907—28 Φεβρουαρίου 1908)

Ἑτησία συνδρομή προπληρωτία

¹Εν τῷ ἱσωτερικῷ δρ. 15, ἐν τῷ ἱξωτερικῷ, δρ. 20. Μετὰ θαλάσσιον πλῆον δρ. 5· Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται τῇ 1 Μαρτίου ἐκείνου ἔτους.

Πᾶσα αἴτησις ἐγγραφῆς νέου συνδρομητοῦ πρέπει νὰ συνοδεύηται μετὰ τοῦ ἀντιτίμου τῆς συνδρομῆς.

Οἱ ἰτοῦντες νὺ ἐγγραφεῶσι συνδρομηταὶ τῆς Θείας
δοξῆς πρέπει νὰ συναποστέλλωσι τὸ ἀντίτιμον τῆς συν-
δρομῆς των. ἄλλως ἡ ἀκτῆσις δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

Παρακαλούνται οι αλλάσσοντες διεύθυνσιν μετατι-
θέμενοι κ. κ. τῆς «Θέμιδος» νὰ γνωστοποιῶσι τοῦτο
ἡμῖν διὰ ταχυδρ. δελταρίου, πρὸς ἀποφυγὴν ἀπω-
λείας σφύλλων.

Θ Ε Μ Ι Σ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ—Ὁδὸς Σοφοκλέους ἀρ. 19—ΑΘΗΝΑΙ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ

Θ. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΑΝΑΤΟΙ

Διευθυντοὶ

(ΕΤΟΣ ΙΗ'—1 Μαρτίου 1907—28 Φεβρουαρίου 1908)

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Ἐν Ἑλλάδι δραχ. 15 μετὰ Δελτίου δραχ. 20—Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δραχ. 20 μετὰ Δελτίου δραχ. 25.

Αἱ συνδρομαὶ ἔρχονται τῇ 1 Μαρτίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶναι ὑποχρεωτικῶς ἐνταύσιαι.

Ἡ «Θέμις» διατρέχει τὸ 18ον ἔτος τῆς ἐκδόσεώς της. Ἡ «Θέμις» δημοσιεύει ἄρθρα καὶ διαρ-
κτικὰ ἐπιστημονικῶν θεμάτων, πλήρεις τὰς Νομολογίας τοῦ Ἀρείου Πάγου, τῶν Ἐφεσίων καὶ κατ'
ἐκλογὴν τῶν Πρωτοδικείων, γνωμοδοτήσεις, λύσεις νομικῶν ζητημάτων, πληθὺν δικαστικῶν εἰδήσεων
πληροφοριῶν χρησίμων τοῖς περὶ τὰ δικαστήρια ἀσχολουμένοις.

Διὰ τοῦς νέους συνδρομητὰς τῆς «Θέμιδος»

Πλήρης ἡ σειρὰ τῆς «Θέμιδος» τῶν μέχρι τοῦδε δεκατεσσάρων τόμων αὐτῆς κατέστη σπανία. Ἐνταύ-
τιον γενομένων ἀνατυπώσεων καὶ τῶν ἐλαχίστων ἀπομεινάντων ἀντιτύπων ἡ τιμὴ αὐτῶν ἐκατοννίσθη ὡς ἑξῆς:

Πλήρης ἡ σειρὰ τῶν δέκα ἑξ τόμων	(Α'—ΙΖ')	ἀντὶ δραχμῶν	275
Ἡ σειρὰ τῶν δέκα τελευταίων τόμων	(Η'—ΙΖ')	»	1.0
Ἡ σειρὰ τῶν ἑννέα τελευταίων τόμων	(Θ'—ΙΖ')	»	.00
Ἡ σειρὰ τῶν ὀκτὼ τελευταίων τόμων	(Ι'—ΙΖ')	»	90
Ἡ σειρὰ τῶν ἑπτὰ τελευταίων τόμων	(ΙΑ'—ΙΖ')	»	80
Ἡ σειρὰ τῶν ἑξ τελευταίων τόμων	(ΙΒ'—ΙΖ')	»	70
Ἡ σειρὰ τῶν πέντε τελευταίων τόμων	(ΙΓ'—ΙΖ')	»	60
Ἡ σειρὰ τῶν τεσσάρων τελευταίων τόμων	(ΙΔ'—ΙΖ')	»	50
Ἡ σειρὰ τῶν τριῶν τελευταίων τόμων	(ΙΕ'—ΙΖ')	»	37.50
Ἡ σειρὰ τῶν δύο τελευταίων τόμων	(ΙϚ'—ΙΖ')	»	25
Ἐκαστος τόμ. ἰδιαιτέρως, ἐκτὸς τῶν 6 πρώτων (ἐξαντληθέντων)	»	»	15
Ταχυδρομικὰ τέλη δι' ἑκαστον τόμον λεπτὰ			0,40

ἔπαιθονται οἱ τόμοι Α', Β', Γ', Δ', Ε', Ϛ' καὶ Ζ'.

Ὡς τοὺς προπληρώνοντας τὴν συνδρομὴν τῶν ἀποστέλλεται δωρεὰν ὁ «Κώδικς τῆς
Θέμιδος» τοῦ σχετικοῦ ἔτους.

Ὁρος ἀπαράβατος διὰ τὴν δωρεὰν ἀποστολὴν τῶν Κώδικων, ἡ ἀποστολὴ τῶν συνδρομῶν διὰ
ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς εἰς διαταγὴν τῆς Διευθύνσεως τῆς «Θέμιδος» ἢ

ἢ πληρωμὴ εἰς τὸ Γραφεῖον αὐτῆς.

Ὅθεν μὲν αἰτήσεις ἐγγραφῆς συνδρομητοῦ εἰς τὴν «Θέμιδα» λαμβάνεται ὅπ' ὅψιν ἂν μὴ συνοδεύηται ὑπὸ τοῦ
ἰνστιτούτου τῆς συνδρομῆς.

ΚΩΔΗΚΕΣ ΤΗΣ «ΘΕΜΙΔΟΣ»

1891—1904)

Οἱ Κώδικες τῆς «Θέμιδος» τιμῶνται: Ὁ τοῦ 1891 ἀρ. 1.—1892 ἀρ. 2.—1893 ἀρ. 2.—1894 ἀρ. 1.—
1895 ἀρ. 2.50.—1896 ἀρ. 2.—1897 ἀρ. 2.—1898 ἀρ. 2.50.—1899 ἀρ. 3.—1900 ἀρ. 5.—1901 ἀρ. 2.50.—
1902 ἀρ. 1.25.—103 δραχ. 2.75.—τοῦ 1904 δ. 3.—Πλήρης ἡ σειρὰ ἀρ. 32.50. Ἐν ἐκδόσει οἱ τοῦ 1905
καὶ 1906.

Διὰ τοῦς κ. κ. συνδρομητὰς τῆς «Θέμιδος» πλήρης ἡ σειρὰ τῶν Κώδικων τῆς «Θέμιδος» (1891—1904.
εἰς τὸν Ἐφετηρίου τῶν Νόμων καὶ Β. Διαταγμάτων ὑπὸ Π. Ἀγγελοπούλου Ἀθανάτου (1833—1888)

Ἀντὶ μόνον δραχμῶν εἰκοσὶ δύο.

Ἀποστέλλονται παντὶ ἐμβαζοντι τὴν ἀντίστοιχον αὐτῶν ἐλεύθεροι ταχυδρομικῶν τελῶν

ΘΕΜΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΣΤΟΣ ΑΘΑΝΑΤΩΝ

Συνδρομή Ετήσια δρ. 15. | Μετά Δελτίου δρ. 30. | Καταχωρ. 6 στλ. λ. 50

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: Β. & Π. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΘΑΝΑΤΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ
17-24 ΦΕΒΡ. 1908

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΙΗ' ΕΤΟΥΣ (1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1907—29 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ (1908))

Α' ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ & ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΟΜΑΘΩΝ

[Εξήγησις συνταγματικών λέξεων: α=αίτις, Α=απόφασις Ἀριού Πάγου, Ε=απόφασις Ἐφετείου, Π=απόφασις Πρωτοδικείου, Γν. Είς.=γνωμοδότησις Εἰσαγγελέως, Επ. Γν.=Ἐπίσημοι γνωμοδοτήσεις, Γλ. Ν.=Γαλλικὴ Νομολογία, Γρ. Ν. Γερμανικὴ, Βλγ. Ν.=Βελγικὴ, Νδρ. Ν.=Νορδηγικὴ, Σδ. Ν.=Σουηδικὴ, Δν. Ν.=Δανικὴ, Ἀμρ. Ν.=Ἀμερικανικὴ, Ἀγγλ. Ν.=Ἀγγλικὴ, Ν.Σ.=νομικὸν συμβούλιον Γν. Ν.=Γνωμοδοτήσεις Νομομαθῶν, Ἀλγρ.=Ἀλληλογραφία, Ι.Κ.=Ιόνιος Κώδιξ, ἀπδ=ἀποδεικτικὸς κλπ., κληρ=κληρονομικὸς κτλ., δμ=δημοτικὸς κτλ., δμσ.=δυνάμις κτλ., ἐνδ.=ἐνδικαίμενα. Παραλείπονται αἱ εὐκόλως ἐννοούμεναι συντμήσεις].

***Αθωρία**: πλοίαρχος παράλειψις αἰτήσεως κανονισμοῦ ἐπὶ γύσει ἐμπορευμάτων ἀσφαλιστῆς καταβλῶν δόλοκληρον ἀσφάλειαν· ἡγογὴ ἀποζημιώσεως· στοιχεῖα σ 295 Ε 1559. - γενικὴ· στοιχεῖα μερικὴ πταίσμα πλοίαρχου· βλάβη ζωῶν σ 331 Ε 909 Π 1843. - βλάβη εἰς ζωϊκὸν φορτίον ἀπόφραξις θυρίδων κύτ' οὐ κίνδυνος πλοίου· μερικὴ ἀθωρία ἀσφάλεια· περιορισμὸς ἐν γενικαῖς ὁδοῖς γυνῶσι ἐλαττωμάτων φορτώσεως σ 405 Α 520.

***Αγαθοεργὰ καταστήματα**: διαχείρισις· ἐκπροσώπτισις· πλειοψηφία ἐκκλ. συμβουλίου· δήμαρχος σ 2 Α 58. - οὐ μετοχικὸν ταμεῖον στρατοῦ σ 163 Ε 1114. - ὕβρις διαθήκη ὑπαγόμενα κοινότητι δημοτικὸν συμβούλιον· κοινωφελὴ· παρθηναγωγεῖον διδακτικὰ σ 191 Γν. Ν.=ἐπιχειρήσεις δίκης· διορισμὸς δικηγόρου· ἔγκοις ἀνωτέρας ἀρχῆς ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ τῶν ἰδιωτικῶν σ 307 Α 460

***Αγορανομικόν**: δόγμα· περιστάσεις ἐφαρμογῆς· ἐλάττωμα· συνομολογηθεῖσα ἰδιότης ὑπαρξίς ὑποθήκης ἢ κατασχέσεως ἐπὶ πωληθέντος· οὐκ ἔλλειψις ἰδιότητος· μόνον ἀπαλλαγὴ κτήματος χω·εἰ· οὐ διάρρηξις ἀγοραπωλησίας· πώλησις κατεστημένου· σχετικὴ ἀκυρότης· δυνάμενοι νὰ ἐπικαλεσθῶσιν σ 124 Ε 1062. - ἀναπολὴ καταβολῆς τιμήματος ἔνεκα ὑπάξεως· προσημειώσεως· τόκοι· ἔναρξις ἀπὸ γνώσεως ἐξαλείψεως· ἀποδεικτικὰ μέσα σ 387 Α 507. ἀγοραπωλησία ἐλευθέρου ρυμοτομίας· ἔλλειψις συνομολογηθείσης ἰδιότητος· ρυμοτόμησις εἰς μικρότερα οἰκόπεδα οἰκοδομήσιμα· ἀγωγή σ 474 Ε 1 26.

***Αγοραπωλησία**: οὐ· τασίς ἀπὸ συντάξεως ἐγγράφου ἀδυναμία πραγματοποιήσεως ἀρραβῶν ἀπόδοσις διπλασίονι σ 10 Ε 946. - σταθι· οὐ· ἀστροφῆς σ 13 Ε 563.. μεταβίβασις μεριδίου οἰκίας· τίμημα· μὴ

καταβολὴ· προσβολὴ βεβαιώσεως καταβολῆς ὡς εἰκοδικῆς οὐτε καίρεται· δωρεὰ σ 75 Ε 609 καὶ Π 937. - πώλησις κατεστημένου· σχετικὴ ἀκυρότης· δικαιούμενος ἐπικαλεσθῆναι σ 124 Ε 1062. - προσύμβασις· ἐνοχὴ παραδόσεως κτήματος· ἀδιαίρετον ἀποτίμησις· διαίρετον· συνενοχὴ· παροχὴ δλοκληροῦ ὑποσηθέντος· τεμάχιον· κυριότης ἐξ ἀδιαίρετου σ 13 Ε 719. - ἐμπορευμάτων· ἀσυμφωνία πρὸς συμφωνηθέντα· ἔνστασις περὶ μὴ προσηκούσης ἐκτελέσεως συμβάσεως· ἀπόδειξις ἐκτελέσεως προσηκούσης παρὰ ἐνάγοντι· βάρος σ 149 Ε 1072. - ἀκινήτου· μὴ καταβολὴ τιμήματος μέχρις ἐξαλείψεως προσημειώσεως· ἄρσις· τόκος· ἔναρξις σ 161 Α 287. - παρέλευσις προθεσμίας· διαμαρτυρία· πώλησις· διαφύρον· χρήσις πωληθέντος ἐν ὁρισμένῳ χρόνῳ· ἐπιζημιὸν διατηρήσεως· οὐ χρεῖα ἀναφορῆς σ 190 Ε 817. - ὁμολογίων· δολία· παράστασις ἀνωτέρας τιμῆς· παράστασις τιμῆς εἰς χρυσὸν ἀντὶ χαρτῶν δραχμῶν· ἀποζημιώσις σ 212 Α 349. - ὑπερμερία ἀγοραστοῦ· ἄρνησις παραλαβῆς· ἔκχυσις· προηγούμενη· διαμαρτυρία σ 221 Ε 862 Π 854. - πρόσκλησις· συντάξεως ἐγγράφου ἀγοραπωλησίας· ἀπόδειξις ἐπιδοτηρίου κλητῆρος σ 251 Ε 865. - συμφωνία καταβολῆς τιμήματος· ἀναλόγῳ παραδόσει· οὐκ ἀκούσα ἀπλὴ ζήτησις ἀγορασθέντος ἀνευ καταβολῆς· προθεσμία παραδόσεως· παροχὴ μετά· ἐπιστολαὶ συστατικαὶ συμβάσεως· μὴ χαροστήμανσις· δικαστικὰ τεκμήρια σ 270 Ε 917 Π 2227. - ἔλλειψις διαμαρτυρίας ἐν παραλαβῇ σ 282 Ε 1513. - ὑποχρέωσις πληρωμῆς τιμήματος καὶ παραδόσεως· δικαστικὴ ἀπόφασις διὰ τίμημα ἀνευ ὑποχρέωσεως παραδόσεως· κατάθεσις σ 295 Ε 1557. - ἐλαττώματα ἢ ἔλλειψις συνομολογηθεῖσιν ἰδιοτήτων· εὐθύνη πωλητοῦ ἐμπορικῇ ὑπόθεσιν· ἐφαρμογὴ ἀστυνομικοῦ νόμου· ἐκποίησις πωληθέντος εἰς ἡλαττωμέναν τιμὰς οὐ χώρα μειώσεως τιμήματος σ 298 Ε 1572. - ὁπόσας μεταγενεστέρως παραδόσεως νομῆς πωληθέντος συνομολογία ποινικῆς ρήτρας· διαλυτικὴ αἵρεσις· καταπιστευτὸς νόμος· λήψις ἐνοικίων μετὰ προθεσμίαν σ 299 Ε 1593. - καταστατικὸν ἐταιρίας· μὴ ἀπαγόρευσις δανεισμοῦ· ἀπαγόρευσις ἐκποίησεως· δάνειον ἐνυπόθηκον· ἀναγκαστικὴ ἐκποίησις· διεκδικήσις ὑπὸ δικαιοδόχου σ 314 Ε 1598. - πώλησις ἐλευθέρου παντός· βάρους· ὁμεισθήσεως νομῆς διὰ προσωρινῶν μέτρων ἐπὶ δουλείᾳ· ἀναγνώρισις δι' ἀποφάσεως· διαφύρον· προσηκούσα ἀγωγή σ 343 Ε 1717. - ἀκινήτου· ρυμοτομία ἀγορανομικὸν δόγμα· ἔλλειψις συνομολογηθείσης ἰδιότητος· ἀντίθεσις γνώσεως ἔλλειψις σ 474 Ε 1926. - μὴ ρητὴ συνομολογία ἐλευθέρου ρυμοτομίας· ἀγωγή ἀναστροφῆς τοῦ πραθέντος ρυμοτόμησις εἰς μικρότερα οἰκόπεδα οἰκοδομήσιμα· οὐκ ἀναστροφή αὐτῇ· ἐπαγγελία ἰδιότητος ἵππου.

ἐλαττώματα· διάρρηξις καὶ ἐπιστροφή τιμήματος· τόκοι· δαπάναι· ἀδιάφορος γνώσις ἀγοραστοῦ σ 507 E 968· προσβολὴ ἐπὶ καταβολῇ πιστωτῶν· προγενεστέρων· ἐπὶ εἰκονικότητος καὶ ὑπὸ μεταγενεστέρων· μὴ καταβολὴ ἀντιτίμου· ἀπόδοσις κατ' ἄλλον τρόπον· δωρεὰ μεταξὺ συζύγ. Ὁθωμ. σ 510 E 5· ἐμπορικὴ· στήρησις ἰδιοτήτων χρησιμότητος· ἀδιάφορος παραλαβὴ ἐν καλῇ πίστει· ἀγωγή· παραγραφὴ ἀπὸ γνώσεως· προσβολὴ ἐλαττωμάτων κατ' ἐνστάσιν· μὴ προσήκουσα πλήρωσις συμβάσεως σ 558 Προξ. Ν. 77· σύμφωνον ἀναγοράστου ἐν μὴ ἐμπροθέσμῳ καταβολῇ καὶ παρακρητέσεως ἀρραβώνος προκαταβληθέντος τιμήματος· πρόστιμον· ἐκλεκτικὸν δικαίωμα πωλητοῦ· ἐνάσκησις ἀποδοχῇ τιμήματος μετὰ προθεσμίας· στήρησις προκαταβληθέντος οὐ δικαίωμα ἐπὶ καρπῶν σ 592 Π 1056· ἐγγραφή προσημειώσεως μετὰ μεταγραφῆν· ἀγωγή ἐξαλείψεως πωλητῇ σ 659 E 141.

Ἀγροληψία· δι νεκρῆς· κατ' Ἰόν. Κώδ.· διαφορά μισθώσεως καὶ ἐταιρίας· λόγοι λύσεως· οὐ μεταγραφῇ σ 269 E 890.

Ἀγωγή· ἐκ συναλλαγματικῆς· ὁπόριφις παραγραφῇ· ἐπικύρωσις πρωτοδίκου ἀπορριψάσης δι' ἄλλον λόγον σ 1 A 153· διεκδικητικὴ ρυμοτομηθέντος καὶ καταληφθέντος· προσωπικὴ σ 12 E 559· ἀνηλικίου· ἑλλειψίς διατυπώσεων· χαρακτηρισ ἀκυρότητος σ 13 E 559· ἐταιρίας· ἐξ ἀδικήματος σ 14 E 581· νομῆς· χαρακτηρισμοὶς ἐπὶ διατάξεσιν· ἀπέλασις ποιμνίων οὐ μεταβολὴ χαρακτηρισμοῦ διαταράξεως· ἐκδοχὴ συγκρούσεων σ 18 A 167· ἀσκησις ἐνυποθήκην· ἀγοραστής ἐνυποθήκων· ἀνάληψις καταβολῆς ἐνυποθήκους διαγείρισις ἄλλοτρίων· μὴ ἐνκοίσις ὑπὸ δανειστοῦ· συναγωγὴ ἐξασκήσεως ὑποθηκικῆς ἀγωγῆς σ 18 A 168· πολιτικὴ· εἰσαγωγὴ μετ' ἀναβολῆν· διατροφή· ἐνεκα θανάτου συζύγου· ἀπορία σ 21 A 116 Γν. Εἰς· κατὰ συγκληρονομίου λαβόντος κληρονομικὴν περιουσίαν· κληρονομία ἐν Ρωμ. σ 2· ἔρμодиότης· ἐφαρμοστέος νόμος· ὁποθενδῆποτε λήψις σ 27 E 918· ἀπαίτησεως οἰκοδομῆς· ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἐδάφους· κατάληψις κατ' ἄλλον· διεκδικήσις οἰκοδομῆς ἢ ἀξίας αὐτῆς· οὐ νομὴ οἰκίας· ἀξίας ὕλικου· προσβολὴ κατ' ἐνστάσιν· μεταβιβαστέα δικαιοδόχοις· διαχειρίσεως σ 29 E 584· κύρους κατασχέσεως· συνεκδικασίς κυρίως σ 48 Ἀλγ. λογοδοσίας· διαχειριστικὴ ἐπιτροπὴ· ἀνοργάνιστος κοινότης· ἑλαττον δύο τρίτων μελῶν· μειονωμένα μέλη σ 49 A 186· κύρους κατασχέσεως· συνοπτικότης διαδικασίας· χαρακτηρισ κυρίως σ 51 A 191· ἀναφορά ἐμπορικῆς πράξεως μεμονωμένης· ἐμπορικότης σ 51 A 196· παθόντος ἐν ἐργασίαις μεταλλείου προϋπὸθεσις· μὴ ἀπόφρασις οἰκείου συμβουλίου σ 57 A 1011· διανομῆς· ἀσκήσις προσωπικῶν ἀγωγῶν ἐκ δαπανῶν ζημιῶν· σχέσεις τυνεταίρων· ἀγορασθέντα ἰδίῳ ὀνόματι οὐκ ἀντικείμενον διανομῆς· ἀγωγή ἐκ τῆς ἐταιρίας σ 59 E 1025· βεβαιωτικὴ κυριότητος ἀπαίτησεως· συμφέρον· κατάσχισις ἀπαίτησεως σ 60 E 600· νομῆς παρὰ κοινότητος· παράστασις δύο τρίτων μελῶν· ἐνάσκησις κατ' ἐκάστου μελῶν· ἄνευ συναιεσέως νομίμου πλειονοψηφίας· δημόσιον καὶ ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον· σύμπραξις· διατάξεις νομῆς· παθ. τικὴ ὁμοδικία σ 65 A 202· ἐξ ἐταιρίας· περὶ διανομῆς μετὰ λύσιν· ἀπαράδεκτος καὶ λήθεις διαρκείας· λήξις μετ' ἐκδικασιν σ 75 E 1033· ἀνατροπῆς· ὁμόδικοι· χωρισμὸς δίκης παρὰ τίνων σ 81 A 224· πωβλικιανή· στοιχεῖα περιλήψις ἐν ἀγωγῇ· ἐξέτασις ἐξ ἐπαγγέλ-

ματος· τεκμήριον καλῆς πίστεως ἐκ τίτλου· διεκδικητικὴ ἐπὶ τριακονταετίᾳ· στοιχεῖα· διεκδικήσις ἐπὶ παραγωγῇ κτήσεως σ 95 E 619· εἰς ἀποπλήρωσιν νομίμου μερίδος· κληρονόμος μηδὲν λαβὼν· δωρεοδόχος ἀπάσης περιουσίας αὐτῆς θανάτου· κατὰ τίνος ἀπευθυντέα· προσβολὴ νομίμου μέρους· ἀποδοχὴ κληρονομίας· οὐ προθεσμία σ 107 E 1057· ἀκυρώσεως συναλλαγματικῆς ἐξ ἁθεμίτου αἰτίας· οὐκ ἀποδόσεως σ 113 A 247· ἀπόρριψις· ἀρκοῦν ἔρεισμα ἄοριστίας· λήψις ὑπ' ὄψιν ἐν συζύγῳ· ἑλλειψίς στοιχείων· οὐκ ἀναπλήρωσις ἐξ ἐγγράφων ἀναφερομένων ἐν ἀναφορᾷ προηγουμένης ἀγωγῇ ἐν ἄλλῃ δίκῃ· ἀπαράδεκτος ἀναπλήρωσις διὰ προτάσεων· ἐπὶ κλήσεσι δεικασμένου· μεταβολὴ βάσεως σ 114 A 248· παρεμπόδισις χρήσεως ἀκινήτου· νομικὴ νομὴ· προσήκουσα μισθωτῇ· παρεμπόδισις λήψεως καρπῶν· ἐκχώρησις μισθωτῇ σ 117 A 252· περὶ διαρρήξεως ἀγοραπωλησίας ἢ μειώσεως τιμήματος· ἀγορανομικὸν δόγμα· συνομολογηθεῖσα ἰδιότης· ὑποθήκη κατ' ἀσχεσίς πωληθέντος· οὐκ ἑλλειψίς συνομολογηθείσης ἰδιότητος· οὐ χωρεῖ ἀγωγὴ διαρρήξεως ἀγοραπωλησίας σ 124 E 1062· περὶ διαρρήξεως ἀγοραπωλησίας· κινήτων· ὑπέρτοχος βλάβη σ 131 A 257· μισθωτοῦ κατὰ τρίτων· οὐκ ὁμολογία λήψεως νομῆς παρὰ μισθωτοῦ σ 133 A 258· παρεμπόδισις περὶ ἐπιστροφῆς ἐνοικίων αὐτῶν· κατὰ σιδ. ἐταιρίας ἐπὶ παραλείψει κλειδοῦ· χωρὶς προσθήκης ἀμελοῦς ἐπιτηρήσεως προτάσεως· μεταβολὴ βάσεως σ 138 E 717 Π 225· δημοτικὴ· κατάληψις δημοτικῆς πλατείας· δημότης· ἰσχύς ραμ διατάξεων· οὐ διεκδικητικὴ· αἰτήσις ἐπ' ἀναφορὰ πλατείας· ὁροὶ δημ. πλατείας· οὐ ἄμνη μόνυτος δημοσίας χρήσεως· ἐνστάσις χρηματικῆς σ 140 E 724 Π 134· παραδόσεως ἐγγράφων πρὸς ἐκτέλεσιν· ἐνστάσις εἰκονικότητος τίτλου αἰτούντος· ὑπαρξίς ἐτέρας περιουσίας ὁφειλέτου σ 143 E 746· ἐκτίμησις ἐν συνόλῳ· μὴ ἐξαγωγή ἐναντίου σ 246 A 167· ἀνατροπῆς κατ' ἐνηλικίου ἐνηλικιωθέντος· ἀπεύθυνσις σ 149 E 1077· ἀνωρωτικαὶ πτωχεύσεως· ἐκχωρητῶν ἐνστάσις νομιμοποιήσεως ἐπὶ ἐξοφλήσει· εἰκονικότης· συμβιβασμός· ἐνάσκησις ἀγωγῶν πτωχεύσαντος ὑπὸ ἐκνεκτώτων ἀτομικῶν· ποσοστὸν σ 150 E 1081· παρεμπόδισις ἀκυρώσεως συντηρ. κατασχέσεως χειρὸς τρίτου σ 158 E 791· παρεμπόδισις τόκων· ἐνὶ νόμιον τοῦ Β' Τμ. Ἀρ. Πάγου σ 162 A 283· κατ' ἐκδότου καὶ ὁπισθογράφου συναλλαγματικῆς· προθεσμία σ 165 A 291· ἀντιφατικὴ ἐπιδοθητικὴ βάση σ 170 E 792 Π 1316· ἀκυρώσεως πλειστηριασμοῦ ἐπὶ μὴ κοινοποιήσει προγράμματός· προσωπικὴ· ἀπευθυντέα ὁφειλέτῃ ἢ τρίτῳ σ 172 E 793 Π 120· παρακωλύσεως χρήσεως ρέντος ὕδατος· ἔρμодиότης τόπου ἀκινήτου σ 177 A 294· ἀποδοχὴ ἐν μέρει· μεταβολὴ βάσεως σ 182 A 309· ἀχρεωστήτου· κρατήσεις παράνομος ὑπὲρ μετοχικοῦ τιμήλου· ἐξαναγκασμός σ 187 E 1136· παραγραφῆς· ἑλλειψίς στοιχείων· οὐ διορθωτέα προτάσεις σ 189 E 805 Π 646· κατ' ἐγνητοῦ· οὐ στοιχεῖα προτέρᾳ καταζητήσεως καὶ ἀπορία ὁφειλέτου· ἐνστάσις διζήσεως· ἀναβλητικὴ· ἀπορία πρωτοφειλέτου· χρόνος· ὑπαιτιότης δανειστοῦ· ἡμέλεια· δόλος σ 196 A 319· ἐνωσις κατοχῆς ἢ κυριότητος σ 197 A 322· βάσις ἐξαλείψεως προσημειώσεως· δημιουργία βάσεως ἀκυρώσεως σ 199 A 331· βάσις μὴ περὶ γ. μὲν ἐν ἀποζημιώσεως ἐκ βλάβης ἐμπορευμάτων ἐν Τελωτείῳ· πώλησις· οὐκ ἐκχώρησις ἀγωγῶν ζημιᾶς

201 Α 337.- διαδικήσεως παραχωρητήριον ἀντίταξις μεταγενεστέρας δηλώσεως πρὸ μεταγραφείσης σ 209 Α 341.- διὰ βλάβης πλοίου ἐνάσκησις ὑπὸ πλοιάρχου σ 210 Α 343.- ἐπιστροφῆς καταβολῆς πλέων τοῦ νομίμου φόρων σ 210 Α 344.- πληρωσάντος ὀπισθογράφου κατὰ προηγούμενων προθεσμίας ἐπεκτάσεως περιπτώσεις σ 215 Α 360.- ἐνάσκησις παρ' ἐκδόχως κληρονόμου σ 230 Α 276.- πολιτικῆ ἀπόφασις συνοπτικότης εἰτιολογίας σ 232 Α 4.- πολιτικῇ ἐν ποινικῇ δίκῃ ἐφαρμογὴ διατάξεων Πολ. Δικ. περὶ σύνταξιν καὶ ἐπίδοσιν οὐ περιορισμὸς διατάξεως ἀποδείξεως Πολ. Δικ. διαδικασία Ποιν. Δικ. στήριξις ἐπὶ κλοπῆς κατὰ συνεργοῦ ἐπὶ ἐμπρησμῷ σ 235 Α 8.- ἀναγνωρίσεως κληρονομικοῦ δικαιώματος ἀπεύθυνσις κατὰ κατέχοντος κληρ. πράγματα μὴ ἀμφισβητούντος δικαίωμα σ 236 Ε 864.- διανομῆς κατὰ κληρονόμου οὐ κατὰ πάντων αὐτ.- περὶ κλήρου ἀποδεικτέον κληρ. δικαίωμα νέμησις κληρονομία σ 237 Ε 864.- ἰσχυρισμὸς κατοχῆς ἐξ εἰδικῷ τίτλῳ βάρος ἀποδείξεως αὐτ.- προσβολῆς πωλητηρίου ὀφειλέτου εἰκονικότης παυλιανῇ ἀπεύθυνσις τρίτος παραγραφὴ ἐνιαιυσία τριακονταετῆς διὰ περιελθὼν σ 240 Π 309.- ἀποδοχὴ ρητῆς συμφωνίας μὴ ἐξέτασις ἐπιδοθητικῆς βάσεως ἐθίμου ἢ δικαίε συνηθείας σ 245 Α 399.- ἀναίτροφῆς ἢ μειώσεως τιμῆματος οὐ δυνατὴ ἔνωσις ἐπιδοθητικῇ ἔγερσις ἐν τῷ αὐτῷ δικηγόρῳ σ 253 Ε 584.- παραδόσεως φορτίου ἐμπορευμάτων διαμαρτυρία ἔγερσις ἐντός μηνός ἐνιαιυσία παραγραφὴ σ 266 Ε 1444.- καταβολῆς ἀσφαλισθέντος γνωστοποίησις ἐγγράφων φορτώσεως καὶ ἀπωλείας σ 267 Ε 1445.- κατὰ συνεταίρου μετοχικῆς εταιρίας λαβόντος χρήματα σ 268 Ε 1446.- ἀγοραπωλησίας μὴ ἐκπληρώσεως συμβάσεως ἀντίθεσις ἀγορανομικῇ παραλαβῇ ἄνευ διαμαρτυρίας σ 282 Ε 1513.- ἀσφαλιστοῦ διὰ παράλειψιν αἰτήσεως κανονισμοῦ ἀβαρίας παρὰ πλοιάρχου χύσις ἐμπορευμάτων στοιχείαι σ 295 Ε 1559.- ἐξ ἀδικήματος κατὰ πτωχεύσαντος σὺνδικοῦ ἔνωσις δανειστών σ 316 Ε 1600.- περὶ κλήρου περίληψις καὶ λόγων ἀκυρότητος διαθήκης προσθήκη ἐτέρων προτάσεις ἔνωσις ἀγωγῶν περὶ κλήρου καὶ ἀκυρώσεως διαθήκης ἀπεύθυνσις κατὰ κληρονόμου καὶ ἐκτελεστών ὁμοδικία σ 318 Ε 1608.- ἀόριστος οὐ ἐξέτασις οὐσίας σ 324 Α 467.- προσωρινῶν μέτρων δεδικασμένον ὑπὲρ δικαιοπαρόχων ἀπόρριψις προηγούμενης ἀγωγῆς ἐναγομένου χρίσις μὴ ἀποδείξεως νομῆς δεδικασμένον νομῆς προκατόχου ἐνάγοντος οὐκ ἰδίᾳ νομῇ νόμος ΦΞΖ' δηλώσας ἐθνικὰς γαίας δικαίωμα καταλήψεως πρὸ παραχωρητηρίου ἐνάσκησις ἀγωγῶν κατὰ τρίτων σ 322 Α 468.- πρὸς ἐπιδίωξιν πληρωμῆς ἐλλειμματος ἀναπλειστηριασμοῦ σ 327 Ε 1681.- διεκδικητικῇ μετὰ τριακονθήμερον προθεσμίαν προκλήσεως σ 327 Ε 1685.- περὶ ἐπιστροφῆς καταβληθέντων δυνάμει ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως οὐκ εἰσακτέα ἐνώπιον ἐφετείου παραπομπῆς σ 328 Ε 1700.- ἐρνητικῇ δουλείᾳ στοιχεῖα οὐκ ἀνάγκη ἀποτελεῖν δουλείαν ἐπηρεαστικὴν πρᾶξιν ἰδιοκτησίας σ 330 Ε 170.- τόκου τόκων ἀρόδος ἔτους ἐκ συγχρήσεως μεταβολὴ βάσεως σ 349 Α 480.- περὶ ἀναγνωρίσεως κληρονομ. δικαιώματος ἀπὸρου καὶ ἀπρόκου χήρας αὐτοῦσια κληρονομικὰ πράγματα ἀπόκρουσις ἐστάσει διανομῆς σ 341 Α 485.- περὶ διανομῆς ἑταίρι σχέσεις πρὸς τὸ πρᾶγμα ἀμφισβήτησις δικαιώματος ἀπὸρου καὶ ἀπρόκου χήρας

κληρονομικὸν δικαίωμα ἐπιδοθητικῇ ἐπικλήσει ἰδιότητος κληροδόχου σ 343 Ε 1718.- ἔνωσις ἀπαιτήσεων μὴ ὑπαγομένων τῇ αὐτῇ διαδικασίᾳ οὐκ ἐξ ἐπαγγέλματος ἐξεταστῆς σ 369 Α 496.- διαζυγίου ἐπὶ μοιχείᾳ δικαίωμα γυναικὸς αἰτῆσαι διζύγιον σ 378 Ε 1788.- διεκδικητικῇ κλαπέντων κινητῶν κατ' Ἴον Κώδικα παραγραφὴ σ 379 Ε 942.- αἰτήσεις ἀποζημιώσεως καὶ παραδόσεως τάξις σ 380 Ε 669.- περὶ παρ' ἑξ ὑπηρεσιῶν δόμῳ ἑλλειψίς στοιχείου ἀναγραφῆς δαπάνης ἐν προϋπολογισμῷ προσθήκη διὰ προτάσεων μεταβολὴ βάσεως σ 391 Ε 1796.- ἀρνήσεως δουλείας διεκδικητικῇ στοιχείᾳ σ 398 Ε 962.- παραίτησις ἀπὸ πρώτης ἄνευ πληρεξουσιότητος ἀπόκρουσις παραίτησις κατὰ δευτ. συζήτησιν καὶ ἔγκρισις ἀ' παραιτήσεως προσβολὴ κειτημένου δικαιώματος σ 401 Α 512.- ἐκ γραμματίου λήψις ἀντιτίμου ὑπ' ἐκδότου τριεγγυητῆς καταβλητῶν κομιστῇ ἀναγωγή κατὰ συνεγγυητοῦ σ 403 Α 515.- ἐπιδοθητικῇ βάσει ἀναγνωρίσεως ἑλλειψίς στοιχείων λήψις ὑπ' ὅφιν ἐν συνόλῳ σ 406 Α 520.- κληροδόχων κατὰ νεμομένων κληρονομίαν τρίτου παραίτησις κληρονόμου σ 409 Ε 1838.- περὶ διατροφῆς κυρία αἰτήσεις προσωρινῆς ὡς συντηρητικῶν μέτρων σ 411 Ε 697.- ἀκυρώσεως διαθήκης κατὰ τίνος σ 419 Α 528.- ἐκτελέσεως ἔργου κατὰ δήμου μὴ τήρησις διατυπώσεων δημοτ. νόμου ὠφέλιμος σ 423 Ε 1841.- βάσις ἐπὶ ἐγκρίσεως δημοπρασίας ὑπὸ ὑπουργοῦ ἰσχυρισμὸς μεταγενεστέρας προσθήκης ὄρων μεταβολὴ σ 435 Α 534.- ἀρνήσεως δουλείας αἰτήσεις ἀποστάσεως ἐν ἀποδειχθησομένῃ δουλείᾳ φωτός σ 442 Ε 970 Π 9852.- περὶ ἀποδοχῆς κατὰ μὴ ἀξιώσαντος οὐδὲ ἔχοντος νομῆν διτάξεις ἐγκαταστάσεως καὶ ἀπειλὴ χρηματικῆς ποινῆς σ 449 Α 538.- πρὸς ἀνέκτησιν ἄνευ προσηγομένης ἀποζημιώσεως ἀφαιρεθέντος οἰκοπέδου αὐτ.- βάσις ἐξ ἰδιαίτου ἀπόρριψις ἐπὶ ὑπάρξει διαθήκης ἐξέτασις ἐν μέρει ἐπὶ τῇ βάσει διαθήκης ἀντίθεσις αἰτιῶν διαδοχῆς οὐκ ἔνωσις σ 460 Ε 986.- στερήσεως νομῆς κινήτων σ 474 Ε 1925.- ἀγορανομικοῦ δόγματος ἀναστροφῆς πώλησις ἐλευθέρου ρυμοτομίας μὴ ρητῇ συνομολόγησις ρυμοτόμησις εἰς μικρότερα οἰκόπεδα οὐ χωρὰ ἀγωγῆς ἀναστροφῆς ἀλλὰ μειώσεως σ 474 Ε 1926.- ἐκ τοῦ Ἀκουλίου Νόμου βλάβη εἰς ἐνοικιασμένην λίμνην στέρσις καρπῶν σ 474 Ε 1936.- ἀναγωγή κατὰ συνενόχου οὐ δυνατὴ σ 475 Ε 1942.- ἐκ διαχειρίσεως καὶ λογοδοσίας οὐ συρροῇ συγχώνευσις σ 476 Ε 1944.- ἐκ γραμματίου εἰς διαταγὴν ἀναπληρωμῇ ὑπὸ ὀπισθογράφου περαιτέρω μεταβίβασις δι' ὀπισθογραφῆσεως ἀδύνατος σ 477 Ε 987.- ἐπιδοθητικῇ σώρευσις ἀγωγῶν βάσις εἰκονικότητος, διαρρήξεως ἐπὶ βλάβῃ δανειστών ἢ ἐπὶ ὑπερόχῳ βλάβῃ σ 488 Ε 1945.- διαρρήξεως ἀγοραπωλησίας καὶ ἐπιστροφῆς τιμῆματος καὶ δαπάνων δι' ἐλαττώματα ἀσάφεια ἀμφίβολος ὑπὲρ ἐνάγοντος ἐπαγγελία ἰδιοτήτων ἀδιάφορος γνώσις ἀγοραστοῦ σ 507 Ε 1968.- περὶ διανομῆς κλήρου προϋπόθεσις ὑπηρέστευσις εἰς κληρονομίαν σ 509 Ε 4.- Παυλιανῇ προϋπόθεσις ἀπαλλοτριώσεως καὶ προὔπαρξις πιστωτῶν προσβολὴ ἐπὶ εἰκονικότητι καὶ ὑπὸ μεταγενεστέρου δανειστοῦ σ 510 Ε 5.- ἀκυρωτικαὶ πτωχεύσεως ἐκχώρησις συμβιβασμός ἀνταγωγαί σ 514 Α 17.- ἐπὶ ἐκτελέσει ἔργου προβολὴ μὴ συμφώνου ἐκτελέσεως βάρους ἀποδείξεως σ 520 Ε 1977.- κατὰ Δήμου περὶ πληρωμῆς ἐκ 4)5 προϋπολογισμοῦ περιοριστέα σ 531 Α 22 Ε 177.-

πολιτική· ἀποδοχή ὑπὸ δικαστηρίου συνέ-
δρων· ἀπόδειξις ἐκ μαρτύρων· καταδίκη εἰς δό-
κληρον σ 537 Α 103. - Παυλιανή· μονοστής
παραγραφή· ἔναρξις ὀφέλεια ἀγοραστοῦ σ 544
Ε 288. - ἔγερσις κατὰ δημοσίου ἄνευ προη-
γουμένης ὑπεβολῆς δικαιολογητικῶν σ 549 Α 49. -
ἀκουτῆλου νόμου· φόνος ἐκ κακῆς ἡνιοχίας στρατ.
ἀμάξης· δικαιούμενος εἰς διατροφήν· ἔθιμα ἀπο-
ζημίωσις ἐν συνόλῳ· περιοδικαὶ χορηγίαι· παρα-
γραφή σ 555 Ε 2002. - ἐκ διαθήκης δημοσίας·
συνοπτικότης· ἀρμόζουσα κληρονόμῳ ἀπὸ ρητοῦ
σ 563 Α 54. - ἐκτίμησις· ὡς ἐπὶ συμβάσεως παραγ-
γέλιας· ἀποκλεισμός διαχωρήσεως ἄλλοτρίων· λή-
ψις δι' ὅφιν ἐν συνόλῳ· ἀνεξέλεκτος σ 556 Α 58. -
ἀπαιτήσεως διαφέροντος· ἐνεκα παρανόμου κατα-
σχέσεως· εὐθύνη κληρονόμων· ὀφειλέτης ὀφελή-
θαις δι' ἐξοφλήσεως χρηρῶν· οὐ κατανάλωσις ἀγω-
γῆς διὰ προηγνηθείσης ἀνακοπῆς κατασχέσεως σ
569 Ε 2004. - μισθοτοῦ διὰ βλάβας μισθίου· με-
ταβολὴ κοίτης καὶ ροῆς ὁμβρίων ὕδατων δόλος·
ἀμέλεια σ 570 Ε 2005. - διεκδικητικὴ ἐπὶ παρα-
γώνῳ κτήσῃ· καθολικὴ ἢ εἰδικὴ διαδοχὴ· στοι-
χεῖα· τρόπος κτήσεως ἰδίας κυριότητος· προκηττό-
ρων μόνον ἐν ἀμφισβητήσῃ σ 270 Ε 2006. - διεκ-
δικητικὴ κυριότητος καὶ ἀποδόσεως νομῆς· ἀδύ-
νατος ἀπόδοσις· ἀποζημιώσεις δι' ἀνταξίου σ 578
Α 67. - ὀνακτῆσεως νομῆς· ἀποδεικτέα νομὴ κατὰ
χρόνον ἀποβολῆς σ 588 Ε 2026. - κατὰ νεμομένου
κτῆματα παρ' ἄλλων ἀφαίρεθέντα· στοιχεῖα ἀγωγῆς
φόνου νομῆς ἀποδεικτέα κατὰ χρόνον ἀποβολῆς·
ἂδ. ἀφορος κακῆς ἢ καλῆς πίστεως ἐνάγοντος νομῆως
σ 588 Ε 2027. - συνήθης καὶ συνοπτικὴ· εἰσαγωγή
ἀντιθέτως· συνέπειαι ἐν συνεπτικῇ σ 618 Α 78. -
καὶ ἀνταγωγῇ· δικαιοδοσία δικαστηρίου ἀγωγῆς·
ἐξαιρέσεις· ὁμολογία ἀγωγῆς· ἰδιάζουσα δικαιο-
δοσία ἀνταγωγῆς· παραπομπὴ ἰδιαιτέρᾳ συζητή-
σει· δικαστήριον γεν. δικαιοδοσίας ἐναντιομένου·
ἀπόρριψις ἀγωγῆς· οὐ κατάργησις δικαιοδοσίας
δωσιδικίας ἀνταγωγῆς σ 619 Α 80. - ἀρνήσεως δου-
λείας· ἐπίκλησις ἀλωφῆτου κυριότητος δυνάμει
συμβολαίου συνεπίκλησις μεταγραφῆς σ 619 Α
82. - προσκύρωσις ἐν ρυμοτομίᾳ· γέννησις ἀπὸ ἐ-
κτιμήσεως σ 624 Α 85. - πολιτικὴ· ἐξέτασις μαρ-
τύρων κατηγορίας· οὐκ ἰδίᾳ γνωστοποίησις σ 626
Α 156. - παραγραφή δικαιώματος διαρρηξέως συμ-
βιβασμῷ· περιορισμός ποσοστῶ σ 630 Ε 60. - μὴ
προσαγωγή ἐγγράφου ἀγωγῆς· οὐτὲ ὑπὸ ἐνάγοντος
οὐδ' ὑπὸ ἐναγομένου ἐνώπιον ἐφεταίου· οὐκ ἐρη-
μοσίᾳ· καταδίκη ὑπογράφου εἰς ἔξοδα σ 630 Ε
64. - ἀρνητικὴ δουλείας· προϋπὸθεσις κυριότητος ἐ-
νάγοντος· στοιχεῖα Πουβλικιανῆς σ 631 Ε 954. -
κατὰ νόμους ἐπὶ ἀποζημιώσει διαφέροντος ἐκ στε-
ρήσεως· διεκδικητικὴ οἰκοδομῆς κερωρισμένως σ
632 Ε 1097. - ἀγωγὴ φόνου· βάσις· ἀπειλὴ σπου-
δαίου κακοῦ· κατάσχσεις· κρίσις μὴ ἀπειλῆς σ 635
Α 91. - ἀπόρριψις κεταλαίων ὡς ἀορίστων· συνο-
μολογία λήψεως ἀπέναντι δλων σ 636 Α 92. - κοι-
νοποίησις πληρεξουσίου· δικαίωμα παραλαμβάνειν
ἀγωγῆς σ 637 Α 96. διττὴ ἐκδότου κατ' ἀποδέ-
κτου συναλλαγματοῦ· παραγραφή ἑκατέρως σ
642 Ε 97. - ἀποζημιώσεως κατὰ Δημοσίου ἐπὶ
ἀρνήσει ὁδῶν οἰκοδομῆς· ἔμμεσος περίληψις
στοιχείου μέσων σ 644 Ε 128. - κλοπῆς· στοιχεῖα·
οὐκ ἀναφορὰ τρόπου κυριότητος· διανομὴ κυ-
ρίου κάτοχος· οὐ χρεῖα νομῆς κλέπτου· ἀξία κλα-
πέντων· μὴ ἰδοπίησις· παράνομος πλουτισμός·
ἄευστος· μέλλουσα ἀφαίρεσις σ 650 Α 104. - κατ'
ἐργοδότη ὁμολογία ἐργολάβιας· στηρίξις ἐπὶ προ-

σωπικῆς ἀμελείας ἐργοδότη· ἰσχυρισμός μὴ δεο-
σῆς ἐπιτηρήσεως ἐργολῆβου· μεταβολὴ βάσεως σ
652 Α 112. - διανόμης· προσωπικὴ· πραγματικὴ·
συνοπτικὴ διαδικασία σ 662 Ε 959. - ἐπιδείξεως
ἐγγράφων ἐκτελέσεως σ 663 Π 522. - διεκδικητικὴ
κινήτων· ἀπώλεια· ἀξία· καςποι σ 664 Α 130.

Ἀδίκημα· δολία προαίρεσις· ἀναγραφή διὰ φρά-
σεων ἀποκλειουσῶν ἀμέλειαν· παράλειψις ἐπὶ μὴ
τῶν δυναμένων νὰ διαπραχθῶσιν ἄνευ δολίας
προαίρεσεως· οὐ χρεῖα εἰδικῶν ἐκφράσεων· συ-
ναγωγή ἐκ συνόλου ἀποφάσεως· παράνομος κα-
τακράτησις σ 518 Α 94 Γν. Εἰς. - ἐσφαλμένη
χρονολογία διαπράξεως· γραφικὸν λάθος ἐν πρα-
κτικοῖς σ 581 Α 100. - προσδιορισμός χρόνου
ἐκτελέσεως ἔργου αὐτουργοῦ· οὐκ ἀναγκαῖος δι' ἡ-
θικὸν αὐτουργὸν σ 568 Α 112. - ἐκλογικόν· ἰδιωτικὴ
κατηγορία· ἀνεξαρτήτως πολ. ἀγωγῆς καὶ ζημίας
σ 580 Α 144 Γν. Εἰς. - ἀποκλεισμός ψηφοφορίας·
μὴ μνηστὴ ἐν κατηγορητηρίῳ ἀποκλεισθέντων σ 581
Α 144 Γν. Εἰς. - προηγουμένη ἀθώωσις συγκατη-
γορουμένου σ 582 Α 144 Γν. Εἰς. - πολιτικόν· χα-
ρακτῆρ· ἐκλογικὰ αὐτ. - μὴ παρεμ-όδοις ἐκτελέ-
σεως ἀδικήματος· γνώσις· παράλειψις ὀφειλομένης
συνδρομῆς πρὸς καταστολὴν τεταλεσμένου ἀδική-
ματος καὶ ἀναγγελίας τῇ ἀρχῇ· παράστασις ἀρχῆς
σ 585 Α 144 Γν. Εἰς. - ἔνοχος πολλῶν· μία ποινὴ·
ἐπιβαρυντικαὶ περιπτώσεις· συνεργός σ 586 Α 144
Γν. Εἰς.

Αἰγυπτιος· ἀναγνώρισις νόθου τέκνου ὀθωμανοῦ δ-
πηκτοῦ ὑπὸ χριστιανοῦ ὀθωμανοῦ· μεταγενεστέρᾳ
ἀπόκτησις ἑλλην. ἰθαγενείας ὑπὸ ἀναγνωρίσαντος·
ἀκίνητα ἐν· κληρονομικὰ δικαιώματα σ 246 Α 400.
- Αἰγυπτιακὸς ἀστυκὸς Κώδῆξ· μικτός· σύμβασις
μεταξὺ Ἑλλάδου καὶ ἰσχυρῆς πρὸς Ἑλλάδας δωσιδο-
κοῦντας μικτοῖς δικαστηρίοις σ 247 Α 400

Αἰρεσις· διαλυτικὴ ἐπὶ ἀγοραπωλησίας σ 299 Ε
1593. - ἀπαίτησις ὑπὸ· ἔναρξις παραγραφῆς σ 622
Α 85.

Αἷται· ἀθέμιτος ἐν συναλλαγματικῇ πρὸς ἀποφυγὴν
συναγωνισμοῦ παράδοσις τρίτῳ· ἀγωγή ἀκυρώσεως
συναλλαγματοῦ οὐκ ἀποδόσεως· γνώσις τρίτου σ
413 Α 247. - συμφωνία πρὸς ἀποκλεισμὸν συναγω-
νισμοῦ· ἀθέμιτος· αἰσχροτῆς ἀμοφτέρωθεν σ 170
Ε 792 Π 1316. - ἀθέμιτος· δωρεὰ πηγαζούσα ἐκ
μοιχικῶν σχέσεων· γέννησις τέκνου· ἀναγνώρισις·
φυσικὴ ὑποχρέωσις πρὸς τέκνον· προσβολὴ ὑπὸ πι-
στωτῶν ἐπὶ βλάβῃ· ἀδιάφορον αἷταις πρὸς δανει-
στάς σ 446 Νομ. Αἰγ.

Ἀκίνητον· μεταβιβάσις καθολικῇ ἐταιρίᾳ· ἀποδει-
κτικὰ μέσα σ 662 Ε 959.

Ἀκουτῆλος νόμος· ἀμέλεια ἐκ μὴ προνοίας· βλάβη·
κύριος ἢ ἔχων ἐμπράγματον δικαίωμα ἐπὶ βλαβέν-
τος· ἐπιφανειῶχος κατ' ὁροφάς· ἐπισκευαὶ ἐν κα-
τωτέρᾳ· ζημίαι· εὐθύνη σ 160 Ε 991. - βλάβαι εἰς
ἐνοικιασμένην λίμνην· παῦσις ἄγρας ἰχθύων σ 474
Ε 1936. - φόνος ἐκ κακῆς ἡνιοχίας στρατ. ἀμά-
ξης· δικαιούμενος εἰς διατροφήν· ἔθιμα δικαστη-
ρίων· ἐπέκτασις· περιοδικαὶ χορηγίαι· παραγραφή
σ 535 Ε. 2002

Ἀκυρότης· συντηρητικῆς κατασχέσεως· οὐ κώλυμα
προσωποκρατήσεως σ 460 Ε 984.

Ἀλγας· εἰσαγωγή ἐξ ἄλλοδαπῆς ἀπαγόρευσις· εὐλο-
γος πλάνη πληρωμῆς ἀξίας· οὐ ποινὴ ἐπιβλητέα
σ 575 Ν. Σ. 5

Ἀλζηλζεγγύη· εὐθύνη· ἀκύρωσις πρὸς ἕνα σ 167
Α 293. - ὁρκος ἐνός· περιστάσεις ὀφελείας ἐ-
τέρου· γεγονότα ἀναρῶντα ὑποχρεῶσιν σ 190 Ε
911 Π 637. - δεδικασμένον μεταξὺ ἐνὸς ὀφειλέτου

καὶ συνδανειστῶν· μὴ ἀλληλεγγύως ἐνεχόμενοι δανείσται σ 213 Α 452. - συνπληγματική ὑπογεγραμμένη ὑπὸ γυναικός· ἐκδοσις γραμματίου εἰς διαταγήν· εὐθύνη σ 57 Α 68. - πλείονες· καταδικασθέντες ἐπὶ βιασμῷ· ἀποζ. μίσους καὶ δικαστικὰ ἔξοδα σ 600 Α 150. - ἐπὶ συνενοχῆς· διαφορὰ ἐπὶ εἰς δόκληρον ἐνοχῆς· δόσις ὅρκου ὑφ' ἐνδὲς συνέπεται σ 606 Ε 914.

***Ἀλληλόχρεως**: λογαριασμός· ἐμπορικὴ συνθήκη· ἀγωγή περὶ καταλοίπου ἁρμοδιότης ἐν κατοικίαις· προσωπικὴ· μὴ προβολὴ δι' ἀνακοπῆς προβλητέα πρωτοδικῶς· ἀναρμοδιότης ὕλης· προβλητέα σ 268 Ε 1463.

***Ἀλλοδαπή**: κλοπὴ διαπραχθεῖσα παρ' ἄλλοδαπῶν ἐν συνέργειᾳ ἡμεδαποῦ μεταφορὰ κλοπιμαίων ἐν ἡμεδαπῇ καταδιώξεις· περιπτώσεις· ζωοκλοπὴ· ἀναρμοδιότης ἄλλ. δικαστηρίων σ 239 Π 116. κοινοποιήσις ὡς ἐν ἄλλοδαπῇ· ἀμφισβήτησις· βάρος ἀποδείξεως σ 318 Ε 1616. - κοινοποιήσις διαμένοντι ἐν παροδικότης σ 416 Ἀλγο. - νομικαὶ πράξεις Ἑλλήνων ἐν κῦρος ἐν Ἑλλάδι· κατ' Ἑλληνικὸν ἢ τοῦ τόπου τῆς ἐπιχειρήσεως νόμον· δικαιοπραξία μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ ἄλλοδαπῶν· ἐφαρμοστέος νόμος σ 449 Α 527.

***Ἀμείλεια**: ἐκ μὴ προνοίας σ 160 Ε 931.

***Ἀμυνα**: ἀπόλυσις κατηγορουμένου ἐπὶ οὐ καταδίκη ἔξοδοι σ 250 Α 26

***Ἀναγγελία**: μὴ κοινοποιήσις ἐπισπεύδοντι καὶ ὀφειλέτῃ· οὐκ ἀκυρότης σ 125 Ε 681. - ἐπισπεύδων· οὐ χρεῖα σ 206 Ε 851. - δανειστῶν μέχρι κατακυρώσεως καὶ μετὰ τίνες προσκλητέοι προσπαγαεῖν ἔγγραφα· προθεσμίαι προσπαγαγῆς σ 217 Ε 1366.

***Ἀναγνώρισις**: ἴδια ἐνοχικὴ σχέσις· στοιχεῖα σ 245 Α 399, σ 406 Α 520 - πρὸ ἀνακαλύψεως λάθους· ἀνεπηρέαστον σ 487 Α 3.

***Ἀναδοχὴ**· χρεῖους συζύγου· βοήθεια ἐγγυωμένη οὐχὶ καταβαλοῦσα· προλήσις σ 28 Ε 582. - κάλυψις ἀναδοχῆς ὑπὸ συζύγου· μίσθους προκίψας οἰκίας ὁμολογία προκαταβολικῆς λήψεως μισθωμάτων· σύμπραξις συζύγου σ 433 Α 533. - ὑπὸ γυναικὸς ἀμείσεως ἢ ἐμείσεως ἀλλοτρίου γόρους· μεταβίβασις εἰκονικὴ πρὸς ὑποθήκευσιν· γνῶσις δανειστοῦ· οὐ παραίτησις ἀπὸ βοηθήματος· περιπτώσεις μὴ βοηθείας· λήψις δι' ὃ ἐγγυήθη· ἀνέφικτον ἔγγραφον ἀποδείξεως σ 564 Α 65.

***Ἀναίρεσις**: ἀναιτιολόγητον ἰσχυρισμὸς μετατροπῆς προσημειώσεως πρὸς τελεσιδικίας σ 3 Α 161. - προθεσμία· κατοικία πληρεξουσίου· ἀναίρεσιβλήτου· παρέκτασις σ 3 Α 162 - προσ. μέτρα· μὴ ἐπιβολὴ ἐπαχθέντος ὅρκου αὐτ. - κακὴ ἐπίτρεψις ἀποδ. μέσων· παραβίασις δικον. διατάξεως· ἀπαράδεκτον σ 7 Α 114. - λόγοι διπλ. ὅρον· ἀπαράδεκτοι σ 7 Α 115. - μὴ ἀνάγνωσις ἐνόρκου· καταθέσεως ἀνάγνωσις ἐνόρκου· καταθέσεως ἄνευ συνδρομῆς περιπτώσεων σ 9 Α 115. - καθορισμὸς ἁξίας κλοπιμαίου· ἄλλοις ἐν ἀποδόσει αὐτ. - σύγχρονος προσβολὴ πρωτοδικῶν καὶ ἐφεσίων ἀποφάσεων· ἀπαράδεκτον σ 17 Α 167. - κρίσις ἐνστάσεως ἀρίστου· ἀνεξέλεγκτον· κοινότης· ἐνέργεια δύο τρίτων· ἀμφισβήτησις· μὴ συμβολὴ 8 τοῦ ἀριθμοῦ μελῶν· ἀμφισβήτησις παραστάσεως δύο τρίτων· μὴ ἀμφισβήτησις διορισμοῦ πληρεξουσίου ὑπὸ δύο τρίτων αὐτ. - ἀγωγή περὶ νομῆς· ἐκτίμησις ὡς ἐπὶ διαταρᾶς· συνεπτυγμένη ἀπάντησις ἐπὶ ἰσχυρισμοῦ ἐναντίας ὁμολογίας· ἀπίλασις ποιμνίων· οὐ χαρακτηρισμὸς ἀγωγῆς περὶ ἀποβολῆς· ἐκδοχὴ συγχρούσεων αὐτ. - στηρίξις δικαστικοῖς τεκμηρίοις· ἄνευ προηγουμένης ἀποδείξεως περὶ ἥτοι

δείξεω· σ 18 Α 168. - κατοικία ἢ διαμονὴ ἀναίρεσιβλήτου ἐν ἄλλοδαπῇ· κοινοποιήσις· Εἰσαγγελίᾳ Α. Πάγου· προθεσμία· οὐ παρέκτασις σ 34 Α 183. - ἐκτελεσθείσης ἀποφάσεως· ἐπιστροφή καταβληθέντων σ 36 Α 164. - ἐξυβρίσις διὰ τύπου· μὴ βεβαίωσις κυκλοφορίας· παραπομπὴ πρὸς βεβαίωσιν κυκλοφορίας σ 37 Α 137. - χαρακτηρισμὸς ἀπορίας γνώμης ἢ συμβουλῆς πρὸς ἀπάτην· οὐκ ἀπάτη· ἀπόλυσις ὑπὸ Ἀρεοῦ Πάγου σ 38 Α 138. - ἐξαίρεσις διανομῆς· γαίαι· παρακαίμεναι· πηγῇ ἱαματικῇ· οὐ διὰ κρίσις ποσότητος ἀναβλύζοντος ὕδατος σ 49 Α 185. - στηρίξις ἐπὶ πλείονων ἐρεισμάτων· ἔγκυρον ἐνός περιττῇ ἐξέτασις λοιπῶν σ 55 Α 198, σ 65 Α 202, σ 69 Α 214, σ 86 Α 226, σ 99 Α 229, σ 145 Α 261, σ 260 Α 420, σ 261 Α 422, σ 370 Α 496, σ 436 Α 535, σ 617 Α 76, σ 635 Α 89. - μετὰ ἐκτέλεσιν ἀναίρεθείσης· ἐπιστροφή ληφθέντων· τόκοι ἀπὸ κοινοποιήσεως ἀναίρετικῆς ἀποφάσεως σ 56 Α 201. - ἀνάγνωσις ἀκῦρου ἱεροδικαστικῆς ἐκθέσεως σ 88 Α 148 Γν. Εἰσ. - π. οβολὴ ὁρίου ἡλικίας πρὸς ἀπόκρουσιν ἀξιώσεως μισθοῦ ἐνεργείας μὴ διατάξις ἀποδείξεων σ 97 Α 228. - ἔλλειψις ἀκροάσεως· μὴ ὑποβολὴ προτάσεως ὑπὸ εἰσαγγελέως· ὡς πρὸς μὴ ἐμφανισθέντας μάρτυρας· παραίτησις αὐτῶν· μὴ ὑποβολὴ ἀντιρρήσεως σ 105 Α 153. - ἀποφάσεως ἐφετερίου· παραπομπὴ ἐτέρῳ ἐφετερίῳ ἀναπομπὴ πρωτοδικαίων· ἐφεσις τίνι ἐφετερίῳ ἀπεισθυστέα· αὐτεπάγγελ. ἐξέτασις σ 123 Ε 1061. - κατ' εἰρηνοδίκ. ἀποφάσεως· ἀναρμόδιότης· μὴ προσήκουσα σύνθεσις· ἀρμοδιότης εἰρηνοδίκου ἄνευ διακρίσεως ποσοῦ· δίκαι· φόρου σφαζομένων σ 145 Α 259. - ἰσχυρισμὸς συνεπάρκων ἀπόρριψιν ἀγωγῆς· ἀποφάσις μὴ δεχθεῖσα αὐτὸν· συμπερὶν προσβολῆς σ 145 Α 261. - ἐκτίμησις ἐν συνόλῳ ἀγωγῆς καὶ προτάσεων· μὴ ἐξαγωγή ἐναντιοῦ· ἄρισ· ἀμφιβολίας ὑπ' ἐγγράφων κατ' ἀνταποδείξιν σ 146 Α 267. - πρώτη εἰσαγωγή πρὸς συζήτησιν· ἐξέτασις ὑπαρξέκτου· κατὰ παρεμπικτούσων· σὺν ὁριστικῇ· προθεσμία· ὑπ' ὁθέσις ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ· ἀρμοδιότης τακτικῶν δικαστηρίων· παραβίασις νόμου στρατιωτικῶν προδικασμῶν· προϋπόθεσις νομίμου ἐνεργείας· Ὑπουργοῦ· ἐλεγχος δικαστηρίων σ 161 Α 276. - κατ' ἀποφάσεως ἐφετερίου· παραπομπῆς ταύτοτης λόγου· παραπομπὴ ὁλομελείᾳ· αὐτοδουλῖα Ὑπουργοῦ ἐν συνθέσει ἀνακριτικοῦ συμβουλίου ἐπὶ ἀποστρατεύσει σ 162 Α 279 - μὴ παραγωγή εἰσαγωγικοῦ ἔγγραφου λόγου ἀναίρεσεως ἀναπόδεικτον σ 167 Α 293. αὐθύνῃ δημοσίου· μὴ βεβαίωσις πλουτισμοῦ σ 178 Α 293 καὶ 299. - ἐπαγωγή ὅρκου· μὴ ἐπιβολὴ σ 178 Α 300. - κατ' ἀποφάσεως ὁριστικῆς καὶ προδικαστικῆς· ὡς πρὸς τὸ προδικαστικὸν μέρος μόνον δι' ὑπερβ. σιν καθηκόντων σ 179 Α 302. - ἐκδοχὴ ἔγγραφης προσημειώσεως ἡμερομηνίας ἄλλοις τῆς ἐν προτάσεσι σ 179 Α 303. - ἐκδοχὴ καὶ ἐτέρας βάσεως ἀγωγῆς· ἔλλειψις συμφέροντος· στηρίξις ἄλλοθεν ἀποφάσεως· ἐπὶ (κ) ἡσις ὅρκου ἐπιβληθέντος πρὸς ἀπόδειξιν στοιχείου ἄλλου θέματος· μὴ λήψις ὅπ' ὅψιν σ 179 Α 304. - μὴ προσβολὴ αἰτιολογίων· μὴ λήψις ὅπ' ὅψιν σπουδαίων ἰσχυρισμῶν· βεβαίωσις μὴ προτάσεως πλὴν ἐξετασθέντων ἐν ἀνακοπῇ κατὰ πίνακος κατατάξεως σ 184 Α 311. - κατ' ἀποφάσεως πρωτοδικίου ἐπικυρωθείσης ὑπὸ ἐφετερίου· τίς προσβλητέα σ 194 Α 317. - ἐκδοχὴ ἰσχυρισμοῦ ἐναντίον ὁμολογίας αὐτ. - ἀντίφασις αἰτιολογικοῦ καὶ διατακτικοῦ ἀποφάσεως· οὐ λόγος· δῆλῃ ἡμέρα ἀντὶ ὀχλήσεως ἀσάφεια διατάξεων· ἐκτίμησις συμφορομένης ρητῆς ἡμέρας· λήψις ἐν συνόλῳ ὅπ' ὅψιν

ψιν σ 196 Α 319. - κατ' ἀποφάσεως πρωτοδίκου μετὰ δόσιν ὄρκου ἀποφάσεως ἀπορρίπτει οὕτως ἐφ' αὐτῇ· προδικαστικότης· ὅρια σ 197 Α 320. - συναγωγὴ κλητεύσεως ἐξ ἐγγράφων· ἀνεξέλεγκτον σ 197 Α 321. - λόγος ἀνεπίδεκτος ἐκτιμήσεως λόγῳ ἀοριστίας· ἐννοίαι ἀγωγῶν κατοχῆς καὶ κυριότητος μὴ ἰσχυρισμὸς ὑποβολῆς ἐνστάσεως ἐνώπιον ἐφετείου· ἀπορρίπτει ἰσχυρισμὸν ἐξ ἄλλου λόγου· παράγονον μὴ λήψεως ὑπ' ὅψιν πραγματικοῦ ἰσχυρισμοῦ προτάσεων· ἀνεξέλεγκτον καὶ ἀβάσιμον ἐκ βεβαιώσεως λήψεως ὑπ' ὅψιν σ 197 Α 322. - ἀγωγὴ ἐξαλείψεως προσημειώσεως· δημουργία βάσεως ἀκυρώσεως σ 199 Α 331. - λόγος ὑπαγόμενος δλομελείᾳ· παραίτησις σχετικῆς ἐπικλησεως διαθήκης πρὸς ἀπὸδειξιν κυριότητος μὴ λήψις ὑπ' ὅψιν σ 200 Α 334. - μὴ λήψις ὑπ' ὅψιν δηλώσεων καὶ πράξεων οἰκ. ἐφόρου· φορολογα ζῦθου καὶ οἰονομικῶν ποτῶν σ 210 Α 344. - ἐρηνηναία περιεχομένου ἀποφάσεως· οὐ λόγος σ 211 Α 346. - ἐπικλησεως ἡλικίας μητρῶου κατατάξεως πρὸς διόρθωσιν ἡλικίας μητρῶου Ὑπεργείου· μὴ λήψις ὑπ' ὅψιν προτάσεων σ 215 Α 357. - κατ' ἀποφάσεως θεσάσης ἐκτὸς δίκης ἐνάγοντα· μὴ προσβολὴ· ἑλλειψίς συμφέροντος· προηγούμενη ἀναρρῆσις· παραίτησις ἀπὸ δικηγράφου· οὐ κώλυμα νέας σ 217 Α 370. - παραβίασις διατάξεως διεξαγωγῆς κακλεισμένων τῶν θυρῶν· οὐ λόγος· ἑλλειψίς ἀκροάσεως κατηγορομένου· ἐναντία βεβαιώσεως ἐξ ἀποφάσεως· ἀναπλήρωσις ἑλλείψεως πρακτικῶν σ 232 Α 6. - αἰτήσεις ἀναβολῆς δίκης· ἀπόρριψις· οὐκ ἑλλειψίς ἀκροάσεως σ 233 Α. 8. - ἐκτιμήσεως ἀποφάσεως ὡς προδικαστικῆς· ἀνεξέλεγκτον σ 242 Α 392. - ἐπικλησεως συμβολαίων πρὸς νομιμοποίησιν· ἀνεξέλεγκτος ἐναντία ἐκτιμήσεως· οὐ διατάξις παραιτέρω ἀποδείξεως σ 244 Α 396. - μὴ ἐκτιμήσεως ἐπιστολῶν καὶ ὄρκου ὑπὸ ἐφετείου· ἀναφορὰ πρωτοδίκου ἀποφάσεως σ 245 Α 399. - προσβολὴ σκέψεως ἐφ' ᾧ δὲν ἐστὶν ἔρρηκτο ἐφετείου σ 247 Α 400. - οὐκ ἀναγκαῖα εἰδικὴ ἀνελίξις ληφθέντων ὅπ' ὅψιν ἐγγράφων· ἔγγραφα εἰς ξένην γλῶσσαν· λήψις ὑπ' ὅψιν ἑλληνιστῶν ἀναπτύξεως αὐτῶν προτάσεως αὐτῶν· λήψις ὑπ' ὅψιν μεταφράσεως ἐγγράφων μὴ ἀμειωμένης ἐκτὸς τοῦ καθ' οὗ ποσὴ χόρησαν· μὴ προσδιορισμὸς· μὴ μεταφρασθέντων ἀλλογλώσσων ἐγγράφων· ἀόριστον σ 247 Α 400. - προσβολὴ ἐπικουρικῶν σκέψεων· ἀδιάφορον ἡμαρτημένον σ 248 Α 400. - βούλευμα παραπέμπον ἡθικὸν αὐτοῦργον· ἑλλειψίς στοιχείου ἐκ προθέσεως παρακινήσεως σ 249 Α 19. - βούλευμα ἐφετῶν· ἀναπλήρωσις παρέδρου ἐπομένῳ σειρᾷ διορισμοῦ· μὴ ἀνσφορὰ κωλύματος προηγούμενου· κακὴ σύνθεσις σ 250 Α 22. - καταδίκη ἐξέδοις ἀπολυθέντος ἐπὶ ἀμύνη σ 250 Α 26. - μὴ τήρησις προθεσμῶν κλήσεων ἐπὶ πλημμελημάτων· περιπτώσεις σ 251 Α 28. - καταδίκη ἐπὶ ζωοκλοπῇ· ἄνευ ἐπιβαρυντικῆς περιπτώσεως· ἐπιβολὴ ποινῆς ἐπὶ τοιαύτῃ· ἐπιβολὴ ὑπὸ Ἀρ. Πάγου σ 251 Α 28. - ἀποφάσεως διατάξεως ἐπιδείξιν ἐγγράφων· μὴ προσδιορισμὸς χρόνου· ἀνάθεσις εἰσηγητῇ σ 257 Α 413. - κατ' ἀποφάσεως πρωτοδικείου· ἐπικύρωσις ὑπὸ ἐφετείου ἀναίρεθῆσης· ἀπαράδεκτον σ 273 Α 423. - παραίτησις δικηγράφου ἐφέσεως· οὐκ ἀποδοχὴ ἀποφάσεως· μὴ ἰσχυρισμὸς τελεσιδικίας· ἀρνήσις ταυτότητος διεκδικουμένου· χαρακτηρισμὸς ὡς ἐνστάσεως σ 275 Α 430. - ἐκτιμήσεως ἀγωγῆς· ἐκτιμήσεως δεδικασμένου· ἀνεξέλεγκτον· ἕμμεσος αἰτιολογία κατ' ἰσχυρισμὸν· λόγος μὴ περιεχόμενος ἐν τῇ ἀγωγῇ· παραδοχὴ ἀντεφε-

σεως ἐπὶ λόγοις ἀπορρίψεως ἐφέσεως· οὐκ ἀναίτιο· λόγῳ σ 276 Α 432. - προσβολὴ αἰτήσεως· ἐπὶ ἐκπροθέσει· ἐπικλησεως ἐπιδότηριου ἀπολεσθέντος· ἀπόδειξις σ 277 Α 434. - ἀνακοπὴ κατὰ πίνακα· λόγος μὴ περιεχόμενος· ἀπαράδεκτον· ἀπορρίπτει ἰσχυρισμὸν ὡς ἀόριστον· σκέψις ἐπὶ ὑπολογισμοῦ· ἀνεξέλεγκτον· ἀσήμενος ἰσχυρισμὸς· τόκοι· κατάταξις δύο τῶν· ἑλλειψίς παραπόνου σ 279 Α 441. - κατ' ἀποφάσεως ἀνεκκλήτου λόγῳ ποσῶν· οὐκ ἀπαράδεκτον ἐξ ἐνέργειας ἐφέσεως σ 289 Α 450. - ἐπαγωγὴ ὄρκου· ἐπιβολὴ ἀναπληρωτικῶν σ 290 Α 450. - ἀπόφαις ἐκτιμήσεως διεξαχθείσας μαρτυρίας μὴ προσβολὴ ἀποφάσεως διατάξεως· κρίσις περὶ ὑπάρξεως· δημορρύθμου ἐταιρίας· μὴ ἀναφορὰ ἀπαιτούμενων στοιχείων· ἕμμεσος συνακοπὴ λήψις ὑπ' ὅψιν ἐν συνόλῳ ἐγγράφων ἰσχυρισμὸς περὶ τοῦ ἐκ παραδοχῆς ποσηγουμένου σ 293 Α 457. - ἐπικλησεως ἐγγράφων τρίτων· τεκμήρια μὴ λήψις ὑπ' ὅψιν σ 303 Α 461. - ὑπεβολὴ ἰσχυρισμοῦ ἐτοιμορόπου ἐπὶ διαλύσει μισθώσεως· μὴ προσαγωγὴ προτάσεων· ἀναπόδεικτος σ 323 Α 459. - προσβολὴ κύρους πραγματογνωμοσύνης· ἀπαράδεκτος ἐνώπιον Ἀρ. Πάγου ἐκδοχὴ ἀκριβείας μεταφράσεως πραγματογνωμοσύνης· ἐκτιμήσεως περιεχομένου· ἀνεξέλεγκτος σ 324 Α 472. - ἰσχυρισμὸς μὴ λήψεως ὑπ' ὅψιν ἐγγράφων βεβαιώσεως ἀποφάσεως λήψεως ὑπ' ὅψιν συνόλου ἀπάντων προσαχθέντων καὶ ἐπικαλούμενων ἐγγράφων σ 325 Α 473. - ἀποφάσεως· ἐφετείου· συνέχευσις δίκης ἐν Β' τμήματι Ἀρ. Πιτου μεταξὺ τῶν αὐτῶν σ 337 Α 476. - παραπομπὴ Β' τμήματι· οὐκ ἐξεταστέα ἑλλειψίς συμφέροντος· πρὸς ἀναρρῆσιν σ 333 Α 480. - ἀποφάσεως ἐπιδικαζομένης ἀντεγωγικῆς ἀπαίτησις· παραπομπὴ Β' τμήματι· ἐκπαιδευτικῆς ἀναιρέσεως ἐπὶ ζητημάτων προδικαζόντων ἀνταγωγικῆς ἀπαίτησις· ἀναβολὴ σ 340 Α 481. - κρίσις περὶ διατάξεως ἀποδείξεως· ἀνεξέλεγκτον μὴ ἐπικλησεως βιβλίων· οὐ δυνατὴ λήψις ὑπ' ὅψιν κρίσεως ἀπορίας καὶ ἀπροκρίας· ἀνεξέλεγκτος σ 341 Α 485. - ἀγωγή ἀναγνωρίσεως κληρ. δικαίωματος ἀπόρου καὶ ἀπρόκριτου χήρας καὶ πληρωμῆς· ἕστασις ὑπάρξεως αὐτοῦσιων κληρονομ. πραγμάτων· μὴ ἰσχυρισμὸς ἐγκαίρου προδότης σ 341 Α 485. - κατ' ἀποφάσεως προδότης· πρὸς δικαστηρίου ἀνεκκλήτου λόγῳ ποσῶν· λόγοι σ 355 Α 42. - μὴ προσαγωγὴ ἐπιδότηριου κοινοποιήσεως αἰτήσεως· οὐ δυνατὴ ἐρημοδικία σ 356 Α 495. - προθεσμία πενθήμερος· συνυπολογισμὸς ἡμέρας ἐκδίδεως ἀποφάσεως σ 357 Α 43. - ἐκδίδεως πλέον αἰτηθέντος· οὐ λόγος· σ 370 Α 496. - ὄρκος· διασφῆσις· ἐκδοχὴ ὡς προσθήκης ἀπαράδεκτο διαιρέσεις σ 371 Α 496. - ἐπιδίκασις ὠρισμένου κινητοῦ ἢ ἀξίας· ἐπιλογὴ· προθεσμία· τόκος ἀπὸ παρόδου· ἐπιδίκασις ἀπ' ἀγωγῆς αὐτῆς· λόγοι μὴ νοινδπονηθέντες· οὐκ ἐξεταστέοι αὐτῶν. - καταδίκη ἐπὶ συνεργείᾳ ἄνευ προηγούμενης συνενόησεως καὶ ἰδιοτε. οὐς σκοποῦ· μὴ βεβαιώσεως στοιχείων κυρίας πράξεως σ 373 Α 53 Γν. Εἰς - ἀρνήσις καταθέσεως τίτλων ἐπισπεύδοντο· ἐν πίνακι· μὴ διατάξις ἀποδείξεως σ 387 Α 509. - ἀποφάσεως παραπομπῆς ἐπὶ τῷ αὐτῷ λόγῳ δλομέλεια συμφωνία δημοσίου ἄνευ διαγωνισμοῦ· περὶ τῆς· παραδοχὴ ἄνευ ἀποδείξεως σ 388 Α 511. - ἐπιδιοθητικὴ αἰτήσις ἐπὶ ἀπορρίψει ἢ παραίτησιν ἐφέσεως· ἐρημοδικία ἐπ' ἐφέσεως αἰτήσεως ἀνακοπῆς πρὸ αἰτήσεως ἀναιρέσεως· μεταγενεστέρᾳ παραίτησις ἀπ' ἀνακοπῆς· ἀπαράδεκτος σ 402 Α 513. - κατ' ἀποφάσεως ἀνεκκλήτου· προ-

θεσμία· ἀδιόφορος ἐνέργεια ἐφέσεως λόγῳ ἀναρμοδιότητος σ 402 Α 514.- κατ' ἀποφάσεως παραπεμπούσης ἰδιαιτέραν συζήτησιν σ 403 Α 515.- μεταβολὴ βάσεως ἀγωγῆς ἐκ γραμματίου σ 403 Α 516.- ἀνάγκῃς ἐπ' ἀκουστικῶν ἐνδίκου καταθέσεως ἐν προανακρίσει· παράλειψις ὄρων νόμου· μνεία ὁρθῶν· οὐκ ἀναπλήρωσις· ἀκυρότης παραπομπῆς σ 406 Α 56.- αὐτεπαγγέλτος κρίσις ἐπαρδέκτου ἐνστάσεως σ 418 Α 523.- πασαίτησις ἀπ' ἀνακοπῆς κατ' ἐφεσίμου· ἐνέργεια δευτέρας· ἐκκρεμότης· ἀπαράδεκτος αἰτήσεις κατὰ πρωτοδίκου 419 Α 526.- λήψις ὑπ' ὄψιν τεκμηρίων κατὰ προαποδείξιν· μὴ διάταξις ἀποδείξεως σ 421 Α 531.- ἐκδοχὴ δειδικασμένου ἐξ ἀποφάσεως ὑπὸ δρῶν καὶ δόσεως αὐτοῦ· προβολὴ ἐκκρεμότητος ἀντιρρήσεων ἐνώπιον ἐφετείου· μὴ λήψις ὑπ' ὄψιν· ἀναιτιολόγητον σ 421 Α 532.- αἰτήσεις περὶ διατάξεως κρισσόνων ἀποδείξεων· μὴ ἀπόφασις· μὴ ἀκρόασις σ 422 Α 63.- ἐπιβολὴ ποινῆς μετ' ἐπιβαρυντικῆς αἰτίας· μὴ βεβαίωσις ἐν τῇ ἀποφάσει· ἐφαρμογὴ ὑπὸ Ἀρ. Πάγ σ 423 Α 66.- λόγοι ἐπὶ ψευδοῦς προϋποθέσεως· σ 436 Α 535.- ἐτυμολογία· παραδοχὴ συνεργείας· μὴ ἀναφορὰ στοιχείων κυρίας πράξεως· ἐφαρμογὴ νόμου ὑπὸ Ἀρ. Π. σ 438 Α 67.- ἀπόρριψις ἐφέσεως ἐκπροθέσμου· μὴ ὑποβολὴ λόγου ὡς πρὸς τοῦτο σ 449 Α 538.- δρῶν ἐκκρεμότητος κατὰ κοινὸν τύπον σ 451 Α 70.- μὴ ὑπολογισμὸς προφυλακίσεως ἐν μετριασθείσῃ ποινῇ διὰ Β. γάρυτος· ἐφαρμογὴ νόμου ὑπὸ Ἀρ. Π. σ 452 Α 75 Γν. Εἰς.- λόγος ἐπὶ ἑλλείψει ἀκρόασεως· βεβαίωσις μὴ ἀντιλογίας σ 453 Α 76.- αἰτήσεις· κρίσεις ἐν φυλακαῖς καὶ ἐν βουλεύμασι σ 453 Α 97.- αἰτήσεις ἀναβολῆς ἐπὶ ἐκκρεμότητι ἀναίσεως· ἀπόρριψις σ 468 Α 81 Γν. Εἰς· ἑλλείψεις ἀκρόασεως· περιστάσεις· ὑποβολὴ ὠρισμένης αἰτήσεως ἐντὸς ὁρίων δικαιοματιῶν σ 470 Α 81 Γν. Εἰς.- ἀφαίρεσις λόγου· μὴ προσφυγὴ δικαστηρίῳ αὐτ.- μὴ ἀπάντησις μάρτυρων ἐνδίκου αὐτ.- ἐκδοχὴ ἀποδόσεως προικὸς λόγου πενίας· ἀντίθετος ἰσχυρισμὸς εὐπορίας σ 487 Α 9.- μὴ λήψις ὑπ' ὄψιν πιστοποιητικῶν ἐπιμελητοῦ βασιλ. χορηγίας· οὐ παραβίασις σ 488 Α 9.- μὴ προβολὴ ἐκείνου ἀκούοντος πρὸς ὑποστήριξιν ἀποφάσεως· κατ' ἀποφάσεως παραπεμπούσης ἀνταγωγῇ ἰδιαιτέρῃ συζήτησιν λόγῳ ἀναρμοδιότητος καὶ μὴ ὑποβολῆς ἀπολογητηρίου σ 499 Α 14. καταδικῆ εἰς ἀποζημιώσιν πενταπλασίου ἄξιᾶς ἐπὶ ζωοκλοπῇ· ἀπόδοσις κλαπέντων· ἀνεξέλεγκτος ἐκτίμησις· ἐπικλήσις κατὰ ἀνάπτυξιν ὑπερασπίσεως ἀνευ ρητῆς προτάσεως· οὐκ ἑλλείψεις ἀκρόασεως σ 403 Α 88.- βούλευμα παραπέμπον δικηγόρον ἐπὶ παρεμβάσει καθήκοντος· παραγγελία ἐκτελέσεως ἀποφάσεως ἐξώσεως κατὰ μισθωτοῦ παρ' ἄλλου μισθώσαντος· ἑλλείψεις βεβαιώσεως μὴ παραγωγῆς δικαιοματιῶν ἐκ μισθωτοῦ· ἀναίρεσις· ἀπόλυσις σ 503 Α 90.- προβολὴ τελεσιδικίας ὡς ἐκπροθέσμου· ὑποχρέωσις προαποδείξεως σ 513 Α 17.- στήριξις ἐπὶ προσαχθεῶν προτάσεων· ἀμφισβήτησις· μὴ βεβαίωσις ὡς πρωτοτύπων σ 518 Α 17. καταδικῆ ἐπὶ παραβάσει καθήκοντος Δημάρχου· μὴ βεβαίωσις προηγουμένης πειθαγωγικῆς ποινῆς· ἀκύρωσις· ἀπόλυσις σ 520 Α 95 Γν. Εἰς.- κατ' ἀποφάσεως ἐπικυρώσεως πρωτοδίκου· περὶ ἀποδείξεως· μὴ προβολὴ ὁμοίας προηγουμένης· ἐπέλευσις δριστικῆς ἀποριτοῦσης παραπόνων· μὴ ἰσχυρισμὸς τελεσιδικίας σ 520 Α 20.- κατ' ἀποφάσεως ἐπικυρώσεως δριστικῆς πρωτόδινον ὑπὸ δρῶν· ἐναρξίς προθεσμίας ἀπὸ κοινοποιήσεως καὶ

πρακτικοῦ αἰτήσεως κατὰ προδικαστικῆς· δευτέρα κατὰ τῆς αὐτῆς ὡς δριστικῆς σ 533 Α 33. βουλεύματος διὰ κακὸν χαρακτηρισμὸν πλαστογραφίας παραπομπῇ ὑπὸ Ἀρ. Π. σ 536 Α 101.- καταδικῆ Δημάρχου ἐπὶ παραβάσει καθήκοντος· ἀμέλεια περὶ παραστάσεων κατὰ πλειστηρίων· δῆμος ἐνυπόθετος δανειστής· μὴ αἰτήσεις μεταθέσεως πλειστηριασμοῦ· μὴ πλειοδότησις· φυσικὸς ἢ ἡθικὸς αὐτουργός· ἀπόλυσις σ 538 Α 105 Γν. Εἰς.- μόνον κατὰ νικῆσαντος δαδίκου σ 545 Α 37.- εὐθύνη ἐκ πράξεων πλοιάρχου· ἀπαλλαγὴ διὰ συμφωνίας· μὴ διάκρισις βαρέος· ἢ ἐλαφροῦ πταίσματος ἀπόδοσις ληρθέντων ἀναιρεθείσῃ· ἀπόδειξις καταβολῆς σ 546 Α 38.- προβολὴ ἀνυπαρξικοῦ ἐκείνου· πρόσθετα ἐκείνου· πρωτοδίκου ἀποφάσεως σ 548 Α 43.- κατὰ ποινικῆς ἀποφάσεως· κρίσεις ἐν φυλακῇ· πιστοποιητικὸν δεσμοφύλακος σ 549 Α 107. αἰτήσεις διὰ μὴ ἀκρόασιν ἐπὶ αἰτήσεως· βεβαίωσις προβολῆς διὰ πρακτικῶν σ 568 Α 113 καὶ 116· δι' ἑλλείψιν βεβαιώσεως στοιχείου παρανόμου βουλήσεως· ἀπόλυσις σ 569 Α 117.- καταδικῆ ἐπὶ προστίμῳ· κατάθεσις νομίμου προστίμου μετὰ προθεσμίας· εἰσαγωγὴ ἀνευ κλητεύσεως σ 569 Α 119.- κατὰ πρωτοδίκου ἐπικυρωθείσης ὑπὸ ἐφετείου· ἀπαράδεκτος σ 577 Α 60.- ἐπιδίκασις χρηματικῆς ἀποζημιώσεως ἀντὶ ἀφαιρέσεως ἰδιοκτησίας· μὴ βεβαίωσις αὐτοῦ ἀποδόσεως σ 578 Α 61.- δημόσιος κατήγορος· ἀθωωτικὴ ἀπόφασις σ 578 Α 121.- ἐνώπιον γραμματέως κακούργου· μὴ περιέχουσα λόγον· ἀναφορὰ εἰς ἐκτεθητομένους· ἀπαράδεκτος σ 579 Α 141.- πλαστογραφία· μὴ θῆσις ζητήματος ἀποκρίσεως σ 580 Α 142.- παραβίασις δειδικασμένου· οὐ λόγος σ 600 Α 149.- ἀπόρριψις αἰτήσεως παρατάσεως ὡς ἐκπροθέσμου καὶ ἀδελφίου· προβολὴ μόνον τοῦ ἐκείνου· ἐκπροθέσμου· ἐπάρευνα ἐτέρου σ 518 Α 78.- ἀπόρριψις ἀγωγῆς· οὐ κατάργησις διωδικῆς ἀνταγωγῆς σ 618 Α 80.- ἀπαράδεκτον ἐπὶ δικῶν ἀποζημιώσεως ἐξ ἐξαίρετοῦ Κηφισίας· ἔκτασις σ 621 Α 83.- προδικαστικαὶ περὶ ἀποδείξεων ἀπαράδεκτον σ 622 Α 84.- καταδικῆ ἀνελίκου δι' ἔξοδα προσωπικῆς κρατήσεως σ 625 Α 154.- ἀπόφασις πρωτοδίκου ἢ ἀναθεωρητικοῦ· ὑπέρβασις καθήκοντος· καὶ ἀναρμοδιότης σ 626 Α 157.- ἀναθεωρητικὸν· βεβαίωσις ὑπέρβασις χρόνου πλαστογραφίας ἐν ἀποφάσει στρατοδικείου· ὁρισμὸς χρόνου ὡς πρὸς ἕνα κατηγορούμενον· σύστασις· διάκρισις εὐθύνῃς σ 626 Α 157.- μὴ παράστασις ἀναιρεσίοντος· κατάθεσις παραβόλου· συζήτησις σ 633 Α 88.- μὴ προσβαλλόμενον ἐκείνου· στήριξις διατακτικοῦ· περὶ τῆς ἐξέτασις ἄλλων λόγων σ 637 Α 95.- ἀμφισβήτησις ἀκριβείας ἀντιγράφου φορολογικοῦ καταλόγου· μὴ διάταξις παραγωγῆς πρωτοτύπου σ 639 Α 98.- ἀορισία· ἀκυρωτικῶν λόγων σ 640 Α 102.- κατ' ἀποφάσεως ὑπὸ δρῶν ἐπικυρωθείσης ὑπὸ ἐφετείου· ἀπαράδεκτον σ 649 Α 104.- ἐκτίμησις ἀγωγῆς· ἐπὶ λήψεως στοιχείου· διανοίᾳ κυρίου νομῆ αὐτ.- λόγοι μὴ κοινοποιήσαντες· ἀπαράδεκτον σ 650 Α 104.- κατ' ἀποφάσεως προπαρασκευαστικῆς σὺν τῇ δριστικῇ· μὴ κοινοποιήσεως ἐπιταγῆς κακῶς ἐπιδικασθέντος· πασαίτησις· εἰδικὴ πληρεξουσίου σ 651 Α 107.- μὴ λήψις ὑπ' ὄψιν ἐπικληθέντος δρῶν αὐτ.- κατ' ἀποφάσεως συμβουλίου μεταλλευτῶν· ἀπαράδεκτον σ 652 Α 109.- κατὰ ποιν. ἀποφάσεως· προθεσμία πενθήμερος· παράστασις πληρεξουσίου· οὐ παρέκτασις ἐξ ἀποστάσεως σ 653 Α 159 Γν. Εἰς.- μὴ τήρησις προθεσμίας κλήσεων· ἐρήμην δίκην· παρὰ-

στασις διὰ πληρεξουσίου· περιπτώσεις ὑπέρβασις καθήκοντος· μόνον ὑπὸ εἰσαγγελίας· ἔκδοσις ἀποφάσεως· ἀπουσία συνηγόρου· ἔμμετος βεβαίωσις παραιτήσεως ἀγορεύσει αὐτ. Γν. Εἰς. - ἀπόφασις πλημμελειοδικαίου ἐρήμην· ἀνακοπή· ἀντιμωλίαν ἀποφάσεως· μεταγενεστέρα ἐρήμην· ἐπικύρωσις πρώτης ἐρήμην ἀκυρωθείσης· μὴ τήρησις διατάξεως ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος· ἀναίρεσις· παραπομπή σ 656 A 162 Γν. Εἰς - λόγοι κατ' ἀποφάσεως ἐρήμην· ἀναίρεσις τελευταίας· περιττή εξέτασις σ 657 Γν. Εἰς.

* **Ανατιολόγητον**· ἰσχυρισμοῦ μετατροπῆς ὑποθέκης πρὸ τελεσιδικίας σ 3 A 161. - ἰσχυρισμὸς ἀόριστου χρόνου πλειστηριασμοῦ· μὴ λήψις ὑπ' ὅψιν σ 20 A 179. - σιωπή ἐπὶ ἰσχυρισμοῦ ἐστερμένου νομικῆς ἀξίας σ 50 A 186. - ἀπόκρουσις ἐγγράφου ὡς μεταξὺ τρίτων· στήριξις ἐπὶ προσβαλλομένου συμβολαίου ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄλλο· μὴ βεβαίωσις ιδιότητος συμβαλλομένου· ἀνατιολόγητον σ 69 A 213. - ἰσχυρισμὸς ἀδеспότου διὰ κοινῆς χρήσεως γηπέδου ρυμοτομουμένου· μὴ λήψις ὑπ' ὅψιν σ 73 A 217 - ἐπὶ ἰσχυρισμῶν μὴ στηριζόντων ἀποφασίς σ 101 A 240. - ἰσχυρισμὸς ὑπερημερίας ὀρείλειτου πρὸ ἐκχωρήσεως ἐπιταγῆς· μὴ λήψις ὑπ' ὅψιν σ 145 A 219. - προσωπικότητα τὸ κατ' ἀγωγῆς· ἔμμετος ἀπόκρουσις σ 147 A 272. - ἰσχυρισμοῦ παλαίματος συνεταίρων σ 177 A 296. - ἐπικλήσις ὅρκου ἐπιβληθέντος πρὸς ἀπόδειξιν ἄλλου θέματος σ 179 A 303. - ἐνστάσις ἐξοφλήσεως ἀόριστος σιωπῆς ἀπόρριψις σ 183 A 310. - ἐπὶ ἀπαράδεκτου κατ' ἀντεφίσεως σ 183 A 310. - ἰσχυρισμὸς φόρου ὧνίων· παραδογὴ φόρου σφαγίων· οὐκ σ 226 A 366. - ἀπόρριψις ἐπὶ ἐφέσει ἀγωγῆς καὶ ἀνταγωγικῶν ἀπαιτήσεων· αἰτιολογία μόνον δι' ἀπόρριψιν ἀγωγῆς σ 226 A 368. - ἰσχυρισμὸς ἀνακλήσεως κλητεύσεως παραστάσεως· ὁρκοδοσία· μὴ λήψις ὑπ' ὅψιν σ 228 A 370. - τεκμήριον ἐκ μὴ δόσεως ὅρκου μετ' ἀνέκκλησιν ἐπιβαλούσης ἀποφάσεως σ 244 A 398. ἐπὶ ἀγρήτου ἰσχυρισμοῦ σ 245 A 500 καὶ 370 A 496. - ἀοριστία ἀγωγῆς λήψις ὑπ' ὅψιν ἐν συνόλῳ· οὐκ ἀνατιολόγητον σ 259 A 418. ἐπὶ ἀσημάντου ἰσχυρισμοῦ σ 279 A 441. - ἰσχυρισμοῦ ἀντικειμένου εἰς βέβαιον ἀνακοπῆς· μὴ προσδιορισμὸς ἀπορριφθέντων λόγων ὡς μὴ περιεχομένων ἐν ἀνακοπῇ κατ' ἐκτελέσεως σ 290 A 451. - ἀπορρίψεως ἰσχυρισμοῦ μὴ περιεχομένου ἐν τῇ ἀγωγῇ· ἐπουσιώδης σ 292 A 455. - ἐπὶ ἰσχυρισμοῦ ἐτοιμορρόπου ἐπὶ διαλύσει μισθώσεως· μὴ παραγωγή προτάσεων· ἀναπόδεικτος σ 323 A 464. - ἰσχυρισμοῦ ἐναργείας πραγματογνωμοσύνης μεταγενεστέρου χρόνου ἀγορᾶς· ἐκδοχὴ κατὰ χρόνον ἀγορᾶς σ 324 A 472. - ἐπὶ ἐπουσιώδους καὶ ἄνευ νομικῆς ἐπιρροῆς 2 326 A 473. - ἐπὶ ἀκυρωθέντων πραγματογνωμοσύνης· κρίσις μὴ ἀνάγκης ἰδιαζούσης ἐμπειρίας· πραγματογνωμοσύνη ληφθεῖσα ὑπ' ὅψιν ὡς γνωμοδότησις σ 341 A 485. - κρίσις ὀριζομένου ποσού κληρονομίας μετ' ἀφαίρεσιν χρεῶν· ἔμμετος ἀπάντησις ἔχοντι λαβεῖν σ 341 A 485. - δύο διαθήκαι· προσβολὴ δευτέρας ἀφαίρεσιν διὰ πρώτης καταλήφθην· προσβολὴ φαλκιδίου· μὴ ἵπóκτησις ἐκ προσβολῆς δευτέρας διαθήκης σ 353 A 487. - ἐπὶ ἀγρήτου ἰσχυρισμοῦ σ 370 A 496. - ἀγωγή κατ' ἀσφαλιστοῦ· περιορισμὸς ἐν γενικαῖς ἀθεφαρίαις· ἰσχυρισμὸς σχετικὸς μερικῇ ἀβάρῃ· μὴ λήψις ὑπ' ὅψιν σ 405 A 520. - ἐκδοχὴ δεικασμένου ἐξ ἀποφάσεως ὑπὸ ὅρκον καὶ δόσεως· προσβολὴ ἐκκρεμότητος ἀντιρρήσεων· μὴ λήψις ὑπ' ὅψιν σ 410 A 532. - ἐπὶ ἰσχυρισμοῦ αὐθαϊρέτου ἀνήσεως

παραλαβῆς ἔργου· μὴ ἀναφρὰ λόγου· ἀοριστία σ 450 A 542. - ἐπικλήσις συντηρητικῶν μαρτυριῶν· βεβαίωσις λήψεως ὑπ' ὅψιν ἐγγράφων καὶ τεκμηρίων σ 465 A 541. - ἰσχυρισμοῦ εὐπορίας συζύγου· ἐκδοχὴ· ἐπιστροφή προίκεος λόγω πενίας σ 487 A 9. - ἔμμετοι αἰτιολογίαι ἀπορριφθέντων ἰσχυρισμῶν σ 488 A 13. - μὴ ἀποδεικνυομένης ὑποβολῆς ὁρου σ 547 A 39. - μὴ λήψις ὑπ' ὅψιν ἰσχυρισμῶν ἀποκλήσεως βέβαιων ἀγωγῆς σ 564 A 58. - ἐπὶ ἐπικουρικῆς αἰτιολογίας ἐσφαλμένης σ 598 A 74. - ἀτελής αἰτιολογίας σ 59 A 147. - ἐπικλήσις λογαριασμοῦ γραφέντος ὑπ' ἄλλου κατ' ἐντολήν· τεκμήριον· μὴ λήψις ὑπ' ὅψιν σ 618 A 77. - ἀπόρριψις δι' ἀναφορὰς λόγους προηγούμενης ἀποφάσεως σ 619 A 78. - βεβαίωσις λήψεως ὑπ' ὅψιν πάντων ὑποβληθέντων ἐγγράφων σ 618 A 79. - κοινοποίησις ἀγωγῆς πληρεξουσίου· ἰσχυρισμὸς δικαιοῦματος παλαίμαδιον ἀγωγᾶς· μὴ λήψις ὑπ' ὅψιν σ 637 A 96. - ἐπιχειρήματα συνεπτυγμένη ἀπόκρουσις· οὐ χρειάζεται αἰτιολογίας σ 638 A 100. - ἰσχυρισμὸς μὴ ἰσχύος ἀτάκτου ὀπισθογραφήσεως· θάνατος ὀπισθογράφου· παῦσις ἐντολῆς σ 641 A 103.

* **Ανακοπή**· διαμονὴ ἐν ἀλλοδαπῇ N. ΑΥΓΘ· παράστασις πληρεξουσίου· μὴ κατάθεσις προτάσεων· ἐνέργεια ἀνακοπῆς ἄνευ πληρεξουσίου· ἔγκρισις· οὐ προσήδιδε ιδιότητα ἀντικλήτου σ 29 E 587. - δευτέρα· ἀκυρότης συζητήσεως ἐπὶ πρώτης· ἐγγραφὴ συνήθους ἐν ἐμπορικῷ πινακίῳ· ἐν πινάκιον κανονισμὸς· ἐκδίκασις ἐκ προσήκοντος τμήματος κατὰ προτίμησιν ὑπόθεσις ἐμπορικῆς πρᾶξεως μὴ καθ' ἑαυτὰς ἐμπορικαί· παρακολούθημα ἐπιχειρήσεως ἐμπορικῆς ἐταιρίας· ἀνακόπτων· μὴ διορισμὸς ἀντικλήτου· κοινοποίησις πράξεως γραμματαί· συνοπτικότης· ἀπόδειξις διορισμοῦ ἀντικλήτου· δολία παράπεισις εἰς ἐρημοδικίαν· ἐγγραφὴ πινακίῳ πρὸ προθεσμίας· ἔλλειψις μνείας ἐγγραφῆς ἡμέρας καὶ ὥρας σ 45 E 588. - δευτέρα· ἀπαράδεκτον· προϋπόθεσις νομίμου ἀπορρίψεως πρώτης· συνοπτικότης ἀνεξαρτήτως ἀρχικοῦ χαρακτῆρος διαφορᾶς· πρᾶξις προτιμῆσεως· κοινοποίησις γραμματαί· προθεσμία προεδρικῆς πράξεως· ἔναοξις ἀπὸ κοινοποιήσεως· παράλειψις διορισμοῦ ἀντικλήτου ἀνακόπτοντος συνέπειαι σ 50 A 191. - πρὸς ἀναγνώρισιν κυριότητος ἀπαιτήσεως· προσβολὴ συμπαιγνίας· βεβαιωτικὴ ἀγωγή συμφέρον· κατάσχεσις ἀπαιτήσεως σ 60 E 600. - δευτέρα· ἀπόρριψις κατ' ἀντιμωλίαν· μὴ προσβολὴ τελευταίας ἀποφάσεως· προσβολὴ ἀναίρεσις ἐρήμην προσκοθεσίων· ἀπαράδεκτον σ 121 A 163 Γν. Εἰς - φόρου σφαγίων σ 145 A 259. - κατὰ συντηρητικῆς κατασχέσεως ἐπὶ νομῇ καὶ κυριότητι· προσβολὴ εἰκονικότητος τίτλου· ἀπόδειξις περὶ νομῆς· ἀνταπόδειξις· δίκη νομῆς· ἀπαράδεκτος ἐνστάσις κυριότητος· κατάσχεσις ἀκινήτου χρεοστῆ τρίτου μετὰ διεκδικήσεως ἐπ' ὀνόματι ὀφειλέτου σ 166 A 292. - κατὰ πίνακος κατατάξεως· μὴ πρότασις ἰσχυρισμοῦ βεβαίωσις μὴ προτάσεως ἄλλων πλὴν ἐξετασθέντων σ 184 A 311. - κατὰ ποσογράμματος πλειστηριασμοῦ· οὐ διεκδικητικῆ· οὐ κοινοποιητέα ὀρείλητῃ· ἀπόρριψις ποσογουμενῆς ἀκυρωτικῆς ἐπὶ ἀπαράδεκτου· οὐ δεικασμένον· πρὸ πλειστηριασμοῦ καὶ ἐγκαταστάσεως· λόγοι μὴ περὶ ἐγόμενοι ἐν ἀπαράδεκτον· μεταβίβασις τρίτου πρὸ ἐγγραφῆς ἐπιταγῆς τραπέζης· τί κρινοποιήσων τῶν περὶ ἐγγραφῆς ἐπιταγῆς· δαπάναι πρὸς βελτίωσιν ἐνυποθήκου· τρίτος διακάτοχος· οὐ παρακατάσχεσις σ 193 A 312. - ἐρήμην διακαθίς μὴ κατοικία ἐν ἔδρῳ· διορισμὸς ἀντικλήτου· ἐπὶ

δοσις ἀντικλήτω ἢ διαδίκῳ προθεσμία σ 211 Α 345.- κατοικία ἐν ἔδρῳ δικαστηρίου ἢ ἐκτὸς ἐρημοδικασθέντος· διορισμὸς ἢ μὴ ἀντικλήτου κοινοποίησις διαδίκῳ ἢ ἀντικλήτῳ προθεσμίαι· παρέκτασις σ 216 Ε 1338.- διεκδικητικὴ προκώπου ἀκινήτου· σύζυγος ὀφειλέτης· κοινοποίησις σ 219 Ε 853 Π 105 - κατ' ἐπιταγῆς ἀποφάσεως ἐπιδικαζούσης νομῆν· μισθωτῆς καὶ οὐ συμφέρον σ 241 Α 389.- κατοικία ἀμφοτέρων διαδίκων ἐν αὐτῷ τόπῳ ἐκτὸς ἔδρας δικαστηρίου· παρέκτασις προθεσμίας σ 252 Ε 874.- διεκδικητικὴ κατὰ φύσιν ἀκινήτου· προθεσμία ἐφέσεως· ἐπιδίωξις ἀκυρώσεως κατασχέσεως λόγω κυριότητος ἀνακίπτοντος· οὐκ ἔννοσις ἀγωγῆς κυριότητος καὶ νομῆς σ 253 Ε 1317.- κατὰ πίνακος κατατόξεως· λόγος δι' ἐπερχόμενος· ἐνστάσις ἐξοφλήσεως ὀφιστος σέψις ἐπὶ ὑπολογισμοῦ· ἀνεξέλεγκτον σ 279 Α 441.- τόποι· κατὰ τὰς δύο ἐπὶ μὴ ὑποβολὴ παραπόμενου αὐτοῦ.- κατ' ἐπιταγῆς· μὴ ἐπακολουθήσας κατασχέσεως ἢ προσωποκρατήσεως· οὐ δίκη περὶ ἐκτέλεσιν σ 303 Ε 1597.- διεκδικητικὴ προκαταρκτικὴ προσβολὴ συμβολαίου ἐπὶ καλύψει ἀναδοχῆς συζυγικοῦ χρέους καὶ δωρεᾶς μεταξὺ συζύγων γυνῶσις τρίτου σ 327 Ε 1679.- κατὰ προσκλήσεως συμβολαιογράφου πρὸς καταβολὴν ἐκπλειστηριασμοῦ καὶ πλειστηριασμοῦ· λόγοι μὴ ἐπερχόμενοι ἐν ἀπαράδεκτον σ 334 Α 476.- ἀναίρεσις τῆς ἐπ' ἀνακοπῇ ἐκδοθείσης ἀποφάσεως· ἐρημοδικία ἐν δικαστηρίῳ παραπομπῆς· ἀνακοπῇ σ 348 Ε 632.- ἐρημοδικία· μὴ διορισμὸς ἀντικλήτου ἐν ἔδρῳ δικαστηρίου· κατοικία ἐκτὸς παρέκτασις προθεσμίας σ 355 Α 493.- κατὰ δηλώσεως ἐπὶ κατασχέσεως χρεοτὶ δημοτ. εἰσπράκτορος· δηλώσεως εἰσπράξεως ἀλλ' ἀποδόσεως· ἀνόφλητος· βάρος ἀποδείξεως σ 359 Ε 1744.- κατὰ πίνακος δικηγορικοῦ· ἀρμοδιότης· ἐπακολουθήσασα ἐκτέλεσις· ἐνστάσις ἀνεκαθάριστοι· ὄρκος παρόντι διαδίκῳ· ἐπιφύλαξις σ 362 Ε 929.- κατὰ πίνακος κατὰ ἄξεως· δικαστικὸς πληρεξούσιος· δικηγόρος παρὰσταθεὶς ὡς ἔμπορος· ἀνταποκριτὴς· ἔδρ. Τραπεζῆς· οὐ δυνατὴ νομιμοποίησις σ 377 Ε 1784 - παραίτησις ἀνακοπῆς κατ' ἀποφάσεως ἑναρξίς ἰσχύος· ἐξοφάνσις δι' ἐτέρας ἀποφάσεως· οὐ τελεσιδίκος πρὸ κοινοποίησεως τροπῇ προσημειώσεως ὑποθήκῃ· προθεσμία σ 379 Ε 940.- ἐπ' ἀνακοπῆς πρεσβυτικῆς ἀπαράδεκτου· μὴ ἐγγραφὴ εἰς τὸ πινάκιον· ἀνασυστήσεως· παράττασις δικηγόρου· ἐρημοδικία δι' ἑλλειψιν πληρεξουσίου· ἀκυρότης συζήτησεως σ 390 Ε 1818.- κατὰ πλειόνων πινάκων δικηγορικῶν· ἀρμοδιότης σ 402 Α 514.- κατὰ δηλώσεως ταμίῳ· ἀρμοδιότης σ 418 Α 525.- παραίτησις ἀπ' ἀνακοπῆς κατ' ἐφέσεως· ἐνέργεια· δευτέρως· ἀπαράδεκτος αἰτησις ἀναίρεσεως κατὰ πρωτοδίκου σ 418 Α 526.- κατοικία ἐν αὐτῷ τόπῳ· παρέκτασις ἐξ ἀποστάσεως ἔδρας δικαστηρίου σ 428 Ε 964 - κατὰ πλειστηριασμοῦ· νέοι λόγοι διὰ μεταγενεστέρου δικογράφου· οὐ διὰ προτάσεων· ἀπευθυνεῖται· τίνι σ 445 Ε 795.- κατὰ δηλώσεως τρίτου· ἀρμοδιότης ἐκ κατασχέσεως ἀπαιτήσεως· χρέος ἐκ συναλλαγματικῆς θάνατος κομιστοῦ· ἀπογραφὴ· παῦσις λόγου ἀκατασχέτου· προθεσμία τριακονθήμερος· οὐκ ὑπολογισμὸς ἡμέρας δηλώσεως σ 454 Ε 1875 - ἐκτέλεσεως· θέσις ἀνικόπτοντος· ἀπόρριψις λόγων ἀνακοπῆς· χαρακτηριστὴ ἀποφάσεως σ 458 Ε 976.- ἀνακοπὴ κατασχέσεως ἐπὶ νομῇ· μὴ ἀναφορὰ τρόπου κτήσεως κυριότητος σ 465 Α 544.- κατ' ἀ-

ποφάσεως συνήθους φύσεως· συνοπτικότης διαδικασίας μὴ διορισμὸς ἀντικλήτου· διορισμὸς κατὰ πρώτην συζήτησιν σ 485 Γν. Εἰς.- κατ' ἐπιταγῆς· ἐπέλευσις κατασχέσεως κατ' ἐπίδοσιν· οὐ δίκη περὶ ἐκτέλεσιν σ 489 Ε 1952.- δανειστοῦ κατ' ἀποφάσεως ἐρήμην συνδίκων· ἀπαράδεκτος σ 497 Α 11.- κατ' ἀποφάσεως ὀριζούσης χρόνον παύσεως πληρωμῶν πτωγέυσαντος· οὐκ ἐμπόδιον προόδου διαδικασίας σ 514 Α 17.- κατ' ἐκτέλεσεως· δίκη περὶ ἐκτέλεσιν προθεσμίας ἐφέσεως· ἀνεπέκτατον σ 532 Α 28.- κατ' ἐπιταγῆς· νέοι λόγοι προτάσιν ἐκτέλεσις ὑπὸ γενικῶν διαδόγων κληρονόμοι ἐξ ἀδιαθέτου· ἀπόδειξις περὶ ιδιότητος σ 542 Ε 1991.- κατὰ πίνακος· μόνον παρὰ συμβολαιογράφου σ 154 Ε 1997.- ἐρήμην δικασθεὶς· κατοικία ἔδρῳ δικαστηρίου ἢ διορισμὸς ἀντικλήτου· κατοικία ἀλλοχοῦ· μὴ διορισμὸς ἀντικλήτου κοινοποιούντος ἀπόφασιν· προθεσμίαι· περιπτώσεις ἐπεντάσεως σ 556 Ε 214.- διεκδικητικὴ κατὰ κατασχέσεως ἐπὶ ἀλλοτρίᾳ περιουσίᾳ· πταίσμα· ἐπέλευσις ἀγωγῆς· πρόσθετος βῆσις διαφέροντος· εὐθύναι κληρονόμων ὠφελῆσαι ὀφειλέτης σ 569 Ε 2004.- κατὰ προσκλήσεως Ταμίῳ φάρος κατανάλωσεως εἰσπνευματικῶν· ἀπόφασις· Ἐφόρου· μὴ στήριξις ἐπὶ πρωτοκόλλου ἐπιτοσίᾳ σ 570 Ε 2008.- κατ' ἐπιταγῆς γραμματείου διὰ ἐκπλειστηριασμοῦ· στασιασμὸς νομῆς· οὐκ ἐφαρμογὴ ἀκῶν ἀγοραπωλησίας· στασιασμὸς κυριότητος· παρακράτῃσις πλειστηριασμοῦ· ταραχώρησις δημοσίου τρίτῳ διὰ λογαριασμὸν ὀφειλέτου· μὴ μεταβίβασις καὶ μεταγραφὴ ἀμφισβήτησις ταυτότητος παραχωρηθέντος σ 73 Π 557.- κατ' ἀποφάσεως· κοινοποίησις ἀντικλήτω διορισθέντι ἐπιταγῇ· ἀκυρότης σ 588 Ε 2034 - κατ' ἐρήμην ἀποφάσεως καὶ τῆς ἐπιταγῆς· οὐκ ἔννοσις παρεπόμενον σ 604 Ε 839.- ὑπὸ ἀγνώστου διαμονῆς· προθεσμία μέχρ' ἐκτέλεσεως σ 629 Ε 60 - κατὰ συμβιβασμοῦ πτωχεύσεως· ἀπόρριψις· ἐπαληθεύσις ἀπαιτήσεως ποσοστὸν συμβιβασμοῦ σ 630 Ε 60.- κατὰ πίνακος· κατατάξεως· ἀνταγωγὴ ἐπὶ ἀποζημιώσει διὰ δολίαν ἀνακοπὴν σ 631 Ε 952 - διὰ δίκου ἐν διαφόροις κατὰ κλίμας διορισμὸς ἀντικλήτων· κοινοποίησις ἐρήμην ἀποφάσεως ἀντικλήτω οὐκ ἐκτέλεσιν σ 641 Ε 82.- ἐρήμην ἀπόφασιν πλημμελειοδικείου· εἰσαγωγὴ· ἀντιμωλίαν ὀφάσεως· ἀπόφασιν· ἀκύρωσις ἐρημοδικίας· μεταγενεστέρως ἀπόρριψις ἀνακοπῆς· παραβίασις διατάξεων διαδικασίας ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος σ 656 Α 162, Γν. Εἰς.- κατὰ πλειστηριασμοῦ ἐν Κρήτῃ ἀποτελέσματα σ 662 Ε 223.

***Ανάκρισις**· περαιώσει μόνον βουλευματι· ἄκυρος ἢ ματαία· ἐπανάληψις περιστάσεως· διττὴ· ὑμπίτις ἢ ὁκύρωσις τῆς μιᾶς σ 159 Π 27.- δασοφύλαξ· ιδιότης ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου· βεβαίωσις ἀδικημάτων δασῶν· ἐπαγωγὴ εἰσαγγελεῖ σ 225 Α 365.

***Ανανέωσις**· οὐ ρητὴ δηλώσεως· μερικὴ ἄφαισις χρέους σ 445 Ε 972 - δυνατὴ καὶ δι' ἐκδέσεως συναλλαγματικῆς τρέψεως· ἀπόδειξις σ 640 Α 102.

***Αναπλειστηριασμὸς**· ὑπερβηματιστής· μὴ καταβολὴ πλειστηριασμοῦ· ἐκλεκτικὸν δικαίωμα ἀναπλειστηριασμοῦ ἢ ἐξαναγκασμοῦ καταβολῆς γραμματίῳ σ 229 Α 373.- ἑλλειμμα· ἐξῶσις καὶ ἀγωγή σ 327 Ε 1681.- στασιασμὸς κυριότητος σ 400 Ἀλφρ.-ἐν Κρήτῃ περιπτώσεις σ 662 Ε 223.

***Ανασταδιανὸς Νόμος**· προσβολὴ ἐνστάσεως ἐν ἀ.

νακοπή κατ' ἐπιταγῆς· οὐ ταυτότης εἰκονικότητος σ 303 E 1597.- μὴ ἐφαρμογὴ ἐπὶ ἐκχωρήσεως ἀκυρωτικῶν ἀγωγῶν πτωχεύσεως ἐπὶ ἐγγυήσει σ 514 A 17.- ἐκχώρησις ἀντὶ ὠρισμένου τιμήματος· νέα ἐκχώρησις μετ' ἀφαίρεσιν τελεσιδίκως ἀναγνωρισθέντος ποσοῦ ἀπώλεια τοῦ ὑπὲρ τὸ καταβληθέν σ 522 E 1483.

* **Ἀνατροπὴ**· διακοπὴ· πληρεξούσιον· ψήφισμα διμ. συμβουλίου σ 19 A 177.- μὴ κατάθεσις ἐκθ. ἐξετ. μαρτύρων· οὐ λογιστὸς παρεμπόπτων χρόνος σ 27 E 979 - ἡμῆδικοι· χωρισμὸς δίκης· ἀγωγή παρὰ τίνων σ 81 A 221.- κατ' ἐνηλικιωμένῳ ἐνηλικιωθέντος· ἀπευθυντὴ ἀγωγή· ἀπόδειξις ἐνηλικιότητος· γνωστοποίησις ἐπαλθοῦσης ἐνηλικιότητος· βία διακοπὴ σ 149 E 1077.- ἀγωγή ὑπὸ ἐκδοχέως σ 229 A 376.- ἐκχώρησις ἐπιδίκου· μὴ ὑπεισέλουςις δίκῃ· ἐγγραφὴ ὑπὸ ἐκδοχέως· οὐ διακοπὴ σ 266 E 879· διακοπὴ εἰδικῶ π. ηρεξουσίων· πληρεξούσιον δήμου· ἔγγραφον διοικητ. ἀρχῆς σ 289 A 447.- διακοπὴ ἐρήμην ἀποφάσει· ἐνστάσεις ἀκυρότητος σ 298 E 1575.- διακοπὴ εἰδικῶ πληρεξ. νομικ. συμβούλιον σ 310 A 465· περὶ αἰτίας· δίκης ὡς πρὸς τινὰς ὁμοδίκους· οὐ δυνατὴ ἀνατροπὴ ὡς πρὸς μὴ δικασθέντας· διαιρετὸν δίκαιον· ἀδιαίρετος διαδικασίς σ 409 E 1834.- ἀγωγῆς ἀνατροπῆς· ἀγωγή προηγουμένη· ἀγωγὴ δευτέρᾳ· οὐ παραίτησις ἀπὸ πρώτης· τελεσιδίκως ἀπόρριψις δευτέρας· μὴ παραίτησις προτέρας· ἀνατροπὴ· ἀπόρριψις πρωτόδικου· ἐφεσις· ἀνατροπὴ ἐφέσεως σ 455 E 1· 80.- ἐξάμηνος π. ράσεις τριτοῦς ἢ ἐξαμηνος σ 464 Ἀλγρ.- ἐφεσις ἐπιδοθητικῇ· ἐναρξίς ἐκκρεμότητος· ὑπολογισμὸς τριτίας σ 643 E 120.

* **Ἀναψηλιδόγησις**· ἀντίφασις ἀποφάσεων τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου ἢ τμημάτων· τμήματα A. Πάγου· διάφορος δικαιοδοσία· οὐ χώρα σ 340 A 483.- ἐπιδίξεις πλέον αἰτηθέντος σ 370 A 496.

* **Ἀνήλικος**· ἔγερσις ἀγωγῆς ἀνευ διατυπώσεων· χαρὰ κτῆρ ἀκυρότητος σ 13 E 550.- βεβαίωσις ἀνηλικιότητος ἐν ποινικῇ ἀποφάσει· οὐ δυνατὴ ἀποδοχὴ πολιτικῆς ἀγωγῆς ἐλλείψει νομιμοποιήσεως σ 87 A 148 Γν. Εἰς.- ὑπερβάς τὸ 18ον ἔτος· δολία παράστασις ἐνηλικιότητος· δῆλωσις ἐν συμβολαίῳ ἐνηλικιότητος· ἀποδεικτικὸς δόλος· ἀποδοχὴ δικαιοπραξίας κατὰ γρόνον ἀνηλικιότητος· συστάσεις· ἰσχυροποίησις· ἐναρξίς ἀποτελεσμάτων ἀπὸ συστάσεως σ 107 E 1059.- παραγραφὴ ἀγωγῆς ὑπερόγκου βλάβης οὐ κατ' ἀνήλικων· πώλησις μετὰ διατυπώσεως· προσβολὴ ἐπὶ ὑπερόγκῳ βλάβῃ· ἀποδ. μίσσα σ 131 A 257.- ἀπόδειξις ἀνηλικιότητος· βέρος σ 143 E 1077.- πιστοποιητικὸν δημάρχου· ὅρος σ 167 A 293. οἰκεῖοι κληρονόμοι· ἐπανάληψις δίκης ἐκουσία ἀνευ διατυπώσεων· ἀποδοχὴ ὅρου σ 188 E 7· 7 - διαιτησία· κληρονόμοι συνομολογήσαντος συνοπασχετικόν· οὐ διορισμὸς διαιτητῶν σ 329 E 1075.- ἔγερσις ἀγωγῆς· γνωμοδότησις συγγεν. συμβουλίου σ 372 A 499.- συμπληρώσεις 14ον ἔτος· διάθεσις κέδους ἐργασίας· κτῆσις ἀπροσπορίστου γρηματίου· συναίνεσις· περιπτώσεις ἡλικίας· διαχειρίσις πατρὸς σ 457 E 1920.- προσωπικὴ κράτις κατὰ ὑπὸ τὸν ὅρον ἐνηλικιώσεως σ 473 A 81, Γν. Εἰς.- συνέσεις δίκης ἀρξαμένης ὑπὸ κληρονεμηθέντος· ἐπίτροπος· οὐ χρεια διατυπώσεων· παραίτησις ἀπὸ ἐνδίκου μέσου· μὴ ἐπιρροὴ οὐσίας σ 620 A 82.- καταδικῆ ἐξόδοις· οὐ προσωπικὴ κρατήσεσι σ 625 A 154.- πώλησις ἀκινήτου ἀνευ διατυπώσεων· τίνων· παρέλευσις δετίας ἀπὸ ἐνηλικιώσεως· παραγραφὴ· προσβολὴ ὑπὸ παντὸς σ 611 E 82.- μέλιτις χρόνου

ἐνηλικιότητος· ἐναρξίς παραγραφῆς σ 612 E 82.
* **Ἀνταγωγὴ**· πρωτόδικος παραπομπὴ ἰδιαίτερᾳ συζητήσεσι ἐφέσιμος ἐπικύρωσις μὴ ὑποβολὴ διὰ ἀπολογητηρίου· ὑπόθεσις συνήθης· ἀναρμοδιότης σ 499 A 14.- πρὸς ἐπιστροφὴν πωλ. θέντος οὐ τὸ ἀντίτιμον κάτεβλήθη ἐν ἀκύρῳ πληρωμῇ πτωχεύσεως· προσβολὴ συμψηφισμοῦ ἀποδοτέου ποσοῦ σ 514 A 17.- ἀνταγωγικαὶ ἀπαιτήσεις· ὑποβολὴ πρωτόδικως· παραπομπὴ ἰδιαίτερᾳ συζητήσεσι· ἐπικύρωσις ἐφέσιμος· ἀναρξίς ἐπανάληψις παρασκευῆς ἰδιαίτερᾳ συζητήσεσι ὑπὸ B τμήματος· παράλειψις πρώτου βαθμοῦ κεφαλαίου μὴ παραπεμφθέντος πρωτόδικως σ 561 A 51.- εἰσαγωγὴ παρὰ δικαστηρίῳ ἀγωγῆς· ἐξαίρεσις γεν. δικαιοδοσίας ἀναγομένου· καὶ ἐν παραίτησιν ἀγωγῆς· μολογία ἀγωγῆς· ἰδιόχουσα δικαιοδοσία ἀνταγωγῆς· ἀπόρριψις ἀγωγῆς· παραπομπὴ ἀρμόδιῳ δικαστηρίῳ σ 619 A 80.
* **Ἀνταλλαγή**· μετὰ ἐξυζώνων· ἰδιότης ἀνταλλαγέντος· ζημία ἀνδρός· ἀκυρότης ἐπὶ ὑπερβάλλοντος· προσδιορισμὸς ἀξίας ἐν προικοσυμμάτων· διαπραγμάτευσις σ 589 E 2036.

* **Ἀντέφεσις**· μὴ περιορισμένης εἰς κεφάλαια ἐφέσεως· ὑποβολὴ διὰ προτάσεων· ἀπαράδεκτος σ 54 A 195, σ 125 E 715.- ἐπὶ συνήθους ὑποθέσεως πάντως δι' ἰδίου δικαγράφου σ 126 E 715 - κατ' ἀποφάσεως ἐπιδικασάσης τόκους· προτάσεις σ 337 A 475.- διὰ προτάσεων κατὰ κεφαλαίου μὴ προσβληθέντος δι' ἐφέσεως· ἀπαράδεκτος σ 339 A 476.

* **Ἀντίκλητος**· μὴ διορισμὸς· ὑπόθεσις ἐμπορικῆς· κοινοποίησις γραμματεῖ· συνοπτικῇ· ἐκ κλήσεως· ἰσχυρισμὸς διορισμοῦ ἀντικλήτου ἀποδείξει· οὐ μάρτυρες σ 45 καὶ 46 E 588.- παράλειψις διορισμοῦ· ἀνακόπτων· συνέπαισι σ 50 A 191.- ἐρήμην δικασθεῖς· μὴ καὶ οἰκία ἐν ἔδρᾳ· διορισμὸς ἐπιδόσις ἀντικλήτῳ διαδίκῳ· ἐπέκτασις προθεσμίας σ 211 A 345.- διορισμὸς ἢ μὴ κοινοποίησις ἐρήμην ἀποφάσεως· ἀνακοπὴ· προθεσμία σ 216 E 1338.- κοινοποίησις ὁριστικῆς ἀποφάσεως· ἀποδείξεις ἰδιότητος πληρεξουσίου· ὅρος ἀπαράδεκτος σ 402 A 514.- θάνατος μετὰ ἐρμηδοικίαν· ἀνακοπὴ· οὐ διακοπὴ σ 411 E 968. κοινοποίησις ἐπιφέρουσα διακοπὴν ἀνατροπῆς σ 464 Ἀλγρ.- ἐπὶ ἔμπορ. καὶ συνοπτ. ὑποθέσεων· διορισμὸς καὶ ἐν ἀκροατηρίῳ· μὴ διορισμὸς ἐν ἀνακοπῇ· κοινοποίησις εἰς γραμματεῖα ἐλλείψει ἀντικλήτου· μόνον μετὰ παραλείψιν διορισμοῦ ἐν ἀκροατηρίῳ σ 481 A 1 Γν. Εἰς.- ἀνακοπὴ κατὰ συνοπτικὴν διαδικασίαν· ὑπόθεσις συνήθους φύσεως· προτίμησις προέξου αὐτ. Γν. Εἰς.- ἀνακοπτομένου μὴ κατοικοῦντος ἐν ἔδρᾳ ἀνακόπτων· ἀτοικὸς ἔδρα δικαστηρίου· προθεσμία ἀνακοπῆς σ 556 E 214.- μὴ δικηγόρος· θάνατος· γνωστοποίησις· βία διακοπὴ· δικηγόρος· διακοπὴ ἀνευ γνωστοποιήσεως· ἰδιότης πληρεξουσίου· διορισμὸς διαμειβομένοις ἐγγράφοις σ 578 A 64.- ἐπιταγὴ διορισθεῖς· δυνατὰ κοινοποιήσεσι αὐτῶν· ἀνακοπὴ κατ' ἀποφάσεως· οὐ κοινοποιητέα· ἀκύρωσις· ἐφετηρία προθεσμίας ἐφέσεως σ 588 E 2034.

* **Ἀνώνυμος**· παροχὴ ὑπηρεσιῶν ἐπὶ σκεπῶ ἀποζημιώσεως· ἀποδ. μέσα σ 636 A 93.

* **Ἀξιώματικοί**· διορισμὸς λογιστοῦ ναυτικοῦ ἐκ θέσεως μὴ ἀξιώματι· οὐ διάταγμα· οὐ καταχωρητέον ἐν Ἐφ. Κυβ. πρὸ ἐκτελέσεως· ἐκτέλεσις· κοινοποίησις διορισμοῦ πρὸ παραίτησεως· ὑπουργοῦ σ 2 A 116.- ἐν ἀποστρατείᾳ· βοήθημα μετοχικοῦ ταμείου· κλήσις εἰς ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν παῦσις βοηθήματος σ 291 A 454.- στερηθεῖς βαθμοῦ ἢ συντάξεως ἀποφάσει· ἀνάληψις μετοχῆς ἐν μετοχικῶ ταμείῳ· ἀποκατάστασις· οὐ· ἀναπαρὰ ἐν βαθμῷ

καὶ μεταγῆ ἐπὶ ἐπιστροφῇ ἐξάρεσις ὑπὲρ αὐτε-
παγγέλτω· ἀποστρατευομένων σ 356 Α 494.- πα-
ραγραφὴ προσωπικῶν ἀγωγῶν κατὰ τοῦ δημοσίου
ἐκ παραβάσεως τῶν περὶ προβιβισμοῦ καὶ κατα-
στάσεως νόμων· ἐνοια· ἀναγνώρισις· πα. αγραφή
λογιστικοῦ νόμου σ 523 Ε 988.- βιβλὸς παρανόμως
ἀπονεμηθεὶς· ἀνάκλησις Δ. οὐ χρεῖα μνείας· μὴ
ἐπιθεωρήσεως ἔτους προβιβισμοῦ σ 531 Α 24.-κα-
ταδίκη ἐπὶ πλημμελήματι· ὑπερδύμηνος φυλάκισις·
μὴ προσμέτρησις στρατιωτικῇ ὑπηρεσίᾳ· μετρί-
σις χάριτι· ἀρχαιοῦς σ 657 Ε 181, Π 4456.

*Απαγορεύσεις : προσωρινὸς διαχειριστής· ἐκποίη-
σις ἀκινήτων σ 9 Ε 1930.- κατάδικος εἰρκτῇ
νόμιμος· διάρχεια· ἔκτισις ποινῆς· ἐπιδόσεις σ
408 Ε 1834.

*Απαγωγή : ἐπὶ σκοπῷ ἀκολασίας ἢ ἀναγκάσεως
εἰς γάμον διαζευκτικῶς· οὐ στοιχεῖα ἀμρότερα οὐ
δύο τρόποι· στήριξις ἀποφάσεως ἐπὶ τοῦ ἔνδς σ
134 Γν. Εἰς - ἔγκλησις· μὴ ὑποβολή· ὁμολογία
ἐκανοποιήσεως· δήλωσις μὴ ἐπιθυμίας τιμωρίας·
ἐναντία μεταγενεστέρα· μῆνυσις κυρίας πράξεως
περίληψις συναιτιῶν σ 625 Α 154.

*Απάτη : στοιχεῖα· γνώσις οὐ χρεῖα ἐπαναλήψεως
ἐν ἐκάστῳ στοιχείῳ· ψευδὴς παράστασις· παρα-
σιώπησις πρὸς ζημιωθέντα· οὐ χρεῖα συναφείας ἀ-
πολύτου καὶ ζημιωθέντος σ 534 Α 100 Γν. Εἰς.-
ψευδὴς βεβαίωσις ἐνώπιον συμβολαιογράφου· ταύ-
τότητος συμβαλλομένου· ζημία· τοῦτου· ἀδικοφορον
ἀκυρότητις δικαιοπραξίας· ποσολὴ ἀποζημιώ-
σεως· γρόνος σ 549 Α 108 Γν. Εἰς.

*Απογραφὴ : παράστασις ἐν· ἐπιφύλαξις μετὰ ἑ-
ναρξίν· ἀποδογὴ διαθήκης σ 186 Ε 1135.

*Αποδεικτικὰ μέσα : κοινοποιήσεως διορισμοῦ ἀ-
ξιωματικῶν· μάρτυρες σ 2 Α 156 - ἐταιρία ἄνευ
διατυπώσεων· συνέταιροι ἔμποροι· σγέσεις σ 14
Ε 581 Π 3111.- ἔθιμου σ 157 Ε 762 Π 892.-
ἐν σιωπῇ· ἐντολῇ· ἐμπορικότης· κακὴ διατύπω-
σις θέματος· οὐσιώδεις ἰσχυρισμοί σ 168 Ε 110.-
ἐπὶ ἀποδογῇ πωλήσεως ἐμπορευτικοῦ δικαιώμα-
τος σ 216 Ε 1347.- ἰσχυρισμὸς ἐξοφλήσεως· ἐμπο-
ρικότης ὡς πρὸς ἐνάγωντα· οὐ μάρτυρες σ 266 Ε
1440.- γνωστοποιήσεως ἐγγράφων φορτώσεως καὶ
ἀπωλείας σ 267 Ε 1445.- γραμματίων· πρὸς ἀ-
πόδειξιν καταβολῆς στρατ. ἐντισχυωμάτων· ἀπα-
ράδεκτος ὅρκος σ 339 Α 477.- ἐνπνέον περιεχο-
μένου ἐγγράφου· πότι· δικαιοπραξία καλύπτουσα
αἰσχροκέρδιον σ 384 Ε 3.- γνώσεως ἄρσεως· προ-
σημειώσεως σ 387 Α 507.- ὀπισθογράφῃσις ἐν
λευκῷ ὑπέγραψαι· ὁρίων ἐντολῆς· οὐ μάρτυρες ἐν
λευκῷ ὑπογραφῇ οὐκ ἀρχῇ ἐγγράφου ἀποδείξεως·
καταβολὴ ὑπὸ συνυπογράφου ἐκ συναλλαγματικῆς·
μάρτυρες σ 399 Ε 1809.- ἄδυναμία ἐγγράφου· μαρ-
τυρικὸν μέσον κατὰ περιεχόμενον· ἐγγράφου σ 433
Α 533.- ἐκληκτορία δημοσίων προσόδων· ἐταιρία
ἐπὶ· οὐκ ἐπίτροψις μαρτύρων σ 441 Ε 1868.- πρὸς
ἀπόδειξιν συμβάσεως μέλους ἐταιρίας ὡς δια-
χειριστοῦ· τρίτοι σ 445 Ε 972.- καταβολῆς τρί-
τοις ἀπέναντι συμβαλλομένου μάρτυρες σ 474 Ε
1932.- διεκδικήσεως δάσους ὡς κατὰ τὰς αἰτίας σ
523 Ε 270.- πάθημα ἐργάτου θαλάσσης ἐξ αἰφνι-
δίου συμβδίντος· ἔκθεσις πλοιάρχου ἀποκλεισμοῦ
μαρτύρων ἐξάρεσις πνιγμοῦ ἢ θανάτου σ 529 Α
20.- ἐπίτροψις μαρτύρων πρὸς ἀπόδειξιν ἀδικήμα-
τος· οὐκ ἀκυρότης σ 536 Α 100.- ἐνστάσεως Βελ-
λαϊανέου δόγματος· ἀνέφικτον ἐγγράφου σ 505 Α
55.- προσβολῆς ἐγγράφου ὡς εἰκονικοῦ ἄδυναμία
ἐγγράφου· ἐνοια· μάρτυρες σ 565 Α 57.- ἐμπο-
ρικὴ ὑπόθεσις· ἐπίτροπτόν μαρτυρικῶν ἀποδεί-

ξεων· ἀνεξέλεγκτον σ 566 Α 58.- ὑποσχέσεως
προκρίσεως ἀντὶ μίσθου· παραγῆ ὑπερεσιῶν σ 587
Ε 2014.- δωρεὰ μεταξὺ συζύγων· τοῖτοι· γνώσις·
κάλυψις εἰκονικότητις σ 601 Ε 2012.- ἐπὶ παρο-
γῆς ὑπερεσιῶν ἐπὶ σκοπῷ ἀποζημιώσεως σ 636
Α 93 - πραγματικῆς κοινωνίας ἐν ἀδιατυπώτῳ ἑ-
ταιρίᾳ σ 658 Ε 137.- μεταβολὴ κοινοπραξίας εἰς
καθολικὴν ἐταιρίαν· μεταδίδας· ἀκινήτων καθο-
λικῇ ἐταιρίᾳ σ 662 Ε 959.

*Αποδεικτικὴ δύναμις : ἐξωδίκου ὁμολογίας· λο-
γοδοσία σ 213 Α 352.- ἀποσπάσματος χρηματι-
κῶν καταλόγων δημοσίου σ 459 Ε 978.- ἐκδό-
σεως κλητῆρος βεβαιούσης ἀπορίαν καὶ ἄδυναμیان
πρωτοεπιλέτου σ 587 Ε 2004.- συμβολαίων μετὰ
τρίτων σ 638 Α 100.

*Απόδειξις : διαξαγωγή ἐκτὸς ἔδρας· παρέκτασις
ἀποστάσεως ὁπολογισμοῦ σ 13 Ε 569.- 24ωρον
κλήσεως διαδίκων καὶ μαρτύρων πρὸς ἐμφάνισιν·
24ωρον γνωστοποιήσεως μαρτύρων· παρέκτασις ἀ-
ποστάσει· οὐ κάλυψις ἐμφάνισις σ 17 Α 166.-
συντηρητικὴ περὶ παραφροσύνης· αἰτησις μέλλον-
τος κληρονόμου ἀπαράδεκτος σ 31 Αἰγ. Ν.- αἰ-
τησις παρατάσεως· ἐκπρόθεσμος· οὐ κώλυμα συζῆ-
τήσεως οὐσίας· τελευταία ἡμέρα ἀποδείξεων· κοι-
νοποιήσεως μέχρις ἐκτὸς ὥρας σ 94 Ε 618.- ἐκτί-
μησις μαρτυρικῶν καταθέσεων ἄνευ διατάξεως ἀ-
ποδείξεως σ 99 Α 230.- βεβαίωσις ἀποφάσεως μὴ
προσαγωγῆς ἀποδείξεων· πλήρης ἀπόδειξις σ 213
Α 245.- ἀντιποίσεις ἰδίας νομῆς ὑπὸ ἐναγομένου·
ἀπλὴ ἄρνησις· οὐ κυρία ἀπόδειξις· ἀνταπόδειξις
οὐκ ἴδιον θέμα σ 116 Α 250 - ἐκχωρήσεως ἀγω-
γῶν μισθωτῇ· μὴ ἀπόδειξις ἐξ ἐπικαλουμένων
συμβολαίων· μὴ διάταξις περαιτέρω ἀποδείξεως σ
117 Α 252.- ἀπὸ· μέσα ἐπὶ ὑπερόγκου βλάβης σ
131 Α 257 - ἐκθεσις διζήσεως· ἀποδεικτικὴ δύνα-
μις σ 143 Π 799.- ἐκτελέσεως προσηκούσης συμ-
βάσεως· βάρος σ 149 Ε 1072.- ἀνελικιότητος βάρος
σ 149 Ε 1079.- βάρος ἐν ἀμφισβητήσῃ ἀξί· ἐκπαι-
τήσεων καὶ ἀσταλείας Οἰκ. Ἐφορος σ 158 Ε 755
Π 734 - ἔγγραφον συμβάσεως ὅρκος κύρους συμ-
βάσεως σ 175 Ε 796 Π 2768.- ἡλικίας· μὴ τήρη-
σις ληξιαρχικῶν βιβλίων· ἄδυναμία ἐγγράφου
σ 183 Α 310 - κατασκευὴ ἔργου· ἐνστάσις μὴ προ-
σηκόντως ἐκπληρωθέντος συναλ· ἄγματος· ἀναγνώ-
ρισις σ 185 Ε 1125.- ἐκ δεδικασμένου· οὐ χρεῖα
νέας σ 188 Ε 797.- δεκανικὴ ἐξ ἐπιστήμων ἐγγρά-
φων· οὐ χρεῖα περαιτέρω σ 198 Α 325 - ὁμολογία
ἐνώπιον ἀνακριτοῦ· ἀρχὴ ἐγγράφου σ 203 Ε 803.-
ἀρχὴ ἐγγράφου ἐξ ἐπιστολῆς· ἑλλειψις ἰσχυρισμοῦ
ἐγγράφου ἢ ἀρχῆς ἐγγράφου ἀποδείξεως· μὴ ἐπί-
τροψις ἄλλου μέσου ἀποδείξεως σ 209 Α 340.- ἀ-
ποδ. δύναμις ἐξωδίκου ὁμολογίας· ἔκτισις· δικα-
στικὴ πεποιθήσις ἐξ ἔνδς ἀποδ. μέσου· οὐ περαι-
τέρω ἀπόδειξις ἀνταπόδειξις ἐξωδίκου ὁμολογίας·
ἐπὶ κλήσεσι ἀποφάσεως πρὸς χαρακτηρισμόν· πα-
ραρρηνεία ὁμολογίας σ 213 Α 352 - ἐπὶ δόλου καὶ
ἀμελείας ἐξωδίκων ἰσχυρισμὸς πανικοῦ ἄρνη-
σεως ἀγωγῆς σ 231 Α 387 - κοινοποιήσεως ἀγωγῆς
πλὴν μαρτύρων σ 236 Ε 864 - πρὸς τελέσεως γά-
μου· οὐ χώρα παραγραφῆς σ 236 Ε 864.- ἐπὶ ἀ-
γωγῆς περὶ κλήρου, κληρονομικοῦ δικαιώματος καὶ
νεμῆσεως κληρονομικοῦ· ἐνστάσεως κατοχῆς ἐξ
εἰδικοῦ τίτλου σ 237 Ε 864.- εὐκολίας ἐν συμφω-
νίᾳ καταβολῆς σ 238 Ε 549.- ἐπὶ κλήσεσι συμβο-
λαίων πρὸς νομιμοποίησιν· ἐναντία ἐκτίμησις· οὐ
περαιτέρω ἀπόδειξις σ 244 Α 396.- οὐ δεκτὰ τεκ-
μήρια ἐν μεταδιδάσει ἀκινήτου αὐτ - προσκλή-
σεως πρὸς σύνταξιν ἐγγράφου ἀγοραπωλησίας Ε-

δοτηρίω κλητήρος σ 251 Ε 865 - παραγραφής στηρίζουσας άγωγήν· ένστασις παραγραφής άγωγής· ού διαταγέα ίδια άποδείξεις σ 258 Α 417.- προτάσεις παραγραφής προτάσεων· έγγραφος· άποκρούσις· προαποδείξεις· βάρος· άποταλέσματα σ 267 Ε 1444.- κλήσις πρὸς διεξαγωγήν· επέκτασις ἐξ άποστάσεως· άκύρωσις διεξαχθείσης· αίτησις ἐκ νέου εξέτασεως τῶν μαρτύρων· πότε σ 294 Ε 1546.- κατοικία διαδίκων καὶ μαρτύρων ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ· κατοικία μαρτύρων καὶ ἐν ἄλλῳ τόπῳ· παράτασις ὡς πρὸς τούτους σ 295 Ε 1558· έμπορικῆς ιδιότητος καὶ άμφοσφικτουμένης πράξεως· μάρτυρας· άποκλεισμός ἐν περιπτώσει· μή άποδείξεως έμπορικῆς ιδιότητος σ 296 Ε 1562.- έπιστολαί· οὐ ληπταί· ὅπ· ὅψιν προαποδεικτικῶς σ 330 Ε 1706.- κρίσις ὅτι διαταγῇ· ανεξέλεγκτος ὑπὸ Ἀρ Πάγου σ 341 Α 485.- άπόρου καὶ άπρόικου χήρας· βάρος σ 343 Ε 1718· παραδοχὴ μή προβολῆς έσχυρισμοῦ άνευ άποδείξεως σ 353 Α 486.- άνακοπή· κτὰ δηλώσεως ἐπὶ κατασχίσεως· δήλωσις εἰσπράξεως· ἄλλ· άποδόσεις· άνόφλητον· βάρος σ 359 Ε 1744.- άγωγή διαλύσεως εταιρίας· προβολή ύπαιτιότητος ενάγοντος· οὐκ ιδιαίτερον θέμα· μόρφωσις κρίσεως· ἐκ μαρτυριῶν καταθέσεων· οὐ χρεία ειδικωτέρας μνείας σ 369 Α 491.- άρνησις καταθέσεως τίτλων ὑπὸ έπισπεύδοντος ἐν πίνακι κατατάξεως· άποδείξεις σ 37 Α 509.- περιπτώσεις συμφωνίας δημοσίου άνευ διαγωνισμοῦ· άποδοχὴ άνευ άποδείξεως σ 388 Α 511.- έντολῆς πρὸς μεταβίβασιν άκινήτου σ 412 Ε 192.- αίτησις περὶ διατάξεως κρεισσόνων· μή άπόφανσις· άναίρεσις σ 412 Α 63.- γνησιότητος ύπογραφῆς· πραγματόγνωμοσύνη· άπδ· δύναμις σ 427 Ε 1857.- σύγχρονος διάταξις άγωγῆς καὶ ένστάσεως ἐπὶ παραγραφαίς· έννοια σ 473 Ε 1922.- μή λήψις ὅπ· ὅψιν πιστοποιητικῷ έπιμελητοῦ βας· χορηγίας· οὐ παραβίασις διατάξεων σ 488 Α 9.- άναγνωρίσεως κυριότητος ἐξ έγγράφου· μή προβολή· οὐ πραιτέρω άποδείξεις σ 497 Α 12.- ίθαγενείας ἐκ πιστοποιητικῶν καὶ δηλογίας σ 499 Α 14.- ύπαιτιότητος πλοιάρχου ἐν συγκρούσει κατὰ προαποδείξιν ἐκ ποιν άποφάσεως· έκθέσεις εξομολογήσεως πλοιάρχων καὶ πληρωμάτων· πραγματογνωμοσύνη ἐν ποινικῇ δίκῃ· λήψις ὅπ· ὅψιν ὡς τακμηρίων άνευ διατάξεως άποδείξεως έμμαρτύρου· παραβίασις· δεδικασμένον ποινικῆς άποφάσεως· τρίτοι ευθυνόμενοι πολιτικῶς σ 499 Α 15.- άπόφαισις διατάξασα άποδείξεις· μή κοινοποιήσις προσεπικληθέντι μή αναλαβόντι άγῶνα· μή κλήσις· οὐκ άντίδικος άποδεικνύοντος σ 505 Ε 1954.- διάταξις νέας άποδείξεως καὶ νέας εξέτασεως μαρτύρων· έπιτόπιος πρὸς διευκρίνισιν θέματος πρώτης άποφάσεως· προβολή νέων μαρτύρων σ 505 Ε 1954.- ένστάσεως εξαίρεσεως μάρτυρος· μή προβολή ένώπιον εἰσηγητοῦ· έγγραφον αὐτό.-μή διάταξις άποδείξεων έσχυρισμοῦ άποτελοῦντος άρνησιν άγωγῆς σ 513 Α 17.- μή διάταξις άποδείξεως έπουσιδῶν έσχυρισμῶν αὐτό.- άγωγή ἐπὶ έκτελέσει έργου· προβολή μή πλήρους έκτελέσεως τῆς συμβάσεως· άποδείξεις· βάρος σ 521 Ε 1977.- διεξαγωγή· τήρησις άπιστάσεως καὶ ἐν γνωστοποιήσει μαρτύρων· έμψάνσις κληθέντος· οὐ κάλυψις άκυρότητος σ 520 Ε 1981.- μή ύποβολή πρωτοδίκως αίτήσεως επαναλήψεως άκύρωσις διεξαχθείσας μορτ· ά-σδείξεως άπαράδεκτος κατ' έρεσιν μή σίτησις ιδιαιτέρως οὐδὲ δι αίτή εως παρατασεως· προθεσμίας· κρίσις άκούσεως προθεσμίας· οὐκ αὐτεπάγγελτος διάταξις επαναλήψεως· κήρυξις έκπτώτου

σ 521 Ε 1980.- πολιτ· άγωγῆς· έκκαταθέσεων· μαρτύρων ένώπιον Κακουργιοδικείου σ 537 Α 103.- πρόστησις ήνιόγου· περιττή άπόδειξις πταίσματος περὶ τῇν έκλογῇ σ 547 Ε 2015.- πολιτ· άγωγῆς· στηρίξις ἐπὶ άποδεικτ· διαδικασίας σ 600 Α 450.- προβολή έκπροθέσμου· μή προβολή κοινοποιήσεως τῆς άποφάσεως σ 618 Α 78.- έπίδοσις· προαπόδειξις σ 629 Ε 58.- πληρότης διαταχθείσης σ 650 Α 104.

* **Αποδοχή**· έμφυτευτικοῦ κανόνος ὑπὸ ψιλῷ κυρίου· έγκρισις πωλήσεως σ 216 Ε 1317.- άποφάσεως δι άναπιφυλάκτου κοινοποιήσεως· περιπτώσεις σ 235 Ε 864.

* **Αποζημίωσις**· ἐν ναυλώσει· οὐκ ὑπὲρ τὸ διπλάσιον σ 475 Ε 766, Π 2768.- δολία παράστασις άνωτέρας τιμῆς δηλογιῶν· παράστασις διαπραγματεύσεως εἰς γρυσὰς άντὶ γαρτίνας δρεχ σ 212 Α 349.- κατάληψις δημοσίᾳ άνάγκῃ· Κηποισία· κατασκευὴ ἄλσους· κατάθεσις· τόκοι σ 424 Ε 1812.- βλάβη έλευθέρου σώματος· έργασία ἐν μέλλοντι· αμέλεια ήνιόχου· ευθύνη προστήσαντος· μέσος δρος ζωῆς σ 454 Ε 1873.- καταδίκη εἰς άπζημιώσιν ἐπὶ ζωοκλοπῇ· πενταπλάσιον αξίας κλαπέντων· έπὶ κλησις άποδόσεως· ανεξέλεγκτος έκτίμησις σ 503 Α 88.- ἐκ φόνου ήνιοχίας στρατ· άμάξης· δικαιολογητικοὶ λόγοι· παραγραφὴ δημοσίου· περιοδικαί χορηγίαι· άποζημιώσεις ἐν συνόλῳ· άκουσίλος νόμος· έθιον σ 555 Ε 2002.- ἐξ άδικήματος ή πταίσματος· δρος άναγκαίας συνεπείας τῆς πράξεως· παράνομος ματαίωσις εἰσπράξεως όφειλομένων φόρων ὑπὸ ταμίου· έλλειψις στοιχείου· άπώλεια ήπαιτήσεως· έπὶ κλησις άφραγγυότητος· άπώλεια τόκων σ 595 Α 67.- έκτέλεσις γυμνασίου έξόνου στόλου· άδεια κυβερνήσεως· κυριαρχία ἐπὶ θαλάσσης μέχρι βολῆς τηλεβόλου· ζημία εἰς κτήματα· άποζημιώσις· ευθύνη δημοσίου· ύπαιτιότης ἐν δόσει άδείας· καθορισμός σ 601 Ε 2041.- άρνησις άδείας οίκοδομῆς· Δημόσιον· αξία γηπέδου· αξία χρήσεως· σιωπηρὰ περίληψις στοιχείου μέσων πρὸς οίκοδομήν σ 644 Ε 128.

* **Αποκατάστασις**· άξιωματικοῦ στερηθέντος βαθμοῦ ή συντάξεως· οὐκ επαναφορά βαθμῷ καὶ μετοχῇ σ 356 Α 494· καταδικασθέντος ποιν· άποσάσει· άνάκτησις δικαιωμάτων ἐπὶ μερίσματος μετοχ· ταμείου· καὶ άπολήψεως συντάξεως· διαφωνία τμημάτων Α. Π. όλομέλεια σ 562 Α 63.

* **Απόλυσις**· προσωρινή δι' έγγυήσεως· προφυλάξις· ἐπὶ νακουργήματι ἐν διαρκείᾳ άνακρίσεως· συμφωνία· εἰσαγγελείας καὶ άνακριτοῦ· δικαιούμενος αίτήσαι· επαναφυλάκισις αίτησις κατηγορουμένου σ 231 Α 1.- ἐπὶ άκαταλογίστῳ· οὐ καταδίκη· έξόδοις σ 503 Α 85.- άναίρεσις βουλεύματος δι έλλειψιν βεβαιώσεως στοιχείου σ 503 Α 10.

* **Απολογητήριο**· ύποβολή άνταγωγῆς· ύπόθεσις συνήθης σ 499 Α 14.

* **Απορία**· κρίσις άπόρου συζύγου· ανεξέλεγκτος ὑπὸ Α. Π. σ 341 Α 485.

* **Αποστρατεία**· άνακρ· συμβούλιον· σύνθεσις· αὐτοβουλία ύπουργοῦ· οὐκ άναγκαία πρότασις Γεν. Διοικήσεως σ 162 Α 279· τραύματα ἐν πολέμῳ ή ἐν όηρησίᾳ· παντελής άχρηστία μέλους σύνταξις αὔξης δι' εκαστον έτος· μέγιστος δρος σ 200 Α 333· αὐτεπάγγελτος· έκουσία· λόγοι· προηνομένη έξέλεξις· διατυπώσεως αίτησης δι' αίτιαν συνεπαγομένην άνώτατον όριον σ ντάξεως· οὐ θυνατή ἐπ' άλλῳ λόγω άνευ διατυπώσεων· έπιτροπή· άποστολή έγγράφων ύγειονομ· έπιτροπῇ· όμολογία μή ενεργείας διατυπώσεων· ίσχυ

ρισμός ἀποφάνσεως ἐπιτροπῆς· μὴ ἐκτέλεσις προηγουμένων διατυπώσεων σ 200 Α 336. - στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν θετῆς ὑπηρεσίας ἐν τῷ αὐτῷ βα-θμῷ ἀπονομή ἀνωτέρου βαθμοῦ καὶ συντάξεως· βαθμολογική κλίμαξ· καλεῖται καὶ ὑποκαλεῖται· βαθμολογική διαφορά σ 230 Α 377. - ἀξιωματικοὶ μονίμου στρατοῦ καὶ ἐφεδρείας ἐν βοήθημα ἐκ τῷ μετοχ. ταμείου· κλήσεις εἰς ἐργὸν ὑπηρεσίαν· μισθός· παῦσις· βοηθήματος σ 241 Α 454. - αὐτεπάγγελτος· δικαίωμα συμπληρώσεως μετοχῆ· ἐν μετοχ. ταμείῳ σ 358 Α 494. - παρὲν· μὸς· σύνταξις κατὰ διάρκειαν ἀπόδοσις διαφορᾶς μισθοῦ· μισθὸς ἐπιμελητοῦ κληρονομίου ἐφ' ἀδιαθέτου· τόκος ἢ ἀγωγῆς καὶ δόσεως σ 562 Α 52. - ἀπόστρατος λαβὼν μισθὸν ἐνεργείας συμβιβασμῷ ἀπονομή συντάξεως ἀνωτέρου βαθμοῦ· μὴ κατὰ δόσιν β' μετοχῆς· οὐ δικαίωμα ἀπολύσεως μερισμάτων μετοχ. ταμείου σ 577 Α 60.

* **Αποφάσεις**· βραδύτης ὑπογραφῆς· πιστοποιητ. γραμματέως σ 20 Α 180. - παραπέμπουσα παρέμβασις ἰδιαίτερά συζητήσεται· προπαρασκευαστική σ 41 Ε 1001. - λύουσα· παραδεχτὸν ἀνακοπῆς καὶ ἐπὶ δικονομικῶν ἀκυροτήτων· προδικαστική σ 44 Ε 588. - ἀνάκλησις προηγουμένης· λήψις ὑπ' ὅψιν ἐν σ. νόμῳ· ἀνάκλησις ἐπὶ μὴ ὁδοῇ ἀποφάνσει· ἐμμεσος παραδοχὴ προδικαστικότητος· ἱκαίτησις ἐναντὶ ἰσχυρισμῷ· προσβολὴ ἀναίρεσις· ἀρνήσις συζητήσεως· οὐχ ὁριστικότης σ 6' Α 24. - στήριξις δι' ἀπορρίψεως ἐνδὸς λόγου· ματαίωσις ἐξέτασις λοιπῶν σ 72 Α 215. - ἐκτίμησις περιεχόμενου ἀποφάσεων· ἀνεξέλεγκτος σ 72 Α 216. - ἐκδοχὴ ὁριστικότητος μετὰ δόσιν ὅρκου· παρομπέπουσα ἀγωγή περὶ νέας ἐκτιμήσεως· ἐκτίμησις δοθέντος ὅρκου· ἀνεξέλεγκτος σ 101 Α 242. - προδικαστική· διόρθωσις λαθῶν γραμμάτων καὶ ἀρθμητικῶν· μὴ γραφὴ λόγι· ἄφωσ σ 10' Ε 650. - ἐπὶ λογοδοσίᾳ ἀναγνωρίζουσα ἢ ἀπορρίπτουσα κεφάλαια ἀνευ ἐκκαθαρίσεως ὅλου σ 123 Ε 624. - ἀποδοχὴ σιωπῆς· κοινολογίᾳ ἐπιταγῆς ἀποδοχὴ μέρους τῆς ἀποφάσεως σ 142 Ε 739. - μετὰ δόσιν ὅρκου ὁριστική· ἐπικύρωσις ὑπὸ ἑσπερίου ἀπαράδεκτος ἔφεσις μετ' ἐκτίμωσιν ἀποδείξεων· δόσις ὅρκου· οὐ δυνατὴ ἀνάκλησις σ 154 Ε 1106. - ἐπικύρωσις ἐκδόσεως πραγματογνωμοσύνης· ὁριστικότης· οὐ δυνατὴ ἀνάκλησις σ 162 Α 242. - στοχεῖα· δημοσίευσις σύνταξ· ἐγγραφὸς καὶ ὑπογραφὴ πιστοποιητικῶν γριμματέως περὶ ἐκδόσεως· μὴ εἰσεί· ὑπογ. αἰσῆς· οὐχ ἀνακλήρωσις σ 169 Ε 1120. - ὁριστικὴ ὑπὸ ὅρκου· μέρος ὁριστικῶν καὶ πρὸ ὅρκου· λοιπὸν προδικαστικῶν· αἰτήσις ἀναίρεσεως· ἐξεταστέα ὡς πρὸς τὸ ὁριστικὸν· ὡς πρὸς τὸ προδικαστικὸν· μόνον δι' ὑπόθεσιν καθηκόντων σ 174 Α 302. - προσαγωγή ἐν πίνακι κατατάξεως ἐσφαλμένη ἐκτίμησις τροπὴ προσημειώσεως· τελεσιδικία· ἀπόστασις· μὴ ὁρισμός σ 184 Α 311. - πρωτόδικος· ἐπικυρωθεῖσα ὑπὸ ἀποφάσεως ἐφετείου· τίς προσβλητέα ἀναίρεσις σ 194 Α 317. - ἀντίφασις αἰτιολογικοῦ καὶ διατακτικοῦ οὐ λόγος ἀναίρεσεως σ 196 Α 319. - πρωτόδικος μετὰ δόσιν ὅρκου· ἀπορρίπτουσα ἔφεσις διὰ τὸ μὴ ἀνάσταθαι εἰς θέμα βίρος· μέσας· προδικαστικὴ· προσβολὴ δι' ἀναίρεσεως· ὁρισ σ 197 Α 320. - προσδιορίζουσα εἰκαζόμενον ἔλλειμμα λογοδοσίᾳ· οὐ τίτλος ἐγγραφῆς προσημειώσεως σ 199 Α 329. - ἐμνηνεῖα περιεχομένου· ἐκδοχὴ ἀπορρίψεως ἐφέσεως· οὐ λόγος ἀναίρεσεως σ 211 Α 316. - ἐμνηνεῖα ἀποφ. Αρ. Π. σ 211 Α 347. - ἐφετείου μετarrύθμισις πρωτοδίκου διατετάξεως ἀποδείξεως· οὐχ ὁριστικὴ σ 218

Α 371. - διατάξασα ἐπιδείξιν ἐγγράφων· μὴ προσδιορισμός χρόνου· ἐνστάσις εἰσηγητῆ· ἀναίρεσις σ 217 Α 413. - ὑπὸ ὅρκου ὅρκου· δόσις· ὁριστικότης· μεταγενέστερα ἀντίρρησης καὶ ὅρκου· ἔφεσις· παραίτησις ἀπὸ δικογράφου· οὐχ ἐκδοχὴ ἀποφάσεως· ἀναίρεσις· μὴ ἰσχυρισμός τελεσιδικίας σ 275 Α 430. - ἀντιφάσκουσαι τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου ἢ τμημάτων ταύτης δικαιοδοσίας· τμήματα Α. Π. ἰδιαίτουσα δικαιοδοσία· οὐχ ὅρα ἀναψηλαφῆσαι σ 340 Α 483. - οὐ προσδιορισμός χρόνου ἀποφάνσεως· μοναχ. ὁρηστικὰ καταστήματα σ 356 Α 41. - καταδίκη ἀποφάσεως ὁρισμένου κινήτου ἢ προσδιοριζόμενης ἀξίας· ἐπιλογὴ· προθεσμία· τόκοι μετὰ πᾶροδον· ἐπιδίκασις τόκων ἀπ. ἀγωγῆς· ἀναίρεσις σ 369 Α 496. - ἐπὶ αἰτήσεως παρατάσεως προθεσμίας· σχετικαὶ ἀποδείξεις· ἔφεσις σ 380 Ε 696, σ 154 Ε 1871. - μεταρρύθμισις ἐπὶ ἐφέσει· παραίτημα ἐκδίκασις σ 346 Α 506. - ἀπορρίπτουσα ἔνστασις· παραπέμπουσα· οὐχ ἐνέργεια ἐφέσεως· οὐχ ὁριστικὴ· ἔφεσις σὺν ὁριστικῇ σ 387 Α 510. - παραπέμπουσα ἰδιαίτερά συζητήσεται· προπαρασκευαστικὴ· οὐχ ἔφεσις σ 395 Ε 1817. - ὁριστικὴ ἀναίρεσις σ 405 Α 515. - ἀθωωτικὴ δικαιοσύνη· προσηλαστὴν· δημόσιος κτήτορας σ 422 Α 64. - περιστάσεις· ἐσφαλμένη ἐρμηγία νόμου σ 412 Α 65. - σχέσις διατακτικοῦ πρὸς σκεπτικὸν σ 412 Ε 970. - ἀπορρίπτουσα λόγους ἀνακοπῆς κατὰ ἐκτέλεσιν· προδικαστικὴ σ 458 Ε 976. - ποιν. δικαστηρίου· ἔνστασις δεδικασμένου ἐπὶ πολιτ. δίκῃς τρίτοις εὐθυνόμενοι ἐκ πράξεως καταδικασθέντες σ 494 Α 15. - εὐσιώδης τὸ διατακτικόν· ἐσφαλμένον αἰτιολογικόν σ 509 Ε 4. - κηρύττουσα πτώχευσιν καὶ προσδιορίζουσα χρόνον παύσεως πληρωμῶν· προσωρινῶς ἐκτελεστὴ σ 514 Α 17. - ἐπικυρούσα πωτοδίκους περὶ ἀποδείξεως· προσβολὴ ἀναίρεσις· πρὸ ἢ σὺν ὁριστικῇ προθεσμίας· μὴ προσβολὴ προηγουμένης ὁμοίας περὶ ἀπ. δείξεως· ἐπέλευσις πρωτοδίκου ὁριστικῆς ἀπορρίπτουσης τὸ αὐτὸ παραπονοῦν· μὴ ἰσχυρισμός τελεσιδικίας σ 529 Α 20. - βεβαίωσις ὅρων νόμου· χρήσις ταυτοσημίων· ἔξενον σ 567 Α 112. - πρωτοδικεῖον ἐπικυρωθεῖσα ὑπὸ ἐφετείου· προσβλητέα ἀναίρεσις σ 567 Α 60. - ἀθωωτικὴ· αἰτήσις ἀναίρεσεως δημοσίου κινήτου σ 578 Α 121. - ἀθωωτικὴ· οὐ δεδικασμένον διὰ πολιτικὰ δικαστήρια σ 604 Ε 839. - ἐκτίμησις περιλήψεως γεγονότος· ἀποφάσεως ἐκτίμωσις ἐγγράφου σ 638 Α 97. - ἀπορρίπτουσα ἔνστασις· οὐχ ὁριστικὴ· ἔνστασις μὴ καταβολῆς ἀντιτίμου ὁπισθογραφῆσεως· μὴ ἐπιβολὴ ὅρκου πρὸς ἀποδείξιν σ 640 Α 103. - διορίζουσα ἐκκαθαριστάς ὁριστικὴ σ 643 Ε 100. - προξ. δικαστηρίου· ἀπορρίπτει αὐτοτὴν ὡς αἰτήσεως ὁριστικότητος παραδεχτὸν ἐφέσεως σ 644 Ε 100. - περὶ ἐπαληψίως δίκης οὐχ ὁριστικὴ· ἀπαράδεκτος ἔφεσις σ 643 Ε 123. - ὁριστικὴ ὑπὸ ὅρκου· ἐπικύρωσις ὑπὸ ἐφετείου ἀναίρεσις κατ' ἐπικυρωθείσης ἀπαράδεκτος σ 649 Α 104. - προπαρασκευαστικὴ· προσβολὴ ἀναίρεσις σὺν ὁριστικῇ· μὴ κοινολογίᾳ ἐπιταγῆς κακῶς ἐπιβεβαιωθέντος παραίτησις· εἰδικὴ πληρεξουσιότης σ 651 Α 107. - συμβουλίου μεταλλευτῶν· ἀπαράδεκτον ἀναίρεσεως σ 652 Α 109. - ὑπὸ ὅρκου ὁριστικὴ ἔφεσις πρὸ καὶ μετὰ ὁρκοδοσίαν· διὰ τοῦς αὐτοῦς καὶ νέους λόγους· σ 660 Ε 152.

* **Ἀρεῖος Πάγος**· ἀναίρεσις ἐρήμην ἀποφάσεως ἐφετείου δικαιοδοσία β' τμήματος σ 50 Α 191. - ἀντίθετος γνώμη α' τμ. ἐπὶ προσδιορισμοῦ διδ. βιβλίων· παραπομπὴ ὁλομέλει· σ 130 Α 255. - ἀναίρεσις διὰ καταδίκην ἐξόδοις ἀπολυθέντος ἐπὶ ἀμύνη

ἀπόλυτις ὑπὸ σ 250 Α 26. - καταδίκη ἐπὶ ζωοκλοπῇ· ἐφαρμογὴ ποινῆς μετ' ἀνυπόστατον ἐπεδερνυτικῆς αἰτίας· ἐφαρμογὴ ὑπὸ σ 250 Α 28. - αἰτίσις ἐπιστροφῆς πληρωθέντων δυνάμει ἀναρριθείσης ἀποφάσεως· εἰσαγωγὴ ἐνώπιον σ 328 Ε 1700. ἐπιβολὴ ποινῆς μετ' ἐπιδερνυτικῆς αἰτίας· μὴ βεβαίωσις· ἀναίρεσις ἐφαρμογῆς νόμου ὑπὸ σ 423 Α 66. - ἀναίρεσις διὰ μὴ περιληψὶν ἐν ἐτυμηγορίᾳ στοιχείων κυρίως πράξεως ἐν συνεργείᾳ· ἐφαρμογὴ νόμου σ 439 Α 67. - μὴ ὑπολογισμὸς προφυλακίσεως ἐν μετριάσει ποινῆς διὰ Β. χάριτος· ἐφαρμογὴ νόμου σ 452 Α 75 Γν. Εἰς. - ἀναίρεσις δι' ἔλλειψιν δυνάμει ἐπιβολῆς ποινῆς· ἀπόλυσις σ 520 Α 95 Γν. Εἰς. - βεβαίωσις παραγραφῆς ὑπὸ ἀπόλυσις σ 552 Α 109. - μείωσις ποινῆς ἐπὶ ἀναίρεσι ἀποφάσεως χρησιμευσάσης ὡς ἐπιδερνυτικῆς αἰτίας σ 163 Α 116. - ἀπόλυσις ἐπὶ μὴ βεβαιώσει στοιχείου ἀδικήματος παρὰ νόμου βουλή σ 569 Α 117. - μὴ βεβαίωσις ἐπιδερνυτικῆς αἰτίας· μείωσις ποινῆς σ 579 Α 128. - κλονισμὸς συγκρούσεως ἀναρμοδιότητος στρατ. καὶ πειν. δικαστηρίων· παρὰ φύσιν ἀσέλγεια στρατιώτου καὶ πολίτου· συναυτουργία· κοινὰ δικαστήρια σ 599 Α 103.

***Ἀρμοδιότης**· δικαστηρίου τελευταίας κατοικίας· ἀποδημία ἐν ἀλλοδαπῇ σ 146 Α 266. - ἀγωγὴ παρακλώσεως ρέντος ὕδατος· τόπου ἀκινήτου σ 177 Α 274. - γραμματέως πρωτοδ. ἐν δηλώσει κατασχέσεως σ 212 Α 348. - ἐν ἀλληλογράφῳ λογαριασμῷ ἐκ κατ' οἰκίας· προσωπικῇ προβλητέᾳ πρωτοδικῶς· μὴ προβολὴ δι' ἀνακοπῆς λόγῳ ὕλης· πάντοτε προβλητέα σ 268 Ε 1463. - ἐν τάσις ἀναρμοδιότητος· προσωπικῇ ὀφειγνῆς σ 283 Ε 1521. - μίσθωσις ἔργου· ἐμπορ. ἐταιρία· ἐμποροδικεῖα· ἀρμοδιότης εἰρηνοδίκου· ὑποβολὴ ἐμποροδικεῖα· μὴ προβολὴ ἐνστάσεως σ 369 Α 496. - ἀνακοπῆς πίνακος δικηγορικοῦ σ 402 Α 414. - πρ. ξ. καὶ μικτῶν δικαστηρίων ἐν Αἰγύπτῳ· προσωπικοὶ θεσμοὶ σ 499 Α 14. - ἐκτακτοὶ κοινῇ ιδιότητι προσώπων κατ' ἐκτέλεσιν ἀξιοποίνου πράξεως· βραδυτέρᾳ λήψει ιδιότητος σ 517 Α 112. - ἐκδικάσεως αἰτήσεως περὶ ἐξόδων μετὰ παραίτησιν ἐφέσεως σ 519 Ε 2035. - κήρυξις ἀναρμοδιότητος στρατ. καὶ πειν. δικαστηρίων· κανονισμὸς Α. Π.· παρὰ φύσιν ἀσέλγεια στρατ. καὶ πολίτου· συναυτουργία· πολιτικά δικαστήρια σ 599 Α 143.

***Ἀρνησις**· γενικῇ ἰσχυρισμοῦ μὴ καταβολῆς ἐκ πληστειριάζματος σ 532 Α 28.

***Ἀρραβών**· ἀγοραπωλησία· ὑπὲρ τιμῆς ἀδυναμία πραγματοποιήσεως· ἀπόδοσις διπλασίου σ 10 Ε 146.

***Ἀρχαιοφύλαξις**· καταστροφὴ προφυλακίᾳ περιορισμὸς ἰδιοκτησίας· οὐ στήριξις ἀποζημιωτέα σ 55 Α 200. - παράτασις νόμου ἀρχαιοφύλαξ· ἀνασκαφὴ ἄνευ ἀδείας· ἔλλειψις στοιχείου πρὸς ἀνακάλυψιν ἀρχαιοφύλαξ· ἀκυρότης σ 103 Α 151 Γν. Εἰς. - ἀνεύρεσις πρὸ νέου νόμου· πώλησις μετὰ τὸν νόμον· ἐξήλωσις ἐντὸς ἐξουσίας· παρὰ εἰς· ἐκπτώσις· κατοχὴ δημοσίου· βία· οὐκ ἀναγκαῖα δόλωσις· κυριότης· κριτέα κατὰ παλαιὸν νόμον· συνιδιοκτησία δημοσίου· ἐκποίησις· ὅροι· μὴ τήρησις σ 426 Ε 1856. - ἀνεύρεσις· μὴ ἀναγκασία· κατὰ γὰρ· συνδρομὴ εἰς κατὰ τῆς· ἀναιδέης· ἀνεύρεσις ὑπὸ τρίτου εἰς κτήμα ἄλλου· ἀδυναμία ἀναγγελλίας· ἀνυπαρξία δικαίωματος· παραίτησις ἰδιότητος ὑπὲρ καταδότη· γνῶσις ἰδιοκτητοῦ ἐκπτώσις· οὐ περιέλευσις καταδότη σ 633 Α 88.

***Ἀδυνάμειος ἐπιτήρησις**· καταδίκη ἐπὶ λαθρεμπορίᾳ· ὑποτροπὴ ἐν πταίσματι σ 232 Α 2.

***Ἀδυνάμειος κλητὴρ**· πάθησις ἐν ὀφρυσίᾳ· σύν· αἰς· μόνον· ἀπὸ. μέσον· ἐκθεσις ἀστυδάρτων σ 44 Ε 1008.

***Ἀδελφεία**· φορτίου· ἀγωγὴ πρὸς καταβολὴν ἀσφαλισθέντος· γνωστοποίησις ἐγγράφων φορτώσεως καὶ ἀπωλείας· ἀπὸ μέσα σ 267 Ε 1445. - ἀβάρια· πλοίαρχος· παράλειψις αἰτήσεως κανονισμοῦ· πληρωμὴ δλοκλήρου ἀσφαλισθέντος· ἀξίας· ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως· στοιχεῖα σ 295 Ε 1559. - συνολογῆσις ἐλευθέρως μερικῆς ἀβρίας· χαρακτηρισμὸς ἀβριῶν σ 331 Ε 909 Π 1843. - ἔλλειψις παραλαβῆς· ἀπαράδεκτον ἄρθρ. 430 Εμπ. Νόμ.· ἀσφαλτήριο μὴ εἰς διαταγὴν μεταβίβασις ἀχαρτοσημαντος σ 331 Π 1843.

Ἀνυποκίνητοι· ἄμαξαι· μίσθωσις· βλάβη κατὰ τὴν χρῆσιν ὑπὸ μίσθωτοῦ· ὑπαιτιότης· ἐλαττώματα· γνῶσις ἐκμισθωτοῦ· εὐδυνία σ 615 Γν. Ν.

Ἀνυπογράφος· ἡθικός· ἐκ προθέσεως· παρακίνησις· ἔλλειψις ἐν βουλευματι· ἀναίρεσις σ 219 Α 18. - βεβαίωσις προθέσεως· ἐπιβολὴ τῆς αὐτῆς τῷ φυσικῷ ποινῆς· διαδεδωμένη· προσωπικαὶ περιστάσεις σ 567 Α 112. - ποσοῖορ. χρόνου ἐκτέλεσεως πράξεως ὑπὸ ἔργῳ οὐτοῦρ· οὐκ ἀναγκαῖον καὶ δι' ἡθικὸν οὐτοῦρ· σ 568 Α 112. - διατάξεις οὐτοῦρ καὶ συναιτίων· ἐφαρμογὴ ἐπὶ πάντων ἐδικημάτων σ 585 Α 144 Γν. Εἰς.

***Ἀχρεώσμετος**· κρατήσεως παράνομοι ὑπὲρ μετοχικοῦ ταμείου· ἐξαναγκασμός· οὐ δωρεὰ· ἀγωγὴ σ 187 Ε 1436. - καταβολὴ φέρον πλόν νομίμου· ἀγωγὴ ἐπιστροφῆς σ 210 Α 344.

Β

Βάρος· ἀποδείξεως παροχῆς διτροφῆς ἀδελφῇ σ 202 Ε 1296. - ιδιότητος ἀπόρου καὶ ἀπρόκου χήρας σ 237 Ε 864. - κατοχὴ ἐξ εἰδικῷ τίτλῳ· ἀγωγὴ περὶ κλήρου αὐτῆς ἀποδείξεως προτάσεως παραγραφῆς κατὰ πρώτην συζήτησιν ἀποκρούσεως προαποδείξεως σ 267 Ε 1444. - ἀποδείξεως εἰκονικότητος· ὅρκος σ 282 Ε 1517. - κοινοποίησις ὡς ἐν ἀλλοδαπῇ· ἀμειδίησις· ἀπόδειξις σ 318 Ε 1606. - ὁπισθογράφῃσι ἐν λευκῷ· ἐκτασις ἐντολῆς ὑπέρβασις· συμφωνία· ἀπόδειξις σ 394 Ε 1809. - ἰσχυρισμὸς προσβολῆς νομίμου μίσθου καὶ φαλκιδίου ἐνστάμενος σ 409 Ε 1868. - ἐκτέλεσις ἔργων· μὴ πλήρης ἐκτέλεσις τῆς συμβάσεως· ἀπό· εἰς σ 520 Ε 1977. - ἐπιταγὴ ἐκδόσεως πλειόνων συνοφειλητῶν διὰ τὸ δλον· ἀπόδειξις σ 191 Ε 945. - ἰσχυρισμὸς ἀζηλείου τῇ γυναικὶ ἀνταλλαγῆς· μὴ ὑποβολὴ παραπόνου ἐφετέρι· ἐμολογία σ 623 Α 84.

Βελτιώματα· δ' γμα· παραγραφῇ· πα· ἀκομῇ εἰς κληρονομίαν· γυναικὸς· ἐνστάσις σ 274 Ε 1543. - δάνειον συζύγου· χορηγήσις εἰς ἀνάγκας ἀνδρός· χρέη ἀνδρός· γνῶσις δανειστοῦ· περιπτώσεις ἐφαρμογῆς σ 424 Ε 1843. - δεδικασμένον τόκων ἐκτασις καὶ ἐπὶ κεφαλαίου· ἀπαράδεκτος ἐνστάσις σ 508 Ε 1976. - ἄμεσος ἢ ἔμμεσος ἀναδοχὴ· γνῶσις δανειστοῦ· περιπτώσεις μὴ βοηθείας σ 564 Α 55. - συναλλαγματικὴ ὑπογεγραμμένη ὑπὸ γυναικὸς· ἐκπτώσις γραμματίου εἰς διαταγὴν· οὐ βοηθεία δόγματι σ 596 Α 68.

Βία· ἀνωτέρας· μὴ παροχῆς μίσθου σ 133 Α 258. - ψυχολογική· ἀπειλὴ μελλούσης ζημίας ἐν ἐνασχῆσει δικαίωματος· πεπικθῆσις δικαστηρίου σ 170 Ε 792 Π 1316.

Βιασμός· ζημία ἐκ διακορύσεως ἐπισύψεως ἀναγκαῖας πρὸς ἀποκατάστασιν προικὸς· στέρησις ἐπὶ ἀποδ. διαικίας· πλείονες καταδικασθέντες· ἀλληλέγγυον σ 600 Α 150.

Βιβλία : επίκλησις· σύμβαισις ἀτελής· ἀποδ. ισχύς σ 75 Π 937.- διδακτικά· ἀπόφασις ἐπιτροπῆς ἐπὶ εἰσακτέων· Ἑλληνικά σχολεῖα· ἔγκρισις ὑπουργοῦ· ἀνάκλησις· ἀναγραφὴ ἐν ἐτησίῳ καταλόγῳ ἐγκριμένων καὶ ἐτησίῳ προγράμμασιν· ἀποκλειστικὴ χρῆσις· ὁρησκευτικὰ ἔγκρισις· Ἱ. Συνόδου· διαγωνισμὸς πρὸς διδασκαλίαν διδακτέων μαθημάτων· ἐκτελεστικὸν διάταγμα νόμου· παρὰ νόμος προσδιορισμὸς δεκτῶν εἰς διαγωνισμὸν βιβλίων· ἀναγνωστικά· ἀνάκλησις ἔγκρισεως· ζῆμα· εὐθύνη δημοσίου σ 130 Α 255.- μὴ παραγωγή· μὴ ἰσχυρισμὸς παραγωγῆς· οὐ διάταξις ἄνευ αἰτήσεως σ 341 Α 425.- ἔμπορος· ἰδιόχειρον· χρόνος ὑποχρεωτικῆς τηρήσεως· διατήρησις μετὰ σ 373 Α 504.- διδακτικά εἰσακτέα ἑλλήν. σχολείων· κανονισμὸς τρόπου ἔγκρισεως· ἐπιτροπὴ οὐ δυνατὴ ἀποκλεισμὸς σχολείων καὶ διαγωνισμοῦ εἰσακτέων διὰ Διατάγματος σ 486 Α 2.- διδακτικά· εἰσαγωγή σχολείων μὴ ἐγκριμένων· παράλειψις Ὑπουργοῦ ἐπιβάλλειν ποινὰς· εὐθύνη δημοσίου· οὐ δικαίωμα ἰδιωτῶν σ 540 Ε 1989.

Βιομηχανία : γεωργικὴ· οὐκ ἔμπορία· μισθωτῆς· ἐξαγωγή ἑλατος· οὐκ ἔμπορικὴ πράξις σ 531 Α 23.

Βλάβη : ὑπέρογκος· ἐπὶ κινητῶν· ἀγωγή διαρρήξεως ἀγοραπωλησίας· παραγραφὴ οὐ κατ' ἀνηλικίων· προσδιορισμὸς ἁλίας ἑλαττον τοῦ ἡμίσεος σ 131 Α 257.- κινητῶν παραδοτέων ἐν πλοίῳ· ἔκδοσις φοροτικῆς· ὑπεύθυνος σ 141 Ε 729.- ἐξ ἀμελείας μὴ προνοίας σ 1η0 Ε 991.- ἔμπορουμάτων ἐν ἑλυνείῳ· πώλησις· μὴ μεταβίβασις δικαιοῦστος ἀποζημιώσεως σ 201 Α 337.- ἐλευθέρου σώματος· ἀποζημιώσεις· μέλλουσα ζῆμα ἐξ ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν· βεβαίωσις ἐργασίας ἐν μέλλοντι· ἀμέλεια ἡνιόχου· εὐθύναι προστήσαντος· πιθανὴ διάρρηξη ζωῆς σ 454 Ε 1873, σ 408 Α 13.- αὐτοκίνητον· μισθωτῆς ὑπαίτιότης· ἐλαττώματα εὐθύνη μισθωτοῦ καὶ ἐκμισθωτοῦ σ 615 Γν. Ν.

Βοδκή : ἀπαγόρευσις παράνομος· ζῆμα· δεδικασμένον· ἐξακολούθησις αἰτίας ἀποδεδειγμένων ζημιῶν σ 52 Α 193. δικαίωμα βοσκῆς ἐν κοινότητι Θεσσαλίας· ὅρος κατοικίας ἐντὸς σ 405 Α 519.- ζῶν ἐξ ἐνὸν κτήμα· στοιχεῖον ἄνευ δικαιώματος· μὴ βεβαίωσις· ἀναίρεσις· ἐπόλυσις σ 569 Α 117.- ποιμνίων· ἀπαγόρευσις· δημόσιοι γαῖαι· ἰδιωτικά· ἐξαιρέσεις· δικαιοδοσία δημοτ. συμβουλίου σ 664 Ἀλγρ.

Βούλευμα : παραίωσις ἀνακρίσεως σ 159 Π 27.- μὴ κοινοποίησις· ἔγκυρος προσβολή σ 578 Α 128.- κακὴ σύνθεσις· ἀναφορὰ ἑλλῶ βουλευμάτι· πλημμελειοδικῶν· αὐθύπαρκτος προσβολή· μὴ προσβολὴ βουλευμ. ἐφατείου σ 656 Γν. Εἰς.

Γ

Γάμος : μικτός· ἱερολογία· ἄδεια ἐπισκόπου σ 33 Α 181.- διατροφή συζύγου· ἀνταγωνιστικαὶ ἀπαιτήσεις· οὐ συμφηρισμὸς· ὑποχρέωσις συζύγου· εὐπορία συζύγου· μέτρον προσωρινόν· ἐγκατάλειψις συζύγου· βάρος ἀποδείξεως· κανονισμὸς διατροφῆς σ 47 Ε 501, Π 1408 καὶ 2954.- κώλυμα συγγενείας πέμπτου βαθμοῦ ἐξ αἵματος· ἀκυρότης· θάνατος συζύγου· ἐπιτροπεία τέκνου· προσβολὴ ἀκυρότητος γάμου· φυσικὸν τέκνον· ἐπιτροπεία σ 53 Α 194.- ὁ περὶ τοῦ ἀκυρότητος δημοσίας τάξεως· αὐτεπάγγελτος ἐξέτασις· ἑλλειψις συναινέσεως πατρός· ἀκυρότης ἀπόλυτος· προσβολὴ ὑπὸ τινος· ἀιτάξις ὅπο-

δείξων ἐρήμην σ 59 Ε 1028.- ὅροι ἔγκυρότητος· ἀνίσχυρον· ἐναντίον ἱθιμον πυροβολισμοῦ· ἑλλειψις παρθενίας· πλάνη περὶ· δόλος· οὐκ ἀκυρότης σ 125 Π 25.- λύσις θανάτου γυναικὸς· δικαίωμα παροχῆς ὑποσχεθείσης προικὸς μετὰ λύσιν· ὑπὸν τέκνον σ 157 Ε 754, Π 456.- προσβολὴ ἐπὶ ἑλλείψει εὐλογίας καὶ ἁδείας· ἐναντία ὁμολογία ἐξ ἀγωγῆς σ 235 Ε 864.- μικτὸς μεταξὺ χριστιανῶν ὁρθοδόξου καὶ ἐτέρου δόγματος· ἁδεῖν· ἱεροτελεστία ὁρθοδόξου ἱερέως· δυτικῶν ἱερέως· ἀποδείξεις δόγματος σ 281 Ε 1498.- αἰτήσεις πιστοποιήσεως γάμου καὶ γεννήσεως ἐκ τοῦ γάμου· παρέλκει αἰτήσεις περὶ ἀναγνωρίσεως κληρονομίου σ 300 Ε 1554.- κώλυμα ἐκ συγγενείας· συναψις ἐν ἀγνοίᾳ· νομιζόμενος· ἀποτελέσματα σ 372 Α 501.- διαδίκου ἀνηλικίου· οὐκ ἔρσις ἡ διακοπὴ κληρονομισότητος σ 556 Ε 14.

Γῆ : ἰθνηκὴ· πέριξ ἱαματικῶν ὑδάτων· ἔνοια πηγῆς· ἐξαιρέσεις ἀπὸ διανομῆς· ἀπόστασις 500 μέτρων σ 49 Α 185 - παραχώρησις μόνον κατοικοῖς Ψαρρῶν· μὴ κάτοικοι· οὐ κτήσις κυριότητος· οὐκ αὐτοδικαία ἀπώλεια· ἀνάκλησις σ 149 Ε 1079.- δῆλωσις ἰθνηκῆς· ἔκδοσις παραχωρητηρίου καὶ ὁμολογίων· πληρωμὴ δόσεων· μεταγραφὴ· ἀντίθετος δῆλωσις· προτεραιότης· προγενεστέρα μεταγραφὴ β' δηλωτοῦ· ἐπικράτησις· ἰσχυρισμὸς μὴ περιλήψεως διεκδικουμένου παραχωρητηρίου· ἀνταρπητικὴ ἐνστάσις· οὐκ ἀποδεικτικὰ κατ' ἀνταποδείξειν ὁμολογία δικαιοπαρόχου ἐναγομένου μετὰ πώλησιν σ 209 Α 341.- ἐπιτροπὴ ἐπὶ διανομῆς ἀπόφασις· μεταγενεστέρα ἀνάκλησις· προσβολὴ ἐπὶ ὑπερβάσει καθήκοντος· δλομέλεια σ 257 Α 411.- δῆλωσις· δικαίωμα κατοχῆς πρὸ ἐκδόσεως παραχωρητηρίου· ἐνάκλησις ἀγωγῶν δημοσίου νομῆς κατὰ πρώτην σ 322 Α 468.- ἰθνηκὴ παραχώρησις διὰ λογαριασμὸν τρίτου· μεταβίβασις καὶ μεταγραφὴ· ἀπὸ κτήσις κλεισίων παραχωρηθέντων σ 575 Π 557.

Γνωστοποίησις : ἐκχωρήσεως ἀπαιτήσεως κατὰ Δημοσίου δι' αἰτήσεως θεραπείας σ 417 Α 522.- πολιτικὴ ἀγωγή· ἐξέτασις μαρτύρων κατηγορίας· οὐκ ἰδίᾳ γνωστοποίησις σ 626 Α 156.

Γραμματεὺς : παρὰ συνέδριον· κώλυμα· μὴ διορισμὸς εἰδικῶν· ἀναπλήρωσις σ 406 Α 51 - παρὰ στασις εἰς συνεδριάσεις καὶ διασκέψεις δικαστηρίων· σ 568 Α 112.- εἰρηνοδίκαιον· διορισμὸς ὑπογραμματέως μὴ κεινημένου προσόντα· βλάβη ἡθικὴ ἐπικρατείας· παρὰ στασις καθήκοντος· κώλυμα γραμματέως καὶ ὑπογραμματέων προσωρινὴ ἀναπλήρωσις ὑπὸ δικαστηρίου σ 599 Α 147.

Γραμμάτιον : διαμαρτύρησις ἄνευ ὑπαίτιότητος ὁφειλέτου ἀτήμαντος· παύσει πληρωμῶν σ 28 Ε 583.- ρήτρα λήψεως δι' ἔμπορικὴν γῆρσιν· οὐκ ἔμπορικότης ἄνευ ἀποδείξεως σ 51 Ε 605.- εἰς διαταγὴν· μὴ ὑπογραφὴ ἑμπορῶν· δι' ἑμπορικῶν πινακίων· μὴ αἰτήσεις παραπομπῆς ἀρμοδίῳ πινακίῳ σ 238 Ε 540.- παραγραφὴ· ὅρος κατὰ προσθήκην· περιττὴ σ 252 Ε 867 Π 3070.- ἐκδεδομένα εἰς διαταγὴν ὁμορρυθμοῦ ἑταιρίας ἀτομικῆ ὀπισθογράφησις· μεταβίβασις ἡμίσεος σ 293 Α 457.- ἔκδοσις ἐν προσαρτηθείσῃ χώρῃ πρὸ προσαρτήσεως· χαρακτηρισμὸς κατὰ νόμον χρόνου συστάσεως· Ὁθωμανικὸς· χαρακτηρισμὸς ὡς ἔμπορικὸν ζῆνυ διακρίσεως· ἀρμοδιότης· κατάργησις ἑμπορικῶν σ 323 Α 471.- δίκη· μεσολάβησις· διατίς· διπλὴ πρωτόδικος ἐρημοδικία· διακοπὴ παραγραφῆς· ἑρεσις σ 378 Ε 939.- λήψις ἀντιτίμου περ' ἐκδότου· τριταγγυητῆς καταβαλὼν κομιστῆ· συμφηρισμὸς μεταξὺ ἐκδότου καὶ τριταγγυητοῦ ἀναγωγῇ κατὰ συνεγγυητῶν σ 403 Ε 515.- εἰς

διαταγὴν ἀνακληρωμὴν ὑπὸ ὀπισθογράφου· οὐ δυνατόν μεταδίδοις διὰ νέας ὀπισθογραφήσεως· μόνον δι' ἐκχωρήσεως· ἀγωγαι σ 477 E 987.- ἀσφαρίς· ἐπὶ ἀναγνωρίσεως χρέους σ 497 A 12.- πληρωμὴ μὴ ληξιπροθέσμων ὑπὸ πτωχεύσαντος· γνώσεις καύσεως πληρωμῶν· κατὰ τίνος ἀρμόζει σ 514 A 17.- εἰς διαταγὴν ὑπογραφήν ἐμπορίου μὴ προβολὴ ἀστικότητος παραγραφὴ Ἑμπ. Ν. τεκμήριον πληρωμῆς· ὁμολογία ὀφειλέτου μὴ πληρωμῆς· μὴ ἐπικλητικὴ ὁμολογία· ἰσχυρισμὸς ὀφειλῆς σ 545 A 36 - εἰς διαταγὴν συμβολαιογραφικῆς ἐγγράφου παραγραφὴ σ 557 E 14.- εἰς διαταγὴν συμβολαιογραφικῶν ἀλληλεγγύη· παραιτήσεις ἀπὸ διζήσεως καὶ ἀλληλεγγυότητος· προβολὴ εἰκονιότητος παραιτήσεως ἀντεγγράφῳ ὑποχρέωσις εἰς ἐγγράφον ἀποδείξιν· ἀπώλεια ἀντεγγράφου· προβολή· σ 572 E 641.- συναλλαγματικὴ ὑπογεγραμμένη ὑπὸ γυναικός· ἔκδοσις εἰς γραμματίων εἰς διαταγὴν ὀπισθογράφῃς ὑπὸ γυναικός· εἰσαγωγὴ ἐμπορικῶν πινακῶν χαρτοσήμανσις γραμματίου ἀποστολῇ χρημάτων ἀπὸ τοποῦ εἰς τόπον· ἐμποριοκοῦ· ἀνεκκαθάριστον ἐνστάσεως· ἀλληλεγγυότης· οὐ βοηθεῖα δόγματι σ 596 A 68.- εἰς διαταγὴν ἐμπορικόν· ἐνοχικὸς δεσμὸς προελεύσεως· παραγραφὴ σ 642 E 97 Π 38'0.

Γυνή : αὐτοποδῶπος παρὰ τῆς· ἀπόκρουσις κινδύνου προικὸς σ 172 E 793 Π 420.- ἔκδοσις εἰς διαταγὴν συναλλαγμ. ὑπὸ ὀπισθογράφῃς· ἀλληλεγγυον ὑποχρέων σ 273 A 423.- ἐμμετος ἢ ἔμμετος ἀναδοχὴ ἄλλοτρίου γρόους· μεταδίδοις εἰκονικὴ πρὸς ὑποθήκευσιν· γνώσις δανειστοῦ· οὐ παραιτήσεις ἀπὸ βοηθείας· μὴ βοηθεῖα· τότε σ 564 A 55.

Δάνειον : μονῆς· εἰκονικόν· παρὰ νόμον· ἔλλειψις ἀδείας διοικητ. ἀρχῆς· μὴ ἐνέργεια ἐνδίκων μέσων δόλους· εὐθύνη ἀντιπροσώπων· περιπτώσεις δανεισμοῦ μονῆς· μεταγενεστέρᾳ ἔγκριστις διοικητ. ἀρχῆς· πραγματικὴ δαπάνη χρεῖας μονῆς· ἴδιμον σ 76 E 614 Π 257.- ἔθνικόν 60 ἑκατομ. παραγραφὴ 5ετης ἀπὸ τελευταίας κληρώσεως· μετατροπὴ δανείου· ἀνταλλαγὴ ὁμολογιῶν ἢ ἐξόφλησις ὥρισμένη προθεσμία· κατάργησις τόκου· οὐ μεταβολὴ παραγραφῆς σ 257 A 414.- ἐταιρίας· μὴ ἀπαγόρευσις δανεισμοῦ· ἀπαγόρευσις ἐκποίησεως· ἀπόφασις συνελεύσεως· ἐνυπόθηκοι· ἐκποίησις ἀναγκαστικῇ διεκδίκησις ὑπὸ δικαιοδόχου· ἐνστάσις ἀγοραπωλησίας· ἀπαγόρευσις ἀπαλλοτριώσεως· περιπτώσεις σ 314 E 1598.- δόσις πράγματος πρὸς πώλησιν καὶ δανεισμὸν τιμήματος· οὐκ ἀγοραπωλησία σ 381 E 3 - ἐπιτρόπου νσοῦ· δαπανηθὲν ἐπισκευὴ καὶ διακοσμήσει· ἀνανῶρισις δαπανῶν ὑπὸ ἐκκλ. συμβουλίου καὶ διοικητ. ἀρχῆς σ 390 E 1789.- πρὸς χρῆσιν ἀνθήκων· αἰσχροῦτης σ 412 E 743· συζύγου ὑπὲρ συζύγου· γνώσις δανειστοῦ· περιπτώσεις ἀναδοχῆς γρόους· βοηθεῖα Βελλεϊαν. δόγματος σ 424 E 1843 - ἐπικλητικὴ ἰδιωτικῆς ἐγγράφου περὶ ἄλλης σχέσεως· οὐδ' ἀρχὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως· οὐδ' ἀσφαρίς σ 603 E 2057.

Δανειστής : ἐκτέλεσις· παρὰ πτωμα κλητῆρος· εὐθύνη ἐπισπεύδοντος σ 172 E 793 Π. 420.- ἐγχειρόγραφος· κατὰσχέσις· συνέχεσις ὑπὸ ἐνυπόθηκου σ 182 A 308.- ἀγωγὴ κατὰ ἐπισπεύσαντος ἐπὶ ἀκυρώσει πλειστηριασμοῦ σ 534 A γ. Ν.

Δαπάναι : εἰς τρίτους· ἐντολὴ· ἐμπορικότης ἀποδ. μέτρο σ 168 E 1140

Δάδος : πυρίκαυστον· ἀπαγόρευσις καλλιεργείας τοῦ ἔδαφους· ἀποκοπὴ κακαυμένων δένδρων· οὐκ ἀπαγόρευσις σ 73 A 219.- κακαυμένα· δημόσια ἢ ἰδιωτικά· ἀπαγόρευσις καλλιεργείας ἐπὶ ἰοστῆν ἔδαφους οὐκ ἐκκοπῆς καέντων· ἄδεια παρ' ἀναρμοδίου ὑπαλλήλου· οὐ χρεῖα ἀδείας ὑλοτομίας· ἀπαγόρευσις κοπῆς καὶ μεταφορᾶς καέντων δένδρων ὑπὸ Ὑπουργείου· δάδος μονῆς· παραμέλησις καθήκοντων ὑπαλλήλων· εὐθύνη προστασίας σ 386 A 506

Δεδικ ὁμῶν : κατ' αἰτήσεως ἀναίρεσεως· μὴ ἰσχυρισμὸς ταυτότητος δίκης καὶ διαδίκων σ 50 A 187 - ἀνεξέλεγκτον ἐκτίμησεως ὑπὲρ δικαιοπαρόχου· περιορισμὸς κυριότητος πρὸς προσώλῃν ἀρχαιοτήτων· οὐ παραδίδοις ἀρθρ 17 Συντ. οὐ δικαίωμα ἀποζημιώσεως σ 55 A 200.- ἰσχύς ἐν μέλλοντι· διατροφὴ· μεταγενεστέρᾳ πρόσκλησις πρὸς συνόλησιν· οὐκ ἔρσις· ἐκτίμησις ἀποφάσεως σ 86 A 226.- ἐπικλητικὴ διὰ προτάσεων· μεταβολὴ βέσεως ἀγωγῆς σ 114 A 241.- ὑπὲρ προκατόχου ἐν δίκῃ νομῆς σ 116 A 250.- καταδίκη ὑπὸ πλημμ. κλειδοῦ/ος σιδ. ἐταιρίας· ἀπέναντι ἐταιρίας σ 138 E 717 Π 225.- ἐξ αἰτιολογιῶν σ 150 E 1041.- καταπιστευματοδότου· ἰσχύς κατὰ καταπιστευματοδόχου σ 180 A 305.- μεταξὺ δανειστοῦ ἐνυπόθηκου καὶ ὀφειλέτου· ἰσχύς καθ' ἑτέρου ἐνυπόθηκου μετὰ χίταρξιν δίκης ἐπὶ γραμματίων σ 184 A 311.- ἐξ ἀποφάσεως ποιν. δικαστηρίου· τέλεσις ἀδικήματος· ὥρισμένον πρόσωπον σ 188 E 797.- ἀνακοπὴ κατὰ προγρ. πλειστηριασμοῦ· ἀπόρριψις προηγουμένης ἐπὶ ἀπαρθέτου οὐ σ 143 A 312.- μεταξὺ ὀφειλέτου καὶ ἐνδὸς συνδανειστών· ἀλληλεγγυοὶ συνδανεισταί· ἰσχύς· οὐ χρεῖα ὁμοδικίας· μὴ ἀκλυοεγγύως ἀνεχόμενοι δανεισταί· ἐπικλητικὴ ἀποφάσεως πρὸς χαρακτηρισμὸν ὁμολογίας σ 213 A 352 - καθ' ὑπερθεματιστοῦ· ἐν δίκῃ περὶ κατατάξεως· ἀνεξέλεγκτον ὑπὸ Ἀρ. Π. σ 229 A 373 μεταξὺ ἐνυπόθηκου ὀφειλέτου καὶ τοῦτο· ἀνίσχυρον κατ' ἐνυπόθηκου δανειστοῦ· δικαίωμα προσβολῆς σ 260 A 421.- ἔκδοχή· ἐξ ἀποφάσεως ὑπὸ δρχον καὶ δόσεως δρχου· ἀντιρρήσεις· προβολὴ ἐκκρεμότητος ἐνώπιον ἐφατείου· μὴ λήψις ὑπ' ὄψιν ἀναίρεσις σ 421 A 532.- ὑπατικότης πλοιάρχου· ἀποφάσεις ποιν. δικαστηρίου· τρίτου ὑπεύθυνος πολιτικῶς ἐκ πράξεως καταδικασθέντος σ 49 A 5.- ἐπιδίκασις τόκων· ἐπέκτασις καὶ ἐπικεφαλαιού· ἐνστάσις Βελλεϊαν. ἀπαρθέτου σ 508 E 1976.- παραδίδοις· οὐ λόγος ἀναίρεσεως σ 600 A 149.- ἀθωωτικὴ ἀπόφασις· πολιτικαὶ ἀκαιτήσεις· οὐ δεδικασμένον σ 604 E 839 - ἐμπορικῆς ἀκαιτήσεως· οὐ μεταβολὴ φύσεως σ 630 E 60.

Ἐλῶσις : ἀντεπαγωγῆς δρχου· οὐ κοινοποιητέα προσωπικῶς διαδίκω σ 125 E 631· τρίτου ἐν κατασχέσει· ἀρμολιότης· γραμματικῶς πρωτοδικείου καὶ εἰρηνοδίκης κατοικίας τρίτου σ 146 A 268.- ἐφέτως κατ' ἀποφάσεως· μεταλλευτικῶν συμβουλίου σ 319 E 1609.- ἐπὶ κατασχέσεως χειρὶ δημ. εἰσπράκτορος· εἰσπραξίς ἄλλ' ἀπόδοσις κατασχθέντων· ἀνώφλητον· ἀνακοπὴ· βίρος· ἀποδείξεως σ 359 E 1744.- ὑποταμίου· ἀνακοπὴ· ἀρμολιότης σ 418 A 525.- τοῦτο· οὐκ ὁπολογιστέα προθεσμία ἀνακοπῆς σ 451 E 1875.

Δήμαρχος : συμβολαιογράφος· οὐκ ἀσυμβίβαστον σ 160 A γγρ.- μὴ ὑποβολὴ ἀπολογισμοῦ νομάρχῃ· παραδίδοις καθήκοντος· ἀνευ ὤφελος ἢ βλάβης· μὴ βεβαίως προηγουμένης πειθαρχικῆς ποινῆς· ἀναίρεσις σ 519 A 95 I γ. Εἰς.- Δῆμος· ἐνυπόθηκος δανειστής· ἐκποίησις ὑπὸ ἑτέρου δανειστοῦ· ἄ.

μέλεια περί παράστασιν κατὰ πλειστηρίασιν· μὴ αἰτήσεις μεταθέσεως πλειστηριασμοῦ· μὴ ποδκλήσις ἀδείας τὰς πλειοδοσίαν· οὐ παράστασις κατήκοντος σ 538 Α 105 Γν. Εἰς - διοικήσεις περιουσίας δημοικῆς· ἐνέργεια πρὸς βλάβην δήμου ἄνευ ἀπεξαιρέσεως ἐκμίσθωσις δημοτ. φόρων· παρακώλυσις συνγωνισμοῦ· παράστασις μικρᾶς παραγωγῆς· ἀποδίδωσις φρεγγύων· χαρακτήρ ἀδικήματος δημοτικὸν συμβούλιον σ 626 Α 160, 654 Γν. Εἰς.

Δημοδιδάσκαλος· 10δράχμον ἐπιμίσθιον· μὴ κατάρτησις νεωτέρω νόμῳ σ 289 Α 445.- δημοδιδασκάλισσα· παῦσις· γνωμοδότησις ἐποπτ. συμβουλίου· ἀνεξέλεγκτον ὑπὸ δικαστηρίων· οὐκ ἀπολογία σ 456 Ε 1890.

Δημοπρασία· προμηθείας ὑπὸ ἔγκρισιν ὑπουργοῦ· γνωστοποίησις ἔγκρισως δι' ἐγγράφου νομάρχου· ἐσφαλμένη ὑπὸ νομάρχου κοινοποίησις· δικαίωμα ὑπουργοῦ ἔγκρισως ἢ μὴ· περιλαμβάνει ἄρνησιν· προσθήκη ὧρων σ 434 Α 534.

Δήμος· διορισμὸς· πληρεξουσίου· ψήφισμα δημοτ. συμβουλίου· μὴ ἔγκρισιν νομάρχου σ 19 Α 177.- δικαστικὴ παράστασις πρὸς ἀποτροπὴν κινδύνου· διορισμὸς πληρεξουσίου σ 55 Α 198.- μισθώσεις δημοπρασία· ἔγκρισις· μὴ σύνταξις συμβουλίου σ 144 Α 149.- ἴδρυσις ἀγαθοεργῶν καταστήματος διαθήκη· κοινότης· δημοτ. συμβούλιον· κοινωφελὴ κατὰστήματα· κληροδότημα ὑπὲρ πενήτων διαχειρίσις σ 191 Γν. Ν.- χρέη· πληρωμαὶ ὑπὸ δημοσίου ἐντάλματι δήμου· ἐκχώρησις· οὐ γραῖα εἰδοποιήσεως ὑπουργοῦ σ 198 Α 325.- μισθώσεις δημοτ. σχολαίως· γνωμοδότησις ἐπιθεωρητοῦ αὐτ.- εἰσαγωγὴ παραφρόνων εἰς νοσοκομεῖα· διαταγὴ ἄστυν. ἀρχῆς ἢ νομάρχου· εὐθύνη δῆμων σ 215 Α 358.- ἀναγραφή ἐν πεμπτημυρίῳ· πληρωμὴ ἀναλογούντος ἄρνησις παραλαβῆς σ 276 Α 432-γ-ωρ στάθμισις πόλεως· ζημίαι παροδίων οἰκίων· ἐγκριμένον σχέδιον· εὐθύνη σ 290 Α 451.- κατὰ σχετίαι χεραὶ δημοτ. εἰσπράκτορες· δημοσίον νόμοι ἐξοφλήσεως χρεῶν καὶ στοιχειώδους ἐκπαίδευσως· δῆλωσις εἰσπράξεως καὶ ἀποδόσεως· ἀνόφλητον· ἀπόδειξις βίβρος σ 359 Ε 1744.- εἰσπραξις ἐσόδων ἀναγραφέντων ἐν προϋπολογισμῷ καὶ συνεπίψυφισμάτων δημοτ. συμβουλίου σ 377 Ε 1787.- κατὰσχέσις κατὰ παρὰ δημοτ. εἰσπράκτορι σ 381 Α 149.- δημοτ. συμβούλιον· ἔγκρισις δαπανῶν πρὸς ἐπισκευὴν καὶ διακόσμησιν ναοῦ· δάνειον πρὸς ἐπίτροπον σ 390 Ε 1783.- παροχὴ ὑπηρεσιῶν δῆμῳ· μὴ ἀναγραφή δαπάνης ἐν προϋπολογισμῷ· ὑπηρεσία ὑπὸ δημοτ. συμβουλίου· ἄμισθος· ἐμμισθος μόνον ἐκτὸς δήμου σ 391 Ε 1796.- ἐνέργεια ἔργου κατ' ἐντολὴν δημάρχου δημοπρασία μὴ ἐγκριθεῖσα ὑπὸ συμβ. καὶ διοικ. ἀρχῆς· ἐργολάβος προηγουμένου ἔτους· μὴ βεβαίωσις ἐκτελέσεως ἐντολῆς κατὰ προηγουμένην δημοπρασίαν· ἀοριστία· ὠφέλεια δήμου· οὐκ ἐφαρμοστέα ἐπὶ δημοτ. νόμος· κατάρτησις Ρ. διατάξεων σ 423 Ε 1841.- ἀγωγή κατὰ αἰτήσεις πληρωμῆς ἐκ 4)5 προϋπολογισμοῦ· οὐ στοιχεῖον· περιορισμὸς σ 530 Α 22, Ε 177.- κατὰσχέσις κατὰ δήμου· ἀδύνατος τήρησις αἰτήσεως θεραπείας σ 594 Π 631.- νόμος ἐξοφλήσεως χρεῶν· οὐ κατάρτησις διατάξεων ὑπερήμερας· ὁμολογία δήμου περὶ ὀφειλῆς· στήριξις ἐπὶ τελεσιδικίαν ἀποφάσεων σ 637 Α 95.

Δημόσιον· εὐθύνη ἐκ ζημιῶν στρατιωτ. σωμάτων· ὀνοχὴ ἀξιοματικῶν· δόλια παράλειψις· πλουτισμὸς σ 85 Α 225- ζημία ἐξ ἀμελείας ὑπαλλήλων· παράλειψις καθήκοντος ἐξ ὀλιγωρίας, δειλίας καὶ ἀνικανότητος· μὴ ἀποτροπὴ κατατροπῆς· ἐ-

παγωγή ὄρκου ἀορίστως· ἀπαράδεκτον σ 99 Α 233.- εὐθύνη ἐκ πράξεων νομίμων ἀντιπροσώπων· ἐνέργεια ἐντὸς ἑρίων καθήκοντων· δόλος· εὐθύνη ἐκ πλουτισμοῦ· κατὰλήψεις οἰκίας πρὸς στρατωνισμὸν χωροφυλάκων· οὐκ εὐθύνη δημοσίου ὡς προστήσαντος σ 117 Α 253.- εὐθύνη ἐξ ἀνακλήσεως ἐγκρίσεως διδακτ. βιβλίων σ 130 Α 255.- εὐθύνη ἐκ μὴ παραδόσεως μισθοῦ σ 133 Α 258.- αὐθαίρετος κατὰλήψεις κινήτων ἐπεμβάσει ἀστυνομίας· καταστολὴ ἐν πεδίῳ πολέμου· εὐθύνη· οὐκ ἐξ ἀρχῶν προστήσεως· παρόνομος· πράξις ἐφ' ὅσον πλουσιώταρον σ 178 Α 298.- εὐθύνη ἐκ παρνόμου εἰσπράξ. λιμεν. φόρων· μὴ βεβαίωσις πλουτισμοῦ· ἀναίρεσις σ 178 Α 299.- ὀφειλόμενα ὑπὸ ἐκχώρησις· εἰδοποιήσις ἀρμοδίου ὑπουργοῦ· πληρωμαὶ ἐντάλματι Δήμου· οὐκ χρεῖα εἰδοποιήσεως σ 198 Α 325.- εἰσαγωγὴ παραφρόνων εἰς φρενοκομεῖον· διαταγὴ ἄστυν. ἀρχῆς ἢ Νομάρχου· περιπτώσεις εὐθύνης σ 215 Α 358.- εὐθύνη ἐκ καταλήψεως βίβ. κτημάτων ὑπὸ στρατοῦ ἐφ' ὅσον πλουσιώταρον σ 215 Α 359.- κατὰσχέσις ξ. λείας παραγγελία ὑπουργοῦ· οὐκ εὐθύνη Δημοσίου σ 225 Α 365.- δόλια πράξις ἢ παραλείψεις ὑπαλλήλων· εὐθύνη δι' ἀρπαγὴν ἐμπορευμάτων ὑπὸ στρατοῦ· ἀμέλεια ἀξιοματικῶν· εὐθύνη ἐκ προστήσεως· πανικὸς σ 231 Α 387.- ἀπαιτήσις κατὰ παραγραφὴ Λογιστ. Νόμου ἀνεξαίρετος· ἀναγνώρισις· ἐνδοξίς νέας· μὴ πληρωμὴ· δίκη ἀρξαμένη σ 241 Ε 1509.- δόλια πράξις ἢ παραλήψεις στρατοῦ· ὄρος εὐθύνης δημοσίου· ἀφαίρεσις ὑπὸ στρατοῦ πρὸς χρῆσιν· ὄρος πλουσιωτέρου σ 30 Α 464.- ἀδικοὶ πράξεις καὶ παραλείψεις προσετώτων· πλουσιώταρον· χρησιμοποίησις ὑπὲρ ἀναγκῶν στρατοῦ· ζημίαι ἐκ πανικοῦ σ 372 Α 499.- ἀπαγόρευσις καλλιέργειας κεκαυμένου δίσκου· οὐκ ἐκκοπὴς ἑνδρών· ἄρνησις χορηγήσεως ἀδείας· ἀμέλεια ὑπαλλήλων· εὐθύνη ἐκ προστήσεως· ὄσος μοναστηριακὸν δημοπρασία· μὴ συνενόησις ἀρμοδίων ὑπουργῶν σ 386 Α 506.- συμφωνία ἄνευ διαγωνισμοῦ· περιπτώσεις· ἀποδοχὴ ἄνευ ἀποδείξεων σ 388 Α 511.- παρόνομος ἀδύνατος δικαστ. ὑπαλλήλου· δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατὰ Δημοσ. καὶ ὑπουργοῦ· διατάξεις νόμου ἀποκλείουσα· ἑλλείψεις παθητικῆς ὁμοδικίας· στοιχεῖα πρωτοδικῆς εὐθύνης ὑπουργοῦ σ 392 Ε 1808 Π 1445.- ἀπόδειξις καταβολῆς· διπλότυπον· ὄσος σ 409 Ε 1778.- κοινοποίησις δικογράφων δικῶν· μόνον ὑπουργῶ· ἐξωδίκου γνωστοποίησεως ἐκχώρησεως· ταμῖα καὶ ὑπουργῶ σ 460 Ε 7199.- κτήματα Ὁθωμαν. ἐν Γυθείῳ· περιέλευσις δημοσίῳ δικαίωματι πολέμου σ 495 Ε 997.- λεηλασία κατὰστήματος· εἰδοποιήσις ἀστυνομίας· μὴ ἵναχαιτίσις ἐκ ραθυμίας· εὐθύνη ἐφ' ὅσον πλουσιώταρον σ 533 Α 33.- εἰσαγωγὴ διδακτικῶν βιβλίων μὴ ἐγκριμένων· ἀπαγόρευσις· μὴ ἐπιβολὴ ποινῶν· οὐ συμφέρον ἰδιωτικὸν σ 540 Ε 1989.- μισθώσεις κτημάτων· δημόσιος συναγωνισμὸς· ἄνευ συναγωνισμοῦ· ἀκυρότης· παραβίασις· οὐκ ἀποζημιώσις σ 561 Α 50.- σύμβασις μετὰ παραβίασις· διαφυγὸν κέσδος· οὐκ ἐφαρμογὴ διατάξεων προστήσεως· ἐκτασις εὐθύνης σ 593 Α 65.- εὐθύνη ἐξ ἀδικήματος ἢ πταίσματος· ζημία· ὄρος ἀναγκῆς συνεπίεξις· παρνόμος· ἐνέργεια ταμίου ματαιώσεως εἰσπράξεως φόρων· ἀπώλεια ἀπαιτήσεων· ἐπικλήσις ἀπεργασίης· ἑλλείψεις παραγωγικοῦ στοιχείου· ἀπώλεια τόκων σ 595 Α 67.- ἐπίτρεψις γυμνασίων ἄλλοδαπῶ στόλῳ· ζημίαι λειψαδίων· κυριότητα ἐπὶ θαλάσσης μέχρι βολῆς τηλεβόλου· ἀποζημιώσις· εὐθύνη· καθορισμὸς· ὑπαιτιότητος ἐν

δόσει ἀδείας σ 604 Ε 2041.- κατάσχαις ως ἀνήκοντος ὀφειλέτη· πληρωμὴ φόρου παρ' ἰδιοκτητοῦ κατασχθέντος· οὐκ ἄδικος πλουτισμὸς σ 636 Α 91.- παράνομος ἀφαίρεσις ἀμάξης ὑπ' ὀργάνων· ἀποζημίωσις διὰ διαφυγὸν κέρδους ἐκ χρήσεως· ἐτέρα ἀγωγή περὶ ἀποδόσεως ἀξίας· ἀπόρριψις διὰ τὴν μὴ ζήτησιν αὐτοῦσας ἢ βεβαιώσεως ἀδυναμίας· ἀνεπιράστων σ 637 Α 97.- ἀποταμίευσις σταφιδοκάρπου· συμψηφισμὸς καταβλητέου φόρου εἰς εἶδος· μὴ ἐξαγωγή· δικαίωμα ἀπολήψεως τιμῆματος ἐκποιθέντος ὑπὸ σ 639 Α 101.- ἄρνησις ἀδείας οἰκοδομῆς· στέρησις χρήσεως ἰδιοκτησίας· ἀποζημίωσις· ἀξία γηπέδου· ἀξία χρήσεως· σιωπηρὰ περιλήψις μέσων πρὸς οἰκοδομὴν σ 644 Ε 128.- κατὰλήψις ἀμάξης ἐπεμβάσει στρατ. ἀρχῆς· ἀπώλεια ἐν πολέμῳ· εὐθύνη ἐκ προσθήσεως· ἐνέργεια ἐντὸς κύκλου ἀναταθείσων ὑπηρεσιῶν· ἐνοχὴ νομικῶν προσώπων· ἐφ' ὅσον πλουσιώτερα σ 651 Α 106.

Δημοσιότης : συνεδριάσεως· διακοπὴ· ἐπανάληψις· ἔλλειψις· βεβαιώσεως σ 56 Γν. Εἰς - βεβαιώσις ἐναρξέως συνεδριάσεως· διακοπὴ καὶ ἐπανάληψις σ 357 Α 41.

Διαδικασία : συνοπτικὴ· ἀγωγή συνοπτικὴ καὶ συνήτης· διαδικασία συνήτης· ἀγωγή συνοπτικὴ σ 618 Α 78.

Διαζύγιον : ἐπιβουλὴ κατὰ ζωῆς· συγγνώμη· ἔγκυρος· προβολή· τέκνα παρὰ τίνι σ 26 Ε 577.- ἐπὶ μοιχείᾳ· ἀπόρριψις ὡς ἀναποδείκτου· δικαίωμα γυναικὸς ζητῆσαι διαζύγιον· οὐ χρεία ἐλέγχου προηγουμένως ψευδοῦς κατηγορίας σ 378 Ε 1788.- ἐλλήνων ἐν ἁλλοδαπῇ· χωρισμὸς ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης· ἀνατροφή τέκνων· παρὰ τίνι διατροφή μετὰ διαρκούσης δίχνης· ἀναρσεις δικαιώματος διατροφῆς σ 559 Ε Γν. Ν.- ὑπαιτιότης· ἀνατροφή τέκνων· Ἰω. Κωδ. σ 590 Ε 6.

Διαθήκη : γραφὴ καὶ ὑπογραφὴ διαθέτου· χρονολογία· τόπος συντάξεως σ 15 Γν. Ν.- προσθήκη μετὰ ἀνάγνωσιν καὶ παρατήρησιν πρὸ ὑπογραφῆς· μὴ νέα ἀνάγνωσις· ἀκυρότης· ἀδιάφορον οὐσιώδεις προσθήκης· ἀναγνώρισις διαθήκης· τρόπος· συναγωγὴ μὴ ἀναγνώρισεως ἐξ ἐγγράφων οὐ χρεία ἀποδείξεων ἀναγνώρισεως ἐν ἀγνοίᾳ ἐλαττωμάτων· συναγωγὴ ἐλλείψεως τεκμηρίων· ἐκτίμησις ἐγγράφων μὴ προσαγομένων ἐπὶ τῇ βάσει περιχομένου κατὰ τὸν ἐπικαλούμενον· οὐ χρεία προσαγωγῆς· προσφορὰ προσαγωγῆς ἀποδείξεων ἀναγνώρισεως· ἀόριστον· μὴ ἀναγνώρισις· οὐκ ἀποδεικτέα ἐκθέσει γραμματικῶς· παρέλκον συμπέρασμα· κληροδότημα ἀκύρου διαθήκης· γεγραμμένος ἐν διαθήκῃ καὶ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμος· ὑπεισέλυσις ἐξ ἀδιαθέτου· προϋποθέσεις ἐγκυρότητας κληροδοτημάτων· ἀναγνώρισις διαθήκης ὑπὸ καταπιστευματοδόχου κληρονόμου τοῦ ἐγκαταστάτου ἐν τῇ ἀκύρῳ διαθήκῃ σ 69 Α 214.- ἐκτίμησις ἐγκαταστάσεως κληρονόμου εἰς ὠρισμένον μέρος· διάθεσις ὑπολοίπου· ἀποκατάστασις· ἀπαγόρευσις παρνεολήψεων· ὁποῖαι σ 110 Ε 163.- ἐν Τούρχει· χρητιστῶν Ὀθωμαν. ὑπὸ τοῦ διατυπώσεως ἐφαρμογῆς διατάξεων ρωμ. καὶ βυζαντ. δικαίου· προφορικὴ ἐνώπιον πτα μαρτυρίων· ἔγγραφος ἰδιωτικὴ· τύπος· ἐπικύρωσις ὑπὸ μετροπόλεως οὐχ· στοιχεῖον κύρου· μεταγενεστέρᾳ κύρωσις· οὐκ ἀναγκαῖα προσέλευσις μαρτύρων ἐνώπιον μετροπόλεως πρὸς βεβαιώσιν γνησιότητος περιχομένου· ἀδύνατος προσαγωγῆς· ἀνωτέρα βία· ἀπόδειξις· παρὰ· ἐνῆς σφραγ. καὶ ὑπογρ. μαρτύρων

σ 11 Γν. Ν.- Ἰον. Κώδ.· παρέμβασις ἀκυρότητος διαθήκης· λόγοι· δημοσία· ἀνυπόγραφος· μὴ ἀναφορὰ λόγου· ἄκυρος· ἀναγνώρισις διὰ πρακτικῶν κληρονόμων ἐνστάσις ἐναντίᾳ σ 145 Α 265.- ἀποδοχὴ ρ. τῇ ἢ σιωπηρὰ· παράστασις ἐν ἀπογραφῇ· συναίνεσις εἰς ἐκτέλεσιν κληροδοτημάτων· ἐπιφύλαξις μετὰ ἔναρξιν· μυστικὴ ἢ ἰδιόγραφος· πλείονες σελίδες· μὴ ἀναφορὰ τόπου ἐν μιᾷ πρωθυστερος σύνταξις πράξεων ἐμφανίσεως καὶ ἐπὶ τοῦ φακέλλου σ 186 Ε 1135· χρονολογία· μὴ ἀναφορὰ ἡμέρας· χρονολογικὸν σύστημα σ 208 Α 449. ἐκτίμησις ἐγκαταστάσεως· ἀνεξέλεγκτον· ἰδρυσις εὐεργετικῶν ἰδρυμάτων· καθορισμὸς διαχειρίσεως· προσαύξεσις καὶ φαλκίδευσις ὑπὲρ καθολικοῦ κληρονόμου· κληρονόμος ἀπὸ ρητοῦ· διάταξις ἐπαρκείας ρητῆς σ 261 Α 422.- ἀνάκλησις ὑπὸ δευτέρᾳ δι' ἐγκαταστάσεως ἄλλου· ἐπικύρωσις πρώτης καὶ ἰσχύος ὡς κωδικέλλου· διορισμὸς ἐκτελεστών ἐν κωδικέλλῳ· μόνος κληρονόμος· περιαιρέσις μνείας πραγμάτων· δικαίωμα διαχειρίσεως· δικαιώματα ἐκτελεστών· οὐ διακατοχῆς καὶ διαχειρίσεως κληρονομίας· ἴδιμον σ 262 Ε 1421.- Ε-πάνησις· διατήρησις· Ἰον. Κώδ.· ἄδελφα πρόσωπα· ἐγγραφὴ κληρονόμων· κληροδότημα ἀποδοτέον εἰς ἕτερον ὁρισθόμενον· ἀκυρότης· ἐκτίμησις διαθήκης· ἀνεξέλεγκτον· προσβολὴ ὑπὸ κληρονόμου· ἀδιόφορος ἐν ντὶα ρήτρα· ἐκτίμησις μὴ ἀναγνωρίσεως· ἀνεξέλεγκτον· ὑποκατάστασις ἀγνώστου σ 280 Α 442.- προσβολὴ δι' ἀγωγῆς κλήρου· προσθήκη λόγων ἀκυρότητος προτάσεως· ὁδωμ. ὑπήκοος· σύνταξις μυστικῆς κατὰ διατυπώσεις ἐλλήν. νόμου· κληρονόμοι καὶ ἐκτελεσται ἐναγόμενοι· ἐπανάληψις χρονολογίας καὶ τόπου εἰς ἐκάστην σελίδα· ὑπογραφὴ· μνεία τόπου συναγωγῆς ἐξ ἐκθέσεως ἐγχειρίσεως σ 318 Ε 1608.- μυστικὴ· ἰδιόγραφος· οὐ χρεία ὑπογρ. εἰς ἐκάστην σελίδα· δύο διαθήκαι· πρόσβολη δευτέρας· ἐπιδοθητικὸς ἰσχυρισμὸς μειώσεως καταλειπομένων διὰ τῆς πρώτης· πρόσβολη φαλκιδίου· ἀπόρριψις ὡς ἀόριστου· ἀναιτιολόγητον ἐπὶ πρόσβολῆς δευτέρας διαθήκης σ 353 Α 417.- διορισμὸς ἐκτελεστών· ἀνάσεις ἐντολῇ διοικ. διαχειρίσεως· καὶ κατοχῆς περιουσίας· ἀνώγιμον· ἄρνησις ἀποδοχῆς σ 34 Ε 1799.- ἐναγόμενος κληρονόμος· οὐχ ὁμοδικία κληροδόχῳ· σ 419 Α 528.- ὑπαρξίς· ἀγωγή ἐξ ἀδιαθέτου σ 460 Ε 986 - κληροδότημα ὑπὲρ προικὸς οὐ δέσμευσις κληροδόχου· ἄρσις ἐν περιπτώσει ὑπανδρίας πρὸ θανάτου διαθέτου· θάνατος κληροδόχου· τύχη κληροδοτήματος σ 508 Ε 19 4.- θάνατος ἐγκαταστάτου πρὸ διαθέτου· ματαίωσις· μὴ ὑπαρξίς κωδικέλλ. ρήτρας σ 548 Α 46.- κατὰλειψις δευτερογάμῳ συζύγῳ ὠρισμένων πραγμάτων καὶ ποσοῦ· κληρονόμος ἀπὸ ρητοῦ· ἀρμόζουσα ἀγωγή· ἐξέυρεσις περιουσίας· τέκνα ἐκ πρώτου γάμου· ὀλιγώτερον εὐνοθῆν· νόμιμος μοῖρα· ἐξέυρεσις περιουσίας· ἀπὸ μέσῃ· χρόνος προσδιορισμοῦ ἀξίας· ἀφαιρετέα· χρόνος πρόσβολῆς σ 563 Α 54.- ἐκτελεσται· ἐκτασις ἐξουσίας· οὐ δυνατὴ παραπομπὴ κληρονομίᾳ καὶ ἀποκλεισμὸς ἢ συγκατοχ. κληρονόμου· ἴδιμον· ἀναγνώρισεως θεσμοῦ· ἐκτελεστών· οὐκ ἐξουσίας ἀνεπαρκῆς· ἐρμηνεία διαθήκης περὶ δικαιωμάτων ἐκτελεστών σ 58 Α 74.- βραδεία· ἀνεύρεσις· ἔναρξις προθεσμίων διὰ κληρονομ. τέλη σ 627 Ε 6· ἐκτίμησις· μέλλουσαι χορηγίαι· ἐλασφαλιστικὰ μέτρα οὐ συντηρ. κατάσχαις σ 652 Α 112.- γραφὴ ὑπὸ συμβολαιογρ. καθ' ὑπαγόρευσιν τοῦ διαθέτου· ἀμφισβήτησις· θέμα ἀποδείξεως· γραφὴ ἐν περιθώριῳ πρὸ ἢ μετὰ κλείσι-

μον' ἀκύρωσις προσθήκης σ 660 Ε 142.- μάρτυρες ἀνάγνωσις σ 660 Ε 142.- προσθήκη ἐν περιθώριῳ ὑπογραφῇ. οὐ χρεία ἀναφορᾶς ἀπὸ λέξεων ἀναφορὰ ἀριθμητικῶς χρονολογίας καὶ ποσῶν καὶ τόπου· παρειαγραφαί· ἀπαγόρευσις γραφῆς πλέον 30 στίχων· ἐπικαρπία χήρα· ἐρώτησις συμβολαιογράφου περὶ διατηρήσεως ἐν γάμῳ· οὐ διακοπή σ 661 Ε 142.

Διαιτηδία : ἐκθεσις ἀρχῇ ἐγγράφου ἀποδείξεως σ 95 Π 937.- δικαστήριον· περιπτώσεις προσφυγῆς εἰς δικαστήρια· ὑπέρβασις ἐντολῆς σ 202 Ε 1281.- ἀνήλικοι κληρονόμοι· ἀρχικῶς ὑποβληθέντος διὰ συνυποσχετικοῦ ἐμπορίου· ἀνάθεσις διαιτηταῖς λύσεως διαφωνιῶν κατὰ ἐκκαθάρσιν διαλυθείσης ἐταιρίας· μεταγενέστερος διορισμὸς διαιτητῶν οὐκ ἀνάγκη προδιορισμοῦ διαφωνιῶν σ 329 Ε 1705.- αἰτησις διορισμοῦ διαιτητῶν πρὸ ἐκδόσεως ἀγωγῆς· ἀπαράδεκτος μετὰ σ 643 Ε 100

Διακοπή : ἐξ ἐπελθούσης ἐνηλικιότητος· γνωστοποίησις σ 149 Α 1077.- θάνατος καὶ ἐνηλικίωσις ἐπιτροπουμένου· μὴ γνωστοποίησις· οὐ διακοπή σ 183 Α 310.- θάνατος διαδίκου· ἀνήλικοι οἰκεῖοι κληρονόμοι· ἐκουσία ἐπανάληψις ἀνευ διατυπώσεων σ 188 Ε 797.- θανάτω πληρεξουσίου ἐκουσία ἐπανάληψις δηλώσει νέου σ 198 Α 324.- ἐκχώρησις πρὸ παρμβασίς ἐκδοχῆς μετὰ πρὸ ἐπανάληψις δίκης σ 264 Ε 1438.- ἐγγραφή ὑπὸ ἐκδοχῆς μὴ ὑπεισελθόντος εἰς δίκην· οὐ σ 268 Ε 879.- θάνατος ἀντικλήτου μετὰ ἐρημοδικίαν σ 411 Ε 968.- θανάτω διαδίκου· μὴ δηλοποίησις θανάτου· αἰτησις ἐπανάληψις σ 429 Ε 759.- διάλυσις ἐταιρίας· μὴ δηλοποίησις· συνέχισις δικῶν σ 440 Ε 1859.- ἀνατροπῆς· ἐξάμηνος παράτασις σ 464 Ἀλφρ.-συνεδριάσεως δικαίωμα προέδρου σ 468 Α 81 Γν. Εἰς.

Διαμαρτυρία : ἑλλειψις ἐν παραλαβῇ ἀγοραπωλησίας σ 282 Ε 1513.

Διαμονή : ἐν ἀλλοδαπῇ· Ν. ΑΝΘ· προθεσμία ἀνακοπῆς· προθεσμία ἐφέσεως· πρῆξις μὴ ἀκατοῦσα προσωπ. ἐμφανισιν· κοινοποίησις ἀντικλήτου ἢ εἰσαγγελεῖ· πληρεξούσιος δικηγόρος· παράστασις μὴ κατάθεσις προτάσεων· ὑπογραφὴ ἀνακοπῆς ἀνευ πληρεξουσιότητος· ἔγκρισις· οὐ διορισμὸς ἀντικλήτου σ 29 Ε 587.- ἀποδημία ἐν ἀλλοδαπῇ· ἀρμοδιότης δικαστηρ. τελευταίας κατοικίας· ἐπαγωγὴ ὄρου ἐν περιπτώσει μὴ ἐπιτρέψεως μαρτύρων· ἐπιβολὴ μετὰ κρίσιν σ 146 Α 268.- ἐν ἄλλω τόπῳ· παρέκτασις προθεσμίας σ 597 Α 72.- ἀγνωστος· ἀνακοπὴ μέχρις ἐκτελέσεως σ 629 Ε 60.

Διανομή : ἀγωγῇ· δαπάνῃ ἐπὶ διανεμητέῳ· ζημία· ἔταιρ. σχέσις· ἀγορὰ ἰδίῳ ὀνόματι ὑπὸ συνεταίρου· ἀπαράδεκτον ἐν διανομῇ σ 59 Ε 1025.-ἐξέτασις παρεμπιπτόντος ζητήματος κυριότητος σ 124 Ε 677.- ἀγραφος πρὸ νόμου χαρτοσ. καὶ μεταγραφῆς ὁρκος διανομῆς συμβολαιογρ. ἐγγράφῳ· ἀλυσιτελής σ 145 Α 264.- ἐνστάσεις συμπληρισμοῦ· παραπομπὴ ἰδιαιτέρᾳ συζητήσῃ· ἐπικύρωσις ἐχέσεως πραγματογνωμοσύνης· καθορισμὸς μερίδων ὀριστικότης· οὐ δυνατὴ ἀνάκλησις σ 162 Α 282.- ἀγωγὴ περὶ· ἕτεροι σχέσις πρὸς κοινὸν πρᾶγμα· ἀμφισβήτησις κληρονομικῆς ιδιότητος· ἐπιδοθητικὴ ἐπὶ κλήσις ἀπόρου καὶ ἀπρόικου χήρας ὡς κληροδόγου· περιττὴ· δικαίωμα ἀπόρου χήρας σ 343 Ε 1718· περιορισμὸς ἐνυποθ. δικαιώματος· ἐκουσία· δικαστικὴ σ 448 Ἀλφρ. κληρονομίας· ἀ-ἀπόκρυψις· τήματα· ἄγνοια· δόλος δικαιοπαρόγου· στοιχεῖα σ 617 Α 76.- μετὰ συζύγων· ἐκτίμησις ὡς ἀνταλλαγῆς· ζημία συζύγου σ 622 Α 84.-

ἀγωγή· ἰσορῶσαι διανεμητέαν περιουσίαν· προσωπικαί· πραγματικά· συνοπτ. διαδικ. σ 662 Ε 959.

Διατάραξις : κοινῆς ἡσυχίας· εξέτασις μετὰ κήρυξιν ἐνογῆς πρὸς ἀπόκρο σ.ν παραγραφῆς σ 136 Α 172 Γν. Εἰς.

Διατροφή : ἀνθρωποκτονία συζύγου· ἀπορία σ 24 Α 116 Γν. Εἰς.- στενῶν συγγενῶν· μὴ ἰσχυρισμὸς καταβολῆς ἐπ' ἀναλήψει· τεκμήριον στοργῆς σ 76 Π 937.- δεδικασμένον· ἰσχύς ἐν μέλλοντι· μεταγενεστέρᾳ πρόσκλησις πρὸς συνοίκησιν· οὐκ ἄρσις δεδικασμένου σ 86 Α 226.- Ἰονίου Κωδ. συζύγου· ἐνστάσις ἀκυρότητος γάμου· ὄροι νόμου· ὄροι ἐγκυρότητος· ἀνίσχυρον ἀντικειμένων ἐθίμων ἐν Ἑπτανήσῳ· ἔθιμον πυροβολισμοῦ· παρθενία· ἑλλειψις ἡθικῶν ιδιοτήτων· πλάνη· δόλος· ἀορι-στία· ὑποχρέωσις εἰς διατροφήν· ἐκουσία ἀναχώρησις συζύγου· ἀπορία συζύγου· κανονισμὸς διατροφῆς· προσωπικὴ κράτησις σ 126 Π 25.- παροχὴ ὑπ' ἀνδρὶ ἀδελφῇ· ἀναγκαῖα στοιχεῖα· οὐκ εἰσάγεται δωρεὰ ἀπόδειξις· βάρος σ 202 Ε 1296.- συζύγου μέχρι λύσεως γάμου· δεδικασμένον· ἔκτασις ἐν μέλλοντι· ἄρσις ὄρου παροχῆς· πρόσκλησις πρὸς συνοίκησιν· σπουδαίτης σ 365 Π 282.- προσωρινὴ ὡς συντηρητ. μέτρον· κυρίᾳ ἀγωγῇ περὶ διατροφῆς σ 411 Ε 697.- συζύγου· ἀνισορ-τήτως εὐπορ. ἢ ἀπορ. συζύγου· χρόνος ἐκτίμησεως περιουσίας καὶ τῆς προικὸς τοῦ συζύγου· ἐλάττωσις μετ' ἀγωγὴν· τόκοι ὑπερμεμερίας ἀπὸ ἐκάστης μηνιαίας δόσεως· ὑπέρβασις ἀπὸ ἐπιδόσεως ἀγωγῆς σ 419 Α 529.- ἰσοβία· μέσος ὁρος ζωῆς σ 454 Ε 1873.- γάμος· λόγοι διαζεύξεως· Προξ. δικαστήρια· ἀποβολὴ γυναικὸς ἐπὶ μοιχείᾳ· ὑποχρέωσις εἰς· προσωρινή· διαρκής· εὐπορ. ἢ ἀπορ. γυναικός· ὑπαίτιότης ἀπομακρύνσεως· προδιορισμὸς· χρόνος οἰκονομικῆς καταστάσεως ἀνδρός· ἀπορία μετ' ἀγωγὴν σ 525 Πρ. Ν.- διαζύγιον ἐλλήνων ἐν ἀλλοδαπῇ· δικαίωμα διατροφῆς κατὰ διάρ-κειαν δίκης διαζυγίου· ἀναίρεσις δικαίωματος σ 559 Γν. Ν.

Διαζέρον : ἐπὶ μὴ παροχῇ χρήσεως μισθοῦ σ 133 Α 258.- ἀτελής ἢ μὴ ἐκπλήρωσις συμβάσεως· μὴ ὑπέρβασις διπλασίου ἀξίας· ἀγοραπωλησία· μίσ-θωσις· ἐφαρμογὴ ἐξ ἐπαγγέλματος σ 437 Α 537.- ἀπόδοσις ἐκουσία ἢ ἀναγκαστικὴ· μετὰ τελεσι-δικίαν· ὑπερμεμερία· ζημία χειροτερεύσεως ἐν χρόνῳ δίκης· εὐθύνῃ· γέννησις διαφέροντος μετὰ ἀγωγὴν· οὐ σύγχρονος ἀσχησις σ 513 Α 16.- κα-τιγασίς ἀνευ δικαίωματος· πρόσθετος βάσις δια-φέροντος· εὐθύναι κληρονόμων· ὠφελθεῖς ὀφειλέ-της δι' ἐξοφλήσεως ἐξ ἐκλειστηριάσματος· ἔκτα-τασις σ 569 Ε 2004.

Διαχειρίσις : περιουσίας ἀπόντων· παρ' Ὁθωμανοῖς ὄροι ἰσχύος· ἐνέργεια ὑπὸ Κρητικῆς πολιτείας· σύμβασις μετὰ τοῦ διαχειριστοῦ· ἀγωγή κυρίου κατὰ διαχειριστοῦ καὶ συμβληθέντος· καρποὶ ἀπο-δοτέοι· διαχειρίσις καὶ πέραν συμβάσεως· ἀποδο-τέοι· ἔθιμον σ 524 Ε 9.- διαχειριστὴς ἀνώνμου ἐμπορ. ἐταιρίας· εὐθύνῃ ἐκ δολίων πράξεων σ 530 Α 21.- αὐτόκλητος ἀλλοτρίων· ἀπόδοσις λε-λογισμένων δαπανῶν· οὐ δικαίωμα ἀμοιβῆς· συμ-φονία σ 636 Α 93.

Διεκδίκησις : αὐτοῦσιων προικῶν· διατετιμ. ἀ-κινήτων· ἀπαγόρευσις σ 153 Ε 1001.- ἐταιρία· ἀπαγόρευσις ἐκποίησεως· δανεισμὸς ἐπὶ ὑποθήκῃ· ἀναγκαστ. ἐκποίησις· διεκδίκη. ὑπὸ δικαιοδόχου σ 314 Ε 1598.- προικῶν ἀνταλλαγέντων· προσ-βολὴ ἀνταλλ. ἐπὶ εἰκονικότητι· παραδόχῃ ἐκ τεκ-μηρίων ἀνευ ἀποδείξεως σ 420 Α 531.- ἐκχώρη-

Δόδεις : ἀντὶ καταβολῆς· τότε ἀποτελεῖ ἐξόφλησιν· συναίνεσις πιστωτῶν σ 64 U A 102.

Δουλεία : ὅρατος· οὐ κτήσις διὰ πράξεων ἐν ἰδίῳ κτήματι· ἔθιμον ἀπὸ κτήσεως ἐκ 30¹ τοῦς χρήσεως· περιληπτικὸν ἐν ἀγωγῇ σ 98 A 229.· παράθυρα ἐπὶ γειτονικοῦ τοίχου· ἐπὶ ἰδίῳ ἰδαφύς· ἀπόστασις· διάταξις ρωμ. δικ.· ἀσκήσεις δικαιοῦματος· ἀνύψωσις τοίχου· οὐ κτήσις δουλείας σ 165 A 290.· ἀγωγή ἀρνητική· ἐπηρεαστικὸν περιστατικὸν ἰδιοκτησίας· οὐκ ἀναγκαῖον ἀποτελεῖν δουλείαν· αὐτὰς ὑγραίνων τοῖχον σ 330 E 1798.· ἀγωγή ἀρνήσεως· διεκδικητική· στοιγία σ 398 E 962· ἀγωγή ἀρνήσεως· προσδιορ. μέτρου· συμβατική τοῦ μὴ ἐμπροσθεῖ φωτὶ· ἀντίθεσις τοῦ μὴ ὁ φῶς· καθορισμὸς ἀποστάσεως ἀνίσχυρον ρωμ. διατάξεων σ 442 E 970 Π 9852.· ὑδραγωγείου· διηγετικὴ αἰτία· ἔννοια· πεποιοῦσιν ἀσκήσεως ἐν δικαιοῦματι· ἀσκήσεις ἐντὸς τελευταίου ἔτους· ἀναπλήπτον· ἰσχυρισμὸς παρακλήσεως· δίκη περὶ οἰονομῆς· ἀρμοδιότης εἰρηνοδικείου· προσω. μέτρα κατὰρτῆσις δριστική ἀποφάσεις· πλάτος αὐτῶν ἄλυσμοῦ· καθορισμὸς μέρους διελύσεως· περιορισμοί· ἀπαγόρευσις πιάξεως διατάξεως· χρηματ. ποιητὴ ἔμμεσος δρισμὸς τιμῆς πράξεως σ 593 A 66.· παθητική νομιμοποίησις ἀγωγῆς· ἰδιότης ἐναγομένου ὡς προσβολῆς ἰδιοκτησίας· θάνατος ἐναγομένου· συνέχισις δικῆς κατὰ κληρονόμων· προκίτων· μὴ ἀπόδοσις συζύγῳ σ 620 A 82.· μεσότοιχος· μὴ καταβολὴ ἡμίσεως ἀξίας· παράθυρα ἐπιστομῆσις· ἐνάσκησις ἀονητικῆς ἀγωγῆς· ἀδιάφορον προτεραιότητος οἰκοδομῆς· κατὰβολῆς ἀξίας μεσοτόχο· σ 624 A 82.· ἀρνητική ἀγωγή· προϋπόθεσις κυριότητος ἐνάγοντος· στοιγία Πουβλικιανῆς σ 631 E 954.

Δωρεά : πρὸς προκίτων· χαρακτηριστὸς ἐνίκησις· ὑποθήκη καὶ βάσις· εὐθύνα σ 220 E 861 Π 1236· προκίτος αἰτία θανάτου· οὐ χρεια παραδόσεως σ 286 E 1550.· αἰτία θανάτου· παραίτησις δικαίωματος ἀνακλήσεως· οὐ πανηγυρικὸς τύπος· συμφωνία μονομεροῦς μεταβιβάσεως δωρεᾶς σ 326 E 1672.· αἰτία θανάτου ὁρος τερικλεύσεως νομίμοι· κληρονόμοι ἐν ἀπαιδίᾳ· διακατάστασις ὑπὸ δρόν· ἐφαρμογὴ διατάξεων περὶ αἰρέσεων· δωρητῆς δανειστῆς δωροδόχου· οὐ σύγγυσις θανάτῳ δωρητοῦ σ 344 E 1729.· ἐν Κρήτῃ ρύθμισις τίνε νόμῳ σ 413 E 197.· μεταξύ συζύγων ὑπὸ κῶν· Ἑλλήνων ἐν Αἰγύπτῳ· ἀπαγορεύσεις καὶ ἀκυρότητες· Μουσικανὸν τεκμήριον· κυριότης κτηθέντων· ἀπόδοσις χρημάτων· ἀνεφάρμοστον διατίθειν· Ἑμπ. Νόμ. ἐν πτωχεύσει σ 413 Αἰγ. Ν.· ἐπὶ περιγραφῇ δανειστῶν· πλουσιώτερος κατ' ἀγωγῇ· γνώσις λαβόντος σ 428 E 964.· πρόγαμος μονομερῆς παραχώρησις ὑποθήκη· ἐγγραφή ἀπώλεια δικαιοῦματος ἀπαλλοτριώσεως γάμῳ· ἀδύνατος ἀποδοχὴ σ 445 E 974.· αἰτία θανάτου· κρίσις ἐπιφυλάξεως δικαιοῦματος ἀνακλήσεως· μὴ πλήρωσις τρόπων· ἀνάκλησις ἀχαριστία· μὴ ἐπιφύλαξις δικαιοῦματος σ 494 E 995.· μεταξύ συζύγων Ὀθωμανῶν· ἔγκυρος σ 510 E 5.· αἰτία θανάτου τρόπος καὶ τύπος συστάσεως· συμβολαιογρ. ἐγγραφοὶ σ 549 A 46.· πρόγαμος δευτερογάμῳ· προαποβίωσις δωροδόχου· ἄτονα σ 563 A 54.· δωρεὰ μεταξύ συζύγων· μεσολάβησις τρίτου· γνώσις· κάλυψις εἰκονικότητος· ἀποδ. μέσ. σ 602 E 2042.· αἰτία θανάτου προκίτος συνεστῶτος γάμου σ 605 E 912.

Δωδιδικία : πολλοὶ ὑπογραφεῖς συν)ματικῆς· διάφοροι ὑπογραφεῖς καὶ κατοικίαι ἐν συν)ματικῇ ἐ-

κλογῇ μιᾶς· μὴ κοινοποιήσις ἀγωγῆς ἐνάγοντι· ἀναρμοδιότης σ 629 E 58.

Ε

Ἐγγραφα : ἀπόδειξις ναυλώσεως· ἐπιστολή· ἀνυπόγραφα ἐγγραφα σ 19 A 176.· ἐκτίμησις ἐγγράφων ἐν συνόλῳ· ἀνεφέλετος· ἐκτίμησις ὡς ἀγοραπωλησίας ὑπὸ κοινότητος καὶ ἀνάθεσις διαχειρίσεως· ἀνοργάνιστοι κοινότητες· ἐκπροσώπησις· ἀπόρριψις ἀγωγῆς· ἐπικουρική σχέσις σ 49 A 186.· ἐκτίμησις ἐν συνόλῳ· συμπέρασμα μὴ προκύψως τεκμηρίου· μὴ προσαγωγή· ἐκτίμησις περιγεομένου κατὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς ἐπικαλουμένου σ 70 A 214· φέροντα βεβαίαν χρονολογίαν· ἐπιστολαὶ τρίτων σ 155 E 1109.· ἐν ἀλλοδαπῇ ἐνώπιον ἐγγυρίου ἢ ξένης ἀρχῆς· προσαγωγή ἐνώπιον ἑλλ. προξ. ἀρχῆς· δημόσια καὶ ἰδιωτικά· χροτοσημανσις· περιπτώσεις· περιέχοντα συμφωνίας ἐκτελεστέας ἐν Ἑλλάδι σ 194 A 317· ἐκτίμησις πάντων σ 96 A 319.· ἰδιωτικά περιέχοντα ὁμοιότητα ὑπόσχεσιν· χαρακτηρισμὸς ἐκ τοῦ ἐμπειρομένου· πολλαπλὴ σύνταξις· μειώσεως ἐνοικίου· οὐκ ἀναγκαῖα διπλὴ σύνταξις· ἐν ἀλλοδαπῇ· χροτοσημανσις· βεβαία χρονολογία· ὡς πρὸς τοὺς εἰδικοὺς διαδόχους· δόλος· ἀσάφεια μισθωτηρίου ἐρμηνεία κατὰ μισθωτοῦ σ 204 E 846 Π 41.· μὴ ἰδία ἐκτίμησις ἐπιστολῶν· ἀναφορά πρωτοδικῆς· ἐκτίμησις· ἀναίρεσις σ 245 A 399· οὐκ ἀναγκαῖα εἰδικὴ μνῆα ληφθέντων ὑπ' ὅσιν ἐγγράφων· ἐγγραφα εἰς ξένην γλῶσσαν· λήψις ὑπ' ὅσιν ἑλληνιστὶ ἀναπτύξεως αὐτῶν προτάσεις· λήψις ὑπ' ὅσιν μεταφράσεως ἐγγράφων· μὴ ἀμφισβήτησις ὑπὸ τοῦ καθ' οὗ προσήχθησαν σ 247 A 400.· ἀπόφαισις διατάξετα ἐπίδειξις· μὴ προσδιορισμὸς χρόνου· ἀνάθεσις εἰσηγητῇ· ἀναίρεσις 257 A 413.· μὴ νομίμως συντεταγμένον· οὐδ' ἀργὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως· ὑπογραφή ὑπὸ συμβαλλομένων ἰσχυρὸν ὡς ἰδιωτικὸν· ἀμοιβαίαι ὑποσέσεις· πολλαπλὴ σύνταξις σ 411 E 967.· ἀπόσπασμα γρηματικῶν καταλόγων· ἀποδ. δύνσεις σ 459 E 978.· παραδ. τέα ἐνόχους· ἀνώμοτοι καταθέσεις· καταθέσεις κατηγορουμένου ἐν ἄλλῃ δίκῃ σ 473 A 81 Γν. Εἰς· συμβολαιογραφικὸν· μνῆα ἡμέρας μηνὸς καὶ ἔτους· ἀκυρότης οὐ κατὰ πᾶσαν στάσιν προφλητῆς· οὐκ ἐξ ἐπαγγέλματος ἐξεταστὰς σ 497 A 12.· ἀπόδειξις ἀναγνώσεως κυριότητος· ἐξ· μὴ προσβολῇ· ἀσάφες γραμματίον· ἐφαρμογὴ ἐπὶ ἀναγνωρίσεως· χρέους σ 497 A 12.· προσβολὴ ἐγγράφου ὡς εἰκονικοῦ· προσκόμισις ἐγγράφου ἀποδείξεως· ἀδυναμία ἔννοια· ἀποδ. μέσα σ 565 A 57.· συμβολαιογραφικὸν· οὐσώδη μέρη· ἀριθμὸς σ 573 E 935.· δάνειον· ἐπὶ κλήσις ἐγγράφου περὶ ἄλλης σχέσεως οὐδ' ἀργὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως· οὐκ ἀσάφες σ 603 E 2057.· ἀντίγραφον φ. ρολογικοῦ καταλόγου· ἀμφισβήτησις ἀκριβείας· μὴ εἰσάξεις προσαγωγῆς πρωτοτύπου· ἀναίρεσις σ 638 A 98.· λήψις ὑπ' ὅσιν ἐν συνόλῳ· περιεχόμενον ἐπιχειρήματα· συνεπτυγμένη ἀπόκρουσις· ἐγγραφα μετὰ τρίτων· λήψις ὑπ' ὅσιν· ἀποδ. δύνσεις σ 638 A 100.· γραφὴ ἐν περὶ θωρίῳ· ὑπογραφή· οὐ χρεια ἀναφορᾶς ἀρθ. ὧν λέξεων· χρονολογία ἀριθμητικῶς· παρεισγραφαί· ἀπαγορεύσεις γραφῆς πλέον 30 στίχων σ 661 E 142.· ἐκτελέσεως· ἀγωγή παραδόσεως σ 663 Π 522.

Ἐγγυήσις : ἀγωγή κατ' ἐγγυητοῦ· οὐ στ. ἰσγία· προτέρα καταζήτησις· καὶ ἀπορία ὅσοι· ἐνστάσεις διζήσεως· ἀναβλητική· ἀπορία πρωτοφαιλέτου· χρόνος· ὑπαίτιότης δανειστοῦ· ἀμέλεια· δόλος

- σ 196 Α 319. - άλληλέγγυος· σύσχετμα διζή-
σεως· πρωτοφαιλέτης άλλ·δα·δε 'Οθωμανός· δωτι-
δικία δώωμ. δικασ-τηρίων· Capitulations ἐν Τουρ-
κίᾳ· ἀγωγή ἐνώπιον προξ. δικαστηρίων σ 575
Πρρξ. Ν. 125. - εὐθύνη ἐγγυητοῦ ἐν ἀδυναμίᾳ ὀ-
φειλέτου· βεβαίωσις κλητῆρος περὶ ἀνυπαρξίας
κινήτων ἢ ἀκινήτων οὐκ ἀπόδειξις σ 587 Ε 2004.
- Ἐγκλησις**· πράξις τιμωρουμένη· ἐγγείρισις μη-
νύσεως· ἄλλοις χαρακτηρισμοὶς ἀδικήματος σ 552
Α 111. - πράξις τιμωρητῆ ἐγκλήσει· δικαιούμενοι·
δῆλωσις ἱκανοποιήσεως· μὴ ἐπιθυμία τιμωρίας· ἐ-
ναντία δῆλωσις· μήνυσις κυρίας πράξεως· περίλη-
ψις συναιτίων σ 625 Α 154.
- Ἐθίμα**· πρὸς ἀπόδειξιν ναυλώσεως σ 19 Α 176.
κτίσεως δουλείας ὕδατος διὰ χρήσεως 30 αἰετοῦς
περιληπτόν ἐν τῇ ἀγωγῇ σ 98 Α 229. - θέμα ἁ-
ποδείξεως· δοκος· βεβαιωτέαι περιστάσεις ἐφαρμο-
γῆς σ 475 Ε 1943 - ἀντιβαίνοντα χρηστοῖς ᾗθεσι·
ἀπαράδακτον σ 565 Α 56. - ἀναγνωρίσεως θεσμοῦ
ἐκτελεστών ἐκτασις ἐξουσίας ἀνεπαρκὲς σ 598 Α 74. -
κληρονομία· μοναχῶν· μονή· ὄρκος σ 658 Ε 132.
- Ἐθνικὴ Τράπεζα**· τόκοι τόκων ἐκ Ν ΚΦΤ· κα-
τάρτησις ἀνατοκισμοῦ· Ν. 73 Ε' περικτώσεις ἀνα-
τοκισμοῦ· ἀνίσχυρον ἐναντίας συμφωνίας· ἔμπορ.
δάνειον· ἀνατοκισμὸς κατ' ἔθιμον σ 3 Α 195.
- Ἐκονικότης**· προσβολή· ἀπόρριψις ἐπὶ τῇ βάσει
μὴ προσβαλλομένου συμβολαίου σ 129 Α 254. -
πωλητηρίον· ὄρει·έτου· τρίτος σ 240 Π 309. - ὄρ-
κος πρὸς ἀπόδειξιν· τίς σ 2·2 Ε 1517. - ἐνστάσις
ἐν ἀνακοπῇ κατ' ἐπιταγῆς· συμφέρον σ 303 Ε
1597. - προσβολὴ πράξεως ὀρειλέτου ἐπὶ ἐκονι-
κότητι· δανειστής πρὸς ἡ μετὰ σ 488 Ε 1945. -
ἀγοραπωλησίας· προσβολή· μεταγενέστεροι δανει-
σταὶ μὴ καταβολὴ ἀντιτίμου· ἀδόξασις κατ' ἄλ-
λον τρόπον· ἄλλη δικαιοπραξία σ 510 Ε 5. - προ-
σβολὴ ἐκχωρήσεως ἐπὶ· παρέμβασις ἐκδόσεως·
συμφέρον ὀρειλέτου· πάντως ἐξεταστέα σ 1·3 Ε
1993. - ἐκχώρησις δίκης· οὐ δυνατόν ἀποχὴ ἐκχω-
ρητοῦ· ὄρκος σ 646 Ε 957.
- Ἐιρηνοδικεῖα**· συγγώνευσις· ὄρκος δοτέος ἐνώπιον
συγγωνευθέντος σ 460 Α 545.
- Ἐιρηνοδικὴς**· προσ. μέρα· χαρακτήρ ἀντιλήψεως
σ 80 Αλγρ.
- Εἰσαγγελεὺς**· κώλυμα· ἀναπλήρωσις δικηγόρω·
βεβαίωσις κωλύματος προπορευομένων σ 121 Α
163 Γν. Εἰσ., σ 233 Α 8. - πρωτοδίκης· εἰσαγγε-
λεὺς· ὑπογραφή κλητηρίου θεσπισματος· οὐ λόγος
ἐξαίρεσεως σ 135 Α 171. - κώλυμα· βεβαίωσις
ἀποφάσεως· οὐ μνεία λόγου· ἀναπλήρωσις δικηγόρω
σ 231 Α 380. - παρὰ συνέδροις· ἀναπλήρωσις
παρὰ δικηγόρου μὴ διμοισμένου παρ' ἐνέταις σ
406 Α 64 - ἀναπλήρωσις παρέδρω ἢ δικηγόρω·
σιωπὴ δικαστηρίου σ 469 Α 84 Γν. Εἰσ. - ἀδύνατος
παρατήρησις εἰσαγγελεῖ σ 472 Α 81 Γν. Εἰσ. -
ἀναπλήρωσις διαρκούσης συνεδριάσεως σ 537 Α
103. - αἵτησις ἀναίρεσεως δι' ὑπέρβασιν καθήκον-
τος· δικαιούμενος σ 654 Γν. Εἰσ.
- Εἰσδηγητής**· ἀνάκλησις συνδίκων· πρότασις εἰση-
γητοῦ σ 641 Ε 64. - πρὸς λήψιν ὀρκοδοσίας· κατ'
οἶκον σ 647 Ε 16. - ἀντικατάστασις παρὰ προέ-
δρου αἵτησις παρατάσεως προθέσμιας· δικαιοδο-
σία προέδρου ἐν Κρήτῃ σ 647 Ε 17
- Εἰσπραξις**· δημοσίων ἐσόδων· βεβαίωσις ὑπὸ τα-
μίου· ἐκθίσις πληρωμῆς· οὐ χρεῖα δικαστ. βε-
βαιώσεως σ 177 Α 295.

- Ἐκδίασις**· δημόσιος ὑπάλληλος· ἐπαγωγή δημο-
σίας ἐξουσίας πρὸς χρηματισμὸν σ 36 Α 136.
- Ἐκθεσις**· ἐξετάσεως μάρτυρος ἀνυπόγραφος· ἀνα-
φορὰ ἐν ἐτέῃ ἐγκύρῳ· ἀλύψις ἀκρότητας· ἀνά-
γνωσις ἀκύρου· οὐκ ἀκρότης σ 22 Α 192. - ἐξομο-
λογήσεως πλοίαρχ· υ καὶ πληρωμάτων· ἀποδ. δύνα-
μις σ 499 Α 15. - ἱατροδικαστική· μὴ ἀνάγνωσις·
παράδοσις ἐνόρκους σ 624 Α 154.
- Ἐκκαθαριστής**· θάνατος· οὐ μετάδοσις ἰδιότητος
κληρονομίᾳ σ 489 Ε 1946. - διορισμὸς ἐκκαθαρι-
στῶν· ὁριστικότης ἀποφάσεως· σ 643 Ε 100.
- Ἐκκληπτὸν**· λόγῳ ποσοῦ· ὁμολογία λήψεως μέρους
οὐ περιορισμὸς αἰτήσεως ἀγωγῆς σ 137 Ε 1065. -
ἀποφάσεων προέδρου προξ. δικαστηρίων σ 385 Α
492. - ἀποφάσεων ἐπὶ πλειόνων δικηγορ. πινάκων
σ 452 Α 514. - ἐπὶ ἀνακοπῆς κατὰ πίνακος κατα-
τάξεως ἐκ ποσοῦ ἀναγγελίας ἀμφισβητήσας ἀπαιτή-
σεως· ἐκ ποσοῦ διανεμητέου ἐν ἀμφισβητήσας θέ-
σεως σ 418 Α 524. - κανονισμὸς ἐπὶ ἀρχικῇ αἰ-
τήσας ἀγωγῆς· περιορισμὸς διαταχθεὶς ὑπὸ δικα-
στηρίου σ 549 Α 49. - ἀπαιτήσις ἐκπλετιστηρί-
σματος κατὰ πλειόνων· ἐπιμερισμὸς· ἐπιταγὴ δι'
δλόκληρον ἐκαστῷ ἀποδείξις· βάρ σ 591 Ε 945. -
κανονισμὸς ἐξ αἰτήσεως εἰσοδήματος ἀκινήτου· ἱ-
σχυρισμὸς μείον 25 δρ. σ 604 Ε 912. - σύμβουσις
ἐπισκευῆς καταστήματος ἐμπορίου· ἐμπορικότης ἐκ
ποσοῦ σ 629 Ε 57. - τόκοι πρὸς ἀγωγῆς· συνυπο-
λογισμὸς σ 664 Αλγρ.
- Ἐκκληπτορ**· δίκη· παρέμβασις σ 321 Α 467.
- Ἐκκληπτορία**· δημοτικὴ φορολογία· ἐνοικίασις
μετὰ 10 εἰσὶν· παραγραφὴ ἀπαιτήσεων φόρου σ 192
Αλγρ. - δημοσίων προσόδων· λιμεν. φόρος· οὐκ ἐμ-
πορικότης· μετοχικὴ ἑταιρία ἐπὶ μὴ ἐπιτρεψί-
μαρτυρ. ἀποδείξεως σ 441 Ε 1866. - ἀγορὰ ἐλπιζο-
μένου πράγματος· πλάνη περὶ ἀντικείμενον καὶ
ἐκτασιν δικαιώματος σ 456 Ε 1889.
- Ἐκλογαί**· ἀνακηρύξις ὑποψηφ. δημάρχου· ἔλλει-
ψις τρεσόντων σ 208 Αλγρ. - εἴ·τος δημάρχου ἐν
τόπῳ ψηφοφορίας· ὑποψήφιος· ἐνάσκησις δικαιο-
ματος εἰσόδου· ἀπαγόρευσις δημοστ. ὑπαλλήλων·
ἐνέργεια δημάρχου ὑπὲρ τρίτων προσώπων σ 287
Γν. Ν.· ἀπόφαις ἐπὶ ἀνακηρύξει ὑποψηφίων· ἐνδ.
μέσα· τριτανακική θάνατος ὑποψηφ. μετ' ἀκύρω-
σιν ἐκλογῆς ἀνακηρύξεις ἐτέρου σ 333 Π 5218 Γν.
Εἰσ. - ἐκλογ. ἀδίκημα· ἰδιωτικὴ κατηγορία· ἀδιά-
φορος πολ. ἀγωγή καὶ νομίμου ζημίας σ 580 Α
144 Γν. Εἰσ. - μὴ παρεμβόδισις τελέσεως ἐκλογ. ἁ-
δικήματος οὗτ. - αἵτησις ἐγγραφῆς ἐν ἐκλογικῷ
κατάλογῳ· ἀτέλεια σ 592 Ν. Συμβ. 10
- Ἐκνικησις**· δωρηθέντος· πρὸς· ποικίλιν· εὐθύνας σ
220 Ε 861 Π 1236. - ποικίλων ἀδιατίμ. ἐπὶ πρὸς
θανῆ· ἐκνικήσει· ἀγωγή μετὰ ἐκνικήσιν σ 631
Ε 916.
- Ἐκτέλεσις**· συνέχισις ἀντιγράφῳ κατασχέσεως σ
48 Αλγρ. - προσωρινὴ ἐπὶ μόνων ὁριστικῶν ἀπό-
φαισις ἐπιβάλλ. ὄρκων· ὁσας μετ' ἔφεσιν σ 73 Α
218. - Ἐθν. Τράπεζας· μεσεγγύησις· ἀπόφ. διορί-
ζουσα μεσεγγυούχον· μὴ ἐκτελεστέον κατὰ τρίτων
σ 80 Αλγρ. - συνέχισις παρ' ἄλλου παρελκομένης
σ 80 Αλγρ. - ἐν Ἑπτανήσῳ· κατάσχεσις καὶ πλει-
στηριασμὸς ἀκινήτων· προνόμια ἢ ὑποθήκαι μὴ ἀ-
ναγγελλεῖσθαι· ἀπόδοσις σ 100 Α 2·9. - κατ'
ἐν·λίκου· διζήσις κινήτων ἀδιαφόρος υποθήκης ἢ
μὴ ἀκινήτων· ἐξαίρεσις ἐπὶ ἰδιαιρέτου ἰδιοκτη-
σίας μετ' ἀνηλίκου· ἐκτέλεσις κατ' ἀμφοτέρων· ἐ-
κτασις διζήσεως· ἀποδ. δύναμις· ἀπόκρυψις κινήτ.

τῶν δόλος· ἐναντία ἀποδείξεις· ἀθωωτική ἀπόφ. ὑπὲρ κλητῆρος· οὐ πρόκριμα ἀποδείξει σ 143 II 799.- ἐκδοχὴ εἰσπράξεως φόρων ἀναγκαστικῶς· γεγονότα ἢ πράξεις ἀποτελοῦντα ἐξαναγκασμὸν· ἐπιστροφή εἰσπραχθέντων καὶ μὴ ὀφειλομένων φόρων σ 148 A 273.- παράπτωμα κλητῆρος· εὐθύνη δανειστοῦ ἐπισπένσαντος σ 172 E 793 II 420.- παρὰ μπόδισις ὑπερθεματιστῶν· κατὰ προικῶν· κατὰ τίνος· προικῶα ἀδιαιτήτα δι' ἀντικαταστάσεως· προὑπάρχων ἐνυπόθηκος· κατάσχεσις ὑπὸ ἐγγειογράφου· συνήγισις ὑπὸ ἐνυποθήκῃ σ 182 A 308. διοικητ. ἀπόφασις· οὐ τύπος ἐκτελέσεως προσβολῆ· ἀνακοπὴ κατὰ προγράμ. πλειστηριασμοῦ μόνον δι' ἀνακοπῆς· προθεσμία σ 290 A 451 - δικηγόρ. πίνακος ἀνακοπῆ· ἐκκαθαρ. ἐνστάσεις· ὅρκος παρόντι· ἐπιφύσεσις δηλώσεως σ 362 E 929.- προαπαιτούμενα· μισθωτῆριον· ἀμφισβήτησις ἐκπληρώσεως ὑποχρεώσεων ἐκμισθωτοῦ· ἀποδείξεις ἄλλοθεν· πρὸ ἐπιταγῆς σ 398 II 566.- ἀνακοπὴ κατὰ δίκην περὶ· προθεσμία ἐφέσεως· ἀνεπέκτατον σ 532 A 28.- προσβολὴ μὴ καταβολῆς ἐκπλειστηριάσματος· γενικὴ ἀρνήσις αὐτ.- ὑπὸ κληρονόμου ἐξ ἀδιαθέτου· ἀποδείξεις ιδιότητος σ 542 E 1941.- ἀποφάσει· Ἑλλ. Προξ. δικαστηρίου προσωρ. ἐκτελεστῇ· ἐκποίησης ἀκινήτων· μεταρρυθμίσις προξ. ἀποφάσ. ὑπὸ Ἑφετείου· ἀγωγή κατὰ ἐπισπένσαντος καὶ ὑπερθεματιστῶν ἐπὶ ἀκυρώσει πλειστηριασμοῦ· ἀκύρωσις· ἀναίρεσις ἀποφάσεως Ἑφετείου· ἀνάκλησις ἀκυρώσεως πλειστηριασμοῦ· ἀποτελέσματα ἐπὶ ὑπερθεματιστῶν ἁλλοδαπῶν σ 534 A 17. N. - ἀπαιτήσεως ὑπεσχῆς ἐν τῷ ὄντι ὅσον ἐνηλικιώσεως σ 534 A 17. N. - τελεσιδίκου ἀποφάσεως· κατάσχεσις χερσὶ τρίτου· κώλυμα ἐξ ἐτέρως κατασχέσεως καταβολῆς καὶ ἀναγνωρίσεως σ 603 E 2057.- κατὰ προικῶα ἀδιαιτητήτου· ἀνακοπὴ συζύγου· προίσις ὑπὸ ἐπιδοκού· μὴ τήρησις διατυπώσεως· σχετικὴ ἀκυρότης σ 622 A 84. - κατὰ ὡς καθ' ὅλου κυρίου· κυριότης ἐπὶ ἡμίσεος ἐξ ἀδιαίρετου· ἀκύρωσις ἐν μέρει· οὐ περιορισμὸς σ 623 A 84.- ἔγγραφα· ἀγωγή ἐπιδείξεως σ 663 II 522.

***Εκχώρησις**· ἐγγύησις φερεγγυότητος τοῦ ὀφειλέτου· μὴ παραίτησις εὐεργετήματος διζήσεως· ἀπαράδεκτον ἀγωγῆς πρὸ ἀποτυχίας ἐκτελέσεως κατ' ὀφειλέτου σ 44 E 1009.- μέρους ἀπαιτήσεως· περίληψις τόκων· ὅρος ἐξοφλήσεως ἀπαιτήσεως κατὰ ἐκχωρητοῦ· ἐξοφλήσις ἐκχωρηθέντος ὀφειλέτου· ἔξοδος ὅρου· μὴ ὀφειλὴ τόκων ὀφειλέτου ἐξ ὑπερμερίας· ἀγωγή τόκων διὰ μὴ ἐκχωρηθῆναι παρὰ ἐκχωρητοῦ· μὴ πλήρως αἰρέσεως ἐκ παρὰ λείψεως ἐκδοχῶν· ἰσχυρισμὸς ὑπερμερίας ὀφειλέτου πρὸ ἐκχωρήσεως δι' ἐπιταγῆς· μὴ λήψις ὑπ' ἑψιν· κώλυμα πληρωμῆς ἐξ ἐκχωρήσεως ἀρσις μεταξὺ ἐκχωρητοῦ καὶ ἐκδοχῶν· ἔλλειψις συμφέροντος παρ' ἐκδοχῆ σ 115 A 244.- ἀγωγῶν μισθωτῇ ἀποδείξεις σ 117 A 252.- μέρους ἀγωγῆς· μὴ συνεκχώρησις προηγούμενων τόκων· συναίνεσις διαδίκων σ 147 A 272.- ἀκυρωτικῶν ἀγωγῶν πτωχεύσεως· ἐξοφλήσις ἐκδοχῶν διὰ λήψεως καταβληθέντων ἐκχωρήσει· ἐνστάσις νομιμοποιήσεως· συμφῆρον ἐκδοχῶν· εἰκονικότης· δόλος σ 150 E 1081.- σύστασις προικῶς δι' ἐκχωρήσεως ἀπαιτήσεως σ 153 E 1101.- ὑποχρεώσεων σ 185 E 1425.- ὀφειλομένων ὑπὸ δημοσίου· εἰδοποίησις ἀρμόδιῳ ὑπουργείῳ· χρέος Δήμου· πληρωμαὶ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἐντάλματι Δήμου· οὐ χρεῖα εἰδοποίησεως· μίσθωσις σχολείων σ 198 A 325 - μισθωμάτων καὶ ἐξώσεως· οὐ προηγούμενα μισθώ-

ματα· ἐνστάσις πρὸ κοινοποιήσεως ἐκχωρητηρίου σ 204 E 846 II 41.- εἰς συμπληρωμὴν προικῶας ἀπαιτήσεως· χωρισμὸς προικῶς· ἔγκυρον ἐκχωρήσεως σ 230 A 376.- ἐκκρεμοὺς δίκης· παρὲμβασίς ἀπευθυντέα κατ' ἀμροτέρων διαδίκων· θάνατος ἐκχωρητοῦ· προηγούμενη ἐπανάληψις τῆς δίκης ἔλλειψις ἀντιρρήσεως κατ' ἐπανάληψεως σ 264 E 1428.- ἐπιδίκου ἀπαιτήσεως· μὴ ὑπαισέλευσις δίκην ἀνατρήτῃ· ἔγγραφα ὑπὸ ἐκδοχῶν σ 208 E 879.- δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων ἐπιδίκων· τρόπος ὑπαισέλευσεως· παρὲμβασίς· ἀπόκρουσις· ὑπαισέλευσις κληρονόμου εἰς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομίαν· ἀποδοχὴ ρητῇ ἢ σιωπηρὰ διὰ παρὰ μπόδισεως· δίκην περὶ κληρον. δικαιώματος ἀναβολῇ σ 284 E 1541.- ἐκδοχῆς παρὲμβασίς πρωτόδ. κυρία· δικαίωμα ἐφέσεως· δευτέρα ἐνώπιον ἐφετείου· οὐ παραίτησις ἀπὸ πρώτης· ὑπὸ ἐπιτρόπου ποσοστοῦ πρὸς καταβολὴν ἐξόδων δίκης· βούλευμα συγγεν. συμβουλίου καὶ ἀποφάσις καταβολῆ· ἀγωγή ἐπὶ ἀναλήψει· ἔλλειψις νομίμου λόγου· ἀοριστία σ 321 A 467.- μεταβίβασις δικαιώματος· δικαστικὸν συνάλλαγμα· οὐ μεταβολὴ ἀνευ παρεμβάσεως· δικόγραφον παρὰ μπόδισεως· κοινοποίησις· ἐνστάσις μὴ κοινοποιήσεως· χρόνος προσβολῆς· παράστασις ἐκχωρητοῦ σ 396 E 1818 - ἐκχώρησις ἀπαιτήσεως ἐξοφλήσεως· δίκην μεταξὺ ἐκχωρηθέντος ὀφειλέτου καὶ ἐκδοχῶν· μὴ προσβολὴ ἐνστάσεων κατ' ἐκχωρητοῦ· προσεπὶ κλήσις ἐκχωρητοῦ· ὑποχρεώσις εἰς ἀποζημιώσιν· ὅρκος πρὸς ἐξοφλήσεως ἐκχωρητῇ καὶ ἐκδοχῇ σ 397 E 950 II 140.- ἀπαλλαγὴ εὐθύνης δι' ἀφεργυυότητα ὀφειλέτου· ἀλλοτριότης τῶν τῇ ἀπαιτήσεως ἐνυποθήκων σ 416 A 17. N. - ἀπαιτήσεως κατὰ δημοσίου· γνωστοποίησις δι' αἰτήσεως θεραπείας σ 417 A 522.- διεδικητικῆς ἀγωγῆς ἐν μισθώσει· οὐ μεταγραφητέα σ 436 A 535.- μελλούσης ἀπαιτήσεως ὑπὸ περιορισμοῦ· ἀναγκαστικὴ ἐπὶ κατασχέσεως· ἡμερομίσθια· προκαταβολὴ σ 458 E 977.- ἀπαιτήσεως κατὰ τοῦ Δημοσίου· κοινοποίησις ταμίᾳ καὶ ὑπουργῷ σ 460 E 799.- ἀκυρωτικῶν ἀγωγῶν ὑπὸ βμάδος πτωχεύσεως· ἐπέλευσις συμβιβασμοῦ συμφωνίας περὶ ἀποδόσεως περιπλέον πτωχεύσαντι· οὐ περιορισμὸς ἀποζημιώσεως πληρωθέντων· οὐ κώλυμα μὴ τελεσιδίκως βεβαιωτικῶν πτωχεύσεως· ἀνακοπὴ κατ' ἀποφάσεως ὀριζούσης χρόνον παύσεως· προσβολὴ Ἀναστ. N.· οὐκ ἐφαρμοστέος ἐπὶ ἐκχωσεως λόγῳ ἐγγυήσεως πρὸς βμάδα δανειστῶν σ 514 A 17.- ἀντὶ ὠρισμένου τιμήματος μετὰ τόκων· δευτέρα ἐκχώρησις ὑπολοίπου μετὰ ἀφαιρέσιν τελεσιδικῶς ἀναγνωρισθέντος ποτοῦ· ἐφαρμογὴ Ἀναστ. N.· ἀπόλεια τοῦ ὑπὲρ τὸ καταβληθῆναι σ 522 E 1983.- ἐνοικίων κατασχεθέντος συντηρητικῶς ἀκινήτου σ 546 A 39.- παρὲμβασίς ἐκδοχῶν· προσβολὴ ἐπὶ εἰκονικότητι· ἐξεαστέα πάντως· συμφέρον ὀφειλέτου σ 153 E 1993.- ἐκκρεμοὺς δίκης· οὐ δυνατὴ ἀποχὴ ἐκχωρητοῦ· εἰκονικότης· ὅρκος σ 646 E 957.

***Ελευθέρωσις**· φυλακισμένου· δι' ἀπάτης· ἐκφρασις ἀπορίας γνώμης ἢ συμβουλῆς περὶ κρατήσεως· οὐ στοιχεῖα ἀπάτης· ἀναίρεσις· ἀπόλυσις· παραδρομὴ δικαστῶν πειθαρχ. ποινῇ σ 38 A 138.

***Εμπορικὴ**· πρᾶξις· ἰσχυρισμὸς ἐμπορικότητος· μόνον ἀγωγῇ· ἐξαγωγή προϊόντων γεωργ. βιομηχανίας· ἀστικὴ πρᾶξις σ 531 A 23.- ἀποστολὴ χρημάτων ἀπὸ τόπου εἰς τόπον γραμματίῳ εἰς διαταγήν· ἀνεκαθαρ. ἐνστάσεων σ 597 A 68.

***Εμπορος**· ἐντολὴ ἢ μίσθωσις ὑπηρεσίας παρ' ἐ-

- μπορ. εταιρίας ανάληψις έργων συν δλοις σ 45 E 548.- βιβλία ιδιόχειρου χρόνος υποχρ. τηρήσεως διατήρησις μετά σ 313 A 504.- μεμονωμένοι έμπ. πράξεις σ 485 Γν. Είς.- σύμβασις έπισκευής καταστήματος έμπορου έκκλητον έκ ποσού σ 624 E 57.
- Εμπροσμός :** έν μεμονωμένω άκατοικήτω κτιρίω μη προτέγγισις κατοικίας έλλειψις κινδύνου ανθρώπων χαρακτηρ σ 135 A 170 Γν. Είς.- έκδοχή έμπρησμού εις κατοικημένα κτίρια ποινή κατακουριοδοκείων μείζονες έγγυήσεις ούκ έλλειψις συμφέροντος σ 135 Γν. Είς.- παραδοχή διαμονής ανθρώπων έν έμπρησθέντι έκδοχή κατοικημένου σ 234 A 8.
- Εμφύτευσις :** πώλησις πωληθέντος έμφυτ. δικαιώματος μη συναίνεσις φιλοϋ κυρίου άποδοχή κανόνος παρά άγοραστοϋ έγκρισις άποδ. μέσα σ 216 E 1347.- κτήσις χρησικτησία ή έκάκτω παραγραφή προσμέτρησις χρόνου δικαιοπαρόχου έκκληση κτήματα ούκ άπαραίτητον έγγραφον προς σύστασιν άπαγορευέκδν Δ. άνίσχυρον ού άπαραίτητον στοιχείον κανών σ 495 E 1000.
- Ενδίκαια μέσα :** άναλοσις προθεσμία παρέκτασις έκ κατοικίας πληρεξουσίου σ 3 A 162.- υπό έπισπύδ. δανειστοϋ έν δίκη επί διεκδικ. άγωγή άπειθυντά σ 565 A. 57.- παραίτησις υπό έπιτροπ. έπιτροή ούσις δικαιώματος σ 620 A 82.
- Ενέχυρον :** άγωγή περί αίτησις άναγνωρίσεως ένχ. δικαιώματος έλλειψις άκυρότης τελεσθικός άναγνώρισις μείλα άπορίσεως αίτησις παραδόσεως Συμγράφων σ 153 E 1105.- παρά τοαπέζαις χρυσός άργυρός μεταχαί έμπορεύματα σύστασις ιδιώται τραπέζιται προϊόντα γής τέχνης διαδικασία έκποιήσεως σ 206 Γν. Ν.- ένεχυροδανειστήριον Ζακύνθου συμβιβασμός άποφασίς Δημοτ. συμβουλίου έγκρισις δικικητ. άρχής σ 494 E 992.
- Ενορκιοι :** μη κληρωτέοι συγγένεια πολ. ένάγοντι άφαιρέσις πρό έμφανίσεως ένάγοντος σ 25 A 129.- σύνθεσις γραφικόν λάθος έν κυρίω όνόματι σ 73 A 147.- διορισμός αύτεπαγγ. συνήγору ένόρκου μη θέσις όνόματος έν κληρωτίδι ού κακή σύνθεσις σ 122 A. 165 Γν. Είς.- καταδικασθείς κατά άρ. 24 Ποιν. Ν. κακή σύνθεσις σ 248 A 11 κλήρωσις δικαστηρίου δήλωσις άσθενείας ένόρκου άκυρώσις και έπανακλήρωσις θέσις όνόματος άσθενούντος έν κληρωτίδι σ 451 A 72.- κληθείς ως συνέδρος ού περιληπτός συγχροτήσει δικαστηρίου ένόρκων σ 537 A 103.
- Ενορκή :** παραδόσεως κτήματος προσύμβασις άγοραπωλησίας άδιαίρετον διαιρετόν έν άποτιμήσει συνενοχή υποχρέωσις παροχής όλοκλήρου του υποσχεθέντος άπόκρουσις άγωγής τεμάχιον κυριότης εξ άδιαίρετου σ 139 E 719.- κατ' είδος ώρισμένου έλαττώματα έκπλήρωσις αύτοτελείς αξιώσεις έλλειψις συμπεφωνημένων στοιχείων ούκ έχχώρησις υποχρέωσεως σ 185 E 1125.
- Ενδοταίσις :** είκονικότης τίτλων και δ' ύπάρξεως άλλης περιουσίας άγωγή παραδόσεως έγγράφων σ 143 E 746.- έπαρκής άσφαλείας έν προικίσει δι' ύποθήκης σ 157 E 754 II 456.- έξωφλήσεως άόριστος σιωπηρά άπείδειξις σ 183 A 310.- μη προσήκόντως έκπληρωθέντος συνήματος άναγνώρισις άπόδειξις κατ' ασκευή έργου σ 185 E 1125.- άνατρεπτική ούκ άποδεικτέα κατ' άναποδείξιν άγωγής έμολογία σ 203 A 341.- διανομής κατ' άγωγής άπόρ και ύπέρ. κήρας αύτούσια κληρονομία σ 341 A 485.- μη κοινοποιήσεως παρ. βάσεως πότε προβλητέα σ 391 E 1818.- συμψηφισμού μη πρότασις κατά πρώτην σύζητησιν μεταγενέστεραι άποδεικνύόμεναι έγγράφως και πασαχρήμα και κατ' έφεσιν σ 524 E 6.- άπορίας μετ' άγωγήν περί διατροφής σ 527 πρ. Ν. 26.- άντιφατικά ούκ έμολογία σ 557 E 14.- ένστάσεις άπορριφθείσαι πρωτοδικώς τίνες έπανακτείαι έφεσίμως σ 573 E 3.- έκ διανομής κληρονομίας άντένστασις ίδίαις άγνοίας και δόλου δικαιοπαρόχου δι' άγωγής δόλου άόριστον άνεξέλεγκτον υπό Α. Πάγου σ 617 A 76.- παραγραφή άγωγής σ 630 E 60.
- Εντολή :** έμπορ. εταιρία έντολή μίσθωσις ύπηρεσίας χαρακτηρισμός σ 45 E 588.- σιωπηρώς συναφθείσα έμπορικότης άποδ. μέσα δαπάναι τρίτοις κακή διατύπωσις θέματος μη περίληψις ούτωδών ίσχυρισμών άγωγής σ 168 E 1110.- άνάθεσις έπιχειρήσεως γενικώ έντολοδόχω εύθύνη σ 190 E 841 II 637. έντολοδόχος δικαίωμα άναλήψεως καταβληθέντων δι' έκτέλεσιν έντολής μη δεδικαιολογημένη καταβολή σ 355 A 491.- προς μεταβίβασιν άκινήτου άπόδειξις ούκ άπαραίτητον συμβολαιογρ. έγγραφον σ 412 E 92.- ένέργεια έργου κατ' έντολήν Δημάρχου μη έγκρισις δημοτ. συμ. και διοικητ. άρχής μη τήρησις διατυπώσεων δημοτ. νόμου σ 423 E 1841.- άμοιβή συμφωνία σ 636 A 93.- άτακτος όπισθογράφης θάνατος όπισθογράφου παύσις σ 641 A 103.- έργολαβία επί μισθώ πταιίσμα ζήμία τρίτοις ούκ έφαρμογή άρχών προστασίας σ 652 A 112.
- Εξαίρεσις :** Πρωτοδικου είσαγγελεύοντος σ 131 A 171.- δικαστών μη δυνατό ή συγχρότ. διακετηρίου βεβαίωσις παραπομπή σ 31 A 30.- δικαστοϋ άνεπαρκεία αριθμού ύπολειπομένων παραπομπή επί έχθρα διά προηγουμένην εξαίρεσιν βεβαίωσις εξαίρουμένου σ 422 A 62.- μάρτυρος μη προβληθείσα ένώπιον είσηγητοϋ έγγραφος άπόδειξις σ 505 E 1954.- πλημμελειοδικής ύπογράφας κατηγορητήριον ού λόγος αίτησις παραπομπής άπόρριψις πρόστιμον σ 574 A 120.
- Εξόδα :** δικαστ. έν ποιν άποφάσεσιν ού παραβέμενον ποινής παραγραφή σ 102 A 244.- έκποήσις ένυποθήκου προνομίουχα πτωχεύσεως σ 147 A 270.- ού διά προσωπ. κρατήσεως σ 235 A 8.- καταδίκη άπολυθείτος επί άμόνη άνάφρασις σ 250 A 26.- ποινικής δίκης άνήλικος ού προσωπ. κρατήσις σ 625 A 154.- πολ. άγωγής ού προσωπ. κρατήσις σ 626 A 156.
- Εξόφλησις :** μερική καταβολή μη έπιφύλαξις ούκ άπόσβεσις άπαιτήσεως σ 423 E 1841.- έμολογία λήψεως άπέναντι κεφάλαια άγωγής άπορριφθέντα ως άόριστα σ 636 A 92.- όδοις άντι καταβολής σ 640 A 102.
- Εξυδρισις :** διά του τύπου βεβαίωσις κυκλοφορίας έλλειψις άκυρότης μη εξάντλησις κατηγορίας παραπομπή σ 36 A 137.- διά του τύπου έκτίμησις φράσεων ως έξυδριστικών μη άπόδοσις ώρισμένης αξιολογίας παράξεως ού συκοφαντία σ 249 A 16.- έκτίμησις γεγονότων ούχί ως συκοφ. αλλά έξυδρίσεως μη έπίτρεψις άποδείξεως αληθείας κατά δημοσ. ύπαλλήλου ή ύπηρέτου αίτησις άναβολής κατηγορητήριον επί έξυδρίσει και συκοφαντία άθώωσις επί συκοφαντίε καταδίκη επί έξυδρίσει σ 341 A 34.- βασιλέως κυδερνήσεως έν δημοσίω τόπω προφορικώς έκτίμησις κυριαρχική έκτίμησις ως πολιτικού ίδιωτικού άδικήματος σ

- 342 Α 35.- μεταξὺ συνυπηρετούντων· συνεργασία ἐν ἐκτελέσει ὑπηρεσίας· κοινὸν καθήκον σ 358 Α 46.- καταδίκη ἐπὶ ἔλεγχος ὑδριστικῶν θεωρηθεισῶν φράσεων· ὑποβολή παραπόνων ἐπὶ προσβολῆς δικαιώματος· μὴ συνδρομὴ ἐτέρου περιστατικοῦ οὐκ ἐξυδρίσας σ 388 Α 54 Γν. Εἰς.
- ***Εξώνυθις**· κατάθεσις τιμήματος ἄρνησις· ἑλλειψὶς προσφορά· κατάθεσις ἐπὶ ἀδυναμίας παραδόσεως ἐνεκα κατασχέσεως· διαφέρων σ 634 Α 89.- παραιτήσις ἀπὸ καταθέσεως τιμήματος· γνώσις κατασχέσεως· τόκοι αὐτ.
- ***Εξώδις**· διαδικασία· περιπτώσεις· προσωρινότης ἀποφάσεως· οὐκ ἐξεταστέα ἀπώτερα δικαιώματα ἐκμισθωτοῦ σ 54 Α 197.- ἀπόφασις· ἐκτέλεσις κατὰ καθόχου ἐκ δικαιώματος μισθωτοῦ σ 117 Α 251.- ἐκχώρησις ἀγωγῆς· καταβολὴ εἰς λήρας ἐπὶ λ/σμῷ καθυστέρησις μικροῦ ποσοῦ· οὐ δυστροπία σ 204 Ε 846 Π 41.- μεταμίσθωσις σ 344 Ε 1723.
- ***Επιδειξίς**· ὑπαγρέσις πρὸς μὴ ἐπιδειξίς· οὐκ ἀπόδειξις ἰσχυρισμοῦ ἐπικαλουμένου· ἄρνησις· ἐκδίδαςις κρατήσεως καὶ προστίμῳ ἀτελεσφόρητον ἀπόδειξις περιεχομένου ἐγγράφου σ 403 Α 514.
- ***Επιδόσις**· Ζαπκίω ἐπιτροπῇ ἄρνησις· οὐ τοι/ο-κόλλησις· Εἰσαγ. σ 178 Α 297.- Εἰσαγ. δι' ἀπουσίαν προέδρου κοινότητος· ἀκυρότης σ 203 Ε 1297.- ἐπιδότηριον ἱπολοθέν ἰσχυρισμὸς ἀπωλείας ἐπιδότ· αἰτήσεως ἀναίρεσεως σ 277 Α 434. ἐνὶ συνδίκων σ 282 Ε 517.- ἐπιδότηριον· μὴ βεβαίωσις εὐρέσεως ἄλλου συνελίκου· κατοικία ἐν ξενοδοχείῳ· ἐτέρα κατοικία σ 283 Ε 1536.- προγράμματα ἐνυποθήκῳ· ὑφ' ἐν ἀπουσίᾳ μὴ περαιτέρω παράδοσις ὑπὸ τοῦ πρὸς δν σ 363 Ε 937. Π 2779.- καταδίκου εἰρκτῇ μετὰ ἐκτίσιν ποινῆς σ 408 Ε 1834.- δηλώσεως ἀποδοχῆς δόκου ἐν διακοπαῖς· ἐ ἀρεξίς προθεσμίας δόσεως σ 496 Ε 1003.- προαπόδειξις σ 629 Ε 8.
- ***Επικαρπία**· ρυμοτομία· εὐθύνη ἀποζημιώσεως σ 200 Α 334.- κατ' Ἰον. Κώδ.· σύστασις προικὸς σ 380 Ε 943
- ***Επιστολαί**· συστατικοὶ συμφωνίαι· μὴ χαρτοσήμανσις· τεκμήρια σ 271 Π 2227.- συστατικαὶ συμβάσεις· μετάφρασις· ἀχαρτοσήμαντον πρωτοτύπου· οὐ ληπτέαι ὑπ' ὅψις προαποδεικτ. σ 330 Ε 1708.- παραδίδαςις ἀπορρήτου διαορτίζει· οὐκ ἀναγκαῖα ταχ. δρομ. ἀποστολὴ σ 552 Α 114.
- ***Επιταγή**· ἀποφάσεως ἐπιδικαζούσης τόκους ἀπὸ ἀγωγῆς ἄνευ ἐπιφυλάξεως· ἀποδοχὴ· ἀπώλεια ἐκ διαρπάγης Διόρισης ἀπόδειξις σ 162 Α 283.- προσβολὴ ἀκυρότητος ἐπιταγῆς πτωχεύσαντι· βραδεία σ 167 Α 293.- κοινοποίησις ἀποφάσεως ἐπιδικαζούσης ν μὴν μισθωτῇ ἀνακοπῇ· προσεπλήρησις τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀπόφασις· συμφέρον σ 241 Α 389.- ἐπὶ ἐρήμην ἀποφάσεως· πρὸς μετὰ ἀνακοπὴν σ 416 Ἀλγρ.- ἀνακοπὴ κατ' ἐπέλευσις κατασχέσεως μετ' ἐπίδοσιν ἀνακοπῆς· οὐ δίκη περὶ ἐκτέλεσιν σ 489 Ε 1952.- ὑπὸ ἀπόφασιν τελεσίδικον· ἀναπλήρωσις ὀχλήσεως σ 597 Α 79.- ταχυδρομικὴ· ἐξόφλησις συμβολαιογρ. τέλος σ 632 Ἐπ. Γν.- κακῶς ἐπιδικασθέν· μὴ κοινοποίησις ἐπιταγῆς· παραίτησις· εἰδικὴ πληρεξουσιότης· οὐκ ἀπαράδεκτον ἀναίρεσεως σ 614 Α 107.
- ***Επιτηδευμα**· δηλώσις ποιοπώλου· μὴ συμμόρφωσις νόμῳ φορολ. οἰνοπνευμ. ποτῶν· πρόστιμον σ 47 Ν. Σ. 360.- ἀδεία ἐπιτηδευματος· ἑλλειψίς ἀδείας πωλήσεως ποτῶν σ 48 Ν. Σ. 379.
- ***Επιτροπος**· συγγενὴς ἀνηλίκου· αἰτήσις διορισμοῦ παρίεμβας ἐν αἰτήσῃ εἰσαγγελέως· κυρία· δι-

- καίωμα αὐτοτελοῦς ἐφέσεως· ἀπόρριψις ἀγωγῆς δι' ἑλλειψιν παθητικῆς νομ. μοποιήσεως· οὐ δαδικασμένον· προσβολὴ ἀδυνατοῦ ἐπιτροπείας ἐξ υπέρσεως πατρός· προσβολὴ ἀκυρότητος γάμου· κώλυμα συγγενείας πέμπτου βαθμοῦ ἐφ' αἵματος· προσβολὴ ἀκυρότητος ἐπιτροπείας φυσικοῦ τέκνου σ 53 Α 194.- μήτηρ· παῦσις δι' ἀνεπιτηδαιότητα· συναγωγή ἐκ λογοδοσίας· μὴ κατάθεσις τῶν ὑπὲρ τὰς ὁρισθείσας δαπάνας· ἀκυρότης λογοδοσίας πρὸς γεράφeton· μὴ ἐπιδρασις ἐπὶ τοῦ κύρου ὡς πρὸς ἑτέρα ἀνηλικά σ 104 Α 240. δόσις· δόσις· θάνατος καὶ ἐνηλικίωσις ἐπιτροπευομένων σ 183 Α 310.- ἀνηλικ· οὐ εἰσπ. αἵτις γραμματίου δι' ὀπισθογραφῆσεως σ 202 Ε 1284.- ἐκχώρησις ποσοστοῦ ἀπαίτησεως πρὶν καταβολὴν δαπανῶν δίκης· βούλευμα συγγ. συμβουλίου· ἀπέφασις σ 321 Α 467.- μήτηρ δευτερογάμος· παῦσις αὐτοδικαία· ἐξακολούθησις μείχρις ἀντικαταστάσεως σ 392 Ε 1806.- χορήγησις μισθοδοσίας ἐπὶ διαχειρίσει μεγάλῃς περιουσίας· γνωμοδ. συγγ. συμβουλίου· ἀπόφασις σ 395 Ε 1810.- συνομολογία ἀγωγῆς διανομῆς καὶ ἀναγνώρισεως συγχυριότητος ἑλλειψίς διατυπώσεων· παράπονα ἐφειτῶν σ 490 Ε 988.- συνέχισις δίκης ἀρξαμένης ὑπὸ κληρονομηθέντος ὑπὸ ἐπιτροπευομένου οὐ χρεῖα διατυπώσεων· παραίτησις ἀπὸ ἐνδίκου μέσου· μὴ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς οὐσίας σ 620 Α 82.
- ***Επιφάνεια**· παντοτεινὴ μίσθωσις γηπέδου· μεταβίβασις ἐπὶ μισθώματι· ἐκποιήσις ἐπ' αὐτοῦ οἰκοδομῶν τρίτῳ· ἀνάληψις πληρωμῆς μισθώματος ὑπ' ἀγοραστοῦ· σύμβασις μεταξὺ τρίτων· περιπτώσεις παραγωγῆς δικαιώματος σ 58 Ε 1013.
- ***Εργα**· δημότικα· προακαίτουμένοι δροί· πρόσθετοι ἐργασίαι εὐθύνη δήμου σ 10 Ε 947.
- ***Εργολαβία**· κα· ασκευῆς οἰκίῶν· πραγματογνωμοσύνη πρὸς καθορισμὸν ἑλλειψῶν καὶ ἐξου. ἐσεως ἄξιας· παράστασις διαδίκου κατ' ἐνέγγειαν· μὴ σύμφωνος ἐκτέλεσις ἔργων προσμπεζωνημένων καὶ ἐκ μὴ καταλλήλων ὑλικῶν ἀνεπιφύλακτος ἀποδοχῇ ἔργου καὶ ἐκλογῇ ὑλικῶν· μὴ περίληψις ἐν τῇ ἀγωγῇ· ἰσχυρισμὸς μεταγενεστέρων βλαδῶν· οὐκ ἰδιαιτέρα ἀπόδειξις σ 325 Α 473.- ἀγωγὴ ἐπὶ ἐκτελέσει ἔργου· προσβολὴ μὴ πλήρους ἐκτελέσεως τῆς σ μβάσεως· βραχος ἀποδείξεων σ 520 Ε 1977.- ἐργολάβος ἐπὶ μισθῷ· ζημία τρίτων· πείσισμα ὑπαλλήλων· ἐργοδότης· πείσισμα ἐκλογῆς ἐργολάβου· ἐφαρμογὴ ἀρχῶν ἐντολῆς· οὐ προστήσεως σ 652 Α 112.- μὴ κα· αβολὴ προσοχῆς· μεταβολὴ βάσεως· μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν αὐτ
- ***Ερημοδικία**· αὐτοεργὸν ζήλοκλοπῆς· συνεργὸς· μὴ ἀντιρρητις σ 121 Α 156.- προσβολὴ ἀναίρεσις ἐρήμην προεκδοθείσων ἀποφάσεων· μεταγενεστέρως ἀπόρριψις δευτέρως ἀνακοπῆς κατ' ἀντιμωλίαν· ἀπαράδεκτον σ 21 Α 163. Γν. Εἰς.- ἀνακοπὴ· κατοικία ἐν ᾧ δὲ δικαστηρίου ἢ ἐκτός· διορισμὸς ἢ μὴ ἀντικλήτου· κοινοποίησις· ἀντικλῆτω· ἀντικλήτω· παρήκτασις σ 216 Ε 1338.- διαφορὰ κατοικίας· μὴ διορισμὸς ἀντικλήτου· προθεσμία· ἐπέκτασις· ἀνακοπὴ σ 222 Ε 544.- διπλῇ πρωτόδικος ἐφesis κατὰ δευτέρως· συνέκκλησις πρώτης σ 298 Ε 1572.- ἐν δικαστηρίῳ παραπομπῆς· μετ' ἀναίρεσιν τῆς ἐπὶ ἀνακοπῇ ἀποφάσεως· ἐκτασις ἐπὶ διατάξεων τῆς οὐσίας· ἀνακοπὴ σ 348 Ε 632.- μὴ διορισμὸς ἀντικλήτου· κατοικία ἐκτός· εἶρας δικαστηρίου· ἀνακοπὴ· παρήκτασις προθεσμίας σ 355 Α 493.- μὴ προσα· ὡγὴ ἐπιδότηριον ἀναίρεσεως· ἀποχὴ σ 356 Α 495.- ἀνασυζήτησις· μὴ ἐγγραφή ἐν πινακίῳ· παράστασις δικηγόρου· ἑλλειψίς πληρεξουσιότητος· οὐ δυνα· τῇ σ 395 Ε 1818.

Ἑταιρία : ἄνευ νομίμων διατυπώσεων· σγείσι συνταίρων ἐξ ἡδίκηματος· ἀποδ. μέσα σ 14 E 581 Π 3114 - ἀνώνυμοι· οὐ σύγχυσις μετόχοις· κέρδη δικαίωμα συμμετοχῆς· οὐ δυνατόν μεταβολή μονομερῆς παρὰ συμβουλίου ἢ συναλεύσεως· προθεσμία πληρωμῆς· οὐκ ὑπὲρ ἐξαμηνίαν σ 34 A 184.- ἀγωγή περὶ διανομῆς μετὰ λύσιν τῆς ἑταιρίας· μὴ λήξις διαρκείας ἑταιρίας· ἀπαράδεκτος μεταγενεστέρα συμπλήρωσις προθεσμίας· μετὰ χρόνον ἐκδικάσεως ἀγωγῆς σ 75 E 1033.- λύσις· κοινὴ παρουσία· διανομὴ σ 75 Π 937.- διάλυσις· ἀνέφικτος σύμπραξις καὶ συνεννόησις· ἀμοιβαίαι ἀντεγκλήσεις συνταίρων σ 142 Π 2229.- πτώχευσις δικαιοδόγος συνταίρου· διάλυσις· ἐγγύησις μετὰ τὴν διάλυσιν σ 155 E 751, Π 2975 - πταίσματα συνταίρων· συμφησιμὸς σ 177 A 296.- ἑτερόρ. μέλη ἀναμειχθέντα διαχειρίσας· εὐθύνη· διαφορά βάσεως εὐθύνης δημορρύθμου σ 179 A 304.- δημορρυθμός· ἐνεργητ. καὶ παθ. ἀλληλεγγύη· ἔννοια· μὴ διορισμὸς εἰδικῶν διαχειριστῶν· ἀνάγκησις ἀγωγῶν ἐνεργητ. καὶ παθητ. σ 181 A 306.- διάλυσις· τήρησις διατυπώσεων· γνωστοποιήσις διαλύσεως· δρκοι σ 237 E 545.- συνεργασία πρὸς ὀρισμένους ἐπιχειρήσεις· ἑλλειψίς ἑταιρ. ἐπωνυμίας· μετοχικὴ ἀνυπαρξία διαχειριστοῦ· ἀγωγή κατὰ λαθόντος χρήματα συνταίρου σ 268 E 1446.- ἀμοισθῆταισι· μὴ ὀρισμένη ὑποβολὴ ἀκυροτήτων· καταστατικὸν ἔγγραφον παρὰ συμ/γράφω· ἀναγνώρισις διὰ συν/ματικῆς σ 269 E 891 Π 89.- μετοχικὴ· ἐμπορικότης ἐκ χαρακτῆρος ἐπιχειρήσεως σ 282 E 1520.- δημολογία διαλύσεως· μὴ ἀναφορά τρόπου· ἀόριστον· ἔνστασις ὑπατιότητος διαλύσεως· ἀρνήσις ἀγωγῆς· οὐ γὰρ ἰδιαιτέρας ἀποδείξεως σ 369 A 496.- δημορρυθμός· διάλυσις· ἑλλειψίς ἐκκαθαριστοῦ· ἐξακολουθήσις δικῶν· διελυφίς ἐν ἐπιδικίᾳ· μὴ γνωστοποιήσις· οὐ διακοπὴ σ 431 E 1859.- συμβόλαιον μετὰ μέλους· ἀποδ. μέσα ἐνεργείας ὡς διαχειριστοῦ· τρίτοι σ 445 E 972.- ἀποχώρισις μέλους συναινέσει λοιπῶν· συμφωνία ἐξακολουθήσεως· οὐ διάλυσις σ 450 A 541.- σύμβασις μετὰ ὁμῶν ἐτ. πρὸς σ μέτρον ἐτ ἀναγ. ὥρισις μέλος μὴ διαχειριστῆς σ 487 A 3.- διάλυσις· ἐκκοσθαζοριστῆς· θάνατος· οὐ μετάδοσις· ἰδιότητος κληρονομίαις σ 489 E 1946.- ἀνώνυμοι ἐμπορικαί· εὐθύνη ἐκ δολίων πράξεων διαχειριστῶν· Ἐμπ. Ν σ 530 A 21.- ἔκδοσις ἐφημερίδος· τίτλος· διάλυσις· ἐκκαθάρισις· δικαίωμα ἐκδόσεως τοῦ τίτλου· ἔκδοσις ὑπὸ τῶν αὐτῶν τίτλων προστασία σ 576 Γν. Ν.- δημορρυθμός μὴ τήρησις διατυπώσεων· πραγματικὴ κοινωνία· δικαίωματα· ἀποδ. μέσα σ 658 E 137.- καθολικὴ μεταβολὴ ἐκ κοινοπραξίας· ἀποδ. μέσα· μεταβιβάσις ἀκινήτων ἑταιρίᾳ· ἀποδεικτ. μέσα σ 662 E 559.

Ἑτεροδικία : πρέσβεις καὶ διπλωματικοὶ ἀντιπροσωποὶ· ἔξνοι ἡγεμόνες· ἐξεταστέα ἐξ ἐπαγγέλματος· ἀνεπέκτατον δικαιοδοσίας σ 547 A 41

Ἑτυμγορία : ἀνάγνωσις ὑπὸ προϊσταμένου· ἀνακαλύψις λάθους· διόρθωσις σ 23 A 118.- λάθος γραφικόν· ἑλλειψίς ἀσφαλείας· σ 74 Γν. Βίσις· λύσις πρώτου ζητήματος· χαρακτηρισμὸς πράξεως· περὶ τῆς λύσεως ἐπιδοθητικῶν ζητημάτων· καταφατικὴ ἀπάντησις· ἐπὶ τοιούτου ὡς πρὸς ἕτερον κτηγορούμενον· ἀποφατικὴ λύσις πρώτου ζητήματος· βεβαίωσις ἀνηλικιότητος· μὴ κατὰ γνῶσις πρὸς κρατήσεως διὰ παπάνην· οὐ δυνατόν ἀποδοχὴ πολιτικῆς ἀγωγῆς προσωπικῶς· αὐτεπάγγ ἐξέτασις ὑπὸ Ἀρ. Πάγου· ἀναίρεσις παρπομπῆς πολιτ. δικαιοσύνης σ 89 A 148 Γν. Βίσις.

ἀποδοχὴ μετρίας συγχύσεως ἐν φόνῳ σ 134 A 169.- ἀποφατικὴ ἀπάντησις ἐπὶ ζητήματος ἀμύνης· καταφατικὴ ἐπὶ ὑπερβάσεως· ἀντίφασις σ 311 A 31.- καταφατικὴ λύσις ζητήματος μετρίας συγχ. ἐκ φόβου· οὐκ ἀντίφασις μὴ δεδικαιολογημένη αἰτία· παραδοχὴ συνεργείας· μὴ ἀναφορά στοιχείων κυρίας πράξεως· ἀναίρεσις· ἐφαρμογὴ νόμου ὑπὸ Ἀρ. Π. σ 438 A 67, Γν. Βίσις - καταφάσις ἐπὶ ζητήματος ἀνθρωποκτ. ἐκ προμελέτης· κατάφασις καὶ ἐπὶ τραυματισμοῦ παθόντος· οὐκ ἀντίφασις σ 473 A 81 Γν. Βίσις.- καταφατ. ἀπάντησις ἐπὶ ἀνθρωποκτ. ἐκ προμελέτης μὴ ἀπάντησις ἐπὶ ζητήματος ἐκτελέσεως ἐν συστάσει· οὐκ ἀσάφεια σ 504 A 91.- παραδοχὴ συστάσεως καὶ αὐτοπροσώπου ἐκτελέσεως· ἀθῶσις ἑτέρου σ 534 A 97, Γν. Βίσις. παραδοχὴ φόνου καὶ μετρίας συγχύσεως· οὐκ ἀντιφατικὴ σ 537 A 103.- ἀποδοχὴ συστάσεως ἐπὶ βλάβῃ ἢ παραβιάσεως· ἀπορρήτων καὶ συνεργείας ὑπεξαίρεσεως· οὐκ ἀντίφασις σ 553 A 111 - στηριχθεῖσα εἰς ἀπολογίαν κατηγορουμένου σ 568 A 113.- παραδοχὴ βεβάνων καὶ αἰκίας ἄνευ σωματικῆς βλάβης· ἀπειλῆς κατὰ σώματος ἄνευ δολίων· οὐκ ἀντίφασις σ 579 A 131.

Εὐεργετήματα : εὐπορίας ἐν παροχῇ προικὸς σ 157 E 75, II 456.

Ἐφεδισμός : πρότασις νέων ἰσχυρισμῶν· ἔνστασις ἀκυρότητος κατασχέσεως σ 223 E 544.- πρωτοδικῶς· ἡττηθεῖς· οὐ δικαίωμα ἀντεφέσεως σ 263 E 1421.

Ἐφεδισ : κατὰ προδικαστικῶν μεταγενεστέρα σύνδριστη σ 20 A 180.- κατ' ἐρήμην ἀποφάσεως· διαμονὴ ἐν ἀλλοδαπῇ· ἐναρξίς προθεσμίας σ 29 E 587.- κατ' ἀποφάσεως παραπεμπούσης παρὲμβασιν ἰδιαιτέρᾳ συζητήσει σ 41 E 1001.- ἐπὶ ἀναγκαστικῆς ἀκαλλοτριώσεως Ν. ΑΧΜΒ' σ 54 E 1014.- ἐκκλητὸν ἐκ ποσού· ἀπροδιόριστος ἄξια· ἀπόδειξις· ἀνεπίδεκτος χρηματικὴ ἐκτίμησις σ 59 E 1020.- κατ' ἀποφάσεων οἰκ. φόρου· παραβάσεως φορολογ. οἰονομικῶν ὑγρῶν καὶ ποτῶν· ἐφ' ἀτλοῦ χάρτου σ 61 448 Ν. Σ.- κατ' ἀποφάσεως Πρωτοδικείου κατ' ἀναπομπὴν δικασάντος· ἀφαιτεῖον κατὰ ἀναπομπὴν Ἀρ. Π. ἐπευθυντέα σ 423 E 1061.- κατ' ἀποφάσεως δρώσης προσωπ. κράτησιν· ὀφειλῆται· ἐκκλητὸν ἐξ ἀντικειμένου· ἐνέγων· ἀποδοχὴ ἀποφάσεως σιωπηρὰ κοινοτοήσις ἐπιταγῆς· ἀποδοχὴ μέρους ἀποφάσεως σ 142 E 739.- δίκη ἀνακοπῆς κατὰ κατασχ. Δημοσ. μὴ ὀφειλῆ ποσού· προθεσμία δεκαήμερος σ 147 A 269.- κατ' ἐρήμην ἀποφάσεως· μεταρρυθμίσις μεταγενεστέρα ἐρημοδικία· ἀνακοπὴ κατ' ἐκκληθείσῃ ἐρήμην σ 208 Ἀλγο.- ἐπὶ δικῇ τρίτου ἐν κατασχέσει· προθεσμία σ 209 A 338.- ἐπὶ ἀπορρίψει ἀγωγῆς καὶ ἀνταγωγῆς· ἀπορρίψις ἀγωγῆς καὶ ἀνταγωγ. ἀπατητήσεων· ἑλλειψίς αἰτιολογίας δι' ἀπορρίψιν ἀνταγωγικῶν ἀπατητήσεων σ 226 A 368.- διπλῇ· ἀπαράδεκτον σ 231 A 383.- κατ' ἀποφάσεως ἐπὶ διεκδικ. ἀγωγῆς μετὰ κατάσχ. προθεσμία σ 253 E 1347.- ἐπανειλημμένη κατὰ προδικαστικῆς παρατήσεως· ἀπαράδεκτον σ 253 E 545.- κατὰ προδικαστικῶν ἀπεριόριστος ὡς πρὸς τοὺς λόγους σ 273 A 424 - ἀποδοχὴ ἀντεφέσεως διὰ λόγους ἀπορρίψεως· ἐφέσεως· ἀντέφασις· οὐ δηλωτέα σ 277 A 432.- κατ' ἀποφάσεως ἐπὶ αἰτήσεως παρατάσεως προθεσμίας πρὸς ἀπόδειξιν παύσεως πληρωμῶν· νόμιμος προτίμησις· ἀνεπέκτατον σ 282 E 1518.- ἐπικουρ. κή βίσις ἀγωγῆς· ἀπόφασις ἀποδεχθεῖσα· ἐφεσις κεφαλαίου ἀφροῦντος κυρίαν βάσιν· ἀντέφασις ἐπὶ ἐπινοουμένη· ἀπαράδεκτον σ 284 E 1537.- δι-

πλήρη ηρημοδικία· έφασκε κατά δευτέρα σ 298 Ε 1572· κατά προξ. απόφάσεων· τήρησις συνοπτικής διαδικασίας· έγγραφον έν έμπορ. πινακίω σ 300 Ε 1594· κατά προξ. αποφάσεως· μηνιαία προθεσμία πρὸς συζήτησιν· διάφορος· προτέρα έγγραφον πινακίω· ενέργεια υπό πληρεξουσίου πρωτοδίκου δίκης κατά προξ. αποφάσεως· κατάθεσις άμοδιόα προξ. άρχη· αίτησις περαιτέρω επιδόσεως σ 303 Ε 1697· - κατ' αποφάσεως επικυρωθείσης πρὸ δόσεως δρκου· δευτέρα· άπαράδεκτος σ 317 Ε 1604· - κατ' αποφάσεως μεταλλ. συμβουλίου· μή δήλωσις· άποχή έκδικάσεως σ 319 Ε 1609· - υπό παρεμβάντος κυρίως πρωτοδικώς· κοινοποιήσις· παρέμβασις· διάδικος τεθείς έκτος δίκης σ 321 Α 467· - κατ' άποτάσεως επιδικασάσης τόχους· άντίφασις διά προτάσεων σ 337 Α 475· - μή άπειθυνας κατ' έκουσίως παρεμβάντος πρὸς ύποστήριξιν· διαδίκου σ 338 Α 476· - διπλή πρωτόδικος έρημοδικία· δακοπή δευτέρου· παραγραφής σ 378 Ε 939· - κατ' αποφάσεως επί αίτήσεως παρατάσεως προθεσμίας σ 380 Ε 696, 454 Ε 1471· - μεταρρύθμισις πρωτοδικου άποφάσεως· περαιτέρω εξέτασις υπό έπταίτου σ 386 Α 506· - κατ' άνευκλήτων άποφάσεων σ 402 Α 514· - κατ' άποφάσεως άπορριψάσης άγωγήν· άνατροπή· άνατροπή σ 455 Ε 1880· - υπό γενικών ή ειδικών διαδόγων· έκδοχός μετά όριστικήν άπόφασιν· έκκλησις άνευ παρεμβάσεως σ 514 Α 17· - κατ' άποφάσεως μετ' άπόρριψιν άνακοπής άκύρωσις επιδοθείσης άντικλήτω έν έπιταγή σ 584 Ε 2034· - παραίτησις από· έκδικασις αίτήσεως περί έξόδων άρμοδιότης σ 588 Ε 2035· - κατ' άποφάσεως μεταλλ. συμβουλίου· κοινοποιήσις άποφάσεως σ 584 Ε 2037· παραίτησις· έναρξις προθεσμίας όρκοδοσίας από κοινοποιήσεως πρακτικού σ 605 Ε 913· - πλείονες διάδικοι έν διαφόροις κατοικίαις· διορισμός άντικλήτων· κοινοποιήσις έρήμην άποφάσεως· προθεσμία άνακοπής· έναρξις προθεσμίας έφέσεως σ 641 Ε 82· - έπιδοθητική έναρξις έκκασιμένης· άνατροπή· ύπό· ορισμός τριετίας σ 643 Ε 120· - κατ' άποφάσεως περί έπαναλήψεως έίκτης· άπαράδεκτος σ 643 Ε 123· - άπόφασις υπό όρκον όριστική· έφεσις πρὸ καί μετά όρκοδοσίαν· διά τους αυτούς ή νέους λόγους σ 660 Ε 112

Εφημερίς : έκδοσις υπό έταιρίας· δικαίωμα· τίτλος· διάλυσις έταιρίας· έκκαθάρισις· περαιτέρω έκδοσις· σύγχυσις επί ταυτενύμω· προστασία σ 576 Γν. Ν.

Ζ

Ζάππειος : έπιτροπή· ίδιον νομικόν πρόσωπον· παράστασις· άτέλεια δικών και συναλλαγών αίτησις θεραπειάς άκατάσχετον περιουσίας· έπίδοσις· ου τοιχοκόλῃσι έν άρνήσει· Είσαγ. σ 178 Α 297.

Ζημία : παράνομος· άπαγόρευσις καλλιτεργίας και βοσκής· εξακολούθησις παραγωγού αίτίας· επιδικασις διά χρονικόν διάστημα· δεδικασμένον διά μεταγενέστερον σ 52 Α 193· - έκ μέτρων πρὸς άποτροπήν κινδύνου υδάτων· άναποζημίωτον σ 67 Α 210· - έκ στρατιωτικών σωμάτων εις άγρους έσπινόμενους· άνογή διοικούντων άξίωματικών· δολία παράλειψις αυτών· εύθύνη δημοσίου έκ πλουτισμού σ 85 Α 225· - έξ άνακλήσεως έγκρίσεως διδακτικών βιβλίων· εύθύνη δημοσίου σ 130 Α 255· - έκ καταλήψεως βίβ· κτημάτων υπό στρατού εύθύνη Δημοσίου· όρος πλουτισμού σ 215 Α 359· - έκ χειροτερευσεως πράγματος μετά άγωγήν· άπόδοσις μετά τελεσιδικίαν· εύθύνη διαφέροντος σ 513

Α 16· - κρίσι ποσού· άνεξέλεγκτος σ 552 Α 111· - έκ διασμού· αύξησις άναγκαίας προικός πρὸς άποκατάστασιν σ 600 Α 150.

Ζητήματα : μετρίας συγχύσεως· μή άναφορά αίτίας· λυσις υπέρ κατηγορουμένου· ουκ αίτησις περὶ πλήρους σ 74 Α 147 Γν. Είς· - θέσις υπό προέδρου· συνένωσις μετά τών έπιδάρυντ. περιστάσεων· άντιρρήσεις υπό δικαστηρίου σ 122 Α 165 Γν. Είς· - παρεμπίπτοντα· σχετικά άποστέλει· ποιν. άγωγής· παραγραφή πρὸ όριστ. άποφάσεως· κήρυξις ένοχής· εξέτασις διαταράξεως κοινής ή συχίας· άπόκρουσις παραγραφής· έλλειψις άκροάσεως· έπίκλησις άμύνης· καταδίκη άνευ τριαύτης· έμμεσος άπόρριψις σ 136 Α 172 Γν. Είς· - συνεκτυγμένως και ήνωμένως ή διηρημένως· θέσις υπό προέδρου· προσφυγή δικαστηρίου σ 234 Α 8· - πλήρους ή μετρίας συγχύσεως· ου μνεία αίτιού έπενεγκόντος σ 311 Α 20· - άμύνης· άποστ. όπάντησις· ύπερβάσεως· άμύνης· καταφατική· άντίφασις σ 311 Α 31· - μή άντίρρησις κατά θέσεως· έπίκλησις άκαταλόγητον έν αγορεύσει· ρη· ή αίτησις σ 473 Α 1 Γν. Είς· - άντιρρήσεις επί· άπόρριψις υπό προέδρου· μή προσφυγή δικαστηρίου· ουκ έλλειψις άκροάσεως σ 534 Α 97 Γν. Είς· - άναίτιου συγχύσεως· μή ειδικωτέρα μνεία λόγου· μή έπίκλησις όρισμένου· μή παρατήρησις επί θέσεως σ 568 Α 113· - πλαστογραφία· ζήτημα άποπειρας· μή θέσις· άναίρεσις σ 579 Α 142· - αίτησις θέσεως έλαφρυντικών άπόρριψις έπ' άοριστία· έσφαλμένοι σκέψεις περί μή έλαφρυντικών σ 625 Α 154.

Ζῳα : έπικραίς φόρου σφαζομένων· διπλότυπα· δίκη έπ' άνακοπή· διεξαγωγή άνευ τς άν και έρ' άπλου χάρτου· ου παράβολον σ 145 Α 254· - κτηνοτροφία· πόλησις ζώων· κερδοσκοπία επί εργασίαις προσώπων· έμπορικότης σ 296 Ε 1560· - εξαίρεσις δημοτ. φορολογ. είσαγομένων σ 416 Αλγρ.

Ζῳή : μέσος όρος σ 454 Ε 1873, σ 556 Ε 2002.

Ζώνη : πόλεως· άπαγόρευσις οικοδομῶν εξαίρεσις υπέρ Όλυμπίων· έννοια άπαγορεύσεως· μετάθεσις ζώνης· άπ ζημί· σις· άπαγόρευσις δι' έξωρτιστικά έργα σ 242 Α 392.

Ζωρολοπία : συνένωσις· άυτοτελής· διάπραξις έν ή· μεδαπή· άμοδιότης έλλ. δικαστηρίων· μή ύποβολή άντιρρήσεων διά την έρήμην του άυτοργου συζήτησιν· άπόδοσις κλοπιμαίων· πρότασις ένώπιον Δ. Πάγου· άπαράδεκτος· ποινή συνεργούς· όρκος· ουκ άναγκαία άναφορά· λείξων σ 124 Α 156· - έν άλλο· δαπή παρ' άλλοδαπῶν συνέργ. ή μεδαπῶν· μεταφορά κλοπιμ. έν ή μεδαπή· άναρμοδ. έλλ. δικαστ. σ 239 Π 16· - άπόδοσις μέρους πρὸ πάσης εξέτάσεως· ποινή ύπολογιστέα επί ύπολοίπου· ή εξακρίβωσις ύπολοίπου· παραπομπή σ 342 Α 39· - κατάδικη εις άποζημίωσιν επί· έπίκλησις άποδόσεως κλαπέντων· άνεξέλεγκτος έκτίμησις υπό Αο. Π. σ 503 Α 88· - ζῳα βόσκοντα αύλιζόμενα ή έλαυνόμενα· μή βεβαίωσις· έπιδάρυνσις ποινής· άναίρεσις· μείωσις σ 579 Α 128.

Η

Ηλικία : συναγωγή· έξ έκλογίας σ 21 Α 116 Γν. Είς· - προσολή όριου κατ' αξιώσεως μισθού ένεργείας σ 47 Α 228· - άπόδειξις· μή τήρησις ληξιαρχ. βιβλίων· άδυναμία· έγγράφου άπο· είξίως σ 183 Α 30· - μητ· φον άρχικής κατατάξεως· έπίκλησις πρὸς διάδοθ. ήλικίας· μητ· φον ύπουρ· έίου· μή λήψις υπ' όφιν· άναίρεσις σ 215 Α 357· - κερθωσις ήλικ. έν μητρώω· Υπουργ. Στρατιωτικών· μόνον επί τῇ βίσει ληξιαρχ. πράξεως· πιστοποιή-

τικὸν γεννῆσ. κατὰ τὰ ἐν Τουρκ. εἰθισμένα· μεταγενεστέρᾳ ληξιαρχ. πρᾶξις γεννῆσ. ἐπὶ δικαστικῇ ἀποφάσει σ 354 Α 490.

Θάλασσα : κυριαρχία κράτους μέχρι βολῆς τηλεβόλου· ἐκτέλεσις γυμνασίων ἁλλοδαποῦ στόλου· ἄδεια κυβερνήσεως· ζημία· εὐθύνη Δημοσίου· ὑπαίτιότης· καθορισμός σ 601 Ε 2041.

Θέμα : μὴ περίληψις οὐσιωδῶν ἰσχυρισμῶν ἀγωγῆς σ 108 Ε 4110 - ἀποδείξεις ἐλλιπείς· οὐ δυνατόν συμπληρώσει ἐν ἐπιβλητέῳ ὅρῳ σ 493 Α 324.

Θεραπεία : μετογ. ταμείον· ἑλλειψίς αἰτήσεως σ 168 Ε 1114. - Ζήππ. ἐπιτροπὴ αἰτητικῆς σ 178 Α 297. - οὐ γράφα αἰτήσεως κατ'ἀγωγῆς Σταφιδ Τραπεζῆς σ 388 Ε 669. - αἰτήσις· ἀδύνατος ἐν καταρχαίς κατὰ Δήμου σ 591 Π 631.

■

Ἱθαγένεια : πιστοποιητ. Ἕλληνας προξένου· πλήρης ἀπόδειξις σ 318 Ε 1608. - κτήσις ἑλληνικῆς· ἀπόδειξις ἐκ πιστοποιητ. καὶ ὁμολογίας· ἀρμόδ. προξ. δικαστ. σ 499 Α 14.

Ἱόνιος Κώδιξ : κληρονομία· πλάγιοι ἐκ θηλυγονίας τοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ· ἰσότης· παρέμβασις περὶ ἀκυρώσεως διαθήκης· λόγοι· δημοσία διαθήκη· ἀνυπόγραφος· μὴ ἀναφορὰ λόγου· ἄκυρος· ἀναγνώρισις διὰ τρακτικῶν κληρονόμων· ἐνστάσις ἐναντίον ὁμολογίας σ 145 Α 265. - παραίτησις ἀπὸ κληρονομίας σ 214 Α 354. - ἀγροληψία διηνεχῆς· λόγοι λύσεως· οὐ μεταγραφὴ σ 269 Ε 890. - συγκληρονόμοι· δικαιώματα ἐπὶ μερίδων· διανομὴ· ὑποθήκη περὶ διανομῆς τροποποιήσις διατάξεων περὶ κυριότητος διγογναιζ τμ. Ας. Π.· παραπομπὴ ὁλομ. σ 274 Α 426. - διαθήκη· ἄδελφ. πρόσωπα· κληροδοτήματα ἄκυρα· προίκοι ὑπὸ κληρονόμου ἐναντίᾳ ρήτρᾳ διαθήκης· ὑποκατάστασις ἀγνώστου σ 280 Α 442. - κληρονομία ἀδελφῶν· συνδρομὴ πατρὸς καὶ ἀδελφῶν· οὐ δικαίωμα νόμιμου μοίρας· ἀνιόντες μόνοι· νόμιμος μοῖρα πατρὸς σ 353 Α 488. - κινήτᾳ· δικαίωμα διεκδικήσεως· προθεσμία οὐκ ὑποχρέωσις ἀγωγῇ ἀποζημιώσεως· παραγραφή· ἀντίταξις ἰδίας κυριότητος· κληρονομικὰ κινήτᾳ σ 379 Ε 942. - σύστασις προικὸς ὑπὸ δικαστηρίου· ποσὸν καὶ εἶδος· τόκοι· προικὸς· ἐπικαρπία σ 379 Ε 443. - καρποὶ προικῶν διαρκ. γάμου· ἀπαίτησις μετὰ λύσειν σ 572 Ε 3 - ἀνατροφή τέκνων· δικαιώματα συζύγων· διαζύγιον· ὑπαίτιότης· ὑποχρέωσις μητρὸς· κακὴ διαγωγὴ· προσωρινὰ μέτρα ἀνάθεσις ἀνατροφῆς τρίτῳ σ 590 Ε 6.

Ἰσχυρισμός : ἀλυσιτελής· μὴ ἐπιβολὴ ὅρκου· δικαστ. ἀναγνώρ. κληρονόμου κατ' Αὐστρ. Νόμον· προϋπόθεσις συγγενείας· ἐκδογὴ· μὴ ἀποδείξεις ἐξ ἀπ. παρ. ἄλλοι, δικαστηρίου· μὴ διάταξις ἀποδείξεων· ἰσχυρισμός· μὴ οὐσιώδεις σ 33 Α 182. - μὴ προταθείς πρωτοδικῶς· ἀπαράδεκτος σ 53 Α 195. - ὁριστικότης ἀποφάσεως· ἀνάκλησις· χαρακτηρισμός ποινικοποιήσεως· συνεπιτυγμένη ἀπάντησις σ 69 Α 214. - περὶ προσαγ. ἀποδείξεων ἀπόρριψις μετ' ἐκτίμησιν ἐγγράφου ὡς ἀόριστου σ 74 Α 214. - καταλήψις· ἐπὶ σχεδίου νηπέδου ὡς ἀδεσπότου διὰ κοινῆς γούσεως· μὴ λήψις ὑπ' ὅψιν ἀναιτιολόγητον σ 73 Α 217. - μὴ προταθείς πρωτοδικῶς ἐφετιδότης σ 81 Α 221. - ἐκχώρησις· ὑπερμερίας ὀφειλέτου περὶ ἐκχώρησεως· μὴ λήψις ὑπ' ὅψιν σ 115 Α 249. - ἰδίας νομῆς ἐναγομένου· ἀπλή

ἄρνησις· οὐ κυρία ἀπόδειξις σ 116 Α 250. - πρωτοδ. ὑποβληθείς· στήριξις ἐπὶ πρωτοδικῶν προτάσεων πρὸς θεμελίωσιν ἀπαράδεκτου· αὐτεπάγγελτος λήψις ὑπ' ὅψιν· ἀναπόδεικτος· εἰκονικότης· προβολή· ἀπόρριψις ἐπὶ τῇ βάσει· μὴ προσβαλλομ. συμβολ. ἰσχυρισμός πραγματικῆς ἐξ φήσεως· ἀποδοχὴ τοιαύτης διὰ συμβάσεως σ 129 Α 254. - συνεπαγόμενος ἀπόρριψιν ἀγωγῆς· οὐ συμφέρον προσβολῆς ἐποφάσεως μὴ δεχθείσης αὐτόν σ 145 Α 264. - ἀοριστία· παραδοχὴ ἀοριστίας· ἀνεξέλεγκτον· μὴ προβληθείς κατὰ συζήτησιν προσβαλ. ἀποφάσεως σ 167 Α 293. - μὴ ἐξετασθείς ὑπὸ πρωτοδ.· ἀπαράδεκτος ἐνώπιον ἐφετείου σ 175 Ε 796, Π 2768. - πταίσματος συν. ταίρων· μὴ λήψις ὑπ' ὅψιν σ 177 Α 296. - μὴ προταθείς ἐν ἀνακοπῇ κατὰ πίνακος κατατάξεως· βεβαίωσις μὴ προτάσεως ἄλλων σ 184 Α 311. - ἐκδοχὴ ἐναντίον ὁμολογίας σ 194 Α 317. - μὴ ὑποβολῆς ἐνστάς. ἐνώπιον ἐφετ. ἀπόρριψις ἐξ ἄλλου λόγου μὴ λήψις ὑπ' ὅψιν πραγματικῶν προτάσεων· ἀνεξέλεγκτον· βεβαίωσις λήψις ὑπ' ὅψιν προτάσεων σ 197 Α 322. - δωρεὰ παροχῆς ὑπηρεσιῶν· ἐπαγωγὴ ὅρκου· ἑλλειψίς ἰσχυρισμοῦ ἐγγράφου ἢ ἀρχῆς ἐγγράφου ἀποδείξεως· ὅρκος· μὴ ἐπίτρεψις ἄλλου μέσου ἀποδείξεως σ 209 Α 340. - περιλήψεως διεκδικουμένου ἐν παραχωρητηρίῳ· οὐκ ἀποδεικτέος κατ' ἀνταπόδειξιν ἀγωγῆς σ 209 Α 341. - ἄχρηστος· οὐκ ἀναιτιολόγητον σ 245 Α 400. - μὴ κοινοποιήσεως ἐπιβαλλούσης ὅρκον ἀποφάσεως· παρουσία διαδίκων· μὴ λήψις ὑπ' ὅψιν σ 258 Α 415. - ἀποτελεῖς ἐνστάσεως ἀγωγῆς· οὐκ ἀνακλήρωσις διὰ προτάσεων σ 260 Α 420. - μὴ περιεχόμενος ἐν ἀγωγῇ· ἀπαράδεκτος σ 292 Α 455. - παραδοχὴ μὴ προβολῆς ἰσχυρισμοῦ ἀνεῦ ἀποδείξεων σ 353 Α 486. - μὴ ἀμφισβήτησις περὶ κατὰ πρῶτον προτάσεως ἐνστάσεως· βεβαίωσις ἀποφάσεως σ 370 Α 496. - αὐθαίρετος ἀρνήσεως παραλαβῆς ἔδου· μὴ ἀναφορὰ λόγου· ἀοριστία σ 450 Α 542. - ἐνώπιον ἐφετείου· μὴ ἀποκρουσθείς ὡς ἀπαράδεκτος· ἀπόδειξις σ 493 Ε 989. - καρδοσκοπία ἐπὶ ὕλικου καὶ μισθῶν ἐργατῶν· βάσις ἀγωγῆς· ἀπαράδεκτος διὰ προτάσεων σ 521 Α 23. - μὴ ὑποβολὴ ἐνώπιον ἐφετείου σ 547 Α 39. - ἀπορῶντες ἀποκλεισθεῖσαν βάσιν ἀγωγῆς· μὴ λήψις ὑπ' ὅψιν σ 566 Α 58. - ἀφηγηματικὸς καὶ ἐπεξηγηματικὸς· γνώσις κατασχέσεως ἐξωνητέου σ 635 Α 89.

Κ

Καθηγηταί : στρατιωτ. σχολῶν· ἐπιμέθειον· ἔκτασι· καὶ ἐπὶ ναυτικῆς σχολῆς· ἔξοδα τραπέζης· θαλάσσιος ὑπηρεσίας· ἔνοια τροφοδοτικῆ ναύτου μερὶς· γορηγητέα· τίσις σ 100 Α 236.

Κακοδικία : γενικὸς πρόξενος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ ἀναπληρωματ. καθήκοντα εἰσαγγελέως· παραλαβὴ ὡς πειστηρίων· ἀνέυθυνον Δημοσίου σ 598 Α 73.

Καρποί : τόκοι ἐπὶ ἐπιταγῇ· ὑπερμερία· βραδυτέρα ἀγωγὴ σ 79 Ε 615, Π 882. - τόκοι· ἐξέμρεσις σ 150 Ε 1081. - ἀποδοτέοι ὑπὸ διαχειριστοῦ ἄλλοτρίων παρὰ ὁδωμ. ἐνέργεια Κρητικῆς Πολιτείας ἐπὶ κτήματος ἀπόντος· ἀποδοτέοι σ 524 Ε 9. - διεκδικήσις κινήτων· ἐξαχθέντες σ 664 Ἀλγρ.

Καταβολή : πρὸς ἐκτέλεσιν ἀποφάσεως· ἀναίρεσις· ἐπιστροφή σ 36 Α 184. - ἀγοραπωλητικῇ τιμῆματος· ἅμα παραδόσει· οὐκ ἀρκοῦσα ζήτησις ἀνεῦ σ 270 Ε 907, Π 2227. - μέρους χρέους· ἀποκρουσθεῖς· οὐκ ἀπαλλαγὴ τόκων ἀπ' ὅλου· ἐξαίρεσις ἐπὶ εἰσαχθείσης δίκης· καταβολὴ μέρους· τόκοι ἐπὶ ὑπολοίπου· κατάθεσις ἐπιδικασθέντος· ἐπὶ ἐξοφλήσε

διὰ τὸ κατατεθὲν σ 277 A 433.- τ' ἴτοις ἀπόδειξις ἀπέναντι συμβαλλομένων σ 474 E 1432.- χρόνους κοινού μετ' ἄλλων ἀναζητήσεως ἡμισέως οὐ γρῖα ἀποδείξεως ἐξ ἰδίων χρημάτων σ 504 E 1453.- ἀ-σφάσει ἀναίρεσις ἀπόδοσις ἀπόδειξις λήψεως σ 546 A 38.- ἐπ' σφαλῆς κατάθεσις τ' κοι σ 634 A 89.- δόσις ἀντὶ πότε ἀποτελεῖ ἐξόφλησιν σ 640 A 102.

Κατάθεσις : σύμφωνον ἐξωνήσεως ἀρνητικῆς λήψεως τιμήματος ἀδυναμία ἀποδόσεως ἐνεκὰ κατασχέσεως ἐν ἐπιφαιεῖ καταβολῇ σ 634 A 89

Κατακρήνησις : παράνομος παραγγελία ἔλλειψις στοιχείου ἐκ προθέσεως παραινέσεως οὐκ ἡθικῆς αὐτοσυργίας σ 249 A 19.- συναγωγή δολίας προαιρέσεως μὴ βεβαίως ἐλλείψεως σ 518 A 94 E 151.

Κατάληψις : ὑπὸ σιδηροδ. γραμμῆς ἀποζημιώσις N. ΔΧΜΒ. ἔρεσις μόνον καθ' ὁριστικῆς σ 59 E 1014.- γηπέδον ὑπὸ σχεδίου ὡς ἀδεσπότου διὰ κοινῆς χρήσεως σ 73 A 247.- δημοσίᾳ ἀνάγκῃ σιδηροδρόμος προδιόρ. ἀποζημιώσις ὑπὸ ἐπιτροπῆς ἀποδ' ἡ ἔλλειψις ἀποζημιώσεως τρίτων ὑποχρέωσις Δημοσίου πρὸς πληρωμὴν σ 131 A 256. αὐθαίρετος κινήτων ἐπεμβάσεις ἀστυνομίας καταστροφῇ ἐν πεδίῳ πολέμου σ 178 A 248.- ἀναγκαστικὴ λόγω δημοσ. ἀνάγκης ἀποζημιώσις δικαιούδων δικαιουμένων βίσις κυριότητος ὅρκος νομῆς καὶ κυριότητος σ 227 A 370.- μέρους πλειστηριασθ. καθ' ὅρια γνῶσις ἐκ τοιήσεως δανειστοῦ προγνωστοπ. ἀνευθύνου δόλος εὐθύνη σ 410 E 965 Π 2055.- δημοσίᾳ ἀνάγκῃ οὐκ ἀγοραπωλησία ἐνοχὴ ἐκ τοῦ νόμου δικαίωμα ἀποζημιώσεως τόκοι Κηρισία κατασχ. ἄλλους κατάθεσις εἰδοποιήσεως ἀπαλλαγῇ τόκων ὅροι σ 424 E 1842.- δημ. ἀνάγκῃ μὴ προηγουμένη ἱκανοποίησις αὐθαίρετος ἀγωγή ἀναγκ. καταληφθέντος σ 449 A 538.- ἐπὶ ἐξωρεστικῶν ἔργων Κηρισίας ἀνακτίος καὶ ἀποζημιώσεως ἀποδοσεὶς κυρωθεῖσα ὅμως δικαιοῦμενα ὑπὲρ τρίτων ἀνάληψις σιδ. ἐταιρίας ἀποζημιώσεως καταληφθητομένων σ 521 E 1982

Καταπίστευμα : βεβαρημένος παράστασις πρὸ ἀποδόσεως καταπιστευματοδόχου γρόνος ἀποκαταστάσεως δεικασμένος καταπιστευματοδότος ἰσχύς κατὰ καταπιστευματοδόχου σ 180 A 305.

Κατάσχεσις : χρεοὶ τρίτου κατασχετήριον γνωστοπ. ὀφειλέτῃ σ 13 E 561.- ἐκθεσις μὴ ἀναφορὰ βεβαιῶν ἀκυρότης παρατήσεως δικαιουμένου ἐπὶ ταύτης ἀγωγή κύρουσ. συνοπτικότης χαρακτῆρ. κυρίας ἀγωγῆς μεταβολὴ χαρακτῆρος πράξει προέδρου σ 51 A 191.- χρεοὶ τρίτου ἐπικυρώσεως ἀπαιτήσεως κατασχέσεως τρίτος καταβολῇ ἐξόφλησις κατασχέσεως καὶ ἀπαιτήσεως καταβολῇ ἰδίου χρέους ἔλλειψις δηλώσεως ὀφειλέτου πλείονος ὀφειλῆς βαρύτερον χρέος ἀκυρότης σ 54 A 196.- διεκδικήσεως μετοχῶν συντηρ. κατὰσχέσεις προηγουμένη τελεσιδικίως ἐπικυρωθεῖσα ἀνάνωρ. κυριότητος ἀπέναντι θεματοδότου ἔλλειψις κατὰ πρῶτου κατασθέντος σ 66 A 205.- δευτέρα ἀκυρότης ἐν ἐγκυρότητι πρῶτης ἐκδικασίς οὐσίας αἰτήσεις παρατάσεως ἐκπρόθεσμος οὐ κώλυμα σ 94 E 618.- πώλησις κατεσχ. μένουσ. σχετικὴ ἀκυρότης δικαιούμενος ἐπικαλεσθῆναι σ 124 E 1062.- τοραπετικὴ δι' ἐγγράφου ἐπιταγῆς παραμείλει ἐξακολούθησις ὑπ' ἄλλου δανειστοῦ ἐνέργεια νέας κατασχέσεως οὐκ ἐρασιμὴ ἀπαγορεύσεως κατασχέσεως μεσεγγυημένων σ 124 E 679 Π 585.- χρεοὶ τρίτου γνωστοπ. ἐν ἐργ. ἀγωγῆς μὴ π. ἐγερθεῖσις ἀκυρότης προβολῇ κατ' ἀνακοπῆς δηλώσεως συμφέρον τρίτου σ 137 E 1070.- συντ. χρεοὶ τρίτου ἀγωγή παρεμπόρουσιν ἀκυρώσεως ἀραι

ἐπιτραπέσης ὑπὸ Προέδρου ὑπ' ἐγγύησιν οὐ δυνατὴ ἐπανάληψις ἐπὶ ἐλαττώσει ἀξίας ἐγγυήσεως σ 158 E 791.- πεποιθείας Ζαπτείου ἐπιτροπῆς ἀκατάσχετον σ 178 A 247.- προκρίων ἀδιατήρητον προϋπάρχων ἐνυποθ. ὑπὲρ ἐγγειρ-γράφου συνήχισις ἐνυποθέτου σ 182 A 308.- λιμ. ταμίον πεμπτημ. χρεοὶ δημοσίου μὴ ἀνανέωσις ἐπικυρώσεως μετὰ δευτέρου κοινοπ. κατασχετ. ταμίᾳ σ 183 A 310.- χρεοὶ τρίτου ἐκχώρησις πρὸ γνωστοπ. ὀφειλέτῃ μεταγενεστ. κοινοπ. ἰγώγης κύρους ὀφειλέτῃ δολία συνενόησις τρίτου καὶ ὀφειλέτου σ 188 E 1190.- συντηρ. πλοίου διάταξις ἐμτ. νόμου Δικον. οὐ παρακώλ. χρήσεως λιμενάρχης παράνομος ἀρνήσις ἐκδόσεως ἀποζημιωμάτων σ 198 A 326.- διεκδ. τρίτου προθεσμία ἐφέσεως σ 209 A 388.- χρεοὶ τρίτου δηλώσεως ἐγγραφῶς ἢ προφορικῇ ἀρμοδιότης γραμ. Πρωτ. κατοικίας τρίτου σ 212 A 348.- σ 243 A 294.- χρεοὶ τρίτου ἀπόφασις οὐ τελεσιδικία κατὰ τρίτου προβολῇ ἀκυρότητας ὑπὸ τρίτου σ 212 A 350.- χρεοὶ τρίτου ἀπαίτησις μέλλουσα ὑπαρξίς δικαίωμα ἀπαίτησ. κατὰ πρόνον κατασχέσεως ἀπαιτήσεως μετὰ τελεσιδ. πίνακος κατατάξεως σ 223 E 544.- χρεοὶ συμγράφου παρακαταθήκη παρὰ δημοσίῳ ταμίῳ αὐτ.- ἐνυλίας ὑπὸ ἀσφ. δια-αγῇ ὑπουργείου οὐκ εὐθύνη δημοσίου σ 225 A 305.- ὀφειλομένων ὑπὸ Δημοσίου γερ. ἢ ἀρμόδ. ταμιῶν γνωστοπ. ἀρμόδ. ὑπουργεῖω σ 243 A 393.- τρίτος παρ. ὡς δηλώσεως κοινοποιήσεως ἰγώγης καὶ ὀφειλέτῃ ἔγκυρος προβλῇ ἀκυρότης ὑπὸ τρίτου συμφέρον σ 283 E 1536.- γεωγραφῶν παρακατατεθειμένων εἰς γείρας ἐπαγ. ταμίῳ παρὰ τίνι ταμίᾳ σ 286 E 1555.- ὑπαξίς ἀναγκαστικῆς ἐπιβολῇ συντηρητικῆς οὐκ ἀκυρότης ἐπιφύλαξις ἐπικυρώσεως σ 296 E 1565.- χρεοὶ τραπεζῆς ὅρια ὑπαισθ. δικαιώμασι ὅς ἐστιν ὁ οὐ γρῖα ἐπ' ὀνόματι ὀφειλέτου αἰτήσεως μετατροπῆς εἰς ἀνώνυμους σ 302 E 1596.- ἐξαιρέσεις ἐργαλείων μηχανημάτων βιομηχ. καταστήματος ἐργαλεία ἀκατάσχετον ὑπὲρ χειροτέ-νου οὐκ ὑπὲρ πωλητοῦ σ 307 A 459.- σγ λατ. κληρονομίας παρὰ κληιδόμν. οὐ τρίτω σ 319 E 1610.- παρὰ ῥημοτ. εἰσπράκτορι τρίτος ὡς πρὸς δανειστάς δήμου κατὰσχέσεις Δημοσίου κατὰ Δήμου νόμος περὶ ἐξοφλήσεως γρεῶν Δήμων νόμοι στοιχειώδους ἐκπαίδευσ. δηλώσεως εἰσπράξεως καὶ ἀποδόσεως δ' ἡμ. ἀνόφλητον ἐναντὶ ἀπόδειξις βάρος σ 359 E 1744.- πρόσληψις εἰδικῶν παρῶν γωρῶν σ 362 E 1783.- εἰς χείρας κληρονόμου συνταξίς πεισθεθῶσα οὐκ κληρονομ. δικαιώματι ἀλλὰ νόμῳ σ 364 E 140.- κατὰ δήμου παρὰ δ' ἡμ. εἰσπράκτορι σ 384 Ἀλγρ.- δημάρχῳ ὡς προέδρῳ ἐκκλ. συμβουλίου δηλώσεως ἀνακοπῇ δηλώσεως μὴ ὀφειλῆς περιττῇ διάταξις ἀποδείξεως ἐξοφλήσεως σ 369 E 1789.- παραγγελία πρὸς ἔλλειψις χρονολογίας σύνταξις ἐκθέσεως τόπος προσβολῇ τίτλων πρῶτης καὶ ὡς εἰκονικῆς σ 396 E 947.- εἰς γείρας τρίτου χρέος ἐκ συν/τικῆς ἀκατάσχετον παῦσις κυκλοφορίας κατασχετὸν σ 454 E 1875.- μελλουσῶν ἀπαιτήσεων ἡμερομηνία ἰσχυρισμὸς προκαταβολῆς σ 458 E 977.- χρεοὶ τρίτου προθεσμία ἀγωγῆς ἐπέκτασις ἐκ κατοικίας τρίτου οὐ καὶ ὀφειλέτου ἀκυρότης συντηρητικῆς οὐ κώλυμα προσωποκ. σ 460 E 984.- κατὰ τρίτω πρὸς ἐξαφάρισιν ποσῶν ἐκ διγυρίσεως καὶ εἰκαζ-μένου ἐλλειμματος ὥρισμένου ποσῶν ἀντίθεσις ἔλλειψις ἐγγράφου ἀκυρότης προβολῇ ὑπὸ τοῦ καθ' οὗ σ 476 E 1916.- συντηρητικὴ ἀδεία προέδρου ἀνευ ἐγγυήσεως ἐκτέλεισις οὐ δυ

νατή έπιβολή έγνωσησεω: έκ μεταγενεστ. γεγονότων' άνομοδιότης δικαστηρίου σ 522 Ε 1985 - συντηρητική έπί άκινήτου ύπό μίσθωσιν συγκατάσχεσις ένοικίων' άδύνατος μεταγενεστ. εκχώρησις' άνεσάρμοστον διατάξεων παρὰ τρίτω άναγνώρισις μη κοινοποιήσεως κατασχέσεως και άγωγῃ. κύρους μισθωτῇ' άδιάφορον σ 546 Α 39. - κατά δήμου' άδύνατος τήρησις αίτήσεω; θεωρείας σ 591 Π 634 - συντηρητική' χειρὶ τρίτου τελεσιδίκω άποφάσει' κώλυμα έτέρας κατασχέσεω; κώλυμα καταβολῆς και άναγνωρίσεω; σ 609 Ε 2047. - άντικειμένου έξωνήσεω; ίσχυρισμὸς γνώσεω; αψηγηματικός' άδυναμία παραδόσεω; κατάθεσις τιμήμ. έξωνήσεω; τόκοι σ 634 Α 89. - έπιβολή' κρίσις' άπειλή σπουδαίου κακού σ 635 Α 94. - χειρὶ τρίτου' γνωστοκ. ὁ ειλέτη' στέρησις δικαιώματος διαθέσεω; σ 647 Π 765.

Κατηγορητήριο : μη ύπογραφή είσαγγελίω; Ελλειψίς σφραγίδος' πότε προβλήτεια σ 25 Α 129. - μη παράθεσις έθροον έν' σ 423 Α 86. - κλητήριο θέσκιμα' μη πεοίληψις άποδιδόμενου άδικήματος' άναφορὰ βουλεύματι' έγκυρος προβολή μη κοινοποιήσεω; σφραγίς σ 578 Α 124.

Κατηγορία : μεταβολή παρὰ πλημμελειοδικείω' άκρεότερος νομικός χαρακτήρ. σ 406 Α 57. - μεταβολή έν' πλημμελειοδικείω σ 423 Α 86. - ιδιωτική έπί άδίκη' άτων έξαγωγικών' άνεξορτήτως πολιτικής άγωγῆς και νομίμου ζητίας σ 581 Α 144 Γν. Είς. - έπί άποκλεισμῷ ψηφοφόρων' μη δύσμις άποκλεισθέντων σ 581 Α 144. - μη άυτοπρόσωπος παράστασις ιδιώτου κατηγορού' στέρησις δικαώματος διορίζειν συνήγορον' ού κακή σύνθεσις' άνάληψς κα-ηγορίας ύπό είσαγγέλειω; σ 542 Α 144 Γν. Είς. έπί άυτοουγία καταδίκη έπί τυνεργείω' ού μεταβολή σ. 587 Α 144 Γν. Είς.

Κατήγορος : δημόσιος' άθωωτική άπόφασις' δικαιούμενοι προσβαλίν σ 422 Α 64.

Κατηγορούμενος : βεβαίωσις ταυτότητος' άνασορὰ δύο όνομάτων έν' τῇ άποφ σ 122 Α 165 Γν. Είς. - πλείονες' διορισμὸς ένδς συνηγόρου έξ επαγγέλμ. μη βεβαίωσις άντιθέτων συμφερόντων σ 35 Α 49.

Κατοικία : έν τῷ αὐτῷ τόπῳ' άνακοπή' παρόχτασις προσεσμίας' έκτός έδρας δικαστηρίου σ 252 Ε 876. - έν ξενοδοχείω' έπίδοσις σ 283 Ε 1536. - παρεπίδημος' ταύσοσημαντος κατοικούντις σ 318 Ε 1608. - έν διαφόρ τόποις' επέκτασις προσεσμίας έπί τῇ άνωτέρῃ' πλείονες άνάγοντες' διορισμὸς άντικλήτου' κοινοποιήσις άντικλήτῳ' ούκ επέκτασις σ 41 Ε. 82.

Κηδεμών : σχολαζούσης κληρονομίας' προσωρινή ύπαρξις κληρονομού' προβλήτεια και ύπό κηδεμόνος σ 152 Ε 1094. - σχολαζ. κληρονομίας' ού τρίτος' κατάσχεσις σ 319 Ε 1610.

Κηδευδία : κατασκευή άλλους' κατάληψις' καταβολή άποζημιώσεω; είδοποίησις' συνέπειαι σ 424 Ε 1442. - έξωραϊσμὸς' άποζημιώσις καταληφθέντων' άπαράδεκτον άναιρέσεω; έπί άποφάσεω; άξίας' ούκ έπί έτέρων ζητήματων άμφισβήτησις παθητικής εϋθύνης' σύμβασις' εταιρία σιδηροδρόμων' δαπάνη άπαλλοτριώσεω; και έξωραϊσμοῦ' υποχρέωσις δημοσίου' προσδιορισμὸς άνωτάτου όρου έαπάνης' εταιρίας' ένακτίον δημόσιον σ 621 Α 83.

Κινητά : πώλησις' συμφωνία παραδόσεω; έν πλοίω' κίνητος' διάβη; ύπευθυνος' έκδοσις φορολογικής σ 141 Ε 729. - νομή' στέρησις' άγωγή σ 474 Ε 1915. - διεκδίκησις' πώλεια' αξία' καρποί σ 664 Α λγρ.

Κληροδοτήμα : νομ. προσώπω' έθρυστις διαθήκη' ύπέρ πενήτων' διαχειρίσις σ 191 Γν. Νομ. - ύπό προσεσμίαν' δικαίωμα άσφαλείας κληροδόχου σ 263

Ε 1421. - ύπέρ άγνώστου σ 280 Α 442. - τύχει έν παραιτήσι κληρονομίου ύπέρ τρίτου έξ άδ' αθέτου' δόλος τρίτου σ 409 Ε 1838. - ένοχή δολίως παραιτηθέντος κληρονομίας' κατάληψις κληρονομ. είδικῶ τίτλῳ' μη έκτέλεσις έντὸς έξ μηνῶν' τόκος' εύαγεί οίκω' άπαλλαγή φαλκιδίου σ 459 Π 722 και 154. - ύπέρ προικός' ού δέσμευσις κληροδόχου' άρσις έν περιπτώσει ύπανδρίας πρὸ θανάτου διαθέτου' θάνατος κληροδόχου' τύχη κληροδοτήματος σ 508 Ε 1974. - μακρίωσις διαθήκης θανάτῳ έγκαταστάτου πρὸ διαθέτου' ματαίωσις κληροδοτήματων' μη ύπαρξις κωδικελ. ρήτσα; αίτίγ θαν. δωρεά' τρόπος και τύπος συστάσεω; σ 543 Α 46. - προσβολή νομίμου μοίρας' έξεύρσις κληρονομ. περιουσίας' άσφαριετία χρέη' χρόνος προβ. λῆς χρεῶν' χρόνος προσδίο; αξίας κληρονομίας σ 563 Α 54. - παρακαταθεμένου ποσοῦ' άξησης έξ ύκαρτιμήςσεω; γενικὸν κληροδοτήμα ύπολοίπ. περιουσίας' τύχει άυξήσεω; σ 571 Ε 2040.

Κληρονομία : υιοθεσία γυναικὸς σ 1 Ε 959. - κληρονόμος' λαβὼν κληρον. περιουσίαν' άγωγή συγκληρονόμου' κληρονομία έκκειμένη έν Ρωσίῃ έφαρμοστός νόμος σ 27 Ε 998. - άναγνώρισις κληρονομίου δια δικαστ. άποφάσεω; Αυστρ Νόμος' ούκ άπόδειξις ύπάρξεω; συγγεν. σχέσεω; κ. λ. σ.ς έπειλείου έξ άλλοδοπῆς άποφάσεω; σ 33 Α 182. - κληρονόμος' μηδέν λαβὼν' δωρεοδόχος' άπάσης περιουσίας αίτίγ θανάτου' άγωνή' άποπληρώτως μερίδος' κατά τίνος' προσβολή νομίμου μοίρας' άποδοχή κληρονομίας' ού προσεσμία σ 107 Ε 1057. - προικισθείσαι θυγατέρες' συνεισφορὰ προικὸς Νεαρὰ Κομνηνοῦ άποκλείεσθαι' άνίσχυρος' έθιμον άποκλεισμοῦ σ 137 Ε 1069. - ιδιότης κληρονομίου' ού πρωτοπική κατάστασις' άπόφασις' ού δέδικατμένον ύπὸ τρίτων σ 140 Ε 120. - 'Ιόν Κώδῃ' ισοδαθμοί πλάγιοι έκ θηλυγονίας' παρέμβασις περὶ άκυρώσ. διαθήκης' άναγνώρισις δια πρακτικῶ κληρονόμων' ένστασις έναντίου όμολογίας σ 145 Α 265. - καταπίεσμά' βεβαοημένος' παράστασις πρὸ έποδότησεω; καταπιστευματοδότῳ' χρόνος άποκαταστάσεω; σ 180 Α 305. - παραιτήσις άπό' ίσχυρὰ κατ' 'Ιόν. Κώδ. σ 214 Α 354. - εκούσιοι κληρονόμοι' ύπεισέλευσις' ούκ άναγκαία ρητή δήλωσις' άνέμιξις' ένάσκησις άγωγῆς κατά συγκληρον. σ 226 Α 367. - άγωγή άναγνώρισεω; κληρ. δικαιώματος κατά κατόχου κληρ. πραγμάτων μη άμφισβητούντος κληρ. δικαίωμα σ 236 Ε 964. - άπορος και άπρ. χήρα' άπόδειξις ύπεισελεύσεω; βίους άποδείξεω; σ 237 Ε 864. - προικισθείτα κληρονόμος' άποκλεισμός' άπαράιτητος έπίκλησις έθίμου αὐτ. - συγκληρονόμοι κατ' 'Ιόν. Κώδῃκα' δικαιώματα έπί μερίδων' ούκ άντίθεσις νόμοις μεταγο. και ύποθήκης' διανομή' κυριότης μετά' ύποθήκη πρὸ διανομῆς σ 274 Α 426. - σχολάζουσα' ύπεισέλευσις κληρονόμων' δίκη περὶ κληρον. δικαιώματος σ 285 Ε 1541. - κληρονόμος έξ άπογραφῆς' ού προσεσμία διασχέσεω; ένακτίος' έκτελεσται ύποχρεώσεις άναληφθεΐσαι' πλείονες δανεισταί' ού χώρα διατυπώσεων εκποίησεω; σ 316 Ε 1601. - οικείοι άνήλικοι' άυτοδικαία κατάληψις' δικαίωμα άπόρου και άπρ χήρας' άυτούσια κληρονομ. πράγματα' προσήκουσα άγωγή' άπόχρυστις διανομῇ' μη ίσχυρισμὸς έγκαίλου προβολῆς σ 341 Α 485. - κληρονομία άδελφῶ' συνδρομή πατρός και άδελφῶν' ού νόμιμος μοί' α' άνίδντες μό οι' νόμιμος μοίρα πατρός 'Ιόν. Κώδ. σ 353 Α 488. - καταδίκη όθωμανοῦ κληρ. πληρωμῇ' όρος νοούμενος περιελεύσεω; κληρονομίας σ 364 Ε 140. - παραιτήσις δολίως ύπέρ τρίτου έξ άδιαθέτου' ού κοινω-

Ανξιαρχία : ληξ. γεγονότα πρὸς Ἀστ. Νόμου· μεταγενέστερα πιστοποιήσις δικαστ. ἀποφάσεις σ 264 E. 1437.- δήμευρος· δημ. πάρεδρος· ληξιαρχοὶ διοριζόμενοι διὰ Β. Δ. ἐν ἀλλοδαπή· Ἕλληνες πρόξενοι· οὐκ ἀναγκαῖα εἰδικὴ ἀνάθεσις ληξ. πράξεις ἐγγυώρου ἀρχῆς· ἔλλειψις ληξ. βιβλίων· αἰτήσεις πιστοποιήσεως δι' ἀποφάσεως ληξ. πράξεις· σκεπτικὰ ἀποφάσεως γάμου καὶ γεννήσεως· συμφέρον ἐκ κληρ. δικαιώματος· δικαιούμενοι εἰς σύνταξιν ληξ. πράξεως· οὐ βεβαίωσις καὶ ἐγκυρότης γάμου καὶ γνησιότητος τέκνου σ 300 E 1594.- πιστοποίησης ληξ. γεγονότων ἀποφάσεις· ἀναπλήρωσις ληξ. πράξεως ἀναφορὰ ἀναγκαιῶν περιστατικῶν πιστοποίησης ὑπερβάσεως 65 ἔτους σ 364 E 659

Αποκτείνω : δις τιμωρηθεὶς· τρίτη διάπραξις· ἐπιβλητέα ποινὴ σ 121 A 161.- ἱππεὶς κατὰ σώματος καὶ ζωῆς ἄνευ δόλων· βέβηλοι· ἀδόφορον εἶδος καὶ μέσον· αἰκία ἄνευ σωματικῆς βλάβης· οὐκ ἀντίφωσις σ 579 A 131.

Αιμὴν : κοινοποίησις τίνι σ 183 A 310.- ταμείον· ἴδιον πρόσωπον· πεμπτηλόριον· κατάσχες· χερσὶ δημοσίου· μὴ ἀνανέως· ἐπικύρωσις μετὰ βετίαν σ 183 A 310.- λιμενάρχης· κατάσχες πλοίου· μὴ ἐκδοσις ἀποδημητηρίων· παράνομος σ 148 A 326.- ἐπιτροπή· ὁφειλὴ ἐργολάβου· ἐγκρίσις ὑπουργοῦ γινώστι· ἐναρξίς ὑπερμερίας σ 48 E 1832.

Λογαριασμός : ἐξώδικος γραφεὶς ὑπὸ ἐτέρου κατ' ἐντολὴν ἐπικλήσις τεκμηρίων· μὴ λήψις ὑπ' ὄψιν· ἀναίρεσις σ 618 A 77.

Λογοδοσία : ἐπιτροπὸν μητρός ὑπέρβασις δαπανῶν τεκμηρίον ἀνεπιτηδεύτητος· ἀκυρότης ὡς πρὸς χειράρετα τέκνα· οὐ καὶ πρὸς ὑπὸ ἐπιτροπείαν ἀνήλικα σ 101 A 240.- ἀπόφασις ἀναγνωρίζουσα ἢ ἀπορρίπτουσα κεφάλαια ληροῦ· ὀριστικὴ σ 124 E 624.- προαιρετικὴ· ἐξούρεσις καρπῶν· ἀποδείξεις σ 150 E 1081.- ἀπόφασις προσδιορίζουσα εἰσαζόμενον ἔλλειμα· οὐκ ἐπιδικασίς ἀπαιτήσεως· τρόπος ἐξαναγκασμοῦ· οὐκ ἐγγραπτὰ προσημεσίως σ 149 A 329.- περιττὴ ἐξ ἐξωδίκου ὁμολογίας σ 213 A 352.- ὁμολογίαι ἐκ σ 370 A 196.- συμφωνία δικῶν μὴ τηρήσεως διαδικασίας βίβλας· ἐνοικία καταστήματος ἐν ᾧ ἐταιρικὰ μηχανήματα· μὴ παραγωγή ἐπικαλουμένων βιβλίων· ἔμπορος· χρόνος ὑπογραφετικῆς τηρήσεως βιβλίων· ὑπαρξίς πέραν· βιβλίων ἰδιόχειρον σ 373 A 504.- μέχοι κατασχέσεως πλοίου· παῦσις διαχειρίσεως· ἀπώλεια πλοίου· οὐ στοιχεῖα λογοδοσίας· ἐκδόσεις δοσιλόγου· κατάσχες· κράτησις· οὐκ ἀμώτερα· μὴ ὀρισμὸς εἰσαζόμενου ἔλλειματος· προσδιορισμὸς ὑπὸ δικαστηρίου· οὐ διάταξις καὶ κρατήσεως σ 453 E 1869.

Μάρτυς : κρίτησις ὑπὸ προέδρου· λόγος κατηγορουμένου· οὐκ ἀκυρότης σ 25 A 129.- κατάλογος ἐπιδοθείς· κατάλογος ἐν τῇ δικογραφίᾳ· παράλειψις ἐνδὲς σ 57 Γν. Εἰς.- ἐκτίμησις μαρτυρικῶν καταθέσεων ἄνευ προηγουμένης διατάξεως ἀποδείξεων· περίπτωσις μὴ ἐπιτρέψεως μαρτύρων σ 99 A 230.- ἐκτίμησις ἐκ συνόλου μαρτυρικῶν καταθέσεων οὐ χρεῖα ἰδιαίτερας μνείας σ 116 A 250.- καταθέσεις ἀνομωτὶ ληφθεῖσαι ἐν προανακρίσει· ἐνορκος βεβαίωσις· ἀνάγνωσις σ 131 A 163.- ἔχθρα· φίλια· ἰδιότης ἀνυποκότου ἡμερομισθίου ἐργάτου σ 150 E 1081.- σύζυγος κατηγορουμένου πολιτικῶς ἐνάγουσα σ 233 A 8.- ὑπογραφεὶς πρὸς μαρτυρίαν· ἀνακριτής· κατάθεσις ἀκουσθέντων παρὰ συγγενῶν κατηγορουμένου· οὐκ ἀπαγορευσις σ. 250 A 20.- ὑπάλληλος Δημοσίου· οὐκ ἐξάρτησις σ 386 A 505.- νέος τὴν ἡλικίαν· ἡλικιωμένος· ἡλικίαν γινώσκων·

ἄξιοπαις· οὐ χρεῖα δικαιολογίας· ἐπικλήσις συντηρητικῶν μαρτυριῶν· ὁριστός· βεβαίωσις ἀποφάσεως λήψεως ὑπ' ὄψιν ἐγγράφων καὶ τεκμηρίων σ. 465 A 541.- διάταξις ἐπαναλήψεως ἐξετάσεως μαρτύρων ἐπὶ τόπου· νέοι μάρτυρες· γνωστοποίησις· ἐνστάσις ἐξαιρέσεως μὴ ὑποβληθεῖσα ἐνώπιον εἰσηγητοῦ· ἐγγράφος ἀπόδειξις σ 505 E 1954.- γνωστοποίησις· τήρησις προθεσμίας ἀποστάσεων· ἐμφάνισις διαδίκου· οὐ κάλυψις ἀκυρότητος σ 520 E 1980.- μὴ αἰτήσεις ἐπαναλήψεως ἐξετάσεως αὐτ.- ἐνορκος βεβαίωσις τῆς κατὰ προανακρίσειν καταθέσεως σ 533 Γν. Εἰς.- οὐ χρεῖα γνωστοποίησεως καταλόγου ἐν πλημμελειοδικεῖν σ 580 A 144.- ἐνστάσις ἐξαιρέσεως λόγω συμφέροντος· ἀναφορὰ ἐκδόσεως εἰσηγητοῦ· μὴ καθορισμὸς σ 594 A 66.- ἐνορκος κατάθεσις ἐν προανακρίσει· ἀνάγνωσις ἐπὶ αἰτήσεως· μὴ ἀνάγνωσις μηνύσεως ἢ ἀνεφέρθη μάρτυς· κατηγορίας· ἐξέτασις καὶ ἐπὶ πολιτικῆς ἀγωγῆς· οὐκ ἴδια γνωστοποίησις σ 625 A 156.

Μαρτυρικαὶ καταθέσεις : μηκέτι κατάθεσις· οὐ λογιστὰ ἀνατροπὴ σ 27 E 979.- ἐκτίμησις ἀνήκει δικαστηρίῳ· πραγματογνωμοσύνη ἐπὶ μαρτυρικαῖς καταθέσεσι· ἄκυρος σ 315 E 1599.- ἐνορκος βεβαίωσις ἀνωμοτὶ ἐν προανακρίσει ληφθεῖσων· ἀνάγνωσις ἐν ἀντιμωλίᾳ σ 568 A 112.- ἐνορκος ἰδιώτου κατηγοροῦ καὶ πολ. ἐνάγοντος· παρατήρησις ἐνστάσεως ἀναγνώσεως· μὴ ἀντίρρησις· ἀνάγνωσις σ 581 A 124 Γν. Εἰς

Μεθοδοσία : συμφωνία Δημοσίου ἄνευ διαγωνισμοῦ· περιπτώσεις· ἀποδοχὴ ἄνευ ἀποδείξεως σ 388 A 511.

Μεθεγγυηδὺς : ἀφαίρεσις μεσεγγυημένων· δικαστικός μεσεγγυητός· ἢ μὴ σ 22 A 117 Γν. Εἰς.- τρίτος σ 80 καὶ 144 Ἀλφρ.

Μεθότοιχος : κίνδυνος πτώσεως· παρακώλυσις ἀνακινήσεως· προσωρ. μέτρα σ 23 A 385.- πραγματογνωμοσύνη πρὸς ἀποδείξειν σ 620 A 82.- μὴ καταβολὴ ἡμίσεως· παράθυρα· ἐπακούμβησις· ἐνάσκησις ἀρνητικῆς δηλώσεως ἀγωγῆς ἀδιάφορον πρωτοδικότητος οἰκοδομῆς καὶ καταβολῆς ἀξίας σ 624 A 82.

Μεταγραφὴ : παραχωρητηρίου· μεταγενεστέρα δηλωσις· προγενεστέρα μεταγραφὴ β' δηλωτοῦ· ἐπικράτησις σ 209 A 341.- μὴ μεταγραφὴ τίτλου καλὴ πίστις· μὴ παρακώλυσις χρησικτησίας σ 509 E 833.- μὴ μνεία ἐν ἀγωγῇ ἀρνήσεως δουλείας· ἐπικλήσις ἀλωδίου κυριότητος· ἐκκλήσις συμβολαίου· συνεπικλήσις μεταγραφῆς σ 619 A 82.

Μεταλλεῖα : μίσθωσις· ἄδεια κυβερνήσεως· Β. Διέταγμα· μίσθωσις ἄνευ ἐκδόσεως Β. Δ. μετὰ συζήτησιν ἀγωγῆς ἐξώσεως σ 105 E 1040.- παραχώρησις μέγιστον ἰδιοκτήτη Δημοσίου 5 0/0· ἐπιβολὴ εἰσπράξεως εἰς χροσὸν διὰ νεωτέρου νόμου· οὐκ ἐφαρμογὴ διὰ προγενέστερον χρόνον σ 241 A 453.- ἐκποίησις· ἄδεια κυβερνήσεως· ἐπέλευσις προσύμφωνον πωλήσεως· ἐξυπακουμένη ἐγκρίσις· χαρτόσημον σ 316 E 1601.- ἀπόφασις μεταλλευτ. συμβουλίου· διαδικασία ἀταλῆς· ἐφεις· δήλωσις σ 319 E 1609.- σύνταξις παθόντων ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων· συμβούλιον προσδιορισμὸς· διάδοχεια· οὐκ ἰσοβία σ 326 E 1677.- κύριος· ἐπιχειρήσεως· ἐκμετάλλευσις ὑπὸ ἄλλου· μὴ ἐκδόσις Β. Δ. διὰ μεταβίβασιν· εὐθύναι κύριον σ 589 E 2037.- ἀπόφασις συμβουλίου· κοινοποίησις· τρόπος· ἐφεις· προθεσμίαι· σύνταξις παθόντος ἐν μεταλλευτ. ἐργασίαις· δυστυχήματα· ποῖα· δικαιούμενοι· ποσὸν· ὑπερμερία ἢ πρὸς ἐνάστης λήξεως αὐτ.- ἀπόφασις συμ-

βουλίου μεταλλευτῶν ἀπαράδεκτον ἀναιρέσεως σ 652 Α 109.

Μετοχικὸν Ταμείον Στρατοῦ : ἔλλειψις αἰτήσεως θεραπειᾶς· αὐτεπάγγελτος ἐξέτασις· οὐκ ἀγαθοεργὸν κατὰστημα· εὐθύνη διοικήσεως ἐπιτροπῆς σ 168 Ε 1114.

Μέτρα : προσωρινὰ κατὰ Δημοσίου· οὐ χρεία αἰτήσεως θεραπειᾶς· στήριξις ἐπὶ ἐπικειμένων συγκρούσεων· ἀδιάφορος ἀπώλεια νομῆς σ 81 Α 222.- ἐπὶ παρακωλύσεως ἀνακαινίσεως μεστοίχου σ 231 Α 385.- δεδικασμένον ὑπὲρ δικαιοπαρόχων· ἀπόρριψις προηγούμενης ἀνακοπῆς ἐναγομένου Ν. ΦΕΖ· δηλώσεως ἐθνικᾶς γαίας· δικαίωμα κατοχῆς πρὸ παραχωρητηρίου· ἐνάσκησις ἀγωγῶν δημοσίου περὶ νομῆς κατὰ τρίτων σ 322 Α 468.- πρὸς παρεμπόδισιν ἐνεργείας συγκυρίου σ 344 Ε 1725.- ἐπὶ δίκης περὶ οἰνοῦ νομῆς ὑδραγωγείου μέγρις δριστικῆς ἐκδικάσεως· δριστικὴ ἀπόφασις· ἀποβολὴ ἰσχύος σ 595 Α 66.- ἀπόρριψις ἐπὶ μὴ ἀποδείξει ἀνεπιλήπτου νομῆς σ 619 Α 79.

Μήνυδις : βεβαίωσις περιεχομένου· μὴ ἀναφορά· μὴ ἀνέγνωσις σ 552 Α 111.- ἔνορκος βεβαίωσις περιεχομένου· συνανάνγνωσις καταθέσει ἐν ἀντιμωλίᾳ σ 568 Α 112.

Μήτηρ : δευτερόγαμος· ἐπιτροπεία· αὐτοδικαία παῦσις· νόμιμος ἐξακολούθησις δικῶν μέχρις ἐπαναδιορισμοῦ ἢ διορισμοῦ ἄλλου σ 392 Ε 1806.- δευτερόγαμος· δικαίωμα κληρονομικὸν ἐπιτροπείας τέκνων πρώτου γάμου· ἀπώλεια δεσποτείας· διατήρησις ἐπικερπίδας· οὐ ποινὴ σ 490 Ε 988, Π 1947.

Μηχανικός : δικαιοδοσία ἐν ρυμοτομίᾳ· κανονισμὸς μέτρου· ἀπόφασις περὶ ὑποχρέων καὶ δικαιουμένων· ὑπέρβασις σ 407 Ε 1831.

Μισθοδοσία : οἰκονομικοὶ ἐπιθεωρηταί· ἀποζημίωσις δι' ὑπηρεσίας· ἐκτὸς ἔδρας· ἀποδοχαί· διετὴς παραγραφή· ἔναρξις· οὐ παρέκτασις προθεσμίας σ 417 Α 521.

Μισθωδὴς : ὑπηρεσίας παρ' ἐμπορ. ἐταιρίας· χαρακτηρισμὸς σ 45 Ε 588.- προσβολὴ ἀπωτέρων δικαιωμάτων ἐκμισθωτοῦ ἐν ἐξώσει σ 55 Α 197.- παντοτεινὴ· γηπέδου μεταμίσθωσις τρίτῳ· ἀναγκ. ἐκποίησης οἰκοδομῶν ἐπὶ ἐπιφάνεια· ἀνάληψις καταβολῆς τελέσματος ἀρχικῶ ἐπιφανειούχῳ· οὐ δικαίωμα ὑπὲρ μισθωτοῦ σ 58 Ε 1013.- ἄσκησις παραγγελμάτων νομῆς παρὰ μισθωτοῦ· ἐκχώρησις παρὰ πηρηξουσίου ἐκμισθωτοῦ μισθωτηρίῳ· αὐτεπαγγ. ἔρευνα ἐκχώρησεως· ἔλλειψις νομιμοποιήσεως· στήριξις ἀποφάσεως δι' ἀπορρίψεως ἐνδὸς μόνον λόγου· περιττὴ ἐξέτασις λοιπῶν ἐπιβοθητητικῶν βλάβη καρπῶν σ 72 Α 215.- ἐνοίκια κοινοῦ· ἀποκλειστικὴ χρῆσις κοινωνοῦ· μὴ ἀντίρρησις· μὴ αἰτήσις χρήσεως καὶ παρακωλύσεως σ 76 Π 937.- μεταλλείων· ἔγκρισις Β. Δ.· ἔκδοσις μετὰ σ 105 Ε 1040.- χρήζουσα ἔγκρισεως ὑπουργείου· σύνταξις συμβολαίου· μὴ ἔγκρισις· οὐ δικαίωμα σ 112 Α λγρ. ἀγωγαὶ μισθωτοῦ κατὰ τρίτων· οὐχ ὁμολογία λήψεως νομῆς παρ' ἐκμισθωτοῦ· ὑποχρεώσεις ἐκμισθωτοῦ· παροχὴ χρήσεως· ἀδιάφορος καλὴ ἢ κακὴ πίστις περὶ ἀξιώσεων τρίτων· ἐπιστροφή μισθωμάτων· διαφέρον· ἀνωτέρα βία· ἐπιστροφή μόνον μισθώματος· ὅροι μὴ διενέξεως τρίτων καὶ ἀνευθύνου διαλύσεως τῆς μισθώσεως· οὐκ ἀπαλλαγὴ εὐθύνης Δημοσίου· μὴ παράδοσις μισθοῦ· ἀδιάφορος δόλος· μὴ παράδοσις χρήσεως· μονομερὴς διάλυσις· δικαίωμα ἐπιστροφῆς ἐνοικίου ἢ διαφέροντος· μεταγενεστέρᾳ προσφορὰ χρήσεως· αἰτήσις παρεμπιπτούσης ἀγωγῇ· τόκοι ἐπὶ ἀχρεωσθέντως καταβλη-

θέντων σ 133 Α 258.- δήμου· δημοπρασία· ἔγκρισις· μὴ σύνταξις συμβολαίου σ 144 Α λγρ.- πλῆθώρα κατασπρίδων ἐν μισθῳ· ἀθεράπευτον ἐλάττωμα· πρόσκλησις μισθωτοῦ παροχῆς ἐλευθέρως τῆς χρήσεως· ἐγκατάλειψις μισθοῦ· κατορθωτὸν διορθώσεως ὀλιγομήρου ἀμέλεια ἐκμισθωτοῦ σ 182 Α 309.- δῆμοι· σχολείων γνῶμ. ἐπιθεωρητοῦ σ 193 Α 325.- ἔγγραφον μειώσεως ἐνοικίου· μὴ διπλὴ σύνταξις· βεβαία χρονολογία ὡς πρὸς εἰδικούς διαδόχους· δόλος· ἀσάφεια μισθωτηρίου· ἐρμηνευτέα κατὰ μισθωτοῦ· ἐκχώρησις μισθωμάτων καὶ ἐξώσεως· οὐ προηγούμενα μισθώματα· ἔνστασις πρὸ κοινοποιήσ. ἐκχώρησεως· καταβολὴ εἰς λίρας ἐπὶ λ/σμῷ· τιμὴ λίρας· καθυστέρ. μικροῦ ποσοῦ· οὐ δυστροπία σ 204 Ε 846 Π 41.- ὑπηρεσιῶν· οὐκ ἀνανέωσις σιωπηρὰ σ 266 Ε 1443.- διὰ σχολείων· ζημίαι· ἀγωγὴ κατὰ δήμου· ἀπόρριψις· προσεπικλήσις Δημοσίου· βάσις ἰδιαιτέρας ἀγωγῆς σ 285 Ε 1549.- ὡς σχολεῖον· διάλυσις ἐπὶ ἐτοιμορρόπῳ· ἀπόδειξις ὑποβολῆς ἰσχυρισμοῦ σ 323 Α 469.- μεταμίσθωσις· ἀγωγὴ ἐξώσεως σ 344 Ε 1723.- ἐκτέλεσις μισθωτηρίου· προαπαιτούμενα σ 398 Π 566.- ἐκτίμησις μισθωτηρίου· μὴ περιλήψις παραιτήσεως ἀπὸ ἀπαλλαγῆς ἐν καταλήψει πολυμίων· ἐπιδρομὴ· στήριξις χρήσεως· ἀπαλλαγὴ μισθώματος δλοκλήρου γεωργ. ἔτους· ἀστικά κτήματα· ἀνάλογος ἀπαλλαγὴ· ἔνστασις· περὶ καρπώσεως ἐν περιωρισμένῳ χρόνῳ· οὐ στοιχείον ἀγωγῆς σ 417 Α 523.- ἐκμίσθωσις προικώας οἰκίας· ὁμολογία προκαταβολικῆς λήψεως μισθωμάτων· σύμπραξις συζύγου· προσβολὴ ἐπὶ εἰκονικότητι· ἀπόκρυψις ἀναδοχῆς ὑπὸ συζύγου· ἀποδ. μέσα· ἀδυναμία ἐγγράφου· μαρτυρικὸν μέσον κατὰ περιεχομένου ἐγγράφου σ 433 Α 533.- κτημάτων· δικαίωμα διεκδ. καταπατηθ. ἀκινήτων ἐπὶ μισθώσεσι· ἐκχώρησις ἐμπορευμάτων ἀξιώσεως· οὐ μεταγραπτεία σ 435 Α 535.- ὑπομισθωταὶ λίμνης· βλάβαι ὑπὸ τρίτων ὑπαίτιος· παῦσις ἄγρας ἰχθύων· ἀγωγὴ ἀκουσίου ὑπομισθωταῖς· καρποὶ λίμνης σ 474 Ε 1936.- γνῶσις ἐλαττωμάτων μισθοῦ· ἄρσις δικαιώματος ἀποζημιώσεως σ 521 Ε 1981.- κτημάτων τοῦ Δημοσίου· δημόσιος συναγωνισμὸς· ἄκυρος ἀνευ· ἀθέτησις· οὐκ ἀποζημίωσις σ 561 Α 50.- ἐπ' ἀγωγῇ βλάβης ἐν μισθῳ· ἀγωγὴ μισθωτοῦ μεταβολὴ κοίτης καὶ ροῆς ὁμβρ. ὑδάτων· δόλος ἢ ἀμέλεια· χρῆσις ἰδίου δικαιώματος σ 570 Ε 2005.- αὐτοκινήτου· βλάβη ἐκ χρησιμοποίησεως ὑπὸ μισθωτοῦ· ἐλαττώματα αὐτοκινήτου· γνῶσις ἐκμισθωτοῦ· εὐθύνη σ 615 Γν. Ν.

Μοιχεῖα : ἀγωγὴ διαζυγίου ἐπὶ δικαίωμα γυναικὸς ζητῆσαι διαζύγιον· οὐ προαπαιτούμενον· ἔγκλησις καὶ ἀπόδειξις ψευδοῦς κατηγορίας σ 378 Ε 1788.

Μονή : δάνειον· παράνομον· ἔλλειψις ἔγκρισεως· μὴ ἐνέργεια ἐνδ. μέσων· δόλος· εὐθύνη ἀντιπροσώπων· περιπτώσεις δανεισμοῦ μονῆς· μεταγενεστέρᾳ ἔγκρισις διοικητ. ἀρχῆς· πραγματικὴ δαπάνη χρεαίσις μονῆς· ἔθιμον σ 76 Ε 614 καὶ Π 257.- ἔγγραφον καὶ δικαιοπραγεῖται· διορισμὸς φύλακος· ὑπογραφή μελῶν ἡγουμενοσυμβουλίου· κώλυμα μέλους ὑπογράψαι σ 106 Ε 1053.- ἐκτέλεσις ἐργασίας ἐντολῇ νομάρχου· ἀποδοχὴ μονῆς δι' αἰτήσεως ἔγκρισεως πιστώσεως σ 152 Ε 1904.- περιουσία ἀφιερωμένη εἰς θρησκευτ. ἀνάγκας· διοίκησις καὶ διαχειρίσις· μοναστ. πράγματα· ἐπιτήρησις ὑπουργοῦ Ἐκκλ.· κατάργησις Βυζαντ. νόμων· ἡγουμενοσυμβούλια· ἀποφάσεις· ἔγκρισις διοικητ. ἀρχῆς· οὐ σιωπηρὰ· ἀνίσχυρος διάταξις περὶ ὠφελείας ἐκ διοικήσεως ἄλ-

λοτριών σ 294 Α 458. - ὄρκος ἡγουμένω ἀληθείας σ 327 Ε 1688. - κληρονομία μοναχοῦ. ἔθιμον ὄρκος σ 658 Ε 132.

Μουικιανόν: τακμήριον ἀπόδειξις ἐναντίου. κατάργησις διεκδ. κτηθέντων διὰ χρημάτων δωρεᾶς μεταξὺ συζύγων ὑποχρέωσις ἀποδόσεως δωρηθέντων σ 413 Αἰγυπτ. Ν.

Ν

Ναός: δυτικὸς ἀντιπροσωπεία συνεδρίον δυτικῶν ἱερῶν πρὸς διοίκησιν περιουσίας δακάνος ἢ πρόεδρος ἀπόκρουσις διορισμοῦ μὴ ἐξέτασις ἰσχυρισμοῦ ὑπάρξεως συνεδρίου σ 147 Α 271. - ἐκκλησι. συμβούλια δικαστ. ἐκπροσώπησις ὑπὸ δημάρχου ὡς προέδρου κατὰσχέσις εἰς χεῖρας δημάρχου δῆλωσις δημάρχου ὀφειλὴ ἐπὶ τρόπῳ ἐκ δαπανῶν καὶ δανείων πρὸς τὸν ναόν χρησιμοποίησις πρὸς ἱσισκευθὴν καὶ διακόσμησιν ἀναγνώρισις δαπανῶν δημοτ. συμβ. καὶ διοικ. ἀρχῆς σ 389 Ε 1789.

Ναύλωσις: ἀπόδειξις ἔγγραφον ἐναντίον ἔθιμον ἐπίκλησις ἐπιστολῆς ἔγγραφον ἀνυπογράφων ὡς τακμηρίων ὄρκος ἀντιπροσώπου ἑταιρίας ἐκτίμησις ἰδιότητος σ 19 Α 176. - αὐτόδοoulos διάλυσις πληρωμῇ ἡμίσεως ναύλου διάλυσις ἐξ ἀθετήσεως ὄρου μὴ ἔγκυρος παροχὴ πλοίου βραδύτης ὑπαίτιότης κύριος πλοίου ναύλωσις προκαταρκτικῶς ματαίωσις κυρίου ἐπιστροφή ναύλου σ 181 Α 306.

Νεκροταφεῖον: ἐπιδίκασις χώρου προορισθέντος πρὸς ταφὴν νεκρῶν μὴ νόμιμος ἀπόφασις προσδιορισμοῦ νεκροταφείου οὐκ ἀδύνατον ἐκτελέσεως σ 652 Α 110.

Νομῆ: ἄσκησις παραγγελλμάτων παρὰ μισθωτοῦ ἐκχώρησις σ 72 Α 215. - παράγγελμα διατάξεως ἀντιπολίσεως ἰδίας ὑπὸ ἐναγομένου διπλῇ δίκῃ ἀπλῇ ἀρνησίᾳ οὐ κυρία ἀπόδειξις ἀνταπόδειξις οὐκ ἴδιον θέμα ἀπόρριψις ἀγωγῆς μὴ ἰσχυρισμὸς ἰδίας νομῆς ἐναγομένου κτήσις νομῆς ἀμεταδίδοστος ἀπόκτησις διὰ παραδόσεως ἐννοία δεδικασμένον ὑπὲρ προκατόχου ἐπίκλησις ἀποφάσεως ὡς τακμηρίου ἐκτίμησις ἐκ τοῦ συνέλου τῶν μαρτυρ. καταθ. οὐ χρεία ἰδιαίτεραις μνείας σ 116 Α 250. - παρεμπόδις χρήσεως ἀκινήτου διατάξεις νομῆς προσήκουσα ἀγωγή σ 117 Α 252. - ἀνακοπὴ συντ. κατασχέσεως δίκῃ ἀπαράδεκτος ἐνστάσις κυριότητος ἀνακοπὴ διεκδ. ἐπ' ὀνόματι ὀφειλίτου σ 166 Α 292. - ἐπὶ ὥρισμένον χρόνον ἀντίθεσις ἀμνημ. χρόνου ἐκτίμησις ἀνεξέλεγκ. ὑπὸ Ἀρ. Π. σ 436 Α 535. - ἐπιδίκασις δι' ἀποφάσεως ἐν ὥρισμένῳ χρόνῳ ἀγωγή κυριότητος ἐπὶ νομῇ προτέρᾳ ἔκτασις δεδικασμένου ἐπὶ χρόνῳ συμπέτονται ἀγωγή παραγραφῇ οὐκ ἴδιον θέμα ἀποδείξεως σ 444 Ε 971. - περὶ ἀποβολῆς κατὰ μὴ ἀξιώσαντος οὔτε ἔχοντος τοιαύτην διάταξις ἐγκαταστάσεως καὶ χρηματ. ποινῆς σ 449 Α 538. - κινήτων στέρησις ἀγωγή σ 474 Ε 1925. - ἀποβολὴ ἀπόντος ἀπὸ γνώσεως μονοετῆς παραγραφῇ ἐναρξίς λαθραία ἀπόδειξις σ 505 Ε 1954. - βία ἀποβολὴ ὑπὸ Δημοσίου δίωξις ἐτησίου διαφέροντος παραγραφῇ Λογ. Νόμου ἐναρξίς σ 547 Α 40. - στέρησις ἀδύνατος ἀπόδοσις ἀγωγή κυριότητος ἀπαίτησις ἀνταξίου σ 578 Α 61. - ἀνάκτησις βίᾳ ἀπολεσθείσης ἀπόδειξις νομῆς κατὰ χρόνον ἱποβολῆς σ 588 Ε 2026. - παραχώρησις ὑπὸ Δημοσίου οὐκ ἀπόδειξις νομῆς ἰσχυρισμὸς πληρωμῆς φόρου ἐπικαρπίας ἀποδεικτέος διοικητικῇ ἐγκατάστασις ἐπὶ πλεονασμάτων σ 588 Ε 2026. - ἐπὶ ἀκινήτων βίᾳ ὑπ' ἄλλων ἀ-

φαιρεθέντων ἀγωγή φόβου χρόνος ἀποδείξεως νομῆς ἀδιάφορος καλὴ ἢ κακὴ πίστις σ 588 Ε 2027. - δουλεία ὑδραγωγείου διηναεὶς ἄσκησις ἐν δικαιοῦματι τελευταῖον ἔτος ἀνεπίληπτον ἰσχυρισμὸς παρακλήσεως σ 593 Α 66. - ἀπαίτησις νομῆς αἰτήσις ἀποδόσεως ἀξίας ἢ διαφέροντος διὰ στέρησιν σ 631 Π 1907. - ἀγωγή κλοπῆς ἐκτίμησις περιλήψεως διανοῖα κυρίου νομῆς στοιχεῖα διανοῖα κυρίου ἀτόχος μὴ ἀναφορὰ τρόπου κυριότητος σ 649 Α 104.

Νομικόν: πρόσωπον εὐθύνη ἐκ πράξεων νομίμων ἀντιπροσώπων ἐνέργεια ἐντὸς ὁρίων καθηκόντων δόλος εὐθύνη ἐκ πλουτισμοῦ κατάληψις οἰκίας πρὸς στρατωνισμὸν χωροφυλάκων οὐκ εὐθύνη δημοσίου ὡς προστήσαντος σ 117 Α 253 - Ζάπκ. ἐπιτροπὴ σ 178 Α 297. - ἱδρυσίς διαθήκη ἀγαθοεργὰ καταστήμ. ὑπαγόμενα κοινότητι δημοτικ. συμβούλιον κοινωφελὴ παρθεναγωγεῖον διδακτικὰ καταστήματα δῆμος σ 191 Γν. Ν. - πρόσωπον μεταβολὴ παραστάτων προσώπων οὐ δικαιολογεῖ ἐπιβολὴν ὄρκου εἰδήσεως σ 391 Ε 1804. - ἀνώνυμ. ἔμπορ. ἑταιρ. εὐθύνη ἐκ δολίων πράξεων διαχειριστοῦ κατ' ἔμπορ. Ν. σ 530 Α 21. - πρόσωπα εὐθύνη ἐκ παρανόμων πράξεων ὑπαλλήλων ἐνέργεια ἐντὸς καθηκόντων ὄροι πλουτισμ. σ 651 Α 106.

Νομιμοποιήσις: παθητικὴ ἀγωγή ἀρνητ. δουλείας κύριος γειτονικοῦ δουλευομένου προβάλλων δικαίωμα ἱδιοκτησίας θάνατος συνέχισις κατὰ κληρονόμων προικῶν μὴ ἀπόδοσις συζύγου σ 619 Α 82.

Νόμισμα: ἐπιδίκασις δραχμῶν μετὰ νέον νομισματικὸν σύστημα πάντως νέαι σ 211 Α 347.

Νόμος: εἰσαγωγὴ πολιτ. νόμων βυζ. αὐτοκρ. περιεχομένων εἰς Ἐξάβιβλον διατάξεις ἐπὶ ζουσαι ἀπόστασιν οἰκοδομῶν ἀστυνομικαί σ 72 Α 216. - ἀλλοδαπός ἀπόδειξις σ 247 Α 400. - παρερμηνεία ἀνεξέλεγκτον αὐτ. - ἰσχύων κατ' ἐκδίκασιν ἀξιοποίνου πράξεως ἐκδόσεως ἀποφάσεως ἀναδρ. δύναμις ἐπιεικέστερος ἀναγνῶν ἀξιοποιῶν σ 249 Α 18. - ἐφαρμοστέος ἐπὶ δικαιοπραξιῶν μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ ἀλλοδαπῶν ἐν ἀλλοδαπῇ σ 419 Α 527.

Ο

Ὁδοποιΐα: κατάληψις δημοτ. πλατείας ἀγωγή δημοτικὴ οὐ διεκδικητικὴ δημότης αἰτήσις ἐπαναφορὰς πλατείας ἀμνημόνευτος δημοσία χρήσις ὁδοῦ ἐνστάσις χρησικτησίας σ 140 Ε 734 Π 134. - διαπλάτυνσις ὁδοῦ αἰτήσις ἀποζημιώσεως οὐ χρεία διεκδικητικῆς ἢ αἰτήσεως ἀποζημιώσεως διὰ στέρησιν γρήσεως ἀποδοχὴ διαίτητ. ἀποφάσεως κατάληψις θέσις ἐκτὸς συναλλαγῆς σ 141 Ε 737. - ἀνοιξις ὁδοῦ παρόδ. σιδηρόδρομος ἀποζημιώσις ὑπόχρεως σ 199 Α 332. - δημοτ. ὁδοί βαρυνσις δῆμων ἐξαιρέσις διὰ τὰς ἐν τῷ σχεδίῳ τῆς πόλεως οἰκοδομαὶ ἐπὶ ρυμοτομυμένων ἀποζημιώσις δῆμος διαδικασία καθορισμοῦ προσκύρωσις τεμαχίων οἰκοδομαὶ ἐπ' αὐτῶν ἐρμηνευτ. νόμος δδοποιΐας οὐ διακρίσις ὡς πρὸς οἰκοδομὰς κατάθεσις ποσοῦ μετὰ διαδικασίαν ἀποζημιώσεως κατεδάφισις οἰκοδομῆς ἀκυρότης πραγματοποιημοσύνης σ 259 Α 420. - διαπλάτ. ὁδοῦ παρόδ. σιδηροδρ. γραμμῇ ὑπόχρεως σ 275 Α 429. - σύστασις δημοτ. ὁδοῦ ψήφισμα δημοτ. συμβούλιον ἔγκρισις διοικητ. ἀρχῆς δημοτικὰ συμβούλια προσαρτηθεισῶν ἐπαρχιῶν μέχρι νέων τόκοι ἐπὶ ἀποζημιώσεως ἀφετηρία σ 385 Α 505. - κατεδάφισις τοίχου παρακωλύοντος χρήσιν ὁδοῦ δικαιοδοσία μηχανικοῦ πόλεως ὑπέρβασις ἐξουσίας δικαστηρίων παρακομπὴ ὀλομελείας σ 624 Α 86.

Οικοδομή : ἐπὶ ἰδίου ἐδάφους· διεκδίκησις κατὰ τρίτου καταλαβόντος· οὐκ ἰδία νομὴ οἰκίας· ἀπαίτησις ὑλικῶν· κατ' ἐνστάσιν· ἐκχωρητέα δικαιοδόχοις σ 29 Ε 584.

Οικόπεδα : παραχώρησις κατοίκους Ψαρρῶν· μὴ κάτοικοι· ἀνάκλησις σ 149 Ε 1079.

Οἰνοπνευματοποιοὶς : παράδοσις Ν. ΓΖ'· ἀπόφασις ἐφόρου· βεβαίωσις παραβάσεως· ἐπιβέλλων πρόστιμον σ 48 Ν Σ 385.-πιραγαγὴ οὐζου δι' ἀποστάξεως τῆς σούμης ἢ διὰ βράτεις· οἰνοπνευματοποιοὶ α' καὶ β' κατηγορίας· διάκρισις δικαιώματος σ 532 Α 27.- δῆλωσις· ἀδεία· ἐπαλήθευσις· τρόπος ἢ χρόνος σ 555 Ε 1998.- ἀνακοπή κατὰ προσκλ. ταμίου πρὸς πληρωμὴν διὰ κατανάλωσιν οἰνοπνευμ. ὑγρῶν καὶ ποτῶν· ἐργοστάσιον βαρ. κατηγορίας· διατυπώσεις καθορισμοῦ φορολογίας· ἀπόφασις ἐφόρου· μὴ στήριξις ἐπὶ πρωτοκόλλου ἐπιτροπῆς σ 570 Ε 2008.- παραβάσεις· ἐποπτεία οἰκονομ. ἀρχῶν· ἀναρμοδιότης ἀστυνομικῆς σ 632 Ν Σ 34.- πώλησις οἰνοπνευματωδῶν· ἰδία δῆλωσις σ 648 Ν Σ. 119.- φόρος καταναλώσεως· ἐμπρόθεσμος καταβολή σ 664 Ν. Σ. 160.

Οἶνος : φορολογία· παραγραφὴ φορολογ. εἰσπράξεων· οὐ δυνατόν ἀγωγή σ 208 Ἀλγρ.

Ὁλομέλεια : ταυτότης λόγου ἀναιρέσεως ἐφετέλου παραπομπῆς· παραπομπή σ 162 Α 279.- λόγος ἀναιρέσεως ὑπαγόμενος· σχετικὸς· παραίτησις σ 200 Α 334.- ἐπιτροπὴ διανομῆς ἔθν. γῆς· ἀπόφασις· ἀνάκλησις· προσβολή ἐπὶ ὑπερβάσει καθηκόντων σ 247 Α 411.- ἀναγκαστικὴ ἐκπόησις προικῶν ἀδιατιμ. ἀκινήτων ἐπὶ φόροις οἰκοδομῶν· διχογνωμία τμημάτων· παραπομπή σ 274 Α 425.- τροποποίησις διατάξεων περὶ κυριότητος Ἰον. Κώδικος· διχογνωμία τμημάτων σ 275 Α 426.- ἀποφάνσεις μὴ συγχωρητοῦ ἐπιστροφῆς καταβληθέντων τελῶν διὰ μὴ πραγματοποιηθεῖσαν διεξαγωγήν· ὑπερβάσεις καθηκόντων σ 437 Α 536.- λύσις ἐνδὸς ζητήματος διαφωνίας· ἐπάρκεια πρὸς διάγνωσιν διαφορᾶς· οὐ χρεῖα λύσεως περαιτέρω ζητημάτων σ 481 Α 1 Γ. Βισ.- διαφωνία ἐπὶ ἀποτελεσμάτων ἀποκαταστάσεως καταδικασθέντος ποιν. ἀποφάσει στρατιωτικοῦ σ 562 Α 63.- παράπονα ἐπὶ ὑπερβάσει ἐξουσίας· κατεδάφισις τοίχου παρακλύοντος χρῆσιν ὁδοῦ· παραπομπή σ 624 Α 86.

Ὁμοδικία : νομικὰ πρόσωπα· ἀπόδοσις συμπράξεως σ 65 Α 202.- χωρισμὸς δικῆς ὡς πρὸς τινὰ· ἀνατροπὴ ἀγωγή κατὰ τινων σ 81 Α 221.- ἐν προσεπικλήσει ὑπογράφου εἰς ἀποζημιώσεις σ 175 Ε 796 Π 2768.- ἑλλειψίς· ἔγκυρος προσβολή· παραμπόσεις ὑπερθεματιστῶν· ἀπόρριψις ἐπ' ἀοριστίᾳ σ 182 Α 308.- ἐναγόμενοι κληρονόμοι ἢ ἐκτελεσταὶ διαθήκης· παθητικὴ σ 318 Ε 1608.

Ὁμολογία : ἀναγνώρισις διὰ πρακτικοῦ κληρονόμων· ἐνστάσις ἐναντίας ὁμολογίας σ 145 Α 265.- ἐνώπιον ἀνακριτοῦ· ἀρχὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως σ 203 Ε 803.- δικαιοπαρόχου μετὰ πώλησιν σ 209 Α 341.- ἐκτίμησις ἐγγράφου ὡς ἐξωδίκου· ἐπίκλησις ὡς ἀποδ. μέσου καὶ οὐχὶ βάσεως· ἐκτίμησις προθέσεως ὁμολογησά· ἀποδ. δύναμις· ἔκτασις· ἀποδοχὴ· ἀνταπόδειξις ἐξωδίκου· ἀνάκλησις μόνον πλάνῃ· ἐπίκλησις ἀποφάσεως πρὸς χαρακτηρισμόν· παρερμηνεία σ 213 Α 352.- ἑλλειψίς ἐντολῆς πληρεξουσίου· διαδικασία ἀποδοκιμάσεως ἐν ὑπάρξει ἢ μὴ ἐντολῆς σ 236 Ε 864.- δι' ἀγωγῆς μὴ κοινοποιηθεῖσας· ἐξωδίκος· οὐ χωρὶς ἀποδοκιμασίας δικηγόρου αὐτ.- εἰσαγωγῆς ἐμπορευμ. ἄνευ πληρωμῆς

δημοτ. φόρου· ὀρκος· συμπεριληπτός πρόσθετος ἰσχυρισμὸς πληρωμῆς σ 328 Ε 1700.- ἐξ ἀναγωγῆς· δικαστικὴ· οὐ χρεῖα ἄλλης ἀποδείξεως σ 371 Α 996.- λήψεως δι' ἄλλην ὁμῶς αἰτίαν· οὐκ ἀδιαίρετος· ἀρνήσις ἀγωγῆς· προσθήκη ὀρκῶ· ἀπλὴ ἐπεξήγησις σ 428 Ε 969.- κτήσεως Ἑλλ. Ἰθαγεν. σ 499 Α 14.- ὁμολογία συμφωνίας ἔργου ἀλλὰ μὴ συμφώνου ἐκπληρώσεως· ἀδιαίρετος σ 520 Ε 1977.- συναγωγή ἐξ ὁμολογίας κατασχέσεως· μὴ ὑποβολὴ παραπόρου ἐφετέλῃ σ 635 Α 89.- λήψεως ἀπέναντι· οὐ καὶ κεφαλαίων ἀγωγῆς ἀπορριφθέντων ὡς ἀορίστων σ 636 Α 92.- προσλήψεως εἰς ὑπερβάσιν οὐχὶ ἐπὶ εὐλόγῳ ἀποζημιώσεως ἄλλ' ἐπὶ ὠρισμένῳ μισθῷ· ἀδιαίρετος σ 636 Α 93.

Ὁπιδιογράφους : ἐγγύησις πρὸς μεταγενεστέρους· ἔγγραφος ἀπόδειξις· ἔγγραφα φέροντα βεβαίαν χρονολογίαν· ἐπιστολαὶ τρίτων σ 155 Ε 1109 ἐν λευκῷ· ἔκτασις ἐντολῆς· ὑπερβάσεις· εἰδικὴ συμφώνια· βάρος καὶ μέσα ἀποδείξεως σ 394 Ε 1809.

Ὁρκος : προσ. μέτρα σ 3 Α 162.- ἐπαγωγή ἐντὶ δικαστικοῦ δι' ἀντιρρήσεων ἐπιδοθητικῶς σ 9 Ε 932.- ἐπιβολὴ δικαστ. πρωτοδικῶς καὶ ἐφεσίμῳ· δόσις· ἀμάχητον τεκμήριον· οὐκ ἀνάκλησις σ 10 Ε 944.- παρὰ νομίμου ἀντιπροσ. ἐταίρ. σ 19 Α 176.- ἀλυσιτέλεια δοθέντος· οὐκ ἀντίθεσις ἀμαχῆτου τεκμηρίου σ 20 Α 180.- στρατιώτου· προδιδασμὸς ἀξιωματικῷ· οὐκ ἐπαναληπτός σ 26 Ε 969.- μὴ ἐπιβολὴ ἐπὶ μὴ οὐσιώδους ἰσχυρισμοῦ σ 33 Α 182.- δόσις ἐπακτοῦ ὀρκου· μὴ ἔγκυρος ἐπίδοσις δηλώσεως· ἀκύρωσις ἀντεπαγωγῆς καὶ ἐπιβολῆς· ἑλλειψίς ἀντιρρήσεως περὶ παρακαίρου ἀντεπαγωγῆς· ὑπαρξίς αἰτήσεως ἀκυρώσεως δοθέντος ὀρκου· οὐ παραίτησις ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀντεπαγωγῆς ὀρκου σ 65 Α 204.- δόσις μετ' ἔρεσιν· προσωρ. ἐκτέλεσις σ 73 Α 218.- πρὸς βεβαίωσιν ἀξίας ἀνταλλαγέντος ἐνυποθήκου πρὸς ἀσφάλειαν προικός· καθορισμὸς ἀνωτάτου ὀρίου· οὐκ ἐκτιμητικὸς σ 86 Α 227.- τεκμήριον δόσεως· αἰτησις νέας ἐκτίμησεως· ἐκτίμησις δοθέντος ὀρκου· ἀνεξέλεγκτον σ 101 Α 242.- μὴ περιλήψις νομῆς ἐναγομένου· μὴ ἰσχυρισμὸς ἰδίας νομῆς σ 116 Α 250.- οὐκ ἀναγκαῖα ἀναφορὰ λέξεων σ 121 Α 156.- ἐπίδοσις ἀποφάσεως ἐπιβαλοῦσης· δῆλωσις ἀντεπαγωγῆς σ 125 Ε 681.- διανομή πρὸ Νομ. Χαρτ. ὀρκος διανομῆς συμβεβηγῶν ἐγγράφων· ἀλυσιτέλης σ 145 Α 264.- ἐπαγωγή ἐν περιπτώσει μὴ ἐπιτρέψεως μαρτύρων· ἐπιβολὴ μετὰ κρίσιν μὴ ἐπιτρέψεως σ 146 Α 265.- ἀποφάσεις μετὰ δόσιν· ἐπικύρωσις ὑπὸ ἐφετέλου· ἐκτίμησις ἀποδείξεων· δόσις ὀρκου· οὐ δυνατὴ ἀνάκλησις ἀποφάσεως ὀρκος δικαστικός· ἐπαγωγή ἐπακτοῦ πρὸ δόσεως· ἀποδοχὴ καὶ δόσις καὶ ὡς ἐπακτοῦ· προσθήκη ἀμετάκλητον περιεχομένου· οὐ χρεῖα ἀποφάσεως σ 154 Ε 1106.- πρὸς ἀπόδειξιν ἐνηλικιότητος· πιστοπ. δημάρχου σ 167 Α 293.- ἐπαγωγή· μὴ ἐπιβολή· ἀναίρ. σ 178 Α 300.- ἐπιβληθεὶς πρὸς ἀπόδειξιν ἄλλου θέματος· ἐπίκλησις· μὴ λήψις ὡς ὅψιν σ 179 Α 304.- ἐπιτρόπου· δόσις· θάνατος καὶ ἐνηλικιώσεως ἐπιτροπευομένων· μὴ γνωστοποίησις· οὐ διακοπή· ἀπόδειξις ἡλικίας· μὴ τήρησις ληξιαρχ. βιβλίων σ 183 Α 310.- ἀποδοχὴ ἐν ἐπαναλήψει δικῆς ὡς ἀνήλικων ἄνευ διατυπώσεων· θάνατος διαδίκου· κληρονόμοι· νέα προθεσμία πρὸς δόσιν· οὐ χρεῖα νέας ἀποφάσεως σ 188 Ε 797.- ἐνδὸς ἑλληλεγγύου· περιστάσεις ὠφελείας ἐτέρου σ 190 Ε 841 Π 637.- ἀντιρρήσεις τύποις ἐγκύρου ὀρκοδοσίας· πότος ἐκτελεστῆς σ 194 Α 313.- ἑλλιπὲς θέμα· οὐ δυνατὴ

συμπλήρωσις ἐν ἐπιβλητέῳ σ 198 Α 324.- μὴ ἰσχυρισμὸς ὑπάρξεως ἐγγράφου ἢ ἀρχῆς ἐγγράφου ἀποδείξεως ἐπιβολὴ δρχοῦ σ 209 Α 340.- δῆλωσις ἀποδοχῆς καὶ δόσεως ἐφείκει κατ' ἐπιβαλλούσης ἀποφάσεως δῆλωσις μὴ δόσεως ἀνάκλησις κλητεύσεως δρχοδοσίας σ 228 Α 370.- δετῆς παραγραφῇ Ἑμπ. Νόμου προβολὴ ἀναγνωρίσεως ἐγγράφου ἐπαγωγῇ δρχοῦ ἐπιβολὴ μὴ ὀφειλῆς σ 228 Α 372.- πρὸς ἀπόδειξιν διαλύσεως ἐταιρίας σ 237 Ε 545.- κοινοποιήσις ἐπιβαλλούσης ἀποφάσεως δῆλωσις ἀποδοχῆς καὶ δόσεως οὐ χρεῖα ἐτέρας κλητεύσεως σ 238 Ε 579.- ἐπιβολὴ μὴ δόσις ἀνάκλησις ἐπιβαλλούσης ἀποφάσεως τεκμήριον μὴ δόσεως σ 244 Α 398.- προσθήκη ἐκτίμησις ἀνεξέλεγκτον σ 245 Α 399.- μὴ ἐκτίμησις ἐπιβολῆς δρχοῦ πρωτοδικῆς ἀναίρεσις σ 245 Α 399.- γραμματίων δρχοῦ μὴ ὀφειλῆς προσθήκη πληρωμῆς σ 252 Ε 867 Π 3070.- παρουσία διαδίκων ἀκροατηρίου ἐπαγωγῇ ἄμεσος δῆλωσις ἀντεπαγωγῆς δόσεως οὐκ ἀναγκαῖα ἀποφάσις ἀποδείξεως παραγραφήμα δόσις ἐπιβολῇ δικαστικοῦ δόσις ὡς ἐπακτοῦ οὐκ ἀναγκαῖα κοινοπ. ἀποφάσεως δι' ἐπαγωγὴν σ 258 Α 415.- ἐπιβολὴ ἐπακτοῦ κοινοπ. ἀγωγῆς ἐπιδείξεως βιβλίων πρὸ ἀποδοχῆς ἀνάκλησις ἀντιρρήσεις κατὰ δόσιν αἰτησίης ἀναβολῆς μέχρις ἐκδικάσεως ἀντιρρήσεων σ 276 Α 431.- πρὸς ἀπόδειξιν εἰκονικότητος τίνι σ 282 Ε 1517.- ἐπαγωγῇ ἐπιβολῇ ἀναπληρωματικοῦ ἀναίρεσις σ 290 Α 450.- ἐπιβολὴ δικαστικοῦ ἐπαγωγῇ ἐπακτοῦ δῆλωσις δόσεως καὶ ὡς ἐπακτοῦ δόσις οὐκ ἀναγκαῖα νέα ἐπιβολὴ ὡς ἐπακτοῦ μετ' ἐπικύρωσιν ὑπὸ ἐφετ. ἀμάχητον τεκμήριον ἀπαρ. δευτέρ. ἔφσεις σ 317 Ε 1604.- ἡγομα. μονῆς ἀληθείας σ 327 Ε 1688.- ἐπὶ ἰσχυρισμοῦ εἰσαγ. ἐμπορευμ. καὶ πληρωμ. δημοτ. φόρου ἐπιβολὴ μόνον δι' εἰσαγωγὴν δόσις δι' ἀμφοτέρ. ἀνάγκη νέας ἀποφάσεως σ 328 Ε 1700.- ἀπαράδεκτος πρὸς ἀπόδειξιν καταβολῆς ἀντιστηκώματος πρὸς στρεπ. ἀπαλλαγὴν μόνον γραμματίῳ σ 339 Α 477.- ἀναπληρωματικός μετ' ἐκτίμησιν μαρτυρ. καταθέσεων δόσις πλήρης ἀπόδειξις οὐ δυνατὴ νέα ἐκτίμησις μαρτυρ. καταθέσεων σ 370 Α 496.- προσθήκη πρὸς διασάφισιν αὐτ.- διασάφισις διαίρεσις ἐκδοχὴ διασαφήσεως ὡς προσθήκης ἀπαρ. δέκτου σ 371 Α 496.- νομικοῦ προσώπου μεταβολὴ παραστάτων προσώπων οὐ δικαιολογεῖ ἐπιβολὴν δρχοῦ εἰδήσεως σ 391 Ε 1804.- πρὸς ἀπόδειξιν ἀνεκκλητοῦ ἀπαράδεκτος σ 402 Α 514.- ἐπαγωγῇ περὶ θεμάτων ἀποδείξεως ἐκτίμησις ἀποδείξεων ἀποδοχὴ μέρους ἀγωγῆς ἀπόρριψις ὡς πρὸς λοιπὰ μὴ ἐπιβολὴ δρχοῦ ἀναίρεσις σ 404 Α 517.- μάστορος ἐν προνακρίσει ἀναφορὰ διατυπωθέντος δρχοῦ παράλειψις δρων νόμου μυσία ἄρθρων οὐκ ἀναπλήρωσις ἀνάγνωσις ἐπ' ἀκροατηρίου ἀναίρεσις παραπομπὴ σ 408 Α 56.- δόσις πρὸ τεταγμένης προθεσμίας παράστασις ἀντιδίκου σ 424 Ε 1854.- δόσις ἐπιδείξις ἐγγράφου ἀναγνώρισις ἀποτελεσμάτων σ 428 Ε 969.- προσθήκη πρὸς διασάφισιν αὐτ.- ἐκτίμησις πιθανότητων ἐπὶ ἐπιβολῇ δρχοῦ δικαστικοῦ ἐπιβολὴ ἐπακτοῦ μὴ ἐπαχθέντος σ 433 Α 534.- μὴ ἔκδοσις ἀποφάσεως ἀνασταλλούσης ἀποτελέσματα δι' ἔλλειψιν τελῶν σ 434 Α 533.- ἐπαγωγὴ ἐν ἐφετεῖῳ μετὰ δόσιν πρωτοδικῆς μετ' ἐκτίμησιν ἀποδείξεων καὶ ὑπὸ ἐφετείου ἐπαγωγῇ δρχοῦ περιττὴ μετὰ δόσιν περὶ μείζονος σ 436 Α 535.- προσεπικαλέσαντι καὶ παρεμβάντι προσθέτως σ 437 Α 535.- πρὸς ἀπόδειξιν ἐνοίας ἐγγράφου ἀπαράδεκτος σ 445 Ε 972.- ἱερωμένον δρχισις κατὰ

κοινὸν τύπον ἀκυρότης σ 451 Α 70.- κοινοποίησις ἀντιρρήσεων ἀναστολὴ συνεσιῶν μέχρις ἐκδικάσεως σ 456 Ε 1881.- πρὸς ἀπόδειξιν καταβολῆς δημοσίῳ διπλότυπον εἰσπράξεως ἀπόσπασμα χρημ. καταλόγων ἀποδ. δύνამις σ 459 Ε 978.- νομικοῦ προσώπου τύπος τρίτου σ 459 Ε 979.- ἐπιβολὴ καὶ δόσις ἀναπληρωτικοῦ ἐπαγωγῇ ἐπακτοῦ ἀπαράδεκτος σ 465 Α 544.- δοτέος ἐνώπιον συγχωνευθέντος εἰρηνοδικοῦ κοινότης ἐν Θεσσαλίᾳ πράξεις διοικούντων ἀρίστας δικαστηρίου ἀποδοχὴ καὶ δόσις πότε ὑπὸ κοινότητος διατυπώσεις οὐ δυνατὴ νέα ἐκτίμησις ἀποδείξεων μετὰ δόσιν σ 466 Α 545.- ἐπιβολὴ καὶ δόσις μετὰ πρωτόδ. καὶ ἐφεσίμον ἐκτίμησιν ἀποδείξ. ἀμάχητον τεκμήριον σ 475 Ε 1932, σ 498 Α 13.- πρὸς ἀπόδειξιν ἐθίμου βεβαιωτέαι περιστάσεις ἐφαρμογῆς σ 475 Ε 1943.- μὴ περιλήψις ἰσχυρισμῶν ἀποτελούντων ἄρνησιν ἀγωγῆς σ 488 Α 9.- ἀποδοχὴ κατὰ διάρκειαν διακοπῶν κοινοποιήσις οὐ πρᾶξις ἐνεργείας διεξαγωγῆς ἔναρξις προθεσμίας μετὰ λήξιν διακοπῶν σ 496 Ε 1003.- πρὸς ἀπόδειξιν ἄλλοτρίοτης γραμματίων ἀγωγῆς ἀπαράδεκτος σ 516 Α 17.- δόσις κλήσις γνώσις ἐκ κοινοπ. ἀποφάσεως οὐκ ἀνάγκη κλήσεως σ 152 Ε 1987.- ἐκτίμησις δόσεως δρχοῦ προσθήκη καὶ ἐπεξεγήσεις μὴ ἄλλοιῳσις ἐννοίας αὐτοῦ ἀνεξέλεγκτον σ 566 Α 58.- δόσις κατ' ἐντολὴν ἄλλου δικαστηρίου βεβαιώσις διὰ πρακτικῶν οὐ δι' ἐκθέσεως σ 595 Α 66.- προθεσμία πρὸς δόσιν ἐφείκει παραίτησις παρίστασις πληρεξουσίου οὐκ ἐπανάλυψις προθεσμίας κοινοπ. πρακτ. διαδίκω σ 605 Ε 913.- συνοφειλέται ἐκ συνενογῆς εἰς δλόκληρον ἐνογῆς δόσις δρχοῦ ὅφ' ἐνό. συνέπειαι σ 606 Ε 914.- διατύπωσις μετ' ἐκτίμησιν ὑποβληθέντων ἐγγράφων ἄρνητικῇ περιλήψις στοιχείων ἀγωγῆς σ 619 Α 79.- συνέσις δίκης παρὰ κληρονομίου ἰσχυρισμὸς νομιμοποιήσεως δικαιοπαρόχου εἰδήσεως ἢ ἀληθείας σ 628 Ε 7.- ἐκχώρησις δίκης εἰκονικότης οὐ δυνατὴ ἀποχὴ ἐκχώρητοῦ σ 647 Ε 957.- κατ' οἶκον γυναικῶν καὶ ἀσθενῶν διορισμὸς εἰσηγητοῦ κρίσις δικαστηρίου σ 647 Ε 16.- ἐπὶ κλήσις δοθέντος δρχοῦ μὴ λήψις ὅπ' ὄψει ἀναίρεσις σ 651 Α 107.- πρὸς ἀπόδειξιν ἐθίμου κληρονομίας μοναχῶν σ 658 Ε 132.- ἀντιπροσώποις νομικοῦ προσώπου κοινοποιήσις τίνι αὐτῶν καὶ ἀντικλήτω οὐ κίνησις προθεσμίας ἐνεργεία ἐφέσεως κοινοποιήσις ἀποφάσεως ἐφετείου πρὸς συνέχειαν προθεσμίας τίνι σ 661 Ε 142.- δόσις δικαστικοῦ καὶ ὡς ἐπακτοῦ ἔγκρισις δόσεως ὑπὸ ἀντιπροσώπου νομικῶν προσώπων αὐτ.

Ὁχλῶνσις : δῆλη ἡμέρα ἀντὶ ἀσάφειας διατάξεων σ 136 Α 319.- δι' ἐπιταγῆς ὑπὸ ἀποφάσιν οὐ χρεῖα ὠρισμένων διατυπώσεων σ 597 Α 71.

Π

Παιγνιόχαρτα : νόμος περὶ δροι κατασκευῆς συμβάσις μετ' ἐργολάβου δικαιώματα ἐκ συμβάσεως οὐχὶ ἐκ νόμου σ 259 Α 418.

Παράβασις : καθήκοντος ἀγροφύλαξ ἀπόλυσις προαπαιτούμενη πρότασις ἀστυνομίου κατάρρησις πρὸ βουλεύματος οὐκ ἰδιότης δημοσίου ὑπαλλήλου σ 249 Α 18.- καθηκόντων μὴ πρόβλεψις καὶ τιμωρία ὑπὸ εἰδικῶν νόμων γυμνασιάρχης ἄρνησις ἐγγραφῆς μαθητῶν ποινὴ ὑπὸ ἐποπτ. συμβουλίου πεποιθήσις ἐνεργείας ἐν δικαιώματι ἀσάφεια νόμου ἔλλειψις δολίας προαιρέσεως σ 500 Α 84 Γν-Εἰσ.- παραγγελία ὑπὸ δικηγόρου πρὸς ἐκτέλεσιν ἀποφάσεως ἐξώσεως μισθωτῆς παρ' ἄλλου μισθώσαντος.

ἔλλειψις βεβαιώσεως παραγωγῆς δικαιωμάτων ἐκ μισθωτοῦ σ 503 Α 90.- καθήκοντος· δήμαρχος· μὴ υποβολὴ ὁποιοιοῦ νομάρχῃ· ἀνευ ὠφελείας ἢ βλάβης· προηγούμενη πειθαρχ. ποινή· μὴ βεβαιώσεις· ἀπόλυσις σ 519 Α 95 Γν. Εἰς.- δήμαρχος ἢ πάρεδρος· ἀμέλεια περὶ παράστασιν δήμου ἐνυποθ. δανειστοῦ κατὰ πλειστηρίασιν· μὴ αἰτήσεις μεταθέσεως πλειστηριασμοῦ· μὴ πρόκλησις ἀδείας πρὸς πλειοδοσίαν· πώλησις εὐτελεῖ τιμῇ· οὐ κολάσιμον· ἀπόλυσις φυσικοῦ καὶ ἡθικοῦ αὐτοῦργου σ 538 Α 105 - γραμματεὺς εἰρηνοδίκαιου· διορισμὸς ὑπογραμ. μὴ κεκτημένου προσόντα καὶ ἀνευ δοκιμασίας· βλάβη ἐπικρατείας ἢ ἡθικῇ σ 599 Α 147 καὶ 600 Α 151.- γραμματεὺς ἀναπληρῶν νομάρχῃν· ἀπόφασις ἐπὶ προϋπολογισμῷ μονῆς· προσθήκη περὶ ἀνὸμου κοινδύλου· πειθαρχικὸν παράπτωμα· ποινικὴ καταδίωξις σ 606 Ἐπ. Γν.

Παραβολὴν : δίκαι· φόρου σφαζομένων· οὐ καταβλητέον σ 415 Α 259.- κατὰθέσις· μὴ παράστασις ἀναρρεσίντος· ἐκδίκασις σ 633 Α 88.

Παραγγελία : ἐφαρμογὴ κανόνων ἐντολῆς· ὅρια· ἐπιμέλεια· εὐθύνη· ἔγγραφος ἀπόδειξις συμβάσεως· ὅρκος διὰ κύρος· ἀποστολὴ σταφιδ. διὰ θαλάσσης· ὁρητοὶ ὅροι· ὑπόδειξις τρόπου ἀποστολῆς· εὐθύνη· βραδεία ἀποστολὴ· ἔλλειψις διαμαρτυρίας· παραλαβὴ· ναυλοσύμφωνητικὸν ὅρος ἀπαλλαγῆς πάσης εὐθύνης· εὐθύνη πράξεων πλοιάρχου· ἀνίσχυρος ἐναντὶ συμφωνίας· εὐθύνη πράξεων διαμέσου κομιστοῦ· προσεπὶ κλησις ὑποχρέου πρὸς ἀποζημιώσιν· ὁμοδικία· ἀποζημιώσις· οὐκ ὑπὲρ τὸ δικάσιον ἐν ναυλώσει σ 475 Ε 796 Π 2768.- μεταφορᾷς δέματος· ἀρχικὸς παραγγελιοδόχος καὶ δάμενος· ἀπώλεια δέματος· εὐθύνη· τίτι προσήκει ἀγωγῇ σ 254 Αἰγ Ν.- πρὸς ἀγορὰν πράγματος καλῆς ποιότητος· ἐκδοχὴ μὴ ἐμπροσφύσμου· ἀποκλεισμός ἀτομικὸς ὠρισμένου πράγματος· ἀνεξέλεγκτον· χρόνος χαρακτηρισμοῦ σ 324 Α 472.- πρὸς κατάσχαι· ἀχρονολόγητος σ 369 Ε 947.- πρὸς ἐκτέλεσιν ἀποφάσεως περὶ ἐξώσεως· δικηγόρος· γνώσις μισθώσεως παρ' ἄλλου· μὴ βεβαιώσις μὴ παραγωγῆς δικαιωμάτων ἐξ ἐξωστέου μισθωτοῦ· οὐ παράστασις καθήκοντος σ 503 Α 90.

Παραγραφὴ : δετῆς· πρῶτασις ἐνώπιον ἐπαιτοῦ· ἐπεσιβλητός· ἐναγόμενος· δίκη περὶ ἐπαναλήψεως· συμπλήρωσις πρὸ δηλώσεως ἐπαναλήψεως σ 4 Α 153.- ἐν ποιν. δίκῃ· ἐξεστέρεια παρ' Ἀρ. Πάγω· ἰδιοποιήσις εἰς βαθμὸν κακουργήματος· 10ετῆς· ἀπόλυσις σ 3 Α 112.- ἀγωγῆς κατὰ Δήμου ἐκ δημοτ. φόρων· δικαιοστάσιον σ 64 Ἀλγρ.- Λογιστ. νόμου· ἀπαιτήσεις τελεσιδικίως ἐπιδικασθεῖσαι· ἐφαρμογὴ ἀνευ διακρίσεως σ 73 Α 220.- διακοπὴ δι' ἔγγραφῆς ὑποθήκης τόκων ὀφειλομένης προικός· διακοπὴ καταβολαῖς· ἀναγνώρισις παρ' ἐνδὲς ὁμοδίκου· οὐ διακόπτει πρὸς ἄλλους σ 96 Ε 625.- δικαστ. ἐξόδων ποιν. ἀποφάσεων σ 102 Α 244 - ἀγωγῆς ὑπερόχου βλάβης ἐπὶ κινήτων· τετραετῆς· οὐ κατ' ἀνηλίκων σ 131 Α 257.- ἐξέτασις πρὸ ὁριστικῆς ἀποφάσεως μετὰ κήρυξιν ἐνοχῆς· ἀπόκρουσις ἐκ διαταρξέσεως κοινῆς ἡσυχίας σ 136 Α 172 Γν. Εἰς.- κατὰσχαι· μὴ ἀνανέωσις ἐπικύρωσις μετὰ δετῆς σ 183 Α 340.- ἀμνημονεύτου χρόνου· εἰδικὰ θέματα ἰσχύος· 30ετῆς· ἀοριστία καταλήψεως· ἔλλειψις στοιχείων· οὐ διορθώτα πρῶτασις σ 189 Ε 805 Π 646.- δημοτ. φόρων σ 192 Ἀλγρ.- εἰσπράξεις φορολογίας οἴνου σ 208 Ἀλγρ.- οὐκ εἰδικὴ ὑπὲρ δόμων αὐτ.- δετῆς Ἐμπ. Νόμου· προβολὴ ἀναγνώσεως δι' ἔγγραφου· ὅρκος περὶ ἀναγνώσεως· ἐπιβολὴ μὴ ὀ-

φειλῆς· ἀνάλρεσις σ 228 Α 372.- ἐπὶ ἀμφισβητήσεως κύρους γάμου σ 236 Ε 864.- παυλιανῆς ἀγωγῆς· ἐνιαυσία· περιελθόντος· 30ετῆς σ 240 Π 309.- ἀγωγῶν ἐκ παραβάσεως νόμου ποιοδ. ἢ καταστάσεως ἐξωματικῶν· ἐνιαυσία· ἐναρξίς σ 245 Α 400.- ἀγωγῆς κατὰ κληρονομίου· οὐ διακόπτει ἀγωγὴ τρίτου ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου σ 256 Ἀλγρ.- δάνειον 60,000.000· δετῆς ἀπὸ τελευταίας κληρώσεως· μετατροπὴ δανείου· οὐ μεταβολὴ παραγραφῆς σ 257 Α 444.- ἀπόδειξις 30ετοῦς διανοῆς κυρίου κατοχῆς· σύμπτωσις ἀγωγῆς· ἐνστάσις παραγραφῆς τῆς ἀγωγῆς· οὐ διατακτέα ἰδία ἀπόδειξις σ 258 Α 417.- ἀγωγῆς παραδόσεως ἐμπορευμ.· ἐνιαυσία· μὴ πρῶτασις κατὰ πρῶτην συζήτησιν· μεταγενεστέρως πρῶτασις· ἀπόκρουσις· ἀποδείξεις· βάρος σ 266 Ε 1444.- Λογ. Νόμ. ἀναγνωρισθεῖσα ὑπὸ Δημοσίου· μὴ ἐπακολουθήσις πληρωμῆς· οὐ διακοπὴ· ἐναρξίς νέας· δίκη ἀρξαμένη σ 281 Ε 1509.- συν/τικῶν ἢ γραμματικῶν· διακοπὴ καταδικαστικῇ· ἀποφάσις· ποίαις σ 283 Ε 1521.- διακοπὴ ὁγωγῆς· μὴ νόμιμος ἐπίδοσις· παράστασις ἐναγομένου σ 349 Ε 133.- πενταετῆς γραμματικῶν ἐν δίκῃ· διπλῇ πρωτόδικος ἐρημοδικία· παρέλευσις δετῆς· ἔφεσις σ 378 Ε 939.- ἀγωγῆς διεκδία· κλαπέντων κινήτων ἢ ἀποζημιώσεως κατ' Ἴον Κ. σ 379 Ε 942.- δετῆς Λογ. Νόμου· ἐναρξίς ἀπὸ ἀρχῆς χρήσεως σ 387 Α 510.- μετὰ ΧΔ' Νόμου· ἀπὸ τῆς γεννήσεως δικαιώματος αὐτ.- ἀπαιτήσεων ἐκ μισθῶν ὑπαλλήλων· διετῆς· ἐναρξίς· μεσολάθεσις νόμου ἀναστολῆς· οὐ παρέκτασις σ 417 Α 521.- Λογ. Νόμου· συντάξεις· τριετῆς σ 426 Ε 1855.- κατοχὴ ἐπὶ χρόνον συμπίπτοντα ἔγωγῇ σ 444 Ε 971.- ἀπαιτήσεων ἐκ κλησιῶν καὶ εὐαγῶν οἴκων· 40ετία σ 459 Π 722.- ἐπὶ ρεόντων ὑδάτων σ 493 Ε 989.- προβολὴ διακοπῆς δι' ἀναγνώσεως κυριότητος· ἀπλῇ ἀρνήσις· ἀπόδειξις ἐξ ἔγγραφου· μὴ προβολὴ· οὐ παραιτέρω ἀπόδειξις σ 497 Α 12.- μονοετῆς νομῆς· ἀποβολὴ ἀπόντος· ἐναρξίς ἀπὸ γλώσεως σ 505 Ε 2954.- πλημμελημάτων αὐταπαγγέλτως διωκομένων σ 512 Ἀλγρ.- προσωπ. ἀγωγῶν κατὰ τοῦ δημοσίου ἐκ παραβάσεως τῶν περὶ προδοσίαν· καὶ καταστάσ. ἀξίωμ. νόμων· ἐννοία· ἀναγνώρισις· παραγραφὴ Λογ. Ν. σ 523 Ε 988.- ἀποφάσεως· κοινὸν ἐπιταγῆς πρὸ 30ετίας· μὴ ἐπακολουθήσις ἐκτελέσεως· οὐ διακοπὴ· ἐνστάσις ὀψιγενῆς· ἀναστολὴ προθεσμίων καὶ παραγραφῶν· ὑπολογισμός· σύμπτωσις συμπληρώσει σ 542 Ε 1991.- Παυλιανῆς ἀγωγῆς· μονοετῆς· ἐναρξίς· ὠφέλεια ἀγοραστοῦ σ 544 Ε 288.- βία ἀποβολὴ ἀπὸ ἀκινήτου· ὑπὸ Δημοσίου· παρέλευσις 10ετίας· δλωτῆς ἐτήσιου διαφέροντος· ἐναρξίς παραγραφῆς Λογ. Ν. σ 547 Α 40.- κτητικῇ 30ετῆς ἢ 40ετῆς· στοιχείον· καλὴ πίστις· κάτοχος ἐπὶ 30 ἢ 40 ἔτη κατ' ἐπὶ πίστει· βία ἀποβολὴ· διεκδίκησις· οὐ γράφα ἀναφορᾷς καλῆς πίστεως διὰ πανουργικῶν λείξεων· ἐπὶ κλησις καλῆς πίστεως ἀνεπιλήπτου σ 548 Α 43.- πλημμελ. ἐγκλήσει· τιμωρητέων· βεβαιώσις ὑπὸ Ἀρ. Π. ἀπόλυσις σ 552 Α 109.- δημοσίου· φόνος ἐκ κακῆς ἡνιοχίας στρατ. ἀμάξης· ἀποζημιώσεις· δικαιολογικὸς λόγος· παρέλευσις δετῆς· ἐτήσιαι χορηγίαι· ἀπόσβεσις δικαιώματος· ἀναγνώρισις ὑπογνώσεως ἀπέναντι τινῶν οὐ διακοπὴ ἀπέναντι ἐτέρων σ 555 Ε 2002· δετῆς ἐμπ. νόμου τεκμήριον ἐξοφλήσεως· ἐπιδοθητικῇ προβολῇ· ἐξοφλήσεως· γραμματίων εἰς διαταγὴν συμβολαίου· ἐγγράφω σ 557 Ε 14.- ἀγωγῶν· διαρρήξεως· ἀγοραπωλησίας καὶ μειώσεως τιμῆματος· ἐνστάσεων ἐ-

λαττωμάτων πωληθέντος σ 558 Πρξ. Ν. 77. - εναρξιν από γεννήσεως άγωγής άπαίτησις υπό αίρεσιν ή προθεσμίαν προσκύρωσις έν ρυμοτομιά ή εναρξιν από έκτελέσεως πραγματογνώμωνων και κηρύξεως έκτελεστής έκθέσεως Δογ. Νόμου άμειβαία προσκύρωσις τεμαχίων ούκ άναγκαία ταυτόχροнос έκτίμησις σ 624 Α 85.- έκχευρότης προληπτικού συμβιβασμού άδύνατον έγέρσεως άγωγής σ 623 Ε 55. - άγωγής διαρρηξ. συμβιβασμ. πτωχούσ. περιορισμός ποσοστώ σ 630 Ε 60.- πώλησις άκινήτου άνηλίκου άνευ διατυπώσεων παράλειψις 5ετής από άνηλικιώσεως προβολή υπό παντός σ 641 Ε 82.- μείωσις χρόνου άνηλικιότητος αút.- διττή άγωγή κατ' αποδέκτου συν/τικής έκ συν/τικής και έντολής παραγραφή έκάτερως γραμμάτων εις διαταγήν έμπορικόν έννοχικόσ δεσμός προελύσεως 5ετής σ 642 Ε 97 Π. 3840.

Παραίτησις: από κληρονομίας ίσχυρά κατ' Ιον.Κ. σ 214Α 354.- κληρονομίας δόλω υπό τρίτου έξ άδιαθέτου δικαιώματα κληροδότη σ 409 Ε 1833.- από ένδίκου μέσου υπό έπιτρόπου έπιρροή κατ' ούσαν δικαιώματος σ 620 Α 82.- ως προς έπιδικασθέν πληρεξούσιος επ' άκρωτηρίου διορισθείς ούκ ειδική πληρεξούσιότης σ 651 Α 107.

Παρασταθίκη: συν/ματικής τρίτω άθέμιτος αίτια γνώςις τρίτου άγωγή άκυρώσεως ούκ αποδόσεως σ 113 Α 247.- χρημάτων κατασχεθέντων εις χείρας συμ/γράφου κατάσχαις παρά τίνι σ 223 Ε 544.- έμπορευμάτων έν τελωνίω έξηναγκασμένη μη τυχαία καταστροφή εύθύνη δημοσίου σ 243 Α 393.- θεματοφύλαξ δόλος μεγάλη άμέλεια εύθύνη σ 276 Α 432.- χειρογράφων παρά άπαρχιακώ ταμιά λόγω έγγυήσεως κατάσχαις παρά κεντρικώ χρωώγραφα ού χρήματα σ 286 Ε 1555.

Παραπομπή: ού δυνατή παρ' άναρμοδίου δικαστηρίου σ 232 Α 3.- μη έξάντλησις αποφάσεως δικαστηρίου παράλειψις βεβαίωσης στοιχείου σ 250 Α 19.- επί έξαιρέσει δικαστών μη δυνατή συγκρότησις δικαστηρίου μη βεβαίωσις λόγων σ 311 Α 30 και 356 Α 40.- Β' τμήμ. Άρ. Πάγου μόνον ως προς άνταγωνικήν άπαίτησιν έκχευρότης άναίρεσεως επί ζητημάτων προδικαζόντων υποχρέωσιν άναβολή σ 340 Α 484.- ζωοκλοπή απόδοσις μέρους μη λήψις υπό δψιν έν έπιβολή ποινής άναίρεσις μη έξακρίβωσις μέρους αποδοθέντος παραπομπή σ 342 Α 39.- μετ' άναίρεσιν δι' έλλειψιν πραγματικών στοιχείων πράξεως σ 376 Α 53 Γν. Είσ.- έξάρσεις δικαστού άνερπάκεια άριθμού ύπολειπομένων σ 422 Α 62.- επί έξαιρέσει πλημμελειοδίκου ύπογράφαντος κατηγορητήριον άπόρριψις πρόστιμον σ 578 Α 120.

Παραχωρητήριο: έκδοσις πληρωμή δόσεων μεταγραφή αντίθετος δήλωσις προτεραιότης προγενεστέρα μεταγραφή β' δηλωτού σ 209 Α 341.- παραχώρησις υπό δημοσίου ούκ άπόδειξις νομής πλεονάσματα δηλωθείσων δήλωσις διοικητική εγκατάστασις σ 588 Ε 2026.

Πάρεδρος: έμμιθος άνάθεσις είσαγγ καθήκόντων παράλειψις έξαμήνου άυτοδικαία άπαλλαγή σ 599 Α 149.

Παρέμβασις: παραπομπή ιδιαίτερα συζητήσει άπόφασις προπαρασκευαστική σ 41 Ε 1001.- εις δίκην κατά Δημοσίου τόκος από έπιδόσεως σ 147 Α 272.- ένώπιον έφετείου άνευ προδικασίας άπαράδεκτος σ 263 Ε 1421.- κοινοποιήσις μη

προσαγωγή δικογράφου έλλειψις προδικασίας σ 396 Ε 1818.- ένστασις μη κοινοποιήσεως προς προβλητέα παράστασις έκχωρητού αút.- πρόσθετος όρκος προσεπικαλέσαντι και παρεμβάντι σ 437 Α 535.- επί ειδική διαδοχή κυρία άπευθυντέα κατά κληρονόμων ύποχρέου ούκ άπλή κοινοποιήσις σ 496 Ε 830.- τρίτοι δικαιούμενοι άνακόψαι έν έκκλητώ σ 532 Α 26.- κυρία ή πρόσθετος κατά πδσανστάσιν δίκης σ 547 Α 39.

Πατήρ: άπροσπόριστον χρημάτιον υιού έλευθέρα διαχείρισις ού χρεία διατυπώσεων νόμου έπιτροπείας κτήσις άπροσποριστου συναίνεσις άνηλίκου ήλικία σ 457 Ε 1920.

Πινάκτιον: έφετείων έν ύποδιαίρεσις τμημάτων έκδικασις υπό άρμόδ. τμήματος σ 45 Ε 588.- έμπορικών ύποθ' γραμμάτων μη έμπορου σ 238 Ε 549.- έφετείου κανονισμός έφέσεις κατά πρξ. σ 300 Ε 1594.- άναυζήτησις μη έγγραφή έν ού δυνατή έρημοδία σ 396 Ε 1818.- πλαστογράφησις χαρακτήρ σ 536 Α 104, σ 579 Α 135.- συν/ματική ύπογραμ. υπό γυναικός άπλή ύπόσχαις ή γραμμάτ. εις διαταγήν ύπογραφή έμπορου είταγωγή έμπορικώ σ 597 Α 68.

Πίναξ: προσαγωγή έγγραφων ύπάρξεως άκαιτήσεως μη προσαγωγή άποδείξεως ύποθήκης έλλειψις άντιρρήσεως άλλων δανειστών ούκ άναγνώρισις ύποθης. δικαιώματος μεταγενεστέρα άμφισβήτησις σ 68 Α 212.- ίσχυρισμός κατατάξεως υπό όρον μη προταθείς ένώπιον συμ/γράφου άπαράδεκτον σ 86 Α 227.- ύπηρετικί μισθός ύπαλληλικός έξοδοσ ησθλαίας προνομιακή κατάταξις σ 109 Ε 652 Π 8150.- προσαγωγή μόνον άποφάσεων έσφαμμένη έκτίμησις άποφάσεων βεβαίωσις μη προτάσεως άλλων ίσχυρισμών έν άνακοπή κατά πίνακος σ 184 Α 311.- έπισπεύδων ού χρεία άναγγελίας σ 206 Ε 851.- όρειλέτης ού χρεία προσκλήσεως προς έπαγωγήν άντιρρήσεων σ 206 Ε 855.- προσαγωγή έγγραφων άναγγελθέντων πρδ και μετά κατακύρωσιν σ 247 Ε 1366.- μη προσαγωγή ύποδείξεως έγγραφής ύποθήκης δια τόκους ένώπιον συμ/γράφου άπαράδεκτον βραδυτέρας προσαγωγής σ 258 Α 416.- άνακοπή λόγος μη περιεχόμενος αútεπάγγ. έξέτασις ένστασις έξοφλήσεως άόριστος άνεξέλεγκτον σκέψις επί ύπόλογισμού άνεξέλεγκτον σ 269 Α 421.- ύποβολή στοιχείων κατατάξεως παρατηρήσεις ούκ ύποβλητέα δι' άνακοπής κατά σ 320 Ε 1548.- άνακοπή δικαστ. πληρεξούσιος δικηγόρος παρασταθείς ως έμπορος ως άνταποκριτής Έθν. Τραπεζής ού δυνατή νομιμοποίηση σ 377 Ε 1784.- έπισπεύδων δανειστής ύποχρέωσις κατάθεσις τίτλων άρνησις άπόδειξις σ 387 Α 509.- άναγγελία και κατάταξις συζύγου δια προίκα επί έξαλειφθείση προικώ ή ύποθήκη σ 395 Ε 1817.- δικηγορικοί πλείονες άνακοπή συνεκδικασις αútετελείς άκαιτήσεις άρμοδιότης σ 402 Α 514.- άνακοπή έκκλητόν κανονισμός έξ άμφισβήτησεως έκ μεγέθους άναγγελθείσης άκαιτήσεως ή έκ διανεμητέου ποσού έν άμφισβήτησει θέσεως σ 418 Α 524.- έκ ποσού άναγγελίας πλείονες δανεισται και όρειλέται καταμερισμός σ 478 Ε 802.- άνακοπή μόνον παρά συμ/γράφω σ 554 Ε 1997.- άναγγελθέντες δανεισται άνακοπαί ούκ άγωγαί άνταγωγής επί δολία άνακοπή και άποζημιώσει σ 631 Ε 952.- Πίστεις: γνώςις μη κυριότητος μεταβιβάσαντος έν χρητικησίγ. έλλειψις καλής σ 178 Α 301.- τίχμαρσις έκ τίτλου μη μεταγραφή άδιάφορον σ 509 Ε 833.- καλή επί 30ετούς ή 40ετούς κτητικής π.

ραγραφῆς· στοιχείον· κακὴ κατοχὴ 30ατῆς ἢ 41ατῆς ἀποβολή· διεκδ· οὐ χρεία πανηγρ. ἐπικλήσεως συναγωγῇ ἐξ ἀνεπιλήπτου σ 548 Α 43.

Παιδοποιητικόν: γραμματέως τρεῖς ἐκδόσεως καὶ μὴ υπογραφῆς ἀποφάσεως σ 169 Ε 1120· γραμματέως χρηματιστηρίου· ἐκμαρτύριον· ἑλλειψίς χαρ. δ. δημοσ. ὑπαλλήλ. κανονισμ. χρηματιστηρ. σ 216 Ε 1337. - Ἕλληνας προξ. περὶ ἰθαγενείας· πλήρης ἀπόδειξις σ 348 Ε 1608.-ἐπιμελητοῦ βασιλ. χορηγίας· οὐ δημόσιον ἔγγραφον· ἀνώμοτος μαρτυρία· οὐ χρεία λήψεως ὑπ' ὄψιν σ 488 Α. 9.

Πλάνη: πρὸς ἀνταπόδειξιν ἐξωδίκου ὁμολογίας σ 243 Α 352.- μὴ ἐκθέσις γεγονότων προκαλεσάντων καὶ συντελεσάντων ἀνάκλησιν σ 236 Ε 864.- περὶ ἀντικείμενον καὶ ἔκτασιν δικαίωματος ἐν ἐκκλητορῶν σ 456 Ε 1889.

Πλαστογραφία: πινακίου· χαρακτῆρ· ἀναίρεσις διὰ κακὴν ἐφαρμογὴν ἄρθρ. Π. Νόμου· παραπομπή ὑπὸ 'Αρ. Π. σ 536 Α 101 καὶ 579 Α 135.- ἀπόπειρα· μὴ ἴεσις ζητήματος· ἀναίρεσις σ 579 Α 142.- βεβαίωσις καθορισμοῦ χρόνου ὑπὸ ἀναθεωρητικοῦ· καθορισμὸς ὡς πρὸς τινὰς· σύστασις· διαστολὴ εὐθύνης σ 626 Α 157.

Πλειστηρησιμὸς: μετὰ θέσιν ἄλλον δῆμον· ἄλλον τόπον αὐτοῦ δῆμον· χρόνος πλειστηριασμοῦ· ἰσχυρισμὸς ἀορίστου· ἀναιτιολόγητον σ 20 Α 179.- αἰτήσεις ἐπιστροφῆς ἐκπλειστ. ληφθέντος πλέον τοῦ ὀφειλομένου· αὐτοτελής· εἰσαγωγὴ δι' ἰδιαιτέρας ἐφέσεως σ 54 Α 195.- ἐπίσπευσις ὑπὸ ἐτέρου δανειστοῦ· ἀγωγή παραδόσεως ἔγγράφων· ἐνστάσις εἰκονικ. τίτλων αἰτοῦντος· ὑπαρξίς ἐτέρας περιουσίας ὀφειλέτου σ 143 Ε 746.- ἀναστολὴ προέδρου· γνωστοπ. συμ/γράφω οἰσθῆποτε μέσω σ 154 Ε 1107.- περὶ λήψεως· κατακυρώσεως· μὴ κατάθεσις ἐκπλειστηριασματος· μὴ καταβολὴ ἐνυποθ. δανειστῇ· συναίνεσις δανειστοῦ· μὴ πράγματι δανειστῆς· ἀκυρότης σ 165 Α 289.- συμφωνία ποδὸς ἀποκλεισμένον συναγωνισμοῦ· ἀθέμιτος αἰτία· αἰσχροτήτης ἀμφοτέρωθεν· ἄρνησις προτάσεως· καταβολὴ χρηματ. ποσοῦ· λήψις παρ' ὑπερθεμ. πρὸς ἐκχώρησιν δικαιωμάτων του· δόλος· ψυχολογικὴ βία· ἀπειλὴ μελλούσης ζημίας ἐν ἐνασκήσει δικαίωματος· πεποθῆσις δικαστηρίου· ἀντιφατικὴ ἢ ἐπιβοηθητικὴ βάσις σ 170 Ε 792 Π 1316 - ἐνυποθ. δανειστῆς· μὴ κοινοπ. προγράμματος· ἀγωγή ἀκυρώσεως· προσωπικὴ· ἀπευθυντέα· ἀγωγή ὀφειλέτου ἢ τρίτου σ 172 Ε 793 Π 420.- ἀνακοπὴ κατὰ προγράμματος· κοινοποιητέα· ἀπόρριψις προηγουμ. ἀνακοπῆς περὶ ἀπαράδεκτου· οὐ δεδικασμένον· ἐπαναληπτικὸν πρῶγρ. Τραπεζῆς· οὐ περικλείεται προθεσμία· ἱπαράδεκτοι λόγοι μὴ περιεχόμενοι ἐν τῇ ἀνακοπῇ· ἐνυπόθηκον τραπέζην· μεταβιβάσις τρίτῳ πρὸ ἔγγραφῆς ἐπιταγῆς τραπέζης· τί κοινοποιήσαν τρίτῳ· περιγραφὴ ἐν προγράμματι· νόμος τραπέζης· δαπάναι· καταβληθεῖσαι πρὸς βελτίωσιν ἐνυποθήκου· τρίτος διαχάτοχος· οὐ παρκατάσχεσις· προσωπ. ἀπαίτησις σ 193 Α 312. - πώλησις ἐν τελωνεῖῳ· ἐκδοχὴ ἐν τῇ εὐρίσκοντο καταστάσει· βλάβη· μὴ μεταβιβάσις δικαίωματος ἀποζημιώσεως· ἀδιάφορος κυριότης ἐκποιηθέντων σ 201 Α 337.- δανεισται ἀναγγεῖλ. μέχρι κατακυρώσεως· ἀναγγεῖλ. μετὰ· τινες προσκλητέοι προσαγαγεῖν ἔγγραφα· προσαγωγὴ μὴ ἀναγγεῖλ. μέχρι συντάξεως πίνακος κατατάξεως σ 217 Ε 1366.- ὑπερθεμ. μὴ καταβαλὼν πλειστηριασμοῦ· ἐπισπεύδων δανειστῆς· ἐκλεκτικὸν δικαίωμα ἀναπλειστ. ἢ ἐξαναγκ. καταβολῆς γραμματίου· διατυ-

πώσεις ἐκτελέσεως ὑπὲρ ὀφειλέτου καὶ δανειστῶν· οὐ δικαίωμα ὑπερθεματιστοῦ ἐπικαλεσθῆναι ἀκυρότητας· δικαίωμα παρακρ. τιμῆματος· παροχὴ ἔγγυθρεως· δεδικασμένον κατ' ὑπερθεματιστοῦ· ἀνεξέλεγκτον σ 229 Α 373.- ὑπερθεματιστοῦ· πώλησις ὑπὸ ὠρισμένα ὅρια· ρήτρα μὴ εὐθύνης δι' ἀνακρίβεια ὁρίων· δόλος· ἀπαλλαγὴ διαφέροντος· οὐ δυνατὴ ἀπαίτησις τιμῆματος· παρακράτησις τιμῆματος σ 255 Γν. Ν.- τήρησις διατυπώσεων· βεβαίωσις ἐξ ἔγγράφων οὐχὶ ἐκ μνησείας ἐν ἐκθέσει σ 295 Ε 1547.- ἐπίτροπος· συναίνεσις εἰς ἀναβολήν· ἀναγνώρισις ἰσχυρῶν πράξεων ἐκτελέσεως· οὐ χρεία διατυπώσεων· συνέχισις ἀναβληθέντος τρόπου· προσβολὴ συμβολαίου ἀναβολῆς ἐπὶ βλακείᾳ σ 338 Α 476. - ὑπερθεματιστῆς· συμψηφ. ἐκπλειστηριασματος· λήψις περιλήψεως· ἀγωγή παραλείψεως κατοχῆς· ἀνατροπὴ συμψηφισμοῦ πίνακι· δημόσιον συμψηφίσαν· μὴ καταβολὴ ὁπολοίπου μετὰ περιορισμὸν συμψηφιστοῦ· ἀδιάφορος ἰδιότης ὡς θεματοφύλακος σ 346 Ε 926 Π 3071.- ἀναστολὴ προέδρου· ἄρσις· συνέχισις προφορικῇ· κηρύξις· περὶ σὴν δηλοποιήσις· ἐπίδοσις προγράμ. ἐνυποθήκω· ἀδιάφορος περαιτέρω τύχη δικογράφου· ἐξάλειψις ὑποθ. μετὰ πλειστηριασμοῦ· μὴ συναίνεσις δανειστῶν καὶ ὑποθηκοφύλακος· προσβολὴ ἐξαλείψεως· ἑλλειψίς συμφέροντος σ 363 Ε 937 Π 2779.- ἐνυποθήκων ἀνδρὸς· σύζυγος· δικαίωμα παραστάσεως κατὰ διαδικασίαν ἐκτελέσεως πρὸς ἐξασφάλ. προικὸς· ἀπόφασις διατάσσουσα χωρισμὸν προικὸς σ 395 Ε 1817.- καὶ ἀναπλειστηριασμὸς· στασιασμὸς κυριότητος· εὐθύνη ὑπερθεματιστοῦ σ 400 'Αλγρ.- καθ' ὅρια· κατάληψις μέρους ὑπὸ τρίτου κυρίου· γνώσις πλειστηριασάντος δανειστοῦ· εὐθύνη ἐπὶ ἐκνήκσει· προγνωστοποιήσις ἀνευθύνου· δόλος σ 410 Ε 965 Π 2055.- αὐτοδικαίᾳ ἀκύρωσις ἐν περιπτώσει καταβολῆς ὀφειλέτου ἐντὸς εἰκοσαημέρου ἀπὸ καταβολῆς ὑπερθεματιστοῦ· ἔγερσις ἀνακοπῶν· ἀναστολὴ ὑποχρεώσεων ὑπερθεματιστοῦ· ἐναρξίς ἀποτελεσμάτων πλειστηρ. καταστροφῇ πλειστηριασθέντος· κίνδυνος· τίμη· Ρωμ. καὶ 'Θθ. νόμ. σ 429 Ε 223.- τελειώσις διὰ κατακυρώσεως· μηκέτι σύνταξις ἐκθέσεως· ἀναβολὴ πράξεις προέδρου πρὸ υπογραφῆς σ 450 Α 539.- ἐν τόπῳ ἀκινήτων· ἀρμοδιότης συμβολαιογράφων· ἔδρας εἰρηνοδικείου σ 512 'Αλγρ.- γραμμάτιον διὰ πλειστηριασμοῦ· ἐπιταγὴ ἐπὶ· ἀνακοπὴ ἐπὶ νομῇ τρίτου· οὐκ ἐφαρμογὴ ἀρχῶν ἀγοραπωλησίας· οὐκ ἀπαράιτητος κατοχὴ ὀφειλέτου ἐπὶ πλειστηριασθέντος· ἀνακοπὴ ἐπὶ κυριότητι τρίτου· ἐπαπειλουμένη ἐκνήκσις· παρακράτησις ἐκπλειστηριασματος· παραχώρησις ὑπὸ δημοσίου πλειστηριασθέντος τρίτῳ· ἀμφισβήτησις ταυτότητος· ἰσχυρισμὸς κτήσεως διὰ λ/σμὸν ὀφειλέτου· μὴ μεταβιβάσις καὶ μεταγραφὴ σ 572 Π 557.- παρακώλυσις συναγωνισμοῦ· ἐκμίσθωσις δημ. φόρων· δῆμαρχος· χαρακτῆρ· ἀδικήματος σ 626 Α 160, σ 654 Γν. Βίσι.- πλειστηριασμὸς ἐν Κρήτῃ· καταβολὴ ὀφειλέτου ἐντὸς 20ημέρου· αὐτοδικαίᾳ ἀκύρωσις ὑπερθεματιστῆς· 30ῆμερος προθεσμία καταβολῆς· ἀνακοπὴ· ἐναρξίς ἀποτελεσμάτων ἀπὸ κατακυρώσεως καὶ καταβολῆς πλειστηριασματος· ἀναπλειστηριασμὸς· ἀγωγή· καταστροφὴ πλειστηριασθέντος· ἀπορριψίς ἀνακοπῆς· κίνδυνος· τίμη σ 662 Ε 223.- προσδιορισμὸς τόπου· πλεῖονα καφείνει σ 664 'Αλγρ.

Πλημμελειοδικεῖον: συγκρότησις· πρόσληψις ἀνακριτοῦ· συγκρότησις ἀνέμ. οὐκ ἀκυρότης· σύνθεσις· κώλυμα προπορευομένου· παρούσα αὐτοῦ· οὐκ ἀνάγκη σημειώσεως λόγου· πρόσληψις εἰρηνο-

δικῶν καὶ δικηγόρων ἄνευ διακρίσεως σ 133 Α 168 Γν. Εἰς.

Πληρεξουσιότης : διακοπή δίχης θανάτῳ πληρεξουσίου· ἐκουσία ἐπανάληψις δηλώται νόου σ 198 Α 324.- μετὰ συζήτησιν σ 401 Α 512.- θάνατος ἐντολῶς· μεταβολὴ καταστάσεως καὶ ἱκανότητος πρὸς παράστασιν γάμος· οὐκ ἄρσις· οὐ διακοπή σ 557 Ε 14.- πληρεξουσίου· δικαίωμα παραλαμβάνειν ἀγωγὰς· ἐπίδοσις σ 637 Α 96.- παράστασις ἐν πλημμελειᾷ· πληρεξουσίῳ· περιπτώσεις· αἰδική· δημοσιεύσεις ἀποφάσεως ἐνοχῆς ἀπουσίᾳ συνηγόρου· ἔμμεσος βεβαίωσις παρουσίας ἀγορεύσει σ 654 Γν. Εἰς.

Πλοίαρχος : εὐθύνη ἐκ πράξεων· ἀνίσχυρος ἐναντίᾳ συμφωνίᾳ· εὐθύνη ἐκ πράξεων διαμέσου κομιστοῦ 175 Ε 796, Π 2768.- ἐνάσκησις ἀγωγῶν διὰ βλάβας πλοίου σ 210 Α 343.- χύσις ἐμπορευμάτων· παράλειψις αἰτήσεως κανονισμοῦ ἁδάριας παρὰ πληρωμὴ δλοκλ. ἀσφαλισθείσης ἀξίας· ἀγωγή ἀσφαλιστοῦ· οὐ στοιχεῖον· ἀξίας πλοίου καὶ ἄλλων ἐμπορευμάτων καὶ ναύλου· ἀντένστασις· κανονισμὸς ἁδάριας σ 295 Ε 1559.- εὐθύνη ἐκ πράξεων πλοίαρχου· βαρὺ ἑλαφρὸν πταίσμα· συμφωνία ἀπαλλαγῆς· ἀποδοχὴ ἄνευ διακρίσεως· ἀναίρεσις σ 546 Α 38.

Πλοῖον : ἀποστολὴ σταφίδοx. διὰ θαλάσσης· ὑπόδειξις τρόπου ἀποστολῆς· βραδεία ἀποστολὴ· εὐθύνη· ἑλλειψίς διαμαρτυρήσεως· παραλαβὴ· ναυλοσυμφωνητικόν· ὁρος ἀπαλλαγῆς πάσης εὐθύνης· εὐθύνη πράξεων πλοίαρχου· ἀνίσχυρος ἐναντίᾳ συμφωνίᾳ· εὐθύνη ἐκ πράξεων διαμέσου κομιστοῦ· ἀποζημίωσις οὐκ ὑπὲρ τῶ διπλασίον ἐν ναυλώσει σ 175 Ε 796 Π 2768.- αὐτόδουλος διάλυσις ναυλώσεως· πληρωμὴ ἡμίσεως ναύλου· ἀθέτησις· διάλυσις ἐξ ἀθετήσεως ὁρου· μὴ ἔγκυρος παροχὴ πλοίου· ὑπαιτιότης· κύριος πλοῦς· προκαταρκτικός· μεταλῶσις κυρίου· ἐπιστροφή ναύλου σ 181 Α 306.- συντηρητ. κατάσχεσις· οὐ παρακώλ. χρήσεως· λιμενάρχης· παράνομος ἄρνησις ἐκδόσεως ἀποδημητηρίων σ 198 Α 326.- βλάβη· πλοίαρχος· ἐνάσκησις ἀγωγῶν σ 210 Α 343.- ἀγωγή περὶ παραδόσεως φορτίου· προβολὴ ἀπαρἀδέκτου ἐπὶ μὴ διαμαρτυρίᾳ καὶ ἑτέροις καὶ ἀγωγῆς ἐντὸς μηνός· παραγραφὴ ἐνιαύσιος· μὴ πρότασις κατὰ πρώτην συζήτησιν· ἰσχυρισμὸς μεταγενεστ. προτάσεως· βάρος ἀποδείξεως· προαπόδειξις· περιστάσεις· ἀποτελέσματα· ἰσχυρισμὸς ἀποκρούσεως μεταγενεστ. προτάσεως παραγραφῆς· βάρος ἀποδείξεως σ 266 Ε 1444.- ἀσφάλεια φορτίου· ἀγωγή πρὸς καταβολὴν ἀσφαλισθέντος· κοινοποίησ. ἐγγράφων φορτώσεως καὶ ἀπωλείας· ἀποδ. μέσα σ 267 Ε 1445.- σύγκρουσις ἀτμοπλοίου πρὸς ἰστιοφόρον μὲ ἀνημμένους φανούς· ὑπαιτιότης ἀτμοπλοίου σ 441 Ε 1866.- κτῆσις κυριότητος· διατυπώσεις· πώλησις ἄνευ διατυπώσεων· τρίτοι σ 465 Α 543.- κτῆσις κυριότη. ἐν ἁλλοδαπῇ ναυπηγουμένου σ 488 Ε 1945.- σύγκρουσις· ὑπαιτιότης ἐκ προαποδείξεως καὶ δεδικασμένου· ἑλλειψίς ὑπαιτιότη. ἐξ ἐρεύνης ἐτέρας ἀγωγῆς· ἐκθέσεις ἐξομολογ. πληρωμάτων πραγματογνωμοσύνη ἐν ποιν. δίχῃ· δικαστικὰ τεκμήρια· μὴ προηγ. ἀπόφασις· δεδικασμένον ποιν. ἀποφάσεως· τρίτα πρόσωπα· ἑκτασις σ 499 Α 15.

Ποινὴ : συνεργός σ 7 Α 115.- πειθαρχικὴ· χαρακτηρισμὸς γνώμης πρὸ ἀπάτης ἀσύγγν. παραδρομῆς σ 41 Α 138.- βραδύτης· ἐκδόσεως ἀποφάσεως ἐπὶ ἀντιρρήσεων· μὴ ἀπόφασιν κρατήσεως ἢ μὴ παράβασις καθήκοντος αὐτ.- συγχώνεσις· ἐπιβολὴ βαρυτέρας· χάρις· συνέπειαι στερήσεως

πολιτ. δικαιωμάτων σ 118 Α 155 Γν. Εἰς.- συνεργοῖς ζωοκλοπῆς σ 121 Α 156.- τρίτῃ διάπραξις ληστείας σ 121 Α 161.- ἐπιβλητέα ἐπὶ φόνου μετὰ μετρίας συγχύσεως σ 134 Α 169 Γν. Εἰς.- πειθαρχικὴ· ἐπὶ διπλῇ χρήσει χαρτοσ. σ 194 Α 313.- διαβάθμισις κατὰ συνεργῶν ἐκ κυρίας προθέσεως αὐτουργοῦ σ 234 Α 8.- κατὰ νόμον ἐκδόσεως καὶ ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως· ἐπιεικτέρορ νόμος· ἀναδρῶμ. δύναμις· ἀπόλυσις ἀγοφυλάκων· προηγουμένη πρότασις ἀστυνόμου· κατάργησις διὰ νεωτ. νόμου· παράβασις καθήκοντος· ἑλλειψίς προτάσεως ἀστυνόμου· οὐ ἀξιόποινον σ 249 Α 18.- ἐπιβολὴ ποιν. ἀποπείρας· ποινὴ τεταλεσμένου κακούργηματος· μείωσις μιᾶς ἡμέρας σ 407 Α 61. ποινὴ μετ' ἐπιβαρυντικῆς αἰτίας· μὴ βεβαίωσις ἐν τῇ ἀποφάσει· ἀναίρεσις σ 423 Α 66.- μετρίασις βασ. χάριτι· ἀφαίρεσις προφυλακίσεως σ 452 Α 75 Γν. Εἰς.- ἡθικὸς αὐτουργός· ἐπιβολὴ τῆς αὐτῆς τῶ φυσικῷ αὐξήσει ἢ μείωσις· προσωπικαὶ περιστάσεις σ 567 Α 112.- ἐπιμέτρησις ἐπὶ καταδίκῃ πολλῶν ἀδικημάτων· ἀναίρεσις τελευταίας· μείωσις ὑπὸ Α. Πάγου σ 568 Α 116.- ἐπιμέτρησις· μὴ βεβαίωσις ἐπιβαρυντ. περιπτώσεως· ἀναίρεσις· μείωσις σ 579 Α 128.- ἐνόχῳ πολλῶν ἀξιοποιῶν πράξεων· βαρυτέρα τιμωρομένη· λοιπαὶ ἐπιβαρυντικαὶ αἰτίαι· συνεργῶ· μὴ προσδιορισμὸς ποινῆς αὐτουργοῦ σ 586 Α 144 Γν. Εἰς.- παρακώλουθος· μὴ δεκτικὴ μειώσεως ἐκ τοῦ νόμου· ἐπιβολὴ συνέργου αὐτ.- χρήματι καὶ ἐπὶ ἀπαγορεύσει ἐπιχειρήσεως πράξεως· ἔμμεσος ὁρισμὸς τιμῆς σ 595 Α 66.

Πραγματογνωμοσύνη : ἐν διανομῇ· ἐκθέσεις· ἐπικύρωσις· ὀριτικότης σ 162 Α 282.- διορισμὸς πραγματογ. ἐν ρυμοτομίᾳ· ὀρκισις· μὴ ἐμφάνισις ἐντὸς προθεσμίας· ἀντικατάστασις ὑπὸ διοικ. ἀγωγῆς· πενήθερος προθεσμία πρὸς διορισμόν· οὐκ ἀνατρεπτικὴ σ 163 Α 285.- διαφωνία πραγματογνωμόνων· σύνταξις δύο ἐκθέσεων σύμπραξις· οὐκ ἀκυρότης σ 209 Α 341.- ἀπόφασις ὑποχρεώτατα ληψὶν ὑπ' ὅψιν μαρτυρ. καταθέσεων σ 315 Ε 1599.- προσβολὴ κύρους· οὐ παρ' Ἀρ. Πάγου· ἐκτίμησης χρόνου προσδιορισμοῦ· μὴ ἀμφιβ. μεταφράσεως ἐκθέσεως· ἐκτίμησης περιεχομένου· ἀναξέλεγκτος σ 324 Α 472.- περὶ συμφώνου ἐργολαβίας ἐκταλέσεως ἔργων· ἐξεύρεσις ἑλλείψεων· καὶ ἀξίας αὐτῶν· ἀξία ἄνευ ἑλλείψεων· οὐκ ἀντιφατικὴ· παράστασις διαδίκου κατ' ἐνέργειαν προβολὴ ἀκαταλλήλου πραγματογνωμόνων· στενὴ φιλία σ 325 Α 473.- ὁρίσις μὴ ἰδιαζούσης ἐμπειρίας κλ.· λῆψις ὑπ' ὅψιν γνωμοδοτήσεως· ἀδιάφοροι ἀκυρότητες σ 340 Α 485.- κλῆσις πρὸς παράστασιν ὀρκίσσεως· μὴ κλῆσις πρὸς διεξαγωγὴν· ἀκυρότης σ 348 Ε 632.- ἐκκαθαρ. δικαιωμάτων πραγματογνωμόνων· ἀρμυδιότης προέδρου σ 362 Ε 1778.- πρὸς ἐκτίμησην ἀπωλείας γηπέδου ἐκ ρυμοτομίας· ἀμφιβολία περὶ μέτρου σ 407 Ε 1831.- πρὸς ἀποδείξιν γνησιότη. ὑπογραφῆς· ἀποδεικ. δύναμις σ 427 Ε 1857.- κώλυμα· ὁμολογία ἀπουσίας· πραγματογνώμονες· περιττὴ κλῆτευσις· ἀντικατάστασις ὑπὸ εἰσηγητοῦ σ 474 Ε 1933.- ἐν ποιν. δίχῃ· τεκμήριον ἐν πολιτικῇ σ 499 Α 15.- ἀνέφικτον ἐκ παρελεύσεως χρόνου σ 570 Ε 2005.- ἐπὶ ρυμοτομίᾳ· χρόνος κανονισμοῦ ἀξίας· ἀκύρωσις οὐ προσδιορισμὸς ὑπὸ δικαστηρίου· ἑλλειψίς προδικασίας σ 587 Ε 2025.- πρὸς ἀπόδειξιν μεσοτοίχου σ 620 Α 82.- λῆψις ὑπ' ὅψιν ἐν συνόλῳ σ 636 Α 92.

Πρακτικὰ : ἑλλειψίς ὑπογραφῶν· ἀνάγκη· οὐκ ἀναίρεσις σ 248 Α 13.- βεβαίωσις μὴ συνεδριάσεως σ 399 Α 496.- ἐτραλ. ἀναγραφὴ ἡμερομηνίας δια-

πράξεως ἀδικήματος· γραφικὸν λάθος σ 534 Α 100. - βεβαίως πρᾶττον ἐν ἀκροατηρίῳ· οὐ δι' ἐκθέσεως σ 595 Α 66.

Προανάκρισις : ἐντοχὸς βεβαίως τῆς κατὰ προανάκρισιν καταθέσεως σ 533 Α 97 Γν. Εἰς.

Προβιβασμός : ἀξιωματικῶν μὴ ὄντας ὅρκος στρατιώτου· οὐκ ἐπαναληπτικός σ 26 Ε 969 - ἀξιωματικῶν Διάταγμα· καταχώρισις ἐν Ἐφ. Κυβ. πρὸ ἐκτελέσεως σ 2 Α 156. - ὑπαξιωματ. ἀνθυπαπισταῖς· ἐξ ἡμισίας κατ' ἀρχαιοτ. καὶ ἱκανότητ' ἀνθυπαστ. εἰς ἀνθυπολογ. πρὸ τοῦ Ν. ΓΛΑ' κατ' ἀρχαιοτ. μετὰ ΓΛΑ' ἐξ ἡμισίας κατ' ἀρχαιοτ. καὶ ἱκανότητ' οὐ κεκτημένον δικαίωμα ἐκ προηγουμένου πίνακος σ 41 Ε 1004. - παραβίασις νόμου στρατιωτικῶν· προϋπόθεσις νομίμου ἐνεργείας ὑπουργοῦ· ἔλεγχος δικαστηρίων σ 161 Α 276. - παραγρ. παραβιάσεως νόμου· ἀλληλοδιάδοχοι· προσβολὴ δικαίωμ. διὰ πρῶτου· δεύτερος κατ' ἐκλογὴν· ἐναρξὶς παραγραφῆς σ 245 Α 400. - κατ' ἐκλογὴν κατωτέρων ἀξιωματικῶν μὴ συμπληρώσει προβιβαστ. τριᾶς μὴ ὑποχρέωσις πληρώσεως χρευστῶν θέσεων· διακριτικὴ ἐξουσία ὑπουργοῦ· οὐ δικαίωμα ἀποκημιώσεως σ 345 Ε 1738. - ἐν ἀποστρατεύσει· ἀρχιτεχνίτης· σύνταξις ἀνωτέρα κατὰ δύο βαθμούς· οὐκ ἀπολαβὴ ἀμείνων ἀνωτέρου βαθμοῦ καὶ συντάξεως· 8ετῆς ὑπηρεσία σ 345 Ε 1739. - πίναξ ὑποψηφίων· πρότασις Γεν. Διοικητοῦ· δικαίωμα ὑπουργοῦ· ἔκτασις σ 531 Α 24.

Πρόεδρος : ἐκκαθάρισις δικαιωμάτων πραγματοποιημένων· ἀρμοδιότης σ 362 Ε 1778. - δικαίωμα διακοπῆς συνεδριάσεως σ 468 Α 81, Γν. Εἰς. - διεύθυνσις συνεδριάσεως· δόσις καὶ ἀφαίρεσις λόγου· προσφυγὴ δικαστηρίῳ· ἑλλειψὶς ἀκοράσεως· περιστάσεις σ 470 Α 81 Γν. Εἰς. - χορήγησις ἀδείας κατασχέσεως ἄνευ ἐγγυήσεως· οὐ δυνατὴ ἐπιβολὴ ἐπὶ μεταγενεστέροις γεγονόσιν· ἀρμοδ. δικαστηρίου σ 522 Ε 1485.

Προθεσμία : σ 216 Ε 1338. - περὶ τὰς κλήσεις περὶ πλημμελημάτων· περιπτώσεις ἀναιρέσεως σ 251 Α 28. - διὰ δικὸν κατοικοῦντες ἐν αὐτῷ τόπῳ ἐκτὸς ἐδρας δικαστηρίου ἀνακοπὴ· παρέκτασις σ 252 Ε 876. - ἐφέσεως κατ' ἀποφάσ. ἐπὶ διεκδικητ. ἀγωγῆς μετὰ κατάσχεσιν σ 253 Ε 1347. - πώλησις ὑπὸ· προσφορὰ μετὰ ἀπόκρουσις σ 270 Π 2227. - κλήσεως πρὸς διεξαγωγὴν ἀποδείξεων· ἐπέκτ. ἐξ ἀποστάσεως· ἀκύρωσις διεξαγωγῆς· αἴτησις ἐκ νέου ἐξετάσεως τῶν μαρτύρων· πότε σ 294 Ε 1546. - κατοικία διαδίκων καὶ μαρτύρ. ἐν αὐτῷ τόπῳ· κατοικία μαρτύρων τινῶν ἐν ἄλλῳ τόπῳ· παράτασις σ 295 Ε 1558. - ἀναιρέσεως ποινικῆς ἀποφάσεως· συνυπολογ. ἡμέρας ἐκδόσεως σ 357 Α 43. - ἀναιρέσεως κατ' ἀποφάσεως ἀνεκκλήτου· ἀδιάφορος ἐνέργεια ἐφέσεως λόγῳ ἀναρμοδιότητος σ 402 Α 544. - ἀνακοπῆς· κατοικία ἐν αὐτῷ τόπῳ· παρέκτ. ἐξ ἀποστ. ἐδρας δικαστηρίου σ 428 Ε 964. - ἀνακοπῆς κατὰ δηλώσεως τρίτου· 308 ἡμέρας· μὴ ὑπολογ. ἡμέρας δηλώσεως σ 454 Ε 1875. - κατοικία ἐν αὐτῷ τόπῳ· κλήσις ἐνεργείας ἐνώπιον ἐτέρου δικαστηρίου· ἀδιάφορος κατοικία ἀντικλήτου· παρέκτασις σ 489 Ε 1946. - κοινοποιήσις ἀποδοχῆς ὁρκου ἐν δικασταῖς· ἐναρξὶς· προθεσμίας δόσεως σ 496 Ε 1003. - ἀναιρέσεως· ἀποφάσις ἐφετείου· ἐπικυρωτικὴ ὀριστικῆς ὑπὸ ὅρκον· κοινοποιήσις· μὴ κοινοπ. πρακτ. ὁρκωδωσίας· ἐναρξὶς σ 533 Α 33. - ἀνακοπῆς· ἐρήμην δικασθεῖς· κατοικία ἐν ἐδρᾷ ἢ διορισμὸς ἀντικλήτου· ἀλλοθι μὴ διορισμὸς ἀντικλήτου· διορισμὸς ἀντικλήτου ἀνακοπτομένου· περιπτώσεις ἐπεκτάσεως σ 556 Ε 214. -

διαμονὴ ἐν ἄλλῳ τόπῳ· παρέκτασις σ 597 Α 72. - ὁρκωδωσίας· παραίτ. ἀπὸ ἐφέσεως· ἐναρξὶς ἀπὸ κοινοποιήσεως πρακτικοῦ σ 605 Ε 913. - αἰτ. ἀναιρέσεως· διαφορὰ κατοικίας πλημμελοῦσιν· ἀναιρέσις· παρέκτασις σ 3 Α 162. - κλήσεως διαδίκων, μαρτύρων· γνωστοποιήσεως μαρτύρων· παρέκτ. ἀποστάσει σ 17 Α 166. - ἀναιρέσεως βουλευμάτων· ἀφετηρία ἐνάρξεως σ 26 Α 131. - δι' ἀγν. διαμῶνης σ 48 Ἀλγρ. - πράξεως προτιμήσεως· ἐναρξὶς σ 50 Α 191. - αἴτησις παρατάσεως ἐκπρόθεσμος· οὐ κώλυμα συζητήσεως οὐσίας· τελευταία ἡμέρα ἀποδείξεων· κοινοπ. μέχρι 6 ὥρας σ 94 Ε 618. - ἐφέσεως ἐν δίκῃ ἀνακοπῆς κατασχέσεως Δημοσίου σ 147 Α 269. - ἀναιρέσεως παρεμπιπτ. σὺν ὀριστικῇ· ἐναρξὶς σ 161 Α 276. - πρὸς διορισμὸν πραγματογνώμονος ἐν ρυμοτομίᾳ· πενήτημος· οὐκ ἀνατρεπτικὴ σ 163 Α 285. - ἀναγωγῆς κατ' ὀπισθογράφων συνματικῆς σ 165 Α 291. - τροπὴ προσημ. εἰς ὑποθήκην· παρέλυσιν προθεσμίας τελεσιδικίας· ἀπόστασις σ 184 Ε 311. - δίκην πτωχεύσεως· νόμιμος· παράτασις· μὴ ἀποδοχὴ· συντόμευσις κλήσει σ 186 Ε 1128. - ἐνάγων ἐν ἀλλοδαπῇ· οὐ παρέκτασις σ 208 Ἀλγρ. - κοινοποιήσις ἀγνώστου διαμονῆς αὐτ. - διεκδίκησης τρίτου ἐν κατασχέσει· ἐφ' ἧς 10 ἡμέρας σ 209 Α 378. - ἀνακοπῆς· ἐρήμην δικασθεῖς· μὴ κατοικία ἐν ἐδρᾷ· διορ. ἀντικλήτου· ἐπέκτασις· ἐπίδοσις ἀντικλήτῳ διαδίκῳ σ 211 Α 345. - ἀγωγῶν ὀπισθογράφου κατὰ προηγουμένων· περιπτώσεις ἐπεκτάσεως σ 215 Α 360. - ἀνακοπῆς· διορισμὸς ἢ μὴ ἀντικλήτου· κοινοπ. ἐρήμην ἀποφάσεως διαδίκῳ ἢ ἀντικλήτῳ· αἴτησις παρατάσεως· ἀπόρριψις ὡς ἐκπρόθεσμος καὶ ἀδασίμου· ἐπάρκεια θατέρου ἐρείσματος σ 618 Α 78. - ἀπαίτησις ὑπὸ· ἐναρξὶς παραγραφῆς σ 624 Α 85. - κατοικία διαδίκου διαφόρου τόπου· ἀνωτέρα ἀπόστασις· ἐπέκτασις· διορισμὸς ἀντικλήτων· κοινοπ. ἀποφάσεως ἀντικλήτῳ· οὐ παρέκτασις· προθεσμία ἐφέσεως σ 641 Ε 82. - αἴτησις παρατάσεως καὶ ἀντικατάστασις εἰσηγητοῦ· δικαιοδοσία προέδρου ἐν Κρήτῃ σ 647 Ε 17. - ἀναιρέσεως ποιν. ἀποφάσεως· πενήτημος· παράστασις πλημμελοῦσιν· εἰδικὴ ἐντολὴ· οὐ προσθήκη ἀποστάσεως σ 653 Α 159 Γν. Εἰς. μὴ τήρησις προθεσμιῶν κλήσεων ἐν Πλημμελειοδικείῳ· ἐρήμην δίκην σ 653 Γν. Εἰς.

Προίξ : προίκις ὑπὸ γυναικός· οὐκ ἀνάδοχῃ σ 28 Ε 582. - χωρισμὸς προικῶν· σύζυγος· δικαστ. παράστασις ὑπὲρ προικός· νομιμοποιήσις· συμφωνία μὴ ἐγγραφῆς ὑποθήκης ἀσφαλιστικῆς προικός· ἐξέλειψις ἐγγεγραμμ. συναινέσει συζύγου· ἀκυρότης· μεταθέσις ἐγγραφῆς ἐπ' ἄλλων κτημάτων· ὅρκος περὶ ἀξίας ἀλλογέντος σ 86 Α 227. - προσβολὴ συστάσεως πτωχευτάσεως· ἐταίρ. ὑπὸ προικοδότη· προθεσμία καὶ ἐνδ. μέσα εὐεργέτημα ἀπορίας· προσωπικότης· ἀνάδοχῃ· χρέους ὑπὸ ἐταιρίας· ἀνανέωσις σ 92 Ε 1034. - μὴ παρασχεθεῖσα· ἀγωγὴ κληρονόμῳ γυναικός· ὑποσχεθέντες· σύζυγος ἀμελήτας εἰσποῖται· Ἴον. Κώδιξ· παραγραφὴ· ἀνακοπὴ δι' ἐγγραφῆς ὑποθήκης ὑπὲρ δικαιοῦχων· κληρονόμοι ἀρχικοῦ ὀφειλῆτου· τόκοι· προικός· ἐναρξὶς· παραγραφὴ 10ετῆς· διακοπὴ καταβολαῖς· ἀναγνώρισις πατρ. ἐνδ. ὁμοδίκου· οὐ διακόπται πρὸς ἄλλους σ 96 Ε 625. - συνεισφορὰ ἐν κληρονομίᾳ· ἔθιμον σ 137 Ε 1068. - ἀγωγὴ ἀποδόσεως ἀξίας προικὸς ἢ αὐτουσίαν προικῶν· οὐ διεκδικητικὴ· ἐπιλογὴ ἀνδρὸς ἢ κληρονόμων· νόμος μεταγραφῆς· ἀπαγόρευσις διεκδικ. διατετιμ. ἀκινήτων· σύστασις προικὸς δι' ἐκχωρήσεως ἀπααιτήσεως· ἀπόδοσις τιμῆματος· κληρονόμοι ὑποχρέου· αὐθὺνῃ· δόλος ἢ ἀμέλεια σ

153 E 1001.- μὴ ἐκ πατρικῆς περιουσίας· ἐξωτική· εὐεργετήματα εὐπορίας· μήτηρ· λύσεις γάμου θανάτω γυναικός· δικαίωμα συζύγου παροχῆς υποσχεθείσης προικός· ιδιότης μετὰ λύσιν γάμου· ὑπὸ τέκνων· ἐνστάσις ἐλλείψεως ἐπαρκούς ἀσφαλείας ὑποθήκη σ 157 E 754 Π 456.- αὐτοπρός. παράστασις γυναικός· κίνδυνος προικός· ἐξάλειψις προικ. ὑποθήκης· δόλος σ 172 E 793 Π 420. - παραχώρησις ἀκινήτου πρὸς ἀντικατάστασιν κινήτης χρηματικῆς προικός· ὅρος ἐπανόδου προικοκληπῆτη μετὰ διάλυσιν γάμου καὶ πληρωμὴν διατιμήσεως ἀπαγορεύσεις διαθέσεως ὑπο συζύγου· παρέλκουσα ῥήτρα περὶ διατετιμημένου· ἀμφιβολία περὶ προικός· διεκδίκησις συζύγου ὀφειλέτου σ 219 E 853 Π 105.- δωρεὰ πρὸς προίκισιν· χαρακτηριστ. ἐκνήχισις ὑποθηκικά βάσει· εὐθύναι σ 220 E 861 Π 1236. - χωρισμός· ἐκχώρησις εἰς συμφηφισμὸν προικῶς ἀπαιτήσεως σ 230 A 376. - χωρισμός κτημάτων· ἐνέσκησις ἀγωγῶν παρὰ συζύγου· ἀπαγορεύσεις ἐκουσίας ἀκαλλοτριώσεως ἀκινήτου προικῶς ἀδιατιμήτου· ἀναγκ. ἐκποίησης ἐπὶ φόροις οἰκοδομῶν· διχογνωμία τμημ. A. Πάγου σ 274 A 425. - κρίσις περὶ ἀπορίκου· ἀνεξέλεγκτος ὑπὸ Ἀρ. Π. σ 341 A 485.- συνομολογία ἐν προικοσυμβολαίῳ ἰσοβίου κατοικίας συζύγων ἐν προικῶ· οὐκ ἀναγκαῖα παράστασις τῆς συζύγου ἐν τῇ συμβολαίῳ σ 354 A 489.- σύστασις ὑπὸ δικαστηρίου κατ' Ἰόν. Κώδικα· ποσόν· εἶδος· τόκοι· ποσοστὴν· ἐπικαρπία σ 379 E 943. - ὑποθήκη πρὸς ἐξασφάλισιν· συμφωνία μὴ ἐγγραφῆς ἢ ἐξαλείψεως· ἀνίσχυρον σ 395 E 1817.- δικαίωμα συζύγου παραστάσεως ἐν ἐκτελέσει πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς αὐτ.- διεκδίκησις προικῶν ἀνταλλαγέντων· προσβολὴ ἀνταλλαγῆς ἐπισκοπικότητι· παραδοχὴ ἐκ τεκμηρίου ἀναγγελίας εἰς πένταξι δι' ὁλόκληρον προίκα· μὴ διάταξις ἀποδείξεως σ 421 A 531.- διατετιμημ. λόγῳ πωλήσεως· ὑποχρέωσις διαθέσεως μέρους τιμήματος πρὸς σύστασιν ἀδιατιμήτου· λύσεις γάμου· ἀνεφάρμοστον· ἐπιστροφή διατιμήσεως τέκνοις· διεκδίκησις σωζομένων διατετιμημένων· κατάρρησις· Νόμ. Μεταγρ. σ 461 Γ. Ν. - ἀπόδοσις συνεστῶτος γάμου· πενία· διατροφή συζύγων καὶ τέκνων σ 487 A 4.- καρποὶ προικῶς διαρκ. γάμου κατ' Ἰόν. Κώδικα· ἀπαίτησις μετὰ λύσιν γάμου· προσήκουσα ἀγωγή σ 572 E 3.- πρόσδιορ. ἀξίας ἐν προικοσυμφῶνι· χαρτόσημον· ἀνταλλαγῇ· ἀπόδειξις σ 589 E 2036. - προικῶ διατετιμημένα· ἀπόδοσις ἀξίας· δικαίωμα ἀποδόσεως αὐτοῦσι· οὐχ ὑποχρέωσις καὶ ἐξαναγκαστὸν σ 603 E 2044.- ἀδιατιμήτος δικαίωματα συζύγου· διαθέσεις ὑπὸ συζύγου μετὰ λύσιν γάμου· αἰτία θανάτου δωρεὰ σ 605 E 912.- προικῶν· θάνατος συζύγου· μὴ ἀπόδοσις συζύγῳ· συνέχεια δικῆς ἀρνητικῆς δουλείας σ 620 A 82.- ἀδιατιμήτος· κυριότης συζύγου· περιορισμοί· ἐκτέλεισις· ἀνακοπή συζύγου· προίκισις ἀνηλίκου ὑπὸ ἐπιτρόπου· σύστασις ἐδιατιμήτου· μὴ τήρησις διατυπώσεων· σχετικὴ ἀκυρότης σ 622 A 84. - ἀνταλλαγῇ· ζημία συζύγου· βάρος ἀποδείξεως αὐτ.- ἀνταλλαγῇ· ἀζημία γυναικός· βάρος ἀποδείξεως πραγματεγνωμοσύνη δι' ἑκτασιν σ 623 A 84. - προίκισις ἀδιατιμήτου ἄλλοτρίου· ἐκνήχισις· ἀγωγή σ 631 E 946.

Προίκισις : θυγατέρων ἀγωνιστῶν διὰ γαιῶν· δικαίωμα ἐκλογῆς Δημοσίῳ περιττός πρόσδιορ. γαιῶν· οὐκ ἀπαρίσκειτο ἀγωγῆς σ 217 E 1378.

Πρόκλησις : εἰς ἀγωγὴν ἔγερσις ἀγωγῆς μετὰ 30 ἡμερῶν προθεσμίας· μὴ κήρυξις δικαίωματος ἀπεσβεσμένου· προσβολὴ ἀνατρεπτικῶν λόγων κατὰ προ-

κλήσεως· κακὴ περιγραφή· ἐπιδίκου· μὴ ἀναφορὰ κατοχῆς σ 327 E 1685.-

Προνόμιον : καθυστεροῦντες φόροι· ἐνεστὸς ἔτος. προηγούμενα δύο· ἀφετηρία σ 203 E 843 Π 2455.- ἐκμισθωτοῦ ἐπὶ ἐκπλειστηρ. εἰσχομισθέντων· ὅροι εἰσαγωγῆς καὶ παραμονῆς· εἰσχομισθέντα ἐν αὐτῇ μισθίου· ἐπέκτασις ἐπὶ ἄλλοτρίων· ἀδιάφορος καλὴ πίστις κυρίου εἰσχομισθέντων· μηχανήματα βιομηχ. καταστήματος· οὐκ ἐργαλεία· ἐνστάσις ὑπὲρ χειροτέχνου οὐ πωλητοῦ ἐργαλείων σ 306 A 459.

Πρόξενος : προσαγωγὴ ἐνώπιον προξ. ἀρχῆς ἐγγράφων ἐγχεῖρου ἢ ἑνὸς ἄλλοδ. ἀρχῆς· χαρτοσημάνσις· περιπτώσεις σ 194 A 417 - δίκη ἐνώπιον προξ. δικαστηρίου· πᾶσιν ἀνεκκλήτου αὐτοδικαῖα ἀνατροπὴ· δικαιοδοσία εἰρηνοδίκου· λόγοι ἀναίρεσεως σ 355 A 492.- γενικὸς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ· ἀνακληρωταί· καθήκοντα εἰσαγγελέως· παραλαβὴ ὡς πειστηρίων· οὐ χώρα ἀγωγῇ κατὰ Δημοσίῳ κακοδικαίᾳ· δόλος· ἀσύγγνωστος ἀμέλεια σ 598 A 73.

Προδικλῆσις : ὑποχρέωσις εἰς ἀποζημιώσιν· δημοδικία σ 175 E 796 Π 2768.- ἐκμισθωτοῦ ἐν ἀνακοπῇ ἐπιταγῆς ἀποφάσεως ἐπιδιχαζούσης νομῆν σ 241 A 389.- δικαιοῦμενος τριτανάκοπῃ· μὴ ἐμφάνισις· μὴ ἀπαγγελία συνεπειῶν· οὐκ ἐπίκλησις ὑπὸ ἀντιδίκου προεπικαλέσαντος σ 244 A 396. - κατὰ Δημοσίῳ ἐν μισθῶσις σχολείῳ· βάσις κυρίας ἀγωγῆς σ 28 E 1549 - πότε κοινοποιητέα σ 398 E 958 - μὴ κοινοπ. ἀποφάσεως διαταξ. ἀποδείξεις προεπικληθέντι· μὴ κλήσις· προσθέτως παρεμβάσεως ἀντιδίκου ἀποδεικνύοντος σ 505 E 1954.

Προδουλειώσις : τροπὴ ὑποθήκην τῇ τελεσιδικίᾳ ἀποφάσεως ἐφετέριου· βραδύτης ὑπογραφῆς· πιστοποιήτ. γραμματείας σ 20 A 180.- συμβολαίῳ σ 48 Ἀλγρ.- μὴ καταβολὴ τιμῆμ. μέχρις ἐξαλείψεως ἄρισ· τόκοι σ 164 A 287. - ἐγγραφή· μὴ μνηστὴς ἐγγράφων ἀπαιτήσεως· οὐκ ἀκυρότης· ἐκδοχὴ ἐγγραφῆς ἡμερομηνίας ἄλλοις τῆς ἐν προτάσεσιν· ἀναίρεσις σ 179 A 303. - τροπὴ εἰς ὑποθήκην· παρέλκουσις προθεσμίας πρὸς τελεσιδικίαν ἀπόστασις· μὴ ὀρισμός σ 184 A 311.- ἀποφάσεις πρόσδιορ. εἰκαζόμενον ἔλλειμα· λογοδοσία· οὐ τίτλος ἐγγραφῆς σ 149 A 329.- βάσις ἀγωγῆς· ἐξάλειψις· δημιουργία δάσεως ἀκυρώσεως σ 199 A 331.- τροπὴ ὑποθήκην συμβιβασμῷ· προγενεστέρα ἐγγραφῆς ὑποθήκης σ 320 E 1546. - ἀποφάσεις ἐρήμην ἀνακοπῇ· ἐπέλκουσις ἀποφάσεως ἐξαφανισμένης ἐρήμην· παραίτησις ἀνακοπῆς· ἐπαναφορὰ ἐρήμην ἐν ἰσχύϊ· οὐ τελεσιδικίος ἀνευ κοινοποιήσεως ἢ παραίτησεως ἐφέσεως· τροπὴ εἰς ὑποθήκην· προθεσμία σ 379 E 940.- ἐπὶ ἀγορασθέντος ἀναστολὴ καταβολῆς τιμήματος· ἄρισ· ἐναρξίς τόκων ἀπὸ γνώσεως ἄρσεως σ 387 A 507.

Προδούρωσις : ἐν ρυμοτομίᾳ· ἐναρξίς παραγραφῆς· ἀπὸ ἐκτιμήσεως καὶ κηρύξε. ἐκτελεστῆς ἐκδόσεως πραγματογνωμόνων· ἀμοιβαία προσκύρωσις· οὐκ ἀναγκαῖα σύγχρονος ἐκτίμησις σ 624 A 85.

Πρόδοσις : εὐθύνῃ ἐκ παρανόμ. πράξεων ἀντίπρος. νομικῶν προσώπων· δόλος· πλουτισμός· οὐκ ἐκ προστήσεως σ 117 A 253. - σιδηροδρ. ἐταιρία· κλειδοῦχος· παράλειψις· παιδιὰ· ἀμέλεια ὑπηρεσίας· βλάβη ἀνθρώπου· γεγονὸς ἀμελείας ἐκλογῆς· καταδίκη ὑπὸ πλημμελειοδικείου· οὐ δειδικασμένον ἀστυκῆς εὐθύνῃς ἐταιρίας· ἀπόδειξις διαχείρις. ἐμπιστευθείσης ὑπηρεσίας· προσθήκη ἀμελοῦς ἐπιτηρήσεως διὰ προτάσεων· μεταβολὴ βάσεως σ 138 E 717 Π 225. - παράνομοι πράξεις ἐστυνονίας· Δημοσίῳ σ 178 A 298. - ἐπὶ παρανόμου εἰσπράξεων λιμὲν. φόρων σ 178 A 299.- ἐταιρίᾳ σιδηροδρομικῇ

κῆ· εὐθύνη ἐξ ἀμελείας μηχανοδηγοῦ· ἀποφασίς ποιν. δικαστηρίου σ 188 E 797. - ἀνάθεσις ἐπιχειρήσεως γενικῶ ἐντολοδόχῳ· ἀλληλέγγυος εὐθύνη· ὁρκος ἐνός· περιστάσεις ὠφέλειας ἐτέρου· γεγονότα ἀναισθύνοντα ὑποχρῶσιν· ἐγγύησις σ 190 E 841 Π 637. - διαρπάγῃ ἐμπορεύμ. ὑπὸ στρατοῦ· ἀμέλεια ἀξίωματικῶν· εὐθύνη Δημοσίου σ 231 A 387. - Σταφ. Τράπεζα· ἄρνησις ἐκδόσεως ἀποδείξεων ἀποταμιεύσεως· εὐθύναι σ 380 E 669. - ἡνιόχου· βλάβαι ἐξ ἀμελείας· εὐθύνη προστήσαντος· ἀποζημιώσεις· ἐργασίαι ἐν μέλλοντι σ 454 E 1-73. - πρόσληψις ἐργάτου· παραδόσεις ἐπικινδύνου ἐργαλείου· βλάβη· εὐθύνη σ 498 A 13. - ἡνιόχου· εὐθύναι· πταίσμα· οὐκ ἀκαλλαγή· περιττὴ ἀπόδειξις πταίσματος περὶ τὴν ἐκλογὴν σ 587 E 2015. - εὐθύνη ἐκ πράξεων προσετῶτος· ἐνέργεια ἐνδὲς ἀνατεθείσης ὑπηρεσίας· νομικὰ πρόσωπα· παράνομοι πράξεις ὑπαλλήλων· εὐθύνη ἐκ πλουτισμοῦ σ 651 A 106. - ἐργολαβία ἐπὶ μισθῷ· πταίσμα· ζημία τρίτοις· ἐφαρμογὴ ἀρχῶν ἐντολῆς σ 652 A 112.

Πρόδοσιμον : ἐπὶ ἀρνήσει ὑπογραφῆς· ἀπόδειξις γνησιότητος διὰ ἐρημυθικ. τελεσιδίκου· σωτηρία μόνον ἀποδοκιμασίᾳ δικηγόρου σ 256 Ἀλγρ. - νόμιμον ἐπὶ αἰτήσεσι ἀναίρεσεως· κατὰθεσις μετὰ προθεσμίας ἀναίρεσεως· ἐκπρόθεσμον σ 596 A 119. - αἵτησις ἐξαιρέσεως· ἀπόρριψις σ 578 A 120.

Προδωπικὴ : κράτησις· ἀντιρρήσεις· προσαγωγή ἐνώπιον προέδρου· παραχρήμα παραπομπὴ δικαστηρίῳ· βραχυτάτῃ ἐκδίκασις· ἐν τῷ μεταξὺ κράτησις συλληφθέντος σ 37 Γν. Εἰς. - ἐπὶ ἐπιδικαστέας διατροφῆς· ἄδυνατος σ 128 Π 25. - ἀποφασίς· ἐφεσις ὀφειλέτῃ σ 142 E 739. - περιπτώσεις· τριταγγυητῆς ὑπὲρ ἐκδότου καὶ ὀπισθογράφου· ἰδιότης ἐμπόρου σ 144 Γν Νομ. - διαδίκαστ. ἔξοδα παρὰ ποιν. δικαστηρίου σ 235 A 8. - κατ' ἀνηλίκου ὑπὸ τὸν ὄρον ἐνηλικιώσεως σ 473 A 81 Γν. Εἰς. - ἐπὶ παρεμποδίσεως καὶ ἀναγνωρίσεως δικαιώματος ἐπὶ ρεοντων ὑδάτων σ 492 Π 2934. - ἐκμισθώσεως ἀγροτικῶν κτήματος· εἰκονικότης προελεύσεως μισθώματος ἐν γραμματίῳ σ 576 Ἀλγρ. - κράτησις κατ' ἀνηλίκου· καταδίκη δι' ἔξοδα· ἀναίρεσις σ 625 A 154. - πολιτικῆς ἀγωγῆς· οὐ κράτησις σ 626 A 156.

Προτάσεις : ἀγωγή ἐπὶ παραλείψει· προσθήκη ἀμελοῦς ἐπιτηρήσεως διὰ μεταβολὴν βάσεως σ 138 E 717 Π 225. - ἐκτίμησις ἐν συνόλῳ· μὴ ἐξαγωγή ἐναντίου σ 146 A 267. - ἰσχυρισμός πραγματικῶς ἐν· μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν· βεβαίωσις λήψεως ὑπ' ὄψιν προτάσεων σ 197 A 322. - ἐκδίκασις παρὰ ἐπικλησίς περικοπῶν συμβολαίου· λῆψις ὑπ' ὄψιν σ 214 A 354. - ἐκτίμησις προτάσεων ἐτέρας συζητήσεως· ἀνεξέλεγκτον ὑπὸ Ἀο. Π. σ 214 A 356. - ἐνώπιον ἐφετείου· καταχώρισις ἀντιγράφου πρωτοδίκων· ἀπόδειξις ὑποβολῆς ἰσχυρισμοῦ· ἐπὶ κλησίς ἐγγράφου τρίτου· τεκμήρια· μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν σ 309 A 461. - συναγωγή παραιτήσεως ἐκ· ἀνεξέλεγκτος ὑπὸ Ἀρ. Π. σ 370 A 496. - ὑποβολὴ μετὰ συζήτησιν· οὐκ ἐπὶ γεγονότων μεταγενεστέρων· πληρεξούσιον μετὰ συζήτησιν· πρὸς παραίτησιν ἀπὸ πρώτης ἀγωγῆς· προσωπογραφὴ διαδίκου μὴ παραστάτης σ 401 A 512. - ἀμφισβήτησις προσαχθεῖσων· μὴ βεβαίωσις πρωτοτύπων· ἀναίρεσις σ 518 A 17. - λῆψις ὑπ' ὄψιν ἐν συνόλῳ σ 652 A 112.

Προτίμησις : δίκης πτωχεύσεως· νόμιμος· παράτασις· μὴ ἀποδοχὴ σ 186 E 1128. - νόμιμος ἐπὶ δικῶν πτωχεύσεως σ 282 E 1518.

Πτώχευσις : πτωχεύσας· ἵσταται μετὰ δικαστικῇ παράστασις σ 12 E 966. - μεταγενέστ. ὀρισμός

ἡμέρας παύσεως πληρωμῶν· ἔκθεσις εἰσηγητοῦ οὐσιώδους διαμαρτ. γ. αμματοῦ· ἄμεσος πληρωμὴ σ 28 E 583. - ὑποβολὴ αἰτήσεως· διάταξις ἀποδείξεων· παραίτησις· ὑποβολὴ νέας· κακτημένον δικαίωμα τοῦ καθ' οὗ ἀπαράδεκτον σ 74 E 1032. - ἔταιρίας· ἀκυρότης συστάσεως· πραγματικὴ κατὰστασις· συμφέροντα τρίτων· προσβολὴ κύρου ἐταιρίας· προθεσμίας· ἀνακοπὴ· τριτανακοπὴ· προσβολὴ δι' ἐνστάσεως ἐνώπιον εἰσηγητοῦ μετὰ προθεσμίας· εὐεργέτημα εὐπορίας ἐν ἀποδόσει· προικός· προσωπικότης· ἀναδοχὴ χρόνος ὑπὸ πτωχ. ἔταιρίας· ἐπικλησίς βιβλίων ἔταιρίας· ἀναδοχὴ ἢ ἀπόρριψις κεφαλαίων σ 91 E 1034. - παῦσις τόκων μόνον καθ' ὁμάδος σ 99 A 235. - συμβιβασμός ἐπὶ μερικῇ ἐγκαταλείψει περιουσίας· χρόνος πρὸ πτωχεύσεως· οὐ δυνατὴ διώξις θλῶ· ποσοστὸν· ἐνοχὴ δι' ὑπόλοιπον· οὐκ ἀγώγιμος· διατήρησις ἀγωγῆς κατὰ συνοφειλετῶν ἀποκατάστασις πτωχεύσαντος· κήρυξις συγνωστοῦ· παραμονὴ ἀνικανοτήτων· δανειστής μὴ ἐν ἰσολογισμῷ· μὴ ἐμφανισθεὶς ἐν πτωχεύσει· ὀρισμός διαχειριστοῦ ὑπὸ δανειστῶν· ἀπευθύνει· ἀγωγή σ 108 E 629. - ὑπηρετικοὶ μισθοί· ὑπολληλικοί· ἔξοδα νοσηλείας· ἐννοία· προνομ. κατὰτάξις σ 109 E 652 Π 3150. - ἐνυπόθηκοι δανεισταί· ἀναγκαστ. ἐκποίησης· ἔξοδα προνομιοῦχα πτωχεύσεως σ 147 A 270. - ἀκυρωτικαὶ ἀγωγαὶ ἐκχωρητῶν· ἀπόρριψις ἐνστάσεων ἀνεχωρητόν, εἰκονικῶς· ἐλλείψει συμφέροντος· ὀριστικότης· καρποί· ἐξόφλησις ἐκδοχῶς διὰ λήψεως καταβληθέντων ἐκχωρησέ· ἐνστάσις νομιμοποίησεως ἐξόφλησις· συμφέρον ἐκδοχῶς· προβολὴ εἰκονικ. ἐκχωρήσεως· ὁδὸς ὁμάδος καὶ ἐγγυητοῦ· συμβιβασμός· οὐκ ἐνάστασις ἀγωγῶν πτωχεύσαντος ὑπὸ δανειστῶν ἀτομικῶς· περιορισμός εἰς ποσοστὸν σ 150 E 1081. - ἐξ' ὧς πιστώσεων· σύνδικος κωλυόμενος· ἀντικατάστασις· παριστάμενος· ἐκχώρησις ἔταιρ. μερίδος· οὐ δάνειον· κεράλ. ἔταιρικόν· δικαιοδόχος συνεταίρου· δανεισταὶ πτωχεύσεως· διάλυσις ἔταιρίας· ἐγγύησις πτωχ. ἔταιρ. πληρωμῆς μετὰ τὴν διάλυσιν πτωχεύσεως οὐ διάλυσις σ 115 E 751 Π 2975. - συμβιβασμός· μὴ ἐπὶ μερικῇ ἐγκαταλείψει· μετὰ, πρὸ ἐπικυρώσεως σ 185 E 1124. - δίκη ἐκ· νόμιμος· πρότιμησις· ὀρισμός μεζονος προθεσμίας· μὴ ἀποδοχὴ σ 186 E 1128. - ἔκθεσις· συμβιβασμοῦ· μὴ ὑπογραφή ἐξ ἀποχωρήσεως σ 197 A 321. - ἐφεσις κατ' ἀποφάσ. παρατάς. προθεσμίας πρὸς ἀπόδειξιν παύσεως πληρωμῶν· νόμιμος· προτίμησις· ἀνεπείκτατος σ 282 E 1518. - ἐπέλευσις ἐνώσεως· ὀριστικὴ ἀπαλλοτρίωσις περιουσίας· ἐκπροσώπησις πτωχεύσαντος· ἀγωγή ἐξ ἀδικήματος σ 315 E 1600. - συμβιβασμός δικαστ. ἢ ἐπὶ μερικῇ ἐγκαταλείψει· αἵτησις δανειστοῦ μὴ ἐπαληθεύσαντος πρὸς μετὰ λήψιν διανομῶν· διαχειριτταί· μὴ ἐξάντλησις περιουσίας διὰ διανομῆς ἐπαληθεύσασιν· οὐ χρεῖα ἰδιαιτέρας διαδικίας· ἐπαληθεύσεως σ 302 E 935 Π 1012. - κρίσις παύσεως πληρωμῶν· ἐξόφλησις ἀπαιτήσεων πρὸ ἐκδόσεως ἀποφάσεως· ἀνανέωσις χρεῶν σ 428 E 1858. - ἀγορὰ ὑπὸ πτωχεύσαντος· ἀποδοχὴ συν/ματικῆς ἀπέναντι τιμήματος· ἀποστολὴ· παραμονὴ ἐν τελωνεῖῳ εἰς διὰθεσιν πτωχεύσαντος καὶ φορτωτικῇ· διεκδίκησις ἀποστολῆς σ 440 E 1865. - ἀπόφ. ἐφετείου ἐρήμην συνδίκων· μεταρρῶθ. πρωτοδίκου κληροζήτησις κληρονόμον ἐκκαλοῦντος εἰς πτώχευσιν· ἀνακοπὴ ὑπὸ δανειστοῦ· ἀπαράδεκτος· πτωχεύσις θανόντος· οὐ δυνατὴ μετὰ παρέλευσιν ἐνιαυτοῦ σ 497 A 11. - πράξεις μετὰ ὀρισθείσαν ἡμέραν παύσ. πληρωμῶν· ἄκυροι καὶ ἀκυρώσιμοι· ἐκχώρησις δικαιώματος παρ' ὁμάδος· ἔγερσις ἀκυρωτ. ἀγωγῆς· ἐπέλευσις

συμβιβασμοῦ· οὐκ ἀπόσβεσις· συμφωνία ἀποδόσεως περιπλέον πτωχέσαντι· οὐ περιορισμὸς δικαιώματος δι' ἀποζημιώσεως πληρωθέντων· οὐ δυνατὴ παρεμπόδις ὑπὸ πτωχεύς· ἢ δανειστών· τελεσιδικὸς ἐπικύρ. συμβιβασμοῦ· οὐ δυνατὴ προσβολὴ ἐπὶ ἀκυρότητι· πληρωμὴ μὴ ληξιπροθέσμ. γραμματίων· γνώσις παύσεως πληρωμῶν· κατὰ τίνος ἀπευθυντέα ἀγωγή· ἀπόφασις κηρύττουσα πτώχευσιν καὶ προσδιορίζουσα χρόνον παύσεως πληρωμῶν· προσωρινῶς ἐκτελεστή· μὴ βεβαίωσις πτωχέσεως τελεσιδικῶ ἀποφάσει· οὐκ ἀναστολὴ ἐγέρσεως ἀγωγῶν· ἀνακοπὴ κατ' ἀποφάσεως διοίκουσης γρόνον παύσεως πληρωμῶν· οὐκ ἐμποδίζει πρόδον διαδικασ. πτωχέσεως· ἀνταγωγὴ πρὸς ἐπιστροφὴν πωληθέντος οὐ τὸ ἀντίτιμον κατεβλήθη τῇ ἀκύρῳ πληρωμῇ· οὐ στοιχεῖον ἀκυρώσεως ἢ βλάβη· προσβολὴ συμψηφισμοῦ ἀποδοτέου ποσοτοῦ· χρόνος προβολῆς· τόκος ἐπὶ συμψηφιστέου ποσοῦ· οὐ πληρωμὴ ἀπὸ συναντήσεως ἀπαιτήσεων σ 514 Α 17.- ἀνάκλησις ὁριστικοῦ συνδίκου· πρότασις εἰσηγητοῦ· αἵτησις δανειστοῦ· μὴ ἐνέργεια εἰσηγητοῦ· παρέλευσις 84-μέρου· προσφυγὴ εἰς δικαστήριον σ 641 Ε 64.- διεκδικησις καταχωμένου ὑπὸ πτωχέσαντος φύλαξ· δαπάναι φυλάξεως· κατὰ τίνος σ 659 Ε 140.

Ρ

Ρυμοποιία· ἀχρηστία ρυμοτομηθέντος· κατάληψις· ἀγωγή διεκδικητικῇ· προσωπικῇ σ 12 Ε 559.- διορισμὸς πραγματογνώμονος· ὅρκισις· μὴ ἐμφάνισις ἐνὶ δὲ προθεσμίας· ἀντικατάστασις ὑπὸ διοικητῆς· ἀρχῆς· 5ήμερος προθεσμία πρὸς διορισμόν· οὐκ ἀναπρεπτικὴ ἀμφισβήτησις κυριότητος δικαιουμένου καὶ υποχρεουμένου εἰς ἀποζημιώσιν σ 163 Α 285.- ἀνοίξεις ὁδοῦ παρόδιος σιδηροδρόμος· ἀποζημιώσις· ὑπόχρεως σ 199 Α 332.- ἐπικαρπωτικῇ εὐθύνῃ ἀποζημιώσεως· προσβολὴ πλήρους κυριότητος σ 210 Α 334.- πραγματογνωμοσύνη· κανονισμὸς ἀξίας γηπέδου· λήψις ὑπ' ὅψιν ἀξίας ἐν σχέσει προηγούμενης οἰκοδομῆς· ὑπέρβασις ἐντολῆς σ 226 Α 369.- ψήφισμα δημοτ. συμβουλίου· ἔγκρισις διοικητ. ἀρχῆς· δημοτ. συμβουλία προσαρτηθεῖσων ἐπαρχιῶν μέχρι· νέων· τόκοι ἀποζημιώσεως σ 385 Α 505.- ἀπώλεια γηπέδων· ἀναλογία προσώπου· ἐκτίμησις· πραγματογνώμονες καὶ μηχανικός· ὅρια δικαιοδοσίας· ἀπόφασις περὶ ὑπογῶνων καὶ δικαιουμένων· ὑπέρβασις καθηκόντων· κατάδογσις πλατείας· ἐπιστροφὴ κατεβληθέντων· οὐχ ὑποκατάστασις ὑπογῶν σ 407 Ε 1831.- πώλησις ἐλευθέρου· μὴ ρητὴ συνομολόγησις· ὑποδιαίρεσις εἰς μικρότερα οἰκόπεδα οἰκοδομήσιμα· ἀναστροφή· παθόντος· μείωσις τιμῆματος σ 474 Ε 1926.- χρόνος κανονισμοῦ ἀξίας· πραγματογνωμοσύνη· λήψις ὑπ' ὅψιν ἀξίας μετὰ διάταγμα· ἀκύρωσις· οὐ προσδιορισμὸς ὑπὸ δικαστηρίου· ἔλλειψις προδικασίας σ 587 Ε 2025.- προσκύρωσις· γέννησις ἀγωγῆς καὶ παραγραφὴ ἀπὸ ἐκτιμῆσεως πραγματογνωμόνων καὶ κηρύξεως ἐκθέσεως ἐκτελεστής· παραγραφὴ Λογιστ. Νόμου· ἀμοιβαία προσκύρωσις τεμαχίων· οὐκ ἀναγκαία σύγχρονος ἐκτίμησις σ 624 Α 85.

Σ

Σίγμα· βιομηχανικόν· κατάθεσις γραμματεῖ μικτῶν δικαστηρίων· οὐκ ἀπονομὴ κυριότητος· τεκμήριον· προστασία· οὐ δυνατὴ ἀπογύρεσις ἐκ συγχύσεως πρὸς ἕτερα· μεγάλη ἀπροσεξίς σ 575 Νομ. Αἰγ.
Σιγαρόχαρτον· κατοχὴ· ἑλαττον 5 φυλλαδίων σ 413 Ν Σ. 76.- λαθρεμποσίον· μὴ ὑπέρβασις 100 φυλλαδίων· πρόστιμον σ 606 Ν Σ. 23.
Σιδηροδρόμοι· παραχώρησις προνομίου κατασκευῆς

ἐφ' ὀρισμένῳ χρόνῳ· μετακλητὴ κυριότης· ἀνοίξεις ὁδοῦ· παρόδιος· ἀποζημιώσις· ὑπόχρεως σ 199 Α 332.- γραμμὴ· κυριότης· ὑποχρέωσις ἀποζημιώσεως ἀπολεσάντων γῆπεδα· ἀγυιαί παρὰ τὴν σιδ. γραμμὴν σ 275 Α 429 σ 360 Ε 1746.- Ἀθηνῶν-Πειραιῶς· προνόμιον· ἀπαγόρευσις δευτέρου σιδηροδρόμου· ἐπέκτασις ἐπὶ κλάδων αὐτοῦ· κατασκευὴ λουτρῶν ἐν Φαλήρῳ· σύνδεσις μετὰ γραμμῆς Πειραιῶς· οὐκ αὐτοτελὴς γραμμὴ· παραχώρησις συγκοινωνίας ἀτμηλάτῳ σιδηροδρόμῳ μετὰ Πειραιῶς-Φαλήρου· μετατόπισις γραμμῆς Ἀθηνῶν-Πειραιῶς· μοναδικὴ γραμμὴ· ἔγκρισις· οὐ προνόμιον διὰ νέαν γραμμὴν· ἐπίτρεψις τροχιοδρομικῇ ἐταιρίᾳ γραμμῆς ἐνούσης δύο Φαλήρᾳ· ἀπόφασις· οὐ δεδικασμένον διὰ γραμμὴν Πειραιῶς-Φαλήρου σ 644 Ε 129.

Σίτος· μεταποίησις εἰς ἄλευρον πρὸς ἐκανεξαγωγὴν· ἀτέλεια· οὐ ταυτότης ἄλευρου· ἐμπρόθεσμος ἐξαγωγὴ νομίμου ποσοῦ σ 461 Νομ. Σ. 91.

Σταφιδοκαρπός· ἀποδείξεις ἀποταμιεύσεως· ἐμπορεύσιμοι· πλαστότης· ἀγωγή ἐξ ἀγοραπωλησίας· χροακτῆρ· ἀγορανομικαὶ διατάξεις· ἀναστροφή· ἀπόδοσις πράγματος σ 13 Ε 563.- ἔλλειμμα σταφιδοκαρπάρου· εὐ πόρος σταφ. Τραπεζῆς· ἔλεγχος διαχειρίσεως ἀποθηκάρου· ἀρμόδ. ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν σ 290 Α 451.- ἀπαγόρευσις ἀμέσου ἢ ἐμμέσου χρήσεως τοῦ ἐκ παρακρατήσεως πρὸς οἶνοποίησιν· ἀπαγόρευσις ἐξαγωγῆς καὶ ἐμπορίας ἐκ τοιούτου παραχθέντος οἴνου, μιστελλίου· ἀδύνατος ἀνάλωσις· εἰσαγωγὴ πρὸς ἀπόσταξιν· ἀπαλλαγὴ δημοτ. φόρου ὠνίων σ 505 Ε 1955 Π 2465 - φορολογία 1895—1898· ἔγγειος φόρος καὶ ἐξαγωγικὸς δασμὸς· καταβολὴ εἰς χρήματα καὶ εἰς εἶδος· κατὰθεσις ἐπὶ ἀποταμιεύσει· συμψηφισμὸς ἐξαγωγικοῦ εἰς εἶδος φόρου· λήψις τιμῆματος ἐκποιήσεως ὑπὸ Δημοσίου ἐν μὴ ἐξαγωγῇ· σύστασις σταφιδ. Τραπεζῆς· παραδόσις ἀποταμιεύμ. συμψηφισθέντος ἐξαγωγικῶ δασμῶ εἰς εἶδος· ἀγωγή κατὰ Τραπεζῆς· μεταγενέστερα ἀποταμιεύσις παρὰ σταφιδικῇ Τραπεζῇ σ 638 Α 101.

Στρατοδικεῖα· ἀπόφασις· λόγοι ἀναίρεσεως· ὑπέρβασις καθηκόντων καὶ ἀναρμοδιότης σ 626 Α 157.- βεβαίωσις ἀναθεωρητ. ὑπέρβας χρόνον πλαστογραφίας ἐν ἀποφάσει στρατοδικεῖου· καθορισμὸς χρόνου διὰ τινὰς κατηγορουμένους· σύστασις· διαστολὴ εὐθύνης σ 626 Α 157.

Σύγκρουσις· ἀτμοπλοίου πρὸς ἱστιοφόρον· ἀνημμένοι φανοί· ὑπαίτιότης ἀτμοπλοίου σ 441 Ε 1866.- πλοίων· ὑπαίτιότης καὶ μὴ πλοιάρχων· κατὰ προαποδείξιν καὶ ἐκ δεδικασμένου· ἐκθέσεις ἐξομολογήσεως πληρωμάτων· πραγματογνωμοσύνη· τεκμήρια· πειν. ἀπόφασις· δεδικασμένον· ἐκτασις σ 499 Α 15.- κήρυξις ἀναρμόδ. στρατιωτ. καὶ ποιν. δικαστηρίων· κανονισμὸς Ἀρ. Πάγ.· παρὰ φύσιν ἀσέλγεια μετὰξὺ στρατιώτου καὶ πολίτου· ἀναγκαία συναυτουργία· ἀρμοδιότης κοινῶν δικαστηρίων· σ 599 Α 143.

Σύγχυσις· μετρία· παράθ. ἄρθρ. σ 57 Α 139 Γν. Εἰς.

Συζήτησις· ἀνασυζήτησις· μὴ ἔγγραφη ἐν πινάκῳ· παράστασις δικηγόρου· μὴ προσαγωγὴ πληρεξουσίου· οὐ δυνατὴ ἑρμηδοκία σ 396 Ε 1818.- ἄνευ προκαταβολῆς τελῶν· οὐκ ἀκυρότης· εὐθύνῃ γραμματέως· δικαίωμα παρακατασχ. ἑγγράφων· μὴ ἐκδοσις ἀποφάσεως δι' ἔλλειψιν τελῶν σ 434 Α 533.- παραπομπὴ ἰδιαιτέρα· ἀνταγωγ. ἀπαιτήσεων· ἐπικύρωσις ὑπὸ ἐφετείου· παραπομπὴ κεφαλαίου μὴ παραπεμφθέντος πρωτοδικῶς σ 561 Α 51.- πρῶτῃ· ὑποβλητέα προτάσεις· μεταγενέστερα γεγονότα· πότε προβλητέα σ 572 Ε 244.

Σύζυγος: περιουσιακαὶ σχέσεις συζύγων μουσουλμάνων· ρύθμισις ὑπὸ ἀστ. δικαίου· προσωπικαί· ρύθμισις ὑπὸ Ἱερῶν Δικαίου· ἀνοραπωλησία μεταξὺ συζύγων· δωρεὰ τιμῆματος σ 349 Ε 134.- δικαίωμα παραστάσεως ἐν ἐκτελέσει πρὸς ἐξασφάλισιν προικὸς· ἀπόφασις διατάττουσα χωρισμὸν προικὸς σ 395 Ε 1817.- δευτερογάμος· ἀπαγόρευσις παρὰ χωρῆσεως· δωρεὰ ἐν ζωῇ ἢ αἰτίᾳ θανάτου πλέον μερίδος τέκνου ἢ ὀλιγώτερον εὐνοηθέντος ἐκ τοῦ πρώτου γάμου· τύχη τοῦ περιπλέον· χαρακτήρ· οὐ ποινή· διαθήκη· κατάλειψις συζύγῳ ὠριμμένων πραγμάτων καὶ ποσοῦ· ρητὴν ποῦμα· ἀρμολύουσα ἀγωγὴ· ἐξουρεσις περιουσίας· ἐξαιρετικὸν πρόγαμος· δωρεὰ πρωτογάμῳ μητρί· προβολὴ νομίμου μοίρας· ἀποδείξις· μέσα· ἐκτίμησις· χρόνος προσδιορισμοῦ ἀξίας· ἀφαιρέτᾳ χρεὶ· κληροδοτήματα· χρόνος προβολῆς σ 563 Α 51.- Ἰον. Κωδ. ὑποχρέωσις διατροφῆς· δικαίωμα ἀνατροφῆς· δικαιοῦμενοι· ὑποχρέωσις μητρὸς ἐν ἀδυναμίᾳ πατρὸς πάκου καὶ προπάκου· διαζύγιον· ὑπαιτιότης· κακὴ διαγωγή· συμφέρον τέκνων· προσωρινά· μέτρα· ἀνάθεσις ἀνατροφῆς τρίτῳ· ἐπιβλεψίς ἀμφοτέρων σ 590 Ε 6.- δωρεὰ μεταξὺ συζύγων· μεσολάβησις τρίτου· κάλυψις εἰκονικότητι· ἀποδ. μέσα σ 602 Ε 2042.- δωρεὰ ὑπὸ συζύγου· προικὸς αἰτίᾳ θανάτου σ 605 Ε 912.

Συκοφαντία: ἀπαράιτητος ἀπόδοσις ἀξιοπ. ὠρισμένης πράξεως σ 249 Α 16.- ἀόριστον προσασπόμενον πράξεων· ἐξυβρίσις· μὴ ἐπίτρεψις ἀποδείξεως ἀληθείας· κατηγορητήριον περιέχον κατηγορίαν ἐπὶ ἐξυβρίσει καὶ συκοφαντίᾳ· ἀθώωσις ἐπὶ συκοφαντίᾳ· καταδίκη ἐπὶ ἐξυβρίσει· ἐνστάσις ἀναβολῆς σ 341 Α 34.- πρόσφασις ρητῆς· πράξεως τιμωρουμένης ποινικῶς ἢ πειθαγωγικῶς· ἀοριστία· λήψις ὅπ' ὅσιν πρὸς ἐπιμέρησιν ποινῆς· ἀναίρεσις· μετριασμὸς ποινῆς ὑπὸ Ἀρ. Πάγου σ 158 Α 116.

Σύμβασις: μεταξὺ τρίτων· δικαίωμα ὑπὲρ τρίτου· περιπτώσεις· δικαίωμα συμβληθέντος· ἐκτέλεσις παροχῆς πρὸς τρίτον σ 58 Ε 1043.- προὑποθέσεις συστάσεως διαψευσθεῖσαι· οὐσιῶδες προὑποθέσεως· ἐξάρτησις ἀπὸ ἀγορᾶ ἐμπορευμάτων μετ' ἀπογραφὴν προὑποθέσεις ἀξίας μέχρις ὠρισμένου ποσοῦ σ 105 Ε 1043.- μεζών δέσμευσις· ἐτέρου συμβαλλόμενων· μὴ ἀντικειμένη εἰς γρηστά ἡθῆ· νόμος περὶ παιγνίου· τρόπος κατα· κεντῆς· ἐλευθερία ὑπουργοῦ· ἐργολάβος κατασχ. παιγνίου· σύμβασις κατασχ. παιγνιοχάρτων· οὐ δικαίωμα ἐκ τοῦ νόμου· ἀπαίτησις δ' ἀδιαφυγὸν κέρδος· μὴ ἀποστολὴ συμφωνηθ. σιγαροχάρτων πρὸς διασκευὴν· ἀοριστία· λήψις ὅπ' ὅσιν ἀγωγῆς· ἀνεξέλεγκτον σ 258 Α 418.- μεταξὺ ἀπόντων· τόπος συστάσεως σ 242 Α 456.- διὰ προκήρυξεως διαγωνισμοῦ· ὑποχρέωσις ἐγκρίσεως διαγωνισμοῦ· ἐπιφύλαξις ἀκυρώσεως ἐν μὴ νομίμῳ ἐνεργείᾳ· οὐκ ἐξουσιαστικὴ αἴρεσις ἐκ· ἡμῆσις· ἐρμηναία· ἀνεξέλεγκτον Ἀρ. Πάγου σ 305 Α 402.- ἀντίθετος· ὅρια ἐκτάσεως· δανεισμὸς πρὸς χρῆσιν ἀνθήκων σ 412 Ε 743.- ὑπὲρ τρίτων· ὑπόσχεσις ἀποζημιώσεως τρίτου· ὠφέλεια τοῦ πρὸς ὃν ἡ υπόσχεσις· κύρωσις νόμου· ἐναατέος σ 522 Ε 1982.- μετὰ δημοσίου· παραβίασις· διαφυγὸν κέρδος· οὐκ ἐφαρμογὴ διατάξεων προστήσεως σ 293 Α 65.- ἐξωραϊσμοῦ Κηρτισίας· ἀπαράδεκτον ἀναίρεσεως· ἐπὶ ἀξίας· οὐκ ἐπὶ ἄλλων ζητημάτων ἀμφισβήτησις εὐθύνης· ἐναατέος σ 624 Α 83.

Συμβιβασμός: ἐνάσκησις ἀγωγῶν πτωχευσαντος ὑπὸ δανειστικῶν ἀτομικῶς ποσοστὸν σ 15 Ε 1081.- πτωχεύσεως· ἐκχώρησις ἀκυρωτ. ἀγωγῶν πρὸ ἐκκρεμότητος ἡμέρας παύσεως πληρωμῶν· προβολὴ σ

514 Α 17.- τελεσίδικος ἐπικύρωσις· οὐ δυνατόν· προβολὴ ἐπὶ ἀκυρότητι αὐτ.- προληπτικὸς· διαοριστὸς εἰσηγητοῦ· προσωρ. ἀναστολὴ ἐκτελέσεως· παῦσις εἰσηγητοῦ· ἐκκρεμότης· κατάργησις νόμου· ἀδύνατον ἐγείσεως ἀγωγῆς· παραγραφὴ σ 629 Ε 55.- πτωχεύσεως· ἐπαληθευσις ἀπαιτήσεως· ἀνακοπή· ἀπόροις· ποσοστὸν ἀνανέωσις διὰ συμβιβασμοῦ σ 630 Ε 60.- πασαγ· ἀφ' ἐκταίωματος· διαορήσεως· περιορισμὸς ποσοστῶ αὐτ.

Συμβολαιογράφος: δήμαρχος· οὐκ ἀσυμβίβαστος σ 160 Ἀλγρ.

Συμβόλαιον: μεταξὺ τρίτων· κατάργησις συμφωνίας ἐφ' ἧς ἀγωγὴ συνδυασμὸς πρὸς ἕτερον· μὴ βεβίωσις παραστάσεως ὡς συμβαλλομένου ἐνάγοντος· ἀναιτιολόγητον παραβίασις διατάξεως ἰσχύος ἐγγράφων σ 69 Α 213.

Συμβούλιον: νομικὸν· ἀρμοδιότης διαφορῶν χειροτοσίου σ 33 Ε 1006.- ἀνακριτικόν· συγκρότησις· βαθμοφόροι ἐκτὸς φρουρᾶς Ἀθηνῶν· οὐ νόμιμον κώλυμα· πραγματικόν· κρίσις ὑπουργοῦ ἐλεγκτῆ· ἀποζημιώσις· διὰ παραβίασιν· κα· αστάσει ἀξιώματι· ἐπέλευσις ὁρίῳ ἡλικίας σ 97 Α 228.- ἀνακριτικὸν· σύνθεσις· οὐ γὰρ γνωμοδοτήσεως Γεν. διοικήσεως· ὑποστράτηγος ἀναπληρῶν γέν. διοικητῆν· ἀξιοματικοὶ ἀνωτέρου βαθμοῦ· νεώτεροι παραπεμφθέντος· πρόεδροι στρατοδικείου· ὑποβολὴ ἐγγράφων πλήρων· ἐλευθερία ὑπουργοῦ σ 404 Α 516.- ἐποπτικὸν· παῦσις δημοδιδασκαλίας· ἀνεξέλεγκτον· μὴ ἀπολογία σ 456 Ε 1890.- δημοτικὸν ἐνέργεια ἐπὶ ἐκμισθώσεως δημοτ. φόρων σ 627 Α 160 σ 654 Γν. Εἰς.

Σύμφωνον: καταβολή· ἐν εὐκολίᾳ ἔννοια· ἀποδείξις εὐκολίας· βίρος σ 238 Ε 549

Συμφηφισμός: ἐνστάσις ἐν διανομῇ· παραπομπὴ ἰδιαιτέ· α συζητήσει σ 162 Α 242.- ἐνστάσις προβολῆ· τότε σ 298 Ε 1584.- ἐν καταβολῇ ἐκπλειστηριᾶματος· ἀνατροπὴ πίνακι· δημόσιον συμφηφισμὸν ἰδιότης θεματοφύλακ· μὴ καταβολὴ ὑπολοίπου μετὰ περιορισμὸν συμφηφιστέου· ἐκδοσις περιλήψεως κατακυρώσεως· οὐ δικαίωμα ἀγωγῆς παραλείψεως κατακυρώσεως· οὐ δικαίωμα ἀγωγῆς παραλείψεως κατοχῆς σ 346 Ε 926 Π 3071.- ἀποδοτέου ποσοστοῦ πτωχευτ· συμβιβασμοῦ κατ' ἀκυρωτικῆς ἀγωγῆς ἡμέρας· χρόνος προβολῆς σ 514 Α 17.

Συναγωνισμός: ἀθέμιτος· σύγγυσις τίτλων· ἐν γῶραις καταναλώσεως· μεταβολὴ ὀνόματος διαταγματι· ἰδίου Κράτους· κανονισμὸς ἐταιρικῆς ἐκπνομίας· προσπόθεσις μὴ καταχρήσεως δημοσίου· ἀποφάσεως σ 48 Αἰγ. Ν.

Συναιτιότης: διατάξεις περὶ γενικῆ ἐφαρμογῆς ἐφ' ὅλων τῶν ἀδικημάτων σ 585 Α 144 Γν Εἰς.

Συναλλαγματική: ἐξόφλησις ἀνανεώσει ἀγωγῇ ἐπὶ ἀνανεωθίστις· στρεφιδίξις σ 110 Αἰγ. Ν.- ἐκδοθεῖσα ἐξ ἀθεμίτου αἰτίας· ἀποφυγὴ συναγωνισμοῦ· παράδοσις τρίτῳ· παρακαταθήκη· ἀγωγὴ ἀκυρώσεως· οὐκ ἀποδείσεως αὐτῶν· μὴ ἰσχυρισμὸς γνώσεως ἀκυρότητος ὑπὸ θεματοφύλακος· ἀπαράδεκτος· προτιθῆκη γνώσεως ἀνευ ἀποαρώσεως σ 113 Α 247.- ἀγωγὴ κατ' ἐκδότου καὶ ὀπισθογράφων· προθεσμία ἀναγωγῆς σ 65 Α 291.- ἀγωγὴ πληρώσαντος ὀπισθογράφου ἐναντίον προηγουμένων· προθεσμία ἐπεκτάσεως· τόπος κατοικίας καθ' ὃν ἀγωγὴ· τόπος πληρωμῆς σ 215 Α 360.- ἀσφάλεια πληρωμῆς καὶ δι' ἀξίας πραγμάτων· φοροτακτική· ἀνεξόφλητον σ 269 Ε 8· 1 Π 1055.- εἰς διαταγὴν γυναικός· ἀπλοῦν ὑποσχετικόν· ὀπισθογράφησις· εὐθύνη· ἀλληλεγγυότης ἐκδοτῶν καὶ ὀπισθογράφων σ

273 Α 423 - παραγραφή διακοπ. καταδ. αποφάσει· ποία σ 283 Ε 1521.- προσφορά πληρωμῆς διὰ χρηματ. ἐπιταγῶν· μὴ ἀποδοχὴ καὶ διαμαρτυρία σ 291 Α 455.- ὀπισθογράφησις ἐν λευκῷ· ἔκτασις ἐντολῆς· ὑπέρβασις βίρος ἀποδείξεως· ἀποδ. μέσα· ἐξόφλησις ὑπὸ ἀποδέκτου· ἀποδείξεις· συμφωνία μὴ ἰγέρσεως ἀγωγῆς ἐντὸς 15· μέρου ἢ ἀνανεώσεως σ 394 Ε 1804.- ἐξόφλησις ὑπὸ ἐκδότου· ἀγωγή κατ' ἀποδέκτου στήριξις καὶ ἐπ' ἐντολῆς σ 440 Ε 1864.- ἀκατάσχατον γρόσις ἐκ· παῦσις κυκλοφορίας· ἄρσις ἀκατασχέτου σ 454 Ε 1875.- ὑπογεγραμ· παρὰ γυναικὸς μὴ ἐμπορευομένης· ἀπλή ὑπόσχεσις ἢ γραμματίον εἰς διταγὴν ὀπισθογρ. ὑπὸ γυναικός· ἐφ' ομογῇ διατάξεων περὶ σιματικῶν· ἀλληλέγγυος εὐθύνη· στήριξις εὐεργετήματος Βελλεϊαν. δόγμα-τος· ἐγγραφή ἐν ἐμπορ. πινακίῳ σ 598 Α 68.- διάφοροι ὑπογραφαί καὶ κατοικίαι· ἐκλογὴ ὡσι-δικίας ἄνευ κοινοπ. ἀγωγῆς τῷ ἐπάγοντι ταύτην· προαποδείξεις ἐπιδόσεως· ἀναρμοδότης σ 629 Ε 58.- ἔκδοσις πρὸς ἀνανέωσιν· πρόθεσις· συναίνεσις· ἀπό-δειξις· ἀποδοχὴ· ἔνοχος ἐντολή· πληρωμῇ· κοι-σιτῇ· οὐκ ἀπόσχεσις ἐνοχικῆς μεταξὺ ἐκδότου καὶ ἀποδέκτου σχέσεως· πρόβλεψις δι' ἀποστ.λῆς χρη-μάτων ἢ χρέους ἀποδέκτου· γρόσις δι' 8 ἐξεδόθη· κατάσχεσις σ 640 Α 102.- ἔνστασις μὴ καταβο-λῆς ἀντιτίμου ὀπισθογραφῆσαι· μὴ ἐπιβολὴ ὄρκου· ἀπόρριψις· ἀπόφασις οὐκ ὀριστικῇ· ἄτακτος ὀπι-σθογράφησις· θάνατος ὀπισθογράφου σ 640 Α 103.- ἐκδότης· πρόβλεψις παρ' ἀποδέκτη· διττὴ ἀγωγή ἐκ σιματικῇ καὶ ἐντολῇ· παραγραφή ἑκατέρω· γραμματίον εἰς διταγὴν· ἐνοχικὸς δεσμός· προελύ-σεως· παραγραφή σ 64· Ε 97 καὶ Π 3810.

Συναυτουργία· ἐπὶ φόνου· παρικομπή· καταδίκη ἐπὶ ἄνευ ἀπογοῶντος λόγου· συνεντεύξεις μετὰ ἐ-πικληρυγ. ληστοῦ· συνέργεια· οὐ μεταβολὴ σ 437 Α 67.- παρὰ φύσιν ἀσέλγεια στοατικῶν καὶ πολλί-του· ἀρμοδιότης κοινῶν δικαστηρίων σ 599 Α 143.

Σύνδικοι· κωλυόμενος· ἀντικατάστασις σ 155 Ε 751 Π 2975.- ἀνάκλησις ὀριστικοῦ· πρότασις εἰ-σηγητοῦ· αἵτησις δανειστοῦ· προσφυγὴ ἀπ' εὐθείας δικαστηρίῳ· μὴ ἐνέργεια εἰσηγητοῦ παρέλευσις 8ημέρου σ 641 Ε 64.

Συνεδριάσεις· δημοσιότης μετὰ διακοπὴν πρὸς ἀ-ναφυχὴν σ 25 Α 124.- ἑναρξίς δημοσίᾳ· διακοπὴ· ἱκανάληψις· δικαίωμα· πρόεδρος· προσφυγὴ δικα-στηρίον σ 357 Α 41.- βεβαίωσις περὶ μὴ σ 370 Α 496.- διακοπὴ· παράτασις διακοπῆς· δικαίωμα προέδρου σ 467 Α 81. Γν. Εἰς.

Συνεκδικασίς· βροκήσαντος παρανόμως καὶ κυρίου ζῶων σ 1102 ἀλγο

Συνέργεια· σύστασις ἐν κλοπῇ σ 8 Α 115.- ἄνευ προηγουμένης συνεννόησεως· καὶ χωρὶς ἰδιοτελῆ σκο-πὸν· διὰ ἀποκρύψεως· μὴ βε' αἰσίως στοιχείων κυ-ρίως ἄξιοι. πράξεως· ἀναρσεσις σ 373 Α 53 Γν. Εἰς.- νόμου καταδιώξεως ληστείας σ 438 Α 67.- ἄνευ προηγουμένης συνεννόησεως μετ' αὐτουργῶν καὶ χωρὶς ἰδιοτελῆ σκοπὸν· ἐπιβαρυντικὴ περίπτω-σις αὐτ.

Συνήγορος· δημοσίευσις ἀποφάσεως πλημμελειοδι-κῶν ἀπουσία συνηγόρου· ἔμμεσος βεβαίωσις παρου-σίας ἀγορεύσει σ 654 Γν. Εἰς.

Σύνθεσις· συνέδρων· λόγος ἐξαιρέτ. συνέδρου ἔνεκα συγγενείας καὶ μὴ δεσφῆς δικηγόρ. ὑπηρεσίας· μὴ ἔγκυρος προβολή· οὐ χρεία ἀναφορᾶς νομίμων προ-σόντων· ὑπαξίς μέχρις ἐς ἀντίας ἀποδείξεως σ 87 Α 148 Γν. Εἰς.- μὴ θέσις ἐν κληρωτικῇ ὀνόματος ἐ-νόρκου διορισθέντος συνηγόρου σ 122 Α 165 Γν. Εἰς.- κώλυμα εἰσαγγελέως· βεβαίωσις ἀποφάσεως·

οὐ μνεία λόγῳ κωλύματος· ἀναπλήρωσις δικη-γόρῳ σ 231 Α 380.- πρ. ξ. δικαστηρίου· ἀναπλή-ρωσις ἐμμ. παρόδρου ἐκ καταλόγου ἐγκριτοτέρων Ἑλλήνων σ 233 Α 6.- δικαστηρίου συνέδρων κώ-λυμα εἰσαγγελέως· ἀναπλήρωσις δικηγόρου· συνε-γωγὴ κωλύματος ἐγγυτέρων ἀναπληρωτῶν σ 233 Α 8.- ἔνορκος καταδικασθεὶς κατὰ τὸ ἄρθρ. 24 Π. Ν. σ 248 Α 11.- συμβουλίου ἐφετῶν· ἀναπλή-ρωσις παρόδρου· ἀναπλήρωσις παρόδρου ἐπομένῳ ἐν σειρᾷ διορισμοῦ· μὴ ἀναφορὰ κωλύματος προη-γουμένου· ἀκυρότης σ 250 Α 22.- οὐκ εἰδικὴ μνεία κωλυμάτων προπορευομένων· ἀόριστος προβολὴ πα-ραβιάσεως διατάξεως σ 324 Α 472.- πρόσληψις κατ' ἐπι.ουσίαν δικαστικῶν προσώπων· οὐ χρεία πλειοτέρας βεβαίωσεως κωλύματος προηγουμένων δικαστῶν σ 367 Α 41.- πρόσληψις δικηγόρου· συ-νηγορία κατὰ προδικασίαν· οὐ κώλυμα· ἔνορκος συγγενὴς παθόντος σ 358 Α 19.- ἀνακρ. συμβου-λιου· οὐ χρεία γνωμοδοτήσεως γενικῆς διατυπώ-σεως· ὑποστρατήγῳ ἀναπληροῦντι γυν. διοικητῇ· ἀξιοματικοῖς ἀνωτέρου βαθμοῦ νωτέρου κατ' ἐρ-χαιότητα παραπεμφθέντος· πρόεδρος πρωτοδικείου σ 404 Α 516.- εἰσαγγελεὺς παρὰ συνέδρου· ἀνα-πλήρωσις παρὰ δικηγόρου μὴ παρ' ἐφέταις· μὴ διορισμὸς εἰδικῷ γραμματέω· ἀναπληρωσις τίνι· κώλυμα σ 406 Α 61.- δικαστηρίου συνέδρων πρόε-δρος εἰσαγγελεὺς· οὐ κακὴ σύνθεσις· λόγος ἐξαι-ρέσεως σ 467 Α 81 Γν. Εἰς.- ἀναπλήρωσις εἰ-σαγγελέως ὑπὸ παρόδρου καὶ δικηγόρου· σιωπὴ δι-καστηρίου σ 469 Α 81 Γν. Εἰς.- ἔνορκος κληθεὶς ὡς ὕνεδρος σ 537 Α 103.- ἀναπλήρωσις εἰσαγ. διαρκούσης συνεδριάσεως αὐτ.- συνέδρων δικη-γόρῳ· ἀράδρος κωλυθεὶς· μεταγενεστέρως σύνθεσις ἐνόρκων παρόδρου σ 549 Α 108.- πλημμελειοδι-κῆς ὑπογράφας κα-τηγορητήριον οὐκ ἐξαιρέσις· ἀ-δυναμία συγχοστ. δικαστηρίου· αἵτησις παραπομ-πῆς· ἀπόρριψις· ἐπιβολὴ προσταγῆς σ 578 Α 129. μὴ παράστασις ἰδιώτου κατηγόρου· ἀνάληψις κα-τηγορίας ὑπὸ εἰσαγγελέως σ 543 Α 144 Γν. Εἰς.- δικαστηρίου ἐμμίση παρόδρου· ἀνάθεσις εἰσαγ. κα-θηκόντων· παρέλευσις 6μήνου αὐτοδικ. ἀπαλλαγὴ σ 599 Α 149.

Συναδιοκτενδία· οὐ δυνατόν ποιῆσαι παρὰ γνώμην κοινωνοῦ παρακώλυσις εἰρηνοδίκῃ· παρεμπόδις καλλιεργείας· οὐκ ἀθέτησις συμβολαίου ἀναγνωρι-στικοῦ καὶ κυριότητος σ 344 Ε 1725.

Σύνταξις· στρατιωτικοὶ συνταξιούχοι· ὑπηρεσία ἐν τῇ διοικήσει· πολίτ. σύνταξις· χήραι καὶ ὀρ-φανί· νόμος ἐρμηνευτ. Β 79 Ε' σ 19 Α 179.- παθόν-των ἐν ἐργασίᾳ μεταλλείων· ἀγωγή· προϋπόθε-σις μὴ ἀποφάσεως οἰκείου συμβουλίου σ 57 Ε 1011 χήρας στρατιωτικοῦ· πάθησις ἐν διεταγμένη ὑ-πηρεσίᾳ· περιπτώσεις ἀπονομῆς σ 102 Α 243.- τροποπ. νόμου 1864· χήραι στρατ. διανυσάντων 20ετῇ ὑπηρεσίαν· ὅρος τελείσεως γάμου πρὸ ἐ-ξόδου ὑπηρεσίας σ 114 Α 228.- χήρα καὶ ὀρφανή· ἐναρξίς· αἵτησις σ 118 Α 275.- χήρῶν καὶ ὀρφαν. ἀξίωμα. φάλαγγος σ 162 Α 278.- τραύματος ἐκ πολέμου ἢ ἐν ὑπηρεσίᾳ· παντελής ἀχρηστία μέ-λους· αὐξήσις δι' ἕκαστον ἔτος· μέγιστος ὅρος σ 200 Α 333.- αἵτησις ἀποστρατείας· αἵτια συναπα-γομένη ἀνώτατον ὅριον ἀποστρατ. ἐπ' ἄλλῳ λόγῳ· ἐλλείψει δ' αὐτοπώσεως· ἐπιτροπὴ ἐπὶ σ 00 Α 336· χήρα· θάνατος ἢ νόσος ἐν ἐκστρατείᾳ· θάνατος μετὰ· περιπτώσεις σ 217 Ε 1379 - στρατ. καὶ ναυτι-κῶν· ἐτῆς ὑπηρεσία ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ· ἀπονομὴ συντάξ. ἀνωτέρου βαθμοῦ σ 230 Α 377.- τελων. ὑπαλλήλων· προσμέτρησις ὑπηρεσίας τελωνοφυλά-

κων σ 243 Α 395.- πολιτ. υπαλλήλου· μὴ ὑπέρ-
 βασίς 1/3 μισθοῦ τελευταίου ἔτους ὑπολογισμὸς ἐπὶ
 μισθοῦ καὶ ἐπιμισθοῦ 4 τελευταίων ἐτῶν σ 299
 Ε 1586.- ἐργατῶν ἢ υπαλλήλων μεταλλευτῶν·
 πάθημα ἐκ συμβάντος δυστυχήματος· προσδιορ.
 συντάξεως· προσδιορ. χρόνου διαρκείας· διάρκ. ἀ-
 νικανότητος· προσδιορ. ὑπὸ συμβουλίου· νέα ἱατρ.
 ἐξέταση· οὐκ ἐφ' ὅρου ζωῆς σ 326 Ε 1677.- ἀρ-
 χιτεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν· ἀνωτέρα κατὰ δύο βα-
 θμούς· τῶν λοιπῶν ἀποστρατευομένων· οὐκ ἐπέκτα-
 σις ὑπεργετήματος ἀπολαβῆς ἀνωτέρου βαθμοῦ καὶ
 συντάξ· μετὰ 9ετῆς ὑπηρεσίας σ 345 Ε 1739.- σύ-
 ζυγος θανόντος ἐκ κακουχῶν ἐν ἐκστρατείᾳ· γέ-
 νησις νόσου λοιμώδους ἢ ἐνδημικῆς· ἀνώτερον πο-
 σὸν συντάξεως· ἑλλειψίς ὅρων σ 359 Ε 1841.-
 στρατιωτικοῦ· γάμος ἀνευ ἀδείας· στρατιωτ. ἐκτὸς
 τάξεων στρατοῦ· γάμος· οὐ χρεία ἀδείας· ἐπ' ἀνό-
 δος εἰς στρατὸν σ 425 Ε 1855.- χηρευσσῶν οἰο-
 γενεῶν ὑπαξιωματ. ὑπὲρ 16ετίας ἐν ἐνεργείᾳ·
 προσωρ. ἀπόλυσις ἐνεκα παθήσεως· οὐκ ἄφεςις σ
 507 Ε 1976.- Ναυτ. Ἀπομ. Ταμείων· πάθημα ἐξ
 αἰφνιδίου συμβάντος ἐργατ. ἢ θαλάσσης· βεβαίως·
 ἐκθεσις πλοιοάρχου· ἀποκλεισμὸς μαρτύρων· ἐξαιρέ-
 σις πνιγμοῦ ἢ θανάτου· πάθημα πλοιοάρχου βε-
 βαίως· ὑποπλοίαρχος· ναύκληρος σ 529 Α 20.-
 πολιτ. υπαλλήλων· χῆρα· ἐν ἡ πλειόνα ὀρφανὰ· πο-
 σὸν ἐνηλικίωσις ἢ ἀποκατάστασις· προσαυτίσις
 λοιποῖς σ 541 Ε 1990.- στέρησις ποιν. ἀποφάσει·
 ἀποκατάστασις· ἀπόληψις συντάξεως σ 562 Α 53.-
 ἐργαζομένων καὶ παθόντων ἐν μεταλλ. ἐργασίαι·
 δυστυχήματα· ποῖα· δικαιούμενοι· ποσὸν ὑπερη-
 μερία ἀπὸ λήξεως ἐκάστου μηνὸς σ 589 Ε 2037.-
 τελων. θέσ.· δεκάρχ. τελων.· δεκάρχ. α' τάξ· 16ετῆς
 ὑπηρεσία· 3ετῆς ὑπηρεσία ἐν θέσει· προαγωγή·
 σύνταξις· Ν. Αἰ.ΚΑ (1891)· διατελέσαντες πρὸ
 τοῦ νόμου· ἀναφάρμοστον σ 517 Α 75.- βιάθη ὑ-
 γείας καὶ θάνατος ἐνεκα τῆς ὑπηρεσίας· οὐκ ἀνα-
 γκαῖον καὶ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ σ 651 Α 103.

Συρροή· ἀξιοποίνων πράξεων· μὴ συνεκδικασίς· διά-
 πραξις πρὸ πάσης καταδίκης· ἀπονομή χάριτος·
 συγχώνευσις ποινῶν· ἐπιβολὴ βρυτούρας· συνέπειαι
 στέρησεως πολ. δικαιωμάτων σ 119 Α 155 Γν. Εἰς.
Σύστασις· ἐν συνεργείᾳ σ 8 Α 115.- σύστασις καὶ
 ἀπόπειρα ἐν ἀπρομελετήτοις ἀδικήμασι σ 88 Α
 148 Γν Εἰς

Σφραγίς· μὴ ἐπίθεσις ἐπὶ κλητηρίου θεσπίσματος·
 οὐκ ἀκυρότης σ 579 Α 128.

Σωματεῖα· νομικὴ προσωπικότης· οὐ χρεία ἐγκρί-
 σεως διοικητικῆς· διάλυσις· παραίτησις ἢ θάνατος
 μελῶν· οὐ χρεία ἐγκρίσεως διοικητικῆς· διαδοχὴ
 δημοσίου πότε· πρόνοια διὰ καταστατικοῦ· ὀρι-
 σμὸς διαδόχου· ἀπαγόρευσις ἀπαλλοτριώσεως κα-
 ταστατικῶ· δάνειον ἐνυπόθηκον· ἀναγκαστ. ἐκποίη-
 σις πρὸς ἀπόληψιν· μεταγενεστέρη ἀπόφασις γεν.
 συνελεύσεως σ 61 Π 4988.

Τ

Τομεῖον· μετοχικόν· ἀναγνώρισις δικαιωμάτων Β.
 διατάγματι· ἐξουσία ἐπιτηδῆσεως· ἔλεγχος δικα-
 στηρίων· ἐξέτασις τηρήσεως προϋποθέσεων ἐνε-
 γείας· ἐκτελεστ. ἐξουσίας σ 450 Ε 1080.- λιμενι-
 κόν· ἴδιον πρόσωπον πεμπτημῶριον· κατάσχεσις·
 μὴ ἀνανέωσις σ 183 Α 310.- μετοχικόν· κρατήσεις
 παράνομοι· ἐξαναγκασμός· ἀγωγή ἀχρεωσ. ἡτου·
 οὐ δωρεὰ σ 187 Ε 1136.- μετοχικόν· μετοχῇ· ἀ-
 ξιωματικὸς στερηθεὶς βαθμοῦ ἢ συντάξεως· δια-
 γραφή μητρώου μετόχων· ἀνάληψις· ἀποκατάστα-
 σις· οὐκ ἐπαναφορὰ ἐν βαθμῷ καὶ ιδιότητι μετό-

χου· ἐπὶ ἐπιστροφῇ μετοχῆς· ἐξαιρέσεις ὑπὲρ αὐ-
 τεπαγγέλτως ἀποστρατ. ἀξιωματικῶν σ 356 Α
 494.- μετοχικὸν οἰκογένειαι ὑπὲρ 6ετίας ἐν ἐνε-
 γείᾳ ὑπαξιωματικῶν· λαβόντες ἄφεςιν· προσωρ.
 ἀπόλυσις ἐνεκα παθήσεως σ 507 Ε 1956.- Ναυτ.
 ἀπομαχ· σύνταξις· ἐργατῆς θαλάσσης· πάθημα ἐξ
 αἰφνιδ. συμβάντος· ἀποδ. μέσα σ 529 Α 20.- με-
 τοχικὸν κατὰ γῆν στρατοῦ· στέρησις βαθμοῦ ἢ
 συντάξεως ἀποφάσει· ἐπιστροφῇ μετοχῶν αὐτου-
 σίων· οὐ διαγραφὴ ἀμετάκλητος ἐκ μητρώου με-
 τόχων· ἀποκατάστασις· ἐπαναστροφῇ μετοχῆς· με-
 ρίσματα διαφωρίᾳ τμήμ. Α. Π.· δολομέλεια σ
 562 Α 53· ἀποστράτ. ἀξιωματικῶν· μέρισμα ἀπο-
 στράτοις· κράτησις ὠρισμένου ποσοστοῦ ἀποστρα-
 τος λαβὼν ἀποδοχὰς βαθμοῦ ἐν ἐνεργείᾳ σιμδισα-
 σμῷ· οὐκ ἀπόληψις μερισμάτων· ἀποστράτευσις
 ὡς ταγματάρ· μὴ κατάθεσις β' μετοχῆς σ 577 Α 60.

Τεκμηρίον· περὶ παρατήσεως ἀγωγῆς διαχειρίσεως
 ἄλλοτριων ἐξ ἐνασχέσεως ὑποθηκικῆς οὐ· ἡψις ὑπ'
 ὄψιν ἀνευ ἀποφάσεως ἀποδείξεων σ 18 Α 168.- ἐ-
 πὶ κλησίς ἀποφάσεως σ 116 Α 250 - οὐ δεκτὰ ἐν
 ἀποδείξει μεταβίβ. ἀκινήτου σ 244 Α 396.- ἐκ
 μὴ δόσεως ὅρκου· ἀνάκλησις ἐπιβαλοῦσης δίκης ἀ-
 ποφάσεως· μὴ λῆψις ὑπὲρ ὄψιν· ἀναιτιολόγητον σ
 244 Α 399.- ματοურαι ἐπὶ ἄλλου θέματος ἐν τῇ
 αὐτῇ δίκῃ· συναίνεσις διαδίκων σ 262 Ε 1414.- ἐ-
 πιστολαὶ μὴ χαρτοσημανθεῖσαι σ 271 Π 2227.-
 ἔγγραφα τρίτων· ἐπὶ κλησίς· μὴ λῆψις ὑπὲρ ὄψιν σ
 309 Α 461.- λῆψις ὑπὲρ ὄψιν καὶ ἀ· προαποδείξιν·
 μὴ διάταξις ἀποδείξεως· ἀναίρεσις σ 424 Α 531.-
 ἐκτίμησις γεγονότων ἐπικληθέντων ὡς τεκμηρίων·
 αὐτοτελεία· ἐναντίων ἰσχυρισμῶν σ 487 Α 3.-
 μαρτύρων ἐν ἐτέρᾳ δίκῃ· βεβαίως· λήψεως ὑπὲρ ὄ-
 ψιν παντὸς ἐπικαλεσθέντος καὶ προσαχθέντος· οὐ
 χρεία ρητῆς μνείας σ 517 Α 17.- λογισμοὶ γραφ.
 ὑπ' ἄλλου κατ' ἐντολήν· ἐπὶ κλησίς· μὴ λῆψις ὑπ'
 ὄψιν σ 618 Α 77.

Τέκνα· διαζύγιον· παρὰ τίνι σ 27 Ε 977.- νόθον
 Ὀθωμ. τὸ θρήσκευμα καὶ τὴν ἰθαγένειαν· ἀναγνώ-
 ρις ὑπὸ χριστιανοῦ Ὀθωμ. ὑπηκόου· ἀπόκτησις
 ἄλλ. ἰθαγενείας πρὸ θανάτου ἀναγνωρίσαντος ἀ-
 κίνητα ἐν Αἰγύπτῳ· κληρονομ. δικαιώματα σ 246
 Α 400.- παρὰ τίνι συζύγῳ ἐν διαζυγίῳ σ 559 Γν.
 Ν.- Ἰόν. Κ.· ἀνατροπὴ· τίνι συζύγῳ ὑποχρέωσις
 μητρὸς ἐν ἀδυναμίᾳ πατρὸς καὶ πρὸ αὐτοῦ· διαζύ-
 γιον· ὑπαιτιότης συζύγου· κακὴ διαγωγή· συμμέ-
 ρον τέκνων· προσωρινὰ μέτρα· ἀνάθεσις ἀνατροφῆς
 τρίτῳ· ἐπιβλεψίς συζύγων σ 590 Α 6.

Τελεθιδικία· τροπὴ προσημειώσεως· παρέλευσις
 προθεσμίας· ἀπόστασις· μὴ ὀρισμὸς σ 184 Α 311.
 ἀπόφασις ἐπὶ κατασχέσεως χερτὶ τρίτου· τρίτος σ
 212 Α 350.- τόκων ὑπερημερίας· ποσοστόν· μείω-
 σις νεωτέρῳ νόμῳ σ 566 Α 59.

Τέλη· οὐ καταβλητέα ἐν δίκαις φόρου· σφαζομένων
 σ 145 Α. 259.- κληρονομικά· ἀντιρρήσεις ἐφόρου·
 ἀμφισβήτησις ἀξίας ἀπαιτήσεων καὶ ἀφαλείας
 αὐτῶν· βίρος ὑποδείξεως σ 158 Ε 755 Π 2734.-
 κληρονομικά· δῆλωσις ἐφόρου ἐντὸς 6 μηνῶν· πε-
 ριεχόμενον ἐπὶ ἐπιδίξιᾳ δικαιώματος καὶ ἐξάρ-
 τησις ἀπὸ αἴρεσιν· δῆλωσις ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου· κατὰ-
 βολὴ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ ἐξόδου αἰρέσεως· ἐπικαρπία
 κ· χωρισμένη γρόνος καταβολῆς· ἀντιρρήσεις καὶ
 ἀμφισβήτησις ἀξίας πρὸ ἐξόδου αἰρέσεως· ἀπαρά-
 δεκτον σ 329 Ε 1703.- προθεσμία δηλώσεως· πα-
 ρέλευσις· προθεσμία πράξεως οἰκ. ἐφόρου· ἐναρξίς
 ἀπὸ θανάτου διαθέτου· βραδεία ἀνέυρεσις δια-
 θήκης· κληρονομία ἐν Τουρκίᾳ Ἑλλήνων· περιέ-

λευσις ἀλλοδαποῖς· ἐπίδικος κληρονομία· καταβολή τέλους σ 627 Ε 6.

Τελωνεῖον: τελωνισμός· ἀμφισβήτησις κατατάξεως· ἀρμοδιότης ἀποφάνσεως διοικητικῇ· ἀναρμοδιότης δικαστηρίων σ 161 Α 277.- παρακαταθήκη ἐμπορευμάτων· μὴ τυχαία καταστροφή· εὐθύνη δημοσίου σ 243 Α 393.- καταβολή τελῶ· διεξαγθησόμενα· μὴ ἐξαγωγή αἰτήσις ἐπιστροφῆς ἀπόφασις μὴ συγχωρητοῦ· ὑπέρβασις καθηκόντων· δλομέλεια σ 437 Α 536· δεκάρχαι τελωνοφύλακες· δεκάρχαι α' τάξεως· Ν. ΔϞ·Α' (1891· προαγωγή· σύνταξις· θετῆς ὑπηρεσίας· 3ετία ἐν θέσει· ἀνεφάρμοστον ἐπὶ τῶν πρὸ τοῦ νόμου σ 617 Α 75.

Τελωνοφυλακὴ: μονιμότης τελωνοφυλάκων· δικαίωμα ἀνακατατάξεως· περιορισμὸς ἀριθμοῦ σ 218 Ε 1383.- ὑπηρεσία τελωνοφύλακος· 3ετής· προσμέτρο· συνταξίμω χρόνῳ σ 243 Α 393.

Τίτλοι: ὁμολογίαι ὀνομαστικά· κατάσχσεις παρὰ τραπέζῃ· ὅρια ὑπαισιδελύσεως κατασχόντος εἰς δικαιώματα ὀφειλέτου σ 302 Α 1596.- ὁμολογίαι λαχείου· δανείου· Ἐθν. Τραπεζῆς· καταστροφή ἐκ πυρκαϊᾶς· ἀναζητήσεις ἄλλων ἢ ἀντιτίμου σ 309 Α 463.- ὑπαρξίς· μὴ μεταγραφῇ· τέκμαρσις καλῆς πίστεως σ 509 Ε 833.

Τόκοι: ὑπερμερία· ὀχλήσις προσήκουσα σ 14 Ε 563.- τόκων· παρέλευσις ἔτους· μερισμάτων σ 36 Α 184.- τόκων· περιπτώσεις· Ν. ϞΞΕ'· ἀνίσχυρον ἐναντίας συμφωνίας· ἔμπορ. δάνεια· ἔθιμον σ 53 Α 195.- ληφθέντων ἐκτελεσεῖ ἀναίρεθαισος ἀποφάσεως· ἑναρξίς σ 56 Α 201.- ποσοστὸν ἄνω 12 0/0· ἀνηθικότης· ἀκυρότης· ἔθιμον· αὐτεπάγγ· ἐξέτασις σ 60 Ε 1029.- ἔννοσις· Ἡπειροθεσσαλ. καὶ Ἐθν. Τραπεζῆς· ποσοστὸν τόκου ἐνυποθήκων· μείωσις· ἑναρξίς· συνομολογία ἀνωτέρου ποσοστοῦ ἐν ὑπερμερίᾳ σ 67 Α 211.- καρπῶν· ἐπιταγῇ· ὑπερμερία· βραδυτέρα ἀγωγή σ 79 Ε 615 Π 882.- ἐκ κεφαλαίου καὶ ἀποθέματος ἀνωνύμων ἑταιριῶν· προσαφίσεις ἐκ καρπῶν φορολογία σ 42 Ε 1035.- πίστωσις μὴ ἐξασφαλισμένη προνομίῳ ἐνεχόρῳ ἢ ὑποθήκῃ· πτώχευσις· τόκοι· ἀναστολή μόνον καθ' ὁμολογίαν σ 99 Α 235.- ἐπὶ ἀχρεωστητῶς καταβληθέντων ἐνομίων· ἑναρξίς σ 133 Α 258.- προσωπι-κότης τόκων ἀγωγῆς· παρέμβασις· ἐκχώρησις μέρους ἀγωγῆς· μὴ συνεχώρησις προηγουμένων τόκων· συναίνεσις διαδίκων σ 147 Α 272.- καρπῶν σ 150 Ε 1081.- μὴ ἐπιδίκασις πρὸ ἀγωγῆς· κοινοποίησις ἀποτάς· ἐπιδικαζούσης ἀπὸ ἀγωγῆς· ἐπιταγῇ ἄνευ ἐπιρρύλασεως· ἀποδοχῇ· ἀντέφασις· ἀπαράδεκτος· ἀπώλεια ἐπιταγῆς ἐκ διαρπαγῆς Λαρίσης· ἀπόδειξις· παραμπέπουσα ἀγωγή τόκων ἐνώπιον Β' τμῆμ. Αρ. II. σ 182 Α 283.-τόκων· συμφωνία ἢ ἀγωγή· παρέλευσις ἔτους· ποσοστὸν μετὰ 1882 σ 164 Α 286.- τιμῆματος μὴ καταβληθέντος μέχρις ἐξαλειψσεως προσημειώσεως· ἄρσις· ἑναρξίς σ 164 Α 287.- ἐπιστροφή οὐκ ὑπὲρ νόμιμον μέτρον· ἀδιάφορον γνώσεως· Ἐθν. Τραπεζῆς· ἐνέκτασις λοιπαῖς τραπέζαις· μείωσις ποσοστοῦ ἐφαρμογῇ ἐπὶ προηγουμένων δανείων· ὑπερμερία· ἐπὶ ἀχρεωστητῶς καταβληθέντων σ 164 Α 288.- ἐν ὑπερμερίᾳ· ἑναρξίς· ὀχλήσις· ἐπιτόκιον ἄνω 120/0· ἀνηθικότης σ 205 Ε 849.- πίνανξ δικηγور· ἀμοιβῆς καὶ ἐξόδων· ἐπιταγῇ· ἑναρξίς σ 231 Α 380.- ἐξόφλησις τόκων γραμματίου· τέλη χαρτοσήμου σ 238 Ε 549.- ἄνω τῶν 120/0· αἰσχροκέρδεια σ 242 Α 391.- ποσοστὸν τελεσιδικίως ἐπιδικασθέν· μείωσις· μεταγενεστέρῳ νόμῳ σ 279 Α 439 σ 310 Α 466 σ 355 Α 491.- ἐν πίνανξ κα-

τατάξεως· ἐπιδίκασις δύο ἐτῶν· ἔλλειψις παραπό-νου σ 280 Α 441.- κεφάλαιον εἰσπραχθέν διὰ τε-λεσιδικίου ἀποφάσεως ἀναίρεθείσης· ἐπιστροφή· τό-κοι· ἑναρξίς ἀπὸ κοινοποιήσεως ἀναίρετικῆς· ἐπιδί-κασις ἀπ' ἀγωγῆς πρὸς ἐπιστροφήν· τόκοι ἀπὸ ὀ-χλήσεως· εἰδικὰ θέματα σ 337 Α 475.- μερισμά-των μετοχῶν· πάροδος ἔτους· ἀγωγή· ἐκ συγχρή-σεως· ἀπαράδεκτος διὰ προτάσεων σ 339 Α 480.- ἐπὶ ποσῶν ληφθέντων παρὰ ἑταιρίας μὴ προβο-λῇ συμφωνίας σ 370 Α 496.- ἐπιδίκασις ὀρισμέ-νου κινήτου ἢ ἀξίας· ἐπιλογή· προθεσμία· τόκος ἀπὸ παρόδου οὐκ ἀπ' ἀγωγῆς σ 371 Α 496.- νόμος Ὁθωμ. ἀπαγορεύων λῆψιν τόκων ὑπὲρ τὸ κεφά-λαιον· δημοσίευσις μετὰ προσάρ. Θεσσαλίας· ἀνε-σάρμοστον πρὸ καὶ μετὰ νεώτεροι νόμοι· ἀπειρί-οιστον τόκων σ 371 Α 477.- τραπέζικος· περιορι-σμός ἐν κατατάξει· συμφωνία ἀνωτέρου τόκου μεθ' ὑπερμερίας· ἐπέκτασις ἰσχυόντων ἐπὶ Ἐθν. Τρα-πέζης· οὐκ ὑπὲρ 70/0 τόκοι πρὸ ἐπέκτασεως σ 372 Α 503.- προικὸς κατ' Ἴον. Κώδικα· ποσοστὸν σ 379 Ε 943.- ἀποζημιώσεως ἐκ ρυμοτομίας σ 385 Α 505.- τιμῆματος μὴ καταβληθέντος δι' ὑπαρξίν προσημειώσεως· ἄρσις· ἑναρξίς ἀπὸ γνώσεως σ 387 Α 507.- ὑπερμερία· ὅροι ὑπάρξεως· λιμενικὴ ἐ-πιτροπὴ· ὁπισθενεργὸς ἐγκρίσις ὀφειλομένου ὑπὸ ὑ-πουργείου· ἑναρξίς ἀπὸ γνώσεως σ 407 Ε 1832.- συμφωνία μὴ ἐνάρξεως καὶ μετὰ ἔγερσιν ἀγωγῆς· εὐλόγος ἀμφιβολία περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ὀφειλῆς· παραλαβὴ ἔργου· συμφωνία τοκοδοσίας ἀπὸ ἀνεπι-φυλάκτου παραλαβῆς· αὐθαίρετος ἄρνησις παραλα-βῆς μὴ ἀναφορὰ λόγου· ἔοριστις σ 450 Α 542.- κληροδότημα μὴ καταβολὴ ἐντὸς 6 μηνῶν ἀπὸ ἐμφανίσεως διαθήκης· ποσοστὸν σ 459 Π 151.- ἐπιδίκασις· ἀναγνώρισις καὶ κεφαλαίου· οὐ προ-βλητέον· Βελιγιάν. σ 508 Ε 1476.- προβληθεί-σης ἀνταπαιτήσεως· ἀπόσβεσις ἀπὸ συναντήσεως σ 514 Α 17.- καθυστερομένων ποσῶν ὑπὸ Δημο-σίου· ἑναρξίς ἀπ' ἀγωγῆς· ἀπὸ καθυστερήσεως δό-σεων μετ' ἀγωγὴν μηνιαίων ποσῶν σ 562 Α 52.- συμφωνία ἀνωτέρου 12 0/0 ἀθέμιτος· ἐναντίον ἔ-θιμον· ἀπαράδεκτον σ 565 Α 56.- ὑπερμερίας· ποσοστὸν· τελεσιδικία· μείωσις νεωτέρῳ νόμῳ σ 566 Α 59.- περιεχόμενοι ἐν διαφέροντι· οὐ χρεία ὀχλήσεως σ 570 Ε 2004.- ἀπαίτησις λόγῳ εὐθύ-νης εἰς ἀποτέμνησιν· ἀντιθεσις ὑπερμερίας σ 596 Α 67.- ὑποβολὴ αἰτήσεως ἐφεσίμως· ἀνάληψις πα-ρακαταθήκης σ 635 Α 89.- πρὸ ἀγωγῆς· συνυπο-πολογισμός· ἐκκλητόν σ 614 Ἀλφρ.

Τράπεζα: χορηγήσεις ἐπὶ ὑποθήκῃ τριταγγυημένοις γραμματίοις καὶ ἐκχωρήσει προσόδων· Τράπεζαι ἀνεγνωρισμέναι καὶ μὴ· ἐπέκτασις διατάξεων Ἐθν. Τραπεζῆς ἄνευ διακρίσεως ἐπαρχιῶν ἐφ' ὧν προ-νόμιον· διατάξεις περὶ μεσεγγυήσεως Ἐθν. Τρα-πέζης· ποσοστὸν τόκου· συγχώνευσις Ἡπειροθεσ-καὶ Ἐθν. Τραπεζῆς· ἀφομοίωσις τόκων Ἐθν. Τρα-πέζης· μείωσις τόκου· ἐνυποθήκων· συνομολογία ἀνωτέρου ποσοστοῦ ἐν ὑπερμερίᾳ σ 67 Α 211.- κατάσχσεις δι' ἐγγραφῆς ἐπιταγῆς· παραμέλησις· ἐξακολούθησις ὑπὸ δανειστοῦ διὰ νέας κατασχέ-σεως σ 125 Ε 679 Π 585.- τόκοι Ἐθν. Τραπε-ζῆς· ἐπέκτασις λοιπαῖς μείωσις ποσοστοῦ· ἐφαρ-μογῇ ἐπὶ προηγούμεν. δανείων σ 164 Α 288.- ἐπα-ναληπτικὸν πρόγραμμα πλειστηριασμοῦ· οὐ περι-κλείεται προθεσμίᾳ· μεταβίβασις ἐνυποθήκου τρίτῳ πρὸ ἐγγραφῆς ἐπιταγῆς· τί κοινοποιητέον τρίτῳ· περιγραφὴ ἐν προγράμματι σ 193 Α 312.- ἐνέχυ-ρον· σύστασις· ἰδιώται τραπεζίται· ἐμπορεύματα·

διαδικασία εκποιήσεως σ 206 Γν. Ν.- 'Εθνική' ὑποστήματα' ἐκτέλεσις' παραγγαλία διευθυντοῦ ὑποκαταστήματος' ἐκπροσώπησις σ 320 Ε 1546. Κρήτης' δάνεια ἐπὶ ἐνυγύρω' σὺττασις ἰδιωτικῶ ἔγγραφω' εἰς διπλοῦν' ἔγγραφο βιβλίοις Τραπεζῆς' ἐκτέλεσις' ἐπιταγῇ' δημοπρασία' οὐκ ἐπέκτασις ἐπ' ἄλλων τραπεζῶν σ 332 Ε 140.- τόκος ἐπὶ 70% ἐπέκτασις ἰσχυόντων ἐπὶ 'Εθν. Τραπεζῆς' ἀδύνατος συνολογία ἀνωτέρου ποσοστοῦ' τόκος πρὸ ἐπεκτάσεως σ 372 Α 503.- σταφιδική' οὐκ αἰτησις θεραπείας' εὐθὺν ἐκ προστήσεως' προσετῶς καὶ προστησάμενος' ἀρνησις ἐκδόσεως ἀποδείξεων ἀποταμιύσεως' αἰτησις ἀποζημιώσεως ἢ παραδόσεως ἀποδείξεων σ 380 Ε 660.- σταφιδική' παρέδοσις ἀποταμιευομένου σταφιδοκάρπου συμψηφιστοῦ καταβολῇ φόρου εἰς εἶδος' μὴ ἐξαγωγή δικαιώμα ἀπολήψεως τιμήματος ἐκποιήσεως ὑπὸ δημοσίου' μεταγενέστεραι ἀποταμιύσεις σταφιδική σ 639 Α 101.

Τριτανακοπή σ τρίτοι δικαιούμενοι ἀνακόψαι' παρέρμδαις ἐν ἐκκλήτῳ' νέαι αἰτήσεις καὶ ἰσχυρισμοί' κυρία παρέρμδαις σ 532 Α 26.

Τρίτος: συμβόλαιον μεταξὺ τρίτων' συνδυασμὸς πρὸς ἕτερον' μὴ βεβαίωσις παραστάσεως τρίτου' ἀναιτιολόγητον σ 19 Α 213.- ἐν προσβολῇ πωλητηρίου ὀφειλῆς σ 240 Π 309.- κατάσχαις παρὰ βήλωσις' προϋπὸθεσις ἐγκύρου κοινοπ. ἀγωγῆς ὀφειλῆς' προσβολῇ ἀκυρότητας' συμφέρον σ 283 Ε 1536.- δικαιούμενοι ἀνακόψαι' παρέρμδαις ἐν ἐκκλήτῳ σ 532 Α 26.

Τοκομερίδια: ἀποκοπή ἀπὸ τίτλων' αὐτοτέλεια' μεταβιβάσις διὰ παραδόσεως' κατοχὴ καλῇ πίστει' κυριότης' ἀδύνατος τροποποιήσις ἰδιωτικῶ συμφώνω' οὐκ ἐνάγκαία προσκομιδὴ τίτλων σ 84 Α 184.- κατατεθειμένων γραμμάτων' ἀφορολόγητον ὡς τοιοῦτων' φορολογητέα πρόσδοδος αὐτῶν' ἀποδείξεις τόκοι' παρέρμδαις ἔτους' μερισμάτων σ 36 Α 184.- λήψεως 92 Ε 1035.

Τουρπακίον: κατοχὴ οὐ ὑπὲρ δύο ὀκάδας' οὐ λαθρεμπορίον πρόστιμον σ 461 Ν.Σ. 111.- κατοχὴ μείον 2 ὀκ.' οὐ λαθρεμπορικὴ ποινὴ' πρόστιμον σ 648 Ν. Σ. 112.

Π

Ύδρας: μετὰξὺ συνυπηρετούντων' δικηγόρος καὶ εἰσαγγελεὺς' συνεργασία' προεισαγωγικὴ ἀνάκρισις' πειθαρχικῶς τιμωρούμεναι ἀπρεπεῖς ἐκφράσεις' ἐκτίμησις ὕδρεως σ 601 Α 152.

Ύδωρ: περιορισμὸς' δικαίωμα ἐπικλήσεως' παραγγαφὴ σ 16 Α' λγρ.- πηγαὶ ἐν ἄλλοτρίῳ κτήματι καθόδοι καὶ χρησιμοποίησις ὑπὸ κυρίου χθαμαλώτερου κτήματος δι' οὐλάκων' ἀμνημόνευτος χρόνος' οὐ κτήσις δικαίωματος' περιστάσεις κτήσεως' ἔλκυσις ἐξ ἄλλοτρίου κτήματος' κατὰ τὸ δοκοῦν διάθεσις ὑπὸ τοῦ κυρίου τοῦ κτήματος ἐνθα πηγάζει' δουλεία ὕδατος' οὐ κτήσις διὰ πράξεων ἐντὸς ἰδίου κτήματος' ἔθιμον κτήσεως δουλείας ὑπὲρ ρέοντος ὕδατος' μὴ περίληψις ἐν ἀγωγῇ' ἀπαρρέετον σ 98 Α 229.- παρακλῶλ. χρήσεως ρέοντος' ἀρμοδιότης ἐκ τόπου ἀκινήτου σ 177 Α 294.- μεταβολὴ ροῆς ὀμβρίων' χειροποίητα ἔργα ἐν ἰδίῳ ἢ δημοσίῳ ἑδάφει' βλάβη γείτοσι' παράλειψις προνοίας' ὀμβρίον' μεταβολὴ φυσικοῦ ροῦ' ἀγωγὴ πλῆσμονης ὕδατος' προγενέστεραι ζυμίαι' μεταγενέστεραι' οὐκ ἐφαρμοστέα ἐπὶ ἔργων ἑδαφῶν κοινῇ χρήσεως' μὴ ἀποκλεισμός ἄλλων ἀγωγῶν σ 278 Α 435.- ρέον οὐ ἐπιθετικὸν κυριότητος' δικαίωμα κυρίου κτήματος' δουλεία ὕδραγωγείου' ἀγωγὴ

παρεμποδίσσεως ὕδρῳσεως ἄλλου σ 281 Ε 1503.- ἑλκόμενον ἐξ ἔμνημον. χρόνου' χρήσις' ἑλξίς δι' αὐλάκος' χειμᾶρος' δικαίωμα' περιορισμὸς δικαίωματος τοπικός' ἀγροστία' ἔθρανσις πηγῶν' ἐπανάλευσις' ἀπώλεια νομῆς' δικαίωμα ἐκ χρήσεως καὶ ὡς παρακλειμένου γειμάρω' δικαίωμα λήψεως ἀπὸ ὀρισμένης ἀποστάσεως' λήψις ἀπὸ ἀποτέρας μὴ προσβολῇ δικαίωματος ὑπερτέρου' παρεμποδίσαις λήψεως ὕδατος ἐπὶ βλάβῃ δικαίωματος σ 491 Ε 989 Π 2934.- ἀποζημιώσις διὰ παρεμποδίσαις λήψεως' κακοδουλεία αὐτ.- 10ετής παραγγαφὴ αὐτ.- μεταβολὴ κοιτης καὶ ροῆς ὀμβρ. ὕδατων' δόλος' ἀμέλεια' χρήσις ἰδίου δικαίωματος σ 570 Ε 2005.- διαφοραὶ περὶ χρήσεως ρέοντος' ἀρμοδιότης εἰρηνοδίκου' ἔκτασις' ἀντίθεσις δικαίωματος δουλείας' ἰδιωτικά' δημόσια καὶ κοινόχρηστα' ἀρμοδιότης διοικητ. ἀρχῆς' κατάρρησις' δουλεία ὕδραγωγείου' διηνεκὴ' αἰτίας' ἔννοια' οὐκ ἐπηρεασμὸς ἐκ συμφωνίας χορηγήσεως' πεποιθησις διοικήσεως ἐν δικαίωματι' ἀσκήσις οἰοῦν νομῆς ἐντὸς τελευταίου ἔτους' ἀνεπιληπτον' περιττὴ ἐξέτασις ἰσχυρισμοῦ παρακλώσεως προσωρ. μέτρα' ἀποβλῇ ἰσχύος των ἄμα δριστηκῇ ἀποφάσει' οὐκ ἀνεγκαίως προσδιορ. μέρους ἄλλοτρίου κτήματος διελύσεως ὀχετοῦ' περιορισμοί' ἔμμεσος δριμύς τιμῆς ἀπαγορευθείσης πράξεως' χρηματικὴ ποινὴ σ 93 Α 66.

Υποθεσία: ἀπόφασις' δημοσίαις' ληξιαρχ. βιβλία παράλειψις' συνέπειαι σ 11 Ε 959.- συγγενούς' διαφορὰ ἡλικίας' γυναικίς' διαφορὰ 18 ἐτῶν' ἀπόφασις' δεδικασμένου' παραστάντες αὐτ.- συνένοισις ἐπιτρόπου αὐτ.- υλοθεσία γυναικός' κληρονομ. δικαίωμα αὐτ.- ἐνηλικίου δικαίωμα κληρονομικόν οὐ νομίμου μοίρας σ 261 Α 422.

Υλοτομία: ἄνευ δασονομ. ἀδείας σκοπὸς σφετερισμοῦ δημοσίου φόρου' ἀξία ὑλοτομηθέντων' ἰδιογενὲς ἀδίκημα' φθορὰ ξένης ἰδιοκτησίας' ξύλα λεπτὰ ἀφορολόγ.' ρύ γρῖα ἀδείας' βεβαίωσις τοῦ ἐναντίου ὑπὸ βουλευματος σ 104 Α 152.

Υπάλληλος: ἑλλειψίς μισθοδοσίας' ἰδιότης δημοσίου σ 208 Α' λγρ.- δασονομικός' ἀδίκηματα δασῶν' ἀνακριτικός' βεβαίωσις ἀδικημάτων' δικαιοδοσία εἰσαγγελεως πρωτοδικῶν' σχέσις πρὸς Ὑπουργ. Οἰκονομικῶν' κατάσχαις ξυλείας παραγγαφίς Ὑπουργοῦ' εὐθὺν ὑπαλλήλου σ 225 Α 365.

Υπεξαίρεσις: φύλοξ κατοχὴ' ξένου κινήτου' λήψις πράγματος πρὸς ἀπόδοσιν δόντι ἢ τρίτῳ νομίμῳ τρόπῳ σ 552 Α 111.

Υπερβάσις: καθυκόντων μηχανικοῦ ἐν ρυμοτομίᾳ' ἀπόφασις περὶ ὑποχρέων καὶ δικαιουμένων σ 407 Ε 1831.

Υπερημερία: ἀγοραστοῦ' ἀρνησις παραλαβῆς πωληθέντος' ἐκχυσις' προηγούμενῃ διαμαρτυρία σ 221 Ε 862 Π 854.- ὀφειλῆτος' ὅροι ὑπάρξεως' λιμεν. ἐπιτροπαί' προσδιορ. ὀφειλομένου ὑπὸ ὑπουργείου' ὀπισθενεργὸς ἔγκρισις' ἐναρξίς ἀπὸ γνώσεως σ 407 Ε 1832.- πιστωτοῦ' δικαιώματα παραγόμενα ὀφειλῆτῃ' ἐγκατάλειψις' προηγούμενῃ εἰδοποίησις' ἐξανάγκασις ἐπιστροφῆς τῶν πρὸς ἐξόφλησιν δοθέντων σ 420 Α 530.- ἐπὶ συντάξεων μεταλλευτῶν' ἀπὸ λήξεως ἐκάστου μηνὸς σ 589 Ε 2037.- νόμος ἐξοφλήσεως χρῶν δήμεων' οὐ κατάρρησις συντάξεων σ 937 Α 65.

Υπερθεματισμός: διατυπώσεις ἐκτελέσεως οὐχὶ πρὸς συμφέρον δικαίωμα παρακρατήσεως πλεστηρίσματος' ἀπειλούμενῃ ἐκκλήσεως' ἀρροχὴ ἐγγυήσεως' δεδικασμένον ἐν δίκῃ περὶ κατατάξεως κατὰ.

σ 224 Α 373.- οὐκ ἐνάσκησις ὁγώνων πρὸς ἐκπληρώσεως ὑποχρεώσεων μὴ καταβολῇ· συμψηφισμὸς ἐκπλειστηριάζματος· λήψις περιλήψεως κατακυρώσεως· οὐ προσδίδει δικαίωμα ἀνωγῆς παράλειψης κατοχῆς· καταβολὴ ἐπὶ συμψηφισμῷ· ἀνατροπὴ συμψηφισμοῦ πίνακι· ἑλλειψίς καταβολῆς μέρους ἐκπλειστηριάζματος· δημόσιον συμψηφίσαν· ιδιώτης ὡς θεματοφύλακος· ἀπόδοσις συμβ/γράφου διὰ γραμμ. παρακνυαθῆκης σ 346 Ε 926 ΙΙ 3074.

Υποπρεθία: παροχὴ· ἀρχὴ ἐγγράφ. ἀπ δειξέως ἐξ ἐπιστολῆς· παροχὴ ἐπ ἀμοιβῇ· ἐπιστολὴ ἀνακληρωματ. ὄρκου· ἰσχυρισμὸς δωρεὰν παροχῆς· ἐπαγωγή ὄρκου σ 209 Α 340.- παροχὴ· πρόθεσις ἀποζημιώσεως· ἐκδήλωσις· ἀποδοχὴ· μὴ δριμύς ποσοῦ ἀμοιβῆς· κατ' ἔθους ἀμειδόμεναι σ 265 ΕΙ 1440.- μισθώσις· οὐκ ἀνανύτως σιωπηρὰ σ 266 Ε 1343.- ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα παροχῆς· εὐλογος ἀξία· σκοπὸς ἀποζημιώσεως σ 297 Ε 1569.- παροχὴ δῆμω· μὴ ἀναγραφὴ δαπάνης ἐν προϋπολογισμῷ ὑπὸ δημοτ. συμβουλίου· ἄμισθος· ἐκτὸς περιφέρειας δῆμου σ 391 Ε 1796 - ὑπόσχεσις προικίσεως ἀντιμισθοῦ· ἀποδ. μέσα σ 5·7 Ε 2014.- παροχὴ ἐπὶ ἀπ-ζημιώσει· ἀποδ. μέσα· ὁμολογία προσλήψεως ἐπὶ ὠρισμένῳ μισθῷ σ 636 Α 93.

Υπογραφὴ: μὴ εἰσέτι ἀποφάσεως· πιστοπ. γραμματικὴ σ 169 Ε 1120.- ἀπόδειξις γνησιότητος· πραγματογνωμοσύνη· ἀποδ. δύναμις σ 427 Ε 1857.

Υποθήκη: παρακολούθησις ἐνυποθήκου· τρίτος διακάτοχος· ἀδιάφορον διαδοχῆς σ 31 Ε 1904.- ὑποχρέωσις προθεῖναι εἰς ἐκποίησιν ἐνυποθήκου ἐντὸς προθεσμίας· κώλυμα ἐξ ἐπιδουλήσεως ἀναγκαστ. κληρονομίας· μὴ ἐνέργεια ἀναγκαστ. ἐκποίησεως ὑπὸ κατασχόντος· ἐκπλήρωσις ὁρου σ 82 Α 223.- συμφωνία μὴ ἐγγραφῆς ὑποθήκης ἀσφαλιστ. προικὸς· ἐξάλειψις ἐγγραφ. συνεισέσεως συζύγου· ἀκυρότης μετὰθεσις ἐπ' ἄλλων κτημάτων σ 86 Α 227 - χορήγησις γενικῆς ἀνευ περιγραφῆς κτημάτων· εἰδίκευσις ἐν ἐγγραφῇ μονομερῆς παρὰ δανειστοῦ· ἀκυρότης σ 94 Ε 616.- ἐξέλιψις προικώας· δόλος σ 172 Ε 793 ΙΙ 420.- δεδικασμένον μεταξὺ ἐγγράφαντος δανειστοῦ καὶ ὀφειλέτου ἰσχύς κατ' ἐνυποθῆκα· ἀτάραξιν δίκης ἐπὶ γραμματικῶν σ 184 Α 311.- τροπὴ προσημειώσεως· παρέλυσσις προθεσμίας πρὸς τελεσιδικίαν· ἀπόστασις· μὴ δριμύς αὐτ.- παραχώρησις ἐπ' ἄλλοτρίου· ἐπίκτησις κυριότητος· ἰσχυροποίησης· ἄγνοια πωλητοῦ· πώλησις· ὑποθήκη πρὸς ἀσφάλειαν τιμῆματος· προτιμήσις σ 241 Α 390 - ἀπόκτησις πρὸς δικαστ. ἀγῶνος μεταξὺ ὀφειλέτου καὶ διεκδικουμένου· τελεσιδικία· ἀνίσχυρον πρὸς δανειστήν· ἐκποίησις ἐνυποθήκου· συμφέρον προσβολῆς σ 260 Α 421.- τροπὴ προσημειώσεως συμβιβασμῷ σ 320 Ε 1516.- ἐξάλειψις μετὰ πλειστηριασμόν· διαδικασία· μὴ συναίνεσις δανειστῶν καὶ ὑποθηκοφύλακος· καταβολὴ ἐκπλειστηριάζματος· ἀπαράδεκτος αἵτησις ἀκυρώσεως ἐξαλείψεως σ 364 Π 2779.- προικῶα· ἀπαγόμενοις συμφωνίας μὴ ἐγγραφῆς ἢ ἐξαλείψεως· ἀνίσχυρον σ 395 Ε 1817.- πρὸς ἐξασφάλισιν προικώας ἀπαιτήσεως μετὰ θάνατον συζύγου σ 421 Α 531.- μονομερῆς παραχώρησις· προγὰμω δωρεᾷ· ἀποδοχὴ· συνδρομὴ ὄρων ἱκανότητος παραχωρήσαντος· στέρησις γάμου· ἐδύνατος ἀποδοχῇ· ὄφινγε· ἐνστάσεις σ 445 Ε 974.- περιορισμὸς ἐνυποθ. δικαιώματος· οὐ δυνατός ἐν ἐκουσίᾳ διανομῇ· δικαστ. διανομῇ σ 448 Αλγ.- ὑπὲρ μελλούσης ἀπαιτ. ἐκ μελλούσης σχέσεως· τάξις σ 510 Γν. Ν.- διανομῇ· μὴ μεταγρ. μεριδίου πώλησις· μεταγραφὴ ὑποθήκη κατ' ἀγοραστοῦ σ 528 Αλγρ.- ἐνυποθήκος

δανειστής· μεταβίβασις ἐνυποθ. τρίτω· ἐνάσκησις ἀγώνων ὀφειλέτου· δίκαις ἀναγνωρίσεως κυριότητος μόνον πρὸς ἐνάσκησιν ὑποθήκης· προσβολὴ μετὰβίβασεως· προσβολὴ ἐπὶ εἰκονικότητι σ 533 Α 34.

Υποτροφή: προκήρυξις διαγωνισμοῦ· ὑποβολὴ πρακτικῶν ἐγκρίσει· Υπουργοῦ· αἵρεσις τηρήσεως ὄρων προκηρύξεως· ἔλεγχος δικαστηρίων σ 148 Α 274 - ἐμφύγωσις διὰ σχολικῶν μισθοδοτημάτων· ἐξέυρεσις διὰ διαγωνισμοῦ· προκήρυξις ὑπογρῶσις ἐγκρίσεως διαγωνισμοῦ· ἐπιφύλαξις ἀκυρώσεως· ἐπὶ μὴ νομίμῳ διεξαγωγῇ· σύμβασις ἀνευ ἐξουσιαστικῆς αἰρέσεως· ἐκτίμησις· παράνομος ἀκύρωσις διαγωνισμοῦ· ὑποχρέωσις πληρωμῆς μισθοδοτήτος σ 305 Α 402.

Υφαιρέσεις: κατεσχημένου· μεσεγγυούχος δικαστικός· μὴ τοιοῦτος σ 22 Α 117 Γν. Εἰσ.- ὑπὸ συνιδιοκτήμονος· ἑλλειψίς στοιχείου βλάβης συγκυρίου· ἀναπομπή σ 103 Α 150 Γν. Εἰσ.

Π

Φαλκίδιον: κληροδοτήματα εὐαγεῖ οἴκῳ· οὐ φαλκίδευσις σ 451 Π 151.

Φάλαγγ: χῆραι καὶ ὁσωνὰ ἀξιωματικῶν· σύνταξις· διατάξεις νόμου περὶ συντάξεως στρατοῦ· μεταρρυθμίσις τελευταίου· οὐκ ἐπέκτασις φαλαγγτικῇ συντάξει σ 162 Α 278.

Φαρμακεῖον: διπλωματοῦχος φαρμακευτ. σχολῆς· ἀδεια φαρμακείου· ἐκτέλεσις συνταγ. καὶ λιανικῆς πωλ. φαρμάκων· ἀντιποίησης ἔργων φαρμακοποιῶν· ὑποτροπὴ· ποινὴ καὶ πρόσκαιρος παῦσις ἐπαγγέλματος σ 89 Α 149 Γν. Εἰσ.

Φθορὰ: ξένης ιδιοκτησίας· στοιχεῖα σ 102 Α 150.- Γν. Εἰσ.- ξένης ιδιοκτησίας ἐν πατρίδατι· ἀντιθεσις· βροχὴ ζῶν ἐπὶ ξένων γαιῶν σ 353 Α 50.

Φόνος: ἐκ προμελέτης ἀποφασισθεὶς καὶ ἐσκεμμένως ἐκτελεσθεὶς· μετρία σύγχυσις κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐξ ἐπιθέσεως παθόντος· οὐκ ἀντίθεσις ἐτυμηγορίας· οὐκ ἀναίρεσις· ἐπιβλητέα ποινὴ σ 134 Α 169 Γν. Εἰσ.- προμελέτη ἐν βρασμῷ ψυχῆς· ἐκτέλεσις ἐσκεμμένη· μὴ ἀποδοχὴ ζητήματος ἀναίρεσις αὐτ. Γν. Εἰσ.

Φόροι: καταβολὴ μὴ αἵτησις ἀδείας σ 15 Ν. Σ. 351.- δημοτικοί· ἐκμίσθωσις· παρακώλ. συναγών. ὑπὸ δημάρχου· ἐλάσσονος παράστασις παραγωγῆς· ἀποδίδωσις φερεγγῶν· ζήμια δήμου· χαρακτηριστ. ἀδικήματος· σχέσις δημοτ. συμβουλίου σ 626 Α 160 σ 654 Γν. Εἰσ.

Φορολογία: δημότικη· ἀδύνατος ἀνευ νόμου ἐπὶ ὑποκειμένων εἰς ἀμέσους δημοσίους φόρους· προσδ. εἶδος καὶ ποσοτοῦ· ἐπέκτασις καὶ ἐπὶ μὴ ὑποκειμένων εἰς ἀμέσους· Δημοτ. φόρους· μὴ δριμύς ποσοῦ· ἀδύνατος εἰσπραξίς σ 82 Α 224, σ 83 Π 967.- ἐτησίων καθαρῶν κερδῶν ἀνωνυμ. ἑταιρ.· ὑπολογισμὸς ὁρου· κέρδους διανομῇ τόκοι ἐκ κεφαλαίου καὶ ἀποθέματος· προαφαίρεσις ἐκ κερδῶν· τοκομερίδια κατατεθ. χρεωγράφων· ἀφορολογητῶν τοκομερίδιων ὡς τοιοῦτων· φορολογητέα ἐξ αὐτῶν πρόσδοτος· φορολογία ἀποδείξεως καταβολῆς κερδῶν σ 92 Ε 1035.- δημοτικὴ περιστολὴ· περιορισμὸς ἐν ἐνοικιάσει· οὐ δικαίωμα ἐνοικιαστοῦ εἰσπράξεως φόρου ἐπὶ μὴ περιλαμβανομένων ἐνοικιάσει σ 128 Αλγρ.- εἰσπραξίς ἀναγκαστικῇ γεγονότα ἢ πράξει ἐξαναγκασμοῦ· ἐπιστροφὴ εἰσπραχθέντων καὶ μὴ ὀφειλομένων φόρων σ 148 Α 273.- δημοτ. ἔγγειος σταφίος· ἐνοικιαστής· ὑποχρέωσις παραγωγῶν· συμφωνία μετ' ἀγοραστοῦ ἀναλήψεως φόρου· ἀναδοχὴ ἔθιμον· ἀποδ. μέσα σ 157 Ε 752 Π 892.- ἐνοικίασις μετὰ 10ετίαν· παραγραφὴ ἀπαιτήσεως ἐκ φόρων σ 192 Αλγρ.- οἶνου· παρα-

γραφής φορολογ. εισπράξεων· ού δυνατή δε· άγωνής επιδίωξης σ 2118 Άλγ.-ύθου και οίνοπνευμ. ποτών τριμηνιαία· δηλώσεις καταναλωθέντων ύλυν και παραχθέντος ύγρου· προσδιορ. ποσού και πληρωτέου φόρου· άγωγή επιστροφής πλέον νομίμου καταβληθέντος· άπόδειξις· μή λήψις ύπ ύψιν δηλώσεων και πράξ. οίκ. φόρου· άναίρεσις σ 210Α 344 -έμμ. δημοτική· τρόπος επιβολής· διαρ. εισ· ψήφισμα δημοτ· συμβουλίου· έγκρισις διοικητ. άρχής· Β Δ· φόρος σφαγ· έμμ. έφαρμογή διατυπώσεων σ 225Α 366.-δημοτική· εισπραξις ώ· επί δημοσ. πρόσκλησις καταβολής επί εισαγομένων· ούκ άναγκαίον στοιχείον βεβαιώσεως· έλλειψις διαδικ. βεβαιώσεως· άνακοπή κατά προσκλήσεως· άπειθυντέα κατά δημοτ. εισπράκτορος· άτέλεια εισαγομένων ύπερ του Δημοσίου· εισαγωγή παρ' άλλων σ 263 Ε 1422.-οικοδομών· άναγκαστ. έκποίησης άδιατιμ. προικύων άκινήτων σ 274 Α 425.- προσωρινή κατάληψις της Θεσσαλίας· πληρωμή άρχαίας κατοχής· άφαιρεσις πληρωθέντων· δημοτική σ 328 Ε 1700.- δημοτική· εισαγωγή σταφιδ. προς άπόσταξιν· άπαγάρσεις έμπορίας· άπαλλαγή σ 505 Ε 1955, II 2165.- οίνοπνευματ. ποτών· δρια έξουσίας διοικήσεως· μή τήρησις νομίμων διατυπώσεων· οίνοπνευματωποιεί α' και β' τάξεως· δήλωσις· έπαλήθευσις· τόπος και χρόνος σ 554 Ε 1998.-φορολ. κατάλογος· άντίγραφα· έμφισβήτησις άκριθείας προσαγωγής πρωτοτύπου σ 68 Α 98.

Φορτωδής· φορτωτική προς έξασφάλισιν συν/τικής· άνεξόφλητος σ 289 Ε 191 II 1055 - φορτωτική στήροδρ. έταιρ· ρήτραι μειώσεως εύθυνών· προϋπόθεσις έπιμελείας· έμέλεια· σύμψωνον άπαλλαγής έξ έλαφρού πταίσματος· ποιν. ρή-τρα διά βραδυτητα· άγωγιαστήριον· έφαρμογή επί σιδηροδρ. έταιριών· δροι μεταφορδ· γνώσις αύτών· έμέλεια· άνωτατον δριον εύθύνης σ 297 Ε 1571.- ζημία εκ κακής όποφάξεως θυρίδων κύτους· συνήθης χειρισμός· άσφυξία ζωϊκού φορτίου· μερική εβαρία· άσφάλεια· περιορισμός γενικαίς άծηχρίαις σ 405Α 520

Φρενοκομεία· δρομοκαίτειον· εισαγωγή παραφορών· διαταγή άστυν. άρχής ή νομάργου· εύθύνη δήμων, δημοσίου· περιπτώσεις κανονισμός δρομοκαίτειου σ 215 Α 358.

Φυγόδικος· άναδίκασις φυγοδίκου δίκης· πολ. άγωγή σ 16 Άλγρ.

Φωτογραφία· άναπαραγωγή και πολλαπλασιασμός ύπό έτέρου· ού μεταποίηση· ού προστασία· διατίθεται κατά πολλαπλασιασμού άνευ συναινέσεως συγγεατέως διά μετατυπώσεως· στενή έρμηνεία σ 341 Α 93 Γν. Εισ.

Χ

Χάρις· επί μίδς ποινής· μεταγενέστ. συγγών. ποινών σ 118 Α 155 Γν. Εισ.- μετρίσις ποινής· ύπολογισμός προφυλακίσεως σ 452 Α 75 Γν. Εισ.· άξιωματικός· καταδίκη ύπερ διμήνη φυλακίσει· μετριάσμος χάριτι· προσμέτρηση· στρατ. ύπηρεσία· άρχαιότης· σ 657 Ε 131, II 4456.

Χαρτόσημον· διαφορά· άρμολόγιος ταμείου και Νεμ. Συμβουλίου· δρια χαρτοσήμανσις ξένων τίτλων· άπαράδεκτον ισχυρισμών ύφορώντων την ύσιν σ 33 Ε 1006.- έγγραφα άγοραπωλ. ή ναυπηγήσεως πλοίων ή άτμοπλ. συνταχθέντα έν άλλοδαπή· προσαγωγή έλλ. προξ. άοχ ή τέλος πάγον· πληρωμή τέλους έγγωρίω ή άλλη ξένη άρχή· διαφορά πληρωτέα σ 43 Ε 1007.- έρεσις κατ' άποφάσεως φόρου επί παραβάσεων οίνοπνευμ. ύγρων και ποτών σ 61 448 Ν. Σ.- φορολογία καθάρων κερδών άνωνύμ. έταιρ. τοκομεριδίων· άπο-

δείξεων καταβολής κερδών σ 92 Ε 1035 - διαγωγή δικών φόρου σφαζομένων έφ' άπλου γάρτου σ 145 Α 259.- δίκαι και συναλλαγαί Ζηκπ. έπιτροπής· άτέλεια σ 178 Α 297.- διπλή γρήσις· ούκ άκυρότης· πειθαρχ. τιμωρία παραβάτου σ 194 Α 313.- χαρτοσήμανσις έγγράφων έν άλλοδ. ένώπιον έγγωρίω ή ξένης άρχής· προσαγωγή ένώπιον Έλ προξ ήρχής· δημόσια και ιδιωτικά έγγραφα· περιπτώσεις· περιέγοντα συμφωνίας έκτελέσεως έν Έλλάδι σ 194 Α 317 σ 204 Ε 846 II 41.- επί έκφάσεως τόκων γραμματίου εις διαταγήν σ 238 Ε 549.- διαδικασία ένώπιον μεταλλ. συμβουλίου· άτέλης· έρεσις κατ' άποφάσεως· δήλωσις σ 319 Ε 1609.- συζήτησις· μή προκαταβολή τελών· εύθύνη γραμματείως· δικαίωμα παρακατασχέσεως έγγράφων· μή έκδοσις ύποφάσεως δι' έλλειψιν τελών σ 434 Α 533. αίτησις έγγραφής έκλ. κα· τάλογω· άτέλεια σ 592 Ν. Σ. 10.- γραμματίου εις διαταγήν· έμπορ. κλίμαξ σ 597 Α 68.- δικόγραφα επί μη αναλόγου χαρτοσήμου· ποινή επί παραβάσει· μή προσδιορ. δικογράφου σ 606 Ν. Σ. 12.- μή προσαγωγή έγγράφου άγωγής επί τριδράγμου· ούκ έρημοδικία· καταδίκη ύποχρέου εις έξοδα σ 640 Ε 61.- ταχυδρομ. έπιταγή· έκφάσεις συμβολαιογρ· τέλος σ 632 Έπ. Γν.

Χήρα· στρατιωτικού· παιθσις έν διατεταγμένη ύπηρεσία· περιπτώσεις συντάξεως σ 112 Α 243.- στρατιωτ. διανυσάντων 20ετή ύπηρεσίαν· δροι τελείσεως γάμ υ ένεκα άδιεξόδου άπό ύπηρεσίας σ 112 Α 228.- και όρφανά· έναρξις συντάξεως· αίτησις σ 148 Α 275.- και ό·φανά· άξιωματ. φάλαγγος· έφαρμογή νόμου συντάξεως στρατού· ούκ έπέκτασις μεταρρυθμ. αύτο· σ 162 Α 278.- νοσήσαντος έν έκστρατείω και θανόντος μετά· σύνταξις σ 217 Ε 137.- άξιωματ. θανόντος εκ κακουγών εκστρατείας· άνώτερον ποσόν συντάξεως· προϋπόθεσις λοιμώδ υς ή ένδημικής νότου σ 359 Ε 1741.- τεταρτημόριον ύπόρου και άπορίου· δι· αίτιωμα κληρονομικόν· έθιμον σ 50 Α Ε 4 σ 659 Ε 1311 - σύνταξις πολιτ. ύπαλλήλων· χήρα και όρφανά· έπιγενώμεναι μεταβολαί συν δικαιούχοις· κανον. ποσού σ 541 Ε 1190.- και όρφανά· βλάβη ύγείας και θάνατος ένεκα της ύπηρεσίας· σύνταξις· ούκ άνάγκη θανάτου έν ύπηρεσία σ 651 Α 108.

Χρέπ· έξωφλημένω άνανέωσι συν/τικής· άγωγή· άναγωγή· άποζημιώσεως επί σπασφιδίω σ 110Α 119 Ν.- καταβολή κοινού· άνιζήτησις· ήμίσεως· ού χρεία άποδείξεως καταβολής έξ ιδίων χρημάτων σ 504 Ε 1953.

Χρεωκοπία· συμβιβασμός· μήνυσις μετά· πρό έπικυρώσεως σ 186 Ε 1124

Χρημάτιον· άπροσπόριστον μητρικόν παρ ά τρίτου· πατήρ· διαχείρισις· διαγωγή δικών· ού χρεία διατυπώσεων Νόμ. έπιτροπας· άνήλικος συμπληρώσας 14 έτος· έκτασις ιδίας διαχείρισεως· κτήσις άπροσπορίστου· συναίσεις άνήλικου· ήλικία σ 857 Ε 1920.

Χρηματοδότημα· ούκ άναγραφή έν δηλωτικώ· ού παρότις τελωνείο μη ύπαγωγή τελων. διατυπώσεως σ 430 Ν Σ 86.

Χρηματοδότηριον· κανονισμός· πιστοποιητικόν γραμματίως· εκκαρτέριον σ 216 Ε 1337.

Χρηδικηπόδια· προς κτήσιν κυριότητος· γνώσις μή κυριότητο μεταδιδ· έλλειψ. καλής αίτισε σ 178 Α 30'.

Χρῆσις· παρεμπόδις· άποζημιώσις· άοριστία αίτιου και ποσού· μή καθορισμός· στοιχείων έξ ών ή· θελε προκύψει καθαρόν εισόδημα σ 114 Α 248.-

ἔκινητόν· παρεμπόδισις· διατάξεις νομῆς· ἀγωγή νομικῶ νομεί· ἀγωγή προσήκουσα μισθωτῇ· παρεμπόδισις λήψεως καρπῶν· οὐ βλάβη· ἐκχώρησις ἀγωγῶν μισθωτῇ· μὴ διάταξις περαιτέρω ἀποδείξεως σ 117 Α 25.

Χρηστά ἦθη συμβάσεις· ἀντιβαίνουσιν· περιορισμοὶ ἐλευθερίας· ἐκβίσεις ἀποφάσεων· ἀξιόμισκτος προαίρεσις σ 242 Α 391.· ἐκδοχὴ προσβολῆς· νομικὸν ζήτημα αὐτ.—συμφωνία ἀντιβαίνουσα τόκου ἀνωτέρου νομίμου σ 565 Α 56.

Χωρισμός· κτημάτων· ἐνάσκησις ἀγωγῶν ὑπὸ συζύγου· ἀδιατίμητα προικῶν· ἀπαγόρευσις ἐκουσίας ἀπαλλοτριώσεως· ἀναγκαστ. ἐκποίησης ἐπὶ φόροις· βέρος φόρων πραγματικὸν διχογνωμία τμημάτων. Α. Π.· παραπομπὴ δλομείας σ 273 Α 425.

Ψ

Ψάλλται· καὶ νεωκόροι· δικαίωμα διορισμοῦ σ 506 Επ. Γν. σ 609 Γν. Εἰς.

Ψευδορκία· στοιχεῖα· πρόθεσις· ἀδιάφορος σκοπὸς καὶ ἀποτέλεσμα· ἀνάκλησις ἐπιβαλλούσης ἀποφάσεως· οὐσιώδης γεγονότα σ 4 Α 114. ὅρκος ἀλησιτελής· δόσις· ἑλλειψίς οὐσιωδῶν ὁρησκ. τύπων· τροποποιήσις· ποσὸν ὑπὲρ 50 δραχμ.· μάρτυρες σ 4 Γν. Εἰς.

Ω

Ωνια· φορολογ. ζῶων μεγάλων σ 416 Ἀλγρ.

Β' ΑΡΘΡΑ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ

Παρατήρησις ἐπὶ τῇ παρ' ἡμῖν εἰσαγωγῇ μεταφράσεως τοῦ Ἀστικοῦ Γερμανικοῦ Κώδικος ὑπὸ Π. Γιωτοπούλου, διηγητοῦ τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου 31

Μικραὶ τινες παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ἄρθρων 62 καὶ 63 τοῦ Νόμου περὶ Ἐπιτροπείας ὑπὸ Γ. Α. Μπαλῆ δικηγόρου. 63

Περὶ ἀναλήψεως τῆς πατρικῆς προικὸς ὑπὸ Κ Δ Ρικτιδου δικηγόρου ἐν Ἀθήναις. 271

Νομικαὶ σχέσεις ἐπὶ τῶν υδάτων ὑπὸ Γ. Α. Μπαλῆ δικηγόρου ἐν Ἀθήναις. σελ. 334, 366, 381, [398, 413, 430, 446, 462 καὶ 478

Ἐκτασις διαφέροντος. Σχέσεις τοῦ Νόμου 87 9.1 Βασ. πρὸς τὸν Ναυτικὸν Νόμον, ὑπὸ Ν. Παπαφωτίου δικηγόρου 511

Γ' ΤΟΙΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΙΣ

Τέλος ἐπὶ τόκων κληροδοτημάτων. . . . . σελ. 32

Δ' ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Ἡ ἐξέλιξις τοῦ Ποιν. Δικαίου ἐν Ἰταλίᾳ. . . . . σελ. 112

Περὶ τῆς ἀξιοποίνου ἀπάτης. . . . . "

Ἡ ἐπιτμημονικὴ ἀνακαίνισις τοῦ Ποιν. Δικαίου καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Φιλοσοφία ὑπὸ Π. Α. Γιωτοπούλου, ὑφηγητοῦ τοῦ Ποιν. Δικαίου. . . . . "

Τὸ δίκαιον τῶν μελισσῶν ὑπὸ Ι. Γ. Ἀντωνιάδου δικηγόρου 176

Σύστημα Πολ. Οἰκονομίας ὑπὸ Κ. Χ. Βοιργιάδου δικηγόρου κλπ. . . . . "

Πραγματεία περὶ ἀποθετηρίων καὶ ἐνεχειρογράφων, ἥτοι ἐρμηνεία τοῦ Νόμου περὶ Γενικῶν ὑποθηκῶν ὑπὸ Η Γ. Ἀναστασιάδου δικηγόρου ἐν Ἀθήναις. 208

Περὶ τοῦ προσωπικοῦ θεσμοῦ τῶν ἀλλοδαπῶν ἀνωμόμων ἐταιριῶν ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ Μιχαήλ Ἐπιφανοῦς διδάκτορος τοῦ Δικαίου. 288

Ποινικὸν Δίκαιον τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ Κωνστ. Μ. Ράλλη διδάκτορος τῆς Θεολογίας καὶ τῆς Νομικῆς. 432

Περὶ τῶν υδάτων κατὰ τὸ Ρ. Δ. ὑπὸ Π. Ἀντωνιάδου εἰρηνοδίκου. 544

Ε' ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

Ψ. Σακελλαρόπουλος, νομικὸς σύμβουλος . . . . . σελ. 256

Ἀθαν. Παπαφράγκος 288

Ἰωάννης Ἀραβαντινός 304

Ἰω. Σταμάτης. 416

Γ' Αποφάσεις Ἀρείου Πάγου				Ἀρειθ.	445—458	σελ.	289—294	Ἀρειθ.	88—103	σελ.	633—640
I. ΠΟΛ ΤΙΚΑΙ				»	459—466	»	306—310	»	104—112	»	649—652
1906				»	467—473	»	321—325				
Ἀρειθ.	153—162	σελ.	1—3	»	475—485	»	336—340	II. ΠΟΙΝΙΚΑΙ			
»	166—180	»	17—20	»	486—495	»	353—356	1906			
»	181—184	»	33—34	»	496—504	»	367—373	Ἀρειθ.	112—115	σελ.	3—9
»	185—201	»	49—56	»	505—511	»	385—388	»	116—131	»	21—26
»	202—220	»	65—73	»	512—520	»	401—405	»	136—138	»	36—37
»	221—227	»	81—86	»	521—532	»	417—421	»	139	»	56
»	228—244	»	97—102	»	533—537	»	433—437	»	147	»	73
»	245—253	»	113—117	»	538—542	»	441—450	»	148—149	»	87—89
»	254—258	»	129—132	»	543—545	»	465—466	»	150—153	»	102—105
»	259—275	»	145—148	1907				»	155—165	»	118—122
»	276—293	»	161—167	Ἀρειθ.	1—9	σελ.	481—487	»	168—172	»	133—136
»	294—311	»	177—184	»	11—15	»	497—499	1907			
»	312—337	»	193—201	»	16—17	»	513	Ἀρειθ.	1—8	σελ.	231—233
»	338—360	»	209—215	»	20—34	»	529—533	»	11—28	»	248—251
»	365—387	»	225—231	»	36—49	»	545—549	»	29—33	»	311
»	389—400	»	241—246	»	50—51	»	561—566	»	34—39	»	341—342
»	402	»	305	»	61—64	»	577—578	»	40—50	»	356—358
»	411—422	»	257—261	»	66—74	»	593—598	»	53	»	373
»	423—442	»	273—280	»	75—86	»	617—624	»	54	»	388

II. ΠΟΙΝΙΚΑΙ

1906

Ἀρειθ. 112—115 σελ. 3—9

» 116—131 » 21—26

» 136—138 » 36—37

» 139 » 56

» 147 » 73

» 148—149 » 87—89

» 150—153 » 102—105

» 155—165 » 118—122

» 168—172 » 133—136

1907

Ἀρειθ. 1—8 σελ. 231—233

» 1—28 » 248—251

» 29—33 » 311

» 34—39 » 341—342

» 40—50 » 356—358

» 53 » 373

» 54 » 388

Αριθ.	56—61	σελ.	406
»	62—66	»	422, 423
»	67	»	437
»	70—79	»	451—453
»	81	»	467
»	84—91	»	500—504
»	94—95	»	518—519
»	97—105	»	533—538
»	107—111	»	549—552
»	112—119	»	567—569
»	120—142	»	578—579
»	143	»	599
»	144	»	580
»	147—152	»	599—661
»	154—157	»	624—626
»	159—162	»	653—656

Ζ' Αποφ. Ἐφετερίου Ἀθηνῶν 1906

Αριθ.	930—966	σελ.	9—12
»	969—998	»	26—27
»	1001—1009	»	41—44
»	1011—1029	»	57—60
»	1032—1033	»	74—75
»	1034—1035	»	91—92
»	1040—1059	»	105—107
»	1061—1062	»	123—124
»	1065—1070	»	137
»	1072—1109	»	149—155
»	1110—1120	»	168—169
»	1124—1190	»	185—188
»	1281—1297	»	202—203
»	1337—1333	»	216—218
»	1414—1463	»	262—268
»	1498—1555	»	281—286
»	1543—1597	»	294—304
»	1598—1610	»	314—319
»	1672—1708	»	326—330
»	1717—1739	»	343—346
»	1741—1783	»	359—362
»	1784—1788	»	377—378
»	1789—1818	»	389—396
»	1831—1838	»	407—409
»	1841—1858	»	423—428
»	1859—1868	»	439—441
»	1869—1920	»	453—457
»	1922—1944	»	472—476
»	1945—1952	»	488, 489
»	1953—1976	»	504—508
»	1977—1988	»	520—523
»	1989—1991	»	540—542
»	1992—2002	»	553—555
»	2004—2010	»	569—571
»	2014—2037	»	587—589
»	2041—2057	»	601—603

1907

Η' Αποφ. Ἐφετερίου Πατρῶν 1908

Αριθ.	359—381	σελ.	12—14
»	382—387	»	28—29
»	388—391	»	44—46

Αριθ.	600—605	σελ.	60—61
»	609—615	»	75—79
»	616—625	»	94—96
»	629—663	»	108—110
»	664—715	»	124—125
»	717—746	»	138—143
»	751—791	»	155—158
»	792—796	»	170—175
»	797	»	188
»	803	»	202
»	805—841	»	189—190
»	843—851	»	202—206
»	853	»	219
»	855	»	206
»	861—863	»	220—221
»	864	»	235
»	865—866	»	251—252
»	879—907	»	268—270
»	909	»	330
»	926	»	346
»	929—937	»	361—363
»	939—943	»	378—379
»	947—962	»	386—398
»	964	»	428
»	965—968	»	410—411
»	969	»	428
»	970—974	»	441—445
»	976—986	»	458—460
»	987	»	476
»	988—1003	»	490—496
»	1047	»	252
»	1546	»	320

Θ' Αποφ. Ἐφετ. Ναυπλίου 1906

Αριθ.	544	σελ.	222
»	545—579	»	237—238
»	584—585	»	253
»	632	»	348
»	659	»	364
»	669, 696	»	380
»	697, 743	»	412, 412
»	759	»	429
»	795	»	445
»	799	»	460
»	802	»	478
»	830	»	496
»	833	»	509
»	935	»	573
»	839—914	»	604—606
»	916—954	»	630—631
»	945	»	591
»	957	»	646
»	959	»	662

Ι' Αποφ. Ἐφετ. Λαριόνης 1907

Αριθ.	214	σελ.	556
»	241	»	572
»	270	»	523
»	288	»	543

ΙΑ' Αποφ. Ἐφετ. Κερκύρας 1907

Αριθ.	3	σελ.	572
»	6	»	590

ΙΒ' Αποφ. Ἐφετ. Κρήτης

Χανίων

1906

Αριθ.	110	σελ.	332
»	131—134	»	349
»	140	»	364
»	192—197	»	412—413
»	223	»	429
»	223	»	662

Ἡρακλείου

1907

Αριθ.	1	σελ.	223
»	3	»	381
»	4, 5	»	509—510
»	6—9	»	523—524
»	14	»	557
»	16—17	»	647

♦♦

ΙΓ' Αποφ. Πρωτοδικείων

Ἀθηνῶν

1899	Αριθ.	9852	σελ.	441
1903	»	4445	»	392
1906	»	4988	»	61
1907	»	5218	»	333

Πατρῶν

1896	Αριθ.	722	σελ.	459
1902	»	151	»	459
»	»	2055	»	410
»	»	2768	»	175
1903	»	420	»	172
»	»	891	»	222
»	»	1316	»	170
»	»	1408	»	46
»	»	2220	»	142
»	»	2455	»	203
1904	»	637	»	190
»	»	646	»	189
»	»	882	»	79
»	»	937	»	75
»	»	1843	»	330
»	»	1947	»	490
»	»	2734	»	158
»	»	2779	»	363
»	»	2934	»	491
»	»	2995	»	156
»	»	3071	»	346
»	»	3150	»	109
1905	»	41	»	204
»	»	89	»	269
»	»	105	»	219
»	»	140	»	397
»	»	456	»	157
»	»	854	»	221
»	»	892	»	157
»	»	1042	»	363
»	»	1055	»	269
»	»	1236	»	270
»	»	2267	»	270

Ναυπλίου

1907	Αριθ.	566	σελ.	399
------	-------	-----	------	-----

Δαρίσης				Καρίνου				1907			
1905	'Αριθ.	116 (ποιν.)	σελ. 239	1907	'Αριθ.	1056	σελ. 592	'Αριθ.	5	σελ. 575	
1906	"	799	" 143					"	10	" 592	
1907	"	27 (ποιν.)	" 159			Ἡλείας		"	12, 13	" 606	
"	"	282	" 365	1907	'Αριθ.	557	σελ. 573	"	34	" 632	
								"	101—119	" 648	
								"	160	" 664	
											♦♦
Σύρου				Καρδίτσας				ΙΕ'. 'Αποφάσεις Προξενικαί			
1906	'Αριθ.	991	σελ. 960	1906	'Αριθ.	631	σελ. 591	Δικαστηρίου Σμύρνης			
				1907	"	522	" 663	1907	'Αριθ.	26	σελ. 525
								"	"	77	" 558
								"	"	125	" 575
											♦♦
Μεσολογγίου				♦♦							
1903	'Αριθ.	134	σελ. 140	ΙΑ' 'Αποφ. Νομ. Συμβουλίου							
1904	"	225	" 138	1908							
"	"	1097	" 631								
1905	"	585	" 125	'Αριθ.	351	σελ. 15					
"	"	967	" 83	"	360—385	" 47—48					
1907	"	705	" 647	"	448	" 61					
				"	76—81	" 413					
				"	86	" 430					
				"	99—112	" 461					
Ζακύνθου											
1907	'Αριθ.	25	σελ. 126								

6/30/25

